GLOSSARIUM
ad Scriptores
MEDIÆ & INFIMÆ
GRÆCITATIS
DUOS IN TOMOS DIGESTUM.

ACCEDIT Appendix ad Gloſſarium mediæ & infimæ Latinitatis;
Cætera ſubjectus ſyllabus indicabit.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

GLOS SARIVM AD SCRIPTORES MEDIÆ ET INFIMÆ GRÆCITATIS
ΑΘΗΝΗ
ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
Giffart Sculptor regius fecit

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

GLOSSARIUM
ad Scriptores
MEDIÆ & INFIMÆ GRÆCITATIS,

IN QVO

GRÆCA VOCABULA NOVATÆ SIGNIFICATIONIS, aut usus rarioris, Barbara, Exotica, Ecclesiastica, Liturgica, Tactica, Nomica, Jatrica, Botanica, Chymica explicantur, eorum Notiones & Originationes reteguntur:

Complures ævi medii Ritus & Mores; Dignitates Ecclesiasticæ, Monasticæ, Palatinæ, Politicæ, & quamplurima alia observatione digna, & ad HISTORIAM BYZANTINAM *præsertim spectantia, recensentur ac enucleantur.*

E libris editis, ineditis, veteribusque monumentis.

ACCEDIT Appendix ad Glossarium mediæ & infimæ Latinitatis, unà cùm brevi Etymologico Linguæ Gallicæ ex utroque Glossario.

Auctore CAROLO DU FRESNE, *Domino* DU CANGE, *Regi à Consiliis, & Franciæ apud Ambianos Quæstore.*

TOMUS PRIMUS.

LUGDUNI,
Apud ANISSONIOS, JOAN. POSUEL, & CLAUD. RIGAUD.
M. DC. LXXXVIII.
Cum Privilegio Regis Christianissimi.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

SYLLABUS ET SERIES TOTIUS OPERIS.

TOM. I.

TOM. II.

VIRORUM

VIRORUM DOCTORUM TESTIMONIA
DE UTILITATE GLOSSARIORUM
Mediæ & infimæ Græcitatis.

MARTINUS CRUSIUS in Epiſtola ad Gabrielem Severum Philadelphiæ Archiepiſcopum Venetiis degentem, lib. VIII. Turcogræciæ.

QVOD ſi quid poteris optimo noſtro Hieronymo commendare ad illud, ut aliquid amplius ego librorum vulgaris Linguæ Græcæ nanciſcar, unde magis ipſam addiſcam, oro, Domine, ne moleſtum ſit ei locum & modum comparandi indicare. Tunc ipſe mihi emet. Doleo nullum tale Lexicon extare unde mihi neceſſe eſt undecunque poſſim corrogare dictionum me latentium interpretationes, quæ aut puris vocabulis Græcis, aut Latinis reddantur. Omnino autem mihi ſtudio eſt, quandoquidem veterem puram linguam mediocriter didici, eamque in Academia noſtra doceo, cum ea hodiernæ quoque popularis aliquam cognitionem conjungere.

VVOLFIUS ad calcem Notarum in Nicetæ Annales, ante indicem rerum & verborum.

Barbarica vocabula ex vetuſto codice annotata in hoc opere non reperiuntur: ſed Græca duntaxat quibus illa explicantur. Quibus nulla interpretatio adjicitur, aut ſtellula apponitur, ſciat Lector ſignificationem ejus nobis vel ignotam eſſe vel dubiam. Rogo autem eos qui corruptæ linguæ periti ſunt, ut propter recentiores ſcriptores, in quibus ſubinde barbara vocabula occurrunt, Barbaricum Lexicon conficiant, vocibus barbaris præpoſitis, & Græcis ſubjunctis, ne veteris duntaxat linguæ periti ab eorum lectione deterreantur.

JACOBUS PONTANUS in Præfat. ad Georgij Phranzæ Hiſtoriam.

VTinam inveniretur qui Lexicon ἑλληνικοβάρβαρον *conficeret, magnum utique ſcriptores Græcorum recentiores legentibus & interpretantibus lumen præferret, apud quos non ſolum vocabula multa nova, ſed antiquorum etiam notiones & ſignificata alienata & detorta videas.*

SCALIGERIANA Pag. 144. edit. Pariſ.

QVI feroit un Gloſſaire des Auteurs infimi ſæculi, *feroit bien.*

Summa Privilegij Regis Chriſtianiſſimi.

AUCTORITATE Regia ſancitum eſt, ne quis *Gloſſarium ad Scriptores mediæ & infimæ Græcitatis auctore* CAROLO DU FRESNE, *Dom.* DU CANGE, intra VI. annos à prima Operis editione numerandos imprimat, aut alibi impreſſum in hoc Regno divendat, præter ejuſdem D. DU CANGE, voluntatem, aut eorum, quibus id juris conceſſerit; hocque omnibus perinde clarum, notum, indictum habeatur, ac ſi Regii Diplomatis ſententia Operis initio præfigatur, ſinive poſtponatur. Qui ſecus faxit Librorum confiſcatione, & pœnis in Regio Diplomate declaratis mulctabitur. Datum Pariſiis die VII. Septembris anno M. DC. LXXXII.

De Mandato Regis, ſignatum, DES VIEUX.

Idem Dom. DU CANGE *jure ſuo ceſſit I. Aniſſon, &c. die* 20. *Septembris anno* M. DC. LXXXIII.

Deſiit prælum hujuſce primæ editionis, die 23. Junii 1688.

PRÆFATIO
AD
GLOSSARIUM.
DE CAUSIS CORRUPTÆ GRÆCITATIS.

I. EDITO nuper à nobis Glossario ad Scriptores mediæ & infimæ Latinitatis, accessit statim opus alterum, quo Byzantinam Historiam duobus Commentariis illustrare sum aggressus, quorum prior Imperatorum Constantinopolitanorum familias, Regúmque ac Toparcharum Dalmaticorum stemmata, alter Vrbis Constantinopolitanæ, qualis sub Principibus Christianis extitit, Descriptionem, ex Græcis potissimùm auctoribus adornatam complectitur: cujus quidem postremæ lucubrationis id mihi inprimis consilium fuit, quòd, ut in præfatione attigimus, in rerum Byzantinarum Scriptoribus, locísque difficilioribus, qui universim in omnibus ferè occurrunt, propter idem argumentum, eandémque scribendi rationem, explanandis, generali & qui omnibus conveniret, commentario id posse confici arbitrarer: adjunctis deinde ad auctores ipsos, in locis qui Editorum industriam expeterent, idoneis annotationibus; ne quod in omnibus plerumque prostat, repetitâ ac inutili lectione, quod fieri solet, Lector ipse fatigetur. In Historia quippe Byzantina, ut ibidem monuimus, quædam sunt peculiaria & à cæteris diversa, quæ singulari egeant explicatione, familiæ nempe Imperatorum Constantinopolitanorum, vel Principum quibuscum bella gesserunt, Vrbis deinde Byzantinæ tractus varij, ac ædes cùm sacræ tum prophanæ, præterea dignitates Palatinæ, Ecclesiasticæ & Monasticæ, Latinis plerumque minùs notæ: ac denique voces barbaræ ac mixobarbaræ, vel certè Græcæ etiam, sed novatæ ac insolentis significationis, quæ non modò apud istius historiæ, sed & apud cæteros ævi inferioris Scriptores crebriùs occurrũt. Cúmque duas has postremas partes non tam pertractarint, quàm leviori, ut ita dicam, calamo attigerint viri aliquot eruditi, censebam tamen ad eorumdem auctorum intelligentiam quæ ab iis scripto mandata fuerant aliquatenus sufficere, donec exurgeret vir aliquis doctus, qui novis accessionibus ac observationibus, has si non prorsus absolveret, saltem exornaret. Atque id uno eodémque volumine fieri posse existimabã, quod Glossarij ad Scriptores mediæ & infime Græcitatis inscriberetur, in quo & vocabula barbara ac semibarbara, aliáque rarioris notio-

 nis,

nis, & utriusque ordinis dignitates explicarentur, prioribus ex quatuor, quas dixi, partibus explanandis opellam qualemcumque impendisse contentus. Quibus exactis, receptui canere decreveram omnino, idoneâ exerendæ aliis industriæ arenâ propositâ & indicatâ; *sat ducens meas hactenus occupasse nugas:* cùm ecce ὁ μακαρίτης Ludovicus Billainius Typographus Parisiensis, vir litteris juvandis natus, qui & Glossarium nostrum, & Historiam nostram Byzantinam illustratã typis suis excuderat, convenit me, ac dixit, plerosque ex Vrbe viros eruditos hanc ipsam à nobis Provinciam expetere, quam reipublicæ literariæ invidere minimè deberẽ, eò magis, quòd id haud difficulter confici à me posse rebantur, cùm perlegendis & evolvẽdis inferioris ætatis Scriptoribus haud inutile fortè impendisse hactenus studium scirent, vel certè putarent. Verùm ægrè eorum postulationi manum dare, præberéque assensum in animum induxi, cùm res ardua sit eruditorum premere vestigia, quæ assequi haud facilè queas. Esse deinde multa & præclara noveram ab iis observata in hoc genere argumenti, cui illustrando necessaria pleraque omiseram, quod, ut fieri amat, pridem esset tentatum ab aliis: tametsi haud minimo novarum notationum accessu locupletari, ut perinde quaslibet alias, secundùm Sidonium Apollinarem, *purpureis locorum communium pannis semel inchoatas materias, extendi* posse semper putaverim. Cedendũ tamen fuit: amicis insuper v v. cc. Emerico Bigotio & Ioanne-Baptista Coteleio, (quos in perfecta Græcæ Linguæ, ut & cæterarum disciplinarum cognitione consummatissimos esse nemo hodie nescit) ad id adhortantibus, onúsque sat grave humeris impositum suscepi, non quòd ejusmodi argumentum arbitrarer à me posse pertractari pro rei dignitate, atque adeò tot viris eruditis facere hac in re satis: sed quia hominem amantem literas, quique vile otiũ hactenus defugerat, semper habere aliquid debere præ manibus quod legat aut scribat censebam: & quòd juxta Silium Italicum, *blando veneno Desidiæ, virtus paulatim evicta senescat:* vel ut cum Ennio dicam, *Otio qui nescit uti plus negotij habeat, quàm cùm est negotium in negotio.* Deinde si Imperatorem stantem mori debere dixit olim nescio quis, cur etiam literarum studiosum, γηράσκειν ἀεὶ διδασκόμενον cum Solone, & aliquid semper meditantem mori pariter debere dicere non licuerit? Evolvi igitur adversaria & schedas, & collegi quidquid ad hanc rem, futuri tum inscius consilij, ex Græcis & Byzantinis scriptoribus obiter observaverã, præter illa quæ Glossario mediæ & infimæ Latinitatis adornando idonea in illud subinde conjecerã, quorũ pleraque reservassem ad hocce opus, si à me suscipiendum prævidissem. Affinitatem quippe habet utrumque argumentum, cùm ut Latina Græcis, ita Græca Latinis illustrari posse nemo diffiteatur: unde paulò jejunius haberi fortassean poterit illud quod nunc aggredimur, quia jam dicta refricare absonum prorsus videretur: quod causæ fuit cur satius sæpe duxerim ad jam annotata amandare Lectorem, quàm iteratâ lectione defatigare. Deinde non eâdem ex auctoribus depromptis locis ubertate potest adornari Græcanicum Glossarium, quâ Latinum: cùm longè plures habeantur ævi medij ex Latinis Scriptores, quàm ex Græcis, & in Græcanico desint vetera diplomata, quæ Latino haud contemnenda subministrant. Neque tamen posthabendum illud etiam fuerit, quòd non simili, quâ Latinum, materiæ polleat amplitudine: cùm & nova multa ab illaudatis hactenus posteáque editis scriptoribus excerpta non modò contineat, sed & quæ ab aliis jam descripta traditáque sunt, accuratione librorum, capitum, & paginarum indicatione, à nobis sæpiusculè laudentur; atque adeo complura ex manuscriptis Regiæ Bibliothecæ & Colberteæ codicibus, vel uberioribus interdum excursibus ad veterum ritus retegendos & examinandos necessariis illustrentur. In quibus quidem hæc à me lex servata, *ut nequaquam omnia,* (verbis utor Vincentij Lirinensis) *sed tantùm necessaria quæque perstringam; neque id ornato & exacto, sed facili communíque sermone, ut pleraque significata potiùs, quàm explicata videantur.*

II. Volumini verò titulum, quem in fronte præfert, præfiximus, *operis scilicet indicem, caussarum præconem, totius orationis brevissimam vocem,* uti appellatur à Senatore: in quo quidem Græcitatis verbũ ne quis continuò aspernetur, aut ut novitium rejiciat, ac denique ut Classicis Scriptoribus incognitum. Præterquã enim quod Theodosius & Valentinianus Imperatores in l. un. Cod. de studiis liber. urb. Rom. Senator non uno loco, Adamnanus, & aliquot è paullò vetustioribus; è recẽtioribus verò Gesnerus, Salmasius, aliíque non pauci hac utantur voce, an non ἑλληνισμὸν, *Græcationẽ,* & ἑλληνίζειν *Græciscare* habẽt Glossæ veteres Græcolatinæ? Deinde cùm Latinitas dicatur, cur non & Græcitas dici possit, minimè video: quod quidem vocabulum, etsi novum & à nobis confictum, in hocce libri lemmate necessarium fuisset. Non deerunt porro qui titulum eundem, ut plus nimio speciosum ac magnificum, & ut *ingentis illecebræ ad legendum,*

dum, ut verbis Gellianis loquar, explodant: vel quò faciliùs opus ipsum à Typographo distrahatur confictum velint, cùm plerúmque, juxta Ausonium, *quosdam libros solcat commendare materia,& aliquotiens fortasse Lectorem solum lemma sollicitet tituli*: proindéque verendum putem, ne dum *festivitates inscriptionum* consectamur, Pliniano verbo nobis aptato, nostra esse dicatur *propter quam vadimonium deseri possit, ita ut Lector cùm intraverit, nihil in medio sit inventurus*: vel denique illud Poëtæ nobis ingerant:

Quid tanto dignum dedit hic promissor hiatu?

Sanè fateri licet non omnia quâ par est fortè diligentiâ & locorum ubertate quæ damus vocabula exponi: tum quòd, ut supra diximus, pleraque ex iis jam antea sint à nobis descripta vel indicata; tum etiam quòd in hoc genere studij plura nosse vel annotasse haud contigerit, quod crimini dare cuiquam nefas fuerit, cùm omnia scire aut tenere se posse nemo profiteri audeat. *Multum restat adhuc operis*, aiebat Seneca, *multúmque restabit, nec ulli nato post mille sæcula præcludetur occasio aliquid adjiciendi*: deinde scitum illud Varronis; *nemo reprehensus qui è segete ad spicilegium reliquit stipulam.* Satis igitur nobis erit, si ex iis quæ in libri limine pollicemur, quædam utcunque attingamus. Ceterùm tot viris eruditis, qui hac ipsa in arena hactenus desudarunt, gloriam præripere, & ex eorum laboribus libare laudem haud animus fuit, susceptâ hac lucubratione: Ex quorum scriptis nonnulla nos hausisse non diffitemur, ὥσπερ ἐπιφυλλίδα μετὰ τὸν τρυγητὸν καταλελειμμένον, καὶ ϛαχὺν μετὰ τὸν ἄμητον διὰ τὸ πλῆθος παρεωραμένον, καὶ πᾶσαν ἁπλῶς ἐπὶ δένδροις ὀπώραν μετὰ τὴν συλλογὴν ἐκλελησμένην ἐπισωρεύσαντες, ut cum Joanne Damasceno in lib. de cura pro mortuis loquar. Velim enim suam habeant laudem qui Spartam hanc adornarunt: suus cuique constet honos, cui minimè derogari velim, Stephano à Solio, Dionysio Gotthofredo, Nicolao Rigaltio, Joanni Meursio, Christophoro Germano, Gerasimo Vlacho, Simoni Portio, Carolo Annibali Fabroto, & aliis si quipiam extent, ut neque Jacobo Gretzero, Joanni Morino, & Jacobo Goaro olim amico nostro, à quibus multa ad Græcanicas utriusque ordinis dignitates spectantia congesta sunt, quorum nomina non sine elogio laudamus. Ita tamen in iis versamur, *ut si fortè*, quemadmodum ait S. Augustinus in Epistola ad S. Hieronymum, *aliqua in aliquibus reperiantur, in quibus aliter quàm ij sensisse reperiar, non contra illos dictum, sed quod mihi videbatur à me scriptum esse, pu- tem Lectorem debere cognoscere: aut si cognosci non potest, credere debere.* Hac præterea mihi secundùm Senecam præscriptâ lege, *ut si alij probabilius aliquid attulerint, non gravatè ab opinione mea in sententiam eorum discessionem fecerim, majorémque hanc partem esse videri responderim.*

III. Atque ut institutum opus, quidve contineat, apertiùs Lector pernoscat, videtur inprimis pretium esse operæ, ut quæ in eo prosequimur argumenta, methodúmque ac rationem quâ pertractantur, singillatim exponamus. Quod quidem præstare conabimur, præmissis antea quibusdam de Caussis corruptæ Linguæ Græcæ, ac de variis hodiernæ & vulgaris apud Græcos hujusce ætatis dialectis, observationibus; ut hac instructus Lector cognitione, à quibusdam salebris sese faciliùs expediat. Enimvero de Linguæ Græcæ veteris dignitate, & ut in plerasque Europæ, Asiæ, atque adeo Africæ regiones sese effuderit, quicquam hîc congerere constitui, cùm id argumenti pridem viri summi peculiaribus editis Commentariis sint prosequuti. Deinde quis nescit Alexandri successores Reges in Ægypto & Syria eam ita intulisse linguam, ut præ patrio Syrorum & Ægyptiorum sermone Græcus prævaluerit? Alexandria mater ac magistra omnium artium ac disciplinarum Græcarum per Ptolemæos & Macedones Græca pro Ægyptia facta est, colonia jam ante Græcorum ab ipso Alexandro condita, amplissimæ Urbes in Syria Græcæ, & in Babylonia constitutæ, per Seleucos & Antiochos Macedonicam in se Hellenicam Linguam in illis regionibus suscitarunt. Hinc Συρομακεδόνων & Συροελλήνων nata appellatio; unde Seneca dixit: *Quid sibi volunt in mediis barbarorum regionibus Græcæ Civitates? Quid inter Indos Persásque Macedonicus sermo?* Sed & quis ignorat in Italiæ & Galliarum aliquot Provincias, Siciliam, aliásque remotissimas regiones sese propagasse eamdem Linguam? Ex quibus quidem facilè duntaxat erit conjicere, haud mirum videri debere, si eundo tot sordes subinde contraxerit, & si desciverit à puritate quâ antea censebatur, cùm intra unius gentis limites consistebat. Ita Macedonica sive Hellenica lingua per tot terrarum tractus transiens, & per militares homines traducta, pro ratione locorum & gentium, inter quas disseminata est, multos Idiotismos inde traxit, tam in verbis singulis, quàm in elocutionibus: cùm aliter fieri non possit, quin Græci Macedones inter Syros, Ægyptios, Italos, Gallos, Siculos degentes pleraque adfricuerint suæ linguæ ex eorum loquela, ut illi contrà nativum idioma pluribus Græcis vocibus & loquendi generibus corruperint.

IV. Macedonibus successere Romani in imperio Græciæ ac totius Asiæ obtinendo, qui universum Orbem fecere tandem Romanum. Per eos Lingua Græca, & communis etiam impurior facta est quàm dudum fuerat, ut Romanis innumeris quà vocibus, quà loquutionibus inquinata, sub quibus ut vult Salmasius, omnes dialectorum varietates abolefactæ sunt, cùm nullus ampliùs Atticismus, Jonismus, Dorismus, vel Æolicismus vigeret in loquendi consuetudine, quæ in totum mutata & corrupta habebatur, & uniformis facies Græci sermonis per universam Græciam diffunderetur, eáque corruptissima. Quot enim vocibus insititiis Romanis asperguntur Novi fœderis tabulæ? An non σουδάριον, φραγέλλιον, κουστωδία, τίτλος, δηνάριος, Κῆνσος, & alia hujusmodi hîc legere est? Quot deinde verba ex Græcis licèt conficta, sed quæ purior Græcitas respuerit, ibidem occurrunt, & quorum Catalogum quidam è viris doctis congesserunt, præter affèctatam ubique nescio quam χυδαιολογίαν, de qua tamen gloriabatur ipse Paulus in secunda ad Corinthios Epistola, εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ᾽ οὐ τῇ γνώσει, cùm ipse scilicet, & Evangelistæ κοινὴν illam seu communem, hoc est vulgarem & rusticam linguam usurparent. Non mirandum igitur, si in Provinciis negotiantibus Romanis refertis, & à Romanis Præsidibus gubernatis, plures irrepserint loquutiones ex populo dominante in dialectum populi subjecti. Neque id tantùm obtinuit in vulgi sermone, sed & apud eos qui Linguæ studebant venustati, qui non semel scripta sua, Attico sale ubique licèt condita, vocabulis ex Latio petitis, præmissâ interdum, ut fieri solet, interdum omissâ etiam præfatione, utuntur: quasi indigerent genuinis, quibus animi sensum patefacerent, dum, ut ait Hieronymus, *pro legentis facilitate volunt abuti sermone vulgari*. Idque inde accidisse par est existimare, quòd fieri vix aliter potest, quin dum inter alterius Linguæ homines quis versatur, ex eorum idiotismo quidpiam non contrahat. Ita Iulianus Imperator, in Epistola LV. (quod de se olim dixerat Naso, cùm apud Scythas exul maneret,) Barbariem aliquam se contraxisse profitetur, dum apud Barbaros versaretur, vir cætera Atticæ eruditioni addictissimus: τὰ δὲ ἐμὰ εἰ καὶ φθεγγοίμην Ἑλληνιστὶ, θαυμάζειν ἄξιον· οὕτως ἐσμὲν ἐκβεβαρβαρωμένοι διὰ τὰ χωρία. *Nam quod ad me attinet, mirum est si vel Græce loqui possim: tantam ex regionibus istis barbariem contraximus.* Deinde nulla unquam dialectus fuit quæ solis suis ac nativis vocabulis res omnes expresserit. Quælibet florentissimæ Linguæ & Gentium præpotentium, quia latissimas tenuere ditiones, multísque imperarunt populis ἑτερογλώσσοις, & cum multis rem habuere, commerciorum causâ, plurima ex alieno mutuatæ sunt. Fatendum etiam veniâ plerumque dignos haberi debere, si quando in iis, quæ Formalia vocant, verbis utantur Romanis, quæ si in Græcum convertissent sermonem, à paucis fuissent intellecti. Quot enim hujusmodi vocabula habentur apud Eusebium, S. Athanasium, S. Basilium, utrúmque Gregorium, Chrysostomum, & cæteros cultissimos alioqui Græcæ Ecclesiæ Patres, qui quidem, ut attigimus, præfatione aliqua præmissa Lectorem præmonebant, ne Barbarâ quâ usuri erant dictione offenderentur. Sic Synesius in Epist. LXVII. de Vacantivis agens, quos lingua Latina nominat; hæc subdit: ἀνέξῃ γάρ μου μικρὸν ὑποβαρβαρίσαντος, ἵνα διὰ τῆς συνηθεστέρας τῇ πολιτείᾳ φωνῆς τὴν ἐνίων κακίαν ἐμφαντικώτερον παραστήσωμαι, *paululùm enim barbarè loqui mihi liceat, ut usitatâ popularibus voce quorumdam improbitatem significantiùs exponam.* Et, ut alios omittam, Constantinus Porphyrogenitus Imperator in avi Basilij vita cap. LIII. dum supellectilem variam, verbis, quæ tunc erant in usu, recenset, hæc ait, καλὸν γὰρ ἐπὶ τούτοις κοινολεκτεῖν, quia deerant scilicet verba ex Græcis, quibus rudioribus paulò se percipiendum existimaret: habet enim gens ipsa artificum distinctam ab alio genere hominum dialectum: habent singula opificum Collegia & corpora infinitas voces τεχνικὰς, quæ nec aliis artificibus in usu sunt, nec aliis hominibus, quamvis ejusdem gentis & loci. Sic Michaël Attaliates de sui temporis jurisprudentia, quam Græci à Latinis hauserant, scripturus, simili præfatione utitur: ἐν οἷς δὲ δεῖ καὶ κοινολεξίαις, διὰ τὸ παντελῶς εὐδιάγνωστον, πραγματείαν ποιήσασθαι. *In quibus, etiam vulgari dictionis genere, quo faciliùs omnino intelligi queant, res mihi erunt pertractandæ.* Accedit deinde ut qui istiusmodi sermone vulgari, seu κοινῷ, conscriptos libros legunt, in Attico seu puriori rubiginem quandam obducant, ac loquutionis emendatæ characterem vitient aut corrumpant: quod quidem in iisdem, de quibus egimus, Græcis Patribus licet animadvertere, qui cùm veteris vel novi fœderis scriptis totos se dedunt, eorúmque verbis se componere compelluntur, posthabitâ cultioris styli munditiâ, non jam Atheniensium, sed Piscatorum sermone uti coguntur. Scitum quanta inter S. Basilium & Libanium Sophistam ob parile in eloquentia & in Attica eloquutione studium intercesserit amicitiæ necessitudo. At Basilius dum ad Libanium scribit in Epist. CXLVI. non semel de sui sermonis inelegantia se excusat, ut qui Mosis, Eliæ, & Ἀλιέων scripta, etsi incompta, veritatis tamen plena, quotidie legat, quorúmque se sectatorem

ac

ac disciplulum fatetur perinde ac gloriatur : ἀλλ' ἡμεῖς μὲν, ὦ θαυμάσιε, Μωσεῖ καὶ Ἠλίᾳ, καὶ τοῖς οὕτω μακαρίοις ἀνδράσι σύνεσμεν, ἐκ τῆς βαρβάρου φωνῆς διαλεγομένοις ἡμῖν τὰ ἑαυτῶν, καὶ τὰ παρ' ἐκείνων φθεγγόμεθα, νοῦν μὲν ἀληθῆ, λέξιν δὲ ἀμαθῆ, ὡς αὐτὰ ταῦτα δηλοῖ. *Nos verò, vir admirande, cum Moyse, Elia, aliisque ejusmodi beatis hominibus versamur, nobis Linguâ barbarâ quæ eorum sunt edisserentibus, & quæ ab iis tradita sunt loquimur, veram mentem, insulsam verò dictionem, ut hæc ipsa docent.* Et in alia ad eundem Libanium Epistola quæ est CLXIII. τί γὰρ ἂν εἴποιμεν πρὸς οὕτως Ἀττικίζουσαν γλῶσσαν, πλὴν ὅτι ἁλιέων εἰμὶ μαθητὴς, ὁμολογῶ καὶ φιλῶ. *Quid enim dicam ad egregiam illam Atticam linguam nisi quòd Piscatorum Discipulus esse, ac audiri volo & amo.* Noverat nempe Basilius Græcos ejusce temporis κεκαλλιεπημένων λόγων ἀκούειν, καὶ τούτοις κατακηλεῖσθαι amare, ut loquitur Theodoretus, divinarum verò litterarum simplicem communémque sermonem pro sordido habere, cùm diserta legere aut audire vellent quæ auribus blandiuntur, dulcibus & politis sive orationibus sive carminibus assueti, ut ait Lactantius.

V. Verùm tum maximè in Græca lingua accidit depravatio, cùm Constantinus Magnus in Thracia fixit sedem Imperij, ac plerosque è Senatoribus cæterísque Romanis Proceribus in Græcanicas Provincias secum traduxit. Nam cùm in Principum Palatiis Romanus, apud populares verò Græcus semper vigeret sermo, necesse fuit ut Romani Græcum, ita Græci Romanum utcunque addiscerent, quò in commerciis & familiaribus conversationibus sese invicem intelligerent. Sed dum Romani Græcæ, & Græci Romanæ Linguæ cognitionem inchoatè dumtaxat, nec planè consequuntur, suam dedidicere Romani Linguam, ut suam pariter Græci corrupere, vocibus perperam à Latinis, quibuscum quotidie communicabant, petitis, maléque confictis: Sicque Romani dum Linguam Latinam per totius Occidentis Provincias sibi subditas propagare, abolitis nativis, contendunt, Græcam in Oriente perdere cùm nollent, nec possent, corrupere unt, adeò ut verè Seneca dixerit, *Vix inveniri ullam terram quam indigenæ colant, permixta omnia & insititia esse, exterorúmque conversatione sermonem à patrio descivisse.*

VI. Cùm igitur in omnibus Gentibus certum sit aliter vulgum loquutum, aliter loquutos & scripsisse disertos, vulgaris ille sermo Græcus, quem κοινὸν appellatum fuisse diximus, Latinorum, ac cæterarum deinde Gentium, quæ in Orientis Provincias, Byzantiúmque, ubi sedes erat imperij, commercij caussâ commeabant, deterior effectus, sensim semper in pejus abiit. Nec apud populares dumtaxat, sed & apud illos qui paullò cultiores haberi volebant, atque adeo quidpiam mandabant literis, ista Linguæ corruptio propagata est; nam etsi ex iis non defuere qui ornatè & eleganter suos ediderint Commentarios, rem tamen non ita confecere, quin sæpe barbaris, vel perperam confictis vocabulis hos insperserint, à quibus interea potuissent abstinere, aliis è proba Græcia depromptis, etiam à quolibet intelligendi. Ejusmodi sunt plerique Byzantinæ historiæ Scriptores, quorum alij cultiores, ut Theophylactus Simocatta, Nicephorus Constantinopolitanus Patriarcha, Constantinus Porphyrogenitus præsertim in avi vita, Nicephorus Bryennius, Anna Comnena, Joannes Cinnamus, Nicetas Choniates, Georgius Logotheta, Nicephorus Gregoras, & alij quidam haud inferioris subsellij, qui etsi sermonis munditiam coluerint, voces tamen corruptas vel barbaras, cùm id aliter fieri posse non putarent, subinde inseruerunt. Aliorum verò aliquot longè pluribus exteris istis, vel è vulgo mutuatis vocabulis scatent & fœdantur libri, ut Theophanis, & qui illius chronicon prosecuti sunt, Anonymi, Leonis Grammatici, Leonis Diaconi, Symeonis Metaphrastæ & similium, postremis potissimùm sæculis, in quibus quicquid hactenus superarat Græcanicæ eruditionis evanuerat omnino. Quantum enim Græcus sermo, etiam vulgaris ille ac popularis, sensim in pejus deflexerit, testantur præ cæteris Ducæ & Joannis Canani, qui urbis extremas clades literis commendarunt, Commentarij, in quibus & viget idiotismus, & voces vix etiam hodie apud Græcos notæ passim inveniuntur. Quam quidem depravatam omnino scriptionem sic excusat idem Cananus : Δέομαι τοὺς ἀναγινώσκοντας ταύτην, (τὴν ἱστορίαν) καὶ τῶν γραμμάτων τὴν πεῖραν ἔχοντας, μήτε τὸν κόρον τοῦ λόγου ἀκηδιάσωσι, μήτε τὴν σολοικοβάρβαρον καταγνώσονται φράσιν, ἐπεὶ κἀγὼ τῆς ἀπειρίας μου γραμμάτων ὁμολογῶ τὴν ἀσθένειαν· ἀλλὰ οὐδὲ διὰ σόφους, ἢ λογίους ἔγραψα ταῦτα, ἀλλὰ διὰ ἰδιώτας, καὶ μόνον ὡς καὶ ἐγὼ ἰδιώτης, ἵνα οἱ ἰδιῶται ἀπεριέργως καὶ ἀκαταγνώστως ἀναγινώσκουσι ταύτην. *Rogo Lectores meos qui literarum usu satis imbuti sunt; ne satietatem orationis fastidiant, neque dicendi formulas solœcis ac barbarie plenas, condemnent : cùm ipse inscitiæ meæ imbecillitatem profitear, imo ipse hæc neque doctis, neque eruditis, sed imperitis, mihique imperito similibus scribam, ut imperiti imperitorum more incuriosè & absque eo quod criminis notam inferant, perlegant.* Verùm hac in re indulgendum temporum istorum infelicitati, cùm scilicet Græcia universa sub barbarorum jugo gemeret, nec studiis liceret vacare ad extremam redactis

calamitatem & paupertatem. Solis enim ferè divitibus literis vacare licet, quibus est Ἐφόδιον παιδείας ὁ πλοῦτος, ut ait Artemidorus lib. IV. Onirocrit. cap. LXIX. vel iis certè quibus non est *res angusta domi*, ut loquitur Satyricus, cùm post res acquisitas ad victum necessarias, tunc demum scientia quæratur, εἰωθυίας γε τῆς ἐπιστήμης μετὰ τὴν τῶν ἀναγκαίων κτῆσιν ζητεῖσθαί τε καὶ ἐπιγίνεσθαι, inquit Bessarion in Epist. Cathol. quo loco Græciæ statum deplorat, in qua sua tempestate nullum ferè supererat literarum ac disciplinarum vestigium.

VII. Jam verò qualis primitus extiterit *popularis & quotidianus* ille *sermo*, uti ab Arnobio, seu lingua illa Græcorum κοινὴ ac δημώδης, ut à Longino vocatur, & an ad hodiernam, quæ corruptissima est, accesserit, quæri ab eruditis video. Aliâ enim, ut semel atque iterum monui, uti solet vulgus, aliâ honestioris ordinis viri, aliâ denique ordo doctiorum, & qui scribunt delicatiores sunt, & multa vitant chartis mandare, quæ etiam Aulicis in ore natant: qui scilicet, ut ait Damascius in vita Isidori Philosophi, τὴν ἀρχαίαν γλῶτταν ὑπὲρ τὴν ἰδιώτην μελετοῦσι, *abdicata vulgari, veterem colunt linguam. Loqui nobis communiter datum est*, inquit Senator, *solus ornatus est qui discernit indoctos.* Certum est enim Romæ aliter vulgum loquutum, aliter scripsisse disertos. Tota theatra sæpe barbarè exclamasse tradit Quintilianus. At si ex ejusmodi exclamationibus, vel acclamationibus in theatris, vel etiam in Patrum Conciliis Ecclesiasticis, qualis apud Græcos fuerit vulgi sermo, colligere liceat, ab inferioris ævi sordibus longè illum abfuisse licebit conjicere. Si enim Circenses spectemus, quisquis legerit apud Theophanem Factionum in famosa illa Victoriatorum seditione clamores, vel quæ in Conciliis passim habentur acclamationes Imperatoribus, vel execrationes Hæreticis dictas aut factas, κοινὴν & vulgarem utcúnque veterum Linguam, non verò putido, ut hodie, idiotismo inquinatam inveniet. Verùm post Justiniani tempora sensim in deterius delapsa, nullis ferè constitit regulis, nec jam Grammaticæ præceptis paruit, sed licèt inter exoticas complures vocibus in speciem Græcis uteretur, cùm tamen inflexione fœdarentur, barbara tum appellari debuit, quandoquidem longè aberat ab illa communi, quæ viguit ac in usu fuit primis istis temporibus, quibus à puriori solâ ferè cedebat eloquutionis elegantiâ. Superest porrò vulgaris istius sermonis specimen apud Olympiodorum, ubi de Joanne Tyranno agit, scribentem, jactatas ejusmodi à plebe voces, Πίπτει, ὃ στήκει, neque enim vox στήκειν Græca est, tametsi non semel occurrat in S. Pauli Epistolis. Et in Concilio Constantinopolitano sub Mena, act. v. plebs urgens Patriarcham ut Ambonem conscenderet, exclamasse legitur in has voces, ἔμβα ποίησον, ἔμβα ἀναθεμάτισον Σεβῆρον, &c. ubi vox ἔμβα pro ἀνάβαινε usurpatur, uti in hoc Glossario docemus. Leguntur etiam sub extremis decimi sæculi, aliquot idiotismi Græcanici reliquiæ, saltem apud Siculos, in Rogerij Calabriæ & Siciliæ Comitis diplomate, quod edidit Fernandus Ughellus in tomo primo Italiæ Sacræ, quod licèt barbariem plurimam redoleat, utpote mixobarbaris passim deturpatum, non eâ tamen linguâ vulgari describitur, qualis hodie viget apud Græcos. Habentur præterea aliæ sub eandem tempestatem apud Annam Comnenam in Alexiade lib. 2. quo loco narrat, cùm Alexius parens, tum Magnus Domesticus, Nicephori Botaniatæ veritus insidias Urbe excesserit, plebeculam carmen illud ἐξ ἰδιώτιδος γλώσσης συγκείμενον decantasse: Τὸ σάββατον τῆς Τυρινῆς, χαρεῖς, Ἀλέξιε, ἐνόησες τὸ, καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρωῒ εἶπα γεράκιν μου. Id est ad verbum: *Sabbato Tyrophagi* (seu quinquagesimæ) *valeas*, *Alexie, rem percepisti*, *alterâ hebdomadis die*, *diluculò*, *ecce meus accipiter*, supple evolat. Et alio loco describens cladem ad Distram, unde idem Alexius, tum Imperator, fugâ sibi Goloen consuluerat, ait hæc pariter decantasse Byzantios: Ἀπὸ τὴν Δίστραν εἰς Γολόην καλὸν ἄπληκτον, Κόμνηνε, *à Distra ad Goloen*, *præclara castra*, *ô Comnene:* quæ quidem in Hœschelij habentur editione, absunt verò à Luparea. Ex quibus colligere saltem licet regulas Grammatices non omnino observasse Byzantios, verbísque usos hac in re ab exteris mutuatis. Atque hæc in corruptæ iis temporibus Græcitatis specimen adduxisse suffecerit; nam qualis illa deinceps extiterit, ex aliis monumentis tum editis, tum manu descriptis satis supérque docemur, præsertim ex poëmatibus aliquot politicis, cujusmodi est illud in Bibliotheca Regia, quod Ptochoprodromum Auctorem præfert, Manueli Comneno Imperatori dicatum, proindéque scriptum circa annum MCL. & alterum sub annum MCCC. exaratum, de Bellis à Francis nostris in Morea seu Peloponneso gestis: quorum Poëmatum, ut & aliorum politicorum excerpta sæpe damus in hocce Glossario, ex quibus & similibus Græculorum opusculis, hodiernum sermonem à lingua illa communi longè deviasse ac descivisse planè docemur.

VIII. Neque tamen unus idémque est sermo ille apud omnes Græcanicarum Provinciarum incolas. Nam ut apud veteres ἰδιώταις & Τοπικὴ fuerunt dialecti, singulorum

nempe

[library stamp]

nempe populorum, Insularum, & Civitatum, ut Cretensium, Siculorum, Thessalorum, Cypriorum, Pamphiliorum, Cilicum, Carum, Pergæorum, & aliorum, quorum Glossas laudat & explicat Hesychius, ita apud hodiernos Græcos diversa pæne est in singulis tractibus dialectus, diversa loquutionis, diversisque exterorum aspersa vocabulis, atque adeo alia accentuum ratio. Nam qui sub Turcarum dominatione vitam agunt, ab idiomate Turcico; qui in Venetorum, ab Italico, voces mutuantur. In majoribus oppidis, qui sub Turcis, Græcè & Turcicè; qui sub Venetis degunt, Græcè & Latinè vel Italicè; in pagis denique Græcè duntaxat omnes loquuntur. Ita Belonius lib. I. observ. cap. IV. cui concinit Theodosius Zygomalas ad Martinum Crusium scribens: οἱ γὰρ πλησιάζοντες Λατίνοις τινὰς φωνὰς ἀναμιγνύουσιν, Αγαρηνοῖς ὁμοίως, οἱ Βουλγάροις ὡσαύτως, καὶ ἔτι ἔχουσι καὶ ἰδιώματά τινα ἐν τῇ προφορᾷ. *Qui enim Latinis vicini sunt, Latinas: qui Saracenis Arabicas: qui Bulgaris, Bulgaricas voces suo sermoni interserunt, præterquam quòd præterea quædam in pronunciatione peculiaria servant idiomata.* Et in alia ad eundem Crusium Epistola: ἡ ἁπλῆ καὶ κοινὴ αὕτη γλῶσσα, εἴτε δημοτικὴ, ἢ ἰδιωτικὴ τῶν νῦν δυστυχῶν Γραικῶν, πολύμικτός τις ἐστὶ καὶ διάφορος· εὑρήσεις γὰρ ἐν ταύτῃ Ελληνικὰς φωνὰς, ἢ καὶ λόγους ὅλους ἔσθ᾽ ὅτε, καὶ Ρωμαϊκὰς, ἢ καὶ Αγαρηνῶν, ἢ καὶ Αλβανῶν, ἢ καὶ ἄλλων ἐθνῶν. *Simplex enim & communis illa, seu vulgaris miserorum hodiernorum Græcorum lingua mixta admodum, multipléxque est. In illa quippe reperire est Græcas voces, quandóque etiam integras periodos Græcas, crebrò etiam à Latinis, Turcis, vel Albanis petita & accepta vocabula.* Mox subdit: οἱ Γραικοὶ, ὡς δένδρη μεράδια πεφυτευμένα ἐν τόποις πολλοῖς, οὕτως οἰκοῦσιν οὗτοι, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, παροικοῦσιν· ἐν γῇ γὰρ, φεῦ, ἀλλοτρίων εἰσὶ, διεσπαρμένοι, μέτοικοι, ἀναμεμιγμένοι ἔθνεσι. *Græci tanquam singulares quædam arbores variis in locis plantatæ, sic in iis habitant, non ut incolæ, sed potius ut accolæ. In aliena quippe terra, heu, habitant, ut ita dicam, tanquam inquilini, dispersi & Gentilibus immisti.* Deinde de singulis eorum dialectis: καὶ εἰ ἀκούσῃς Βυζαντίους λαλοῦντας, ἐνωτισθήσῃ Ελλήνων φωνὰς, ἁπλᾶς ἄλλας, καὶ τινὰς Αγαρηνῶν, ὧν ἡ πλῆθος, ἡ ἐν Βυζαντίῳ· καὶ ὧν (Αγαρηνῶν δηλονότι) ἀκούοντες, πολλάς τινας φωνὰς παρενσπείρουσι τῇ αὐτῶν ὡς καὶ ἱματίοις καὶ τισιν ἔθεσιν αὐτῶν χρῶνται· φιλεῖ γὰρ, φησὶ, γνώμη τῇ τοῦ ἄρχοντος ἕπεσθαι καὶ βιοῦν· εἰ δὲ ἀκούσῃς Κρῆτας, ἐκ τῆς λαλιᾶς γνωριεῖς, καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἀνάμιξ τῇ Λατίνων φωνῇ καὶ ἄλλων· ἂν δὲ Πελοποννησίους ἄλλως ὅρα μεμιγμένον Λατινικοῖς. *Quod si Byzantios audieris loquentes, percipies Græcorum nonnulla vocabula, atque illa quidem simplicia, quædam à Saracenis, qui magno numero Byzantij habitant, mutuata. Quorum quidem (Saracenorum inquam) cùm sermones quotidie audiant, horum voces quamplures sermoni suo intermiscent, quemadmodum eorum vestibus ac moribus sese componunt. Natura quippe ita comparatum est, ut Principis exemplum sectemur, ejúsque moribus vivere amemus. Quod si Cretenses audieris, hos statim ex eorum loquela internosces, cùm multis illa Latinis aliisque dictionibus misceatur. Si verò Peloponnesios, complures pariter in eorum sermone Latinas voces observare erit.*

IX. Inter tot tamen dialectos, quas ad septuaginta apud hodiernos Græcos obtinere ait Symeon Cabasilas, aliæ aliis puriores ac meliores habentur: testatur enim Gerlachius Germanus apud Crusium, Linguam Græcam Constantinopoli multò nitidiorem, quàm in aliis Græciæ partibus, quia sedes Imperij ibi olim fuit, & à feminis disertè admodum & decorè eam pronuntiari. Thessalonicæ etiam, & in Macedonia, ut & in Peloponneso inveniri qui hodiernâ linguâ rectè & expeditè loquantur, auctor est idem Cabasilas: ἐν δὲ τῇ Θεσσαλονίκῃ καὶ Βυζαντίῳ, καὶ ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ ἐν ἄλλῃ Ελλάδι εὑρήσεις καλῶς τὴν καθ᾽ ἡμᾶς ἰδιωτικὴν φθεγγομένους ἐνίους, ὡς καὶ τοὺς πάλαι κἀκείνους γὰρ ταύτην (τὴν ἰδιωτικὴν φημι) καθάπερ ἡμᾶς προφέροντας ἐν πολλοῖς, μάλιστα Κωμῳδίαις, εὑρίσκομεν. Τούτου χάριν οὐ μιξοβάρβαρον, ἀλλ᾽ ἰδιωτικὴν τῶν Ελλήνων τις ὀνομάσειεν, εἰ καὶ τινὰ τῶν βαρβαρικῶν λέξεων (ὡς τὰ τῶν μηνῶν ὀνόματα) προφέρουσιν. *At Thessalonicæ, Byzantij, & in Peloponneso, in reliquáque Græcia, invenias quosdam qui rectè hodiernâ vulgari linguâ loquantur, sicut veteres locuti sunt. Nam hos etiam vulgarem ita in plerisque, maximè comœdiis, ut nos protulisse invenimus. Quocirca, non cum barbarie mistam, sed vulgarem seu popularem eam nominaveris, licèt nonnullæ barbaræ dictiones (ut mensium nomina) è sermone Latino irrepserint.* Verùm variæ licèt sint dialecti, qui unam noverit, aliam facilè intellexerit: αὐτὸς δὲ μίαν καὶ μόνην μαθὼν, ἣν καὶ ἡμεῖς, ἁπάσας καλῶς εἴσῃ, ait idem Cabasilas. Quibus consona scribit Symeon Zygomalas: ὁ εἰδὼς λαλεῖν ἁπλῶς μίαν τῶν διαλέκτων (εἰπεῖν) ὡσεὶ οἱ Βυζάντιοι τυχὸν, ἢ οἱ Ναύπλιοι, οἶδε λαλεῖν, ἢ ἵνα εἴπω κρεῖττον, ἵνα καταλαμβάνῃ καὶ ἀκούῃ καὶ τὰς λοιπὰς, διαφερούσας καὶ ἐν προφορᾷ, ὡς εἴπομεν, καὶ ἐν λόγοις τισίν. Est enim, inquit idem Gerlachius, omnis ferè differentia in pronuntiatione & paucis dictionibus, adeo ut omnes quorumcumque locorum mutuò se intelligant, exceptis Ionibus, qui in Peloponneso inter Nauplium & Monembasiam quatuordecim pagos habitant, qui antiquâ linguâ, sed multifariam in Grammaticam peccante utuntur: qui Grammaticè loquentem intelligunt, vulgarem verò linguam minimè. Hi Zacones, seu Τζάκονες, vulgò dicuntur, de quibus nos egimus in hoc Glossario. His consimilia scribit Theodosius Zygomalas

gomalas : οὕτω καὶ Ἀθηναῖοι, Δῆλοι, καὶ Κρῆτες, καὶ Πελοποννήσιοι, καὶ Χῖοι, καὶ Νησιῶται, καὶ λοιποὶ ἄλλοι πλὴν εἰ καὶ ἐνίοις λέξεσι καὶ φωναῖς παρηλλαγμένως λαλοῦσιν, ἀλλὰ ἕκαστος τὸν ἕτερον καὶ ἄλλον οἶδε, καὶ ἀκούει αὐτοῦ λαλοῦντος· τοῦτο μόνον ὅτι εὐθὺς γινώσκει εἷς ἕτερον, ὅτι Βυζάντιος τυχὸν, Κρὴς, Χῖος, Ναύπλιος, Νάξιος, Νησιώτης, Ἠπειρώτης, ἢ ὅθεν ἂν ᾖ· ἡ γὰρ λαλιὰ αὐτοῦ, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνὴν εἰπεῖν πως, δῆλον αὐτὸν ποιεῖ· ὅθε μὴ θαύμαζε, ἂν τοιαύταις ἐντυγχάνῃ φωναῖς· ὅπου γὰρ πλείω πτώματα, ἐκεῖ καὶ ἀετοὶ πολλοί· καὶ ὅπου ἔθνη πολλὰ καὶ γλῶσσαι ἔν τισι παρηλλαγμέναι, γινωσκόμεναι δὲ ὑπ' ἀλλήλων, ὡς συγγενῶν τε καὶ γειτνιαζόντων· οὕτω δὲ οἶμαι κἂν τῇ τῶν Λατίνων. *Sic Athenienſes, Delij, Cretenſes, Peloponneſij, Chij, Inſularum incolæ, ac reliqui alij, præterquam in aliquot dictionibus ac vocibus diſsimiliter loquuntur, ſed ſinguli alios loquentes intelligunt & ex eorum idiomate qui ſint percipiunt, ita ut ſtatim alter alterum internoſcat, quòd Byzantius fortaſſe ſit, Cretenſis, Chius, Nauplius, Naxius, Inſularis, Epirota, atque adeo unde quis ſit. Ejus enim loquela, juxta Domini vocem, manifeſtum eum facit. Neque tamen mirere, ſi talibus idiomatibus interſis: ubi enim plures ruinæ, hîc & multæ aquilæ. Et ubi gentes complures, hîc & in quibuſdam differentes linguæ, quæ tamen invicem intelliguntur, ut cognatæ ac inter ſe vicinantes: quod & in Latina lingua accidere prorſus exiſtimo.* Quod certè poſtremum veriſſimum eſt quoad Germanos præſertim, apud quos inferioris & ſuperioris Germaniæ, ubi varia eſt & diverſa dialectus, incolæ ſeſe invicem intelligunt: quod etiam de Italis, Gallis & Hiſpanis dici ferè poteſt, quorum lingua Latinam ut matrem agnoſcit. Sed quod ait Cabaſilas quatuor, quæ apud veteres Græcos in uſu fuerunt, dialectorum quidpiam etiamnum ſupereſſe, Salmaſij ſententiam quam ſupra ex eo attigimus, videtur refellere, ſcribentis in libro de Helleniſtica, Romanis Græciæ imperium adeptis, dialecti nomen cum re jam olim perdidiſſe. Cabaſilæ verba ſunt: ἔτι τῶν ἡμετέρων ἰδιωτῶν τοὺς μὲν Δωρικῶς, τοὺς δὲ Ἀττικῶς, ἄλλους Αἰολικῶς, ἑτέρους Ἰωνικῶς, πρὸς τούτοις δὲ καὶ κοινῶς φθεγγομένους εὑρήσοι τίς.

X. Inter tantam porrò apud Græcos hodiernos dialectorum varietatem, mirandum omnino quod ſcribit idem Zygomalas, nullibi deteriorem ac corruptiorem eſſe vulgarem eorum ſermonem, quàm apud Athenienſes: *Quorum* olim, ait Tullius, *ſemper fuit prudens ſincerúmque judicium, nihil ut poſſent niſi incorruptum audire & elegans: apud quos primùm ſe Orator extulit, primúmque etiam monumentis & literis oratio eſt cœpta mandari:* quorum denique conceſſam venerem ne Græcos quidem in alio genere linguæ obtinuiſſe Fabius dicere auſus eſt. Quæ quidem Ciceronis & Quintiliani de Athenienſium perfecta dicendi vi laus eximia, ipſum etiam vulgum ſpectat, cùm in tanta tam eloquentium hominum multitudine, ipſius etiam plebis (ſcilicet ex parte) aures ita aſſueviſſent, iis quæ Atticorum germana erant, ut ſtatim adulterina internoſcere poſſent. Quod vel ex illa anicula colligitur, quæ Theophraſtum, hominem alioqui diſertiſſimum, ex unius verbi affectatione hoſpitem eſſe deprehenderit, eúmque nimium Atticè loqui dixerit. Quod argumento eſſe poteſt quàm ſagaci judicio hac in re ipſum quoque vulgus uteretur. Sed quantum à priſca illa & eleganti Athenienſium dialecto deſciverit quæ apud hodiernos urbis incolas hodie obtinet, teſtatur in primis idem Theodoſius Zygomalas hiſce verbis: καὶ τὸ χείριστον, τοὺς ποτὲ σοφωτάτους Ἀθηναίους εἰ ἤκουσας, δακρύων ἂν ἐγένου μεστὸς· ὅσον γὰρ, ὑπερεπερίσσευσέ ποτε ἐν αὐτοῖς ἡ καθαρὰ καὶ ἄδολος τῶν Ἑλλήνων φωνὴ, τόσον ἡ βάρβαρος ἐπληθύνθη καὶ ἀκούεται ἔξοχα πάντων. *Et quod pejus eſt, ſi Athenienſes ſapientiæ laude olim nobiles audieris, vix tenueris lacrimas. Quantum enim cæteris omnibus apud illos longè præſtitit pura illa & incorrupta Græcorum lingua, tantum hanc barbaries præ aliis hodie invaſit.* Qui quidem Athenienſium idiotiſmus ita eſt fœdatus, ut vix à Græcis cæteris, cùm ij loquuntur, nec quid dicant, omnino percipiatur, ut idem teſtatur Zygomalas: ἡ πλεὸν δὲ βάρβαρος ἡ τῶν Ἀθηναίων, ἥτις ἦν, ὅτε ὑπῆρχεν ἀρίστη· ἥντις εἴπῃ κατὰ διάμετρον τῇ πάλαι τὴν νῦν, οὐκ ἂν ἁμάρτοι· ἀκούοντες γὰρ ἡμῶν αὐτῶν, ἐννοοῦμέν πως τί λέγουσιν, (ἐν γάρ τισι παρηλλαγμένως λέγουσι καὶ ὀνομάζουσι) καὶ πλὴν γελᾶν οὐ δυνάμεθα, ἐνωτιζόμενοι αὐτῶν. *Plus verò barbariei, quàm in reliquis, eſt nunc in Athenienſium lingua, cùm tamen ea fuerit olim, quando illa urbs florebat, præſtantiſsima. Quam hodiernam eorum linguam, ſi quis dixerit illi antiquæ ex diametro oppoſitam eſſe, à vero non aberraverit. Nam quando eos loquentes audimus, cogitamus quidnam & quomodo dicant, (in quibuſdam enim inuſitatè loquuntur, & peculiaria vocabula habent) cúmque percepimus, à riſu abſtinere non poſſumus.* Symeon Cabaſilas in alia ad Cruſium Epiſtola: περὶ δὲ τῶν διαλέκτων τί ἂν καὶ εἴποιμι, πολλῶν οὐσῶν καὶ διαφόρων ὑπὲρ ἑβδομήκοντα; τούτων δ' ἁπασῶν ἡ τῶν Ἀθηναίων χειρίστη. Mox: οὓς οἱ τὴν Ἑλλάδα οἰκοῦντες καλῶς τὰ πολλὰ φθεγγόμενοι, Βαρβάρους τὸ παράπαν ἀποκεκλήκασι, τούτους βδελυττόμενοι, ὥστε πεπονθέναι τοῖς πάλαι κατὰ διάμετρον. *De Dialectis verò quæ multæ & variæ ſunt, & fortaſsis amplius ſeptuaginta, quid dicam? earum tamen omnium deterrima hodie Athenienſium eſt.* Infrà: *Quos cæteri Græciæ incolæ in pleriſque bene loquentes, omnino barbaros appellant, eóſque abominantur. Itaque planè contrà quàm politiſsimorum veterum Athenienſium, hodierna ſe Athenis lingua habet.* Nemo verò hic nos arguat, quòd

quòd hæc prolixiora ex recentioribus istis Græculis descripta subinde proferimus, cùm quæ de rebus patriis, linguáque sua vernacula, tradiderunt, eorummet verbis addiscere maximè intersit. Cæterùm hæc Atheniensium hodiernorum idiotismi pravitas, seu barbarismus, ita radices egit, ut ex iis quilibet, etiam quinquennis puer, aliò quàm longè demigrans, maternam linguam nunquam dediscat: εἰ δέ τις αὐτῇ, καὶ πενταετὴς ἔστι, καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ παροικήσει, ὅλως τὴν πάτριον οὐ μεταβάλλει, inquit Zygomalas. Atque hanc Linguæ apud Athenienses corruptionem, Urbis, quam per trecentos, ut ait, annos est perpessa, vastitati adscribit, ex quo scilicet captâ à nostris Constantinopoli, in eorum dominationem venit anno MCCV. ex collectitia hominum fæce, ut fieri solet, eò undique confluentium sub Francorum dominatu Urbe identidem frequentatâ. Quod certè vel ex eo percipi potest, quòd, ut in Præfatione ad Glossarium mediæ Latinitatis, monuimus, testetur Raimundus Montanerius sua ætate, hoc est circa annum MCCC. Gallicum sermonem perinde ac in ipsa Parisiorum Urbe obtinuisse Athenis. Qua tum quidem tempestate exacto Athenarum Duce Gualtero Briennio Franco, in Catalanorum, ac deinde in Acciaivolorum ex Florentia Procerum jus potestatémque concessit, uti in Historia nostra Gallo-Byzantina fusiùs enarravimus. Ita Athenarum Urbe non à Francis modò, Catalanis, Italis, sed etiam ab omnium Gentium eò commeantium colluvie, habitatâ, quidquid ex eleganti illa Atticâ linguâ supererat, penitus intercidit ac interiit.

XI. Jam verò in quibus lingua Græcorum hodierna, de qua agimus, à puriori illa veteri desciverit, præterquam quòd longum esset persequi, attigere id argumentum qui vulgaris ejusdem linguæ Grammaticam ediderunt, Hieronymus Germanus, & Simon Portius, ex quibus haurire licet quæ ad nominum declinationes, & verborum conjugationes, & alia hujusmodi Grammaticalia spectant. Id porrò nobis in præsens adnotasse suffecerit linguæ istius corruptionem ac depravationem, ut rem leviter & quasi per transennam attingamus, in eo præsertim versari, quòd Græci hodierni literam pro litera ponant, alias addant, alias etiam adimant, terminationes denique nominum passim mutent, verbi gratiâ γ. pro δ. ponunt, ut in γιὰ, pro διὰ, pro ν. ut in τυραγνίζειν. Ε. pro ι. ut in ξυλένιος, κριθαρένιος, pro ξυλινὸς, κριθινὸς. Ζ. pro duplici τ. aut σ. ut in ταράζειν, ἀλλάζειν. Η. pro ε. ut in πονετικὸς. Λ. pro ρ. ut in Πλῶρα, φοῦλκα. Ξ. pro σ. ut in πείραξις. ξε. pro ἐκ, ut in ξεχωρίζειν, & similibus. Ο. pro α. ut in διάρθωσις. Π. pro φ. ut in ῥαπάνη. vel pro β. ut in ἐμπαίνειν. Ρ. pro λ. ut in ἅρμη, ἀρμυρὸς. Τ. pro θ. ut in φτάνειν. Υ. pro α. ut in ἀνυμένειν. vel pro φ. ut in ἀστράυειν pro ἀστράφτειν, ἔυθασε, pro ἔφθασε. Ψ. pro υς. ut in δούλεψις, pro δούλευσις. Addunt & interserunt literas, γ. in παλεύγειν, καίγειν, ἑρμηνεύγειν. Υ. in στερέυειν, τελέυειν, pro στερεῖν, τελεῖν. Ν. in φέρνειν, σύρνειν, αἱματώνειν, &c. Demunt literas, ut in βλέμα, ἀδία, χρία, πνέμονας, πέτερος, σωπαίνειν, ξαναλέγειν, νὰ, pro βλέμμα, ἀδεία, χρεία, πνέυμων, πένθερος, σιωπαίνειν, ἐξαναλέγειν, ἵνα, &c. Jam verò quoad terminationes, variè illæ à Græcis mutantur. Masculina in ης, efferunt in ας, ut φαυλατὰς dicunt pro φαυλητὴς. Adjectiva in ώδης, in ερὸς terminant, ut pro μυθώδης, ὑλώδης, καπνώδης, μυθερὸς, ὑλητερὸς, καπνοτερὸς dicunt. Masculina in ης terminationem ab accusativo mutuantur, ut ἀέρας, pro ἀήρ. Masculina substantiva in ων, interdum ex dativo formantur, ut in ἀηδόνι, pro ἀηδὼν: interdum ex accusativo, ut in αἰῶνας, πνέυμονας, pro αἰὼν, πνευμών. Masculina in αξ, υξ, ων, ας, & alia quintæ declinationis nominativum ab accusativo plurali mutuantur, ut in πίνακας, λάρυγκας, ἔλωπας, δαφνῶνας, γίγαντας. Masculina adjectiva in ος, vel in ων, sæpe in άρης terminantur, ut in ψαμιάρης, ἀποκρισιάρης, λησμονιάρης: vel in ένιος, ut in ξυλένιος, σιταρένιος, κριθαρένιος. Quædam masculina in ος, ex tertia & quarta declinatione nominativum habent desinentia in άκι, ut σχοινάκι, μιθαράκι, λυχνάκι, ὀρθύκι, ῥυάκι, γονατάκι. Feminina in η, in ι. terminantur, ut in ἀγώγι, pro ἀγωγή. quæ in ότης desinunt nominativum habent ab accusativo, ut in φαυλότητα, ἀδελφότητα: quæ verò in ις, sæpe in ιά deflectunt, ut in κλεψιά, παραλυσιά. vel in ιμον, ut σκάψιμον, χύσιμον, δέσιμον: aut nominativum ab accusativo desumunt, ut in ἀλυσίδα, κονίδα, ψαλίδα. Neutra in ον desinunt in ι ut in ἐργαστῆρι, σκεπάρνι, ἀλεῦρι: vel in ιν, ut in σιχάριν, γεράκιν, &c. Diminutiva in τζικὸς ferè semper efferuntur, ut in ἀγριωτζικὸς, pro ὑπάγριος: denique adverbia in ως, in ὰ etiam desinunt, ut in ἀγριὰ, pro ἀγρίως, &c. Quod etiam usurpatum à purioribus Græcis: nam ἐχόμενα, pro ἐχομένως dicebant, ut II. Reg. cap. XIV. & apud Athanasium in vita S. Antonij, p. 13. Hæc igitur leviter in specimen quoddam attigimus, ut non miretur Lector si ex ejusmodi vocabulis pleraque in hoc Glossario omittimus, tametsi quædam interdum demus.

XII. Sed præter hactenus observatas in Græcorum lingua vulgari varias illas commutationes, & quæ legentibus fucum facere solent difficultates, ille est opinor inprimis quæ circa literarum pronuntiationem versatur. Nam cùm plures simili sono, aliæ verò aliter quàm apud nos proferantur: accidit, quod pejus est, ut in scribendo, nulla Grammatices observato canone, ij literis quæ eundem habent sonum promiscuè utantur.

Cùm enim ο, & ω, prætereà literæ & diphthongi ι, η, υ, ει, οι, ſimili inter ſe pariter ſono pronuntientur, ſi ο vel ι noſtrum quantùm ad ſonum, adſit deſcribendum, alteram ex iis prout libuerit adhibent: quæ quidem antiquariorum in orthographia ſupinitas, miram in legendo minùs verſatis parit obſcuritatem, quod non librariis duntaxat omnis literaturæ expertibus adſcribendum videtur, cùm apud Græculos paulò doctiores, nullum pariter in hiſce literis exarandis obſervent diſcrimen, ſi quando lucubrationum ſuarum præſint editioni. An apud Græcos veteres literarum eadem fuerit quæ apud hodiernos pronuntiatio, diu agitatum inter eruditos nemo neſcit: maximè verò inter Stephanum Vintonienſem Epiſcopum, Cantabrigienſis Academiæ Cancellarium, (quem neſcio cur in Anglicanis Antiſtitibus omiſerit Goduinus) qui Græcorum recentiorum pronuntiationem, quæ in pleriſque Academiis, ac tum in Cantabrigienſi obtinebat ſervandam, & pro jure ſuo minimè mutandam ſtatuerat, & Joannem Checum ac Thomam Smithum, ejuſdem Academiæ Profeſſores, qui ad veterum Græcorum pronuntiationem revocandam cenſebant: quæ quidem celeberrima inter Viros eruditiſſimos controverſia, ſcriptis in utramque ſententiam, dum ſuam quiſque acriùs tuetur, præclaris declamationibus, eſt pertractata. At Simon Portius origine Græcus Cretenſis, mirari ſe ait quoſdam doctos, & non vulgari præditos eruditionis varietate, eò temeritatis veniſſe, ut germanam, integram, & πατροπαράδοτον recentiorum Græcorum pronuntiationem chimericis neſcio quibus ducti conjecturis totis viribus auſi fuerint quàm ſanè temerario judicio, ſic irrito conatu pervertere ac deturpare. Profectò, ſubdit ille, ſi Græcis maternæ linguæ flexiones, & unà cum lacte acceptos hauſtóſque ſonos, & accentus puros & intactos audes denegare, cur barbaris eos concedas, cur extero cuíque, qui aliarum nationum accentus ſuo nativóque accommodat, toto, ut aiunt, cælo à recta earundem nationum pronuntiatione aberrans atque deflectens. Sed has inter ſe controverſias dirimant Viri eruditi, nam ad alia nos properamus, ne nimium excreſcat oratio.

XIII. Negotium præterea faceſcere ſolet Græcorum recentiorum poëſis illa vulgaris, quæ tam in editis quàm in manuſcriptis codicibus legitur. Conſtat enim illa verſibus politicis, de quibus fusè egimus in Gloſſario mediæ Latinitatis, ſed ita ſemper malè deſcriptis, ut niſi quis in iis perlegendis admodum ſit verſatus, quidpiam adſequi vix poſſit. Verba enim plerumque unà & ſimul ita connexa ac ligata ſunt, ut primo intuitu pro barbaris habenda videantur, quæ ſi ab invicem divellas Græca erunt, licèt interdum vulgari modo formata & deſcripta. In quam ſententiam audiendus Martinus Cruſius: *Talis*, inquit, *compoſitio dirimendorum, & diremptio componendorum neminem vulgaris linguæ ſtudioſum turbet. Vſitata enim, in tanta barbarie, tum in manuſcriptis, tum in excuſis. Ego autem de induſtria, quando hæc mea manuſcripta edere volui,* τὰ ὀρθογραφικὰ σφάλματα *ubique inter deſcribendum retinui: Ita videmus nullum hodie in Græcia diſcrimen inter* ι, *&* η, *&* υ, *&* ει, *&* οι, *& in ſimilibus aliis: nec in ſcriptione nec in pronuntiatione. Nec hodie modò hæc orthographiæ neglectio apparet, poſtquam ex libera Græcia facta eſt Turcogræcia, ſed in antiquis manuſcriptis, quandiu Imperium Græcum adhuc ſtabat, conſpicitur.* Inſperguntur deinde in iis verſibus ubique ferè particulæ illæ, quas Expletivas vocant, de quibus agit pluribus in Grammatica ſua idem Portius, quæ ut plurimum nihil ſonant, unius elegantiæ duntaxat gratiâ vocibus adjunctæ. Adde quòd in iis verſibus crebræ ſunt eliſiones ac decurtationes verborum, in quibus ſæpe accentus omittitur, vel ſi adſit, duobus ſimul junctis vocabulis unicus apponitur, nullis penè obſervatis ex iis quæ à Grammaticis in hiſce traduntur regulis. Aiunt porrò Græci ipſi apud eundem Cruſium, ut & hoc obiter adnotem, in Inſulis moris eſſe mares inter ſe certare viciſſim talibus carminibus, maximè ex iis Amatoriis & Mileſiis fabulis, quiſnam plures ex iis verſus recitare poſſit: ſic etiam inter ſe honeſtè certare juvenem, & virginem charam, intra ædes: adeſſe auditores qui annotent, fieri hæc animi causâ, accedere convivia, cantus.

XIV. Tametſi apud hodiernos Græcos paſſim in uſu ſit lingua illa vulgaris, de qua agimus, alia præterea apud eos viget, Græca ſcilicet antiqua & pura, cujus uſus eſt in ſacris celebrandis. In ea enim & Miſſas & reliqua Officia recitant. Lectiones etiam, quæ inter Officia habentur, omnes eâ linguâ conſcriptæ ſunt, ut pote à viris pietate & doctrina conſpicuis dudum compoſitæ. Sed & altera etiam habetur, quam Eccleſiaſticam vocare ſolent, quòd eam in Eccleſiaſticis concionibus: aut in tractatibus, atque adeo in Epiſtolis Eccleſiaſticis conſcribendis adhibeant: antiqua ſcilicet illa, ſed non adeò pura, quin dialecti vel etiam voces vulgares ſubinde intermiſceantur. Qua quidem utuntur viri Eccesiaſtici, quòd complures orationes hac in antiqua, quàm unam in vulgari lingua componere facilius ſibi eſſe dicant. Ejuſmodi ſunt Rhartturi διδαχῶν

&

& ſimiles Græculorum paulò doctiorum libri, Venetiis, & alibi editi: ut & Ægyptij Sultani ad Joannem Cantacuzenum Imperatorem Epiſtola, quam ipſemet Cantacuzenus deſcripſit in libro IV. Hiſtoriæ cap. XIV. & ex Arabico in Græcum ſermonem ab aliquo Eccleſiaſtico, vel Palatino interprete converſam fuiſſe par eſt conjicere. Neque mirum videri debet, ſi quibus apud eos elocutionis major eſt cura, idiotiſmos toties interſerant, cùm nullæ in universa Græcia habeantur ſcholæ, præter fortè triviales aliquot & Grammaticales, adeò ut pauciſſimi in iis eruditi, quíque veterem Græcam linguam apprimè calleant, hodie reperiantur. Atque hactenus quidem ſermonem inſtituimus de vulgaribus linguæ Græcæ idiotiſmis, qui cùm Grammaticam in primis ſpectent, ut eorum aliorúmque qui hodie paſſim vigent ampliorem cognitionem indipiſci Lectori liceat, vulgaris ejuſdem linguæ Grammaticam jam olim à Simone Portio viro doctiſſimo editam, hîc rurſum recudere operíque noſtro præfigere duximus operæ-pretium. Sed cùm aliud longè ſit in Gloſſario hoc noſtro conſilium, nempe ut voces barbaræ & ξενοφωνίαι, uti appellantur à Julio Polluce lib. II. cap. IV. & Mauricio in Strategicis lib. VI. cap. I. explicentur, quæ ſcilicet apud Nomicos, Liturgicos, Tacticos, Jatricos, Botanicos, alióſque inferioris ævi Græculos ſcriptores occurrunt, vel quæ apud Græcos hodiernos ſunt in uſu communi, quâ id methodo conficiatur à nobis, breviter aperiendum videtur.

XV. Ut porrò initium ducam à Nomicis, quantum præclara illa ac diſerta admodùm Juriſprudentia, cum Imperij ſede in Græcanicas Provincias traducta, variantis fortunæ viciſſitudinem paſſa ſit, teſtantur quos præ manibus terimus recentiorum ex Græcis Juriſconſultorum libri, tot vocibus partim è Græcia petitis, ſed rarioris, nec vulgaris ſignificationis, partim ab ipſo Latio mutuatis, aſperſi. Nam quantumvis mens ea videatur fuiſſe Conſtantino, dum Româ Byzantium tranſiit, ut patrium ſermonem ſervaret; & ſi Græcum non aboleret, quod quidem fieri vix poterat, ob linguæ dignitatem, quam ſuſpiciebant etiam Latini, & quòd nemo ea eſſet ætate qui illius non haberet cognitionem, ſaltem Romanum in novam Urbem, atque adeò in Græciam ſenſim pariter immitteret: ita ut utroque idiomate in commerciis promiſcuè omnes uterentur. At cùm vulgus in nova lingua addiſcenda diſciplinæ vix ſit capax, contrà verò tenax ſit patriæ, accidit ut duplex vigeret in uſu ſermo, ac Romanus quidem in Imperatorum comitatu ut patrius, Græcus verò apud vulgum ut anteà obtineret. Mens porrò Conſtantini vel inde pateſcit, quòd novæ Urbi conditæ Latinum pariter & Græcum nomen indiderit, novâ Româ ſimul & Conſtantinopoli eâ appellatâ, ejuſdem Urbis regionibus, ac ædibus tum ſacris tum prophanis utraque inſuper nomenclaturâ interdum donatis. Sed Romanæ linguæ prærogativam ſemper ſervari voluiſſe ex eo potiſſimum colligitur, quòd, ut tradit Euſebius in libro III. de ejuſdem Auguſti vita cap. XIII. in Concilio Nicæno Latino ſermone peroraverit, quæ alius quiſpiam Græcè interpretatus eſt, licèt cùm Epiſcopos qui eidem Concilio intererant, privatim alloqueretur, Græcâ uteretur linguâ, in cujus cognitione etiam verſatus erat. Deinde ex quo conceſſit in novam Urbem, Conſtitutiones omnes Latino ſermone conſcripſit, quod à ſucceſſoribus diu ſervatum, & uſque ad tempora Juſtiniani; nam etſi veterum Juriſconſultorum Latinorum reſponſa per Tribonianum colligi curaverit Juſtinianus, confecto ex iis Pandectarum volumine, aliorúmque Auguſtorum Conſtitutiones Romano pariter idiomate conſcriptas retulerit in Codicem, ſuas tamen Græco exaratas in eo inſeruit. Sed & alias, quas edito Codice publicavit, & Novellas Latini, Νεαρὰς Græci appellarunt, Græcè perinde edidit & emiſit. Quippe cùm populos, quibus lingua illa familiaris erat, inprimis ſpectarent, ſatius viſum eſt Iuſtiniano ejuſmodi decreta Græco ſermone deſcribi, quàm Romano, licèt patrio, ut ſubditis pleriſque eo utentibus nota ſtatim fierent, ut ipſemet profitetur in Novella VII. cap. I. hiſce verbis: Διόπερ αὐτὴν καὶ προὐθήκαμεν, καὶ οὐ τῇ πατρίῳ φωνῇ τὸν νόμον συνεγράψαμεν, ἀλλὰ ταύτῃ τῇ κοινῇ τε καὶ Ἑλλάδι, ὥστε ἅπασιν αὐτὸν εἶναι γνώριμον, διὰ τὸ πρόχειρον τῆς ἑρμηνείας. *Ideo hanc emiſimus & non patrio ſermone Legem conſcripſimus, ſed hoc communi & Græco, ut omnibus nota ſit, propter interpretationis facilitatem.* Imperij enim ſede Româ Byzantium tranſlatâ, Græci Romanis permixti, cùm his aliquantò plures numero eſſent, linguam ſuam, patrióſque mores ad finem uſque conſtanter retinuerunt, Ἕλληνάς τε ἀπὸ τοῦδε Ῥωμαίοις αὐτοῖς ἐπιμιγνύντας, γλῶτταν μὲν καὶ ἤθη τὰ σφῶν πολλῷ πλέονας Ῥωμαίων Ἕλληνας αὐτοὺς ἐπικρατεῖν διὰ τέλους φυλάξαι, ut lib. I. ſcribit Laonicus, licèt, ut ſubdit, Romanorum Imperatores ſeſe ſemper appellari voluerint Auguſti.

XVI. Et ſanè id ſemper obſervatum legimus à Principibus qui vel armis quæſiere regiones exteras, vel alio quovis jure obtinuere, ut patrium ſermonem in palatiis ſervarent, leges verò ſi conderent, qua vulgus utebatur linguâ eæ conſcriberentur. Nam ut

altiora tempora non repetam, quis nescit Francos nostros & Burgundiones in Gallia, Gotthos, Vvisigotthos & Langobardos in Italia & in Hispania, ac Normannos Neustrios, ex stirpe regia Francorum Andegavenses Comites in Apulia & Sicilia patrium semper coluisse idioma, dum interim leges populari, id est, Romano sermone promulgarent. Hinc Salicæ, Ripuariæ, Bajoaricæ, Burgundicæ, Vvisigotthicæ, Langobardicæ, & similes Latinè exaratæ leges etiamnum supersunt, quòd lingua Latina seu Romana Italorum, Gallorum & Hispanorum ea ætate esset, proindéque subditorum commodis sese accommodare debere Principes existimarent. Enimverò cùm in laudata Justinianea Novella, Latina lingua πάτριος appelletur, satis inde efficitur in Imperatorum aula & comitatu in usu fuisse communi, nec abolitam: maximè cum certum sit plerasque etiam Leges Justiniani utroque conscriptas fuisse sermone: ac Græco quidem propter majorem subditorum eo utentium multitudinem, in iis potissimum provinciis, in quas sedes imperij translata videbatur: Romano verò, ut essent quæ ad Præfectos Prætorio Occidentis, in Italiam, Galliam, Africam, cæterósque tractus, in quibus vigebat Latinus sermo mitterentur. Quod quidem præsertim docemur ex ejusdem Imperatoris Novella LXVI. cap. I. in qua hæc verba describuntur, quæ rei firmandæ, hîc exhibere videtur operæpretium: διότι γενομένων ἡμῖν ἰσοτύπων διατάξεων περὶ τοῦ μέτρου τῆς ἐνστάσεως τῶν παίδων, τῆς μὲν τῇ Ἑλλήνων φωνῇ γεγραμμένης, διὰ τὸ πλήθει κατάλληλον· τῆς δὲ τῇ Ῥωμαίων, ἥπερ ἐστὶ καὶ κυριωτάτη, διὰ τὸ τῆς πολιτείας σχῆμα· ἡ μὲν Καλάνδας Μαρτίας ἔχει, γραφεῖσα μὲν τότε, οὐκ ἐμφανισθεῖσα δὲ τηνικαῦτα εὐθύς· ἡ δὲ τῇ Ῥωμαίων φωνῇ γεγραμμένη πρὸς Σολομοῦντα τὸν ἐνδοξότατον τὸν ἐν Ἀφροῖς ἡγούμενον Πραιτωρίων, Καλάνδας Ἀπριλλίας προσγεγραμμένας ἔχει· Διόπερ οὐδὲ ἡ τῇ Ἑλλάδι φωνῇ γραφεῖσα γέγονε παραχρῆμα καταφανής, ἕως καὶ ἡ τῇ Ῥωμαίων συντεθεῖσα γλώττῃ γέγονε, καὶ ἐξεπέμφθη, &c. *Ideo factis à nobis æqualis formæ constitutionibus de mensura institutionis filiorum, alia quidem Græcorum linguâ conscripta, propter multitudinis frequentiam: alia verò Latinâ, quæ etiam propria est propter reipublicæ statum; illa quidem Kalendarum Martiarum habet conscriptionis tunc diem: alia vero est Latinâ voce conscripta ad Salomonem gloriosissimum sacrorum Africæ Prætoriorum Præfectum Kalendis Aprilis. Quia verò quæ Græcâ linguâ conscripta est, non est publicata donec illa quæ Latinâ linguâ est scripta publicata est, & missa, &c.* Ex quibus abunde percipere licet plerasque Justiniani Constitutiones utraque fuisse descriptas linguâ, Romanam tamen κυριωτέραν habitam, ut quæ Imperatorum πάτριος esset, & Palatina, proindéque majori polleret auctoritate. Quod vel etiam ex eo præterea manifestè apparet, quòd iis quæ Græco sermone editæ habentur, adscripti Consulatus, interdum etiam Imperij anni, ac dies quibus emissæ sunt, non modò Latinè describantur, sed etiam formulæ aliæ, quæ Imperatoris ipsius manu adscribi solebant, ut in Novella VII. quæ est ad Epiphanium Archiepiscopum Constantinopolitanum, *Divinitas te servet per multos annos, Sancte ac religiosiss. pater.* In Novella XIII. & CXLI. *Proponatur Constantinop. Civibus nostris.* In Novella CVI. *Legi*, ut est apud veterem Interpretem, non *Legatur*, ut in editione Scrimgeri. In Nov. CXXII. ad Præsidem Tarsi, *Divinitas te servet per multos annos, Frater jucundissime.* Quinetiam qui populis offerebant, seu promulgabant Principum Edicta, oblationis notam in iis Latinè exarabant, hac formula, quæ habetur in Nov. CLIX. *Ioannes & Curius subditis optulimus.* Jam verò inscriptiones tum in Monetis, tum in operibus publicis Romano pariter sermone editas constat: tametsi in operibus publicis utroque interdum affigerentur, ut in Obelisco à Theodosio M. in Circo Constantinopolitano posito, cùm, ut jam attigi, uterque unà & simul esset in communi usu: unde legimus Marcianum Imperatorem in Concilio Calchedonensi in actione VI. Latinè primùm, deinde Græcè Patres allocutum. Hæc porrò linguæ Latinæ prærogativa ad tempora usque Mauricij & Heraclij perstitit, quibus imperantibus, plerisque ex Provinciis, ubi Romanus vigebat sermo, à barbaris pervasis, & ab Imperio avulsis, Augustorum Constantinopolitanorum ditiones intra Græcanicas duntaxat Provincias ferè coarctatæ sunt, συνωθείσης κατά τε τὰς ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας, καὶ ἀκρωτηριασθείσης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς Ἡρακλείου τοῦ Λιβύος. *Quùm angustius tam Orientem quàm Occasum versus Romanum Imperium factum sit, & Provinciis aliquot mutilatum ab Imperio Heraclij Lybici*, ut est apud Constantinum Porphyrogenitum in lib. I. de Thematibus.

XVII. Verùm Græcæ istæ Constantinopolitanorum Augustorum Constitutiones ita describi non potuere, quin in iis subinde insererentur formulæ Romanis Jurisconsultis familiares, ut & Formalia quæ vocant verba, vocibus Latinis, vel in Græcam enuntiationem deflexis ac detortis, exararentur: cùm has haud promptum esset mutare, vel in puriorem Græcum sermonem convertere, nisi prolixiori aliquo verborum ambitu, qui in præcipui momenti decreta nescio quid ingessisset obscuri & dubij. Neque tamen Græcos ævi Iustinianei Iurisconsultos hac duntaxat scribendi ratione usos constat: cùm

longè

longè antea Herennium Modeſtinum, Papiniani diſcipulum, qui ſub Alexandri Imperio vixit, in libris, quos Παραίτησιν ἐπιτροπῆς καὶ κουρατωρείας, ſeu de Excuſatione Tutorum, inſcripſit, hanc obſervaſſe legamus, in quibus Ignatij Dextri, cui dicantur, flagitationi ſatisfacturum ſe ait, Græcéque illos conſcripturum, quoad poterit, etiamſi difficilè eſſe agnoſcat ejuſmodi nomica ſeu juridica in Græcam linguam transferre: ποιήσομαι δὲ, inquit, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, τὴν περὶ τούτων διδασκαλίαν σαφῆ, ἀφηγούμενος τὰ νόμιμα τῇ Ἑλλήνων φωνῇ, εἰ καὶ εἰδὰ δύσφραστα εἶναι αὐτὰ νομιζόμενα πρὸς τὰς τοιαύτας μεταβολάς. Et certè in toto hujuſce operis contextu complures voces Latinas Græco charactere ac ſono deſcriptas inſerit, verbi gratiâ, κουράτωρ, ἐξκουσατίων, πάτρων, ληγάτον, & alias ejuſmodi non paucas. Hinc deinde Juſtinianus in Novellis Conſtitutionibus, Collectores Baſilicῶν, Theophilus, Euſtathius, Michaël Pſellus, Michaël Attaliates, Conſtantinus Harmenopulus, cæteríque ex Græcis Iuriſconſulti, ſibi idem quod Modeſtino licere arbitrati, voces Latinas Græco ſono interdum deſcriptas, quandóque etiam Latinas ipſas, ut formales, ſcriptis ſuis paſſim inſeruerunt, κοινολεξίαν διὰ τὸ παντελῶς εὐδιάγνωστον amplexi, ut idem loquitur Attaliates. Cùm verò rudioribus in re juridica iſtiuſmodi vocabulorum Græcis ipſis minùs nota eſſet ſignificatio, utpote à Latinis accepta, horum συλλογὰς Græci Iuriſconſulti ſubinde confecerunt, addita explicatione, quæ paſſim habentur in Regia Bibliotheca, undè eas eruit Carolus Labbeus, & in publicum emiſit. Alias etiam videre contigit V. C. Dom. de CHEVANNES Divionenſis Patroni beneficio, ex Manuſcripto Vaticano depromptas, Labbeanis meliores & auctiores, ſed dimidia ferè alphabeti parte mutilas, cùm à litera M. initium duntaxat ducant.

XVIII. Interdum etiam vocibus merè Græcis utuntur Græci iidem Iuriſconſulti, ſed quarum genuinam ſignificationem adſequi haud facilè ſit, niſi Latinorum Juriſconſultorum, quos in Græcam linguam, maximè in Baſilicorum libris, vertunt, ſubſidio. Complures alias ejuſmodi proferunt Gloſſæ ab Henrico Stephano editæ, & fortè, uti plerique ex viris eruditis cenſent, ante Iuſtinianum etiam uſurpatas. Utcúmque hac de ſententia ſit, quaſdam ex iis difficiliores minúſque tritas ita in hocce Gloſſarium referendas duxi, ut indicato brevi adnotatione harum ſignificatu, Iuriſconſultorum eſſe proprias duntaxat obſervem, ne nimium excreſcat voluminis moles. Multæ enim ſunt ejuſmodi, quarum genuina notio, iis etiam qui in Græcis verſatiſſimi hactenus habiti ſunt, vel ignota fuit, vel perperam accepta, adeò ut magnus Cujacius in lib. I. obſervat. cap. VI. non ferre ſe dicat Budæum & alios, *qui Gloſſas Græcas non ſatis bonâ, ut aiunt, avi, vel Græcorum ſcripta de jure Latina fecerunt*, in quibus plurimùm hos erraſſe probat, prolatis mendorum nonnullis exemplis. Contrà verò in lib. VIII. cap. XL. pleroſque ex hodiernis Iuriſconſultis carpit, qui veterem Novellarum interpretem temerè rejiciunt & aſpernantur, *cùm propter antiquitatem, tum propter eruditionem hominis*, ut qui Græca earumdem Novellarum vocabula Latinis ejuſdem linguæ Iuriſconſultorum, vel quæ certè tum in uſu erant, vocabulis eleganter verterit. Qua in re fatendum non ſemel nos experiri, Ruffini, Aniani, Iſidori mercatoris, Dionyſij Exigui, & aliorum, veteréſque adeo Conciliorum verſiones, quantumvis ex iis quædam interdum ſermonis inelegantiâ videantur aliquatenus laborare, recentioribus etſi comptioribus, & majori adornatis curâ, longè præferendas, quòd Græca vocibus Latinis ea ætate receptis ſoleant reddi, quò fit ut genuinam vocabulorum Græcorum vim, notionémque tandem aliquando adſequi liceat. Atque hæc quidem de libris Græcorum Nomicis.

XIX. Iam verò ut ſua verba ſunt foro, ſua ſemper etiam habuit Religio, non modò apud Paganos, ſed etiam apud Chriſtianos. Verùm in Chriſtiana, alia apud Latinos, alia apud Græcos ſunt, ſeu ritus ipſi, ſeu miniſteria, uti vocantur, circa res ſacras, ſeu cætera quæ in libris Liturgicis paſſim occurrunt, ſpectentur. Nec ſcio an ullibi magis neceſſaria ſit vocabulorum inſolentium explicatio, quàm in hoc argumento, tum quòd rem divinam ac ſacram ſpectent, tum quòd liberiori interdum excurſu in ritus noſtris minùs cognitos inquirere, réſque haud ſemper obvias Lectori patefacere liceat. Qua quidem in diſquiſitione ſumma cum eruditionis laude præ cæteris verſati ſunt Habertus, Allatius, Morinus, præſertim verò Iacobus Goarus, qui in inſula Chio diu moratus, ex aſſidua cum Græcis Preſbyteris conſuetudine, præclaram in rebus eorum ſacris cognitionem adeptus, Euchologium uberioribus Commentariis adornavit, quicquid ad Liturgica ſpectat doctè omninò proſequutus; ex quibus multa nos hauſiſſe ſubinde profitemur, ita tamen ut ab illo aliíſque pertractata novis ſæpe luminibus illuſtrentur.

XX. Habent etiam Græci Tactici, ſeu qui de Arte militari ſcripſerunt, ſua verba; nec mirum, cùm nulla ſit ars, quæ propria ac peculiaria non habeat. Toti ſunt

Ælianus, Arrianus, & Tactici superioris paulò ætatis, in recensendis explicandísque artis militaris vocibus, quarum etiam ex iis auctoribus adornatam συλλογὴν ex manuscriptis codicibus non semel publicarunt viri docti. Sed longè alias, iísque scriptoribus incognitas habent, qui posterioribus vixere sæculis, Mauricius, Nicephorus, Leo Imp. Constantinus Porphyrogenitus filius alijque, & ex iis infinitas propemodum barbaras, mixobarbaras, novè confictas, Hibridas, & à Latinis, vel ab exteris nationibus subinde acceptas, quarum scilicet genuinum significatum, vel certè etymon absque peculiari aliquo studio assequi vix liceat, cùm nullam ferè habeant cum vocabulis hac in arte Tactica, vel à veteribus Græcis, vel à Latinis usurpatis affinitatem. Neque mirum videri debet omninò, cùm apud nos etiam verba militaria quotidie mutentur, nova inducantur, alia ab exteris nationibus mutuò accipiantur. Id ipsum queritur Arrianus in Tacticis hisce verbis: n.47. καὶ τοι οὐκ ἀγνοῶ χαλεπὴν ἐσομένην τὴν δήλωσιν τῶν ὀνομάτων ἑκάστων, ὅτι οὐδὲ αὐτοῖς Ῥωμαίοις τὰ πολλὰ τῆς πατρίου φωνῆς ἔχεται, ἀλλά ἐστιν ἐκ τῆς Ἰβήρων, ἢ Κελτῶν, ἐπεὶ τὰ πράγματα αὐτὰ ὄντα προσέλαβον, εὐδοκιμήσαντος αὐτοῖς ἐν ταῖς μάχαις τοῦ ἱππικοῦ. *Non ignoro autem fore difficilem omnium vocabulorum explicationem, quòd ne Romani quidem ipsi multa eorum habeant ex sermone proprio, sed ex Iberico aut Celtico, quoniam res ipsæ Celticæ sunt, desumpta, quando eis in præliis Celtarum equitatus maximè placebat.* Gallica nempe hac in arte usurpabant Romani, ut ***xinema***, ***Tolutegum***, & alia hujusmodi, quæ vix alibi reperias, quàm apud Tacticos, qui, ut dixi, toti sunt in explicandis artis suæ vocabulis, seu dignitates seu militares ordines, seu varia etiam armorum, & bellicarum machinarum genera spectent, quibus explanandis licèt peculiari hactenus commentario edito insudarit Nicolaus Rigaltius, ea tamen hìc non omittimus, novis insuper nec fortè contemnendis observationibus idem argumentum adornare conati.

XXI. Non minori deinde Exoticorum & barbarorum vocabulorum numero fœdantur recentiorum apud Græcos Medicorum libri. Nam etsi ex iis ætate paullò superiores aliqui reperiantur qui puriori sermone revera scripserint, multa tamen interserunt, quæ nec Hippocrates nec Galenus agnoscant, vel quòd à literatorum vulgo suo ævo receptis abstinere nefas ducerent, vel certè quòd tum iis non occurrerent meliora. Verùm postquam Arabum in re medica, libri, qui complures deinceps extiterunt, cùm apud eos unà cum mathematicis scientiæ ἰατρικαὶ inprimis colerentur, transierunt in Græciam, ut novitas in re omni placet, posthabitis neglectísque primis divinæ hujus artis repertoribus, vel eruditis Professoribus, barbaricis istis ita dedere operam, ut barbara omnia spirarent, suósque ij commentarios barbaricis infarcirent. Sed id maximè accidit in recensendis stirpibus ad Medicinam idoneis, quarum pleræque ex Oriente in officinas advectæ, nomen exoticum servarunt, tametsi aliis apud Græcos, ac Latinos etiam, nomenclaturis donarentur. Quæ quidem nova nomina usurparunt deinceps Medici, quòd cùm ut intelligerentur scriberent, usitatis in vulgaribus officinis potiùs, quàm in veterum Medicorum libris receptis appellationibus, à nemine fortè tum percipiendi utendum sibi esse existimarent. Ejusmodi Medicos complures evoluere licuit ex Bibliotheca regia, & Botanicas Glossas, in quibus nihil intricatius, nihil obscurius reperiri potest, cùm propter Arabicas istas voces, aut à Latinis haustas, sed malè semper exaratas, vel redditas, tum quòd plerique ex iis Medicis vulgari omnino, in quo pauci versati sunt, sermone utantur. Accedit quòd Glossæ istæ botanicæ Antiquariorum ac Librariorum intolerabili negligentiâ, ne dicam inscitiâ, vel certè vitio gentis Disciplinarum omnium modò ferè expertis, ita perperam in manuscriptis codicibus descriptæ sunt, ut ne ipse quidem Apollo quidpiam consequatur. Qualiacumque tamen illa sint, in Glossarium nostrum prout habentur in iis descripta, etiam cum nævis ipsis, redegimus. Et certè antiquorum incuriâ vel inscitiâ libros quosvis, seu Græcos seu Latinos, passim fuisse corruptos, & plures in illos irrepsisse mendas palàm est: ita ut peregrinæ & barbaræ inde non semel voces sint enatæ, quæ si ut debuerunt, fuissent descriptæ, pro genuinis Græcis jure haberentur. Quam quidem Librariorum supinitatem carpit præ cæteris Sulpitius Severus lib. I. Historiæ Ecclesiasticæ: *Non dubito*, inquit, *Librariorum potiùs negligentiâ, præsertim tot sæculis intercedentibus veritatem fuisse corruptam, quàm ut Propheta erraverit: sicut in nostro opusculo futurum credimus, ut describentium incuriâ, quæ à nobis non incuriosè sunt digesta vitientur.* Eapropter Basilius in Epistola CLXXVIII. Notarium quendam ut scribendo characteres rectè ac plenè fingat, hisce adhortatur: σὺ μὲν, ὦ παῖ, τὰ χαράγματα τέλεια ποίει, καὶ τοὺς τύπους ἀκολούθως κατάστιζε· ἐν γὰρ μικρᾷ πλάνῃ πολὺς ἡμάρτηται λόγος, τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ τοῦ γράφοντος κατορθοῦται τὸ λεγόμενον. *Tu quidem, mi homo, curam adhibe ut characteres perfectè effingas, & formas ac typos pariter distinguas: minimo quippe mendo, plurimus sermo vitiatur: scribentis contrà diligentiâ rectus sanúsque fit.*

XXII. Enimverò in hisce Glossarij nostri explanandis ac illustrandis argumentis, non omittenda visa sunt vocabula Artis, si Diis placet, divinæ, quæ scilicet circa metallorum transmutationem versatur, quámque Chymiam appellant; quæ quidem eò sunt obscuriora, quò illius repertores, quæ in usu sunt communi, aliis insolentibus mutari debere existimarunt, ne mystica illa, quæ passim obtrudunt, tam facilè quibusvis paterent. Affectatâ enim ubique in scriptis suis peculiari quadam loquendi ratione, novis, suo arbitratu confictis & aliunde petitis, verbis, ac phrasibus semper utuntur, ut fortè legentium animos miserabiliter torqueant, vel saltem ut vanitate ac pompâ quadam mixtæ orationis fallant, magnarúmque rerum spe pascant: dum Chimerica quævis & fabulosa intermiscent, veluti mysteria quædam incognita: ac dictionibus ambiguis miserum mortale genus, viam potius obstruendo rebus inveniendis quàm aperiendo, ludificant. Prophetarum instar denique perplexo & involuto loquuntur sermone: ita ut non injuria Ægyptij, apud quos Divina ars ista inventa tum primùm dicitur, illius Professores hac appellatione donaverint, cùm ejusce argumenti arcana vocabulis ad libitum confictis, vel aliunde mutuatis, Prophetarum more, contegenda esse existimarent. Duplicem enim in Philosophorum libris esse solere obscuritatem ait Michaël Toxites, & ipse Philosophus Chymicus, in Præfatione ad Onomasticum Medicum; unam rerum, alteram verborum: *Res*, inquit, *quia magnæ sunt & divinæ, sub involucris docentur: ut nisi quis à Deo mentem illustratam habeat, eruere sensum nullo modo possit. Summa enim totius mundi arcana, secreta, & mysteria sapientiæ Doctores posteris tradiderunt, populúmque rudem, imperitum, ingratúmque, uti æquum erat, magnalia Dei, ne vilescerent, ænigmatis celaverant. Non enim conveniebat tanta mysteria communia fieri, quæ sapientiæ tantùm filiis destinata erant. Quamobrem linguâ etiam propriâ, vocibúsque singularibus usi sunt, unde altera, verborum scilicet, nata est obscuritas.* Neque aliis rationibus receptam hanc apud Chymicos scribendi methodum tuetur firmátque Pelagius, Philosophus perinde Chymicus, in libro MS. de Sacra Arte: ἡμεῖς μὲν, inquit, γράψαντες ἐῶμεν ὑμῖν τοῖς ἐντυγχάνουσι τῷ παρόντι βιβλίῳ ἐπιμόνως σχολάσαι, καὶ ἀνερευνῆσαι τὴν μυστηρίου τὴν ὑπόθεσιν. φησὶν γὰρ ὁ φιλόσοφος, ὅτι ἂν οἱ ἄνθρωποι γεγράφασιν, δαίμονες δὲ φθονοῦσιν· καὶ εἰκότως, ἐπεὶ βασιλείας οὐρανῶν οἱ πλείονες ἐντυγχάνοντες ἠξιώθησαν: *Dum in ænigmate scribimus, ea nobis mens est, ut librum hunc vobis legentibus, liceat constantem dare operam, & mystery argumentum investigare. Nam, ut ait Philosophus, ea si homines scribant, invidiâ statim corrodentur dæmones. Et sanè juremerito, quandoquidem complures ex iis qui huic divinæ arti studium impenderunt, cælorum regno digni habiti sunt.* Ita nugantur isti tenebriones. Ab Ægyptiis igitur, ut volunt, ad Græcos profluxit Ars Chymica, quorum scripta, cujusmodi complura leguntur in Bibliothecæ Regiæ Codicibus MSS. similibus tricis & vocibus implexa sunt ac intricata: quarum cæterùm explicationes habentur in Lexico Chymico metallico in Cod. Reg. DCXVIII. ex quo omnes ferè in hocce Glossarium retulimus, ne quid in eo quidpiam desiderent, qui illorum quantivis pretij librorum Lectioni malas horas collocant. Neque etiam posthabenda duximus quæ apud quosdam Botanicos Scriptores prostant, herbarum ac stirpium nomina, tum à Prophetis istis, tum ab aliis Scriptoribus subinde usurpata: præsertim verò quæ à recentioribus qui de stirpibus Commentarios ediderunt, omittuntur, ut si fortè inter legendum occurrant, eorum vim quivis possit percipere. Quæ quidem præsertim hausimus ab interpolatore Dioscoridis ex editione Aldina ann. MDXVIII. Unde eadem accepit quæ in sua Dioscoridis editione habet Janus Antonius Saracenus, & ex Apuleij Commentario de Medicaminibus herbarum, si quidem illius est: à quibus cæterùm varia à Latinis stirpium nomina iis Scriptoribus passim ignota, vel certè ab iis omissa, addiscere liceat. Nec istis duntaxat vocabulis insolentibus, sed etiam peculiaribus Notis iidem Chymistarum describuntur libri, quas nisi harum rerum periti assequi queant, vel certè absque earum interpretationis subsidio, qualis est illa quæ descripta legitur in laudato Codice Regio, hoc titulo: Ἑρμηνεῖαι τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης, καὶ χρυσούλου βίβλου; has, aut similes notas ex MSS. Codd Græcis pridem edidit Osvaldus Crollius ad calcem basilicæ Chymicæ. A Græcis deinde, vel fortè etiam ab ipsis Ægyptiis, eadem Ars Chymica, ad Latinos promanavit, qui simili usi scribillandi ratione, vocibus à communi usu remotis scripta sua innodarunt, quarum explicationem in Lexica tandem retulere, in eorum gratiam qui in istiusmodi librorum lectione versari volunt, Joannes Garlandius Philosophus Anglus, qui circa annum MXL. vixit, è recentioribus verò Paracelsus, suprà laudatus Michaël Toxites, Leonhardus Turnheisserus, Gerardus Dornæus, & Martinus Rulandus.

XXIII. Præter ista quæ in hacce lucubratione persequimur, ex his disciplinis, quas hactenus attigimus, (ut quod pollicetur frons operis absolvamus,) de Palatinis, Politicis,

cis, Ecclesiasticis, Monasticis, aliisque Dignitatibus passim etiam egimus, quarum nomenclaturæ longè sæpe aliæ ab iis quas usurpant Latini, ut & munia perinde diversa. Tametsi in hoc genere argumenti versati sint jam olim Viri admodum eruditi, fusioribus, ut suprà dixi, in Codini librum de Officiis Ecclesiæ & Aulæ Constantinopolitanæ editis adnotationibus, tantùm abest, ut illud hîc omittendum, quin potiùs novis aliis nec fortean contemnendis adornandum censuerim, cùm rem ita ij pertractarint, ut multis aliis illustrari posse fateatur qui hæc nostra legerit, præsertim in iis quæ ad earum functiones, vel ad res alias eò spectantes pertinent. Et certè inter quatuor illas Byzantinæ Historiæ partes, quæ Lectoribus facessere negotium solent, in ejusmodi lectione paulò rudioribus, illa est imprimis quæ circa Dignitates versatur, quòd Latinis nostris vix notæ sint appellationes, & quale earum fuerit munus passim nesciatur. Neque tantùm in hocce opere prædictis insistimus, vocabula etiam vulgaria, vel mixobarbara, & à genuinis Græcis aliena sæpe damus, vel à vulgaribus hausta Lexicis, vel ab aliis descripta, prout sese nobis obtulere, ut si quando apud quosvis Auctores, sed præsertim recentiores illos, qui ex Manuscriptis Codicibus subinde eruuntur à viris doctis, occurrerint, horum explicationem depromere Lectori liceat. Ita tamen in iis versari solemus ut non vocabula omnia linguæ Græcæ vulgaris, sed ea duntaxat quæ à Græcis longè deflectunt, & apud Scriptores fucum facere solent, in Glossarium nostrum referamus. Præter istas enumeratas voces, quas in hac lucubratione expendimus, complures alias inseruimus, quæ licet Græcæ sint originis, novâ tamen & insolenti significatione efferuntur à Scriptoribus inferioris ætatis. Has λέξεις ξένως εἰρημένας scitè vocat apud Photium, Dorotheus, qui de iis librum inscripsit: quomodo etiam Socrates lib. III. Historiæ Ecclesiasticæ cap. XXV. τὸ δοκοῦν ξένον τισιν ὄνομα τὸ τοῦ ὁμουσίου, dixit. Nonnulla deinde alia sunt salebrosa, in Historicis potissimùm Byzantinis, quæ absque peculiari studio assequi vix quispiam queat: nomina scilicet apellativa, vel familiarum cognomina, sed & Dignitatum apud Latinos exteró sque nomenclaturæ, Græcis ipsis linguarum & historiarum quandóque imperitissimis vix notæ: quas quidem alienis apicibus additis ita transformare, & reddere solent, ut has nemo, nisi in nostratibus historiis exercitatus, statim percipere possit: præsertim etiam cùm scriptorum illorum Interpretes in iis reddendis sæpe cæcutierint. Ejusmodi sunt qui Latinorum res obiter attigerunt Nicephorus Bryennius, Anna Comnena, Joannes Cinnamus, Nicetas Choniates, Georgius Acropolita, Nicephorus Gregoras, Joannes Cantacuzenus, Laonicus, & aliquot alij, qui nostrorum nomina propria perperam ferè semper inflectere solent, & quorum pleraque enodamus, tum in Historia nostra Gallo-Byzantina post Villharduinum editâ, tum in nostris ad Historiam Comnenicam adnotationibus. Verùm ista ex iis sunt, quæ extra generales istos Commentarios, quibus adornari posse Historiam Byzantinam diximus, peculiarem Editorum operam exposcunt.

XXIV. Ex iis quæ hactenus sumus persequuti, in hac præfatione, nemo ferè erit qui ab ejusmodi putidorum librorum lectione non modò non abhorreat, sed & quosvis ex inferiori Græcia Scriptores statim refugiat, eadémque vel simili usos scribendi ratione plerosque putet, prælatis classicis illis ac disertis, in quibus evolvedis longè major est voluptas: Ita ut Fabij consilium auscultare renuant, existimantis (quod alibi attigimus) artis Oratoriæ Magistris haud inutile esse, etiam corruptas aliquando & vitiosas orationes legi palam pueris, ostendíque in his, quàm multa impropria, obscura, tumida, humilia, lasciva, effeminata sint: Aut Joannem Tzetzen, qui in Poëmate de Filiorum educatione, barbarorum Grammaticorum, atque adeò meretricularum, vel ganeonum limina pueris interdum terenda censet, ut pravos illos, qui iis in locis haberi solent, sermones aversari edoceantur:

Μένων ἢ πόρναις, καὶ καπήλων ταῖς θύραις,
Καὶ γραμματισταῖς βαρβάροις παρερπέτα,
Ὡς καὶ δοκήσεις τῶν λόγων ἀποτρέπειν.

Neque porrò Græcorum ejusmodi recentiorum, quantivis etiam pretij, usquequaque fastidiendi libri, ut illos tanquam nobiles ingeniorum unà cum Imperio deficientium reliquias, quasi optimi vini poscam, si frugi sumus, inter præclaros illos ac Classicos Scriptores interdum admittere non liceat, cum quibus, si meliores non sunt, indulgentiùs agendum, quod sæculorum quibus eorum Auctores florebant infelicitati, atque adeò qua premebantur calamitati, id præsertim adscribendum sit. Fatendum tamen non defuisse identidem viros studiosos, qui discussis, quæ iis vigebant temporibus, ignorantiæ tenebris, totos se eruditioni ac disciplinis tradiderunt nitidi sermonis lepores & elegantiam assecuti: qui, inquam, εὐγενῆ τῆς Ἑλλάδος ῥυθμὸν, καὶ τὴν Ἀττικίζουσαν γλῶσσαν ἐκείνην

πάλαι

πάλαι πολὺν ἤδη χρόνον λήθης κρυβέντα βυθοῖς, φύσεως δεξιότητι καὶ φιλοπονίᾳ τελειοτέρα πρὸς φῶς ἤγαγον, καὶ οἱονεί τινα ἐχαρίσαντο ἀναβίωσιν, *qui elegantes Græcæ literaturæ numeros, & Atticam illam linguam longo jam tempore oblivionis gurgite demersam, ingenii dexteritate ac singulari studio in lucem produxerunt, ac velut ab inferis revocarunt*, quod de Georgio Cyprio Patriarcha Constantinopolitano dixit Nicephorus Gregoras.

XXV. Verùm nescio an iis accensendi sint Græci Scriptores aliquot in speciem admodum diserti, sed qui affectatâ quadam obscuritate, seu potiùs *atrâ verborum & argutiarum fuligine, id videntur agere voluisse, ut scire atque intelligere neminem voluerint quæ dicant*, juxta Agellium: *non contenti humano more loqui*, ait Hieronymus, *dum toti tument, & attollunt se per singula*, vocabulis de longinquo petitis, nec usus communis, atque adeò sæpe confictis & abstrusis, licèt à Græcis Auctoribus aliàs fortassean usurpatis, qui juxta Petronium Arbitrum, *levibus atque inanibus sonis ludibria quædam excitando efficiunt, ut corpus orationis enervetur & cadat*: seu qui, ut verbis loquar Georgij Hamartoli in Præfatione ad Chronicon, λαμπραῖς καὶ γριφώδεσι καὶ τετορευμέναις λέξεσι καὶ συντάξεσιν ἐντέχνοις, καὶ τῇ καλλιεπείᾳ totos se insistere videri volunt, *splendidis nempè, & intricatis, elaboratisque dictionibus, & concinnæ compositioni, ac eleganti verborum lenocinio.* Hos graphicè depinxit Longinus in libro περὶ ὕψους. Πολλοὶ, inquit, ἀλλοτρίῳ θεοφοροῦνται πνεύματι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὃν καὶ τὴν Πυθίαν λόγος ἔχει τρίποδι πλησιάζουσαν, ἔνθα ῥῆγμά ἐστι γῆς, ἀναπνεῖν ὥς φασιν ἀτμὸν ἔνθεον, αὐτόθεν ἐγκύμονα τῆς δαιμονίου καθισταμένην δυνάμεως, παραυτίκα χρησμῳδεῖν κατ' ἐπίπνοιαν. οὕτως ἀπὸ τῆς τῶν ἀρχαίων μεγαλοφυΐας εἰς τὰς τῶν ζηλούντων ἐκείνους ψυχὰς, ὡς ἀπὸ ἱερῶν στομίων, ἀπόρροιαί τινες φέρονται, ὑφ' ὧν ἐπιπνεόμενοι καὶ οἱ μὴ λίαν φοιβαστικοὶ, τῷ ἑτέρων συνενθουσιῶσι μεγέθει. *Multi afflantur spiritu, eadem ferme ratione qua Pythiam ferunt, Tripodi vicinam, ubi terræ est hiatus, divinum, ut aiunt, halitum spirare, indéque vi numinis plenam, afflatu quodam fundere oracula. Sic enim ab veterum magniloquentia, in illorum qui eos imitantur mentes, tanquam à sacris adytis, effluentiæ quædam feruntur, quibus afflati, neque tamen nimiùm Deo pleni, aliorum magnitudine concitantur.* Ejusmodi sunt qui in omnium manibus versantur Nicetæ Choniatæ & Georgij Pachymeris Historiarum libri, in quibus idem passos se in Latinam linguam vertendis, quod ij passi sunt in scribendo, ingenuè agnoscunt Viri cæteroquin in lingua Græca pereruditi. Tametsi in controversiam venit an primitus ij pompatico isto scriptionis charactere commentarios suos emiserint, cùm Nicetæ præsertim in Bibliothecis iidem habeantur humiliori longè ac communi sermone descripti, vocibúsque interdum vulgaribus aspersi. Sed & testatur Petrus Possinus Historiam Pachymeris, vel certè illius Compendium stylo multò depressiori conscriptum haberi in Bibliotheca Vaticana, ita ut incertum maneat, an barbaroscripti isti Commentarij primarij sint ac authentici, quos nescio qui Græculi in exquisitæ alicujus, ac reconditioris doctrinæ specimen, novâ illâ facie donaverint: præsertim cùm cætera quæ ex iis Scriptoribus prostant monumenta, diversâ prorsus scriptionis ratione exarata legantur. Qua sanè longè satius esset Historias istas esse editas, quàm hac infacetâ & intricatâ, quámque in linguæ etiam Græcæ veteris cognitione versatissimi assequi vix queunt: *cùm præsertim*, secundùm Franciscum Balduinum, *Historiæ non sint verborum, sed rerum, neque unius alteriusve linguæ expoliendæ tantùm caussa comparentur, sed mentis erudiendæ.* Quippe ut ait idem Hamartolus: ἡ τοῦ λόγου κατασκευὴ καὶ ποικιλία τοῖς φιλοκρότοις καὶ φιλοκόμψοις καλλιεπείαις οἱονεὶ μεταμορφουμένη λυμαίνεταί πως τὴν προκειμένην θεωρίαν κλέπτουσα τὴν αἴσθησιν, καὶ πρὸς τὴν κατανόησιν τῆς ὑποθέσεως ἐπισκοτοῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας, *affectata enim illa orationis structura, ad ostentationem scilicet ac strepitum comparata, quodammodo transformata, propositam deturpat materiam, sensúmque illico rapit, ac ingenij aciem, ne argumentum percipiat, retundit.* Nam etsi fortè deturpentur alicubi quibusdam barbariem redolentibus, ex iis saltem salebris, & inelegantibus vocibus haurire sæpe liceret, unde novæ cujuspiam eruditionis cognitio accederet. Adde quòd ut ait Anonymus Scriptor Vitæ S. Nicolai Studitæ, interdum θέλγει τὰ νηπίων ψελλίσματα ἐκ τῆς ἀτέχνου γλώσσης μάλιστα προϊέμενα. *Delectat etiam puerorum balbuties, qui linguæ offensione fiunt dulciores.* Rectè igitur longè magis præferendam simpliciorem illam scribendi rationem, atque adeò διαβαρβαρίζουσαν καὶ σολοικίζουσαν, præsertim in exaranda historia, censebat suprà laudatus Hamartolus, dum ait, κρεῖσσον μετὰ ἀληθείας ψελλίζειν, ἢ μετὰ ψεύδους πλατωνίζειν. Quippe, ut idem subdit, οὐχ ὅταν ὁ λόγος ῥεῖ, καὶ ἔξω τῶν ὅρων φέρεται, θαυμαστός ἐστιν, ἀλλ' ὅταν βραχὺς μὲν ᾖ τῷ μήκει, πολὺς δὲ τοῖς ἐνθυμήμασι, καὶ ἐν τῷ συντόμῳ τὸ ἀπαράλειπτον, καὶ ἀτεχὲς ἔχων τῶν ἀναγκαίων καὶ ὀνησιφόρων, ὑπὸ τοῦ καιροῦ μάλιστα καὶ τῆς βασκανίας, καὶ πάσης ἐθελοκακίας ἀπηλλαγμένων ψυχωθεὶς ζηλωτικώτερος ἀναδειχθήσεται. *Siquidem præstat vera vel balbutiendo dicere, quàm Platonem referendo mentiri: neque fluentem latéque vagantem orationem admiramur, sed quæ multa brevi verborum ambitu complectitur, contractáque necessaria utiliáque ubertim suppeditando, ab invidia & omni offensa apud posteros libera, multò alacrior & vividior est.* Et sanè ejusmodi Scriptores Κύμβαλα,

 vel

vel κύμβαλα ἀλαλάζοντα, scitè vocat Isidorus Pelusiota in lib. I. Epist. CVIII. & CLXIII. quibus aliàs aptari possunt ista Arnulfi Lexoviensis Episcopi, in Epistola ad Henricum Pisanum Cardinalem, ubi de Ennodio, *qui prima quidem*, inquit, *facie difficilis & obscurus incedit, & cùm rerum difficultatem stylus lucidior debeat aperire, intelligentiam potiùs sermo tenebrosus obtundit. Cúmque habeat multùm laboris inspectio, nihil habet assecutio voluptatis, quia nec absolutione sententia complacet, nec oratio venustate. Summa ejus intentio est, aliter omnia dixisse quàm cæteri, ideóque totum quod loquitur, exquisita quadam intricatione complicat & innodat, ut rectiùs Innodius, quàm Ennodius debeat appellari.*

XXVI. Sed quorsum hæc omnis spectat oratio? Quis enim de Græcitate, qua de agimus, ferè est sollicitus? Quotusquisque linguæ disciplinarum omnium parenti, hac qua vivimus ætate impendit operam? *Ubi ventosa nescio quæ & enormis loquacitas animos juvenum ad magna surgentes, velut pestilenti quodam sidere adflavit*: ubi vernacula penè omnia, Latina pauca, Græca, si quædam excipias, nulla, quasi *inter malas artes habeantur literarum Græcarum studia*, ut verbo utar Lactantij in libro de Mortibus persecutorum; *quibus defatiscentibus, si quæ offerantur typis mandanda, labascit in iis, præsertim si paullò grandiora sint, exprimendis operarum animus*, quæ est querela magni olim Cujacij in Præfatione ad Lib. LX. Basilicôn. Quod certè in hocce opere accidit, à quo edendo, præter eruditionis in illo fortè penuriam, *linguæ minùs publici hodie saporis* ratio Parisienses Typographos deterruit. Jámque dixeram cum Terentiano Mauro, *Hoc domi clausum manebit*: Cùm ecce vir rei Literariæ perquam studiosus Joannes Anissonius Lugdunensis, qui artis Typographicæ, quæ sub Gryphiis, Tornesiis, Rovilliis, aliisque pridem ea in Urbe floruit, reparandæ Gloriæ, dum paternis insistit vestigiis, sedulus incumbit, Glossarij nostri Græcanici typis suis elegantissimis edendi provinciam in se ultrò recepit: Cujus quidem perspectæ hactenus in prælo subactis ab eo tot voluminibus diligentiæ illud committere haud sum gravatus, cùm minimè dubitem, quin in illo edendo simili quâ in cæteris adhibita accuratione partam existimationem pro viribus tueatur. Verùm hîc ego neque tempora acerbiùs notare constitui, neque mihi Censoris partes adsumere in eam maximè culpam, cujus meipsum inter multos conscium fateri malo quàm convinci, & cui potiùs remedio aliquo in posterum succurri cuperem. Sed si disciplinæ, ut cætera omnia, habent sua fata, sua tempora, quidni etiam nostra non habeant tandem aliquando propitiam Erigonem? quæ, ut ait Manilius,

Ad studium ducit mores, & pectora doctis
Artibus instituit: nec tam compendia census,
Quàm caussas, viresque dabit perquirere rerum.
Illa decus linguæ faciet, regnúmque loquendi,
Atque oculos mentis quæ possit cernere cuncta,
Quamvis occultis naturæ condita caussis.

Gallia nostra, juxta Catonem, duas res olim semper persequuta est, rem militarem, & argutè loqui: & ut ait Hieronymus, (qui Galliarum studia suâ etiamnum ætate fuisse florentissima testatur,) fortissimis & eloquentissimis semper abundavit. At cùm res militaris nunquam in tantum sese in Gallia extulerit, quàm MAGNO sub Principe, exteris etiam, ipsisque Gallicanæ virtutis æmulis ultrò agnoscentibus, pristinum pariter decus receptura Literarum omnium studia par est existimare; neque minorem, quàm sub illo eximio horum parente, totiésque ab istius sæculi eruditis celebrato, FRANCISCO I. splendorem & existimationem consequutura. Nam cùm *Honos alat artes, omnésque incendantur ad studia gloriâ*, Réxque Munificentissimus non quibusvis modò, ac liberalibus præsertim instaurandis artibus pridem insistat, sed etiam propositis coronis (quas, sub illo, si iis aliquid credendum est, deferre gratia non solet,) addat in dies animos, sperandum fore omninò ut veterum Gallorum laus ista in studiis, neglectáque pars illa disciplinarum, de qua querimur, longè splendidiùs in posterum efflorescat.

pag. ij. *lin.* 18. *lege* Emerico, *p.* iij. *lin.* 40. *lege* neque vero. *pag.* viij. *lin.* 38. *dele* hodie.

SIMONIS PORTII ROMANI, DOCTORIS THEOLOGI

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ.

GRAMMATICA LINGUÆ GRÆCÆ VULGARIS.

Τῷ ἐξοχωτάτῳ ἄρχοντι

ΑΡΜΑΝΔΩ

ΤΩ' ΚΑΡΔΙΝΑΛΙ

ΔΟΥ'ΚΑ ΤΟΥ'

ΡΙΧΕΛΙΟΥ

καὶ τῆς Γαλλίας Πάρει.

Ετραβιξες, ὡς λογιάζω, (Εξοχώτατε Αρχοντα) εἰς ἔπαινον καὶ θαύμασμα δικόσου ταῖς γλώσσαις ὥρειμαις τῶν λαμπρῶν ποιητάδων καὶ τῶν ῥητόρων· ὀλίγαις ἀπαληθεινὰ ἂν ταῖς συγκρίνωμεν μὲ τὴν ἀξίαν σου, ἀναρίθμηταις πάλιν ἂν στρεφόμεσθεν πρὸς τὸ πλῆθος των. Καὶ ἀγκαλὰ καὶ ἐκεῖνοι μ' ἕνα στόμα τοῦ Ομήρου καὶ τοῦ Μάρωνος, ἢ μὲ τὴν εὐφραδίαν τῶν δύο πρώτων ἀρχόντων τῆς εὐγλωττίας δὲν ἐμπόρεσαν νὰ ζωγραφίσουν μὲ ζωντανὰ χρώματα τὴν μεγαλειότητα τῆς ψυχῆς, μήτε ταῖς συμβουλαῖς τῆς καρδιᾶς σου, ἄξιαις ὁλότελα τοῦ Δελφικοῦ Τριπόδου, μήτε τὴν σταθερὴν σου φρονιμάδα εἰς ὅλα τὰ πράγματα, μήτε τὰ ἐπίλοιπα στολίσματα τῶν ἀρετῶν σου καὶ τῶν ἔργων· μὲ ὅλα τοῦτα εἶναι ἄξιοι νὰ τιμηθοῦσι καὶ διὰ πάντα νὰ δοξασθοῦσι ὅτι καὶ ἀποκαλήσανε κατὰ τὴν δύναμίν τους νὰ σὲ μεγαλύνουσιν. Ανέβηκες δηλαδὴ τόσο ψιλὰ, καὶ ἦλθες εἰς τόσην ἀστραπὴν, ὁποῦ ξαπερνῶντας ὅλαις ταῖς γλώσσαις τῶν θνητῶν κάμνεις καὶ θαμπώνουνται τὰ μάτια καλὰ καὶ ὀξύθορα ἐκεινῶνε, ὁποῦ τολμοῦσι νὰ σὲ κοιτάξουν. Θαμπώνουνται, ἀλήθεια εἶναι, ἐκεῖνοι οἱ μεγαλώτατοι ἄνδρες, ἀμὴ τὰ μικρὰ καὶ ἀδύναμα παιδία φωτίζονται ἔτζι καλὰ μὲ ταῖς λαμπρόταταις ἀκτίναις τῆς φιλανθρωπίας σου καὶ εὐσεβείας, ὥστε ἀπὸ τζουνδαῖς ὁποῦ ἦτανε πρῶτα ἡ γλώσσαις των, γίνονται τώρα εὐγλωττάταις διαλαλῶντας ὁλοῦθεν τοὺς ἐπαίνους τοῦ ΡΙΧΕΛΙΟΥ, καὶ εὐχαριστῶντας τον μὲ εὐχαριστικαῖς φωναῖς. Ας μὴ σου εἶναι λοιπὸν παράδοξον ἀνίσως καὶ βλέπῃς σκυμμένην εἰς τὰ ποδάρια σου τὴν Ελλάδα, ὄχι τὴν παλαιὰν ἐκείνην καὶ φουμισμένην διὰ τὰ γραψήματα τόσων σοφῶν ἀνθρώπων, μὰ τὴν παροῦσαν καὶ δυστυχισμένην, ἀκόμι χοντρὴν καὶ εἰς κάποιον τρόπον στρουφογυρισμένην στὰ σπάργανά της. Ετούτη λέγω, ἡ ὁποία ὄχι μία φορὰ ἐδοκίμασε ταῖς ἐξαίσιαις εὐεργεσίαις τῆς ἐλευθερίας σου, γιὰ τὶ μὲ τὴν καλότυχήν σου ὥραν βλέπει ἕνα

Eminentissimo Principi

ARMANDO

CARDINALI

DUCI

DE RICHELIEU

ET GALLIÆ PARI

ADVLTAS, ut arbitror, (EMINENTISSIME PRINCEPS) illustrium Poëtarum ac Rhetorum linguas in Tui simul admirationem ac laudem, pro dignitate quidem non satis, præ multitudine tamen innumeras rapuisti. Quamvis autem illis immensam animi magnitudinem, Tripodéque dignissima Tui pectoris oracula, & constantem omnibus in rebus prudentiam, cæteráque gestorum, ac virtutum ornamenta, vel Homeri grandiloquique Maronis ore, vel utriusque Principis eloquentiæ facundiâ vivis delineare coloribus fas non fuit; at pro viribus tentasse magnum quid ac immortalitati dicandum. Eò namque splendoris & Maiestatis devenisti, ut omnium prorsus Mortalium linguis superior, intuentium præstringas oculos etiam perspicacissimos. Præstringuntur illa sanè clarorum virorum ingenia, sed imbecillium mentes ac infantium acies adeò speciosissimis Tuæ pietatis ac religionis radijs elucescunt, ut balbutientes prius eorum linguæ disertissimæ factæ, undique RICHELIANA resonent præconia, & in suaves gratiarum actionum voces prorumpant. Vnde non mirum si Tuis provolutam pedibus Græciam, non vetustam illam, & tot sapientum monumentis conspicuam, sed præsentem tot obrutam calamitatum ruinis, rudem adhuc & infantem respicias. Hæc quippe, non

semel amplissima Tuæ largitatis experta beneficia, quòd beatiore luce vitâque Tuis fruatur Auspiciis, si non eloquentes in Tui commendationem laudes, gratas saltem gestit depromere. Atque sub tanti Principis patrocinio læta, felicius velut è suis rediviva cineribus caput extollens benigniore gaudet cælo, puriores ebibit auras spirátque vitales. Tuis quoque insignita obstrictáque nominibus, lividos invidiæ dentes contemnit, Temporis voracitatem deridet, atque jam audax acutissimis sese dare non dubitat Criticorum aculeis. Parcas, precor (EMINENTISSIME PRINCEPS) ardentissimo tuæ Graciæ obsequio: Fácque, ut sicut ipsa Tuis illustrata fulgoribus communem aspicit lucem, sic Tuæ commissa Tutelæ, in pristinum restituatur splendorem ac libertatem. Deus Opt. Max. det Tibi pro meritis tanti voti compotem vitam, incolumémque conservet ad totius Christianæ Reipublicæ solatium, ejúsque hostium interitum, Patriæque subsidium. Sic Numen enixè rogat

EMINENTIÆ TUÆ

Addictissimus & obsequentiss. servus
SIMON PORTIUS Romanus.

γλυκύτερον φῶς, καὶ ζῆ μίαν μακαριώτεραν ζωὴν ἐπιθυμᾶ νὰ σὲ στολίσῃ ὄχι μὲ ῥητορικὰ καὶ ὄμορφα λόγια, ἀμὴ μὲ πλούσιον πόθον τῆς καλῆς τῆς καρδιᾶς. Καὶ χαρουμένη ὅτι εὑρίσκεται ἀποκάτω εἰς τὴν σκέπην τέτοιου μεγάλου ἄρχοντου, ἔρχεται σὰν νὰ ξαναζήσῃ τινάζοντας τὸ κεφάλι της ὄξω ἀπὸ ταῖς στάχταις εἰς ταῖς ὁποίαις εἶναι θαμμένη διὰ τὴν ὕβριν τῶν βαρβάρων, καὶ νὰ ἀνασαίνῃ ἕναν ζωντικώτερον καὶ καθαρώτερον ἀέρα καὶ οὐρανόν. Καυχᾶται μάλιστα γιὰ τὶ φωτισμένη καὶ δεμένη μὲ ταῖς μεγαλοσύναις τοῦ ὀνόματός σου δὲν ψηφᾶ τὰ μελανὰ δόντια τοῦ φθόνου ἀναγελᾷ τὴν ἀχορταγίαν τοῦ χρόνου, καὶ τολμηρότερη δὲν φοβᾶται νὰ βαλθῇ ἀνάμεσα σταῖς ἀκονισμέναις σαΐτταις τῶν Κριτικῶν. Συμπάθησε, παρακαλῶ σε (Ἐξοχώτατε Ἄρχοντα) τὴν πολλὰ ζεστὴν δούλευψιν καὶ προσκύνησιν τῆς Ἑλλάδας σου· Κάμε μόνον ὅτι ὡς καθὼς τώρα ἐκείνη μὲ τὴν λάμψιν σου δοξασμένη ἀπολαύει τὸ κοινὸν φῶς τοῦ ἡλίου μὲ τὸν τύπον, ἔτζι παραδοσμένη στὰ χέρια σου κάμε νὰ μεταστρέψῃ πάλιν στὴν παλαιάν της λαμπρότητα καὶ ἐλευθερίαν. Ἄμποτες νὰ σὲ δώσῃ ὁ παντοδύναμος Θεὸς μίαν ζωὴν παρόμοιαν τέτοιας εὐχῆς, φυλάγοντάς την ὁλάκαιρην καὶ μακρὰν ἀπ᾽ ὅλαις ταῖς κακοριζικιαῖς τοῦ κόσμου, διὰ νὰ διαφεντεύῃς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν καταπονῶντας τοὺς ἐχθρούς της, καὶ διὰ νὰ βοηθήσῃς καὶ νὰ σώσῃς τὴν πατρίδα σου. Ἔτζι παρακαλεῖ

ΤΗΣ ΕΞΟΧΗΣ ΣΟΥ

Ὁ ταπεινότατος καὶ εὐλαβέστατος δοῦλος
Σίμων Πόρκιος Ρωμάνος.

PROOEMIUM.

VERNACULÆ Græcæ linguæ Grammaticam ab omnibus fere dixerim expectatam simul & expetitam, à quamplurimis frustra promissam, à nonnullis vero quibusdam veluti delineamentis duntaxat adumbratam, nec ab aliquo satis adhuc expressam, non tam explicaturus, quam editurus aggredior. Grande quidem ac perarduum opus nostrísque viribus impar; sed non inaccessum: nec enim omnium omnino difficultatum ambages, syrtesque superare contendimus, sed faciliorem quandam ac brevem ad hujusmodi Græcæ linguæ notitiam methodum instituimus.

CAPUT I.

De Literis, earúmque divisione, ac Pronunciatione.

QUoniam vulgaris hæc Græcorum lingua suam, ut par est, originem non inficiatur, ac fœcundam illam linguarum parentem ἑλληνίδα διάλεκτον, matrem agnoscit, non mirum si ad ipsam tanquam ad fontem existimem recurrendum, & plurima ex ipsa deprompta censeam referenda.

Habet igitur hæc quoque suas viginti & quatuor literas, ut illa, paritérque dividit eas in Vocales, & Consonantes. Vocales quidem septem agnoscit, α, ε, η, ι, ο, υ, ω. ex quibus sex proprias diphthongos format αι, αυ, ει, ευ, οι, ου: ex impropriis tamen præter ῃ, ῳ, & ᾳ, nullas alias admittit. Jam Consonantes sunt decem & septem, β γ δ ζ θ κ λ μ ν ξ π ρ σ τ φ χ ψ, ex quibus quædam tenues π κ τ; quædam aspiratæ θ φ χ; quædam mediæ β γ δ; quædam duplices ζ ξ ψ; quædam denique immutabiles λ μ ν ρ.

Quod attinet ad pronunciationem, miror quosdam doctos licèt & non vulgari præditos eruditionis varietate, eò temeritatis devenisse, ut germanam, integram, ac πατροπαράδοτον recentiorum Græcorum pronunciationem, chimericis nescio quibus ducti conjecturis, totis viribus ausi fuerint quàm sane temerario judicio, sic irrito conatu pervertere, ac deturpare. Profectò si Græcis maternæ linguæ flexiones, & unà cum lacte acceptos haustósque sonos & accentus puros & intactos audes denegare, cur barbaris eos concedas, cur extero cuique qui aliarum Nationum accentus suo nativoque accommodat, toto, ut aiunt, cœlo à recta earundem Nationum aberrans pronunciatione atque deflectens. Verùm hæc obiter tetigisse sat erit, pluribus enim prosequi, & vehementius in eos invehi præsens prohibet institutum, ac brevitatis amor.

Quare ut eò redeat, unde parum aberravit oratio, dicam de literis in particulari, & primò quidem de A, quæ ore debet proferri pleno, nunquam depresso. Neutra omnia in plurali hac litera terminantur, quædam etiam in singulari, præcipuéque Verbalia, ut *κίνημα motio* à *κινῶ*, *πάλαιμα lucta* à *παλαίβω*. Item omnia ferè nomina substantiva, & non verbalia fœminini generis, ut *μοῦσα*, *Musa*, *κάψα calor*, *δίψα sitis*, Est præterea terminativa Aoristi tam activi quàm passivi modi Indicativi, ut

ἔκαμα

ἔκαμα *feci* , ἐγράφθηκα *ſcriptus ſum.* Sic etiam deſinunt omnia adverbia , ut καλὰ *benè* , σοφὰ *doctè* , ἐξαίσια *egregiè* , & hujuſmodi plura.

B , effertur ut V Conſonans , nec ponitur niſi in medio vel initio dictionis , nunquam in fine. Quod autem β ſonet V Conſonans , ex hoc maxime conſtat , quod Græci dum B Latinorum pronunciationem volunt exprimere , in nominibus præcipue quibuſdam ab ipſis Italis mutuatis , & à Græcaliterali quam longe diſtantibus non utuntur β , ſed μπ. quod apud illos ſonat *b* , ut videre eſt in dictione *bombarda* quam noſtri Græci ſic ſcribunt μπομπάρδα.

Γ , variè ſonat pro varietate vocalium quibuſcum alligatur : nam cum α , ο , ω , & ου , eodem prorſus effertur modo , quo , *g* Latinorum in *ga* , *go* , & *gu:* At cum ι , η , υ , οι , ει , & αι editur ut *ghi*, vel *ghiè* Italorum , ut *gue* & *gui* Gallorum. Γ ante aliam γ poſita , & ante κ , ſonat ut ν , ut ἄγγελος *angelus*, ἀγκαλλιάζω *amplector*.

Δ , denſiori quodam ſpiritu , quam D Latinorum edi debet. Hiſpani ad hanc pronunciationem maxime omnium accedunt.

Ε , valet E. In hanc vocalem terminantur præcipuè Vocativi ſingulares Nominum Maſculinorum , quorum Nominativus eſt in ος , ut καλὲ *bone* , ἄτυχε *improbe* , &c. Item ſecundæ perſonæ numeri pluralis Verborum cujuſcunque ſint modi , ſicut etiam ſecunda perſona numeri ſingularis Imperativi , ut κάμε *fac* , λέγε *dic*. Item tertia perſona Aoriſti tam activi quam paſſivi numeri ſingularis modi Indicativi. Græci noſtri carent ε clauſo , uno namque ſono , eóque aperto , ut reliquas omnes vocales , edunt.

Ζ , ſuavius effertur Latinorum Z , æquivaletque ſimplici *ſ* , cum in medio dictionis ponitur , ut in hac voce , *Muſa*. ζ inſuper poſt τ , ſonat σ, ut in hac voce , ἔτζι conſtat , & in aliis pluribus.

H , ſonat I, & non E , ut quibuſdam placet, eruditis quidem alioqui viris , at non Græcis , quibus inauditus eſt hujuſmodi ſonus , & omnino peregrinus. Eſt terminativa nominum tantum generis fœminini , & præcipue adjectivorum , ut καλὴ *bona*, ἄσπρη *alba*. Item tertiæ perſonæ numeri ſingularis Verborum modi Subjunctivi, ſubſcripta ι , ut διὰ νὰ κάμῃ *ut faciat*.

Θ , funeſta litera , & à ſolis fere Græcis proferenda, characteribus aliarum linguarum, vel vocibus exprimi ſcriptis minime poteſt , videtur tamen accedere ad prolationem *ſ*, balbutientium.

Ι , valet I , in quam deſinunt omnia fere neutra, quæ derivantur à Græcoliterali in ιον , ut ψωμὶ à ψωμίον : κλαδὶ à κλαδίον. δακτυλίδι à δακτυλίδιον. Item omnia diminutiva in κι , ut ἀνθρωπάκι *homunculus*, & alia innumera.

Κ , æquivalet C , ſed diverſo modo ; nam cum α , ο , ω , ου , ſonat *ca* , *co* , & *cu* : at cum ι, η, ε, υ, ει, οι , & αι , correſpondet *qui* & *que* Gallorum , vel etiam Italico *chi* & *chie*. K , poſt ν & γ , profertur ut *g* , verbi gratia τὸν κόσμον , & ἀγκάλι , *ton goſmon* , & *angáli* dicemus.

Λ , valet L, ac ſemper eundem retinet ſonum ante quaſcunque vocales , & diphthongos poſita, licet quibuſdam videatur aliter exprimenda ante ι , volunt enim tunc idem prorſus ſonare , quod *gli* Italorum , vel *ll* Hiſpanorum. Utrumque ſonum non improbo.

Μ , ſonat M , quæ ſi ponatur ante π, variat illius ſonum , ita ut proferatur ut *b* , ut conſtat in voce μπαμπάκι *bambáki* , id eſt *bombyx*.

N , quanvis ante α, ε, ο, ω, αι & ου , ſonet *na* , *ne* , *no* , *nu* ; attamen ante ι , οι , ει & υ (in nobilioribus ſaltem præſentis Græciæ locis) ſonum *gni* Italorum, vel duplicis *nn* Hiſpanorum præ ſe ferre videtur. N , ante π æquivalet *m* , & π *b* , exempli gratiâ τὸν πατέρα *patrem* pronunciamus *tom batéra*. Eſt inſuper finalis accuſativi ſingularis primæ & ſecundæ declinationis , & omnium genitivorum numeri pluralis, itemque Nominum neutrorum in ον.

Ξ , effertur ut *cs*, non vero (ut perversè quidam) tanquam *gs*.

Ο , ſonat O, ore aperto prolata. In hanc deſinunt quamplurima nomina neutrius generis , ut ἄλογο *equus*,&c. quæ deberent terminari in ον , ſi ſpectetur eorum origo.

Π , valet P , ſed poſt μ, vel ν , reſpondet B Latinorum , ut patet in dictione πέμπω *mitto* , *pémbo*, & aliis. Vertitur aliquando in φ, ut βλάπτω , βλάφτω *noceo*, γλύπτω γλύφτω *ſcalpo* , & alia non pauca.

Ρ , æquivalet R , initio dictionis ſemper ſpiritu aſpero notatur ; cum verò ſunt duo (ut fere contingit in medio alicujus dictionis) primum leni notatur ſpiritu , ſecundum autem aſpero. Ponitur interdum loco λ , ut στέλνω στέρνω *mitto* ; ſed hoc nimis corrupte : meliùs agitur dum ρ vertitur in λ , præcipue in dictionibus externis , dicendo σκλίμα pro σκρίμα Italico , id eſt *gladiatura* , &c.

Σ , ſonum S , refert cum ſibilo , eſtque terminativa omnium prorſus nominum ac participiorum generis maſculini , ut ἀντώνιος *Antonius* , στέκοντας *ſtans* : item accuſativorum omnium tam maſculini , quam fœminini generis numeri pluralis, ut τοὺς καλοὺς *bonos* , ταῖς ἀτυχίαις *iniquitates* : itemque nominativorum pluralium generis fœminini , ut ἀρεταῖς *virtutes* μανάδες *matres* , &c. Ponitur etiam in fine ſecundæ perſonæ omnium Verborum activorum numeri ſingularis , ut δέρνεις *verberas* , κλέφτεις *furaris* , & omnium temporum activæ & paſſivæ ſignificationis ejuſdem numeri (ſi imperfectum paſſivum excipias) ut ἔδερνες *verberabas* , ἔδηρες *verberaſti*, ἐδάρθηκες *verberatus es*, & hujuſmodi.

Τ , myſtica, ac ſalutaris litera ſonat T , verùm poſita poſt ν ſonum δ , aſſumit , ut ἄντρον *antrum* quaſi *andron*, & ἐναντίον *contrarium*, *enandion.*

Υ , idem munus ſubit quod I , eſtque finalis quorundam gravitonorum generis neutrius , ut γλυκὺ *dulce* , βαρὺ *grave* : item & eorum quæ derivantur à Græcaliterali lingua in υον , ut δίκτυ à δίκτυον, & reliqua plura.

Φ , ſonum habet F , vel *ph*, ut φέρνω *fero.*

Χ , ſonus ejus literæ ſcriptura nequit oſtendi : qui tamen Florentinorum C. noverit , ejuſdem literæ pronunciationem non ignorabit , quamvis non tam aſperè ſit edenda. Sane ſi *chi* Gallicum careret ſibilo, & Italicum *ſci*, non longe diſtarent à Græco χ.

Ψ , valet *ps* , ut ψαλμὸς *Pſalmus.*

Ω , idem præſtat quod O, eſtque terminativa omnium Verborum activæ ſignificationis tam præſentis quam futuri , ut ἀγαπῶ *amo* , θέλω ἀγαπήσῃ *amabo.* Mutatur non raro à Græcaliterali in hac vernacula lingua in ου , ut à ζωμίδιον *juſculum* , ζωμὶ , à πωλῶ *vendo*, πουλῶ, & à μιμὼ *ſimia*, μαϊμοῦ, &c. Atque hæc de literis : jam nonnulla dicamus de Diphthongis.

Αι , correſpondet Latinæ diphthongo *æ* , in hanc terminantur prima , ſecunda , & tertia perſona ſingularis præſentis Verborum tam paſſivorum , quam deponentium. Item & tertia perſona pluralis ejuſdem temporis, & nominativi plurales nominum fœmininorum , & maſculinorum primæ , & ſecundæ declinationis,

Αυ, ut plurimum ſonat *af*, ut αὐτὸς ipſe *aftos*, interdum vero αβ, ut αὐλὴ *aula*, quaſi αβλὴ. Quare quoties poſt αυ ſequitur θ, ξ, ς, τ, φ, χ, edenda erit ut *af*, ſi vero poſt ipſam ponantur vocales, vel cæteræ aliæ conſonantes, ſupradictis exceptis, pronuncianda erit ut αβ.

Ει, facit *i*, eſtque terminativa ſecundæ & tertiæ perſonæ præſentis, & futuri activi Verborum barytonorum, ut γράφεις γράφει, & θέλεις γράψεις, θέλῃ γράψῃ.

Ευ, effertur ut *ef*, modò ut εβ, quando autem debeat pronunciari ut *ef*, quando vero ut εβ, obſervanda eſt ſupradicta regula de αυ.

Οι, æquivalet etiam *i*. Cujus terminationem amant omnes nominativi plurales nominum tertiæ & quartæ declinationis.

Ου, correſpondet *ou* Gallorum, ac ſonat *v* Italorum. Hanc terminationem habet ſecunda perſona imperfecti modi indicativi paſſivæ ſignificationis. Item omnes fere genitivi ſingulares nominum maſculini generis, & neutrius, ſi barytona excipias in ᾶς & ῆς, & quæ deſinunt in ις. Item nonnulla nomina fœminina, ut μαϊμοῦ *ſimia*, &c.

Caput II.

De Accentibus & Spiritibus.

TRes habet vernacula hæc Græcorum lingua, ut literalis, accentûs, acutum videlicet, ut λόγος, gravem ut τιμὴ, & tandem circumflexum ut τιμῶ.

Loci accentuum ſunt quatuor, ultima, penultima, antepenultima, & præantepenultima. Ultima tres recipit accentus, non quidem omnes ſimul, cùm una dictio unius tantùm ſit capax accentus, ſed poteſt vel acutum, vel gravem, vel circumflexum, prout ratio exigit, ſuſcipere.

Accentum gravem habent omnia monoſyllaba, ut τὶς, νὰ, δὰ, &c. Item adverbia in α, quæ derivantur ab adverbiis Græcoliteralis linguæ in ῶς circumflexè, ut σοφὰ *doctè*, à σοφῶς, καλὰ *bene*, à καλῶς, & hujuſmodi plura. Nomina etiam neutra diſſyllaba in ι, ut κερὶ *cera*, κορμὶ *corpus*, & alia.

Accentum circumflexum ſuſcipiunt genitivi tam ſingulares, quam plurales, in quorum recti ultimâ accentus eſt vel acutus, vel gravis, vel circumflexus, ut θεὸς *Deus*, θεοῦ, τιμὴ *honor*, τιμῆς, ἡ ἀρεταῖς *virtutes*, τῶν ἀρετῶν. Eundem obſervant accentum accuſativi plurales nominum ſecundæ declinationis, & omnia verba circumflexa.

Penultima etiam duos admittit accentus, acutum videlicet & circumflexum: hunc ſuſcipit cùm penultima eſt naturâ longa, & ultima brevis in dictionibus plerunque diſſyllabis, ut μοῦσα, θαῦμα, &c. item in iis, quæ terminantur in ωνας, ut αἰῶνας *ſæculum*, ἀγῶνας *certamen*, & in participiis verborum circumflexorum, ut κτυπῶντας *verberans*, ἀγαπῶντας *amans*, & ſic de reliquis.

Acutum vero requirit cùm utraque eſt vel brevis, vel longa, ut λόγος *verbum*, χώραις *urbes*, vel longa per appoſitionem, ut θάῤῥος *fiducia*. Omnia neutra pluriſyllaba in ι, habent accentum acutum in penultima, ut παιγνίδι *ludus*, ἀνθρωπάκι *homunculus*. Item omnia pluriſyllaba cujuſcunque ſint generis, dummodo habeant ultimam longam, acuuntur in penultima, ſicuti & omnia verba quæ non ſunt circumflexa, ut δυναμώνω *corroboro*, σαθερώνω *confirmo*, & alia.

Antepenultima duntaxat acuitur, ſi ultima fuerit brevis, ut ἄνθρωπος *homo*. Cæterùm nonnulli ex recentioribus Græcis non ſolent reſpicere ad ultimam ſyllabam, ſed Latinorum more habitâ ratione quantitatis penultimæ, antepenultimam acuunt, ſi penultima fuerit brevis, ut ἁγιώτατη *ſanctiſſima* pro ἁγιωτάτη, ἄδικος *injuſtos* pro ἀδίκους, &c. Melius tamen videtur & elegantius regulas accentuum obſervare literalis grammaticæ, ad quam velim confugias.

Præantepenultima verò acutum agnoſcit & circumflexum, acutum quidem in iis, quorum penultima eſt in ια, ut ἀναγκάλλιασις *exultatio*, ἐνύκτιασεν *nox facta eſt*, quaſi ια, unicam efficiat ſyllabam, & in προπαροξυτόνοις, quibus additur particula νε, ut κάμετε, κάμετενε *facitis*: circumflexum autem in iis quorum penultima circumflectitur, & iis additur articulus cum particula νε, ut εἶδαονε *vidi illud*.

Jam ſpiritus in hac ipſa lingua iidem penitus ſunt qui in Græca literali, lenis videlicet, & aſper, iiſque eodem modo in utraque lingua utendum eſt. Quare non parum ſumet utilitatis, & commodi tam in orthographia, quàm in nominum declinatione, inflexionéque verborum is, qui Grammaticam Græcam apprimè calluerit.

Caput III.

De Partibus Orationis.

CUm octo ſint Orationis partes, Articulus ſcilicet, Nomen, Pronomen, Verbum, Participium, Adverbium, Præpoſitio, & Conjunctio, de iis ſingillatim habendus erit ſermo, ſi prius dixerimus quot caſus ac numeros vernacula Græcorum lingua admittat.

Quatuor igitur in quocunque numero caſus agnoſcit, nominativum, genitivum, accuſativum, & vocativum. Genitivus ultra propriam ſignificationem retinet etiam Dativi, ut σοῦ δίδω *tibi do*. Accuſativus vero non rarò ponitur loco genitivi, & præcipue pro articulo τῶν, ut ἡ τιμήτους pro ἡ τιμήτων *honor illorum*, & dicunt ἕνα κομμάτι ψωμὶ pro ψωμιοῦ, id eſt, *fruſtulum panis*.

Duo tantùm ſunt numeri tam verborum quàm nominum, ſingularis videlicet, & pluralis: reſpuit namque dualem numerum hæc lingua, utpote ſolis Atticis proprium, à quorum melliflua ſuavitate quamvis longe diſtet, ſuas tamen habet & Muſas & gratias.

Articuli nominibus præfigi debent; ſed quando, hoc opus hic labor eſt. Cæterùm vel uſus optimus erit præceptor, vel tua temet materna lingua docebit. Nam ſi tua lingua articulis utitur, ubi eos ponere in ipſa conaberis, ibidem collocabis in Græca. Exempli causâ, ſi Gallicè loquens dicas, *la feſte de Noſtre Dame*, eadem Græcè vertens enunciabis cùm articulo ἡ ἑορτὴ τῆς θεοτόκου: ſi vero dicas, *nous avons grande Feſte* abſque articulo, dices etiam Græcè, ἐμεῖς ἔχομεν μεγάλην ἑορτήν, nullo præpoſito articulo.

Adverte tamen in nomine, θεὸς, ſemper præponendum eſſe articulum, quamvis in aliis linguis non præponatur, dicendum enim ſemper eſt ὁ θεὸς cum articulo, unde cùm dicunt *gloria tibi Deus*, addentes articulum aiunt δόξα σοι ὁ θεός.

Adverte etiam Græcos vulgares carere articulis poſtpoſitivis, pro quibus Latinorum more relativis *qui, qua, quod*, utuntur, poſtponentes ὁποῖος, ὁποία, ὁποῖον, ac præfigentes articulos, ὁ, ἡ, τὸ, ut ὁ Πέτρος ὁ ὁποῖος *Petrus qui*.

Tres

Tres sunt articuli præpositivi, à quibus genus nominum dignoscitur, ὁ masculini generis, ἡ fœminini, & τὸ neutrius. Sic autem flectuntur,

	Masc.	*Fœm.*	*Neut.*
Sing.	No. ὁ *hic.*	No. ἡ *hæc.*	No. τὸ *hoc.*
	Ge. τοῦ	Ge. τῆς	Ge. τοῦ
	Acc. τὸν	Ac. τὴν	Ac. τὸ
	Voc. ὦ	Voc. ὦ	Voc. ὦ
Pl.	No. οἱ *hi*	No. αἱ vel ἡ *hæ*	No. τὰ *hæc*
	Ge. τῶν	Ge. τῶν	Ge. τῶν
	Ac. τοὺς	Ac. ταῖς vel τῆς	Ac. τὰ
	Vo. ὦ	Vo. ὦ	Vo. ὦ

Ex his facilè colligi potest quàm malè alij notent in plurali articulū fœmininum per οἱ diphthongum, quæ soli masculino generi convenire debet. ἡ vel τῆς videtur Ionica loquutio, cujus est mutare α in η, nec temerè usurpari potest pro αἱ & ταῖς.

Caput IV.

De Nomine.

Quæ de Nominum divisione inseri hoc loco possent, utpote satis dilucida ex aliorum Grammaticis, ne in iis recensendis tempus terere videar prætermittam. Dicam tantùm quæ propria censeo in hac lingua.

Variæ igitur multiplicésque sunt nominum terminationes, quæ varias etiam sortiuntur declinationes, quarum numerus licèt communiter quaternarius assignetur, à me tamen majoris claritatis ergo sextuplex tradetur. Erūt quippe declinationes quatuor ἰσοσύλλαβοι, id est *parisyllabæ*, una partim ἰσοσύλλαβος, & partim περιττοσύλλαβος, quæ in plurali tantùm incrementum suscipit; altera demum omnino περιττοσύλλαβος, quæ in utroque numero incrementum admittit.

Prima nominum declinatio est tantùm masculinorum in ας & ης, quorum genitivus in ου, licèt satis barbarè, & nimis corruptè apud vulgus exeat in α, vel in η, juxta terminationem nominativi, cùm id propriè contingat in accusativo additâ ν, quam tamen nonnulli abjiciunt. Pluralis est in αις, genitivus in ῶν, accusativus & vocativus, ut nominativus.

Exemplum in ας.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ ταμίας *promus.*	No. οἱ ταμίαις
Ge. τοῦ ταμία	Ge. τῶν ταμιῶν
Acc. τὸν ταμίαν	Ac. τοὺς ταμίαις
Voc. ὦ ταμία	Vo. ὦ ταμίαις.

Exemplum in ης.

Sing.	*Plur.*
Nom. ὁ κλέφτης *fur.*	Nom. οἱ κλέφταις
Gen. τοῦ κλέφτη	Gen. τῶν κλεφτῶν
Acc. τὸν κλέφτην	Acc. τοὺς κλέφταις
Voc. ὦ κλέφτη	Voc. ὦ κλέφταις.

Adverte quædam nomina propria in ας oxytona posse terminare genitivum singularem & in ου, & in α, ut ὁ Πυθαγόρας, τοῦ Πυθαγόρου, & Πυθαγόρα, quædam vero in ᾶς circumflexa retinere tantùm α in genitivo, ut ὁ Λουκᾶς, τοῦ Λουκᾶ, &c.

Secunda declinatio fœmininis duntaxat gaudet nominibus, quorum nominativus est in α vel η, genitivus in ας vel ης, juxta recti vocalem. Accusativus autem in αν vel ην, prout fuerit ultima vocalis nominativi.

Exemplum in α.

Sing.	*Plur.*
Nom. ἡ φιλία *amicitia.*	Nom. ἡ φιλιαῖς
Gen. τῆς φιλιᾶς	Gen. τῶν φιλιῶν
Acc. τὴν φιλιάν	Acc. ταῖς φιλιαῖς
Voc. ὦ φιλιὰ	Voc. ὦ φιλιαῖς.

Exemplum in η.

Sing.	*Plur.*
Nom. ἡ γνώμη *opinio.*	Nom. ἡ γνώμαις
Gen. τῆς γνώμης	Gen. τῶν γνωμῶν
Acc. τὴν γνώμην	Acc. ταῖς γνώμαις
Voc. ὦ γνώμη	Voc. ὦ γνώμαις.

Nota hîc vocativum singularem & pluralem similem esse utrique nominativo; quod non contingit in prima declinatione, in qua vocativus singularis amittit ς. Item genitivum pluralem notari semper accentu circumflexo, ut fit etiam in prima.

Tertia declinatio omnia genera nominum complectitur, quorum masculina, muliebria, & communia terminationem habent in ος, neutra verò in ον, vel in ο, genitivus singularis in ου, accusativus in ον, & vocativus in ε.

Exemplum masculinorum in ος.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ λογισμὸς *cogitatio.*	No. οἱ λογισμοὶ
Ge. τοῦ λογισμοῦ	Ge. τῶν λογισμῶν
Ac. τὸν λογισμὸν	Ac. τοὺς λογισμοὺς
Vo. ὦ λογισμὲ	Vo. ὦ λογισμοί.

Exemplum fœmininorum in ος.

Sing.	*Plur.*
No. ἡ ἔρημος *solitudo.*	Nom. ἡ ἔρημοι
Ge. τῆς ἐρήμου	Gen. τῶν ἐρήμων
Ac. τὴν ἔρημον	Acc. ταῖς ἐρήμους
Vo. ὦ ἔρημε	Voc. ὦ ἔρημοι.

Hoc eodem modo flectuntur communia, additis præpositivis articulis ὁ & ἡ, ut ὁ & ἡ παρθένος *virgo*, τοῦ καὶ τῆς παρθένου, &c.

Exemplum neutrorum in ον.

Sing.	*Plur.*
No. τὸ δένδρον *arbor.*	No. τὰ δένδρα
Ge. τοῦ δένδρου	Ge. τῶν δένδρων
Ac. τὸ δένδρον	Ac. τὰ δένδρα
Vo. ὦ δένδρον	Vo. ὦ δένδρα.

Sciendum autem hîc est, nomina neutra tres casus habere similes in quocunque numero, rectum videlicet, accusativum & vocativum; quod non tam verum est in hac declinatione, quàm etiam in cæteris aliis, quæ neutra nomina continent.

Quarta declinatio est masculinorum in ας & ης, quorum flexio partim convenit cum nominibus primæ declinationis, partim verò cum nominibus tertiæ. Horum igitur genitivus singularis est in ου, accusativus & vocativus in α vel η, juxta terminationem nominativi.

Exemplum in ας.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ σάλιακας *cochlea.*	No. οἱ σαλιάκοι
Ge. τοῦ σαλιάκου	Ge. τῶν σαλιάκων
Ac. τὸν σάλιακα	Ac. τοὺς σαλιάκους
Vo. ὦ σάλιακα	Ac. ὦ σαλιάκοι.

Exemplum in ης.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ μάστορης *artifex.*	No. οἱ μαστόροι
Ge. τοῦ μαστόρου	Ge. τῶν μαστόρων
Ac. τὸν μάστορη	Ac. τοὺς μαστόρους
Vo. ὦ μάστορη	Vo. ὦ μαστόροι.

Animadvertas velim in hac declinatione semper nominativum, & vocativum pluralem debere acui in penultima: vocativum verò singularem acui in antepenultima si nomen sit trisyllabum; si verò quadrisyllabum in præantepenultima, sive quod idem est, servare semper accentum sui nominativi, ut ex allatis exemplis licet colligere.

Quinta declinatio amplectitur tam masculina

in

in ᾶς & ῆς barytona, quàm in ις ὀξύτονα, & fœminina in α, quorum obliqui singulares retinent recti vocalem ablatâ ς in masculinis, & additâ in fœmininis. Pluralis verò nominativus est plurisyllabus in άδες vel ῦδες, genitivus in ων, accusativus & vocativus similes sunt nominativo.

Exemplum in ᾶς.

Sing.	Plur.
No. ὁ μασκαρᾶς *nugator.*	No. οἱ μασκαράδες
Ge. τῦ μασκαρᾶ	Ge. τῶν μασκαράδων
Ac. τὸν μασκαρᾶ	Ac. τὺς μασκαράδες
Vo. ὦ μασκαρᾶ	Vo. ὦ μασκαράδες.

Exemplum in ῆς.

Sing.	Plur.
No. ὁ κριτὴς *judex.*	No. οἱ κριτάδες
Ge. τῦ κριτῆ	Ge. τῶν κριτάδων
Ac. τὸν κριτῆ	Ac. τὺς κριτάδες
Vo. ὦ κριτῆ	Vo. ὦ κριτάδες.

Exemplum in ις.

Sing.	Plur.
No. ὁ κύρις *dominus.*	No. οἱ κυρῦδες
Ge. τῦ κύρι	Ge. τῶν κυρῦδων
Ac. τὸν κύρι	Ac. τὺς κυρῦδες
Vo. ὦ κύρι	Vo. ὦ κυρῦδες.

Adverte composita ex isto nomine κύρις, ut νοικοκύρις, καραβοκύρις, &c. formare nominativum pluralem in ιδες non in ῦδες, dicimus enim νοικοκύρηδες, καραβοκύρηδες, retinentes ι, in omnibus obliquis.

Exemplum fœminini in α.

Sing.	Plur.
No. ἡ μάνα *mater.*	No. αἱ μανάδες
Ge. τῆς μάνας	Ge. τῶν μανάδων
Ac. τὴν μάνα	Ac. ταὶς μανάδες
Vo. ὦ μάνα	Vo. ὦ μανάδες.

Ex quibus colligi potest, nomina in ας & ης masculina, & fœminina in α, habere nominativum pluralem in άδες, sola verò masculina in ις in ῦδες.

Sexta, & ultima declinatio continet tantùm nomina περιττοσύλλαβα neutrius generis, quorum terminatio est in α vel ι, genitivus plurisyllabus in ȣ, ac cæteri casus ut nominativus. His addi possunt nomina neutra in ὺ.

Exemplum in α.

Sing.	Plur.
No. τὸ κρίμα *peccatum.*	No. τὰ κρίματα
Ge. τῦ κριμάτȣ	Ge. τῶν κριμάτων
Ac. τὸ κρίμα	Ac. τὰ κρίματα
Vo. ὦ κρίμα	Vo. ὦ κρίματα.

Adverte hæc nomina desinentia in α, posse etiam terminare genitivum singularem in ος, juxta regulam Græcoliteralis Grammaticæ, ut si quis pro κριμάτȣ diceret κρίματος, pro σωμάτȣ σώματος, & sic de reliquis.

Exemplum in ι.

Sing.	Plur.
No. τὸ παιδὶ *puer.*	No. τὰ παιδιὰ
Ge. τῦ παιδιῦ	Ge. τῶν παιδιῶν
Ac. τὸ παιδὶ	Ac. τὰ παιδιὰ
Vo. ὦ παιδὶ	Vo. ὦ παιδιά.

Observandum est hoc loco apud quosdam non circumflecti genitivum singularem, & pluralem nominum desinentium in ι, quum dicunt τῦ παιδίȣ, & τῶν παιδίων cum accentu acuto. Verùm communis usus utrosque circumflectit, quem etiam sequendum esse censemus, cùm ipse hac in re non minimi sit ponderis, ac momenti.

Appendix Prima.

De Heroclitis, Verbalibus, & Numeralibus.

Heteroclita nomina dicuntur, quæ vel novam sortiuntur flexionem in plurali diversam à singulari, vel genus mutant aut accentum, vel peculiarem quendam declinandi modum, irregularem tamen constituunt. Ad primum genus heteroclitorum revocari possunt omnia nomina fœminina in ις, quorum flexionem unius exemplo satis ediscere poteris.

Exemplum in ις.

Sing.	Plur.
No. ἡ πίστις *fides.*	Nom. αἱ πίσταις
Ge. τῆς πίστις vel πίστεως	Gen. τῶν πίστεων
Ac. τὴν πίστιν	Acc. ταὶς πίσταις
Vo. ὦ πίστι	Voc. ὦ πίσταις.

Ex nominibus masculinis in ος, nullum reperio quod sit heteroclitum, præter nomen λόγος, quod in singulari masculini est generis, in plurali verò neutrius, & sic declinatur.

Sing.	Plur.
No. ὁ λόγος *verbum.*	Nom. τὰ λόγια
Ge. τῦ λόγȣ	Gen. τῶν λογίων
Ac. τὸν λόγον	Acc. τὰ λόγια
Vo. ὦ λόγε	Voc. ὦ λόγια.

Huic addi potest nomen fœmininum ὄξοδος, quod cùm sit tertiæ declinationis, variat tamen in plurali terminationem accusativi, communiter enim pro τὰς ὀξόδȣς, ponitur τὰς ὄξοδαις, quæ est terminatio accusativi pluralis secundæ declinationis.

At verò neutra omnia in ος, ut ἄνθος *flos*, κέρδος *lucrum*, &c. & nonnulla in ον, ut δένδρον *arbor*, loco α in nominativo plurali reponunt η; dicimus enim ἄνθη *flores*, κέρδη *lucra*, & δένδρη *arbores*, quorum genitivus est in ῶν circumflexè.

Nomen ῥήγας *Rex*, quamvis quintæ declinationis, quia tamen accentum mutat, & terminationem in genitivo singulari, ideò non immeritò inter heteroclita annumeramus. Dicetur igitur in genitivo pro τῦ ῥήγα juxta regulam τῦ ῥηγὸς; cæteri casus tam singulares, quàm plurales sequuntur flexionem quintæ declinationis.

Nomina propria virorum in ῦς & ως, ac mulierum in ȣ & ω, non declinantur nisi in singulari, & retinent ȣ vel ω in omnibus obliquis. At verò substantiva in ῦς in utroque numero declinantur. Singula propriis exemplis elucescent.

Exemplum virorum in ῦς & ως.

Sing.	Sing.
No. ὁ Ἰησῦς *Iesus.*	No. ὁ Μίνως *Minos.*
Ge. τῦ Ἰησῦ	Ge. τῦ Μίνως
Ac. τὸν Ἰησοῦν	Ac. τὸν Μίνων
Vo. ὦ Ἰησῦ.	Vo. ὦ Μίνως.

Exemplum mulierum in ȣ & ω.

Sing.	Sing.
No. ἡ μαϊμȣ̀ *simia.*	No. ἡ Λητὼ *Latona.*
Ge. τῆς μαϊμȣ̀	Ge. τῆς Λητὼ
Ac. τὴν μαϊμȣ̀	Ac. τὴν Λητὼ
Vo. ὦ μαϊμȣ̀.	Vo. ὦ Λητώ.

Exemplum substantivorum in ῦς.

Sing.	Plur.
Nom. ὁ νῦς *mens.*	Nom. οἱ νόοι
Gen. τῦ νῦ	Gen. τῶν νόων

Acc.

Acc. τ̃ νοῦ	Acc. τὺς νόυς
Voc. ὦ νῦ	Voc. ὦ νόοι.

Nomen item πολὺς & πολὺ heteroclitum est, licèt fœmininum πολλὴ nequaquam sit, cùm observet regulas secundæ declinationis. Quare sit exemplum masculini πολὺς, & neutrius πολύ.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ πολὺς *multus.*	Nom. οἱ πολλοὶ
Gen. τ̃ πολλῦ	Gen. τῶν πολλῶν
Acc. τ̃ πολυὺ	Acc. τὺς πολλὺς
Voc. ὦ πολὺ	Voc. ὦ πολλοί.

Sing.	*Plur.*
No. τὸ πολὺ *multum.*	Nom. τὰ πολλὰ
Gen. τ̃ πολλῦ	Gen. τῶν πολλῶν
Acc. τὸ πολὺ	Acc. τὰ πολλὰ
Voc. ὦ πολὺ	Voc. ὦ πολλά.

His adde omnia nomina in ὺς barytona ut βαρὺς, γλυκὺς, & alia, quæ sic flectuntur.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ βαρὺς *gravis.*	Nom. οἱ βαρεῖς
Ge. τ̃ βαρυῦ	Gen. τῶν βαρυῶν
Acc. τ̃ βαρυὺ	Acc. τὺς βαρεῖς
Voc. ὦ βαρὺ	Voc. ὦ βαρεῖς.

Neutra eorum in ὺ, non sunt irregularia, sed pertinent ac reducuntur ad ultimam declinationem, & eodem modo declinantur quo desinentia in ὶ. atque hæc de heteroclitis.

Verbalia quædam deducuntur à præsente, versa ω in η, si aliqua præcedat consonans, vel simplex vocalis, sic à νικῶ formatur νίκη *victoria*, & à βοῶ βοὴ *clamor*: si verò vocalem ω, præcedat diphthongus ευ, tunc ω mutatur in α, & υ in ι, unde à δυλεύω fit δυλεία *servitus*, & à φλωχεύω φλωχεία *paupertas.* Verùm si ante ω, ponatur υ diphthongus, ω quidem vertitur in η, at υ abjicitur, ut ἀκύω *audio*, ἀκοὴ *auditus.*

Ex verbis in γω, quorum penultima est ευ, formantur etiam verbalia in η, rejectâ υ, ut ex φεύγω φυγὴ *fuga.* Ea verò quæ vel solam ε habent, vel junctam cum ι in penultima, mutant ω in ος, ε in ο, & abjiciunt ι, ut λέγω λόγος *verbum*, σπείρω σπόρος *semen.* Sunt etiam alia verba in γω, quorum penultima est in α, & hæc verbale formant in ι, ut φάγω φαγὶ *cibus*, & additione το, φαγίδο. Verba etiam in δῶ circumflexa, verbalia habent in ι, ut τραγυδῶ *cano*, τραγῦδι *cantus*, & λυλυδῶ *floreo*, λυλῦδι *flos.* At in νῶ, & θῶ formant verbalia in ος, ut πονῶ *doleo*, πόνος *dolor*, & ποθῶ *desidero*, πόθος *desiderium.* Tandem ex verbis in μνω effingi possunt verbalia in μα rejectâ ν, ut à κάμνω *facio*, κάμωμα *factum.*

Quædam autem suam desumunt originem ab aoristo activo, & hæc vel desinunt in μα & μὸς, vel in ις, vel in ια.

Verbalia in μα & μὸς formantur à prima persona aoristi primi, qui si fuerit in σα verborum barytonorum formabit suum verbale ponendo inter ς & α, μ, ut ἀκύω *audio*, aoristus primus est ἄκυσα, hinc interpositâ μ, inter ς & α, fit ἄκυσμα *auditio*, & versâ μα in μὸς ἀκυσμὸς *nominis fama.* Dixi verborum barytonorum, quia aoristi verborum circumflexorum mutant simpliciter σα in μα, & rejiciunt ε, si fuerit augmentum syllabicum, ut κινῶ ἐκίνισα, σα in μα, & ablato ε, augmento syllabico, κίνιμα *motus.*

Verbum δένω *ligo*, quamvis barytonum, & aoristum habeat in σα, ejus tamen verbale exit in μα, & non in σμα, ut ἔδεσα, δέμα *vinculum*, & additione τι, δεμάτι *fasciculus.*

Si ultima aoristi fuerit in λα, vel ρα, formanda erunt verbalia in μα, & μὸς, interpositione μ, & ablatione augmenti. Quòd si ejus penultima fuerit ει, rejicienda est ι; si verò η tantùm verti debet in α, ut σπείρω *semino*, ἔσπειρα, σπέρμα *semen*, δαίρνω *verbero*, ἔδηρα, δαρμὸς *verberatio.*

Tandem verbalia in ις, ια, & μιὸ deducuntur à secunda persona ejusdem aoristi mutando ε in ι, & abjiciendo ε, si fuerit augmentum syllabicum, ut ab ἐκίνησες, κίνησις *motus*, ab ἐπορπάτησες *ambulasti*, πορπάτησια *ambulatio*, & ab ἔκλεψες *furatus es*, κλεψιμιὸ *furtum.* Adverte tamen characteristicam ν, vertendam esse in ς, ut ab ἔκρινες *judicasti*, fit κρίσις *judicium*, mutatâ ν in ς, ε in ι, & rejecto augmento.

Atque hæc de derivatione verbalium substantivorum, nam de adjectivis infrà suo loco dicendum. Illud tantùm addo, ex ipsis substantivis derivari alia nomina substantiva in άκι, ίτζα, ῦλα, & όπυλον, quæ diminutionem significant, ut à μάτι *oculus*, ματάκι *ocellus*, à καρδιὰ *cor*, καρδίτζα *corculum*, à ψυχὴ *anima*, ψυχῦλα *animula*, & ab εὐαγγέλιον *evangelium*, εὐαγγελιόπυλον *evangeliolum*, &c.

Jam dicamus de numeralibus, quorum aliqua sunt cardinalia, ut loquuntur, alia ordinis.

Cardinalia sunt hæc.

	Masc.	*Fœm.*	*Neut.*
Sing. N.	ἕνας *unus.*	μία *una.*	ἕνα *unum.*
G.	ἑνὸς vel ἑνῦ	μιᾶς	ἑνῦ
A.	ἕναν vel ἕνανε	μίαν	ἕνα.

Hinc composita masculini generis καθένας *unusquisque*, κανένας *nullus*, vel κανεὶς à literali εἷς, & fœminini πασαμία *unaquaque*, & καμία *nulla*, & neutrius καθένα, & per syncopen καθε *unumquodque*, & κανένα *nullum*, eodem prorsus modo flectuntur, quo primitiva ἕνας, μία, ἕνα, paritérque carent numero plurali, & vocativo.

Δύο *duo*, est omnino indeclinabile omnisque generis, cùm dicatur οἱ, αἱ καὶ τὰ δύο, in omnibus casibus solos articulos variando; reperitur tamen interdum genitivus τῶν δυονῶν *duorum.*

Τρεῖς *tres*, est commune, cujus genitivus τριῶν, acc. τρεῖς. Neutrum habet τὰ τρία *tria.* gen. τριῶν. acc. τρία.

Τέσαρες *quatuor*, etiam est masculini ac fœminini generis, ge. τεσάρων. acc. τέσαρες. Neutrum est τὰ τέσαρα. ge. τεσάρων. acc. τέσαρα. Atque ab his usque ad ἑκατὸν *centum* sunt indeclinabilia, ut πέντε *quinque*, ἕξη *sex*, ἑφτὰ *septem*, ὀκτὼ *octo*, ἐννεὰ *novem*, δέκα *decem*, ἕνδεκα *undecim*, δώδεκα *duodecim*, (δεκατρία vel δεκατρεῖς *tredecim*, δεκατέσαρα vel δεκατέσαρες *quatuordecim*, apud modernos Græcos declinantur,) δεκαπέντε *quindecim*, δεκαξη *sexdecim*, δεκαφτὰ *septendecim*, δέκα ὀκτὼ *decem & octo*, δέκα ἐννεὰ *decem & novem.* εἴκοσι *viginti*, εἴκοσι ἕνα *viginti unum*, &c. τριάντα *triginta*, σαράντα *quadraginta*, πενῆντα *quinquaginta*, ἑξῆντα *sexaginta*, ἑβδομῆντα *septuaginta*, ὀγδοῆντα *octoginta*, ἐνενῆντα *nonaginta*, ἑκατὸ *centum.* Hinc jã incipiunt declinari οἱ διακόσιοι, ἡ διακόσιαις, τὰ διακόσια *ducenti*, &c. τριακόσιοι *trecenti*, &c. χίλιοι, χίλιαις, χίλια *mille* hinc δύο χιλιάδες *duo mille*, τρεῖς χιλιάδες *tria millia*, τέσαρες χιλιάδες *quatuor millia*, &c. usque ad ἕνα μιλιοῦνι *millionem* generis neutrius, unde δύο μιλιούνια *duo milliones*, & sic deinceps.

Ordinalia sunt πρῶτος *primus*, δεύτερος *secundus*, τρίτος *tertius*, τέταρτος *quartus*, πέμπτος *quintus*, ἕκτος *sextus*, ἕβδομος *septimus*, ὄγδοος *octavus*, ἔννατος *nonus*, δέκατος *decimus*, ἑνδέκατος *undecimus*, δωδέκατος *duodecimus*, δέκατος τρίτος *tertius decimus*, δέκατος τέταρτος *decimus quartus*, &c. εἰκοστὸς *vigesimus*, εἰκοστὸς πρῶτος *vigesimus primus*, &c. τριακοστὸς *trigesimus*, τεσαρακοστὸς

ραχιςὸς *quadragesimus*, πενῆηκοςὸς *quinquagesimus*, ἑξηκοςὸς *sexagesimus*, ἑβδομηκοςὸς *septuagesimus*, ὀγδοηκοςὸς *octuagesimus*, ἐννενηκοςὸς *nonagesimus*, ἑκατοςὸς *centesimus*, διακοσιοςὸς *ducentesimus*, τελακοσιοςὸς *trecentesimus*, τετρακοσιοςὸς *quadringentesimus*, &c. χιλιοςὸς *millesimus*, χιλιοςὸς πρῶτος *millesimus primus*, & quæ sequuntur.

Appendix Secunda.

De Adjectivis, Comparativis, & Superlativis.

ADJECTIVA sunt quæ propriis ac substantivis nominibus præfiguntur: horum autem quædam sunt in ος, quædam in ης; alia in ὰς, alia in ὶς, alia denique in ὺς. De uniuscujusque termina-tione [illegible]

ος { ἄγριος, ἀγριώτερος, ἀγριώταῖος *sylvestris*.
ἔνδοξος, ἐνδοξότερος, ἐνδοξόταῖος *gloriosus*.
σοφὸς, σοφώτερος, σοφώταῖος, *sapiens*.

ις { μακρὶς, μακρίτερος, μακρίταῖος, *longus*.

υς { βαρὺς, βαρύτερος, βαρύταῖος, *gravis*.

Ex his facilè colligere potes, adjectiva in ος, quorum penultima est longa, servare ο, in comparativis ac superlativis; mutare verò in ω, cùm sit brevis.

Adverte etiam in hac lingua, ex adjectivis in ος non purum, formari quidem comparativa in τερος, & superlativa in ταῖος, sed mutari ο in η, in solis comparativis: sic à καλὸς *bonus* fit καλήτερος *melior*, à χονδρὸς *crassus*, χονδρήτερος *crassior*, à μεγάλος *magnus*, μεγαλήτερος *major*, &c. Posset aliquis dicere hujusmodi comparativa desumi à fœmininis καλὴ, χονδρὴ, & μεγάλη addito τερος, sed tunc cave ne dicas superlativa καλήταῖος, χονδρήταῖος, & μεγαλήταῖος, hæc enim semper respiciunt masculina; quare dicendum erit καλώταῖος *optimus*, χονδρώταῖος *crassissimus*, & μεγαλώταῖος *maximus*.

Adverte item adjectivum [illegible] non habere compa-

ἀνθρωπινὸς *humanus*; & tandem in ιάρικος, ut à ῥόζος *nodus*, ῥοζιάρικος *nodosus*, κόμπος κομπιάρικος, & similia.

A neutris in ον fiunt adjectiva in ένιος & ινος, ut à ξύλον *lignum*, ξυλένιος, & ξύλινος *ligneus*: item in ικὸς, ut à πρόσωπον *persona*, προσωπικὸς *personalis*. At neutrorum in ι, adjectiva exeunt vel in άρης, ut γεράκι *accipiter*, γερακάρης *accipitrarius*: vel in ἄτος, ut μυστάκι *mystax*, μυστακάτος *mystacem habens magnum*: vel in τικος, ut σκυλὶ *canis*, σκυλίτικος *caninus*, vel sæpissime in ᾶς, ut ψάρι *piscis*, ψαρᾶς *piscator*, μουλάρι *mulus*, μουλαρᾶς *mulio*, & hujusmodi plura.

Fœminina in ις, quæ non sunt verbalia habent adjectiva simpliciter in τικὸς, ut πόλις *urbs*, πολιτικὸς *urbanus*, verbalia verò si sint in σις mutant ς in τ, ut κίνησις *motus*, κινητικὸς *motivus*; si verò in ψις, vel ξις, ψ vertetur in φ, & ξ in κ, ut βλάψις, (quod tamen non est in usu) βλαφτικὸς *damnificus*, & φύλαξις *conservatio*, φυλαχτικὸς *conservativus*.

Sunt etiam non exigui numeri adjectiva, quæ suam desumunt originem à verbis, quorum alia sunt in ἄτος, alia in μος, alia in ηρὸς, quædam in τὴς, & τικὸς, alia demum in τὸς; horum autem formationem is omnium optimè tenebit, qui Græcoliteralem Grammaticam inprimis callueri: Verùm ne rudis & Tyro, & τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων penitus ἄγνωστος, ab hac nostra Græco-vulgari lingua longè videatur arceri, has sibi regulas observandas proponat.

Primùm adjectiva in ἄτος derivari à præsenti, mutato ω in α, & additâ τος, ut à φεύγω *fugio*, φευγάτος *fugitivus*: item in ηρὸς mutato ω in η, ut à πνίγω *suffoco*, πνιγηρὸς *suffocatorius*: item in μος, & præcipuè à verbis in ίζω versâ ζω in μος, ut à γνωρίζω *cognosco*, γνώριμος *cognitus*: item in κὸς mutatione ω in ι, ut à γράφω *scribo*, γραφικὸς, *qui pertinet ad scripturam*.

Secundò adjectiva in τικὸς, τὴς & τὸς, deduci à prima persona Aoristi activi, versâ ultima syllaba in τικὸς, τὴς & τὸς, rejectóque augmento, ut ab ἐκίνησα *movi*, fiunt κινητικὸς *motivus*, κινητὴς *movens*, & κινητὸς *mobilis*, ἀγάπησα *amavi*, ἀγαπητὸς *amabilis*, ἀγαπητὴς *amans*, ἀγαπητικὸς *amatorius*, unde ἀγαπητικὴ *amasia*, & similia. Quòd si ultima Aoristi exierit in ξα, vel ψα, tunc in formandis adjectivis ξ verti debet in κ & ψ, in π vel φ & α, in τικὸς, τὴς & τος, ut ab ἔσμιξα *miscui*, fit σμικτὸς *mixtus*, σμικτικὸς *admixtivus*, & σμικτὴς *miscens*; sic ab ἔγραψα deduci possunt γραπτὸς *scriptus*, γραπτὴς *scriptor*, & γραπτικὸς *qui scribi potest*, & ita de reliquis.

CAPUT V.

De Pronomine.

PRonomina dividi solent in primitiva, possessiva, demonstrativa, relativa, composita, interrogativa, & infinita.

Primitiva sunt tria, ἐγὼ primæ personæ: ἐσὺ *tu*, secundæ personæ: τοῦ *sui*, tertiæ personæ. Hæc autem sic flectuntur.

Sing. Nom. ἐγὼ *ego.*
Gen. μοῦ *mei*, & *mihi.*
Acc. ἐμένα vel μὲ *me.*
Plur. Nom. ἐμεῖς *nos.*
Gen. ἐμῶν & ἐμᾶς *nostrum* vel *nobis.*
Acc. ἐμᾶς vel μᾶς *nos.*
Sing. Nom. ἐσὺ *tu.*
Gen. σοῦ *tui* & *tibi.*
Acc. ἐσένα vel σὲ *te.*
Plur. Nom. ἐσεῖς *vos.*
Gen. ἐσᾶς vel σᾶς *vestrum* & *vobis.*
Acc. ἐσᾶς vel σᾶς *vos.*
Sing. Gen. τοῦ *sui* vel *sibi.*
Acc. τὸν *se.*
Plur. Gen. τῶν *suorum* vel *sibi ipsis.*
Acc. τοὺς *suos.*

Ubi adverte duo priora primitiva habere genitivum pluralem similem accusativo; posterius verò carere utroque nominativo, atque hæc omnia tria privari vocativo. Item accusativum τὸν, quum postponitur alicui verbo assumere ε, ut εἶδα τον *vidi illum*, εἶδά τονε.

Possessiva sunt sex, ἐδικόςμου, ἐδικήμου, ἐδικόμου *meus, mea, meum*: ἐδικόςσου, ἐδικήσου, ἐδικόσου *tuus, tua, tuum*: ἐδικόςτου, ἐδικήτου, ἐδικότου *suus, sua, suum*: ἐδικόςτου quum ad fœminina tantùm refertur, assumit non ineleganter pro του, της, videlicet ἐδικόςτης, ἐδικήτης, ἐδικότης, non solùm in singulari, sed etiam in plurali ἐδικόςμας, ἐδικήμας, ἐδικόμας *noster, nostra, nostrum*: ἐδικόςσας, ἐδικήσας, ἐδικόσας *vester, vestra, vestrum*: ἐδικόςτων, ἐδικήτων, ἐδικότων vel ἐδικόςτους, ἐδικήςτους, ἐδικότους *eorum, earum, eorum*. Horum masculina, & neutra ad tertiam pertinent declinationem, fœminina verò ad secundam; at μου, σου, του, μας, σας, των, & τους, remanent immutata in omnibus obliquis, ut ἐδικόςμου, ἐδικοῦμου, ἐδικόνμου, &c. Dicitur etiam δικόςμου, δικήμου, δικόμου, ablatâ ε, si præcipuè præcedat vocalis, vel diphthongus, ut τὸ δικόμου τὸ χαρτὶ, *liber est meus*.

Demonstrativa sunt duo, τοῦτος vel ἐτοῦτος *hic*, ἐκεῖνος vel κεῖνος *ille*, tertiæ declinationis, quarum fœminina τούτη *hæc*, & ἐκείνη *illa*, secundæ; & neutra τοῦτο, & ἐκεῖνο *hoc*, & *illud* tertiæ. Animadvertas rogo, genitivum singularem & pluralem juxta regulam non debere circumflecti; circumflecti tamen apud quosdam vel additione alicujus syllabæ, ut fit in genitivo singulari τούτου *hujus*, τουνοῦ, τούτης, τουνῆς, & in plurali τούτων *horum*, τουνῶν; vel sine ulla additione, ut quum dicunt ἐκειοῦ pro ἐκείνου, ἐκειῆς pro ἐκείνης, & ἐκειῶν pro ἐκείνων.

Relativa quatuor enumerari possunt, αὐτὸς, αὐτὴ, αὐτὸ *ipse, ipsa, ipsum*, quod interdum sumitur pro ἐγὼ, ἐσὺ & ἐκεῖνος: ὁποῖος, ὁποία, ὁποῖον, vel ὄγοιος, ὄγοια, ὄγοιον *quicunque, quæcunque, quodcunque*: ὁποῖος, ὁποῖα, ὁποῖον *qui, quæ, quod*, & correspondet articulo literali ὃς, ἣ, ὃ, & ὅςις *quisquis*, cujus genitivus ὅτινος, accusat. ὅτινα, & non plus ultrà.

Ex relativo αὐτὸς, αὐτὴ, αὐτὸ deducuntur composita tria. Primæ personæ ἀπατόςμου vel ἀτόςμου *ego ipse*, ἀτήμου vel ἀπατήμου *ego ipsa*. Secundæ personæ ἀπατόςσου vel ἀτόςσου *tu ipse*, ἀπατήσου *tu ipsa*: & tertiæ personæ ἀπατόςτου vel ἀτόςτου *se ipse*, ἀπατήτου vel ἀπατήτης *se ipsa*.

Hæc pronomina solum habent utriusque numeri rectum, obliquis carent, & genere neutro, verùm id tantùm admittit tertia persona, cùm reperiatur ἀπατότου & ἀπατάτα. Cæteri casûs desumi debent à sequentibus. Et quidem primæ personæ.

Sing. Gen. ἐμαυτοῦμου *mei ipsius.*
Acc. ἐμαυτόνμου *meipsum.*
Plur. Gen. ἐμαυτοῦμας *nostrum ipsorum.*
Acc. ἐμαυτόνμας *nos ipsos.*

Secundæ personæ.

Sing. Gen. ἐμαυτοῦσου *tui ipsius.*
Acc. ἐμαυτόνσου *te ipsum.*
Plur. Gen. ἐμαυτοῦσας *vestrum ipsorum.*
Acc. ἐμαυτόνσας *vos ipsos.*

Tertiæ verò personæ.

Sing. Gen. ἐμαυτοῦτου *sui ipsius.*

Acc. ἐμαυτόντε *se ipsum.*
Plur. Gen. ἐμαυτῦτες vel ἐμαυτῦτων.
Acc. ἐμαυτόντες vel ἐμαυτόντων.

Nota hujusmodi pronomina primæ, & secundæ personæ communia esse maribus ac fœminis immutato pronomine μϐ & σϐ: tertiæ verò non item, cùm pro τϐ fœminina sibi adsciscant της, ut τῆ ἐμαυτῦτης, & τὴ ἐμαυτόντης, atque id tantùm fieri debet in singulari, nam in plurali utriusque generis nomina omnino conveniunt.

Interrogativa pronomina sunt hæc, τὶς *quis* & *quæ*, communis generis: τὶ *quid?* neutrius ποῖος vel ποιὸς *quis* aut *qualis?* omnis generis ita ut fœmininum exeat in α, ut ποῖα *quæ?* & neutrum in ον, ut ποῖον *quale?* de flexione ποῖος, nulla potest esse difficultas, ideò ponemus tantummodo declinationem τὶς & τὶ.

Masc. & *Fœm.*
Sing. No. τὶς *quis* & *quæ?* *Plur.* No. τίνες *qui?*
Ge. τίνος Ge. τίνων
Ac. τίνα Ac. τίνας.

Neut.
Sing. Nom. τὶ *quid?*
Gen. τίνος
Acc. τὶ.

Neutrum plurali caret, pro quo usurpatur ποῖα, ut ποῖα πράγματα *quæ res?* Differt τις à τινὰς non tantùm syllabis in recto, & in obliquis accentu, cùm τινὰς habeat genitivum τινὸς, & accusativum τινὰ, verùm etiam significatione, nam τινὰς significat *aliquem*, vel *nullum*, nec est interrogativum, ut τὶς.

A pronomine ποῖος derivatur κάποιος, κάποια, κάποιον *aliquis:* ὅποιος vel ὄγοιος *quisquis*, & à τις ἴστις *quicunque*, quæ retinent suorum, ut ita dicam, parentum declinationem.

Demum tria sunt pronomina quæ dicuntur infinita, δεῖνα *talis* & *tale*, omnis generis. gen. δεῖνος. acc. δεῖνα, cæteris caret. τέτοιος, τέτοια, τέτοιον *talis*, & τοιδετοιὸς, τοιδετοιὰ, τοιδετοιὸ *talis* & *tale*, atque hæc declinantur integrè per omnes casus & numeros, masculina quidem & neutra juxta tertiæ, fœminina verò juxta secundæ declinationis modos, ac formam.

Illud observatione dignum hoc loco censui μϐ, σϐ, τῆ, μὲ, σὲ, τὸ, τῆ, τὸ, & τϐς: encliticas appellari voces, quòd vel proprium amittant accentum, vel illum ad præeuntem, ac præcedentem syllabam remittant. Hoc autem tribus modis, ut plurimum potest contingere.

Primò si antepenultima præcedentis dictionis acuatur, vel penultima accentum habeat circumflexum, ut τὰ κρίματά μϐ *peccata mea*, ἡ Μϐσα σϐ *Musa tua*, τὰ λόγια τϐ *verba sua*, &c.

Secundò si vox antecedens encliticam accentum habeat acutum in penultima, vel gravem in ultima, pronomina illa penitus quidem suum deponunt accentum, at gravis transit in acutum, ut ὁ λόγος τϐ *verbum suum*, τὸ πϐλί μϐ *avis mea:* circumflexus tamen remanet immutatus, ut κινῶ σε *moveo te:* idem præstatur si ultima prioris vocis acuatur.

Tertiò & ultimò usus obtinuit in encliticis pronominibus suum ipsorum accentum retinere, quando præpositionibus conjunguntur, vel conjunctionibus disjunctivis, ut διὰ σὲ *propter te*, non διά σε, & ἢ μὲ σκοτώνω ἢ σὲ ἐλευθερώνω vel *me occido*, vel *te libero*, & similia.

Caput VI.

De Verbis.

Ut facile est hodiernæ Græcæ linguæ Verborum conjugationes exponere, cùm multiplicem illam tot temporum, modorúmque respuerit distinctionem, ita quoque perarduum esse constat eadem in certas distribuere classes, certísque sedibus collocare, tam ob defectum futuri, quàm propter diversam finalium characteristicarum varietatem, ne dicam corruptionem. Cæterùm antequàm ad istam terminationum farraginem deveniamus, non abs re videbitur nonnulla præmittere, quæ ad faciliorem Verborum notitiam requiruntur.

Verba igitur omnia vel sunt activa, quorum nota est ω, & formant passiva in μαι, vel passiva ab activis deducta, vel neutra quæ desinunt in ω, sed nullum efficiunt passivum in μαι, vel demum deponentia, quæ vocem ac sonum habent passivum, at significationem activam; rejiciantur ergo ab hac lingua verba communia, seu, ut Grammatici loquuntur, media. Sunt etiam alia verba quæ dicuntur impersonalia, non quòd nullius sint personæ, cùm efferantur in tertia persona; sed quòd ad nullam certam, ac determinatam personam referantur, ut quum dicimus πρέπει νὰ ἀκολυθήσωμεν τὴν ἀρετὴν, κὴ νὰ ἀφήσωμεν τὴ κακίαν *oportet ut virtutem sequamur, vitiúmque relinquamus*, illud πρέπει nullam habet personam, quam certò & definitè respiciat.

Dividuntur supradicta verba duas in partes, quarum una nuncupatur barytonorum, altera circumflexorum; verba namque in μι, nec per somnium quidem vidit unquam præsens Græcia. Utraque verba duos habent, ut nomina, numeros singularem & pluralem, tres personas, quinque tempora, quorum tria sunt simplicia, Præsens, Imperfectum, & Perfectum, duo verò composita, Plusquam-perfectum, & Futurum; modos item quinque, Indicativum, Imperativum, Optativum, Subjunctivum, & Participium. Carent Infinitivo pro quo utuntur Subjunctivo. Verba quæ vulgò appellantur auxiliaria, quibus supradicta illa tempora composita exprimuntur, duo præcipuè sunt θέλω *volo*, & ἔχω habeo, hoc quidem utimur ad exprimendum Plusquamperfectum, illo verò Futurum & præsens Optativi, per suum imperfectum ἤθελα *vellem.*

Jam barytonorum Conjugationes tradamus, quarum numerus à varia Perfecti, seu Aoristi terminatione colligi debet. Cùm igitur Perfectum modò exeat in ψα, modò in ξα, & σα, modò in quatuor liquidas λ, μ, ν, ρ, pro hujusmodi quadripartita Perfecti desitione, quatuor etiam nos barytonorum conjugationes instituemus.

Prima est in βω, βγω, πω, φω, & φλω, ut ἀλείβω *ungo*, νίβγω *lavo*, λάμπω *fulgeo*, γράφω *scribo*, ἀνάφλω *accendo*, perfectum habet in ψα, ut ἄλειψα *unxi*, ἔνιψα *lavavi*, ἔλαμψα *affulsi*, ἔγραψα *scripsi*, ἄναψα *accendi.* Ad hanc conjugationem revocari possunt verba in εύω vel εύγω & ύγω, ut βασιλεύω vel βασιλεύγω *regno*, & σκηύγω *inclino*, quorum perfectum apud quosdam Græcos exit in ψα, ut ἐβασίλεψα pro ἐβασίλευσα *regnavi*, & ἔσκυψα *inclinavi*, fortassis similitudo soni υσα, & ψα, eos in hujusmodi mutationem, vel potiùs errorem induxit.

Secunda in γω, κω, κνω, κλω, χω, χνω, σω, & ζω, præcipuè trisyllabum & dissyllabum, & quod ante ζ assumit α, ut πνίγω *suffoco*, πλέκω *necto*, δείκνω *ostendo*, τρέχω *curro*, ῥίκλω *jacio*, σπρώχνω *impello*,

impello, διώχνω *persequor*, τάζω *promitto*, κράζω & φωνάζω *voco* seu *clamo*, perfectum habet in ξα, ut ἔπνιξα *suffocavi*, ἔπλεξα *nexi*, ἔδειξα *ostendi*, ἔτρεξα *cucurri*, ἔρριξα *jeci*, ἔσπρωξα *impuli*, ἐδίωξα *persequutus sum*, ἔταξα *promisi*, ἔκραξα & ἐφώναξα *vocavi*, seu *clamavi*.

Tertia in δω, θω, ω purum, & in ζω quadrisyllabum, & præcipuè quod habet ι ante ζ, ut προδίδω *prodo*, ἀλέθω *molo*, ἀκούω *audio*, σκολειάζω *adumbro*, & γνωρίζω *cognosco*, perfectum efficit in σα, ut ἐπρόδωσα *prodidi*, ἄλεσα *molui*, ἄκουσα *audivi*, ἐσκολείασα *adumbravi*, & ἐγνώρισα *cognovi*. Ad hanc conjugationem spectant omnia verba in ώνω à Græcoliterali deducta in όω, & omnia illa quæ in Græco-vulgari assumunt ν ante ω, ubi priùs desinebant in ω purum, ut τελειώνω *perficio*, ἐτέλειωσα *perfeci*, δένω *ligo*, ἔδεσα *ligavi*, ενδυώω *vestio*, ἔνδυσα *vestivi*, & alia quæ per ω purum scribebantur, ut τελειόω, δέω, & ἐνδύω.

Quarta denique continet verba in λω, μω, νω, ρω, ut ψάλλω *canto*, κάμνω *facio*, κρίνω *judico*, φθείρω *corrumpo*, perfectum verò in λα, μα, να, ρα, ut ἔψαλα *cantavi*, ἔκαμα *feci*, ἔκρινα *judicavi*, ἔφθειρα *corrupi*. Ubi adverte, quum duplex est ἀμετάβολον in præsente, perfectum primum tantùm servare, ut δέρνω *verbero*, ἔδηρα *verberavi*, &c.

MODUS CONJUGANDI Verba Barytona.

Verbi Activi Indicativi.

Præs. *Sing.* γράφω, γράφεις, γράφει *scribo.*
Plur. γράφομεν, γράφετε, γράφουσι, vel γράφουν.
Tertiæ personæ pluralis numeri, quod in ι desinit, additur more Attico ν, si præcipuè subsequatur vocalis.

Imp. *Sing.* ἔγραφα, ἔγραφες, ἔγραφε *Scribebam.*
Plur. ἐγράφομεν, ἐγράφετε, ἐγράφασι vel ἐγράφανε.

Perf. *Sing.* ἔγραψα, ἔγραψες, ἔγραψε, *scripsi.*
Plur. ἐγράψαμεν, ἐγράψετε, ἐγράψασι, vel ἐγράψανε.

Plusq. *Sing.* εἶχα γράψει, εἶχες γράψει, εἶχε γράψει *scripseram.*
Plur. εἴχαμεν γράψει, εἴχετε γράψει, εἴχασι vel εἴχανε γράψει.

Vel alio modo.

Sing. εἶχα γραμμένα, εἶχες γραμμένα, εἶχε γραμμένα *scripseram.*
Plur. εἴχαμεν γραμμένα, εἴχετε γραμμένα, εἴχασι vel εἴχανε γραμμένα.

Fut. *Sing.* θέλω γράψει, θέλεις γράψει, θέλει γράψει *scribam.*
Plur. θέλομεν γράψει, θέλετε γράψει, θέλουσι γράψει.

Vel aliàs magis corruptè.

Sing. θὲ γράψω, θὲ γράψεις, θὲ γράψει *scribam.*
Plur. θὲ γράψομεν, θὲ γράψετε, θὲ γράψουσι.

Imperativi.

Præs. *Sing.* γράψε *scribe.* ἄς γράψει *scribat.*
Plur. ἄς γράψομεν, γράψετε, ἄς γράψουσι.
Formatur à tertia persona perfecti Indicativi ablato ε augmento syllabico: caret propriè prima persona, eam tamen mutuatur ab optativo additâ particulâ ἄς, ut ἄς γράψω *scribam*, & significationem habet indeterminatam, & indifferentem.

Optativi.

Præs. *Sing.* ἀμποτες νὰ vel ἄς γράψω, ἀμποτες νὰ γράψῃς, νὰ γράψῃ *utinam scribam.*
Plur. ἀμποτες νὰ γράψωμεν, νὰ γράψετε, νὰ γράψουσι.

Imper. *Sing.* ἤθελα γράψει, ἤθελες γράψει, ἤθελε γράψει *scriberem.*
Plur. ἠθέλαμεν γράψει, ἠθέλετε γράψει, ἠθέλασι γράψει.
Dicitur etiam ἀμποτες νὰ ἔγραφα, vel ἄς ἔγραφα, & tunc idem est cum imperfecto indicativi. Sic etiam reliqua tempora eadem sunt cum supradictis indicativi, appositâ tantùm particulâ ἄς vel ἀμποτες νά.

Subjunctivi.

Præs. *Sing.* νὰ γράφω, νὰ γράφῃς, νὰ γράφῃ *ut scribam.*
Plur. νὰ γράφωμεν, νὰ γράφετε, νὰ γράφουσι.
Est etiam aliud præsens ab Aoristo, seu perfecto indicativi formatum, cujus significatio non est adeò præsens ac determinata ut prior, sed indifferens maximéque in usu apud recentiores Græcos, hoc modo.
Sing. νὰ γράψω, νὰ γράψῃς, νὰ γράψῃ *ut scribam.*
Plur. νὰ γράψωμεν, νὰ γράψετε, νὰ γράψουσι.
Reliqua tempora sunt eadem, quæ in indicativo additis tantùm particulis νὰ, & διὰ νὰ, ut ἄν *si*, ἀγκαλὰ καὶ *licet*, ὅταν *cùm*, & ἀνίσως καὶ *si*.
Nota tamen plusquam-perfectum, præter illum modum quo exprimitur in indicativo posse etiam sic efferri, scilicet ἂν ἤθελα γράψει *si scripsissem*, & tunc idem est cum imperfecto optativi.

Futurum etiam diversis modis, præter illum decantatum indicativi, pro varietate sermonis usurpatur. Nam cùm Latinè dicimus, *cùm scripsero*, Græcè vertetur ὅταν θέλω γράψει vel σὰν γράψω, καλὰ καὶ θέλω ἔχει γραμμένα *licèt scripsero*, & reliqua.

Infinitivi.

Præsens, & alia tempora eadem omnino sunt cum temporibus subjunctivi, retentâ sola particulâ να, ut νὰ γράψω *scribere*, νὰ ἔγραφα, &c.

Participij.

Præsens, & alia tempora duobus modis exprimuntur, vel simpliciter, & indeclinabiliter mutando ω præsentis indicativi in ο, & additâ syllaba ντας, ut γράφω *scribo*, γράφοντας *scribens*, & hoc participium est omnis generis; vel mutuando participium ἔσοντας, & præsens subjunctivi, ut ἔσοντας καὶ νὰ γράψω *scribens*, vel *cùm scriberem*, ita ut verbum νὰ γράψω varietur quoad numerum, & personam, cùm opus fuerit. Reperitur etiam apud nonnullos Græcos quoddam participium in μενος, quod licèt vocem habere videatur passivam, revera tamen activam sibi vindicat significationem, formatur ab imperfecto activo indicativi ablato augmento, & additâ syllabâ μενος, ut à πηγαίνω *eo*, ἐπήγαινα *ibam*, fit participium πηγαινάμενος *iens*.

Verbi Passivi Indicativi.

Præs. *Sing.* γράφομαι, γράφεσαι, γράφεται *scribor.*
Plur. γραφόμεσθεν vel γραφόμεθα, γράφεσθε vel γράφεσθε, γράφονται.

Imp. *Sing.* ἐγραφόμουν, ἐγράφεσο, ἐγράφουντο vel ἐγράφετον *scribebar.*

Plur. ἐγραφούμεθεν, ἐγραφοῦσθε vel ἐγράφεσθε, ἐγράφουνταν vel ἐγραφουνῶτασι.

Perf. *Sing.* ἐγράφθηκα, ἐγράφθηκες, ἐγράφθηκε *scriptus fui.*
Plur. ἐγραφθήκαμεν, ἐγραφθήκατε, ἐγραφθήκασι vel ἐγραφθήκανε.

Vel alio modo elegantiore.

Sing. ἐγράφθην, ἐγράφθης, ἐγράφη.
Plur. ἐγράφθημεν, ἐγράφθητε, ἐγράφθησαν.

Plusq. *Sing.* εἶχα γραφθῇ, εἶχες γραφθῇ, εἶχε γραφθῇ *scriptus eram* vel *fueram.*
Plur. εἴχαμεν γραφθῇ, εἴχετε γραφθῇ, εἴχασι γραφθῇ.

Fut. *Sing.* θέλω γραφθῇ, θέλεις γραφθῇ, θέλει γραφθῇ *scribar.*
Plur. θέλομεν γραφθῇ, θέλετε γραφθῇ, θέλουσι γραφθῇ.

Imperativi.

Præs. *Sing.* γράφου *scribare*, ἂς γραφθῇ *scribatur.*
Plur. ἂς γραφθοῦμεν (γραφθῆτε) ἂς γραφθοῦνε vel ἂς γραφθοῦσι.

Optativi.

Præs. & Imp. *Sing.* ἤθελα γραφθῇ, ἤθελες γραφθῇ, ἤθελε γραφθῇ *utinam scriberer.*
Plur. ἠθέλαμεν γραφθῇ, ἠθέλετε γραφθῇ, ἤθελασι γραφθῇ.

Reliqua tempora sunt eadem cum indicativo appositis tantùm particulis ἀμποτες νὰ vel ἂς. Adde tamen plusquam-perfectum posse etiam exprimi hoc modo.

Plusq. *Sing.* ἂς ἤμουν γραμμένος, η, ον, ἂς ἤσουν γραμμένος, ἂς ἦτον γραμμένος, *utinam scriptus essem.*
Plur. ἂς ἤμεθεν γραμμένοι, αις, α, ἂς ἤσθενε γραμμένοι, ἂς ἦτονε γραμμένοι.

Subjunctivi.

Præs. *Sing.* νὰ γραφθῶ, νὰ γραφθῇς, νὰ γραφθῇ *ut scribar.*
Plur. νὰ γραφθοῦμεν, νὰ γραφθῆτε, νὰ γραφθοῦσι.

Reliqua ut in indicativo cum particulis illis νὰ, διανὰ, ἂν, σὰν, &c. Infinitivus convenit cum subjunctivo.

Participij.

Præs. *Sing.* γραμμένος, γραμμένη, γραμμένον *scriptus a, um.*
Plur. γραμμένοι, γραμμέναις, γραμμένα *scripti, ta, ta.*

Desumitur hujusmodi participium à perfecto passivo participij Græcoliteralis ablato augmento syllabico, ut à γεγραμμένος ablato γε, remanet γραμμένος, sic à νενικημένος *victus* ablato νε fit νικημένος, & sic de omnibus passivæ vocis.

De Verbis Circumflexis.

DUæ sunt verborum circumflexorum conjugationes, quarum prima est in εῖς & εῖ, secunda verò in ᾶς & ᾷ. Utraque habet perfectum in σα, sed penultima modò est ε, modò η, modò denique α. Pro quo.

Adverte in prima Conjugatione penultimam perfecti tunc assumere η, quando penultima præsentis est longa, ut τραγουδῶ *cano*, ἐτραγούδησα *cecini*, πατῶ *calco*, ἐπάτησα *calcavi.* Excipe χωρῶ *capio*, ἐχώρεσα *cepi.* Quando verò est brevis, penultimam perfecti exire in ε, saltem ut plurimùm, ut πονῶ *doleo*, ἐπόνεσα *dolui*, καλῶ *voco*, ἐκάλεσα *vocavi*, βαρῶ *percutio*, ἐβάρεσα *percussi*, &c.

In secunda conjugatione penultima perfecti sæpissimè est in η, ut ἀγαπῶ *amo*, ἀγάπησα *amavi*, νικῶ *vinco*, ἐνίκησα *vici*, & alia innumera; excipe γελῶ *rideo*, ἐγέλασα *risi*, διψῶ *sitio*, ἐδίψασα *sitivi*, πεινῶ *esurio*, ἐπείνασα *esurivi*, χαλῶ *destruo*, ἐχάλασα *destruxi*, σχολῶ *vaco*, ἐσχόλασα *vacavi*, ῥιγῶ *frigeo*, ἐρίγασα *frigui*, φυρῶ *consumo*, ἐφύρασα *consumpsi*: & quædam verba in ερνῶ, ut ξερνῶ *vomo*, ἐξέρασα *vomui*, κερνῶ *infundo*, ἐκέρασα *infudi*, περνῶ *supero*, ἐπέρασα *superavi*: item monosyllaba ut σκῶ *disrumpor*, ἔσκασα *disruptus sum*, σπῶ *vello*, ἔσπασα *velli*, quorum composita retinent eandem penultimam. ἐπαινῶ verò, & καταφρονῶ habent ε, in penultima præteriti, ut ἐπαίνεσα *laudavi*, ἐκαταφρόνεσα *contempsi.* Hæc autem sunt penitus anomala βαστῶ *duro* vel *tolero*, ἐβάσταξα *duravi* vel *toleravi*, πετῶ *volo*, ἐπέταξα *volavi*, & ejus composita.

Exemplum Verbi Circumflexi in εῖς.

Verbi Activi Indicativi.

Præs. *Sing.* πατῶ, πατεῖς, πατεῖ *calco.*
Plur. πατοῦμεν, πατεῖτε, πατοῦσι vel πατοῦνε.

Imp. *Sing.* ἐπάτουν, ἐπάτεις, ἐπάτει *calcabam.*
Plur. ἐπατούσαμεν, ἐπατεῖτε, ἐπατοῦσαν.

Perf. *Sing.* ἐπάτησα, ἐπάτησες, ἐπάτησε *calcavi.*
Plur. ἐπατήσαμεν, ἐπατήσατε, ἐπάτησαν vel ἐπατήσασι.

Plusq. *Sing.* εἶχα πατήσει, εἶχες πατήσει, εἶχε πατήσει *calcaveram.*
Plur. εἴχαμεν πατήσει, εἴχετε πατήσει, εἴχασι πατήσει.

Fut. *Sing.* θέλω πατήσει, θέλεις πατήσει, θέλει πατήσει *calcabo.*
Plur. θέλομεν πατήσει, θέλετε πατήσει, θέλουσι πατήσει.

Imperativi.

Præs. *Sing.* πάτησε *calca tu.* ἂς πατήσῃ *calcet ille.*
Plur. ἂς πατήσωμεν, πατήσετε, ἂς πατήσουνε.

Cæteri modi & tempora conveniunt cum Indicativo, additis de more particulis illis διακριτικαῖς νὰ, διανὰ, ἀμποτες, &c. ut constat ex Barytonis.

Participij.

Præs. πατῶντας, omnis generis & indeclinabile formatur à præsente indicativi, additâ tantùm syllabâ ντας, ut πατῶ, πατῶντας *calcans.*

Verbi Circumflexi Passivi Indicativi.

Præs. *Sing.* πατοῦμαι, πατεῖσαι, πατεῖται, vel πατεῖεται *calcor.*
Plur. πατούμεθεν, πατεῖσθε vel πατεῖεσθε, πατοῦνται.

Imp. *Sing.* ἐπατούμουν, ἐπατοῦσου, ἐπατειοῦντο vel ἐπατεῖτον *calcabar.*
Plur. ἐπατειούμεθεν, ἐπατεῖσθε vel ἐπατεῖεσθε, ἐπατειοῦνταν.

Perf. *Sing.* ἐπατήθηκα vel ἐπατήθην, ἐπατήθηκες vel ἐπατήθης, ἐπατήθηκε vel ἐπατήθη *calcatus fui.*
Plur. ἐπατηθήκαμεν vel ἐπατήθημεν, ἐπατηθήκατε vel ἐπατήθητε, ἐπατηθήκασι vel ἐπατήθησαν.

Plusq. *Sing.* εἶχα πατηθῇ, εἶχες πατηθῇ, εἶχε πατηθῇ *calcatus fueram.*
Plur. εἴχαμεν πατηθῇ, εἴχετε πατηθῇ, εἴχασι πατηθῇ.

Fut. *Sing.* θέλω πατηθῇ, θέλεις πατηθῇ, θέλει πατηθῇ *calcabor.*
Plur. θέλομεν πατηθῇ, θέλετε πατηθῇ, θέλουσι πατηθῇ.

Imperativi.

Præs. *Sing.* πατήσου *calcare tu.* ἂς πατηθῇ, *calcetur ille.*

Plur.

Plur. ἂς παληθοῦμεν, παλήθῆτε, ἂς παληθοιοῦν vel πάληθοῦσι. & reliqua ut in γράφομαι.

Participij.

Præs. παλημένος, παλημένη, παλημένον, *calcatus, a, um.* à Græco literali πεπαλημένος priore syllabâ recisa: vel (ut morem geram iis qui Græcoliteralem grammaticam non legerunt) ab ἐπάτησα perfecto activo indicativi, mutatâ σα in μενος, quia penultima est longa, nam quum est brevis remanet ς, & vertitur tantùm α in μενος, ut patet in ἐκάλεσα *vocavi*, καλεσμένος *vocatus*. quod etiam verum est in Verbis barytonis, quorum præteritum est in σα, ut ὁμόνοιασα *conveni*, ὁμονοιασμένος *qui cum alio convenit*: quorum autem præteritum est in ψα, ψ vertunt in μ, & α in μενος, ut ἔγραψα *scripsi*, γραμμένος *scriptus*: quorum in ξα, (dummodo non veniant ab aliquo præsente in ζω) mutant ξ in γ, & α in μενος, ut ἐδιάλεξα *selegi*, διαλεγμένος *selectus*; dixi, dummodo non veniant ab aliquo præsente in ζω, quia tunc ξ transit in ς, ut à κράζω *voco*, ἔκραξα, κρασμένος, φωνάζω *clamo*, ἐφώναξα, φωνασμένος *clamatus*, &c. imò in iis, quæ derivantur à verbis in σσω mutant ξ præteriti in μ, ut τάσσω *promitto*, ἔταξα, ταμμένος *promissus*. Tandem ubi sunt immutabilia λ & ρ, observantur mutatione α in μένος, & ablatione augmenti syllabici si fuerit, ut ἔψαλα *cecini*, ψαλμένος *cantatus*, ἔσπειρα *seminavi*, σπαρμένος *seminatus*. Ubi duo adverte, primùm penultimam perfecti in ρα, verti semper in α in participio passivo, ut patet in exemplo posito, & in aliis infinitis. Secundùm, verbum χαίρομαι *lætor*, excipi ab hac regula, utpote anomalum, cujus perfectum est ἐχάρηκα *lætatus sum*, participium autem passivum χαρουμένος *lætus*.

Sola præterita in μα formant participia passiva in μενος, mutando α in ω, ut ἔκαμα *feci*, καμωμένος *factus*. Sed in να vertunt ν in μ, & α in μενος, ut ἔκρινα *judicavi*, κριμένος *judicatus*.

Hic modus formandi participia passiva à perfecto activo facilior sine controversia, aptiórque ad instruendum tyronum animos videtur illo, quem tradidit P. Hieronymus Germanus Societatis Jesu in Dictionario suo Italo-Græco animadversione 4. de formatione participiorum, nam cùm dicat participium passivum formandum esse à præsente passivo mutando αι in ε, & addendo νος, ut à γράφομαι inquit, fieri debet γραφόμενος. Deinde vertendo φο in μ, γραμμένος *scriptus*, non unum nobis effingit participium, sed plura, præterquam quòd etiam non tradit regulam generalem pro omnibus aliis verbis, ut patet in φθείρομαι *corrumpor*, cujus participium est φθαρμένος *corruptus*, & in χαλοῦμαι *destruor*, cujus participium χαλασμένος *destructus*, nec potest dici quomodo formari possint à præsente. Hæc autem obiter dixi non ut talis tantique Viri auctoritati derogarem, qui optimè omnium nostris hisce seculis arcana hujus Græcæ linguæ penetravit, multósque nobis Gordianos nexus mira dilucidáque brevitate dissoluit, sed ut faciliorem meo judicio, incipientibus viam aperirem ad participiorum passivæ vocis efformationem.

Circumflexorum in ᾶς Exemplum.

Verbi Activi Indicativi.

Præs. *Sing.* ἀγαπῶ, ἀγαπᾷς, ἀγαπᾷ *amo.*
Plur. ἀγαποῦμεν, ἀγαπᾶτε, ἀγαποῦσι vel ἀγαπουσιν.

Imper. *Sing.* ἀγάπουν, ἀγάπας, ἀγάπα *amabam.*
Plur. ἀγαπούσαμεν, ἀγαπᾶτε, ἀγαποῦσαν.

Perf. *Sing.* ἀγάπησα, ἀγάπησες, ἀγάπησε *amavi.*
Plur. ἀγαπήσαμεν, ἀγαπήσατε, ἀγαπήσασι vel ἀγαπήσαν.

Plusq. *Sing.* εἶχα ἀγαπήσει, εἶχες ἀγαπήσει, εἶχε ἀγαπήσει, *amaveram.*
Plur. εἴχαμεν ἀγαπήσει, εἴχετε ἀγαπήσει, εἶχασιν ἀγαπήσει.

Fut. *Sing.* θέλω ἀγαπήσει, θέλεις ἀγαπήσει, θέλει ἀγαπήσει *amabo.*
Plur. θέλομεν ἀγαπήσει, θέλετε ἀγαπήσει, θέλουσιν ἀγαπήσει.

Imperativi.

Præs. *Sing.* ἀγάπησε vel ἀγάπα *ama tu.* ἂς ἀγαπήσῃ *amet ille.*
Plur. ἂς ἀγαπήσωμεν, ἀγαπήσετε vel ἀγαπᾶτε, ἂς ἀγαπήσουν. Cætera vide ut in barytonis.

Participij.

Præs. *Sing.* ἀγαπῶντας *amans.* ab ἀγαπῶ accentu immutato, & addito tantùm ντας, est omnis generis, & numeri.

Verbi Passivi Indicativi.

Præs. *Sing.* ἀγαποῦμαι, ἀγαπᾶσαι, ἀγαπᾶται *amor.*
Plur. ἀγαπούμεθεν, ἀγαπᾶσθε, ἀγαποῦνται.

Imp. *Sing.* ἀγαπούμουν, ἀγαποῦσου, ἀγαποῦτο, vel ἀγαπᾶτον *amabar.*
Plur. ἀγαπούμεθεν, ἀγαπᾶσθε, ἀγαποῦνταν.

Perf. *Sing.* ἀγαπήθηκα, ἀγαπήθηκες, ἀγαπήθηκε *amatus fui.*
Plur. ἀγαπηθήκαμεν, ἀγαπηθήκατε, ἀγαπηθήκασι.

Plusq. *Sing.* εἶχα ἀγαπηθῆ, εἶχες ἀγαπηθῆ, εἶχε ἀγαπηθῆ *amatus fueram.*
Plur. εἴχαμεν ἀγαπηθῆ, εἴχετε ἀγαπηθῆ, εἶχασιν ἀγαπηθῆ.

Fut. *Sing.* θέλω ἀγαπηθῆ, θέλεις ἀγαπηθῆ, θέλει ἀγαπηθῆ *amabor.*
Plur. θέλομεν ἀγαπηθῆ, θέλετε ἀγαπηθῆ, θέλουσιν ἀγαπηθῆ.

Imperativi.

Præs. *Sing.* ἀγαπήσου *fac ut ameris.* ἂς ἀγαπηθῇ *ametur ille.*
Plur. ἂς ἀγαπηθοῦμεν, ἀγαπηθῆτε, ἂς ἀγαπηθοῦν.
Reliqua ut in Barytonis.

Participij.

Præs. ἀγαπημένος, ἀγαπημένη, ἀγαπημένον *amatus, a, um,* vide quæ diximus in participio verbi πατοῦμαι. Atque hæc de Circumflexis.

De Verbo substantivo εἶμαι. De auxiliaribus θέλω & ἔχω, aliisque Verbis anomalis.

Verbi Substantivi Indicativi.

Præs. *Sing.* εἶμαι, εἶσαι, εἶν *sum.*
Plur. εἴμεθεν, εἶσθε, εἶν.

Imp. *Sing.* ἤμουν, ἤσουν, ἦτον *eram.*
Plur. ἤμεθεν, ἦσθε, ἦταν vel ἦσαν.

Perf. *Sing.* ἐστάθηκα, ἐστάθηκες, ἐστάθηκε *fui.*
Plur. ἐσταθήκαμεν, ἐσταθήκατε, ἐσταθήκασι vel ἐσταθήκαν.

Plusq. *Sing.* εἶχα σταθῆ, εἶχες σταθῆ, εἶχε σταθῆ *fueram.*
Plur. εἴχαμεν σταθῆ, εἴχετε σταθῆ, εἶχαν σταθῆ.

Fut. *Sing.* θέλω σταθῆ, θέλεις σταθῆ, θέλει σταθῆ *ero.*

Plur.

Plur. θέλομεν ςαθῆ, θέλετε ςαθῆ, θέλουσι ςαθῆ.

Dicitur etiam non incongruè.

Sing. θέλω εἶμαι, θέλεις εἶσαι, θέλῃ εἶναι.

Plur. θέλομεν εἴμεσθε, θέλετε εἶσθαι, θέλουσιν εἶσθαι.

Imperativi.

Præs. *Sing.* ἄς εἶσαι *sis tu.* ἄς εἶναι *sit ille.*

Plur. ἄς εἴμεσθεν, ἄς εἶσθε, ἄς εἶναι, & cætera ut in Indicativo.

Participij.

Præs. ὄντας *cùm sim*, omnis generis, numeri, & personæ. Dicitur etiam ἔςοντας vel ἔσοντας, sed unâ cum particula καὶ, & aliquo verbo.

Verbi θέλω *Indicativi.*

Præs. *Sing.* θέλω, θέλεις vel θὲς, θέλει vel θὲ *volo.*

Plur. θέλομεν vel θέμεν, θέλετε vel θέτε, θέλουσι vel θέσι, & θέλουνε vel θένε.

Imper. *Sing.* ἤθελα vel ἤθελα, ἤθελες, ἤθελε *volebam.*

Plur. ἠθέλαμεν, ἠθέλετε, ἠθέλανε vel ἠθέλασι.

Perf. *Sing.* ἠθέλησα vel ἠθέλησα, ἠθέλησες, ἠθέλησε *volui.*

Plur. ἠθελήσαμεν, ἠθελήσατε, ἠθελήσανε vel ἠθέλησαν, vel ἠθελήσασι.

Plusq. *Sing.* εἶχα θελήσει, εἶχες θελήσῃ, εἶχε θελήσει *volueram*, &c.

Fut. *Sing.* θέλω θελήσῃ, θέλεις θελήσει, θέλει θελήσει *volam*, &c.

Imperativi.

Præs. *Sing.* κάμε νὰ θέλῃς *fac ut velis.* ἄς κάμῃ νὰ θέλῃ *velit ille.*

Plur. ἄς κάμωμεν νὰ θέλωμεν, κάμετε νὰ θέλετε, ἄς κάμουν νὰ θέλουνε, vel ἄς κάμουσι νὰ θέλουσι.

Dicitur etiam in secunda persona singulari κάμε νὰ θελήσῃς, &c.

Participij.

Præs. θέλοντας, *volens.* omnis generis, numeri, ac personæ.

Verbi ἔχω *Indicativi.*

Præs. *Sing.* ἔχω, ἔχεις, ἔχει *habeo.*

Plur. ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουσι vel ἔχουνε.

Imp. *Sing.* εἶχα, εἶχες, εἶχε *habebam.*

Plur. εἴχαμεν, εἴχετε, εἴχανε vel εἴχασι.

Perfecto proprio, & plusquam-perfecto caret, pro quibus utitur perfecto, & plusquam-perfecto verbi κρατῶ *teneo*, ut ἐκράτησα *habui* vel *tenui*, εἶχα κρατήσει *habueram*, vel *tenueram.*

Fut. *Sing.* θέλω ἔχῃ, θέλεις ἔχει, θέλει ἔχει *habebo.*

Plur. θέλομεν ἔχει, θέλετε ἔχει, θέλουσιν ἔχῃ.

Imperativi.

Præs. *Sing.* ἔχε *habe.* ἄς ἔχῃ *habeat ille.*

Plur. ἄς ἔχωμεν, ἔχετε, ἄς ἔχουσι vel ἔχουν.

Participij.

Præs. ἔχοντας *habens.* omnis generis, numeri, ac personæ. Age jam anomalorum aliorum præcipuas flexiones in medium afferamus.

Anomala, quæ potui in hac lingua notare, quamvis ordine alphabetico ad majorem eorundem cognitionem, ac distinctionem collegerim, ac distribuerim, generatim tamen reduci possunt ad illa, quæ desinunt in άνω, quorum perfectum in ησα, ut ἁμαρτάνω *pecco*, ἁμάρτησα *peccavi.* Item in αίνω quorum perfectum modò est in ηκα, modò in ησα, ut inferiùs patebit. item in ένω, quorum perfectum in εσα, & denique omnia composita verbi ἔχω, quæ eandem cum illo sortiuntur conjugationem. Jam singula ordine literarum exponamus.

Αμαρτάνω *pecco*, perf. ἁμάρτησα *peccavi.*

Αναβαίνω *ascendo.* perf. ἀνέβηκα *ascendi.* imperativi præsens ἀνέβα *ascende.* Nota βαίνω simplex non reperiri, sed ejus composita frequenter apud nostros Græcos usurpari; quæ tamen omnia sunt anomala.

Ανας ένω *resuscito alios.* perf. ἀνάςησα *resuscitavi.* At ἀναςένομαι *surgo.* perf. habet ἀναςάθηκα *surrexi*, & imperativum ἀνας άσου *surge.*

Αποσώνω *finem sortior.* perf. ἀπόσωσα vel ἀποσώθηκα, vel ἀπόσωσα *finem sortitus sum.*

Αὐξάνω *augeo.* perf. αὔξησα & αὐξαίνω, ηὔξησα.

Αφίνω *relinquo.* perf. ἄφησα, *reliqui.*

Βάζω, βάλλω vel βάνω *pono.* perf. ἔβαλα *posui.* & imperat. βάλε *pone.*

Βιζάνω *sugo.* perf. ἐβίζασα *suxi.*

Βλέπω *video.* perf. εἶδα *vidi.* unde fut. θέλω ἰδῆ *videbo.*

Βόσκω *pasco.* perf. ἐβόσκησα *pascui.* βόσκομαι verò *pascor.* perfectum habet ἐβοσκήθηκα *pastus sum.*

Γδύνω *spolio.* perf. ἔγδυσα *spoliavi.*

Δένω *ligo.* perf. ἔδεσα *ligavi.*

Δίδω vel δίνω *do.* perf. ἔδωκα vel ἔδοσα *dedi.* imperat. δὸς *da.* & in plurali δότε *date.* passivum δίδομαι habet ἐδώθηκα *datus sum.* imper. δόσου *tradaris.*

Διαβαίνω *transeo.* perf. ἐδιάβηκα *transij.* cujus secunda persona ἐδιάβηκες & ἐδιάβης, & tertia ἐδιάβηκε vel ἐδιάβη. atque hoc observandum est in omnibus compositis verbi βαίνω.

Εμπαίνω *ingredior.* perf. ἦμπα vel ἐμπῆκα *ingressus sum.* imperativus ἔμπα *ingredere.*

Επιτυχαίνω *acquiro.* perf. ἐπίτυχα *acquisivi.*

Εὐγαίνω *exeo.* perf. ηὗγα vel εὐγῆκα *exivi.* fut. θέλω εὔγει. imperat. εὖγα *exi.*

Εὑρίσκω *invenio.* perf. ηὗρα vel ηὕρηκα *inveni.* fut. θέλω εὕρει *inveniam.* imperat. εὕρε. Eodem modo conjugantur ejus composita, ut ξαναυρίσκω *reperio.* perf. ἐξαναῦρα *reperi*, &c.

Εὐτυχαίνω *feliciter ago.* perf. εὐτύχησα *feliciter egi.*

Ζεσαίνω *calefacio.* imperfectum habet ἐζέσαινα & ἐζέσανα *calefaciebam.* perf. ἐζέσασα *calefeci.* & participium passivum ζεσαμένος *calefactus.*

Ηξεύρω *scio.* perf. ἔμαθα *scivi.* fut. θέλω μάθει *sciam.* imper. ἤξευρε vel μάθε *scias*, vel κάμε νὰ μάθῃς *fac ut scias.* subjunct. νὰ μάθω, vel νὰ ἠξεύρω, *ut sciam.* participium passivum μαθημένος *solitus* vel *assuefactus.*

Καίω *uro.* imperfectum ἔκαια *urebam.* & καύσω *uro.* imperf. ἔκαυσα. perfectum habent ἔκαψα *ussi.* passivum καίομαι *uror.* habet imperf. ἐκαίουμου *urebar.* & καύγομαι, ἐκαύγουμου, at perfectum utriusque est ἐκάηκα *ustus sum.* imperat. κάψε *urere*, ἄς καῇ *uratur ille.* subjunct. νὰ καγῶ *ut urar.* partic. καμμένος *ustus.*

Καταβαίνω vel κατεβαίνω *descendo.* perf. ἐκατέβηκα *descendi.* vide quæ diximus in διαβαίνω.

Καταλαμβάνω *comprehendo.* perf. ἐκατάλαβα *comprehendi.* imperat. κατάλαβε *comprehende.*

Κερδαίνω *lucror.* perfect. ἐκέρδησα vel ἐκέρδαισα *lucratus sum.*

Λαθαίνω *lateo.* perf. ἔλαθα *latui.*

Λαχαίνω *sortior.* perf. ἔλαχα *sortitus sum.*

Λέγω *dico.* perf. εἶπα *dixi.* fut. θέλω εἰπῆ *dicam.*

Μαζώνω *colligo.* perfect. ἐμάζωξα *collegi.*

Μαθαίνω *disco.* perfect. ἔμαθα *didici.* imperat. μάθε *disce.* subjunct. νὰ μάθω *ut discam.*

Μεταλάβω *communico* & *communicor.* perf. ἐμετάλαβα *communionem dedi* vel *accepi.*

Ξαναβλαςάνω vel ξαναβλαςαίνω *germino.* perf. ἐξαναβλάςησα *germinavi.*

Ξαναβλέπω *iterum video.* perf. ἐξανάδα *iterum vidi.* imperat. ξανάειδε *iterum vide.*

Ξαναλέγω *repeto.* perfect. ἐξανάπα *repetij.*

Ξαναψυχαίνω

Ξαναψυχαίνω *hilaresco*. perf. ἐξαναψύχησα *exhilaratus sum*.

Ξαπερνῶ *excello*. perf. ἐξαπέρασα *excellui*. imperat. ξαπέρασε *excelle*.

Ξεθυμαίνω *animo deficio*. perf. ἐξεθύμησα *animo defeci*.

Ξεπέφτω *præterlabor*. perfect. ἐξέπεσα *præterlapsus sum*.

Ξερνῶ *evomo*. perf. ἐξέρασα *evomui*.

Ξεχάνω *obliviscor*. perf. ἐξέχασα *oblitus sum*.

Πάγω, παγαίνω vel πηγαίνω *eo*. imperf. ἐπήγαινα *ibam*. perf. ἐπῆγα *ivi*. imperat. ἄμε, i. subjunct. νὰ πάγω *ut eam*. πάγω autem fit per syncopen à παγαίνω, unde retinet syncopen in omnibus personis, & numeris, ut πάγω, πᾶς, πᾶ, plur. πᾶμεν, πᾶτε, πᾶσι vel πᾶνε.

Παθαίνω *patior*. perfect. ἔπαθα *passus sum*. imperat. πάθε vel πάθαινε *patiare*. Hanc eandem flexionem sequuntur ejus composita κακοπαθαίνω *mala tolero*, &c.

Πέφτω *cado*. perf. ἔπεσα *cecidi*. Sic omnia ejus composita.

Πιάνω *accipio*. perf. ἔπιασα *accepi*. imperat. πιάσε & ἔπαρε *accipe*. item & ejus composita.

Πίνω *bibo*. perf. ἤπια vel ἔπια *bibi*. imperat. πιὲ *bibe*. subjunct. νὰ πιῶ *ut bibam*.

Πνέω *spiro*. perf. ἔπνευσα *spiravi*.

Ποδαίνω vel ποδήνω *ocreas induo*. perfect. ἐπόδησα *ocreas indui*.

Ριγάρω *ad regulam dirigo*. perf. ἐριγάρησα *ad regulam direxi*. Est verbum Italicum à Græcorum vulgari lingua usurpatum; sicut & sequens.

Ριζικάρω *discrimini expono*. perf. ἐῤῥιζικάρησα *discrimini exposui*.

Σβενῶ *extinguo* & *extinguor*. perf. ἔσβησα *extinxi* & *extinctus sum*. at σβίνω, ἔσβισα idem significat.

Σιάνω *accommodo*. perf. ἔσιασα *accommodavi*.

Σκύφτω *incurvor*. perf. ἔσκυψα *incurvatus sum*, tanquam à σκύφτω.

Στανιάρω *stanno illino*. imperf. ἐστανιάρεζα. perf. ἐστανιάρισα *stanno illinivi*.

Στέκομαι *sto*. perf. ἐστάθηκα *steti*. imperat. στέκε vel στάσε *sta*. subjunct. νὰ σταθῶ *ut stem*.

Σωπαίνω *taceo*. perf. ἐσώπασα *tacui*. imperat. σώπα *tace*. subjunct. νὰ σωπάσω *ut taceam*.

Τασάρω *taxo*. imperf. ἐτασάρεζα *taxabam*. perf. ἐτασάρισα *taxavi*. est verbum mutuatum ab Italis.

Τρώγω *manduco* præter propriam, germanámque flexionem, hanc quoque sibi communiter usurpat. τρώγω, τρῶς, τρῶ. plur. τρῶμεν, τρῶτε, τρῶσι vel τρῶνε. imperf. ἔτρωγα *manducabam*, ἔτρως, ἔτρω. plur. ἐτρώγαμεν, ἐτρῶτε, ἐτρώγασι vel ἐτρώγανε. perf. ἔφαγα *manducavi*, ἔφας, ἔφα. plur. ἐφάγαμεν, ἐφᾶτε, ἐφάγανε vel ἐφᾶσι. fut. θέλω φάγῃ *manducabo*. imperat. φάγε *manduca*, ἂς φᾶ *manducet ille*. subjunct. νὰ φάγω, *ut manducem*.

Υπάγω *eo*, dicitur per syncopen πάγω. imperf. ἐπήγαινα *ibam*, à πηγαίνω. perf. ἐπῆγα *ivi*, &c. vide suprà in πάγω.

Φεύγω *fugio*. perf. ἔφυγα *fugi*. imperat. φύγε *fuge*.

Φθάνω vel φτάνω *assequor*. perfect. ἔφθασα *assequutus sum*.

Χάνω *perdo*. perf. ἔχασα *perdidi*.

Χάσκω *ore aperto conjicio*. imperfect. ἔχασκα, & non plus ultrà.

Χορταίνω *saturo*. perf. ἐχόρτασα *saturavi*.

Χυώ *effundo*. perf. ἔχυσα *effudi*.

Ψιώ *concoquo*. perf. ἔψησα *concoxi*.

Ωφελαίνω *adjuvo*. perf. ὠφέλησα *adjuvi* ab ὠφελῶ.

Atque hæc omnia sunt ferè anomala verba, quorum præterita, vel alia tempora propriæ Conjugationis præcepta non observant, vel aliquo alio modo à communi cæterorum regula, & forma deficiunt.

CAPUT VIII.

De Temporum Græcæ linguæ vulgaris efformatione.

POst rudem, simplicémque temporum cognitionem, recta instituti postulat ratio, ut ampliorem clariorémque de illis methodum tradamus, ac non solùm de generali eorum formatione, sed etiam de speciali doctrinam proponamus.

Ut autem ab iis, quæ omnibus veluti propria sunt & communia, suum sibi sumat initium præsens tractatus, illud tanquam certum, immotúmque constituere placet, omnia præterita tempora, quorum nomine propriè appellanda censeo imperfectum, & perfectum, nullum aliud præter syllabicum, quod vocant augmentum admittere.

Hoc autem augmentum iis tantùm præteritis addi consuevit, quorum præsens incipit à consonante, ut λέγω *dico*, ἔλεγα *dicebam*. Hoc ipsum augmentum è syllabico fieri interdum solet temporale, quum videlicet vertitur ε in η, dicendo ἤλεγα pro ἔλεγα. Verùm id Græcos est imitari literales ac veteres, non autem recentiorum Græcorum linguâ loqui vernaculâ.

Illud etiam non te lateat, Verba, quæ initio præsentis scribuntur ρ, illam reduplicare post ε, augmentum syllabicum, in omnibus præteritis, ut ῥαντίζω *aspergo*, ἐῤῥάντιζα *aspergebam*, & ἐῤῥάντισα *aspersi*.

Animadverte tandem in verbis compositis ex aliqua præpositione, quæ incipiat à consonante, semper in præteritis illis augmentum syllabicum fieri ante ipsam præpositionem, nullâ penitus præpositionis elisâ vocali, ut καταδέχομαι *dignor*, ἐκαταδέχουμουν *dignabar*, & ἐκαταδέχθηκα *dignatus sum*. Hæc quidem in communi, jam singula in particulari examinemus, & inprimis activa.

De Præsente.

Præsens, quod potissima est totius verbi radix, & cardo, ad cujus characteristicam reliqua tempora, tanquam ad immotum axem, amussímque suspiciunt, quum activum est exit in ω, quod deinde mutatum in ο, format passivum in μαι. Ab illius finali consonante dependet characteristica præteriti, ut vidimus in Conjugationibus, & ab ejusdem inchoativâ, præteritorum nascitur augmentum syllabicum.

De Imperfecto.

Imperfectum à præsente deducitur mutando ω in α, & addendo cùm ratio postulaverit, augmentum syllabicum, ut γράφω *scribo*, ἔγραφα *scribebam*. Cæterùm id tantùm verum est in verbis barytonis; nam in circumflexis aliter prorsus dicendum, cùm ω, præsentis transeat in ουν in imperfecto, ut τιμῶ *honoro*, ἐτίμουν *honorabam*. Id verò commune est quibuslibet imperfectis, propriam sui præsentis characteristicam observare & penultimam, excipe ἔχω, ἄχω in cujus penultima additur ι.

De Perfecto, ſeu *Aoriſto*.

Perfectum, quod vicem gerit Aoriſti, cujus olim apud illa Græciæ vetuſta lumina, ac ſapientiæ decora non infrequens uſus fuit, augmentum habet idem cum imperfecto, ſi præſens incipiat à conſonante, ut *γράφω ſcribo*, *ἔγραψα ſcripſi*: obſervat item eandem penultimam, utpote ab eodem præſente deductum, mutatione ω in α, & characteriſticæ præſentis in characteriſticam præteriti quæ ſeptuplex eſt ψ, ξ, ς, λ, μ, ν, ρ, ut ſuprà diximus in conjugationibus barytonorum, pro quibus tantùm hæc regula traditur. Nota tamen perfectum in quarta Conjugatione, cùm duplex fuerit finalis conſonans præſentis, poſtremam abjicere, ſic *ψάλλω cano*, habet *ἔψαλα cecini*: *κάμνω facio*, *ἔκαμα feci*: *φέρνω fero*, *ἔφερα tuli*, & alia hujuſmodi. Rurſus quum penultima præſentis ejuſdem Conjugationis eſt per αι diphthongum, quam deinde ſequatur duplex liquida ρ ν, vertitur in η in perfecto, ut *δαίρνω verbero*, *ἔδηρα verberavi*: hoc ipſum obſervat *πέρνω accipio*, licèt penultima ſit per ε, habet enim perfectum *ἐπῆρα accepi*. Cæterùm αι ante unicam ν, vel amittit ι in perfecto, ut *χλιαίνω tepeſco*, *ἐχλίανα tepui*, vel vertitur ſæpiſſimè in η, ut *ὀμορφαίνω orno*, *ὀμόρφηνα ornavi*, *χοντραίνω craſſum facio* vel *craſſus fio*, *ἐχόντρηνα*, &c. Verbum *γένω ſano*, habet perfectum *ἔγιανα ſanavi*, ne coincideret cum *ἔγιανα ſanabam*, imperfecto. Reliqua præterita irregularia vide in anomalis. In diſſyllabis quartæ conjugationis ε præſentis, ſi præcipuè deriventur à Græcoliteralibus, obſervatur quidem in perfecto, ſed aſſumitur ulterius ι, ut *μένω ſto*, *ἔμεινα ſteti*, *στέλνω mitto*, *ἔστειλα miſi*, *σπέρνω ſemino*, *ἔσπειρα ſeminavi*, &c. De præteritis circumflexorum fuſiùs egimus ſuprà, exponentes eorum Conjugationes.

De pluſquam-perfecto.

Pluſquam-perfectum conflatur ex imperfecto *εἶχα* verbi *ἔχω*, & participio paſſivo neutro, quod remanet ſine flexione, ut *εἶχα γραμμένα ſcripſeram*, Gallicè *j'avois eſcrit*, *εἶχα* ſicut *avois*, variatur quidem in omnibus numeris, & perſonis, at *γραμμένα* & *eſcrit* manent penitus immutata. Vel etiam eidem imperfecto *εἶχα* addendo *γράψει* item invariatum, aliud effinges pluſquam-perfectum, frequens & ipſum apud recentiores Græcos.

De Futuro.

Futurum (proh temporum viciſſitudinem) ubi quondam apud veteres Græcos parens quodammodò reliquorum erat, & *ἀρχηγικὸν* Aoriſti, cujus vicem in hac lingua præteritum gerere ſuperiùs inſinuavimus; modò emendicatam aliunde tenet ſignificationem, atque ab eodem Aoriſto derivationem.

Duplici autem modo poteſt à præterito futurum effingi. Primò ablato augmento ſyllabico, & verſâ α in ω, ac addendo particulam θὲ, ut ab *ἔγραψα ſcripſi*, facies *θὲ γράψω ſcribam*, ita ut *γράψω* varietur per ſingulos numeros & perſonas, invariatâ particulâ θὲ. Vel

Secundò ſumendo verbum θέλω, & addendo tertiam perſonam ſupradicti futuri, ita ut θέλω flectatur per omnes numeros, & perſonas; minimè verò quod additur, ut *θέλω γράψει ſcribam*, *γράψει* remanet immutatum ubique.

Penultima futuri eſt ſemper eadem cum penultima perfecti, excipe *πάγω* & *πέρνω*, quorum perfectum penultimam habet in η, ſed futurum in α, ut *ἐπῆγα ivi*, *θέλω πάγει* vel *θὲν πάγω ibo*, & *ἐπῆρα, accepi*, *θέλω πάρει* vel *θὲν πάρω accipiam*.

Appendix de particula θὲ vel θὲν.

Quamvis frequentior ſit apud hodiernos Græcos uſus futuri ſecundo modo explicati, & particula θὲ vel θέλ aut θὲν per ſyncopen ita dicatur, ſicut & ἤθε pro *ἤθελα volebam*, quia tamen non raro reperies futurum primo modo traditum, quod affinitatem quandam cum Græcoliterali futuro præ ſe ferre videtur, idcirco pauca de dictarum particularum uſu cenſeo diſſerendum.

Eſt igitur particula θὲ, ſicut & verbum θέλω, quando abſolutè ponitur, nulláque particulâ ſuperadditâ, ſpecialis nota futuri. Dixi, abſolutè, nam ſi cum particula νὰ conjungatur, ut θέλω νὰ γράψω, non denotat futurum, ſed definitam quandam animi conſtitutionem ad ſcribendum.

Dicitur autem θὲ, quum verbum incipit à conſonante, π duntaxat exceptâ, ante quam ponitur θὲν, ut *θὲν πάρω accipiam*. Quòd ſi verbum inchoet à vocali, vel diphthongo, tunc utendum erit particulâ θέλ᾽, ut *θέλ᾽ ἀγαπήσω amabo*.

Obſerves obiter rogo, hujuſmodi particulam θὲ, vel verbum θέλω, quum conſtruuntur, reponi ante pronomina, & articula, ut *id tibi faciam*, ſi juxta Græcorum vulgus loqui velimus, dicemus θέλω σοῦ τὸ κάμει vel θὲ σοῦ τὸ κάμω.

De Paſſivis, ac primùm de Præſente.

Activorum ſic expoſitâ figuratione, par eſt, ut etiam ad paſſiva greſſum faciamus, & inprimis de primario eorum tempore, videlicet de præſente quàm pauciſſimis agere aggrediamur.

Præſens ergo paſſivum deſinit ſemper in μαι ab activo deductum, cujus ω ſi ſit verbi barytoni mutatur in ο, ſi verò circumflexi in ου diphthongum, & additur μαι, ut *δέρνω verbero*, *δέρνομαι verberor*, *κινῶ moveo*, *κινοῦμαι moveor*.

Secunda perſona eſt in σαι, quomodo imitatur flexionem verborum in μι paſſivæ vocis Græcoliteralis grammaticæ: Formatur in barytonis à prima præſentis paſſivi, mutando ο in ε, & μαι in σαι, vt *γράφομαι ſcribor*, *γράφεσαι ſcriberis*. Dixi in barytonis, quia in circumflexis ſecunda perſona præſentis paſſivi formari debet à ſecunda præſentis activi, cum hoc tamen diſcrimine, quòd in prima conjugatione circumflexorum poſt ει, addenda ſit ε cum accentu acuto, & poſt ς, αι, vt *πουλεῖς vendis*, *πουλειέσαι venderis*: in ſecunda verò facilè fiat addendo tantùm αι, vt *ἀγαπᾷς amas*, *ἀγαπᾶσαι amaris*.

Tertia fit à ſecunda, mutatâ σαι in ται, vt *δέρνεσαι verberaris*, *δέρνεται verberatur*, *πουλιέσαι venderis*, *πουλιέται venditur*, &c.

Prima pluralis eſt ſemper in ούμεσθεν, mutato vbi fuerit ο in ου, & μαι in μεσθεν, vt *γράφομαι*, *γραφούμεσθεν*, vel retento ο, vt *γράφομαι*, *γραφόμεσθεν*, his enim duobus modis exprimitur prima perſona pluralis.

Secunda fit à prima pluralis ablatâ με & ν, ac retentâ σθε, vt *γραφούμεσθεν*, *γραφοῦσθε*: vel à ſecunda ſingularis, mutando σαι, in σθε, vt *γράφεσαι*, *γράφεσθε*, poſſumus namque uti utraque ad libitum.

Tertia deducitur à ſecunda pluralis vertendo σθε in νται, ut *γραφοῦσθε*, *γραφοῦνται*: vel à prima ſingularis mutatione μαι in νται, ut *γράφομαι*, *γράφονται*.

De Imperfecto paſſivo.

Imperfectum paſſivum eſt ſemper in ϋμουυ, à prima pluralis præſentis paſſivi mutando μεϑεν in μουυ, & addendo augmentum ſyllabicum, ſi verbum incipiat à conſonante, ut γραφϋμεϑεν, ἔγραφϋμουυ *ſcribebar*. Secunda eſt in σϋ à prima ejuſdem, mutatâ μουυ in σϋ, ut ἐγράφϋμουυ, ἐγράφϋσϋ. Tertia verò à ſecunda, mutando σϋ in ντο, ut ἐγράφϋσϋ, ἐγράφουυτο. Vel alias à tertia ſingularis præſentis, vertendo ται in τον, addendóque ſyllabicum augmentum, ut γράφεται, ἐγράφετον.

Prima pluralis fit à prima ſingularis, addito ϑεν, & mutato ουυ in ε, ut ἐγραφϋμουυ, ἐγραφϋμεϑεν. Secunda à prima pluralis, ablatâ με & ν, ut ἐγραφϋμεϑεν, ἐγραφϋϑε. Vel à ſecunda ſingularis mutando ϋσϋ in εϑε, ut ἐγράφϋσϋ, ἐγράφεϑε. Tertia denique à tertia ſingularis vertendo ον in ανε, vel ασι, ut ἐγράφουυτον, ἐγραφουύτανε, vel ἐγραφουύτασι.

De Perfecto paſſivo.

Perfectum paſſivæ vocis, quod Aoriſto penitus paſſivo veterum Græcorum non tam ſignificatione reſpondet, quàm flexione ab activo formatur hoc modo. Debet priùs verti α in ϑηκα vel ϑλω, quæ eſt propria terminatio omnium penitus præteritorum paſſivæ vocis, tum ſi fuerit ψ verti in φ, ſi ξ in χ, ſi ς debet tolli, præterquam in verbis tertiæ conjugationis; ſi ν etiam ejicienda; ſi verò λ & ρ retinendæ. Quantum ad μ, rarò reperiuntur perfecta activa in μα, ſed ſi fuerint, ut ἔκαμα *feci*, carebunt tamen perfecto paſſivo: quare ut dicamus, *factus ſum* non utimur verbo κάμνομαι, ſed γίνϋμαι, cujus perfectum eſt ἐγινήθηκα. Jam penultima perfecti paſſivi eadem eſt cum penultima activi, ut ἔγραψα *ſcripſi*, ἐγράφθηκα vel ἐγράφθλω *ſcriptus ſum*: ἐφύλαξα *cuſtodivi*, ἐφυλάχθηκα vel ἐφυλάχθλω *cuſtoditus fui*: ἐκίνησα *movi*, ἐκινήθηκα vel ἐκινήθλω *motus ſum*: ὀνομάτισα *nominavi*, ὀνοματίϑηκα vel ὀνοματίϑλω *nominatus fui*, ἔψαλα *cantavi*, ἐψάλθηκα *cantatus fui*, &c. Id quidem ita ferè contingit; ſed quia nonnulla ſunt perfecta paſſiva quæ penultimam activi non retinent, ideò hic ſingillatim referam verba, quorum perfecti activi & paſſivi eadem eſt cum præſente penultima.

Verba activa in απω, αβω, αφω: επω, εβω, εφω: οπω, οβω, οφω, retinent in utroque perfecto vocalem, quæ in præſente præcedit β, π, φ, idem faciunt in ακω, αγω, αχω: εκω, εγω, εχω: αἴω, αδω, αθω: ετω, εδω, & εθω.

Verba autem in αζω, εζω, ιζω, οζω, υζω, & ηζω, vel in duo σσ, quorum perfectum activum eſt in σα, obſervant quidem ubique eandem penultimam, ſed aſſumunt ς ante ϑηκα, ut κολάζω *punio*, ἐκόλασα *punivi*, ἐκολάϑηκα *punitus ſum*, &c. quorum verò perfectum activum eſt in ξα, eandem etiam habent in utroque penultimam, ſed aſſumunt χ ante ϑηκα, ut κράζω *voco*, ἔκραξα *vocavi*, ἐκράχθηκα *vocatus fui*.

Verba in ερνω vel ελνω barytona diverſam habent in utroque perfecto penultimam, nam in activo ε præſentis, utplurimum additur ι, vel rariùs mutatur in η, in paſſivo verò ſemper vertitur in α, ut σπέρνω *ſemino*, ἔσπειρα *ſeminavi*, ἐσπάρθηκα *ſeminatus fui*: ςέλνω *mitto*, ἔςειλα *miſi*, ἐςάλθηκα *miſſus ſum*: & πέρνω *accipio*, ἐπῆρα *accepi*, ἐπάρθηκα *acceptus fui*. φέρνω autem *porto*, & ejus compoſita habent ἔφερα *portavi*, & ἐφέρϑηκα *portatus fui*.

Verba in αλλω faciunt perfectum paſſivum in άλϑηκα, in ανω, in άϑηκα; & verba in αινω habent ώϑηκα, præter χώνω *abſcondo*, quod habet ἐχώϑηκα aſſumptâ ς ante ϑηκα: in αίνω verò perfectum formant in άϑηκα, ut λαϑαίνω, ἐλαϑάϑηκα.

Tandem circumflexa, quorum activum perfectum eſt in ησα, paſſivum eſt ήϑηκα: quorum in εσα, modò in έϑηκα, modò in έϑηκα, ſi præcipuè penultima præſentis ſit brevis: quorum autem activum eſt in ασα, paſſivum eſt in άϑηκα, ut γελῶ *decipio*, ἐγέλασα *decepi*, ἐγελάϑηκα *deceptus fui*. Cæterùm hujus temporis flexio cùm ſit facilis & eadem omninò cum illa perfecti activi & Aoriſti primi paſſivi Græcoliteralis, reticebitur, & lectores ad illa remittentur. Anomala vide ſuprà ſuo loco.

Supereſt fortaſſis aliquid dicendum de pluſquam perfecto, & futuro paſſivo: Verùm quia hæc conveniunt cum activis, mutatâ tantùm voce activâ Verbi in paſſivam, ſcilicet γράψει in γραφθῆ, lectorem admonemus, ut adeat illa, ſicque finem imponimus temporum formationi.

CAPUT IX.

De Adverbiis.

POST tractatum de Verbis adverbiorum ſequitur expoſitio, ita quippe ſe habere videntur adverbia ad ipſamet verba, ut epitheta vel adjectiva ad ſubſtantiva; quare ſicut hæc ſine ſubſtantivis, ſic illa ſine verbis conſiſtere nequeunt.

Adverbia igitur, utplurimùm deſinunt in α, à nominibus neutrius generis deſumpta, ut ἐξαίσια *egregiè*, καλὰ *bene*, &c. pauca in ως, ut ὡσκαϑὼς *quemadmodum*, ὡς *ut*, ὀμπρῶς *ante*, vel *coram*. quàm exigua in ω, ut ἐπάνω *ſurſum*, κάτω *infrà*: rariſſima verò in ϋ, ut ἀξάφνϋ *derepentè*, πίτηκτϋ *data opera*, &c.

Eſt quidem ex adverbiis aliud quantitatis interrogativum, ut πόσον, *quantum?* cui reſpondet τόσον *tantum*, πολὺ *multum*, ὀλίγο *parum*, καμπόσον vel καμποσάκι *aliquantulum*. Sunt etiam quædam *Ordinis*, ſeu *Ordinalia*, ut πρῶτον vel πρῶτα *primò*, δεύτερον *ſecundò*, τρίτον *tertiò*, &c.

Eſt item aliud quantitatis adverbium compoſitum ex φορὰ vel βολὰ, & aliquo numerali nomine, vel adjectivo, ut μία φορὰ *ſemel*, δύο φοραῖς *bis*, τρεῖς βολαῖς *ter*, συχναῖς φοραῖς *frequenter*, πολλαῖς βολαῖς *multoties*, & alia plura.

Aliud dicitur qualitatis interrogativum, ut πῶς *quomodo?* cujus redditivum eſt, ἔτζι *ſic*. aliud veluti ſignum, & nota, ut καλὰ *benè*, ὀρθὰ *rectè*, κακὰ *malè*, ἄτυχα *pravè*, & his ſimilia.

Jam cætera adverbia vel ſunt *temporis*, ut σήμερον *hodie*, αὔριο *cras*, μεθαύριο *poſt craſtinum*, χθὲς *heri*, προχθὲς *nudiuſtertius*, τώρα *nunc*, ἀργὰ *ſerò*, ἀπέκει *poſtea*, πέρυσι *anno ſuperiore*, παρευθὺς *ſtatim*, & quæ ſequuntur. vel *Loci*, ut ἐκεῖ vel αὐτϋ̃ *ibi*, ἀπεκεὶ vel ἀπαυτϋ̃ *inde*, πϋ̃ *ubi*, πΰποτες *alicubi*, ἀπάνω *ſurſum*, κάτω *deorſum*, ὀμπροςὰ *vel* ὀμπρῶς *ante*, ἀπο-πίσω *retrorſum*, ἐδῶ *hic*, & alia. vel *Hortandi*, ut ἐλάτε *venite*, ἄς *eia*, γειάσϋ *euge*. vel *Similitudinis*, ut ὡσκαθὼς *quemadmodum*, ὡς *ſicut*, ὡσὰν vel σὰν, ὡσκαθὼς *tanquam*: vel *Intenſionis*, ut πολλὰ *multum*, δυνατὰ *vehementer*, ὑπερπερίσσα *ſuperabundanter*: vel *Remiſſionis*,

ut ἀχαμνὰ *remiſsè*, ἀγάλια *ſenſim*, μὲ βίας *vix*: vel *Dubitandi*, ut ἂν *an*, τάχα *forte*, τὸ λοιπὸν *igitur*: vel *Affirmandi*, ut ναὶ vel ναίσκε *certè*: vel *Aſſeverandi*, ut ὁλότελα *penitus*, ἀπαληθινὰ *verè*: vel *Negandi*, ut ὄχι vel ὄσκε, & ὄχεσκε *non*, δὲν vel δὲ *non*, μὴν vel μήν *ne*, μήτε vel μηδὲ *neque*, οὔτε *neque*, ἀκόμη vel ἀκόμα *nondum*.

Reperies quædam adjectiva neutra in υ, quæ tranſeunt in adverbia, ut τὸ ταχὺ *mane*, τὸ βράδυ *veſpere*, & nonnullos etiam accuſativos ſingulares, ut τὴν νύκτα *noctu*, τὴν ἡμέραν *die*, &c. His adde interjectiones ὄχου, & οἴμενα *hei mihi*, & alia.

Caput X.

De Præpoſitionibus.

Illius eſt expers recens hæc Græcorum lingua graviſſimæ difficultatis, quam antiqua literalis ſuis in præpoſitionibus experitur ob innumeras ferè variáſque illarum ſignificationes, ac caſus, quibuſcum alligantur. Noſtræ ſiquidem præpoſitiones, quæ octo præcipuè recenſentur, eundem ſemper caſum, accuſativum videlicet optant, unicámque vel ad plurimum duplicem ſibi ſignificationem aſciſcunt. Sunt autem hæ, εἰς, πρὸς, μετὰ vel μὲ, ἀπὸ, διὰ vel γιὰ, κατὰ, δίχως vel χωρὶς, ὡς.

Εἰς regit accuſativum, & ſignificat *in*, motum ſcilicet in locum, ac ſtatum in loco, ut εἰς τὸν οὐρανὸν idem valet ac *in cælum*, & *in cælo*, εἰς ἔπαινόν του *in ſuam laudem*, εἰς τὴν Ῥώμην, *Romæ*.

Πρὸς quamvis literalis, non conſtruitur tamen in hac lingua niſi cum accuſativo, ſignificátque *ad*, *erga*, vel *adverſus*, ut πρὸς ἐμένα *ad me*, *erga me*, *adverſus me*, &c.

Μετὰ, & per ſyncopen μὲ correſpondet præpoſitioni *cum*, ut μετὰ κείνους *cum illis*, μὲ πολλοὺς *cum multis*. Adverte tamen utplurimum tunc uti μετὰ, quum ponitur ante nomina, quæ incipiunt à vocali, μὲ verò quum incipiunt à conſonante.

Ἀπὸ idem valet quod *a* vel *ab*, *è* vel *ex*, & quamvis Græcoliteralis, non obſervat tamen eundem caſum, ſed accuſativo gaudet, eliditúrque ipſius ο, ſi nomina præeat quorum principium eſt vocalis, ſecus autem ſi ſit conſonans, ut ἀπ' ἐκείνους *ab illis*, ἀπὸ τὸν Θεὸν ἔρχονται ὅλα τὰ καλὰ, *à Deo omnia bona procedunt*.

Διὰ & corrupte γιὰ ſignificat *per*, *ob*, vel *propter*, ut διὰ vel γιὰ τὰ ἄσπρα γίνεται κάθε πρᾶγμα *per*, vel *propter pecuniam omnia fiunt*. Solet autem interdum addi particula τὸ, præpoſitioni διὰ vel γιὰ, quum præcipuè præcedit pronomina, ut διὰ τὰ μᾶς *propter nos*, διὰ τ' ἐκείνους *ob illos*; vel etiam λόγου, cum pronominibus tantùm, & genitivis μοῦ, σοῦ, τοῦ, τῆς, σᾶς, μᾶς, &c. ut διὰ τὸ λόγουμου *propter me*, διὰ τὸ λόγοσας *propter vos*, & ſic de reliquis, quo in caſu tantùm genitivum gubernat.

Κατὰ nunquam ſignificat *contra*, ſed *ſecundùm*, vel *juxta*, ſempérque poſtulat accuſativum, ut κατὰ τὸν τρόπον *ſecundùm modum* ἔκαμες κατὰ τὴν γνώμηνμου *feciſti juxta meam opinionem*.

Δίχως vel χωρὶς æquivalet *abſque*, vel *ſine*, ut δίχως ἄσπρα *ſine pecunia*, χωρὶς ἐλπίδα *abſque ſpe*, χωρὶς ἄλλο *abſque dubio*.

Ὡς denique valet *uſque* ut ἡ φωνήσου ἔσωσεν ὡς τὸν οὐρανὸν *clamor tuus uſque ad cælum pervenit*. videtur deſumpta à Græca literali, ἕως.

Hæ quidem ſunt præpoſitiones, quibus maximè vulgaris Græcorum lingua in ſimplici oratione uti conſuevit; ſunt tamen aliæ à Græca literali mutuatæ, quæ in compoſita duntaxat oratione reperiuntur, inprimis ἀντὶ, ut ἀντιστέκομαι *reſiſto*, πρὸ ut προφέρνω *offero*: παρὰ, ut παρακούω *non obedio*: σὺν, ut σύντροφος *ſocius*, & συντρέχω *concurro*: ἀνὰ, ut ἀναπείθω *perſuadeo*: ἐν, ut ἐγκαρδιώνω *animum confirmo*, & ἐγκαρδιακὸς *intimus*, ſeu *ex corde*: περὶ, ut περικυκλώνω *obſideo*: & ὑπὲρ, ut ὑπερπερίσσα *ſatis ſupérque*, & alia.

Cæterùm ut Latinas poſſis præpoſitiones Græcovulgares efficere, non abs re erit illas in medium proferre *a* vel *ab* & *abs e* vel *ex* ἀπὸ, ut ſuprà. *Abſque* δίχως vel χωρὶς, ut ſuprà. *Ad* πρὸς vel εἰς. *Apud* κοντὰ vel σιμὰ adverbia loci, quæ conjuncta cum pronominibus primæ, ſecundæ, & tertiæ perſonæ regunt genitivum, ut κοντά σου *apud te*, κοντά του *apud illum*, σιμάμου *apud me*: cum aliis verò exigunt accuſativum additâ præpoſitione εἰς, ut κοντὰ εἰς τοὺς παλαιοὺς *apud antiquos*. Hæc tamen præpoſitio εἰς amittit ει diphthongum, & ς conjuncta cum articulo ſubſequente, ut κοντὰ στὴν πόρταν *apud portam*, σιμὰ στὸν κάμπον *prope campum*. *Ante* ὀμπροστὰ vel ὀμπρὸς adverbia, quæ juncta cum ſupradictis pronominibus amant genitivum, ut ὀμπροστάμου *ante me*, ὀμπρός σου *ante te*, &c. cum aliis autem, accuſativum appoſitâ item præpoſitione εἰς, ut ὀμπροστὰ εἰς τὸν κόσμον *ante mundum*, ὀμπρὸς εἰς τὰ μάτιαμου *ante meos oculos*. *Antequam*, πρὶν νὰ cum ſubjunctivo, ut πρὶν νὰ κάμω, *antequàm faciam*.

Clam, κρυφὰ vel χωστὰ adverbia, quæ cum pronominibus illis regunt genitivum, ut χωστάμου *clam à me*; cum reliquis verò accuſativum adjunctâ præpoſitione ἀπὸ, ut ἐπῆρα το κρυφὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους *accepi illud clam ab aliis*. *Contra*, ἐναντίον adverbium, quod optat genitivum cum dictis pronominibus, ut ἐναντίον σου *contra te*, accuſativum verò cum reliquis additâ item præpoſitione εἰς, ut ἐναντίον εἰς τὸν οὐρανὸν *contra cælum*. *Coram*, ὀμπροστὰ vel ὀμπρὸς, vide *ante*. *Circa*, *circiter*, & *circum*, τριγύρου adverbium, quod poſtulat genitivum cum ſuprà recenſitis pronominibus, ut τριγύρου μου *circa me*; accuſativum autem cum reliquis appoſitâ item præpoſitione εἰς, ut τριγύρου εἰς τὴν χώραν *circa* vel *circum regionem*. *Cis*, vel *citra*, ἀπεδῶ ἀπὸ cum accuſativo, ut ἀπεδῶ ἀπὸ τὰ Ἄλπεις *cis*, vel *citra Alpes*. *Cum*, μετὰ vel μὲ, ut ſuprà. μαζὶ vel ἀντάμα adverbia, quæ cum pronominibus illis volunt genitivum; cum reliquis verò accuſativum adjunctâ præpoſitione μὲ vel μετὰ, ut μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους *unà cum aliis*. ἀντάμα μὲ τὸν ἄνδρα της *ſimul cum viro ſuo*.

De, τριγύρου, vide quæ diximus ſuprà in *circum*, & *circa*.

E vel *ex*, vide, *a* vel *ab*. *Erga* πρὸς vide *ad*. *Extra*, ὄξω vel ἔξω adverbium, quod dupliciter conſtruitur, vel abſolutè cum accuſativo, ut ὄξω τὰ μάτια σου *extra ſint tui oculi*, quod fit quum imprecamur alteri, vel cum præpoſitione ἀπὸ, ut ὄξω ἀπὸ τοῦτο ἔχω κάθε πρᾶγμα, *extra id omnia habeo*, & hic modus loquendi frequentior eſt, & æquivalet, *præter*.

In εἰς, ut ſuprà. *Inter*, ἀνάμεσα adverbium, quod poſitum cum dictis pronominibus genitivum gubernat, ut ἀνάμεσα του *inter illum*, cum aliis verò accuſativum, interpoſitâ præpoſitione εἰς, ut ἀνάμεσα εἰς τὸν λαὸν *inter populum*, ἀνάμεσα εἰς τοῦτο *inter hoc*, id eſt, *interim*. *Infrà*, ἀπὸ κάτω adverbium loci, ponitur cum genitivo ante pronomina μοῦ, σοῦ, τοῦ, τῆς, τοὺς, &c. cum accuſativo verò ante reliqua nomina appoſitâ præpoſitione ἀπὸ, ut ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ῥῆγα *infra Regem*, &c. *Intra*, μέσα genitivo gaudet cum relatis pronominibus; cum cæteris accuſativo addi-

tâ

tâ præpositione εἰς, ut μέσα εἰς τ̃ καρδιάν μυ intra cor meum. Ob διὰ vel γιὰ, vide in διὰ.

Per, & *propter*, διὰ vel γιὰ, vide διὰ, ut suprà. *Post* vel *pone*, ὕςερα adverbium, quod cum illis sæpius repetitis pronominibus genitivum adoptat, ut ὕςερά συ *post te*, cum aliis verò, accusativum, appositâ item præpositione ἀπὸ, ut ἦλθα ὕςερα ἀπ' ὅλυς *post omnes veni*. *Præter*, vide *extra*. *Palam*, vide *coram*. *Præ*, vide *supra*, vel *super*. *Pro*, quum significat *defensionem*, dicitur διὰ vel γιὰ, cum accusativo, ut διὰ σένα πολεμῶ *propter te pugno*: quum verò idem sonat quod *vice*, vel *loco alterius*, utimur his vocibus, εἰς τὸ ποδάρι, vel εἰς τ̃ τόπον: cum genitivo, ut ὁ πάπας εἶν εἰς τὸ ποδάρι, vel εἰς τ̃ τόπον τ̃ Θεῦ εἰς τὴν γῆν *Papa vicem Dei gerit in terris*. Utimur interdum etiam præpositione ἀντὶ, sed hoc modo, exempli causâ, *pro pisce dedit mihi carnem*, ἀντὶ νὰ μῦ δώση ψάρι, μ' ἔδωκε κρέας. *Procul*, μακρὰ cum genitivo, si præcedat toties enumerata pronomina, ut μακρά μυ *procul à me*: cum accusativo verò, si cætera antecedat, interpositâ præpositione ἀπὸ, ut μακρὰ ἀπὸ τὰ μάτιά μυ *procul ab oculis meis*.

Sub, vel *subter*, vide *infrà*. *Super*, & *suprà* ἐπάνω vel ἀπάνω adverbium: construitur cum genitivo, si præfigatur pronominibus primæ, secundæ, & tertiæ personæ, ut ἀπάνω μυ *supra me*, ἐπάνω συ *supra te*, &c. cum accusativo verò, si aliis præponatur, interpositâ præpositione εἰς, ut εἶχεν ἀπάνω εἰς τὸ κεφάλι τυ ἕνα ςεφάνι, *habebat supra caput suum coronam*.

Tenus, vel *usque*, ὡς: vide suprà in ὡς.

Versus πρὸς cum accusativo. *Ultra*, vel *trans* ἀπέκει ἀπὸ, cum accusativo, ut ἀπεκεῖ ἀπὸ τὸ ποτάμι *ultra*, vel *trans fluvium*. Dicitur etiam ἀπόπερα, vel πέρα cum genitivo, ut ἀπόπερα, vel πέρα τ̃ ποταμῦ *trans flumen*.

Caput XI.

De Conjunctionibus.

Post exactam præpositionum inquisitionem, superest jam ut extremam omnium Orationis partem, ac minimam quæ Conjunctio dicitur, ob illius præcipuum munus, connectendi scilicet reliquas Orationis partes, absolvamus. Sunt autem ex Conjunctionibus quædam copulativæ, ut καὶ *&*, ἀμὴ vel μὰ *sed*, ἀκόμι *etiam*. aliæ verò Disjunctivæ ut ἢ *vel*: aliæ Continuativæ ἀνίσως καὶ *si*, ἂν vel ἂ *an*: quædam subcontinuativæ ut ἐπειδὴ vel ἐπειδὴ καὶ *quoniam* seu *quandoquidem*, σὰν *postquam*: nonnullæ Causales, ut διὰ νὰ vel νὰ *ut*, διὰ τὶ vel γιὰ τὶ *enim* aut *quia*: aliæ Dubitativæ, ut τάχα *forte*, τάχα νὰ μὴ *numquid*, τὸ λοιπὸν *igitur*. aliæ Collectivæ, ut τὸ λοιπὸν *ergo*, διὰ vel γιὰ τῦτο *propterea*: quædam denique Expletivæ, quæ tantùm ad ornatum orationis spectant ac numerum, non ad significationem, ut δὰ νε, &c. Atque hæc de omnibus orationis partibus singillatim sumptis.

Caput XII. & ultimum.

De Syntaxi Linguæ Græcæ Vulgaris.

Vidimus jam singulas orationis partes examinantes, quomodo dividantur, flectantur, ac conjungantur, quásve in partes secentur, ac quibus in classibus collocentur; nunc quâ ratione cum aliis jungi, ac inter se connecti debeant, quâ polliciti sumus brevitate sermonem instituemus.

De Concordantiis.

Tres etiam assignamus in hac lingua Concordantias, ut apud Latinos. Prima est nominativi cum Verbo in numero, & persona, ut ἐγὼ γράφω *ego scribo*, ἐκεῖνος παίζει *ille ludit*, ἐσεῖς μιλεῖτε *vos loquimini*.

Secunda est Adjectivi cum substantivo, ut σοφὸς ἄνθρωπος *homo doctus*, καλὰ παιδία *boni adolescentes*, καλῆς συνδροφιᾶς *bonæ conversationis*, &c. Substantiva quæ materiam significant, solent sæpissime accusativo efferri cum præpositione ἀπὸ, loco adjectivorum, ut ζώνη ἀπὸ πέτζι pro πετζίτικη *cingulus ex pelle*, ῥῦχον ἀπὸ τρίχαις pro τρίχινον *vestis ex pilis*; quod fit per eclipsin participij subintelligendo καμωμένη vel καμωμένον *facta* vel *factum*. Adjectiva semper præponi debent substantivis unà cum articulo, ut τὸ μικρὸ παιδὶ *parvus puer*, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος *primus homo*: Quòd si aliquando postponatur, duplicandus est articulus, & apponendus tam substantivo, quàm adjectivo, ut φέρε μυ τὸ ῥῦχο τὸ κόκκινον *affer mihi vestem purpuream*.

Tertia Relativi cum antecedente, in genere, & numero, ut εἶδα τ̃ Πέτρον, τ̃ ὁποῖο ἐμίλησα *vidi Petrum quem alloquutus fui*. & aliquando in casu, ut τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα *verba quæ*. Si ponatur relativum inter duo nomina substantiva diversorum generum potest his duobus modis construi, exempli causâ, *sydus quod*, vel *quam vocant Capream*, communi Græcorum linguâ dices τὸ ἄςρον, τὸ ὁποῖον vel ὅπυ (quod est relativum indeclinabile, omnis generis, & numeri) κράζυν αἶγα vel τὸ ἄςρον ὅπυ τὸ κράζυν vel τ̃ κράζυν αἶγα.

E duobus substantivis ad diversa pertinentibus, si in oratione ponantur, aliud est nominativi casus, alterum verò genitivi, ut τὸ κορμὶ τ̃ Πέτρυ, *corpus Petri*, τὸ πέτζι τ̃ βοδιῦ *bovis pellis*. Interdum tamen iste genitivus transit in accusativum, ut ἡ τιμή τυς pro ἡ τιμή των *honor eorum*, ἕνα ποτῆρι νερὸ pro νερῦ *poculum aquæ*, & similia.

De Pronominibus μῦ, σῦ, τ̃, ἐμένα vel μὲ, ἐσένα vel σὲ, ἐμᾶς vel μᾶς, ἐσᾶς vel σᾶς, τ̃ τὴν, τὸ, τὰς, τυς, τ̃, τά.

Horum pronominum unà cum Verbis constructio, quoniam aliquantulum difficilis esse videtur, cùm certa quædam regula tradi non possit, quando præponenda sint vel postponenda, seu quando ἐμένα potiùs dicendum quàm μὲ, vel ἐσένα quàm σὲ, ut ἐσᾶς quàm σᾶς: idcirco de his nonnulla observatione digna exponere meritò judicavi.

Certum itaque inprimis, monosyllaba illa pronomina sive primæ sint, sive secundæ, sive tertiæ personæ nunquam ipso orationis initio collocari, sed elegantiùs semper post ipsum verbum poni, vel post aliquod nomen, vel post particulam δὲν vel δὲ *non*, ut ἀγαπῶ τα, ἀγαπῶ τυς, &c. *amo illa* vel *illos*, &c. ἐγὼ σᾶς εἶπα *ego dixi vobis*, δὲν μῦ κάμνει χρεία, *non est mihi opus*, βλέπει με *videt me*, & hujusmodi plura.

Certum secundò primos illos accusativos primæ, & secundæ personæ, ἐμένα videlicet & ἐμᾶς, ἐσένα & ἐσᾶς, poni semper in ipso orationis, periodique principio unà cum μὲ & μᾶς, σὲ & σᾶς, ut ἐμένα μὲ ἀγαπᾶ ὁ πατέρας μυ *me amat pater meus*, ἐσένα σὲ μισᾶ *te odio habet*, ἐμᾶς μᾶς κράζει παιδιά τυ *nos vocat filios suos*, ἐσᾶς σᾶς κράζει ἐχθρούς τυ *vos appellat inimicos suos*.

quæ loquutiones correſpondent Italicæ phraſi vel Gallicæ, cum quibus habet maximam affinitatem, quum dicunt, *à noi ci chiama ſui figliuoli*, *il nous appelle ſes enfans*, & ſimilia. Vides igitur hujuſmodi accuſativos cum ε, conjungi cum monoſyllabis μὲ, σὲ, μᾶς & σᾶς, qui ſtatim illos ſubſequuntur. Nominativi tamen ἐμεῖς & ἐσεῖς ponuntur abſolutè initio periodi, ut ἐμεῖς ψωμὶ δὲν ἔχομεν, καὶ ἡ κάτα τίτα σύρνει *nos panem non habemus*, *& felis trahit placentam*, eſt adverbium Græco-vulgare in filios, qui bona patris pauperis lautiùs quàm par ſit profundunt, & opiparè vivunt.

Certum inſuper μονοσύλλαβα illa pronomina μϐ, σϐ, τϐ, μᾶς, σᾶς, τῆς, & τϐς, &c. Si ſimul eſſe contingant cum aliquo adjectivo, poni inter adjectivum, & ſubſtantivum, ut ὁ πρῶτος μας φίλος *primus noſter amicus*, ἀγαπημένε μϐ ὑὲ *fili mi dilecte*, ἡ κακαῖς τϐς γλώσσαις *mala illorum lingua*, &c. Item ſumi pro pronominibus poſſeſſivis ἐδικόςμϐ, ἐδικόςσϐ, ἐδικόςτϐ *meus*, *tuus*, *ſuus*, &c. Verùm tunc non ponuntur abſolutè, ut poſſeſſiva, ſed unà cum alio nomine, ut quum dicimus, *liber meus*, τὸ βιϐλίον μϐ, at cùm dicimus, *hic liber eſt meus*, quia *meus* eſt ſolus & non cum alio nomine, nos dicemus, ἐτϐτο τὸ βιϐλίον εἶναι δικόμϐ, & non τϐτο τὸ βιϐλίον μϐ εἶναι.

Certum quartò monoſyllabos illos accuſativos μὲ & μᾶς, σὲ & σᾶς, τὸ & τϐς, tam ante verbum collocari poſſe, quàm poſt, ut ἐγὼ σᾶς τὸ ἐδιάβασα τὸ γράμμα, & ἐγὼ ἐδιάβασά σας το τὸ γράμμα, *ego vobis legi epiſtolam*. Quòd ſi hujuſmodi acccuſativi particulæ iſti δὲν vel μὴ *non*, ὡσὰν vel σὰν *ſicut*, vel adverbiis καθὼς *quemadmodum*, ἔτζι *ſic*, σήμερον *hodie*, αὔριον *cras*, τώρα *nunc*, & aliis adverbiis loci jungantur, tunc verbo poſtponi minimè poſſunt, ſed tantùm præponi, ut δὲν μᾶς τὸ ἔστειλες τὸ βιϐλίον *non miſiſti nobis librum*, σήμερον σᾶς εἶπα νὰ μὴν εὐγαίνετε *hodie vobis dixi ne exeatis*, nec enim bene dicemus, δὲν τὸ ἔστειλές μας, nec σήμερον εἶπα σας.

De quibuſdam Nominibus quæ genitivum regunt, vel accuſativum, ubi etiam de ablativo abſoluto.

Omnia nomina Comparativa, ſi præcipuè cum pronominibus primitivis conſtruantur, verbalia item in τικὸς unà cum nominibus, quæ dignitatis habent ſignificationem, ignorationis, participationis, ſimitudinis, ac communicationis, & utilitatis, genitivum adoptant, ut ἐκεῖνος εἶναι σοφώτερός μϐ *ille eſt ſapientior me*, ἐτϐτο εἶναι φανερωτικὸν τῆς ἀγάπης, *id eſt ſignificativum amoris*: ὁ ἱερέας εἶναι ἄξιος τιμῆς *Sacerdos eſt dignus honore*: ἀμαθὴς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων *ignarus Græcarum literarum*, συντρόφος καλῶν ἀνθρώπων *bonorum hominum ſocius*, ὅμοιος τϐ λεοντάρε *Leoni ſimilis*, τὰ καλὰ εἶναι κοινὰ τῶν φίλων *bona ſunt amicis communia*, & ſimilia.

Ea item quæ dicuntur numeralia ordinis genitivum requirunt, ut δεύτερος μϐ *mihi ſecundus*, πρῶτος των *primus inter illos*, &c. Quæ tamen conſtrui etiam poſſunt cum accuſativo poſitâ præpoſitione ἀπὸ, ut ὕστερος ἀπ' ὅλϐς *poſtremus omnium*, πρῶτος ἀπ' ὅλϐς *primus omnium*, & ſic de reliquis.

Profectò, ut uno verbo dicam, omnia ſive Comparativa ſint, ſive ſuperlativa, ſive plenitudinem ſignificent, vacuitatem, utilitatem, & ſimilia, ſi cum pronominibus junguntur, utplurimum poſtulant genitivum ſi cum aliis nominibus accuſativum cum præpoſitione ἀπὸ, ut ἀπ' ὅλϐς τϐς ἕλληνας, ὁπϐ ἦσαν εἰς τὴν Τροίαν, δυνατώτερος, vel δυνατώτατος ἦτον ὁ Ἀχιλλεὺς, *omnibus Græcis qui extiterunt in expeditione Troiana fortior fuit*, vel *omnium Græcorum fortiſſimus fuit Achilles*. Nomen γεμάτος, utplurimum habet poſt ſe accuſativum ſine ulla præpoſitione, ut γεμάτος ἔννοιαις *curarum plenus*: At ἐναντίος *contrarius* genitivum amat cum primitivis pronominibus, cum aliis verò accuſativum unà cum præpoſitione εἰς, ut εἶναι ἐναντίος μϐ *eſt mihi contrarius*. & ἐναντίος εἰς ὅλϐς *contrarius omnibus*. φίλος denique ſemper reperitur cum genitivo, ut φίλος τϐ Θεϐ *amicus Dei*.

Inſtrumentum, cauſa, modus, & exceſſus debent in hac lingua exprimi accuſativo, cum præpoſitione μὲ, vel μετὰ, vel etiam interdum cum διὰ, vel γιὰ, ſi præſertim cauſam ſignificare velimus, ut ἐκτύπησά τϐ μὲ τὸ ῥαβδὶ *baculo illum percuſſi*, τὸ εἶδα μὲ καλὸ μάτι *oculo illum vidi benigno*, ἐσκότωσε τὸν ἐχθρὸν τϐ μὲ τὸ σπαθὶ *hoſtem ſuum gladio interemit*; νικᾶ ὅλϐς μὲ τὴν φωνὴν τϐ *ſua voce reliquos ſuperat*; διὰ τὴν δειλιάν, vel γιὰ τὸ φόβον ἔχασε τ' ἄρματά τϐ *præ pavore perdidit arma*.

Tempus item, & menſura tam loci, quàm ponderis ſimpliciter accuſandi caſu efferuntur, ut τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα δὲν κάμνει ἄλλο παρὰ νὰ διαβάσῃ *die ac nocte nil aliud facit quàm legere*, ἡ Ρώμη εἶναι μακρὰ ἀπὸ τὴν φράντζαν ἑκατὸ λέγαις *Roma diſtat a Gallia centum leucis*, βαρεῖ τριάντα λίτραις *eſt ponderis triginta librarum*.

Jam ablativum abſolutum, pro quo Græci literales utuntur genitivo, noſtri Græco-vulgares penitus ignorantes, nec genitivum uſurpant, nec alium caſum, ſed vel ipſo nudo nominativo utuntur, ut μισεύοντας ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἔπεσεν ἡ στέγη τϐ σπιτιϐ σϐ *diſcedente me ab Eccleſia cecidit tectum tuæ domus*, vel loquutionem reſolvunt per ὅταν vel σὰν, ponentes verbum in imperfecto, ut ὅταν vel σὰν ἐμίσευα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἔπεσεν, &c. *cùm diſcederem ab Eccleſia cecidit*, &c.

De conſtructione Verbi Activi.

Non nimis laborandum erit in tradendis regulis verborum activorum. Omnia ſiquidem verba activæ ſignificationis poſtulant ante ſe nominativum agentem, & poſt ſe accuſativum, vel genitivum patientem. Genitivo quidem utuntur hujuſmodi Græciæ regiones Peloponeſus, Creta, Chius, Zacynthus, & omnes penitus Græciæ inſulæ. Accuſativo verò gaudent Attica, Theſſalia, Macedonia, Thracia, & omnes prorſus Continentis provinciæ, atque incolæ. Quum igitur verſeris in inſulis, utere poſt verbum genitivo, accuſativo verò quum fueris in Continente.

Adverte tamen, quamvis ij qui in Inſulis ſunt poſt verbum activum genitivum, quem perſonæ vocant, admittant (res enim apud omnes, ac ſemper ubique ponitur in accuſativo, ut ἀκϐω τὰ λόγιά σου, non τῶν λόγιων σου, *audio tua verba*) id verum eſſe præcipuè, quum poſt verba ſequuntur pronomina illa primitiva μϐ, σϐ, τϐ, & tantùm in numero ſingulari, ut δὲν μϐ ἀκϐει *non me audit*; nam in plurali dicunt cum accuſativo, δὲν μᾶς εἶπε τίποτες, *nihil nobis dixit*, licèt in ſingulari dicerent, δὲν μϐ εἶπε τίποτες. Quòd ſi alia ſubſequantur pronomina, vel nomina, modò genitivum ponunt, modò accuſativum, ut ἀκϐω τὸν Πέτρον non τϐ Πέτρϐ *audio Petrum*, & μιλῶ τϐ Μάρκϐ, & non τὸν Μάρκον, niſi dicas μὲ τὸν Μάρκον, *alloquor Marcum*, vel *loquor cum Marco*.

Quando autem ſtatuendus ſit poſt verbum activum

vum genitivus, vel accusativus, optima regula est, si animadvertamus ad linguam Gallicam, vel Italicam. nam si post verbum activum ponatur particula *à*, tunc semper in Græco vulgari reponi debet post verbum genitivus, ut *j'ay dit à François*, ἐγὼ εἶπα τοῦ φραγκίσκου, non τὸν φραγκίσκον. Si verò talis particula non ponatur, utendum tunc erit accusativo, vel genitivo, juxta distinctionem Græciæ locorum superiùs insinuatam; ut *je vous ay fait la grace*, *ego vobis gratiam feci*, secundùm Insularum habitatores dices, ἐγὼ σοῦ τὴν ἔκαμα τὴν χάριν, & secundùm Continentis incolas, ἐγὼ σὲ τὴν ἔκαμα τὴν χάριν, quæ loquutio correspondet huic Italicæ, *la gratia ve l'hò fatta*.

Præterea sciendum, verba, quæ apud Latinos, vel Græcos literales exigunt post accusativum rei dativum personæ, apud Græcos vulgares usurpare pro dativo personæ, vel genitivum, ut loquuntur Insularum cultores, vel accusativum, ut Continentis incolæ, exempli causâ, *ego dedi tibi librum* dices, vel ἐγὼ σοῦ τὸ ἔδωκα τὸ βιβλίον, vel ἐγὼ σὲ τὸ ἔδωκα τὸ βιβλίον.

Rursus verba, quæ duos sibi accusativos adsciscunt apud Latinos, & ἄλλως, apud vulgares Græcos, vel ambos retinent, ut loquitur omnis Continens, aut mutant accusativum personæ in genitivum, ut phrasis est omnium Insularum, verbi gratiâ, *ego te doceo grammaticam*, dicetur ἐγὼ σὲ, vel σοῦ μαθαίνω τὴν γραμματικήν.

Idem fit aliquando, si verba apud Latinos regant ablativum cum præpositione *a* vel *ab*, & accusativum, ut *aufero à te vestem*, ἐγὼ σὲ, vel σοῦ παίρνω τὸ ῥοῦχον. dixi aliquando, quia utplurimùm pro ablativo ponitur accusativus cum præpositione ἀπὸ, ut *accepi à Petro tuas literas*, ἐγὼ ἔλαβα τὲς γραφαῖς σου ἀπὸ τὸν Πέτρον, *id habeo à te*, ἔχω το ἀπ' ἐσένα, & alia.

Idem etiam præstari debet, si verbum apud Latinos accusativum regat & genitivum, vel ablativum sine ulla præpositione, ut *impleo ollam denariorum*, γεμίζω τὸ τζουκάλι ἀπὸ τορνέσια, & *impleo vas aquâ*, γεμίζω τὸ ἀγγεῖον ἀπὸ νερό. in quibus tamen sæpe sæpius reticetur ἀπὸ, dicendo simpliciter τορνέσια & νερό.

De Constructione Verbi passivi, neutri, ac Deponentis.

Quemadmodum activæ vocis verbum exigit ante se nominativum agentem, & post se accusativum patientem, ita è contra passivæ vocis verbum postulat ante se nominativum patientem, post se verò accusativum agentem unà cum præpositione ἀπὸ, ut τὸ ἁμάξι τραβίζεται ἀπὸ τὰ ἄλογα *currus trahitur ab equis*. Semper igitur in passivis casus personæ verbi activi, quum videlicet duplicem requirit casum post se, vertendus est in nominativum, manente altero immutato, ut ἐγὼ σὲ μαθαίνω τὴν γραμματικήν, passivè redditur, ἐσὺ μαθαίνεσαι ἀπ' ἐμένα τὴν γραμματικήν, *tu doceris à me grammaticam*, &c. ut apud Latinos.

Ex verbis neutris, vel Deponentibus, quædam absolutè ponuntur sine ullo casu, ut ζῶ *vivo*, περπατῶ *ambulo*, στέκομαι *sto*, κοιμοῦμαι *dormio*: quædam verò requirunt post se aliquem casum, ut ἀρέσκει μου *placet mihi*, τί φαίνεται σας, *quid vobis videtur*, & alia, quæ genitivum, aut accusativum postulant pro diversitate præsentis Græciæ regionum, si eosdem casus, vel alios requirant Latinorum verba vel neutra, vel deponentia; & tunc Constructio erit eadem quam jam recensuimus in verbis activis.

De Verbis εἶμαι, φαίνομαι, *& aliis, tum de Verbo Impersonali, de Modis, Gerundiis, ac quibusdam loquutionibus.*

Verbum εἶμαι sum, duos habet nominativos ante, & post se, ut ὁ Ἀριστοτέλης ἤτονε μεγάλος φιλόσοφος, *Aristoteles erat magnus Philosophus*: eodem modo construitur verbum φαίνομαι *videor*, λέγομαι *dicor*, κράζομαι *vocor*, λογοῦμαι *nuncupor*, & similia, quæ præter illos duos nominativos admittunt etiam genitivum, vel accusativum juxta suprà dictam locorum Græciæ distinctionem, sicut Latina dativum, ut αὐτὸς μοῦ εἶναι, vel φαίνεται μου καλοτυχερὸς ἄνθρωπος *ipse mihi est*, vel *videtur vir idoneus*. Vel etiam accusativum cum præpositione ἀπὸ, si Latina regant ablativum cum præpositione *à* vel *ab*, ut *justus ab omnibus vocatur*, vel *reputatur beatus*, ὁ δίκαιος κράζεται, ἢ κρατεῖται μακάριος ἀπ' ὅλους.

Verbum impersonale duplicis est speciei, activæ nimirum & passivæ. Utrumque impersonalis verbi genus, vel ponitur absolutè sine ullo casu, ut βρέχει *pluit*, λέγουνε *fertur*; vel cum aliquo casu ut apud Latinos, verbi gratiâ, *pertinet ad me*, ἐγγίζει μου, *non licet vobis*, δὲν σᾶς πρέπει, *non curatur de anima*, δὲν ἐννοιάζεται διὰ τὴν ψυχήν. Ubi adverte, verba impersonalia utplurimùm sumi à tertia persona plurali præsentis indicativi activi, ut pro *scribitur* dicunt γράφουνε *scribunt*, pro *vivitur*, ζοῦνε *vivunt*, & alia. Dixi utplurimùm, quia reperitur interdum, & quidem rarò aliquod impersonale desumptum à tertia persona plurali præsentis indicativi passivi, ut κοιμοῦνται *dormitur*.

Modorum usus pervius est unicuique ut apud Latinos. In usum tamen hi præcipuè veniunt, indicativus, imperativus, & subjunctivus, qui vicem gerit infinitivi, & exprimitur per particulam νά, ut θέλω νὰ τὸ κάμω *volo illud facere*: cui interdum præponitur articulus τὸ, & ponitur loco nominis, ut τὸ νὰ κάμεις pro το κάμωμά σου *tuum factum*. Similem loquutionem habent Græci literales, ut τὸ ποιεῖν pro ποίημα, & Itali, *il fare*, pro *il fatto*. Hujusmodi modus semper ponitur post aliud verbum, sicut infinitivus apud Latinos; vel aliàs resolvitur per ὅτι vel πῶς, ut *scio te fecisse hoc*, vulgò possumus dicere, ἠξεύρω πῶς, vel ὅτι τὸ ἔκαμες, quod ὅτι & πῶς videtur correspondere Italico *che* vel Gallico *que*. Ponitur etiam καὶ pro ὅτι, ut λογιάζω καὶ τὸ ἔμαθες, pro ὅτι τὸ ἔμαθες, *puto te illud didicisse*. Jam quænam particula, vel Conjunctio unicuique modorum tribuatur; & quomodo inter se discrepent, vide suprà in Conjugationibus barytonorum.

Gerundiis caret utraque Græca lingua, fruitur verò Latina. Ea autem sic in vernaculam Græcorum dialectum vertenda censemus. Gerundia in *do*, resolvuntur in participia, ut *amando* ἀγαπῶντας, *dicendo* λέγοντας, &c. Gerundia in *dum* exprimuntur aliquando per διὰ νά, si illa præcedat præpositio *ad*, ut *ad habendum* διὰ νὰ ἔχῃ: aliquando per σάν, vel ἀνάμεσα ὅπου, si præcedat præpositio *inter*, ut *inter ambulandum*, σὰν ἐπερπάτουνα, id est, *dum ambularem*: *inter dicendum* ἀνάμεσα ὅπου ἐμίλιε *cùm loqueretur*, & similia. & aliquando per πρέπει, si à Latinis efferantur absolutè sine ulla præpositione, ut *faciendum mihi est*, πρέπει νὰ κάμω, *vobis agendum*, πρέπει νὰ κάμετε, &c. Hic modus loquendi non aberrat à mo o loquendi Italorum, vel Gallorum, dum dicun, *mi bisogna fare*, *il me faut faire*, cum hoc tamen discrimine, quòd in dictis linguis verbum consequens est infinitivi modi, & nunquã mutatur, at in Græca vulgari verbum quod subsequitur πρέπει, est subjunctivi modi, variatúrque ac construitur cum personis, quæ comitantur gerundia in *dum*, ita ut si persona sit singularis, & prima, verbum etiam erit primæ personæ numeri singularis, & sic de reliquis. Tandem gerundia in *di*, simpliciter efferuntur per νά cum subjunctivo,

ſubjunctivo, ut *tempus eſt eundi*, καιρὸς εἶναι νὰ πάμενι *ſciendi ſum cupidus*, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, &c.

Veniamus jam ad peculiares quaſdam loquutiones. Quum Latinè dicimus, *quod tibi ſcripſerim*, vernaculo Græcorum ſermone ſic efferemus, διὰ τί σοῦ ἔγραψα, vel ὅτι σοῦ ἔγραψα, vel τὸ νὰ σοῦ ἔγραψα, vel ἔσοντας καὶ νὰ σοῦ ἔγραψα, prior & ſecundus loquendi modus conformior Latinæ loquutioni videtur.

De nonnullis adverbiis, ac particulis, quæ vel nominibus, vel Verbis præfiguntur.

Ut totum communis Græcæ linguæ ſyntaxeos abſolvamus tractatum, brevibus percurremus nonnullas voces, quarum notitiâ non parum juvatur is, qui aditum ſibi fieri vult ad hujuſmodi linguæ Græcæ ſyntaxim. Dicamus ergo priùs de ἄμποτες *utinam*, quod adverbium eſt optandi, ponitúrque unà cum νὰ, & conſtituit in verbis peculiarem modum, qui dicitur optativus, reperitur cum perfecto, & imperfecto, ut ἄμποτες νὰ τὸν ἔκραξες, *utinam illum vocaſſes*, ἄμποτες νὰ τὸν ἔβλεπα, *utinam illum viderem*.

Ἄν, vel ἂ fit à Græcoliterali ἐὰν *ſi*, ac pariter regit ſubjunctivum, tempus amat id, quod nos in verbis barytonis diximus habere indifferentem quandam, ac indeterminatam ſignificationem, ut ἂν σὲ πιάσω *ſi te capiam*, non ἂν σὲ πιάνω: ἂν σὲ εὑρήσω *ſi te reperiam*, non ἂν σὲ εὑρίσκω. Conjungitur præterea cum omnibus præteritis, ut ἂν ἔκαμα *ſi feci*, ἂν ἔγραφε, *ſi ſcribebat*, ἂν θέλει δώσει *ſi dabit*, & reliqua.

Ἀπὸ, quamvis præpoſitio ſignificans *a* vel *ab*, in compoſitione tamen alicujus verbi, vel nominis, non ſemper eandem retinet ſignificationem; nam interdum denotat perfectionem, ut ἀποτελειώνω *perficio*, τελειώνω quippe ſimplex *finire* tãtùm ſignificat, ſed cum ἀπὸ *perfectè finire*, utque Latini dicunt, *rem reddere omnibus numeris abſolutam*. interdum verò *finem* quodammodo præ ſe ferre videtur, ut ἀποτρώγω *finem comedendi facio*, unde adverbia ἀπόφαγα *poſt prandium*, & ἀπόδειπνα *poſt cœnam*. & tandem *penitus*, ſeu *de*, ut ἀποκόβγω *penitus amputo*, & ἀποκεφαλίζω *decollo*, & alia.

Ἂς adverbium hortandi, ſi ponatur cum imperfecto efficit modum optandi, ut ἂς ἔβλεπα *utinam viderem*; cæterùm ἂς nota eſt imperativi, ſeu potiùs ſubjunctivi, ut ἂς κάμη *faciat*. Videtur autem derivari à Græcoliterali ἄφες, unde per ſyncopen ἂς. quare quum dicimus ἂς ἰδῶ, idem valet ac *ſine me, ut videam*, qui quidem loquendi modus frequens eſt in ſacris paginis, præcipuè in Evangelio, ἄφες ἴδωμεν, εἰ ἔρχεται Ἠλίας σώσων αὐτὸν, quem imitati Græci-vulgares dicunt, ἂς ἰδοῦμεν ἂν ἔρχεται ὁ Ἠλίας διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.

Adverte tamen hujuſmodi ἂς, non poni in ſecunda perſona imperativi, ſed tantùm in prima, & tertia. Quia videlicet, aptior imperandi perſona videtur ſecunda, non prima, & tertia, unde & Itali quum magnates alloquuntur ſolent obſequij & reverentiæ causâ uti tertiâ perſonâ, ne loquentes ſecunda perſona, videantur aliquomodo illis imperare. Eſt igitur ἂς ſubjunctivi potiùs nota, quàm imperativi.

Δὲν, vel δὲ, deductum fortaſſe fuit ab οὐδὲν, ablatâ diphthongo ου. Dicitur autem δὲν, quum ponitur ante vocales & diphthongos, imò & ante aliquas conſonantes, videlicet ante β, γ, δ, θ, κ, π, τ, φ, χ: δὲ verò ante reliquas conſonantes. Regit indicativum tantùm, quia in reliquis modis non utimur δὲν, ſed μὴν, vel μὴ, ut μὴν κάμῃς *ne facias*.

Νὰ aliquando eſt adverbium demonſtrandi, & regit genitivum, ſi præcedat pronomina primitiva numeri ſingularis, ut νά σου *ecce tibi*, accuſativum verò ſi ſint numeri pluralis, & ante alia nomina, ut νά σας *ecce vobis*, νὰ τὸν Πέτρον *ecce Petrum*. Aliquando eſt conjunctio cauſalis, ab ἵνα deducta, unde ut illa ſubjunctivum expoſtulat, qui, ut diximus, vicem etiam gerit infinitivi. Atque hinc fit, ut aliqui dicant conjunctionem νὰ ſignum eſſe, ac notam infinitivi. Verùm quo firmo, ſtabilique nitantur fundamento non video. Interdum denique νὰ ſolet eſſe particula repletiva, & ornatûs cauſa maximè apud Chios, qui dicunt ἐκεινὰ pro ἐκεῖ, τουτονὰ pro τοῦτον, quam etiam replicantes ſatis molliter ſonant ἐκειναναὰ, & τουτονανὰ..

Νε item particula eſt quæ nihil ſignificat, & tantùm ad ornatum ponitur orationis, idque duntaxat à Chiis, non in quibuſlibet nominibus, ſed tantùm in articulis & pronominibus maſculinis & fœmininis, ubi reperiatur finalis litera ν, ac in prima, ſecunda, & tertia perſona verborum numeri pluralis, ut pro εἴδατην, εἴδατηνε, pro τοῦτον, τούτονε, pro τούτων, τουτωνῶνε, pro γράφομεν, γράφομενε, pro λέγετε, λέγετενε, & ſic de reliquis.

Ὡσὰν demum vel σὰν, aut σὰ, idem ſignificat quod Latinè *cùm* vel *poſtquam*, ac poſtulat ſubjunctivum, ut σὰν γράψῃς *cùm ſcripſeris*, σὰν ἔλθω *poſtquam venero*, & ſimilia.

Interjectio ὄχου, vel οἰμένα *hei mihi* regit accuſativum, ut οἰμένα τὸν κακόμοιρον *heu me infelicem*. At ὦ modò requirit nominativum, vel vocativum, ut ὦ μεγάλη δυστυχία *ô magnam calamitatem*, ὦ καλὲ ἄνθρωπε *ô bone vir*, modò verò genitivum, & tunc vim habet admirationis, ut ὦ τοῦ θαυμάτος *ô rem admirandam*, id eſt *Papæ*.

Atque hæc de Syntaxi linguæ Græcæ communis, methodicáque ejuſdem inſtitutione, majore quâ potui dilucidáque brevitate, ac ſtudio ad Dei omnipotentis gloriam, Fidei Catholicæ propagationem, Proximorum utilitatem, nec non ad φιλογλώσσων περιεργείαν.

Finis Grammaticæ.

TABELLÆ

SEU IMAGINES

RERVM QVARVMDAM,

AD REM PRÆSERTIM LITURGICAM,

aut vestiariam Græcanicam spectantium, quarum vocabula in hoc Glossario exponuntur.

EXPLICATIO TABELLARUM.

I. TAbella exhibet Ichnographiam ædis Sophianæ, ac proinde cæterarum fere apud Græcos Ecclesiarum, in qua multa exhibentur in Glossario subinde explicata, in vocibus quæ hic Græcè describuntur. Ac primò quidem ΚΟΓΧΗ, sub qua ΒΗ͂ΜΑ consistit. In Bemate ΣΥ'ΝΘΡΟΝΟΝ, ΤΡΆΠΕΖΑ ἉΓΊΑ, cui incumbit ΚΙΒΏΡΙΟΝ. Sub Ciborio, ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ'. Circa Ciborium, ΒΕΛΌΘΥΡΑ. Bema clauditur ΚΑΓΚΈΛΛΟΙΣ tribus, in iis, portis perviis, quas ΠΎΛΑΣ ἉΓΙΑΣ vocant. Extra Cancellos prostat ΣΩΛΕ'Α. Soleæ lateri, quod ædem ingredienti sinistrum est, ΠΡΌΘΕΣΙΣ: dextro ΔΙΑΚΟΝΙΚΌΝ adjacent. Statim post soleam ἌΜΒΩΝ conspicitur. Quidquid extra Bema est, ΝΑΟ'Σ appellatur. Templi media pars, cui Hemisspherij pars itidem media imminet, ὈΜΦΑΛΟΣ dicitur. Porticus tum inferiores, tum superiores, ΚΑΤΗΧΟΥΜΈΝΙΑ vocantur. Ad ædem novem portis aditus patet, quæ ΠΎΛΑΙ ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ' & ὩΡΑΊΑΙ dicuntur. Ædi ΝΆΡΘΗΞ obversatur: Nartheci ΑΥ'ΛΗ', seu Atrium, quod ΤΕΤΡΑΣΤΌΩ circumdatur. In medio Atrio, quod ΓΑΡΣΩΝΟΣΤΆΣΙΟΝ vocant, est ΦΙΆΛΗ, seu ΚΆΝΘΑΡΟΣ. Mediæ partis ædi incumbit ingens Hemisspherium, quod ΤΡΟΥ'ΛΛΟΣ dicitur. Sustinetur illud quatuor Pilis majoribus, quas ΠΕΣΣΟΥ'Σ & ΠΙΝΣΟΥΣ vocant.

II. Tabella partem interiorem ædis Sophianæ effingit: ΚΑ'ΓΚΕΛΛΟΝ scilicet, quo Βῆμα à Ναῷ intercluditur, cum tribus suis portis. Huic obversatur ΣΩΛΕ'Α, ad cujus latera prostant, ut dixi, ΠΡΟΘΈΣΙΣ, & ΔΙΑΚΟΝΙΚΌΝ. Ut cæterarum sacrarum ædium eandem fuisse olim faciem credam, suadet Martyrologium Moscoviticum, à Viro doctissimo Daniële Pabebrochio in lucem emissum to. 1. Maij ad 31 Augusti, in quo effingitur *Collocatio Zonæ Deiparæ* in æde Chalcopratiana: & ad 1. Octobr. quo *Protectio Deiparæ à saxea pluvia* celebrari dicitur. Eadem pars interior à Possino pariter describitur in Notis ad Pachymerem.

III. Tabella ædis Sophianæ ΤΡΟΥ'ΛΛΟΥ, seu Hemisphærij formam exteriorem exhibet, cui imminet ΣΙΓΝΌΧΡΙΣΤΟΝ: in ima verò parte, ἌΜΒΩΝ.

IV. Tabella duas Imperatorum figuras habet: prior est Michaëlis Palæologi veste augustali, quam ΣΆΚΚΟΝ vocant, cum Zona, quæ ΛΏΡΟΣ, & ΔΙΑΔΗΜΑ appellatur. Caput ΚΑΜΕΛΑΥΚΊΩ tegitur, cui imminet Lapillus, ὈΡΦΑΝΟΣ dictus. Dextra ΝΆΡΘΗΚΑ, sinistra ἈΚΑΚΊΑΝ tenet. Pedes ΤΖΆΓΓΑΙΣ induuntur. Figura altera effingit Constantinum Palæologum, Michaëlis filium, cum paludamento, quod ΜΑΝΔΥ'ΑΝ vocant.

V. Tabella Balduinum II. Imperatorem equitem depingit, ut in illius Bulla aurea, quam alibi dedimus. In qua præsertim advertere licet Equi Tibialia, quæ ΤΟΥΒΊΑ dicuntur, ΣΕΊΑ, & alia equorum apud Græcos ornamenta. Effinguntur præterea ΦΑΚΙΟΛΙΟΝ, & Pileus, qui ΠΥΡΑΜΙΣ, & sceptrum, quod ΝΆΡΘΗΞ appellantur.

VI. Tabella binas Augustas repræsentat. Prior est Theodora Michaëlis Imp. altera, Helena, Manuelis Palæologi Imp. uxores. Utriusque caput tegitur Calyptra, quam ΤΥΜΠΑΝΟΝ vocant.. Utriusque etiam ΛΏΡΟΣ, seu ΔΙΆΔΗΜΑ pectus stringit.

VII. Tabella Consulis ordinarii figuram prodit, ex Diptycho præsertim Leodiensi depromptam, in qua potissimum licet formam ΛΏΡΟΥ Consularis & Imperatorij, & ΣΙΜΙΚΙΝΘΊΟΥ, seu ἘΓΧΕΙΡΊΟΥ, quod dextera gestat.

VIII. Tabella tres Ἀρχιερεῖς, seu Antistites depingit, quarum media est S. Joannis Chrysostomi Patr. Constantinopol. ΣΆΚΚΩ induti: quæ quidem vestis, à multitudine crucium in eo effictarum, ΠΟΛΥΣΤΑΥ'ΡΙΟΝ appellatur: cui superinjectum est ὨΜΟΦΌΡΙΟΝ. Aliæ sunt S. Nicolaï & S. Basilij, cum ΦΑΙΝΩΛΙΩ, cui pariter intextæ cruces. Ad latus dextrum pendet ἘΠΙΓΟΝΆΤΙΟΝ. In tribus istis figuris, Stolæ collum ambientis extrema conspiciuntur.

IX. Tabella Patriarcham cum ΠΟΛΥΣΤΑΥΡΊΩ & ΣΤΟΛῆ, præterea cum ΔΙΚΗΡΊΩ & ΤΡΙΚΗΡΙΩ exhibet: & cum est extra Ecclesiam, cum ΜΑΝΔΥ'Α, cui intexti sunt ΠΟΤΑΜΟΊ, cum Pileo, seu ΚΑΜΕΛΑΥΚΙΩ, ΚΑΜΙΛΑ'ΒΑ, & ΒΑΚΤΗΡΊΑ, seu Pedo.

X. Tabella Diaconos duos effingit: priorem cum stola, seu ὩΡΑΡΊΩ, in humero sinistro: alterum cum ἐν τῇ ἁγίᾳ ΕἸΣΌΔΩ μεγάλῃ defert ἄρτον ἅγιον.

XI. Tabella exhibet particulam Panis allati ad Sacrificium: ΔΊΣΚΟΝ, & ἁγίας ΜΕΡΊΔΑΣ: præterea ΛΟΓΧΗΝ ἁγίαν, qua Panis oblatus dissecatur.

XII. Denique Tabella, ἈΣΤῆΡΑ, quo sacrificij τὰ ΚΑΛΥ'ΜΜΑΤΑ sustinentur effingit, ac ΛΑΒΊΔΑ, seu Cochlear, quo sacer Sanguis hauritur: & ῬΙΠΊΔΙΟΝ, seu Flabellum, ad Liturgiam.

I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII

MICHAEL PSELLUS

IN SYNOPSI DE SINGULIS DISCIPLINIS,

Scripta versibus Politicis, ad Michaëlem Ducam,
ex Cod. Reg. MS.

Τὸ τρίτον τῆς Γραμματικῆς, τοῦτο τυγχάνει μέρος,
Ἱστοριῶν ἀπόδοσις, καὶ γλωσσῶν πολυτρόπων.
Ἑκάστη γὰρ διάλεκτος παμπόλλας ἔχει γλώσσας,
Ἡ γὰρ Δωρὶς διάλεκτος ἔχει τοίας δὲ γλώσσας,
Ἀργείων, Κορινθίων τε καὶ τῶν Συρακουσίων,
Ἡ δ᾽ Αἰολίς, τῶν Βοιωτῶν, πρὸς δὲ καὶ τῶν Λεσβίων.
Ὀφείλει δ᾽ ὁ Γραμματικὸς εἰδέναι καὶ τὰς γλώσσας·
Ἰάδος γὰρ τὸ πίσυρες, ἀλλὰ Συρακουσίων.

EUSTATHIUS in Iliad. A. pag. 96.

Γλῶσσα δὲ τὸ τῆς φωνῆς ὄργανον· δηλοῖ δέ ποτε καὶ ἀπεξενωμένην διάλεκτον, ὡς τό, Γλῶσσ᾽ ἐμέμικτο· καὶ ὡς ὅτε ἔσπομεν, ὅτι τὸ μέν, Λιμοῖο, καὶ δένδρεω, καὶ ἵπποιο, Θετταλῶν γλώσσης ἐστί. Συρακουσίων δὲ γλῶσσα λέγει τὸ Πίασιος· Κρητῶν δὲ γλώσσης τό, Θεράπων, &c.

GLOSSARIUM AD SCRIPTORES MEDIÆ ET INFIMÆ GRÆCITATIS.

A.

ἈΒΆΚΤΙΣ, *Ab actis*, *Actuarius*, Ὑπομνηματοφύλαξ. Extat Epiſtola Nili Monachi 207. lib.2. inſcripta Theophilo ἀβάκτις.

ἈΒΆΛΑ, *Vah*, *Heu*, vox indignationis: Lexicon MS. Cyrilli: Αβάλε, φεῦ, οὐαί μοι. Philemon in Lexico Technologico MS. οὕτως οὖν φασὶ καὶ ῥάβδος, σεσημείωται τὸ Αβάλε. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 53. p. 228. καὶ περιβλεψαμένη τοὺς πολίτας, λέγει, Αὕτη ὑμῶν ἐστὶν ἡ μεθ' ὅρκου ὑπόσχεσις; οὕτως ἀληθεύετε περὶ πάντων; ἀβάλα λοιπὸν τῷ πιστεύοντι τῷ χερσωνίτῃ πολίτῃ. Joannes Moſchus in Limon. cap.110. εἶπεν πάλιν, Αβάλαι, πόσα κλαύσωμεν καὶ μετανοήσωμεν, ἐφ' οἷς νῦν οὐ μετανοοῦμεν. Vide Notas eruditiſſimi Cotelerij ad hunc locum p.669. to.2. Monument. Eccl. Gr.

ἈΒΑΝΊΑ, *Calumnia*, *criminatio*, *delatio*, διαβολὴ, συκοφαντία. Vox à Græcis recentioribus ad nos traducta, quibus idem ſonat *Avanie*. Hinc Αβανιάρης, Αβανιστὴς, *Calumniator*, *Delator*, συκοφάντης: Αβανίζειν, *calumniari*, *criminari*, διαβάλλειν, συκοφαντεῖν, Αβανιστικὰ, *criminosè*, & Αβανιστικὸς, *calumnioſus*.

ἌΒΑΞ, *Abacus*, locus ita dictus in Theatris: Planities in podiis quæ ſedilis vicem præbet, Vitruvio lib.7. cap.4. Baſilius Seleucienſis de S.Thecla lib.1. p.96. ἀθρόον καταφέρεται τῶν θεάτρων παρὰ τοὺς ἄβακας· τόπος δὲ ἦν οὕτω καλούμενος Ἄβακες. Vide Suidam in hac voce.

ἈΒΑΝΠΑΡΛΙΈΡΗΣ, *Prælocutor*, *Advocatus*, ex Gallico *Avantparlier*, quæ vox crebrò occurrit in Aſſiſis Hieroſolymitanis Gallicis MSS. Eædem Aſſiſæ Græcæ MSS. cap.126. ἐὰν γένηται ὁ εἷς ἄνθρωπος ἐνκαλέβει ἕτερον ἄνθρωπον εἰς τὴν αὐλὴν, δίκεον ὁρίζει τὸ νὰ ἔχει προπετὸς κατὰ τὸ δίκεον, καὶ τὸ δύο μέρον, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἔνι ὁ ἀβανπαρλιέρης, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Prælocutor*.

ἈΒΑΝΤΆΤΖΙΟΝ, *Lucrum*, *emolumentum*, ex Gallico *Avantage*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.13. καὶ νὰ ἔχει πολλὰ κέρδη λεγόμενα ἀβαντάτζια. Vide Gloſſ.med. Lat.in *Avantagium*.

ἈΒΑΠΤΙΣΜΌΣ, Inſtrumentum Chirurgicum, quod ita deſcribit Paulus Æginetа lib. 6. cap.91. εἰ δὲ ἰσχυρὸν εἴη τὸ ὀστοῦν, πρότερον τοῦτο περιτρυπήσαντες τοῖς ἀβαπτισμοῖς λεγομένοις, τοιαῦτα δέ ἐστι τὰ ἔχοντα μικρὸν ἐσωτέρω τῆς ἀκμῆς ἐξοχὰς κωλυούσας τὰ πρὸς τὴν μήνιγγα βαπτίζεσθαι, &c. Infrà τρύπανον appellat: φυλαττομένων ἡμῶν ἅψασθαι τὸ τρύπανον τῆς μήνιγγος. Ubi ad marg. τοῦτο καλεῖ τρύπανον, ὅπερ ἄνωθεν εἶπεν ἀβαπτισμὸν. Ita MS. Cod. at editus habet τοῖς ἀβαπτισμοῖς. p.212. Inde noſtrorũ Trepanũ, *Trepan*, quo terebratur craniũ.

ἈΒΆΠΤΙΣΤΟΙ, Germano Patr. CP. in Theoria, dicuntur οἱ μὴ φωτισθέντες διὰ τοῦ λουτροῦ τοῦ βαπτίσματος. παιδίον ἀβάπτιστον Chryſoſtomo Homil. 61. ἀβάπτιστα νήπια, in Quæſtionibus ad Antiochum. Vide Theophylactum in cap.14. Matthæi, & al.

ἈΒΑΡΟΙ, ἰχθυοφόροι, in Lexico MS. Cyrilli.

ἈΒΑΡΥ', apud Heſychium, & in Gloſſ. Græcobarb. ὀρίγανον.

ἈΒΒΑ͂Σ, *Pater*, Gloſſæ MSS. Αββᾶς, ὁ γέρων, ὁ πατήρ. Samonas Gazæ Archiepiſcopus in Dial. πατὴρ ἀββᾶ, εὐχαριστῶ σοι, ubi ſic Samonam compellat Saracenus. Ita etiam vulgò compellabantur Monachi omnes, præſertim ſenio venerandi. Sacra Conſtantini Imp. in VI. Synodo ante actionem 1. ἐκ δὲ τῶν Βυζαντίου μοναστηρίων ἐξ ἑκάστου μοναστηρίου ἀββάδας τέσσαρας. Theophanes an.38. Juſtiniani, de Joanne quodam Monacho: τὸν πώγωνα τοῦ ἀββᾶ σὺν τῷ δέρματι ἐκ τῆς σαρκὸς ἐξέδειραν. Idem an.31. Copronymi: Λεὼν ἀπὸ ἀββάδων, *Exmonachus*. In Leone Chazaro an.1. ἐκ τῶν ἀββάδων ἐν τοῖς πρωτίστοις θρόνοις μητροπολίτας προεβάλετο. Ita anno 1. Juſtiniani jun. & 9. Rhinometi,

Continuator ejusdem Theophanis, lib. 4. n. 25. Leo Grammaticus in Basilio p. 473. 476. Anonymus Combefisianus in Leone Philosopho n. 5. Acta S. Maximi Confess. n. 46. 71. Vita S. Marci Atheniensis n. 1. 2. &c. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ n. 14. 15. 17. &c. Epiphanius Hagiopolita de locis sanctis p. 55. 62. Anonymus de locis Hierosol. cap. 9. Apophthegmata Patrum, & alij passim. Vide Notas ad Alexiadem p. 256. & Gloss. med. Lat. in v. *Abbas*. Sed & Monachi ad dignitates Ecclesiasticas provecti Abbates indigitabantur. Joannes Moschus in Limon. n. 31. ὄντος μου ἐν Θεουπόλει πρὸς τὸν Ἀββᾶν Γρηγόριον τὸν Πατριάρχην.

Ἀββᾶς, Hegumenus, Præfectus Monasterij. Nov. 123. Justiniani cap. 34. κελεύομεν τοίνυν τὸν Ἀββᾶν, ἢ τὸν Ἀρχιμανδρίτην, τοὺς ἐν ἑκάστῳ μοναστηρίῳ προβάλλεσθαι, &c. Ubi lib. 4. Basilic. tit. 1. §. 7. habet ἀβᾶν. Dorotheus Doctr. 11. ἐποίησέ με ἀββᾶς ξενοδόχον μετὰ γνώμην τῶν γερόντων.

Ἀββάδιον. diminut. quasi *Monachulus*. Stylianus ad Stephanum Pap. in Synodo VIII. Constantinopolit. ἀββάδιον ἀγεννὲς καὶ ἄσημον, γοητικόν τε καὶ μαγικὸν οἰκειώσατο. Ubi Interpres: *Abbatulum quendam obscurum præstigiatorem, insuper & magum sibi adjunxerat*. Georgius Cyprius Patr. Constantinopolit. Epist. 121. Εὐστάθιος τὸ ἀββάδιον ἑαυτὸν δι' αἰτίαν, ἣν αὐτὸς εἰδείη, τῆς ὑμετέρας ἀδελφότητος ἀποῤῥήξας, ἧκε πρὸς ἡμᾶς, &c.

Ἀββαδίσκιον. Acta S. Eliæ junioris p. 199. καὶ ἐπισυνάξαντες τὰ παιδαδίσκια αὐτῶν, καὶ τὰ ἀββαδίσκια αὐτῶν, χοροὺς περιέστησαν κύκλῳ τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ.

Ἀββαδοπρεσβύτερος, *Monachus qui Presbyter est*. Nomocanon edit. à Cotelerio n. 44. ὁ δεχόμενος τὰς ἐξομολογήσεις, χρὴ ἵνα ἱερεὺς ἀπὸ βίου, ἢ ἀββαδοπρεσβύτερος.

Ψευδάββας, *falsus monachus*. Theophanes an. 21. Heraclij, & ex eo Saracenica Sylburgij: αὕτη οὖν ἡ γυνὴ, καὶ αἱ λοιπαὶ τοῖς λόγοις τοῦ ψευδάββα πειθεῖσαι, &c. idem Theophanes anno 22. Heraclij: αὕτη δὲ ἡ πρώτη δεξαμένη τὸν λόγον τοῦ ψευδάββα, &c. Utitur etiam pag. 319. Ducas Hist. cap. 21. ὁ δὲ ἀληθὴς ἀββᾶς πλανηθεὶς ὑπὸ τοῦ ψευδαββᾶ. Occurrit præterea apud Theophanem Cerameum Homil. 20.

Κλεπταββάδες, qui *Patres* ex monasteriis falsò sese indigitant: iidem qui ψευδαββάδες. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 330.

Ἐγὼ δὲ ἀστείως εἴρηκα τῶν μοναστῶν τοὺς νόμους,
Θύραν τῶν ζώντων, μᾶλλον δὲ σεμνῶς ἐν κοινοβίῳ,
Μὴ διὰ θύρας βαίνειν δὲ λέγω κλεπταββάδας,
Τοῦτο νῦν θέλω καὶ πρός σε πάλιν εἰπεῖν προσφόρως,
Εἰ λίτρας κλεπταββάσι, καὶ τζουρχοαγίοις, &c.

Ἀββατεία, *Abbatia*, Κοινόβιον.

ἈΒΓΟ'Ν, *ovum*, pro αὐγόν. Vide in hac voce. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ἈΒΔΕ'ΛΑ. Agapius in Geoponico cap. 160. καῦσε ἀβδέλαις, νὰ γένουν σκόνιν.

Ἀ'ΒΔΙΟΥΜΑ͂Σ. Vide Σουβάρουβος.

ἈΒΔΟ'ΜΙΟΝ, *Abdomen*. Julius Africanus de Apparatu Bellico: ὁ δὲ μεσόσκιος ὀνομαζόμενος, ὁ μᾶλλον ἁπάντων γάρων ἐπαινοῦσι, τῶν καλουμένων ἀβδομίων.

Ἄ'ΒΕΙΝ, *Habere*, Hesychius, & Glossæ Græcobarb. ἄβεις, ἔχεις. Phavorinus Pamphyliorum esse vocem scribit. Glossæ Basilic. ἄβετ, ἔχει. Perperam Edit. ἄδετ.

Ἀβιτεύειν. Eædem Glossæ Basilic. Ράτουμ ἀβιτεύσει, δεκτὸν ἡγησάμενος.

ἈΒΕ'ΡΤΑ, Ἀ'βέρτης. Glossæ Lat. Gr. *Liba*, Ἀβέρτης. Glossæ Servij: *Averta*, Αβέρτης. Suidas: ἀορτὴν λέγουσιν οἱ πολλοὶ νῦν ἀβέρτην. Μακεδονικὸν δὲ καὶ τὸ σκεῦος καὶ τὸ ὄνομα. Hesychio verò ἀορτὴς, ξιφιστὴς ὑπὸ Μακεδόνων exponitur. At *Averta* aliud significat Latinis: est enim *Pera seu mantica ad vestes viatorias*, ut docemus in Gloss. med. Lat. Lib. 57. Basilic. tit. 17. ex L. 12. Cod. de cursu publ. ἐπεὶ καὶ τῶν ἵππων χρὴ φροντίζειν, ἑξήκοντα λίτρας ἐχέτω ἡ σέλλα καὶ ὁ χαλινός. ἡ δὲ ἀβέρτα, τουτέστι τὸ ὑπομάσχαλον, ὅπερ ἐπιφέρεται καὶ τῷ νώτῳ, (καλεῖται δὲ ἀβέρτα ἐκ τοῦ ἀπεστράφθαι) ἔστω δὲ καὶ αὐτὸ ἑξήκοντα λιτρῶν, εἰς δέ τις ὑπὲρ τοῦτο ποιήσει τὸ ὡρισμένον μέτρον, ἡ σέλλα αὐτοῦ κατακλασθήσεται, καὶ ἡ ἀβέρτα δημευθήσεται. Ubi Eclogæ habent βέρτα.

ἈΒΕΣΤΙΑ'ΡΙΟΣ. Vide in Βεστιάριος.

ἈΒΗ'ΝΝΑ, Ἀβίνα, *Habena*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Ἀβίνα ἡ ἀβήνα, Ρωμαϊστί. Alio loco: σκυτάλη, ἐργαλεῖον σκυτοτομικὸν, καὶ ἡ ἀβίνα. Glossæ Cyrilli: λῶρος, *Havena*: pro *habena*. Idem, ἱμὰς, *habena*. Scholiast. Oppiani lib. 1. halieut. v. 183. σκυτάλαι, ἀβῖναι λεγόμεναι. Cedrenus p. 422. τὴν μητέρα αὐτοῦ Αναστασίαν τὴν Αὐγοῦσταν δι' ἀβηνῶν ἐμαστίγωσεν. Ubi Theophanes p. 306. habet δι' ἀβίνων. *Habenâ vel ferulâ cædi*, in l. 1. D. de S. C. Silan.

Ἀ'ΒΙ'Α, *Sterilis*, στεῖρος, ἄγονος.

Ἀ'ΒΙ'ΒΛΑΑΒΟΝ, Afris, *Lychnis Silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap. 521. *Lilium*, cap. 522. 543.

ἈΒΙ'ΓΕΟΙ, *Abigei*, de quibus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Ἀβίγεοι, Ἀπελάται, ὁ ἐστι θρέμματα ἀπὸ βοσκῆς ὑποσύραντες. Ubi hæc vox perperam scribitur semel præterea, ac iterum.

Ἄ'ΒΙΕΣ, *Abies*. Phavorinus in Lexico: ἄβιες, ἐλάτη, οἱ δὲ πεύκη. Ubi Hesychius, ἄβιν habet, ut & Glossæ Græcobarb. ἄβιν, ἐλάτην, πεύκην.

Ἄ'ΒΙΟΙ, *Monachi*, qui Theodoreto lib. 4. Hist. Eccl. cap. 28. dicuntur οἱ ἄβιοι, καὶ ἀνέστιοι, καὶ ἄσαρκοι, μικροῦ δὲ ἀναίμονες, καὶ Θεῷ κατὰ τοῦτο πλησιάζοντες. Joannes Geometra Tetrasticho 14. Parad.

εἶπε δέ τις, καὶ τὸ πρὶν ἀπώλεσας, ὁ φίλε, κῦδος,
Τερπνὸν ἐὸν, καὶ οὐδοὺς οὐκ ἐπέβης ἀβίων.

Et tetrasticho 88.

φῶρες ἐληίσαντο ἀβίου δόμον.

Nicetas in Isaacio lib. 1. n. 7. ὁ δὲ ὡς καρκῖνος τὴν πίνναν πολλάκις τοῦτον διύπνιζε, καὶ ὑπονύττων διανίστα, [πείθων μὴ πάντα τοῖς ἀβίοις τούτοις θαῤῥεῖν.

Ἀ'ΒΙΤΕΥ'ΕΙΝ. Vide in Ἄβειν.

ἈΒΙ'ΩΤΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. c. 661.

Ἀ'ΒΛΑ'ΚΙ, *Sulcus, Rivulus*, αὖλαξ.

Ἄ'ΒΛΑΡΟΙ, ξύλα, apud Hesychium, & in Gloss. Græcobarb.

Ἄ'ΒΛΑΦΤΟΣ, *Indemnis*, Ἀβλαβής.

Ἀ'ΒΛΕΨΙ'Α, *Inconsideratia*, *inadvertentia*. Gallis, *mégarde*. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: ἀμητά προσέπεμψαν ἐμόν τουτονί. τὴν λεγομένην ἰδιωτικῶς ἀβλεψίαν, εἶχε γὰρ αὐτὸν ἐν ταῖς χερσίν.

ἈΒΟ'ΛΛΑ, *Abolla*, Arrianus in Periplo maris Erythræi: καὶ ἱματίων ἀβόλλαι, καὶ γαυνάκαι ἁπλοῖ. Ibidem: καὶ κύπερος, καὶ ἀβόλλαι, καὶ λώδικες οὐ πολλαὶ ἁπλοῖ τε καὶ ἐντόπιοι.

Ἄ'ΒΟΛΟΣ, *Incommodus*, ἄχρηστος, ἀνωφελής. de notione hujus vocis apud Græcos, vide Salmasium ad Vopiscum p. 398.

ἈΒΟ'ΡΔΑΚΟΣ. Vide in Βορδακάς.

ἈΒΟΥΚΑ'ΤΟΣ, *Advocatus*, Alexius Rharturus doctr. 9. οὗτοι καυχῶνται καὶ λέγουσιν, ὅτι ἔχωσε τὸν Χριστὸν ἀβουκάτον εἰς τὸν πατέρα. Theodosius Zygomalas in Epist. ἔπαρ τὴν τσιμάντα σου, καὶ ἄμε στον ἀβουκάτον σου. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Νὰ διώξουν καὶ τοὺς πειρασμοὺς πιτρόπων ἀβουκάτων.

Ἀ'ΒΟΥΛΗΤΙ'ΩΝ, *Abolitio*. Glossæ Basilic. Ἀβολιτίων, ἀπαλειφὴ κατηγορίας προσγινομένης. Palladius in vita Chrysostomi pag. 129. μετὰ γὰρ τὸ ἀναγνωσθῆναι

(λίβελλοι)

(λίβελλον) οὐκ ἔτι σοι ἔξεςιν ἐπισκόπῳ ὄντι ζητεῖν ἀβελλίονα.

ἈΒΟΥ'ΤΟΝΟΝ, idem quod Ἀβρότονον, apud Interpol. Dioscor. c.434.

ΑΒΡΙ', *Alga*, βρύον, φῦκος.

Α'ΒΡΙΟΝ, *cras*, Αὔριον, in Corona pretiosa.

ἈΒΣΤΙΝΑΤΕΎΕΙΝ, *Abstinere*. Glossæ Basilic. Ἀβςινατεύσῃ, τὸ ἀφιςῆναι. Ita leg. pro ἀςεναλεῦσαι. Justinianus Nov. 89. διὰ τοῦτο εἰς γνησίους ἀναβάντας οὐκ ἐφίεμεν ἀβςινατεύειν ἑαυτοὺς τῆς τῶν πατρώων κληρονομίας. occurrit prætereà apud Scholiast. Basilic. ad lib. 20. pag. 459.

ΑΓΑΕΙ'ΔΑΡΟΣ. Vide Αειδαρος.

ΑΓΑΘΟΣ δαίμων, Prophetis seu Chymicis, *Nepeta montana*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 498. & Apuleium cap 94.

ΑΓΑΘΟΝ, *Sacra Eucharistia*. S. Basilius in Epist. ad Amphilochium c.4. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιτρέπειν συςήκειν μὲν, τῆς δὲ κοινωνίας τοῦ ἀγαθοῦ ἀπέχεσθαι. & Can.24. οὐκ ἀξιωθήσεται τοῦ ἀγαθοῦ κοινωνίας. Can.81. οὕτω δεκτοὶ ἔσονται τῇ τοῦ ἀγαθοῦ κοινωνίᾳ. S. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Setrium: ἀλλὰ διὰ συνηθείαν ἀγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας ἀποκατάςασιν, καὶ εἰς τὴν τοῦ ἀγαθοῦ μέθεξιν.

ΑΓΑΘΟΣ hodie Græcis, is dicitur qui quondam ἁπλοῦς & ἄνους, atque adeò qui πρᾶος is ἀγαθος καὶ ἁπλοῦς, καὶ ἄνους. Ita Goarus ad Theophanem. Sic nos *bon-homme* dicimus, de eo qui simplicior est.

ΑΓΑΘΏΔΕΣ, *Sampsuchum*, apud Interpol. Dioscoridis cap.452.

ΑΓΑ'ΛΙΑ, *Sensim*, *Pedatim*, *pedetentim*, *pedepressim*, *gradatim*, *paulisper*, Ακροποδητὶ, ἐμβαδὸν, κατὰ πόδας, βάδην, &c. In corona pretiosa exponitur *Plane*, ἠρέμα. Anonymus de nuptiis Thesei & Æniliæ lib.5.

Κιαγάλια ἁρματώθηκε ὁ ἔμνοςος Πένθεος,

Idem lib.4.

Ὡς θέλει νὰ μηρολογᾶ, καὶ δυναλὰ, κιαγάλια.

Stephanus Sachlecus in versib. Politic. MSS. de pauperis mortui funere:

Αγάλια ἀγάλια ψάλλουσιν, καμπάνας δὲν τοῦ κροῦσιν.

ΑΓΑΛΗ, eâdem notione. Historia Apollonij Tyrij:

Επαρτὴν ςράταν τῆς θωρεῖς πορπάτει ἀγάλη, ἀγάλη,
Μηδὲν ἀλάξῃς παρ' αὐτὴν, καὶ κεῖσε θέλει βάλη.

ΑΓΑΛΜΑΤΟΦΟΡΟΣ, Νικηφόρος, in Lexico MS. Cyrilli.

ΑΓΑΜΦΗΛΗΝ, *Saliva*. Georgius de partibus corporis humani, MS.

Τὴν σιαλὸν, ἀγάμφηλην καὶ παρειὰν, & γνάθον.

ΑΓΑΝΑΚΤΕΙ'Ν, *Ægrotare*, apud Syropulum in Historia Concilij Florent. sect. 6. cap. 13. Idem sect. 7. cap. 12. ἐπεὶ ἐκεῖνος εἰς ἕτερον ἔκειτο κελλίον, ὡς ἀγανακτῶν. cap. 14. καὶ ἐζήτησαν ἰδεῖν τὸν Πατριάρχην· ὁ δὲ ὡς ἀγανακτῶν, παρεῖσδυσιν οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς. adde sect.8. cap. 13.14 sect. 11. cap 3.

ΑΓΑ'ΠΗ, Convivium fidelium, in Ecclesiis olim in præcipuis solemnitatibus fieri solitum. S. Ignatius Epist. ad Smyrnæos n.8. οὐκ ἐξόν ἐςιν χωρὶς τοῦ ἐπισκόπου οὔτε βαπτίζειν, οὔτε ἀγάπην ποιεῖν. Concil. Laodicenũ Can. 27. οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς καλουμένους εἰς ἀγάπην μέρη αἴρειν, διὰ τὸ τὴν ὕβριν τῇ τάξει προςτρίβεσθαι τῇ ἐκκλησιαςικῇ, & Can.28. οὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἢ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τὰς λεγομένας ἀγάπας ποιεῖν, &c. Concilium Gangrense Can 11. εἴ τις καταφρονοίη τῶν ἐκ πίςεως ἀγάπας ποιούντων, &c.

Ἀγάπη, *Extraordinaria refectio*, in Monasteriis: Latinis infimæ ætatis scriptoribus, *caritas*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Typicum S. Sabæ cap.14. χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ νηςείᾳ τῆς αὐτῆς τεσσαρακοςῆς (ante Christi Nativitatem) φυλάσσομεν ἐν ἑκάςῃ ἑβδομάδι τὰς τρεῖς ἡμέρας, δευτέραν, τετράδα, καὶ παρασκευὴν, τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, εἰ μήπου τύχῃ μεγάλου ἁγίου μνήμη, τότε γὰρ καταλύομεν, καὶ ποιοῦμεν ἀγάπην διὰ τὸν ἅγιον.

Ἀγάπη, *osculum*, quod *pacis* vocant: & quo in sacra Liturgia sese invicem donabant fideles. In Liturgia Basilij, ubi editio præfert, καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν, λέγει ὁ διάκονος, τὰς θύρας, Codex Barberinus habet, καὶ μετὰ τὸ δοθῆναι τὴν ἀγάπην, λέγει, &c. ut monet Goarus in Euchologio p.177. Item quodvis osculum fidelium, Vita S. Mariæ Ægyptiacæ c 35. καὶ τούτου γινομένου, καὶ τῆς εὐχῆς πέρας λαβούσης, κατὰ τὸ σύνηθες δέδωκεν τὴν ἀγάπην τῷ γέροντι εἰς τὸ ςόμα. Euchologium de Ordinatione Diaconi pag. 254. καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὠράριον, καὶ διδοὺς αὐτῷ ἀγάπην, ἐπιδίδωσιν αὐτῷ τὸ ἅγιον ῥιπίδιον, ubi pag. 251. εἶτα ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ Αρχιερεὺς τὸ ἅγιον ῥιπίδιον, λέγων ὁμοίως, Αξιος, καὶ ἀσπάζεται αὐτόν. rursum pag.284. καὶ δίδει αὐτῷ τὴν ἐν Χριςῷ ἀγάπην, adde p. 295. Symeon Thessalonicensis lib. de Sacrament. ubi de ordinatione Presbyteri: εἶτα τὴν ἀρχιερατικὴν δεξιὰν, ὡς δι' αὐτῆς χειροτονηθεὶς, καὶ ἔτι τὴν παρειὰν, διὰ τὴν θείαν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην, &c.

Ἀγάπη, titulus Compellatorius. Innocentius in Epist. ad Clerum Constantinopolit. ἀλλὰ γὰρ αὐτὴν τὴν ἀναγκαίαν παράκλησιν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιςολῆς τῆς ὑμετέρας ἀγάπης κειμένην ἐγκωμιάζοντες ὑμῶν τὴν πρόθεσιν ἐδυνάμεν. S. Chrysostom. Homil. 1. de providentia: τοσαύτην ἡμῖν κατάχει τὴν ἰσχὺν, ὅσην ὁ δαίμων οὗτος τῇ ἀγάπῃ τῇ σῇ. S. Basilius in Epistol. ad Gregor. Theolog. ὥςε μὴ δυνηθῆναι διαβῆναι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην, Adde Theodoret. lib.5. hist. Eccl. cap.9 & quæ adnotamus in Gloss. med. Lat. in VV. *agapa*, & *caritas*.

Ἀγάπη, *Pax*, *fœdus* apud Nicetam in Alexio lib. 3. n.6. παρεβάθησαν αἱ σπονδαὶ, in cod. Gr. barb. ἀγάπαι. Rursum: τελεσθείσης τῆς εἰρήνης. idem Codex habet τῆς ἀγάπης.

Ἀγάπη, *Eleemosyna*. Joannes Moschus in Limon. cap.193. ἠθέλησεν ἐλεῆσαι αὐτὸν, καὶ δοῦναι μικρὰν ἀγάπην εἰς ἀποςροφήν.

Ἀγάπην ποίησον, formula frequens in Monasteriis. *Fac mihi charitatem*, Galli dicerent, *obligez moy*, *faites moy la charité*, *faites moy la grace*, &c. Idem Moschus cap.19. ἐδίψησα ἐκ τοῦ πολλοῦ καύσωνος, ἀλλὰ ποίησόν μοι ἀγάπην, δός μοι ὀλίγον ὕδωρ: cap. 105. ἐν μιᾷ οὖν βάλλω αὐτῷ τὴν μετάνοιαν, λέγων, Ποίησον ἀγάπην, Αββᾶ; εἰπέ μοι τὴν ἐκ νεότητός σου ἐργασίαν. adde cap.116. 123.134. 166. &c.

Ἀγάπη, Theophilus Antecessor lib. 3. tit. 1. §.6. ὅθεν ἀκόλουθόν ἐςι λέγειν οὐκ *in capita*, ἀλλ' *in stirpem* διαιρεῖσθαι τὴν τοῦ τελευτήσαντος περιουσίαν. Ubi Scholiastes, *in stirpem*, κατὰ σειρὰν, exponit: *in capita* verò ἐν ἀγάπῃ, ἤγουν ἐξ ἰσότητος. Ita rursum §.ult.

ΑΓΑΠΗΣΙΑ'ΡΗΣ, *Amasius*, *Amator*, ἐρώμενος, ἐραςής. Αγαπησιαριὰ, *Amatrix*, ἐραςρία. Αγαπητερὸς, *Amabilis*, *placidus*, ἐρωτικὸς, ἐράσμιος. Αγαπητικὰ, *Favorabiliter*, φιλικῶς.

Αγαπητικὴ, *Scortum*, *pellex*, *Amasia*, *concubina*, μαχλὰς, ἐρωμένη. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 192. καὶ ἂν οὐκ εἶχεν κανένα γνήσιον τέκνον, ἀμὴ εἶχεν τέκνα ἐκ τῆς ἀγαπητικῆς του, &c.

ΑΓΑΠΗΤΟΣ, Scribit Nicolaus Alemannus in Not. ad Procopij Anecdota, Christianos, ἀγαπητοὺς nominare consuevisse, quos sibi in fratres & amicos peculiares adsciscebant: ac Felicem Pap. IV. cùm adhuc Laïcus freternam fidem Justiniano jurasset, exinde Ιουςινιανοῦ ἀγαπητὸν appellari in Romanorum Pontificum Serie Græcè conscripta.

Ἀγαπητοὶ dicti præterea *mulierum devotarum asseclæ, & cohabitatores*: quæ & ipsæ Ἀγαπηταὶ dicuntur apud Epiphanium Hæresi 78. Justinianus in Nov. 6. cap. 6. βουλόμεθα δὲ καὶ αὐτὰς τὰς ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ ἀγομένας διακόνους, εἴτε ἐκ χηρείας, εἴτε ἐκ παρθενίας, μήτινας συνόντας ἔχειν, ἐν τάξει δῆθεν ἀδελφῶν, ἢ συγγενῶν, ἢ τῶν καλουμένων Ἀγαπητῶν, (τοῖς γὰρ τοιούτοις ὀνόμασι χρώμεναι πάσης πονηρᾶς ὑπόψεως τὸν ἑαυτῶν πληροῦσι βίον) ἀλλ' ἢ καθ' ἑαυτὰς οἰκεῖν, ἢ γονεῦσι μόνοις καὶ παισὶ, &c. adde Joannem Antiochenum in Nomocanone tit. 25. & Photium in Nomocan. tit. 8. cap. 14. & quæ annotamus in Gloss. med. Lat. in *Agapeta*.

ΑΓΑΡΙΖΕΙΝ, *Rudere*, vocem asini edere. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἀλλὰ ἐγὼ φοβηθῆ σὲ ἤθελα ἂν δὲν ἤθελα σὲ ἀκούειν νὰ ἀγαρίζῃς. Ubi Gr. ἀλλ' εὖ ἴσθι ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκώμενον ἤκουσα.

ΑΓΑΡΙΟΝ. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 223. ἔλαχεν κακὸν ῥίζικον, περιέστη τὸ ἀγάριον, ἢ (*vel*) ἀσθένισεν.

ΑΓΑΡΟΣ, Vide in Ἄγυρος.

ΑΓΑΣ, in Glossis Græcobarb. ἡ πλῶσις τοῦ ἀσραγάλου, τὸ πέσιμον, ἢ τὸ εὔγαρμα τοῦ κοκκίου.

ΑΓΑΣΟΠΕΡΤΑΙ, in Glossis Græcobarb. οἱ τοὺς τελώνας μηνύοντες τὰ τέλη, ὑπὸ κάμνουσιν νῶσιν τοὺς τελώνας, ἤτοι μαρτζάδες.

ΑΓΑΣΤΕΡΑ. Vide Γαςέρα.

ΑΓΑΣΥΛΛΟΥ, *Ammoniacum*, apud interpolat. Dioscoridis cap. 504.

ΑΓΑΦΤΙΚΟΣ, *Amatorius*, Ἐρωτικός.

ΑΓΓΑΘΑ, *Stuppa*. Glossæ Lat. Græc. *stuppa*, Κάνναβις, στύβης, ἀγγάθα. In MS. στύβη. vox ἀγγάτα abest. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἀπελαγκάθια διάλεγε ῥόδα καὶ ἄλλα ἄνθη.

Idem lib. 3.

Ῥόδον ὀντανακόπτουσι ἀγγάθη ἀπὸ τὴν ῥίζαν.

ΑΓΓΑΛΙΑΖΕΙΝ, *Complecti*, ἀγκαλίζεσθαι, περιπλέκεσθαι, περιλαμβάνειν.

ΑΓΓΑΡΕΙΑ, Græcis IC. dicitur ἡ πάροδος διὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ ἢ ἡ δρόμον ἔχουσα. Παραγγαρεία verò ἡ πάροδος διὰ τῆς πλατείας ὁδοῦ.

Ἀγγαρεύεσθαι & παραγγαρεύεσθαι, *Angariis & Parangariis onerari*, in Basil.

Ἀγγαροντάδες, *Angarij*, qui *Pedelli*, *compulsores injusti & exactores* dicuntur Ugutioni & Joanni de Janua, Glossæ Græcobarb. ἀγγαρεύεται, ἐγγυᾶται, ὑπὸ τῶν ἀγγαρευτῶν καλεῖται, ἀπὸ τοὺς ἀγγαροντάδες κρατεῖται. Alibi: οἱ δοῦλοι τῆς αὐλῆς περισκοποῦντες πολλὰ τοὺς φορολόγους ἦσαν ἀγκαροντάδες. Vide Gloss. med. Lat. in Angariæ.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ, *Nuntiationes novi operis*. In Basil. lib. 58.

ΑΓΓΕΛΙΚΟΣ βίος, *vita Monastica*. Quippe, ut est in vita S. Nili junioris p. 127. μοναχὸς ἐστὶν ἄγγελος, τὸ δὲ ἔργον αὐτοῦ ἐστὶν ἔλεος, εἰρήνη, θυσία αἰνέσεως. ὥσπερ γὰρ οἱ ἄγγελοι τῷ μετὰ Θεῷ ἀδιαλείπτως θυσίαν αἰνέσεως προσφέρουσιν, ἐν ἀλλήλοις δὲ εἰρήνην ἀγαπητικῶς κέκτηνται, ἐλεοῦσι δὲ καὶ ἀντιλαμβάνονται τῶν ἀνθρώπων, ὡς μικροτέρων ἀδελφῶν, οὕτω δεῖ καὶ τὸν ἀληθῆ μοναχὸν ἔλεος μετὰ ἐπιδείκνυσθαι πρὸς τοὺς ἐλαχιστοτέρους καὶ ξένους τῶν ἀδελφῶν, ἀγαπᾶν δὲ ἐν εἰρήνῃ τοὺς ἰσοτίμους, τοῖς δὲ προκόπτουσι μὴ φθονεῖν, &c. Infrà: ἀφ' οὗ γάρ τις μονάσῃ, οὐκέτι διαμένει ἐστὶν ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐκ τῶν δύο ἕν, ἢ ἄγγελος, ἢ δαίμων φανήσεται: Theodorus Studita in Epist. ad Gregorium filium: καὶ οὕπω λέγω ὅτι οἱ πάντες οἱ ἔξοχοι τῶν θεοφόρων πατέρων καὶ μοναχοὶ γεγόνασι, καὶ τὸν μοναχικὸν βίον εἰς ἀγγελικὴν ἐνθεάζουσι. Hinc Monachorum ἀγγελικὴ πολιτεία appellatur apud Isidorum Pelusiotam lib. 1. Epist. 92. Joann. Moschum in Limon. cap. 168. &c. ἀγγέλων πολιτεία, apud Theodoritum lib. 4. Hist. Eccl. cap. 21. ἰσάγγελος πολιτεία, in vita MS. S. Theodori Syceotæ, in Vita S. Germani Hegumeni n. 5. in Vita S. Theophanis Confessor. n. 14. & in Martyrio SS. xx. Patrum Sabaïtarum n. 74. ἀγγελικὴ κατάστασις, in Novella Justiniani 133. c. 6. ἰσάγγελος βίος, apud S. Cyrillum in Catech. 4. ἀσκητικὴ εἴτ' οὖν ἀγγελικὴ ἀγωγή τε καὶ πολιτεία, apud Eugenium Nomophylacem in Synodico recitari solito in Dominica Orthodoxiæ: ἀσώματος ἀγωγὴ καὶ πολιτεία, apud Sozomenum lib. 3. cap. 14. τῶν ἀσωμάτων βίος ἐν σώμασι, apud eundem Theodoritum lib. 3. cap. 24. τὸ ἀγγελικὸν ἐπάγγελμα τῆς μοναδικῆς πολιτείας, In Menologio Basilij 6. Maij in S. Pachomio, quia etiam præscriptum aiunt ab Angelo, ut est in Actis ejusdem S. Pachomij n. 15. & apud Constantinum Acropolitam de S. Joanne Damasceno n. 46. Ammon Episcopus de Vita ejusdem SS. Pachomij Theodori n. 5. οἴδατε, ἀδελφοὶ, ὅτι τῶν μοναζόντων καὶ ἀσπαρθένων ὁ βίος ὑπερβαίνων τὴν τῶν ἀνθρώπων πολιτείαν τυγχάνει, &c. Vide præterea S. Basilium Epist. 1. 42. Gregorium Nazianzenum Jambo 18. Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. n. 4 Menologium Basilij 14. Martij, 6. Maij, Goarum ad Euchologium, p. 472. & quæ adnotamus ad Alexiadem p. 263. & in Gloss. med. Latin. in Ver. *Angelus*.

Ἀγγελικὴ ἐσθὴς, *Vestis Monachica*, Symeon Thessalon. de Pœnitentia: ἐν ταύτῃ δὲ τῇ μετανοίᾳ καὶ τὸ ἱερώτατον περιλαμβάνεται σχῆμα τῶν μοναχῶν, ὃ δὴ καὶ ἀγγελικὸν ἐστὶ καὶ καλεῖται, ὡς τὴν ἐκείνων μιμούμενον καὶ ἐπαγγελόμενον ἁγνείαν, ἀκτησίαν, ὕμνους, προσευχὰς, ὑπακοήν τε καὶ καθαρότητα.

Ἀγγελικὸν ἔνδυμα, apud Gregorium in Vita S. Basilij jun. n. 30. τὸ τῶν μοναχῶν ἀγγελοπρεπὲς ἔνδυμα, in Vita Bacchi junioris Mart. σχῆμα τὸ ἀγγελικὸν, apud S. Ephræmium in Vita S. Abramij n. 37. In Martyrio S. Niconis n. 14. In Vita S. Nili junior. p. 112. in Vita S. Nicolai Studitæ p. 944. apud Gregorium Protosyncellum Hieromon. In Responsione in professionem fidei Marci Ephesij. ἀγγελικὴ ἀκολουθία, in Vita S. Nili junioris p. 96. Vide in Σχῆμα.

ΑΓΓΕΛΙΚΟΙ, Hæretici sic dicti, inquit S. Augustinus, quòd *in Angelorum cultum inclinarent*, vel ut Epiphanius hæresi 60. quia mundum ab Angelis creatum esse dicebant, ὑπὸ ἀγγέλων τὸν κόσμον γεγενῆσθαι. Vide Zonaram & Balsamonem ad Can. 35. Concilij Laodiceni, & alios.

ΑΓΓΕΛΙΤΑΙ, Hæretici, qui dicunt alium quidem esse patrem, alium filium, aliumque Spiritum sanctum, &c. sic appellati ex loco ita dicto Alexandriæ, ut ait Timotheus Presb. Vide Nicephor. Callist. lib. 18. cap. 49.

ΑΓΓΙΔΕΣ, *Vascula*, Ἀγγεῖα. Agapius in Geoponico cap. 174. ἤτις ἐστὶ χόρτον γεμάτο ἀγγίδες λεπταῖς, &c. adde cap. 190.

ΑΓΓΙΖΕΙΝ, *Tangere*, ψηλαφᾶν.

ΑΓΓΙΛΟΝΑ, *Aculeus*, Gall. *Aiguillon*. Agapius in Geoponico cap. 154. ἔπαρε ἀγριαγκύρα, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μικρὰ ὅπου εἶναι ὡσὰν βελάνια, καὶ ἔχουν ἀγγιλόνας.

Ἀγγελώνειν, *Acuere*. Corona pretiosa: Νὰ ἀγγελώνῃ, *Pungere*, Κεντεῖν.

Ἀγγελωτὸς, *Acutus*. Demetrius Zenus in Batrachomachia:

Καὶ κοῦρλα τὰ ἀγγελωτὰ εἴχασι γιακοντάρια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Φοβοῦντας τὰς ἀγγελωτὰς τῶν γυναικῶν σαΐτας.

& lib. 5.

Ταρκάσια πλουσιοκάμωτα ἦτον ὁ νέος ζωσμένος.

Ε'μορφα ϰ ἐγέμασι ἀγϛελοϛῶς σαΐταις.

ΑΓΓΙΝΑΡΙΑ', *Acorna*, Α'κορνα, herba spinosa, de qua Theophrastus,& ex eo, & aliis, Ruellius. Apud Portium, ἀϛκυναειὰ, *Carduus*, σκόλυμος, exponitur. Apud Agapium in Geoponico, cap.112. inscribitur, διὰ ταῖς ἀγϛινάραις.

ΑΓΓΙ'Σ, *Cuspis*, *acies*, ἀκίς. Glossæ Oppiani: Γλωχῖνας, Αγγίδας.

Α'ΓΓΙ'ΣΤΡΙ, *Hamus*, Α'γϛιϛρον, in Corona pretiosa.

ΑΓΓΟΥΡΙ'ΔΑ, Αγκϑρίδα, *Omphacium*, ὀμφάκιον; Corona pretiosa: Αϛκϑρίδα, *Uva acerba*, Ο'μφαξ. Vide Agapium Cretensem in Geoponico cap. 63. 170.

ΑΓΓΟΥ'ΡΙΟΝ, Αγκϑ́ειον,*Cucumer*.Glossæ MSS. Σικύα, τα ἀγϛϑ́εια. Lexicon MS. Reg. Cod. 2062. Σικύα, τα ἀϛκϑ́εια, ϰ σικυήλατον. Glossæ Jatricæ MSS.ex Cod.1673.ἀγριοσύκιον, ἄγριον ἀγϛϑ́ειν. σύκιον ϭ τὸ ἀγγϑ́ειν καλεῖται. Psellus περὶ βρωμάτων, MS. Ex Cod.Reg.1177. ἀϛκϑ́εια τα λεγόμενα σίδ ψυχρὰ ϰ ὑγρα. habetur hæc vox passim, ut apud Achmetem cap. 243. Aëtium, à quo primò usum censet Ruellius, Simeonem Sethi de Alimentis: Agapium Cretensem in Geoponico cap.59. 111. 115. 123. &c. Vide Francisc. Richardum de Insula S. Irenes pag 37. & Salmasium ad Plin. Occurrit apud Leonem Grammaticum in Michaele Theophili filio p. 466. nescio quis Michaël Πραιπόσιτος ἀγϛϑ́ρης, quem Αγϛϑ́ρίω vocat Nicetas Paphlago in Vita S.Ignatij Patr. Constant. Τετράγϛϑρον, eâdem notione. Suidas, σικύα, τα τετράγϛϑρα. Moschopulus: σικύα, οἱ νῦν ἰδίως πέπονες καὶ τα κοινῶς τετράγϛϑρα. Constantinus Porphyrog. de Adm. Imp. de quodam Castro: Τετράγϛϑ́ειν ϭ καλεῖται, διὰ τὸ εἶναι αὐτό μικρὸν δίκην ἀγϛϑ́ρίϑ. Simeon Sethi de Alimentis: τα λεγόμενα τετράγϛϑρα ψυχρὰ εἰσιν, &c. aliud tamen est ἀγϛϑ́ριον, aliud τετράγϛϑρον, apud Achmetem loco citato: εἰ ϭ ἀγϛϑ́ρια, εὑρήσῃ πλοῦτον ἄπιϛον· εἰ ϭ τετράγϛϑρα, μείζων ἡ κρίσις ϗ πιϛοτέρα.

Α'γϛϑρωτὸν, Gestamen capitis Bardariotarum, quod cucumeris speciem referret. Codinus de offic. aulæ Constantinopolit. cap. 5. n.53. ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς Περσικὸν φόρεμα, Αγϛϑρωτὸν ὀνομαζόμενον.

Αγριάγκϑρον, *Agrestis cucumer*, apud Agapium in Geoponico cap.153.

Αγριαϛκϑρέα, in Orneosophio cap.42. ἀγριαϛκϑρέας ῥίζαν μετὰ ὄξϑς. Alibi: ἡ ἀγριαγκϑρέας ῥίζαν πελεκίσας, ποίησον ὥσπερ ὑποθέτον. adde pag. 212. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Αγριαϛκϑρέα, ἐλατήριον. Vide Ruellium lib.3. cap.140.

Α'ΓΓΟΥΡΟΣ, *Placenta ex melle*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Α'γϛϑρος, τὸ μελίπηκτον. Hesychio, εἶδος πλακϑ́ντος. Michaël Psellus de Grammatica,MS.

Α'γϛϑρος, τὸ μελίπηκτον, Αἰδαίνειν, μεμηνέναι.

Α'ΓΓΥΛΑΣ, *Aquila*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 3. κεφαλὴν μικρὰν ὁμαλὴν ἐπάνω, ὡς ὁ ἀγϛύλας καλϑ́μενος ἀετὸς, γλῶσσαν μέλαιναν.

Α'ΓΓΥΡΑ, Joan. Cananus de Bello Constantinopolit. ἕτεροι δὲ σκαλάρια ϛερεὰ ϰ μεγάλα, ϗ τα πάντα μετὰ σιδήρων, καὶ πλοκάδας δὲ ἄλλοι, ϰ παβέζια δὲ ἄλλοι, ἄλλοι δὲ ἀγϛύρας σιδηρέας, ϰ ἄλλο πολεμικὸν ἔργον ἔφερον ἀνὰ χεῖρας. Infrà: οἱ δὲ καὶ μὲ τας ἀγγύρας, ϰ τας φάλκας ἐκείνας. *Uncos* & *anchoras* vertit Allatius.

Α'ΓΓΩΝΕΣ, *Angones*. Suidas: ἄγϛωνες ἐπιχώρια δόρατα, παρὰ Φράγγοις. Eustathius ad Odyss. T. ἄγγων, εἶδος δόρατος φραγκικϑ̃, ὅτε λίαν μικρϑ̃ φασιν, ὅτε μεγάλϑ, ϑ̓ τὸ πλεῖϛον σιδήρῳ περιέχεται, ϑ̓ παρὰ τῷ Λυκόφρονι σίγυμνον, ἐκεῖνο γδ ὁλοσίδηρον. Etymolog. ἄγϛωνες, δοράτια ϑ̓ λίαν σμικρὰ, ἀλλ' ϑ̓δὲ μεγάλα, ἀλλ' ὅσον ἀκοντίζεσθαι, εἴπϑ δέησοι. Quæ desumpsit ab Agathia, à quo ἄγϛωνες ita describuntur lib.1. Pachymeres lib.12. cap.30. αὐτοὶ δὲ μετὰ πελλῶν ϰ παλτῶν ἐπιχωρίων δοράτων, ἃ δὴ τὸ παλαιὸν Α'γϛωνες ἐκαλοῦντο. Vide Gloss. med. Lat.in *Angones*.

Αγϛινάρη, Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Στὸ ἕνα χέρη βάϛαζε σαΐτα μετ' ἀγϛινάρη,
Κείς τότερον τα ῥόγκενα βάϛα μὲ τὸ δοξάρη.

Menesius lrgit Αγϛωνάρη, at editus præfert ἀγϛινάρη, tametsi idem fortè sit quod ἀγϛωνάρη.

Α'ΓΔΑΡΤΟΣ, pro ἄδαρτος, Glossæ Græcobarb. ϑ̓ δεδαρμένον, ἄδαρτον, ἄγδαρτον.

Α'ΓΕΛΑ'ΔΑ, *Vacca*, *juvenca*. Corona pretiosa: ἀγελάδα, *juvenca*, δάμαλις. Α'γελάδα ἐγκαϛρωμένη, *Forda*, *Horda*, βϑ̃ς ἐγκύμων. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.5.

Καὶ ὥσπερ λέων εἰς τὴν μάνδραν τῶν βοῶν ποτ' ἐξορμήσῃ,
Καὶ λαιμὸν τινος σωπρίψει, ἀγελάδας, ἢ τὸν μόσχϑ.

Nomocanon Coteleriani n. 70. εἴ τις ἱερεὺς φάγῃ γαλα ἀπὸ ἀγελάδι, Occurrit rursum n. 274. & apud Agapium Cretensem in Geoponico cap.75.157.&c.

Αγελαδάκι, *Bucula*, βοΐδιον.

ΑΓΕΛΑ'ΡΙΟΣ, Α'ΓΕΛΛΑ'ΡΙΟΣ, *Dux gregis*, *Armentarius*. Cyrillus in Lexico: ἀγελάριοι, διὰ τὸ ἄγειν παρά τινος τα ζῶα, ἢ τα κτήνη. Leges Georgicæ tit.3. §.1. ἐαν ὁ ἀγελλάριος βϑ̃ν παραλαβὼν ἀπολέσῃ, &c. Ita passim hoc capite.

ΑΓΕΛΙΑΖΕΙΝ, *Simul instar gregis coire*. Canon pœnitentialis Joannis Chrysostomi nomen præferens MS. ἐαν τις ἀργολογῶν ϰ ἀγελιάζων, ἐπιτιμάσθω ἡμέρας ιβ. μετανοίας ϑ̓ ξηροφαγῶν.

ΑΓΕΝΤΕΣΗΡΙ'ΒΟΥΣ, *Agens in rebus*, apud S. Athanasium in Apol. ad Constantium p. 679. de hoc officio diximus in Gloss. Med. Lat.

Α'ΓΕΣΤΑ, *Aggestus*, *Agger*: quomodo *Arena aggestum* dixit Epitome Victoris in Caligula. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 26. οἱ δὲ Ρωμαῖοι ξυνέθεσαν τὴν λεγομένην ἀγέϛαν, τῇ Ρωμαίων φωνῇ. δενδροτομήσαντες γδ ἐπάλληλα ξύλα τῇ σωθήκῃ καταϛορέσαντες, ἀπείρξαν ὡς ἐνῆν τὴν εὐθεῖαν πορείαν τῆς πόλεως. Eadem verba adducuntur apud Suidam in Α'κεσα,ubi ait esse Ρωμαϊκὸν τι μηχάνημα ἐκ δενδροτομίας πρὸς ἐρυμνότητα μετασκευαζόμενον. Menesius ἀκέϛα emendat. Verùm Α'κεσα etiam legitur in Lexico MS. Reg. in quo eadem verba habentur, uti monuimus in Gloss. med. Lat. *In Aggestus*. At idem Suidas alibi ἀγέϛα Legit: Α'γεϛα, inquit, πολεμικὸν μηχάνημα ἐκ λίθων ϰ ξύλων ϗ χϑ̃ ἐγειρόμενον. Τϑ̃το δὲ οἱ ἐργαζόμενοι προκάλυμμα τιθέασιν ἐξ αἰγείων τριχῶν τῶν καλϑμένων Κιλικίων. Evagrius,lib.4.cap.27. ex Procopio: ἄϛικρϑ τὸ χῶματος, ὅπερ ἄγεϛα πρὸς Ρωμαίων κέκληται. Paulo antè ejusmodi *aggestus* hisce verbis describit: ἔτω τε κατὰ σμικρὸν ἐποικοδομῶν τοῖς ξύλοις τε ϰ τῷ χώματι, ϰ τῇ πόλει προσιὼν, τοσϑ̃τον εἰς ὕψος ἦρε, ϰ τὸ τεῖχος ὑπερήλατο, &c. rursum λαγωνίδας μικρὰς ἀγαγόντες τε θεῖα ἅμα συμπίπϑ, ϰ τῶν ἄλλων εὐκαταφλέκτων ὑλῶν κατὰ τῆς καλϑμένης ἀγέϛας ἀπεσφενδόνησεν.

Α'ΓΖΕΣΤΟΣ, *Incoctus*. Glossæ Græcobarb. Ανόζεϛα, τα μὴ ἐζεσμένα, ἄγζεϛα, ἢ ἄβρασα.

Α'ΓΙΑ. Vide in Δῶρον.

Α'ΓΙΑ'ΔΕΣ, *Pedites oriundi ex Asia*, Laonicus lib.7. ἕτεροι ἄλλοι δ' ἂν οἱ Ασιανοὶ, Αϛιάδες καλϑ́μενοι, πεζός τε ὅμιλος, ἐπὶ τε τας χεῖρας τὸ ϛρατὸ χωρϑ́μενος διαλελεῖ. Eodem lib. p.176. ubi edit. Reg. præfert, ἡ τὸ Ασιας ϛρατηγὸν, alia habet Αγίας.

Α'ΓΙΑ'ΖΟΥΣΑ, in Glossis jatricis MSS. Neophyti monachi, ἡ λευκὴ ῥητίνη. *Alba resina*.

ΑΓΙ'ΑΣΜΑ, Suidæ, ὁ θεῖος ναὸς, ex Davidis Psalmo 114. 2. ἐγενήθη Ιϑδαία ἁγίασμα αὐτϑ̃. Ita pro templo

templo non semel usurpant 70. Interpretes. Pro ipsa verò templi sanctiori parte, seu Bemate, in quo sacrificium peragitur, Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap. 15.

ΑΓΙΑΣΜΑ, *Sacramentum Ecclesiæ quodvis.* Ἁγίασμα τοῦ κυριακοῦ σώματος καὶ αἵματος, *Sacramentum corporis & sanguinis Dominici*, in Cod. Canonum Eccl. Afric. c. 37. Et Can. 57. καὶ ἐν αὐτῇ τῷ Χριστῷ πιστεύσαντες, τῆς τριάδος ἁγιάσματα ὑπεδέξαντο, *Trinitatis Sacramenta perceperint.* Infrà: διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς χειρὸς ἀναδεχθῶσιν εἰς τὴν μίαν ἐκκλησίαν, ἣ, ὡς εἴρηται, περιστερὰν καὶ μόνην μητέρα τῶν Χριστιανῶν, ἐν ᾗ πάντα τὰ ἁγιάσματα σωτηριωδῶς αἰώνια καὶ ζωτικὰ παραλαμβάνονται. Adde Can. 72. sed præsertim

Ἁγιάσματα sunt ipsa ἅγια, seu *sacra Eucharistia.* Liturgia S. Basilij: καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ, ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων, ἑνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ σώματι καὶ αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου, &c. Infrà: δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ὑποδέχεσθαι τὴν ἐλπίδα τῶν ἁγιασμάτων σου εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου. Joannes Damascenus de Hæresibus n. 95. καὶ τηνικαῦτα τῆς προσφορᾶς τῶν ἁγιασμάτων μετέχειν, ἡνίκα μέλλει ταῦτα προσκομίζεσθαι. Ubi observandum dici ἁγιάσματα etiam ante consecrationem. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ p. 876. εἶθ' οὕτως μετασχὼν τῶν ἁγιασμάτων τῶν ζωοποιῶν ἐκείνων, &c. Scholiastes Harmenopuli ad Epitom. Canon. in jure Græco-Rom. οὔτε λαϊκὸς θείων ἁγιασμάτων ἀξιωθεὶς, &c. Rursum: μήτε πιεῖν μήτε φαγεῖν δυναμένοις οὐ δεῖ τῶν ἁγιασμάτων μεταδιδόναι. Utuntur alij passim, S. Basilius Magn. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Letoium, Basilius Seleuciensis de Vita S. Theclæ lib. 2. c. 18. Balsamon ad Concil. Carthag. Can. 61. Pachymeres lib. 4. Hist. cap. 3. & alij.

Ἁγιασμὸς, eâdem notione, in Vita S. Mariæ Ægyptiacæ n. 32. Acta S. Maximi Confess. p. 33. καὶ μετὰ τὸν ἁγιασμὸν τοῦ ἄρτου, ὕψωσεν αὐτὸν, λέγων, Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις. Tomus Unionis sub Constantino & Romano in jure Græco-Rom. p. 107. ἀμέτοχον εἶναι τῆς τοῦ ἁγιασμοῦ μεταλήψεως. apud Marcum Ephesium de sacra Liturgia, ἁγιασμὸς δώρων, ita etiam ἁγιασμοῦ μετάληψις, apud Balsamonem ad Can. 4. S. Basilij.

ΑΓΙΑΣΜΑ, *Aqua benedicta*, seu precibus & benedictione à Sacerdote Consecrata: hanc enim vocem numero singulari id præsertim significare observat Goarus; cùm numero multitudinis, corporis & sanguinis Dominici perceptionem potissimùm denotet. Vide Vitam S. Euthymij n. 45. Aquæ verò duplex est ἁγιασμὸς, seu benedictionis illius ritus: alter μέγας, alter μικρὸς appellatur.

Ἁγιασμὸς μέγας, dicitur *Aquæ benedictio*, quæ fit in sanctis Theophaniis, cujus ordo seu officium habetur in Euchologio pag. 453. hoc titulo: ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, Ubi hujusmodi aquæ consecrandæ ritus describitur. Primitùs verò fiebat ista Benedictio in Festi μεσονυκτίῳ, ut Auctor est Chrysostomus in Homil. de baptismo Christi: postea instituit Petrus Fullo Episcopus Antiochenus τὴν τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς Θεοφανείοις ἐπίκλησιν ἐν τῇ ἑσπέρᾳ γίνεσθαι, ut scribit Theodorus Lector Ecl. 1. & ex eo Cedrenus: qui quidem ritus deinceps obtinuit, ut ex Pachymere lib. 7. cap. 7. initio, & aliis docemur. Hanc Aquarum benedictionem ἁγίασμα τῶν Φώτων vocat Joannes jejunator in Pœnitentiali p. 88. quia Φῶτα Festum Epiphaniæ appellatur, quo loco aquæ istius usum Græcis peculiarem fuisse indicat: cùm enim, ut habet Allatius lib. 3. de Consens. utriusque Eccl. cap. 9. n. 1. in solemnitatibus Paschæ & Christi Natalium, solemni ritu ferè omnes communicent, qui difficultate præpeditus ad Communionem non accedit, aquam die Epiphaniæ sacro benedictam, quam in vase retinet Sacerdos in medio Ecclesiæ, quantum Cochlear capit, haurit: sic porrò jejunator, de iis qui in pœnitentia sunt: ὅτε καὶ ἂν θέλῃ τὰ τε Χριστοῦ γέννα, καὶ τὰ Φῶτα, καὶ τὰς τρεῖς τοῦ Πάσχα ἡμέρας, ἤτοι τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ, καὶ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ, καὶ τῇ μεγάλῃ κυριακῇ, καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τὴν μνήμην ἀντὶ κοινωνίας μεταλαμβάνειν ἁγίασμα τῶν Φώτων, καὶ οὕτω διαλύειν. Ubi perperam editum, ἄν τι, pro ἀντὶ, unde mendum inesse perperam suspicatus est Morinus. Hæc dilucidiùs explicat Joannes Monachus in Canonario p. 112. agens de iisdem qui in pœnitentia sunt: ἀντὶ κοινωνίας ὀφείλει ἁγίασμα πίνειν τῶν ἁγίων Θεοφανείων, καὶ οὕτω διαλύειν. Hunc ritum attigit præterea Nomocanon editus Coteleriamus n. 400. ἐὰν τυχόν τις σφάξῃ, μὴ μεταλαβέτω, ἀλλὰ πίνων ἁγίασμα τῇ αὔριον μεταλαβέτω. Ita ἁγιάσματος μεταλαμβάνειν usurpatur in n. 411. & in precibus quæ in ejusmodi benedictione canuntur, in Euchologio ex Cod. Cryptoferratensi, p. 461. & Anthologio: ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι ἁγιασμοῦ, διὰ τῆς τῶν ὑδάτων τούτων μεταλήψεως, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Sed & in istius aquæ Benedictionis ritu, tum Sacerdos, & Clerici, tum qui adest populus, ex ea communicant: postquàm enim Sacerdos, pretiosâ & vivifica cruce in aquam immissa, hanc benedixit, Clerici Troparium Ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, &c. pluries repetunt, donec πάντες μεταλάβωσι καὶ ἁγιασθῶσι, id est, per aspersionem, ut est in Euchologio Allatiano: quod etiam habetur in Anthologio Arcudij: ἄρχεται ῥαίνειν ὁ ἱερεὺς τὸν λαὸν ἐκ τοῦ ἁγίου ὕδατος, εἶθ' οὕτως ἀπογεύεται ἐξ αὐτοῦ μετὰ τὸ συστεῖλαι τὰ ἅγια, καὶ δίδωσι καὶ τῷ λαῷ, καὶ μετὰ τὸ πιεῖν ἅπαντα τὸν λαὸν, εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ. Armenios eodem die Epiphaniæ festo aquarum benedictionem Cruce pariter in eas immissa peragere observat Adamus Olearius in itinerario Moscovitico & Persico ad an. 1637. Vide Codinum de offic. cap. 8. & Christophorum Angelum de Hodierno Græcorum statu cap. 15. Ex hac aquâ præterea Sacerdotes, Clerici, & populus hauriunt, quam domum asportant, ut eâ hanc aspergant. Unde in precibus quas à Sacerdote in ejusmodi aquæ Theophaniorum benedictione dictas innuimus, illa erat: ὑπὲρ τῶν ἀντλούντων καὶ ἀρυομένων εἰς ἁγιασμὸν οἴκων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. quò etiam spectant quæ habet Nomocanon Coteleriamus n. 127. De hoc ritu agit præterea Chrysostomus in Homil. suprà laudata: ταύτῃ γὰρ ἐστὶν ἡμέρᾳ καθ' ἣν ἐβαπτίσατο, καὶ τὴν τῶν ὑδάτων ἡγίασε φύσιν· διά τε τοῦτο καὶ μεσονυκτίῳ κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην, ἅπαντες ὑδρευσάμενοι, οἴκαδε τὰ νάματα ἀποτίθενται, καὶ εἰς ἐνιαυτὸν φυλάττουσιν, ἅτε δὴ σήμερον ἁγιασθέντων τῶν ὑδάτων. Sed & ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, in medicamentis adhiberi interdum, docemur ex Myrepso sect. 7. cap. 6. Observat denique Goarus p. 451. 467. duplicem esse apud Græcos aquæ Epiphaniorum benedictionem, alteram quæ in Festi Pervigilio benedicitur, ex qua bibitur, populus aspergitur, domúsque lustrantur: alteram inter missarum sacra ipso die festo dedicatam, ut sanctiorem, pœnitentibus Eucharistiæ communionis privatis propinari, eámque summâ religione à Græcis asservari; utramque verò ἁγιασμὸν τῶν Φώτων, καὶ ἀφ' ἑσπέρας καὶ πρωῒ, priorem denique ἀλειτούργητον, alteram λειτουργηθεῖσαν appellari.

Ἁγιασμὸς μικρὸς, dicitur altera aquæ benedictio, quæ singulis mensibus fit, vel in quacunque urgente necessitate, cujus ordo seu officium habetur in Cod. Colbertéo 6041. hac Epigraphe: Ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ γινομένη κατὰ ἀρχιμηνίαν. Et in Euchologio

p. 441.

p 441. hoc etiam titulo: Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ, quomodo perinde appellatur à Codino de Offic. cap. 14. n. 27. Idem n. 26. δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι κατὰ τὰς τῶν μηνῶν ἑκάστων ἀρχὰς γίνεται ἁγιασμὸς ἐν τῷ παλατίῳ, ἄνευ μόνου τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ τοῦ Ἰανουαρίου· κατὰ γὰρ τούτους, τοῦ μὲν ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, τοῦ δὲ ἐν ἕκτῃ γίνεται, Deinde numeris sequentibus, quâ ratione fiat, describit. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. n. 12. νὰ καλέσητε τοὺς ἱερεῖς, νὰ ψάλλουν παράκλησιν τῆς Θεοτόκου, νὰ καμοῦν καὶ μικρὸν ἁγιασμὸν, εἶτα νὰ λειτουργοῦν, &c. Laudatur liber Nicephori Patr. Constantinopolit. περὶ διαφόρων ὑποθέσεων, cujus primum caput est περὶ τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ.

Ἁγιασμὸς præterea appellatur Typicum S. Sabæ cap. 19. ἐξελθόντων δὲ ἡμῶν ἐν τῷ νάρθηκι, γίνεται ὁ ἁγιασμὸς ἀπαραλλάκτως, ὡς προδεδήλωται. Infrà: καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ βρύσει, ἢ ἐν τῇ πηγῇ τοῦ ὕδατος, καὶ ἐκτελεῖται καθεξῆς ἐκεῖσε ἡ τοῦ ἁγιασμοῦ ἀκολουθία, καὶ μετὰ τὸ ῥαντισθῆναι πάντας ἐκ τοῦ ἁγιασθέντος ὕδατος, &c. Pachymeres lib. 7. cap. 5. ἐπέφωσκεν ἡ ἡμέρα, καὶ οἱ μὲν ἐπιβατηρίους εὐχὰς ἐσχεδίαζον, ὡς ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καθαίρεσθαι προσδοκοῦντες· οἱ δὲ ἐτέλουν ἁγιασμοὺς τοὺς δι' ὕδατος, καὶ πρόσωα καὶ ἐξώσωα, ἀναστήματά τε καὶ κίονες, ἀλλὰ καὶ τίμιαι εἰκόνες τοῦ μεγάλου νεὼ διὰ τῆς τοῦ ὕδατος ἐπιρραντίσεως ἡγιάζοντο: Adde cap. 15. Syropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 4. c. 17. sect. 11. cap. 2. & Balsamonem ad Can. 5. Synodi Trullanæ: præterea Codinum cap. 14. n. 30. ubi, καὶ τοῦ ἁγιάσματος διὰ τῶν δακτύλων, ὡς ἔθος, ἀψάμενος, περιχρίει τὸ μέτωπον τοῦ Βασιλέως. Adde etiam n. 27. Euchologium p. 641. &c.

ΑΓΙΑΣΜΑ, *Panis benedictus*. εὐλογία γὰρ ἁγιασμοῦ μετάδοσις ἐστι, ut est in Concil. Quinisexto can. 26. Codinus de Offic. cap. 17. n. 44. τοῦ διαδιδομένου τῷ λαῷ ἁγιάσματος, ὃ φαμὲν Ἀντίδωρον, αὖθις μετασχὼν, &c. Anthologium 25. Decemb. ἡ συνήθης εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ μεταλαμβάνομεν ἐξ αὐτοῦ πάντες οἱ ἀδελφοὶ εἰς ἁγιασμὸν ψυχῆς καὶ σώματος. Symeon Thessalonic. de sacris ordinat. cap. 7. extr. καὶ τὸ ἱερὸν τῷ λαῷ παρέχει ἀντίδωρον προσαγῇ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, δεικνύμενος ἤδη χειροτονηθεὶς καὶ μαρτυρούμενος τῷ λαῷ, καὶ μεταδιδοὺς ἁγιασμοῦ πᾶσι τῷ ἀντιδώρῳ. Pachymeres lib. 4. cap. 3. τρίτον, ὡς καὶ τοῖς υἱέσιν ἐκείνου (Σουλτάνου) τῷ ἰδίῳ μοναχῷ μεταδιδόναι τῶν ἁγιασμάτων κελεύσειεν, ἄδηλον ὂν, εἰ τῷ θείῳ λουτρῷ ἐτελέσθησαν. Adde lib. 7. cap. 15.

Ἁγιασματερὸν, *Vas aquæ benedictæ* ad Ecclesiarum limina. Vide Goarum ad Euchol. p. 451.

ΑΓΙΑΣΤΗΡΙΟΝ, *Baptisterium*. Theophanes an. 8. Leonis M. τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ τετράγωνον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τὸ ἁγιαστήριον. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτον σὲ κείνην τὴν μερίαν ἔμορφο μοναστήρι,
Μεκαλογράδες ἄξιαις, εἶτον ἁγιαστήρι.

ἍΓΙΌΓΡΑΦΑ, *Libri sanctæ Scripturæ*, apud Epiphanium lib. de Ponder. & S. Damascen. lib. 4. de orthod. fide cap. 18.

ΑΓΙΟΖΟΎΜΗ, Vilior cibus Monachorum, piscis fortè aut jusculum ex vilioribus, quod ἅγιον Ironicè appellaverint Monachi, cùm Abbates ac præcipui cibis lautioribus vescerentur, Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τρώγουν βαθρακοὺς, ἡμεῖς δὲ τ' ἁγιοζούμην.

Rursum:

Ἡμεῖς δὲ γοῦν ἐσθίομεν καθ' ὅλον τὸ ἁγιοζούμην.

Infrà:

Καὶ δίδουν μας, καὶ τρώγομεν, καὶ λέγουν το ἁγιοζούμην.

Rursum:

Κάλει λοιπὸν, ἡγούμενε, τοῦτον θερμαλαίαν,
Ναὶ μὴν καλεῖς ἁγιόζουμον διὰ τὴν ὁμωνυμίαν,
Τοῦτο δαμάζει πάντοτε τοὺς ταπεινοὺς ἀβάδας,
Τί μαγειρεύουν σήμερον, καὶ λέγουν ἁγιοζούμην,
Σηκώνω τὸ πινάκιν μου, καὶ βλέπω τὸ σκουτέλλιν,
Καὶ γ' ὁμοίως ἄνω θρίμματα, καὶ λέγουν ἁγιοζούμην.
Κουντῶ τὴν συψωμήτην μου, σύρνω την ἐκ τὸ μάτιν,
Καὶ λέγω τι ἐν τὸ τρώγομεν, καὶ λέγει ἁγιοζούμην.

Ibidem:

Πάντως πεινῶν ἀγανακτῶ, κοινοῦμαι εἰς τὸ ἁγιοζούμην.

Ibidem:

Ἐκεῖνοι τὰ λαυράκια, καὶ τοὺς τρανοὺς κεφάλους,
Ἡμεῖς δὲ τὸ βρωμόκαπνον ἐκεῖνον τὸ ἁγιοζούμην.

ΑΓΙΌΚΛΗΜΑ, *Caprifolium*, Herba, χαιρέφυλλον. Vide Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 18.

ΑΓΙΟΠΟΛΊΤΗΣ, Dictus unicè, Andreas patriâ Hierosolymitanus, Archiepiscopus Cretensis inter melodos celeberrimus; nam ἁγίαν πόλιν, Hierosolymam vocant. Balsamon in Medit. de convocatione ad sacras Monasteriorum ædes per tria signa: τῶν ἐν τῇ ὀρθρινῇ δοξολογίᾳ πρὸ τοῦ Ἀγιοπολίτου ψαλλομένων συνήθως ἐν ταῖς θείαις ἱεροτελεστίαις καὶ ταῖς ἑσπεριναῖς προσευχαῖς, &c. Infrà: χάριν δὲ τῆς τῶν θεοφθόγγων εὐαγγελίων ἀνακηρύξεως, καὶ λοιπῶν πανηγυρικῶν βιβλίων ἱερᾶς ἀναγνώσεως, καὶ τῆς ὅλης ἀκολουθίας τοῦ Ἀγιοπολίτου ἁπλῶς, τὸ μέγα σημαντήριον εὕρηται.

Ἁγιοπολιτικὸν στιχηρὸν, compositum ab eodem Andrea. Liturgia Præsanctificatorum ex Cod. Barberino: καὶ ὁ ψάλτης τὸ στιχηρὸν τὸ ἁγιοπολιτικόν. Vide Goari Euchologium p. 202. Idem Balsamon: πολλῶν δὲ σημαντηρίων οὐκ ἐστι χρεία Λατίνοις, καὶ Ἰταλοῖς, ὅτι μηδὲ ψαλτῳδημάτων Ἁγιοπολιτικῶν, ἀλλὰ μόνης τῆς Κιννύρας τοῦ Θεοπάτορος. Vide Allatium de Georgiis p. 318.

ΑΓΙΟΡΕΊΤΑΙ, *Monachi qui in montibus habitant*: οἱ ἐν ὄρει, S. Chrysostomo: οἱ ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ νάπαις ὁμιλοῦντες, Davidi Monacho in Historia de Hæresi Barlaami & Acyndini. Theodoretus serm. 6. ἀσκητῶν καταγωγαὶ τὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς ἁγιάζουσαι, καὶ τοὺς ἀοικήτους ἐρήμους οἰκίζουσαι. & serm. 9. καὶ τῶν ταῦτα φρονούντων (Christianorum) πλήρεις μὲν αἱ πόλεις, πλήρεις δὲ αἱ κῶμαι, ἐλεύθερα δὲ τοῦ πλάνου τὰ ὄρη· ἀντὶ γὰρ τῶν βωμῶν ἐκείνων, καὶ τῆς παλαιᾶς ἐξαπάτης, οἱ τῶν ἀσκητῶν ταῦτα οἰκοῦσι χοροὶ, τὸν ἐσταυρωμένον ὑμνοῦντες, καὶ τὸν ἐκείνου πατέρα, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα. Præsertim verò ita appellati *Monachi qui montem Athon inhabitant*, quos ad sex millia hîc esse aiunt, à quorum sanctitate ἅγιον ὄρος inde appellatur, ipsique Monachi ἁγιορῖται, vel uti effert Goarus ad Euchologium p. 120. ἁγιονορεῖται, quorum præcipuum & insignius monasterium à quodam S. Athanasio, qui sub Nicephoro Phoca vixit, *Sanctæ Lauræ* nomine donatur. Aliorum, quæ ad 21. esse dicuntur, nomina descripsit Petrus Bellonius lib. 1. observat. cap. 38. 39. Longè verò accuratiùs Janus Rutgersius lib. 2. variar. Lect. cap. 11. Historia politica p. 39. de Maximo, Patriarcha Constantinopolit. καὶ ἦν ἁγιορίτης. Ita porrò ejusmodi Montis sancti Monachos vocant Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 7. sect. 5. cap. 3. Manuel Calecas de essentia & operatione p. 22. Philotheus Heracleæ Metropolitanus in sermonibus Dogmaticis adversus eos scriptis, & alij. Vide Crusium in Turco-Græcia p. 133. & Leunclavium in Pandecte Turcico n. 17.

ἍΓΙΟΙ, dicuntur & compellantur apud Græcos, Antistites & Imperatores: hi ob ordinationem, isti ob sacram unctionem. De Antistitibus Joannes Tzetzes Chil. 9.

Τοὺς οὓς ἐχειροτόνησαν, ὠνόμασαν, ἁγίους
Ἄνθρωποι ἀλιτήριοι, ὁμότροποι ἐκείνοις.

Synodus VI. Oecumen. act. 10. in acclamat. ἅγιον ἀποκαλεῖ πᾶσα ἡ Ἀνατολὴ τοῦτον τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Ἀναστάσιον τὸν γενόμενον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας. Nihil tritius

tius de Imperatoribus. Symeon Thessalonicensis lib. de sacram. ubi de unctione Imperatoris: διὰ γὰρ τὸ χρίει τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ, Ἅγιος, ἀνακράζει, δεικνὺς ὅτι ἐκ τῆς ἁγίας καθαγιάζεται, καὶ καθιεροῦται Βασιλεὺς τῶν ἡγιασμένων ἐξ ἀπὸ χριστοῦ. Joannes Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 41. & ex eo Codinus cap. 17. n. 18. ubi de eorum coronatione: ὁ δὲ Πατριάρχης χρίει σταυροειδῶς τὴν κεφαλὴν τοῦ Βασιλέως τῷ θείῳ μύρῳ, ἐπιλέγων μεγάλῃ τῇ φωνῇ τὸ, Ἅγιος. οἱ δὲ ὄντες ἐν τῷ Ἄμβωνι πάντες περὶ τὸν Πατριάρχην διαδεχόμενοι τὴν φωνὴν λέγουσι καὶ αὐτοὶ ἐκ τρίτου τὸ, Ἅγιος, ὁμοίως καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λαοῦ πλῆθος ἐκ τρίτου λέγει τὸ αὐτὸν λόγον. De utrisque idem Symeon Thessalonicensis de sacris ordinat. cap. 7. ubi de Episcopo: διὰ τοῦτο γὰρ καὶ, Δέσποτα ἅγιε, καὶ μεγάλην αὐτοῦ τὴν ἁγιωσύνην λέγουσιν, ἐπεὶ καὶ τοῖς ἄλλοις μετὰ ἱερεῦσιν ἁγιωσύνη ἐστὶ τῆς χάριτος ἁγιαζομένης ἐν πνεύματι, ἐξαιρέτως καὶ τῷ ἀρχιερεῖ χειροτονουμένῳ ἁγίῳ, καὶ τὸν βασιλέα δὲ χρίων ὁ ἀρχιερεὺς, Ἅγιον ἀνακηρύττει, ἀλλὰ μόνῳ λόγῳ τῇ ἀνακηρύξει φησὶν διὰ τὸ χρῖσμα καὶ ἅγιον τοῦ ἱεροῦ μύρου, ἐξ οὗ δὲ καὶ πάντες πιστοὶ χρίονται, καὶ ἅγιοι ὀνομάζονται, & cap. 8. ὁ μὲν τὸ χρίσματι Ἅγιος ἤτοι ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς, ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἅγιος τῇ χειροτονίᾳ. Hinc Ἁγιωσύνη, titulus compellatorius Antistitum præsertim, qui passim occurrit. Sed & ἁγίας, Cæsares compellabant, hoc ex Theophylacti Archiep. Bulgariæ Epistolis colligitur, 12. 34. cùm & iis Βασιλείας titulum impertirent. Vide Gloss. Med. Lat. in *Sanctus*.

ἈΓΊΤΑ, *Auxilium*, ex Ital. *Aita*, Glossæ Græcobarb. ἔχει βοήθειαν καὶ ἀγίταν· Alibi: ἀρωγὴ, βοήθεια, ἀγίτα.

Αγιτιάζειν, *Auxiliari*, *Opitulari*. Ital. *Aitare*. Eædem Glossæ: κράζει μοναῦτα τὸν Θεὸν νὰ σὲ βοηθήσῃ, καὶ νὰ σε ἀγιτιάσῃ.

ΑΓΚΆΘΙ, Ἀγκάθια, *Spina*, ἄκανθα, Fabulæ Æsopi Græcob. p. 19. καὶ παρευθὺς ἐκεντρώθη ἀπὸ τὰ ἀγκάθια τῆς βάτου, ubi Cod. Gr. ἐπὶ τοῖς κέντροις.

Αγκαθερὸς & Αγκαθινὸς, *Spinosus*.

ἌΓΚΑΛΑ καὶ, *Etsi*, Εἰ καὶ, Καίπερ.

ΑΓΚΆΛΗ, Machinæ bellicæ species. Joan. Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ μηχανικώτατα ἔργα, καὶ ἑλεπόλεις κατεσκεύασαν, καὶ μηχανικὰς ἀγκάλας μετρόχους μικροὺς, καὶ μεγάλας σκεπαστάς, καὶ μεσαίας ὑπὲρ ἀριθμὸν διεπράξαντο.

ΑΓΚΑΛΛΙΑΖΕΙΝ, pro Ἀγκαλίζειν, *Amplecti*.

ΑΓΚΑΝΊΖΕΙΝ, *Rudere*, *oncare*, ὀγκᾶσθαι, βρομᾶσθαι.

ΑΓΚΕΙΌ, *Vas*, Αγγεῖον.

ΑΓΚΙΝΆΡΑ, pro κινάρα, *Cinara*, σκόλυμος. ἀγκιναριά, *Carduus*, *acorna*, σκόλυμος, ἄτηξ, ἄκορνα.

ΑΓΚΛΥΣΤΉΡΙ, pro Κλυστὴρ, *Clyster*.

ΑΓΚΛΩ͂ΝΑΣ, *Cubitus*, Αγκών.

ἌΓΚΌΝΑ, *Palma manus*. Glossæ Græcobarb. ἀγοστὸς, τὸ ἔνδον τῶν χειρῶν, ἡ ἀγκόνα, ἡ παλάμα.

Αγκόνας, *Cubitus*, ἀγκὼν, ὁ ἀγκὼν, in iisdem Glossis.

ΑΓΚΟΥΜΑΝΔΈΨΗ, Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum in Italia sacra tom. 1. p. 1029. καὶ στέργω εἰς ταῦτα πάντα, ἵνα ἔχει ἄδειαν εἰς τὴν κρατηνὰν αὐτῆς δέχεσθαι εἰς ἀγκουμάνδεψιν ἀνθρώπους, quæ sic vertit Nicolaus Alemannus: *& contenti sumus ad hac omnia, ut possit suis locis suscipere commendatos homines*. proinde videtur legendum εἰς ἀκκουμάνδην, aut quid simile. Vide Gloss. Med. Lat. in V. *Commendati*.

ΑΓΚΟΥΡΑ, *Anchora*, Ἄγκυρα.

ΑΓΚΟΥΡΊΔΑ, *Uva acerba*, ὄμφαξ, in Corona pretiosa. Melanius Cocinus in libello Jatrico MS. καὶ βάλε εἰς σκεῦελην γινόμενον, καὶ τὸ καιρὸν τὰς ἀγκουρίδας. Vide Ἄγουρος.

ΑΓΚΡΊΖΕΙΝ, *Offendere*, *lædere*. Glossæ Græcobarb. εἶναι ἀγκρισμένοι, καὶ μνησικακοῦσιν· εἶναι ἐχθρευμένοι, καὶ φυλάγουσιν τὴν κακίαν, Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Ὁ νοῦς τις τῆς πολιτικῆς εἰς τὸ κακὸ γυρίζει,
> Αγκρίζει κύειν καὶ παιδία, καὶ ἀνδρόγυνα χορίζει.

ΑΓΚΡΥ͂ΦΙΑ, *Uncus*, *Uncinus*, *Harpago*, Ἁρπάγη, Κρεάγρα, ἄγκιστρον, Cyrillus in Lexico: Σειρομάστιν, Κοντάρια μετὰ ἀγκρύφια, ἤως Περόνην.

Αγκρυφωτὸς, *Aduncus*; Ἐπικαμπής, ἀγκιστροειδής.

ΑΓΚΥΛΟΚΟΠΕΙ͂Ν, *Poplitum nervos succidere*, *subnervare*, de qua voce, in Gloss. med. Lat. νευροκοπεῖν. Theophanes an. 22. Anastasij: Καβάδης δὲ τινας τῶν ἐν Περσίδι ἠγκυλοκόπησεν, οἱ μετὰ ταῦτα περιεπάτησαν.

ΑΓΚΥΛΏΝΕΙΝ, *Pungere*, Καταννύσσειν, Στίζειν. Item *divertere*, *deflectere*, Historia Apollonij Tyrij, ubi de Paride:

> Καὶ ἀγκύλωσε τὴν Γρέτζιαν, κ' εἰς Μίρνε συναπίσταν,
> Εἰς τὸ τροάδος τρίγυρα ἐτότες εὑρέθηκαν.

ΑΓΚΥΝΑΡΙΆ. Vide Αγγιναρεία.

ΑΓΚΩΝΊΣΚΟΙ, Suidæ, σκεύη τιμωρητικὰ, *Unci*, de quibus passim Martyria S S.

ΑΓΛΑΟΦΩΤΊΣ, *Pæonia*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 563.

ΑΓΝΆΝΤΙΑ, *Ex adverso*, *adversum*, *obviam*, *è regione*, καὶ ἄντικρυ, ἐξ ἐναντίας, &c.

ΑΓΝΕΥΤΉΡΙΟΝ, *Monasterium*, Gregorio Nazianzeno orat. 1. in Julian.

ἈΓΝΟΗΤΑΊ, Hæretici, sic appellati, quòd dicerent Christum ignorasse diem futuri judicij. οἱ ἄγνοιαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ χριστῷ περιάπτοντες, ut loquitur Eulogius Alexandrinus Patriarcha apud Photiū. Horum meminit VI. Synod. act. 8. p 750. ubi hujusce Hæreseos auctorem quendam Themistium nominat. appellationis ratio indicatur in Act. 11. pag. 889. Θεμίστιος ὁ τῆς ἀγνοίας πατὴρ καὶ γεννήτωρ καὶ σπορεὺς ἀθεσμότατος, ὃς ἀγνοεῖν χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν τὴν ἡμέραν ἐφλυνάρει τῆς κρίσεως, ἀγνοῶν ὅπερ αὐτὸς ὁ Θεηλατος ἔφασκε, καὶ μὴ εἰδὼς ἅπερ ἀμφιγνοῶν ἀνεφθέγγετο. Meminit etiam Basilius Cilix apud Photium Cod. 108. Vide Leontium de Sectis p. 474. Nicephorum Call. lib. 18 cap. 45. 49. 50. &c. laudatur liber S. Joannis Damasceni κατὰ ἀγνοητῶν.

ἈΓΝΏΓΙΝ, Αγνώγιον, *Cœnaculum*, Ανώγεων, Glossæ Græcobarb. ἐν τῷ ὑπερῴῳ, εἰς τὸ ἀνώγεαν, εἰς τὸ ἀγνώγιν. Alibi: ἀνώγεων, ἀγνώγιον, ἀγνώγιν.

ΑΓΌΓΙΟΝ. Vide Αγώγιον.

ΑΓΟΝΥΚΛΙ͂ΤΑΙ, Hæretici sic dicti, quòd inter precandum genua nollent flectere, sed semper starent. Auctor de initiis Hæreseon n. 91.

ἈΓΌΡ, *Aquila*. Glossæ Græcobarb. Ἀγὸρ, αἰτὸς, ἀτός.

ἌΓΟΣ, *Ægyptiis*, *intubus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 348.

ΑΓΟΡΆΔΑ, *Emptio*, Glossæ Græcobarb. ἀραβῶνα εἶναι ἡ πρώτη καταθεσις, ἤγουν τὸ πρῶτον χέειν, ὅπου δίδεται εἰς τὰ ἀγοράδαις καὶ πούλησις, διὰ τὰ πουλημένα καὶ ἀγορασμένα.

ΑΓΟΡΆΖΕΙΝ, *Prodere*, in Chronico Veneto-Byzantino, an. 1391.

ΑΓΟΡΑΙ͂Α, *Forensia & publica instrumenta*, in Nov. 49. 52. 73. 114. 142. diversa ab ἰδιοχείροις. Sed & Αγοραῖοι dicuntur *Tabelliones*. Vide Cujac. ad Nov. 44.

ΑΓΟΡΑΝΌΜΟΙ, *Ædiles*, in Basil. & apud Theophil. Αγορανομίαι, *Cura adilitia*, apud Modestinum in l. 13. §. 6. D. de Excus. tut.

ἈΓΟΥΡΟΣ, *Immaturus*, *Præmaturus*, Ἄωρος, ἀπάπαντος. Αγουρὰ, *Immaturè*, Ἀωρὶ. Αγουράδα, *Asperitas*, +

ritas, acerbitas. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: Ἔλαιον ὀμφάκινον, ἄγουρον ἔλαιον.

Αγουριδόζωμον, τὸ ὀμφάκινον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1334. *Uva immatura*, vel *succus uvæ acerbæ.* Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἀμιωαία, ἡ ἄωρος σταφύλη, καὶ ἀμιωαῖον, γλεῦκος, τὸ ἀγουριδόζωμον. Vide in Καπὲλ.

Ἄγουροι, Thracibus, nuncupati *Ephebi*, ut auctor est Eustathius. Leo Grammaticus p.460. ἴδε, μῆτερ, ὅτι ἄγουρον νυν ἐπελαβόμην. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. p.205. ἐνετείλατο συμπαραλαβεῖν μεθ' ἑαυτοῦ τούς τε ἀνδρειομένους τῶν ἀγούρων. Nicetas in Isaacio lib.3. n.2. τὸ γὰρ ἐκ τῶν πατρικῶν ἀγούρων πρὸς τοὺς υἱεῖς μεταρρεῦσαν αἱμωδίαν, καὶ ὁ Κομνηνὸς οὗτος Ἀλέξιος ὡς ἔοικε παθεῖν κατακέκριτο. Ubi Cod. al. ἐκ πατρικῶν ὀμφάκων, *Ex uvis acerbis.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6. extr.

Τίς εἶχεν πόθον ἄγουρου, καὶ τίς κορασίου πάλι.

Idem lib.7.

Η μία για ἕναν, καὶ ἄλλη για τὸν ἄλλον

Proverbia Græcobarb. MSS. πῆον ἄγουρον πομπεύουσιν, οὗτος ἀπὸ μιᾶς πομπῆς ἐνι.

Αγόει, *Filius masculus*, Græcis hodiernis. Ptochoprodromus ex Cod. MS.

Ἀνέχω γείτοιαν τινάν, κ' ἔχει παιδὶν ἀγόειν.

Επιάγουρος. Leo Grammaticus p.460. de Michaële Imp. Θεασάμενος οὖν αὐτὸν ἐπιάγουρον, καὶ μεγάλην κεφαλὴν ἔχοντα. Auctor Incertus post Theophanem p.431. de eodem Michaële: στρογγυλοπρόσωπος, σιτόχροος, μαῦραν ἔχων τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπιάγουρον, καὶ τὸ γένειον εὐπρεπῶς διακείμενον.

Αγουρίτζη, *Iuvenculus*, Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ μέσον να καλέβηκεν εὐθὺς ὡς ἀγουρίτζης.

Ἄγωρος, pro ἄωρος. Nomocanon Cotelerianus n.331. εἰ δέ τις ἄγωρος μνηστευθῇ κοράσιν, καὶ ἄλλος εἴπῃ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησα, διὰ τὸ νὰ τὸν ἀφήλει ἐκεῖνος, &c.

ΑΓΟΥΡΟΥΠΕΣ, Herbæ species, apud Lemnios, de qua Bellon. lib.1. observ. cap.26.

ΑΓΟΥΣΑΓΑ, Pyri silvestris species, apud Cretenses. Petr. Bellon. lib.1. observ. cap.18.

ἌΓΡΑΚΤΟΝ, *Axis*, Glossæ Græcobarb. Ἄξων, τὸ ξύλον ὅπου διαβαίνει ἀνάμεσα τοὺς τροχοὺς, ὃ σήμερον καλεῖται Ἄγρακτον. Item *Fusus*, pro ἄτρακτος. Eædem Glossæ: ἄγρακτον, βέλος, σαγίττα, ἄτρακτιν κλωστὴρ τοῦ νήματος. Ita Ἄτρακτον pro *telo*, instar fusi, usurpat, præter Sophoclem, Procopium, & Menandrum apud Suidam, Paulus Ægineta lib. 6. cap. 88. ex Cod. MS. de Fracturis: διαφέρουσι τοίνυν τὰ βέλη ὕλῃ, σχήματι, μεγέθει, ἀριθμῷ, σχέσει, δυνάμει· ὕλη μὲν, καθὸ τῶν καλουμένων ἀτράκτων, αὐτῶν ξυλίνων ὑπαρχόντων. Nicetas in Manuele lib. 2. n.7. ὁπλισμὸς γὰρ αὐτοῖς, γωρυτὸς ἐπὶ τοῦ ἰξύος ἐξηρτημένος πλάγιος, καὶ καμπύλα τόξα, καὶ ἄτρακτοι.

ΑΓΡΑΡΑΙΑ, Theophanes an. 7. Phocæ: τότε Φωκᾶς Μακρόζιον τὸν Σκρίβωνα ἐκέλευσεν τοξευθῆναι εἰς τὴν ἀγραραίαν, καὶ εἰς τὸ καστέλλιν τῶν Θεοδοσιανῶν ἐν τῷ Ἑβδόμῳ κρεμασθέντα εἰς τὸ κοντάριν εἰς ὃ γυμνάζονται οἱ τύρωνες, ἀποθανεῖν. Ubi Goarus ἀγραραίαν idem esse quod ἀγορὰ existimat; quod vix putem.

ΑΓΡΑΡΙΑ, *Naviculæ Piscatoriæ*, seu quibus utebantur Piscatores ad τὴν ἰχθύων ἄγραν. Theophanes in Leone Isauro an. 1. καὶ λοιπὸν μικρᾶς ἀδείας τῆς περαϊκῆς παραλίας εὑρούσης ἐκ τῆς πόλεως ἐξερχόμενα χελάνδια πλεῖστα ἐκόμιζον δαπάνας· ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἁλιευτικὰ ἀγράρια, εἴς τε τὰς νήσους, καὶ τὰ παράλια τείχη ἀγρεύειν ἰχθύας οὐκ ἐκωλύοντο. Anna Comnena lib.6. Alexiad. p.181. ὡς δὲ ἅπαντες ἐν τοῖς ἤδη ῥηθεῖσιν ἀγραρίοις, εἰσελθόντες διὰ τοῦ στομίου τῆς λίμνης, ταῖς πάγαις τῶν Ἑλλήνων ἐμπεπτώκασι. Ubi perperam Edit. ἀγγαρίοις. Rursum lib.7. p.205. αὐτοῦ πως δὲ πολλὰς κατασκευάσας ναῦς, πρός τε καὶ τεσσαράκοντα ἀγράρια σκεπαστὰ, καὶ ἐν αὐτοῖς ἄνδρας εἰσαγαγὼν ἐμπείρους, &c.

Αγράριον, navis quâ utebatur Imperator cùm peregrè ibat, aut cùm in Palatia suburbana concedebat, antequàm Dromonum usum induxisset Leo Philosophus. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ ἀοιδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως οὐκ ἦν βασιλικὸν δρομώνιον, ἐν ᾧ εἰσήρχετο ὁ βασιλεὺς, πλὴν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, ὅτε ἦλθεν εἰς τὰ θερμὰ τῆς Προύσης, καὶ πάλιν ἀπῆλθε θεάσασθαι τὸ γεφύριον τοῦ Ῥηγίου, τῇ κελεύσει αὐτοῦ καὶ προνοίᾳ κτιζόμενον, εἰς δρομώνιον εἰσῆλθε, καὶ ἕτερον δρομώνιον ἠκολούθει ὄπισθεν. Mox addit, ejusmodi Dromonibus usum Heraclium, cùm longiorem aliquam profectionem susciperet: agrariis verò cùm ad proxima palatia procederet. At Leo cùm videret ejusmodi agraria ad excipiendos Principes sui comitatus non sufficere, Dromonibus deinceps usus est, ac primùm unico, deinde altero, quod *secundum* appellavit, quòd is scilicet longiora itinera interdum susciperet. In agrario porrò nemini cum Imperatore esse licebat, nisi Drungariis excubiarum, reique navalis, Logothetæ cursus, Hetariarchæ, Mystico, libellorum supplicum Magistro, Domestico scholarum, Accubitori, Vestiario & uni è cubiculariis. Vide Gloss. Med. Lat. in *Agrienses.*

Αγραριῶται, *Remiges agrariorum Imperatoris* vel *Augustæ*, apud eundem Constantinum cap.51. extr. Ubi universim ita appellantur ἐλάται τῶν βασιλικῶν ἀγραρίων. Quæ quidem ἀγράρια, alia erant ῥούσια, alia μαῦρα, sic, ut opinor, appellata, à colore vestium quibus Remiges induti erant. Ac Agrariis quidem & Dromonibus Imperatoris præerat magistratus, ὁ τῆς Φιάλης dictus, quòd ad Phialam, de quâ egimus in nostra Constantinopol. Christiana, inter hosce Remiges enatas controversias quotidie sub vesperam dijudicaret; & si quid præter decorum aliquem ex iis egisse, aut alicui injuriam fecisse, vel officium suum deseruisse comperisset, ab eo fustibus ac flagris exciperetur. Agraria verò Augustæ, quæ Αὐγουστιακὰ ἀγράρια dicuntur eidem Constantino, ejúsque Remiges, sub potestate erant Domestici mensæ Augustæ, qui ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς Αὐγούστης vulgò indigitatur, eaque perinde erant ῥούσια & μαῦρα. Verùm postea abrogatum id munus Domestico mensæ, illúdque translatum in Phialæ præfectum, ita ut deinceps Remiges tum Imperatoris, tum Augustæ, uni eidémque dignitati subderentur. Inter Remiges verò instituti subinde varij Gradûs: nam & Πρωτελάται, & Δευτερελάται, præterea Πρωτοκάραβοι, creati, de quibus copiosè idem Constantinus, & nos pariter suis locis.

ἌΓΡΕΛΟΣ, Ἀγριελία, *Oleaster*, *Olea silvestris.*

Αγρέλλιον, *Oliva.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὰ ἀγρέλλια, νὰ πάρη δικαίωμαν τὸ δ'.

ΑΓΡΙΑ, *Gramen.* Suidas: Ἄγρωστις, εἶδος βοτάνης, ἢ, κοινῶς ἀγρία.

Αγρία, *Anemone*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 395.

Αγριὰ, *Ferociter*, Αγρίως.

ΑΓΡΙΑΓΚΟΥΡΕΑ. Vide in Αγγούριον.

ἈΓΡΙΑΝΘΡΩΠΟΣ, *Satyrus*, Σάτυρος, in Corona pretiosa.

ΑΓΡΙΑΝΟΣ, *Rusticus Agrestis.* Chronicon Alexandrin. p.264. καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ τῶν ἀγριανῶν.

ΑΓΡΙΜΙ, *Equus agrestis*, *indomitus*, Equifer, ἀγριόζωον, θηρασιμὸν, θηρίον, θήρ. Joannes Cinnamus lib.2. n.9. τῶν ἐν τοῖς μάλιστα δρομικὸν εἶναι τῶν ἵπ-

πων αὐτῷ καυθῆναι καραδοκῶν, ὂν καὶ Ἀγρίμιν, τὸ τάχος αἰνιττόμενοι, ἐκάλουν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγοὺς, πλαδόνια μαζωμένες,
Ἐπίαναν μετὰ δίκτυα, καὶ με σκυλία οἱ τοπίτες.

Vide Gloss. Med. Lat. in *Equifer*. Aliàs ἀγρίμιος, ἀπὸ τῆς ἄγρας, Suidæ exponitur.

ΑΓΡΙΜΟΝΙ'Α, *Agrimonia*, *Eupatorium*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Ἀρμονιακὸν, ἡ ἐπὶ ἀγριμωνία. Vide Ruellium lib. 3. cap. 95.

ΑΓΡΙΟΓΑ'ΔΑΡΟΣ, *Onager*. Vide γάδαρος.

ΑΓΡΙΟΓΙ'ΔΑ. Vide in Γίδα.

ΑΓΡΙΟΓΟΥ'ΡΟΥΝΟΝ. Vide in Γούρουνον.

ΑΓΡΙΟΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑ, *Leucacantha*. Λευκάκανθα.

ΑΓΡΙΟ'ΖΟΥΔΟΝ. Vide in Ἀγρίμι.

ΑΓΡΙΟΘΩΡΕΙ'Ν. Vide in Θωρεῖν.

ΑΓΡΙΟΪΝΤΥ'ΒΙΟΝ, *Intubus*, *seu Cicorea silvestris*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. κιχώριον, βολάνη. λέγεται δὲ καὶ τὸ ἀγριοϊντύβιον.

ΑΓΡΙΟ'ΚΑΤΑ, *Ictis*, Ἴκτις.

ΑΓΡΙΟΜΑ'ΛΑΧΟΝ, *Malua silvestris*. Demetrius lib. 2. Hieracosoph. cap. 32. ῥίζας ἀγριομαλάχου σωάξεις, καὶ τρίψεις, &c.

ΑΓΡΙΟΜΕΛΕΑ, Arboris species, Cretensibus propria, de qua Petr. Bellonius lib. 1. obser. cap. 17.

ΑΓΡΑΡΕΥ'ΕΙΝ, *Peragrare*, *oberrare*. Hesychius: Ἀγραρεύσας, περιέρχῃ. Salmasius *Agrarias facere* exponit, ad Spartianum. Sunt autem *Agrariæ*, Tacticis, *Vigiliæ*, *Excubiæ*, ut docuimus in Gloss. med. Lat.

Α'ΓΡΑΦΟΣ διαθήκη, *Nuncupatio*, in Gloss. Gr. Lat. vox JC.

ΑΓΡΕ'ΚΑΒΟΣ, σταφύλη, In Lexico MS. Cyrilli.

ΑΓΡΙΟΜΕΛΙΝΤΖΑ'ΝΑ. Vide in Μελιτζάνιον.

ΑΓΡΙΟΜΟ'ΧΤΕΡΑ, *Aper*. Vide Belon. lib. 1. observ. cap. 54. & infrà, Ἀγριόχοιρος.

ΑΓΡΙΟ'ΝΟΣ, *Onager*, *Aper ferus*. Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 9. καὶ μεθ' ἡμέρας δύο ἐκόμισεν ἄρκτους ιζ'. καὶ ἕνα ἀγριόνον, σύβαειν τῶν κυνῶν. Vide Gloss. Med. Lat. in *Ferus*.

ΑΓΡΙΟΠΕΤΕΙΝΟΝ, *Upupa*, apud Anonymum MS. de Avibus & earum virtutibus in Medicina.

Α'ΓΡΙΟΠΙ'ΑΝΟΣ, pro, ἄγριον πήγανον. Glossæ Græcobarb. ἀγριοπήγανον, βολάνη, ἀγρόχορτον, ἀγριοπίανος.

ΑΓΡΙΟΠΙΜΕ'ΝΤΟΝ, *Arsenicum*. Ἰατρικὰ MSS. Reg. λεπίνας, ἀρσενικὸν, ἀγριοπιμέντον.

ΑΓΡΙΟΠΟΥΛΙ'ΟΝ. Vide in Πουλί.

Α'ΓΡΙΟΣΥΚΗ', *Marisca*. Demetrius Constantinopol. lib. 2. Hieracosophij cap. 9. Σπέρμα ἀγριοσυκῆς, μέλι ὀλίγον, οἶνον παλαιὸν, μίξας ὁμοῦ. occurrit rursum cap. 36.

ΑΓΡΙΟΥ'ΤΖΙΚΟΣ, *Feroculus*, Ὑπάγριος.

ΑΓΡΙΟ'ΣΦΑΚΤΟΝ. Vide in Σφακτά.

Α'ΓΡΙΟΦΟΙΝΙ'ΚΙΟΣ, *Ex Palma agresti*. Martyrium S. Arethæ & socior. MS. καὶ παρεισφέρει ξύλον ἐλαφρὸν ἀγριοφοινίκιον μεταξὺ τῆς ἀρχῆς τῶν πεντήκοντα γονατίων. Vide Ruellium lib. 3. cap. 119.

ΑΓΡΙΟ'ΧΟΙΡΟΣ, *Aper Silvestris*, Nicetas in Isaacio & Alexio n. 3. καὶ τὸν Χαλιδώνιον ἀγριόχοιρον, ὃς ἐν τῷ ἱππικῷ φρώσων τὴν ἐπινώτιον τρίχα ῥύδην φέρεται, τῆς βάσεως καθελὼν μετῳκισεν εἰς τὸ μέγα Παλάτιον. Ubi Cod. al. συῶν præfert.

ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΗ'ΔΗΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 7.

Ἔτζη τὴν ἐπαρόμοιαζες σὰν τὸ ἀγριοχοιρίδι,
Ὅταν γρυκᾶ ὀπίσω τῶν τοὺς κυνηγοὺς νὰ διοχνεῖ.

Alibi:

Ἄλλος αὐτὴ δὲν ἔκαμε μετὰ ὡς ἀγριοχοιρίδι,
Ὅπου γρυκᾶ τοὺς κυνηγούς.

Idem lib. 1.

Ἄλλος αὐτὴ δὲν ἔκαμνε μονοσταγριοχοιρίδι,
Ὅπου γρηκᾶ τοὺς κυνηγοὺς εἰς τὸ δρυμῶνα πίσω.

ΑΓΡΙΩ'ΝΕΙΝ, *Efferare*, Ἀγριαίνειν.

ΑΓΡΟΓΕΙ'ΤΩΝ, *Dominus vicini fundi*, *confinis*, in Basilic. lib. 16. tit. 6. §. 5. & Scholiast. ad lib. 22. p. 29.

Α'ΓΡΟΛΙΑ', *Oleaster*. Glossæ Græcobarb. ἀγριφος, γένος τι τῆς ἀγρίας ἐλαίας, γένος κάπιον τῆς ἀγρολιᾶς.

ΑΓΡΟΙΚΟΥ͂Ν, *Sentire*, *sentiscere*, αἰσθάνεσθαι, εἰσακεῖν.

ΑΙΡΟΝΙΜΙ'ΔΑ, *Recognitio*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 128. ubi de Testibus: ἐνέχετε νὰ χάσει ἐκεῖνον τὸ ἔγκλημαν, καὶ ὁ ἄλλος νὰ τὸ κάμει μὲ τὸ κίνδυνον, καὶ τοὺς μάρτυρας τοὺς ἀπιστοῦν ἐντεχέτε νὰ τριπίσουν τὰς παλάμες τους μὲ σίδερον βραστὸν εἰς ἀγρονιμίδαν τοῦ ἀδίκου ὅρκου τοῦ ὤμοσεν εἰς τὴν μαρτυρίαν τὸ ἐκεῖνος ὅπου ὤμνε ἄδικον ὅρκον, ἀρνάσον τὸν Θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐντέχετε νὰ ἔχει τριπημένη τὴν παλάμιν, &c. Ubi cap. 123. Edit. Venetæ; *Si deve forar le palme de le man con un ferro caldo, per recognition del falso Sacramento*. Eædem Assisæ, cap. 112. εἰ μέστιμος νὰ τις δίξο ὅτος καθ' ἡ αὐλὴ νὰ ἀγνορίσι τὸ νὰ δίξο, οὐ ἀπὸ ἴδιῳ τοὺς λας ὅπου μεσαδαν τόπος τους ἴδανισε, οὐ ἀπὸ ἀγνοριμίδαν, οὐ ἀπὸ ἤκουσαν νὰ εἰ γνορίσι τόπους μου νὰ ἔχοσεν. Infrà ἀγνορισία non semel scribitur.

ΑΓΡΟ'ΝΙΣΤΟΣ, *Ignotus*, Glossæ Græcobarb. ἄγνωστον, ἀφανὲς, ἀγνώριστον, ἀγρόνιστον, κεκρυμμένον.

ΑΓΡΟ'ΣΚΙΛΛΑ, *Scilla agrestis*. Glossæ Græcobarb. ἀσφόδελος, σκιλλῶδες φύλον, ὅπου ἔχει εἰκόνα καὶ ἰδέαν τῆς σκίλλας, ἤγουν ἀγρόσκιλλας.

ΑΓΡΟΣΤΙΚΟ'Ν. Vide Ακροστικόν.

Α'ΓΡΥ'ΛΗ, *Silentium*. Glossæ Græcobarb. ἀγρυξία, ἀγρύλη, μούλλωμαν.

ΑΓΡΥΠΝΙ'ΑΙ, In libris Ecclesiasticis Græcorum, dicuntur *Vigiliæ*, quas in Festis solennioribus Monachi ac Clerici observare solent: quarum rationem hodiernam ita describit Basilius Hieromonachus Maleinus apud Goarum: *Statim adveniente nocte, instituenda vigilatio ad horas duas, (post solis occasum) & auditâ horâ octava surgendum, hunc terminum transire Monacho non decet, alij usque ad tertiam, quartam, & quintam, ante Matutinam Synaxin, & nonnunquam per totam noctem extendunt vigilias: præcipuè quibusdam festis aut publicis, ad celebranda sacra die sequenti, futuris conventibus. Matutino autem somno post Synaxin abstinent: quandoquidem ille monastica vitæ non est consentaneus.* Vide Allatium de consens. utr. Eccl. lib. 3. cap. 8. n. 8. Typicum S. Sabæ cap. 2. δεῖ δὲ τὸν Ἐκκλησιάρχην ἀκρίβειαν ἔχειν εἰς τὴν ψαλμωδίαν, καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ὅπως ἡλίου ἀνίσχοντος γένηται ἡ ἀπόλυσις. ἀπὸ δὲ τῆς ἀγρυπνίας, οὐ κοιμώμεθα διὰ τὴν ἁγίαν μετάληψιν τῶν θείων καὶ φρικτῶν μυστηρίων. ἔσω δὲ ἡ λειτουργία τῆς ἁγίας Κυριακῆς ταχύτερον διὰ τὴν τῆς ἀγρυπνίας, τὸ δὲ λυχνικὸν βραδύτερον. Ibidem: ἰστέον οὖν καὶ τοῦτο, ὅτι παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ, ἅτε τὸν ὄρθρον τῆς ἑβδομάδος ὅλης ἀπολύειν ἔτι σκοτίας οὔσης, τὴν δὲ ἀγρυπνίαν ἡλίου ἀνατέλλοντος. cap. 3. χρὴ γινώσκειν ὅτι ἑβδομάδες εἰσὶν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ δύο καὶ πεντήκοντα, ἐν αἷς καὶ ποιοῦμεν ἐν ἑκάστῃ Κυριακῇ ἀγρυπνίαν, ὡς ποσοῦσθαι τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ τὰς ἀγρυπνίας μβ'. γίνονται δὲ καὶ ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς ἀγρυπνίαι ἐν ἑκάστῳ μηνὶ αὐτοῦ ἔτους.

μὴν

μίωι σεπτεμβρίῳ, ἢ εἰς τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. τῇ ιδ'. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἐν τῇ ὑψώσει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. τῇ ιϛ'. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἐν τῇ Μεταστάσει τοῦ ἁγίου Ιωάννου τοῦ Θεολόγου, &c. ubi δεσποτικῶν ἑορτῶν appellatione comprehenduntur solemniora festa. Codinus de offic. aulæ Constantinopolit. cap. 12. num. 10. δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐν τῷ παλατίῳ τέσσαρες ἀγρυπνίαι γίνονται κατ' ἐνιαυτόν. τοῦ Μεγάλου κανόνος, τοῦ Ακαθίστου, τοῦ Ευαγγελισμοῦ, καὶ κατὰ ταύτην τὴν Μεγάλην ἑορτὴν, seu in Cœna Domini. Adde Euchologium p.848. & Goarum ibidem p.770. Philotheum Patr.Constantinop.de ordine sacri ministerij pag.3.&c. Vide Παννυχίς.

ἈΓΡΩΣΤΙΣ, *Avena* exponitur in Basilic. lib. 60.tit.3. in lege 27. §.14. Scholiastes αἶραν, lolium vertit, ubi Celsus JC. *avenam* habet Glossæ Gr. Lat. Ἀγρώστη, *Gramen, Felox*.Leg.*Filix*,uti Ἄγρωστις exponitur apud Priscianum lib. 5. Suidas vulgò ἀγρίαν appellari scribit. De vocis aliâ notione vide Theophrastum & Dioscorid.

ἈΓΣἈΝ, in Glossis Saracenicis MSS. ὁ κλάδος τῶν ῥόδων, *Ramus Rosarum.*

ἈΓΥΣΤΟΣ, *Vitex*, Ἄγνος, Interpolatori Dioscorid. c.136.

ἈΓΧΙΆΛΛΟΣ, *Lusus genus*.Balsamon ad Concil. VI. Can.51. ἔοικε δὲ διὰ τὰ τῶν τοιούτων κανόνων ἐπιτίμια ἐπινοηθῆναι τὰ βασιλικὰ παίγνια, τὸ Κονδοπαίκτην δηλαδὴ, τὸ Μάρωνα, τὸ Αγχίαλλον, τὸ Οκλόνχον, καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς μὴ διάχυσιν καὶ γέλωτα ἄσεμνον ἐμποιοῦντα τοῖς βλέπουσι.

ἈΓΧΟΜΑΝΈΣ, *Dracontea*, apud Apul.c.14.

ἈΓΩΓΉ, *Actio*,ἡ κίνησις τῆς ὑποθέσεως, παρὰ τὸ ἄγειν τοὺς ἀγομένους εἰς τὸ δικαστήριον. Gloss.Basil Varias porrò Actionum formulas apud Græcos IC. collegit Gottofredus ad Harmenopulum, quas non exscribo.

ἈΓΩΓΙΆΖΕΙΝ, *Vehere*. Glossa interlinearis ad lib.53. Basilic. tit.5. §.6. ad vocem Κτηνομισθίαν. τῶν ἀγωγιασθέντων ὑποζυγίων, ἤτοι τῶν τὰ φορτία βασταζόντων. Assisæ Hierosol. MSS. cap.196. ἐὰν μετὰ τὸ εἷς ἄνθρωπος ἀγωγιάζει τὸ κλῖνον ἑτέρου ἀνθρώπου, οὐ (*vel*) καμίας γυναῖκας &c. Et cap.93. ἐὰν εἷς καμιλάρις ἀγωγιάζῃ τὰ καμίλιά του εἰς κρασὶ, ὂν (*vel*) εἰς λάδιν, νὰ τὸ σικόσῃ, οὐ ἄλον τί ποῖα πράγμαν, καὶ γίνεται τὰ καμίλια πέπτει, καὶ γίνεται τίποτε ζημία ἀπὸ τοὺς φόρτωσις, &c. cap. seq. ἐὰν ὁ εἷς ἄνθρωπος ἀγωγιάζει, τὸ κλῖνόν του ὁ τινος κεανεν, καὶ τὸ κλῖνον ἀποσέκεται εἰς τὶν ὁδὸν.

Αγωγιάτης, *Vector*,ἐποχος. Αγώγι, *Vectio*,*Vectura*,ἀγωγὴ, ὄχησις.

Αγώγιον, *Sarcina*.Assisæ Regni Hierosol.MSS.cap. 294.ὥσπερ ἀπὸ πόλισις, οὐ ἀπὸ ἀγοράν, οὐ ἐν νικιάσματον, οὐ ἀγώγιον, οὐ ἕτερα πράγματα, &c.

Αγωγιατικὸν, eâdem notione Glossæ Gr.Barbaræ: ἀγώγιμα, φορτία, ἀγωγιατικά.

Αγωγικὰ, in Basilic. lib.56. tit.10. ὁ δὲ οἴκοθεν δαπανῶν, ἢ περὶ ἔργα τῆς πόλεως, ἢ περὶ ἄλλην κοινωφελῆ χρείαν μηδενὶ λογιζέσθω λογοθεσίῳ, μηδὲ αὐτὸς, μηδὲ κληρονόμος, μηδὲ διάδοχος αὐτοῦ, μηδὲ ἐπὶ ζημίᾳ δημοσίων λογισμῶν, οὔτε ἐπὶ κερδῶν, ἢ τῶν λεγομένων ἀγωγικῶν, ἤτοι παραπομπικῶν, ἢ τῶν δαπανομένων περὶ τοὺς δημοτικοὺς ὄνους, &c. Ubi ἀγωγικὰ & παραπομπικὰ plerique Interpretantur species quæ ad Principem adducebantur, vel mittebantur: quæ ἀγωγαὶ dicuntur in Nov. 128.

ἈΓΩΪΆΖΕΙΝ, *Collocare*, apud Hieron. Germanum p.99.

ἈΓΩΝ, *Lis*. Ἀγὼν κεφαλικὸς, apud Modestinum in l.7. §. 17. D. de Excusat. Αγωνίζεσθαι, *Litigare*, *litem prosequi*. Vide to.1. Basilic. p.490.

ἈΔΑΜΑΣ, Αδάμενον, *Hyoscyamus*, apud Interpol. Dioscor.c.151.& Apul.cap.4.

ἈΔΒΟΚΆΤΟΣ, *Advocatus*, apud Zachariam Papam, lib.4. dialog. Gregorij M.c.27.

ἌΔΕΙΑ, *Otium*, *vacatio*, σχολὴ, ἀργία, ἀπραξία. ἔχειν ἐπ' ἀδείας, *Facultatem habere* aliquid faciendi: loquendi formula frequens apud Codinum de offic. c.5.n.7.22.c.6.c.7. n.29.35. c.16. n.2. apud Annam Comnenam lib.2. p.49. καιροῦ λαβόμενοι καὶ ἀδείας.

Αδειάζειν, *Feriari*, *Vacare*, σχολάζειν, σχολὴν vel ἀπραξίαν ἄγειν. Typicum S. Sabæ cap.5. καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τοῖς κελλίοις· μετὰ δὲ τὸ ἀδειάσαι ἡμᾶς μικρὸν, σημαίνει τὸ μέγα.

Αδειανὸς, *Feriatus*, *otiosus*, σχολαῖος, ἀργήσας, ἑορτάσας.

ἈΔΕΛΦΆΔΕΣ, *Sorores*. Glossæ Græcobarb. σύγγαμβροι, οἱ ἀδελφὰς γυναῖκας ἐσχηκότες, ἐκεῖνοι ὅπου ἔχουσι δύο ἀδελφάδας γυναῖκας.

ἈΔΕΛΦΆΚΙ, *Fraterculus*, ἀδελφίδιον.

ἈΔΕΛΦΙΑΝΟΊ, Hæretici Massaliani sic dicti in Synodo Sidæ habita, apud Photium in Bibl. Cod. 52.

ἈΔΕΛΦΟΊ, *Fratres*, *Monachi*. Synodus Trullana Can. 42. de quibusdam vagis eremitis: εἰ μὲν αἱροῦνται τὰς κόμας ἀποκειράμενοι τὸ τῶν λοιπῶν μοναχῶν ἀναδέξασθαι σχῆμα, τούτους ἐν μοναστηρίῳ ἐγκαθίστασθαι, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐγκαταλέγεσθαι.

Αδελφαὶ, *Sanctimoniales*: κυρίαι ἀδελφαὶ in Vita S. Eupraxiæ Virg. n.23. 28. & alibi.

Αδελφικὸν, *Fraternitas*,*Monachorum cœtus*, *Congregatio*. Concilium Constantinop. sub Mena act.5. πολὺ καὶ ἄπειρον πλῆθος,καὶ ἀδελφικὸν,καὶ μοναχικὸν ἐζήτησε, καὶ ἐνόρκωσε ταῦτα γνωρίσαι τὴν ὑμῶν ἐξουσίαν. τὸ γὰρ μὴ καταδέχεσθαι τοὺς ἀδελφοὺς καὶ μοναχοὺς, τοῦτο ἔθος ἄνωθεν κρατῆσαν, ἀλλ' ἀρκεῖσθαι μόνον τῶν αὐτῶν ἐκβοήσεσιν. Ubi vetus interpres: *magna & infinita multitudo Monachorum requisivit.*

Αδελφάτον, *Fraternitas*, *Germanitas*, ἀδελφότης, φιλαδελφία, ἀδελφοσύνη. *Fraternitas monachica*. Symeon Thessalon. de sacris ordinat. cap. 4. διὸ κἀγὼ πολλάκις πολλοὺς ἀδελφάτων χειροτονουμένων ἠξίωσα ἐν τῷ χειροτονεῖσθαι εὔχεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ, καὶ μνησθῆναι μου τότε, ὥστε ἐλεηθῆναι: ubi Morinus legendum putat ἀδελφῶν,certè legi etiam potest ἀδελφάτων, id est *plures è fraternitatibus*,Monachis scilicet monasteriorum. Neque aliter hanc vocem videtur usurpasse Neophytus Hieromonachus in Epist.58.ad Theodosiū Zygomalam, lib.4. Turcogræc. ὅτι αὐτόθι ὁ ὁσιώτατος ἡμῶν καθηγούμενος, κύριος Ιωσὴφ, παρὰ τοῦ σὺν τῷ ἱερομονάχῳ κυρίῳ Παχωμίῳ καὶ τῇ αὐτῶν συνοδίᾳ, ζηλείας ἕνεκα, καὶ διὰ τὸ τοῦ ἀδελφάτου εὐλογίαν, ἣν κατ' ἔτος λαμβάνομεν παρὰ τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς.Vide Gloss.med.Lat.in *Fraternitas.*

Αδελφάτον, inquit Morinus de sacris ordinat. p.136. dicitur quædam hominum congregatio, quæ varia bona possidebat, ex quibus annua pensio unicuique collegæ seu confratri pendebatur, quæ inde Αδελφάτον etiam dicta: *Prabendam* Latini sequioris ævi vocant. Extat Alexij Comneni Imp. constitutio lib.2. juris Græco-Rom. p.138. 139. 142. quâ permittitur ἀδελφάτα possidentibus, cum ad Episcopatûs eliguntur, ea retinere, cùm nonnulli Episcopatus refugerent, ne ἀδελφάτα dimittere cogerentur. Meminit præterea istius constitutionis Alexij Balsamon in Can.37. Concil. VI.& in Medit.de Privileg. p.453. Ubi ἀδελφάτων σιτηρέσια vocat. Idem verò ad Can. 19.Synodi VII. ἀδελφατικίας σιτηρέσια habet.

ἈΔΕΛΦΙΚΟΣ, *Similis*, *geminus*. Nomocanon Coteierianus n.31. ἢ τυφλωθῆ, ἢ κουλλαθῆ, ἢ τὸ ἀδελφικὸν γένηται αὐτῷ, *aut quid simile illi accidat.*

ἈΔΈΛΦΙΟΝ, *Frater*, *fraterculus*, in jure Græco-Rom. lib.2.p.119. ἐβάπτισα καὶ ἕτερα τρία ἀδέλφια μου. Bessario in Epist. ad Pædagogum Filiorum Thomæ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΓΙΑΝΝΗ & ΜΕΛΠΟΜΕΝΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ

mæ Palæologi : θέλει δὲ καὶ ὁρίζει ὁ ἁγιώτατος Πάπας, ἵνα τὰ μ' διακόσια (Δουκάτα) κατὰ μῆνα μεῖναι διὰ τὰ τρία ἀδέλφια ἐπίσης ἀνέγκυστα, &c.

ΑΔΕΛΦΟΖΩΪΑ, Palladius in vita Chrysostomi p.45. ὀλιγάκις δὲ καταχρώμενος καὶ τῇ ἐλεγκτικῇ βακτηρίᾳ κατατείνει λόγον κατὰ τῆς ἐπιπλάστου ἀδελφοζωΐας, τὸ δ' ἀληθὲς κατὰ τῆς ἀσχήμου κακοζωΐας περὶ τῶν καλουμένων συνεισάκτων. Vide suprà in Αγαπητὸς. & Gloss. Med. Lat. in *Soror.*

ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΣ, Epitheton S. Jacobi Apostoli apud Græcos, qui Latinis vulgò *Frater Domini*. Perdiccas Ephesius :

Ἐν τῷ θρονάῳ δὲ σηκὸς Ἀδελφοθέου πέλει.

Ita Joannes Nicenus Archiep. orat. de Natali Domini, Nicetas Paphlago in vita Ignatij Patr. Constantinop. p. 1243. edit. Labbei, Menea ad 2. Febr. & alij passim. Vide Combefisium ad Hippolytum de 12. Apostolis p.847. & ad Joan. Thessalon. orat. de Christi Resurrect. p. 826. ad Commentarium rerum Jacobi fratris p. 543. in novo Auctario Bibl. Patr. Gr. Contrà Θεάδελφος, apud Germanum Patr. Constantinopolit. in Epist. 2. ad Cyprios n. 1. Vide Eruditum Cotelerium ad Clementem p.200.

ΑΔΕΛΦΟΠΑΙΣ, *Nepos aut neptis ex fratre vel sorore*, apud Niceph. Bryennium lib.4. cap. 32. Eustath. & Harmenopulum lib. 2. tit. 3. §.2. lib.5. tit. 8. §.20.

ΑΔΕΛΦΟΣ πνευματικὸς, *Frater spiritualis*, seu *in fratrem ritu Ecclesiastico adoptatus*. Nomocanon Cotelerianus n.185. ὁ μετὰ ἀδελφοῦ πνευματικοῦ γυναῖκα, peccans, ita n. 187. 188. At n. 186. ἀδελφοποιητὸς ἀδελφὸς, qui suprà πνευματικὸς appellatur. Apud Joannem Hierosolymit. Patr. n.11. S. Joannes Damascenus dicitur κατὰ πνεῦμα ἀδελφὸς Cosmæ Majumensis Episcopi, quem illius pater Hierosolymis πνευματικὸν υἱὸν εἰσεποιήσατο, ut est in n. 10. Idem n. 35. de eodem Cosma : ὃν ἐν πνεύματι θείῳ ἔσχηκεν ἀδελφόν. Hunc nempe adoptaverat in filium, γνησίου στερήσει γεννήματος, ut est apud Constant. Acropolitam in sermone de eod. Damascen. n.14.

Ἀδελφοποιητὸς, Eâdem notione. Nomocanon Cotelerianus n. 220. εἰ δὲ κατὰ βίας ἀδελφοῦ τοῦ ἀδελφοποιητοῦ λαβὼν ἐξάδελφος, ἢ τοῦ ἀδελφοποιητοῦ ἀδελφὸς λάβῃ ἐξαδέλφην, &c. n.220. εἴ τις γυναικὸς τοῦ ἀδελφοποιητοῦ γαμήσει, &c. adde n.277. 447. Codinus in Orig. Constantinopolit. num.112. Σευῆρος Πατρίκιος ὁ ἀδελφοποιητὸς Κώνσταντος βασιλέως τοῦ ἐγγόνου Ἡρακλείου. Idem n 136. 139. στρατηγὸς Μάγιστρος, καὶ φύλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων, καὶ τοῦ βασιλέως (Ἰουστινιανοῦ) ἀδελφοποιητὸς.

Ἀδελφοποιΐα, ἀδελφοποίησις, *Adoptio in fratrem*, ἡ διὰ θέσεως ἀδελφότης, apud Demetrium Chomatenum Archiep. Bulgariæ p.315. ubi ait, τῇ φύσει ἀνακόλουθον, καὶ τῷ νόμῳ ἀπόβλητον esse, ac proinde nullum nuptiis impedimentum afferre : ἡ θέσις γὰρ μιμεῖται τὴν φύσιν· ἡ φύσις δὲ υἱὸν ἐπιγινώσκει διὰ γεννήσεως, ἀδελφὸν δὲ οὐδαμῶς. Infrà, ἀδελφοποιΐας voce utitur. Matthæus Monach. de causis matrimonialib. p.479. ἡ μέν τοι ἀδελφοποιΐα, οὐ νόμιμον ἐστὶν, ἄπαιδες γὰρ μὴ ὄντες, ἐσοφισάμεθα τὴν υἱοθεσίαν, εἰς διαδοχὴν τῶν πραγμάτων, τὴν δὲ ἀδελφοποιΐαν οὐδεμία εἰσάγει εὔλογος πρόφασις. Adde Scholiast. Basilic. ad lib. 35. tit. 9. Nicetas Barbaro-Græc. MS. πολλοὶ δὲ καὶ φιλίαν μετὰ τῶν Φράγγων ποιήσαντες, καὶ ἀδελφοποιησίαν, &c. Scholion in Epitomen Canon. Harmenopuli, in jure Græco-Rom. ἀνέκδοτον φησὶ τοὺς μοναχοὺς δέχεσθαι παιδία ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, καὶ κρατεῖν στεφάνους γάμων, καὶ ἀδελφοποιΐας ποιεῖν, similia habent Nicephorus Chartophylax in Epist. ad Theodosium Monachum ibid. p. 342. & Petrus Chartophylax M. Ecclesiæ pag. 395. Vita MS. Theodori Syceotæ : μετὰ πολλῶν δὲ δεήσεων, ἐποίησεν αὐτὸν ἀδελφοποιησίαν πνευματικὴν μετ' αὐτοῦ ποιῆσαι, ἵνα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔχῃ αὐτὸν πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Θεὸν, Describitur in Euchologio pag. 898. ἀκολουθία εἰς ἀδελφοποιΐαν πνευματικήν.

Ἀδελφοποίησις, eâdem notione. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. p.460. de Basilio postmodum Imperatore, ἀπελθὼν εἰς τὸ λουτρὸν, ἤλλαξεν αὐτὸν, καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐποίησεν ἀδελφοποίησιν. S. Chrysostomus Homil. 114. ἀδελφοποιῆσαι τὸν Χριστὸν dixit.

Ἀδελφοπιστία, *Iurata mutuò fraterna fides*, seu *Adoptio in fratrem*, apud Nicol. Alemannum ad Procopij Hist. Arcanam p.23. 1.edit.

Ἀδελφότης πνευματικὴ idem quod ἀδελφοποιΐα, *Adoptio in fratrem*. Scylitzes in Michaële Methysta p. 562. de Basilio Macedone postmodum Imperatore : ὃν μετακαλεσαμένη ἡ προῤῥηθεῖσα γυνὴ Δανιηλὶς, δώροις αὐτὸν καὶ μεγάλοις δεξιοῦται χαρίσμασι, μηδὲν ἕτερον ἐπιζητήσασα παρ' αὐτοῦ, ἢ πνευματικῆς ἀδελφότητος συνδεσμῷ συνδεθῆναι πρὸς Ἰωάννην τὸν ταύτης υἱόν, adde pag. 586.

Ἀδελφοσύνη, *Fraternitas spiritualis*. Nomocanon Cotelerianus n.511. εἴ τις μετὰ τῆς γυναικὸς ἀδελφοσύνην ποιήσας, καὶ αὐτὴν γαμήσας, &c. Vide Dissertat. 21. ad Joinvillam, ubi multa de hoc ritu congessimus, quo loco velim addi locos duos insignes ad lin.7. quorum alter est Thalassij Cæsariensis Episcopi in Concilio Calchedon. act. 10. de Iba Episcopo, & ejus accusatoribus, deinde reconciliatis : ποιησάμενοι δὲ αὐτοὺς φίλους· Τὰ ἅγια δῶρα ἄνω ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ' ἀλλήλων, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Alter est Evagrij lib.1. Hist. cap. 13. ubi Domnus Antiochiæ Episcopus & S. Symeon Stylites, ἄμφω συνελθέτην, καὶ τὸ ἄχραντον ἱερουργοῦντες σῶμα, τῆς ζωοποιοῦ κοινωνίας ἀλλήλοις ἀντέδωσαν.

Ἀδελφότης, *Fraternitas, cœtus fidelium*. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 85. πιστεύω ὅτι πάσῃ τῇ ἀδελφότητι ἤρεσεν, &c. Epistola Menæ Patr. Constantinopolit. ad Petrum Patr. Hierosol. in Synodo Hierosol. πᾶσαν τὴν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα πλεῖστα προσαγορεύομεν. Passim. Item *Monachorum cœtus*, Liturgia S. Basilij ex Cod. Cryptoferrat. εἶτα δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος. Dalmatius in Hist. MS. Sanctor. Ægypti, de Serapione : πατέρα πολλῶν μοναστηρίων, καὶ ἡγούμενον πολλῆς ἀδελφότητος. Auctor Vitæ S. Niconis : καὶ τῷ τοῦ ξύλου κρούσματι πᾶσαν συγκαλέσας τὴν ἀδελφότητα. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Conf. n.24 παρεκαλοῦμεν δὲ αὐτὸν πᾶσα ἡ ἀδελφότης τὴν χειροτονίαν ἀναλαβεῖν ἡγουμενίας ἅμα καὶ τὴν ἐπίκλησιν. & n.48. καὶ ἄραντες ἐπ' ὤμοις συντῇ πρεπούσῃ ὑμνῳδίᾳ, πᾶσα ἡ ἀδελφότης ἀμφοτέρων τῶν μοναστηρίων προεπέμπομεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν μονήν. Vita S. Nili Junioris p. 126. παρεκάλεσαν δὲ αὐτὸν ὅτε ἡγούμενος καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ σὺν πάσῃ τῇ ὑπ' αὐτὸν ἀδελφότητι ἐλθεῖν. & pag.139. ὑπῆρχεν ἐν τῇ μονῇ τῇ ἀδελφότητι συνασκούμενος. Ita usurpant passim alij, atque in iis, Palladius in Hist. Lansiaca c. 9. 14. & alibi non semel. Anonymus in Vita S. Nicolai Studitæ p. 900. Auctor Vitæ S. Germani Hegumeni n. 5. Vita S. Pachomij n.22. Euchologium p.475. &c. Vide Gloss. med. Lat.

Αγελφότης, *Fraternitas*, de Laicis qui in consortium orationum à Monachis admittuntur, de qua plura congessimus in Gloss. Med. Latin. Habetur apud Græcum interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 57.

Ἀδελφότης, *Confratria, societas*, quomodo *confrerie*, dicimus. Glossæ Basilic. λέγονται δὲ καθ' Ἕλληνας καὶ κυρίαι, φρατρίαι, καὶ φατρίαι, οἱονεὶ ἑταιρεῖαι, ἀδελφότητες, συναλλάγματα, συστήματα, &c.

Ἀδελφότης,

Ἀδελφότης, *Fraternitas*, *titulus* quo sese invicem compellabant Reges, qui sese ἀδελφοὺς vocitabant, uti à nobis observatum ad Alexiadem Annæam p. 274. Menander Protector in Legat. χάριν ἀπονέμομεν τῇ ἀδελφότητι τοῦ Καίσαρος περὶ τῆς χρείας τῆς εἰρήνης τῆς μεταξὺ τούτων τῶν δύο πολιτειῶν. Rursum: ἡ ἀδελφότης τοῦ Καίσαρος Πέτρῳ Μαγίστρῳ τῶν Ῥωμαίων καὶ Ευσεβίῳ ἐκέλευσε καὶ ἐπέτρεψε. Sed & Patriarchæ cùm ad Episcopos scribebant, eâdem ἀδελφότητος voce utebantur, ut colligitur ex variis eorum sancitis in jure Græcorum.

ΑΔΕΛΦΟΥΤΖΙΚΟ'Σ, *Fraterculus*, ἀδελφάκι. Syropulus in Hist. Concil. Florentini sect. 6. cap. 13. ἐζήτησε καὶ τὴν Δεσπότου γνώμην, εἰρηκώς, Εἰπὲ καὶ σὺ, ἀδελφουτζικὲ, τί σοι δοκεῖ περὶ τούτου.

ἈΔΕΜΠΤΕΎΕΙΝ, *Adimere*, Glossæ Basilic. Ἀδεμπτευθὲν, ἀφαιρεθέν. Ἀδεμπτεύει, ἀφαιρεῖται. Ἀδεμπτεύων, ἀφαιρούμενος.

ΑΔΕ'ΞΙΟΣ, *Equus dextrarius*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.224. ἐὰν γίνεται τὸ εἶπου κάνενον ἀδέξιον τὸ κανὶς ἄνθρωπος ὄγιος, καὶ ἂν ἔνι οὐ καβαλλάρεις οὐ βουργέσις στίλη τὸ κληνὸν του νὰ τὸ καλλικόσι, οὐ νὰ τὸ γιατρέφουν, &c. Vide Ἀδέστρατος.

ἈΔΕΡΦΟΣ, *Frater*, Ἀδελφός.

ΑΔΕΣΕΤΟΝ, *Alyssum*, apud Interpol. Dioscor. c. 511.

ΑΔΕΈΣΤΡΑΤΑ, apud Tacticos *militum in bello utensilia*, Rigaltius: *impedimenta & sarcinas militares* Meursius, interpretantur. Atque id primo intuitu videtur innuere Leo Imp. c.10.§.7. καὶ αὐτὰ τὰ σαγμάρεια, καὶ τὴν λοιπὴν ἀποσκευὴν, ἅπερ καλεῖται δίστρατα μετ' αὐτοῦ τοῦ τούλδου καταλιμπάνειν. Ubi leg. ἀδίστρατα, vel ἀδέστρατα. Salmasius ad Vopiscum p. 386. ἀδίστρατα dicta vult, pro, διάστρατα, *Sarcinæ*: contrà verò non ipsa impedimenta, sed *Equos Sagmarios*, seu qui ea ipsa impedimenta & sarcinas militum deferunt, intelligi omnino constat, sicque appellatos, quòd *dextrâ* ducantur: ita ut à *sellaribus* distinguantur. Id exertè docet idem Leo dicto cap.10. §.12. ut & Mauricius lib.5.cap.3. ἐκεῖθεν δὲ ἐκ τοῦ τούλδου κινοῦντας τοὺς ἐπὶ μάχην παραλαμβάνειν τὰ ἀδέστρατα (addit Leo ἤγουν σαγμάρεια) καὶ ἢ τέντας διπλᾶς, ἢ σαγία διπλᾶ εἰς τὸ ἓν μέρος σκέπεσθαι, εἴπερ χρεία καλέσοι, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὴν τένταν, ἤτοι κακάρδαν ἔχειν, καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίστου, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους: & Chronicon Alexandrinum pag.912. μετὰ νεωτέρων, καὶ κ'. ἵππων ἀδιστράτων σελλαρίων ὀφειλόντων ἀπανθῆναι καὶ διασῶσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς. Ubi addendam conjunctivam, καὶ post ἀδιστράτων, ferè censuerim. Atque hi quòd dextrâ trahantur, συρτὰ dicta animadvertere est apud Constantinum in Tacticis, uti in hac voce docemus, ubi quod Leo & Mauricius ἀδέστρατα vocant, hic συρτὰ appellat. Hinc idem Mauricius lib.5.cap.2. ἀδέστρατα σύρειν dixit: καὶ αὐτὰ δὲ τὰ ἀδέστρατα μετ' αὐτοῦ, ἐὰν ἀγνοοῦμεν γὰρ, διά τι οὐ δοκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης ἐκ περιστατοῦ ἀδέστρατα σύρειν τοὺς στρατιώτας διὰ τῶν παλλίκων αὐτῶν. Ecce à pueris seu calonibus trahuntur ἀδέστρατα. mox: εἴτε γὰρ νίκη, εἴτε ἧττα ἐν τῷ στρατῷ γένηται, ἐν τηλικαύτῃ ἀνάγκῃ καὶ ταραχῇ, καὶ φύρσει, τίς δύναται ἐν πλήθει τοσούτῳ τὸ ἀδέστρατον αὐτοῦ ἐπιγνῶναι, ἵνα τούτῳ χρήσηται; deinde addit, ut & Leo, ἀδέστρατα in Excursibus, vel in Vigiliis, seu speculationibus, habere debere milites, minimè verò in præliis, sed ea relinquenda in Castris; συμβαίνει γὰρ καὶ παραπίπτειν αὐτὰ εὐκόλως ἐν ταραχῇ ὑπὸ μικρῶν παλλίκων κρατούμενα. Ubi observanda vox παραπίπτειν, quæ de Equis intelligi debet. Neque aliâ notione usurpat lib 1.cap.9. χρὴ περιπατοῦντος τοῦ στρατοῦ ἡγεῖσθαι τὴν τοῦ παντὸς στρατηγὸν, προπορευομένων αὐτοῦ τιμῆς ἕνεκεν τῶν ἐπιτιμίων, καὶ ἰδικῶν αὐτοῦ ἀνθρώπων μετὰ τῶν ἀδεστράτων καὶ βουκελλαρικῶν βάνδων. Ita scilicet etiamnum ad pompam præcedere solent & muli Sagmarij, & equi sellares, seu dextrarij, ab armigeris absque sessore dextrâ deducti. Adde eundem Mauricium lib.3.cap.7.

ΑΔΙΆΔΟΧΟΣ, *Intestatus*, in Basilicis.

ἈΔΙΆΘΕΤΟΣ, *Intestatus*, ὁ διαθέσθαι δυνάμενος, καὶ μὴ διαθέμενος, ἢ ἀκύρως διαθέμενος. Gloss. Basil.

ΑΔΙΆΚΟΠΟΣ νομὴ, *Interrupta possessio*, IC. Græcis.

ΑΔΙΑΝΟ', *Vacuum*, Κενὸν, in Corona pretiosa.

ΑΔΙΆΤΑΚΤΟΣ, *Indispositus*, de qua voce egimus in Gloss. Med. Lat. *Qui sine testamento decessit*, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.193. εἷς βαπτισμένος, οὐ (*vel*) μία βαπτισμένη πέθανεν ἀξιγορεύτη, καὶ ἀδιατάκτη, καὶ ἀτέκνη, &c. c.182. Edit. Venetæ: *Sel avien che un battizato, ò battizata more disconfesso, & senza far testamento, &c.*

ΑΔΙΆΝΤΡΟΠΟΣ, *Impudens*, Ἀναιδὴς, Ἀδιαντροπία, *Impudentia*, *Procacitas*, Ἀναιδία, ἀσέλγεια, Ἀδιάντροπα, *Irreverenter*, *procaciter*, ἀναισχύντως. Ἀδιαντροποντζικὸς, *subimpudens*, ὑπαναίσχυντος, ἀναπαίσχυντος.

ΑΔΙΆΡΓΥΡΟΣ, *Argentum vivum*, ὑδράργυρον.

ΑΔΙΆΦΟΡΟΣ, *Remissus*, *Dissolutus*. Nilus Mon. narrat. 4. τὴν ἐν ταῖς πόλεσι ἀδιαφόρου διαγωγῆς ἑλόμενοι μᾶλλον ἢ τὸν θάνατον. Sozomenus lib. 3. cap.3. Παῦλον δὲ περὶ τρυφὴν καὶ βίον ἀδιάφορον ἐσχολακέναι διαβάλλουσι. Nicetas in Manuële lib. 1. n. 2. τὰς ἀφροσι τῶν γυναικῶν, ubi Cod. barbarogr. τὰς ἀδιαφόροις: rursum: οἱ πάνδημοι ἔρωτες. Cod. barbarogr. πρὸς τὰς μίξεις γυναικῶν ἀδιάφορος. Idem in Isaacio lib. 3. n.8. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀφροσύνην καταγνοὺς τοῦ ἀνδραρίου ἐκείνου. Cod. barbarogr. μωρίαν καὶ ἀδιαφορίαν. Balsamon in Resp. 13. οὐ προκειμαλισθείη ὡς παραβάτης κανόνων καὶ ἀδιάφορος. Utitur etiam non semel S. Basilius, & aliquot è SS. Patribus.

Ἀδιαφορεῖν, *Vitam dissolutam agere*, in Clementin. homil.5. n.18.

ΑΔΊΚΗ, *Urtica*, apud Interpol. Dioscor. cap. 696.

ΑΔΙΟΎΤΩΡ, *Adjutor*, aliàs βοηθὸς, de quo munere plura diximus in Gloss. Med. Latin. Extat Epistola Nili Monachi, quæ est 287. lib.2. inscripta *Trajano* Ἀδιούτορι.

ἈΔΙΤΕΎΕΙΝ, *Adire*, Gloss. juris MSS. ex Cod. Colberteo: Ἀδιτεύω, ἀντιστρέφω. Ἀδιτεῦσαι, ἀποστρέφειν. Glossæ Basil. ἀδιτεύει, ὑπεισέρχεται. Alibi: ἀδιτεῦσαι, ὑπεισέρχεται. Ubi perperam Edit. ἀδιναταῦσα. Rursum: τοῖς ἀδητεύσασι, τοῖς κυρεύσασι. Lib.1. Basilic. c.23. οὐδὲ ἐὰν υἱοὶ ὦσιν, ἐπιτρέπεται αὐτοῖς ἢ ἀναφαίνεσθαι κληρονόμους τοῦ πατρὸς, ἢ ἀδιτεύειν τὸν κλῆρον, &c. adde to. 2. p.121. Vide Cujacium lib.7. observat. cap. 18.

Ἄ'ΔΙΨΟΣ, *Dulcis radix*, apud Interpolat. Dioscor. cap.412.

ΑΔΝΟΎΜΙΟΝ, *Quævis descriptio*, *recensio*. Novella Alexij Comneni Imp. de Electionib. n. 12. περὶ μὲν παντὸς ἄλλου ἀδνούμιον κοινὸν γίνεσθαι τῶν ὅλων, τῶν τε ἤδη καταπρωτισμένων, &c. peculiari verò significatione.

Ἀδνούμιον dicitur *Descriptio seu recensio militum*, ut Ἀδνουμιάζειν, *Censere milites*. Glossæ MSS. Ἀδνούμιον, τὸ φοσσάτον, Suidas: ἀπογραφὴ ὀνομάτων, παρὰ Ῥωμαίοις, οἱ δὲ ἀννουμῖνος τὸ ἀδνούμιον. Infrà: Ἀννουμῖνος, ἀπογραφὴ ὀνομάτων, παρὰ Ῥωμαίοις· οἱ δὲ ἀδνούμιον φασίν. Glossæ Basilic. Ἀδνούμιον, κατ' ὄνομα διέρχεσθαι. Quæ quidem, quoad Etymon, firmant conjecturam Salmasij in Notis ad Capitolinum, & Schefferi

ad Mauricium, qui ex eo effictam vocem putant, quòd ad nomen respondere dicerentur tirones in delectu, ut est apud Livium lib. 7. Martyrium S. Eustrathij & socior. MS. ταῦτα φράξας ὁ μιαρὸς Δὺξ, ἐπὶ τὸ πεδίον ἐξῆλθεν, γυμνάσων τὸ στρατόν. τῆς ἀδνουμίας δὲ γινομένης, ἕκαστος τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐμπειρίαν θεωρούμενος τῷ Δουκὸς ἐπεδείκνυτο. Leo in Tactic. cap. 9. §. 4. εἰ δὲ ποτε χρεία καλέσῃ τοῦτο γίνεσθαι χάριν ἀδνουμίου, ἢ ἄλλης ἀναγκαίας αἰτίας, &c. Duplex autem erat ἀδνούμιον: Nam aliud erat ἡμερήσιον, *quotidianum*, aliud καθολικὸν, seu *universale*. Prius singulis fiebat diebus à minoribus ducibus, per banda & cohortes, à Merarchis nempe, ut est apud Mauricium lib. 7. cap. 2. περὶ τοῦ ἀδνουμιάζειν τὰ βάνδα, χρὴ παρασκευάζειν Μεράρχας τὰ βάνδα ἀδνουμιάζειν πρὸ μιᾶς ἢ δευτέρας ἡμέρας τοῦ πολέμου, καὶ οὕτως ἐπιδιδόναι τοῖς βανδοφόροις τῶν ταγμάτων. Anonymus de Castrametatione: Τὰ ἡμερήσια (ἀδνούμια) καθὼς ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς χρὴ γίνεσθαι, καὶ ἕκαστον τῶν μικρῶν ἀρχόντων, τῶν ἱππέων τε καὶ πεζῶν τὸν ὑπ' αὐτὸν λαὸν καθ' ἑκάστην βλεπέτωσαν. Agit etiam de hac quotidiana censione Scylitzes in Isaacio Comneno p. 499. ἐφ' ἑκάστῃ γὰρ ἡμέρᾳ ἀδνούμιον πλαττόμενος, πρωΐθεν ἐξιππαζόμενος, καὶ πόῤῥω τῶν ἄλλων ἀφιστῶν, πρῶτον μὲν ἐκάλει τὸν ἡγεμόνα, καὶ τὴν βίβλον ἀνεκάλυπτεν. De Catholicis & universalibus *adnumiis*, ita supra laudatus Anonymus: τὰ δὲ καθολικὰ ἀδνούμια οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα πρὸς ἀσφάλειαν καὶ σύστασιν τοῦ παντὸς εἰσὶν στρατεύματος, καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν στρατηγῶν. οὐ μετρίως γὰρ καὶ αὐτοὶ τῶν τοιούτων ἀδνουμίων ἐφρόντιζον. ἔξεστι τοίνυν πρὸ τοῦ τῆς πολεμίας ἐπιβῆναι γῆς ἅπαν ἀδνουμιάζειν τὸ στράτευμα διὰ οἰκείων καὶ πιστῶν ἀνθρώπων τοῦ ἁγίου ἡμῶν Βασιλέως, ὅπως γνωσθῶσιν ὅσοι μὲν πρὸς τὸ ταξιδεῦσαι σύνεισιν τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ὅσοι δὲ ὑπελείφθησαν οἴκοι, οἵτινες δὲ καὶ ἔφυγον, πρὸς τοῦτο καὶ τινες μὲν ἐν ἀληθείᾳ διὰ ἀσθένειαν ὑπελείφθησαν, τινὲς δὲ καὶ τεθνήκασιν, καὶ τίνες καλῶς τούς τε ἵππους καὶ τὰς πολεμικὰς πανοπλίας κέκτηνται. De iisdem generalibus adnumiis agit præterea Leo Imp. cap. 6. §. 15. & ex eo Constantinus in Tact. p. 16. ἁρμόζει δὲ καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ῥόγας καὶ τοῦ ἀδνουμίου ἀδνουμιάζεσθαι καὶ ἀπογράφεσθαι καὶ τοὺς τούτους παῖδας, καὶ ἀναζητεῖσθαι καὶ τὰ ἅρματα τῶν στρατιωτῶν. Idem Constantinus pag. 25. ἂν δὲ γίνηται χρεία ἵνα συναχθῇ στρατὸς πολὺς εἰς ἕνα τόπον, εἴτε διὰ ἀδνούμιον, ἢ διὰ ἄλλην αἰτίαν ἀναγκαίαν, &c. Anonymus Combefisianus in Lacapeno n. 3. ἀδνουμίου δὲ γινομένου, αἰφνίδιον Ῥωμανὸς καὶ Κωνσταντῖνος τάχει πολλῷ εἰς τὸ παλάτιον ὑποστρέφει. Eadem habet Leo Grammaticus p. 497. In generalibus verò istis ἀδνουμίοις nomina militum censebant Μεγάλοι Ἀδνουμιασταὶ, coram Magno Domestico, cujus munus erat exercitum universum censere; & si qui è militibus equis carere reperirentur, vel armis quibusdam, curabant ij ut quæ deessent supplerentur. Codinus de offic. aulæ Constantinopolit. cap. 16. n. 8. ὁ Μέγας Ἀδνουμιαστὴς τοῦ φοσάτου ἀδνουμιαζομένου παρὰ τοῦ μεγάλου Δομεστίκου, πάρεστι μὲν καὶ αὐτὸς. ἐὰν δὲ τινες ὦσιν ἀπὸ τούτων στερούμενοι ἀλόγων, ἢ ἁρμάτων λινῶν, ἀπογραφόμενος οὗτος τὰ λείποντα, ἐπιμελεῖται ἀναπληροῦσθαι ταῦτα. Vide Gloss. med. Lat. in *Restaurum*. Magni Adnumiastæ vestes & Dicanicium describit idem Codinus cap. 4. num. 49.

ΑΔΟΚΗΤΟΣ, *Paronychia*, apud interpol. Dioscor. c. 636. *Buinalis*, Latinis, ut ait idem scriptor.

ἌΔΟΛΟΣ, Ἄδωλος, *Merus*, *Meracus*, *Purus*, Ἀμιγὴς, Ζωρὸς. Ἄδολον, *Merum*, Agapius Cretensis in Geopon. cap. 60. καὶ ὅταν τὸ πίνει τὶς ἄδολον, βλάπτει τὴν κεφαλήν.

ἈΔΟΝΙΝ, pro Ἀηδὼν, Glossæ Græcobarb. Ἀηδὼν, εἶδος πτηνοῦ. θεωρία πετομένου ζώου, ἀδόνιν. Cretensibus, Ἀδόνη, Ἀηδόνη, ut testatur Bellon. lib. 1. obser. cap. 10.

ΑΔΟΠΟΙΊΑ, Τεκνοποίημα, in Glossis juris MSS. *Adoptio*.

ΑΔΟΡΙΟΥ', Syris, Herba quam Græci γιγίδιον vocant. Interpol. Dioscor. cap. 355.

ΑΔΟΥΕΝΤΩΡ, *Adventor*, συλλήπτωρ, συνεργὸς, in Glossis Basilic. Vita S. Afræ: *Videns honestos viros, existimans adventores impudicos, paravit cœnam, &c.* Vide Juretum ad Symmachi lib. 1. Epist. 41. & Gloss. med. Lat.

ΑΔΟΥΜΟΝ, ἀνθρώπινος κόπρος, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ, *stercus humanum*.

ΑΔΡΑΛΕΣΤΟΣ, *Fissus*, *dissectus*, *divisus*. Eustathius ad Iliad. ν'. καὶ ὄσπρεια ἐρεικτὰ, τὰ σχιστὰ, ὁποῖον ὁ κύαμος. Παυσανίας δὲ ἐρεικτὸν πυρόν λέγει τὸν μὴ εἰς ἄλευρα ἀληλεσμένον, ἀλλ' ὥστε δύο ἐξ ἑνὸς γενέσθαι, ὃν ἄνθρωπος κοινὸς λέγοι ἂν ἀδράλεστον.

ἈΔΡΑΣΚΕΛΗΜΑ, *Passus*, Βῆμα, in Corona pretiosa.

ΑΔΡΑΧΘΟΣ, *Fusus*, *colum*. Portio, ἀδράχθι. In Corona pretiosa ἀδράκτη, Nomocanon Cotelerianus, n. 407. γυνὴ ἐὰν κλέψῃ τὸ γειτονίσσης αὐτῆς, ἢ ἄδραχθιν, ἢ σφονδύλιον, &c.

ΑΔΡΕΣΠΟΝΣΟΝ, εἰς ἀπόκρισιν, in Glossis Basilic. *Adresponsum*. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Responsum*.

ἈΔΣΙΓΝΑΤΕΥΕΙΝ, *Adsignare*, apud Theophilum lib. 3. Instit. cap. 8. semel ac iterum.

ΑΕΙΓΥΒΕΥΣ, Codex Bib. MS. Suidæ ex Bibl. Reg. ἀειγυβεὺς, τουτ' ἔστιν, ἀκούσατε, Ρωμαϊστί. τὸ ἀεὶ σημαίνει ἀκούσατε, ὕβρις, διαλαλία καὶ πᾶν. alius Cod. MS. τὸ ἀεὶ σημαίνει ἀκούσατε, τὸ δὲ βιὺς, πάντες, Quid hæc sibi velint non planè percipio.

ΑΕΙΔΑΡΟΣ, *Asinus*, sic dictus quod semper cædatur. Lexicon MS. Cyrilli: ὀρεὺς, ἀείδαρος. Ὀρεοκόμος ὁ ἐπιμελητὴς τῶν ἡμιόνων, ἢ τῶν ἀειδάρων. Alibi: πῶλος, ὁ ἀείδαρος: Herodiani Epimerismi MSS. Ὄνος, ὁ ἀείδαρος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 2062. ὀρῆας, ὁ ἀείδαρος, ἢ ὁ ἡμίονος, ἀπὸ τοῦ ἐν ὄρεσι μᾶλλον δύνασθαι ἐργάζεσθαι. Rursum: πῶλος, ὁ ἀείδαρος, ἢ ὁ ὄνειος ἵππος. Alibi: πῶλος, ὄνος, ἀείδαρος, διὰ τὸ ἀεὶ καὶ πάντοτε δέρεσθαι. Georgius Acropolita in Chron. n. 63. ἐν τοῖς ἀδήλοις ἔστι χάεις βεβαίως καὶ ἀληθῶς ἀποφαίνεσθαι. ἀπὸ γὰρ τοῖς δήλοις καὶ οἱ ἀείδαροι λέγουσι. Joannes Jatrosophista MS. cap. 141. ποίησον οὖν θεραπείαν τοιαύτην, ἤγουν ἀειδάρας γάλα, καὶ γυναικεῖον, &c. Proverbia Græcorum MSS. τὸ ἀείδαρον ἐκόρδισαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ἔλιξεν. Ἀγαείδαρος. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: λοιπὸν καὶ ὁ πρῶτος ἀγαείδαρος, καὶ ὁ κύων καὶ ὁ ὄφις ἀνδὸς σπορᾶς εἰσὶν, καὶ ἐοίκασιν κατὰ τῶν σῶν λόγων, καὶ τῷ Ἀδὰμ, καὶ τῷ χριστῷ. Ubi videtur legendum ἀείδαρος, vel Γαίδαρος, nam & ita hanc vocem efferebant. Glossæ Græcobarb. τὸν ὄνον, ἤγουν γαίδαρον, γάδαρον, ἀπὸ τὸ τὸ γλῶ δέρειν τοῖς πολλοῖς μόχθοις καὶ κόποις. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p. 53. λεοντάρι καὶ γαίδαρος, καὶ ἀλεποῦ ἐκάμασι συντροφίαν, &c. Ita pag. 72. 82. γαίδαρος ἄγριος, *Onager*, pag. 121. Αειδάριον, *Asellus*. Lexicon MS. Cyrilli: ὀνίδιον, ἀειδάριον, Γαιδάριον. Anonymi Schedographia MS. Ὀνίδιον, τὸ μικρὸν ἀειδάριον. Ita etiam in Lexico MS. Reg. Cod. 2062. Physiologus MS. de Natura animalium: πορεύονται γὰρ ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτοῦ, ἐκεῖ ὅπου πορεύονται τὰ ἄγρια γαδάρια. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Γαδάριν παλαιόπληγον, ὀρνίθιν κορυντζάρην.

Γάδαρος, Nicetas de Excidio Urbis n. 3. ex Cod. Barbarogræc. ὡς γάδαρος ἀγγαρίζων. Ubi Cod. alius: ὀνηδὸν ἐμβριμώμενος. Rursum ibidem ex Cod. Reg. MS.

MS. καὶ ὡς γάδαρος ὀργανίζων οὐ φοβεῖται. Anonymus de Vulpe & Lupo: ἄχυρον δὲν τυβρίσκετον, κριθάρι δὲν πολάση, νὰ δόση τοῦ γαδάρου τὸ τὰ φάγη, τὰ χορτάση. Rursum: πᾶσα πῦρνον ἐφόρτωνε τὸν γάδαρον ἐκεῖνον. Adde Agapium Cretensem in Geoponico cap.154. Γαδάρα, *Asina*, apud eundem Agapium cap.154. Stephanus Sachlecces MS. καὶ κάτεζον εἰς τὸ ἄλογον ὡσὰν χοντρὴ γαδάρα. Ex his facile est emendare Chronicon Alexandrinum pag. 780. ubi ait σάνδαρον appellatum Justinianum in seditione Victoriatorum à Factionibus, quod ut ait Procopius in Anecdot. cap.8. simillimus esset asino: ἄλλοι δὲ ἔκραζον, Ἐπιορκεῖς, Σαύδαρι, ubi legendum γαύδαρι, vel γαύδαρε, monet Alemannus. Sed cùm neutiquam ita hæc vox elata inveniatur apud scriptores, legendum potiùs censuerim γαΐδαρε, vel γάδαρε. Tametsi idem Chronicon an. 29. ejusdem Justiniani, eum fuisse dicat ἀνθρωποπρόσωπον, & ὑπογέλοιον, nisi hæc ad vultus formam prominentem spectent. Γαϊδουριάρης, *Asinarius*, Ονηλάτης, in iisdem Fabulis Æsopi p.121. Γαϊδαράκανθα, *Carduus benedictus*, apud Petrum Bellonium lib.1. observ. cap. 25. Γαϊδαρόποδα, *Cestreum*, apud eundem cap. 32. Γαϊδαρόνησος, insula sic dicta in Ægæo mari, apud eundem lib.2. cap.10.

ΑΕΙΠΑΙ͂Σ, *Virgo*, vel certè *celebs*, *conjugio non illigatus*, Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi p.137. καὶ εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν (Sacerdotum conjugatorum) ἀείπαιδες ἀνλειτήχθησαν. Martyrium SS. Theodoræ & Didymi n. 1. εἶπεν πρὸς τὴν τάξιν, -κάλει τὴν Θεοδώραν τὴν ἀείπαιδα.

ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΙ, *Virgines Deo dicatæ*, *sanctimoniales*. Quæ virginitatem perpetuam Deo voverunt, Regula Gr. S.Pachomij n.49. μηδεὶς ἀπέλθη εἰς τὴν μονὴν τῶν ἀειπαρθένων, εἰς τὸ ἐπισκέψασθαί τινας αὐτῶν. Eusebius de laudibus constant. cap.17. γυναικῶν τε ἱερέας, καὶ χοροὺς ἀειπαρθένων. Martyrium SS. Theodoræ & Didymi n.2. ὁ δικαστὴς εἶπεν, Ἐκέλευσαν οἱ αὐτοκράτορες βασιλεῖς ὑμᾶς τὰς ἀειπαρθένους ἢ θύειν τοῖς θεοῖς, ἢ εἰς ὕβριν παραδίδοσθαι. Occurrit præterea apud S.Ignatium in Epist. ad Smyrnæos n.13. Ammonem Episcop. in Epist. de Vita SS. Pachomij & Theodori n.1.5. 15.21. Zachariam Papam, lib. 2. Dial. cap.19. &c. Vide Suidam.

ΑΕΙΦΥΓΙΑ, *Perpetuum exilium*, in Basilic.& in Nov.12. Constantini Porph.

ΑΕΙ'ΧΡΥΣΟΝ, *Sempervivum*, apud Interpolat. Dioscor. c.671.

ΑΈΡΑ, pro Ἀήρ. Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Εἰς τόπον ἄλλον σκοτεινὸν, καὶ γῆν χωρὶς ἀέραν.

ΑΈΡΙΚΟΝ, Vectigal seu tributum à Justiniano excogitatum, *pro spiritu aërio*, uti interpretatur Cujacius: vel certè quod supra solitum Canonem exigebatur. Istiusmodi nominis invenisse Justinianum prodit Procopius in Hist. Arcana: πρὸς δὲ τῷ τῶν Πραιτωρίων Ἐπάρχῳ, ἀνὰ πᾶν ἔτος πλέον ἢ τριάκοντα κεντηνάρια πρὸς τοῖς δημοσίοις ἐπράττετο φόροις, οἷς δὴ ὄνομα τὸ ἀερικὸν ἐπέθηκεν ἐκεῖνο, οἶμαι, παραδηλῶν, ὅτι δὴ οὐ τεταγμένη τις, οὐδὲ ξυνειθισμένη οὖσα ἡ φορὰ ἐτύγχανεν. Describitur apud Anonymum MS. de Arte Notaria ἔνταλμα πρακτικὸν, in quo hæc habentur: καὶ κατὰ τὴν οὖσαν αὐτοῦ εὐπορίαν καὶ δύναμιν, καὶ ἀναλαμβάνεσθαι τὸ διαφέρον σοι ὑπὲρ ἀέρος δίκαιον, καὶ εἰσκομίζειν τοῦτο πρός με ἐφ᾽ ἑκάστῳ μηνὶ, καὶ λαμβάνειν ἀποδείξιν. αὐτὶ, ἀλλὰ τυχὴ τινὶ ὥσπερ ἐξ ἀέρος ἀεὶ αὐτὴν φερομένην ἐλάμβανε. Joannes Mercerus in edit. Harmenopuli lib.1.tit.4.§.47.meminit tituli περὶ ἀερικῶν ζημιῶν, quem abesse à MSS. Codicibus monent Cujacius lib.10. observ. cap.7. & Nicolaus Alemannus. Ἀερικοῦ meminit etiam Leo in Tactic. cap. 20. §.71. ἀρκεῖ γὰρ αὐτοῖς τελεῖν τούς τε δημοσίους φόρους, καὶ τὰ ἐπικείμενα αὐτοῖς ἀερικὰ, καὶ μηδὲν πλέον καταβαρεῖσθαι. Illud denuò revocavit Michaël Paphlago. Scylitzes p.742. πορισμώτατος δὲ ὢν πρός ἣν ἄν τις εἴποι κακίαν, πᾶσαν ἐφεῦρεν ὁδὸν ἀδικίας, προσθεὶς ἐπέκεινα τῶν δημοσίων τελεσμάτων δίδοναι ἕκαστον τῶν χωρίων ὑπὲρ ἀερικοῦ κατὰ τὴν ποιότητα καὶ ἰσχὺν αὐτῶν, τῷ μὲν νομίσματα τέσσαρα, τῷ δὲ ἕξ, ἄχρι εἴκοσι. Novella 1. Alexij Comneni, lib.2. Juris Græcorum, p. 124. ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ἀερικοῦ, εἰ μὲν γένηται πλάσμα περὶ δύο ἱερωμένων, ἢ κληρικοπαροίκων, ἵνα κανονίζωνται καὶ σωφρονίζωνται παρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τὸν ἱερὸν κανόνα.

ΑΕΤΙ'ΤΗΣ λίθος, in Glossis Chymicis MSS. ὁ χρυσόλιθος, καὶ πορφυρίτης, καὶ πορφυρόχρωμος, Μακεδονικὸς, καὶ πολύχρωμος. Vide Rulandum in *Aëtites*.

ΑΕΤΟ'ΝΥΧΟΝ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscor. cap.713.

ΑΈΤΟΠΟΥΛΟΝ, *Parva aquila*, apud Codinum de Offic. aulæ Constantinopol. cap.3. n.10. nostris, *Alerion*, *Aiglon*.

ΑΕΤΟ'Σ, *Sagum militare*, sic appellatum, quòd cùm nullo cingulo constringeretur, & brachia ita tegeret ut liberè hac parte volitaret, instar esset alas expandentis aquilæ: unde & θάλασσαν etiam appellabant, quòd instar maris fluctuaret. Continuator Theophanis lib.1. n.9. ἐπεί τι φοινικοβαφὲς θοιμάτιον, καλά τι στρατιωτικὸν ἔθος, ἄζωστον ἐπημφιέσατο, Ἀετὸν τοῦτο καλοῦσιν, ἢ Θάλασσαν, οἱ περὶ ταῦτα κομψοὶ, τοῦτο μὲν αὐτίκα ἐπημφιέσατο. Ubi Combefisius in margine, *Malim* ἀέρα, *aërem*, Sed malè.

ΑΕΤΟ'Σ, Observat Goarus ad Euchologium pag.311. in Græcorum Ecclesiarum pavimentis, maximè iis locis in quibus consecrari solent Episcopi, tres fluvios effingi, supra fluvios Urbem: supra quam Aquila radiis solaribus ornata rursum effingitur: ut, inquiunt, electum per effigies illas deductum de variis mysteriis doceant, & in fluminibus quidem διδασκαλίαν Episcopo necessariam: in Urbe ἐστεμμένην τὴν ἐπισκοπὴν, illius Episcopatum, & tandem in Aquila radiis Gratiæ, διὰ τὸ φεγγέον τοῦ ἀετοῦ, τὸ θεολογικὸν καὶ κεχαριτωμένον repræsentare voluerint, inquit Symeon Thessalonicensis lib. de sacris ordinat. cap.7. p.156.157. ubi sic ait: ὁ δὲ ὑποψήφιος τρεῖς ποταμοὺς διελθὼν ἐπ᾽ ἐδάφους διὰ γύψου διατυπωθέντας, τὸ τῆς διδασκαλίας, ἐφ᾽ ᾧ ἐκλήθη, δηλοῦντας χάρισμα, ἐπάνω πόλεως ἵσταται ἀνιστορημένης, τὴν ἐπισκοπὴν δηλούσης αὐτοῦ· ἧς ἐπὶ τῇ κορυφῇ ἀετὸς ὁμοίως ἀνιστόρηται, τὸ καθαρὸν καὶ ὀρθὸν τῆς θεολογίας καὶ τὸ ὑψηλὸν ὑπεμφαίνων. ὁ δὴ καὶ περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς βροντῆς τοῦ θεολόγου, μαθητοῦ, καὶ παρθένου, τοῦ ἐπιστηθίου γράφουσι, διὸ καὶ φεγγέον ἔχει ὁ ἀετὸς, ὡς τὸ θεολογικὸν καὶ κεχαριτωμένον δηλῶν. Infrà: τούτων οὖν τελεσθέντων, εἰς τὸν ἀετὸν ἔρχεται, τὴν θεολογίαν δηλαδὴ, καὶ τὸ τῆς διδασκαλίας ὕψος. Rursum: δὲ οὕτω πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ ἱστάμενος, ὑποκλίνει τὴν κεφαλήν. Quomodo verò hæc Aquila describatur in Pavimento *Nai*, seu *Narthecis*, à Ceremoniarum Magistro, ante Portas Regias, pluribus exequitur Demetrius Gemistus de sacra Patriarchæ Liturgia & de Ordinat. MS. πρὸ δὲ τοῦ καιροῦ (τῆς λειτουργίας) οἱ ὑπηρέται εὐτρεπίζουσι τὴν ἀναβάθραν τοῦ Πατριάρχου, τιθέντες αὐτὴν ἔνδον τοῦ ναοῦ, ἐν ταῖς βασιλικαῖς πύλαις, ἢ καὶ ἐν τῷ Νάρθηκι. καὶ ἐν τῷ τέλει τῶν Βαθμίδων, ἑκατέρωθεν αὐτῆς, τιθέασι θρόνους ἀρχιερατικούς. μέσον δὲ τῶν θρόνων τούτων ἀπὸ τῆς τελευταίας βαθμίδος, ζωγραφεῖ ὁ Ἐπὶ τῆς εὐταξίας Ἀετὸν μετὰ φεγγῶν, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ παιῶν πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀναβάθρας. κάτω δὲ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ζωγραφεῖ σχῆμα πόλεως. καὶ κάτωθεν τῆς πόλεως, ὡς ποταμοὺς τρεῖς, καὶ ταῦτα καλῶς εὐτρεπίσας, ἵστησι ὑπηρέτας ἔξωθεν τῶν θρόνων, φυλάσσοντας

καὶ

τὴν ζωγραφίαν, ὥστε μὴ διέρχεσθαί τινας, καὶ καταπατεῖν αὐτήν. Deinde narrat quomodo fiat sacra προσκομιδὴ, seu *oblationis processus*. Codex Barberinus Euchologij apud eundem Allatium p. 305. & Morinum de sacris ordinat. p 119. 120. καὶ προσφέρεται ὑπὸ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ ὁ ὑποψήφιος ἄχρι τῆς ὑμᾶς τοῦ ἀέρος, κρατῶν ἐπὶ χεῖρας αὐτοῦ ἐγγράφως τοὺς θείους λιβέλλους τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. pag. 306. εἶτα προσφέρεται ὑπὸ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ ὁ ὑποψήφιος ἄχρι καὶ μέσου ἀέρος: denique pag. 308. εἶτα προσφέρεται ὁ ὑποψήφιος ὑπὸ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ ἄχρι κεφαλῆς τοῦ ἀέρος.

ΑΖΆΖ, ἡ θυμελαία, in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb. *Thymelaa*, herba de quâ Ruellius & alij.

ἈΖΆΠΙΔΕΣ, *Genizeri* Turcici, Milites pedites, quorum militiam ab Othmane Gasi, alij à Murate II. institutam ferunt, ut ait Leunclavius in Pandecte Turcico num. 35. Ducas hist. cap. 38. εἰς τῶν Αζαπίδων λίθον ἄρας, καὶ κατὰ κόρρης κρούσας, &c. cap. 39. Γενιτζάροι, οἱ καὶ Αζάπιδες καλοῦνται. Laonicus lib. 5 p. 120. ἔχων τότε Εὐρώπης στράτευμα, καὶ Αζαπίδας τῶν Τούρκων, πεζοὺς οὕτω καλουμένους. Emmanuël Georgilias de Mortalitate Rhodi MS. ubi de Bellis mutuis Christianorum:

Καὶ αὐτὸ πρόσωπεν τῆς γῆς ἐπῆρες τὴν ἀγάπην,
Καὶ τὸ πάσα ἄνθρωπον ἐποίκες τὸ Αζάπην.

ΑΖΆΡΙ, Ἀζάρια, *Tessera*, *Alearum ludus*, Gallis, *Ieu de azard*. Corona pretiosa, & Portius: ἀζάρι, *Alea*, κύβος, πεττεία. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Δεύτερον συμβουλεύω σε τὰ ἀζάρια νὰ μισήσεις.

Malexus in Hist. Patr. p. 123. ἔπαιζαν τὰ ἀζάρια, ἤγουν τὸ ταυλῆ. Vide Gloss. Med. Lat. in *Azardum*. Ζούρια, eâdem notione, *Tessera*. Cyrillus in Lexico: κύβοις, ταυλίοις, κύβοι λέγονται καὶ τὰ ζάρια, ἐξ οὗ καὶ κυβισταὶ οἱ ζαρισταὶ, Glossæ Græcobarb ἀϊτίζηλον ἀστραγαλῶδες ἐν κύκλῳ, καὶ εἰς τὸν γύρον ὅλον μὲ τοὺς ὄζους, ἢ ὁ γύρος γέμαλος ζάρια. Nicetas in Isaacio & Alexio n. 3. ex Cod. Græcobar. συνεμέθυε μετ' αὐτῶν, καὶ δύο ἡμέρας πολλάκις ἐποίει παίζων ταβλία καὶ τὰ ζάρια. Ubi Codex alter, συνεκύβευεν. Idem in Balduino: παλίμβολον ὑπὲρ ὄστρακον καὶ κύβον, *mutabiliorem tesserâ*: Codex Barbarogr. habet, ὑπὲρ ζάριον. Emanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ ταυλία καὶ τὰ χαρτία, καὶ ζάρια νὰ καύσουν.

Ζαριστὴς, *Aleator*. Cyrillus loco laudato. ζάρια, ἐξ οὗ καὶ κυβισταὶ οἱ ζαρισταί. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Δὲν ἔχει νοῦν ὁ ζαριστὴς, γυρίζει σκολισμένος,

Infrà:

Κοιλὴ τὰ ζάρια ὁ ζαριστὴς καὶ ταύλες παίζει ὁμάδην.

Historia MS. Belisarij:

Ὁ ζαριστὴς καὶ τάβλαις παίζει ὁμάδην.

Alius Anonymus:

Ὁ ζαριστὴς καθήμενος διὰ κέρδος ἔχει θάῤῥος.

Πρωτοζαριστὴς, *Aleatorum primarius*, apud eundem Cyrillum.

ἈΖΑΡΟΥ͂ΤΙ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, ἡ σαρκοκόλλα. *Sarcocolla*. Vide Ανζαρούτ.

ἈΖΆΤΟΣ, Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. ὧν καὶ τὰ ἴσα πρὸς ἡμᾶς ἀπέστειλε διὰ τοῦ Ζουρβανέλη αθ' τοῦ ἀζάτου αὐτοῦ. Idem lib. 1. Them. 12. ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ γιγαντοειδὴς Αρμένιος, ὁ τοῦ Αγγουρίνης τοῦ λαικαστρίας γαμβρὸς, ὁ μακρόχειρ ἐκεῖνος καὶ περιδέξιος, ὃν κατὰ τὴν τῶν Αρμενίων διάλεκτον Αζάτον ἐκάλουν. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ τότες πάλι Παλαμὼν ἐφώναζεν ἀζάτων,
Καὶ μὲ τοιούτην λαλιὰν συνάσῃ τοὺς ἰδίους.

Apud Hesychium Αζάτη, ἐλευθερία exponitur.

ΑΖΟΓΗΡΟΝ, Stirpis species, apud Myrepsum sect. 12. cap. 19. Ignota Fuchsio. Matthæus Silvaticus: *Asogiros, id est ruta agrestis, vel Capraria.*

ἌΖΟΥΜΑ. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. MS. 848. Σκορδίου σπέρμα, ἤτοι εὐζώμου, ἤγουν τὰ ἄζουμα. *Semen Scordij, seu Trissaginis Palustris*: vel *Euzomum* seu *Eruca*.

ΑΖΟΥΡΟΥ͂ΤΙΟΝ, Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικίομαν τοῦ ἀζουρουτίου, κελεύει τὸ δίκεον νὰ λάβουν εἰς τὰ ρ. λίτρας, &c.

ΑΖΟΧΟΙΡΈΑ, apud Myrepsum sect. 20. cap. 26. ἀζοχοιρέας κώμην, καὶ βενέτου φύλλα, &c. ita Cod. Reg.

ΑΖΥΜΙ͂ΤΑΙ, appellati per ludibrium à Græcis Catholici Romani, quòd in sacrificio azymis panibus utantur. Joannes Episcopus Citri in Responsis ad Cabasilam: συνήθειά ἐστιν ὧδε, εἰς τὴν ἔξω χώραν χειροτονεῖσθαι ἀζυμίτας ἱερεῖς παρὰ τῶν ἡμετέρων ἀρχιερέων. Michael Cerularius Patr. Constantinopolit. in edicto de Projecto pittacio: καθὼς καὶ πρότερον τὰς τῶν Λατίνων ἐκκλησίας ἠσφαλίσατο, καὶ αὐτοὺς Αζυμίτας ἀποκαλῶν, &c. Græci Schismatici post Concilium Florentinum, apud Ducam cap. 31. προδόντες τὴν καθαρὰν θυσίαν, Αζυμῖται γεγόναμεν. cap. 36. ἀφίστω ἀπ' ἡμῶν ἡ τῶν Αζυμιτῶν λατρεία. Joannes Plusiadenus in Dialogo pro eadem Synodo p. 620. καὶ ἰδόντες τὸν κοινὸν λαὸν οὕτω τεταραγμένον κατὰ Λατίνων, καὶ Λατινόφρονας αὐτοὺς, καὶ Αζυμίτας ἀναιδῶς ἀποκαλουμένους. Vide Allatium in Creyghton. cap. 28. & Gloss. med. Lat. in *Azymita*.

ἈΗΔΟΝΆΚΙΟΝ, *Lusciniola*, Αηδόνιον, Αηδών. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ τ' ἀηδόνακια τἄμορφα στερκτ' ἀπετὴν ἡμέραν,
Ἐκηλαδοῦσασι γλυκύα εἰς τὰς κορφαῖς ἀπάνου.

ΑΗΝΟΒΑΡΒΟΣ, *Ænobarbus*, ὁ χαλκοπώγων. Suid.

ΑΗ῾Ρ, *Aër*, in Sacris Liturgiis, dicitur tertium ex tribus velis, quibus sancta Dona conteguntur; quod scilicet & *Discum* in quo ea reponuntur, & *Calicem* operit: quia per modum aëris circa terram expansi ea ambit, ut ait Germanus Patr. Constantinop. in Theoria pag. 153. διάτι ἄλλο γὰρ τὸ κάλυμμα τοῦτο Ἀὴρ ὀνομάσθη, ἢ πάντως διὰ τὸ τὸν ἐπικαλυπτόμενον παρ' αὐτοῦ σκοτεινὸν ἀέρα τῆς εἰρημένης νυκτὸς εἰκονίζεσθαι. Idem scriptor infrà: τὸ δὲ κατάπέτασμα, ἤγουν ὁ Ἀὴρ, ἔστι καὶ λέγεται ἀντὶ τοῦ λίθου, οὗ ἠσφάλισε τὸ μνημεῖον ὁ Ἰωσὴφ, ὅνπερ ἐσφράγισεν ἡ τοῦ Πιλάτου κουστωδία. His consonant quæ scribit Isidorus Pelusiota lib. 1 Epist. 123. ἡ καθαρὰ σινδὼν ἡ ὑφαπλουμένη τῇ τῶν θείων Δώρων, διακονία ἡ τοῦ Αριμαθέως ἐστὶν Ἰωσὴφ λειτουργία. Rursum idem Germanus: ἡ διὰ τοῦ λεγομένου ἀέρος τῶν θείων ἐπικάλυψις, ὡς οἶμαι, τὴν νύκτα ἐκείνην δηλοῖ, καθ' ἣν ἡ τοῦ μαθητοῦ προδοσία προέβη, διὰ τί ἄλλο γὰρ τὸ κάλυμμα τοῦτο Ἀὴρ ὠνομάσθη, ἢ πάντως διὰ τὸ τὸν ἐπικαλυπτόμενον παρ' αὐτοῦ σκοτεινὸν ἀέρα, τῆς εἰρημένης νυκτὸς εἰκονίζεσθαι, καθ' ἣν καὶ Πέτρος, &c. Atque hanc quidem nomenclaturam ex Ecclesia Hierosolymitana in Græcanicam fluxisse tradit Typicum S. Sabæ cap. 30. extremo, & Triodium in 2. Feria 1. hebdomadis jejuniorum, in Lychnico: αἴρει δὲ ὁ ἱερεὺς τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων, καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τῆς ἀναφορᾶς, ἤτοι τοῦ ἀέρος· οὕτω γὰρ καλεῖν εἰώθασιν αὐτὰ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμων μέρεσιν. Liturgia Chrysostomi: θυμιᾷ ὁ διάκονος τὴν ἁγίαν τράπεζαν κύκλωθεν, τὸ ἱερατεῖον ὅλον, καὶ τὸν ἀέρα. Rursum: καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸν ἀέρα, καὶ σκεπάζων ἀμφότερα, λέγει, &c. Infrà: ὁ δὲ ἱερεὺς ἄρας τὸν ἀέρα, ἐπιτίθησιν τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ τοῦ διακόνου, λέγων, &c. Mox: τὸν δὲ ἀέρα λαβὼν ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου, καὶ θυμιάσας αὐτὸν, ἐπισκεπάζει δι' αὐτοῦ τὰ ἅγια. Adde p. 76. apud Goarum.

rum. Liturgia Præsanctificatorum : αἴρει δὲ ὁ ἱερεὺς τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων δώρων, καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τοῦ ἀέρος. Adde p. 200. Prima & secunda Synodus Constantinopolit. can. 10. διόπερ ἡ ἁγία συνόδος τοὺς τὸ ἅγιον ποτήριον, ἢ τὸν Δίσκον, ἢ τὴν Λαβίδα, ἢ τὴν σεβασμίαν ἔνδυτιν, ἢ τὸν λεγόμενον Ἀέρα, ἢ ἁπλῶς τοὺς ἔν τι τῶν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ἱερῶν καὶ ἁγίων σκευῶν, ἢ ἀμφιασμάτων εἰς ἴδιον κέρδος ὑφαρπάζοντα, ἢ εἰς χρῆσιν ἀποχρωμένους ἀνίερον παντελεῖ καθαιρέσει καθυποβάλλεσθαι. Eusebius Monachus in Vita S. Philippi Presbyt. num. 17. ὁ δὲ κελεύει τῷ διακόνῳ διακομισθῆναι αὐτῷ τὸν προτιθέμενον τῆς ἐκκλησίας Ἀέρα, καὶ ἐν αὐτῷ κεκαλυφθῆναι τὴν κόρην ὡσεὶ ὥραν μίαν. Demetrius Gemistus de Ordinat. Ex Cod. MS. ὅπισθεν δὲ πάντων οἱ κρατοῦντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἀέρα διάκονοι, &c. Symeon Thessalonic. de sacris Ordinat. cap. 5. τῶν θείων τῶν Δώρων τεθέντων, καὶ τοῦ καταπετάσματος, ὅ ἐστιν Ἀὴρ, ἤτοι ὁ ἀρνὸς, καθῆται ὁ Αρχιερεύς. In Euchologio p. 561. Sacerdotis mortui & tumulandi τὸ πρόσωπον μετὰ τοῦ Ἀέρος καλύπτεται. Vide Διβκάλυμμα, Κανισρίνισος, & Νεφέλη.

ἈΗΡ, Sciadij, seu *umbellæ* quâ caput tegebant Imperatores, & Regij sanguinis, ac Palatini Principes, pars inferior, in longum & acumen producta versus faciem, uti effingitur in Joannis Palæologi Imp. ad Concilium Florentinum venientis imaginibus. Sic autem appellata, quòd ut ἀὴρ λειτουργικὸς sacra Dona, ac discum & calicem, in quibus ea reponuntur, operit; ita *Aër* ille sciadij caput universum contegeret & involveret. Codinus de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 3. num. 1. τὸ περικάλυμμα τῆς κεφαλῆς τοῦ Δεσπότου τὸ καλούμενον σκιάδιον, ὁλόμαργαρον. ὁ ἀὴρ αὐτοῦ ἔχει ὀνόματα τοῦ φοροῦντος αὐτὸ, χρυσοκλαβαρικὸν, συρματένιον. Ita num. 16. 22. cap. 4. num. 1. 6. Quod verò *Aerem* Codinus, Nicephorus Gregoras lib. 6. pag. 122. Edit. Genev. *Inferiorem & cavam superficiem* vocat. Ita ille ubi de Muzalone: δι' ἃ δὴ καὶ τιμήν τινα ταύτην ἔσχεν ἐξαίρετον μόνος τῶν πάλαι τὸ ὅμοιον αὐτῷ προειληφότων ἀξίωμα, καλύπτραν φέρειν ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοκοκκίνῳ κεκαλυμμένην ἐνδύματι, ὅσον τὸ ἄνω, καὶ πρὸς τῇ πυραμίδι τῆς ἐπιφανείας χῦμα· ἐν τούτῳ παραλλαττούσαν μόνῳ τὴν παραπλησίαν εἶναι τῇ τῶν τοῦ Βασιλέως ἐγγόνων, ὅτι μὴ καὶ τὴν κάτω, καὶ τὴν κοίλην ἐπιφάνειαν εἶχε κυκλίσκοις πεποικιλμένην χρυσοειδέσιν, ἀλλὰ λείαν τελέως. Ubi licet advertere, inferiorem istam ἐπιφάνειαν in Sciadiis Principum Regij sanguinis fuisse *circellis auratis variegatam*, quod χρυσοκλαβαρικὸν vocat Codinus. Id jam olim adnotaveram in Dissertat. 24. ad Joinvillam p. 295. Ubi ejusmodi Pileos à nostris *Chapeaux à bec* appellatos docuimus.

Ἀὴρ, aliâ notione, in Cod. Reg. MS. 618. f. 284. περὶ τοῦ χρυσώματος τοῦ ἀέρος τοῦ μαλάγματος.

ΑΘΆΝΑΤΟΙ, qui fuerint apud Persas, cuivis notum ex Herodoto lib. 7. Pausania in Phocic. p. 265. Socrate lib. 7. cap. 20. Procopio lib. 1. de Bello Persico, Theophane in Theodosio jun. an. 18. Suida in hac voce, & aliis. Sic nempe dicti Legionarij quidam milites omnium præstantissimi, quòd semper decem millibus constarent, suffectis subinde in extinctorum locum aliis. Ad Regum Persicorum exemplum, τῶν Ἀθανάτων Cohortes pariter instituit Michaël Ducas Imp. seu potiùs Nicephorus Logotheta Spado, eo imperante, ut scribit Nicephorus Bryennius lib. 4. n. 4. Horum meminit etiam Anna lib. 1. pag. 10. & lib. 2. p. 62. ubi ait, στράτευμα τοῦτο τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἰδιαίτατον fuisse: à qua hausit quæ habet Scylitzes in Botaniata p. 858. στρατὸν τε ἰδιαίτατον ἔχων, οὓς ὀνομάζουσιν Ἀθανάτους. Callisthenes MS. de Vita Alexandri M. περὶ δὲ αὐτὸν ἦσαν οἱ Ἀθάνατοι καλούμενοι καὶ Μακάριοι. ἐκαλοῦντο δὲ Ἀθάνατοι, διὰ τὸ φυλάττεσθαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀντὶ τῶν τελευτώντων. Vide Notas nostras ad Alexiadem p. 226. & Gloss. med. Lat. in *Athenasi*.

ΑΘΆΝΑΤΟΣ, *Lychnis coronaria*, apud Interpol. Dioscor. c. 520.

ΑΘΈΜΙΤΟΣ γάμος, Ἀθεμιτογαμία, *Nefariæ nuptiæ*, Jurisconsultis Græcis.

ΑΘΈΡΑ, *Acies cultri, gladij: Taglio del Coltello*, Hieron. Germano.

ΑΘΗΒΟΛΗ, Ἀνθηβολή. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Θρηνήσετε καὶ πέτετε ὁ καίτι κατάλογη,
> Καὶ ἀνθηβολὴν πολύτιμον να ὁμοιάζει μυελολόγη.

Historia Apollonij Tyrij:

> Λοιπὸν αὐτὸς ἐγλύγωρα ἔδραμε γιὰ νὰ φθάσῃ,
> Ὁποῦ τον ἡ ἀθηβολὴ, τὸ γράμμα νὰ διαβάσῃ.

Rursum:

> Κ' ἔπαιρε τὴν ἀθηβολὴν, κ' ἔμαθεν κάθε πράμα.

Ibidem:

> Λέγει του τὴν ἀθηβολὴν καὶ δὲν τὴν ἀπαντημένη.

Alibi:

> Εἶπεν του ἀθηβολὴ, καὶ πῶς τὸ ξορισμόν του.

Alio denique loco:

> Καὶ νὰ θωρεῖς ἀθηβολὴν τὸ πῶς γιασένα βρέχεις.

ΑΘΉΝΙΟΝ, pro Ἄνθιον. Glossæ Græcobarb. ἀνθρήσκιον, λάχανον ἔχον ἄνθος, ἤγουν πᾶσα χόρτον ἀθισμένον, ὡς ἀθήνιον, ἢ τὸ ἄνθος.

ΑΘΗΡΑ, *Pulmentum*, Ægyptiis, ut observatum in Gloss. Med. Lat. v. Athera. Apophthegmata Patrum in Antonio, n. 19. ποιήσον αὐτοῖς μικρὰν ἀθήραν.

ἌΘΘΟΣ, pro Ἄνθος, *Flos*. Glossæ Græcobarb. ἀνακαλλὶς, ἄνθος ναρκίσου, ἄθθος τοῦ ναρκίσου.

Ἀθθεῖν, *Florere*, Ανθεῖν, in iisdem Gloss.

ἈΘΘΥΜΆΣΤΑΙ, pro ἐνθυμᾶσθαι. Glossæ Græcobarb. δὲν ἀθθυμᾶται τὰ κακὰ, μηδὲν ἐνθυμεῖται τῶν κακῶν. Rursum: μνησικακοῦσιν, ἤγουν ἀθθυμοῦνται τὴν κακίαν.

ΑΘΙΓΓΑΝΟΙ, Hæretici, qui & *Melchesedeciani*. Glossæ MSS.: Ἀθίγγανος, αἱρετικός. De iis agunt Timotheus Presbyter, Theophanes an. 9. Nicephori, continuator Theophanis lib. 2. n. 2.

ΑΘΙΖΕΙΝ, *Vernare*, Ανθεῖν, βλαστεῖν.

ἌΘΙΚΤΟΝ, in Glossis Chymicis MS. τὸ καθαρὸν καὶ ἀμόλυντον. Rursum: Ἄθικτον κυρίως λέγεται τὸ ἀψηλάφητον καὶ ἀσκίαστον, καὶ χρυσάνθεμον.

ΑΘΝΗ, *Vapor*, ἀτμός. Ατνίζειν, *exhalare*, *vaporare*, ἀτμίζειν. Vide Goarum ad Eucholog. p. 902.

ἌΘΝΟΣ, Ægyptiis, *Phœnix*, herba, apud Interpol. Dioscor. c. 625.

ΑΘΟΤΥΡΟΝ, *Cascus ex monte Atho*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Αὐγὰ κἂν δεκαπέσαρα, καὶ Κρητικὸν τυρίτζιν,
> Ἀθότυρα κἂν τέσαρα, καὶ Βλαχικὸν ὀλίγον.

ἌΘΟΣ, *Cinis*. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 115. ἔπειτα βάλε δώδεκα λίτρας ἄθον δρυΐνιον, &c. & cap. 158. ἔπαρε στάκτην, ἤγουν ἄθον, ἀπὸ τὴν παρασίαν. Adde cap. 207.

ΑΘΏΩΣΙΣ, *Acceptilatio*, ἐστὶν καὶ ὅτε χρεώστης ἐπερωτήσει τὸν δανειστὴν, ὅτι ποιεῖς μοι ἀθώωσιν εἰς δέκα νομίσματα; ὁ δὲ ἀποκρίνεται, ποιῶ. lib. 26. Basilic. tit. 6. §. 7. passim ibi. Sic porrò dicta, ait Salmasius lib. de Usuris, quia omni modo liberat debitorem, sive pecunia soluta sit, sive non soluta. Vide Glossas Basil. in ἐξονική.

[library stamp]

ΑΙΓΙΚΌΝ, *Gramen*, apud interpol. Dioscor. cap. 612.

ΑΙΓΊΝΗ, *Caprifolium*, *Periclymenum*, apud Interpol. Dioscor. c.596.

ΑΙΓΙΝΟΝ, Ponderis genus. Orneosophium: καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ δὸς αὐτῷ σκορδύλιε αἴγινα πίνῃ.

ΑΙΓΥΝΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. cap. 661.

ΑΙΓΙΟΜΗΛΑΞΟΝ, *Vestis partim ex pilis caprinis, partim ex lana ovina contexta.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Αὐτὸς φορεῖ αἰγιομήλαξα, καὶ σὺ τὸ σαγολέβα.

ΑΙΓΙΤΙΣ, *Anagallis*, apud Interpol. Dioscor. c.397.

ΑΙΓΟΣ σπλῶ, *Malua*, Prophetis seu Chymicis, Μαλάχη. Interpol. Dioscorid. cap. 332.

ΑΙΓΟΜΑΝΔΡΗ, *Caprile*, in Turcogræc. Crusij.

ΑΙΓΥΠΤΟΣΠΕΡΜΑ, Κρίθαι, in Lexico Jatrico Nicomedis Jatrosophistæ MS.

ΑΙΔΙΛΙΚΙΟΙ, *Ædilicij.* Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 5. ἡ δὲ τῶν Αἰδιλικίων ἀρχή τις ἦν, ἧς πρῶτοις οἱ παρόντες ἐπὶ τὰ πράγματα τῆς πόλεως ἐτύγχανον.

ΑΙΘΑΛΗ, in Glossis Chymicis MSS. θεῖον καὶ ὑδραργύρε ἀσημὸς ἐστιν ὁ ἰὸς ἀπὸ τῆς αἰθάλης.

ΑΙΘΕΡΟΔΡΟΜΟΣ, Epitheton S.Pauli Apostoli, apud Constantinum Porphyrogenitum in Vita Basilij Imp. cap.59.

ΑΙΘΟΠΙ, Ægyptiis, *Galiopsis*, apud Interpol. Dioscor. cap. 677.

ΑΙΜΑ Ἄρεως, *Asarum*, Prophetis seu Chymicis, apud Interpol. Dioscor. cap.9. item *Lilium*, cap. 522. *Portulaca*, apud Apul. c.103.

Αἷμα Ἡρακλέως, *Crocus*, iisdem, cap. 25. Item *Centaurium magnum* & *parvum*, cap. 413. & apud Apul. c.34.35.

Αἷμα τιτάνε, *Lactuca silvestris*, iisdem, c. 354. *Sideritis*, cap. 615. *Rubus*, cap. 619. & apud Apul. cap. 87.

Αἷμα ὀφθαλμοῦ, *Anagallis*, iisdem, c. 397.

Αἷμα ἀποκαθημένης, *Lychnis*, iisdem, cap. 520.

Αἷμα Σίωνος, *Marrubium nigrum*, βαλλωτὴ, iisdem, cap. 622.

Αἷμα ταύρε, *Marrubium*, πράσιον, iisdem, c.525. & apud Apuleium, c.45.

Αἷμα πόδοτος, iisdem, *scordium*, c. 531.

Αἷμα ἀνθρώπε, *Artemisia*, iisdem, c.534.& apud Apul. c.10.

Αἷμα γαλῆς, *Asplenum*, iisdem, cap. 557. & apud Apul. cap. 56. *Verbenaca recta*, c. 640. Adde Apul. c.65.

Αἷμα Ἀθηνᾶς, *Ajuga*, Χαμαιπίτυς, iisdem, c.581.& apud Apul. c.26.

Αἷμα ἴβεως, *Rubus*, iisdem, c.619. & apud Apul. c. 87.

Αἷμα Ἑρμοῦ, *Verbenaca recta*, iisdem, cap. 640. Apul. c. 65.

Αἷμα αἰλέρε, *Stratiotes*, iisdem, c. 684.

Αἷμα κροκοδείλε, *Leontopodium*, iisdem, cap. 713.

Αἷμα πυρέτε, iisdem, *Ricinus*, Κίκις, cap. 746.

Αἷμα ὄνε, Ægyptiis, *Filix*, πτέρις, cap. 765.

Αἷμα Κρόνε, apud Apul. cap. 10. *Artemisia*.

Αἷμα πόδοντος, Αἷμα ἴκτινος, *Scordium*, apud Apul. c.69.

Αἷμα Ἄμμωνος, *Nepeta montana*, apud Apul. cap. 93.

Αἷμα ἰκῖνος, iisdem, *Cucumer silvaticus*, apud Apul. c.113.

Αἷμα Ὥρε, *Apium*, iisdem, apud Apul. cap. 118.

ΑΙΜΑΓΩΓΟΝ, *Pæonia*, apud Interpol. Dioscor. c. 563.

ΑΙΜΑΝ, pro αἷμα. Vide in ξυφόειον, & τζηφές.

ΑΙΜΑΤΕΡΟΣ, Αἱμαλωμένος, *Subcruentus*, *sanguinolentus*, αἱμαλώδης. Αἱματζιάρης, *Sanguineus*, αἱμαλικός. Αἱμαλώνειν, pro αἱματῶν, *cruentare.*

ΑΙΜΑΤΙΣ, *Ius nigrum*, quod adeò fuisse commendatum apud Lacedæmonios scribit Plutarchus in Lycurgo, ut senes eo contenti, junioribus carnes concederent. Cyrillus in Lexico MS. & Moschopulus περὶ σχεδῶν· Ζωμὸς μέλας, ἡ ἡ λεγομένη αἱμαλίς. Polluci Αἱμαλία dicitur, Auctori Magni Etymologici, Αἱμαλιά.

ΑΙΜΗΜΟΝΤΟΣ, *Hæmimontus*, *Hæmus mons.* Ordo Thronorum, post Codinum de Offic. aulæ Constantinopol. p. 406. σημείωσαι, ὅτι οὕτω γράφει Μητροπολίτης πρὸς τὸν Ἀδριανεπόλεως, Πανιερώτατε Μητροπολίτα Ἀδριανεπόλεως, ὑπέρτιμε καὶ Ἔξαρχε Αιμημόντε.

ΑΙΜΟΜΙΞΙΑ, *Incestus concubitus.* Occurrit in Pœnitentiali Joannis jejunatoris, & aliis pœnitentialib. Græcis, in Nomocanone Coteleriano num. 158. 168. (ut Αἱμομοιχεία, num. 159.) In Canonario Joannis Monachi p.106.107.&c.Eclogæ Leonis & Constantini Imp. tit. 28. §.1. & Harmenopulus lib. 6. tit. 4. §. 1. οἱ αἱμομίκται, ἢ γονεῖς πρὸς τέκνα, ἢ ἀδελφοὶ πρὸς ἀδελφὰς, ξίφει τιμωρείσθωσαν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. πῶς εἶναι ἀσελγὴς καὶ αἱμομίκτης, νὰ σμιγῇ τὴν μάνα τε, καὶ τὲς ἀδελφαῖς τε. Vide Gloss. Med. Lat. in *Sanguis.*

ΑΙΜΟΟΣ, Ἄμετρος, *Rubus*, Ægyptiis, apud Interpol. Dioscor. c.619. & Apul. c.87.

ΑΙΜΟΣΤΑΡΙΣ, *Nerium*, apud Interpol. Dioscor. c. 664.

ΑΙΝΟΙ, *Laudes*, Psalmi scilicet Davidici 148. 149. 150. propter repetitam in iis vocem, Αἰνεῖτε. Passim in libris Ecclesiasticis Græcor.

ΑΙΟΥΓΑβίτα, Antidotus sic dicta Myrepso sect. 1. de Antidot. cap. 494. in MS. in edito verò cap.500. Græcè, inquit ille, νερὸν τῆς ζωῆς, id est, *Aqua vitæ*: Ubi alij ἄγε βίτα, habent. Vide ibi Fuchsium, & ad cap.500.511. Aliàs Αἰεῦγα, ut apud Actuarium de Medicamentor. composit. pag. mihi 122. est herba quæ Græcis χαμαιπίτυς dicitur. Ita etiam Ruellius.

ΑΙΡΕΣΙΣ, *Conditio*: Αἱρετικὸς, *conditionalis*, in Basilicis. Vide Cujac. lib. 6. observ. cap. 6.

Αἵρεσις, *Hæresis*, ita definitur à S. Basilio in Epist. 1. ad Amphilochium cap. 1. περὶ τῆς εἰς Θεὸν πίστεως διαφορά. à Balsamone verò in Photij Nomocan. δόξα ἡ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς ἀλλήλους μὲν ὁμοφωνούντων, πρὸς δὲ τὴν κοινὴν καὶ εὐαγγελικὴν διαφωνούντων ἔννοιαν, quæ ἡ τῶν αἱρετιζόντων παράνοια vocatur in Epist.220. ejusdem Photij. Lexicon MS. Cyrilli: Αἵρεσις, ἡ κακόδοξος δόξα.

Αἱρετικὸς, *Hæreticus.* Synodus Constantinopol. I. Can. 6. Αἱρετικοὺς δὲ λέγομεν τούς τε πάλαι τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρυχθέντας, καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ἀναθεματισθέντας. Justinianus in Nov. 109. τοὺς τῆς ἀχράντου κοινωνίας κατὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν οὐ μεταλαμβάνοντας παρὰ τῶν ταύτης θεοφιλεστάτων ἱερέων, αἱρετικοὺς δικαίως καλοῦμεν.

καλῦμϑυ. Scholiastes Synopseos Basilic. apud Labeum : αἱρετικοὶ ἢ τοῖς νόμοις καὶ τοῖς κανόσι καλῦνται, καὶ οἱ τῇ καθολικῇ μὴ κοινωνοῦντες ἐκκλησίᾳ. Νυκτερὶς αἱρετικὴ apud Gregor. Nazianz. ut cæteros omittam. Vide Gloss. med. Lat.

Αἱρετικίζειν, *Hæresim sapere.* Theodorus Prodromus in Carm. εἰς Βαρέα.

Εἰ μὲν τὸ λεχθὲν αἱρετικίζειν λέγεις.

Αἱρεσιῶται, *Hæretici*, apud S. Ignatium in Epist. ad Philadelph. num. 2. Clementem lib. 2. Constit. Apost. cap. 21. lib. 6. c. 5. 25. Justinum in Dialogo cum Tryphone p. 306. S. Athanasium, continuatorem Theophanis lib. 4. num. 6. Symeon. Logothetam in Michaële Theophili F. num. 3. Nicetam Paphlagon. in Vita Ignatij Patr. Constantinopolit. p. 1189. Athanasium Cydonium in opusc. de separatione Ecclesiæ Romanæ à 4. reliquis Patriarchis, Anonymum in libello de modo quo à Latinis separati primatu exciderint, &c.

ΑΙΡΕΤΟ͂Σ δικαστὴς, *Arbiter.* Αἱρετὸν δικαστήριον, *Compromissum.* Basil. Harmenopul. &c.

ΑΪΤΑ΄ΝΙΟΝ. Vide Γαϊτάνιον.

ΑΙ΄ΤΗΣΙΣ, *Petitio.* Pars sacræ Liturgiæ, seu potiùs orationum quæ in ea dicuntur & concinuntur. Nam ut ait Nicolaus Cabasilas in Exposit. Missæ cap. 12. ἡ πρὸς Θεὸν ἔντευξις, Εὐχαριστία ἐστὶ, Δοξολογία, Ἐξομολόγησις, Αἴτησις. *Petitio* autem *Glorificationem* subsequitur. Idem Cabasilas : μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν, εἰσάγει τὴν αἴτησιν, λέγων, Ἐν εἰρήνη δεηθῶμεν. Adde cap. 23. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ὁ Διάκονος, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν, τὴν αἴτησιν λέγει, &c. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 11. καὶ ὁ ἱερεὺς ἐκτενῆ αἴτησιν ποιήσεται, ἀναφωνήσα μετὰ τὰς ἄλλας αἰτήσεις καὶ τὸ, Ἔτι δεόμεθα, &c. Symeon Thessalonicensis de sacris ordinat. cap. 11. ἡ πρώτη εὐχὴ λέγεται, ἧς τελεσθείσης ὁ δεύτερος ἀρχιερεὺς τὰς αἰτήσεις ποιεῖται. Demetrius Gemistus de sacra Patriarchæ Liturgia, MS. ἀνερχόμενος ἐν τῷ ἄμβωνι, ποιεῖ τὴν ἐκτενῆ, καὶ τὰς αἰτήσεις, καὶ τὴν ἡ κεφαλοκλισία. Adde Euchologium. pag. 535. 545. 546. 556.

ΑΙΦΝΙΔΙΑΖΕΙΝ, *Subitâ irruptione opprimere*, Theophanes an. 9. Justiniani M. καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς, ἡττήθη αἰφνιδιασθεὶς ὑπ᾽ αὐτῶν.

ΑΙ΄ΩΝ, *Sæculum*, *Vita Sæcularis*, *Mundus*, &c. Joan. Moschus in Limon. cap. 51. μὴ κτησάμενος τί ποτε τοῦ αἰῶνος τούτου, πλὴν σιχαρίου τριχίνου, καὶ σαγίου, καὶ μεγαλείου, καὶ καυκίου ξυλίνου. Vide Gloss. med. Lat. in *Sæculum.*

ΑΙΏΝΙΟΝ, *Sempervivum*, apud Interpol. Dioscor c. 671.

ΑΙΩΝΙΌΤΗΣ, *Æternitas*, titulus Imperatorum compellatorius, in Synodo Calchedon. part. 1. Epist. 30. Vide Filesacum de Idololatria politica.

Α΄ΚΑ. Vide Ακία.

ΑΚΑ΄ΘΘΙΝ, *Spina.* Glossæ Græcobarb. Ἄκανθα, ἄκανθα, ἀκάθθιν.

Ακαθθερὸς, *Spinosus.* Eædem Glossæ : ἀκανθώδης, εἶδος φυτοῦ ἀκανθώδους, θεωρία ἢ ἰδέα, ἢ εἰκόνα χόρτου ἀκαθθεροῦ.

ΑΚΑΘΗΚΟΥΣΑ διαθήκη, vel ἀκαθηκόντως γινομένη, *Inofficiosum testamentum*, in Basil.

ΑΚΑ΄ΘΙΣΤΟΣ, nempe Κανὼν, sic dictus, quòd à populo, ob Urbem ter servatam ope B. Virginis, per totam noctem stante *sine sessione* caneretur Sabbato in matutinis hebdomadis quintæ jejuniorum. Synaxarion : ἀκάθιστος δὲ εἴρηται, διότι ὀρθοστάδην τότε πᾶς ὁ λαὸς κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην τὸν ὕμνον τῇ τοῦ Λόγου μητρὶ ἔμελψαν, καὶ ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις καθίσματα ἐξ ἔθους ἔχοντες, ἐν τοῖς παροῦσι τῆς Θεομήτορος ὀρθοὶ πάντες ἀκροώμεθα. Edita est à Combefisio post Historiam Monothelitarum p. 805. Διήγησις ὠφέλιμος ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας συλλεγεῖσα, καὶ ἀνάμνησιν δηλοῦσα τοῦ παραδόξως γενομένου θαύματος, ἡνίκα Πέρσαι καὶ βάρβαροι τὴν Βασιλίδα ταύτην πολέμῳ περικυκλώσαν· οἱ καὶ ἀπώλοντο θείας δίκης πειραθέντες· ἡ δὲ πόλις ἀσινὴς συντηρηθεῖσα πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου· ἐτησίως ἔκτοτε ἄδει εὐχαριστήριον· Ακάθιστον τὴν ἡμέραν ὀνομάζουσιν. Describitur verò ὕμνος ἀκάθιστος integer in Horologio. Edit. 1535. & seqq. hoc titulo : Ακολουθία εἰς τὸν ἀκάθιστον ὕμνον τῆς ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, &c. Pachymeres lib. 4. cap. 3. τῶν συνήθων νηστειῶν τελουμένων ἑορτῆς ἀγομένης, ἣν Ακάθιστον συνήθες ὀνομάζειν. Vide Codinum de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 12. numero 10.

Ακάθιστοι, *Vagi, instabiles*, in Apophthegm. Patrum in Agathone n. 6.

ΑΚΑΙ΄ΡΕΟΣ, pro Ακέραιος, *integer*, *sincerus*, *incolumis.* In Veteribus Gloss. Occurrit non semel in Tacticis Leonis & Constantini Imperat.

Α΄ΚΑΙΡΟΣ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 728.

ΑΚΑΚΙ΄Α, Sacculus ex panno purpureo confectus, Codici, seu volumini complicato similis, terrâ vel arenâ plenus, quem Imperator sinistrâ gestabat. Codinus de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 6. num. 27. de Imperatore : τῇ δὲ γε σταυρὸν ἐν δεξιᾷ φέρει ἀεί· ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ βλάτιον κώδικι ἐοικὸς, δεδεμένον μετὰ μανδυλίου· ὁ βλάτιον ἔχει χῶμα ἐντὸς, καὶ καλεῖται Ακακία, ὡς εἴπη μὲν τὸ τοῦ Βασιλέα ταπεινὸν εἶναι ὡς θνητὸν, καὶ μὴ διὰ τὸ τῆς βασιλείας ὕψος ἐπαίρεσθαι καὶ μεγαλαυχεῖν. Symeon Thessalon. μετὰ τὸ λαβεῖν τὸν σταυρὸν εἰς δεῖγμα τῆς εὐσεβείας, καὶ τὴν ἀκακίαν, ὅπερ χοῦς ἐστὶν, σημαίνων τὸ φθαρτὸν τῆς ἀρχῆς, καὶ τὴν ἐκ τούτου ταπείνωσιν. Vide Dissertationem nostram de Nomismatibus inferioris ævi, n. 12. 13.

ΑΚΑΚΙΑ΄ΡΗΣ, *Homo expers malitiæ*, *vir probus*, *minimè malus.* Glossæ Græcobarb. Ακακήτης, ἀκακιάρης, ὅπου δὲν ἔχει καμίαν κακίαν ἀπὸ μέσα του.

ΑΚΑΜΑ΄ΤΗΣ, *Negligens*, Αμελὴς, in Corona pretiosa. Alibi : ἀκαμάτης, *ignavus*, ἄπρακτος. Ακαμασία, *ignavia*, ἀπραξία, ibidem.

ΑΚΑΜΩΤΌΣ. Vide in Κάμνειν.

ΑΚΑΝΕΙ͂Ν, *Sufficere.* Glossæ Græcobarb. ἀρκεῖον, τὸ ἱκανὸν καὶ ὠφέλιμον, ἐκεῖνο ὁ ἀκανεῖ.

ΑΚΑΝΕΤΌΣ, *Idoneus*, *sufficiens*, ἐπαρκὴς, ἱκανός.

ΑΚΑΝΕΤΑ΄, *Sufficienter*, *satis superque*, *sat*, *idoneè.* αὐτάρκως, ἱκανῶς, ἄδδην. Glossæ Græcobarb. ἅλις, ἱκανῶς, πλήρες, ἀκανετά. Rursum : ἀρκούντως ἔχει, αὐταρκετὰ καὶ ἀκανετά ἐνι.

ΑΚΑΝΘΙΣΤΌΠΙΑ, *Acanthum*, apud interpol. Dioscorid. cap. 424.

Α΄ΚΑΝΘΙ΄ΩΝ ἐπίγειος, ὁ χερσαῖος ἐχῖνος, ἢ ὁ Ακανθόχοιρος. Ita Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti. *Echinus terrestris.*

Α΄ΚΑΝΘΟΌΧΟΙΡΟΣ, *Echinus*, Εχῖνος, in Corona pretiosa. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Εχῖνος, πολυώνυμος, ζῶον, καὶ εἶδος χύτρας,
Ὅτε μὲν ἀκανθόχοιρος, ποτὲ ὁ γαστὴρ, καὶ πόλις.

ΑΚΑΡΔΟΣ, pro ἀκάρδιος, *Timidus*, περίτρομος, ἄνανδρος.

Α΄ΚΑΡΤΕ΄ΡΕΙΝ, *Sufferre*, ἀνέχειν, ὑφίστασθαι, pro καρτερεῖν. Corona pretiosa : ἀκαρτέρει, *Expecta*, ἀνάμενον.

ἀνάμεινον. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἂν ἀπὸ τώρα ἐμπρός με ἴδεις νὰ κομίσαι κάτω, μηδὲν ἀκαρτερήσεις τὸ γάμον.

ΑΚΑΤΑΔΕΚΤΟΣ, *Immitis*, ἀμείλικτος, in Corona pretiosa.

ΑΚΑΤΑΛΙΔΑ, *Iuniperus*, Interpolatori Dioscorid. c.86.

ΑΚΑΤΙΣ. Vide in Κεβαρίς.

ΑΚΑΥΣΤΩΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ λεύκωσις. Vide in hac voce.

ΑΚΕΝΑ, mensuræ species. Heronis Isagogæ MSS. τὸ πλέθρον ἔχει ἄκενας ι. πήχεις ξς. πόδας φιλεταιρικοὺς ρ'. Ἰταλικοὺς δὲ ρκ'. ἡ δὲ ἄκενα ἔχει πόδας φιλεταιρικοὺς ι. ἤτοι δρξ'. Vide Gloss. med. Latin. in *Acra*.

ΑΚΕΣΣΑ. Vide Ἄγεσα.

ΑΚΕΦΑΛΟΙ, Hæretici sic dicti, qui scilicet non receperunt Zenonis Henoticon. Leontius de sectis: Ἀκέφαλοι ἐλέγοντο, διότι τῷ Πατριάρχῃ αὐτῶν μὴ ἀκολουθήσαντες καθ' ἑαυτοὺς ἐκοινώνουν. Agunt de iis Concilium Calchedonense passim, Libellus Mariani Archimandritæ in Synodo Constantinopolit. sub Mena p.21. VI. Synod. act.11 VII Synod. act.1. ex Vita S. Sabæ, Concil. Hispal. II. cap. 12. Liberat. Diacon. in Breviario, c. 9 sub fin. Joan. Moschus Limon. c.188. 213. Justinianus in Nov. 114. 119. Isidor. lib. 8. Orig. cap.3. Nicephor. Callist. lib. 17. cap. 7. 8. lib. 18. cap. 45. Timotheus Presbyter, de iis qui accedunt ad Ecclesiam. Photius Cod. 225. 231. Theophanes Cerameus Homil. 55.

ΑΚΗΔΙΑ, *Acedia*. Vita S. Syncleticæ n. 40. ἐμβάλλει γὰρ καὶ αὐτὸς λύπην ἀλγίας μεστὴν, ὅπερ καὶ ἀκηδία πρός τινων ὠνόμασται. Vide Hœschelium ad Vitam S Antonij scriptam à S. Athanasio p. 130. & Gloss. Med. Lat. in *Acedia*.

ΑΚΗΚΙΔΑ, Ακικίδα, pro κηκὶς, *Galla*.

ΑΚΙΑ, *Manipulus*, *acies*, seu potiùs *ordo* ac *linea militum aliorum post alios stantium à fronte ad tergum*. Anonymus: λόχος, καὶ στίχος, καὶ ἀκία, καὶ κουντουβέρνιον, ταυτόν ἐστι. Id omnino adstruit Leo Imp. in Tactic. cap. 4. §. 70. τὸ γὰρ τῶν ις'. ἀνδρῶν ἀκίαν λόχον ἐκάλουν οἱ παλαιοί. §. 33. φυλακὰς τῶν ἀκίων, ἤγουν τῶν κατὰ τὸ πάχος τῆς παραλλάξεως ὀρδίναν, οἱ καὶ δεκαρχίαι καλοῦνται. §. 35. τῶν δὲ τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινείαν ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κουντουβερνίοις, τελέσιν ἐν τῇ ἀκίᾳ. §. 6. ὁ γὰρ ἔσχατος τῆς ὅλης στίχου, ἤγουν τῆς ἀκίας. Adde §. 12. 13. 33. 56. 65. 69. cap. 6. §. 26. cap.7. §. 16. 29. 48. 58. cap. 9. §. 77. cap. 12. §.116. 120. cap.14. §. 64. 69. 74. Mauricius lib.1. cap.5. καὶ τότε τοὺς φύλακας τῶν ἀκιῶν, δύο ὑπὲρ ἑκάστης ἀκίας, ὡς γίνεσθαι τοὺς ἐπιλέκτους ἑκάστης ἀκίας ἄνδρας διακοσίους, καὶ τοὺς ἀπονέμοντας ὀρδινεῦσαι εἰς ἀκίας, παλαιοὺς τε καὶ νέους. Suprà dixit, ὀρδινεῦσαι ἤτοι διανεῖμαι εἰς κουντουβέρνια. Infrà: χρὴ τὴν τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις, τελέσιν ἐν τῇ ἀκίας. Ita usurpat lib. 7. cap.17. lib.12. p.294. 311. &c. Vide Salmasium de Militia Rom. p.104.

Ἄκια, in Glossis Græcobarb. τὸ ὀξὺ καὶ ἄκρον τῆς φάλαγγος.

ΑΚΙΔΟΥΚΤΟΣ, *Aquaductus*, Αγωγός. Theophanes p.424. συνεξῆλθεν πάλιν ἡ Προκοπία αὐγοῦστα ἕως τῆς Ἀκιδούκτου, πλησίον Ἡρακλείας. Ubi Auctor incertus post eundem Theophanem p.429. habet, ἐξῆλθεν ἕως τ' Ἀκιδούκτου.

ΑΚΙΔΩΤΟΝ, *Poterium*, apud Interpol. Dioscor. c.422.

ΑΚΙΛΑΚΑ, *Aria*, *arbor*. Petr. Bellon. lib.1. observ.cap.42.

ΑΚΙΝΟΠΟΔΑ, Frutex Aspalatho similis, apud Cretenses. Vide Petr.Bellon.lib.1.observ. cap.18.

ΑΚΙΤΟΥΖΟΣ, *Acetosus*, apud Myrepsum sect.8. cap.67.

ΑΚΙΝΤΖΙΔΕΣ, *Cursores*, Turcis: quibus *Ackin* est Excursio: dicuntur etiam *Akenzij*. Ducas Hist. cap.28. p.105. στέλλει οὖν ἐν ἐκείνῳ τῷ ἔτει ἀκιντζίδας ἐν Βλαχίᾳ καὶ ἐν Σερβίᾳ, δεικνύων τὴν ἀνάρρησιν αὐτοῦ. Vide Ακκὴν.

ΑΚΚΑΟΦΟΡΟΙ, Hæretici, qui & ὑδροπαραστάται dicti, quòd aquam in sacrificio duntaxat offerrent: ἀντὶ οἴνου τὸ ὕδωρ τῷ Θεῷ προσφέρουσιν, ut est apud Timotheum presbyt. de hæret. Unde Combefisius vocem confictam putat ex *aqua*, Latinâ & Græca, proindeque legendum esse Ἀκκαφόροι.

ΑΚΚΕΠΤΑ, *Accepta*. S. Ignatius in Epist. ad Polycarpum, num. 6. Τὰ δεπόσιτα ὑμῶν, τὰ ἔργα ὑμῶν, ἵνα τὰ ἄκκεπτα ὑμῶν, ἄξια κομίσησθε.

ΑΚΚΗΝ, *Ackin*, vox præconis, vel sonitus Tubicinis, quo apud Turcas singuli ad expeditionem militarem contra Christianos cientur ac evocantur. Ducas Hist. cap 23. εἰ δὲ κατὰ Χριστιανῶν τί χρὴ καὶ λέγειν· καὶ εἰ μόνον τῆς τοῦ κήρυκος φωνὴν ἀκούσωσι, ὡς πρὸς ἐπιδρομὴν, ὃ καλεῖται κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶτταν Ακκὴν, τότε πάντες χύδην, καὶ ὡς ποταμὸς ῥέων, αὐτόκλητοι ἄνευ βαλαντίου καὶ πήρας οἱ πλεῖστοι, καὶ αἰχμῶν, καὶ ἀκινάκων, ἕτεροι πεζοὶ τὴν πορείαν μυριαρίθμους παρεμβολὰς στοιχήσαντες, θέουσιν, οὐκ ἄλλο οἱ πλείονες, ἀλλ' οἱ ῥόπαλον τῆς ἑκάστης χερσὶ, καὶ κατὰ τῶν Χριστιανῶν ὁρμῶντες ὡς πρόβατα τούτους ἐζώγρουν.

ΑΚΚΥΣΗΤΟΝ, *Alyssum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 511.

ΑΚΛΗΛΟΥΤΑΡΔΙ, ἐλχρὺβ, μελίλωτον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Melilotum*.

ΑΚΛΙΔΑ. Vide in Λάγκη.

ΑΚΛΙΡΙΖΕΙΝ, pro ἐκκληρίζειν, *sortem* seu *hæreditatem alicui auferre*. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ εἶδέ τε, ἀκούσε τε τοὺς τιμίους Μωραΐτες,
Τὸ πῶς με ἀκλιρίσασιν, καὶ εὐγάλαν με ἀπ' αὐτό.
Καὶ θλίβομαι συντρέπομαι, πικρίαν μεγάλην ἔχω.

ΑΚΛΟΥΘΕΙΝ, pro ἀκολουθεῖν, *sequi*. Glossæ Glossæ Græcobarb. ἀκολουθεῖν, νὰ ἀκλουθᾶ. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Ποῦ εἶναι αἱ βαγίτζες, αἱ πολλὲς, κ' ἡ Σκλάβες π' ἀκλουθοῦσαν.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ὅλες τῆς ἀποκρίθησαν ἂς καταβοδεύθαμεν,
Νάπας, Κυρὰ, στόπητη σου, καὶ ἡμεῖς νας ἀκλουθοῦμεν.

Ακλουθητικὰ, *Consequenter*. Glossæ Græcobarb. ἅμα καὶ ἐπακολούθως, ἀντάμα καὶ ἀκλουθητικά.

ΑΚΟΙΜΗΤΑ, *Lumina quæ in Ecclesia continuò ardent*. Ἀκοίμητος λυχνοκαΐα, apud Theophanem Cerameum Homil. 55. ἀκοίμητον φῶς, apud Pachymerem lib. 2. Hist. Anonymus de locis Hierosol. cap.5. καὶ κρέμανται κανδῆλαι τέσσαρες ἀκοίμητοι. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐπιτελοῦντος αὐτοῦ ποτε τὸν κανόνα ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ἐσβέσθη ἡ ἀκοίμητος κανδήλα, &c. ἄσβεστα vocant alij. κανδήλα ἄσβεστος, apud Cyrillum in Vita S. Euthymij, Anastasium Monachum de Patribus Sinaïtis. Et Moschum in Limonario, in Synodo VII. act.5. pag. 384. &c. κοίμησιν κανδήλας dixit Sophronius Patr. Hierosol. Homil. in SS. Cyrum & Joannem: αὐτὸς δὲ μετὰ τὴν κοίμησιν τῆς κανδήλας, λαμβάνει τὸ ἔλαιον, &c.

ΑΚΟΙΜΗΤΟΙ, Ita dicti Græcis Monachi, in quorum monasteriis divinum officium nocte diùque, nullo interposito cessationis intervallo, celebrabatur, & cantabatur, divisâ in hunc fine in tres turmas Monachorum sodalitate, ita ut peracto à priore turma in Ecclesia officio, secunda, & mox tertia succederet, sicque nullâ horâ Ecclesia à laudibus & canticis vacaret. De iis copiosè egimus in Glossar. ad script.

script. med. Latin. in V. *Acœmeti*, & in Constantinop. Christ. lib. 4. sect. 8. n. 2. Vita S. Marcelli Archimandritæ MS. ὕστερον δὲ καὶ πρὸς αὐτῷ τῷ Πόντῳ στόματι σεμνὸν ἱδρύεται φροντιστήριον, καὶ νόμον εἰσάγει καινὸν μὲν, ἀλλὰ τῶν ἀπάντων κάλλιστον, μηδέποτε τῶν εἰς Θεὸν ὕμνων τὸ συνεχὲς διακόπτεσθαι, ἀλλὰ τῇ κατὰ διαδοχὴν τῶν λειτουργούντων ὑπαλλαγῇ, τὴν ἀσίγητον ταύτην καὶ ἄπαυστον τῷ δεσπότῃ ποιεῖσθαι δοξολογίαν.

ἈΚΟΙΝΩΝΗΤΟΣ. Vide in Κοινωνικός.

ἈΚΟΛΟΥΘΊΑ, *Preces ipsæ & officia Ecclesiastica*, sic dicta, inquit Goarus, quòd eorum partes bene disposito & ordinato nexu inter se cohæreant, séque consequantur. Isaac Invectiva 2. in Armenios: καὶ ψάλλουσι Εὐαγγελισμοῦ ἀκολουθίαν, &c. suprà, τάξιν εὐαγγελισμοῦ dixit Vide Nomocanonem Cotelerianum n. 86. 120. 149. 408. 410. Euchologium, & cæteros libros Ecclesiasticos.

ἈΚΌΛΟΥΘΟΣ, *Acolythus*, Proximus Hypodiaconatui gradus, uti observatum in Gloss. med. Lat. Vide Justinian. in Nov. 59. cap 1. 3 &c.

ἈΚΟΛΟΥΘΟΙ, dicti Græcis Byzantinis *Varangorum Duces*, seu qui Βαράγγων Cohorti, Custodiæ Palatij & Imperatoris addictæ, præfecti erant, qui inde inter Palatij officiales recensentur à Codino cap. 1. n. 51. & c. 5. n. 71. ubi hæc de illius munere & nomenclatura: ὁ Ἀκόλουθος εὑρίσκεται μετὰ ἐγκόλπου τῶν Βαράγγων, ἀκολουθεῖ δὲ τῷ Βασιλεῖ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· διά τοι τοῦτο καὶ Ἀκόλουθος λέγεται. Scylitzes in Monomacho: διὸ καὶ κατὰ σπουδὴν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀκόλουθον Μιχαὴλ μεταπεμψάμενος ἐκ τῆς ἑσπέρας ἐς Ἰβηρίαν ἐκπέμπει ὃς ἐκεῖ γενόμενος, τοὺς διεσπαρμένους ἔν τε Χαλδίᾳ καὶ Ἰβηρίᾳ Φράγκους καὶ Βαράγγους ἀγηοχώς, κωλύειν ὑπήγετο τὸν ἐνόντα τρόπον τὰς ἐκδρομὰς τοῦ Σουλτάνου. Idem p. 787. ἐστέλλεται δὲ καὶ τοῦ παντὸς ἡγεμὼν στρατοῦ Μιχαὴλ Πατρίκιος ὁ Ἀκόλουθος. Cinnamus lib. 2. num 16. ἐστάλη τοίνυν ὁ τὸ τῶν Ἀκολούθου εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν λειτούργημα ἐκπληρῶν. Idem πελεκυφόρων ἐξάρχων dicitur lib 3. Annæ verò Comnenæ p. 195. ἄρχων Βαραγγίας.

ἈΚΟΜΑΔΆΡΟΥΝ, Michaël Cerularius in Edicto de projecto Pittacio: de Græcis: μήτε τῇ γραφῇ προσέχειν ἐθέλοντες, ἢ ἐκ ἀκομαδαρῶντές τε, φησὶ τοὺς πώγωνας ἡμῶν, ὅτε μὴν ἐννοεῖν ὅλως βουλόμενοι ὅτι γυναιξὶν εὐπρεπὲς τοῦτο ὁ κτίσας, ἐποίησε Θεός, ἀνδράσι δὲ ἀνάρμοστον ἐδικαίωσεν, &c. quæ sic vertit Allatius: *neque scripturæ animum advertere volentes, quæ ne deglabretis, ait, menta vestra, &c. ex κόμην δέρειν, comam vellicare, nudare.*

ἈΚΌΜΗΤΟΝ, in Gloss. MSS. Neophyti, ἡ ἀγρία ἶρις, *Iris silvestris*.

ἈΚΌΜΙ, Ἀκομὴ, *Præterea, etiam, quinetiam, quoque*, προσέτι, ἔτι δὲ, ἀλλὰ καὶ. Ἀκόμι καὶ τώρα, *etiamnum*, ἔτι καὶ νῦν, εἰσέτι. Ἀκόμι τ πότες. Ἀκόμα, *nihildum, nondum*, οὐδέπω, μήπω. Glossæ Græcobarb. ἔστι δὲ καὶ κοχλιὸς γένος, ἔνι ἀκομὴ καὶ γενεὰ κοχλιοῦ. Alibi: ἀκμὴν, ἔτι, ἀκομή. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ηὗρεν ἀκόμι τὸν χορὸν που τ' ἔπασιν κ' ἐκράτη.

ἈΚΟΝΑΚΊΑ, Cardui species, quam Græci Ἄκανον vocant. Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 18.

ἈΚΟΝΕΥΓΕΙΝ, *Diversari*, Σταθμένειν.

ἈΚΟΝΕΎΕΙΝ, *Diversari, Divertere*, καταλύειν, κατάγεσθαι.

ἈΚΌΝΗ, *Coticula plana terendis Collyriis*, ut est apud Plinium lib. 36. cap. 8. Epiphanius Cyprius de Topazio: τριβόμενος ἐν ἰατρικῇ ἀκόνῃ, οὐκ ἐρυθρὸν ἀποδίδωσι κατὰ τὸ χρῶμα τὸν γλοιόν. Ita hanc vocem usurpare Theophrastum observat Salmasius.

ἈΚΌΡΔΙΣΤΟΣ, *Incontentus, Relaxatus*, ἀνέκτατος, κεχαλασμένος.

ἈΚΌΡΠΩΤΑ. Vide in Κόρπος.

ἈΚΟΣΜΈΝΟΣ, Ηκουσμένος, *Celebris*. In Turcogr. Crusij p. 208.

ἌΚΟΥ, Ἄκουσον, *En*, *Ecce*, ἰδοὺ, ὧδε, ἠνὶ, ἴδε.

ἈΚΟΥΒΊΑ, Prophetis, *Coniza*, apud Interpol. Dioscor. cap. 541.

ἈΚΟΥΓΕΙΝ, pro Ἀκούειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ὅλοι ἐστέκαν κι ἀκούγαν τὴν τὸ τάρχησε νὰ λέγῃ.

Et lib. 12.

ἐτις τὴν ἤκουγε, λέγε ἀγγελοπούλα εἶναι.

Vide Fabulas Æsopi Græcobarb p. 65. 82.

ἈΚΟΥΑΚΑΤΑΜΊΟΝ. Antiquitat. Constantinopolit. Lambecianæ, ubi de Bove in quem conjiciebantur, ut aiunt, Martyres à Juliano Apostata; καὶ μετὰ τὸ καυθῆναι τὸ Φωκᾶν, ὑπὸ Ἡρακλείου χωνευθῆναι τὸν βοῦν ἀκουακαταμίον, καὶ εἰς τὸν Πόντον περάσαι ἕνεκεν στρατολογίας· ἦν δὲ τὸ κύκατον τὸ ἐν τῷ Πόντῳ σταθμῶν τὸ ἀργυρίου κδ'. διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ χυλὸν, ὅπερ καὶ ἐνταῦθα: σώζεται ἕως τὴν σήμερον τοῖς ὁρῶσιν εἰς λεκία χωνευτὰ σκυθρωπὰ πάνυ. quæ verba mendo non carent.

ἈΚΟΥΜΒΊΖΕΙΝ, Ἀκουμβεῖν, *Accumbere, incumbere, Reclinare*. Suidas: ἀπερείδομαι τὸ πόνον, ἀντὶ τοῦ ἀποτίθημι. Ἀκουμβίζω, καὶ ἀπερείσασθαι Rursum: Ἀπηρείσατο, ἀκούμβιζεν, &c. Glossæ MSS. ἐπερείδομαι, ἐστηρισμένος, ἀκουμβῶν. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Ἀκουμβῶ, τὸ ἀνακλίνομαι, παρὰ Ῥωμαίοις, ὅθεν καὶ τὰ ἀκούμβιτα. Zacharias Pap. lib. 3 Dial. cap. 1. ἡνίκα γὰρ ὁ Ῥὴξ ἐπὶ τῷ ἀριστῆσαι ἠκούμβησεν, ubi Gregorius M. *Dum R x ad prandendum discubuit*. Utitur præterea cap 5. Antiquitates Constantinopolit. MSS. τὸ δὲ κλίσμα ἠκούμβιζεν εἰς τὸ χερσαῖον τεῖχος. Joannes Cantacuzenus lib. 3. Hist. cap. 53. εἰ δ' ἴσως συμβαίη διαφορά τις καὶ διένεξις ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ἀκουμβίζῃ τὰ περὶ τούτου εἰς βασιλείαν μου. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ πᾶν πολεμικὸν ὄργανον ἔφερον ἀνὰ χεῖρας, καὶ ἠκούμβησαν εἰς τὰ τείχη, ἔθηκαν σκάλας, ἀνέβαιναν εἰς τὸ κάστρον.

Ἀκούμβισμα, *Fulcrum*. Glossæ Græcobarb. ἀνάβυξις, ἔρεισμα, ἀκούμβισμα, κούμπισμα. Nicetas in Andronico lib. 2. ex Cod Græcobarb. στόμα παρὰ πάσης τῆς συγκλήτου τοῦ Ἀνδρονίκου καλούμενος, καὶ σύμβουλος καὶ ἀκούμβισμα τοῦτον ἔχων Ἀνδρόνικος. In Alexio lib. 3. num. 1. ἀκούμβισμα καὶ ὀσπίτιον ἀσφάλιστον. Ubi Cod. al. οἰκητήριον. Auctor Etymologici: τραπεζοποιὸς, ὁ περὶ τὸ συμπόσιον πάντων ἐπιμελούμενος, τραπεζῶν, σκευῶν ἀκουμβισμάτων. Vide Alexium Aristenum in Synopsi Canon. p. 688. 703. Ἐπακουμβίζειν, eâdem notione. Suidas in Etymologico: Σκήπτω, ἐπακουμβίζω. Hero in Parecbol. χαμελαύκιον Ἀρκαδικὸν περιβαλλόμενος, καὶ ῥάβδῳ ἐπιστηριζόμενος, καὶ ἐπακουμβίζων, εἶπεν, &c. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἐπακουμβίζων γόνατον πρὸς τὸ χειρός.

Moschion de Morbis mulierum cap. 51. ἐξ ὧν αἱ δύο εἰς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ πλάγια στῆναι ὀφείλουσιν, ἐφ' ἃς ἐπακουμβίσαι ὀφείλει. Συνακουμβίζειν, *unà accumbere*. Nilus Monachus lib. 3. Epist. 92. διορθούμενος τοὺς ἐν τοῖς δειπνιστηρίοις.... εἰωθότας, καὶ τὴν μεγαλοψίαν τὸν συνακουμβισάντων τῇ αὐτοῦ ἐνδόξῳ παραρτύων σοφίᾳ.

Ἀκουμβιστήριόν ξύλον, *Scipio, baculus*. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 2. τὸ γὰρ σκίπωνα ὡς ἦν βακτηρευόμενος. Ubi Cod. Barbarogr. ἀκουμβιστήριον ξύλον.

Ἀκούμβα, Ἀκουμβιτικός. Cyrillus in Lexico: ὑπερεισικὴν, ἀκουμβιτικὴν ἢ ἀκούμβαν.

Ἀκουμπίζειν. Glossæ Græcobarb. λέγεται καὶ εἰς κάποιον ξύλον, ὁ ὁποῖος ἀκουμπίζει δύο βακτηρίας. Nicolaüs Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 7.

Καὶ ἀκωμπίσας τ̃ ἀσπίδα, εἰς τ̃ γλῶ κάμνει νὰ πέσει.

Historia Apollonij Tyrij :

Καὶ πᾶσα ἀργιὰ ςὸ σπήθη τυ νὰ πιένῃ ἀκυμπίζει.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3. extr.

Ἀκύμπησε τὰ ςήθη της ἄνω εἰς παρεθύρῳ.

Idem lib. 9.

Κιαπάνυ τυ ἀκύμπησε τ̃ κεφαλὴν τ' Ἀρχήτα.

Απακυμπίζειν, apud Portium, σκήπτειν, ἐρείδειν, ςηρίζειν. Ηποκύμπι, *Fulcimentum*, χάραξ, ἡ ἀντιςύλη τ̃ ἀμπέλυ. Historia Apollonij Tyrij :

Πολλὴν λογάρλω τ' ἄφηκεν γιαχζίαν ἐδοκήθυ.
Καὶ νάχεις ἀποκύμπιον σὺ τ̃ για τ̃ ζώη συ.

Κυμβίζειν, Κυμπίζειν, Κυμπεῖν, pro Ακυμβίζειν. Nicetas in Man.l ib.4. τ̃ γδ σκίπωνα, ᾧ ἦν κυμβιζόμενος, ὡς κακζία ἔδειν παλαιῶν, σκολαῖος ἀνασὰς τῇ γῇ προσείρησε. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Ποῖσε εἰς τ̃ ἀγκάλαις μυ ἐκεῖνος νὰ κυμπήσῃ.

Rursum :

Καὶ τὴν ζωὴν τ̃ ἔδασχνε πυ μέλη τὰ κυμπήσῃ.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ελένη ὅταν ἔφυγες μωρὴ ἀπὸ τὸ χωρίον,
Καὶ κεῖ πήγες κ̀ κύμπησες εἰς τὸ πολυλιαρίον.

Ἀκύβιτον, *Accubitum.* Glossæ MSS. ἀκύμβιτα, ςρωμναὶ μαλακαὶ εἰς ὕψος ἡρμέναι· αὗται δὲ τρυφῆς κ̀ βλακίας εἰσίν. ἡ λέξις Ρωμαϊκή· Ακύμβω, τὸ ἀνακλίνω. Concil. Laodicenum can. 28. ὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἢ ἐν τ̃ ἐκκλησίαις τὰς λεγομένας ἀγάπας ποιεῖν, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τ̃ θεῦ ἐσθίειν, καὶ ἀκύβιτα ςρωννύειν. Eadem habet Synodus Trullana cap. 74. Ubi Scholiastes: ἀκύβιτα ςρωμνὰς μεγάλας λέγει, κ̀ λαΐνυς. Athanasius, seu quivis alius, de imagine Berytensi: Χριςιανὸς ἔλαβε κελλίον ἐν οἰκίῳ παρά τινος, ἐν ᾧ κατ' ἄντικρυς τ̃ ἀκυβίτυ αὐτῦ, ἐποίησεν εἰκόνα τ̃ κυρίυ ἡμῶν Ἰησῦ Χριςῦ, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Accubitus*, & nostram Constantinopolin Christianam lib.2. cap. 6. ubi de Tribunali XIX. *accubituum* agimus.

ΑΚΟΥΡΑΣΤΟΣ, *Indefatigabilis*, *indefessus*, ἀκατάπονητος, ἀκάματος, ἀκοπίαςος.

ΑΚΟΥΤΙΑ, *Acutia febrium*, seu *febres acutæ.* Nicolaus Myrepsus sect.1.cap.86. in Cod.MS.al.88. Αντίδοτος ἡ διὰ δαμασκηνῶν, πρὸς πυρετὺς ὀξεῖς κ̀ καυσώδεις, τὺς κ̀ ἐπονομαζομένυς παρ' Ἰταλῶν, Ακύτια πυρετῶν, &c. Ita cap.202. seu 204. Vide Gloss. med. Lat. in *Acuta.*

ΑΚΟΥΤΟΝ, *En*, *Ecce*, Ἰδῦ, Ἥνιδε.

ΑΚΡΑ, *Collis*, quomodo Urbis Constantinopolitanæ Colles vocat Anonymus in Paraphrasi oraculorum Leonis Imp. initio : περὶ τ̃ θρυλλυμένυ πτωχῦ κ̀ ἐκλεκτῦ βασιλέως τ̃ γνωςῦ κ̀ ἀγνώςυ, τ̃ κατοικῦντος ἐν τῇ πρώτῃ ἄκρᾳ τ̃ Βυζαντίδος. Infrà : κατοικῶν ἐν τῷ ἄκρῳ τ̃ Βυζαντίδος.

ΑΚΡΑΝΙΟΝ. Vide in Κύμαρον.

ΑΚΡΑΤΑΡΙΟΝ, *Mericulum.* Ακρατον, *Merum.* Gloss. Gr. Lat.

ΑΚΡΙΒΟΣ, *Carus*, *Amicus*, φίλος, προσφιλής. Ita Portius. At in Corona Pretiosa exponitur *avarus*, φιλάργυρος, ut Ακρίβεια, *penuria*, σιτοδεία.

ΑΚΡΙΝΟΣ, *Extremus*, Ακρος, Ἔσχατος.

ΑΚΡΑΤΟΠΩΛΙΟΝ, *Meritorium*, In Basilic. lib.16. tit.1. §. 13. & alibi.

ΑΚΡΟΑΣΙΣ, secundus gradus pœnitentium, quibus concessum erat audire Homilias Episcoporum, & lectiones in Ecclesia. Canones S. Gregorij Thaumaturgi can.11. ἡ ἀκρόασις ἔνδοθι τ̃ πύλης, ἐν τῷ νάρθηκι, ἔνθα ἑςάναι χρὴ τ̃ ἡμαρτηκότα ἕως τ̃ κατηχυμένων, κ̀ ἐντεῦθεν ἐξέρχεσθαι. Ακύων γδ, φησὶ, τῶν γραφῶν κ̀ τ̃ διδασκαλίας ἐκβαλλέσθω, καὶ μὴ ἀξιύσθω προσευχῆς. In Concilio Antiocheno I. can.2. τῶν ἱερῶν γραφῶν ἀκύοντας, μὴ κοινωνῦντας δὲ εὐχῆς ἅμα τῷ λαῷ. Adde Concil.Nicænum I. can.12. S.Basilius in Epist. 1.ad Amphilochium, can. 4. δεῖ δὲ μὴ πάντη αὐτὺς ἀπείργειν τ̃ ἐκκλησίας, ἀλλ' ἀκροάσεως αὐτὺς ἀξιῦν ἐν δύο πυ ἔτεσιν, ἢ τρισί. μετὰ ταῦτα ἐπιτρέπειν συςήκειν μὲν, τ̃ δὲ κοινωνίας τ̃ ἀγαθῦ ἀπέχεσθαι. Can. 56. μετὰ δὲ δ'. ἔτη, εἰς τὺς ἀκροωμένυς δεχθήσεται. Adde can. 56. 57. 58. 59. 61. 64. 75. 77. 81. 82. 83. Gregorius Nyssenus in Epist.ad Letoium : ἐν τρισὶ μὲν ἔτεσι καθόλυ τ̃ εὐχῆς ἀποβλήτυς εἶναι· ἐν τρισὶ δὲ τ̃ ἀκροάσεως μετέχειν μόνης, &c. Infrà : ἀλλὰ δὲ τοσαῦτα ἔτη ἐν τῇ ἀκροάσει παραμεῖναι, μόνον τῶν διδασκάλων, κ̀ τ̃ τ̃ γραφῶν ἀκροάσεως ἀξιύμενον. Sed hæc ab aliis passim collecta, præsertim ab Allatio in Dissertat. de Narthece veteris Eccl. p.31. & seqq.

Ακροώμενοι, dicti qui ἐν ἀκροάσει erant, seu in secundo gradu pœnitentium : nam alij erant à Catechumenis : Clemens lib. 8. Constit. Apostol. cap. 12. κ̀ εὐθὺς ὁ διάκονος λέγῃ, Μήτις τῶν κατηχυμένων, μήτις τῶν ἀκροωμένων, μήτις τ̃ ἀπίςων, μήτις τ̃ ἑτεροδόξων, &c. iis igitur, ut dixi, intra Ecclesiam concessum erat audire Homilias Episcoporum & Lectiones, deinde ex ea pellebantur, cùm nec mysteriis Liturgicis interesse, nec precum esse participes liceret, consistebántque interim in Narthece, qui eorum locus erat. Neque enim in eo divinis Scripturis audiendis vacabant, sed in Ecclesia, licèt id velle videantur Conciliorum Græci interpretes, Zonaras & Alexius Aristenus in can. 11. & 14. Concilij Nicæni, Matthæus Blastares & alij. Verba Concilij can. 11. sunt, τρία ἔτη ἐν ἀκροωμένοις ποιήσυσιν οἱ πιςοί. & can. 14. περὶ τ̃ κατηχυμένων κ̀ παραπεσόντων ἔδοξε τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, ὥςε τριῶν ἐτῶν αὐτὺς ἀκροωμένυς μόνον, μετὰ ταῦτα εὔχεσθαι μετὰ τ̃ κατηχυμένων. Concil.Laodic. can.5. περὶ τ̃ μὴ δεῖν τὰς χειροτονίας ἐπὶ παρυσίᾳ ἀκροωμένων γίνεσθαι.

ΑΚΡΟΑΤΑΙ, *Auditores*, *qui causis cognoscendis præsunt*, IC. Græcis.

ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΝ, *Auditorium*, locus ubi causæ audiuntur, & cognoscuntur à judicibus, ut θεῖον ἀκροατήριον, *Auditorium principis*, ubi quid cognoscit, definit, decernit. Novella Justin. 21. cap. 1. εἰ καὶ ἐν σχήματι θείυ ἀκροατηρίυ λέγοιτο. Ita in Nov. 27. c.1. & alibi passim.

ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΝ, *Auditorium*, pars ædis sacræ, Synodus Calchedonensis act.14. κληθεὶς ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ κατὰ Αντιόχειαν συνελθύσῃ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. Eustachius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num. 37. συναχθέντες καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἐμελέτησαν κενὰ κ̀ μάταια κατὰ τ̃ κυρίυ, κ̀ τ̃ Χριςῦ αὐτῦ. Vide Gloss. med. Latin. in V. *Auditorium.*

ΑΚΡΟΒΡΑΣΤΡΟΝ, *cibi species leviter bullita*, pro ἀκρόβραςον. Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ δεύτερον ἀκρόβραςρον μαζὶ μ' ἀρβελισμένον.

ΑΚΡΟΒΗΜΑΤΙΖΕΙΝ, in Glossis Græcobarb. ἐπ' ἄκροις τοῖς βήμασιν ἵςασθαι.

ΑΚΡΟΔΑΚΤΥΛΟΝ, *Pollex*, in Glossis Græcobarb.

ΑΚΡΟΝΝΕΣΘΑΙ, *Audire*, Glossæ Græcobarb. ἀκροάζεσθαι, ἀκροᾶσθαι, νὰ ἀκύει, νὰ ἀκρόννεται.

ΑΚΡΟΞΙΦΙΔΙΟΝ, *Mucro*, in Glossis Latin. Græc.

ΑΚΡΟΠΗΝΙΟΝ, *Trochus*, *Rhombus*, ςρομβὸς, apud Scholiastem Gregorij Nazianz. in 1. ςηλ. extr.

ΑΚΡΟΣΤΑΘΕΙΝ, *Stare in pedes.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ

Καὶ ἁπλῶς τὸ διαζαλήσασιν, λέγει, Ἀκροςαθεῖτε,
Ὅλες ἐδὰ σπαςρεύεσθε, ὅλες ἀποφλιαθεῖτε.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ, quid sit in libris Ecclesiasticis Græcorum, nos plenè docet Leo Allatius in Diatriba de Georgiis p. 118. Canones, inquit, in Odas dividuntur, Odæ in Troparia, ex quibus componuntur. Singulæ namque Troparia continent aut plura, aut pauciora, cùm eorum numerus determinatus non sit. Troparia quandoque libera aut vaga relinquuntur, quandoque primis litteris, quasi annulis in verbis veluti Catenula inseruntur, quam Acrostichida Auctores vocant. Non omnibus tamen illa colligandi ratio & modus servatur. Quidam Alphabeti ordinem servant, ita ut primum Canonis Troparium ab A. incipiat, & in Ω. demum desinat. Alij in Acrostichide Θεοτόκια (Troparia sunt Odarum postrema in honorem Virginis concinnata) includunt: alij extra eam suo modo agi ferrique sinunt. Acrostichidum exempla profert idem Allatius p. 337. 338. ac præ cæteris libris Ecclesiasticis Græcorum, Paracleticum p. 8. v. τῇ β'. Κανὼν κατανυκτικός, ποίημα τοῦ κυρίου Ἰωσήφ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, τῶν πλασμάτων μου τοῦ ῥύπον πλῦνον, Λόγε, Ἰωσήφ. Ibid.

Ἕτερος Κανὼν τῶν Ἀσωμάτων, οὗ ἡ ἀκροστιχίς,
Θεοφάνους ὁ πρῶτος ἀγγέλων ὕμνος.

p. 12. ἕτερος Κανὼν εἰς τὸν τίμιον Πρόδρομον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς,
Φωνῆς ἄκουσον τῶν βοώντων σοι, μάκαρ.

pag. 27. εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ προσόμοια, ποίημα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχίς,
Τοὺς, Χριστὲ, δούλους γράψον ἐν ζώντων βίβλῳ,

pag. 29. verso, κανὼν τριαδικός, οὗ ἡ ἀκροστιχίς,
Τὸ τρισσὸν ὑμνῶ, τῆς θεαρχίας σέλας.

Alij sunt & Canones κατὰ ἀλφάβητον, ut p. 15. de quibus etiam in Euchologiis Venetis: εἶτα ψάλλομεν τὰ τροπάρια ταῦτα τὰ κατὰ ἀλφάβητον, &c. Neque tamen continuè dicuntur ejusmodi ἀκροστιχίδες, sed subinde inseruntur εἱρμοὶ, τροπάρια, μαρτυρικὰ, θεοτόκια, quibus exactis resumitur canon, quæ resumptio notatur voce, ἄλλος: vel distinguuntur in odas, sic, ᾠδὴ α', β. δ. &c.

Ἀκροστίχια. Clemens lib. 2. Constit. Apostol. cap. 57. ἀνὰ δύο δὲ γινομένων ἀναγνωσμάτων, ἕτερός τις τοῦ Δαβὶδ ψαλλέτω ὕμνους, καὶ ὁ λαὸς τὰ ἀκροστίχια ὑποψαλλέτω.

ἈΚΡΌΣΤΙΧΟΝ, Ἀκρόστιχον, Portio & Hieronymo Germano, *census*, Κῆνσος, τίμησις. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. κατὰ δὲ τὴν ιγ'. ἰνδικτιῶνα, τοῦ Καμαηρῷ Δημητρίου συμφωνήσαντος εἰσκομίσαι τὸ ἀκρόστιχον τῶν τελούντων διοικήσεων, εἰς τὸ διπλάσιον, καὶ μὴ εἰσκομίσαντος, ἐσχίσθη τὸ ὀσπίτιον αὐτοῦ ἐγγὺς τοῦ Ἱπποδρόμου διακείμενον. Anonymus MS. de Arte Notaria ex Cod. Reg. f. 165. καὶ γὰρ τὸν συλλογὴν ποιουμένου τοῦ δημοσιακοῦ ἀκροστίχου τοῦ καλεπανικίου τοῦ δεινός. Vide Gloss. med. Lat. in *Crustica*.

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΑ, in Ecclesia Græca dicebantur δοξολογίαι, quas ad finem Psalmorum & Hymnorum concinebant. τῶν Ὕμνων ἀκροτελεύτια, apud Eusebium lib. 2. hist. Eccl. cap. 17. ex Philone lib. de Vita contemplativa. Idem Eusebius lib. 8. c. 8. de Arianis: καὶ εἰς συστήματα μεριζόμενοι κατὰ τῶν Αντιφώνων τρόπον ἔψαλλον, ἀκροτελεύτια συνθέντες πρὸς τὴν αὐτῶν δόξαν πεποιημένα.

ἈΚΡΌΧΝΑΡΟΝ, *Extremum plantæ pedis*. Glossæ Græcobarb. ἀκροβηματίζει, ἐπ' ἄκροις τοῖς βήμασιν ἵσταται, εἰς τὸ ἀκρόχναρα σου στάθου.

ἌΚΡΟΝ, Ακρωνάριον, *pars extrema membri alicujus animalis*. Theomnestus in Veterinar. c. 537. εἰ δὲ μὴ καιρὸς εἴη γαλακτὸς, ἄκρωνα χοίρειον πιόταττον καλεψῆσαι: & Emeritus cap. 564. χοίρειον ἀκρωνάριον, apud Absyrtum, προβάτειον ἀκρωνάριον.

ἌΚΡΩ, *parum* significat, præsertim si verbo adjungatur: verbi gratiâ, ἐγὼ ἄρχω ἀρχινῶ νὰ ἀκρωμαθῶ τὰ Φραγκικά, *Ego incipio parumper discere parum linguam Italicam*. Ακρωδιψῶ, *parumper sitio*. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ἌΚΤΑ, *Acta*. Concil. Constantinopolit. sub Mena, act. 1. προκομίσας τὸ ἄκτον τῆς γραφείσης παρὰ Αγαπητοῦ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης συνοδικῆς ἐπιστολῆς. act. 5. κατὰ καὶ ἄκτα γεγόνασι παρὰ παντὸς τοῦ πλήθους. Alibi: ἐνάξαι μὲν καὶ τὰ γενόμενα ἄκτα. Acta Martyrij S. Apollo MSS. καὶ κελεύσας αὐτὸν κληθῆναι, εἶπεν, Αναγνωσθήτω τὰ ἄκτα Απολλῶ. Chronicon Alexandrin. & Theophanis an. 5. Justiniani: ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν Πρασίνων, Ἄκτα διὰ Καλαπόδιον τὸν Κουβικουλάριον καὶ Σπαθάριον. Ἄκτα Πιλάτου, apud Epiphanium contra Quatuordecimanos.

Ακτογράφος, ὁ τὰ γενέσθαι ὀφείλοντα γράφων. In Lexico MS. Cyrilli: *Actuarius, qui acta facit*, Joanni aut Janua.

ΑΚΤΑΙΆ, pro ἀκτῆ. Vide Salmasium ad Solinum p. 1323.

ἈΚΤΆΡΑ, *Apua*, piscis. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. ἀφύης, ἐγγραύλεως, ἀκτάρας. Glossa Benedicti: *Albula*, ἰκτάρα. Leg. ἀκτάρα.

ΑΚΤΟΥΆΡΙΟΣ, *Actuarius*, de qua voce diximus in Gloss. med. Lat. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 9. τοῦτο γοῦν αὐτὸν καὶ ἀπηλλαξεν ὡς τάχιστα τοῦ βίου, δεύτερον τῆς βασιλείας ἄγοντα ἔτος, δόλου τινος Ακτουαρίου τὴν τελευτὴν ἐπαγαγόντος. Vide Nov. Justiniani 117. cap. 11. Nov. 129. cap. 6. Sed & extrema Græcia.

Ακτουάριος, inter dignitates Palatinas occurrit in Catalogo dignitatum Palatinarum ex Cod. Regio n. 49. ea verò spectabat duntaxat Medicos. Anonymus de iisdem dignitatib.

Κἂν τοῖς ἰατροῖς Ακτουάριον ὅρα.

Gregorius Acropolita cap. 39. ἀντέλεγε δὲ τοῖς λεγομένοις ὁ ἰατρὸς Νικόλαος, ἀνὴρ ἥκιστα μὲν φιλοσοφίας μετασχὼν, ἄκρος δὲ τὴν οἰκείαν τέχνην, καὶ μάλιστα τὴν διὰ πείρας γινωσκομένην, - Ακτουαρίου δὲ εἶχε τιμήν. Pachymeres lib. 6. c. 36. ubi de morte Michaëlis Palæologi Imp. ὡς γοῦν ἡ κυρία ἐνέστη, καὶ ἤδη τὰ τοῦ θανάτου, καὶ μᾶλλον τοῖς ἰατροῖς, προσδόκιμα ἦν, τῷ μὲν Ακτουαρίῳ Καβάσιλα, οὐκ ἀσφαλὲς τοῦ ὑπομιμνήσκειν τὰ τοῦ κινδύνου ἐδόκει. Unde verò id nominis, medicis potissimùm attributum, quod pluribus inquirit Possinus, fateor mihi incompertum: ut & an Joannes Zachariæ filius, qui vulgò Ακτουάριος indigitatur, hanc dignitatem obtinuerit: qui quidem, si Josephus Racendytes ad quem librum de Affectibus spiritus Animalis scripsit, is est Racendystes, cujus meminit Nicetas in Alexio lib. 3. num. 5. vixerit sub eodem Imperatore: à quo ad Hyperboreos Scythas legatum pro gente sua missum se narrat initio lib. 1. de Methodo medendi. Verùm cùm in Codice Cæsareo liber 1. hunc titulum & inscriptionem hanc præferat, τῷ Παρακοιμωμένῳ τῷ Αποκαύχῳ, τῷ Κεκλεισμένῳ χρηματίσαντι Μεγάλῳ Δουκὶ, vixeritque Apocauchus sub Andronico seniore, ad hoc ævum jure eum revocat Lambecius lib. 6. Comment. de Bibl. Cæsar. p. 113.

ἈΚΤΩΡ, *Actor*, Glossæ Basil. Ἄκτωρ, ὁ ἐνάγων, ὁ προκουράτωρ, ὁ καλέγων. Nov. 1. Heraclij in jure Græco-Rom. p. 76. τὸ δὲ γε ἔξεστι τὸ χρῆναι τὸν ἄκτορα τοῦ τοῦ ῥεῦ μεταδιώκειν φόρον.

ΑΚΤΑΩΝΙΟΝ, *Lychnis coronaria*, apud Interpol. Dioscor. c. 520.

ΑΚΥΡΩΣΊΑ, *Acceptilatio*, ἀποχὴ ἀκυροῦσα τὴν ἐνοχὴν, in Basilic.

ἊΛΑ, *Ala militaris*, ἱππικὴ ἄλα, apud Scholiastem

Scholiastem Basilic. ad librum 21. pag. 602.

ΑΛΑΒΑΣΤΡΟΝ, *Vasculum in quo sacrum chrisma servatur.* Sic porrò illud describitur in Euchologio pag. 637. τὸ δὲ ἀλάβαςρον, ἀγγεῖον ὑελινόν ἐστιν ἄνευ λαβῆς πεποιημένον τινὸς, ὃ δὴ βυκίον οὕτωσι λέγεται. Suprà pag. 630. καὶ ἐμβάλλεται παρὰ τοῦ Πρωτοπαπᾶ τὸ ἐν τῷ ἀλαβάςρῳ μύρον εἰς τὸ ἀγγεῖον ἔνθα ἐνι τὸ ναρδίον.

Ἀλάβαςρον, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄσβεςος, ἀπὸ τῶν φλοιῶν, τῶν ὠῶν, καὶ ἅλας ἄνθιον. Vide Lexicon Chymicum Rulandi in *Alabastrites*.

ΑΛΑΓΗ, Ἀλάγιον, *Turma Equitum.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἐποῖκαν ςὴν παραγιαλία ἕνα χεντρὸν ἀλάγη.

Mox:

Λοιπὸν ἀφ' ὧν ἐποίκασι τ' ἀλάγηος συμπορῦσαν,
Ἐκεῖ εἰς τὴν παραγιαλία ὁπῦσαν συναγμένοι.

Idem Anonymus lib. 11.

Αἰγέος γὰρ ὁ Βασιλεὺς ὄρθωσε ἑπτὰ ἀλάγια,
Ἀπολλὺς γὰρ τὺς Βασιλεῖς τὸ καθὲ ἀλάγια δέκα,

Infrà:

Καπέτὺς πρώτυς Βασιλεῖς ἦσαν αἱ κεφαλάδες,
Ὅπε τ' ἀλάγια σύρνυσι, κιόλυς τὺς Πεγγιπάδες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ορίζη ἐκαβαλικέυσαν ἀλάγια τρία μόνον.

Infrà:

Ἐχόρησεν τὰ ἀλάγια τυ, τρεῖς συντάξες ἐποίκαν.

Passim in hoc libro.

Ἄρχων τῆς ἀλαγίυ, Dignitas in aula Constantinopolitana, apud Codinum cap. 2. num. 32. ubi variant Codd. Editus, ἀλογίυ, Regius, ἀλλαγίυ. alius Reg. ὁ ἄρχων τῶν ἀλλαγίων. Ejus officium describit cap. 5. num. 73. ὁ Ἄρχων τῆς ἀλογίυ, (al. ἀλλαγίυ) εἰς τὴν τῆς Βασιλέως εὑρίσκεται μετὰ συντάξιν, καὶ ὑπὸ τὸν Μέγαν δὲ Πριμμικήριον. Præerat igitur is turmæ Equitum quæ ad custodiam Palatij vel Imperatoris addicta erat, & eam in officio continebat. Apud Acropolitam in Chron. cap. 59. quidam Constantinus Margarites Ἄρχων τῆς ἀλλαγίυ Imperatoris fuisse dicitur, qui mox τῆς αὐτῆς τάξεως ἄρχων indigitatur. Fuit is nempe Comitatus Imperatoris *Metator* præcipuus; nostris, *Maréchal des logis de la suitte du Roy.* Atque ut is *Magno* Primicerio, qui Comitatus ejusmodi ductor erat præcipuus, præerat, ita isti Πρωταλλαγάτωρ, cujus munus ita describitur à Codino cap. 5. num. 74. postquam egit de *Archonte Allagij*: Πρωταλλαγάτωρ ὡσαύτως ὑπὸ τὸν μέγαν Πριμμικήριον, πλὴν ἀκολυθεῖ ὄπισθεν τῆς συντάξεως, ἵνα ἐὰν ἀπολιμπάνηται τις αὐτῆς, φέρει αὐτὸς, καὶ ἀποκαθιςᾷ εἰς τὴν σύνταξιν, καὶ εὐτακτεῖ. Deinde addit, Magnum Primicerium si aliquo ex Comitatu opus habeat, id Protallagatori significare, qui eum accersit. Meminit Cantacuzenus lib. 1. cap. 26. cujusdam Senacherinij Πρωταλλαγάτωρος. Ita etiam scribitur cum duplici λ. in Catalogo Reg. 5. Πρωταλάγη, *munus & officium Protoalagatoris.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Το πρωτοαλάγηνα ἔχω ἐγὼ, ἀπόλα τὰ φυσάτα,
Καὶ εἰς τὴν μέσην εἰ τὸν κία συν, καὶ ἐπίςην ὅπη θέλεν,
Ἐγὼ να ὑπάγω ἐνπροςεν ἀπόλα τὰ ἀλάγηα.

Infrà:

Τὸ πρωτοαλάγη να ἔχω ἐγὼ, ὅπυ ος νὰ ὑπαγένω.

Rursum:

Τὸ πρωταλάγην τῶν Ρωμαίων ἡ σύνταξες ὁπῦχαν.

Ἀλαγάτωρες, suberant Ἄρχοντι τῦ ἀλαγίυ, & Protalagatori. Codinus de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 5. n. 46. ἐν τῇ αὐλῇ δὲ τῦ Παλατίυ ςρατιῶται ὀνομαζόμενοι ὕτω Παραμοναὶ, ἔχοντες ἄλογα, ἐφ' ὧν καὶ Αλογάτωρ, καὶ μετ' αὐτὺς ἕτεροι, καὶ Παραμοναὶ μὲν καὶ ὗτοι, πλὴν ἄνευ ἀλόγων, ἔχοντες λογάτωρα, φέροντες ἐν χερσὶ πάντες τὰ σπάτες αὐτῶν. Ubi Codd. Regij Αλαγάτωρ & Αλαγάτωρα præferunt, sed saltem inde colligitur à voce ἄλογον, *Equus*, hæc verba derivari, ita ut ἀλάγιον, pro ἀλόγιον, *Equitatus*, dictum fuerit.

ΑΛΑΓΜΟΣ, *Mutatio*, Μεταβολὴ, in Corona pretiosa.

ΑΛΑΔΗ, *Pariter*, *similiter*, pro δηλαδή. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ο' καθεὶς ἕνα φιαλ, καὶ οἱ σεργέντες ἀλαδή.

Rursum:

Ἐκμέρος τῦ Μαρκέση, καὶ ἐκ τον Κοντάδον ἀλαδή.

Alibi:

Ἤγυν σκορπῶν τῦ δρόγγυ, τῆς Καλαμάτας ἀλαδή,
Καὶ τῦ Πεταρδίυ τὴν Ευλανδρίτζας ἀλαδή.

Occurrit ibi passim.

ΑΛΑΚΑΙΡΟΣ, *Illæsus*, *integer*, ἄτρωτος, ἀβλαβὴς, ἀσινὴς, ὁλοτελής.

ΑΛΑΚΑΤΙΟΝ, *Petraria* seu λιθοβόλυ species. Leo in Tactic. cap. 5. §. 7. ἑτέρας ἁμάξας ἐχύσας τοξοβαλλίςρας, μαγγανικὰ ἠλακάτια ἑκατέρωθεν ςρεφόμενα, τοξοβαλλίςας, &c. ubi Constantinus in Tact. p. 11. & 19. ἔχε δὲ καὶ ἑτέρας ἁμάξας ἐχύσας τοξοβολίςρας, μαγγανικὰ ἀλακάτια εἰς τὰ δύο μέρη ςρεφόμενα, τοξοβολίςρας, &c. Idem Leo cap. 6. §. 27. ἑτέρας ἁμάξας ἐχύσας τοξοβολίςρας, καὶ σαγίτας αὐτῶν, καὶ βαλίςρας, ἤτοι μαγγανικὰ τὰ λεγόμενα ἀλακάτια ςρεφόμενα κύκλοθεν, &c. cap. 14. §. 83. τὰς δὲ βαλιςοφόρυς ἁμάξας, ἤτοι τὰς ἐχύσας τὰς λεγομένας τοξοβολίςρας, καὶ τὰ μαγγανικὰ ἀλακάτια, &c. cap. 15. §. 27. πέμπε καὶ ἐκπόριζε, ὕλην πυρὸς προσδεσμῶν τῇ σαγίτῃ διὰ τῶν πετροβόλων μαγγανικῶν τῶν λεγομένων ἀλακατίων, ἢ τετραρέων, τῶν πέτρων πυρὸς πεπληρωμένων δι' ὕλης, καὶ βαλλομένων κατὰ τῶν ἐυεμπρης ῶν οἴκων.

ΑΛΑΜΑΝΙΚΟΝ, *Alemannicū.* Sic Alexius Angelus Imp. appellavit tributum quod subditis imposuit, quò Alemannis cum quibus pacem inierat, pactam 16. auri talentorum summam exsolveret, à qua pensitatione Ecclesiastici & Artifices haud immunes erant, ut narrat Nicetas in eod. Alexio lib. 1. num. 8. Βασιλεὺς δὲ φάσκων ἀπορεῖν χρημάτων, τάς τε χώρας ἐφορολόγει, τὸ καλέμενον εἰσπράττων Αλεμανικὸν, τότε καινισθὲν πρώτως, &c.

ΑΛΑΜΑΡΣΑ. In Cod. Reg. MS. 618. fol. 282. ubi describuntur variæ confectiones: ἑρμηνεία τῆς ἀργυροκολλήσεως, &c. deinde, ἑτέρα κόλλησις ταχυτάτη, ἡ ἀλαμάρσα. fol. 204. θέτα ἀλαμάρσα μέρος ά. καὶ χρυσάφιν μέρη β. &c.

ΑΛΑΝΙΚΑ, *Arma ex ære confecta, Alanorum propria.* Laonicus lib. 9. p. 249. de Alanis: καὶ ὅπλα ἐπιτηδεύυσιν ἀπὸ χαλκῦ, τὰ Αλανικὰ καλέμενα.

ΑΛΑΠΗ, Glossæ Latin. Gr. *Pitana*, ἀλάπη, ὡς Κικέρων.

ΑΛΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν τὸ ὄςρακον τῦ ὠῦ, τὸ θεῖον, τὸ λευκὸν· Χαλκονθος δὲ ὁ κρόκος αὐτῦ.

ΑΛΑΣ ἄνθιον, in iisdem Glossis ἐστὶν θάλασσα, καὶ ἅλμη, καὶ ἁλισάχνη. Vide Lexicon Chymicum Rulandi in *salis flos.*

ΑΛΑΤΖΙ, Αλάτη, *Sal*, ἅλας, ἅλς. Corona pretiosa: Αλάτη, *Sal*, ἅλας.

Αλατίζειν, Αλατζώνειν, *Salire*, *condire*, ἁλίζειν, ταριχεύειν.

Αλατερὸν, *Salinum*, ἁλοδοχεῖον.

Αλάτερνος, *Ex sale confectus.* Chronicon MS. Manuelis Malaxi p. 42. de uxore Lot: καὶ ἔμεινεν ςύλος ἀλάτερνος, ἤγυν πέτρα ἅλατος.

Αλάτισμα, Glossæ Græcobarb. ἁγνιςήριον, καθαριςήριον, ἀλάτισμα.

ΑΛΑΦΑΝΤΙΟΣ, *Elephantinus*, *Eboreus*, non semel

semel in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap.298. ubi, περὶ τῆ δουλίυ τῆ ἀλαφανλίυ. Interdum ἀλαφάνλιν☉ scribitur.

ΑΛΑ'ΦΗ, *Cervus*, Ε'λαφ☉, in Corona pretiosa. Ἀλαφοκέρατα, *Cornu cervinum*, in Turco-Græcia Crusij. Vide Λαφι.

ΑΛΑΦΡΟ, *Leve*, κȣφὸν, in Corona pretiosa. Ἀλαφρυνίσκειν, κȣφίζειν, in Glossis Græcobarb. alibi: ἄρας, κȣφίσας, ἐλαφρονίσκονλας, ἀλαφρονίσκονλας.

Α'ΛΒΑ, *Unio*, *Margarita*, τὸ μάργαρον, apud Suidam. Vide Gloss. med. Lat. in *Alba*.

Α'ΛΒΑΝΟΥΡΙΟΝ, Demetr. Constantinopolit. lib. 1. Hieracosoph. cap. 65. μέλιλι ἀλβανȣρίῳ κάλαχε τῆ ὑπερώαν αὐτȣ.

Α'ΛΒΟΛΟΣ, Gallis, *Pulegium*, apud Interpol. Dioscor. c. 441.

Α'ΛΒΟΝ, *Album*. Theophilus Antecessor, instit. de Action. §. 11. ἄλβον ἢ λέγεται τὸ ἔδικλον, διὰ τὸ λευκοῖς γεγράφθαι γράμμασι. Ite etiam Glossæ Basilic.

Α'ΛΒΟΥΛΑ, in Glossis MSS. Neophyti, τὰ συπληρώδη ὕδατα. *Aqua sulphurea*, *aluminosæ*.

ΑΛΕΒΡΑ'ΙΑ, *Pulmenti species*. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἀθηρὰ καὶ Αθάρα, εἶδ☉ πυλάριȣ παιδίοις, ὃ λέγȣσιν ἀλαβραΐαν.

ΑΛΕΙ'ΒΓΕΙΝ, pro ἀλείφειν, *Ungere*. Glossæ Græcobarb. Ἀλινεῖν, ἀλείφειν, νὰ ἀλείφη, νὰ ἀλείβῃ.

ΑΛΕΙ'ΜΑΝ, τὸ στέαρ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΑΛΕΙΠΤΑΡΕ'Α, Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij cap. 145. ἱέραξ ὅταν μέλλη διαλειφεσθαι, χρίε αὐτȣ τῆ καλυμένω ἀλειπλαρέαν λασάρῳ. ἀλειπταρέα ἢ ἐστι τὸ ἐπάνω τῆ ὀπισθίων τὸ ἐξισάμενον, ὅπερ τινὲς καλȣσι κριθίω.

ΑΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΙ'Α. Vide in λειτȣργεῖν.

ΑΛΕΚΑ'ΘΗ, pro ἠλακάτη, *Fusus*.

ΑΛΕ'ΚΤΟΡΑΣ, Gallus, Ἀλέκλωρ, in Corona pretiosa. Ἀλεκλόειον, pro ἀλεκλόειον apud Theophanem an. 19. Mauricij. Ἀλεκτορόπȣλα, *Pulli*, Ἀλεκτορίδια, in eadem Corona pretiosa.

Ἀλεκλοροφωνία, *Gallicinium*. Anna Comnena lib. 14. p. 436. μέχρι νυκλὸς, πολλάκις ἢ ἀλεκτοροφωνίας. pag. 437. μέχρι πρώτης ἢ δευλέρας ἀλεκτοροφωνίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑ', Δάφνη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Laurus*. In aliis ex Cod. 1673. Χαμαιδάφνη, πικρὰ δάφνη.

ΑΛΕΞΑ'ΝΔΡΙΟΝ, οἰνομέλι, ἐν ἄλλοις, Ἀλεξανδρῖνα σμύρνα, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΑΛΕΞΑ'ΝΤΡΗ, *Olus atrum*, pro ὀλύσατρον, uti putat Salmasius. Glossæ Hippiatricæ MSS. Ἀλεξάντρη, τὸ Πέλροσέλινον Μακεδονικόν. Matthæus Silvaticus: *Alexandrium*, *id est*, *Petroselinum Macedonicum*, *sed falso*. eundem Vide in V. *Apium*.

ΑΛΕΠΟΥ', *Vulpes*, ἀλώπηξ, κερδώ. Ἀλεπȣδικ☉, *Vulpinus*, ἀλωπέκι☉. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀλόπεκ☉, ἀλεπȣ. Occurrit in Fabulis Æsopi Barbarogr. non semel, & alibi, ut & Ἀλεπόπȣλον, *Vulpecula*, in Fab. 1.

Ἀλȣπȣ, Ἀλωπȣ, *Vulpes*, Ἀλώπηξ, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. Ἀλωπηκίαι, αἱ τῶν ἀλωπήκων καταδύσεις, αἱ φολίαι, ἤγȣν ἡ φολιὲς, ἢ αἱ τρίπαι, ἤγȣν ἡ τρίπες τȣς ἀλωπȣς. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Κὴ ἀλȣπȣ στοχάζεται, λέγει κατὰ μανλάτα.

Occurrit illic pluries.

Ἀλȣπȣδες, in Fab. Æsopi Barbarogr. p. 16. Vide Α'ρπ☉.

ΑΛΕ'ΤΖΗ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Καὶ σύσει τὸ κονλάρλωλȣ, καὶ πὲρ τὸ Αλέτζη, Αλέτζη.
Καὶ καταβῆ, τὸ λέγȣσιν τινὲς, τὸ Κόλȣβολȣ.

Videtur expressisse Gallicum, *Allez*, *allez*, ite, pergite.

ΑΛΕ'ΤΡΙ, *Aratrum*, Ἄροτρον. Ἀλετρίζειν, *Arare*, Ἀροτριᾶν. Ἀλέτρας, *Arator*, Ἀρότης.

Α'ΛΕΤΡΟΠΟ'ΔΙΟΝ, *Orion*, fortè quòd ejus Constellatio ἀλέτρῶν☉, seu *Mactra* pedem, vel quòd aratri formam referat. Incertus Arati Scholiastes: Καρκίνȣ ἀναλέλλονλ☉ ἀναλέλλει ὅλ☉ Ὠρίων. Ὠρίων ἢ ἐστι τὸ λεγόμενον Ἀλέτροπόδιον. Inter varias Orionis appellationes hanc omisit Philippus Cæsius à Zesen, in Cœlo astronomico.

ΑΛΕΥΡΟΠΙ'ΤΤΑ. Vide in Πίτα.

ΑΛΕΥΡΟΣΤΑ'ΣΙ, *Arca farinaria*, in Turcogr. Crusij.

ΑΛΕ'ΩΣ. Vide Ἀλλέως.

Α'ΛΗΘΙΝΟ'Σ, *Purpureus*. Chronicon Alexandrinum an. 4. Justini Thracis: χρυσȣν βασιλικὸν ταυλιν, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ στηθάειν ἀληθινȣν μικρὸν τῆ βασιλικȣ χαρακτῆρ☉ Ιȣστίνȣ. Theophanes an. 15. Heraclij: ἐκ γὰρ τῆ ἀληθινῶν τζαγγίων ἐγνωρίζετο. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. δερμάτια ἀληθινὰ παρδικά. Anonymus in Rhetoricam Aristotelis pag. 25. v. ἢ χρώμασιν. ἢ οἷον, εἰ ἀληθινὸν πάνιον ἀρπάσει, καὶ βάψει αὐτὸ βενετόν. Utuntur alij passim, ac in iis Demetrius Constantinop. lib. 1. Hieracosophij c. 163. 166. 174. lib. 2. cap. 19. Myrepsus sect. 9. cap. 86. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Alithinus*.

Ἀληθινοπιπέραλ☉. Vide in Πιπέραλ☉.

ΑΛΗ'ΣΗ, *Catena*. Anonymus de locis sanctis, n. 8. ἐναι καὶ ἡ ἀλήση, ὁπȣ εἶχεν εἰς τὸ σφόνδυλον τȣ. Vide Ἄλυσα.

ΑΛΗΣΜΟΝΗ', *Oblivio*. Ἀλησμονιάρης, *obliviosus*. Ἀλησμονεῖν, *oblivisci*. Λησμονεῖν, eâdem notione. Proverbia MSS. Græcobarb. ἔπιεν ὁ πλωχὸς κρασίτζιν, καὶ ἐλησμόνησε τὸ χρέ☉.

ΑΛΘΙ'ΟΚΟΝ, *Althæa*, apud Interpol. Dioscor. cap. 569.

Α'ΛΙΚΗ', *Salina*, ἁλόπηγιον, αἱ ἅλαι. Ἀλικάει☉, *rei salariæ præfectus*. Codinus in Orig. Constantinopol. ᾧ καὶ εἰπόνλες οἱ ἀλικάειοι, ἵνα κλέψωσι τὰ ἄσπρα τῆ ἀλικῆς, ȣκ ἐπείσθη. Occurrit illic pluries.

Α'ΛΙΚΡΟΥ'ΔΑ. *Alimenta cruda*, *Suidæ*, παρὰ Ῥωμαίοις ἡ σχεδία τροφη, καὶ ἄπυρας· κρȣδὸν γὰρ τὸ ἀνέψιλον.

Α'ΛΙΜΑ, pro ἄλιμμα, *Liquor*, Ε'μβαμμα, in Corona pretiosa.

Α'ΛΙΜΑΤΙ'Α, *Halimus*, Frutex, Ἄλιμ☉. Belon. lib. 1. obs. cap. 18.

ΑΛΙΜΕΝΤΑ'ΡΙΟΝ, ἐστιχημένον, in Glossis Juris MSS. ex Cod. Colberteo.

Α'ΛΙΟΣ. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγει τȣ, φίλε, ναχαρὶς, γίατα δὲν ἀφικράσε
Εἰς τὸ σȣνάρε παρ' αὐτῷ καλι☉ κρατεῖς καὶ νάσε.

Alibi:

Καὶ ἄνηθεν κάμλω καὶ ἄλιος ἤθελεν ἔχει κρίμα.

Rursum:

Ε'παρ τὸ κάλιο μυφαρη κ' ἄμε καὶ σὺ νὰ δράμης.

ΑΛΙΣΑ'ΧΝΗ, *Sal fossitius*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 848. ἀλάλ☉ αὐτοεικτȣ, ἤτοι ἀλισάχνη.

ΑΛΙΣΙ'Α, *Lixivium*, *Lixivia*, κονία, κονία σακλή.

Α'ΛΙΣΣΑ, *Funis*, Ἅλυσις. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ε'φαίνονται καὶ οἱ ψυχαῖς σαῖς ἀλίσαις δεμέναις.

Vide Ἀλήση.

ΑΛΙΣΦΑΚΙΑ', *Salvia*, Ελελίσφακ☉, σφάκ☉. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1047. Λιγοφαγȣς, ἢ ἐστι σαλβία, τὸ λέγȣν Ἀλλισφαγία. Ubi leg. Ἀλισφακιά.

Αλισφακάτον ἄκρατον, vini ſpecies, apud Myrepſum ſect. 9. cap. 85. fortè cui Salviæ humor infuſus.

ΑΛΚΙΜΗ, Ἄλκιμον. Codex Reg. MS. 618. f. 283. ποίησον χύμαν ἐκ τὰ μέταλλα, ἢ ἀλκίμην, καὶ χύσον αὐτὰ εἰς τύπον τυπαρίου, &c. Infrà: χρυσίμως γὰρ αὐτῷ κόπτη τὸ ἀρκέτιον τὸ ἄλκιμον.

ΑΛΚΑΝΚΑΛΙ, Antidotus ſic ἐπονομαζομένη γλώσσῃ Ἰταλικῇ, inquit Nicolaus Myrepſus de Antidot. cap. 24. ubi Fuchſius legendum contendit ἀγγελοκαλός.

ΑΛΚΙΟΝΙΟΝ, σρύθιον, ἤγουν φασίδα. Ita Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Gloſſæ aliæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Αλκιώνιον, ἤτοι φώκης κόπρος. *Fimus Phocæ ſeu vituli marini.*

ΑΛΛΑΓΑΙ, *mutationes veſtium*, quæ *Mutatoria* vocabant Latini inferioris ævi: atque adeò *veſtes ipſæ* quæ ſubinde mutantur. Vita S. Nili Junioris p. 56. καὶ ἀφελόντος τὸ τριχινὸν τῆς ἀλλαγῆς αὐτοῦ, γεμίσαντες αὐτὸ ἀπιδίων ἀγρίων κειμένων ἐκεῖσε. Pachymeres lib. 7. cap. 29. εἶτα δὲ καὶ ὑπερθαυμάσας τὸν ἄνδρα, πολλοῖς δωρεῖται, ὀφείλων τῆς ἐκείνου τιμῆς, οὐκ ἀλλαγαῖς μόνον ἱματίων, ἀλλὰ χρυσῷ καὶ ἵπποις αὐτὸν δεξιούμενος. Idem lib. 12. cap. 10. τοῦτον βασιλεὺς μετ' εὐμενείας δέχεται, καὶ ἀλλαγαῖς ἀγάλλει. Et cap. 29. hæc verba, τοῖς μὲν Ναυάρχοις τὰ τῶν ἀναβολῶν, ὡς εἶχον πρὸς βασιλέως φιλοτιμότερον μετημφίασε, ſic reddidit Paraphraſtes Vaticanus: οἱ ναύαρχοι Γενουΐται τιμῶνται παρὰ τοῦ βασιλέως ἀλλαγαῖς ἱματίων λαμπρῶν. Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 7. cap. 13. νῦν φαίνεται βαρὺ τοῖς Ἀρχιερεῦσι ἀκροασαμένοις γνῶναι τὸ ἕνωσιν, καὶ ἐπὶ τοῦτο βαστάζειν τὰς ἀλλαγάς. Mox: ἀλλ' ἀμφιασαμένους τὰς ἀλλαγάς. Et cap. 14. Πατριάρχης εἶπεν ἡμῖν, ἵνα ἐπιφερώμεθα τὰς ἱερὰς ἡμῶν ἀλλαγὰς ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ, ἐπεὶ ἐκεῖ γίνεσθαι ἡ ἕνωσις. Utitur alibi non ſemel, ſect. 10. c. 4. 10. ſect. 11. c. 3.

Αλλάσσειν, *Veſtes mutare, induere.* Continuator Theophanis lib. 1. num. 15. οὐ χρὴ σε, ἔφη ὁ μοναχός, τὴν ἀλουργίδα κηλαμπάνοντα, ὦ βασιλεῦ, ἰδιώτου σχῆμα ἀλλάσσεσθαι. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 460. ἀπελθὼν εἰς τὸ λουτρὸν, ἤλλαξεν αὐτόν. Iſaac Catholicus invectiva 2. in Armenios p. 413. ὅτι καταφρονοῦσι τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ οὔτε ἀλλάσσουσιν, οὔτε ἔχουσιν ἀλλαξήματα τῆς θείας λειτουργίας. Ordo in promotione Abbatis apud Morinum p. 117. παραγίνεται ἀρχιερεὺς ἐν τῇ μονῇ, καὶ εἴπερ θελήσει λειτουργῆσαι, ἀλλάσσει πᾶσαν τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν. Euchologe. de ordine Baptiſmi: εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσων τὴν ἱερατικὴν στολὴν, &c. Adde p. 357. Triodium feriâ 6. Magnæ hebdom. περὶ ὥραν β'. σημαίνει, καὶ ἀλλάσσει ὁ ἱερεύς. Feriâ 7. ὁ δὲ ἱερεὺς ἀλλάσσει ὅλην τὴν ἱερατικὴν στολὴν, &c. Euchologium: εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσων τὴν ἱερατικὴν στολὴν, ἀπέρχεται ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ. Symeon Theſſalonicenſis de ſacris ordinat. cap. 3. τοῦ ἀρχιερέως τοίνυν ἱσταμένου ἠλλαγμένου πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, &c. Codinus de Offic. aulæ Conſtantinopol. cap. 10. n. 3. τοῦ γὰρ ὄρθρου ψαλλομένου, ἀλλάσσει ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἐξέρχεται τοῦ κελλίου αὐτοῦ. Catalogus officiorum Eccl. Conſtantinopolit. à Medonio editus: ὁ Καστρήσιος ἀλλάσσων τὸν Ἀρχιερέα, κρατεῖ καὶ θυμιατὸν, &c. Ubi Codinus cap. 1. n. 10. καὶ εἰς τὸ ἀλλάσσειν τὸν Ἀρχιερέα.

Αλλαγματα, *Mutatoria*, Αλλαγαί. Marcus Hieromonach. de Dub. Typ. cap. 43. περὶ ὥραν δωδεκάτην σημαίνει τὸ μέγα, καὶ ἀλλάσσοντος τοῦ Ἱερέως στολὴν, ἀρχόμεθα τοῦ Λυχνικοῦ. Mox: μετὰ τὴν προσφερθέντων ἀλλαγμάτων. Utitur Codinus cap. 10. num. 3.

Αλλαξίματα, eâdem notione, in Catalogo offic. Eccl. Conſtantinopol. Medoniano & Allatiano, ubi de Magno Sacellario.

Αλλαξιμάριον, *Veſtiarium, locus ubi reponuntur veſtes mutandæ, Mutatorium.* Codinus de Offic. aulæ Conſtantinopol. cap. 5. num. 15. ὁπηνίκα γοῦν δεήσει τὸν Βασιλέα καβαλλικεῦσαι, φέρει τὰ ὑποδήματα παιδόπουλον τοῦ Βεστιαρίου ἐκτὸς, οὕτω κοινῶς ὀνομαζομένου Αλλαξιμαρίου. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mutatorium.*

ΑΛΛΑΓΑΙ, *Loca mutandis Equis publicis addicta: mutationes*, in Cod. Theod. & Juſtinianeo non ſemel: atque adeò interdum *Equi ipſi curſui publico deſtinati.* Gloſſæ Baſilic. σταθμὸς, ζῶον δρομικὸν, ὃς λέγεται νῦν ἀλλαγή. Euſtathius in Iliad. β. ὅτε μέν τοι ἐκ τοῦ τόπου εἰς τόνδε σταθμὸν τόσονδε λέγονται, τοπικὸν ἐκεῖ διάστημα δηλοῖ ὁ σταθμός, ὡς εἴτις εἴποι στάσιν ἢ μονὴν, ἢ τὴν λεγομένην ἀλλαγήν. Idem ad Iliad. ε. p. 531. αἱ δὲ ἱστορίαι σταθμοὺς οἴδασιν λέγειν, καὶ τὰς ὡρισμένας εἴτ' οὖν τεταγμένας ἐνοδίους ἀναπαύλας τοῖς εἴτε ἱππεῦσι, εἴτε πεζοδρόμοις, ἃς καὶ ἀλλαγὰς ἔλεγόν τινες. Lib. Baſilic. Ecl. 58. ἐάν τις παρελάσει μίαν γοῦν ἀλλαγὴν, τὸ παραπλάσιον τῆς τοῦ ζώου τιμῆς διδότω. Anonymus Combefiſianus in Leone Phil. n. 22. τοὺς δημοσίους ἵππους τοὺς ἐν ἑκάστῃ ἀλλαγῇ ἀγκυλοκοπῶν. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n. 42. ἐκεῖσε δὲ ἦν ἕως τότε ἡ ἀλλαγὴ τῶν κονσόρων. Adde n. 59. Meminit Anna Comnena lib. 5. pag. 139. ut & Gregoras lib. 4. loci Αλλαγῆς dicti, verſus Lyſimachiam, quòd ibi eſſet equorum publicorum *mutatio.*

ΑΛΛΑΓΙΟΝ, ſeu ut hodie dicunt, Αλλάγιο, *permutatio Monetaria, Cambium.* Zonaras in Nicephoro Phoca pag. 162. ubi ait novæ monetæ imminuiſſe pretium, veteris auxiſſe Phocam, ἵν' ἐκείνῳ μόνον τοῖς ἐμπόροις τὸ ζητούμενον κέρδος αὐτῷ πορίζῃ ὑπὲρ ἑκάστου νομίσματος, ἀδρὰ πραττομένῳ ἀλλάγια. Scylitzes in eodem Nicephoro pag. 659. ſcribens Phocam monetas ſuâ imagine ſignatas cæteris præferri ſanxiſſe, addit: ἐξ ἧς αἰτίας οὐ μικρῶς ἐθλίβετο τὸ ὑπήκοον ἐν τοῖς λεγομένοις ἀλλαγίοις. Vide Αλλάκτης.

ΑΛΛΑΓΙΟΝ, *Permutatio, Captivorum* præſertim. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho p. 485. ἐκ δὲ Ταρσοῦ εἰσῆλθεν ἐν τῇ πόλει περὶ ἀλλαγίου ὅ τε Αλβάκης ὁ γέρων, καὶ ὁ τοῦ Σαμωνᾶ πατήρ. In Conſtantino Leonis filio p. 491. βουλὴν μετὰ τὴν ἐν τέλει βουλεῦσαι ἀλλάγιον καὶ εἰρήνην μετὰ τῶν Αγαρηνῶν διαπράξασθαι. Infrà: ἀπεστάλησαν οὖν ἐν τῇ Συρίᾳ πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀλλάγιον, &c. Eadem habet Anonymus Combefiſianus in eodem Conſtantino, n. 10. Idem Leo p. 505. ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν μοναχὸν Ἰωάννην, προφάσει μὲν ὡς ποιῆσαι ἀλλάγιον τῶν κρατουμένων αἰχμαλώτων. Adde Anonymum Combefiſianum in eod. Leone, n. 38. in Conſtantino filio, n. 10. Rurſum in eod. Conſt. n. 9. Idem Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. καὶ ἐκ τότε ποιήσαντες ἀλλάγια δύο οἱ Ῥωμάνοι ἀπὸ πάσχα ἕως πάσχα, τὸν λαὸν αὐτῶν ἐνήλλαξεν, ὥστε τῷ μεγάλῳ καὶ ἁγίῳ σαββάτῳ ἀλλήλοις συναντᾶν, τοὺς μὲν ἀποστρεφομένους ἀπὸ τοῦ παραμονίμου, τοὺς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην δούλειαν ἀπερχομένους.

ΑΛΛΑΓΙΑ, *Stationes, Diverſoria militum*, quæ ſubinde mutantur. Vox Tacticorum recentiorum. Pachymeres lib. 4. cap. 27. τὸ δὲ στρατιωτικὸν ἐν ἀλλαγίοις, ὡς αὐτοὶ φαῖεν ἂν οἱ ἐπὶ τῶν ταγμάτων καταλογούμενοι, &c. Id eſt, *Exercitus erat in hibernis* diſperſus, quem confectum fuiſſe ait ex variis gentibus exteris, quas recenſet. Deinde addit, ὡς κινῶν ὁ Δεσπότης, φοβερὸς ἦν ὁπήπερ ἐπισταίη.

ΑΛΛΑΖΕΙΝ, & Αλλάγειν, pro Αλλάσσειν, *mutare.*

ΑΛΛΑΓΙΣΤΡΙΟΝ. Biton MS. de Machinis bellic. ἐπεχέτωσαν δὲ οἱ κόρακες οἱ ἀπὸ τῶν λινεῶν ἀλλαγίστρια ἐκτείνειν τὴν νευρὰν τοῦ τόξου ἐν τῇ ἐπιτάσει τῶν κοχλιῶν.

ΑΛΛΑΚΤΗΣ, *Collybiſtes, Nummularius*, Κολλυβιστής.

ΑΛΛΑΚΤΟΝ, *Fuſtis vel baculus*, non *flagellum*, uti vult Meurſius, inquit Salmaſius ad Lamprid. Thomas Magiſter in argumento Βατράχων

Ariſto

Aristophanis: πλάττεται τῷ ποιητῇ δυσφορῶν ὁ Διονύσιος καὶ λεοντῆν καὶ ῥόπαλον ἔχων τρόπῳ τοῦ Ηρακλέος μετὰ Ξανθίυ οἰκέτυ ὄνῳ ἐποχημένυ, τοῖς ὤμοις δὲ ἀνάφορον φέροντος, ὁ ἄλλακτον δημωδεστέρως καλεῖται. Basilica lib. 60. tit. 17. cap. 84. & Synopſ. Ecl. 9. ὁ ἔχων γυναῖκα, καὶ πορνεύων, διὰ δώδεκα ἀλλακτῶν σωφρονιζέσθω. Addit Scholion ad 20. Eclog. Leonis & Constantini Imper. tit. 28. §. 18. τυπτέσθαι δαρμῶν, ἤγουν διὰ τοῖς κοινοῖς λεγομένων μασκλαβίων. Adde Balsamon. ad Synod. Trull. Can. 87. Michaëlem Attaliatam in Synopſi tit. 70. extr. & Harmenopulum lib. 6. tit. 3. §. 1. Nicetas in Andron. lib. 2. num. 5. αὐτὸν μὲν δι' ἀλλακτῶν ἐπαίδευσε δώδεκα. Cod. alter habet, διὰ μασκλαβίων. At pro flagello uſurpant Leges Longobardorum Græcè verſæ in Cod. MS. Bibl. Reg. ὁ τὸν πώγωνα μαδίζων, τύπτεται ἄλλακτον, ὁ δὲ ἐπὶ ἑβδομήκοντα φραγέλλια· ὁ ὑβρίζων κερατάριον δέξῃ, λαμβάνει ἄλλακτα ἕξ.

ἌΛΛΑΜΑΝ, ἀλλάξιμον, *Mutatio*. Gloſſæ Græcobarb. ἀλλαγὴν, ἀμοιβὴν, ἄλλαμαν, ἀλλάξιμον.

ἈΛΛΑΞΙΜΆΡΙΟΝ. Manuël Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: φέρω καὶ ἀναφέρω, ἐξ οὗ καὶ ἀνάφορον, τὸ κοινῶς ἀλλαξιμάριον, ἀπὸ τοῦ ἄνω φέρεσθαι. Eſt autem ἀνάφορον, apud Ariſtophanem in Ranis, *Lignum utrinque cavum, quo onera geſtantur.* Vide ſuprà in Ἀλλαγαί.

ἈΛΛΑΠΗΔΙΣ καλτζίς, ἐμπατζιτέρα ἐρίς. In Gloſſis Græcolat. MSS. ex Cod. Reg. 1047. voces Latinæ malè expreſſæ, quæ id ferè ſonant, *lapidis calcis, battitura æris: Al* verò ab Arabibus mutuatum. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Battitura.*

ἈΛΛΆΡΙΟΝ. *Salarium:* Ἀλάϊκον, in Gloſſ. Lat. Græc. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 930. & Suidas: ἀλλαρίοις, σιτηρεσίοις. Anonymus apud eundem Suidam: ὁ δὲ Μακεδόνιος συνέταξεν ἐκκλησιαστικοῖς ἀλλαρίοις ἀνατρέφεσθαι.

ἈΛΛΈΩΣ, ἀλλέως, ἀλέως, *Aliter*, Ἄλλως. Gloſſæ Græcobarb. ἀλλοφώνως, ὅπυ ἔχυν ἄλλην φωνὴν, ὅπυ μιλῦσιν ἀλλέως, ἢ ὅπυ συντυχάνυν ἀλλέως. Beſſarion in Epiſt. ad Pædagogum Thomæ Palæologi: τὰ ἀκολυθῦσι τῆς ἐκκλησίαν κατὰ πάντα ὡσὰν Λατῖνος. Rurſum: καὶ μηδὲν γένη ἀλέως, ὅταν περιπατῆς εἰς τὴν στράταν.

ἈΛΛΉΘΩΡΟΣ, *Luſcus*, ἑτερόφθαλμος, λειπόφθαλμος. Vide Θορεῖν.

ἈΛΛΗΛΕΓΓΥΟΝ, tributum indictum ditioribus prædiorum poſſeſſoribus, pro his qui facultatibus erant defecti, cujus auctor primus fuit Nicephorus Generalis. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1727. ἀλληλέγγυον, ἡ ἐξ ἀμφοτέρων πίστις, quomodo accipitur in Nov. 99. Juſtiniani. Theophanes in Nicephoro an. 8. συνέταξεν στρατεύεσθαι πτωχοὺς, καὶ ἐξοπλίζεσθαι παρὰ τῶν ὁμοχώρων, παρέχοντας καὶ ἀνὰ ὀκτωκαίδεκα νομίσματα τῷ δημοσίῳ, καὶ ἀλληλεγγύως τὰ δημόσια. Zonaras pag. 100. ἐθέσπισε καὶ τὰ τῶν ἀπόρων τέλη τοὺς εὐπορῦντας εἰσπράττεσθαι, ὃ Ἀλληλέγγυον ὠνομάσθη. Illud, haud multo pòſt abrogatum, reſtituit rurſum Baſilius Porphyrogenitus. Scylitzes p. 706. δόγμα ἐξέθετο τὰς τῶν ἀπολωλότων ταπεινῶν συντελείας εἰσπράττεσθαι ἐκ τῶν δυνατῶν καλυνομάσθη δὲ ἡ τοιαύτη σύνταξις Ἀλληλέγγυον. Eadem verba habet Zonaras p. 179. Mox bello cum Bulgaris pollicitus abolere, ſi victor inde reverteretur: id tamen non præſtitit, Sergio licèt Patriarchâ multum ſupplicante. Idem Scylitzes: ὃν ὁ Πατριάρχης Σέργιος μετὰ νίκης εἰσελθόντα πολλὰ καθελιπάρει σβέσαι τὸ Ἀλληλέγγυον. ἦν γὰρ ὑποσχόμενος ποιῆσαι τῦτο, εἰ τῶν Βυλγάρων ὑπερισχύσειεν, ἀλλ' ὐκ ἔπεισεν. Illud etiam abolere ſtatuerat Conſtantinus ejus frater, quod præſtare non potuit morte præventus. Tandem ejus ſucceſſor Romanus Argyrus, inito imperio, id confecit. Idem Scylitzes: ἐξέκοψε δὲ καὶ τέλειον ἀπερρίζωσε τὸ Ἀλληλέγγυον, ὅπερ ἐμελέτα μὲν ὁ Κωνσταντῖνος ποιῆσαι, ὐκ ἔφθασε δέ. Zonaras: τὸ σκῆπτρον ἐπιλαμβάνεται, καὶ αὐτίκα τὸ ἀλληλέγγυον φορολόγημα ῥιζόθεν ἐξέκοψε. Porrò de hujus vocis ſignificatione quædam habet Salmaſius de Modo uſurarum p. 700. 701.

ἈΛΛΗΛΟΚΛΗΡΟΝΟΜΊΑ, dicitur *conventio mutua ſucceſſionis*, vel quoties vir & uxor in iiſdem tabulis ſe mutuò hæredes inſtituunt. Cujac. lib. 16. obſerv. cap. 39.

ἈΛΛΗΛΟΥΪΆΡΙΟΝ, Liturgia Chryſoſtomi apud Goarum ad Euchol. p. 102. de Diacono: εἶτα λέγει τὸ ἀλληλυϊάριον. Triodium: ἀλληλυϊάριον τοῦ ἤχυ. εὐαγγέλιον κατὰ Λυκᾶν. Typicum S. Sabæ, c. 5. καὶ εἰς τὴν λειτυργίαν τὸν Ἀπόστολον σὺν τῷ ἀλληλυϊαρίῳ, εἰ τύχοι ἐπιστάμενος αὐτός. Infrà: εἰς δὲ τὴν ϛ'. ὥραν, ὁ ἕτερος χορὸς τὰ πρῶτα Ἀλληλυϊάρια τοῦ ἤχυ. Pentecoſtarium: εἰς δὲ τὰ σάββατα τὰς ἀναπαυσίμυς μακαρισμὺς ψαλλομένων προκειμένων δὲ καὶ ἀλληλυϊάριον εἰς πρόσωπον ἁγίυ ψαλλόμενα τὰ στιχηρά. Balſamon ad Synod. VI. Can. 75. καὶ μὴ διὰ ψαλμῳδημάτων καὶ ἀλληλυϊαρίων λιτῶν, καὶ ψαλλομένων κατὰ τὸ θεμέλιον τῆς ἐκκλησίας ἐκπληρῦντας τὴν παννύχιον ψαλμῳδίαν. Nicetas Seidus Latinis objicit τὸ μὴ ψάλλειν τὸ ἀλληλυάριον κατὰ τὴν ὅλην τεσσαρακοστὴν. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MSS.

Δίχα μεγάλες ψαλμωδίαις, δίχως ἀλληλυϊάρια.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Alleluiaticum.*

ἈΛΛΗΛΏ, Ægyptiis, *Solanum hortenſe*, apud Interpol. Dioſcor. c. 653.

ἈΛΛΗΜΊΑ φορά. Gloſſæ Græcobarb. αὖθις, πάλιν, ἀλληνμίαν φοράν. Galli dicerent, *une autre fois.*

ἈΛΛΗΦΉΝ ἐστὶ ψυλλήα. Ita Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Pſyllium.*

ἈΛΛΗΦΤΑ, ἤ ἐστὶ φαρίνα δελ ζίυ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Farina farris.* pro ἄλφιτον.

ἈΛΛΟΊΩΣΙΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. λίθων βαφὴ, *Tinctura lapidum.*

ἈΛΛΟΥΆΙΝ. Anonymus de Oxymelite: ἀλλύαιν κόκκυς λϛ. κόψας καὶ σήρας φύρασον μετὰ χυλῦ τοῦ ῥάμνυ, &c. apud Matthæum Silvaticum, lego, *Alolac*, *ſpina alba.*

ἈΛΛΟΦΆΤΖΙΔΕΣ, Milites Turcici in aula Principis militantes, de quibus Laonicus lib. 8. extr.

ἈΛΜΆΜΗΝ, ἡ ἀλιφὴ λέγεται, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. pro ἄλειμμα, ἀλειφὴ, *Unguentum*, vel *linimentum.* Vide Matth. Silvatic. in *Alma.*

ἈΛΜΕΝΑΧΌΝ, *Index Aſtronomicus*, *Ephemeris.* Porphyrius apud Euſebium lib. 3. de Præpar. Evang. cap. 4. τὰς δὲ εἰς δεκανὺς τιμὰς, καὶ τὺς ὡροσκόπυς, καὶ τὺς λεγομένυς κραταιὺς ἡγεμόνας, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν τοῖς λεγομένοις Ἀλμεναχοῖς φέρεται. Ab hac voce vulgarem *Almanach* ſunt qui deducunt. Vide Gloſſ. med. Lat. in hac voce, & Salmaſium in Præfat. ad Plinium.

ἈΛΜΥΡΊΑ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ χρυσόκολλα.

ἈΛΜΥΡΊΝΘΡΑ, apud Myrepſum ſect. 9. c. 48. vox Fuchſio incertæ notionis.

ἈΛΟΓΙΣΤΟΙ, *qui Chriſtianæ fidei adverſantur*, vel qui licèt Chriſtiani, non tamen ſunt Catholici, apud Codinum in Origin. Conſtantinopol. num. 41. ubi Lambecius, ſeu potiùs Holſtenius.

ἈΛΟΓΟΘΕΈΤΗΤΟΣ, *A rationibus reddendis immunis.* I C. Gr.

ἌΛΟΓΟΙ, Hæretici, Sic dicti quòd Λόγον, ſeu *Verbum Dei* negent. Ita Nicetas In Theſauro fidei Cathol. lib. 4. p. 197.

ἌΛΟΓΟΝ, *Animal*, *Equus*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 930. ἵππος, τὸ ἄλογον. Lexicon MS. ad Schedographiam :

Ἵππος ἐστι τὸ ἄλογον, ἱππεῖς οἱ καβαλλάροι.

Hesychius : καπήλον, παράβλημα ἀλόγου. Glossar. Lat. Græc. *Animalia*, ψυχικὰ, ζῶα, ἄλογα. Joannes Moschus in Limon. cap. 33. τῷ δὲ κληρικῷ ἐπὶ ἀλόγῳ καθημένῳ, &c. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 1. num. 6. ἡ τῶν ἀλόγων ὀξεία ὁρμή. Hist. Apollonij Tyrij.

Ἐκεῖ πουτρέχουν τ' ἄλογα ὡς ἔπρεπε ὀρδινιάζειν.

Utuntur passim scriptores, Theophil. Alexandrin. pag. 6. Chronicon Alexandrin. pag. 892. 896. 914. Theophanes pag. 40. 41. 208. 262. 265. 266. 267. 268. Leo in Tactic. cap. 10. §. 5. 15. cap. 11. §. 14. cap. 12. §. 67. cap. 13. §. 25. cap. 15. §. 101. cap. 17. §. 36. 84. cap. 18. §. 53. 69. Constantinus de Administr. Imp. cap. 7. Eclogæ Leonis & Constant. tit. 28. §. 39. Scylitzes pag. 462. Anonymus Combefisianus in Lacapeno, n. 44. Pachymeres lib. 6. Hist. cap. 21. Nomocanon Cotelerianus, num. 99. 312. 315. 491. Demetrius Hieracosoph. cap. 186. p. 161. &c. Vide Gloss. Med. Lat. in *Animal*, & suprà in Αλάγιον.

Αλογάκι, *Mannus*, *Mannulus*, ἱππάριον.

Αλογομύγια, *Oestrum*, οἶστρος.

Αλογοστάβλος, *Equile*, in Turcogr. Crusij.

Ἀλογευόμενοι, *Qui cum jumentis ac bestiis coëunt*. Glossæ Basilic. Αλογευόμενος λέγεται ὁ κτηνοβάτης. Glossæ MSS. ex Codd. Reg. 1727. & 2063. ἀλογευσαμένους, ἤτοι ἀλόγοις συμφθαρέντας ζώοις. Synodus Ancyrana Can. 16. περὶ τῶν ἀλογευσαμένων, ἢ ἀλογευομένων, &c. Basilius M. Can. 63. ὡσαύτως καὶ ὁ ἀλογευσάμενος καὶ ὁ ἐξαγορεύσας, &c. Eclogæ legis Mosaïcæ n. 41. περὶ γυναικὸς ἀλογευομένης, &c. lib. 60. Basilic. tit. 37. §. 86. & Michaël Attaliata tit. 70. Harmenopulus lib. 6. tit. 4. §. 60. & titulus juris Græcanici de Pœnis, seu ποινάλιος, MS. οἱ ἀλογευόμενοι, ἤγουν κτηνοβάται καυλοκοπείσθωσαν. Vide Martinum Braccarensem Can. 81. Pœnitential. Gregorij II. Pap. c. 22. Morinum, lib. 6. de pœnitent. cap. 2. num. 7. & Gloss. med. Lat. in *Pecorantes*.

ἈΛΟΙΝΗ, *Muris auricula*, apud Interpol. Dioscor. cap. 400.

ἌΛΟΣ, *Alius*, ἄλλος. Joannes Maximus in Epist. ad Theodos. Zygomalam. καὶ ἀπὸ ἄλλον μέρος ἐχολομάνισα, *ex altera verò parte molestiam cepi*. Chron. MS. Malaxi p. 864. καὶ ἐθυμώθη ὁ Αφέντης, καὶ ὅρισε νὰ κάμουν ἄλον, (πατριάρχην.)

ΑΛΟΥΠΟΥ͂. Vide in Αλεποῦ.

ΑΛΟΥΡΓΙΔΟΣ ὑπηρέτης, *A Purpura Imperatoris*, Penes quem vestis Imperatoriæ cura fuit, vel *Vestiarita*, uti à nobis observatum ad lib. 1. Cinnami, p. 25. ἐς τοὺς Βασιλέως πρὸς τῆς ἀλουργίδος ὑπηρέτας τελῶν.

ἈΛΟΥΣΑ. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 176. βράσε καταστάλακτην, ἤγουν ἀλουσὰ δυνατή, νὰ εἶναι ἀπὸ στάκτη κλημάτων, &c. cap. 178. καὶ τότε πλῦναι πρῶτον μὲ ἀλουσὰν τὸ κεφάλη σου. Adde cap. 187. 197.

ἈΛΟΥΤΑΡΙΟΝ, *Aluta*, in Glossis Servij.

Αλούτηρον, eâdem notione. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 59. καὶ εἰς ἀλούτηρον ἐπίθες, καὶ εἰς τὸ ἱέρακα δῆσον.

ἈΛΟΦΑΝΤΖΙΔΕΣ, Αλλοφάντζιδες. *Mercenarij*. Laonicus lib. 5. p. 122. τούτων δὲ ἔχονται ἀλοφάντζιδες, οἱ μισθωτοὶ καλούμενοι, ἀμφὶ τοὺς ὀκτακοσίους. In fine lib. 7. ἀλλοφάντζιδες scribitur.

ΑΛΣΟΦΥΛΑΚΕΣ, *Topiarij*, in Basil. lib. 44.

ΑΛΤΑΡΙΟΝ, *Altarium*, *altare*. Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 16. de imagine S. Marci Venetiis, quæ stare dicitur in Templo, ἄνωθεν τοῦ ἐν τῷ καθολικῷ βήματι ἀλταρίου. Utitur præterea cap. 18. 25. sect. 6. cap. 15. sect. 10. cap. 10. Gennadius Scholacius in Hist. ejusdem Concilij : εἶτα εἰσῆλθεν εἰς τὸ βῆμα, καὶ περιεσκόπει τὸ ἀλτάριον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ.

ΑΛΥΣΙΔΑ, pro ἅλυσις; *Catena*. Αλυσιδοπούλα Αλυσιδάκι, *Murenula*, *Catenula*, *Catella*. μυραινὶς, σειρὶς, ἀλύσιον. Αλυσιδάκιον, eâdem notione Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλες ἀργυρόχρυσα ψηλὰ ἀλυσιδάκια,

Νὰ τα κρεμοῦσιν οἱ πτωχὲς, καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ. Vide in Ακροστιχίς.

ἌΛΦΕΙΝ, Αλφαδέειν, *Invenire*, εὑρίσκειν.

ἈΛΧΑΡΙΟΝ, *Scutella*, in Glossis Lat. Gr.

ΑΛΧΑΝ, λέγεται κυπρίνου ἐλέου. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Oleum Cyprinum*. Matthæus Silvaticus, seu ejus Commentator : *Henne*, *Arab. Gr. Cyprus*, *Lat. Alchanna*, *& à quibusdam vocatur Scotamum incongruè*, *& est arbustum unde fit oleum Cyprinum*, &c.

ΑΛΩΝ, Græcis est *area*, in qua messis trituratur, hodie, Αλώνι. At apud Ducam Hist. cap. 34. pro frumento usurpatur : καὶ τὸν θεριζόμενον στάχυν, καὶ τὰς λικμηζομένας ἀλόνας ἔνδον ἐκόμιζον, nisi legendum sit ἀνόνας. Hinc fortè dictum

Αλωνίτζιον, per diminutionem, quasi *parva area*, *areola*, locus scilicet sic appellatus Constantinopoli, apud Codinum in Orig. Constantinopol. num. 48. 80. quo quidem vocabulo domum quibuscunque indigenis sive peregrinis publicè alendis destinatam vocant Græci Recentiores, ut observat Interpres.

ΑΛΩΠΟΥ͂. Vide in Αλουποῦ.

ΑΜΑΓΟΥ͂ΔΑ, *Rhus Syriacus*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ἀμαγοῦδα, ἡ ἐστὶ σουμάκα. Vide Σουμάκα.

ἉΜΑΔΑ, Italis, *Ciampella*, *Piastrella*, Hieron. Germano.

ΑΜΑΔΑ, *Lapis*, *Saxum*, λίθος.

ἉΜΑΔΙΝ, *Unà*, *simul*. Glossæ Græcobarb. ὁμοῦ, ἀντάμα, ὁμαδὸν, ἁμάδιν.

ΑΜΑΖΙΤΙΣ, *Gramen*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 612.

ΑΜΑΛΙΟΝ. Constantinus Porph. in Basilio num. 53. Edit. Allat. & 74. Combefis. λινομαλωτάρια ἐκαλὸν, (καλὸν γὰρ ἐστι τούτοις κοινολεκτεῖν) Αμάλια λινὰ ψιλὰ, (*Combefi*,) καλὰ διακόσια, καὶ ἕτερα ὑπὲρ ἀραχνίου νήματα εἰς λεπτότητα, &c. ubi uterque Interpres *Amalia pulcra lina ducenta* vertit, quasi Αμάλιον vox esset propria ejuscemodi lini. Sanè potest etiam deduci ab Αμαλὸς, *tener*, quòd id genus lini tenerorum & delicatorum potissimùm sit.

ἌΜΑΜΑ, Ἄμωμον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΑΜΑΝΑΤΗ. Epistola Hieremiæ Patr. Constantinop. apud Crusium lib. 4. Turcogræc. Epist. 10. καὶ μόλις ἐλευθερώθη μετὰ συνδρομῇ τῶν φιλοχρίστων. προξενήθη δὲ ἐπ' αὐτῷ ἔξοδος καὶ ζημία φλωρία ιέ. ὑπὲρ ὧν καὶ ἀμανάτη εὑρίσκεται, μὴ δυναμένου τοῦ γέροντος, μηδὲ ἔχοντος, πόθεν πληρῶσαι αὐτά. Quæ extrema verba ita vertit idem Crusius : *promissione firmâ interpositâ*, *cùm quidem senex non habeat unde satisfaciat*.

ΑΜΑΝΙΤΗΣ, *Fungus*, seu Fungi species, apud Paulum Æginetam lib. 1. cap. 77. ubi ἀμμανίτης editum.

ἈΜΑΝΙΤΑΡΙΟΝ, eâdem notione. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀντιφάρμακον πρὸς βλάβας ἀμανιταρίου, &c. Orneosophium cap. 23. p. 196. καὶ ἀφοδεύει ὡς τεάφιν, καὶ φαίνεται ὡς ἀμανιτάριον. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἀμανιτάριν,

Ἀμαντάρῳ, ὄξος τε, καὶ μέλιν ἐντ' ἀκάπνιν.

ἈΜΑΞΆΡΗΣ, Ἀμαξάριος, *Carrucarius*. Glossæ Græcobarb. Ἀμαξεὺς, Ἀμαξάρης, ζευγηλάτης. lib. 20. Basilic. cap. 1. §. 13. εἰ δὲ ἀμαξάριος φιλονεικῶν προλαβεῖν στρέψει τὴν ἄμαξαν, καὶ κλάσει τὸν δοῦλον, &c. Adde Scholiast. eod. lib. p. 452. & ad lib. 60. tit. 3. p. 54. & lib. 10. in Princip. D. Locati.

Ἀμαξοστράτα, *via publica, per quam currus agi potest.* Glossæ Græcobarb. ἀμάξιτον ὁδὸν, δημόσιον ὁδὸν, καὶ ἀμάξαις διαπορευτὴν ὁδὸν, ἀμαξοστράταν. Vide infrà in στράτα, & Gloss. med. Lat. in *Carreria*.

Ἀμάξι, *Currus*, Ἄμαξα. Glossæ Græcobarb. τὸ μικρὸν ἀμάξιον, ἢ ἀμάξιν, ἢ ἀμαξόπουλοι.

Ἀμαξάκι, Ἀμαξοποῦλα, ὀχημάτιον.

ΑΜΆΡΜΑΚΤΟΣ, *Immobilis, inconcussus*, ἀκλινὴς, ἀκλόνητος, ἀσάλευτος. Ἀμαρμαξία, *immobilitas*.

ΑΜΑΡΤΊΑ, *Seditio*. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: πεμπτῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ μηνὶ Ἰανουαρίῳ γέγονε τῆς λεγομένης Νίκα ἡ ἀμαρτία τρόπῳ τοιούτῳ.

ΑΜΑΣΚΆΛΗ, pro Μασκάλη, *Maxilla*.

ἊΜΑΤΑ, *Quandoquidem*, ἐπεὶ καὶ.

ΑΜΑΥ῾ΡΩΣΙΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. c. 661.

ΑΜΆΧΗ, pro μάχη, Prælium. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1499. ἐποίησεν ἀμάχην ἡ αὐθεντία ἡμῶν μετὰ Τούρκων. Vide Μάγη.

ΑΜΑΧΙ῍, *Pignus*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 54. ἐὰν εἷς ἄνθρωπος βάλει τὸ ἄλογόν σου ἀμαχὶ εἰς ἕτερον ἄνθρωπον διατὴν κ΄. ἕως ἕνα καιρὸν, τὸ λέγεται τάρμαι ὀνομαλισμένον. Occurrit illic pluries.

Ἀμαχεύειν, Ἀμαχεύγειν, *Pignus capere*. Glossæ Græcobarb. Ἀνδροληψία, ἐνεχύραζον γὰρ τοὺς ἔχοντας ἀνδροφόνους, ὅπου ἀμαχεύει, ἢ ἀμαχεύγει ἐκείνους ὅπου κρατοῦσιν καὶ ἔχουσιν τοὺς φονιάδες. Eædem Assisæ cap. 96. καὶ ἐκεῖνος ὅπου νὰ ἀγογιάζει τὸ εἰποζίτιόν του πούλι το, ὃν ἀμαχεύει το, &c.

ΑΜΒΗΤΥ῾ΡΙΟΝ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. ξίφος ἢ βάκλον, ἢ ῥαῦδος, ἢ ἀξίνη, ἢ ἄλλο τι τῶν πληττόντων. fortè pro ἀμυντήριον.

ΑΜΒΙΤΕΥΕΙΝ, *Ambire*. Palladius in Vita Chrysostomi p. 90. μήτις ὑμῶν ἀνακοπῇ τῆς συνήθους εὐνοίας τῆς περὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ὃς ἂν ἄκων ἐπὶ τὴν χειροτονίαν, μὴ ἀμβιτεύσας τὸ πρᾶγμα, κατὰ σύνεσιν τῶν πάντων κλίνατε αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν ὡς Ἰωάννῃ.

Ἀμβιτιῶν, *Ambitiosus*. Phavorinus: Ἀμβιτιῶν, ἐπιτηδεύων παρεκβάλλειν τινὰ τῆς αὐτοῦ ἐξουσίας.

Ἀμβιτίων, *Ambitio*. Suidas: ἐξ ἀμβιτίωνος, ἐκ περιδρομῆς τι πράττων, παρὰ Ῥωμαίοις.

ΑΜΒΙΤΡΈΥΕΙΝ, Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 4. Χρὴ τοίνυν πρό γε ἁπάντων ἀμβιτρεύειν εἰς δημοσίας παρατάξεις, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς προοιμίοις. Ubi Schefferus *Impetum facere* vertit. Quasi fortè, voce Hybride, ἀμφιϊντρεύειν, *Circumintrare*.

ἈΜΒΛΑΜΟΥ῀ΛΑ, vel disjunctis vocibus, ἄμβλα μοῦλα, sic appellatum malagma ad podagricos & arthreticos, apud Myrepsum sect. 34. cap. 10. quod quidem quòd celeriter expectationi respondeat, ita appellatur: an ex *mula celeriter ambulante*, Galli dicerent, *qui va l'amble*. Occurrit præterea in Hippiatricis lib. 2. cap. 129. cujus Lemma est: Μάλαγμα, τὸ καλούμενον Ἄμβλα μοῦλα.

ΑΜΒΛΕ῍Γ, *Emblicum*, pro ἔμπληκι, vel ἔμπλιτζι. Zosimus Panopolit. de Chymia: καὶ σταθμὸν μ΄. δ΄. βελιλὲγ ὁμοίως κεκαθαρμένου ἀπὸ τῶν ἔνδον, ἤτοι τὸν φλοιὸν μόνον· καὶ ἀμβλὲγ ὁμοίως κεκαθαρμένου μ΄. δ.

ΑΜΒΛΊΣΙΟΝ, τὸ μάννα, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 2062. & apud Suidam.

ἊΜΒΥΞ, Vas Chymicum, quod vulgò *Alambycum* inde vocant, additâ præpositione *al* Arabicâ. Scholiastæ Aristophanis ἄμπυξ pariter vas esse dicitur. Nicephorus Blemides de Chymia, MS. ἐπίθες ἄγγος μαθωτὸν, ὅπερ λέγεται ἄμβυξ. Stephanus Philosophus Chymicus MS. καὶ διὰ ὀργανισμοὺς ὑάλων ἀμβύκων. Λάμβυκος, eâdem notione. Codex Reg. 618. f. 287. τρῖψον, θὲς ἐν λαμβύκῳ, καὶ βαλὼν ἐν φουρνελίῳ, &c. Vide Λάμβικον. Ἰάμβυκος. Idem Cod. MS. f. 286. καὶ τότε βάλε ἐν τῷ ἰαμβύκῳ, habetur ibi pluries.

ἊΜΒΩΝ, Ἄμβονας, *Ambo*, *Pulpitum*, de qua voce multis egimus in Gloss. med. Lat. & in Constantinopoli Christ. lib. 3. sect. 74. Corona pretiosa: Ἄμβονας, *Pulpitum*, Ἄμβων. Erotianus: οἱ Ῥόδιοι ἄμβωνας καλοῦσι τὰς ὀφρυώδεις τῶν ὀρῶν ἀναβάσεις. Glossæ MSS. ὀκρίβας, ἄμβων. Michaël Psellus in Grammatica MS.

Ἡ λαμπηδὼν, ἀμάρυγμα. ἄμβων ὀφρῦς τῆς πέτρας.

Basilius Seleuciensis lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 27. ὀφθεὶς ἐπὶ δικαστηρίου· λέγεται δὲ οὗτος ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐπιδείκνυνται οἱ λέγοντες, τουτέστι ὁ ἄμβων, ἤτοι τὸ ἀκροατήριον. Theophylactus Simocatta lib. 1. Hist. cap. 10, ἀνεὶς ἐπὶ τῶν βημάτων τῶν ὑψηλῶν (ἄμβωνα ταῦτα τὰ πλήθη ἀποκαλεῖ) τὸ τοῦ τυράννου πρόσταγμα τῷ λαῷ μεταδίδωσι. Socrates lib. 6. Hist. Eccl. cap. 5. de Chrysostomo: καθεσθεὶς ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος, ὅθεν εἰώθει καὶ πρότερον ὁμιλεῖν χάριν τοῦ ἐξακούεσθαι. Apud Theophanem Cerameum, Homilia 4. dicta dicitur ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἐπισκοπῆς. In Ambone canebant etiam Psaltæ. Concilium Laodicenum Can. 15. περὶ τοῦ μὴ δεῖν πλέον τῶν κανονικῶν ψαλτῶν ἐπὶ τὸν ἄμβωνα ἀναβαινόντων, ἀπὸ διφθέρας ψαλλόντων, ἑτέρους τινὰς ψάλλειν ἐν ἐκκλησίᾳ. Euchologium Goari pag. 304. μετὰ τὸ τρισάγιον ὅτε κατέλθωσιν οἱ ψάλται ἐκ τοῦ ἄμβωνος, &c. Symeon Thessalonicensis de Templo: ὁ μὲν πρὸ τοῦ Βήματος ἄμβων. Sed hæc adnotasse sufficiat de re jam pertractata. Ὀπισθάμβωνος εὐχὴ, *Oratio quæ retro Ambonem in media Ecclesia recitatur*, Estque postrema orationum totius sacræ Liturgiæ, quæque à Sacerdote pronuntiatur, post dimissionem factam à Diacono: unde ea oratio Germano Patr. Constant. in Mystag. dicitur: οἱονεὶ σφραγὶς πάντων τῶν αἰτημάτων, καὶ ἀνακεφαλαίωσις τακτικὴ πρέπουσα τοῖς πρώτοις καὶ τιμιωτέροις ἐπιλόγοις. Et mox: μετὰ τοῦτο οἱ θεῖοι πατέρες ὡς ἀνακεφαλαίωσιν πάντων τῶν διὰ εὐχῶν αἰτουμένων τὸν χαρακτῆρα ταύτης ἐποιήσαντο, διδάσκοντες τοὺς ἐπιζητοῦντας, ὡς ἐκ τοῦ κρασπέδου τὸ ὕφασμα. Neque aliter Symeon Thessalonicensis de sacris Ordinat. cap. 5. p. 147. διὸ καὶ τῷ ἱερεῖ ἐξ ὑπερηπλωμένος φαίνεται ἐν ταῖς ἱεραῖς εὐχαῖς πρὸς τὸν λαὸν, ἐπιλέγων, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, ἐν τῷ μέλλειν τὸν ἱερέα λέγειν τὴν εὐχὴν πρὸς τὸν Θεόν. ὁ δὲ νεωστὶ χειροτονηθεὶς ἱερεὺς αὐτὴν τὴν εὐχὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀναφέρει· ἡ δὲ τελευταία ἐστι, καὶ Ὀπισθάμβωνος λέγεται, δεικνύμενος μὲν καὶ αὐτὸς καὶ μαρτυρούμενος τοῖς πιστοῖς, ὡς ἱερεὺς κατέστη, καὶ μεσίτης γέγονεν αὐτοῖς τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ὡς ἄρτι τὴν χάριν δεξάμενος εὔχεται ὑπὲρ τοῦ λαοῦ· αὐτὴ γὰρ ἡ τελευταία οὖσα πάντα ἐξαιτεῖται ἱερεῦσι καὶ βασιλεῦσι καὶ λαϊκοῖς τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τῶν φώτων πατρός. Liturgia Chrysostomi: εὐχὴ ὀπισθάμβωνος ἐκφωνουμένη παρὰ τοῦ ἱερέως ἔξω τοῦ Βήματος. Deinde illa describitur pag. 85. Edit. Goari, p. 108. Edit. Morelli, benedictionem populi continens, & in Liturgia Basilij p. 177. Edit. Goari. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. jejun. in Lychnico, ubi de Præsanctificatis: μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, μετάνοιας γ΄. Idem Triodium Fer. 6. ejusdem Hebdom. μετὰ δὲ ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψαλλομένου τοῦ παρόντος ἱκετηρίου κανόνος. Typicum S. Sabæ cap. 19. μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, &c. Adde cap. 30. sub fin. & cap. 41.

extr. Euchologium Goari p. 294. 296. 453. Marcum Hieromon. de Dub. Typicis cap.41. 42.& Anthologium p. 151. Quæritur porrò quæ sit illa pars ædis sacræ, quæ ὀπισθάμβωνος appellatur. Nam cùm apud sacrorum Canonum Interpretes, Catechumeni, ac pœnitentes τοῦ ἄμβωνος ὄπισθεν stare dicantur, quomodo, infert Allatius lib. de Narthece veteris Ecclesiæ, pag.13. qui extra Ecclesiam commorantur, post Ambonem stare poterunt, qui intra Ecclesiam est? id est, quibus in Narthece, seu extra Ecclesiam, locus assignatur. Nam Catechumenos & pœnitentes in Nao constitisse usque ad *Missam*, seu dimissionem Catechumenorum, deinde in Narthecem sese recepisse, palam est. Sed nodum solvunt ipsi Canonum Interpretes, qui ὀπισθάμβωνον τῆς ἐκκλησίας μέρος vocant, quidquid est extra βῆμα, seu ἱερατεῖον, ac proinde Ναὸν, & νάρθηκα. Erat autem Ambo statim post *soleam*, seu Bematis limen: unde pars ædis Sacræ quæ amboni postica erat, respectu Bematis, dicta ὀπισθάμβωνος, quæ Catechumenis & pœnitentibus patebat, ante Missam Catechumenorum, à qua tum excedebant, & in Narthecem seu πρόναον sese recipiebant. Id certè satis innuit Balsamon in Can. 12. Nicæn. de Apostatis: ἤτοι δεχθήσονται, ὀφείλοντες τρία μὲν ἔτη ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας ἵστασθαι, ὄπισθεν τοῦ ἄμβωνος, καὶ ἐξέρχεσθαι μετὰ τῶν κατηχουμένων. Scholion ad Epitomen Canonum in jure Græco-Rom. p. 56. τέσσαρα ὑποπίπτων, ἤγουν ἐντὸς ἐκκλησίας ἱστάμενος ὄπισθεν τοῦ ἄμβωνος, καὶ ἐξερχόμενος μετὰ τῶν κατηχουμένων. Stabant igitur Pœnitentes retrò ambonem, scilicet ante *Missam* Catechumenorum, deinde secedebant in Narthecem cum Catechumenis. Alij Canonum Interpretes nudè dicunt Catechumenos & pœnitentes in Ecclesia retrò ambonem stare, quod intelligendum ante Missam Catechumenorum. Matthæus Blastares: ὑποπίπτοντες δὲ εἰσὶν οἱ ἔνδον τῆς ἐκκλησίας κατόπιν τοῦ ἄμβωνος ἱστάμενοι. Alexius Aristenus in Canon.21. Ancyr. ἄλλην δὲ τετραετίαν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ ὀπισθίῳ μέρει τοῦ ἄμβωνος. Symeon Thessalonicensis: οἱ κατηχούμενοι καὶ οἱ ἐπ' ἐγκλήμασι ἵστανται τοῦ ἄμβωνος ὄπισθεν, τὰ κατώτερα δὴ τοῦ ναοῦ.

Ἀμβωνίζεσθαι, *In ambonem ascendere*, apud Aristinam & Symeonem Logothetam, ad Can. 15. Concil Laodic.

ἌΜΕ, *Ilicet*, ἴθι. Glossæ Græcobarb. Ἄπερρε, πορεύου μετὰ φθορᾶς, ἄμε εἰς τὴν κακὴν ὥραν, ἄπελθε ἤγουν ἄμε εἰς τὰ τρία κακά, ἄμε μὲ χαλασμόν. Rursum: ἀπέλθετε, ἐλάτε, ἄμετε, ἢ πορεύθητε.

Ἀμὲ. Vide in Ἀμή.

ΑΜΈΛΑΓΡΑ. Vide Σχοίνάγρα.

ΑΜΕΛΕΙΆ, *Culpa*. Basilic.

ΑΜΕΛΞΊΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. c. 621. 668.

ἈΜΈΡ, Ἀμὴρ, Dominus, Arabibus. Continuator Theophanis, lib. 4. num. 16. ὅτε τῆς Μελιτήνης Ἀμὴρ, ὃν οὗτω πῶς συμφθείροντες τὰ στοιχεῖα, Ἀμβρὸν ἐκάλεσαν οἱ πολλοί. Passim.

Ἀμερμουμνῆς, dicti supremi apud Saracenos Principes, quos inter primum locum obtinuit *Amermamnes* Asiaticus Bagdatensis, seu Babylonius, qui imperabat universæ Africæ, Ægypto, Syriæ, & Arabiæ Felici, quibus totidem præerant *Amerades*: à cujus Imperio avulsa primùm Africa, deinde Persis seu Chorozan, denique Arabia Felix, quarum *Amerades* excusso Bagdatensis jugo *Amermamnes* se inscripserunt. Ita Porphyrogenitus de Adm.Imp. cap.25. 43. 44. 47. Sic etiam appellantur à Cedreno & Zonara; Ἀμερμνῆ verò ab Anna Comnena p.328. quæ vox à Latinis scriptoribus variè effertur, uti ad eandem Annam observamus pag.371. & in Gloss. med. Lat. in *Amir*, ubi & de ejusdem vocabuli Etymo ac notione quædam attigimus. Vide Symeonem Logothetam in Theophilo num. 3. 11. 18. &c. & Joseph. Scaligerum in Canonibus Isagogicis p.325. 2. Edit.

Ἀμερουμνῆς, apud Gregorium Decapolitam de visione Saraceni in æde sacra S.Georgij, num. 43. &c. Leonem Grammaticum pag. 453. 454. continuatorem Theophanis lib.2. n.21. &c.

Ἀμερυμνῆς, apud Leonem Grammaticum pag.452. 485. a.

Ἀμεραμνουνῆς, apud continuatorem Theophanis lib. 3. num.9. 25. 29. 30. lib. 4. num. 16. & Constantium Porph. In Basil. num. 2. 62. Edit. Combef.

Ἀμηρᾶς, Vita S. Bacchi junioris Mart. p. 106. ὁ στρατηγὸς ὁ παρ' αὐτοῖς, ὁ καὶ Ἀμηρᾶς ὀνομαζόμενος. Vita S. Nili junioris p. 121. ὅστις νοτάριος ὑποδείξας τῷ λεγομένῳ Ἀμηρᾷ τὰ περὶ τοῦ ὁσίου στάλεντα, &c. Theophanes an. 3. Leonis Chazari: καὶ ἔπεσον πέντε Ἀμηράδες, καὶ δύο χιλιάδες Ἀράβες. Constantinus de Adm. Imp. cap. 44. ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν τριῶν ἀδελφῶν τῶν προῤῥηθέντων ἀμηράδων. Ἀμηρᾶς Αἰγύπτου, Περσίδος, &c. apud Anonymum Combefisian. in Porphyrog. n.32.

Ἀμυράδας, apud Anonymum de Nuptiis Thesei lib. 7.

Βασιλεῖς, ἄρχοντες φρικτοὺς, δουκάδες, ἀμυράδες.

Et in Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἄφης αὐτάνα τὰ λαλεῖς, καὶ τὴν παραξενάδες,
Ὁπόχω ἐγὼ στρατεῖα μου μεγάλους Ἀμυράδες.

Scribitur etiam Ἀμοιράδες, non semel apud Achmetem in introduct. in Astrolog.

Ἀμηραδία, *Amiræ ditio, regnum, provincia*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 25. καὶ εἶχεν ἀμηραδίας μεγάλας, ἤτοι στρατηγίδας ταύτας· πρώτην ἀμηραδίαν τὴν Περσίαν, ἤγουν τὸ χωρασάν. &c.

Ἀμηραῖος. Theophanes an. 22. Heraclij: ἀποκλείει τρεῖς Ἀμηραίους, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ. An.9. Pogonati: σύστημα πεποιηκὼς τῶν τε Ἀμηραίων καὶ Κορασηνῶν. Utitur etiam an. 1. & 10. Leonis Isauri, ut & Porphyrogenitus lib.de Adm. Imp.

Ἀμηρεύειν, *Amiram* vel *Amiratum agere*. Idem Constantinus de Adm. Imp. cap.17. p. 39. τελευτᾷ δὲ ὁ αὐτὸς Ἀβουβάχαρ ἀμηρεύσας ἔτη τρία. Adde cap. 21. Theophanem an. 24. Heraclij, an. 14. Constantis, an. 11. 15. Constantini Pogonati, an.1.4.8. Leonis Isauri. an. 26. Copronymi. &c.

Ἀμηράλης, Ἀμηράλιος, *Classis præfectus* dictus apud Latinos, ex eadem voce Arabica, ut in Gloss. med. Lat. observavimus. Ita apud Pachymerem lib. 6. cap.32. Philippus Chinardus Manfredi Regis Siciliæ Classium Præfectus, Ἀμηράλης indigitatur. Idem lib. 11. cap. 21. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἔξαρχον τὸν κατ' αὐτὸν καταστήσας νεῶν οὐσῶν ὡσεὶ δώδεκα, ὃν Ἀμηράλην ἡ ἐκείνων διάλεκτος ἐξυμνεῖ, &c. Occurrit præterea apud Syropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 4. cap.4. Codinum de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 2. num.43.&c. Non defuere ex nostris qui vocis originem à Græcia traxere, sed & ex iis Anonymus in Catalogo Offic. Palat. ex Cod. Mazarino:

Ἄλλος Ἀλμυρᾶς ναυαρχῶν ἀνεδείχθη.

Ἀμυραχώρης, seu *Emir Ahor*, vel *Achor*, vel *Achur*, *stabuli præfectus*, apud Turcos, ut Auctor est Leunclavius in Pand. Turc. n. 14. & 228. Georgius Acropolita in Chron. cap. 6. ἀνὴρ δέ τις τῶν ἐν Πέρσαις περιωνύμων, τὴν ἀξίαν Ἀμυραχώρης, μέγα δὲ τοῦτο παρὰ Πέρσαις. Leonicus lib. 5. ἐκτὸς δὲ σκηνῶσιν οἱ λοιποὶ τῶν θυρῶν ἄνδρες, οἵτε ἀμουραχόριοι, &c.

ΑΜΕΡΙΜΝΊΑ, *Securitas scripto data*, seu

apocha

apocha, In Nov. 128. Justin. cap. 3. ἀποχὰς, ἤγουν ἀμεριμνίας. Occurrit præterea in tom. 1. Basil. p. 780. 796. to. 6. p. 723. & alibi passim.

ΑΜΕΤΑ'ΔΟΤΟΣ, idem quod ἀκοινώνητος, *Incommunicatus*, qui sacrorum mysteriorum particeps non fuit. Nomocanon Cotelerianus n. 438. εἴ τις ἐξ ἀμελείας ἀμετάδοτος ἀποθάνει, &c. Vide Μετάδοσις.

Α'ΜΗ, Αμὲ, *Sed, verùm*. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num. 12. ἀμὴ ὁ διάβολος θέλοντας νὰ γελάσῃ τινὰς, &c. Joan. Cananus de Bello Constantinopol. ἀμὴ ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα φοροῦσα, &c. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Αμὲ τὰ γκόρφια τὰ χρυσὰ πῦ κρέμουνται σ̓τὰ σ̓τήθη.

Passim.

ΑΜΗ'Ν, *Amen*. Vox Hebraïca, de qua in Gloss. med. Lat. Cyrillus Hierosol. Catech. ult. καὶ κοιλάνας τὴν παλάμην, δέχου τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐπιλέγων τὸ, Αμήν. Adde Eusebium lib. 6. Hist. Eccl. cap. 43. extr. Vita S. Nili junioris p. 985. μέλλεξεις δὲ τῷ σώματι τοῦ τιμίου σώματος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, λέγων τὸ, Αμήν. De hoc ritu vide Henric. Valesium ad Eusebium, p. 122.

Α'ΜΗΡ, Αμηράδες, Αμηραῖοι, &c. Vide in Αμὴρ.

Α'ΜΙΔΟΝ, *Amilum*, vulgo nostris *Amidon*, apud Myrepsum de Antidotis, cap. 425. In Cod. MS. eadem sect. 1. cap. 419. legitur ἄμυδον.

ΑΜΙΣΘΙ', *Gratis*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 45.

ΑΜΙΚΤΟΜΙ'ΑΙΝΟΝ, *Vitex*, Α'γνος, Interpolatori Dioscoridis cap. 136.

Α'ΜΙΟΝ, apud Auctor. Etymolog. σκύφος ἀργυροῦν, *Scyphus argenteus*.

Α'ΜΜΑ, species mensuræ Geometricæ. Theonis Isagogæ MS. περὶ εὐθυμετρικῶν. τὸ ἄμμα ἔχει πήχεις μ΄. πόδας φιλεταιρίους ξ΄. Ιταλικοὺς οβ΄.

Α'ΜΜΑ, Inter machinas Grandes, cum dolabris, recensetur ab Harmenopulo lib. 2. tit. 3. §. 30. τὰς ἀξίνας καὶ τὰς ἄμμας, καὶ τὰ τοιαῦτα μεγάλα ὄργανα. ubi *Amæ* falces Grandiores dicuntur, quibus ædificia disturbantur, incendij compescendi aut extinguendi causa, confixæ longissimis contis. Liber 44. Basilic. tit. 10. cap. 4. καὶ τὰ πρὸς γεωργίαν ἐργαλεῖα, οἷον ἄροτρα, ἄμμαι, ὀρυξαὶ, σκαλίδες, &c. Ubi Ulpianus: *& vasa cultura utilia, velut aratea, falces, sarculi, ligones*, &c. Vide Cujac. lib. 13. observ. c. 30. & Gloss. med. Lat. in *Ama*.

Α'ΜΜΑΣ, *Mater*, *Monacha senior*. Lexicon MS. Cyrilli, Αμμὰς, Μονάστρια, ἡ ἀμμὰ, τῆς ἀμμῆς κλίνεται. Palladius in Hist. Lausiaca c. 43. ὑμεῖς ἐστε σαλαὶ, αὐτὴ γὰρ καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ ἀμείνων οὖσα ἀμμάς ἐστιν, οὕτω γὰρ καλοῦσι τὰς πνευματικὰς μητέρας. Apophthegmata Patrum, In Theodora num. 1. ἠρώτησεν ἡ ἀμμὰς Θεοδώρα τὸν πάπαν Θεόφιλον τὸ ῥητὸν τοῦ Αποστόλου, &c. In Macario num. 24. Αμμα, πλούσιός τις ἀγαπᾷ με, καὶ μισῶ αὐτόν. Occurrit præterea in Serapione num. 1. & Gregorius in Vita S. Basilij jun. num. 29. λέγει τῇ τιμίᾳ ἐκείνῃ γραΐδι, Αμμᾶ, οὗτος ὁ νεώτερος ἦρέ μου χθὲς τὴν ζώνην: & num. 31. λέγει πρὸς τὸν ὅσιον ἡ Αμμᾶς Θεοδώρα, &c. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, num. 26. ἐπιδίδωσίν μοι τρεῖς φόλεις, Δέξας ταύτας, Αμμά μου, εἰπών. Apud S. Maximum tom. 2. p. 259. mentio fit μονῆς τῆς ἀμμᾶς Ιωαννίας. Adde Ioan. Moschum in Limon. cap. 129. & Gloss. med. Lat. in *Amma*.

Α'ΜΜΑΤΙΑ, *Oculi*, Ομμάτια. Glossæ Græcobarb. ἀλασσκοπιὴ, τύφλωσις τῶν ὀμμάτων, στραβάρα τῶν ἀμματιῶν, τύφλωμα τῶν ὀμμάτων. Rursum: ἄϋπνος, ὅπου δὲν κοιμᾶται, ὅπου δὲν θεωρεῖ τὸν ὕπνον, εἰς τ' ἀμμάτιά του.

ΑΜΜΗ, *Hama*. Joannes Moschus in Limon. cap. 90. καὶ εὑρίσκει τινὰ ἄνθρωπον ἐργαζόμενον τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ λέγει αὐτῷ, Λαβὲ ὀρύγιον καὶ ἄμμην, καὶ δεῦρο μετ' ἐμοῦ.

ΑΜΜΙ'Α, *Matertera*, *Amita*, *Avia*, *Abamita*, μητραδέλφη, θεία, πατραδέλφη, ἀποτηθὶς, μάμμη.

Α'ΜΜΟΓΗ, *Arena*. Glossæ Græcobarb. ἀμμῶδες χωρίον, ὅπου ἔνι μέσα εἰς ἀμμόγην κλισμένον.

Α'ΜΜΟΝΟΣ, *Sanguinaria*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 346.

Α'ΜΜΟΠΛΥΣΙ'Α, *Chymia*, *Alchymia*. Olympiodorus Alexandrinus MS. οἱ τεχνῖται τῆς ψήσεως, οἱ ἔχοντες τὴν γνῶσιν τῆς ἀμμοπλυσίας καὶ ἀκολουθίας. Suprà de Zosimo Chemico: τὰ μὲν σώματα λέγει εἶναι τὰ χύτα, τὰ δὲ ἀσώματα λίθους, οἷον ἀνούσια λέγει τὰς ψάμμους.

Α'ΜΜΟΤΟΣ, τραυματικὴ, πάντα κωλύουσα ἀφλέγμαντος τὰς τῶν νεκρῶν διακοπὰς, apud Myrepsum sect. 10. ex Cod. Reg. ubi Fuchsius habet ἔμμοτος, atque, ut & Gorræus in Definit. Medic. ἔμμοτα appellari medicamenta liquida quæ linteolis concerptis excepta, vulneribus, ulceribúsque ac sinibus induntur.

ΑΜΜΟΥ'ΔΑ, *Arena*, ψάμαθος. Vide Alypij Geopon. cap. 92. 172. Αμμούδια, *Arenariæ*, ψαμάθεαι.

Α'ΜΜΥΔΑ'ΡΙΟΣ, *Olei confector*. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 31. περὶ ἀμμυδαρίων καὶ καπηλείων. ἡ τῶν ἀμμυδαρίων καὶ ἡ τῶν καπηλείων τέχνη, οὐ μόνον τὴν ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔχει λύμην, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐλαίου ἀτμὶς βλαβεῖν ἐπάγῃ τοῖς σώμασιν· ὅθεν χρὴ μὴ ὑποκεῖσθαι τούτους ἀλλοτρίαις οἰκίαις. Varias de hac vocis notione conjecturas hîc affert Dionysius Gottofredus: Meursius legendum contendit ἀμμυρκαρίων καὶ καπηλείων. At in Codice Cæsareo, apud Lambecium, lib. 6. p. 21. titulus §. sic concipitur: περὶ τῶν ἀμμυδαρίων ἤτοι ἐλαιοποιῶν, τῶν λεγομένων τζιμιλαρίων καὶ καπήλων. Deinde sequitur: ἡ τῶν ἀμμυδαρίων καὶ ἡ τῶν καπήλων τέχνη: Unde colligitur ἀμμυδαρίων, ἐλαιοποιῶν & τζιμιλαρίων artem unam eandémque fuisse, oleum verò quomodo fiat, docet præ cæteris Columella lib. 12. cap. 50. Vide Αμμοῦδα.

ΑΜΝΗΜΟ'ΝΕΥΤΟΣ, *Præteritus*, Αποκληρος παῖς, in Glossis Basilic. Vide Μνημονεύειν,

Α'ΜΟΓΑ'ΒΑΡΟΙ, Milites Hispani celebres ob animi generositatem, extremis sæculis, apud Nicephorum Gregoram lib. 7. p. 153. edit. Genev. & Pachymerem lib. 11. cap. 13. de quibus copiosè egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Almugavari*. De iis etiam, præter scriptores ibi laudatos, agunt Raimundus Montanerius in Chron. Reg. Aragon. passim, & Bernardus *Desclos* in Chron. Arag. lib. 2. cap. 5. 10. &c. Almugavarum verò Cohortes *Almugaveriam* vocat idem Montanerius cap. 170. & alibi non semel.

ΑΜΟ'ΓΛΗ, Palladius in Hist. Bragmanum MS. οὐκ ἤρκεσεν αὐτῷ τιβεροβοὰμ ποταμοῦ πίνειν ὕδωρ σωφροσύνης, καὶ ἀμόγλας ἐσθίειν, ἐν οἷς αὐξάνεται νοῦς θεοπρεπής.

Α'ΜΟ'ΝΗ, Αμόνιν, *Incus*, Armicatè, quasi ἀκμόνιον, ἄκμων. Glossæ Græcobarb. ἄκμων σίδηρον ἐφ' ᾧ χαλκεύει, ἤγουν ἀμόνιν, ὅπου κομοδρομεύει ὁ κομοδρόμος. Anonymus de locis Hierosol. cap. 6. καὶ γρυκοῦσι τὸν χαλκὸν ὅπου ἔκαμεν τοὺς ἥλους, καὶ κτυπᾷ εἰς τὸ ἀμόνιν. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. .θ. de Vulcano:

Κ' ἔβαλεν ἐν τοῖς χωάνοις σίδηρον κασίτερόντε,
Καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον τότε, καὶ τὸ σίδηρον ἀμόνη.

Αμονέχιστο, quod in *Incude* scinditur. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 75. ἀμὴ τὸ ἀμονέχιστο ταυρὶ εἶναι κακὸν (τὸ κρέας.)

ΑΜΟΡ

ΑΜΟΡΓΙ´ΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. c.621.

Α´ΜΟΥΛΑ, *Ampulla*, λέκυθος, φιάλη, πομφόλυξ. Vide Gloss. med. Lat. in *Ama*, *Amula*.

ΑΜΟΥΡΑΧΑ´ΡΙΟΙ, Milites Turcici Portæ seu Palatij. Laonicus lib. 5. p.122. ἐκτὸς δὲ σκηνοῦσιν οἱ λοιποὶ τῶν θυρῶν ἄνδρες, οἵτε Αμουραχάριοι, καὶ οἰνοχόοι παρ' αὐτῶν Σαραπτάριοι, καὶ σημειοφόροι, οἱ λεγόμενοι Εμουραλάμιοι. Vide Α´μερ.

Α´ΜΠΑΚΟΣ, *Abacus*, Αμπακίστας, *Abacista*, Λογαριαστής.

Α´ΜΠΑΛΑΤΙΑ´ΣΜΑΤΑ, *Impalationes*, Glossæ Græcobarb. αἰνέτα, νεικείοντα, ὀνειδίσματα, ἄλλοι τὰ ἐπαίνου ἄξια, ἢ φιλονεικείαις, ἀτιμίαις, ὕβραις, τιμαῖς, ἢ ἀμπαλατιάσματα.

Α´ΜΠΑΡ, *Ambar*, vel *Ambra*. Lexicon Nicomedis Jatrosophistæ MS. Α´μπαρ μυρεψικὸν, κόπρος ἰχθύων, alij arborem in mari crescentem esse volunt, &c. Vide Simonem Genuensem ad Matthæum Silvaticum. Nicetas in Isaacio lib.3. num.5. ex Cod. Græcobarb. καὶ ἠλείφετο μυρίσματα ῥοδοσταμμάτων παντοῖα, μόσχους, ζαπέτια, ἄμπαρ, &c. Symeon Sethi de Alimentis: τὸ ἄμπαρ ἐν διαφόροις τόποις βλύζει, &c. Ubi Consulendus Martinus Bogdanus Interpres. Vide Α´μπρα.

Α´ΜΠΑΣΑΔΟΥ´ΡΟΣ, *Legatus*, ex Ital. *Ambasciatore*, vel Gallico, *Ambassadeur*. Anthos: ἦτον ἀμπασαδοῦρος τότε ὅπου τὴν ἀγάπην τὴν ἔκαμε ὁ Μισὲρ Ανδρέας ὁ Γρίτης, ὁποῖος ἔναι τὴν σημέρον πρίντζιπος. Parthenius Patr. Constantinopolit. in Epist. Edita à Goaro: ὁ ἐκλαμπρότατος καὶ ἐνδοξότατος Αμπασαδῶρος τῆς Χριστιανικῆς Βασιλείας τῶν Γαλιῶν, ἤτοι τῆς Φράντζας. Vide Gloss. med. Lat. in *Ambascia*.

ΑΜΠΕΛΑ´ΡΗΣ, *Vinitor*, Αμπελουργός. Αμπέλι, *Vinea*. Αμπελάκι, *Viticula*. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Αλωήν, Αμπέλι.

ΑΜΠΕΛΙ´ΛΙΖΕΣ; Fructus quidam dicuntur qui ab exoticis deportantur, apud Actuarium de Medicam. composit. p. 32. Edit. Lat. Ruellij.

Α´ΜΠΟΤΕΣ, *Utinam*, ὃ *si*, Glossæ Græcobarb. ὤφελεν, αἴθε, εἴθε, ἄμποτες. Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum, lib. 4. c. 14. extr. ὁ θεὸς ὕψιστος νά σε διακρατεῖ, καὶ νὰ εὐτυχῆς ἀπὸ τὸ ἔλεος του, καὶ ἄμποτε Θεοῦ ὑψηλέ. Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: καὶ ἄμποτες τὸ μᾶς νὰ τῶ φυλάξασι τελείως, καὶ νὰ μηδὲν μεταβληθῶσιν, ὥσπερ ἐποίησαν καὶ ἄλλοτε.

Α´ΜΠΟΥ´ΔΙΝ, καὶ ἀχράδιν, τὸ στρυφνὸν ἄπιον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Apium acerbum*.

Α´ΜΠΟΥΛΑ, *Ampulla*. Aëtius lib.7. ἄμπουλαν ὑελλίνην πλήσας ἐλαίου, &c.

Αμπολέτα, *Ampullula*, apud Agapium Cretensem in Geoponico cap. 159. καὶ βάλετο εἰς μίαν ἀμπουλέταν, φράζετο καλά. Adde cap. 209.

Α´ΜΠΡΑ, *Ambra*, incertum an aliud ab ἄμπαρ, nam apud Myrepsum sect. 10. cap.74. ἄμπαρ & ἄμπρα videntur differre; sed Matthæo Silvatico idem sunt. Aëtius lib. 1. κόστου λίτραν, μόσχου λίτραν, ἄμπρα λίτραν. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: ἄμβαρ ἀμίαντον.

Α´μπαρον. Idem quod Α´μπαρ. Anonymus περὶ ἀντωνυμίας τῶν βοτάνων ἰατρικῶν, in Bibl. Reg. Α´μβαρ, ἄμπαρον.

ΑΜΠΩ´ΘΕΙΝ, *Depulsare, Depellere*, ὠθίζειν, Απελαύνειν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀμπόθητον ὁ ἄνεμος κ' ἡ θάλασσα τὸ βγάνη.

Α´ΜΥΛΑ´ΤΟΝ, Placentæ species, ἐξ ἀμύλου, seu ex farina candidissima. Scholiastes Aristophan. ad Pacem: πλακοῦντες τινὲς, οἱ δὲ ζυμοὶ πλακουντώδεις, ὃ νῦν ἀμυλάτον φασίν. Vide in Καλάστατον.

Α´ΜΦΙΑ, pro Αμφίασμα, apud Glycam in Annalib. p. 51. sed propriè *Sacræ mensæ instrata*, *Mappæ Sacræ*, quas ἐνδυτὰς, & ἁπλώματα etiam vocant Græci. Euchologium, pag. 627. περὶ τῆς ἁγίας τραπέζης, ἧς τὰ ἄμφια διεφθάρησαν. Επάμφια. Euchologium Cryptoferratense: τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ, εὐχὴ γινομένη εἰς τὰ ἐπάμφια τῆς ἁγίας τραπέζης.

Απαμφιάζειν τὴν ἁγίαν τράπεζαν, in eodem Euchologio p. 623. 624. *Sacram mensam denudare*.

Α´ΜΥΛΟΝ, *Atractylis*, apud Interpolat. Dioscorid. c.513.

Α´ΜΦΙ´ΒΑΛΟΝ, pro Αμφίμαλλον. Vide Salmasium ad Vopiscum p. 398. & Gloss. med. Lat. in *Amphibalum*.

ΑΜΦΙΘΑΛΕΙ´Σ ἀδελφοὶ, *Fratres Germani*, quibus opponuntur ὁμοπάτριοι, & ὁμομήτριοι, *Germani*. Scholiastes Basilicωn. ad lib. 60. & IC. Gr.

ΑΜΦΙ´ΘΥΡΟΝ, Velum ad Portas Bematis vel Ecclesiæ expandi solitum. Chrysostomus in Homil. 3. ad Epist. ad Ephesios: ὅταν ἴδῃς ἀνελκόμενα τὰ ἀμφίθυρα, τότε νόμιζε διαστέλλεσθαι τὸν οὐρανὸν ἄνωθεν. Vide eundem, Homil.84. in Matthæum. Chronicon Alexandrin. an. 23. Constantij: ἔτι μὴν καὶ εἰς τὰς θύρας τῆς ἐκκλησίας ἀμφίθυρα χρυσᾶ διάφορα, καὶ εἰς τοὺς πυλῶνας τοὺς ἔξω χρυσοϋφῆ ποικίλα, ὡς πολλὰς δωρεὰς ἐχαρίσατο. Simocatt. lib. 5. Hist. cap. 14. & ex eo Evagrius lib.6. cap.21. extr. καὶ ἀμφίθυρον οὐννικὸν κεκοσμημένον χρυσίῳ.

ΑΜΦΙΟ´Ν, τὸ ὄπιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1237.

ΑΜΦΙ´ΡΥΚΟΣ, in Scholiis Thucydidis, dicitur πλοιάριον ἑκατέρωθεν ἐρετλόμενον, ἐν ᾧ ἕκαστος τῶν ἐλαυνόντων δικοπίας ἐρέττει. & Hesychio: ἀκάτιον λῃστρικὸν, ἐν ᾧ εἷς ἐλαύνει δύο κόπας. Anna Comnena lib. 14. pag. 443. ὁ μὲν οὖν Καμύτζης καταλαβὼν τὸ Δάμαλιν, καὶ ἐν ἀμφιρύκῳ εἰσελθὼν περὶ μέσην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐπεὶ τὴν βασιλίδα, &c.

ΑΜΦΟΔΑ´ΡΧΗΣ, *Viocurus*, *Viarum curator*. Chronicon Alexandr. p. 598. καὶ ἐμέρισεν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄμφοδα, καὶ ἔστησαν ἀνθρώπους ἰδίους ἀμφοδάρχας, καὶ ἑκάστῳ ἀμφοδάρχῃ ἀπένειμεν ἄμφοδον.

ΑΜΦΟΡΕ´Α, κεράμιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Amphora*. Hinc Αμφοριαφόρους, τοὺς μισθίους, τοὺς τὰ καλάμια φέροντας vocant Glossæ aliæ ex Cod. Reg. 1727. Consule Lexicographos.

Α´ΜΩΜΟΣ, *Psalmus* 118. *à verbis* Μακάριοι οἱ ἄμωμοι, *incipiens*. Canones S. Nicephori Homologetæ: οὐδεὶ τῷ σαββάτῳ τῆς ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸν Α´μωμον. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: καὶ ὡς οὐ πρότερόν ποτε τὸν καιρὸν τοῖς ἀδελφοῖς τῶν θείων ὕμνων σημαίνων τοῦ κρούματος παύσαιτο, ἕως ὅλον τῇ καθαρᾷ καὶ ἀμώμῳ γλώσσῃ διέλθοι τὸν ἄμωμον. Vita S. Nili junior. p.149. ἄλλοτε δὲ καὶ τὸν Α´μωμον στιχολογῶν ηὑρίσκετο. Typicum S. Sabæ, cap. 2. de Candelapta: εἶτα εἰσέρχεται καὶ κρούει τὰς βαρίας σχολέως, ψάλλων τὸν Α´μωμον. Triodium: ψάλλεται δὲ καὶ ὁ Α´μωμος εἰς στάσεις δύο, σὺν τοῖς εὐλογηταρίοις τροπαρίοις νεκρωσίμοις. Sabbato 2. hebdom. jejuniorum: εἶτα τὸν Αμωμον, ποιοῦντες αὐτὸν στάσεις β'. Vide Euchologium p. 483. 561. Nomocanonem editum à Cotelerio, n. 52. & libros Eccles. Græc.

ΑΜΩ´ΝΕΙΝ, *Iurare*, ὀμνύειν. Αμωτὴς, *Dejurus*, Ορκομώτης.

ΑΝΑ´ΒΑ, *Gradus*, pro ἀνάβασις, *ascensus*. Epiphanius Monachus de locis sanctis, p. 62. ἔστι δὲ τὸ ἀνάβα τοῦ ὄρους σκαλία τετρακισχίλια, &c.

ΑΝΑΒΑΘΜΟΙ´, *Psalmi graduales*, seu *Cantica graduum*. Triodium in Dominica Tyrophagi: τὰ εὐλογητάρια, καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ, Πᾶσα πνοή, &c. Philotheus Patr. Constantinop in ordine sacri ministerij, pag. 8. τῶν δὲ ἀναβαθμῶν ψαλλομένων,

μένων, εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς ἅμα τῷ διακόνῳ, &c. Vide Euchologium, pag. 187. Germanus Patr. Constantinopol. Homil. in Adorat. S. Crucis ἐν Μεσονυσίμῳ. Τὰ μὲν δὴ μέχρι τούτου τὰς ᾠδὰς ψαλάττουσι τῶν ἀναβαθμῶν, τὰ δὲ ἐντεῦθεν. Καλάβασις εἰς γλῶ, ἣν οἱ μόχλοι κάτοχοι αἰώνιοι. Ubi videtur respexisse ad Psalmum 83. μακάριος ἀνὴρ, ᾧ ἐστιν ἀντίληψις αὐτῷ παρὰ σοὶ, ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο. Quæ postrema verba sic interpretatur idem Germanus in Homil. de serpente, &c. αἱ ἀναβάσεις σου, τουτέστιν, οἱ εὐσεβεῖς καὶ ανηγμένοι λογισμοὶ, οἱ εἰς ὕψος ἀνάγοντες τοὺς καλῶς περὶ Θεοῦ διανοουμένους. Vide Gloss. med. Lat. in *Cantica graduum*, & Suidam in Ἀναβάσεις.

ΑΝΑΒΑΘΡΑ, *Tabulatum*, Gall. *Eschaffaud*. Codinus, de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 14. num. 25. ἐν τῇ τῆς ὑψώσεως τοῦ σταυροῦ ἑορτῇ ἵστανται διὰ ξύλων ἀνάβαθρα ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἣν καὶ ἐνδύουσι βλαττίῳ κοκκίνῳ.

ΑΝΑΒΑΠΤΙΖΕΙΝ, *Baptismum iterare*, Ἀναβάπτισις, *Rebaptizatio*, voces quæ crebrò occurrunt in Conciliis, & apud SS. Patres, in Concil. Nicæno Can. 19. in Canonibus Eccl. Africanæ, cap. 48. &c.

ΑΝΑΒΑΡΔΑΛΑΙΑ, nomen Strygis, seu Γυλοῦ. Vide Allatium de Opination. Græcor. p. 128.

ΑΝΑΒΑΣΙΟΝ, *Ascensus*. Theophanes, an. 1. Leonis Chazari: καὶ ἀνῆλθεν διὰ τοῦ ἀναβασίου τῆς Χαλκῆς εἰς τὰ κατηχούμενα τῆς ἐκκλησίας.

ΑΝΑΒΑΣΙΣ, Ἀναβάσιον, *Equisetum*, seu *Equinalis*, apud Interpol. Dioscor. cap. 628.

ΑΝΑΒΑΣΜΑ. Nomocanon Cotelerianus, num. 406. γυνὴ ἐὰν ζηλώσει τις ἄλευρον, ἢ ἀνάβασμα, ἢ πῦρ, καὶ κρατήσει τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ἔχει μετανοίας ρ. ne scilicet prægnans fiat. & num. 336. ἀνομολογοῦσιν τριάδαν, ἄνευ χωρὶς ἄλατος καὶ ἀναβάσματος. Ubi vir doctissimus legendum censet ἀναβράσματος, ut sit *aqua fervens*. Sed videtur esse idem quod ἀνάβατον, de qua voce, mox.

ΑΝΑΒΑΤΟΝ, *Fermentum*, sic dictum, inquit Goarus ad Codin. de Offic. cap. 4. quòd eo turgeat, infletur, & ascendat massa: unde nostri *levain* appellant. λειπανάβατον, *sacrificium in quo deest* ἀνάβατον, seu Ἄζυμον. Balsamon ad Concil. VI. Can. 10. καὶ ἡμεῖς ἀδιαφόρως ἐσθίομεν ἄζυμα, τὰ λεγόμενα λειπανάβατα.

ΑΝΑΒΑΤΟΣ, Codinus de Offic. cap. 4. n. 26. ἔχει μετ' ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέα εἰκονικῶς καθήμενον ἐπὶ θρόνου χρυσοῦ ἀναβατοῦ. Id est, in throno, ad quem aliquot gradibus ascenditur.

ΑΝΑΒΟΛΑΙΟΝ. Vestis Pontificalis, quæ in Ordine Romano *Anabolagium*, Isidoro *Anaboladium* dicitur. S. Athanasius orat. in Descript. Deiparæ: Ἀρχιερεὺς, ὁ Κύριος θρόνος, ἡ Παρθένος κρατῆρες, οἱ μαζοὶ ἀναβόλαιον, ἡ ἐνανθρώπησις, &c. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: τὰ δὲ ἀναβόλαια, εἰσὶ κατὰ τὰ ἀναβόλιμα, ἅπερ ἐφόρουν ἱμάτια. Vide Gloss. med. Lat. in *Anaboladium*.

Ἀναβόλιον. Achmet Onirocrit. cap. 158. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι φορεῖ ἀναβόλιον, ἤτοι σωβάλεον, εὑρήσει γυναῖκα κατὰ τὸ κάλλος καὶ τὸ πῆχυν αὐτοῦ.

Ἀναβολίδιον, Ἀναβολίδιν, *Pera*, quæ ad ἀναβολεῖς pendet. Apophthegmata Patrum in Macario, n. 33. ἔδωκε δὲ αὐτοῖς ὁ γέρων πέλεκυν, καὶ ἀναβολίδιν μεστὸν θερμίων καὶ ἅλας.

ΑΝΑΒΟΛΕΥΣ, ut scribit Eustathius in Od. α. non modò dicitur *strator*, seu qui dominum in Equũ elevat, sed & τὸ σιδήρεον ᾧ τοὺς πόδας ἐνθέντες ἐφίππιοι γίνονται. Vide Gloss. med. Lat. in *Strator*.

Ἀναβολεὺς, pro Ἀνάλαβος. Vide in hac voce.

ΑΝΑΒΟΛΟΣ, *Incommodus*, Ἀνεπιτήδειος, Δύσχρηστος.

ΑΝΑΒΡΕΙΝ, pro Ἀναβρύειν. Glossæ Græcobarb. Ἀναβρύει, ἀνοβλύζει, ῥέει ἔξω, τρέχει ἔξω, ἀναβρεῖ. In Basil. lib. 14. tit. 13. τὰ τὸ ὕδωρ ἀναβλύζοντα χαλκὰ, *vasa salientis aquæ*.

Ἀναβρυτά, *Salientes ipsi*: Fontes aquam è tubulis sursum emittentes: veteribus, *silani*. lib. 19. Basilic. tit. 8. §. 7. καὶ αἱ δεξαμεναὶ, καὶ οἱ λουτῆρες, καὶ οἱ ἡνωμένοι τοῖς ἀναβρυτοῖς σωλῆνες, & *junctæ salientibus fistulæ*. Occurrit etiam apud Harmenopulum.

ΑΝΑΓΓΕΛΟΣ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 728.

ΑΝΑΓΙΟΝΝΕΙΝ, *Augeri*, *Crescere*. Glossæ Græcobarb. αὐξητικὴ ἡ δύναμις, ὅπου αὐξάνει καὶ ἀναγιόννει. Mox: αὐξάνει, ἀναγιόννει. καὶ μεγαλωνίσκει.

Ἀναγιότρια, *Nutrix*. Eædem Glossæ: τιθήνη, ἀναθρέπτρια, ἀναγιότρια, βυζάστρια.

ΑΝΑΓΚΑΙΑ, *Necessaria*, *Necessaria*, *Latrinæ*. Phavorinus: Ἀφεδρῶνες, σέλλαι, σελλάρια, σωλῆνες, ἀναγκαῖα. Ἀναγκιὸ, Ἀναγειὸ, Græcis hodiernis, κοπρὼν, ἀφεδρών. Significat etiam quamvis necessitatem, ἔνδειαν. Vide Gloss. med. Lat. in *Necessaria*, & infrà χρεία.

ΑΝΑΓΛΥΦΑΡΙΟΣ, *Sculptor*, *Cælator*. Macarius in Homil. 16. pag. 146. ὥσπερ δὲ ἀργυροκόπος καὶ ἀναγλυφάριος ἀναγλύφων δίσκον, κατὰ μέρος σκεπάζει ἅπερ γλύφει διάφορα ζώδια, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Anaglypharius*.

ΑΝΑΓΝΩΘΕΙΝ, pro Ἀναγινώσκειν. Glossæ Græcobarb. Ἀναλόγιον, ὄργανον ἐφ' ᾧ ἀναγινώσκουσιν, ἐργαλεῖον ἀπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγνώθουσιν.

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ, Ita appellatur Liber Græcorum Ecclesiasticus, qui Latinis *Lectionarius*, in quo veteris testamenti περικοπαὶ seu *sectiones*, continentur, quæ in Ecclesia anni diebus variis pro dierum festorum solennitate canuntur. Diversus est ab aliis lectionibus prolixioribus, quas iidem Græci inter officia recitant, ex variis SS. Patrum Commentariis desumptas. Vide Allatium in Dissertat. de Georgiis, p. 417.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ, *Lectores*. Sozomenus, lib. 4. cap. 3. ὁ δὲ Μαρκιανὸς ψάλτης καὶ ἀναγνώστης τῶν θείων γραφῶν. Idem lib. 6. c. 25. ὁ δὲ παῖς ἀναγνώστης ἔτι τῶν ἱερῶν γραφῶν, &c. Theodoritus lib. 3. Hist. Eccl. cap. 2. de Juliano Apost. καὶ τῷ τῶν ἀναγνωστῶν ἠξιώθη χοροῦ, καὶ τὰς ἱερὰς βίβλους ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς συλλόγοις ὑπανεγίνωσκε τῷ λαῷ, Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. πρῶτον μὲν ἀναγνώστης, ἤτοι τῶν θείων ἀνακήρυξ γραφῶν. Vide Synodum VII. Oecumenicam Can. 13. &c.

Ἀρχιαναγνώστης, *Primicerius Lectorum*, in Concilio Antiocheno, & Calchedon. act. 14.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ, *Id omne quod legitur*, *Epistola*, *scriptum*. Vide Gloss. med. Lat. in *Anagnosticum*. Ἐπαναγνωστικὰ, *Literæ judiciales*, in Basil. Ecl. 7. Παραναγνωστικὸν. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 69. οἱ δὲ λέγουσι, παραναγνωστικὸν ἔχομεν μόνον. Concilium Ephesin. act. 1. καὶ ἀπεστάλησαν - ἐπιφερόμενοι καὶ παραναγνωστικὸν τῆς ἁγίας συνόδου παρ' αὐτὸν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Νεστόριον. Autor est Photius Cod. 162. Andream quendam Monachum Hæreticum scripsisse ad Eusebium Episcopum Thessalonicensem Epistolam, quam Παραναγνωστικὸν appellabat. Ὑπαναγνωστικόν. Concilium Constantinopol. III. act. 12. pag. 914. ἀπέστειλεν ἡμᾶς - ἐπιφερομένης ὑπαναγνωστικὸν διὰ σημείων. Occurrit etiam in Concil. Constantinop. IV. act. 1. p. 1280. Edit. Labbei.

ΑΝΑΓΟΓΥΡΕΥΕΙΝ, *Indagare*, *scrutari*, *vagando quærere*, ἐξιχνιάζειν, ἰχνηλατεῖν. Ἀναγογυρευτὴς, *Indagator*, *Curiosus*, ἐξιχνιαστής. Ἀναγογύρευσις. *Indago*, *investigatio*, *curiositas*, περιεργία, πολυπραγμοσύνη. Vide γυρεύειν.

ΑΝΑΓΟΥΛΙΑΣΜΑ, *Nausea*, ἄση, ναυσία, ναυτίασις.

ΑΝΑΓΡΑΦΕΙ͂Σ, *Descriptores*, *Tributorum exactores*. Theophylactus Bulgar. Archiepisc. Epist. 30. ὁ ἐπαφεθεὶς ἡμῖν ἀναγραφεὺς ἀφελέσθω τῆς ἐν Ἀχρίδι τῆς ἐκκλησίας χωρὶς διώκεσθαι. Epist. 33. λησὰς γὰρ ἐγὼ τῆς ἀληθείας τοὺς ἀναγραφεῖς τίθημι. Vide Gloss. med. Lat. in *Descriptor*.

Ἀναγραφὴ, *Inventarium*, apud Ulpianum, & IC. Gr.

ΑΝΑ'ΓΥΡΟΣ, Herba quam Græci ἀναγυρίδα vocant. Vide Bellon. lib. 1. observ. cap. 17.

ΑΝΑΔΕΙ'ΠΝΙΟΝ, *Secunda cœna*, Ἐπιδόρπιον. Eustathius in Od. μ. ἦν δὲ ὡς εἰκὸς ἡ ἀναλογία τῆς ἐπαίκλα κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, τὰ παρὰ τοῖς βαρβαρωτέροις ἀναδείπνια καλούμενα.

ΑΝΑΔΕ'ΧΕΣΘΑΙ, *Suscipere aliquem è sacro lavacro*. ἐκ τοῦ ἁγίου καὶ σωτηριώδους βαπτίσματος παῖδας ἀναδέχεσθαι, in Synodo Trull. Can. 53. Theophanes de Copronymo filio Leonis Isauri, an. 3. τοῦτον οἱ προέχοντες τῶν θεμάτων καὶ τῆς συγκλήτου βαπτισθέντα ἀνεδέξαντο. Leo Grammaticus in Theophilo, p. 453. Δομέστικον τῶν σχολῶν ποιησάμενος, καὶ τοὺς αὐτοῦ παῖδας ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἀναδεξάμενος. Adde pag. 471. & Symeonem Logothetam in eodem Theophilo, n. 11.

Ἀνάδοχος, *Susceptor*, *Patrinus*, apud Dionys. Areopag. de sacra Hierarch. cap. 2. Ἀνάδοχος ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, apud Nicetam Heracleæ Metropolit. in Responsis. Ita etiam Joannes Antiochenus de Charisticariis, num. 1. πάντας ἀνέπεισαν νηπίους βαπτίζεσθαι, καὶ διὰ γονέων αὐτῶν, καὶ τῶν ἐκ τοῦ θείου βαπτίσματος ἀναδόχων, χριστιανικῶς ἀνατρέφεσθαι. Pachymeres, lib. 1. cap. 31. τιμᾷ δὲ καὶ δεξιοῦται τοῖς πρέπουσι, καὶ οὕτως ἑαυτῷ οἰκειοῦται, ὥστε καὶ ἀνάδοχον αὐτὸν καταστῆσαι παιδὸς ἰδίου ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος κατά τινα πληροφορίαν μεγίστην. Vide Nomocanonem Cotelerianum, num. 159. Salmasium de Modo usurarum, ubi de hujus vocis notione apud I C. & Suicerum.

Ἀνάδοχοι, præterea dicti, qui eorum, qui in Monachos attondebantur, *professiones*, quas συνθήκας appellabant, Hegumenis offerebant, tanquam earum fidejussores. Officium parvi habitus ex Edit. Veneta: λαμβάνει αὐτὸν ὁ ἀνάδοχος ἀπὸ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ εἰσάγει ἔσω τῶν βασιλικῶν πυλῶν, &c. Vide ibi Goarum, p. 490. & Balsamonem in Responso 27.

ΑΝΑΔΕ'ΞΙΜΟΣ, *Qui ab aliquo è baptismo susceptus est*, *filiolus*. Nomocanon Cotelerianus, n. 183. ὁ μετὰ ἰδίας ἀναδεξίμου (ἁμαρτήσας,) ἐπιτίμιον ἐχέτω χρόνους ιβ'.

Ἀναδεξιμαῖος, Eâdem notione. Joannes Episcopus Citri in Resp. ad Constantin. Cabasilam: οὐ δύναται καὶ τὴν συνέκνου αὐτοῦ θυγατέρα, αὐταδέλφην οὖσαν ἀναδεξιμαίου αὐτοῦ ἀγάγεσθαι νύμφην υἱῷ αὐτοῦ, &c.

ΑΝΑΔΗ'ΣΑΣΘΑΙ, extat in Euchologio εὐχὴ ἐπὶ τὸ ἀναδήσασθαι κεφαλὴν γυναῖκα, *oratio ad exornandum caput mulieris*. Ubi in orat. αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τὴν δούλην σου τήνδε, καὶ κόσμησον τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν κόσμῳ πρέποντι εὐαρέστῳ, &c. Vide Suicerum in hac voce.

ΑΝΑ'ΔΡΟΜΟΙ, *Pisces* dicuntur *qui adversa aqua enatant*, vel *qui ex mari ascendunt*. Alexander Trallianus, lib. 1. cap. 15. ubi de piscibus: τῶν δὲ ποταμίων λαμβανέτωσαν, μάλιστα τοὺς καλουμένους ἀναδρόμους.

ΑΝΑ'ΔΥΣΙΣ. Vide Κατάδυσις.

ΑΝΑ'ΘΕΜΑ, apud Hesychium, ἐπάρατος, ἀκοινώνητος. Vox passim obvia, de qua Vide Gloss. med. Lat. in *Anathema*, Petavium in exercit. ad Julian. Salmasium ad Plinium, pag. 1090. Gasparum Suicerum in Thesauro Eccles. & alios.

Ἀναθεματίζειν, *Anathematizare*, *Excommunicare*. Socrates. lib. 7. cap. 34. κοινῇ μέν τοι ψήφῳ πάντες οἱ κληρικοὶ αὐτὸν ἀναθεματίσαι· οὕτω γὰρ οἱ Χριστιανοὶ καλεῖν εἰώθαμεν τὴν κατὰ τοῦ βλασφήμου ψῆφον, ὅταν αὐτὴν ὥσπερ ἐν στήλῃ ἀναστήσαντες φανερὰν τοῖς ἅπασι καταστήσωμεν.

ΑΝΑΚΑΙΝΗ'ΣΙΜΟΙ ἡμέραι. Vide in Διακαινήσιμος.

ΑΝΑΘΕ'ΤΗΤΟΣ δωρεὰ, *Irrevocabilis donatio*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 1. § 22.

ΑΝΑ'ΘΡΕΠΤΟΣ, *Alumnus*, apud Theophilum §. 5. Instit. ex quib. caus. manumitt.

ΑΝΑΙΣΧΥ'ΝΤΩΣ, *Malè*, *Improbè*. Ἀναισχύντως νέμεσθαι, τοκίζειν, *malâ fide possidere*, *improbum fœnus exercere*, I C. Gr.

ΑΝΑΚΑ'ΛΕΣΜΑΝ, Ἀνακάλημαν, *Quiritatio*, *lamentatio*. Glossæ Græcobarb. θρῆνος, κλάμαν, κλάψιμον, ἀνακάλεσμαν, ἀνακάλημαν.

Ἀνακαλεσάδες, θρηνῳδοὶ, in iisdem Glossis.

ΑΝΑ'ΚΑΡΑ, *Anacara*, *Tympana*. Codinus de Offic. aulæ Constantinopolit. cap. 5. n. 15. ἑτοιμασθέντος οὖν καὶ καβαλλικεύοντος τοῦ βασιλέως, οἱ ἀνακαρισταὶ κρούουσι τὰ ἀνάκαρα.

Ἀνακαράδαι, iidem qui ἀνακαρισταὶ, qui *Anacara seu tympana pulsant*, loco ex Codino suprà allato. Nicetas in Manuele, lib. 5. num. 7. αἵ τε σάλπιγγες πυκνὰ ἐνεπνέοντο, τὸ παρακλητικὸν ἐς μάχην παρακελευόμεναι, καὶ ἐβαρυήχει τὰ κύμβαλα. Ubi Codex Barber. pro κύμβαλα, habet ἀνακαράδαι. Idem in Isaacio, lib. 1. num. 6. αἱ μὲν μετὰ βυκάνων καὶ σαλπίγγων ἔξορμοι γίνονται. Ubi Codex Barb. ἀνακαράδων. Historia Belisarij M S.

Παίζουν τρουμπέτες, ὄργανα τυμπάκι ἀνακαράδες.

Vide Gloss. med. Lat. in *Anacara*.

ΑΝΑ'ΚΑΤΑ, *Promiscuè*, *Confusè*, ἄνω κάτω.

Ἀνακατώνειν, *Miscere*, *tumultuare*, ἄνω κάτω μιγνύειν, θορυβεῖν. Glossæ Græcobarb ἄγαν θορυβεῖς, πολλὰ ταράττεις, πολλὰ ἀνακατώνεις. Historia Apollonij Tyrij:

Σὰν ἐγκαστρώθη ὁ διάβολος ἀπέσω στὴν κοιλίαν του εἰς μίαν τῆς ἀνακάτωσε νὰ κάμῃ τῇ δουλία της.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. de Tubatore: ὅτι διὰ αὐτὸ νὰ ἀποθάνῃς, ὅτι ἐσὺ δὲν δύνασαι νὰ πολεμῇς, καὶ ἀνακαθώνεις, καὶ ἐγείρεις τοὺς ἄλλους νὰ φονεύονται. Agapius in Geoponico, cap. 141. νὰ μὴ τὸ τζακνώσῃς, καὶ ἀνακαλόνετο μὲ ἕνα ξύλον ὅλην ὥραν τὸ βράζεις.

Ἀνακάτωμα, Ἀνακάτωσις, *Permixtio*, σύγχυσις. Corona pretiosa: Ἀνακάτωσις, *confusio*, Σύγχυσις.

Ἀνακαλώνειν, *expetere*, *concupiscere*. Glossæ Græcobarb. ἀβέσει, ποθυμᾷ, ἀνακαλώνει, ἐπιθυμεῖ.

ΑΝΑΚΑΥΔΟ'ΓΕΡΟΣ, *Species bestiæ venenosæ*. Adjuratio contra serpentem, apud Anonymum de Oxymelle: Ἅγιε Λουκᾶ καὶ Φωκᾶ, δέσον ὄφιν, σκόρπιον, μύον, μέρμηγκα, καὶ τὸν ἀνακαυδόγερον, ὡς εὕρῃ ἡ φωνή μου, εὕρει τὸ συρόμενον.

ΑΝΑΚΑ'ΡΑΜΑ, *Sarta tecta*. Glossæ Græc. Lat. Καταπείραμα, *Sarta tecta*. lib. 16. Basilic. tit. 1. §. 7. ὁ τὴν χρῆσιν τῶν καρπῶν ἔχων, ἀνανεοῖ τὰ ἀνακάραμα. Ubi I C. *Fructuarius sarta tecta habere debet*. Occurrit præterea cod. lib. tit. 8 §. 18.

ΑΝΑΚΛΑΣΤΑ'ΡΙΟΣ. Zosimus Panopolita, seu Anonymus MS. de tinctura lapidum: λείωσον τὸ κόμαρον, καὶ ἕνωσον τῇ μολύβδῳ, καὶ βάλε εἰς ἀνακλαστάριον ὑάλινον, καὶ ἔχε.

ΑΝΑΚΟΙ'ΝΩΣΙΣ, *Communio*, Jurisconf. Gr.

ΑΝΑΚΟΑΗ', ἐστὶ κατίλλου βενέρεως, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *capillus veneris*, *Adiantum*. de quo Ruellius, lib. 3. cap. 133.

ΑΝΑΚΡΑ'ΞΙΜΟΝ, *Dies dilatus*, *Diei dilatio*, Gallis *Respit*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 121. νὰ τις δόσῃ ἕτερον ἀνακράξιμον, τὸ λέγεται ῥέσπιτ. Vide Gloss. med. Lat. in *Respectus*.

ΑΝΑ'ΚΡΙΣΙΣ, *Cognitio de statu*. Vide Cujac. ad Nov. 142. item *Interrogatio*, *Quæstio*, *Elogium*. Vide Nov. 142. c. 2.

ΑΝΑΚΤΊΡΙΟΣ, *Artemisia*, apud Interpol. Dioscorid. c.534.

ΑΝΑΚΤΌΡΙΟΝ, *Gladiolus*, Ξίφιον, apud Interpol. Dioscor. c. 602.

ΑΝΑΙΡΕΤΙΚῸΝ διάταγμα, *Edictum peremptorium*. Αναιρετικαὶ παραγραφαὶ, *peremptoriæ exceptiones*. Basil. to.1. p.452. 462.

ἈΝΆΛΑΒΟΣ, *Succinctorium Monachorum: Scapulare* quidam esse putant. Cassianus lib. 1. Instit. cap. 6. de Monachis: *gestant etiam resticulas duplices Laneo plexas, quas Græci ἀναλάβους vocant, nos verò succinctoria seu redimicula, vel proprie rebrachiatoria possumus appellare.* Ita præferre vetustiores Codices monet Gazæus: cùm alij ἀναβολὰς habeant. Henricus Valesius ἀναβολεῖς legit, ex Sozomeno, lib. 3. cap.14. ubi pariter de Monachis: ζώνη δὲ καὶ ἀναβολεὺς ἡ μὲν τὴν ὀσφὺν περισφίγγουσα, ὁ δὲ τοὺς ὤμους καὶ τοὺς βραχίονας ἀνέχων ἑτοίμους εἶναι εἰς διακονίαν Θεοῦ καὶ ἐργασίαν ὧδε παρακελεύεται, utcunque se res habeat, idem vox utraque sonat. Evagrius Monachus de vestibus Monachorum Ægypti MS. ὁ δὲ ἀνάλαβος πάλιν ὁ σταυροειδῶς τοῖς ὤμοις αὐτῶν περιπλεκόμενος, σύμβολόν ἐστι τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως, ἀναλαμβανούσης τοὺς πραεῖς, καὶ περιστελλούσης ἀεὶ τὰ κωλύοντα, καὶ τὴν ἐργασίαν ἀνεμπόδιστον αὐτοῖς παρεχούσης. Dorotheus doctr. 1. τὸ σχῆμα ὃ φοροῦμεν, κολόβιόν ἐστι μὴ ἔχον χειρίδια, καὶ ζώνη δερματίνη, καὶ ἀνάλαβος, καὶ κουκούλιον. Infrà: ὁ ἀνάλαβος τίθεται σταυροειδῶς, ἐπὶ τοὺς ὤμους ἡμῶν. τοῦτ᾽ ἔστι τοῦ σταυροῦ τὸ σύμβολον, &c. Rursum: καὶ τὸν ἀνάλαβον ἐπὶ τῶν ὤμων, ὅ ἐστι σταυρός. Euchologium in Officio parui habitus: pag. 510. ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα λαμβάνει τὸν ἀνάλαβον ἐν ὀνόματι τοῦ Π. καὶ τοῦ Υ. καὶ τοῦ ἁγίου Π. ἀναλαμβάνων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὤμων, &c. Adde p.482. Apophthegmata Patrum in Macario n. 33. καὶ ἦραν τὰς ζώνας αὐτῶν καὶ τοὺς ἀναλάβους.

ΑΝΑΛΑΛΑΠῊ, *Splendor*, Αγλαΐα, Ἔκλαμψις.

ΑΝΆΛΑΤΟΣ, *Insipidus*, *Insulsus*, ἄχυμος, ἀνάλμυρος, ἄναρτυτος.

ΑΝΆΛΗΨΙΣ, *Sancta Christi ascensionis festum*, Synaxarium Callisti: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τῆς ἕκτης ἑβδομάδος μετὰ τὸ Πάσχα τὴν Ανάληψιν ἑορτάζομεν τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Syropulus in Hist. Concilij Florentini, sect.12. cap.5. τὴν γοῦν ἑορτὴν τῆς Αναλήψεως.

Αναλήψιμος ἑβδομὰς, *Septimana in quam incidit festum Ascensionis*, à Theodoro Studita appellatur.

ΑΝΑΛΟΓΕΪ́ΟΝ, Αναλόγιον, *Analogium*, *Pulpitum*, *Lectorium*. Glossæ S. Benedicti: *Manuale*, Αναλόγιον. Suidas: Αναλογεῖον, ἐν ᾧ τίθενται τὰ βιβλία. Codinus de Offic. cap. 6. n. 2. ἀναλόγιον ἐφ᾽ οὗ ἐπίκειται ἅγιον εὐαγγέλιον. Adde cap.9. num. 2. Typicum S. Sabæ cap. 2. ὁ δὲ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους, ἐξ ὧν ἐσθίομεν ἐν τῇ τραπέζῃ. cap. 5. ψάλλει ὁ αὐτὸς ψάλτης τὸ ἐνορδίνου καὶ τὴν ὀκτώηχον ἐν τῷ ἀναλογίῳ, ποιῶν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν. cap.38. εὐτρεπισθέντος τοῦ ἀναλογίου μετὰ βλαττίου, καὶ τιθέντος ἐν αὐτῷ τετραευαγγελίου, &c. Syropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 10. cap.9. ἱστάμενος ὄρθιος, ἐπὶ ἀναλογίου ἐρείσας τὰς χεῖρας. Malaxus in Historia Patriarcharum Constantinopolit. p.168. ἔκαμε δὲ καὶ δύο ἀναλόγια, ὅπου κανοναρχοῦν, εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν, καὶ εἰς τὸν ἀριστερόν. Adde quæ adnotamus in Gloss. med.Lat. in *Analogium*.

ΑΝΑΛΌΓΩΣ, Κατ᾽ ἀναλογίαν, Πρὸς ἀνάλογον, *pro rata, pro ratione, pro parte, &c.* IC. Græc.

ΑΝΑΜΑΝΊΖΕΙΝ, *Manibus*, seu *brachiis ac ulnis expansis amplecti.* Anonymus de locis Hierosol. cap. 3. καὶ ἡ ἔχρα τῆς πέτρας εἶναι κονωπῆ πλ μισῆ, καὶ εἶναι μεγάλη ὥστε νὰ τὴν ἀναμανίσει ἄνθρωπος.

ΑΝΑΜΕΛΕΙ͂Ν, Αναμελεύειν, *Tardare*, *Morari*, *Negligere*, Αργεῖν, Ραθυμεῖν. Ανάμελος, *Socors*, *Iners*, *Negligens*, Αμελής. Αναμελὰ, *Tardè*, *Lentè*. Βραδέως, Ραθύμως. Αναμελειὰ, *Indiligentia*, *Socordia*, Νωθρία, Ῥαθυμία.

ΑΝΑΜΕΣᾺ, *Mutuò*, *invicem*, ἀλλήλως.

ἈΝΑΜΝΉΣΕΙΣ. ὁ Ἐπὶ τῶν ἀναμνήσεων, Dignitas Palatina, de qua Codinus, cap 2. num. 58. cujus munus ita describit, cap. 5. num. 78. τὸ τοῦ Ἐπὶ τῶν ἀναμνήσεων ὑπηρέτημα πάλαι μὲν ἦν τοῦ ἀπογράφεσθαι τοὺς ἐν τοῖς στρατείαις καὶ ἀλλαχοῦ ἀριστεύοντας, ἀναμιμνήσκειν τὸ ὑπὲρ αὐτῶν τῷ Βασιλεῖ, ἵνα λαμβάνωσι τὰς προσηκούσας τιμάς. Subdit, suâ ætate nullam functionem habuisse. Anonymi Catalogus Offic. Palat.

Καὶ δὴ μετ᾽ αὐτὸν Αναμνήσεις προσάγει
σεμνῶς Βασιλεῖ κεκλημένος ἐκεῖθεν.

Huc referunt viri docti illud Agathiæ ex lib. 4. οὐ πολλῷ ἔμπροσθεν ἐκ Βασιλέως τῷ Ρουστίκῳ ἔχων ἐπίταγμα, ἐφ᾽ ᾧ ἕκαστά τε τὰ ποιούμενα εἰς τὸ ἀκριβὲς διαγγέλλειν, καὶ τῶν στρατιωτῶν τοὺς ἀριστεύοντας τοῖς βασιλείοις δώροις φιλοφρονεῖσθαι. Hujusce dignitatis mentio occurrit præterea apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 15. p. 397. & Lambecium, lib. 7. de Bibl. Cæsarea, p. 262.

ἈΝΑΜΟΊΑΣΤΟΣ, *Dispar*, *Dissimilis*. Glossæ Græcobarb. Ασυμφυὴ, ἀνόμοια, ἀνομοίαστα.

ΑΝΑΜΟΥΡΔΏΝΕΙΝ, *Sordidare*, Ρυπαίνειν. Αναμουρδοσιὰ, *Sordes*, Ρύπος.

ἈΝΑΝΕΌΝΝΕΙΝ, *Iuvenescere*, *renovari*. Glossæ Græcobarb. ἀξαναπαδιόννει, ἀνανεόννει.

ΑΝΑΝΕΥΣΙΣ, *Erectio*, Vox Monachica, cùm scilicet ἐν γονυκλισίαις ab inclinatione erigimur. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap.32. ubi de genuum flexionibus: ποιήσεσθε δὲ τάς τε τῶν γονάτων κλίσεις καὶ τὰς ἀνανεύσεις οὐχ ὅτε δοκεῖ ἑκάστῃ ἀτάκτως καὶ ἀλληναλλήλως, ἀλλ᾽ ὡς ἓν σῶμα ἅμα μὲν κλινόμεναι ἅμα δὲ ἀνιστάμεναι, καὶ ὁδηγῷ ἀμφοτέρων τῇ Εκκλησιαρχίσσῃ χρώμεναι πρὸ τοῦ ἁγίου βήματος ἑστώσῃ.

ΑΝΑΠΑΜῸΣ, Ανάπαψις, *Remissio*, *Quies*. Glossæ Græcobarb. Ἄνεσις, ἀνάπαυσις, ἀνάπαυμα, ἀναπαμός. Αναπαμένος, *Contentus*, Αρκούμενος, Αγαπῶν.

ΑΝΑΠΑΎΛΑΙ dictæ, Lazis, *Mansiones*, seu Μοναὶ, quas παρασάγγας vocant Persæ, ut est apud Agathiam, lib. 2. p.59.

ἈΝΑΠΑΎΣΙΜΑ, *Stichira*, vel *Canones qui pro defunctis canuntur*. Typicum S. Sabæ: τὸ μαρτυρικὸν τοῦ στίχου πρῶτον, καὶ δύο ἀναπαύσιμα, καὶ θεοτόκιον. Idem Typicum, cap.31. & Triodion 6. Fer. 1. hebd. jejuniorum: ἐν δὲ τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλομεν τοὺς ἀναπαυσίμους κανόνας τοῦ ἐνορδίνου ἤχου, ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 32. τροπάρια ἀναπαύσιμα, Μνήσθητι Κύριε ὡς ἀγαθὸς τῆς δούλης σου δι᾽ ἀνάπαυσον σωτὴρ ἡμῶν, &c. Ita cap.39.

ΑΝΆΠΑΨΗΣ, pro Ανάπαυσις. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶχεν τὴν πᾶσα ἀνάπαψιν ὅπου τοὺς ἀπὸ κράτοι.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟῚ λίβελλοι, *Libelli refutatorij*, Basil. to. 1. p.464.

ἈΝΆΠΟΔΟΣ, *Præposterus*, *vecors*, *pravus*, *perversus*, ἀνόητος, διάστροφος, κατεστραμμένος. Ανάποδα, *præposterè*, *perversè*, *pravè*, ἀνεστραμμένως, στρεβλῶς, &c. Αναποδιὰ, *Sinisteritas*, *Pravitas*, σκαιότης, στρεβλότης, &c.

ἈΝΑΡΓΥΡΊΑ, seu ἀναργυρίας παραγραφὴ, *Exceptio pecuniæ non numeratæ*, adversus creditores debitoribus data, qui eam sibi non esse numeratam

contendunt. Glossæ Basil. ἀνάργυρα λέγεται, ὅταν τὶς γράψας οἰκειοχείρως καὶ ὁμολογήσας λαβεῖν ἀργύριον, καὶ μηδαμῶς ἔλαβεν ἃ ὡμολόγησεν, ἢ ἔλαβε μέρος τι. Liber ex Bibl. Reg. τύπος τέχνης τῶν γραμματέων, inscriptus: καὶ γὰρ ἔλαβον ἀπὸ σοῦ τοῦ Κυροῦ τοῦ δεῖνος, λόγῳ δάνους, καὶ χωρὶς ἀντιδώσεως, οἱωδήτινων κινητῶν ἐνεχύρων νομίσματα τόσα, καὶ ὁ περὶ ἀναργυρίας λόγος χώραν ἐνταῦθα οὐκ ἕξει. Apud Michaëlem Attaliatam in Synopsi, titulus 29. ita concipitur: περὶ τῆς χρόνου τῆς ἐπὶ προικὶ ἀναργυρίας. Michaël Psellus in Synopsi legum, v. 100.

Εἰ γάρ τις χρέος γράψειεν ἀνάργυρον ἐν τούτοις,
Καὶ μὴ προσθήσει, Δέσποτα, μέμψιν ἀναργυρίας.

Et v. 118.

Ἀπαιτουμένῳ πρὸς ἀνδρὶ τῆς γεγραμμένην προῖκα,
Ἔξεστι παραγράφεσθαι ὡς ἐξ ἀναργυρίας.

Constantinus Porphyr. in Nov. 4. εἰ καὶ ὤφειλαι διὰ τῆς προτέρας νομοθεσίας τοὺς ἀποράτους τῆς στρατιωτῶν τὴν αὐθεντίαν τῆς ἀναργυρίας ἔχειν. Mox: ἀναργύρως ἴδια ἀπολαμβάνειν.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ, dicti potissimùm sancti aliquot, qui medicinam gratis professi, omnem suam artem in pauperes impenderunt, ἄμισθον παρεῖχον τοῖς δεομένοις τὴν θεραπείαν, ut loquitur Philostorgius, lib. 3. cap. 15. de Aëtio Atheo Hæretico verba faciens. seu qui ἀνάργυρον τὴν ἰατρείαν exercuerunt, ut Theodorus Prodromus in Synopsi Act. Apostol. Ejusmodi fuere sanctorum τὰ ζεύγη, seu *pares* nonnulli qui recensentur in Liturgia S. Chrysostomi, ἅγιοι scilicet καὶ ἰαματικοὶ ἀνάργυροι, *Cosmas & Damianus*, *Cyrus & Ioannes*, *Panteleemon & Hermolaus*, *Sampson & Diomedes*, *Thallalæus & Tryphon*: quibus addi potest S. Pausicacus, de quo ita Menologium Basilij 13. Maij in S. Pausicaco: ἰατρὸς δὲ ὢν τὴν τέχνην, περιήρχετο τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας, θεραπεύων τοὺς νοσοῦντας ἀναργύρως. Sed præsertim ἀναργύρων nudâ appellatione intelliguntur SS. Cosmas & Damianus. Joannes Euchaitorum Metropolita Carm. εἰς τοὺς ἁγίους Ἀναργύρους.

Ἀνάργυρος μὲν ὁ τρόπος τοῖς συγγόνοις,
Τέχνη τ' ἰατροὶ, θαυματουργοὶ δὲ πλέον.
Ἣν οὖν θέλεις ἄμισθον ἐξαιτοῦ χάριν.
Θεία γὰρ ἐγγὺς εὐτυχὴς δὲ ἡ τέχνη.

Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 3. p. 121. 122. & Suicerum in Thesauro Ecclesiastico, &c. Laudatur Syntagma Historicum de Anargyris, Viennæ in Austria editum an. 1660.

ΑΝΑΡΕΣΊΑ, *Injucunditas*, ἀηδία.

ΑΝΆΡΙΟΣ, *Rarus*, ἀραιὸς, σπάνιος.

ΑΝΑῤῬΕΙ͂Ν, *Dicere*, *Cantare*. Typicum S. Sabæ, cap. 2. εἰς δὲ τὸ γ'. ψαλμὸν ἀναῤῥοῦμεν τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἀντίφωνον εἰς τὸν ἦχον τῆς ἡμέρας.

Ἀνάῤῥησις. Vide quæ de hac voce commentantur Arcudius de Concordia, pag. 456. & Goarus ad Euchologium p. 257. 258.

ΑΝΑΡΧΙ'Α, *Contemptus judicis*, de eo qui quidpiam agit, aut possidet, sine judicis auctoritate, unde Ἀνάρχως θερίζειν, in Georgicis.

ΑΝΑΣΑΙ'ΝΕΙΝ, *Anhelare*, *Respirare*, Ἀσθμαίνειν.

Ἀνασασμὸς, *Respiratio*, item, *Pausa*, *Laxamentum*, Ἀναπνοὴ, παῦλα, χάλασις. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 58. καὶ τὰ νεφρὰ ἀσθενοῦσι, καὶ ἀνασασμὸς ἐμποδίζεται.

ΑΝΑΣΑ'Ν, τὸ γλυκάνισον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΑΝΑΣΕΙΣΤΗ'Σ, *Seditiosus*, *qui plebem commovet*. Acclamationes in Concilio Calchedon. act. 1. τὸν ὀρθόδοξον τῇ συνόδῳ, τοὺς ἀνασειστὰς ἔξω βάλε, τοὺς φονέας ἔξω βάλε.

ΑΝΆΣΚΕΛΟΣ, *Supinus*, *Resupinus*, ὕπτιος, κυμβαχός. Glossæ MSS. in Batrachom. Homeri: ὕπτιος, ἀνάσκελος.

Ἀνάσκελα, *Resupinè*, ὑπτίως. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐκεῖθες καὶ τζακίζασιν, σὰν βύρλα τὰ κοντάρια,
Καὶ ἀνάσκελα νακήτωσι τὰ μορφὰ παλικάρια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Καὶ ὁπόθεν ἀνάσκελα χαμαὶ στὴν γῆν ξαπλώθη.

Agapius Cretensis in Geopon. cap. 58. ὁμοίως μὴ κοιμᾶσαι ἀνάσκελα, διὰ τὶ τὰ νεῦρα ἀκαμνίζουσιν.

ΑΝΑΣΤΆΣΙΜΟΣ ἡμέρα, *Dies Dominicus*, sic dictus propter Resurrectionem Domini, quæ in istum diem incidit. Clemens lib. 7. constit. Apostol. cap. 30. τὴν ἀναστάσιμον τοῦ κυρίου ἡμέραν, τὴν Κυριακὴν φαμὲν, συνέρχεσθαι ἀδιαλείπτως, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ, &c. Pollux in Chronico, de Constantino M. τὴν δὲ παρασκευὴν καὶ τὴν κυριακὴν τιμᾶσθαι προσέταξε, τὴν μὲν διὰ σταυρὸν τοῦ κυρίου, τὴν δὲ διὰ τὴν ἀνάστασιν. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. τὸ μὴ κλίνειν γόνυ τῇ ἀναστασίμῳ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας κυριακῆς τῆς καταπτώσεως ἡμῶν ἀνόρθωσιν, γινομένην διὰ τῆς τριημέρου τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως. Concilium Ephesinum part. 2. act. 1. p. 471. Edit. Labbei: ταύτην καὶ φυλάξαι ἄσπιλον εὔχομαι ἕως τῆς ἀναστασίμου ἡμέρας, καὶ προσενέγκαι Χριστῷ. Liturgia Chrysostomi: καὶ εἰ ἔστι κυριακὴ, λέγει ὁ ἱερεὺς, Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς ἡμῶν· εἰ δ' οὐκ ἔστιν ἀναστάσιμος, λέγει, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ubi κυριακὴ & ἀναστάσιμος, idem sonant. Vide Allatium de Dominic. & hebdom. Græcor. cap. 7. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ μετὰ δὲ τὴν τετράριθμον τῶν ἡμερῶν, τῇ ἑξῆς, ἣν γὰρ ἀναστάσιμος αὐτή. Disputatio Gregentij: καὶ ἔστι, φησὶ, μία ἐκ μηνὸς, τὰς ποικίλων τῶν Χριστιανῶν ἑορτὰς ἐμφαίνων, καὶ σάββατον ἐκ σαββάτου, καὶ ἀναστάσιμοι ἡμέραι.

Ἀναστάσιμον, scilicet τροπάριον, vel κανὼν ἀναστάσιμος, in quo scilicet Sacræ Christi Resurrectionis fit mentio, eaque prædicatur. Pentecostarium: ἰστέον ὅτι τῇ τετράδι καὶ τῇ παρασκευῇ προηγοῦνται πρῶτον τὰ σταυρώσιμα στιχηρὰ, ὁμοίως καὶ τὰ καθίσματα τὰ ἀναστάσιμον, διότι ὁ κύριος ἡμῶν πρῶτον ἐσταυρώθη, εἶθ' οὕτως ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω. καὶ οἱ κανόνες οἱ ἀναστάσιμοι, τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ τριῳδίου, εἰς ἡ. In Ἀναστασίμου specimen, unicum hîc damus ex laudato Pentecostario: ὁ τὸν ᾅδην σκυλεύσας, καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀναστήσας τῇ ἀναστάσει σου, Χριστὲ, ἀξίωσον ἡμᾶς ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν σε. Horologium: τροπάρια ἀναστάσιμα ψαλλόμενα μετὰ τὸν Ἄμωμον, ἐν ταῖς κυριακαῖς τοῦ ὅλου χρόνου. Adde Codinum de Offic. Palat. cap. 14. num. 2. Constantin. Acropolita in serm. de S. Joanne Damasceno, num. 63. κοσμεῖ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τοῖς στιχηροῖς αὐτοῦ μελῳδήμασι τὴν τοῦ Σωτῆρος φαιδρὰν ἐξανάστασιν. Vide στιχηρὸν, Κανών.

Ἀναστάσιμον εὐαγγέλιον. In Typico S. Sabæ, cap. 10. περὶ τοῦ γινώσκειν τὰ ἑωρινὰ ἀναστάσιμα εὐαγγέλια, πῶς ὀφείλουσιν ἀναγνώσκεσθαι. Mox: τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ Πάσχα εἰς τὸ λυχνικὸν, Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην θ'. τὸ ἡμισυ. &c. Mox exponuntur eæ Dominicæ, in quibus ejusmodi Evangelia leguntur. Vide in Εὐαγγέλιον.

ΑΝΑΣΤΈΝΕΙΝ, *Resuscitare aliquem*. Ἀναστένεσθαι, *Surgere*.

ΑΝΑΣΤΈΝΑΜΑ, *Gemitus*. Glossæ Græcobarb. ἀστενακτὶ, ἄνευ στεναγμοῦ, χωρὶς στεναγμὸν, ἢ ἀναστέναμαν. Rursum: κλάννεις με ἀναστέναμαν.

ΑΝΑΣΤΡΙΓΓΙ'ΖΕΙΝ. Vide Στριγγίζειν.

ΑΝΆΣΦΟΡΟΣ, *Filix*, Πτέρις, apud Interpolat. Dioscor. cap. 765.

ΑΝΑΤΕΤΑΜΈΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap. 668. 621.

ANATO

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ' στιχηρὰ, vel τροπάρια, quæ manè in Eccleſia leguntur vel concinuntur. Triodium: καὶ ψαλλομένων τῶν ὀκτωήχου στιχηρὰ Ἀναστάσιμα γ΄. καὶ ἀνατολικὰ δ΄. καὶ τοῦ τριωδίου ἰδιόμελον, β. δευτεροῦντες τὸ ἐν ἤχῳ.

ἈΝΑΤΡΙ'ΧΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ, de quibus in V. φωνή. Hagiopolites MS. πάλιν αἱ τρεῖς ὀξεῖαι μετὰ κεντημάτων δύο ἀποτελοῦσιν ἀνατρίχισμαν, καὶ ἐνειλητικὸν ἀνάσταμαν, ὅπερ καὶ αὐτὸ μετὰ διπλῆς ὀξείας καὶ πετάστης ἀποστρόφου, καὶ δύο κεντημάτων συνίσταται. Mox: πάλιν οἱ δύο ἀπόστροφοι μετὰ δύο ὀξειῶν καὶ δύο κεντημάτων, εἴτε ἄνω εἰσὶν, εἴτε κάτω, καὶ αὐτοὶ ἀνατρίχισμαν λέγονται.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ'Ν, aliis Δυτικὸν, *Smilax aſpera*, apud Interpol. Dioſcor. c.726.

ΑΝΑΤΡΟΠΗ δωρεῶν, *Revocatio Donationum*, I C. Gr.

ἈΝΑΦΑΛΑ'Σ, pro ἀναφάλανθος, *Recalvaſter*. Chronicon Alexandr an.39. Juſtiniani, de eodem Auguſto: ἦν δὲ εὔστηθος, λευκὸς, ὀλιγόθριξ, ἀναφαλὰς, στρογγύλοψ, &c.

ΑΝΑΦΆΝΣΕΟΣ δίκαιον habere dicitur, qui ipſo jure hæres exiſtit, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib.39. pag.233. 234.

ΑΝΑΦΈΡΝΕΙΝ, pro Ἀναφέρειν, *Redigere, referre, conferre*.

ΑΝΑΦΟΡΑ', *Sacra oblatio, oblata, Hoſtia*. προσκομιδὴ τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς, apud Joan. Moſchum in Prato ſpirit. cap.25. & 150. Martyrium S.Marci, num. 7. κατέλαβον αὐτὸν τὰς ἁγίας εὐχὰς τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς ποιούμενον. Palladius in Vita Chryſoſtomi p.88. καὶ ὕμνοι μὲν, καὶ ἀναφοραὶ μυστηρίων ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπετελοῦντο. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopolit. τὴν ἀναφορὰν ἐν τοῖς Ἀδύτοις ποιούμενος. Martinus I. Pap. Epiſt. 9. καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τῷ Θεῷ προσαγόντων θυσίας καὶ ἀναφοράς. Pachymeres lib. 7. cap.28. ἡμέρα μὲν οὖν τῆς Τυρινῆς κυριώνυμος τότ' ἐτύγχανε· ἐκάλει δὲ τὴν ἐκκλησίαν ἱερουργοῦντα τὸ συνήθες· τὸ δ' ἦν τὸ προηγιασμέναις ἀναφοραῖς τὸ ἱερὸν πύξιον ἐς ὅτι μάλιστα ἐμπιμπλᾶν κατὰ χρείαν τῶν τελουμένων λειτουργιῶν. Triodium 2. Fer.1. Hebd. jejunior. in Lychnico, & Typicum S. Sabæ. c.30. extremo: αἴρει δὲ ὁ ἱερεὺς τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων, καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τῆς ἀναφορᾶς, ἤτοι τοῦ ἀέρος. Euchologium, pag.254. 262. μετὰ τὸ γίνεσθαι τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν, καὶ ἀνοιγῆναι τὰς θύρας, &c.

Ἀναφέρειν, *Sacram Liturgiam celebrare*. Ἄρτον ἢ ποτήριον ἀναφέρειν, in Concilio Ancyrano Can.2. Codex Cæſareus apud Lambecium lib.5. p. 141. εὗρε τὸν Πάπαν Ῥώμης ἀναφερόμενον ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.

ΑΝΑΦΟΡΑ', *Relatio in Diptycha*, cùm ſcilicet ex Diptychis in ſacris Liturgiis recitantur nomina Patriarcharum, Epiſcoporum, &c. Michaël Cerularius Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. ad Petrum Patr. Alex. οἶδας γὰρ ὅτι ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, καὶ ἐπιτάδες ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς δηλαδὴ ἁγίαις ἐκκλησίαις ἐξεκόπη τοῦ Πάπα, διὰ τὸ, &c. Idem Petrus Patr. Alexandrin. in Epiſt. ad eundem Michaëlem Cerularium: περιείχετο τοῖς ἱεροῖς γράμμασι τῆς ἁγιωσύνης σου, φημὴν τινα τοῖς ὠσὶ ἐνεχθῆναι ὡσὶν, ὡς τὸν Πάπαν τοῖς ἱεροῖς ἀναφέρω διπτύχοις, &c. Mox: ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ ἐξεκόπη τοῦ Πάπα. Sancitum 2. Germani Patr. Conſtantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 235. ὥστε καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν ἐκείνοις μόνοις καὶ κρατεῖν καὶ ἐκπεφωνῆσθαι τρανώτερον. Infrà: καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ ἀναφορὰ, ἡ σφραγὶς, ἡ ἐξέτασις, ἡ πρόοδος τῶν κανονικῶν, &c. Sancitum Manuelis Charitopali Patr. Conſtantinopol. ibid. pag. 243. ἵνα ἔχῃ καὶ αὖθις ὁ ἐπίσκοπος τὴν οἰκείαν ἀναφορὰν ἐν αὐτῷ, ὡς γνήσιος ἀρχιερεύς. Sancitum aliud Georgij Xiphilini Patr. Conſtantinopol. lib. 4. pag.283. καὶ οἱ ἐν τούτοις προκαθήμενοι ἱερεῖς οὔτε τὸ ἐμὸν ἀναφέρουσιν ὄνομα ἐν ταῖς ἱεραῖς ἁγιστείαις, καὶ ἐν ἄλλαις τοῦ Θεοῦ ὑμνῳδίαις. Infrà: καὶ διὰ ταῦτα κανονικῆς δοκεῖ ἐξέχεσθαι ἀκριβείας, τὸ τὴν ἀναφορὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ χώραν ἀρχιερέως τελεῖσθαι, &c. Adde pag. 284. Maximus Marganius in Dial. Græci & Latini: εἰ γὰρ τοῦτο, πῶς δὲ τὸν Κηρουλλάριον φὴς Μιχαὴλ μετὰ τοσούτους χρόνους ὄντα τὴν ἀναφορὰν ἐκ τῶν ἱερῶν διπτύχων ἐξῶσαι τοῦ Πάπα;

ἈΝΑΦΟΡΑ', vox Juriſconſultorum, *Suggeſtio, Relatio ad Principem* vel *Iudicem*. Codex Canonum Eccl. Afric. Can.47. καὶ διὰ τοῦτο ἀδελφοὶ, τὴν ἀναφορὰν ἡμῶν προθύμως εἰσδέξασθε. Adde Can. 57. 60. 100. ἀναφορὰ συνοδικὴ, *ſuggeſtio Synodica*, in Concil. VI. Oecumen. act.1 pag.609. Codinus de Offic. cap.5. num.65. Ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων δέχεται τὰς τῶν αἰτούντων καὶ τῶν ἀδικουμένων ἀναφοράς. Paſſim. Vide Henric. Valeſium ad Evagrium lib.1. cap.8.

Ἀναφορὰ, Ἐνοίκιον, *Penſio*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΑΝΆΦΤΕΙΝ, pro Ἀνάπτειν, *incendere, ſuccendere*.

ΑΝΆΦΥΣΤΟΣ, Prophetis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioſcor. c 732.

ἈΝΑΧΥ'ΣΕΙΝ, *Arare*, Ἀροτριοῦν, in Corona pretioſa.

ΑΝΑΨΗΛΑΦΗ͂ΣΑΙ ἀπόφασιν, καταδίκην, πλάνην, &c. *Revocare ſententiam, rem judicatam, errorem, &c.* I C. Gr. Vide Cujac. ad Nov. 82.

ἈΝΔΕ'ΡΑ, *Inteſtina*, Ἔντερα. Cruſius, p.208.

ΑΝΔΡΆΔΕΛΦΟΣ, *Levir*: ut ἀνδροδέλφη, nurus. Gloſſæ MSS. δαὴρ, ἀνδράδελφος. Occurrit apud Theophanem p. 383. Annam Comnenam, p. 89. Harmenopulum, lib 4. tit.6. §. 44. In Nomocanone Coteleriano, n. 277. &c.

ΑΝΔΡΑΪ'ΔΑ, Herbæ ſpecies, apud Lemnios, de qua Petr. Belon. lib. 1. obſ. cap. 26.

ΑΝΔΡΑΠΟΔΙΣΤΑΙ', *Plagiarij*. Vide lib.60. Baſilic. tit.48.

Α'ΝΔΡΑΣ, *Vir*, Ἀνήρ. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ἔβρεν ἐκεῖ τὸν Μιζὲρ Τζὰν τὸν ἄνδραν τῆς ἐκείνων.

ἈΝΔΡΕΙΏΝΝΕΙΝ, *Virum ſe præſtare*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνδρίζου, καρτέρει, ἀνδρειώνου. Nicetas in Manuele lib.6. n. 1. ὁ δὲ πέμπων ἐνίσχυε, καὶ κραταιοῦσθαι ὑπετίθει. Ubi Codex Barbarogr. ἀνδριώνει.

ΑΝΔΡΕΙΌΤΑΤΟΣ, *Magnanimus*. Quo titulo donantur στρατηγοὶ, ſeu Magiſtri militum, in Nov. 30. Juſtiniani in Præfat. & cap.7.

ἈΝΔΡΙΑΝΤΆΡΙΟΝ, *Sigillum*, ζώδιον, in Gloſſ. Lat. Gr. id eſt, *Parva ſtatua*.

ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΠΛΑΣΤΑΙ', *Statuarij*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 3. Ἀνδριαντοποιοὶ, in Gloſſ.

ΑΝΔΡΙΟΜΑ', *Generosè, Fortiter*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 878. καὶ ἔμγαλα τοὺς λουμπάρδαις, καὶ ἐπόλεμα τὸ κάστρον, καὶ οἱ Ῥόδιοι ἐπολεμοῦσαν ἀνδριομά.

ΑΝΔΡΙ'ΟΝ. Myrepſus ſect.10. cap.66. in Cod. Reg. & Fuchſij, καὶ πρὸς συστροφὰς νεύρων, καὶ ἀνδρία φλεγμαίνοντα. Ubi idem Fuchſius ἄρθρια reſtituit, aut intelligit.

ΑΝΔΡΌΓΥΝΟΝ, *Matrimonium*, Γάμος Portio. διάζευξις τῶν ἀνδρογύνων, apud Syropulum in Hiſtoria Concilij Florentini ſect. 10. cap. 12. & in eodem Concilio, pag. 524. Edit. Labbei: Gloſſæ Baſilic. Ῥεπούδιον, διάζευξιν τῶν ἀνδρογύνων. Id eſt, *conjugum*, vel etiam *matrimoniorum*. Catalogus Officior. Eccleſiæ Conſtantinopolit. Allatianus, de Exarcho: ἀναγυρεύει δὲ καὶ τῶν ἀνδρογυναίων τὰ κωλύματα. Nomo-

canon Cotelerianus, num. 251. ἐὰν ἀνδρόγυνον ἀλλήλως ἔσωσαν εἰς μίαν σάρκα, καὶ οὐδὲν τεκνοποιήσωσιν, &c. num. 217. εἴτις ἀνδρόγυνον συκοφαντήσῃ, καὶ αὐτὸς χωρίσει, &c. Adde num. 404. & 519. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Οὕτως πολλοὶ ἀνδρόγυνον καθόλου εὐλογοῦσαν.

Sæpe etiam sumitur hæc vox pro *conjugatis*, seu pro *viro simul & uxore*. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 45. ἀνδρόγυνον ἦν ἐν Ἀμασείᾳ ἐκ νομίμου γάμου συνηρμοσμένον, &c. Joannes Damascenus orat. in Constantinum Caballinum, p. 678. πῶς γὰρ, εἶπεν ὁ Χριστὸς, ἵνα προσκυνῶμεν κατὰ ἀνατολὰς, ἢ σταυρὸν, ἢ εὐαγγέλιον, ἢ μεταλαμβάνειν τὸ ἅγιον αὐτοῦ σῶμα καὶ αἷμα νηστεῖς, ἢ στέφανον ἀνδρόγυνα; Joannes Antiochenus de Charisticariis, p. 172. de Monasteriis: δεδώρηνται δὲ κοσμικοῖς, καὶ ἀνδρογύνοις, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐθνικοῖς, &c. Ducas Hist. cap. 43. αὐτὸς τὴν ἡμισυ αἰχμαλωσίαν λαβὼν, ἐν τῇ κώμαις περὶ τὴν Κωνσταντίνου ἔπεμψεν, οἰκίσας αὐτοὺς ἦν γὰρ τὸ λαχὸν μέρος αὐτοῦ ἀνδρόγυνα χιλιάδες τέσσαρες.

Ἀντρόγυνον, *Matrimonium*. Historia Apollonij Tyrij:

Τότες ἀπετελειώσασιν τ᾽ ἀντρόγυνον ἐκεῖνο.

Ἀνδρογυνοχωριστὴς, *qui conjugia dirimit*. Nomocanon Cotelerianus, num. 219. ὁ Θεὸς τὴν πόρνον συμπαθεῖ, καὶ τὴν λῃστὴν ἐλεεῖ τ. τὸν δὲ ἀνδρογυνοχωριστὴν ὁ Θεὸς οὐ συμπαθεῖ τον, οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Eadem pænè habentur num. 479. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de meretrice:

Ἀγκρίζει κύειν καὶ παιδία, καὶ ἀνδρόγυνα χωρίζει.

Ἀνδρόγυνον. Glossæ MSS. Λώταξ, ὁ λῃστὴς, ἢ ὁ μύρα ἀλειφόμενος, ἢ ὁ καταδαπανῶν ἐν τοῖς αἰσχροῖς τὸν βίον αὐτοῦ, ὡς ὁ πόρνος, καὶ ὁ ἀνδρόγυνον, ἢ ὁ αὐλητής. Asterius Homil. 5. καὶ μετ᾽ ὀλίγον ἡνιόχοις μερίζοντες τὸν χρυσὸν, καὶ αὐλητῇ κακοδαίμοσι, καὶ μίμοις, καὶ ὀρχησταῖς, καὶ ἀνδρογύνοις, καὶ γυναιξὶ πόρναις. Apud Palladium in Vita Chrysostomi, pag. 123. ἀπρεπῆ ἀνδρογυνῶν λουτρὰ, *Communia virorum ac mulierum lavacra* vertit Ambrosius Camaldulensis: eruditus verò Bigotius, *indecora effeminatorum hominum lavacra*. Ἀνδρογυνῶδοι, apud Athanasium, lib. 3. de Trinitate. Sed an *Molles* ut vocantur, seu οἱ αἰσχρῶς καὶ ποιοῦντες, καὶ πάσχοντες, quomodo ἑρμαφροδίτους appellant Glossæ Basilic. an verò Eunuchi hîc intelligantur, haud omnino planum, qui scilicet Gregorio Nazianzeno orat. in S. Athanasium, γυναικώδεις τε καὶ ἐν ἀνδράσιν ἄνανδροι, καὶ ἀμφίβολοι τὸ γένος dicuntur.

Ἀνδρόγυνον βαλανεῖον, *Balneum viris ac mulieribus commune*, apud Clement. lib. 1. constitut. Apostol. cap. 9.

ΑΝΔΡΟΔΑ΄ΜΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. λίθον πυρίτης καὶ ἀρσενικόν. Democritus Chymicus MS. τὸν ἀνδροδάμαντα οἰκονόμει οἴνῳ αὐστηρῷ, ἢ θαλάσσῃ, ἢ οὔρῳ, ἢ ὀξάλμῃ, &c.

ΑΝΔΡΟΕΞΑ΄ΔΕΛΦΟΣ, *Maritus consobrinæ*, Scholiastes Basilic. lib. 2. pag. 93. ἔξεστι γαμεῖν τοὺς δύο ἀδελφοὺς τὰς δύο ἐξαδέλφας, ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν εὐπρεπὲς ἡ γὰρ ἀδελφὴ τῆς γυναικός μου, γαμβρόν με ὀνομάζει, ἢ ἀνδροεξάδελφον.

ΑΝΔΡΟΚΑΘΙ΄ΣΤΡΙΑ, vox Chymicorum. Stephanus Philosophus Chymicus MS. τὴν θήλειαν, τὴν δυσκίνητον, τὴν ἐχθρομανῆ, ὦ δὴ καὶ καπρώδη, καὶ ἀθικτον, καὶ ἀνδροκαθίστρια.

ΑΝΕΒΑ΄ΖΕΙΝ, pro ἀναβιβάζειν, *Promovere*.

ΑΝΕ΄ΓΛΗΤΟΣ, *Innuptus*, Ἄγαμος, Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Γελᾶτε τὴν ἀνέγλυτες, καὶ τὴν νοικοκυράδες.

ΑΝΕΙ΄ΚΕΛΛΟΝ, *Statua*, pro ἀνδρείκελον. Nicetas in Alexio, lib. 3. n. 4. ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἀνεικέλλων ἀτήρει μόλεια, καὶ σφυρῶν καραλισμαῖς ἐκαραλίμει ἕτερα. Ubi Cod. al. στηλῶν. Suidas in Βασιλικὴ, Ἐν τῇ Βασιλικῇ ὄπισθεν τοῦ Μιλίου ἵσταται ἀνδρείκελον ἄγαλμα χρυσέμβαφον. Quæ postrema vox occurrit etiam apud Codin. in Orig.

ΑΝΕ΄ΜΗ, *Girgillus*. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 3. καὶ ἵνα μοναχὸν ἔχω ἐκεῖ φίλον, καὶ κᾂν αὐτός μοι πείθεται, καὶ ὅτε ὁρᾷ με, στρέφεται ὡς ἀνέμη. Occurrit in TurcoGræcia Crusij, p. 255.

ΑΝΕΜΟ΄ΔΑΡΤΑ, *Flatus omnium ventorum* exponitur in Lexicis. Eustathius in Iliad. ρ. ἄλλως δὲ ἀνεμοδαρφὴ ἀκούομεν φυτὰ κήποις αὐξανόμενα πνεύμασι ταῦτα δὲ οἱ ἰδιῶται τεχνίζονται ἀνεμόδαρτα καλοῦσι, ἃ δηλαδὴ πνοιαν δονοῦσι παντοίων ἀνέμων.

ΑΝΕΜΟΔΟΥ΄ΡΑ. Canonium Mathematicum: ὅταν ἔλθῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀνεμοδούρα. Vide Ἀνεμοῦρα.

ΑΝΕΜΟΖΑ΄ΛΗ, *Turbo*. Glossæ Græcobarb. Ἄελλα, συστροφὴ ἀνέμου, ἀνεμοζάλη, ἀνεμοτάραξις. Moschopulus: θύελλα, ἢ κοινῶς ἀνεμοζάλη.

Ἀνεμοζαλίζειν. Eædem Glossæ: Ἀελλώδες, ἀνεμοζαλισμένον, μετὰ ἀνέμου ὁμιχλῶδες.

ΑΝΕΜΟΛΟ΄ΓΟΣ, *Respiratio*, Ἀνάπνευμα.

ΑΝΕΜΟΜΑΧΙ΄Α, *Turbo*, *tempestas*. Nicetas in Isaacio, lib. 1. ex Cod. Gr. barb. ἀνεμομαχία μεγάλη ἐγένετο. Ubi alius Cod. ἀὴρ ταραχώδης.

ΑΝΕΜΟ΄ΜΥΛΟΣ, *Molendinum ventosum*.

ΑΝΕΜΟΠΟ΄ΛΕΜΟΣ, *Velitatio*. Nicetas in Isaacio, lib. 1. num. 6. ἕως μὲν οὖν στάθηρας μεσημβρίας τοξασμοὶ καὶ ἀνεμοπόλεμοι παρ᾽ ἑκατέρων ἐγίνοντο τῶν μερῶν, ubi Cod. al. ἀκροβολισμοί. Idem in Alexio, lib. 3. num. 10. ex Cod. MS. ἐγίνοντο οὖν καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἀνεμοπόλεμοι καὶ συμπλοκαὶ καβαλαρικαί. Ubi Cod. Ed. ἐπελάσεις ἐξ ἐπιδρομῆς μερικαί.

ΑΝΕΜΟΠΥ΄ΛΑΣ, Insulam *Eubœam* vocat Pachymeres, lib. 5. cap. 27. ob ventos subterraneos quibus subinde agitari, indéque terræ motibus esse obnoxiam, scribit Strabo, lib. 10. initio: uti olim à me observatum in Historia Franco-Byzantina, lib. 5. num. 46.

ΑΝΕΜΟΠΥ΄ΡΩΜΑΝ, *Inflammatio in oculis ex venti flatibus orta*. Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. Ὠφελεῖ δὲ καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὅταν πονῶσιν, καὶ εἰς τὸ ἀνεμοπύρωμαν.

ΑΝΕΜΟ΄ΣΟΥΡΤΟΝ, *Anemone*. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. Ἀνεμώνη, ἡ ἀγρία παπαρίνα. οἱ δὲ Ἀνεμόσουρτον. Ἀνεμώχορτον scribitur apud Myrepsum sect. 3. cap. 46. Ubi consulendus Fuchsius.

ΑΝΕΜΟ΄ΣΦΟΡΟΣ, *Bunium*, Βούνιον, apud Interpol. Dioscor. post cap. 330. 706.

ΑΝΕΜΟΤΑ΄ΡΑΞΙΣ, Ἀνεμοταραχὴ, *Turbo*. Glossæ Græcobarbaræ: ἄελλα, συστροφὴ ἀνέμου, ἀνεμοζάλη, ἀνεμοτάραξις. Portius: Ἀνεμοταραχὴ, Ἀνεμοῦρα, *vortex*, *turbo*, *typho*, *procella*, *tempestas*, ἴλιγξ, δίνη, στρόβιλος, ἄελλα, ζάλη, &c.

ΑΝΕΜΟΥ΄Ν, *Vento exponere*. Nicetas in Isaacio, lib. 1. num. 6. καὶ οἵγε τὸ ἐπιτεταγμένον τέλει διδόντες, τοῦ, ἐκεῖσε πη μετεώρους γηλόφους ἀνιόντες, τὰς σημαίας ἠνέμωσαν. Galli dicerent, *ils ont mis les Enseignes au vent*.

ΑΝΕΜΟΥ΄ΡΑ, *Turbo*, *vortex*, *procella*, *tempestas*, ἀνεμοταραχὴ, Portio. Γέμ᾽ ὧν ἀνεμούρας, *Tempestuosus*, *Procellosus*, θυελλώδης, ἀελλώδης, eidem. Vide Ἀνεμοδούρα.

ΑΝΕ΄ΜΠΟΡΟΣ, Ἀνεμπόρευτος. Vide in Εμπορεῖν.

ΑΝΕΠΙΤΗ΄ΔΕΙΟΝ δικαστήριον, *Incompetens judicium*, in Basilicis.

ΑΝΕΠΙΦΩΝΗΤΟ΄Ν, dicitur *quidquid nullo reclamante vel intercedente possidetur*, *aut agitur*. Ἀνεπιφωνήτος δεκαετία, Ἀνεπιφωνήτος χρόνος, Ἀνεπιφωνήτος δωρεὰ, apud Harmenopul.

ΑΝΕΡΑ

ΑΝΕΡΑΔΕΣ, *Sarcinator*, in Gloss. S. Bened. vox suspecta, in aliis, Σκελοφόρος, & ῥάπτης, *sarcinator* exponitur.

ΑΝΑΡΩΤΗΤΩΣ, quidpiam ποιῶν dicitur, qui id facit non rogatus, apud Codinum de Offic. cap. 6. n. 11. 32.

ἌΝΕΥ, præterquam. Euchologium, pag. 517. ὁ τοιοῦτος οὖν μοναχὸς προσκαρτερεῖ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἡμέρας ἑπτὰ σχολάζων ἀπὸ παντὸς ἔργου, ἄνευ ἀναγνώσεως, εἰ ἐπίσταται. Quam vocem malè cepit Interpres.

ἌΝΕΥΚΑΙ, *Si*. Glossæ Græcobarb. αἴκα, ἐὰν ἄν, ἀνεύκαι.

Ανισωσκαί, *Si*. ἐὰν, εἰ, εἴπερ· Ανιτωσκαὶ πόποτε, *sicubi*, ἅπου. Ανισωσκαὶ μὴ, *nisi*, *quin*, *ni*. εἰ μὴ, ἂν μὴ, ἐὰν μή.

ἈΝΕΦΈΛΕΤΟΣ, *Stolidus*, *Ineptus*. Glossæ Græcobarb. ἀνεφέλετον, λωλὸν, πελλόν. Rursum: Μάταιον, ἀνωφελὲς, ἀνεφέλετον, ἀνίσχυρον, ἀδύνατον.

ΑΝΕΨΑ, Gallis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioscor. c. 732.

ΑΝΕΨΙΑΔΟΣ, *Filius Consobrini*. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ὁ δὲ καὶ ἀνεψιαδὸς, υἱὸς ὁ τοῦ ἀνεψιοῦ.

De vocis ἀνεψιὸς significatione, Vide Cujacium, lib. 6. observ. cap. 6.

ΑΝΕΨΙΟΤΕΚΝΟΣ. Glossæ Græcobarb. ὁ ἐκ τοῦ ἀνεψιοῦ, ἢ τῆς ἀνεψιᾶς γεγονὼς, ἤγουν ἀνεψιότεκνον, ἢ ἀνεψιότεκνος, ἢ ἀνεψιόπαιδιν.

ἌΝΖΑ. Vide Ἄντζα.

ΑΝΖΑΡΟΥΤ, Ανζαρὸτ, Ατζαροῦτι, *Sarcocolla*, Arbor fundens Gummi, Pictoribus ac Medicis utile, de qua Ruellius lib. 3. cap. 54. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. Αζαροῦτι ἡ σαρκοκόλλα. Glossæ aliæ Jatricæ MSS. Ανζαρὸτ, σαρκόκολα. Ita scribitur apud Myrepsum, sect. 3. cap. 93. 94. 95. at in Cod. Reg. habetur. Ατζαρῶτο. Anonymus de Oximelle: καὶ σελιχὰν, καὶ χαπὴ, βιλεὶν, καὶ σύμβουλ, καὶ ἀνζαρὸτ, καὶ κρόκου ἀνὰ δύο ταρία σταθμόν. Matthæus Silvaticus: *Anzerutum, Anzarat, vel Anzarut, Arab. id est, Sarcocca, Angelut Gr.* legend. *Sarcocolla*.

ΑΝΗΒΑΣΜΑ, *Ascensus*, Ανάβασις.

ΑΝΗΘΟΞΥΛΟΝ, *Anethi radix*, apud Myrepsum, sect. 8. c. 52. ubi perperam ἀνθόξυλον scribi observat Fuchsius.

ΑΝΗΜΠΟΡΟΣ. Vide in Εμπορεῖν.

ἈΝΗΞΕΥΡΟΣ, *Imperitus*, *Ignarus*, Ἄπειρος, Αδαήμων. Glossæ Græcobarb. ἰδιώτης, ἀμαθὴς, ἀνήξευρος. Ανηξευρία, *stultitia*, *imperitia*, ἀπειρία, ἀμαθία, in iisdem Gloss. Ανήξευρα, *stolidè*, ἀφρόνως, μωρικὰ, πελλικὰ, in iisdem Gloss.

ΑΝΗΦΟΡΟΣ, *Acclivis*, *Montuosus*, προσάντης, Ανωφερής.

ΑΝΗΧΟΥΜΕΝΑ, idem quod Κατηχούμενα, *superiores ædium sacrarum porticus*, de quibus in Κατηχούμενα. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1522. ubi de æde S. Sophiæ: κελεύσας ἵνα ἀναβοῦν εἰς τὰ ἀνηχούμενα.

ἌΝΘΕΜΑ, Pythagoræ chymico, *Malva*, Μαλάχη. Interpol. Dioscor. c. 332.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΝ, Liber Ecclesiasticus Græcorum, in quo continentur officia quæ per annum in Christi, Deiparæ, & reliquorum celebriorum Sanctorum solennitate decantantur; præterea officia quæ Communia dici solent, in unum vel plures Prophetas, Apostolos, Martyres, Confessores, & alios. In quo multa etiam ex Paracletico hausta ingeruntur. Vide judicium ac censuram Leonis Allatij de hoc libro, cujus ita titulus concipitur: Ανθολόγιον τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ περιέχον τινὰς καὶ ἑτέρας ἀναγκαίας ἀκολουθίας τε καὶ ἑρμηνείας οὐχ ὑπαρχούσας ἐν τῷ προεκδοθέντι Ανθολογίῳ.

ΑΝΘΟΜΟΛΟΓΊΑ, *Repromissio*, in Gloss. Gr. Lat. vox IC.

ΑΝΘΟΡΊΖΕΙΝ, *Restipulare*, in Gloss Lat. Gr. Ανθορισμὸς, *Restipulatio*, in Gloss. Græc. Latin. vox IC.

ἌΝΘΟΣ χαλκοῦ, in Glossis Chymicis MSS. χαλκικὸς, χαλκάνθας, καὶ χαλκίτιν, πυρίτης, καὶ θεῖον λευκὸν ἔστιν οἰκονομικόν. Vide Lexicon Rulandi Chymicum in *Flos æris*.

Ἄνθος πίδινον, *Argemone*, apud Interpol. Dioscor. cap. 396.

ἈΝΘΡΑΚΆΡΙΟΣ, *Carbonarius*, in Gloss. Lat. Gr. & S. Benedicti, Ανθρακοπώλης.

ΑΝΘΡΆΚΙΟΝ, Phavorino, τὸ μικρὸν τριπόδιον, Occurrit apud Myrepsum, sect. 2. cap. 21.

ἈΝΘΡΑΚΟΒΟΤΑΝΟΝ, Βετόνικη, σταφὶς [illegible] [illegible], in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Betonica*, *Vettonica*.

ΑΝΘΡΩΠΙΣΚΟΣ, *Simia*, ὁ πίθηκος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2216.

ΑΝΘΡΩΠΟΛΑΤΡΑΙ, dicti Nestoriani, quòd Christum purum hominem, non Deum assererent. De iis agunt Gregorius Nazianzenus orat. 2. p. 742. Libellus Episcopor. Oriental. in Synodo Constantinopolit. sub Mena, act. 1. pag 40. Damascenus in Synodica, pag. 118. Saracenica Sylburgij, pag. 158. &c.

ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΙΤΑΙ, Hæretici, qui Deum corporeum, & humanâ figura præditum ajebant, exorti sub Arcadio & Honorio Ανθρωπομορφιανοὶ dicti Socrati, lib. 6. cap. 7. & Sozomeno, lib. 8, cap. 12. Agunt præterea de iis S. Athanasius dial. 1. contra Anomæum, Theodoret. quæst. 20. in Genesim, in Hist. Eccl. lib. 4. cap. 2. lib. 4. Hæretic. fabul. cap. 10. lib. 5. cap. 9 VI. Synod. act. 11. Photius Cod. 232. in Stephano Gobaro §. 8. &c.

ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΟΣ, Pythagoræ, *Mandragora*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 658.

ἌΝΘΡΩΠΟΣ, *Homo*, *vir*, *virilis sexus*, quomodo *homme* Galli dicimus. Alexander Trallianus, lib. 4. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπου δεῖ ποιεῖν, ἐὰν μάθῃς αὐτὸν διὰ αἱμορροΐδων εἰωθότα αἷμα κενοῦν.

Ανθρωπος, *Famulus*, nostris *homme* Constantinus de Adm. Imp. καὶ πάλιν ὅτε χωρίσουσι τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν, ζηλοῦσι τὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν. Alibi: οὐ καὶ δύρων, μένουσι διὰ ἀνθρώπων αὐτοῦ ὁ Βασιλικὸς ἕνεκα τῶν χελανδίων μένων. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Ποῦ ἐσκόρπισαν οἱ ἄνθρωποί τους, ποῦ ἡ δύναμη ἡ φαμιλία τους.

Utitur etiam Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 7. n. 15.

Ἄνθρωπος, *Vassallus*. Anna Commena, lib. 10. pag. 289. πείθει παραχρῆμα ἄνθρωπον αὐτοῦ γενέσθαι, καὶ τοῖς Λατίνοις συνήθη ὅρκον ἐπομοσάμενον. Pactum Boemundi cum Alexio Imp. apud eandem Annam, lib. 13. ὥστε λίζιον γενέσθαι τοῦ σκήπτρου σου ἄνθρωπον· καὶ ἵνα σαφέστερον εἴποιμι καὶ φανερώτερον, οἰκέτην καὶ ὑποχείριον. ἐπειδὴ καὶ σὺ ὑπὸ τὴν σὴν δεξιὰν ἐμὲ ἕλκειν βεβούλησαι, καὶ ἄνθρωπόν σου ἠθέλησας ποιῆσαι λίζιον. Occurrit rursum infrà, pag. 409. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Homo*.

ΑΝΘΡΩΠΆΚΙ, ἀνθρωπάρι, *Nanus*, *Homuncio*, νάνος, ἀνθρωπάριον, &c. Portius.

ἌΝΘΥΛΛΟΝ, Dioscoridi ἀνθυλλὶς, apud ejus Interpol. cap. 559.

ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ, *Proconsul*. Glossæ Basilio. Ανθύπατος, ὁ σήμερον Δουξ. Eædem Glossæ in Προβιγκιαλιος. Αλλ' ὁ μὲν Ανθύπατος, πάσης τυχὸν ἀνατολῆς. ὁ δὲ Αυγουστάλιος,

γυςάλιος, τοῦ Αἰγύπτου. ὁ δὲ Βικάριος, τοῦ Ποντικοῦ, ἢ ἑτέρου τινὸς κλίματος. Eclogæ Leonis & Conſtantin. Impp. tit. 6. §. 1. τὸ τοῦ ἄρχοντος ὄνομα γενικόν ἐστι, καὶ σημαίνει καὶ ϛρατηγὸν, καὶ Ἀνθύπατον, καὶ πάντας τοὺς Ἐπαρχιῶν διοικητὰς, εἰ καὶ συγκλητικοὶ ὦσιν· τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Ἀνθυπάτου εἰδικόν ἐστι. Apud Euſebium, lib. 8. Hiſt. Eccl. cap. 17. Conſtantinus & Licinius Impp. Ὕπατοι, πατέρες πατρίδος, & Ἀνθύπατοι inſcribuntur. Scribit Socrates, lib. 2. cap. 41. Conſtantinum Imp. Honoratum primum Urbis Conſtantinopol. Præfectum conſtituiſſe, τὴν Ἀνθυπάτων παύσαντα ἀρχὴν, unde colligimus Urbem Conſtantinopol. à Proconſule antea gubernatam, cujus dignitatis meminit Athanaſius in Apologia de fuga ſua ſub init. & Epiſtola ejuſdem Conſtantij Imp. ad Senatum & Pop. Conſtantinopolit. de Themiſtij laudibus, quæ ſic clauditur, *oblata eſt Epiſtola pro Themiſtio clariſſimo Philoſopho, lectáque in Senatu Kal. Sept. Coſſ. Arbetione & Lolliano. Legit autem Iuſtinus Clariſſimus Proconſul*. Sed & Ἀνθυπάτου dignitas obtinuit etiam poſterioribus ſæculis, ſed ferè nomine-tenus, tametſi Ἀνθυπάτοις Provinciarum, maximè in Africa, & Urbium præfecturas iis commendatas ſæpe legamus: Leo Grammaticus, pag. 502. ἐτίμησεν Ῥωμανὸς Ἰωάννην Μυϛικὸν Πατρίκιον Ἀνθύπατον. Continuator Theophanis, lib. 3. num 13. πρῶτον μὲν τῇ τῶν Πατρικίων καὶ τῶν Ἀνθυπάτων τιμήσας ἀξίᾳ. Adde Conſtantinum Porph. in Baſilio, num. 17. edit. Combefiſij, & Scylitzem, pag. 522. Denique Michaël Attaliates, qui ſub Michaële Duca vixit, in Jambis præfixis illius Synopſi juris, inſcribitur

Ὁ Μιχαὴλ Ἀνθύπατος Ἀτταλειάτης.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Anthypatus*.

Ἀνθυπατεία, Dignitas Proconſulis, in Novella 8. Juſtiniani, cap. 1. quæ ϛολὴ τῶν Ἀνθυπάτων dicitur in Nov. 31. cap. 1.

Ἀνθυπατιαναὶ χῶραι, *Proconſulares Provinciæ*, quæ à Proconſulibus regebantur in Africa, quarum ſeriem deſcripſit Jacobus Gotthofredus: qui quidem ſub Præfecti Prætorio Italiæ diſpoſitione erant, quorúmque ſedes ordinaria Carthagine extitit, ut idem pluribus obſervat. Codex Canonum Eccleſiæ Africanæ, initio: καὶ τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις τῆς Ἀνθυπατιανῆς χώρας, & Can. 23. ἐν ταύτῃ τῇ συνόδῳ τοποτηρηταὶ ἐπελέγησαν ἐπίσκοποι Ἀνθυπατιανοὶ πρὸς τὴν Ἀδρυμετικὴν σύνοδον. Vide Novell. 30. Juſtiniani, cap. 1. §. 1. cap. 7. §. 2.

ΑΝΙ͂ΣΑΣΑ, τὸ καλάϛακτον. in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. Vide Καλάϛαλον.

ΑΝΙΣΆΤΟΝ, *Aqua Aniſi*. Alexander Trallianus, lib. 8. cap. 6. καὶ οἰνόμελι, καὶ ἀψινθάτον, καὶ ἀνισάτον, πινόμενα. Occurrit iterum, lib. 9.

Α῎ΝΚΙΟΝ, *Domus*, οἶκος. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 240. ἐὰν γίνεται τὸ μελίσια τὰ ἔνι εἰς τὰ ἄνκια μου πίαν ἔξω, καὶ ἀπλικέβουν εἰς ἄλλα ἄνκια μὲ τὸ ἴδιον τους θέλημαν. Ubi Edit. Veneta, cap. 215. *Sel avien che per aventura le ape, che ſono nelle mie caſſe vanno fora in altrui caſſe di volunta di eſſe, &c.*

ΑΝΝΟΥΜΙ͂ΝΟΣ. Vide Ἀδνούμιον.

Α῎ΝΝΏΝΑ, Ἀννόνα, *Annona, ſtipendium*. Suidas: Ἀννῶνα, Ῥωμαϊκὴ λέξις. Infrà: ἀννωνῶν μετακομιδή, ἡ δὲ λέξις Ῥωμαϊκή. Gloſſ. Gr. Lat. ἀννῶνα, *Salarium*. Alibi: ὁ ἐπὶ τῆς ϛρατιωτικῆς ἀννώνας ἀπαιτητὴς, *Opinator*. Gloſſæ Baſilic. Ἀννῶνα σημαίνει παροχὴν, ἀγορὰν, καὶ τὴν ἐτήσιον διανομήν. Alibi: Ἀννόνα, παροχὴ, ῥόγα· ἔστι δὲ καὶ ἐτησία διανομή. Rurſum: Σακτὸν σιτηρέσιον, βασιλικὴ ἀννῶνα, ἢ δωρεά. Joannes Lydus, lib. de Menſibus in Martio: ubi de voce Ἀννόνα. οὕτω δὲ ταύτας ἐκάλουν, διὰ τὸ κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν ἐπιδίδοσθαι πρὸς τῶν Ῥωμύλου τὴν τροφὴν τοῖς ϛρατιώταις. Procopius in Hiſt. Arcana, pag. 98. 1. Edit. τοῦτό ἐστι τὸ ἄχθος, ὅπερ καλεῖν ἀννωναν νενομήκασιν. Ita emendat Alemannus. Macarius Homil. 26. pag. 349. εἰς τὸ φαινόμενον εἰσι πόλεις λαμβάνουσαι δῶρα καὶ ἀννόνας, &c. Martyrium SS. Timothei & Mauræ, num. 8. ἐγὼ γὰρ ἑνὶ τῶν παρ' ἐμοὶ Ἑκατοντάρχων, τῶν πρὸς δέκα δύο ἀννώνας λαμβανόντων, πρὸς γάμον δίδωμί σε. Ejuſmodi annonas militares intelligit Baſilius Seleucienſis de Vita S. Theclæ, lib. 2. cap. 20. βουλευταὶ μὲν ἤστην ἄμφω, καί τινος δὲ ϛρατιωτικοῦ δαπανήματος κοινωνοί· σῖτος δὲ ἦν, οἶμαι, τὸ δαπάνημα τοῦτο. Chonicon Alexandr p. 678. ἀπέϛειλεν αὐτὸν ἐν πόλει Πλυσιάδι - λαμβάνοντα ἀννωνας καὶ κελλαρικά. Conſtantinus de Admin. Imp. cap. 53. pag. 210. καὶ δίδομεν ὑμῖν πρὸς ἀποτροφὴν ὑμῶν χιλίας ἀννονας, &c. Occurrit in Martyrio S. Eupli apud Metaphraſtem, num. 2. in Novella 130. apud Theophil. Anteceſſ. ad §. ult. de Milit. teſtam. Theophanem. an. 16. Anaſtaſij, Leonem Grammaticum, pag. 476. & apud alios ſcriptores paſſim.

ΑΝΟΙ͂ΞΙΑ, *Templi apertio*: cùm ſcilicet Eccleſiaſtico ritu conſecratum primùm aperitur. Quippe, ut eſt in Euchologio Barberino, apud Goarum pag. 846. Epiſcopus ſacras deferens reliquias, (quæ in æde alia ſacra depoſitæ fuerant) cum reliquo clero initâ proceſſione, ad Eccleſiæ Narthecem accedit: καὶ ὅτε εἰσέλθῃ εἰς τὸν Νάρθηκα, καὶ παραϛῇ τῷ πυλῶνι τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, tum ἄρχονται οἱ ψάλται τὸ τροπάριον, Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, &c. καὶ εἶθ', οὕτως ἀνοίγονται οἱ πυλῶνες, καὶ εἰσέρχεται σὺν παντὶ τῷ λαῷ. Ab hoc igitur ritu, Ἀνοίξια dicta. Balſamon in Reſponſo 13. & Scholion ad Canonum Epitomen in jure Græco-Rom. ex Novella Leonis: ἱερουργήσας ἢ βαπτίσας εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ καθιερωθέντα δι' ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τοῦ συνήθους ἐνθρονιασμοῦ, &c. Idem Balſamon Reſp. 38. διαφορὰ μεγάλη ἐστὶν ἐκκλησιῶν καθιερωθεισῶν διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ ἐνθρονισμοῦ, χρίσματός τε ἁγίου μύρου, καὶ ἀποθέσεως λειψάνων ἁγίων μαρτυρικῶν, καὶ τῶν μὴ οὕτως ἁγιασθεισῶν, &c. Theophanes an. 25. Juſtiniani, γεγόνασι τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εἰρήνης πέραν ἐν Συκαῖς. Mox, ubi de Patriarchis Conſtant. & Alexandrino: καὶ ἦλθον ἕως τοῦ περάματος, καὶ ἐπέρασαν, καὶ ὑπήντησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἤνοιξαν τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης. Anonymus de Templo S. Sophiæ: καὶ τῇ ἐπαύριον τὰ ἀνοίξια τοῦ ναοῦ, &c.

Ἄνοιξις ἐκκλησίας, *Reconciliatio Eccleſiæ*, de qua voce egimus in Gloſſ. Med. Lat. deſcribitur in Euchologio, pag. 618. εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ἐκκλησίας ἀπὸ αἱρετικῶν βεβηλωθείσης, quæ eſt Taraſij Patr. Conſtantinop. & pag. 620. alia εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ βεβηλωθέντος ὑπὸ ἐθνῶν, ἀλλὰ δὲ καὶ αἱρετικῶν. Et pag. 621. alia εὐχὴ λεγομένη ἐν τῇ εἰσόδῳ, πρὸ τῆς συνήθους ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ, ἐν ᾧ συνέβη θανεῖν ἄνθρωπον βιαίως.

Ἀνοίξεις τῶν δημοσίων λουτρῶν, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 23. p. 236. οὕτω δὲ νόησον, χάριν τοῦ ἐπιδεῖξαι, ἤτοι προθεῖναι ὅπερ ἐπὶ τῶν πανηγύρεων καὶ προελεύσεων εἴωθε γίνεσθαι, καὶ τῶν ἀνοίξεων τῶν δημοσίων λουτρῶν. Adde pag. 276. Vide Ἐγκαίνια.

Α῎ΝΟΙΞΙΣ, *Ver*, ἔαρ, cùm annus aperitur. Alypius Monach. in Geopon. c. 26. κεντρόνεται-καὶ οὐ μόνον τὴν ἄνοιξιν, ὡς τὰ ἄλλα δένδρα, ἀλλὰ καὶ τὸ θέρος ἕως τὸν Σεπτέμβριον.

ΑΝΌΜΟΙΟΙ, Acaciani, & Eunomiani, διὰ τὴν πολλὴν ἀναίδειαν τῆς αὐτῶν βλασφημίας παρὰ πᾶσιν ἐκλήθησαν, inquit S. Athanaſius de Synodo Arimin. p. 907. & ex eo Socrates, lib. 2. Hiſt. cap. 45. Vide S. Baſil. Epiſt. 41. initio, 64. 391. Epiphan. Hæreſ. 76. Chryſoſt. orat. 6. ad Anomœos, Socrat. lib. 3. cap. 25. Sozomen. lib. 4. cap. 14. 28. lib. 6. cap. 26.

cap.26. Photium in Bibl. Cod. 102. Nicetam lib. 5. Thes. orth. fid. cap. 22. &c.

ΑΝΟΜΥ'ΚΤΙΣ, Nomocanon Cotelerianus, num.94. πρεσβύτερος κυλλὸς, ἢ λωβὸς, ἢ κωφὸς, ἢ πηρὸς, ἢ τυφλὸς, ἢ ἀνομύκτις, παυσάσθω. Ubi vir doctissimus αἱμομύκτης restituit. Malim hîc intelligi virum *absque naso*, vel *simum*, cujus nares ἄνω, *sursum* tendunt. Nam hæc vitium in corpore duntaxat spectant.

Α'ΝΟΣΤΟΣ, *Inelegans*, *illepidus*, *inficetus*, ἄκομψος, ἄμουσος. Ἀνοσιὰ, *injucunditas*, *insulsitas*, ἀηδία, ἀπειροκαλία. Ἀνοστὰ, *ineleganter*, *insulsè*, ἀμούσως, ἀκόμψως.

ΑΝΟΥΦΙ', Ægyptiis, *Gramen*, apud Interpol. Dioscorid. c.612.

ΑΝΟΥΧΑ, *Cuminum Æthiopicum*. Glossæ MSS. Jatricæ ex Cod. Reg. 190. Ἀνοῦχα, τὸ καρναβάδιν. Vide in Καρναβάδιν.

ΑΝΣΑΝΑ'Φ, Afris, *Buglossum*, apud Interpol. Dioscor. c.710.

Α'ΝΤΑ. Vide in Ἄντζα.

Α'ΝΤΑΛΙ, & Τένταλι, quid sint apud Myrepsum, sect. 3. de unguentis, cap. 42. docet utcunque Matthæus Silvaticus: *Antali, sunt ossa facta sicut dentali, utcunque majora, sed non habent superficiem levem sicut dentali, sed virgulatam & totam albam: oriuntur sicut & illi, & eandem habent virtutem. Ponuntur in antidot. Gal. in unguento Citrino, quod interpretatur unguentum de Citro.* Rursum alio loco: *Dentales, Dantali, amenti dulces, sunt ossa satis alba, & sunt sicut Canini Dentes, sed longiores, & intus perforati, & inanes. Oriuntur in cavernis Lapidum existentium in profundo maris. Frigida sunt & sicca, & ponuntur in antidotario Galeni in unguento Citrino, quod interpretatur unguentum de Citro.*

Α'ΝΤΑ'ΜΑ, *Unà*, *simul*. Glossæ Græcobarb. ἄμιπποι, δύο ἵπποι συνεζευγμένοι, δύο ἄλογα ζεμένα ἀντάμα. Ἀντάμα σου, *tecum*. Ἀντάμα του, *cum illo*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἐπαρεκάλει νὰ σταθῆ ἀντάμα του, passim.

ΑΝΤΑΡΑΙ'ΑΙ. Scholiastes Oppiani, lib. 1. Halieut. v.227. πρότονα, τὰ τῆς ἱστοῦ σχοινία. πείσματα, δι' ὧν τὸ πλοῖον κρατεῖται, ἐπὰν τῷ λιμένι προσπελάσῃ· κάλωες δὲ τὰ ἄρπενα, (f. ἄρμενα,) τὰ λεγόμενα ἀνταραῖαι. Frustra emendat vir doctus pro κάλωες οἱ δέ. Sunt enim κάλωες, *funes* seu *rudentes* quibus vela contrahuntur vel demittuntur, ac proinde vox ἀνταραῖαι idem sonat, non verò *velum*, uti contendit: *antarij funes* apud Vitruvium. Fefellit verò Meursium vox ἄρμενον, quæ non semper velum significat, sed πάντα τὰ ἐπιτήδεια ad aliquid, quâ notione & κάλωες sunt ἄρμενα.

ΑΝΤΑ'ΡΤΗΣ, *Rebellis*, *Rebellio*, in Glossis Lat. Gr. & Græcolat. Hesychius: Ἀντάρτης, τύραννος, ἀντιβαίνων βασιλεῖ. Lexicon MS. Cyrilli: Νεωτεροποιὸς, ἀντάρτης, τύραννος. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 53. καὶ τῆς ἰδίων τόπων ἀρχοντικῇ στερῆσαι ὡς ἀντάρτας δυνατεία. Ἀντάρτης τῆς Τελάδος, quidam Amantius dicitur in Concilio Constantinopol. sub Mena act. 5. Asterius Homil. 2. in Psalm. V. ὁ ἄνω ἀντάρτης, κάτω ἀντίδικος τῆς νύμφης σου γέγονεν. Occurrit passim, apud Chrysostomum III. Theophylactum ad cap. 21. Matthæi, ad cap. 18. Joan. Theophanem an. 26. Constantis, Anonymum Combefisianum in Leone Philosophi n.26. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Antarta*.

Α'ντάρτος, apud Alexandrum Monachum de invent. S. Crucis, p.1109.

Ἀνταρσία, *Rebellio*, seu *Rebellatio*, ut est in Gloss. Gr. Lat. *Crimen perduellionis*, Cujacio in Præfat. ad lib. 60. Basilic. Theophanes an. 6. Phocæ: ἤκουεν γὰρ μελετωμένην ἐν Ἀφρικῇ κατὰ Φωκᾶ ἀνταρσίαν. Utitur etiam an. 5. Justiniani, ut & Nicetas in Isaacio, lib. 3. n. 2. Georgius Acropolita in Chron. cap. 23. & Interpres Basilic. lib. 45. tit. 2.

Ἀντάρα, pro Ἀνταρσία, vel Ἀνταρμὸς, *Antarium*, in Gloss. Lat. Gr. Anonymus de Nuptiis Thesei, lib. 8.

Ἂν ἡ σκληρία μου, καὶ ὁ θυμὸς, ἀντάρα, καὶ τὸ κρότος.

Infrà:

Τότε μόνον μὲ ταραχῇ, καὶ μὲ μεγάλη ἀντάρα, &c.

Rursum:

Ἀντάρα γὰρ ἀκοὺς πολλὴ μὲ ταραχὴ μεγάλη.

Ἀνταρεύειν, *Rebellare*: Ἀνταίρειν, apud Theophan. an. 1. Phocæ. Idem Anonymus, lib. 9.

Ὡς ἴδα ἐγὼ σήμερον τὸ πῶς ἀνταρεύθη.

ΑΝΤΕΓΚΥ'ΚΛΙΑ. Vide in Ἐγκύκλια.

Α'ΝΤΕΛΙ'ΝΗ, *Antelena*. Glossæ Græc. Lat. στηθιστὴρ, *Antellina*. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. μικρὰ τυφία κατὰ τῶν ὀπισθελίνων καὶ ἀντελίνων τῶν ἵππων. Ὀμπροσέλινα, *Pettorale di cavallo*, Hieronymo Germano. Vide in ὄμπρος.

Ἀντελινομπροστέλλιον, Anonymus de Nuptiis Thesei, lib. 6.

Η σέλα του ὁλόχρυση, κιόλο τὸ σαλιβάρη,
Τ' ἀντελλινομπροστέλλινα μὲ τὸ μαργαριτάρη.

Ἀλογοτζιπλοντέλιντος, *Cujus equus habet tres Antelenas*. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Ἀλογοτζιπλοντέλιντος καὶ παχυμυλαφάτος.

ΑΝΤΕ'ΛΛΟΓΟΣ, *Compensatio*, in Gloss. Gr. Lat. Ἀντελλογίζειν, *compensare*. Voces I C. Græcor. Vide lib. 24. Basilic. tit. 10. Theophilum, Harmenopul. &c. Paulus in Epist. ad Philemon. 18. εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει. Glossæ Græc. Lat. *compensat*, ἀντελλογεῖ. *Compensatio*, Ἀνθυπολογισμὸς, Ἀντελλογισμὸς. Ita etiam in Lat. Gr. Vide Suidam in Ἀντάλλαγον.

ΑΝΤΕΜΩ'ΝΗ, *Argemone*, apud Interpol. Dioscor. cap. 396.

ΑΝΤΕΜΟ'ΝΙΟΝ, *Antimonium*. Cod. MS. Reg. 618. fol. 287. καὶ χωνεύσας ἐμοῦ ἐν τῷ χωνίῳ, καὶ τῶν ἀντεμόνιον.

ΑΝΤΕ'ΝΑ, *Antenna*, καρχήσιον.

ΑΝΤΕΝΑΓΩΓΗ', *Reconventio*. Est enim ἐναγωγὴ, *conventio*. Basilic. tom. 1. p. 418.

ΑΝΤΕΝΕ'ΧΥΡΟΝ, *Obses*. Ἀντενεχυριάζω, *Repignero*, in Gloss. Gr. Lat. voces I C. de quibus etiam Salmasius de Usur.

ΑΝΤΕΠΙΦΟΡΑ', Ἐξ ἀντεπιφορᾶς ὀμνύειν, *relatum jusjurandum præstare*, in Basilic.

Α'ΝΤΕΡΗΣ. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν κασσίτεραν, καὶ ἄνθερης, καὶ βολάνιν ἐν ᾧ πράσινα, βάφουν. Mox: ῥίνισμα χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου, καὶ ἄντερης, καὶ χάτλης ἐλχαρκοῦς, καὶ λεμόσας, ἄλειφε, καὶ τῶν γεράνιον. In Lexico Chymico Rulandi, *Anthera*, est *extractio medicinæ de hiacynthis*, *item medium illud flavum, quod in floribus liliorum, & similibus reperitur*. Vide Matth. Silvaticum in *Anthora*, & infrà in χαντέρη.

Α'ΝΤΕΡΟΝ, Ἄντερα, *Intestinum*, *intestina*, ἔντερον, τὰ ἔντερα. Glossæ Græcobarb. Ἔντερα, ἀκρῶα, ἢ ἄντερα. Rursum: αἱ ἄκραι τῶν ἐντέρων, αἱ ἄκρες τῶν ἀντέρων.

Α'ΝΤΖΑ, Ἄνζα, Ἄντα, *Pars exterior cruris tumida & nervosa*, Gallis *Anche*. Hypatus MS. de partibus corporis humani: Ἀντικνήμιον, ἢ ἄντζα. Georgius Sanginatius MS. de iisdem partib.

Ἐπιγουνίδες, ἄντζαι δὲ, γαστροκνήμιον πάλαι.

Laonicus Cretensis in Batrachom. Κνήμισιν, τῶν ἄντζαις. Rursum: Κνήμας ἐκάλυπτον, τὰς ἄντζας ἔκρυπτον. Canonicon Mathematicum adespoton: ἢ ἄντζα κεφαλὴν

φαλλὼ ἂν συνοδεύσεις. Rursum: ἡ ἄντζα ἐὰν ὁμιλεῖς, ἐνδέξιος.

Ἀντζίον. Astrampsychus in cælo Pythagor. MS. ἀπὸ τῆ σώματος τὰ ἀντζία.

Ἄνζα. Eustathius ad Iliad. π. ἔνθα ὅρα, ὅτι μυὼν ἡ γαστρονομία ἐστὶν, ἣν ἡ τῶν πολλῶν γλῶσσα ἄνζαν φησὶ, συγκειμένη ἐκ νεύρων πολλῶν, καὶ συνεστραμμένων σαρκῶν.

Ἄντα. Idem Eustathius, pag. 1326. κώλην λέγει τὴν ἀγκύλην, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τὴν ἐπὶ τὰς ἰγνύας, ἣν τινες ἄντας, ἢ ἄνζαν φασί.

Ἀντζοκοπεῖν, idem quod νευροκοπεῖν apud Zonaram & Cedrenum in Rhinotmeto. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 42. ἐκεῖ δὲ ἦν ἕως τότε ἡ ἀλλαγὴ τῶν κεντύρων, καθ' ὃν τόπον ἠντζοκόπησε τὰ κένυρα. Mox: ἔστησεν ἐκεῖσε δύο ἵππους κενδύρους ἀντζοκοπημένους. Anonymus Valesianus in Constantino M. *summâ festinatione veredis post se truncatis Alpes transgressus, ad Patrem Constantium venit.*

ΑΝΤΖΑΡΟΥΤ. Vide in Ἀζαρὸτ.

ἈΝΤΖΙΜΙΆ, *Similago cocta cum melle.* Glossæ Græcobarb. Ἀμόρα, σεμίδαλις ἑφθὴ σὺν μέλιτι, σεμιδάλιν ὀφθὸν μὲ τὸ μέλιν, ἀντζιμία.

ΑΝΤΖΙΤΟΆΙ, vox ignotæ significationis Fuchsio apud Myrepsum sect. 8. cap. 113.

ΑΝΘΗΛΙΟΝ, *Corium quod ambit oculos equi.* Eustathius in Homer. Ἐνώπιον, Μετώπιον, ἔτι δὲ καὶ παρώπιον, καὶ ἀνθήλιον· τὸ δὲ ἦν δέρμα περὶ τὰς ὄψεις τῶν ἵππων, ὥς φησιν Αἴλιος Διονύσιος, ὅπερ οἱ θεωρικοὶ παρώπιον λέγουσι.

ΑΝΤΙΒΑΔΙΑΖΕΙΝ. Vide in Βάδιον.

ἈΝΤΊΒΟΛΙΝ, *Codex.* Scholion in Epigrammata Græca: εἰς τὸ ἀντίβολιν οὐ κεῖται τῆ Κυροῦ Μιχαὴλ, πόθεν οὖν ἐγράφη, οὐκ οἶδα.

ΑΝΤΊΓΟΡΔΑ, σύμφωνα, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Sed leg. ἀντίχορδα.

ἈΝΤΙΓΡΑΦΗ', *Rescriptum, jussio Principis.* Glossæ Basilic. Ἀντιγραφὴ, λέγεται ἡ βασιλικὴ πρόσταξις, διὰ τὸ ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἐκ προηγουμένων ἀναφορῶν γίνεσθαι τὰς βασιλικὰς προσταγάς. Vide Basilic. Harmenopulum, lib. 1. tit. 4. §. 68. tit. 10. §. 10. tit. 11. §. 10. &c.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΙ'Σ, *Magistri Scriniorum.* Scholiastes Juliani Antecess. cap. 64. *Quatuor sunt scrinia, Palatinum, quod dicitur Libellorum, secundum Memoriæ, tertium Dispositionum, quartum Epistolarum: unde & quatuor Antigrafei sunt.* Vide Henric. Valesium ad Socrat. lib. 5. cap. 25. & Gloss. med. Lat. in *Antigraphus.*

ΑΝΤΙΒΑΛΜΟ'Σ, *Oppositio*, Ἀντίθεσις, Εναντίωσις.

ἈΝΤΊΒΙΒΛΟΣ, *Libellus responsionis*, quo scilicet reus subscribit se libellum conventionis, βιβλίον, sive exemplum ejus accepisse, & quo die acceperit, quæ subscriptio fit ex adverso libelli, ex Opistographo. Ita Cujacius ad Nov. 53. Justiniani, cap. 3. §. 1. δεχόμενος δὲ αὐτὸ τὸ βιβλίον, μόνης προσωπικῆς ἐγγύης παρ' αὐτῷ διδομένης, καὶ τῆς συνηθείων κατὰ τὴν θείαν ἡμῶν παρεχομένων διάταξιν, ὑπογράφειν τῷ καλουμένῳ ἀντιβίβλῳ, δηλοῦντα καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν αὐτῷ τὸ βιβλίον ἐπιδίδοται, ἵνα μὴ καὶ περὶ τοῦτο τέχνη τις γένηται.

ἈΝΤΊΔΙΚΟΣ, *Adversarius.* in Basil. & in Gloss. Gr. Lat.

ΑΝΤΙΔΙΚΟΜΑΡΙΑΝΙ'ΤΑΙ, Hæretici Arabes qui Mariam post Christum natum viro suo commixtam asserebant, de quibus Epiphanius, Facundus Hermianensis, lib. 8. c. 7. Sexta Synod. act. 11. Chronicon Alexandrin. p. 482. & Synaxarium Callisti in Pentecostario γ. 6. v.

ΑΝΤΊΔΙΟΝ, *Herba*, de qua Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 95.

ΑΝΤΊΔΩΡΟΝ. Vide in Δῶρον.

ἈΝΤΙΚΆΝΘΑΡΟΝ, Lilium silvestre, ἡμεροκαλλὶς, apud Interpol. Dioscor. cap. 543.

ΑΝΤΙΚΆΝΘΑΡΟΣ, locus Alexandriæ, non navis species, ut vult Dionysius Gottofredus. Sic autem appellatus videtur, quod Κανθάρῳ, Balneo sic appellato, ex situ opponeretur vel quòd eo amoto, illius vice esset. Theophanes an. 33. Theodosij Junioris: τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Κάνθαρος, τὸ βαλανεῖον, ἐπληρώθη. Justinianus in edicto 13. cap. 13. cap. 15. τετρακοσίους μὲν ἐννενήκοντα δύο χρυσοῦς τοῖς δημοσίοις βαλανείοις τῆς αὐτῆς πόλεως, τετρακοσίους δὲ ἑννεακαίδεκα τῷ καλουμένῳ Ἀντικανθάρῳ. & cap. 16. τῇ γὰρ τῶν δημοσίων βαλανείων ἐκκαύσει, καὶ τῷ ἀντικανθάρῳ τοῖς δημοσίοις ναύλοις, ἐξ ἑτέρων αἰτιῶν ἀπογραφὴ τῷ δὲ τῷ θείῳ νόμῳ δηλοῦται. Idem Theophanes an. 18. Anastasij Dicori: καὶ ἔστησαν οἱ Ἀλεξανδρεῖς στήλην τῆ βασιλέως ἐν τῷ Ἀντικανθάρῳ.

ΑΝΤΙΚΕ'ΝΩΜΑ. Unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ἈΝΤΙΚΈΝΣΩΡ, *Antecessor*, ὁ τοὺς νόμους μεμαθηκὼς, Hesychio, qualis fuit Julianus ille Ἀντικένσωρ, cujus duo habentur epigrammata, lib. 2. Anthol. p. 133. 141. Edit. Henr. Stephani, Ἀντικένσωρ Thalelæus, apud Michaëlem Attaliatam in Synopsi pragmat. & Theophilus Antecessor, cujus extat Paraphrasis Institut. Justiniani. Habetur inter Nili Monachi Epistolas, 192. lib. 1. inscripta Aglaio Ἀντικήνσορι, ex qua Philosophiam docuisse potest colligi.

Ἀντικένσωρ scriba & actuarius definitur in Glossis Basilic. Ἀντικεσόρις, ἀντιγραφεύς. Rursum: Ἀντικένσωρ, ἀντιγραφεὺς διαθήκης.

Ἀντικένσωρες, apud Tacticos, dicuntur *qui exercitus antecedunt, & loca idonea ad constituenda castra* investigant. Aliter verò hanc vocem usurpavere veteres, nempe pro iis quos Cæsar, lib. 1. de Bello Gallico vocat, nos verò *avantcoureurs* appellamus. Ita Hirtius de Bello Africano, c. 12. *per speculatores & Antecessores Equites nuntiatur ei.* Glossæ vett. *Antecessor*, προηγούμενος. *Antecessus*, ἔμπροσθεν βαδίζων. Mauricius, lib. 1. cap. 3. Ἀντικένσωρες δὲ λέγονται, οἱ προλαμβάνοντες ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις καὶ τὰς ἐπιτηδείας ὁδοὺς, καὶ τοὺς τόπους τοὺς πρὸς τὴν τῶν ἀπλήκτων ποίησιν ἀνερευνῶντες καὶ καλανοῦντες. Leo in Tact. c. 4. §. 23. Ἀντικένσωρας δὲ ἄλλους τινὰς ἔλεγον οἱ παλαιοὶ Ῥωμαῖοι, οὓς, ὡς οἶμαι, τοῖς νῦν Μινσάτορσι συντάσσοντες, ἰδίως οὐκ ὀνομάζουσιν, ἤτοι δὲ, &c. ut apud Mauricium. Idem Mauricius, lib. 1. cap. 9. τὰ αὐτὰ δὲ ποιεῖν καὶ τοὺς ἀντικένσωρας, τοὺς ὀφείλοντας τὰ τῶν ὑδάτων, καὶ τῆς νομῆς χρῆσιν καταμανθάνειν. Infrà: Χρὴ ἐν ταῖς τῶν ποταμῶν διαβάσεσιν, ἢ ἄλλων δυσχερῶν χωρίων ἀγνώστων τοὺς ἀντικένσωρας προλαμβάνειν, καὶ δοκιμάσαντας πρότερον τοὺς τόπους ἀπαγγέλλειν τῷ στρατηγῷ τὰ τῶν τόπων, καὶ προφυλάττεσθαι τὴν διάβασιν διὰ τῶν ἐπιτηδείων ἀρχόντων. Iidem *Præparatores* dicti. Idem Mauricius, lib. 2. cap. 11. πρὸς τούτοις δεῖ καὶ τοὺς μίνσωρας τούτους εἶναι τοὺς ὀφείλοντας μετὰ τῶν ἀντικενσόρων προλαμβάνειν, καὶ τὰ ἄπληκτα μετρεῖν· πρὸς τούτοις δεῖ ἀφορίζειν καὶ ἀντικένσωρας, ἤτοι πρεπάτωρας (sic etiam apud Rigalt.) τούτους τοὺς ὀφείλοντας προλαμβάνειν, καὶ τὰς ὁδοὺς προγινώσκειν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄπληκτα ὁδηγεῖν τὸν στρατόν. Denique lib. 7. cap. 17. χρὴ ἀντικένσωρας δύο ἐπιλέγεσθαι τοὺς ὀφείλοντας τὰς ὁδοὺς προερευνᾷν. Adde Leonis Tactica, cap. 9. §. 11. cap. 12. §. 81. 83. cap. 20. §. 174. & Salmasium de Militia, pag. 38.

ΑΝΤΙΚΈΦΑΛΟΝ, *Occiput.* Orneosophium, pag. 250.

pag.250. σχίζον τὰ κανθηρὰ τῆς ὄρνεως, καὶ βάλε θηλικὴν. εἶτα καῦσον αὐτὸ εἰς ἀντικέφαλον μετὰ μεγάλης προσοχῆς, διὰ τὸ μύελον.

ΑΝΤΊΚΛΕΙΘΡΟΝ, *Adulterina clavis*, in Gloſſ. Gr.Lat.

ΑΝΤΊΚΡΥΤΟΣ, *Oppoſitus*. Ἀντικρυτὰ, *è regione*, ἀντικρύ.

ΑΝΤΙΚΎΡΙΟΣ, *Vicedominus*, apud Interpretem Græc.Concilij Lateranenſis, cap.45.& alibi. Vide Gloſſ. Med. Lat. in *Vicedominus*.

ΑΝΤΙΛΑΛΙΆ, Ἀντιλαλισμὸς, *Echo*, Ἠχώ.

ΑΝΤΙΛΗΠΤΗΚΟΝ, σπόγγος, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ, *ſpongia*, ſic dicta quòd attrahat & humida aſpiret.

ΑΝΤΙΜΆΧΕΣΘΑΙ, *Excipere*. Harmenopul. lib.1. tit.9. §.23.

ΑΝΤΙΜΕΎΕΙΝ, *Compenſare*, Ἀνταμείβειν. Ἀντίμευσις, Ἀντίμεψις, *Compenſatio*, *Merces*. Ἀντάμειψις. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀπέχουσιν ἀντίμευσιν σέτινος χέρια μέλων.

Alibi:

Δὲν χάνεις ὁ γιατὸ καλὸν ἀντίμεψιν ποτέ σου.

ἈΝΤΊΜΙΜΟΝ, *Ocimaſtrum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.610.

ΑΝΤΊΜΙΟΝ, Ἀντίμινον, *Mandragora*, apud Interpol. Dioſcor. c.658.

ΑΝΤΙΜΊΝΣΙΟΝ, in Gloſſis MSS. Reg.Cod. 2062. & apud Suidam & Phavorinum, παρὰ Ῥωμαίοις τράπεζα πρὸ τοῦ δικαστηρίου κειμένη appellatur. At quæ fuerit hæc menſa, doceant alij.

Ἀντιμίνσια verò, ſequioribus Græcis, appellantur ſegmenta Panni vel Mappæ, quæ ſacræ menſæ inſternitur in die Encæniorum ædis ſacræ: quæ precibus & ritu Eccleſiaſtico conſecrata, in varias partes diſcinditur, quæ *altarium*, uti Latini vocant, *Portatilium* vicem præſtant, adeò ut abſque iis in Oratoriorum aut aliarum ædium ſacrarum Menſis non conſecratis, abſque ejuſmodi Antimenſiis, ſacras liturgias peragere non liceat. Totum hunc ritum illuſtrat inprimis Manuel Charitopulus Patr. Conſtantinop. lib. 3. Juris orient. pag. 239. ἀντιμίνσια ἴσμεν γινόμενα, ἐπὰν ὁ Ἀρχιερεὺς δι' ἑαυτοῦ ἐνεργήσῃ τὸν ἐγκαινισμὸν, καὶ ἐκ τοῦ πανίου ὑποστρωθέντος καὶ περιειληθέντος τὴν τράπεζαν, εἰς βραχέα τεμνομένου καὶ γραφομένου, τοῖς ἱερεῦσι δίδοσθαι καὶ ἄνευ τούτων μὴ δύνασθαι ἱερουργεῖν. ἔνθα οὖν ἐστὶ τούτων ἔνδεια, τί δεῖ πραχθῆναι, ἵνα μὴ μένωσιν οἱ ἱερεῖς ἄνευ ἱερουργιῶν; τὰ ἀντιμίνσια οὐκ εἰς πάσας ἀνάγκη κεῖσθαι τὰς ἁγίας τραπέζας. ἀλλ' εἰς ἃς οὐ γνώριμόν ἐστιν εἴτε καθιερωμέναι εἰσὶν εἴτ' οὔ. τὰ γὰρ ἀντιμίνσια καθιερωμένων ἁγίων τραπεζῶν τόπον ἔχουσι. καὶ ἔνθα εἰσὶ γνώριμοι καθιερωμέναι τράπεζαι, οὐ χρεία ἀντιμινσίων ἐκεῖ. Et Balſamon ad Can. 31. Concilij VI. διὰ τοῦτο γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἐπενοήθησαν καὶ τὰ ἀντιμίνσια, καὶ γίνονται παρὰ τῶν κατὰ χώραν ἀρχιερέων, καθ' ὃν καιρὸν ποιοῦσιν ἐνθρονιασμὸν ἐκκλησίας, ἐφ' ᾧ τίθεσθαι αὐτὰ εἰς τὰς ἁγίας τραπέζας τῶν εὐκτηρίων, καὶ λογιζομένων μίνσων τῆς ἁγίας τραπέζας, ἤγουν τοῦ ἐνθρονιασμοῦ, τῶν ἀνοιξίων, καὶ τῶν ἐγκαινίων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἀναφέρεσθαι τὸ κατ' ἐπιτροπὴν ἐπισκοπικὴν γίνεσθαι ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τὴν ἱερουργίαν. Ubi, ut & apud Manuëlem Patr. Conſtantinopolit. Ἀντιμίνσια dicuntur γράφεσθαι, *ſcribi*, id eſt, *ſignari*, Crucis ſcilicet ſigno in iis inſcripto. Id autem muneris fuit Ἄρχοντος τῶν ἐκκλησιῶν, qui ut eſt in Catalogo Officialium Eccleſiæ Conſtantinopolit. ex Cod. Allatiano & Medoniano, γράφει τὰ ἀντιμίνσια καὶ τὰ σταυροπήγια. Ea verò licèt ſecundum Balſamonem à locorum Antiſtitibus conſecrentur, poſſunt tamen in alias Provincias mitti, quemadmodum ſacrum Chriſma. Nicephorus Patr. Conſtantinopolit. τὰ ἀντιμίνσια; ἔνθα ἂν χρεία γένηται τούτων, ἀκολούθως παραπέμπονται, καὶ οὐ περιγράφονται ἐν τῇδε τῇ ἐνορίᾳ, ἢ ἐκείνῃ, ἀλλὰ καὶ ὑπέρεια γίνονται κατὰ καὶ τὸ θεῖον μύρον. Ponitur autem Ἀντιμίνσιον in ipſa menſa ſacra, & ſub linteo quod Κατασάρκα vocant, quòd illud ſit quod menſam ipſam primum tangat, uti eſt in Typico S. Sabæ, cap.41. vel potiùs ſupra Κατασάρκα, ut eſt in Euchologio, uti in hac voce docemus. Igitur apud Græcos in Oratoriis non dedicatis, immò in ædiculis navium Pietati deſtinatis, ſed & in campis aut deſertis, ſi neceſſitas id poſtulet, cum Antimenſiis ſacra peragere licuit. Balſamon in Reſp. 13. ὁ μετὰ ἀντιμινσίου ἱερουργήσας, ἢ βαπτίσας εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ ἱερωθέντα διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τοῦ συνήθους ἐνθρονισμοῦ, οὐ προκειμαλισθείη ὡς παραβάτης κανόνων καὶ ἀδιάφορος· οὕτω γὰρ καὶ οἱ μετὰ τῶν αὐτοκρατόρων ἑπόμενοι κληρικοὶ εἰς πεδιάδας ἐρήμους ἱερουργεῖν δεδικαίωνται, κατὰ μόνον τὸ εἰς ἐκκλησίαν ἀφορισθὲν βαμβίκινον οἰκισκάριον, Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini, ſect. 11. cap. 4. ἐλειτουργήσαμεν γὰρ εἰς ἡμέτερον ἀντιμίνσιον, καὶ εἰς ἡμέτερα ἱερὰ σκεύη. Abſque igitur Antiminſiis non licet ſacra facere. Joan. Epiſcopus Citri in Reſp. lib.5 Juris Græco-Rom. οὐδὲν ἔξεστιν ἐν ἀκαθιερώτῳ ναῷ χωρὶς ἀντιμινσίου ἱερουργίαν γίνεσθαι ποτέ. Qui ſecus ageret Sacerdos, ἐπιτιμίῳ ſubjiciebatur. Nomocanon Cotelerianus, num. 72. ἱερεὺς χωρὶς ἀντιμινσίου λειτουργήσας, ποιείτω μετανοίας σ'. Deſcribitur in Euchologio, pag. 648. τάξις γινομένη ἐπὶ καθιερώσει τῶν ἀντιμινσίων, quam particularem ea conſecrandi ritum ſpectare putat Goarus, extra ſcilicet ἐγκαινίων ceremonias. Peculiares verò ij ritûs recenſentur: nam τῶν ἱερέων ἐπιτιθέντων τῇ τραπέζῃ τὰ ἀντιμίνσια, τούτοις ἐν τῷ οἰνάνθης τὸ ἀρκοῦν τρὶς ὁ ἀρχιερεὺς ἐπιχέει, dum dicitur *Aſperges me hyſſopo*, &c. εἶτα λαμβάνων τὸ ἅγιον τοῦ μεγάλου μύρου, ποιεῖ δι' αὐτοῦ σταυροὺς τρεῖς, μέσον ἕνα, καὶ ἑκατέρωθεν δύο. Deinde poſt exactas aliquot orationes, προσαγομένων τῶν λειψάνων καὶ ἐμβαλλομένων τῇ κηρομαστίχῃ, ἐπιχέει τούτοις ὁ Ἀρχιερεὺς μύρον· καὶ ἐνθέμενος αὐτὰ ὄπισθεν τοῦ ἀντιμινσίου, ἐν τῇ ἑτοιμασθείσῃ θήκῃ, ἀσφαλισάμενος καλῶς, εὔχεται τὴν εὐχὴν, &c. Ita igitur conſecratum ἀντιμίνσιον, ſi lotum per ignorantiam fuerit, ſanctificationem non deponit. Nicephorus Patr. Conſtantinopolit. ἐὰν κατὰ ἄγνοιαν πλυθῇ ἀντιμίνσιον οὐκ ἀποτίθεται τὸν ἁγιασμὸν, οὐδὲ βέβηλον γίνεται. Similia habentur in Canonibus ejuſdem Niceph. (ubi perperam Edit. πληθωτῇ) & in Nomocanone Coteleriano, num. 443. Enimverò cùm conſecratur Eccleſia & dedicatur, atque adeò ipſa menſa ſacra, ei imponitur *Antimenſium*, quo illa etiam ſubinde ἐκμάσσεται, *expurgatur*: Exhinc μέχρις συμπληρώσεως ἡμερῶν ἑπτὰ, καθ' ἑκάστην ἐν τῷ τοιούτῳ ναῷ λειτουργία τελεῖται, τῶν ἀντιμινσίων ὑποκειμένων, τῷ τῆς ἁγίας τραπέζης ἁπλώματι. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην, αἴρονται τὰ ἀντιμίνσια, καὶ λοιπὸν ἱερουργία καὶ χωρὶς ἀντιμινσίων γίνεται ἐν τούτῳ, διὰ τὸ εἶναι καθιερωμένον. Ita in Officio dedicationis templi, pag.837. 838. 844.

Ἀντιμίνσια, præterea appellantur menſæ aliæ, præter eam in quâ ſacra myſteria peraguntur, Antiminſio ob religionem tectæ, ad reponenda ſacra Eccleſiæ miniſteria, tametſi in iis ſacrificium non peragatur: quomodo apud Latinos, *corporale*, cùm ſacrum Sacramentum deponitur: unde Hieron. Germanus, Κορπορᾶλι, ἀντιμίνσιον interpretatur. Euchologium, ubi de Imperatoris inauguratione, pag. 926. καὶ εἰ μὲν γυνὴ ἐστὶν ἡ στεφομένη, στέφεται καὶ εἰς τὸ Αὐγουστάλιον εἰς τὸ Ἀντιμίνσιον. Quò ſpectant iſta Theophanis, an. 1. Leonis Iſauri: ἐξελθὼν ὁ Βασιλεὺς σὺν τῷ Πατριάρχῃ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, καὶ ἐνεχθέντος ἀντιμινσίου, πάντες τοῦ λαοῦ ὁρῶντος, ἐποίησεν εὐχὴν ὁ Πατριάρχης, καὶ ἔστεψεν ὁ Βασιλεὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Euchólog. Cryptoferratense de Promotione Procerum & Patriciorum: αὕτη γὰρ ἡ ἐν τοῖς ἀντιμινσίοις τῶν καλουμένων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἢ ἐν τῷ Σωλέα, τιθεμένης τραπέζης, καὶ ἐνδύτυ, καὶ προηγιασμένων, Id est, expositâ super hac tabula Antiminsio instructa sacrâ Eucharistiâ: quomodo nos dicimus, *exposer le S. Sacrement*. Vide idem Euchológ. apud Goarum, p.483. Antimensiorum Catalogum servat Exarchus Ecclesiæ, ut est in Catalogo Offic. M. Ecclesiæ, Allatiano. Jam verò unde Ἀντιμίνσια dicta sint, eò fere concedunt Græci, ut à μίνσος, *missus*, ea dicta putent. Idem Nicephorus: καλοῦνται δὲ οὕτως, ὡς ἀντιπρόσωπα καὶ ἀντίτυπα τῶν πολλῶν μίνσων τῶν καλαρτιζόντων τὴν ἁγίαν καὶ δεσποτικὴν τράπεζαν, *quòd vice sint missuum qui sacram mensam absolvunt*. Joannes Episcopus Citri in Resp. pag. 330. 331. ἡ προσηγορία δὲ αὕτη παράγεται ἀπὸ τοῦ μίνσου τοῦ καθ' Ἕλληνας μὲν τὸ κανοῦν δηλοῦντος, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν τὸ πεπρασματευμένον τοῖς ὀψοποιοῖς ἔδεσμα· κατὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐν τῇ τραπέζαις ἐφαπλούμενα ὀθόνια, Μινσάλια λέγονται, οἷα πρὸς κόσμον τῆς τραπέζης καὶ τῶν μίνσων τιθέμενα, κατὰ κοινολεξίαν δὲ Ἀντιμίνσια λέγονται, ὥσπερ ἐν τοῖς ἱματίοις τὰ Ἀντίπανα.

Ἄρχων τῶν ἀντιμινσίων, dignitas in Ecclesia Constantinopolit. ex quinta Pentade, cujus munus est εἰσάγειν τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὴν ἁγίαν μετάληψιν, *eos qui ad sacram Communionem accedunt introducere*, ut est apud Codinum, cap.1. num.27. Syropulus in Hist. Concilij Florentini, sect. 4. cap. 11. καὶ τὸ περὶ αὐτὸν πρώτων, προσάζει αὐτῷ (Ducis Venetiarum) τῆς ἑκατέρας ἑκατέρου ἡμῶν λαβομένων, ἑτέρων δ' ἀρχόντων, καὶ τὸ ἐμοὶ ἀκολουθήσαντος ἄρχοντος τῶν ἀντιμινσίων ὁμοίως ἐπιλαβομένων. Adde sect.12. cap. 1.

ἈΝΤΙ´ΝΑΥΛΟΝ, *Census Nautis impositus* ab Alexio Angelo. Nicetas in eod. Alexio, lib. 2. n.2. διὰ τὸ ἐπελθεῖν, παρ' αὐτοῦ τινὰς εἰς τοὺς ναύτας, τὸ νῦν λεγόμενον Ἀντίναυλον. Moschopulus: τελώνης, ὁ τὰ τέλη ὠνούμενος, οὗτοι εἰσιν οἱ τὰ τῆς θαλάττης, καὶ τὰ τῶν ἀντιναύλων διενεργοῦντες νῦν. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: ἀλλὰ δὲ καστροκτισίας, μαγειρίας, ἀντιναύλου, ἐξωπρασίας, κοσμιατικοῦ, &c.

ἈΝΤΙΝΥ´ΚΤΗΣ, *Destina*, *Fulcimentum*. Descriptio S. Sophiæ Combefisiana: σπεύσας ἐπῆρε τοὺς ἀντινύκτας τοὺς ὄντας ἐν τῷ τρούλλῳ ξυλίνους. Codinus habet ἀντινύκτας.

ἈΝΤΙ´ΠΑΝΟΝ, *Fimbria*, *Pannus vesti adsutus in extrema ora*, quasi *Antepannus*, inquit Salmasius ad Vopiscum. Hesychius: παραλεῖον, ἀντίπανον, κράσπεδον. Joannes Episcop. Citri in Responsis, p. 331. κατὰ κοινολεξίαν δὲ ἀντιμίνσια λέγονται, ὥσπερ ἐν τοῖς ἱματισμοῖς τὰ ἀντίπανα. Balsamon ad Concil. VI. Can. 28. τὰ πολυτελῆ χρυσούφαντα ἐπιβλήματα, τὰ δυμοτικῶς λεγόμενα μαργέλλια, γράμματα, καὶ ἀντίπανα. Et ad Concil. VII. Can. 16. ἀποιμένων δὲ τῶν λαμπρειμονούντων κληρικῶν διὰ ἱματίων λεγομένων ἐξαμίτων, οὐ μόνον ἑτερόχροα ἀντίπανα, ἀλλὰ καὶ χρυσόπαστα, πρὸς δὲ καὶ γράμματα πολυτελῆ χρυσᾶ.

ἈΝΤΙΠΑΠΙΑΝΟ´Σ, Ita quarta pars Digestorum, quæ incipit à titulo *de Pignoribus*, à Græcis Interpretibus solet appellari, ut notat Cujacius, lib.7. observ. cap. 32. quod tradatur juris discipulis vice librorum Papiniani, ex Justiniani constitutione.

ἈΝΤΙΠΑΡΑΤΟΥ´ΡΑ, *Anteparatura*, *præparatio*, *ornatus*. Suidas: ἀντιπαρατούρα, ἢ ἀντικόσμησις, ἢ ἄλλη εὐπρέπεια παράτον γάρ, ἡ παρασκευὴ, παρὰ Ῥωμαίοις. Alio loco: παράτον, ἡ παρασκευὴ παρὰ Ῥωμαίοις· ἐξ οὗ ἀντιπαρατούρα, ἡ κόσμησις, ἢ ἄλλη εὐπρέπεια.

ἈΝΤΙ´ΠΑΣΧΑ, *Secunda septimana post Pascha*, in qua legitur Evangelium de S. Thomæ contrectatione, cujus Dominica est illa quam *in Albis* dicimus. Pentecostarium: τῇ κυριακῇ τοῦ Ἀντίπασχα, ἤτοι ψηλάφησις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Θωμᾶ, ubi mox ἡ ἁγία δευτέρα κυριακὴ appellatur. Typicum, cap. 4. μέχρι τῷ σαββάτῳ τοῦ ἀντίπασχα. Joannes Jejunator in Pœnitentiali, p. 88. ὁμοίως καὶ τὴν Προδρόμου, καὶ δωδεκαήμερον, καὶ τὴν ἑβδομάδα τὴν Πάσχα, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς Πεντηκοστῆς, ἣν τοῦ ἁγίου πνεύματος καλοῦμεν ἑβδομάδα, τὰς δὲ ἀπὸ τοῦ ἀντίπασχα ἕως τῆς Πεντηκοστῆς ἡμέρας, &c. Scylitzes in Calaphate, p. 751. φασὶ γὰρ ὡς ἀπώλοντο κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν (ἣν δὲ τρίτη τοῦ ἀντίπασχα) ἄνδρες ἀμφὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας. Laudatur Gregorij Metropolitæ Corinthi, cognomento Pardi expositio Canonis, quem Joan. Damascenus composuit: εἰς κανόνα τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα Ἰωάννου Μοναχοῦ, & *palpationem sive attrectationem Thomæ Apostoli*.

ἈΝΤΙ´ΠΕΡΑ, *Ripa*, *Littus ultra fluvium*, vel *ultra mare*, aut *sinum*. Glossæ Gr. Lat. Ἀντίπερα τοῦ ποταμοῦ, τῆς θαλάσσης, *trans fluvium*, *trans mare*. Glossæ Græcobarb. Ἀντίπερα, εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ, ἢ τῆς θαλάσσης, ἢ θαλάσσου. Præsertim verò ita appellatur Ripa Sinus Ceratini Urbi Byzantinæ opposita, uti pluribus docuimus in Constantinopoli Christiana, lib. 4. pag. 168. Vita S. Joannis Jejunator. Patr. Constantinopol. καὶ διεπορευόμεθα σὺν τάχει πολλῷ, ὡς δὴ κατὰ τὴν ἀντίπεραν γῆν Μαυρίκιον τὸν Βασιλέα καταλαμβανόμενοι. Vita S. Maximi Confess. num. 5. τῷ κατὰ τὴν ἀντιπέραν ἤιονα φροντιστηρίῳ.

Ἀντίπερα, *Adversum*, *ex opposito*. Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS.

Καὶ εἰς τὴν ἀντίπερα μερίαν ἔκατζαν οἱ μαυλίστρες.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἀντίπεραν τοῦ ποταμοῦ ἀπῆγε καὶ ἐστάθη.

Ἀντιπερᾶν, *Fretum trajicere*, *in oppositam littori oram enavigare*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, p. 902. ἐν τῷ ἀντιπερᾶν αὐτοὺς διὰ χαλῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν. Mox: τοὺς δὲ ἄλλους δύο Πέρσας εἰς ἄλλο πλοῖον ἀντιπερῶντας ἐχειρώσαντο μετὰ καὶ ναύτου. Rursum: εἰς τὸ μὴ συγχωρῆσαι τὰ μονόξυλα ἀντιπεράσαι. & p.906. καὶ ἰδοὺ ἀντιπερᾷ καὶ ἐπακολουθεῖ σοι. Constantin. de adm. Imp. cap. 29. καὶ ἀντεπέρασεν ἐν Λογγιβαρδίᾳ, c.51. ὥστε μὴ δύνασθαι τοὺς τέρκους ἀντιπερᾶν. Utitur præterea Mauricius, lib.11. cap.5.

ἈΝΤΙΠΡΟ´ΣΩΠΟΣ, *Legatus*, τοποτηρητής. Macarius Ancyranus: εἶχε λεγάτους, ἀντιπροσώπους δηλαδὴ, τῆς ἡμετέρας μετὰ ὄντας ἄνωθεν διοικήσεως. Vide in Πρόσωπον.

ἈΝΤΙΠΥΡΓΟΒΟ´ΛΗΜΑ, *Machina bellica*, λιθοβόλος. Historia Bertrandi Romani MS.

Ἐπάνω δὲ τοῦ κτίσματος τοῦ λαμπροτάτου ἐκείνου,
Ἀντιπυργοβολήματα ἦσαν συνηλθημένα.

ἈΝΤΙ´ΡΡΗΤΟΙ λίβελλοι, *Libelli contradictorij*, in Basilicis.

ἈΝΤΙΣΑΓΙΤΤΑ´ΤΩΡ. Vide in Σαγίττα.

ἈΝΤΙΣΗ´ΚΩΤΟΝ. Nomocanon Cotelerianus, num. 497. οἱ ποτίζοντες τὰ βρέφη τὸ λεγόμενον ἀντισήκωτον, ἢ μετὰ ἀβάπτιστον, ἢ βαπτισμένον, χρόνον ἕνα, μετανοίας ρ. Vbi vir doctissimus *medicamen ad libram & pondus* interpretatur: sed vereor ne illud sit quod vulgò *sicotin* nostri vocant, succum videlicet amarum, quo nutricum mammæ linuntur, cùm pueros ab iis subducere volunt. Vox fortè conflata à *cicuta*, herba venenosa, cujus succus amarus medicationibus aliis adhibitis correctus, ἀντισήκωτιν dictus fuerit.

ἈΝΤΙΣΤΕ´ΧΕΣΘΑΙ, *Repugnare*, *resistere*, ἀντίστασθαι.

ἈΝΤΙ´ΣΤΡΟΦΑ ποιεῖν, *Contrarium agere*, in Nomocanone Coteleriano, n.205.

ANTI

ΑΝΤΙΣΤΎΑΙ, *Vallum*, *Vallus*, Χάραξ, Ἕρκος.

ΑΝΤΊΣΩΜΟΣ. Vide in Σῶμα.

ΑΝΤΙΤΑΚΤΙΚΟΙ΄, Ἀντιτακταί, Hæretici, de quibus agunt Theodoritus serm. 1. de Hæret. VI. Synod. act. 11. &c.

ΑΝΤΙΤΟΠΙ΄Α, *Loci compensatio*. Leges Georgicæ tit. 1. §. 5. ἐὰν δύο γεωργοὶ καταλλάξωσι χώρας, εἴτε πρὸς καιρὸν, εἴτε εἰς τὸ διηνεκὲς, καὶ εὑρεθῇ τὸ ἓν μέρος κολοβὸν ὑπὲρ τὸ ἄλλο, καὶ ἐ συνεφώνησαν ὅτως, δότω ἀντιτοπίαν ὁ πλέον ἔχων τῷ ὀλίγον ἔχοντι.

ΑΝΤΊΤΥΠΑ, In Liturgia S. Basilij, pag. 166. In Euchol. dicuntur *sacra Munera*, de cujus vocis notione multa habent Goarus ad idem Euchologium, p. 186. Allatius, lib. 3. de utriusque Ecclesiæ consens. cap. 15. num. 21. & seqq. Cotelerius in Notis ad constit. Apostol. pag. 244. & alij ab iis laudati.

ΑΝΤΙΦΩΝΑ, *Cantus Ecclesiasticus alternus*: cùm scilicet alternatim Psalmi aut Hymni à duobus choris canuntur. Alcuinus Poëm. 3.

Præsentem ergo diem cuncti celebremus ovantes,
Et reciproca Deo modulemur carmina Christo.

Acta contra S. Cyrillũ in Concilio Ephesino, p. 752. Edit. Labbei: καὶ ἀναστάντα πάντα μοναστήρια ἅμα τοῖς Ἀρχιμανδρίταις αὐτῶν, ἐξῆλθον ἐπὶ τὸ Παλάτιον, ψάλλοντες ἀντίφωνα. Georgius Alexandr. in Vita Chrysostomi: καὶ ἀντίφωνα ἐκείνων ἐπιτηδευσάντων εἰς ἐξαπάτην τῶν ἁπλουστέρων αὐτὸς ἐξέβαλε. Adde Sozomenum, lib. 8. cap. 8. S. Basilius Epist. 63. καὶ νῦν μὲν διχῇ διανεμηθέντες ἀντιψάλλουσιν ἀλλήλοις, ὁμοῦ μὲν τὴν μελέτην τῶν λογίων ἐντεῦθεν κρατύνοντες, ὁμοῦ δὲ καὶ τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἀμετεώριστον τῶν καρδιῶν ἑαυτοῖς διακονούμενοι· ἔπειτα πάλιν ἐπιτρέψαντες ἑνὶ κατάρχειν τοῦ μέλους, οἱ λοιποὶ ὑπηχοῦσι. Respondet verò hac Epistolâ iis, à quibus culpabatur, quòd τρόπον μελῳδίας τῆς κεκρατηκυίας συνηθείας, immutasset. Vide Henr. Valesium ad Socratem, lib. 4. cap. 8. & Gloss. med. Lat.

Ἀντίφωνα, præterea dicuntur ex variis psalmis diversorum versuum, qui magis solennitatis mysterium exprimunt, Syllogæ: eæque dividuntur in *primum* & *secundum Antiphonum*. In primo, post singulos versus recitatur. Ταῖς πρεσβείαις, τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς. In secundo, pro solennitatum diversitate versui adnectitur formula solennitatem exprimens: ut in die Paschatis dicitur, Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλούϊα. Et sic de aliis terminatis versiculis idem repetitur. In *Nunc & semper*, dicitur illud, ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ ἀθάνατος ὑπάρχων. Postmodum tertia statio excipit, quæ & *Tertium Antiphonum* vocatur, versiculi Psalmorum cum tropario proprio solennitatis, cujus vicem, cùm Typica dicuntur, Beatitudines occupant, in quarum postremis, tertiæ sextæque odæ troparia, sive Peractetices recitantur. Symeon Thessalonicensis, lib. de Templo, p. 221. ubi de sacra liturgia, antequàm Sacerdos sacra facturus in Bema venerit: οἱ δὲ ψάλται τὰ Ἀντίφωνα ψάλλουσι, καὶ ταῦτα τριαδικῶς διαιροῦσι· ψαλμικὰ μὲν προλέγοντες, συνάπτοντες δὲ ἐκ τῆς χάριτος ὕμνους, &c. De ejusmodi Antiphonis videndus Goarus ad Euchologium, pag. 123. qui & pag. 65. observat dici in Liturgia Chrysostomi πρῶτον ἀντίφωνον, *Missæ introitum*. Secundi & tertij mentio ibidem fit pag. seq. Vide etiam Pentecostarium, ubi ea tria Antiphona describuntur.

ΑΝΤΙΦΩΝΗΤΗ΄Σ, *Intercessor*, *Reus pecuniæ constitutæ*: qui pro alio constituit, quem Galli ex verbo *Respondant* vocant, ut observatum à Cujacio. Glossæ Gr. Lat. Ἀντιφωνῶ, *Constituo*. Ἀντιφώνησις, *Pecunia constituta*. Chrysostom. Homil. 5. de Pœnitentia: ἀπαιτεῖ γὰρ ὁ δανείζων ἢ ὑποθήκην, ἢ ἐνέχυρα, ἢ ἀντιφωνητήν. Paradisus Patrum MS. Ἀντιφωνεῖς αὐτόν, ὅτι μετανοεῖ γνησίως τῷ Θεῷ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, λέγει, Ἀντιφωνῶ. Theophanes an. 1. Leonis Chazari: Ἀντιφωνήσον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐκ χειρός σου παραλαμβάνομεν τὸν κύριον Κωνσταντῖνον εἰς Βασιλέα τοῦ φυλάττειν αὐτόν. Occurrit apud alios, Annam Comnenam, lib. 6. Alexiad. pag. 157. in Narratione de Apparitore seu Taxeote Prætoris Africæ, p. 326. in Narratione de imagine Salvatoris dictæ Ἀντιφωνητοῦ, editis à Combefisio, in Basilicis, lib. 19. tit. 4. apud Harmenopul. lib. 3. tit. 6. &c. Vide Salmasium de Modo usurar. p. 718. 721. 724. 725. & Glossas Basilic. in Πεκουνίαι, &c.

ΑΝΤΊΦΟΡΟΣ, ædificium in *suburban. Daphnensi*, ad Antiochiam, ædificatum à quodam Mammiano: ita fortè appellatum, apud Evagrium, lib. 3. cap. 28. quòd Foro publico obversaretur: vel quòd fori usum præstaret.

ΑΝΤΊΧΡΗΣΙΣ, *Species pignoris* ita dati, ut donec pecunia solvatur, pignore creditor utatur fruatur in vicem usurarum. Vide Cujac. lib. 3. observ. cap. 35. & IC. Gr.

ΑΝΤΊΨΥΧΟΝ. Nicetas in Isaacio, lib. 3. n. 3. ἀντάλλαγμα καὶ ἀντίψυχον ἐκδίδωσιν ὁ Θεὸς συγκινηθεῖσιν ἔθνεσι, καὶ ὡς πρόβατα σφαγῆς παρίησιν αὐτοὺς ἀπάγεσθαι καὶ ἀποκτείνεσθαι.

ΑΝΤΌΦΑΛΙ, Ἀντόφαλη, *Caryophyllum magnum*. Nicolaus Myrepsus Antidoto 39. καρυόφυλλον τὸ μέγα, τὸ ἐπονομαζόμενον ἰταλικῇ γλώσσῃ Ἀντόφαλι. In sect. 22. Ἀντόφαλη legitur. Sic passim, inquit Fuchsius, barbaris & Arabibus vocibus utitur, quas ipse Italicas perpetuò appellat. Matthæus Silvaticus: *Antofali sunt Gariofoli grossi tuberosi: & dicuntur Antofali, id est ante nati, sicut Calumbria ante ficus.*

ΑΝΤΡΑ΄ΚΛΑ, *Portulaca silvestris*. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. MS. 848. Ἀνδράχνη, τὸ χοιροβότανον, ἡ καὶ ἀντράκλα. Glossæ aliæ: ἀνδράχνη τὸ σπέρμα τῆς ἰσκλεισρίδος, ἤτοι τῆς ἀντράκλας. Vide Agapium in Geoponico, cap. 101. & infrà in Μαρούλια.

ΑΝΥ΄ΓΕΙΝ, *Aperire*, Ἀνοίγειν, in Corona pretiosa.

ΑΝΥΜΕ΄ΝΕΙΝ, *Expectare*, Ἀναμένειν.

ΑΝΥΠΟΘΗΚΑ΄ΡΙΟΝ χρέως, *Chirographarium debitum*, apud Scholiast. Basilic. tom. 4. pag. 26.

ΑΝΥΤΗ΄Σ. Justinianus in Nov. 163. cap. 2. ἀπαγορεύοντες βουλευταῖς τε καὶ ἐκλήπτορσι, σκρινιαρίοις τε καὶ ταξεώταις, Παλατίνοις τε καὶ ἀνυταῖς, ἔτι καὶ μὴν ὑποδέκταις, &c. ubi vetus Interpres, *Palatinis & exactoribus, necnon & susceptoribus, &c.*

ΑΝΦΕΘΙ΄ΖΕΙΝ, *Facere*, *efficere*. Glossæ Græcobarb. ἀνφετίζει, κάμνει, ἤγουν ποιεῖ.

ΑΝΩ΄ΓΙ, pro ἀνώγεον, *Cœnaculum*, *superior contignatio domus*, in Turcogræcia Crusij.

ΑΝΩΘΕΝ, *Ex integro*, in Basilic. tom. 1. pag. 522.

ΑΝΩΚΑΜΥΛΑΥ΄ΧΙΟΝ. Vide in Καμηλαύχιον.

ΑΝΩΘ, Ægyptiis, *Illecebra minor*, apud Interpol. Dioscorid. c. 405.

ΑΝΩΝΙ΄Μ, Ægyptiis, *Apium montanum*, apud Interpol. Dioscor. c. 481.

ΑΝΩ΄ΦΛΙ, Ἀνώφλιοις, *Superliminare*, ὑπέρθυρον. Anonymus de locis SS. pag. 90. ἡ δὲ ἄλλαις δύο πόρταις τοῦ ναοῦ εἰσὶ πρὸς μεσημβρίαν, καὶ ἔχουν κολόναις ς΄, καὶ πορφυραῖς γ΄, καὶ εἰσὶ καὶ τὰ ἀνώφλια γλυπτά.

ΑΞΑΓΟ΄ΡΕΥΤΟΣ, *Qui absque confessione & intestatus decedit*. Vide Gloss. med. Lat. in *Intestatio*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 185. ἐὰν

ἐὰν γίνετε εἰπῦ ῥίζικυ τὸ εἰς ἄνθρωπος ὁρμᾶσι γίνεκα, ἔχι μίαν ἀσενίαν, ὐ (*vel*) κανένα κακὸν περὶ. τὸ πῖον ἀπέθανεν ἀξιχόρδυτος, καὶ χόρις νὰ πιέσι διαθίκιν, καὶ ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὐ ἐκινη ἡ γίνεκα τὸ ἐτελεύτησεν ἀξιγόρδυτος, ὐκ ἔχι κανέναν σινθίκιν, &c. cap. 193. εἰς βαπτισμένος ὐ μία βαπτισμένη πεθένεν ἀξιγορευτη, καὶ ἀδιατάχτη, καὶ ἀτέκνι, &c. Vide Ἐξαγορία.

ΑΞΑΖΕΙΝ. Vide in Ἀξίζειν.

ΑΞΑΜΟΣ, *Mensio*, μέτρησις, τὸ μέτρον. Ἀξαμόσειν, *dimetiri*, μετρεῖν, διαμετρεῖν. Ubi Ἄξαμος, idem valet quod ἔξαμον, seu *examen*, quomodo hæc vox ab aliis usurpatur, ut infrà, in hac voce observamus. Græci enim nuperi adverbium ἐξ in vocibus compositis per ἀξ ferè semper efferunt, ut ex Portio colligitur, quod semel monuisse suffecerit: &c. Ἀξάδελφος, pro ἐξάδελφος, Ἀξανοίγειν, pro ἐξανοίγειν. Ἀξάφνυ, pro ἐξαίφνης, &c.

ΑΞΑΝΑ, pro ἀνὰ, passim occurrit in Glossis Græcobarb.

ΑΞΑΝΑΖΗΜΟΝΝΕΙΝ. Vide in Ζημόνειν.

ΑΞΑΝΑΖΗΝ, *Reviviscere*, Glossæ Græcobarb. Ἀναβιώσκεσθαι, ἀναζῶ, ἀξαναζῶ.

ΑΞΑΝΑΘΘΥΜΗΣΙΣ, *Reminiscentia*. Glossæ Græcobarb. Ἀνάμνησις, ὑπόμνησις, ἀξαναθθύμησις, ἀξαναθθύμισμα.

ΑΞΑΝΑΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑΜΑΝ. Vide in Καινύργιος.

ΑΞΑΝΑΚΑΤΖΕΙΝ. Vide in Κάτζειν.

ΑΞΑΝΑΜΠΛΕΠΕΙΝ, *Respicere*. Glossæ Græcobarb. Ἀναμυέιν, Ἀναβλέπειν, Ἀξαναμπλέπειν.

ΑΞΑΝΑΠΑΙΔΙΟΝΝΕΙΝ, *Puerilem ætatem excessisse*, *Adolevisse*. Glossæ Græcobarb. Ἀκμάζει, Νεάζει, Νεωτερίζει, Ἄνζει, Ἀξαναπαιδόνει.

ΑΞΑΝΑΣΚΑΦΦΕΙΝ, pro Ἀνασκάπτειν. Glossæ Græcobarb. Ἀνβοθρένειν, Ἀνασκάπτειν, ἀξανασκαφφεσιν.

ΑΞΑΝΑΣΤΡΑΦΑ, *Ex alia parte*, Glossæ Græcobarb. Ἀνάπαλιν, Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐξανάστραφα.

ΑΞΑΝΑΤΙΝΑΖΙΜΟΝ. Glossæ Græcobarb. Μετάστασις, Μετακίνησις, Ἀξανατινάξιμον.

ΑΞΑΝΟΙΓΕΙΝ, *Speculari*, *circumspicere*, κατασκοπεῖν. Ἀξανοικτὴς, *Speculator*, κατάσκοπος.

ΑΞΑΠΟΛΕΙΝ, *Intermittere*, διαλείπειν. Ἀξαπόλησις, *Intermissio*, διάλειψις, ἄνεσις, ἀνοχή.

ΑΞΑΡΑ, πυρίνη, ἡ πλυσάνη, in Lexico MS. Cyrilli. Hesychius: Ἀξάμα, πλισάνη. Mendum in alterutro.

ΑΞΑΥΤΕΙΝ, *Movere*. Glossæ Græcobarb. Ριπίζει, Ἀξαύτει, Ἀνασείει, Ἀνακινεῖ.

ΑΞΑΦΝΟΥ, Ἀξαφνικῦ, Ἀξαφνίδια, *Derepente*, *subitò*, Ἐξαίφνης, Ἐξαπροσπαίυ. Glossæ Græcobarb. Ἀθρόως, Ἐξαίφνης, Ἀξάφνυ, Μοναῦτα. Ἀξαφνικὸς, *Repentinus*. Eædem Glossæ: Ἀδόκητον, Αἰφνίδιον, Ἀξαφνικόν.

ΑΞΑΦΤΕΙΝ. *Fulgurare*. Glossæ Græcobarb. Ἀστράπτω, Ἀξάφτω, ἐγλαμπρίζω.

ΑΞΙΑΖΕΙΝ, pro *dignum esse*, ἄξιον εἶναι, usurpat Nicetas in Alexio, lib. 2. n. 5. in Cod. Barbarogr. Vide Ἀξίζειν.

ΑΞΙΓΚΕΥΕΙΝ, *Allicere*, *perlectare*, θέλγειν, θωπεύειν. Ἀξίγκευμα, ἀξίγκεμα, *Illecebra*, θέλγητρον, ἐπαγωγὴ, θέλγητρον. Ἀξικευτὴς, *Illecebrosus*, *Adulator*, θελκτήριος, κόλαξ.

ΑΞΙΓΚΙ, *Sebum*, *Axungia*, στέαρ. ὀρνιθόξιγγον, *Axungia Gallinæ*.

ΑΞΙΖΕΙΝ, *Licitari*, *æstimare*, περὶ πολλῦ ποιεῖσθαι, ἀξιῦν, ἀντωνεῖσθαι. Glossæ Græcobarb. ἐνδυμάτι πολυτελὲς, κάπιον ῥῦχον ὅπυ ἀξίζει πολλά. Anonymus de Nuptiis Thesei, lib. 8.

Ἀμὴ ἀνδρία τῆ κεφαλῦ τίποτες δὲν ἀξίζει.

Emmanuel Georgillas, de Mortalitate Rhodi, MS.

Τριανταφ. ναξίζυσι φλυρία να τὰ σημάρης δίκια.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ἔτι τὺς ἐπόμενειν, ὐδὲν ἀξίζει τρίχα.

ΑΞΙΝΑΡΙΟΝ, *Securis*, Ἀξίνη. Constantinus in Tactic. pag. 11. δρέπανα, ἀξινάρια, φαλκίδια, τριέκια. & pag. 38. ἀξινάρια δὲ ἁρμόζει Περσικὰ ἔχειν καὶ βαστάζειν εἰς τα σαγμάρια πρὸς τὰς χρείας. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 4. ex Cod. Græcobarb. δίδωκε καὶ ἀξινάρια ἀνὰ χεῖρας, ὥστε κόπτειν ξύλα, &c. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀξινάδειν χωρὶς τῦ ξύλυ αὐτῦ, καὶ φέρε πυρωμένον τὸ ἐν μέρος τῦ ἀξιναρίυ, καὶ βάψον εἰς κανκὶν, καὶ πότιζε.

Ἀξιναροκράτημα *Manubrium securis*. Glossæ MSS. στελεὸς καὶ στελειὸς, τὸ ἀξιναροκράτημα.

Ἀξινορύγιον, *Securis ad fodiendum quoque apta*. Παρεκβολαὶ Heronis: δεῖ ἐπιφέρεσθαι τὸ στρατηγὸν τζαπία, καὶ ἀξινορύγια δι' ἐργασίαν σῦδας.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΣ, ὁ κατάπλαστος, καὶ θερατεία χρώμενος, contrà quam Græcis. Vide Suid.

ΑΞΙΟΣ, Formula adhibita in Episcoporum electionibus. Nempe Episcopus, aut Metropolita, qui Electioni præerat, rogabat populum, an Electioni consensum præberet, vel an illum rejiceret, ut est in commonitorio Theophili Patr. Alexandrini: παρόντος τῦ λαῦ, καὶ προσφωνῦντος τῦ Ἐπισκόπυ, εἰ καὶ ὁ λαὸς δύναται αὐτῷ μαρτυρεῖν. S. Basilius Epist. 194. αἱ περὶ τὰς ἐκκλησίας οἰκονομίαι γίνονται μὲν παρὰ τῶν πεπιστευμένων τὴν προστασίαν αὐτῶν, βεβαιῦνται δὲ παρὰ τῶν λαῶν. Theodoritus, lib. 4. Hist. cap. 22. ὐκ ἐπισκόπων ὀρθοδόξων συνόδῳ, ὐ ψήφῳ κληρικῶν ἀληθινῶν, ὐκ αἰτήσει λαῶν, ὡς οἱ τῆς ἐκκλησίας διαγορεύυσι θεσμοί. Tum enim si Laici consensum Electioni præberent, communi voce ἄξιος, pluries ingeminabant. Socrates, lib. 4. cap. 30. de S. Ambrosio: καὶ ἐβόων Ἀμβρόσιον ἄξιον εἶναι τῆς ἐπισκοπῆς. Et lib. 7. cap. 46. de Marciano Episcopo Novatianorum designato à Paulo decessore: καὶ εὑρόντες τὸ Μαρκιανῦ ὄνομα, πάντες μὲν ἄξιον εἶναι ἐβόων. Theosterictus in Vita S. Eutychij Patriarc. Constantinopol. n. 24. ubi enarrat quomodo is in Patriarcham ab Imperatore designatus sit: θεωρήσαντες ὖν τὴν ἔνστασιν τῦ βασιλέως, καὶ ὅσην σπυδὴν μετὰ τινος θείας ἐλλάμψεως ἐπιδείκνυτο, πάντες ὁμοθυμαδὸν, κοινῇ γνώμῃ, κοινῇ ψήφῳ, μιᾷ φωνῇ, πρὸ τῦ καιρῦ τὸ, Ἄξιος, Ἄξιος ἔκραζον. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: αὐτὸς δὲ προσευξάμενος χειροτονεῖ τὸν μέγαν, καὶ μὴ παρόντα, πρεσβύτερον· καὶ ἅμα τὸ πλῆθος Ἄξιος ἐπεβόων ἐπὶ τῷ ἀληθῶς ἀξίῳ. Has acclamationes intelligit idem Theodoritus, ubi de ordinatione Petri Archiepiscopi Alexandrini: καὶ ὁ λαὸς δὲ ἅπας τῆς εὐφημίαις ἐδήλυν τὴν ἡδονὴν, nempe clamando, Ἄξιος. Adde Eusebium, lib. 6. Hist. Eccl. cap. 29. ubi de Fabiani Patr. Constantinopol. Electione. Vide Francisc. Richardum de Insula sanctæ Irenes, pag. 343. præsertim verò adhiberi solitum hunc in Episcoporum electionibus ritum, haurire est ex Missali veteri Francor. *Exhortatio ad populum cùm Episcopus ordinatur. Servanda est, Dilectissimi Fratres, in excessu Sacerdotum & antiqua Ecclesiæ, ut decidentibus alij quidem dignissime subrogentur; per quorum doctrinam fides Catholica, & Religio Christiana subsistat, ne ovili Domini prædo violentus inrumpat, & dispersas absque pastore oves fur nocturnus invadat. Receptu itaque dispensatione Dei Sacerdoti vestro, sollicitè vobis agendum est, ut in locum defuncti, talis Successor præparetur Ecclesiæ, cujus pervigili curâ, & instanti sollicitudine, ordo Ecclesiæ, & credentium fides in Dei timore meliùs convalescat. Qui, præcipiente Apostolo, in omni doctrina formam*

formam

mam boni operis ipse prabeat : cuique habitus, sermo, vultus, incessus, doctrina, virtus sit : qui vos ut pastor bonus fide instruat, exemplum patientia doceat, doctrinam religionis instituat, in omni opere bono confirmet Caritatis exemplum, secundum voluntatem ergo Domini in locum sancta memoria illi nom. virum venerabilem Ill. testimonio Presbyterorum, & totius Cleri, & consilio civium, & consistentium, credimus eligendum virum (ut nostis) natalibus nobilem, moribus clarum, religione probatum, fide stabilem, misericordia abundantem, humilem, justum, pacificum, patientem, caritatem habentem, tenacem, cunctisque Sacerdos eligenda sunt bonis omnibus exuberantem. Hunc ergo, dilectissimi Fratres, testimonij boni operis electum, dignissimum Sacerdotium consonantes, laudibus clamate & dicite, DIGNUS EST. Describitur in eodem Missali allocutio ad populum in ordinatione Diaconi, pag. 401. in cujus fine hæcce habentur : *an eum dignum hoc officio censeatis, scire desidero : & si vestrum apud meam concordat electio, testimonium quod vultis, vocibus adprobate.* & in fine allocutionis in ordinatione Presbyteri, p.404. *scimus tamen quod est acceptabilius Deo, aderit per Spiritum sanctum consensus unus omnium animorum, & ideo electionem vestram debetis voce publica profiteri.* Hæc cum nævis suis edidimus, quod monemus, ne quis putet esse Typothetarum errata. Observandum interim non in Episcoporum modò, sed & in Diaconorum & Presbyterorum electionibus eundem ritum observatum : quod testatur præterea, lib. 1. Sacrament. Eccl. Rom. cap. 21. *auxiliante Domino Deo Salvatore nostro I. C. elegimus in ordine Diaconi, sive Presbyteri, illum Subdiaconum, sive Diaconum de titulo illo. Si quis habet aliquid contra hos viros, pro Deo & propter Deum, cum fiducia exeat & dicat. Verumtamen memor sit communionis sua.* Contrà verò si quando Episcoporum electioni essent qui contradicerent, vel repugnarent, clamabant, Ἀνάξιος. Philostorgius, lib. 9. cap. 16. ubi de Demophilo Patr. Constantinopol. πολλοὶ δὲ τοῦ παρόντος ὄχλου ἐν τῇ τοῦ Δημοφίλου καθιδρύσει, ἀντὶ τοῦ Ἄξιος, ἀνεβόων, Ἀνάξιος. Vel si degradarentur Episcopi, id est ex dignitate dejicerentur. Nicetas Paphlago describens degradationem Ignatij Patr. Constantinopol. ἐνδύουσι τοῦτον ἱμάτια διερρωγότα καὶ ῥυπῶντα, καὶ τὴν ἱερατικὴν στολὴν περιβαλόντες, ἐκ τῶν ὄπισθεν ἀπαμφιάζουσιν. Mox de Subdiacono : οὗτος πρῶτος ἀναιρούμενος τὸ ὠμοφόριον καὶ τὴν λοιπὴν ἐσθῆτα, ἐβόα τὸ, Ἀνάξιος. Ζαχαρίας δὲ καὶ Ροδόαλδος καὶ τινες ἄλλοι μικροὶ τὰ ἴσα κραυγάζοντες, τῇ ἀνοσίᾳ ψήφῳ συνεψηφίζοντο.

Ἄξιος etiam acclamabatur in Promotionibus Lectorum, ut est in Euchologio, p.237. Diaconorum, p.251. Presbyterorum, p.294. 304. Hegumenorum, seu Abbatum, p.491.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ', *Magnates, Proceres qui dignitatibus & magistratibus fulgent :* οἱ ἐκ τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ βουλευτικοῦ τάγματος, apud S. Basilium Epist. 30. οἱ ἐν τέλει καὶ ἀξιώμασιν, apud Theodoritum, lib.2. Hist. cap. 17. lib. 3. cap. 22. Glossæ Basilic. Πλῆθος ἐστιν οἱ λοιποὶ πολῖται, χωρὶς τῶν ἀξιωματικῶν, ex lib. 2. Basilic. tit. de Verbor. signific. Palladius in Vita Chrysostomi : οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ τοῦ λαοῦ τῆς μεγαλοπόλεως ἐξεβάλλοντο. Chronicon Alexandr. an. 13. Theodosij jun. καὶ πέμψασα ἀπώρισεν αὐτοὺς ὑπὸ λόγον, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικούς. Loquitur de fratribus Eudociæ Augustæ. Idem an. 7. Zenonis: καὶ εὐθέως ὁ Δοὺξ Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης ἦλθεν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας ὡς λῃστοδιώκτης ὁ ἀξιωματικὸς Καισαρείας. Theophanes, an. 17. Heraclij : μετ' ἄλλων πέντε τριῶν μὲν Κομήτων, δύο δὲ ἀξιωματικῶν. Utuntur alij passim, Theodorit. lib.2. Hist. cap.17. Evagrius, lib.2. cap.9. Constantinus Porph. in Nov. περὶ δυνατῶν. Joan. Comnenus in Nov. Photius in Nomocan. tit.8. cap. 7. Basilica, lib.6. tit.1. cap.5. Codinus de Offic. c.17. num.12.48. &c.

Ἀξιωματικὸν, *Salarium quod Magistratibus praberi solet.* Glossæ Basilic. Σαλάριον, δαπάνη, δῶρον ἡμερήσιον, ἢ μηνιαῖον, ἢ ἐνιαύσιον· κυρίως δὲ τὸ διδόμενον ἀξιωματικόν.

ἈΞΙΩ'ΝΝΕΙΝ, *Dignari.* Glossæ Græcobarb. Ἀκουάζεστον, τιμῆς ἀξιοῦσθε, τιμῆς ἀξιώννεσθε.

Ἀξίωσις, *Dignitas.* Titulus compellatorius apud Theophylact. Bulgar. Epist. 32. &c.

ἈΞΟΥ'ΓΓΙΟΝ, Ἀξούγγι, *Axungia.* Glossæ Lat. Gr. *Axungia,* Λίπος ᾧ τοὺς ἄξονας χρίουσιν. Moschopulus : Λίπος τὸ ἐν σαρκὶ, Ἀξούγγιον Lexicon MS. ad Schedographiam :

Λὶψ πάλιν καὶ ὁ ἄνεμος, Λίπος καὶ τὸ ἀξούγγιν.

Rursum :

Στέας τὸ λίπος, ὅπερ ἐστὶν ἀξούγγιν.

Joannes Archiater M S. cap.36. μίξε μὲ τὸ ὑγροπίσσιν, ἄλειφε τὴν κεφαλὴν ὅλην ἀξούγγιν ἀρκούδας, ἢ ἄρκουσιν. Hieracosophium, p. 143. τὸ δὲ ἀξούγγιν ῥίπτε, διὰ τὸ ἔχειν ἔσωθεν πιότητα. & pag. 147. ἐπίχεε τὸ ἀξούγγιον ἐκτετηγμένον εἰς αὐτό. Phæmon in Cynosophio, cap.8. βοτάνην χελιδονίαν μετὰ ἀξουγγίου κόψας δὸς μετ' ἄρτου φαγεῖν. Ἀπαίτησις τοῦ στυπείου καὶ τοῦ ἀξουγγίου, in Constitut. Alexij Comneni. Adde Balsamonem in Synod. VII. Can. 12. Ὀξύγγιον, câdem notione, in Gloss. Græcolat. ὀξούγγι τῆς παπίτζας, apud Agapium in Geoponico, cap. 151. Οὐξίγγι, apud eundem, cap. 167. & alibi. Ξύγγι, pro ὀξύγγιον. Ξύγγι, apud eundem Agapium, cap.179. 218. Ξυγγοκέρια, *Axungia mista Cera.* Idem Agapius, cap. 209. ἔπαρε δύο οὐγγίας ψαρόκολλα, μίαν λίτραν, ξύγγι ἀπ' ἐκεῖνο, ὁποῦ κάμνουν τὰ ξυγγοκέρια, καὶ πέντε οὐγγίας κερί.

ΑΟΡΙ'ΓΑ. Nicolaus Myrepsus MS. sect.23. c.23. καὶ εἴπινες ἐμβάλλουσι εὐγατὰ μικρὰ λευκὰ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, ἅπερ λέγουσι Λατῖνοι Ἀορίγα. Vox ignota. Vide sect.32. cap.97.

ΑΟΡΙ'ΣΤΩΣ ἐνάγεσθαι, *incerti actione conveniri,* apud Harmenopul. lib.1. tit.4. §.74.

ἈΟΥ'ΒΙΟΣ, *Chelidonium magnum,* apud Interpol. Dioscor. cap. 399.

ΑΠΑΓΟ'ΡΕΥΣΙΣ, *Interdictum, Renuntiatio.* Ἀπαγορεύειν, *Renuntiare,* in Basilicis.

ΑΠΑ'ΘΕΙΑ. Vide in Λόγος.

ΑΠΑΙΤΗΤΑΙ', *Vectigalium exactores :* Αἰτοῦντες, apud S. Basilium Epist.230. Glossæ MSS. φορολόγος, ἀπαιτητής. Ἀπαιτητὴς δημοσίων συντελειῶν, in Basilic. lib.3. tit.1. §.11. δημόσιοι ἀπαιτηταὶ, lib.6. tit.3. §.11. apud Harmenopulum, lib.1. tit.12. §.31. &c. Vide Nov.30. Justin. cap.3. Nov. 128. cap.16. Idem Basilius Epist. 248. καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς δι' ἑτέρας ὁδοῦ ὑπεύθυνοι τελέσμασι καὶ ἀπαιτηταὶ πάλιν γινόμενοι. Idem Epist.305. ὥστε τοὺς ἄρχους ἐπὶ τοῖς δημοσίοις τελέσμασι μὴ ἐπάγεσθαι παρὰ τοῦ ἀπαιτητοῦ τοῖς ἀγροίκοις.

ΑΠΑ'ΚΗ, Piscis species. Ptochoprodromus in versibus politicis MSS. de paupertate :

Εἰς τοὺμπρὸς μου τὸ κελλὴν ἀκρόπαστον ἀπάκην,
Σύμπλευρον ἐμαγέρευσαν, &c.

Infrà :

Ὅτι ἔφαγε τὸ θαυμαστὸν ἀκρόπαστον ἀπάκην.

Rursum :

Εἶδ' ὁ παπὰς ὁποὺ φάγε τὸ θαυμαστὸν ἀπάκην.

Ibidem :

Ἔειψαν

Ἔῤῥιψαν λίθους κατ' αὐτοῦ, λέγοντες, Φονευθήτω,
Ὅτι ἔφαγε τὸ θαυμαστὸν ἀκρόπαστον ἀπάκιν.

Idem contra Hegumenum:

Γλαυκοὺς χλωροὺς κἂν εἴκοσι ἀπάκιν Βερζηλίκιν.

ἈΠΆΚΙΑ, *Musculi dorsales*, aut *carnes circa renem.* Hypatus MS. de Partibus corporis humani: ψόαι καὶ ψοιαὶ, αἱ σάρκες αἱ περικείμεναι τοῦ νεφροῦ, τὰ λεγόμενα ἀπάκια. Theophilus Protospatharius de Fabr. homin. lib. 5. τούτους τοὺς ῥαχίτας μύας ὀνομάζει ἡ κοινὴ συνήθεια Απάκια.

ἈΠΑΚΟΎΜΠΙΟΝ. Vide in Κόμπος.

ἈΠΑΛΑΡΈΑ, *Cochlear.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Σκόρδα κεφάλια δώδεκα, καὶ τζήρους δεκαπέντε,
Ἀπαλαρέα μοιρζούτινος, γλυκὺν κρασὶν ἀπάνω.

Vide Gloss. med. Lat. in *Applare.*

ἈΠΑΛΗΘΕΙΝΆ, Ἀληθεινὰ, *Utique, Revera, quidem, profectò, nimirum*, &c. δήπου, δήποθεν, &c.

ἈΠΑΛΛΟΥ͂, *Aliunde*, Ἀλλαχόθεν.

ἈΠΑΛΟΥΤΖΙΚΌΣ, *Molliculus, Mollicellus*, ὑπομάλακος.

ἈΠΑΛΌΤΗΤΑ, pro Απαλότης, *Mollities.* Glossæ Græcobarb. εἰς τὴν τρυφερότητα, εἰς τὴν ἀπαλότητα.

ἈΠΑΛΟΥΊΡΑ, *Paliurus.* Vide P. Bellon. lib. 1. obs. cap. 26.

ἈΠΑΝΆΡΙΝ, vel Απανάριον, *Superior mola pars, quam* Græci ὄνον & μύλον, Latini *Catillum* appellabant. Cyrillus in Lexico: ὀνικὸς (ὀνίσκος) μύλος, τὸ ἀπανάριν τοῦ μύλου.

ἈΠΑΝΕΜΙΆ, pro νηνεμία, *Malacia, tranquillitas.*

ἌΠΑΝΝΟΣ, *Sospes.* Glossæ Græcobarb. Σῶος, Ὑγιὴς, Σωστὸς, Ανέγγιστος, Ἄπαννος.

ἈΠΑΝΤΆΝ, *Venire* Concilium Ephesinum act. 1. καταξίωσον κἂν νῦν γοῦν ἀπαντήσας ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν φασί σε εἰρηκέναι ἐπ' ἐκκλησίας αἱρετικῶν δογμάτων ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῆς ἐκκλησίας. Act. 4. τρίτον δὲ αὐτοῦ κληθέντος, καὶ μὴ ἀνασχομένου ἀπαντῆσαι, διὰ τὸ κακῷ συνειδότι πλήττεσθαι. Alibi: ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ συνειδότος ὄντος πονηροῦ κατεχόμενος ἀπαντῆσαι οὐκ ἠθέλησε. Concilium Chalcedonense Act. 1. p. 153. κελεῦσαι ἀπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν ἡμῶν σύνοδον. & act. 3. κελεύσατέ τινας τῶν ἁγιωτάτων Ἐπισκόπων ἀπελθόντας ὑπομνῆσαι αὐτὸν νῦν γοῦν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς ἡμετέρας ἁγιωσύνης συνέδριον ἀπαντῆσαι. Adde Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 76. Usus etiam dicitur Diogenes Laërtius. Vide Gloss. med. Lat. in *Occurrere.*

ἈΠΆΝΤΡΕΥΤΟΣ, *Calebs*, Ἄγαμος, pro ἄπανδρος. Vide Πανδρεύειν.

ἈΠΆΝΩ, pro ἐπάνω, *supra, sursum.* Glossæ Græcobarb. ἀλίπλοα, τὰ τῇ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντα, ἐκεῖνα ὁποῦ πλέουσιν ἀπάνω εἰς τὴν θάλασσαν. Hinc composita multa, Απανωβελημένος, *Impositus, Additus.* Απανογραμμένος, *suprascriptus.* Ἀπανωγραφὴ, *titulus, superscriptio.* Απανωμέτρι, *superpondium.* Απανωφόρι, *velum capitis*, φάρος, in Gloss. ad Iliadem Barbarogr. Ptochoprodromus de sua paupertate, MS. ὅσαν ἔχω καὶ πάπλωμαν, κάπα, καὶ απανωφόριν.

Απανώθιον, idem quod Απάνω. Glossæ Græcobarb. ὑπὲρ τὸν ἀέρα, ἀπανώθιον τοῦ ἀέρος. Alibi: ὑπὲρ τὰ νέφη, ἀπανώθιον τῶν νεφῶν.

Απάνου, *Suprà*, Ἄνω, in Corona pretiosa. Καταπάνω. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 83. τότε γυρίζουν καταπάνω τους, καὶ χαλοῦσι τους. Vide Επάνω.

ἈΠΑΝΤΈΧΕΙΝ, Απαντεχαίνειν, *Expectare*, Προσδοκᾶν, Επιμένειν.

Απαντοχὴ, *Expectatio, spes.* Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ ἀλέως ἀπαντοχὴ, καὶ μόδον δὲν ἐθώρει.

Alibi:

Ὠιμένα, θυγάτερα μου, θάρος μου, καὶ ψυχή μου,
Τὸ φῶς μου, κ' ἡ ἀγάπη μου, καὶ ἡ ἀπαντοχή μου.

ἈΠΆΝΘΡΩΠΟΝ, *Staphys agria*, apud Interpol. Dioscor. c. 738.

ἈΠΆΠ, Ægyptiis, *Helxine*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 621. 668.

Απαρακάλεστος, *Indeprecabilis, Inexorabilis*, ἀπαράκλητος, δυσμείλικτος, &c.

ἈΠΑΡΓΥΡΊΖΕΙΝ, *Adarare.* lib. 54. Basilic. tit. 4. ex Paulo: οὐ δυνατὸν ἀπαργυρίζεσθαι λειτουργίαν, ἢ τιμήν. Vide Cujac. ad Nov. 130. & ad l. 13. & 15. Cod. de Castrensi pecul. lib. 12. & Gloss. med. Lat. in *Adarare.*

ἈΠΑΡΊΑ, Hispanis, *Gramen*, apud Interpol. Dioscor. c. 612.

ἈΠΑΡΤΙΣΜΌΣ, *Transactio*, in Basilic. to. 1. pag. 655.

ἈΠΑΡΤΟΣ, *Inexpugnabilis*, ἀνάλωτος, ἀνεπίβατος.

ἈΠΑΡΧΑΊ, *Corona, quibus coronantur inter nuptiarum ceremonias vir & femina.* Euchologium ex Cod. Barberino, apud Goarum, εἶτα ἐπαίρει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀπαρχὰς, καὶ στέφει αὐτοὺς, λέγων, Στέφεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ὁ δεῖνα, στέφανον ἀφθαρσίας, &c. Ubi editum: καὶ μετὰ τὸ Αμὴν, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὰ στέφανα, στέφει πρῶτον τὸν νυμφίον, λέγων, Στέφεται, &c.

ἈΠΑΣΤΊΑ, *Fames, inedia.* Nicetas de statu Urb. num. 2. ῥακίοις ἐσπαραγμένοι, ἀπαστίᾳ ἐκτετηγμένοι, τὴν χρῶτα τραπέντες, &c. Utitur Aristophanes in Nubibus.

ἌΠΑΣΤΟΣ, *Sordidus, Illotus, Impolitus*, ἄκομψος, ἄνιπτος, ἀπειρόκαλος, &c. Απαστρία, Απαστροσύνη, *Impolitia, squalor, pædor, illuvies*, &c.

ἈΠΑΤΌΣΜΟΥ, Ατόσμου, *Ego ipse.* Απατόσου, *Tu ipse.* Απατόστου, Ατόστου, *Se ipse.* Απατὰ, *Merè*, ἀκράτως, πανύ.

ἈΠΑΥΤΟΥ͂, *Inde, Hinc, Istac, Indidem*, αὐτόθεν, ἐνθένδε, ἐντεῦθεν, &c.

ἈΠΈ, *Ex*, Ἐκ, Ἐξ, Ἀπὸ.

Απεδῶ, *Hac, Hinc, Cis*, ἐπὶ τάδε, ἐνθένδε γε, ταύτῃ. Απεδῶ καὶ ὀλίγον, *postmodum*, μετ' ὀλίγον. Απεδῶ καὶ ἔμπροσθεν, *posthac, in posterum, &c.* μετὰ ταῦτα, λοιπὸν, εἰσαῦθις, &c. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Απεντεῦθεν, Απεδῶ καὶ ὀμπρός.

ἈΠΕΘΑΜΈΝΟΣ, *Defunctus*, Τεθνεώς, in Corona pretiosa.

ἈΠΕΙΚΆΖΕΙΝ, *Intelligere*, quâ voce utuntur Græci ex continente, & Insulani verbo ἀγροικᾶν. Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ἈΠΕΙΡΌΚΑΛΟΣ, Græcis veteribus *elegantia omnimodò rudis, ineptus:* at in sequiori Græcia, contrà, *rerum pulcrarum* studiosum significat, ut est apud Eustathium in Homer. p. 643. 644. Vide Αλίμπτος.

ἈΠΕΚΕΙ, *Tum, porrò, Dehinc, Deinde*, εἶτα, τηνικαῦτα, πόῤῥω, ἔπειτα.

Απεκεῖ, *Inde, illac, illorsum, istinc, exinde*, ἐκεῖθεν, ἐνθένδε, ἐντεῦθεν, &c. Anonymus de locis SS. p. 81. ἡ δὲ μία πέτρα ὁποῦ ἦτο, ἐπάνω τοῦ ἁγίου τάφου, ἵνα ἀνασκέπασῃ, ὅτι ἀπεκεῖ κατέβαινεν τὸ ἅγιον φῶς.

ἈΠΕΚΙΆ. Vide in Επδυχή.

ἈΠΕΛΆΤΑ. In acclamationibus Concilij Constantinopolit. sub Mena act. 5. ἀπελάτα τὸν Ακεφάλου, ἀπελάτα τῶν αἱρετικῶν. Ubi vetus Interpres: *Liberate ab Acephalo, liberate ab hæreticis.* Malim, *Ejice, abige, ex* ἀπελαύνειν.

ἈΠΕΛΆΤΑΙ, *Abigei*, in Novellis Justiniani.

ἈΠΕΛΑΤΊΚΙΟΝ. Vide in Πελάτικιν.

ΑΠΕΛΕΥ

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΙΚΟΊ, *Libertini*, apud Modestinum, lib. 1. in l. 1. §. 4. D. de excusat.

ΑΠΕΛΛΑΪ́ΟΣ, *December* mensis apud Macedones. Suidas & alij.

ΑΠΕΜΟΎΜ, Ægyptiis, *Mandragora*, apud Interpol. Dioscor. cap. 656.

Α΄ΠΕΜΦΙ, Ægyptiis, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. c. 661.

ΑΠΕΡΝΕΙ΄Ν. Vide in Περνεῖν.

ΑΠΕΤΕ΄ΛΛΑΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. τελλήνων, ἀπετέλλας. Athenæo Τελλίνη, est piscis *Mytilus*.

ΑΠΕΝΤΕΥ΄ΘΕΝ, pro παραυτίκα, apud Nicetam in Manuele lib. 6. num. 1. & alibi non semel.

ΑΠΕΥ΄ΚΗ, Απευκία. Vide in Επεύχη.

ΑΠΕΥΛΟΓΙ΄ΑΣ, *qui Abbatis, seu Hegumeni benedictione in commissi delicti pœnam indignus judicatur*, species excommunicationis: nam excommunicati ὅτε εὐχῆς, ὅτε εὐλογίας ἀξιῶνῆ, ut est in Epist. Hieremiæ Patr. Constantinopolit. apud Crusium lib. 4. Turcogr. cap. 7. extr. Vetus Pœnitential. Græc. ἔτις γένηῆ ἀπευλογίας ἕνεκεν παιδείας, &c. Rursum: ἔτις ἐκ αἱρεῖ εὐλογίαν εἰς τ̃ ὄρδινον αὐτῶ, γενέσθω ἀπευλογίας. Infrà: ἔτις ποιεῖ τινὰ ἀπευλογίαν γένεσθαι ἀκαίρως, αὐτὸς γενέσθω ἀπευλογίας. Occurrit ibi pluries. Vide εὐλογία.

ΑΠΗΓΑΝΟΝ, *Ruta*, Πήγανον.

ΑΠΗ΄ΔΗΜΑ, Saltus, Α΄λμα, in Corona pretiosa.

ΑΠΗΛΟΓΙΑ΄ΖΕΙΝ, Α΄πελογιάζειν, Απιλογιάζειν, *Recusare, Detrectare, Repudiare*, παραιτεῖσθαι, ἀποδιώκειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Θησεὺς ἀπηλογήθηζε ὀθὸ νὰ μὴ τὸ δώσει.

Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ἀπὸ τ̃ ῥίγαν καρτερῶν, ἀπελογιὰ νὰ πιένω.

Infrà:

> Καθέναν ἀπελόγιασε ὀπίσω νὰ γυρίσῃ.

Alibi:

> Καὶ αὐτlωὴ ἀπηλογήθηκε ἐμένα ἡ δελία μυ.

Απίλογ⊗. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ πέτης ὅτι ἀπίλογον εἰσεγράφη νὰ ςρέψῃ.

Α΄ΠΗ΄Ν, *Postquam*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Καὶ τότε ἀπlωὴ ἐράγασιν ὅλες τὸ μαχαιράκιν.

Α΄πlωάειοι. Vide in Meursij Gloss. quod hîc multis explodit Salmasius ad Hist. august. pag. 282. 283.

Α΄ΠΙΑ, *Apices, Literæ, Epistolæ*. Theophylactus Bulg. Archiep. Epist. 71. καὶ τὸ τ̃ Πρωτασηκρῆτις ὀφφίκιον τ̃ ἀεὶ τοῖς Αὐτοκράτορσιν ὑπογραμματεύοντ⊗, καὶ μάλιςα νῦν ὅσῳ κ̀ σοφώτερ⊗ ὁ Αὐτοκράτωρ κ̀ ἐμμελέςερ⊗, ὥςε κ̀ ἄπια κ̀ τὺς λόγυς αὐτυργεῖν. Vide Gloss. med. Lat. in *Apices*.

ΑΠΙΑ΄ΤΟΝ, *Aqua Apij*. Alexander Trallianus lib. 9. τῶν δὲ φοροπομάτων ἄμεινόν ἐςι τὸ κονδῖτον, καὶ τὸ ἀπιάτον, ἢ ἀνισάτον, καὶ λιβυςικάτον, ἢ ἀψινθάτον.

ΑΠΙΔΙΑ΄, *Pyrus*, ἄπι⊗. Απίδι, *Pyrum*, ἄπιον, in Corona pretiosa. Vita S. Nili junioris, pag. 56. καὶ ἀφέλοντο τὸ τειχινὸν τ̃ ἄλλαγῆς αὐτῶ, γεμίσαντες αὐτὸ ἀπιδιῶν ἀγρίων κειμένων ἐκεῖσε. Α΄πίδια ὥειμα, apud Achmetem, cap. 243. Symeon Sethi de Alimentis: τὰ ἀπίδια ψυχρὰ εἰσι κτ̀ τ̃ πρώτlω ἀπόςασιν, &c. Απήδια, apud Myrepsum sect. 4. cap. 4. sect. 8. cap. 114. Vide Geoponicum Agapij Monachi, cap. 120.

Απιδοκόματα, apud eundem Agapium, cap. 129.

Απιδοτὸς, *Pyri formam habens*. Anonymus de Templo S. Sophiæ, pag. 258. εἶχε δὲ σειρὰ, κ̀ λυχνίτας σὺν μαργαριταρίων ἀπιδοτῶν.

Α΄ΠΙ΄ΚΡΑΘΘΟΣ, *Expers doloris aut tristitiæ*. Glossæ Græcobarb. Α΄λυπ⊗, χωρὶς λύπlω, ἀλύπητ⊗, ἀπίκραθθ⊗.

ΑΠΙ΄ΛΟΓΟΣ, Απιλογία, &c. Vide in Απηλογεῖν.

ΑΠΙ΄ΣΙΟΝ, Prophetis, *Aluta*, ἰσάτις, apud Apuleium, cap. 69.

ΑΠΛΑ΄ΔΑ, *Planities, Platea*, πλατεῖα, εὐρίπορ⊗ ὁδός.

ΑΠΛΑΔΑ΄ΝΙ, *Mactra, Magis*, μάκτρα, κάρδοπ⊗.

ΑΠΛΑ΄ΡΙΟΙ, *Simplices*, ita Christiani dicti Manichæis. Anathematismus Hæresis Manichæor. κ̀ ἡμᾶς τὺς Χριςιανὺς τὺς μὴ παραδεχομένυς τὰς τοιαύτας μυθολογίας καλῦντας Απλαρίυς.

ΑΠΛΗΚΕΥ΄ΕΙΝ, Απληκεύειν, *Applicare, Divertere*. Gloss. Græc. Lat. Απληκεύω, *Maneo, diversor*. Vita S. Symeonis Montis mirabilis: κ̀ ἐλθόντες τινες αὐτῶν εἰς Γάβαλα, ἠπλήκευσαν ἔς τινα ναὸν τ̃ πόλεως. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 4. καταλαβόντ⊗ δὲ αὐτῶ εἰς Κόεινθον, οἶκον εὐρύχωρον εἰς τὸ ἀπληκεῦσαι αὐτ̃ ἐζήτει. Et lib. 4. cap. 28. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ οἴκῳ Σπαθάει⊗ τ̃ προλεχθέντ⊗ Ναρσῶ lωὼ ἀπληκευμέν⊗.

Απληκεύειν, propriè est *castra locare, metari*. Chronicon Alexandrin. pag. 692. seu Joannes Malela in Juliano Imp. τὸ δὲ πλῆθ⊗ τ̃ ςρατῦ τὸ ὂν εἰς Κτησιφῶντα, καὶ ἀπὸ πολλῦ διαςήματ⊗ ἀπληκεύων, &c. & pag. 736. ὡς ἐςιν ἠπληκευσάμεν⊗ πλησίον τ̃ Δανυβίυ ποταμῦ. Theophanes in Justiniano, an. 3. ἀπληκευόντων αὐτῶν πρὸ μικρῶ τ̃ πόλεως. an. 3. Leontij: ἔξωθεν φοσσατικῶς ἠπλήκευσεν. Ita an. 14. 15. 17. Heraclij, & pag. 314. 318. 324. 325. 351. 364. 391. Leo Grammaticus, pag. 465. 466. Cedrenus, pag. 412. Anonymus Combefisianus in Romano Juniore, num. 10. Codinus in Orig. num. 80. & Tactici præsertim, Leo Imp. cap. 9. §. 7. 75. cap. 11. §. 2. 13. 17. 18. 39. cap. 12. §. 115. 133. cap. 13. §. 26. cap. 17. §. 8. 15. 18. 63. cap. 18. §. 54. Mauricius lib. 1. cap. 9. lib. 5. cap. 3. lib. 7. cap. 1. 9. 17. &c. Constantinus Porphyr. pag. 26. 29. 42. 45. 46. Anonymus de Castrametat. &c. Μεταπληκεύειν, *Castra transferre*. Theophanes an. 1. Theodosij Atramytteni: εἰς τὰ λιβάδια θέλω μεταπληκεῦσαι.

Α΄πληκτον, *Diversorium*, in Gloss. Græc. Lat. sed propriè.

Α΄πληκτα, *Castra* dicuntur, seu locus ubi divertunt exercitus. Leo in Tact. cap. 11. §. 1. τὰ ἄπληκτα, ἤτοι τὰ φοσσάτα, κυρίως γὰρ φοσσάτον τὸ ἄπληκτον τ̃ ὅλυ ςρατῦ καλεῖται. Suidas: Απληκεύω καὶ ἄπληκτον, τόπ⊗ ἔνθα καταλύυσι τ̃ ὁδοιπορίας τὰ ςρατόπεδα. Onosander in Strateg. cap. 9. περὶ τ̃ συνεχῶς ὑπαλλάσσειν τὰ ἄπληκτα. Chronicon Alexandr. in Heraclio, pag. 910. ἀπὸ τ̃ ἀπλήκτυ ὑμῶν τ̃ πλησίον τ̃ Καυζάκων. Mox: ἤνεγκεν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ ἄπληκτον ἡμῶν τὸ πλησίον τ̃ Καυσάκων οἱ τ̃ σκέλκας ἕνα Πέρσlω. Adde pag. 916. 918. Zacharias Pap. lib. 1. Dial. cap. 10. καὶ εἰς τὸ ἄπληκτον αὐτῶ ὑποςρέψας, &c. Utuntur Tactici passim, Mauricius non uno loco, Leo in præfat. & cap. 4. §. 23. cap. 9. §. 7. 54. cap. 10. §. 6. 13. cap. 12. §. 57. cap. 16. §. 21. cap. 17. §. 8. 15. 19. 55. Constantinus lib. 1. de Them. cap. 1. de Adm. Imp. cap. 44. extr. Πλῆκτον, pro Α΄πληκτον, *Ius Hospitij, Mansionaticum*. Novella. 9. Constantini Porph. de sportulis: ἵνα ἐκ τύτων ποριζόμενοι μὴ βαρύνωσιν ἐν τοῖς πλήκτοις τὺς εὐαγεῖς οἴκυς, κ̀ τὰ μοναςήρια, &c.

Απληκτάριοι. Glossæ Basilic. Κομβυτζρίσιοι οἱ νῦν Χαρτουλάριοι, οἱ τῷ ἐκκλησιαστικαῖς ὑπηρετοῦντες δίκαις, ὑπασπιζόντων αὐτῶν ἀπληκταρίων κουβικουλαρίων. Auctor Etymologici habet Απληκταρίων καὶ κουβικουλαρίων. *Famulos ad collocationem tentoriorum*, Hic interpretatur Meursius: mallem eos intelligi qui Castra servant.

Απλήκιον, idem quod Ἄπληκτον, *Domus, Diversorium.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 213. οὐδὲν ἐντέχετε νὰ ἐγκληθῇ εἰς ἑτέραν αὐλὴν τῆς βουργεσίας παρὰ ἂς ἐκείνην ἀπαυτὸ τῆς χώρας ὅπου κεῖτε τὰ ἀπλήκια.

ΑΠΛΟΦΥΛΛΟΝ, *Alyssum*, apud Interpol. Dioscor. c.511.

ΑΠΛΟΧΩΡΟΣ, *Spatiosus, amplus, capax, latus*, εὐρύχωρος, πλατὺς, &c. Απλοχωρεία, *Capacitas*, εὐρυχωρία.

ἌΠΛΩΜΑ, *Mappa altaris*, quæ primæ, quam Καταστάρκα, ut vocant, huic, quam τὸ Εἰλητὸν appellant, insternitur. Chronicon Alexandrin. an. 23. Constantij: εἰς τὰ ἐγκαίνια προσήγαγεν ὁ βασιλεὺς Κωνστάντιος Αὐγουστος ἀναθήματα πολλὰ, κειμήλια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ μεγάλα, καὶ διάλιθα χρυσοϋφῆ ἀπλώματα τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου πολλά. Theophanes an. 3. Juliani: αὐτόματός τε τοῖς ἀπλώμασι τῶν θυσιαστηρίων, καὶ βίβλοις, καὶ ἄλλοις ἐσθήμασι τῶν ἐκκλησιῶν, &c. Euchologium, pag. 838. λαμβάνει τὸ ἅπλωμα, ἤτοι τὴν ἐπένδυσιν τῆς ἁγίας τραπέζης, ἧς παρ' αὐτοῦ ἐξαπλωμένης, λέγεται καὶ οὗτος ὁ ψαλμὸς, &c. Adde pag. 844. 845. Eadem & ἐνδυτη, & Τραπεζοφόρον appellatur, uti in his vocibus docemus.

ΑΠΛΩ'ΜΙΣΤΟΣ. *Implumis*, ἀπλούμιστος. Orneosophium, pag. 243. κοντὰ τὰ μηρία καὶ τὰ καλάμια τῶν ποδῶν αὐτοῦ, οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ μακροὶ, ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἀπλουμιστή.

ΑΠΟ', præpositio verbis adjuncta, rem actam & finitam significat: v. g. ἀπόγραψα τὸν λόγον, *perfeci & finivi scribendo sermonem.* Roman. Niceph. in Grammat. MS.

ΑΠΟΒΑ'ΛΛΕΙΝ, *Abortire, Abortivum partum ejicere*, quâ significatione est tantùm in Aoristo passivo in omnibus modis suis: ut, ἡ Μαρία, ἀποβάλθηκεν ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν, *Maria abortivum fecit masculum vel feminam.* Ita Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Canon Pœnitentialis MS. Chrysostomi nomen falsò præferens: γυνὴ δὲ ἀποβαλλοῦσα διὰ ἀσθένειαν τῆς φύσεως, εὐχέλαιον ποιήσει, &c. Habetur in Euchologio, pag. 330. εὐχὴ εἰς γυναῖκα ὅταν ἀποβάλλεται. Ubi in ipsa Oratione, τὸ ἐν αὐτῇ συλληφθὲν ἀποβαλλομένη.

Αποβάρτειν, eâdem notione: Idem Canon pœnitentialis: γυνὴ ἐὰν ἀποβαρθῇ, ἔχει ἐπιτίμιον χρόνους γ'.

Απόβαλμα, *Abortus.* Glossæ Græcobarb. ἐκτρώματα, ἀποβάλματα, καθαρίσματα. Rursum: ἀμβλωθρίδιον, ἔκτρωμα, παιδίον νεκρὸν, ὃ ἡμεῖς καλοῦμεν ἀπόβαλμα.

ΑΠΟΒΓΑ'ΥΕΙΝ. Vide in Βγά.

ΑΠΟΒΕ'ΤΖΑΙ. Vide in Βίτζα.

ΑΠΟ'ΓΑΛΑ, *Succus lacteus ex frumento elicitus.* Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὁ ῥοῦς γαλακτοῦ, τοῦ πυροῦ τὸ ἀπόγαλα.

ΑΠΟΓΑΜΕΪ͂Ν, *Stuprum inferre mulieri vel virgini*, In Nomocanon. Coteleriano, n. 211. ἐὰν ἄνδρας συκοφαντήσῃ κόρην, καὶ εἴπῃ, ἀπεγάμησα αὐτὴν, καὶ αὐτὴ οὐ θέλει αὐτὸν, &c.

ΑΠΟΓΕΎΕΣΘΑΙ, *Prandere*, Γεύεσθαι, Αριστᾶν. Απόγευμα, *Prandium*, Ἄριστον.

ΑΠΟΓΟΡΙ'ΣΑΠΟΝ, *Centauria major*, apud Apul. c.34.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ', Καταγραφὴ, *Inventarium.* Απογράφειν, *Inventarium conficere*, in Basilicis. Item Απογραφὴ, *Census, Professus, Professio.* Απογραφεὺς, *Censor, Censorius.* Απογράφομαι, *Censeor, Profiteor*, in Gloss. Græc. Lat. Gregorius Nazianzenus orat. 9. pag. 156. de Juliano quodam Peræquatore: σὺ δὲ ἀπόγραφε δικαίως ἡμᾶς, ὁ τῶν ἡμετέρων γραφεὺς. Vide Gloss. med. Lat. in *Describere.*

ΑΠΟΓΥΡΙ'ΖΕΙΝ, *Ejurare, ejerare*, Ἐξομνύειν.

ΑΠΟΔΑΠΑΝΑ͂Ν τὸν Νόμον, *Legi penitus contraire.* Vox I. C. Scholiastes Synopseos Basilic. apud Labeum: ὁ τῷ ἑνὶ σκέλει τοῦ παρόντος νόμου χρησάμενος, τὸ δὲ ἕτερον ὑποκρατήσας, ἀπομερεῖ τὸν νόμον. Αποδαπανῶ δὲ τὸν νόμον, ὅταν τελείως διαστρέψω τὸ τοῦ νόμου, καὶ εἴπω, ἐν τῇ καθέσει τοῦ χρέους, χρείαν εἶναι δύο ἢ τριῶν μαρτύρων, τοῦ νόμου ῥητῶς πέντε παρακελευομένου.

ΑΠΟΔΕΙ'ΚΤΗΣ, *Designator*, in Gloss. Gr. Lat. qui apud Ulpianum Designatores dicuntur. Vide I C.

ΑΠΟΔΕΙ͂ΞΑΙ, *Protestari*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 3. §. 10.

ΑΠΟ'ΔΕΙΞΙΣ, *Securitas, cautio de suscepta pecunia*, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 2. §. 7. 8. & I C. Græcos, quasi, ait Cujacius, ἀπόδεξις. Malim, ut sit *probatio* datæ pecuniæ. Glossæ Gr. Lat. Απόδειξις, *Demonstratio, Designatio, Probatio.* ἀποδείξεις τῶν χρεῶν, *Desuscepta*, veteri Interpreti Nov. 72. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἐτίθοντο δὲ εἰς τὸ κατάστιχον αὐτοῦ, οὐκ εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ τελέσματος τὴν γινομένην αὐτῷ παρὰ τοῦ Διοικητοῦ. Infrà: καὶ γράφεις ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦ τελέσματος χωρὶς, οὕτως, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Apodixa*, & in *Desusceptum.*

ἈΠΟ'ΔΕΙΠΝΟΝ, *Completorium*, officium Ecclesiasticum quod post cœnam decantatur. Corona pretiosa: Απόδειπνον, *completorium*, Απόδειπνον. Typicum S. Sabæ, cap. 10. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὰ ἀπόδειπνα ἡμέρας ἔτι οὔσης ἀπολύει, καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτόν. Cap. 15. περὶ δὲ ὥραν πρώτην τῆς νυκτὸς σημαίνει, ὡς ἔθος ἐστὶ, καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἀρχόμεθα τῶν ἀποδείπνων, κατὰ τὴν συνήθειαν. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 36. ἡ δὲ γα τῶν ἀποδείπνων ἀκολουθία μετὰ τὸ δεῖπνον ὑμῖν τελεσθήσεται ἐν ταύτης ἐκκλησίας ἐξωνάρθηκι, &c. Ita pariter Anthologium 25. Martij, Euchologium, p. 750. & libri alij Ecclesiastici. Duplex autem est apud Græcos ἀπόδειπνον, alterum μέγα, alterum μικρόν. Prius psallitur per totam Quadragesimam; alterum per reliquum anni tempus. Anthologium Arcudij: οὕτω μὲν τελεῖται τὸ μέγα ἀπόδειπνον ἐν τῇ μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ παλαιοῦ καὶ καθολικοῦ Τυπικοῦ, καθὼς γέγραπται· τὸ δὲ μικρὸν ἀπόδειπνον ὁ ψάλλεται ὅλῳ τῷ χρόνῳ παρεκτὸς τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, &c. In magno Apodipno canuntur 12. Psalmi, ἀπὸ τοῦ Τ' ψωσε κύριε, μέχρι τοῦ, Κύριε ἐξέκλινον. Τοῦτο μὲν ποιεῖται ἐν τοῖς μοναστηρίοις. Οἱ δὲ κοσμικοὶ ἱερεῖς καὶ μονάζοντες ὁδοιποροῦντες καταλιμπάνουσι τοὺς προειρημένους ιβ'. ψαλμοὺς, &c. Utrumque describitur in Horologio.

ΑΠΟΔΕΚΟΥ'ΡΙΟΣ, *Decurionalis*, in Gloss. Lat. Gr.

ΑΠΟΔΕ'ΚΤΗΣ, *Susceptor.* τῶν ναύλων ἀποδέκτης, in Edicto 13. Justiniani, cap. 23. §. 1. ἀποδέκτης τῶν ἐκκλησιαστικῶν χρημάτων, in Concilio Constantinop. sub Mena, act. 5. Vide Suidam in hac voce.

ΑΠΟΔΕ'ΛΙΠΟΝ, *Residuum*, ἀπολειπόμενον, in Corona pretiosa.

ΑΠΟΔΕΡ

ἈΠΌΔΕΡΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ἈΠΌΔΕΣΜΟΣ. Vide Ἐπικόμβια.

ἈΠΟΔΗΜΗΤΙΚΗ προὶξ, ἡ παρὰ τοῦ πατρὸς διδομένη, *Profectitia dos.* vox I C.

ἈΠΟΔΗΤΗΣ, *Gesticulator*, *Saltator*, ὀρχηστής. Ἀποδήτρια, *Saltatrix*, *Gesticularia.*

ἈΠΟΔΙ'ΑΒΑ cum genitivo alicujus festi, significat *post tale festum*; ut ἀποδίαβα τῆς Πεντηκοστῆς, *post festum Pentecostes.* Roman. Nicephor.

ἈΠΟΔΙΑΒΑ'ΖΕΙΝ, Ἀποδιώκειν, *Repulsare*, *Renuere*, *Detrectare*, *Abigere*, &c. ἀπελαύνειν, ἀποσοβεῖν, ἀποδιώκειν, &c. Ἀποδιάβασμα, *Repudium*, ἀποπομπή, ἀπόβλησις, &c.

ἈΠΟΔΙΑΦΩ'ΤΙΣΜΑ, *Crepusculum*, Δειλή.

ἈΠΟΔΙ'ΔΟΣΘΑΙ, dicitur festum, cùm anteactis diebus celebratum, redonatur, finitur, terminatur. Verbi gratiâ festa Paschalia ἀποδίδονται quartâ Feriâ ante Ascensionem, cùm troparium illud, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, &c. non ampliùs dicitur neque concinitur. Marcus Hieromonach. cap. 46. Χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα τῇ δὲ πρὸ τῆς ἀναλήψεως. Typicum S. Sabæ, cap. 12. Sept. 21. ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τοῦ τιμίου σταυροῦ. Id est, octava Festi exaltationis S. Crucis celebratur. Cap. 15. τὴν ὀκλώηχον οὐ ψάλλομεν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς ἁγίων ἐπιφανιῶν, ἣν οὖν ἀπὸ τὰς κ'. τοῦ Δεκεμβρίου. Rursum: ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς Χριστοῦ γεννῶν, μέχρις οὗ ἀποδοθῇ ἡ ἑορτὴ τῶν φώτων, &c. Cap. 50. extr. in Sabbato Μεσοπεντηκοστῆς. ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς μεσοπεντηκοστῆς, καὶ ἀποδίδοται. ψάλλεται γὰρ καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis, cap. 14. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τῇ κυριακῇ τῆς Ἀσώτου, ἢ τῇ β'. ἢ τῇ γ'. τῆς ἀποκρέου, ἀποδίδοται τῇ παρασκευῇ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, &c. Cap. 15. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ σαββάτου τῶν ψυχῶν, ἡ μεθέορτος, ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς, &c. Adde cap. 19. 20. 62. & seqq. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 12. cap. 5. τῇ τετράδι οὖν, καθ' ἣν ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως, ἥτις ἦν καὶ τετάρτη τοῦ Μαΐου.

Ἀπόδοσις τῆς Θεοτόκου, *Festum Præsentationis Deiparæ.* Laudatur Georgij Chartophylacis M. Ecclesiæ ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἀφιέρωσιν τῷ Θεῷ κατὰ τὴν ἱστορίαν, quod in aliis Codd. inscribitur εἰς τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα. Præterea laudatur ejusdem alterum encomium in eandem festivitatem, εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ὅτε ἀπεδόθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα ὑπὸ τῶν αὐτῆς γονέων.

ἈΠΟΔΙΔΡΑ'ΣΚΕΙΝ τὴν δίκην, *Iudicium refugere*, *judicio contumaciter abesse*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 4. §. 3.

ἈΠΟ'ΔΟΥΛΟΣ, *Libertus.* Theophanes, pag. 356. de Saracenis: ἐκπέμπουσιν ἀπόδουλον αὐτῶν τινα λεγόμενον Αβουμουσουλίμ εἰς τὸ Χωρασὰν πρός τινας τῶν αὐτόθι πραγμάτων. Ubi Hist. Miscella: *mittunt libertum suum*, &c. Vita S. Eupraxiæ, num. 20. ἣν εἶχον ἀπόδουλον εἶναι, & Apophthegmata Patrum in Mios, n. 2. ἣν γὰρ ἀπὸ δούλων.

ἈΠΟΔΥΤΟΝ, *Vestiarium*, *in quo baptizandi vestes deponebant.* Euchologium Goari p. 357. κατερχόμενος ὁ Πατριάρχης ἀπὸ τῶν σωφρόνων, εἰσέρχεται ἐν τῷ Σκευοφυλακίῳ ἐν τῷ ἀποδύτῳ τοῦ μεγάλου Βαπτιστηρίου, καὶ ἀλλάσσων, βάλλει λευκὴν στολήν, &c. & p. 359. καὶ μετὰ τὸ σφραγίσαι ἐν τῷ ἀποδύτῳ τοὺς νεοφωτίστους τῷ Θείῳ μύρῳ, &c. Adde pag. 362. Vide Arcudium de Concord. p. 52.

ἈΠΟΘΑΙ'ΝΕΙΝ, Ἀποθένειν, pro Ἀποθνήσκειν, *Mori.* Fabulæ Æsopi Græcobarb. p. 44. καὶ λέγει, δὲν λυπεῖμαι πῶς ἀποθένω, διότι βλέπω ἐκεῖνον ὅπου εἶναι αἰτία τοῦ θανάτου μου, πῶς ἀποθένει καὶ αὐτός. Ita pag. 69. Historia Apollonij Tyrij:

Συγχώρησιν ἐκάλεσε, καὶ τότες ἀποθένει.

ἈΠΟ'ΘΕΡΜΟΝ, *Placenta melle subacta.* Thomas Magister in Scholiis MSS. in Plutum Aristophanis: εἶδος πέμματός ἐστιν ἡ κοινῶς λεγομένη μυστόπιττα· μελίπηκτος ἡ κοινῶς λεγομένη ἀπόθερμον.

Ἀπόθεσις, *dies quo Consul aut Magistratus dignitatem deponebat*: quod quidem ἐν τῷ βουλευτηρίῳ fieri solitum scribit Procopius lib. 1. de bello Gotthico, cap. 5. extr. Justinianus, in Nov. 105. cap. 1. εἶτα ἐντεῦθεν καταθήσεται τῆς ἐνιαυσιαίαν ταύτην τιμὴν, τῆς ἐπὶ τῆς καλουμένης ἀποθέσεως, κατὰ τὸ συνειθισμένον, ἄγων ταύτην τὴν πανήγυριν.

ἈΠΟΘΗΚΑ'ΡΙΟΣ, *Horrearius*, in Gloss. Gr. Lat.

ἈΠΟΘΗΣΑΥΡΙ'ΖΕΙΝ, *Recondere*, apud Harmenopul. lib. 6. tit. 14. §. 13.

ἈΠΟΚΑΘΗΜΕ'ΝΗΣ ταῦρος, Prophetis, *Lychnis silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap. 521.

ἈΠΟΚΑΙΣΑΡΟΥ'ΣΘΑΙ, *A Cæsaris dignitate dejici.* Antoninus de Vita sua lib. 6. ὅρα μὴ ἀποκαισαρωθῇς, μὴ βαφῇς, γίνεται γάρ.

ἈΠΟΚΑΛΥ'ΨΕΙΣ, *Libri revelationum*, qui plures olim extitére; nam præter S. Joannis Theologi, quam semper admisit Ecclesia Catholica, circumferebantur aliæ ἀποκαλύψεις ab ea rejectæ, & inter libros apocryphos relatæ, ut Ἀποκάλυψις Πέτρου, de qua Eusebius, lib. 3. Hist. Eccl. cap. 25. lib. 6. cap. 14. licèt illa legeretur quotannis die Parasceves in aliquot Ecclesiis Palæstinæ, ut testatur Sozomenus lib. 7. cap. 19. Præterea Ἀποκάλυψις τοῦ Παύλου, de qua Nicephorus Confessor in Canonib. & idem Sozomenus loco laudato: Ἀποκάλυψις τοῦ Ἀδάμ, de qua Epiphanius contra Gnosticos; Esdræ & Zosimæ, apud eundem Nicephorum: Mosis, quæ & λεπτὴ γένεσις dicebatur, apud Cedrenum: Thomæ & Stephani apud Gratianum: denique Zoroastris, Zostriani, Nicothei, Allogenis, Mesi, apud Porphyrium in Vita Plotini. Vide præterea Gasparum Suicerum in Thesauro Eccles.

ἈΠΟΚΑΤΑ'ΣΤΑΣΙΣ εἰς ἀκέραιον, *Restitutio in integrum.* Ἀποκαστατικὴ ἀγωγή, *Actio Restitutoria*, in Basil. lib. 8. tit. 1. §. 1. lib. 26. tit. 7. §. 40. 41. &c. Item *Actio ad exhibendum.* Vide Cujac. lib. 9. observ. cap. 7.

ἈΠΟΚΑΤΕΙΝΟ'Σ, *Infernalis*, *infernus*, καταχθόνιος.

ἈΠΟΚΕΦΑΛΙ'ΖΕΙΝ, *Occidere*, *cædere.* Origines Constantinopol. de Crispo, quem balnei calore extinctum scribit Sidonius: ὃν λέγουσιν ἀποκεφαλισθῆναι ὑπὸ τοῦ πατρός. Infrà n. 72. de Arcadio Sanctæ Irenes Diacono: σκυτάλαις ἀποκεφαλισθῇ, *flagris cæsus*, *vel occisus est.*

ἈΠΟ'ΚΛΗΡΟΣ, *Exhæres.* Ἀποκληρονόμος, *Exhæres.* In Gloss. Gr. Lat. Ἀποκληρονόμον ποιεῖν, *exhæredem facere.* Ἀπόκληρον ποιεῖν, in Basil. Ἀποκληρονόμον ποιεῖν, apud Justinum Mart. quæst. 120. ad Orthod. Ἀποκλήρωσις, *Delegatio*, in iisdem Gloss. voces I C.

ἈΠΟΚΟΙΝΩΝΕΙ'Ν. Vide in Κοινωνία.

ἈΠΟΚΟ'ΜΠΙΟΝ. Vide in Κομβός.

ἈΠΟΚΟΝΤΑ'. Vide in Κοντά.

ἈΠΟ'ΚΟΠΟΣ, *Castratus.* in Gloss. Gr. Lat. Rursum: Ἀπόκοπος, ὁ εὐνοῦχος, *Eviriatus*, *Eviratus*, in Lat. Gr. Vide Suidam. Utitur præ aliis S. Athanasius in Epist. ad Solitarios, p. 812. 827. In Synodo Sydæ acta contra Masalianos apud Photium Cod. 52. hæc leguntur de quodam ex istius hæreseos auctoribus: καὶ Σάββας τὸ τῶν μοναχῶν ὑποδὺς σχῆμα, ὃν ἐκ τῆς πράξεως ἐκάλουν Ἀπόκοπον.

ἈΠΟΚΟΠΤΗ' νίκη, *Magna victoria.* Eustathius

thius Od. γ. τόδε, ἐκαίνυτο, ποιητικὴ λέξις ἐκ τοῦ καίνυμι ἐληπται δὲ ἀντὶ τοῦ πάνυ ἐνίκα, κυκλοκλεῖται δὲ, φασιν, ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ πολέμῳ νικώντων, ὡς ἐκ τοῦ καινειν, ὁ δηλοῖ τὸ κόπτειν· δοκεῖ δὲ ἐντεῦθεν καὶ ἡ τῶν ἰδιωτευόντων γλῶττα παρελκύσαι τὴν ἀποκοπὴν νίκην, ἐπὶ καὶ ταύτην καίνυσθαι καὶ τὸ κόπτειν. Idem in Od. ϑ. τόδε, ἀπεκαίνυτο, περιττὴν μὲν ἔχει τὴν πρόθεσιν, ὡς ἀλλαχοῦ προεφάνη· δέδωκε δὲ τοῖς ἰδιώταις ἀρχὴν τοῦ νίκην ἀποκοπτὴν τοῦ μεγάλην λέγειν.

ΑΠΌΚΟΤΟΣ, *Temerarius*, *petulans*, *arrogans*, *audax*, *fidens*, ἀσωφρόνιστος, προπετὴς, &c. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 7.

Οὐ μὴν νὰ ἐν ἀπόκοτος, καὶ τολμήρης καρδίας.

Αποκοτία, *Temeritas*, *audacia*, Ιταμότης, αὐθάδεια. Idem Anonymus lib.7.

Τὴν ἔμορφην ἀποκοτίαν εἶδεν ἐκεῖ με κλάμα.

Rursum:

Πολλαῖς φοραῖς ἡ ἀποκοτία ἐκ τὴν καρδιά τους φεύγει.

Αποκοτεῖν, *Fidere*, *audere*, θαῤῥεῖν, ἀλαζονεύεσθαι. Idem Anonymus in prologo:

Σιωπῶ καὶ δὲν ἀποκοπῶ σὰν νάμουν ἕνας ξένος.

ΑΠΟΚΟΨΙΜΟΝ, *Succidaneum*, in Gloss. Gr. Lat.

ἈΠΌΚΡΕΩΣ, Græcis, propriè dicitur *septimana*, quæ apud Latinos *septuagesima*, noménque sumit à subsequente Dominica, post quam carnis comedendæ finem faciunt, & Lacticiniis utuntur usque ad Feriam secundam post Quinquagesimam, quâ Quadragesimale jejunium inchoant. Unde quæ Dominicam Απόκρεω subsequitur septimana, Τυροφάγος appellatur. Απόκρεων verò Latini *carniprivium* vocant, quo tempore Græci, ut Latini in Carniprivio, genio indulgere solent. Nicephorus Gregoras, lib. 8. pag. 137. 1. edit. & 210. edit. Genev. Απόκρεω γὰρ ἦν καιρὸς, ὁπότε πρὸ εὐωχίας ἀβροτέρας, καὶ ἀκρατοποσίας διδόασιν ἄνθρωποι. Hanc Hebdomadem ἀποκρεώσιμον vocat Theophanes, an. 19. Justiniani: in qua non cantatur Alleluya, Triodium: Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἑβδομάδι τῆς ἀποκρέω Αλληλούϊα οὐ ψάλλομεν. Eandem Hebdomadem intelligit Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ἦν δὲ ὁ καιρὸς καθ' ὃν αὗται γεγόνασιν αἱ συνάφειαι, ἐγγίζοντος ἀπόκρεω. De Dominica verò Anna Comnena, lib. 8. p.223. αὐγαζούσης δὲ τῆς Απόκρεω κυριακῆς. Παρασκευὴ τῆς Απόκρεω, Feria sexta quæ Dominicam τῆς ἀπόκρεω præcedit, apud eandem Annam, p.221. ut σάββατον τῆς ἀπόκρεω, Sabbatum ante eandem Dominicam, in Nomocanone Coteleriano, num. 288. Εβδομὰς τῆς ἀποκρέω, in eodem Nomocanone, num.300. Habebant etiam aliæ Quadragesimæ suum ἀπόκρεω. Verbi gratiâ jejunium ante Natale Christi, quod τεσσαρακονθήμερον vocabant, & die qui festum S. Philippi subsequitur, hoc est 15. Novembris initur. Anthologium Arcudij 14. Nov. τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἐστὶν καὶ ἡ ἀποκρέα τῆς μ'. τῶν Χριστοῦ γεννῶν, id est, vicem præstat Dominicæ ἀπόκρεω, quæ jejunium Magnæ Quadragesimæ præcedit, quo die postremùm carnes manducantur: dummodò tamen non incidat in Feriam quartam aut sextam, quibus per totum annum ab iis abstinent Græci. Sed si incidat in quartam, tum ἀπόκρεω fit Feriâ tertiâ: si in sextam, Feriâ 5. Infrà: δεῖ γινώσκειν ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἡ τοιαύτη ἡμέρα δ'. ἢ ς'. οὐκ ἐσθίομεν κρεῶν ἢ τυροῦ, ἢ ὠῶν· ἀλλ' ἀποκρέυομεν ὅταν τύχῃ δ'. καὶ ἐν τῇ γ' καὶ ς'. ἐν τῇ ε'. Ubi observanda vocis ἀποκρέυειν insolens notio, quæ cùm *à carnibus abstinere* significet, hic tamen non *carnes comedere*, sed *diem* ἀπόκρεω *celebrare* significat, quod in Dominica ἀπόκρεω, quæ jejunium quadragesimale antecedit, carnes edantur. Nam generaliter loquendo ἀποκρέαι ἡμέραι, dicuntur eæ quibus à carnibus abstinetur. Ut apud Joannem Antiochenum de Charisticariis, n.14. πρὸς δὲ καὶ αἱ τοῖς μοναχοῖς ἐπὶ τῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτῆς, καὶ μνημοσύνοις, καὶ ἀποκρέαις, καὶ πασχαλίαις τυπωθεῖσαι παρακλήσεις, &c. Vide Isaaci Argyri computum, p.375.377. Edit. Petavianæ. Occurrit porrò hæc vox passim apud scriptores Græcos mediæ & infimæ ætatis. Vide quæ de hac commentantur Filesacus de Quadragesima, p. 447. Scorsus ad Homil. 15. Theophanis Ceramei, Allatius de Dominic. & Hebdom. Græcor. num. 10. 11. & alij. Habentur in Cod. MS. Colberteo Epistolæ aliquot, Chumni Paracœmomeni, qui in aliis Nicephorus & Nathanaël Chumnus appellatur, inter quas una inscribitur τῷ Φιλοσόφῳ, continens, ut est ad marginem, ἔκφρασιν παιδιῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπόκρεω γινομένων, cujus initium ita concipitur: ἔθος δὴ καθεστήκει πᾶσι σχεδὸν τοῖς ἀνθρώποις καθ' ἡμέρας τοῦ ἔτους ταύτας σφᾶς αὐτοὺς εἰς ῥᾳστώνην ἀνεῖναι· ὅθεν οἱ μὲν περὶ δαῖτας ἔχουσι καὶ εἰλαπίνας, καὶ τῆς προοιμιαζόμενον, Αμβρωνος ἐζηλώκασι βίον καὶ Συβαριτικῇ τούτους σπουδάζονται τράπεζαι· τοὺς δὲ ὀρχήστρα διάπυθεν ὅλους ἔχει, καὶ χαίρουσι κατακλῶντες ἑαυτοὺς, καὶ πάλιν στρέφονται καὶ λυγίζοντες, καὶ ὅλῳ τῷ σώματι εὐασχημονοῦντες, καὶ κορδακίζοντες· καὶ ὅλοι τοῖς ὀσίων τῆς κατασκιλων, τῆς κύβων δηλαδὴ τούτων καὶ τῆς πεσσῶν γίνονται, &c.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ, *Responsa*, *negotia*. Paralipomena de S. Pachomio, num.23. τάξας τοῦτον τὸν ἀδελφὸν εἰς διακονίαν τῆς τοιούτων ἀποκρίσεων τῆς μονῆς σε. Occurrit rursum infrà. Joan. Moschus in Limon. cap. 145. ἀποστέλλει τινα τῆς τὰς ἀποκρίσεις διακονούντων. Ita rursum, c.105. & 205. apud Cotelerium. Concil. Constantinopol. sub Mena, Act. 1. Σαβίνου διακόνου τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Αναστάσεως, πληροῦντος τὰς ἀποκρίσεις Πέτρου τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων. Theodorus Lector lib. 5. Hist. Eccles. προχειρίζεται εἰς τὴν αὐτοῦ προεδρίαν Ανατόλιόν τινα τῆς τῆς Αλεξανδρέων ἐκκλησίας τὰς ἀποκρίσεις ἐν ΚΠόλει ποιούμενον. Theophanes; ὁ τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις ποιῶν: *Apocrisiarius*. Novella Heraclij de Episcop. τοῖς μέν τοι διακονουμένοις τῆς ἐκκλησιαστικαῖς ἀποκρίσεσι, καὶ τοῖς πρὸς πρεσβείαν ἐκκλησίας, ἢ πόλεως, ἢ προέδρου χειροτονίαν κατὰ ταύτην ἡμῶν ἀφιγμένοις τὴν θεοφύλακτον πόλιν. Zacharias Pap. lib. 3. dialog. cap. 32. ἐν τῷ χρόνῳ δὲ ἐν ᾧ ἐγὼ ἀπεστάλην πρὸς τὸν βασιλέα ἐπὶ τῷ ἐκπληρῶσαί με τὰς τῆς ἐκκλησίας ἀποκρίσεις. Utitur etiam Justinianus in Nov. 123. cap.36. ut & Achmes Onirocrit. cap.275. Vide Gloss. med. Lat. in *Responsum*.

Αποκρίσεις, *Responsoria*, in officio Ecclesiastico. Vita S. Nili Jun. p.149. πλὴν ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἐκστάσει εἶπεν τι ἐλάλησεν, ἐκ τῆς τῆς θείας λειτουργίας ἀποκρίσεων ἀπεφθέγγετο.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΑΡΙΟΣ, *Apocrisiarius*, *Legatus*. Glossæ MSS. πρέσβυς, ὁ παρακλήτωρ, ἢ ὁ ἀποκρισιάριος. Glossæ Basil. Αγγελος, ὁ σημαίνων, ὁ ἀποκρισιάριος. Isidorus Pelusiotes, lib. 4. Epist. 144. διὰ τοῦ βασιλικοῦ ἀποκρισιαρίου μαθόντες. Αποκρισιάριος τοῦ κοινοβίου, apud Joan. Moschum in Limon. c.88. Constantin. de Adm. Imp. καὶ ἀποστέλλειν καθ' ἕκαστον χρόνον ἐντεῦθεν πρὸς αὐτοὺς ἀποκρισιάριον μετὰ ξενίων ἁρμοζόντων, καὶ πρὸς τὸ ἔθος ἐπιτηδείων. Vide p. 76. apud Theophanem, an.38. Justiniani: ἀποκρισιάριος τῆς μεγάλης Αντιοχείας. Adde p.122.130.317.322. 328.377. Αποκρισιάριος τῆς κατὰ Ρώμην ἐκκλησίας, in Vita S. Maximi Confess. num. 17. Leo in Tactic. c.17. §.7. ποτὲ δὲ ἰδίους πρέσβεις ἤτοι ἀποκρισιαρίους ἀποστείλας. Lib. 1. Basil. tit. 1. §. 9. ὑπεξῃρημένων μόνων τῶν καλουμένων ἀποκρισιαρίων, οἷς ἄδειαν παρέχομεν θέλουσιν εἰς τὰς πόλεις διὰ μόνας ἀναγκαίας ἀνακρίσεις εἰσιέναι. Justinian. Nov. 123. c. 36. τῆς δὲ γυναιξὶν, ὃν ἂν αὗται ἐπιλέγονται πρεσβύτερον, εἴτε διάκονον, ἀποκρισιάριον, εἰς τὸ ποιῆσαι αὐτοῦ τὰς ἀποκρίσεις, &c. Adde Nov. 133. cap. 5. Occurrit passim. Vide Glossar.

Gloſſar. med. Latin. in *Apocriſiarius*, & in *Reſponſalis*, & in *Adreſponſum*.

Ἀποκεισιάριος. Anonymus de Nuptiis Theſei, lib. 6. Ὁ καθεὶς ἀπέστειλε τὸ γυρ ἀποκρισιάριος.

Ἀποκρισιαρίκιον, *Legatio*. Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 6. cap. 4. εἶπεν ὅτι ᾠκονόμησαν ἀποκεισιαρίκιον ἐλθεῖν εἰς τὴν σύνοδον. Occurrit rurſum infrà. Achmes in introduct. in Aſtrologiam: εἰ ἐκ βορρᾶ ἐστιν ἐπίκοινος σελήνη, δηλοῖ ὅτι ἔρχονται μαντάτα καὶ ἀποκρισιαρίκια πολλὰ εἰς τὴν μέσην τῶν βασιλέων.

Ἀποκρυβῆς ὅρκος, *Iuramentum ſuper rebus amotis*. I C. Gr.

ΑΠΟΛΕΓΕΙΝ, *Renuntiare*, vox Juriſconſultorum, in Baſilicis.

ΑΠΟΛΕΙΟΣ, Afris, *Pulegium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 441.

ΑΠΟΛΗΓΟΥΣΑ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcor. c. 661.

ΑΠΟΛΙΓΟΝ, *Parumper*, *Tantiſper*, παρὰ μικρόν.

ΑΠΟΛΙΠΤΗΚΗ, *Apocha*, *Deſuſceptum*, *cautio acceptæ ſeu receptæ pecuniæ*, In Baſilic. to. 3. p. 363. apud Harmenopul. & IC. Gr.

ΑΠΟΛΟΙΠΟΓΡΑΦΙΑ, *Acceptilatio*, in Gloſſ. Gr. Lat. vox Juriſconſultorum.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ, *Defenſio*, in Baſilicis.

ΑΠΟΛΟΥΣΙΑ. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐτελειώθη ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ καὶ μέγας θεράπων Θεόδωρος ὁ Συκεώτης μηνὶ Ἀπριλλίῳ εἰς τὰς εἴκοσι δύο, ἡμέρᾳ κυριακῇ διαφανούσῃ εἰς τὰ ἀπολούσια, ἤτοι τῇ Καινῇ προσαγορευομένῃ. Quibus verbis innuitur ritus non pridem duntaxat, ſed & etiamnum obſervatus apud Græcos circa νεοφωτίστους, ſeu recens baptizatos. Octavo enim poſt baptiſmum die albas veſtes depoſituri, (*deſauber* noſtri dicunt) ad Eccleſiam conveniunt, ſiſtuntque ſe Pontifici aut Sacerdoti, qui exactis aliquot orationibus, λύει τὸ ζωνάριον τοῦ παιδίου καὶ τὸ σάβανον, καὶ ἑνώσας τὰς ἄκρας αὐτῶν, βρέχει μεθ' ὕδατος καθαροῦ αὐτὰς, καὶ ῥαίνει τὸ παιδίον, λέγων, Ἐδικαιώθης, ἐφωτίσθης, καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ λαβὼν σπόγγον καινὸν, μετὰ ὕδατος ἀποσπογγίζει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τὸ στῆθος, καὶ τὰ λοιπὰ λέγων, Ἐβαπτίσθης, ἐφωτίσθης, ἐμυρώθης, ἡγιάσθης, ἀπελούσθης, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ita Euchologium, in Ordine ad hanc ablutionem, cujus titulus in aliquot Codicibus ſic concipitur, Εὐχὴ εἰς τὸ ἀπολοῦσαι νεοφώτιστον, ut in Cod. Reg. 1027. vel εἰς τὸ ἀπολοῦσαι φωτισθέντα τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, vel εἰς τὸ ἀπόλουτρον. Fit igitur hæc ablutio Sabbato in Albis, quo recens Baptizati candida deponunt veſtimenta, & ſacrum Chriſma ab iis abſtergitur, quod in capite & pectore in baptiſmo acceperunt; nefas enim ducebatur olim ante ſeptimum diem baptiſmatis & confirmationis unctiones ſacras abſtergi: de quo ritu agunt Ordo Romanus, Alcuinus, Amalarius, Hugo à S. Victore, & alij: ſed & Symeon Theſſalonicenſis, lib. de ſacris ordinat. qui hanc ceremoniam in Eccleſia fieri ait, ἐν ἰδιάζοντι τόπῳ, ὡς ἂν μὴ τῶν ἁγίων ἐκείνων τι, τοῦ ὕδατος φημὶ, τοῦ βαπτίσματος, ἢ τοῦ μύρου ἐκπεσὸν καταπατηθῇ. Igitur Sacerdos recens baptizato λύει τὸ σάβανον, καὶ τὴν ζώνην, ac *Sabanum* quidem, quo caput Chriſmate Sacro donatum involvitur, quodque *Chriſmale* & *Mitram* à Latinis appellari docemus in Gloſſ. med. Lat. ut à capite, zonam verò, ut à pectore Chriſma abſtergat. Ac quidem quòd *Sabanum* ſeu *Chriſmale* deponatur in eo ritu, inde in quibuſdam Euchologiis titulus ita conceptus legitur, Εὐχὴ εἰς τὸ ἀποκουκουλῶσαι τὸ παιδίον, *ad deponendum Cucullum*, cujus formam habet Chriſmale. Ex quibus haud omnino improbabilis videri debet Combefiſij conjectura, qui σάββατον τοῦ ἀπολυσίμου Græcis appellatum ait, quòd hoc die Sacerdos recens baptizato & ζώνην, & σάβανον λύει, niſi, inquit ille, pro ἀπολυσίμου, legendum ſit ἀπολουσίμου, propter ἀπόλουσιν νεοφωτίστου, de qua egimus. Prioris verò appellationis meminit Nicephorus Homologeta Patr. Conſtantinopolit. in Canonibus: οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τὴν ἑβδομάδα τῆς διακαινισίμου, οὐδὲ ἐν τῷ σαββάτῳ τοῦ ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸν Ἄμωμον, οὐδὲ τὰς πέμπτας φυλάττειν. Allatius lib. de Dominicis & hebdom. Græcor. num. 36. multus eſt in diſquirendo quid ſit hoc loco ἀπολύσιμος, & an nomen ſit diei alicui inditum, an verò ſeptimanæ, quod poſtremum quodammodo opinatur, tametſi re diligenter examinatâ, & expenſâ, nihil certi ſibi occurrere fateri cogitur, ſcribens *adhuc Apolyſimus quænam* (hebdomas) *ſit, doceri ſe cupere*. Sed neque eſſe *dies ante Aſcenſionem*, neque *Hebdomadam ante Pentecoſten*, quod velle videtur, omnino oſtendit Oratio S. Athanaſij edita à Combefiſio, to. 1. Auctarij Bibl. Patrum, p. 540. hoc titulo, Εἰς τὸ ἅγιον πάσχα, καὶ εἰς τοὺς νεοφωτίστους, τῷ σαββάτῳ τοῦ ἀπολυσίμου, ubi Regius Codex, Εἰς τὴν Καινὴν κυριακὴν præfert: Seguerianus verò, qui Baſilio Seleucienſi hanc adſcribit, Εἰς νέαν κυριακὴν καὶ εἰς ἅγιον Ἀπόστολον Θωμᾶν. Notum enim Dominicam quæ Paſchalem ſubſequitur, à Græcis appellari *Novam*, *&* *S. Thomæ*, *&* Ἀντίπασχα. Jam verò quòd hæc oratio dicta legatur ſabbato τοῦ ἀπολυσίμου, & ἐν τῇ Καινῇ κυριακῇ, in iis Codicibus, proinde diebus diverſis, ita cenſet Combefiſius, ut quemadmodum baptiſmus ſub veſperam Sabbati ſancti exactus ad Dominicam Paſchalem pertinuiſſe dicitur, ita albarum depoſitio, & ſacra hæc ablutio Dominicam novam ſpectaverit, quod ſanè videntur indicare verba auctoris vitæ S. Theodori, ἡμέρᾳ κυριακῇ διαφανούσῃ εἰς τὰ ἀπολούσια, atque ut hanc obſervationem concludam, Ἀπολούσια, & Ἀπολύσιμον κυριακὴν, duplici appellatione, appellatam Dominicam quæ Paſchalem ſubſequitur, prorſus exiſtimem: ac priori quidem, propter ſabbato præcedenti Lautos recens Baptizatos, ita ut id nominis Dominicæ ſequenti inditum etiam fuerit, ut apud nos *Dominica in Albis*, ſeu in *Albis depoſitis* dicitur, propter ſabbatum quo Alba veſtimenta deponuntur: altera, quòd *Paſchalis ſolennitas ſolennitate* Dominicæ ſubſequentis *concludatur*, ut ait S. Auguſtinus ſerm. 157. id enim ſonat Ἀπόλυσις, & Ἀπολύσιμος ἡμέρα, quam nos *Octavam* appellamus. Id præſertim docemur ex Baſilio Seleuciæ Epiſcopo lib. 2. de Vita S. Theclæ, cap. 18. ἦν ἡ τοῦ μάρτυρος αὐτῆς ἑορτή, καὶ ἡ τελευταία τῆς ἑορτῆς ἡμέρα, ἣν δὴ καὶ Ἀπόλυσιν καλεῖν ἡμῖν ἔθος, ὡς ἂν καὶ πέρας ἐχούσης λοιπὸν τῆς ἑορτῆς. Sabbatum igitur τοῦ ἀπολυσίμου illud eſt, quod antecedit κυριακὴν ἀπολύσιμον ita κατ' ἐξοχὴν appellatam, propter Feſti Paſchalis excellentiam.

ΑΠΟΛΥΕΙΝ. Vide in Λύειν.

ΑΠΟΛΥΣΙΜΟΣ. Vide in Ἀπολούσια.

ἈΠΟΛΥΣΙΣ, *Finis cujuſque Officij Eccleſiaſtici*. Interdum ipſa Oratio à Sacerdote recitata in fine Officij, quâ dictâ plebs dimittitur, niſi aliud connectatur: tum enim ἀπόλυσις, finis eſt prioris Officij. Alia ἀπόλυσις τελεία dicitur, Latinis verò *Miſſa*, ſeu *Dimiſſio*. Typicum S. Sabæ, cap. 19. καὶ γίνεται τὸ κατάκλαστον, καὶ γίνεται τελεία ἀπόλυσις. Ita cap. 31. & alibi, Euchologium, p. 392. 843. & Marcus Hieromonachus de Dubiis Typic. cap. 41. extr. Quæ autem illa ſit, docet Pachymeres in Dionyſij Hie-

 rarch.

rarch. cap.7. μετὰ ταῦτα ἐπιχέει τὸ ἅγιον ἔλαιον, καὶ τὴν ἀπόλυσιν, ἥτις λέγεται ὑπὲρ πάντων εὐχὴ, ποιησάμενος, ἀποτίθησι τὸ σῶμα ἐν οἴκῳ τιμίῳ, &c. Et Demetrius Chomatenus in Resp. Κατὰ τὴν ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῆς Αρχιερέως ἱερουργίαν, ἡ Καθολικὴ εὐχὴ τῆς ἐκκλησιάζοντος λαοῦ ἀπολύσεως, τουτέστι τὸ, Ευλογία Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, &c. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios, p. 847. ἤδη μὲν οὖν ἦσαν οἱ πλεῖστοι τῆς λαοῦ γινομένης ἀπολύσεως ἐξελθόντες, è Templo scilicet. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constant. n.37. ἐστὶ ἐπίπροσθεν τῆς θυσιαστηρίου μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, &c. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 18. καὶ μετὰ τοῦτο εὐθέως ἔστησαν εἰς τὴν λειτουργίαν· καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, εὐθέως ἡ Ευπραξία ηὐτρέπιζεν ὑπηρεσίαν, &c. Nicephorus Homologeta in Canon. ὅτι δεῖ νηστεύειν τοὺς μοναχοὺς τῇ τετράδι καὶ τῇ παρασκευῇ, καὶ μετὰ τὴν τῶν προηγιασμένων ἀπόλυσιν, ἐσθίειν τυρὸν ὅπου ἂν εὑρεθῶσιν. Describuntur in Euchologio, pag. 922. αἱ ἀπολύσεις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, λεγόμεναι εἰς ἑσπερινὸν, εἰς τὸν ὄρθρον, καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν, κατὰ τάξιν. Nomocanon Cotelerianus, num. 135. ἱερεὺς ἀπόζωστος ἢ ἐξαπόλυτος, ἀπόλυσιν ἢ εὐλογίαν μὴ ποιήσει. Vide præterea libros Ecclesiasticos Græcorum, Codinum de Offic. cap. 6. num. 2. 28. Goarum ad Euchololog. pag. 121. & Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. n.7.

Απόλυσις, *Quævis dimissio*; etiam extra res sacras. Απόλυσις τῆς πρώτου βαΐου, apud Cedrenum, pag.446. In Basilicis lib.8. tit.1. cap.36. Απόλυσις *Commeatus* exponitur.

Απόλυσις, *Octava Festi*. Vide in Απολύσιμα.

Απολύειν, *Dimittere ex Ecclesia*. Typicum S. Sabæ, cap.2. extr. Παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ, ὥστε καὶ τὸν ὄρθρον τῆς ἑβδομάδος ὅλης ἀπολύειν ἐπὶ τῆς σκοτίας οὔσης.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΑΙ', *Dimissoriæ Epistolæ*. συστατικὰ ἀπολυτικὰ, in Nomocanone Coteleriano, n.295. Balsamon ad Can.11. Concil. VI. αἱ μὲν τὸ.- Απολυτικαὶ γραφαὶ, αἱ καὶ Ειρηνικαὶ λεγόμεναι, ἕτεραί εἰσι. λέγονται δὲ Απολυτικαὶ μὲν, ὡς παριστῶσαι κατὰ γνώμην καὶ ἀπόλυσιν ἀρχιερατικὴν τὸν Κληρικὸν ἢ τὸν Επίσκοπον μεταπεσεῖν. Ειρηνικαὶ δὲ ὅτι τοιαύτης προσκομιζομένης γραφῆς παρὰ τοῦ χειροτονηθέντος εἰρήνη ἔσται μέσον τῶν Αρχιερέων. Vide eundem ad Can.17. Codex Canonum Ecclesiæ Africanæ, cap.23. εἰ μὴ ἀπ' αὐτοῦ πρωτεύοντος καθεξαίρετον λάβῃ τὴν, ἥτις λέγεται ἀπολυτικὴ, τετυπωμένην, ἤτοι παράθεσιν. Adde Can. 106. & Synodum Trullanam, Can. 17. Novella 4. Heraclij, ἢ καὶ τῆς λεγομένης ἀπολυτικῆς μὴ τυχόντας, &c. Vide Turcogræciam Crusij, lib. 4. Epist. 15. & Gloss. med. Lat. in *Dimissoria*.

ΑΠΟΛΥΤΙ'ΚΙΟΝ, nempe στιχηρὸν, Oratio quæ ἐν ἀπολύσει, seu fine Officij cujusvis Ecclesiastici, ante tamen formulam Απολύσεως, à Sacerdote recitatur: quæ quia secundum dies diversa est, interdum ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας ἢ τῆς ἁγίου τῆς μονῆς dicitur in Euchologio, pag.6. 32. 321. 324. Liturgia Chrysostomi sub finem: τότε λέγει τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Χρυσοστόμου, quod ibi describitur. Triodium in Dominica Tyrophagi: τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον, Απολυτίκιον, Θεοτόκε παρθένε, ἐκ τρίτου. Formulas porrò ἀπολυτικίων habes in eodem Euchologio, pag.7. 481. 503. 607. &c. & in Horologio: ubi describuntur ἀπολυτίκια ἀναστάσιμα τῶν ὀκτωήχων, σὺν τοῖς Θεοτοκίοις, καὶ τοῖς ὑπακοαῖς αὐτῶν, ita ut incipiat ἀπολυτίκιον, succedat Θεοτόκιον, ac deinde ὑπακοὴ.

ΑΠΟΜΑΚΡΑΙ'ΝΕΙΝ, *Procrastinare, protelare*, differre, ἀναβάλλεσθαι, μηκύνειν, προσύρειν, &c. Απομάκραιμα, *productio*, *comperendinatio*, παρέκτασις, ἀναβολή. Απομακρὰ, *protinus*, *procul*, *longè*, *eminus*, τηλόθι, μακρὰν, μακρόθεν, πόῤῥω, τηλόθεν. Glossæ Græcobarb. μακρόθεν, ἀπομακρὰ, ἔξωμακρά. Απομακρύνειν, *longè abesse*. Eædem Glossæ: ἀφιστάναι νὰ ξυμακρίζει, νὰ ἀπομακρύνει. Απομακρίζειν, eâdem notione in iisdem Glossis.

ΑΠΟΜΕΡΙΜΝΑ͂Ν, *Mori*, θνήσκειν. Eustathius in κ. Iliad. ἐνταῦθα δὲ μόνον τοῦτο ῥητέον ὅτι ἐκ τῆς μεριμνῆσαι, ἀπομεριμνῆσαι, παρὰ τοῖς παλαιοῖς, τὸ ἀποθανεῖν, ὡς τῆς καμνομένου μηδὲν μεριμνῶντος· εἰ δέ τις τόλμην ἔχει θεῖναι τὸ ἀπομεριμνίζειν, καὶ ἐπὶ τῆς θανεῖν ἀσφαλῶς ἂν ἐτόλμησεν, ἐπεὶ καὶ ἡ κοινὴ γλῶσσα ἐντεῦθεν ἴσως λαβοῦσα, λέγει ἀπομεριμνᾶν τὸ θνήσκειν.

ΑΠΟΜΕ'ΤΑ, *Intus*, *intrinsecus*, *introrsus*, εἰς τὸ, ἔσω, ἔσωθεν.

ΑΠΟΜΙΝΙ'ΣΚΕΙΝ, *Ferre*, *Tolerare*. Glossæ Græcobarb. Αγγαρεύει, Υπομένει, Απομινίσκει.

ΑΠΟ'ΜΜΑΤΟΣ, *Cacus*, *Abocellus*, seu *ab ocellis*, quomodo habetur semel ac iterum apud Anonymum, lib.2. de Miracul. S. Victoris. Gregorius II. Pap. in Epist. ad Germanum Patr. Constantinopol. in Synodo 7. Act.4. de Christo: καὶ ἀπομμάτους ὀμμάτωσεν, divisis vocibus ἀπὸ ὀμμάτων, dixit Moschus in Limon. cap. 96. ex Edit. Coteleriana: τὸ δὲ ὄνομα Ιουλιανὸς, ἀπὸ ὀμμάτων. Rursum cap. 169. ἦν τις γέρων ἀπὸ ὀμμάτων εἰς Σκήθην. apud Nicetam in Alexio, lib. 2. num. 5. ἐξόμματος, eâdem notione. Vide Gloss. med. Lat. in *Abocellus*.

ΑΠΟΜΟΥΤΤΟΜΕ'ΝΟΣ, *Risus expers*. Glossæ Græcobarb. Αγελάστως, χωρὶς γέλασμα, ἢ γελοῖον, ἀπομουτλωμένα. Vide Μούτη in Μύτη.

ΑΠΟΜΠΡΟ'Σ, *In adversum*, κατὰ τὸ ἔμπροσθεν. Stephanus Sachleces, in Narrat. MSS.

Καὶ μίσησεν ὁ Θεὸς, καὶ εὕρηκαν ἀπομπρός τους.

Vide Ομπρός.

ΑΠΟ'ΜΥΡΟΝ. Vide in Ε'λαιον.

ΑΠΟΜΥ'ΡΩΜΑ ἅγιον, *Aquæ in Calicem sacrum immissæ Epotatio*, apud Goarum ad Euchologium, p.902. & Allatium de Opinationibus Græcorum, p.125.

ΑΠΟΝΗΣΤΙ'ΖΕΣΘΑΙ, *Iejunium solvere*, vel *non observare*. Dionysius Patr. Alexandrinus in Epist. ad Basilidem: ἀπέστειλάς μοι - πυνθανόμενος καθ' ἣν ὥραν ἀπονηστίζεσθαι δεῖ τὴν τῆς Πάσχα ἡμέραν, &c. Tabula Paschalis apud Gruter. 140. ἀπονηστίζεσθαι δὲ δεῖ, οὐ ἂν ἐμπέσῃ κυριακή. Typicum S. Sabæ: ἐν νηστίμοις ἡμέραις κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν, τὰς συνήθεις προσευχὰς καὶ ὑμνῳδίας ἀποδιδόντας ἡμᾶς, ἀπονηστίζεσθαι ἄρτῳ μόνῳ, καὶ ἰσχάσι, καὶ φοίνιξι, καὶ λαχάνοις, καὶ ἀντὶ ποτοῦ ὕδατι κεχρημένους εἰς παραμυθίαν τοῦ σώματος, &c.

ΑΠΟΝΟΣ, *Implacabilis*, *implacatus*, *severus*, σκληρὸς, ἀνίλεως, αὐθέκαστος, &c.

ΑΠΟ'ΞΗΛΟΣ, *Siccus*. Glossæ Græcobarb. Αυαλέος, Καλάξηρος, Ξερὸς, Ξεραμμένος, Απόξηλος.

ΑΠΟ'ΞΩ, *Forinsecus*, *foris*, *extrinsecus*, *extra*, θύραζε, ἔξωθεν, θύραθεν.

ΑΠΟΘΠΑ'ΝΩ, *Supra*, *desuper*, ὑπὲρ, ἄνωθεν, ὕπερθεν.

ΑΠΟΠΑΠΑ͂Σ. Vide in Παπᾶς.

ΑΜΟΠΑ'ΤΕΥΜΑ, *Lutum*, *Cœnum*. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. ἔπαρον γυναικὸς ἀποπάτευμαν τῆς γῆς ἀπὸ τζαγγίου αὐτῆς, ἢ ἀπὸ καλιγίου τὸ πετζὴν τὸ πάτιν, ἢ πτέρνα αὐτῆς, &c.

ΑΠΟ'ΠΙΜΑ, *Reliqua pars vini*, *vel aquæ*, *quæ remanet in vase*, quando totum bibendo non exhauritur. Romanus Niceph. in Grammat. MS.

ΑΠΟΠΛΕΥ'ΜΟΝΟΣ, Prophetis, *Scammonia*, apud Interpol. Dioscorid. c.752.

ΑΠΟΠΟΥ', *Unde*, πόθεν.

ΑΠΟΡΙΖΟΙΚΟΥ'. Vide in Ριζικόν.

ΑΠΟΡΟΜΒΙ'ΖΕΙΝ. Hieracosophium, p.121. ἐμφρασσόμενος τῆς ἕδρας ἀποσφιγγωθέντος λίθου, οὐ δύναταί τι λαβεῖν, ἀλλὰ μετὰ βίας ἀπορομβίζει στριγγίζων.

ΑΠΟΡΟΦΗ'.

ΑΠΟΡΟΦΗ. Myrepsus sect. 10. cap. 4. & 179. ex M S. ἔμπλαστρον εἰς ἀποσήματα καὶ εἰς ἀπορροφάς. Codex Fuchsij habuit ἀπορυφάς, ut & cap. 179. sed legendum putat ὑποφοράς.

ΑΠΟΡΠΑΤΙΣΤΟΣ, *Invius, inaccessus*, ἄβατος, ἀδιέξοδος. Vide Πορπατεῖν.

ΑΠΟΡΡΙΦΕΝΤΕΣ, *Expositi infantes*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 18. §. 26.

ΑΠΟΣΚΑΛΟΥΝ. Vide in Σκάλα.

ΑΠΟΣΚΕΛΩΤΟΣ. Orneosophium, p. 245. οἱ ἐλάττ αὐτῶν ἀποσκελωῶσι. Rursum: οἱ ἐλάττ αὐτῶν στενοί, πλὴν ἀποσκελωτοί.

ΑΠΟΣΚΕΠΑΣΤΑ, Ξεκέπαστα, *Latenter, clam*.

ΑΠΟΣΠΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ δράκοντος, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ ὑδραργύρου ἡ ἀπόκινα.

ΑΠΟΣΠΕΡΝΑ, *Post Vesperas*.

ΑΠΟΣΠΟΓΓΙΖΕΙΝ. Vide in Σπόγγος.

ΑΠΟΣΤΕΛΛΑΡΗΣ, *Tabellarius*, ἀγγελιαφόρος.

ΑΠΟΣΤΗΘΙΖΕΙΝ. Vide Στῆθος.

ΑΠΟΣΤΙΧΟΣ. Vide in Στίχος.

ΑΠΟΣΤΟΛΕΙΟΝ, Ἀποστόλειον, *Ædes sacra S. Apostolo dicata*. Nestorius Patr. Constantinopol. in suggest. ad Impp. in Concilio Ephesino act. 1. καὶ τὰς μεγάλας ἐκκλησίας, καὶ τὰ ἅγια μαρτύρια, καὶ τὸ ἅγιον ἀποστόλειον ἡμῖν ἀποκλείσαντες, &c. Relatio Orientalium ad Imp. Theodosium in cod. Concilio, in Actis adversus Cyrillum: προσεύξασθαι μόνον εἰς τὸ ἅγιον βληθέντας ἀποστόλειον. Concilium Constantinopol. sub Mena, act. 2. ἔνδον τοῦ εὐκτηρίου οἴκου τοῦ ἐνδόξου Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ ἐν τῷ Παλατίῳ, καὶ τοῦ Ὁρμίσδου ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀποστολείῳ. Sozomenus lib. 8. cap. 17. καὶ μεγάλη ἐκκλησία, ἣν αὐτὸς Ῥουφῖνος ἐπὶ τιμῇ Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Ἀποστόλων ἐδείματο, καὶ Ἀποστολεῖον ἐξ αὐτῶν ὠνόμασε. Ἀποστολεῖον τοῦ ἁγίου Θωμᾶ, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ, c. 61. Chronicon Alexandrin. an. 4. Marciani: ἐκλίθη ὑπ' αὐτοῦ οἶκος τοῦ ἁγίου Θωμᾶ, πλησίον τοῦ Βοραΐδου, λεγόμενον τὸ Ἀποστολεῖον. Vide Constantinopol. Christianam, lib. 4. p. 112. & alibi.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ, *Missio*: Tributum à Judæis exactum, quasi ultrò mitteretur. Suidas: Ἀποστολαί, Ἀποπέμψεις, Δῶρα. Julianus Imp. in Epist. 25. ad Judæos: ἐπὶ πλεῖον δὲ ὑμᾶς εὐωχεῖσθαι βουλόμενος, τὸν ἀδελφὸν Ἴουλον τὸν αἰδεσιμώτατον Πατριάρχην παρῄνεσα, καὶ τὴν λεγομένην παρ' ὑμῖν Ἀποστολὴν κωλυθῆναι, καὶ μηκέτι δύνασθαι τὰ πλήθη ὑμῶν τινὰ ἀδικεῖν τοιαύταις φόρων εἰσπράξεσι.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ στιχηρὰ vel τροπάρια, *In honorem Apostolorum concini solita in Ecclesia*. Triodium Feria 5. τῆς Τυρινῆς. Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὴν πρώτην στιχολογίαν καθίσματα τοῦ τριῳδίου ἀποστολικά. Feria 5. hebd. 2. jejun. μετὰ τὴν στιχολογίαν καθίσματα Ἀποστολικὰ τοῦ ὀκτωήχου, μετὰ καὶ Θεοτοκίου. Adde Paracleticam, pag. 18. 41. v. 42. 64. v. 80. v. &c.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΙΟΝ, *Habitus Apostolicus*, id est, *Pontificalis vel Episcopalis*. Achmes Onirocrit. c. 158. Εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει ἀποστολίκιον, τοῦτο εἰς πίστιν αὐτοῦ κρίνεται. Mox: ἐὰν τις ἴδῃ ὅτι φορεῖ τὸ ὄν ἀποστολίκιον ἐρυθρὸν, ἢ περισκέλισμα, ἢ ἔνδυμα στρωμνῆς, εὑρήσει χαρὰν τοῦ κόσμου. Occurrit præterea cap. 249. Ἀποστολικὸν χάδιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Apostolicus*.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ, Hæretici, qui & Ἀποτακτικοί, de quibus præ cæteris agit Joannes Damascenus lib. de hæresib. cap. 61.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ, *Libelli dimissorij*, qui à judice mittuntur à quo appellatum est, appellatione receptâ, ad eum quem reus actórve condemnatus appellavit, quibus totius rei cognitionem in eum transfert. Basilica: Ἀπόστολοι καλοῦνται, δι' ὧν ἡ παρὰ τοῦ δικαστοῦ γίνεται μήνυσις πρὸς τὸν μέλλοντα κρῖναι τὴν ἔκκλητον. Vide Gloss. med. Lat. in *Apostoli*.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, *Liber Ecclesiasticus Græcorum continens Lectiones ex Epistolis Pauli Apostoli*: Ἀποστολικὸν βιβλίον, in Euchologio, de ordinatione Lectoris, pag. 233. Ubi Cod. al. καὶ ἐπιδίδωσι αὐτῷ τὸν Ἀπόστολον. Nicephorus Patr. Constantinopol. Antirrhetico 3. cap. 9. τὴν ἱερὰν τοῦ ἀποστόλου βίβλον ἀπολύτως Ἀπόστολον ὀνομάζομεν, καὶ τὴν τοῦ Προφήτου Προφήτην ὡσαύτως καλοῦμεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ: ἅμα δὲ καὶ κατεπείγων αὐτὸν, τότε ψαλτήριον διδάξαι με, καὶ τὸν Ἀπόστολον. Nomocanon Cotelerianus, n. 440. ἀναγνώστης χωρὶς σφραγῖδος οὐκ ἔστιν τὸν λέγειν τὸν Ἀπόστολον. Adde n. 120. & Codinum, cap. 6. num. 14. cap. 14. n. 15.

Ἀποστολοευάγγελον, *Liber Lectiones Apostoli, simul & Evangelia, quæ in sacris Liturgiis leguntur, singulis diebus aut festis, continens*. Anthologium, pag. 273. εἰς τὴν λειτουργίαν ζήτει ἀποστολοευάγγελον καὶ κοινωνικὸν εἰς τὰς κς'. τοῦ Ὀκτωβρίου. Habentur in Euchologio, pag. 904. ἀποστολοευάγγελα τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, ἤγουν εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν ιβ'. μηνῶν, ἤτοι τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν, καὶ τῶν ἑορταζομένων ἁγίων· ἔτι δὲ καὶ ἀποστολοευάγγελα εἰς μάρτυρας γυναῖκας, ὁσίας γυναῖκας, καὶ εἰς ὁσιομάρτυρας γυναῖκας, ὁπόταν τις βούληται ἑορτάσαι. Adde pag. 479. 512. Πρωταποστολάριος, *S. Pauli Apostoli Epistolarum Lector in Ecclesia*. Codinus de Offic. Palat. cap. 6. num. 14. τοὺς μὲν οὖν Ψαλμοὺς τῶν ὡρῶν ἀναγινώσκει ὁ Ἀρχιδιάκονος, τὴν Προφητείαν καὶ τὸν Ἀπόστολον ὁ πρωταποστολάριος, τὸ δὲ εὐαγγελίων τὸ μὲν πρῶτον ὁ πρωτοπαπᾶς, τὰ δὲ λοιπὰ ἱερεῖς ἕτεροι. Pachymeres lib. 1. cap. 14. ἐκλέγεται μὲν εἰς Πατριάρχην τὸν ἐκ Κύπρου Γεώργιον, ἄνδρα λόγοις ἐντραφέντα, καὶ σφραγῖδα τοῦ Πατριάρχου Ἰωσὴφ φέροντα, τὸ τοῦ Πρωταποστολαρίου εἰς ἀνακλήρων ἐπιφερόμενος σέμνωμα, κἂν τούτῳ δὲ δόξας Ἰωσηφίτας μὲν ἐκ τοῦ σφραγῖδος ὑποποιούμενος. Meminit præterea ejusdem Georgij Πρωταποστολαρίου, lib. 5. cap. 12. ut & cujusdam Πρωταποστολαρίου, Crusius lib. 4. Turcogræc. Epist. 20. initio. Vide Διδάσκαλος.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΥΕΙΝ, *Militiâ exuere*. Ἀποστρατευθέντες. *Veterani*, emeriti, apud Modestinum in l. 9. §. 8. D. de excusat. Harmenopul. &c.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΑ, Cedrenus, pag. 452. λαίλαψ ἐκ Θεοῦ ἐνσκήψας, τὰ μὲν ἐν Προικοννήσῳ, τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀποστρόφοις, καὶ τοῖς λοιπαῖς ἀκταῖς καταπόντισε. *Flexuosos & retortos sinus* interpretatur Goarus.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ, *Suffragium*, in Glossis Basilic.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΟΣ, unus è 19. tonis Græcanicæ Musicæ, de quibus in v. φωνή. Hagiopolites MS. ὁ ἀπόστροφος ἔχει φωνὴν μίαν· καὶ οἱ δύο ἀπόστροφοι μίαν. Mox: κυρίως τόνοι εἰσὶ τέσσαρες, Ὀλίγον, ὀξεῖα, πελαστὴ, καὶ ἀπόστροφος, &c. Ubi plura. Vide in Ἀνατρίχισμα, ὀξεῖα, & Πελαστή.

ΑΠΟΣΥΦΟΥΝΙΑΖΕΙΝ, *Exprimere, Repræsentare*, ἐκτυποῦν, ἀπεικάζειν.

ΑΠΟΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙΝ. Vide in Σχῆμα.

ΑΠΟΣΧΙΣΤΑΙ, *Schismatici*; obtrectatores Synodi Calchedonensis. Ita in Concilio Ephesino vocantur Joannis Antiocheni Sectatores. Peculiari verò nomine dicti quidam hæretici, qui & δοξάρειοι appellabantur, de quibus Joannes Damascenus lib. de Hæresib. cap. 103. ubi consulendus vir singularis eruditionis Joannes Baptista Cotelerius. Anonymus de Hæresi Jacobitarum, p. 266. οἱ δὲ ἀποσχισταὶ, οἱ καὶ Μονοθελῆται κληθέντες, scripsit Ephræmius Antiochenus Epistolam ad Monachos ἀποσχιστάς, id est, *Severianos*. Vide præterea Cyrillum

rillum Scythopolitanum in S. Euthymio, n. 113. 123. Libellum Mariani Archimandritæ in Synodo Constantinopol. sub Mena, pag. 21. Theodor. Lector. Ecl. 1. &c.

ΑΠΟΣΩ'ΣΤΗΣ. Vide in Διασώςης.

ἈΠΟΤΑΓΗ', & Ὑπόταξη, voces Monachorum propriæ, quarum prior τὴν τῆς ὕλης ἀναχώρησιν, *secessionem à rebus materialibus*, altera τὴν εὐπείθειαν, *propensionem ad obediendum*, ut scribit Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 1. Vide quæ de iis observat Habertus in Archicratico, pag. 589. Paralipomena de S. Pachomio, n. 2. ὅςις ἐν ταῖς ἀρχαῖς μετὰ τὴν ἀποταγὴν αὐτοῦ πάνυ ἐπιμελεῖτο τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἐν νηςείαις καὶ πυκναῖς προσευχαῖς καὶ ταπεινοφροσύνῃ πολλῇ τὸν πάντα χρόνον διάγων. Est etiam ἀπόταξη, quævis abdicatio dignitatis. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. καὶ παρησάν τῶν ἐπισκόπων οἱ νομιζόμενοι λογάδες, λίβελλον ἀποταγῆς, ἤτοι παραίτησιν διὰ τὸ ἐνςώσαν διὰ τὸν καιρὸν κακίαν ἀξιοῦντες λαβεῖν παρ' αὐτοῦ.

Αποτάττεσθαι, *Renuntiare*, in Gloss. Gr. Lat. vox I C. Gr. Item *Renuntiare sæculo*, & *vitam Monachicam amplecti*. Ammon Episcopus de Vita & conversatione SS. Pachomij & Theodori, num. 15. καὶ ταύτην ἕκαςος ἡμῶν ἑλόμενος τὴν ζωὴν, τῇ πενίᾳ τῶν γονέων ἀποταξάμενος ἐνταῦθα παραγέγονεν, &c. Occurrit non semel apud Moschum in Limon. Edit. Coteleriana, cap. 21. 32. 69. 110. 153. 171. Suidam in Αμᾶς, &c. Vide Hœschelium ad Athanasium in Vita S. Antonij, pag. 129. & Suicerum in hac voce.

Αποτακτικὸς, *qui sæculo nuntium dicit*. Regula Gr. S. Pachomij, num. 16. ἐὰν τις προσέλθῃ τῇ μονῇ, ἐλθὼν γενέσθαι ἀποτακτικὸς, παραδώσουσιν αὐτῷ τὴν εὐχὴν τοῦ εὐαγγελίου, καὶ ψαλμοὺς διδάξουσιν. μετὰ ταῦτα ἐκδύσουσιν αὐτὸν τὰ κοσμικὰ ἱμάτια, καὶ ἐνδύσουσιν αὐτὸν τὸ σχῆμα τὸ ἀποτακτικόν.

ΑΠΟΤΑΚΤΙ'ΤΑΙ, Hæretici, de quibus S. Basilius in Epist. 1. ad Amphiloch. Can. 1. 47.

ἐν ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙ ἀγωγὴ, *In factum actio*, apud Harmenopul.

ΑΠΟΤΖΙ'ΠΠΟΤΟΣ, Αποτζιππωμένος, *Temerarius*, *Insubitus*, ἴτης, ἰτητικὸς, ἄβουλος, προπετής. Glossæ Græcobarb. Α'βης, Αναίσχυντος, ἀποτζίπποτος, Μωρός. Occurrit illic pluries. Alexius Rharturus doctr. 6. τί ποιεῖ ποδαγρὸν, εἰς χεῖρας νεκρωμένον, τυφλὸν, κωφὸν, βοβὸν καὶ ἡμίξηρον, λάλον, ἀποτζίπποτον.

Αποτζιπποχία, *Impudentia*, *Vecordia*. Eædem Glossæ: Αναιδείας φάρος, ἢ ἀκρωτήριον τῆς ἀποτζιπποχίας. Mox: Αναισχυντίαν, Αποτζιπποχίαν.

ΑΠΟΤΖΙΦΝΙ'ΖΕΙΝ, *Recusare*, ἀνανεύειν, &c.

ΑΠΟΥ', pro ἀπό. Glossæ Græcobarb. Αλλῆθος, Ελλειπὴς κοσκινμάτων, Λειψὸς ἀπὸ κοσκίσματα.

ἈΠΟΥΚΑ'ΤΩ, *Extrà*, *Foris*. Eædem Glossæ: Α'γραυλος, Ὕπαιθρος, ὅπου μένισκει ἀπουκάτου εἰς τὸν ἀέρα, ἢ ἥλιον, ἢ ἐξωτερίαν.

ΑΠΟΥΠΑ'ΝΩ. Eædem Glossæ: Α'νω, Απανὼ, εἰς τὸ ὕψος, Ὑψηλὰ, Αποπάνω.

ΑΠΟΥΚΑ'ΜΙΣΟΝ. Vide in Κάμισον.

ΑΠΟΥΚΟΡΦΗ'. Vide in Κορφή.

ἈΠΟΥΤΖΥ'ΛΟΝ. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 116. pag. 107. τοὺς πόδας ἔχει ἐπιμελάνους, καὶ ψυχροὺς ἀπὸ τῶν ὀνύχων μέχρι τῶν γονάτων, καὶ ἀποτζύλα διεσπαρμένα καὶ δυσώδη.

ΑΠΟΤΙ'ΜΗΣΙΣ, Απογραφὴ χωρίων, *Census*, Αποτιμητὴς, *Censor*, &c. In Gloss. Gr. Lat.

ΑΠΟΤΥΡΩ'ΣΕΩΣ ἑβδομάς. Vide Τυροφάγος.

ΑΠΟΦΑ'ΓΑ, *Post prandium*, μετὰ τὸ ἄριςον.

ΑΠΟΦΑ'ΓΙΑ, *Tragemata*, τραγήματα, Portio. Alibi: ἀποφάγια, κόκαλα, ὅπου ῥίχνονται ἀπὸ τὸ τραπέζι; ἢ ἄλλο παρόμοιον. *Analecta*.

ΑΠΟΦΑ'ΝΕΙΑ, Festum apparitionis Christi, Επιφάνεια, Θεοφάνεια.

ΑΠΟ'ΦΑΣΙΣ, *Sententia*, *res judicata*. Απόφασις τελεία, *sententia definitiva*. Απόφασις βασιλικὴ, *Decretum*, in Gloss. Glossæ Gr. Lat. Απόφασις, *sententia*, *Pronuntiatio*, *Promulgatio*, *Interlocutio*. Occurrit passim in Basilicis. Vide prætereà Suicerum in hac voce.

Αποφασίζειν, *Sententiam dicere*, *statuere*, *decernere*, *constituere*, διαγινώσκειν, ψηφίζειν, ὁρίζειν. Fabulæ Æsopi Barbarogr. ἀετὸς καὶ ἀλεποῦ κάμνουν φιλίαν ἀνάμεσόν τους ἀποφασισαν, νὰ κάμουσι τὰ κατοικιαῖς τους σιμὰ, &c.

Αποφήνασθαι, *Sententiam dicere*, & Αποφαθὲν, *Iudicatum*, in Basil.

ΑΠΟ'ΦΕΛΑ, *Frusta quæ ex mensa supersunt*. Hieron. German.

ἈΠΟΦΡΟΥΚΑΛΙ'ΔΙΑ, *Sordes verrendo collecta*. Glossæ Græcobarb. Απεργοὶ γωνίαι, Εὐτελεῖς γωνίαι, εἰς ἃς τὰ σαρώματα συνάγουν, ἢ ἀποφρυκαλίδια.

ΑΠΟΧΕΡΙΑ', Απλοχεριά, *Presente che si fa in tavola mangiando*, apud Hieron. Germanum.

ΑΠΟΧΗ', *Acceptilatio*, In Basil. to. 1. pag. 729. 730. &c. Glossæ Lat. Gr. *Acceptilatio*, & *Acceptatio*, Α'ποχον γραμμάτιον.

ΑΠΟ'ΧΡΕΑ, *Supellectilia*. Interpres Græcus Concilij Lateranensis IV. in tit. Can. 19. ἵνα ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τὰ ἀπόχρεα μὴ τιθῶσι. *Ne Ecclesia mundanis supellectilibus exponantur*. In ipso textu: καταλειφθῆναι οὐ θέλομεν ἀδιόρθωτον, ὅτι τινὲς κληρικοὶ τὰς ἐκκλησίας οὕτως ἐκλιθέασιν ἀποχρέοις ἰδίοις τε καὶ ἀλλοτρίοις, ὡς μᾶλλον οἰκίας λαϊκῶν, ἢ Θεοῦ βασιλικὰς φαίνεσθαι. *Relinqui nolumus incorrectum, quod quidam Clerici sic exponunt Ecclesias supellectilibus propriis, & etiam alienis, ut potiùs domus Laïcæ quam Dei basilicæ videantur*.

ΑΠΟ'ΧΥΜΑΝ, *Ramenta navis*, *Pix navibus derasa*, Lexicon Jatricum Cod. Reg. 190. Απόχυμαν, τὰ ξύσματα τοῦ πλοίου. Occurrit apud Myrepsum sect. 3. cap. 19. πλοίου ξύσμα, eidem cap. 25. Vide Fuchsium ad p. 52. ejusdem sectionis.

ΑΠΠΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Ἱππάριον.

ΑΠΠΗΔΑ͂Ν, *Saltare*. Glossæ Græcobarb. ἀλλόμενος, ἐκεῖνος ὅπου πηδᾶ, ὅπου ἀππηδᾶ.

Αππήδημα, *Saltus*, Eædem Glossæ: Α'λμα, πήδημα, Αππήδημα.

ΑΠΡΑΓΙ'ΔΕΥΤΟΣ, ἀζήμιος, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 930. Vide Πραΐδα.

Α'ΠΡΑΚΤΟΙ ἡμέραι, *Dies feriati*, quibus opponuntur ἔμπρακτοι, *Iuridici*. Vide in hac voce.

Α'πρακτον, *Irritum*. Harmenop. lib. 3. titul. 3. §. 124.

ΑΠΡΟ'ΘΕΜΟΣ ἐπιφώνησις, *Enuntiatio seu oratio, cui nullum tempus adjectum est*. Harmenop. lib. 3. tit. 6. §. 28. Vide Εμπρόθεσμος.

ΑΠΡΟ'ΚΟΠΟΣ. Canon Pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: εἴ τις διάκονος ἢ ἱερεὺς παραπέσῃ, καθαιρείσθωσαν αὐτοὶ, καὶ ἀπρόκοποι μενέτωσαν.

ΑΠΡΟΛΟΓΙ'ΑΣΤΟΣ, *Impravisus*, ἀπρονόητος.

ΑΠΡΟΝΟΗΤΟΙ', *Expositi*, expostitij, in Basilic.

ΑΠΡΟΣΠΟΡΙΣΤΟ'Σ, *Adventitius*. Απροσπόριςον πεκούλιον, *adventitium peculium*, apud Harmenopul. lib. 5. tit. 2. §. 12.

Α'πρυς, *Spatula fœtida*, Dacis, apud Interpol. Dioscorid. c. 604.

Α'ΠΤΡΗΝ, *Ellychnium*, ita dictum, quia id est quod in Lychno ardet. Zacharias lib. 1. dialog. cap. 5.

cap. 5. γεμίσας δὲ πάσας (κανδήλας) ὕδατος, καὶ πρὸς συνήθειαν ἐν μέσῳ τὸ ἄπτριον βαλὼν, προσαγαγὼν τὸ πῦρ ἧψεν. Ubi Gregorius M. *omnes Lampades Ecclesiæ implevit aquâ, atque ex more papyrum posuit, quas allato igne incendit.*

Ἄπτειον. Euchologium, pag. 428. Ex Cod. Barberino: γεμίζεται ἔλαιον κανδήλα μεγάλη χωροῦσα λίτρας ἑπτὰ, καὶ ἕκαστος καταστένει τὸ ἴδιον μόλιβδιν μετὰ ἀπτρίου.

ΑΠΩΝΟΡΙ'Σ, *Præmaturè*, πρωώρως, πρὸ ὥρας.

ΑΡΆΒΛΑ, Συειςὶ, τὸ σπέρμα τοῦ ἀγρίου πηγάνου, in Glossis Saracenicis MSS. *Semen Rutæ Silvestris.*

ΑΡΆΓΓΗ, *Spondylium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 495.

ΑΡΆΔΑ, *Striga, Ordo, Linea*, στοῖχος, εὐταξία, γραμμή. Αραδιάζειν, Αραδίζειν, *ordinare, interstinguere, disponere*, καταττάττειν, διαστοιχεῖν, &c. Agapius in Geoponico, cap. 171. εὔγαλε καὶ ῥίζετο εἰς τὸν τόπον ὅπου αραδίζουν τὰ πετοῦμενα.

ΑΡΆΘΥΜΟΣ, *Iracundus, Biliosus*, ὀργίλος, ὀξύχολος, &c. ἀραθυμιὰ, *cholera, bilis*, χολέρα, χολή.

ἈΡΆΚ, *Radix hederæ.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἀρὰκ, ἡ ῥίζα τοῦ κισσοῦ. Matthæo Silvatico, *Arach* est *aqua lactis. Arachi* verò, *flos salicis quo tinctores utuntur. Aracano, folia persici.*

ΑΡΑΚΆΣ, *Ervilia, Ervilium, Cicera*, ὦχρος, ὠχρὰς. Portius. Vide Franc. Richard. de insula S. Irenes, pag. 36.

ἈΡΑΜΑ, Αραμάδες, Αῤῥαμάδες, *Lutum.* Hesychius, Ἄραμα, βόρβορος. Agapius in Geoponico, cap. 152. καὶ βάλε εἰς τὸ καμίνι μὲ ὀλίγην φωτιὰν, νὰ στάσῃ ἕως νὰ εὔγῃ ὅλη ἡ οὐσία της, καὶ πρόσεχε ὅταν ἀρχίζῃ νὰ γεμίζῃ καπνὸς τὸ σκέπασμα, νὰ φράξῃς καλὰ τὰς αραμάδαις, νὰ μὴ ξεθυμαίνῃ. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Τὴν νύκταν ὅπου περπατῇ, ἄσχημα ῥοῦχα βάνῃ,
Σταῖς ἀῤῥαμάδες τῆς πορτῆς τὰ μάτια του να βάνῃ.

Α'ΡΑΞ, Αἰγύπτιον ὄσπριον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΑΡΆΠΙΔΕΣ, iidem qui Αζάπιδες, de quibus suprà, *Pedites.* Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 872. εἶχε δὲ σκλάβους ἀράπιδες χίλια ἑξήκοντα, καὶ ἐλευθέρωσέν τους.

ΑΡΆΡΙΟΙ. Manethon Apotelesmaticus MS. σημαίνοντας ἢ γῆν, ἢ ἀνέμους, ἢ ἀραρίους, ἢ θηνοσκόπους. Videtur legendum ἀγραρίους. Vide in hac voce.

Α'ΡΑΣΜΑ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Εἶχεν πτερὰ εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ ἀράσματα ἐβάσταν.

ΑΡΑΤΖΙ'ΝΗ, *Resina*, ῥησίνη. Vide Αρτζιώνη.

ἈΡΑΡΊΞΑ, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpol. Dioscor. c. 411.

ΑΡΆΦΑΞΙΣ, In Lexico Jatrico MS. Cod. Reg. 190. τὸ χρυσολάχανον. *Atriplex.* Matthæus Silvaticus: *Araf, Id est, Atriplex.*

ΑΡΑΧΝΙΆΖΕΙΝ, *Nigrescere* instar araneæ. Historia Apollonij Tyrij:

Ἡ μάνα αὐτὴ ἐγδύνησε, ἀπὸ κριάνει κ', ἐχάθη,
Ἀραχνίασε τὸ στόμα της τὴν ὥρα, καὶ τυφλάθη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ ἔτζη γοῦν ἐφαίνετον ὅλος ἀραχνιασμένος,
Σὰν ἐκ τὴν ἄδην ἔρχετον στὸν κόσμον τὸν ἀπάνω.

Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Ὅλοι καταστενόμισαν μαῦροι καὶ ἀραχνιασμένοι.

ΑΡΑΧΟΥ῀, *Ægyptiis Anethum*, apud Interpolat. Dioscor. c. 472.

ΑΡΒΕΛΙ'ΖΕΙΝ, *Subterere, Concidere*, ὑποτρίβειν, κατακόπτειν.

ἈΡΒΙ'ΝΝΗ, Hesychius: Αρβίννη, κρέας, Σικελοὶ, nempe vox Siculorum. *Aruinam*, hîc intelligi putat Meursius, & pro κρέας, legendum putat, στέαρ. Est enim *Aruina* in Gloss. Latin. Græc. λίπος ἄνευ σαρκός.

ἈΡΒΟΥΚΆΣ, βιώσασα, ἤτοι πήγανον ἄγριον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. *Ruta Silvestris.*

ΑΡΓΑ`, *Serò.* Αργότερα, *Seriùs.* Αργότατα, *Serissimè*, ὀψὲ, Ὀψιαίτερον, Ὀψιαίτατα.

ἈΡΓΑΒΊΑ, Leo in Tactic. cap. 13. §. 11. παραγγείλεις δὲ - ἵνα καὶ εἷς ἕκαστος στρατιώτης ἐν τῷ κινεῖν πρὸς παράταξιν, ἔχῃ ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ αὐτοῦ μίαν ἢ καὶ δύο λίτρας ἄρτου, ἢ ἀλεύρου, ἢ πίστου ἑψητοῦ, ἢ παξαμάδας, ἢ κρέας· ἔχειν δὲ καὶ φλασκὶν μικρὸν ἐν τῇ ἀργαβίᾳ ὕδατος γέμον, καὶ μὴ οἴνου, διάτε τὰς τυχηρὰς περιστάσεις, καὶ τὰς, ὡς εἰκὸς, ἀπαντώσας χρείας. Similia habentur apud Mauricium lib. 7. pag. 143. Philippus Pigaffetta in Notis ad idem c. 13. Leonis, videtur legisse ἀρλάβια.

ἈΡΓΑΛΕΙ῀ΟΝ. *Instrumentum*, pro ἐργαλεῖον. Glossæ Græcobarbaræ: τεκτονικὸν ἐργαλεῖον· Αργαλεῖον τοὺς πελεκάνους. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. ζ'.

Καὶ τὰ ἔργα σου ἀγωνίζου ἀργαλίον καὶ ἠλακάτην.

Ubi ἀργάλιον dicitur, quod ἱστὸν vocat Homerus eod. lib. v. 493. Apud Myrepsum de Antidotis, cap. 500. 511. sumitur pro vasculo, cap. 194. ex Cod. MS. ταῦτα πάντα θὲς σὺν τῷ οἴνῳ ἐν τῷ ἀργαλίῳ, καὶ βράσας ταῦτα, &c. & cap. 505. ἔμβαλε ἔσωθεν εἰς τὸ λεγόμενον ἀργαλεῖον. In Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1773. διακλυστὴρ, τὸ ἐργαλεῖον. Anonymus medicus MS. ex Cod. 945. παραπέμψαι μετὰ μέλιτος καὶ ἐλαίου, διὰ ἐργαλλίου. Matthæus Silvatic. *Argalia, instrumentum in quo liquores injiciuntur in vesicam, quod etiam Siringa dicitur.* Vox nota Chirurgis.

ΑΡΓΑΛΙΚΟ`Ν, *Fabulum*, Ὑοσκύαμος. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij, c. 33. ἀργαλικοῦ ῥίζαν, ἤγουν ὑοσκυάμου, κεκοπανισμένην μετὰ κρέατος δώσεις τούτῳ φαγεῖν.

ΑΡΓΑΣΤΗ῀ΡΙ, *Officina*, Εργαστήριον. Historia Apollonij Tyrij:

Να ανοίξω ταργαστήρη μου γία διάφορον κανένα.

Mox:

Καὶ τ' ἀργαστήρη ναξαργοῦ νὰ χάνω τὸ δικόμου.

ἈΡΓΆΤΗΣ, *Agricola*, Ἐργάτης. Glossæ Græcobarb. Αγροῖκος, Χωρικὸς, Χωργιάτης, Εργάτης, Αργάτης.

ΑΡΓΕΙΕΙ῀Ν, Αργεῖν, *Immorari, Tardare*, ἐγχρονίζειν, Μέλλειν.

Αργητὰ, *Tarditas, Mora*, Νωθεία, Διατριβή. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἄργητα οὐδὲν ἔποικε μασυγανὰ μησέβει.

ΑΡΓΑ`, *Tardè.* Αργεία, idem quod ἀργητά.

Αργία, *Feria, Festus dies, cessatio ab opere.* Glossæ Gr. Lat. Αργίαι, αἱ σχολαὶ, *Feriæ.* Glossæ Lat. Gr. *Iustidium*, Αργητικὴ ἡμέρα. Ita emendat Salmasius, pro Αρχοντική. Acclamationes Plebis, in Concilio Constantinopol. sub Mena act. 5. μίαν ἀργίαν Θεοτόκῳ, ἡ Τριὰς ἐνίκησε, τὴν σύναξιν κήρυξον. Infrà: μίαν ἀργίαν τῇ πόλει, ἄνοιξον τὴν ἅρπασαν. εἷς Θεὸς, μία πίστις.

Ἀργείαν, vel Ἀργίαν ποιεῖν dicuntur Monachi iis diebus quibus ab opere, & horis Ecclesiasticis cessant. Nicolaus Patr. Constantinopolit. ad Anastasium Hegumenum montis Sina:

Ταῖς δὲ λοιπαῖς τῶν ἑορτῶν, ἐν αἷς ἐστὶν ἀργία,
Ἀργίαν δὲ ποιεῖν φημὶ, τῶν ὡρῶν καὶ τῶν ἔργων,
Τὴν νηστείαν κατάλυε, εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον.

Infrà:

Εἰ μή που τύχη ἑορτὴ νηστείας μὴ παρούσης,
Ἐν ᾗ ἀργία γίνεται, καὶ τῶν ὡρῶν καὶ ἔργων.

In Typico S. Sabæ, p. 136. habetur εἴδησις ἐν ποίαις ἡμέραις ποιοῦσιν ἀργείαν οἱ μοναχοὶ, καὶ ἐν ποίαις λύουσι τὴν νηστείαν.

Ἀργία, *Suspensio à divinis*. Ἀργοὺς ποιεῖν, & ἐξορίζειν, *suspendere à divinis*, & *excommunicare* apud Græcos dicuntur Episcopi. Nicephorus Gregoras lib. 3. Hist. δεύτερον, ἵνα καθαρτικῷ τινι καθυποβληθῶσιν ἐπιτιμίῳ τὰ γένη τῶν ἱερέων, ἀργίαν δηλονότι τῆς ἱερουργίας ἐφ' ἡμέραις τεσσαράκοντα. Epistola Heremiæ Patr. Constantinopol. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Ep. 7. ἔστω ἀφωρισμένη ἀπὸ Θεοῦ, καὶ κατηραμένη, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἔξω τῆς ἐκκλησίας, ἐν ἀργίας βάρει, μὴ ἐκκλησιαζομένη, οὔτε εὐχῆς καὶ εὐλογίας ἀξιουμένη.

ΑΡΓΕΝΤΑΡΙΆ. Palladius in Hist. Lausiaca in Vita Pambus: ὅτι προσήνεγκα αὐτῷ ἀργεντάριαν τριακοσίων λιτρῶν ἀργύρου, παρακαλέσασα αὐτὸν ἐκ τῶν πραγμάτων μου μεταςχεῖν. Menesius *Armarium in quo vasa argentea recondebantur* ἀργεντάριαν interpretatur, quod improbat Salmasius lib. de Trapezitico fœnore, pag. 568. aitque Melanem matronam Romanam ditissimam illi Anachoretæ eam summam obtulisse trecentarum argenti librarum, quam dispensaret & distribueret egentibus per Lybiam & Insulas monasteriis: proinde hoc loco ἀργεντάριαν appellari eam summam quam more Argentariorum fœnori destinabant, & quasi fundum & ἐνθήκην, sive ἀφορμὴν sibi fœnoris esse volebant.

ΑΡΓΕΝΤΆΡΙΟΝ, *Argentarium*, *Ministerium abaci*, sive delphicæ, seu armarium in quo vasa argentea servantur, in lib. 44. Basilic. tit. 15. §. 1. ex l. 19. §. 2. D. de Auro, arg. mundo, &c. Leg.

ἈΡΓΙΆΚΙΝ, pro Ἀργιάκιον. Glossæ Græcobarb. Ρύαξ, ἤγουν ἀργιάκιν ἢ αὐλάκιν.

Ἄ́ΡΓΙΟΝ, *Adiantum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 718.

ἈΡΓΟΚΛΊΝΗΣ, *Qui tardiùs è lecto exsurgit*. Scylitzes, pag. 753. ἔσπευδε μὲν αὐτὴ Κωνσταντῖνον ἀναγαγέσθαι τὸν κατεπάνω, ὃν καὶ Ἀργοκλίνην, ἀφ' ἧς ὑπηρεσίας μετεχειρίσατο, ἀπεκάλουν. Vbi prima editio Ἀρτοκλίνην præfert.

ἈΡΓΟΛΟΓΊΑ, *Otiosus sermo*, in Apophthegmat. Patr. in Abb. Cassiano, num. 6. & in Macario, num. 26.

ἈΡΓΥΡΌΛΙΘΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἀφροσέληνον.

ΑΡΓΥΡῸΝ, *Moneta argentea, qua duodecimam partem nomismatis, seu solidi confecit*. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. in Cod. Reg. 1024. ἰστέον ὅτι δώδεκα μιλιαρίσια, ἢ δώδεκα ἄργυρα, τῷ νομίσματι λογαριάζονται εἰς τὸ Σέκρετον τοῦ Γενικοῦ· τὸ γὰρ μιλιαρίσιον ἀντὶ ἀργυροῦ λογίζεται, τὸ δὲ ἀργυρὸν ἀντὶ μιλιαρισίου. Infrà: ἀντὶ τοῦ ἀργυροῦ ἑνός, ἤτοι μιλιαρισίου ἑνὸς, &c. Vide Scaligerum de re Monetaria, p. 56.

ἈΡΓΥΡΟΠΡΆΤΗΣ, *Argentarius*, *Collybista*, *Campsor*. Scholiastes Basilic. ad lib. 23. pag. 344. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸν τραπεζίτην ὅς ἐστι ἀργυροπράτης, &c. Theophanes an. 36. Justiniani, ὁ δὲ αὐτὸς Ἀβλάβιος καὶ χρυσίον ἔλαβεν παρὰ Μαρκέλλου τοῦ ἀργυροπράτου λίτρας ν. εἰς τὸ συνεργῆσαι αὐτῷ. Ubi Miscella, Pecuniarum *Venditor*. Idem an. 3. Justini jun. τούτῳ τῷ ἔτει μεταστειλαμένη Σοφία εὐσεβεστάτη Αὐγοῦστα, τοὺς τε ἀργυροπράτας καὶ σημαδαρίους ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι τὰς ὁμολογίας τῶν χρεωστούντων, καὶ τὰ σημάδια, &c. Vide to. 2. Basilic. p. 95. Harmenopul. & al.

Ἄ́ΡΓΥΡΟΣ, *Mercurialis*, Λινοζῶστις, apud Interpol. Dioscorid. c. 770.

ΑΡΔΆΚΤΥΛΑ, *Atractilis*. Petr. Bellon. lib 1. obser. cap. 18.

ΑΡΔΙΌΛΗ, *Ardeola*, *Ardea*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij pag. 45. ἀρδιόλης δὲ ληφθείσης, ἣν περ καὶ Λάκραν τινες τῶν ἐπιχωρίων προσηγόρευσιν, Ἐρώδιον δὲ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐκάλεσαν, ἐγκέφαλον ἅμα τῇ καρδίᾳ καὶ τῷ ἥπατι ἐσθιέτω.

ΑΡΕΪ́ΓΚΑ, *Alec*, μαίνις. Gallis *Harenc*.

ἈΡΗ͂ΝΑ, *Arena*. Joannes Tzetzes Chil. 5.

Ἀρήναν δὲ μοι γίνωσκε τὴν ἄμμον ὀνομάζειν.

Ἀρῆναι, pro Amphitheatro, apud Basilium Seleucienf. lib. 2. Vitæ & Miracul. S. Theclæ, cap. 19. Martyrium MS. S. Marini: κέλευσον, αὐτοκράτωρ, μετὰ τὸ ἄριστον ἀρίναν ἀχθῆναι, καὶ βληθῆναι πυρὰν μεγάλην, καὶ ἀκοντισθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸν ἅγιον. Id est, *Iube celebrari amphitheatrales ludos*. Vide Ἀρίνιον.

Ἄ́ΡΘΗΞ. Vide in Νάρθηξ.

ἈΡΘΟΫ͂ΝΙ, *Arteria*. Agapius in Geoponico, cap. 163. καὶ ἀπὸ ταύτην φύσα μὲ μασοῦρι τὸ ἀρθοῦνι ὅπου τρέχει τὸ αἷμα.

ΑΡΙΓΆΝΗ, Ρίγανον, *Origanum*, Ὀρίγανον. Vide Agapium in Geoponico, cap. 88.

ΑΡΙΓΜΆΔΑ. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. καὶ βάλλε εἰς ἀγγεῖον ὑάλιον, καὶ ἄλειφε εἰς τὴν ἀριγμάδαν, &c.

ΑΡΊΔΑ, *Poples*, Hieronymo Germano, *parte di dietro della bestia*, pag. 236. Hanc vocem reperio apud Procopium lib. 2. de ædific. cap. 3. quo loco aggerem describit: quo scilicet amnis inter duos scopulos interluentis cursus aversus, vel certè prohibitus est: τοῦτο τὸ ἔργον οἱ περὶ ταῦτα σοφοὶ φρακτὰ, ἢ ἀρίδα καλοῦσιν, ἢ ὅτι ποτὲ ἄλλο ἐθέλουσιν. Vide φρακτόν.

Ἀρίδα, *Terebrum*, eidem Hier. Germano, p. 576.

ΑΡΙΘΜΕΙ͂Ν, *Narrare*, quomodo sequior ætas apud Latinos *computare* dixit, ut observavimus in Gloss. med. Lat. nos verò *conter* diximus. Eustathius in Homer. ὅτι δὲ πενταχῶς λέγεται ὁ ἀγὼν ἀριθμοῦσιν οἱ παλαιοί.

Ἀριθμὸς, *Numerus*, *Cohors militaris*, Synesius Epist. 78. δέονται γὰρ δὴ σοῦ μὲν δι' ἡμῶν, βασιλέως δὲ διὰ σοῦ δέησιν, ἣν εἰκὸς ἡμᾶς ἦν, ἐκείνων σιωπώντων ποιήσασθαι, μὴ καταλεγῆναι τοὺς ἄνδρας ἀριθμοῖς ἐγχωρίοις. Sozomenus lib. 1. cap. 8. τὰ Ρωμαίων τάγματα, ἃ νῦν ἀριθμοὺς καλοῦσιν. Adde lib. 9. cap. 4. 8. Eustathius in Vita S. Eutychetis Patr. Constantinop. num. 67. τριβοῦνός τις τοῦ καθεζομένου ἀριθμοῦ ἐν Ἀμασείᾳ. Palladius in Vita Chrysostomi, p. 84. δίδωσι Λουκιόν τινα, ὡς ἔλεγον, Ἕλληνα, ἀφηγούμενον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁπλοφόρων. Adde eundem, pag. 34. Chronicon Alexandr. an. 3. Gordiani: Γορδιανὸς Αὔγουστος ἐποίησε ἀριθμὸν τῶν λεγομένων Κανδιδάτων. Anno 4. Philippi: ἀριθμὸν συνεστήσατο τῶν λεγομένων, &c. In Valentiniano: ποιήσας αὐτὸν ἐκεῖ τριβοῦνον ἀριθμοῦ. Theophanes an. 5. Arcadij: Ἀρκάδιος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἴδιον ἀριθμὸν ἐν ΚΠ. οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδικούς. Ita præterea hanc vocem usurpat an. 1. 13. & 32. Justiniani, ut & Socrates lib. 2. Hist. Eccl. cap. 98. lib. 6. cap. 6. Leo in Tactic, cap. 6. n. 28. Mauricius lib. 12. cap. 7. Justinianus

stinianus in Nov. 116. 117. cap. 11. in Edicto 4. c. 2. Basilica lib. 7. tit. 5. cap. 86. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Numerus*.

ΑΡΙΘΜΟΥΜΕΝΑ, *Quæ numero constant*. Harmenopul. lib. 4. tit. 8. §. 52.

ΑΡΙΛΟΡΟΝ. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 153. ex Cod. Reg. στύρακος, καλαμίτου, πόλιον, ἀριλόρου, φολιόρων λαύρι, γαρόφαλλα, &c. Vox ignotæ significationis Fuchsio. Apud Matth. Silvaticum, *Arilli sunt arida uvarum grana, dicta ab ariditate, quæ Græcè vocantur gargata, Gigarta*.

ΑΡΙΝΙΟΝ, *Scobina*, *Arena*. Suidas in Etymologico: Ῥίνη, ὀξυτόνως μὲν λέγεται τὸ ἐν συνηθείᾳ ἀρίνιον. Vide Ἀρλῶα.

ΑΡΙΤΙΝΟΣ. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij, cap. 190. ἐὰν δὲ φλεγμονὴ ἐπαναστῇ ἐκ τῆς ἰδιώνης, τρίψας ὄστρακον τοῦ ἀρίτινον λεγόμενον, ἐπίχριε τὴν τοῦ ὄνυχος ἐκβολήν.

ΑΡΙΟΝ, *Cymbium*, *Patella*. Scholiastes Nicandri ad Theriaca: τὸ κύμβον λέγεται, καὶ κυμβίον, καὶ ἐμβάφιον, καὶ ὀξὶς· ἡ δὲ συνήθεια καὶ ἀρίον καλεῖ.

Ἄριον, *Gladiolus*, Flos apud Interpol. Dioscor. cap. 602.

ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ, Hæretici *Sabbatiani*, sic dicti, quòd ἀριστερὰν χεῖρα abominarentur, δι' αὐτῆς προσίεσθαι μὴ τολμῶντες, ut est apud Harmenopulum de sectis. Horum mentio est in Concil. Constantinopol. Can. 7. & Trull. can. 95. ubi cavendum ne quis ad Novatianos vocem hanc referat.

ΑΡΙΣΤΗΤΑΡΙΟΣ, *Refectorarius*, in Monasteriis, de cujus ministerio extant hi Jambi MSS. ex Cod. Thuaneo:

Εἰς τὸν Ἀριστητάριον.
Ἀριστοποιῶν τοῖς ἀδελφοῖς σου τέκνοις,
Εὔμοι στόμαζε τῶν τραπεζῶν τὰς θέσεις,
Σταθμῷ τὸν ἄρτον εἴ τι δ' ἂν βροτὸν τύχῃ,
Ἴσως μερίζων τοῖς δὲ μείζοσι πλέον·
Διπλῆς τιμῆς γὰρ ἄξιον τούτους λόγος.
Φείδου δ' ὁμοίως καὶ τῆς ὑπεροστάτου,
Ἅπας γὰρ ἐστι σου μέλος κἂν οὐκ ἴσως,
Καὶ μὴν παρετῶς ὡς τραπέζῃ δεσπότου
Ἀποστόλοις νόμιζε δουλείαν φέρειν,
Στρέφου, θεώρει νηρὸν ἄλλοπερ νέμων
Ἵν' εὖ γένηται καὶ χάρις ἐπὶ πλουσία.

Ἀριστήριον, *Cœnaculum*; *Pransorium*, Joanni de Janua: *Triclinium in quo prandere solebant*. Anna Comnena lib. 14. pag. 443. ἐδέξατο τοῦτον ἔξω τῆς τοῦ Κοιτῶνος θύρας, Ἀριστήριον τοῦτο πάλαι ὀνομαζόμενον. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. pag. 121. Pro refectorio Monachorum usurpat non semel Scriptor Vitæ S. Nili Junioris, pag. 52. ἐν τῷ ἀριστηρίῳ τῶν ἀδελφῶν γινομένων. & pag. 145. εὗρε δὲ τὸν αὐτὸν ἡγούμενον σὺν τοῖς πρώτοις τῆς μεγάλης μοναστηρίου λελουσμένον, καὶ ἐν τῷ ἀριστηρίῳ ἐσθίοντα. Ita etiam Joan. Moschus in Limon. cap. 166. τοῦτον θεωρῶ κατὰ τοὺς ὕπνους, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν τῷ ἀριστηρίῳ, &c. Ubi Ambrosius Camaldul. *In refectorio*. Sic perinde Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 17. ἀριστήριον usurpat, ut & Zacharias Pap. lib. 2. dialog. cap. 22. ubi Gregorius M. *refectorium fratrum* habet.

ΑΡΙΣΤΟΔΕΙΠΝΟΝ, *Prandium & cœna vespertina*. Theophanes, pag. 313. ἄλλως δὲ πρὸς ἀριστόδειπνον κλινωρεύων, ἅμα τῷ ἀναστῆναι, ὃς μὲν ἐφόρκιζεν, ὃς δὲ ἀπέτεμνεν. Ubi Hist. Miscella, pag. 622. *Cùm ad prandium vel ad cœnam accubitaret*. Anonymus post eundem Theophanem, p. 431. οὗτος εἰσελθὼν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἤρξατο ποιεῖν ἀριστόδειπνα πολυτελῆ ἐξ κρέατος, &c.

ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΤΩΡ, *Nomenclator*. Ita dictus Simon Cananita Apostolus, quòd Christum ad Nuptias invitaverit. Index XII. Apostolorum Edit. à Cotelerio: Σίμων ὁ Κανανίτης, Ἀριστόκλητος, (al. Ἀριστοκλήτωρ) τοῦ κυρίου εἰς τοὺς γάμους, &c.

ΑΡΙΣΤΟΦΟΡΟΝ, *Vas ad Potus & prandia deferenda rusticis in agro aptum*, Hugutioni.

ΑΡΙΤΙΝΟΣ, ostrei species, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, pag. 156.

ΑΡΙΤΡΙΑΛΛΙΣ, *Herba Mercurialis*, Λινόζωστις, apud Interpol. Dioscor. c. 770.

ΑΡΙΦΝΙΤΟΣ, *Innumerus*, ἀνάριθμος.

ΑΡΚΑ, *Arca*, *Fiscus*, *Thesaurus publicus*. Inscriptio Thyatirensis sub Caracalla apud Eruditum Sponium, to. 3. Itinerar. Ο ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΝΕΩΚΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΑΡΚΗΣ ΛΙΒΙΑΝΗΣ. Justinianus Nov. 128. καί τι ἐξ αὐτῶν εἰς ἄρκαν εἰσφέρεσθαι, ἢ ἐν ἑκάστῃ ἐπαρχίᾳ δίδοσθαι, ἢ δαπανᾶσθαι προσήκει. Zacharias lib. 1. dialog. cap. 4. ἐπάνω δὲ τοῦ μνήματος γεωργός τις ἄρκαν μετὰ σίτου ἐπέθηκεν. Adde lib. 38. Basil. tit. 7. cap. 4. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. sect. 9. n. 11. & Gloss. med. Lat. in *Arca*.

Ἀρκάριος, *Arcarius*, *Arcæ publicæ custos*. In Nov. 147. cap. 2. & in Edicto 13. Justiniani. Balsamon ad Photij Nomocan. tit. 9. cap. 1. δεῖ τοὺς οἰκονόμους Κωνσταντινουπόλεως κατὰ μῆνα, ἢ τὸ μήκιστον, ὑπὲρ δύο, λογοποιεῖν πρὸς τοὺς ἀρκαρίους. Ἀρκαρικαὶ εἰσπράξεις, in eodem Edicto 13. cap. 20. Vide Gloss. med. Lat. in *Arcarius*.

ΑΡΚΑΡ. *Cyclaminus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 382.

ΑΡΚΑΤΟΙ, *Arcati*, *qui arcus deferunt*. Mauricius lib. 2. Strateg. c. 7. δεῖ μὲν τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας τοὺς ἐν μέσῳ τασσομένους ὅσοι τοξεύειν οἴδασιν, ἀρκάτους εἶναι, σκουταρίων χωρὶς οὐδὲ γὰρ δυνατόν ἐστι δεόντως τρακλεύειν, τινὰ τόξον ἐπάνω ἵππου, ἐν τῇ ἀριστερᾷ σκουτάριον κατεχομένου, καὶ τόξου.

ΑΡΚΕΙΑΛΙ, *Alcyonium*, arbor. Vide Petr. Bellon. lib. 2. observ. cap. 3.

ΑΡΚΕΤΟΣ, *Idoneus*, *sufficiens*, ἱκανός, ἐπιτήδειος.

ΑΡΚΕΛΟΥ, *Adarces*, seu *concreta salsugo ex humidis & palustribus locis emergens*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀδάρκης, λέγεται ἀρκέλου, ὅπου εἶνε ὀσὰν ἴσκλα. Glossæ aliæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀρκέλιν, ὅπου εὑρίσκεται εἰς τὸ γιαλῶν, ὅσα πέτρα, ὀσὰν γαλάνκον, καύκαλα. Apud Matthæum Silvaticum, *Adarcha*, est *calamus aromaticus*.

ΑΡΚΕΥΓΕΙΝ, *Incipere*. Glossæ Græcobarb. Ἀνθερεών, ὁ ὑπὸ τὸ γένειον τόπος, ἀφ' οὗ μέρος ὁ πώγων ἄρχεται, ὁ τόπος ὅπου ἐνι ἀποκάτω εἰς τὰ γένεια ἀρχεύουσιν, ἢ ἀρχινίζουσιν, ἢ ἀρκεύγουσιν.

ΑΡΚΙΔΙΑ, Ἀρχίδια, *Testes*. Glossæ Græcobarb. Ἄκυλλον, τὸ αἰδοῖον, ὀρχίδιον, ἀρχίδιν, ἢ ἀρκίδιν.

ΑΡΚΙΟΚΛΕΠΤΗΣ, *Antiquus fur*. Glossæ Græcobarb. ὁ ἀρχαῖος κλέπτης, ὁ παλαιὸς κλέπτης, ὁ ἀρκιοκλέπτης.

ΑΡΚΛΑ, *Arca*, *Arcula*. Etymolog. Suidæ: Σκρινιάριοι, οἱ Χαρτοφύλακες βασιλέων· σκρίνια γὰρ αἱ ἄρκλαι. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. c. 9. καὶ τὸ λογάριν ὅπερ ἔλαβεν ἐν τῇ ἄρκλῃ αὐτοῦ εἶχεν. Ubi Gregorius M. in *arca*. Usurpat præterea lib. 2. cap. 27. Gennadius in explicatione Rhamplij: ἤτοι βιβλία, ἄρκλαν. ἤτοι ἀρμάριον. Ptochoprodromus MS.

Ἀνοίγω καὶ τὴν ἄρκλαν μου νὰ βρῶ ψωμὴν κομάτιν.

Occurrit præterea in Basilic. lib. 8. tit. 2. cap. 101. & apud Cyrillum ad leg. 19. §. 1. D. loc. Basil. lib. 20. tit. 1. c. 19. eorundem Scholiast. ad lib. 22. p. 31. &c.

Ἄρκλα, *Arcula*, in quam eleemosynæ inferebantur, vulgò nostris *Truncus*. Leo Grammaticus, pag. 504.

pag. 504. τότε καὶ τὰς λεγομένας ἄρκλας, ἐν πᾶσι κατεσκεύασε τοῖς ἐμβόλοις, ἀργύρεον τε κατὰ μῆνα τοῖς ἐνταῦθα καταχειμένοις πένησι δίδοσθαι διετάξατο, καὶ τὰ μιλιαρίσια τριμίσια ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῖς πένησι διανέμεσθαι· ὡς εἶναι τὰ διδόμενα τοῖς τε ἐν ταῖς ἄρκλαις πτωχοῖς, καὶ τοῖς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἀργύρου ἐγκεχαραγμένου χιλιάδας δώδεκα. Eadem habet Anonymus Combefisianus in Lacapeno, num. 27.

Ἄρκλαι, *Turriculæ in Urbium mœnibus extrà propendentes*, in quibus statuuntur vigiles, & excubitores, sic fortè dictæ quòd *Arcularum* instar confectæ sint. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 3. μίαν εἰσιόντες τῶν ἐκκρεμῶν τοῦ τείχους, καὶ προνενευσῶν ἔξωθεν μηχανῶν, Ἄρκλας οἶδε ταύτας ἡ κοινὴ καὶ πάνδημος φράσις καλεῖν, τῶν κολεῶν τὰς σπάθας εἵλκυσαν. Nescio an inde Castrum ad Damalim id nominis obtinuerit. Idem Nicetas in Manuele lib. 7. cap. 3. ἔργον τοῦ βασιλέως τοῦτο καὶ ὁ μὴ πολὺ τῆς θαλάσσης ἔνδον ἱστάμενος πύργος, τῆς προσκλυζούσης τὴν χέρσον, ἥτις ὀνομάζεται Δάμαλις, τὰ νῦν δὲ Ἄρκλα καλεῖται.

Ἀρκλίτζα, *Arcula*, *Minor arca*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11. extr.

Κεὶς τὴν κορφὴν τοῦ κιονίου ὁλόχρυσον ἀρκλίτζαν
Μὲ τέχνη μορφοκάμωτη ἀπὸ ψηλὸν τεχνίτην.

Ἀρκλᾶς, *Arcularius*. Eustathius Thessalonicensis in Comment. in Jambica carmina de Pentecoste apud Allatium de Georgiis, pag. 320. ubi de Chœrobosco Grammatico: ὅθεν δὲ χοιρόβοσκον τὸν τὴν λογιότητα τοσοῦτον σιλλαίνουσιν εἶεν ἀπὸ συβώτην ἀγόμενοι, καὶ οἱ τὸν Ἀρκλᾶν δὲ λαλοῦντες, ἀποθήκης τοιαύτης εἶεν ἐπάξιοι, ἐὰν πλαττόμενοι τὰ τοιαῦτα ἐπιγράφουσιν ἀνδράσι περιωνύμοις.

ΑΡΚΟΪΖΙΑΝΟΣ, *Simia*, ἡ μιμώ. Isaacius Tzetzes ad Lycophronem, pag. 113. τοὺς δὲ σατύρους καὶ ἀρκοϊζιανοὺς πρὸς ἀτιμίαν καὶ αἰσχύνην γιγάντων. Idem pag. 158. πιθηκὸς γὰρ ἡ μιμὼν, καὶ ὁ λεγόμενος παρ' ἰδιώτοις ἀρκοϊζιανός.

Ἀρκοβυζιανός, eâdem notione. Herodiani Epimerismi MSS. Μιμώ, θηλυκὸν, ὁ ἀρκοβυζιανός. Infrà: Πίθηκος, ὁ ἀρκοβυζιανός, an quòd Ursæ mamillis similes mamillas habeat? Nam βύζια sunt mamillæ.

ἌΡΚΟΣ, pro ἄρκτος, *ursus*, Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ἄρκτος, ἄρκος, τὸ ἐν οὐρανῷ ζώδιον. Apud Suidam, ἄρκειος κεφαλὴ, ἄρκειον κρέας. Ἄρκου παρούσης, τὰ ἴχνη ζητεῖς. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἄρκοι καὶ λύκοι, &c. Zacharias Pap. lib. 3. dialog. cap. 11. καὶ τοῦτον ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς βορρᾶν τοῖς ἄρκοις ῥιφθῆναι προσέταξε. Ita cap. 15. 26. Chronicon MS. ab Adam ad Christum in Cod. Reg. 1027. κ' ἀπὸ τοῦ δρυμοῦ δύο ἄρκοι διέφθειραν αὐτῶν ἐξελθοῦσαι μβ' παῖδας. Psellus de operat. dæmon. pag. 77. ὡς λέων τε θυμοῦται, καὶ ὡς πάρδαλις ἅλλεται, καὶ ὥσπερ σῦς ἄγριος ἐφορμᾷ, κἂν αὐτὸς ποτὲ δόξῃ, πρὸς ἄρκου μετάπιπτει σχῆμα. Ita emendat eruditus Cotelerius, pro ἀσκοῦ. Pseudo-Trimegistus de Herbis sacris 12. signor. Zodiaci, ex Cod. Cæsareo: ἄρκος, θηρίον ἐστὶ ζῶον, &c. Occurrit præterea in Basilic. lib. 60. tit. 2. §. 1. & apud Scholiast. ibid. p. 38. & tit. 3. §. 28. & apud Myrepsum sect. 3. Demetrium Constantinopol. in Hieracosophio p. 41. & alios complures. Meminit Orneosophij auctor, pag. 185. βοὸς τοῦ ἐπιλεγομένου ἄρκου.

Ἀρκόβατος, *Smilax aspera*, Hederæ species, de qua præ cæteris Ruellius lib. 3. cap. 135. Glossæ Jatricæ Græcobar. MSS. μῖλαξ τραχείας, ὁ ἀρκόβατος. *Batus ursinus*.

Ἀρκολάχανον, ἡ δρακοντία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Dracontea*, Herba de qua Ruellius lib. 2. cap. 96.

Ἀρκοπόδιον, ὅπου φύλλο σπέρμα ἀνεκάτω. In Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Pes ursi*.

Ἀρκόφθαλμος, *Arclaria*, Χρυσόγονον, apud Interpol. Dioscor. cap. 638.

Ἀρκόφυτον, *Tussilago*, cap. 532.

Ἀρκοσφονδύλον, *Cyclaminum*, *Sphondylion ursi*. Glossæ Iatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. κυκλάμινον, ἀρκοσφόνδηλον.

Ἄρκουδος, idem quod Ἄρκος. Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. ἄρκτοις, ἀρκούδοις. Hinc Arcudium, cujus libri extant de utriusque Ecclesiæ concordia suggillans Catumsyrtus Italogræcus in Tract. 1. Elencho 37. *Rabida Ursa* instar illum agere ait, alludens ad Arcudij nomen.

Ἀρκούδη, *Ursa*, Joannes Jatrosophista MS. cap. 36. μίξε μὲ τὸ ὑγροπίσιν τὴν κεφαλὴν ὅλην σφογγίου ἀρκούδας, ἢ ἄρκου, καὶ πεπτριμμένον, καὶ μελάνθη ψιλὸν ποίησε, &c. Occurrit etiam in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 54. Ἀρκοῦδι, apud Agapium in Geopon. cap. 227. Ἀρκουδία, apud Anonymum de Nuptiis Thesei lib. 6.

Οὐδὲ λιθάρι ἀτίμητον, οὐδὲ μαργαριτάρι
Μόνον δέρματι ἀρκουδίας εἶχεν ἀπανωφόρι.

Ibidem:

Ἀπανωφόρι βάσταζε τῆς ἀρκουδίας τὸ δέρμα.

Alexius Rharturus doctr. 6. τρέφει τὰ θηρία τὰ θανατηφόρα, τοὺς λέοντας, τὰς ἀρκουδίας, τοὺς ὄφεις. In Urbe Constantinopolitana extra Πόρτα τῶν ἀρκούδες, *Porta ursarum*, de qua Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 22.

Ἀρκοτρόφος, *Ursarius*, *Ursorum altor*, *nutritor*. Procopius in Hist. arcana, de Theodora Aug. Ἀκάκιός τις ἦν Βυζαντίῳ θηριοκόμος τῶν ἐν Κυνηγεσίῳ θηρίων μοίρας Πρασίνων, ὅνπερ Ἀρκοτρόφον καλοῦσιν. Concilium Calchedonense act. 4. Λεόντιος ἀπὸ ἀρκοτρόφου ἐστίν. Ubi vetus Interpres *Ursarium* vertit. Ἄρκτους ἐπισυρόμενοι, ἢ τοιαῦτα ζῶα πρὸς παίγνιον καὶ βλάβην τῶν ἁπλουστέρων, vetantur in Synodo Trullana, Can. 61.

Ἀρκουδάμαξον, *Machina bellica currui insistens ac sagittas emittens*. Joannes Cananus de Bello Constantinopol. pag. 190. ἀλλὰ καὶ φαλκώνια ἐποίησαν, καὶ χελώνας, καὶ ἀρκουδάμαξα, καὶ ἄλλα πολλὰ ξυλινὰ καὶ μηχανικώτατα ἔργα, καὶ ἑλεπόλεις ἐσκεύασαν. Ubi Interpres, *Arcadamaxa* vertit.

ΑΡΑΆΒΙΑ. Vide in Ἀργαβία.

ἌΡΜΑ, *Arma*. Eustathius ad Iliad. β. ἡ τοῦ ἄρματος λέξις καὶ ἐπὶ ὅπλου λέγεται, καὶ Ρωμαϊκὸν τοῦτο. Nicephorus Blemmides in Epitomæ Logic. cap. 8. τὸ ἄρμα ἐστὶ τὸ ὅπλον, τῷ τῶν Ρωμαίων ἔθει. Thomas Magister: ὅπλα τὰ κοινῶς ἄρματα. Moschopulus: ἄρμα, ἑνικῶς, τὸ τέτριππον· ἄρματα δὲ, πληθυντικῶς, τὰ ὅπλα. Theophanes an. 7. Phocæ: καὶ ὑπέσχετο διδόναι αὐτοῖς ἄρματα. an. 17. Heraclij: ἔλαβον τὰ λωρίκια καὶ τὰς κασίδας αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἄρματα. Adde pag. 308. 390. Constantinus Manasses:

Ἀσπίδων δὲ δουπήματα, καὶ πέταλον ἀρμάτων
Ὑπὲρ ὀργάδας ἴυγγας θέλξει μελῶν ἡγεῖτο.

Nicetas in Manuele lib. 6. Ἰδὼν δὲ καὶ τὸ ἐπανωκλίβανον, ὃ ὁ Βασιλεὺς ἐπάνω τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ ἐφόρει. Pachymeres lib. 2. cap. 25. καλωχύρου τὰ φρούρια σίτῳ καὶ ἄρμασιν. Ita lib. 5. cap. 29. 30. Utuntur passim scriptores, Leo in Tactic. cap. 19. §. 13. cap. 6. num. 15. 21. & alibi sæpe: Eclogæ ejusdem Leonis & Constantini Impp. tit. 17. §. 4. Constantinus in Tactic. pag. 6. 10. & in lib. de Adm. Imp. pag. 107. 203. 209. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. Auctor incertus post Theophan. pag. 430. Scylitzes, pag. 746. Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. v. 328. lib. 3. v. 247. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 10. Achmes, cap. 24. 54. 56. 69. 249. Harmenopulus lib. 1.

lib. 1. cap. 26. §. 12. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 7. cap. 5. Codinus in Orig. num. 23. Cananus de Bello Constantinopol. pag. 19. Ducas Hist. cap. 24. 28. ult. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1446. &c.

Ἀρμάδα, Ἀρμάτα, *Navalis exercitus*, *classis*, τὸ Ναυτικὸν, Ναυτικὸς στόλος. Ex Ital. *armada*. Glossæ ad Iliad. Græcobarb. Στόλον, Ἀρμάταν. Hist. MS. Bellisarij:

Ἰδοὺ γὰρ ἐκατόρθωσα ἐτοῦτη τὴν ἀρμάδαν
Ἐξοπλισμένην εὔμορφα, καθὼς καὶ θεωρεῖτε.

Infrà:

Βάλε τὸν Βελλισάριον αὐθέντην καπετάνον
Ἐπάνω στὴν ἀρμάδα σου εἰς ὅλον τὸν στόλον.

Historia politica, pag. 10. ἔπεμψαν μετὰ πλοιαρίου μικροῦ καὶ ταχέως νέους τεσσαράκοντα, ὅπως πυρπολήσωσι τὴν ἀρμάδαν Ἀγαρηνῶν κρυφίως. Infrà: καὶ τοῦτο ἀκούσασα ἡ λοιπὴ ἀρμάδα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ναύπακτον. Malaxus in Hist. Patr. pag. 137. ἔκαμεν ἀρμάδα μεγάλη, καὶ φουσάτα πολλὰ τῆς στερεᾶς, &c. infrà: καὶ ἀρμάδα ἔκαμε κάτεργα καὶ φοῦστες διακόσια πενῆντα. Vide Gloss. med. Lat. in *Armata*.

Ἀρμαμέντον, *Armamentum*, *ipsa arma*. Leo Imp. in Tactic. §. 7. ἑτέρας ἁμάξας λόγῳ ἀρμαμέντου. Eadem habet Mauricius lib. 12. cap. 6. Idem Leo, n. 28. ἔχε δὲ καὶ ἑτέρας ἁμάξας βαστάζοντας τὸ ἀρμαμέντον. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ κατέλαβεν καὶ Ἰσὶδ μετὰ ἑτέρου στόλου κινηθέντος ἐν Ἀφρικῇ, ἔχων καὶ αὐτὸς κατίνας τξ. ἀρμαμέντον τε καὶ δαπάνας.

Ἀρμαμέντον, *Armamentarium*, δημοσία ὁπλοθήκη. Justinianus in Nov. 85. cap. 3. εἰ δέ τινες κατασκευάζουσι, τοῦτο ἀφαιρεῖσθαι παρ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ θείῳ ἡμῶν εἰσφέρεσθαι ἀρμαμέντῳ. Idem Theophanes an. 14. Mauricij: ἔκτισεν ὁ Βασιλεὺς τὸν ἡλιακὸν τῆς Μαγναύρας, – καὶ ἀπέθετο ἐκεῖ τὸ ἀρμαμέντον. & an. 7. Phocæ: Ἐλπίδιος ὁ ἐπάνω τοῦ ἀρμαμέντου. Id est *Armamentario præfectus*. Idem an. 26. Copronymi: ὁ αὐτὸς μετὰ ὁ τῶν ἐκκλησιῶν ἐχθρὸς κενώσας ἀρμαμέντον, καὶ κοπροθέσιον ἐποίησεν. Alia vide in Constantinopoli Christiana, lib. 2. sect. 9. num. 17.

Ἀρμαμενταρία, eâdem notione, apud Porphyrogenitum in Basilij Imp. Vita, num. 13. ubi Scylitzes, pag. 564. habet Ἀρμαμέντον. Eodem etiam significatu ἀρμαμεντηρία occurrit apud Suidam.

Ἀρματοφυλακεῖον, Ἀρματοφυλάκιον, *Armamentarium*, *Armorum repositorium*, apud Pachymerem lib. 8. cap. 12. & Joan. Cananum de Bello Constantinopolit. pag. 195. ὁπλοθήκη, Joanni Cantacuzeno lib. 4. cap. 39.

Ἀρματος, *Armatus*, *Armis instructus*. Ἄνθρωπος ἀρμάτος, in Basilic. lib. 60. Ducas Hist. cap. 43. τὸ δὲ ἐντὸς πλῆθος ἀρμάτων καὶ Ἰταλῶν ὀξυθύμων καὶ σφαγὰς ἑτοίμων.

Ἀρμάτος, *Armiger*, qui *alterius arma in bello defert*, ὁπλοφόρος. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. καὶ ἀρμάτος προσαγορεύεται ὁ σύμμαχος τοῦ Ὀπτιμάτου, ἤτοι ὁ αὐτοῦ ὑπερασπιστής. Rigaltius habet ὑπασπιστής. Et lib. 3. cap. 7. ὁ ἀρμάτος τοῦ Ὀπτιμάτου. Vide in Ὀπτιμάτος. Ἐξαρμάτος, *inermis*, Ἀθωράκιστος, in Corona pretiosa.

Ἀρμάτον, *Bellum*. Lexicon Cyrilli MS. Ἀρμάτον, πόλεμον.

Ἀρματώρειον, *Armatorium*. Lexicon Stephani: πέλται, μικρὰ ὅπλα ἔχοντα κύμβαλα προσπεπηγότα, ἅπερ λέγουσιν οἱ Ῥωμαῖοι Ἀρματώρια. Cedrenus, pag. 448. εἰσδραμὼν εἰς τὸ παλάτιον, ἥρπασε τὸν Φιλιππικὸν, καὶ ἤγαγεν εἰς τὸ ἀρματώρειον τῶν Πρασίνων. Ubi Theophanes habet ὀρνατώριον. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 2. p. 155.

Ἀρματοῦν, Ἀρματώνειν, *Armare*, *Armis instruere*. Glossæ Græcobarb. ὥπλισαν, ἀρμάτωσαν, ἀρματώσασιν, ἢ ἔστησαν ἀρματωμένους ἐναντία. Glossæ ad Iliad. Barbarogr. ὁπλίζονται, ἀρματώνονται· ὁπλίται, ἀρματωμένοι. Theophanes an. 22. Copronymi: ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀρθεὶς ἐπὶ τοιαύτῃ νίκῃ, ἐθριάμβευσεν ταύτην ἐπὶ τῆς πόλεως ἀρματωμένος σὺν τῷ στρατῷ εἰσελθών. Nicetas barbarogr. in Manuele lib. 5. num. 3. ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα αὐτῶν ἀρματωμένα μετὰ κεφαλαρέων, καὶ σαγισμάτων λωρικαμνῶν. &c. Idem in Isaacio & Alexio, n. 3. ἀρματωθῆναι, ubi Cod. al. ὡπλίσθαι. Laonicus lib. 3. pag. 306. ἀρματώσαντες ἓν τὸ καράβιον καλῶς τε καὶ ὡς ἔχρην, ἦλθον ἐν Τραπεζοῦντι. Utuntur alij passim Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni, Sguropulus in Hist. Concilij Florentini, sect. 5. cap. 12. Idem Concilium, pag. 486. Edit. Labbei, Alexius Rharturus doctr. 6. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 72. Ἐξαρματώνειν, *Inermare*, ἀφοπλίζειν. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 3. οὐκ ἦν ὃς οὐκ ἦν τῶν Ῥωμαίων μὴ βάλλων καὶ καταβάλλων Παίονα, ἢ μὴ ἐξαρματώνων τὸν πεπτωκότα. Ubi Cod. al. σκυλεύων præfert. Ἐξαρμάτωτος, *Inermis*, Ἀθωράκιστος, in Corona pretiosa.

Ἀρματωσία, Ἀρματωσὰ, *Armatura*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ τὰ ἄλογα καὶ τὰ φάρια, καὶ ἡ ἀρματωσίαις.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Καὶ ὅλη ἡ ἀρματωσία ἔλαμπεν ὡς τὸν ἥλιον.

Historia Apollonij Tyrij:

Σπάθην ἐζώστην ἀργυρὸν, κἕνα χρυσὸν κοντάρη,
Καὶ αὐτήναις οἱ ἀρματωσαῖς εἶχαν μεγάλην χάρη.

Infrà:

Καὶ ἀπάνω ἀπὸ τὰς ἀρματωσαῖς ἐνδύμασιν ἀσπίδες.

Sub finem.

Βάλε καλαῖς ἀρματωσαῖς, ὁ γιανὰ σοῦ βοηθή σου;

Τζαρματωσία. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Ποῖος ἔχει τέτιον λογισμὸν, νας τέκει να λογιάζῃ,
Τζαρματωσαῖς του ἔμορφαις καὶ νὰ τὰς συσουμιάζει.

Infrà:

Βάλε καὶ ἀπὸ τζαρματωσίαις, καὶ διάλεξε τὰς φίναις.

Ἀρματοῦρα, *Armatura*, *Armorum exercitatio*. Vet. Gloss. Ἀρματοῦρα πρίμα, Μελέτη πρώτη.

Ἀρματοῦραι, *Armaturæ*, *qui cum armis saltant*. Interpres in Ptolemæi Tetrabiblum, lib. 4. ὁπλορχηστὰς, οἵπερ εἰσιν οἱ μεθ᾽ ὅπλων ὀρχούμενοι, οὓς καλοῦσιν Ἀρματούρας. Vide Gloss. med. Lat. in *Armatura*.

Ἀρμαστατίων, Ἀρμοστατίων, *Armistatio*, cùm in Armis stat exercitus, nos dicimus, *quand l'armée est sous les armes*. Exercitus, armatorum lustratio. Chronicon Alexandrinum In Heraclio, pag. 898. εἶτα ἐπιζητήσαντος τοῦ αὐτοῦ ἐνδοξοτάτου Ἀθανασίου πρότερον ἐθέλειν θεωρῆσαι τὸν ἐν τῇ πόλει ὄντα στρατὸν· ἀρμαστατίωνος γινομένης, ηὑρέθησαν τῶν ἐνδημούντων ἐν τῇ πόλει καβαλλαρίων περὶ τὰς ιβ´ καὶ πρὸς χιλιάδας. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 5. pag. 62. ὥστε καὶ ἐν τοῖς ἀρμοστασιῶσιν εὐχερῶς καὶ συντόμως ὑπὸ κατασκόπου ἀριθμεῖσθαι, διὰ τῶν Πρωτοστατῶν ὅλον τὸν στρατὸν, ὡς νομίμου ὄντος τοῦ βάθους, ταύτης ἄρτι τῆς ἀναλογίας φυλαττομένης. Et cap. 9. φλάμουλα δὲ ἐν καιρῷ μάχης τὰ κοντάρια ἔχειν οὐ συμβουλεύομεν· Ὅσον γὰρ εἰς ἀρμοστατίωνα, καὶ πολιορκίαν, ἤτοι ἐπίδειξιν καὶ κόμπον ἀναγκαῖά εἰσι, τοσοῦτον ἐν ταῖς μάχαις ἀχρεῖα ἦν.

ἈΡΜΆΔΟΝ, *Vehiculum*. Cyrillus in Lexico: Ὀχεῖον, Ἁρμάδον.

ἉΡΜΑΘΙᾺ, *Resta*, *Filza*, *ò di fichi*, *ò simili*. Hieron. Germanus.

ἌΡΜΑΛΑ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ ἄγριον πήγανον. *Ruta silvestris*. Vide in Βήσασα. Vox Syriaca, apud Interpolat. Dioscor. cap. 457.

ἈΡΜΑΡΗ', Ἀρμάρειον, *Armarium*. Corona pretiosa: Ἀρμάρυ, *Promptuarium*, ταμιεῖον. Joan. Moschus in Limon. cap. 79. συνέβη δὲ μετὰ τὸ ἅγιον πάσχα τὸν πιστικὸν πεμφθῆναι ἐν ΚΠόλει διὰ πραγματείαν, ἐάσαντα κατὰ λήθην τὰς ἁγίας κοινωνίας ἐν τῷ ἀρμαρίῳ αὐτοῦ. δέδωκεν δὲ τὸ κλειδίον τοῦ ἀρμαρίου τῷ αὐθέντῃ. Basilic. lib. 44. tit. 13. cap. 3. κάψαι καὶ ἀρμάρεια τὰ μὴ ἕνεκεν βίβλων, ἢ ἐσθῆτος, ἢ ὅπλων εὐτρεπισθέντα. Adde lib. 15. tit. 4. cap. 7. Paxamus Geoponic. 18. cap. 21. βάλλε γάλα εἰς τὰ αὐτὰ σκουτάρια, καὶ θὲς αὐτὰ εἰς κιβωτάρειον, ἢ ἀρμάρειον ἔνθα ἂν ἀκίνητα μείνῃ. Perperam editum μαρμάρειον, ubi Interpres, *in arculam aut Cistam*. Ptochoprodromus MS.

Νὰ ἄνοιγα τὸ ἀρμάριν μου νὰ βρίσκα γεμάτον.

Ἀρμαρῆται, *Armarij*, *Armariorum* seu *arcarum Curatores*, nostris, *les Caissiers*. Theophilus Antecessor lib. 4. tit. 7. §. 2. διὰ τοῦτο δὲ *Institoria* προσαγορεύεται, ἐπειδή οἱ προβαλλόμενοι τῶν πραγμάτων *Institores* καλοῦνται. Ubi Scholiastes: οἱ προβληθέντες τῶν πραγμάτων, τουτέστιν οἱ καλούμενοι Ἀρμαρῆται.

ἈΡΜΑΣΙ'Α, *Conjugium*. Glossæ Græcobarb. Γάμου, τοῦ ὑπανδρεμάτου, καὶ ἁρμασίας. Ἁρμασμένος, *Conjugatus*, in iisdem Glossis non semel. Vide ὁρμάζειν.

ΑΡΜΕ'ΓΕΙΝ, pro ἀμέλγειν, *Mulgere*, in Corona pretiosa. Portius, habet ἀρμεύγειν. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Ἀμελγομένας, Ἀρμεγομένας.

ἈΡΜΕΛΑΥ'ΣΙΑ, *Armelausia*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Martyrium S. Bonifacij, pag. 321. ἀνὴρ τετραγωναῖος, παχὺς, ξανθὸς, ῥούσιον ἀρμελαύσιον φορῶν. Ubi vetus versio: *coccinea armelausia indutus*. Mauricius lib. 12. Strateg. p. 303. εἴτε ζωστάρεια Γοτθικὰ, εἴτε ἀρμελαύσια ἔχουσι κονδὰ μέχρι τῶν γονάτων αὐτῶν δεῖ φέρειν αὐτούς.

ΑΡΜΕΛΟΤΟ'ΠΛΑΣΙΝ. Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ εἰς ἀρμελοτόπλασιν ἓν ἦσαν καὶ οἱ δύο.

ΑΡΜΕΝΕΑΤΙΚΑ'. Vide σραγλομαλωτάρειον.

ἌΡΜΕΝΟΝ, τὸ ἱστίον, *Velum*, Suidæ, & aliis Eustathius Od. ε. σκοπητέον δὲ καὶ μήποτε ἡ Ομηρικὴ αὐτὴ κλῆσις τοῦ, ἀρμένῳ, τῷ ἱστῷ, ἐπικρίου παρήγαγε τοῖς πολλοῖς ἄρμενα, ἰδιωτικώτερον μὲν, ὅμως δὲ οὐκ ἀλόγως, τὰ ἱστία καλεῖν.

Ἀρμενίζειν, *Velificari*, *Velificare*, in Gloss. Græco-Lat. Theophanes, pag. 318. ὁρᾷ τὸν στόλον ἐπὶ τὴν πόλιν ἀρμενίζοντα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἀρμένισαν καὶ πάγουσι, τὴν θάλασσαν περνοῦσι.

Leges Rhodiorum, cap. 11. εἰ δὲ βάλωσι, καὶ τοῦ πλοίου ἀρμενίζοντος πάθη, ἢ διαφθαρῇ, &c. Adde cap. 36. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 9. τὰ σιδηρᾶ λαβόντες ἠρμένισαν. Ubi Cod. Edit. τὰς ἀγκύρας ἀνίμησαν. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀρμενίζει τὸ κάτεργον τὴν στράταν τοῦ θλιμένη.

Nicolaus Lucanus de excidio Trojano:

Καὶ τὰ ἄρμενα ἐξαπλῶσαν, καὶ ἀρμενίζαν τὴν νύκτα.

Utitur etiam Achmes, cap. 179.

Ἀρμενισία, *Velificatio*. Glossæ ad eandem Iliadem Græcobarb. Καλίπλουν, Καλὴν ἀρμενισίαν.

ἉΡΜΗ, *Salsugo*, Ἁλμυρίς. Agapius in Geoponico, cap. 186. κάμνουσι καὶ μὲ ἅρμην μόνον τὰ ἄσπρα λάχανα, ἤγουν φρύα, καὶ τὰ λέγουσι Λαχαναρμίαν.

Ἁρμυρὸς, *Salsus*. Glossæ Græcobarb. Ἁλλάθαρον, Ἁλμυρὸν, Ἁρμυρόν.

Ἁρμυράδα, ὅπου ἐστάτηκε τὸ ψάρι, Garum, Γάρον.

ΑΡΜΙΑ'ΓΡΙΟΝ, *Dracunculus*, apud Interpol. Dioscor. post cap. 183.

ΑΡΜΟ'ΔΙΟΙ δικασταὶ, *Competentes judices*. Basil. Theophil. &c.

ΑΡΜΟΣΤΗ'Σ. Vide in Μοδεράτωρ.

ΑΡΜΠΕ'ΤΑ, Ἀρνοπέτα, *Euphrosynum*, *Buglossus*. εὐφρόσυνον, βούγλωσσον.

ἉΡΜΥ'ΛΛΑ. Agapius in Geoponico, cap. 188. βάλε το εἰς τὸ τζουκάλι, καὶ πέρνει ὅλην τὴν ἁρμύλλαν τὸ ἄλευρον.

ΑΡΝΙ', *Agnus*, ἀμνὸς, Portio. Occurrit in Nomocanone Coteleriano, num. 448. Ἀρνὴ etiam habetur in Corona pretiosa. Ἀρνάκι, *Agnellus*, ἀμνίον. Ἀρνὰς, *agnus*. Glossæ Græcobarbaræ: ἢ πρόβατα, ἢ ἀρνάδες.

ΑΡΝΙΣΟ'ΧΡΙΣΤΟΣ, *Apostata*, Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: ὁ ἀρνισόχριστος ἔχει ἐπιτίμιον ἅπαντα τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον.

ΑΡΝΟΠΕ'ΤΑ. Vide in Ἀρμπέτα.

ΑΡΝΟ'ΚΟΥΚΑ, τὰ λυγιόκουκα, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΑΡΟΝΙ'Α, Μέσπιλον, In Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἈΡΟΥΛΑ, *Arula*. Scholiastes Aristophanis ad Acarnan. ἐσχάραν, τὴν νῦν καλουμένην ἀροῦλαν.

ἌΡΟΥΡΑ, quid sit, diximus in Gloss. med. Lat. scilicet *ager satus*, vel *segetes ipsæ*. Basilius Seleuciensis Episc. pag. 362. οἱ τῆς διδασκαλίας τὸν σπόρον εἰς εὔγονον ἄρουραν καταβάλλοντες. Synaxaria 11. Janu. in S. Theodosio Antiocheno: ἠργάζετό ποτε μὲν σπυρίδας, ποτὲ δὲ μικρὰς ἀρούρας ἐν τῇ νάπῃ. Vide idem Gloss.

ΑΡΟΥ'ΣΙΟΣ, *Glastum*, Prophetis seu Chymicis, ἰσάτις, apud Interpol. Dioscor. c. 403.

ἍΡΠΑ, *Harpa*, *Barbitus*, Historia Apollonij Tyrij:

Μετὴν κοπέλα νὰ κρατῇ τὴν ἅρπαν εἰς τὴν χέρα.

Rursum:

Ἐκράταν εἰς τὴν χέραν της μία ἅρπη καὶ συνάρη.

Vide Gloss. med. Lat. in *Harpa*.

ἍΡΠΟΣ, *Vulpes*, vel *Aquila*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἅρπος, ὁ ἀλώπηξ, ὁ ἀετός.

ἈῤῬΑΒΩ͂ΝΕΣ, *Sponsalia*, cùm scilicet *Arræ* dantur. Hesychius: Μνῆστρον, ὁ τοῦ γάμου ἀῤῥαβών. Catalogus Impp. Constantinopol. post Codinum, p. 80. de Manuele Imp. συνέζευξε τὸν κύριον Ἀλέξιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ γυναικὶ τῇ κυρᾷ Ἄννῃ, τῇ θυγατρὶ τοῦ εὐγενεστάτου Ῥηγὸς Φραγκίας, μετὰ ἀῤῥαβῶνος εὐχῆς τούτοις δοθείσης παρὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Θεοδοσίου τοῦ Ἀντιοχέως. Balsamon in Nomocan. tit. 13. cap. 3. ἀῤῥαβὼν, ἤτοι μνηστεία. Euchologium ἀκολουθία γινομένη ἐπὶ μνήστροις, ἤγουν τοῦ ἀῤῥαβῶνος. Nomocanon Coteleriànus, N. 525. οὐκ ἔστι δίκαιον τῇ μεγάλῃ μ'. ποιεῖν ἀῤῥαβῶνας, ἢ γάμον, &c.

Ἀῤῥαβωνίζεσθαι, *desponsari*. Hesychius: μνηστευόμενοι, uti emendat vir doctus, pro μνημονευόμενοι. Apud Portium, Ἀῤῥαβωνιάζειν, μνηστεύειν, *sponsare*. Ἀῤῥαβωνιασμένος, *sponsus*, *desponsatus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9. extr.

Πρῶτα τὰ ἀραβονίαζαν τὰς νύμφαις τους ἐκεῖνοι.

Mox:

Μὲ παῤῥησία λέγω γὰρ νὰ στὴν ἀραβονιάσω.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ὁ κῆνος ἀραβονήασεν ἐτότε τὰ παιδιά,
Καὶ ἀφοῦ ἀραβονήασαν, καὶ ἐπῆκαν τὸ γάμον.

Pachomius Ganni Episcopus in Epist. ad Theodosium Zygomalam: τὶς ἄνθρωπος ἀῤῥαβωνήσατο γυναῖκα, μετὰ ἱερολογίας καὶ ἐπιτραχηλίου, ἐμετάλαβησεν δὲ καὶ φίλημα. Infrà: illa ἀῤῥαβωνιστικὴ dicitur, seu *desponsa*.

ἈῤῬΑΜΑ'ΔΕΣ. Vide Ἄραμα.

ἌῤῬΗΚΤΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄρρηκτον.

ἈΡΣΕΛΆ, *Argemone*, apud Interpol. Dioscor. post cap. 396. *Arsella*, apud Apul. c. 31.

ΑΡΣΕΝΊΚΙΟΝ, *Arsenicum*. Eustathius in Homer. ἀρσενικὸν, ὃ ἰδιωτικῶς ἀρσενίκιον λέγεται.

ΑΡΣΈΝΚΑΝΘΟΝ, *Pulegium*, Γλήχων, apud Interpol. Dioscor. cap. 441.

ἈΡΣΕΝΟΘΗΛΥ, vasis Chymici species, *Alambycus*. Cod. Reg. MS. 618. fol. 289. v. λαβὼν δὲ ἀγγεῖον ὑελινὸν ἀρσενόθηλυ, τὸ καλέμενον, ἰαμβύκω, βάλε ἐν αὐτῷ, &c.

ΑΡΣΕΝΟΚΟΙ̃ΤΑΙ, *Pæderastæ*. Joannes Antiochenus de Charisticariis, pag. 188. οἱ ἀρσενοκοῖται, ἀπὸ τῆς εἶναι πρωταιτίας τὰς Σοδομίτας. Ἀρσενοκοιτία, apud Macarium, quæ παιδοφθορία, S. Athanasio in Vita S. Antonij, παιδεραστία Clementi Alexandrino, ἄῤῥην κύπρις Phocylidi, ἀῤῥενομιξία Sexto Empirico. Vide Gloss. med. Lat. in *Arsenoquita*.

ἈΡΣΗΝΆΛΗΣ, *Navale*. Inscriptio Constantinopolitana: ἔκτισεν πρὸς ἀνάπαυσιν τοῦ λαοῦ τοῦτον μεγαλότατον ἀρσηνάλον. Integram dedimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2.

Ἀρσενὰς, eâdem notione apud Portium. Ἀρσανὰς, apud Sguropulum sect. 11. cap. 2. ἐγένετο πυρκαῖα ἐν τῷ ἀρσανᾷ, (Veneto) ἐν ᾧ οἰκήματι ἐτεκταίνετο τὰ βέλη, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Arsena*.

Ἄ́ΡΣΗΣ, *Mas*, Ἄρσην. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 3. ἔσωθεν ὡς ὁ ἄρσις τοῦ περδίκων ἔχει ἦλον ὄπισθεν κόρνον.

ΑΡΤΑΒῊ, *Artaba*, mensura Ægyptiaca modiorum quinque, ut est apud S. Hieron. lib. 2. Comment. in Esaiam, cap. 5. cujus meminerunt Justinianus in edicto 13. cap. 6. 23. & passim ab aliis laudati Scriptores. Dalmatius in Hist. SS. Ægypti MS. in Serapione: ἐπὶ μισθῷ θέρους ἐκομίζετο ἕκαστος ἐνιαυσίους ἀρτάβας δώδεκα, ὡς τεσσαράκοντα μοδίους παρ' ἡμῖν λεγομένους.

ΑΡΤΑΝΉΘΕ, *Cyclaminum*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀρτανήθε, χουβζέλκουρου, λέγετε κυκλάμινον. Vide Χουβζέλ.

ἈΡΤΆΡΙΑ, *Fasciæ pedules*, vel *pedales*. Suidas: ἀρτάρεια, παρ' ἡμῖν, οἱ τῶν ποδῶν πῖλοι. Glossæ Basilic. πεδέλια, ποδῶν καλύμματα, τινὲς δὲ τὰ ἀρτάρεια ἑρμήνευσαν. Etymologic. de voce Πῖλος. σημαίνει δὲ καὶ τὰ ἀρτάρεια καὶ τὰ πανία. Isaac. Tzetzes ad Lycophron. Ἀσκέραι, κυρίως, τὰ ἐν τοῖς ποσὶ πιλία λέγεται, ἤτοι τὰ ἀρτάρεια, Joan. Tzetzes ad Hesiodi opera & dies lib. 2. νῦν δὲ πῖλα, τὰ ἀρτάρεια. Vox formata ex ἀρτὴρ, fascia, quâ quid constringitur aut colligatur. Hesychius: ἀρτὴρ, ὑπόδημα. Ita censet Salmasius ad Lamprid. pag. 221. Vide Cujacium lib. 27. observ. cap. 16.

ἈΡΤΕΛΑΡΊΑ. Ex Ital. *Artigliaria*. Phortius de re militari lib. 1.

Γίνονται καὶ ἐνοχλία,
Καὶ δέχοντ' ἀρτελαρία.

Idem lib. 2.

Μετὰ τὴν ἀρτελαρία
Θέσιν τὰ γαμβουνία.

ΑΡΤΕΜΕΔΗΪΟΝ, *Dictamnum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 442.

ΑΡΤΕΜΊΣΙΟΣ, *Majus* mensis, secundùm Macedones. Suidas, & alij.

ΑΡΤΖΈΝΤΟ, *Argentum*. Cod. Reg. MS. 618. f. 282. βάλε ἀρτζέντο, καὶ ὀλίγον ἰάρην, καὶ ἀσένει τὸ ἀρτζέντο ὅσον χρήζεις, &c.

ΑΡ΄ΤΖΗ, *Relatio ad Regem*, Ἀναφορά, vox Turcica. Malaxus in Hist. Patr. pag. 130. καὶ ἀναφορὰν, ἤγουν ἄρτζη, περὶ τούτου, τῷ Σουλτάνῳ ἔκαμαν. & p. 140. ἔκαμε δὲ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἄτζη εἰς τὸν Σουλτάνον. Ubi Theodosius Zygomalas: ἄρτζη, ἀναφορὰν τῷ βασιλεῖ. Utitur rursum pag. 141. 145. 159.

ΑΡΤΖΗΒΟΎΡΙΟΝ, ita appellant Armenij *jejunium quod celebrabant & inchoabant septimanâ quam Græci τὴν προφωνήσιμον vocant, & quæ præcedit illam quæ τῆς Ἀποκρέω dicitur.* Anastasius Episcopus Cæsariensis de Artziburio: τῇ ἑβδομάδι πρὸ τῆς ἀποκρέω, ἣν νηστεύουσιν οἱ Ἀρμένιοι τὸν Ἀρτζιβοῦριν, εἰς τινας, ὅλως νηστεία οὐκ ἔστιν. – καὶ γὰρ οἱ Ἀρμένιοι ὅλην τὴν ἑβδομάδα νηστεύουσιν· ἡμεῖς δὲ μίαν ἡμέραν ἐὰν καταλύσωμεν, καὶ φάγωμεν, καταλύομεν αὐτῶν τὴν αἵρεσιν, &c. Infrà: ἔσω γινώσκων ἀσφαλῶς πᾶς Χριστιανὸς ὅτι λελυμέναι ἀπὸ κανόνων ἓξ ἑβδομάδαι εἰσὶν ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, ἤγουν ἡ προφωνήσιμος, ἣν καὶ Ἀρτζιβούρειν ὀνομάζομεν, ἡ τυροφάγος, ἡ διακαινήσιμος, ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τὸ δωδεκαήμερον. Anonymus de diebus in quibus jejunium solvunt Monachi, post Typicum S. Sabæ, pag. 137. καταλύομεν καὶ τὴν πρὸ τῆς ἀποκρέω ἅπασαν ἑβδομάδαν, διὰ ἕτερον πονηρὸν ἔθος τῶν Ἀρμενίων ἄστατον ἐντεῦθεν τεθεμένοι· νηστεύουσι γὰρ οὗτοι διὰ ἀπώλειαν κυνὸς; ᾧ ἐπώνυμον ἦν τῷ κυνὶ Ἀρτζιβούριον, διὰ τὸ προϊέναι καὶ μηνύειν ἐν πόλεσι καὶ κώμαις τὴν ἐπιδημίαν τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Σεργίου. τὸ γὰρ Ἀρτζιβούρειος τῇ τῶν Ἀρμενίων διαλέκτῳ Μανδάτωρ ἑρμηνεύεται· ὃν πενθήσας ὁ Σέργιος ὑπὸ θηρίων βρωθέντα, ἐπέσκηψε πᾶσι τοῖς Ἀρμενίοις νηστεύειν ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις ὑπὲρ τῆς τοῦ κυνὸς τελευτῆς, καὶ καληφειᾶν ἐτησίως καὶ σκυθρωπάζειν, οἱ καὶ συγκαταλύπτειν τὸ αἶσχρον βουλόμενοι, εἰς ἀνάμνησιν τῆς τῶν Νινευϊτῶν νηστείας ἰσχυρίζοντες ταύτην ἐπιτελοῦσι. Alter Anonymus de jejunio Monachorum, in eodem Typico, pag. 131. τὸ δωδεκαήμερον δὲ νηστείαν ἔχει τῶν Ἀρμενίων· οὗτοι γὰρ τὰς τρεῖς ἑορτὰς, ἤτοι τὸν εὐαγγελισμὸν, καὶ τὴν γέννησιν, καὶ τὰ Θεοφάνεια συναπτῶς ἐκτελοῦσι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων, ἀκολουθοῦντές τε ἄλλοις αἱρετικοῖς, καὶ τῷ ἀρχηγῷ αὐτῶν Μαντακουνῇ, ὃς καὶ Ἰσχάνιος ὀνομάζεται· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ πρώτων Θεοφανείων δώδεκα ἡμέρας νηστεύουσι. κατὰ τὴν προφωνήσιμον δὲ, οἱ αὐτοὶ νηστεύουσιν Ἀρμένιοι ὑπὲρ τοῦ λεγομένου Ἀρτζιβουρίου, εἰ καὶ συγκαλύπτειν τὸ αἶσχρον τῆς τοιαύτης νηστείας θέλοντες, οἱ μὲν αὐτῶν διὰ τοὺς Νινευΐτας νηστεύειν λέγουσιν, οἱ δὲ διὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ Ἀδὰμ, τὸ ἀληθὲς δὲ ἐστι διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ κυνὸς, ὃς μανδάτωρ ἦν, τουτέστι μηνυτὴς τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Σεργίου, &c. Triodium: χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἑβδομάδι (τοῦ τελώνου,) νηστεύουσιν οἱ τρισκατάρατοι Ἀρμένιοι τὴν βδελυρὰν αὐτῶν νηστείαν, τὴν λεγομένην τοῦ Ἀρτζηβουρίου· ἡμεῖς δὲ καθ' ἑκάστην ἐσθίομεν τυρὸν καὶ ὠὰ, ἀνατρέποντες τὸ ἐκείνων δόγμα τῆς τοιαύτης αἱρέσεως. Nicolaus Patriarcha Constantinopol. de jejunio Monachorum:

Τὴν ἑβδομάδα οὖν λαλῶ, τὴν πρὸ τῆς ἀποκρέω,
Ἣν καὶ ἐπονομάζομεν τὴν τοῦ Ἀρτζιβουρίου.

Nomocanon Coterianus, num. 330. τὸ δωδεκαήμερον, καὶ τὴν πρὸ τῆς ἀποκρέω τὴν ἑβδομάδαν πρώτην τὴν προφωνήσιμον, ἀλλὰ διὰ αὐτῶν ἐκεῖνον Ἀρτζηβούρτζην ὡς καὶ σέβονται οἱ ἄθεστοι Ἀρμένιοι καὶ Κατζιζάριοι ἑορτὴν ἐθέσπισαν αὐτῶν αἱρέσεως, &c. Artziburij meminere præterea auctor interrogationum de jejunio, post Typicum S. Sabæ pag. 131. Balsamon in Resp. 52. Isaac Invectivâ 1. in Armenios, cap. 14. Nicon de Relig. Armenior. apud Cotelerium ad Clement. pag. 155. Euthymius Zygabenus in Panoplia part. 2. tit. 20. pag. 691. Nicephor. Callist. lib. 18. cap. 54. &c. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcorum statu, cap. 17. & Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. num. 8.

ἈΡΤΖΗΝΙΚΌΣ, *Masculus*. Glossæ Græcobarb. Ἄῤῥεν, Ἄρσεν, Ἀρσενικὸν, Ἀρτζηνικόν. Alibi: φωνὴν ἀρσενικὴν, ἢ ἀρτζηνικήν.

ΑΡΤΖΙΠΈΛΑΓΟΣ, *Mare Ægæum*, vulgò *Archipelagus*,

Archipelagus, pro Αἰγαιοπέλαγος. Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

Καὶ ὅλον τὸ Αρτζιπέλαγος ἔσφιγγε κλήδονόντα.

ἈΡΤΖΥ´ΝΗ, Ἀρατζίνη, Ρετζίνη, *Reſina*, Ῥυσίνη. Agapius in Geoponico, cap. 204. καὶ τότε ἔχε ἕτοιμα ἓξη λίτραις ῥητίνη τοῦ πεύκου, ἤγουν ἀρτζούνην ἄσπρη, &c.

ΑΡΤΙ´ΚΑ, *Ferula, frutex.* Petr. Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 18.

ΑΡΤΙΛΙ´Α, διαθήκη. Ita Lexic. Græc. MS. Reg. Cod. 930.

ΑΡΤΙΜΟ´ΡΙΟΝ, Idem quod πύρεθρον, apud Myrepſum de Antidot. cap. 27.

ΑΡΤΙ´ΣΚΟΣ, ὁ ἐκ τοῦ ἄρτου τροχίσκος λέγεται δὲ καταχρηστικῶς καὶ πᾶς τροχίσκος, in Gloſſis Jatricis ex Cod. Reg. 1334. & in Gloſſis MSS. Neophyti, *Paſtillus.*

ΑΡΤΟΚΛΑΣΙ´Α, *Fractio panis à Sacerdote benedicti, qui poſt liturgiam fidelibus & monachis diſtribuitur poſt* ἀπόλυσιν, *propter vigiliarum laborem.* Pentecoſtarium: δεῖ γινώσκειν ὅτι ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ἤγουν τοῦ ἀντίπασχα, εἰ συμβῆ εἶναι τοῦ Μαΐου μῆνα, οὐ γίνεται ἀρτοκλασία μετὰ τὴν εὐλόγησιν τῶν ἄρτων, διὰ τὸ βραχὺ τῆς νυκτός. Quomodo verò benedicatur Panis ejuſmodi, docemur ex Typico, cap. 2. ὁ δὲ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους πέντε ἐξ ὧν ἐσθίομεν ἐν τῇ τραπέζῃ· ὡσαύτως καὶ στάμνον μεστὴν οἴνου τοῦ καλλίστου, καὶ ὀλίγον ἔλαιον εἰς ἀγγεῖόν τι. ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν ἄρτον ἕνα ἐπὶ χεῖρας, καὶ τυπώσας ἐν αὐτῷ σταυρὸν, ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν ταύτην, ἐκφώνως, &c. ὁ δὲ Κελλαρίτης διακλάσας τοὺς ἄρτους, ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς, ὡσαύτως καὶ ἀπὸ ἑνὸς ποτηρίου οἴνου, διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς παρελάβομεν ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων. – ὁ δὲ εὐλογητὸς ἄρτος ἐστὶν ἀλεξιτήριος πάντων κακῶν, εἰ μετὰ πίστεως λαμβάνοιτο. Anthologium menſe Decemb. pag. 127. ἡ συνήθης εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ μεταλαμβάνομεν ἐξ αὐτῶν πάντες οἱ ἀδελφοὶ εἰς ἁγιασμὸν ψυχῆς καὶ σώματος. Vide Marcum Hieromonach. de Dubiis Typic. cap. 1. 2. 3. 18. &c.

ἌΡΤΟΣ, ἄρτον ποιεῖν, apud Juſtinum in Dial. cum Tryphone, idem eſt quod ἄρτον προσφέρειν, in Concil Laodic. cap. 49. Sacramentum, corpus ſcilicet Chriſti ſanguinémque conficere. ἄρτον ἢ ποτήριον ἀναφέρειν, in Concilio Ancyrano Can. 2. ἄρτον διδόναι ἐν εὐχῇ, in Concilio Neocæſarienſi Can. 13. *Panem ſanctificatum dare*, Dionyſio Exiguo, & Iſidoro Mercatori. Concil. Laodicen. οὐ δεῖ ὑπηρέτας ἄρτον διδόναι, οὐδὲ ποτήριον εὐλογεῖν.

Ἄρτοι πολιτικοὶ, qui de publico civibus diſtribuebantur, inde appellati, quorum primam originem Artabano civi Antiocheno adſcribit Chronicon Alexandrinum an. 3. Commodi, ex ſuis prædiis ad eas largitiones annuo procurato reditu. Hunc imitatus deinde Conſtantinus M. Dicti etiam

Ἄρτοι Παλάτινοι. Julius Pollux in Chronico, de Conſtantino M. ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τῆς ὑπατίας αὐτοῦ, ἔρριψεν ἐν ΚΠ. χαρίσματα τοῖς Βυζαντίοις καλάμων συντόμια ἄρτων ἡμερησίων πολιτικῶν, οὓς τινας ἄρτους ἐκάλεσε Παλατίνους, διὰ τὸ ἐκ τοῦ Παλατίου ῥογεύεσθαι τοὺς αὐτοὺς ἄρτους. Iidem

Ἄρτοι ἡμερεσαῖοι dicuntur apud Theophanem an. 21. Conſtantij. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Panes civiles, Politici*, & noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2.

ἈΡΤΟΣΠΟΓΓΙ´ΤΗΣ. Lexicon Stephani: Κλύσαι, Ἀρτοσπογγίσαι.

ΑΡΤΟΤΥΡΙΑΝΟ´Σ τόπος, ſic dictus Conſtantinopoli *locus ubi & Panes & Caſei vanum exponebantur*, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 47. Idem num. 74. de ſtatua Menandri Poëtæ: καὶ ἔστη ἐπὶ τὸν ἀρτοτυριανὸν οἶκον, (f. φόρον) ἢ εἰς τὸ ἀρτοπωλεῖον.

ΑΡΤΟΤΥΡΙ´ΤΑΙ, Hæretici ſic dicti quòd panem & Caſeum ſuis ipſorum Sacramentis adhiberent. Horum meminerunt Epiphanius Hæreſi 49. VI. Synod. act. 11. Joan. Damaſcenus hæreſi 49. Nicetas in Theſauro Catholicæ fidei lib. 4. pag. 194. &c.

ΑΡΤΟΦΟ´ΡΙΟΝ, *Pyxis in qua* ἱερὸς ἄρτος, *ſeu ſacra Hoſtia*, προηγιασμένη *ad alias liturgias reponuntur.* Gloſſæ Gr. Lat. Ἀρτοφόρον, *Panarium.* Euchologium, pag. 190. ubi de pane ſacro præſanctificato, Καὶ ἀποτίθησι τοῦτον ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ. Infrà: καὶ λαβὼν προηγιασμένον ἄρτον ἐκ τοῦ ἀρτοφορίου, τίθησιν αὐτὸν μετ᾽ εὐλαβείας πολλῆς ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ. pag. 204. καὶ ἀποτίθησι τοῦτον ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ, εἶτα λαμβάνει καὶ τοὺς ἑτέρους, καὶ ποιεῖ ὡσαύτως εἰς ἕνα ἕκαστον, καὶ συστέλλει αὐτοὺς πάντας ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ. Rurſum: καὶ λαβὼν τὸν προηγιασμένον ἄρτον ἐκ τοῦ ἀρτοφορίου, τίθησιν αὐτόν. Sancitum Manuelis Charitopuli Patr. Conſtantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 238. τινὲς τῶν ἱερωμένων ἐν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ προηγιασμένους θείους ἄρτους κρύψαντες ἐν ἀρτοφορίοις, &c. Vide Πυξίον.

ἈΡΤΥΣΙ´ΕΣ, *Aromata*, in Turcogræcia Cruſij.

ΑΡΧΑΙΟΓΟΝΙ´Α τῆς ἀπαιτήσεως, *Origo petitionis*, in Baſilicis lib. 7. tit. 18. cap. 21.

ἈΡΧΑΙΡΕΣΙΆΖΕΙΝ, τὸ πρὸς χάριν τοῖς πολλοῖς ζῆν, apud Auctor. Etymolog.

ΑΡΧΑΡΑ͂Σ, βότανον ὅπου γίνεται σπέρμα ἀνουκάτου καὶ ξηραίνεται, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Ἀρχαρὰς, Prophetis, *Catanance*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 716. Vide ἀρκοπόδιον.

ΑΡΧΑΡΙΑ`, *Primogenitura*, Πρωτοτοκία, apud Hieron. Germanum.

ΑΡΧΆΡΙΟΙ, *Novitij*, qui & ἀρχόμενοι dicuntur in Apophthegm. Patrum in Eſaia, n. 2. ἀρχόμενοι παιδεύεσθαι, apud Photium in Jobio, pag. 600. & Cod. 2. & 196. Heſychius: Εἰσαγωγικοὺς, νεαροὺς ἀρχαρίους. Macarius in Homil. 15. pag. 225. ὁ θέλων μαθεῖν τὰ γράμματα, ἀπέρχεται καὶ μανθάνει τὰ σημεῖα, καὶ ὅταν γένηται ἐκεῖ πρῶτος, ἀπέρχεται πρὸς τὴν σχολὴν τῶν γραμμάτων, καὶ ἔστι πάλιν ἐκεῖ ὅλων ἔσχατος, ἀρχάριος· εἶτα ὅταν γένηται σχολαστικὸς, ὅλων τῶν δικολόγων ἀρχάριος καὶ ἔσχατός ἐστι, &c. Præſertim verò ita appellantur Novitij Monachi. Idem Macarius Homil. 16. pag. 251. ἔχουσι δὲ καὶ φόβον, οὐ τὸν ἀρχαρίων τῶν φοβουμένων τὰ πονηρὰ πνεύματα, ἀλλὰ φόβον καὶ μέριμναν πῶς διοικήσουσι τὰ ἐμπιστευθέντα αὐτοῖς πνευματικὰ χαρίσματα, Paradiſus, ſeu Liber Sanctorum Senum MS. λέγοντα Συγχωρήσατέ μοι, πατέρες, ὅτι οὐκ εἰμὶ ἀναχωρήτης, ἀλλὰ ἀρχάριος. Eadem Apophthegmata in eodem Iſaïa, num. 1. οὐδὲν οὕτως λυσιτελεῖ τῷ ἀρχαρίῳ, ὡς ἡ ὕβρις. & num. 3. ὁ ἀρχάριος μεταβαίνων ἀπὸ μοναστηρίου εἰς μοναστήριον, &c. Palladius in Hiſt. Lauſiaca in Marco: καὶ παρακαθέζομαι τῇ θύρᾳ τῆς κέλλης αὐτοῦ, ὡς ἅτε ἐγὼ ὁ ἀρχάριος νομίζων αὐτὸν ὑπὲρ ἄνθρωπον, ὥσπερ καὶ ἦν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij, num. 5. ὁ μὲν οὖν μακαρίτης Σάβας τοῦτον δεξάμενος, παραδίδωσι τῷ οἰκονόμῳ τῆς Λαύρας, ὡς ἕνα τῶν ἀρχαρίων ἐπιτάσσεται διακονήν. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum, num. 62. οὐ πάντες ἦσαν τῇ θεωρίᾳ καὶ γνώσει τέλειοι, ἀλλ᾽ ὑπῆρχον ἐν αὐτοῖς ἰδιῶται τῷ λόγῳ, καὶ ἀρχάριοι. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 29. extr. ὁ δὲ μοναχὸς οἷος δή ποτ᾽ ἂν εἴη, εἴτε προύχων, εἴτε ἀρχάριος, &c. & ſerm. 23. ex S. Barſanuphio: ὅτι μοναχοὶ ἀπὸ πρωΐας ἐσθίουσι, καὶ μάλιστα ὅτι εἰσὶν ἀδελφοὶ ἀρχάριοι. Infrà, his opponuntur ἀρχαῖοι πατέρες. Habentur inter

opera

opera MSS. S. Ephraim παραινετικοὶ Sermones 3. & 5. πρὸς ἀρχαρίους, & in Euchologio, pag. 468. Extat ἀκολουθία εἰς ἀρχάριον ῥασοφοροῦντα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Αὐτὸς ἐγὼ εὑρίσκομαι εἰς ὅλα μου ἀρχάρης,
> Καὶ οὐδὲν ἔχω τὰ πράγματα ὅπου με κάμνουν χρεία.

Vide Paralipomena de S. Paphnutio, num. 1. & Anonymum de Silentio.

ΑΡΧΕΙ̃ΟΝ, *Archivum*, ἔνθα οἱ δημόσιοι χάρται ἀπόκεινται, χαρτοφυλάκιον, Suidæ. S. Ignatius in Epist. ad Philadelph. num. 8. ἐὰν μὴ ἐν τοῖς ἀρχείοις εὕρω, ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ οὐ πιστεύω. Mox: τὰ ἄθικτα ἀρχεῖα, ὁ σταυρὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ θάνατος, καὶ ἡ ἀνάστασις αὐτοῦ. Aliâ interpolatâ ad eosdem: num. 8. αὐθεντικόν μοι ἐστὶν ἀρχεῖον ὁ σταυρὸς αὐτοῦ. Justin. Nov. 15. οὐδενὸς ὄντος ἀρχείου, καθ' ὃ τὰ πραττόμενα παρ' ἑαυτοῖς ἀποτίθενται. Scholiastes Basilic. ad lib. 60. p. 852. οἷον ἐν τῷ ἀρχείῳ τυχὸν λεγομένῳ, ἢ ἐν τῷ γραμματοφυλακίῳ. Vide Gloss. med. Lat. in *Archivum*. Aliàs, Græcis,

Ἀρχεῖον, *Palatium* appellatur. Suidas: αὐλὴ, τὸ νῦν ἀρχεῖον λεγόμενον. Vide Notas ad Alexiadem, pag. 246. Item

Ἀρχεῖον, *Forum*, *Magistratuum Curia*, Budæo ex Pausania. οἱ περὶ τὰ ἀρχεῖα ῥήτορες, apud Basilium Seleuciensem lib. 2. de Vita S. Theclæ, cap. 5. 15. Vide Suidam.

Ἀρχειῶται, *Archiorum servatores*, *custodes*, in l. ult. D. de Munerib. & honorib.

ΑΡΧΗΓΕ΄ΤΗΣ, ita appellatus Proconsul Cappadociæ. Justinianus in Nov. 30. cap. 5. καλείσθω τε ὁ ταύτης ἡγούμενος τῇ πατρίῳ φωνῇ *Procos. Iustinianus Cappadociæ*, ὥστε καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς ἔχειν ἴδιον, καὶ τῇ Ἀρχηγέτῃ συνονομάζειν τῷ πράγματι.

ΑΡΧΗΜΙ΄Α, *Chimia*, *ars conficiendi auri*. Vide Gloss. med. Latin. in *Chimia*, & infrà in χυμία.

ἈΡΧΗΝΙ΄ΖΕΙΝ, *Incipere*. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Ἤρξατο, Ἀρχήνιζε, Glossæ Græcobarb. ἀπὸ τοῦ ὁποίου τόπου χρεία μετρικὸν ἀρχεύουσιν, ἢ ἀρχηνίζουσιν, ἢ ἀρχεύγουσιν. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Αὐγίτζε τὴν ἀνατολὴν ἀρχήνιζε νὰ σπρίζει.

Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν θωρεῖ, καὶ τότες ἀρχινίζει,
> Ὦ θάλασσα τόσον κακὸν ἔκαμες εἰς ἐμένα.

Alibi:

> Μὲ πλήθους ἀναστεναγμοὺς καὶ κλαίμαν ἀρχήνιζε.

Ἀρχηνίζειν, eâdem notione. Joannes Glycas de vanitate Vitæ:

> Καὶ κεῖνη τορ' ἀρχήνησε, καὶ σὺ σπουδάζεις πάλιν.

Ἀρχίνειν, & Ἀρχίζειν etiam hodie dicunt.

ΑΡΧΙΑΝΑΓΝΩ΄ΣΤΗΣ. Vide in Ἀναγνώστης.

ἈΡΧΙΒΕ΄ΛΛΙΟΝ, *Anchusa*, apud Interpol. Dioscorid. c. 605.

ΑΡΧΙ΄ΒΕΣΚΟΥΣ, *Archiepiscopus*, ex Italico *Archivescovo*. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 10. cap. 10. εἶτα ἠρώτησε τοὺς ἰδίους ἀρχιβέσκους εἰ ἀρέσει αὐτοῖς ὁ ὅρος.

ΑΡΧΙΓΕ΄ΡΟΝΤΕΣ. Vide in Γέρων.

ΑΡΧΙ΄ΔΙ, Ἀρχίδια, *Testes*, *Testiculi*, ὄρχις, Δίδυμοι. Glossæ Græcobarb. ἄκυλλον τὸ αἰδοῖον, ὀρχίδιον, ἀρχίδιν ἢ ἀρκίδιν. Ita etiam Portius: ἀρχίδι, ὀρχίδιον, ὄρχις, δίδυμοι. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 25. de Castore: λέγουσιν ὅτι ὀρχίδιά του εἶναι ἰατρικά.

Ἀρκιδόσκυλον, Herba Græcis dicta κυνὸς ὄρχις. Vide Ἀρκίδια.

ΑΡΧΙΔΙΑ΄ΚΟΝΟΣ. Vide in Διάκονος.

ΑΡΧΙΕΒΔΟΜΑ΄ΡΙΟΣ. Vide in Ἑβδομάριος.

ΑΡΧΙΕΠΙ΄ΣΚΟΠΟΙ dicti primitus qui Episcopis ratione dignitatis præerant, atque adeo Metropolitæ, & Patriarchæ, quo vocabulo primùm usus S. Athanasius in Apol. 2. pag. 791. Alexandrum Patriarcham Alexandrinum ita indigitans. Sed & ipsum Athanasium Ἀρχιεπίσκοπον & Πάπαν, promiscuè appellat auctor Vitæ S. Paphnutij, num. 73.

Ἀρχιεπίσκοποι, deinde præ cæteris dicti Patriarchæ Constantinopolitanus & Hierosolymitanus, cùm Pontifex Romanus & Patriarcha Alexandrinus *Papæ*; Antiochenus verò nudè *Patriarcha*, indigitarentur. Petrus Antiochenus in Epist. ad Archiep. Gradensem, ubi de quinque Patriarchis: ἀλλ' οὐδὲ τούτων ἕκαστος Πατριάρχης καλεῖται κυρίως, ἀλλὰ καταχρηστικῶς· ἀνακηρύττεται γὰρ ἀρχιερεὺς τῆς Ῥώμης Πάπας· ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀρχιεπίσκοπος· ὁ Ἀλεξανδρείας Πάπας, καὶ ὁ τῶν Ἱεροσολύμων Ἀρχιεπίσκοπος· μόνος δὲ ὁ τῆς Ἀντιοχείας ἐκλήθη Πατριάρχης. Nilus Doxapatrius: ἐκλήθησαν ὁ Ἱεροσολύμων καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀρχιεπίσκοποι Πατριάρχαι, ἀλλ' ὅμως ὁ Κωνσταντινουπόλεως ὑπογράφει, Ἀρχιεπίσκοπος νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, &c. Similia habet Balsamon de Privileg. Patr. p. 449. 450. 451. Justinian. in Nov. 7. in Prooem. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Πατριάρχης εὐδαίμονος πόλεως.

Ἀρχιεπίσκοποι denique inclinante Græcorum Imperio, atque adeò post Justiniani tempora appellati majorum Civitatum Metropolitis subditi Episcopi, hac appellatione subinde donati ab Imperatoribus, licèt nullis Episcopis præessent. Idem Nilus Doxapatrius, in lib. de S. Patriarchatib. postquàm dixit Patriarchas Dioeceses suas seu ἐνορίας, εἰς Ἐξάρχους, εἰς Μητροπόλεις, εἰς Ἀρχιεπισκόπους, καὶ εἰς Ἐπισκόπους divisisse, hæc subdit: ἐν δὲ τῇ λοιπαῖς ἤτοι ταῖς πόλεσιν ἐποίουν Ἐπισκόπους· εἰ δέ τινες ἦσαν πόλεις ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ καὶ αὐταὶ μέγισται, καὶ μικρὸν ἀποπίπτουσαι τῆς πρώτης, ἐποίουν ταύτας Ἀρχιεπισκοπάς· αἵ τινες εἶχον ἐπισκοπὰς ὑφ' ἑαυτάς· δύο γὰρ μητροπόλεις γίνεσθαι ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ ἀδόκιμον ἐκρίθη, εἰ μὴ που ὕστερον εἰς βασιλικὴν φιλοτιμίαν ἀποσπασθῇ τις ἐπισκοπὴ ἀπό τινος μητροπόλεως, καὶ τιμηθῇ Μητρόπολις παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἢ Ἀρχιεπισκοπὴ διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Ἐπισκόπου. καὶ αὐτὴ γὰρ καλεῖται Μητρόπολις, εἰ καὶ μὴ ἔχει πόλις ὑφ' ἑαυτὴν καὶ Ἐπισκοπάς, ὧν ἔσται μητρόπολις. Balsamon in Meditat. ὡρίσθη γὰρ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τὰς μὲν ἐχούσας διοικήσεις πολλὰς πόλεις ὑπὸ Ἐπισκόπων κυβερνωμένας παρὰ Μητροπολιτῶν διεξάγεσθαι, ὡς καὶ Πρώτους οἱ κανόνες ὀνομάζουσι. τὰς δὲ μὴ ἐχούσας ὑφ' ἑαυτὰς πόλεις τινὰς ὑπὸ Ἐπισκόπων ἰθυνομένας, παρὰ Ἀρχιεπισκόπων ἱερατεύεσθαι, ὥστε μειονεκτεῖν μὲν αὐτὰς τῶν Μητροπόλεων, ὑπερτερεῖν δὲ τῶν Ἐπισκοπῶν. Ejusmodi Archiepiscoporum meminerunt passim Notitiæ Episcopatuum editæ post Codinum, & alibi: sed hæc attigisse suffecerit, cùm hæc alij non semel tractaverint, à nobis laudati in Gloss. med. Lat. in V. *Archiepiscopus*.

ΑΡΧΙΕΡΕΙ̃Σ, *Episcopi*. Novella Alexij Imp. de Electionibus: ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς μείζων ἐστὶ τοῦ ἱερέως, οὕτω καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ Διακόνου. Ita passim appellantur apud Symeonem Thessalonic. in lib. de Sacris ordinat. & in Libris Ecclesiasticis Græcorum.

Ἀρχιεύνουχος, *Primus Eunuchorum Palatinorum*, *Præpositus Palatij*. Chronicon Alexandrinum an. 5. Valentiniani: καὶ τὸν Πραιπόσιτον τοῦ Παλατίου αὐτοῦ Ῥαδανὸν ὀνόματι, ἄνδρα δυνατὸν καὶ εὔπορον καὶ διοικοῦντα τὸ παλάτιον, ὡς πρῶτον ὄντα Ἀρχιεύνουχον. Πρῶτος τῶν εὐνούχων, apud Theophanem an. 15. Constantij. πρῶτος τῶν βασιλικῶν εὐνούχων, an. 1. Juliani, denique πρωτοεύνουχος, an. 9. Rhinotmeti, pag. 306. ἐν παλατίῳ εὐνούχων ἄρχων, apud Procop. in Hist. arcana, pag. 30. 1. Edit. μέγας κοιτωνίτης, apud Leonem Grammaticum in Leone Philosopho, pag. 486.

Glossæ Lat. Gr. *Cubicularius*, Εὐνοῦχος, Εὐνοῦχος τοῦ παλατίου, apud Isidorum Pelusiot. lib. 1. Epist. 27. 36. ubi de Pherasmanio & Antiocho, Archieunuchis Palatij sub Theodosio Juniore, quorum in aula auctoritatem exaggerat: ut & sub Constantio Athanasius ad Solit. p.894. πολλοὶ δὲ μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον εἰσὶν εὐνοῦχοι παρὰ Κωνσταντίῳ, καὶ πάντα δύνανται παρ' αὐτῷ, χωρὶς δὲ τούτων οὐδὲν ἔστιν ἐκεῖ γίνεσθαι, & pag. 835. τίς ἄρα πιστεύσειεν ἀκούων ὅτι σπάδωνες οἱ οἰκειακὰς ὑπηρεσίας μόγις πιστευόμενοι; φιλήδονον γὰρ τούτων εἶδος, καὶ οὐδὲν ἄλλο μεριμνῶσιν, ὡς τοῦθ' ὅπερ αὐτοὺς ἡ φύσις ἀφείλετο ἐμποδίζειν. οὗτοι νῦν τῶν ἐκκλησιῶν καλάρχουσι, καὶ τούτοις ὑποπίπτων Κωνστάντιος πᾶσιν ἐπεβούλευσε. Habent & Turci suos Ἀρχιευνούχους, ut est apud Ducam Hist. cap. 16. extremo, & cap. 40.

ΑΡΧΙΖΟΥΠΑΝΟΣ. Vide in Ζουπάνος.

ΑΡΧΙΚΟΥΝΙΤΙΣ. Vide in Κούνιον.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ. Vide in Μάνδρα.

ΑΡΧΙΜΗΝΟΝ, *Kalendæ, mensis initium.* Hodie Ἀρχιμηνιά. Joan. Tzetzes Chil.13. v.248.

> Καὶ ὅσοι κατ' ἀρχίμηνον τὴν Ἰανουαρίου,
> Καὶ τῇ Χειστοῦ γεννήσει δὲ, καὶ φώτων τῇ ἡμέρᾳ,
> Ὁπόσοι περιτρέχουσι τὰς θύρας προσαιτοῦντες.

ΑΡΧΙΜΟΔΙΟΣ, *Modius æneus in cæterorum modiorum examen palàm expositus.* Collectanea de Antiq. Constantinop. pag.87. ἐτυπώθη τότε γὰρ καὶ ἀρχιμόδιον παρὰ τῶν ἐν ΚΠ. οἰκούντων. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. sect. 24. num.13. & Notas ad Alexiadem, pag.384. 385.

ΑΡΧΙΝΕΙΝ, Ἀρχινίζειν. Vide in Ἀρχινίζειν.

ΑΡΧΙΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ. Vide in Πρεσβύτερος.

ΑΡΧΙΣΑΓΙΤΤΑΤΩΡ. Vide Σαγίττα.

ΑΡΧΙΣΜΑΤΟΝ. *Saltatio.* Glossæ Græcobarb. Εἶδος ὀρχήσεως, ἤγουν ἰδέα τοῦ ὀρχίσματος, ἡ ἀρχισμάτου.

ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, Epitheton vulgò S.Michaëli à Græcis attributum: quo unico etiam vulgò appellari solet. Joannes Euchaitorum Metropolita, pag. 52.

> Ἀρχιστράτηγε τῶν ἄνω στρατευμάτων.

Ita ἀρχιστράτηγος τῶν ἄνω τάξεων, apud Nicetam in Isaacio lib.3. num. 5. Vide Henricum Valesium ad Hist. Eccl. Eusebij lib.1.cap.1.pag.5. & 6.& nostram Constantinopolim Christ. lib. 3. ubi de Ecclesiis Sanctis Angelis dicatis.

ΑΡΧΙΤΕΛΕΙΑ, Ἀρχοτελεία, *Principium & finis.* Codex MS. Bibliothecæ Barberinæ apud Allatium in Dissert.1. de libris Eccles. Græcor. παρασημείωσις τῶν εὐαγγελικῶν περικοπῶν κατὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀναγινωσκομένων ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ, μετὰ προσθήκης τῶν ἀρχιτελειῶν πρὸς ἐναργῆ καὶ σύντομον κατάληψιν τοῦ ζητοῦντος. Id est, *cum principio & fine.* Ita in calce Codicis Evangeliorum Colbertei, subduntur τῶν ἁγίων Εὐαγγελίων τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ ἀρχοτελεῖαι, καθὼς ἀναγινώσκει ἡ ἁγία καὶ μεγάλη ἐκκλησία.

ΑΡΧΙΦΕΡΕΧΙΤΑΙ, *Interpretes Perachim, seu titulorum Talmudis*, in Nov. Justiniani 146. cap.1. in fine. Vox Hybrida, partim Græca, partim Hebræa.

ΑΡΧΟΝΤΑΡΕΙΟΝ, *Ædes quæ Palatij locum præstat*, vel *ipsum Palatium.* Anonymus de castrametatione: πρὸς δὲ τὸ ἀνατολικὸν μέρος, ἔμπροσθεν τῆς κόρτης, σκηνὴν πηγνύσθω τὸ ἀρχονταρεῖον. Jacobus Diaconus in Vita S. Pelagiæ: κελεύει αὐτῷ, Ἄπελθε εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀναγράψας πάντα τὰ ἐν τῷ βεστιαρίῳ μου, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐν ἀρχονταρείῳ, καὶ φέρε ὧδε. Ubi Meursius legendum censet ἀρχονταρείῳ.

Ἀρχονταρίκια, ædes Magnatum, quas Romani *Palatia*, nos *Hostels* dicimus. Typicum Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap. 17. ἐφ' ἑκάστῃ τῶν παραβαλλουσῶν εὐλαβῶν γυναικῶν, αἳ τοῦτον τὸν τρόπον παραγινόμεναι ἀνάπαυσιν ἕξουσιν ἐν τῷ πλησίον τοῦ πυλῶνος γινομένῳ ἀρχονταρικίῳ, καὶ διὰ τοῦ ἐκεῖσε παρόντος διαβατικοῦ εἰσελεύσονται καὶ ἐξελεύσονται ἐν τῇ μονῇ. cap.69.& 80. Δεσποτικὸν οἴκημα appellatur.

Ἄρχοντες, *Præsides*, vel *Prætores Provinciarum*, ita dicti passim in Basilicis, qui θεματικοὶ ἄρχοντες appellantur in Novella 1. Romani Lacapeni, §. 2. Scholiastes Basilic. lib. 7. tit.1. Ἄρχοντας δὲ νόει τοὺς ἔχοντας δικαιοδοσίαν. Liber Leonis & Constantini Impp.tit.6. τὸ τοῦ ἄρχοντος ὄνομα γενικόν ἐστι, καὶ σημαίνει καὶ στρατηγὸν, καὶ ἀνθύπατον, καὶ πάντας τοὺς ἐπαρχιῶν διοικοῦντας, εἰ καὶ συγκλητικοὶ ὦσιν. Mox: ὁ ἄρχων, κατὰ μόνην τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν τὴν ἐξουσίαν ἔχει· ἔξω γὰρ ταύτης ἰδιώτης ἐστιν, ὁ ἄρχων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, μείζω ἁπάντων ἐξουσίαν ἔχει μετὰ τὸν βασιλέα. Macarius Homil. 12. ὅταν συλληφθῇ λῃστὴς εἰς δικαστήριον, καὶ ἄρχηται κρίνεσθαι, λέγει αὐτῷ ὁ ἄρχων, ὅτε ἐποίεις τὰ κακὰ, οὐκ ᾔδεις ὅτι συλληφθῆναι ἔχεις. Et Homil. 15. pag. 225. καὶ τότε γὰρ ἡγεμὼν, καὶ ὅταν γένηται ἄρχων, λαμβάνει ἑαυτῷ βοηθὸν τὸν συγκάθεδρον. Theodoritus lib.1. Hist. Eccl. cap.2. de Constantino M. καὶ ἄρχοντας μετὰ πίστει κοσμουμένους ἐφίστη τοῖς ἔθνεσι. Ἄρχων τῆς χώρας in Codice Canon. Afric. Can.48. Vide Nov. Justiniani 6.161. &c. Prostant aliquot Epistolæ apud Isidorum Pelusiotam & Nilum Monachum inscriptæ viris aliquot primariis Ἀρχόντων dignitate donatis, verbi gratiâ apud Pelusiotam, lib. 1. Epist. 31. Διοφάντῃ Ἄρχοντι, ubi ut & Epist. 47. 148. Billius Interpres *Prætorem* vertit. Vide Salmasium ad Spartianum, pag. 36. & Henric. Valesium ad Eusebij lib. 5. Hist. Eccl. caput 17. Ἔξω ἄρχοντες, *Iudices in Provinciis.* Martyrium S. Acacij, num. 1. de Licinio Imp. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς ἔξω ἄρχοντας ἐθέσπισε, φόβον παντὸς καὶ κινδύνου βασιλικοῦ γέμοντα. Infrà: τοῦτον δέσμιον τοῖς ἔξω δικαστηρίοις δίδοσθαι εἰς τιμωρίαν προσέταξε.

Ἀπάρχοντες, *Expræsides*, in Nov. 1. Romani Lacapeni, & apud Harmenopulum lib. 2. tit. 3. §. 18.

Ἄρχων στρατιωτικὸς, in Nov. 50. Justiniani, cap. 1. §. 1. Nov. 128. cap. 20. Erant autem in Provinciis ἄρχοντες πολιτικοὶ, & στρατιωτικοί. Erant qui utramque dignitatem habebant, ut Præfectus Augustalis, qui in Edicto 13. Justiniani, cap.9. §.2. dicitur ἔχειν καὶ τὴν στρατιωτικὴν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀρχήν.

ΑΡΧΟΝΤΕΣ, universim appellati *Magnates & proceres aulæ Constantinopolitanæ*, ut ex Luitprando lib.3. cap. 9. Vvillelmo Tyrio lib. 20. c.18. & scriptoribus Byzantinis passim colligitur. Ex iis qui generis vel dignitatum prærogativâ eminebant, πρότεροι ἄρχοντες appellantur in diplomate Andronici Imp. apud Phranzem, lib. 3. cap. 24. προλεγεύοντες τῶν ἀρχόντων, apud Theophylactum Simocattam lib.8. cap. 9. συγκλητικοὶ ἄρχοντες apud Scylitzem, pag.857. & in Jure Græco-Rom. pag. 215. δεσποτικοὶ ἄρχοντες, ibid. pag. 215. 218. 269. 282. &c. πολιτικοὶ ἄρχοντες, pag. 268. qui quidem eundem gradum apud Byzantios obtinebant, quem apud nos *Barones.* Cæteri inferioris paulò dignitatis ἄρχοντες nudè, interdum κατώτεροι ἄρχοντες, ut in Novella Constantini Porph. περὶ δυνατῶν. Hæc olim à nobis observata ad Alexiadem, pag. 337. & in Gloss. med. Lat. in voce *Archontes.* Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 10. οὐδενὶ γὰρ τῶν ἀρχόντων, ἢ τῶν μέσων, ἢ τῶν χυδαίων ὀργίσθη πώποτε. Pachymeres lib.9. cap.16. καὶ δὴ λιτανείαν παρηγγέλας παντὶ τῷ λαῷ συνήρχετο καὶ αὐτὸς ἅμα ἄρχουσι πολλοῖς ἄλλοις, ὡς πολλάκις

λάκις ἔθισο. Ita passim apud Cantacuzenum & alios. Describitur in Euchologio Goari pag. 931. Εὐχὴ ἐπὶ προσαγωγῇ ἀρχόντων, ἤτοι Πατρικίων.

Ἀρχόντισσαι, *Archontum uxores, Nobiles matronæ.* Portius: ἀρχόντισσα, *Domina, Hera*, δέσποινα, δεσπότις, κυρία. Continuator Theophanis lib. 3. num. 44. de Porphyra, Palatij triclinio: ἥτις οὕτω λέγεται, διὰ τὸ τὴν Δέσποιναν ἐκεῖσε ἐκπάλαι διανέμειν τὸ ὀξὺ ταῖς Ἀρχοντίσσαις κατὰ τὸν τῶν Βρουμαλίων καιρόν. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 5. πάντων τῶν ἀρχόντων παρισταμένων καὶ ἀρχοντισσῶν. Nicephorus Blemmides in Epist. laudata ab Allatio, Marcesinam Joannis Ducæ Imp. pellicem, ἀρχόντισσαν indigitat. Historia Apollonij Tyrij:

Γιαυτὸν μοιλῇ ἡ ἀρχόντισα, κ' ἔνε ἡ ὄρε ζήτης.

Alibi:

Πῶς ἔνετα Πωλωνίου ἀρχόντισσα μεγάλη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἀρχόντων καὶ ἀρχοντισσῶν ἐκάμνασι φιλία.

Idem lib. 7.

Ἦλθαν πολλαῖς ἀρχόντισσαις ἔμορφα πολισμέναις.

Ita præterea usurpant idem Nicetas in Isaacio, lib. 3. num. 11. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini, sect. 5. cap. 15. Epist. 22. apud Crusium lib. 4. Turcogr. &c.

Ἀρχοντάκης, *Nobilis.* Manuel Malaxus in Chron. MS. in Andronico Comneno: καὶ ἐθυμήθη ὅτι εἶναι κάποιος Ἰσαάκιος εἰς τὴν πόλιν πτωχὸς ἀρχοντάκης.

Ἀρχοντόπουλοι, quasi *Minores*, vel minoris dignitatis ἄρχοντες, seu Nobiles, cujusmodi erant quos nostri *Domicellos, Valetos*, & *Scutiferos* appellabant: vel certè ἀρχόντων filij, qui nondum, præ ætate, ad dignitates pervenerant. Sic, ut apud nos, ita & apud Byzantios triplex fuerit nobilium ordo, προτέρων ἀρχόντων, Ἀρχόντων, & Ἀρχοντοπούλων, ut est in Diplomate Andronici Jun. apud Phranzem lib. 3. cap. 24. Ἀρχοντοπούλους appellatos Magnatum filios colligere licet ex Constantino Porphyrog. in lib. de Adm. Imp. cap. 32. pag. 106. καὶ ἀρχοντόπουλον Παῦλον τὸν υἱὸν Βράνου. Denique ex Anna Comnena lib. 7. pag. 204. quo loco ait Alexium parentem phalangem instituisse conflatam ex aulæ Constantinopolitanæ nobilioribus adolescentibus, quibus Ἀρχοντοπούλων nomenclaturam indidit, quòd essent ἀρχόντων filij: καὶ Ἀρχοντοπούλους ὠνόμασεν, ὡσανεὶ ἐξ Ἀρχόντων υἱοὺς γεγονότας.

Ἀρχοντόπουλον, interdum neutro genere efferunt Scriptores. Cantacuzenus, lib. 1. cap. 48. & Codinus de Offic. cap. 6. num. 38. cap. 7. num. 18. cap. 17. num. 49. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Εὐθὺς τὰ ἀρχοντόπουλα τὰ ἦσαν τῆς πολέου.

Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ κ' ἐγὼ μία φορὰ ἤμουν ἀρχοντοπούλα.

Infrà:

Ὡς εἶδεν τόσον τὸν καϊμὸν εἰς τὴν ἀρχοντοπούλα.

Jam verò Ἀρχοντόπουλοι cujuslibet essent generis vel conditionis aut dignitatis, in Palatio nudis stabant capitibus, cùm cæteri ἄρχοντες & Principes Sciadiis capita operirent, pro ratione officij aut ordinis, uti testantur Nicephorus Gregoras lib. 11. extremo, & Codinus de Offic. cap. 3. num. 12. & cap. 7. num. 32. Vide Ἀσκεπεῖς.

Ἀρχοντίζειν, *In nobilium ordinem adscribere, Nobilitare*, apud Portium.

Ἀρχοντίνειν, Ἀρχοντινίσκειν, *Principem agere*, vel *Magnatem esse*. Glossæ Græcobarb. Πληθωνίσκει, Πολωνίσκει, Πλουτινίσκει, Ἀρχοντινίσκει. Alibi: Πότε θέλω πλουτίνειν, Πότε θέλω ἀρχοντίνειν.

Ἀρχοντούτζικος, *nobilis, Clarus avis*, εὐγενής, &c. Portius.

Ἀρχοντικὸν, *Ordo nobilium*, seu Ἀρχόντων, qui scriptoribus nostris *Baronagium*: Ἀρχοντικὴ τάξις, Cantacuzeno in proœmio Hist. Anna Comnena lib. 1. pag. 11. αὐτὸς δὲ ὁ Βρυέννιος τὸ μέσον κατεῖχε τῆς φάλαγγος ἔκ τε Μακεδόνων καὶ Θρακῶν συντεταγμένον, καὶ τοῦ ἀρχοντικοῦ σύμπαντος ὄντος ἐπιλέκτου.

Ἄρχοντες τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, dicuntur non modò Ἐξωκατάκοιλοι, sed & cæteri Ecclesiæ Officiales; hoc tamen discrimine quòd ἐξωκατακοίλους, τιμιωτάτους, & ἀδελφοὺς, cæteros à Protonotario ad Hypomnematographum, θεοφιλεστάτους, & υἱοὺς & alios deinceps ἐντιμοτάτους, Patriarcha compellat. Ita habent salutationes Epistolar. Pontif. apud Habertum & Goarum. Vide Turcogræciam Crusij lib. 4. Epist. 29. init.

Ἀρχοντία, *Dignitas* ἀρχόντων, in Ecclesia Constant. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 4. cap. 18. εἶπεν αὐτοῖς μετὰ δριμύτητος, Ἐκβάλλεται τὰς σκουφίας. Εἰπόντος δὲ τοῦ ἑνὸς, ὡς οὗτοι οὐκ ἔχουσι τοιαύτην συνήθειαν, ἔφη, Εἰ μὴ ποιήσατε τοῦτο, τυχὸν ἐκπεσεῖσθε ἀπὸ τῆς ἀρχοντίας ὑμῶν.

Ἀρχοντίκιον, eâdem notione. Alexij Comneni Novella de electionib. num. 10. οἱ μὲν οὖν ἔχοντες ἐπαινετὸν βίον, - προκοπτέτωσαν εἴς τε τὴν Ἀρχιερωσύνην, καὶ τὰ Ἀρχοντίκια. Balsamon ad Concil. VI. Can. 7. ὀφφίκια μέν τοι ἐκκλησιαστικὰ λέγονται τὰ ἀρχοντίκια. Idem in Jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 143. οἱ δὲ ἀξιόλογοι κατά τε λόγον καὶ πρᾶξιν εἰσαγέσθωσαν εἰς τὴν τῆς διδασκαλίας διακονίαν· καὶ διὰ τῶν διδασκαλικίων προβαινέτωσαν εἰς τὰ ἀρχοντίκια. Joannes Episcopus Citri in Responsis ad Cabasilam, pag. 328. ἐν τούτοις εὑρίσκονται τινες μοναχοὶ ὁπωσοῦν πεῖρας ἐκκλησιαστικῆς, τὰ μὲν τῆς ὑπερεχούσης τάξεως ἀρχοντίκια, &c. pag. 329. τὸ ἀρχιδιακονικὸν ὀφφίκιον, οὐκ ἔστιν ἀρχοντίκιον. Infrà: οὐ δι' ἄλλο τι, ἢ ὅτι ἀρχοντικίοις τετίμηνται. Ἀρχοντικὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα, eidem Joanni Episcopo Citri, pag. 325. 327.

Ἀρχοντίκια μικρὰ, dicuntur Dignitates & Officia Ecclesiæ, quæ sunt post tertiam πεντάδα, seu post tertium quinarium: qui enim in his quindecennario numero continentur, μεγάλοι ἄρχοντες appellantur. Catalogus Allatianus: ἔξωθεν μὲν τῶν δεκαπέντε ὀφφικίων καὶ Κληρικάτων τῆς ἁγίας ἐκκλησίας διώρισαν οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι ἀρχοντίκια μικρὰ, εἰς ὑπηρεσίαν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας. Alter Catalogus Allatianus: ὁ μέγας Ἀρχιδιάκων καὶ ὁ Δεύτερος τῶν Διακόνων, οὐ τάσσονται μετὰ τῶν Ἀρχοντικίων τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, ἀλλ' ὀφφίκια εἰσὶ καὶ μόνα.

Ἀρχοντεία, *Præfectura, districtus, Dominium.* Sancitum Germani Patr. Constantinopolit. lib. 3. Iuris Græco-Rom. pag. 233. ἐν τῇ ἀρχοντείᾳ τοῦ Σμοκόβου, χωρίς Βαλτίτζης.

Ἀρχοντία, *Principatus.* Constantinus de Adm. Imp. cap. 30. ἀπὸ δὲ τοῦ κάστρου τῶν Δεκατέρων ἄρχεται ἡ ἀρχοντία τῆς Τερβουνίας. Infrà: ἀρχοντία τῶν Ζαχλούμων.

Ἄρχων τοῦ ἀλαγίου. Vide in Ἀλάγιον.

Ἄρχων ἀντιμινσίων. Vide in Ἀντιμινσίων.

Ἄρχων ἀρχόντων, Dignitas, quâ insignitos Taronis toparchas legimus apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 43. 44. ubi iis ab Imperatoribus Constantinopolitanis, quibus obnoxij ac subditi erant, hanc collatam innuit, hisce verbis: ἐπεὶ ὁ Ἄρχων τῶν ἀρχόντων δοῦλος τοῦ βασιλέως τυγχάνει, ὡς παρ' αὐτοῦ προβαλλόμενος, καὶ τὸ τοιοῦτο δεχόμενος ἀξίωμα. Leo Grammaticus in Constantino Porphyrog. pag. 491. παρεγένετο δὲ ἐν τῇ πόλει καὶ Ἀσώτιος, ἀνὴρ ἐμπειρίᾳ ὀνομαστότατος, υἱὸς ὢν τοῦ Ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, &c. Eandem dignitatem Asotio tribuit idem Constantinus, cap. 44. Vide Continuatorem Theophanis lib. 3.

num. 31. Symeonem Logothetam in Porphyr. n.8. & Cantacuzen. lib. 3. cap. 98. init. Leunclavius in Pand. Turc. num. 14. ait Cedrenum *Beglebergorum* meminisse, & ipsum nomen interpretatum *Archontas Archonton*, ut nostri *Dominos Dominorum*, veluti qui sub se, præter gregarios milites, Spachios, Subassas etiam, Sangiacos & Begos habeant, utrosque minorum (quod aiunt) gentium Dominos. Similia habet in Onomastico ad Hist. Turc.

Ἄρχων μέγας, seu Μέγας ἄρχων, *Qui obsequio Palatino praerat:* dignitas quâ donatus Margarites à Theodoro Lascari Imp. à quo hæc primùm instituta. Georgius Acropolita in Chron. cap. 60. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεόδωρος Ἄρχοντα τῆς αὐτοῦ κατωνόμασε τάξεως, οὔπω μέχρις αὐτοῦ τὸ τοιοῦτον ἔν τινι γεγονός· ὁ δὲ καὶ Μέγας προσέγραφε τῷ ὀνόματι. Pachymeres lib. 11. cap. 21. pag. 288. στρατηγὸς ἦν τῇ δὲ Μαρούλης, καὶ μέγας ἄρχων ἐξ ἀξιώματος ἐκλέγετο. Vide Τζαούσιος.

Ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν, *Præfectus Ecclesiis*, dignitas Ecclesiæ Græcæ in quinta Pentade, sic dictus, quòd τὴν ἐνοχὴν τῶν ἐκκλησιῶν haberet, id est *præfecturam*, ut est apud Codinum de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 1. num. 24. ex Cod. Reg. ubi Editus habet, ὁ Ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν μετὰ τοῦ Σακελλίου. Alius Catalogus ex Cod. perinde Regio: ὁ Ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν ἔχων τὴν ἐνοχὴν τῶν καθολικῶν ἐκκλησιῶν μετὰ προστροπῆς τοῦ Σακελλίου. Ex his præfuisse Ecclesiis Catholicis, id est Parœcialibus, hanc dignitatem patet. Alter Catalogus præfuisse etiam monasteriis monet: ὁ Ἄρχων τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν ἐκκλησιῶν εἰς τὰ ἀνδρῶα μοναστήρια. Sed hæc spectare videntur dignitatem τοῦ Ἄρχοντος τῶν μοναστηρίων, cujus quidem officium magis declarat Codex Allatianus: γράφει δὲ καὶ τὰ σταυροπήγια, καὶ κρατεῖ ἐν τῇ φυλάξει αὐτοῦ τὸ μῦρον. Vide Ἀντιμίνσιον, σταυροπήγιον, Μύρον.

Ἄρχων τοῦ Εὐαγγελίου, dignitas Ecclesiæ Constantinopolit. in Quinta Pentade, cujus munus describit Codinus, cap. 1. num. 25. ὁ Ἄρχων τοῦ εὐαγγελίου, εἰς τὸ κρατεῖν τοῦτο εἰς τὰς λιτάς: tenebat igitur Evangelium in sacris possessionibus.

Ἄρχων κοντακίων, dignitas Ecclesiastica, ex ordine Lectorum, ut est apud Joannem Episcopum Citri in Respons. p.328. Vide Κοντάκιον.

Ἄρχων τῶν Μοναστηρίων. Dignitas Ecclesiastica, quâ qui donatus erat, habebat τὴν ἐνοχὴν τῶν μοναστηρίων μετὰ προστροπῆς τοῦ μεγάλου Σακελλαρίου. Ita Codinus, cap. 1. num. 3. in Catalogo Patr. Constantinopol. Nicetas Sclavus dicitur objisse munus Ἄρχοντος τῶν μοναστηρίων, in jure Græco-Rom. pag. 300. Meminit ejusce dignitatis Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 10. cap. 10. sect. 11. cap. 4. Joannes Cantacuzenus lib. 1. cap. 50. Pseudosynodus Palamitarum sub eodem Cantacuzeno, pag. 171. &c. meminit etiam Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. Ἄρχοντος τῶν μοναστηρίων τῶν κατὰ τὴν Προποντίδα.

Ἄρχων τῶν τειχῶν, *Qui Urbis murorum & mœnium curam habebat.* Apud Continuatorem Theophanis lib. 1. n. 8. quidam Hecabulus, τὴν τῶν τειχῶν ἐπιμέλειαν καὶ πρόνοιαν ποιούμενος. Alius apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 56. τειχῶν τὴν φυλακὴν πεπιστευμένος. Idem qui Κόμης τῶν τειχῶν, apud Symeonem Logoth. in Michaële Theophili F. n. 10.

Ἄρχων τοῦ τούλδου, *Qui impedimentis militaribus praerat*, apud Leonem in Tacticis cap. 10. §. 11.

Ἄρχων τῶν φώτων, dignitas Ecclesiastica, quæ ex ordine Presbyterorum fuit, ut scribit Joannes Episcopus Citri in Responsis, pag. 328. Ejus officium describit Codinus de Offic. cap. 1. num. 26. ὁ Ἄρχων τῶν φώτων, ἔχων τὴν ἐνοχὴν τῶν νεοφωτίστων, *Curam habebat recens baptizatorum:* vel potiùs baptizandorum. Catalogus alter ex Cod. Reg. ὁ Ἄρχων τῶν φώτων, ἀναδεχόμενος τοὺς εἰς τὸ βάπτισμα ἐντρεπιζομένους, διδοὺς καὶ τὰ κηρία τοῖς κληρικοῖς ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς.

Ἄρχων τοῦ χρυσοχείου, *Aurificinæ præfectus*, apud Leonem Grammaticum in Theophilo, pag. 450. & in Lacapeno, pag. 497. Ἄρχων χρυσοχείου, apud Anonymum Combefisianum in eodem Lacapeno, num. 6.

ἈΡΧΟΝΤΙΚΟΊ, Hæretici, qui ὡς πολλοὺς ἄρχοντας τὸ πᾶν ἀναφέρουσιν, καὶ τὰ γινόμενα ἐκ τούτων γεγενῆσθαι λέγουσιν. Ita Joannes Damascenus de Hæresib. num. 40. de iis etiam agit Nicetas in Thesauro fidei Orthodoxæ lib. 4. cap. 13.

ἈΡΩΜΑΤΙΚΌΣ, *Aromatarius*, Μυρεψικός, in Corona pretiosa.

Ἀρωματοφόροι, dictæ tres Mariæ, quæ coëmptis aromatibus ad Christi sepulchrum accesserunt, ut eum ungerent. Vide Theophan. Cerameum Homil. 29. 30. 31.

ἈΡΧΌΣ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, ἀφεδρών. *Cloaca.*

ΑΣΑΡΙΦΗ, Ægyptiis, Ἄλιμος. Interpolator Dioscor. cap. 121.

ΑΣΆΡΡΑ, τὸ πολύγονον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Polygonon.* Vide Matth. Silvaticum in *Asara.*

ΑΣΑΦΊΤΗΣ, *Asa fœtida*, *Laser*, *Scordium*, Scholiastes Myrepsi Ασαφίτης, τὸ σκόρδιον. Vide eundem Myrepsum de Antidot. cap. 27. & ibi Fuchsium, & Ruellium de Natura stirpium lib. 3. capite 52.

ἌΣΒΕΣΤΟΣ, *Calx viva.* Glossæ Gr. Lat. Κονία ἄσβεστος, *Calx.* Theodoritus dial. 1. contra Hæres. οὕτω τὸν λίθον ἐκκαύσαντες καὶ διαλύοντες, οὐκέτι λίθον, ἀλλ' ἄσβεστον ἢ τίτανον καλοῦμεν. Lib. 60. Basilic. tit. 51. cap. 9. §. 10. ποινὴ μετάλλου ἐστὶ τὸ καταδικασθῆναί τινα ἄσβεστον ποιεῖν, ἢ θεῖον ὀρύττειν. Procopius lib. 1. de ædific. cap. 1. τίτανος, ἥνπερ ἄσβεστον ὀνομάζουσιν. Idem lib. 2. de Bello Gotthico, cap. 27. καὶ λίθον κατακεκαυμένην ἐνδελεχέστατα, ἣν πάλαι μὲν τίτανον, τανῦν δὲ ἄσβεστον καλεῖν νενομίκασιν, ἐμβάλλοντας ἐνταῦθα σβεννύειν. Nicetas in Man. lib. 1. num. 5. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ τοῖς ἀλφίτοις ἐμφύροντες ἄσβεστον. Ubi Cod. al. τίτανον præfert. Symeon Thessalonicensis: τῶν χερσὶ λίθους λαμβάνει, καὶ ἄσβεστον, ἢ πηλὸν ὀργάνῳ τινί.

Ἄσβεστος Ἑρμοῦ, ut est in Glossis Chymicis MSS. τοῦ ὠῶν ἐστιν αἰθάλη, λυόμενον διὰ ὄξους καὶ ἡλιαζόμενον· κρεῖττον γάρ ἐστι. Apud Christianum Chymistam MS. habentur capitula his titulis, τίς ἡ τῶν ἀρχαίων ἄσβεστος, & ἑτέρα ποίησις ἀσβέστου.

Ἀσβέστιν, Demetrius Constantinop. lib. 2. Hieracosophij, cap. 10. ἀψινθίου τὰς ἴσας δραχμάς, ἀσβέστιν ζῶντα δραχμὰς γ'.

Ἀσβεστάρειον, *Calcaria*, *Domus coquendæ calci*, in Turcogræcia Crusij.

Ἀσβεστωμένος, *Dealbatus*, *calce illitus*, Fabulæ Æsopi Græcobarb. τραγουδιστὴς κακόφωνος ἐτραγούδει συχνὰ εἰς ἕνα σπήτι θολοσκέπαστον, καὶ καινούργιο ἀσβεστωμένον. Ubi Cod. Gr. habet οἶκον κεκονιαμένον.

Ἀσβεστωτὴς, *Albarius*, Κονιατής. Hesychius: Κονιαταί, ἀσβεστωταὶ καὶ χρισταί. Idem: Κονίασις, ἀσβέστωσις. Κονιῶντες, λευκαίνοντες.

Ἀσβεστοκάμινον, *Fornax calcaria*, *calcatorium*, Κάμινος ἀσβέστου.

Ἀσβεστότυρος. Continuator Theophanis lib. 4. n. 37. Ἄγε δὴ ὦ γύναι, παῤῥοῦσα ἐπέλεξεν, ἐμὲ κατὰ τὸ οἴκημά σου ἀποδέξαι, ψωμοῦ πιτυρώδους ἔφεσιν ἔχοντα, καὶ ἀσβεστοτύρου,

στοτύρου· δεῖ γὰρ τὴν ἐκείνου λέξιν εἰπεῖν. Ita etiam Scylitzes, pag. 553. At Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 17. ἐμὲ κατὰ τὸ σὸν οἴκημα ἀποδέξαι πιτυρώδους καὶ ἀσβεστοτύρου ἐπιθυμοῦντα. Xylander *cajeum non extinctum*, Goarus verò *coagulum*, *calci dilutæ densiori simile* interpretantur.

ἌΣΒΟΣ, animal Fuchsio incognitum apud Myrepsum sect. 3. cap. 12. & sect. 10. cap. 79.

ΑΣΕΑΛΟΥΡΊ, Ægyptiis; Ἄλιμος. Interpol. Dioscor. c. 121.

ἈΣΕΊΧΑ, pro ἡσύχως, *Tacitè*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Οὐαὶ κιασείχα ἤστενε ἐλεύθερος καμπόστο.
κιασείχ' ἀφγήση τίποτες στὴν πόλιν τὴν Ἀθήνα.

ΑΣΈΡΑ, ἡ ἐστὴ βάρκα ἔλθους, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Apud Matth. Silvaticum; *Asseras*, est *asphodelus*.

ΑΣΗΚΡΗ͂ΤΙΣ, Ἀσηκρήτης, *A secretis*, *Secretarius*. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinop. n. 7. & ex eo Suidas in Etymologico: Ἀσηκρῆτις, ὑπογραφεὺς, ὁ τοῖς τῶν κρατούντων μυστηρίοις ὑπηρετούμενος· οὕτω γὰρ τῇ Αὐσονίδι διαλέκτῳ τὸ Ἀσηκρῆτις ὄνομα, ἐπὶ τοῖς μυστηρίοις, μεθερμηνευόμενον βούλεται. Constantinus Manasses, p. 159. 1. edit.

Ἀνάστασιον ὑπογραμματεὺς, ὃν φασὶν Ἀσηκρῆτιν.

Glossæ Nomicæ, ex Procopio lib. 2. Gotth. cap. 7. Ἀσηκρῆτις, ὁ τῶν ἀπορρήτων γραμματεύς. Menander Protector in Legat. τοῖς βασιλικοῖς τε καὶ δημοσίοις πράγμασιν ἐξυπηρετούμενος, οὓς εἴτις Λατίνων χρήσαιτο φωνῇ, Ἀσηκρῆτις τε προσαγορεύσειεν. Nicephorus Constantinopol. in Breviario, pag. 152. 1. Edit. ἀναγορεύουσιν εἰς Βασιλέα Ἀρτέμιον Φιλιππικοῦ γραμματέα, οὓς τῇ Ἰταλῶν φωνῇ καλοῦσιν Ἀσηκρῆτις. Item Ignatius Diaconus, num. 7. ἔλαχε γὰρ αὐτὸς κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Κωνσταντίνῳ τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς ἐπειλημμένῳ τοὺς οἴακας, τὴν τοῦ ὑπογραφέως ἀποπληροῦν χρείαν, καὶ τοῖς βασιλείοις μυστηρίοις ὑπηρετεῖσθαι. Et num. 11. ἐν τῇ μυστικῇ τῶν κρατούντων, ὡς εἴρηται, ὑπηρεσίᾳ τρεφόμενος, καὶ τοῖς δημοσίοις ὑποζυγούμενος πράγμασιν. Nicetas in Alexio, lib. 3. n. 2. τοῖς περὶ τὸ βασίλειον γραφὴν ἐγγραφόμενος. Βασιλικὸς Ἀσεκρέτης, apud Agathonem in Actis VI. Synodi. Ἀσηκρήτης σεκρετάριος βασιλικὸς, in act. 2. Μεγαλοπρεπέστατος Ἀσεκρέτις σεκρεταρίου βασιλικοῦ. Joannes Patr. Constantinopol. in Epist. ad Constantinum Pap. Ἀσεκρήτις ὑπάρχων. Occurrit passim, apud Theophylact. Simocatt. lib. 8. cap. 10. In Chronico Alexandr. an. 5. Justiniani, & in Heraclio pag. 912. In Actis S. Maximi Confess. num. 10. pag. 37. apud Theophanem, pag. 249. 252. 371. 387. 407. Leonem Grammatic. pag. 466. 489. 495. Continuator. ejusdem Theophanis, lib. 4. num. 12. Cedrenum, pag. 470. & alios laudatos in Notis ad Cinnamum, pag. 492. & in Gloss. med. Lat. in V. *Asecretis*.

Ἀσηκρητεῖον, *Secretum* τοῦ Πρωτοασηκρήτου, Tribunal juridicum, in quo res majoris momenti, résque ad Principem per Secretarios delatæ disceptabantur. Lexicon Cyrilli MS. Θεῖον κωνσιστόριον, Ἀσηκρητεῖον βασιλικόν. Continuator Theophanis lib. 1. num. 21. αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς ἀσηκρητείοις ἐξετάζοντος, & lib. 4. n. 19. ἡ φυγὴ δὲ πρὸς τὸν ἱππόδρομον, κατὰ τὰ Ἀσηκρητεῖα καὶ γὰρ ἐκεῖσε τότε τὸ τῶν Ἀσηκρητῶν ὑπῆρχε καταγώγιον. Vide præterea quæ de Asecreteo observamus in Constantinopol. Christ. lib. 2. cap. 13. num. 3. Πρωτοασηκρῆτις, *Primus à secretis*, *Primus Secretarius*. πρῶτος τῶν βασιλικῶν γραμματέων, Nicephoro Constantinop. in Breviario, pag. 127. 1. Edit. πρῶτος τῶν Βασιλικῶν ὑπογραφέων, apud Ignatium Diaconum in Vita ejusdem Nicephori: ὑπογραφεὺς πρῶτος τῶν βασιλικῶν ὑπομνημάτων, in Vita S. Maximi Confess. num. 4. τῶν ἐν τοῖς πρώτοις σεκρέτοις πρωτεύων, in Synaxar. 23. Nov. in S. Myrope. Theophanes an. 2. Philippici: ἐστέφθη Ἀρτέμιος ὁ πρωτοασηκρήτης. Eundem vide an. 3. Leonis Isauri. πρωτοασηκρήτης τοῦ Ἱκανάτου, in Depositione Cosmæ Patr. Constantinop. apud Allatium lib. 2. de Consens. utriusque Eccl. cap. 12. pag. 674. 678. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 7. καὶ δὴ τόμος εὐθὺς ἐδέχετο τὰ ὑποτυπούμενα, ὑπαγορεύοντος τοῦ Πρωτοασηκρῆτις. Codinus in Orig. Constantinopol. pag. 68. Πλούταρχος Πρωτοασηκρῆτις καὶ ἐπιστολογράφος τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Πρωτασηκρῆτις, in Novella Nicephori Phocæ de Monasteriis: Σιμὼν Πατρίκιος καὶ Πρωτοασηκρῆτις. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 463. Φώτιον Πατριάρχην ἀντ' αὐτοῦ χειροτονεῖ Πρωτασηκρῆτιν ὄντα. Ita in Leone Philosopho p. 482. Apud Theophylactum Bulgar. Archiep. epistola 91. inscribitur τῷ Πρωτασηκρῆτις, κυρίῳ, Γρηγορίῳ Καματηρῷ. Dignitatis verò munus hisce verbis describitur: καὶ τὸ τοῦ Πρωτασηκρῆτις ὀφφίκιον τοῦ ἀεὶ τοῖς αὐτοκράτορσι ὑπογραμματεύοντος. Ephræmius in Catalogo Patriarcharum:

Ἐκ λαϊκῶν Φώτιον Πρωτασηκρῆτις
Ἀντικαθιστᾷ ποιμενάρχην ἀδίκως.

Extat Novella Nicephori Imp. ἣν ὑπηγόρευσε Συμεὼν Πατρίκιος καὶ Πρωτασηκρῆτις, &c. Novella Manuelis Comneni de Judicib. & Advocat. sub fin. τοῦ Πρωτασηκρήτου, καὶ τοῦ Δικαιοδότου. Ita denique scribitur in Synodo VIII. Act. 10. extr. apud Nicetam Paphlagon. in Vita Ignatij Patr. Constantinop. pag. 1197. Edit. Labbei, Anonymum Combefisianum in Leone Philos. n. 20. 21. in Constantino Fil. num. 13. In Catalogo Patr. Constantinop. in Paulo, apud Niceph. Gregoram lib. 8. pag. 133. Pachymerem lib. 2. cap. 13. Cantacuzenum lib. 1. Hist. cap. 23. extr. & apud Codinum de Offic. Palat. c. 2. n. 28. cap. 5. n. 39. Ubi πρῶτος τῶν σεκρέτων dicitur, ut apud Constantinum Anagnostam in Hemijambis, τῶν σεκρέτων πρώτιστος. Πρωτοσηκρῆτις. Vita S. Nicolai Studitæ, de Photio. πρωτοσηκρῆτις τότε ὑπάρχοντα. Porrò Primus à Secretis vicem Judicis interdum fungebatur, & in judiciis Imperatori assidebat. Codinus cap. 5. num. 39. ἔστι δὲ ὅτε συγκρίνουσι μετ' αὐτοῦ Βασιλικῷ ὁρισμῷ, καὶ ἕτεροι ἐντιμότεροι τούτου: sed & absque Imperatore judicabat, præerátque Secreto, quod Πρωτοασηκρήτου appellabant, de quo multis egimus in Constantinopoli Christ. lib. 2. sect. 13. num. 3.

ΑΣΗΜΆΔΕΥΤΟΣ. Vide in Σημάδι.

ΑΣΉΜΑΝΤΟΣ, *Non baptizatus*, apud Theodor. Balsamon. interrog. 2.

ΑΣΉΜΙΝ, Ἀσίμιν, *Argentum non signatum*, de quo sic Theodoritus serm. 9. ad Græcos, init. καὶ τὸν χρυσὸν δὲ τὸν τοῖς πολλοῖς ἀξιέραστον, καὶ μέντοι καὶ τὸν ἄργυρον, καὶ τὸν χαλκὸν, καὶ τὸν σίδηρον, ψάμμος καὶ γῆ συγκαλύπτουσιν. ἀλλ' οἱ τὰς χρυσίτιδας καὶ ἀργυρίτιδας διερευνώμενοι φλέβας, διορύττουσι μὲν τὰ μέταλλα, συλλέγουσι δὲ τὰ ψήγματα, καὶ ἐπίσημον δὲ γενόμενον τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν βασιλικὸν δεχόμενον χαρακτῆρα, οὐ χρυσὸς ἔξωθεν, ἀλλ' ἢ σκύθιναι, ἢ ξύλιναι φυλάττουσι θῆκαι. Glossæ Lat. Gr. *Argentum*, ἄργυρος ἄσημος, ἀργύρειον. Moschopulus: Ἄσημον, ἀργύριον τὸ μὴ κεχαραγμένον. Lexicon MS. Cyrilli: Ἄσημος, ἄργυρος. Portius: Ἀσήμι, καὶ ἡ φλέβα τοῦ ἀσημίου, ἀργύριον, καὶ ἀργυρῖτις, ἀργυρορυχία, *Argentum*, & *Argentifodina*. Ἀσημαίνειν, Ἀργυροῦν, *Argentare*, *adarare*. Ἀσημοκόπος, *Argentarius*. Ἀσημένιος, ἀσημωμένος, *Argentatus*. Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi: τὸ μὲν χρυσίον δέδωκε πτωχοῖς καὶ τοῖς δεομένοις, τὸ δὲ ἄσημον διένειμεν εἰς τὰς ἐκκλησίας. Theophanes an. 17. Heraclij, & ex eo Cedrenus, pag. 418. σάχαρ καὶ ζιγγίβερ, καὶ ἄσημον, ὁλοσηρικά τε ἱμάτια. Constantinus

in Basilio, n.23. ἑβδομήκοντα γὰρ καὶ ἐννακόσια κεντηνάρια κεχαραγμένα χρυσοῦ χωρὶς τοῦ τε ἀργύρου τοῦ τε ἀσήμου, καὶ ἐπισήμου καταλιπόντος. Idem de Adm. Imp. cap. 50. καὶ τῆς τραπέζης τὸ ἀνάγλυφον καὶ διάχρυσον ἀσήμιν. Nicetas in Alexio, lib. 3. num. 7. ex Cod. barbarogr. ἀντὶ τῶν βαλίων καὶ τῆς ἀσήμου, καὶ τῆς χρυσαφίου καὶ ἑτέρας ὕλης. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Νὰ χρυσοκλαβαρίζουσιν κ' ἀσήμιν καὶ χρυσάφιν.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri:

Καὶ ἐν τῷ ἀσήμιν ἄδολον τὸ ὁλολαγαρισμένον.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Καὶ μετ' ἀσίμι τ' ἄρματα ὁλόσαν σκεπασμένα.

Epiphanius Hagiopolita de locis SS. ἐστὶ δὲ ὡς χαλκίνη πράσινον ἐνδεδυμένον ἀσίμιν. Vide Cujacium lib. 9. observ. cap. 1. & infrà in χρυσάφι.

Ἀσήμιον, ὁ ἄργυρος, in Glossis MSS. Reg. Cod. 2062. Ἀσίμιον repurgatum, apud Nicolaum Myrepsum de Antidotis, cap. 465. Malaxus in Hist.Patr. Constantinopol. pag. 181. ἀπό τε τῆς χρυσαφίου καὶ τῆς ἀσημίου, καὶ τῶν ἄλλων λαμπροτάτων στολισμῶν. Ex his emendandus Harmenopulus lib. 6. tit. 14. §.16. ubi perperam editum ἀσάμιον, uti rectè monet Cujacius loco laudato.

Ασημικὸ, *Argentarium*, Αργυρεῖον, in Corona pretiosa.

Ασήμενος, *Argenteus*, in Glossis Græcobarb. ἀσημένιος, apud Portium. Cyrillus Patr. Constantinopol. adversus Iudæos: ὁποῦ εἶχε τὴν κεφαλὴν χρυσῆν, τὰ χέρια καὶ τὸ στῆθος ἀσημένιον.

Ἀσήμωμα, *opus argenteum*, Αργυρώματα, καὶ χρυσώματα, ἀσιμώματα.

Ασημογράφος, *cui incumbit argenteæ supellectilis cura*. Sguropulus in Concilio Florent. Hist. sect. 6. cap. 2. ἔπειτα ἑστίασαν καὶ ἡμᾶς εἰς ἕτερον κελλίον ἐν δυσὶ τραπέζαις, ἀρχόντων παρισταμένων τιμίων, καὶ τοῦ ἀσημογράφου καθημένου ἐφ' ὑψηλοῦ, καὶ γράφοντος τὰ σκεύη.

ΑΣΘΕΝΑΡΙΟΝ, *Infirmitorium*, Νοσοκομεῖον, in Monasteriis. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib. 1. serm. 28. εἰ γὰρ ὁ ἰατρὸς μισθὸν ἔχει φροντίζων τὰ τοῦ ἀσθεναρίου, &c.

ΑΣΙΑΡΧΑΙ, *Sacerdotes communis Asiæ.* Vide observata à Valesio ad Eusebij Hist. Eccl. lib.4.c.15. & alibi.

ἈΣΙΔΑ in Glossis Botanicis MSS. Neophyti Monachi, Στρουθοκάμηλος.

ΑΣΙΚΩΝΕΙΝ. Vide in Σικώνειν.

ΑΣΙΜΗΝ, Ασίμιον. Vide Ἄσημον.

ΑΣΙΜΟΚΟΝΤΕΥΤΟΣ. Vide in Κοντὰ, & in Σιμώνειν.

ἈΣΚΑΘΑΡΟΣ, *Cantharus*, *Scarabeus*, Κάνθαρος.

ἈΣΚΑΛΑ, *Ascala*, Matthæo Silvatico, *Lactuca Silvestris*, Scyllam interpretatur Joannes Jatrosophista MS. cap. 135. ποίησον θεραπείαν τοιαύτην, ἤγουν σκυλλοκρόμμυδον, τὸ λεγόμενον παρὰ τῶν ἰατρῶν, σκύλλαν, παρὰ δὲ τῶν Λαγγιβάρδων λέγεται ἄσκαλα.

Ασκέλλα etiamnum appellatur. Vide Ruellium lib. 2. cap.101. & infrà in Σκυλοκρομμύδο.

ἈΣΚΑΛΑΒΩΤΗΣ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, ὁ μῦς. *Mus.* Aliàs est *Stellio*.

ΑΣΚΑΟΥΚΑΟΥ, Afris, *Elaphoboscum*, apud Interpol.Dioscor. c.485.

ΑΣΚΕΠΕΙΣ, dicebantur apud Constantinopolitanos, *adolescentes Palatini, qui nudis in Palatio stabant capitibus*: cùm ætate provectiores turbinatis uterentur pileis serico tectis. Nicephorus Gregoras lib. 11. extr. ubi de Andronico Palæologo juniore: περὶ γε μὴν τῆς ἐπὶ κεφαλῆς καλύπτρας, ἐπὶ τῶν πρότερον Βασιλέων ἔθος, τοὺς μὲν χρόνῳ προβεβηκότας ἐν τοῖς βασιλείοις χρῆσθαι καλύπτραις πυραμίδος μὲν ἐχούσαις σχῆμα, σηρικοῖς δὲ ἐνδύμασι κατὰ τὸ ἀνάλογον ἑκάστῳ ἀξίωμα καλυπτομέναις· ὅσοι δ' ἐν ἡλικίᾳ τούτους δὲ πάντας καθάπαξ ἀκαλύπτους ἔχειν τὴν κεφαλήν: deinde addit huncce exolevisse usum sub eodem Andronico, cùm promiscuè & senes & adolescentes non minùs in palatio quàm in agris pileis uterentur, iisque pro libitu multiformibus & peregrinis. Codinus de Offic. Palat. cap. 12. num. 8. ὁ ἐντιμώτερος τῶν καθυρεθέντων ἀπὸ τοῦ Βασιλέως λαμβάνων, ἑνὶ τῶν παιδοπούλων δίδωσι ἀσκεπεῖ. Sed & ij qui Imperatorem Generis proximitate attingebant. Idem Codinus, cap. 7. num.18. καὶ ὅσα τῶν κατὰ γένος προσηκόντων τῷ Βασιλεῖ ἀρχοντόπουλά εἰσιν ἀσκεπῆ. Idem repetit, num. 32. & cap. 17. num. 51. οἱ μὴ φοροῦντες σκιάδια εὐγενεῖς, cap.20. num.7. imò ipse Despota, si infra adolescentiæ annos esset. Idem Codinus, cap.3.n.12. ἐπὶ κεφαλῆς ἔτι νέος ὢν ὁ Δεσπότης, φορεῖ ἐν τῷ Παλλατίῳ οὐδὲν, ἀλλ' ἔνι οὕτως ἀσκεπής.

ἈΣΚΗΣΙΣ, *Vita Monastica, continentia*: γυμνασία μοναδικὴ, Isidoro Pelusiotæ lib. 1. Epist. 92. Ἄσκησις τῆς εὐσεβείας, S. Basilio Epist. 311. Ἄσκησις μοναχικὴ, apud Theophanem an. 3. Constantij. ἐν ἀσκήσει ἐκοιμήθη, an. 26. Theodosij junior. Athanasius in Vita S. Antonij: μαθεῖν θέλοντος ὅπως τε ἤρξατο τῆς ἀσκήσεως. Joannes Euchaitorum Metropol. pag. 28.

Καὶ μῖξιν εὗρε τῶν ἀμίκτων πραγμάτων,
Ἄσκησιν εἰς ἓν, καὶ πολιτείαν ἄγων.

Ubi ἄσκησιν πολιτείᾳ opponit: est enim πολιτεία quævis vivendi ratio, unde & non semel pro ἀσκήσει sumitur, ut observat Hœschelius ad Athanasium in Vita S. Antonij, quæ sic inscribitur, Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου. Vbi πολιτεία μοναχικὴ intelligitur. Uti effertur apud Sozomenum, lib. 1. cap. 12. & in Synaxariis in S. Nicolao 6. Decemb. Ita πολιτεία τῆς ἀσκήσεως, apud S.Ephræmium in Actis S.Abramij: πνευματικὴ πολιτεία, apud eundem Isidorum Pelusiotam lib.1. Epist. 14. Vide Nilum Monach. lib.3. Epist.244. Vitam S. Syncleticæ, num. 49. 100. Nomocanonem Coteleriannum, n.478. quem consule tom. 1. Monument. Eccl. Gr. Porrò celebrant Græci Feriâ 6. τῆς τυροφάγου μνήμην πάντων τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων, ut est in Triodio.

Ασκητικὰ καὶ θεόπνευστοι βίβλοι, *Libri Ascetici*, apud Joannem Antiochenum de Charisticariis, num.5. ubi ij recensentur.

Ασκηταὶ *Asceta*, non tam Monachi, præsertim in primis Christianismi sæculis, quàm quivis Christiani strictiori vitæ, ac sacris pietatis officiis vacantes, quique in iis sedulò sese exercebant, ut olim Athletæ in arena, quos & ἀσκητὰς Attici vocabant, ut est apud Erotianum in Lexico Hippocratis. Gloss. Lat. Gr. *Cælibes*, Ἄγαμοι, ἀσκηταί. Lexicon MS. Cyrilli: Ασκητὴς, ὁ ἐν τῷ κατὰ διάνοιαν κόσμῳ εὐσεβῶς καὶ δικαίως ἀνατρεφόμενος. Τάγμα τῶν ἀσκητῶν, in Synodo Laodic. Can. 24. Mox Can. 30. οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, ἢ ἀσκητὰς ἐν βαλανείῳ μετὰ γυναικῶν ἀπολούεσθαι. Quibus locis, ἀσκηταί, *continentes* dicuntur Dionysio Exiguo, & Isidoro Mercatori. Apophthegmata Patrum in Joanne Eunucho: ὁ τόπος οὗτος ἀσκητῶν ἐστὶν οὐ πραγματευτῶν. Theophanes an. 11. Valentiniani. ὁ καὶ Σάβας ἱερὸς ἀσκητής. Mox: καὶ Ἐφραὶμ ὁ μέγας ἐν ἀσκήσει καὶ θεία διδασκαλίᾳ διέλαμπεν. Idem an. 2. Valentis: καὶ Μωϋσῆν τινα τῶν ἀσκούντων κατὰ τὴν ἔρημον. Joannes Phocas in Descript. Terræ sanctæ, cap. 11. διάφορα οἰκήματα καὶ κελλία εἰς ἀσκητῶν καταμονάς. Occurrit passim. Vide Casaubonum ad Tertulliani Pallium, Henricum Valesium ad Eusebij

lib.2.

lib.2. cap.17. lib. 7. cap. 31. & Cotelerium ad Clementem, p. 313.

Ἀσκεῖν porrò voce peculiari dicebantur Monachi. Apophthegmata Patrum in Macario n.3. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Νήστευε ἕως ὀψὲ, καὶ ἄσκει, καὶ ἀποστήθιζε τὸ εὐαγγέλιον.

Ἀσκητρία, *Sanctimonialis.* Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 6. ἦν δὲ μοναστήριον γυναικεῖον ἐν μιᾷ πόλει, ἔχον ἀσκητρίας ρδ'. Theophanes an. 8. Anastasij: Ματρῶνα δὲ ἡ ὁσία ἔτι ζῶσα, καὶ μὴ κοινωνοῦσα σὺν ταῖς σὺν αὐτῇ ἀσκητρίαις, διὰ τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος, &c. Adde Justinianum in Nov. 59. cap.3. Nov.123. c.37. S.Maximum to.2. p.255. Zachariam Pap. lib.2. dialog. cap.23. &c.

Ἀσκητήριον, *Monasterium*, Ἀσκητῶν καταγωγὴ, Theodorito, lib. 6. & 9. Therapeut. Concilium Calchedonense, act. 14. ἐγὼ γὰρ ἡμῖν παιδόθεν ἀσκητήριον οἰκονομῶ, πολύανδρον μοναστήριον, οὐδὲν περὶ ἐπισκόπου ἐνθυμούμενος. Theophanes an. 37. Justiniani: καὶ τὰ δύο ἀσκητήρια τὰ πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης. Joannes Phocas, num. 16. καὶ τὰ κατώτατα ἐκεῖσε ἀσκητήρια. Alia vide Gloss. med. Lat. in *Asceterium.*

ἈΣΚΊ, *Utris*, Ἀσκός. Cyrillus nuperus Patr. Constantinopol. in Homil. μὴ τὸν (οἶνον τῆς πίστεως) βάλης εἰς τὸ παλαιὸν ἀσκὶ, &c.

Α'ΣΚΙΟΣ χαλκοῦ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄνθος χαλκοῦ. Vide Rulandum in *Æris flos.*

ἈΣΚΊΣ, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioscor. cap. 732.

ἈΣΚΛΑΒΩΤΟΣ. Vide in Σκλάβος.

ἈΣΚΛΗΠΙΟΥ ΔΙΑΔΗΜΑ, Prophetis, *Tithymallus*, apud Apul. c.108.

ἈΣΚΟΓΕΦΥΡΟΣ. Vide Gloss. med. Lat. in *Ascogefrus.*

ἈΣΚΟΔΑΒΛΑ, *Lagena*, *uter.* Leo in Tactic. c.12. §.123. χρὴ οὖν καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ πολέμου ἕκαστον στρατιώτην ἐν ταῖς σέλλαις αὐτῶν ἐπιφέρεσθαι ὕδωρ εἰς τὰ λεγόμενα φλασκία, καὶ παξαμάδιν ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ, &c. Ubi monet Rigaltius in alio Cod. legi εἰς τὰς λεγομένας ἀσκοδάβλας. Philipp. Pigafetta ad cap. 13. ejusd. Leonis, videtur legisse ἀσκοδάλβας.

ἈΣΚΟΔΟΡΗΘΗ͂ΝΑΙ, supplicium apud Indos, quo, ni fallor, cutis detrahebatur reo, utre ex ea confecto: nam ea vox id videtur sonare. Palladius in Hist. Bragmanum MSS. καὶ μαθὼν τὸ ἀκριβὲς, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσκοδορηθῆναι ὡς ὑβρίσαντα Ῥωμαῖον.

ἈΣΚΟΔΡΟΥΓΗΤΑΙ, Hæretici, de quibus quædam attigimus in Gloss. med. Lat. ex Philastrio. Agunt præterea de iis Joan. Damascenus Hæresi 48. Nicetas in Thesauro Catholicæ fidei lib.4. p. 165. &c.

ἈΣΚΟΘΑΛΑΣΣΑ, *Mare vetus*, Hieronymo Germano.

ἈΣΚΟΚΗΛΗ, *Hernia.* Planudes in Vita Æsopi: πότερον, σέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὕτως εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν ᾔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη.

ἈΣΚΟΛΟΠΑΚΑΣ, *Gallinago*, Σκολόπαξ.

ἈΣΚΟΛΥΜΒΡΟΣ, Cardui species, apud Cretenses, quam Græci γλυκύῤῥιζον vocant, ut scribit Petr. Bellon. lib.1. observ. cap.18.

ἈΣΚΟΝΤΑΥΤΟΣ, *Inoffensus*, ἀνεπηρέαστος, ἀπρόσκοπτος.

ἈΣΚΟΤΖΑΜΠΟΥΡΝΑ. Vide in Τζαμπούρνα.

ἈΣΟΝΘ, *Plantago minor*, apud Interpolat. Dioscor. cap.340.

ἈΣΟΝΤΙΡΙ, Ægyptiis, Ἅλιμος, Interpol. Dioscor. cap. 121.

ἈΣΟΥΜΕΣ, Afris, *Herba Mercurialis*, apud Interpol. Dioscor. cap.770.

ἈΣΟΥΡΙΚ, Afris, *Eruca*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 358.

ἈΣΠΑΜΕ, *Eamus*, Πορευθῶμεν, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

Κράζει τὸν Ἀπολώνιον ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
Λέγει τον, Ἀσπάμε ὡς ἐδῶ, νὰ πάρωσαν ἀέρα.

Anonymus de Lupo & Vulpe.

Λέσιν ἂς δράμομε λοιπὸν, εἰς τὸ λιβάδι ἀσπάμε.

ἈΣΠΑΡΑΖ, *Gula*, *Guttur.* Georgius Sanginatius de Partibus corporis humani, MS.

Λαιμὸς ἐστι πρηγορεών, ἀσπάραζ λουκανία.

ἈΣΠΑΡΑΝΔΟΣ, *Lutea*, avis χλωρὶς Græcis, nostris *Verdier* dicta: apud Cretenses, ut scribit P.Bellon. lib.1. observ. cap.11.

ἈΣΠΑΣΜΟΣ, *Osculum pacis*, quo sese invicem in Ecclesia, inter sacræ Missæ Liturgiam, donabant fideles, de quo Joannes Chrysostomus lib. de compunct. cord. cap.3. Cyrillus Catech.5. ad Neophyt. & alij quos laudamus in Gloss. med. Lat. in V. *Osculum pacis*, ubi plura de hoc ritu. ὁ πᾶσι προσφωνούμενος Θεῷ καὶ πνευματικὸς ἀσπασμός. S. Maximo in Mystagogia, cap. 17. Vide Symeonem Thessalonic. de Templo, pag.226. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.10. c.10. extr. πλὴν οὐδὲν ἄλλο πεποιήκαμεν, εἰ μὴ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀσπασμοῦ οἱ μὲν Λατῖνοι ἠσπάσαντο ἀλλήλους καθὼς ἵσταντο, ἡμεῖς δὲ πάλιν ἠσπασάμεθα ἀλλήλους, ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ. Idem sect. 11. cap. 4. καὶ γενομένου τοῦ ἀσπασμοῦ, ἠσπάσαντο κἀκεῖνοι ἀλλήλους, καὶ οὕτως ἐτελέσθη ἡ λειτουργία. Alius præterea habetur Ἀσπασμὸς apud Græcos hodiernos, qui fit præsertim in Dominica Paschali, & in cæteris Dominicis, dum *laudes* canuntur, seu ἐν ὄρθρῳ. Hujus ritum describit Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij, ubi de *laudibus*, pag.9. καὶ ὁ ἱερεὺς χαλάσας τὸ φελώνιον, καὶ βαστάζων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἔμπροσθεν τοῦ στήθους, ἐξέρχεται, καὶ ἵσταται εἰς τὴν μέσην τοῦ ναοῦ, καὶ ὁ ἀναγνώστης, καὶ ὁ Εὐταξίας, ἵσταται δεξιόθεν αὐτοῦ, κατέχων μανουάλιον μετὰ λαμπάδος ἡμμένης, καὶ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ ἁγίου παρὰ τῶν ἀδελφῶν συνήθως. Mox addit: ἐν ἄλλῃ δὲ ἑορτῇ οὐ γίνεται ἀσπασμὸς, εἰ μὴ μόνον ἐν κυριακῇ. Adde pag. 53. Typicum S. Sabæ, cap. 45. in Dominica Paschali, & Pentecostarium, ubi pariter de laudibus: Εἶτα τὸ, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ τρίτου: καὶ ψάλλομεν τοῦτο πολλάκις, ἄχρι ἂν ἀσπάζωνται οἱ ἀδελφοὶ ἀλλήλους. ὁ δὲ ἀσπασμὸς γίνεται οὕτω. Λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ ἵσταται πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ἁγίου βήματος, ὁ δὲ καθηγούμενος ἐλθὼν καὶ ἀσπασάμενος τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ τὸν ἱερέα, λαμβάνει ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ εὐαγγέλιον, καὶ ἵσταται ἐκ δεξιῶν τοῦ ἱερέως. εἶτα οἱ ἀδελφοὶ ἅπαντες κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν ἀσπάζονται πρῶτον τὸ εὐαγγέλιον, εἶτα τὸν ἱερέα, καὶ τὸν καθηγούμενον, καὶ ἵστανται κἀκεῖνοι ἔνθα τύχωσιν, καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους. μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν, ἀναγινώσκεται ὁ κατηχητικὸς λόγος, &c. Pentecostarium: διὰ τὸ γίνεσθαι τὸν ἀσπασμὸν τοῦ εὐαγγελίου ἐν τῇ Κυριακῇ. Osculi istius Paschalis meminit præterea Pachymeres lib.7. c.15. extr. καὶ ἡ κυρία ἐπέστη τῆς ἑορτῆς, καθ' ἣν ἔδει καὶ συνδεῖσθαι τοὺς τῆς ἐκκλησίας Χριστιανοὺς γε ὄντας ἀγάπης φιλήμασι καὶ δὴ προσεκαλοῦντο μὲν ἀρχιερεῖς, προσεκαλοῦντο οἱ κληρικοὶ, καὶ τῇ ἐπὶ τῇ πρώτῃ καὶ κυρίᾳ δευτέρας συναχθέντας ἅμα φιλήμασιν ἁγίοις, ὡς ἡμέρα παρήνει, καὶ τὸ χρεὼν ἤπειγε τὴν πρὸς ἀλλήλους συνιστῶν ἀγάπην. Quò spectant pariter quæ habet Balsamon de Incens. pag. 473. ῥητέον ὅπως καὶ διότι παρὰ τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν μετὰ τὴν κατήχησιν θυμιάματα δίδονται, κατὰ τὴν Βαϊοφόρον σταυροὶ καὶ κηρία καὶ θυμιάματα, καὶ κατὰ τὸ ἅγιον Πάσχα ἀσπασμοὶ καὶ τρικέφαλα. Deinde rationem subdit: τάχα δὲ καὶ κατὰ πατέρα φιλόστοργον, νῦν πρώτως ἰδόντα παῖδας ἀμύμονας ἀπὸ μακρᾶς καὶ κινδυνώδους ἀποδημίας ἀβλαβεῖς ἐνδημήσαντας, ἐν φιλήματι ἁγίῳ περιχαρῶς καταστάζεται,

κ̀ ἀνοίξας τοὺς θησαυροὺς τῆς εὐλογίας αὐτοῦ, δεξιοῦται τούτους νομίσμασιν, ὀλίγοις μὲν, κατὰ τὸ φαινόμενον, πολλοῖς δὲ κατὰ τὸ νοούμενον. Vide Goarum ad Euchologium, pag. 496. Ex Symeone Thessalonicensi, & pag. 514. 535. 554. 579. & Itinerarium Moscoviticum Olearij lib. 2. pag. 100. Edit. 1659.

Ἀσπασμὸς præterea dicebatur, *osculum pedis, manus, & gena*, ad quod admittebantur ab Imperatore Proceres Palatini. Codinus de Offic. Palat. cap. 2. num. 80. de Præfecto Caniclei: καὶ οὔτε εἰς παράστασιν ἵσταθη ποτὲ, οὔτε εἰς ἀσπασμὸν παραγίνετο. Ritum pluribus describit, cap. 14. ubi de officio Festi Paschatis, num. 7. οἱ δ' ἄρχοντες πάντες εἰσερχόμενοι ἕκαστος μέχρι καὶ τοῦ ἐσχάτου ἀσπάζονται πρῶτον τὸν δεξιὸν πόδα τοῦ Βασιλέως, εἶτα τὴν δεξιὰν χεῖρα, καὶ μετ' αὐτὴν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ παρειάν. Adde num. 15. 21. cap. 17. num. 44.

ΑΣΠΑΣΤΙΚΟ'Ν, vox inducta à Tributorum exactoribus, quâ exactionum vexationes injustas velare solebant: quomodo *Salutaticum* vocabant Latini inferioris ætatis, de quâ egimus in Gloss. med. Lat. Justinianus in Nov. 30. cap. 3. μὴ δυναμένων αὐτῶν (ἀπαιτητῶν) πλάττειν ὀνόματα, καὶ ὑπὲρ τῶν ὀνομάτων τούτων ἐπάγειν ζημίας, Ἀσπαστικῶν τε ἕνεκεν ἢ τραπεζωτικῶν, ἢ ἑτέρας οἵας δήποτε προφάσεως, εἴτε εἰς συνήθειάν τινα δῆθεν ἀναφερομένης, εἴτε εἰς οἰανοῦν ὑπηρεσίαν.

ΑΣΠΑΣΤΙΚΟ'Σ οἶκος, *Salutatorium*, de quo egimus in Gloss. med. Lat. & in Constantinopoli Christiana lib. 3. num. 86. Theodoret. lib. 5. Hist. cap. 18. πρὸς δὲ τὸν ἀρχιερέα παραγενόμενος, ἐν δὲ τῷ ἀσπαστικῷ οἴκῳ οὗτος καθῆστο, ἐλιπάρει λυθῆναι τῶν δεσμῶν.

ΑΣΠΑΣΤΡΙ'Α, Ἀσπάτρευτος. Vide in Σπαστρεύειν.

ΑΣΠΙΔΙ'ΣΚΙΟΝ, *Clypeolus*, seu potiùs, *Iuba, crista cassidis*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. φάλος, περικεφαλαία μὴ ἔχουσα ἀσπιδίσκια, ἢ τειχώσεις. Glossæ Gr. Lat. Ἀσπιδίσκιον, *Clypeolum*, Ἀσπιδισκάριον, *Parma*.

ΑΣΠΙ'ΔΙΟΝ, *Alyssum*, apud Interpol. Dioscor. c. 511. *Atractilis*, cap. 513.

ΑΣΠΙ'ΘΟΣ, Ἀσπίθα, *Scintilla, Favilla*, Σπινθὴρ, αἰθάλη. Ducas Hist. cap. 30. ὁρμὴν οὖν ἀσπίθος, ἢ τοῦ σπινθῆρος πυρὸς, εἰ πλησιάζοιεν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀπάνω ἀπὸ τὰ ἁρμαλώσαις εὑγαίνεσιν ἀσπίθες.

Ἀσπιθοῦπουλα, *scintillula*. Ἀσπιθοβολᾶν, Scintillare, Σπινθυρίζειν.

Ἀσπίθιον, ἀψίνθιον exponitur apud Hesychium.

ΑΣΠΙ'ΝΟΣ. Anonymus in Descript. S. Sophiæ, pag. 258. τὸν δὲ ἄμβωνα μετὰ τῆς σωλέας ἐποίησε μετὰ σαρδονύχων, ἐνθέμενος καὶ πολυτίμους λίθους, σὺν κιόνων ὁλοχρύσων, καὶ κρύων, καὶ ἀσπίνων, καὶ σαπφείρων, &c. Vide conjecturas Lambecij.

Α'ΣΠΑΛΗΝΟΣ, *Hedera*, apud Interp. Diosc. c. 398.

ΑΣΠΟΛΙ'ΧΑΝΑ, *Caules*, Λάχανα, in Grammat. MS. Nicephori Romani. Sed legendum videtur ἀσπρολάχανα.

Α'ΣΠΡΟΣ, *Albus, Candidus*, λευκός. Concilium Constantinopolit. sub Mena act. 5. ἐνδυσάμενος γὰρ τὴν ὑδαμόθεν αὐτῷ κατὰ λόγον προσήκουσαν τῆς ἱερωσύνης στολὴν ἄσπρην. Chronicon Alexandrin. an. 12. Theodosij Jun. λεπτοχαράκτηρον, εὔελνα, ἀσπρότατην ὡσεὶ χιὼν, μεγαλόφθαλμον, &c. Idem an. 4. Justiniani: καὶ χλαμύδιν ἄσπρον ὁλοσηρικόν. Et an. 5. φορῶντα ἄσπρον χλαμύδιν. Constantinus de Adm. Imp. cap. 30. καὶ λέγονται ἄρτίως Βελοχρώβατοι, ἤγουν ἄσπροι Χρωβάτοι. Adde cap. 37. pag. 117. Ἄσπραι ἐκκλησίαι, *Alba Ecclesia*, locus ita appellatus apud Annam Comnenam, lib. 5. pag. 187. Ἄσπρος παιδὸς, *albus pannus*, apud Nicetam in Andronico, lib. 2. παπάβερ ἄσπρον, apud Nicolaum Myrepsum de Antidot. num. 21. πεινὸ ἄσπρον καὶ κόκκινον, apud eundem. ἐλαῖος ἄσπρος, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij, cap. 50. Vide præterea pag. 211. 216. 218. Scholion ad Ciram Timæi Locri in Regio Cod. MS. σταγὼν ἐστιν ὁ λεγόμενος ὀρείχαλκος, ἤτοι τὸ ἄσπρον χάλκωμα. Historia Bertrandi Romani MS.

Ἄσπρος ἦτον τὸ στῆθος τοῦ μαρμάρου ὥσπερ κρίνον.

Ε'ξάσπρος, idem quod Ἄσπρος. S. Proclus orat. 9. οὐκ οἶδεν ἅρματα χρυσοκόλλητα, οὐχ ἡμιόνους ἐξάσπρους, οὐ τὴν λοιπὴν φαντασίαν ἣν εἰώθασιν οἱ πρόσκαιροι Βασιλεῖς ἐν ταῖς προόδοις ἐπιδείκνυσθαι. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ, pag. 877. πολλοὶ ὅτι μάλιστα καὶ τῶν ἐξόχων, μεθ' ὧν καὶ ἱεράρχαι, καὶ ἱερεῖς, ἐπιφερόμενος ἕκαστος τὰ τῆς μακαρίας ἐκείνης κηδείας καὶ ταφῆς ἁρμόδια, οἱ μὲν κηροὺς ἐξάσπρους καὶ πολυτίμους, &c.

Ἀσπρίζειν, *dealbare, candidare*, λευκαίνειν, κονιᾷν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. διότι φοβοῦμαι μήπως ἐκεῖνα ὅπου ἐγὼ ἀσπρίζω, ἐσὺ τὰ μαυρίζεις. Anonymus lib. 3. de Nuptiis Thesei:

Μὲ χέρια της τὰ ἔμορφα π' ἀσπρίζαν ὡς τὰ χιόνι.

Alibi:

Αὐγίτζα τὴν ἀνατολὴν ἀρχινίζει νὰ σπρίζῃ.

Joannes Glicas de Vanitate vitæ:

Ἡ τρίχες μας ἀσπρίζασιν, τὸ δέρμα μας ζαρώνει.

ΑΣΠΡΑ'ΔΑ, *Albedo, Candor*, λευκασμὸς, λευκότης, τὸ λευκόν. Glossæ Græcobarbaræ: ἀλφὸς, λευκή τις ἐν τῷ σώματι. ἀσπράδα, ἢ ἄσπρισμα, ἢ ἐκλάμπρυσμα, κάποιον εἰς τὸ σῶμα.

Ἀσπράδι, *Albugo*, λεύκωμα, τὸ λευκὸν τῶν ὀφθαλμῶν, λογάς. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. ἐὰν ἔχῃ ὀφθαλμὸς ἀσπράδιν.

Ἀσπρότης, *Candor*. Zacharias Pap. lib. 3. dialog. cap. 37. αἰφνης οὖν ἄρτον θαυμαστοῦ μεγέθους, καὶ ἀσυνήθους ἀσπρότητος αὐτόθι εὗρεν. Ubi Gregorius M. *insoliti candoris*. Ἀσπροσύνη, eâdem notione.

Ἀσπροδόντας, *Qui habet candidos dentes*, Ἀργιόδων, in Glossis Græcobarb.

Ἀσπρόκαστρον, dicta Urbs Græcis, quæ Henetis *Beligrad*, inquit Leunclavius in Onomast. Turc.

Ἀσπροκόκκινος, *partim albus, partim coccineus*. Vel *Coccineus subalbidus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Ἀλλάσαν ἀσπροκόκκινα, ἄλλα σιλοχρία ὡραῖα.

Lib. 4.

Αλήθεια ἐθαύμαζέ τον πῶς ἐν ἀλοχρισμένος,
Κιως ἦτον ἀσπροκόκκινος πῶς ἦτον μαυρισμένος.

Utitur Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. c. 4. num. 61.

Ἀσπροκῶλος, Avis quam *Pivoine* Galli vocant, quòd album culum habeat. Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 11.

Ἀσπρομολόχη, ἀλθαία, in Glossis Botanicis Colberteis MSS. *Alba malua, Althæa*.

Ἀσπρόχρους, *Albicolor*. Achmes in introduct. in Astrologiam: Ἀσπρόχρους μέση θερμῆς καὶ ὑγρᾶς κράσεως ποιητική.

Ἀσπροφορεῖν, *Vestes candidas deferre*. Chronicon Alexandrinum an. 8. Phocæ: καὶ τὴν εἰκόνα Φωκᾶ, ἣν τινα εἰσῆγον ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ κηροψίας οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων. Χρυσάσπρος, *partim aureus, seu auratus, partim albus*. Apud Codinum de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 4. n. 18. ex Cod. Reg. ubi edit. χρυσόλευκος præfert.

Ἄσπρος, Ἄσπρον, *Moneta minutior*, Gallis *un blanc*. Portius: Ἄσπρον, *Pecunia*, κέρμα, ἀργύρειον, νόμισμα. Glossæ Græc. Lat. δηνάριον λευκὸν, *Asprum*. Astrampsychus in Cælo Pythagorico: δηλοῖ δὲ καὶ περὶ ἄσπρων, ὅτι ταῦτα ἐν κιβωτῷ, ἢ βαλαντίῳ, ἢ σάκκῳ.

Sguropulus

Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.2.cap.18. εἰ δὲ καὶ ἐξόδων δεηθῇ, δύναται ἐπέκεινα τῶν ρ. χιλιάδων συνάξαι ἄσπρους. Adde sect.3. cap.20. sect. 10. cap. 5. Ducas Hist. cap.22. ἐποίησεν οὖν κατ' ἔτος λαμβάνειν ὁ Βασιλεὺς ἐκ τῶν θησαυρῶν καὶ τῶν εἰσδημάτων τοῦ Μεχεμέτ τριακοσίων χιλιάδων ἄσπρων ἀριθμόν. Ita cap.34. p.132. Cyrillus Patr. Constantinop. contra Judæos: ἔςειλε γράμματα καὶ ὁρισμοὺς, καὶ μαζὶ καὶ ἄσπρα. Historia Politica: δέδωκεν αὐτοῖς καὶ ῥογαν ἐξόχως ἀνὰ ἑκατὸν ἄσπρα τὴν καθεκάστην ἡμέραν. Malaxus in Hist. Patr. ἦτον δὲ ἡ ταμὴ ὅλη τούτων τῶν πραγμάτων τῆς ἐκκλησίας ἄσπρα χιλιάδες ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 18. ait *Aspros* hodiernos esse monetam minorem, cum quibus Collybistæ sive Nummularij monetam majorem tam argenteam quàm auream commutare solent: *Aspros* verò dici subintelligendo *nummulos*: *Aspra* enim Græcos dicere. Ea verò duplicia esse, majora ac minora, Minora vulgò in usu esse: Majora vocari peculiari vocabulo *Siderocapsia*, à Siderocapsa oppido, quod è regione Thassi situm est, prope Montem sanctum, seu Athos, ubi loci tam auri quàm argenti fodinæ sunt, eáque signantur. Hæc verò recipere tantùm Sultanum Turcorum, & suis thesauris inferre. Eadem erogat in militum ministrorúmque suorum stipendia. Minora planè non admittere, quidquid tandem ei solvendum sit. Vide ejusdem Onomasticon ad Hist. Turc. in V. *Ax*, & Crusium in Turcogr. p. 287.

ΑΣΣΑΡΙΟΝ, *As*, in Gloss. Græc. Lat. Glossæ aliæ: *Assem*, ἀσσάριον, ὀβολόν. Rursum: *Assarium*, ἀσσάριον, νουμμίον. Eudemus MS. Ἀσσάρια, πεντανούμιον, ἡ λεπτὰ ἕξ. Suidas in Etymologico: Ἀσσάριον τοῦ χαλκοῦ φόλλεως τέταρτον, Ἀσσάριον ἀργυροῦ λεπτοὺς ἑπτά. Vide eundem in Lexico. Auctor incertus de Ponderibus Hebraïcis: Δηνάριον ἔχει ἑξήκοντα ἀσσάρια, ἃ καὶ λεπτὰ λέγεται. S. Maximus: Λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤγουν τὰ νούμια, ἑξήκοντα δὲ ἀσσαρίων ὑπῆρχεν τότε τὸ δηνάριον, ἑκατὸν δὲ δηναρίων ὁ ἄργυρος. Alius scriptor: Ἀσσαρ δὲ Ἑβραϊςὶ πλατιασμένον καλεῖται. Heronis excerpta, de Talento Alexandrino: Τάλαντον τοῦτο ρκέ. λιτρῶν ὑπάρχει, καλεῖται δὲ λεπτότητος ἐν τῷ νομίσματι ὡς λεπτὸν κοπείσας εἰς ς. διαιρεῖται, ἃς καλεῖται ἀσσάρια, ὃ ἑρμηνεύεται ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ, πλατιόμενον ξ. δὲ ἀσσαρίων ὑπῆρχε τὸ δηνάριον· ἑκατὸν δὲ δηναρίων ὁ ἄργυρος, δηνάρια δὲ ἦσαν ἐκεῖνα δύο τὰ ὑπὸ τῆς χήρας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον βεβλημένα, ἃ καὶ δύο λεπτὰ ἐκαλεῖτο· τὰ γὰρ ἀσσάρια λεπτεπίλεπτα ἦσαν. Rursum: ἕκαστον δὲ δηνάριον ἀσσαρίων ἐστιν ἑξήκοντα. Codex Reg. sign.5. περὶ μετρικῶν ὀνομάτων. Λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤγουν τὰ νούμια, ξ. ἀσσαρίων ὑπῆρχε τὸ δηνάριον· ἑκατὸν δὲ δηνάρια, τὸ ἀργύριον. Matthæus Evang. cap. 10. οὐχὶ δύο ςρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; Chronicon Alexandrin. pag. 276. Νουμμᾶς Πομπήλιος κογιάριον ἔδωκεν ἐν Ῥώμη ἀσσάρια ξύλινα καὶ ὀςράκινα. Cedrenus, pag. 148. de eodem Numa: καὶ ἀσσάρια δὲ ἀπὸ ἀσήμου τε χαλκοῦ πεποιημένα πρῶτος Ῥωμαίοις ἐχαρίσατο. Ἡμιασσάριον, ἥμισυ, *Semis*, in Gloss. Lat. Græc. *Sesquas*, ἓν ἥμισυ ἀσσάριον, χαλκοῖ ἕξ. Τετρασσάριον, *Nummus quatuor assium*. Cleopatra de Ponderibus: καλεῖται δὲ οὐγκία τετρασσάριον Ἰταλικόν. Arrianus in Epictetum, lib.4. cap.5. τίνα ἔχει χαρακτῆρα τοῦτο τὸ τετρασσάριον.

Ἀσσάριον, instrumentum quadratum ex duobus laterculis æneis compactum, & Κλειδίον appellatum, quod instar haberet claustri ferrei, à Romanis appellatum scribit Hero Alexandrinus, lib.2. πνευματικῶν, MS. ubi de Siphonibus ignem ejaculantibus: ἐχέτωσαν ἀσσάρια προκείμενα, οἷα εἴρηται, ἐν τῷ ἐπάνω τὰ πρ, ὥστε εἰς τὸ ἐκτὸς τοῦ πυξιδίου ἀνοίγεσθαι μέρος.

ΑΣΤΑΠΙΣ, *Uva passa*, pro ἀςαφίς. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Καὶ ἀςαπίδας ὀλίγας, καὶ τὸ διακυτρίον.

Ἀςέριον, apud Myrepsum sect.21. cap.2. ubi mentio fit *asterij in mari inventi*, vox ignota Fuchsio. *Asterion*, *Artemisiam* interpretatur Matthæus Silvaticus. Apud Interpolatorem Dioscorid. cap. 495. *Spondylium*: cap. verò 572. *Cannabis sativa* exponitur. Meminit Pausanias in Corinthiacis herbæ sic appellatæ.

ΑΣΤΕΡΙΣΚΟΣ, *Aster Atticus*, *inguinalis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 702. & Apuleium, cap. 60. Vide Ἀςήρ.

ΑΣΤΕΡΟΠΗ, *Ægyptiis*, πράσιον, *Marrubium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.525.

ΑΣΤΗ, *Hasta*. Theophanes an.7. Rhinotmeti: τὸ τῆς εἰρήνης ἔγγραφον λόγον λύσαντες, καὶ ἐπὶ ὑψηλῆς ἄςας ἀντὶ φλαμούλου προάγειν κρεμάσαντες, κατὰ τῶν Ῥωμαίων ὥρμησαν. Zacharias Pap. lib. 1. Dial. cap. 2. ἤρξαντο οὖν ἕκαςος τὸν ἑαυτοῦ ἵππον τῇ τῆς ῥομφαίας ἄςῃ τύπτειν, καὶ πτερνιςῆρας πλήττειν. Ubi Gregorius M. *ibique Equos suos cœperunt singuli hastis tundere*, *& calcaribus cruentare*.

Ἀςίλιον, eâdem notione. Leonis Tactica, cap.14. ἵνα ἕως ψιθυρισμοῦ ἐὰν ἀκούσωσι παρά τινος τῶν μετ' αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀςιλίων τῶν κονταρίων νύσσωσιν αὐτούς. Similia habet Mauricius lib. 12. cap.17.

ΑΣΤΗΛΑΙ, *Astella*, sive *Astilla*. Hesychius: φέρμια, ἅς ἔνιοι ἀςήλας, τὰς ἐκ σχοίνων πλεκομένας. Anonymus de Bellis Peloponnesiacis:

> Ὅτι ὡς τὸ Ἀράκλοβον ἔνει καλὰς γιςέρνας,
> Καὶ ἀςίλι νὰ τὸ δώσουσιν ἐκ τὸ νερὸν ἐκεῖνο.

Vide Gloss. med. Lat. in *Astilla*.

ΑΣΤΗΡ, vel Ἀςερίσκος, dicitur *brevis arcus duplex in crucis formam dispositus*, quo utitur Ecclesia Græcanica in Sacrosanctæ Missæ sacrificio. Nam ne vela hostiam tangant, cæteráque μερίδας seu particulas quæ in sacro disco seriatim, vel certo ordine disponuntur, perturbet, adinvenit Chrysostomus duos breves arcus, qui hostiis superpositi, eas ab omni contactûs periculo protegerent, qui quidem arcûs extremitatibus suis fulti, stellæ in Christi natalitiis emicantis nomen obtinuerunt. Unde & in iis componendis, Sacerdos ait, καὶ ἐλθὼν ὁ ἀςήρ. Liturgia Chrysostomi: καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιάσας τὸν ἀςερίσκον, τίθησιν αὐτὸν ἐπάνω τοῦ ἄρτου, καὶ λέγει, Καὶ ἐλθὼν ὁ ἀςὴρ ἔςη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον κείμενον, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν. Rursum: ὁ διάκονος δὲ λαμβάνει τὸν ἀςερίσκον, καὶ ποιεῖ ςαυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ἁγίου δίσκου, &c. Infrà: ὁμοίως τε ἐπὶ τὸν ἅγιον δίσκον τίθησι τὸν ἀςῆρα, καὶ τὰ καλύμματα. p.191. θυμιᾷ τὸν ἀςερίσκον καὶ τὰ καλύμματα. Euchologium, p.832. τίθησιν ἐν δίσκῳ ἁγίῳ, καὶ τὸν ἀςερίσκον ἐπιθείς, τῷ τοῦ δίσκου σκεπάζει καλύμματι. Demetrius Gemistus de Ordinatione Presbyteri, MS. αἴρει ὁ Δευτερεύων τῶν Διακόνων τὸν ἀςερίσκον ἀπὸ τοῦ ἁγίου δίσκου, καὶ σφραγίσας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἠλίτου, &c. Nicolaus Cabasilas in exposit. Missæ, cap. 11. τὸν γὰρ λεγόμενον ἀςερίσκον ἐπιθεὶς αὐτῷ (τῷ δώρῳ) Καὶ ἰδοὺ, φησὶν, ὁ ἀςὴρ ἐλθὼν ἔςη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. In Concilio Florentino quæsiére Latini à Græcis, cur dicerent in sacra Liturgia, Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀςὴρ ἦλθε, καὶ ἔςη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον, pag. 524. edit. Labbei. Asterici porrò formam exhibuit Goarus ad Euchologium, pag. 117.

ΑΣΤΗΡΤΙΦΗ, *Chamæmelon*, Afris: Ἀνθεμις, apud Interpol. Dioscorid. cap.560.

ΑΣΤΗΡ ΧΙΛΛΟΣ, Afris, *Millefolium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 615.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΣΤΗΦΙ, *Pectus*, in Turco Græcia Crusij, pag.188. pro ἀςῆθι: nam Græci hodierni, præsertim Cyprij, θ, ut φ, efferunt.

ΑΣΤΙΑΙΟΝ. Vide in Ἄςη.

ΑΣΤΙΜΙΑΣΤΟΣ, *Inæstimatus*, *Inhonoratus*. Glossæ Græcobarb. Ἄτιμον, Ἀτίμητον, Ἀςιμίαςον. Rursum: Ἀπότιμον, Ἀτιμίαςον.

ΑΣΤΡΑΔΑΡΑΝΣΑΛΑΝΗΣ, Dignitas apud Persas, de qua Procopius lib. 1. de Bello Persico, cap. 11.

ΑΣΤΡΑΓΑΛΙΝΟΣ, Avis species. Anonymus MS. Colberteus de Avibus: ζῶον, ςρυθίον ἐςὶ τῦ Διὸς Θεῦ, ἔχον ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτῦ πτερὰ ἐρυθρὰ, καὶ χρυσοειδεῖ ἐν τοῖς πτέρυξι, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ὅλον πεποικιλμένον χροιαῖς· τῦτό τινες καλῦσι Ἀςραγάλινον. Symeon Magister de Avibus, MS. Ζῶα, ζῶον καὶ πτηνὸν μικρὸν πᾶσι γνωςὸν, ὃ καὶ παρ' ἐνίοις Ἀςραγαλῖνος καλεῖται, παρ' ἄλλοις Τραγῳδῖνος.

ΑΣΤΡΑΠΗ, pro Ἀςράβη, *Astraba*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Joannes Tzetzes chil. 9. cap. 290.

> Ἀςράβη ξύλον ὄρθιον, τοῖς δίφροις τῶν ἁρμάτων,
> Εἰς ὃ ἐπικεκύφασιν οἱ ἡνίοχοι ἐλῶντες.
> Ἀςράβη κλῆσιν δὲ διείληχε τοῖς παλαιοῖς ἀνδράσιν,
> Ὡς ἀςραβῆ καὶ ὄρθρον τὸν δίφρον τε τηρῦσα,
> Καὶ τὸν ἡνίοχον αὐτὸν τὸ μὴ παρολισθαίνειν,
> Ὅπερ οἱ βαρβαρώτεροι καὶ ἀςραπὴν καλῦσι.

Vide Helladium apud Photium, pag.1589.

ΑΣΤΡΑΤΕΥΤΟΣ. Vide in Στράτα.

ΑΣΤΡΑΦΤΕΙΝ, pro ἀςράπτειν, *Radiare*, *Coruscare*, ἀςερίζειν, ἐκλάμπειν, διαυγάζειν, &c. in Corona pretiosa & apud Portium.

ΑΣΤΡΙΔΙ, *Ostrea*, *ostreum*, *concha*, ὄςρεον, ὄςρειον, κόγχη. Portius, Corona pretiosa.

ΑΣΤΡΙΜΟΥΝΙΜ, Afris, *Solanum hortense*, apud Interpol. Dioscor. cap.653.

ΑΣΤΡΙΟΝ, *Sanguinaria*, Κορωνόπυς, apud Interpolat. Dioscorid. cap.346.

ΑΣΤΡΙΟΨΙΑΚΗ. Codex MS. Reg. 618. fol. 282. τὸ χαλκὸν λευκαίνει ἡ ἀςριοψιακὴ, καὶ ἀφροςλώσατε ὁ ζωμός.

ΑΣΤΡΟΓΟΗΤΕΙΑ, *Astrologia* quam *judiciariam* vocant, apud S. Cyrillum in Homil. Pasch.14. φιλοψευδὴς καὶ ἀργυροκάπηλος ἀςρογοητεία.

ΑΣΤΡΟΘΕΤΗΜΑ, *Sidus*. Glossæ Græcobarb. Ἄρκτος, τὸ ζῶον καὶ τὸ ἀεικίνητον ἀςροθέτημα. Scholiastes Homeri Iliad.4. Ἀςὴρ δὲ ἄςρυ διαφέρει, ὅτι ὁ μὲν ἀςὴρ ἕν τι ἐςι, τὸ δὲ ἄςρον ἐκ πολλῶν συνέςηκεν ἀςέρων, ζώδιον ὂν, ὃ καὶ ἀςροθέτημα καλεῖται.

ΑΣΤΡΟΠΕΛΕΚΗ, in Corona pretiosa, & apud Portium, *Fulmen*, seu κεραυνὸν & πρηςῆρα sonat: quod dum cadit, securis speciem quandam ferè semper efficiat. Hieronymo Germano dicitur *saetta del tuono*. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 41. in Lemmate: διὰ τὰ φυλάξῃς οἶνον ἀπὸ βροντῆς καὶ ἀςροπελέκυ. At apud Annam Comnenam lib.3. Alexiad. pag. 94. aliud prorsus significat: τῇ μέντοι εὐφημείᾳ συ νῦν ἀπεςάλησαν δεξιωμάτων ἕνεκεν – καυκίον Σαρδόνυχιον, καὶ ἐμπότης κρύσταλ, ἀςροπελέκιω δεδεμένον μετὰ χρυσαφίυ, καὶ ὀποβάλσαμον. Ubi Interpres vertit, *astriformem securiculam aureâ connexam fibulâ*. Hoeschelius εἶδος περιςεραῖς esse putat, seu περιαυχένιον κόσμον, uti loquitur Philo: sed hæc nodum non solvunt.

Ἀςροπελεκεῖν, *Fulgurire*, *Fulgurare*, *Fulminare*, Ἀςράπτειν, κεραυνοβολεῖν. Ἀςροπελεκημένος, *Sideratus*, *fulminatus*, Ἀςρόβλητος, κεραυνωθεὶς, ἀςρόπληξ, &c. Ita Portius. Vide Στραβοπελέκη.

ΑΣΤΡΟΤΟΞΙΑ, Ἀςρολογία. Ita *ejaculationes astrorum* appellant Mathematici, quas Græci βολὰς dicunt: de quibus Ovidius in Metamorph.

> *Ut interdum de cælo stella sereno,*
> *Quæ si non cecidit, potuit cecidisse videri.*

Theophanes an. 23. Copronymi: τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ἀςέρες ἐκ τῦ ὐρανῦ πίπτοντες ὤφθησαν. Saracenica Sylburgij, pag.49. ἴδετε γὰρ, φησὶ, τὰς ἀςεροτοξίας, ὁπηνίκα ἀναβαίνει ὁ Σατανᾶς, &c. Infra: ὡς ἀςτρολοξίαι γὰρ ταῦτα, καθὼς αὐτός φησι, κατὰ τὸ δαίμονος ἐκπεμπόμενα, ἀλλ' ἀποπινθηρίσεις τῶν ἀςέρων ἑκάςτῳ γὰρ ἀςὴρ πῦρ ἐςὶ, καὶ κατὰ τὴν τῦ πυρὸς φύσιν ἐκπυρώσεις ἐκπέμπει.

ΑΣΤΡΟΦΕΓΓΙΑ, *Serenitas*, *serenum*, præsertim noctu, γαλήνη, εὐδία, αἰθρία.

ΑΣΤΚΩΝΕΙΝ. Vide in Σικώνειν.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΙ, *Ædiles*, in Basilicis.

ΑΣΤΗ. Mauricius lib.12. Strateg.cap.1.pag.303. de calceis Gotthorum: τὰ ὑποδήματα αὐτῶν Γτοθικὰ, κασυτὰ, δίχα ῥοθωνίων, ἁπλῶς ἐρραμμένα, ὑπὸ δύων ἀςύων, καὶ μὴ πλέον. Ubi Interpres, ex Rutgersio, *cum duabus ansulis* vertit, uti appellantur à Valerio Max. lib. 8. cap. 13. & Sidonio lib.8. Epist.11. Latini veteres *Asa*, hâc notione dicebant, ut hodie *Asir*, Hispani.

ΑΣΤΑΗΒΑΡΩΤΩΣ, *Effrenus*, *Effrenatus*, Ἀκάθεκτος, Ἀχαλίνωτος, Δυσήνιος. Vide Σαλιβάρι.

ΑΣΥΝΙΒΑΣΤΟΣ, *Discors*, Ἐριςικός.

ΑΣΥΝΤΡΟΦΟΣ, *Rubus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 619.

ΑΣΦΑΛΑΞ, pro ἀσπάλαξ, *Talpa*. Alexander Trallianus, lib. 11. εἶτα ἐπίβαλε ἀσφάλακος τῦ ζώυ, ὃ τινες παλαμίδα καλῦσι.

ΑΣΦΑΛΕΣ ποιεῖν, *Satisdare*. Ἀσφάλεια, *Cautio*, *Stipulatio*, *Repromissio*. *Securitas*, in Basilic. Glossæ Gr. Lat. Ἀσφάλεια, *Cautio*. Ἀσφαλίζομαι, *Caveo*. Glossæ Lat.Gr. *Cautiones*, Ἀσφάλειαι.

Ἀσφαλίσματα, instrumenta, Δικαιώματα, in Gloss. Lat. Gr. *Securitates*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat.

ΑΣΦΑΛΟΣ, Ἀσφαλὴς, *Securus*, Ἀκίνδυνος. Ἀσφαλῶς, *nimirum*, *profectò*, δήπυ, πάνυγε, δῆτα.

ΑΣΦΑΛΤΟΝ, *Polygonum*, apud Interpol. Dioscor. c.586.

Ἀσφάλτιον, apud Apul. cap.18.

ΑΣΦΕΝΔΑΜΝΟΣ, *Acer*, arbor, Σφένδαμνος. Vide Bellonium lib. 1. observat. cap. 17.

ΑΣΦΗ, Ἄλιμος, Interpol. Dioscorid. cap.121.

ΑΣΦΟΔΡΙΟΝ. Stephani Magnetis Empirica MSS. Χείμεθλα θεραπεύει, καὶ ῥαγάδας ποδῶν ἰᾶται ἀσφοδρίυ ῥίζα σὺν ὄξει ἑψηθεῖσα, &c. infra ἀσφοδρίυ ῥίζης ὁ χυλός.

ΑΣΦΟΣ, Ægyptiis, *Marrubium nigrum*, apud Interpolat. Dioscorid.

ΑΣΦΩ, Osthani, *Cyclaminus*, apud Interpol. Dioscorid. cap.382.

ΑΣΧΗΜΙΖΕΙΝ δυλείαν, In Nomocanone Coteleriano, n. 441. & 476. ubi de artificibus: εἰ δὲ τὴν δυλείαν ἀσχημίσας, καὶ τὸ περίςσευμα κρατήσας, ζημιύσθω τὴν τιμὴν, ἀπαιτείσθω καὶ τὴν κλεψίαν, &c. Cùm scilicet artifex quod superest rei sibi datæ ad operandum, non reddit domino, tunc enim *artem* suam deformat ac deturpat.

ΑΣΧΥΜΟΣΥΝΗ, Ἀσχυμάδα, *Dehonestamentum*, Ἀσχημόσυνη, Αἰσχύνη.

ΑΣΩ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Aleatoribus:

> Ἑπτὰ θέλε, καὶ γὼ ἕνδεκα, κ' ἤλθασιν τέρνες καὶ ἄσω,
> Τὰ ζαειά μυ λέγαν κακὸν καὶ ἀνάκειό με να χάσω.
> Ἀπὸ δεκάξη τὸ κρατῆ στὴν ὦκα πανδαλάσω,
> Ἔχασα τὰ δίκαιειά μυ, καὶ πάλιν ἀς γελάσω.

Voces aleatorum, Ἄσω, est quod *as*, dicimus: τέρνες, vox Gallica: ὦκα, nescio an ludus aleatorius nuper in usum apud nos revocatus, quem *Oca* vocant.

ΑΣΩΤΟΥ,

ΑΣΩ'ΤΟΥ Κυριακὴ, *Dominica Septuagesimæ*, sic dicta quòd in ea, Parabola de Filio prodig. in Evangelio ex S. Luca legatur: illa scilicet quæ septimanam τ̃ ἀποκρέω antecedit. Vide Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. n.10.

ΑΤΑ'Α, in Glossis Saracenicis MSS. τὰ ἀποκρυστικὰ καὶ ξηραντικὰ εἴδη.

ΑΤΑΔΗ'Μ, ῥάμνος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Rhamnus*, seu *spina alba*. Ita etiam Interpolator Dioscor. cap.120.

ΑΤΕΓΕΙ'ΑΙ, *Militum diversoria absque tecto*, quibus opponuntur *Tendæ*, seu *Papiliones* & Tabernacula. Leo in Tactic.cap.5. n.9. φροντίσεις καὶ ἑτοιμάσεις καὶ τὰς λεγομένας τένδας, καὶ ἀτεγείας, μετὰ τ̃ αὐτῶν ἐξοπλίσεως, αἵτινες καὶ βροχὰς καὶ καύματα ἀπαλλήσουσιν, Constantinus in Tactic.p.12. ἑτοίμαζον δὲ καὶ τένδας, καὶ ἀτεγίας, ἤγουν ἀσκεπῆς, καὶ διὰ βροχὰς, καὶ καύματα. Vide Gloss. med. Lat. in *Attegia*.

ΑΤΕ'ΡΑ ἢ ἐσὲ σειμβρ τὴ ρωζα, in Glossis Græcobarb. Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Semen Rosæ*.

ΑΤΕΡΓΙΑΣΤΟ'Ν. Vide in Τεργιάζειν.

ΑΤΕΥ'ΚΡΙΟΝ, pro Τεύκειον, *Teucria*, Plinio lib.25. Neophytus Monachus: Σκολοπένδριον, οἱ δὲ ἄσπλωνον, οἱ δὲ σπλώνιον, οἱ δὲ πτέρυγα, οἱ δὲ ἀτεύκειον.

Α'ΤΖΑ'ΛΙΝ, *Chalybs, as*, χάλυψ, χαλκὸς, Portio. Glossæ Græcobarb. ἀδάμας, γένος σιδέρου, ἀτζαλίν. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 223. ἔπιεσεν μὲ γινέκα, οὐ ἔπιεν κρασὶ, οὐ ἔφαγεν κανένα ἀτζαλιν φαγιτ' ἀπ' ἐκῖνα ἀπέτο ἐδιαρέντεψεν, &c. Infrà: ἀπὸ τίποτε νὰ φάγι οὐ νὰ πίν, οὐ νὰ μίδε πέσι μὲ γινέκα, να ἐκῖνος ἐτζαλόφαγεν, καὶ ἐτζαλόπιεν, &c. in vase ex Chalybe edit aut bibit.

Ἀτζαλιὰ, *Recrementum, pædor, illuvies, spurcitia*, ἀπόνιμμα, περίψημα, ἀκαθαρσία, ῥυπαρία.

Ἀτζαλεύειν, & Ἀτζαλώνειν, *Fœdare, conspurcare*, μιαίνειν, καταισχύνειν.

Ἀτζαλὸς, *turpis, indecorus*, αἰσχρὸς, ῥυπαρὸς.

Ἄτζαλα, *indecorè, petulanter*, ἀσελγῶς, ἀπρεπῶς. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Τὰ ῥοῦχα τοῦ ἐν ἄτζαλα καὶ γέμουσιν τὴν ψήραν.

Ἀτζαλουτζικὸς, *subobscœnus*, ὑπαισχρός.

Ἀτζαλοπερπατεῖν, *indecorè incedere*. Prochoprodromus contra Hegumenum:

Ὥσπερ αὐτὸς ὀλιγαρὰς ἀτζαλοπερπατεῖς.

ΑΤΖΑΜΙ'ΔΕΣ, iidem qui Ἀζαπίδες, de quibus suprà. Manuel Malaxus in Chron.MS. pag.842. ἔλαβε δὲ Ἀτζαμίδες αἰχμαλωσίαν ὁ Ἀφέντης πολλὴν ἀπὸ τ̃ τόπων τῶν, καὶ καλοὺς ἤφερεν εἰς τὴν πόλιν.

ΑΤΖΑΡΟΥ'ΤΟ. Vide in Ἀντζαροῦτ.

Α'ΤΖΙΚΑ', Glossæ Græcobarb. Ἄτζα, προσφώνησις, ἤγουν ἀτζικὰ, ἢ ἀτζικά.

ΑΤΖΙΚΝΙ'ΔΑ, Τζουκνίδα, *Urtica*, ἀκαλήφη, κνίδη. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 165. ἔπαρε σπόρον ἀπὸ, καὶ κορφὰς ἀτζικνίδας, καὶ ἀγριοβαρσάμου. Adde cap.174. 175. 189. 190.

ΑΤΖΙ'ΟΝ, *Tibia, crus*, Lexicon MS. Cyrilli: χωλὴν τὸ ἀτζίον. Vide Ἄντζα.

ΑΤΖΙΤΩ'. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. οξιρεὼ ἢ ἐσὴ ἀτζίτω.

Α'ΤΖΜΩΡΟΣ. apud Symeon. Logoth. in Porphyrog. n.14. occurrit nescio quis, ὁ λεγόμενος Ἄτζμωρος.

ΑΤΖΟΜΠΑ'ΤΟΙ, recensentur inter pisces aspratiles ab Agapio in Geoponico, cap.139.

ΑΤΖΥΠΑ'ΔΕΣ. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyr. num. 3. ὁ δὲ Διογένης καὶ Στρατηγὸς λογχευθεὶς παρὰ δύο Ἀτζυπάδων τ̃ Μαλαλείνου, κακὸν θάνατον ἔδωκεν. & n.4. τὸ δὲ τζυκανιστήριον ἦν πεπληρωμένον πυρὸς, συνεδαβελίζετο δὲ ὑπὸ Ἀτζυπάδων πολλῶν. Qui fuerint ij *Atzypades*, vix intelligeremus, nisi lucem daret Zonaras in Nicephoro Phoca, sub fin. καὶ ὁ μελάγχρους Θεόδωρος, ὃν διὰ τὸ τ̃ εἴδους μελάντερον ἐκάλουν Ἀτζυποθεόδωρον. Hujus meminit etiam Scylitzes, pag.662. à quo Ἀτζηποθεόδωρος nuncupatur, ubi tamen Interpres videtur legisse ut Zonaras habet, cum υ. Ex his igitur videtur posse colligi *Atzypades* fuisse famulos ex Mauritania vel Æthiopia, & ex iis quos vulgò *Nigros* appellamus.

Α'ΤΙΑ'. Glossæ Græcobarb. Ἥρα ἡ θεὰ, ἰτέα, ἀτιά.

Α'ΤΙΕΙΡΚΟ'Ν, *Plantago* minor Afris, apud Interpol. Dioscor. cap.340.

Α'ΤΙΕΡΒΕ'ΡΖΙΑ, Afris, *Marrubium*, πράσιον, apud Interpolat. Dioscor. cap.525.

Α'ΤΙ'ΜΗΤΟΣ, *Honorandus*, πολλῆς τιμῆς ἄξιος. Eustathius in Homer. pag.781. σημείωσαι δὲ ὅτι τε ἡμῖν ἐναντίως Ὅμηρος λέγει Ἀτίμητος· οὐ γὰρ τ̃ πολλῆς τιμῆς ἄξιον, κατὰ τοὺς ὕστερον, οὕτω καὶ αὐτὸς νοεῖ Ἀτίμητον, ἀλλὰ τ̃ ἀτιμίας. Vide Ἀπειρόκαλος.

ΑΤΙΜΟΠΟΙΟ'Σ ἀγωγὴ, *Actio famosa*, in Basilicis.

Α'ΤΙΡΟΣΙ'ΤΤΗ, Afris, *Sanguinaria*, Κορωνόπους, apud Interpolat. Dioscor. cap. 346.

Α'ΤΙΡΤΟ'ΠΥΡΙΣ, Afris, *Illecebra minor*, apud Interpol. Dioscorid. c. 405.

ΑΤΛΑ'ΖΙ. Vide in Ζενδονί.

ΑΤΜΕΙΤΑ'ΝΗ, *Atmeidan*, Equorum area: ita Turci Hippodromum Constantinopolitanum vocant. Manuel Malaxus in Chron. MS. p.489. in Justiniano, ubi de seditione Victoriatorum: ἔγινε ἱπποδρόμιον, ἤγουν ἐσυνάχθη ὁ λαὸς εἰς τὸ ἀτμεϊτάνη, καὶ ἐκάμασαν χαραῖς, ἢ παιγνίδια.

ΑΤΟ'ΚΙΟΝ, *Lychnis silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap.521.

Α'ΤΟΜΟΝ, *Hyoscyamus*, apud Interpol. Dioscor. c.651. *Veratrum album*, c.732.

Α'ΤΟ'Σ, pro Ἀετὸς, *Aquila*. Glossæ Græcobarb. Ἀγὸρ, Ἀετὸς, Ἀτός. Rursum: οἱ κάνθαροι κυλίονται τὰ αὐγὰ τ̃ ἀτοῦ.

ΑΤΟ'Σ, aliâ notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Ἀλήθεια πρὶν νὰ κοιμηθῇ ἀτός του ἀνανοάτον.

Lib. 9.

Λοιπὸν γένου λεήμονας ἀτός σου σὸ κορμήσου.

Apud Portium, ἀτόσου, λογόσου, *Tute*, *Tutemet*, σὺ, αὐτὸς, exponitur.

Α'ΤΟΣ, *Bunium*, Βούνιον, apud Interpolat. Dioscorid. post cap.330.

Ἀτούριον, *Asplenum*, apud Interpolat. Dioscor. c.547.

Ἀτουρίος, σκολοπένδρι, τὸ ἐπὶ τ̃ πετρῶν, in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb. *Scolopendra*.

Α'ΤΡΑΒΑΤΙΚΑΙ', *Atrabaticæ vestes*, de quibus in Gloss. med. Lat. Codinus in Orig. Constantinop. num.31. ἐν δὲ τ̃ κοιναῖς συνόδοις (ἐνεδύοντο χλαμύδας) ξηραμπελίνας τῷ χρώματι, ἃς ἐκάλουν Ἀτραβατικὰς, ἀπὸ τ̃ χρώματος· τὸ γὰρ μέλαν ἄτρον καλοῦσι.

Α'ΤΡΑΚΤΟΣ. Vide in Ἄγρακτον.

Α'ΤΡΕΜΟΥΧΙ'ΑΣΤΟΣ, *Securus, absque timore*. Glossæ Græcobarb. Ἀτρόμητοι, Ἄπληκτοι, Ἀτρεμουχίαστοι, χωρὶς τρόμον.

Α'ΤΡΙΒΟ'ΛΟ, *Tribulus*, Τρίβολος, Ἐχινόπους Vide Bellon. lib.1. obs. cap.18.

ΑΤΡΙΔΟ'ΝΕΣ, *Hæmorrhois*, Αἱμοῤῥοΐς.

ΑΤΡΙΧΟΚΟΥ'ΡΕΥΤΟΣ, *sine capillorum tonsura*. Nomocanon Cotelerij, num. 533. παιδίον ἐὰν ἐνὶ βαπτισμένον, καὶ ἀποθάνη ἀτριχοκούρευτον, &c.

Α'ΤΡΟΝ, *Atrum*, τὸ μέλαν, παρὰ Ῥωμαίοις, apud Suidam & in Lexico MS. Gr. Reg. Cod. 2062. ita apud Codinum in Orig. Constantinopolit. n.31. τὸ γὰρ μέλαν ἄτρον καλοῦσι. Glossæ Græcobarb. ἄτρον, μέλαν, μαῦρον.

Α'ΥΡΑΓΑΙ'Σ, apud Nicolaum Myrepsum, sect.17. cap.45.

cap. 45. ex Cod. Reg. Vox ignota Fuchsio, cujus Codex prætulit αὐγαρὶς. Apud Agapium Cretensem in Geoponico, caput 126. inscribitur Αὐσαραὶς, quæ vox deinde σόρβα καὶ ἡ νέσπολας exponitur, id est *Sorbum & mespilum.*

ΑΥΓΕΡΗΝΟΣ, Αὐσερινὸς, *Matutinus*, ἑωθινὸς, πρωϊνός. Item *Aurora*. Scholiastes Oppiani, lib. 3. Halieut. Ἑωσφόρος, ἀστὴρ οὗτος, ὁ φέρων τὴν ἕω, καὶ τὴν ἡμέραν, ἢ ὁ περὶ αὐτὴν (αὐγὴν) φαινόμενος, ὃν οἱ πολλοὶ αὐγερινὸν λέγουσι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Αὐτὴ ἐμίαζε αὐγερινοῦ, ἔλαμπεν ὡς ἀστέρας.

Lib. 7.

Ἔλαμπεν ὡς αὐγερινὸς, καὶ ὡς τὸ φῶς ἀστραύτη.

& lib. 12.

Ἔλαμπεν ὡς αὐγερινὸς, ἔφεγγαν ὡς ἀστέρες.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 22.

——Τοῦτον π' ὤλαμπε ὡς ἀστέρα
Τὸν αὐγερινὸν φωσφόρον, &c.

Idem de Excidio Trojano:

——Κ' ἔλαμπε τὸ προσωπόν της
Ὡς αὐσερινὸς ἀστέρας.

Emmanuel Georgillas MS.

Ἐς ἀνατολῆς ἀνέτειλεν αὐγερινὸν ἀστέρα.

ΑΥΓΙΟΝ, *Ocimastrum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 610. *Glastum*, cap. 403.

ΑΥΓΙΝΟΝ, *Hyoscyamus*, apud Apuleium, cap. 4.

ΑΥΓΙΤΖΑ, pro αὐγή. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Αὐγίτζα σὴν ἀνατολὴν ἀρχινήζενα σφρίζη.

ΑΥΓΟ, *Ovum*, ὠόν. Glossæ Græcobarb. ὁ καλοῦσιν ὠὸν, ἐκεῖνον ὅπου κράζομεν αὐγόν. Joannes Jatrosophista MS. καὶ τὸ ζόμον αὐτοῦ μίξε τὸ μὲ τὸ κρόκον τοῦ αὐγοῦ. Orneosophium Michaëlis Imp. pag. 247. εἰ δὲ οὐδὲν τρώγει, ἕψησον αὐγὸν ῥοφητὸν, καὶ ἔπαρον τὸ κρόκον αὐτοῦ· occurrit ibi rursum: Fabulæ Æsopi Græcob. ἐκεῖ εὑρίσκοντας τὰ αὐγὰ τοῦ ἀετοῦ, τὰ ἐκύλισε.

Αὐγάτος, *Ovatus*, *cum ovis*, Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ κέφαλος τριπύθαμος αὐγάτος ἐκ τὸ ῥυγλιν.

Αὐγωμένος, *Ovatus*, ὠοειδὴς, ὠώδης.

Αὐγότζουφλον, *Ovi putamen.*

Αὐγόπιτες, *Ovorum frusta*, Demetrius Zenus in Batrachom.

Οὐδὲ καλλαῖς αὐγόπιτες οἱ πολλοὶ σησαμάτες.

Αὐγὸ τάειχο, *Ova piscis condita*, in Turcogr. Crusij, apud Hieron. Germanum, αὐγοτάραχον (leg. τάειχον,) exponitur, *ovum piscis*. Italis *Botarga*.

Αὐγοκόλικον. Symeon Sethi de Aliment. καὶ τὰ μὲν (ὠὰ) εἰσὶ ῥοφητὰ, τὰ δὲ μέχρι τοῦ μετρίως συστῶναι λέγονται τρομητὰ, τὰ δὲ ἐπὶ πλέον ἑψηθέντα, καὶ κοινῶς δὲ τούτων τὰ αὐγοκόλικα. Ita præferunt primæ Editiones: at postrema Bogdaniana αὐτοκόλλητα.

ΑΥΓΟΥΣΤΑΛΙΟΣ, *Augustalis*, ἡ ἀρχὴ ἥπερ ἐφέστηκεν τοῖς Αἰγύπτου πράγμασιν, φαμὲν δὲ τὴν Αὐγουσταλίων, in Edicto 13. Justiniani in procemio, de qua quidem dignitate egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Προβιγκιάλιοι, οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες, οἷς οὐ συναριθμοῦνται οἱ Περίβλεπτοι, οἷον Ἀνθύπατος, Αὐγουστάλιος, Κόμητες, &c. Theophylactus Simocatta, lib. 8. cap. 13. τοῖς περὶ τὸν λεγόμενον Αὐγουστάλιον ταῦτα δὴ τὰ φοβερὰ διέξεισιν ἀφηγήματα, ἐπεὶ δ' ἐπὶ τοῦ τῆς Αἰγύπτου ἔπαρχον τὸ ἄκουσμα γέγονε, Πέτρος δὲ καθ' ἐκεῖνο καιροῦ τῆς Αἰγυπτιακῆς ἡγεμονίας τὰς ἡνίας διέθυνεν, &c. Theophanes homil. 46. δὺξ Αἰγύπτου χειροτονεῖται Αὐγουστάλιος.

Αὐγουσταλίων meminerunt passim Scriptores, Justinianus in Nov. 23. & alibi, Synesius Epist. 29. 105. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 56. Isidorus Pelusiota, Epist. 3. 50. Joan. Moschus in Limon. c. 72. Photius in Bibl. p. 259. Theophanes, p. 82. 139. 206. 245. Cedrenus, p. 405. Nicephor. Callistus lib. 10. cap. 11. Menæa & Antholog. Arcudij 20. Octobr. &c.

Αὐγουσταλιανὴ, supple Τάξις, *Officium*, seu *officiales & apparitores Augustales*, qui Αὐγουσταλιανοὶ appellabantur. S. Athanasius Apol. 2. de fuga sua, pag. 800. ὁ μὲν γὰρ γράψας αὐτὰ, Ῥοῦφός ἐστιν, ὁ νῦν ἐν τῇ Αὐγουσταλιανῇ Σπεκουλάτωρ. Edictum 13. Justiniani, cap. 2. ἐπειδὰν ἡ τάξις καταστῇ μηδένα τῶν Αὐγουσταλιανῶν γίνεσθαι χωρὶς τῶν προβατορίων.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, *Augustus*, *Imperator*. Passim occurrit. Vide in Σεβαστός.

Αὐγούστα, *Augusta*, *Imperatrix*, *Uxor Imperatoris*. Sacra Theodosij & Valentiniani in Concilio Ephesino parte 1. cap. 31. καὶ τὴν εὐσεβεστάτην Αὐγούσταν Εὐδοκίαν τὴν ἐμὴν σύμβιον ἐπιστέλλειν, ἑτέρα δὲ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν τὴν εὐσεβεστάτην Αὐγούσταν Πουλχερίαν, &c. Theodorus Anagnosta Ecl. 1. καὶ ποιεῖ Καίσαρα Μάρκον τὸν ἴδιον υἱὸν, καὶ Αὐγούσταν Ζηνωνίδα τὴν γαμετὴν αὐτοῦ. Joannes Euchaitorum Metropolita:

Διτταῖς ἀνάσσαις αὐταδέλφαις Αὐγούσταις
Δώρημα κοινὸν ἐξ ἑνὸς δούλου τόδε.

Achmes cap. 151. Βασιλεὺς ἐὰν ἴδῃ τοῦτο, εἰς τὸ βασίλειον αὐτοῦ· εἰ μὲν οὐκ ἔχει αὐγούστας, λήψεται, cap. 181. τὸ πλοῖον ἐν ᾧ Βασιλεὺς κάθηται, εἰς πρόσωπον τῆς Αὐγούστης κρίνεται. Adde, cap. 219. Passim.

Αὐγουστιακὸς, *qui ad Augustam seu Imperatricem pertinet*. Αὐγουστιακοὶ ἀγραρμένοι, *Nautæ qui Augustæ agrarium seu navim vehebant*, quæ αὐγουστιακὰ ἀγράρια appellantur, apud Constantinum de Adm. Imp. c. 51.

ΑΥΔΕΛΑ. Joannes Jatrosophist. MS. cap. 121. βάλλε εἰς τὰς μίλιγγας τὰς λεγομένας αὐδέλας. & cap. 161. inscribitur, πρὸς καλαπιόντας αὐδέλας.

ΑΥΔΕΝΑ, in Glossis Basilic. Ἄπροικα, Vide Salmasium ad Solinum, pag. 3.

ΑΥΔΙΑ, *Aures*, Ὠτία, in Turcogr. Crusij.

ΑΥΔΙΝΑΙΟΣ, *Ianuarius* mensis apud Macedones. Passim.

ΑΥΘΕΝΤΗΣ, *Dominus*, *Herus*. Phrynichus: Αὐθέντης, ἐπὶ δεσπότου, οἱ περὶ τὰ δικαστήρια ῥήτορες. Scholiastes Thucydidis: Καὶ οἱ πολέμιοι Οἱ δὲ νῦν αὐθέντας τοὺς κυρίους καὶ δεσπότας. Hesychius: Αὐθέντης, ἐξουσιαστής. Macarius Homil. 1. ἀλλ' αὐθέντης καὶ ἐξουσιαστὴς τυγχάνων ἀεὶ, τὴν νίκην αὐτὸς ἐργάζεται. Joan. Moschus in Limon. cap. 79. δέδωκε δὲ τὸ κλειδίον τοῦ ἀρμαρίου τοῦ αὐθέντῃ. Miracula S. Georgij Mart. ex Bibl. Ambrosiana, num. 9. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες, εἶπον, Καλῶς ἦλθεν ὁ αὐθέντης ἡμῶν ὁ κύριος Κόμης. Cedrenus an. 3. Justini Thracis: ἀπέδωκε τοῖς κεχρεωστημένοις πάντα τὰ ὀφειλόμενα, ἀντιγραφέντων τῶν ἐνεχύρων τοῖς ἰδίοις αὐθένταις. Αὐθέντης τῶν θαλασσῶν, apud Cantacuzenum, p. 756. Μέγας αὐθέντης, dictus Turcorum Sultanus apud Laonicum, & Phranzem lib. 2. c. 10. quomodo etiam à nostris appellatur *le Grand Seigneur.*

Αὐθέντης, titulus compellatorius, qui idem valet ac Κύριος. Vide Codinum de Offic. cap. 3. n. 26.

Αὐθεντόπουλος, *Domicellus*, *Herilis* filius. Constantinus de Adm. Imp. ἔχοντες καὶ αὐθεντόπουλον Παῦλον τὸν υἱὸν Βράνου. Georgius Phranzes lib. 2. cap. 9. καὶ ἡγούμενος τῆς σεβασμίας βασιλικῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς Μακάριος, ὁ Μάκρης ὀνομαζόμενος, ἀνὴρ ἄριστος κατά τε λόγον καὶ ἀρετὴν καὶ σύνεσιν ἐποίησαν ὁρισμῷ τοῦ βασιλέως δεσπότην τὸν αὐθεντόπουλον κύριν Θωμᾶν, &c. Vide Codinum de Offic. Palat. cap. 47. num. 26.

Αὐθεντοπουλεύειν, *in Classe τῶν αὐθεντοπούλων versari.* Pachymeres lib. 1. cap. 8. ἄνδρας οὐκ εὐγενείας μὲν μετέχοντας τὸ παράπαν· εἰς παιδοπούλους δὲ αὐθεντοπουλευομένους τεταγμένους αὐτοῦ.

Αὐθεντρία,

Αυθεντρία, Αυθέντρα, *Domina*, *Hera*, titulus nomicus Ποινάλιος inscriptus M S. εἴτε γυνὴ ἄνδρα, εἴτε ἀνὴρ γυναῖκα, εἴτε θέλη τὴν αὐθεντρίαν &c. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 29. πρὸς τὴν ἡγιασμένην αὐθεντρίαν καὶ μητέρα τῆς ἁγίας Δεσποίνης γράμμα μοι ἐκτέθειται. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Γιατίαν θυμάσε, αὐθέντραμου, ξεύρης καλὰ πῶς ἦτον.

Adde salutationes Epistolar. Pontif.

Αυθεντεύειν, *Dominari*. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Παντάνακες, οἱ πάντα ὁρίζοντες καὶ αὐθεντεύοντες. Ducas Hist. cap. 21. ὃς τὴν ἐπαρχίαν τῆς ἡγεμονίας αὐθεντεύει. Utitur præterea, cap. 26. & 29. Anonymus in Hist. M S. Bertrandi Romani:

Τυραννικῶς αὐθέντευεν ὡς φυσικὸς αὐθέντης.

Αυθεντεῖν, Αυθεντίζειν, *Auctoritatem dare*. Chronicon Alexandrinum an. 7. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Ἰουστινιανὸς κώδιξ ἀπεπληρώθη, καὶ ἐκέλευε αὐθεντεῖσθαι ἀπὸ τῆς πρὸ ις΄. καλανδῶν Ἀπριλλίων, &c. Ita an. 12. ejusdem Justiniani. Sophronius in Vita S. Marci: βραχὺ συνέταξεν εὐαγγέλιον, ὅπερ ἐντυγχάνων Πέτρος ἐδοκίμασε, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθησόμενον αὐθεντίσας ἐξέδωκεν. Glossæ Gr. Lat. Αυθεντῶ, *Auctoro*. Αυθέντης, *Auctor*.

Αυθεντία, *Auctoritas*, *Auctoramentum*, in iisdem Glossis: item *Dominatio*. Thomas Magister: Αυθεντία δὲ παρ᾽ οὐδενὶ τῶν δοκίμων ῥητόρων εὕρηται ἐπὶ τῆς δεσποτείας ὀνόματος. Vide eundem in Αφεντία. Concilium Calchedonense act. 1. ὥσπερ ἐν τῷ παρόντι ωσαυτως γενέσθαι ἡ βασιλικὴ ἐκέλευσεν αὐθεντία. Est etiam titulus Compellatorius Præfecti Prætorio in Nov. Justiniani 111. In Basilicis lib. 7. tit. 19. cap. 1. 2. *Auctoritas*; exponitur αὐθεντία.

Αυθεντικὸν δικαίωμα, *Instrumentum primarium*, cui opponitur ἀντίγραφον, *exemplar*, cui non fides adhibetur in Jure: ἐν γὰρ δικαστηρίοις οὐ πιστεύεται τὸ ἀντίγραφον, ut est in Basilicis lib. 7. tit. 18. cap. 20. Αυθεντικὸς χάρτης, apud Theophanem an. 21. Anastasij. Αυθεντικὸν ἀρχεῖον, apud S. Ignatium in Epist. ad Philadelphenses, n. 6. Glossæ Gr. Lat. Αυθεντικὸν, *Auctoratitium*, *Authenticum*. Vide Vossium in Respons. ad Object. Antonij Hulsij, pag. 7. & Allatium lib. 1. de utriusque Ecclesiæ consensione, cap. 21. num. 4. ubi plura de ejusmodi vocabulis.

Αφέντης pro αὐθέντης, *Dominus*, Κύριος, in Corona pretiosa. Leunclavius in Onomastico Turc. *Aphendi vocabulum à Turcis usurpatum ex lingua Græcorum significat Dominum.* Αφένδης *nunc à Græcis scribitur, à veteribus* αὐθέντης, *quod tamen aliter atque prius illud ab eis non pronuntiatur.* Addit præterea Μέγαν ἀφέντην Sultanum Turcicum hodie Græcos vocare, quomodo Itali, *Il Gran Signor*. Historia Apollonij Tyrij:

Μετὰ λαόντου εὑρίσκεται ἀφέντης ἀξιωμένος.

Alibi:

Καὶ ἀπ᾽ ἀφεντάδες ξακουστοὺς εἴτονε ζητημένη.

Rursum:

Ἡ ἀφεντάδες γιατεμένη, ἀφέντες ἀξιωμένους.

Αφεντία, *Dominatio*, quomodo Rempublicam Venetam non semel compellat Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1389. 1477. 1499. item quævis *dominatio*. Idem Chonicon an. 1443. καὶ παρέλαβεν τὴν ἀφεντίαν τῆς Μωρέας. Ita an. 1517. Portius: Αφεντία, *Principatus*, *Ducatus*, *Ditio*, ἡγεμονία, ἀρχὴ, δυναστία. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἂν κάμνῃ χρεία, καὶ τίποτες ὁ για τὴν ἀφεντία σου.

Rursum:

Καὶ ὡς ἀδελφὸν ἐγκαρδιακὸν νὰ ἔχω τὴν ἀφεντία σου.

Φεντία, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Για τὴν Εμιλίαν λέγοντας οὐδὲ καμία φεντία.

Κιαγάπη οὐ πρέπει γὰρ πότε, νὰ ἐν μὲ συντροφία.

Symeon Hieromonach. in Epist. καὶ διὰ τοῦτο δέομαι, καὶ ἀντιβολῶ, καὶ ἀξιῶ τὴν φεντία σου, ἵνα, &c.

Αφεντεύειν, *Dominari*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐκείνη ἡ Σαρακηνικὴ ὅπου τὴν ἀφέντευεν.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τὴν ποῖα τὴν ἀφέντευεν αὐτὸς ἀποκύρευτου.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Λοιπὸν αὐτὴ ἀφέντευε μὲ δυνατὴν καρδίαν.

Αφενδεύειν. Malaxus in Hist. Patr. Constantinop. pag. 147. καὶ διὰ νὰ ἀφενδεύειν οἱ Βενέτικοι τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἀπεδίωξον αὐτὸν, &c. ubi Theodosius Zygomalas, ἵνα κυριεύοιεν τοῦ θρόνου.

Αφέντρα, *Domina*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

Νὰ σε τὴν γράψω ἀφέντρα μου διὰ στίχου ἀπάτος μου.

Occurrit ibi non semel, Φέντρα, contractè, idem Anonymus.

Θυμάσα φέντρα καὶ κυρὰ καιρὸν ἀπερασμένον.

ΑΥ'ΘΩΡΟ'Ν, *Prope*, *ferè*, *penè*, σχεδόν. Eustathius in Iliad. π. ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ σχεδὸν, ὃ δηλοῖ τὸ ἐγγὺς, καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἐχομένως, ὡς ἀπὸ τοῦ σχέω σχῶ γίνεται σχέδιος προπαροξυτόνως, ὁ ἐγγὺς, καὶ κατὰ κοινότερον λέγεται αὐθωρόν.

ΑΥ'ΚΟΝ, *Pisum*, apud Romanum Nicephor. in Grammat. M S.

ΑΥΚΡΟΥ'ΣΘΑΙ, *Auscultari*, *Audire*, ὠτακουστεῖν, ἀκροᾶσθαι. Αὔκρησις, *auscultatio*. αὐκρηστὴς, *auscultator*, *auditor*. Αυκρηστήριον, *auditorium*.

ΑΥ'ΛΑΝΑΙ͂ΟΝ, *Tributum Palatinum*. Synesius Epist. 79. ὃν ἐπὶ τῇ δεσμωτῶν ὄντα τῇ ἀπαιτήσεσιν ἔταξε τοῦ στρατιωτικοῦ χρυσίου τοῦ καλουμένου τιρωνικοῦ, καὶ συνῆψε τὰ αὐλαναῖα.

ΑΥ'ΛΑ'Σ, pro αὐλή. Glossæ Græcobarb. Αυλαὶ, Αὐλάδες. Rursum: Ηλιακοὶ τῶν αὐλῶν, ἤγουν αὐλάδων.

ΑΥΛΗ', *Atrium*, *Area*, *compluvium ante ædes sacras porticibus circumdatum*, *vel etiam ante alias quasvis ædes*. Paulus Silentiarius in Descript. S. Sophiæ:

Τετράσιν αἰθούσῃσι περίδρομον ὄψεαι αὐλήν.

Lex 4. Cod. de his qui ad Eccl. confug. ὥστε μεταξὺ τοῦ ναοῦ ἐν τῷ προειρημένῳ τόπῳ περιπεφράχθαι διεγράψαμεν ἄχρι τῶν πρώτων μετὰ τοὺς δημοσίους τόπους ἐκκλησίας θυρῶν, πᾶν τὸ παρεγκείμενον εἴτε ἐν οἰκίαις, ἢ κήποις, ἢ αὐλαῖς, ἢ λουτροῖς, ἢ ἐν στοαῖς τυγχάνει. Ubi Lat. habent *areis*. Basilius Seleuciensis, lib. 2. de S. Thecla, cap. 8. καὶ γάρ τι συμβαίνει τοῦτο κατὰ τὴν αὐλὴν αὐτοῦ τοῦ νεώ. Ita etiam Procopius, lib. 1. de ædif. cap. 4. 7. 8. lib. 5. cap. 6. & alij. Μέσαυλον, Μεσαύλιον, Μεσίαυλον, eâdem notione. Glossæ Gr. Lat. Μέσαυλον, *Atrium*, *compluvium*. Glossæ Lat. Gr. *Atrium*, μεσαύλιον. *Atrienses*, apud Ulpianum, οἱ τὰ μέσαυλα φυλάττοντες dicuntur in Basilicis lib. 44. tit. 10. Glossæ Gr. Lat. ὁ ἐπὶ τετραστώου, *Atriensis*. Sic *Mesaulum*, & *quadriporticus* idem sunt. Eusebius lib. 3. de Vita Constantini, cap. 39. ἔκφρασις μεσαυλείου, καὶ ἐξεδρῶν, καὶ προπύλων. Mox, quod μεσαύλειον in titulo appellavit, Ἄτριον in ipso contextu vocat. Synodus VI. act. 5. καὶ πλείστου λαοῦ συναθροισθέντος ἐν τῷ μεσαυλίῳ τοῦ δημοσίου λουτροῦ τοῦ οὕτως ἐπιλεγομένου Ζευξίππου. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij, n. 5. ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀναπεσὼν μόνος εἰς τὸ γηροκομείου μέσαυλον. Nilus Monach. lib. 3. Epist. 153. καὶ χλοηφορήσασαν τὴν λεκάνην κειμένην ἐν τῷ μεσαύλῳ τοῦ οἴκου τοῦ πατρικοῦ. Joannes Moschus in Limon. c. 128. καὶ ἐν τῷ εἰσιέναι αὐτὸν ἐν τῷ μεσαύλῳ τοῦ μοναστηρίου. Adde cap. 131. Chronicon Alexandrinum an. 1. Justiniani: ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Βασιλεὺς καὶ τὸ μεσίαυλον τῆς Βασιλικῆς Ἰλλου

κιστέρνην μεγάλην, βουλόμενος βαλεῖν τὸ Ἀδριάνιον ὕδωρ τοῦ ἀγωγοῦ εἰς αὐτήν. Theophanes an.37. ejusdem Justiniani : καὶ ἐκαύθη τὸ μεσίαυλον τὸ πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ λεγόμενον Γαστονοστάσιον. Et an. 14. Mauricij : ἔκτισεν ὁ Βασιλεὺς τὸ ἡλιακὸν τῆς Μαγναύρας, καὶ ἔστησεν ἐν τῷ μεσιαύλῳ τὴν ἰδίαν στήλην. Theophilus Antecessor lib. 2. tit. 3. §. 1. & lib. 4. tit. 6. §. 2. μέσαυλον habet, ubi Justinianus *aream*. Ita Μέσαυλα *Area* non semel exponuntur in Basilicis, tom. 2. pag.210. 262. 276. &c. Harmenopulus lib. 2. tit.4. §. 57. εἰ μέσαυλον εἴη αὐλῆς τριπλεύρου, τῆς μιᾶς τῶν τριῶν περιλαμβανούσης τὸ μέσαυλον, τῆς δὲ ἑτέρας πλευρᾶς ἑτέρας οὔσης αὐλῆς, καὶ τῆς τὴν μίαν πλευρὰν ἐχούσης αὐλῆς, μὴ χρῆσιν κεκτημένης ἐν τῷ μεσαυλίῳ. Et §. 102. ἐὰν δένδρον τοῦ γείτονος ἐν τῷ μεσαυλίῳ κείμενον, μεγάλας ἐκτείνειν ῥίζας, &c. in Euchologio, pag.449. fit mentio φιάλης τοῦ μεσαύλου τῆς ἐκκλησίας, quæ pag. 465. λουτὴρ τοῦ μεσαύλου dicitur. Neque tamen hac μεσαύλου voce *Atrium subdium* semper intelligitur, sed & ipsæ porticus quæ illud ambiunt. Nam Concilium Constantinopolit. sub Mena, in act. 1. actum dicitur ἐν τῷ μεσαύλῳ τῷ δυτικῷ τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς Δεσποίνης ἡμῶν, τοῦ ὄντος πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Habebant porrò ejusmodi Aulæ seu Atria, ac μεσαύλια, portas duas, quarum altera quæ plateam spectabat, αὔλειος, altera quæ εἰς ἀνδρονῖτιν ferebat, μεσαύλειος θύρα dicta. De priori egit Joannes Moschus in Limon. cap. 105. θεωρῶ τινὰ ἀδελφὸν ἐν τῷ πυλεῶνι τοῦ ἁγίου σταυροῦ (Hierosolymis) μήτε εἰσιόντα, μήτε ἐξιόντα. Illius etiam meminit Basilius Seleuciensis lib.1. de Vita S. Theclæ, pag. 22. Procopius de ædific. Justin. lib.1. cap.4. ἐπὶ κοινῆς δὲ προπύλαια πάντα, ἥ τε αὐλὴ, καὶ μέσαυλοι θύραι. Idem lib. 5. cap. 6. θύραι μέσαυλοι ἱεροπρεπεῖς οὕτως, ὥστε μηνύουσι τοῖς ἔξω ἰοῦσιν ὁποίῳ ποτὲ θεάματι ἐντυχεῖν μέλλουσι. Sed de utraque hac porta consulendus inprimis Henricus Valesius ad Evagrium, lib.4. cap.3. quædam etiam attigimus in nostra Constantinopoli Christ.lib.3. sect. 20..

ΑΥΛΥ´ΔΡΙΟΝ, *Atriolum*, *parva casa*, in Apophthegmat. Patrum, in Gelasio, num. 6.

ΑΥ´ΞΙ´ΛΙΟΝ, *Auxilium*, Suidas: Αὐξίλια, οἱ Ῥωμαῖοι τὰ τοιαῦτα τέλη προσαγορεύουσι. Glossæ Græcobarb. Αὐξίλια, τὸ τῆς βοηθείας ὀξὺ, καὶ περὶ τὰς χρείας εὐκίνητον.

ΑΥ῀ΡΑ Κροκοδείλου, *Lilium*, Osthani, apud Interp. Diosc. c.522.

ΑΥΡΕΛΛΑΤΕΙ῀Ν. Vide in Ελασίαι.

ΑΥΡΙ´ΧΑΛΚΟΝ, *Aurichalcum*. Veteres dicebant Ὀρείχαλκον, extat in Glossis Græc. Lat.

ΑΥ῎ΡΟ, pro Αὔριον. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἐφώναζε καὶ ἔλεγεν χαρᾶς τὴν θέλων αὖρο,
Να τὴν ἐδόσω θάνατον ἢ σήμερον, ἢ αὖρο.

ΑΥΡΟ´ΚΛΑΒΟΣ, *Auroclavus*, vel *auroclavatus*, in Vita S. Eudociæ, num. 34. ἐσθῆτος χρυσοκλάβου κάμπτραι ρξ΄. – βῆλα σηρικὰ αὐρόκλαβα λιτρῶν ρλβ΄. Vide Gloss. med. Lat. in *Auroclavus*.

ΑΥΣΗ´ΤΖΑ, Ῥάμνου φύλα, in Glossis Græcobarb. Jatricis MSS. *Folia Rhamni*.

ΑΥ´ΣΠΙ´ΚΕΙΟΝ, *Auspicium*. Pæanius in Metaphrasi Eutropij, lib.2. ἐνεανιεύσατο κατὰ τῶν συμβόλων· αὐσπίκεια καλοῦσιν αὐτὰ οἱ Ῥωμαῖοι, σημεῖα δὲ ἦν ταῦτα δαιμονίοις διδόμενα τοῖς ἐπὶ πόλεμον ἐξιοῦσι.

ΑΥΤΑ´ΔΕΛΦΟΣ, *Frater germanus*, nostris *propre frere*, utuntur Nicephorus Bryennius lib.3. cap.4. 6. 8. lib. 4. num. 14. Anna Comnena lib.1. pag. 11. 12. Harmenopul. lib. 4. tit. 6. §. 11. 30. &c.

ΑΥΤΑ´ΝΑΞ, pro Αὐτοκράτωρ. Catalogus Offic. aulæ Constantinopolit. ex bibl. Mazarina :

Μετὰ τὸν Αὐτάνακτα, Δεσπότης ἐστὶ,
Δεύτερον ἀξίωμα Σεβαστοκράτωρ.

ΑΥΤΕΞΟΥ´ΣΙΟΣ, *Emancipatus*, *qui est sui juris*. Αὐτεξουσιότης, *Emancipatio*, in Basilic. Glossæ Gr. Lat. Αὐτεξούσιος, *Licentiosus*, *suæ potestatis*, *emancipatus*, *sui juris*.

ΑΥ´ΤΙ´, *Auris*, *Auricula*, *Ansa*, οὖς, ὠτίον, λαβὴ, κώπη. Μετ' αὐτία, *Ansatus*, *auritus*, ὠτόεις, κοπήεις.

Αὐτιγλυφίδα, *Auriscalpium*, ὠτογλυφίς.

Αὐτίδιον, Oleris genus, fortè illud quod *Auriculam muris* vocant, de qua Ruellius, lib.2. de Natura Stirp. cap. 114. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Λάχανα τὸ ἐφόρτονε, αὐτίδια, καὶ μαρούλια,
Πράσα, ῥαπάνια, κάρδαμα, κρεμμύδια, καὶ γογγύλια.

Αφτὴ, eâdem notione in Corona pretiosa.

Αφτίον. Agapius Cretensis in Geoponico, cap.109. de Beta : ὁμοίως καὶ εἰς τὸν πόνον τῶν ἀφτίων εἶναι ὠφέλιμος. & cap. 110. de cucurbita : μόνον εἰς τὸν πόνον τῶν ἀφτίων κάμνει καλὸν ὁ ζουμὸς τῶν φύλλων. Adde cap. 144. Vide Ωτίον.

ΑΥ´ΤΟΔΕ´ΣΠΟΤΑ μοναστήρια appellabant ea Monasteria, quæ nec erant Πατριαρχικὰ, nec Βασιλικὰ, & quæ ab Episcoporum jurisdictione erant exempta. Typicon MS. Deiparæ Kecharitomenes, cap. 2. ἐλευθέραν εἶναι (τὴν μονὴν) καὶ αὐτοδέσποτον, καὶ πάσης χειρὸς καὶ δεσποτείας ἀπεξενωμένην, καὶ μηδένι τῶν ἁπάντων ἐπ' αὐτῇ προσεῖναι ὅτι οὖν δίκαιον ἢ προνόμιον, ἀλλὰ παντάπασιν οὖσαν ἐλευθέραν μένειν καθ' ἑαυτὴν, καὶ ἐφ' ἑαυτῆς διοικεῖσθαι κατὰ τὰ παρ' ἐμοῦ ῥητῶς ἐνταῦθα διατυπωθησόμενα.

ΑΥΤΟ´ΔΙΟΝ. Cosmas Hieromonachus Chymicus MS. εἰ δὲ αὐτόδιον ὁ χρυσωτὴς ἐργάζεται καὶ ποιήσει, καθὼς ἐλογίσθη ἐν πολλαῖς λογοθεσίαις, &c.

ΑΥ´ΤΟΓΕΝΕ´Σ, *Hippophaës*, *Lappago*, apud Interpol. Dioscor. cap.744. Osthani, *Cucurbita silvatica*, Κολοκυνθὶς, cap.757.

ΑΥ´ΤΟΚΕ´ΦΑΛΟΙ dicti quidam Antistites, qui nulli ex V. Patriarchis subditi, jure Patriarchali gaudebant in suis diœcesibus, Patriarchæ etiam interdum appellati. In his recensentur præsertim Bulgariæ, Cypri, & Iberiæ Archiepiscopi, ut est apud Balsamonem in Can. 2. Constantinopolit. quod quidem privilegium ἀπὸ φιλοτιμίας βασιλικῆς obtinuisse ait in Medit. de Privileg. Patriarch. Ac Bulgariæ quidem Archiepiscopus à Justiniano, de quo Theophylactus Epist.27. Cypri, à Tertia Synodo, seu ut alij volunt, à Zenone Augusto, ob inventum in ea insula S. Matthæi Evangelium : Iberiæ denique, quæ Antiocheno Patriarchæ suberat Archiepiscopum à Synodo Antiochena sub Petro Patr. Eandem deinde αὐτονομίαν obtinuit Ternobi Episcopus, qui antea Primæ Justinianæ Archiepiscopo & Patriarchæ Constantinopolitano suberat, propter nuptias inter Theodorum Lascarim & Helenam Joannis Asanis Bulgariæ Regis filiam initas, ut narrant Gregoras lib.2. & Acropolita. De Ravennensi αὐτοκεφαλίᾳ, egimus in Gloss. med. Lat. in voce *Autocephalia*. De omnibus copiosè disseruit Allatius lib. 1. de utriusque Ecclesiæ consensione, cap. 25.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ`, *Res sese moventes*, ut κινητὰ, *Res mobiles*, Ακίνητα, *immobiles*. Harmenop. lib.2. tit.2. §.32.

ΑΥΤΟΚΡΑ´ΤΩΡ, *Imperator*, vox notissima. Sed interim observandum apud Byzantios, saltem extremis sæculis, discrimen aliquod extitisse inter vocem Βασιλεὺς, quâ Imperatores promiscuè donabantur, & vocem αὐτοκράτωρ. Nam cùm ij filios suos augustali coronâ donabant, & Imperatores

tores renuntiabant, non semper patiebantur ut sese Αὐτοκράτορας, sed Βασιλεῖς duntaxat inscriberent. Id potissimùm docemur ex Codino de Offic. Palat. cap. 17. num. 2. ubi de professione fidei: ἂν δὲ υἱὸς αὐτοῦ ᾖ, εἰ μὲν ἐνδίδωσιν ὁ πατὴρ, γράφει καὶ αὐτὸς προτάττων οὕτως, ἤτοι Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων· εἰ δὲ οὔ, Πιστὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Βασιλεὺς ὁ δεῖνα. Adde num. 7. Id discrimen advertere est in inscriptionibus Manuelis Palæologi Imp. & Joannis filij imaginibus, quas delineari curavimus in Famil. Byzantinis, adscriptis; ubi Μανουὴλ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Παλαιολόγος καὶ ἀεὶ Αὔγουστος inscribitur, Joannes verò filius, Ἰωάννης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς Βασιλεὺς ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Αὐτοκρατορεῖν, *Imperatoriam dignitatem adipisci, apud* Modestinum in l. 6. D. de excusat.

ΑΥΤΟΜΑΤΙΤΑΙ, seu Ἐπικούρειοι, Hæretici, de quibus Theophanes an. 9. Copronymi, ubi Cod. Peirescianus habet αὐτομαχῖται.

ΑΥΤΟΜΕΛΟΝ, Cantus seu hymni Ecclesiastici species, in Paracletico, pag. 8. ἐξαποστειλάριον αὐτόμελον, in Pentecostario.

ΑΥΤΟΠΡΟΣΚΟΠΤΑΙ, Hæretici, qui κανονικοὺς θεσμοὺς ἐπιζητοῦσιν, de quibus Joannes Damascen. hæresi 100. 103. edit. Cotelerij. Nescio an ejusmodi hæreticos respexerit Pachymeres lib. 13. cap. 23. ubi de Patriarcha Athanasio: ὀνὼν δὲ καὶ θεῖα εἰς τὰ πάντα δικαιώματα μισοῦντων, τοῖς πολλοῖς ἀνέδην ἀπέχρα αὐτοπροσκοπίτης ἐγγὺς φαινόμενος. Id est *cùm sacrorum Canonum cultor videri vellet.*

ΑΥΤΟΥ, *Hic, Ibi.* Anonymus de locis Hierosol. num. 3. αὐτοῦ ἐναι λίθος ὅπου τὸ ἔφερεν ὁ ἄγγελος ἀπὸ τὸ Σινᾶ ὄρους. Ita pag. 93. 94. & alibi non semel.

ΑΥΤΟΥΕΝΡΙΝ βέσωρ, Ægyptiis, *Buglossum,* apud Interpol. Dioscor. cap. 710. *Antueorinbesor,* apud Apul. cap. 41.

ΑΥΤΟΥΝΟΣ, *Ipse,* αὐτός. Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτοῦνος Ἀπολώνιος καθόλου ἐκινήθη.

Occurit ibi non semel.

ΑΥΤΟΥΡΓΟΙ, *ipsi auctores.* Harmenopul. lib. 6. tit. 1. §. 6. Vide Suicerum in hac voce.

Αὐτουργοὶ, *Coloni, qui ipsimet agros arant:* ἐργάται Græcis, ἐργαστῆρες, Xenophonti. Moschopulus: Πονηρὸς, παροξυτόνως, ὁ γεωργὸς, ἤγουν ὁ αὐτουργός. Theodoritus de Providentia serm. 7. κτηνοτρόφοι τε ἦσαν, καὶ αὐτουργοὶ, καὶ ποιμένες, καὶ πολλαπλάσιον τῶν οἰκετῶν ὑπομείναντες πόνον. Constantinus Manasses, pag. 106. Edit. Reg.

Ἀλλ' αὐτουργοὶ, καὶ πένητες, καὶ τῶν χειροβιώτων.

Vide Salmasium de Usuris, cap. 14. pag. 411. & 414.

Αὐτούργια, *Prædia rustica,* quæ coluntur ab Agricolis. Synodus VIII. Oecumenica Can. 12. εἴτις Ἐπίσκοπος εὑρεθείη, ἢ ἡγούμενος, ἐκ τῶν αὐτουργίων τῆς ἐπισκοπῆς, ἢ τῆς μοναστηρίου ἐκποιούμενος εἰς ἀρχοντικὴν χεῖρα, &c. In eandem sententiam Synodus Trullana Can. 28. ἐπίσκοπος ἐκποιῶν τι τῶν εὐφοροσόδων αὐτουργίων τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ μάλιστα ἀρχουσιν, ἐκδιωκέσθω. Novella 1. Manuelis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 151. ἐὰν τυχὸν δωρεὰ αὐτῷ παροίκων ἀποδοθῇ ἔσῃ, ἢ μέτρον γῆς, ἢ αὐτούργια τινα ἐκαίνισαν ἐν τοιούτοις κλήμασι, τυχὸν μὴ δεδωρημένα αὐτοῖς. Ejusdem Novella 4. pag. 156. τοὺς τε παροίκους, τὰ αὐτούργια, τὰς πανηγύρεις, τοὺς φόρους, τοὺς πόρους, τὰς λίμνας, &c. Ibid. pag. 158. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς παροίκοις τοῖς νῦν παρ' αὐτῶν κατεχομένοις, καὶ τοῖς αὐτουργίοις, φόροις, πανηγύρεσι, &c. Infrà pag. 159. εἴτε πάροικοι εἶεν, εἴτε τόποι, εἴτε αὐτούργια. Vide Balsamonem ad laudatum Canon. Concilij Nicæni 12. & Cujac. ad Nov. 7.

Αὐτούργημα, eâdem notione. Vita MS. S. Theodori Studitæ: ὅθεν δὲ ὁ ὅσιος Θεόδωρος τὰ γονικὰ αὐτουργήματα, ᾠκοδόμησεν ναὸν μέγα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, &c.

Αὐτουργικὸν, *Agricultura.* Gemistus Pletho in Peloponn. 2. ἔστι δ' ἐν πόλει σχεδὸν ἁπάσῃ πρῶτον μὲν καὶ ἀναγκαιότατον μέρος καὶ φῦλον καὶ πλεῖστον τὸ αὐτουργικὸν ὅσον γεώργων τε, καὶ νομέων, καὶ ξυμπάντων τῶν τοὺς ἐκ γῆς αὐτῶν δι' αὐτῶν ποριζομένων καρπούς.

Αὐτουργικός. Antiquitat. Constantinopolitanæ Lambecianæ: συγκλάσας εἰς μέρος εἴδωλα αὐτουργικὰ ὑπάρχοντα ἐκ τῶν αὐτῶν μαρμάρων, ἔασεν εἰς θέαν. Ubi εἴδωλα αὐτουργικὰ, *Idola Pagana* fortean liceat interpretari: nam αὐτουργοὶ, Coloni, Pagani sunt.

ΑΥΤΟΧΕΙΡΕΙΣ, *qui propria manu rem aliquam perfecerunt.* Harmenopul. lib. 6. tit. 1. §. 6.

Αὐτοχείρως, Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 7. num. 30. ὑπηρετεῖ αὖθις τῷ Βασιλεῖ ὁ μέγας Δομέστικος, καὶ πᾶσι μὲν οὕτως διαδίδωσι τοὺς μίνσους, ὡς ἔφηται, τούτῳ δὲ ὁ Βασιλεὺς αὐτοχείρως, *sua ipsius manu.*

ΑΦΑΙΡΕΜΑ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ πίτυρα σίτου.

ΑΥΧΕΝΙΟΝ, *Gubernaculum:* Eustathius Od. ε. τότε πηδάλιον, ὅτι καὶ ἐφόλκιον λέγεται, δηλοῖ δὲ οἱ παλαιοὶ τὸ αὐτὸ δὲ παρά τισι καὶ αὐχὴν, ὡς δηλοῖ τὸ καθωμιλημένον αὐχένιον.

ΑΦΑΛΗ, Ἀφάλι, Ἀφαλὸς, *Umbilicus,* ὀμφαλός, in Corona pretiosa, & apud Portium.

ΑΦΑΝΑ, Genus plantæ similis hederæ. Suidas: Σκίνδαψος, ἄφανα.

ΑΦΑΝΙΖΕΙΝ, Μολύνειν, *Inquinare,* apud Auctorem Etymol.

ΑΦΑΝΙΖΕΣΘΑΙ, *Perimi,* de Actionis peremptione. Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 88.

ΑΦΑΝΤΑΡΙΟΙ. Anonymus Astronomus MS. ex Cod. Colbertæo: ἐὰν ἐστὶ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, ἐστὶν ἐς οἴκους ἀφανταρίων, ἢ ἐν κοπρίαις, ἢ ἐν τόπῳ ὑψηλῷ, καὶ κατὰ νότον.

ΑΦΑΡΙ, pro ἄφαρ, *Statim,* αὐτίκα. Eusthathius in Iliad. α. τὸ δὲ ἄφαρ ὁ μέχρι καὶ ἐς ἄρτι περιφέρεται παρὰ τοῖς λέγουσιν ἀφαρὶ, αὐτὸ αὐτίκα.

Ἀφαρόζωμον, *Jusculum citò paratum.* Eusthathius in Iliad. σ. τὸ δὲ ἄφαρ ἐστὶ ταχὺ καὶ εὐθέως, οὕτως ἐτρίβη πρὸς κοινότητα τὴν ἀπὸ συνηθείας, ὥστε τίνες τῶν πολλῶν τὸ αὐτοσχέδιον ζωμὸν, ἀφαρόζωμόν φασιν, ὡς εἴτις εἴποι ταχύζωμον, καὶ εὐθύζωμον.

ΑΦΕΔΡΟΣ, Prophetis, *Atractylis,* apud Interpolat. Dioscorid. cap. 513.

Ἄφεδρος, γόνος ὥρου; iisdem, *Marrubium,* c. 525. Vide Apuleium, cap. 45.

ΑΦΕΚΛΙΝ. Myrepsus sect. 32. cap. 5. ex Cod. MS. τάρταρον τὸ λεγόμενον ἀφέκλιν. Vide Σφέκλη.

ΑΦΕΛΕΤΡΟΝ, *Feltrum, Lana coacta.* Leo in Tactic. cap. 5. num. 8. καὶ τὰς κοιλίας μικρῶν ἀποκρεμασμάτων ἀπὸ τῶν λεγομένων ἀφελέτρων τῆς σέλλας. Constantinus in Tacticis, pag. 15. σκεπάσθωσαν καὶ αἱ κοιλίαι αὐτῶν (ἵππων) διὰ μικρῶν ἀποκρεμασμάτων ἀπὸ τῶν ἀφελέτρων τῆς σωτηρίας. Vide Gloss. med. Lat. in *Feltrum.*

ΑΦΕΛΩΝ. Demetrius lib. 1. Hieracosoph. c. 38. pag. 52. μετὰ δὲ τὸ ἐξελθεῖν αὐτὸ ἐκ τῆς εἰσκλείστρας, διάχριε λεπτοτέρῳ ἀφελόνι τοῦ διαχρίσματος τὸ πύρετρον καὶ σαφίδα, &c.

ΑΦΕΝΤΗΣ, Ἀφέντρια, Ἀφεντεύειν. Vide in Αὐθέντης.

ΑΦΕΣΙΜΟΝ, *Dimissorium, indulgentia,* oratio pœnæ Canonicæ absolutoria, in Euchologio, pag. 681. vide Joan. Morinum lib. 6. de Pœnit. cap. 25. §. 9. Synaxarium Colberteum 6. Oct. in S. Theophilo:

philo: σὺ δὲ ἀφέσιμον παρ' ἐμοῦ λαβὼν, ὑπόστρεφε εἰς κελλίον σου. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 4. καὶ ποιήσαντες ἀφέσιμον πάντες οἱ μοναχοὶ, ἀπέστειλαν αὐτὸ πρὸς τὴν βασιλέα Ῥωμανὸν, καὶ συνῆψαν μετ' αὐτοῦ.

Ἄφεσις, *Emancipatio, Dimissio, Remissio*, in Gloss. Gr. Lat.

ΑΦΗΛΙΚΕΣ, *Minores XXV. annis*, apud Modestinum non semel. Glossæ Lat. Gr. Ἀφῆλιξ, μήπω πολιτευόμενος. Vide Anton. Augustinum ad eundem, pag. 299. & Cujacium ad Nov. 5. Just.

ἌΦΘΑ. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. ἔξω τοῦ κάστρου τοῦ Μάταρχα πολλαὶ πηγαὶ ὑπάρχουσι ἄφθαν ἀναδιδοῦσαι. Occurrit ibi pluries pag. 218. 219. ubi hæc verba reddit Meursius, *fontes qui ulcera faciunt*: quomodo hæc vox intelligitur apud Medicos, & Demetrium Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij, cap. 87. γνωρίζεται ὁ ἱέραξ ἄφθας ἔχων, ὅταν ἡ ὑπερῴα αὐτοῦ ὁλόλευκος εἴη, καὶ ὡς κέγχροι κόκκοι μικροὶ ἐν τῷ στόματι τοῦ ζώου. Vide Gorræum. Sed ἄφθα aliud hîc sonat, ac fortè pro νάφθα nam & ἄφθα dicitur. Epitome Strabonis: ὅτι λέγεται ὁ ἄφθας, καὶ ἡ ἄφθα, καὶ ἡ νάφθα, καὶ τὸ νάφθα. Ita apud Simplicium in Categor. Aristot. τὸ νάφθα habetur. Sed & testatur Lambecius, seu potiùs Holstenius, (nam ex ejus schedis compactæ sunt notæ ad Codinum de Origin. Constantinopolit.) apud eundem Scriptorem, num. 26. pro ἡ λεγομένη νάφθα, in Codice Vaticano legi ἄφθα.

ΑΦΘΑΡΤΟΔΟΚΗΤΑΙ, Hæretici sic dicti, quòd nullam corruptionem esse dicerent, de quibus Eusebius Thessalon. lib. 1. contra Andream apud Photium Cod. 162. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 36. 37. Leontius de Sectis act. 10. Suidas in hac voce, Nicephorus lib. 17. cap. 29. &c.

ἌΦΘΑΣΤΟΣ, Herba ignota, apud Myrepsum de Antidotis, cap. 188.

ἌΦΘΟΡΟΝ, pro αὐθωρὸν, *eâdem horâ*. Myrepsus sect. 38. cap. 123. in Cod. MS. & 125. in Edito; πρὸς ἐρυσίπελας ἄφθορον αἴρειν. Codex Fuchsij habuit ἄφθωρον.

ΑΦΙΒΟΛΗ, pro Ἀμφιβολή. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Χωρὶς καμίαν ἀφιβολὴν τὴν κεφαλήν του κόψω.

ΑΦΙΝΕΙΝ, Ἀφήνειν, *Sinere, dimittere, relinquere*, Ἀφιέναι, ἐᾶν, ἀπολιμπάνειν. Glossæ Græcobarb. φεύγω, ὑποχωρῶ, ἀφίνω. Stephanus Sachleces in Narrationibus MSS.

Ἀφίνω τάχα τὰς χοντραῖς, καὶ τὰς ψιλαῖς διαλέγω.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS. de figulo:

Καὶ ἂν τοῦ φανῇ, τζακίζεται, καὶ πάλιν κάμνει ἄλλα,
Ἢ πάλιν ἐξαφίνει τὰ ναβρίσκουνται μετ' ἄλλα.

Threnus de capta à Turcis Constantinopoli MS.

Θλιμμένα, παραπονετικὰ ἐῶ, ἀφίνω ταῦτα.

Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Ἐπέρνει τοὺς γέροντας, καὶ ἀφήνει τοὺς ἄλλους.

ἈΦΙΟΝΙΟΝ, Orneosophium: ἀφιόνιον κοκκία τρία μετὰ κρέατος διδόμενον ὠφελεῖ.

ἌΦΚΟΣ, vox corrupta ex Ἀφάκη. Vide Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 59.

ΑΦΛΕΤΖΙΝ, species Myrobalani; *Beletzica* Ruellio lib. 1. cap. 42. Interpolator Dioscoridis Edit. Venetæ an. 1518. cap. de Myrobalano: pag. 226. v. τὸ κεκλασμένον, ἤτοι τὸ ἀφλέτζιν, ψυχρόν ἐστι καὶ ξηρὸν κατὰ τὴν πρώτην τάξιν· δύναμιν δὲ τοῦ στόμαχον, καὶ κωλύει τὴν ῥύσιν τῶν τριχῶν.

ἈΦΛΟΦΟ, Ægyptiis, *Mercurialis*, Λινόζωστις, apud Interpol. Dioscor. cap. 770.

ΑΦΟΝΗΤΑΙ, Hæretici, quorum meminit VI. Synodus act. 11.

ΑΦΟΝΙΤΡΟΝ, pro ἀφρόνιτρον, apud Nicolaum Myrepsum sect. 5. cap. 47.

ἈΦΟΝΤΗΣ καὶ, *Quandoquidem*, Ἐπειδὴ.

ἈΦΟΠΛΙΣΤΑΙ, ij sunt, ut ait Julianus Antecessor Constit. 15. *qui privatis hominibus arma habere non concedunt, ne rapinas aut cædes faciant.* Justinianus Nov. 8. cap. 13. ἢ λῃστοδιώκτας, ἢ βιοκωλύτας, ἢ ἀφοπλιστὰς, ἤ τινας τοιούτους ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκπέμπειν. Adde Nov. 128. cap. 21. Ita etiam, ἀφοπλισμὸν interpretantur I C. in l. 12. Cod. de Met. lib. 12.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ, Censuræ Ecclesiasticæ species, *communionis* scilicet, *privatio*, ut Dionysius Exiguus interpretatur. *Clericorum*, inquit Cujacius, ad Nov. 5. & 42. Justiniani, est καθαίρεσις, *Monachorum, sicut Laïcorum* ἀφορισμός. Nicetas in Manuele lib. 7. n. 6. ἐγκεῖται τῷ κατηχητικῷ πυκτίῳ μετ' ἑτέρων ἀφορισμὸς καὶ τὸ ἀνάθεμα τῷ Θεῷ τοῦ Μαωμέθ. Idem in Balduino, num. 6. ἀφορισμῷ καὶ ἀναθέματι ὑποβαλλόμενοι. Occurrit passim in Synodis Gr. in Nov. Justiniani 42. &c. de qua pœna Ecclesiastica copiosè egit Joannes Morinus lib. 4. de Pœnitent. cap. 3. & lib. 6. cap. 17. ut & Suicerus.

ΑΦΟΡΜΑΡΗΣ, *Morio*, Μωρὸς, Ἄφρων. Stephanus Sachleces in Monitis MS.

Ῥοῦχα, δηνάρια, καὶ φελὲς, καὶ ζώνια εἰς τὴν ἀρμάρη,
Καὶ ὅταν εὕρῃ ἀκρόνεον, κάμνει τὸν ἀφορμάρη.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἠξεύρομεν καὶ μάστορας ἦσε διαναρημάρης,
Ξεύρεις τὰ πάντα ναμετρᾷς μὴ γίνεσε ἀφορμάρης.

Paulò antè:

Καὶ βαλθηκα εἰς τοῦτο να ναπῶ καὶ ῥημάξω,
Εἰς τὰ μᾶς ἐσυνέβησαν πασάνα ναστορμάρω.

ΑΦΟΣΙΩΣΕΩΣ χάριν, *Dicis causâ, Defunctoriè*, apud Modestinum I C. l. 13. §. D. de Excusat. ubi Anton. Augustinus lib. 2. Emendat. cap. 2. extr. fatetur hujusce formulæ originem se ignorare. Vide Suicerum in Thesauro Eccl.

ΑΦΟΥ, Ἀφότις, & Ἀπουκαὶ, *postquam*, ἐπειδὴ.

ἈΦΟΥΣΙΑ, in Glossis Iatricis MSS. Neophyti, ἡ σκωριώδης πέτασις τοῦ σιδήρου. *Scoria volatilis ferri.*

ΑΦΡΑΤΟΝΤΖΙΚΟΝ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τ' ἀφρατόντζικον ἀεὶ μετὰ σισάμου,
Ἡμεῖς δὲ τὸ χονδρόχυλον σακτοκυλισμένον.

ἈΦΡΙΣΣΑ, *Draconteа*, apud Apuleium de Virtutib. herbar. cap. 14.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ σπέρμα, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄνθος.

Ἀφροδίτης στέφανος, *Herba venerea*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 343.

Ἀφροδίτης λουτρὸν, *Dipsacus*, eidem cap. 418. *Labrum Veneris*. Vide Apuleium, cap. 25. & Ruellium.

ἈΦΡΟΣ παντὸς εἴδους ἐστὶν ὑδραργυρέων νᾶμα. Ita Glossæ Chymicæ MSS. Vide Lexicon MS. Rulandi in *Spuma*.

ΑΦΡΟΣΕΛΗΝΟΝ in iisdem Glossis, ἐστὶν κόμαρις καὶ κουφόλιθος. Vide in His vocibus.

ἌΦΡΩΝ, *Cicuta*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 661.

ἌΦΤΕΙΝ, *Accendere*, Ἅπτειν.

ἌΦΤΕΣΤΟΣ, *Innocens*, Ἄκακος.

ἌΦΤΗ, Ἀφτίον. Vide in Αὐτί.

ΑΦΥΠΝΙΣΤΗΣ, *Evigilator*, officium Monasticum, cui scilicet cura incumbit evigilandi Monachos, ut est in iambis MSS.

Εἰς

Εἰς Αφυπνιστάς.

Πρὸς πᾶσιν ἄλλοις οὐδ' ὑμῖν μικρὸς κόπος,
Διεξανιστᾶν τοὺς ὑπνώδεις συζγόνους,
Συνεισελαύνειν τοὺς γυρεύοντας εἰς μέσον,
Τοίνυν ἐπειδὰν σαλπίσῃ τις τὸ ξύλον,
Ὡς ἄγγελοι παρευθὺ δεδραμηκότες,
Εἰς πάντα κοιτωνίσκον, εἰς κρυπτὸν τόπον
Ἐγείρετε πρὸς ὕμνων ἀσχάντων λόγων,
Συνεισφέροντες εἰς νεὼν τοῦ δεσπότου,
Ἐν ἡμέραις, ἐν νυξὶ, ἐν μεσημβρίαις,
Ἕκαστον αὐτῶν προσκαλοῦντες εὐθέως,
Ὅπως ὑμῖν τὸν μισθὸν ἄξιον νέμῃ
Ὁ πάντα μετρῶν, καὶ νέμων κατ' ἀξίαν.

ἈΦῺ, Ægyptiis, *Scordium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 531.

ΑΧΑΜΕΝῚΣ, *Polium montanum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 530.

ἈΧΑΜΝΟΣ, *Debilis*, Ασθενής. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτον· ἡ κόρη πλία ἀχαμνὴ, καὶ σύγκλινε νὰ πέσῃ.

Αχαμνίζειν, *Debilitare*, Εξασθενίζειν. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 69. ἀμὴ δίδει ὀλίγην τροφὴν, καὶ ἀχαμνίζει τὸν στόμαχον. Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Ἐπεὶ λοιπὸν ἐβλέπομεν τι ἀχάμνισαν τὰ μέλη,
Διὰ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ τιμὴν, &c.

Αχάμνισις, Αχάμνισμα, *Debilitatio*. Glossæ Græcobarb. Ασθένεια, Ταλαιπωρία, Νόσος, Αδυναμία, Αχάμνισις, Αχάμνισμα.

ἌΧΑΡΑ, *Extremitas Lanceæ qua parte cuspis ei infigitur*. Glossæ Græcobarb. Ἄχαρα, τὸ τοῦ δόρατος εἰς τὸν αὐλὸν τοῦ ἐπιδοραπιδος ἐμπίπτον, τὸ γουλλὶν τοῦ κονταρίου.

ΑΧΆΡΙΣΤΟΝ διὰ ἐναντιώσεως, *Inofficiosum testamentum*. In Gloss. Basil.

ΑΧΆΡΙΣΤΟΣ, Antidotus sic dicta propter celerem quam affert opem. Qui enim citò curatur, ingratum se exhibet erga Medicum, adeoque se minùs periculosè laborasse ob repentinam salutem existimat. Marcellus Empir. cap. 20. *quum dederis, accipies mercedem quamcumque; multi enim qui citò curati sunt, ingrati exititerunt: propter quod ipsa antidotus Acharistos, id est sine gratia, appellatur*. Vide Myrepsum sect. 1. de Antidot. num. 8.

ΑΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΟῪΣ, vocant passim Græci Scriptores, Christi vel Deiparæ imagines, quas divinitus, nec arte humanâ pictas putabant. Theophanes an. 4. Mauricij: αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν θεανδρικὴν μορφὴν, ἣν Αχειροποίητον Ρωμαῖοι δοξάζουσι, &c. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 4. sect. 2. num. 5. 24.

ἈΧΈΛΥ, *Anguilla*, Ἔγχελυς, Ἔγχελις, in Corona pretiosa: Αχέλι, Αχελίπουλλον, apud Agapium in Geoponico, cap. 137. 169. Χέλι, apud Portium.

Ἀχελωνόκοπος, *In modum Anguillæ discissus*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παπούτζες ἀχελωνόκοπες εὐμορφοκαμωμένες.

ἈΧΕΛῺΝ, Constantinus de Adm. Imp. ἐγίνετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον καὶ πόλεμος ἀχελὼν μέταξυ τῶν Ρωμαίων καὶ τῶν Βουλγάρων.

ἌΧΕΡΟΝ, *Palea*, Ἄχυρον. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὸ ἄχερον, τουτέστιν ἀπὸ καλάμιν τὴν φέρνουν νὰ πολόμουν τὰ κοφίνια καὶ λέσι, &c.

Αχερώνα, *Palearium*, in Turcogr. Crusij.

ΑΧΊΑΣ ἄνθος, in Glossis Chymicis MSS. ὅταν λαχὰς ἐπὴν.

ΑΧΉΝΙΟΣ, Αχῖνος, & Αχινιὸς, pro ἐχῖνος, *Echinus*. Glossæ Græcobarbaræ: ἀβρυτοὶ, ἐχίνων θαλασσίων εἶδος, σήμερον Αχινοὶ καλοῦνται.

Ἀχινιὸς, *Cortex spinosus castaneæ*, τὸ ἀγκαθερὸν φλοῦδι τοῦ καστανίου. Αχιναῖος, eâdem notione. Agapius in Geopon. cap. 160. ἔπαρε ἕνα ἀχιναῖον, καὶ μίαν κολισαύραν, &c.

Αχινόποδα, Herbæ species apud Lemnios. Bellon. lib. 1. obs. cap. 26.

ΑΧΙΒΆΔΑ, *Murex*, *Conchylium*, *Concha*, κογχύλη, κόγχη. Vide Agapium in Geoponico, cap. 139.

ΑΧΙΛΙᾺ, *Lix*, *Cinis*, κόνις, μαρίλη, τέφρα, αἰθάλη, σποδός.

ΑΧΙΛΛΉΣΙΟΝ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ λευκὸν ἀφρονίτρον: *Spuma alba nitri*.

ἌΧΛΟΣ, *Turba*, pro ὄχλος. Αχλαβοὴ, *Rumor popularis*.

Αχλαγωγὴ, pro ὀχλαγωγή. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τῶν αὐθεντῶν ἀχλαγωγὴ, καὶ τοῦ λαοῦ ὁμοίως.

Et lib. 9.

Ἀχλαγωγὴ ἀρχίνησε μετὰ φωναῖς μεγάλαις.

Χλαγωγὴ, pro ὀχλαγωγή. Idem Anonymus lib. 7.

Ἔτζη ἐγίνη χλαγωγὴ, καὶ γρίκας τοῦ φωναῖς τους.

ΑΧΛΆΔΑ, Pyri silvestris species, apud Cretenses, de qua Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 18. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 59. τρῶγε καμπόσον στυπτικὸν χωρὶς νὰ πίῃς, ἤγουν ἕνα κυδῶνι, ἢ ἀχλάδα, ἢ νέσπολα, ἢ ἄλλο τὶ παρόμοιον, &c. & cap. 120. de Piris: τὰ ἀχλάδια εἶναι πολλῶν λογίων, ἀμὴ ὅλα ἔχουσιν σχεδὸν μίαν φύσιν.

ΑΧΛΉΜΙΑ. Anonymus de Oxymelite: Ακλήμιαν, φιδδίεν, καὶ δεχπηίεν, καὶ κόραλλον ῥούσιον. Matthæus Silvaticus: *Achalimia*, *superfluitas argenti*.

ΑΧΛΎΖΕΙΝ, Ἄχλυσμα, pro ἐκλύειν, & κλύσμα, vel ἔκκλυσμα, *colluere*, *collutio*, apud Myrepsum sect. 48. cap. 2.

ΑΧΟΙΟΣῚΜ, Afris, *Cornulaca*, τραγίον, apud Interpolator. Dioscor. cap. 632.

ἈΧΌΡΤΑΓΟΣ, Αχόρταστος, *Insatiabilis*, ἀκόρεστος, ἀκόρητος, ἀπλήρωτος· Χορταγιὰ, *insatiabilitas*, ἀδδηφαγία, ἀπληστία. Αχορταγὰ, Αχορταστὰ, *insatiabiliter*, ἀκορέστως. In Glossis Græcobarbaris vox ἀχόρταστος *noxius* exponitur: ἄατον, βλαβερὸν, ἢ ὁπουδὲν πλάττει, ἢ ἀχόρταγον. Rursum: κακος, δύσχολος, ἀχόρταγος.

ΑΧΟΎΡΗ, *Equile*, ἵππων καταγώγιον, Theodosio Zygomalæ. Manuel Malaxus in Histor. Patriarch. pag. 181. καὶ τὸ ἕνα τὸ μεγαλειότερον ἔκαμε τὸ καλώγαιρον αὐτοῦ ἀχούρη, διὰ τὰ ἄλογα.

ἌΧΟΥΣΑ, *Anchusa*, herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 89. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀφήδανον, ἄχυσα μεγάλι ὁποῦ ἔχη τὴν ῥίζαν μέλενα. Ita in voce Αλκιβιάδα, ubi tamen ἄχουσα legitur. Rursum: ἔχιον, ἡ ἄχουσα, ἡ μεγάλη ποῦ ἔχει τὴν ῥίζαν τὴν μεγάλην.

ΑΧΥΡΑΪ́ΤΑΙ. Cantacuzenus lib. 3. cap. 29. ἐν δὲ τῇ ἀναχωρήσει τῶν τε συγκλητικῶν τινὲς καὶ οὐκ ὀλίγοι στρατιῶται, τοὺς στρατηγοὺς καταλιπόντες, διέδρασκον εἰς Βυζάντιον, ὧν ἦν καὶ ὁ Βατάτζης Ιωάννης τάξιν ἄγων τῶν Αχυραϊτῶν προσαγορευομένην. Iidem videntur qui *Palearij* dicuntur in Chronico Vosiensi, de quibus in Glossario mediæ Latinitatis.

ΑΧΥΡΌΚΟΠΡΟΝ, *Fimarium*. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de vulpe: ἐὰν ποι-

νάσει οὐκ ἔχῃ τι νὰ φάγῃ, ὑπάγῃ εἰς ἀχυρόκοπρον, ὅπου νὰ ἔχει ἥλιον, καὶ πίπτει ἐκεῖ ἀνάσκελα, ὡς ἂν ἀποθάνῃ, &c.

ΑΧΩΝΕΨΙΆ, *Cruditas.* Ἀπεψία.

ΑΨΆ, *Validè, fortiter, altâ voce.*

ἌΨΑΛΤΟΣ, res quæpiam dicitur super quam Sacerdos orationem non fudit. ἐσθίειν κόλυβον ἄψαλτον, in Nomocanone Coteleriano, num. 76. Dicebantur & ἄψαλτοι, qui absque cantu Ecclesiastico humo mandabantur. Vide Allatium lib. 2. de utriusque Ecclesiæ consensu, cap. 12. num. 3.

ΑΨΑΦΕΡ, Ægyptiis, *Spondylium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 495.

ΑΨΕΥΔΗΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 661.

ΑΨΙΝΘΙΌΜΗΝΟΝ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioscor. c. 434.

ΑΨΊΝΘΙΟΝ χωρικὸν, Dacis, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpol. Dioscor. cap. 411. & Apul. cap. 19.

ἈΨΙΘΈΑ. *Absinthium*, Ἀψίνθιον, in Corona pretiosa, & apud Portium.

ἈΨΙΝΘΆΤΟΝ, *Absinthatum*, *Aqua Absinthij.* Alexander Trallianus lib. 1. cap. 15. λαμβάνειν δὲ δεῖ τούτων διὰ θερμοῦ τινὸς προπόματος, ἢ ἀψινθάτου, ἢ κονδίτου. Rursum: τῶν δὲ προπομάτων σπανίως προσφερέσθω μόνου ἀψινθάτου καλουμένου, τοῦτο γὰρ οἶδε καὶ ῥῶσαι τὸν στόμαχον. Occurrit præterea lib. 8. cap. 7. lib. 9. &c.

ΑΨΊΣ, *Apsis*, vel *Absis*, *Absida*, pars Ecclesiæ, de qua egimus in Gloss. med. Lat. & in Constantinopoli Christ. lib. 3. Codex Canon. Ecc. Afric. Can. 43. οὔτινος δήποτε δὲ μελανοῦντος, εἰ πούβλικον καὶ τετρυλλημένον ἐστὶ τὸ ἔγκλημα τὸ συμπᾶσαν τὴν ἐκκλησίαν κινοῦν, πρὸ τῆς ἀψῖδος ἡ χεὶρ ἐπιτεθῇ.

ΑΨΌΣ, in *loquendo temerarius*, *audax.* Eustathius in Homer. αὐταπὲς ἡ δασύνεται, καὶ δηλοῖ τὴν καταπληγμένην ἐν ἔπεσι, καὶ ὑβριστικήν· ὅθεν ἡ συρφετώδης ἴσως ὑπολείξασα γλῶσσά φασι ἀψοὺς τοὺς ἐν λόγῳ θρασεῖς.

B.

BAANΘΕΜΙΣΤΟΝ, τὸ τῆς τίλεως (τήλεως,) ἄλευρον, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. *Fœni Græci farina.*

ΒΑΒΆ, *Avia*, apud Hieron. Germanum.

ΒΑΒΆΘΥ, Osthani, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. cap. 661.

ΒΑΒΆΚΙΝΟΣ, Ollæ species, apud Hesychium & Suidam.

ΒΆΒΗΚΟΣ, τὸ παμπακίου ὁ σπόρος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Semen Xyli seu Gossypij.* Vide Βαμβάκιον.

ΒΑΒΙΒΥΡΟΥ, Ægyptiis, *Pastinaca silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap. 464.

ΒΑΒΟΥ͂ΛΙ, *Calix, gemma floris*, ὀφθαλμός. Agapius in Geoponico, cap. 228. ἢ πάλιν τὴν ἄνοιξιν πρὶν νὰ ξεφουντώσουν τὰ βαβούλια, βάλε καθ' ἕνα βαβοῦλι εἰς ἕνα κοντίλον καλάμι, νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν μέρος φραγμένον, &c.

Βαβουλίζειν, *Progemmare*, ὀφθαλμίζειν.

ΒΑΒΟΎΛΙΑ, Italis, *Li fassoi*, Gallis, *Feuves d'Angleterre*, Fabæ Anglicanæ. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΒΑΒΟΥΤΖΊΑΣ, Græcis recentioribus idem quod veteribus ἐφιάλτης, *Iucubus*, *nocturna corporis oppressio & suffocatio.* Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. ἐφιάλτης, ὁ ἐπὶ πολλοῦ λεγόμενος βαβουτζίας.

Βαβουτζικάριος idem sonat apud Suidam: Ἐφιάλτης, ἡ εἰς τὴν κεφαλὴν ἀνατρέχουσα ἀναθυμίασις ἐξ ἀδηφαγίας καὶ ἀπεψίας παρὰ ἰατροῖς Ἐφιάλτης λέγεται, ὁ λεγόμενος παρὰ πολλοῖς Βαβουτζικάριος. Laudatur ab Allatio in Diatriba de Psellis, Michaëlis Pselli opusculum hocce titulo, Τί ἐστι Βαβουτζικάριος, cujus excerpta quædam descripsit in Opusculo de Opinationibus Græcorum, num. 9. 10. Psellus porrò ejusmodi appellationem à Βαβώ, dæmonio quodam nocturno, cujus mentio est in Orphicis effictam ait: ἀπὸ γοῦν τῆς Βαβοῦς, ὁ Βαβουτζικάριος παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀνεπλάσθη. Idem Allatius observat Suidæ Babutzicarium, longè alium esse à Pselliano, & quem nunc modò, inquit, Græculi appellant Καλλικάντζαρον.

Βαβούτζικος, nescio quis cognominatus legitur apud Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 30. lib. 4. num. 22. & Symeonem Logothetam in Basilio, num. 22. quòd fortè is, ut *incubus*, vel ut Βαβώ, noctu vagaretur. Nos diceremus, *comme un petit Lutin.*

ΒΑΒΎΖΕΙΝ, Βαβίζειν, *Latrare, Baubari*, κλαυθμυρίζεσθαι, προσυλακτεῖν, Βαΰζειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ τὰ σκυλία ἐβάβησαν, τὰ βούκινα σημάναν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 166. ἔτι μόνον νὰ ἀκούσω σκύλλον νὰ βαβίσῃ, &c.

ΒΆΓΓΑ, *Fossa*, Διώρυξ. Βαγγίζειν, *Fodere*, ταφρεύειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Vanga.*

ΒΑΓΓΈΛΙΟΝ, *Evangelium.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ συφθάσω εἰς τὸν Ἀπόστολον, καὶ οἰκεῖμαι στὸ βαγγέλιον.

ΒΑΓΕΎΕΙΝ, *Vagari.* Suidas: βαγεύειν, πλανητεύειν. Lexicon MS. ex Cod. Colbert. 2199. Βαγεύει, πλανητεύει, Theodorus Prodromus in Lexico:

Βάθρον, τὸ βῆμα λέγεται· βαγεύει, πλανητεύει.

Leges Pœnales, ex Ruffo, cap. 54. 56. Mauricio lib. 1. cap. 6. & Leone c. 8. §. 4. εἴ τις τολμήσει βαγεῦσαι ὑπὲρ τὸν χρόνον τοῦ κομεάτου καὶ τῆς στρατείας, &c. Lib. 48. Basilic. ἐάν τις στρατιώτης τῶν πόλεων ἐπιστάμενος βαγεύσῃ, καὶ ἀπὸ φοσσάτου ἀναχωρήσει, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. καὶ ἡνίκα παρὰ τὸ δέον εὕρισκέ τινα ἢ ἐργαζόμενον, ἢ τινα ἀδικοῦντα, ἢ εἰς τὴν ἰδίαν δουλείαν βαγεύοντα, τοῦτον διὰ μαγκλαβίων σφοδρῶν ὑπεξήρχετο.

ΒΑΓΊΑ, *Nutrix.* Item *Ancilla*, *Abra.* Glossæ Græcobarb. Μήτηρ, τροφὸς, Ἀναθρέπτεια, Βαγία, Βυζάστρια. Historia Apollonij Tyrij:

Τότες τῆς βαγίας με φωνῆ ὥρισε νὰ τῆς δώσει.
Τὸ καλαμάρην ἔδοκεν, &c.

Alibi:

Οἱ βάγιαις τὰ πολάβασιν, ὀγιανὰ τὰ νὰ θρέψουν.

Occurrit

Occurrit ibi non semel. Historia MS. Bertrandi Romani :

Ἡ βαγία κὴ ἡ δέσποινα εἰς βέλθανδρον ὑπαγῶν.

Ubi quæ βαγία, alibi βαγίτζα appellatur.

Βαγία, *Palma*. Vide in Βαΐα.

Βαγίτζα, *Famula*, *Ancilla*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ νυταῖς ἐφικεύυσιν οἱ δῦλοι κὴ βαγίτζες,
Οἱ ἄνδρες των ναπᾶν ἔμπρὸς πίσω των οἱ μαιίτζες.

Joannes Glycas de vanitate vitæ :

Πῦ εἶναι οἱ βαγίτζες ὡς πολὲς κ' οι σκλάβες π' ἀκλυθῦσαν;

At aliter hunc versum laudat Meursius in Ακλυθᾶν.

Πῦ εἶναι αἱ βαγίτζες αἱ πολὲς κὴ ἡ σκλάβες π' ἀκλυθῦσαν

Historia Bertrandi Romani MS.

Τὴν δύλην τις ἐφώναζεν ὄνομα Φεδροκάζαν.
Τὴν εἶχε πλέον ἐμπιςὴν παρ' ὅλας τὰς βαγίτζας.

Rursum :

Δειμαίνω τ βαγίτζα πυ μὴ ἀλάξῃ τὴν βύλην τ.

ΒΑΓΙΖΕΙΝ, *Vagire*, βαβάζειν. Βαγισμὸς, *vagitus*, κνυζυθμὸς, κλαυθμηεισμός.

ΒΑΓΙΟΛΙ, *Cribrum*, *vannus*, κόσκινον, ex Italico *Vaglio*, *vaglione*. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 188. τύλιξε μίαν πετζίτζα, ἤγυν βαγίολι, εἰς ἕνα κομάτι ξύλον χοντρὸν ὅσον τὴν χέρασυ, &c.

ΒΑΓΚΟΣ, *Bancus*, seu *sedes judiciaria*, de qua voce, ac ejus notione, nos multa in Gloss. med. Latin. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ : καὶ δίδωμεν αὐτῷ ἄδειαν τ ἔχειν βάγκον, τ κρατεῖν κρίσεις, κὴ κρίνειν αὐτὲς, &c. Vide Μπάγκος.

ΒΑΓΥΛΟΣ, *Bajulus*, *Præceptor*. Theophanes, pag. 392. κὴ πιάσασα τὰς ἀνθρώπυς τ βασιλέως, πάντας δείρασα κὴ κυρεύσασα σὺν Ἰωάννῃ τῷ Πρωτοσπαθαρίῳ κὴ βαγύλῳ, λεγομένῳ Πικριδίῳ, ἐξώρισεν ἐπὶ τὰ καθολικὰ μέρη, &c. Rursum, pag. 393. ἀπέςειλεν δὲ ὁ βασιλεὺς εὐθέως Ἰωάννην τ βάγυλον αὐτῦ κὴ Πρωτοσπαθάριον. Vide Βαΐυλος.

Βαγύλη, *Latura*, *Vectura*, Φόρετρον. Antiquit. Constantinop. spectac. I. κὴ πολλάκις διαβεβαιωσαμένη θάνατον τῷ θηλειοτρόφῳ, εἰ μὴ τῦτον κρατήσειεν· αὐτὸς διὰ τὰς βαγύλας ἐλαφροφόρυς κρατῆσαι ἐκ ἐνεδίδυ, &c.

ΒΑΓΟΙΝΙΟΙ. Nicolaus Myrepsus MS. sect. 3. cap. 58. ςακτὴν φλοιῦ ξύλυ τ ἐπονομαζομένυ μελίυ, ἐν αἷς ποιῦσιν τὰ ςεφάνια τ βαγοινίων, quæ postrema verba omisit in sua interpretatione Fuchsius. Vide an deducta vox à Βαγία, *Ancilla*, de qua supra.

ΒΑΓΥΡΙΣΤΗΣ, *Impostor*, ἀπατεὼν, ζαβυλος, φέναξ.

ΒΑΔΔΗΣ, *Prælum*. Liber 20. Basilic. tit. 1. lege 19. §. 2. ἀγρῦ μισθυμένυ, δίδοται τῷ μισθωτῷ ὁ ἐξοπλισμὸς, ὅτι ὁ βάδδης κὴ τὸ ἐλαιοτριβεῖον ἐξηρτισμένα τοῖς σχοινίοις. Ubi Ulpianus, *Prælum & trapetum instructa funibus*. Adde Scholiastem, pag. 460.

ΒΑΔΑ, *Vada*. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 14. extr. τὰς ναῦς ἐς τὴν Λιβύης ἀκτὴν ὤκειλεν ἐς χωρίον, ὃ δὴ Κεφαλὴν βραχὺς τῇ σφετέρα γλώσσῃ καλῦσι Ρωμαῖοι· Καπυτβάδα γὰρ ὁ τόπος προσαγορεύεται.

ΒΑΔΙΟΝ, *Vadium*, de qua voce consule Glossar. med. Lat.

Βαδιάζειν, *Pignori dare*, *Vadiare*, *invadiare*. Αντιβαδιάζειν, *rem jam alicui oppigneratam alteri pignori dare*. lib. 60. Basilic. tit. 30. §. 2. κὴ ὁ ἀντιβαδιάσας κὴ διαφθείρας τὸ ὑποκείμενον, &c. Ubi Ulpianus, *qui avertit & corrupit rem obligatam*.

ΒΑΔΙΣΤΗΣ, *Equus ambulator*. Vita MS. S. Theodori Syceotæ fol. 101. Cod. Colbertæi 101. δώσας αὐτῷ τ βαδιςὴν.

ΒΑΖΕΙΝ, *Mittere*, *Ponere*, βάλλειν, τίθεσθαι, Καταχωρίζειν. Βάζειν, ἢ βάνειν μέσα, *Indere*, *immittere*, *injicere*, ἐμβάλλειν, εἰσβάλλειν, εἰσάγειν, &c. βάζειν ἀπάνω, ἢ περισσότερα, *Addere*, *adjungere*, *imponere*, προςίθεσθαι, ἐπεισφέρειν. Nicetas in Man. lib. 6. num. 8. ὡς κὴ δευτέραν πληγὴν ἐπὶ τῇ δευτέρα λαβεῖν, οἷς κὴ παρακαίρια ἔβαζε, φιλανθρώπων τυχεῖν δεόμενος. Βάζειν εἰς ἔργον, *Exequi*, *adimplere*, ἀποπληρῦν, ἀπεργάζεσθαι. Βάζειν κοινὰ, *Adhibere*, *apponere*, προσφέρειν, παρατίθεσθαι. Αναβάζειν. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 30. ὅτε ὂν θέλω, ὁ χρείαν ὑμῶν ἔχω, ἀλλ' ἐμαυτῷ ἀναβάζω.

ΒΑΘΑΝΗΡΑΘΑΝ, ita apud Syros serpentem ὄφιατον vocari observat Julius Africanus MS. de Bellico apparatu, cap. 4.

ΒΑΘΜΟΣ, de gradibus Pœnitentium, non semel usurpatur in Concilio Ancyrano. Erant autem ij, πρόσκλαυσις, Ακρόασις, Υπόπτωσις, & Σύςασις, ut est in canonibus Gregorij Thaumaturgi Can. 11. Hinc formula in eodem Concilio Ancyrano Can. 20. ἑπτὰ ἔτεσι δοκεῖ αὐτ τ τελείυ τυχεῖν, κατὰ τὺς βαθμὺς τὺς προάγοντας. Can. 21. & 24. 25. κατὰ τὺς βαθμὺς ὡρισμένυς.

ΒΑΘΟΥΛΟΣ, *Cavus*, *cavatus*, Κοῖλος, Κοιλωτός. Βαθυλώνειν, *Cavare*, Κυλῦν.

ΒΑΘΥΙΝΟΣ, *Color subniger*, *obscurus*. Hesychius : τὸ βαθὺ κὴ τὸ μέγα, κὴ ὑψηλὸν, κὴ μέλαν. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ἴδιος δὲ κὴ τ ἐν αὐτῷ κοιτῶνος ἐκ τεσσάρων μὲν κιόνων βαθυίνων τ χρυσῦ καλάςιλον κύκλον τ ὀροφῆς ἀνεχόμενον. Infrà : ὑπὲρ τὸ ἀρισήριον αὖθις ὅτιν ἐκ λίθων μὲν βαθυίνων τὺς τοίχυς ἔχον λελαμπρυσμένυς. Rursum : κὴ αὐτὸ ἐκ τεσσάρων μὲν κιόνων βαθυίνων τὴν ὀροφὴν ἀνεγειρόμενον. Ubi Interpres βαθύϊνον, *viridis coloris non ita acuti*, *sed nubili magis ac pressi* marmor interpretatur. Vide Gloss. med. Lat. in *Profundus*.

ΒΑΙΑ, *Nutrix*, Suidas in Etymologico : τιθὴν μὲν ἀπὸ τ τιτθὴν, ἡ τροφὸς, ἡ βαῖα ἡ δὲ βαῖα ἐτυμολογεῖτο ἀναβιβάζυσα, ἡ εἰς τὴν βάσιν ἡλικίας τὸ τρεφόμενον ἄγυσα. Vide Epitomen Strabonis, ubi de Baiis Italicis, & suprà in Βαγία.

Βαΐς, Βαΐν, Βαΐον, *Palma* seu *Ramus Palmeus*. Hesychius : Βαΐς, ῥάβδος φοίνικος, κὴ βαΐον. Vocis originem ab Hebræis accersunt plerique, atque in iis Anonymus in Cod. Reg. MS. 2023. fol. 80. ἐπειδὴ τ Εβραίων φωνῇ ἡ σπελὼν βαΐον ὀνομάζεται, ὁ γῦν φοῖνιξ τὸ δένδρον καθ' ἑκάςην προόδον τ σπελώνης, ἣν τινες Γίαν καλῦσιν, ἐκ τ ἑαυτ καρδίας κλάδον ἀναδίδωσι κὴ διὰ τῦτο τ κλάδον τ φοινίκων, Εβραῖοι βαΐα προσαγορεύυσιν, ἀπὸ τ δένδρον συμβαίνοντος παραδόξυ κατονομάζοντες· ὁμοίως δὲ κὴ ἡμεῖς ἐξ ἐκείνων παραλαβόντες καλῦμεν τῇ αὐτῇ φωνῇ τὺς κλάδυς τ φοινίκων βαΐα. Et Synaxarium in Triodio : ἐδέχθην δὲ διὰ τ βαΐων, οἱονεὶ τ κλάδων· βαΐον γὰρ, παρ' Εβραίοις, ὁ ἁπλὸς κλάδος λέγεται. Interpolat. Dioscorid. pag. 227. Edit. Aldinæ : περὶ πλερίδος· οἱ δὲ Προφῆται Ερμῦ βαΐν· Balsamon de Incens. pag. 472. κλάδυς δὲ φοινίκων κὴ μυρσινῶν βλέπω τὺς ἀνθρώπυς κατέχοντας, κὴ τὴν βαϊοφόρον δοξάζοντας. Et pag. 473. κὴ βαΐα τὺς κλάδυς κατονομάζοντας. Palladius in Hist. Lausiaca, c. 39. περάσαντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ μετὰ πορθμῦ μετὰ βαΐων κλάδων ἐλαιῶν, &c. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 3. κὴ ἀκύσαντες οἱ ἀδελφοὶ, λαβόντες τὰ βαΐα, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτῦ. Ammonius de cæde Patrum Rhaithi : συνήγαγε πάντας ἡμᾶς, κὴ ἀπελθόντες μετὰ βαΐων κὴ ψαλμῳδίας, ὥσπερ αὐτ, ἔχοντα τὸ πρόσωπον φῶς ἀπόςιλβον ὑπέρλαμπρον. Ubi observandum mortuos humo mandatos à Monachis Palmas tenentibus, quod aliis verbis expressit, pag. 128. κὴ πάντες οἱ εὑρεθέντες

ἐκεῖ ἄραντες θαλλοὺς ἀπὸ τῶν φοινίκων, ἦλθον εἰς ἀπάντησιν τῶν ἁγίων λειψάνων. Adde pag. 118. 122. & quæ ad hunc morem adnotarunt viri Eruditi Henricus Valesius ad Hist. Eccl. & Cotelerius ad Apophthegm. Patr. Joannes Euchaïtorum Episcop. Carm. εἰς τὰ βαΐα.

Κλάδους προσφερέτω δὲ νικητηρίους.

Et Carm. εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς.

Λάζαρος ἐκ γῆς, βαΐα, σταυροῦ ξύλον.

Et infrà:

Ψυχῆς ἔαρος σύμβολον τὰ βαΐα.

Occurrit passim. Vide Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Euthymij, num. 90. Joan. Damascenum in Caballinum, Anonymum in Paraphrasi Oraculor. Leonis Imp. pag. 278. Triodium in Sabbato τῶν βαΐων, &c. Hinc

Βαῒν pro *victoria* usurpant alij. Joannes Moschus in Limon. cap. 152. de Auriga: ἐν μιᾷ οὖν ἡττηθέντος αὐτοῦ τὸ βαῒν, ἀνέστησαν οἱ τοῦ μέρους αὐτοῦ, κράζοντες αὐτῷ, Φιλέρημος εἰς πόλιν βαῒν οὐ λαμβάνει. Zacharias Pap. lib. 3. dial. cap. 7. σὺ μόνος μεταξὺ τῶν λοιπῶν τὸ τῆς νίκης βαῒν κρατήσῃς. Ubi Gregorius M. *quatenus ruina illius singularem inter cæteros palmam obtineret.* Ita cap. 19. extr. ἄνευ ἀγῶνος οὐκ ἔστι νίκης βαῒν ἆραι, *sine labore certaminis non est palma.*

Βαΐον præterea appellabant *Sceptrum Imperatricis*, quòd in Palmarum ramos supernè quodammodo desineret, ut ex imagine Helenes Manuelis Palæologi Imp. uxoris, quam delineari curavimus in Familiis Byzantinis, conspicitur: vel certè quòd id nominis peculiaris indiderint Byzantini Augustæ sceptro. Illud porrò ita describit Codinus de Offic. Palat. cap. 17. num. 24. ἵσταται στεφηφοροῦσα, κατέχουσα τῇ χειρὶ βαΐον χρυσοῦν, ἔχοντα ἀπὸ τῆς κορυφῆς καὶ κάτωθεν ἕως σπιθαμιαῖον μῆκος μαργαρίτάρια καὶ λιθάρια ἐμπεπηγμένα κυκλόθεν. Adde num. 25. 30.

Βαΐνη ῥάβδος, *Virga palmea*, in Apophthegm. Patrum, in Abbate Gelasio, num. 6. & in Abbate Macario, num. 38.

Κυριακὴ τῶν βαΐων, *Dominica in Palmis*, vel *Palmarum*, Latinis, apud Theophanem an. 1. Leonis Chazari, Cantacuzenum lib. 1. c. 12. in Nomocanone Coteleriano, n. 434. &c. Τῶν βαΐων ἑορτή, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Euthymij, n. 11. Authorem Vitæ S. Theodori Studitæ, Pachymerem lib. 4. cap. 18. Codinum de Offic. cap. 10. n. 1. &c. Eadem &

Βαϊοφόρος, βαϊφόρος, dicta, ἡ βαϊφόρου κυριευομένη ἡμέρα, apud Balsamonem, de Incens. pag. 472. βαϊοφόρον habet, pag. 473. Continuator Theophanis lib. 3. n. 16. & Scylitzes, pag. 862. καὶ τὸ στιχηρὸν τὸ κατὰ τὴν βαϊοφόρον, Ἐξέλθετε ἔθνη, &c. Epiphanius Hagiopolita de locis sanctis pag. 58. καὶ μετὰ λιτῆς εἰσέρχονται εἰς τὴν πόλιν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἡμέρᾳ τῆς βαϊοφόρου. Georgius Acropolita in Chron. cap. 52. φθάσας τε πρὸς τὴν βαϊοφόρου κυριακῆς, καθ' ἣν εἴωθε θριαμβεύειν ὁ βασιλεύς. Ex hoc loco illustratur caput 10. Codini de Offic. Palat. extat Theophanis Ceramei Homilia 26. εἰς τὴν βαϊοφόρον ἑορτήν. Describitur etiam in Euchologio pag. 744. εὐχὴ εἰς τὸ δοῦναι τὰ βαΐα τῇ βαϊοφόρῳ. Ἑβδομὰς τῶν βαΐων, septimana seu hebdomada, quæ Dominicam τῶν βαΐων præcedit, Latinis *Passionis* dicta. Gregorius Patriarcha in Vita S. Lazari Galesij: ἐκεῖθέν τε πάλιν τῇ τῶν βαΐων ἐπανήκοντας ἑβδομάδι, &c. Vide Allatium de Hebdomadib. Græcor.

Βαΐα præterea vocabant dona, munera, largitiones, erogationes, Rogas, quæ ab Imperatore populo distribuebantur in solemnioribus ceremoniis: quòd hebdomade sextâ jejuniorum, quæ Latinis est *passionis*, & Græcis dicitur τῶν βαΐων, à Dominica subsequente τῶν βαΐων perinde appellata, à Latinis, *Ramorum*, quotannis Imperator & Patriarcha, tam militibus, quàm proceribus ac officialibus palatij, munera distribuere solerent, uti pluribus recitat Luithprandus lib. 6. cap. 5. quem quidem morem perstitisse usque ad tempora Constantini Ducæ, scribit Balsamon in Medit. de Chartophyl. cujus hæc sunt: τὴν ὑψηλοτάτην τῶν θείων Αὐτοκρατόρων περιωπὴν, καὶ τῶν Πατριαρχῶν τὴν μεγαλειότητα, μετὰ τῶν ἄλλων ἐστέμμενν, καὶ ἐτήσιοι ῥόγαι ποτὲ, καὶ βαΐων φιλήματα. Rursum; ubi de Judicum Salariis: καὶ διοριζόμενα τούτοις ἐτησίως μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ἀποφέρεσθαι χάριν ῥόγας καὶ χρύσεις τοσαύτης ποσότητος, καὶ τὰ συνήθη βαΐα. Infrà: τῶν γοῦν βασιλέων καὶ τῶν Πατριαρχῶν μεγαλυνομένων, ὡς εἴρηται, διὰ τῶν βαΐων καὶ τῶν ῥογῶν ἔδει τέως τοὺς Πατριάρχας τοὺς τὴν ἀρχαίαν μέχρι τοῦ νῦν συντηρεῦντας συνήθειαν, καὶ χρυσίνους παραμετροῦντας τοῖς κληρικοῖς, διδόναι καὶ βαΐα, καθὼς προτετύπωται. Et pag. 473. οὕτω φρονοῦντες καὶ οἱ πιστότατοι βασιλεῖς, τὰ ἐτησίους ῥόγας, βαΐα συνεπρυτάνευον, ἐξ ἀργύρου τυχὸν ἢ χρυσοῦ καλλυνόμενα. Cùm verò non unica die, sed pluribus, eæ largitiones, seu uti appellantur à Marcellino Comite, *Augustatica*, peragerentur, quæ prima die, πρῶτον βαΐον vocant Scriptores, id est *primum donum.* Theophanes in Rhinotmeto, pag. 313. ubi de Apsimaro & Leontio. καὶ ἐπάτησε τὸν τράχηλον αὐτῶν, ἄχρις ἀπολύσεως τοῦ πρώτου βαΐου: ubi Miscella: *usque ad solutionem primi bravij.* Cedrenus in eodem Rhinotmeto, pag. 446. πατήσαντος δὲ εἰς τοὺς τραχήλους αὐτῶν ἄχρις ἀπολύσεως τοῦ πρώτου βαΐου, ἐπεβόα ὁ δῆμος. Leo Grammaticus in Theophilo, pag. 453. ἐκεῖθεν δὲ ἀγικόμενος εἰς τὴν πόλιν τὰ λάφυρα ἐθριάμβευσεν ἱππικὸν ποιήσας, καὶ τὸ πρῶτον βαΐον παίξας, ἅρματι λευκῷ ἐποχησάμενος.

Βαγία, *Palma*, Agapius Monach. in Geoponico, cap. 28. ἡ κάμηλος τὸ στέφανον ὅπου εἴπομεν ἀπὸ φοίνικα ἀρσενικὸν, ἤγουν βαγίαν. cap. 214. ἂς βάσῃ κομάτι βαγίαν, ἤγουν φοίνικα, &c.

ΒΑΪΟΥΛΟΣ, *Bajulus*, *Præceptor*, *Pædagogus.* Vide Gloss. med. Latin. Scholiastes Sophoclis ad Ajacem, & ex eo Moschopulus in Lexico Philostrati: παιδαγωγὸς καὶ παιδοτρίβης, ὁ λεγόμενος βαΐουλος. Scoliastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 682. διδάσκαλοι, κολασταὶ ἐπίφρονες· ἐπιμεληταὶ αἰδοῦς καὶ τῶν πραπίδων· εἰσὶ δὲ οἱ λεγόμενοι βαΐουλοι. Balsamon de Chartophyl. pag. 472. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὺς παιδοτρίβας βαΐουλους καλονομάζομεν, ὡς τὰ νηπιώδη τῶν παίδων φρονήματα μεταδιδόντας πρὸς ἀρρένωσιν. Cedrenus, p. 342. & Codinus in Orig. Constantinop. num. 101. Anthiocum Persam & Eunuchum, quem Isdigerdes Persarum Rex post mortem Arcadij Theodosio Juniori Curatorem submisit, τὸν βαΐουλον αὐτοῦ vocant: sic enim legendum apud Codinum rectè monuit Interpres, ut habet etiam Theophanes an. 36. ejusdem Theodosij. Meminit præterea idem Codinus de Offic. cap. 1. num. 81. μεγάλου βαΐουλου, Officialis ita dicti in Palatio Constantinopolit. De vocis etymo, nescio an audiendus Epitomator Strabonis lib. 4. pag. 98. qui à Baiis Italicis illud accersit: μεθ' ὃ αἱ Βαΐαι, καὶ τὰ θερμὰ ὕδατα, πρός τε τρυφὴν καὶ θεράπειαν νόσων ἐπιτήδεια· ὅθεν οἱ Ῥωμαῖοι βαΐαν καλοῦσι τὴν τροφὸν, καὶ βαΐουλον, διὰ τὰς Βαΐας, τόπον ὄντα ἀπολαυστικώτατον, καὶ τρυφῶντι ἐπιτήδειον. Quid si à βαῒν, *Palma?* Nam cùm Pædagogorum sit ferulis, vel fustibus pueros castigare, & loco fustium, palmularum ramusculis ad id uterentur, fieri, inquam, potest ut inde *Bajulus* dictus fuerit. Palmeis verò fustibus usos olim Tyrannos docent Acta SS. Alphij Philadelphij & Cyrini Martyr. num. 24. ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀναρτηθέντας τύπτεσθαι μετὰ ῥοπάλων φοινίκων σφοδρῶς, & num. 26. ἐκέλευσε

λόσεν ἀχθῶναι δώδεκα ῥοπάλας τελείας, ἀπὸ φοινίκων, &c.

Μπαΐυλος, Μπαΐλος, Παΐυλος, ita appellatus Venetorum Legatus commerciorum causâ missus, Constantinopoli, de qua voce & dignitate plura nos congessimus in Gloss. med. Lat. Gregoras lib. 4. Hist. οἵγε μὲν τοι κατὰ χρόνους ταχθὲς ἄρχειν ἀποστελλόμενοι τούτων, ὁ μὲν ἐκ Βενετίας καλεῖται Μπαΐυλος· ὁ δὲ ἐκ Πίσσης, Κόνσουλος Pachymeres lib. 2. cap. 32. Βενετικοῖς δὲ καὶ Πισαίοις τὰ ὅμοια προσεφιλοτιμεῖτο, τοῖς μὲν ὑπὸ Παΐυλω, ὃν Ἕλλην ἂν εἴποι Ἐπίτροπον, Πισαίοις δέ, &c. Μπαΐυλος scribitur lib. 9. cap. 20. ubi de Bajulo Venetorum. Anonymus M S. de Bellis Francorum in Morea:

> Τὸν μέγαν τὸν Κονὀσαυλον, τὸ τζάδρον γὰρ ἐκεῖνον
> Ἐδιόρθωσεν καὶ ἄφηκεν Μπαΐλον ςὸ Μωρέαν.

Passim apud hunc Scriptorem. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

> Τί ἐγίνετον ὁ Μπαΐυλος, πῶς οἱ πραγματευτάδες;

Codinus de Offic. cap. 7. num. 6. ὅταν οὖν ἔλθῃ λιπαΐλος (scrib. Μπαΐλος) καθ' ἣν μίαν πρώτην ἡμέραν προσκυνήσειν μέλλει, γονατίζει μόνον οὗτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. Vide Phranzen lib. 3. cap. 1. Ducas Hist. cap. 17. de Magno Bajulo ordinis Rhodiensis: ἔχοντες τὸν Μπαΐυλον αὐτοῦ ὁμοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς Φρερίους.

Μπαϊλάτον, *Bajulatus*, *Bajuli dignitas*. Idem Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Τὸ γὰρ μπαϊλάτον τοῦ Μοραίου, τὴν αὐθεντία τοῦ τόπου,
> Αὐτός τε ἐπαρέλαβεν, &c.

ΒΑΚΑΝΟΝ, *Cannabis silvatica*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. βάκανον, τὸ ἄγριον κάναβον. *Semen Brassicæ* interpretatur Alexander Trallianus lib. 7. cap. 20. βάκανον ἐστὶν ἡ πυρίνη τῆς ῥαφάνου. Matthæus Silvaticus: *Bachanon*, *I. Rafanus*.

ΒΑΚΑΝΤΗΣ, *Vacans*, ὁ σχολαστής, apud Suidam.

Βακαντία, *Saburra*. Vide in Σαβούρα.

Βακάντιβος, *Vacantivus*, Ignavus. Suidas: βακάντιβος, σχολαστής, μὴ πειρώμενος τῷ πράγματι αὐτοῦ. Theodorus Prodromus in Lexico: βακάντιβος, σχολαστικός. Glossæ Basilic. βακαντίβον, Ἀργόν. Ex quo loco alius emendandus in Γαμαντίβος, ubi leg. βακαντίβων, ἀργῶν, tametsi ita præferat Cod. Reg. Synesius Epist. 68. ad Theophilum: περινοστοῦσί τινες βακάντιβοι παρ' ἡμῖν (ἀνέξει γάρ με μικρὸν ὑποβαρβαρίζοντος, ἵνα διὰ συνηθεστέρας τῇ πολιτείᾳ φωνῆς τὴν ἐνίων κακίαν ἐμφαντικώτερον παραστήσαιμι,) οὗτοι καθέδραν μὲν ἀποδεδειγμένην ἔχειν οὐ βέλονται· οἵ γε τὴν οὖσαν ἀπολελοίπασιν, οὐ κατὰ συμφορὰν, ἀλλ' αὐθαίρετοι μεταναστάται γινόμενοι, καρποῦνται δὲ τὰς τιμὰς ἐκεῖ περινοστοῦντες, ὅπου κερδαλεώτερον. Vide Gloss. med. Lat. in *Vacantivus*.

Βακαντίον, Ἀτέλεια, in Glossis Basilic.

Βάκκαρ, idem Gallis quod Græcis ἄσαρον, apud Interpolat. Dioscor. cap. 9. Matthæus Silvaticus: *Bacchara*, *I. Asarum*.

ΒΑΚΛΟΝ, *Baculus*, Glossæ Lat. Gr. *Fustis*, ῥάβδος, βάκλον. Glossæ MSS. Reg. Codd. 2062. 1727. & Lexicon Cyrilli: ἀμιωλήϊον, ξίφος, ἢ βάκλον, ἢ ῥάβδος. Glossæ aliæ God. 930. ῥόπαλον, βάκλον, ἢ ῥάβδος. Ita ferè Hesychius, nisi quòd habet ξίφος δίςομον. Suidas: Τύμπανα, βάκλα. Concil. Calchedonense act. 1. σρατιῶται μετὰ βάκλων καὶ ξιφῶν ἐπέστησαν. Theodorus Lector Ecl. 2. τὰ ὅμοια ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐποίησαν μετὰ βάκλων εἰσελθόντες. Sanct. Ephrem in Vita S. Abrami, num. 9. αὐτοὶ δὲ μετὰ βάκλων ὥσπερ λίθον ἄψυχον ἐτύπησαν αὐτόν. Martyrium S. Bonifacij: ἄλλον ανακλαθέντα χερσὶν καὶ ποσὶν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὕτω βάκλοις ὑπὸ δημίων τυπτόμενον. Martyrium SS. XL. Martyrum Sebasteor. MS. πληρωθέντες δὲ θυμοῦ οἱ τύραννοι ἐκέλευσαν συρέντας αὐτοὺς ἀχθῆναι εἰς τὸν αἰγιαλὸν, καὶ βάκλοις τὰ σκέλη αὐτῶν καταγῆναι. Martyrium S. Blasij M S. θυμωθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν, ἐκέλευσεν βάκλοις τύπτεσθαι αὐτόν. Theophanes an. 35. Justiniani: καὶ ἐδιώχθησαν μετὰ βάκλων. Synaxaria 23. Januar. πρὸς τῷ δεσμεῖσθαι, βάκλοις τύπτεσθαι. Adde eadem 7. Sept. in S. Sozonte, Menæa 20. Nov. in S. Eustathio, 27. Jun. in S. Anecto, & 8. Janv. in S. Carterio.

Βακλίον, in Glossis Græco-Lat. Bacillum. Paradisus seu Liber SS. Senum M S. καὶ ὁρᾷ ἵππους μελανοὺς, καὶ τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν μελανοὺς, φόβου μεςὸς, ἔχοντας πύενα βακλία.

Βακλίζειν, *Baculo cadere*. Glossæ Lat. Gr. *Fustigatus*, βακλισθείς.

ΒΑΚΑΛΕΟΤΗΣ, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 8. ἐὰν τῶν εἴπῃ κανένα ἀδέξιον τὸ ἔνι διὰ ὁρισμένον τὸ καμία γίνεκα τὸ ἔνι ἁμαρτ... διὰ ἐκεῖνον τὸ τις δίδει, καὶ γίνεται τὸ εἰς καβαλλάρις, οὐ βακλιότις, οὐ βυργέσις, οὐ ὁποῖος καὶ ἂν ἔνι, συνεβάζεται μετ' αὐτοῦ, &c. Miles Bacalarius, nostris *Bachelier*, videtur hîc intelligi.

ΒΑΚΟΣ, *Pellis*. Suidas in Etymologico: Σισύρνα, γοῦνα, αἴγειον ςέαςρον τετριχωμένον, τελέσι βάκος, ὅ ἐςι δέρμα.

ΒΑΚΡΙΖΕΙΝ, *Latrare*. Glossæ Græcobarb. βοᾷ ὥσπερ οἱ κύνες, ὡς γιὸν οἱ σκύλλοι, ἤγουν βακρίζει ἀποτζίπτεται.

ΒΑΚΡΤΗΡΙΑ. Vide in Ῥάβδος.

ΒΑΚΤΡΟΠΕΡΗΤΑΙ. Vide Gloss. med. Lat. in hac voce. Tantùm hæc addo ex Vita Nicolai Studitæ, pag. 916. τῆς Σμύρνης απαραυλες, τῇ βακτηρίᾳ καὶ μόνον δηλαδὴ σκηριπτόμενοι, πεζοβαδίζονται, τόπον ἐκ τόπου ἀμείβοντες.

ΒΑΚΤΛΟΣ, *Baculus*, ῥόπαλος, βακτηρία, ῥάβδος, in Lexico MS. Cyrilli. Aliud esse videtur Βακύλιον, apud Suidam, & in Lexico MS. ubi exponitur κύμβαλον. Hesychius: Κύμβαλον, βακύλιον, βαβύλιον, εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ.

ΒΑΛΑΓΝΙΔΑ, *Cerrus*, arbor, Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 44.

ΒΑΛΑΝ, ita Barbari Equum appellabant, quem Græci φάλιον, ait Procopius lib. 1. de Bello Gotthico, cap. 18. à quo sic describitur, ubi de Belisarij Equo: ὃς δὴ ὅλον μὲν τὸ σῶμα φαιὸς ἦν, τὸ μέτωπον ἐκ κεφαλῆς ἄχρι ἐς ῥῖνας λευκὸς μάλιςα· τοῦτον Ἕλληνες μὲν Φαλιὸν, βάρβαροι δὲ Βάλαν καλοῦσι. De voce verò φαλιὸς, Hesychius: φαλιὸν, λαμπρόν. Phavorinus: φαλιὸν, τὸ λευκὸν, ἐξ οὗ καὶ τὰ φάλαρα. Infrà: φαλιόπους, λευκόπους· φαλαροὶ γὰρ οἱ λευκομέτωποι. Hadrianus Junius lib. 4. Animadv. cap. 11. existimat Vahalim fluvium appellatum ab arenæ, qua tingitur, subruffo colore, quem *Valum*, inquit, vocant, quo nomine Equum, quo Belisarius invectus fuisse legitur apud Procopium, subruffi coloris designabant Gotthi.

ΒΑΛΑΝΔΟΝ, pro βαλάντιον. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 101. locum in Urbe χρυσοβάλανδον appellatum ait, quòd in eo inventum sit βαλάντιον χρυσίου λίτρας ἔχον ἑκατόν.

ΒΑΛΑΟΥΣΤΙΑ, τῶν ῥοῶν τὰ ἄνθη, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. 117. *Balaustium*, *Flos Punicæ*.

ΒΑΛΒΗΤΟΝ, ψαλτήριον, κιθάραν, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Barbitum*.

ΒΑΛΕΣΤΡΑ, species Phlebotomi, quæ describitur ab Erudito Sponio in itinerario tom. 2. p. 256.

ΒΑΛΘΕΙΝ, pro βάλλειν. Glossæ Græcobarb. Ἀντιθεῖσθαι, θέλει τεθεῖν, ἢ βαλθεῖν καλάδικα, καὶ ἐναντία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Αὔριον γιαμὲν θέλουν βαλθῇ μετὰ πολλῆς λωλίας.

Ibidem:

Στὸν θάνατον βαλβύτε γδ ςῶ βίαν γία τ̃ Πένθεον.
Vide in Αποβάλλειν.

ΒΑΛΙ'Σ, *Cucumis silvestris*, apud Interpolat. Dioscor. c.736.

ΒΑ'ΛΚΑ. Vide in βάρκα.

ΒΑΛΛΑΡΙΣ, *Muscus marinus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 681. βαλλάειον, *Lychnis coronaria*, *Ballaria*, c. 520. Vide Ruellium.

Βάλλειν, βάλλειν ἐσθῆτα, *Vestem induere*, pro ἐπιβάλλειν, ut vult Salmasius ad Tertullian. de Pallio. Theophanes an. 19. Mauricij: οἱ δῆμοι εὑρόντες ἄνδρα προσόμοιον τῷ Μαυρικίῳ, καὶ βάλλοντες αὐτῷ σαγίον μαῦρον, &c. Methodius Patr. Constantinopol. de His qui abnegarunt: καὶ βαλλέσθω ἱμάτια καινὰ κατὰ τ̃ τύπον τ̃ βαπτιζομένων. Isaac invect. 2. in Armenios, pag. 413. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τ̃ λειτυργίας καὶ ἕτερα καμελαύκια βάλλυσι, καὶ μετὰ δύο καμελαύκια λειτυργῦσιν. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri ministerij, pag. 7. ὁ δὲ ἱερεὺς εἰσελθὼν ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι, βαλὼν ἐπιτραχήλιον, &c. & pag. 357. καὶ ἀλλάσων, βάλλει λευκὴν ςολήν. Ita βάλλειν γῦναν, ζῶσαι, ποδόρτια, ἱμάτιον, apud Achmetem, cap. 156. 219. 220. 228. 229. 232. 249. Adde Euchologium Goari, pag. 358. 525. 526. 544. &c.

Εκβάλλειν, *Vestes deponere*. Idem Euchólog. pag. 358. καὶ μετὰ τὸ βαπτίζεσθαι πάντας, νίπτεται καὶ ἐκβάλλει τὸ λέντιον, καὶ τὰ μανίκια.

Βάλλειν χεῖρα, *Manus conserere*. Auctor incertus post Theophanem, pag. 429. μὴ τολμῶντες ἀλλήλοις βαλεῖν χεῖρα. Mox: προσδοκῶντες ὅτι οἱ Βύλγαροι εἶχον βαλεῖν χεῖρα. Rursum: ἐγὼ πρῶτος βάλλω χεῖρα ἐπὶ ὀνόματι τ̃ Θεῦ, præterea

Βάλλειν χεῖρας, dici de Saltantibus observat Salmasius ad Vopiscum, pag. 349.

ΒΑΛΛΙ'ΖΕΙΝ, *Ballare*, *saltare*. Glossar. MS. βαλλίζειν, ἀντὶ τ̃ κύμβαλα κτυπεῖν. Suidas: βαλλίζειν, τὰ κύμβαλα κτυπεῖν, καὶ πρὸς τ̃ ἐκείνων ἦχον ὀρχεῖσθαι Gloss. Græc. Lat. βαλλίζω *Salto*. Concil. Laodicenum Can. 53. ὅτι ὁ δεῖ Χρισιανὺς εἰς γάμυς ἀπερχομένυς βαλλίζειν, ἢ ὀρχεῖσθαι. Theophanes an. 1. Valentis, de Massalianis hæreticis: ὅτι ψάλλοντες βαλλίζυσιν, τὰ περὶ τ̃ Δαβὶδ ταχέως ἐκλαμβάνοντες καὶ ἀνοήτως. Vita MS. S. Symeonis: ἐβάλλιζε μετὰ τῆς δημοσῆς. Infrà: ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὴν βαλλίζων, &c. Apud Photium in Nomocan. tit. 13. περὶ τ̃ μὴ βαλλίζειν, ἢ ὀρχεῖσθαι ἐν γάμοις. Vide Athenæum lib. 8. extr. & Gloss. med. Lat. in *Ballare*.

ΒΑΛΛΙΣΤΡΑ'ΡΙΟΣ, βαλλισάριος, *Ballistarius*. Justinianus Nov. 85. cap. 2. αὐτὸ δὲ τῦτο φυλάττειν βυλόμεθα καὶ τὺς ἐν τοῖς τάγμασι τ̃ βαλλισαρίων. Item *Ballista artifex*. Mauricius lib. 12. strateg. cap. 6. ἑτέρας ἁμάξας ἐχύσας βαλίςρας ἑκατέρωθεν ςρεφομένας· βαλισραρίυς, λεπτυργὺς, χαλκεῖς, καὶ τύτοις ἰδικὸν ἄρχοντα ἐπιςῆσαι. Vide Gloss. med. Lat.

ΒΑΛΜΑΔΙΚΗ', ars quædam. Nicetas Barbarogr. τζαγγαρικὴ, καὶ ῥαπτικὴ, καὶ βαλμαδική.

ΒΑΛΜΟΣ, *Pulmo*. Georgius Sanginatius de Partibus corporis, MS.

Μάλη μασχάλη λέγεται, καὶ βαλμὸς δὲ ὁ πνεύμων.

Hesychio, *Pectus* sonat.

ΒΑ'ΛΝΙΟΝ. Vide Gloss. med. Lat. in *Balneum*.

ΒΑΛΣΑΒΙ'ΤΑ, pro βαλσαμίτα, apud Myrepsum antidoto. 27. Silvestris menthæ species, quæ, ut idem ait, ἐςιν ὁ μακρόταλος, ἄγριος, ἡδύοσμος.

ΒΑΛΣΑΜΕ'ΛΑΙΟΝ, *Oleum Balsaminum*, in Euchologio, pag. 632. cujus usus est in conficiendo sacro Chrismate.

ΒΑΛΣΑΜΟΥΡΓΟ'Σ, *Balsamarius*. Palladius in Hist. Lausiaca in Amoun: διὰ πάσης ἡμέρας ἐσχόλαζεν ἐν τῷ κήπῳ, καὶ τῷ βαλσαμῶνι· βαλσαμυργὸς γδ ἦν.

ΒΑ'ΛΤΗ, *Palus*. Leo in Tacticis, cap. 11. §. 3. ἐκλέγυ χωρία χρήσιμα, μὴ ὑλώδη, ἤγυν ὕλας καὶ πηλὰ καὶ βάλτας ἔχοντα, καὶ ὕδατα σεσημένα. Huic

Βαλτώδης, *Palustris*. Porphyrog. de administr. Imper. cap. 28. ἡ Βενετία τὸ μὲν παλαιὸν ἦν τόπος ἔρημος τις ἀοίκητος καὶ βαλτώδης. Anna Comnena lib. 8. pag. 227. βαλτώδης ὤν. lib. 13. ἐξ εὐωνύμυ δὲ ἑλώδη τινα τόπον καὶ βαλτώδη. Extat etiam lib. 14. p. 441.

Βαλτολιβὰς, apud Scylitzem, pag. 832. *Locus Palustris*, *uliginosus*, *aquis irriguus*.

ΒΑΛΩΤΗ, *Balote*, *Marrubium*. τὸ μέλαν πράσιον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. Aliæ Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. βαλώτη, τὸ ἄγριον μελισόφυλλον. Vide Plin. lib. 27. & Ruellium lib. 3. c 58.

ΒΑ'ΜΒΑΞ, *Bombyx*, *Gossipium*, *Lana vel Lanugo* Xyli. Lexicon MS. Cyrilli: βάμβαξ, τὸ ὑπὸ τ̃ φυτῦ νηθόμενον καὶ ὑφαινόμενον. Vita S. Eudociæ Mart. num. 24. ξύλα σηρικὰ αὐρόκλαβα λιτρῶν ρλβ'. ξύλα διὰ βάμβακος λιτρῶν ὀ. Achmes Onirocrit. cap. 200. τὸ φυτὸν ἐξ ὗ ἡ βόμβαξ, &c. cap. 222. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι φορεῖ ἱμάτιον ἀντὶ βάμβακος μετάξιν, & Infrà: ἐλάττων γδ ἡ βάμβαξ τ̃ ἐρίυ. Adde cap. 226. 244. 268. Βαμπάτζι, *Bombyx*, βάμβυξ, in Corona pretiosa.

Βαμβάκιον, βαμπάκιον, eâdem notione. Idem Scriptor. cap. 112. μάλαξον κρόκον αὐγῦ μετὰ ῥοδέλαιον, καὶ τὸ βράδυ θέτε τὸ μετὰ βαμπάκιν εἰς τὺς ὀφθαλμύς. Demetrius Constantinop. lib. 1. Hieracosoph. cap. 186. ἐπικάλυψον ἐν τῷ μέρει βαμπάκιον καθαρὸν, ὡς τὸ ὅλον δοκεῖν εἶναι κρέας. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 246. καὶ βάλε ἐπὶς τ̃ βαμβακίυ θρια-κιὴν ξυλόκοκκον ἕν. Mox: καὶ χανίσας τὸ ἔριον, βάλε τὸ βαμβάκιν· καὶ μετὰ τὸ ῥῖψαι τὸ βαμβάκιν, παράβαλε αὐτῷ ὀρνιθοπώλυ ἥμισυ μέρος. Rhazes lib. de Peste, cap. 8. ἀνατρίψεις ταῦτα διὰ ἐλαίυ χλιαρῦ ἐν βαμβάκοις. Idem cap. 9. καὶ ξηραίνειν τὸ ἐν αὐτῷ ῥοῶδες ἐν σαθρῷ βαμβακίῳ. Adde cap. 10. Myrepsum sect. 8. cap. 2. &c.

Βαμβάκινος, βαμβίκινος, *Bombycinus*. Georgius Gemistus Plethon Orat. 1. de Reb. Peloponnes. εἴτε σῖτος εἶεν, εἴτε οἶνος, εἴτε ἔλαιον, εἴτε βαμβύκινα, ἔτι τε βοσκημάτων τόκοι, &c. Utitur alibi semel ac iterum. Alia vide in Gloss. med. Lat. in *Bombax*: apud Henr. Stephan. in Thesauro Linguæ Gr. pag. 1899. & Salmasium ad Solinum, p. 296.

Βαμβάκινον, *Charta ex panniculis seu linteolis confecta*. Balsamon in Resp. pag. 369. ὅτω γδ καὶ οἱ μετὰ τ̃ Αὐτοκρατόρων ἑπόμενοι κληρικοὶ, εἰς πιδιάδας ἐρήμυς ἱερυργεῖν δεδικαίωνται, κατὰ μόνον τὸ εἰς ἐκκλησίαν ἀφορισθὲν βαμβίκινον οἰκισκάριον. Concil. Florentinum sess. 20. ἔςι δὲ ἡ βίβλος ἐν μεμβράνοις, ὐκ ἐν βαμβακίνοις. Georgius Cyprius Patr. Constantinopolit. in Epist. 102. ad Joannem Phracasen: βαμβακίνας ἐκ μόνης θατέρας τ̃ ἐπιφανειῶν γεγραμμένας πέπεισμαι οἴκοι σοι παρερρίφθαι πολλάς· αἱ δὲ σοι μὲν εἰς ὐδὲν χρήσιμαι εἰ μὴ, ἄρα λέγεις, εἰς ἔξαψιν φλογὸς ταμιεύειν αὐτάς. Bessarion de Process. S. Spirit. pag. 168. πρῶτον μὲν ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ πέντε βιβλίων εὑρεθέντων, μᾶλλον δὲ ἐξ τ̃ μὲν τεττάρων μεμβράνων καὶ παλαιοτάτων τ̃ δὲ δύο βαμβακινῶν, &c. Adde pag. 170.

Βαμβακηρὸς, *Bombacinus*. Typicum MS. Monasterij τ̃ Κεχαριτωμένης, cap. 59. κηρία δὲ πληνύσθωσαν μετὰ βαμβακηρῦ νήματος ἐν τ̃ λάμνας τῆς τέμπλων. Βαμβακερὸς χάρτης, apud Pseudo-Dioscoridem MS. de Pharmacis simplicib. sect. 4. cap. 18.

Βιβάκινος, eodem significatu, in Cod. Cæsareo, apud Lambecium lib. 5. pag. 259. καὶ τὸ χάρτι ἔνε βιβάκινο φυγκράδο.

Παμπάκιον. Joannes Iatrosophista MS. cap. 35. ποταπὴν πυρίαν θέλης ἐπιγράζειν τὺς τόπυς καῦσαι χάρτιν

τιν Παμπακινὸν, καὶ τὴν σάκτην ἐκείνου μίξε τὴν μὲ τὸ κρασίν, &c.

ΒΑΜΒΑΚΟ'ΡΑΞ. Vide Gloss. med. Lat. in *Bambacorax.*

ΒΑΜΒΑ'ΛΙΟΣ, in Lexico MS. Cyrilli, Αὐλητὴς, παίζων.

ΒΑ'ΜΜΟΝ, *Acetabulum*, *vas aceti*, ὀξυλάριον, *Bammum*, Senatori lib. de Orthograph. Vide Salmasium ad Solinum, pag. 375.

ΒΑ'ΝΔΟΝ, *Bandum*, *Vexillum*, Auctor Etymologici: σημαίας Ἰταλοὶ τὰ σίγνα καὶ τὰ λεγόμενα βάνδα καλοῦσι, τὰ ἐν ταῖς τάξεσιν ἐπίσημα. Scholiastes Gregorij Nazianzeni, tom. 1. pag. 35. σύνθημά ἐστι τὸ σημεῖον καὶ σύμβολον τοῦ στρατοῦ, ὃ καλοῦσι βάνδον. Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 4. πέμψαντες ὡς αὐτὸν καὶ τὰ σημεῖα τοῦ Περσικοῦ, ἃ δὴ πατρίῳ φωνῇ βάνδα Ῥωμαῖοι κατονομάζουσι. & cap. 6. τά τε σημεῖα τῆς παρατάξεως, ἅπερ Ῥωμαίοις ἔθιστο τῇ πατρῴᾳ φωνῇ βάνδα ἀποκαλεῖν. Chronicon Alexandrin. an. 8. Phocæ: ἐκαύθη δὲ κατ' αὐτοῦ καὶ τὸ βενετὸν βάνδον. Theophanes an. 3. Justiniani: καὶ ἔκοψαν Ῥωμαῖοι τοὺς Πέρσας, καὶ ἀπώλεσαν αὐτοὺς, ἐπάραντες καὶ τὸ βάνδον αὐτῶν. Idem an. 17. Heraclij: ἐπῆραν δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τῶν Περσῶν βάνδα κη'. χωρὶς τῶν κλασθέντων. Ita pag. 181. 219. 220. 268. 344. Leo Imp. in Tacticis, cap. 12. §. 62. τὰ δὲ βάνδα ἤγουν σημεῖα, &c. Adde §. 83. 109. cap. 19. §. 40. Constantinus in Tacticis, pag. 9. καὶ ὀφείλει ἕκαστον τάγμα ἴδιον βάνδον ἔχειν, καὶ Κόμητα ἔχειν φρόνιμον. pag. 10. εἰς τὸ μέσον μέρος ἵστατο τοῦ στρατηγοῦ τὸ βάνδον. Adde pag. 17. Mauricium lib. 1. Strateg. cap. 3. 8. lib. 2. cap. 13. 14. Ducam Hist. cap. 16. & alios laudatos in Gloss. med. Lat. in *Bandum.*

Μονόβανδον, *signum principale & authenticum, quod unicum conflictus tempore erigebatur.* Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 19. κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν τῆς συμβολῆς, τὰ αὐθεντικὰ καὶ μονόβανδα ὑψοῦσθαι, ὥστε μὴ πολλῶν βάνδων ὀρθουμένων φύρσιν ἀπαντᾶν, καὶ ἀνεπίγνωστα γίνεσθαι τοῖς ἰδίοις αὐτῶν. Eadem habet Leo cap. 12. §. 73.

Βανδοφόρος, *Vexillarius*, *Vexillifer.* Procopius lib. 2. Vandal. pag. 134. Edit. 1607. ὁ δὲ ἕτερος τὸ σημεῖον τοῦ στρατηγοῦ ἐν ταῖς παρατάξεσιν εἰωθὼς φέρειν, ὃν δὴ βανδοφόρον καλοῦσιν Ῥωμαῖοι. Leo in Tactic. cap. 4. §. 14. καὶ βανδοφόρος μέν ἐστιν ὁ τὸ σημεῖον τοῦ βάνδου βαστάζων. Adde §. 34. cap. 7. §. 33. 53. 54. cap. 12. §. 109. cap. 13. num. 1. cap. 14. §. 48. 55. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. βανδοφόρος δὲ ὁ τὸ σημεῖον τοῦ βάνδου βαστάζων, ὃς δευτερεύων ἐστὶ τῶν βανδοφόρων. cap. 5. χρὴ δύο μανδάτορας ἀγρύπνους καὶ φρονίμους ἐπιλέγεσθαι, καὶ δύο βανδοφόρους. Adde lib. 7. cap. 2. 16. lib. 12. cap. 7.

Βάνδον, *Cohors militaris.* Glossæ nomicæ: Κουστωδία, στρατιωτικὸν στῖφος, ὃ βάνδον Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Acta S. Maximi Conf. num. 31. pag. 64. ἔπεμψεν ἐγγὺς αὐτοῦ τοὺς προβεβηκότας τῶν βάνδων. Theophanes an. 17. Heraclij: εὗρεν βάνδον τῶν Περσῶν καὶ φονεύσας αὐτοῦ τὸν Κόμητα, ἤνεγκεν αὐτοῦ τὴν κεφαλήν. Leo in Tacticis, cap. 4. §. 2. διαιρείσθω τοίνυν ὁ πᾶς ὑπὸ σὲ στρατὸς εἰς τάγματα, ἤγουν τὰ λεγόμενα βάνδα διάφορα. Adde §. 3. 6. 14. 41. 45. cap. 6. §. 15. cap. 7. §. 20. 28. 30. 38. 39. 42. &c. 53. 83. cap. 10. §. 15. cap. 17. §. 54. 55. &c. Constantinus in Tacticis, pag. 7. καὶ γινωσκέτω ὡς ἕκαστος στρατιώτης ὑπὸ ποῖον ἄρχοντά ἐστι, καὶ εἰς ποῖον βάνδαν: pag. 20. ἂν δὲ ὀλίγος ὑπάρχει ὁ στρατὸς, ἐχέτω τὸ βάνδον ἄνδρας τριακοσίους. Rursum: μὴ ποιῇς τὰ βάνδα ὅλα ἴσα, ἵνα μὴ μετρῶσιν οἱ ἐχθροὶ τὸ πόσα βάνδα ἔχεις, &c. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. Κόμης δέ ἐστιν, ἤτοι τριβοῦνος, ὁ τοῦ τάγματος ἢ βάνδου ἡγούμενος. Adde cap. 8. pag. 39. Idem lib. 9. cap. 3. τάγματα ἤτοι βάνδα. Vide in Κουστωδία.

Βάνδον, pro *præsidio Militari* in quadam regione; nam cùm *Themata*, seu Legiones in præsidiis essent in unaquaque Provincia, distribuebantur Cohortes ex quibus conflatæ erant, seu *banda*, in castra & oppida. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοποτηρησία Βαρέτας, ἡ τοποτηρησία Βαλβαδῶνος, &c. καὶ ἀπὸ θέματος τῶν ἀνατολικῶν εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοποτηρησία τῆς Εὐδοκιάδος, &c. καὶ ἐγένοντο ταῦτα τὰ ἑπτὰ βάνδα, ἤτοι τὰ τῶν Βουκελλαρίων τέσσαρα, καὶ τρία τῶν ἀνατολικῶν, τούρμα μία, ἡ νῦν τὰ Κόμματα λεγόμενα.

Παραβάνδιτοι, *Comites militares qui ad latus bandorum seu Cohortium incedunt*, ut has inter eundum in officio contineant. Anonymus de castrametatione; ἐν ταύταις οὖν ταῖς δυσὶν ὁδοῖς πρὸς τὰ ἔνδον χείλη Κόμητες οἱ παραβάνδιτοι τὰς σκηνὰς κατὰ τὸ εὐθὺ τῶν ὁδῶν ἱστάτωσαν.

ΒΑ'ΝΕΙΝ, pro βάλλειν, *Conjicere*. Bartholomæus Monach. in Elencho Agareni: εἶτα βάνης γονυκλισίας τρεῖς, λέγων οὕτως, Εὐχαριστοῦμέν σε, κύριε τῶν ἁπάντων. Idem valet ac βάλλειν μετάνοιαν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græc. num. 12. καὶ μαζόνουν ξύλα, καὶ βάνουν φωτιὰ, καὶ καίγουν ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζουν παντελῶς. Anonymus de Amoribus Callimachi:

Σίδηρα τὸ ἐφόρησαν, εἰς φυλακὴν τὸ βάνουν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Γιὰ τοῦτο βάνω δύναμιν με νόμον καὶ με κόπον.

ΒΑ'ΝΝΑΣ. Hesychius: Βάννας, βασιλεὺς παρὰ Ἰταλιώταις, οἱ δὲ, Μέγιστος ἄρχων. Fortè *Banos* Dalmaticos & Hungaricos intelligit, de quibus in Gloss. med. Lat.

ΒΑΝΝΑ'ΤΑΙ, apud Hesychium, αἱ λοξαὶ καὶ μὴ ἰθυτενεῖς ὁδοὶ, παρὰ Ταραντίνοις, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ βάνναγροι.

ΒΑΝΤΑ͂, *Terminus*, ὁριά. Occurrit apud Malaxum in Hist. Patr. pag. 159. καὶ ζητῶ βαντᾶ ἡμέρας εἴκοσι, νὰ στείλω νὰ τοὺς ἐφέρω. Ἀκούσας δὲ ὁ Πασιᾶς τοῦτο, ἔδωκε τοὺς τὴν βαντᾶ, vox fortè Turcica.

ΒΑ'ΝΤΑ, pars navis lateralis, *Banda* Italis. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 5. κατ' ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα ἐγένετο κλύδων μέγας, — καὶ ἐντὸς τοῦ λιμένος κατέαξε κάτεργα δ'. ὧν ἓν καὶ τὸ καπιτανίκιν, οὗ ἡμεῖς εἰσηχθημεν· κατέαγη γὰρ ἐξ ἐκείνου τὸ ἥμισυ τῆς βάντας τοῦ ἑνὸς μέρους, καὶ ἐτεκταινον αὐτὸ ἡμέρας τρεῖς.

ΒΑΝΤΙΔΕ'ΡΙΟΝ. Sigillum seu Diploma Rogerij Siciliæ Comitis, apud Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ: ἔτι ἐπιδίδωμεν ἄδειαν ἔχειν αὐτῷ, καὶ εἰς τὸν τιμιώτατον ἐπίσκοπον, ἵνα ὅπου δ' ἂν θελήσει εἰς τὸν τόπον τῆς ἐπισκοπῆς κατασκευάσαι μίλους (μύλους) καὶ βαντιδέρια, ἵνα ἔχῃ τὸ νερὸν ἐλεύθερον εἰς τὸ τινος ὀχλήσεως ἀτελον. Vide Gloss. med. Lat. in *Battitorium.*

ΒΑΠΤΙΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *Baptisterium*, ædes juxta Ecclesiam in qua baptizantur fideles, seu ἐξέδρα adjuncta Ecclesiæ Baptizandis Catechumenis, uti describitur ab Eusebio lib. 10. cap. 4. pag. 312. Concil. Chalcedon. act. 11. τῇ μέσῃ ἑβδομάδι κατηνάγκασαν ἡμᾶς, καὶ εἰσηνέγκαν ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ. Theophanes an. 3. Zenonis: καὶ τὸν βασιλικὸν ἀποθέμενος στέφανον ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ, ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ προσέφυγεν. Adde eundem an. 6. Anastasij. Occurrit passim. Vide Glossar. med. Lat. & descriptionem nostram Ædis Sophianæ. Tantùm moneo duplex fuisse apud Græcos βαπτιστήριον, scilicet illud quod Μέγα appellat Euchologium, pag. 357. & illud quod τὸ Μικρὸν φωτιστήριον. pag. 359.

Βαπλιςὴρ, eâdem notione. Theophanes an. 3. Leonis Isauri, de Maria uxore: κ᾽ προῆλθεν ἐμπράκτως μόνη χωρὶς τ̃ ἀνδρὸς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ εὐξαμένη πρὸ τ̃ εἰσόδε τ̃ μεγάλε θυσιαςηρίε, μετῆλθεν εἰς τ̃ μέγαν βαπλιςῆρα. Codinus in Orig. Constantinop. num. 138. καὶ ἔκλισε τ̃ ἅγιον Ἰωάννlω τ̃ ὄπλα εἰς τὸ ὡρολογεῖον, τ̃ λεγόμενον βαπλιςῆρα. Idem num. 140. καὶ αὐτὸς ἤγαγεν αὐτ̃ τῷ βασιλεῖ ἐκεῖσε ἐσθίοντι τότε ἐν τῷ βαπλιςῆρι. Anonymus de locis SS. pag. 101. καὶ εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τ̃ ναῦ ἔχει βαπλιςῆραν πορφυρlω ὡραιότατον. Lambecius, seu potiùs Holstenius, ad alterum locum Codini: Errant, inquit, qui hoc loco & suprà, num. 138. idem esse credunt βαπλιςὴρ, atque βαπλιςήριον, aitque ita appellari ædem S. Joanni Baptistæ sacram. De primo Codini loco sanè id constat: de altero addubitare licet, cùm innuat Codinus, dum ædes Sophiana construeretur, in baptisterio seu loco ubi baptisterium conditum est, tum moratum Justinianum, quod de Sophiano intelligendum. Neque aliter capiendus locus Theophanis, ut & alter Anonymi de locis SS. uterque enim satis sese prodit.

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΌΣ, *Patrinus*, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, c. 169. κατὰ τὰ ἅγια κυςόμια ἐνι κελίμενον, ἄνθρωπος νὰ μὴ καμῆ παρὼν γινέκα τ̃ ἐβάπλισεν εἰς τὶν ἁγίαν ἐκλισίαν, ὐ (*vel*) ὁ ὑός τε, νὰ μὴ δὲ λαβῆ δρὰ γινέκαν τὶν κόριν τῆς βαπλιςικῆς τ̃, εἰ δὲ βαπλιςικὴ τ̃ εἶχεν πρὶν τις βαπλίσι κόρες, ἔμποει καλὰ νὰ τας πάρει. Ubi versio Veneta cap. 159. *Ancora per le bone usanze è prohibito tuor per moglie la femina da se battizata, ne il figlio del compare, &c.*

ΒΆΡΑΓΓΟΙ, Anglo-Dani, qui ex Anglia exacti, Imperatoribus Constantinopolitanis sese addixerunt, à quibus in Protectorum ordinem deinceps sunt allecti, uti pluribus docuimus in Notis ad Villharduinum, & ad Alexiadem Annæam, & in Gloss. med. Lat. in *Vargi*. Id præ cæteris testatur Codinus de Off. cap. 5. num. 45. οἱ μὲν γδ Βάραγγοι εὑρίσκονται ὑπηρετῶντες εἴς τε τὰς θύρας τ̃ Βασιλέως, καὶ εἰς τὸ τρίκλινον. Sed & inter aulæ proceres recensentur à Græcis ad l. 3. §. 5. D. ad leg. Cornel. de Sicariis, lib. 60. Basilic. pag. 695. βαράγγε συγκλητικὲ τ̃ ἕτερον βάραγγον φονεύσαντος. Et ab Astrampsycho: δήλοις εἰς βαράγγες, καὶ μεγιςᾶνας, κ᾽ ἀξιωματικές. Synaxarium in Feria 6. τ̃ διακαινησίμε, in Pentecostario: ἔτι δὲ κ᾽ νόσημα ὑδρωπος τῷ Βαράγγῳ Ἰωάννη, καὶ τῷ ἑτέρῳ βαράγγῳ πονηρὰ ἐθεράπευσεν ἕλκη. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 3. μὴ ἔχων ὑπασπιςlω συνιςάμενον, μὴ δορυφόρον ἐπισπόμενον, ubi Cod. Barbarogr. pro ὑπασπιςlω, habet βάραγγον, & in Alexio Isaacij F. num. 5. ὁ δὲ τὰς πελεκυφόρους ἐκκλησιάσας. Cod. Barb. habet pariter βαράγγες. Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 41. οἵτε τὰς πελέκεις ἔχοντες βάραγγοι προσαγορευόμενοι. Barangorum præterea meminerunt Scylitzes, Anna Comnena, Cinnamus, Pachymeres, &c. Horum ductor & Capitaneus Ἀκόλεθος dictus. Vide in hac voce.

ΒΑΡΆΔΙΟΝ. Achmes Onirocrit. cap. 284. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι εὗρε βαράδιν, ἢ εὐπόρησε μελισσῶν ἡμέρων, &c. *Alveare* vertit Interpres, sed cum dubij nota, seu stellula.

ΒΑΡΑΚΆΚΑΙ, apud Hesychium, ἅγιοι διφθέραι, παρὰ Κελτοῖς. Sed hunc locum ita scitè emendat doctissimus Chevannius Divionensis, Βράκαι, αἴγειοι διφθέραι, παρὰ Κελτοῖς.

ΒΑΡΒΑΡΙΚΌΝ, *Solum, regio Barbarorum. Fines Barbarici*, apud Lampridium in Alexandro Severo. Olympiodorus: ἥτις τὸ πρότερον πρώτη πόλις τ̃ Θηβαΐδος ἀπὸ τ̃ βαρβαρικὲ διεῦγχανε. Codex Canonum Ecclesiæ Afric. cap. 52. τότε περὶ τ̃ τῆς Μαυριτανῶν χώρας ἐδὲν ὡρισάμεθα· διὰ τὸ εἰς τὰ τέλη τ̃ Ἀφρικῆς κεῖσθαι αὐτlω, καὶ ὅτι τῷ βαρβαρικῷ παράκειται. Concil. Calchedon. Can. 28. ἔτι δὲ καὶ τὲς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους, &c. Adde Concil. Quinisextum Can. 30. 37. lib. 19. Basilic. tit. 1. cap. 24. lib. 56. tit. 1. cap. 16. lib. 60. tit. 7. cap. 8. Gloss. med. Lat. in *Barbaricum*.

ΒΑΡΒΑΡΙΣΜΌΣ, dicta ea vivendi ratio quæ ab Adamo per decem generationes usque ad Noë obtinuit: sic appellata porrò, ἀπὸ τ̃ μὴ τὲς τότε ἀνθρώπους ἀρχηγόν τινα ἔχειν, ἢ μίαν συμφωνίαν· ἀλλ᾽ ὅτι πᾶς τις ἑαυτῷ ἐςοίχει, κ᾽ νόμος ἑαυτῷ κτ̃ τlω προτίμησιν τ̃ ἰδίε θελήματος ἐτύγχανε. Ita Auctor de Hæreseôn initiis, num. 1.

ΒΑΡΒΆΤΟΙ, *Barbati*, quibus opponuntur Eunuchi. Canonarium Joannis Monachi pag. 117. ubi de peccatis mollitiei in Eunuchis: γινὴ τοίνυν μετ̃ εὐνέχε ἐνεργεμένη φαίνεται μὲν κτ̃ τὸ πρόχειρον, ὅτι τὰς συλλήψεις τ̃ τεκνογονίας ἐκφεύγει, καὶ μάλιςα αἱ χῆραι, καὶ αἱ μοναςρίαι, ἴσως δὲ καὶ ἐπὶ ταξειδιῶν μικρῶν ἄνδρας ἔχεσαι τἔτο ποιἔσιν, ὡς δὲ καὶ ἀλήθεια καὶ ἡ φύσις ἔχει τ̃ πράγματος, διὰ τὸ πάντας ἀκορέςως ἔχειν πρὸς τὰς συνεσίας, καὶ τὲς εὐνέχες βραδύνειν, τέτε ἕνεκα τέτοις ἀδεῶς συμφέρονται αἱ κ᾽ τ̃ ἀσώτων κ᾽ τ̃ προϊςαμένων κρίνονται, καὶ πλέον ἐπιτιμᾶσθαι ὀφείλεσιν, εἰ μάλιςα τύχοιεν ἐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἢ καταχρηςικῶς, καὶ τὸ πλεῖον εὐνέχοις ἢ βαρβάτοις συναμαρτάνειν, ἴδιον δὲ μοιχεία τἔτό ἐςιν. Ubi Morinus hæc verba, καὶ τὸ πλεῖον εὐνέχοις ἢ βαρβάτοις συναμαρτάνειν, vertit, *atque ut plurimùm cum Eunuchis & Barbatis peccaverint*. Perperam, ni fallor, horum enim sensus est, majus esse peccatum si illud commiserint cum Eunuchis, quàm cum Barbatis. Deinde sequitur caput, Περὶ βαρβάτων, ubi ista habet βαρβάτος δὲ μετ̃ ἑτέρε εἰς τὲς μηρὲς εἰ παραπέσοι, ὁ μὲν ποιήσας μὴ τολμήσῃ εἰς ἱεροσυνlω ἐλθεῖν, &c.

ΒΑΡΒΗΛΙΏΤΑΙ, hæretici qui & βορβοριανοὶ appellati, de quibus Theodoritus serm. 1. de Hæretic. à quo nomenclaturæ rationem addiscere licet.

ΒΑΡΒΎΛΗ, *Anemone*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 395.

ΒΆΡΓΑΘΑ, κυκλάμινος, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΒΆΡΓΕΙΝ, pro βαρύνειν. Glossæ Græcobarb. ἀδρεῖτο, ἐβαρύνετο, ἐβάργετον. Occurrit illic pluries.

ΒΑΡΔΑΡΙΏΤΑΙ, sic dicti quidam è Satellitio Imperatoris, qui ad *Bardarium*, celeberrimum in Macedonia fluvium, olim Axium dictum, habitabant, de quo Tzetzes c. 316. Bryennius lib. 4. cap. 18. & alij laudati in notis ad Alexiadem, pag. 229. & cùm è natione Persarum essent, huc translati fuerant ab Imperatoribus Constantinopolitanis, uti scribit Codinus loco mox laudando. Quos quidem viri docti putant eos esse Persas, qui cum Theophobo ad Theophilum Imp. transierunt, quos ille datis ad habitandum locis per Provincias dispersit, ut Zonaras tradit. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 71. νῦν δὲ ἀλλ᾽ ἑνὸς σοι ἐπιμνησθήσομαι· ἐπειθόμlω τοῖς βαρδαριώταις ἐπαφεθlωαι τ̃ πανσέβαςον ἡμῖν τ̃ Πρωτοςράτορος, &c. Adde præterea Epist. 33. Bardariotarum in Satellitio Imperatoris meminit Georgius Pachymeres lib. 4. cap. 29. Horum vestes sic describit idem Codinus de Offic. cap. 5. num. 53. 54. τοιαῦτα ἐνδύματα ἐρυθρὰ ἐνδύονται μὲν καὶ οἱ βαρδαριῶται, διὰ πανίων, ἐκ ἐκ τ̃ κέρτης, ἀλλ᾽ ἐξ οἰκείων, ἐπὶ κεφαλῆς δὲ Περσικὸν φόρεμα, ἀγγυρωτὸν ὀνομαζόμενον, ἔχον ἀντὶ μαργελλίων πανίον κίτρινον. Κρέμαται δὲ ἐπὶ ζώνης ἑκάςε τέτων λῶροι, ὃς καλἔσι μασ-

μαστλαβία,

κλάβια, ἤως βακληρίας, ἢ ῥάβδ8ς, μαςίζειν τὰς ἀξίας μαςίζεσζ, φέροντες ἀεὶ δικανίκια. ὅτε ἢ καβαλλικεύσῃ ὁ βασιλεὺς, προηγοῦνται καὶ φέροντες αὐτὰ ὄρθια εὐτακλεῖσι τὸν λαόν. ἔχουσι ἢ οὗτοι καὶ Πριμμικήριον. Vestes rubeas, seu hysgino tinctas, iisdem etiam adscribit Nicetas in Andronico lib. 2. n. 1. οὐ πελεκυφόρος βάρβαρος, οὐχ οἱ τὰ ὑσγινοβαφῆ φοροῦντες ῥαβδοῦχοι: ubi Cod. Græcobarb. βαρδαριῶται. Iis præerat Primicerius, ut est apud Codinum, cap. 5. n. 34. Georgius Acropolita in Chron. cap. 63. καὶ ἐς τὸ βαρδαρειωτῶν ἀπήειμεν τὰς σκηνὰς, ἰδὼν ἢ με ὁ αὐτῶν Πριμμικήριος, &c.

ΒΑ'ΡΔΟΣ, *Via.* Hesychius: βάρδοι, αἱ ὁδοὶ παρὰ Γαλάταις. Ita Meursius, qui non advertit legendum ἀοιδοί, ut rectè monet Seldenus.

ΒΑΡΔΟΥ'ΚΙΟΝ, *Clava*, Ῥόπαλον. Leo Imp. in Tactic. cap. 6. num. 27. & ex eo filius Constantinus in Tacticis, pag. 19. φαλκίδιον, τζικούρια, βαρδούκια, ματζούκια. Idem Leo, cap. 7. §. 58. οἱ ἢ τὰ ῥικλάρια, ἢ τζικούρια, ἢ βαρδούκια ἔχοντες, &c. Constantinus in Basilio, num. 14. Edit. Combef. 12. Allat. ἐπεφέρετο ἢ καὶ τὸ ῥόπαλον τὸ βασιλικὸν ἐπὶ τῆς ζώνης αὐτοῦ, ὃ βαρδούκιον οἶδε καλεῖν ἡ συνήθεια. Scylitzes, pag. 564. κινηθείσης ἢ πόλε ἀμυομένης τῷ βασιλεῖ κατὰ τὸ Φιλοπάτιον, προεπορεύετο τούτου ὁ Πρωτοστράτωρ ἔφιππος, ἐπιφερόμενος ἐπὶ ζώνης καὶ τὸ βασιλικὸν βαρδούκιον. Infrà: ἔρριψε κατ' αὐτοῦ τὸ βασιλικὸν βαρδούκιον, καὶ τυχὼν τοῦ θηρὸς κατὰ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς, ταύτην ἐδιχοτόμησε. Ex his eruitur error Leunclavij scribentis in Onomastico ad Hist. Turc. hoc Scylitzæ loco intelligi illum qui lagenam aqua plenam gestabat equitem, ad usum Imperatoris, quod apud Turcos *Bardac*, sit urceus, seu Lagena figlini operis aquæ gestandæ facta.

ΒΑΡΕ'Α. Vide in Σημαίνειν.

ΒΑΡΕΙ'Α, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in Ἴση, & in Ὀλίγον.

ΒΑΡΕ'ΛΙ, *Cadus*, *Dolium*, Ital. *Barile*, & Gall. *Baril.* Arsenius Coronæ Episcopus in Epist. ad Theodosium Zygomalam, lib. 4. Turcogr. καὶ ἀποςέλνω σου μὲ τὸν ἀναγνώστην τὸν Σκηνοφὸ ἕνα βαρέλη λάδι. Pachomius Ganni Episcop. Ibidem: περὶ ὄξους ἐμηνύσας ἡμῖν· καὶ ςέλλομεν αὐτὸ ἕνα βαρέλη γεμάτω, ἀπὸ τὸ καλιότερον ὁποῦ εἴχαμεν. Agapius in Geoponico, cap. 185. καὶ τότε πλυῶε τὲς ἐλίαις καὶ τὴν κερύπαν, ἢ βαρέλι, &c.

Βαρελόπουλον, *Doliolum.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ἡ βαρελόπουλα τρέχοντα τὰ τζιάτις ἐκλυποῦσα.

Βαρελάκι, *Vasculum.* Σαρδοβάρελον, *Barile Sardarum.* Νεροβάρελον, *Barile aquæ.*

ΒΑΡΕ'ΜΑΤΑ, *Sarcinæ*, *Impedimenta*, ἀποσκευὴ, σκευοφόρα. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 8. ἔπειτα δ' ἐκεῖσε τὰ ὑποζύγια, καὶ τὴν ἄλλην ἀποσκευὴν ἀποθέμενος, ἄνεισιν πρὸς νέωτα πρὸς τὸν χάρακα, κοῦφος ὁπλισμένην ἔχων τὴν ςρατιὰν, ubi Cod. Barbarogr. habet καὶ τὰ ἄλλα βαρέματα.

ΒΑΡΖΙ'Ν. Cod. Reg. 1708. ad calcem: κοπάνιζον βαρζὶν, καὶ ποίησον αὐτὸ ὥσπερ χοῦν, καὶ βάλε αὐτὸ εἰς δριμὺ ὄξος, &c.

ΒΑΡΙ'ΑΔΟΝ, τὸ καρδάμωμον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΒΑ'ΡΙΟΝ, *Ovis.* Theodorus Prodromus in Lexico:

Βακάλλιος, Σχολαςικός· βάειον, Πρόβατόν τε.

Hesychius: βαρεῖον, πρόβατον, καὶ τὸ βαρὺ, καὶ τὸ βράδιον. Est igitur βάειον idem quod πρόβατον. Fortè *ovis varia*, de qua in Genesi, cap. 20. Vide Gloss. med. Lat. in *Varius.*

ΒΑΡΙ'ΟΝ, *Infortunium*, *calamitas*: ex βαρὺ, *grave.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Καὶ παντελῶς ἀπέμειναν πολλὰ βαρία θλιμμένοι,

Βαριαναςενάζειν, *graviter lamentari.* Idem Anonymus lib. 4.

Καὶ πρὸς τὴν τύχην του θρηνᾶ, καὶ βαριαναςενάζει.

Βαριόμηρος, *infelix*, *ærumnosus.* Historia Apollonij Tyrij:

Ἐγδήθην ὁ βαριόμηρος, καὶ ὁλόγδυμνος ἐςάθη.

Infrà μῆραν, pro μοῖραν usurpat:

Καὶ πρὸς τὴν μῆραν τὴν κακὴν πολλὰ παραπονᾶσε.

Idem Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 4.

Οὐαὶ σεσὲν βαριόμοιρε, καὶ πονέμαν Αρκίτα.

Et lib. 3. Extr.

Η τύχη μου ἡ βαριόμηρη σε κείνην ἔχω θάρος.

Et lib. 5.

Τότε λέγει ὁ ἄθλιος κιοβαρομοιρασμένος;

ΒΑ'ΡΚΑ, *Barca*, *Scapha.* Gloss. Græcobarb. Ακάτια, ὑποδημάτων εἶδος, ἤγουν θεωρία τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ μεγάλα ἄρμενα, ἢ οἱ βάρκες. Rursum: Ακάτιον, ἢ βάρκα, ἢ λέμβος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Πολλὰ σολίζων ἔσωσε, καὶ ξέβη ἐκ τὴν βάρκαν.

Historia MS. Belisarij:

Ο κόμης βάρκαν ἔρριψεν τρανὴν κατὰ θαλάσσης.

Vide Georgium Contarem in Hist. Athenarum, pag. 71. Nescio an huc pertineat locus ex Continuatore Theophanis lib. 1. n. 9. de Leonis Armenij uxore: δεινὸν λέγεται ἀνακραγεῖν, Εἰ βάρκα (οὕτω δὴ τὸ τοῦ Λέοντος καλέσασα γύναιον) τῇ κεφαλῇ ἐπίθηθι τὸ μοδίολον. Hanc vocem omisit Scylitzes, pag. 465. rem eandem enarrans: sed potiùs videtur hocce convitio *barbaram* illam appellare voluisse: nam βαρκάζειν, τὸ βαρβαρίζειν exponitur in Lexico MS. Cyrilli.

Βαρκοπούλα, apud Georg. Contarem in Hist. Athenar. pag. 242.

Βαρκάρης, *Portitor*, Πορθμεὺς, ἐλλιμενιςής. *Barcarius.*

Βαρκάκι, βαρκαπούλα, *Cimbula*, Σκαφίδιον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Μία βαρκοπούλα ςέβηκε ἀπέσω ςὸν λιμένα.

Βαρκαρίζειν, *Conscendere*, Ἐπιβαίνειν, εἰσβαίνειν. Βαρκάρισμα, *Conscensus*, ἐπίβασις εἰς τὸ καράβιον.

Βαρκαλᾶς quidam Michael dictus, apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 51. quasi βάρκας ἐλάτης, qui postea Πρωτελάτης extitit.

Βάλκα, pro βάρκα. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 8. τὸ ἢ ταύτης (τῆς μεγάλης νεὼς) ἐφόλκιον. Ubi Cod. Barbarogr. Reg. habet βάλκας. & num. 10. οἱ ἢ γε ἐν τοῖς καραβίοις ὄντες διὰ τὴν βαλκῶν τὰ σίδηρα ἐπὶ γῆς ςερεώσαντες, &c. Harmenopulus lib. 2. tit. 11. §. 9. καὶ τὸ ἐν τῷ πλοίῳ σκάφην, ἤγουν τὴν κοινῶς λεγομένην βάλκαν. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 4. c. 4. τῇ ἢ τρίτῃ ἡμέρᾳ τὸ τοῦ καλέργου ἑτοιμάσας ὁ καπιτάνιος βάλκαν, &c. Ducas Hist. cap. 34. Extr. νῆες, τριήρεις, διήρεις, βάλκαι, ἀκάτια, &c. cap. 39. καὶ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἔτρεχον ἐν τῷ αἰγιαλῷ περισκοποῦντες τὰς βάλκας. Vide Gloss. med. Lat. in *Barca.*

ΒΑΡΜΟΥ'ΧΑ, ἤτοι κυπέειν, in Glossis Botanicis MSS. ex Codd. Reg. 848. 1177. in aliis verò ex Cod. 1673. βαρμοῦχ, κυπέρι. *Cyperus.*

ΒΑΡΟΒΙ'ΤΤΙΚΟΣ, βαροβίτνικος, lapidis species, de qua Petrus Bellonius lib. 1. observ. cap. 53.

ΒΑ'ΡΟΝ. Anonymus de Templo S. Sophiæ, p. 248. τὰ βάρα τοῦ μεγάλου τρούλου γύροθεν ἐθεμελίωσε, id est *quatuor pilas majores, quibus totius hemispharij* seu *trulli onus incumbit.*

ΒΑΡΟ'ΝΙΟΣ, *Baro*, Dignitas Baronis, apud Græcum Interpretem Concilij Lateran. an. 1215. sub finem: τοὺς Ῥῆγας, Δοῦκας, Ἄρχοντας, Μαρκησίους, Κόμιτας, καὶ βαρονίους. Βαρόνιος, in Diplomate Rogerij Siciliæ Comitis. Locum habet in βυρζέσιος.

ΒΑ'ΡΣΑΜΟΝ, *Balsamum*, Βάλσαμον, apud Agapium Cretensem in Geoponico, cap. 103. & alibi.

ΒΑΡΥΒΑΣΤΑ'ΚΤΗΣ, *Bajulus*, νωτάρειος, νωτοφόρος, apud Moschopulum.

ΒΑΡΥ΄ΣΤΑΘΜΟΝ, μόλυβδος, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ. *Plumbum.*

ΒΆΡΥΤΟΝ, βαρον, *Sabina*, βράθυς, apud Interpolator. Dioſcor. cap. 87.

ΒΑΡΥΧΝΑ͂Σ, ita vocant Græculi ἐφιάλτην, ut auctor eſt Euſtathius ad Iliad 8. Michael Pſellus de Babutzicariis : ὅτι οὐν δαίμων τίς ἐστι Καλὴ τῶν ὀρέων ὀνομαζομένη, οὔθ' ὁ λεγόμενος βαρυχνᾶς δαίμων ἐστί τις: ἀλλὰ πάθος τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐξ ἀναθυμιάσεως ἀναπνέον, ἢ δυσκατεργάστων τροφῶν· τὸ δὲ πάθος Ἐφιάλτην παῖδες ὀνομάζουσιν Ἰατρῶν, ἀπὸ τοῦ ἐφάλλεσθαι κάτωθεν συνθέντες τὸ ὄνομα. Τὸ γὰρ ἐκεῖθεν ἀτελῶς ἐξατμίζων παχύτερον ἔτι καὶ γεωδέστερον ὂν, τὰς τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίαις ἐμπίπτον ἀποφράγνυσι ταύτας, καὶ δυσαίσθητόν πως, ἢ ἀκίνητον παντάπασιν ἀποφαίνει τὸν παθαινόμενον, καὶ τὸ γινόμενον διὰ τὸ βάρους ἐμποιεῖν συναίσθησιν Βαρυχνᾶν ὁ πολὺς κατωνόμασε λόγος.

ΒΑΡΧΑ΄. Ordo ſervandus in Ordinat. Diaconiſſæ, apud Morinum, pag. 100. εἶτα περιτίθησι τῷ τραχήλῳ αὐτῆς ὑποκάτωθεν τοῦ μαφορίου τὸ διακονικὸν ὠράριον, καὶ φέρει ἔμπροσθεν τὰς βαρχάς. Ita præferre Codicem monet idem Morinus, ubi Goarus habet τὰς δύο ἀρχὰς, proinde diſtinguendum τὰς β' ἀρχάς.

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. θεῖα ἐστὶ βαφὴ, καὶ ἀλλοίωσις. Vide ſuprà in hac poſtrema voce.

ΒΆΣΑΝΟΣ, *Torneamentum.* Ita vertit in Concilio Lateranenſi an. 1215. in conſtitut. pro ſubſidio Terræ ſanctæ, Græcus Interpres : κἂν οὖν βάσανοι ἔν τισι συνόδοις ὑπὸ βεβαίας ποινῆς γενικώτερον διεστάλησαν. Ubi Lat. *Licèt autem Torneamenta ſint in diverſis Conciliis ſub certa pœna generaliter interdicta.* Ubi indubiè in apographo habebatur *Tormenta*, quomodo hanc vocem interdum extuliſſe ejuſce ætatis Scriptores obſervatum à nobis in Gloſſ. med. Lat.

ΒΑΣΙΆΔΑ, ἡ γεντίανη, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Gentiana*, herba de qua Botanici.

ΒΑΣΙΛΕΙ΄Α, quomodo à Patribus ſumatur, docet Gloſſar. MS. βασιλεία Θεοῦ, ἡ αὐτὴ τῆς ἁγίας Τριάδος γνῶσις. Βασιλεία, καὶ ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος συμμαχία, ὡς τὸ, Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Βασιλεία, καὶ ἡ παρουσία, ὡς τὸ, Ἄρα ἔφθασαν ἐφ' ἡμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἢ ἐμοὶ παρουσία.

Βασιλεία, Titulus honorarius Imperatoribus attributus, cùm compellabantur, hacce ferè formulâ, σὴ βασιλεία, vel βασιλεία σου ut apud Nicephorum Bryennium lib. 3. num. 23. Annam Comnenam, pag. 46. 53. Sguropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 2. cap. 26. ſect. 3. cap. 4. & alios paſſim. Sed & cùm de ſe ij loquebantur, dicebant ἡ βασιλεία μου, ut apud Michaëlem Cerularium Patr. Conſtantinopol. de projecto pittacio, pag. 169. eandem Annam p. 94. In Novellis, &c.

Βασιλείας vocabulo ac titulo compellabantur etiam Deſpotæ & Cæſares, Imperatorum filij. Salutat. Epiſtolar. Pontif. ὅπως γράφει ὁ μητροπολίτης πρὸς Δεσπότην βασιλέως υἱόν. Τολμηρῶς ἀναφέρω τῇ βασιλείᾳ σου, πανευτυχέστατε Δέσποτά μου. Infrà : ἰστέον ὅτι τὸν Δεσπότην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως οὕτως ἁπλῶς καλοῦσι, Δέσποτά μου, καὶ τὸν Καίσαρα ὁμοίως, ὥσπερ καὶ τὸν Σεβαστοκράτορα. Similia habet Codinus, cap. 3. n. 25. Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palatij, de Deſpota, Sebaſtocratore & Cæſare,

Οὕσπερ ἐπιφημίζουσι πρόσρησιν βασιλείας.

Ita βασιλείας titulo Nicephorum Bryennium Cæſarem Annæ conjugem, & Alexij Imp. generum compellat Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epiſt. 12. & 41. ut Theodorus Prodromus in Poemate Aſtronomico inedito, Irenen Sebaſtocratoriſſam, Iſaacij Comneni conjugem:

Εἶγε ψυχὴ βασίλισσα μεγαλοπρεπεστάτη.

Vide Salutationes Epiſtolares Pontific. pag. 417. & Lambecium lib. 5. Commentar. de Biblioth. Cæſarea, pag. 233. & lib. 7. pag. 83.

Βασίλειον, eâdem notione, in Colloquio Joviani Imp. cum Arianis. tom. 2. operum S. Athanaſij. Martyrium SS. Petri & Pauli MS. προάγει ἓν ἵνα μία πόλις ἀπολεῖται, καὶ μὴ τὸ βασίλειόν σου. Occurrit rurſum infrà, ubi etiam pro *Regno* ſumitur.

ΒΑΣΙ΄ΛΕΙΟΙ, nempe βίβλοι, *Libri Regum*, apud Clementem lib. 1. Conſtit. Apoſt. cap. 5. & 6.

ΒΑΣΙ΄ΛΕΙΟΝ, *Regnum*, *Imperium*, apud Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. p. 30. & alibi.

ΒΑΣΙ΄ΛΕΙΟΝ, ἅλιμος, apud Interpol. Dioſcor. cap. 121.

ΒΑΣΙΛΕΟΠΑΤΩΡ, *Pater Imperatoris*, dignitas qua donati Tzautzas ſocer Leonis Philoſophi, & Romanus Lacapenus ſocer Conſtantini Porphyrog. Impp. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho, pag. 477. προεχειρίσατο Λέων ὁ βασιλεὺς Ζαούτζαν Βασιλεοπάτορα, συμφιλιωθεὶς ἤδη Ζωῇ τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ φαρμάκῳ τινί. Vide Zonaram, pag. 142. 150. Idem Leo Grammat. in Conſtantino Leonis F. pag 495. καὶ στεφανοῦται ἅμα αὐτῇ παρὰ Νικολάου Πατριάρχου, Ῥωμανὸν βασιλεοπάτορα προβαλλόμενος. Adde Anonymum Combefiſianum in Leone, num. 7. in Conſt. num. 13. in Lacapeno, num. 50. Jus Græco-Rom. lib. 2. pag. 104. ἐπὶ Κονσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ, τοῦ μὲν βασιλεύοντος, τοῦ δὲ τηνικαῦτα τῷ τοῦ βασιλεοπάτορος ἀξιώματι διαπρέποντος. Obtinuit etiam hæc dignitas extremâ Græciâ, qua donatus Michael Palæologus tanquam tutor Junioris Laſcaris apud Pachymerem lib. 1. cap. 27. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pater Imperatoris.* Ita etiam βασιλεοπάτορα appellat Cedrenus in Theodoſio M. pag. 327. Arſenium, quem is filiis ſuis Pædagogum dederat : ὃν καὶ βασιλεοπάτορα πεποίηκεν. Menologium Baſilij 8. Maij in eodem S. Arſenio : οὕτω δὲ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς καὶ βασιλεοπάτορα καλεῖσθαι. Vide Vitam ejuſdem Arſenij.

ΒΑΣΙΛΕΥ΄ΕΙΝ, *Regem facere, conſtituere.* Euſtathius ad illud Iliad. 1. πολλοὶ δ' ἐμοὶ ὤπασε λαούς. Περίφρασίς ἐστι τοῦ, ἐβασίλευσέ με, ὡς δηλοῖ ἐπαχθὲν, τὸ Δολόπεσσιν ἀνάσσων. Zonaras tom. 1. primæ Edit. p. 153. τοῖς δὲ στρατιώταις ἐπηγγέλλετο χρήματα, εἰ αὐτὸν βασιλεύουσιν.

Βασιλεύειν, *Oriri* : ut ὡσὰν βασιλεύσῃ ὁ ἥλιος, Πρὸς τὸ βασίλεμα τοῦ ἡλίου, *ſub ortum Solis.* Roman. Nicephorus in Grammatica linguæ Græcæ vulgar. MS.

ΒΑΣΙΛΕῪΣ, præ cæteris dictus Imperator Conſtantinopolitanus, cùm huncce titulum cæteris Principibus ac Monarchis denegarent, eóſque duntaxat Ῥῆγας appellarent, præterquam Bulgariæ Regi, quem ſemper βασιλέα nuncupabant, ut ex Luitprando in Legat. diſcimus : *Cùm Chriſtophori filiam Petrus Bulgarorum Baſileus Conjugem duceret.* Et Scylitzes in Lacapeno, pag. 623. ſcribit Symeonem Bulgarorum Regem, cùm Conſtantinopolim obſideret, & de pace ageretur, à ſuis Romanâ ſeu Græcâ linguâ ὡς βασιλέα publica acclamatione conſalutatum : οἵτινες μέσον αὐτοῦ εἰληφότες τὸν Συμεὼν, ὡς Βασιλέα εὐφήμουν Ῥωμαϊκῇ τῇ φωνῇ. Adde eundem in Joanne Zimiſce. Neque alia voce Scriptores omnes Byzantini Bulgarorum Regem indigitant. Vide in V. Ῥὴξ, & Gloſſ. med. Lat. in *Baſileus.*

ΒΑΣΙΛΙΚᾺ, ſic appellantur libri 60. continentes univerſum Jus civile in Compendium redactum. Sed & eorum Interpretes ſæpè βασιλικὸν laudant, quaſi autorem quempiam, qui contextus ipſe eſt Baſilicωn, ut obſervat Cujacius in Præfat. ad lib. 60. Vide Ἑξάβιβλος.

ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ΄ πύλαι. Vide in Πύλη.

ΒΑΣΙΛΙΚΟ΄Ν

ΒΑΣΙΛΙΚΟ'Ν Περσεφόνιον, Prophetis, *Papaver sylvaticus*, apud Apuleium, cap.53.

ΒΑΣΙΛΙΚΟ'Ν φάρμακον, τὸ τετραφάρμακον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti: Vide Gorræum.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΠΛΩΐΜΟΣ, *Classis regia*. Continuator Theophanis lib. 3. num.28. μετὰ χελανδίων βασιλικοπλωΐμων.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΊ, Iidem qui Μανδάτωρες, de qua dignitate suo loco agimus: *qui* scilicet *Imperatoris mandata perferebant*, βασιλικοὶ ἄνθρωποι dicti in VII. Synodo act. 1. & apud Theophanem, pag. 395. *Cæsarianum* interpretatur Cujacius ad Nov. 1. Justiniani, sive Officialem Cæsaris, ut in illo Joannis 4. v.46. ἦν τις βασιλικὸς, qui ab Hieronymo Palatinus, à Nazianzeno βασιλισκὸς, cogente versu:

Εἶπε καὶ υἱὸς ἄνακτος ἔην κάμνων βασιλισκοῦ.

Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 7. ἡνίκα περάσῃ βασιλικὸς εἰς χερσῶνα ἕνεκα τῆς τοιαύτης διακονίας, ὀφείλει εὐθὺς ἀποστέλλειν εἰς Πατζινακίαν, καὶ ἐπιζητεῖν ὀψίδας παρ' αὐτῶν, καὶ διασώστας. cap. 8. καὶ βασιλικοῦ ἀποστελλομένου ἐνταῦθεν μετὰ χελανδίων, &c. Adde cap. 47. Extr. cap.49. 59. Vita S. Nili Junioris, pag. 80. εὐκτήριόν ἐστιν ἐν τῷ ἄκρῳ Ρυσιάνου-κλισθὲν μὲν ὑπὸ Εὐπραξίου βασιλικοῦ κριτοῦ γεγονότος Ἰταλίας καὶ Καλαβρίας, &c. Mox non semel nudè βασιλικὸς idem appellatur, pag. 91. 92. &c. Vita S. Lucæ Junioris, pag.988. πέμπεται τις βασιλικὸς πρός γε τὰ μὲν μέρη τῆς Αφρικῆς, μετὰ τῆς τὰ βασίλεια διέποντος σκῆπτρα. Vide Gloss med.Lat. in *Basilicus*.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ'Σ λόγους vocant Græci Rhetores *Orationes de laudibus Imperatorum*, quas Latini *Panegyricas appellare solent*. Philemon in Lexico Technologico MS. ὁ βασιλικὸς λόγος, ὃν ἔγραψε βασιλεὺς, ἢ ὃν ἔγραψέ τις πρὸς βασιλέα. Joannes Tzetzes Chil. 9. v.941. de Isocrate:

Ὁ μὲν λόγους βασιλικοὺς, τέχνας, καὶ παραινέσεις.
Θεόφραστος συνέγραψε πάλιν τοὺς χαρακτῆρας.

Id præterea docte suo more probat Henric. Valesius ad Euseb. de laudib.Constant. cap. 11.

ΒΑΣΙΛΙ'Σ τῶν ἡμερῶν, S. Ignatij Epist. interpolata ad Magnesianos, num. 9. ἑορταζέτω πᾶς φιλόχριστος τὴν κυριακὴν, τὴν ἀναστάσιμον, τὴν βασιλίδα, τὴν ὕπατον πασῶν τῶν ἡμερῶν.

ΒΑΣΙΛΙΣΚΑ'ΡΙΟΝ, penna accipitris sic appellata. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 4. καὶ ἐὰν τὰ βασιλισκάρια μακρὰ ἔχῃ ἴσα τῶν πρωτελλάτων.

ΒΑΣΙΛΙΣΚΑ'ΡΙΟΣ, *Sutor*. Anonymus Combefisianus de Templo S. Sophiæ pag. 247. τὸ δὲ ἀριστερὸν μέρος τοῦ γυναικωνίτου, καὶ ἕως τοῦ κίονος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θαυματουργοῦ, ὑπῆρχον οἰκήματα Ξενοφῶντός τινος, τῇ τέχνῃ βασιλισκαρίου. Ubi Codinus habet τινὸς ῥαπτοῦ.

ΒΑΣΙ'ΛΙΣΣΑ, *Imperatrix*, *Regina*. Scholiastes Oppiani lib. 1. v. 391. βασίλειαν, δέσποιναν, ὥσπερ ἐκ τοῦ ἱερεὺς, ἱερεία, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ βασιλεὺς, βασίλεια. Τὸ δὲ βασίλισσα τῶν νεωτέρων ἐστίν.

ΒΑΣΙΛΟΓΡΑΦΕΙ'ΟΝ, *Famosus libellus in Imperatorem scriptus*. Pachymeres lib. 6. cap. 24. Extr. πρὸς δὲ καὶ τῷ βασιλογραφεῖ ἐγκαλουμένου ὡς ἔχοι μόνον, ἡ ἀπειλὴ θάνατος ἄντικρυς.

ΒΑΣΙΛΟ'ΘΥΡΑ, *Fores oratorij*, seu *Throni Imperatorij*. Codinus de Offic. Palat. Constantinopolit. cap. 6. num. 41. de Imperatore ἐν προκύψει sedente: καὶ παρελθοῦς ἀνοίγουσι τὰ βασιλόθυρα, &c. num. 44. τούτου δὲ ἔτι ψαλλομένου, κλείουσι τὰ βασιλόθυρα. Sed βηλόθυρα rectiùs præferunt Codices Regij. Vide in hac voce, & in Πρόκυψις.

ΒΑ'ΣΚΕΛΟΝ, *Gradus*, *Vestigium*. Glossæ MSS. βαθμίδες, τὰ βάσκελα.

ΒΑΣΜΟΥ'ΛΟΙ, Γασμοῦλοι. Nicetas in Manuele lib.2. num.1. ex Cod. Barbarogr. τὸ τοῦ στρατοῦ ἐλαφρὸν τοὺς παρ' ἡμῖν λεγομένους βασμούλους. Ubi editus habet nudè τὸ ψιλόν. Pachymeres lib. 3. cap. 9. τῷ δὲ γε Γασμουλικῷ, οὓς δὴ Συμμίκτους ἂν τῷ Ιταλῶν εἴποι γλῶσσα· ἦσαν γὰρ ἐκ τε Ρωμαίων καὶ Λατίνων, γεγεννημένοι προσανεπαύετο ἐκπέμπων ἐπὶ νηῶν. Ubi Codex Vaticanus præfert βασμουλικῷ, uti monet Possinus. Et cap. 17. τὸ γὰρ Γασμουλικὸν θαρρούντως εἶχε πρὸς τὰς μάχας. Ita Γασμουλικὸν lib.5. cap.30. Rursum: Γασμοῦλοι, οὓς ἂν ὁ Ρωμαῖος διγενεῖς εἴποι, ἐκ Ρωμαϊκῶν γυναικῶν γεννηθέντες τοῖς Ιταλοῖς. Et Nicephorus Gregoras lib.6.p.82. ἐντεῦθεν τὸ Γασμουλικὸν ἅπαν διεσκεδάσθη. Ducas Hist. cap. 24. καὶ δὴ τὸ βασμουλικὸν τῆς Καλλιουπόλεως, καὶ τὸ δημότικον κατὰ πρόσωπον μαχεσάμενοι. cap.27. ἀθροίσας τὸ Γασμουλικὸν τῆς Καλλιουπόλεως. cap. 28. καὶ τὸ βασμουλικὸν ἅπαν καλεβόησαν κατ' αὐτοῦ ὕβρεις. Possinus ex Italico *Mulo* vocem ortam putat: est enim *mulus* animal διγενὲς, ex commixtione duarum specierum ortum. Ita Basmuli fuerint nothi, spurij Francorum filij, quos scilicet ex Græcis mulieribus ij susceperant, sed & *mulo* Italis est *spurius*, *nothus*. Deinde *Basmuli* dicti Equites levis armaturæ, ut ex suprà laudatis Scriptoribus colligitur.

ΒΑΣΜΩ'ΘΕΟΙ, *Hæretici qui sabbatum colebant*, de quibus Clemens lib.6.Constit. Apost.cap.6. & Auctores ibidem laudati ab Erudito Cotelerio.

ΒΑΣΤΑ', ex Ital. *Basta*. Rhuzanus in Paraphrasi vaticin.

Βαστὰ, βαστὰ, καμνὰ βλέπεις ὅτε ἔλθῃ ὁ σαχέτζης.

Βαστὰ Hesychio, ὑποδήματα Ιταλιώταις. Meursius legendum putat βαῦτα, ut sit *botta* Latinorum inferioris ævi, ocrea. Aliter censet Salmasius ad Lampridium, p. 189.

ΒΑΣΤΑΓΗ', Hesychio, βάρος dicitur, sed onus illud præsertim quod jumentis publicis defertur. Petrus Patricius in Excerptis de Legat.pag.27. ὅτι οἱ τοῦ Λικινίου ἐφόδῳ λανθανούσῃ χρησάμενοι, τὴν βασταγὴν αὐτοῦ μετὰ τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας κατέσχον. Ubi Valesius βασταγὴν, *jumenta sarcinalia* vertit. Leo in Tacticis cap.11. §. 26. ὁμοῦ τε γὰρ τῆς βασταγαῖς καὶ ἀναγκαίοις εἰς φυλακὴν ἐγνωρίσθη. cap. 17. §. 36. δεῖ σε πρὸ πάντων, ὦ στρατηγὲ, εἰσβάλλοντα εἰς τὴν πολεμίων γῆν, τῆς ἀποτροφῆς φροντίσαι τοῦ στρατοῦ, καὶ ἢ διὰ βασταγῆς δημοσίας, ἢ δι' αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν, ἢ ἄλλως πῶς ἐστι νοῆσαι, βαστάσαι ἀποτροφὴν καὶ ἀλόγων καὶ ἀνθρώπων.

Βασταγάριοι, in l.4.& 8. Cod.de Murilegul.lib.11. dicuntur *qui serviunt vectura rerum ad sacrum ararium pertinentium*.

Βασταγάριος, recensetur in Cod. Allatiano de Offic.Ecclesiæ Orientalis, inter ejusdem Officiales, apud Codinum Goari, pag.9. & 16. ubi ejus munus ita describitur: ὁ βασταγάριος, ἵνα βαστᾷ τὰ τῆς ἐκκλησίας ἅγιον εἰς λιτὰς καὶ ἑορτὰς ἐπισήμους. Ita apud Latinos Sanctorum Patronorum imagines in solennioribus processibus interdum deferuntur.

Βασταγιάρης, *Bajulus*, Ἀχθοφόρος, in Corona pretiosa & apud Portium. Vide Glossar. med. Lat. in *Bastaga*.

ΒΑΣΤΑ'ΓΙΑ, *Lora*, vel *funes quibus quidpiam ab alto suspenditur*. Eustathius ad Iliad. λ. τὸ δὲ κύπελλον ἦν ἀργύρεον χρυσέοισι ἀορτῆρεσσιν ἀρηρός. ὃ ἐστι χρυσοῦς ἔχων ἀορτῆρας, ἤγουν ἀναφορεῖς, καὶ ὡς ἄν τις εἴποι δημοτικώτερον βαστάγια, ἢ κρεμαστῆρας. Neque aliter hæc vox accipienda apud Leonem in Tactic. cap.5. §.3. & Constantinum, pag.10. ἔσωσαν δὲ μετὰ θηκαρίων δερματίνων, καὶ βασταγίων, Sed & apud Manuelem Malaxum in Chron. MS. pag. 500. ubi de æde Sophiana à Justiniano ædificata: ἔκαμε δὲ ὁ Βασιλεὺς-τασδὲ πολυκάνδηλα καὶ βαστάγια τοῦ ὅλου ναοῦ χιλιάδας γ'. ἐξ ἀσημίου καθαροῦ χρυσόμενα. Ubi perperam scriptum

πολυμάνδηλα. Ex quibus patet perperam βαςάγια, apud Leonem *Thecas* aut *repositoria* interpretatum Meursium.

ΒΑΣΤᾹΝ, βαςάνειν, βαςᾷν, pro βαςάζειν. Glossæ Græcobarb. ὑπομένει, ἢ καρτερεῖ, ἢ βαςάνει. Rursum: βαςάζει, ἢ βαςάννει. Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ κεῖνα τὰ χρειαζόμεςαν ἴδωθεν νὰ βαςοῦμεν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Πετζίτζην ἐς τὸ χέρι της βαςοῦσας ἢ κυρτέσα.

Βαςένειν, apud Crusium, pag.208. βαςαμένος, *Sustentatus*. βάςαγμα, *Onus*. Apud Philostorgium lib.9.cap.2. Aëtius & Eunomius hæretici ab Euzoio per ludibrium appellantur ὀνοβάςαι: ubi Cod. MS. οὐρανοβάςαι, præfert: ex quo conficit H. Valesius legendum οὐρανοβάται, quòd instar Gigantum cælum conscendere tentarent. Sed si nihil mutetur, οὐρανοβάςαι dicti fuerint quasi Cælum, ut Atlas, humeris sustinuerint. Si denique lectio Jacobi Gothofredi servetur, legatúrque ὀνοβάςαι, facilis erit emendatio in ὀνοβάται, ita ut Aëtius & Eunomius Arij sectatores, ὥσπερ ἐκ εὐσεβείας καὶ πίςεως τῶν ἀγώνων ὄντων, ἀλλὰ χρωμάτων ἐκλογῆς καὶ γένους, *Asinarij* vocati fuerint, quòd de colorum duntaxat seu factionum, quas per χρῶμα & γένος designat Philostorgius, delectu & potiori dignitate tunc disputare viderentur.

ΒΑΣΤΕΡΝΑ, *Basterna*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Lexicon MS. βαςέρνα, κιβώτιον ἐξ ξύλων, ᾧ ὀχοῦσιν αἱ παρθένοι. Alio loco: Λεκτίκιον, βαςέρνα. Lexicon MS. Colbert. Cod. 2199. βαςέρνα, ἢ ἡμίονος.

Βαςέρνιον, eâdem notione. Vita MS. Arsenij: ἀπὸ τῆς δημίας ἤρχετο ἐν βαςερνίῳ ἐνεργεμένη ὑπὸ δαίμονος. Martyrium S. Pelagiæ num.4. κατελθοῦσα δὲ ἡ ἁγία Πελαγία, καὶ εἰσελθοῦσα ἐν τῷ βαςερνίῳ αὐτῆς, &c. Adde num.5. 11.

Βαςέρνια, *Basterna*, seu *Basternia*, Transennæ vel protecta quæ habentur in ædibus, transeundi vel spatiandi gratiâ, de quibus in Lege 12.§.4. Cod. de Ædific. publ. Glossæ Basilic. βαςέρνιον, παροδικὸν, ἤτοι διαβατικὸν, ὃ λέγεται πάροδος. Novella Zenonis: ἢ διαβάσεων πρὸς πάροδον μόνην χρησίμων, ἢ καὶ τούτων ἃ καλοῦσιν οἱ πολλοὶ βαςέρνια. Eclogæ Basilic. lib. 58. tit. 2. §. 2. καὶ τὸ ἐμβαλεῖν ξύλα τῷ τοίχῳ τῶ γείτονος, καὶ τὸ ποιῆσαι σωλάριον, ἢ βαςέρνιον, καὶ τὰ ὅμοια. Harmenopulus lib. 2. tit.4. §. 59. εἰ δέ τις ἀπὸ μαγειρίου, ἢ ἀπὸ ἀφεδρῶνος, ἢ κλιμακῶνος, ἢ ἀπὸ βαςερνίων, ἤγουν τῶν λεγομένων παρέδρων, ἤτοι διαβατικῶν.

ΒΑΤΑΛΑΡΙΚῸΝ. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 97. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τὰ λεγόμενα Κιντήλια, ἀπὸ τῶ κάμνειν ἐκεῖσε τὰ μικρὰ καρφία βαλαλαρικὰ, οὕτως ἐκλήθη· καὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα καρφία λέγεται κιντήλια. Ubi Interpres: *quòd ibi parvi clavi affigendis equorum soleis cuderentur*. Quippe legendum putat καβαλλαρικά.

ΒΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Ascendere*, *coire*, ἀναβαίνειν. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 80. τὰ πετεινόπουλα πρὶν ἀρχίσουν νὰ βατεύουν τὰς ὄρνιθες, &c.

Βάτευμα, βατὸν, *coitus*. Glossæ Græcobarb. Μίξιν, ἤγουν συνουσίαν, ἢ βάτευμα, ἢ βατόν. vide Gloss. med. Lat. in *Ascendere*.

Βατὰν, *Ascensus*, *Ambo*, *Pulpitum Ecclesiæ*. Theophanes an. 10. Pogonati: τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε σεισμὸς μέγας κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν, ἐν ᾧ πίπτει τὸ βατὰν, καὶ ὁ τροῦλλος τῆς ἐκκλησίας Ἐδέσσης. Ubi Miscella lib. 19. *corruit Edessena ascensus & trullus Ecclesiæ*. Quidam Codd. habent βόταν, ut sit *Vota* Latinorum inferioris ævi, *fornix*. Vide Gloss.med.Lat.in *Vota*.

ΒΑΤΖΕ'ΛΗ, βατζέλι, *Vasculum*, *Trulleum*, *Pelluvium*, *Pelvis*, *Pollubrum*, χερνιπτήριον, ποδονιπτήριον, λεκάνη, λουτήρ. Occurrit in Turco-Græcia Crusij. Meursius vocem effictam putat ex Lat.Barb. *Bacile*, de quo nos in Gloss. Med. Lat. Nos vasa, *vaisselle* dicimus. Agapius in Geoponico, cap. 229. κατέβασε καὶ σφουγγίζε τὴν εἰς βατζέλια, ἢ ἄλλα ἀγγεῖα ἄπλωτα.

ΒΑ'ΤΖΙΝΑ, stirpis species, fortè *Ranunculum*, cujus flores *Bacinets* nostri vocant. Vide Ruellium lib. 2. cap. 116. initio. Anonymus MS. de Diæta: συκαμίνα, βάτζινα, κεδρόκοκα, καναβόκοκα φοινίκια, &c.

Βατζινόμυρα, inter fructus recensentur in Geoponico Agapij Cretensis, cap.141.

ΒΑΤΟ'ΠΟΥΛΟΝ, *Scapha*, Gallis, *bateau*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἄλλος ὅρα εἰς Πέραμαν, ἄλλος εἰς τ᾽ αὐγμένε,
Σπουδάζουσι νὰ εὕρωσι βατόπουλα, ψησία.
Φιλομηλίτζα τρίφερας, κοβίδια, γαλέας.

Vide Gloss. med. Lat. in *Batus*.

ΒΑΤΟΚΟ'ΠΙ, *Instrumentum quo vepres truncantur*.

ΒΑ'ΤΟΣ ἰδαία, *Helenium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.27.

ΒΑ'ΤΟΥΛΟΣ, *Cavus*, *cavatus*, Κοῖλος, κυτώδης.

Βατυλώνειν, *Cavare*, *sinuare*, κοιλαίνειν, κολποῦν.

ΒΑΤΡΑ'ΧΙΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐςὶν χρυσόκολλα, καὶ πράσιον.

ΒΑΤΡΑ'ΧΙΟΣ, pro πράσινος, *viridis*, usurpat Nicetas in Alexio Manuelis F. num. 4. & in Alexio Angelo lib.3. num.3. sic Dio lib.59. Venetæ factionis vestem βατραχίδα *Ranuncularem* à ranarum viriditate appellat. Lexicon MS. ex Cod.Colbert.2199. βατρίχιον, εἶδος χρώματος ἀπὸ τούτου καὶ βατραχὶς, τὸ ἱμάτιον. Hesychius. βατραχὶς, ἱματίου χρῶμα, ὃ βάπτεται ὑπὸ βατραχίου πόας.

ΒΑΥ'ΚΗ, *Macusta*, in Glossis Lat.Gr. ubi *Mascauta*, vel *Mascauda*, pro *Bascauda*, legendum monet Salmasius ad Pollionem. Glossæ Gr. Lat. βαυκὶς, *hoc Viniferum*. οἰνοφόρον *vas*.

Βαυκαλία. βαυκάλιον. βαύκαλις, *Patera*, Gallis *Bocail*. Idem Salmasius existimat βαυκάλιον dici pro καυκαλίον, uti scribitur apud Achmetem, cap. 177. Philostorgius lib.1.cap.4. Ἀλέξανδρόν τινα πρεσβύτερον βαύκαλιν ἐπονομαζόμενον, διὰ τὸ σαρκὸς ὑπερβραφοῦς ὄγκον ὑπὸ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ συςρεφόμενον, ἀγγέους ὀςρακίνου ἐκμιμεῖσθαι σχῆμα, ἅπερ οὖν βαυκάλας ἐπιχωρίως Ἀλεξανδρεῖς εἰώθασιν ὀνομάζειν. Adde Nicephorum Callist. lib.8. cap.5. Joannes Moschus in Prato spirit. cap. 19. ποίησον ἀγάπην, δός μοι ὀλίγον ὕδωρ - κ᾽ ἀγαγὼν ἐξενέγκας τὸ βαυκάλιόν μου, δέδωκα αὐτῇ. Martyrium S. Arethæ MS. ἰδὼν δὲ παρ᾽ ἑτέρῳ ὑπῆρχεν ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, εἰ μὴ ψίαθος, καὶ καυκάλλιον ὕδατος, καὶ σπυρίδιον, &c. Apophthegmata Patrum in Eulogio: ἔβαλον οἱ μαθηταὶ Εὐλογίου εἰς τὸ βαυκάλιον ὕδωρ, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ. In Zenone, num. 5. καὶ ἰδοὺ παιδάριον ἔςη ἐνώπιον αὐτοῦ, ἔχον ἄρτον καὶ βαυκάλιον ὕδατος. Occurrit præterea ibid in Joanne Colobo, num.7. 8. in Isaaco, num. 2. in Macario, num. 33. in Pœmene, num. 152. 183. Vita MS. S. Stephani Junioris: ὁ δὲ ἅγιος Στέφανος τὸ αὐτοῦ βαυκάλιον ἀκράτου οἴνου πληρώσας, &c. Gregorius in Vita S. Basilij jun. num. 33. πλήσας δὲ βαυκάλιον ἀκράτου. num. 34. ὁμοῦ δὲ, ὡς εἴρηται, τὸ σκόροδον φαγόντος, καὶ τὰ τρία βαυκάλια πιόντος, &c. Alexander Aphrodiseus lib.1. Problemat, διατί τὰ λεγόμενα βαυκάλια ἐν τῷ πληροῦσθαι ὕδατος, ψόφον τινὰ ἀποτελεῖ. Meminit denique Nicetas

Nicetas lib. 5. Thes. Orthod. fid. c. 1. loci βαυκάλεως dicti haud procul ab Alexandria, fortè quòd ibi βαυκάλας conficerentur, nisi ipsi à loco ubi conficiebantur nomen sortiti sint.

Βαυκαλία. Achmes Onirocrit. cap. 198. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι μετὰ βαυκαλίας τῆς Κλεοπάτρας πίνει οἶνον, εὑρήσει πλοῦτον καὶ ἐξουσίαν μετὰ γυναικὸς, ἀναλόγως τοῦ κάλλους τῶν ἀγγείων. Vide Gloss. med. Lat. in *Bauca*.

ΒΑΥΤΙΣΜΑ, pro Βάπτισμα, in Corona pretiosa.

ΒΑΦΕΙΝ, pro βάπτειν. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν κασσίτερον καὶ ἄντερης βόλανλω ἐν ᾧ τὰ πράσινα βάφουν.

ΒΓΑ, *Finis. Exitus*, Demetrius Zenus in Batracomyomachia:

Κ' εἰς τὸ βγὰ νάχης χάρισμα, κ' ἔμορφα κανίσκια.

Βγαίνειν, *Exire*. Georgius Contares lib. 7. Hist. Athenar. ἐπλεύσαν πρὸς τὴν Σικυῶνα, ἔνθα ἐβγαίνοντας ἀπὸ τὴν ἁρμάδαν ὅλον τὸ στράτευμα τῶν Αθηναίων εἰς τὴν γῆν, &c. Adde pag. 168. &c.

Αποβγαίνειν, *Finem sortiri*. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τί ἂν θέλης νὰ μας μάχεσαι, ὅπως μᾶς ἀποβγάνεις.

ΒΓΑΛΕΙΝ, βγάνειν. Vide in Ευγάλειν.

ΒΓΕΝΕΙΝ, *Esse*, γίνεσθαι. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνήξευρα νὰ μέσφαζες ἀποδέπαδεν βγένω.

ΒΓΕΝΙΚΟΣ, pro Ευγενικὸς, Ευγενὴς, *Nobilis*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Τὰ δυναμάρια γύρισε τοῦ βγενικοῦ Καυδίνου.

Idem lib. 6.

Ἦτον δοξάρι βγενικὸν ἀπὸ τιμὴ μεγάλη.

ΒΔΕΛΛΙΟΝ. Vide in Μυγαρέλιον.

ΒΔΕΛΥΡΑ, *Citoracium, Chamelæa*, apud Interpol. Dioscor. cap. 753.

ΒΕΒΡΑΝΑΙ. βέβρινον. Vide in βεμβράναι.

ΒΕΔΕΡΟΥΖ, in Glossis Saracenicis MSS. ὁ χυλὸς τοῦ βασιλικοῦ, *Succus Basilici*. Βεδιρὲζ in aliis Gloss. Græcobarb. MSS. Apud Matth. Silvaticum, *Bederabina*, est *Basilicon minutum*.

ΒΕΖΗΡΙΔΕΣ, βεζίριδες, *Viziri*, præcipui Turcici Sultani Consiliarij, de quibus Leunclavius in Pand. Turc. num. 14. & in Onomast. ad Hist. Musulman. Præcipuus autem ex iis & supremus, *Vezir Azem* nuncupatur. Ducas Hist. cap. 22. προσκαλεῖται τὸ πρῶτον τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὃν καὶ βεζύρην, καὶ Πασιᾶν κατὰ τὴν αὐτῶν καλοῦσι φωνὴν, ὃν οἱ Ρωμαῖοι Πατρίκιον καὶ Μεσάζοντα λέγουσι. Infrà: ταῦτα οὖν πάντα ἐπράττοντο παρὰ τῶν δύο βεζιρίδων, καὶ τοῦ παίδων Παλατίου. Ita βεζύριδες, cap. 3. & 33. βεζίειδες, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 14. βεζηρίδες, in Hist. Politica, pag. 5. & alibi.

Βεζηραζέμιδες. Eadem Historia Politica, pag. 37. καὶ ἠθέλησαν ἀποκτεῖναι τοὺς βεζηραζέμιδας.

ΒΕΘΛΕΜΙΤΗΣ. Vide in Σκηπλέειον.

ΒΕΚΑΡΙΟΣ, *Vicarius*. Glossæ Basilic. Βεκάειος, ἐκ προσώπου. Vide Βικάειος.

ΒΕΚΤΙΓΑΛΙΟΣ, *Vectigalis*. Glossæ Basilic. Βεκτιγάλιοί εἰσιν ἀγροὶ πόλεων, δημοσίως μισθούμενοι ἐπὶ τοιούτῳ τρόπῳ καὶ ὅρῳ ἵνα ἐφ' ὅσον δίδοται τὸ ὑπὲρ αὐτῶν βεκτιγάλιον τέλος, μὴ ἐκβάλλωνται.

ΒΕΛΑΝΙ, βελανίδι, *Balanus, glans*, βάλανος, in Corona pretiosa, & apud Portium. Agapius in Geoponico, cap. 154. ἔπαρε ἀγγιάγκυρα, ἀπ' ἐκεῖνα τὰ μικρὰ ὁποῦ εἶναι ὡσὰν βελάνια, καὶ ἔχουν ἀγκιλόνας.

ΒΕΛΕΔΩΡ, *Anacardus*, Herbæ species. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. βελέδωρ, τὸ ἀνακάρδιον. Addunt aliæ ἀντίδοτος. Matthæus Silvaticus: *Beladur*, vel *Belador*, *id est Anacardus*. Vide Salmasium ad Plinium, pag. 1059.

ΒΕΛΕΦΟΣ, pro βρέφος, *Infans*. Glossæ Oppiani: νήπιον, τὸ βέλεφος.

ΒΕΛΙΚΑΤΟΝ, Glossæ Basilic. βελικάτου, Αμαρτήματος. *Pellicatum* vertit Meursius. Sed videtur legendum Πεκκάτου.

ΒΕΛΙΛΕΓ, *Myrobalanum*, vulgò *Bellirici*. Zosimus Panopolitanus in Chymicis: καὶ σταθμὸν μ'. δι' βελιλὲγ ὁμοίως κεκαθαρμένου ἀπὸ τοῦ ἐντὸς, ἤτοι τὸ φλοιὸν μόνον, &c. Vide Ελιλέγ.

ΒΕΛΙΑΪΖ, δαμασόνιον, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. *Damasonium, Alisma*. Vide Ruellium lib. 3. cap. 73.

ΒΕΛΙΟΝ, *Polium montanum*, apud Interpolat. Dioscor. c. 530.

ΒΕΛΙΣΚΟΣ, pro Ὀβελίσκος, *Verutum*. Physiologus MS. de Natura animalium: ὅλον ξιφάρια ἔχει, ἀλλὰ καὶ δίστομα κατὰ ὡς βελίσκους, ὅλα ὑπάρχουν κοπτερά.

ΒΕΛΙΟΥΚΑΝΔΑΣ, Gallis, *Mille-folium*, apud Interpol. Dioscor. c. 697. *Bellicorandium*, apud Apul. c. 88.

ΒΕΛΟΝ, *Velum*. Chronicon Alexandrin. pag. 724. ἵνα διὰ τοῦ βέλου θεωρήσῃ αὐτήν. Sed crebriùs,

Βῆλον, aut Βῆλος habent Scriptores. Anonymi Schedographia MS. βῆλος, τὸ βλαττίον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. βῆλος, ὁ τῆς θύρας βαθμὸς, καὶ τὸ ἱστίον, Ρωμαϊστί. Suidas: παραπέτασμα, παρακάλυμμα, παράπλωμα, τὸ λεγόμενον βῆλον. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios: καὶ τὰ βῆλα τῆς ἐκκλησίας, τά τε ἄλλα ὅσα ἠδυνήθησαν ἐξενέγκαντες ἔκαυσαν ἔμπροσθεν τοῦ αὐλῶνος. Idem in Apolog. ad Constantium Imp. αὐτὸς γὰρ εἱστήκει πρὸ τοῦ βήλου. Occurrit passim apud Scriptores, in Chronico Alexandr. an. 4. Zenonis, in Narrat. historica de Depositione Vestis Deiparæ, pag. 770. in Vita S. Nili Junior. pag. 36. in Vita S. Eudociæ, num. 24. in Martyrio S. Eupli, in Vita S. Symeonis Mirabil. in Basilicis lib. 7. tit. 11. cap. 1. apud Joannem Damascenum de cultu imagin. pag. 197. Edit. Rom. Achmetem Onirocrit. cap. 262. Codinum in Orig. num. 53. &c.

Κεστης τοῦ βήλου. Vide in Κεστής.

Βηλάριον, *Velarium*, de qua voce vide Gloss. med. Latin. Achmes Onirocrit. cap. 262. ἐὰν ἴδῃ ὁ βασιλεὺς ὅτι τὰ σελάεια αὐτοῦ διεάγησαν, εὑρήσει θλίψιν εἰς τὴν Αὐγοῦσταν, καὶ εἰς τὰς γυναῖκας αὐτοῦ. Emendat Meursius βηλάρια, cùm caput inscribatur περὶ βήλων καὶ ταπήτων.

Βηλόθυρον, βελόθυρον, *Velum quod ædium sacrarum portis appendi solebat*, cujusmodi est illud quod effingitur in aliquot Iconibus à nobis delineatis in Familiis Byzantinis, pag. 97. & in Constantinopoli Christiana lib. 3. pag. 77. De ejusmodi velis egimus in eadem Constantinopoli lib. 3. num. 72. Scholiastes Aristophanis ad Ranas: παραπετάσμασι, τοῖς σκηναῖς, τοῖς Περσικοῖς βήλοις, ἢ βηλοθύροις. Liturgia Chrysostomi sub finem, inter ejus opera: τότε καὶ μέγα βηλόθυρον ἀνοίγεται, ἀνημμένων λαμπάσι. Euchologium, pag. 7. ὁ δὲ ἱερεὺς εἰσελθὼν ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι, καὶ βαλὼν ἐπιτραχήλιον, ἀνοίξας τὸ βηλόθυρον μόνον, ἐκφωνεῖ, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, &c. Neque tamen semper velum portæ appensum significat, sed etiam quodvis velum quod visum arcet. Codinus de Offic. c. 6. n. 31. καὶ ἐπὶ κρέμανται βηλόθυρα εἰς τὴν πρόκυψιν τὰ τοῦ βασιλέως καλύπτοντα θεωρίαν, &c. Et cap. 17. num. 45. χρυσῶν δὲ βηλοθύρων τὴν ἀναβάθραν σκεπόντων, ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι τοὺς βασιλεῖς, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 18. ἐκ δὲ τοῦ μήκους, μέρος μέν τι εἰς

κελλίον διεκεχώειστο βελοθύροις. Occurrit rurſum infrà, & cap.25. & 26. ubi uſurpatur pro *dorſali*.

Τετράβηλον, *Velum quod quatuor Ciborij partes ambit & operit*. Theophanes an. 1. Michaëlis Curopalatæ: καὶ προσήγαγεν πολυτελῆ κόσμον τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ, ἐν σκεύεσι ἐκ χρυσοῦ διαλίθοις, καὶ τετραβήλοις ἀρχαιοτάτοις ἐκ χρυσοῦ καὶ πορφύρας λαμπρῶς καθυφασμένοις, καὶ θαυμασταῖς ἁγίαις εἰκόσι πεποικιλμένοις. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib.3. num.65. & Gloſſ. med. Lat. in *Tetravilum*.

ΒΕΛΛΑΝΟΣ, *Villanus*, *Ruſticus*. Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. 1. Italiæ ſacræ: δέδωκά σοι εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν Μιλήτου βελλάνους ἐννεάκοντα πέντε, σὺν τῶν κληρονόμων καὶ ὑποστάσεων αὐτῶν. Infrà: ὅτι ἅπαντας τοὺς ἀνθρώπους βελλάνους, οὓς τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ἡμεῖς δεδώκαμεν, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Villanus*.

ΒΕΛΟΝΑΔΕΣ, *Acuarij*. Synodus VIII. act 9. οἱ δὲ βελονάδες, σαυλισιανοὶ, ἱπποϊατροὶ, καὶ ἕτεροι ὅμοιοι. βελόνι. *Acus*.

ΒΕΛΟΣΤΑΣΙΣ. Symeon Logotheta in Leone Armenio, num. 11. & Auctor incertus poſt Theophanem, pag. 434. πρὸς δὲ τούτοις παρασκευάζει διαφόρων ἑλεπόλεων ὄργανά τε καὶ μηχανήματα, — καὶ ὀρυάς, κριοὺς τε καὶ βελοστάσεις, πυρόβολά τε καὶ λιθόβολα, καὶ σκορπίδια, &c. *Baliſtas* vertit Interpres. Nicetas in Andronico lib. 1. num. 2. τειχομάχια ἰσῶν, βελοστάσιά τε καὶ ὀρυκτῆρας ἐπιτεχνώμενος. Certè vox formata ex βέλος, *jaculum*, & στάσις, *ſtatio*, ſic ut βελοστάσεις fuerint jaculorum quædam congeries uno baliſtæ ictu in hoſtes conjecta, cujuſmodi exhibentur in Poliorceticis. Philon in Belopœcis MSS. δεῖ εἶναι τὰς θυρίδας τοῖς ἀφιεμένοις καταπέλτας καὶ πετροβόλους ἐν τῷ πύργῳ, ἐν οἷς αἱ βελοστάσεις ἐκ τοῦ ἐδάφους κατασκευασθήσονται, ἵνα τὰ προσαγόμενα μηχανήματα, ἐὰν προστινάσσονται, ἐξ ἐναντίας προσάγηται.

ΒΕΛΟΤΟΚΟΣ, & Βελουάκος, *Dictamnum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 442.

ΒΕΛΟΥΔΟΝ, *Villoſus pannus*, Gallis, *Veloux*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Τὰ ῥούχασας, τὰ ἔκλαμπρα σατία καὶ βελοῦδα.

Rurſum:

Μοῖρεν ἀπάνταις ναφορῶν βελοῦδα τζαμιλότια,
Καὶ λιθομαργαρίταρα νάχουν εἰς μαυνηκότια.

Ibidem:

Βελοῦσιν ἢ καὶ τζάτουνλην, ἢ καμουχὰ αὐτὴν μπίζαν.

Βελουδένιος, *Villoſus*, τριχωθείς.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ, Επιβελτιώσεις, *Meliorationes*, *impenſa & ſumptus ad rei conſervationem*. Apud Harmenopul. lib.2. tit.1. §.15. tit.10. §.6.

ΒΕΛΤΟΝΙ, *Spiculum*, ἀκόντιον, ξυστὸν, βέλος.

ΒΕΛΦΗΝΙΚΗΑ, *Oxyphœnix*, in Officinis *Thamarindus* dicta, de qua Ruellius lib. 1. cap. 106. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀσιφινίκηα, βελφινίκηα, ἐστὶ ταμαρεύτη τὸ λέγουν μπρούνα δαμάσκινον. *Prunum Damaſcenum*.

ΒΕΜΒΡΑΝΑΙ. Vide in Μεμβράναι.

ΒΕΝΔΙΚΤΑ, *Vindicta*. Gloſſæ Baſilic. βενδίκτα, ἡ ῥάβδος μεθ' ἧς ὁ ἄρχων, ἢ ὁ Πραίτωρ τὴν τοῦ ἐλευθερουμένου κεφαλὴν ἔπαιον, φάσκοντες, Φαμὲν τὸν παρόντα ἄνθρωπον εἶναι ἐλεύθερον, καὶ πολίτην Ρωμαῖον.

ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΝ, apud Suidam, λέγουσι πνευμάτων βίαν. Emendat Meurſius in βέντον, tollendámque geminationem putat. Verùm alij intelligi volunt *vim venti*, vel *ventorum*, uti apud Lucretium non ſemel hæc phraſis occurrit.

ΒΕΝΕΡΙΑΝ, ἄκορον, In Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Veneria*.

ΒΕΝΕΤΙΑΝΟΣ, *Venetus*, *ex Veneta Factione*. Suidas: Βενετιανὸς, ὄνομα κύριον. Antoninus Imp. lib. 2. de Vita ſua: παρὰ τοῦ τροφέως, τὸ μήτε Πρασιανὸς, μήτε Βενετιανὸς γενέσθαι. Joan. Tzetzes Chil. 4.

Τὰς συναράξαντάς ποτε μάχην Βενετιανῷ.

Vetus inſcriptio apud Nicol. Alemannum: VICTORIA VENETIANORUM SEMPER FELICITER.

ΒΕΝΕΤΟΣ. *Venetus color*. Auctor Etymologici: ἐστὶ δὲ τὸ χρῶμα ἀνθηρὸν, ἢ τὸ βένετον χρῶμα οὕτω λεγόμενον. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. βένιθον, τὸ χρῶμα τὸ ἱεράνεον. Chronicon Alexandrinum, pag. 264. ubi de Romulo: τὸ δὲ βένετον ἐκάλεσεν ἐκ τοῦ εἶναι ὑπὸ τοῦ Ρώμου ἐπαρχίαν χώραν λεγομένην Βενετίαν, ἧστινος μητρόπολίς ἐστιν Ακυληΐα, κἀκεῖθεν ἐξέρχονται τὰ κυανὰ, τοῦτ' ἐστιν τὰ βενέτια βάμματα τῶν ἱματίων. Ita Anna Comnena lib. 4. Alexiad. pag. 105. ubi de Venetis: ἀφ' ὧν, ὥς φασι, καὶ τὸ βένετον χρῶμα ἐν ταῖς ἱππικαῖς ἁμίλλαις Ρωμαίοις ἐξεύρηται. Vide quæ ibi obſervamus. Arethas in Apocalypſin, cap. 21. οὕτως τοῦ καλαΐνου χρώματος καλουμένου, ὅ τινες βένετον φασί. Zonaras in Michaële, pag. 128. ποτὲ τοίνυν αὐτὸς μὲν ἠμφίεστο τὸ χρῶμα τὸ βένετον, ὁ δὲ τοῦ δρόμου Λογοθέτης τὸ πράσινον, &c. Achmes Onirocrit. cap. 57. εἰ δὲ βένετον, πλούσιος ἔσται καὶ δυσώδης. Adde cap. 220. Anonymus in Rhetor. Ariſtotel. pag. 25. v. εἰ ἀληθινὸν πάνιον ἁρπάσει, καὶ βάψῃ αὐτὸ βένετον.

Βενετότειχον, *Adiantum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 718.

ΒΕΝΕΦΙΚΙΟΝ, *Beneficium*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. βενεφοικίοις, εἶδος χάριτος τε καὶ δεξιώσεως. Gloſſæ Baſil. βενεφίκιον, χάρις, δεξίωσις, εὐεργεσία, εὔνοια, εὐποιΐα. Synodus Nicena Can. 12. ὡς καὶ τινας ἀργύρια προέσθαι, καὶ βενεφικίοις κατορθῶσαι τὸ ἀναστρατεύεσθαι. Juſtinianus in Edicto 4. cap. 1. ὑπὲρ τῆς πρώτης αὐτῷ διδομένης δωρεᾶς, ὅπερ καὶ βενεφίκιον ὀνομάζεται. Georgius Trapezuntius in Epiſt. ad Cretenſes de una Sancta Eccleſia: πάντες θαυμάζουσιν, ὅτι πτωχοὶ ὄντες, καὶ μεγάλα οὐκ ἔχοντες βενεφίκια, μᾶλλον δὲ οὐδὲν, ὅγε ἱερώτατος Πατριάρχης, ὅμως πάντας ὑπερβάλλουσι τῆς ἐλεημοσύνης.

Βενεφικιάλιος, *Beneficialis*, *Beneficiarius*, *Apparitor*, *Miniſter Magiſtratus*. Gloſſæ Baſilic. βενεφικιάλιοι, οἱ στρατιῶται ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν μαγιστράτων τεταγμένοι. Ita emendant viri docti. Euſebius lib. 9. Hiſt. Eccl. cap. 9. ἵνα μήτε ὑπὸ τῶν βενεφικιαλίων, μήτε ὑπ' ἄλλων τῶν τυχόντων, ὕβρεις μήτε σεισμοὺς ὑπομένοιεν. Vetus inſcriptio. LXVIII. 6. ΚΥΡΙΩ. ΑСΚΛΗΠΙΩ. ΚΑΙ. ΥΓΙΗ. ΘΕΟΙС. ΕΠΙΚΟΥΡΙΟΙС. ΜΑΡ. ΜΕΜΜ. ΛΟΝΓΟС. ΒΕΝΕΦ. ΕΥΧΗС. ΧΑΡΙΝ. ΑΝΕΘΗΚΕΝ. Occurrit etiam in Novella 13. Juſtiniani cap. 4. Vide Henr. Valeſium ad locum laudatum Euſebij, & Gloſſ. med. Lat. in *Beneficiarius*.

ΒΕΝΙΝΟΝ, *Venenum*. Anonymus de Oxymelite, poſt Dioſcoridis Parabilia pag. 882. in adjurationibus contra ſerpentem: τὰ βενίνα σου κλείδωσον, τοὺς ὀδόντας σου κάτινωσον, ὅτι ἐγὼ πιάσαι σε θέλω, &c.

ΒΕΝΤΙΜΑ, *Vindemia*, Τρυγετός. Βεντεμίζειν, *Vindemiare*, Τρυγᾷν.

ΒΕΝΤΟΝΙΚΗ, *Vetonica*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. κροκολύκιον, ὥς φησίν τινες, ὅτι ἐστὶν τὸ βεντονίκην. Alibi: λογχίτης, τὸ βεντονίκη τὸ ἄγριον. Rurſum: ψυχότροφον, ἡ βετονίκη.

ΒΕΞΙΛΛΟΝ, βήξιλον, βίξιλον, *Vexillum*. Methodius de Cruce, apud Gretzerum in libris de Cruce. p. 1670. ἐντεῦθεν οἱ τῇδε βασιλεῖς πάσης πονηρᾶς ἕξεως ἐπὶ σχεδασμῷ, τὸ σταυροειδὲς παραλαμβάνεσθαι αἰσθόμενοι, τὰ καλούμενα τῇ Ρωμαϊκῇ διαλέκτῳ βήξιλα ἐμηχανήσαντο. Cedrenus loco mox laudando, βίξιλον habet.

Βεξιλλοφόρος, *Vexillifer*, in Gloſſ. Græcolat.

Βεξιλλατίων, βηξιλλατίων, *Vexillatio*, de qua voce conſule Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Gr. Lat. βεξιλλατίων, *Vexillacio*.

Vexillacio. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 5. ὅτως καὶ τ̃ δεκαρχιῶν εἶναι ὀφειλϛσῶν ἀριϛερὰ αὐτῦ τὰ τ̃ βηξιλλατιώνων ἀριθμῶν ἀπὸ ἑπλὰ ἀνδρῶν ἑκάϛlω δεκαρχίαν ἐν δεξιᾷ τὰ τ̃ Ἰλλυρικιανῶν ἀπὸ ἀνδρῶν ὀκlώ. Ubi Scheffeus consulendus. Cedrenus, pag. 169. βιξιλλάτιωνες, οἱ Ρωμαῖοι ἱππεῖς, καὶ βίξιλα, παραπέτασμαl@ ἐκ πορφύρας καὶ χρυσῦ εἰς τετράγωνον σχῆμα πεποιημένα· εἶεν δ' ἂν τὰ λεγόμενα φλάμϐλα.

ΒΕΡΒΕΛΙΆ, *Stercus*, *Sterquilinium*, βόρβορ@, Κόπρ@.

ΒΕΡΒΕΛΊΚΗ, σκαμπϐσα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Scabiosa*, Herba de qua Ruellius lib. 2. cap. 145. lib. 3. cap. 82. Occurrit apud Myrepsum sect. 8. cap. 97. Vide Σκαμπϐσα.

ΒΕΡΒΈΡΗΣ, in Glossis Jatricis Græcobarb. ἡ ὀξυακανθ@, *Oxyacanthos*, nostris *Espine-vinette*: apud Scholiastem Nicolai Myrepsi, dicitur esse τ̃ ὀξυακάνθης σπέρμα. Vide eundem Myrepsum de Antidot. cap. 24. 457. de Unguentis, cap. 50. de Pastillis, cap. 65. & alibi passim, præterea Ruellium lib. 1. cap. 106. initio.

ΒΈΡΓΑ, *Virga*. S. Nilus Orat. ex Cod. Tolosano: ὡς ἱμάντα πρὸς πληγὰς (βέργαν) ἐ λύσα ἑτοιμον, ubi βέργα, Glossema est. Alius Codex habet ῥάβ.ν. Vita MS. S. Isaacij: καὶ διαφόρως ἕκαϛ@ ἐμάϛιζεν αὐτ̃ οἱ μὲν βέργαις, οἱ δὲ φραγέλλαις, ἕτεροι δὲ πυγμαῖς. Vita S. Maximi Confess. num. 39. ἀμέλει καὶ εἰς τι χαλάδριον βέργεσι (Leg. βέργαις) πεπλεγμένον τϐτον ἐνθέμεν@. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τlὼ βέργαν δὲ καὶ τὸ ῥαύδη ἔβαϛαν εἰς τὸ χέρlω.

Alter Anonymus de Amoribus Lybistri:

Διὰ τὸ βέργιν νὰ μάχονται τὸ ποῖα νὰ τ̃ κρατήσει.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Ὁ δ' ἔρως δίδη τϐ βέργlω τζίκλον@ πεπλεγμένον.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. ϑ.

Κ' ἔλαβε τ̃ χρυσlὼ βέργαν, τὺς γοργὺς ἵππυς νὰ κρέση

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Κυπαρισσοβαργόλικες ἄψεγες κόρες ἦσαν.

Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ lὼ δὲ πᾶσα ϛερεὰ καὶ ὀχυροτάτη ἀπὸ ξύλων μεγίϛων, καὶ χονδρῶν σανίδων, καὶ πλακοῖας ἀπὸ βέργας ἔθηκαν ἔμπροσθεν τ̃ βαϛίας. Occurrit præterea apud Demetrium Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, pag. 138.

Βεργίον, eâdem notione. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 342. λύγοισι, ἁπαλοῖς βεργίοις. Scholiastes Theocriti Id. 1. v. 95. τοῖς βεργίοις δῆσαι, ἤτοι δῆσαι λύγοις. Julius Africanus de Bellico apparatu: ἀϑροίζειν δὲ καὶ κλημαlίδας, καὶ βέργας ἰτέινας. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 303. εἰς μονομαχίαν μετὰ σκυλαρίων, καὶ βεργίων ἀνlιαλλήλων. Utuntur pariter Leo in Tactic. cap. 7. §. 3. 18. Constantinus in Tactic. p. 6. Cedrenus in Mauricio an. 1. Achmes Onirocrit. cap. 249. extr. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosoph. cap. 162. extr. & Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 23.

Βεργέτη, *Minor virga*, *Virgula*, Gall. *Vergette*, propriè, *Hasta*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ἄρματα ἤχασιν καλὰ, γιαρήκια ἐφορϐσαν,

Ἡ μὲν κονlάρια ἐβαϛαξαν, οἱ δ' ἕτεροι βεργέταις.

Βίργ@, in Lexico MS. ex Cod. Colbert. 2199. ἡ ῥαῦδ@.

Βίργον. Etymologicum Suidæ: βίργον, τὸ κηρύκειον, ῥάβδ@ lὼ ἐκράτει ὁ κήρυξ.

Οὐεργία. Menologium MS. in Martio: ἔπλεξεν ὃν ὁ γέρων μέχρις ἐννάτης ὥρας ϐεργίας δεκαπένlε μοχθῷ πολλῷ.

Βεργίζειν, *Virgam*, seu *accentum apponere*. Theodorus Prodromus de Accentibus:

Ἀνὰ τὰ νιρὰ βέργιζε, καὶ ἐκ ἁμάρτης ὅλως.

Βϐκεντροβέργιον, *Boum stimulus*. Glossæ Græcobarb. Ἀρεινά, κένlρον βοῶν ἀρότρϐ, βϐκένlρον, βϐκενlροβέργια.

Ἰξόβεργον, *Viscatus calamus*, *Visco illitus*.

Ξόβεργον, eâdem notione. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 23. εἷς Πυλόλοf@ ἐπῆρεν ὀξὸν καὶ βεργία νὰ κυνηγήσῃ, καὶ εἶδε εἰς ἕνα δένδρον μίαν κίχλα, καὶ ἔϛησε τὰ ξόβεργα νὰ τlὼ πιάσῃ. pag. 55. ἔλαχε δὲ εἷς κυνηγὸς ὅπϐ ἔϛlωε ξόβεργα, καὶ βρόχια νὰ πιάσω τ̃ περιϛεράν. Ubi Cod. Gr. ἰξεύτης δὲ τις μετὰ τϐτο, τὺς καλάμυς συνθεὶς, &c.

Πολυβέργιον, *Paxillorum fascis*. Scholiastes Oppiani lib. 4. Halieut. v. 606. Στάλικες, τὰ πολυβέργια.

Σκεθθοβέργιον, *Virga cum aculeo*. Glossæ Græcobarb. Σκεθθοβέργια τ̃ βοδίων τ̃ ἀλέτρϐ. Vide Σκέθθιν.

Χρυσοβέργης, quasi *virga aurea*, dictus Lucas Patr. Constantinopol. & alius nescio quis apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 74. extr.

ΒΕΡΓΕΣΊΑ, pro εὐεργεσία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Νασ' ἀνlιμέψη πόποlε τlὼ τόσlω βεργεσίαν.

Occurrit alibi.

Βεργέlεῖν, pro Εὐεργέlεῖν. Idem Anonymus lib. 5.

Ἐμένα βεργέτησε τ̃ συγγλωὺς Ἀρκήτα.

Et lib. 6.

Τίποlε ἐ κραlϐσασι τὰ πάνlα βεργετέσαν.

ΒΕΡΔΕΡΆΜΗΝ, *Ærugo*, ex Ital. *verde rame*, nostris *verd de gris*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἰάρlω, τὸ βερδεράμlω. Myrepsus sect. 3. cap. 62. βερδεράμον, ἤτοι ἰάριν. Vide ἰάριν.

ΒΕΡΔΟΎΝΙ, *Curruca* avis, Επίλαϊς.

ΒΈΡΕΔΟΣ, *Veredus*. Lexicon MS. ex Cod. Colbert. 2119. βέρεδ@, τὸ κόνlυρον. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 20. ὁ δὲ ἵπποις δημοσίοις ὀχέμεν@, ὓς δὴ βερέδϐς καλεῖν νενομίκασιν, &c. Chronicon Alexandrin. an. 3. Zenonis: ἐκεῖθεν ἔφυγεν βερέδοις, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τlὼ Ἰσαυρίαν. Vita S. Theophanis Conf. n. 14. πάνlες μὲν ἤγοlο ἵπποις, ἡμιόνοις, ἀνδραπόδοις καὶ βερέδοις ὑπηρετύμενοι. Zacharias lib. 3. dialog. c. 9. ὅϛις ποτὲ τ̃ ϛραlιωlικῶν βερέδων τὺς ϛαύλϐς τ̃ ἵππων ἐφύλαατε. Nicephorus περὶ παραδρ. πολέμϐ, cap. 13. καὶ lωίκα τύτϐς (πολεμίϐς) ϑεάσηται πρὸς τὸ φοσσάτον αὐτῶν ἐρχομένϐς, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν, ὡς ἔθ@ ἐςὶ τοῖς Τασίταις, τὸ λεγόμενον παρ' αὐτοῖς βερέδον ἐρχόμενον σωύεγυς αὐτῶν καταμlωῦσαι τῷ φοσσάτῳ τlὼ τ̃ κύρσϐ αὐτῶν παρϐσίαν. Infrà: καὶ εἰ μὲν ἴδη τὸ βέρεδον μήκοθεν πολὺ τ̃ παραλάξεως τ̃ κύρσϐ ἐρχόμενον ἀποϛάλη ἄρχονlα τ̃ χρησίμων.

Βερίδα. Vita MS. S. Stephani Junioris: ἀπρὶξ, βερίδας ἀποϛείλας πρὸς τ̃ ἀντ' αὐτῦ τlὼ πόλιν κραlῦνlα. Infrà: μίαν δὲ τινὰ ἐξ αὐτῶν ὀνόμαlι Ἄνναν ἀφαρπάσανlες, διὰ τ̃ αὐτῶν βερίδων ἡμῖν ἀποϛεῖλαι τῷ τάχει τῷ φϐσάτῳ παραϛῆσον.

Βερεδάρι@, *Veredarius*. Joannes Lydus de Mensibus: βέλοξ, ὀξὺς, ὃς καὶ βερηδαεικός ἐςι, καὶ νιῶ λέγεται βεραίδϐς δὲ Ἰταλοῖς εἶναι δοκεῖ τὺς ὑποζυγίϐς ἵππϐς, ὅπερ ἐςὶ ἕλκειν τὸ ὄχημα· ὅθεν καὶ δασύνϐσι γράφονlες τὸ ῥαίδας ὄνομα ἐκ τ̃ ῥαδίως ἐπιῤῥήμαlι@ παρηγμένον· οἱ γὰρ βεραίδϐς τὺς ῥαίδας ἐκτὸς λέγονlες σφόδρα πλανῶνται. Secundus Sophista in Sentent. τί ἐςι ναύτης; κυμάτων ὁδοιπόρ@, θαλάσσης βερεδάρι@, ἀνέμων σωύοδ@, &c. Procopius lib. 1. Vandal. c. 17. ξυλληφθένlα δὲ καί τινα τ̃ εἰς τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις ἀεὶ ϛελλομένων, ὓς δὲ βερεδαρίϐς καλϐσι. & lib. 5. de Ædific. meminit καταλυτηρίϐ τ̃ βερεδαρίων, quod ϛαθμὸν Græci, *Mutationem* & *Mansionem* Latini vocant. Manethon Apotelesmaticus MS. βερεδαρίϐς, ἱπποκόμϐς, ἀπελάτας, καβαλλαρίϐς, ἀνελάτας. Theophanes an. 7. Justiniani: σωυελήφθη δὲ καὶ ὁ τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις

ποιῶν

ποιῶν βερεδάριος. Vide Synaxaria in S. Niceta 13. Octobr. & Gloss. Med. Lat.

Βηριδάριος. Synodica Concilij Tyrensis apud S. Athanasium in Apol. 2. de fuga: καὶ ἑσπέραν μὲν βηριδαρίους πρός τε καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου Μελιτιανοὺς συναγαγεῖν εἰς τὸν Μαρεώτην, &c.

Βερεδεύειν, *Veredis vehi, uti.* Auctor Etymolog. βέρης, ὁ δράπετης καὶ βερεδεύει, δραπετεύει. Hinc emendandus Hesychius: βερεδεύει, δραπετεύει. Edit. βέρρευει.

ΒΕΡΖΊΤΙΚΑ, *Oxiani pisces sale conditi*, seu qui ex Oxo fluvio eruuntur. Joannes Tzetzes Chil. 10. v.93.

> Ὀξιανοὺς ἰχθύας μοι ταρίχους εἶναι νόει,
> Οὕσπερ βαρβάρως καὶ κοινῶς βερζίτικα καλοῦσι.

ΒΕΡΙΔΑΡΙΟΝ, *Viridarium, Hortus*, in Synaxario 13. Octobr. in S. Dioscoro.

ΒΕΡΙ'ΔΕΣ. Astronomus Anonymus ex Cod. Colberteo: ἐὰν ἥλιος εὑρεθῇ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, εἰς οἴκους βασιλέων, ἢ τῶν εὐγενῶν, καὶ ἐξουσιάσει καὶ τῶν Ἀμιρέων, τῶν βερίδων. Sed legendum βεζιρίδων. Vide in Βεζιρίδες.

ΒΕΡΙΚΟΚΚΙ'Α, *Prunus Armeniaca.* Glossæ Jatricæ MSS. Reg. Cod. 190. μηλέα Ἀρμενική, ἡ βερικοκκία. Auctor Geoponic. lib. 3. τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐγκεντρίσεις ὅσα πρῶτα δωράκινα, δαμασκηνά, βερικοκκίας, ἀμυγδαλέας. Achmes Onirocrit. cap. 201. εἰς δένδρον, ὃ λέγεται βερικοκκία, ἀναβὰς ἤσθιον ἐκ τῶν καρπῶν.

Βερέκοκκον, βερίκοκον, βερύκοκκον. *Malum Armeniacum, Prunum.* Lexicon Jatricum MS. Reg. Ἀρμενιακὰ, τὰ βερίκοκα. Alibi: πρεκόκια, τὰ βερίκοκα. Suidas: Κοκκύμηλα, εἶδος ὀπωρῶν, τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα βερίκοκκα. Glossæ Gr. Lat. βερέκοκκα, *Prunum.* Glossæ Græcobarb. Ἀμάδρυα, κοκκύμηλα, βερίκοκκα, δαμασκηνά. Artemidorus Onirocrit. lib. 1. cap. 75. Περσικὰ δὲ καὶ βερίκοκκα, καὶ κεράσια, &c. ubi perperam editum βερόκκια monuerunt viri docti, quam vocem in πραικόκια perperam emendat Rigaltius. Democritus Geopon. lib. 10. cap. 73. Κοκκύμηλόν ἐστιν ὁ καλούμενος Δαμασκηνόν. Ἀρμενιακόν ἐστι βερίκοκκον. Vide Galenum lib. 2. de Facultat. aliment. cap. 20. Symeonem Sethi de Aliment. Lit. B. g. Alypij Geoponicum, cap. 130. &c.

Βερικοκκόχροος, *Pruni Armeniani colorem referens.* Codinus de Offic. cap. 4. num. 13. τὸ δὲ τοῦ σκαρανικοῦ αὐτοῦ βλάτιον, βερικοκκόχροον, συρμαλείνον.

ΒΕΡΜΙΚΟΥΛΑ'ΡΙΝ, *Vermicularis, Aizoon minus*, de quo Ruellius lib. 3. de Stirpib. cap. 45. & alibi passim.

ΒΕΡΟΝΙ'ΚΗ, *Electrum, Succinum, quod ex arboribus sudat.* Eustathius ad Iliad. δ. ἡ δὲ τῶν ἰδιωτῶν γλῶσσα βερονίκην λέγει τὸ ἤλεκτρον. Myrepsus sect. 1. c. 416. δροσιοβότανον, ἤτοι βερωνίκην. Occurrit præterea cap. 327. Ubi Fuchsius perperam putavit esse stirpem, quæ hodie *Veronica* dicitur, & *Vulneraria*, quòd sanguinem vulnerum sistat. Lexicon MS. Neophyti: βήρυλλος, ὀπός ἐστι δένδρου. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον βερονίκην. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1334. βηρύλλιος λίθος, τὸ λεγόμενον βερονίχην. Ubi videtur vox λίθος expungenda: nam aliud est ὀπὸς, aliud λίθος. Idem Neophytus: ἤλεκτρον, λίθος χρυσοειδής. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι τῶν αἰγείρων ἐστὶ τὸ κομμῶδες, ἐστὶ δὲ ἡ βερονίκη. Ex quibus colligitur Gummi, seu succinum quod ex arboribus sudat, βερονίκην appellasse recentiores Græcos, quòd Electri colorem referat. Hinc nata vox contracta,

Βερνίκη, qua *succinum* propriè appellavit inferior Græcia. Lexicon Nicomedis MS. ἤλεκτρον, πτερυγόφορον, βερνίκην. Alibi: βερονίκη, ῥίνισμα ἠλέκτρου. Pro *Sandaraca* seu Vernice usurpat Agapius in Geoponico, cap. 158. 194. 229. ut βερνικιάζειν, pro *Sandaracino diluto imbuere*, seu *vernice*, Ital. *Vernicare*, cap. 192.

Βερνικάελον, τὸ νίτρον exponitur in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. 190. Lexicon Nicomedis, βερνικάελον, νίτρον ἐρυθρὸν, οἱ δὲ ἤλεκτρον, οἱ δὲ βερονίκην. Occurrit hæc vox apud Galenum lib. 1. de composit. medicament. local. cap. 1. Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 180. Cod. MS. editi verò 185. & alios. Vide Ruellium lib. 1. de Nat. Stirp. cap. 90.

ΒΕΡΝΤΑ'ΤΖΟΣ, *Viridans, viridaster*, χλοάζων. Agapius in Geopon. cap. 131. de Damascenis prunis: εἶναι διάφορα εἴδη, κόκκινα, ἄσπρα, πράζινα, βερντάτζαις, ἀλλὰ μικρὰ καὶ τραχύτερα.

ΒΕΡΝΤΕΡΑ'ΜΕ, *Ærugo*, πρασινὸν χρῶμα, ex Italico *Verderame*: nostris *verdegris.* Occurrit apud Agapium in Geoponico, cap. 191. Vide suprà in Βερδεράμε.

ΒΕΡΟΥ'ΤΑ, βηρύττα, βιρίτλα, *Verutum.* Glossæ Gr. Lat. βερῦτα, εἶδος ἀκοντίου, *Cannumentum.* Leg. fortè, *cum amento.* Leo in Tactic. cap. 6. §. 26. βιρίτλας ἃ λέγεται ῥικτάρια. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 3. εἰς τὸ ῥίπτειν μήκοθεν βηρύτλας καὶ σφενδόβολα. cap. 5. βηρύτλας ἤτοι λαγκίδια Σκλαβινίσκια τοὺς ἀπείρους πρὸς τοξείαν ἔχοντας. cap. 11. οἱ δὲ τὰς βηρύτλας, ἤτοι μαρτζοβάρβουλα ἔχοντες, &c. Adde cap. 20. Vide Gloss. med. Lat. in *Veru.*

ΒΕ'ΡΤΑ. Vide in Ἀβέρτα.

ΒΕΡΤΕ'ΡΗ, lignum quadratum quod currus axi superponitur, super quo res locari solent. Eustathius Od. ζ. ὑπερτερία δὲ τὸ ἐπικείμενον τετράγωνον πλινθίον τῷ ἄξονι, ἤγουν τὸ ὑπερκείμενον αὐτοῦ· ἐν δὲ Ἰλιάδι πείρινθα τοῦτο εἶπεν ὁ ποιητής. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ τοιοῦτον ὄνομα φέρεται πῶς καὶ ἕως ἄρτι ἐθνικοί γὰρ Ἰταλικοὶ παρακύπτοντες βερτέρην ταύτην φασὶ κατὰ παραφθοράν. Vim vocis Latinæ non agnosco, nisi *veredum*, aut quidpiam simile intelligat.

ΒΕΡΤΖΙΤΙΚΟΝ, *Oxianus*, Piscis ab Oxo fluvio sic appellatus, de quo quædam adnotamus in Notis ad Nicephorum Bryennium, pag. 201. Tzetzes Chil. 10. v. 93. suprà citatus.

> Ὀξιανοὺς ἰχθύας μοι ταρίχους εἶναι νόει,
> Οὕσπερ βαρβάρως καὶ κοινῶς βερτζίτικα καλοῦσι.

ΒΕΡΤΟΥ'ΤΟΝ, *Virtus*, δύναμις, seu potiùs *medicamentum efficax.* Liber botanicus MS. ex Cod. Reg. 1273. τὸ βερτοῦτον τῆς μελόχης. Liber de Emplastris MS. ex eod. Cod. περὶ τῆς αἵματος τῶν ἀνθρώπου, τὸ βερτοῦτον.

ΒΕΡΩΝΙΚΟ'Ν, vasis species apud Chymicos. Cod. Chymicus Reg. 618. f. 13. & 90. καὶ εὑρήσεις κύτρινον ὕελον τὸ λεγόμενον βερωνικόν.

ΒΕ'ΣΤΗΣ, *Vestis.* Leges navales Rhodiorum, cap. 34. ἐὰν πλοῖον ἢ ὀθόνην, ἢ βέστην κομίζει, ὁ ναύκληρος διφθέρας καλὰς παρεχέτω. Harmenopulus: περὶ πλοίου βέστην κομίζοντος, καὶ ἀπὸ ζάλης, ἢ ἀντλίας βλάβης τῶν φορτίων γινομένης.

Βέστιον, eâdem notione. Moschopulus in Ecloga vocum Atticar. βέστια, παρὰ Ῥωμαίοις τὰ ἱμάτια. Julius Pollux in Chronico: ἐκάστου ἄρτους ἀφορίσας οἶνον, κρέα, βέστια.

Βεστιοπράτης, *qui vestes vendit, sutor.* Moschopulus in Syllloge Ἀττικῶν ὀνομάτων, βεστιοπράτης, ὁ ῥάπτης, βέστια γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις τὰ ἱμάτια, ἐξ οὗ καὶ βεστιάριον, κυρίως ἐν ᾧ τὰ βασιλικὰ ἐνδύματα φυλάττονται. Occurrit in Menæis 20. Novembr. in Sancto Eustathio.

Βεστιοπρατήριον, ita *Besestanum* Turcicum Constantinopoli vocat Ducas Hist. cap. ult. quasi *vestium forum*: καὶ δομήσας θέατρον ἐν τῇ πόλει, ὃ καὶ βεστιοπρατήριον λέγεται, καὶ Πέρσαι Πεζεστάνιον ὀνομάζεται.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Βεστιάριον, *Vestiarium*. Veteres Glossæ: βεστιάριον παρὰ Ρωμαίοις, τόπος ἔνθα ἡ ἀναγκαία ἀπόκειται ἐσθής. Moschopulus: βεστιάριον, κυρίως, ἐν ᾧ τὰ βασιλικὰ ἐνδύματα φυλάσσονται. Continuator Theophanis lib. 3. num. 42. ὃ καὶ χρηματίζον σήμερον βεστιάριον τῶν ἀποθησαυριζομένων πέπλων ἐκ σηρικῶν. Leo Grammaticus in Basilio, pag. 472. ταύτην (τὴν στήλην) καταγαγόντες ἔθηκαν ἐν τῷ βεστιαρίῳ. Constantinus Porphyrog. in eod. Basilio num. 89. edit. Combef. μετὰ καὶ τούτων πρὸς ἀνατολὰς τούτου ἑδραιοτάτων οἰκημάτων, ὧν τὸ μὲν Θησαυροφυλακεῖον, τὸ δὲ χρηματίζει εἰς βεστιάριον. Idem lib. 1. Them. 1. οὗτινός εἰσι τὰ ἀργυρᾶ μινσούρια τὰ ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 7. καὶ εἰς τὸ βασίλειον ταμεῖον ἐτήσια ξυμφέρουσι κέρματα: ubi Cod. Barbar. βεστιάριον habet. Jacobus Diaconus in Vita S. Pelagiæ: ἄπελθε εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀναγράψας πάντα ἐν τῷ βεστιαρίῳ μου, &c.

Βεστιάριος, *Vestiarius*. Dignitas in Aula Constantinopol. cujus meminit Codinus de Offic. cap. 2. num 62. qui in Cod. Reg. dicitur, ὁ βεστιαρίου. Hujus peculiare munus describitur, cap. 5. num. 82. ὁ βεστιάριος ἔχει ὑπηρέτημα θαλάσσιον· τοῦ γὰρ βασιλέως κατὰ θάλασσαν στρατεύοντος, ἄρχει οὗτος τοῦ τὸ βεστιάριον φέροντος κατέργου, ὡς τριήρεως· ἀκολουθεῖ τε κατόπιν τοῦ βασιλικοῦ κατέργου.

Αβεστιάριος, *A veste, Vestiarius, Præfectus vestiario*. Constantinus de Adm. Imp. c. 51. καὶ ὅτε παρῆν ἐν τῇ πόλει καὶ ὁ Δομέστικος τῶν σχολῶν, καὶ ὁ παρακοιμώμενος, καὶ ὁ Αβεστιάριος, καὶ ἐκ τῶν κοιτωνιτῶν οὓς ἂν ἐκέλευσεν ὁ βασιλεύς. Leo Grammaticus: ἀπέστειλε Πετλάκιον τὸν Αβεστιάριον αὐτοῦ. Item: Προκόπιον τὸν Αβεστιάριον αὐτοῦ. Anonymus laudatus à Rigaltio: ἐκτὸς δὲ τοῦ τοιούτου χωρίου, κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος πηγνύσθω ἡ τοῦ Αβεστιαρίου σκηνή, κατὰ δὲ δέξιον τοῦ Ἐπὶ τῆς τραπέζης· ὄπισθεν δὲ τοῦ Αβεστιαρίου, ἡ τοῦ Φύλακος, καὶ καθ' ἑξῆς κοιτωνιτῶν, καὶ ἑβδομαρίων, καὶ λοιπῶν τῶν διακονούντων οἰκείως τῇ βασιλικῇ ὑπηρεσίᾳ.

Πρωτοβεστιάριος, *Primus Vestiariorum*, inter dignitates Palatinas sexta, apud Codinum, cap. 2. num. 6. cujus munus circa vestes Imperatoris fuit, ut est apud eundem cap. 6. num. 31. 32. 38. In iis recensetur quibus rubris pileis uti concessum erat, seu

Σκιαδίοις ἐρυθροῖς χρυσῷ κεκοσμημένοις.

Ut est apud Matth. Monachum in Catalogo Offic. Palatij. Ejus vestes & insignia describit idem Codinus, cap. 4. num. 4. Hi porrò Protovestiarij occurrunt apud Scriptores non semel. Constantin. lib. 1. de Themat. cap. 12. Basilium Porphyr. in Nov. de Præscript. 40. annor. Cedren. in Michaële Paphlagone, Leonem Grammat. in Theophilo, pag. 449. Acropolitam, cap. 3. 21. 40. 60. Gregoram, lib. 3. Pachymer. lib. 2. cap. 14. &c.

Βεστιαρῖται, *Vestiaritæ*, de quibus copiosè egimus in Notis ad Alexiadem pag. 285. & in Glossario med. Lat. Cedrenus an. 22. Justiniani: καὶ προκένσου γινομένου ἐν τῷ Εβδόμῳ, ἀπώλεσαν οἱ βεστιαρῖται τὸ στέμμα τοῦ Βασιλέως. Ubi Theophanes habet βεστήτορες. Anna Comnena lib. 4. Alexiad. pag. 109. τῶν δὲ γε οἰκειοτέρων αὐτῶν, Βεστιαρίτας ἡ συνήθεια καλεῖ, καὶ τῶν Φραγγικῶν ταγμάτων ὁ Πανουκομήτης, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Οὐμπερτόπουλος ἐκ γένους τὴν ἐπωνυμίαν λαβών. Michael Cerularius Patr. Constantinopol. in Epist. ad Petrum Antiochenum Patr. num. 3. καὶ ἐγχειρίσαντες τῷ τὰ παρ᾽ ἐκείνων ἐπιφερομένῳ βασιλικὰ γράμματα βεστιαρίτῃ, &c.

Πρωτοβεστιαρίτης, Dignitas Palatina, Ordine decima nona, apud Codinum cap. 2. cui suberant Vestiaritæ. Sed & senescente Græciâ præcipuum ejus munus fuit circa παράστασιν Imperatoris, de qua suo loco agimus, ut docet idem Codinus cap. 5. num. 30. 32. cap. 6. n. 5. cap. 7. num. 3. 22. Ejusdem vestes & insignia describit, cap. 4. num. 21. Hujus dignitatis meminit præterea Pachymeres lib. 1. cap. 20. lib. 6. cap. 19. lib. 9. cap. 10. Acropolita cap. 15. 60. 75. 77. Gregoras lib. 6. pag. 88. 1. Edit.

Βεστήτωρ, *Vestitor*, qui est à veste. Theophanes an. 22. Justiniani: προκένσου δὲ γινομένου ἐν τῷ Εβδόμῳ, ἀπώλεσαν οἱ βεστήτορες τὸ στέμμα τοῦ βασιλέως. Ubi Cedrenus habet βεστιαρῖται. Euchologium Goari, pag. 925. ἐπαίρει τὸ Χλαμύδιον ὁ Πατριάρχης, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτὸ τοῖς βεστίτορσι καὶ τὴν φίβλαν. Vide Gloss. med. Lat. in *Vestitor*.

Βέστις, *Vestes*, Dignitas aulica cujus munus non indicatur à Scriptoribus, tametsi Vestas eosdem esse cum Vestiaritis liceat conjicere. Hac dignitate ornatos plures recenset Scylitzes, pag. 760. 762. 771. Meminit etiam Scholiastes Harmenopuli lib. 5. tit. 11. §. 8. cujusdam *Vestæ* I C. ut & Constantini Vestæ & Grammatici, Petrus Lambecius lib. 5. Comment. de Biblioth. Cæsar. pag. 38.

Βεστάρχης, *qui* βέσταις *præest*, *primus inter* βέστας: Dignitas ex illustrioribus in aula Constantinopolitana. Scylitzes in Eudocia, pag. 820. τὸν μὲν προβεβλημένος Δοὺξ Σαρδικῆς ὁ Διογένης Πατρίκιος δὲ τυγχάνων ἐζήτησε τὴν βασιλέα Κωνσταντῖνον τὸν Δούκαν τιμηθῆναι βεστάρχης. Zonaras in eadem Eudocia: τετίμητο δὲ τῷ τῶν βεστάρχων ἀξιώματι. Vide eundem in Michaële Duca, pag. 228. Edit. Extant apud Joannem Euchaitorum Metropolit. pag. 30. εἰς τὸν βεστάρχην Ανδρόνικον ἐπιτύμβιοι. Laudatur ab Allatio Michaëlis Pselli Oratio πρὸς Πόθον βεστάρχην, d. Theologico charactere. Præterea Oratio alia inscripta Ιωάννη Βούτζη βεστάρχῃ, τελευτήσαντος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Sed & ipse Michael Psellus βεστάρχης καὶ Ὕπατος τῶν φιλοσόφων inscribitur apud eundem Allatium in dissert. de Psellis, pag. 44. Michaël Cerularius Patr. Constantinopol. in Edicto de Projecto pittacio, meminit Κωνσταντῖνος βεστάρχου καὶ Ὑπάτου φιλοσόφων. Memorat ibidem τὸν βεστάρχην τὸν γαμβρὸν τοῦ Αργύρου, καὶ τὸν βέστην τὸν ἐκείνου υἱόν. Alios præterea hac dignitate donatos habent Nicephorus Bryennius lib. 1. n. 14. Scylitzes, pag. 763. Zonaras, pag. 228. &c. Sed & etiamnum superest in Ecclesiis Orientalibus: nam in Synodo Constantinop an. 1638. subscribit Μιχαὴλ ἱερεὺς βεστάρχης καὶ Διδάσκαλος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Πρωτοβεστάρχης, *Primus inter* Βεστάρχας. Dignitas, cujus meminit Joan. Cinnamus lib. 3. num. 17. Πρωτοβεστιάρχον δὲ προὐβέβλητο, καὶ ἐς τὸ τῶν Πρωτοσεβαστῶν ἀνεβίβασεν ἀξίωμα. Vix enim censuerim hîc indicari *Protovestiarium*, tametsi hujusce dignitatis non meminerit Codinus, nam &

Πρωτοβεστάρχης τῶν Αντιόχου, inscribitur Symeon Sethi, Autor libri Editi de Alimentis, in Cod. Reg. 1261. quod intelligi debet, obtinuisse hanc dignitatem in Palatio, quod Antiochi dicebatur, Constantinopoli, in quo asservata fuisse Cimelia Imperatoris observavimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2.

ΒΕΣΤΊΑ, *Bestia*. Lexic. Gr. MS. Reg. βεστία, τὰ θηρία, κατὰ Ρωμαίους.

ΒΈΣΤΡΟΝ, τὸ Κενταύριον τὸ μικρὸν, in Glossis Botanicis MSS. ex Codd. Reg. 848. 1177. *Centaurium minus*, de quo Ruellius & Botanici, Glossæ aliæ Græcobarb. MSS. βέστρον, ἡ βετόνικα. *Betonica*, *Cestron*. Vide eundem Ruellium lib. 3. cap. 76.

ΒΕΤΤΆΝΗ. Vita MS. Sanct. Auxentij: ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν ἀνοίξαντες ἔθηκαν ἐν τῷ οἴκῳ ἐν ᾧ ἦν σπυρίδα βεττάνων, καὶ σπυρίδα φοινίκων, &c. Ubi Hervetus *sportam betarum* vertit.

ΒΕΤΩΝΙΚΑ, ἡ ῥίζα τ̃ περιστερεῶν@· οἱ ᾿ σιδηρί-τιν, in Glossis Botanicis ex Cod.Reg. MS. 848. *Radix Verbenaca.* Vide Demetrium Constantinopol. lib.1. Hieracosophij, pag. 122.

ΒΕΤΕΡΑΝΟΣ, βετεράν@, *Veteranus.* Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. βετράν@, ὁ ἀπολυθεὶς τ̃ στρατείας, ἐπὶ εἰκοσιετίαν ᾿ ἔτει ἐκδόλον. Glossæ Basilic. βετράνης, (ita etiam profert Codex Reg.) ὁ πεπαλαιωμένος, καὶ ἀφεθεὶς τ̃ στρατείας. βετεράν@, ὁ γέρων. βετεράν@, τουτέστι τηρῶν. Leg. γέρων. Suidas habet βετεράν@, παρὰ Ρωμαίοις ὁ ἀπολυθεὶς τ̃ στρατείας.

Συμβετεράν@, *Conveteranus*, apud Modestinum in l. 9. §. 6. D. de excusat. Vide ibi Ant. Augustinum, pag. 340.

ΒΗΑΙ. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Νὰ ἔχῃ τὰ Καλάβρυτα, κ̀ βήαι δεκαδύο.

ΒΗΚΙΟΝ, Ægyptiis, *Salvia*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 445.

ΒΗΛΟΝ, βηλόθυρον, &c. Vide in βέλον.

ΒΗΜΑ, *Sacrarium*, Ἄδυτον, Locus in Templo ubi consistunt Sacerdotes, & quem nulli Laïco ingredi fas erat, præterquam Imperatori, cui licuit προσάξαι δῶρα τῷ πλάσαντι, in ipso Bemate, seu ἔνδον ἱερῦ θυσιαστηρίου: idque κατά τινα ἀρχαιοτάτην παράδοσιν, ut est in Synodo Trullana Can. 69. Lexicon MS. Cyrilli: Ἄδυτον, τὸ ἀπόκρυφον μέρ@ τ̃ ἱερῦ, ἤτοι βῆμα, ἐν ᾧ ἐ θεμιτὸν πᾶσιν ἐπιβαίνειν. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. βῆμά ἐστιν ὑπόβαθρ@ τόπ@, κ̀ θρόν@, ἐν ᾧπερ ὁ παμβασιλεὺς Χριστὸς προκαθῆται μετὰ τ̃ αὐτῦ Ἀποστόλων, &c. Concilium Laodicenum Can. 55. ὅτι ἐ δεῖ πρεσβυτέρους πρὸ τ̃ εἰσόδου τ̃ Ἐπισκόπου εἰσιέναι καὶ καθίζεσθαι ἐν τῷ βήματι. Adde Can. 19. Gregorius Nazianzenus Carm. 11.

Βῆμα τὸ δ᾿ ἀγγελικοῖσι χοροστασίῃσι τέθηλ@.

Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 18. καὶ ὅπλοις τὸ βῆμα περιστοιχίζεται, &c. Vita S. Nili jun. pag. 22. ὅπως ἴστανται οἱ πόδες αὐτῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς κ̀ τὸ ἅγιον βῆμα τ̃ θυσιαστηρίου. Adde pag. 59. Anonymus de locis Hierosol. cap. 1. εἰς αὐτὴν τ̃ πέλλαν εἶναι τὸ βῆμα τ̃ ναῦ, ὅπου λειτεργῦν οἱ ὀρθόδοξοι. Vetus Inscriptio apud Gruter. 71. 1. ΑΥΤΑΙΣ ΤΑΙΣ ΗΜΕΡΑΙΣ ΓΑΙΩ ΤΙΝΙ ΤΥΦΛΩ ΕΧΡΗΜΑΤΙΣΕΝ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΑΡΙΣΤΕΡΟΝ ΒΗΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΑΙ ΕΙΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΔΕΞΙΟΥ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΑΡΙΣΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΘΕΙΝΑΙ ΤΟΥΣ ΠΕΝΤΕ ΔΑΚΤΥΛΟΥΣ ΕΠΑΝΩ ΤΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ &c. Alia apud Eruditum Sponium tom. 3. Itinerarij: ΙΕΡΟΦΑΝΤΗΣ ΙΕΡΟΚΗΡΥΞ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟ ΒΗΜΑ &c. Alia vide in nostra Constantinopoli Christ. lib. 3. & apud Goarum in Euchólog. pag. 13. 14.

Οἱ τ̃ βήματ@, qui in Synthrono, seu intra Bematis Cancellos sedent, in Euchologio, pag. 251. 253. 302. Dignitates Ecclesiasticæ. Ut contrà οἱ ἔξω τ̃ βήματ@, quibus in Bemate sedere non licet, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 12. cap. 8. & in eodem Euchologio, pag. 302. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 99. ὅσοι τ̃ βήματ@, κ̀ ὅσοι τ̃ κάτω. Οἱ τ̃ ἱερατικῦ βήματ@, apud Nicephor. Gregoram lib. 3. pag. 33. 1. Edit. Pachymeres lib. 9. cap. 1. εἶτα καὶ τ̃ ἱερὰν λειτουργίαν τελοῦντες, ἅμα μὲν αὐτὸς Πατριάρχης ἅμα δ᾿ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ τ̃ βήματος πάντες, ἐφ᾿ ἑκάστῳ τ̃ τελουμένων, καὶ τῷ νέῳ κατὰ τὸ εἰκὸς συναφοσίουν τὰ πρέποντα τῷ πατρί τε κ̀ βασιλεῖ. Symeon Thessalonicensis de sacris Ordinat. cap. 141. κ̀ αὐτοὶ ᾿ οἱ τ̃ ἱερῦ βήματ@ τάξιν ἔχουσι τῶν ἀγγέλων. Vide in Θεραπευταί.

Βημόθυρον, *Porta Bematis*, θύρα τ̃ βήματ@, Zygomalæ. Malaxus in Hist. Patriarch. sub fin. καὶ βημόθυρον μέγα ἔκλεκτον πολλῆς τιμῆς, καὶ αἱ πόρται τ̃ ἁγίου βήματ@ παγχρυσαῖς μετὰ τ̃ Εὐαγγελικὸν ἀσπασμὸν τ̃ ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Παράβημα, *Locus Bemati adnexus.* Vide Allatium de Recentiorum Græcorum Templis, pag. 136.

Βῆμα, sic appellabant Manichæi festum diem quo Manes occisus est, quod quinque gradibus instructo tribunali, & pretiosis linteis adornato illum celebrarent. Anathematismus Hæresis Manichæor. κ̀ τὰ μυσαρὰ καὶ ἀκάθαρτα ἢ γοητείας πλήρη μυστήρια, κ̀ τὸ καλούμενον αὐτῶν βῆμα, &c. Vide nostram Constantinopolim lib. 3. cap. 49.

ΒΗΜΑΤΙΖΕΙΝ, Nicetas in Alexio lib. 3. n. 6. οἱ γὰρ ἐς ἡμᾶς αὐτοκράτορες καὶ μέχρι βηματίσαι, τὴν τ̃ ἄστρων θέσιν περιεργάζονται. Cùm scilicet aliquò proficisci volunt, μετάβασιν ejusmodi profectionem vocat.

ΒΗΜΑΤΙΚΙΑ, *Preces quæ in Ambone, aut in solea, à Cantoribus vel Psaltis in Ecclesia concinuntur.* Geronticon apud Niconem Monachum in Pandecte MS. lib. 1. serm. 29. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξις προχειρίζεται ψάλτας, ἀναγνώστας, καὶ ὑποδιακόνους, καὶ πρεσβυτέρους· ψάλτας μὲν διὰ τὸ ψάλλειν καὶ ᾄδειν μετὰ μέλους καὶ ἤχου, κ̀ ᾆσματ@, κ̀ προκαθηγεῖσθαι τ̃ λαῦ εἰς τὸ, Ἅγι@ ὁ Θεὸς, καὶ εἰς τὰ Προκείμενα, κ̀ Προψάλματα, καὶ τὰ βηματίκια, καὶ εἰς τὴν προέλευσιν. Infrà: εἰς ᾿ Προψάλματα, καὶ Προκείμενα, κ̀ Καθίσματα, ἢ βηματίκια, ἤχους κ̀ τροπάρια, ψιλῆς βοῆς ἕνεκα, &c. Nescio tamen an hac voce non intelligantur *Psalmi graduales*, de quibus egimus in Gloss. med. Lat.

ΒΗΜΕΡΙΑ, pro εὐημερία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τοσόταν εἰς ἁπλότητα κεὶς βημερίαν δεσμένοι.

Idem lib. 4.

Ὅτι αν ποτὲ μεταγραφῶ στὴν βημερίαν τ̃ πρώτην.

Utitur alibi.

ΒΗΝΑΤΩΡ, *Venator*, Bestiarum Præfectus, nutritor, ad Circi usus. Passio S. Glyceriæ, n. 13. οὕτως ᾿ ὄντος τ̃ ἁγίας Γλυκερίας, ἀνακομίσας ὁ βηνάτωρ ἐπαίρει τὸ πλευρὸν, κ̀ ἐξέρχεται λέαινα παμμεγέθης βρυωμένη. Infrà: θηριοτρόφ@ appellatur.

ΒΗΞΙΛΛΟΝ, βηξιλλατίων. Vide in βέξιλλον.

ΒΗΡΑΣΑ, τὸ μῶλι, in Glossis MSS. Colbert.

ΒΗΡΓΗΛΑΙΟΣ, *Quivis Poëta, Virgilius.* Martyrium apocryphum Sanct. Hæcatherines MS. ἐλεγόντο ἄνδρες ῥήτορες καὶ βηργήλλιοι. Ita ibi plu-ries.

ΒΗΡΙΟΝ. Vide in βίρριον.

ΒΗΡΙΔΑΡΙΟΣ. Vide in βέρεδ@.

ΒΗΡΥΓΑΙΟΣ λίθ@, ὁποῖος ἐστι δένδρου· ἐστι ᾿ τὸ λεγόμενον βερονίκην, in Gloss. Jatric. MSS. Neophyti. Vide in βερονίκην.

ΒΗΡΥΤΖΑ. Vide in βέρυτα.

ΒΗΣΑ, βῆσα, *Vasculum*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 35. de Nardinis, cap. 3. ubi Cod. MS. βήσσαν habet, quomodo etiam S. Athanasius de imagine Berytensi: τότε προσενέγκαντες τῇ πλευρᾷ τ̃ εἰκόν@ τ̃ Κυρίου βῆσαν κατὰ τ̃ τόπον τ̃ εἰκόν@ τ̃ σφαγῆς τ̃ λόγχης, ὅθεν ἐξῆει τὸ αἷμα καὶ ὕδωρ, ἔπλησαν τὴν βῆσαν κατὰ τ̃ τόπον τ̃ σφαγῆς τ̃ λόγχης.

Βήσιον, Gloss. Gr. Lat. λήκυθ@ τὸ βήσιον, *Ampulla*. Lexicon MS. Reg. βήσιον, πτίριον.

Βίσσα, eâdem notione. Hesychius: ξυστρολήκυθον, κάδη καὶ βίασα ἐλαίου λουτρικά. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: θεωρεῖ τ̃ βίασαν ἐπιγεγραμμένην, &c.

Βίασιον,

βίσσιον, βήσσιον. Lexicon MS. Cyrilli: βήσσιον, ποτήριον ἐξ ὑέλου. Idem Hesychius: Μυροθήκη, βίσσιον ὑάλινον. Antiquitat. Constantinopolit. βίσσιον ὑελοῦν μύρου. Vita MS. Sanct. Symeonis: εἰσῆλθεν ὄφις, καὶ ἔπιεν ἐξ ἑνὸς τῶν βισσίων τοῦ οἴνου. Infrà: ἔκλασε καὶ ὁ ἀββᾶς Συμεὼν τὸ βισσίν. Hæ porro voces omnes deductæ videntur à βῖκος, quod est *vas* aut *urna habens ansas*, uti ab Hesychio, seu *vas vinarium* ut ab Eustathio exponitur: quo vocabulo usi Græci veteres, Xenophon, Athenæus, & alij: hinc βικίον, & βήκιον diminut. apud Dioscoridem lib. 1. cap. 96. Constantinum Asyncritum MS. & alios. Vett. Glossæ: *Doliolum*, βικίον. Apud Suidam in φόρος, & Codinum in Orig. Constantinopol. n. 34. βικίον μύρου ᾧ ἠλείψατο ὁ Χριστός. Ubi Πατριά ΚΠ. MSS. habent βηκίον. Ita etiam Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 190. περισφίγξας ἀκριβῶς τὸ βηκίον. Liber Chymicus Orphei & Cleopatræ MS. τρίψας καλῶς, θὲς ὁμοῦ ἐν βικίῳ ὑελίνῳ. Rursum: καὶ τρίβων αὐτὴν πότιζε τὸ ἐν τῷ βικίῳ κατ' ὀλίγον. Nicolaus Myrepsus MS sect. 1. cap. 74. καὶ σήσας καλῶς, βάλε ἐν βυκίῳ ὑελίνῳ. ἐν βηκίῳ ὑελίνῳ, cap. 185. Vide βυκος, & Gloss. med. Lat. in *Bicarium*.

ΒΗΣΣΑΛΟΝ, *Later*, ex Latin. *Bessalis*: nam & *Bessales lateres* dixit Vitruvius, qui scilicet octo uncias habebant longitudinis. Matthæus Silvaticus: *Bisalon*, *Visalon*, *Later*, *I. tegula*. Glossæ Græc. Latin. βήσαλον, *Later coctus*. βήσαλα, *Latercula*. Ita etiam Latin. Græc. Glossæ Basilic. Τίγνον, λίθος, βήσαλον, &c. Joannes Tzetzes Chil. 9.

> Ὀπτὴν δὲ πλίνθον γίνωσκε, τὸ βήσαλον καλοῦμεν,
> Τὸ Βαβυλῶνος κλίσμα γὰρ ὑπῆρχεν ἐκ βησάλου.

Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. αὐτὸ κάστρον οὔτε ἀπὸ βησάλου ἐστὶν ἐκτισμένον, οὔτε ἀπὸ ἐγχωρήγου, &c. Idem cap. 42. καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος λίθους οὐκ εἶχε πρὸς κτίσιν κάστρου ἐπιτηδείους, καμίνιά τινα ποιησάμενος, καὶ βήσαλον ἐν αὐτοῖς ἐγκαύσας, κατ' αὐτοῦ τὴν κάστρου κτίσιν ἐποιήσατο. Utitur præterea, cap. 53. pag. 219. Michael Glycas Annal. parte 4. pag. 268. ἀπαρτίζεται ὁ τεῖχος μετὰ βησάλων κούφων πάνυ. Achmes Onirocrit. cap. 145. εἰ δὲ κλίσμα ἀπὸ βησάλου ἐχωρήγησε, εὑρήσει καὶ τὸ ἔτος χαρὰν καὶ δόξαν. Sic tollendus asteriscus. βήσαλον Ἑλληνικὸν, in Cod. Reg. MS. 618. fol. 287. v. Utuntur alij non semel, Theophilus Antecessor lib. 1. tit. 2. §. 20. Liber 58. Basilicωn tit. 2. cap. 19. Suidas in Leone Byzantio, Codinus in Orig. cap. 139. 143. 147. & alij. Vide Cujacium lib. 9. Observat. cap. 26. Salmasium ad Solinum pag. 1231. Gronovium de sestertiis, pag. 428. &c. Interdum

βίσαλον scribitur. Alexander Trallianus lib. 7. cap. 22. αὐταὶ γὰρ καὶ ὀπταὶ προσφερόμεναι πᾶσιν ἐπιτήδειαι, καὶ μᾶλλον ἐπὶ βισάλων ὀπτηθεῖσαι. Ubi Goupylus accepisse se ait à Cretensi, hanc vocem significare carbones incensos ad assandos pisces comparatos. Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. ἐκ μὲν μικρῶν καχλήκων τοῦ ποταμοῦ ἄσβεστον, ἐκ δὲ τῆς ὑποκειμένης γῆς πηλὸν ἐκκαύσας διὰ καμίνων, καὶ βίσαλον ἐργασάμενος. Zacharias Pap. lib. 4. dialog. cap. 37. οἶκος δὲ θαυμάσης εὐπρεπείας ἐκεῖσε ᾠκοδομεῖτο, ὅστις χρυσαῖς βισάλοις ἐφαίνετο κτιζόμενος. Ubi Gregorius M. *Ibi quædam miræ potentiæ ædificabatur domus, quæ aureis videbatur laterculis construi.* βίσαλον, scribitur apud Myrepsum cap. de Emplastris, num. 193.

ΒΗΣΑΟΙΔΗ, Ægyptiis, *Herba Pedicularia*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 738.

ΒΗΣΑΣΑ. Vide in βίσασα.

ΒΗΣΙΟΝ. Vide in βῖκα.

ΒΗΤΓΑΜΟΣ. Collectanea de Antiquit. Constantinopol. sect. 200. apud Lambecium: ἔνθα καὶ τέσσαρες συμθέλαι καμάραι παμμεγέθεις, καὶ αὐταὶ ὑπὸ Σεβήρου καταισκεπασθεῖσαι, πολλὰς μαντείας εἰς χρῆσιν οἰονισμοῦ θεῶν μακάρων, καὶ θεῶν βητγάμων ἔχουσαι εἴδωλα, &c. Ubi Combefisius: *Deorum inferorum*, *velut Saturno Patre*, interpretatur. At unde id hausit, planè nescio.

ΒΗΤΙΟΝ, *Vitium*, αἰτία, in Glossis Basilic.

ΒΗΧΑΣ, *Tussis*, βὴξ: βηχᾶν, *Tussire*, βήττειν. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 239. Ex Cod. Reg. δίδου μετὰ χυλοῦ πλυσάνης, πρὸς δὲ βῆχαν ξηρὰν μετὰ μελικράτου, &c.

Βηχανία, apud eundem Myrepsum sect. 8. cap. 83. vox ignota Fuchsio, quam rectè, opinor, *Tussilaginem* interpretatur Meursius, veteribus βήχιον appellatam.

ΒΙΑ, *Necessitas*. Nomocanon Cotelerianus, num. 77. ἱερεὺς μετὰ ὄξος μὴ λειτουργείτω, ἐὰν οὐκ ἔστιν βία. Occurrit ibi passim.

ΒΙΑΡΧΟΣ. Vide in βίος.

ΒΙΒΑΚΙΝΟΣ, pro βαμβάκινος. Vide in βάμβαξ.

ΒΙΒΑΡΕΥΤΗΣ, *Ceterius*, in Glossis Græco-Lat. Vide Gloss. med. Lat. in *Cetarius*. Sed unde hæc deducta vox? putabam à *viverra*, & ita appellari canem qui cum viverra venatur. Vide idem Gloss. in *canis bibarrhunt*.

ΒΙΒΑΡΙΟΝ, *Vivarium*. Scholiastes Nicandri ad Alexipharm. ἐχέτλιον δὲ, τόπος τοῦ πλοίου, ὅπου τοὺς ἰχθῦς τιθέασι καὶ συλλέγουσιν· ἢ ὁ ζωγρος, καὶ τὸ βιβάριον. Occurrit etiam apud Scholiast. Oppiani lib. 1. Halieut. Procopius lib. 1. Gotthic. pag. 201. edit. 1607. τείχισμα δὲ ἄλλο βραχὺ περιέβαλλον ἔξωθεν αὐτῷ οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι, οὐκ ἀσφαλείας τινὸς ἕνεκα, ἀλλὰ τρυφῆς τινὸς οὐκ εὐπρεποῦς χάριν· ὅπως δὴ καὶ λέοντάς τε καὶ τἄλλα θηρία καθείρξαντες ἐνταῦθα τηρῶσιν· διὸ δὴ καὶ βιβάριον τοῦτο ὠνόμασται. Joan. Tzetzes Chil. 8.

> Ἔχων ἰχθὺν καὶ μύραιναν ἔν τινι βιβαρίῳ,
> Ζῶσαν ἐκόμισεν αὐτὴν στρεπτοῖς τοῖς διαλίθων.

ΒΙΒΛΙΔΑΡΙΟΝ, *Libellus*. Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 31. ἀναγκαῖον δὲ ἐστὶν καὶ τοὺς τῶν ἐπαλημμένων βίους ἐνθεῖναι τῷ βιβλιδαρίῳ τούτῳ πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐντυγχανόντων. Occurrit etiam apud Theodorum Studitam Orat. In S. Platonem, n. 16. Photium Cod. 121. 185. &c.

Βιβλοαμφιάστης, *Librorum Compactor*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 20. p. 464.

ΒΙΒΛΟΓΕΝΝΕΣΙΑ, *Liber Generationis*: ita appellatur Evangelium S. Matthæi, quod ab hisce verbis incipit, in Cod. S. Chrysostomi Colberteo 4456. ubi prima Homilia hoc titulo donatur, περὶ τῆς βιβλογεννησίας.

ΒΙΒΛΟΘΗΚΑΡΙΟΣ, *Bibliothecarius*. In Epistolis Photij, una est cum hac inscriptione: Ἀναστασίῳ πρεσβυτέρῳ καὶ βιβλοθηκαρίῳ Ῥώμης.

ΒΙΓΚΑΣ, βίκας, βήκας, *Vincas*, acclamatio factionum Imperatori in Amphitheatro. Chronicon Alexandr. an. 5. Justiniani: ἔτη πολλὰ, Ἰουστινιανὲ τοῦ βίγκας, id est, *tu vincas*; ibidem: Αὔγουστε Ἰουστινιανὲ, τοῦ βίγκας. Ita anno 11. ejusdem Justiniani. Theophanes anno 5. pag. 157. καὶ ἤρξαντο κράζειν, Ἰουστινιανὲ Αὔγουστε τοῦ βίκας, κύριε σῶσον Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα. Ita an. 6. Idem an. 1. Tiberij Thracis: Ἀναστασία Αὐγοῦστα τοῦ βήκας. Acta S. Maximi Confess. καὶ οἱ μὲν εἰς ἀνάπαλας ἔκραζον, Κωνσταντῖνε Αὔγουστε τοῦ βίγκας.

ΒΙΓΑΑ, *Crux ensis*, apud Crusium in Turco-Græcia, pag. 188.

ΒΙ'ΓΛΑ, *Vigilia*, *Excubiæ*. Glossæ MSS. βίγλα, φρυκτωρία. Auctor Etymologici: φρυκτωρία ἐστὶν ἡ παρ' ἡμῖν λεγομένη βίγλα, ἢ φανός, ἢ λαμπάς. Eustathius ad Iliad. β. σκοπὴν λέγει τὴν κοινῶς λεγομένην βίγλαν. Theophanes an. 13. Heraclij: καὶ προπέμψας τινὰς τῶν ὑπ' αὐτῷ Σαρακηνοὺς, συναντῶσι τῇ τοῦ Χοσρόου βίγλᾳ, καὶ τοὺς μὲν ἀνεῖλεν, &c. Adde eundem an. I. Theodosij III. an. 1. Copronymi, an. 7. Constantini filij Irenes. Constantinus de Adm. Imp. cap. 9. καὶ ἐξέρχονται οἱ ὡρισμένοι ἄνδρες φυλάττειν τὴν βίγλαν μετ' αὐτῶν. & cap. 29. ἐκρατήθη παρὰ τῶν βιγλῶν τοῦ Σολδάνου. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 2. καὶ φυλακαῖς ἐνισχημένος, ubi Cod. Barbarogr. βίγλαις. Ita in Isaacio lib. 3. num. 3. Vox passim obvia, præsertim apud Tacticos, Mauricium lib. 10. cap. 3. Leonem cap. 6. §. 13. cap. 9. §. 9. 53. 63. 81. cap. 11. §. 9. 20. 22. cap. 12. §. 98. 127. cap. 13. §. 2. 4. cap. 14. §. 29. 31. 34. 57. cap. 15. §. 60. cap. 17. §. 54. 65. 67. eundem Constantinum in Tactic. pag. 16. 27. Occurrit etiam apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini, sect. 9. cap. 13. Ducam Histor. cap. 38. pag. 155. &c. Sed & Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Οἱ βίγλες τοὺς συναπάντησαν, καὶ κεῖ καλέρωθην τους.

Et lib. 9.

Ὅλοι σε καὶ ἐσφάλησαν οἱ βίγλες γὰρ τῆς πόρτες.

Jam verò quomodo peragerentur Vigiliæ militares, sic Julius Africanus describit: αἱ βίγλαι τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν ὑπὸ τοῦ ἱππικοῦ πλήθους ὀφείλουσι γίνεσθαι, τοῦ γὰρ τοιούτου παντὸς ἱππικοῦ εἰς λβ' ἱππαρχίας κεχωρισμένου, ἐχούσας ἀνὰ ἱππέων ρκη'. ὀφείλει ἑκάστη ἡμέρᾳ ὁ ἰλάρχης μετὰ τῆς ἰδίας ἴλης τῶν ρκη'. Ἱππέων ποιεῖσθαι τὴν πρόνοιαν τῆς βίγλας τῇ ὅλῃ ἡμέρᾳ καὶ τῇ ὅλῃ νυκτί· καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὁ ἕτερος, καὶ οὕτως οἱ κατ' ἐξῆς, ἕως ἂν λβ' ἶλαι τὰ λβ'. νυχθήμερα διέλθωσι κατὰ διαδοχὴν ἀλλήλων, εἶθ' οὕτως πάλιν ἀνακυκλοῦται ἡ τῆς τοιαύτης δουλείας πρόνοια ἀπὸ τοῦ ἰλάρχου. Extat etiam apud Nicephorum περὶ παραδρομῆς, cap. 11. περὶ βιγλῶν, καὶ πόσον διάστημα ὀφείλουσιν ἀπ' ἀλλήλων διΐστασθαι. Vigiliarum etiam rationem pluribus describit Codinus de Offic. cap. 16. §. 4. 5. 6. Vide Δρουγγάριος τῆς βίγλας.

Βίγλα, *Statio*, seu *locus ubi vigiliæ urbanæ* consistunt, apud Codinum in Orig. num. 59. Illius etiam meminit Anna Comnena in Alexiade lib. 6. pag. 161. ubi quædam adnotavimus.

Βιγλάτωρ, *Vigilator*. Leo in Tactic. cap. 12. §. 120. δύο δὲ σκουλκάτορας, ἤγουν κατασκόπους, ἢ βιγλάτορας χρησίμους καὶ ἀγρύπνους καὶ ἀνδρείους ἐπιλέγεσθαι, cap. 14. §. 16. μετὰ ὀλίγων βιγλατόρων ἐκ τῆς τῆς παρατάξεως μέρους καταλιμπανομένων. Adde cap. 17. §. 97. Nicephorus περὶ παραδρ. &c. βιγλάτωρας ἐφιστῶντας ῥωμαλέους καὶ ἐπιτηδείους. Anonymus περὶ καταστάσ. ἀπλ. καὶ διασκοπῆσαι διὰ τῶν ἀποστελλομένων βιγλατόρων τὰ συμπαρακείμενα χωρία.

Βιγλεύειν, *Vigilare*. Leo in Tacticis, cap. 12. §. 56. ἀπὸ δὲ ἑτέρων καθ' ἑκάστην τοῦρμαν σκουλκάτορας, ἤγουν βιγλεύοντας, ἀφορίσεις δύο μὲν κατὰ τάγμα. Utitur præterea, cap. 14. §. 13. 30. 34. Hierocles τῶν ἀστείων, cap. 29. σχολαστικὸς, καὶ φαλακρὸς, καὶ κουρεὺς συνοδεύοντες συνέθεντο πρὸς τέσσαρας ὥρας βιγιλεῦσαι.

Βιγλίζειν, eâdem notione. Glossæ Græcobarbaræ νὰ ἀναβλέψῃ, ἤγουν νὰ βιγλίζῃ. Constantinus in Tacticis, pag. 39. ἵνα προλαμβάνωσιν οἱ καβαλλάριοι, καὶ βιγλίζωσιν. Utitur etiam Codinus de Offic. cap. 16. §. 5. 9.

Βιγλιοφόρος. Leges Navales Rhodiorum, cap. 36. εἰ δὲ καὶ ὁ ἀρμενιστὴς ἀμελήσας, καὶ ὁ βιγλίων φρουρὸς ἀποκοιμηθῇ, &c. Ubi Fabrotus ad marg. notat in Petaviano Codice legi βιγλιοφόρος. Sed videtur legi debuisse βιγλιόφρουρος.

Βιγλιατικὸν, quod *Vigilibus*, seu excubitoribus pensitabatur. Occurrit in Diplomate Andronici junioris pro Monembasiotis apud Phranzem lib. 3. cap. 24.

Εσώβιγλα, & Εξώβιγλα, apud Nicephorum de castrametat. cap. 12. 21. & in Parecbol. Heronis, Vigiliæ quæ intra vel extra castra fiunt. Vide in τετραδία.

Καμινοβίγλιοι, & κατάσκοποι, *qui itinera explorant*, apud eundem Nicephorum.

Ημεροβίγλιον, *Vigilia diurna*, quæ interdiu fit. Codinus de Offic. cap. 16. num. 4. πρὸ τοῦ πεζεῦσαι τὸ φοσσάτον, ἀπερχόμενος ὁ τῆς βίγλας μέγας Δρουγγάριος κατίστησι τὸ λεγόμενον ἡμεροβίγλιον, ὡς παρὰ τοῦ μεγάλου Δομεστίκου προσετάχθη· καὶ οἱ μὲν ἡμέρας βιγλίζοντες ἀπέρχονται εἰς τὴν βίγλαν αὐτίκα.

ΒΙΔΑΝΑ', *Cochlea*, κοχλὶς, ex Italico, *Vide*, & *Vidone*. Agapius in Geoponico, cap. 172. κάμε τὸ πάτονλε ξύλινον, καὶ μὲ βιδανὰ στρεφίζῃ στενὰ ὡς εἶναι τὸ χέριλε, &c.

ΒΙΖΑ'ΚΙΟΝ, *Lapillus*, *Fragmentum lapidis*. Suidas: βιζακίων, μικρῶν λίθων. Macarius homil. 17. pag. 263. ὥσπερ γὰρ εἴ τις βιζάκιον λίθου ῥίψας εἰς τεῖχος, οὐδὲν ἔβλαψεν, ἢ παρεκίνησε τὸ τεῖχος. Antiochus Mon. homil. 66. οἰκοδομὴ ἐκ μεγάλων καὶ ἐντίμων λίθων συνισταμένη χρήζει τῆς τῶν μικρῶν βιζακίων συνοικοδομῆς, &c.

ΒΙΖΗΡΑ, *Buccula cassidis*. ex Ital. *Visiera*, & Gall. *Visiere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Αρκήτας ἀνασίκωσε τὸ ἔλμου τὴ βιζηέραν.

Et lib. 8.

Εξέβη καὶ ἐστάθηκεν, κεβγάνη τὴ βιζηέραν,
Γιανὰ στεγνώσῃ ὑδρῶτας, νὰ λάβῃ καὶ ἀέρα.

ΒΙ'ΖΙ, βίζιον, βιζάνειν. Vide βοῦζα.

ΒΙΘΥΝΙΑ'ΡΧΗΣ. Modestinus in l. 7. §. 14. D. de excusat. ἔθνους ἱερωσύνη, οἷον Ασιαρχία, Βιθυναρχία, Καππαδοκαρχία, &c. Rescriptum Valentiniani & Valentis Impp. in Concilio Chalcedon. act. 13. & in jure Græco-Rom. pag. 275. διαμενέτω τοίνυν εἰς τὸ διηνεκὲς ἡ συνήθεια, αὐτὴ δὲ ἡ πόλις ὑμῶν μητρόπολις ἔστω, τῆς συνηθείας ἐπὶ τῇ προόδῳ τοῦ Βιθυνιάρχου διαμενούσης. Vide Ασιάρχης.

ΒΙΚΑΝΑΛΙ'Α, in Glossis Basilic. ὁδὸς ἡ εἰς κώμην ἄγουσα. Ubi leg. βικιναλία, ut sit *via vicinalis*, de qua I C. nisi legere quis malit, βία κανάλια, *via canalis*. Vide Gloss. Lat. in *canalis*, & in via *convicinalis*.

ΒΙΚΑ'ΡΙΟΣ, *Vicarius*. Glossæ MSS. Reg. & Suidas. βικάριος, ὁ διάδοχος παρὰ Ρωμαίοις. Glossæ Basilic. βικάριος, ὁ τοῦ οἰκέτου οἰκέτης, ὁ τοῦ δούλου δοῦλος, ὁ τοποτηρητής. Martyrium S. Clementis Ancyr. MS. Δομιτιανῷ τινὶ τῷ τοῦ βικαρίου ἀρχὴν ἔχοντι. Adrianus I. Pap. in Epist. ad Constantinum & Irenem in act. 2. Synodi VII. καὶ μάλιστα ἐὰν τῇ παραδόσει τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Πέτρου καὶ Παύλου τῶν κορυφαίων Αποστόλων ἐξακολουθήσῃ, καὶ ἀναγκαλήσηται τὸν βικάριον αὐτῶν, &c. βικάριος μακροῦ τείχους, in Notit. consuetudin. subjecta Nov. 8. §. 5. & in Nov. 30. initio. Adde Nov. 27. Occurrit hæc vox apud S. Basiliu Epist. 234. 264. Socratem lib. 7. cap. 12. Nilum Mon. lib. 2. Epist 162. Theophanem an. 22. Heraclij, an. 11. Copronymi, Mauricium lib. 12. Strateg. cap. 8. lib. 8. Basilic. tit. 1. §. 27. &c.

Οὐϊκάριος, apud Eusebium lib. 10. hist. Eccl. Vide Glossas Basilic. in Προβιγκιάλιος.

Βικαρία, *Vicaria*, *Vicarij dignitas*, vel *districtus*. Justinianus Nov. 8. cap. 1. μηδὲ ἀνθυπατείαν μηδεμίαν, μηδὲ τὴν μέχρι νῦν καλουμένην βικαρίαν.

Βικαριανὸς, *Vicarianus*, in Nov. 26. Justiniani. βικαριανὴ τάξις, *cohors vicariana*, in Nov. 30. c. 1. in Edicto 2. cap. 1. §. 2. in Edicto 8. cap. 3.

ΒΙΚΕΝΝΑ

ΒΙΚΕΝΝΑ'ΛΙΑ, *Vicennalia*, de quibus egimus in Syntagmate de Imperatorum Constantinop. nummis. Chronicon Alexandrinum an. 20. Constantini: ἡ εἰκοσιετηρίδα τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἦγεν, καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ ὥρᾳ βικεννάλια πάνυ φαιδρῶς ἡ φιλοτίμως.

ΒΙΚΙ'Α, βίκιον. *Vicia*. Glossæ Servij: *Vicia*, βίκιον. Gloss. Gr. Lat. Χόρτος, *vicia*. Idem & ,

Βίκος, *Vicia*, leguminis species. Eustathius ad Iliad. θ. ὄλυρα, σπόριμον μέλαν, μικρότερον τῶν λεγομένων βίκου ἡ ὀρόβου.

ΒΙΚΙΝΑ'ΤΩΡ, *Buccinator*. Scholion ad Epitom. Canon. in Jure Græco-Rom. βικινάτωρ βασιλικὸς βαπλισθεὶς, &c. Vide βούκινον.

ΒΙ'ΚΟΣ, *Vicus*, in Gloss. Græcolat.

ΒΙ'ΛΗ. *Villa*. Eclog. Basilic. 2. αἱ δὲ οἰκοδομίαι ἐν μὲν τῇ πόλει οἰκίαι λέγονται· ἐν δὲ τοῖς χωρίοις, βίλαι. Vide Glossas Basilic. in φοῦνδος.

ΒΙΛΙΝΟΥΝΤΙ'Α, Gallis, *Hyoscyamus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 651.

ΒΙ'ΛΛΟΣ, *Libellus*, *Schedula*. Darmarius in fine Synodici cujusdam: τὸ τέλος ἐστὶ ἐξίτηλον, καὶ οὐχ ἕτερον ἀντίγραφον ὑπὸ τοῦ ἀρχαιότητος τῆς βίλλου, ἡ διὰ τοῦτο ἐστὶ ἐλλιπές. Videtur legendum βίβλου. Vide Gloss. med. Lat. in *Billa*.

ΒΙΛΣΕ'Ν. Anonymus de Oxymelite: καὶ ἅλας ἀμμωνιακὸν, καὶ σελίχαν, ἡ χαπὴ, βιλσὲν, καὶ σόμβυλ, &c.

ΒΙ'ΝΑ, *Vena*, φλέψ, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945. non semel. Item *rima*. Liber 60. Basilic. tit. 3. §. seu Lege 27. ὁ λαβὼν ἐπὶ τὸ διατρῆσαι ποιῆσαι ποτήριον, εἰ μὲν ἐξ ἀπειρίας αὐτὸ κλάσει, χώρα τῷ Ακυϊλίῳ· εἰ δὲ βίνας εἶχεν ἐπιλήψιμους, οὐκ ἐνέχεται. ubi Ulpianus: *Sed si rimas habuit vitiosas*, &c. Scholiastes verò, ἀλλ' ὡς ἔχουσα ῥαγάδας, ἐκλάσθη ἡ φιάλη.

ΒΙ'ΝΔΙΞ, *Vindex*, *Exactor*. Evagrius lib. 3. Hist. cap. 42. de Anastasio Imp. περιεῖλε δὲ καὶ τῶν φόρων εἴσπραξιν ἐκ τῶν βουλευτηρίων, τοὺς καλουμένους Βίνδικας ἐφ' ἑκάστῃ πόλει προβαλλόμενος, &c. Chronicon Alexandrinum an 5. Justiniani: ἐν οἷς ἐσφάγη Αντίπατρος ὁ βίνδιξ Αντιοχείας τῆς Θεουπόλεως. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: οἱ κατὰ καιρὸν τελεσταὶ, ἡ βίνδικες τῶν κατὰ Παλαιστίνην δημοσίων, &c. Reliqua vide in τελώνης. Occurrit apud Justinianum in Nov. 38. 128. cap. 5. Nov. 134. cap. 2. in Edict. 13. cap. 3. 13. Basilic. Ecl. 58. Nilum Monach. lib. 2. Epist. 282. 326. &c. Vide Valesium ad Evagrium lib. 3. cap. 42. & Gloss. med. Lat.

Βινδικεύων, Εκδίκησις, in Glossis Basilic.

ΒΙ'ΞΙΛΑ, βιξιλατίωνες. Vide in βίξιλλον.

ΒΙΞΟ'ΡΙΔΕΣ, Turcis, οἱ τῶν θυρῶν πυλωρεῖς, *Ianuarum seu Palatij judices*, apud Laonicum lib. 5. pag. 122.

ΒΙΟΘΑ'ΝΑΤΟΙ, *qui Iudicum decretis damnati mortem violentam subierunt*. Chrysostomus Orat. 2. in Lazarum: αἱ ψυχαὶ τῶν βιοθανάτων, οὐ κατὰ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν γίνονται δαίμονες, ἀλλὰ τῶν ἁμαρτανόντων, &c. Ubi Cod. Augustanus βιαίῳ θανάτῳ τελευτώντων præfert, ut monet Hoeschelius. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: ἡ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς χωσθῆναι αὐτῷ εἰς μέσον τῶν λοιπῶν βιοθανάτων. Theophanes an. 3. Copronymi: καὶ εἰς τὰ λεγόμενα Πελαγίου μνήματα μετὰ τῶν βιοθανάτων ῥίψαι. an. 25. ἔρριψαν τὰ τίμια αὐτοῦ λείψανα ἐν τῷ τῶν βιοθανάτων λάκκῳ. an. 2. τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ δήσαντες καλωδίῳ τῶν πόδα, μετὰ τῶν βιοθανάτων ἔρριψαν. Vide Gloss. med. Latin. in *Biothanati*.

ΒΙΟΚΩΛΥ'ΤΑΙ *qui in Provinciis vim & protervium militum compescebant*. Justinianus Nov. 8. cap. 12. §. 1. λῃστοδιώκτας, ἢ τοὺς καλουμένους βιοκωλύτας. Adde Nov. 128. cap. 21. Nov. 134. cap. 1. Nov. 145. In Basil. Ecl. 6. est titulus, Περὶ Δουκὸς, ἤτοι βιοκωλύτου Λυκαονίας καὶ Λυδίας. Vide Cujac. ad d. Nov. 8. 145.

ΒΙΟ'ΛΑ & βιολέτα, *Viola*, ἴον. Ex Italico & Gallico *Violetta*, *Violette*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. λευκοῖον, βίολα λευκή. Χαμαιβιολέτα, eâdem notione, apud Portium, & Hieron. Germanum. In Lexico MS. Colbert. Cod. 2199. βιόλα, τέδιλα, ὑποδήματα.

ΒΙΟΛΟΓΟΙ, *Comœdi*, *scenici*, qui *vita negotia* in scenis tractant, seu ut ait Terentianus Maurus, *Hi qui pedestres fabulas socco premunt*, *ut qua loquuntur sumpta de vita putes*: quippe Κωμῳδία ἐστὶν ἰδιωτικῶν πραγμάτων ἀκινδύνως περιοχὴ, ut est apud Diomedem lib. 3. Art. Grammat. Hephæstion in Enchiridio, pag. 17. εὑρίσκεται δὲ παρὰ τοῖς Κωμικοῖς συνεχῶς ἀνάπαιστος· τὸν γὰρ βίον οὗτοι μιμούμενοι, θέλουσι δοκεῖν διαλελυμένως διαλέγεσθαι, καὶ μὴ ἐμμέτρως. Glossæ Lat. Gr. *Atellani*, Σκηνικοὶ, Αρχαιολόγοι, βιολόγοι.

ΒΙ'ΟΣ, *Bona*, *Facultates*, Gallis *biens*, quomodo *Vitam* usurpat Symphosius, de Formica agens:

Provida sum vita, sed non sum pigra labore.

Hesychius: βίος, τὸ ζῆν, περιουσία. Suidas: βίοτος, ἡ οὐσία. Lexicon MS. Cyrilli: βίος, ἡ οὐσία τῶν κτημάτων, καὶ τὸ ζῆν. Artemidorus lib. 4. Onirocrit. cap. 33. ὁ βίος διχῆ σοι νοείσθω, ποτὲ μὲν ὡς οὐσία ἡ κτήματα, ποτὲ δὲ ὡς αὐτὸ τὸ ζῆν. Clemens lib. 5. Constit. Apostol. cap. 1. εἰ δὲ ἡ οἷός τε ἐστὶν ἅπαντα τὸν βίον ἑαυτοῦ ἀποδόμενος, &c. Clementina Homil. 1. num. 8. εἰς Ιουδαίαν ὁρμήσω, πρότερον τὸν ἐμὸν διαθεὶς βίον. Ita in eorundem Epitome de Gestis S. Petri num. 8. & Homil. 4. num. 21. εἰ δὲ συνόντος τοῦ ἀνδρὸς ἐκ τοῦ μοιχοῦ συλλαβοῦσα τέκοι, ἀνατραφεὶς ὁ παῖς τὸν μὲν πατέρα ἀγνοεῖ, τὸν δὲ οὐκ ὄντα νομίζει, καὶ οὕτως ὁ μὴ πατὴρ τελευτῶν ἀλλοτρίῳ παιδὶ τὸν ἑαυτοῦ καταλιπὼν βίον, &c. & Homil. 6. num. 20. οἵτινες ἄνθρωποι ὄντες μοχθηροὶ, μαγείᾳ μεταμορφούμενοι γάμους διέλυον, βίους διέφθειρον. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 55. προσδαπανήσας δὲ τὸν βίον αὐτοῦ εἰς ἰατροὺς, καὶ εἰς θερμὰ πλανώμενος, καὶ μηδὲν ὠφεληθεὶς, &c. S. Basilius Homil. 62. οἱ βίου δεόμενοι τὴν τροφὴν ἀναμένουσιν. Vide Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 19. initio, sect. 5. cap. 12. sect. 9. cap. 16. Chronicon Venetobyzant. &c. Occurrit præterea in Evangelio Matthæi, ubi de Hæmorrhoïssa, quæ ὅλον τὸν βίον, *omnem suam substantiam in Medicos impenderat*.

Βιοπράγος, *Qui ex negotiatione vita necessaria consequitur*. Astrampsychus in Theoria MS. οὐ γίνη βιοπράγος τελείως. Ita ibi non semel.

Βίαρχος, *Annonæ militaris*, seu *Militum τοῦ βίου Præfectus*. Vet. Inscriptio in Basilica S. Pauli via Ostiensi: HIC PAX QVIESCET EVCARIDVF SCVT. SCOL. SECVND. QVI MILITAVET ANN. P. M. ΛCIII. BIARCVS VIXIT AN PM XXXV. DEPOSITVS DIAE PRIDIAE IDVS IVNIAS Z. Apud S. Athanasium Apol. 2. de Fuga pag. 784. quidam Φλάβιος Αντώνιος βίαρχος Κεντηνάριος τῶν λαμπροτάτων Επάρχων τοῦ ἱεροῦ Πραιτωρίου inscribitur. Vide Eclog. 57. Basilic. tit. 9. & Gloss. med. Lat. in *Biarchus*.

Βιώνης, *Sector*, in Gloss. Lat. Gr. ὁ ὑπόδημος, ἢ ὁ ἀγοράζων οὐσίαν, in Gr. Lat.

Βίος, *Vita sæcularis*, κοσμικὴ, quæ tota in exquirendis & adipiscendis facultatibus versatur. S. Chrysostom. homil. 7. de Pœnitentia: οὗτος δὲ μοι ὁ λόγος οὐ πρὸς τοὺς ἐν τῷ βίῳ ἐξεταζομένους μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι τὰς ἑαυτῶν καλύβας πηξαμένους. & Homil. 10. de eleemosyna: παρθένος ἀπαλλαξαμένη βίῳ.

Βιῶναι, *sæcularem vitam agere*, apud Eusebium lib. 4.

lib. 4. de Vita Const. cap.3. & Epiphanium in Hæresi Dositheorum, & in Hæresi 59. n.4.

Βιωτικοὶ, *Sæculares* in Gloss. Gr. Lat. *Laici*, qui negotiantur, qui mercantur, qui rem denique familiarem honestis ac legitimis modis ad se ac familiam tuendam augere student. Chrysostomus lib. 3. adversus vitæ Monasticæ vituperatores, ubi de Evangelij Beatitudinibus: οὔτε βιωτικοῦ, οὔτε μονάζοντος ὄνομα τίθησιν, & homil. 23. in Epist. Pauli ad Rom. δεικνὺς ὅτι ταῦτα διατάττεται καὶ ἱερεῦσι, καὶ μοναχοῖς, οὐχὶ τοῖς βιωτικοῖς μόνον. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: ἦν γὰρ βιωτικὸς ἀνὴρ, καὶ περιουσίαν πολλὴν κεκτημένος. Βιωτικαὶ φροντίδες, apud Clementem in Epist. ad Jacobum, num. 5. & in Clementinis de gestis S. Petri, num. 22. Βιωτικὰ πράγματα, *sæcularia negotia*, in Concil. Calchedon. Can. 4. Auctor de initiis hæreseon, num. 100. πραγματείαις τε καὶ πλεονεξίαις, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐντρίβονται βιωτικοῖς πράγμασι, ἀλόγως τε βιωτεύουσιν. Ita βιωτικὰ πράγματα usurpat etiam Harmenopulus, quibus opponit ἐκκλησιαστικά. Vide Henricum Valesium ad Euseb. lib. 6. cap. 3.

Ἱερεὺς διὰ βίου, Ἀπὸ βίου. Eusebius lib. 10. Hist. Eccl. cap. 4. ubi de ædificatione Templi Tyrij: εἶτα δὲ τοὺς αὐτῷ γνωρίμους ἄνδρας, τοὺς πάλαι διὰ βίου ἱερωμένους αὐτῷ, κρύβδην γε μὴν ὡς ἐκ κακῶν χειμώνων πρὸς τῆς αὐτοῦ σκέπης καλυπτομένους, εἰς φανερὸν ἀγαγών, &c. Nomocanon Cotelerianus, num. 44. ὁ δεχόμενος τὰς ἐξομολογήσεις, χρὴ ἵνα ἱερεὺς ἀπὸ βίου, ἢ ἀββαδοπρεσβύτερος· μοναχὸν μὴ δέχεσθαι· ἀνίερον, ἢ ἱερέαν παύοντα τὰς λειτουργίας, οὐκ ἔξεστιν δέχεσθαι τὰς ἐξομολογήσεις. Ad locum Eusebij Henricus Valesius ita commentatur, ut ἱερωμένοι διὰ βίου sint *Sacerdotes perpetui*, quemadmodum Gentiles ἱερεῖς διὰ βίου vocabant *Sacerdotes perpetuos*, ad discrimen eorum qui tantùm annui erant, ut est in Inscript. apud Reinesium, pag. 313. 379. 380. & aliis apud Gruterum, pag. 313. 10. 314. 1. 448. 1. & in vetere nummo Perperenorum, cujus Ectypon dedit Sirmondus in Antitristano 2. sic ut ad receptam à Gentilibus loquendi formulam respexerit, cùm apud Christianos Sacerdotes perpetui sint. Id firmant Glossæ Gr. Lat. in quibus διὰ βίου, *perpetuò, sempiternè* exponitur. Sanè eo sensu videtur hæc formula usurpari in Synopsi sacrorum librorum Nicephori Xanthopuli, ubi post enumeratos Ἀθηναίων ἄνακτας Ἀτθίδος, sequitur hic titulus: οἱ διὰ βίου ἄρχοντες, & apud Zonaram tom. 2. pag. 29. 1. Edit. ubi de Senatoribus: ὕστερον δὲ τὸ ἅπαξ τῇ βουλῇ καταλεχθέντα διὰ βίου βουλεύειν ἔδοξε, &c. Ita rursum infrà, ubi de Principe Senatus: οὐ γὰρ διὰ βίου τις εἰς τοῦτο προεχειρίζετο. Et pag. 131. δικτάτωρ διὰ βίου, *Dictator perpetuus*. Τιμητὴς διὰ βίου, apud eundem, pag. 160. 197. Interpretes alij hæc verba, διὰ βίου ἱερωμένους, *per vitæ sanctimoniam consecratos* verterunt. Sed cùm dicat Eusebius τοὺς πάλαι διὰ βίου ἱερωμένους αὐτῷ, videtur innuere familiares & notos, qui à Paulino Episcopo, διὰ βίου, *toto vitæ decursu* subinde consecrati fuerant. Sed quidquid sit de viri doctissimi interpretatione, aliter sanè ἱερεὺς ἀπὸ βίου sumitur in laudato Nomocanone, ubi opponitur ἀββαδοπρεσβυτέρῳ, seu *Monacho Presbytero*, ac proinde *Sacerdotem sæcularem* rectè, ni fallor, vertit Eruditus Interpres: nam βίος, *sæculum* sonat, uti jam observatum.

ΒΙΡΓΟΝ. Vide in Βέργα.

ΒΙΡΙΤΤΑ. Vide Βερέτα.

ΒΙΡΡΟΝ, Βιῤῥίον, Βηρίον, *Birrus*, de qua voce multa nos in Gloss. med. Lat. Gloss. Gr. Lat. Βίῤῥος, *Birrus*. Glossæ MSS. Reg. Βίῤῥον, ἱμάτιον, Ρωμαϊκῶς. Suidas: ἐφεστρίς, ἱμάτιον Ρωμαϊκόν· λέγεται δὲ καὶ μανδύης (MS. Μανδύας) καὶ βίῤῥον.

Βιῤῥίον, Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 135. de S. Athanasio: λαβὼν αὐτοῦ τὸ στιχάριον καὶ τὸ βιῤῥίον, ἐν μεσοτάτῃ νυκτὶ πρὸς ταύτην κατέφυγε τὴν παρθένον.

Βηρίον. Lexicon MS. Cyrilli: Βηρίον, ἔνδυμα μοναχικόν. Glossæ Servij: *Lacerna*, Βῆριν, φελόνιν. Artemidorus Onirocrit. lib. 2. cap. 3. χλαμὺς δὲ ἣν ἔνιοι μανδύην, οἱ δὲ ἐφεστρίδα, οἱ δὲ βήριον καλοῦσι. Synodus Gangrensis Can. 12. εἴτις ἀνδρῶν διὰ νομιζομένην ἄσκησιν περιβολαίῳ χρῆται, καὶ ὡς ἂν ἐκ τούτου τὴν δικαιοσύνην ἔχων, καταψηφίζοιτο τῶν μετ' εὐλαβείας βήρους φορούντων, καὶ τῇ ἄλλῃ κοινῇ καὶ ἐν συνηθείᾳ οὔσῃ ἐσθῆτι κεχρημένων, ἀνάθεμα ἔστω. Vide ad hunc locum Zonaram, Balsamonem, & Alexium Aristenum in Synopsi Canon. pag. 683. Vita S. Martiniani MS. ἐπικόμισόν μοι βηρὶν καὶ στιχάριν τρίχινον.

Βιῤῥοφόροι. Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 83. ubi de Atheniensibus: συνδραμόντες δὲ πάντες ὑφ' ἓν τριβωνοφόροι τε καὶ βιῤῥοφόροι, λέγουσιν αὐτῷ, τί ἔχεις, ἄνθρωπε; ἢ πόθεν εἶ. Ubi Birrus, vestis est communis, τρίβων verò Philosophorum.

Ὁλόβηρος, *tinctura serici, & color*, non sericum. Id omnino indicat Procopius in Hist. Arcana, pag. 112. 1. Ed. βαφῆς μὲν τῆς προσυχούσης τὴν οἰκίαν (οὐγκίαν) οὐχ ἧσσον ἢ κατὰ ἐξ χρυσῶν, βάμματος δὲ τοῦ βασιλικοῦ, ὅπερ καλεῖν Ὁλόβηρον νενομίκασι, πλέον ἢ τεσσάρων καὶ εἴκοσι χρυσῶν. Est autem *verus* color, idem qui ἀληθινὸς, *purpureus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Lat. in *Oloverus*.

ΒΙΣΑΛΟΝ, Βίσσαλον. Vide in Βήσαλον.

ΒΙΣΑΣΑ, ἤτοι ἡ περσαία βοτάνη, τὸ ἄγριον πήγανον, in Gloss. Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. *Ruta silvestris*. Glossæ Jatricæ MS. Neophyti: Βήσασα, ὅπερ τινὲς ἄρμαλα καλοῦσιν· ἔστι δὲ τὸ ἄγριον πήγανον. Glossæ aliæ Saracenicæ MSS. Βίσασα, Αἰγυπτιακῶς, τὸ σπέρμα τοῦ ἀγρίου πηγάνου. Adde Interpolat. Dioscor. cap 457. Matth. Silvaticus: *Bisace, vel Bisasci, id est ruta agrestis*. Infrà: *Bisara, I. Armel, & est species rutæ Silvestris quam Dioscorides vocat Moli*, &c.

ΒΙΣΕΞΤΟΣ, *Bissextus*. Glossæ MSS. Βίσεξτον, ἐπινέμησις τετραετίας. Joannes Damascenus de Orthodoxa fide: τοῦ τετάρτου συντιθεμένου κατὰ τέσσαρα ἔτη μία ἀποτελεῖται ἡμέρα, ἥτις λέγεται βίσεξτος. Matthæus Blastares: τὸ τοῦ βισέξτου ὄνομα Ρωμαϊκόν ἐστι δῆλον τὰ δὶς ἕξ, &c. Isaacus Argyrus in computo: αὕτη ἡ τελεία ἡμέρα προστίθεται ταῖς τξέ. ἡμέραις, καὶ γίνεται τὸ ἔτος ἐκεῖνο τξς. ἡμερῶν. Michael Psellus de Astronomia: καὶ ἀφιέναι ὑπὲρ τοῦ φεβρουαρίου δύο ἡμέρας, ἢ μίαν, ἐὰν ᾖ βισέξτον. Anastasius Antiochenus Orat. 1. in Annuntiat. Deiparæ: ὅτε ἡ τετραετία τοῦ λεγομένου βισέξτου εἰς τελείαν ἡμέραν ἀπαρτίζει τὴν κίνησιν. Occurrit passim, in Chron. Alexandr. an. 6. Heraclij, in Nomocan. Coteleriano, num. 426. apud Photium in Bibl. Cedrenum, & alios. Vide Δίσεξτος.

ΒΙΣΙΟΝ. Vide Βίκιον.

ΒΙΣΚΗΝΑ. Vide in Πισκῆνα.

ΒΙΣΣΑ, Βίσσιον. Vide in Βήσα.

ΒΙΣΤΑΚΙΖΕΙΝ. Anonymus MS. de Matellis, seu de Urinis: ἐὰν ἔστιν κλόκιον χλωρὸν ὡς βιστακίζοντα, καὶ ἔχει φουσκία ὡς φαβάτου ζωμὸν, &c. in Lexico MS. ex Cod. Colbert. 2199. Βιστάκια, ταπιστάκια exponuntur. Id est, *Pistacia*.

ΒΙΣΤΙΡΕΙΝ, *Allidere, collidere*, προσκρούειν, συναράσσειν.

ΒΙΤΑΛΙΑ, *Victualia, dapes, victui necessaria*: ex Ital. *Vettouaglia*. Occurrit in Turco-Gr. Crusij.

ΒΙΤΑΞΙΔΕΣ, Βιτέζιδες, Milites Turcici. Laonicus lib. 7. pag. 176. καὶ Ἰωάννης μὲν ὁ χωνιάτης ἔχων τὴν φακλῆν, τοὺς Βιτάξιδας καλουμένους, ἐπήει ἐπὶ τὸν τῆς Ἀσίας στρατηγόν. Iidem fortè quos sub finem libri Βιτέτζιδας vocat: ἐν μέσῳ δὴ αὐτὸς ἐτάσ-

στε

σεῖο χονιάτης, ἔχων τε τοὺς βιβέτζιδας καλυμμένους, καὶ τὸ Αρδελίου ςρατόν.

ΒΙ'ΤΖΑ, Portio, *Virga*, ῥάβδος, ῥαπίς. Est etiam *Flagellum*. Eudemus MS. φραγέλλιον, Ρωμαϊκόν ἐστ' ἐςι δὲ μάςιξ ἡ νῦν καλουμένη βίτζα. Epimerismi Herodiani MSS. ἱμάθλη, ἡ βίτζα. Alibi: Κώνωψ, ἡ βίτζα. Lexicon MS. Cyrilli: φραγέλλιον, ἡ βίτζα. Scholiastes Oppiani Halieut. lib.2. v.352. ἱμάσθλης, μάςιγος, βίατης. Glossæ Arabicolat. *Bissa*, *Corrigia*. Canonion Mathematicum adespoton: ἐὰν πέσει βίτζα ἀπὸ τὸ χεροῖν. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. χρὴ ἔξωθεν τῶν βοηθῶν θηκαρίων τῶν ζαβῶν ἀπὸ βέτζας ἐλαφρᾶς ἔχειν, ἵνα ἐν καιρῷ τῶν πολέμου, καὶ ἐν καιρῷ κούρσων ὄπισθεν τῶν ὀπισθοκουρβίων μετὰ τὰς ψόας τῶν ἵππων βαςάζονται. Ubi legendum βίτζας. Perperam porrò unicam vocem confecit Rigaltius, & ex eo Meursius.

Βίτζιον. Auctor incertus apud Suidam: τῆς πέζης τὰ μὲν ἄκρα τὰ δεξιὰ βίτζιον εἰργάσατο.

Βιτζέα, *Ictus virga*. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Βιτζέας συνάγει ὁ ταπεινὸς πολλὰς καὶ ἀναριθμήτους.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Βιτζέαν ὡς δόσει τὸ ἄλογον, καὶ εἰς Αἴγυπτον νὰ φθάνῃ.

Βιτζόνειν, *Virgulâ ferire*. Idem Anonymus.

Σεβαίνω εἰς τὴν θάλασσαν, βιτζόνω τὸ ἄλογον μου.

Βοῦτζα. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib.9.

Καὶ βίτζαν εἰς τὸ χέριν τῆς ἔβασαν ἀπὸ φίδι.

ΒΙΤΖΙΤΌΣΙΤΖΙ, pro βιντιτοξικὴ, *Vincitoxicum*, χόρτου, seu herbæ species, apud Myrepsum de Antidotis cap.89. ubi Fuchsius. Cui adde Matthæum Silvaticum.

ΒΙ'ΤΖΙΟΝ, βίτιον, *Vitium*. Scholiastes Basilic. lib.8. tit. ult. βίτζιον, τὸ διηνεκὲς πάθος μόρβος δὲ τὸ πρόσκαιρον. Glossæ Basilic. βίτιον, πάθος, ἐπίψογον, ἐλάττωμα.

ΒΙΤΙΚΌΣ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap.27. ἐν τῷ οὖν ἀνακαθαίρειν (τὸν τόπον) εὑρίσκουσιν ὑποκάτωθεν τῆς ὕλης οἶκον βιτικὸν μέγαν, ἀπὸ λίθων θαυμαςῶν κεκαμαρωμένον. Putabam legendum βυθικὸν, *profundum*. Sed ita præfert Codex optimæ notæ.

ΒΙΤΊΝΑ, *Cadus*, ἀμφορεύς. Eustathius in Iliad. σ. ὁ δὲ τοιοῦτος ταριχευτικὸς βῖκος καὶ ἀμφορεὺς ἂν λέγοιτο ὡς δηλοῖ ἐπαχθὲν περὶ σκόμβρου· τὸ πρὶν εἰς ἁλμυρὸν ὕδωρ ἕλκειν ἀμφορέως, ὃν δηλαδὴ βιτίνας οἱ κοινολεκτοῦντες φασί.

ΒΙΤΟΝΙ'ΚΗ, *Betonica*, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 2. Hieracosoph. cap. 14. & alibi.

ΒΙΤΟΥ'ΜΕ, *Bitumen*. Orneosophium, cap.13. δίδου χολὴν μετὰ δακρύου ἐλάφου, καὶ βιτοῦμε Ἰουδαϊκοῦ, ὅσον ἡ ἄκρα τῆς μαχαιρίου χωρεῖ, &c. Occurrit rursum infrà.

ΒΙ'ΤΡΟΝ, Herba quæ Dioscoridi Θλάσπι dicitur, apud ejus Interpolat.

ΒΛΑ'ΒΙΑ, pro βλαβή. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀπόμανε με βλάβια νὰ σώσει τὴν ψυχή της.

Βλάμμαν, & Βλάψιμον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. πόνος, κόπος, βλαβὴ, βλάμμα, βλάψιμον.

ΒΛΑΝΤΗ. Vide in βλάτιον.

ΒΛΑ'ΣΕΝΑ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Να δῶ τὴν κυλαγκότενα ςῆς βλάσενας τὸ κάρος.

ΒΛΑΣΤΑ'ΡΙΟΝ, *Pampinus*. Etymologici Auctor: ἕλιξ τὸ τῆς ἀμπέλου νευρῶδες ἔκφυμα, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον βλαςάριον.

ΒΛΑΣΤΙΜΑ'Ν, *Blasphemare*, βλασφημεῖν, in Corona pretiosa. Ex Ital. *Biastemare*.

ΒΛΑ'ΣΦΗΜΟΙ, dicti Hæretici Θεοκατάγνωσται, sic nuncupati, quòd quædam verba Jesu-Christi & sacrarum Scripturarum damnarent, τολμηροὶ καὶ βλάσφημοι ὑπάρχοντες. Ita Auctor de initiis Hæreseon, num. 92. apud Cotelerium. De Voce βλασφημεῖν, vide Gaspar. Suicerum in Thesauro Eccles.

ΒΛΑ'ΤΙΟΝ, *Blatta*, *os anterius narium purpuræ*, uti vocatur à Myrepso sect. 1. §. 1. Actuarius: βλάττιον βυζάντιον, ὅςιν ῥινὸς τῆς πορφύρας. Maximè verò hæc vox usurpatur pro quovis panno serico. Glossæ Seguerianæ: ἔπιπλα, ὠμοφόρια, ἱμάτια, κυρίως δὲ ἐπὶ τοῖς ναοῖς ἐξηρτημένα βλάττια. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. οἷον βλάττια, πράνδια, χαρέρια, σήμενα, &c. Nicetas in Joanne: νήματα σηρικὰ διαπλεχθέντα χρυσῷ. Ubi Codex Barbarogr. βλάττια πολλὰ χρυσᾶ. Occurrit in eodem Codice non semel, ut & apud Codinum, cap. 20. num. 3. 4. 5. ubi βλάτιον χρυσοῦν, & τῶν βλαττίων διάφραγμα.

Βλατὴ, pro βλάττη, *Blatta*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Αὐτὸς τὸν βλέπεις ἔδωκεν εἰς τὴν μονὴν εἰκόνα,

Καὶ σαρανταπηχον βλατὴν, καὶ δύο κηροκανδήλας.

Βλαντὴ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Εἰς χαλκεδονικὸν φαρὴ ἦτον κουβερτιασμένῳ

Ἀπὸ Συελανικὸν βλαντὴ ἔμορφα πλουμισμένῳ.

Eodem libro:

Ἐτοῦτος μὲ χρυσῶ βλαντὴ εὐγενικὰ ντυμένος,

Ὥσπερ τὸν ἥλιον ἔλαμπεν ἐκ τὸ πολλὴ χρυσάφι.

Idem lib. 11.

Ἀπὲ ὀςροιοτήριον βλαντὰι, χρυσότον καὶ βαμμένω.

Βλάττιον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Περαιτέρω, τὸ ἔμπροσθεν· Πηλεινὸν, τὸ βλατίον.

Βλαττάσιμον, in Lexico MS. Cyrilli, βλάττιον, βασιλικὸν ἱμάτιον· pro βλαττάσημον, id est vestimentum cui intextum est purpureum Segmentum seu *purpureus clavus*.

Βλαττένδυτος, *Blattâ opertus*. Theodosius Grammaticus in Grammatica MS. ἐὰν δὲ ἣν τινα χθὲς κατεῖχες γραμματικὴν ἐνδεδυμένην μετὰ δέρματος, ταύτην σήμερον καλέχεις βλαττένδυτον, τοῦτό ἐστιν ἡ μετασχηματίσεις.

Βλαττοπώλιον, *locus ubi blattæ vendebantur*. Ita legendum videtur in Vita S. Auxentij, ubi βαττοπώλιον habetur. Gentianus *Bassopodion* legit.

Βλαττᾶς, *Blattæ artifex*. Glossæ MSS. ταλασιουργὸς, ὁ ἐξαμιτοποιὸς, ὁ βλαττᾶς, ὁ ἐριουργός.

Βλαττινὸς, βλάτιος, *Blatteus*, apud Codinum de Offic. cap.4. n.8. 15. 20.

Πλατε μπεζάντια, *Blatta Byzantia*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 34. in MS. al. 35. Idem cap. 419. in MS. μπλάντε μπεζάντια, ἤτοι τὸ ὀςοῦν τῆς ῥινὸς τὸ ἔμπροσθεν τῆς πορφύρας. Adde cap.459. ejusdem Cod. MS.

ΒΛΑ'ΨΙΜΟΝ. Vide in βλαβία.

ΒΛΕ'ΘΡΟΝ. Moschopulus περὶ σχεδῶν, pag.52. Ἔλυτρον, ὁ τῶν καρπῶν φλοιὸς, καὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον βλέθρον.

ΒΛΕ'ΠΕΙΝ, *Invisere*, quomodo vulgò dicimus, *aller voir quelqu'un*. Constantinus de Adm. Imp. πρὸς αὐτοὺς πραγματευτὰς ἀποςέλλουσι, καὶ βλέπουσι αὐτοὺς, καὶ ἀποκρίσεσι παρ' αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς πολλὰ δὲ ἀποκομίζουσι.

Βλέπειν καλαμήνια dicuntur mulieres, formulâ etiamnum usitatâ, quam alio loco observamus. Scholia MSS. in Æschyli Prometheum vinctum, de Virgine: οὔπω γὰρ συνεζεύχθη ἀνδρὶ, ὥς τε τρέφειν διὰ τὸ αἷματος ἑαυτῆς τὸ παιδίον· οὔτε γὰρ καλαμήνια βλέπει δι' ὧν τρέφεται τὸ ἔμβρυον. Vide Συνήθεια.

ΒΛΕΠΙΑ'ΔΕΣ, *Inspectores*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 264. καὶ ὀφείλεται νὰ βάλῃ τοὺς βλεπιάδες ἐπάνω τοῦ.

ΒΛΕ'ΠΙΟΣ.

ΒΛΕΠΙΟΣ. Vide Μανιγόρδος.

ΒΛΗΣΙΔΙ, *Corollarium. Vantaggio di cosa venduta*, Παρεμπόρευμα, &c. Vlaccus. Theodorus Paphensis Episcopus in Vita MS. S. Spiridionis: ἀπελθὼν οὖν ὁ πρωτοναύκληρος, καὶ ἀγοράσας τὸ βλησίδιον ἐκ τοῦ λογαρίου τοῦ ἁγίου, καὶ πωλήσας μετὰ τὸ πλοΐμον, ἐκέρδισεν τὸ δάνειον πρὸς τὸν ἅγιον. Anonymus MS. de Arte Notaria: εἰ μὲν συμβῇ προτελευτῆσαι τὴν μελλομνήστορα καὶ θυγατέρα ἡμῶν τήνδε, ἐξ ἐπὶ ζωῆς τοῦ μελλομνήστορος αὐτῆς υἱοῦ ἡμῶν τοῦδε ἄπαιδα καὶ ἀδιάθετον, ἵνα ἀποκερδαίνῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὸ γ΄ τοῦ ἐπιδοθέντος αὐτῷ παρ᾽ ἡμῶν βλησιδίου χάριν λεγάτου.

ΒΛΗΣΚΟΥΝΗ, Βλισκοῦνι, *Pulegium*. Lexicon Nicomedis Jatrosophistæ MS. Γλύχω, βλισκοῦνι. Lexicon Neophyti: Γληχὼν, τὸ βλησκούνιον. Lexicon Medicum MS. Reg. Cod. 930. τὸ κοράλιον, ἤκταμον, ἄγριον βλισκούνη. Thomas Magister: Βλήχων, οὐ γλήχων. ἔστι δὲ εἶδος βοτάνης, ἡ ἰδιωτικῶς λεγομένη Βλησκούνη. Joannes Jatrosophista MS. cap. 13. ζεμάτιζε πύτιρα, καὶ βλισκούνιν, καὶ σάκλισε αὐτὰ, βρέξον σπογγάριν, καὶ πυρίαζε τὸν τόπον πλὴν ζεστὸ, &c.

Βλησκουνέλαιον, *Oleum ex Pulegio*. Orneosophion: κρινέλαιον, ἢ βλησκουνέλαιον, ἵνα ἀλείφῃς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μέχρι τριῶν ἡμερῶν.

ΒΛΙΤΗΡΙ, vox ἀσήμαντος, inquit Theodosius Zygomalas, apud Crusium, pag. 99.

ΒΛΙΤΤΟΜΑΜΑΣ, *Fatuus*. Lexicon MS. Cyrilli: Βλιττομάμας, ὁ μωρὸς· καὶ γὰρ τὸ βλίτον μωρόν ἐστι λάχανον. Id est *olus insipidum*. aliud Lexicon MS. Cod. Colbert 2199. βλίτος, τὸ μωρὸν λάχανον.

ΒΛΟΓΕΙΝ. Vide in Εὐλογεῖν.

ΒΛΟΥΔΙ, *Cortex*. Vide Φλοῦδι.

ΒΟΑΣΜΟΣ, vel βοησμὸς, *Boatus, mugitus, ululatus*. Portius: Βοησμὸς, *Ululatus*, ὀλολυγὴ, ὠρυγμός. Pachymeres lib. 5. cap. 7. ἀσυνήθεις ψόφοι τὴν γῆν ἐτάρασσον συνεχῶς, οὓς δὴ βοασμοὺς κοινολογῶν εἴποι τις.

ΒΟΓΟΜΙΛΟΙ, *Bogomili*, Hæretici exorti Alexio Comneno Imperante, sic appellati ex vocabulis Bulgaricis, *Bog*, Deus, & *Milùi*, Miserere, ut *Bogomilus* apud eos sit, *qui Dei misericordiam implorat*. Ita Euthymij Panoplia MS. ex Cod. Colberteo 4097. βὸγ μὲν ἡ τῶν Βουλγάρων γλῶσσα, καλεῖ τὸν Θεόν. μίλουι δὲ, τὸ ἐλέησον· εἴη δ᾽ ἂν Βογόμιλος κατ᾽ αὐτοὺς: ὁ τοῦ Θεοῦ ἔλεον ἐπισπώμενος. Herodiani Epimerismus MS. βὸλ, ὁ Θεὸς, κατὰ Βουλγάρους, ἐξ οὗ καὶ Βογόμιλος. De iis agunt præterea Harmenopulus de Sectis, pag. 574. Germanus Patr. Constantinopol. Homiliâ in Tertiam jejunior. pag. 1419. 1421. & in primam jejuniorum non uno loco. Typicum S. Sabæ, pag. 131. v. Anna Comnena lib. 15. Alexiad. Matthæus Blastares, & alij à nobis laudati ad eandem Annam, pag. 421.

Βογομιλία, *Bogomilorum hæresis*, in Nomocanone Coteleriano, num. 460.

ΒΟΔΙΟΝ. Vide in Βοΐδι.

ΒΟΕΑΝΟΣ, *Banus*. Dignitas apud Servios, Hungaros, &c. de qua copiosè egimus in Gloss. med. Lat. Constantinus de Adm. Imp. cap. 31. τοῦ δὲ υἱοῦ αὐτοῦ Μυροσθλάβου ἄρξαντος ἔτη τέσσαρα, καὶ ὑπὸ τοῦ Πριβουνίου βοεάνου ἀναιρεθέντος, &c.

ΒΟΕΒΟΔΟΣ, *Vaïvoda*, Dignitas apud Servios & Hungaros: *Capitaneus*, *Tribunus*, *Dux militum*, Leunclavio in Onomastico ad Hist. Musulman. Constantinus de Adm. Imp. cap. 37. ubi de Turcis Chazariæ conterminis: εἰς τὸν τόπον τὸν ἐπονομαζόμενον Λεβεδία, ἀπὸ τῆς τοῦ πρώτου βοεβόδου αὐτῶν ἐπωνυμίας, ὅστις βοεβόδος τὸ μὲν τῆς κλήσεως ὄνομα Λεβεδίας προσαγορεύετο, τὸ δὲ τῆς ἀξίας ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μετ᾽ αὐτὸν βοεβόδος ἐκαλεῖτο. Infrà: τῷ πρώτῳ βοεβόδῳ τῶν Τούρκων Λεβεδίᾳ ἐπονομαζομένῳ γυναῖκα δέδωκε πρὸς γάμον Χαζάρων εὐγενῆ. Βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 9. cap. 11. Βεηβόδα, apud Ducam Hist. cap. 19. Βαϊβόδα, cap. 39. Βεϊβόδας, eodem cap. & 45. Vide Gloss. med. Lat. in *Vaivoda*.

ΒΟΗΘΑ, *Refert*, *decet*, προσήκει.

ΒΟΗΘΟΣ, *Adjutor*, in Concilio Calchedonensi act. 1. quidam Constantinus Magistrianus βοηθὸς τῶν θείων σηκρήτων dicitur: suprà verò σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου: & Act. 3. Eleusinius, θαυμασιώτατος βοηθὸς τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου τῶν θείων ὀφφικίων. Adde Evagrium lib. 2. cap. 18. pag. 315. lib. 8. Basilic. tit. 1. §. 35. οἱ εἴκοσι πρῶτοι τῆς τάξεως, καὶ ὁ *Ab actis*, καὶ οἱ βοηθοὶ, &c. Vide Notitiam Consuetudinum subjectam Nov. Justin. 8. & Nov. 30. cap. 4. Nov. 85. &c. & Gloss. med. Lat. in *Adjutor*.

Βοηθὸς, vox Tacticorum, de qua vide Mauricium lib. 1. cap. 4. & ibi Schefferum, pag. 414. 418.

ΒΟΘΡΑΧΟΣ. Vide Βόρδακος.

ΒΟΘΡΥΔΙΑ, *Viticula*, ornamenta in modum vitium, Gallis *Vignettes*. Anonymus de Templo S. Sophiæ: λυχνίτας τ΄. ἐχούσας σταθμὸν ἀνὰ λιτρῶν μ΄. πολυκάνδηλα καὶ βοθρύδια τοῦ τε ἄμβωνος καὶ τοῦ βήματος, &c.

ΒΟΙΔΗ, *Ferulago*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 739.

ΒΟΪΔΙ, *Bos*. Gloss. Græc. Lat. Βοΐδιον, *Buculus*. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Βοῦν, Βοΐδι. Proverbia Græcobarb. MSS. ὅλον τὸ βοΐδιν ἔφαγε, καὶ εἰς τὴν οὐρὰν ἀπεστάθη. Moschus in Limonar. cap. 24. καὶ ἐλάμβανεν τὰ ἴδια βοΐδια, καὶ σπόρον ἴδιον, καὶ ἔσπειρεν τὸ τοῦ ἑτέρου χωρίον.

Βοΐδιον, *Operimentum currus bellici ex pelle bovina confectum*. Constantinus in Tacticis, pag. 22. ἔστωσαν δὲ σημάδια εἰς τὰ τῶν ἁμαξῶν βοΐδια ἑνὸς ἑκάστου μέρους, πρὸς τὸ εἶναι φανερὰ ἐκ τῆς χρόας τοῦ σημαδίου λαοῦ.

Βοϊδόγλωσσον, piscis *Lingulaca* dictus, βούγλωσσος, Athenæo & aliis. Scholiastes Oppiani, pag. 18. Βούγλωσσοι, τὰ λεγόμενα βοϊδόγλωσσα.

ΒΟΔΙΟΝ, pro βοΐδιον. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἔταζεν, ὅτι νὰ κάμῃ θυσία ἑκατὸν βόδια. At pag. 34. habet βοΐδια: βοΐδια τὰ καμματερά, ubi Cod. Gr. βοῦς ἐργάτας habet.

Βοῦδι, in Corona pretiosa, *Bos*, βοῦς. Portius: βοΐδι, βοῦδι, *bos*, βοῦς. Βοΐδιος, Βούδινος, *Vaccinus*, *Bovinus*, *Bubulus*, βοϊκὸς, βουκολεῖος.

Βουδόπουλλον, *Iuvencus*, Μόσχος.

Βουδόγλωσσον, Αγριοβούγλωσσον, *Arida*, *Buglossum*, Ἔχιον, Βούγλωσσον. Occurrit apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945. Agapium in Geoponico cap. 153. &c.

ΒΟΙΖΕΙΝ, pro βομβίζειν, de apibus: & βοϊσμὸς, vel βοησμὸς, pro βομβισμός. Vide in Σκολή.

ΒΟΪΛΑΔΑΙ, Proceres Bulgarici sic appellati. Theophanes an. 24. Copronymi, τῷ δ᾽ αὐτῷ ἔτει ἐπέστειλεν Παγανὸς ὁ κύριος Βουλγαρίας πρὸς τὸν βασιλέα, αἰτούμενος συντυχεῖν αὐτῷ· καὶ λαβὼν λόγον, ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν βοϊλάδων αὐτοῦ, &c. & an. 33. ὅτι ἀποστέλλει ὁ κύριος Βουλγαρίας β΄. χιλιάδας λαὸν, καὶ βοϊλάδας πρὸς τὸ αἰχμαλωτεῦσαι τὴν Βερζητίαν: neque alij sunt

Βολιάδαι, apud Constant. Porph. de Admin. Imp. cap. 34. καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βλαστήμερον ἐκράτησαν δέσμιον, μετὰ καὶ βολιάδων δώδεκα μεγάλων. *Machinas bellicas* hîc interpretatur Meursius: sed nemo non videt eosdem esse cum Boïladis Theophanis, hîcque legendum Βοϊλάδων. Vide Gloss. med. Lat. in *Vaivoda*.

ΒΟΪΝΟΥΧΟΙ, *Voinuchi*, Rustici sunt originis Græcæ,

Græcæ, qui habitant in locis Bozinæ regno finitimis, religioni Christianæ addicti, ac miserâ servitute oppressi: qua de causa facere coguntur quidquid eis à Turcis imperatur. Sic autem appellati videntur ceu *Vaccarij*. Hæc Leunclavius in Onomastico ad Hist. Musulman.

ΒΟΚΆΛΙΟΣ, *Vocalis, qui voce canit.* Chronicon Alexandr. pag. 202. πολλάκις δὲ καὶ ὑγὰς προφήτου αὐτὰς ὠνόμαζεν, ἐχόντων διάφορα ὄργανα· τοὺς μὲν κύμβαλα, τοὺς δὲ αὐλοὺς, τοὺς δὲ τύμπανα, — τοὺς δὲ ᾠδοὺς τοὺς λογομένους βοκαλίους. Occurrit rursum infrà. Vide Salmasium ad Hist. Aug. pag. 211. & Gloss. med. Lat. in *Vocalis*.

ΒΟΚΊΑ, *Globuli bombardarum.* Joannes Cananus de Bello Constantinopol. pag. 190. εἰς κενὸν ἐκατελώτησε τέλος ἡ τῶν ἀσεβῶν προσδοκία, ἐπεὶ ἑβδομήκοντα βοκία τῆς βολῆς τῆς μεγίστης ἐκείνης (βεμπάρδας) τὸ σεσαθρωμένον ἐκεῖνον ἔκρουσε πύργον, καὶ οὐδὲ τοῖς Τούρκοις ὠφέλειαν.

ΒΟΚΎΔΙΟΝ, *Bucula.* Suidas in Etymologico: Σισύρνα, τὸ ἐκ τῶν βοκυδίων κώδιον βαπτόμενον.

ΒΟΛΑΊ, *Vices.* Fabulæ Æsopi Barbarogr. καὶ πάλιν δευτέραν βολὰν τὸ ἰδε. Passim ibi.

ΒΟΛΒΌΣ, βολβὸς, *Bulbus oculi.* Glossæ Gr. Lat. βολβὸς ὀφθαλμοῦ, *Bolbus.* Ammonius Monach. de Cæde L V. Patrum Synaitar. ἕτερον ὑπὸ τῆς ἄγαν πληγῆς τῆς οὔσης κατὰ κεφαλῆς, τοὺς βολβοὺς τῶν ὀφθαλμῶν χεῖσθαι ἐπὶ τὰ ἔξω κεκραμένους.

Ἐκβολβεῖν, *Bulbum oculi ejicere.* Epiphanius lib. de ponderib. Μαξιμῖνος δὲ κακῷ μόρῳ, ὀφθαλμίᾳ τε καὶ πάθει σωματικῷ περιπεσὼν, ἐξεβολβίσθη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτομάτῳ νόσῳ, καθ᾽ ὃν τρόπον διέθετο τοὺς μάρτυρας. Vide Henric. Valesium ad Euseb. lib. 9. cap. 10.

ΒΟΛΓΑ, *Bulga.* Anonymus de Arte Persica: δηλοῖ δὲ καὶ παίγνια βόλγων, καὶ ζατρικίων, ἀγάπας γυναικῶν καὶ παιδίων ἀῤῥένων.

ΒΟΛΓΟΣ, *Speculator.* Nicetas in Manuele lib. 4. num. 2. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ χρυσόπωλος δώροις παρακρουσάμενος τοὺς σκοποὺς, &c. Ubi Cod. Barbarogr. βόλγους.

ΒΟΛΕΡΟΣ. Nicetas in Andronico, lib. 2. num. 2. κατὰ τὴν Μοσυνόπολιν ἐναυλίζοντο. Ubi Codex Barbarogr. μέχρι Μοσυνοπόλεως καὶ βολεροῦ ἔφθασαν. Meursius, Fabrotus in Gloss. ad Nicetam, & Salmasius ad Hist. Aug. βολερὸν, hîc nostrum *Boulevart* interpretantur, seu munimentum ad urbis mœnia, idémque Salmasius à βῶλος *Cespes* deducit: Sed unde hæc vox nostras orta sit, diximus in Gloss. med. Lat. in V. *Burguvardus.* Apud hosce porrò Scriptores βολερὸς nomen est oppidi versus Macedoniam cujus meminit præterea Nicephorus Bryennius lib. 4. num. 18. cui βολερὸν dicitur.

ΒΟΛΕΤΌΣ. Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. pag. 69. ὅτε οἱ Ἀθηναῖοι ἐπερίσσευαν τῶν δέκα χιλιάδων, ἀλλὰ τόσον τὸ ἕνα ὅσον καὶ τὸ ἄλλο μέρος εἶναι βολετὸ νὰ ἦσαν περισσότεροι ἢ ὀλιγώτεροι, &c. Agapius in Geoponico, cap. 141. καὶ σφίγξε την ὅσον εἶναι βολετὸν, &c. Expressit Gallic. *Boullet*, Globulus.

ΒΟΛΉ, *Globus, Pila*: sed præsertim Globus tormenti bellici, nostris *Boullet.* Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. pag. 190. de bombarda: ἐπεὶ ἑβδομήκοντα βοκία τῆς βολῆς τῆς μεγίστης ἐκείνης τὸ σεσαθρωμένον ἐκεῖνον ἔκρουσε πύργον. Hist. Politica pag. 10. ἱσταμένου γὰρ αὐτοῦ, καὶ ἀντιμαχοῦντος, ἐλθοῦσα βολὴ δέδωκεν αὐτῷ εἰς τὸν δεξιὸν πόδα.

Βολὶς, eâdem notione. Ducas Hist. cap. 30. ἔπεμπεν γὰρ εἰς αὐτοὺς βολίδας μολιβδίνας, ὅσον καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. Occurrit ibi pluries.

Μολιβδόβολος, *Globus plumbeus.* Idem Ducas, cap. 38. οἱ δὲ διὰ τοξικῶν, ἄλλοι διὰ μολιβδοβόλων ἀπολυομένων διὰ βοτάνων πέντε καὶ δέκα ἅμα σμικρὰ ὡς καρύα ποντικὰ τὸ μέγεθος ἀπολετοῦντα δύναμιν τραχέως. & cap. 39. ἐπλήγη γὰρ διὰ μολιβδοβόλου ἐν χειρὶ ὄπισθεν τοῦ βραχίονος. Nicetas in Andronico lib. 1. num. 2. dixit βολίδας αἰσχιῤῥημοσύνης ἀκοντίζειν. Est etiam

Βολὶς, *Plaga illata.* Hesychius: βολίσι, τρώσεσι, πληγαῖς. Antiquit. Constantinopolit. pag. 94. τοσοῦτος ἐμπαιγμοὺς ἐπ᾽ ἐνιαυτοῦ καὶ βολίδας ὑπέμεινεν.

Βόλιον, diminutivum ex βολὴ, *Globulus*, apud Agapium in Geoponico, cap. 222. Item

Βόλιον, *Tessera, calculus.* Βόλος κυβευτικὸς, Suidæ in Ἀγύρτης. Glossæ Græc. Latin. βόλια, *Tessera*, Lat. Græc. *Tessella*, βόλια καὶ ψῆφοι. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. πεσοὶ καὶ πεσσοὶ, τὰ βόλια ἐν οἷς ταυλίζουσι. Vita MS. S. Symeonis Sali: καὶ λαβὼν ἐξ ἅμα τὰ βόλια, ἔῤῥιψε, καὶ ἔπεσεν τρίεντα. Sophronius in versione libri S. Hieronymi de Scriptor. Eccles. in Apollonio: τάβλᾳ καὶ βολίοις παίζει. Ubi Hieron. *Tabulis ludit & tesseris.*

ΒΟΛΙΖΕΙΝ, apud Eustathium exponitur, τὸ βάθος τῆς θαλάσσης μετρεῖν, *maris profundum metiri*, βολίδι scilicet in imum immissâ, seu *Globulo* filo appenso.

ΒΟΛΊΚΙΟΝ, *Trabs.* Glossæ Græcobarb. Δοκοὶ, μὲ τὰ βολίκια. Assisiæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 144. καλὰ νὰ εἰ γνορίζετε τὸ ἐὰν εἷς ἄνθρωπος ἔχει ἐν αὐτοῦ σπίτι ὅλην πάσης τῆς τίχης, καὶ γίνεται τὸ κάνις ἐπὶ γίτονάσου βάνι εἰς τὸν τίχον τε κρίφα βολίκιον, καὶ οὐδὲν ἔχει ὁ πλὴν νὰ τὸ μάθῃ ὁ ἄρχον τοῦ τίχου, τὸ δίκεον ὁρίζῃ τὸ ἐκεῖνος ὅπερ ἔβαλε τὰ βολίκια σκεπασὰ μέσον εἰς ἄλλου τίχον, &c. Ubi versio Veneta, cap. 138. *ben sapete che se un homo ha una sua casa con tutti li suoi muri, & avien che alcun de suoi vicini mette travo, o altro dentro ad un di muri, à coverto della sua parte*, &c. Rursum, capite 298. ἀπὸ σανίδων καὶ βολικίων. τὸ δίκεον πάντων τῶν σανίδες καὶ τῶν βολίκιον τὰ εὑγάιν ἔξο τῆς χόρας νὰ δοίν τὸ δικέομαν τὸ δή.

ΒΟΛΊΣΤΡΑ, *Balista.* Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. κατασκευάσαντες ἅρμαλα πολεμικὰ, καὶ ἐνθέντες ἐν αὐτοῖς τὰς λεγομένας βολίστρας, παραγενόμενοι κατὰ τῶν Βοσποριανῶν πόλιν. Infrà, pag. 210. βαλίστρας vocat. Vide χειροβολίστρα.

ΒΌΛΟΣ, *Ros*, δρόσος. Moschopulus, pag. 84. βόλος, τὸ δίκτυον, καὶ ἡ τοῦτο βολὴ, καὶ ἡ δρόσος. Glossæ Oppiani: βόλος, ἡ δρόσος τοῦ οὐρανοῦ. Suidas: βόλος, ἡ δρόσος.

ΒΟΛΟΥΝΤΆΡΙΟΣ, *Voluntarius*, apud Theophilum Antecess. lib. 2. tit. 19.

ΒΟΛΎΜΗ, *Plumbum*, Μόλυβδος, in Corona pretiosa.

ΒΟΜΠΆΚΙΟΝ, *Gossypium*, apud Myrepsum de Antidot. cap. 425. Vide βάμβαξ.

ΒΌΜΒΗΛΟΣ, ἤτοι ὁ τέττιξ, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. 848. *Cicada*, τέττιξ.

ΒΟΝΙΤΆΡΙΟΣ, *Bonitarius*, id est, ait Salmasius in Diatriba de Mutuo, qui rem in bonis habet ex empto, sive mancipatione. Glossæ Basilic. Βονιτάριος, φυσικὸς δεσπότης. Perperam posteà βονίτρος, tametsi ita præferat Codex Reg. quem vidi.

ΒΟΡΆΧΗΝ, *Vitrum*, vel *Vitri species.* Cod. Reg. 618. f. 281. ἄλλοι δὲ σαπώνιζον μόνον μετὰ ὕελον βοράχην εἰς ὑψηλὴν θάλασσαν. Occurrit ibi pluries. Vide Μπουράζω. Apud Matth. Silvaticum *Borac* & *Baurach*, est spuma nitri.

ΒΟΡΒΟΡΙΑΝΟΊ, vel βορβορῖται, Hæretici Manichæorum Sectatores de quibus VI. Synod. Act. 11. Theodoritus serm. 1. de Hæretic. Auctor de initiis hæreseon, num. 26. apud Cotelerium. Scholiastes Basilic. ad lib. 21. pag. 581. &c.

ΒΟΡΔΑΚΆΣ, *Rana*, βάτραχος, in Corona pretiosa.

Βόρθαχος, βορθακὸς, & βορθακὰς. Glossæ Botanicæ MSS. βατράχιον, ἡ βαθρακίδα. Hesychius: βόρταχος, βάτραχος. Alibi: βρόταχος, βόθραχος. Alexius Rharturus Doctr. 7. πρῶτον ἔκαμε τὰ ὕδατα αἷμα, δεύτερον ἔβρεξε πολλοὺς βοθρακοὺς. Demetrius Zenus in Batrachom.

Νακοῦσι γιατὶ ἀφορμὴ οἱ ποντικοὶ ἐποῖκαν
Στοὺς βορθακοὺς μάχην πολλὴν, κ' εἰς πόλεμον ἐμπῆκαν.

Infrà:

ὁ βορθακὰς τῆς ἐρώτα, &c.

Ἀβορδακὸς, eâdem notione. Agapius in Geoponico, cap. 159. εἶναι τινὲς βάθρακοι μεγάλοι ὡσὰν τῆς συσίας. καὶ δὲν εἶναι εἰς τὸ νερὸν ὡσὰν τοὺς ἄλλους ἀβορδακοὺς ἀλλὰ εἰς τὸ χῶμα κρύπτονται.

ΒΟΎΡΔΩΝ, *Burdo*, *Asinus*. Glossæ Græcobarb. ἀγονόμοχθος, ἡμίονος, βόρδος, βορδόνιν, μοῦλος, μοῦλα. Eustathius Presbyter in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num. 72. ἐξερχομένου τοῦ ὁσίου ἀπὸ τοῦ Εὐχαΐτου γυνή τις μετὰ παιδίου ἀσθενοῦς προσελθοῦσα, ὠθίσθη ὑπὸ τοῦ ὄχλου, καὶ ἔπεσεν ὑποκάτω τοῦ βορδόνου, &c. Joannes Moschus in Limon. cap. 101. αἰνοῦντος τοῦ Ἀββᾶ ἐπάτησεν ὁ βόρδων τὸ παιδίον καὶ ἀπέκτεινεν αὐτό. Suprà, βορδόνιον dixit. Achmes Onirocrit. cap. 235. ἂν ἴδῃ τις ὅτι ἐκαβαλλίκευσε βόρδονα εὖ βαίνοντα, εὑρήσει ἐκουσίως ταξείδιον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀγανάκτησιν.

Βορδόνης. Theophanes an. 5. Justiniani, pag. 155. μίαν εἰς τὴν πόλιν προέρχομαι, ὅτ' ἂν εἰς βορδόνην καθέζομαι. Alemannus ad Hist. arcanam Procopij βυρδώνην edidit. ex MS. Cod.

Βορδόνιον, Libri Basilic. τῷ λεγάτῳ τῶν βορδονίων καὶ αἱ μοῦλαι περιέχονται. Vita S. Nili junioris, pag. 120. καὶ βορδόνιον, ὃ ἦν αὐτῷ δεδωκὼς Βασίλειος ὁ Στρατηγὸς Καλαβρίας. Joan Moschus Limon. cap. 125. ἔβαλεν αὐτοῦ ὁ οἰκονόμος εἰς τὰ βορδόνια. Constantinus in Tacticis, pag. 12. ἔχει δὲ καὶ βορδόνια καὶ ἱππάρια, καὶ αὐτὰ σαγμάρεια, πρὸς τὸ βαστάζειν τὰς εἰρημένας χρείας.

Βορδονάριος. *Burdonarius*. Vita MS. S. Symeonis Sali: ὅτι δὲ πρᾶγμά τινι βορδοναρίῳ ἐποίησεν, &c. Joan. Moschus in Limonar. cap. 125. ὡς δὲ ἴδον τὰ βορδόνια, καὶ οἱ βορδωνάριοι τοὺς λέοντας, φόβῳ συσχεθέντες ἀφεστάθησαν. Vide Gloss. med. Latin. in *Burdo*.

Βυρδόνιον, Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 44. ὑπὸ τῶν βυρδονίων γόμον, τουτέστι δώδεκα μοδίους σίτου ἐκ τῆς γῆς μόνος ἐκούφιζεν.

ΒΟΎΡΔΩΝ, *Aplustrum*. Basilius in Naumachicis: ἐν οἷς δὲ ὁ κράββατος ὑπερείδεται, τροχαντῆρας, καὶ ἄφλαστα οἱ λεγόμενοι βόρδωνες.

ΒΟΡΔΟΝΙΆΖΕΙΝ. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosoph. cap. 68. εἰς τοὺς βορδονιάσαντας. Λαβὼν ζῶντα πιάσεις, καὶ τοῦ ἱέρακα εἰς αὐτὸ ἐπιχρίσεις.

ΒΟΣΚΑ͂Σ, ἡ ἰξώδης πίσσα, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Pix viscosa*.

ΒΟΣΚΟΊ, appellati quidam Monachi in Palæstina, quòd οὔτε οἰκήματα ἔχουσιν, οὔτε ἄρτον, οὔτε ὄψον ἐσθίουσιν, οὔτε οἶνον πίνουσιν· ἐν δὲ τοῖς ὄρεσι διατρίβοντες, ἀεὶ τὸν Θεὸν εὐλογοῦσιν ἐν εὐχαῖς καὶ ὕμνοις κατὰ θεσμὸν τῆς ἐκκλησίας· τροφῆς δὲ ἡνίκα γένηται καιρὸς, καθάπερ νεμόμενοι, ἄρπην ἔχων ἕκαστος ἀνὰ τὸ ὄρος περιϊόντες, τὰς βοτάνας σιτίζονται, ut ait Sozomenus lib. 6. c. 33. seu quòd τὰς μὲν τῶν ἀνθρώπων τροφὰς ἀποσείοντες, νέμονται τὴν γῆν, μόνον τὸ ζῆν ἐντεῦθεν ποριζόμενοι, ut est apud Evagrium lib. 1. Hist. cap. 21. Moschopulus: Νομεὺς ὁ κοινῶς βοσκός. Alibi: βοτὴρ, ὁ βοσκός. Horum meminit Joannes Moschus cap. 21. 84. 86. 92. 154. & alibi non semel, ut & ejusmodi solis herbis victitantium Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij. n. 12. 28. 104.

ΒΟΣΤΕΡΊΤΖΑ, *Lacertus*, Σαῦρος.

ΒΟΣΤΆΤΗ, Κέδρος μεγάλη, ἢ ἀγρία κυπάρισσος, In Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Cedrus magna*, vel *Cyparissus Silvestris*.

ΒΟΤΆ, *Vota*, Dies festus Romanorum tertio Nonas Januarij celebrari solitus, & in Calendario Bucheriano *Votorum nuncupatio* appellatus, in Canone 62. Trullano Christianis interdictus: τὰς οὕτω λεγομένας Καλάνδας, καὶ τὰ λεγόμενα βοτὰ, καὶ τὰ λεγόμενα βρουμάλια, —— ἐκ τῆς τῶν πιστῶν πολιτείας περιαιρεθῆναι βουλόμεθα. Ubi cæcutiisse Balsamonem pridem adnotatum à viris doctis. *Vota* etiam appellabant Quinquennalia, Decennalia, &c. Lactantius de Mortibus Persecutor. num. 30. *Cum ingenti gloria viginti annorum vota celebravit*. Ἡ τῶν δημοσίων βοτῶν ἱλαρότης, in lib. 1. Basilic. cap. 14. Vide Casaubonum ad Spartianum, pag. 40. & nostrum Gloss. med. Lat. in *Votum*.

ΒΌΤΑ, *Tholus*, *Testudo*, θόλος, ἁψίς. Ex Italico & Gallico. Vide Gloss. med. Lat. in *Vota*.

ΒΟΤΆΝΗ, *Pulvis tormentarius*, Græcis hodiernis. Ducas Hist. cap. 30. ἐξ ὀπισθεν οὖν τῆς χαλκῆς καλάμου βοτάνης σκευασία ἐκ νίτρου, τεάφης, καὶ καρβούνου ἰτέας πλήρης. Ita præterea usurpat, cap. 34. 35. 38.

Ζαροβολάναι, *Tubuli perforati*, quibus globuli plumbei, vi βολάνης, seu pulveris tormentarij emittuntur. Vox etiamnum nostris nota: nam ejusmodi pneumaticos tubulos *Sarbatanes* appellamus pro *Sarbotanes*: quâ fortè nomenclaturâ Sclopetariæ machinæ hodiernæ, quas *Mousquets* dicimus, indigitabantur. Laonicus lib. 7. Hist. pag. 234. Edit. Genev. ἔφερον τότε καὶ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν τηλεβόλους, ζαροβολάνας καλουμένας, πολὺ τὸ πλῆθος.

Βολάναι πᾶσαι ξανθαὶ, in Glossis Chymicis MSS. χρυσόλιθός ἐστι.

ΒΟΛΒΟ͂Σ ὁ αἱμαλικὸς, *Lilium silvestre*, apud Interpol. Dioscor. cap. 543.

ΒΟΜΒΌΧΥΛΟΣ, *Mandragora*, apud Interpolat. Dioscor. c. 658.

ΒΌΡΙΟΝ, *Epipactis*, apud Interp. Diosc. c. 691.

ΒΌΡΟΣ, *Sempervivum*, Ἀείζωον, apud Interpol. Dioscorid. c. 671.

ΒΟΎΒΑ, *Fovea*, Βόθρος.

ΒΟΎΒΑΚΑΣ, *Bufo*, Μυοξός.

ΒΟΥΒΆΛΙΟΝ, *Cucumis silvestris*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 736.

ΒΟΥΒΑΛΟΠΑΠΑ͂Σ. Vide in Παπᾶς.

ΒΟΥΒΌΣ, *Elinguis*, *Mutus*, item *Balbus*, Ἄναυδος, Ἄφωνος, Ἄγλωττος, &c. Zacharias lib. 3. Dialogor. S. Gregorij, c. 3. ἐν τινὶ ἡμέρᾳ προσηνέχθη αὐτῷ ἄνθρωπος χωλὸς καὶ βουβός. Infrà: παραχρῆμα καὶ ἡ πάνυ ἡ βουβὴ γλῶσσα ἐκείνη ἐλύθη. Historia Apollonij Tyrij:

Ὡς σὰν βουβοὶ ἀπομείνασιν, καὶ μελανείνην ἦσαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei ad calcem lib. 12.

Καὶ τότες ἐκ τῆς ἔρωτος τῆς φλόγα ξαναμμένη,
Ἐμᾶς μας παρεκάλεσε βουβὰ ναμὴ ἀπομένουν
Τὰ ξέλαμπρα καμώματα, καὶ ἐμορφογραφία.

Βωβὸς, eodem significatu, apud Scylitzem, p. 703. ubi quidam Παῦλος ὁ βωβὸς dignitate Magister, quem Goarus *Balbum* interpretatur. Βωβαίνεσθαι, *Immutescere*, *mutire*, *obmutescere*, &c. Idem Anonymus lib. 11.

Σὰν ἴδε γὰρ τῆς σιωπὴν, καὶ πῶς ἀποβωβάθη,
Καὶ πῶς ἐξέβη ἡ ψυχὴ, &c.

ΒΟΥΒΩ͂Ν, *Bubo*. Josephus lib. 19. c. 7. ἀνακύψας οὖν μετ' ὀλίγον τὸν βουβῶνα τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ὑπερκαθεζόμενον εἶδεν ἐπὶ σχοινίου τινός. Suprà, καὶ ὀρνέου πρὸς τὸ δένδρον ἐκεῖνο καταπεπτωκότος, βουβῶνα τὸν ὄρνιν Ῥωμαῖοι καλοῦσι.

ΒΟΥ͂ΓΓΕΣ, *Mergi*, αἴθυιαι, apud Auctorem Etymologi

Etymologici: Πούγγες, αἴθυιαι, αἱ ἀπὸ τῆς βοῆς καλούμεναι βοῦγγες. In Etymologico Suidæ ſcribitur Πώϋαι, αἴθυιαι, & βοῦγγες.

ΒΟΥ͂ΔΙ. Vide in βοΐδιον.

ΒΟΥΘΑ͂Ν, pro βοηθεῖν, *Auxiliari*. Gloſſæ Græcobarb. βοηθεῖν, νὰ βοηθῇ, νὰ βουθᾷ. Alibi: Απαλεξήσῃ, βοηθήσῃ, νὰ βοηθήσῃ, νὰ βουθήσῃ.

ΒΟΥΘΗΛΕΙΑ, βουθηλιά, *Vacca*, βοῦς θήλεια. Gloſſæ Græcobarb. αἱ πολλὰς βόας εὑρίσκουσαι ἀπὸ ἔθνων· ἐκεῖναι ὅπου εὑρίσκουσι πολλὰς βουθηλιάς, ἤγουν πολλὰς βουθήλειας ἀπὸ τὰ προικεῖα τῶν ἀνδράσων των.

ΒΟΥΓΙΝΕΣΑΘ, Afris, *Anchuſa*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 605.

ΒΟΥΚΑ͂ΚΡΑΤΟΝ, *Buccea panis*, vel *Panis & vinum*, non verò *Bucca panis vino intincta*, uti vult Meurſius. Dorotheus Doctr. 18. περὶ τοῦ ἔχοντος τὴν διακονίαν τοῦ Κελλαρίου, ſeu de Cellario: ὡς διασύρων αὐτὸν ἐν μιᾷ λέγει αὐτῷ, βουκακράτου χρήζεις, Δωσίθεε, ὕπαγε, λάβε βουκάκρατον· ἐκεῖνος ἀκούσας ἀπέρχεται, φέρει φιάλην ἔχουσαν οἶνον, καὶ ἄρτον, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ, ὡς ἵνα λάβῃ εὐλογίαν, ὁ δὲ αἰνοήσας προσέσχεν αὐτῷ, ὡς ξενιζόμενος, καὶ λέγει, Τί θέλεις; ἀποκρίνεται· Επειδὴ ἐκέλευσάς μοι λαβεῖν βουκάκρατον, δός μοι εὐλογίαν. Vide Ἄκρατον.

ΒΟΚΑ͂ΜΙΣΟΝ, *Induſium*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΒΟΥΚΕΛΛΑ͂ΡΙΟΣ, *Buccellarius*, de qua voce diximus in Gloſſ. med. Latin. Gloſſæ Baſilic. βουκελλάριοι, οἱ στρατιῶται οἱ παραμένοντες. Thelelæus ad lib. 60. Baſilic. tit. 18. §. 29. βουκελλάριοι λέγονται οἱ παραμένοντες στρατιῶται. ἐκ τοῦ, βοῦκα, ὀνόματος, ὅ ἐστιν ἄρτος, ἐκλήθησαν βουκελλάριοι, οἱ τὸν ἄρτον τινὸς ἐσθίοντες ἐπ' αὐτῷ τούτῳ τῷ παραμένειν αὐτῷ. Eædem Gloſſæ: βουκελλάριος, ὁ ἀποστελλόμενος, καὶ φῶν τινά. Sic dicti Buccellarij, quòd eorum operâ uterentur Imperatores in interficiendis privatis hoſtibus, vel etiam maleficis. Ita Valentinianum III. à Buccellariis Aetij interfectum tradit Gregorius Turon. Gloſſæ Iſidori: *Scurra, Paraſitus, Bucellarius*, ubi *Scurra* & *Paraſitus*, pro *Confectore*, ſeu Carnifice ſumuntur, uti in voce *Scurra* docuimus, in Gloſſ. med. Lat. Buccellariorum nomen tum primùm auditum ſub Honorio. Olympiodorus apud Photium in Biblioth. pag. 179. τὸ βουκελλαρίων ὄνομα ἐν ταῖς ἡμέραις Ονωρίου ἐφέρετο κατὰ στρατιωτῶν, οὐ μόνον Ρωμαίων, ἀλλὰ καὶ Γότθων τινῶν. Mauricius lib. 1. Strategic. cap. 2. μάλιστα δὲ τοὺς τῶν μοιρῶν καὶ ταγμάτων ἄρχοντας, ἑκατοντάρχους, δεκάρχους, καὶ πεντάρχους, καὶ τετράρχους, βουκελλαρίους, καὶ φιδεράτους, &c. Infrà: οὐκ ἄτοπον δὲ καὶ χειρομάγικα σιδηρᾶ τοὺς βουκελλαρίους ἐπινοῆσαι, &c. & cap. 9. μετὰ τῶν ἀδιστράτων καὶ βουκελλαρικῶν βάνδων.

ΒΟΥΚΕΛΛΑ͂ΤΟΝ, *Buccellatum*, de quo diximus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ MSS. Colberteæ: βουκελάτου, ἄρτου ἐλαφροῦ. Aliæ apud Rigaltium habent ἄρτου ἐλαφροῦ, ὃς λέγεται κολλίκιον. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, cap. 20. ἤκουσεν δὲ περί τινος ἄλλου οὗτος ὁ ἀειστος τῶν μοναχῶν, ὅτι ἄρτου λίτραν ἤσθιε, καὶ τοῦτον ζηλώσας, κλάσας τὸ βουκελλάτον, ὃ εἶχεν, κατήγαγεν εἰς κεράμια, πρίνας τοσοῦτον μόνον ἐσθίειν ὅσον ἂν ἡ χεὶρ ἀνενέγκῃ. Mauricius lib. 5. Strateg. cap. 3. καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίσου, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους. lib. 12. cap. 6. ἑτέρας ἁμάξας ὡσεὶ δέκα, ἢ καὶ εἴκοσιν, βαστάζοντας πίσον ἢ βουκελάτα, σαγίτας, καὶ τόξα ἐκ περισσοῦ. Euſtathius de Temp. intervallo: ὀφείλουσιν οἱ στρατιῶται χορηγεῖσθαι ἐν ἐξπεδίτῳ δύο ἡμέρας βουκελάτου. Photius in Biblioth. περὶ συνθέτων εὐπορίων, καὶ καθαρτηρίων διαφόρων, καὶ πασίλλων, ἢ βουκελλάτων καθαρτικῶν.

ΒΟΥΚΕ͂ΦΑΛΟΣ, *Tribulus marinus*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 597.

ΒΟΥ͂ΚΙΝΑ, βυκάνη, Græcis. *Buccina* Nicetas in Manuele lib. 6. num. 2. ex Cod. Barb. μακρὸς ὡσεὶ βούκινα. Ubi alter, ἔστι δὲ ὁ τόπος οὗτος ἐπιμήκης αὐλῶν, &c.

Βούκινον, eâdem notione. Leo in Tactic. cap. 5. §. 5. βούκινα μικρὰ καὶ μεγάλα. Adde cap. 7. §. 31. 56. 68. cap. 9. §. 82. cap. 11. §. 27. cap. 12. §. 67. cap. 13. §. 10. cap. 17. §. 25. 28. Mauricius lib. 2. cap. 16. βούκινα δὲ πολλὰ λαλεῖν ἐν καιρῷ μάχης οὐ συμβουλευόμεθα, ἵνα μὴ ἐντεῦθεν θόρυβός τις καὶ σύγχυσις γίνηται. Adde lib. 9. cap. 7. Continuator Theophanis lib. 3. num. 22. καὶ ἄλλως βουκίνων φωναῖς τὸν αἰθέρα περιεδόνουν. Κόμης τῶν βουκίνων, apud Anonymum περὶ καταστάσ. ἀπλ. Hiſt. MS. Apollonij Tyrij: καὶ ὁρίζει μετὰ βούκινα διαλάλημαν, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei: lib. 5.

Εἰς τὸ δρυμῶνα σέβεναν, καὶ βούκινα σημαίνουν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij edita:

Εἶπεν τοὺς, καὶ τὰ βούκινα νὰ πέζου νὰ σκολάσουν.

Βουκινάτωρ, *Buccinator*. Theophanes an. 13. Conſtantis: δύο ἀδελφοί τινες φιλόχριστοι ἐν Τριπόλει καταμένοντες, υἱοὶ βουκινάτορος, &c. Adde Cedren. pag. 432. Leo in Tactic. cap. 4. §. 6. οἱ βανδοφόροι, σαλπικταὶ, ἤτουν βουκινάτωρες. & §. 50. καὶ βουκινάτωρας, οἵτινες ἐν καιρῷ τὰ συνήθη σαλπίζουσι, &c. Adde cap. 11. §. 21. cap. 14. §. 65. Conſtantinus in Tacticis, pag. 21. ὁμοίως ὀφείλουσιν ἀφορίζεσθαι καὶ χωρίζεσθαι καὶ βουκινάτωρες καὶ σαμιάτωρες, &c. Similia habet Mauricius, lib. 12. cap. 7. in Jure Græco-Rom. lib. 3. pag. 232. occurit neſcio quis βασιλικὸς βυκινάτωρ. Codinus de Offic. σαλπίζουσι δὲ καὶ οἱ σαλπιγκταὶ ὁμοίως, καὶ οἱ βουκινάτωρες δι' ὀργάνων ἀργυρῶν Adde cap. 6. num. 29.

Βουκανίζειν, pro βυκανίζειν, *Buccinare*. Auctor Etymologici: ἶβις, ὄρνεον ὀφιοφάγον, καὶ ἶβιξ, εἶδος ὀρνέου κρακτικοῦ, ἐξ οὗ Ἴβυκος, ὄνομα κύριον, καὶ Ἰβυκινῆσαι, ὅπερ κατὰ μεταφορὰν, λέγεται βουκανίσαι.

Βουκανιστής, *Buccinator*, in Gloſſis Gr. Lat. βυκανιστής, Dionyſio Halycarnaſſæo.

Βουκανιστήριον, *Buccina*, *Buccinum*, in iiſdem Gloſſis.

Βύκινον. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. βύκινον, ἡ σάλπιγξ. βυκινίζω, σαλπίζω· βυκανίζεται, σαλπίζεται. Anna Comnena lib. 11. p. 313. καὶ σημαίας τούτοις πλείους ἐπιδοὺς, — πρὸς δὲ καὶ βύκινα τε καὶ τύμπανα. & pag 314. μετὰ βυκίνων καὶ τυμπάνων. Conſtantinus in Tact. p. 39. ἀλλὰ τοσοῦτον ὅσον δύναται ἀκούειν φωνὴν βουκίνου ἢ σάλπιγγος. Hinc dictus locus Βύκινον, Conſtantinopoli, quòd olim ſupra murum eſſent σάλπιγγες χαλκαῖ, de quo diximus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana.

Βυκινάτωρ, *Buccinator*. Conſtantinus in Tacticis, pag. 51. ἔχει δὲ ἐγγὺς σταυρὸν καὶ βυκινάτορας μικρῶν βυκίνων καὶ μεγάλων, &c.

ΒΟΥ͂ΚΚΗ, *Bucca*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγχουσίζεται, ἐντρίβεται τὰς παρειαῖς, τρίβει τὰς βούκκαις της. Rurſum: γνάθον, βούκκαν· ὅπου ἔχει μεγάλας βούκκας.

Βουκκίον, βουκίον, *Buccea*, *Panis*. Dorotheus Doctr. 11. καὶ εὑρέθη ὅτι ἔκλεπτεν ὁ ἀδελφὸς ἐκεῖνος βουκκία, φουνικία, συκία, κρομμύα. *Fabas* vertit Interpres: unde illius exemplar κυκία habuiſſe exiſtimare licet. Idem doctr. 21. ἀποκλεῖναι τὸ βουκίν σου εἰς ὅλα τὰ ἑψητά. Apophthegmata Patrum in Antonio, num. 34. γευσάμενοι τὸ μικρὸν βουκίν αὐτοῦ ὥραν ἐνάτην. Anaſtaſij Hodegus, pag. 10. ὁ ἄρτος, καὶ τὸ ψωμίον, καὶ τὸ βουκίν. Ptochoprodromus MS. de ſua paupertate lib. 1.

Καὶ νὰ τὸ ἔκρουγα βούκιν ὡς καὶ τὸ δίκαιον εἶχε.

Infrà:

Καὶ πρώτην βούκιν ἔβαλεν, καὶ δεύτερην καὶ τρίτην.

Βουκκίων, *Bucco*. Gloſſ. Lat. Gr. *Buccones*, Παράσιτοι, Βουκκίονες.

Βούκελλος, *Buccella*, *Buccea*. Conſtantinus lib. 1. de Themat. cap. 6. βούκελλος, τὸ κρικελοειδὲς ψωμίον καλεῖται. Vide βουκελλάτον.

Βουκκίζειν, *Ientare*, *Guſtare*, à bucceis panis, quas in Jentaculo comedebant, ut eſt apud Galenum

lib. 2. περὶ συνθ. φαρμ. Gloss. Lat. Gr. *Gustare*, βουκκίσαι. *Ientare*, βουκκίσαι. *Ientat*, βουκκίζει.

Βουκκισμὸς, *Ientaculum*, in Gloss. Gr. Lat.

Βουκκίσμη, *Gustarium*, in Gloss. Lat. Gr. scilicet *Merenda*, *Antecœna* : hoc est cibus ille quem sumimus inter prandium & cœnam : nostris, *le gouster*.

ΒΟΥ´ΚΛΑ, *Bucula*, *fibula*. Vide Gloss. med. Lat. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 3. num. 2. χλαμύδα ἠσθημένος ἀστειοτέραν, περὶ τὸν δεξιὸν ὦμον μετὰ τζεναττίου, ἤτοι βούκλας, ἠσφαλισμένην. Ubi Codex alter, περονουμένην habet.

ΒΟΥ´ΚΛΑ, *Lecythus*. Zosimus Panopolita MS. de Caminis : καὶ τὸ μάλαγμα τὸ διὰ σικυοειδοῦς βάλε ἐμφανῶς, καὶ πῆξον τῇ αἰθάλῃ τῶν θείων τῶν ἀναθυμιωμένων, ἵνα γένηται ὡς κιννάβαρις· εἶτα βαλὼν εἰς βούκλας, ἢ ληκύθια, καὶ ἐκτείνας, χρῶ, ὡς ἔχει ὀπίσω. Idem de sacra & divina arte : μετὰ γὰρ τὴν τοῦ ὕδατος τοῦ Υ. παρ' αὐτοῖς πῆξιν ἐν βουκλανίῳ βαλλόντες εἰς ἀγγεῖον ὀπτοῦσι λάβρως, &c. Infrà : πῆξον γάρ, φησι, καὶ στρέψον καὶ μετάβαλλε βούκλας, καὶ ὄπτα. Rursum : πρῶτον φανοῦ ληκυθείων, ἔπειτα κηροτακίδων, ἢ πηξάδων, ἢ βούκλων.

ΒΟΥ´ΚΟΛΟΝ, *Bucula*, *pars media extans Clypei* seu *scuti*. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 16. καὶ πυκνούμενοι σφίγγονται πρὸς τὸν τεταγμένον τόπον, κατὰ βάθος καὶ μῆκος τοσοῦτον, ἵνα οἱ μὲν ἔμπροσθεν τεταγμένοι ἐκ πλαγίου εἰς τὰ βούκολα ἀλλήλων ἐγγίζωσιν, οἱ δὲ ὄπισθεν κατὰ νῶτον ἀλλήλοις σχεδὸν κεκολλῶνται. Infrà : καὶ τῶν ἔμπροσθεν κατὰ τὸ πυκνοῦν τὰ σκουτάρια αὐτῶν, μέχρι τοῦ ἐγγίζειν τοῖς βουκόλοις κατασκέποντες προσπεπλασμένως τὰς γαστέρας αὐτῶν μέχρι τῆς κνήμης· οἱ παρεστῶτες αὐτοῖς ὄπισθεν ὑπερανέχοντες τὰ σκουτάρια αὐτῶν, καὶ ἀναπαύονται εἰς τὰ βούκολα τῶν ἔμπροσθεν, σκέπουσι τὰ στήθη, καὶ τὰς ὄψεις αὐτῶν. Vide ibi Schefferum, pag. 525. & Gloss. med. Lat. in *Bucula*.

ΒΟΥΚΡΑ´ΝΙΟΝ, *Vitis nigra*, Interpol. Dioscor. cap. 764.

ΒΟΥ´ΛΑ, *Globulus*, *sphærula*, Gallis, *Boule*. Eustathius ad Iliad. λ. v. 34. quo loco Clypei ornatum describit, ἐν δὲ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο λευκοὶ, &c. ubi idem Eustathius ἐν δὲ οἱ ὀμφαλοὶ, ὅ ἐστι βοῦλαι, ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο.

ΒΟΥΛΑ͂Ν, *Mergi*. Historia Politica, pag. 10. καὶ ἀφέντες σκευῶν Μπομπάρδαν λεγομένην, ἐκ τῶν κατέργων, ἐβούλησαν τὴν τζιβοῦδαν, καὶ ἀπεπνίγησαν οἱ θαυμαστοὶ νέοι ἐκεῖνοι, καὶ ἐν ὕδασιν ἐπνίγησαν. Historia Apollonij Tyrij :

> Καὶ τὸ καράβιν ἐβούλησε, κ' οἱ ναύταις ἐπνιγήκα.

Alibi :

> Λέγει πὼς ὁ Κόμης, Κάτεχε, αὐτῶνος ἐβουλήθη,
> Γίανα παιδὶν ὀπόθαψε νὰ κατέβη στὰ βύθη.

Agapius in Geoponico, cap. 202. διὰ νὰ μὴ βουλᾷς εἰς τὸ πέλαγος.

ΒΟΥ´ΛΒΑ, *Vulva*. Alexander Trallianus, lib. 7. cap. 12. οἷόν ἐστιν ἤτε βούλβα καλουμένη, καὶ τὸ στέρνιον, καὶ ἀστακοὶ, καὶ ἰσικοί.

Βουλβίον, eâdem notione, apud eundem lib. citato, cap. 1. καὶ βουλβίον, καὶ στέρνιον τούτοις ἐπιτήδειον, καὶ οἱ σκληρόσαρκοι ἰχθύες. & cap. 5. στέρναν καὶ βούλβιον, καὶ δαμαλῶν πόδας.

ΒΟΥ´ΛΒΑΚΑΝ, *stercus bovillum*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 298. Cod. MS. Editi verò 304.

ΒΟΥΛΓΙΔΙΟΝ, *Saccus*, *sacculus*. Suidas : Κώρυκος, θυλάκιον, τὸ παρ' ἡμῖν βουλγίδιον. θυλακὸς, βουλγίδιον, apud Nicetam Græcobarb. in Manuele lib 6. num. 4. Manuel Malaxus in Chronico MS. pag. 492. καὶ μουλάρια εἴκοσι μετὰ βουργίδων τεσσαράκοντα, εἰς καθὲν μουλάρειον δύο βουρδίδας. Ita MS. Infrà : καὶ οὕτως ἔπαιρεν ὁ εὐνοῦχος πιλιάριον, καὶ ἔβαλεν εἰς πᾶσαν μέσα βουλγίδα χρυσάφη κεντηνάρια δύο. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 142. καὶ ἡμιόνους μετὰ βουλγιδίων εἴκοσι. Βουλγιωπώλης, *Bulgetarius*, in Gloss. Græc. Lat. Vide Gloss. med. Lat. in *Bulga*.

ΒΟΥΛΕΡΙ´Σ, Arundinis species, φραγμίτης dicta Dioscoridi. Neophytus in Glossis Jatricis : κάλαμος φραγμίτης, ὁ βουλερίς.

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ`, *Curiales*, vel *Decuriones*. Gloss. Gr. Lat. Βουλευτὴς, *Decurio*, *Curialis*. Glossæ Lat. Gr. *Curialis*, βουλευτὴς, βουλευτικός. S. Basilius Epist. 264. εἶτα μικρὸν ἀσχοληθεὶς περὶ τὸ στρατόπεδον, πάλιν ἡμῖν ἐπῆλθε θυμοῦ καὶ φθόνου πνέων, καὶ πάντας μὲν μιᾷ φωνῇ τοὺς ἱερατικοὺς τῆς ἐν Καισαρείᾳ ἐκκλησίας παρέδωκε τῇ βουλῇ· ἐν δὲ Σεβαστείᾳ ἐκαθέσθη πολλὰς ἡμέρας φυλοκρινῶν, καὶ τοὺς μὲν ἡμῖν κοινωνοῦντας βουλευτὰς ὀνομάζων, καὶ καταδικάζων τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν δημοσίων. Et Epist. 409. οὐ γὰρ δή που τὸ παιδίον εἰς βουλευτὰς συντελέσει, ἢ ἐκλέξει τὰς εἰσφορὰς, ἢ στρατιώταις χορηγήσει τὸ σιτηρέσιον, &c. Philostorgius lib. 7. cap. 4. τούς τε γὰρ ἐν κλήρῳ καταλειλημμένους, εἰς τὴν τῶν βουλευτῶν ἀνέστρεφε λειτουργίαν. Anonymus in Homil. MS. in Dominicam τῶν Μυροφόρων. Βουλευτὴς δὲ ἦν ἀξίωμα ὁ Ἰωσὴφ, ὥσπερ εἴρηται, μᾶλλον δὲ λειτούργημα δημόσιον εἶχε, καὶ βάρος πολιτικὸν, ὅπερ οἱ ἔχοντες ἀναγκάζονται τῆς ἀγορᾶς ἐπιμελεῖσθαι, τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἐπιλανθάνονται, καὶ πολλοὶ πολλάκις εἰς κίνδυνον περιπίπτουσι διὰ τὴν κακοπραγίαν τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς. Vide Julianum Imp. Epist. 11. & in Misopogone, pag. 107. Basilium Seleuciensem lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 20. Justiniani Nov. 17. 70. 151. Modestinum in l. 22. D. de Tutor. & Curat. Henric. Valesium ad Euseb. Hist. lib. 7. cap. 11. & Gloss. med. Latin. in *Curialis*.

Βουλευταὶ, apud Nicetam Barbarogr. in Alexio lib. 3. num. 2. in Cod. Edito exponuntur οἱ περὶ τὸ βασίλειον γραφὴν ἐγγραφόμενοι.

Βουλευτικὰ λειτουργήματα, apud Julian. Epist. 25. *Functiones Curiales*.

Βουλευτήριον, *Curia*, *ordo*, in Gloss. Gr. Lat. S. Basilius Epist. 294. inscripta πολιτευομένοις Σαμοσάτων· οὐ πανταχοῦ δὲ οὕτω δόκιμον καὶ διαπρεπὲς ἐπ' ἀγαθοῖς ἔργοις τὸ βουλευτήριον, ὡς τὸ ὑμέτερον νῦν ἐπὶ τῇ σπουδῇ τῶν ἀγαθῶν ἔργων διαβεβόηται. Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi, pag. 136. de quibusdam qui datâ pecuniâ ab Episcopo ordinati fuerant : Αὐταίρετοι ὁμολογοῦσι δίχα πολλῆς ἀνάγκης, ὅτι δεδώκαμεν ὡμολόγηται· καὶ γεγόναμεν, τοιαύτην νομίσαντες ἀκολουθίαν, ἵνα δέξωμεν τοῦ βουλευτηρίου ἐλευθεροῦσθαι. Infrà : ὁ Ἰωάννης πρὸς ταῦτα ὑπέσχετο τῇ συνόδῳ, ὅτι τὸ μὲν βουλευτηρίου ἐγὼ αὐτοὺς σὺν Θεῷ ἀπαλλάξω, ἀξιώσας τὸν βασιλέα. Socrates lib. 2. cap. 41. διόπερ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς, ἐπενόησε διασπεῖραι αὐτοὺς, νόμῳ κελεύσας, τοὺς ὑποκειμένους αὐτῶν δημοσίοις λειτουργήμασιν, τῇ ἰδίᾳ τύχῃ ὑποδίδοσθαι· καὶ γὰρ ἦσάν τινες ἐξ αὐτῶν λειτουργίαις ὑποκείμενοι, οἱ μὲν τῶν βουλευτηρίων. Sozomenus lib. 1. cap. 8. ἄφεσιν δὲ ἔχειν πάντας ἐνομοθέτησεν ὅσοι διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν καταδικάσθησαν μετοικεῖν, ἢ ἐν νήσοις, ἢ ἀλλαχόσε παρὰ γνώμην διατρίβειν, ἢ μετάλλοις ἐμπονεῖν, ἢ δημοσίοις ἔργοις, ἢ γυναικείοις, ἢ λινυφίοις ὑπηρετεῖν, ἢ βουλευτηρίοις ἐναριθμεῖσθαι, μὴ βουλευταὶ ὄντες πρότερον.

Βούλαρχος, *Accensor*, Εἰσαγωγεὺς, Εἰσηγητὴς, in Gloss. Lat. Gr.

ΒΟΥΛΚΟ´ΛΑΚΑ, Græculis dicitur spectrum illud ex corpore defuncti & dæmone compositum: præsertim verò pessimi hominis & facinorosi, sæpéque etiam ab Antistite suo excommunicati cadaver, quod non ut reliqua demortuorum corpora defossa dissolvuntur, atque in pulverem abeunt, sed quasi ex firmissima pelle constaret, per omnes sui partes intumescit, atque distenditur, ut vix

flecti aliqua sui parte possit, sed cutis tanquam tympanum extensa, eundem ac tympanum, si pulsatur, sonum edit: quare & Τυμπανιαῖος dicitur. Corpus sic deformatum dæmon ingreditur, & miseris mortalibus infortunium parit. Sæpe enim sub eo cadavere è sepulchro egressus, per urbem & per alia loca habitata circumiens, & noctu potissimum, ad quam sibi libuerit ædem, confertur, pulsatísque foribus, aliquem ex accolis voce sonora compellat. Si responderit, actum jam est de eo: altero enim die mortem obit. Si non responderit, salvus est. Hæc Allatius lib. de quorundam Græcor. opinat. n. 12. ubi plura Nomocanon ab eo laudatus: περὶ ἀνθρώπου ἀπεθαμένου, ἐὰν εὑρεθῇ ἀκέραιος, τὸ ὁποῖον λέγουν βουλκόλακα, ἐὰν εἶναι ἀληθὲς, καὶ τινὰ γίνεται εἰς αὐτὸ. &c.

Βρουκολάκους vocat Franc. Richardus in Relat. de insula S. Irenes, pag. 220. βρουκολάκας, pag. 282. & 398. ubi, ut & idem Allatius, vocem effictam putat à βοῦρκος vel βοῦρκα, *Limus*, *aqua putrescens*, & λάκκος, *fossa*, seu cavea in qua similis limus fovetur: ita ut βουλκολάκοι dicti fuerint à fœditate.

ΒΟΥΛΛΑ, *Bulla*. Achmes Onirocrit. cap. 220. εἰ δὲ τὸ οὔσιον ἔχει, βούλλας ἐρυθρὰς, εὑρήσει πλοῦτον διὰ χαράγματος.

Βοῦλλα, *Bulla, Sigillum Diplomati appensum*: βούλη, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 2. num. 27. Æneas in Poliorceticis MSS. ἐπιστολὴν γράψας περὶ τινῶν φανερῶς ἐν πλείοσιν ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ τὸ αὐτὸ ποιεῖν ἐπισημαινόμενον· γράμματα δὲ οὔτε ἐμφανῆ ὥσπερ ἐν βούλλῃ, &c. Martyrium SS. Petri & Pauli MS. ἦλθεν μετὰ τῆς βούλας. Anonymus Combefisianus in Leone Phil. num. 26. καὶ βούλλῃ σφραγίσας χρυσῇ. Symeon Logotheta in Michaele Theophili F. n. 4. καὶ τὸ δοθὲν αὐτῷ χρυσίον τοῖς ἀποδέσμοις ἔτι περιειλημμένον, καὶ τῇ αὐτοῦ βούλλᾳ σεσημασμένον ἀπεδείκνυε. Jus Græco-Rom. Lib. 2. pag. 120. εἶχε καὶ βούλλαν κάτωθεν ἀπῃωρημένην, ἔχουσαν ἐξ ἀμφοτέρων μερῶν γράμματα, οὕτως ἔχοντα.

Ἐκ τῆς σφραγῖδος ἴσθι τὸν γεγραφότα,
Κερτὴν Πεκούλην ὃς θέλει γνωριζέτω.

Occurrit passim. Cùm verò duplicem hinc inde haberet figuram, δίπτυχος βοῦλλη dicitur in Manuelis Comneni Novella de Judicib. in cujus fine hæc adduntur: εἶχε τὸ, Μηνὶ Μαρτίῳ ιδ΄. διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς, καὶ τὴν συνήθη δίπτυχον βοῦλλαν. Et in Nov. de Feriis, κηρίνη βοῦλλη διπτύχου, sed legendum δίπτυχος. In Bulla aurea Alexij Imp. apud Annam filiam lib. 3. pag. 84. scribitur, Matris ejusdem σφραγῖδα, Μεταμόρφωσιν, καὶ τὴν Κοίμησιν, prætulisse. Imperatorum verò Constantinopolitanorum Bullæ cum figuris à nobis & aliis descriptæ visuntur.

Βουλὴ, Symeon Thessalonic. de Sacris ordinat. cap. 8. extr. ὁ δὴ καὶ ἀρχιεπίσκοπος ὑπογράφει, καὶ βούλῃ οἰκείᾳ σφραγίζει.

Χρυσόβουλλον, *Bulla aurea*, σφραγὶς χρυσῆ, apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 84. χρυσοσήμαντος γραφὴ, apud Zonaram in Alexio. Novella Basilij Porph. de Ecclesiis: ἀμετάθετον εἶναι τὴν παροῦσαν διάταξιν οἰκείᾳ χειρὶ ὑποσημαινάμενοι χρυσῷ σφραγῖδι ὑπογραφῆναι διωρισάμεθα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Χαρτηὰ ἄγραφα ἐβούλωσεν μετὸ χρυσὸν βουλόν του.

Infrà:

Χρυσὸν βουλὸν ἐπίκεν να ἔνει καὶ τῆς Τζακονίας.

Nicetas in Manuele lib. 3. num. 4. ex Cod. Græcobarb. χρυσόβουλλον δοὺς μετὰ λίθων λαμπρῶν. Ubi Codex alius, δοχεῖον ἐρυθροδάνου habet, quòd scilicet diplomatâ aureâ bullâ munita cinnabari ab Imperatore subscriberentur, unde apud eundem Auctorem in Balduino, num. 1. pro ἐρυθρόγραφον, idem Codex Barbarogr. χρυσόβουλλον profert. & in Man. lib. 1. pro γράμμα ἐρυθροσήμαντον, idem Codex pariter χρυσόβουλον habet, nam ita hæc vox posterior reperitur passim apud Scriptores hac notione. Novella Phocæ Imp. in jure Græco-Rom. pag. 123. καὶ τὸ παρὸν ἐξέθετο χρυσόβουλλον, εἰς ἐπικύρωσιν καὶ στερεότητα ὑποσημηναμένη ἐν αὐτῷ διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων, καὶ διὰ τούτων τὴν ἀλήθειαν φανωτέραν ὑπαγορεύουσα, κορωνὴν ὥσπερ δέ τινα χρυσῆν τὴν ἀληθῶς σφραγῖδα ἀπαιωρήσασα, ἐν ἔτει &c. Leo Grammaticus, pag. 503. Ἀποστέλλουσι Πέτρον— Χρυσόβουλον ἐπιφερόμενον. Habetur passim in Basilicis, in Jure Græco-Rom. apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 48. lib. 2. cap. 2. In Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 23. 26. &c.

Χρυσοβούλιον, & Χρυσοβούλλιον, eâdem notione pariter occurrunt, apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 43. 45. 50. Leonem Grammat. in Leone Philosopho, pag. 485. in Constantino ejus filio, pag. 495. 508. Continuatorem Theophanis, lib. 2. num. 20. lib. 3. num. 26. Anonymum Combefisian. in eodem Porphyrog. num. 14. in Lacapeno, num. 48. rursum in eodem Porph. num. 40. Symeonem Logothetam in Leone Phil. num. 23. in Porphyrog. n. 14. &c. Crebrò etiam

Χρυσόβουλλος λόγος. Joannes Metropol. Euchaïtorum, pag. 47.

Τὸν χρυσόβουλλον ἀντανατήσας λόγον.

Ita Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 30. 43. Anna Comnena, pag. 60. 62. 79. 85. 105. 159. 202. 313. 407. 456. 485. Pachymeres lib. 7. cap. 2. Cantacuzenus lib. 3. cap. 53. Novellæ Impp. in Jure Græco-Rom. pag. 102. 126. & alibi non semel.

Μολιβδόβουλλον, & μολιβδόβουλλον, *Bulla plumbea*. Salutation. Epistolar. Pontif. de Patriarcha Constantinopol. μολιβδόβουλλα δὲ κεῖται εἴς τε τὰ βασιλικὰ πιττάκια, καὶ τὰ Δεσποινικὰ, καὶ τὰ πρὸς Δεσπότας, καὶ Σεβαστοκράτορας, καὶ Καίσαρας ὁποῖοί εἰσι, καὶ πρὸς Ῥῆγας πάντας, καὶ πρὸς τοὺς Πατριάρχας, καὶ τοὺς Καθολικοὺς Ἀρχιεπισκόπους. Sancitum Germani Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 235. ἡ συνήθης μολιβδίνη βοῦλλα, καὶ ὄπισθεν ἐν τῇ συμπήξει τῆς βούλλης, τῷ μηνὶ Ἰουλίῳ, ἐπινεμήσει η΄. Aliud Sancitum ejusdem Patr. p. 296. ἀπῃώρητο δὲ καὶ κάτωθεν μολιβδίνη βοῦλλα, ἔχουσα ἐν μὲν τῷ ἑνὶ μέρει τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον παλάμαις φέρουσαν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ γράμματα ταῦτα· Γερμανὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Adde Sancitum 2. Manuelis Patr. Constantinopol. ibid. pag. 242. & Sancitum 1. Alexij Patr. Constantinopol. pag. 256. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. οἱ αὐτοῦ θορυβούμενοι θεράποντες ἑπτὰ σάκκους πλήρεις, ἐσφραγισμένους μολίβδῳ, εἰς τὸ πλησίον ἐνίεσαν καλαμῶνα κατακρυβέντες. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Apolog. 5. pro Christianis: καὶ ὥσπερ ὁ κέλευσιν βασιλέως δεξάμενος, καὶ ἀσπασάμενος τὴν σφραγῖδα, οὐ τὸν πηλὸν ἐτίμησεν, ἢ τὸν χάρτην, ἢ τὸν μόλυβδον, ἀλλὰ τῷ βασιλεῖ τὴν προσκύνησιν καὶ τὸ σέβας ἀπένειμεν. Vide Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 23.

Κηρόβουλλον, *Bulla cerea*. Salutat. Epistol. Pontif. de Patriarcha Constantinop. εἰς δὲ τοὺς ἄλλους πάντας Μητροπολίτας τε καὶ ἄρχοντας, κηρόβουλλα, εἰς μόνον δὲ τὸν Ῥωσίας πέμπουσι μολιβδόβουλλον. Novella 7. Alexij Comneni, de foro Clericorum: κἂν διὰ κινναβάρεως ὑποσεσημασμένη τυγχάνῃ, κἂν τὴν κηρόβουλλον σφραγῖδα φέρηται, &c. Alia Manuelis Comneni: καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγίς. Alia ejusdem Nòvella de Homicidis: διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως

σιλέως τὴν συνήθη δίπτυχον, καὶ κηρίνην βούλλωσιν. Sancitum 3. Manuelis Patr. Constantin. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 245. εἶχε τὸ, Μηνὶ Ἰουλίῳ, ἐπινεμήσεως ή. διὰ τῆς Πατριαρχικῆς χειρὸς, καὶ τὴν κηρίνην πρασίνην σφραγῖδα. Vide pag. 271. Enimverò inprimis observandum, Patriarcham quasdam Epistolas seu chartas subscribere tantùm, aliis bullam apponere, alias denique nec subscribere, nec iis bullam apponere. Neque enim subscribit aut bullam apponit, cùm scribit ad Imperatorem, ad Despotam, ad Despœnam, vel Sebastocratorem, aut Cæsarem, siquidem Romani seu Græci sint. Tum verò τίθεται ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τὸ ὄνομα πρὸς ὃν γράφει πρῶτον· εἰς δὲ τὸ ἄλλο μέρος, τὸ τοῦ Πατριάρχου, ἔνθα οὐ κεῖται ἡ βοῦλλα. Ad alios verò proceres, atque adeò ipsos Imperatoris consanguineos, γράφει ὁ Πατριάρχης τὸ αὐτοῦ ὄνομα πρῶτον ἔνθα κεῖται ἡ βοῦλλα, οἷον, Ἰσαὰκ ἐλεῷ Θεοῦ· εἰς δὲ τὸ ἄλλο μέρος, τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς ὃν γράφει· εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας ὅπου κεῖται ἡ βοῦλλα, γράφουσι πρὸ μὲν τῆς βούλλης Πατριαρχικὸν, μετὰ δὲ τὴν βοῦλλαν, εἰς τὸν δεῖνα. οὕτω καὶ εἰς τοὺς Μητροπολίτας μέχρι μὲν τῶν δεκάτων θρόνου τίθεται τὸ τοῦ Πατριάρχου ὄνομα. εἰς δὲ τοὺς ἐξῆς πάντας, Πατριαρχικόν. Cæteris denique inferioris ordinis dum scribit, Bullam non apponit, sed tantùm plicat Epistolam quadrangularem, & scribunt inscriptionem, &c. Hæc exscripta ex salutat. Epistol. Pontif.

Βουλλεύειν. *Bullare*, *Bullam apponere*. Nicetas in Manuele lib. 7. num. 2. ὁ δὲ ὡς κερδοσυλλέκτης προεδρεύει, καὶ τὰ φασκώλια σφραγῖδι διασημαίνεται, ἃ ἔμελλον εἰσφέρεσθαι Βασιλεῖ. Ubi Cod. Barbarogr. βουλλεύει habet. Perperam σακκούλια hîc excripsit Meursius. Eusebius Monach. in Vita S. Philippi Presbyt. num. 22. δέξαντες αὐτῷ καὶ τὴν πεμφθεῖσαν μολύβδῳ βεβουλλωμένην ἐπιστολήν.

Βουλλοῦν, vel βουλλώνειν, eâdem notione. Synodus Trullana Act. 3. πρὸς τούτοις καὶ τὰ αὐθεντικὰ συνοδικὰ βεβουλλωμένα. Act. 14. τὸ αὐθεντικὸν συνοδικὸν γράμμα τοῦ ἐν ἁγίᾳ τῇ μνήμῃ τοῦ Θωμᾶ βεβουλλωμένον. Et Act. 15. καὶ προσεκόμισεν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Πολυχρόνιος χάρτιον βεβουλλωμένον διὰ βούλλας ἐκτυπούσης μονόγραμμα πολυχρονίου. Theophanes an. 25. Copronymi: ἐν τούτοις οὖν ἀποστείλας ἐβούλλωσεν τὸ Πατριαρχεῖον. Vita MS. & Apocrypha S. Amphilochij Episc. Icon. εὐθέως δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὰς τῆς πόλεως ἐκκλησίας προσεύξασθαι, καὶ ἦσαν πᾶσαι ἐσφραγισμέναι καὶ βουλλωμέναι. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Τότεν καιρὸν ναυρίσκεται κλεισμένα βουλωμένα.

Salutationes Epistolar. Pontific. τινὰ πιττάκια οὔτε ὑπογράφει, οὔτε βουλώνει. Catalogus Offic. Eccl. Constantinop. Medonij: ὁ Λογοθέτης τὴν βουλλὴν ὑποκρατῶν τοῦ Ἀρχιερέως βουλώνει πᾶσαν γραφήν. Occurrit prætereà apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 4. Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 2. cap. 31. 38. sect. 12. cap. 3. Malaxum in Hist. Patr. pag. 135. 136. &c.

Ἀποβουλλοῦν, *Disbullare*, *Dissigillare*, *Bullam resignare*. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐπιδοθέντος δὲ αὐτῷ τοῦ πιττακίου, καὶ ἀποβουλωσάντων ἐκείνων εὐθέως, &c. Occurrit etiam in Concil. Oecumen. III. Act. 15.

Βούλωμα, Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Βουλώματα, ἐξορίσματα ἔξω ἀπὸ τὴν χώρα.

Id est, Literæ Principis quibus quis in exilium agitur.

Βουλλωτὴς, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 5. 8. ubi Interpreti est *Sigilli custos*.

Βουλλάτος, *Bullatus*. Suidas in Etymologico: Σατὴν, μόδιος βουλλάτος. Mox: Σατὸν, μόδιόν ἐστι βουλλάτον.

Βουλλωτήριον, *Bullatorium*, *Typus quo bulla imprimitur*. Harmenopulus lib. 6. tit. 14. §. 26. & Gloss. Basilic. Μονίτα δὲ καλεῖται τὸ ἀρχέτυπον σφραγιστήριον ἢ βουλλωτήριον, μεθ' ὧν ὁ τῶν νομισμάτων τύπος διαχαράττεται. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. sub fin. δι' αὐτοῦ κλέπτει μὲν τὰς σφραγῖδας τῶν βουλωτηρίων τῶν ὅλων μητροπολιτῶν. Miracula S. Menæ Mart. διετηρήθη ἀσινὴς, μόνου τοῦ ἐγχειρίου αὐτοῦ ἀπολεσθέντος σὺν κλειδίῳ καὶ βουλλωτηρίῳ χρυσέῳ ἐνὶ. Ita MS. Cod. Auctor Etymolog. τύπος παρὰ τὸ τύπτω γίνεται, ὥσπερ εἰς τὸ βουλλωτήριον τυπτόμενος ὁ μόλιβδος τύπον ποιεῖ, καὶ εἰκόνα ἀποτελεῖ, &c. Balsamon in Meditat. de Patr. pag. 458. ubi de Chartophylace: τὸ βουλλωτήριον, τὸ παρὰ τῷ στήθει τοῦ Χαρτοφύλακος ἀπῃωρημένον, ὡς εἴωθε, δοχείῳ καθεστηκότι λογικοῦ παντοίου σπουδάσματος, (τοῖς γὰρ ἀξίοις, φησὶ, δοτέον τὰ ἀξιώματα) δι' οὗ τοὺς ὀλοφρονοῦντας ἀσφαλίζεται σὺν σφραγῖδι καὶ χάριτι, τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπιστρέφει σὺν γραφίδι καὶ μέλανι, &c. De hoc more Sigillorum typos ad pectus gestandi, Vide Gloss. med. Lat. in *Sigillum*.

Βουλλιναὶ ἐπιστολαὶ, apud Theophylactum in Acta Apostol. pag. 210. βίβλιναι, ibidem.

ΒΟΥ͂ΛΟΣ. Scholiastes Aristophan. in Equites: εἰώθασι γὰρ αὐτοὶ τὰ λίπη καταλείμνοντες βάλλειν εἰς τὸ φύραμα, καὶ οὕτω πληροῦν τοὺς βούλους.

ΒΟΥΛΣΟ͂Σ, *Vulsus*, *convulsio*, *Ruptura inveterata pulmonis*: morbus Equorum. Hippiatrica lib. 1. cap. 7. ὅτε μὲν ἀρχὴν ἔχει ἡ τοῦ πνεύμονος ῥῆξις, Πνευμόρρωξ καλεῖται τὸ πάθος, καὶ ἔστιν εὐΐατον· ὅτε δὲ χρονίζον τὸ πάθος ὑπόπυον τὸν πνεύμονα ἐργάζεται, τότε πνευμονία λοιπὸν καλεῖται, καὶ βουλσοὶ, καὶ ἔστι λοιπὸν δυσθεράπευτον.

ΒΟΥΜΑ͂ΝΙΟΝ, τὸ βούγλωσσον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Buglossum*.

ΒΟΥΜΠΑ͂ΡΔΑ, Μπομπάρδα, Πουμπάρδα, Λουμπάρδα, *Bombarda*, Tormentum bellicum, de quo egimus in Gloss. med. Lat.

Βουμπάρδα, apud Joannem Cananum de Bello Constantinopol. pag. 159. &c.

Μπομπάρδα, in Historia Politica, p. 41.

Πουμπάρδα. Historia MS. Belisarij:

Σύρνουν μπουμπάρδες περιασταῖς, γύρονται πάντες τρέχουν.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Ἐκείνη μέγα σκοτεινὴ, ἡ ἀσταπσκαϊμένη,
Τῆς τρίτης τῆς ἀσβολῆς, τῆς μαβρογελασμένης,
Τῆς θεοκαρβουνοκαύτης, πουμπαρδοχαλασμένης.

Πουμπαρδιέρεδες. Eadem Historia Belisarij:

Σκεύη καὶ πουμπαρδιέρεδες, τομφέκια συρπετίναις.

Λουμβάρδα, in Corona pretiosa, *Machina*, Σκευή.

Λουμπάρδα. Malaxus in Hist. Patr. Constantinopol. pag. 161. καὶ ἀπὸ τὰς λουμπάρδαις, καὶ ἀπὸ τὰ τουφέκια, καὶ ἀπὸ τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ, ἐσκοτείνιασεν ὁ κόσμος Idem in Chron. MS. pag. 824. διάτι τὰ τείχη ἐχάλασαν ἔσοντας ὁποῦ ἔδωκαν μὲ μίσι μεγάλην λουμπάρδαν. Ita infrà passim. Historia politica pag. 10. καὶ ἀφέντες σκευῶν τὴν λουμπάρδαν λεγομένην, ἐκ τῶν κατέργων, ἐβούλησαν τὴν τριβοῦδαν. Phortius lib. 1. de Re militari:

Λουμπάρδας πασῶν λογαίων,
Καὶ πάντων τῶν ἀναγκαίων.

Et lib. 2.

Ποίησε καὶ τρενσιέρας
Μετὰ τὰς λουμπαρδιέρας.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Λουμπάρδες νάχει μπρούτζινες, τεφέκια γεμισμένα.

ΒΟΥ͂ΝΕΥΡΟΝ, *Flagellum è nervis bubulis*, βουδόνευρον, hodie. Μάστιγες βύρσης ὠμῆς, in Actis S. Acepsimæ, num. 17. τοῖς βοείαις μαστίζεσθαι, num. 21. βοείαις ξηραῖς ἀποξέεσθαι, num. 29. Hesychius: Κίστηρις, βούνευρον.

βένδρον. Gerasimus Vlachus: βένδρον, *Bovis nervus*, τὸ τ̃ βοὸς νεῦρον. Evagrius lib. 6. cap. 7. τ̃ καλήγορον νεύροις αἰκισθέντος. Vita S. Theophanis Confessoris, numero 18. προστάξας βενεύροις τριακοσίοις τάτε στέρνα, καὶ τ̃ νῶτον καταξανθέντα ἐᾶσαι πάλιν ἐν τῇ εἱρκτῇ. Vox passim obvia, præsertim in Vitis & Martyriis Sanctorum: S. Niconis num. 18. SS. Alphij & Soc. num. 19. S. Georgij, num. 13. S. Nicolai Studitæ, pag. 909. 910. S. Basilij jun. num. 4. 17. in Menologio Basilij 1. 7. Martij, 9. Maij, in Synaxariis singulis ferè paginis, apud Theophanem an. 5. Phocæ, an. 25. Copronymi, an. 5. Leonis Chazari, Symeonem Logothetam in Porphyrog. num 4. Cedrenum, pag. 498. Achmetem in Onirocrit. cap. 17. 90. 221. Constantinum Manassem, pag. 70. Joannem Cantacuzenum lib. 4. cap. 15. &c.

Βευδρίζειν, *Nervis bubulis cædere*. Leo Grammat. in Theophilo: βευδρίσας αὐτὲς μέχρι αὐτῦ τ̃ θανάτε.

Μένεβρος, Μένδρος, pro βένεβρος, seu βένδρος. Glossæ Græcobarb. Ἀβδης, Μάστιξ, βένδρος, Μένεβρος, Σκυρτζιά. Alibi: Αβεργλῶ, Μαστιγίαν, ἐκεῖνον ὅπε δέρει τὲς πλαγομθύες μὲ τ̃ βένδεαν, ὃν ἄλλοι μένδρον λέγεσι.

ΒΟΥΝΊ, *Tumulus*, *collis*, βενός. Βενάκι, *clivus*, *colliculus*, βενίδιον, Γηλόφος. Agapius in Geoponico, cap. 70. διὰ τὶ τὰ ἄγρια ζῶα εἶναι εἰς τὰ ἐνθέσια βενὰ, &c.

Βενόπελο, *Tumulus*, λόφος, in Corona pretiosa.

Βενίταιον, eâdem notione. Anonymus περὶ κατάστ. ἀπλ. Γνώρισμά τι γίνεσθω, ἢ τάφρος μικρὸς, ἢ ἀπὸ χωμάτων βενίταια, ἢ λιποσωρεῖαι.

Βεναρόμαν, βένομαν, *Tumulus*. Gloss. Græcobarb. τὸ σώρδυμα, ἢ σώρεμαν, ἢ βένομαν, ἢ βεναρόμαν, ἢ βενάειν.

ΒΟΥΝΌΠΛΑΓΟΝ, *Plaga montuosa*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Εὑρήσκεῖε πρὸς μεσημβρίαν ἐκεῖνε ἐστὶ τ̃ κάστρε,
> Ὁ κάτη ἕνα βενόπλαγον, τραχὸν δὲ καὶ σπίλεον.

ΒΟΥ͂ΠΕΣ, *Boves marini*, Festo *Bocæ*. Schol. Oppiani lib. 1. Hal. v. 110. βῶκες, βῶπες. Symeon Magister de Quadrupedibus, MS. βῶπες, οἱ παρά τισι λεγόμθυοι βῶπες, καὶ γῶπες, &c.

ΒΟΥ͂ΡΓΟΝ, *Burgum*. Eustathius de Tempor. intervall. ὁ ἐπὶ τριάκοντα ἔτη μείνας ἐν κολλεγίῳ, ἢ βέργῳ, τυτέστιν ἐν οἴῳ δήποῖε σωματείῳ, ἐκ ἐνάγεται περὶ γεωργίας. Vide Gloss. med. Lat.

Βεργέσιος, *Burgensis*, de qua voce in Gloss. med. Lat. Diploma Rogerij Siciliæ Comitis, to. 1. Italiæ Sacræ: ἡμέτεροι ὑπήκοοι τ̃ ἡμετέρε κράτες, βαρόνιοι, βεργέσιοι, καὶ στρατιῶται. Joan. Cinnamus lib. 6. n. 10. τὲς μὲν τοι ἐν Βυζαντίῳ ᾠκημθύοις αὐτῶν, τ̃ κατ' ἐμπορίαν παραβαλλόντων Οὐενετῶν ἀποδιελών, βεργεσίες τῇ Λατίνων ἐκάλεσε φωνῇ, πίστεις αὐτῷ δεδωκότας σωῦ εὐγνωμοσιωῦ Ῥωμαίοις διὰ βίε τηρήσειν τὸ δέλιον. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ἀρχηγέρης καὶ βεργεσιέες, μικρὲς τε καὶ μεγαλες.

ΒΟΥΡΔΟΥΛΊΖΕΙΝ, *Flagellare*, βερδελισμὸς, *Flagellatio*. Vox formata è *Burdonibus*, baculis ita dictis, ut docuimus in Gloss. med. Lat. Vide in βέρδων. Alexius Rharturus doctr. 14. τί σημαίνει ἡ λόγχη, αἱ ἄκανθαι, τὰ ῥαπίσματα, αἱ ὕβρεις, ὁ βερδελισμὸς, τὰ ἐμπλύσματα, τὸ ὄξος, ἡ χολὴ, καὶ ὅλος ὁ σταυρὸς; & mox: τ̃ ἐραπίσθε, τ̃ ἐβερδελίσθε, τ̃ ἐσαυρώσθε. Rursum: ὅλα ὑπέμεινεν τίω τιμωρίαν, ἡ κεφαλὴ τὰς ἀκάνθας, αἱ σιαγόνες τὰ ῥαπίσματα, τὸ πρόσωπον τὰ ἐμπλύσματα, τὰ ὦτα τὰς βλασφημίας, ὁ νῶτος τ̃ βερδελισμόν.

ΒΟΥΡΔΟΥΝΆΡΙ, *Trabs*, *Tignum*, Δοκὸς, ἰκρίον. Vide βέρδων.

ΒΟΥΡΊΧΟΣ, *Burichus*. Gloss. Lat. Gr. *Mannis*, βερίχος.

Βεριχάλιος, *Burichus*, ut rectè interpretatur Salmasius ad Hist. Aug. pag. 211. non verò *instratum Equi*, ut Meursius. Testamentum S. Gregorij Nazianzeni: ἐν ἐσθῆτι σηρικῇ, ἢ λινῇ, ἢ ἐρέᾳ, ἢ βεριχαλίοις περιλέλειπται. Chronicon Alexandrinum an. 8. Theodosij jun Ἐκομίσθη ἐν ΚΠ. διὰ τ̃ χαλκηδονησίας σκάλας λείψανα Ἰωσὴφ τ̃ υἱὲ Ἰακώβε καὶ Ζαχαρίε—βασταζόντων τὰ αὐτὰ λείψανα ἐν γλωσσοκόμοις δυσὶν, Ἀττικε̃ Πατριάρχε ΚΠ. καὶ Μοϋσέως ἐπισκόπε Ἀντάραδε Φοινίκης, καθεζομθύων αὐτῶν ἐν βερριχαλίοις. Vide Πυεῤῥιχάλιος.

ΒΟΥ͂ΡΚΑ, βε̃ρκος, *Limus*, non quilibet, sed qui jam putrescenti aquâ maceratus, pessimam exhalat mephitim. Ita Allatius lib. de Opinat. Græcor. num. 12.

Βερκώνειν, pro βερκε̃ν, *in cœno volutare*. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Τότε νωτρέμει ἄρχησε τὰ μάτια τ̃ βερκόναν.

Historia Apollonij Tyrij:

> Ποῖος εἶτον ὅπεσ' ἔσπειρε, καὶ πίασε κυκλοπόνα.
> Καὶ αὐτίω ὅλε τὸ λέγε, τὰ μάτια της βερκόνα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Ἐτέτος νὰ πλάλησε τίω θάλασσαν ἀπάνω,
> Ὅταν βερκόσῃ με χολίω, καὶ κύματι μεγάλα.

Βερκωμθύος, *Cœnosus*, βερβορώδης. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

> Ἀεὶς ἐπερνεδιάβαινε τίω τρίτίω βερκομθύος.

Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Πε̃ φαίνεται πολλὰ συχνὰ, θόλος καὶ βερκομένος.

Βέρκελος, & ὁλοβέρκοτος, eâdem notione. Idem Anonymus lib. 7.

> Εἰς πᾶσαν τόπον φαίνετον μὲ ἦθος ἀγριωμένον
> Ὁ Ἄρη ὁλοβέρκοτος μὲ χρῶμα μανισμένω.

Βερκανὸς, idem quod βέρκος. Joannes Damascenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 117. τί νιῶ ὁ ἕρπων σκολιὸς ὄφις ὁ ἀνδιδικος τ̃ γένες ἡμῶν διάβολος, ὁ σπορεὺς τ̃ ζιζανίων, ἄλλον τινὰ βερκανὸν τ̃ ἀσεβείας, καὶ τ̃ αἱρέσεως,...... καὶ τ̃ τ̃ Θεε̃ λόγε ἀτρέπτε καὶ ἀναλλοιώτε σαρκώσεως ἤδη περὶ τὲς ρλ'. χρόνες τίω ἀνίατον ταύτίω, καὶ ἀθεράπευτον νομίω διανέμων, τοιάδε προφύσει.

Βερκότης, *Cœnositas*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Ἐκεῖ ἐστὶ τ̃ βερκότηταν, τ̃ λογισμὸν ἐκεῖνον,
> Ὁποκτίω πόρταν βγένασι ἀγροὶ καὶ θυμωμένοι.

ΒΟΥΡΧΟΥΜΕΡΙΟΥΜ, ἀψινθίαν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Absynthium*.

ΒΟΥ͂ΡΑΟΝ. Vide in βερᾶλλον.

ΒΟΥΡΤΖΊΖΕΙΝ, *Polire*. Cod. Reg. MS. 618. f. 284. v. ἔπειτα ἔκβαλον τῦτο, θὲς εἰς ὕδωρ ψυχρὸν καθαρὸν, καὶ βέτζισον. Ita f. 286. Vide Μπρέντζο, & Μπερνίζειν.

ΒΟΥΡΧΟΥΜΆΘ, Afris *Iovis barba*, χρυσοκόμη, apud Interpol. Dioscor. cap. 638.

ΒΟΥΣΚΑΛΙ͂Σ, *Bulla*, φυσαλίς. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 2. καὶ ὡς σπαρτοὶ ἀνεδόθησαν γίγαντες, κἂν ὡς πομφολυγώδη φυσήματα διακενα ὡς ἰδεῖν, ἀπέπιστον ἐστὶ καὶ διαλύοντο. Ubi Codex Barbarogr. καὶ ὡς βεσκαλίδες διάκενοι.

ΒΟΥΣΤΆΣΙΟΝ, *Bovile*, *Bovilium*, in Gloss. Lat. Gr. Lat. Gr. *Bustra*, (leg. *Bostar*,) βεστάσιον. Rursum: *Bovilla*, (leg. *Bovilia*,) βοοστάσια.

ΒΟΥ͂ΤΑ, *Busta*. Anonymus apud Meursium: βε̃τα, Λατῖνοι τὰ ἐκ πυρᾶς καλε̃σι λείψανα, παρὰ τὸ φῶ, τὸ λάμπω, ὅθεν φῶτα, τροπῇ τ̃ φ, εἰς β. καὶ ω εἰς ε, βε̃τα. Ita nugantur Græculi.

ΒΟΥΤΑ, βούτιον, βοῦτις, βουτίον, βοῦτζον, &c. *Vas, Dolium, Cupa, Lagena major.*

Βοῦτα. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 4. δεῖ ἢ πίθους ὀστρακίνους, ἢ βούτας τελείας προδιατεθεῖσαν, καὶ γεμίζειν ὕδατος. Leo in Tact. cap. 15. num. 75. habet, ἢ βουτία τέλεια.

Βουτίον, idem Mauricius lib. 10. cap. 4. ἅμα δὲ πληρωθῆ τὰ δοχεῖα, πάλιν ἀποκινεῖν ἐν τοῖς πίθοις, ἢ βουτίοις τούτο. Codinus de Offic. Palat. cap. 4. num. 58. de *Clava* quam tenebat vice δικανικίου *Protalagator*: ἔχον εἰς τὸ ἄκρον κατακεχυμένον βούτιον. Id est, *in summitate desinens in modum lagenæ inversæ.*

Βούτινον. Hesychius: ὠμοσπάγῳ, βουτίνῳ, τρυβλίῳ. Vide Salmasium ad Vopiscum, pag. 408.

Βοῦτις, in Gloss. Græcol. *Cupa.* Gloss. Lat. Gr. *Cupa*, seu *Vagna*, βοῦτις μεγάλη, ἣν τινες γαυλὸν καλοῦσιν. Anonymus MS. de Tactica, cap. περὶ διαβάσεως ποταμῶν. διὸ οἱ μὲν πρὸ τοὺς τοιούτους τῶν ποταμῶν βούτεις συζεύξαντες, οἱ δὲ ἡμικιβωτίοις χρησάμενοι, τὸν ποταμὸν διεπέρασαν. Theodorus Hermopolites: οἰνηρὰ σκεύη λέγομεν, περὶ τὴν ληνὸν· οἱ δὲ πίθοι, καὶ αἱ βούτεις, &c. Occurrit præterea in lib. 44. Basilic. tit. 10. §. 4.

Βουτίον. Chronicon Alexandrinum an. 13. Diocletiani: ἔβαλον αὐτὸν οἱ ἄλλοι μῖκοι εἰς βουτίον μεγάλην τοῦ βαλανείου γέμουσαν ὕδατος χλιαροῦ, &c. Leo in Tacticis, cap. 15. §. 75. βουτία τέλεια, & seq. ἐν τοῖς πίθοις, ἤτοι βουτίοις. Theomnest. lib. 1. Hippiatr. cap. 34. pag. 124. ἔχων δὲ ἐν τῷ βουτίῳ ἔντριψον κονδῖτον, &c.

Βουτοποιὸς, *Dogarius*, in Glossis Philoxeni.

Βούτζον. Pachymeres lib. 11. MS. Reg. γενομένων δὲ αὐτόθεν μετὰ Ἰταλοὺς βούτζοις, καὶ τάρπαις, καὶ σανίσιν ἀσφαλισθέντων κύκλῳ, &c. Perperam in Edito, cap. 14. κατ᾽ αἰγιαλοὺς. Agapius in Geoponico, cap. 190. γέμωσε πιπέρι χοντροτζακισμένον ἕνα μικρὸν τζουκάλι, ὅσον νὰ χωρῆ εἰς τὸν πόρον τοῦ βούτζου.

Βουτζὴ, *Veges*, Αμφορεὺς, in Corona pretiosa.

Βουτζίον. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ex Cod. Græcobarb. βουτζία εὔκερα ἔχοντα πέτρας ἐντὸς. Ubi Codex al. οἴνων δοχεῖα. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 12. καὶ οἴνου βουτζία δ΄. ἃ διεκόμισαν πρότερον, καὶ ἄρτους, ἀρωματικὰ πολλά. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ἄνω καὶ θέλει κρασὰ βουτζία χωνάσας δέξω.

Joannes Cananus de Bello Constantinopol. pag. 196. ἀλλὰ καὶ τὰς ταύλας ὅπου ἐτρώσαν, καὶ τὰ τυμπάνια τῶν βουτζίων ἔδεσαν με σχοινία, καὶ ἐβάσταζαν ἀντὶ σκουταρίων. Historia Politica, pag. 9. εἶτα ἐποίησαν πάλιν σκάλας μετὰ βουτζίων καὶ σανίδων, &c.

Βουτζᾶς, *Doliarius*, Πιθοποιός.

Παραβοῦτι. Alypius Cretensis in Geoponico, cap. 41. καὶ τότε νὰ φυλάγουν ἀκόμι ζεστὰ εἰς τὸ πιθάρι, ἢ παραβοῦτι, καὶ τὰ πατοῦσι δυνατὰ, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Butta*.

Βύσα, *Hydria*. Athanasius de Imag. Berytensi: τότε προσένεγκαν τῇ πλευρᾷ τοῦ κυρίου βύσαν μετὰ τὸν τόπον τῆς σφαγῆς τῆς λόγχης, ὅθεν ἐξίει τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔπλησαν τὴν βύσαν.

Βουτικλάριος, *Buticularius*, *cuparum vel lagenarum artifex.* Esaias Cyprius de Process. Spirit. Sanct. pag. 398. ταῦτα γὰρ πρὸς τοὺς χαλκέας, βουτικλαρίους, γουναρίους, —λέγει.

ΒΟΥΤΑΜΑΡΙΑ', *Mergus*, avis, Αἴθυα.

ΒΟΥΤΙ'ΖΕΙΝ, Harmenopulo lib. 2. tit. 11. §. 3. βυθεῖν, *Immergere*, *Mergere*, βυθίζειν, καταδύειν. &c. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 10.

Τὰ κέρατά του βούτιξε, γυρίζοντας ὁ κύκλος.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Εἰς τὸ νερὸ ἐβούτιξε, νὰ φύγη τὸν θυμόν του.

Agapius in Geoponico, cap. 41. καὶ βούτηξε ἕνα πρὸς ἕνα εἰσὲ βρασμένην θάλασσαν. Idem cap. 109. ὅταν τὰ μεταφυτεύῃς, ἐὰν βουτήξαις τὰς ῥίζας τοὺς εἰς τὴν κόπρον τοῦ βοδίου, γίνουνται μεγάλα πλειότερα. Adde cap. 170.

Βουτιστὴς, Καλαβουτιστὴς, *Immersor*, qui Baptizandum in Piscinam baptisterij immergit: Officium Ecclesiasticum. Catalog. Offic. Eccl. Constantinopol. Medonij: ὁ βουτιστὴς, ὅταν εἴπῃ ὁ ἱερεὺς τὰς εὐχὰς τοῦ βαπτίσεως, λαμβάνει ὁ βουτιστὴς τὸ παιδίον, καὶ βαπτίζει αὐτόν. Catalogus Offic. M. Eccl. Allatianus, ὁ βουτιστὴς ἵσταται ἐν τῇ ἁγίᾳ κολυμβήθρᾳ, καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὰς εὐχάς· ὁ δὲ ἀρχιερεὺς σφραγίζει τὸ ὕδωρ· ὁ δὲ βουτιστὴς βουτίζει τὸν μέλλοντα βαπτισθῆναι. In Choro sinistro collocatur in alio Cod. Allatiano. Vide Goarum ad EuchＯlog. pag. 268. 289. & Morinum de sacris Ordinat. pag. 255.

ΒΟΥ'ΤΟΥΡΟΝ, *Butirum*, βούτυρον. Occurrit in Assisiis MSS. Regni Hierosol. cap. ult.

ΒΟΥΤΤΑ͂Ν, *Induere*, ex Gallo-belgico, *Bouter*, uti vult Meursius, quod vix putem. Glossæ Græcobarb. Αναδύεται, δύεται, ἐνδύεται, βουτᾶ.

ΒΟΥΤΤΥ'ΠΙΟΝ, *Stimulus*. Hesychius: δάρσος, τὸ βουτύπιον.

ΒΟΥ'ΦΟΣ, *Bubo*, avis. Lexicon MS. Colbert. Cod. 2199. βοῦφος, ὄρνεον. Excerpta varia ex antiquis Scriptoribus, in Cod. Reg. 1299. ὅτι βίας ἐστὶν ὁ βοῦφος, ὁ καὶ ἀσκάλαφος.

ΒΟΥΧΑ'Σ, Stirpis species, apud Myrepsum sect. 35. cap. 2. ignota Fuchsio. Vide in βόχος.

ΒΟ'ΧΟΣ. EuchＯlog. pag. 646. de Chrismatis compositione. σχοίνου ἄνθος, καὶ ξύλον, ἀγριοφυλλασάχους, βόχον, ξηρὰ καρυόφυλλα, &c. ubi Goarus βόχον esse Bdellium, βόλχον dictum Dioscoridi lib. 1. cap. 69. Alij βόθρου reponunt, aromatis ita dicti, de quo idem Dioscorid. lib. 3. cap. 113. apud Myrepsum, sect. 16. cap. 33. ex Cod. Reg. βοχὸν occurrit, ubi Codex Fuchsij βοχᾶ prætulit, cui vox ignota. Idem fortè quod βουχᾶς apud eundem Myrepsum sect. 35. cap. 2.

ΒΡΑ'ΔΥ, *Vesperus*, *serum*, Ἕσπερος, ἑσπέρα, δειλὴ, ὀψία. Corona pretiosa: Βράδυ, *Serò*, ὀψέ. Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: πρωῒ καὶ βράδυ νηστεύοντες. Joannes Jatrosophista MS. cap. 112. μάλαξον κρόκον αὐγοῦ μετὰ τὸ ῥοδέλαιον, καὶ τὸ βράδυ θέτε το μὲ τὸ βαμπάκιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ptochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. MS. Reg.

Καὶ τὸ βράδυν νὰ μὲ δίδαν μεγάλας κομάτουκλας.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea, MS.

Ὅτι τὸ ἔλθη τὸ βράδυ, νὰ εὕρη τὸ φεγγάρη.

Alter Anonymus MS. de Amorib. Lybistri:

Βράδυ ἦτον, φίλε μου, ὅταν ἤλθομεν εἰς τὸ λιβάδιν.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τὸ βράδυν ἐπόμεινε μάζη νὰ ναπαντοῦσι.

Βραδιάζειν, *Advesperascere*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. Σκύλλος καὶ ἀλέκτορας ἔβαλον συντροφίαν, καὶ ἐπεριπάτησαν ὁμοῦ· καὶ ὅταν ἐβράδιασε, ἀλέκτορας ἀνέβη εἰς δένδρον,

ΒΡΑΔΥΡΕΥΣΤΕΙ͂Ν, dicuntur Eunuchi, in Canonario Joannis Monachi, pag. 117.

ΒΡΑ'ΘΗ, Κυπάρισσος Κρητικὸς, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ, *Cupressus Cretica*. Βράθυς, Dioscoridi.

ΒΡΑ'ΚΑ, *Bracca*, *Femorale*. Nicetas Bargarogr. in Andronico, lib. 2. ὅτι ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τοῦ βάρους τῶν βασιλικῶν παρασήμων μὴ δυνάμενος κρατεῖν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ γαστρὸς αὐτοῦ βρώματα, τὴν βράκα αὐτοῦ τὸ γερόντιον ἔχαζε. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τὸ βρακίν σου φαίνεται ἀπὸ πουλῶντα πεῖνας.

Βρακίον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. περισκέλη, φιμινάλια, βρακία. Glossæ aliæ: ἀνάξυρις, τὸ βρακίον.

βρακίον. Suidas: Αναξυρίδας, φοιμινάλια, βρακία. Portius: βρακία, βράκαϛ, *Bracca*, *femoralia*, *subligaculum*, τὰ περισκελῆ, περιζώματα, ἀναξυρίδες, περισκελίδες. Achmes Onirocrit. cap. 244. γυνὴ ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐφόρει βρακία ἀνδρικὰ ἀσωμένη, &c. Occurrit illic pluries, ut & cap. 268.

Βρακώμενος, *Braccatus*. Glossæ Græcobarb. βρακώμενος, ὅπου φορεῖ φημινάλια, ἤγουν βρακία.

Βρακοζώνιν, pro βρακοζώνιον, *Braccarum subligaculum*. Canonium Mathematicum adespotum: τὸ βρακοζώνιν αὐλινθῆ μόνοντ.

ΒΡΑ'ΣΙΝΟ, *Viridis*, Πράσινος, in Turcogræcia Crusij, pag. 188.

ΒΡΑ'ΣΜΑ, *Iusculum*, Gallis, *Boüillon*, βράσσειν, quod est ζέειν, ἀναβάλλειν· nam & ita hanc vocem usurpat Democritus recens Scriptor Chymicus: ἐπίθες ἐπὶ πυρᾶς, ὥστε λαβεῖν βράσματα, *donec ebulliat*. Vide Salmasium ad Plinium, pag. 1030. In Nomocanone Coteleriano, num. 256. sæculares primâ Quadragesimæ Hebdomade ἀπὸ τοῦ βράσματος, καὶ οἴνου τὸ συνόλον jubentur abstinere. Item *bulla & ampulla*.

ΒΡΑ'ΣΤΑΙ. Astrologus MS. laudatus à Gaumino ad Psellum de Operat. Dæmon. pag. 115. ait Magos statuere quinque σεισμῶν εἴδη, Επικλινίας, Βράστας, Ῥῆκτας, Σειστὰς, Ἰζηματίας, eósque terræ motus immitti per ἀγγέλους σεισμῶν.

ΒΡΑΥΚΑΝΑ'ΣΘΑΙ, *Vagire*, Hesychio. Utitur Philostorgius lib. 1. cap. 6.

ΒΡΑΧΙΑ'ΛΙΟΝ, Βραχιόλη, Βραχίολον, Βραχιόνιον, *Brachiale*, *Armilla*, Glossæ Gr. Lat. Βραχιάλιον, *Veriola*. Alibi: Χλανίον, βραχιάλιον γυναικὸς, *Veriola*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. χλιδῶνα, κόσμον περὶ τὸν τράχηλον ἢ βραχίονα, ὃ καλεῖται βραχιόλιον. Glossæ aliæ MSS. χλίδωμα, κόσμος περὶ τὰ βραχίονα, ὃ καλεῖται βραχιάλιον. Achmes in introduct. in Astrologiam: εἰκόσμια, δακτυλίδια, βραχιάλια, σκουλαρίκια, καὶ τὰ ὅμοια.

Βραχιόλη. Glossæ ex Cod. Reg. Χλιδῶνα, κόσμον περὶ τὸν τράχηλον, ἢ βραχίονα, ὃ καλεῖται βραχιόλη.

Βραχιόλιον. Theophanes an. 14. Anastasij: ἀνεῖλε δὲ καὶ στρατηγὸν μέγιστον τῶν Περσῶν ἐν μιᾷ συμπλοκῇ, οὗ καὶ τὸ ξίφος, καὶ τὸ βραχιόλιον λύτρον Αρεοβίνδῳ παρέσχε τὸ ἀνελόντος αὐτὸν Σκύθου. Et an. 17. Heraclij: καὶ τὸ σκαραμάγγιν αὐτοῦ λώρικιν σὺν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ τὰ βραχιόλια αὐτοῦ. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐρχομένων οὖν τινῶν φορούσων κοσμίδια καὶ βραχιόλια, &c. Occurrit præterea apud Alexandrum Trallianum lib. 1. cap. 15.

Βραχιόνιον. Glossæ MSS. ψέλλια, βραχιόνια, φόρημα περιβραχιόνιον, Plutarcho. Achmes Onirocrit. c. 127. ἐὰν ἴδῃ ὅτι βραχιόνια ἔλαβε χρυσᾶ ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτοῦ. Cedrenus an. 17. Heraclij: ἔλαβον σκυλάειον αὐτοῦ ὁλόχρυσον, καὶ τὸ λωρίον, καὶ τὰ βραχιόνια αὐτοῦ, καὶ τὴν στόλαν. Ubi Theophanes habet βραχιόλια. Joannes Tzetzes Chil. 10. v. 230.

Ζώνας πλατείας φέρουσι, ῥακώδεις, πολυκρόσσους,
Καὶ πήχεις δὲ στολίζουσι τοὺς ἑαυτῶν ὁμοίως,
Βραχιονίοις σιδηροῖς, χαλκοῖς, καὶ ὑελίνοις.

Adde Nilum Monach. lib. 3. Epist. 31. & quæ notamus in Gloss. med. Lat. in *Brachiale*.

Βραχιάλιον, Βραχιόλιον, Βραχιόνιον, *Propugnaculum*, quod Tactici nostri *Braye* dicunt.

Βραχιάλιον. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, pag. 898. καὶ περὶ ἑσπέραν ἔστησεν ὀλίγα μαγγανικὰ καὶ χελώνας ἀπὸ βραχιαλίου καὶ ἕως βραχιαλίου.

Βραχιόλιον. Theophanes an. 5. Pogonati: συμβολὴ πολέμου ἐκροτεῖτο ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας ἀπὸ βραχιολίου τῆς Χρυσῆς πόρτης μέχρι τοῦ Κυκλοβίου. Ubi Miscella, *à brachialio Aureæ portæ*: proinde legit βραχιαλίου. Anonymus Tacticus MS. de tuenda Urbe obsessa: εἰ δὲ θαλάσσῃ διαζώννυται, καθόλου ἢ μερικῶς, ἐπιμελεῖσθαι δεῖ τοῦ βραχιολίου, κἂν εἰς βάθος ἐπιπολὺ ἐκτείνεται.

Βραχιόνιον. Anna Comn. lib. 2. Alexiad. pag. 54. οἱ δέ γε Κομνηνοὶ φθάσαντες τὴν περὶ τὸ βραχιόνιον ἰσταμένην πύλην, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Brachiale*.

ΒΡΑΧΙΑ'ΡΙΟΝ, idem quod Βραχιάλιον, *Armilla*. Procopius Gazæus in lib. 2. Reg. cap. 1. τὸν χλιδῶνα. Κόσμος δέ ἐστι χρυσοῦς, ἢ τοῖς βραχίοσι περιθέμενος, ἢ τοῖς καρποῖς τῶν χειρῶν· ὃ δὲ Ακύλας βραχιάλιον αὐτὸ κέκληκεν.

ΒΡΑΧΙΟ'ΝΗ, *Brachium*, Βραχίων, in Corona pretiosa.

ΒΡΑΧΝΟ'Σ, *Raucus*, Βραγχώδης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Καὶ μὲ φωνὴ πολλὰ βραχνὴ ἔχε ὑγεία τῇ λέγει.

Idem lib. 10.

Γνωρίζει τότε με λαλία βρακνὴν καὶ πονεμένην.

Βραχνιάζειν, *Raucescere*, ἐμβραχιάζειν, &c. Idem Anonymus lib. 4.

Κεὶς σαυτὴν ὁ νεότερος εἶχε τὸν λογισμόν του.
Πολλαῖς φοραῖς με ταπεινὴ φώνιτζα βραχνιασμένη.

ΒΡΕΒΙ'ΟΝ. Βρεβίον, *Breve*, *Epistola*, *Scriptura*. Glossæ Basil. Βρέβιον, ἡ ἐπιτομή. Glossæ Gr. MSS. Reg. Cod. 206. βρέβιον, ἡ ἐπίτομος καὶ σύντομος γραφή· βρεβίῳ γὰρ κατὰ Λατίνους, τὸ τέμνω, καὶ βρεβίτας, ἡ συντομία. Julianus in Epist. ad commune Judæor. πλείονα δὲ τούτων ἔμαθον, εὑρὼν τὰ βρεβία τὰ καθ' ὑμῶν φυλαττόμενα. Codex Canon. Eccles. Afric. cap. 33. καὶ τὸ βρέβιον, ὅπερ τῇ ἐπιστολῇ προσέθησαν. Can. 34. ἐν τούτῳ τῷ βρεβίῳ τῷ ἀποδρεφθέντι ἐκ τῆς ἐν Ἵππωνι συνόδου. Adde Can. 94. Concilium VII. Act. 5. ὅτε περιεβλήθην Σκευοφύλαξ, ἐψηλάφησα αὐτὸ βρέβιον, &c S. Athanasius in Apolog. 2. de fuga sua: ἀπήτησεν αὐτὸ βρέβιον, ὧν ἔλεγεν ἔχειν ἐπισκόπων ἐν Αἰγύπτῳ, &c. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 46. μετὰ τοῦτο διερευνᾷ τὰ βρέβια τῶν οἰκονόμων, καὶ εὑρίσκει ἀνάλωμα οὐκ ὀφελοῦν τῆς ἐκκλησίας. Et pag. 27. ἐν οἷς καὶ βρέβιον ἐπεδείξαν οἱ προειρημένοι, ὅπου τὰ κειμήλια παραδιδόασιν ὑπὸ μάρτυσι τοῖς δικασταῖς Στουδίου Επάρχου πόλεως, &c. Adde pag. 103. 106. Jus Græco-Rom. lib. 2. pag. 142. Basilica, lib. 7. tit. 18. cap. 14. 18. lib. 22. cap. 80. & eorum Scholiastem, pag. 83. Annam Comnenam. pag. 56. Jurisconsultos, & alios Scriptores.

Βρεβίον. apud Eusebium lib. 10. Hist. Eccl. cap. 6.

Βρεβιάτορες, *Brevium confectores*, *Descriptores*. Justinianus Nov. 105. cap. 2. §. 4. τὴν γὰρ ἀπογραφὴν διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ σοῦ δίδοσθαι βουλόμεθα, ἵνα μηδὲ αὐτοῖς ἐξῇ παραβαίνειν, μηδὲ τοῖς καλουμένοις βρεβιάτορσι νοθεύειν τι τῶν παρ' ἡμῖν τεταγμένων. Vide Gloss. med. Lat. in *Breve*.

ΒΡΕΓΓΑ'ΡΙΟΣ. Vita Dosithei, apud Dorotheum Corderij: ἐστρώννυε δὲ τοῖς ἀρρώστοις πάνυ καλῶς —— λέγει αὐτῷ, Κύριε, κύριε, λέγει μοι ὁ λογισμὸς, καλῶς στρωννύεις· καὶ ἀπεκρίνατο ἐκείνοις, Βαβαὶ, κύριε, ἰδοὺ εἶ καλὸς βρεγγάρις (vel βρεγκάριος) μὴ γὰρ καλὸς μόναχος. Ubi vir doctus βεργάριος emendat, qui scilicet *virgas* & vimina contexit. Emendationis fundus est Anonymus in Vita S. Maximi, ubi habet χαλάδριον βέργεσι πεπλεγμένον. Ut ut sit de emendatione, certè constat nos etiamnum *Brancars* appellare ejusmodi infirmorum & ægrotorum Gestatoria.

ΒΡΕΘΗ'ΚΙ, *Merces pro re inventa*. Vide Βρίσκειν.

ΒΡΕΚΤΟ'Ν. Joan. Moschus in Limon. cap. 164. ἔκρουσε τὴν θύραν, καὶ ἐξελθὼν ὁ γέρων, ἤνοιξεν αὐτῷ καὶ ἐξενέγκων ἄρτον, καὶ βρεκτὰ, ἔβαλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἔτρωγεν. Ubi Interpres, *proferens panem & cicer infusum*.

ΒΡΕΜΕ'ΝΟΣ, *Madidus*, Βεβρεγμένος, in Corona pretiosa, & apud Portium. Glossæ Græcobarb. οἴνῳ & ἐλαίῳ βεβρεγμένα, μὲ κρασὶν καὶ λάδιν βρεμένα.

ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΗ', Αλιμος, Interpolatori Dioscorid. c. 121.

ΒΡΕΦΟΚΤΌΝΟΣ, *Coniza*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 541.

ΒΡΕΦΟΤΡΟΦΕΙ͂ΟΝ, *locus in quo infantes aluntur*, in Nov. 7. Juſtiniani, &c.

ΒΡΕΧΟΥ͂, Ægyptiis *Lupinum*, Θέρμον, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 320.

ΒΡΊΖΑ, *Sica*, in Gloſſ. Gr. Lat. Ἀλεύρου βρίζα. Occurrit apud Myrepſum ſect. 3. cap. 85.

ΒΡΊΚΧΟΣ, pro Βρίγχος, *piſcis è genere cetorum*. Gloſſæ Græcobarb. ὁ ἰχθῦς, ἤγουν τὸ ψάριν, ὁ βρίκχος.

ΒΡΙΛΥ͂ΤΗΣ. Petrus Antiochenus in Epiſt. ad Epiſcopum Gradenſem, num. 3. καὶ ἡ ἐμὴ βριλύτης, ἱερώτατε πνευματικὲ ἀδελφὲ, οὐχ ὡς Πατριάρχῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἰσαποστόλου καὶ μεγάλου ἀρχιερέως Θεοῦ τὰ γράμματά σου μετὰ τῆς προσηκούσης τιμῆς ἐδέξατο καὶ ἠσπάσατο. Ubi Leo Allatius, *mea parvitas* vertit: Cotelerius, habet βραχύτης, monétque alios Codd. præferre βριλύτης. Vide βροῦλλον.

ΒΡΊΟΝ, pro βρύον, *Alga marina*, φύκη, φύκιον, apud Schol. Oppiani lib. 3. Halieut. v. 418. 422.

Βριονία, Βριόνιν. Lexicon Jatricum MS. Cod. Reg. 190. ἄμπελος λευκὴ, ἡ βριωνία. Gloſſæ Græcobarb. ἀγριάμπη, ἡ βριονία βοτάνη, βριόνιν.

ΒΡΙΟΡΥ͂ΚΤΩΡ. Vita MS. S. Theodori Magiſtri militum apocrypha: ὅστις γέγονεν σωνήγορος βασιλικὸς σχολαστικὸς βριορύκτωρ.

ΒΡΊΣΙΟΝ. Vide in Βρύσις.

ΒΡΊΣΚΕΙΝ, *Invenire*, pro εὑρίσκειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Αὐτάδελφοι βρισκόντησαν ἔμορφα στολισμένοι.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Παρηγορία δὲ βρίσκεται τὸ κλάμα νὰ τὸ λείψει.

Alibi:

Ἐκεῖ βρήκεν τοὺς ἄνδρατης, κ' εἶπεν τὰ τὰ μανδάτα.

Eadem Pag.

Ὥστε νὰ βρίσκονται μαζὴ πότε δὲν τὴν πανστρεύεις.

Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Εἰς τὰς πληγαῖς σου ὡς λέγουσιν δὲν βρίσκεται βοτάνη.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 163. ὢ κακότυχα ζῶα ὁποῦ βρισκόμεθεν, &c.

ΒΡΙΧΙΛΑΤΆ, *Onobrychis*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 576.

ΒΡΟΜΙ͂ΟΝ, in Gloſſis MSS. Neophyti, exponitur αἰγίλωψ, quæ vox *Quercum* & *Robur* ſignificat. At Euſtathius ad Iliad. ξ. hordei ſpeciem eſſe innuit, βρόμον. Παυσανίας δὲ βρόμον λέγει καὶ σπέρμα λεπτῇ κριθῇ ὅμοιον, τὸ κοινῶς δηλαδὴ λεγόμενον βρόμιον.

ΒΡΟΜΟΒΌΤΑΝΟΝ, *Solanum*, Planta, στρυχνὸς. vel στρυχνὸν. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 20. ἕτερον στρίχνον τὸ λέγουσι τινὲς βρομοβότανον, ὁποῦ ποιεῖ ὡσὰν σταφύλια μικρὰ μαυρούτζικα.

ΒΡΟΝΤΟΛΟΓΊΑ, libri in quibus de tonitribus, eorúmque præſignificationibus ſuperſtitioſè tractatur. Nicephorus Homologeta in Jure Græcorom. pag. 196. τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Παύλου, καὶ τὰ λεγόμενα Βροντολόγια, καὶ Σεληνοδρόμια, ἢ Καλανδολόγια, οὐ χρὴ δέχεσθαι· βέβηλα γὰρ πάντα. Habentur βροντολόγια aliquot in Cod. Reg. 945. hiſce titulis: βροντολόγιον τῶν δώδεκα μηνῶν. Βροντολόγιον Δαβὶδ τοῦ Προφήτου. & Βροντολόγιον τοῦ σεληνιακοῦ, in quibus non modò de tonitribus, ſed etiã de terræ motibus agitur. De ejuſmodi libris intelligendus Nicetas in Manuele lib. 7. n. 5. καί τινα τῶν λόγου τροφίμων, Ἠλίαν τοὔνομα, τὴν τύχην ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς, τῆς στρατοῦ φύλακα, βίβλον ἀναπτύξαντα περὶ βροντῶν καὶ σεισμῶν διαξιοῦσαν, καὶ τὰ περὶ τῶν καιρῶν ἐκείνων καθ' ὃν ἐβρόντησεν ἐπελθόντα, φάσκοντα εὑρεῖν οὑτωσὶ, πόσωσις τῶν σοφῶν.

ΒΡΌΤΙΟΝ, *Sempervivum parvum*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 672.

ΒΡΟΥ͂ΒΗ, *Olus*, *Oluſculum*. Gloſſæ MSS. ad Ariſtophanis Plutum: λάχανα τ' ἄγρια· βρούβας.

ΒΡΟΥΘΊΖΕΙΝ, *Odiſſe*. Aſſiſiæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 146. ἐντέχεται νὰ ἐκάνουσι μὲ τὸ κίμενον κλέαν ἐκεῖνος ὁ φόχος ὁ ἄνθρωπος τὸ ἐβρούθισεν, καὶ πεσὶ εἰς τὴν γὴν ειλαβόθιν ἔνι κρατούμενος νὰ τὸ, &c. Mox: καὶ ἐπόλεμεν τὸ, τὸ ἐβρούθισεν, εἰδὲ ἔμισαν τὸ, καὶ ἐκαταστρέχεν νὰ τὸ κακοπιέσι. Vide Edit. Venetam, cap. 140.

ΒΡΟΥ͂ΚΑ, *Uruca*. Heſychius: Βροῦκος, ἀκρίδων εἶδος, Κύπριοι τὴν χλωρὰν ἀκρίδα, βρούκαν Ταραντῖνοι.

ΒΡΟΥ͂ΛΟΝ, Βροῦλλον, Βούρλλιον, Βούρλον, *Iuncus*, σχοῖνος.

Βροῦλον. Iſaacius Tzetzes ad Lycophronem, pag. mihi 109. σχοῖνος δὲ εἶδος φυτοῦ, ἤτοι τὰ βροῦλα, μεθ' ὧν πλέκουσι τὰς σπυρίδας. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 874. ἐκρύφθη εἰς μεσίλημνην γεμάτον βροῦλα καὶ καλάμην.

Βροῦλλον. Gloſſæ MSS. & Phavorinus: Βρύελλα, τὰ βροῦλλα, καὶ βρούλλια. Scholiaſtes Theocriti Idyll. 5. βοτάνη τίς ἐστιν, ἡ ἀνθύλλια ὅμοια σελίνῳ, ἐν τοῖς ποταμοῖς τρεφόμενα, κατὰ δὲ τινας τὰ πρὸς τοῖς ποταμοῖς φυόμενα βρούλλια. Scholiaſtes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 342. σπάρτοισιν. βρούλλοις, καννάβη.

Βρουλλία. Idem Scholiaſtes Oppiani lib. 3. v. 400. βρυλλίαν ἰκνεῖκην διὰ σπάρτων, ubi Poëta, κύρτον μὲν ὑπὸ σπάρτοισιν. Gloſſæ MSS. in Batrachom. Homeri: ἔγκος δι' ὀξύσχοινος, σκυτάελον βρούλλιον. Infrà: σχοίνῳ, βρουλίῳ.

Βρουλλόδιμμαν, Βρουλλόσφιγμα, Βρουλλόμαλλον. Gloſſæ Græcobarb. δίμμα ὅπου σφίγγουν καὶ πλέκουν μετ' αὐτοῦ τὰ μαλία των, ὁ καλοῦμεν βρουλλόδιμμαν, ἢ Βρουλλόσφιγμα, ἢ Βρουλλόμαλλον.

Βρούλλισμα, *Capillamentum*, in iiſdem Gloſſis: τὸ τρίχωμα, ἤγουν βρούλλισμα. Neſcio an inde noſtrum *Broüiller* deducatur, pro *miſcere*, à Juncis confuſim poſitis.

Βρουλλοκύπερος, *Iuncus Cyperi*. Apud Aëtium de confectione Nardi: καλαμοκρίνου λίτρας γ'. βρουλλοκυπέρου λίτρας δ'. Vide Salmaſium ad Solinum, pagina 1001.

Βρουλλάνεμος. *Ventus vehemens*, cùm junci agitantur. Gloſſæ Græcobarb. Αἰγὶς, καταιγὶς, ὀξεία πνοὴ, δυνατὸς ἄνεμος, ἄνεμος, ἀνεμοζάλη, βρουλλάνεμος.

Βοῦρλον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐκεῖ δὲς καὶ τζακίζασιν, σὰν βοῦρλα, τὰ κοντάρια.

Demetrius Zenus in Batrochomyomachia v. 140.

Καὶ βοῦρλα τὰ ἀγγελωτὰ ἔχουσι γία κοντάρια.

Et verſ. 173.

Ὀξὺ βούρλων ἐζήτησαν, καὶ κοντάρια μεγάλη.

Βουρλινὸς, *Iunceus*. Idem Zenus v. 204.

Ἀπάνου τὸ ἀπόλυσε τὸ βούρλινο κοντάρι.

Βρύλλον. Gloſſæ MS. φορμὸς, ὁ καλαθίσκος, ἢ ψίαθος· καὶ φορμίσκος, τὸ σχοινίον, οἶμαι δὲ ἐκ παπύρων λέγεται, ἢ βρύλλων, ἢ φοινίκων. Scholiaſtes Theocriti Idyll. 1. v. 53. σχοῖνος, τὸ παρὰ τοῖς κοινοῖς βρύλλον. Scholiaſt. Pindari Olympion. Ode 6. pag. 124. σχοῖνος, τὸ λεγόμενον ἰδιωτικῶς βρύλον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἀνάκατα μετὰ μαλία νάχουν βρύλλες χρυσάφη.

Gloſſæ MSS. ex Cod. Colberteo 2218. Κύρτος, τὸ δίκτυον, ἡ βρυλλίνη σπυρὶς ἐν ᾗ οἱ καρκῖνοι ἀγρεύονται.

ΒΡΟΥΜΆΛΙΑ, *Feſtus dies Romanorum in honorem Bacchi*, etiam ſub Imperatoribus Conſtantinopolitanis celebratus, interdictus in Synodo Trullana Can. 62. Chronicon Alexandrinum, pag. 268. τούτου ἕνεκεν ὁ Ῥῶμος ἐπενόησεν τὰ βρουμάλια, εἰρηκὼς (φησὶ) ἀναγκαῖον εἶναι τρέφειν τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον πᾶσαν, καὶ πάσας τὰς ἔνδον τοῦ παλατίου οὔσας στρατιὰς ὡς ἐντίμους, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμόνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἔνδοσιν ἔχει, καὶ ἤρξατο πρώτους καλεῖν

καὶ

καὶ τρέφειν τοὺς ἀπὸ τοῦ Α. ἔχοντας ὄνομα, καὶ λοιπὸν ἀκολούθως ἕως τοῦ Ω. κελεύσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον τρέφειν τῷ αὐτῷ σχήματι. καὶ ἔτρεφαν καὶ αὐτοὶ τὸν ὄχλον ἅπαντα, ἕκαστος ὡς ἐβούλετο· οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ πανδουροὶ ἀπὸ ἑσπέρας εἰς τοὺς οἴκους ἀπιόντες τῶν καλούντων ὡς ἤθελον ἐπ' ἀρίστῳ, εἰς τὴν ἑξῆς ἤρχοντο πρὸς τὸ γνῶναι ἐκεῖσε, ὅτι παρ' αὐτῷ τρέφονται αὔριον. καὶ κατέσχεν τὸ ἔθος τῶν Βρουμαλίων παρὰ τῇ Ρωμαϊκῇ πολιτείᾳ ἕως τοῦ νῦν. Vita MS. S. Stephani junioris, qui vixit sub Copronymo: ὁ δὲ φερώνυμος δράκων καὶ τυραννώδης Βασιλεὺς, ὁ πᾶσαν Ἑλληνικὴν σπουδὴν μυσαρώτατος τὸ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Βρουμάλιον ἐπιτελῶν, ἑορτὴν δαιμονιώδη, Διόνυσον καὶ Βροῦμον εὔφημον εἰς τὴν αὐτὴν τελετὴν, ὡς τῶν σπερμάτων καὶ τοῦ οἴνου δημιουργοὺς. Infrà: ἐπεὶ καὶ ἡ Βασίλισσα οὐ μικρῶς ἄλγισι καθ' ἡμῶν, ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς ταύτης Βρουμαλίου ἐν φόνῳ τετελέκαμεν, &c. Rursum denique, ubi ait mortuum Sanct. Stephanum μηνὶ Νοεμβρίῳ εἰκὰς ὀγδόῃ, ἐν ᾧ τὸ στοιχεῖον τοῦ ε παρὰ τῶν φιλοδαιμόνων ἐκπομπεύεται βρουμαλιστῶν. Vide quæ de hoc festo annotamus in Gloss. med. Lat. in *Bruma*.

ΒΡΟΥΜΑΛΙΤΙΚΟΣ, *Brumalis*, *Hybernus*. Auctor Geoponicôn lib. 12. μεταφυτεύεται δὲ γογγύλιν τὸ κεφαλωτὸν, καὶ τὸ γογγύλιν τι χειμάζον, εἰς τὸ γογγυλοσπάραγον, καὶ τὸ ἔντυβον τὸ βρουμαλιτικόν.

ΒΡΟΥΣΤΟΥΛΑ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Σπόδια, τὰ βρούστουλα.

ΒΡΟΥΤΖΟΝ, *Fimus*. Codex Chymicus MS. Reg. 618. fol. 281. καὶ βάλε αὐτὸ ἐν τῇ πύρᾳ, ἆρον αὐτὸ, καὶ τρίψον μετὰ βρούτζου χοιρείου.

ΒΡΟΥΤΙΔΕΣ, in Lexico MS. Colbert. Cod. 2199. γυναῖκες οὕτω καλούμεναι. Chronicon Alexandrinum, pag. 266. ubi de Sabinis mulieribus raptis à Romulo: καὶ ἐξεφώνησεν νόμον, ὥστε λαμβάνειν τοὺς στρατιώτας πρὸς γάμον παρθένους, ἃς ἐκάλεσεν Βρουτίδας. Theodorus Episcopus Paphensis in Vita MS. S. Spiridonis Episc. Trimuthuntis: ἐλθὼν δὲ ὁ χριστοφόρος οὗτος ἀνὴρ ἀπὸ τῶν βασιλείων, εὑρίσκει γυναῖκα τινα βρουτίδα ἱσταμένην καὶ δεχομένην τὴν τοῦ ἁγίου παρουσίαν, &c. deinde, ἥτις βάρβαρος γυνὴ, &c.

ΒΡΟΥΤΙΣΙΟΝ. Vide in φροῦμα.

ΒΡΟΥΧΑΝ. Historia Apollonij Tyrij:

Μᾶλλον ἐκεῖνον ὁ ψαρᾶς πάλι παρηγώρατον,
Καὶ αὐτὸς ὁ κακορίζικος ἔστεκε, καὶ βρουχάτον.

ΒΡΟΧΙΑ, *Tendicula*, *Tenus*, οἱ ἄρκυες. Georgius Contares lib. 13. Hist. Athenar. pag. 443. ὡς εἶδαν οἱ Ἀθηναῖοι, ὅτι δὲν ἐμπορούσαν νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὰ βρόχια τοῦ Μιθριδάτου, &c.

ΒΡΟΧΙΟΝ, Idem quod βράγχη, in Piscibus: *Fauces*. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 160. βράγχη, βρόχια, & v. 643. σελάχια, μὴ ἔχοντα βρόχια, τὰ μὴ ἔχοντα λεπίδας.

ΒΡΟΧΟΣ, pro Πρόοχθος, *longè ultra oram maris*. Procopius lib. 1. de Ædific. Justin. cap. 8. προόχθους μὲν ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ ἄνθρωποι τὴν ἀκτὴν, ὅτι δὴ προβέβληται, οἶμαι, κατὰ πολὺ τῆς ταύτῃ ἠϊόνος. νῦν δὲ Βρόχοι ἐπικαλοῦνται, διαφθειρούσης τὰ ὀνόματα τῆς τῶν ἐπιχωρίων ἀγνοίας τῷ μήκει τοῦ χρόνου.

ΒΡΥΑ, *Remus*, Nicetas in Manuele lib. 6. num. 6. φθάσαντες μηδαμῆ μηδεμιᾶς ἐπισκήψας, ἀποκομίσαι τῷ αὐτῷ ὕδωρ θαλάττιον, καὶ βρύαν, καὶ ψάμαθον. Ubi Codex alius habet κώπην.

ΒΡΥΚΝΙΟΝ, Potionis genus. Anonymus MS. de Avibus; ubi de Ansere: βοηθεῖ τοῖς πίνουσιν οἶνον, ἢ ἀκώνιτον, ἢ βρύκνιον.

ΒΡΥΛΛΟΝ, Βρύλον. Vide in Βροῦλλον.

ΒΡΥΣΙΣ, Βρύση, Portius: Corona pretiosa, Βρύση, *Fons*, *Scatebra*, *Scaturigo*, κρήνη, πηγὴ, λιβὰς, κρουνὸς, βλυσμός. Βρυσινὸς, *Fontanus*, κρηναῖος. βρυσοπούλα, *Fonticulus*, πηγίδιον κρηνίς. Glossæ Græcobarb. ἀργύρου κρῆναι λαλοῦσιν, ἤγουν αἱ βρύσες τοῦ ἀσημίου λαλοῦσιν. Typicum S. Sabæ, cap. 19. in die Theophaniorum: εἶτα τοῦ ἱερέως τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐνδεδυμένου, καὶ ἐπιφερομένου τὸ τίμιον ξύλον ἀνὰ χεῖρας, προπορευομένου τοῦ θυμιατοῦ καὶ τῶν λαμπάδων, ἐξερχόμεθα τοῦ ναοῦ, καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ βρύσει, ἢ ἐν τῇ πηγῇ τοῦ ὕδατος, ψάλλοντες, τὰ τροπάρια ἦχος πλ. δ'. τὸ, Φωνὴ κυρίου ἐπὶ ὑδάτων, καὶ τελεῖται καθεξῆς ἐκεῖσε ἡ τοῦ ἁγιασμοῦ ἀκολουθία, — καὶ μετὰ τὸ ῥανθῆναι πάντας ἐκ τοῦ ἁγιασθέντος ὕδατος, ψάλλομεν τὸ ἀπολυτίκιον, &c. Adde Anthologium ead. die, pag. 157. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. ἔστιν ἐκεῖσε βρύσις ἄφθαν ἀναδίδουσα. Apud Scylitzem, pag. 866. βρύσις Βασιλακίου, ubi Niceph. Bryennius, Βασιλάκια πηγάδιον, & Anna uxor, pag. 22. Πηγὴ Βασιλακίου. Codin. de Offic. cap. 7. num. 17. ἀπὸ βρύσου ἢ ποταμοῦ. Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ βρύσιν κατεβρρέουσα χωρολιβαδότοποι.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὰ λιβάδια τὰ πλατέα, σταῖς ἐμνόρφαις τῆς βρύσαις.

Anonymus de locis Hierosol. num. 13. καὶ μέσα εἰς τὸν δρόμον ἔναι ἡ βρύσις τῶν Ἀποστόλων. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Οἱ βρύσαις οἱ πανέμνοστες, καὶ τὰ πολλὰ ποτάμια.

Eod. lib.

Καὶ βρύσες ὁλοκάθαρες ἔμορφαις ὑπὲρ μέτρου.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS,

Ἄλλες εἰς βρύσαις, εἰς λουτρὰ, εἰς περιβολένια.

Μεγάλη & μικρὰ βρύσις, oppida Episcopalia, in Sancito. 6. Lucæ Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. Georgius Contares lib. 6. Hist. Athenar. καὶ ἔκαμε διάφοραις βρύσαις μέσα εἰς τὴν χώραν. Vide Zonaram in Nicephoro Botaniata.

Βρυσίτζα, *Fonticulus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Εἰς μίαν βρυσίτζαν ἔμορφα ἀνάμεσα τὰ δένδρο.
Τὸν Ἔρωταν ἐσκεύθηκεν, καὶ χαλκοῦν σαγίτες.

ΒΡΥΤΟΣ, *Potio ex hordeo*, Πόμα ἐκ κριθῆς, apud Psellum MS. de Nominibus morborum.

ΒΡΩΜΙ, *Avena*, Βρῶμος, Αιγύλωψ. Glossæ Latin. Græc. *Avena*, Βρωμηρα, ubi leg. videtur, Βρώμη, Αἶρα.

Βρωμάρι. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 174. βράσε τὸ βρωμάρι, ἢ κριθάρι, &c.

ΒΡΩΜΙΑΡΕΑΣ, Βρωμιάρης, *Fœtidus*, *Reses*, *immundus*: ex Gr. βρῶμος, *Graveolentia*, *fœtor*. Scholiastes MS. Joannis Climaci: βρῶμος, ἡ δυσωδία· βρωμώδης οὖν καρδία ἡ τῆς ἐκ τῶν ποθῶν δυσωδίας ἀνάπλεως· βρόμος δὲ ὁ ἦχος, &c. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Παλαμήδαν ἢ σκομπρὴν, ἢ θύννον βρωμιαρέαν.

Infrà:

Καὶ μόλις νὰ μᾶς φορῶσιν θυννόκομαν δαμάκην,
Ἄσπαστρον, ἄξιστον, σαχλὸν, ἀνάλατον, βρωμιάρην.

Rursum:

Καὶ τὸ παλαμιδόκομαν, καὶ ἡ θύννα ἡ βρομιαρέα,

Vide Gloss. med. Lat. in *Bromosus*.

Βρωμόκαπνος, *Fœtore & fumo infectus*. Idem Ptochoprodromus:

Ἐκεῖνοι τὰ λαυράκια, καὶ τοὺς τρανοὺς κεφάλους,
Ἡμεῖς δὲ τὸ βρωμόκαπνον ἐκεῖνον τὸ ἁγιοζούμην.

Βρομίζειν, *Maculare*, *Inquinare*. Glossæ Græcobarb. Ακαθάρτου, μιασμένου, βρωμισμένου, μαγαρισμένου. Occurrit ibi pluries. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ αὐτὴν θνήσιν τὴν κακὴν τὰ σπόιτια ἐβρόμησαν.

Infrà:

Ἢ αὐτὰ βρομισμένα τους τὰ ροῦχατους ἐκεῖνα.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinop. de Christianis :

Ἐβρόμησαν εἰς τὸν Θεὸν μάχες τῶν ὁμοφύλων.

ΒΡΩΜΟΒΟΤΑΝΟΝ, *Strychnus*, herbæ species de qua Dioscorides & alij. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. ἔπαρον στρίχνον, ὃν λέγουσίν τινες βρωμοβότανον.

ΒΡΩΜΟΚΩΛΙΝ, ἤτοι ὀψαρόκωλιν, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 1177. In aliis ex Cod. 1673. βρωμόκολον, ἰχθυόκολον, ψαρόκολον. *Ichtyocolla.*

ΒΡΟΧΑΡΙΑ', *Tempus pluvium*, à βροχὴ, *pluvia.*

ΒΥΒΛΑΙ'ΟΝ, pro Epistola non semel usurpat Æneas in Poliorceticis MSS.

ΒΥ'ΖΑ, βύζια, *Mamma*, *Mamilla*, Μαστοὶ, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarbaræ : Ἀμέλγει, ἐπιστάζεται τὸ γάλα, σύρει τὸ γάλαν ἔξω ἀπὸ τὸ βυζὶν τῆς σφακτῆς, ἤγουν τῆς αἰγός. Ἀγάλαξ, ὁμότιτλος, ὅπου ἐβύζασέν τις μίαν μάναν μὲ ἄλλον, καὶ εἰς τὰ αὐτὰ βύζια. Nicetas in Alexio Angelo : τῶν γὰρ ἀφικνουμένων εἰς αὐτὸν, γυναικῶν ἐμάστευε τὰ βύζια. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 103. de Balsamo : καὶ δὲν ἀφλύει τὸ γάλα νὰ πήξῃ οὐ μόνον ἐκεῖνο ὅπου εἶναι τὰ βυζὰ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο ὅπου πρώγομεν. Adde cap. 224. Portius βιζὶ, & βιζὰ habet cum *i. uber*, *mamilla*, τιτθίον, μαστὸς, θηλὴ, &c. Joannes Jatrosophista MS. cap. 147. ὅταν τὰ βίζια τῶν γυναικῶν, ἢ τῶν ἀνδρῶν ἔχουσι πάθος, τὸ λεγόμενον κάρκινον, &c. Vide eundem Agapium, cap. 214. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ στήθη ὥσπερ μάρμαρα λευκὰ βυζία κανάκια.

Βιζύα, eâdem notione. Nicetas in Isaacio Angelo lib. 3. num. 8. τῶν γὰρ ἀφικνουμένων εἰς αὐτὸν γυναικῶν ἐμάστευε τοὺς μαστοὺς, καὶ περιεδρῶν τὰ σφυρὰ, ληρῶν ἐπὶ τούτοις ἦν. Ubi Cod. Barbarogr. habet βιζύας.

Βυζάνειν, βιζάνειν, *Lactare*, *Mammam sugere.* Glossæ Græcobarb. Ἀθέλγηθι, θηλάζηθι, βύζαινε. Portius : βιζάνειν, *Lactere*, *Lactare*, *Rumare*, Τιθηνεῖν Θηλάζειν, Γαλακτοτροφεῖν. Joannes Jejunator. orat. de Confess. & pœnitentia : περὶ ἀποστρεφικῶν τῶν μὴ βυζάνειν τὰ ἑαυτῶν παιδία. Ubi Morinus, *de impedientibus matres ne infantes lactent & educent.* Nicetas in Alexio Angelo lib. 2. ὥστε ὑπὸ τῶν ἀβελτέρων καὶ νηπία ἔτι βυζάνοντα, καὶ σπαργάνοις ἐνειλημμένα πρὸς τὴν ἀρχὴν ἐπεκρίνετο. Glycas 1. part. Annal. pag. 64. ubi de Urso : ἀλλὰ καὶ οἱ σκυμνοὶ αὐτῆς (ἄρκτης) οὐ θηλάζουσι, βυζῶντες δὲ τοὺς πόδας αὐτῶν, ἐντεῦθεν αὐξάνουσι. Nomocanon Cotelerianus, num. 506. ἐὰν μοσχάρειον τυχὸν βυζάξῃ ὄνον, ἤτε ἄλογον, μήτε ἐσθιέτωσαν αὐτό. Agapius in Geoponico, cap. 76. εἶναι καλὰ (τὰ ἐρύφια) ὅταν βιζάνουν ἕως νὰ γένουν ἕξη μηνῶν. Idem cap. 104. βλάπτει τὰς γυναῖκας ὅπου βιζάνουν, καὶ εἰς τὰς ζοχάδες.

Βύζειν, *Sugere.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Λέγει τις, τρώγετε, πίνετε καλὰ, καὶ βλέπετε ὅταν βύζω,
Εἰς μίαν μου δίδετε να πιῶ τριχοῦ να σᾶς ζηλίζω.

ΒΥ'ΖΑΝΟΣ, *Lactens.* Nicetas de Urbis Excidio ex Cod. Barbarogr. num. 3. ἐπωμάδια φέρειν ἡμεῖς ἠναγκάσμεθα τὰ μήπω τῶν παιδαρίων περὶ χωροῦμενα, σέγειν δὲ ὑπὸ μάλην καὶ ἄρρενα παῖδα μετὰ φασκίας βυζάνον κρατεῖν. Ubi Codex alius, σέγειν δὲ ὑπὸ μάλην καὶ ἄρρενα παῖδα ὑπομαστίδιον, &c.

Βιζαναεικὸν παιδὶ, *Puer lactens*, apud Agapium in Geoponico, cap. 79.

Βιζάστερος, *Lactens.* Nicetas in Alexio lib. 2. num. 6. καὶ γάμους φαντάζόμενος μείζονας, Τί μοι καὶ τῷ ἐν γάλαξιν, ἔφασκεν, ἀφνειῷ ἀμνάδος πρὸς ὀχείαν, καὶ αἰγὸς τελείας ἐπιδεομένῳ ; ubi Cod. alius habet, καὶ τῷ βιζαστέρῳ.

Βυζάστρια, Βυζάστρα, *Nutrix*, τιτθὴ, apud Moschopulum, & in Corona pretiosa. Βιζάστρα, apud Portium. Glossæ Græcobarb. ἡ Δημήτηρ, ἡ ἀναθρέπτρια, ἡ βυζάστρια τῆς Ἀρτέμιδος. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo : καὶ τῆς εἰς ἰδίαν παραπιπτόντων μητέρα, τιθήνην βιζάστρεα, ἅπαξ ἢ δύς, &c. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 523. εἶχε δὲ καὶ ἕνα παῖδα ὁ Μαυρίκιος εἰς τὴν βυζάστραν.

Βυζομάχαιρον, *Longioris ensis genus ad mammas usque pertingens.* Nicetas in Andronico lib. 2. num. 12. ἀνέσπασε ἀπὸ τῆς στρατευμάτος βυζομάχαιρον κρατοῦν μέχρι τῆς ἰσχάτων αὐτοῦ ἔβαλλε. Ubi Cod. alius : ἀνόσιος δὲ τις διὰ τῆς φάρυγγος εἰς τὰ ἔσχατα ἐπιμηκες ξίφος ἔβαψε. Sed emendat doctissimus Chevannius, Βριζομάχαιρον, ex Glossis, quibus βρίζα est *Sica.*

ΒΥ'ΚΙΝΟΝ. Vide Βουκινα.

ΒΥ'ΚΙΟΝ. Vide in Βίκιον.

ΒΥ'ΚΟΣ, *Vas vinarium.* Idem quod Βῖκος, de qua voce dixi in Βῆσα. Euchologium, pag. 833. καὶ βύκους δύο, τὸ μὲν οἰνάνθης, &c. pag. 837. λαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς βύκον οἰνάνθης, ἢ οἴνου πλήρη, &c. Ubi Goarus *Bocalem* vertit.

Βύκιον. Erotianus in Lexico Hippocr. in Βομβύλιον. ἔστι δὲ καὶ βυκίου εἶδος στενοστόμου. Euchlog. pag. 637. τὸ δὲ ἀλάβαστρον ἀγγεῖον ὑελινόν ἐστιν ἄνευ λαβῆς πεποιημένον τινὸς, ὃ δὴ βυκίον οὕτωσι λέγεται.

ΒΥ'ΝΗ, in Glossis Chymicis MSS. βλαστάριον, ζῦθος.

ΒΥ'ΡΑΟΝ. Vide in Βροῦλλον.

ΒΥΡΣΑ'ΡΙΟΝ, *Corium*, Βύρσα. Constantinus in Tacticis, pag. 12. πρὸς δὲ ποτάμους καὶ λίμνας, ἔχε πλοῖα μικρὰ, ἢ τὰ ἀπὸ βυρσαρίων, ἢ καὶ μονόξυλα.

ΒΥ'ΣΚΟΣ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. βύσκος, ἡ ἀγρία μολοχὴ, *Malva silvestris, Althæa.* Rursum : ἰξὸς, ὁ βύσκος. *Viscum.*

ΒΥ'ΣΣΑ. Vide Βοῦτα.

ΒΥΣΤΑΠΑΓΟΥΡΟΣ, ὁ τζαγάν, in Glossis Jatricis MSS.

ΒΥ'ΤΖΑ, *Culex.* Moschopulus : Μύωψ, ἢ κώνωψ, καὶ ἡ κοινῶς βύτζα, ἐξ οὗ μυωπίζω, τὸ διεγείρω. Est autem μύωψ, centrum vel calcar quo equi exstimulantur ad cursum.

ΒΥΤΙ'Α. Acta S. Maximi, pag. 31. ὅτι συνλυχίας μεταξὺ ἡμῶν ἐν Ῥώμῃ γινομένης περὶ τοῦ βασιλέως, διέσυρε τὸ λαλούμενον, Βυτία ποιῶν καὶ λαβία. Ubi Anastasius Bibliothec. pag. 119. *quia collocutione inter nos Romæ facta de Imperio, detraxit quod dicebatur, mutiens & subsannationes faciens.* Combefisius ad has voces, in margine βιτία & λεβία legendum putat, ut sint voces Latinæ *vitia levia*, sed quid *vitia levia* cum *facere*; neque enim quis dicitur *facere vitia levia*, sed *habere.* Nam id τὸ λαλούμενον, satis indicat hæcce ad Imperatorem Constantem pertinere, & de illo vulgò à plebe jactari. Unde nescio an non potius hæ voces referendæ sint ad Constantis mores qui plus solito balneis & Thermis delectaretur, nam & in balneo Syracusis interfectus est ; adeò ut cùm quæreretur, quid ageret Imperator, responderetur, βυτία, (seu βιτία) καὶ λαβία (seu λεβήτια) ποιεῖ, id est, ut interpretor, *Cupas & Lebetes facit*, in usum balneorum nempe. Sed hæc sunt meræ conjecturæ, quas nolim pro certis haberi. Vide in Βοῦτα.

ΒΥΤΡΙΑ'ΔΑ, *Nasturtium silvestre.* Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. Βυτριάδα, τὸ ἀγριοκάρδαμον.

ΒΩΣΤΡΥΧΙ'ΤΗΣ, in Glossis Chymicis MSS. πυρίτης, καὶ ἐτήσιος, ὃ καὶ χρυσόλιθός ἐστι.

ΒΩΤΑ'ΡΙΟΝ, Vasis species. Zosimus Panopolita

polita MS. καὶ τιθέασιν ἐν κηροτακίδι, ἢ ἐν βολαρίῳ, ἐπάνω τῆς καμίνου. Olympiodorus Philosophus Alexandrinus, in eundem Zosimum, MS. τὸ δὲ ἐν ἀγγείοις ἀποκείμενον, τὰ ὄστράκινα βωλάριά εἰσιν, ὧν τινων Ζώσιμος μόνος μέμνηται. Βωλάνιον habet Anonymus de de Tinctura lapidum in eodem Cod. MS. βαλὼν εἰς βωτάνιον τοὺς λίθους, ἐπιπώμασον, &c. Occurrit ibidem mox. Synesius Chymicus MS. καὶ βάλε αὐτὴν εἰς βωλάριον ἐπὶ θερμοσποδίας βραδείας· ὃ δὴ βωλάριόν ἐστι κηροτακίς. Vide in hac postrema voce.

ΒΩΤΑΛΙΣ, Νυκτερίς, in Epimerismos MSS. Herodiani, *Vespertilio*.

Γ.

ΓΆΒΑΘΟΝ, Hesychio τρυβλίον. Glossæ Basilic. καύκους, γάβαθα. Portius: Γαβάτθι, *Abax*, *Catinus*, ἄβαξ, τρυβλίον. Γαβαθωτὸς, *Alveatus*, *cavatus*, *cavus*, ῥυκώδης, κοιλώδης, κοιλωτός. Γαβαθωτός, eâdem notione. Vide Gloss. med. Lat. in *Gabata*.

ΓΑΒΈΝΑ, *Vasculum*. Hesychius: Γαβένα, ὀξύβαφα, ἤτοι τρυβλία.

ΓΆΒΟΣ, *Fossa*, *Canalis subterraneus*. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 22. ἐποίησε δὲ καὶ γάβους ἐγχορήγους ἐπὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, βαθεῖς τοῦ ὕψει ὅθεν τῶν ἐμβόλων. Ubi Codex Vatic. habet ἔκτισε καναλους θολωτούς.

ΓΑΓΑΛΑΝΤΑΡΟΣΎΝΗ. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ποῦ ἔνεν ἡ σάρκες ἡ λευκες, καὶ ἡ εὐμορφοσύνες,
Οἱ φαντασίες οἱ πολλὲς, καὶ οἱ γαγαλαντaροσύνες.

Videtur expressisse nostrum, *Galanterie*.

ΓΑΒΡΌΣ, pro Γαμβρός. Anonymus de Amoribus Lybistri & Rhodamnes MS.

Μηνυμά του ἐμήνυσεν γαβρὸν νὰ τω ἐπάρη

Infrà:

Τάχα γαβρὸς νὰ γένηται χρυσοῦ τοῦ Βασιλέως.

Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ: πρὸς τὸ, φησὶν, ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἑαυτοῦ γονικῶν χωρίων, καὶ εἰς ἐπιγαβρίαν ἐκκαλουμένων. Sic MS. pro ἐπιγαμβρίαν.

ΓΑΓΓΑΊΑ. Myrepsus sect. 9. cap. 29. in Cod. Reg. γαγγλία καὶ πρεσβυτερικὰ ἕλκη. Ubi Fuchsius: *calamos*, *vitra*, *& ligna & omnia infixo corpori extrahit*. Sed alia habuit Codex Fuchsij.

ΓΆΓΓΡΑΙΝΑ, *Merops*, avis. Anonymus MS. de Avibus: Μέροψ στρουθίον ἐστὶ ὅλον τὸ σκιώνωμα πράσινον, τὰ δὲ πτερὰ πορφυρᾶ, ὃ τινες Γάγγραιναν ὀνομάζουσι.

ΓΑΓΓΡΙΝΌΝ ἅλας, *Sal fossitius*, ἅλας ὀρυκτὸν, in Glossis Botanicis, & apud Myrepsum de Antidotis, cap. 418. 447. & in MS. Cod. 412. & 441. ubi, σαλζέμα, ἤτοι γάγγριωον ἅλας. Codex verò Fuchsij, γαγγρίνου ἅλατος. Glossæ Botanicæ MSS. in Cod. Reg. 848. ἅλας ὀρυκτὸν, ἤτοι ἅλας γαγγρινόν.

ΓΑΓΈΤΙΟΝ, *Oleum viride*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ὀμφάκινον ἔλαιον, τὸ πράσινον καὶ καθαρὸν ἔλαιον, τὸ γαγέτιον.

ΓΑΓΊΛΑ, Γαγύλα, *Pica*, *Graculus*, *Monedula*. Epimerismi MSS. Herodiani: Κολοιὸς, ἡ γαγίλα. Petrus Antioch. Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium, num. 7. Βιθυνοὶ γὰρ καὶ Θρᾶκες καὶ Λυδοὶ γαγύλας καὶ κολοιοὺς, καὶ τρυγόνας, καὶ χερσαίους ἐχίνους ἐσθίουσιν, ὧν τὴν χρῆσιν οἱ πατέρες ἀδιάφορον εἴασαν.

ΓΆΔΑΡΟΣ, Γάδαρος, Γαΐδαρος. Vide in Αἰδάριον.

ΓΑΔΔΗΝΆΡΙΟΣ, *Cardinalis*. Macarius Ancyranus contra Barlaamum, & Acyndinum: ἦλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν οἱ πρῶτοι τῶν Γαδδηναρίων, καὶ συνεκροτήθη μεγάλη σύνοδος, &c. Vide Καρδηνάλιος.

ΓΆΖΗΣ, *Gasi*, στρατιωτικὸς, *Militaris*, *Bellicosus*, *Chalcondyli*, *Heros*, inquit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. Vide Notas nostras ad Alexiadem, pag. 415.

ΓΑΖΊΤΗ, Myrepso sect. 16. cap. 49. fortè pro Gazetico vino, de quo in Gloss. med. Latin. V. *Gazetum*.

ΓΆΘΑΝΑ. Vide in Γαϊτάνιον.

ΓΑΘΟΎΝΟΣ, Afris, *Cucurbita aspera*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 347.

ΓΑΪ́ΟΣ, *Stipendium*, *Merces*, ex Gall. *Gage*. Auctor Etymologici: Ἰταλιῶται καὶ Ταραντῖνοι γαῖον τὸν μισθὸν λέγουσι.

ΓΑΙΣΌΣ, Γαισὸς, *Gesum*, *Gæsum*, Livio. Julius Pollux lib. 7. δόρυ ἐλοσίδηρον, καλεῖται δὲ καὶ γαισὸς, καὶ ἔστι Λευκόν. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Γαισὸς μὲν τὸ δοράτιον, Γρυπὸς, τραχεῖα ῥάβδος.

ΓΑΙΤΆΝΙΟΝ, Ἀϊτάνιον, Εἰτάνιον, *Zona*, *Cingulum*, *Vitta*, *Tæniola*. Lexicon MS. Cyrilli: τὰ σχοινία, καὶ τὰ δεσμὰ, καὶ ἡ ἅλυσις, σειραὶ λέγονται, καὶ τὰ γαϊτάνια, καὶ ἅπαν πλέγμα. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri:

Ἔγραψα, φίλε, τὸ χάρτην, καὶ δένω τοῦ γαϊτάνη.

Alibi:

Ἔγραψα, φίλε, τῆς γραφὴν, γαϊτάνην ἔδεσά το.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ποτέ τις ἡ πολυτικὴ εἰς ἕνα οὐδὲν ἰστέκη,
Ἑνὸς σακούλη τάσσει τα, καὶ ἄλλου γαϊτάνη πλέκει.

Χρυσογαΐτανον, *Vitta*, *tænia aurea*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Στεφανωμένον ἔμορφα μὲ δάφνη, στολισμένον,
Με πλέσιον χρυσογαΐτανον ὅλον περιπλεμένον.

Γαϊτανοφρύδι, *Vitta circa supercilia*. Hermodorus Rhegius in Adagiis MS. τὴν στραβὴν εἰς τ' ἀκρωτῆρι, γαϊτανοφρύδι τὴν κράζουν.

Ἀϊτάνιον, idem quod γαϊτάνιον. Moschopulus. Μίτρα, ἡ πολεμικὴ ζώνη, καὶ τὸ ἀϊτάνιον. Codinus de Offic. cap. 6. num. 48. ἐπὶ δὲ τραχήλου τοῦ κριτοῦ ἐκρέμαντο δύο τινὰ διὰ σιτανίων πιλατίκια λεγόμενα, ἅπερ εἰσὶ μαργέλλια μετὰ σύρματος, &c. Ubi Cod. Reg. præfert εἰτανίων, ex quo proclivis esset emendatio in γαϊτανίων, nisi unum idémque sit, quod vult Goarus: adeo ut quod ἀϊτάνιον & εἰτάνιον dicebatur, postea in γαϊτάνιον vulgus deflexerit. Vide Gloss. med. Lat. in *Gaitanum*.

Σταυρογάθανα, appellari à Græcis hodiernis, tenuiores tæniolas, albi rubríque coloris in crucem actas, & per octo dies recèns baptizatis affixas, observat Goarus ad Euchologium, p. 374.

ΓΑΪ́ΤΟΝ. Glossæ Basilic. Γάϊτον, χαριστήριον ἔγγραφον.

ΓΆΛΑ βοὸς μελαίνης, in Glossis Chymicis MSS.

ἤγουν ὑδράργυρος ἀπὸ θείου. Rursum: Γάλα ἑκάστου ζώου, ἤγουν θεῖον.

ΓΑΛΑΓΓΑ', *Cyperus Babylonius*, hodie etiam *Galanga*, *una rayz aromatica*, *caliente*, *y seca*, *en tercero grado*, *grande secadora de saliva*, in Diction. Medico Hispanico. Vide Ruellium lib. 2. de Natura stirp. cap. 4. extr. & Gorræum in Definit. Medic. Occurrit apud Dioscorid. seu ejus Interpolatorem lib. 1. Parabil. cap. 170. & Aëtium lib. 1. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1237. χαυλιζὶν, ὁ Γαλαγκάς. In Euchologio Goari Γαλακὰς scribitur. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικέομα τῆς γάλανκα, κελεύει τὸ δίκεον πάρι εἰς τὸ ρ. &c.

ΓΑΛΑ'ΖΙΟΣ. Vide in Καλλάϊνος.

ΓΑΛΑΙ'Α, Γαλία, *Triremis*, Ital. *Galea*. Leo in Tacticis, cap. 19. §. 10. καὶ ἔτι δὲ κατασκευάσεις δρόμωνας ἐλάτῆς δρομικωτάτους, οἱονεὶ γαλαίας, ἢ μονήρεις λεγομένους, ταχινοὺς καὶ ἐλαφροὺς, &c. idem §. 74. καὶ ἔτι τὰς μονήρεια λεγόμενα, καὶ τὰς γαλαίας. Ita Cod. Reg. γαλέας habet editus.

Γαλέα. Auctor Etymologici in Κελωτίζει. Ἔστι δὲ εἶδος πλοίου λῃστρικοῦ, ὃ ἤγουν γαλέα. Basilius in Naumachicis: ἀλλὰ καὶ μέσαι τριήρεις καὶ μονήρεις τινες ταχιναὶ, λεπταὶ γαλέαι, αἷς ἐν τῷ βίβλαις χρηστέον πρὸς ἐρεθισμὸν τῶν ἐναντίων, καὶ διάλυσιν τάξεων. Scylitzes, pag. 581. κατὰ Ῥωμαίων ἐστέλλετο μετὰ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι κομπαρίων, ἃς δὴ Γαλέας κατονομάζειν εἰώθασιν. Continuator Theophanis lib. 4. n. 34. ὁ τῆς Κρήτης στόλος ἀναστόμενος, ὡς κομβαρίων ἄχρι εἴκοσι, ἑπτὰ γαλέας καὶ τινας σαΐτέρας μεθ' ἑαυτοῦ ἐπαγόμενος. Constantinus Porph. in Basilio, n. 43. Edit. Allat. 60. Combef. de ead. Expeditione: προσλαβὼν καὶ αὐτοῖς ἀνάλογον καὶ πλῆθος μυοπαρώνων καὶ πεντηκοντήρων, ἃς σαχτύρας καὶ γαλέας ὀνομάζειν εἰώθασι πάμπολλοι. Anonymus in Romano Juniore: ταχυδρόμους γαλέας ἀποστείλας. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 162. αὐτὸς δὲ εἰς μονήρη γαλέαν εἰσελθὼν, τὴν Κεφαλήνιαν κατέλαβε. Vide Gloss. med. Lat. in *Galea*.

Γαλιώτης, Ital. *Galeota*, diminut. à *Galea*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 4. ἐν δὲ γε τῇ νήσῳ ἐκείνῃ ἦσαν δύο κάτεργα Καταλανικὰ, καὶ γαλιῶται δύο, &c.

Γαλλιάτζα, Italis, *Galeazza*, *navigio da guerra moderno*, *simile alla Galea, ma molto maggiore*. Ita Cruscani. Acta Concilij Florentini, pag. 485. Edit. Labbæi: καὶ αἱ γαλλιάτζαι αἱ ἀπερχόμεναι εἰς προσκύνησιν τοῦ ζωοποιοῦ τάφου.

Γαλιοῦνι, *Galio*, major *Galea*, Portio.

Γαλιώνιον, eâdem notione in Actis Synodi Florentinæ, initio: ἦλθον δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ ἕτερα μεσοκάτεργα, ἃ ὀνομάζουσι γαλιώνια. Rursum: εἶχον δὲ καὶ ἓν γαλιώνιον ἐξαίρετον καὶ πάνυ θαυμαστὸν, εἰς ὄνομα τάχα τοῦ βασιλικῆς τριήρεως.

ΓΑΛΑΥ'ΖΕΙΝ, Γαλαΐνος. Vide in Καλλάϊνος.

ΓΑ'ΛΑΙΟΝ, Odoramenti genus, fortè, inquit Meursius, *Zibethum*, certarum felium excrementum. Achmes Onirocrit. cap. 26. ἐὰν τις ἴδῃ κατ' ὄναρ ὅτι ἠλείφατο μόσχῳ, ἢ γαλαίῳ πρὸς τὸ εὐωδεῖν, &c.

ΓΑΛΑΧΑ'Σ. Vide in Γαλαγγά.

ΓΑΛΑΝΤΙΚΟ'Σ, *Lacteus*, *albus*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Τὰ ῥοῦχα σας τὰ ἔκλαμπρα, σαΐτα καὶ βελοῦδα,
> Καὶ αὐτά σας τὰ γαλάντικα τὰ πάνω σας ὀπίσω.

ΓΑΛΑΤΖΙ'Σ, pro γαλακτὶς, *Tithymalus*, seu *Lactuca marina*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. τιτήμαλλος, χαρακίας εἶδος, ὀξύπορον, ἤγουν ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης τοῦ γαλατζίδος. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. χαράκιον, τιθύμαλλος, ἢ γαλατζίδα. Alibi: Σκαμωνία, καὶ δακρύδια τοῦ χαρακίας τιθυμάλου, ἤτοι γαλατζίδος ὀπός.

ΓΑΛΑΥ'ΚΙΟΝ, τὸ καλαμάνθη, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Calamintha*.

ΓΑΛΒΙ'ΟΛΑ, ἴεις, in Glossis Jatricis Græcobarb. MS. *Iris*.

ΓΑΛΕΥ'ΕΙΝ, Γαλεύειν, *Mulgere*, Αμέλγειν, in Glossis Græcobarb. Auctor de initiis Hæreseon, n. 101. διὰ τι περὶ τῆς καμήλου οὐκ ἔμαθεν, πῶς βόσκεται, καί τινες γαλεύονται ταύτην ἀμέλγοντες.

Γαλευτήριν, *Mulctra*. Eædem Glossæ Græcobarb. ἀγγεῖον ξυλένον χωριάτικον μέσα εἰς τὸ ὁποῖον γαλεύουσιν, ἤγουν γαλευτήριν.

ΓΑ'ΛΕΦΟΣ, *Galiopsis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 697.

ΓΑΛΗΝΟ'ΤΗΣ, *Serenitas*, *Tranquillitas*, Titulus honorarius Principum cùm de se loquebantur, aut cùm compellabantur, apud Eusebium lib. 2. Hist. Eccl. cap. 9. Agapetum in Parænet. ad Justinianum, cap. 50. 52. Urbicium, Harmenopulum lib. 5. cap. 9. Cantacuzen. in Hist. pag. 48. 53. &c. In Bulla aurea Alexij Comneni apud Annam filiam, lib. 3. pag. 84. τὸ κῦρος ἕξουσι μόνιμον, ὡς παρὰ τῆς γαληνῆς κράτους τῆς Βασιλείας μου οἰκονομούμενα. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Serenitas*.

ΓΑΛΙ'Α, *Compositio ex Emblicis*. Lexicon Græco-Arabicum: Γαλία, ὁ Ζαπέτης. Vide Matth. Silvaticum in voce *Gallia*.

ΓΑΛΙΑ'ΓΡΑ, *Muscipula*. Agapius in Geoponico, cap. 141. Μαγγάνισέ την δυνατὰ εἰς τὴν γαλιάγραν.

ΓΑΛΙ'ΔΑ, *Mustela*, in Nomocanone Coteleriano, num. 317. ἢ νυκτερίδος, ἢ κορώνης, ἢ ἱέρακος, ἢ γαλίδας, ἢ καρακάξας, &c.

ΓΑΛΙΛΑΙ'Α, sic dicta *Hebdomada Paschalis*, quòd in ea legatur Matthæi Evangelium, quo jubentur discipuli ire in Galilæam, ipsáque illic Christi Apparitio; nam ab ejusmodi Evangeliis quæ in singulis Hebdomadis leguntur, eæ nomen sumunt apud Græcos. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 13. καὶ τῇ τρίτῃ τοῦ Πάσχα, λεγομένῃ τῆς Γαλιλαίας, εὐλογεῖται καὶ στεφανοῦται ἅμα αὐτῇ παρὰ Νικολάου Πατριάρχου. Symeon Logoth. in eod. Porphyr. numer. 14. habet nudè τῇ τρίτῃ τῆς Γαλιλαίας. Vide Gloss. med. Lat. in *Galilaa*.

ΓΑΛΙΝΑ'ΡΙΟΣ, *Gallinarius*, in vett. Gloss. in Chronico MS. Andreæ Danduli, *Gallinarij* dicuntur gallinarum venditores.

ΓΑΛΛΙΚΟ'Ν, *Sapo Gallicus*. Theophanes an. 27. Constantis: ὡς δὲ ἤρξατο γαλλικῷ σμήχεσθαι, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Sapo*.

ΓΑΛΙ'ΟΨΙΣ, *Pulegium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 441.

ΓΑΛΙ'ΦΟΣ, *Adulator*, Κόλαξ. Γαλιφιὰ, *Adulatio*. Γαλιφίζειν, *Adulari*.

ΓΑ'ΛΛΙΞ, *Chlamys*. Suidas: Ἄλλικα, Χλαμύδα, κατὰ Θεσσαλοὺς· οἱ ἰδιῶται Γάλλικα ταύτην φασί.

ΓΑ'ΛΛΙΟΝ, συστροφὴ νεύρου, apud Psellum MS. de Morborum nominibus. *Nervi contorsio*.

ΓΑΜΑΝΤΙ'ΒΟΣ. Vide in Βακαντίβος.

ΓΑΜΒΡΟ'Σ, *Agnatus*, *Affinis*. Demetrius Triclinius ita hanc vocem accepisse Sophoclem in Oedipo opinatur: καὶ φαμὲν ὅτι ἀντὶ τῆς Συγγενὴς ἐντεῦθεν ὁ γαμβρὸς κεῖται, ἐπειδὴ κηδεστὴς οὐ μόνον πενθερὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ γαμβρὸς, καὶ ὁ γυναικάδελφος εὕρηται. Utcunque sit, constat sic ferè semper hanc vocem usurpare Scriptores Græcos mediæ ætatis, Theophanem, pag. 450. Theophylactum Epist. 54. Annam Comnenam in Alexiade, pag. 71. 150. & alios non semel. Vide Gloss. med. Lat. in *Gener*, & Notas ad eandem Alexiadem, pag. 264.

ΓΑ'ΜΜΑ, Γαμμάτιον, Figura Literæ *Gamma*, Γ. quâ

quâ ubique distinguitur & exornatur *sticharium*, Tunica Antistitis, ita ut quatuor invicem ferè connexæ, quadrum exhibeant, in cujus medio crux effingitur: unde cùm ejusmodi crucibus ut & *Gammis*, passim inspergatur, πολυςαύριον etiam appellatur. Balsamon in Meditat. de Patriarcha, pag.446. ἐπεὶ δὲ καὶ ῥάβδος, καὶ σάκκος, καὶ πολυςαύριον, καὶ διὰ γαμμάτων ςιχάριον, τὴν Πατριαρχικὴν καὶ μόνην δοξάζουσιν ἁγιότητα, &c. Infrà pag. 450. αἷμα δὲ καὶ ὕδωρ ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ ὁ κατέρῥευσεν, ὧν ἀναπληροῦσι τόπον τὰ τῶν ςιχαρίων γαμμάτια, quæ verò his locis γαμμάτια, pag. 447. τριγώνια vocat: τὰ διὰ πολυςαυρίων φαινόλια, τὸν τίμιον ςαυρὸν τὴν παγκόσμιον δόξαν καὶ δύναμιν. Τὰ ἐν τούτοις τριγώνια, τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον Χριςὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὰ δὲ διεςῶτα συνάψαντα. Et pag.450. καὶ μετὰ ποταμίων καὶ τριγώνων ςιχάρια, καὶ διὰ πολυςαυρίων φαινόλια. Vide Goarum ad Euchology. pag.315. & infrà in Γραμμα. Γαμματοειδῆ ἐπενδύματα, apud Leonem in Tacticis, cap.19. §. 61.

Γαμμαδίζειν, *Literæ Γ figuram referre.* Codinus de Offic. cap.4. num. 77. τὸ δὲ δικανίκιον αὐτοῦ ἀργυροῦν, χρυσοχοϊκὸν, γαμμαδίζον ἄνωθεν.

ΓΑΜΠΑ'Σ, *Pallij species*, ἐνδρομὶς, Italis *Gabbano.*

ΓΑΜΠΙ'Α, *Cavea navis*, Ital. *Gabbia di nave.*

ΓΑΜΠΙΟΥ'ΝΙΑ, *Pluteoli.* Ital. *Gabbioni.* Phortius περὶ ςρατηγ. πραγματ. lib.1.

Ποίσε καὶ γαμπιόνια
Τροχαλὰ ὥσπερ βυτζία.

Infrà:

Ὥσπερ τὰ γαμπιόνια,
Ἢ ςρώματα, ἢ κλαρία.

ΓΑΜΠΡΟ'Σ, *Gener*, Γαμβρὸς, in Corona pretiosa & apud Portium. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Τὸ ἔχο αὐθέντη καὶ γαμπρὸν τὸν ῥῆγαν δὲ τῆς Φράντζας.

Occurrit non semel in Historia Apollonij Tyrij.

ΓΑ'ΝΔΙΟΝ, *Arca*, Κιβώτιον, apud Hesychium.

ΓΑΝΟΥ͂Ν, *Vitreare*, Germanis *Glesten.* Eustathius in Iliad. τ. τὸ δὲ γανοῦν λαβοῦσα ἐξ Ὁμήρου καὶ ἡ χυδαία γλῶσσα ἐπιλέγει αὐτὸ χαλκώμασιν ἃ κασσίτερος ἀλείφων χρώζει πρὸς ἀργυρωμάτων ὑπόκρισιν· γεγανωμένον γὰρ διὰ τὴν αἰτίαν λέγεται. Anonymus de Oxymelle: πρὸς τὸ γανῶσαι σκεῦος· Λαβὼν τὸ μέταλλον, τὸ λεγόμενον σιδηρόςυπτον, λειᾶναι ἐπιμελῶς, καὶ χαλκὸν κεκαυμένον, καὶ λεκύθους ᾠῶν, καὶ χυλὸν μαλάχης· ἐπίχριε μὴ ὀπτηθέντα κεράμια, καὶ γανωθήσεται.

Γανωτὸς, *Vitreatus.* Euchologium, pag. 638. Χρὴ δὲ ταῦτα κόπτεσθαι λεπτὰ, ὡς ἐπὶ ψῆφον μέτρους, καὶ ἀποβρέχειν εἰς ὕδωρ ὁμοῦ ἡμέρας δύο εἰς κάκαβον γανωτόν.

ΓΑΝΤΟΠΙΝΕΙ'Α, ἄλευρον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΓΑΡΑΣΔΟΕΙΔΗ'Σ. Constantinus Porphyrog. lib.2. Them. 6. pag. 44. ὥςε τινὰ τῶν ἐκ Πελοποννήσου μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τῇ αὐτοῦ εὐγλωττίᾳ, Εὐφήμιον ἐκεῖνον τὸν περιβόητον γραμματικὸν ἀποσκῶψαι εἰς αὐτὸν τοῦτο τὸ θρυλλούμενον ἰαμβεῖον.

Γαρασδοειδὴς ὄψις ἐσθλαβωμένη.

ΓΑΡΔΕ'ΑΙ, πολλὶ, *Carduelis*, Ακανθὶς, θραπὶς, apud Petr. Belonium, lib.1. observ. cap. 11.

ΓΑΡΔΕΡΟ'ΜΠΑ. Pseudo-Dioscorides MS. de simplicibus Pharmacis sect.1.cap.9. καὶ δρακόντιον αἷμα, καὶ γαρδερόμπα σὺν ἐλαίῳ καὶ βόλῳ καταπλαττόμενα.

ΓΑΡΔΙ'Α, *Custodia*, ex Ital. *Guardia*, & Gall. *Garde.* Ducas Hist. cap.28. pag. 111. ςραφέντες οὖν ἄπρακτοι ἔγραψαν τὴν ἀπόκρισιν ἐν Βενετίᾳ, σὺν τῇ τηρήσει τῆς γαρδίας, ἤγουν τῆς παραφυλακῆς.

ΓΑΡΔΙΝΑ'ΛΕΟΣ, *Cardinalis.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Γαρδινάλεον ἀπέςειλεν λεγάτον τοῦ ἐπίκεν.

Vide Καρδινάλιος.

ΓΑΡΔΟΥ'ΜΙΟΝ, *Panis subcinericius.* Lexic. Gr.MS. Reg. Cod.2062. κόλλιξ, τὸ γαρδούμιον.

ΓΑΡΕ'ΛΑΙΟΝ, *Garum & Oleum*, Γάρος καὶ ἔλαιον, Hesychio, apud quem Γάρελον scribitur. In Vita S. Pachomij, num. 40. ὅτε ἦν ἀῤῥωςῶν, ἠνέχθη αὐτῷ γαρέλαιον πεποιημένον.

Γάρεψαι, *Salsamentarij*, *Gari negotiatores*, apud Harmenopul. lib.2. tit.4. §.33.

ΓΑΡΙ'ΔΑ, *Astacus*, *Cancer*, *Garus*, Γάρος.

ΓΑ'ΡΟΣ, *Passum*, *Sapa*, τὸ γλυκὺ ἕψημα, ὁ Σύριος οἶνος, Portio.

ΓΑΡΟ'ΦΑΛΑ, pro Καρυόφυλλον, apud Myrepsum sect. 1. cap. 21. & alibi sæpè. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 74. τρώγε τὸ ψωμὶ εἰς τὸ σάβλαν, μὲ ῥοσμαρὶν, ἢ γαρόφαλα, ἤγουν μοσχοκάρφια. Adde cap.79. 223. Vide Μοσχοκάρφι.

ΓΑ'ῤῬΑΡΑ, *Corona Clericalis, Sacerdotalis.* Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. καὶ ἡμεῖς γάῤῥαραν (al. γαραραν) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ποιοῦμεν εἰς τιμὴν πάντως τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποςόλων Πέτρου, ἐφ' ᾧ ἡ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία ἐποικοδόμηται. ὃ γὰρ εἰς ὕβριν οἱ δυσσεβεῖς τῷ ἁγίῳ ἐφεῦρον, τοῦτο ἡμεῖς εὐσεβοῦντες εἰς δόξαν αὐτοῦ, καὶ τιμὴν πεποιήμεθα, Ῥωμαῖοι μὲν ξυρόντες τοὺς πώγωνας, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ κορυφὴν τὴν παπαλήθραν ἐπιτηδεύοντες. Vox fortè Antiochenis propria, quam ab Hebræa deducit Eruditus Cotelerius.

ΓΑΡΣΟΝΟΣΤΑ'ΣΙΟΝ, sic appellatum *Atrium subdiale* ante Ædem Sophianam Constantinopoli, in quo scilicet consistebant procerum famuli, quos *Garçones*, ut & Galli hodie, Græci vocabant. Theophanes & Cedrenus an. 37. Justiniani: καὶ ἐκαύθη —τὸ μεσίαυλον τὸ πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὸ λεγόμενον Γαρσονοςάσιον. Vide Descript. Ædis Sophianæ in nostra Constantinopoli Christiana lib. 3. & Glossar. med.Latin. in *Garço.*

ΓΑΣΗ'Ρ, ὀποπάναξ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Opopanax*, *succus panacis heraclij.*

ΓΑΣΜΟΥ'ΛΟΙ. Vide in Βασμοῦλοι.

ΓΑ'ΣΤΡΑ, Γαςέρα, *Ampulla*, *Guttulus*, *Phiala*, λήκυθος, φιάλη, &c. Sic porrò vas appellatum, quod cùm in medio patulum sit, γαςέρα, seu ventrem effingat prominentem. Vita MS. S. Symeonis Sali: καὶ μίαν μὲν γάςραν ἐξ ἧς ἔχω κανονίζουσα αὐτὸν ὥρας ἔφαγε θερμίων. Cosmas Hieromonachus in Chrysopœa MS. ἐπλάκις καίοντα ἐν τῇ Ασκαλωνίτιδι γάςρᾳ, ἥτις ἐςὶ πρώτη λεύκωσις καὶ ἀπομελάνωσις τῶν εἰδῶν. Anonymus in Paraphrasi Oraculorum Leonis Imp. pag. 277. ὅ ἐςιν ἠλειμμένος ἀπὸ γάςρας ἐλαίου ἁγίου αὐτοῦ: perperam editum γαςρός. Codinus in Orig. Constantinop. num.80. καὶ τριακοντάφυλλα, καὶ κώςους, καὶ σάμψυχα, καὶ βάλσαμα ἐφύτευσεν εἰς γάςρας εἰς τὸ διασώζεσθαι.

Αγαςέρα, eâdem notione. Agapius in Geoponico, cap. 143. καὶ φύλαξέ τα εἰς μίαν ἀγαςέρα ὑαλίνην.

Γαςρίον, simili significatu. Apophthegmata Patrum in Pœmene, num. 181. πῶς δυνάμεθα κτήσασθαι φόβον Θεοῦ, ἔσωθεν ἔχοντες γαςρία τυρίων, καὶ κεράμια ταρίχων;

Γαςρινα σκεύη, apud Nicetam Græcobarb. in Man. lib. 7. num. 1. ubi alius Cod. χύτρας & λέβητας habet.

Γαςροποῦλα, *Vascula*, *ampullula*, ἄμπλα, apud Hieron. Germanum. Ex prædictis liquet qui dicantur

Γαςράδες, apud Myrepsum, de Unguentis, c.91.

Accipe

Accipe μολιβόχρωμα, quo utuntur γαςράδες, figuli scilicet, & *ampullarum confectores*.

Ξύλαςρον, *Genus vasis, capsa*. Ita in Gloss. Græc. Latin. MS. Cod. Reg. 85. Vide Gloss. med. Lat. in *Gaster*.

ΓΆΤΟΣ, *Feles*, Γαλῆ, in Corona pretiosa.

Γάτα, *Felis*; *Gatta*, in Fabul. Æsopi Græcobarb. pag. 40.

ΓΑΥΔΑΡΑ. Codex Reg. Chymicus MS. 618. f. 233. λαβὼν σακῆ τριβλίον, μίγνυε αὐτ᾽, καὶ γαυδάραν ἑτέραν ἀσβέςυ, καὶ ποίησον λησίβαν.

ΓΑΥΔΑΡΟΣ. Vide in Λειδέρειον.

ΓΆΝΟΣ, *Hyæna*. Symeon Magister de Quadrupedibus, MS. Ὕαινα ζῶόν ἐςι τετράπυν, ἄγειον. ἐςι δὲ ὁ λεγόμενος γάνος· ταύτην ἐὰν θύσης, &c.

ΓΆΡΓΑΝΟΝ, *Cornulaca*, Τραγίον, apud Interpol. Dioscorid. cap. 632.

ΓΑΤΑΛΗ, *Astragalus*, apud Interpolat. Dioscor. c. 644.

ΓΑΥΓΙΖΕΙΝ, *Latrare*, ὑλακτεῖν. Georgius Contares in Hist. Athenar. lib. 6. οἶδεν ἕνα μέγαν καὶ φοβερὸν σκύλον εἰς τ᾽ ὕπνον τυ, ὅς ις γαυγίζωντας, εἶπε πρὸς ἐκεῖνον, &c. Ubi Plutarchus in Cimone: ἐδόκει κύνα θυμέμενον ὑλακτεῖν πρὸς αὐτ᾽, ἐκ δὲ ὑλακῆς μεμιγμένον ἀφεῖσαν ἀνθρώπυ φωνὴν, &c. Γαυγισμὸς, *Latratus*.

ΓΆΦΕΤ, προχίσκοι τ᾽ εὐπατορίυ, ἢ δὲ καὶ τὸ εὐπατόριον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matth. Silvaticus: *Gafati*, *Gafatin*, *Eupatorium*. Infrà, *Gafit est Eupatorium*.

ΓΓΙΣΜΑ, *Fulcrum*, pro Ἔγγισμα. Glossæ Græcobarb. ἔρεισμα, ἀκύμπισμα, κύπισμα, ἔγγισμα, γγίσμα.

ΓΔΕΡΝΕΙΝ, *Decorticare*, *Glubere*, ἐκδέρειν, λεπίζειν, ἀποδέρειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἐγδέρναν τυς, ἐγδύσαν τυς, ὅλυς τὺς ἐκυρσέβαν.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de meretricibus:

Τὰ παλικάρια ἐγδέρνυσι, τὺς γέροντας μαδίζυν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 87. ὅτι ἂν γδάρης λύκον ζωντάνον, καὶ ἐνδύθῃς τὸ δέρμα τυ ζεςὸ, παραυθὺς θέλεις γιάνης. Agapius in Geoponico, cap. 159. γδάρε ἕνα γάτον ἀρσενικὸν, ῥίξε τ᾽ κεφαλὴν, &c.

Γδερμάδιν, *Decorticatus*, *pelle nudatus*, Glossæ Græcobarbaræ ἄδαρτον, γυμνὸν, ἄδερμον, χωρὶς δέρμα, ἢ γδερμάδιν.

ΓΔΙ, *Arenatum*, *Marmoratum*, Ψάθυρον, τὸ μαρμαρωτ᾽, Portius. Alibi: *Pila*, Ἰγδὶ, Γδὶ, Στύλος, Πάλλα. Ἴγδη, Στύλος, Σφαῖρα, Ὅλμος.

Γδοχέρι, *Pilum*, *pistillum*, Γρουφὸς, ὑαςὸς, ὕπερον, Αλετρίβανος, κερκίς.

ΓΔΥΝΕΙΝ, Γδύνειν, Γδύειν, pro ἐκδύειν, *Devestire*, *Spoliare*, *Exuere*, *Nudare*. Glossæ Græcobarbaræ: ἐκδύεται, γδύεται καὶ ἀνατέλλει. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ἐγδύνεται κακότυχος ναναπαύσῃ τὸ ςρόμα.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ γδύσυ κ᾽ εἰς τὸ ςρώμαμας, ἄμε γοργῶ νὰ θέσεις.

Rursum:

Ἐγδύθην ὁ βαριόμοιρος, καὶ ὁλόγδυμνος ἐςάθη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἐγδέρναν τυς, ἐγδύσαν τυς, ὅλυς τὺς ἐκυρσέβαν.

Τὰ γδύματα τ᾽ ἐχθρῦ, *Exuviæ*, *manubiæ*, *Spolia*, τὰ ἐκδύματα, ἔναρα, λαφυρὰ, σκῦλα.

Γδύμνος, Γδυμένος, Γδημνὸς, *Nudus*, Γυμνός. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πιάνει ὁ Απολώνιος καὶ ἀρχίνησε τὴν δάντζα,

Μὲ τ᾽ γυνέκα τυ φαρὰ, γδυμνὸς μὲ δίχως κάλτζας.

Alibi:

Ἐγδύθην ὁ βαριόμοιρος, καὶ ὁλόγδυμνος ἐςάθη.

Rursum:

Ὦ θάλασσα τόσον κακὸν ἔκαμες εἰς ἐμένα,

Καὶ νάμα φήσης ἔγδυμνον, εἴτις γυμνὸν ςαξένα.

Alibi:

Ἐδιάβηκεν ὁ διάβολος μετὸ γδημνὸ μαχέρει.

Ibidem:

Γδημνὴ πολλὰ καὶ ἀνυπόρη, πολλὰ τυραννισμένη.

ΓΕΒΕΝΤΙΖΕΙΝ. Vide in Γυβεντίζειν.

ΓΕΓΗΘΗΣΙΣ, *Gaudium*, vox formata à γέγηθα, pro γεγήθηκα. Vita MS. S. Andreæ Sali in prol. ἀπόλαυσίν τε καὶ γεγήθησιν δυσωπῶ.

ΓΕΕΝΝΑ, *Supplicium*. Theophanes an. 2. Constantini M. ἐκ τ᾽ πόλεων τῆς ἐπισήμυς ιη. χιλιάδας ἠρίθμησαν Μαρτύρων βασάνοις φρικώδεσι καὶ γεέννας φύσεως τελειωθέντας, ὑπὸ Σαβωρίυ τ᾽ ἀθεωτάτυ. Vide in Gloss. med. Lat. in *Gehenna*.

ΓΕΙΑ, Γειοσύνη, *Valentia*, *valetudo*, *incolumitas*, *salubritas*, εὐρωςία, εὐεξία, ὑγιεία, &c. Γειάσυ, *vale*, *euge*, *salve*, χαῖρε, ἔῤῥωσο, ὑγίαινε, &c.

ΓΕΙΩΜΑ. Vide in Γίομα.

ΓΕΙΟΦΥΡΑ, *Pons*, Γέφυρα.

ΓΕΛΑΣΚΑ, *Hallucinatio*, Ἄλη, παράβλεψις.

ΓΕΛΙΚΗ, ἕλιξ, Hesychio. *Pampinus*.

ΓΕΛΛΩ, Γελὼ, Γιλλὼ, Γιλὼ, Γυλῦ. Variè enim hæc vox effertur à Scriptoribus. Ita porrò Græculi vocant *striges*, & *maleficas* quæ infantibus recèns natis mala machinantur, eorum sanguinem exsugunt, vel alia ratione mortem conciliant. Sic verò appellatæ à quadam *Gellone*, quam fabulæ fingunt puellam fuisse formosissimam, virginémque vitâ decessisse, ac ejus spectrum in lecto oberrans, immaturam necem pueris afferre. Hincque ortum adagium γελλῦς παιδοφιλοτέρα, de quo Suidas & Sylloge Proverbiorum. Hesychius, & ex eo Phavorinus: Γελὼ, εἴδωλον Εμπύσης, τὸ δῶρον τ᾽ παρθένων. Emendant viri docti, τ᾽ ἀώρων. Rursum: Γελλὼ, δαίμων, ἣν γυναῖκες τὰ νεογνὰ παιδία φασὶν ἁρπάζειν. Quam porrò ἔμπυσαν Hesychius, & Evagrius lib. 5. cap. 21. vocant, Γιλὼ appellat Nicephorus Callistus lib. 18. cap. 9. *hujus igitur fabulæ pellecti ac decepti spiritu*, inquit Ignatius Diaconus in Vita Tarasij Patr. Constantinopol. *qui ea dicebant probabiliter*, *conantur ad mulierculas transferre hoc execrandum scelus*, *& eis ascribere in spiritum conversis causam eorum qui moriebantur ante tempus*. Et Michaël Psellus: ἡ δὲ Γιλλὼ, τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον καὶ πολυθρύλλητον ὄνομα, ὐδὲ δαίμων τίς ἐςιν, ὐδὲ ἄνθρωπος, ἀθρόον εἰς ὠμότητα θηρὸς μετηνεχθείς. Deinde subdit: ἀλλ᾽ ἦγε τήμερον ἐπέχυσα δόξα τ᾽ γραϊδίοις τὴν δύναμιν ταύτην παρέχεται. πλεροῖ γῦν τὰς παρηβηκυίας, καὶ ἀφανῶς εἰσοικίζει τοῖς βρέφεσιν· εἶτα θηλάζειν ποιεῖ ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς βρέφεσιν ἀποῤῥοφᾷν ὥσπερ ὑγρότητα. τὰ γῦν συντακέντα τ᾽ νεογνῶν Γιλλοβρωτὰ αἱ περὶ τὴν λεχὼ ὀνομάζυσιν. Ejusmodi maleficas intelligit Nomocanon Coteleríanus num. 489. Γυλῦ ἐὰν μετανοήσῃ, χρόνυς ε. μετανοίας φ᾽. Ita Græculus recentioris ævi hanc vocem usurpat: καὶ ἤρξαντο καταδιώκειν τὴν μιαρὰν Γυλῦν, &c. De his maleficis consulendus omnino Leo Allatius in diatriba de quorumdam Græcorum opinationibus, num. 4. & seqq. & Codex Reg. 945. fol. 444. 445. Vide præterea Gauminum in Notis ad Psellum de Operat. dæmon. & Meursium Atticar. sect. paginâ 140.

ΓΕΜΑ. Vide in Γεῖνεσθαι.

ΓΕΜΑΤΟΣ, Γεμισμένος, *Plenus*, *repletus*, ἔμπλεος, Πλήρης. Corona pretiosa: Γεμάτο, *Plenum*, Πλῆρες. Nicetas in Murtzuphlo, num. 1. ex Cod.

Barbarogr.

Barbarogr. ὃ γεμάτος ἀλλ' εὐκέρως θυρῶν. Ubi Cod. al. ἐπιχειλεῖς. Ptochoprodromus de sua paupertate lib. 1.

Καὶ σκυλελήτζιν μέθηκε γεμάτον τὴ λαπάραν.

Codinus in Orig. Constantinop. num. 87. ὁ ἕτερος μεγάλῃ φωνῇ εἰς ἐπήκοον τοῦ βασιλέως ἐβόησεν, Ο Πραιπόσιτος Νικηφόρος τῆς Χήρας τὸ κυμπάριον γεμάτον κατέπιε, &c. Stephanus Sachleces:

Μεσυςρόπιες κακοσυνωμίαις πλήρης νὰ νε γεμάτοι.

Alius Auctor Græcobarb. γεμάτην μίαν σακκέλαν. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μετὰ ὁ Ἄρης ἅσμαφη γεμάτον γδ' τὴ πίκραν.

Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Τὴν δυσωδίαν γεμάτοι.

Γιομάτος, pro Γεμάτος. Alexius Rharturus doctr. 1. ἑαυτ' ὑπόδικον καλεῖ, καὶ γιομάτον ἁμαρτημάτων. Anonymi Doctrinæ MSS. doctr. 1. ὅταν τὶς ἄνθρωπος εἰσέλθῃ εἰς τινα περιβόλιον εἴτε κῆπον, γιομάτων φυτῶν εὐωδεστάτων, &c.

Γεματίζειν, *Implere*. Stephanus Sachleces: ἐγεμάτισε τῆς γαρῆς τὸ ἁλμυραν.

Γεμώνειν, pro Γέμειν, Γεμίζειν.

ΓΕ΄ΜΙΟΝ. Anonymus de Arte Persica: δηλοῖ κέρδος ἐν λευκοῖς πράγμασιν, ὡς ἐν γεμίοις, χαρτίοις, καὶ πανίοις. Salmasius ad Vopiscum, pag. 412. *glomum lanæ* hîc interpretatur. Γέμος, Hesychio, Γέμισμα, πλήρωμα.

ΓΕΜΠΙΛΙ΄ΝΟΙ, *Gebilini*, seu *Gibellini*, Factio notissima apud Occidentales, de qua in Gloss. med. Lat. apud Nicephorum Gregoram lib. 8. p. 130. ubi μπ. pro β. ponitur.

ΓΕ΄ΝΑΜΑ, *Opus*, Ποίησις, in Corona pretiosa.

ΓΕΝΑ΄ΡΗΣ, Γεννάρης, *Ianuarius*. Glossæ Græcobarb. Αὐδηναῖος, ὄνομα μηνὸς, ἤγουν Ἰανουάριος, ἢ γεννάρης. Historia Apollonij Tyrij sub finem:

Ετέλιωσα ταρχλώησα με τὸ Θεῷ τὴ χάρει
Στὰς χίλιας πεντακοσίας τὴ μηνα τὴ Γέναρη.

Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

Να πίνω, ναζεςένωμαι τὸ μῆναν τὸ Γεννάρειν.

ΓΕΝΑ΄ΡΧΗΣ ἀνθρώπων, Epithetum Adamo tributum à S. Basilio in Epist. ad Apollinarem. Vide Γεννάρχης.

ΓΕΝΑ΄ΤΟΣ. apud Myrepsum sect. 1. cap. 442. διακρόδιν γενάτων ἐξάγια β'. pro γυναῖον usurpari putat Fuchsius, cap. 448.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙ΄Α, *Nativitatis inquisitio*, Γένεσις. Synodus Trullana Can. 61. καὶ τύχην εἱμαρμένην, καὶ γενεαλογίαν, καὶ τοιούτων τινῶν ῥημάτων ὄχλον κατὰ τὸν πλάνης λῆρος φανέντας. Vide Gloss. med. Latin. in *Genesis*.

ΓΕΝΕΑΡΧΙΚΑ΄, *Prædia à majoribus accepta*, *Patrimonia*, in Nov. Justiniani 21. cap. 2. in Edicto 3. c. 1. §. 2.

ΓΕΝΕ΄ΘΛΙΟΝ, *Natalis*, *Natale*, Festum Sancti alicujus. Concil. Laodic. Can. 51. ὃ δεῖ ἐν τεσσαρακοστῇ μαρτύρων γενέθλιον ἐπιτελεῖν. Eusebius lib. 4. Hist. cap. 15. παρέξει ὁ κύριος ἐπιτελεῖν τὴν τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ ἡμέραν γενέθλιον, εἴς τε τὴν τῶν προηθληκότων μνήμην, καὶ τῶν μελλόντων ἄσκησιν τε καὶ ἑτοιμασίαν. Vide Gloss. med. Lat. in *Natalis*.

ΓΕΝΕΡΑ΄ΛΛΙΟΣ, *Generalis*. Glossæ Basilic. Γενεράλλιον, Γενικὸν πράγμα.

ΓΕΝΕ΄ΣΙΟΝ, *Nativitas*, γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τοῦ ἁγίου Προδρόμου, &c. non semel in Typico S. Sabæ & alibi, in Nomocanone Coteleriano, num. 430. apud Codinum de Offic. Palat. c. 15. n. 2. 11. &c. Ita extant & laudantur orationes nonnullæ Joannis Damasceni, Theodori Studitæ, Leonis Imp. Joannis Monachi ex monasterio Corcinobaphi, & aliorum εἰς γενέσιον Deiparæ, & S. Joannis Baptistæ. Sed & γενέσια quasvis rerum memorabilium memorias annuas vocabant. Ita Sozomenus lib. 6. cap. 2. ait γενέσια σεισμοῦ sub Valentiniano quotannis celebrasse Alexandrinos, nisi Litaniæ intelligantur ob istum terræ motum indictæ & institutæ. Vide Gloss. med. Latin. in *Natalis calicis*.

ΓΕ΄ΝΕΣΙΣ, *Fatum*, εἱμαρμένη. Vita S. Syncleticæ num. 81. λεγόντων εἶναι εἱμαρμένην, ἥνπερ καὶ γένεσιν καλοῦσι. Ita usurpant Chrysost. hom. 5. περὶ εἱμαρμένης, & alibi. Isidorus Pelusiota lib. 3. Epist. 191. Auctor de initiis hæreseon num. 94. & alij. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Genesis*. & Gasparum Suicerum in Thesauro Ecclesiastico.

ΓΕ΄ΝΙ, Γένεια, *Barba*, Πώγων, Γένειον. Γενάκι, *Barbula*, Πωγωνάριον. Γενέας, Γενειάτος, Γενάτος, *Barbatus*, Γενειήτης.

ΓΕΝΙΑ΄Σ. Martyrium SS. Theoduli & Agathopi, num. 9. οὕτω τεσσάρων Λάζαρος τὸ χρεὼν ἀπολίσας, καὶ τετάρτην ἔχων ἐπὶ τάφῳ κείμενος ἡμέραν, ὑπὸ σῇ τῇ φωνῇ τὰ δεσμὰ τῆς γενιάδος ἀπορρήξας, τῶν ἀδύτων ἀνέβαινεν, &c. Vide ibi conjecturam Virorum doctorum.

ΓΕΝΙΚΟ΄Ν, *Ærarium publicum*, in quod referebatur, quidquid colligebatur ex tributis & vectigalibus: cui præerat Λογοθέτης Γενικὸς dictus, interdum Γενικὸς nudè, ut apud Leonem Grammatic. pag. 465. & in Synaxariis Colberteis 23. Sept. Γενικὸν μετὰ Ἀντώνιον, σακελλάριον δὲ τὸν Πέτρον προχειρίζεται. Constantinus Porph. in Basilio, num. 98. Ed. Combef. ὁ τὴν τοῦ Γενικοῦ τὸ τηνικαῦτα διέπων ἀρχήν. De hocce ærario & Logotheta pluribus egimus in Constantinopoli Christ. lib. 2. sect. 9. §. 9. & infrà in V. Λογοθέτης.

ΓΕΝΙ΄ΤΖΑΡΟΙ, Γιανιτζάροι, Ἰανιτζάροι, *Ianitzari*, *Milites Turcici Sclopetarij*, sat noti. Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 35. eorum originem & nomenclaturam explorans, ait quosdam existimare fuisse institutos ab Osmane Gazi, Ertruculis filio: Jovium verò & Genfræum, eorum primùm ordinatam militiam à Murate II. qui, inquit, numerum potiùs auxit quàm militiæ ipsius Autor fuit. Vocis Etymon, subdit ille, controversum est. Reineccij & aliquot aliorum, qui à *Ianua* dictos volunt, quòd Turcis *Ianuam* aulam dici constet, sententiam explodit, cùm Porta, Turcis, *Capi* dicatur, à qua voce Genizari dici non potuere. Denique hos ita appellatos tradit voce Turcica, quæ *novos homines*, seu *novos milites* significat, seu νεηλύδας & νεολέκτους, uti Genitzaros vocat non semel Laonicus, pag. 150. 329. à *Geni* & *Zeri*: quod posterius novos milites significat, idque potissimùm firmat ex Annalibus Turcicis sub an. Chr. 1361. scribentibus Amurathem I. tum primùm instituisse, ut ex Christianis mancipiis tenerioris ætatis, quintum Imperatori traderetur: deincépsque eum morem inolevisse, ut ex omni mancipiorum numero, liberalioris formæ pueri pro Sultano delecti retinerentur: qui in Anatoliam translati ac inter Turcos distributi, ut apud eos disciplinæ pariter ac Linguæ Turcicæ assuescerent, exactis apud illos duobus vel tribus annis, jam ad labores condocefacti Linguæque Turcicæ periti, ad Portam reducebantur Genizarorum ordinibus adscribendi. *Genizari verò Sultani Turcorum Sclopetarij sunt, & inde ab illis usque temporibus nomen hoc Genizarorum adepti sunt.* Certè constat ita appellari ejusmodi mancipia, ex iisque conflatam eorum militiam. Ducas Hist. c. 16. ἔχων παραλιπομένους ὡς δέκα χιλιάδας ἀργυρωνήτους σὺν αὐτῷ δούλους αὐτοῦ, τοὺς οὓς καλοῦσι Γενιτζαρίδας. Laonicus lib. 1. pag. 9. Edit. Genev. Zenizaros à Solimano I. Orthogulis filio, institutos refert, qui ut regnum sibi firmum con-

stitueret, Satellites allegit, quos Regis Januas sive portas nuncupavit, τάξιν δὲ ἀποδέξασθαι ἀμφ' αὐτ, ἣν θύρας βασιλέως καλοῦσι, eóque facto propter istam potentiam omnibus formidini fuisse, subditósque facilè in Imperio continuisse, cùm omnes ad nutum, quando vocarentur, præstò essent, ἐπὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῆς βασιλέως θυρῶν κατὰ τάχος ἰόντες. Ita etiam lib. 5. pag. 150. Quod si ita est, *Genizari* dicti fuerint à voce Turcica quæ *Portam* significat, quod secus se habet: *Capi* enim, uti diximus, *Porta* appellatur. Aliam nominis originem videtur indicare Joannes Anagnosta in Historia excisæ à Murate II. Thessalonicæ, anno Chr. 1430. tradens num. 20. Sultanum Urbe capta, Turcis, qui à Genitzis orti fuerant, hanc habitandam, ab ea regione in qua habitabant, huc traductis, dedisse. Genitzæ verò locum diei itinere ab Occidentali Urbis plaga distare, Turcorum accolarum frequentiâ instructum. Ex quibus docemur Genitzæ tractum in Thracia ad Urbis Thessalonicæ occasum extitisse, eúmque à Turcis cultum, ex quo in Europam transmisere. Nam tametsi Anagnosta inde dictos *Genitzaros* non planè dicat, haud tamen absonum videretur, cùm eorum operâ tum primùm usus dicatur Murates II. tradántque Jovius & Genfræus Genitzarorum ab eodem Sultano ordinatam militiam, inde accepisse nomen existimare. Anagnostæ verba ipsa hîc damus. τὰς δὲ γε λοιπὰς ἁπάσας οἰκίας, καὶ τοὺς νεὼς σχεδὸν πάντας διωρίσατο τοῖς τ' ἀπ' ἄλλων τόπων ἐθελήσασιν ἴσως, τὴν πόλιν, ἀνθ' ἧς οἰκοῦσιν ἐλέσθαι παρασχεθῆναι, καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς Γενιτζῶν ἀπαναστᾶσι Τούρκοις. Τόπος δ' οὗτος ἐστι πεδιάς ὅλος, ἡμέρας ὁδὸν, ἀπὸ τῆς κατὰ δύσιν μέρους ἀπέχων τῆς πόλεως, εὖ τῇ τούτου ἐπιτηδειότητι, ἅτε σπουδῇ τούτου τῆς ἀρχῆθεν ἐκλεξαμένης πρὸς οἴκησιν, ἄλλους ἰσχυκῶς οἰκήτορας Τούρκους, &c. Meminit porrò Laonicus lib. 4. extr. Γιανίτζης Urbis ad Axium fluvium, in Macedonia: illius fortè cujus Anagnostes. Sed ut verum fatear, longè antiquiorem & militiam & nomenclaturam *Genizarorum* existimaverim, quàm ut orta fuerit sub ann. 1430. cùm octennio pòst frequens ea fuerit in aula Constantinopolitana, in quam multò antea à Turcis transierat. Nam sub an. 1438. Ιανιτζάρες Imperatori Constantinopolit. adscribit pro Satellitibus & stipatori bus Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 3. cap. 19. sect. 6. cap. 2. & sect. 8. cap. 6. ubi Γιανιτζάροι dicuntur. Quinetiam habuere Summi Pontifices suos *Ianizzeros*: ita enim vocabant, nescio an & hodie *sollicitatores expeditionum in Curia Romana*, ut scribit Octavius Vestrius. Utcunque sit, vox ea variè scribitur: nam Γιανιτζάρεοι, dicuntur à Laonico lib. 9. pag. 329. τὸ δὲ καθώκισεν ἐς Βυζάντιον, καὶ ἑτέρους πεποίηκεν Γιανιτζαρίους, καὶ δούλους τὰς ἐν σκευαῖς, ἐπιλεξάμενος παῖδας ὀκτακοσίους, καὶ ἐς τὴν τῆς νεολύδων τάξιν ἐτάξατο. Γενιτζάροι in Historia Politica, pag. 7. ἐποίησε τὸ γενιτζάριν τὸ χαμουζᾶν, &c. Malaxus in Hist. Patr. pag. 161. Νοπετζίδες, τουτέστι Γενίτζαροι. Φραγγικὰ λέγονται σουλδάδοι. Threnus de capta à Turcis Constantinopoli:

Ἔχει καὶ Γιανιτζάρειδες χιλιάδες δέκα πέντε.

ΓΕ'ΝΝΗ, Γέννα, *Ortus, Nativitas*. Epimerismi Herodiani MSS. Ἠλείθυια, θεὰ ἔφορος τῆς γέννας. Alibi: ὠδὶς, ὁ ἐν τῇ γέννᾳ πόνος. Symeon Logotheta in Leone Philos. num. 17. ἐν τῇ γέννᾳ τοῦ υἱοῦ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Γέννα, *Ortus Lunæ*. Theophylactus in Matth. cap. 27. οὐδέποτε γὰρ τεσσαρεσκαιδεκαταίας οὔσης τῆς σελήνης ἔκλειψις γέγονεν ἡλίου, ἀλλ' ὅταν ἡ λεγομένη γέννα εἴη. Codex Reg. 1067. fol. 12. ὁ γοῦν φοῖνιξ τὸ δένδρον καθ' ἑκάστην πρόσοδον σελήνης, ἣν τινες γένναν καλοῦσιν, ἐκ τῆς ἑαυτοῦ καρδίας κλάδους ἀναδίδωσι, &c.

Χριστογέννα, *Christi Nativitas* apud Codinum de Offic. cap. 6. num. 1. cap. 11. num. 1. in Nomocanone Coteleriano, num. 291. 322. 411. 416. &c. & in libris Ecclesiasticis Græcorum passim. Georgius Acropolita in Chron. cap. 6. καὶ τὰς τῶν Χριστοῦ πανηγύρεις, τῆς τε γέννας, καὶ τῶν φώτων ἀποπληρώσεως, &c. Menæa 15. Decemb. ἰστέον ὅτι ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐχειροτονήθη Πατριάρχης ΚΠ. ἐν ᾗ καὶ ἑορτὴ τῶν Χριστοῦ γεννῶν ἀπήρξατο ὑπ' αὐτοῦ τελεῖσθαι ἕως τῆς εἰκοστῆς πέμπτης τοῦ μηνὸς, τινῶν ἐκ τῶν ἑσπερίων ἐλθόντων καὶ ἀπαγγειλάντων, δι' ὃ καὶ λόγος ἀπολογητικὸς ἐξεφωνήθη παρ' αὐτοῦ κάλλιστός τε καὶ ὠφελιμώτατος. Corona pretiosa: Νὰ γεννᾶ, *Nasci*, Γεννᾶσθαι.

Γεννάρχης, Epitheton Adæ tributum à Græcis. Vide Nicephori Xanthopuli Synaxarium τοῦ τελώνου in Triodio. Idem εἰς Βαρέα.

Ὅπου γενάρχην τῷ Θεῷ μου καὶ λόγῳ, &c.

Vide Γενάρχης.

ΓΕΝΝΗ'ΜΑΤΑ, *Nutricatus animalium, vel quæ in agris frumenta, aut in hortis nascuntur legumina.* Theophanes an. 1. Artemij: γεννήματα τε πλεῖστα εἰς τὰ βασιλικὰ ὡρεῖα ἀπέθετο. Scylitzes, pag. 856. ὁ δὲ τοσοῦτον ἦν φειδωλὸς καὶ μικρολόγος, ὥστε μηδ' ὀβολὸν προέσθαι θέλειν, μηδὲ παρέχειν τινὶ τὸ οἱονοῦν, ἢ πρόνοιαν γοῦν προφῶν διακομιδῆς γεννημάτων διὰ σιτηγῶν πλοίων ποιήσασθαι. Proverbia Græcobarb. ex Cod. Reg. 1299. φίλον εἶχον κηπουρὸν, καὶ ἐδίδουν αὐτῷ γέννημα, καὶ ἐδίδει μοι λάχανα. Joan. Cananus de Bello Constantinopol. τὴν τε ζημίαν τῶν γεννημάτων, καὶ τὴν ἀμπελώνων τὴν λύμην, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Nutrimen*.

ΓΕ'ΝΟΣ, *Gens, Natio*. Theodoritus serm. 5. de Græc. affect. Θρακικὸν δὲ τοῦτο τὸ γένος. Ita præferre aliquot Codd. monet Sylburgius, ubi alij ἔθνος habent. Pro *Gentilibus* seu *paganis* hanc vocem usurpat Ammon Episcop. in Epist. de Vita & conversatione SS. Pachomij & Theodori, num. 3. ὁ μὲν ὑπὸ τῶν ἐκ γένους ἐπικείμενος τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ διωγμός. Infrà: Ἑλλήνων ἔπειτα ὁ ἐκ γένους ἐπικείμενος τῆς ἐκκλησίαις καταλυθήσεται διωγμός. Vide Gloss. med. Lat. in *Gens*.

ΓΕΝΤΗ'ΛΙΟΣ, Γεντίλιος, *Gentilis, ex Scholæ Gentilium*, de qua in Gloss. med. Latin. *Gentilis*. Theodorus Mopsouestenus ad Hieremiæ, cap. 10. οἱ Σαρακηνοὶ τὴν κόμην κατὰ τὸ ὄπισθεν μέρος ἐῶντες, μόνον ἀποκείρονται τὸ ἐπὶ τὸ μέτωπον, οἵ εἰσιν οἱ νῦν λεγόμενοι Γεντίλιοι. Synaxar. 7. Oct. in SS. Sergio & Baccho: ὁ μὲν Σέργιος Πριμικήριος ἦν τῆς σχολῆς τῶν Γεντηλίων. ὁ δὲ Βάκχος Σεκουνδικήριος τῆς αὐτῆς σχολῆς. Eorundem Vita MS. in Cod. Colberteo habet Κεντηλίων, sicque legit Suidas, ut & Auctor Gloss. Basilic. qui Κεντηλίων σχολῆς, εἶδος ἀξιώματος, exponunt, quasi Κεντηλίων esset in primo casu.

Γεντελισταί, apud Hesychium & Phavorinum, οἱ ἐργαζόμενοι καὶ παίζοντες, scilicet ut Gentiles.

ΓΕΝΤΙ'ΖΑ. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. Ἀλκιβιάδειον, ἡ γεντίζα λεγομένη. Glossæ aliæ Græcobarb. MSS. Γεντίζα, ἡ ἀλόη βοτάνη.

ΓΕΝΤΕ'ΚΙΑ, *Equi manu ducti*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 657. in Theophilo Imp. καὶ ἀπὸ τότε ὅτεσεν ὁ Βασιλεὺς, ὅταν εὐγαίνῃ ἔξω, νὰ ἑτοιμάζουν καλὰ ἄλογα νὰ σέρνουν ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέως, ἐὰν τύχῃ ἀνάγκη νὰ καβαλικεύῃ ἄλον ἄλογον, καὶ ἀφονιὸ τὲ ἐπιάσθη συνήθειαν, καὶ σέρνουν οἱ ἀφέντες τὰ Γεντέκια. Vide in Συρδον.

ΓΕΡΑ'ΖΕΙΝ, Γερανίσκειν, *Senescere*, γηράσκειν. Glossæ Græcobarb. Ἀγήρασον, Ἀγήρατον, ἢ ὅπου δὲν γερανίσκει.

Γεράλια,

Γεραλία, *Senectus*, Γῆρας, Γηράνιον. Historia Apollonij Tyrij:

Τὰ πράματα ποχρίαζομεν νάχω σαγεραλία μου.

Alibi:

Κ' ἦτον ἀπὸ τὰ γερατία ἕτοιμος νὰ ποθάνη.

Rursum:

Ἔζησεν Απολώνιος μὲ τὴν Νικοκέρα του,
Χρόνους ἰδδόντα με τιμὴν ἦλθε στὰ γερατια του.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ὁ σὰν ἐκεῖνος που πολλὰ ἴδε τὰ γεράτιά του.

Ibidem:

Τότε λιβλιὼν βάλασι γιαναμυρίζηστία,
Ὅπου ποτὲ ὁ γνώρισε τὸ τί ἦν γερατία.

Et lib. 12.

Ἤ κλα πολλὰ τὰ γερατία γεμάτα πᾶσα πόνους.

Γεροντιὰ, *Canities*, Πολιότης, Πολιά.

ΓΕΡΑΚΗ, *Falco*, ἱέραξ, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarbaræ. Αἴσαρος, εἶδος ἱέρακος, θεωρία τοῦ γερακίου. Ibidem, γέραξ, pro ἱέραξ reperitur. Carmen vulgari linguâ compositum, apud Annam Comnen. lib. 2. Alexiad. pag. 51. τὸ σάββατον τῆς Τυρινῆς, χαρεῖς Αλέξιε ἐνόησές το, καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρωῒ εἶπα καλῶς γεράκιν μου. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εἶπεν ἡ Κουταγιόλενα, τὸ γρήγορον γεράκιν.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag 818. ὁ δὲ Σουλταν Μπαγιαζίτης ἔδωκε τοὺς χαρίσματα, ὅλους τοὺς ἠλευθερώσας, ἄλογα, γεράκια, καὶ ἄλλα τινα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Ἄλλοι γεράκια βάσταζαν, ἄλλοι σκυλία ἐσύρναν.

Demetrius Zenus in Battrachom. disticho 43.

Τὸν γάτον καὶ τὸ γέρακα περίσσια τοὺς τρομάσω.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἀϊδόνι ἐκάθετον εἰς δένδρον, καὶ ἐκελάδειε, καὶ ἕνα γεράκι τὸ ἴδε, &c.

ΓΕΡΑΝΕΟΣ, Γεράνιο. Vide in Ἡεράνεος.

ΓΕΡΑΝΙΟΝ, *Tolleno*, Gallis *Gruë*. Suidas: Κηλώνειον, τὸ Γεράνιον. Moschopulus, Κηλώνειον, τὸ κοινῶς Γεράνιον. Auctor Etymolog. Κηλώνειον, τὸ ἀνάντλον καὶ καταντλοῦν ξύλον, ὁ ἀντλητὴρ, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον γεράνιον. Leo in Tacticis, cap. 19. §. 61. δύναται δὲ καὶ διά τινων γερανίων λεγομένων, ἤ τινων ὁμοίων ἐπιτηδευμάτων γαμμαλοειδῶς κύκλῳ περιστρεφομένων, ἢ πίσσαν ὑγρὰν πεπυρωμένην, ἢ σκεῦος, ἤ τινα ἑτέραν ὕλην ἐπιχύσαι τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις, &c. Codinus in Orig. Constantinopol. καὶ τὰ παλάτια τὰ ἐπάνω μέχρι Γερανίου.

ΓΕΡΑΝΟΠΟΔΙΟΝ, *Lychnis coronaria*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 520.

ΓΕΡΑΤΙΑ. Vide Γεράζειν.

ΓΕΡΔΗΣ, *Textor*, Ὑφαντὴς, apud Hesychium, & alios laudatos in Gloss. med. Lat. in V. *Gerdius*.

Γέρδιος, ὑφαντὴς, *Textor*, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ aliæ MSS. Γέρδιος, ὁ ὑφάντωρ. Lexicon MS. Cyrilli: Γέρδιος, ὑφάντρια, ὑφαντής. Rursum: συνυφάντριαι συγγέρδιαι. Michaël Psellus in Grammatica MS.

Γηώρας, ὁ ἀλλότριος. Γέρδιος, ὁ ὑφαντής.

Γερδίσαι, *Textrices*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 80. φαίνεται αὐτῇ καθ' ὕπνους ὁ μακαρίτης Σάβας, λέγων, Ἔσωθεν μετάπεμψαι τὰς γερδίσας, καὶ ἔρχονται, καὶ πληροῦσι τὸ ἔργον.

Γερδαῖος, Γερδεῖος, idem quod Γέρδιος. Lexicon MS. Cyrilli: ἔριθοι, ἐργάται γερδαῖοι. Infrà: ἐρίθοις, γερδέοις, ἤτοι τὰ ἔρια ἐργαζομένοις.

Γερδοποιὸν, *Textrinum*, in Gloss. S. Benedicti.

Γερδιακὸς. Gloss. Lat. Gr. Scapi, Κανόνες γερδιακοὶ, καὶ χάρτου τόμοι.

ΓΕΡΙΑ, *Gerula*, uti *nutrix* exponitur à Joan. de Janua. Hesychius in Καλλιγένεια· Οἱ μὲν τρόφον αὐτῆς, οἱ δὲ γερίαν, οἱ δὲ ἀκόλουθον.

ΓΕΡΙΤΕΥΕΙΝ, *Gerere, Administrare*, διοικεῖν, in Glossis Basilic.

ΓΕΡΝΕΙΝ, *Inclinare*, κλίνειν. Γερμένος, *acclivis*, ἐπικλινής. Physiologus MSS. de Natura animalium, ubi de Leone: καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὴν πόρταν κάθεται ὁ λέων, καὶ ἀναμένει τὰ ζῶα ὅλα γέρνοντα εὐγένουν ἐκ τὸ δάσος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Τίποτε δὲν τὸ τάσασι, οὐδὲ βαρίον τίσαντε,
Νὰ γέρνουν ὅλα τὰ κορμία ἐδῶ καὶ κεῖ καθ' ὅλους,
Ἕνα καὶ ἄλλῳ ἔγερναν ὁ βρῶμος τῆς συμπλήσκη.

Rursum:

Τὰ σώματα ξεγέρνασι ἄνω καὶ κάτω κεῖνα.

Γιαγέρνειν, *Convertere*, Επιστρέφειν.

Διαγέρνειν, *Peregrinari*, *Discedere*. Glossæ Græcobarb. Απόιχεται, ἀπομακρίζει, ὁδεύει, ταξιδεύει, διαγέρνει.

Γέρνητο, *Semen agni casti*. Δαμναμέτη, βότανον τοῦ γέρνητο, σπέρμα ἄνω κάτω, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. Ibidem: Διονυσιὰς, γέρνητο σπέρμα ἄνω κάτω, καὶ ἔνε ξερὸν. Rursum: Δίμος, γέρνητο σπέρμα ἄνω κάτο, καὶ ξερενεται.

ΓΕΡΟΝΤΑΡΙΟΝ, *Senecio*, in Glossis Lat.

ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΜΟΣ, in Nov. 131. Justin. c. 13. qui *senum Hospitali praeest*, seu Γεροντοκομείῳ, id est ædi in qua Pauperes & propter senectutem solam infirmi homines curantur. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 4. sect. 9. num. 20. & seqq.

ΓΕΡΟΝΤΟΤΕΡΟΣ, *Major*, Πρεσβύτερος, in Corona pretiosa.

ΓΕΡΟΣ, *Sanus*, *validus*, εὐεκτος, εὔρωστος, ὑγιὴς, ἀβλαβὴς, &c. Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: ἐπειδὴ οὐδὲ αὐτὸς ὁ τόπος ἐστὶ γέρος, &c. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 165. μόνον φυλάγου νὰ μὴν ἐγγίζῃ αὐτὸ τὸ λάδι εἰς γερὸν τόπον, οὔτε τὴν κεφαλὴν, ἢ ἄλλο μέλος λεπτὸν.

Γέρος, *Senex*, Πρέσβυς, in Corona pretiosa. Vide Καλόγερος.

ΓΕΡΟΥΛΙΖΕΙΝ, *Veterascere*, apud Alexandrum Trallianum: Παλαιὸν καὶ γερουλίζοντα οἶνον. Ubi perperam Edit. ἱερουλίζοντα.

ΓΕΡΡΑΔΙΑ, σταληρίδια, (vel στωτηρίδια) in Glossis MSS. Reg. Cod. 2062.

ΓΕΡΡΟΧΕΛΩΝΑΙ, *Testudines ex Gerris & Clypeis*. Γέρρον porrò, τετράγωνον σκέπασμα exponitur in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2216. Philon in Belopœecis MSS. πρὸς δὲ τῶν κινδυνευόντων στρατιωτῶν προσφερέσθωσαν γερροχελῶναι ὡς πλεῖσται, ἵν' εὐχερῶς ἐντεῦθεν ἐκπηδῶντες κινδυνεύωσιν. Quomodo verò eæ conficiantur, sic infrà indicat: ποιοῦνται δὲ αἱ γερροχελῶναι ἐκ τῶν πλεχθέντων γέρρων ἄνωθεν — εἰς ὀξεῖαν γωνίαν συγκλεισθέντα, προσάλληλα, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τοῦ πρόσθεν, εἶτα βυρσῶν περιτεθεισῶν, καὶ σχιδῶν κατω θερμῶν ἐκ τῶν πλαγίων τετραγώνων συμπαγεισῶν, ἔνδοθεν δὲ στρογγύλων ὑποτεθεισῶν, χαλεπῶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν προσφέρονται, διὰ τὸ μηδὲ βάρος ἔχειν πολύ. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν λεγέμβρων χελῶναι κατασκευάζονται περιφερεῖς. Biton in Mechanicis: οὔτ' ἂν γερροχελώνη, οὔτ' ἂν στοὰ, οὔτε χελώνη ῥαδίως προσαχθείη. Occurrit illic pluries.

ΓΕΡΩΝ, *Senex Episcopus*; sic *Primas*, seu *Episcopus primæ sedis* appellatus in Africa, in Codice Canonum Ecclesiæ Africanæ, cap. 90. 97. 100. Idem Cod. Can. 127. μετὰ τοῦ ἁγιωτάτου γέροντος Δονατιανοῦ τοῦ Πρωτεύοντος. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Senex*. Testatur Gregorius Nazianzenus orat. 6. de S. Athanasio, Alexandrinos per sexus, & ætates, & artes, solitos esse distribui, quoties alicui ob-

viam irent honoris causâ. Hinc apud illos ὡμογέροντες & ἀρχιγέροντες. Vide Henric. Valesium ad Euseb. lib.7. cap. 21. Seldenum de Synedr. Hebr. vet.cap. 14. pag. 595.

Γέροντες, *Monachi*. Ita nempe se ipsos etiam indigitabant, ut colligitur ex Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, num. 4. Glossæ MSS. Ἀββᾶς, ὁ γέρων, ὁ πατήρ. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 41. καταλαμβάνει τὰ πλησίον ὄρη, καὶ περιτυχὼν γέροντι Σύρῳ ἐγκράτειαν τιμελοῦντι, ἀπομιμεῖται τὴν σκληραγωγίαν, χρονίσας παρ' αὐτῷ δὶς δύο ἔτη, ἀπομαχόμενος τὰς τῆς ἡδυπαθείας σπίλασιν. Rursum, pag. 56. ἃ μηδέποτε ἐν συλλόγῳ τῶν τῆς ἐρήμου γερόντων ἔγνωσαν. Et pag.63. de quibusdam Monachis Ægyptiis: τοὺς δὲ Θεοφίλου μοναχοὺς, συστῆναι ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἐγκλήμασιν οἷς κατηγόρησαν τῶν ἁγίων γερόντων, ἢ τὰ τῆς συκοφαντίας ὑφίστασθαι. Dorotheus Doctr. 1. ἦλθεν ἐκεῖ μαθητὴς μεγάλου γέροντος ἐκ τῶν μερῶν Ἀσκαλῶνος. & Doctr. 11. ὅτε ἤμην ἐν κοινοβίῳ, ἐποίησέ με ὁ Ἀββᾶς ξενοδόχον, μετὰ γνώμην τῶν γερόντων. Ita passim Apophthegmata Patrum, Palladius in Hist. Lausiaca, & Joannes Moschus in Limonario, Joannes Patr. Constantinopol. in Vita S. Joannis Damasceni, n. 23. 29. &c. Phocas in descript. T. S. num. 19. 23. &c. Sed & Γέροντας suos Episcopos etiamnum Græcos appellare, observat Crusius in Turco-Græcia, pag. 222. quos verò ij γέροντας Monachos vocant, hos ἀρχαίους appellat Vita S. Pachomij, num. 72. 76.

Γεροντικὸν, liber continens dicta & facta Sanctorum Monachorum: Λόγους τῶν γερόντων, in Apophthegmat. Patrum in Ammum Nitriota, num.2. τῶν ἁγίων γερόντων ῥήματα καὶ κατορθώματα, in Præfat. ad eadem Apophthegmata. Joannes Moschus Limon. cap.56. ἔλαβον βιβλίον γεροντικὸν, &c. Vita S. Nili Junioris, p.142. εἶτα οὐκ ἐσμὲν ἄξιοι τοῦ Γεροντικοῦ ποιῆσαι ἓν κεφάλαιον. Joannes Antiochenus de Charisticariis, pag. 166. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ πρώτως ἐν Αἰγύπτῳ συντεθεῖσα μεγίστη βίβλος τῶν ἁγίων γερόντων τῆς Σκήτεως, Θηβαΐδος τε καὶ Λιβύης, τὰς ἱερὰς πολιτείας καὶ ἀποφθέγματα τούτων κατὰ στοιχεῖον ἐμπεριέχουσα. Ejusmodi Gerontica MSS. servant complura, Bibliotheca Regia & Colbertea, quæ Παραδείσου seu βίβλου τῶν ἁγίων γερόντων, titulum interdum præferunt. Vide Rosveidum ad Vitas Patrum.

ΓΕΣΟΜΙ', Italis *Gelsomino*, Gallis, *Iasmin*.

ΓΕΥ'ΕΣΘΑΙ, *Prandere*, apud Portium. Lexicon MS. Cyrilli: Πάσασθαι, γεύσασθαι. Palladius in Hist. Lausiaca: καιρὸν ἐπιτήδειον πρὸς τὸ γεύσασθαι ἐπετήρει διὰ πάσης ἡμέρας. Paulus Mon. lib. 1. Collectan. καὶ ἐν τούτοις ἡμᾶς δεύτερον ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν· ἐκεῖνος δὲ μηδ' ὅλως γευσάμενος πεζεύων ἀπεστήθισε ψαλμὸν τὸν μέγαν, καὶ ἄλλους δεκαπέντε. Anonymus Barbarogr. ἐδάκρυσαν ἀμφότεροι, ἔπειτα θέσαν τάβλα, ἐγεύθησαν. Adde Canon. 19. Nicephori Homologetæ.

Γεῦμα, *Prandium*. Eustathius: Ἄριστον, τὸ κοινῶς λεγόμενον γεῦμα. Glossæ Græcobarb. τὸ γεύματος ἢ τὸ δείπνου. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 2. καὶ εἶπε, Γεύματα ἀποτέρω τοῖς ἀδελφοῖς. Nicetas in Isaacio lib.2. num.5. ex Cod. Barbarogr. ὅτι ἀπὸ τὴν χθὲς ἡμέραν ὥρα γεύματος ἐξῆλθεσαν. Ubi Cod. al. κατὰ τὴν τότες δειλήν. Menologium: καὶ μετὰ δοξολογία μεγάλη τὸ τροπάριον, καὶ ἀπολύομεν· ἄδομεν ἀργίαν μέχρι τοῦ γεύματος. Concilium Florentinum, pag. 500. Edit. ult. καὶ ἀπὸ τοῦ γεύματος ἐμήνυσεν ὁ Βασιλεὺς διὰ τοῦ Νικαίας, &c. Alibi: ὁ καιρὸς ἤγγισε τοῦ γεύματος. Vide Theophylact. Bulgar. Archiep. Epist. 30. Nomocanonem Cotelerianum, num. 196. Codinum de Offic. cap.5. n.16. &c.

Γέμα, eâdem notione. Ptochoprodromus MS.

> Νὰ ἀνοίγω τὸ ἀρμάριν μου νὰ βρίσκω γεμάτον.

Rursum:

> Ἀπλὰν δὲ παλιμβασιλεῦ γέματος ὥρα φθάσει.

Πρόγευμα, *Ientaculum*, *Antecænium*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Ἐξάφες τὰ προγεύματα, καὶ τὰ διπλοσφυγγάτα.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

> Νὰ ἦτον ὥρα πρόγευμα, καὶ ἐξέβηκεν ὁ εὐνοῦχος.

Γευματίζειν, *Prandere*. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: Ἀριστεύω, Ἀριστῶ, τὸ γευματίζω, ἐξ οὗ ἄριστον, τὸ γεῦμα.

ΓΕΥ'ΓΕΙΝ, pro Γεύειν, *Gustare*. Glossæ Græcobarb. Ἄοινος, ὁ μὴ γευόμενος οἶνον, καὶ ὁ μὴ ἔχων· ἐκεῖνος ὅπου δὲν γεύεται, ἢ γεύγεται, ἢ πίνει κρασίν. Alibi: ἄρτι μῦς πίτζης γεύεται, ὁ Ποντικὸς γεύγεται νωστὰ τὴν πίτζαν.

ΓΕΩ'ΡΓΙΑ, *Pradia*, *agri culti*, seu ut dicimus *terres à labeur*. Achmes Onirocrit. cap. 127. εἰ μὲν ἔχει γεώργια χαρίσεται ἐν αὐτοῖς πολλαπλασίως.

ΓΕΟΡΙ'ΘΙΘΕΣ, *Talpa*, in Glossis S. Benedicti. Ubi leg. fortè Γεωρύτιδες, *Talpa*.

ΓΗ̃ Αἰγυπτία, in Glossis Jatricis MSS. ἤγουν ἡ κεραμική.

Γῆ Σαμίας, ἤτοι κοιμωλίας, ῥυστικῶς, in Cod. Reg. 848. *Terra Samia*, *Cimolia*.

Γῆς ἀμπελίτης, ἤτοι ἀσφάλτου, in eod. Cod.

Γῆ Ἀστερίτης, in Glossis Jatricis MSS. ἤγουν πυρίτης, καὶ γῆ χία, καὶ λιθάργυρος, καὶ... λευκὸν, καὶ στυπτηρία, καὶ καδμία λευκὴ, καὶ μαστίχη. Γῆ Ἀστέρος, τὸ ἀμίαντον, ἢ λιθάργυρος, in Aliis Glossis ex Cod. Reg. 838. Γῆς ἀστέρος, ὁ γύψος, in Cod. Reg. 190. Γῆς ἀστὴρ, τὸ λεγόμενον ἀμίαντον, in Glossis MS. Neophyti.

Γῆ βρυτία, τὸ ἄσφαλτον, in Cod. 190. ἤτοι ἄσφαλτος Ἰουδαϊκὸς, in Cod. 848.

Γῆς ἔντερα, σκώληκες, in Cod.Reg. 190.

Γῆ Σαμία, in Gloss. Jatricis MSS. ἀρσενικὸν καὶ θεῖον λευκόν.

Γῆ Χαλκία, ἀμπέλου οἶνος, in Cod. Reg.848.

Γῆς χολὴ, τὸ κενταύρειον. in Cod. Reg.190.

ΓΗΒΕΝΤΙ'ΖΕΙΝ, *Asinum cadere*, *traducere*, Πομπεύειν. *Fustuario afficere*, apud Crusium, pag.208. Vide Γιβεντίζειν.

ΓΗ'ΔΙΟΝ, *Terra*, *Possessio*, quomodo vulgò *terras* appellamus. Nov. 17. Justiniani, cap. 7. §.1. δεῖ γὰρ μάλιστα κατὰ τῶν νεμομένων φέρεσθαι τὰς συντελείας, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τῶν καλεσάντων μήτε νεμομένων τὰ γήδια. Adde Nov. 118. cap. 14. Justini de sacris domibus, initio, &c.

ΓΗΠΙΑΛΗ'ΝΟΣ, *Gibellinus*, ex *Factione Gibellinorum*, de qua in Gloss. med. Lat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Λεμπαρδίαν, εὗρεν τοὺς Γηπιλίνους,
> Τοὺς τυράννους τῆς βασιλείας πού ἦταν ἐχθροὶ τοῦ Πάπα.

Alibi:

> Οἱ θέτος καὶ τὸ μέρος του με ὅλους τοὺς Γηπιλίνους.

ΓΗΠΟΝΟ'ΜΟΝ. Demetrius Constantinopol. lib.1. Hieracosoph. cap.20. χειμῶνος δὲ ὄντος πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἐλθεῖν εἰς θήραν διδόναι αὐτῷ σίλλην, τὸ λεγόμενον Γηπονόμον. Occurrit ibi pluries, & Γηπόνος, cap.9. nisi erratum sit Librarij.

ΓΗ̃ΡΑΣ ὄφεως, τὸ δέρμα τοῦ ὄφεως, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Serpentis exuviæ*.

ΓΗΡΙΝΙΑ'ΡΙΟΣ. Constantinus lib.1. de Themat. cap.1. ἦσαν δὲ καὶ τινὲς αὐτῶν πρίγκιπες, ὡς ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μαρτυρίοις διαγράφεται, ἀλλὰ μὴν καὶ Γηρινιάριοι. Ubi legendum Σκρινιάριοι monent Vulcanius & Morellus.

ΓΗΡΩΚΟΜΕΙ̃ΟΝ, Γηροτροφεῖον, Juliano Antecessori, dicitur *locus venerabilis in quo pauperes & propter senectutem solam infirmi homines curantur*, vel *aluntur*. Lexicon ex Cod. Colbert. 2199. Γηρωκομεῖα, μεγάλα, γηροτροφεῖον μικρόν. Sic in MS. Vita MS. S. Theodosij Archimandritæ: ἴδει γὰρ μὴ δὲ τοῦτο τὰς

Θεοδόσιος

Θεοδοσίου φροντίδας διαφυγεῖν, τούτοις ἐν ἰδιάζοντι τόπῳ προσήκον ἀναστήσας γηρωκομεῖον, εἰς ἄνεσιν αὐτοῖς ἐφῆκε πολυημέρου κακοπαθείας, ὥς τισιν ἀγαθοῖς ὁδοιπόροις ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ καὶ τραχείας ἤδη καμοῦσιν οἰκεῖον κατάλυμα. Vide Cyrillum Scythopolitan. in S. Joanne Solitario, num. 4. & in S. Euthymio, num. 98. Joan. Antiochenum Patr. de Charisticariis pag. 170. & Constantinop. Christian. lib. 4. pag. 165. 166.

Γηροτροφεῖν, *Pauperes alere.* Theophanes an. 14. Mauricij: καὶ ἐπεδείκνυε τῷ στρατῷ ἕτερα γράμματα παρακελεύοντα αὐτῷ, ὥστε τοὺς ἀριστεύσαντας, καὶ ἐκ τῶν κινδύνων σωθέντας ἐν τῇ πόλεσιν ἀναπαύεσθαι, καὶ γηροτροφεῖσθαι ἐκ τῶν δημοσίων.

ΓΗΣΤΕΡΝΑ. Vide Κιστέρνα.

ΓΗΤΑΥΡΟΣ, *Avis genus.* Orneosophium, pag. 244. τοὺς δὲ πελαργοὺς, τοὺς γηταύρους, τὸν τζικνέαν, τὴν αἴθυιαν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὀφείλεις πάλιν ἵνα προσέχῃς αὐτά. Rursum: τζυκνέα, σάρκας, ἢ πελαργοῦ, ἢ γηταύρου, ἢ αἰθυίας μὴ πολὺ παραβάλλῃς τῷ ὀρνέῳ. Fortè, *Ardea stellaris,* nostris, *Butor.* Vide Gloss. med. Lat. in *Butor.*

ΓΗΤΕΙΑΙ, *Preces* vel potiùs *imprecationes magicæ,* vox ex γοητείαι detorta. Vide Allatium de Opinationib. Græcor. n. 13.

Γίτευμα, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. διὰ τῆς ἐπῳδῆς, μὲ τὸ γίτευμαν, ἢ γίτευμα.

ΓΗΨΕΛΙ, *Fasciculus apum.*

ΓΙΑ, pro διὰ, *Per.* Γιὰ τὸν Θεὸν, *Per Deum,* in Historia Apollonij Tyrij. Corona pretiosa: Γιὰ τι δὲν ἔνε, *cur non est,* διὰ τι οὐκ ἔστιν. Γιὰ τι ὄχι, *cur non,* διὰ τί οὐ. Γιὰ τοῦτο, *hac de causa,* &c.

ΓΙΑ, *Sanitas, Salus,* ὑγεία.

ΓΙΑΒΟΣ, *Gibus,* Σποδιαῖος, in Gloss. Lat. Gr.

ΓΙΑΓΕΙΜΠΑΣΙΔΕΣ, *Primi inter Ianizaros,* apud Turcos. Historia Politica, pag. 37. ἐπεὶ ἐκ τῶν Γιαγειμπασίδων, ἤτοι τῶν πρώτων κεφαλῶν αὐτῶν, ἐπορεύθησαν, &c.

ΓΙΑΙΝΕΙΝ, *Convalescere,* Ὑγιαίνειν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 34. μία γυναῖκα γραῖα τῆς ἐπονοῦσαν τὰ ὀμμάτια, καὶ ἔκραξεν ἰατρὸν, καὶ ἐσιάσθη νὰ τὴν γιάνη, καὶ νὰ τὴν δώσῃ τίποτες. Historia Apollonij Tyrij:

> Ἔπεψεν εἰς τὸ σπήτι του, καὶ φέραν του βοτάνη,
> Καὶ ἀλήφη τον τῆς ἁρμοσες, κ' οἶδε καὶ θένα γιάνῃ.

Γιανίσκειν, *Mederi, Curare.* Glossæ Græcobarb. Ἰατρεύει, ἤγουν γιανίσκει. Rursum: ἰατρεύουσιν, γιανίσκουσιν.

γιάμμαν, *Medela,* ἴαμα. Glossæ Græcobarb. θεραπεία, ἡ ἰατρεία, ἴαμα, γιάμμαν.

ΓΙΑΛΗ, *Vitrum,* Ὕελος.

Γιαλία, eâdem notione. Agapius in Geoponico, cap. 172. κάμε ἕνα φανάρι μὲ γιαλία, ἢ κρύσταλλα. cap. 191. κομάτια γιαλιά.

Γιαλίζειν, *Nitere, splendere instar vitri.* Glossæ Græcobarb. Ἀμαρύσσει, Στίλβει, Λάμπει, Γιαλίζει. Agapius in Geoponico, cap. 193. ὅτι αὐτὸ τοῦ εὐγάζει τὴν σκουρὰν, καὶ γιαλίζει το.

Γιαλὸς, *Littus,* Αἰγιαλός. Glossæ Græcobarb. Δόρατα Θαλάσσια, Κοντάρια τοῦ γιαλοῦ. Alibi: Ἀκτὴ, ὁ αἰγιαλὸς, ὁ παραθαλάσσιος τόπος, ὁ γιαλός. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. τῶν ἰχθύων τῶν πάρος γιάλων. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Λιπὸν τὸ βάθος τοῦ γιαλοῦ ἔναι βάθη καὶ μέγα.

Historia Apollonij Tyrij:

> Ὁμάδι μὲ τὸν ἄνδρα της εἰς τὸ γιαλὸ νὰ σώσει

Alibi:

> Κ' ἐκεῖ κοντὰ πρὸς τὸν γιαλὸν μακρία ἀπὸ τοῦ ὁμάδος.

Rursum:

> Καὶ τότες τον ἐπιάνουσιν, καὶ στὸν γιαλὸν τὴν ῥίκτου.

Παραγιαλία, Περιγιάλια, *Ora maritima.* Glossæ Græcobarb. Αἰγιαλὸς, ἡ παραθαλασσία, τὸ παραγιάλιν. Alibi: ἀκτὴ, ἤγουν παραγιάλιν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

> Ἐποῖκαν στὴν παραγιαλία ἕνα χοντρὸν ἀλάγη.

Alibi:

> Κιουτοὶ καλὰ ξανοίξασι ἀπέσου καὶ τριγύρον
> Ὅλα τὰ περιγιάλια, &c.

Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. ἐγλήτωσαν τὸν θάνατον, φεύγοντας πρὸς τὰ περιγιάλια διὰ νὰ φυλαχθοῦσιν εἰς τὰ καράβια τως.

ΓΙΑΜΕΝΑ, *Meapte, mei gratia, propter me,* ἐμοῦ γε ἕνεκα, ἐμοῦ γε χάριν. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὀγιαμένα τοῦ Θεοῦ ἀπίλο γιὰ νὰ δώσῃς.

ΓΙΑΜΟΥΡΛΙΚΙΟΝ. Vide in Σκαραμάγγιον.

ΓΙΑΝΙΤΖΑΡΟΣ. Vide in Γενιτζάρος.

ΓΙΑΟΣ ΓΛΙΘΟΣ, *Hyacinthus.* Achmes in introduct. in Astrologiam: δηλοῖ πολλὴν γένεσιν ῥόδων, καὶ τῆς κημίας, καὶ τοῦ γιάου γλίθου, ἤγουν ὑακίνθου, λίθων τε καὶ μαρμάρων, (f. μαργάρων) καὶ τῶν ὁμοίων.

ΓΙΑΠΑ, *Ecce, Vide.* Theodosius Zygomalas apud Crusium, pag. 99. de Atheniensibus: μέλλουσι γὰρ εἰπεῖν, Ὅρα ὁ εὐτυχὲς, καὶ ἀντὶ τούτου λέγουσι, Γιαπᾶ, καλότυχε.

ΓΙΑΡΓΥΡΟΝ, pro Διάργυρον. Agapius in Geoponico, cap. 167. ἔπειτα ἀνακάτωσε ἀλώην μὲ γιάργυρον καὶ πλύσμα.

ΓΙΑΡΗΚΙΟΝ, *Teli genus.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ἄρματα εἴχασιν καλὰ, γιαρήκια ἐφοροῦσαν.

ΓΙΑΤΖΟ, *Glacies,* ex Ital. *Ghiaccio.*

ΓΙΑΤΙ, *Nam, Enim,* Γὰρ, μὴν.

ΓΙΑΤΡΟΣ, *Medicus,* ἰατρός. Historia Apollonij Tyrij:

> Γιατροὺς γιατροὺς ἀπέστειλε, κ' εἰς μίον ἐκίνησαν.

Alibi:

> Ἦτον σε κείνη τὴν μερία ἕνας γιατρὸς τῆς φύσις,
> Γραμματισμένος δυνατὰ, καὶ λογικὸς τῆς φύσις.

Infrà appellatur Μάστωρ, & διδάσκαλος τῆς γιατρικῆς. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Σοφὸς γίατρος καὶ φρόνιμος, ἄξιος, παιδευμένος.

Γιατρεύειν, *Mederi, Curare,* ἰατρεύειν, Fabulæ Æsopi Barbarogr. ἰατρός ἐγιάτρευσεν ἄρρωστον.

Γιατριὰ, *Medicina, medicamentum,* ἴαμα, ἄκεσμα, φάρμακον, ἰάτρευμα, Portio. Historia Appollonij Tyrij:

> Γιατριὰ δὲν εὑρίσκετον γιακείνη τὴν καϋμένην.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Καὶ τὸ ταχὺ θελοσταφὴ, γιατρία νὰ τῆς δώσω.

Καλογιάτρευτος, *Curatu facilis.* Glossæ Græcobarb. εὐίατος, καλοθεράπευτος, καλογιάτρευτος.

ΓΙΓΑΡΤΑ, *Acinus.* Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1456. καὶ ἤσθιον ὁ λαὸς ἐκ τοῦ λιμοῦ βοτάνας, χλοὰς, ῥίζας, γιγάρτας, ἀκρόδρυα.

ΓΙΓΚΥΔΙΟΝ, *Thus.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. γιγκύδιον, ὁ λιβανωτός.

ΓΙΔΑ, Γίδιον, *Capra,* Αἴξ, pro Αἶγα, Αιγίδα. Glossæ Græcobarb. αἰγιδίων, γιδιῶν, σφακτῶν.

Γιδοβοσκὸς, *Caprarius,* Eædem Glossæ: αἰπόλος, αἰγονόμος, γιδοβοσκὸς, ποιμὴν τῶν αἰγῶν, ὅπου ποιμαίνει τὰς αἶγας, ἤγουν βόσκει τὰ γίδια.

Γιδομάνδρη, *Caprile,* apud Crusium in Turcogr.

Γηδινὸν γάλα, *Lac Capræ.* Agapius in Geoponico, cap. 69. ὅλα τὰ κρέατα τῶν θυλικῶν ζώων γεννοῦσιν αἷμα κακὸν, ἔξω ἀπὸ τὸ γηδινὸν, ὅτι μόνον αὐτὸ εἶναι καλίτερον ἀπὸ τοῦ τράγου. cap. 218. βράσε μπετόνικα μὲ γάλα γηδινὸν, ἢ ξοῦγγι τοῦ χοίρου, &c.

Αγριογίδα, *Rupicapra, Dorcas, Dama,* αἴξ ἀγρία, Δορκάς. Vide eundem Agapium, cap. 76.

ΓΙΕΡΟΣ, *Incolumis, Salvus,* Σῶος.

ΓΙΖΗΡ, ἡ κασσία, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti.

ΓΙ'ΑΛΟΣ, *Littus*, Αἰγιαλός. Glossæ Græcobarbaræ ἄμαθος, ἢ μεσόγιλλος ἄμμος, ὁ ἄμμος ὅπου ἔνι εἰς τὸ μέσον τοῦ γίλλου, ἤως τοῦ αἰγιαλοῦ. Vide ἰαλός.

ΓΙΛΛΩ, Γιλῶ. Vide in Γελλῶ.

ΓΙ'ΜΠΛΑ, *Peplum*, *Velum muliebre*, nostris *Guimple*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap.ult. ἀπὲ τὰ ροῦχα τὰ φέρνουν οἱ πραγματευτάδες ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, ὅσπερ ἕνα γίμπλες, καὶ μέσαρες, καὶ ἕτερα φακέλια καὶ φορέματα τὰ ἔνι πλουμιστά, καὶ τὸ μετάξι, καὶ ἀπου κλόστι, &c. Vide Gloss. med.Lat. in *Guimpa*.

ΓΙ'ΝΕΣΘΑΙ, pro γαμεῖσθαι. Zonaras tom. 1. Annal. pag. 169. 1. Edit. de Herode: ἐντειλάμενος λάθρα, εἰ πάθοι τι παρ' Ἀντωνίου αὐτὸς, αὐτίκα τὴν Μαριὰμ ἀνελεῖν, ἵνα μὴ τεθνηκότος αὐτοῦ, ἑτέρῳ διὰ τὸ ὡραιότητα γένηται. Et pag. 189. de Glaphyra Alexandri Conjuge: κἀκείνου δὲ τὴν ζωὴν μεταλλάξαντος, Ἀρχελάῳ γέγονε τὴν συνοικοῦσαν αὐτῷ Μαριὰν ἀποπεμψαμένῳ.

ΓΙΝΙ'ΣΚΕΣΘΑΙ, *Fieri*. γίνεσθαι. Glossæ Græcobarb. ὁ ἐπὶ τοῦ συκοφαντεῖν κομμένος, ὅπου γωνίσκεται ἢ κράτεται μεγάλος ὄντας συκοφάντης.

ΓΙΝΩ'ΣΚΕΙΝ, *Coire*, quomodo Latini *Cognoscere* usurpant. Zonaras tom. 2. Annal. pag. 123. 1. Edit. τῶν δὲ Μιθριδάτου παλλακῶν ἀναχθεισῶν πρὸς αὐτὸν, οὐδεμίαν ἔγνω Πομπήϊος. Vide Nomocanonem Coteleriaṇum, num. 117. & Gloss. med. Lat. in *Cognoscere*.

ΓΙ'ΝΟΥΚΛΑ, *Fovea*, Βόθρος, λάκκος, in Lexico MS. Cyrilli.

ΓΙΟ'ΜΑ, Γιώμα, *Prandium*, pro γεῦμα, de qua voce suprà in Γεύεσθαι. Corona pretiosa: Γιόμα, *Prandium*, Ἄριστον. Glossæ Græcobarb. τοῦ γεύματος, ἢ τοῦ δείπνου, ἢ τοῦ γιώματος. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εἰς γιόμα καὶ εἰς δεῖπνον μου ὁμοῦ ἐτρώγαμεν πάντα.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἐσυχνιάζεν εἰς γιόματα, ἀλλὰ κ' εἰς τοὺς δείπνους.

Γιωματίζειν, *Prandere*. Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenar. καὶ διὰ τοῦτο ἔβαλαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τοὺς ἐφόνευσαν ἐκεῖ ὅπου ἐγιωμάτιζεν εἰς τὴν τράπεζαν.

Γιομένος. Emmanuel Georgillas MS.

Ὅλον με τὸ ἀξούγγιον, να μὴ γένη γιομένον.

ΓΙΟΜΑ'ΤΟΣ. Vide in Γεματος.

ΓΙΟ'ΜΕΛΛΟΣ, *Gemellus*, Δίδυμος.

ΓΙΟΦΥ'ΡΗ, *Pons*, Γεφύρα, in Corona pretiosa, Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Γιοφύρια ἐπήκασιν ἄνω εἰς τὰ καράβια.

ΓΙΡΕΥ'ΕΙΝ, Γιρεύγειν. Vide in Γυρεύειν.

ΓΙ'ΡΟ ΓΙ'ΡΟ, *Circum-circa*, Κυκλόσε, in Corona pretiosa.

ΓΙ'Σ, *Equinalis*, ἱππουρὶς, apud Interpol. Dioscor. cap. 626.

ΓΙ'ΤΕΥΜΑ. Vide in Γητεία.

ΓΛΑΓΓΙ'ΖΕΙΝ, *Clangere*, Glossæ Græcobarb. Ὑλακτεῖ, Γλαγγίζει, Κλαγγίζει. Michael Psellus de Grammatica, MS.

Γλάσσων, μωρὸς, ἀνούστατος· κλαγκάζειν, τὸ κράζειν.

Γλάγγισμα, *Clangor*, *Strepitus*. Eædem Glossæ: αὐτὴν βοὴν, μάχην, κραυγὴν, πόλεμον, σκάνδαλον, φωνὴν, γλάγγισμα, γουρίασμα.

ΓΛΑΔΙΟΥ'ΛΟΣ, *Gladiolus*, Herba. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ξίφιον, καὶ ἀνατόελον, καὶ φάσγανον, καὶ μαχαιρόνιον, καὶ ἄελον, καὶ γλαδίουλον καλοῦσι.

ΓΛΑΚΕΙ͂Ν, *Decurrere*, καταθεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐγλάκησέ με τὴν χάρα, κ' ἔφερε ξυλαρίκια.

ΓΛΑ'ΝΔΟΥΛΑ, Γλάνδουλον, *Glandula*. Eumelus Hippiatr. lib. 1. cap. 16. ἐὰν συμβῇ ζώῳ ἔχειν παρωτίδας, ἢ χοιράδας ἅσπερ τινὲς ἰδιώτερον γλανδούλας προσαγορεύουσιν. Infrà: καὶ αὐτὰ τὰ λεγόμενα γλάνδουλα ἐκβάλλειν πάντα σιδήρῳ.

ΓΛΑΡΙ'Α, *Vinum dilutum*, vulgò *claretum*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Emmanuel Georgillas de Mortalit. Rhodi, MS.

Πίνει γλαρίαις, πίνει μπουκρᾶς τουρούς, τρῶ καὶ παστέλλια.

ΓΛΑ'ΣΣΩΝ, *Stultus*, Michael Psellus de Grammatica, ex MS.

Γλάσσων, μωρὸς, ἀνούστατος· κλαγκάζειν, τὸ κράζειν.

ΓΛΑΥ'ΚΙΟΣ, *Chelidonium magnum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 399.

ΓΛΕΙ'ΦΕΙΝ, *Allambere*, *Lingere*, ἐπιλείχειν, διαλομάζειν.

ΓΛΕ'ΒΑ, *Gleba*, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur ἀξίωμα συγκλητικοῦ, *Dignitas Senatoris*. Vide Gloss. med. Lat. in *Gleba*.

ΓΛΕ'ΦΑΡΟΝ, *Frons*, Βλέφαρον, in Turcogr. Crusij, pag. 188.

ΓΛΗ'ΓΟΡΟΣ, Γλύγορος, Εγλύγορος, Ογλήγορος, *Velox*, *Celer*, ὠκὺς, ταχὺς.

Γλήγορα, *Citò*, ταχέως in Corona pretiosa. Gloss. Græcobarb. εὐμετάβολος, ὅπου μεταβάλλεται ἕτοιμα, ὅπου γυρίζει γλήγορα γνώμην.

Γληγοροπόδας, *Velox*, *celer pedibus*. Eædem Glossæ: ἀελλόπους, ὁ ταχεῖς πόδας ἔχων, γοργόπους, γληγοροπόδας.

Γλύγορος, in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 84. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγει τοῦ, Δράμε γλύγωρα μὴ πορὴ να τὸν ἐσώσῃς.

Γλυγοροσύνη, *Celeritas*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἐτοῦτος τὸ πηλάλημα, κ' εἰς τὴν γλυγοροσύνη,
Τόσα εὕρισκε τὸ λαφρὸν ὅτι καμία σαΐτα.

Εγλύγωρος. Historia Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν αὐτὸς ἐγλύγωρα ἔδραμε γία νὰ φθάσῃ.

Rursum:

Καὶ ξαφνικὰ τὸ τόπον του ἐγλύγωρα νὰ χάσῃ.

Ὀγλύγορα, *Celeriter*. Agapius in Geoponico, cap. 191. διὰ νὰ βράσῃς κρέας κακοψητὸν ὀγλύγορα.

Ὀγληγορομάδα, *Celeritas*, in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag. 84.

Εγρήγορος. Acta Concilij Florentini, de Bucentauro Veneto, pag. 8. ult. Edit. ἦν δὲ ἐγρήγοραν πάνυ.

ΓΛΗ'ΧΩΝΑΣ, pro γλήχων, *Pulegium*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Δύκταμον, ὁ ἄγριος γλήχωνας. Vita MS. S. Symeonis Sali: ὄντως ἄρτι καὶ ἄρτι ἅπτομαι διὰ γληχώνην.

ΓΛΙΑ'ΖΕΙΝ, *Festinare*, *Pedes ire*. Glossæ Græcobarb. θέτει ἀπάνω τὸ μάντιν, ἢ ροῦχον, ὅπου τρέχει καὶ γλιάζει. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. γλιᾶται. πέζει.

ΓΛΙΓΟΥ'ΔΙΑ, *Ornamenta aurea feminarum*, apud Hieron. Germanum.

ΓΛΙ'ΝΟΣ, Piscis, qui Græcis ἐξώκοιτος, apud Petr. Bellonium lib. 1. observ. cap. 74. & lib. 1. de Piscib. pag. 219. Vide Γλάνος.

ΓΛΙΣΤΡΟΥ͂Ν, Γλυστροῦν, *Allabi*, *labascere*, *concidere*, *corruere*, κατολισθαίνειν, ἐκπίπτειν, προσρέειν, &c. Nicetas in Murzuphlo, num. 3. ἡ μίονοι δὲ καὶ ὑποζύγια σεσαγμένα μέχρι τῶν ἀδύτων εἰσήγοντο τοῦ νεὼ, ὧν ἔνια ἐγλιστρῶντα, μηδ' ἐπὶ ποδῶν στῆναι δυνάμενα, &c. Ubi Cod. al. διωλισθηκότα. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνῆχε λύπη, ἢ πολιτικὴ, καὶ νὰ μεξεπατήσει,
Εἰς τὸ κακὸν ὁ γιακαιροῦς, δὲν εἴθελα γλυστρίσει.

Vide Γλιστροῦν.

Γλύστρα, *Lubricitas*, *lubricum*, ὄλισθος, τὸ γλοιῶδες, τὸ ὀλισθηρόν.

Γλυστερὸς, *Lubricus*, ὀλισθηρὸς, σφαλερὸς.

ΓΛΙΤΩ'ΝΕΙΝ, Γλυτώνειν. *Aufugere*, *Vitare*, *Evadere*, *Subterducere*, ἐκφεύγειν, ὑπεκκλίνειν. Nicetas in Alexio Ang. lib. 2. num. 4. ex Cod. Barbarogr.

ἀλλὰ

ἀλλὰ καὶ πρὸς πολλὰς ὁπόσοι πρὸς Περσῶν ἐκ ἐγλίτωσαν καὶ αἰμαλωτίσθησαν. Ubi Cod. al. ἑάλωσαν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. παρακαλόντας τὸν κάνθαρον νὰ τὸν φυλάξῃ, καὶ νὰ τὸν γλιτώσῃ ἀπὸ τὸν ἀετὸν. & pag. 190. καὶ ἀφῆθη, καὶ ἐγλίτωσε τὸν θάνατον. Vide γλύζειν.

Γλυτώνειν. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogræc. ε.

Καὶ πόσως οὐδὲν πιστεύω, νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωήν του.

Historia Apollonij Tyrij:

Ἀπὸ τὴν πεῖνα τὴν πολλὴν, νάμας ἐξεγλυτώσει.

Rursum:

Γίνας οὐδὲν ἐμπόρεσεν ἀπ' ὅλους νὰ γλυτώσει.

Ibidem:

Ἐγλύτωσεν ὥσαν νεκρὸς, μὰ τὴν κριτὴν τὸν κόσμου.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἔδραμεν, ἐγλύτωνταν, τοὺς πάντας γὰρ σκορπάει.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ θέλω νὰ γλυτώσετε νὰ χέτε τὴν ζωή σας.

Proverbia Græcobarb. MSS. ἂν με ἐγλυτώσῃς νὰ βάλω καὶ τὸ ἱμάτιν σου.

ΓΛΟΝΤΖΑ, Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 18. τέταρτος γεμὼν ἐξῆλθε καὶ ὁ Πατριάρχης, καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ τὸ προαύλιόν τε τὸ Βενετίας θάλασσαν, εἶτα καὶ τὴν γλόντζαν παραμείψαντες, καὶ τὸν ποταμὸν ἐπιβάντες, ἀνηγόμεθα, &c. Hac voce *Golfum Veneticum* intelligi putat Interpres. sect. 11. cap. 2. καὶ συνεπρήσθησαν οἰκήματα τρία μετὰ τὸ ἔνδον αὐτῶν ὅπλων, καὶ κάτεργα τρία Γενουϊτικὰ, μετὰ τῶν σκεπαστῶν αὐτῶν, ἃ ἔλαβον πόλε ἐκ τὸν γλόντζης ναυμαχήσαντες.

ΓΛΟΥΤΤΟΝ, *Convexitas cavitatis*, pro γλουτός. Glossæ MSS. Γλουτία τὰ τὸ κοτύλης σφαιρώματα. Phavorinus: Γλουτὸς, κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ σφαίρωμα τὸ κοτύλης κατὰ τὸ μηρόν.

Γλουτία, *Manus pars exterior, vola exterior.* Georgius Sanginatius de partibus corporis, MS.

Κοτύλης τὰ σφαιρώματα γλουτία καλονομάζει.

Infrà:

——Κοῖλον χειρὸς κοτύλην.

ΓΛΟΥΤΤΩΝ, *Glutto, Helluo*, Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 26. καὶ λοιδορίαις λοιπὸν πλύνειν τὸν ἄνδρα, ἐπιλέγων αὐτῷ, σχάτα, γλούτων, φυσοκύλε, ἀλλότρια χρήματα ἐκλέψας.

ΓΛΥΓΟΡΟΣ. Vide in Γλήγορος.

ΓΛΥΖΕΙΝ, *Evadere.* Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἐπειδὴ τὸ καλάμι ἐκλίνετο εἰς τὸν ἄνεμον, εὔκολα ἐγλύτωσεν. Ubi Gr. ῥαδίως διεσώθη & pag. 148. τώρα δὲ ἂν φύγω καὶ γλύσω ἐκ τὰς χεῖρας σου, νὰ κάμω θυσία ἕνα ταῦρον. Ubi Gr. ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 8.

Καὶ τὴν Δυσία να γλύσουσι μαδὲν τους ὀφελάει.

Vide Γλιτώνειν.

ΓΛΥΚΑΔΑ, *Dulcedo.* Glossæ Græcobarbaræ: ἡδονὴ, τέρψις, χαρὰ, εὐφροσύνη, γλυκύτης, γλυκάδα.

ΓΛΥΚΑΔΙΟΝ, *Acetum*, Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Κυπριαῖοι τὸ ὄξος, εἶδος φασὶ, καὶ ἄλλοι τὸ γλυκάδιον. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: γλυκάδιν, ὄξος. Vide Suidam & Hesychium in ἐσκρίς.

ΓΛΥΚΑΝΗΣΣΟΣ, γλυκάνισος, *Anethum, Anisum*, Ἄνηθον, Ἄνισος. Scholiastes Theocriti Id 7. ἄνηθον, τὸ μάλαθρον· ἄνισον δὲ, γλυκάνισος. Glossæ Græcobarb. Μαλάχη, καὶ τὸ ἄνισον· μόλοχα καὶ ὁ γλυκάνησος.

ΓΛΥΚΕΑ. Joannes Jatrosophista MS. cap. 35. πρὸς τὰ λεγόμενα γλυκέα, τὰ γίνονται ἐν τῇ κεφαλῇ, ἅτινα καλοῦσιν αἱ γυναῖκες Γλυκέα.

ΓΛΥΚΕΙΑ, ἡ γλυκύῤῥιζος, Hesychio.

ΓΛΥΚΗΡΑΤΟΝ, *Dulcis radix*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 412. γλυκύῤῥιζα.

ΓΛΥΚΟΚΑΛΑΜΟΝ, *Lotus.* Sic appellatur quia fructum prædulcem habet. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. λωτὸς, τὸ γλυκοκάλαμον, ἡ βοτάνη εὐώδεστατη, ἣν ἔνιοι Μυρόλωτον κικλήσκουσιν. Basilius &c. Exercit. Grammat. λωτὸς, τὸ γλυκοκάλαμον. Nicetas in Alexio Comn. lib. 2. num. 4. ὡς ἀπὸ λωτοῦ σειρήνων τῶν τρυφερῶν χωρίων τῆς Προποντίδος μόλις ἀποσπασθείς. Ubi Cod. Barbarogr. habet γλυκοκαλάμου. Occurrit etiam apud Myrepsum de Antidot. cap. 88. & 449. Fuchsio, est *medulla fistulæ Cassiæ.* Vide Salmasium ad Solinum pag. 1309.

Γλυκοκαλαμὼν, *Locus loto consitus.* Achmes Onirocrit. cap. 212. εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἔσχε γλυκοκαλαμῶνα, ἀσυνήθως, εὑρήσει πλοῦτον ἡδὺν καὶ μέγιστον ἀναλόγως τοῦ καλαμῶνος.

ΓΛΥΚΟΜΙΛΟΣ, Γλυκομίλητος, Γλυκολόγος, *Affabilis, blandiloquus*, εὐποσήγορας, χρηστολόγος, &c. Γλυκομιλιά, *affabilitas, suaviloquentia*, εὐπροσηγορία, χρηστολογία, ἡδυλογία. Vide Μιλεῖν.

ΓΛΥΚΟΜΝΟΣΤΟΣ. Vide in Ἔμνοστος.

ΓΛΥΚΟΝΕΡΑΝΤΖΟΝ. Vide Νεράντζιον.

ΓΛΥΚΟΠΙΣΣΙΝ, apud Myrepsum sect. 3. cap. 52. ubi Fuchsius.

ΓΛΥΚΟΣ, *Dulcis*, Γλυκύς. Γλυκοσύνη, *Dulcedo*, Γλυκύτης. Ibidem. Γλυκυά, *Comiter, suaviter*, γλυκέως, φιλοφρόνως. Portius.

ΓΛΥΚΟΦΩΣ, pro λυκόφως, *Aurora.* Eustathius: λέξις δὲ αὐτὴ (ἡ λυκόφως) γνωστὴ τοῖς παλαιοῖς, οἳ καὶ ἔγραψαν ὅτι λυκόφως, ὁ πρὸ τῆς ἀνατολῆς χρόνος, εἰ καὶ ἡ χυδαία λογιότης γλυκόφως αὐτὸ λαλεῖ.

ΓΛΥΚΥ, *Vinum dulce.* Neophytus Monachus in Glossis Jatricis MSS. ὅταν εὕρῃς ἐπὶ τὸ ἰατρικοῦ βιβλίου ἀορίστως λεγόμενον Γλυκὺ, οὐδὲν ἄλλο λέγει ἢ γλυκὺν οἶνον. Vide Joan. Bruerium de Re Cibaria lib. 18. c. 12. Vita MS. S. Symeonis Sali: σιλίγνια, καὶ πλακίστιν, καὶ σφαιρία, καὶ οἶνον διάφορον, καὶ ψαθύρια, καὶ γλυκὺν, καὶ ἁπλῶς πάντα ὅσα εἶχεν ὁ βίος ἡδέα.

ΓΛΥΚΥΞΥΝΟΣ, *Dulceamarus*, ænigmata Leonis sapientis MSS. καὶ βάσταξ πτερὸν τὸ μύλου, καὶ δισάκκιν ἐσπασμένον, νὰ ζημόσουν τὰ κελλίκια τὰ γλυκύξυνα τὰ φέρνουν.

ΓΛΥΚΥΣ ἀσκὼν, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 434.

ΓΛΥΚΥΣΥΝΤΥΧΟΣ, *Affabilis, Blandiloquus, accessu facilis.* Nicetas in Isaacio lib. 3. n. 2. μείλιχος καὶ εὐέντευκτος. Ubi Cod. Barbarogr. habet γλυκυσυντυχος. Vide Συντυχαίνειν.

ΓΛΥΜΙΔΙΟΝ. Anonymus de Tinctura Lapidum, MS. καὶ ἐπὰν ἴδῃς τὸν λύχνον ἀνάψαντα ὡς πῦρ, διάνοιξον τὸν λύχνον, καὶ κένωσον τὰ γλυμίδια εἰς τὸ σωτιθειμένον ὕδωρ τὸ ἀπὸ τιτάνου καὶ συντηρίας, προθερμάνας τὸ ὀστράκινον ἀγγος.

ΓΛΥΝΑ. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 156. κοπάνισον τὸ δέρματι τὸ ὄφεας μὲ γλυῶα χοίρου, καὶ βάλετα.

ΓΛΥΠΤΗΣ, *Lapidum cæsor.* Moschopulus: Λιθουργοὶ καὶ λιθοκόποι, ἐπὶ τὸ αὐτοῦ λιθοξόος, ὁ κοινῶς γλύπτης.

ΓΛΥΣΤΗΡΙ, *Clyster*, κλυστήρ. Anonymus Medicus in Cod. Reg. 945. ἰατρεύει δὲ τοῦτον διὰ γλυστήριν, &c. Utitur Agapius in Geoponico, cap. 140.

ΓΛΥΣΤΡΟΥΝ. Vide in Γλιστρῶν.

ΓΛΥΤΩΝΕΙΝ. Vide in Γλιτώνειν.

ΓΛΩΣΣΑ, *Lingua, Natio.* Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num. 73. ὁ ἐνάρετος ἀνὴρ Παπίας, Σύρος ὑπάρχων τῇ γλώττῃ. Vita S. Eudociæ Mart. n. 9. ἐκ Ἰσμαελιτῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀβάρων καὶ ἑτέρων γλωσσῶν. Eadem verba habent. Acta SS. 40. Martyr. n. 9. ἐπὶ τούτοις στόλος αὐτὴν καταλαμβάνει βασιλεύουσαν, ἐκ Ἰσμαελιτῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀβάρων καὶ ἑτέρων γλωσσῶν. Chronicon Alexandrinum, pag. 308. ἔθνη, λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι, &c. Anna Comnena lib. 12. κατ' αὐτὴν τὴν γλῶσσαν σκοπιὰ κατέλιπον. Vide Gloss. med. Lat. in *Lingua.*

Γλῶσσα.

Γλῶσσα. Eadem Comnena lib.13. pag. 394. σκοπὰς ἐν διαφόροις ἐξέπεμπε τόποις, πειραθῆναι τὰ περὶ τ̃ Βαϊμοῦνδον, καὶ γλῶτταν αὐτῶ, ἐκεῖθεν κομίσαι. Expressit vulgare Gallicum, *prendre langue des ennemis.* Ita Anonymus Combefisianus in Romano juniore, num. 10. ἔμπροσθεν δὲ ὁ σωμῆλος ταχυδρόμους γαλέας ἀποστείλας, κατασκοπῆσαι καὶ κρατῆσαι γλῶσσαν προσέταξεν.

Γλῶσσα, *Lingua*, *Promontorium* in mare excurrens, uti hanc vocem usurpant Latini, ut docuimus in Gloss.med.Lat. Joannes Phocas in Descript. T. S. num.4. καὶ γὰρ ἐκ τ̃ Λιβάνου λεπτὸν ῥαχίον κατερχόμενον γλωσσοειδῶς ἐμφέρεται.

ΓΛΩΣΣΑΣ, *Adoleschus*, *futilis*, linguax, Ἀδόλεσχος, λάλος, &c.

ΓΝΕΦΕΙΝ, *Annuere, Innuere*, ἐπινεύειν, κατανεύειν. Historia Apollonij Tyrij:

Μαγιάτον Ἀπολώνιον ἔγναφα ναρωθῆσω.

Γνέμα, *Nutus*, Νεῦσις, Νεῦμα. Aliud est

Γνέμα, *Filum*, νέμα, in Turcogræcia Crusij, pag. 188.

ΓΝΕΟΝΥΦΟΣ, pro Νεόνυμφος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2. initio:

Ὅταν αὐτὸς ἐκάθεζον με τ̃ γνέονυφόν του.

ΓΝΕΦΟΣ, *Nubes*, *Caligo*, Γνόφος, Νέφος. Γνεφιάζειν, *Obnubilare*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Στοὺς οὐρανοὺς ἀνέβενεν, τ̃ τόπον συγνεφιάζει.

ΓΝΗΣΙΩΣ, *Suus, Legitimus.* Γνησιότης, *Suitas*, in Nov. Justiniani quæ inscribitur περὶ τρόπων Γνησιότητος, *de modis faciendi sui & legitimi.* Glossæ Basil. σῶον, γνήσιον. Glossæ Gr.Lat. Γνησία θυγάτηρ, *Gnata.* Γνήσιος ἀδελφὸς, *Germanus.* Vide Cujac.lib.6. observ.cap.6.

ΓΝΙΦΩΝ. Nicetas in Man. lib.1. num.3. κίμβιξ δὲ ὢν εἰς ἄκρον, καὶ γνίφων, καὶ δυσγρίπισος, οὐδ' ἄνω ἆραι τὰ βλέφαρα πειρώμενος. Fortè pro νήφων, *Sobrius, Parcus.*

ΓΝΩΘΕΙΝ, *Nosse.* Glossæ Græcobarb. μηδὲ αἰσθάνεται, μηδὲ γνώθει, ἢ νώθει.

ΓΝΩΘΟΥΡΙΣ, Γνωτέρα, *Marrubium nigrum*, apud Interpol.Dioscorid. c.523.

ΓΝΩΣΙΜΑΧΟΙ, Hæretici, sic dicti, quòd assererent ὅτι περιττόν τι οἱ γνώσεις τινὰς ἐκζητοῦντες ἐν τ̃ θείαις γραφαῖς, cùm nihil aliud quærat Deus nisi bonas actiones, proindéque meliùs esse ut simpliciùs, quis incedat, nullúmque dogma ad scientiarum quæstiones pertinens inquirat. Ita Auctor de initiis hæreseon, n.88.

ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ, qui ita sese propter excellentiam scientiæ appellabant, ut est apud S. Augustinum, de quibus Theodorit. contra Hæretic. serm. 1. ubi de Prodico, Auctor de initiis Hæreseon, num.26. Nicetas lib.4. Thesauri Orthodoxæ fidei, cap.2. & alij laudati à Gasparo Suicero. Vide Henr. Valesium ad Socrat. lib.4. c.23. &c.

ΓΟΒΑ, *Crepida*, κρηπὶς, ἐμβὰς, Portio: *Crepida nocturna*, Germano, seu *Pantofolo*.

ΓΟΓΓΙΛΙΟΝ. Anonymus MS. de Matulis, seu de Urinis: ἐὰν ἔστιν κλοκίον ἀῤῥώστου ἐρυθρὸν πολλὰ, ἐσθίειν γογγίλια ἐξ ἐλαίου, &c. Græcis γογγύλιον est *Bolus.*

ΓΟΓΓΥΖΕΙΝ, *arguere*, *increpare*, ἐλέγχειν, μέμφεσθαι.

ΓΟΖΕΣΘΑΙ, *Conclamare*, Κραυγάζειν.

ΓΟΙΔ, Afris, *Coriandrum*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 476.

ΓΟΛΓΟΣΙΟΝ, *Rapa*, Γογγύλη. Interpolator Dioscorid. cap.320.

ΓΟΜΑΡΙ, *Onus*, *Pondus*, φορτίον, ἄχθος, Γόμος. &c. Glossæ Græcobarb. Ἀγωγίμων, φορτίων, γομαρίων. Joannes Moschus in Limonar. cap.24. Edit.Cotelerianæ: καὶ ἔποιει εἶδέν τινα ἀτονήσαντα, ἐβάσταζεν τὸ γομάριν αὐτοῦ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

Πρὸ περίαλλω βαρύτερον γομάρη νάλθη ὀμπρός μου.

Idem lib.9.

Ἐκεῖσε γὰρ ἐκόντευε τὸ δολερὸν γομάρη.

Historia Apollonij Tyrij:

Μοῦ κάμνη καὶ νὰ ποδεκτῆς γομάρην ἀπομῦα.

Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 146. τὸ ἄνθρωπος φορτόμενος ξύλα, ἢ ἕτερον τίποτε γομάριν, &c. Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: αὐτὰ οὖν ὅλα φρόντισέ τα, καλὰ ἡ εὐγένεια σου, μετὰ καὶ τ̃ Κριτοπούλου, ἐπειδὴ τὸ γομάριν ἀπάνω σας εἶναι. Γομίζει etiam Græci interdum dicunt.

ΓΟΜΟΣ, species panni. Achmes Onirocrit.cap. 244. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἐρυθρὰ ἦν τὰ τύβια, ἔσται ἡ χαρὰ δαψιλεστέρα· εἰ δὲ ἀπὸ ἐρίου, καὶ ὁ γόμος αὐτῶν ἔλεον, εὑρήσει πλοῦτον ἀκόπως ἀπὸ ἄρχοντος· εἰ δὲ ἀπὸ βάμβακος καὶ τ̃ γόμου, ὁμοίως πλουτήσει ἀπὸ ἀνθρώπου παρὰ οἰκοδεσπότου. Hinc fortè in Diplomate Andronici jun. pro Monembasiotis: μεταξικοῦ, ζυγαστικοῦ, μετζιατικοῦ, παχιατικοῦ, γομεσιατικοῦ, ὀψωνίου, σκαλιατικοῦ, &c. Illud esse pro Glomis lanæ censet Salmasius ad Hist. August. p. 412. ubi γομέσιον, & γομάσιον recentioribus Græcis dici observat. Fides penes eum sit.

ΓΟΜΦΟΣ, γομφάριον, piscis, Ἀμία Græcis dictus. Schol. Oppiani lib.1. Hal. v. 112. ἀμίαι, γόμφοι, τὰ γομφάρια, & lib. 3. v. 339. ubi de Cantharis: τὸ δὲ ἕτερον (Cantharorum genus) γομφαρίοις ὅμοιον.

ΓΟΜΦΥΤΙΣ, in Cod. MS. Reg. Myrepsi sect. 16. cap.33. Γομφίτις in Cod. Fuchsij, cui vox ignota, ibidem, & sect.1. cap.257. Aetio Γομφίτη. Apud Matth. Silvaticum, *Gonficis*, est *Storax.*

ΓΟΝΑΡΙΝ, *Genu*, apud Dorotheum, p.792.

ΓΟΝΑΤΙΖΕΙΝ, *Genua flectere*, *Adgeniculari*, Gallis, *faire la reverence.* Epistola Bessarionis ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: νὰ μάθουν νὰ γονατίζουν τοὺς ὑπερέχοντας, καὶ Πάπα, καὶ Καρδιναλέας, καὶ τοὺς ἄλλους αὐθέντας. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς μίαν σὸν κυριτζέντασε, καὶ ὀμπρὸς του γονατίζει.

Alibi:

Καὶ πάγει ὀμπρὸς εἰς τ̃ ῥηγὸς, ὀμπρὸς καὶ γονατίζει.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.5.

Ὁ καλὸς δὲ ὁ Αἰνείας ἐκ τ̃ κρέσματος τ̃ λίθου
Ἐγονάτισε αὐτίκα.

Utitur præterea Codinus, cap.14. n. 11.13. ut & alij è Græcis Scriptoribus.

Γονάτιστα, *Flexis genibus.* Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ τότες ἐδιέβηκε ἔμπρος εἰς τ̃ Θήσεον,
Καὶ λέγει του γονάτιστα, γονάτιστα. Εὐχήθηκέ μου αὐθέντη.

ΓΟΝΑΤΙΟΝ, Ἐπιγονάτιον, Ἐπὶ τ̃ γονάτων. Vide in Ἐπιγονάτιον, & Ὑπογονάτιον.

ΓΟΝΑΧΙΟΝ, *Pulvinus qui genubus substernitur.* Achmes in Introduct. in Astrologiam: Μορφὴ ὡς ἀετοῦ, κρατοῦσα γονάχιον, τάπις, καὶ πάλιον, μεριμνᾷ εἰς πράγματα. Anonymus MS. ex Cod. Colberteo, τὰ γονάχια καὶ οἱ τάπητες ἐπὶ αὐτοῦ μαῦρον. Infrà: μορφὴ αὐτοῦ δύο ἀετοὶ, ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ γονάχιον, καὶ τάπης, καὶ πάλιον.

ΓΟΓΓΙΑΡΙΟΝ, *Congiarium.* Georgius Syncellus in Chr. ubi de Numa: ὁ αὐτὸς γογγιάριον ἔδωκεν ἀσσάρια ξύλινα, καὶ σκύτινα, καὶ ὀστράκινα.

ΓΟΝΙΑ, *Focus*, Πυρεῖον, in Corona pretiosa.

ΓΟΝΙΚΟΝ, *Patrimonium*, *possessio paterna.* Ὑποστατικὰ γονικὰ, apud Nicetam Choniatem. Epiphanius Hagiopolita de locis Sanctis, p.52. καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τ̃ αὐτ̃ ἐκκλησίας εἰσὶ τὰ γονικὰ τ̃ Δαβίδ. Infrà: καὶ ἔστι τὸ Καρμήλιον ὄρος τὰ γονικὰ τ̃ Προδρόμου. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Δι

Δι' ὃ ἐκεῖ ἐξηνώθηκεν, καὶ εἶχεν τὸ γονικόν τε.

Nomocanon Cotelerianus, num. 105. ἱερεὺς ἂν ἐξέλθῃ, ἢ ἐξορίσουν αὐτ͂, καὶ ἔχῃ γονικὸν ἢ πατρικὸν, ἤτε ψυχικὸν, ἤτε ἀπὸ πνευματικοῦ παιδίου, &c. Ubi consulendus Doctissimus Interpres. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Εἶχαν ϛολήματα πολλὰ ἀπεῖτα γονικάτους.

Idem lib. 6.

> Δείχνουν ὅτι δὲν τάτουσι τίποτε νὰ γραφοῦσι
> Ὀπίσω εἰς τ͂ τόπον τους, ἐκεῖ ϛὰ γονικά τους.

Historia Bertrandi Romani MS.

> Αὐτὸς κ̀ ἐξενώθηκεν ἀπὸ τὰ γονικά του.

ΓΟΝΙΚΆΡΧΗΣ, *Dominus possessionis*, seu *rei alicujus*. Nomocanon laudatus: num. 105. καὶ ἐκβαλωσιν αὐτ͂, κ̀ κυριεύσει ὁ γονικάρχης, possessionis scilicet. num. 106. ἐὰν δὲ δώσῃ δώρημα, καὶ ἀγοράσειν αὐτὰ, διδέτω τὸ τίμημα, ἐὰν οὐκ ἤξευρας ὅτι ζῇ ὁ γονικάρχης. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Καὶ ἦλθεν πρὸς τὸ σωύηθες, τὸ ἔχουσιν οἱ Φράγγοι,
> Ὡς γονικάρχους συγγνεῖς, να ἔχει το γονικόν του.

Γονικεύειν, *prædia avita possidere*. Georgius Pachymeres lib. 2. cap. 33. quo loco ait Michaëlem Imp. recepta urbe, in hanc incolas primùm inducere statuisse, deinde agros circumvicinos ad colendos assignasse, ἐξηρημένης τ͂ εἰς χάριν γονικευθείσης τοῖς Θελυματαρίοις, τοῖς ἐκείνων σπουδῆς καὶ εὐνοίας ἕνεκα, γῆς ἀγαθῆς εἰς καρποφορίαν κ̀ ἀρέλωσης εἰς πᾶν τὸ καταβαλλόμενον.

ΓΟΝΟΓΕΏΝΕΣ, Prophetis, *Mandragora*, apud Interpolator. Dioscorid. cap. 658.

ΓΟΝΟΛΗ͂ΤΑ, Dacis, *Milium solis*. Interpol. Dioscorid. cap. 564.

ΓΌΝΟΣ, Prophetis seu Chymicis, *Sideriti*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 615.

Γόνος Ἑρμοῦ, vel Κυνοκεφάλου, iisdem, *Anethum*, cap. 472.

Γόνος Ἥρωος, iisdem, *Polygonum mas*, cap. 536. & apud Apuleium, cap. 18.

Γόνος αἰλούρου, iisdem, *Buglossum*, c. 710. & apud Apul. cap. 41.

Γόνος Ἡρακλέους, iisdem, *Ruscus*, c. 729.

Γόνος Ἡράκλειος, iisdem, *Veratrum album*, c. 732.

Γόνος Ἡφαίϛου, iisdem, *Artemisia*, apud Apul. cap. 10.

Γόνος Ὥρου, *Marrubium*, apud Apul. c. 45. Interpol. legit ταύρου.

Γόνος Κρόνου, iisdem, *Heliotropium*, apud Apul. cap. 49.

Γόνος Ἀπόλλωνος, iisdem, *Mentastrum*, apud Apul. cap. 90.

Γόνος Ἄμμωνος, *Nepeta montana*, iisdem apud Apul. c. 93.

Γόνος Ἄρεως, *Tithymallus*, apud Apul. c. 108.

ΓΟΝΥΚΛΆΡΙΟΝ, *Genicularium*, vel *Geniculare*, Gallis *Genoüilliere*, & *Cuissard*. Gloss. Lat. Gr. *Genuale*, γονατόδεσμος. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 16. φύλκω περιπατοῦσιν, ὅτ' ἂν παρεγγίζοντων τ͂ παραλάξεων τ͂ τε ἡμετέρας, κ̀ τ͂ ἐναντίων μέλλει ἄρχεσθαι ἡ τοξεία γίνεσθαι, καὶ οὐ φοροῦσιν οἱ ἐν τοῖς μετώποις τεταγμένοι ζάβας ἢ γονυκλάρια παραγγέλλει, Ασφαλκον. Suprà dixit ζάβας ἢ περικνημίδας, pro qua voce Leo habet χαλκότουβα, seu *tibialia anea*.

ΓΟΝΥΚΛΙΝΕ͂Σ, statua captivi, vel alterius Provinciam exhibentis figuræ, in genua procumbentis ad pedes Imperatoris: cujusmodi passim habentur in Imperatorum nummis, à qua quidem captivi figurâ tota utriusque statuæ compages nomen deinceps est sortita. Glossæ MSS. Colberteæ: Γονυκλινὴς, ἐπὶ γονὺ πεσών. Epistola Constantini M. apud Theodoritum lib. 1. Hist. Eccl. cap. 25. τοῦτον (Θεὸν) ἐπικαλοῦμαι γονυκλινής. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 49. καὶ τὸ ἐμπόδιον ἀνθρωποειδὲς χαλκούργημα βραχὺ παντελῶς, καὶ δεδεμένον γονυκλινὲς ἔχει. Anonymus in Collectan. antiquit. Constantinopol. pag. 92. τὸ ἐν τῇ Βασιλικῇ σειρᾷ τ͂ χρυσορόφου ἀνδρεικέλου ἄγαλμα ὑπάρχον, ἔνθα τὸ Ἑξάμιον Ἡρακλείου τ͂ Βασιλέως καλεσκευάσθη, τὸ γονυκλινές. Ἰουϛινιανοῦ ἐστὶ μετὰ τὸ δεύτερον τ͂ τὴν Κωνϛαντινούπολιν τυραννήσαντος. Perperam his locis γονυκλινὲς, *pulvinar quod pedibus substernitur*, interpretatur Meursius, quod & ab Holstenio observatum. Vide Constantinopolim Christianam lib. 2. p. 149.

ΓΌΝΥ ΚΛΊΝΟΝΤΕΣ, *Catechumeni*, quibus in Ecclesia genu flectere fas erat, cùm *Audientes*, ἀκροώμενοι, duntaxat starent. Concil. Neocæsar. cap. 5. κατηχούμενος ἐὰν εἰσερχόμενος εἰς κυριακὸν, ἐν τῇ τ͂ κατηχουμένων τάξει στήκῃ, οὗτος δὲ ἁμαρτάνων, ἐὰν μὲν γόνυ κλίνων, ἀκροάσθω μηκέτι ἁμαρτάνων. ἐὰν δὲ κ̀ ἀκροώμενος ἔτι ἁμαρτάνῃ, ἐξωθείσθω. Ubi Scholiastes: δύο τ͂ κατηχουμένων ἦσαν τάξεις, ἡ μὲν τ͂ γόνυ κλινόντων, ἡ τελειοτέρα· ἡ δὲ τ͂ ἀκροωμένων, ἡ ἀτελεστέρα. Consulendi prætereà in hunc Canonem Alexius Aristænus, Matthæus Blastarius, & alij.

ΓΟΝΥΚΛΙΣΊΑΙ. Ita dicuntur Græcis *Genuflexiones* quas sibi interdum indicebant ac imponebant, qui vitæ studebant strictiori, veluti Monachi & Eremitæ: de quibus agunt passim Scriptores. Evagrius lib. 1. cap. 21. de Monachis Palæstinæ: εἰσὶ δὲ γονάτων αὐτοῖς συχναὶ κ̀ ἀδιάκοποι κλίσεις. Γονυκλισιῶν πυκνότης, apud Theodorum Studitam Orat. in S. Platonem num. 16. Vita MS. S. Anatolij Patr. Constantinopol. ἀθ' ἕτως παννύχοις ψαλμῳδίαις τε καὶ γονυκλισίαις, κ̀ τοῖς ἄλλοις, οἷς τὸ Θεῖον ἐξιλεοῦ. S. Ephræm in Vita S. Abramij, num. 37. ποῦ ἡ χαμοκοιτία, καὶ ἡ συνεχὴς γονυκλισία; Vita MS. S. Symeonis Stylitæ: πολλοὶ δὲ καὶ ἀριθμῆσαι τὰς προσκυνήσεις ἐπεχείρισαν ταύτας· ἅπαξ δέ τις τ͂ περὶ τὸ φιλαρέτῳ Θεοδωρήτῳ χιλίας καὶ διακοσίας ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρσιν ἀριθμήσας. Vita MS. S. Pauli Latrensis: ὅσα ἀγρυπνίαι ἀπόρρητον, ἀσιτίαν ἰσόρροπον, γονάτων κλίσεις οὐδεὶς ἀριθμῷ ῥαδίως ἤκουσας, &c. Agunt prætereà de ejusmodi crebris Monachorum genuflexionibus Nilus Monachus lib. 3. Epist. 98. 243. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, num. 6. 9. Gregorius in Vita S. Basilij jun. num. 9. 54. Vita S. Germani Hegumeni, num. 6. Joannes Diaconus in Vita S. Josephi Hymnographi, num. 9. Joannes Moschus in Limon. cap. 80. Eustathius in Vita S. Eutychetis Patr. Constantinopol. num. 38. Vita S. Nili jun. pag. 28. 32. 42. &c.

Aliæ sunt Γονυκλισίαι, quæ in ἐπιτίμιον seu in pœnitentiam, vel pœnam, delinquentibus imponebantur à Patribus spiritualibus, vel ab Episcopis, &c. Concilium Oecumenicum VIII. Act. 2. ἔϛω τὸ ἐπιτίμιον — ποιεῖν τὰς γονυκλισίας καθ' ἡμέραν ν' καὶ τὸ, Κύριε συγχώρησόν μοι, κράζειν ὁ. Joannes Jejunator in Canonario: ἡ γονυκλισιῶν ἀριθμὸς ὡρίσθη τοῖς ἁμαρτάνουσι. Methodius de his qui abnegarunt: δύο τεσσαρακοστὰς σχολάζοντες εἰς προσευχὰς, κ̀ ἐκτελοῦντες γονυκλισίας, καὶ ἐκτενεῖς δεήσεις. Nicephorus Gregoras lib. 3. Hist. pag. 119. 1. Edit. ἵνα καθαρτικῷ τινι καλυποβληθῶσιν, ἐπιτιμίῳ τὰ γοῦν τ͂ ἱερέων, ἀργίαν δηλονότι τ͂ ἱερουργίας ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα

τρίτον ἵνα νηστείαις ἐπὶ ῥητοῖς καὶ ὁ κοινὸς ἅπας λαὸς καθαρθῶσι.

Aliæ denique sunt Γονυκλισίαι, quæ in Ecclesia in sacris Liturgiis ex præscripto fieri solent. Triodium: καὶ ἡμῶν ἀντιφωνούντων, ποιοῦμεν γονυκλισίας ἀπὸ γῆς. Occurrit ibi non semel. Concilium Florentinum sect. pag. 469. Edit. Labbei: ἀπῆλθε δὲ μετὰ τὸ ἑσπερινὸν καὶ τὴν γονυκλισίαν, &c. Ejusmodi verò γονυκλισίας βαλεῖν, Sabbato & Dominicâ, & in diebus Pentecostes apud Græcos vetitum. Canones MSS. S. Nicephori Patr. Constantinopolit. οὐ χρὴ χωρὶς ἀσπασμοῦ προσκυνεῖν ἔν τε κυριακῇ καὶ πεντηκοστῇ, οὐ μὴν δὲ γονυκλισίας ποιεῖν. Similia habentur in Nomocanone Coteleriano, n. 36. 290. 298. ex Canone Nicæno 20.

Γονυκλισίας ἀκολουθία, in die sacro Pentecostes, sic dicta quòd ad singulas orationes ab Sacerdote ἐκφωνηθείσας, Monachi genua flectant. Pentecostarium, in Vesperis S. Pentecostes: τῇ αὐτῇ κυριακῇ ἑσπέρας τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, σημαίνει ταχύτερον διὰ τὴν γονυκλισίας ἀκολουθίαν. Infrà: εἶτα λέγει ὁ διάκονος, Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· καὶ ἡμῶν κλινόντων τὰ γόνατα ἐπὶ γῆς, καὶ ἀσκεπῶν ὄντων, ἀναγινώσκει ὁ ἱερεὺς τὰς εὐχὰς ἀπὸ τοῦ βήματος μεγαλοφώνως, εἰς ἐπήκοον πάντων, &c. Sic ad singulas Lectiones vel Orationes, Sacerdos verò in Synapte, quam post εὐλογητὸν pronuntiat, hæc inter alia præfatur: ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, mox: ὑπὲρ τῶν κλινόντων τὰς καρδίας αὐτῶν ἐνώπιον κυρίου, καὶ τὰ γόνατα, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Infrà: ὑπὲρ τοῦ δεχθῆναι τὴν γονυκλισίαν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα, ἐνώπιον αὐτοῦ, κύριε δεηθῶμεν. Nomocanon Coterlerianus, num. 39. τὴν δὲ κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς κρέατος μὴ ἅπτεσθαι, ἕως οὗ τὴν γονυκλισίαν ψάλλειν· μετὰ δὲ τὴν γονυκλισίαν, ἀκωλύτως ἐσθίειν. Vide Goarum ad Euchologi. pag. 764. Docet porrò Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 32. quid sit γονυκλισία, apud Monachos, ac illa maximè quam δυνατωτέραν & ἀπὸ γῆς ἄνω προσευχαδίου vocat, ubi hæc subduntur: ἔστι δὲ ἡ γονυκλισία μετάνοια δεκάπεντε, ὧν αἱ μὲν πρῶται τρεῖς ὀφείλουσι γίνεσθαι σχολαιότερον ἔν τε τῇ συστάσει, καὶ τῇ τῶν γονάτων κλίσει, ὥστε δύνασθαι ἑκάστην ὑμῶν ἑστῶσαν μὲν, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτεταμένας ἔχουσαν, λέγειν καθ' ἑκάστην ἐκ τρίτου τὸ, Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῇ ἁμαρτωλῷ, εἶτα κλίνασαν τὰ γόνατα, καὶ τὴν κεφαλὴν ἕως γῆς τρίτον λέγειν ὁμοίως τὸ, Ἥμαρτόν σοι, Κύριε, συγχώρησόν μοι· καὶ τὰς μὲν τρεῖς γονυκλισίας οὕτως ὑμῖν ποιητέον· τὰς δὲ λοιπὰς δώδεκα συντομώτερον, ὡς ἐφάπαξ λέγειν ἑκάστην ἐν τῇ τῶν γονάτων κλίσει καὶ τῇ στάσει ἅπαξ τὰ προειρημένα τῆς ἱκετείας ῥήματα, &c. Vide Ἀνάνευσις.

ΓΟΡΑΖΕΙΝ, pro Ἀγοράζειν. Corona pretiosa: νὰ γοράσει, *Emere*, ὠνῆσαι.

ΓΟΡΑΝΤΖΙΝΑ, Γορατζῖνα, *Cornix, Graculus*, Κοραύνη, κολοιός.

ΓΟΡΑΣΙ, *Puella*, Κοράσιον, κορασόπουλον.

ΓΟΡΓΑ, *Velociter*, ὠκέως.

ΓΟΡΓΙΛΟΣ, τὸ σεσέλι, in Glossis Jatricis MS. Neophyti. *Seseli*, de quo Botanici.

ΓΟΡΓΙΝΙΟΝ, *Eryngium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 429.

ΓΟΡΓΩΝΙΟΝ, *Milium Solis*, λιθόσπερμον, apud Interpol. Dioscorid. c. 564.

ΓΟΡΓΩΡ. Paulus Monach. lib. 1. Collectan. ἐφόρει δὲ ὁ διὰ τὴν ὑπακοὴν μανιάκην χρυσοῦν, καὶ γοργῶρα, καὶ πλείονα τῶν ἄλλων δόξαν εἶχεν. Eadem habentur in Apophthegm. Patrum in Rufo, num. 2. nisi quòd γοργόνα præferunt, ubi Vir Doctissimus Clypeum vertit, ex Hesychio, qui Γοργόνας, αἰγίδας interpretatur, vel τὰ ἐπὶ τῶν αἰγίδων πρόσωπα.

ΓΟΡΙΝΟΣ, ὁ μικρὸς βάτραχος, in Glossis Botanicis MSS. in Cod. Reg. 848. *Minor rana, Ranula.*

ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ, mensis sic dictus apud Macedones ὃν Σεπτέμβριον Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσι, inquit Evagrius lib. 2. cap. 12. passim. Vide Theophanem Cerameum Homil. 1. initio.

ΓΟΣΜΑ, *Clamor*, Κραυγὴ, Ἀλάλαγμα.

ΓΟΤΘΙΑΝΟΙ. Vide in Ψαθυριανοί.

ΓΟΤΘΙΚΟΝ, ὁ τοῦ Γοτθικοῦ Ταμίας, *Procurator Stipendij Gotthici*, apud Malchum in excerptis de Legat. pag. 83.

ΓΟΥΒΙΟΝ, *Sagum*. Σισύρα, Γουβία, apud Eudemum MS. Oecumenius in Acta Apostol. τὰ δὲ σιμικίνθια ἐν ταῖς χερσὶ κατέχουσιν οἱ μὴ δυνάμενοι ὡραῖα φορέσαι, οἷοί εἰσιν οἱ φοροῦντες ὑπαλικὰς στολὰς, ἢ γουβία. Nescio an huc referri debeant Glossæ Isidori: *Bigera, vestis, Gusa, Villata.*

ΓΟΥΛΑ, *Gula*, Φάρυξ, λαιμός. Erotianus in Lexico Hippocrat. οἶος στόμα. Γοῦλαν προβάτου. Paulus Mon. lib. 1. Collectan. ἀλλ' ἴδιον δαίμονα ἔχει, καὶ ἴδιον πόλεμον ἐκ τῆς γούλας αὐτοῦ. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 115. πρὸς πεφυσιωμένην ἔχοντα τὴν γοῦλαν. cap. 128. ἐὰν διαμείνωσιν αἱ τροφαὶ ἐν τῷ στομάχῳ ἱέρακος ἄπεπτοι, ὃ καὶ γοῦλα ὀνομάζεται, καὶ ταῦτα οὐκ ἐμέσῃ, ἄχρι δεκάτης ὥρας τῆς ἡμέρας μηδὲν λαβέτω. & cap. 186. pag. 165. ἡ μὲν ἐναπολειφθεῖσα τροφὴ τῇ γούλᾳ. Adde Orneosophium, pag. 239. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ὡς νὰ χορτάσῃ γοῦλα του, κ' ἡ ἐπιθυμία ἐπόχη.

Emmanuel Georgillas MS. de Mortalitate Rhodi:

Ἡ γοῦλα καὶ τὸ πόρνευμα τὸ ἕνα σύρνει τ' ἄλλο.

Agapius in Geoponico, cap. 62. de aceto: ἐσβύνει τὴν καῦσιν τῆς χολῆς, στερεώνει τὰ γοῦλη.

Γοῦλος, idem quod Γοῦλα. Idem Agapius, cap. 106. καὶ χαλᾷ τὸ γοῦλος, καὶ τὰ ὀδόντια.

Γουλία, *Buccea*, Ψωμός. Item *Haustus per Gulam*, Gallis *Goulée*. Idem Agapius, cap. 59. ἀναπαυτικὰ πίνετε) ἀς εἶναι καὶ ἡ γουλίαις μικραῖς, διὰ νὰ λεπτύνονται.

ΓΟΥΛΑ, *Caulis*, *Truncus*, στέλεχος, κορμός.

ΓΟΥΛΑ, *Turris*. Anonymus de Bellis Peloponnesiacis Francor.

Καὶ ὁ Καστελάνος παρευθὺς ὥρισεν ἐδοκάν τον,
Ἐσέβη ἀπέσω στὸν γουλὰν, καὶ ἐκατασόχαξέν τον.

Hinc Pentapyrgium Urbis Constantinopolitanæ, de quo egimus in Constantinopoli Christiana lib. 1. hodie ἐπτὰ γουλάδες appellatur, voce mixobarbarâ, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 139. & 200. ex quo, inquit, intelligi potest, quod Africanæ *Guleta* sit Etymon. Vide Κουλᾶ.

ΓΟΥΛΑΙΑ, *Vasculum rei liquidæ.*

ΓΟΥΛΑΛΙΝ. Vide in Ἄχαρα.

ΓΟΥΜΜΑ, Γοῦμμα, *Gummi*, Κόμμι, βρύον.

ΓΟΥΝΑ, Γοῦννα, *Vestis pellicea*, *Guna*, *Gunna*, de qua voce multa in Gloss. med. Latin. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σισύρα γοῦνα πέφυκε, Σισάρρα κύριόν τι.

Isaacius

Isaacius Tzetzes in Schol. ad Lycophronem: Σισύρα, τὸ ἐκ δέρματος ἔντριχον, ὅπερ καὶ γοῦνναν καλοῦσι. Glossæ MSS. ad Aristophanis Nubes: διφθέραν, γοῦναν. Vita MS. S. Joannis Eleemosynarij: καὶ λάβε γοῦναν μίαν σεαυτῷ. Constantinus de Adm. Imp. c. 32. καὶ ἐκεῖνοι ἀντέδωκαν αὐτῷ χάριν ξενίων ψυχάρια δύο, φαλκώνια δύο, σκυλλία δύο, καὶ γούνας ἐνενήκοντα, ἅπερ λέγουσιν οἱ Βούλγαροι εἶναι πάκτον. Achmes Onirocrit. cap. 158. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει γοῦναν νέαν, ἐὰν ἔστι χειμὼν, εὑρήσει πλοῦτον ἀπὸ μεγιστάνων, ἀνάλογον τοῦ πλήθους τῶν ἐρίων. Rursum: ἐὰν ἴδῃ ὁ Βασιλεὺς ὅτι ἔβαλε γοῦναν ἐξ ἀλωπέκων, ἢ θηρῶν, &c. Occurrit ibi pluries. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ροῦχον λατινικόκοπτον ἐφόρει ἀπὸ κάτω,
Χρυσάσπρον δίχα ζόσματος ἐπάνω ἄνευ γούνης.

Γούνιον. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. Χρὴ γουνία, ἢ γουννοβερονίκια ὑπὸ κεντούκλων, πλατέα πάνυ, ἔχοντα μανίκια φαρδέα ἐπινοῆσαι αὐτοὺς, ἵνα ἐν τῷ ὁπλισθῆναι αὐτοὺς, καὶ φορεῖν καὶ τὰς ζάβας, καὶ τὰ τόξα, ἐὰν, ὡς εἰκὸς, συμβῇ βροχὴν γενέσθαι, ἢ ὑγρότερον τὸν ἀέρα ἐκ τῆς δρόσου, φέροντες ταῦτα ἐπάνω τῶν ζαβῶν, καὶ τῶν τοξαρίων φυλάττωσι τὸ ἅρμα αὐτῶν, quo loco pro Γουννοβερονίκια, editum ἤγουν νοβερονίκια, sed ita emendandum ex ingenio putat Schefferus, vocémque conflatam ex γοῦνα, & βῆρος, *Birrhus*. At Rigaltius in φαρδέα, sic hunc locum rectiùs expressit: Χρὴ γουνία, ἤγουν νοβερονίκια ἀπὸ κεντούκλων, &c. Γουνιατζίτζης nescio quis Theodorus cognominatus legitur apud Anonymum Combefisianum in Leone Philosopho, num. 7.

Γουνέλα, *Gunella*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἐκεῖ καλὴ χαιμότησα φορὴ γουνέλα μαύρη.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔπαρ καὶ τὴν γουνέλαμου, καὶ βλέπε μὴν τῇ χάσεις.

Alibi:

Καὶ πιάνει ὁ Ἀπολώνιος, καὶ ἀρχινήσε τὴν δάντζαν,
Με πλὺ γουνέλα τὴν ψαρὰ, γδυμνὸς μὲ δίχος κάλτζαν.

Hinc.

Παλαιογούνελον, *Vetus Gunella*. Idem Sachleces:

Καὶ φόρειν παλαιογούνελον ἀπὸ πολλὰ καπούτζια.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τὴν παλιογουνέλα του ἐκείνης ὑποφόρη.

Γουνάριος, Γουνάρης, *Gunarum artifex, venditor*. Chronicon Alexandrin. an. 5. Justiniani: ἦλθον αὐτοὶ εἰς μέσον Ὀκτάγωνον τοῦ ὄντα εἰς μέσον τῆς βασιλικῆς τῶν γουναρίων. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 24. οἱ δὲ ἦσαν ῥάπται, γουνάριοι, σπωτόμοι. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ' ἡ χήρα Μαρτζαμούδενα τοῦ Αντώνη τοῦ Γουνάρη.

Esaias Cyprius de Processione S. Spiritus, pag. 398. ταῦτα γὰρ πρὸς τοὺς χαλκέας, καὶ βουτικλαρίους, καὶ γουναρίους, καὶ βαναύσους ἀνθρώπους λέγε.

Γουνάρια, locus in foro, ubi consistebant *Gunarum* artifices, & venditores. Anonymus Combefisianus in Lacapeno, num. 30. ὥστε καταλῦσαι τά τε κηροπωλεῖα καὶ τὰ γουνάρια τοῦ φόρου μέχρι τῶν Ψυχῶν. Adde nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. pag. 155.

ΓΟΥΝΔΑΙ, *Sagæ, Præstigiatrices*. Saracenica Sylburgij, pag. 30. ex Euthymij Panoplia, cap. 28. τὸν δὲ Δαβὶδ καὶ τὸν Σολομῶντα δαίμοσι καὶ ὀρνέοις προσδιαλέγεσθαι, δαίμονάς τε συνεργοῦντας τῷ Σολομῶντι, καὶ γούνδας τινας, καὶ τῶν ἀνέμων ἄρχειν αὐτὸν, &c. Acta SS. XLII. Martyr. num. 21. ὄντος ἀποδείξις ἐστιν ἡ τοιαύτη νομοθεσία τῆς κἀκεῖνα τὸν τοιοῦτον περὶ τοῦ Σαλομῶντος γράψαι, ὅτι οὐχὶ θεὸν, ἀλλά τινα ἄγγελον ἀλέκτορα, καὶ γούνδας ἔσχεν διδασκάλους τῆς αὐτοῦ σοφίας. Nescio an huc referendus Suidas: Γούνδας, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον γουνδίον.

ΓΟΥΠΠΟΣΑΝΙΔΟΝ, *Abacus, Asser in quo cuppæ reponuntur*. Glossæ Græcobarb. Ἀβάκινον, Ἄβαξ, Γουπποσάνιδον, ἢ ὁ μὴ βάσιν ἔχων. Vide in Κοῦππα. Alij pro Γυψοσάνιδον dici volunt, ut sit *pluteus*. Scholiastes Lycophronis: Τράφηξ, ἡ γυψόπλαστος σανίς.

ΓΟΥΡΓΟΣ, pro Γοργὸς, *Terribilis, Acer*. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 3.

Ἂν μ' ἀγαπᾷς, ὦ φίλεμου, ἔλα γουργῶ σεμένα,
Ὅτι θαρῶ μετ' ἀληθείας, πολλὰ σὲ θελ' ἀρέσῃ.

Idem lib. 7.

Νὰ εἶναι πλήρεις ἑκατὸν, ὅλοι διαλεγμένοι,
Γουργὰ τὸ ἐπληρώσασι, ὅλοι τοὺς ἐδιάλεξαν.

Eodem lib.

Μετὰ λόγια τοὺς τὰ σκληρὰ, μετὰ γουργὰ κιωραῖα.

Lib. 8.

Ο Ἴδας ὁ γουργότατος μετὰ τὸν Περίθεον.

Occurrit ibi pluries.

Γουργιάζειν, *Strepere, Clangere*. Γοργοῦσθαι, Græcis *Ferocire, efferri*. Glossæ Græcobarb. χωρὶς καμιὰν εὐλάβειαν φωνάζει καὶ γουργιάζει.

Γουργίασμα, *Clangor, Strepitus*. Eædem Glossæ: σκάνδαλον, φωνὴν, γλάγκισμα, γουργίασμα.

Γούργουθα, vox ex γουργὸς fortè præter ea formata. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀπὸ τότον, Χιονιτὸν κήτετε λαβομένος,
Ἀπέσω σένα γούργουθα, ὡς σὰν ἀποθαμένος.

Infrà:

Πόνε τὸ στρῶμα τόμορφον, ὁπόσουν μαθημένος,
Καὶ δὰ εἰς τὸ να γούργουθα, κείτεσε ζαρομένος.

ΓΟΥΡΓΟΥΡΟΣ, *Iugulum, Iugulus, Gurgulio*, δειρὴ, σφαγή. Vox deducta à γοργύρα, quæ Hesychio exponitur ὑπόνομος δι' οὗ τὰ ὕδατα ὑπέξεισι. Vide eundem Hesychium in Ἀρδάλια, & Harpocrationem, pag. 70. Nicetas Græcobarb. in Alexio lib. 1. διὰ τοῦ γουργούρου αὐτοῦ κρώζους καὶ ἐρεγμοὺς ἐποίει, ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Anonymus in Canonio Mathematico: ὁ γούργουρος, ἀγαθὰ καλά. Ptochoprodromus MS. in Hegumenum:

Εἰς τὸν χορὸν που ψάλλομαι φοβούμενος πολλάκις,
Ἐπόνεσα τὸν γούργουριν ἐκ τῆς πολυφωνίας.

Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. περὶ σταφυλῆς πνιγερῆς γουργούρου.

Μακρογούργουρος, *qui collum oblongum habet*. Bartholomæus Monach. in Elencho Agareni: ὅτε μέλλεις εὔξεσθαι, λάβε μακρογούργουρον κεράμιον σὺν ὕδατι.

Πετρογούργουρος, dictus nescio quis apud Cantacuz. lib. 3. cap. 97. extr. cui jugulum quodammodo *petrinum* vel *lapideum* erat.

ΓΟΥΡΖΕΡΙΟΝ, *Collare, Mamillare*, Gallis *Gorgiere*, Italis *Gorziere*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ἀπάνω εἰς τὰ τραχήλια τῶν εἰς τὰ τουρνεύματα των,
Χρυσὰ να ἔχουν γουρζέρια μέχρι καὶ τὰ βιζιάτων.

Γουριάζειν, Physiologus de Natura animalium, MS. ubi de Struthocamelo: ἂν γένηται κλύπος ἡ φωνὴ, καὶ στρέψουσιν ὀπίσω, νὰ δοῦν τί εἶναι ἡ φωνὴ, ὁ κρότος καὶ ὁ κλύπος, ἢ τύχει καὶ ἀποκοιμηθοῦν, ὅταν τὰ πηριάζουν, εὐθὺς γουριάζουσιν, καὶ χάνουν τὰ πουλιάτους.

ΓΟΥΡΝΑ, *Urna, Concha*, στάμνος, ὑδρία, κόγχη, Portio. Glossæ Græcobarb. ἄμη, σκάφη, γοῦρνα. Alio loco: ἀγκεῖον σιδέρενον, σκάφη, ἡ γοῦρνα.

ΓΟΥΡΟΥΝΙ, Γουροῦνιν, *Grunnius, Porcus, Sus*, χοῖρος, ὗς, γρύλλος. Gallis *Goret*, & *Grouin*. Cyrillus in Lexico: δελφάκιον, τὸ τοῦ χοίρου βρέφος, ἢ τὸ γουροῦνιν. Joannes Tzetzes Chil. 12. cap. 418.

Μούσης τῆς τριοδίτιδος φέρεται κύθος λέγων,
Ἄλλος μὴ ἔχων δαίμονα ἠγόρασε γουροῦνιν.

Γȣρȣ́νιον. Glossæ MSS. ad Aristophanis Plutum: ὑμεῖς δὲ γρυλλίζοντες· ὡς τὰ γȣρȣ́νια. Orneosophium, cap. 73. pag. 231. ἀπὸ σκυλοπȣ́λȣ μικρȣ̃, ἢ ἀπὸ γȣρȣνίȣ διὰ τριῶν ἡμερῶν αὐτὸ θρέψας.

Γȣρȣνάκι, & Γȣρȣνόπȣλον, *Porcellus, Nefrens, Sucula*, χοιρίδιον, δελφάκιον, &c. Γȣρȣνίζειν, *Grunnire*. Γρύζειν, Γρυλλίζειν. Γρȣνισμὸς, *Grunnitus*. Γρυλλισμὸς. Γȣρȣνιστικὰ, *Suatim*, ὑικῶς, χοίρων δίκλω. Αγριογȣ́ρȣνον, *Porcus silvestris*, apud Agapium in Geoponico, cap. 79. 173.

ΓΟΥ´ΣΟΥΡΑ, *Arthritis*, Ἀρθρῖτις.

ΓΟΥΣΤΕΙ͂ΟΝ, *Forum cupedinarium*. Joannes Lydus lib. de Mensibus, & ex eo Codinus in Orig. Constantinopol. num. 32. ἐχόρδιον οἱ ῥεξεωνάρχαι ἐν τῷ γȣσείῳ, ἤγȣν τῷ ὀψοπωλείῳ. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 1. pag. 71.

ΓΟΥΣΤΕΡΙ´ΤΖΑ, *Talpa*. Vide in Κολισαύρα.

ΓΟΥΤΑ´ΛΙ, *Frons*, in Turco-Græcia Crusij, pag. 188.

ΓΟΥ͂ΤΟΣ, *Guttus*, λκκύθȣ εἶδ☉, in Etymolog. Suidæ.

ΓΡΑΔΕ´ΛΛΑ, *Craticula*. Vox Italica: *Graticula*, ἐσχάρα, in Glossis Græcolat. Gallis, *Gril.* Glossæ Græcobarb. Αδία, Εσχάρα, Βωμὸς, Θυσιαςήριον Γραδέλλα. Vide Gloss. med. Lat. in *Gradella*.

ΓΡΑ´ΔΩΣΙΣ, *Gradus*, seu *graduum series*, *ordo*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 42. ὅ τε γὰρ Καριανὸς, ὃς ȣ̃το φέρει τὴν κλῆσιν, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς γραδώσεως ἔχειν ἀπὸ λίθȣ Καριανȣ̃, δι᾽ ἧς τινα πλάτιω ποταμὸν, ὃ καὶ χρηματίζον σήμερον Βεςιάριον τῶν ἀποθησαυριζομένων πέπλων ἐκ σηρικῶν, τῆς ἐκείνȣ προνοίας ἔργον ἐστίν.

ΓΡΑΙΚΑ´ΛΗΣ, *Ventus Græcus*, *Aquilo*.

ΓΡΑΙΚΟΙ´, primitus dicti, qui postea Ἕλληνες, uti scribunt Aristoteles lib. 1. Meteor. cap. ult. Apollodorus lib. 1. Biblioth. & aliquot alij, Hesychius: Γραικὸς, Ἕλλην. Cedrenus pag. 170. Λατίνȣς τȣ̀ς ἐπιχωριάζοντας Γραικȣ̀ς δὲ τȣ̀ς Ελληνίζοντας καλȣ̃σιν. Id præ cæteris indicatum à Nicolao Alemanno ad Procopij Hist. arcanam, pag. 102. 1. Edit. & à Salmasio lib. de lingua Hellenistica, pag. 292. à quibus præterea observatum *Græcorum* & *Græciæ* nomine rarò, vel numquam Autores Græcos, Romanos non alio usos fuisse: tametsi posterioribus sæculis, universæ quæ Græcè loqueretur genti id nomenclaturæ attributum, ut à Juliano Apostata, Athenæo, Theodoro Studita in Epist. Procopio, Constantino de Adm. Imp. cap. 49. & aliquot aliis. At postquam Romani, seu Occidentales, Græcorum Gentis dominationem & fastum aversari cœpere, seu etiam quòd Romanos sese appellari velle Græcos indignarentur, vel etiam ut ab iis discernerentur, Græcorum nomen sensim inductum à Latinis: quod in contemptum gentis ab iis usurpari existimatum à Græcis, quod jam sub Justiniano obtinuisse tradit idem Procopius in eadem Hist. pag. 105. scribens *Græcum nomen ut probrum interdum objectum, quasi nullum Græcia ferret strennum militem*: ἐπικαλȣ̃ντες τοῖς μὲν ὡς Γραικοὶ εἶεν, ὥσπερ ȣ̓κ ἐξὸν τῶν ἀπὸ τὸ παράπαν τινὶ γȣναίῳ γενέσθαι. Immo etiam stante Romanorum Rep. Zonaras to. 2. pag. 59. 1. Edit. ubi de Attilio Regulo: μέγα γὰρ φρονȣ̃ντες τῇ νίκῃ, καὶ τὸν Ξάνθιππον (Lacedæmonium) ὡς Γραικὸν ὑπερορῶντες, ὅτω γὰρ καλȣ̃σι τȣ̀ς Ελληνας, καὶ εἰς ὄνειδ☉ δυσγενείας τῷ προσρήματι καὶ αὐτῶν χρῶνται, &c. Sed maximè sequioribus sæculis Γραικȣ̀ς sese Orientales à Latinis appellari vix patiebantur. Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 2. cap. 20. τότε λέγει καὶ ὁ Μηδείας κῦρ☉ Στέφαν☉, Κείσθω γὰρ καὶ τȣ̃το ὡς ἐνδύσματι, ὅτι ὑβρίζει ἡμᾶς· καλεῖ γὰρ ἡμᾶς Γραικȣ̀ς, καὶ τȣ̃το ἐστιν ὕβρις. Quippe Ρωμαίȣς appellari debere contendebant. Pachymeres lib. 5. cap. 8. εἰ γὰρ καὶ Ρωμαίȣς, ȣ̀ς αὐτοὶ (Latini) Γραικȣ̀ς ὀνομάζȣσι, τῆς αὐτȣ̃ Χριςȣ̃, καὶ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας τοῖς Ἰταλοῖς.

Γραικολωνὸς, Linguæ Græcæ peritus, quo exteri utebantur Constantinopolim venientes ad rem domesticam procurandam necessariáque coëmenda. Luitprandus in Legatione: *Græcolonum meum, id est Græca lingua gnarum, qui non signorum signis, sed digitorum seu capitis nutibus cum venditore emptor loquebatur: tantique nummis emebat quatuor, quanti Græcolonus obsonium uno.* Vide Gloss. med. Lat. in *Græcolatio*, *Græcolonus*.

ΓΡΑΙΟΠΟΥ´ΛΑ, *Anicula*, *vetula*, Γραΐδιον.

ΓΡΑ´ΜΜΑ, in Glossis Græcolat. *Scrupulum*, τέταρτον τȣ̃ χρύσινȣ Cleopatras: τὸ δηνάριον ἔχει γράμματα ς'. Passim.

Εξάγραμμ☉, *Nummus sex scrupulorum*. Chronicon Alexandrin an. 22. Heraclij: τȣ́τῳ τῷ ἔτει γέγονεν ἀπὸ νόμȣ νόμισμα ἑξάγραμμον ἀργυρȣ̃ν. Glossæ Lat. Gr. *Semuncia*, γράμματα δώδεκα. Vide Scriptores de re Nummaria.

ΓΡΑ´ΜΜΑ, *Limbus vestis*. Hesychius: τρίβων, στολὴ ἔχȣσα σημεῖα ὡς γράμματα. Veteres Glossæ: Τριβωνοφόρ☉, ὁ φορῶν στολὴν ἔχȣσαν σημεῖα, ὡς γράμματα. Suidas habet γραμμάτια. Sunt autem σημεῖα, quæ Latini *Clavos* appellant, qui scilicet ad oras vestium assui solebant, τὰ ἐν τῇ ὤαις τῶν ἱματίων παράσημα, ut est apud Hesychium in Σαμεῖα. Neque aliter vocem *Gramata*, seu γράμματα, usurpant Scriptores mediæ Latinitatis, uti in Glossario docuimus, ubi *Gramata* & *frisia*, idem sonant. Scylitzes in Michaele Stratiotico, pag. 793. καὶ τὰς τῶν πολιτῶν κεφαλὰς σκέπεσθαι μὴ διὰ γραμμάτων, ὡς νυ̃ν, ἀλλὰ διὰ μεγαλογράμμων ὀθονίων, ἐκ βυσσȣ̃ πορφύρας ἐξυφασμένων. Quo loco perperam Meursius, licèt ei assentiantur Gretzerus ad Codinum, & Salmasius ad Vopiscum, pag. 406. μαργελογράμμων emendat. Caput autem tegebant Constantinopolitani, fasciis vel tæniis cum majoribus fimbriis & laciniis purpurâ contextis: postea verò tæniis cum minori limbo vel fimbria. Balsamon ad Synod. Trullan. Can. 27. ἀλλὰ τὰ πολυτελῆ χρυσούφαντα ἐπιβλήματα, τὰ δημοτικῶς λεγόμενα μαργέλλια, γράμματα, καὶ ἀνίπανα, καὶ τὰ ἐκ κογχύλης πορφυρίζοντα ἱμάτια. Et ad Can. 16. Synodi VII. ȣ̓ μόνον ἑτερόχροα ἀνίπανα, ἀλλὰ καὶ χρυσόπαςα, πρὸς δὲ καὶ γράμματα πολυτελῆ χρυσᾶ. Per limbum porrò seu γράμμα, intelligitur apud Scylitzem pars inferior tegminis capitis, ubi capiti ipsi jungitur, cùm superior, seu apex ex velo sericeo aut linteo constaret. Inspice, si lubet, in libris Historiæ Byzantinæ Edit. Regiæ imaginem in qua exhibetur Joannis Palæologi Imp. Venetias appulsus, & ut ab Eugenio IV. Pap. Romæ exceptus fuerit, ubi videre licet formam Calyptræ procerum Byzantinorum. Neque enim amplector sententiam Goari qui γράμματα, colorum, florum, stellarum & figurarum varietatem hîc auguratur.

ΓΡΑ´ΜΜΑ ΠΕΖΟ´Ν, *Jussio Imperatoris*. Glossæ Gr. MSS. Γράμμα πεζὸν, ἡ βασιλικὴ κέλευσις· ȣ̃τως ὁ Θεολόγ☉, εἰς ἐμὲ ȣ̓ τὸ γράμμα τὸ πεζόν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙ͂ΟΝ, *Chirographum*, *cautio*, *instrumentum*, in Gloss. Gr. Lat. Hesychius: χειρόγραφον, Γραμματεῖον, Συμβόλαιον. Concil. Constantin. sub Mena act. 5. ἀπῄτηθη παρ᾽ αὐτȣ̃ γραμματεῖον νομισμάτων πεντήκοντα. Basilius Seleuciensis Episcop. Homil. in Cain & Abel: ἵνα τὸ σαπρὸν ὑποβάλλει τῷ θανάτῳ θεμέλιον, καὶ τὸ τȣ̃ θανάτȣ γραμματεῖον ἀβέβαιον γένηται.

Γραμμάτιον,

Γραμμάτιον, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 193. 195. Occurrit apud Asterium Homil. 1. in Psalm. 5. Scylitzem, pag. 631. Harmenopul. lib. 9. tit. 9. §. 7. lib. 2. tit. 9. §. 6. lib. 3. tit. 5. §. 27. 64. 74. in lib. 9. Basilic. tit. 3. §. 15. 81. & alibi passim. Hinc γραμματεῖς, γραμματογράφοι, *Tabularij publici, Tabelliones, Notary*.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ'Σ, *Litteris, & Disciplinis liberalioribus instructus, eruditus.* Vita S. Nili junioris, pag. 82. ἄνδρες γραμματικώτατοι καὶ σοφώτατοι. Versus adscripti ad calcem Constantini Manassis:

Πόνημα καὶ γὰρ πανσόφου Κωνσταντίνου
Πέλω Μανασσῆ τοῦ γραμματικωτάτου.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ἄνθρωπος ἦτον φρόνιμος καλὰ γραμματισμένος.

Galenus in Protreptico ad artes, in prima nobiliorum & liberalium artium cultorum classe γραμματικοὺς collocat, ut γραμματιστάς, de quibus Basilius Seleuc. in S. Thecla lib. 2. cap. 24. 25. in secunda. Neque aliter Georgius Acropolita, cap. 29. τῆς ἐγκυκλίου ἀπηλλαγμένος τῆς παιδεύσεως, ἣν γραμματικὴν κατονομάζουσιν οἱ πολλοί. *Grammaticus* dicitur *Literarum Professor*, in Actis purgationis Cæciliani, initio. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Grammaticus*.

Γραμματικός, *Scriba, Notarius.* Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 75. de Protonotario: δῆλος καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος· πρῶτος γὰρ τῶν νοταρίων, ἤτοι γραμματικῶν. Theophanes an. 12. Theodosij M. τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Εὐγένιος ὁ ἀπὸ γραμματικῶν ἐτυράννησεν, ἀντιγραφεὺς ὤν, &c. Historia Bertrandi Romani MS.

Γοργὸν προστάσσει φέρνουσι γραμματικὸν νοτάριον,
Καὶ γράφει προικοσύμφωνον κόρης τῆς Φαιδροκάζας.

Laudatur ab Allatio Michaelis Pselli oratio πρὸς τὸν οἰκεῖον γραμματικόν. Pachymeres lib. 3. cap. 11. τότε δὲ καὶ αἰτίας πλασάμενος τοῦ Ὀλοβώλου Μανουήλ, παιδίου γε ὄντι, καὶ εἰς τοὺς οἰκείους τότε τελοῦντι γραμματικούς, &c. Idem lib. 1. cap. 19. pag. 33. ἣν ὢν τοῦ Πρωτοβεστιαρίου γραμματικὸς οἰκεῖος, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 16. ὁ δὲ βασιλεὺς ἠβουλήθη καὶ αὖθις στεῖλαι πρέσβεις εἰς τὸν Πάπαν, —— καὶ τὸν ἴδιον γραμματικὸν κῦρον Δημήτριον Ἄγγελον τὸν Κλειδᾶν. Ita cap. 24. 29. 36. 37. sect. 5. cap. 4. sect. 16. cap. 16. & alibi. Idem Concil. Florent. pag. 63. Edit. ult. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Grammaticus*.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΦΥ'ΛΑΞ, *Tabularius*, in Gloss. Gr. Lat. Γραμματοφυλακεῖον, *Repositio literarum*, in Gloss. Lat. Gr.

ΓΡΑΜΜΙΣΤΗ'Σ. Apud Theophanem an. 5. Phocæ, idem Phocas iratus quòd Prisci & Domentiæ λαυράτα, Factionum Principes in Circo erexissent, ἠρώτα αὐτοὺς τινὸς ἐπιτρέψαντος τοῦτο πεποιήκατε; οἱ δὲ εἶπον, ὅτι κατὰ τὴν συνήθειαν οἱ γραμμισταὶ τοῦτο πεποιήκασι. Ubi *Lineatores* vertit Anastasius: qui scilicet γραμμὰς seu *Lineas* in Circo curabant, est enim γραμμὰ Scholiastæ Aristophanis in Acharn. ἀρχὴ ἀφετηρία ἡ λεγομένη βαλβίς. Vide Bulingerum lib. de Circo Rom. cap. 22. Goarus *Pictores* interpretatur: nam *Lineam* pro pictura quidam dixere. Vide Gloss. med. Lat. in *Linea*. Huic sententiæ adstipulatur Eusthathius: σὺν ἐκείνοις δὲ καὶ ὁ καταγραπτος, ἤγουν ὡς ἡ κοινὴ ὁμιλία λαλεῖ, γραμμιστός.

ΓΡΑΝΑ'ΤΖΑ, *Vestis Imperatoria*, quam sic describit Codinus de Offic. cap. 7. num. 35. ἔτι καὶ ἀπὸ τῆς Ἀσσυρίων βασιλείας κατῆλθε τὸ φόρεμα μέχρι καὶ νῦν τῶν Βασιλέων, Γρανάτζα λεγόμενον· ὅπερ φορεῖ ὁ Βασιλεὺς ἄνευ ζώνης, οὗ κρεμάμενα τὰ μανίκια δήκουσι μέχρι τῶν ἀστραγάλων· ὃ δὴ φόρεμα καὶ τῶν ἀρχόντων ἕκαστοι ἔχουσιν ἐπ' ἀδείας φορεῖν, πλὴν ἐζωσμένον, τῶν μανικίων ἐμπεπηγμένων ὄντων πρὸς τῇ ζώνῃ ὄπισθεν, καὶ ὁ μὲν ὁ Βασιλεὺς φορεῖ, καλεῖται Γρανάτζα, ὡς εἴρηται· τὸ δὲ τῶν ἀρχόντων, Λαπατζᾶς· ὅπως δὲ, ἄδηλον ἐστίν.

ΓΡΑ'ΝΑΤΟΝ, *malum Granatum.* Anonymus in Rhetoricam Aristotelis, pag. 25. v. οἱ ἀδικούμενοι ἁρπάζοντες ἐδώδιμα· ῥᾴδιον γὰρ ἀναλίσκονται ταῦτα, οἷον, γράνατα.

ΓΡΑΝΟΣΟ'ΛΟΝ, *Granum solis*, seu semen Lithospermi, quod Officinis *Milium solis* dicitur. Occurrit apud Myrepsum de Antidot. c. 27.

ΓΡΑΠΤΟΙ', dicti, SS. Theodorus & Theophanes fratres, quòd in eorum frontibus versus Jambicos inscribi jusserit Theophilus Imperator, punctim cæsâ cute ad carnem, ac insperso atramento. Vide eorundem Epistolam descriptam ab Allatio in Creyghtonum, & in Vita S. Theodori Grapti, pag. 204. Anonymum in Orat. in Festum Restitut. Imag. pag. 734. præter Scriptores rerum Byzantinarum, apud quos, ut est in prædicta Epistola, versus ij describuntur, ut eorundem Sanctorum alij ad Methodium, in quibus γραπτοὺς se semet indigitant:

Τῷ ζῶντι νεκρῷ, καὶ νεκρῷ ζωηφόρῳ,
Καταικοῦντι τὴν γῆν, καὶ πολοῦντι τὸν πόλον,
Γραπτοὶ γράφουσι, δέσμιοι οἱ δεσμίῳ.

Sed & ejusmodi γραπτοὺς ad duo millia recensent Menæa. Nicephorus Xanthopulus in Synopsi Sanctorum anni, in Decemb.

Πρωτοστέφανον, σὺν γραπτοῖς δισμυρίοις.

ΓΡΑ'ΣΑ, ὑοσκύαμος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MS. *Hyoscyamus.*

ΓΡΑΣΙ'ΔΙ, *Ocymum*, Ὤκιμον.

ΓΡΑΣΤΙ'ΖΕΙΝ, *Gramen edere.* Vita MS. S. Symeonis Sali: νομίζω γὰρ ὅτι χόρτον θέλει ἐνέγκαι ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Συμεὼν ἵνα γραστίζωμεν. Vide Grammaticos in γράστις.

ΓΡΑΥ'ΚΙΟΣ, pro γλαύκιος. Occurrit apud Myrepsum de Pastillis, cap. 69.

ΓΡΑΦΙΚΟΝ, *Locus S. Scripturæ laudatus ac citatus.* Vita S. Syncleticæ, num. 9. τὸ γραφικὸν λέγουσα, Ὡς ἰδοὺ τοῦ ἀδελφιδοῦ μου, καὶ ὁ ἀδελφιδός μου ἐμοί. (Cantic. 11. 16.) ita n. 34. & 70.

ΓΡΑΦΟΠΟΥ'ΛΑ, *Epistolium*, Ἐπιστόλιον.

ΓΡΗΑ', ΓΡΑΙΑ', *Anus*, Γραῦς.

ΓΡΙΒΑ'ΔΙ, Piscis species, cujus meminit Petrus Bellon. lib. 1. observ. cap. 53.

ΓΡΙΚΕΙ̃Ν, Γροικεῖν, Γρυκεῖν, *Audire, Intelligere, Percipere*, ξυνιέναι, αἰσθάνεσθαι, καταλαμβάνειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἀφ' ὧν γὰρ τὸ ἐγρίκησε Ἀρκίτας εἰς τὰ νέα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 38. καὶ ὁ μάγειρος γρικόντας τὴν κακίαν τους, εἶπεν, &c. pag. 49. καὶ ἡ ἀλεποῦ γυρεύοντας τοῦ πορτάριον, ὁ σκύλλος τὴν ἐγρίκησε, καὶ εὔχηκε, καὶ τὴν ἐκαλάφαγεν. Agapius in Geoponico, cap. 164. βάλε ἐκεῖ ὅπου γρικᾷς τὸν πόνον.

Γρίκημα, *Intellectus*, Νόημα, in Corona pretiosa.

Γροικεῖν. Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzen. lib. 4. Hist. cap. 14. πάλιν ἐζήτησεν ὁ ἀποκρισιάριος νὰ ἔναι ἀσφάλεια εἰς τοὺς ἐρχομένους ἐδῶ ἀπ' αὐτοῦ πραγματευτάδες, καὶ ἐγροικήσαμεν το, καὶ ἐγένετο ὁρισμός. Utitur rursum infrà. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐδιάβασεν καὶ γροίκισε ὡς εἴσαν καμωμένα.

Phortius περὶ στραί. πραγμ.

Φώτισόν μου τὴν καρδίαν,
Τοῦ πολέμου νὰ γροικήσω,
Τὰ ἀναγκαῖα νὰ ξηγήσω.

Γρυκεῖν. Anonymus de locis SS. cap. 6. pag. 88. καὶ βάνουσι —Ταύτη τοὺς οἱ ἄνθρωποι, καὶ γρυκοῦσι τὸ χαλκὸν ὅπη ἔκαμεν τοὺς ἥλους, καὶ κλυπᾷ εἰς τὸ ἀμόνιν, &c. Demetrius Zenus in Batrochom.

Τὸν γάτα ὅπου τὴν εἶδω, καὶ κείπου τὴν γροικίσω.

Anonymi Doctrinæ MSS. doctr. 1. εἰς τὸν καιρὸν τοῦ

ἔαρ⊗ πολλὼ εὐωδίαν γρυκὰ ἀπὸ τὰ ἄνθη ἐκείνων τῶ φυτῶ.

ΓΡΙΠΙΖΕΙΝ, Græcis est *Piscari*. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ὁ δὲ κύψας καὶ ἐπάρας χῶμα, ἔρριψε, καὶ ἐσκότισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτ, καὶ εἶπεν, ὅτως ὁ γριπίζεις με, id est *sic mihi adularis*, vel *sic me venaris*; Nicetas in Manuele lib. 1. num. 3. Κιμβιξ δὲ ὢν εἰς ἄκρον, καὶ γνίφων, καὶ δυσγρίπιστ⊗, οὐδ' ἄνω ἆραι τὰ βλέφαρα πειρώμενΘ⊗.

ΓΡΙΠΠΙΩΝΕΙΝ. Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

Μεμίαν ταλαρομέτζουλω ἶνε σωστροφιασμένη,
Χαὶ μετλὼ ἐγριππιότησαν ὄπουν μαθημένη.

Idem videtur quod γριπίζειν.

ΓΡΙΣΙΟΝ, *Hamus*, in Glossis Servij. Fortè Γριπίον, à Γρίπ⊗, *Rete*. Vel ut alij volunt, γρίσιον, dictum pro γίσριον, ἀΓκίςριον.

ΓΡΟΘΟΣ, Γροθιὰ, Γρόθθ⊗, pro Γρόνθ⊗, *Pugnus*, πυγμὴ, κόνδυλ⊗, δράξ. Γροθόπουλον, *Pugillus*, δράκιον. Glossæ Græcobarb. τ̃ πυγμαῖς, ἤγουν γροθθίαις. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Πυγμαχίαν, τ̃ γροθιαῖς. Corona pretiosa: Γρόθ⊗, *Pugnum*, Κόνδυλ⊗. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 115. τὸ δίκεον ὀρίζη τὸ νὰ κόψουν τ̃ γρόθον τυ, καὶ ὅτο να τον κιβεντίσουν τὼ χόρα, καὶ νὰ τ̃ ἐξορίσουν ἔξω τῆς χώρας.

ΓΡΟΝΙΖΕΙΝ, pro Γνωρίζειν, in Glossis Græcobarb. ἐπέΓνω, ἐΓνώρισεν, ἐγρόνισεν, ἔμαθεν.

ΚαλοΓρόνις⊗, *Notu facilis*. Glossæ Græcobarbaræ ἀρίΓνωΘ⊗, ὁ εὐδιάΓνωςΘ⊗, ἐκεῖν⊗ ὅπου ἔνι καλοΓνόνις⊗.

ΓΡΟΥΓΝΑ, Afris, *Geranium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 538.

ΓΡΟΥΤΑ, Γρότ͂α, *Hordeum siccatum*, quod Latini inferioris ætatis *Grutum* vocant. Glossar. MS. Αθάρα, ἄλευρον ἑψήμιον, λέγω δὲ γρούταν, ὡς οἶμαι. Glossæ Græcobarb. ἀναςις, μάζα, σημηδία, γρούτα, παννάδα. Ubi leg. ἀναςρὶς, ex Hesychio. Rursum: ἰδία σημηδίας, ἢ γρούτας. Joannes Jatrosophistæ MS. cap. 134. εἰς τὸ ποιεῖν δὲ καὶ τὼ λεσομένων γρούταν, &c. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. ποίησον ςρογγύλον ὥσπερ κουκία, καὶ ποίησον γρούτ͂αν σεμιδαλλιακὼ, καὶ ἐμπάζων εἰς τὼ γρούτ͂αν κουκία ιε, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Grutum*.

ΓΡΥΓΟΡΟΣ. Vide in ΓλήΓορ⊗.

ΓΡΥΚΕΙΝ. Vide in Γεικεῖν.

ΓΡΥΝΟΝ, *Cucumis silvestris*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 736.

ΓΡΥΝΟΣ, Michaëli Psello de Grammatica, τραχεία ῥάβδ⊗.

ΓΡΥΨΟΣ, *Vultur*, Γρύψ, seu potiùs *Gryphus*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἴσαν γρύψ⊗ λαξεῦτος, ἐξύπλωνε πτερόν τυ,
Καὶ τ̃ ὠρὰν ἐγύρευζεν ὡς πρὸς τ̃ κεφαλλῶτυ.

ΓΡΩΣΙ, *Velamen muliebre argenteum, sub quo manus occultant*, in Turcogræcia Crusij.

ΓΥΑΛΙ, *Vitrum*, *hyalus*, ὕαλ⊗. Γυαλιὰ, *Perspicillum*, *speculare*, διόπ͂ρον, ἔσοπ͂ρον. Γυαλιὰς, *Vitriarius*, *specularius*, ὑαλουργὸς, κατοπ͂ροποιός. Γυαλίζειν, *Compellucere*, *resplendere*, ἀποςίλβειν, διαφαίνεσθαι. ΓυαλιΓικὸς, Γυαλένι⊗, *Vitreus*, ὑάλινος. Portius.

ΓΥΒΕΝΤΙΖΕΙΝ, *Proclamare*, quidpiam edicere sub pœna *Gibeti*, seu patibuli, à voce Gallica *Gibet*. Crusius lib. 2. Turcogr. *Fustuario afficere*, interpretatur, quod non improbem, cùm ita vocem κιβεντίζειν interpretentur Glossæ Græcobarb. Nicetas de reb. post excid. urb. num. 6. de Balduino I. Imperat. Constantinopol. ex Cod. Græcobarb. ἐΓυβένιζε, μὴ τολμῆσαί τινα ἐν τῷ παλατίῳ γυναικὶ πλησιάσαι. Ubi Cod. alter, δὶς ἄγειν ἑκάςης ἑβδομάδ⊗ τ̃ ἑσπέρας ἐπεμβοῶντα μήδενα τ̃ οἰκείων, ἀρχείων ςίλος, καὶ ἀναζεοῖς μὴ νομίμῳ γυναικὶ πλησιάζοντα.

Κιβεντίζειν, *Fustuario afficere*. Glossæ Græcobarb. ἀλλοιᾶ, ἔτυπ͂εν, ἔδερνεν, ἐκιβέντισεν. Iterum: τύπ͂ει, δέρει, δέρνει, κιβεντίζει. Alibi: ἀλυς⊗, ἀνευ μάςιγ⊗, χωρὶς φραγελλίου, ἤτοι δαρμοῦ, ἢ κιβεντισμοῦ. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 225. καὶ πρὶν τ̃ κρεμάσουν, πρέπει νὰ τ̃ κιβεντίσουν εἰς τὴν χόραν, ἔχοντα μίαν κεροῦραν εἰς τὰς χέρας τυ. Passim in hoc libro.

Γυβένισμα. Proverbia Græcobarb. MSS. εἰς τ̃ ἄλλου τὸ γυβένισμα, ἐξέβη τ̃ ἀχ.. τὸ ἤλογον.

Γεβεντίζειν, eâdem notione. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἰδότες τ̃ πολιτικαῖς, καὶ να τ̃ γεβεντίσουν,
Ὅλες ὡσὰν τ̃ κουλουμποῦν τ̃ ῥοῦγαν πηλαλήσουν.

Infrà:

ΠισάΓκονα τὰ χέρια τις ὀπίσω να γυρίσης,
Χαὶ ὀλόΓυμνη τὼ ῥοῦγα με να τὼ ἐγεβεντίσης.

Ibidem:

Ὅλλες τ̃ χώρας σὰν αὐτ̃, καὶ να τ̃ γεβεντίσου.

ΓΥΛΑΣ, nomen dignitatis apud Turcos veteres. Constantinus de Adm. Imp. cap. 40. ἰςέον ὅτι ὁ Γυλᾶς, καὶ ὁ Καρχὰν οὐκ εἰσὶν ὀνόματα κύρια, ἀλλὰ ἀξιώματα. Infrà: ὁ ἀΓίως ἀνελθὼν φίλ⊗ μετὰ τ̃ Βουλτζοῦ τ̃ τρίτου ἄρχοντ⊗ καὶ Καρχᾶ Τουρκίας· Ἰςέον ὅτι ὁ Βουλτζοῦς ὁ Καρχᾶς υἱός ἐςι τ̃ Καλῆ τ̃ Καρχᾶ· καὶ ὅτι τὸ μὲν Καλῆ ἐςὶν ὄνομα κύριον, τὸ δὲ Καρχᾶς ἐςὶν ἀξίωμα, ὥσπερ καὶ τὸ Γυλᾶς, ὅ ἐςι μεῖζον τ̃ Καρχᾶ.

ΓΥΛΑΡΙΟΝ, *Mugil*, Piscis, κεςρεὺς, Græcis Γυλλάρι, Petro Bellonio lib. 1. Observ. cap. 53. Scholiast. Oppiani lib. 1 Hal. v. 111. κεςρέες, γυλάρια.

ΓΥΑΛΙΟΝ, *Gillo*, vasis species. Lexicon Cyrilli MS. γυλλίον, ἀΓΓεῖον, πλεκτὸν κανίσκιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Gillo*.

ΓΥΛΟΥ. Vide Γελλῶ.

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ, *Balneum publicum, in quo nudantur corpora*. Chronicon Alexandr. an. 11. Valentiniani: ἐπὶ τούτων τ̃ ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ γυμνάσιον Καρωσιαναί. *Thermas Carosianas* vocat Marcellinus Comes. Vide nostram Constantinopolim lib. 1.

ΓΥΜΝΟΚΡΙΘΗ, *Hordeum decorticatum*, apud Myrepsum de Antidotis, cap. 449.

ΓΥΜΝΩΝΝΕΙΝ, pro Γυμνοῦν. Glossæ Græcobarb. ἀναδέρειν, γυμνοῦν, νὰ γυμνώννει.

ΓΥΝΑΙΚΑ, *Mulier*, Γυνὴ, in Corona pretiosa, & in Glossis Græcobarb. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα φοροῦσα, καὶ περιπατοῦσα τ̃ κάςρου, &c.

ΓΥΝΑΙΚΑΔΕΛΦΟΣ, Γυναικοάδελφ⊗, *Frater uxoris*. Thomas Magister: Γυναικὸς ἀδελφὸς, οὐ Γυναικάδελφ⊗, κοινὸν γάρ. Chronicon Alexandrinum an. 1. Theodosij: ἐπήχθη Θεοδόσι⊗ Αὔγουςος ἐν Σιρμίῳ ὑπὸ Γρατιανοῦ τ̃ αὐτ̃ γυναικαδέλφου. Demetrius Triclinius in Oedipum Sophoclis: τῇ μὲν ἀληθείᾳ θεῖ⊗ ὢν Οἰδίποδος, τῷ δὲ φαινομένῳ γυναικάδελφος. Utuntur Anonymus Combefisian. in Porphyrog. num. 11. Codin. de Orig. Constantinopol. num. 158. de Offic. cap. 19. §. 1. Concilij Florentini sect. 3. cap. 2. &c. Γυναικοάδελφος in Nomocanone Coteleriano, num. 209. 210. 277. 502. &c. Γυναικαδέλφη, *Soror uxoris*, apud Harmenopul. lib. 4. tit. 6. §. 17. Codin. in Orig. Constantinopol. num. 58. &c. Γυναικοαδέλφη, in Nomocanone laudato, num. 188.

ΓΥΝΑΙΚΙΣΙΜΟΣ, *Muliebris*. Glossæ Græcobarb. ἄβρωμα, ςολῆς γυναικείας εἶδος, θωρία, ἢ θεωρία ῥούχου γυναικισίμου. Alibi: ἱμάτιον γυναικεῖον, ῥοῦχον γυναικίσιμον.

Γυναικοῦλα, *Uxorcula*, *Muliercula*, Γυναικάριον.

Γυναικοῦλης, Γυναικιόλος, *Mulierarius*, *Effeminatus*, Θηλυδρίας.

Γυναικοῦλικα,

Γυναικώδηκα, *Effeminatè*, Θηλυδρίως.

ΓΥΝΑΙΚΟΠΑΙΔΑ, *Mulieres ac pueri.* Theophanes an. 1. Theodosij Atramytteni: ὁ δὲ στρατηγὸς Νικαίαν τῆς Τερμάρχου μετὰ τῆς στρατιωτῶν εἰσελθὼν εἰς τὸ Αμώριον, ἐκβαλὼν τὰ πλεῖστα γυναικόπαιδα, καὶ ἀπέρχεται αὐτὸς εἰς Πισιδίαν. Symeon Logotheta in Leone Arminio, num. 9. & Auctor incertus post eundem Theophanem, pag. 433. αἰχμαλωτεύσαντες ἀπέστειλαν εἰς Βουλγαρίαν, καὶ γυναικόπαιδα πολλά.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΡΙΟΙ, *Gynaeciarij*, de quibus egimus in Gloss. med. Lat. Basil. lib. 54. tit. 16.

ΓΥΝΑΙΚΙΤΙΣ, Γυναικωνῖτις, *Gynaceum*, seu locus ubi stabant mulieres in ædibus sacris, *Catechumenium*, seu Porticus superior. Codinus in Orig. num. 140. σκεπάσαντες δὲ ἐπάνω τὰς ἀψῖδας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τῶν ἐμβόλων τῶν γυναικιτῶν, &c. Utitur non semel. Vide nostram Constantinopolim Christianam, lib. 3. cap. 38.

ΓΥΝΟΣ, *Salix Equina*, apud Interpolat. Dioscor. c. 629.

ΓΥΝΣΟΣ, *Gæsum.* Glossæ Basilic. Πελεμπιλάριον, προῦτον τῶν ἀκοντιστῶν, πρωτεύων τῶν δορυφόρων, πίλουμ γὰρ ὁ ὑσσός, ἤτοι γῦνσον, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον, τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ. Vide Henric. Steph. in Υσσός.

ΓΥΟΦΥΡΙΟΝ. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ὀφρύδια καλάμαβρα ἐφύσησεν ἡ τέχνη,
Γυοφύρια καλεσκεύασεν ἀπὸ πολλῆς σοφίας.

ΓΥΠΑΣ, *Vultur*, Γύψ.

ΓΥΠΝΑΠΙΟΝ. Nonus de Morbor. Curat. cap. 185. ἡ δὲ δίαιτα λεπτὴ καὶ χρῆσις αὐτοφυῶν θερμῶν, συνθηρωδῶν, καὶ νιτρωδῶν, καὶ γυπνάπια. Ubi Interpres Hieremias Martius vocem postremam omisit, quia depravata: legendum enim γυμνασία, *Exercitatio*, vel γυμνάσια, *Thermæ*, quomodo appellari supra judicavimus. Meursius Pyri genus esse putat, quia ἄπιον *Pyrum* sonat Græcis: sed repugnat locus ipse.

ΓΥΡΕΥΕΙΝ, *Vagari.* Præsertim hodie, *Quærere, Scrutari, Investigare, Indagare*, ἐξιχνεύειν, ἰχνηλατεῖν, ἐπιζητεῖν, &c. Corona pretiosa: Γυρεύειν, *Petere*, Αἰτεῖν. Glossæ Græcobarb. ἐξέταζε, Γυρεύει, ἢ γυρεύγει. Theophanes an. 7. Justini Thracis, de quadam Cilissa gigante: γυρεύουσα τὰς πόλεις, ἐλάμβανεν κατὰ ἐργαστήριον φόλλιν μίαν. Vita S. Nili Jun. pag. 62. ἐγὼ γὰρ πολλὰ πλεύσας, καὶ πολλὰς χώρας γυρεύσας, πολλῶν καλῶν καὶ κακῶν ἐπειράθην. Nicetas in Alexio lib. 1. ex Cod. Barbarogr. καὶ ὥσπερ τὰ ζαγάρια ἀνιχνεύοντα τὴν ὀσμὴν τῆς περδίκων γυρεύουσιν. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 6.

——— Ἀλλά τι ἐρωτᾷς ποῖος εἶμαι,
Καὶ τὸ γένος μου γυρεύεις, καὶ πολλοὶ γὰρ γινώσκουσιν.

Historia MS. Belisarij:

Χώρας πολλὰς ἐγύρησε, καὶ τοπαρχίας καὶ κάστρα.

Mox:

Τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς γυρεύει, καὶ Τουρκίας.

Alexius Comnenus in Versibus Politicis ad Spaneam Nepotem:

Ἐὰν δὲ τίποτε κρυφὸν καὶ συμβουλὴν γυρεύσεις.

Αναγυρεύειν. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopolit. de Exarcho: ἀναγυρεύει δὲ καὶ τῆς ἀνδρογύνων τὰ κωλύματα. Suprà: γυρεύει δὲ καὶ πᾶν σκεῦος καὶ ἀλλαγὰς τῆς περιοχῆς τῆς ἐπισκοπῆς.

Καλογυρεύειν. Historia Apollonij Tyrij:

Θέλω νὰ καλογυρευθῇ στεράσα να πολάνη.

Infrà:

Μὰ βούλομαι γιανασκεπῶ, καὶ στράτα νὰ γυρέψω
Νὰ παραλάβω τὸ σταυρόν, καὶ νὰ καλογερέψω.

Αγύρευτος, *Inexploratus*, Ανεξέταστος.

Γύραι, *Circulationes, Circuitiones.* Eclogæ Leonis & Constantini Impp. κελευόμεθα μηδενὶ τῶν ἀρχόντων ἐξεῖναι, χωρὶς ἀναγκαίας χρείας ἀποδημίας ποιεῖσθαι, ἢ τὰς λεγομένας γύρας. Vide Balsamon. ad Synod. VII. p. 95.

Γιρέβειν, Γιρεύγειν, idem quod Γυρεύειν. Corona pretiosa: Γιρέβειν, *investigare*, Μαστεύειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Λοιπὸν ἂς εἰσιμάσομεν ἀφή τις μας γιρεύγει.

Γυρίζειν, *Vertere, Volvere, Circumire, Circumdare*, Στρέφειν, ἀποστρέφειν, κυκλοῦν. Chronicon Veneto-Byzantinum, an. 1388. ἦλθεν ὁ Βρανέζης θελήμασι τοῦ δεσπότου, καὶ ἐγύρισε τὸν Μωραΐαν. Ita an. 1514. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἐπέρνομέν σε πέτα στόν, γοργογυρίζομέν σε.

Γυρίζειν, *Redire.* Epistola Sultani Ægyptij, apud Cantacuzenum lib. 4. Hist. cap. 14. ἐδώκαμεν ἄρχοντα μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέσωσεν τὸν ἐκεῖ, καὶ προσεκύνησεν (τὴν ἁγίαν Ανάστασιν) ὡς ἤθελε, καὶ ἐγύρισε μετ' εὐχαριστίας. Marcus Hieromonach. de Dubiis typicis, cap. 100. εἰς δὲ τὸ τέλος πάλιν ποιήσας μετάνοιαν, γυρίζει κατὰ δυσμάς, σκεπάζων τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Γύρισμα, *Reditus*, Επάνοδος, in Corona pretiosa & apud Portium.

Τριγυρίζειν, *Circumire, Circumdare*, περιΐστασθαι, περικυκλοῦν, περιειλεῖν. Glossæ Græcobarb. Αγραφεύεις, περιέρχῃ, τριγυρίζεις. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ οὕτως ἐτριγύρισαν τὸ κάστρο τῆς Αρακλόβου.

Alter Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ μὲ ζαγάρια καὶ σκυλία τὸ δάσος τριγυρίζει.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ γιανατὸν ἐγνωρίσουσι, ὅλοι τὸ τριγυρίζουν.

Rursum:

Νὰ τὸ ἐτρυγυρίζουσι, νὰ τὸ μετρολογοῦσι.

Τριγύρισμα, *Ambitus, Circumferentia*, περιφορά, κύκλωσις.

Τριγύρου, *Circum, Circiter, Circa*, ἀμφί, περί, περιττῶς. Historia MS. Bertrandi Romani:

Εἰς γοῦν τὸ λιβαδότοπον ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ
Ἔμειναν πάντες μετ' αὐτοῦ τειγύρου καὶ ἔβλεπάν τον.

Historia MS. Belisarij:

Τοὺς ἄρχοντας ἐγύρευε, τριγύρου γύρου γυρίζει.

Περιτριγυρίζειν, *Circumducere*, περιάγειν, περιέρχεσθαι. Nicetas in Joanne, num. 8. τὸ ἐκεῖσε περιτριγυριζόμενον ποταμὸν διαβάντες. Ubi Codex alius, περικυκλώμενον. & in Manuele lib. 2. καὶ τὴν κερκύραν πᾶσαν περιτριγυρίζων.

Περιτρίγυρον, *Circumitus, Ambitus*, περίοδος.

ΓΥΡΙΝ, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 848. ἐξ ἀλεύρου καὶ ὕδατος ἕψημα, ἤτοι πασπάλη. *Edulium ex farina & aqua*, vel *farina minutior.*

ΓΥΡΙΝΙΑΣ, Bœotis, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 728.

ΓΥΡΙΟΝ, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. ἰὸς χαλκοῦ, ἰάειν. *Ærugo.*

ΓΥΤΕΥΤΗΣ, & Γυτεύτρια, pro Γοητής, in Pandect. Canon. ad Can. 61. Trullan. & Ancyranum 24. Γυτεῦαι, & Γυτίαι, pro Γοητεῦαι, in titulo Sermonis 47. Niconis in Cod. Reg. 2423. uti monet eruditus Cotelerius ad to. 2. Monument. Eccl. Gr. Vide Γητεία.

ΓΥΨΑΡΕΙΟΝ, Γυψοκοπεῖον, *Gypsarium*, Locus ubi Gypsus exciditur, vel subigitur. Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 27. Γυψοπλάσται, *Gypsarij*, lib. 3. tit. 8. §. 48.

ΓΥΨΕΛΑΙ, *Alvearium*, Κυψέλη, σμῆνος.

ΓΥΨΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ὁ ξηρὸς ἢ πάγησα ὑδράργυρος.

ΓΩΝΙΑΡΟΣ, *Angulatus*, Hesychius: Κεφαλῆσι, γωνίαροι λίθοι.

ΓΩΤΑ, *Gutta*, *dolor* vel *infirmitas in nervis*, *Podagra.* Myrepsus MS. sect. 3. cap. 82. καὶ εἰς πᾶσαν νευρικὴν καὶ ἀσθένειαν καὶ νόσον τοῦ σώματος καλεῖται δὲ αὐτὴ παρ' Ιταλοῖς Γῶτα. Vide Gloss. med. Lat. in *Guta.*

AA

ἔαρ⊗ πολλὼ εὐωδίαν γρυκὰ ἀπὸ τὰ ἄνθη ἐκείνων τῶ φυτῶ.

ΓΡΙΠΙΖΕΙΝ, Græcis est *Piscari*. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ὁ δὲ κύψας καὶ ἐπάρας χῶμα, ἔῤῥιψε, καὶ ἐσκότησε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶ, καὶ εἶπεν, οὕτως ἐ γριπίζεις με, id est *sic mihi adularis*, vel *sic me venaris*; Nicetas in Manuele lib. 1. num. 3. Κίμβιξ δὲ ὢν εἰς ἄκρον, καὶ γνίφων, καὶ δυσγρίπιςος, ἐδ' ἄνω ἆρα τὰ βλέφαρα πειρώμενος.

ΓΡΙΠΠΙΩΝΕΙΝ. Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

Μεμίαν ταλαρομέτζωνλω ἔνε σωτεοφιασμένη,
Χαὶ μετλὼ ἐγριππιότησαν ὅπεοε μαθημένη.

Idem videtur quod γριπίζειν.

ΓΡΙΣΙΟΝ, *Hamus*, in Glossis Servij. Fortè γριπίον, à γρῖπ⊗, *Rete*. Vel ut alij volunt, γρίσιον, dictum pro γίςριον, ἀγκίςριον.

ΓΡΟΘΟΣ, Γροθιὰ, γρόθθ⊗, pro γρόνθ⊗, *Pugnus*, πυγμὴ, κόνδυλ⊗, δράξ. Γροθόπελον, *Pugillus*, δράκιον. Glossæ Græcobarb. ταῖς πυγμαῖς, ἤγεν γροθθιαῖς. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Πυχμαχίαν, ταῖς γροθιαῖς. Corona pretiosa: Γρόθ⊗, *Pugnum*, Κόνδυλ⊗. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 115. τὸ δίκεον ὁρίζη τὸ νὰ κόψεν τὸ γρόθον τε, καὶ ὅτε να τον κιβεντίσεν τὼ χόρα, καὶ νὰ τὸ ἐξορίσεν ἔξω θις χόρας.

ΓΡΟΝΙΖΕΙΝ, pro γνωρίζειν, in Glossis Græcobarb. ἐπέγνω, ἐγνώρισεν, ἐγρόνισεν, ἔμαθεν.

Καλογρόνιςος, *Notu facilis*. Glossæ Græcobarbaræ ἀρίγνωτος, ὁ εὐδιάγνωςος, ἐκεῖνος ὅπε ἔνι καλογνόνιςος.

ΓΡΟΥΓΝΑ, Afris, *Geranium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 538.

ΓΡΟΥΤΑ, Γρέτα, *Hordeum siccatum*, quod Latini inferioris ætatis *Grutum* vocant. Glossar. MS. Αθάρα, ἄλευρον ἐψήμιον, λέγω δὲ γρέταν, ὡς οἶμαι. Glossæ Græcobarb. ἀνάςησις, μάζα, σημηδία, γρέται, παννάδα. Ubi leg. ἀναςεςρὶς, ex Hesychio. Rursum: ἰδία σημηδίας, ἢ γρέτας. Joannes Jatrosophistæ MS. cap. 134. εἰς τὸ ποιεῖν δὲ καὶ τὼ λεγομένω γρέταν, &c. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. ποίησον ςρογίλον ὥσπερ κεκία, καὶ ποίησον γρέτλαν σεμιδαλλιακλώ, καὶ ἐμπάζων εἰς τὼ γρέτλαν κεκία ιέ, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Grutum*.

ΓΡΥΓΟΡΟΣ. Vide in Γλήγορ⊗.

ΓΡΥΚΕΙΝ. Vide in Γεικεῖν.

ΓΡΥΝΟΝ, *Cucumis silvestris*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 736.

ΓΡΥΝΟΣ, Michaëli Psello de Grammatica, τραχεῖα ῥάβδ⊗.

ΓΡΥΨΟΣ, *Vultur*, γρὺψ, seu potiùs *Gryphus*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἴςατο γρύψ⊗ λαξεύτος, ἐξύπλωνε πτερόν τε,
Καὶ τὸ ἐρὰν ἐγύελζεν ὡς πρὸς τὸ κεφαλλὼ τε.

ΓΡΩΣΙ, *Velamen muliebre argenteum, sub quo manus occultant*, in Turcogræcia Crusij.

ΓΥΑΛΙ, *Vitrum*, *hyalus*, ὕελ⊗. Γυαλιὰ, *Perspicillum*, *speculare*, διόπτρον, ἔσοπτρον. Γυαλιὰς, *Vitriarius*, *specularius*, ὑελεργὸς, κατοπτροποιός. Γυαλίζειν, *Compellucere*, *resplendere*, ἀποςίλβειν, διαφαίνεσθαι. Γυαλιτικὸς, Γυαλένι⊗, *Vitreus*, ὑελινός. Portius.

ΓΥΒΕΝΤΙΖΕΙΝ, *Proclamare*, quidpiam edicere sub pœna *Gibeti*, seu patibuli, à voce Gallica *Gibet*. Crusius lib. 2. Turcogr. *Fustuario afficere*, interpretatur, quod non improbem, cùm ita vocem κιβεντίζειν interpretentur Glossæ Græcobarb. Nicetas de reb. post excid. urb. num. 6. de Balduino I. Imperat. Constantinopol. ex Cod. Græcobarb. ἐγυβέντιζε, μὴ τολμῆσαί τινα ἐν τῷ παλατίῳ γυναικὶ πλησιάσαι. Ubi Cod. alter, δὶς ἄγειν ἑκάςης ἑβδομάδ⊗ τὸ ἐσπέρας ἐπεμβοῶντα μηδένα τῶ οἰκείων, ἀρχείων ἐντὸς, καλεν-νάζεσθαι μὴ νομίμω γυναικὶ πλησιάζοντα.

Κιβεντίζειν, *Fustuario afficere*. Glossæ Græcobarb. ἀλλοιᾶ, ἐτυπλεν, ἔδερνεν, ἐκιβέντισεν. Iterum: τύπλει, δέρει, δέρνει, κιβεντίζει. Alibi: ἄλυσ⊗, ἀνδὸς μάςιξ⊗, χωρὶς φραγελλίε, ἤτοι δαρμῶ, ἢ κιβεντισμῶ. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 225. καὶ πρὶν τὸ κρεμάσεν, πρέπι νὰ τὸ κιβεντίσεν εἰς τὴν χόραν, ἔχοντα μίαν κερέραν εἰς τὰς χέρας τε. Passim in hoc libro.

Γυβέντισμα. Proverbia Græcobarb. MSS. εἰς τὸ ἄλλε τὸ γυβέντισμα, ἐξέβη τὸ ἀχ... τὸ ἄλογον.

Γεβεντίζειν, eâdem notione. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἰδότες τὸ πολιτικαῖς, καὶ να τὸ γεβεντίσεν,
Ὅλες ὡσὰν τὸ κελε μπεν τὸ ῥέγαν πηλαλήσεν.

Infrà:

Πιςάγκονα τὰ χέρια τις ὀπίσω να γυρίσης,
Χαὶ ὀλόγυμνη τὼ ῥέγα με να τὼ ἐγεβεντίσης.

Ibidem:

Ὅλλες τὰς χώρας σὰν αὐτὸ, καὶ να τὸ γεβεντίσε.

ΓΥΛΑΣ, nomen dignitatis apud Turcos veteres. Constantinus de Adm. Imp. cap. 40. ἰςέον ὅτι ὁ Γυλὰς, καὶ ὁ Καρχὰν ἐκ εἰσὶν ὀνόματα κύρια, ἀλλὰ ἀξιώματα. Infrà: ὁ φίλως ἀνελθὼν φίλ⊗ μετὰ τὸ Βελτζὲ τὸ τρίτε ἄρχοντ⊗ καὶ Καρχὰ Τερκίας. Ἰςέον ὅτι ὁ Βαλζὲς ὁ Καρχὰς υἱός ἐςι τὸ Καλῆ τὸ Καρχᾶ· καὶ ὅτι τὸ μὲν Καλῆ ἐςὶν ὄνομα κύριον, τὸ δὲ Καρχὰς ἐςὶν ἀξίωμα, ὥσπερ καὶ τὸ Γυλας, ὅ ἐςι μεῖζον τὸ Καρχᾶ.

ΓΥΛΑΡΙΟΝ, *Mugil*, Piscis, κεςρεὺς, Græcis γυλλάρι, Petro Bellonio lib. 1. Observ. cap. 53. Scholiast. Oppiani lib. 1. Hal. v. 111. κεςρέες, γυλάρια.

ΓΥΛΛΙΟΝ, *Gillo*, vasis species. Lexicon Cyrilli MS. γυλλίον, ἀγγεῖον, πλεκτὸν κανίσκιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Gillo*.

ΓΥΛΟΥ. Vide Γελλῶ.

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ, *Balneum publicum, in quo nudantur corpora*. Chronicon Alexandr. an. 11. Valentiniani: ἐπὶ τέτων τῶ ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ γυμνάσιον Καρωσιαναί. *Thermas Carosianas* vocat Marcellinus Comes. Vide nostram Constantinopolim lib. 1.

ΓΥΜΝΟΚΡΙΘΗ, *Hordeum decorticatum*, apud Myrepsum de Antidotis, cap. 449.

ΓΥΜΝΩΝΝΕΙΝ, pro γυμνεν. Glossæ Græcobarb. ἀναδέρειν, γυμνεν, νὰ γυμνώννει.

ΓΥΝΑΙΚΑ, *Mulier*, γυνὴ, in Corona pretiosa, & in Glossis Græcobarb. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα φορεσα, καὶ περιπατεσα τὸ κάςρε, &c.

ΓΥΝΑΙΚΑΔΕΛΦΟΣ, Γυναικοάδελφ⊗, *Frater uxoris*. Thomas Magister: γυναικὸς ἀδελφὸς, ἐ γυναικάδελφ⊗, κοινὸν γδ. Chronicon Alexandrinum an. 1. Theodosij: ἐπήρθη Θεοδόσι⊗ Αὔγεςος ἐν Σιρμίῳ ὑπὸ Γρατιανε τὸ αὐτε γυναικαδέλφε. Demetrius Triclinius in Oedipum Sophoclis: τῇ μὲν ἀληθεία θεῖ⊗ ἂν Οἰδίποδος, τῷ δὲ φαινομένῳ γυναικάδελφος. Utuntur Anonymus Combefisian. in Porphyrog. num. 11. Codin. de Orig. Constantinopol. num. 158. de Offic. cap. 19. §. 1. Concilij Florentini sect. 3. cap. 2. &c. Γυναικοάδελφος in Nomocanone Coteleriano, num. 209. 210. 277. 502. &c. Γυναικαδέλφη, *Soror uxoris*, apud Harmenopul. lib. 4. tit. 6. §. 17. Codin. in Orig. Constantinopol. num. 58. &c. Γυναικοαδέλφη, in Nomocanone laudato, num. 188.

ΓΥΝΑΙΚΙΣΙΜΟΣ, *Muliebris*. Glossæ Græcobarb. ἄβρωμα, ςολὴς γυναικείας εἶδος, θωρία, ἢ θεωρία ῥέχε γυναικισίμε. Alibi: ἱμάτιον γυναικεῖον, ῥέχον γυναικίσιμον.

Γυναικέλα, *Uxorcula*, *Muliercula*, γυναικάριον.

Γυναικέλης, Γυναικιὸς, *Mulierarius*, *Effeminatus*, θηλυδρίας.

Γυναικέλικα,

Γυναικώδικα, *Effeminatè*, Θηλυδρίως.

ΓΥΝΑΙΚΌΠΑΙΔΑ, *Mulieres ac pueri*. Theophanes an. 1. Theodosij Atramytteni : ὁ δὲ στρατηγὸς Νικαίαν τ̃ Τυρμάρχου μετὰ τ̃ στρατιωτῶν εἰσελήλυθεν εἰς τὸ Αμώριον, ἐκβαλὼν, τὰ πλεῖστα γυναικόπαιδα, καὶ ἀπέρχεται αὐτὸς εἰς Πισιδίαν. Symeon Logotheta in Leone Arminio, num. 9. & Auctor incertus post eundem Theophanem, pag. 433. αἰχμαλωτεύσαντες ἀπέστειλαν εἰς Βουλγαρίαν, καὶ γυναικόπαιδα πολλά.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΆΡΙΟΙ, *Gynæciarij*, de quibus egimus in Gloss. med. Lat. Basil. lib. 54. tit. 16.

ΓΥΝΑΙΚΊΤΙΣ, Γυναικωνῖτις, *Gynacæum*, seu locus ubi stabant mulieres in ædibus sacris, *Catechumenium*, seu Porticus superior. Codinus in Orig. num. 140. σκεπάσαντες δὲ ἐπάνω τὰς ἀψῖδας ἀμφοτέρων τ̃ μερῶν τ̃ ἐμβόλων τ̃ γυναικιτῶν, &c. Utitur non semel. Vide nostram Constantinopolim Christianam, lib. 3. cap. 38.

ΓΥΝΌΣ, *Salix Equina*, apud Interpolat. Dioscor. c. 629.

ΓΥ̃ΝΣΟΣ, *Gæsum*. Glossæ Basilic. Πελωπιλάριον, πρῶτον τ̃ ἀκοντιστῶν, πρωτεύων τ̃ δορυφόρων, πίλουμ γὰρ ὁ ὑσσὸς, ἤτοι γυῦσος, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον, τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ. Vide Henric. Steph. in Υσσός.

ΓΥΟΦΥΡΙΟΝ. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ὀφρύδια καλάμαυρα ἐφύσησεν ἡ τέχνη,
Γυοφύρια κατεσκεύασεν ἀπὸ πολλῆς σοφίας.

ΓΥ̃ΠΑΣ, *Vultur*, Γύψ.

ΓΥΠΝΆΠΙΟΝ. Nonus de Morbor. Curat. cap. 185. ἡ δὲ δίαιτα λεπτὴ καὶ χρῆσις αὐτοφυῶν θερμῶν, συπτηριωδῶν, καὶ νιτριωδῶν, καὶ γυπνάπια. Ubi Interpres Hieremias Martius vocem postremam omisit, quia depravata : legendum enim γυμνασία, *Exercitatio*, vel γυμνάσια, *Thermæ*, quomodo appellari supra judicavimus. Meursius Pyri genus esse putat, quia ἄπιον *Pyrum* sonat Græcis : sed repugnat locus ipse.

ΓΥΡΕΎΕΙΝ, *Vagari*. Præsertim hodie, *Quærere*, *Scrutari*, *Investigare*, *Indagare*, ἐξιχνεύειν, ἰχνηλατεῖν, ἐπιζητεῖν, &c. Corona pretiosa : Γυρεύειν, *Petere*, Αἰτεῖν. Glossæ Græcobarb. ἐξετάζει, Γυρεύει, ἢ γυρεύγει. Theophanes an. 7. Justini Thracis, de quadam Cilissa gigante : γυρεύουσα τὰς πόλεις, ἐλάμβανεν κατὰ ἐργαστήριον φόλλιν μίαν. Vita S. Nili Jun. pag. 62. ἐγὼ γὰρ πολλὰ πλεύσας, καὶ πολλὰς χώρας γυρεύσας, πολλῶν καλῶν καὶ κακῶν ἐπειράθην. Nicetas in Alexio lib. 1. ex Cod. Barbarogr. καὶ ὥσπερ τὰ ζαγάρια ἀνιχνεύοντα τὴν ὀσμὴν τ̃ περδίκων γυρεύουσιν. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 6.

——Ἀλλά τι ἐρωτᾶς ποῖος εἶμαι,
Καὶ τὸ γένος μου γυρεύεις, καὶ πολλοὶ γὰρ γινώσκουσιν.

Historia MS. Belisarij :

Χώρας πολλὰς ἐγύρησε, καὶ τοπαρχίας καὶ κάστρα.

Mox :

Τὰ μέρη τ̃ Ἀνατολῆς γυρεύει, καὶ Τουρκίας.

Alexius Comnenus in Versibus Politicis ad Spaneam Nepotem :

Ἐὰν δὲ τίποτε κρυφὸν καὶ συμβουλὴν γυρεύσεις.

Αναγυρεύειν. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopolit. de Exarcho : ἀναγυρεύει δὲ καὶ τ̃ ἀνδρογύνων τὰ κωλύματα. Suprà : γυρεύει δὲ καὶ πᾶν σκεῦος καὶ ἀλλαγὰς τ̃ περιοχῆς τ̃ ἐπισκοπῆς.

Καλογυρεύειν. Historia Apollonij Tyrij :

Θέλω νὰ καλογυρεύθη γαράσα να πολάνη.

Infrà :

Μὰ βούλομαι γιανασκεπτῶ, καὶ στράτα νὰ γυρέψω
Νὰ παραλάβω τ̃ γαυρὸν, καὶ νὰ καλογυρέψω.

Αγύρευτος, *Inexploratus*, Ανεξέταστος.

Γύραι, *Circulationes*, *Circuitiones*. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. κελευόμεθα μηδενὶ τ̃ ἀρχόντων ἐξεῖναι, χωρὶς ἀναγκαίας χρείας ἀποδημίας ποιεῖσθαι, ἢ τὰς λεγομένας γύρας. Vide Balsamon. ad Synod. VII. p. 95.

Γιρέβειν, Γιρεύγειν, idem quod Γυρεύειν. Corona pretiosa : Γιρέβειν, *investigare*, Μαστεύειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ :

Λοιπὸν ὡς ἐστιμάσομεν ἀφῆ τις μας γιρεύγει.

Γυρίζειν, *Vertere*, *Volvere*, *Circumire*, *Circumdare*, Στρέφειν, Ἀποστρέφειν, κυκλοῦν. Chronicon Veneto-Byzantinum, an. 1388. ἦλθεν ὁ Βρανέζης θελήματι τ̃ δεσπότου, καὶ ἐγύρισε τ̃ Μωραίαν. Ita an. 1514. Historia MS. Bertrandi Romani :

Ἐπέρνομέν σε πέτα σου, γοργογυρίζομέν σε.

Γυρίζειν, *Redire*. Epistola Sultani Ægyptij, apud Cantacuzenum lib. 4. Hist. cap. 14. ἐδώκαμεν ἄρχοντα μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέσωσεν τον ἐκεῖ, καὶ προσεκύνησεν (τὴν ἁγίαν Ανάστασιν) ὡς ἤθελε, καὶ ἐγύρισε μετ' εὐχαριστίας. Marcus Hieromonach. de Dubiis typicis, cap. 100. εἰς δὲ τὸ τέλος πάλιν ποιήσας μετάνοιαν, γυρίζει κατὰ δυσμὰς, σκεπάζων τ̃ κεφαλὴν αὐτοῦ.

Γύρισμα, *Reditus*, Επάνοδος, in Corona pretiosa & apud Portium.

Τριγυρίζειν, *Circumire*, *Circumdare*, περιϊστασθαι, περικυκλεῖν, περιιεῖν. Glossæ Græcobarb. Αγραφεύεις, περιέρχῃ, τριγυρίζεις. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Καὶ οὕτως ἐτριγύρισαν τὸ κάστρο τ̃ Αρακλόβου.

Alter Anonymus de Vulpe & Lupo :

Καὶ μὲ ζαγάρια καὶ σκυλία τὸ δάσος τριγυρίζει.

Historia Apollonij Tyrij :

Καὶ γιανατὸν ἐγνωρίσουσι, ὅλοι τ̃ τριγυρίζουν.

Rursum :

Νὰ τ̃ ἐτριγυρίζουσι, νὰ τ̃ μετρολογοῦσι.

Τριγύρισμα, *Ambitus*, *Circumferentia*, περιφορὰ, κύκλωσις.

Τριγύρου, *Circum*, *Circiter*, *Circa*, ἀμφὶ, περὶ, πέριξ. Historia MS. Bertrandi Romani :

Εἰς γοῦν τὸ λιβαδότοπον ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ
Ἔμειναν πάντες μετ' αὐτ̃ τριγύρου καὶ ἐβλεπάντον.

Historia MS. Belisarij :

Τοὺς ἄρχοντας ἐγύρευε, τριγύρου γύρου γυρίζει.

Περιτριγυρίζειν, *Circumducere*, περιάγειν, περιέρχεσθαι. Nicetas in Joanne, num. 8. τ̃ ἐκεῖσε περιτριγυριζόμενον ποταμὸν διαβάντες. Ubi Codex alius, περικυκλούμενον. & in Manuele lib. 2. καὶ τ̃ Κερκύραν πᾶσαν περιτριγυρίζων.

Περιτρίγυρον, *Circumitus*, *Ambitus*, περίοδος.

ΓΥΡΙ̃Ν, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 848. ἐξ ἀλεύρου καὶ ὕδατος ἕψημα, ἤτοι πασπάλη, *Edulium ex farina & aqua*, vel *farina minutior*.

ΓΥΡΙΝΙΆΣ, Bœotis, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 728.

ΓΥ̃ΡΙΟΝ, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. ἰὸς χαλκοῦ, ἰάειν. *Ærugo*.

ΓΥΤΕΥΤΗ͂Σ, & Γυτεύτρια, pro Γοήτης, in Pandect. Canon. ad Can. 61. Trullan. & Ancyranum 24. Γυτεῖαι, & Γυτίαι, pro Γοητεῖαι, in titulo Sermonis 47. Niconis in Cod. Reg. 2423. uti monet eruditus Cotelerius ad to. 2. Monument. Eccl. Gr. Vide Γητεία.

ΓΥΨΑΡΕΙ̃ΟΝ, Γυψοκοπεῖον, *Gypsarium*, Locus ubi Gypsus exciditur, vel subigitur. Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 27. Γυψοπλάσται, *Gypsarij*, lib. 3. tit. 8. §. 48.

ΓΥΨΕΆΛΙ, *Alvearium*, Κυψέλη, σμῆνος.

ΓΎΨΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἡ παγῆσα ὑδράργυρος.

ΓΩΝΊΑΡΟΣ, *Angulatus*, Hesychius : Κεφαλῆσι, γωνίαροι λίθοι.

ΓΩ͂ΤΑ, *Gutta*, *dolor* vel *infirmitas in nervis*, *Podagra*. Myrepsus MS. sect. 3. cap. 82. καὶ εἰς πᾶσαν νευρικὴν καὶ ἀσθένειαν καὶ νόσον τ̃ σώματος καλεῖται δὲ αὐτὴ παρ' Ιταλοῖς Γῶτα. Vide Gloss. med. Lat. in *Gutta*.

Δ.

Δ Ά, *Age*, *Agedum*, *Eia*, *Iam*, ἄγε, φέρε δὴ, ἤδη.

ΔΑΒΛΟ'Σ, pro Δαλὸς, *Torris*, *Titio*. Nicetas Barbarogr. MS. in Isaacio & Alexio, num. 2. ἐχ' ὅπως ὅτι ἠγανάκτουν, ἢ ἐλυποῦντο, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον ἀφανισθῆναι ηὔχοντο, οἱ δαβλοὶ τὴν ὄψιν, καὶ τῆς πατρίδος, οἱ φλογεροὶ πάλιν τὴν ὄψιν. Ubi Edit. ὁ τῆς πατρίδος δαλὸς, καὶ τὴν ὄψιν φλογερός. Vide Δαυλός.

ΔΆΓΑ, *Sica*, κοπὶς, Portio, ex Italico & Gallico *Daga*. Vide Gloss.med. Lat.in *Daga*.

ΔΑΓΚΆΝΕΙΝ, Δακκάνειν, *Mordere*, Δάκνειν. Glossæ Græcobarbaræ, τὸ δάκνοντα τρόπον, τὸ ἦθος ὅπου δακκαίνεται ἀφ' ἑαυτῆς τοῦ. Demetrius Zenus in Batrachom.

Δαγκάνω τὸ στὸ δακτύλο, καὶ δὲν ἀνανοᾶται.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἡ ὄχενδρα παρευθὺς ἐδάγκασε. Adde pag. 57.

Δαγκαμάδια, Δακκαμάδια, *Morsus*, Δηγμός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Καὶ σὰν ἠξεύρης πάντες τὸ δόντι τοῦ φιδίου,
Πρῶτα δαγκάνει κάτιναν μικρὰ δαγκαματία,
Καὶ τοτ' ἀπλόνει δυνατὰ, καὶ παρευθὺς φυσκόνει.

Glossæ Græcobarb. Ἰατρεύει καὶ ὑγιανίσκει τοὺς σκύλλους ἀπὸ τὰς δακκαματιὰς τῶν θηρίων.

Δάκαμα, eâdem notione. Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. τὸ ζουμὶν αὐτοῦ βάλε εἰς δάκαμαν σκύλου. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 116. καὶ μάλιστα ὁ σπόρος εἶναι ἀντιφάρμακος, καὶ εἰς δάκαμα σκορπίου, —— καὶ εἰς ἄλλα ἰοβόλων θηρίων δακάματα.

ΔΑΔΙ, *Fax*, *Tæda*, Δᾶς, Δάδιον.

ΔΑΔΟΥ'Ξ, καὶ μάκερ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Aliæ ex Cod. Reg. 190. δαδοῦξ, τὸ μάκερ. Aliæ: Δαδοῦξαι, Μάτζης. *Macer*, de quo Ruellius, & alij.

ΔΑΙ'ΜΟΝΑ δοῦναι, *Pavorem incutere*. Eustathius ad illud Homeri, πρός τοι δαίμονα δώσω. ἐντεῦθεν δὲ ἴσως οἱ πολλοὶ τὸν ἐμβροντήσαντα τινὰς ἐπὶ ἐκπλήξει, δαίμονα δοῦναι τοῖς τεθαμβημένοις φασί.

ΔΑΙΜΟΝΙΑΡΕ'Α, ἡ ἱερὰ βοτάνη, in Glossis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. 190. Alibi Ὑοσκύαμος exponitur. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. ὑοσκύαμος, ἢ παρὰ τοῖς ἰδιώταις λεγομένη δαιμονάρια, παρ' ἄλλοις δὲ ἱερὰ βοτάνη. Matthæus Silvaticus: *Damonia est herba Dæmoniaca*, *Miliandrum*, *Iusquiamus*.

ΔΑΙΜΟΝΑ'ΡΙΟΣ, *Dæmoniacus*. Conciliabulum adversus Chrysostomum §. 6. ὅτι τὸν ἅγιον Ἐπιφάνιον λῆρον ἐκάλει, καὶ δαιμονάριον. Nicetas in Isaacio lib. 1. δαιμοναρίους ἀπεκάλει αὐτούς. Ubi alius Codex: μαίνεσθαι φοῦντο ἀτέχνως. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 9. cap. 6. ἔφη, περισσὸν ποιῶ καὶ φιλονεικῶ μετὰ ἀνθρώπου δαιμονιαρίου, αὐτὸς γὰρ ἐνὶ μαινόμενος. Vide Gloss. med. Lat. in *Dæmon*.

Δαιμονιζόμενος, *qui Comitiali morbo vexatur*, in Basilic. lib. 19. tit. 10. §. 13.

Δαιταλευταὶ, *Coci*, *Dapum & Conviviorum instructores*. Pachymeres lib. 2. Hist. cap. 31. ἔγεμε γὰρ καπνοῦ καὶ λιγνύος Ἰταλικῆς, ἣν οἱ τῶν Βαλδουίνου δαιταλευταὶ ἐκ πολλῆς τῆς ἰδιωτείας ἐκείνης, τοῖς τῶν ἀνακτόρων τοίχοις προσετάττον. Ubi Codex Vaticanus habet μάγειροι.

ΔΆΚΑΜΑ, Δακκαματιά. Vide in Δαγκάνειν.

ΔΆΚΙΝΑ, Dacis, *Limonium*, apud Interpol Dioscor. cap. 598.

ΔΆΚΡΥΑ τῆς κυρᾶς, *Lacryma Dominæ*, seu *Domicellæ*. *Stœchas*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 24. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Στιχάδος, ἤτοι ἄνθος πρασινοειδὲς, ὅπερ τινὲς λέγουσι τὰ δάκρυα τῆς κυρᾶς.

ΔΑΚΤΥΛΙΔΙ, *Annulus*, Δακτύλιος. Δακτυλιδάκι, *Anellus*, Δακτυλίδιον.

ΔΆΚΤΥΛΟ, *Digitus*, Δάκτυλος. Δάκτυλον χοντρὸ, *Pollex*, Ἀντίχειρ. Δάκτυλο δεύτερον, *Index*, Δεικτικός. Δάκτυλο μεσινὸ, *Medius*, Δάκτυλος μέσος. Δάκτυλο τοῦ δακτυλιδίου, *Annularis*, Δακτυλιώτης. Δάκτυλο πεμπτὸν, *Auricularis*, Ὠτίτης. In Corona pretiosa.

ΔΑΚΤΥΛΟΦΟΡΕΙ͂Ν dicuntur Episcopi Latini à Græcis, εἰς σύμβολον τῆς περὶ τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας νυμφεύσεως, ut est in Epistola Petri Antiocheni Patr. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. num. 6. Idem Michaël in Epist. ad eundem Petrum, num. 13. καὶ δακτυλίους φοροῦντες ἐν ταῖς χερσὶν οἱ Ἐπίσκοποι, ὡς δῆθεν γυναῖκας τὰς ἐκκλησίας λαμβάνοντες, τὸν ἀρραβῶνα φορεῖν λέγουσι. Vide præterea Joan. Citrium, & Demetrium Chomatenum in Resp. pag. 318. & 321. in Jure Græco-Rom. & Gloss. med. Lat. in *Annulus*.

ΔΑΛΜΑΤΙΚΗ, *Dalmatica*, vestis Sacerdotalis. Epiphanius: ἀντὶ στολὰς, ἤτουν ἀμπεχόνας, οἱ τοιοῦτοι ἀνεβάλλοντο, καὶ δαλματικὰς, ἤγουν κολοβίωνας, ἐκ πλατυσήμου διὰ πορφύρας ἀλουργοῦφεῖς καλεσκευασμένας. Auctor Vitæ S. Silvestri Pap. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τῶν βραχιόνων γυμνὸν ἐψέγετο, Δαλματικὰ μανίκλεια μᾶλλον συνέβη ὀνομασθῆναι ὥσπερ κολόβια.

Δελματική, in Glossis Græco-Lat. *Delmatica*.

Δελματίκιον, apud Zachariam Pap. lib. 4. dialog. cap. 41. ubi de Paschasio Diacono: ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ κηδείᾳ, τὸ δελματίκιον αὐτοῦ τῇ κλίνῃ ἐπιτεθέντος, &c. Auctor de initiis Hæreseon, num. 15. καὶ σχήματα ἐθελοθρησκευτικὰ τῆς ἐνδυσίας, διά τε τῆς ἀμπεχόνης, καὶ τῶν δελματικίων, ἤτουν κολοβίων. Vide Gloss. med. Lat. in *Dalmatica*, & in *Colobium*.

ΔΑΜΆΖΕΙΝ, *Maturare*, apud Hieron. Germanum, pag. 295.

ΔΑΜΆΚΗ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ μόλις νὰ μᾶς φοροῦσιν θυνόκομαν δαμάκην.

Infrà:

Καὶ παρηγόρημα μικρὸν εὑρίσκομεν δαμάκην.

Historia Apollonij Tyrij:

Ὡς εἶδεν τὴν ἀγάπην του, ἐλάφρωσε δαμάκη,
Ὀπεῖνε τὸ σῶμα τῆς γεμάτο τὸ φαρμάκη.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ἄρχοντες νυγροικήσετε, ἀθέλετε δαμάκη,
Ὁ λύκος μὲ τὴν ἀλωποῦ πῶς ἔπιαν τὸ φαρμάκη.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΑΠΙΔΌΜΗΛΟΝ, *Pyrum Damascenum*. Ptochoprodromus de sua paupertate ex Cod. Reg.

Σικύτζια, ῥοδάκινα, ῥοδίτζια, ἀμυγδαλίτζια,
Δαμασκηναπιδόμηλα, δαμάσκηνα κροκάτα,
Τὰ λέγουν ἀνατολικὰ, τὰ λέγουν λαγηνάτα,
Καὶ ἄλλα τὰ τῶν κιτρέων σκόρδα, καὶ κρομμυδίτζια.

ΔΆΜΒΑΚ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.

Reg. 190. τὸ ὑακμέλαιον. Matthæus Silvaticus, *Dabach, & Dabalch*, Arabibus, *viscus*. Lexicon Medicum Hispanicum: *Dabachi, y Dabk, Las entragnas.*

ΔΑΜΝΑΜΈΝΗ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 713. Δαμναμέτη, *Catanance*, c. 716.

ΔΑΝ, Dignitas apud Persas. Glossæ Basilic. Δὰν, ὄνομα μεγάλης ἀρχῆς κατὰ Πέρσας· οὕτως εὗρον ἐν τῷ Μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας Σιρίου.

ΔΑΝΑΓ'Σ, *Coniza major*, apud Interpolat. Dioscor. c. 541.

ΔΆΝΕΙΟΝ, *Mutuum, Debitum*. Δανειστὴς, *Creditor*, apud IC. Græc.

ΔΆΝΤΖΑ, *Chorea, Saltatio*, ex Gall. *Danse*. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πιάνει ὁ Ἀπολλώνιος, κὶ ἀρχίνησε τὴν δάντζα.

ΔΆΟΝ. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes: ubi de mercatore exponente suas merces:

Μαργαριτάριν κὶ βλάτιν, χρυσάφιν καὶ λιθάριν.
Τὸ δάον ἡ κόρη ὀρέχθην, τὸ νὰ καβαλικεύσει.

Alibi:

Εἶχεν καὶ δάον, ξένε μου, παράξενον, κὶ οὐδ' εἶξέ το.

Rursum:

Φέρνουν τὸ δάον βλέποντο, κὶ πίστευσέ με, φίλε.

ΔΑΠΑΝΕΙΣΤΑΙ, *Creditores*, in Basil. to. 1. pag. 544. Sed videtur legendum δανεισταὶ, ut pag. seq. & alibi.

ΔΑΠΑΝΗΘΈΝΤΑ πράγματα, *In rem versa*, in Gloss. Basilic.

ΔΆΡΔΑΝΟΝ, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 411. & Apul. c. 19.

ΔΑΡΔΟΥ'ΝΙ, *Venabulum, Iaculum*, Ἀκόντιον. Vide Gloss. med. Latin. in *Dardum*.

ΔΆΡΕΙΑ. In Euchologio Allatiano apud Goarum, p. 640. de Confectione sacri unguenti, titulus sic concipitur: ταῦτά εἰσι τὰ δάρεια τῆς καλασκευῆς. An expressit nostram *Denrée* ex *Denarata*, quâ voce quasvis res intelligimus.

ΔΑΡΜΌΣ. Vide in Δέρνειν.

ΔΆΣΚΑΛΟΣ, pro Διδάσκαλος, *Magister*, in Corona pretiosa, & apud Portium. Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ δάσκαλος τῆς ἰατρικῆς ἄνοιξε τὴν κασέλα.

Alibi:

Αὐτὸς ὁποῦτον δάσκαλος ἄκουσε τὸ σκόπον του.

Δασκαλεύειν, *Docere*. Eadem Historia:

Καὶ πέμπει τὴν εἰς τὸ σκολίο νὰ τὴν δασκαλέψῃ.

Alibi:

Στὴν στράταν που τὸ ἔδωκα νὰ τὴν δασκαλεύσῃ.

ΔΆΣΣΟ, *Silva*, Δάσος, apud Crusium in Turco-Græc. pag. 208.

ΔΑΣΜΟΦΩ͂Ν, Herba quæ Dioscoridi Θλάσπι, apud ejus Interpolat. cap. 373.

ΔΆΣΠΙΣ, *Chrysogonum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 638.

ΔΑΣΥ'ΚΛΩΝΟΣ, *Filix*, Πτέρις, apud Interpolator. Dioscorid. cap. 765.

ΔΆΤΙΟΝ. Glossæ Basilic. Δάτιον, χειρὸς. Δατιο, χειρὸς. Leg. utrobique χεῖρος.

ΔΑΤΙΣΚΑ͂, σπέρμα ἄνω κάτω, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Semen Agni Casti.*

ΔΑΤΌΝ, *Datum, Adscriptio diei, mensis, & anni* in Literis ac Diplomatibus. Glossæ Basilic. & Suidas: Δατὸν, σημασία τῆς ἡμέρας καὶ τῆς καιροῦ, ὅτε τις ἐκ πόλεως, ἢ ἔκ τινος τόπου ἀποσταλῇ. Anonymus apud eundem Suidam: μή ποτε τοῦτό ἐστιν, ὃ καὶ νῦν συνήθως λέγεται, τὶ δάτον ἔχεις. Vide Glossar. med. Lat. in *Datum*.

ΔΑΥΛΌΣ, *Titio, Torris*, δαλὸς, Portio. Anonymus de locis Hierosol. cap. 11. ἐκεῖ ὁ τόπος ὅπου ἐφύτευσεν τοὺς τρεῖς δαυλοὺς ὁ Λὼτ, κὶ ἐγίνησαν δένδρη. Vide Δαβλός.

ΔΑΥ'ΝΗ, *Laurus*, Δάφνη. Anonymus de Nuptiis Thesei in prologo:

Ὅπου τὰ δένδροι τάμορφα, κὶ τῶν δαυνῶν τὰ φύλλα.

Δαύνινον ἔλαιον, apud Myrepsum sect. 3. de Unguentis, cap. 40. ex Cod. Fuchsij: at in Regio legitur δάφνινον.

ΔΑΦΝΌΚΟΚΚΑ, δαφνίδες, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Daphnides, Lauri fructus*. Vide Ruellium.

ΔΑΦΝΟΙΝΗΣ, Ægyptiis, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 713.

ΔΆΦΝΟΣ, *Laurus*, Δάφνη, apud Interpolat. Dioscor. cap. 729.

ΔΑΦΝΟΠΟΥ'ΛΑ, *Chamadaphne*, Χαμαιδάφνη.

ΔΑΨΊΛΕΙΑ. Vide Τρίμμα.

ΔΕΒΗΤΗ'ΣΙΟΝ. Vide Διβήτσιον.

ΔΕΑΝΟΙ'Α, pro Διανοία. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Νοῶ, τῇ δεανοίᾳ μου καταλαμβάνω.

ΔΕΔ, δαδὴ, ἢ δὲ κὶ δρέλεον λέγεται, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matthæus Silvaticus: *Dadi, dicit Avicenna, quod est Granum simile ordeo, Longius & strictius, & solidius, amarúmque. Scribitur autem Dethui, sed corruptè.*

ΔΕΔΟΛΙΣΜΈΝΟΣ, *Adulterinus, adaratus*. Thomas Magister in Scholiis MSS. ad Aristophanis Ranas: Κίβδηλον, ἐπὶ νομίσματος λέγεται, ὅπερ λέγομεν δεδολισμένον.

ΔΕΗ'ΣΕΙΣ, *Libelli supplices*. Glossæ Basilic. Παραβλέτιο, ὁ λίβελλος, ἤτ' οὖν τὸ τῆς εἰσαγωγῆς ἔγγραφον, ὃ δέησις λέγεται, δι' οὗ παραβάλλεται, τουτέστι προβάλλεται, ἢ παραδίδεται τῷ ἄρχοντι ἡ κατά τινος ἔγκλησις. At

Δεήσεις propriè dicuntur *Libelli supplices* qui Principi offeruntur. Asterius Homil. 1. in Psalm. 5. δέησιν ἢ ἔγγραφον οὐδεὶς Αρχόντων ἐπιδέχεται, ἀλλὰ Βασιλεὺς μόνον. Idem Homil. 4. in eundem Psalmum: ὥσπερ οὖν τῷ Βασιλεῖ ἡ δέησις, καὶ τὰ τῆς δεήσεως γράμματα ἀνδὸς χάρτης οὐ προσφέρονται, &c. Georgius Alexandrinus in vita Chrysostomi: δοὺς τὰς δεήσεις τῷ Βασιλεῖ.

Δεητήριον, eâdem notione. Zonaras in Alexio, p. 241. καὶ οἱ τοιοῦτον ἐπιτελοῦντο, τεταγμένας ἡμέρας ὡρίσατο, καθ' ἃς ἐκεῖσε δημοσίᾳ προκάθηται, ἀφορῶν πρὸς πεδιάδα πλατεῖαν τῷ βουλομένῳ ἢ εἰς ἐκεῖνον πάροδος συγχωρεῖτο, κὶ ἕκαστος τῶν δεομένων ἐπανατείνετο δεητήριον δικανικὸν ὅπου δέοιτο, &c.

Ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων, seu ὁ τῶν δεήσεων, uti scribitur apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 51. pag. 192. ὁ ἐπὶ δεήσεων, ut à Scylitze, pag. 842. *A supplicibus libellis*, Dignitas Palatina. Anonymus ex Cod. Mazarino:

Ἰδοὺ Βασιλεῖ τὰς δεήσεις προσφέρει,
Λαλῶν τὴν τιμὴν ἐκ τῶν ἔργων πρεπόντως.

Nicetas in Alexio Manuëlis F. num. 18. εἰς τὸ τῆς Ἐπὶ τῶν δεήσεων ὀφφίκιον ἀναβάς. Michaël Cerularius Patr Constantinopol. in Edicto de Projecto pittacio: διὰ ἀποκρίσεως τῶν περιβλέπτων Μαγίστρου, καὶ Ἐπὶ τῶν δεήσεων, καὶ τῶν θεοφιλεστάτου χαρτοφύλακος. Pachymeres lib. 8. cap. 20. κὶ τῶν Ἐπὶ τῶν δεήσεων Γλυκὺν Ἰωάννην. Adde lib. 9. cap. 5. Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epist. 54. Novellam Nicephori Phocæ de Militib. Constantinum Manassem in Chron. pag. 162. Edit. Reg. & alios passim. Zonaras in Claudio Callisto Liberto, ὃς ἐπὶ τῶν βίβλοις τῶν ἀξιώσεων ἐτέτακτο.

Ὁ Ἐπὶ τῶν δεήσεων, Dignitas Ecclesiastic. apud Codinum, cap. 1. num. 15. ubi ejus munus ita describit: ὁ Ἐπὶ τῶν δεήσεων, ἀπέρχεται εἰς τὸν Βασιλέα ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων. Paulò aliter Codex Regius: ὁ Ἐπὶ τῶν δεήσεων ἀναφέρων τῷ Πατριάρχῃ τὰς τῶν δεομένων ἀναφοράς,

φορᾶς, πεμπόμενος πρὸς τὸν Βασιλέα μετὰ τοῦ Ῥαιφερενδαρίου. In Pseudosynodo Palamitarum sub Joanne Cantacuzeno, p.171. subscribit Theodorus Diaconus Perdices ἐπὶ τῶν δεήσεων τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας.

ΔΕΪΓΜΑ, insigne armorum quod in clypeis effingitur. Vide notas ad Joan. Cinnamum, p.451. & Cujacium ad Nov. 17.

ΔΕΊΚΤΕΙΝ, Δείχνειν, *Docere, Monstrare*, Δεικνύειν, ἐμφανίζειν, παιδεύειν.

ΔΕΙΚΤΗΡΙΟΝ, *Ambo, Pulpitum, Suggestum, unde conciones habebantur ad Populum*, unde & ubi populus docetur, ex δείκειν *docere*, recentioribus Græcis. Basilius Seleucen. lib.2. de S. Thecla, cap.27. οὐ καὶ ἀποκυλισθέντος ἐκ τῶν σκολιῶν καὶ ἀδύτων, ὡς εἰπεῖν, πόρων, ὤφθην ἐπὶ τοῦ δεικτηρίου· λέγεται δὲ οὕτως ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐπιδείκνυνται οἱ λέγοντες, τοῦτό ἐστιν ὁ Ἄμβων, ἤτοι τὸ ἀκροατήριον.

ΔΕΙΛΙΚΆΤΟΣ, *Delicatus*, laudatur ab Allatio ad calcem Συμμίκτων Liber Joannis Damasceni de Mortuis in fide, in Cypriorum linguam versus, hoc initio, ἡ γλυκόμηνοςες τροφαῖς, τὰ δειλικάτα καὶ τίμια φαγία, &c. ubi Damascenus, τὰ τῶν βρωμάτων ἡδέα καὶ τίμια, &c.

ΔΕΊΝΟΣΜΟΣ, *Coniza*, apud Interpol. Dioscorid. c.541.

ΔΕΙΠΝΑΡΙΟΝ, *Cœnula*, in Gloss. Gr.Lat.

ΔΕΙΠΝΟΚΛΗΤΩΡΙΟΝ. Vide in Κλητώριον.

ΔΕΙΡΟΠΕΖΗΣ, apud Moschopulum, ὁ τοῦ τραχήλου δεσμός.

ΔΕΚΑΔΑ, *Decima*, Δεκάτη. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ, apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: ἐκ παντὸς καρποφορᾶς τῶν ἀκινήτων πραγμάτων, ὅσον τῶν γεννημάτων τῶν ζώων σῶαι τὴν δεκάδαν, κατά τι ὁ πανάγαθος Θεὸς ἐπέλλεται. Vide Notas nostras ad Cinnamum. pag.487.

ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΔΕΣ, *Decennia*, quæ Imperatores celebrabant, ex instituto Augusti, ut observatum à Dione, Zonara, & aliis. Vide Dissertat. de Numismatibus Impp. Constantinopolit.

ΔΕΚΑΚΕΡΑΤΟΙ, Hæretici à S. Sophronio Patr. Hierosol. excommunicati, quorum mentio est in Præfat. ad S.Dorothei Doctrin.

ΔΕΚΑΝΙΑ, *Decuria*, δεκὰς, in Glossis Græcolat. Asclepiodotus Philosophus in Arte Tactica MS. ἐκαλεῖτο δὲ ὁ λόχος πάλαι καὶ στίχος, καὶ συνωμοτία, καὶ δεκανία. Vide Gloss.med.Lat.in *Decania*.

ΔΕΚΑΝΟΙ, *Decani*, Lictores, Ῥαβδοῦχοι, Cedreno, de quibus pluribus egimus in Gloss.med.Lat. Glossæ Basilic. Δεκανοὶ, οἱ συναγόμενοι. Δεκανοὶ, κολλεγιάτοι. συνηγμένοι. Δεκανοὶ, ἀρχὴ τῶν δέκα ὀνομάτων, συνηγμένοι. Habentur apud Nilum Monachum Epistolæ aliquot Δεκανοῖς inscriptæ lib.2. Epist. 277. 293. Vide Justinianum in Nov.43. cap. 1. Nov. 59. cap.2. &c.

Δεκανὸς, *Decanus*, recensetur ex Cod. Allatiano, inter Ecclesiæ minores Officiales, in Choro sinistro. Hujus officium ita describitur: ὁ Δεκανὸς τάσσει τοὺς ἱερεῖς ἐν τοῖς ἐρχομένοις αὐτοῦ δικαιώμασι. Rursum: ὁ Δεκανὸς, ἵνα καλῇ τοὺς ἱερεῖς εἰς τὰ αὐτοῦ δικαιώματα, καὶ προσφερόμενα. Illius igitur munus est, ut Sacerdotes nominatim advocet, cùm μισθὸν, seu sportulas suas accepturi sunt.

Δεκανοὶ, *Decani*, θεοὶ ὡροσκόποι, triginta, seu qui nascentiæ præsunt, de quibus Manilius, Firmicus lib. 4. cap.16. & Mathematici Genethliaci, quam vocem à Latinis acceptam contendit Scaliger, contra quàm Salmasius ad Plinium, qui à Græco δέκα, δεκανὸς factum vult.

ΔΕΚΑΝΙΚΙΟΝ. Vide Δικανίκιον.

ΔΕΚΑΞΗ, pro ἑκκαίδεκα, *Sexdecim*. Δεκάξη φοραῖς, *Sexdecies*.

ΔΕΚΑΠΛΗΓΟΣ, Decem plagæ Ægypti, de quibus Clemens lib.2. Constit.cap.25. ἀκούε, ἱερὰ ἐκκλησία, ἡ τὴν δεκάπληγον ἐκπεφευγυῖα, καὶ τὸν δεκάλογον εἰληφυῖα. Utitur præterea lib.6.cap.3.20. lib.8. cap. 10.

ΔΕΚΑΠΡΩΤΟΙ, *Decemprimi*, in Gloss.Gr.Lat. *Decuriones, Decemviri*. Δεκαπρωτεία, *Decemviratus*, in l.1. 3. ult. D. de Munerib. Astrampsychus in Theoria astrorum MS. οὐ δεκαπρωτεῖς ἄρτι. Vide Gloss. med.Lat. in *Decemprimus*.

ΔΕΚΑΡΓΥΡΟΝ, Monetæ minutioris species, de qua in Gloss.med.Lat. in *Decargyrum*.

ΔΕΚΑΡΙΑ, *Decas*, Δεκάς. Portius.

ΔΕΚΑΡΧΟΣ, *Decanus*, in Gloss. Gr.Lat. qui præest decem militibus: *Decurio*. Evagrius lib. 6. cap. 14. τῶν ἐν Μαρτυροπόλει δεκάρχων. Ubi Codd. alij δεκαδάρχων præferunt, ut monet Henric. Valesius. Constantinus in Tacticis, pag. 22. τυπτέσθω καὶ ὁ Δέκαρχος καὶ ὁ στρατιώτης. Georgius Trapezuntius de una Ecclesia, pag. 560. ὥσπερ γὰρ ἐν στρατῷ οἱ δέκα στρατιῶται τῷ Δεκάρχῳ ἑνοῦνται εἰς ἕν, &c. Sed & ita videtur legendum apud Simocattam lib.7. cap. 6. ὁ μὲν οὖν Γεννάδιος τὸ τηνικαῦτα Δέκαρ, οὐ Στρατηγὸς ἐτύγχανεν ὢν τῆς Λιβύης. Scribendum enim Δέκαρχος.

Δεκαρχία, *Manipulus decem militum, cui praeest Decanus*. Leo in Tactic. cap. 6. §.27. & Constantinus in Tacticis, pag. 19. ποιεῖν ἁμάξας ἐλαφρὰς καὶ γοργὰς κατὰ δεκαρχίαν, ἤγουν κατὰ κοντουβέρνιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Decanus*.

Δεκαδάρχης, idem qui Δέκαρχος. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist.18. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη μένειν ἐφ' ἧς ποτε ἦμεν τάξεως, Δεκαδάρχαι τελούμενοι, ἢ τὴν ἄγειν, Τριακοντάρχαι. χιλιαρχίας δὲ καὶ στρατηγίας κλέος οὐδὲ ἀκούομεν. Polybius: οἱ δὲ δύο Δεκαδάρχων ἔχουσι τάξιν, καλοῦνται δὲ πάντες Δεκουρίωνες. Vide Vitã S.Pachomij, n.47.

ΔΕΚΑΤΑΡΙΔΕΣ. Glossæ Græcobarb. Ἀγαθοπέρτης, οἱ τοὺς τελώνας μισοῦντες τὰ τέλη· ὅπου κάμνουσιν νῶσιν τοὺς τελώνας, ἤτοι μαρτζάδες, ἢ δεκατιάριδες, διὰ τὰ τέλη. Ἀτέλεια δεκατώσεως, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epist. 41.

Δεκατευτήριον, *Teloneum*, Τελωνεῖον, in Glossis Basilic. Agathias lib.5. καὶ ὡς εὐθὺς τὴν Ἄβυδον λυμαίνεται, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ πορθήσει δεκατευτήριον. Vide Notas ad Cinnamum, pag. 487.

ΔΕΚΑΦΤΑ, *Septemdecim*, Δεκαεπτά.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ, *December*. Procopius lib. 2. de Bello Vandal. cap. 3. extr. μεσοῦντος μάλιστα τοῦ τελευταίου μηνὸς, ὃν Δεκέμβριον Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Δεκέβριος, apud Acropolitam in Chron.num.67.

ΔΕΚΕΜΠΡΙΜΟΣ, *Decemprimus, Decemvir*. De qua voce in Gloss. med. Lat. Habentur variæ Epistolæ inscriptæ ejusmodi Δεκεμπρίμοις, apud Nilum Monach. lib. 1. Epist.265. lib.2.Epist.168.169.228. 299.& lib.3. Epist.18. ex quibus emendandæ videntur, quæ Δεκεμβρίῳ præferunt, lib.2.Epist.16. & lib. 3. Epist. 71. Vide suprà Δεκαπρῶτοι.

ΔΕΚΚΕΣΙΩΝ, *Decisio*, Διάταξις, Ψῆφος, in Gloss. Basilic.

ΔΕΚΟΚΤΩ, *Coccyx*, avis ita dicta Cretensibus. Petr. Bellonius lib.1. observ. cap.9.

ΔΕΚΟΚΤΩΡΕΥΕΙΝ, *Bona decoquere*, apud Scholiastem Basilic. ad lib.14. pag.179. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Δεκόκτωρ, ὁ χρεοκόπος.

ΔΕΚΟΥΡΙΩΝ, *Decurio*; Δεκαδάρχης, Polybio. Concil. Calchedon. Act. 5. ἐδήλωσεν αὐτοῖς δι' ἐμοῦ καὶ τοῦ κύρου Ἰωάννου τοῦ Δεκουρίωνος. Titulus MS. Anthologiæ Gr. Ἀγαθίου Σχολαστικοῦ Ἀσιανοῦ Μυριναίου ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς Θεόδωρον Δεκουρίωνα τοῦ Κοσμᾶ. Occurrit non semel.

ΔΕΚΡΕΤΟΝ, *Decretum*. Codex Canon. Eccl. Afric. cap.56. & 93. Αὐρήλιος ἐπίσκοπος — τῷ παρόντι δεκρέτῳ

δεκρέτῳ συμλύεσα. Utuntur Justinianus Nov.38.Harmenopul. lib.1. tit.12. §.13. lib.4. tit.2. §.7. Synod. Florent.Sguropulus in Hist. ejusdem Concilij sect.2. cap.23. 26. &c.

ΔΕΚΤΟ͂Σ, *Ratus.* Δεκτὸν πρᾶγμα, *Res rata*, in Basilic.

ΔΕΛΕΓΑΤΕΥ͂ΕΙΝ, *Delegare.* Glossæ Basilic. Ἐδελεγάτευον, Μετετιθέμην. Occurrit in Justiniani Nov.38.

Δηλιγατίων, *Delegatio.* Glossar. MS. δηλιγατίων, κατὰ Ῥωμαίους ἡ ἐκλαγὴ τῆς σιτοπομπίας, καὶ ἡ ἀννόνων μετακομιδή. Ita etiam Suidas. Vide Cujac. ad leg.4.Cod. de Annonis lib.10.

ΔΕΛΗΤΙΟΝ, in Glossis Seguerianis MSS. δέλεαρ, *Esca*, *Illecebra.*

ΔΕ΄ΛΕΤΡΟΝ. Vide Τέλετρον.

ΔΕΛΜΑΤΙ΄ΚΙΟΝ. Vide in Δαλματίκιον.

ΔΕΛΦΙ΄ΝΑΣ, *Delphin*, Δελφὶν, in Corona pretiosa.

ΔΕ΄ΛΦΙΞ, *Delphica*, *Abacus.* Δελφὶς Luciano: σκεύη παντοῖα κείμενα ἐπὶ δελφίδος τραπέζης. Ita emendat Vir doctus pro δελφινίδος. Phavorinus: ex Procopio lib.1. Vandal. cap.21. Δέλφικα, τὸ τρίποδα Ῥωμαῖοι, ἐπεὶ πρῶτον ἐν Δελφοῖς γέγονεν· deinde, ἡ τρίποδα τοῦ Διονύσου, οἷ ἀδελφικὸν, καὶ δελφικόν. Hesychius Δελφικὸν τρίποδα, τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἐν Δελφοῖς. Adde Auctorem Etymologici, & quæ de hac voce annotamus ad Alexiadem, & in Gloss. med. Lat. in *Delphica.*

ΔΕΛΦΟ͂Σ, pro Ἀδελφὸς, *Frater.* Anonymus de Nuptiis Thesei:

Πῶς τὸ ζωλύτε πέραζέ μὲ τὸ μεγάλλω νύκλαν,
Τῶν δύο δελφῶν τὸ βασίλειαν μετὰ καμόμαλά τις.

ΔΕΜΑ΄ΤΙ, *Fasciculus*, *Fascis*, *Vinculum*, Δέσμιον φάκελος. Δεμάτάκι, *Fasciculus.* Δεματικὸν, apud Agapium in Geoponico, cap.202.

Δεματοδίμμαν, *Funis*, *Vinculum.* Glossæ Græcobarb. Σχοινίον, σχοινὶν, δεματικὸν, δεματοδίμμαν. Ubi fortè leg. δέμα, τὸ δίμμαν.

Δέματα ὁδοῦ, *Concades*, *Viarum impedimenta.* Eustathius Odyss. ε. καὶ ὅρα τὸ Κατέδησε κελεύθους, ὅθεν ἡ κοινὴ γλῶσσα ὁδοῦ δέματα λέγει, ἔνθα ὕλη τεθεῖσα κωλύει τοὺς ὁδεύοντας.

ΔΕ΄Ν, vel δὲ, deductum fortassè ab οὐδὲν, ablatâ diphthongo ου. Dicitur autem δὲν, cùm ponitur ante vocales & diphthongos, immò & ante aliquas consonantes, videlicet ante β, γ, δ, θ, κ, π, τ, φ, χ: δὲ verò ante reliquas consonantes. Regit Indicativum tantùm, quia in reliquis modis non utuntur Græculi δὲν, sed μὴν, vel μὴ, ut μὴν κάμης, *Ne facias.* Ita Portius. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num.14. καὶ ἀπέθαναν εἰς τὸ ἀφορισμὸν καὶ δὲν ἐδιορθώθησαν νὰ λάβουν συγχώρησιν, &c. Occurrit ibi pluries.

ΔΕΝΑΙ΄ΔΑ, *Serpyllum*, Ἕρπυλλον. Vide Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.18.

ΔΕΝΔΡΙ΄ΤΗΣ λίθος, *Corallium*, κοράλλιον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΔΕ΄ΝΔΡΟ, *Arbor*, Δένδρον, in Corona pretiosa. Δενδράκι, Δενδρυλάκι, *Virgultum*, *Arbustum*, φρύγανον. δενδρίον.

Δενδρόλιβανον, & Δεντρόλιβανον, *Rosmarinus.* Actuario & Myrepso. Vide Agapium in Geoponico, c.52.

Δενδρόκολλα, *Gummi*, βρύον, κόμμι.

Δενδρομελόχας. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg.848. Ἀλθέα, ἤτοι ὁ δενδρομελόχας, ἄγριος.

ΔΕ΄ΝΕΙΝ, Δέννειν, Δίννειν, *Ligare*, Δέειν. Glossæ Græcobarb. Σχοῖνιν εἰς τὸ ὁποῖον δέννουσιν ἢ δίννουσιν τὰ χερβόλια. Clemens lib.2. Constit. Apost. cap.20. τὸ καθειργμένον ἐν ἁμαρτίαις εἰς χώλειαν οὐδοῦ ἐπιδέννων διὰ παρακλητικῆς νουθεσίας. Vita S. Pachomij, num.13. καὶ πάλιν εἰς μέσον φέρουσι φύλλον δένδρου, καὶ σχοινία παχέα, καὶ δέννουσιν αὐτὸ μετὰ ἀσφαλείας. Nicetas Choniates: ἔδενε τὰ μόρια τοῦ Κασαμονίτου, &c.

ΔΕΝΚΑΛΟΠΑΡΟΜΟΙΑ΄ΖΕΙΝ, *Dissentire*, Ἀπᾴδειν, ἀπεικάζεσθαι.

ΔΕ΄ΝΙΚ, λέγεται Χαρούβας δ΄. in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Siliquæ quatuor.* Matthæus Silvaticus: *Danich*, *Danic*, est *nomen ponderis octo granorum ordei*, *secundum aliquos sex granorum*: & *aliqui dicunt quod est auri*, & *alij quod est pondus trium granorum ordei*, & *veriùs.* Rursum: *Danici*, *est pondus medietatis trium granorum ordei.* Vide χαρούβα.

ΔΕΝΤΟΚΑ΄ΡΑ, *Gena*, apud Hieronymum Germanum.

ΔΕ΄ΝΤΡΟΝ, *Arbor*, Δένδρον. Glossæ Græcobarb. Ἄλιζα, ἡ λεύκη τοῦ δένδρων, ὁ ἄνθος τοῦ δεντρῶν. Ibidem: εἰς θεωρίαν τῶν δεντρῶν, ἤγουν δένδρων. Historia Apollonij Tyrij:

Ὄνλαν ὁ κύειος ἔκαμεν ἀνατολὴ καὶ δύση,
Ἀνθρώπους, ζῶα, καὶ δέντρα κέβαλεν εἰς τὴν κλίσιν.

Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.242. de ave venatica: καὶ γίνετε μετὰ ταῦτα τὸ ἐκεῖνον τὸ ὄρνιον κρυφὸ εἰς ῥάχιν κανένος ὀρνίου, καὶ πιάνει τὸ κανὶς ἄνθρωπος, οὐ δὲ ηὑρίσκετο κρεμάμενον εἰς κανένα δέντρον, &c.

Δεντρούτζικον, *Arbuscula.* Anonymus de Amor. Callimachi & Chrysorrhoes:

Ἡ κόρη κατὰ τὸ καιρὸν, καὶ τὸ συνήθη θρῆνον,
Ἦλθεν εἰς τὸ δεντρούτζικον, ἔκατζεν ὑποκάτω.

Δεντρυλάκι, eâdem notione.

ΔΕΞΙΑΙ΄. Hesychio, αἱ γινόμεναι κατὰ συνθήκας ἐπαφαὶ τῶν δεξιῶν χειρῶν, εἰς σύμβολον τὸ βέβαια ἔσεσθαι. Pactum Boëmundi cum Alexio Comneno apud Annam Comnenam lib.13. p.415. ὑπὲρ τῶν σῶν ἐχθρῶν θωρακισόμεθα, καὶ ἀροῦμεν ὅπλα καὶ δόρατα, καὶ τοῖς σοῖς φίλοις ἐμβαλοῦμεν τὰς δεξιὰς, &c. Vide Notas nostras ad Alexiadem, pag.228. & Gloss. med. Latin. in *Dextra.*

ΔΕ΄ΞΙΜΟΝ, *Exceptio Imperatoris in Urbem venientis*, cùm peregrè profectus in Urbem redibat. Continuator Theophanis lib.3. num.43. ἦ δὲ δὴ φιάλη κατὰ τὸ καιρὸν τῶν δεξίμων, πιστακίων καὶ ἀμυγδάλων, ἀλλὰ μὴν καὶ κυναρίων, πεπληρωμένη κονδίτου ἐκ στροβιλίου ἐκδιδομένου, πᾶσιν ἐκίρνα, καὶ παρεῖχε τρυφὴν. Antiquitat. Constantinopol. ὁ Πιττάκης ὁ λεγόμενος, Λεὼν ὁ Μέγας ἐστὶν, ὁ παρὰ πολλοῖς Μακελάειος λεγόμενος· καθ᾽ ὃν τὰ δεξήματα τῶν Βασιλέων ἐκεῖσε ἐγίνοντο, ἀλλὰ καὶ Παλάτιον ἦν ποτὲ συνιστάμενον. Neque aliud est

Σαξιμοδέξιμον. Theophanes an.9.Rhinotmeti, pag.307. θέλων ἐν τῷ τόπῳ ποιῆσαι φιάλην, καὶ βάθρα κτίσαι τοῦ δήμου τῶν Βενέτων, ὅπως ἐκεῖ δέχονται τὸν βασιλέα. Leo Grammaticus in Theophilo, pag.455. καὶ τὰς ἀναβάθρας ἔνθα οἱ δῆμοι ἵσανται, στήσας καὶ φιάλην ἐν τῷ μέσῳ τὸ σαξιμοδέξιμον λεγόμενον, τῶν ἵππων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν διερχομένων μετὰ χρυσῶν σαγισμάτων. Eadem habet Symeon Logotheta in eod. Theophilo, n.21. Vide Constantinopolim Christianam lib.2. pag.161.

ΔΕΞΙΟΛΑ΄ΒΟΣ, *Lancearius* redditur in Actis Apostol. cap.23. Erasmus verò dextrum & peritum funditorem aut jaculatorem intelligi putat. Suidas & Auctor Etymologici παραφύλακα interpretantur. Theophylactus Simocatta lib.4. Hist. προστάττει δὲ καὶ δεξιολάβοις δυνάμεσιν ἐχνηλατεῖν, καὶ τὰς ἀτραποὺς πάσας κατασφαλίσασθαι. Constantinus lib.1. de Themat. cap.1. ex Joanne Lydo Philadelphiensi, οἱ δὲ λεγόμενοι τουρμάρχαι εἰς ὑπουργίαν τῶν στρατηγῶν ἐτάχθησαν· σημαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα τὸν ἔχοντα ὑφ᾽ ἑαυτῷ στρατιώτας τοξοφόρους πεντακοσίους, καὶ πελταστὰς τριακοσίους, καὶ δεξιολάβους ἑκατόν.

ΔΕΞΙΟΣ ἵππος, *Equus dextrarius*, de qua voce Vide Gloss.med.Lat. in *Dextrarius*. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 469. ἀπέςειλε δὲ καὶ Παῦλον Κοιλωνίτην τοῦ σφάξαι Μιχαὴλ, καὶ ἀπελθὼν εὗρεν αὐτοῦ ὁδεύοντα... ἐν τῷ σαγίσματι τοῦ δεξιοῦ ἵππου. Eadem habet Symeon Logotheta in eod. Michaële, num.47. Callisthenes in Vita MS. Alexandri: μετὰ δὲ δύο καμπτῆρας σκονδυλίζει ὁ δέξιος ἵππος τοῦ Νικολάου.

ΔΕΞΤΡΑΛΙΟΝ, *Dextralis*, *Securis*. Vetus Interpres Homeri: ἡμιπέλεκυς, τὸ ἥμισυ τοῦ πελέκεως, τὸ ἐκ τοῦ ἑνὸς μόνον μέρους ἔχον ἀκμὴν, ὃ καὶ δεξτράλιον καλοῦσι. Vide infrà in Δέςρια, & Gloss. med.Latin. in *Dextralis*.

ΔΕΞΤΡΟΧΕΡΙΟΝ, *Dextrocherium*, Armilla in dextra, vel dextro brachio gestari solita. Occurrit tantùm Latinè scripta hæc vox, tametsi partim Latina, ac partim sit Græca. Vide Gloss.med. Latin.

ΔΕΠΟΡΤΑΤΕΥΕΙΝ, *Deportare*, *in exilium agere*. Glossæ Basilic. Δεπορτατευθήσεται, Ἐξορισθήσεται. Lib.48. Basilic. ὁ δὲ πρὸς καιρὸν ἐξορισθεὶς, εἰ μὴ ἐκουσίως ςρατεύσηται, εἰς νῆσον δεπορτατεύεται. Rufus in Legibus militarib. §. 1. δεπορτατευόμενος ἐὰν ἐκφυγὼν τὴν τιμωρίαν αὐτὸς ἐσπούδασε ςρατευθῆναι. Occurrit non semel apud I C.

Δεπορτατίων, *Deportatio*. Pachymeres in Epist. 10. Dionysij Areopagitæ: ἡ ἐπὶ τὴν νῆσον ἐξορία παρὰ Ῥωμαίοις, κεφαλικὴν τιμωρίαν ἐμιμεῖτο, καὶ λέγεται Δεπορτατίων. Utitur etiam Photius in Nomocan. tit. 9. cap. 26.

Δηπορτάτος, *Deportatus*, ἐξορισιμαῖος, Hesychio & Phavorino. Idem Pachymeres loco laudato: ὁ γοῦν ἁγιώτατος Ἀπόςολος καὶ Εὐαγγελιςὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος δηπορτάτος ἐγένετο, ἤγουν εἰς νῆσον ἐξόρισος. Aliæ editiones habent δεπορτάτος.

ΔΕΠΟΣΙΤΟΝ, *Depositum*. S.Ignatius in Epist. ad Polycarp. n.6. ἡ ἀγάπη, ὡς δορὺ ἡ ὑπομονὴ, ὡς πανοπλία· τὰ δεπόσιτα ὑμῶν, τὰ ἔργα ὑμῶν.

Δεποσιτάριος, *Depositarius*, Καθαιρεθεὶς, in Glossis Basilic.

ΔΕΠΟΤΑΤΟΣ, Δηπότατος, Δηπότατος, *Deputatus*. Glossæ Basilic. Λειτουργοὶ, Δηποτάτοι, ἀφωρισμένοι. Concilium Calchedonense act. 3. pag. 395. δηποτάτον με ἔσχε, καὶ μάλιςα ἐν τῷ καιρῷ τῷ κατὰ τὴν Ἐφέσον γενομένης ἐπ' αὐτοῦ συνόδου.

Δηποτατεύειν, *Deputare*. Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 3. τελέσι καὶ ἰλάρχας καὶ δεκάρχας δηποτατεύεσθαι. Infrà: τὸ γὰρ ὀλίγους φροντίδας ἀπὸ τάγματος ἐπαίρεσθαι πρὸς κάματον ἐπισφαλές ἐστιν ὅτι γὰρ οἱ δηποτατευόμενοι χρησιμεύειν δύνανται, &c.

Δηποτάτοι, *Deputati militares*, qui militibus sauciis curandis ac reficiendis præfecti erant, lapsos ab equis erigebant, laborantes è certamine asportabant, & pro singulis militibus servatis, singulos nummos accipiebant. Leo in Tactic. cap. 4. §. 6. ἰατροὶ οἱ καὶ δηποτάτοι, & §. 15. δηποτάτοι δὲ προσηγορεύοντο τὸ παλαιὸν οἱ νῦν λεγόμενοι Σκρίβωνες, οἵτινες παρακολουθοῦντες τῇ παρατάξει τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τραυματίας ἀναλαμβάνονται ὡς ἰατροὶ, καὶ περιποιοῦνται. Horum meminit præterea, cap.12. §.51. 53.119. ut & Mauricius lib.1.Strateg. cap.3. lib.3.cap.8. ubi eorum officium pluribus describitur.

Δηποτάτοι, *Deputati*, *Fabri armorum*, *Fabricenses*, *Fabricis & aliis operibus publicis deputati*, in l.8. Cod. de servis fugit. De quibus in Gloss.med. Lat. in *Deputati*. Justiniani Nov. 85. cap.2. ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ἐν τοῖς ἀριθμοῖς καταλεγομένους, οὓς Ὁπλοποιοὺς καὶ Δεποτάτους καλοῦσι, τοὺς παρὰ τῆς δημοσίας κομιζομένους σιτήσεις, συγχωροῦμεν ἐργάζεσθαι, ἢ τινὶ πιπράσκειν ὅπλα. Græca Inscriptio apud Virum eruditum Jacob. Sponium in Itinerario to. 3. pag. 105. ΑΥΡ. ΦΛΑΒΩΝΗΝ ΡΟΥΦΕΙΝΟΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΝ ΔΕΣΠΟΤΑΤΟΝ ΠΡΕΙΜΟΙΠΕΙΛΑΡΙΟΝ. Ubi leg. ΔΕΠΟΤΑΤΟΝ.

Δεποτάτος, *Deputatus*, διακονία, seu Ministerium est in Ecclesia, non verò Officium: sed quale illud sit, non omnino constat. Descripsit Goarus in Euchológ. pag. 237. ex Cod. Cryptoferratensi, εὐχὴν ἐπὶ χειροτονίᾳ Δεποτάτου καὶ Κηροφόρου. Ubi hæc verba habentur: αὐτὸς καὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε προτρέχειν λαμπαδηφόρον τῶν ἁγίων σου μυςηρίων αἱρετισάμενον καταξίωσον τῶν ἀμολωπαῖς σου καὶ ἀχράντοις ςολαῖς. Ex quibus volunt viri docti idem esse munus Ceroferarij & Deputati. Quod si ita est, duplici nomine ij appellati fuerint, quod vix credam: alia enim videtur functio Ceroferarij, alia Deputati, tametsi ejusdem essent ordinis & gradus, id est post Lectores. Symeon Thessalonicensis lib. de Sacrament. εἰσὶ δὲ ἄλλαι ὀφφικίων διακονίαι, καὶ ἡ τοῦ Δεποτάτου, καὶ τοῦ Κηροφόρου εἰπεῖν, πρὸ τῶν Αναγνωςῶν γινομένη, &c. Joannes Episcopus Citri in Responsis, pag. 328. Θεωροὶ δὲ καὶ Δεποτάτοι, καὶ Καμισάτοι, οὐκ εἰσιν ὀφφίκια, ἀλλὰ διακονίαι περὶ τὸ ἅγιον Βῆμα ἁρμόζουσαι. Verùm fatendum eundem Citrium scribere Deputatos gestare lampades in sacris Liturgiis, cùm sacra dona deferuntur in Bema, & cùm Evangelium defertur ad Ambonem, quod peculiare munus est Ceroferariorum: οἱ Δεποτάτοι μανδυοφοροῦντες μετὰ λαμπάδων προπορεύονται τοῦ τε τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, ὁπότε αναφέρεται εἰς τὸν Ἄμβωνα πρὸς ἀνάγνωσιν, καὶ τῶν ἁγίων δώρων ἐν τε τῇ εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν εἰσόδῳ, καὶ ἐν τῇ εἰς τὴν πρόθεσιν ἐπανόδῳ αὐτῶν, &c. At cùm ab aliis Ferula in manibus iis tribuatur in ejusmodi ceremoniis, videntur haud potuisse unà ac simul deferre lampadas seu Cereos, & ferulam, quam omnino iis attribuit Joannes Cantacuzenus lib.1. Hist. cap.41. pag.123. & ex eo Codinus de Offic. cap.18. num. 34. ubi de Imperatore: τῇ δὲ ἀριςερᾷ κατέχει νάρθηκα, ἐπέχει τότε τάξιν ἐκκλησιαςικὴν, ἣν καλοῦσι Δεποτάτου. Quæ quidem verba malè cepit Meursius, scribens Deputatum in Coronatione Imperatoris, quæ hîc describitur, gestasse manu ferulam: immò aiunt Cantacuzenus & Codinus, Imperatorem, acceptâ ferulâ, munus obire Ecclesiasticum Deputati: quippe ejus ministerium erat, ut progrediente Pontifice plebem circumstantem in via amoveret, incessúmque liberum præstaret. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopol. ex Cod. Allatiano, num. 52. ὁ Δεποτάτος πρεπόντως ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως καθαρίζει τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν ςράταν. Atque hinc percipimus, cur apud Nicetam Episcopum Thessalonicensem, pag. 346. 347. in Jure Græco-Rom. quæratur an ὁ δευτερογαμήσας Δεποτάτος ὀφείλει ἐν τῷ καιρῷ τῆς εἰσόδου συνεισδύειν τῷ Ἀρχιερεῖ. Ubi observandum in introitu Patriarchæ in Bema ad sacram Liturgiam peragendam, Deputatum cum ferula præcessisse. Enimverò quod Cantacuzenus & Codinus scribunt Imperatorem obiisse munus Deputati, id etiam observat Symeon Thessalonicensis, quo loco ait Imperatorem Sanctum Panem de manu Patriarchæ recipere, prout solent Diaconi, vivificúmque sanguinem degustare ex Calice ab eis præparato, ubi hæc subdit: καὶ τοῦτο ἦν νενομισμένον ἄνωθεν· καὶ ταύτην εἴληφε τὴν τιμὴν διὰ τὸ χρίσμα τῆς βασιλείας, ὡς καὶ Δεποτάτου τῆς ἐκκλησίας τόπον λαβὼν, καὶ ὡς Δεφένσωρ αὐτῆς κληθεὶς, &c.

ΔΕΡΒΑΣ, appellatum apud Persos *Sellariorum Pratorium*. Vide in Καβαλλάριος.

ΔΕΡΕΚΤΑΡΙΟΙ, *Derectarij*, in Basilic. lib.60. tit.28. §.1. ubi Scholiast. οἱ εὔθικτοι κλέπται, οἱ λεγόμενοι Περσικάριοι. Glossæ Basilic. in φρακτρίβους καὶ οἱ

τοιχώρυχοι

τοιχώρυχοι, καὶ οἱ σάκκυς ἀνασχίζοντες, καὶ οἱ δερεκλάριοι, ἤγυν κλέπται εὐθύκλοι, ἢ εὐκόλως Ͽίζοντες, καὶ ἐπαφώμενοι, καὶ ψηλαφῶντες τὰ κλέμματα, &c. Vide Περσικάειος, & Gloss.med.Lat.in *Derectarius*.

ΔΕ'ΡΜΑ, *Pellis Pergamena, Membrana.* Joannes Lydus ait Cratetem Grammaticum Attalo Pergami Regi suggessisse membranarum inventionem: δέρματα γὰρ τὰ ἐκ τῶν προβάτων ἀποξέσας εἰς λεπτὸν, ἔςειλε τοῖς Ρωμαίοις, τὰ λεγόμενα παρ' αὐτοῖς μέμβρανα, εἰς μνήμην δὲ τῆς ἀποςείλαντος μέχρι τῦ νῦν Περγαμηνὰ τὰς μεμβράνας καλῦσι. Germanus Patr. Constantinopol. Homil. in primam jejunior. Dominicam, pag.1727. ἄρ' ἔν καὶ συ τὸ βιβλίον τῶ εὐαγγελικῶν προσκυνῶν, καὶ ἀσπαζόμενος, τὰς σανίδας, καὶ τὸ μέλαν, καὶ τὰ δέρματα προσκυνεῖς καὶ ἀσπάζη, ἢ τὺς λόγυς τῦ Θεῦ τὺς ἐγγεγραμμένυς τῇ βίβλῳ; Infrà: ὅτι πρὸς τῶ εὐαγγελικῶν ῥημάτων ἀναγραφὴν ἀναλαμβάνονται τὸ μέλαν.

Τετράδερμον, *Quaternio ex Pergameno.* Martyrium S. Petri Archiepisc. Alexandr. pag. 212. ἐν τῷ μέλλειν τὸν ἅγιον τελειῶσθαι, κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν. ὡς ἐκ τινὸς ἀποςολῆς, γυνή τις παρθένος καὶ πρεσβῦτις, ἅμα τὴν πόλιν εἰσήεσαν, ὁ μὲν πωλῆσαι τὸ τετράδερμον, ἡ δὲ σινδόνας, &c. Infrà, δέρματα nudè appellat. Vide in Τετράδιον.

ΔΕΡΜΑ'ΤΙ, *Pellis*, Δέρμα, σκῦτος.

ΔΕΡΜΟΚΟΥΚΟΥ'ΛΛΙΟΝ, *Cuculla pellicea.* Nilus Monach. lib. 2. Epist. 178. extr. καὶ τότε λοιπὸν ὁ τῶν Διὸς πατὴρ Κρόνος λιγυρῶς σε Ͽρηνήσει, καὶ κόψεται ἡδέως, διότι μάλιςα καὶ σὺ παρὰ τὺς ἄλλυς Θεὺς τῦτον σέβων ἐν τῇ εὐημερίᾳ, Ͽρήνοις παρεμυθήσω καθ' ἑορτὴν πλειςάκις, ἅτε τῶν αἰδοίων ἐκτετμημένον ἐλεεινῶς, καὶ δεδεμένον οἰκτρῶς ὑπὸ οἰκείυ παιδὸς, καὶ τῷ δερμοκυκυλλίῳ καλακεκαλυμμένον, καὶ τὸ σκότος οἰκῦντα διηνεκῶς. Scitum autem Saturnum *velato capite* fingi, *quòd*, ut ait Fulgentius lib. 1. Mythol. *omnes fructus foliorum obnupti tegantur umbraculo*.

ΔΕ'ΡΝΕΙΝ, *Verberare, Percutere*, αἰκίζειν, τύπτειν, πλήττειν. Glossæ Græc.Lat. δέρω, τύπτω, *Vapulo, Castigo.* Vide Suidam. Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum lib. 4. cap.14. νὰ καταφρονῦν, καὶ νὰ δέρνυν, καὶ νὰ ὀχλῦσι τὺς κατὰ καιρὸν ἐρχομένυς εἰς τὸ αὐτὸ ἅγιον προσκύνημα. Alexius Rharturus Doctr. 5. καὶ ἰάτρευσι χωλὺς, τυφλὺς, δαιμονιζομένυς, παραλύτυς· ἠλέησε πιςὰ καὶ καλὰ τὸν ἄνθρωπον, δερνόμενον, μαςιζόμενον. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ μετὰ κλαύματα ἔςεκεν, καὶ δέρνετο ςαςήθη.

Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. Αλεὶ τῶ δέρνει δυκοκλῶ, καὶ δὲν τῶ δέρνει ὁ νῦς τυ.

Προσωποδέρνειν, *Opprobrare*, Ονειδίζειν.

Παραδέρνειν, *Affligere, Torquere, Opprimere*, Βασανίζειν, πιέζειν. Glossæ Græcobarb. ταλαιπώρυς, παραδαρλάδες, ὅπυ παραδέρνυν ἡμέραν καὶ νύκτα. Spachanes in Epist. ad Meletium Mon.in Turcogr. Crusij: ἐχάωσαν τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθινῆς, καὶ παραδέρνυν, καὶ ἔπεσον εἰς νόσημα ἀνίατον.

Δαρμὸς, *Ictus inflictus.* Vita MS. S. Andreæ Sali: ἔτυψεν τοιύτῳ δαρμῷ, &c.

Παραδαρμὸς, *Tormentum*, Βάσανος.

Παραδαρτάδες, *Miseri.* Glossæ Græcobarb. ταλαίπωροι, ὅπυ κοπιάζυν πολλὰ, παραδαρλάδες.

ΔΕΣΕ'ΡΤΩΡ, Δησέρτωρ, *Desertor.* Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Δηοέρτωρ, λειποτάκτης, κατὰ Λατίνυς. S. Ignatius in Epist. ad Polycarp. num. 6. μή τις ὑμῶν δεσέρτωρ εὑρεθῇ, τὸ βάπτισμα ὑμῶν μενέτω, &c. S. Basilius Epist. 9. διὰ τῦτο ἀκῦσαι πάντα ληςῶν καὶ δεσερτόρων πεπληρῶσθαι τὰ τῆς ὁδῦ. Ita legi in Regio Cod. monet Combefisius, cùm in aliis legatur διακτόρων. At Hœschelius ad Photium δισεκτόρων legendum putat, ut ij sint *dissectores.*

ΔΙΣΣΕΡΤΩ'ΡΙΟΝ, *Desertio*, Martyrium MSS. S.Eusignij Antiocheni: ἑξήκοντα γὰρ ἔτη ἐςρατευσάμην, καὶ ἐπὶ Κωνςαντίνυ τῦ μεγάλυ Βασιλέως, καὶ ἐπὶ Κωνςαντίυ τῦ πατρὸς αὐτῦ, καὶ ὐδαμῦ εὑρέθην μὴ ἀφέσας, ἢ δισεκτώρια πράξας, ἀλλὰ καὶ ἀφέσας ἀπεδέχθην. Ita Cod. Cæsareus: sed legendum indubiè δισερτώρια.

ΔΕΣΙΓΝΑ'ΤΟΣ, *Designatus.* Concil. Calchedonense, part. 3. cap.4. Βικομάλῳ Μαγίςρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ ὑπάτῳ δεσιγνάτῳ. Occurrit rursum, cap. 11. Δισιγνάτος habet Olympiodorus apud Photium, pag. 185.

Δεσιγνατεύειν, *Designare.* Glossæ Basilic. Δεσιγναλεύεσθαι, ἀποδείκνυσθαι.

ΔΕ'ΣΙΜΟ, *Ligamen*, Δεσμὸς, in Corona pretiosa.

ΔΕΣΜΕΥ'ΕΙΝ. Nomocanon Cotelerianus, num. 113. εἴ τις ἱερεὺς δεσμεύσει ςρατιώτην ἀξιωματικὸν, καὶ ὁ ςρατιώτης περιζωσάμενος τὰ ὅπλα αὐτῦ, ἀντιδεσμεύσῃ αὐτὸν τὸν ἱερέαν, μηδεὶς παρασαλεύσει τῦ δεσμὸν ἕως ὗ διαλλάξωσιν ἀμφότεροι. num. 114. ἐὰν δεσμευθῇ γυνὴ ὑπὸ ἱερέως, καὶ ἀντιδεσμεύσει αὐτὴ αὐτὸν, ἀνάθεμα ἔςω. n.115. ἐὰν διάκων δεσμεύσῃ τὸν ἱερέα, μὴ εἰσακύσεται.

ΔΕΣΜΟ'ΤΡΙΧΟΝ, *Tænia vel vincula quibus mulierum capilli innodantur, ac continentur, vel etiam exornantur.* Glossæ Græcobarb. Κεκρύφαλον, κόσμον γυναικῶν. σαβακάθιον, κεφαλοδέσμιον, δεσμότριχον, συδάριον.

ΔΕΣΠΟ'ΖΕΣΘΑΙ διὰ νομῆς, *Usucapere.* Δεσπότεια διὰ νομῆς, &c. *Usucapio.* Voces IC. Gr.

ΔΕ'ΣΠΟΙΝΑ, *Domina, Imperatrix.* Oppiani Scholiastes lib.1. Halieut. v. 391. βασίλειαν, δέσποιναν. Sacra Marciani Imp. in Concilio Calchedon. parte 3. cap. 9. ἔντυχον τὸ ἡμέτερον κράτος τῆς δεήσεσιν, ἃς πρὸς τὴν εὐσεβεςάτην καὶ Ͽειοτάτην Δέσποιναν, τὴν ὁμόζυγον τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἐξεπέμψατε. Zonaras in Monomacho de Sclerena ejus Concubina: τετίμητο δὲ ἡ γυνὴ Σεβαςῇ, αὐτῇ πρώτῃ τῆς πρώην βασιλικῆς ἀπονεμηθείσης καὶ ἀξίας καὶ κλήσεως, καὶ ὀνομάζετο Δέσποινα, & Georgius Acropolita in Chron. cap. 52. de Marcesina Joannis Vatatzæ Concubina: καὶ εἰς τοσῦτον τῆς ἀγάπης αὐτῆς ἐξεκρέματο, ὡς καὶ πεδιλα ὑποδεδέσθαι δύναι ταύτην κυκκοβαφῆ, καὶ ἐφεςρίδας τοιαύτας, καὶ χαλινὰ, ἐπεῖθαί τε αὐτῇ πλείυς, ἢ τῇ κυρίως Δεσποίνῃ, &c. Ita Theophilus Antecess. lib. 2. tit.6. §.24. Id multis probavit Fabrotus ad Theophilum Antecess. Sed & Imperatorum matres interdum à filiis hac donatæ leguntur nomenclatura. Chronicon Alexandrinum an. 14. Gratiani: ἐπὶ τύτων τῶν ὑπάτων Γρατιανὸς Αὔγυςος ἐκαλέσατο τὴν οἰκείαν μητέρα Μαρίναν τὴν Δέσποιναν. Exemplo Constantini M. qui matrem Helenam *Dominam*, Δέσποιναν etiam appellavit: ut & postmodum Alexius Comnenus Annæ matri. Sic Codinus de Offic. cap.5. num.27. Δέσποιναν τὴν μητέρα Imperatoris vocat: αὐθεντείαν, Theophylactus Epist.29. ut Imperatricem ἁγίαν δέσποιναν. Vide Notas nostras ad Alexiadem, pag. 268.

ΔΕΣΠΟ'ΣΥΝΟΣ, in Gloss. Gr.Lat. *Herilis filius, Domicellus.* Lexicon MS. Cyrilli: Δεσπόσυνος, παῖς τῦ δεσπότυ. Constantinus Porph. in Basilio, num.110. Edit. Combef. de Leone filio Basilij Imp. in carcere detenti: ἡμεῖς δὲ τρυφῶντες λήθην τῦ μὴ ἀδικήσαντος δεσποσυνυ ἐλάβομεν. Pachymeres lib.8. cap. 26. Extr. de Constantino fratre Andronici Senioris: κἀντεῦθεν ἀγέραςος ἦν, ὅσον ἐξ ὀφφικίυ καὶ ἀξιώματος μόνῳ δὲ τῷ Βασιλέως δι' ἀδελφὸς, εἶναί τε καὶ κεκλῆσθαι, καὶ τῶ Ρωμαίων Δεσπόσυνος ἐκλήζετο. Vox veteribus nota. Vide Gloss.med.Latin. in *Domicellus.*

Δεσπόσυνοι appellati Propinqui Servatoris nostri, & ex illis orti, ex vico Nazaris & Cochaba oriundi.

διὰ τὸ πρὸς σωτήριον γένος συνάφειαν, ut Auctor est Africanus Hist. apud Eusebium lib. 1. cap. 7. & Nicephor. lib. 1. cap. 11.

Δεσπόσυνος ἑορτὴ, apud eundem Pachymerem lib. 12. cap. 21. *Dies Dominicus.* καὶ μονοφαγίαν διὰ ἔτους ἐξακριβούμενος, ὡς καὶ ἐννατίζειν ἀεὶ, κἂν ἐφιστῶτο δεσπόσυνος ἑορτὴ, καὶ τῶν πασχαλίων.

ΔΕΣΠΌΤΗΣ, *Dominus*, titulus Imperatoribus peculiaris, quem Augustum repudiasse scribit Zonaras to. 2. pag. 167. 1. Edit. ut & alij. In Concilio Ephesino Act. 6. ἐπωμοσάμην — τὴν νίκην καὶ σωτηρίαν Δεσπότου τῆς οἰκουμένης. In Concilio Calchedon. Act. 4. γῆς καὶ θαλάττης καὶ πάντων ἀνθρώπων ἔθνους δεσπόται.

Δεσπότου titulus exinde affinibus, ac præcipuis interdum proceribus ab iisdem Augustis concessus est, ita ut in aulicam dignitatem transierit: quod videtur primò inductum à Michaële Calaphate, qui, ut scribit Zonaras, avunculum Δεσπότην renuntiavit. Georgius Acropolita in Chron. cap. 21. Βασιλεὺς οὖν ἀναγορευθεὶς ὁ Θεόδωρος βασιλικῶς ἐχρῆτο τοῖς πράγμασι, Δεσπότας τε προυβάλλετο, καὶ Σεβαστοκράτορας, μεγάλους τε Δομεστίκους, Πρωτοβεστιαρίους, καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν τάξιν βασιλικήν. Sensim deinde ab aliis Imperatoribus crebriùs ea dignitas, affinibus præsertim, concessa legitur, adeo ut extremâ Græciâ, scilicet sub Palæologis, Regionum seu Provinciarum vel Urbium, quas in hæredij sortem obtinuerant, sese Despotas inscriberent. Vide Codinum de Offic. cap. 2. num. 1. & Notas nostras ad Alexiadem, pag. 468. & Gloss. med. Lat. in *Despota*.

Δεσποτάτον, *Despotatus*, *Dominium Despotæ*. Leunclavius in Onomast. ad Hist. Musulman. *Despotatus jam dicitur, & vulgò*, Despotato, *ea Regio quæ Græcis olim erat Ætolia. Nominis recentioris origo ducitur à Despotis, quâ voce Principes ejus appellabantur.* Cantacuzen. lib. 3. Hist. cap. 53. περισώζεται δὲ καὶ τὰ σύνορα τῆς Βλαχίας καὶ τοῦ Δεσποτάτου, ὡς τὸ πρότερον διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον, &c. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ἦτον αὐθέντης τῆς Βλαχίας, καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος,
> Τῆς Ἄρτης, τῶν Ἰωαννίνων, καὶ ὅλου τοῦ Δεσποτάτου.

Alibi:

> Τῆς Ἄρτας, τῶν Ἰωαννίνων, καὶ ὅλου Δεσποτάτου.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

> Ἄρτα καὶ τὰ Γιανίνα, ὅλον τὸ Δεσποτάτον.

ΔΈΝΣΙΟΣ, aliis Δέσιος, *Iunius* Mensis Macedonibus. Passim.

ΔΕΥΤΕΡΆΡΙΟΣ, Δευτεράριος, *Qui secundas partes in Monasterio post Abbatem obtinebat.* Concilium Constantinopol. sub Mena Act. 1. φλαβιανὸς πρεσβύτερος καὶ δευτεράριος τῆς Μονῆς τῶν Λυκαόνων. Infrà: Αναστάσιος πρεσβύτερος καὶ δευτεράριος τοῦ ἁγίου Φιλίππου ἐν τῷ Βρεφοτροφείῳ. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 1. μοναστηρίου δευτεράριος ὑπῆρχεν. Ubi Gregorius M. ut & cap. 3. 7. *Præpositum*, cap. verò 2. *Abbatem* habet. Idem qui apud Nilum Monach. lib. 3. Epist. 241.

Δεύτερος ἐν τῇ πνευματικῇ μάνδρᾳ dicitur. Vita S. Pachomij num. 19. ἀπόντος δὲ τοῦ πατρὸς τῆς μονῆς, ὁ δεύτερος ἱκανός ἐστιν πρὸς πᾶσαν διαταγὴν, ἕως ἂν ἔλθῃ. Paulò ante: ὃν μὲν οἰκονόμον πάσης τῆς χρείας τῆς σωματικῆς καὶ δεύτερον ὑπ' αὐτοῦ συνέργον. Sed & alij Monasterij obedientiarij seu διακονηταὶ, suos habebant δευτέρους, quos Regulæ Monasticæ *Adjutores*, vel *Solatia* interdum vocant. Eodem cap. καὶ ἔταξεν οἰκειακὸν καθ' ἑκάστην οἰκίαν, καὶ δεύτερον αὐτοῦ εἰς συνέργειαν. Occurrunt rursum infrà iidem οἰκειακοὶ, & eorum δεύτεροι, ut & num. 35. 38. 78. 86. 94. 95. & apud Ammonem Episcop. in Epist. de Vita & conversatione ejusdem Pachomij & Theodori, n. 4. 11. Vide Gloss. med. Lat. in *Solatium*, & in *Secundarius*.

ΔΕΥΤΕΡΕΎΩΝ, *Secundicerius*, exponitur in Basilic. lib. 6. tit. 25. Δευτερεύων τῶν Δεφενσόρων, apud Zachariam Pap. lib. 4. cap. 31. qui *secundus defensor* Gregorio M. In sententia lata in Niphonem Bogomilum sub Michaële Comneno Imp. apud Allatium lib. 2. de Consens. utr. Eccl. cap. 12. Occurrunt Γεώργιος Σεκρετικὸς ὁ τοῦ Δευτερεύοντος, καὶ Ἰωάννης Σεκρετικὸς ὁ τοῦ Οἰνοχόου.

Δευτερεύων τῶν ἱερέων, qui δεύτερος ἱερεὺς dicitur in Euchologio pag. 292. ubi de ordinatione Presbyteri, respectu illius qui πρωτοϊερεὺς, seu πρωτοπαπᾶς dicitur. Codinus de Offic. Palat. cap. 1. num. 31. ὁ Δευτερεύων τῶν ἱερέων εἰσοδεύων τοὺς ἱερεῖς, καὶ φέρων τὰ δευτερεῖα τοῦ Πρωτοπάπα. Alter Catalogus Offic. ex Cod. Reg. ὁ Δευτερεύων εἰσοδεῖ τοὺς ἱερεῖς, ἐὰν οὐκ ἔνι Πρωτοπαπᾶς, καὶ ἄρχει τῶν ἱερέων ἀπὸ τοῦ Πρωτοπαπᾶ. Denique Codex Allatianus: ὁ Δευτερεύων λειτουργεῖ καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ Ἀρχιέρεως· ὅταν λείπει ὁ Πρωτοπαπᾶς, ἔχει ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ πρωτεῖα πάντα. Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. ἔνθεν κἀκεῖθεν ὁ Ἀρχιδιάκονος καὶ ὁ Δευτερεύων τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ποτήριον αἴροντες, λέγουσι, Πλήρωσον Δέσποτα.

Δευτερεύων τῶν Διακόνων. De cujus officio idem Codinus, cap. 1. num. 4. ὁ Δευτερεύων τῶν Διακόνων, πρῶτος τῶν κοινῶν Διακόνων, καὶ εἰσοδεύων τοὺς Διακόνους. Adde cap. 17. num. 38. 40. & Catalogum Allatianum, pag. 271. Joannes Episcopus Citri in Resp. ad Cabasilam pag. 327. & ex eo Cod. Allatianus apud Goarum ad Euchologⁱ pag. 273. ἡ προχείρισις δὲ τοῦ Δευτερεύοντος τῶν διακόνων οὐχ ἁπλῶς γίνεται, ἀλλὰ κατ' ἐκλογήν· δεῖται γὰρ τὸ τοιοῦτον ὀφφίκιον ἀνδρὸς ἱκανοῦ καὶ ἐπιτηδείου εἰς τὸ ἐκπληροῦν ἀμέμπτως τὰς ἁρμοζούσας διακονίας· αὐτοῦ γάρ ἐστιν ἡ μετὰ τὴν εἴσοδον εὐφημία τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἀρχιερέων· τὸ ἐν ταῖς λιταῖς βαστάζειν τὸ εὐαγγέλιον, καὶ τὰς ἐν αὐταῖς συναπτὰς καὶ αἰτήσεις ποιεῖν· τὸ ἀπόντος τοῦ Ἀρχιδιακόνου διδόναι καιροὺς τοῖς ἐν τῷ ἄμβωνι διακόνοις, καὶ ἄλλα τινὰ τούτου ὑστερήματα ἐκπληροῦν· κατὰ τοῦτο γοῦν καὶ λέγεται Δευτερεύων, οὐχ ὅτι δευτερεύει ἐν τῇ τάξει τῶν διακόνων. Vide Crusium in Turco-Græcia, p. 217. & infrà in Σωλέα.

ΔΕΥΤΈΡΙΑ, *Secunda*, *Secundina*, Membranæ quæ fœtum sequuntur, apud Paulum Æginetam lib. 6. cap. 75. Vide Gloss. med. Lat. in *Secunda*.

ΔΕΥΤΕΡΟΕΛΆΤΗΣ. Vide in Πρωτελάτης.

ΔΕΥΤΕΡΟΟΎΛΗΣ μηνὸς, *Iulius mensis*, ἰούλιος. Portius.

ΔΕΥΤΕΡΟΠΡΏΤΗ κυριακὴ, *Dominica in Albis*, sive Dominica prima post Pascha. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 95. ἐῤῥωμένος τὸ νῦν μέχρις ἑβδόμης ὥρας τῆς δευτεροπρώτης Κυριακῆς, (ἐχρῆν γὰρ τὴν ἑβδόμην ἐνεργῆσαι τῆς καταπαυσίμου τὰ ἴδια) πάντας εὐλογήσας, — εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρέθετο.

Δευτερόπρωτον σάββατον. Glossarium MSS. δευτερόπρωτον σάββατον, ὅταν διπλῆ ἡ ἀργία ἐστί. Ex S. Chrysostomo. Lexicon ex Cod. Colbert. 2199. hæc subdit: ἡ καὶ τοῦ σαββάτου τοῦ κυρίου καὶ ἑτέρας ἑορτῆς διαδεχομένης· σάββατον γὰρ ἑκάστην ἀργίαν καλοῦσιν. Vide Isidorum Pelusiotam lib. 3. Epist. 110. & Scaligeri Canones Isagogicos, pag. 224. 2. Edit.

ΔΕΥΤΕΡΟΤΕΤΡΑΔΟΠΑΡΑΣΚΕΥΉ, *Secunda, quarta, & sexta Feria hebdomadis.* Canonarium Joannis Monachi, pag. 114. τὰς μὲν δευτεροτετραδοπαρασκευὰς μηδὲ ὀσμᾶσθαι οἴνου.

ΔΕΥΤΕΡΩΤΑΊ, qui post utrumque Testamentum secundas δευτερώσεσι, *Traditionibus* tribuentes, eas

eas gloriosè jactabant. Procopius in Esaiam : δύο ἦ τείχη τ̃ κτ̃ Θεὸν πολιτείας, ἤτε παλαιὰ καὶ καινὴ Διαθήκη, ὧν ὑστέρας οἱ τ̃ πρεσβυτέρων μετέχουσι παραδόσεις, ἐφ' ἃς οἱ Δευτερῶται λεγόμενοι παρ' ἐκείνοις ἀλαζονεύονται. Vide Cujacium ad Nov. 146.

ΔΕΦΕΝΔΕΥΕΙΝ, *Defendere*, *Tueri*. Glossæ Basilic. Δεφενδεύεται, ἐξεκατεύεται, ἐκδικεῖται. Nicetas de Urbis excidio, num. 2. ex Cod. Barbarogr. ἐσχόντινα συνήθη γνώριμον, ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐρχόμενον πάντοτε μετὰ τ̃ γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τ̃ παίδων, καὶ λαμβάνοντα τὰ χρειώδη, καὶ δεφενδευόμενον ὑπ' ἐμοῦ. Pachymeres lib.8. cap. 23. ἀλλ' ἤδη μᾶλλον οἱ νυκτὸς ἐξελαύνομεν τ̃ ὁδὸν δεφενδεύοντες ἀπεστέλλοντο. Utitur præterea lib. 9. cap. 19. extr. Ducas Hist. cap.21. ἐξῆλθε καὶ ἐξ αὐτοῦ ἑτέρα τριήρης, δεφενδεῦσαι θέλων αὐτό. cap. 34. καὶ δὴ πέμψας ἀποκρισιαρίους ἐζήτει τινὰς δεφένσορας τ̃ δεφενδεύειν τὰς εἰς τὰς κώμας τ̃ πόλεως Ρωμαίους. Utitur præterea Alexander IV. Pap. in Constit. pro Cypriis. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.7. cap. 8. sect.8. cap.18. sect. 9. cap.10. Cantacuzen. lib.4. cap. 14. pag.757. Harmenopul. lib.1. tit.9. §.21. &c.

Δεφένδευσις, *Defensio*, apud eundem Cantacuzenum lib.4. cap.14. pag.757. Sguropulum sect. 11. cap.6. sect. 12. cap. 11. in Synodo contra Barlaamum & Acyndinum initio, apud Allat. de Consens. utr. Eccl. lib.2. cap. 17. num.2. in Diplomate Andronici jun. pro Monembasiotis, pag. 304. 305. 306. &c.

Ἀδεφένδευτος, *Indefensus*, Ἀνεκδίκητος, in Gloss. Basilic. & in Nov. 155. Justiniani.

Δεφενδάριος χῆς, seu *Defensor*, quidam Sacerdos inscribitur apud Crusium, p.284.

Δεφένσωρ, *Defensor*. Lexicon Cyrilli MS. Δεφενσίων, καὶ Δεφένσωρ, ὁ ἔκδικος χάρτης. Glossæ Basilic. Δεφένσωρ, ὁ ἐκδικητής, Ἔκδικος. Hesychius : Διφένσωρ, βασανιστής, κριτής. Michaël Psellus in Synopsi Legum v. 382.

Δεφένσωρ ἐπιτήδειος οὐδεὶς χωρὶς ἐγγύης.

Simeon Thessalonic. Dial. de Hæresib. ὁ βασιλεὺς ἦ τὰ συνόδου ὑπηρετεῖ, ὡς Χριστὸς κυρίου καὶ δεφένσωρ. Utuntur præterea Balsamon de Privileg. Patr. pag. 145. idem Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap.9. pag. 174. Sguropul. in Hist. Concilij Florentini sect 3. cap.4. sect.5. cap. 3. sect. 6. cap. 15. Codin. de Offic. cap.5. num. 17. cap. 16. num.5. &c.

Δεφένσωρ, Ecclesiarum scilicet, apud Zachariam lib. 1. Dialog. Gregorij M. cap. 4. 10. lib. 4. capite 13.

Δεφένσωρες, Διφένσωρες, Δηφένσωρες, in re militari, qui dicantur, docent Glossæ Basilic. Δηφένσωρες, οἱ μετὰ τοὺς Κούρσωρας, ἤτοι προμάχους ἐπακολουθοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν αὐτῶν. Præterea Leo in Tacticis, cap.4. §.21. & Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. Δεφενσόρες ἦ, οἱ τούτοις (*Cursoribus*) μετ' ἐπακολουθοῦντες, μὴ ἐκτρέχοντες ἦ καὶ λύοντες τὴν τάξιν, ἀλλὰ συντεταγμένως περιπατοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν τ̃ κουρσόρων, ὅπερ αὐτοὺς, ὡς εἰκὸς, τραπῆναι συμβῆ, οὕσπερ δικαίως ἄν τις καλέσειεν ἐκδίκους. Ejusmodi Defensorum meminit præterea idem Leo, c.7. num. 36. 37. 40. 43. 44. 45. cap.12. §.27. 38. 78. 79. 81. cap.18. §. 145. & Mauricius lib.1. cap.8. lib.2. cap.3. lib. 3. cap. 5. pag. 86. 87. lib. 6. cap. 2. lib.7. cap. 16.

Δηφενδεύειν, idem quod Δεφενδεύειν. Glossæ Basilic. Δηφενδεύεται, ἐξεκατεύεται, ἐκδικεῖται. Mauricius lib.2. c.1. καὶ μηδενὸς ὄντος τ̃ δηφενδεύοντος αὐτὴν βοηθεῖν δυναμένου. Nicetas Græcobarb. de Reb. Gest. post excid. Urb. καὶ λαμβάνοντα τὰ χρειώδη, καὶ δηφενδευόμενον ὑπ' ἐμοῦ. Occurrit præterea in Nov. 2. Constantini Porphyr. &c.

Δηφένσωρ, *Defensor*, ὁ ἔκδικος χάρτου, καὶ Δεφένσωρ, ὁ ἔκδικος, in Glossis Reg. & in aliis legitur ὁ ἔκδικος χάρτης. Ex quibus emendandus Suidas : Δηφενσίων, ὁ ἔκδικος χάρτης. Legendum enim Δηφένσωρ.

Δηφενσίων, *Defensio*. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 14. κἂν ιε. ἢ κ'. ἄνδρας ἀφορίσαι ἐπὶ τῇ ἑκάστου αὐτῶν φυλακῇ καὶ δηφενσίωνι.

Διαφενδεύειν, Διαφεντεύειν, idem quod Δεφενδεύειν. Διαφέντεψις, Διαφέντευσις, *Defensio*, ἀντίληψις. Διαφεντευτὴς, *Defensor*, *Patronus*, ὑπερασπιστὴς, συνήγορος, &c. Malaxus in Hist. Patr. pag. 149. ἔπεσεν εἰς ἀπόγνωσιν, καὶ ἐδιαφένδευεν εἰς τ̃ ἑαυτόν του ὅτι καλῶς ἔκαμε. Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 5.

Τὸ δίκαιόσου διαφέντευσον μὲ τ' ἄρματα, ὡς χρήζης.

Idem lib. 8.

Κακὰ τ̃ ἐλαβόσασι, πόλλα διαφέντεψέ τον.

Occurrit ibi pluries. Phortius περὶ στράτηγ. πραγμ.

Τὰ τείχη ἦ ναρδιωνεύσεις,
Καλῶς νὰ διαφεντεύσεις.

Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenarum : καὶ μὴ ὄντος τινὸς τ̃ ἐκδικοῦντος καὶ διαφεντεύοντος, &c.

ΔΕΧΑΡΤΑ, *Charta Pergamena*, Germano : παλίμψηστος, Portio.

ΔΕΧΕΣΘΑΙ, *Suscipere*, quomodo dicuntur Patrini baptizandos excipere. Chronicon Alexandrinum an.4. Justini Senioris, de Rege Lazorum : καὶ δεχθεὶς ὡς Τζάθιος παρὰ τ̃ αὐτοῦ βασιλέως Ιουστίνου, ἐφωτίσθη, καὶ Χριστιανὸς γενόμενος, &c. Theophanes an 1. Justiniani, de Hunnorum Rege : καὶ ἐγένετο Χριστιανὸς, καὶ ἐφωτίσθη, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ Βασιλεύς. Eod. anno : ὁ ἦ βασιλεὺς βαπτίσας αὐτὸν ἐν τοῖς Θεοφανίοις, ἐδέξατο αὐτὸν ἐκ τ̃ βαπτισμοῦ. Ita an. 12. & an. 2. Leonis Chazari. Leo Grammaticus, pag. 483. ἐβαπτίσθη ἦ τὰ ἅγια φῶτα ὑπὸ Νικολάου Πατριάρχου ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, δεξαμένων αὐτὸν Ἀλεξάνδρου βασιλέως, καὶ Σαμωνᾶ Πατρικίου. Scholion in Epitome Canon. ἀνέκδοτον φησὶ μοναχὸν δέχεσθαι παιδία ἀπὸ τ̃ ἁγίου βαπτίσματος, &c.

ΔΗΓΜΑ, *Panis buccea*, Tzetzes ad illud Hesiodi, τετράτρυφον ὀκλάβλωμον. Ὀκλάβλωμον, ὀκτὼ δήγματα ἔχοντα.

ΔΗΛΑΤΙΩΝ, *Dilatio*, in Basilic. lib.7. tit.34. §. 6. ἐξαιτεῖται τ̃ λεγομένην διαπόντιον δηλατίωνα.

ΔΗΛΑΤΩΡ, *Delator*, *Accusator*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Glossæ Basilic. Suidas, & Hesychius : δηλάτωρ, ὁ κατήγορος. Cedrenus in Julio: δηλάτορας τοὺς διαβόλους καὶ συκοφάντας καλοῦσι Ρωμαῖοι. Ulpianus in Demosth. Orat. in Timocrat. τ̃ προσαγωγέα, δηλάτωρα interpretatur. Theodoritus Epist. 43. καὶ δηλάτωρος ἔργον δεξάμενος. Auctor incertus post Theophanem, pag. 442. κολαστήσας καὶ δηλάτωρας ἀνθρώπους ἀσεβεῖς, &c. Utitur præterea Balsamon ad Nomocan. Photij tit.2. cap.1.

Δηλάτωρ, *Explorator*. Martyrium S. Anastasij Persæ MS. δηλάτωρ οὗτός ἐστιν, ἔφησαν. Infrà : καὶ πικρὸν ἐμβλέψας, οὐ δηλάτωρ ἐγώγε, εἶπε, λῆρος καὶ φλυαρία, &c. Gregorius in Vita S. Basilij Junioris, num. 3. καλῶς ἄρα λέγουσι περὶ σοῦ, ὅτι δηλάτωρ εἶ, καὶ ἦλθες κατασοχάζεσθαι τὸ τ̃ Ρωμαίων πολίτευμα. Idem num.16. ἄγε μοι, δηλάτορε, τίς σε πονηρὸς δαίμων ἐπὶ τοσοῦτον ἤλασε θράσος.

Δηλατορεύειν, *Deferre*, *Accusare*. Palladius in Vita S. Joannis Chrysost. pag.163. & ex eo Georgius Alexandrinus : ἔτυχεν ἦ κτ̃ τινα φθόνον σατανικὸν δηλατορευθῆναι ταύτης τὴν ἄωρον χήρειαν εἰς τὰς ἀκοὰς Θεοδοσίου βασιλέως, &c. Hegesippus apud Eusebium lib.3. Hist. Eccl. cap.20. ἔτι ἦ περιῆσαν οἱ ἀπὸ γένους τ̃ κυρίου υἱωνοὶ Ἰούδα, τ̃ κτ̃ σάρκα λεγομένου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, οὓς ἐδηλατόρευσαν, ὡς ἐκ γένους ὄντας Δαβίδ. Auctor incertus post Theophanem, pag. 442. τοὺς μὲν ἐφόνευ-

σαν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

στεν ἀπὸ δαρμοῦ, κατασχήσας τοὺς δηλάτορας, ἀνθρώπους ἀσεβεῖς, &c. Glossæ Basilic. οἱ δοῦλοι δηλατορεύοντες τοὺς δεσπότας οὐκ ἀκούονται, ἀλλὰ τιμωροῦνται.

Δηλατόρευσις, *Accusatio*, *Delatio*. Leontius Presbyter Constantinopolit. Orat. in Mediam Pentecosten, pag. 729 τί τὰ χείλη πρὸς συκοφαντίαν κινεῖτε; τί τὴν γλῶσσαν πρὸς δηλατόρευσιν ὀξύνετε.

Δηλατωρίαι, *Delatoria*, *Delature*, *Accusationes*. Glossæ MSS. Glossæ Basilic. & Suidas: δηλατωρίαι, αἱ τῆς καταστάσεως τοῦ δημοσίου φόρου ἀποδείξεις, παρὰ Ῥωμαίοις, αἱ εἰσαγγελίαι. Idem Suidas: εἰσαγγελία, δηλατορία. Anonymus apud eundem, Ἀναστάσιος ὁ Βασιλεὺς Ῥωμαίων τὸ τῆς δηλατωρίας πάθος τιμωρεῖται πρὸ τοῖς ἄλλοις ἔργοις. Vide Gloss. med. Lat. in *Delatura*.

ΔΗΛΙΚΙΑ, *Deliciæ*, *Deliciosus*, *Familiaris*, *qui in deliciis Domini est*. Plutarchus in Antonio: ὁ δὲ Σάρμεντος ἦν τῶν Καίσαρος παιγνίων παιδάριον, ἃ Δηλίκια Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Dorotheus Doctr. 18. ἦν δὲ αὐτὸς δηλίκιν τινὸς στρατιώτου, διάγων ἐν πολλῇ τρυφῇ. ἀεὶ γὰρ ἐν πολλῇ βλακείᾳ εἰσὶ τὰ δηλίκια τῶν τοιούτων. Vide Gloss. med. Latin. in *Delicatus*.

ΔΗΜΕΥΕΣΘΑΙ, *Proscribi*, in Basilic. lib. 7. tit. 18. cap. 20. Item *Publicari*, *Confiscari*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 2. §. 36. 56. & alibi.

ΔΗ͂ΜΟΙ, *Factiones Agitatorum*, quæ primò quatuor fuere, *Veneta*, *Prasina*, *Albata*, & *Russata*. Deinde ad duas redactæ, *Venetam & Prasinam*, τοῦ δήμου ἐκ παλαιοῦ ἐς μοίρας δύο διεστηκότος, ut est apud Procopium in Hist. arcanâ, pag. 30. 1. Edit. Chronicon. Alexandrin. an. 7. Anastasij: ἱππικοῦ ἀγομένου, — ἐγένετο ἀταξία μεγάλη, καὶ κατῆλθον οἱ δῆμοι κατὰ τῶν ἐξκουβιτόρων. Idem an. 5. Justiniani. ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν Πρασίνων, &c. Theophanes an. 18. Mauricij: οἱ δὲ δῆμοι τὴν πόλιν ἐφύλαττον. an. 20. ὁ δῆμος τῶν Πρασίνων ἔκραξεν, &c. Occurrit apud alios non semel.

Δήμαρχος, *Factionum Princeps*. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 7. τοὺς δημάρχους αὐτοκράτωρ εἰσκαλεσάμενος εἰς τὰ βασίλεια, οὓς διοικητὰς τῶν δήμων εἴωθεν τὸ πλῆθος ἀποκαλεῖν. Theophanes an. 20. Mauricij: ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Κοσμᾶ τῷ τῶν Βενέτων δημάρχῳ χεῖρας ἐπιβαλὼν, ὤθησέν τε καὶ ὕβρισεν. Ibid. Σέργιος δήμαρχος τοῦ Πρασίνου μέρους. Idem an. 4. Phocæ: ὁ δὲ Γερμανὸς τῷ δημάρχῳ τῶν Πρασίνων τάλαντον χρυσίου ἀπέστειλεν, &c. & an. 5. οἱ δήμαρχοι τῶν δύο μερῶν. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 466. καὶ οἱ Δήμαρχοι ἅμα τοῖς δήμοις. Adde Continuat. Theophanis lib. 3. num. 43. Codinum de Offic. cap. 6. num. 27. &c.

Δῆμοι, Gradus Hippodromi in quibus sedere consueverant δῆμοι seu *Factiones*. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ ἐξώντισαν διὰ τῆς Διππίου εἰς τὸ ἱπποδρόμιον, — ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς δήμοις, κατῆλθον, καὶ ἐνέπτυσαν καὶ κόνιν ἀνέρριπτον ἐπ' αὐτόν. Ubi Miscella, *cúmque venisset ad vulgus*. Infrà: καὶ καθίσαντες αὐτοῦ ἀπέναντι τῶν δήμων, &c. Leo Grammaticus in Porphyrog. pag. 507. οἱ λεγόμενοι ἐν τῷ ἱππικῷ δῆμοι κατέπεσον, οἳ ἀπ' ἐναντίας τοῦ βασιλικοῦ θρόνου ἐτύγχανον. Scylitzes in eod. Augusto, pag. 631. ἐγένετο δὲ καὶ βίαιος ἄνεμος μηνὶ Δεκεμβρίῳ, καὶ καταπεσόντες οἱ λεγόμενοι δῆμοι συνετρίβησαν τὰ κάτωθεν αὐτῶν βάθρα καὶ τὰ στήθεα.

Δημότης, Δημώτης, *Factiosus*, *qui ex factione aliqua est*. Theophanes an. 5. Justiniani, pag. 156. ubi de seditione Victoriatorum: κρατήσας ὁ Ὕπαρχος τρεῖς δημότας τῶν ἀτακτούντων, ἐφούρκισεν αὐτούς. Infrà: ἀπέθανον δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ χιλιάδες λε. ἀνδρῶν, καὶ οὐκ ἔτι ἐφαίνετο δημότης παντελῶς. Nicephorus Constantinopolit. in Brev. καὶ τοῖς ἐκ τῶν λεγομένων χρωμάτων δημώταις, &c.

Δημοτεύειν, *Ex Factionibus* vel *Factiosis exercitum conscribere*. Theophanes an. 32. Justiniani: καὶ πάντες ἔφυγον ἐν τῇ πόλει μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν· τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ βασιλεὺς ἐδημότευσε πολλούς, καὶ ἔπεμψεν εἰς μακρὸν τεῖχος,

Δημογερτεύειν, apud Nicetam Græcobarb. ubi Cod. al. habet διαστασιάζειν. Glossæ vet. δημηγέρτης, *Seditionarius*.

Δημοκρατεῖν, dicitur Circensis Factio quæ in seditionibus prævalet. Theophanes an. 2. Justini Thracis: τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐδημοκράτησεν τὸ Βενετὸν μέρος ἐν πάσαις πόλεσι ταραχὰς ἐγείροντες.

Δημοκρατία. Idem Theophanes an. 4. Justiniani: ubi de Cometa: καὶ ἐγένοντο κοσμικαὶ δημοκρατίαι, καὶ φόνοι. Ubi Miscella, *ubique obtinentes factiones*.

ΔΗΜΟΠΟΛΕΜΟΣ, *Prælium apertum*, Latinis Scriptoribus sequioris ætatis, *Bellum publicum*, uti pluribus in ea voce docuimus in Gloss. med. Lat. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 4. σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ δημοπόλεμοι πρὸς τὰ γενναῖα καὶ τακτικὰ ἰσόμετρα, καὶ πρὸς τὰ θρασέα ἔθνη ἐπισφαλεῖς εἰσί. cap. verò 51. 11. 13. ejusdem libri δημόσιος πόλεμος dicitur.

ΔΗΜΟΣΙΑΡΙΟΣ, *Municeps*. Constantinus in Tacticis, pag. 22. ἐὰν ζημιώσῃ τὶς στρατιώτην, ἢ δημοσιάριον, ἵνα ἀναστρέψῃ αὐτὸ εἰς τὸ διπλοῦν. Vide in Gloss. med. Lat. in *Dimossarium*.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ, *Balneum Publicum*. Socrates lib. 2. cap. 16. ubi de Zeuxippo Constantinopol. καὶ γὰρ πολλοὶ συνεληλύθεισαν ἐκ φήμης ὑπόπτου, περὶ τὸ δημόσιον. Infrà: ἐκ τοῦ δημοσίου ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐπείγετο. Et lib. 7. cap. 39. τὸ δημόσιον, ᾧ ἐπώνυμόν ἐστιν Ἀχιλλεύς. Chronicon Alexandr. an. 3. Hadriani: καὶ καθελὼν τὸν ναὸν τῶν Ἰουδαίων τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ἔκτισε τὰ δύο δημόσια, καὶ θέατρον, &c. an. 25. Constantini: τὸ δημόσιον λουτρὸν Ζεύξιππον. an. 7. Constantij: Κωνσταντιαναὶ δημόσιον ἐν ΚΠ. — ἤρξαντο κτίζεσθαι. an. 1. Valentiniani: καὶ κτίζει δύο δημόσια ἐν ΚΠ. πρὸς τὰ αὐτῶν ὀνόματα Ἀναστασιανὰς καὶ Καρωσιανάς. Ita an. 19. 25. 35. Theodosij, & an. 7. Anastasij. Δημόσιον λουτρὸν, ferè semper apud Theophanem, pag. 129. 150. 206. 211. 212. 220. Extat in Anthologia lib. 4. pag. 354. Edit. Henr. Stephani, Leontij Scholastici Epigramma εἰς ἕτερον (βαλάνειον) παρακείμενον τῷ δημοσίῳ ἐν Βυζαντίῳ, Zeuxippo scilicet.

ΔΗΜΟΣΙΟΣ, Δημόσιον, *Fiscus publicus*. Glossæ Basilic. φίσκος, δημόσιος. φίσκος, δημόσιον ταμεῖον. lib. 22. Basilic. tit. 1. cap. 31. οὐκ ἀπὸ ἰσοτύπων, ἢ ἰνδίκων, ἀλλ' ἐκ τῶν αὐθεντικῶν ὁ δημόσιος ἐνάγει. Constantinus de Adm. Imp. cap. 27. καὶ ἐτέλουν κατ' ἔτος τῷ βασιλεῖ τὰ νενομισμένα τῷ δημοσίῳ. Infrà: καὶ ἐξοδίασεν ὁ Πατρίκιος Ναρσῆς εἰς τὸν στρατὸν τὰ εἰσκομιζόμενα πάντα τῷ δημοσίῳ. Anna Comnena lib. 6. Alexiad, pag. 157. καὶ παραχρῆμα τῷ μὲν Σεκρέτῳ τοῦ ἀντιφωνητοῦ χρυσίου ποσότητα ἱκανὴν ἐλογίσατο κατ' ἔτος εἰσκομιζομένου τοῖς τοῦ δημοσίου φροντισταῖς. Vide Nomocanonem Cotelerianum, num. 357. & Gloss. med. Lat. in *Publicum*.

Δημόσια, *Tributa publica*, *Fiscalia*, seu *quæ in Fiscum publicum inferuntur*. Justinianus in Nov. 8. init. καὶ μηδὲ τὰ συνήθη καὶ νενομισμένα τῶν δημοσίων καὶ τῶν ἀληθείαις εὐσεβῶν φόρων κατὰ τὴν δημοσίαν ἀπογραφὴν δύνασθαι χωρὶς μεγάλης ἀνάγκης τιθέναι. Ita cap. 8. 10. 12. & alibi passim in aliis Novell. & apud IC. Gr. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 73. κελεύσαν χίλια νομίσματα ὑπὲρ οἰκοδομῆς κάστρου τῷ Ἀββᾶ Σάβα δοθῆναι ἐκ τῶν Παλαιστίνης δημοσίων. Mox: ἐκ τοῦ δημοσίου λόγου.

Δημοσιώνης, τελώνης, *Publicanus*, in Gloss. Latin. Græc.

Δημοσιεύειν, *Publicas rationes tractare*, in Basil. lib. 56

lib.56.tit.8.c.4. Δημοσιεύων, *Procurator fisci, qui fiscalibus praeest functionibus*, apud Harmen.lib.2.tit.3.§.13.

Δημόσια κινεῖν, *Publicam accusationem instituere*, apud eundem Harmenopul. lib.1. tit.2. §. 42. Δημόσιαι ἀγωγαὶ, *Populares actiones*, in Basilic.to.1.p.420.

ΔΗΜΩ͂ΤΑΙ, *Factiones Circensium*. Nicephorus Constantinopol. in Brev. καὶ τοῖς ἐκ τῶν λεγομένων χρωμάτων δημώταις, &c. Vide Δῆμοι.

ΔΗΝΑΔΗΊΠΤΑ, Δηναδίπλρα. Glossæ MSS. Colberteæ: δηναδήπλα, κατὰ Ῥωμαίους, δωρεὰ βασιλική. Suidas habet δηναδίπτρα, παρὰ Ῥωμαίοις, δωρεὰ βασιλικὴ τοῖς στρατιώταις διδομένη. Ita etiam legit Phavorinus. Hîc hærent viri docti.

ΔΗΝΆΡΙΟΝ, Δηνάριον, *Denarius, Moneta*. Glossæ Græco-Lat. Δηνάριον, *Sextertium*. Δηνάριον λευκὸν, *Asprum*. Lexicon MS. Cyrilli: δηνάριον, νόμισμα. Addit Hesychius, ἢ εἶδος ἀργυρίου. Glossæ Basilic. Σαλάρια, δηνάρια. InscriptioThyatirensis apud Virum Eruditum J.Sponium tom.3. Itiner.pag.120. ΜΗΔΕΝΟΣ ΕΧΟΝΤΟΣ ΕΤΕΡΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΘΕΙΝΑΙ ΤΙΝΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΟΡΟΝ ΤΑΥΤΗΝ ΟΣ Δ ΑΝ ΤΟΛΜΗΣΗ Η ΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑ ΤΑΥΤΑ ΔΩΣΕΙ ΕΙΣ ΜΕΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΝ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΔΗΝΑΡΙΑ ΧΙΛΙΑ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑ. &c. Joannes Chronographus in Cod. Reg. MS. 1027. λιμὸς κατέσχε τὴν Ῥώμην ἰσχυρὸς, ὥστε πολλῶν δηναρίων τὸν μόδιον τοῦ σίτου πραθῆναι. Martyrium S.Arethæ & Socior.MS. ὑποσχόμενος ὁλκὴν δηναρίων τρισχιλίων δεδόναι. Alexius Comnenus in versib. Politic. ad Spaneam:

> Καλόν 'ναι ἔσαι, τέκνον μου, κἀκεῖ να τὸ ξοδιάζεις
> Τὸ πράγμα, τὰ δηνάριά σου, &c.

Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ μιὰ κασέλα τζέκαμεν νὰ βάνει τὰ δηνάρια.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Δηνέρια ἔχεις πολλὰ, δῶτε τοῦ ταβερνάρη.

Alibi:

> Ὅτι ποταίους μὴ εὕρης ἔσοθεν διὰ δηνέρια.

Utuntur non semel Scriptores, Hegesippus, Epiphanius, &c.

ΔΗΠΟΤΆΤΟΣ. Vide in Δεπόλατος.

ΔΗΤΕΎΕΙΝ, *Ditare*. Glossæ Basilic. Ἰκέρδα δητεύεσι, ἄδηλα πλουτεῖ.

ΔΗΡΙΓΕΎΕΙΝ, non tam *Comitari*, quàm *Anteire* ac *Præcedere*, in pompis solemnibus, προοδοποιεῖσθαι, προπορεύεσθαι, προπομπεύεσθαι. Ea enim vis est vocis ὀφικεύειν, quæ idem valet quod δηριγεύειν, tametsi Latinam *Dirigere* vix hoc significatu reperias. Glossæ MSS. Suidas & Phavorinus: δηριγευόμενος, ὀφικευόμενος, ἔστι δὲ ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Chronicon Alexandrin. an.25. Constantini: κελεύσας κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλιακῶν ἱππικῶν εἰσιέναι τὴν αὐτὴν τοῦ ξοάνου στήλην δηριγευομένην ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μετὰ χλαμυδίων καὶ καμπαγίων, &c. Ex his evanescit Meursij emendatio.

ΔΗΣΈΡΤΩΡ. Vide in Δεσέρτωρ.

ΔΗΦΕΝΔΕΎΕΙΝ, Δηφένσωρ. Vide Δεφενδεύειν & Δεφένσωρ.

ΔΙΆΒΑ, *Via, Transitus*, διάβασις. Glossæ Græcobarb. Ἄπορος, ὅπου δὲν ἔχει στράταν ἤγουν ὁδὸν, μηδὲ μονοπάτιν, μηδὲ διάβαν.

Διάβαλα, *quævis Via, Transitus*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Ὅπου ἤξευραν τοὺς τόπους καὶ διάβαλα τους.

Item *Via mœnium*, apud Harmenopulum lib.2.tit.4. §.59. Vide Gloss.med.Lat. in *Ambulatorium*.

ΔΙΑΒΑΤΙΚΌΝ, *Tributum pro mercium transitu pensitari solitum*, in Diplomate Andronici Junioris pro Monembasiotis, apud Phranzem lib.3.c.24. ἀπό τε τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ κομερκίου, τοῦ διαβατικοῦ, καὶ τοῦ πορτιατικοῦ. Assisæ MSS. Regni Hierosol.c.297. τὸ λίνον τῆς Εγύπτου — τὸ δίκαιον νὰ δόσι διαβατικὸν κατὰ καμηλογόμον, &c.

Διαβατικὸν, *Transitus seu via de æde in aliam*: nostris, *Galerie*. Glossæ Basilic. Βαςέρνιον, παροδικὸν, ἤτοι διαβατικὸν, ὁ λέγεται πάροδος. Anonymus de Templo S. Sophiæ: τότε γὰρ καὶ τὰ διαβατικὰ ἀπὸ τοῦ παλατίου μέχρι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἔκτισεν, ἵνα διέρχεται ὁσάκις ἂν θέλῃ, καὶ μὴ ὁρᾶσθαι παρά τινος. Vide Βαςέρνιον.

Διαβάτης, *Peregrinus*, παρεπίδημος, ἐπηλύτης.

ΔΙΑΒΑ'ΖΕΙΝ, *Dictare, Legere, Recitare*, Ὑπαγορεύειν, λέγειν, ἀποςοματίζειν, ἀναγινώσκειν. Chron.MS.Manuëlis Malaxi, p.454. ἀδελφὴ αὐτοῦ Πουλχερία ὀνείδιζεν αὐτὸν πάντοτε νὰ μὴ δὲν ὑπογραφῇ, χωρὶς νὰ διαβάζῃ τὸ γράμμα. Infrà: καὶ τότε του ἔδωκε τὸ γράμμα, καὶ τὸ ἐδιάβασεν.

Διαβάςης, *Lector*, dictus recentioribus Græcis, qui scilicet Patrum Homilias, Sanctorum Vitas, & devota quæque opera in Ecclesia legit. Ita Goarus ad Euchologium, pag.239.

Διαβαςήρι, *Lectorium, Pluteus*, Ἀναλογεῖον.

ΔΙΆΒΑΤΡΟΙ, *Stationarij ex Cohortalibus*. Cohortales autem Officiales Præsidū, vel Consularium, vel Correctorū. Ita Cujacius ad l.1. Cod.de Cohortal. l.12.

ΔΙΆΒΙΝ, pro διὰ ἴων, *per violas*, apud Myrepsum de Antidot.cap.37. & de Pastillis, cap.48.

ΔΙΆΒΟΥΛΟΝ & Διαβούλιον, apud Hesychium διαλογισμὸς exponitur. Nicetas: οὕτω τὰ τῶν Λατίνων διαπεπλώκασι διαβούλια, *Consilia*.

ΔΙΑΓΕΛΑΣΤΟΣ. Codinus de Offic. cap.4. num.13. ἔχει δὲ καὶ τὸ τοῦτο σκαράνικον τὸν Βασίλεα εἰκονικῶς, ἔμπροσθεν μετὰ ἱςάμενον ὑπὸ ὑελίου λεγομένου διαγελάςου, ὄπισθεν δὲ καθήμενον ἐπὶ θρόνου, & n.20. τὸ δὲ σκαράνικον — ἔχον ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν τὴν τοῦ βασιλέως εἰκόνα διαγέλαςον. Ubi Gretzerus, *sub vitri specie pellucidi, & utrimque tralucentis*, Goarus verò, *liquato ad pigmentum metallo pictam imaginem*, interpretantur. Neuter, ni ipse fallor, bene: intelligit enim imaginem Imperatoris stantis depictam, ac vitro pellucido tectam.

ΔΙΑΓΝΏΜΩΝ, *Cognitor, Disceptator, Arbiter*, in Gloss. Gr.Lat. Ita usurpant Basilica to.2. pag.24. Harmenopulus lib.1. tit.4. §. 57. & alij.

ΔΙΑΓΟΥΜΊΖΕΙΝ, *Prædari, Vastare, Rapere*, Πορθεῖν. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Πορθουμένους, Διαγουμασμένους. Manuël Malaxus in Chron.MS.p.718. τῶν δὲ Τούρκων ἡ ἀρμάδα ἐδιαγούμησαν εἰς τὸν Μισιλιὰν ἕνα κάστρον ὅπου τὸ λέγουν Ταυρομένιον. Anonymus de Nuptiis lib.2.

> Ἐκ τοὺς ναοὺς ἐξέβηκε, καὶ βλέπει τὸν λαόν του,
> Τὸ πῶς ἐδιαγούμιζαν τὴν πόλιν γὰρ ἐκείνην.

Διάγουμα, *Præda, Direptio*. Joannes Cananus de Bel- Constantinopolit. p.191. ὡς γὰρ ἐξεχύθη ἡ φήμη εἰς τὰ ἔθνη τῶν Μουσουλμάνων πῶς ἐπαραδόθου ἡ πόλις εἰς διάγουμαν, καὶ αἰχμαλωσίαν, &c. Paulò suprà scriptum, εἰς διακομάν.

ΔΙΑΓΡΑΦΗ, *Descriptio, Indictio*, in Nov. Justiniani n.119. in Nov. Justini de sacris domibus cap.6. lib.54. Basilic. tit.7. &c. Διαγραφάριος, *Publicanus*; ὁ ἀπαιτῶν δημόσια, apud Hesychium. Vide Gloss. med. Lat. in *Diagraphum*, & in *Descriptor*.

ΔΙΆΔΕΣΜΑ, *Malva*, Zoroastri, apud Interpol. Dioscor. cap.332.

ΔΙΆΔΗΜΑ, sequioribus sæculis aliud fuit à fascia illa regali, quâ caput cingebant Imperatores. Codinus de Offic. cap.6. num. 34. ubi de vestibus Imperatoris: ὃ δὲ νῦν καλεῖται διάδημα, ἐλέγετο πάλαι ζώνη στρατιωτική, δηλοῦσα τιμήν. ὅθεν καὶ οἱ τύραννοι πρῶτον ἀφῄρουν τὰς ζώνας, τοὺς τῶν Μαρτύρων ἐστίμους τῶν Χριστὸν ὁμολογούντας, ἔπειτα παρεδίδουν τούτους βασανισταῖς, & num. 37. ex Cod. Reg. καὶ τὸν μετὰ σταυρὸν ὁ Βασιλεὺς φέρων, δι' αὐτοῦ δείκνυσιν τὴν εἰς Χριστὸν ἑαυτοῦ πίστιν· διὰ τοῦ σέμματος τὴν τιμὴν· διὰ τῆς ζώνης, ἣ νῦν, ὡς εἴρηται, καλεῖται διάδημα, τὸ στρατιώτην εἶναι αὐτὸν, &c. Adde cap.17.num.14. Est igitur *Diadema*, fascia illa latior, qua Imperatoris pectus cingitur

cingitur in imaginibus à nobis delineatis in Familiis Augustis Byzantinis, pag.233. 242. & quam primitus Λῶρον appellatam diximus.

ΔΙΑΔΙΚΟΣ. Διαδικαζόμενος, *Litigator*, *Adversarius*, in Basilic. Διαδικασία, *Iurgium*, *Disceptatio*, in Gloss.

ΔΙΑΔΟΣΙΣ. Chronicon Alexandrinum an.14. Heraclij: μετὰ τὸ ἐκ τῶν παρατραπεζίων καὶ τὴν διάδοσιν ἀποτεθῆναι πάντα (τὰ ἱερὰ σκεύη) εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ψαλθῆναι τὸ τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ, &c.

ΔΙΑΔΟΤΑΙ, *Divisores*, *Diribitores*. Vide Gloss.med.Lat. in *Diadota*.

ΔΙΑΖΥΓΙΟΝ, Διάζευξις γάμου, *Repudium*. Vide Διαίσιον.

ΔΙΑΘΕΣΙΣ, *Caritas*, *dilectio*, titulus compellatorius. Vide Henr. Stephanum ad Euseb.lib.3. de Vita Constant. cap.20.

ΔΙΑΘΗΚΗ ἄγραφος, *Nuncupatio*. Διαθηκογράφος, *Testamentarius*, in Glossis Gr.Lat.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ φαμιλίας, & Ἀγωγὴ ἡ διαιροῦσα τὴν κλῆρον τῆς φαμιλίας, *Iudicium familiæ Erciscundæ*, Διαίρεσις τῶν ἐπικοίνων, *Communi dividundo*, Διαιρέσεως τῶν ἐπικοίνων δικαστήριον, ἀγωγὴ, *Communi dividundo judicium*, vel *actio*, τὸ διαιρεῖν τὰ ἐπίκοινα δικαστήριον, &c. Vide Basilic.tom.1.pag.421. tom.2. pag. 46. 48.50.63. &c. Glossæ Lat.Gr. *Erciscundæ*, Διαιρέσεως. Glossæ Gr.Lat. Διαιρέσεως οὐσίας, *Familiæ Herciscundæ*. Διαίρεσις ὑπαρχόντων, *Hercicitus*. Malim *Herciscitus*. Perperam alij emendant *hercitus*, *citus*.

ΔΙΑΙΣΙΟΝ, *Divortium*. Διαίσιον καὶ Διαζύγιον διαφέρει· Διαίσιον μὲν μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γαμετῆς γίνεσθαι λέγεται· Διαζύγιον δὲ καὶ μνηστῆ πέμπεσθαι δοκεῖ, ὅπερ καὶ εἰς πρόσωπον τῆς γαμετῆς οὐκ ἀήθως πίπτει. Ita Glossæ Basilic. Glossæ Græco-Lat. Δίαισις, *Divortium*, *Discidium*, *Repudium*. Δίαισιν γάμου ποιοῦμαι, *Repudio*.

Διέσιον, habet eâdem notione Photius in Nomocan. & ibi Balsamon tit. 13. cap.30.pag.159.1.Edit. ἐὰν ὁ εἷς τῶν συνοικούντων μανῇ, αὐτὸς μὲν οὐ δύναται στέλλειν διέσιον. Hesychius: διέσιον, διαχωρισμός.

ΔΙΑΙΤΑΡΙΟΣ, *Atriensis*, in Gloss.Lat. Græc. Διαιτάρχης. Vita MS. S Sebastiani: προσελθοῦσα ἡ τοῦ διαιταρίου σύζυγος ἐπὶ τὸ πεδίον, &c. Theophanes an.8. Anastasij: Εὐτυχιανὸς δέ τις πρῶτος τῶν διαιταρίων, &c. & pag. 268. ἐκράτησαν δὲ καὶ ἐκ τῶν διαιταρίων τοῦ Παλατίου πολλοί. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 46. τοῖς ἐν τῷ παλατίῳ κατὰ τὸ ἡλιακὸν τοῦ Φάρου διαιταρίοις ἀφωρισμένοις, &c. Menologium 30. Julij: ὑπὸ τῶν διαιταρίων τοῦ μεγάλου Παλατίου ἀποκομίζεται. Adde Sozomenum, lib. 7. cap.19. & Continuatorem Theophanis lib.4. num.35. Vide Gloss.med. Lat. in *Dietarius*, & in *Zetarius*.

ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ, *Iudex Pedaneus*, *Arbiter*, in Nov. 82. Just. cap.3. 5. &c. Θετοὶ διαιτηταὶ, *dati à Principe arbitri*, in Basilic. lib. 9. Glossæ Gr. Lat. Διαιτητής, *Disceptator*, *Arbiter*, *Interventor*. Διαιτητικὸν, ἡ ἀπόφασις, *Arbitratum*. Glossæ Lat. Gr. *Arbiter*, Μεσίτης, Διαιτητής.

ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ, *Bonorum possessio*. Glossæ Basilic. διακατοχὴ, λέγεται ἡ κληρονομία. Glossæ Gr. Lat. διακατέχω, *Obtineo*, *Possideo*, *Retineo*, *Detineo*. Διακατοχὴ, *Possessio*. Διακάτοχος, *Possessor*, *Detentator*, *Retentator*.

ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΣ ἑβδομὰς, & Ἑβδομὰς Διακαινησίμου, *Septimana renovationis*, ea scilicet quæ diem Paschatis subsequitur: nam Græci recentiores διακαινήσιμον, pro διακαίνησις, usurpare solent. Sic autem appellatur, quòd renovetur genus humanum per Christi resurrectionem. Maximus Margunius: Διακαινήσιμος, σημαίνεται παρ' ἡμῖν διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος ὅλη ἡ πρώτη ἑβδομὰς τῆς Ἀναστασίμου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἑορτῆς. Pachymeres lib. 7. cap.17. τῇ γὰρ δευτέρᾳ ἑβδομάδι μετὰ τὴν Ἀναστάσιμον, ἣν δὴ καὶ Διακαινήσιμον λέγουσιν, &c. Alexander Monachus de Invent. Sanct. Crucis, pag. 1125. ubi de Constantino M. τρίτον νόμον ἔγραψε, ἀπράκτους εἶναι τηνικαῦτα τῆς σωτηρίου πάθους ἑβδομάδα, καὶ τὴν τῆς Διακαινησίμου. Nomicæ Constitutiones de Jejunio, post Typicum, pag. 131. ἡ μὲν Διακαινησίμου πᾶσα, ὡς μία ἡμέρα λογίζεται, ἤγουν ὡς αὐτὴ μεγάλη κυριακὴ· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἑωτινὰ ἀναστάσιμα εὐαγγέλια ἐν ταύτῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀναγινώσκονται. S. Nicephori Homologetæ Canones: οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου, οὐδὲ ἐν σαββάτῳ τῆς Ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸν Ἄμωμον, οὐδὲ τὰς πέμπτας φυλάττειν. Canon Pœnitentialis MS. S.Joannis Chrysostomi nomen præferens: εἴ τις λαμπροφόρου Ἀναστάσεως ἑβδομάδα, ἤγουν τὴν διακαινήσιμον σμικρύνει μίαν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, καὶ οὐ μίαν ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἡμέραν ἑορτάζειν θεϊκῶς καὶ οὐ πανηγυρικῶς, ἢ ἐφάψηται καμάτου, ἔχει τὴν μερίδα μετὰ προδότου Ἰούδα, &c. Balsamon in Responso 52. κατὰ δὲ τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου ἀκινδύνως, κρεωφαγήσομεν κατὰ τὴν αὐτὴν τετράδα καὶ παρασκευήν. Vide Germanum Patr. Constantinopol. in Mystagogia, pag. 149. Ducam Hist. cap. 37. pag. 147. & alios Scriptores laudatos à Meursio, Gretzero ad lib. de Cruce, pag. 2707. 2708. & ad Codin. de Offic. cap.14. num. 19. Goarum ad eundem Codin. Allatium de Hebdom. Græcor. num. 23. Morinum de Ordinat. pag.245. Gasparum Suicerum, & al.

Ἀνακαινήσιμοι ἡμέραι, apud Christophorum Angelum de hodierno Græcorum statu, cap.18. eâdem notione. Vide Κυριακὴ νέα, & Καινή.

ΔΙΑΚΑΚΙΟΥ, vernaculâ Græcorum linguâ Lectores, quasi *Diaconulos* appellari, observat Goarus ad Euchologi pag 239.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ, *Licitatio*. Διακηρυκτικὸς, *Licitator*, in Glossis Gr. Lat.

ΔΙΑΚΙΝΕΙΝ, *Proficisci*, quomodo Latini *Movere* interdum dicunt. Apophthegmata Patrum in Antonio, num. 34. ὁ δὲ εἶπε, Γνῶμεν ὥραν ἐνάτην, καὶ ἐξέλθωμεν, καὶ διακινήσωμεν τὴν ἔρημον. & in Joanne Curto, num. 40. οὗτοι οἱ μοναχοὶ ἀεὶ διακινοῦσι περὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ εὑρίσκουσι μαργαρίτας.

ΔΙΑΚΙΤΡΙΟΝ, *Cortex citri melle conditus*. Simeon Sethi de Cibor. facult. τὸ δὲ σὺν μέλιτι καὶ ἀρώμασι σκευαζόμενον, διακίτριον ὀνομαζόμενον, θερμαίνει τὴν γαστέρα. Vide Gloss.med.Lat. in *Diacitrinus*.

ΔΙΑΚΛΥΕΙΝ, pro διακλύζειν, *Os colluere*, *diluere*, maximè usurpatur de aquæ potu, quo interdum reficiuntur Monachi. Typicum Sanct. Sabæ cap. 19. εἰ δὲ οὐκ ἔστι νηστεία, πρωὶ μὲν λειτουργοῦμεν ὡς καθ' ἑκάστην, καὶ διακλυόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Eadem habet Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap.11. Idem Typicum, cap. 41. διακλυόμεθα δὲ οἱ μεταλαμβάνοντες ὕδωρ, ὡς ἐν τῇ τετάρτῃ, ποιοῦντες οὕτως καθ' ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν ἐν τοῖς προηγιασμένοις. Triodium Feriâ 2. primæ Heb. jejun. μεταδίδοται ἡμῖν τὸ κατακλαστὸν ἀπόλυσις οἱ δὲ μεταλαμβάνοντες διακλύονται ὕδατος. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης. ἐν δὲ τῷ ἁγίῳ σαββάτῳ ἀπέστω πᾶσα μέριμνα περισπασμὸν ἐμποιοῦσα, μόνος δὲ διακλυσμὸς γινέσθω κατὰ τὸ ἔθος, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ, cap.58. καὶ ὁ μὲν γέρων ὀνείδιζε τὸν οἰκονόμον λέγων, Τί λέγεις, κύρι ὁ οἰκονόμος, κωλύομεν τὸ κρῦσμα, ὅτι οὐκ ἔχουσι διάκλυσμα οἱ πατέρες.

ΔΙΑΚΟΜΑ. Vide in Διαγουμίζειν.

ΔΙΑΚΟΝΕΙΝ, Διακονεῖσθαι, *Æruscare*, *Emendicare*, ἀγυρτίζειν, ἐρανίζειν, ἐπαιτεῖν.

Διακονιάρης, *Æruscator*, *Mendicus*, ἀγύρτης, αὐτολήκυθος. Historia MS. Belisarij:

Καὶ

Καὶ σὺ ὐδὲν αἰσχύνεσε, ὐδὲ ἐντροπὴ τὸ ἔχης,
Νὰ τσιτυρίζεις, να ζητᾶς ὡς ἕνας διακονάρης.

Infrà :

Βλέπης με πῶς ἦμαι εἰσαυτὸ, ζητῶ σὰν διακονάρης.

Vide mox in Διακονητής.

ΔΙΑΚΟΝΊΑΙ, *Ministeria* quibus occupabantur Monachi, ac iis incumbebant, vel quibus præficiebantur ab Hegumeno, seu Abbate, eáque annua. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij, num. 6. τοῦ δὲ καιροῦ τῆς ἀλλαγῆς τῶν διακονικῶν φθάσαντος, — ὁ προβληθεὶς Οἰκονόμος τοῦτον τὸν μέγα φωστῆρα Ξενοδόχον προβάλλεται καὶ Μάγειρον, καὶ ταύτην μετὰ προθυμίας καὶ χαρᾶς τὴν διακονίαν δεξάμενος, πάντας τοὺς πατέρας ταῖς ὑπουργείαις ἐθεράπευσεν, & num. 7. τοῦ δὲ ἐνιαυτοῦ τῆς τοιαύτης πληρωθείσης διακονίας, &c. Vita S. Pachomij num. 29. de quodam Fratre qui Oeconomi munus ambiebat : ᾐτεῖτο ἡμᾶς οὗτος διακονίαν ὑπὲρ τὴν ἑαυτοῦ ἀξίαν. Adde n. 49. & Paralipomena de eodem S. Pachomio, num. 23. &c.

Διακονηταὶ, Monachi, qui in Monasteriis in officinis, operi sibi præstituto incumbunt : vel etiam Monasteriorum famuli. Joan. Moschus in Limon. cap. 158. κῆπον δὲ ἔχουσιν διεστηκότα ἀπ᾽ αὐτοῦ σημείοις ἓξ περὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ὡς ἐπὶ λαγγάδα· ἔχουσι δὲ διακονήτην ἐξ αὐτῶν ἐκεῖ. Typicum S. Sabæ, cap. 5. extremo : ἀλλ᾽ οἱ μὲν ἀσχολοῦντες εἰς ἐργόχειρον, οἱ δὲ εἰς ἀνάγνωσιν, ἕτεροι δὲ εἰς ψαλμῳδίας, εἰδήσει τοῦ προεστῶτος· οἱ δὲ διακονηταὶ σχολάζουσιν ἐν ταῖς διακονίαις αὐτῶν. cap. 57. extr. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἑτέρῳ παραχωρήσει τῶν ἀδελφῶν κατὰ ταύτας τὰς ἁγίας τεσσαρακοστὰς τῆς μονῆς ὅλως ἐξέρχεσθαι, παρεκτὸς τῶν διακονητῶν μόνον. Balsamon in Meditato de Chartophylace & Protecdico : καὶ ἀναθεῖναι τὴν τούτων διοίκησιν τοῖς διακονηταῖς. Vide Apophthegmata Patrum in Arsenio, num. 32. 37. At in Diurno Romano, cap. 7. tit. 17. *Diaconitæ* appellantur pauperes qui in *Diaconiis* alebantur. Vide in Διακονεῖο.

Διακονήτριαι, dictæ in Sanctimonialium Monasteriis, quæ officio aliquo funguntur, in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 10. 18. & alibi non semel.

ΔΙΑΚΌΡΕΥΣΙΣ, *Stuprum*. Διακορεύειν, *Stuprare*, in Glossis Gr. Lat. *Devirginare*.

ΔΙΑΚΡΙΝΌΜΕΝΟΙ, Hæretici, qui *Discernentes* videntur appellari in lege Wisigotthorum lib. 12. tit. 2. §. 21. Qui scilicet Concilium Calchedonense impugnabant. Quippe post peractum istud Concilium, totus Oriens in partes scissus est. Nam Concilij definitionem alij omnino rejecerunt, ut Eutychiani: alij omnino receperunt, ut Catholici, qui inde dicti sunt Συνοδῖται: nonnulli denique partim rejecerunt, partim receperunt, ut Διακεινόμενοι, quos apud Leontium, & ex eo alij, *Hæsitantes* : Joannes verò Langus in lib. 18. Nicephori Callisti, cap. 45. & Henricus Valesius *Segregatos* vertunt, ut qui se ab aliis divulserant: quâ quidem voce eâdem significatione utitur Sozomenus lib. 7. cap. 2. ubi de quibusdam Hæreticis : ἐκ τούτου δὲ οἱ μὲν διακριθέντες, ἰδίᾳ ἐκκλησίαζον. At Joannes Moschus, cap. 96. διακρίνειν & διακρίνεσθαι, pro *hæsitare* usurpat : οὗτος ὁ ἀββᾶς Ἰουλιανὸς ἐσκανδαλίσθη ποτὲ εἰς Μακάριον τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἱεροσολύμων, καὶ διέκρινε τοῦ κοινωνῆσαι αὐτῷ. Infrà : καὶ κοινωνῆσαι Μακαρίῳ διακρίνομαι. Ita etiam alij quos laudat Suicerus. Verùm Valesij interpretationem tuetur inprimis Nicetas Choniates in Thesauro Catholicæ fidei lib. 9. ex Cod. Cæsareo : χρεὼν δὲ εἰδέναι ὡς τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου καθαιρέσει Διόσκουρον ὑποβαλούσης τὸν γενόμενον Ἀντιοχείας Ἐπίσκοπον, οἱ τούτους ἀντιλαβόμενοι τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀπέστησαν, καὶ Διακρινομένους ἑαυτοὺς, ἐκ τοῦ μὴ συντίθεσθαι τοῖς δογματισθεῖσι παρὰ τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων πατέρων, καὶ εἰς δώδεκα διῃρέθησαν θρυλήματα, ὧν οἱ μὲν Εὐτυχιανισταὶ λεγόμενοι, &c. Vide Timotheum Presbyt. de Hæretic. pag. 122. 1. Edit. Leontius lib. 5. de Sectis, pag. 460. καλεῖται οὖν ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ Τόμος Λέοντος, περὶ ὧν ἀμφιβάλλουσιν οἱ Διακεινόμενοι.

Laudatur in Concilio Nicæno II. Act. 5. Joannis τοῦ Διακρινομένου Historia Ecclesiastica, ut & à Theodoro Lectore lib. 2. Nicephoro Callisto lib. 16. cap. 29. Anonymo in Antiquitat. Constantinopol. pag. 79. Edit. Reg. & à Codino in Orig. num. 34. & 49. ubi nudè Διακεινόμενος indigitatur. Hunc esse Joannem existimat idem Valesius, qui Historiam Ecclesiasticam scripsisse dicitur libris decem, in quibus, ut refert Photius Cod. 41. Calchedonensem Synodum proscindit, unde Διακεινομένου cognomen meruit. Adde eundem Photium Cod. 24. Laudatur præterea ab Hœschelio ex Bibliotheca Augustana Tractatus περὶ τῶν σχισμάτων τῶν καλουμένων Διακρινομένων. Occurrit etiam hæc vox διακεινόμενος generaliter sumpta apud Scylitzen pag. 702. Consule Virum doctissimum Cotelerium ad tom. 2. Monumentor. Ecclesiæ Gr. pag. 668.

ΔΙΆΚΩΝ, *Diaconus*. Euchologium Goari, pag. 489. ὁ διάκων λέγει τοῦ, Κύριε δεηθῶμεν. Malaxus in Hist. Patriarch. ὁποῖος γένει ἀρχιερεὺς, ἢ ἱερεὺς, ἢ διάκων.

Διάκονος. Symeon Thessalonicensis de Templo : τοῦ διακόνου δὲ λειτουργικοῦ λεγομένου ὡς ὑπηρέτου τάξιν ὑπέχοντος, καὶ μὴ δυναμένου χωρὶς ἱερέως τι πράττειν, ὃ δὴ τῆς ἐσχάτης ἀγγελικῆς ἐστὶ τάξεως,

Ἱεροδιάκονοι, Græcis hodiernis præsertim, dicuntur *Diaconi Monachi*, ut ἱερομόναχοι, *Monachi Presbyteri*, ut qui Sacris votorum obsequiis dicati, ministeriis Sacris inserviant, inquit Goarus, tum etiam ut distinguantur Diaconi Ecclesiastici, à quibusvis ministris. Hinc in Euchologio, διάταξις τῆς ἱεροδιακονίας, ἤγουν πῶς ὑπηρετεῖ ὁ διάκονος μετὰ τοῦ ἱερέως, &c. Catalogus offic. M. Eccl. Allatianus : ὁ μέγας Οἰκονόμος τῶν κτημάτων ὀφείλει εἶναι ἱερωδιάκονος.

Ἀρχιδιάκονος, *Archidiaconus*, *Primus Diaconorum*, Ἀέτιος Ἀρχιδιάκονος τῆς ΚΠ. ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, in Concilio Calchedonensi : Ἀρχιδιάκονος καὶ Χαρτοφύλαξ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, in Sancito Lucæ Patr. Constantinopolit. in jure Græco-Rom. pag. 220. Photius Cod. 182. de Eulogio Archiep. Alexandrino : λέγει δὲ τὸν Ναυάτον ὑπὸ Κορνηλίου Πάπα Ῥώμης Ἀρχιδιάκονον τῆς Ῥωμαίων καθεσθάναι ἐκκλησίας, εἰς ὃν τηνικάδε τόπος κρατοῦν τελευτήσαντος τοῦ Πάπα τὸν ἀρχιερατικὸν κλῆρον ἔφερε. Scribit Sozomenus lib. 7. cap. 19. apud Alexandrinos Evangelium solum legere Archidiaconum consuevisse, apud alios verò Diaconum : ταύτην δὲ τὴν ἱερὰν βίβλον ἀναγινώσκει ἐνθάδε μόνος ὁ Ἀρχιδιάκονος, &c. Id etiam obtinuit in Ecclesia Constantinopolitana. Catalogus Allatianus Offic. M. Ecclesiæ : ὁ μέγας Ἀρχιδιάκονος, ὅταν λειτουργεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον. Catalogus alter Allatianus : ὁ μέγας Ἀρχιδιάκων, καὶ ὁ Δεύτερος τῶν Διακόνων, οὐ τάσσονται μετὰ τῶν ἀρχοντικίων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἀλλ᾽ ὀφφίκιά εἰσι καὶ μόνα. Describitur porrò à Goaro Ordo ad benedicendum Archidiaconum M. Ecclesiæ in Euchologio pag. 284. Alia vide in Gloss. med. Lat.

Ἀρχιδιάκονος τοῦ βασιλικοῦ κλήρου, apud Nicephorum Gregoram lib. 5. & Pachymerem lib. 5. cap. 9. Ephræmius in Chron. de Nicephoro Ephesino Patr. Constantinopolit.

Ὃς Ἀρχιλευίτης πρὶν τοῦ παλατίου.

Anonymus ex Cod. Reg. describens dignitates Palatij :

Παρέσιν ἄρχων ἱέρων Διακόνων.

Scribit Codinus, cap. 17. num. 38. olim Magnam Ecclesiam habuisse suum Archidiaconum, sed suâ tempestate eo caruisse, penésque duntaxat Clerum Palatinum extitisse, tametsi, inquit, ratio incerta sit. De illius verò Dignitate ac prærogativa agit, cap. 9. num. 2. 6.

Πρωτοδιάκονος, *Primus Diaconus*, vel *Primicerius Diaconorum*, in Monasteriis, qui in Ecclesiis Cathedralibus ἀρχιδιάκονος dicebatur; & τῆς χορῆς τῶν διακόνων ἡγέμενος, apud Theodoritum lib. 1. Hist. Eccl. cap. 26. Concilium Constantinopol. sub Mena Act. 3. καὶ εἰσελθόντων ἐν τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τοῦ εὐαγοῦς μοναστηρίου, εὕρομεν ἐκεῖσε εὐλαβεστάτους μοναχοὺς αὐτοῦ, ἐν οἷς ἦν καὶ Προκόπιος ὁ εὐλαβέστατος μόναχος, καὶ Πρωτοδιάκονος. In Actis Synodi ad Quercum quidam Martyrius dicitur etiam Πρωτοδιάκονος. Novella Alexij Comneni de Electionibus §. 22. ὥσπερ ὁ Ἀρχιερεὺς μείζων ἐστὶ τοῦ ἱερέως, οὕτω καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ διακόνου, κἂν πρωτοδιάκονός τις εἴη, πρῶτος μὲν τῶν Διακόνων ἐστὶ, ἔσχατος δὲ τῶν ἐσχάτων τῶν ἱερέων.

Διακονεῖν, *Diaconi munus suscipere, exercere*. In Apophthegm. Patrum in Theodoro, n. 25.

Διακονία, *Diaconatus*, *Ministerium Diaconi*. Clemens lib. 8. Constit. Apost. cap. ult. οὐδαμοῦ φαίνεται τοῖς μὴ ἀνήκουσι τῇ διακονίᾳ χρησάμενος, ἢ θυσίαν ἀνενέγκων, ἢ χεῖρας ἐπιθεὶς τινι, ἀλλὰ τὸ τῆς διακονίας τάγμα φυλάξας μέχρι τέλους. Ita in Liturgia Chrysostomi pag. 62. in Nov. 6. Justin. cap. 6. &c. In Vitis Patrum in Elia, num. 2. εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἠλίας ὁ τῆς διακονίας, &c. In Joanne Persa, num. 2. ἀνέθη ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Ἀββᾶν Ἰάκωβον τὸν τῆς διακονίας, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Diaconia*.

ΔΙΑΚΟΝΙΚΙΟΝ, *Diaconi munus*. Balsamon in Concil. VI. Can. 7. ἀπὸ τοῦ παρόντος κανόνος παρίσταται τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀρχοντίκια, ἤτοι ἀξιώματα, βαθμοὺς εἶναι ἐκκλησιαστικοὺς, ὡς τὰ διακονίκια, καὶ τὰ λοιπά.

Διακονικὸν, *Liber Ecclesiasticus* Græcorum, continens omnia quæ ad *Diaconi* munus obeundum requiruntur in agenda re divina, & singulis Officiis, de quo, inquit Allatius, videtur intelligendus Joannes Euchaitorum Metropolitanus carm. εἰς τὸ βιβλίον τῆς διακονίας τοῦ Τροποιοφόρου, qui quidem titulus abest ab edito, pag. 51.

Διακονικὸν, *Collecta*, ita dicta, quòd à Diacono pronuntietur, inquit Goarus ad Euchlog. pag. 30. 46. 130. εὐχὴ Διακόνου, in Euchlog. pag. 296. 343. Typicum S. Sabæ, cap. 30. extremo, & Triodium 2. Fer. 1. Hebd. jejunior. in Lychnico: δεῖ εἰδέναι ὅτι τὰ διακονικὰ τῶν φωτιζομένων, καὶ ἡ εὐχὴ ἀπὸ τῆς δ΄. ἄρχονται τῆς μεσονηστίμου, καὶ λέγονται μέχρι τῆς μεγάλης δ΄. οὐ μόνον ἐν ταῖς προηγιασμέναις, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σάββασι, καὶ ταῖς κυριακαῖς, &c. Euchologium, pag. 250. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν, λέγει ὁ Ἀρχιδιάκονος λεπτῇ φωνῇ, ὅσον ἀκούειν τοὺς συμπαρόντας διακόνους, καὶ ἀποκρίνεσθαι, τὰ διακονικὰ ταῦτα, &c. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, &c. pag. 251. de Diacono: καὶ λέγει τὰ διακονικὰ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἤγουν τὸ, Ὀρθοὶ μεταλαμβόντες, &c. Idem Euchologium, pag. 305. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν, ποιεῖ εὐχὴν διακόνου εἷς παρεστώτων ἐπισκόπων, οὕτως, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Ubi Codex alius, pag. 303. habet διακονικὰ ταῦτα. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: δηλοῖ τῷ τὴν διακονικὴν εὐχὴν ποιοῦντι διακόνῳ ἀναλαμβάνεσθαι ἐξ ἀρχῆς, &c. Ita apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 75. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν γίνεται εὐχὴ διακονικὴ ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν τριῶν Ἐπισκόπων, οὕτως, &c. Adde pag. 77. Eædem Collectæ εἰρηνικὰ præterea dicuntur, ut infrà in hac voce observamus. Describuntur etiam varia διακονικὰ apud Morinum, p. 94. & in Euchologio, ubi de ordinatione Presbyterorum, ut διακονικὰ τῶν φωτιζομένων, in Euchologio, pag. 195. 350. 359. 361. 464. 466. Vide Εἰρηνικόν.

Διακονικὸν. Variè hæc vox sumitur apud Græcos Scriptores: interdum enim pro loco in Ecclesia ubi consistunt Diaconi, dum peragitur sacra Liturgia: interdum pro æde ab Ecclesia seclusa, quæ Diaconorum propria erat. Glossæ MSS. παραπέτασμα, τὸ διακονικὸν, τὸ παρακάλυμμα. Quippe in sacra Liturgia soli Presbyteri erant in Bemate: Diaconi in solea consistebant, & ad Cancellos Bematis, qui hîc παραπέτασμα & παρακάλυμμα appellantur.

Sed crebriùs hæc vox usurpatur pro æde in qua consistere solebant Diaconi, adjuncta Ecclesiæ. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 5. οὐκ ἔστι δὲ μέσος οἶκος, εἰ μὴ τὸ τίμιον διακονικόν. Apophthegmata Patrum in Gelasio, num. 3. ἐκέλευσεν αὐτῷ μετὰ τὸ πάντας ἡσυχάσαι ἑσπέρας, εἰσενέγκαι αὐτὸ εἰς τὸ διακονικὸν, καὶ θεῖναι ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀναχωρῆσαι. Joannes Moschus in Limon. cap. 25. εἰσῆλθον ἐν τῷ διακονικῷ κλαίων καὶ ῥίπτων ἑαυτὸν εἰς τὸ πρόσωπον. Philostorgius lib. 7. cap. 3. τοὺς δὲ ἀνδριάντα μεθαστησάμενοι ἐν τῷ τῆς ἐκκλησίας διακονικῷ. Cyrillus Scythopolitanus in S. Euthymio, num. 106. τοὺς πρεσβυτέρους ἐν τῷ διακονικῷ παραλαβὼν, &c. Adde num. 130. 131. 138. & eundem Cyrillum in Vita S. Sabæ MS. cap. 17. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum, num. 47. κατὰ δὲ τὸ βόρειον μέρος καταδυσίς ἐστιν καὶ χάσμα ἐνδόμυχον, ὅπερ ἀποτεμνόμενοι οἱ πρῶτοι πατέρες διακονικὸν πεποιήκασιν. ἐσώτερον δὲ τοῦ διακονικοῦ κειμηλιαρχεῖον, ἤτοι σκευοφυλάκιον. Theostericus in Vita S. Nicetæ Confess. num. 18. καὶ τῆς ἁγίας συνάξεως γινομένης, μετὰ τὸ τελεσθῆναι τὴν ἁγίαν λειτουργίαν, λαβὼν τὸν ἀδελφὸν εἰς τὸ διακονικὸν ὁ ἅγιος, καὶ ἐπευξάμενος, &c. Martyrium MS. S. Anastasij Persæ: τῷ τοιγαροῦν εἰς τὴν σύναξιν ἀπαντήσας, καὶ τὸν οἰκεῖον διδάσκαλον ἀπολαβὼν, καὶ μόνος σὺν αὐτῷ πρὸς τὸ καλούμενον διακονικὸν εἰσελθὼν, &c. Euchologium, pag. 234. ἔρχεται ὁ Διάκονος ἐν τῷ διακονικῷ. Pentecostarium: ὁ δὲ ἱερεὺς ἐν τῷ διακονικῷ ἀλλάσσει ἅπασαν τὴν στολὴν λευκήν. Typicum S. Sabæ, cap. 2. καὶ εἰσελθόντες ἀλλάσσουσι τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐν τῷ διακονικῷ. Adde cap. 46. Ordo in Promotione Lectoris apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 104. ἄρχεται ὁ διάκονος ἐν τῷ διακονικῷ, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Sanè in hoc extremo allato loco, & plerisque ex aliis descriptis, διακονικὸν videtur sumi pro ea parte Ecclesiæ in qua consistebant Diaconi.

Utcunque sit, in exteriori Diaconico, quod vicem *Sacristiæ* nostræ obtinuit, est mensa, in qua reponuntur Panis & Vinum ad Consecrationem, unde & ἅγια dicitur. Euchologium Goari, pag. 245. τοῦ Ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς ἐν τῷ διακονικῷ, &c. Ibidem: εἰσερχομένου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ διακονικῷ, καὶ ἱσταμένου ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, &c. Vide in Πρόθεσις.

Διακόνιον, eâdem notione. Gregorius II. Pap. in Epist. 2. ad Leonem Isaurum de Clericis delinquentibus: ἀντὶ τῆς αἰσχύνης καὶ τοῦ ἀποκεφαλισμοῦ, περιτιθέασιν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρὸν, καὶ φυλακίζουσιν αὐτὸν εἰς τὰ κειμηλιαρχεῖα, καὶ εἰς τὰ διακόνια τῆς ἐκκλησίας ἐξορίζουσιν αὐτόν.

Διακόνισσα, *Diaconissa*: Διάκονος θήλεια, Palladio in Vita Chrysostomi, pag. 162. Διάκονος, nudè, Sozomeno lib. 8. cap. 2. & Cyrillo Scythopolitano in Vita S. Joannis Solitarij, num. 23. S. Basilius in Epist. 1. ad Amphilochium, cap. 24. Χήραν τὴν καταλεγεῖσαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν Χηρῶν, τουτέστιν τὴν διακονου-

μένην

μένlω ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἐκέλευε ὁ Ἀπόστολος γαμουμένlω παραρᾶσθαι. Theophanes an. 13. Theodosij M. de eodem Augusto: νόμον ἔγραψεν γυναῖκα εἰς διακόνισσαν μὴ προβαίνειν, εἰ μὴ ὑπερβῆ τὰ ἑξήκοντα ἔτη, κατὰ τὸν Ἀπόστολον. Quæ hausit à Sozomeno lib. 7. cap. 26. Diaconissarum verò in Ecclesia Constantinopol. ministerium sic describit Balsamon in Resp. 35. περὶ δὲ τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως διακόνισσαι προχειρίζονται, μίαν μὲν μετουσίαν μὴ ἔχουσαι ἐν τῷ βήματι, ἐκκλησιάζουσαι δὲ τὰ πολλὰ, καὶ τὴν γυναικωνῖτιν ἐκκλησιαστικῶς διορθούμεναι. Diaconissarum ordinationem describit Euchologium, pag. 262. ubi consulendus Goarus. De iis multa Henr. Valesius ad Sozomen. lib. 8. cap. 9. & alij. Vide Gloss. med. Lat. in *Diaconissa*.

Διακόνισσαι deinde dictæ ætate provectiores in Monasteriis ex Sanctimonialibus, licèt non essent ex iis quæ propriè Diaconissæ appellabantur. Balsamon ad Canon. 15. Calchedon. διακόνισσα γὰρ σήμερον οὐ χειροτονεῖται, κἂν καταχρηστικῶς τινὲς τῶν ἀσκητριῶν Διακόνισσαι λέγονται. Nempe Monasteriorum Præfectæ, uti attigimus in Gloss. med. Lat. Vita MS. S. Xenes: εἰσελθὼν οὖν ἐν τῷ ἀσκητηρίῳ ὁ κύριος Παῦλος, πείθει τὴν κυρίαν Ξένlω, καὶ χειροτονεῖ αὐτὴν διάκονον. Id est *Abbatissam*. Vita MS. S. Cypriani, de Justa: καὶ τῆς διακόνοις ἐγκαλάξας, τὴν προστασίαν αὐτῇ τοῦ κατὰ τὸ ἀσκητήριον ἐγχειρίζει, καὶ ὡς μητέρα ταύτας ἐπίστευσε. Ita τὴν διάκονον, Sanctimonialium Præfectam ferè semper appellat Auctor Vitæ S. Eupraxiæ, ut & Vitæ S. Nili Junioris, pag. 135. Synaxaria in S. Susanna 15. Decemb. καὶ θαύματι ληφθεὶς, κεχειροτόνηκεν αὐτὴν Διακόνισσαν, καὶ τῶν λοιπῶν ἡγεῖσθαι προσέταξεν. Vide Theodoritum lib. 3. Hist. Eccl. cap. 14.

Διακονία, *Præfectura Monasterij Sanctimonialium*. Martyrium MS. S. Febroniæ: ἐγὼ δὲ Θωμαῒς μετὰ τὴν κοίμησιν τῆς κυρίας Βρυένης, διεδεξάμlω τὴν διακονίαν. Id est *Præfecturam Monasterij*.

ΔΙΑΛΑΛΙΑ', πρόσταξις, in Gloss. Basil. Item *Interlocutio*. Διαλαλεῖν, *Interloqui*, in iisdem Basilicis lib. 1. pag. 521. &c. Glossæ Gr. Lat. Διαλαλιά, *Interlocutio*, Διαλαλῶ, *Interloquor*.

ΔΙΑΛΕ'ΓΕΣΘΑΙ, *Concionari*, *Homiliam habere ad populum in Ecclesia*, apud Eusebium lib. 6. Hist. cap. 19. Διαλέξεις, *Homiliæ*, cap. 36. ejusdem libri, & apud Basilium in lib. de Spiritu sancto, cap. ult.

ΔΙΑ'ΛΕΜΑ, Διαλέξιμον, *Delectus*, *Discrimen*, *Selectio*. Glossæ Græcobarb. ἐξαίρεσιν ποιῆσαι, νὰ κάμνουσιν ἐπίλεξιν, ἤγουν διάλεξιν, ἢ διάλεμα, ἢ διαλέξιμον.

Διαλεμμένος, *Selectus*, *Egregius*. Eædem Glossæ: Ἐκλεκτοὶ, διαλεκτοὶ, διαλεμμένοι.

ΔΙΑΛΙ'ΖΕΙΝ, ξεδιαλίζειν, *Declarare*, Διαλύειν, ἐκδηλοῦν, ἐμφανίζειν.

ΔΙΑ'ΛΙΘΟΣ, *Lapidibus pretiosis ornatus*, *distinctus*. Concil. Calchedon. Act. 10. ποτήριον διάλιθον πολλοῦ ἄξιον, ubi vetus Interpres, *Calicem gemmatum magni pretij* vertit. Joan. Moschus in Limon. cap. 200. ἐπιθάσας οὖν αὐτῷ τις τῶν Πατρικίων ποιῆσαι σταυρὸν διάλιθον. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 8. αὐτός τε τὸν διάλιθον στολὴν ἠμφιάσατο.

ΔΙΑ'ΛΙΟΝ, *Heliotropium*, apud Interpol. Dioscorid. c. 772.

ΔΙΑ'ΛΟΓΟΣ, perperam cognominatus à Græcis, Gregorius II. *Iunior* Summus Pontifex, ac præsertim à Cedreno ad an. 10. Leonis Isauri: nam Gregorij illius Magni hoc esse cognomen apud Græcos, ex quo Zacharias Pontifex ejus Dialogos in Græcum sermonem convertit, constat ex Græcis, Damasceno in Orat. de Fidelibus defunct. Euthymio, Georgio Corcyrensi, Symone Thessalon. de Templo, Michaële Glyca in Epist. ad Nilum Monachum apud Allatium lib. 3. de Consens. cap. 15. num. 8. Euchologio, &c. ut nimirum à Thaumaturgo, Nazianzeno, Nyssenóque Gregoriis distingueretur. Ita Fronto Ducæus, adde Goarum ad Euchology. pag. 210. & Lambecium lib. 8. Bibl. Cæsar. pag. 425.

ΔΙΑΛΥ'ΣΑΣΘΑΙ, *Transigere*. Διάλυσις, & Διαλυτήριον, *Transactio*. Glossæ Gr. Lat. Διαλύω, *Transigo*. Διάλυσις, *Transactio*, *Decisio*. Glossæ Lat. Gr. *Pactum*, Ὁμόλογον, Σύμφωνον, Διάλυσις. Glossæ Basil. τί διαφέρει διάλυσις συγχωρήσεως· ὁ μὲν διαλυσάμενος ὡσανεὶ ἐπὶ πράγματος ἀμφιβόλου, καὶ δίκης ἀδήλου καὶ ἀπληρώτου διαλύεται· ὁ δὲ συγχωρῶν, κατὰ δωρεὰν πρᾶγμα δῆλον καὶ ἀναμφίβολον συγχωρεῖ. Jus Græco-Rom. p. 223. περὶ τοῦ μὴ βλάπτεσθαι ἐκκλησίαν διαλυτηρίῳ Ἐπισκόπου.

ΔΙΑΜΑ'ΝΤΕ, *Adamas*, Ἀδάμας, in Corona pretiosa: ex Ital. *Diamante*, & Gall. *Diamant*. Anonymus MS. de Lapidibus, ex Cod. Reg. 945. διαμάντι ἔχει χλορὲ τοῦ σιδέρου, καὶ ἔνε καθαρὴ καὶ φωτινὴ, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἀπὸ διαμάντι πόρτες του ἦσαν, καὶ τὰ καρφία.

Vide Gloss. med. Lat. in *Diamantes*.

ΔΙΑΜΑΡΤΥ'ΡΕΣΘΑΙ, *Protestari*, in Basilic. lib. 23. tit. 1. τὸ παραγγέλλαι τῷ ἀπολιμπανομένῳ, καὶ τὸ ἐπιμαρτύρων παραγγέλλαι, in Glossis Basil. Glossæ Gr. Lat. Διαμαρτύρομαι, *Contestor*, *Obtestor*, *Protestor*, *Testificor*. Διαμαρτυρία, *Contestatio*, *Testificatio*, *Testatio*, & apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 117.

ΔΙΑΝΑ', *Ut*, *Uti*, ἵνα, ὅπως, ὡς.

ΔΙ'ΑΞΙΣ, *Mos*, Ἔθος.

ΔΙΑ'ΞΥΛΟΝ, Syris, Ἀσπάλαθος, apud Interpol. Dioscor. cap. 19.

ΔΙΑΠΙΣΦΑ'Κ, πολυπόδιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Polypodium*.

ΔΙΑΠΟ'ΝΤΙΟΝ δάνειον, *Trajectitia pecunia*, apud Scholiast. Basilic. ad lib. 17. pag. 323. Harmenopul. lib. 3. tit. 7. §. 28. & in Gloss in τραιεκτίκια χρήματα. Glossæ Gr. Lat. Διαπόντιος, *Transmarinus*. Vide Scholiastem Synopseos Basilic. apud Carol. Labbeum, pag. 68.

ΔΙΑΠΡΑ'ΣΙΟΝ, Malagmatis species, de qua in Gloss. med. Lat. in *Diaprasium*.

ΔΙΑΠΥ'ΛΙΟΝ, *Portorium*, in Gloss. Gr. Lat.

ΔΙΑΡΗ'ΜΑΤΑ, *Minores Lembi*, Alexandrinis. Procopius lib. 5. de ædif. cap. 1. ἐπὶ ταύτης δὲ διώρυχος μεγάλαις μὲν ναυσὶ πλώϊμα οὐδαμῆ ἦν, ἐς λέμβους δὲ τὸν Αἰγύπτιον σῖτον ἐκ τῆς χώρας μεταβιβάσαντες, οὕσπερ καλεῖν Διαρήματα νενομίκασιν, ἔς τε τὴν πόλιν διακομίζουσιν.

ΔΙΑ'ΡΙΟΝ, *Diarium*, *Diurnum cibarium*. Novella Justiniani 123. cap. 16. μόνας δὲ παρέχειν αὐτὸν τὰς συνηθείας τοῖς τῷ χειροτονοῦντι ὑπηρετουμένοις, καὶ ἐξ ἔθους κομιζομένοις, ἐντὸς ἐνιαυτοῦ διάρια μὴ ὑπερβαινούσας. Heraclius Imp. in Nov. 3. ὡς ἐντεῦθεν εἰς πλῆθος ἐκταθῆναι τὴν ἐπιδιδομένην αὐτοῖς τῶν διαρίων ποσότητα. Idem Nov. 4. καὶ τὰς λεγομένας τῶν διαρίων κομίζεσθαι ῥογας εἴτε διανομάς. Infrà: τῶν διαρίων ἐπίδοσιν ποιεῖται. Novella 4 Manuelis Comneni de Ecclesiarum immobilib. κἂν ἀπὸ κλασμάτων ὦσι, κἂν ἀπὸ συμπαθειῶν, ἢ ἀπὸ κεκινημένων, ἢ ὁλοπλώτων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν τελουμένων διαρίων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν κλασματισθέντων, &c. Occurrit præterea apud Balsamonem ad Synod. VII. Can. 12. Nescio an eâdem notione vocem hanc usurpet Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ὑπὸ τοῦ γέροντος προτραπεὶς αὐτόθι καταγαγεῖν, ἐκωλύετο· ὁμοίως ὑπὸ πολλῶν εἰς διαφόρους τόπους ταγμάτων τε καὶ διαρίων ἑλκόμενος, φιλήσυχος ὢν ἐκ παιδός, καὶ τῷ

 θεῷ

Θεῷ ἀνακείμενος, οὐδενὶ παντελῶς συνυπήχθη. Vide Gloss. med.Lat.in *Diarium*.

ΔΙΑΡΤΙΑ', *Forma*, *Species*, Διάπλασις. Vide Gauminum ad Theodorum Prodromum de Amorib. Rhodant. & Dosiclis, cap.5.

ΔΙΑΡΤΩ'ΝΕΙΝ, *Accingere*, *Ordinare*, Διαζώννυσθαι. Διαρτωτὴς, *Emendator*, Διορθωτής.

ΔΙΑ'ΣΕΙΣΙΣ, *Crimen concussionis*. Glossæ Gr. Latin. Διασεισμὸς, *Concussio*. Vide lib. 60. Basil. tit. 24.

ΔΙΑΣΗ'ΔΗ, *Tela aranea*. Agapius in Geoponico, cap.210. ἔπαρε διασήδη τῆς ἀράχνης, &c.

ΔΙΑΣΗΜΟ'ΤΑΤΟΣ, *Perfectissimus*, in Glossis Græc. Lat. titulus honorarius aliquot magistratibus adscriptus, ut in Basilic. lib. 60. tit.50. §. 33. Vide Henric. Valesium ad Eusebij lib. 9. Hist. Eccl. capite 9.

ΔΙΑ'ΣΚΕΨΙΣ, Διασκέψεως δίκαιον, *Ius deliberandi*, apud Harmenopulum & IC. Græcos. Glossæ Gr.Lat. Διασκέπτομαι, *Delibero*.

ΔΙΑΣΤΙ'ΖΕΙΝ, Glossæ Basilic. τί διάφερει τὸ Διαςίζειν τοῦ Γινώσκειν δικαιώματα; τὸ μὲν γινώσκειν λέγεται ἀναγινώσκειν καὶ καταγινώσκειν· τὸ δὲ Διαςίζειν, τὸ ἀντεξετάζειν τὰς λήψεις καὶ τὰς δόσεις. Glossæ Gr.Lat. Διαςίζω, *Dispungo*, *Distinguo*. Διαςικὴς, *Distinctor*.

ΔΙΑ'ΣΤΥΛΑ, *Cancelli quibus* βῆμα, *à Nao disparatur*. Symeon Thessalonic. de Templo, pag. 215. διὰ δὲ τῶν κιγκλίδων, ἤτοι τῶν διαςύλων, τὴν διαφορὰν τῶν ὁρατῶν πρὸς τὰ νοητά. Ubi perperam, ut opinor, Edit. διαςολῶν. Liturgia Præsanctificatorum Cryptoferratensis: καὶ ἀνιςάμενος, ὁ ἱερεὺς μετὰ κηροῦ καὶ θυμιάματος, εἰς τὰ διάςυλα, λέγων, Σοφία, φῶς χριςοῦ φαίνει. Vide Euchologium, pag.708.

ΔΙΑΣΩ'ΖΕΙΝ; *Conducere*, *salvum & incolumem præstare*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, pag. 912. συνεῖδεν τοῦ ἀπολῦσαι πρὸς ἡμᾶς τοὺς προειρημένους δύο ἄνδρας ἐπὶ τῷ πεμφθῆναί τινας τοὺς ὀφείλοντας ἀβλαβῶς διασῶσαι αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Infrà: μετὰ νεωτέρων κ'. ἵππων ἀδιςράτων σελλαρίων ὀφειλόντων ἀπανθῆναι καὶ διασῶσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: ἀπῆλθεν πρὸς τὸν Σπαθάριον, λέγων, ὅτι ἐγώ σε διασώζω ἕως τῆς παραθαλασσίας. Vide Annam Comnen. pag. 287. 405.

Ἀποσώζειν, eâdem notione apud Cantacuzenum lib.4. cap. 14. pag.757. Hinc vox

Διασώζειν nudè usurpata pro *Deducere*. Gesta S. Epiphanij: εἷς τῶν διακόνων ἐπιλαβόμενος τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἐπιφανίου, ἦγεν αὐτὸν πρὸς Πάππον ἐπὶ τοῦ θυσιαςηρίου μετὰ βίας, ὥςε συνελθεῖν καὶ ἄλλους πλείςους, ὅπως διασώσουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαςήριον· χειροτονεῖ οὖν αὐτὸν διάκονον, καὶ πάλιν δίδωσιν εἰρήνην. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap.22. καὶ οὕτω κατελθόντες τοῦ παλατίου, καὶ ἐπιβάντες τῶν ἵππων, διεσώσαμεν τὸν Πατριάρχην εἰς τὴν ἑτοιμασθεῖσαν αὐτῷ οἰκίαν. Adde sect.11. cap.2. initio. Item pro *Ire*, *Proficisci*, *Pervenire*, Auctor Vitæ S. Germani Hegumeni, num.23. πρὸς τὴν εὐδαίμονα πόλιν ἤπειγον, εἰς ἣν διασωθέντες, καὶ τὰ τῆς πρεσβείας τελεκότες, &c. Ita Ἀποσωθῆναι, apud Codin. de Offic. Palat. cap.22. num.1. Vide Σώζειν.

Διάσωσις, *Conductus*. Epistola Constantini Pogonati Imp.ante Act.1.VI.Synodi: καὶ καςελλάτους καράβους παρασχεθῆναι εἰς διάσωσιν αὐτῶν, πρὸς τὸ πάντη ἀβλαβεῖς καὶ ἀκινδύνως —— ἀποκαταςαθῆναι πρὸς ὑμᾶς. Adde Constantin. Porphyrog. lib. de Administr. Imper. cap.32. pag.104.

Διασώςης, *Ductor*, *Conductor*. Διασῶσαι & διασώζοντες τὸ ςράτευμα, in Nov. 130. Justin. cap.1.6.7. Chronicon Alexandrinum, pag. 912. καὶ ἐκ τούτου δειλιάσας ἐφοβήθη, χωρὶς τῶν διασώςων καταλαβεῖν πρὸς ἡμᾶς, &c. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num.30. τὸ δὲ ἕτερον διασώςην ὥσπερ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐδηγὸν ἐφέρετο. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 7. καὶ ἐπιζητεῖν ὀψίδας παρ' αὐτῶν καὶ διασώςας. Ἀποσώςαι, ibidem. Occurrit præterea apud Pachymer. lib.10.cap.16.lib.11.cap.24. Vide Notas ad Alexiadem,pag.352.Gloss.med. Lat.in *Conducere*, & *Diasostes*, & Suicerum in Διασώζειν.

ΔΙΑ'ΤΑΓΜΑ, *Edictum*, in Gloss. Gr. Lat. in Basil. &c. Διάταξις, *Constitutio*, in iisd. Gloss.

Διατάξεις. Ita Codicis Justinianei libri laudantur à Scholiaste Basilic. to. 2. pag. 57. 76. &c. quòd ex Imperatorum constitutionibus confecti sint. Unde ibidem quidam Theodorus τῶν Διατάξεων ἐξηγητὴς indigitatur.

ΔΙΑΤΙΜΗΤΑΙ', in Nov.64. Justiniani, cap.1. *Pretiorum æstimatores*, veteri Interpreti.

ΔΙΑΤΟΜΗ͂ΤΑΙ, dicti Hæretici *Ariani*, apud Auctorem de initiis Hæreseon, num. 69. quem consule.

ΔΙΑ'ΤΟΝΟΣ, *Intentiva*, in Gloss.Gr.Lat. διατόνοις ἀσφαλίζεσθαι τὰς δόκους, ἢ μηνιςκίοις, apud Harmenopul. lib.2. tit.4. §.52. Vide Bernardinum Baldum ad Vitruvium.

ΔΙΑ'ΤΡΗΤΟΣ, *Fenestra cancellata*. Procopius Gazæus in lib.4. Reg. cap.1. εἰς τὸ δικτυωτὸν ὑπερῷον. Οἶκος ἦν θεϊνός, πολλὰς ἔχων φωταγωγοὺς δικτυοειδεῖς, ἃς διατρήτους ὀνομάζουσιν οἱ πολλοί.

Διατρητάριοι, *Diatretarij*, de qua vox consule Gloss.med.Lat.

ΔΙΑΤΥΠΩ'ΜΑΤΑ, *Digesta*, in Gloss. Basilic. Διατύπωσις, *Dispositio*, in Gloss. Græco-Lat.

ΔΙΑΦΑΝΕ'Σ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. τὸ θεῖον ἄπυρον.

ΔΙΑΦΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Exponere*, *Declarare*, in Antiquitatib. Constantinopol.

ΔΙΑΦΕΝΤΕΥ'ΕΙΝ, Διαφενδεύειν. Vide in Αφενδεύειν.

ΔΙΑΦΕ'ΡΟΝ, τὸ διάφορον, *Id quod interest*, in libris Basilic.

ΔΙΑ'ΧΥΣΙΣ, Διάχυτος, *Delphinium*, apud Interpol.Dioscor. c.489.

ΔΙΑ'ΨΑΛΜΑ. Phavorinus: Διάψαλμα, μέλους ἐναλλαγή. Hesychius: Διάψαλμα, μουσικοῦ μέλους ἢ ῥυθμοῦ, τροπῆς γινομένης, ἢ διανοίας καὶ δυνάμεως λόγου ἐναλλαγή. Chronicon Alexandrin. pag.202. αὐτὴ ἡ διαδοχὴ τοῦ ῥυθμοῦ ἐκαλεῖτο διάψαλμα, &c. S. Maximus quæst. 18. τί ἐστι διάψαλμα; οἶμαι ὅτι ἡ ἀπὸ νοήματος εἰς νόημα μεταβολὴ, ἢ καὶ τρόπου διδασκαλίας εἰς ἕτερον τρόπον. Germanus Patr. Constantinopolit. Homil. in primam Dominicam Jejun. p.1733. μηδὲ τὸ βραχυσύλλαβον τοῦτο διάψαλμα καταδέξασθαι. Vide Gloss.med.Lat. in *Diapsalma*.

ΔΙΑΨΗΦΙΣΤΗ'Σ, *Calculator*. Modestinus lib.6. in l.14. §. 1. D. de excusat. Καλκουλάτορας, οὓς διαψηφιςὰς λέγομεν. S. Basilius Epist. 250. τῷ διαψηφιςῇ τῆς τάξεως τῶν Ἐπάρχων ἔδωκα τὴν ἐπιςολήν.

ΔΙΒΑ'ΜΒΟΥΛΟΝ, Διβάμπουλον, Μονοβάμβουλον, & Μονάμπουλον, uti interdum hæ voces scribuntur, quid sit apud Recentiores Græcos, anxiè disquisitum à Codini Interpretibus, Junio, Gretzero, & Goaro; præterea à Meursio, Possino, & aliis. Unicus porrò Μοναμπούλου, vel μονοβαμβούλου meminit idem Codinus, cap. 1. num.29. ὁ δεύτερος Ὀσιάριος κρατεῖ τὸ μονάμπουλον. Ubi Codex Regius μονοβάμβουλον præfert, quomodo & διβάμβουλον habetur apud eundem Codinum, & alios mox laudandos Scriptores: à quibus docemur prælatum fuisse Imperatoribus & Patriarchis Constantinopolitanis διβάμβουλον, Patriarchis etiam interdum μονοβάμβουλον, prius quidem à Lampadario, tum

Imperatoris,

Imperatoris, tum Patriarchæ : alterum à secundo Ostiario Ecclesiastico soli Patriarchæ, ut ex Codini allato loco observavimus. Utrumque porrò quidpiam solidum fuit : utpote aureum vel argenteum : nec quid solidum duntaxat, sed etiam candelabri speciem præferens lampadem sustinentis. Codinus, cap. 6. num. 4. ubi de Imperatore : ὁ λαμπαδάριος δὲ κρατεῖ τὸ Χρυσοῦν διβάμβουλον. Infrà num. 7. τοῦ λαμπαδαρίου κάτωθεν τοῦ μεγάλου Δομεστίκου τὸ διβάμβουλον μεθ' ἡμμένης λαμπάδος φέροντος, &c. Denique num. 31. λαμπαδάριος μετὰ τοῦ διβαμβούλου καὶ τῆς λαμπάδος. Ubi etiam observandum διβάμβουλον aureum, seu ὁλόχρυσον fuisse, illúdque distingui à lampade, quæ ei inserta erat, & quam sic idem Codinus describit : ἧς δὴ λαμπάδος τὰ μὲν ἄκρα εἰσὶ διὰ κινναβάρεως βεβαμμένα, τὸ δὲ μέσον διὰ πετάλου κεχρυσωμένον ἔχοντος σταυροὺς ἑνὸς κοκκίνους.

Sed & solidi quidpiam fuisse διβάμβουλον satis præterea declarat Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 3. cap. 17. ubi ait muscaria, quæ ad usum sacræ Liturgiæ erant, conflata à Patriarcha in διβάμβουλον fuisse commutata : τὰ δὲ ῥιπίδια εἰς διβάμβουλον μετεσκευάσθησαν. Et Malaxus in Hist. Patr. pag. 170. ἔκαμε δὲ καὶ σκεύη τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, διβάμβουλον ἀργυρὸν, λεκάνιον ἀργυρὸν, καὶ μανουάλια δύο ἀργυρά. Præferri verò solitum Patriarchis διβάμβουλον, docet pariter Pachymeres lib. 8. cap. 28. ubi Cosmæ Patriarchæ electionem describit : ἀλλ' ἐκεῖνος τὴν ποιμαντικὴν βακτηρίαν λαβὼν παρὰ τοῦ κρατοῦντος, ὡς ἔθιστο, τιμᾶται καὶ διβαμβούλῳ. Et idem Sguropulus sect. 4. cap. 14. ubi de Patriarcha conveniente Summum Pontificem ; ἐπέταξε δὴ ἵνα κατέχωσι καὶ τὸ διβάμβουλον, καὶ τὸ δικανίκιον ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Infrà : ὅμως ἀφῆκε τὸ διβάμβουλον. Denique Georgius Phranzes lib. 3. cap. 19. pag. 197. *Secundum hæc Patriarcha cum lampadibus ad diababula sive atrium descendebat.* Græca haud dubiè habuerunt μετὰ λαμπάδων καὶ διβαμβούλου, quæ non intellexit Interpres Pontanus, vel certè legit ἐν διβαμβούλῳ, quam vocem *atrium* perperam vertit.

Ex præallatis igitur, præsertim ex Codino, ubi de Lampadario, satis patet διβάμβουλον, cereum seu lampadem gestasse : unde λαμπαδοῦχος dicitur Pachymeri lib. 12 cap. 15. Nam cùm præcipua sint Patriarchicæ dignitatis insignia, baculus seu pedum, & lampas, ut idem Pachymeres lib. 8. & Sguropulus locis laudatis omnino testantur, sequitur per λαμπαδοῦχον intellexisse Pachymerem, quod alij μονοβάμβουλον & διβάμβουλον appellant, proindéque has voces nihil aliud significare, quàm vasa quædam, ut sunt candelabra, sustinentia lampades : tametsi admodum probabile videtur hastam fuisse auream aut argenteam, cui infixa erat lampas seu cereus major & spissior. Nam his locis lampas, non olearia intelligenda est, ut docuimus in Gloss. med. Lat. sed tæda aut facula.

Hastam porrò fuisse, aut quidpiam simile, prorsus innuit Balsamon in Meditat. pag. 444. & 445. juris Græco-Rom. ubi lampades Imperatoris, (quas κηροὺς βασιλικοὺς videtur appellare Auctor Narrationis de Festo restitut. imaginum, à Combefisio editus, pag. 737.) ζωννυμένας ἀργυροῖς καὶ διαχρύσοις, ὡς εἰπεῖν, στεφανώμασιν repræsentat : quod infrà aliter exponit, scribens, λαμπάδας μὲν τῶν Βασιλέων διπλοῖς διαχρύσοις περιζώννυσθαι στεφανώμασι, τῶν δὲ Πατριαρχῶν καὶ τῆς βασιλίσσης ἑνὶ χαλκοχρύσῳ θριγχώματι. Quæ quidem Codinum illustrant, ubi lampadem Imperatoris describit, loco suprà allato. Sed ex Balsamonis verbis non solùm Patriarchæ & Imperatori, sed & Imperatrici prælatum fuisse διβάμβουλον planè docemur : quod paulò ante dixerat idem Balsamon : ἀλλὰ μὲν καὶ ταύτας (αὐτοκρατορίας) ὁρῶμεν οὕτω δοξαζομένας κατὰ τοὺς βασιλεῖς. Ex his proinde colligere est, quod λαμπαδοῦχον vocat Pachymeres, fuisse hastam auro vel argento vestitam, in cujus summitate erat lampas cerea, ut sunt ferè tædæ nostrates longiori hastæ circumadfixæ. Sed an lampas seu tæda illa alibi quàm in Ecclesia ante Imperatorem Constantinopolitanum præferri soleret, quemadmodum ante Romanos Augustos ignem prælatum in processibus pridem annotatum à viris doctis, haud bene constat, tametsi id innuere videatur Theophylactus Bulgariæ Archiepiscopus in Institutione Regia parte 2. cap. 27. ad Constantinum Ducam Porphyrogenitum scribens : φώτιζε μὲν συνεχέστερον, κατάκαιε δὲ ἀργότερον. τοῦτο καὶ ἡ λαμπὰς ἡ προπορευομένη τοῦ Αὐτοκράτορος βούλεται, ἣ πρὸς τὸ φωτίζειν μόνον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρὸς τὸ καίειν προσκέχρηται. Vix enim hæc intelligenda de lampade in Ecclesia præferri solita.

Jam verò διβάμβουλον præferebatur Patriarchis in solemnioribus ceremoniis : in minoribus, μονοβάμβουλον. Sed & id juris ac prærogativæ non unici Patriarchæ Constantinopolitani fuit, cùm & cæteri Patriarchæ eodem privilegio intra Provinciæ ac Jurisdictionis suæ limites gauderent, immò & aliquot Episcopi αὐτοκέφαλοι & Metropolitæ illud sibi arrogarent, ex Imperatorum scilicet concessione, ut scribit Balsamon : ἀντὶ μόνων τῶν αὐτοκεφάλων Ἀρχιεπισκόπων, τῆς Βουλγαρίας φημὶ, καὶ τῆς Κύπρου, καὶ τινων ὀλίγων Μητροπολιτῶν, λαβόντων ἀπὸ τῆς φιλοτιμίας βασιλικῆς τοῦτο δίκαιον. Apud Crusium lib. 4. Turcogr. Epist. 8. mentio fit Λαμπαδαρίου Ecclesiæ Metrorum & Athyrorum : ut Ecclesiæ Chij lib. 3. Epist. 1. pag. 217. 292. Quid autem per Patriarchæ lampadem designaretur, docet idem Balsamon : ἡ γὰρ λαμπὰς τῆς διδασκαλικῆς, φασίν, ἐστὶν ἀξιώματος. At cùm extra Diœcesim non liceat Episcopo docere, vel Jurisdictionem exercere, inde concludit non licuisse Patriarchis μετὰ λαμπάδος Πατριαρχικῆς τὰς ὁδοιπορίας ποιεῖν εἰς τὴν τῶν πόλεων βασιλεύουσαν, ἢ εἰς ἑτέραν διοίκησιν.

Ex præallatis igitur patet, ut opinor, voces has ab ampullis non posse deduci, quod quidam ex viris doctis volunt, etsi unde hauriri debeat Etymon haud proclive sit divinare. Sed cùm voces διβάμβουλον & μονοβάμβουλον scribantur apud laudatos Auctores, formatæ prorsus videntur ex βάμβουλον, vel βάμπουλον, & δὶς, vel μόνον. Unde ferè existimaverim id vocabuli mutuatos Græcos ab Italis, quibus *Vampa*, & *Vampola*, est flamma, vel flammula. Nam & eam faculam, λαμπρὸν, quod idem sonat quod flamma, appellari observat Goarus ad Codinum, pag. 14. num. 41. nisi quis malit Salmasij sententiam ad Plinium amplecti, βάμβουλον hîc dici pro βάμμουλον, scribentis, quâ voce, inquit, Catinus intelligitur, in cujus medio est uncinus cui infigitur cereus : qui *Uncus* & *Cuneus* dicitur Donato. Est autem βάμμα, uti vult idem Salmasius, quod alij ὀξύβαφον vocant.

ΔΙΒΑΝΗ, *Divanum*, seu Consistorium Turcicum. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turc. *Divan, Concilium publicum, Curia Regis, hoc est solemnis Conventus ordinum ad Regem vel Principem. Item Audientia Principis publica quam vocant, & Concilij vel Audientia locus.* Malaxus in Hist. Patr. pag. 143. καὶ δὲν ἦτον μόνον ἄξιος νὰ τὸν ἐκαθήρουν, ἀμὴ καὶ, νὰ τὸν ἐλιθαβολήσουν, καὶ ἐσηκώθη τοῦτος, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ διβάνι τοῦ Σουλτάνου, &c. Occurrit ibi non semel.

ΔΙΒΑΠΤΙΣΤΗΣ, Nicetas Paphlago in Vita Ignatij

Ignatij Patr. Constantin. ἐφ' οἷς καὶ τοὺς λοιποὺς ἀφ' ἑκάστου βαθμοῦ καὶ τοῦ καταλόγου πάντων συλλεξάμενοι, οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν λεγομένων Διβαπτιστῶν, καὶ ἀπὸ παντὸς, ὡς εἰπεῖν, τοὺς αἰσχίστους καὶ μιαρωτάτους τῶν ἀνθρώπων χρυσοῦ τε καὶ ἀξιωμάτων ἐξαγοράσαμενοι, &c.

ΔΙΒΆΡΙΟΝ. Constantinus de Admin. Imperio cap. 28. τελοῦσι γὰρ οἱ Βενέτικοι τῷ κατέχοντι ῥηγάτον Ἰταλίας, ἤτοι Παπίας, διβάρια ἀσήμιν λίτρας λϛ'. Ubi Meursius emendat διάρια, quod vix probem: neque enim Veneti, Regi Italiæ 36. argenti Libras in Diaria Regum pensitasse verisimile: tametsi fateor quid hæc vox sonet me penitus ignorare.

ΔΙΒΈΛΛΙΟΝ, quid sit, videtur indicare Constantinus in Tacticis, pag. 14. ἐχέτωσαν δὲ μικρὰ τυφία, ἤγουν διβέλλια εἰς τὰς ὀπισθελίνας τῶν ἱππαρίων, καὶ εἰς τοὺς ὤμους αὐτῶν ἐπάνω τῶν λωρικίων φλάμουλα μικρά. Idem igitur valet διβέλλιον, quod τοῦφα. Leo in Tact. cap. 6. §. 3. ubi eadem recitat: ἔχειν δὲ καὶ μικρὰ καρφία, καὶ τὰ τῶν ὀπισθελίνων τῶν ἵππων, καὶ φλάμουλα μικρὰ ἐπάνω τῶν ζαβῶν κατὰ τῶν νόμων. Ubi legendum ex Checo: καὶ μικρὰ τυφία κατὰ τῶν ὀπισθελίνων, &c. & pro νόμων, leg. ὤμων. Meminit præterea διβελλίου. Codinus de Offic. cap. 5. num. 63. ὁ Σκουτέριος βαστάζει τὸ διβέλλιον, καὶ τὸ Βασιλέως σκουτάριον· οὐ μόνον εἰς τὰς προκύψεις, ἀλλὰ καὶ ὅπου ὁ Βασιλεὺς ἀπέρχεται. εὑρίσκονται δὲ μετὰ τοῦ διβελλίου καὶ πάντες οἱ Βάραγγοι, εἴτε οὖν εἰς τὸ φωσσάτον ὁ Βασιλεὺς εὑρίσκεται, εἴτε καὶ ἀλλαχοῦ, τὸ διβέλλιον ἔμπροσθεν αὐτοῦ φέρεται. Idem cap. 15. num. 20. ἔθος δὲ ἐστι κατὰ τὰς γινομένας ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἑορτὰς, καθὼς εἴρηται, ἵνα τὸ Βασιλέως Τζάσκαν φέροντα τὸ διβέλλιον, πλὴν σκουταρίου, ἐπὶ τῶν ὤμων, πλάγιον ἀκολουθοῦντων καὶ τίνων ἐκ τῆς αὐλῆς, προαπέρχεται εἰς τὸ τῆς οὔσης ἑορτῆς μοναστήριον, καὶ ἀναμένειν τὸν Βασιλέα, — ὁ δὲ λόγος περὶ τοῦ πῶς ὁ τζάσκας φέρει τὸ διβέλλιον, καὶ οὐκ ἄλλος, ἀγνοεῖται. Hîc hærent viri docti, quorum sententias non expendimus.

ΔΙΒΙΝΙΤΆΤΟΝ, Divinitas, τὸ Θεῖον, in Glossis Basilic.

ΔΙΒΙΤΊΣΙΟΝ. Leo Grammaticus, p. 466. αὐτὸς δὲ (Patr. Constantinopolit.) ἐποίησεν εὐχὴν ἐπ' αὐτῷ, καὶ οἱ πραιπόσιτοι ἐνέγκαντες διβιτίσιον καὶ τζαγγία, ἐνέδυσαν Βασίλειον, ὅστις βαλὼν τὴν χλαμύδα, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Βασιλέως. Interpres legit διβιτίσιον. Ita etiam Suidas & ex eo Phavorinus: Διβητήσια, Διαβίκια. Sed quid per διαβίκια intelligat, non planè percipio.

Δικητήσιον legit Leunclavius in Pand. Turcico, num. 199. ubi hæc habet: *quod paludamentum dixi, Symeoni (Magistro) δικητήσιον adpellatur.* Mox: *Δικητήσιον verò sic mihi interpretati sunt Græci, ut eo significari dicerent ἐπιμάνδυον, sive supramantellum, quale superinjici Patriarchis in Solium Patriarchale collocandis solet: ut intelligatur, hoc indutos, jam factos esse Pontifices.*

ΔΙΒΌΛΕΟΣ, Δίβολος, *Duplicis coloris.* Hesychius, & ex eo Phavorinus: Διβόλους χλαίνας, οἱ μὲν διμίτους, οἱ δὲ διπλᾶς. Nicetas in Joanne Comn. n. 8. καὶ ἵππους ἐριαυχένας εὐγενεῖς, καὶ νήματα σηρικὰ διαπλεχθέντα χρυσῷ, &c. Ubi Cod. Barbarogr. βλάττια διβόλεα, καὶ τριβόλεα. Codinus de Offic. cap. 3. num. 6. τὰ δὲ ὑποδήματα αὐτοῦ διβόλεα, χρῶμα ὀξέως καὶ λευκοῦ, ἔχοντα ἀετοὺς μαργαριταρένους. Idem cap. 4. num. 3. τὸ καββάδιον αὐτοῦ διβόλεον. Et cap. 18. n. 1. τά τε διβόλεα πέδιλα, καὶ καββάδιον ὀξύ.

ΔΊΒΟΣ, *Divus*, locus in latere Tabulæ Lusoriæ sic appellatus: nam in Tabula lineæ seu loci sua habebant nomina. Agathias Epigram. in Tabulam Zenonis lib. 1. Anthol. pag. 86. Edit. Henr. Stephani:

> Ὃς δὲ πέλει μετὰ σῆμμον, ἔχεν δύο μονάδα δ' ἄλλην
> Ψῆφον τὴν πυμάτην ἀμφιέπεσκε Δίβος.

Vide Salmasium ad Vopiscum.

ΔΙΓΕΣΤΑ, *Digesta, Pandecta Iuris.* Glossæ Basilic. διγέστων, διατυπωμάτων. Justinianus Nov. 13. καθάπερ αὐτὴν ἡμεῖς ἐν τοῖς ἡμετέροις Ἰνστιτούτοις, καὶ Διγέστοις, καὶ τῷ τῶν διατάξεων ἐνομοθετήσαμεν βιβλίῳ.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΎΕΙΝ, *Catechizare, Initiari, Imbuere*, κατηχίζειν, παιδεύειν, &c.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΌΝ, *Documentum, Narratio rei Gesta.* Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 1. οἱ εὐλαβέστατοι μοναχοὶ διὰ Μαρίνου τοῦ θεοσεβεστάτου Ἐξάρχου, ἐπιδῶκαν διδασκαλικὸν, &c. Item Act. 5. τὸ ἐπιδεδομένον διδασκαλικὸν ἀναγνωσκέσθω.

ΔΙΔΆΣΚΑΛΟΣ οἰκουμενικὸς, dicebatur apud Constantinopolitanos præcipuus inter Doctores, seu qui XII. Doctoribus præerat, stipendiis è publico donatis, iisque in omni scientiarum genere insignibus & quorum consiliis in rebus arduis utebantur Augusti. Eorum domicilium erat prope Chalcen, seu magnum Palatium, & haud procul à magna Ecclesia, ut pluribus docuimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. cap. 9. num. 3. quibus nihil habeo ferè quod addam, nisi quod cùm Codinus in Orig. num. 89. dicat Doctores illos, sedecim numero, professione Monachos, impietati suæ assentiri nolentes, præ irâ cum ipso ædificio, ubi manebant, combussisse Leonem Isaurum an. 10. cùm, inquit, durasset ista Doctorum successio 140. annos: inde videri conficit tum primùm institutos, (si quidem fides aliqua adhibéda Græculis istis Scriptoribus) à Mauricio circa an. 587. Nescio porrò an hosce Oecumenicos Doctores respexerit Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ, pag. 857. quem, inter cætera Elogia, οἰκουμενικὸν διδάσκαλον vocat, & Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. οἱ δὲ κατὰ τὸ Σίγμα περίδρομον ἐγκολαφθέντες, τοῦ Οἰκουμενικοῦ διδασκάλου, Ἰγνάτιος οὗτος ἐκαλεῖτο, τυγχάνουσιν. Laudantur etiam ab Allatio in lib. de Georgiis, pag. 321. ex Bibl. Reg. Cod. 1385. προλεγόμενα τοῦ Θεοδοσίου κανόνων ἀπὸ φωνῆς Γεωργίου διακόνου οἰκουμενικοῦ διδασκάλου. Ut & à Lambecio lib. 8. Bibl. Cæsar. Georgij Archiep. Alexandriæ ἐξήγησις, ἤτοι βίος καὶ πολιτεία, καὶ θαύματα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου, καὶ Ἀρχιεπισκόπου ΚΠ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ex quibus saltem colligitur id Epitheti aliis tributum, quàm Oecumenico illi Doctori, cujus suprà meminimus. Sed & ab eodem Allatio in Diatriba de Symeonum scriptis, pag. 168. describitur Distichon Ἀλεξίου Φιλοσόφου γεγονότος μεγάλου Διδασκάλου, qui fortè alius non fuerit ab Oecumenico. Nec scio an alius sit ab eo qui Ὕπατος τῶν φιλοσόφων, de qua dignitate agimus suo loco: nam Joannes Italus in Codd. MSS. apud Lambecium lib. 7. de Bibl. Cæsar. pag. 148. inscribitur Ὕπατος καὶ διδάσκαλος τῶν φιλοσόφων. In indice Bibliothecæ ex Cod. Colberteo 2276. laudatur Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ ποιήσεως πράξεις β'.

ΔΙΔΆΣΚΕΙΝ, propriè est *Concionem habere ad populum in Ecclesia*, quod *Prædicare* vulgo dicimus, idque Episcopos duntaxat spectabat, διαλέγεσθαι τάς τε θείας ἑρμηνεύειν γραφὰς ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῆς ἐκκλησίας, ut est apud Eusebium lib. 6. Hist. Eccl. cap. 19. Joannes Hierosolymitanus in Epist. ad Theophilum Alexandr. *De fide & omnibus Ecclesiasticis dogmatibus hæc locuti sumus, quæ & semper gratiâ Dei indeficienter in Ecclesia docemus, & in Catechesibus.* Sozomenus lib. 4. cap. 26. de Eudoxio Episcopo Constantinopolit. ἐπὶ τὸ τοῦ ἱερέως ἀναβὰς βῆμα, οἷα δὴ καὶ τὸν λαὸν διδάσκων, &c. Idem lib. 7. cap. 19. scribit Romæ, nec Episcopum, nec alium quemque in Ecclesia διδάσκειν· παρὰ δὲ Ἀλεξανδρεῦσι, μόνον τὸν

τὸν τ̃ πόλεως ἐπίσκοπον. Eundem vide lib. 7. cap. 19. lib. 8. cap. 10. In Sinodo VII. jubentur eligi Episcopi, qui διδάσκειν τ̃ αὐτῷ λαὸν sciant. In Synodo Quinesexta Can. 19. jubentur pariter Episcopi Dominicis præsertim diebus plebem Sacras literas docere, eásque juxta sanctos Patres interpretari. Hinc Macarius Antiochenus Patr. ob hæresim damnatus in Concilio III. Constantinopolitano, Act. 12. pag. 938. indignus dicitur qui in ambonem docendi gratia ascendat: οὐδαμῶς ὁ θεῖος κανὼν παραδέχεται τ̃ λοιπῦ εἰς διδασκαλικὸν καθίσαι θρόνον.

Verùm inductum postea, ut essent Concionatores, qui vice Præsulum Conciones haberent ad populum & Sacras literas interpretarentur: de quibus intelligendus fortè Ibas Edessenus Episcopus, in Epistola descripta in Concilio Calchedonensi Act. 10. ὧν εἷς ἐστιν ὁ μακάριος Θεόδωρος, ὁ κήρυξ τ̃ ἀληθείας, καὶ διδάσκαλος τ̃ ἐκκλησίας, ὃς οὐ μόνον ἐν τῇ ζωῇ αὐτῦ τοὺς αἱρετικοὺς ἐκολάφισεν εἰς τὴν ἀληθινὴν αὐτῦ πίστιν, &c. Sed & Sanctus Basilius in Epist. 62. λόγοι δὲ μυστικοὶ τ̃ ἐξηγητὴν ἀναμένουσιν, οἱ παῖδες τ̃ πατέρα, οἱ πρεσβύτεροι τ̃ ἡλικιώτην, &c. Idem Epist. 70. οὐκ ἔτι διδασκάλων προεδρίαι, οὐ διδάγματα σωτήρια, &c. Erant porrò ij Concionatores ab Episcopo selecti ex ordine Presbyterorum. Basilius Seleuciensis lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 27. καὶ τ̃ ἱερατικῆς δὲ μοι καταξιωθέντι γερουσίας, καὶ τ̃ καταλόγου τ̃ διδασκάλων καὶ ἱερέων συμπαρῆν καὶ πολλά. Habentur editæ ejusdem Basilij Homiliæ. Neque fas erat cuiquam in Ecclesia concionari nisi indulto Episcopi: Ruffinus lib. 6. Hist. Eccl. cap. 3. *Catechizandi ei, id est, docendi, magisterium in Ecclesia tribuit.* Balsamon in Jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 143. τὸ διδάσκειν τ̃ λαὸν μόνοις ἐνεδόθη τοῖς Ἐπισκόποις· καὶ οἱ διδάσκαλοι μεγάλης ἐκκλησίας δικαίῳ τ̃ Πατριάρχου διδάσκουσι. Edita est pronuper à summæ Eruditionis Viro, & amico nostro Joanne Baptista Cotelerio Novella Alexij Comneni Imp. *de Electionibus*, in qua multa præscribuntur de Didascalis Ecclesiasticis, seu Concionatoribus, quibus & *rogas*, seu stipendia annua assignari præcipit: ita tamen ut qui ad Sacerdotium proveherentur, & qui suis muniis rectè fungerentur, ad Dignitates Ecclesiæ & Officia proveherentur, n. 19. 20. 21. 22. 23. Cujus quidem Novellæ meminit Balsamon ad Synod. VI. Can. 19.

Fiebant porrò Conciones istæ Ecclesiasticæ & Sacræ Scripturæ enarrationes ante sacram Liturgiam. Socrates lib. 5. Histor. cap. 22. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ τετράδι καὶ τῇ λεγομένῃ παρασκευῇ γραφαί τε ἀναγινώσκονται, καὶ οἱ διδάσκαλοι ταύτας ἑρμηνεύουσι, μετὰ ταῦτα δὲ τὰ συνάξεως ἐστὶ, δίχα τ̃ τ̃ μυστηρίων τελετῆς.

Ex hinc inductum ut alij Evangelia, alij Epistolas Canonicas, & Psalterium, & Sacras alias Scripturas interpretarentur, divisis sensim ac dispertitis muniis & officiis: ita ut essent qui Evangelia, alij qui Apostolum, alij denique qui Psalterium explicarent. Atque id causæ esse rectè animadvertunt Viri Docti, cur tot extent Patrum enarrationes in Evangelia, in Epistolas S. Pauli, & in Psalmos Davidicos.

Διδάσκαλος τ̃ Εὐαγγελίου, *Doctor Evangelij*, cujus munus est ἑρμηνεύειν αὐτὸ, ut est apud Codinum de Offic. cap. 1. ubi collocatur secundus in Quinta Pentade. Codex Allatianus: ὁ διδάσκαλος, ἑρμηνεύει τὸ εὐαγγέλιον, ὅταν λειτουργεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς· καὶ εἰ δυνατόν ἐστι, καὶ τὸ ψαλτήριον. Codex alter Allatianus: ὁ Διδάσκαλος ἑρμηνεύει τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, εἰ δυνατός ἐστιν, ὁμοίως καὶ τὸ ψαλτήριον, κρατεῖ καὶ τὰ σχόλια τ̃ ἐπισκοπῆς. Joannes Cinnamus lib. 4. num. 16. καὶ δὴ καὶ Μιχαὴλ τὰ ἱερὰ ἐπὶ τ̃ τ̃ Σοφίας ἱερῦ διεξηγεῖτο τ̃ Εὐαγγελίων ῥητά, ubi de Michaële Thessalonicensi, qui apud Allatium lib. 2. de utriusque Ecclesiæ Consensione cap. 12. §. 5. appellatur Μαΐστωρ τ̃ ῥητόρων, Διδάσκαλος τ̃ εὐαγγελίων, καὶ Πρωτέκδικος τ̃ μεγάλης ἐκκλησίας· ΚΠ. Apud Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epistola 46 inscribitur τῷ Διδασκάλῳ τ̃ μεγάλης ἐκκλησίας: ut Epistola 19. διδασκάλῳ τ̃ Σερρῶν.

Διδάσκαλος τ̃ ἐπιστολῶν τ̃ Ἀποστόλου, *Interpres Epistolarum S. Pauli*, Dignitas Ecclesiastica. Codinus de Offic. cap. 1. ubi collocatur in quinta Pentade post Doctorem Evangelij: ὁ Διδάσκαλος τ̃ Ἀποστόλου, ἑρμηνεύων αὐτ̃. Vide Crusij Turcogræciam, pag. 284. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 4. ὁ Βασίλειος Νικηφόρος τὰς τ̃ Παύλου ἀναπτύσσων ἐπ' ἐκκλησίας ἐπιστολὰς, καὶ διαλευκαίνων τῷ τ̃ καλλιρρημοσύνης φωτὶ, ὅσα τ̃ Ἀποστολικῶν ῥήσεων τῇ ἀσαφείᾳ ὑπομελαίνονται, καὶ τῷ βάθει τ̃ πνεύματος ἐπιφρίσσουσι. Auctor MS. apud Allatium de Consens. utriusque Eccl. cap. 12. §. 15. Νικηφόρος ὁ Βασιλάκης Διδάσκαλος τ̃ ἐπιστολῶν. Ephræmius in Chronico, de eodem Basilace:

> Καὶ Βασιλάκης τ̃ σοφῶν Παύλου λόγων
> Διδάσκαλος τυγχάνων τε καὶ Λευίτης.

Διδάσκαλος τ̃ ψαλτηρίου, εἰς τὸ ἑρμηνεύειν αὐτὸ, apud Codinum de Offic. cap. 1. ubi collocatur quartus in quinta Pentade post διδάσκαλον τ̃ Ἀποστόλου.

Διδάσκαλος, *Cleri Palatini*, cujus meminit Anonymus ex Cod. Mazarino, ubi Clerum Imperatorium describit:

> Ἀποστολικῶν ὁ Κήρυξ διδαγμάτων·

Vide in Κλῆρος. Jam verò ejusmodi Homiliæ & Conciones Ecclesiasticæ

Διδασκαλίαι appellantur à Socrate lib. 6. Hist. Eccl. cap. 17. Ἰωάννης δὲ τ̃ διδασκαλίαις ἐσχόλαζε, quæ sic ita vertit Eruditus Valesius: *Ioannes interim Concionibus Ecclesiasticis operam dabat.* At recentioribus

ΔΙΔΑΧΑΙ, dicuntur: cujusmodi inscribuntur Alexij Rharturi Presbyteri & Chartophylacis Corcyræ, editæ Venetiis an. 1560. quo & vixit, & aliæ nescio cujus Anonymi ex Cod. Colberteo 4634. In præcipua anni festa, quæ ferè semper distinguuntur in procemium & duas στάσεις, quas Concionatores nostri vulgo *Puncta*, seu *Pausationes* appellant. Portius: διδαχὴ, *Concio*, δημηγορία, ἐκκλησία. Διδακτὴς, *Concionator*, *Ecclesiastes*, *Prædicator*, δημηγόρος, &c. Διδάχνειν, *Concionari*, *Prædicare*, *Concionem habere*, δημηγορεῖν, ἐκκλησιάζειν, ἀναγορεύειν.

Διδασκαλίκιον, *Ecclesiastici Doctoris munus.* Novella Alexij Comneni superiùs laudata: οἱ δὲ ἀξιόλογοι κατά τε λόγον καὶ πρᾶξιν εἰσαγέσθωσαν εἰς τ̃ τ̃ διδασκαλίας διακονίαν, καὶ διὰ τ̃ διδασκαλικίων προβαινέτωσαν εἰς τὰ ἀρχοντίκια.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ, *Magistra.* Glossæ Græcobarb. τούτη ἡ Ἀσπασία ἦτον σοφίστρια καὶ διδασκάλισσα τοὺς λόγους τ̃ ῥητόρων.

ΔΙΔΕΙΝ, *Dare*, Διδόναι, παρέχειν, in Corona pretiosa, & apud Portium. Euchologium Goari, pag. 491. καὶ παραδίδει αὐτῷ τὴν βακτηρίαν, λέγων, &c. Theophanes an. 24. Leonis Isauri: ἐντεῦθεν οὖν ἐκράτησεν ἡ συνήθεια δίδειν δύο κεράτια τοῖς διοικηταῖς. Occurrit passim.

ΔΙΔΟΝΑΙ, *Ferire*, *Ictum impingere*, quomodo Galli ferè *Donner* interdum usurpant. Vita S. Pachomij, num. 43. ἀνέστη ἔχων ξύλον μέγα, θέλων δοῦναι κατὰ τ̃ κεφαλῆς αὐτ̃. Theophanes an. 19. Mauricij: δὸς αὐτ̃ κατὰ κρανίου, ἵνα μὴ ὑπεραίρηται. Ita usurpat an. 17. Heraclij, an. 25. & 27. Constantis. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 465.

V ῥιπιδιον

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ὀπισθεν δὲ ἐςὼς ὁ Βασίλειος δέδωκεν αὐτὸν μετὰ τὸ ξίφος, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μετ' αὐτὸν μελλόντων κατέκοψαν αὐτόν. Et pag. 469. Ἰωάννης δὲ ὁ Χαλδὸς παρελθὼν μετὰ ξίφους δύο αὐτῷ, ἀπέκοψαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Adde eundem in Leone Philosopho, pag. 481. Symeonem Logothetam in eodem Michaële n. 42. Constantinum de Adm. Imp. cap. 26. & 53. pag. 213. Nicetam Barbarogr. in Manuële lib. 3. num. 3. in Isaacio lib. 2. num. 7. Achmetem Onirocrit. cap. 119. 221. Codinum in Orig. num. 114. Historiam Politicam pag. 10. & alios passim, quibus hæc addo ex Anonymo de Nuptiis Thesei lib. 8.

Μινὼς ὁ μέγας ἔδωκεν μετὰ τὸν Ἀγαμέμνων,
Μετὰ σπαθία ἐκόπτονταν, ὡς ἦσαναι παιδία.

ΔΙΔΥΜΑ'ΡΙΟΣ, *Gemellus*, Δίδυμος. Vide in Ρίφος.

ΔΙΕ'ΚΓΟΝΟΣ, *Pronepos*, in Nomocanone Coteleriano, num. 457. Δισέκγονος.

ΔΙΕΚΔΙΚΕΙ͂Ν, *Defendere*. Glossæ Basilic. Διεκδικηταὶ πάντες οἱ ἐκδικοῦντες καὶ φροντίζοντες, εἴτε διοικηταὶ, εἴτε ἐπίτροποι, εἴτε κουράτωρες, εἴτε προκουράτωρες εἴτε ἐντολεῖς εἰσι· διεκδικεῖν γάρ ἐστι τὸ τὰ αὐτὰ ποιεῖν ἅπερ καὶ ὁ πρωτότυπος ἐποίει παρών, &c. Item pro *Condicere*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 13. §. 17. Glossæ Lat. Gr. *Condico*, συντάσσομαι μετὰ παραγγελίας.

ΔΙΕ'ΛΕΙΑ, Dacis, *Hyoscyamus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 651.

ΔΙΕΡΜΗΝΕΥΤΗ'Σ Μέγας, *Magnus Interpres*, recensetur inter Officiales Aulæ Constantinopolit. ab Codino, cap. 2. num. 50. cujus vestes peculiares describit cap. 4. num. 53. officium verò, hisce verbis, cap. 5. num. 70. ὁ μέγας Διερμηνευτής, ἐστὶ πρῶτος τῶν Ἑρμηνέων, οὓς κοινῶς ὀνομάζουσι Δραγουμάνους. Anonymus ex Cod. Mazarino:

Διερμηνευτὴς ὁ μέγας προηγέεται.

Pachymeres lib. 5. cap. 17. καὶ τὸ συγκλητικῶν ὁ Μέγας Λογοθέτης Ἀκροπολίτης, Πρωκαθήμενος τοῦ Βεστιαρίου Πανάρετος, καὶ ὁ μέγας Διερμηνευτὴς Βερροιώτης. Habebat etiam Ecclesia Constantinopolitana suum Μέγαν Διερμηνευτήν. Methodius Metropolitanus Melenici in Epist. τὸν σοφώτατον καὶ λογιώτατόν μοι Μέγαν Διερμηνευτὴν τῆς Μεγάλης Χριστοῦ ἐκκλησίας ἀσπάζομαι ἐν Χριστῷ.

ΔΙΘΙΑ'ΜΒΡΙΟΝ, *Hyoscyamus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 151. Διθυράμβιον, rectiùs apud Apul. cap. 4.

ΔΙΗΝΗΚΙ'ΖΕΙΝ, *Continuare*, *Perpetuare*, utitur Balsamon in Epist. de jejun. num. 15.

ΔΙΚΑ'ΒΑΛΛΟΙ. Vide in Κάβαλλος.

ΔΙ'ΚΑΙΑ, *Iura que quis babet in rem aliquam, Possessiones, Prædia, Facultates*: quomodo *droits* & *droitures* Galli dicunt. Nicetas in Andronico lib. 2. ex Cod. Græcobarb. καὶ τοὺς βασιλικοὺς τόμους, τοὺς τὰ δίκαια τῆς πολιτείας διὰ τῶν πρώτων βασιλείων ἔχοντας ὑπογεγραμμένους ἥρπαξαν καὶ ἠφάνισαν. Vide Δικαίωμα.

ΔΙΚΑΙΕΝΕ'ΧΥΡΟΝ Πραιτώρων, *Honorarium jus, vel Pignus*, in Gloss. Gr. Lat.

ΔΙΚΑΙΟΔΟ'ΤΗΣ, *Iuridicus* in utroque Gloss. lib. 6. Basilic. tit. 24. περὶ τάξεως δικαιοδότου, καὶ οἷοις ἐπιτέτραπται ἡ δικαιοδοσία. Erat etiam Dignitas Palatina. Meminit Metaphrastes in S. Demetrio 26. Octob. πανσεβάστου Σεβαστοῦ καὶ Δικαιοδότου τοῦ Ταρωνίτου, sub Manuële Imper. Novella ejusdem Manuëlis de Divers. Caus. καὶ οἱ μεγαλοπιφανέστατοι, ὅτε Πρωτασηκρήτης, καὶ ὁ Δικαιοδότης. Adde Harmenopul. lib. 1. tit. 4. §. 62. & quæ observamus in Constantinopol. Christiana lib. 2. cap. 13. num. 5.

Δικαιοδοτεῖν, *Indicare*, *Iudicis munus exercere*, apud Scholiast. Basil. lib. 7. tit. 2. δικαιοδότημα, ἔδικον, in Glossis Basilic.

Δικαιοδοσία, *Iurisdictio*, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ Basil. οἰκεία, δικαιοδοσία. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit. 23. §. 2. Γενειοδικτίωνα, εἰς δικαιοδοσίαν, τουτέστιν εἰς τύπον, τουτέστι νόμον. Scholiastes Basilic. lib. 7. tit. 1. ἄρχοντας δὲ νόει τοὺς ἔχοντας δικαιοδοσίαν. Vide lib. 6. Basil. loco mox laudato, & lib. 7. tit. 3. §. 1. &c.

ΔΙΚΑΙΟΚΡΙ'ΤΗΣ, *Iudex*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὅτι ἦτονε πολιτικὸς εἰς ἄλλους δικαιοκρίτας.

Alibi:

Καλὰ τὸν Θεὸν εὐχαριστῶ τὸν μέγαν δικαιοκρίτην.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙ'Α, *Persecutio*, *Allegatio*, *Dissentio*, in Gloss. Gr. Lat. Δικαιολόγος, *Causidicus*. Δικαιολογῶ, *Ius dico*, Δικαιολογούμενος, *Persecutor*, in iisdem Glossis: *Reus*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 8.

ΔΙ'ΚΑΙΟΣ, *Vicarius*, *qui alterius vices obit*. Joannes Episcopus Citri in Respons. lib. 5. Jur. Græco-Rom. p. 329. de Chartophylace: παρόντος μὲν αὐτοῦ οὐκ ἔξον ἐστὶν τῷ Ἀρχιερεῖ, ἑτέρῳ ἀναθεῖναι σημείωσιν οἱανδήτινα, εἰ μὴ πολὺ ἀνάγκη ἐπείγει διὰ μακρᾶς ὁδοῦ γενέσθαι σημείωσιν, διά τινα κατὰ τόπον ἀναφυεῖσαν ὑπόθεσιν, τηνικαῦτα γὰρ ἂν ἐκλέξηται ὁ Ἀρχιερεὺς, ἀποστέλλει δικαίῳ αὐτοῦ τηρήσοντα, καὶ σημειωσόμενον τὴν ὑπόθεσιν, &c. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopolit. ex Cod. Reg. ὁ Λογοθέτης ποιῶν λόγους κατηχητικοὺς πρὸς τὸν λαὸν, Δίκαιος τοῦ Πατριάρχου. Codex Allatianus, de Magno Chartophylace: ἔστιν ἐπισκοπικῶν δικαίων φροντιστὴς, καὶ οἱονεὶ δικαίῳ (Leg. δίκαιος) τὸν ἀνηκόντων τῷ Πατριάρχῃ. Vide in Παναγία.

ΔΙ'ΚΑΙΟΙ. Observat Goarus ad Euchologium, pag. 402. & 719. & ad Codin. de Offic. cap. 15. num. 18. Sanctos Confessores, si Monachi fuerint, ὁσίους, si sæculares, δικαίους vulgo indigitari.

ΔΙ'ΚΑΙΑ μοναστήρια, Græci vocant *regularis vitæ rigore conspicua*, ut cætera διόρθιμα, *mitigatorum* nomine infamata, & ob dispensationem receptam decidua. Ita Goarus ad Euchologium, pag. 120.

ΔΙΚΑΙΟΦΥ'ΛΑΞ, *Iudex*, Dignitas apud Imperatores Constantinopolitanos. Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palatij:

Λογοθέτης ἀγελῶν, ὅτε Δικαιοφύλαξ.

Alter Anonymus:

Δικαιοφύλαξ, σὺν αὐτῷ Νομοφύλαξ.

Recensetur etiam in Catal. MS. Reg. 5. eâdem serie. Georgius Pachymeres lib. 1. cap. 1. de se loquens; ἔτι δὲ καὶ ἐν ἀναγνώστων εἰς Δικαιοφύλακα τιμηθεὶς, τάδε ξυνέγραψεν. Cujus Officij munus ita describit Manuël Phile in Carminibus, in Obitum ejusdem Pachymeris Diceophylacis:

Δικαιοφύλαξ, εἰ μέτεστί σοι πάλιν,
Θεσμοῦ φυλακὴ, καὶ βραβεύεις τὰς δίκας,
Θέσπιζε, δογμάτιζε, τὰς στάσεις λύε,
Τὴν ἀπροσωπόληπτον ἐξάγων κρίσιν.

Hujusce Dignitatis mentio præterea occurrit in Nov. Alexij Comneni de Testib. apud Cantacuzenum lib. 1. Hist. cap. 44. & Crusium in Turcogr. pag. 284.

ΔΙΚΑΙΩ'ΜΑΤΑ, Græcis, dicuntur *Firmamenta causæ*, *justificationes*. Glossæ MSS. δικαιώματα, κρίσεις ἀληθιναί. Rursum: δικαιώματα, συμβολὰ, θεσμοὶ εἶχεν οὖν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας, ἤτοι θεσμοὺς λατρείας καὶ εὐχῶν. Suidas: Δικαιώματα, νόμοι, ἐντολαὶ, κρίματα. Cantacuzenus lib. 2. Hist. c. 2. ἀλλ' ὅρα, ἔφη, μὴ σὺ καὶ δικαστὴς καὶ κατήγορος ὢν, τὸ τὸ δικαζομένων δικαίωμα παρίδῃς.

Δικαιώματα,

[library stamp]

Δικαιώματα, Recentioribus Græcis, & in Basilicis, appellantur *Privilegia*, *Chartæ*, *Diplomata*, *& instrumenta quibus jura in res asseruntur*. Glossæ Lat. Gr. *Instrumenta*, γραμμάτια, ἀσφαλίσματα, δικαιώματα. Scylitzes in Isaacio Comneno, pag. 809. τῆς τῶν Μαγγάνων προνοίας, καὶ τῶν δικαιωμάτων φύλαξ παρὰ τοῦ εἰρημένου Βασιλέως καταληφθείς. Sigillum seu Diploma Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: διακρατήματα, ὑποστάσεις, βελλάνας, καὶ ὅσα ἄλλα δικαιώματα ἐκράτουν. Occurrit ibi non semel. Codinus de Offic. cap. 1. n. 5. ὁ Χαρτοφύλαξ, κρατεῖ τὰ ἐκκλησιαστικὰ χάρτια δικαιώματα. Zonaras in Isaacio Comneno, quæ ἔγγραφα περὶ τῆς ἐλευθερίας Monasterij Manganorum appellavit, mox ea δικαιώματα vocat. Vide to. 1. Basilic. p. 508. 522. &c. Harmenopulum lib. 1. tit. 2. & IC.

ΔΙΚΑΝΙΚΙΟΝ, Δεκανίκιον, pro *Baculo*, seu *Sceptro Magistratûs & Dignitatis insigni*, vox est postremi ævi. Asterius Orat. In Oeconomum iniquitatis pag. 25. Edit. Combefisij: τί δὲ τῆς ὑπαρχόντων ἀξίας ἡ σκηνὴ, τὸ ἀργυροῦν ὄχημα, ἡ καλαμὶς ἡ χρυσῆ; Senator lib. 7. Epist. 5. *Aureâ virgâ decoratum* incessisse Curam Palatij scribit. Porro *in Virga potestatem intelligi convenit*, inquit S. Hilarius in Psal. 124. *insigne enim potestatis est*. Unde apud Byzantios, *insignes faciebant virgæ dextris aptatæ*, ut loquitur Ammianus lib. 14.

Variè autem pro cujusque Gradu ornabantur ejusmodi δικανίκια. Verbi enim gratiâ, apud Codinum de Offic. cap. 4. num. 1. Magni Domestici τὸ δικανίκιον, μετὰ τῶν κόμβων ἰνοκοπητῶν describitur: Magni Ducis, τὸ δικανίκιον habebat κόμπους χρυσοῦς γλυπτοὺς, καὶ κονδύλους ὡσαύτως χρυσοῦς, κεκλωσμένους δὲ διὰ σχοινοπλοκίου ἀργυροῦ, n. 9. Ita diversimodè κόμβοις & κονδύλοις, seu *nodis & calamis*, insignita legere est δικανίκια dignitatum, apud eundem, n. 10. 12. 18. 19. 21. 23. 26. 36. 61. &c. Quorundam δικανίκιον, erat λεῖον ξύλον, ut n. 39. 41. 57. 62. 72. 79. & 83. Quorundam erat argenteum, ut num. 49. 53. 77.

Imperatoris verò, & Magni Primicerij, τὸ δικανίκιον erat ξύλον κεχρυσωμένον, sed leve & molle, inquit Symeon Thessalonicensis, ubi de Imp. καὶ ἔτι ῥάβδον λαμβάνει, οὐ βαρεῖαν τινὰ καὶ σκληρὰν, ἀλλ' ἐλαφρὰν καὶ μαλακὴν, διὰ τὸ παιδευτικὸν ἐν πραότητι, καὶ μὴ ὀργίλον, &c.

Imperatricis verò δικανίκιον aureum, vel auratum pariter fuit, ἔχον τε ἀπὸ τῆς κορυφῆς καὶ κάτωθεν ὅσον σπιθαμιαῖον μῆκος μαργαριτάρια καὶ λιθάρια ἐμπεπηγμένα κυκλόθεν, ut est apud eundem Codinum cap. 17. n. 24. cujusmodi videre est in imagine Manuëlis Palæologi Imp. à nobis delineata in Familiis Byzantinis.

Neque tamen omnes Aulæ Officiales deferebant δικανίκια; nam complures recenset ibidem Codinus, qui eo carebant. Vide Κόνδυλος, & Gloss. med. Lat. in *Virga*.

Δικανίκιον etiam appellant *Pedum Patriarchale*, idem Codinus, cap. 20. num. 7. & 16. & Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 24. ubi de Patriarcha Constantinopol. ἐπέταξε δὲ ἵνα κατέχωσι καὶ τὸ διβάμβουλον, καὶ τὸ δεκανίκιον quæ scilicet eunti illi præferrentur. Mox: καὶ λαβὼν τὸ δεκανίκιον, εἰσῆλθεν εἰς κελλίον, ἐν ᾧ συνεισήλθομεν καὶ ἡμεῖς. Et sect. 9. cap. 9. οἶδα γὰρ ὅτι ἡμεῖς παρέχομεν τῷ ἡγουμένῳ τὸ δεκανίκιον, καὶ εὐθὺς ἦν πανταχοῦ ἡγούμενος. Occurrit rursum mox. Historia Politica pag. 15. ἰδίαις χερσὶ δέδωκεν αὐτῷ (Patriarchæ Constantinop.) δεκανίκιον πολλοῦ ἄξιον, ἤτοι ῥάβδον ἀργυρᾶν περικεχρυσωμένην, ὡραίαν. Malaxus in Hist. Patriarch. in Gennadio Scholario: καὶ ἔτζη ἔλαβεν ὁ Σουλτάνος μὲ τὸ χέρι του τὸ δικανίκι, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸ χέρι τοῦ Πατριάρχου. Vide Leunclav. in Pand. Turc. num. 173. 199.

Δεκανίκι, Portio, *Baculus*, *Fustis*, *Ligo*, Βάκτρον ῥόπαλον, κορύνη, δίκελλα.

ΔΙΚΑΝΙΚΟΝ, *Carcer*. Vita S. Joannis Jejunatoris Patr. Constantinopol. καὶ Δεκανοὺς ἐκάλει, καὶ πρὸς τὸ δικανικὸν ἁρπάζεσθαι τὴν ἀνοσίαν ἐκέλευεν. Supplicatio Basilij Diaconi & Monachorum in Concilio Ephesino part. 1. cap. 30. §. 3. καὶ τέως μὲν ἀνεκδίκητον ἔμεινε τὸ τοῦ λαοῦ παράγγελμα, τοῦ συλληφθέντος ἐκ μέρους παρὰ τῆς ὑπηρετῶν, καὶ ἐν τῷ δικανικῷ τυπτέντος διαφόρως ἐν πόλει βασιλευούσῃ, & §. 3. κἀκεῖθεν τυπτόμενοι παρὰ τοῦ ὄχλου τῶν Δικανῶν, ἀπηγόμεθα ἐν τῷ δικανικῷ, κἀκεῖ γυμνοὺς ἡμᾶς δεσμίους ὡς καὶ ὑπευθύνους ἐν τιμωρίᾳ ἐστήλωσαν, ἐκρεβάτισαν, ἐπῄρνισαν. Rursum: καὶ σιδηρωθέντες ἀπήχθημεν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνήχθημεν ἐν τῷ Πραιτωρίῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ μετὰ τοῦ δεσμοῦ καὶ ἐπεὶ μηδεὶς ἦν ὁ κατηγορῶν, ἐν τῷ δικανικῷ πάλιν διὰ τῆς τάξεως ἤχθημεν, καὶ οὕτω πάλιν ἐκόλασεν ἡμᾶς, κατὰ πρόσωπον τυπτήσας. Lib. 1. Basilic. tit. 1. §. 22. ex l. 3. Cod. de Hæretic. πάντες οἱ αἱρετικοὶ ἀναμφιβόλως γινωσκέτωσαν ὡς πάντες αὐτῶν οἱ τόποι ἀφαιρεθήσονται, εἴτε ἐκκλησίας αὐτοὺς ὀνομάζουσιν, εἴτε διακονικὰ προσαγορεύουσιν, εἴτε δικανικὰ, εἴτε ἐν ἰδίοις τόποις τὰς αὐτῶν συνόδους ποιῶνται.

Δεκανικὴ, *Quivis Carcer*. Palladius in Historia Bragmanum M S. τῇ αἰχμαλωσίᾳ περιπεσόντος οὗτος, ὡς ἔλεγεν, ἀφνεὶς ἐγεγόνει ἐν τῇ δεκανικῇ, καὶ ἀκηδίᾳ ληφθεὶς, ἐκίνησεν οὗτος τὴν τῶν Ἰνδῶν ἱστορῆσαι χώραν. Vide Διακονικόν.

ΔΙΚΑΝΙΚΟΣ, *Advocatus, qui in litibus versatur*, apud Sanctum Marcum Eremitam: τίς τῶν ἐν λόγοις δικανικῶν, qui in titulo disputationis σχολαστικὸς appellatur. Et infrà: τὰ ῥήματα τοῦ δικανικοῦ, &c.

ΔΙΚΑΠΙΟΝ, Δικέφαλον, in Glossis Basilic. *Biceps*.

ΔΙΚΕΡΑΤΟΝ. Vide in Κεράτιον.

ΔΙΚΗΡΙΟΝ. Vide in Κηρός.

ΔΙΚΙΟΝ. Suidas in Etymologico: λίτρα, μία, καὶ δίκιον ἀργυρίων, καὶ πολλοὶ τύποι, fortè, inquit Meursius, Leg. λίτρα, μνᾶ, καυκίον. Mallem, βίκιον, de qua voce suprà.

ΔΙΚΗΤΗΣΙΟΝ. Vide in Διβιτήσιον.

ΔΙΚΟΚΤΑ, *Decocta*. Athenæus lib. 3. ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν ὁ κύνουλκος πίειν ᾔτησε δικόκταν, δεῖν λέγων ἁλμυροὺς λόγους γλυκέσιν ἀποκλύζεσθαι νάμασιν.

ΔΙΚΟΛΟΓΟΣ, *Causidicus*, *Patronus*, *Advocatus*. Δικολογία, *Causidicatus*, *Causidicatio*. Δικολογῶ, *Causidicor*. Gloss. Gr. Lat.

ΔΙΚΟΣ. Vide in Ἐδικός.

ΔΙΚΟΥΡΙΑ, *Decuria*. Dositheus lib. 3. Sentent. διὰ βιβλιδίου λέγοντός τινος, πατέρα ἴδιον ἀποκηρύσσεσθαι, καὶ αὐτῷ δικουρίαν ἀφῃρεῖσθαι, ἣν ἀπαιτεῖ, &c.

ΔΙΚΤΑΤΩΡ, *Dictator*. Scholiastes Gregorij Nazianzeni Orat. 1. in Julian. ἡνίκα δὲ (οἱ Ῥωμαῖοι) μετὰ τῶν ὑπάτων ἐν τοῖς πολέμοις ἐδυστύχουν, Δικτάτορα προέβαλλον, ὃς μόνας εἶχεν ἕξ. Glossæ MSS. Δικτάτωρ, ὁ διπλασίαν τὴν ἀρχὴν ἔχων, ὁ παρὰ Ῥωμαίοις Δισύπατος καλούμενος. Eadem fermè Suidas & Hesychius. Nescio an per Δικτάτορα, Δισύπατον intelligat Anonymus in Catalogo Offic. Aulæ Constantinopolit.

Ὕπατοι, Δικτάτωρες, σὺν τοῖς Ταμίαις.

Δικτατωρία, *Dictatura*. Glossæ aliæ MSS. Reg. Cod. 2062. δικτατωρία, ἀρχὴ ἀνεύθυνος. Suidas, ἀνεύθυνος.

ϰευθύνου. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 2. ἧς ἀφηγεῖτο Παπίριος Κύρσωρ, τῆς τῆς Δικτατωρίας ἔχων ἐξουσίαν. Occurrit præterea apud Dionem lib. 41. Zonaram tom. 1. pag. 4. 1 Edit. & to. 2. pag. 21. &c.

Δικτατωρεύειν, *Dictatorem agere*, apud Zonaram to. 2. pag. 50. 1. Edit. Vide Διϰτάτωρ.

ΔΙΑΛΑ'ΒΙΟΝ, *Forceps*, quòd duo manubria habeat. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. πυράγρα, τὸ διλάβιον.

ΔΙΛΗΓΑ'ΤΩΡ, *Delegator*. Habetur apud Nilum Monach. lib. 2. Epist. 243. inscripta Cypriano Διληγάτορι.

ΔΙΛΙΓΕ'ΝΤΙΟΝ. Theophilus Antecessor. lib. 1. tit. 6. §. 5. ὅτι παιδαγωγὸς μὲν ἐστὶν, ἢ τροφὸς, ἢ τροφεὺς, ἢ ἄλυμνος, ἢ ἄλυμνα, τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενον, *Collactaneos*, τουτέστιν ὁμογάλακτος. Ubi Cod. Reg. habet, λεγόμενον διλιγέντιον, ἢ κολλακτάνεος, τουτέστιν, &c. vox incertæ notionis.

ΔΙΛΥΤΤΑΙ'Α, Animal incognitum Fuchsio apud Myrepsum sect. de Unguentis, cap. 12.

ΔΙ'ΜΜΑΝ, *Vinculum*. Glossæ Græcobarb. Δέσις, δέσμη ῥάμματος, δίμμαν τοῦ ῥαμάτου, καὶ τοῦ σήμονος.

Διμμένος, *Vinctus*. Eædem Glossæ: Ἀλυσιδέτος, ἀλύσει δεδεμένος, ὅπου ἐνι δεμένος, ἢ διμμένος. Vide Δέννειν.

ΔΙΜΟΙΡΙ'ΤΑΙ, dicti Apollinarij Hæretici Sectatores, quòd μὴ τελείαν τὴν τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν, ἤγουν ἐνανθρώπησιν, assererent. Ita Auctor de Initiis Hæreseon, num. 77. In Concilij Calchedonensis Acclamationibus, Act. 1. Ἀνάθεμα τῷ μερίζοντι, ἀνάθεμα τῷ διαιροῦντι τὰς δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν.

ΔΙΜΟΙΧΟ'Ν, *Dimidia pœna* τῆς μοιχείας, quâ punitur qui cum conjugata volente mœchatus est. In Nomocanone Coteleriano, num. 474. ἀλλὰ διὰ τοῦτο τὸ διμοιχὸν ἐπιτιμάσθωσαν ἀμφότεροι χρόνους ϛ´ μετανοίας ρ´. ubi qui reluctantem corrupit, χρόνους ιβ´ ἐξελάζεται supra num. 473.

ΔΙ'ΜΟΡΟΝ, *Osthani*, *Pulegium*, apud Apul. cap. 92.

ΔΙ'ΝΕΙΝ, *Dare*, Δίδειν, διδόναι.

ΔΙ'ΝΟΥΜΜΟΝ, *Binio*, *Denarius*. Vide Gloss. med. Lat. in *Dinumium*.

ΔΙ'ΞΕΣΤΟΝ, *Bisextum*, in Gloss. Gr. Lat.

ΔΙΟΓΜΙ'ΤΑΙ, seu potiùs Διωκμῖται, *qui hostibus, vel Latronibus consequendis præficiuntur*. Epistola Ecclesiæ Smyrnensis de Martyrio S. Polycarpi n. 7. ἔχοντες οὖν τὸ παιδάριον, τῇ παρασκευῇ, δείπνου ὥραν, ἐξῆλθον διωγμῖται καὶ ἱππεῖς, μετὰ τῶν συνήθων αὐτοῖς ὅπλων, ὡς ἐπὶ λῃστὴν τρέχοντες. Vide Gloss. med. Lat. in *Diocmita*, Salmasium ad Hist. Aug. pag. 92. & Henric. Valesium ad lib. 27. Ammiani, pag. 343. 1. Edit.

Διωγμιτικά, quæ pendebantur Διωγμίταις, vel pro consecutione Latronum. In Basilic. lib. 56. tit. 10.

ΔΙΟΙ'ΚΗΣΙΣ, *Diœcesis*. Sic autem Veteres Romani vocabant certum numerum Provinciarum, quæ simul collectæ parebant Vicario Præfecturæ Prætorianæ. Nam Præfectus quidem Prætorio sub dispositione sua plures habebat Diœceses: Vicarij autem singulas. Porrò hæc vox eo sensu usurpari cœpta est circa tempora Constantini, ut discimus tum ex ejusdem Constantini ab Eusebio relatis, tum ex legibus aliquot Codicis Theodosiani. Hæc Henric. Valesius ad Eusebij lib. 4. de Vita Constant. cap. 36.

Διοίκησις, apud Scriptores Ecclesiasticos sumitur pro Provincia vel Parœcia Episcopi. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum, c. 19. διοίκησις δέ ἐστιν ἡ πολλὰς ἐπαρχίας περιέχουσα, τουτέστιν ἡ ἑκάστου Πατριάρχου ἐνορία· καὶ σύνοδος ταύτης οἱ ἐν αὐτῇ Μητροπολῖται, καὶ Ἀρχιεπίσκοποι ὑπὸ τὸν Πατριάρχην, καὶ οὗτοι ὄντες ἑκάστης διοικήσεως. Vide Morinum in Observat. Eccl. eundem Valesium ad lib. 5. Socrat. cap. 8. & alios passim, præterea Gloss. med. Lat.

ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ, *Procurator*, *Negotiorum Gestor*, in Basilic. to. 1. pag. 410. 411. &c. apud Harmenopul. &c. Vide Glossas Basilic.

Διοικηταὶ, *Collectores Tributorum ac Vectigalium*. τῶν δημοσίων φόρων διοικηταὶ, apud Cantacuzen. Hist. lib. 3. cap. 12. Leo Nov. 61. τοὺς ἐπὶ συλλογῇ τῶν δημοσίων φόρων καθισταμένους, (Διοικητὰς δὲ αὐτοὺς ἡ συνήθης ὁμιλία καλεῖν οἶδε) τολμῶντας ὑπερεκλέγειν πλέον τῶν νενομισμένων τὰ τέλη. In Concilio VI. Oecumenico Act. 1. Paulus ἀπὸ ὑπάτων, καὶ διοικητὴς τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν dicitur. Theophanes, pag. 307. de quodam Theodoto: καὶ αὐτὸν δεινότατον καὶ ἀτίθασον λίαν ὑπάρχοντα, ὅστις πλείστους τῆς πολιτείας ἄρχοντας καὶ ἐμφανεῖς ἄνδρας, οὐκ ἐκ τῶν διοικητῶν μόνον, ἀλλὰ ἐκ τῆς τῆς πόλεως οἰκητόρων εἰκῆ καὶ μάτην ἀπροφασίστως ἀπαιτήσεις καὶ ἐκταγὰς, καὶ δημεύσεις ποιούμενος. Ubi Miscella, *non tantum ex ordinatoribus*, *sed ex Urbis quoque habitatoribus &c.* & pag. 345. διελάλησε τῷ λαῷ, λέγων, ὅτι ὑμεῖς οὐ ἐκπονεῖτε τὰ τείχη κτίσαι, ἀλλ' ἡμεῖς διετάξαμεν τοῖς διοικηταῖς. Mox: ἐντεῦθεν οὖν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια δίδειν τὰ δύο κέρατα τοῖς διοικηταῖς. Addit Cedrenus τῶν θεμάτων. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. εἰσδοντος δὲ ἐκ τούτων αἱ ἐκθέσεις τῶν Σεκρετικῶν κατὰ τὴν ἔκθεσιν ἑκάστης τῆς διοικήσεων, ὡς ὑπὲρ ὀφελείας τῶν Διοικητῶν, καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ. Vide Nov. 128. Justin. cap. 16.

Διοικηταὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων, in Nov. 120. Justin. cap. 6. §. 2. *venerabilium locorum Ordinatores*, Veteri Interpreti.

Μέγας Διοικητὴς, Dignitas in Aula Constantinopolitana, cujus meminit præter Codinum de Offic. cap. 2. num. 55. Cantacuzenus lib. 3. cap. 14. pag. 393. Habetur in Codice Colberteo inter Epistolas Chumni Paracœmomeni, una inscripta τῷ μεγάλῳ Διοικητῇ τῷ Καβάσιλα. Vide Gloss. med. Lat. in *Diœceta*.

Ἐπὶ διοικήσεων, Dignitas in Aula Constantinopolitana *Dispensator*. Idem videtur qui Διοικητής. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 290.

Τῷ ἐπὶ διοικήσεων τελοῦντι τῆς Αὐγούστης.

Et versu 367.

Ὅπερ οὖν πάλαι εἴρηκα, Διοικητὰ Δεσποίνης.

ΔΙ'ΟΜΑ, pro Ἰδίωμα, *Conversatio*, *Confabulatio*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Στὴν ὁμιλία του ἄγριος, καὶ ταπεινὸς τὸ δίομα.

Occurrit ibi non semel. Ptochoprodromus in versibus polit. MSS. de sua paupertate lib. 1.

Ὅλους χωρεῖ ἡ ἐκκλησία, καὶ μετ' οὐδὲν χωρεῖ,
Καὶ ἀπὸ τὸ σισμαν τὸ πολλὺ, καὶ τὸ πολλὺ τὸ δίομαν.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Να πορπατοῦν, να χαίρουνται με δίομα καὶ κανάκη.

ΔΙΟΝΥΣΙ'Α, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ ἄμπελος. *Vitis*.

Διονύσιον, *Hedera*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 398. quòd Bacchus Hederâ caput cinxerit.

ΔΙΟΡΙ'Α, *Occasio*, *Opportunitas*. Theophanes, pag. 398. εὑροῦσα δὲ διορίαν ἡ τούτου μήτηρ, προσελάλησεν καὶ ὑπέσυρεν δωρεαῖς καὶ ὑποσχέσεσι τοὺς τῶν ταγμάτων ἄρχοντας, &c.

ΔΙΟ'ΡΘΙΜΟΙ, Monachi laxioris vitæ, quos vulgo *Mitigatos* diximus. Ita Goarus ad Euchologium, pag. 120. 902. Vide Δίκαιος.

ΔΙ'ΟΣ

ΔΙ͂ΟΣ, *November* mensis apud Macedones. Suidas, & alij passim.

ΔΙΌΣ ἠλακάτη, *Polycnemum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 514. *Verbena*, apud Apuleium, capite 3.

ΔΙΌΣΠΟΡΟΝ, *Milium Solis*, Λιθόσπερμον, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 564.

ΔΙΌΧΝΕΙΝ, *Trudere, Impellere.* Glossæ Græcobarb. ἀνασικόννω, ὤθω, διόχνω. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Δὲν ξεύρεις ὅτι διόχνουν τοῦ λυκ' οἰκοπάδην.

Vide Διώχνειν.

ΔΙΟΥΓΓΙΟΝ, *Duplex uncia*, *Unciæ duæ*, ut τριούγγιον, *Terna unciæ.* Pachymeres lib. 11. cap. 21. pag. 290. καὶ τοῖς μὲν Ἰταλοῖς διούγγια χρυσοῦ καὶ τριούγγια μόνοις ἑκάστου ἐπλήρου. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Uncia auri.*

ΔΙΠΑΓΙΝΟΣ, Διπάγινος, *In duas paginas distinctus.* Vide in Παγίνη.

ΔΙΠΑΤΟΝ. Vide in Πάτος.

ΔΙΠΛΑ, Διπλωμάδα, *Ruga, Plica vestis.* Glossæ Græcobarb. ἀδίπες, Συστροφαὶ, Διπλομάδες εἰς τὴν ῥάχιν, Βυβῶνες.

ΔΙΠΛΑΡΟΙ, *Gemini.* Glossæ Græcobarb. Ἀγάστορες, ἀδελφοὶ, δίδυμοι, δίπλαροι.

ΔΙΠΛΗ, *Biduana.* Διπλᾶς νηστεύειν, *Biduanas jejunare.* Apophthegmata Patrum in Agathone, num. 20. ἔστι δὲ ἄλλος, νηστεύειν θέλων δύο δύο, καὶ χορτάζεσθαι· σὺ δὲ διπλᾶς νηστεύων, οὐ χορτάζῃ. Epiphanius in exposit. fidei n. 22. οἱ δὲ σπουδαῖοι διπλᾶς καὶ τριπλᾶς, καὶ τετραπλᾶς ὑπερτίθενται, &c. Id aliis verbis expressit Nomocanon Cotelerianus, num 270. τὸ δὲ νηστεύειν διπλὴν καὶ τρίτην, τοῦτο καλόν ἐστιν· διπλόνηστος λογίζεται, ὥσπερ Μωϋσῆς ἐνήστευσεν. Vide Glossar. med. Lat. in *Biduana*, & *Superpositio.*

ΔΙΠΛΑΙ, *Flagella duplicia.* Synaxarium Vitæ S. Joannis τοῦ νέου, 18. April. in Anthol. τῇ δὲ ἑξῆς ἐξαγαγόντες αὐτὸν, καὶ πυθόμενοι, ὡς εὕρισκον οὐδὲν ἐνδόσιμον ἔχοντα, τραχέσιν αὖθις ῥάβδοις τοῖς παρ' αὐτοῖς διπλαῖς οὕτωσι λεγομέναις μαστίζειν προστάττουσιν οἱ ἀνηλεεῖς, ἐπιμόνως αὐτὸν τιμωρούμενοι.

ΔΙΠΛΑΡΙΑ, Hieron. Germano, *Piattonata*, *Ictus lato gladio*

ΔΙΠΛΟΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΟΝ. Typicum S. Sabæ cap. 34. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀπάρχεται ὁ ἱερεὺς τὸ διπλοκατηχούμενον μετὰ τῆς εὐχῆς.

ΔΙΠΛΟΜΑΔΕΣ. Vide in Δίπλα.

ΔΙΠΛΟΜΑΝΤΙΝ, *Mantum*, seu *Pallium duplicatum.* Glossæ Græcobarb. Ἀμφαπτὴρ, χιτὼν διπλοῦς, διπλὸν ῥοῦχον, ἢ διπλομάντιν. Vide in Μανδύας.

ΔΙΠΛΩΝΕΙΝ, pro διπλοῦν, *Duplicare*, *Plicare*, in Salutation. Epistol. Pontific. pag. 416. διπλώνουσιν τὸ γράμμα τετράγωνον, καὶ γράφουσιν ἐπιγραφὴν, Πατριαρχικὸν εἰς τὸν δεῖνα.

ΔΙΠΟΔΑ͂Ν, *Veredis iter facere*, ταχυδρομεῖν. *Correre il cavallo*, apud Hieron. Germanum.

ΔΙΠΟΤΑΤΟΣ, Δεποτατεύειν. Vide in Δεποτάτος.

ΔΙΠΟΥΝΤΖΑ, *Ligamenta*, *vel pedicæ*, *quæ animalium pedibus aptantur.* Διπουντζώνειν, *Ligare.*

ΔΙΠΟΥΝΤΙΟΝ, *Dupondium.* Cleopatras in Cosmeticis. ὁ στατὴρ ἄγει δραχμὰς δ'. καλοῦσι δὲ αὐτὸν τετράδραχμον· καὶ τὸ διπούντιον δὲ ὁμοίως ἄγει δραχμὰς δ'.

ΔΙΠΡΟΣΩΠΟΣ, Διπρόσωποι σάγοι, ἀμφίμαλλοι, quod vulgò *dicimus à deux envers*, vel *à deux faces.* Eustathius: ὥσπερ ἐστὶν ὁ τάπης ἀμφίταπος, ἐναντίος ὢν τῇ ψιλοτάπιδι, καθότι διμάλλος αὐτὸς ἔοικεν εἶναι κατὰ τοὺς ὡς ἄν τις εἴποι διπροσώπους σάγους.

ΔΙΠΤΥΧΑ, *Diptycha Ecclesiastica*, de quibus fusè satis egimus in Gloss. med. Lat. Concilium Calchedonense Act. 11. καὶ ἐν τοῖς διπτύχοις ἔταξεν αὐτοῦ ὄνομα. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 5. ἐντεθῆναι δὲ καὶ τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τὰς τούτων προσηγορίας, &c. Occurrit ibi pluries: ubi & interdum ἅγιαι δέλτοι appellantur, ut & apud Evagrium lib. 3. cap. 20. ἱεραὶ δέλτοι, apud Pachymer. in Paraphr. S. Dionysij de Eccl. Hierarch. cap. 2. Adde Concil. VI. Oecumen. parte 1. cap. 1. Theophanes an. 12. Theodosij Jun. τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τοῖς διπτύχοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μνημονεύεσθαι προσέταξεν. An. 14. Zenonis: καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ (Felicis Pap.) ἐξῆρεν τῶν διπτύχων. An. 3. Justini Thracis: Εὐφράσιος δὲ Ἀντιοχείας τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐξέβαλε τῶν διπτύχων, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Πάππα Ῥώμης. Adde an. 15. Zenonis, an. 23. Justiniani M. Michaël Cerularius Patr. Constantinopolit. in Epist. ad Petrum Patr. Antiochenum, num. 9. ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς δηλαδὴ ἐκκλησίαις ἐξεκόπη τοῦ Πάπα. Pachymeres lib. 7. cap. 17. ὁ δὴ καὶ τέως μὲν οἱ ἐνταῦθα δεξάμενοι ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἐκοινώνουν ἐκείνῳ τῆς μνήμης διπτύχων. lib. 11. cap. 20. Πατριάρχην μὲν αὐτὸν μὴ λειτουργεῖν ὅλως, ὡς ἂν μὴ συλλειτουργησάντων κατὰ τὸ εἰκὸς διακόνων, ὁ Ἀλεξανδρείας ἐπὶ διπτύχων συμμνημονεύοιτο. Occurrit passim in Conciliis, & præsertim tom. 5. pag. Edit. Labbei 121. cap. 184. a. 202. a. 220. a. 239. e. & to. 6. pag. 738. cap. 828. c. 1007. a.

ΔΙΡΙΒΙΤΩΡΙΟΝ, *Diribitorium.* Xiphilinus in Caligula: καὶ ἔγε πάνυ εἰς ὑπερβολὴν ὑπέφλεξε, τῷ διριβιτωρίῳ ἀντὶ τοῦ θεάτρου ἰκριωμένῳ ἐχρῶντο. Idem in Tito pag. 214. καὶ τὸ Πάνθειον, τότε Διριβιτώριον, καὶ τὸ τοῦ Βάλβου θέατρον.

ΔΙΡΚΑΙΟΝ, *Halicacabus*, Interpolatori Dioscorid.

ΔΙΡΚΙΟΝ, *Solanum somniferum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 655.

ΔΙΣΑΚΙΟΝ, *Vulga*, *Mantica*, *Pera*, δισάκκι, Portio, πήρα, ἀσκοπήρα, &c. Zacharias Pap. lib. 1. dialog. cap. 4. τὰς δὲ ἱερὰς βίβλους ἐν δερματίνῳ δισακκίῳ ἐβάσταζε. Ubi Gregorius M. *in pelliceis sacculis* habet. Nicetas de Reb. post excid. urb. a. 5. πρεσβεύει δὲ ἡμῖν ὁ οἰκουμενικὸς ἀρχιποιμὴν, μὴ δισάκιον φέρων, μὴ χρυσὸν ἐπὶ τὴν ὀσφὺν, ἄραβδος καὶ ἀσάνδαλος. Acacius Metropol. Barnæ in Epist. ad Theodosium Zygomalam, lib. 4. Turcogr. στέλνω σε μὲ τὸ Λεβέτι Ῥένζη εἰς τὸ δισάκι ῥαμμένο ἕνα καλλὸν φακὶ, καὶ ἕνα καλλὰ κουκία. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Νάχη καὶ βολὴ ἀρίθμητα δισάκια κρεμασμένα.

Id est, *habet innumeros Globos in sacco qui ad latus pendet.* Neque enim est teli genus, quod vult Meursius.

ΔΙΣΕΚΤΟΣ, *Bissextus*, vox frequens apud Computistas Græcos. Georgius Chrysococcas de Astronomia Persarum MS. Επακταὶ, τελέσιν ὁ δίσεκτος χρόνος, γίνονται κατὰ ἔτη δ'. διότι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν περιττεύουσιν ὥραις ς'. αἱ οὖν ἕξ ὧραι αὗται κατὰ δ' ἔτη ποιοῦσι νυχθήμερον ἕν, ὁ λέγεται δισεκτον· ἔστι δὲ ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Theodorus Gaza de Mensib. cap. 14. δίσεκτον, οὕτω καλεῖται, ἐκ τοῦ δὶς τὴν αὐτὴν ἡμέραν προσγράφειν ἕκτην πρὸ Καλενδῶν Μαρτίων.

ΔΙΣΕΝΤΑΚΤΟΝ, *Bisextum*, in Gloss. Gr. Latin.

ΔΙΣΙΓΝΑΤΟΣ. Vide in Δεσιγνάτος.

ΔΙΣΚΕΛΛΙΟΝ, *Bipes.* Leo in Tactic. cap. 11. §. 26. ἕτερον δὲ κανόνιον ὁμοίως ἔχον σπιθαμὰς πέντε, ἢ καὶ ἕξ, τάξιν μέσαυλον, ἐν τῇ συμμίξει τοῦ δισκελλίου ἐκείνου ἐπιθεὶς τρισκέλλιον ἐποίησεν ἰσάμενον ἰσχυρῶς διὰ τὸ ὑπ' ἀλλήλων τῶν σκελῶν συγκράσεως.

ΔΙΣΚΕΨΙΑ, *Visitatio loci de quo controvertitur*

titur. Gallis, *Monstrée.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 141. ἐὰν γένῃ τὸ δύο ἄνθρωποι ἔχουν δισκέλίαν μέσ᾽ αὐτοὺς, ὥσπερ εἰπεῖ τοῖχον κοινὸν, ἢ (vel) εἰπεῖ πεζούλιν ἔμπρὸς τοῦ σπιτίου, &c. τὸ δίκαιον ὁρίζει τὸ ὁ Βισκούντης νὰ σίλι κελτάδες νὰ παν νὰ δοῦν τοῦτον· ὅπου εἶναι αὐτοῦ ἡ δισκέλία, &c. Vide cap. 137. Edit. Venetæ.

ΔΙ'ΣΚΟΣ ἱερὸς, ἅγιος, *Sacer Discus*, in quo Græci inter Missæ solemnia Sanctum panem reponunt, cujus figuram exhibuit Goarus in Euchologio pag. 117. Δίσκος ἡγιασμένος, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 130. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ὁ δίσκος ἡ κλίνη ἐστὶν, ἐν ᾗ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διακόνου καλασκευάζεται), οἵτινες εἰσὶν ὁ Ἰωσὴφ, καὶ ὁ Νικόδημος. Infrà: ἑρμηνεύεται δὲ δίσκος, ἔνθα ὁ Χριστὸς ἐπιφέρεται, κύκλος οὐρανοῦ, ἐμφαίνων ἐν μικρᾷ περιγραφῇ τὸν νοητὸν ἥλιον, Χριστὸν ἐν τῷ ἄρτῳ ὁρώμενον. Liturgia Chrysostomi: ὁ δὲ διάκονος εὐτρεπίζει τὰ ἱερὰ, τὸν μὲν ἅγιον δίσκον ἐν τῷ μέρει τῷ ἀριστερῷ, τὸ δὲ ποτήριον ἐν δεξιῷ. Rursum: εἶτα τὸν ἅγιον δίσκον ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ μετὰ προσοχῆς λαμβάνει. S. Athanasius Orat. in Descriptionem Deiparæ: ἀναβόλαιον ἡ ἐνανθρώπησις· ῥιπιδίηρες, τὰ χερουβίμ· δίσκος, τὸ ἅγιον πνεῦμα· ὁ πατὴρ, τὸ δισκοκάλυμμα. Joannes Damascenus in Synodica pag. 141. ubi de Theodosio M. ἐρεύνησεν καὶ ἴδε τὰ ἱερὰ αὐτοῦ ἀναθήματα, καὶ ἱερὰς ἐνδυτὰς, καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη· φυλάξας αὐτὰ καὶ ἴδε τὸν μέγιστον αὐτοῦ δίσκον, εἰς ὅνπερ ἐγκαυστικοῖς καλλιεργήμασιν ὁ μυστικὸς τοῦ Χριστοῦ δεῖπνος μετὰ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων ἐγκεκόλαπτο. Georgius Decapolita de Visione Saraceni in æde sacra S. Georgij num. 45. ὡς δὲ ἤγγισεν ἡ ὥρα τῆς ἁγίας εἰσόδου, ὁ Σαρακηνὸς εἶδεν αὖθις τρανώτερως τὸ παιδίον ἐν τῷ δίσκῳ μεμελισμένον εἰς τέσσαρα, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐν τῷ ποτηρίῳ, &c. Prima & Secunda Synodus Constantinopol. Act. 10. & Can. 10. τὸ ἅγιον ποτήριον, ἢ τὸν δίσκον, ἢ τὴν λαβίδα—ὑφαρπάζοντας, &c. Vide Joannem Moschum in Limon. cap. 25. Evagrium lib. 6. cap. 21. Extr. Theophylactum Simocattam lib. 5. Hist. cap. 14. Euchologium, pag. 832. & pag. 852. ubi de Disci Consecratione, &c. Præterea Gloss. med. Latin. in *Discum.*

Δισκάριον, eâdem notione. Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: ἐν τῷ μέλλειν τοὺς κληρικοὺς ἐπὶ τὸ σκευοφυλάκιον ἀποκαθιστάναι τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια, καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη. In Euchologio p. 624. κομίζει ὁ Σκευοφύλαξ μύσας τε καὶ τὰ δισκάρια, τὰ κοινῶς λεγόμενα τέσα.

Δισκοποτήριον, Portio, δισκοπότηρον, *Calix*, *Plinthium*, κύλιξ, ποτήριον, πλινθίον. Ita etiam appellatur Sacer Calix cum suo disco seu patena, uti uterque describitur à Continuatore Theophanis lib. 4. num. 45. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐτησίως δίδοσθαι λόγῳ τῶν πτωχῶν, ἅμα καὶ δισκοποτηρίου διαχρύσου. Vita S. Nili Junioris, pag. 140. οὗτος ὁδεύων πολὺ μετὰ ἀδελφῶν, καὶ ἀργυροῦν βαστάζων δισκοποτήριον, ἐνέτυχε διειδεστάτῃ πηγῇ βουληθέντων τοίνυν πιεῖν ἐκ τοῦ ὕδατος, αὐτὸς ἐκβαλὼν τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ λιμβιδεὶς τῇ τοῦ μετάλλου καθαρότητι, ἔπιον μετ᾽ αὐτοῦ πάντες, &c. Anonymus in Lacapeno, num. 44. ἀλλὰ καὶ ἐνδύτας χρυσοϋφάντους καὶ δισκοποτήρια ἀπεχαρίσατο. Nicetas in Murtzuphlo num. 3. τὸ θεῖον αἷμα καὶ σῶμα Χριστοῦ κατὰ γῆς χεόμενον καὶ ῥιπτόμενον. οἱ δὲ τὰ τιμαλφῆ δοχεῖα τούτων διαρπάζοντες, τὰ μὲν διέθραυον, &c. Ubi Cod. al. habet δισκοποτήρια. Idem de reb. post. excid. Urb. ςατῆρας ἤγουν δισκοποτήρια. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 16. de Patr. Constantinopol. ἐπρίατο δισκοποτήριον ἀργυροδιάχρυσον, θαυμασίᾳ τέχνῃ ἐξειργασμένον.

Δισκοκάλυμμα, alterum è tribus velis, quibus Sacra contegunt Græci. Totidem enim velis ea operiuntur: primo, quod δισκοκάλυμμα dicunt, Sacer discus, in quo Sacræ ad sacrificium particulæ repositæ sunt: secundo Calix, tertio, eóque majori, utrumque simul. Ultimum hoc Νεφέλη, quibusdam, ἀὴρ verò in Liturgia Chrysostomi appellatur. S. Athanasius Orat. in Descript. S. Mariæ: δίσκος, τὸ ἅγιον πνεῦμα· ὁ πατὴρ δισκοκάλυμμα. Germanus Patr. Constantinopolit. ἡ ἐπάνω κάλυψις τοῦ δίσκου, ἐμφαίνει τὴν σινδόνα, ἣ εἵλιξαν τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. τὸ δὲ δισκοκάλυμμά ἐστιν ἀντὶ τοῦ σουδαρίου τοῦ ὄντος ἐπὶ προσώπου περικαλύπτοντος αὐτὸ ἐν τῷ τάφῳ· τὸ καταπέτασμα, ἤτουν ὁ ἀὴρ ἐστι, καὶ λέγεται ἀντὶ τοῦ λίθου, οὗ ἐσφαλίσατο τὸ μνημεῖον ὁ Ἰωσὴφ, ὅπερ ἐσφράγισεν ἡ πλὰξ τῆς κουστωδίας. Rursum: τὸ δισκοκάλυμμά ἐστιν ἀντὶ τοῦ σουδαρίου, ὃ ἦν ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, περικαλύπτων αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ. Nicolaus Cabasilas cap. 11. καὶ καλύπτει τὰ δῶρα, τὸν ἄρτον δηλονότι, καὶ τὸ ποτήριον, πέπλοις τιμίοις, καὶ θυμιᾷ πανταχόθεν. Anonymus in Descript. S. Sophiæ, δισκοκαλύμματα ὁλόχρυσα διὰ μαργαριταρίων καὶ λίθων τιμίων χιλιάδος μιᾶς. Euchologium, pag. 628. βαστάζοντος τοῦ Πρωτοϊερέως τὸ μύρον μετὰ τοῦ ἀλαβάστρου κεκαλυμμένον μετὰ τοῦ δισκοκαλύμματος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων μυστηρίων. *Corporalia* in Concilio Lateranensi an. 1215. cap. 19. καλύμματα vertit Græcus Interpres.

ΔΙ'ΣΚΟΣ Βρετλανικὸς, apud Myrepsum sect. 18. cap. 1. ubi Fuchsius.

ΔΙΣΚΟΥ'ΣΣΩΡ, *Discussor.* Glossæ Basilic. Δισκούσσωρ, πράκτωρ, στρατιώτης, leg. Δισκούσσωρ. Rursum: Δισκούσσωρ, πράκτωρ στρατιωτῶν.

Δισκουσσίων, *Discussio.* Nilus Monach. lib. 2. Epist. 22. καὶ πολλὴν δίκην ὑφέξει τῶν δοθέντων χρημάτων ὁ πλούσιος, καὶ ἀκριβὲς λογοθέσιον, καὶ φρικτὴν δισκουσσίονα, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Discussor.*

ΔΙΣΠΕ'ΝΣΑ, *Penarium*, *Promptuarium*, ταμεῖον, ἀποθήκη.

Δισπενσάτωρ, *Dispensator*: ὁ οἰκονόμος, in Etymologico Suidæ, & in Gloss. Basilic. Rursum: in iisdem Gloss. Δισπενσάτωρ, ὁ δικαστής. Vide Gloss. med. Lat. in *Dispensa*, & *Dispensator.*

ΔΙΣΤΑΜΟ'Σ, *Dubietas.* Glossæ Græcobarb. χωρὶς ἀμφιβολίαν καὶ δισταμόν. Occurrit illic mox iterum.

ΔΙ'ΣΤΡΑΤΟΝ. Vide in Στράτα.

ΔΙ'ΣΤΡΙΑ, *Clavæ ferreæ.* Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 4. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος κελεύει τοῖς σωματοφύλαξιν ἀπειλεῖν τῶν σιδηραῖς κατὰ τῶν ἐπιόντων κορύναις· ταῦτα δὲ ἄρα τῇ Ῥωμαίων φωνῇ δέστρια λέγεται. Malim: δεστράλια, nam *Dextralia*, seu *Dextrales*, Secures vocant Latini ævi inferioris. Vide Gloss. med. Lat. in *Dextralis.*

ΔΙΣΥ'ΠΑΤΟΣ, *Dishypatus*, Dignitas in Aula Constantinopolitana, de qua quædam attigimus in Gloss. med. Lat. in *Dissipatus.* Vox formata ab Ὕπατος, quæ non Consulem ordinarium, sed aliam hac nomenclaturâ donatam dignitatem denotat: Ita ut δισυπάτων dignitas illustrior fuerit. Auctor incertus post Theophanem pag. 440. καί τις Θωμᾶς Πατρίκιος ἀπὸ δισυπάτων γενόμενος. Ubi perperam emendat Combefisius ἀπὸ δὶς ὑπάτων. Innuitur enim functum antea fuisse Δισυπάτου dignitate, apud Suidam Διπλάτωρ, ὁ διπλασίαν τὴν ἀρχὴν ἔχων, ὁ παρὰ Ῥωμαίοις καὶ Δισύπατος καλεῖται), dicitur, sed unde hæc hauserit, non planè video: tametsi idem habeat Michaël Psellus in Grammatica MS.

Διπλάτωρ, ὁ δισύπατος, Διπλὸ διπλῆ χλαῖνα.

Occurrit nescio quis τρισύπατος, in Passione S. Glyceriæ, num. 2. Γλυκερία δέ τις Ῥωμαία θυγάτηρ Μακαρίου τρισυπάτου οὖσα ἐπὶ τῆς πόλεως ἐκείνης. Vide in Ὕπατος.

ΔΙΤΑ'ΡΙΟΣ, in Glossis Basilic. πλοιοποιός. *Ditarius.*

ΔΙΤΖΕ'ΡΙΟΝ,

ΔΙΤΖΕΡΙΟΝ. *Biremis.* Nicetas in Alexio Angelo lib. 2. num. 1. Γενϐίτης γάρ τις, Καφόρης τοὔνομα, κάτεργα διτζέρια καὶ τριτζέρια πηξάμενος, καὶ πλοίοις στρογγύλοις φραξάμενος, τὰς παραθαλαττίους ἔκειρε πόλεις. Ubi Cod. Edit. νῆας δίκροτους & τρικρότους profert.

ΔΙΦΕΝΣΟΡ. Vide in Δεφενδεύειν.

ΔΙΦΘΕΡΑ. Vide Μεμβράνα.

ΔΙΦΡΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. θεῖον ὕδωρ ὑδραργύρου.

ΔΙΦΥΣΙΤΑΙ, Hæretici, de quibus agunt Apophthegmata Patrum in Phoca, num. 1.

ΔΙΧΑΣ, species mensuræ, spatium inter duos digitos apertos. Heronis Isagogæ περὶ εὐθυμετρικῶν, MS. ἐλάχιστον δὲ τούτων ἐστὶ δάκτυλος, καὶ πάντα τὰ ἐλάττονα Μόρια καλεῖται· ὁ μὲν οὖν παλαιστὴς ἔχει δακτύλους δ'. ἡ δὲ διχὰς παλαιστὰς β. δακτύλους η'. Idem in Geodesia MS. διχὰς δὲ λέγεται τὸ τῶν β'. δακτύλων ἄνοιγμα τοῦ ἀντίχειρος, λείω καὶ λιχανοῦ.

ΔΙΧΕΡΟΝΙ, *Fuscina, Tridens*, τρίαινα, ἁρπάγη, τριόνυχον.

ΔΙΨΑΚΟΣ, *Spina fullonia.* Nicomedes in Lexico Jatrico MS. Δίψακος, ἀκανθόκτενον, ὅπερ ξένον τὰ χαμαιλαύκια. Alibi: Δίψακον, οἱ καὶ κροκυδίανον. Sunt autem κροκύδες, *flocci vestium.*

ΔΙΩΔΙΟΝ. Vide Τριώδιον.

ΔΙΩΧΝΕΙΝ, pro διώκειν, *Persequi.* Germanus & Portius habent διώχνειν. Vide Διόχνειν.

Διωξήματον, *Persecutio.* Glossæ Græcobarb. Ἀνάτρεπτις, ἢ τοῦ διωγμοῦ, καὶ τοῦ διωξηματοῦ.

ΔΟΓΓΕΜΑ, *Pruina*, Πάχνη.

ΔΟΓΗ. Theophanes an. 3. Rhinotmeti, pag. 317. τοῦ δὲ Τουδούνου κατὰ τὴν ὁδὸν τεθνηκότος, οἱ Χάζαροι δογὴν αὐτοῦ ἀπέκτειναν τὸν Τουρμάρχην, σὺν τοῖς τριακοσίοις στρατιώταις. Ita præferre Codd. Vatic. & Reg. monet Fabrotus. Occiderunt nempe Chazari Christophorum Turmarchem, & 300. milites, quibus Tudunum ad Chazaros deducendum tradiderat Rhinotmetus. Ubi quod de *convivio funereo* hîc ingerit Goarus, à nemine probabitur rem propiùs expendente. Sanè Auctor Miscellæ videtur legisse εἰς δοχὴν αὐτοῦ, hæc sic vertens: *Tudano autem in itinere mortuo, Chazari in susceptione ejus, occiderunt Turmarchen cum 300. militibus.* Anastasius verò ita habet: *Chazari in suspicionem eum (f. ejus) occiderunt Turmarchem*, ubi ad marg. *susceptionem*. Vide infrà in Δόχια.

ΔΟΓΜΑ, *Consultum*, in Gloss. Gr. Lat. Δόγμα γενικόν, *Generale Edictum, Senatusconsultum*, in Basilic. to. 1. p. 450. apud Harmenopul. lib. 1. tit. 13. §. 18. tit. 12. §. 59. &c.

ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΝ, Cantus Ecclesiastici species. Pentecostarium: ζήτει εἰς τὸν μέγαν ἑσπερινόν, Καὶ νῦν, Θεοτόκιον τὸ πρῶτον δογματικόν. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis, cap. 3. εἰς τὴν λιτὴν, τὸ στιχηρὸν τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς, καὶ δογματικὸν τῆς Θεοτόκου, Δόξα τῶν ἁγίων πατέρων, ἦχος γ. Paracleticus pag. 1. & 27. διπλασιάζοντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, Θεοτόκιον τὸ δογματικὸν, ἦχος α'. Ubi deinde describitur, concipitúrque in laudem Deiparæ: adeò ut illud fortè sit cujus meminit idem Marcus. Alia porrò Dogmatica habentur in eodem Paracletico, pag. 27. 51. 64. 149. 169. quæ quidem omnia sunt de Mysterio divinæ Incarnationis.

ΔΟΚΑΝΟΝ, *Trabs*, Δοκός. Nicetas Græcobarb. MS. in Murtzuphlo, num. 1. τότε περὶ τὴν θάλασσαν τείχη τῆς πόλεως διὰ δοκάνων ὕψωσε. Idem in Manuele lib. 5. num. 6. τὰ δὲ τῶν πύργων δοκανώματα, καὶ ἡ τούτων ἁρμογὴ καὶ ἀπάρτισις ἐξεπεραίνετο θέλημα. Ubi Edit. habet δοκανώματα. Vide Δοκάριον.

ΔΟΔΟΡΟΣ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. τὸ ἐρύσιμον. *Erysimum*, de quo Ruellius lib. 2. cap. 90. Matthæus Silvaticus: *Doda, Dodra, id est Papaver. Dodera, id est Papaver ortense.*

ΔΟΚΑΡΙΟΝ, pro Δοκός, *Trabs.* Nicetas in Bald. num. 5. ex Cod. Barbarogr. ξύλα μεγάλα κείμενα δοκάρια, καὶ ἔξωθεν κατὰ πολὺ κρεμάμενα. Vide Δόκανον.

ΔΟΚΙΜΙΝΟΝ, *Marmor*, sic appellatum à Δοκιμείῳ, Urbe Phrygiæ. Stephanus: Δοκίμειον, πόλις Φρυγίας, ὡς Εὐδαίμων· τὸ ἐθνικὸν, Δοκιμεύς, κατὰ τέχνην, κατὰ δὲ τὴν συνήθειαν, Δοκιμηνός, ἀφ' οὗ τὰ μάρμαρα οὕτω φασί. Continuator Theophanis lib. 3. n. 42. πεντεκαίδεκα κίοσιν ἡδράσαι ἐκ λίθου Δοκιμίνου. Num. 43. καὶ ὑπὸ τεσσάρων κιόνων ἐστηριγμένην Δοκιμινῶν.

ΔΟΚΗΤΑΙ, Hæretici, qui Christum non verè sed opinione tantùm incarnatum, passúmque, esse asserebant. De quibus præ cæteris Clemens Alexandr. lib. 7. Stromat. Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 12. Methodius in Convivio, pag. 100. &c. Vide Eruditum Cotelerium in Epist. Ignatij ad Trallianos & ad Smyrnæos.

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ, *Probatio*: Vox monastica, Δοκιμασίας χρόνος, *Tempus probationis* seu τριετία, ἣν οἱ ἅγιοι πατέρες εἰς πεῖραν καὶ δοκιμασίαν τῶν ἄλλως ἐχόντων κατὰ τὸν βίον κανονικῶς ἀφωρίσαντο, ut est in Typico MS. Monasterij τοῦ Κεχαριτωμένης, cap. 20.

ΔΟΚΙΜΟΣ, *Novitius*, Portius: δόκιμος, *Tyro, Tyrunculus, Neotericus, Neophytus, Novitius*, πρωτόπειρος, εἰσαγόμενος, νεόφυτος, &c. Cedrenus an. 18. Constantij: ὅπερ μαθών τις τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, καὶ θαυμάσας, ἐπανελθὼν διένειμε τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ πάντα πένησιν, καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὸν γέροντα, καὶ γενόμενος δόκιμος μοναχὸς, πᾶσαν ἔλεγε τὴν ἰσχὺν τῶν μοναζόντων, ἣν ἔλαβεν κατὰ τῶν σκοτεινομόρφων δαιμόνων.

ΔΟΛΙΑ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 661.

ΔΟΛΩΝΕΣ, *Vela Minora* in navibus quæ *Dolones* dicuntur Livio lib. 4. & 6. μικροὶ ἱστοὶ ἐν τοῖς πλοίοις, Hesychio. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 17. χαλάσαντας τὰ μεγάλα ἱστία τοῖς μικροῖς (ἃ δὴ δόλωνας καλοῦσιν) ἐπεσθαι. Ita Pollux. lib. 1. τὸ ἐλάττονα ἱστὸν, δόλωνα appellari ait.

ΔΟΛΩΝΕΙΝ, *Fallere*, δελεάζειν, ἐξαπατᾶν.

ΔΟΜΑΛΙΣΑΙ, pro καταπαῦσαι, in Indice Nicetæ.

ΔΟΜΕΣΤΙΚΟΣ, *Domesticus, Familiaris*, οἰκειακός, in Glossis Basilic. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 4. ἐπυνθάνετο αὐτοῦ ὅστις ποτὲ εἴη; ὁ δὲ τῶν ἀπορρήτων Ἄσπαρι ἔφη κοινωνὸς εἶναι, Δομέστικον δὲ τοῦτον τῇ σφετέρων γλώσσῃ καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Chronicon Alexandrin. an. 1. Justini Thracis: ἀνεῖλεν Ἀμάντιον τὸν Πραιπόσιτον αὐτοῦ, καὶ Ἀνδρέαν τὸν Κουβικουλάριον, τὸν τοῦ ῥηθέντος Ἀμαντίου δομέστικον, ὃν ἠθέλετο ποιῆσαι Βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἀμάντιος. Theophylactus Simocatta lib. 8. Hist. cap. 13. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Πρασεντῖνος, ὁ τὰς τοῦ Πέτρου πεπιστευμένος φροντίδας, ὃν Δομέστικον εἰώθασιν οἱ Ῥωμαῖοι ἀποκαλεῖν. Vita S. Maximi Confess. num. 31. καὶ θεωρήσας τις τῶν Δομεστίκων τοῦ Στρατηγοῦ, ὅτι πολὺς ἐπισωρεύεται στρατός. Δομέστικοι τῶν ἀρχόντων, in Nov. 161. cap. 1. apud Isidorum Pelusiotam lib. 1. Epistola 300. inscribitur Δομεστίκῳ τοῦ Ἐπάρχου. Neque alij videntur Δομέστικοι, apud Nilum Monach. lib. 2. Epist. 32. 158. 278. 312. lib. 3. Epist. 272. ut & apud Palladium in Hist. Lausiaca, cap. 103. Vide Gloss. med. Lat.

Ἰδιοδομέστικος, *Proprius ac peculiaris Domesticus.* Codinus de Offic. Aula Constantinopol. ὁ ἰδιοδομέστικος τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου χοροῦ.

Δομέστικοι, *Equites Protectores*, seu *Palatini Equites.* Suidas & Glossæ Basilic. Δομέστικοι, οἱ τῶν

Ῥωμαίων

Ῥωμαίων ἱππεῖς, ἢ κτ̃ Ῥωμαίοις οἰκειακοὶ στρατιῶται. Olympiodorus: Μάξιμον τ̃ ἑαυτ̃ παῖδα, εἰς τὴν τ̃ Δομεστίκων τάξιν τελοῦντα Βασιλέα ἀναγορεύει. Sozomenus lib. 9. cap. 8. ἡγεμὼν τ̃ ἱππέων, Δομεστίκων καλουμένων. Zonaras Annal. part. 2. pag. 243. Κόμητα Δομέστικον αὐτ̃ γενέσθαι φασὶ Δομεστίκους δὲ τινες τοὺς ἱππέας νομίζουσιν. Procopius in Hist. arcana, pag. 108. 1. Edit. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι τ̃ ἐν παλατίῳ πολλοὶ ἀξιώτεροι, ἐπεὶ καὶ πλεῖω τὸ δημόσιον αὐτοῖς χορηγεῖν εἴωθεν, ἅτε καὶ μείζω καταθεῖσι τ̃ τ̃ στρατείας ὀνόματος τὰ τιμήματα· οἱ δὴ Δομέστικοί τε καὶ προτίκτωρες ἐπικαλοῦνται, ἀνέκαθεν ἀμέλητοί εἰσι πολεμίων ἔργων· τάξεως γὰρ καὶ προσώπου ἕνεκα μόνον ἐν παλατίῳ εἰώθασι καταλέγεσθαι, pag. 117. εἴτε γὰρ Σελεντιάριοι καλούμενοι, καὶ Δομέστικοι, ἢ Σχολάριοι ἐν αὐτοῖς ἦσαν. Vide Edictum 8. Justin. cap. 3. §. 3.

Μέγας Δομέστικος, *Magnus Domesticus*, ita dictus Supremus copiarum seu exercituum Dux: quæ quidem appellatio nata videtur, sub Heraclio Chronicon Alexandrinum an. ejusdem Augusti 14. συνόντος αὐτοῖς καὶ Ἀνιανοῦ Δομεστίκου τ̃ μεγίστου. Apud Theophanem in Michaële Rhangabe Summus exercitus Dux Μεγάλου Δομεστίκου Dignitate donatus legitur, ut apud Cedrenum in Theophilo quidam Manuël. Exinde Magni Domestici passim occurrunt, apud Scriptores, de quorum dignitate, functione, vestibus, multa habet Codinus, quæ non exscribo. Illud duntaxat observare ex eo licet Magnum Domesticum tulisse ensem Imperatoris, & eo absente M. Protostratorem: unde an alterutrâ dignitate donatus fuerit Theophanes Theodosiæ, uxoris Leonis Armenij Imp. frater, quem Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 61. Ensis Imperatorij portitorem fuisse ait: ᾧ καὶ τὸ βασιλικὸν περιέκειτο ξίφος. Georgius Acropolita in Chron. cap. 40. Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιόλογος, ὃς τὴν τ̃ μεγάλου Δομεστίκου περιεζώννυτο δύναμιν, τὰς τ̃ στρατευμάτων διεξάγων πράγματα. Idem cap. 77. μέγαν χειροτονήσας Δομέστικον, καὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ τούτῳ παραδοὺς στρατεύματα εἰς τὰ δυτικὰ μέρη.

Μεγαδομέστικος, unicâ voce. Scriptoribus Latinis aliquot inferioris ætatis *Megadomesticus*, uti in voce *Domesticus* docuimus. Ducas Hist. cap. 30. exercitus Regis Hungariæ Ducem μεγαδομέστικον τ̃ φοσάτου vocat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ποιεῖ στὴν τένταν ἔρχονται ὅπου ἔβλεπαν τὸ σκῆπτρον,
> Τοῦ βασιλέως ἀδελφοῦ τ̃ Μεγαδομεστίκου.

Δομεστίκισσα, *Uxor Magni Domestici*, apud Cantacuzenum lib. 1. Hist. cap. 22. pag. 69.

Δομεστικάτον, *Domesticatus*, Dignitas *Domestici*. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyr. num. 41. τ̃ Δομεστικάτου ἀποκινεῖ, καὶ ἀντ' αὐτ̃ προβάλλεται Δομέστικον Νικηφόρον Πατρίκιον. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 157. ὁπηνίκα ὁ αὐτοκράτωρ εἰς τὴν τ̃ Δομεστικάτου ἀξίαν παρὰ Νικηφόρου Βοτανειάτου ἀνηνέχθη, &c. Adde pag. 168. 304. & Balsamonem ad Can. Apostol. 17.

Δομέστικος τ̃ Ἐξκουβίτων, *Domesticus Excubitorum*: Palatinis Excubitoribus Præfectus: ὁ τὴν τ̃ ἐξκουβίτων τάγματος ἀρχὴν διέπων, apud Leonem Grammaticum in Leone Armenio: ἔξαρχος τ̃ βασιλικοῦ τάγματος τ̃ καλουμένων ἐξκουβίτων, Constantino lib. 1. de Themat. cap. 12. Occurrit ejusmodi Dignitas apud Scriptores non semel, Theophanem an. 25. Copronymi, an. 1. Constantini filij Irenes, Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 47. Nicetam Paphlagon. in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. p. 1184. & in Concilio VIII. Act. 1. pag. 1279. Edit. Labbei.

Δομέστικος τῶν Θεμάτων, in Catalogo Offic. Aulæ Constantinopol. ex Cod. Reg. num. 7. alius à Magno Domestico, & à Domesticis Orientalium & Occidentalium Thematum, quos ille antecedit, cùm ij numerum 74. & 75. obtineant. Hic omnium Thematum Domesticus appellatur in Catalogo Matthæi Monachi:

> Καὶ μετ' αὐτ̃ Δομέστικος ἁπάντων τ̃ Θεμάτων.

Ejus munus ita describitur à Codino, cap. 5. n. 91. τ̃ Θεμάτων Δομέστικος, ἣν πάλαι φροντίζων καὶ ἐπιμελούμενος τ̃ τ̃ δημοσίου πραγμάτων· καὶ οἱ Δομέστικοι τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν Θεμάτων φροντίσαι ὡσαύτως, καὶ ἐπιμελῆται τ̃ ἐκεῖσε δημοσίων πραγμάτων. Vide eundem cap. 4. n. 74.

Δομέστικος τ̃ Ἀνατολικῶν Θεμάτων, Δομέστικος τ̃ Δυτικῶν Θεμάτων, apud Codinum de Offic. cap 2. num. 71. 72. cap. 4. num. 86. cap. 5. num. 91. Anonymus in Catalogo Offic. Aulæ Constantinopol.

> Ὁ τ̃ ἑῴων Δομέστικος Θεμάτων,
> Τούτῳ δυτικῶν ὁμότιμος ἐκρίθη.

Nescio an idem qui Δομέστικος τ̃ ἑσπερίων στρατευμάτων, apud Annam lib. 2. pag. 44. τ̃ ἑσπέρας, lib. 6. pag. 182. τ̃ δύσεως, lib. 7. pag. 189. Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν Δομέστικος, apud Cinnamum lib. 2. n. 7. Ἀνατολικῶν καὶ ἑσπερίων Δομέστικος, lib. 3. num. 6.

Δομέστικος τ̃ Θέματος, *Domesticus Thematis*. Glossæ Basilic. Δομέστικος τ̃ Θέματος, ὃς μετὰ Κόμητος κόρτης εἰς τ̃ προέλευσιν τ̃ στρατηγοῦ τέτακται. Leo in Tacticis, cap. 4. §. 30. ἔστι δὲ ἡ τ̃ στρατηγοῦ προέλευσις εἰς τινας ἄρχοντας διαιρουμένη· ἤγουν τόντε Κόμητα τ̃ κόρτης αὐτ̃, καὶ τ̃ τ̃ Θέματος Δομέστικον, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, εἰς τοὺς λοιποὺς ἐξ ἔθους τ̃ προελεύσεως αὐτ̃ ὑπηρέτας, οὓς περιττὸν ἡγούμεθα καταλέγειν. Ejusmodi est is Domesticus Ducis exercitus, qualis apud nos *le Capitaine des Gardes du General*, qui Ducem cùm incedit, cum protectorum Caterva seu Themate præcedere solet.

Δομέστικος τ̃ Ἱκανάτων. Vide Ἱκανάτος.

Δομέστικος τ̃ Νουμέρων, apud Nicetam Paphlagon. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. p. 1201. Vide Νούμερα.

Δομέστικος τ̃ Σεκρετικῶν. Vide in Σεκρετικός.

Δομέστικος τ̃ Στρατόρων, *Domesticus Stratorum*. Theophanes, pag. 325. τῇ δὲ ἐπαύριον πέμπει τ̃ Δομέστικον τ̃ Στρατόρων αὐτ̃. Vide Στράτωρ.

Δομέστικος τ̃ σχολῶν, *Domesticus Scholarum* seu militiæ Palatinæ Præfectus: cujus Dignitas dicitur ἡ τῶν σχολῶν ἀρχὴ, Constantino in Basilio num. 50. Edit. Combefisij. Malchus Rhetor in Excerpt. de Legat. pag. 80. Edit. Reg. ἀνεψιὸς δὲ ἦν οὗτος Αἰδοίγγου, Γηρίνης δὲ μάλιστα ὄντος οἰκειοτάτου, καὶ τ̃ λεγομένων Δομεστίκων ἀρχὴν ἄρχοντος, μεγάλην τινα οὖσαν τ̃ περὶ βασιλέα. Scylitzes pag. 524. τέλος ἔκλιναν αἱ σχολαὶ μετὰ τ̃ Δομεστίκου. Constantinus Manasses pag. 114. Edit. Reg.

> Οὗτος τ̃ Βάρδαν τ̃ Φωκᾶν στρατάρχην καθιστάνει,
> Ὃν τ̃ σχολῶν Δομέστικον ἐποίουν ἂν Ῥωμαῖοι.

Hujusce dignitatis meminerunt præterea Theophan. an. 27. Copronymi, an. 6. Constantini filij Irenes, an. 2. Irenes, an. 9. Nicephori General. Leo Grammatic. pag. 453. 474. 475. 478. Codinus de Offic. cap. 2. cap. 4. num. 43. cap. 5. num. 42. Ubi ita olim appellatus qui postea *Magnus Domesticus* dictus est, suâ verò ætate nullam functionem habuisse scribit.

Δομέστικος τ̃ τειχέων, *Domesticus murorum*, apud Codinum de Offic. cap. 2. num. 59. Anonymi Catalog.

> Ἰδοὺ καὶ Δομέστικον τειχέων σκόπει.

Ejus Officium sic recenset idem Codinus, cap. 5. num. 79.

num. 79. ὁ Δομέστικος τειχέων, ἔχει τοῦτο τὸ ὑπηρέτημα, ὅτι εἴ τινος τὰ κάστρα περιποιήσεως δέονται, ἐπιμελεῖσθαι τοῦτο εἰς τὸ ἀνακτίζεσθαι. Ejus vestes describit, c. 4. n.63. Idem fortè qui Ἄρχων τῶν τειχῶν, de quo suprà.

Δομέστικος τῆς τραπέζης, *Domesticus mensæ*, seu Δομέστικος τῆς Βασιλικῆς τραπέζης, *Præfectus Regiæ mensæ*, ut est in Catalogo Medonij. Recensetur vicesimus inter Officiales Aulæ Constantinopolitanæ à Codino, c.2. In Concilio VI. Oecumenico Act.1.2. &c. Leontius ἀπὸ ὑπάτων, καὶ Δομέστικος τῆς βασιλικῆς τραπέζης dicitur. Georgius Pachymeres lib. 4. cap. 31. συνεκπέμπει δὲ ἐκείνῳ καὶ ἄλλους πλείους τῶν λοχαγῶν, καὶ ἐκ μεγιστάνων, ὧν εἷς ἦν καὶ ὃν εἶχε δομέστικον τῆς τραπέζης, ὁ δ᾽ ἦν ὁ Καβαλλάριος Ἀλέξιος. Nicephorus Gregoras lib.8. sect.7. ὁ τῷ Δομεστίκου τῆς τραπέζης τῆς βασιλικῆς σεμνυνόμενος ἐπικλήσει. Meminit etiam Cantacuzenus lib.1. cap.51. ejusdem Dignitatis. Huic suberat ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ut notat idem Codinus c.7. n.22.23. Ubi utriusque Officium circa mensam Imperatoris describitur, verbis mox recitandis.

Δομεστίκιον, *Cellarium, Penuarium Domestici mensæ*. Codinus de Offic. c.7. n.22. Ubi de Domestico mensæ: διακομίζοντος δὲ μίνσους τοῦ Δομεστίκου τοῦ Δομεστικίου, οὓς μέλλει φαγεῖν ὁ βασιλεὺς, καὶ διδόντος τῷ ἐπὶ τῆς τραπέζης, τοῦ δὲ τῷ τῆς τραπέζης Δομεστίκῳ· τούτου δὲ αὖ πρὸς τὸν Μέγαν Δομέστικον, ὁ Μέγας Δομέστικος τίθησιν αὐτοὺς ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέως. Et n.22. οἱ τοῦ Δομεστικίου τοίνυν Δομέστικοι τοὺς μίνσους ἅπαντας φέροντες, τιθέασιν ἐπ᾽ ἐδάφους. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. c.2. τότε δὲ ἀπαγαγόντες τὸν Πατριάρχην εἰς ἴδιον κελλίον, ἑτοίμασαν τὸ ἄριστον τοῦ Πάπα, καὶ διεκόμιζον τοὺς μίνσους ἐκ τοῦ δομεστικίου μετὰ κιβωτιδίων χαλκῶν κεκλειδωμένων, ὡσαύτως καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ὕδωρ. Vide in Μεσαστίκιον.

Δομέστικος τῆς ὑπουργίας, *Domesticus inferiorum Ministrorum Aulæ Constantinopolitanæ*. Vide in Ὑπουργία.

Δομέστικος, præterea dictus qui certis Turmis aut Cohortibus præerat, eóque nomine στρατηγοῖς & majoribus Ducibus militaribus ac civilibus suberat. Id præ cæteris indicat Constantinus lib. 1. de Themat. c.5. ubi de Optimatibus agit, tanquam vilioribus in militia Græcanica: διὸ οὐδὲ εἰς θέματος τάξιν λογίζεται, οὐδὲ ὁ στρατηγὸς ὁ τούτου ἄρχων καλονομάζεται, ἀλλὰ Δομέστικος, ὁ ὑπὸ χεῖρα ὢν στρατηγοῦ, καὶ τὴν ἀξίαν καταδεέστερος.

Δομέστικος, *Domesticus*, Dignitas Ecclesiastica, qui curat ut rectè canatur, cantum imponit seu inchoat, qui denique ἐξετάζει τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν, ut est apud Balsamonem in Quæsitis. Anonymus in Catalogo Offic. Eccl. Constantinopol.

Δομέστικός τε καὶ Μαΐστωρ τοῦ κλήρου.

Ejus munus præterea describit Joannes Episc. Citri in Resp.ad Cabasilam, p.330. ἡ τοῦ Δομεστίκου δὲ προσηγορία, κατὰ Λατίνους, τὸν ἐξάρχοντα τῶν προηγουμένων, τὸν ἐπιστάτην δηλοῖ. κατὰ δὲ ἢ καὶ παρὰ τῶν βασιλικαῖς ταξιαρχίαις λέγεται Δομέστικος ἀνὰ μέρος, καὶ ἀνατολῆς, καὶ δύσεως, καὶ σχολῶν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ λόγον κἀν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς τάξεσι Δομέστικος λέγεται, εἴτ᾽ οὖν ἀρχῳδὸς, καὶ ἐπιστάτης τῶν μελῳδιῶν τε καὶ τῶν μελῳδῶν, οἷα εἰς ῥυθμὸν καὶ τάξιν καθιστῶν αὐτούς τε καὶ τὰ μελῳδήματα. ἐνέργειαν δὲ ἔχει καὶ αὐτὸ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν ταῖς καθολικαῖς παννυχίσι τὰς ἐνάρξεις ποιεῖν, ἐν τῷ ἐκφωνεῖν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, ἢ τὸν παρόντα ἱερέα, Εὐλόγησον, Δέσποτα. Joasaphus Patr.Constantinopol. in Epist. ad Theodosium Zygomalam, apud Crusium lib. 4. Turcogr. Δομέστικε, ἐπιμελοῦ τῆς ἀκολουθίας, καὶ τῆς σπουδῆς σου, καὶ μὴ ἀμέλει. Scylitzes pag.639. de Theophylacto Patriarcha: καὶ ἔξαρχον αὐτοῖς ἐπιστήσας Εὐθύμιόν τινα Κασνέην λεγόμενον, ὃν αὐτὸς Δομέστικον τῆς ἐκκλησίας προυβάλλετο, καὶ τὰς σατανικὰς ὀρχήσεις, καὶ τὰς ἀσήμους κραυγὰς, καὶ τὰ ἐκ τριοδίων καὶ χαματυπείων ἠρανισμένα ᾄσματα τελεῖσθαι ἐδίδαξεν. Constantinus de Adm. Imp. cap.50. ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀειμνήστου βασιλέως ἦν ὁ Κτένας ἐκεῖνος γέρων πλούσιος, ὅστις ἦν καὶ Δομέστικος εἰς τὴν Νέαν ἐκκλησίαν, ὑπῆρχε δὲ τεχνίτης εἰς τὸ ᾆσμα, οἷος τῷ τότε καιρῷ ἕτερος οὐκ ἦν. Triodium 2. Fer.1. hebdom. jejunior. in Lychnico: ἔξωθεν ὁ Δομέστικος μετὰ τὸ στίχον στιχηρὸν ά. Κύριε ἐκέκραξα. Mox: ὅταν δὲ ψάλλει ὁ Δομέστικος, ἡμεῖς ἐπὶ γόνυ κείμεθα εὐχόμενοι· ὅταν δὲ ἡμεῖς ἀνιστῶμεν, κλίνει αὐτὸς τὸ γόνυ. Similia habet Typicum S.Sabæ c.30.Extr. Neque opinor alius est is qui nudè in Ecclesia Domesticus appellatur Protopsalta, ut scribit Joannes Episcopus Citri p.328. Δομέστικος τῶν ψαλτῶν, ὁ παρά τινων λεγόμενος Πρωτοψάλτης, addítque ex ordine Ἀναγνωστῶν fuisse. Sed & præterea bini alij erant in Ecclesia Domestici, quorum alter primo, alter secundo Choro præerat: uterque ex ordine ἀναγνωστῶν, ut scribit idem Citrius. Codinus de Offic.cap.1.n.34. οἱ δύο Δομέστικοι, τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου χοροῦ. Atque hi in septima Pentade recensentur. Horum munus sic describit Catalogus Allatianus: οἱ δύο Δομέστικοι ἵστανται ἐν τοῖς δύο χοροῖς μετὰ τοῦ Πρωτοψάλτου, καὶ ψάλλοντες φοροῦσι σφικτήρια, ὡς Πρωτοψάλτης. Et Codinus, c.6.n.3. ait Protopsaltem & Domesticum λευκὰ καμίσια ἐπάνω τῶν ἱματίων deferre. Apud Pachymerem lib.6.c.22. Δομέστικος τῆς ἐκκλησίας, statim postea πρωτοκήρυξ τῆς ἐκκλησίας appellatur. Vide Euchólog. p.728.

Δομέστικος τοῦ Δεσποινικοῦ κλήρου, *Domesticus Cleri Imperatricis*, apud Codinum de Off. cap. 17. n. 39. in capellis scilicet Palatinis: in quibus, qui Cantoribus præerat, si quidem in Clero Palatino, *Protopsaltes*: si verò in Clero Imperatricis, *Domesticus*, dicebatur: utriusque meminit, cap.7. num.24. Vide in Κλῆρος.

Δομέστικοι οἱ λεγόμενοι Πατριαρχικοὶ, *Domestici Patriarchales*, ex Lectorum ordine: horum ministerium seu διακονία fuit, τὸ ἐν ταῖς προόδοις τοῦ Πατριάρχου λέγειν τὸ, Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Δομέστικος τοῦ Ἄμβωνος, *Domesticus Ambonis*, penes quem ejus cura incumbit, recensetur ultimus in Catalogo Offic. Eccl. Constantinopolit. in Cod.Reg.

Δομέστικος τῶν Θυρῶν, *Domesticus ostiorum*, in nona pentade Officiorum Ecclesiæ recensetur à Codino, p.1. n.43. Ecclesiæ foribus omnibus præpositus.

ΔΟΜΝΑ, *Domna*, Augusta. Oppianus lib.1.Cyneget.

Αὐσονίη Ζηνὸς γλυκερὸν θάλος, Ἀντωνῖνε,
Τὸν μεγάλη μεγάλῳ φυτήσατο Δόμνα Σεβήρῳ.

Vide Gloss. med.Lat. in *Domna*.

ΔΟΝΑΡΙΟΝ, *Donarium*. Lexicon MS. Cyrilli: Δοναρίοις, εὐτελέσι δόμασιν. Ubi legendum δώμασιν.

ΔΟΝΙΚΟΣ, pro Ἡδονικὸς, *Suavis, Iucundus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Καὶ τὰ πουλιὰ τὰ ἔμορφα τὸν πόθον τους ἀρχίζαν,
Ὅλα νὰ κελαδίζουσι μὲ δονικὴν λαλίτζαν.

Infrà:

Καὶ μὲ τραγούδια δονικὰ εἰς ἦχον τῆς ἀγάπης.

lib. 4.

Ὁλόγλυκος κηδονικὸς του φαίνεται ἐκείνου.

ΔΟΝΤΙΟΝ, *Dens*, ὀδοὺς, Portio. Glossæ Græcobarb. ἦχος ὀδόντων, κτύπωμα τῶν δοντίων. Corona pretiosa: δόντια, *Dentes*, ὀδόντες. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τὸ φῶς μας ἀδυνάτησεν, τὰ δόντια μας ἐπέσα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἕις ἀγριόχοιρος ἔστεκε εἰς ἕνα δένδρον κάτωθεν, καὶ ἐτρόχα τὰ δόντιά του. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Οἱ πρόεστοι μας εἰ καλοὶ πῦ ἔγιναν κτὰ δόντια.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

Ἦλθε, κ᾽ ἔκρουσε τὰ δόντια, &c.

Δοντία, *Pinnæ murorum*, quòd dentium formam referant. Anon. MS. de Amor. Lyb. & Rhodamnes:

Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦ πυργώματος τὸ δόντιν τὸ πρὸς ἕνα.

Δοντιάζειν, *Dentire*, ὀδοντιᾶν. Δοντάρας, Δοντᾶς, *Dentatus*, ὀδοντώδης.

Δοντοκάρα, *Mola* exponitur, Μυλόπετρα, Μύλος, Μύσχλης.

ΔΟΞΑ, Vox solitariè posita in Libris Ecclesiasticis Græcorum minorem δοξολογίαν significat, nempe, Δόξα Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ ἁγίῳ Πνεύματι. Liturgia Chrysostomi: ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ χορὸς εἰς τὸ, Δόξα Πατρὶ, ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ποιοῦσι προσκυνήματα τρία. Occurrit passim in Libris Ecclesiasticis Græcorum. Vide Gloss. med. Lat. in *Gloria*, & infrà in Δοξολογία.

Δοξάζειν, *Gloriam cantare*. Typicum S. Sabæ cap. 19. ὑποστρέφοντες δὲ εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ, καὶ δοξάζοντες, ψάλλομεν τὸ τροπάριον, &c.

Δοξάζειν, dicitur Pontifex, cùm Gloriam Deo reddit, & dum ait δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, seu quamvis similem orationem. Euchologium, pag. 614. εἶτα δοξάζουσι ἐν τῷ ζέεσθαι τὴν κηρομάστιχον, &c. pag. 648. καὶ δοξάζων, λέγει, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, &c. Eadem pag. καὶ δοξάζοντες, λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς, Δόξα σοι ἁγία τριας, &c. pag. 838. εἶτα δοξάζουσι, καὶ αὐτός φησι, Δόξα σοι ἁγία τριάς, &c. Adde pag. 845. 848.

Δοξάζεσθαι. Antiquit. Constantinopolit. παρελθὼν ἓν ἀνεγείρουσι τὸν αὐτὸν ναὸν οἱ Ἀρειανοὶ, καὶ δοξάζεται παρ' αὐτῶν ὁ ναὸς ἔτη ζ'. Id est in eo sacræ Liturgiæ peractæ sunt: nam δοξολογία, id sonat, ut mox docemus.

ΔΟΞΑΡΙ, Δοξάρη, δοξάριον, pro τοξάειον, *Arcus*, *Camera*, τόξον, καμάρα, Portio, & in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἄβιοι, ἐκεῖνοι ὁπου δὲν ἔχουν δοξάεια, ἤγουν τόξα. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Καὶ δίνω τὸ ἱεράκιν μου, καὶ ἐμβάζω τὸ δοξάριν.

Alibi:

Καὶ ἐφάνη με ὅτι διασωτόμως ἐγέμωσε τὸ δοξάειν.

Threnus MS. de capta Constantinopol.

Ὅλος καὶ κάμπτος ἐγέμομεν ἅρματα καὶ δοξάεια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Ὀπίσω στὰ πλατάρια της ἔκρεμε τὸ δοξάρη.

Lib. 6.

Ἤτον δοξάει βαρβαρικὸν ἀπὸ τιμὴ μεγάλη.

Lib. 11.

Ἐκεῖ δοξάεια ἔφεραν, ταρκάσια καὶ σαΐτας.

Dorotheus Monembasiensis in Synopsi Histor. de Davide Trapezuntino Imp. εἰς τὸ δοξάρι θαυμαστός.

Δοξαριάζειν, *Arcuare*, *Fornicare*, κάμπτειν, καμαροῦν, &c. Portio. Δοξαριασμὸς, *Curvatio*, Καμπυλότης.

Δοξεύειν, pro τοξεύειν, in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 78. καὶ βλεπόντας τὸ λάφι, παρευθὺς ἐδόξευσαν. Ita p. 81. 136. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Μόνον με τὰ δοξάρια τοὺς ἀπεμακρὲ ἀδόξευαν.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ πῶς αὐτὸς ἐδόξευσεν πάλιν τὴν Ἀφροδίτην.

Δοξαράτορας, *Sagittarius*, Τοξότης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Κῦρος ὁ δοξαράτορας, Σίλων ὁ καβαλάρης.

Δοξαράτος. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἐκάλο σκυλαράτους, καὶ δοξαράτους τριακοσίους.

Δοξόβολον, *Sagittatio*, *Sagittarum ex arcubus emissio*. Idem Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἕναν καλὸν δοξόβολον τον κατηφόρου ἀπῆλθαν.

Infrà:

Ἕνα δοξόβολον καλὸν, με ἀληθινὰν σε λέγω.

ΔΟΞΑΡΙΟΝ, *Gloriola*, *Levis gloria*, Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 149. τοὺς περὶ τε δοξάρια κεχηνότας. Et pag. 212. χαίρων ἀμέτρως ἐπὶ αὐξήσει ἀργυρίου ἢ δοξαρίου μιαροῦ. Balsamon de Privileg. Patriarch. pag. 446. κοσμικοῦ δοξαρίου χαρίσματα.

ΔΟΞΑΡΙΟΙ, dicti Hæretici Ἀποσχίσται, quia τὴν ἰδίαν δόξαν ζητοῦντες, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσονται, οὔτε τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ. Ita Auctor de Initiis Hæreseon, num. 103.

ΔΟΞΑΣΤΙΚΟΝ. Pentecostarium: εἰς τοὺς αἴνους, Πᾶσα πνοὴ, ἱστῶμεν στίχον δ'. ζήτει εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως καὶ τὸ δοξαστικὸν· δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπόλυσις.

ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ, vox est generica, pro *Sacris Officiis* in Ecclesia decantari solitis, in quibus laudes Deo concinuntur, ejúsque *Gloria* prædicatur. S. Athanasius de Virginitate: φύλασσε δὲ καὶ ποίει καὶ τὰς δοξολογίας τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης, &c. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinop. καὶ πρὸς τῷ ναῷ τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης Σοφίας πρῶτον καταλειφθὲν (Corpus ejusdem sancti) τῆς προσκυνήσεως δοξολογίας τε καὶ προσκυνήσεως καταξιοῦται. Nicephorus Gregoras lib. 4. Hist. καὶ ἦν ἡ λαληθεῖσα κατηγορία, ὅτι ὁ Σουλτὰν Ἀζατίνης τῆς ἱερᾶς τελουμένης δοξολογίας πολλάκις συμπαρῆν, καὶ ὡμίλει τῷ Πατριάρχῃ ἔνδον τοῦ ναοῦ. Et lib. 8. περὶ δὲ μέσας νύκτας ἅμα αὐτῷ, συνιστάμενον ἡμῶν, καὶ τῆς δοξολογίας ἀκουόντων, ἧκέ τις ἐκ Βασιλέως καινοτέραν τινα αὐτῷ κομίζων ἀγγελίαν. Sed præsertim

Δοξολογία sumitur pro *Glorificatione*. Duplex porrò illa est, Magna scilicet & Parva. Per μεγάλην δοξολογίαν, intelligitur Hymnus Angelicus, *Gloria in excelsis Deo*: per μικρὰν, S. Trinitatis glorificatio in fine Psalmorum recitari solita, *Gloria Patri & Filio & Spiritui sancto*. Priorem, δοξολογίαν τοῦ τρισαγίου vocat Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 78. Typicum, S. Sabæ cap. 2. μετὰ δὲ τὸ Ὑπερευλογημένη, ὑπάρχει δοξολογία μεγάλη. Et cap. 11. καὶ γὰρ δοξολογία μεγάλη, δίδοται καὶ ἅγιον ἔλαιον παρὰ τοῦ ἱερέως, καὶ γὰρ ἀπόλυσις. Philotheus Patr. Constantinop. in Ordine sacri ministerij: ὁμοίως καὶ τοὺς ὄρθρους καθ' οὓς ψάλλεται ἡ μεγάλη δοξολογία. Horologium: εἰ οὖν ἐστι κυριακὴ, ἢ δεσποτικὴ ἑορτὴ, ἢ ἅγιος ἔχων μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται οὕτως τὸ, Πᾶσα πνοή. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 10. c. 10. εἶτα ἔψαλλον καὶ οἱ ἡμέτεροι ψάλται τὴν μεγάλην δοξολογίαν. Alia est

Δοξολογία, *Minor*: de qua sic S. Basilius Epist. 325. οὐδὲν δυνάμεθα τῇ κατὰ Νικαίαν πίστει προστιθέναι ἡμεῖς, οὐδὲ τὸ βραχύτατον, πλὴν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον δοξολογίας, διὰ τὸ ἐν παραδρομῇ τοὺς πατέρας ἡμῶν τούτου τοῦ μέρους ἐπιμνησθῆναι, οὔπω τοῦ κατ' αὐτὸ ζητήματος τότε κινουμένου. Adde Epist. 324. Extr. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ὁ ἱερεὺς, Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. οὕτω τὴν πρώτην ἔχει τάξιν τῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἐντεύξεων ἡ δοξολογία. Nicolaus Cabasilas in expositione Missæ, cap. 12. καὶ πρῶτον ἁπάσης ἱερολογίας ἐστὶν ἀρχὴ ἡ δοξολογίας, Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ πατρὸς, υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Philostorgius lib. 3. cap. 13. ait Flavianum Antiochenum Episcopum collectâ Monachorum multitudine, primum omnium acclamasse, Δόξα πατρὶ καὶ υἱῷ, καὶ ἁγίῳ πνεύματι. Τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ, τοὺς μὲν, Δόξα πατρὶ διὰ υἱοῦ ἐν ἁγίῳ πνεύματι, λέγειν· καὶ ταύτην μᾶλλον τὴν ἐκφώνησιν ἐπιπολάζειν· τοὺς δὲ, Δόξα πατρὶ ἐν υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι. De priori hac Doxologia, vide Eusebium in fine sermonis habiti in dedicatione Ecclesiæ Tyri, in ejus Hist. Eccles. lib. 10. Ejusdem Eusebij opuscula edita à Sirmondo, & Nicephorum Callist. lib. 18. cap. 51. præterea Suicerum in Thesauro Ecclesiast.

Δοξολογούμεναι ἑορταὶ, quævis solemnitates aliæ à Dominicis & festis, quæ Δεσποτικὰ vocant. Allatius Dissert. 1. de Libr. Eccl. Græcor. p. 13.

ΔΟΡΑΧΗΝ. Myrepsus MS. sect. 3. cap. 89. ὑαλλὼ δοράχην λευκὸν, &c. Ubi Codex Fuchsij, ὑαλίου habet.

ΔΟΡΚΗ. Constantinus de Adm. Imp. c. 51. δοὺς αὐτοῖς ἐξόπλισιν πολλὴν καὶ ἀναγκαίαν, οἷον σκουτάρια δόρκας, κλιβάνια κάλλιστα, καὶ ἄλλα ὅσα ἐπιδέονται πλώϊμοι στρατιῶται ἐπιφέρεσθαι. Ubi Meursius vertit *Pelles*, quasi legisset δορὰς. Hesychius: Δορὰ, δέρμα. Apud eundem lego, Δόρκαι, κόνιδες. Fortè κωνοειδὲς, ut *Cassis* intelligatur: tametsi ita etiam scribitur apud Phavorinum.

ΔΟΡΚΩΝ. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ὡς δὲ τοῦτον συνὸν καὶ ἀσφαλῶς ἀπέλυσεν, μηνύεται αὐτὰ δύο δόρκωνας τῆς ἐκκλησίας χαλάσαι, ἐξ ὧν τὴν πέμψας ἐν Σικελίᾳ διὰ σῖτον. Videtur legendum δρόμωνας. Vide Δρόμων. Apud Suidam δόρκων, ἔλαφος exponitur, *Cervus* vel *Caprea*.

ΔΟΡΥ, *Potestas*. Pactum Boëmundi cum Alexio Comneno Imp. apud Annam Comnenam lib. 13. Alexiad. pag. 406. τῷ δοράτι τῷ σῷ ὑπεχέστερος γεγονώς. Infra: τοὺς δὲ ἄλλους βαρβάρους ἐθελοντὰς δὲ ὅμως ὑπὸ τὸ ἐμὸν δόρυ γενέσθαι, δεξαιμένων μὲν, ἀλλ' οὐκ ἰδίῳ προσώπῳ. Denique: εἰ μήπου ἄρα διὰ τοῦ ἐμοῦ δόρατος καταστραφὲν τὸ μέρος ἐκεῖνο, &c.

ΔΟΡΥΔΡΕΠΑΝΑ, *Hastæ falcatæ*, quibus Turres subvertebantur. Hero in Παρεκβολαῖς. Τῶν δὲ κριῶν τυπτόντων ἐνεργῶς τὰ τείχη, καὶ τῶν δορυδρεπάνων ἀποσυρόντων τὰς ἐπάλξεις, &c.

ΔΟΡΥΚΝΙΟΝ, *Halicacabus*, apud Interpol. Dioscorid. & Apul. cap. 22.

ΔΟΡΥΚΥΤΟΝ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ ἀλυπία, ἢ ὁ στρύχνος. *Alypia*, *Strychnon*. Vide Botanicos.

ΔΟΡΥΠΟΜΠΟΙ, qui spicula emittunt, μιπλαεισταὶ, Tacticis. Ducas Hist. cap. 27. τζαγγράτορες καὶ δορύπομποι,

ΔΟΡΥΣΑΣΤΡΟΝ, Ægyptiis, *Bisacutum*, Γιγγίδιον, apud Interpol. Dioscorid. cap. 355.

ΔΟΣΕΙΣ, *Intervalla*, *Iteratæ* vel *repetitæ vices*, quomodo hâc voce utuntur Medici in propinandis remediis: Gallis, *Prises*, *Reprises*. Triodium in Dominico τῆς ἀποκρέω. Ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τῆς περὶ φιλοπτωχίας λόγον τοῦ Θεολόγου εἰς δόσεις γ'. In Sabbato Tyrophagi: ἀναγινώσκομεν — τοὺς λόγους τοὺς εἰς τοὺς πατέρας τελειωθέντας εἰς δόσεις γ'. Feria 5. quintæ hebd. εἶτα λέγομεν τὸ κάθισμα τῆς ὀκτωήχου, καὶ ἀναγινώσκομεν τὸν βίον τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας δόσεις δύο. Sabbato ejusdem hebdom. ἀναγινώσκομεν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Ἀκαθίστου δόσιν μίαν. Typicum S. Sabæ cap. 11. καὶ ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Συμεὼν δόσιν α'. καὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀνθίμου δόσεις δύο. Occurrit ibi pluries & cap. 12. & alibi, ubi δώσις semper scribitur cum Ω. Ut & interdum δώσεις, pro δόσεις, ut & apud Marcum Hieromonach. de Dubiis Typicis cap. 9.

ΔΟΣΙΜΟΝ, pro δόσις, *Tributum*. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. statu cap. 2. τοῦτο δὲ τὸ δόσιμον οὐκ ἐπίσης δίδοται.

ΔΟΣΜΕΝΟΣ. Georgius Contares lib. 7. Hist. Athenar. pag. 176. de Gorgia Leontino: ὅστις ἦτον εἰς ὅλον τὸ βάθος τῶν γραμμάτων δοσμένος, καὶ εἰς πᾶσαν ἐπιστήμην ἔμπειρος. Forte, *Deditus*.

ΔΟΣΟΛΗΨΙΑ, *Ratio dati & Expensi*. Basilica lib. 7. tit. 18. §. 3. λογισμοὶ εἰσιν οἱ δοσοληψίαν ἔχοντες τῆς αὐτῆς πραγματείας, *rationes sunt quæ data & accepta negotiationis ejus continent*. Ex l. 6. §. 3. D. de Edendo.

ΔΟΥΒΑΘ, Afris, *Iovis barba*, χρυσοκόμη, apud Interpol. Dioscor. cap. 638.

ΔΟΥΚΑΝΗ, instrumentum quo fruges triturantur. Manuël Moschopulus in Lexico Philostrati, & ex eo Phavorinus: τυκάνη, ἀπὸ τοῦ τύκω. παρασχὼν τυκάνη, ἣ ἀλοῶσι τοὺς ἀστακύας, ἣν κατὰ παραφορὰν οἱ κοινοὶ δουκάνην φασίν. Vide Δόκανον.

ΔΟΥΚΑΝΟΝ, pro δόκανον, *Trabs*, δοκός. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικαίωμαν τοῦ δουκάνου τὸ δέκατον τὸ κουσεῦσι. Vide Δόκανον.

ΔΟΥΚΑΣ. Vide in Δοῦξ.

ΔΟΥΚΑΤΩΡ, *Dux*, *Ductor*, Gloss. Lat. Gr. *Ducator*, ἀγὸς, προηγούμενος. Constantinus in Tacticis pag. 26. ἂν δὲ εὑρίσκηται εἰς τοὺς τόπους ἡ ὁδὸς τοὺς οὔτε σὺ γινώσκεις, οὔτε ἄλλος ἐκ τοῦ στρατοῦ, καὶ οὐκ ἔχεις ἐντοπίους τινὰς δουκάτορας, &c. Eadem ferè habet Leo in Tact. cap. 9. §. 7. Anonymus apud Rigaltium: οἱ δὲ δουκάτορες μετὰ τοῦ Προξίμου ἔσωσαν, ἢ μεθ' ἑτέρου τινὸς, εἰς ὃν ὁ Βασιλεὺς ὁ ἅγιος πληροφορίαν ἔχει.

ΔΟΥΚΗΝΑΡΙΟΙ, *Ducenarij*, de quibus in Gloss. med. Lat. Epistola Synodi Antiochenæ apud Eusebium lib. 7. Hist. Eccl. cap. 30. καὶ δουκηνάριος μᾶλλον ἢ Ἐπίσκοπος θέλων καλεῖσθαι, καὶ σοβῶν κατὰ τὰς ἀγορὰς, καὶ ἐπιστολὰς ἀναγινώσκων, καὶ ὑπαγορεύων ἅμα καὶ δορυφορούμενος. Photius in Bibliotheca Cod. 182. Βασιλεύοντος Ῥωμαίων Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ Περέννιος Δουκηνάριος πρόσταγμα λαβὼν παρ' αὐτῶν πάντας τοὺς ἀνὰ τὴν Ῥώμην, καὶ τὰς πέριξ ἐπαρχίας Χριστιανοὺς βαρυτάταις βασάνοις καὶ πικραῖς τιμωρίαις εἰς ὠλολατρεῖν ἐβιάσατο. Extat apud S. Athanasium in Apol. 2. de Fuga, p. 784. ejusdem Epistola inscripta Φλαβίῳ Φιλαγρίῳ καὶ Φλαβίῳ Παλλαδίῳ Δουκιναρίῳ Παλατίνῳ Κυριώσω, &c.

ΔΟΥΚΩΝΕ, Gallis, *Ebulus*, apud Interpol. Dioscor. c. 755.

ΔΟΥΛΑΓΩΓΕΙΝ, *In servitutem redigere*, *revocare*. In Glossis Gr. Lat. & in Basilicis.

ΔΟΥΛΑΜΑ, *Vestis interior*, apud Crusium in Turco-Græcia, pag. 188.

ΔΟΥΛΑΠΠΙΝ, *Colus*. Glossæ Græcobarb. τὴν ἠλακάτην, ἤγουν τὸ δουλάππιν, ἢ τὴν ῥόκκαν.

ΔΟΥΛΕΙΑ, *Res*, *Factum*, *Negotium*, *Servitium*, ἔργον, πρᾶγμα, οἰκεῖα. Nicetas in Alexio lib. 2. n. 2. καὶ τὸ μὲν ἔργον τοῦτο βαρέως καὶ δυστρόπως ἅπας ἤνεγκεν ὁ στρατός. Ubi Cod. Barbarogr. δουλείαν præfert. Constantinus de Adm. Imp. ubi de Canalitis: ἐπεὶ διὰ τὸ εἶναι τόπον ἐπίπεδον πάσας αὐτῶν τὰς δουλείας δι' ἁμαξῶν ἐκτελοῦσι.

Δουλεία, *Servitutes prædiorum*, J. C. passim in Basilicis. Vide Προδουλεία.

ΔΟΥΛΕΙΑΝΟΙ, Hæretici Arianorum Sectatores qui Christum δοῦλον τοῦ Πατρὸς esse dicebant. Vide Theodoritum lib. 4. Hæreticor. fabul.

ΔΟΥΛΕΥΕΙΝ, *Laborare*, Gall. *Travailler*. Agapius Cretensis in Geoponico, cap. 75. τὸ κρέας (τοῦ βοδίου,) ὅπου δουλεύει, εἶναι καλὸν, καὶ γεννᾷ πολὺ αἷμα. Adde cap. 76. 79. &c.

Δουλεύεσθαι, *Pœnitentiæ subdi*, *Subjici*. Nomocanon Cotelerianus, n. 45. εἰ δὲ ἀποκηρύξαντες τυχὸν ἀποθάνη, μεταλαβέτω, καὶ δουλευσάτωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ χρόνον α'. Ita n. 278. 323. 337. 481. & alibi passim.

Δουλευτάδες, *Famuli*, *Servi*, Glossæ Græcobarb. Διακόνους, δούλους, δουλευτάδες. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Κρατοῦντας τὰ κτά ῥέλενα οἱ δουλευτάδες ὅλοι.

Historia Apollonij Tyrij:

Ἄτυχε Ἀπολώνιε, καὶ ποῦ 'ναι οἱ δουλευτάδες,
Κ' οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας μας, οἱ ἀκριβὲς ὁμάδες.

Occurrit alibi, ut & apud Agapium in Geoponico, cap. 79.

Δουλεύτρια, *Famula*, *Ancilla*, θεράπαινα, ὑπηρέτις, δούλη. Δουλεύτρα, in Fabul. Æsopi Barbarogr. pag. 97. Δουλευτροποῦλα, *Ancillula*, θεραπαινίδιον. Δουλευτεροποῦλι, *Servulus*, δουλάριον.

Δουλεύειν ἑορτὴν, *Festum observare*. Chron. MS. Manuëlis Malaxi, pag. 462. πολλοὶ δὲ τῶν Χριστιανῶν τὴν κυριακὴν ἐδούλευσαν, ἄλλοι δὲ ἔπαιζαν καὶ παιγνίδια διάφορα, &c.

ΔΟΥΛΕΨΗ, *Servitium*, *Servitus*, Glossæ Græcobarb. βασιλικαῖς ὑπηρεσίαις, ἢ τῆς δουλέψαις τῆς ἀφεντικαῖς. Portius scribit δούλεψις, eodem significatu.

ΔΟΥΛΙΚΙΟΝ, *Cœna*, vel *Ciborum apparatus*, nostris, *Service de Table*. Constantinus Porph. in Basilio, num. 13. Edit. Allat. 15. Combef. εἶτα δουλικίου καλλίστου εὐτρεπισθέντος, καὶ τοῦ βασιλέως ἐπὶ τραπέζης μετὰ Θεοδώρας καθεσθέντος τῆς οἰκείας μητρὸς, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Servitium*.

ΔΟΥΛΙΡΙΟΝ. Joannes Moschus in Limon. cap. 107. ὁ δὲ λέων γνωρίσας τὸν ὄνον, ἔδραμεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ τὸ στόμαλι δακὼν αὐτοῦ, ὡς εἴωθεν, τὸ δουλίριον, ἔσυρεν αὐτόν. Ubi Interpres, *ejus capistrum mordens.*

ΔΟΥΛΟΓΡΑΦΙΟΝ, *Assertio in servitutem*, in Basilicis lib. 46. tit. 20.

ΔΟΥΜΑΚΙ, Δουμάκη, *Cauda.* Achmes Onirocrit. cap. 242. εἰ δὲ ἴδῃ, ὅτι τρώγει οὐρὰν, ἤτοι δουμάκιν, εὑρήσει χρυσίον ἀνάλογον τῆς βρώσεως. Et cap. 281. εἰ δὲ ἴδῃ ὁ Βασιλεὺς, ἢ ἐξουσιαστὴς, ὅταν ἤνεγκαν αὐτῷ χοῖρον ἔχοντα δίχλην κριοῦ δουμάκλην, εὑρήσει ἐχθρὸν πολύπλουτον, δυνατὸν, ᾧ ἀκολουθεῖ ὁ πλοῦτος αὐτοῦ. Historia Apollonij Tyrij:

Δουμάκι ἀκροσωπήφερε, ἀνήγη καὶ τὸ φῶς του,
Καὶ τὸ ψαρὰν στοχάζεται, καὶ κάθεῖον ὀμπρός του.

Pag. seq.

Ἐπίασαν δίχως τὸ ψωμὴ, καὶ φάγαν τὸ ψαράκη,
Καὶ π' εἶρε σὰν παρηγορία, καὶ ἀνάπαψη δουμάκη.

ΔΟΥΞ, *Dux*, ἡγεμὼν, ἄρχων, Hesychio. Auctor Etymologici, Δοὺξ δὲ πρῶτον ὑπὸ Ῥωμαίων δηλωθεὶς κατὰ τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον. Eusebius lib. 9. Hist. Eccl. cap. 5. στρατοπεδάρχης, ὃν Δοῦκα Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσι. Procopius lib. 1. de Bello Persico cap. 17. extr. οὐδεὶς δὲ οὔτε Ῥωμαίων στρατιωτῶν, οὓς Δοῦκας καλοῦσιν, &c. S. Athanasius ad Solitarios: καὶ ἐντολὰς δὲ διὰ Ἀστερίου Κόμητος καὶ Παλλαδίου ἔπεμψε Φηλικισσίμῳ τῷ τότε Δουκὶ, καὶ Νεστορίῳ τῷ Ἐπάρχῳ. S. Chrysostomus Epist. 12. καὶ τὸν κύριόν μου τὸν Δοῦκα τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ περὶ ἡμᾶς διακεῖσθαι. Apud Justinianum in Novella 152. μεγαλοπρεπέστατος Δούξ. In ejusdem Edicto 13. cap. 2. Δουκικὴ τάξις. Occurrunt præterea ejusmodi Duces apud Isidorum Pelusiotam lib. 1. Epist. 99. 133. & Nilum Monach. lib. 2. Epist. 261.

Jam verò Δοῦκας appellabant Tactici, quos alij Μοιράρχας, Præfectos qui scilicet μοίραις, quæ mille militibus constabant, ut est apud Leonem in Tacticis, cap. 4. §. 42. præerant. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 3. Μοιράρχης, ὁ τῆς μοίρας ἄρχων, ὁ λεγόμενος Δούξ. Et cap. 4. καὶ ἐπιστῆσαι αὐταῖς Μοιράρχας χρησίμους, τοὺς λεγομένους Δοῦκας, ἤτοι χιλιάρχους φρονίμους καὶ τεταγμένους. Constantinus Porphyr. lib. 1. de Themat. cap. 1. ἀλλὰ πρῶτον, καὶ κατ' ἀρχὰς, τάγματά τινα καὶ λεγεῶνες ὑπῆρχον ἀναγεγραμμέναι κατ' ἔθνος· ὡς ἡ λεγεὼν ἡ τῶν μ'. Μαρτύρων, καὶ ἄλλη Πισιδικὴ, καὶ ἑτέρα Θετταλικὴ, καὶ ἄλλη ἄλλως ὀνομασθεῖσα ὑπὸ Δοῦκα καὶ ἡγεμόνα τυγχάνουσα, πολλάκις δὲ Πραιπόσιτον.

Hinc Duces Provinciarum passim legimus, qui scilicet in iis præsidio erant, eóque nomine earundem Rectoribus suberant, ut *Palæstinæ* apud Joan. Moschum, cap. 49. & Theophanem an. 22. Anastasij: *Phenices Libanisiæ*, apud eundem Theophanem an. 1. Justiniani: *Armeniæ*, apud Procopium lib. 3. de ædif. cap. 1. & Theophanem an. 2. Justiniani: *Phœnices*, *Arabiæ*, *& Mesopotamiæ*, apud eundem Theophanem an. 2. Justiniani: *Siciliæ*, apud Leonem Grammaticum, pag. 450. *Scythiæ*, in Martyrio S. Sabæ Gotthi, num. 8. *Ciliciæ*, apud Cinnamum lib. 5. num. 9. *Charsiani*, apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 50. *Lyciæ*, in Martyrio MS. S. Licinij; *Italiæ*, apud Petrum Antiochenum Patr. in Epist. ad Dominicum Gradensem Patr. num. 26. τῶν παριστρίων, apud Zonaram in Michaële Duca, &c.

Ita pariter Civitatum Duces legimus, *Antiochiæ*, quorum Catalogum contexuimus, etiam cùm nostris pareret, apud Bryennium lib. 2. num. 8. *Sardicæ*, apud Zonaram tom. 3. pag. 219. *Dyrrachij*, *Attaliæ*, & *Berrhœæ*, apud Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epist. 49. 50. 68. *Branizoba*, apud Nicetam in Man. lib. 3. num. 1. *Thessalonicæ*, in Synaxario de S. Demetrio, *Corinthi*, in Menologio Basilij 28. Maij, &c.

Mittebantur autem Duces in Provincias & majores Civitates cum suis *Mœris*, ut in iis stativa haberent. Procopius lib. 1. de Ædific. cap. 1. Extr. ubi de Armenia: Δοῦκας δὲ τοὺς καλουμένους δύο τοῖς ἔθνεσιν ἐπέστησε τούτοις, οἷς δὴ ξυνεστήσατο μέρη Ῥωμαίων στρατιωτῶν καταλόγους παμπληθεῖς, ἐφ' ᾧ τὰ Ῥωμαίων ξυμφυλάξουσιν αὐτοῖς ὅρια. Et lib. 3. cap. 3. φρούριον τε ἀμάχητον ἐξειργάσατο, καὶ στρατιωτικοὺς καταλόγους τῇδε ἱδρύσατο, οἷς δὴ καὶ Ἄρχοντα εἰσαεὶ ἐφεστάναι διώρισεν, ὅνπερ Δοῦκα Ῥωμαῖοι τῇ Λατίνων καλοῦσι φωνῇ. Et cap. 6. οὓς δὴ καὶ ἄρχοντα κατεστήσατο, ὃν Δοῦκα καλοῦσιν. Theophanes an. 1. Justiniani: προέβαλε Κόμητα Ἀνατολῆς τὸν Πατρίκιον τὸν Ἀρμένιον, — κελεύσας αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης Λιβανισίας εἰς τὸ λιμιτὸν τὸ ἐσώτερον τὴν καλουμένην Παλμύραν, κελεύσας τὸν καθέζεσθαι ἐν αὐτῇ τὸν Δοῦκα. Infrà, eodem an. προεβάλετο δὲ ὁ βασιλεὺς στρατηλάτην Ἀρμενίας Τζίταν, — οὐ γὰρ εἶχεν ἡ Ἀρμενία στρατηλάτην, ἀλλὰ Δοῦκας καὶ Κόμητας. Ex Procopio lib. 3. de Ædific. cap. 1. Idem Theophanes an. 6. Zenonis: ἐποίησε αὐτὸν στρατηγὸν τῆς Ἑώας πάσης, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν πᾶσαν, ὥστε καὶ Δοῦκας ποιεῖν.

Δουκάτον, *Dignitas*, seu potiùs *Præfectura Ducis*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ c. 56. ὁ Βασιλεὺς ἀπέστειλεν Ὀλύμπιόν τινα Καισαρέα τὸ δουκάτον ἔχοντα Παλαιστίνης. Martyrium S. Procopij MS. δέδωκεν αὐτῷ τὸ τῆς Ἀλεξανδρείας δουκάτον. Constantinus lib. 1. de Thematib. cap. 1. ὑπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων βασιλέων γενόμενοι, εἰς ἐπαρχίας διῃρέθησαν. Idem lib. de Adm. Imp. cap. 28. Extr. ἦν δὲ τῷ τότε καιρῷ τὸ δουκάτον εἰς τόπον λεγόμενον Τζίτλα νόβα. Et cap. 50. ὁ Καλαβρίας στρατηγὸς δουκάτον ἦν τὸ παλαιὸν τοῦ στρατηγίδος Σικελίας. Anna Comnena lib. 13. p. 414. ἐκ τῆς Ἀντιοχικῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ δουκάτου τῆς πόλεως. Occurrit rursum infrà. Nilus Doxopatrius de quinque Patriarchatibus: ἐπεὶ γὰρ τὸ δουκάτον πάσης Λογγιβαρδίας τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος οὔσης ἦν ὑπὸ τὸν Βασιλέα Κωνσταντινουπόλεως.

Μέγας Δοὺξ, *Magnus Dux:* ita appellatus apud Byzantios Imperatores *Classis præfectus.* Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 4. ὁ Μέγας Δοὺξ, ὥσπερ ὁ Μέγας δομέστικος εὑρίσκεται εἰς φοσσάτον ἅπαν κεφαλὴ, οὕτω καὶ κατὰ θάλατταν οὗτος.— ἔχει δὲ ὑπ' αὐτὸν τόν τε Μέγαν δρουγγάριον τοῦ στόλου, τὸν Ἀμηράλιον, τὸν Πρωτοκόμητα, τοὺς Δρουγγαρίους καὶ τοὺς Κόμητας. Eundem rursum vide in cap. 2. num. 7. cap. 4. num. 6. Joannes Cinnamus lib. 4. cap. 12. Μέγας τῷ τηνικαῦτα Δοὺξ χρηματίζων. Ita lib. 5. cap. 7. Δοὺξ, nudè, apud Annam Comnenam lib. 6. pag. 172. καὶ παραχρῆμα τὰς παραλυθεῖσας διήρεις τε καὶ τριήρεις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ναυτικῶν ἐξοπλίσας, Μανουὴλ τὸν Βουτομίτην Δοῦκα προβαλλόμενος, &c. Edidit Allatius Joannis Argyropuli librum de Processione Spiritûs Sancti dicatum τῷ λαμπροτάτῳ καὶ περιφανεστάτῳ Μεγάλῳ Δουκί. Sed de hac Dignitate multa congessimus in Notis ad Villharduinum, & ad Alexiadem, & in Gloss. med. Lat. Idem &

Μεγαδούκας, unico vocabulo, ut *Megedux* apud eundem Villharduinum, appellatur à Duca Hist. cap. 37. & 40.

Δοὺξ Δουκῶν, dicitur fuisse S. Andaoctus Ephesius, καὶ ἔπαρχος Μαξιμίνου in Synaxariis 4. Octob. Fit etiam mentio Vindiciani *Ducis Ducum*, in Passione SS. Seraphiæ & Sabinæ, num. 10.

Δοὺξ & Βιοκωλύτης, dictus Lycaoniæ & Lydiæ Militaris Magistratus. Vide Nov. Just. 145.

Δοὺξ, *Dux*, Dignitas apud Latinos. Cantacuzenus lib. 4. Hist. de Duce Genuæ: πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, Δοῦκα ἐγχωρίως προσαγορευόμενον, ὁ Βασιλεὺς ἔπεμψε.

Δουκικὸς,

Δουκικὸς, *Ducalis.* Anna Comnena lib. 5. pag. 132. καὶ ὀξέως εἰς τὸ Σαλερνῶν ἐκεῖθεν παραγίνεται, ὅπερ πάλαι ποτὲ εἰς κατοικίαν τῆς τῆς Δουκικῆς ἀξίας ἀντιποιουμένων ἀφώριστο. Nicetas in Man. lib. 3. num. 1. ἀλλὰ γὰρ παρελύθη τῆς δουκικῆς ἀρχῆς Βρανιτζόβης, &c. Δουκικαὶ ἀρχαὶ, in Nov. ejusdem Manuëlis. Auctor Etymologici: Σκρινιάριος, τῆς Δουκικῆς ὑπάρχων τάξεως, Λατίνων φωνῆ.

Δούκας, idem quod Δοὺξ, *Dux.* Corona pretiosa: Δούκας, *Dux*, Ἡγεμών. Nicephorus Bryennius lib. 2. num. 28. Δούκαν Ἀντιοχείας προεχειρίσατο. Synodus Florentina: καὶ οἱ μεγάλοι αὐθέντες, καὶ Ῥηγάδες, καὶ Δουκάδες, καὶ ἕτεροι αὐθέντες. Ducas Hist. cap. 14. οἱ Ῥηγάδες, καὶ Δοῦκαι, καὶ Κόντιδες. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Τόμου τοὺς εἶδε θαύμαστε ὁ δούκας τῆς Ἀθήνας.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ὡσαύτως καὶ οἱ εὐγενεῖς Δουκάδες καὶ Κοντάδες.

Δουκάτον, *Ducatus*, Moneta aurea Venetorum, de qua egimus in Gloss. med. Lat. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 28. συνῄθεντο ἵνα διδῶσι Δουκάτα. Ita sect. 5. cap. 11. Joannicius Cartanus serm. 5. τὸ λοιπὸν θέλεις νὰ μοῦ δώσεις πέντε φοραῖς σαράντα κανοῦν διακόσια ἄσπρα, ὅπου εἶναι τέσσαρα δουκάτα. Historia Apollonij Tyrij:

Νάχῃ ἑκατ' ὁλόχρυσα δουκάτα εἰς τὸ χαίρη.

Rursum:

Εἶτονε μάλαμα χρυσὸν, καὶ διπλογιαδῶσα,
Ἤποῖα ἐτιμήτικεν δουκάτα πεντακόσια.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Αὐτοῦ να θέλουν σιωτροφον, καὶ τὰ δουκάτα φίλον.

Emmanuël Georgillas MS.

Νὰ μὴ τοὺς δώσουσιν ναφὰ φλωρὶν ἢ καὶ δουκάτο.

ΔΟΥ͂ΠΛΑ, *Dupla.* Scholiastes Basilic. lib. 2. pag. 37. εἰσὶ τινὲς ἀγωγαὶ, αἵ τινες ἔχουσί τινα φυσικῶς ταύταις ἑπόμενα· οἷόν ἡ πράσις, καὶ ἡ ἀγορασία φυσικῶς ἔχει τὸ ἐπερωτᾶσθαι τὴν δούπλαν. Adde eundem ad lib. 25. pag. 21. Scholiastes Harmenopuli lib. 1. tit. 9. καὶ ἀγωγὴν εἶναι ταύταις ἀναγκάζουσαν τὸν πράτην ἐφενδεύειν, καὶ ἐπερωτᾶσθαι τὴν δούπλαν. Vox Jurisconsult. *Duplum stipulari*, hoc est, ut pretium in duplo reddatur, si res fuerit evicta, l. 2. D. de Contrah. Empt. &c.

ΔΟΥΡΑ͂Ζ, πετλῶν ἐστὶν, in Glossis Ja ticis Græcobarb. MSS. Vide in Ζορά.

ΔΟΥΡΕΙ͂Ν, *Durare*, *Perstare.* Joannicius Cartanus in Flore, cap. 142. καὶ τοῦτο ἐδούρησε πολλὴν καιρόν. Georgius Contares lib. 7. Hist. Athenar. pag. 176. ἀμὴ δὲν θέλουν δουρήση πλέον παρὰ γ'. ἡμέρας μόνον, ἐκείνους δὲ ὅπου εἰς γ'. ἡμέρας ἔκαμα γ'. θέλουν δουρήση εἰς ἅπαντας τοὺς αἰῶνας.

ΔΟΧΕΙ͂ΟΝ, *Receptaculum*, seu *Arca* in qua Monasterij pecuniæ reponuntur, cui quæ Præfecta est,

Δοχειαρία appellatur ab Irene Ducæna Alexij Comneni Imp. Conjuge, in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης ab ea ædificati, cap. 24. ex quo sequentia excerpsimus: δύο γὰρ Δοχειαρίας τυποῦμεν εἶναι ἐν τῇ μονῇ, ὧν τὴν μὲν μίαν κρατεῖν τὸ κιβώτιον τῶν τῆς εἰσόδου νομισμάτων· τὴν δὲ ἑτέραν κρατεῖν τὸ βέστιον τῶν ἐνδυμάτων, καὶ αὐτὴ γὰρ ἡ Δοχειαρία ὀνομασθήσεται, ἤγουν Δοχειαρία τῆς εἰσόδου τῶν νομισμάτων ἅμα τῇ ἑτέρᾳ Δοχειαρίᾳ τῇ ἐπὶ τοῦ βεστίου, &c. Infrà: καὶ ἀπογραφαὶ τῶν τοιουτοτρόπως ἐξοδιαζομένων νομισμάτων ἐν ἰδιάζοντι κοντακίῳ καταστρωννύμεναι εἰς τὸ δοχεῖον κεῖσθαι ὀφείλουσιν.

Δοχειαρίας τοῦ βεστίου munus ita describitur cap. 28. αἱ δὲ Δοχειαρίαι τοῦ βεστίου τῶν ἐνδυμάτων τῶν μοναζουσῶν· καὶ αὗται γὰρ Δοχειαρίαι ὀνομασθήσονται, ὀφείλουσι πάντα εἰς ἐνδομενίαν τῶν μοναζουσῶν χρησιμεύειν ὀφείλοντα μετὰ προσγραφῆς, &c. Habebant etiam virorum monasteria suos Δοχειαρίους. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἐκεῖνος δὲ Λογαριαστὴς, σὺ δὲ ἤσο Θερμοδότης,
Ἐκεῖνος δοχειάριος, σὺ δὲ κρομιδοφύλαξ.

Infrà:

Τὸν δὲ δοχειάριον ἡσύχως παρήγγελεν.

ΔΟΧΕΛΑ͂, Dacis *Ajuga*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 581.

ΔΟ΄ΧΙΑ, quæ in Justis mortuorum observati solent vocabant Veteres Turci, occisis captivis in eorum funeribus. Menander Protector lib. 8. in Excerpt. de legat. pag. 164. Edit. Reg. δόχια δὲ τῇ οἰκείᾳ γλώττῃ προσαγορεύουσι τὰ ἐπὶ τοῖς τεθνεῦσι νόμιμα.

ΔΡΑΓΑ΄ΤΗΣ, *Custos.* Lexicon Stephani: Γνώρας, φύλακας, δραγάτας, ἢ μελοίκους, ἤτουν παροίκους. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

Ὅς καὶ τοῦ κάστρου Βασιλεὺς, καὶ τῆς δεσποίνης δοῦλος,
Καὶ τῶν χαρίτων κήπουρος, τῶν καλλονῶν δραγάτης.

Δραγατεύειν, *Custodire.* Idem Anonymus:

Βλασφολογήσει τὸ καλὰ, καὶ δραγατεύσει τοῦτο.

ΔΡΑΓΓΑΙ΄Α, Compositio Medica ex pluribus rebus, ἀντίδοτος ἤτοι δραγγαία, apud Myrepsum MS. sect. 1. cap. 75. 76. Δραγγαία λασατίβα, cap. 82. Ita infrà non semel.

ΔΡΑΓΟΥ΄ΜΑΝΟΙ, Δραγώμανοι, *Interpretes variarum Gentium ac linguarum*, olim sub Dispositione Magistri Officiorum, ut docet Notitia Imperij Romani: Μεθερμηνευταὶ, apud Eusebium lib. 4. de Vita Const. cap. 32. Διερμηνευταὶ, aliis, de qua voce, suprà. Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. μὴν ἠξεύροντας οὔτε ὁ Ξέρξης νὰ κρίνη Ἑλληνικὰ, οὔτε ὁ Θεμιστοκλῆς Περσικὰ, ἦτον χρεία νὰ συνομιλήσουν μὲ δραγώμανον, &c. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi, pag. 56. τὰ λόγια αὐτὰ τὰ ἐσυντείχεναν με δραγουμάνους. Idem in Hist. Patr. pag. 130. καὶ ὁμίλει Σερβικὰ, καὶ Ρωμαῖκὰ τελείως δὲν ἠξεύρε, μόνον εἶχε δραγουμάνον, ὅπου ὁμίλει. Vide Epistolam Bessarionis post Phranzem, pag. 310.

Δραγουμανίζειν, *Interpretem agere.* Nicetas in Manuële lib. 4. num. 6. αἰχμάλωτος καὶ τοῖς ἐκ τῆς διαλέκτου ταύτης τῷ βασιλεῖ ἐντυγχάνουσι δραγουμανίζων τηνικαῦτα γνωρίμου. Ubi Edit. καὶ τοῖς ἐκ τῆς διαλέκτου ταύτης τῷ Βασιλεῖ ἐντυγχάνουσιν ὑποβολεὺς τηνικαῦτα γνωρίμου. Vide Gloss. med. Lat. in *Dragumanus.*

ΔΡΑ΄ΚΑΝΟΣ, *Rubia Tinctorum*, Ἐρυθρόδανον apud Interpolat. Dioscor. cap. 566.

ΔΡΑΚΟΝΑ΄ΡΙΟΣ, Δρακοντοφόρος, in Gloss. Gr. Lat. Moschus in Limon. cap. 20. δρακονάριος διηγεῖτό μοι λέγων, ὅτι πόλεμον ἔχομεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς, &c. Leo c. 3. & Mauricius lib. 12. Strateg. c. 7. βανδοφόρους, ἤτοι δρακονάριους. Theodoritus Epist. 59. κομίζει δὲ ταύτην Πατρώϊνος Δρακονάριος. Adde Epist. 133. Scythica porrò signa fuisse Dracones testatur Ælianus in Tacticis num. 51. à quo ita describuntur: ποιοῦνται δὲ ξύρραπτοι ἐκ ῥακκῶν βεβαμμένων, τάς τε κεφαλὰς καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἔσται ἐπὶ τὰς οὐρὰς εἰκασμένοι ὄφεσιν, ὡς φοβερώτατα οἷόν τε εἰκασθῆναι καὶ τὰ σοφίσματα ταῦτα ἀτρεμούντων μὲν τῶν ἵππων οὐδὲν πλέον ἢ ῥάκη ἂν ἴδοις πεποικιλμένα εἰς τὸ κάτω ἀποκρεμάμενα· ἐλαυνομένων δὲ ἐμπνεόμενα ἐξογκοῦνται τέως μάλιστα τοῖς θηρίοις ἐοικέναι, καί τι ἐπισυρίζειν πρὸς τὴν ἀγαν κίνησιν ὑπὸ τῇ πνοῇ βιαίῳ διερχομένη. Quæ quidem non minimùm illustrant quæ de ejusmodi signis militaribus observavimus in Gloss. med. Lat. in *Draco.* Vide Auctorem Etymologici in Σημαῖα.

ΔΡΑΚΟΝΤΙ΄ΔΕΣ, apud Psellum MS. de Morborum

Morborum nominibus, φλέβες αἱ περὶ τὴν καρδίαν, *Vena circa cor.*

ΔΡΑΚΟΝΤΙ'ΑΟΣ, βοτάνη, *Fel terræ*, in Gloss. Gr. Lat. *Centaurium minus.* Vide Ruellium & Botanicos.

ΔΡΑ'ΚΟΝΤΟΣ, Dacis, *Rosmarinus*, apud Apul. c.79.

ΔΡΑ'ΚΟΝΤΟΣ χολὴ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὑδράργυρος, ἢ ἀπὸ κασιτέρου, ἤγουν ἀπὸ.....

ΔΡΑ'ΚΟΣ, *Draco*, Δράκων, in Corona pretiosa.

ΔΡΑΜΗ', Ponderis species apud Medicos. Oribasius MS. δραμὴ, ἔχει κεράτιον ά. At δραχμὴ ἔχει κεράτια ιη'. Confundit tamen Fuchsius apud Myrepsum. Agapius in Geoponico, cap. 145. ἔπαρε δύο δράμια τζίντζεβρον, &c.

Τράμιον, idem quod δράμη. Anonymus Medicus MS. Ex Cod. Reg.945. βράσον αὐτὸ καλὰ, μέχρι σὰν καταστῇ τὸ νερὸν τράμια ιέ. Occurrit ibi pluries.

ΔΡΑ'ΞΗΣ, pro Δραστὴρ, *Strenuus*, videtur usurpari in Vita MS. S. Andreæ Sali.

ΔΡΑΠΑ'ΝΗ, *Falx*, Δρεπάνη, in Corona pretiosa.

ΔΡΙΜΥΤΑ'ΤΗ, Herbæ Genus, sic appellatæ ob acritatem. Demetrius Constantinopolitanus lib. 1. Hieracosophij, cap.45. κυπήρου, καὶ μόσχου, καὶ βοτάνης Δριμυτάτης καλουμένης, καὶ οἰνάνθης ὑγρᾶς.

ΔΡΙ'ΦΟΣ, pro Δίφρος, *Currus.* Theodorus Gaza lib. 4. Introduct. Grammat. βαρβαρίζων τις ἐλέγχεται, —μεταθέσει, κρόταφον, κόταφρον, δίφρον, δρίφον. Sed Syracusanos ita olim dixisse testatur Auctor Etymologici, Hesychius verò Doriensibus tribuit. Hinc τοιχοδρίφος, apud Anonymum de Reb. Bell.

ΔΡΟ'ΓΓΕΜΑ, *Pruina*, Στίβη, Πάχνη, Πάγος.

ΔΡΟ'ΜΑΞ, *Currax*, in Gloss. Græc. Lat.

ΔΡΟΜΙΚΑ', *Templa*, dicuntur à forma structuræ: quòd scilicet in longitudinem procurrant, contra quàm aliæ ædes sacræ quæ quadratæ erant apud Græcos, lateribus paribus vel imparibus, ut est Sophiana Constantinopolitana. Id potissimum discere est ex Theodosio Zygomala, apud Crusium in Turcogr. ubi ait Νάρθηκα dici τὸ ἔξω τοῦ ναοῦ δρομικὸν δηλαδὴ Νάρθηκος. Deinde addit, πᾶν δρομικὸν Νάρθηξ λέγεται. Quæ autem sit forma Narthecis seu ferulæ, pluribus exposuimus in Descript. Ædis Sophianæ lib. 3. Constantinopoleos Christianæ, num. 18. Unde nescio an Allatij in Dissert. 2. de Recentiorum Græcorum templis sententia non respuenda sit, scribentis δρομικὰ appellari, quæ formâ quadratâ lateribus paribus vel imparibus substructa sunt, quorum in culmine asseres seu trabes cantheriis colligantur, & tegulis superpositis conteguntur: adeò ut Templi parietes projecturis asserum tegantur. Leunclavius in Pand. Turc. num. 210. ait Templa in longum porrecta & tectis cooperta Græcos ναοὺς δρομικοὺς appellare. Nicephor. Callist. in Procemio Hist. pag.18. τοῖς ἔνδον δρόμοις καὶ περιδρόμοις ædis Sophianæ, Porticus utrinque procurrentes, videtur appellare: unde δρομικοὶ ναοὶ dicti fortè fuerint, quòd procurrant instar Porticus. Constantinus de Adm. Imp. cap.29. ὁ δὲ ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐστὶ δρομικὸς, ὅμοιος τῷ Χαλκοπρατείων ναῷ. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ, num.29. ὁ δὲ ναὸς ἐστὶ δρομικός. Anonymus de S. Sophia: ἡ μεγάλη ἐκκλησία ἡ Ἁγία Σοφία πρῶτον μὲν ἀνήγειρεν αὐτὴν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος δρομικὴν, ὁμοίαν τοῦ ἁγίου Ἀνδρονίκου καὶ τοῦ ἁγίου Ἀκακίου. Codinus in Orig. Constantinop. n.72. ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ δρομικῇ τὸ πρότερον οὔσῃ, &c. Idem num. 80. τοὺς δὲ ἁγίους Ἀποστόλους ἔκτισε ἡ μήτηρ αὐτοῦ σὺν αὐτῷ, δρομικὸν ξυλόστεγον ποιήσασα. Adde num. 149. Idem Codinus num. 133. de Ecclesia Constantiniana: καὶ ὁ μὲν μέγας Κωνσταντῖνος πρώτην αὐτὴν ἀνήγειρε δρομικήν. Adde Glycam, pag. 267.

ΔΡΟΜΟ'ΝΙ, Δρομώνι, *Cribrum*, Κόσκινον, γυριῶδες.

ΔΡΟ'ΜΟΣ, *Via*, *Platea.* Portius: Δρόμος, *Via, Trames*, ὁδὸς, κέλευθος. Corona pretiosa: Στράτα, *Cursus*, Δρόμος. S. Asterius Homil. in S. Euphemiam: τὸν ἀποστέγων δρόμον ἐβάδιζον. Diploma Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: δέδωκά σοι τὴν κελτέραν τὴν λεγομένην τοῦ Πηόκας, — ἐγγὺς τοῦ δημοσίου δρόμου, καὶ τοῦ ποταμοῦ, &c. Occurrit ibi pluries. Anonymus de Locis Sanct. cap. 6. ἀπ' αὐτοῦ παγαίνει ὁ δρόμος εἰς τὴν Ἱεριχὼ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. cap. 11. καὶ ἀπάνου μέρους εἰς τὸν δρόμον ἔναι ἡ πέτρα, ὅπου ἐκάθισεν ἡ Θεοτόκος. cap.13. καὶ μέσα εἰς τὸν δρόμον ἔναι ἡ βρύσις τῶν Ἀποστόλων.

Δρόμος, *Cursus Ecclesiasticus*, *Officium Ecclesiasticum*, Triodium: προκείμενον τοῦ δρόμου τοῦ ἤχου εἰς τὸν ἀπόστολον. Alibi: καὶ ψάλλομεν τὸ οἰκιωήχου στιχηρὰ μαρτυρικὰ τοῦ δρόμου γ'. τοῦ ἐνορδίνου ἤχου. Vide Gloss. med. Lat. in *Cursus.*

ΔΡΟ'ΜΟΣ δημόσιος, *Cursus publicus*, Eusebius lib.4. de Vita Constant. c.43. δημοσίοις δρόμοις ἤλαυνον ἐπὶ τὰ προκείμενα. Theodorito, lib. 2. Hist. Eccl. cap. 16. ὁ δρόμος τῶν δημοσίων. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 16. ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελόμενος Theophanes an. 1. Juliani: ex Socrate lib.3. cap. 1. Extr. τοῦ δὲ δημοσίου δρόμου τάς τε καμήλους καὶ ὄνους, βόας τε καὶ ἡμιόνους ἐξέβαλεν, μόνους ἵππους συγχωρήσας ὑπουργεῖν, διὰ φιλαργυρίαν, ἧς δοῦλος ἦν. Idem an. 14. Justiniani: ὁ δὲ ἵπποις τοῖς τοῦ δημοσίου ὀχούμενος, τάχει πολλῷ εἰς Εὐφράτειαν ἀφίκετο. Idem an.7. p.162. καὶ ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελούμενος. Vide Gloss. med. Lat. in *Cursus publicus.*

ΔΡΟ'ΜΩΝ, *Dromon.* Navis oblonga, πλοῖον μακρὸν, Procopio lib. 1. Vandal. cap.11. ἦσαν δὲ καὶ αὐτοῖς καὶ πλοῖα μακρὰ, ὡς ἐς ναυμαχίαν παρεσκευασμένα, ἐνενήκοντα δύο, μονήρη μέν τοι, καὶ ὀροφὰς ὕπερθεν ἔχοντα· ὅπως οἱ ταῦτα, ἐρέσσοντες πρὸς τῶν πολεμίων ὡς ἥκιστα βάλλοιντο. Δρόμωνας καλοῦσι τὰ πλοῖα ταῦτα οἱ νῦν ἄνθρωποι· πλεῖν γὰρ κατὰ τάχος δύνανται μάλιστα. Theophanes an. 16. Mauricij: τοῦτο μαθὼν ὁ Πρίσκος, παραγίνεται εἰς τὴν νῆσον τοῦ Γιστοῦ, καὶ παραλαβὼν δρόμωνας, παραγίνεται πρὸς τὸν Χαγάνον εἰς Κωνσταντίολαν. Idem an.20. εἰς δρόμωνάς τε εἰσελθὼν μετὰ τῆς γυναικὸς, &c. Vide Leonem in Tactic. c.18. §.141. c.19. §.3. 9. Mauricij Strategica pag. 345. Achmetem, cap. 181. & alios à nobis laudatos Scriptores in Gloss. med. Lat. in *Dromon.* Scribit Philippus Pigafetta in Not. ad eundem Leonem, pag.292. etiamnum navigia quibus Constantinopoli & Thessalonicæ utuntur in fluminibus *Dromognia* appellari.

ΔΡΟΣΑ'ΤΟΝ. Vide Ὑδροσάτον.

ΔΡΟΣΑ'ΤΟΣ, *Roseus*, *Roscidus*, Δροσερός. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Χαριτωμέναις κ' ἔμορφαις· κυρίεσαις, καὶ δροσάταις.

Alibi:

——— Ελένην τὴν δροσάτην,
ὅπου τὰ ἔκλεψα ἐγὼ τὴν ἔμορφια γεμάτην.

Κοκινοδροσάτος. Idem Anonymus:

Κ' ἐκ τὴν Εμηλίαν τὴν λαμπρὰν τὴν κοκινοδροσάτην.

ΔΡΟΣΙΟΒΟ'ΤΑΝΟΝ, *Betonica.* Scholiastes Myrepsi: δροσιοβότανον, ἡ βετονίκη. Alibi: λαπρίολε κάμπρι, (Laureolæ campi) ἤτοι δροσιοβότανον. Vide eundem Myrepsum sect. de Antidot. cap.27.

ΔΡΟ'ΣΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἡ ἀπὸ ἀρσενίκου ἄργυρος.

ΔΡΟΥ'ΓΓΟΣ, *Caterva militum.* Leunclavius in

in Onomastico Turcico ita Græcis appellari ait *Baculum Tribuni*, quem instar Sceptri gerit, & quem Itali *Baculum regiminis* vocant, à *Trunco*, fortè. Leo in Tacticis, cap. 14. §. 9. & ex eo Glossæ Basilic. μοῖρα δέ ἐστιν, ἤτοι δροῦγγος τὸ ἐκ ταγμάτων, ἤτοι ἀνδρῶν τῶν λεγομένων Κομήτων συγκείμενον πλῆθος. & §. 42. μοίρας τὰς λεγομένας δρούγγους. Adde n. 47. cap. 16. num. 6. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. καὶ μέρος ἐστὶ τὸ ἐκ τριῶν μοιρῶν συγκείμενον ἄθροισμα, ἤγουν δροῦγγος. lib. 2. cap. 2. εἰς μοίρας καὶ μέρη, ἤτοι τοὺς λεγομένους δρούγγους. Constantinus in Tactic. pag. 20. τὰ δὲ βάνδα ταῦτα ὀφείλεις συνάξαι, καὶ ποιῆσαι εἰς δρούγγους, καὶ ἐπιστῆσαι αὐτοῖς καὶ Δρουγγαρίους χρησίμους τε καὶ ἀνδρείους. Adde pag. 16. 17. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 94. Δροῦγγα, ποσότης τοσούτων τινῶν ἑρμηνεύεται. S. Chrysostomus Epist. 14. δροῦγγος μοναζόντων, οὕτω γὰρ δεῖ εἰπεῖν, καὶ τῇ λέξει τὴν μανίαν αὐτῶν ἐνδείξασθαι. Theophanes an. 12. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει ἐκίνησαν οἱ Βούλγαρες δύο ῥῆγες μετὰ πλήθους Βουλγάρων, καὶ δρούγγου, εἰς τὴν Λυσίαν καὶ Μυσίαν. De hac voce & sequentibus, vide Gloss. med. Lat.

Δρουγγιστὶ, *Per Drungos*, *Confertim*, *Glomeratim*, Mauricius, lib. 3 cap. 5. ὅτε δὲ ἐν τῷ μεταξὺ αὐτοῦ ἐξελάσεται, καὶ ἅμα δρουγγιστὶ ὁρμᾷν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Eadem habet Leo, cap. 7. §. 37. Vide eundem Leonem ibid. num. 40. 42. 47. cap. 12. §. 82. cap. 14. §. 57. 58. Philippum Pigafettam ad eundem, pag. 206. & Schefferum ad Mauricium, pag. 436.

ΔΡΟΥΓΓΑΡΙΟΣ, *Drungarius*, qui *Drungo*, seu Turmæ militari præest. Glossæ Basilic. Δρουγγάριον οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν τὸν μιᾶς μοίρας, ἤτοι τούρμας ἄρχοντα. Rursum: Δρουγγάριος, ὁ χιλίαρχος. Leo in Tacticis cap. 4. §. 6. πρώτη κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ᾽ αὐτὸν οἱ Μεράρχαι εἶτα Δρουγγάριοι, εἶτα Κόμητες, ἤγουν οἱ λεγόμενοι βάνδων ἄρχοντες, εἶτα οἱ Κένταρχοι, ἐφεξῆς οἱ Δέκαρχοι, ἤγουν οἱ πρῶτοι τῶν λεγομένων Ἀκιῶν. Et n. 9. Δρουγγάριος δὲ λέγεται ὁ μιᾶς μοίρας ἄρχων, ἥτις ὑπὸ τὸν μέρους τὸν Τουρμάρχου τάττεται· μέρος γάρ ἐστιν ἡ τοῦρμα. Nicephorus Constantinopol. in Breviario, pag. 120. 1. Edit. ψηφίζονται δὲ Ἀψίμαρον ὄνομα, στρατοῦ ἄρχοντα, τῶν Κιβυρραιωτῶν τυγχάνοντα τῆς ὑπὸ Κιβυρραιωτῶν χώρας, ὃν Δρουγγάριον Ῥωμαίοις καλεῖν ἔθος, Τιβέριον αὐτὸν ἐπονομάζοντες. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, pag. 912. καὶ Θεόδωρον τὸν μεγαλοπρεπέστατον Δρουγγάριον. Inscriptio Mastichepensis apud Gruterum 1061. ΥΠ ΕΜΟΥ ΤΑΠΕΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΜΑΡΤΩΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΩΡΟΣ ΚΑΙ ΔΡΟΥΓΓΑΡΙΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ, &c. Δρογγάριος, apud Myrepsum de Antidot. cap. 44. ubi de Antidot. Leonis Δρογγαρίου.

Δρουγγάριος τοῦ στόλου, *Drungarius Classis*, Δρουγγάρης τοῦ στόλου apud Annam Comnenam lib. 12. pag. 369. Δρουγγάριος τοῦ βασιλικοῦ στόλου, apud Nicetam Paphlagonem in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 1204. 1224. 1226. ult. Edit. Μέγας Δρουγγάριος τοῦ στόλου, apud Codinum de Offic. cap. 4. num. 33. cap. 5. num. 43. ubi ejus munus describitur, dicitúrque subesse Magno Duci. Idem.

Δρουγγάριος τῶν πλωΐμων, apud Leonem Imp. in Tactic. cap. 19. §. 23. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι περ κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ βασιλικοῦ πλωΐμου, καὶ οἱ τῶν ἄλλων Θεμάτων πλωΐμοι στρατηγοὶ ἐκαλοῦντο πολὲ τοῖς ἄνω χρόνοις, καὶ οἱ ὑπ᾽ αὐτοὺς Κόμητες μόνον, καὶ Κένταρχοι· ἀλλὰ νῦν εἰς στρατηγίδα ἑκάστου τῶν Δρουγγαρίων ἀρχὴ ἀναβέβηκε, καὶ καλουμένη τῇ στρατηγικαῖς κατεμερίζετο τάξεσιν. Quæ quidem minùs rectè vertit Interpres. Ita Δρουγγάριοι τῶν πλωΐμων, occurrunt apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 29. 46. 51. in Vita Basilij, num. 52. & Anonymum in eodem Constantino, num. 10. 13. &c. qui Δρουγγάριοι τῶν πλωΐμων dicuntur in Vita MS. S. Sampsonis, apud Leonem Grammaticum in Leone Philosopho, pag. 477. 481. 482. 499. Anonymum in Lacapeno, num. 8. 14. &c. Constantinus Manasses in Chron. pag. 211. 1. Edit.

Τοῦ ναυτικοῦ Δρουγκάριον ὄντα τηνικαῦτα.

Ubi observandum vocem scribi cum γκ. non verò cum duplici γ. Quippe notat Leunclavius in Pandecte Turcico, n. 173. *Druncum*, & *Druncarinus* Græcos hodiernos pronuntiare.

Δρουγγάριος τῆς βίγλης, *Drungarius Vigiliæ*, seu qui turmæ militari ad vigilias circa castra destinatæ præest. Δρουγγάριος τῆς βασιλικῆς βίγλας, apud Theophanem, pag. 416. Constantinus Manasses, pag. 187. 1. Edit. & 98. Reg.

Βίγλας γὰρ ἦν Δρουγγάριος, εἴποιεν ἂν Ῥωμαῖοι.

Occurrunt ejusmodi Drungarij Vigiliarum passim apud Scriptores, Nicetam Paphlagonem in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopolit. pag. 1255. Theophanem pag. 393. Constantinum de Adm. Imp. cap. 51. & in Basilio, num. 44. Leonem Grammatic. in Theophilo, pag. 450. 468. in Basilio, pag. 471. in Leone Philosopho, pag. 479. 480. 509. Continuator. Theophanis lib. 4. num. 91. Anonymum in Leone Philos. num 11. 15. Zonaram qui hâc dignitate vulgò indigitatur, Joannem Veccum in Refutat. Andronici Camateri, Phranzem lib. 2. cap. 18. &c. Is posterioribus sæculis

Μέγας Δρουγγάριος τῆς βίγλης deinceps appellatus præsertim apud Codinum, cap. 2. num. 24. qui ejus munus circa Vigilias Diurnas & Nocturnas in exercitu & castris extitisse indicat cap. 16. num. 4. 5. 6. 7. ubi & nudè interdum Μέγας Δρουγγάριος appellatur. Ejus verò vestes & insignia describit cap. 4. num. 6. Proinde de Drungario Vigiliæ videtur intelligendus Joannes Tzetzes Chil. 5.

Ἀφ᾽ ἧς ὁ περιώνυμος ὁ μέγας Κωνσταντῖνος
Ὁ μέγας Δρουγγάριος, εἰς Σέβαστος ἐν βίῳ.

Neque tamen nupera hæc *Magni* in Drungario nomenclatura: Extat enim apud Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epistola 7. inscripta Gregorio Pacuviano τῷ γαμβρῷ τοῦ μεγάλου Δρουγγαρίου. Ejusdem meminit etiam Scholiastes Basilic lib. 22. pag. 202. Sed & interdum

Δρουγγαράτος τῆς βίγλης appellatur, apud Theodorum Hermopolitem lib. 7. tit. 12. & Anonymum Combefisianum in Leone Philosopho, num. 27. Eundem Vide in Porphyrog. num. 12. & in Romano Jun. n. 1.

Δρουγγαρικὸν δικαστήριον, in Jure Græco-Rom. to. 2. p. 183. de quo egimus in nostra Constantinopoli lib. 2. sect. 13. num. 1.

ΔΡΟΥΠΑΤΑ, *Druppa*. Suidas: τὴν ἐν δένδρῳ πεπανθεῖσαν ἐλαίαν γιγέριμον ἔλεγον, παρ᾽ ἡμῖν, δρουπάταν. Ubi emendat Meursius, γεργέριμον ἔλεγον, παρ᾽ ἡμῖν δρουπαν. Ex Glossis Græco-Lat. *Druppa*, Γεργέριμος, ἐλαία μέλαινα. Phavorinus: Γεργέριμος, ἡ ἐν τῷ δένδρῳ πεπανθεῖσα ἐλαία. Adde Hesychium.

ΔΡΟΧΙΑ. Glossæ Græcobarb. Ἀναπνοὴ, πνοὴ, ὀπνὴ, δροχιά. Rursum: Δροσία, δροσοβόλισμα, δροσοβολία, δροχιά.

ΔΡΥΜΟΝΑΣ, *Quercetum*, Δρυμὼν, in Corona pretiosa.

ΔΡΥΟΚΑΡΠΟΝ, *Glans*, βάλανος, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 5. ἦσαν δή οἱ χθὲς τε καὶ πρώην διαμασώμενα τὰ δρυόκαρπα.

ΔΡΩΝΕΙΝ, *Sudare*, *Desudare*, ἐξιδροῦν, &c.

ΔΥΑΝΔΡΙΚΟΣ, *Duumviralis*, in Glossis Gr. Lat.

ΔΥΕΙΡΜΟΝ. Vide in Εἱρμός.

ΔΥΚΤΗ, *Rete*, Δίκτυον, in Corona pretiosa.

ΔΥΝΑΜΑΡΙΟΝ,

ΔΥΝΑΜΑΡΙΟΝ, *Castrum, Fortalitium, Locus munitus.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Λαμπρὸν κάστρη τὸ ἔπηκεν, καὶ μέγαν δυναμάριν.

Infrà:

Ἀρχήσασιν να πολεμοῦν κάστροι καὶ δυναμάρια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Τὰ δυναμάρια γύρωσε τῆς βασιλικῆς κανδήλης.

Rursum:

Καὶ ὅλας γὰρ ὁρμήσασι καὶ πᾶν στὰ δυναμάρια.

ΔΥΝΑΜΕΡΟΝ, *Vis, Virtus*, δύναμις. Nicolaus Myrepsus, sect. 1. cap. 326. ex Cod. MS. ex Edito verò 332. Ἀντίδοτος ἡ διὰ ἀκόρου συντεθεῖσα ἐκ διαφόρων δυναμερῶν καὶ ποιοτήτων, &c. In Cod. Reg. 1177. habetur ejusdem Myrepsi Codex optimæ notæ, hoc titulo, literâ tamen recentiori scripto, Νικολάου τὸ μέγα δυνάμερον, ὁ περιέχει ἐν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ὕλην καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς μυρεψικῆς τέχνης ἐν βιβλίοις κδʹ κατ' ἀλφάβητον.

ΔΥΝΑΜΙΣΙΣ, *Augmentum*, Αὔξησις, in Corona pretiosa.

ΔΥΝΑΜΩΝΕΙΝ, *Valere, Posse.* Glossæ Græcobarb. ὀξωύεται, δυναμοῦται, δυναμώνεται. Δυνάμωμα, *Statumen, Firmamentum*, ἀσφάλεια, στερέωμα, in iisdem Glossis.

ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΙ, *Potestates, Summi magistratus, Proceres primi ordinis.* οἱ ἐν ἐξουσίαις, οἱ ἐν δυναστείαις, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 79. Adde Harmenop. Vide Ἐξουσίαι.

ΔΥΝΑΤΩΝΕΙΝ, *Vegetare, Roborare, Oppidum munire*, Ῥώννυσθαι, ὀχυροῦν. Δυνάτωμα, *Oppidi munitio.* Δυναλιτζικὸς, *Forticulus*, Ὑπίσχυρος, κραταρότερος. Δυνατὰ, *Validè, Durè*, καρτερῶς, &c.

ΔΥΟ ΔΥΟ, *Bini.* Regula S. Pachomij n. 21. μηδεὶς ἀποσταλῇ μόνος εἰς τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ δύο δύο συνοδεύσωσιν. Michaël Glycas Annal. part. 2. pag. 126. ubi de Arca Noë: κατὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἑπτὰ ἐκέλευσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τῶν καθαρῶν (ζώων) εἰσαχθῆναι ἐν τῇ κιβωτῷ δύο δὲ ἀπὸ τῶν ἀκαθάρτων. Ubi monet Editor. in Cod. Fontebrensi haberi ἑπτὰ ἑπτὰ, & δύο δύο, id est, *septem & duo paria animalium.* Atque inde percipimus quid sit

Δύο δύο νηστεύειν, in Apophthegmatis Patrum in Agathone, num. 20. in Are, in Eulogio, in Loto num. 2. in Megetho, num. 2. in Pœmene, num. 31. in Pambo, num. 2. Id enim sonat, jejunare duobus diebus continuis, quod Latini Scriptores inferioris ætatis *Biduanas facere* dicunt, tertio refici. Formula quæ passim reperitur, tametsi variè interdum concepta: διὰ δύο δύο ἡμέρας νηστεύειν, apud Joannem Moschum in Limon. cap. 67. eadem Apophthegmata in Ammona, num. 4. & in Serapione, num. 1. διὰ δύο ἐσθίειν. Paralipomena de S. Pachomio, num. 36. ἐνιαυτὸν ὁλόκληρον ἐπένθει ἑαυτὸν ὑπὲρ τοῦ πράγματος τούτου, καὶ διὰ δύο ἡμερῶν ἤσθιεν. Vita ejusdem S. Pachomij, num. 4. τῷ μὲν θέρει νηστεύω καθ' ἡμέραν τῷ δὲ χειμῶνι διὰ δύο τρέφομαι, καὶ οὐδὲν ἐσθίω χάριτι Θεοῦ, εἰ μὴ ἄρτον καὶ ἅλας. Ubi Interpres: Alternis diebus vescor in Hyeme. Immò *post biduum.* Adde num. 93. Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Constantiæ Cypri: νηστεύει διὰ δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἑβδομάδος ἄλλοτε καὶ ἄρτῳ καὶ ὕδατι τρεφόμενος. Vita S. Martiniani MS. οὔτε ἐγεύσατο—ἕτερόν τι παρεκτὸς ἄρτου καὶ ὕδατος, καὶ αὐτὸ οὐ κατὰ πλησμονὴν μεταλαμβάνουσα, ἐσθίει καὶ διὰ δύο. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: διὰ παντὸς ἄρτῳ καὶ ὕδατι μόνοις, καὶ ταῦτα διὰ δύο ἡμέρας τρεφόμενος. Paradisus seu liber SS. Senum MS. νηστεύων δύο δύο ἡμέρας, πολλάκις καὶ ἑβδομάδας ἔλκων ἄρτον μόνον καὶ ἅλας ἐσθίων. Rursum: ἵνα ἀποκλείσω ἐμαυτὸν εἰς κελλίον διὰ δύο ἐσθίων. De ejusmodi *Biduanis*, sic Irenæus apud Eusebium lib. 5. cap. 24. agens de Paschali Jejunio: οἱ μὲν οἴονται μίαν ἡμέραν δεῖν αὐτοὺς νηστεύειν, οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ πλείονας. Et infrà: τελευταίας δύο ἡμέρας ὑπερτιθέντες, τήν τε παρασκευὴν καὶ τὸ σάββατον. Hæc porro Jejunia duorum dierum διπλᾶς, ut duorum aut trium, τριπλᾶς καὶ τετραπλᾶς vocat Epiphanius in Expos. fidei Cathol. num. 22. Quales verò fuerint istæ *Biduana* indicant hi versus in Typico:

Μᾶλλον μὲν οὖν, εἰ δυνασαι, τὰς δύο μοι συνάψας,
Παρασκευὴν καὶ σάββατον, ἄσιτος διαμένων.

Et Paulus Monachus lib. 1. Collectan. εἶπεν αὐτῷ ὁ γέρων, κάθισον μεθ' ἐμοῦ εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ νήστευσον τρεῖς ἑβδομάδας ζευγάρια, ἤτοι ἀνὰ δύο ἡμέρας, καὶ τῇ τρίτῃ κατάλυε.

ΔΥΟΣΜΟΣ, *Mentha*, ἡδύοσμος.

ΔΥΠΡΙΝΙΟΝ, *Vetonica*, apud Anton. Musam cap. 1.

ΔΥΣΠΥΡΓΙΑΝ, *Ægrè ferre, Offendi.* Glossæ Græcobarb. Ἀφορμίζει, ἢ μανίζει, ἢ δυσπυργιᾷ.

ΔΥΣΤΡΟΣ, *Martius* mensis, secundùm Macedones. Passim.

ΔΥΣΦΑΡΙΖΕΙΝ, *Dividere, Separare.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἔμπαινες μὲς τῆς φαμηλίας, τὰ ὀσπίτια δυσφαρίζεις.

Vide Gloss. med. Lat. in *Phariseare.*

ΔΥΣΩΜΙΑ, pro Διωμία, *uterque humerus*, in Orneosophio, pag. 243. 245. 246.

ΔΩ, pro Ἐδῶ, illic. Vide Ἐδῶ.

ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ, *Dies duodecim à Natali Christi ad Epiphaniam*, qui ab omni jejunio solent esse liberi. Interrogationes de Jejunio, post Typicum, pag. 131. ὑπερεξαίρονται δὲ τῶν νηστειῶν αἱ τετράδες, παρασκευαὶ, αἵτε δηλαδὴ τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος, καὶ αἱ τῆς Τυροφάγου, ἐν ταύταις γὰρ οὐδαμῶς νηστεύομεν. Mox: τὸ Δωδεκαήμερον δὲ νηστείαν ἔχει τῶν Ἀρμενίων οὗτοι γὰρ τὰς τρεῖς ἑορτὰς, ἤγουν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ τὴν Γέννησιν, καὶ τὰ Θεοφάνεια συναπτῶς ἐκτελοῦσι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων δώδεκα ἡμέρας νηστεύουσι. Anonymus de Jejunio Monachor. post Typicum, pag. 136. de Armeniis: οὗτοι γὰρ τὸ πρὸ τῶν ἁγίων Θεοφανείων δωδεκαήμερον νηστεύοντες οὕτως· τὰς τρεῖς γὰρ ἑορτὰς τῇ πέμπτῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς συνημμένως ἐπιτελοῦσι, τὸν εὐαγγελισμὸν, φημὶ, τὴν Χριστοῦ γέννησιν, καὶ τὸ βάπτισιν, &c. Apud Anastasium Episcopum Cæsariensem de Artziburio, hebdomada quam Græci δωδεκαήμερον vocant, una è sex hebdomadis quæ à jejunio λελυμέναι sunt, recensetur. Adde Typicum S. Sabæ, pag. 131. Cedrenus in Justiniano: καὶ τὰ ἐξ ἔτους κληδόνα τοῦ Δωδεκαημέρου οὐκ ἐποίησεν. Vide præterea Joannem Jejunatorem in Pœnitentiali, pag. 88. & alibi non semel, Canonarium Joannis Monachi, p. 113. Nomocanonem Cotelerianum, num. 291. 299. 417. eundem Cotelerium in Not. ad Clement. pag. 256. Typicum S. Sabæ c. 46. Menæa 18. April. in S. Anastasia, &c.

ΔΩΔΕΚΑΤΗ ὥρα, *Duodecima*, Officium Ecclesiasticum. S. Athanasius de Virginitate pag. 1054. μνημόνευε τὴν Δωδεκάτην ὥραν, ὅταν ἐν αὐτῇ καταβέβηκεν ὁ Κύριος ἡμῶν εἰς τὸν ᾅδην, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ ᾅδης ἔφριξε, &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Duodecima.*

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ, *Insula Cyclades duodecim Ægei Pelagi*, seu *Ægeopelagi*, corruptè hodie *Archipelagi* dicti, uti alibi monuimus: totidem enim recensentur à Strabone lib. 10. pag. 485. quibus aliæ postmodum accessere. At Chronicon Alexandrinum, p. 76. undecim duntaxat recenset. Theophanes an. 12. Nicephori: καὶ τοὺς ὠνησαμένους ἔξω τῆς Ἀβύδου σώματα οἰκετικὰ, ἀνὰ δύο νομίσματα τελέσαι προσέταξεν, μάλιστα τοὺς κατὰ τὴν Δωδεκάνησον. Eadem habet

habet Cedrenus, pag. 479. Idem Theophanes an 1. Constantini & Irenes: Θεοφύλακτος ὁ τοῦ Ραγγαβὲ δρουγγάριος τοῦ Δωδεκανήσου. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Πρῶτον δὲ δὴ ὁ βασιλεὺς διὰ δωρεὰν καὶ πρῆκαν,
Ὅλην τὴν Δωδεκάνησον νὰ τὴν κρατῇ ἁπάντων.

ΔΩΔΕΚΑ'ΠΥΛΟΝ, *Ædificium in quod 12. portis aditus patebat*, Hierosolymis ab Hadriano Imp. exædificatum. Vide in τετράνυμφον.

ΔΩΔΕΚΑ'ΦΩΤΑ, Duodecim luminaria, quæ in Ecclesia accenduntur propter XII. Apostolorum Chorum, in quorum medio eminet aliud sublimius, in magni luminis Jesu Christi signum. Ita Symeon Thessalonic. de Templo: τὰ δὲ δωδεκάφωτα, διὰ τὴν τῶν Ἀποστόλων χορείαν· καὶ ὧν μέσον ἐν ἴσαι ὑπέρτερον φῶς, εἰς τύπον τοῦ μεγάλου φωτὸς τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

ΔΩ'ΚΑΝΟΝ, *Decipula*, in Turcogræcia Crusij.

ΔΩΜΑΤΕΡΟ'Σ, *In modum domatis extructus*. Nicetas Choniates, ἐπάνω τῶν δωματερῶν ὀσπιτίων, pro ἐπάνω τῶν δωμάτων.

ΔΩΝΑΤΙΚΗ', *Donativum*, *Augustaticum*. Suidas: Δωνατική, διάδοσις. ἡ διδομένη παρὰ τοῦ βασιλέως τοῖς στρατεύμασιν. Vide Gloss. med. Lat. in *Donatica*.

ΔΩΡΑΚΙΝΟ'Ν, *Duracinum*, in Glossis Græco-Lat. ubi perperam Edit. δωρασινόν. Florentinus Geopon. lib. 10. τὰ δωρακινὰ χαίρει ὑδρινοῖς χωρίοις. Δορακινά, cum ο. scribitur apud Alexandrum Trallianum lib. 1. cap. 13. τῶν ὀπώρας δὲ λαμβανέτωσαν, δοράκινα, περσικῶν δὲ καὶ κορασίων, καὶ μήλων, καὶ ῥοιῶν, ὀλιγάκις.

ΔΩΡΕΑΣΤΙΚΟ'Ν, *Donatio*. lib. 5. Basilic. tit. 1. §. 7. ὁ συστησάμενος δωρεαστικὸν, ἐπὶ τοῦ εὐκτήριον οἶκον κτισθῆναι, &c.

ΔΩΡΙΑΝΑ', *Gratis*, *Frustra*, Δωρεὰν, εἰκῆ, μάτην.

ΔΩ̃ΡΟΝ, vel τὰ Δῶρα, *Sacra Eucharistia*, *Sacrificium*, *Hostia Sacra*, *Oblatio*. Basilius Seleuciensis Homiliâ in Cain & Abel pag. 36. ubi de utriusque sacrificio, ad illud Scripturæ Sacræ, Ἐπεῖδεν Θεὸς ἐπὶ Ἄβελ, καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ Κάϊν, καὶ ἐπὶ τῶν θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχεν. Ὁρῶν τὸν τρόπον, τὸν θυσίαν βδελλύττεται· πρῶτον ὁρᾷ τὴν προσφέρουσαν χεῖρα· διὰ τοῦτο τὰ μὲν τοῦ Ἄβελ δῶρα καλεῖ, τὰ δὲ τοῦ Κάϊν θυσίαν ἐπονομάζει· ἃ γὰρ μυσεῖ τὴν θυσίαν ἀποστρεφόμενος· ἃ δὲ προσίεται Θεὸς, ταῦτα κέκληκε δῶρα, ἐνήλλαξε τὴν κλῆσιν παρὰ τὴν φύσιν, &c. Gregorius Nazianzenus in Definit. Jambo 15.

Θεῷ δὲ δῶρον, θυσίαι καθάρσιοι.

Clemens lib. 8. Constitut. Apostol. cap. 5. καὶ προσφέρειν σοι τὰ δῶρα τῆς ἁγίας σου ἐκκλησίας. cap. 10. καὶ ἀξιούμενοί σε ὅπως εὐμενῶς ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα ἐνώπιόν σου. Concilium Calchedon. Act. 10. τὰ ἅγια δῶρα ἄνω ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ' ἀλλήλων. S. Cyrillus contra Anthropomorphitas cap. 12. τὸ δὲ γε δῶρον, ἤτοι τὴν προσφορὰν τὴν τελουμένην μυστικῶς, ἐν ἁγίαις ἐκκλησίαις τῶν ὀρθοδόξων χρὴ προσφέρεσθαι μόναις, καὶ οὐχ ἑτέρωθί που. Infrà: τοίνυν τὰς ἐν τῶν ἐκκλησίαις δωροφορίας ἁγιάζεσθαι πιστεύομεν καὶ εὐλογεῖσθαι τελειοῦσθαι παρὰ Χριστοῦ. Palladius in Hist. Lausiaca, cap. 75. ἐν τῷ προσφέρειν τῷ Θεῷ τὰ δῶρα. Pachymeres lib. 7. Hist. cap. 6. εἰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν θείων δώρων μετοχῇ ἐπιτιμῶντες τοῖς μείζωσιν. Τὰ θεῖα δῶρα, in Euchologio Goari, pag. 295. Ἁγία δωρεά, apud Theophanem an. 6. Leonis Isauri.

Δῶρα προηγιασμένα, in Chronico Alexandrino an. 5. Heraclij. Vide in Προηγιασμένα.

Sed & antequam Hostia consecretur, δῶρον dicitur, cùm scilicet in Prothesi deponitur, priusquam deferatur ad altare. Palladius in Vita S. Chrysostomi: καὶ μετὰ τὰ ἀναγνώσματα τῶν θείων λογίων, παρακαλέσας Πανσόφιον τὸν Πισιδίας προσαγαγεῖν τὰ δῶρα, αὐτὸς συνεξῆλθεν τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις. Theodoritus lib. 4. Hist. Eccl. c. 19. de Valente Imp. καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τὰ εἰωθότα προσενήνοχε δῶρα. Et lib. 5. cap. 19. de Theodosio M. ὁ καιρὸς ἐκάλει τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ τὰ δῶρα προσενεγκεῖν. Nicolaus Cabasilas de Sacra Liturgia MS. πρότερον δὲ ἀνατίθεται καὶ δῶρα τίμια τῷ Θεῷ, καὶ γὰρ καὶ καλεῖται· οὕτως ὁ Χριστὸς ἐποίησεν· ὅτε γὰρ ἄρτον καὶ οἶνον τῶν χερσὶ λαβὼν, ἀνεδείκνυ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, ὡς δῶρα ταῦτα προσάγων αὐτῷ καὶ ἀνατιθεὶς ἀνεδείκνυ· καὶ πόθεν δῆλον ἐξ ὧν ἡ ἐκκλησία τοῦτο ποιεῖ, καὶ δῶρα ταῦτα καλεῖ· οὐ γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ μὴ τὸν Χριστὸν ἔγνω τοῦτο ποιήσαντα, ἤκουσε γὰρ αὐτοῦ κελεύοντος, τοῦτο ποιεῖτε, καὶ οὐκ ἂν ἀνομοίως αὐτοῦ ἐμιμήσατο, ἀλλὰ τὸ σχῆμα τῶν δώρων. Adde Euchologium, pag. 630. 631.

Ἅγια, nudè, id est, ἅγια δῶρα, *Sacra Eucharistia*. Concil. Laodic. cap. 14. περὶ τοῦ μὴ τὰ ἅγια εἰς λόγον εὐλογιῶν κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα εἰς ἑτέρας παροικίας πέμπεσθαι. S. Chrysostomus apud Palladium in ejus Vita, pag. 18. ἀλλ' ἔνθα τὰ ἅγια ἀπέκειντο εἰσελθόντες οἱ στρατιῶται, &c. Liturgia ejusdem Chrysostomi: καὶ αὖθις ὁ διάκονος δεικνύων μετὰ ὠραρίου ἀμφότερα τὰ ἅγια, λέγει, &c. Etiam ante consecrationem ἅγια dicuntur, ut suprà Δῶρα usurpari diximus, in Euchologio pag. 684. apud Codinum, cap. 17. num. 36. &c.

Ἀντίδωρον, *Panis Benedictus*, qui à Sacerdote ἀντὶ τῶν ἁγίων δώρων, seu vice divinæ Eucharistiæ ac Sacræ Communionis, datur iis qui ad sacra Mysteria recipienda sunt imparati, post Sacram Liturgiam, ut est apud Balsamonem, qui illius primam institutionem Synodo Antiochenæ adscribit, ad Can. 2. quod jure in dubium vocant alij: Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ παρόντος ἐπενοήθη, ὡς ἔοικεν, ἡ τοῦ Ἀντιδώρου διάδοσις, ὥστε πᾶσαν ἀνάγκην ἔχειν, καὶ αὐτοὺς μὴ δυναμένους μεταλαβεῖν τῶν ἁγίων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων, προσκαρτερεῖν μέχρι τέλους τῆς ἱερᾶς τελετῆς, καὶ ἐκ χειρὸς ἱερατικῆς λαμβάνειν αὐτὸ εἰς ἁγιασμόν. Portius: *Antidorum*, χάρισμα, κανίσκι καμωμένον εἰς μνήμην ἄλλου χαρίσματος, Ἀντίδωρον. Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum Statu cap. 14. καλοῦσι δὲ τὸν ἄρτον ἐκεῖνον Ἀντίδωρον, ὅτι δίδωσιν ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνον τὸν ἄρτον πᾶσι τοῖς μεταλαμβάνουσι, καὶ μὴ μεταλαμβάνουσιν, ὡς δῶρον θεῖόν τι. Liturgia S. Chrysostomi: μετὰ τὴν εὐχὴν ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ δίδωσι τὸ ἀντίδωρον, εἶτα ποιεῖ ἀπόλυσιν, &c. Ita etiam Liturgia S. Basilij Morelliana, & Liturgia Præsanctificatorum. Gregorius Decapolita de visione Saraceni in æde Sacra S. Georgij Mart. num. 46. μετὰ οὖν τὴν συμπλήρωσιν τῆς θείας λειτουργίας, μετέδωκε τὸ ἀντίδωρον ὁ ἱερεὺς πᾶσι τοῖς Χριστιανοῖς. Vita S. Nili Junioris pag. 31. τὴν δὲ ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν διήρχετο πᾶσαν μηδενὸς ἄλλου μετέχων, εἰ μὴ τοῦ ἀντιδώρου καὶ μόνον. Nomocanon Cotelerianus, num. 132. ἐὰν διδέσθω ὁ ἱερεὺς τὸ ἀντίδωρον ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας, λέγοντός τινος, ὅτι πέμψαι μου ἀντίδωρον ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας, ἔχει ὁ ἱερεὺς ἁμαρτίαν μεγάλην, εἰ μὴ ἂν εἰς ἀσθενεῖς διδέσθω. Concilium Florentin. ἐν δὲ τῷ τέλει ἔλαβον πάντες ἀντίδωρον παρὰ τῶν χειρῶν τοῦ Πατριάρχου. Pachymeres lib. 5. cap. 8. ἐν μεταλήψει τοῦ θείου ἄρτου, ὃν Ἀντίδωρον λέγουσιν. Adde Codinum de Offic. Palat. cap. 6. num. 28. Conficitur autem Ἀντίδωρον ex sacro pane unde desumitur particula ad Sacrificium, reliquo quibusdam precibus consecrato, vel benedicto, quod plebi quæ Sacrorum Donorum particeps non fuit, à Sacerdote, exactâ Liturgiâ, distribuitur paulò ante dimissionem: Benedicitur porrò in Prothesi. Id pluribus

explicat Symeon Thessalonic. de Templo pag. 230. ἐπεὶ μετὰ τὸν Χριστὸν, ὡς εἴπομεν, ὁ ἀρχιερεὺς εἰκονίζει, αὐτὸς δὲ καὶ ἱερούργησε καὶ μετέσχε, καὶ τοῖς ἱερωμένοις μετέδωκεν, ἁγιασμοῦ δὲ χρεία μετασχεῖν καὶ τὸν λαὸν, ὅσως μὲν ἀπὸ τῶν προσευχῶν ὁ ἁγιασμὸς, καὶ τῆς φρικτῆς ἱερουργίας, νοητῶς τοῖς πιστοῖς μεταδίδοται. ἐπεὶ δὲ καὶ διά αἰσθητῶν τινῶν ὡς σῶμα περικειμένους, τὸν ἁγιασμὸν ἔδει λαβεῖν, διὰ τῶν ἀντιδώρου γέγονε· τοῦτο γὰρ ἡγιασμένος ἐστὶν ἄρτος ἐν τῇ Προθέσει προσευχθεὶς, ἐξ οὗ τὸ μεσαίτατον ἐκβληθὲν, καὶ ἱερουργήθη προσευχθὲν, οὗτος ὕστερον ὡς καὶ τῇ λόγχῃ σφραγισθεὶς, καὶ θεῖα δεξάμενος ῥήματα ἀντὶ τῶν δώρων τῶν φρικτῶν, δηλαδὴ μυστηρίων τοῖς μὴ μετασχοῦσι τούτων παρέχεται· τοῦτο πέψας, καὶ εὐλογίαν ἐπιδεξάμενος τῷ λαῷ ὁ Ἀρχιερεὺς, τέλος ἐπιτίθησι τῇ ἱερᾷ τελετῇ. Sed de Antidoro seu pane Benedicto apud Græcos, egêre præ cæteris Goarus ad Euchologium, pag. 154. & Leo Allatius lib. 3. de utriusque Ecclesiæ consensione, cap. 9. §. 1. Vide suprà in Ἁγιασμός. De alia verò hujus vocis Ἀντίδωρον, consulendus Cujacius ad Novellam 7. Justiniani.

ΔΩΡΑ. Vide in Ζωρά.

ΔΩΡΕΑΣΤΙΚΟΝ, *Donationis instrumentum*, in Basilicis to. 3. pag. 10. 66. &c.

E.

ΕΥΓΑ, Εὔγα, *Ortus*. Glossæ Græcobarb. Ἀνατολὰς, ἀναφαντὴν, ἔβγα, βλάστημα. Alibi: Ἀνατολὴ, εὔγατου ἡλίου. Vide Εὐγάλειν.

ΕΥΓΑΡΜΑΝ. Vide in Εὔγαρμαν.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ, *Hebdomada*, Ἑβδομάς. Typicum S. Sabæ c. 46. δεῖ γινώσκειν, ὅτι οὕτως γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου κατὰ πᾶσαν τὴν ἑβδομάδαν τοῦ Διακαινισήμου. Anastasius Episcop. Cæsariensis de Artziburio: ἴστω γινώσκων ἀσφαλῶς πᾶς Χριστιανὸς ὅτι λελυμέναι ἀπὸ τῶν κανόνων ἓξ ἑβδομάδαι εἰσὶν ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ.

Ἑβδομὰς μεγάλη, quæ præcedit Pascha. Clemens lib. 1. Constit. Apostol. cap. 23. τὴν δὲ μεγάλην ἑβδομάδα πᾶσαν, καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἀργείτωσαν. Μεγάλη, nudè, apud Joan. Cantacuzenum lib. 1. cap. 18. τῆς μεγάλης δὲ καταλαβούσης δευτέρας, &c. Infrà: τῇ τετάρτῃ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. Vide Allatium de Dominicis & Hebdomadibus Græcor. num. 21. & Henric. Valesium ad Euseb. hist. Eccl. lib. 5. cap. 24. Ubi observat hanc septimanam à S. Cyrillo & aliis semper distingui à reliqua Quadragesima: quod etiam attigimus in V. Τεσσαρακοστή.

ΕΒΔΟΜΑΔΑΡΙΟΣ, *Hebdomadarius*, dictus in Monasteriis præsertim, cui per septimanam integram quidpiam Officij mandatur: τὴν λειτουργίαν ἑβδομάδος ποιῶν, in Vita S. Pachomij, num. 55. Interpres Gr. Cassiani de Regul. Cœnobit. Ægypt. παρὰ τούτοις καὶ ἑβδομάδας ἐκ διαδοχῆς οἱ ἀδελφοὶ ποιοῦσιν ἐν τοῖς μαγειρίοις, καὶ τοῖς ἄλλοις καθήκουσιν. Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 5. τότε διάκονος τυγχάνων, μετεδίδετον εἰς τὸ ἅγιον φωτιστήριον τοῦ εὐκτηρίου οἴκου τῆς ἁγίας Μαρίας, ἑβδομαδάριος ὤν, καὶ ἦλθεν ὁ παραμονάριος, &c. Ἑβδομάδαιοι ὑποδιάκονοι, in Epistola Michaëlis Cerularij Patr. Constantinop. ad Petrum Antioch. Patr. num. 5. Vide Allatium de Templis Græcor. p. 177. 1. Edit. & Gloss. med. Lat. in *Hebdomadarius*.

Ἀρχιεβδομάδαιος, *qui omnibus in quovis munere ordinatis Hebdomadariis praest.* Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 7. ἐγὼ γὰρ ἀρχιεβδομαδάριος αὐτοῦ ἤμην. Loquitur de Episcopo Baptismi munia obeunte. Vetus Pœnitential. Græc. εἴτις ὀχλεῖ τῷ ἀρχιμανδρίτῃ προφάσει τῆς ἐφημερίας, πλὴν τοῦ Κελλαρίου, ἢ τοῦ Ἀρχιεβδομαρίου, γινέσθω ἀπολογίας. Rursum: ἵνα ἑκάστης ἐφημερίας ὁ Ἀρχιεβδομάριος καὶ ὁ φροντιστὴς περὶ πάσης χρείας φροντίζωσιν ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ τῷ κρίματι τῆς ἀμελείας συμπίπτωσιν.

Παρεβδομαρεύειν. Vide in Ἐφημέριος.

ΕΒΔΟΜΑΡΙΟΙ, dicti *Selecti nobiles adolescentes, qui per vices, singulis hebdomadibus cubiculum Principis observabant*: quibus, ut & Κοιτωνίταις, seu *Cubiculariis*, præerat ὁ Παρακοιμώμενος τοῦ κοιτῶνος: is enim, ut est apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinop. c. 5. num. 28. εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν ἐν τῷ κοιτῶνι παιδοπούλων, (hoc est Ἑβδομαρίων) καὶ τῶν Κοιτωναρίων, ἔχων ὑπ' αὐτὸν καὶ τὸν προκαθήμενον τοῦ Κοιτῶνος. Atque hi videntur esse qui πρόκοιτοι, dicuntur Zonaræ in Theophilo, & Nicetæ in Joanne Comneno. num. 3. πρόκοιτοι καὶ προφύλακες, in Andronico lib. 2. num. 2. & in Alexio lib. 3. num. 1. ἐνόρχαι τοῦ Βασιλέως πρόκοιτοι, καὶ τὰ ἐπὶ θεραπείας λειτουργεῖα μειράκια: quibus verbis, & eorum ætatem, & ut ab Eunuchis cubiculariis distinguantur, virilitatem satis declarat. Denique προκοιτοῦντες, Pachymeri lib. 1. cap. 13. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. Sanct. Joannis Eleemonis: ἀπέστειλεν εὐθέως κὰν εἴκοσι ἑβδομαρίους ἐπιζητοῦντας τὸν εἰρημένον κακότροπον κληρικόν. Novella Basilij Porphyrog. de Præscript. 40. annor. ἀφ' οὗ δὲ τοῦτον εἰς τιμὴν ὁ Θεὸς ἀνήγαγεν Ἑβδομαρίου, εἶτα Κοιτωνίτου, καὶ μετὰ ταῦτα Πρωτοβεστιαρίου, &c. in quibusdam Codd. legitur Ἑβδομαδαρίου, apud Leunclavium in Jure Græco-Rom. Leo Grammaticus in Porphyrogenito, pag. 497. ὃς Λέοντα τὸν τοῦ Ἀρμενίου ἐποίησεν Ἑβδομάριον, τῷ βασιλεῖ τοῦτον προσῳκειώσας. Eadem habet Anonymus Combefisianus in Lacapeno, num. 3. Eundem vide in Romano Juniore, num. 4. Anonymus de Castrametat. ὄπισθεν δὲ τοῦ Ἀβεστιαρίου, ἡ τοῦ φύλακος, καὶ καθεξῆς Κοιτωνιτῶν καὶ Ἑβδομαρίων, καὶ λοιπῶν διακονούντων οἰκείως τῇ βασιλικῇ ὑπηρεσίᾳ. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 40. ὅτε δὲ ἦν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ παλατίῳ, καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἔπεμπε ἑβδομάριον τινὰ, καὶ ἀνελάμβανετο ἀπὸ τῶν ταξεωτῶν τὰ ῥιπτόμενα δεητικὰ πιττάκια. Infrà: καὶ ἐδίδου κατ' ἑκάστην ὁ Βασιλεὺς τὰς λύσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν διὰ τῶν πιττακίων τοῖς Ἑβδομαρίοις ἢ Κοιτωνίταις αὐτοῦ, &c.

ΕΒΔΟΜΑΡΙΣΤΑΙΟΣ ἄρτος, *Panis qui in singulas septimanas datur*, in Vita S. Nili Junioris. Locum Vide in Gloss. med. Lat. in *Panis hebdomadarius*.

ΕΒΔΟΜΑΣ. Michaël Cerularius Patr. Constantinopol. in Edicto de projecto Pittacio, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ὑποδιακόνων τῆς δευτέρας ἑβδομάδος. Nempe Subdiaconi dividebantur in Septenarios, ut Ecclesiæ ἄρχοντες & majores Officiales in Pentades.

ΕΒΔΟΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Septennalia matrimonij celebrare.* Amphilochius in Homil. in Ὑπαπαντῆς Festum:

Festum: ἑπλὰ ἔτη τῷ ἀνδρὶ συνέζησεν, ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς ἑπλὰ ἑβδομάδα πληρώσασα, καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τὴν ἀνδρικὴν ὁμιλίαν καταπαύσασα, καλῶς ἑβδομαλίσθη, καλῶς ἐσαββάτιζεν, καλῶς τὴν κυκλικὴν τῆς χάειτος κατέλυσεν.

ἙΒΔΟΜΗΝΤΑ, pro ἑβδομήκοντα, *Septuaginta.*

ἘΒΕΛΛΙΝΟΣ, *Ex Ebeno.* Callisthenes MS. Spurius Scriptor de Psammeticho; καὶ ἐστολίει ἑαυτὸν στολὴν προφήτου, κατέχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ῥάβδον ἐβελλίνην. Ubi Æsopus ejusdem Callisthenis Interpres, qui & versionem suam Constantio Constantini M. filio dicavit, *Tamarisci Virgam* vertit.

ἘΒΕΝΙΤΙΣ, *Polium montanum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 530.

ἘΒΕΝΟΤΡΙΧΟΝ, *Polytrichum*, *Supercilium terræ*, apud Apuleium de Virtut. Herb. cap. 51.

ἘΒΙΣΚΗ, *Ibiscus*, *Althæa.* Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij, cap. 140. βοτάνην τὴν καλουμένην Ἐβίσκην, ἤγουν Ἀλθέαν, ἑψήσας μεθ' ὕδατος. Vide Ruellium lib. 3. de Natura Stirp. cap. 72. initio.

ἘΒΙΩΝΑΙΟΙ, Hæretici qui dicebant Christum non ab æterno fuisse, sed ultimis temporibus natum. Chronicon Alexandrinum, pag. 596. ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἡ τῶν Ἐβιωναίων αἵρεσις ἐγνωρίζετο, πτωχὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ δοξάζουσα, μὴ εἶναι λέγουσα τὸν Χριστὸν πρὸ αἰώνων, ἀλλ' ἐπ' ἐσχάτων, ἀξίαν τῆς αἱρέσεως αὐτῶν ὀνομασίαν εἰληφότες, Ἐβιωναῖοι γὰρ πτωχοὶ ἑρμηνεύονται.

ἘΒΟΔΙΑ, pro Εὐωδία, *Suavis odor.* Historia Apollonij Tyrij:

> Ἄλλα τὴν φύσιν ἔχουσι νάχουν τὴν μυροδία,
> Ἄλλα τὴν γεύσις ἡμνόσῃ, νάχουν τὴν ἐβοδία.

ἘΒΟΥ. Gregorius Decapolita, seu Anonymus de Miraculo imaginis S. Georgij, num. 53. αἱ δὲ εἶπον, Καὶ καλὸν ἐβοῦ ποιῆσαι ὅτι τοξεῦσαι, ἐβούλησας τὴν τοῦ ἁγίου Μάρτυρος εἰκόνα; pro ἐβούλευσας. Ita augurantur viri docti.

ἘΒΡΑΙΝΟΝ, Ἐβραϊνὸν χαρτίον, *Membrana.* Agapius in Geoponico, cap. 176. καὶ μετ' αὐτὸ τρίψε ἐλαφρὰ τὴν εἰκόνα, ἢ κάστρον, ἢ γραφὴν παλαιὰν εἰς ἐβραϊνον, ὅπου δὲν ἀναγνωσθοῦνται τὰ γράμματα. Idem c. 229. βάλε εἰς τὸ νερὸν τὰς ἄκρας τοῦ ἐβραϊνοῦ χαρτίου, ἤγουν ἐκεῖνα ὅπου ῥίπτουν αἱ σταχόλαδες τοῦ βιβλίου, &c. Vide Μεμβράνα.

ἘΓΓΑΣΤΡΩΝΕΙΝ, *Gravidare*, ἔγκυον, ἢ ἐγκύμονα ποιεῖν. Ἐγγάστρι, Ἐγγάστρωσις, *Pragnatio*, *Graviditas*, σύλληψις, κύησις. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἐν μιᾷ τινὸς δημότου ἐγγαστρώσαντος μίαν δούλην, &c. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenarum, ἥτις ὡς ἔγνω ἑαυτὴν ἐγγαστρωμένην παρὰ τοῦ Αἰγέως, &c.

Ἐγκαστρώνειν etiam dicunt. Historia Apollonij Tyrij:

> Κ' εἰς ὀλιγούτζικον καιρὸν εὑρέθη γκαστρωμένη.

Alibi:

> Σὰν ἐγκαστρώθη, ὁ διάβολος ἀπίσω στὴν κοιλία της.

Rursum:

> Λοιπὸν σαυτὴν ὅταν καιρὸν ἦτον ἐγκαστρωμένη.

Ἐγκαστρωμένη ἀγελάδα, *Forda*, *Horda*, Βοῦς ἐγκύμων, κυοφοροῦσα. Ἐγγάστριος γυνή, *Pragnans mulier*, apud Harmenopulum lib. 4. tit. 1. §. 127. quæ vulgò ἐν γαστρὶ ἔχειν dicitur apud Scriptores. Theodorus Paphensis Episc. in Vita MS. S. Spiridonis: καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν ἴδιον οἶκον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, εὗρεν αὐτὴν ἐν γαστρὶ ἔχουσαν ἐκ παραπτώματος παρανόμου. Zonaras in Caligula ἐπεὶ ἐν γαστρὶ ἔσχεν, &c. Vita MS. Sanct. Theodori Syceotæ: καὶ ἐν γαστρὶ λαβοῦσα, ὁρᾷ κατ' ὄναρ, &c. Alia Vide in Ἔχειν.

ἘΓΓΕΡΟΣ, *Recens*, Πρόσφατος, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Ἀλήθεια με μικραῖς φωναῖς γιατὶ οἱ πληγαῖς κεινόνε,
> Ἔγγερες ἐβρισκόντησαν ἀλλ' εσκείνους μόνε.

Idem lib. 10.

> Αἷμα καὶ γάλα ἔγγερον, καὶ διδυμάρια ζῶα.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Καὶ να τον δώσει τζάμπρον του, να κήτεψε ἐκεῖσε,
> Ὡς διαναπίνη τὸ νερὸν ἔγερον τῆς γιστέρνας.

ἘΓΓΡΑΥΛΙΣ, *Apua*, Piscis. Suidas: Ἀφύη, ἡ παρὰ πολλῶν λεγομένη ἐγγραυλίς.

ἘΓΓΡΑΦΟΝ, *Pactum in chartas redactum*, vel *Securitas scripto data.* Theophanes an. 33. Copronymi: ἐποίησεν εἰρήνην, — καὶ ἐποίησεν ἔγγραφα ἐπὶ τούτῳ πρὸς ἀλλήλους. An. 1. Leonis Chazari: καὶ εἰσελθὼν πᾶς ὁ λαὸς ἀπέθεντο τὰ ἔγγραφα αὐτῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Et an. 8. Nicephori: Νικηφόρος δὲ ὁ Πατριάρχης ἔγγραφον ἐξ ἰδιοχείρου παρὰ Μιχαὴλ ἀπῄτησεν περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. Auctor incertus post eundem Theophanem, pag. 439. ποιήσαντες σταυροὺς καὶ ἔγγραφα εἰς ἀλλήλους.

Propriè verò ita appellabant *Professiones fidei* quas Imperatores Coronam suscepturi in manus Patriarchæ deponebant. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 32. de Leone Armenio: τὴν ἐξ ἔθους ἐγγράφοις τῆς πίστεως ἐπαγαγεῖν αὐτὴν ὁμολογίαις ἐσκόπει, καὶ δὴ τόμον συντάξας, τὸ τῆς ἀμωμήτου λατρείας ἡμῶν περιέχοντα σύμβολον, ὑποσημαινεσθαι χερσὶν οἰκείαις διά τινων Ἀρχιερέων τὸν Βασιλέα προέτρεπεν. Leo Grammaticus in eodem: στεφθεὶς ὑπὸ Νικηφόρου Πατριάρχου, βεβαιώσας αὐτὸν ἐγγράφως περὶ τῆς αὐτοῦ ὀρθοδοξίας. Adde eundem, pag. 451. 452. 467. Zonaram in Isaacio Comneno, & Constantin. de Adm. Imp. cap. 21. ἔγγραφος ἀσφάλεια, apud eundem, cap. 22. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. εἰσελθὼν δὲ τὸ τῆς Θεοῦ Λόγου Σοφίας περίπυστον καὶ μέγιστον τέμενος, ὅπως κατὰ τὸ ἔθιμον εἰς Βασιλέα χρισθῇ, καὶ περιβαλεῖται τὰ τοῦ κράτους σύμβολα, πρῶτα μὲν ὀφειλέτερον τὸ τῆς πίστεως ἐγγράφει σύμβολον βαφῇ τῇ βασιλικῇ, &c. Ita Catalogus Officior. Eccl. Constantinop. ὁ ἱερομνήμων, κρατῶν τὸ κοντάκιον τὸ Πατριαρχικὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ, δεχόμενος καὶ τὰς ἐγγραφὰς τῶν ἀρχιερέων. Ubi Viri Docti *Professiones fidei* interpretantur. Apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 37. ἔγγραφον οἰκειόχειρον. Vide ἰδιόχειρον.

ἘΓΓΥΤΟΜΕΙΝ, *Appropinquare.* Auctor incertus post Theophanem, pag. 429. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐγγυτόμησαν ἕως τῶν κλεισουρῶν.

ἘΓΓΩΝ, pro Ἔγγονος, *Ex filio aut filia nepos.* Martyrium SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini n. 4. Ἔρασμος δὲ ὢν ἔγγων τοῦ Βιτάλιου ἐκ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς γεννηθείς. Constantinus de Admin. Imp. κατὰ διαδοχὴν ἦρξεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ πάλιν ὁ ἔγγων, καὶ οὕτως ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ οἱ καθεξῆς ἄρχοντες.

ἘΓΕΝΤΙΖΑ, *Aloë*, in Officinis *Semperviva.* Gloss. Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἀλόην βοτάνην Ἐγεντίζαν λεγομένην. Vide Ruellium lib. 3. cap. 19.

ἘΓΕΡΝΕΙΝ, pro Ἐγείρειν, *Excitare*, in Fabulis Æsopi Græcobarb. p. 155.

ἘΓΕΣΤΑ, in Lexico MS. Cyrilli, πολεμικὸν μηχάνημα ἐκ λίθων καὶ ξύλων, καὶ χοὸς ἐγειρόμενον. Vide Ἄκεστα.

ἘΓΚΑΙΝΙΑ, *Encænia*, *Dedicationes*, tum ædium sacrarum, tum Urbium, atque adeò ædificiorum publicorum, & statuarum, de quarum ritibus diximus in Gloss. med. Lat. in VV. *Encænia*, & *Dedicatio.* Lexicon MS. Cyrilli: Ἐγκαίνια, ἑορτὴ καθ' ἣν ἐκαινουργήθη τι. Ac de Ædium quidem sacrarum Encæniis, Joannes Evang. cap. 10. ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. S. Athanasius in Apolog. ad Constantium: τῶν ἐγκαινίων ἡμέραν ἐπιτελέσαμεν, θεοσεβέστατε Αὔγουστε, τοῦτο γὰρ ἀθέμιτον ἦν ἀληθῶς πρὸ τῆς σῆς προστάξεως ποιῆσαι. Infrà: ἐποίη-

σαν τὰ ἐγκαίνια, καὶ προσλιπῶσαι εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν, καὶ πάντες ἑόρτασαν ἐπὶ τελειουργίᾳ. Chronicon Alexandr. an. 14. Constantini M. φωτὸς οὐρανίου κατὰ τὸν οἰκουμένην ἅπασαν τοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καταυγάσαντος ἐκκλησίαις εἰς πάντα τόπον τῶν πρὸς τῶν τύραννον ἐριπομένων οἴκων, ἐκ βάθρων εἰς ὕψος ἄπειρον τελεσθέντων, οὐ μόνον ἐγκαίνια ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ Βασιλεῖς συνεχεῖς τῆς ὑπὲρ Χριστιανῶν νομοθεσίας ἐχρήσαντο. Theophanes an. 31. Ejusdem Constantini: κελεύσας λυθῆναι τὰς κατὰ Ἀθανάσιον διαβολὰς, καὶ οὕτως σὺν Ἀθανασίῳ εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων ἀπελθεῖν. Eundem Vide in Constantio an. 5. Anonymum in Leone Philosopho, num. 20. & alios passim.

De Urbium Dedicationibus & Encæniis, multis egimus in Constantinopoli Christiana lib. 1. quorum anniversarij dies quotannis celebrabantur. Theophylactus Simocatta lib. 1. cap. 12. ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ τῶν ἐγκαινίων ἡμέρᾳ τῆς πόλεως, &c. Sed hæc passim obvia.

Neque ædes duntaxat Sacræ & Urbes dicabantur, sed & quævis ædificia publica, atque adeò ipsæ etiam statuæ. Lactantius de Mortib. persecutor. n. 17. *Prolatus est tamen, ut Circum, quem fecerat, dedicaret, anno post Vicennalia repleto.* Sed & apud Christianos Sacro adhibito ritu, ac precibus in eum finem conceptis. Chronicon Alexandrinum, pag. 308. ἐλθεῖν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνος τῆς χρυσῆς, ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ Βασιλεύς. An. 9. Commodi: Θερμαὶ Κομμοδιαναὶ ἐν Ῥώμῃ ἀφιερώθησαν. An. 19. Theodosij: Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον τὸ ποτὲ μὲν Κωνσταντινιαναὶ, νῦν δὲ Θεοδοσιαναί. An. 35. ejusdem Theodosij, ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον λουτρὸν ὁ Ἀχιλλεύς. Et an. 13. ejusdem Augusti: τούτῳ τῷ ἔτει ἀφιερώθη ἀνδριὰς Ἀρκαδίου, &c. Lactantius de Mortibus Persequutor. num. 17. *quocunque se premi videret, prolatus est tamen, ut Circum quem fecerat dedicaret, anno post vicennalia repleto.*

Ἐγκαινίζειν, *Dedicare.* Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 29. de Episcopo Ariano: καὶ τόπον ἐκεῖσε μὴ ἔχων, ἐν ᾧ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἐπιτελέσει, ἤρξατο τῷ τῆς πόλεως ἐπισκόπῳ ἐκκλησίαν ἐπιζητεῖν, ἥνπερ ὤφειλε κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πλάνην ἐγκαινίσαι. Ubi Gregorius M. *cœpit ab ejus Civitatis Episcopo Ecclesiam petere, quam suo errori dedicaret.* Anastasius Antiochenus Patr. Homil. in Annuntiat. Deiparæ: γνῶμεν τῆς ἡμέρας τὴν δύναμιν, καὶ ἐγκαινίσωμεν σήμερον τὴν ἡμῶν γέννησιν, &c.

ΕΓΚΑΡΔΙΩΝΕΙΝ, *Animare, Animum addere, Adhortari*, καταθαρσύνειν, προθυμίαν ἐμβάλλειν, &c. ἐγκαρδίωσις, *Animatio, Adhortatio.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ μετὰ ἔργα τὰ καλὰ ὅλους τοὺς ἐγκαρδίονε.

Ἐγκαρδιοθήκειν, eâdem notione. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγητης τοὺς καρδιόθηκες ἀφέσημου κ' ἐμβῆα.

Ἐγκαρδιακὸς, *Animosus*, ἔμψυχος, θυμοειδής. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Ἐγὼ πολλὰ τὸ χαίρομαι νάχω τὴν σαυτοφία σου,
Καὶ ὡς ἀδελφὸν ἐγκαρδιακὸν νάχω τὴν ἀφεντία σου.

ΕΓΓΩΝΑΣ, Ἐγκὰς, *Cubitus*, ἀγκών. Georgius Sanginatius de Partibus corporis, MS.

Κύβη, ἀγκώνη, καὶ ἐγκὰς, ὠλὴν, ἐγγῶνάς τε.

ΕΓΚΑΤΗΡΩΝ, Ἐγκατηρὰ, *Cibus multo sale conditus*, uti censet Jacobus Goupylus. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 12. καὶ σκόροδον δὲ πολλάκις χρονίας ἔλυσεν ὀδύνας, ὥσπερ καὶ τάριχος, καὶ ἐγκατηρὰ λεγόμενα, καὶ κορίαξ. Et lib. 12. cap. 7. ἐθάρρουν γοῦν ἐγώ ποτε καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπὶ παροξυνομένου καὶ ἐμέτου φλέγμα, ἁλμυροῖς χρήσασθαι, οἷον τῇ τε καλουμένῃ ἐγκατηρᾷ, καὶ ὑδρογάρῳ, &c.

ΕΓΚΑΥΣΜΑ, ἡ τῆς ἀργύρου σκωρία, ἥτις καὶ ἔλκυσμα λέγεται, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Scoria argenti.*

ΕΓΚΑΥΤΗ, *Sacrum Encaustum.* lib. 2. Basil. tit. 5. §. 26. ἀνίσχυρος ἔσω βασιλικὴ χρηεύουσα ἀντιγραφὴ ὑπογραφῆς χειρὸς βασιλικῆς, τῆς ἐξ ἐγκαυτῆς ἐσκευασμένης κόχλου. Vide Gloss. med. Lat. in *Encautum.*

ΕΓΚΑΨΗΝ, quomodo conficiatur, habetur in Cod. Reg. MS. 618. fol. 281.

ΕΓΚΕΙΩ, *Vadimonium*, Ἐγγύη.

ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. τὸ ὂν ἄσβεστος τῶν ὠῶν τῶν φλοιῶν.

ΕΓΚΗΣΤΗΡ, *Effusorium, Amphora*, pro ἐγχυτήρ. Nomocanon Cotelerianus, num. 279. καὶ εἰς τὸ τάφον αὐτοῦ νὰ χύνωσιν μὲ ἐγκηστῆρας ὕδωρ.

ΕΓΚΛΕΙΣΤΗ, *Dies sepulti Salvatoris.* Joannes Metropolit. Naupacti in Confess. Ἐξέβαλε καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀπὸ τῶν μοναστηρίων μου, τῆς τε ἐγκλειστῆς, καὶ τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως.

ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΙ, *Monachi qui in singularibus Cellis vitam ducebant*, & ut ait Anonymus Combefisianus in Lacapeno, num. 27. οἱ διὰ Θεὸν ἔγκλειστοι, καὶ στενωτάτοις οἰκίσκοις κατείρξαντες ἑαυτούς. Adde num. 44. Habetur apud Nilum Monachum lib. 2. Epistola 96. inscripta Philumeno ἐγκλείστῳ, in qua τῷ οἰκιδίῳ κατακλεισθέντα, furentem Monachum præclarè describit. Theophanes an. 17. Copronymi: Ἀβδελλὰς τὴν φορολογίαν ἐπέτεινεν Χριστιανοῖς, ὥστε ἅπαντας μοναχούς τε, καὶ ἐγκλείστους, καὶ Κιονίτας τῷ Θεῷ εὐαρεστοῦντας φορολογῆσαι. Adde eundem an. 25. ejusdem Augusti. Meminit præterea ejusmodi inclusorum non semel, pag. 319. 363. 367. 373. 397. 409. Suidas in Rhinotmeto: καὶ Θεόδωρόν τινα ἔγκλειστον γεγονότα κατὰ τὰ Θρακῷα μέρη τῆς Στενοῦ. Narratio in Festum Restitut. Imagin. pag. 719. Ἡσαίας φημὶ ὁ θαυμαστότατος ἐν Νικομηδείᾳ ἔγκλειστος. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 330.

Μὴ διὰ θύρας βαίνειν δὲ λέγω τοὺς κλεπταββάδας,
Χωστὰς, Ἐγκλείστους, ἔλκοντας θηρία, σχοινοβάτας,
Πάντας ὅσοι παρὰ τὰ νόμιμα δρῶσι τὸν βίον,
Καὶ τῶν μονοτροπούντων δὲ, πλὴν ἐν ἐρήμου τρόποις.

Vide præterea Joannem Moschum in Limon. cap. 45. & alibi, Leonem Grammaticum in Basilio p. 474. S. Maximum tom. 2. pag. 364. Joannem Phocam in Descript. T. S. num. 16. & quæ de ejusmodi inclusis observavimus in Gloss. med. Lat. in V. *Inclusi.*

Ἐγκλείστρα, *Ædicula ejusmodi Inclusorum*: *Inclusoria, Inclusorium*, de quibus vocibus egimus in eod. Glossario. Synodus Trullana Can. 41. τοὺς ἐν πόλεσιν ἢ χωρίοις ἐν ἐγκλείστραις βουλομένους ἀναχωρεῖν, καὶ ἑαυτοὺς καταμόνας προσέχειν, πρότερον ἐν μοναστηρίῳ εἰσιέναι δεῖ, καὶ τὴν ἀναχωρητικὴν παιδοτριβεῖσθαι διαγωγήν. Theophanes an. 25. Copronymi: αἰδέσιμος γὰρ ὁ ἀνὴρ ὑπῆρχεν, διὰ τὸ ἑξήκοντα χρόνους αὐτὸν ποιῆσαι ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ καὶ ἀρετῇ πολλαῖς διαλάμπειν. Ubi Nicephorus Constantinop. in Breviario, ἐν οἰκιδίῳ στενωτάτῳ πάνυ. Idem Theophanes an. 6. Constantini Filij Irenes: καὶ εἰσήγαγον τὸν Πλάτωνα εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπέκλεισεν εἰς ἐγκλείστραν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν τῷ Παλατίῳ.

Ἐγκλειστήριον, simili significatu. Joan. Moschus in Limon. cap. 69. ἐποίησεν ἐν τῷ ἐγκλειστηρίῳ περὶ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη. Cyrillus Scythopolit. in Vita MS. S. Sabæ, cap. 87. Ἰωάννης ὁ Ἐπίσκοπος καὶ ἡσυχαστὴς, διὰ πολλῶν χρόνων ἐξελθὼν ἑαυτοῦ ἐγκλειστηρίου, &c. Balsamon ad Can. 41. Concil. Trull. χωρὶς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς οὐκ ἔξεστιν ἐγκλείστῳ ἐξιέναι ἀπὸ τοῦ ἐγκλειστηρίου.

Ἐγκλειστήριος στύλος, scilicet Columna in qua Stylitæ appellati Monachi sese includebant. Vita MS. S. Stephani Junioris: στυλοειδῆ μικρὸν ἔγκλειστρον ἐν τῷ τόπῳ οἰκοδομήσας. Joannes Phocas in Descript. T. S. num. 23. καὶ ἐγκλειστήριος στύλος, ἐν ᾧ μέγας γέρων Ἴβηρ ἐγκέκλεισται

ἔκλεισε). Infrà: ἐν τούτοις λεόντων φῦλα εἰώθασι κατοικεῖν. τούτων δύο τῷ γέροντι ἐγκλειστηρίῳ τῆς ἑβδομάδος εἰσπαρεσχόμενοι, καὶ τῷ ξύλῳ τὰς κεφαλὰς προσερείδοντες τῇ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπινεύσει τροφὴν ᾔτουν, &c. Denique n. 34. ἧς ἄποθεν ὡσεὶ τόξου βολῆς ἐγκλειστήριος ἵσταται στῦλος.

ΕΓΚΛΕΙΣΤΡΑ, *Cavea*, οἰκίσκος Falconis. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij, cap. 15. ἐσθίειν δὲ ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ κρέας θερμόν. Mox: ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ γὰρ ὠφελεῖ τὸ χοίρειον. Rursum: λαμβανόμενον γὰρ ἀπὸ τῆς ἐγκλείστρας, &c.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ζήτησις, *Criminalis Quæstio*. Ἐγκληματικὸν δικαστήριον, ἐν ᾧ ἐγκλήματα, τουτέστι φόνοι, ἀναισχυντίαι, κόνδυλοι, καὶ τὰ ὅμοια ἐκκαλοῦνται. Basilic. & Glossæ.

ΕΓΚΛΗΤΕΥΕΙΝ, *Accusare, Criminari*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 8. cap. 6. ὁ δὲ μέγας Σακελλάριος ἦλθεν εἰς τὸν Πατριάρχην, ἵνα ἐγκλητεύσῃ καὶ κριθῇ συνοδικῶς μετὰ τοῦ μεγάλου Πρωτοσυγκέλλου ὑπὲρ τῆς ἐπιβουλῆς ταύτης. Occurrit passim in Assisis Regni Hierosol. MSS.

Ἐκκλητεύειν, eâdem notione. Ducas Hist. cap. 43. ἕνεκα ὑποθέσεώς τινος νομισμάτων χιλιάδων τεσσαράκοντα, ἣν ἐνεκλήτευσεν Φραντζῆσκος Δραπέριος εἰς τὸν ἄρχοντα τοῦ Γαλατᾶ, ἕνεκα τιμῆς στυπτηρίας. Ubi Interpres, *ob 40. nummorum millia quæ aluminis venditi pretium numerari sibi ac solvi petebat*. Latini Practici *Calumniare* dicunt.

ΕΓΚΛΥΣΤΡΙΣ, *Portulaca*, dicta Byzantiis. Neophytus: Ἀνδράχνη, Βυζάντιοι ἐγκλυστρίδα. Glossæ Jatricæ MSS. Ἀνδράχνη, τὸ σπέρμα τῆς ἐγκλειστρίδος, ἤτοι τῆς ἀντράκλας.

ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ, Græcis dicitur *Theca Sanctorum reliquias, aut vivifica Crucis particulas continens*. Vita S. Nili Junioris, pag. 108. ἐκβαλὼν δὲ ἀπὸ κόλπου ὅπερ ἀεὶ ἐβάσταζε φυλακτήριον, τοῦτο δὲ ἦν πυξίον τῆς νέας διαθήκης τυγχάνον θησαύρισμα. Auctor incertus post Theophanem, pag. 439. καὶ ἐκβαλὼν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ σταυρὸν ἔχοντα εἰκόνα, προσεκύνησεν ἐνώπιον πάντων. Nicetas in Isaacio Angelo lib. 3. num. 8. ἐξενεγκὼν δὲ ὃ εἶχεν ἐγκόλπιον τῆς Θεομήτορος μόρφωμα, πυκνῶς περιεπτύσσετο. Ubi Cod. al. ἐνστήθιον præfert. Synaxaria in S. Mena, 11. Novembr. ἐπεὶ ὁ ὑποδοχεὺς ἔγνω τὸν ὑποδεχθέντα ἐγκόλπιον φέρειν χρυσοῦν, &c. Σταυρὸς ἐγκόλπιος, apud Achmetem Onirocrit. capite 125.

Ejusmodi verò Encolpia tanto cultu venerabantur, tantíque faciebant, ut in rebus arduis, fidei firmandæ, ac securitatis gratiâ ea transmitterent. Continuator Theophanis lib. 1. num. 3. καὶ τὸ χρυσοῦν σταυρίδιον, τὸ παρὰ τοῦ Νικηφόρου φορούμενον αὐτῷ ἀπέσταλτο. Et lib. 3. num. 26. τοῦ Βασιλέως ἐγκολπίου meminit. Pachymeres lib. 4. cap. 6. ἄξιον στέλαι οἷ τῶν ἐκείνου διαφερόντων τὰ ἱερὰ περιάμματα, ἃ δὴ καὶ Ἐγκόλπια ὁ κοινὸς ὀνομάζει λόγος. lib. 9. cap. 10. Extr. καὶ πίστεις λαβόντες ἅμα καὶ δόντες ἐξ ὅρκων φρικτῶν μέσων, καὶ γε ἀντιδόσεσιν ἱερῶν ἐγκολπίων, &c. Joannes Cantacuzenus lib. 3. Hist. cap. 17. συμβάσεις δὲ θέμενοι περὶ γάμου, καὶ κατὰ τὸ Ῥωμαίων ἔθος δι' ἐγκολπίων ἐμπεδώσαντες τὴν πρᾶξιν. Nimirum sua invicem Encolpia commutabant. Quinetiam ij, quibus ea transmittebantur, majoris securitatis gratiâ collis suis aptabant, cùm in illius, Principis fortè, à quo evocabantur, conspectum veniebant. Oratio in Festum Restitut. Imagin. p. 723. περιεβάλλετο διὰ τὸν φόβον τοῦ Βασιλέως ὃ εἶχεν ἐγκεκρυμμένον ἐγκόλπιον. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. ὁ δὲ τοῦ Αὐτοκράτορος θεῖος πρὸς μητρὸς ὤν, τοῦ Βασιλέως ἄρας ἐγκόλπιον, εἰς ἐνέχυρον φέρων, δίδωσι τῷ Πατριάρχῃ· οὐδὲ τοῦτο τοῦ τραχήλου ἀπαιωρήσας, καὶ πρὸς τὸν Βαρδᾶν ἀναχθείς, ἔφη, &c.

Ἐγκόλπιον verò maxime Episcoporum erat: observat enim Goarus ad Euchologium, pag. 313. Episcopo post acceptum Pallium, ἐγκόλπιον ei pariter aptari, adjectâ gratulatione vocis ἄξιος. Id præterea testatur Andreas à S. Cruce in Collationibus Concilij Florentini, ubi de habitu Patriarchæ Constantinopolit. & Episcoporum, scribens *Sacrarium quoddam Crucis venerabilis signum, certásque Sanctorum reliquias continens in pectore gessisse*: quod etiam in usu est in Ecclesia præsertim Gallicana, tametsi Italica ejusmodi crucibus Encolpiis non utatur. Atque illud quidem ἐγκόλπιον in aquam immergere dicitur Episcopus, cùm aquam benedicit, in Euchologio, pag. 466. ex Cod. Barberino, ubi Edit. habet. σταυρόν. Quippe ferè semper ejusmodi ἐγκόλπια in formam Crucis compacta erant, ut sunt hodie, quemadmodum attigimus, in Gallia Episcoporum Encolpia. Mysticam porrò Encolpij in Episcopis significationem tradit Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. ubi de Enthronismo Episcopi: καὶ ἀπὸ τὸ ἐγκόλπιον ὡς ἔνθεον ἀρραβῶνα, ὅτι καὶ τὸ πρόσωπον φέρει τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν Χριστῷ τοῦ πρώτου Ἀρχιερέως, &c. Et cap. 9. ubi de inauguratione Patriarchæ Constantinopolit. καὶ μανδύου μετὰ πόδας αὐτῶν ἀποστέλλει (Imperator) καὶ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἐγκόλπιον, ὅπερ ὡς ἀρραβὼν ἐστι, καὶ ὡς ὑπηρέτης καὶ φύλαξ αὐτὸς φυλάσσει. Alia de Encolpiis pridem à nobis observata; tum in Notis ad Alexiadem, pag. 248. tum in Gloss. med. Lat. in V. *Encolpium*.

ΕΓΚΟΠΕΙΣΑ δίκη, *Lis interrupta*, in Basilic. Glossæ Gr. Lat. Ἐγκόπτειν, *Incidere, Impedire*.

ΕΓΚΟΡΦΙΟΝ. Vide in Κόρφος.

ΕΓΚΟΥΣΗΤΟΣ, Ἐγκουσάτος. Nicetas in Manuële lib. 5. num. 1. de Venetis agens: ἄνδρες θαλάττης τρόφιμοι, κατὰ Φοίνικας ἀγύρται, πανοῦργοι τὸ φρόνημα. Ubi Codex Barbarogr. θαλασσομάχοι, καὶ ὀρθοὶ ὡς φοίνικες, πραγματείας ποιοῦντες, καὶ ἐγκουσητοὶ ὄντες. Rursum de Anconitanis, lib. 7. num. 1. πλέονες κέρδους ὄντες, καὶ ἀγυρτεύοντες, καὶ πρὸς τὸ λαβεῖν χεῖρα προτείνοντες. Ubi idem Codex mixobarbarus, πλέοντες καὶ πραγματείας ποιοῦντες, καὶ εἰς τὴν χώραν τοῦ βασιλείας ἐγκουσάτοι ὄντες, καὶ ἐκ τούτων κερδαίνοντες. Meursius *onustos* ita dici censet: atqui contrarium evincit Nicetas, qui ita appellatos innuit *callidis praditos ingeniis, & ad turpia lucra, sordidósve quæstus proclives*. At unde hujus vocis Etymon, haud proclive est divinare. Nescio an huc referri possit Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ να στέρξουν δέσποιναν εἰς πᾶσα μίαν γκουσάτην.

ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ, *Jejunium*, seu *Tempus jejunij*. Libellus Mariani Archimandritæ Monasterij Dalmati in Synodo Constantinopolit. sub Mena, Act. 1. de Anthymo Episcopo: τὴν ἐκκλησίαν καταλιπών, καὶ πεπλασμένον βίον ἐγκρατείας ἀναλαβών. Anonymus Combefisianus in Leone Philosopho, num. 32. κοιλιακῷ δὲ νοσήματι περιπεπτωκὼς Λέων ὁ Βασιλεύς, εἰς ἀδυναμίαν ἦλθεν ἐσχάτην, ὥστε μόλις δυνηθῆναι αὐτὸν κατὰ τὸν βασιλικὸν τύπον ἐν τῷ τῆς ἐγκρατείας δημηγορῆσαι, &c. Ita etiam Scylitzes pag. 606. At Leo Grammaticus, ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν νηστειῶν habet.

ΕΓΚΡΑΤΕΙΝ, *Continentiam profiteri, continentia studere*. Ita vocem hanc vertunt Isidorus Mercator & Dionysius Exiguus in Synodo Gangrensi Can. 9. εἴτις παρθενεύει, ἢ ἐγκρατεύεται, &c. In Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 25. Episcopi & qui τὰ ἅγια μυστήρια ψηλαφῶσι, jubentur ἀπὸ γυναικῶν ἐγκρατεύεσθαι, *ab uxoribus continere*, ut est in Concil. Carthag. V. cap. 3. Vide Gloss. med. Lat. in *Continentes*, & Suicerum in Ἐγκράτεια.

ἘΓΚΡΑΤΗΤΑΙ', Hæretici, Tatiani sectarij, sic dicti, quòd τὸ γάμον ἀποβάλλονται, τὸ Σατανᾶ φάσκοντες τοῦτον εἶναι. Ita Auctor de Initiis Hæreseon, num. 47. De his agunt præterea Clemens Alexandr. lib. 7. Stromat. Eusebius lib. 4. Hist. cap. 28. 29. Theodoritus serm. 1. Hæret. fabul. ubi de Severo, S. Basilius Epist. 1. ad Amphiloch. VI. Synodus Act. 11. Synodus Nicæna II. Act. 1. pag. 69. Chronicon Alexandrin. an. 22. Severi, Nicetas in Thesauro Orthodoxæ fidei lib. 4. pag. 192. Balsamon ad Basil. Can. 1. Nicephorus Callist. lib. 4. cap. 4. &c.

ἘΓΚΡΕΜΟΣ, Ἔγκρεμνός. *Præceps*, *Rupes*, *Præcipitium*, Ἀπόκρημνον, Κρημνώδης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Τοὺς ἄθλιους, τοὺς ἐγκρεμνοὺς, καὶ τοὺς θυμοὺς νὰ σώσῃ.

Ἐγκρεμνίζειν, *Præcipitem agere*, Καταχρημνίζειν.

ἘΓΚΡΥ'ΜΜΑΤΑ, *Insidiæ*. Lexicon MS. Cyrilli: ἐνέδρα, ἔγκρυμμα, ὑποκάθισμα. Theophanes an. 15. Heraclij: ὁ δὲ Σάρβαρος ποιήσας ἐγκρύμματα, καὶ δείξας ἑαυτὸν ὡς φεύγοντα, &c. Utitur præterea an. 2. Mauricij. Nicetas in Balduino num. 2. περὶ τὰς Θερμοπύλας λόχον ὁ Σγυρὸς Λέων ὑποκαθίσας. Ubi Cod. al. ἔγκρυμμα. Leo in Tactic. cap. 12. §. 34. ἵνα εἰσὶν οἱ μὲν κωλύοντες τὰ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐγκαρτέμενα ἐγκρύμματα. Idem §. 38. εἰς ἐνέδρας, ἤγουν ἐγκρύμματα. Ita cap. 4. §. 27. 46. cap. 7. num. 42. cap. 12. §. 34. 38. 45. 56. & alibi passim: & Constantinus in Tact. pag. 21. 30. & lib. de Adm. Imp. pag. 74. 203. Vide Gloss. med. Lat. in *Celata*.

ἘΓΚΥ'ΚΛΙΑ, *Literæ Circulares*. Lexicon MS. Adespoton: ἐγκύκλιον, ἁπανταχοῦ καθολικόν. Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 18. πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἰδιωτικωτέρων ἐνῆγεν ἐπὶ τὰ ἐγκύκλια γράμματα. Evagrius lib. 2. c. 8. ἐγκυκλίοις δὲ χρῆται γράμμασι Λέων τὴν ἀνὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν Ἐπισκόπων πυνθανόμενος. cap. 9. σύγκειται δὲ τὰ ἐγκύκλια τούτοις τοῖς ῥήμασιν. Denique c. 10. πρὸς ὃν ἀντέγραψε Τιμόθεος, μεμφόμενος καὶ ἐν Καλχηδόνι σύνοδον, καὶ τὸν Λέοντος ἐπιστολὴν ὧν τὰ ἀντίγραφα σώζεται ἐν τοῖς καλουμένοις Ἐγκυκλίοις. Ad quem locum postremum consulendus Henricus Valesius. Idem lib. 3. cap. 4. πάθει τὸ Βασιλίσκον ἐγκυκλίοις χρήσασθαι συλλαβαῖς πρὸς τοὺς ἑκασταχοῦ ἱερέας. Ejusdem Basilisci ἐγκυκλίου meminit præterea Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 113. præter Scriptores Lat. Martinus Pap. in Epist. ad Electum Carthaginensem: μετὰ τῆς ἐγκυκλίου ἡμῶν ἐπιστολῆς πρὸς ὑμᾶς ἀπεσταλμένου, &c.

Ἀντεγκύκλια, *Literæ circulares*, *quibus prioribus* ἐγκυκλίοις *contraria mandantur*. Idem Evagrius lib. 3. cap. 7. ἐκεῖνον τ' ἂν ἐξαρνήσασθαι τὰ ἐγκύκλια, καὶ διάταξιν γράψαι τὰ ἐκ συναρπαγῆς γεγονότα τέλεον ἀργεῖν, ἀντεγκύκλιά τε διαπέμπεσθαι συνιστῶντα τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον.

ἘΓΚΩΛΟΝ. Hesychius: δαῖμα, σπιθαμὴν, καὶ τὸ ἔγκωλον τὸ σχοινίου.

ἘΓΛΑΜΠΡΙ'ΖΕΙΝ. Vide Λαμπρόν.

ἘΓΛΙΣΤΡÂΝ, *Labi*. Nicetas Græcobarb. ἐγλιστρῶντα, ubi Cod. al. διωλισθηκότα præfert. Vide ἐκλιστρᾶν.

ἘΓΛΥ'ΓΟΡΟΣ. Vide Γλήγορος.

ἘΓΝΕΙ'Α, Ἔγνια, Ἔγνοια, *Cura*, *Studium*, φροντὶς, μελέτημα, ἐπιμέλεια. Ἔννοια. Δίδω τὴν ἐγνείαν ἐνὸς, *Committo*, ἐπιτρέπω τινὶ, ἐνδίδωμι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ με ταυτὴν δένδρα ἔγνεας μετὰ φυλὰ
Κιαπάνω σάντα κιλαδοῦν μ' ἀγάπη τὰ πουλία.

Lib. 3.

Οὐδὲν ἐμήσους ἀπεκεῖ χωρὶς μεγάλην ἔγνια
Ἐκ τὸ ὑαὶ πτὺ ἤκυσε, καλὰ κιασήτον νέα.

Infrà:

Κιαφ' ὧν ὀλίγο σάθησαν ἔγνοιας σκόπον ἐβάναν.

Idem lib. 9.

Κ' αὐτὴν ἔγνιας τὴν ἐκεῖνα πολλὰ εἰς τὴν καρδίαν.

ἘΓΟΥΣΙ'ΑΣ, *Canis Segusius*, apud Xenophont. Juniorem, seu Arrianum lib. de Venatione, cap. 3. Vide Gloss. med. Latin. in *Canis Segusius*.

ἘΓΡΗΓΟΡΟΣ. Vide in Γλήγορος.

ἘΓΥ'ΡΩΣ, ὀξύγαρος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261.

ἘΓΧΕΙΡΙ'ΔΙΟΝ, *Manuale*, *Orarium*, *Mappula ori & naso tergendo*, *& emungendo*. Vita MS. S. Theodori Pergensis Episcopi Anastasiopoleos: ἐκβαλοῦσα ἐκ τοῦ ἐγχειριδίου αὐτῆς ὡς χολόκοκκα τρία, ἔδωκεν αὐτῷ, & Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi, cap. 41. ἐκρότουν αὐτῷ, ὑψοῦντες εἰς τὸν ἀέρα, οἱ μὲν τὰς χλανίδας ἑαυτῶν, οἱ δὲ τὰ πτερύγια τῶν κουτζούλων, ἕτεροι δὲ ἐγχειρίδια, καὶ ἄλλοι τὰ φακιόλια. Vita MS. S. Stephani Junioris: καὶ τὰς πρώην προσενεχθείσας ἁγίας εἰκόνας, ἐκ τοῦ ἁγίου εἰληφυῖα, ἐγχειριδίῳ τε ἠλίξασα διὰ τὸν φόβον τῶν ἀθέων εἰκονοκαυστῶν, &c.

Ἐγχείριον, eâdem notione, Euchologium pag. 624. ἐπιδίδονται δὲ παρὰ τῷ Πατριάρχου τοῖς Μητροπολίταις καὶ Ἀρχιεπισκόποις, καὶ Πρεσβυτέροις ἐγχείρια λινᾶ, καὶ μετὰ τούτων τρίβουσι τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Zacharias Pap. lib. 2. Dialog. cap. 19. ὑπὸ τῶν ἀειπαρθένων γυναικῶν ἐγχείρια ἔλαβε. Ubi Gregorius M. *Mappulas* habet. Miracula S. Menæ in Synaxario Colberteo MS. 11. Novembr. διεπηρήθη δὲ ἀσινὴς, μόνου τοῦ ἐγχειρίου αὐτῷ ἀπολεσθέντος, συνκλησίῳ καὶ βαλλαντηρίῳ χρυσίῳ ἐνόντι.

Præsertim verò ita appellatur *Mappula Zonæ Sacerdotis appensa*. S. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: τὸ δὲ ἐγχείριον τὸ ἐπὶ τῆς ζώνης, (Sacerdotis) ἐστὶ τὸ ἀπομάξαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ λέντιον, καὶ πέφυκε τὸ ἐγχείριον ἔχειν ἐπὶ τῆς ζώνης, ἀντίτυπον τὸ ἀπονίψαντος τὰς χεῖρας, καὶ τὸ, Ἀθῷος εἰμὶ, ἐπιφωνήσαντος. Petrus Antioch. Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopolit. χρυσοφοροῦμεν καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια, καὶ ἐπιμανίκια καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Vide Gloss. med. Lat. in *Manuariolum*.

ἘΓΧΕΙΡΙ'ΖΕΙΝ κληρονομίαν, *Pro hærede se gerere*, *Agnoscere hæreditatem*, in Basilic. & apud Harmenopul.

ἘΓΧΡΟΝΕΙ'Α. Vide in Χρόνος.

ἘΓΧΟ'ΡΗΓΟΣ, & Ἐγχώρηγος, ita enim variè editum ac scriptum reperitur, tametsi sæpius cum o. Sed quid hæc vox significet, non omnino planum. Quapropter Scriptorum locos adducam, ut videat Lector an quidpiam certi ex his expiscari possit. Mauricius lib. 10. Stategic. cap. 4. δυνατὸν δὲ δεῖ καὶ σανίδας παρασκευάσαι παχυτέρας, καὶ ἐν κατορύγματι συμπῆξαι αὐτὰς ὡς ἐπὶ σαρπὶς,— καὶ ἐν τάξει ξυλίνης κινστέρνης συμμέτρου κατασκευάσαι, εἴτε μιᾶς, εἴτε πλείους ἐχούσας κ'. ἐπὶ δέκα πόδας μῆκος, καὶ ὕψος ἡ'. ἢ δέκα, μέχρις οὗ οἱ ἐγχόρηγοι κινστέρναι γίνονται. Eadem habet Leo Imp. in Tactic. cap. 15. §. 77. Cedrenus an. 14. Mauricij: ἔκτισε δὲ καὶ τὸ τῶν λωβῶν γηροκομεῖον· εἰς τὰ Ἥριου, τὸ λεγόμενον τὸ Ζωτικοῦ, ἐγχόρηγον. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 73. τοῖχον ἐγχόρηγον ἡ Βασιλεία μου ᾠκοδόμησε, τόπον ἀναπαύσεως καὶ παρηγορίας αὐτῇ ἀφορίζουσα διὰ τούτου. Et cap. 74. ἀλλ' οὐ δὴ ἐπὶ τῷ διαιρέτῃ ἐγχορήγῳ τοίχῳ τῆς ἔξω αὐλῆς, &c. Auctor innominatus apud Suidam, de Semiramide: ἡ αὐτὴ ἐκνεύσασα τὸν ποταμὸν, καὶ ἐντὸς τῆς κοίτης κτίσασα παλάτια ἐπὶ ὑψωμάτων ἐγχωρήγων ἠσφαλτωμένων, αὖθις ἀπέλυσεν εἰς τὴν κοίτην. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ num. 24. καὶ ὁ ναὸς μέσον αὐτῆς ἐγχόρηγος, τρουλλωτὸς ἵδρυται ἐν κυλινδρωτοῖς θόλοις ἐπικαθήμενος.

Codinus

Codinus in Orig. Constantinopolit. num.12. ἐποίησε δὲ καὶ γάβους ἐγχορήγους ἐπὶ πᾶσαν τὴν πόλιν βαθεῖς τῷ ὕψει ὄντων τῶν ἐμβόλων. Ubi Cod. Vaticanus habet, καὶ ἐπὶ πάντα ἄλλον τόπον τῆς πόλεως ἔκτισε καναλεῖς θολωτούς. Ibidem: ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τέσσαρας ἐμβόλους ἀπὸ τοῦ Παλατίου μέχρι τῶν χερσαίων τειχῶν ἐγχορήγους θόλους. Ubi idem Codex Vaticanus θολωτοὺς etiam hîc præfert. Denique Harmenopulus lib.4. tit. 8. §.45. οἱ τοίχους ἐργαζόμενοι, καὶ θόλους ἐγχωρήγους, ἢ καμάρας, &c. Quibus in omnibus locis per vocem ἐγχόρηγος, vel ἐγχώρηγος, quidpiam capax & amplum plerique Interpretum augurantur. Sed si singulorum Scriptorum verba scrupulosiùs expendantur, longè aliud sonat: quidpiam scilicet in χοροῦ vel Circuli, aut potius Hemicycli, id est in fornicis speciem supernè convexum ac orbiculatum: quod sanè omnino indicant verba Mauricij, μέχρις οὗ οἱ ἐγχόρηγοι κινστέρναι γένωνται, id est donec Cisternæ in fornicem supernè coeant. In loco verò Cedreni ἐγχόρηγον, *Cameratum* ædificium significat. In Typico τοῖχος ἐγχόρηγος dicitur τόπος ἀναπαύσεως καὶ παρηγορίας, ita ut fuerit porticus species deambulationi idonea, ac fortè Claustrorum Monachalium porticus. Apud Suidam ὑψώματα ἐγχόρηγα nihil aliud sunt quàm altiores fornices, quibus inædificata erant palatia. In locis denique allatis ex Phoca, Codino & Harmenopulo, ἐγχόρηγος idem omnino sonat quod θολωτὸς, proinde ubique scribenda hæc vox cum ο. non cum ω. nam longè aliud fuit, nisi ipse fallar,

Ἐγχώρηγον, quædam scilicet materia exstructionibus & muris ædificandis idonea, ut ex Scriptoribus docemur. Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap. 29. pag. 86. τὸ αὐτὸ κάστρον οὔτε ἀπὸ βησάλου ἐστὶν ἐκτισμένον, οὔτε ἀπὸ ἐγχωρήγου, ἀλλ' ἀπὸ λίθων τετραδίκων, &c. Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 72. καὶ γὰρ ἀρχῆς τῶν τούτου τειχῶν λιμὴν δι' ἐγχωρήγου καὶ μαρμάρων πάλαι τῶν χρόνων ᾠκοδόμητο. Achmes Onirocrit. cap.142. εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἔκτισεν ἐγχωρήγῳ κτίσει, καὶ ξύλου, &c. Mox: εἰ δὲ τὸ κτίσμα ἐστὶν ἐκ πλίνθου, &c. Et cap. 145. ubi de Ædificiis: καὶ εἰ μὲν ἐστὶ τὸ κτίσμα ἀπὸ πηλοῦ, πλίνθου, καὶ ξύλου, &c. εἰ δὲ ἀπὸ μαρμάρου, ἢ λίθου, &c. εἰ δὲ τὸ κτίσμα ἀπὸ βησάλου ἐγχωρήγως, εὑρήσει οὗτος χαρὰν καὶ δόξαν, ἀλλὰ μετὰ κόπου, διὰ τὴν ἐκ τοῦ πυρὸς τῶν ὑλῶν ὄπτησιν. Leo in Tacticis, cap.15. §.73. ἀποτειχίζειν χρὴ τὸ προσποιητὸν οἰκοδόμημα, καὶ ἐγχορήγῳ ἰσχύρῳ κτίζειν αὐτὸ, καὶ ὀχυροποιεῖν, &c. Ubi apud Mauricium lib. 10. cap.4. ἐγχωρήγῳ editum. Neque aliâ notione videtur usurpasse hanc vocem Harmenopulus lib.2. tit. 4. §.92. χρὴ ποιεῖν εἰς τὰ αὐτὰ ἑαυτοῦ μέρη τοῦ ἐπικοίνου τοίχου πρὸς τοῖς γινομένοις χιστηρίοις τοῖχον ἐγχώρηγον, οὗ τὸ πάχος οὐκ ἔλαττον πήχεως καὶ διμοίρου.

Sanè ex his allatis locis nemo, opinor, inficiabitur quin per vocem ἐγχώρηγον, materia ædificationi apta intelligatur: neque tamen lapis quadratus, aut marmor, aut later, uti vult Salmasius ad Plinium, pag.1031. 1032. & 1033. ubi multa de hocce vocabulo commentatur, sed aliud ab hisce quidpiam diversum, ac fortasse in ipso χώρῳ, seu loco erutum, cujusmodi sunt lapides quos *nativos, naturales, ex ipso solo erutos*, denique *Incores*, quasi ἐγχώρους, vocant Agrimensores, ut à nobis observatum ad Alexiadem Annæam, pag. 266. Unde isti ἔγχωροι lapides, videntur esse rudes ij ac diversæ magnitudinis, quos unà cum cemento mistim compingunt Srructores. Nos *Moilon* vulgò appellamus, voce ex *Medulla*, seu ex Gallica *Moëlle*, ortâ, quòd ejusmodi materiæ lapideæ informes, in mediam murorum vel structionum partem injectæ, medullæ, quæ in homine & animantibus ossibus tegitur, iis vicem præstent. Suidas: ξηρὸς λίθος, ἄνευ πηλοῦ κτισμένος· ὡς γὰρ λίθῳ ξηρῷ διεσκευασμένον τὸ φρούριον, ἐκ μεγάλων λίθων συνηρμοσμένων.

ΕΓΧΥΛΙΑΖΕΙΝ, *Infundere*. Constantinus de Adm. Imp. πάντες δὲ οἱ μοχλοὶ ἀπὸ σιδηρῶν κατέχονται ἐγχυλιασμένων μολύβδῳ.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ, *Milites indigenæ*, ex locis ipsis, seu regionibus, ubi eorum operâ opus est delecti, nos *Milices* vulgò appellamus. Glossæ vett. ἐγχώριος, *Gentilis*. Synesius Epist. ad Anysium.78. οὐδὲν ἂν γένοιτο Πενταπόλει λυσιτελέστερον τούτους ἀγαθοὺς ἄνδρας καὶ στρατιώτας Οὐννιγάρδας προτιμηθῆναι πάντων στρατιωτῶν, οὐ τῶν ἐγχωρίων λεγομένων μόνων, ἀλλὰ καὶ ὅσοι πώποτε κατὰ συμμαχίαν εἰς τοὺς δὲ τούτους ἀφίκοντο. Infrà, ut ἀχρείους ἑαυτοῖς καὶ ἄλλοις, hos describit, quibúsque ideo ab Imperatore exiguum præberi solebat stipendium.

ἘΔΑΝΑ΄, *Modò*, *Impræsentiarum*, νῦν, ἐν τῷ παρόντι, &c.

ἘΔΕΚΕΙ͂, Ἐδεκεῖ, *Ibi*, *Illò*, *Inibi*, αὐτόθι, ἐνταυθοῖ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἄσκηρος ἦτον ἐδεκεῖ τοῦ Κύρου ἀνέψιος.

ἘΔΕΠΑ΄, *Hîc*, *Hâc*, *Eodem loci*, *Horsum*; ἐνταῦθα, εἰς ταῦτο, ἐνθάδε, ἐνθαδὶ, δεῦρο.

ἘΔΕΠΟΙΟ΄Σ, *Talis*, τοιοῦτος, τοῖος.

Ἔ΄ΔΕΣΜΑ, *Pulmentum*, quomodo hæc vox usurpatur in Regulis Monasticis. Typicum Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 46. ἡ δὲ τροφὴ ὑμῶν ἔσται ἐν τῇ λιτῇ ἡμέρας κατὰ τὸ ἄριστον, τρίτη μὲν, καὶ πέμπτη, καὶ σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ ἐδέσματα δύο ἢ τρία, &c. cap.47. ἐδέσματα μαγειρευτὰ μετέχοντα ἐλαίου.

ἘΔΙΚΟ΄Σ, *Proprius*, *Specialis*; ἰδικὸς, εἰδικός. Corona pretiosa: ἐδικός μας, *Noster*, Ἡμέτερος. Ita ἐδικός σας, *Vester*. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἤθελε νὰ πορεύεται μὲ νόμον ἐδικόν του.

Rursum:

Ἐδέτους ξάφω νὰ σεδῶ στὴν ἐδική μου χώρα.

Alibi:

Πολλὴν λογάρην τ' ἄφηκεν γιατρίαν ἐδική σου.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ εἶπε τοὺς εἰς πληροφορίαν ἐκ μέρος ἐδικό μου.

Ἐδικόνειν, *Rem sibi asserere*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Ἐκεῖνος ἐδικόνησεν εἰς τὴν μονὴν πολλάκις.

Vide Gloss. med. Lat. in *Proprietarius*.

Δικὸς, idem quod Ἐδικός. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγει του εἰς τὸ θέλημα ἀφέντη τὸ δικόσου.

Alibi:

Ἀφέντησα μοιλὴ γραφὴ ἀφέτης ὁ δικός μου.

Rursum:

Νάρθουν νὰ τὸ ἰδάψουσιν ὅλοι δικοὶ καὶ φίλοι.

Ibidem:

Ηὗρε τὸ λυπονεθὲς καὶ ὁ κύρις ὁ δικός του.

ἘΔΙΚΤΟΝ, *Edictum*. Gloss. MSS. ἔδικτα, διατάγματα. Glossæ Basilic. ἔδικτον, δικαιοδότημα, διάταξις, τὸ παράγγελμα, νόμος λεγόμενος ἀπὸ προστάξεως. Vide Ἴδικτον.

ἘΔΝΑ, *Donatio propter nuptias*, σπονσάλια, in Glossis Basilic. *Sponsalia*, in Glossis Gr. Lat. Vide Cujac. lib.6. observ. cap.6.

ἘΔΧΙ΄Ρ, σκινάνθη, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. alibi: ἔδχηρ, σχινάνθην.

ἘΔΩ, *Hîc*, ἐνθάδε, in Corona pretiosa: ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, *Ultro citróque*, *Hinc*, *Inde*, *Huc*, &c. pro ὧδε. Paulus Epist. ad Coloss. πάντα ὑμῖν γνωρίσουσι τὰ ὧδε, *quæ hîc aguntur*. Demetrius Raules Cabaces in Epist.ad Manuëlem filium: Ἄρχοντες, φαίνεται σας καλοὶ, νὰ στέλωμεν πρὸς τὸν μέγαν Λογοθέτην εἰς τὸ νὰ τὸν φέρουν ἐδῶ, &c. Græculus apud Allat.de Opinationibus Græcor. pag.126. ἴδες ἐδῶ τὴν μιαρὰν Γυλοῦν. Vide Fabul. Æsopi Græcobarb.

Græcobarb. pag. 29. Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag. 114. &c.

Δώ, truncatè, pro ἰδώ. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ δώ καὶ κεῖ γυρίζοντας ἀπάνω κάτω βλέπῃ.

ΕΈΣ, *Heus*. Acclamationes in Concilio Constantinopolitano sub Mena Act. 5. εἰς ἄνελθε εἰς τὸν ἄμβωνα, εἰς πρὸς τὸν λαόν σου, &c. Occurrit ibi pluries.

ΈΖΕΛΕΜ, τὰ κουκουνάρια, in Glossis Jatricis Græcobarb MSS. *Nux pinea*.

ἘΖΟΥΛΑ, *Esula*, quæ duplex est, alia enim *Pityusa*, Ruellio lib. 3. cap. 132. 146. alia *Esula rotunda* appellatur, eidem Ruellio, c. 147. De hac posteriori copiosè agit Interpres Matthæi Silvatici cap. 371. Occurrit apud Myrepsum sect. de Antidot. cap. 25. ubi Glossæ τὴν Χαμαίπιτον Interpretantur. Aliæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἔζουλα, τὸ ὀξύπορον.

ΈΗΚΟΣ, ἡ πευκεσήδα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΈΗΟΥ φαρικοῦ, λέγεται τὸ κεδρέλεον. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Cedrelaum*, de quo Ruellius lib. 1. cap. 52.

ΈΘΕΝΧΙΣ, Ægyptiis, *Fontalis*, ποταμογείτων, apud Interpol. Dioscorid. cap. 683.

ΈΘΙΜΟΝ, *Mos*, *Consuetudo*. Glossæ Gr. Lat. ἔθιμον, *Consuetum*, *Solemne*, ἔθιμα Ἰουδαϊκά, apud Clementem lib. 6. Constit. Apost. cap. 28. Nicetas de Constantinopolit. statu num. 5. καὶ τὰ μὲν πρῶτα καλά τι πάτριον ἔθιμον, &c. Utitur Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 6. num. 46. 49. cap. 14. num. 12. cap. 16. num. 4. &c.

Ἔθιμα, *Menstrua*. Nicephorus Patr. Constantinopol. in Jure Græco-Rom. pag 70. ἐὰν τελεία γυνὴ γενομένη Χριστιανή, μετὰ μίαν, ἢ δύο, ἢ ὅσας δήποτε ἡμέρας μέχρι τῶν ἑπτά, ἴδῃ τὰ ἔθιμα αὐτῆς, &c.

ΈΘΜΕΤ, ὁ κόχλος, in Glossis MSS. Jatricis ex Cod. Gr. 190. In aliis Græcobarb. MSS. χόχλον λεγόμενον.

ΈΘΝΑΡΧΗΣ, *Ethnarcha*, Dignitas, qua donatus Nicephorus Bryennius à Constantino Monomacho, *Præfectus militaribus Copiis* ἐξ ἐθνῶν, *in Romanorum auxilium contractis*. Scylitzes, pag. 787. καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἡγεμόνα καταστήσας τὸν Πατρίκιον Νικηφόρον τὸν Βρυέννιον, καὶ Ἐθνάρχην τοῦτον καλωνομάσας, τὰς ἐκδρομὰς ἐκπέμπει κωλύειν καὶ ἐπέχειν τῶν Πατζινάκων. Eâdem dignitate donatus etiam à Botaniata quidam Borilas Scytha, sive Mysus, apud Bryennium lib. 4. cap. 16. ὁ δὲ ἠθεὶς τῷ ἀκούσματι, ὃν εἶχε πιστότατον καὶ οἰκειότατον ἄνδρα, εἴτε Σκύθην, εἴτε Μυσὸν, Βορίλας ἦν τούτῳ τ' ὄνομα, ὃν Πρωτοπροέδρον τιμήσας Ἐθνάρχην, ἐκπέμπει παραληψόμενον τὸν Βρυέννιον, &c.

De Ethnarchis Judæorum, &c. copiosè alij, & in iis Valesius ad Eusebij Hist. Eccl. lib. 2. cap. 5. Apud Theodorit. serm. 10. ad Græcos, ἐθναρχίαι καὶ μεγάλαι βασιλεῖαι.

ΈΘΝΗ, *Gentes*, *Gentiles*. Concil. Laodic. c. 39. οὐ δεῖ τοῖς ἔθνεσι συνεορτάζειν, καὶ κοινωνεῖν τῇ ἀθεότητι αὐτῶν. Ἐθνικὸς βίος, in Concilio Nicæno I. c. 2. Lactantius de Mortib. Persecutor. num. 11. *Et illa cum gentibus, epulante, jejuniis hi & orationibus insistebant*. Passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Gentes*.

Ἔθνη, *Provinciæ populi Romani*, apud Euseb. lib. 1. de Vita Constant. cap. 25. Zonaras in Antonino Philosopho, ex Dione: ἐνομοθέτει τότε μηδένα τῶν ἐθνῶν ἄρχειν ὅθεν ἐγένετο. Et in Severo: ἄπληστος δὲ ὢν, περὶ πάντων ἤτει, καὶ οὔτε ἔθνος οὔτε πόλιν ἀρήκεν ἀσύλητον. Ita alibi non semel.

ΈΘΝΟΦΡΟΝΕΣ, Hæretici, sic appellati, quòd licet Christiani, Gentilium ritus & superstitiones sectarentur. De iis agunt Nicetas in Thesauro Orthodoxæ fidei lib. 4. pag. 252. 253. Auctor de Initiis Hæreseon, num. 94. &c.

ΈΘΡΕΚΙΚΗ, Ægyptiis, *Eruca*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 358.

ΕΙ'ΔΗ, *Res quævis aromatica*; *Species*, recentioribus Latinis, de qua voce nos in Gloss. med. Lat. Theophanes an. 17. Heraclij: εὗρον δὲ καὶ εἴδη ἀποκείμενα ἀλόην πολλὴν, καὶ ξύλα μεγάλης ἀλόης ἀπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ λιτρῶν, καὶ μέταξαν πολλὴν, πίπερ, καὶ καρβάσια καμίσια πολλὰ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ζάχαρ τε καὶ ζιγγίβερ, καὶ ἄλλα εἴδη πολλά.

ΕΙΔΙΚΟΝ. Vide in Ἰδικόν.

ΕΙ'ΔΟΙ, *Idus*. Moschopulus: εἶδοι, παρὰ Ῥωμαίοις, αἱ κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἡμέραι. Balsamon ad Can. 62. Concil. VI. Καλάνδας λέγονται αἱ πρῶται δέκα ἡμέραι τοῦ μηνὸς, Νόνναι αἱ δεύτεραι, καὶ Εἶδοι αἱ τρίται. ἐκλήθησαν δὲ οὕτως ἀπὸ τριῶν Ῥωμαίων μεγιστάνων ἀνδρῶν ἐν καιρῷ λιμοῦ τὸ περὶ τὴν Ῥώμην ἀποθρεψάντων. Similes ineptias ineptit Joannes Tzetzes Chil. 3. vers. 869. lib. 7. Basilic. tit. 2. cap. 19. ὅτε διελάλησε Καλάνδας παραφυλάξαι, καὶ ὕστερον διελάλησε τὰς εἰδοῖς.

ΕΙΔΩΛΕΪΟΝ, in Glossis MSS. ὁ ναὸς τῶν εἰδώλων· Εἰδώλιον δὲ, τὸ ὁμοίωμα. Vide Gloss. med. Lat. in *Idolium*.

ΕΙ'ΚΕΌΝΑ, τὰ ἐπὶ τῶν κηρίκων, καὶ πορφύρων, καὶ πιννῶν μέσα, εἰς ἃ ἡ ἕλξις ἐστὶ τοῦ ὀστράκου. εἰσὶ δὲ αἱ κροκύδες αὐτῶν. Ita Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. *Flocci Purpuræ*, seu *Conchylij*.

ΕΙΚΌΝΑ, pro εἰκών. Glossæ Græcobarbaræ: ἀβιλύκη, εἰκόνα. Vide Gloss. med. Lat. in *Icona*.

ΕΙ'ΚΟΝΙΚΩ͂Σ, *In imagine*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 4. num. 2. τὸ σκαραμικὸν αὐτοῦ Χρυσοκόκκινον, συρμαδένιον, ἔχον ἔμπροσθεν εἰκονικῶς τὸν Βασιλέα ἱνοκοπητὸν, ἱστάμενον, ἐστεμμένον. Ita n. 7.

ΕΙ'ΚΌΝΙΟΝ, ita diem quendam appellabant Alexandrini ob Victoriam Theodosij contra Barbaros, cum quibus Epomide S. Senuphij Eremitæ & Baculo armatus conflixit. Vita MS. SS. Abba, Cyri & Joannis: τὴν δὲ τῆς ἡμέραν καὶ νῦν πάνδημος Ἀλεξανδρεῦσιν αὐτὴ καὶ πολυτελὴς διὰ χρόνου, Εἰκόνιον οὕτω παρ' αὐτῶν ὀνομαζομένη πεποίηται· γὰρ δή τις τοῦ Βασιλέως αὐτοῖς καὶ εἰκὼν ὁπλισμένη τὸν τότε τρόπον· καὶ τῇ μὲν κεφαλῇ τὴν ἐπωμίδα περικειμένη, τῇ δεξιᾷ δὲ τὴν βακτηρίαν προϊσχουσα.

ΕΙ'ΚΟΝΙΣΜΑΤΆΚΙΑ, *Chamatera*, Χαμαιτηρίδες.

ΕΙ'ΚΟΝΟΣΤΆΣΙΟΝ. Portius: εἰκόνα, Εἰκονοστάσι, *Figura*, *Imago*, εἰκὼν, εἶδος, σχῆμα, &c. Sed aliud quidpiam sonat apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 6. num. 2. φέρουσι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν οἱ Κανονάρχαι, καὶ ἱστῶσιν εἰκονοστάσιον, εἰς ὃ κρέμανται ἅγιαι εἰκόνες, ἥ τε Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἕτεραι τρεῖς ἢ τέσσαρες· ἔμπροσθεν δὲ τούτου, ἀναλόγιον, ἐφ' οὗ ἐπίκειται ἅγιον εὐαγγέλιον· καὶ οἱ μὲν ἱερεῖς ἵστανται πλησίον τῶν ἁγίων εἰκόνων μετὰ τῶν ἱερατικῶν στολῶν. Ubi Meursius: *Videre facile est*, inquit, *quid fuerit*. Gretzerus verò Iconostasion dici ait, *omne illud in quo vel stant, vel ex quo pendent sacræ Imagines, ut ex isto pendebant Imagines Nativitatis Christi, aliæque tres aut quatuor, Germanis vocari* Ein gilder Itelle. Denique Goarus *Sacris Imaginibus circumposita ornamenta, quibus illæ sunt affixæ*, εἰκονοστάσιον esse scribit: & *Toreumatici operis quadratum tabellæ marginem aliis vocari*.

Quidquid dicant ij, hæc mihi non plana sunt; nec rem omnino expediunt. εἰκονοστάσιον igitur ut sententiam meam proferam, *Capella* fuit, seu ubi Sacræ Imagines reponebantur, & quod unusquisque domi habebat; in quo privatim orare & Deo preces fundere

fundere liceret: Id, ni fallor indicat Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.18. cap.18. ubi narrat colloquium Imperatoris cum Heracleensi Metropolitano, qui unioni Ecclesiarum adversabatur, & querebatur quòd factum ab Imperatore de tuenda acriùs de Spiritus Sancti Processione adversus Latinos Græcorum sententiâ decretum ab eo ipsomet Augusto dimitteretur. Tum enim, liberum illi esse illud servare ironicè respondit Imperator, ac, si luberet, in suum Iconostasium reponere: ἔφη δὲ ὁ Βασιλεὺς, Καὶ ἔχε αὐτὸ εἰς τὸ εἰκονοστάσιόν σου. Proinde apud Codinum εἰκονοστάσιον, videtur fuisse quidpiam capellæ seu oratorio simile, in quo sacræ quædam Historiæ opere sculptorio repræsentabantur, baculo aut hastæ impositum, & quod ante analogium, ubi sacrum Evangelium impositum erat, sisteretur: cujusmodi sunt sculptæ Sanctorum Imagines in ædiculis quodammodo inclusæ, quæ in publicis Processibus ac Litaniis interdum, & in quibusdam Ecclesiis deferri solent. Sed & hanc vocem pro Capella, uti appellamus, Ecclesiæ videtur usurpare Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: οἱ δὲ τρίγαμοι οὐκ εὐλογοῦνται ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἐν ἰκονοστασίῳ ἄνευ στεφάνων, ut & Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.80. sub fin. πάλιν κάμπτει πρὸς ἄρκτον, διαιρῶν ἀριστερὰ τὸ εἰκονοστάσιον τῆς Βασιλείας μου.

ΕἸΚΟΣΤΗ, *Vicesima*. Εἰκοστώτης, ὁ τὰς εἰκοστὰς ἀπαιτῶν, *Vicesimarius*, in Glossis Gr. Lat.

ΕἸΛΗΜΑΤΙΚΌΣ, *Volubilis*, *Cameratus*, *Rotundus*. Vita Constantini M.& Helenæ matris: καὶ κατελθοῦσα ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ τελευτᾷ, καὶ κατάκειται ἔξω τῆς πόλεως ἐν στρογγυλοειδεῖ εἰλημματικῷ ναῷ, ἐν λάρνακι πορφυρᾷ. Ubi perperam Edit. κλιμακικῷ. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag. 87. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ναὸς πλησίον αὐτοῦ εἰλημματικός, ἡ Ἁγία Τεκλὰς· καὶ ἐπάνω τοῦ ναοῦ αὐτοῦ πάλιν ἕτερος ναὸς δίκην καληχείμενον, καὶ αὐτὸς εἰλημματικὸς, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλέας. Ibidem: ἐν οἷς (κίοσι) ἔμελλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰλημματικὰς ἐγεῖραι καμάρας, &c. Vide Gloss.med. Lat. in *Monubilis*, & in *Volutio*.

ΕἸΛΗΤΑΡΙΟΝ, *Volumen*, *Codex*. Glossæ Basilic. Σεκούνδου Κυάρλας, ἢ ἐκ χαρτοῦ, ἤγουν τῆς ἐν εἰλιταρίῳ διαθήκης διακατοχή. Hesychius: Φαινόλης, εἰλητάριον μεμβραϊνὸν, ἢ γλωσσόκομον. Sexta Synod. Constantinopol. Act.14. προσενεχθῆναι καὶ τὸ χαρτῷον αὐθεντικὸν εἰλητάριον τῆς ἑβδόμης πράξεως τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου. Infrà: τὸ μετὰ χαρτῴων φαλσευθὲν εἰλητάριον ὁρίζομεν χιασθῆναι κατὰ τοὺς τόπους, ἐν οἷς αἱ προσθῆκαι γεγόνασι. Andreas Cæsariensis ad Apocalypf. cap. 18. ἡγούμεθα δὲ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ χρήσασθαι τῆς Ἀπόστολον, εἰλιταρίοις γὰρ οἱ Ἑβραῖοι ἀντὶ τῶν παρ' ἡμῖν βιβλίων ἐκέχρηντο.

ΕἸΛΗΤΌΝ, εἰλητὸν, *Corporale*, linteum cui nullo interjecto discus & calix superponuntur, sic dictum ἀπὸ τοῦ ἐνειλιχθῆναι, à Christi corpore involvendo. Germanus Patr. Constantinopol. τὸ εἰλητὸν σημαίνει τὴν σινδόνα ἐν ᾗ ἐνειλίχθη τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἐκ τοῦ σταυροῦ καταβὰν, καὶ ἐν τῷ μνημείῳ τεθέν. Symeon Thessalonic. de Sacramentis describens sacri Altaris ἐνδυτὰς, quarum prima est κατάσαρκα, altera τραπεζόφορον, dicta, quibus enarratis, subdit: εἶτα τίθεται τὸ εἰλητὸν, καὶ αὐτὸ εἰς δήλωσιν τῆς νεκρώσεως ἅμα Χριστοῦ, καὶ τῆς ἀναστάσεως, ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἔγερσιν οἱ Ἀπόστολοι τοῦτον μετὰ τῶν ἐνταφίων εἶδον ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον μετὰ τῶν ἐνταφίων· διὰ καὶ τοῦτο εἰλιγμένον ἐστι, καὶ Εἰλητὸν λέγεται, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ ἱερὸν ἐπ' αὐτῷ εὐαγγέλιον ἀντὶ τοῦ Σωτῆρος τίθεται. Euchologium, pag. 838. τίθησι δὲ τὸ εἰλητὸν, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ εὐαγγέλιον, &c. pag. 131. εὐχὴ τῶν πιστῶν πρώτη μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι τὸ εἰλητόν. Demetrius Gemistus de Ordinationibus, MS. ταῦτα δὲ λέγοντος τοῦ Διακόνου, οἱ ἐν τῷ Βήματι Διάκονοι ὑφαπλοῦσι τὸ εἰλητόν. Infrà: αἴρει ὁ δεύτερεύων τῶν διακόνων, τὸν ἀστερίσκον ἀπὸ τοῦ ἁγίου δίσκου, καὶ σπογγίσας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ εἰλητοῦ εἰς μέρος τι. Liturgia Chrysostomi, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ εἰλητὸν, καὶ κατὰ τὸ συνήθες ἐξαπλοῖ. Rursum, ὁ διάκονος δὲ λαμβάνει τὸν ἀστερίσκον, καὶ ποιεῖ σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ἁγίου δίσκου, καὶ σπογγίσας αὐτὸν ἐπὶ εἰλητοῦ, καὶ ἀσπασάμενος, τίθησιν αὐτὸν μετὰ τοῦ ἀέρος. Alia ejusdem Chrysostomi Liturgia apud Goarum p. 101. εἶτα θυμιῶν τὸ μέγα εἰλιμμένον, καὶ τιθέμενος ἐπίμηκες, λέγει, &c. Adde Liturgiam Basilij ibid. pag. 162.

ΕἾΝΑΙ, pro ἐστὶ, *Est*, occurrit passim apud Anonymum de locis SS. p.81. 82. & seqq.

ΕἿΠΑ. Vide in Εἶπα.

ΕἸΡΗΝΆΡΧΗΣ, *Pacator*, *Irenarcha*, in Glossis Gr. Lat. Dignitas, cujus munus erat seditiosos homines & pacis publicæ turbatores comprehendere, & præmissâ notoriâ ad tribunalia Judicum perducere, ut docet Augustinus Epist. 140. 159. *Præpositi pacis* dicuntur in l. 49. Cod. Th. de Decurion. ἄρχοντες τῆς εἰρήνης, Libanio. Aboliti porrò Irenarchæ à Theodosio Juniore in Oriente. Interpretes Græci, apud Cujacium ad leg 9. Cod. de Jure Fisci lib. 10. εἰρηνάρχαι, οἱ τῆς τοῦ δήμου εὐταξίας ἐπιστάντες. Habetur Nili Epistola inscripta Gerasimo Εἰρηνάρχῳ, 276. lib.2. Vide Euseb. lib 4. Hist. Eccl. cap. 15. Palladium in Hist. Lausiaca cap. 116. Acta S. Polycarpi, &c. præterea Cujacium lib.1. Observat. cap.33. & Gloss. med. Lat. in *Irenarcha*.

ΕἸΡΉΝΗ, Εἰρήνην διδόναι, *Pax*, *Pacem dare*, *Osculum*, *Osculum dare*. Vetus Pœnitential.Græcor. εἴ τις συντυχὼν ὁμιλήσῃ τῆς ὑποστρεφόντων ξένων, πλὴν τοῦ δοῦναι τὴν εἰρήνην, ἐκ τῶν ἐντελλομένων, χωρείσθω ἀπ' εὐλογίας.

Εἰρήνη, Εἰρήνην διδόναι, *Pax*, *Pacem dare*, voces Liturgicæ, seu Ecclesiasticæ. Variè autem *Pax dari* dicitur: nam εἰρήνην δοῦναι sibi invicem dicebantur Fideles cùm inter Missæ solemnia sese osculabantur, dum Sacerdos post hostiæ confractionem hæc verba profert, *Pax Domini sit semper vobiscum*, de quo ritu egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Osculum Pacis*: Concilium Laodicenum Can. 19. οὕτως τὰς τῶν πιστῶν τὰς εὐχὰς γίνεσθαι τρεῖς, μίαν μὲν τὴν πρώτην, διὰ σιωπῆς, τὴν δὲ δευτέραν καὶ τρίτην διὰ προσφωνήσεως πληροῦσθαι· εἶθ' οὕτως τὴν εἰρήνην δίδοσθαι, καὶ μετὰ τὸ, πρεσβυτέρους δοῦναι τῷ ἐπισκόπῳ τὴν εἰρήνην, τό τε τοὺς λαϊκοὺς τὴν εἰρήνην δοῦναι, καὶ οὕτω τὴν ἁγίαν προσφορὰν ἐπιτελεῖσθαι. Vita MS. S. Matronæ: πρὸς ἣν αὖθις ὁ Βασιανὸς ἀπεκρίνατο, Πῶς δὲ καὶ γυνὴ τυγχάνουσα τοῖς θείοις μυστηρίοις γυμνῇ προσήρχου τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐν τῷ πρὸς εἰρήνην ἀσπασμῷ, τὸ στόμα τοῖς ἀδελφοῖς ὑπεῖχες. Ab iis tamen osculis abstinebant fideles in die Cœnæ Christi, tertio ante celebritatem, ob mœstitiam Christi Passionis: Procopius in Hist. Arcana: παρέλαβον τοίνυν τὴν βασιλείαν Ἰουστινιανός τε καὶ Θεοδώρα πρότερον τῆς ἑορτῆς ἡμέραις τρισὶν, ὅτε οὔτε ἀσπάσασθαί τινα, οὔτε εἰρηναῖα προσειπεῖν ἔξεστιν.

Εἰρήνην διδόναι, in ordinationibus variè etiam accipitur. Nam in Lectore, sumitur tantùm pro χειροθεσίᾳ, seu nudâ manus impositione. Euchologium,p.233.ubi de Ordinatione Lectoris: καὶ ὀλίγον ἀναγνώσκων, λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως εἰρήνην. Et pag.234. καὶ ἀναγινώσκει ὀλίγον, καὶ δίδωσιν αὐτῷ εἰρήνην. Hâc scilicet formulâ hócque ritu, qui habetur pag.235. καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα, καὶ εὔχεται οὕτως, Εἰρήνη πᾶσι, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. In ordinatione Subdiaconi non εἰρήνη, sed Εὐλογία confertur: Diaconus verò εἰρήνην & ἀσπασμὸν ab ordinatore accipit. Gesta Sanct. Epiphanij: χειροτονεῖ οὖν αὐτὸν Διάκονον, καὶ πάλιν δίδωσιν εἰρήνην. Vide Goarum ad Euchologium pag. 261.

Εἰρήνην διδόναι, & Εἰρηνεύειν denique dicitur Pontifex, cùm pacem plebi ἐκκλησιαζούσῃ adprecatur, inter Sacræ Liturgiæ Officia. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 128. δοὺς δὲ τῷ λαῷ τὴν συνήθη τῆς εἰρήνης προσηγορίαν, ἐκάθισεν σὺν τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις. Socrates lib. 6. cap. 16. de eodem Chrysostomo: καὶ καθίσας ὁ Ἰωάννης εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον, συνήθως μὲν τὴν εἰρήνην λαῷ ἐπηύξατο. Theodorus Paphensis Episc. in Vita MS. S. Spiridonis: καὶ στὰς κατὰ τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, δέδωκεν εἰρήνην· καὶ μὴ ὄντος λαοῦ ὀφείλοντος ἀποκριθῆναι ὑπακοῦσαι τῷ δικαίῳ, Καὶ τῷ πνεύματί σου, &c. De hoc ritu præclarè Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 122. εἰρήνην ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καθέδρας ἐπιφθέγγεται, τὸν κύριον τῆς καθέδρας μιμούμενος ἀναλαμβανόμενον, εἰρήνην τὴν οἰκείαν ἀφεῖλε καὶ διδόντα. τὸ δὲ καὶ τῷ πνεύματί σου, παρὰ τοῦ λαοῦ ἀποκρινόμενον, τοῦτο δηλοῖ, Εἰρήνην μὲν ἡμῖν παρέσχες, Κύριε, τὴν ἐν ἀλλήλοις ὁμόνοιαν. εἰρήνην δὲ δὸς ἡμῖν τὴν πρὸς σὲ ἀδιαίρετον ἕνωσιν, ἵνα τῷ πνεύματί σου εἰρηνεύοντες ὃ ἡμῖν ἐν ἀρχῇ τῆς δημιουργίας ἐνέθηκας, ἀχώριστοι τῆς σῆς ἀγάπης τυγχάνωμεν. Queritur porrò Symeon Thessalonicensis quòd suâ ætate plebs respondere desierit, καὶ τῷ πνεύματί σου.

Sed præsertim pax datur, cùm Antistitis jussu singulæ Lectiones fiunt: tum enim qui lecturus est εἰρήνην populo adprecatur. S. Maximus in Mystagogia, cap. 12. διὰ δὲ τῶν γινομένων ἔνδοθεν ἐκ τῶν ἱερατείων κελεύσει τοῦ Ἀρχιερέως, ἐφ' ἑκάστῳ ἀναγνώσματι τῆς εἰρήνης ἀποφωνήσεων, τὰς διὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων διακομιζομένας θείας ἀποδοχὰς δηλοῦσθαι ὁ σοφὸς διωρίζετο, &c. Et Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 7. pag. 166. πάντων δὲ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων καθεζομένων ἐν τῷ μέλλειν ἀναγινώσκεσθαι τὰ ἀποστολικὰ ῥήματα, ἀπελθὼν, λαμβάνει εὐλογίαν ἀπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὡς ἂν Εἰρήνην δῷ τῷ ἀναγινώσκοντι. τοῦτο δὲ τελετή ἐστι τὸ Εἰρηνεῦσαι, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διδόμενον. καὶ οὐκ ἔξεστιν αὐτὸ πράττειν ἄνευ γνώμης τοῦ γνησίου ἀρχιερέως, καὶ ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ, καὶ ταῦτα αὐτοῦ παρόντος, καὶ πρώτου ὄντος καὶ ἀρχιποιμένος· λαμβάνει τοίνυν διὰ εὐλογίας τὴν ἔνδοσιν. De præstantia verò ejusce Benedictionis multa & præclara habet cap. 9. pag. 176. 177. Euchologium. pag. 304. Ubi de Ordinatione Episcopi: καὶ κατεζόμενος πρῶτος ὁ χειροτονηθεὶς, εἰρηνεύει τὸν ἀπόστολον, &c. Lectâ scilicet Epistolâ, dicit εἰρήνη σοι. Adde Morinum de Sacris Ordinat. pag. 96. Eo sensu intelligendus Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 5. cap. 1. extr. οὐ γνωμένου, καὶ δεξαμένου αὐτοῦ τὸ γράμμα, εἰρήνευσε καὶ ὁ Κυζίκου. Ubi cæcutiit Interpres.

ΕἸΡΗΝΙΚᾺ, dicuntur *Collectæ*, seu συναπταὶ, quia primò pacem postulant, inquit Goarus ad Euchlog. pag. 30. 46. 66. 123. 130. quippe Diaconus in Sacris Liturgiis ait, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, & deinde, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Vide Cabasilam cap. 12. & Eusebium in Vita S. Philippi Presbyt. num. 7. Liturgia Chrysostomi apud eundem Goarum pag. 65. τοῦ ἱερέως λέγοντος τὴν εὐχὴν μυστικῶς ἐν τῷ βήματι, ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ὁ διάκονος λέγει ἔξω τοῦ βήματος τὰ εἰρηνικά: quæ ibi describuntur, ut & pag. 71. Euchologium p. 251. & Ordinatio Diaconi apud Morinum, p. 109. καὶ ἕτερος διάκονος ἵσταται ἔξω τοῦ βήματος, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ ἀναγινώσκονται τὰ Εἰρηνικὰ, καὶ λέγει, Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, καὶ τὰ λοιπά. Locus porro ille in quo ejusmodi preces concinuntur non alius est à Diaconico. Ordo in promotione Cantoris apud eundem Morinum pag. 104. ἄρχεται ὁ διάκονος ἐν τῷ διακονικῷ, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Vide idem Euchlog. p. 512. Codinus de Offic. Aulæ Constantinop. c. 14. n. 3. καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ Ἀρχιδιακόνου τὰ Εἰρηνικὰ, ὡς ἔθος εἰπόντος, &c. Atque inde eæ preces dictæ διακονικὰ, uti in hâc voce observavimus.

ΕἸΡΗΝΙΚΑΊ, *Epistolæ pacificæ*. Scholion ad Harmenopuli Epitom. Canon. in Jure Græco-Rom. pag. 38. εἰρηνικαὶ εἰσιν ἐπιστολαὶ αἱ παρὰ τῶν ἐπισκόπων διδόμεναι τοῖς κληρικοῖς, θέλουσι διὰ ἔνδειαν εἰς ἑτέραν ἀπελθεῖν πόλιν, καὶ τῷ ἐκεῖ κλήρῳ καταλεγῆναι· ἢ καὶ αἱ τοῖς ἐπισκόποις παρὰ τῶν Ἀρχιεπισκόπων διδόμεναι πρὸς βασιλέα διά τινα χρείαν ἀπερχομένοις. Glossæ MSS. εἰρηνικαὶ ἐπιστολαὶ, αἱ λεγόμεναι ἀπολυτικαὶ, οἷαι εἰσιν αἱ διδόμεναι τοῖς ἐπισκόποις παρὰ τῶν μητροπολιτῶν, οἷς ὑπόκεινται, καὶ τοῖς μητροπολίταις παρὰ πατριάρχων ὑφ' ὧν προχειρίζονται. Adde Matthæum Blastarem in Syntagmate Juris Canonici. Synodus Antiochena Can. 7. μηδένα ἄνευ εἰρηνικῶν δέχεσθαι τῶν ξένων. Adde Can. 8. Epistola Arsenij Hypsilitensis Episcopi apud S. Athanasium Apol. 2. de fuga sua pag. 787. μηδὲ γράμματα εἰρηνικὰ ἀποστέλλειν, μηδὲ δέξασθαι παρ' αὐτῶν. Idem Athanas. in Epist. ad Solitar. pag. 826. ταῦτα γράψαντες, ὑπέγραψαν καὶ τοῖς εἰρηνικοῖς. Τύπος εἰρηνικὸς, apud eundem in Epist. ad Orthodoxos, pag. 950. S. Basilius Epist. 77. ἐπὶ τοῖς παρελθοῦσι παρακαλέσατε ἡμᾶς γράμμασιν εἰρηνικοῖς, &c. Vide ejusdem Epist. 239. 325. In Epistola εἰρηνικῇ ad eundem S. Athanasium apud Sozomenum lib. 3. cap. 24. nominis ratio indicatur, hisce verbis: γίνωσκε γάρ ἡμᾶς εἰρήνην ἔχειν μετὰ σοῦ καὶ κοινωνίαν ἐκκλησιαστικὴν, καὶ τούτων γνώρισμα, ἡ διὰ τούτων τῶν γραμμάτων προσηγορία. Vide Concilium Calchedon. Can. 11. Nomocanon Cotelerianum, num. 455. & quæ Cujacius ad Nov. 6. & alij observarunt de ejusmodi Pacificis.

ΕἸΡΜΌΣ, dicitur *Hymnus*, sive *Troparium*, *à quo reliquorum Trorariorum quæ in ea Ode canuntur consequentia & series ducitur*, qui ideo Canon & regula est modulationis subsequentis, proinde longè aliud à *Tractu* Ecclesiæ Latinæ, sic dicto quòd tractim canatur, uti hanc vocem reddunt Meursius & Goarus in Euchologio pag. 10. & 434. quod etiam observatum à Gretzero tom. 3. de Cruce pag. 2328. & ab Allatio in Dissert. 1. de libris Eccl. Græcor. cùm enim Græci, ut ait idem Goarus, libros notis musicis exaratos inter cantandum rarissimè habeant, vel, si habent, conspiciant, si quando hymnos canant, eos ad certam modulationem ex octo tonis in Ecclesia Græcanica receptis, componunt, quæ aliis canticis postea concinendis regulam præscribant, doceántque eâdem vocis inflexione decantanda: quæ quidem imposita vocis inflexio, εἱρμὸς appellatur: sic etiam Arcudius: Εἱρμὸς λέγεται ὅτι κατὰ τάξιν τινὰ, καὶ συνθέσει καὶ μελουργίᾳ εἱρόμενος, καὶ πλεκόμενος καὶ ἁρμοζόμενος πρόεισι καὶ οὐχ ὡς ἔτυχε. Et Zonaras ad Canones Anastasimos Joannis Damasceni: εἱρμὸς λέγεται ὡς ἀκολουθίαν τινὰ, καὶ τάξιν μέλους καὶ ἁρμονίας διδοὺς τοῖς μετ' αὐτὸν τροπαρίοις· πρὸς γὰρ τὸ τοῦ εἱρμοῦ μέλος κἀκεῖνα ῥυθμίζονται, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἀναφερόμενα ἁρμόζονταί τε καὶ ψάλλονται, καὶ τῇ ἁρμονίᾳ τοῦ μελοδήματος ἐκείνου ἀκολουθοῦσιν· ἢ ὅτι συνείρει καὶ συμπλέκει ἑαυτῷ κατὰ τὸ μέλος ὁ εἱρμὸς τὸ τροπάριον. Atque inde τροπάρια appellantur, quòd ad εἱρμοῦ modum τρέπονται, vertuntur & inflectuntur. Idem Zonaras: τροπάρια λέγονται ὡς πρὸς τοὺς εἱρμοὺς τρεπόμενα, καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ μέλους πρὸς ἐκείνους ποιούμενα, ἢ καὶ ὡς τρέποντα τὴν φωνὴν τῶν ᾀδόντων πρὸς τὸ μέλος καὶ τὸν ῥυθμὸν τοῦ εἱρμοῦ. εἰ μὴ γὰρ πρὸς ἐκείνους ὁ τῶν αὐτὰ ψαλλόντων φθόγγος εὐθύνοιτο, οὐκ εὔρυθμον ἔσται τὸ μέλος, οὐδὲ ἐναρμόνιον, οὐδὲ μέλος ἂν λέγοιτο, ἀλλ' ἀπηχὲς καὶ ἀνάρμοστον φώνημα. Triodium Fer. 2. Hebdom. 1. Jejunior. καὶ εὐθὺς τῷ Κυρίῳ ᾄδομεν εἰς τὸν ἦχον τοῦ κανόνος, τὸ μελωδεῖν τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου. ψάλλομεν δὲ αὐτὸν μετὰ τοῦ εἱρμοῦ εἰς ς'. Cedrenus τῆς ἑβδόμης ᾠδῆς κατήρχετο τοῦ εἱρμοῦ τοῦ λέγοντος, &c. Occurrit passim in libris Ecclesiasticis Græcorum.

Δύειρμος, *Troparium duobus* εἱρμοῖς *constans*. Triodium

dium Feria 3. τῆς τυροφάγου. εἰ δὲ δύειρμόν ἐστι τὸ τριώδιον, καταλιμπάνονται (αἱ ᾠδαί.) Rursum: ἐν αἷς δὲ ᾠδαῖς ψάλλομεν τὰ τριώδια, καταλιμπάνονται αἱ τοιαῦται ᾠδαὶ τῆς ὀκτωήχου καὶ τῆς μηναίου, ἐπεὶ δύειρμόν ἐστι τὸ τετρώδιον. Typicum S. Sabæ: εἰ δὴ δύειρμόν ἐστι τριώδιον, καταλιμπάνομεν καὶ τῶν δύο κανόνων τῆς Ὀκτωήχου τὰς ᾠδάς.

Εἱρμολόγιον, liber sic dictus, quòd ejusmodi εἱρμοὺς contineat, seu ut præfert illius titulus, περιέχον πάντας τοὺς εἱρμοὺς τῆς ὀκτωήχου τῶν τε δεσποτικῶν, καὶ θεομητορικῶν, καὶ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ. Is quem legi editus est Venetiis an. 1643.

ΕἸΣΔΕΚΤΙΚΌΝ, *Renovationis pretium.* Nov. 13. Leonis Imp. τῶν γὰρ ἐκδιδομένων ἔφασαν οἰκημάτων, ἤδη τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου ἐκμετρηθέντος, καὶ περιόδου ἑτέρας ἀρχῆς, καὶ ἀνανεώσεως τῆς τούτων διακατοχῆς, οὐ γίνεσθαι τὴν καταβολὴν ὡρισμένην τινα, ἣν καὶ ἰδίως Εἰσδεκτικὸν καλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν παραστῇ τῇ πλεονεξίᾳ τῶν λαχόντων τὴν προστασίαν, &c. Alexius Patr. Constantinopol. in Jure Græco-Rom. lib. 4. pag. 258. καὶ μάλιστα εἰ μὴ προφανὲς καὶ δῆλον, ὅτι εἰς χρειώδεις ἢ ἀναγκαίας ἐξόδους τῶν φροντιστηρίων προεχώρησαν τὰ εἰσδεκτικά.

ΕἸΣΕΒΑΊΝΕΙΝ, *Ingredi*, pro εἰσβαίνειν. Maximus Cytherensis 8. Sept. ἤνοιξεν ἀργυρᾶς πύλας ὅπου ἦσαν κλεισμένας, καὶ εἰσεβαίνοντας εἰς τὸν ναόν.

ΕἸΣΗΛΥΣΙΟΝ, *Introitum*, in Gloss. Gr. Lat. ex quibus emendandæ Glossæ Lat. Gr. *Introitum*, ἐπιβαλτήριον, εἰσελύσιον, & Hesychius: Εἰσηλύσιον, τίμημα εἰσόδου, ἢ τέλος. Legendum enim εἰσηλύσιον.

ΕἼΣΚΙΟΣ, *Umbra*, Σκιά. Εἰσκιόπουλον, *Umbella*, Σκιαδίσκη, σκιάδιον.

ΕἼΣΚΥΡΣΙΣ *Incursus*. Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 452. ὅθεν ἀγγέλου χειρὶ τὴν νίκην εἰργάσατο, εἰς βέλη μὲν οὐ χωρῶν, οὐδὲ εἰσκύρσεις ποιῶν, εἰς δεήσεις δὲ καὶ λιτὰς τὰς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγρυπνῶν. Ita emendat Chatardus, ubi MS. prætulit οὐδὲ εἰς κύρσεις πονῶν. Vide Κοῦρσος.

ΕἸΣ ΝΈΩΤΑ, pro εἰς αὔριον, apud Moschopulum, Nicetam, & alios.

ΕἸΣΌΔΙΑ τῆς Θεοτόκου, *Festum Præsentationis Deiparæ*, quod 21. Novembris celebrat utraque Ecclesia: quando scilicet Templum ingressa est. ἑορτὴ τῆς εἰς ἅγια τῶν ἁγίων εἰσόδου τῆς Θεοτόκου, in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 48. Nov. Manuëlis Comneni Imp. de Feriis ad 21. Novembr. ὅτι τὰ εἰς τὸν ναὸν Εἰσόδια τῆς Θεομήτορος ἐν ταύτῃ πανηγυρίζεται. Typicum S. Sabæ, cap. 3. μηνὶ Νοεμβρίῳ ἐν τῇ κά, τὰ Εἰσόδια τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 15. numero 6. κατὰ τὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου μνήμην, &c. Interdum nudè Εἴσοδος τῆς Θεοτόκου dicitur, ut apud Marcum Hieromon. de dubiis Typic. cap. 6. vel Εἴσοδος ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ut in eodem Typico ad 20. & 21. Novembr. in Menæis, Synaxariis, &c. Prostat Georgij Chartophylacis Homilia, εἰς τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τετραέτιζουσα. Laudatur etiam Leonis sermo eodem titulo: ut & Nicephori Gregoræ, Λόγος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, διαλαμβάνων τὴν γέννησιν, καὶ τὴν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἴσοδον καὶ ἀνατροφήν, in indice MS. Libror. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ: præterea in eodem indice Gregorij Archiep. Thessalonicensis, Λόγος εἰς τὴν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἴσοδον, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ θεοειδῆ βίον τῆς πανυπεράγνου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, & altera ejusdem ὁμιλία ἐκφωνηθεῖσα κατὰ τὴν αὐτὴν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἰσόδιον ἑορτὴν τῆς Θεοτόκου. Vide Ἀπόδοσις.

ΕἼΣΟΔΟΣ, *Reditus*, ut ἔξοδος, *Impensa*, vox veteribus haud incognita, tametsi Græci politiores πρόσοδος voce utuntur, ut observatum à Budæo. Gloss. Gr. Lat. εἴσοδος, ἡ λῆψις, *acceptus*, *obuentio*. In Concilio Ancyrano Can. 15. διὰ τὸ πολλάκις τὴν εἴσοδον τῶν πεπραμένων ἀποδεδωκέναι αὐτοῖς τούτοις πλείονα τῆς τιμῆς. Ita vertit Dionysius Exiguus, *ut pote quòd eorum quæ sunt vendita reditus eis ipsis majus pretium reddiderit.* Literæ Pontificiæ apud Habertum in Archierat. pag. 560. πρὸς δὲ καὶ τὰς τυπικὰς ἐξόδους καὶ τὰς μὲν εἰσόδους ἀποτίθεσθαι ἐφ' οἷς ἔθος ἦν.

Εἰσοδοέξοδος, quod Galli dicimus, *recepte & depense.* Vide Δοχεῖον.

Εἰσοδιάζειν, *Reditus percipere.* Joannes Antiochenus Patr. de Charisticariis, pag. 180. ἀεὶ εἰς τὸ εἰσοδιάζειν αὐτοῦ βλέποντος μόνον, οὐχὶ καὶ εἰς τὸ ἐξοδιάζειν. Vide Apophthegmata Patrum in Eucharisto, & Codinum de Offic. cap. 1. num. 2. Εἰσοδιάσμα, *Reditus* in Epistola Coresij Medici apud Crusium.

Εἰσοδικὰ, *Redituum Imperij inventarium*, quod Basilius Bulgaroctonus Imp. confici jussit anno Chr. 995. Catalogus Imperatorum Constantinopolit. Codino de Orig. subjunctus, in eodem Basilio: καὶ προστάξας γενέσθαι τὰ ἰσωδικὰ (Leg. εἰσοδικὰ) ἐτελείωσε ταῦτα ἐν ἔτει τῷ ϛφγ΄. τὴν δὲ νεαρὰν αὐτὸς τὴν μεγάλην ἐκθέμενος, ἐξεφώνησε ταύτην μηνὶ Ἰανουαρίῳ, Ἰνδικτιῶνος θ΄. ἔτους ϛφδ΄. Extat hæc Novella in Jure Græco-Rom. tom. 2. pag. 172. quâ Inter cætera statuit Basilius, ἵνα μὴ ὁ χρόνος κατὰ τοῦ δημοσίου δυνάμενος ἀποκλείειν τὸ δίκαιον τούτου, ἀλλὰ ἵνα ὁ ῥηθεὶς δημόσιος ἀνακαλῆται τὸ ἴδιον δίκαιον ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος, καὶ δικαιῶται περὶ τὴν τούτου ἀνάληψιν. Hujus Novellæ meminit Scylitzes p. 702.

ΕἼΣΟΔΟΣ, *Ingressus Sacerdotis ad altare*, seu *Evangelij*, vel *Sacrorum Donorum delatio solemni quodam ritu ac ceremoniâ.* Duplex enim est εἴσοδος, μικρὰ & μεγάλη, *Parva* & *Magna.* Utriusque meminit Anonymus de Russorum ad Christianismum conversione, MS. ἐπεὶ οἱ ἐθνικοὶ καὶ βάρβαροι ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐν τῷ τρισμεγίστῳ ναῷ εἰσῆλθον, ὡς εἴρηται, κἀκεῖσε ἱστάμενοι τὰ δρώμενα πάντα ἐν τῷ ναῷ ἐσκόπουν, καὶ ἀκριβῶς κατεμάνθανον, πῶς πρότερον ἡ λεγομένη μικρὰ εἴσοδος γέγονεν, εἶτα καὶ μεγάλη ηὐτρεπίζετο, καὶ οἱ ὑποδιάκονοι καὶ διάκονοι ἐξεπορεύοντο μετὰ λαμπάδων καὶ ῥιπιδίων, &c.

Εἴσοδος μικρὰ, seu *Ingressus minor*, qui & πρώτη εἴσοδος dicitur in Euchologio, pag. 305. & apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 11. cap. 4. est introductio libri Evangeliorum, quo Diacono à Sacerdote tradito, egreditur ille è porta Protheseos, & elevatum ante faciem deferens, subsequente Sacerdote, viam quandam sinuosam tenet, quâ peragratâ, ante Sacras fores sistunt, ut Sacerdos τὴν εἰσόδου εὐχὴν recitet. De hoc ingressu intelligendum fortè Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 5. εἰσόδου γενομένης κατὰ τὸ σύνηθες ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ. Hanc εἴσοδον τοῦ εὐαγγελίου vocat Germanus Patr. Constantinop. in Mystagogia, εἰσαγωγὴν τοῦ εὐαγγελίου Nicolaus Cabasilas, cap. 1. Sanctus verò Maximus, cap. 8. πρώτην εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν κατὰ τὴν ἱερὰν σύναξιν εἴσοδον, qui cap. 9. innuit unà cum Antistite tum primum ingressum populum: τὴν δὲ τοῦ λαοῦ σὺν τῷ ἱεράρχῃ γενομένην εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἴσοδον. Quo verò ritu, & quâ ceremoniâ, deferatur Sanctum Evangelium, pluribus describit Symeon Thessalonicensis in lib. de Templo, pag. 222. Liturgia Chrysostomi, pag. 67. καὶ ποιοῦσιν τὴν μικρὰν εἴσοδον. De ea etiam intelligendus, Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag 465. καὶ τῆς εἰσόδου γενομένης, καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τελεσθέντος, &c.

Εἴσοδος μεγάλη, quæ ἡ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν μυστηρίων εἴσοδος S. Maximo cap. 16. dicitur, majori longè fit apparatu, post lectum Evangelium, Sacerdote Sacra dona nondum consecrata ad altare deferente, præcedentibus ac deducentibus Lectoribus, Diaconis, & Sacerdotibus, cum cereis. Quam quidem pompam & apparatum describit præ cæteris Nicolaus Cabasilas in exposit. Missæ cap. 24. ὁ δὲ ἱερεὺς βοῇ τὸν Θεὸν δοξολογήσας, ἔρχεται ἐπὶ τὰ δῶρα, καὶ ἀνελόμενος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μάλα κοσμίως, ἔξεισι· καὶ οὕτως αὐτὰ κομίζων, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰσάγει, περιάδων ἐπιτηδὲς ἐν τῷ ναῷ σχολῇ καὶ βάδην, καὶ αὐτοὶ ᾄδουσι, καὶ προσπίπτουσιν αὐτῷ, σὺν αἰδοῖ πάσῃ καὶ εὐλαβείᾳ, δεόμενοι μνήμης παρ' αὐτοῦ τυχεῖν ἐν τῇ τῶν δώρων προσαγωγῇ· καὶ αὐτὸς χωρεῖ, πεμπόμενος ὑπὸ λαμπάσι καὶ θυμιάμασι, καὶ οὕτως ἔχων, τὸ θυσιαστήριον εἰσέρχεται. Hanc solemnem Magni Introitus pompam attigere etiam Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagogia, Symeon Thessalonic. lib. de Templo, & de Sacris Ordinat. cap.3. præterea Allatius de Missa Præsanctificat. num.7. & Jacobus Goarus ad Euchologium, pag.131.132. Sed quod idem Cabasilas, & & alij addunt universam plebem coram Sacerdote dona solemni cum pompa deferente humi procumbere, improbatum à Latinis, & Græcis objectum in Concilio Florentino: quòd scilicet ἐν μεγάλῃ εἰσόδῳ τὰς κεφαλὰς κλίνουσι, μὴ ὄντων τετελειωμένων τῶν ἁγίων δώρων, qua de re consulendus Allatius loco laudato. Vide præterea Liturgiam Chrysostomi, pag.73. Eucholog. pag. 245. 684. &c. Cantacuzenum lib.1. cap. 41. Codinum cap. 17. num. 33. & seqq. & Nomocanonem Cotelerianum, n.25.

Habebant & alia Officia suas εἰσόδους. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij καὶ ἀπαξαπλῶς εἰς πάντας τοὺς ἑσπερινοὺς τοὺς ἔχοντας εἰσόδους. & pag 3. ὅτε θυμιᾷ μόνον ὁ ἱερεὺς εἰς τὰς εἰσόδους πάσας, ἤγουν τῶν ἑσπερινῶν, καὶ τῆς λειτουργίας, τοῦ εὐαγγελίου. Adde pag. 4. Εἰσόδου τοῦ Λυχνικοῦ meminit Euchologium, pag. 357.

Εἰσοδικὸν, *Oratio quæ in ingressu S. Evangelij canitur*, quæ describitur in Liturgia S. Chrysostomi, pag.67. apud Goarum, cum hoc Lemmate, εὐχὴ τῆς εἰσόδου τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, quæ & μυστικῶς, *Secreto*, dicitur. Aliæ deinde subsequuntur preces quæ altiori voce concinuntur tum à Diacono, tum à Sacerdote. Pentecostarium: εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα, μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον, καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα τὸ πρῶτον, Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν, Rursum: καὶ μετὰ τὸ εἰσοδικὸν, ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος, εἰ ἔστιν, εἰ δ' οὖν, ὁ ἱερεὺς, Σοφία ὀρθοί· καὶ ἡμεῖς τὸ εἰσοδικὸν, Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν, &c. Quæ quidem orationes pertinent ad Minorem εἴσοδον: quæ verò ad Majorem, ὕμνος ἐν μεγάλῃ εἰσόδῳ dicitur Codino de Off. cap. 17. num. 33. cujusmodi porrò sic habetur in Liturgia S. Chrysostomi pag.73. Edit. Goari. Vide Typicum cap.52. 54. Marcum Hieromonachum in Dubiis Typic. cap.13. 43. 44. 46. &c.

ΕΙΣΟΠΕΔΙΟΝ, pro Σουπέδιον, haberi in Cod. Reg. Codini de Offic. cap. 7. num. 32. observat Goarus.

ΕΙΣΦΟΡΑ, in Gloss. Lat. Gr. *Pensum*, *Tributum*, *Inlatum*, *Inlatio*. Rursum: Εἰσφοραὶ, *Fusiones*. Εἰσφορῶν, *Functionum*. Ita alibi non semel. Vide Henric. Valesium ad Theodorit. lib. 1. capite 11.

ΕΙΤΑΝΙΟΝ. Vide in Σιτάνιον.

ΕΚΑΖΟΘΕΝ, *Procul*, ἔκαθεν. Occurrit apud Joannem Cananum de bello Constantinop. p. 195.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΑΙ, Divinatores nescio qui, de quibus agit Canon 61. Synodi Trullanæ: οἱ μάντεσιν ἑαυτοὺς ἐπιδιδόντες, ἢ τοῖς λεγομένοις Ἑκατοντάρχαις ἤ τισι τοιούτοις, &c.

ΕΚΑΤΟΣΤΗ, *Usura centesima*. ἑκατοσταῖος τόκος, in Basilic. lib.9. tit. 3. §.87. apud ejus Interpretem ad lib. 25. pag. 26. ἑκατοσταῖος τόκος ἐστὶν νομίσματα ιβ'. τοῦτο ἀπαιτοῦσιν οἱ ἐν θαλάσσῃ πραγματευόμενοι. Concilium Nicænum I. Can. 17. δανείζοντες ἑκατοστάς. Concil. Quinisextum Can. 10. ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, τόκους ἢ τὰς λεγομένας ἑκατοστὰς λαμβάνων, ἢ παυσάσθω, ἢ καθαιρείσθω. Vide Justinianum in Nov.88. cap.1.

ΕΚΒΑΣΙΣ δίκης, *Exitus litis*. Vox Jurisconsultorum in Basilicis.

ΕΚΒΙΒΑΣΤΗΣ, *Viator*, in Gloss. Gr. Lat. Aliæ Lat. Gr. *Apparitores*, εἰσὶν δὲ ὑπηρέται τοῖς ἄρχουσιν προσεδρεύοντες, Ἐκβιβασταί. Basilica lib.9.tit.3.cap.84. Ἐκβιβαστής ἐστιν ὁ μετὰ τὴν ἀπόφασιν παρεχόμενος ἐπὶ τῷ ἐκβιβάσαι τὰ ἀποφανθέντα. Glossæ Basilic. Ἐξεκούτωρ, ἐκβιβαστής. Alibi: Σπόρτουλα, τὰ διδόμενα τοῖς ἐκβιβασταῖς, Σαλάρια δὲ τὰ διδόμενα τοῖς συνηγόροις. Codex Canon. Eccl. Afric. cap.96. ἤρεσε πρὸς τούτοις ὥστε ἐκβιβαστὰς ἐν πᾶσι τοῖς τῆς ἐκκλησίας χρειώδεσι πέντε ἐπιλεγῆναι αἰτηθῆναι, οἵ τινες ἐν ταῖς διαφόροις ἐπιμερισθήσονται ἐπαρχίαις. Concilium Calchedonense Act. 3. τὸν δὲ ἐκ τῆς μεγίστης τάξεως ἀπονεμηθέντα μοι ἐκβιβαστὴν ἄπρακτον ἐκδιῶξαι. Zacharias Pap. lib.1. Dial. cap.4. καὶ τὸν ἐκβιβαστὴν αὐτοῦ ἤρξατο ἐπισπεύδειν, ἵνα εὐθέως περιπατήσωσι. Ubi Gregorius M. habet *Executorem*. Vide Novell. 8. Justiniani cap.6. Nov.96. 112. lib.7. Basilic. tit.4. περὶ ἐκβιβαστῶν, lib.9. tit. 3.c.69. Harmenopulum lib.1. tit.4. §. 55. præterea Gloss. med. Lat. in *Executor*.

Ἐκβιβάζειν τὴν ψῆφον, *Exequi sententiam*. Ἐκβιβασμὸς, *Indicati actio*, in iisdem Basilic.tom.1.pag.517. Glossæ Gr Lat. Ἐκβιβασμὸς, *Effectus*, *Executio*. Ἐκβιβάζω, *Exequor*, *Efficio*. Ἐκβιβασμὸς τῆς ἀποφάσεως, *Apparitio*, *Executio rei judicatæ*, in iisdem Basilic.

Ἐκβιβαστικὰ, *Sportulæ Executorum*. Glossæ Basilic. Σπόρτουλα, ἐκβιβαστικὰ, ἐφόδια, συνήθειαι.

ΕΚΒΟΛΗ, *Aqua calida in sancta infusio*. Nicolaus Cabasilas in Exposit. Missæ cap.16. εἰσὶ δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ μυσταγωγίᾳ τελουμένων ἔνια, χρείαν μὲν οὐδεμίαν πληροῦντα, σημασίας δὲ ἕνεκα μόνον τελούμενα, ὡς ἡ λόγχη, καὶ ἡ τοῦ ἄρτου κέντησις, καὶ ἡ ἐν αὐτῷ γραφὴ τοῦ σταυροῦ, καὶ τὸ τελευταῖον ἡ εἰς τὰ ἅγια ἐκβολή. Vide Ζέον.

Ἐκβολή. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: δίδωσιν εἰς τὸ κομμέρκιον τῆς Θεοδόξης Κπόλεως ὑπὲρ ἐκβολῆς ποσότητος νομισμάτων ἑκατὸν νόμισμα ἕν· καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ἀγορᾶς ἑτέρας πραγματείας ποσότητος νομισμάτων ἑκατὸν νόμισμα ἕν.

ΕΚΒΟΛΙΟΝ, Ἔκτρωμα, *Abortum*, in Glossis Lat. Gr.

ΕΚΔΗΜΕΙΝ, *Mori*. Triodium: ἐὰν γένηται ἀδελφῶν ἐκδημῆσαι πρὸς κύριον ἐκ τῆς ἁγίας ταύτης ἡμέρας, &c. Ita Typicum cap.30.

ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ, *Defensor*, in Basilicis. περὶ ἐκδικήσεως ἀγωγὴ, *Actio in rem*, in Gloss.

ΕΚΔΙΚΟΙ τῶν πόλεων, *Defensores Civitatum*, qui Ὑπερασπισταὶ τῶν πόλεων dicuntur in Nov. Justiniani 8. cap. 15. Vide præterea ejusdem Augusti Nov. 15. quæ est περὶ Ἐκδίκων: Ubi de ejusmodi Defensorum Civitatum muniis multa, Nov. 128. &c. Sacra Valentiniani & Marciani Impp. in Concilio Calchedonensi part. 3. cap.12. εἰδότων τῶν ἐν ἐπαρχίαις ἀρχόντων, καὶ τῶν τάξεων τούτων, καὶ τῶν ἐκδικούντων τὰς πόλεις, &c.

Ἔκδικοι, apud Tacticos, dicuntur qui voce Græcobarbarâ Διφένσωρες, (de quibus suo loco egimus) apud Leonem Imp. in Tacticis cap.7. ὡς Διαφένσωρας, οὓς ἡμεῖς καλοῦμεν Ἐκδίκους. Adde n.40.

Ἔκδικος

Ἔκδικος, *Defensor Ecclesiæ*, Dignitas in Æde Sophiana, & aliis Ecclesiis. Concilium Calchedonense Can. 1. ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν, ἢ Οἰκονόμον, ἢ Ἔκδικον, ἢ Προσμονάριον, &c. Adde Can. 23. Concilium Carthaginense Can. 75. & ibi Balsamonem, pag. 702. Ἔκδικος τοῦ Ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act. 1. Erant autem hâc Dignitate plures in Ecclesia Sophiana, quorum numerum ad decem redegit Heraclius Imp. Novella 2. Quatuor tantùm recenset Joannes Episcopus Citri, & ex Ordine Presbyterorum fuisse innuit, pag. 328. Duodecim habet Catalogus Allatianus. Ἐκδίκων Ecclesiæ mentio præterea occurrit in Codice Canonum Ecclesiæ Africanæ Can. 75. Justinianus in Nov. 74. cap. 4. §. 1. apud Theophanem an. 4. Anastasij, & an. 12. Zenonis, Nilum Monachum lib 1. Epist. 288. 317. 318. lib. 2. Epist. 164. 210 309. 325. l b 3. Epist. 132. & alios. in Synaxariis 18. Octob. S. Sebastianus dicitur fuisse Ἔκδικος τῆς ἐκκλησίας.

Ἐκκλησιέκδικος, *Defensor Ecclesiæ*, idem qui nudè Ἔκδικος. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 2. Ἰωάννης ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ Ἐκκλησιέκδικος τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας. Ita Photius quidam indigitatur in Concilio Nicæno II. Act. 4. pag. 271. Edit. Labbei. Apud Nilum Monachum habentur nonnullæ Epistolæ variis inscriptæ cum titulo ἐκκλησιεκδίκῳ, lib. 2 Epist. 240. 242. lib. 3. Epist. 6. Ἐκκλησιεκδίκων mentio est præterea in Novella Justiniani 56. cap. 1. Novella 133. cap. 4. & in Edicto 13. apud Photium in Nomocanone tit. 8. cap. 13. Leontium Episcopum Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis, Balsamonem, & alios.

Πρωτέκδικος, *Primus Defensor*, nam plures extitisse in Ecclesia observavimus. Glossæ Basilic. ἤτοι δὲ, ὥστω δοκεῖ, ὁ Πρωτέκδικος. Istius porro dignitatis munus sic describit Codinus cap. 1. num. 7. ὁ Πρωτέκδικος, εἰς τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ κριτὴς τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων. Catalogus alius Regius: ὁ Πρωτέκδικος τοὺς πρόσφυγας ἀναδεχόμενος, καὶ κρίνων τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις. Catalogus Allatianus: ὁ Πρωτέκδικος, κριτὴς μετὰ δώδεκα ἐκδίκων, μικρὰς ὑποθέσεις, καὶ εἰσερχομένας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ (ἤγουν.) ἀναφέρει δὲ ταύτας τῷ ἀρχιερεῖ. Catalogus alius Reg. ὁ Πρωτέκδικος ἔχει τὴν οἰκονομίαν τῶν Ἐκδίκων, καὶ τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ζητούντων τὴν ἐκκλησιαστικὴν βοήθειαν, χάριν ἐλευθερίας, καὶ τῶν λοιπῶν προσφύγων, εἴτε ἀντιποιεῖσθαι, καὶ ἐκδικεῖν ἀπὸ τῶν ἐπηρεαζόντων αὐτούς. Denique Symeon Thessalonicensis, de Sacris Ordinat. cap. 13. ubi de Officiis M. Ecclesiæ: ἕτερος δὲ πάλιν τοὺς ἐπιστρέφοντας ἐξ ἀρνήσεως δέχεσθαι τάξιν ἔχει· καὶ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς ἐκδικεῖν νόμους, τοὺς φόνῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ ἁμαρτήματι περιπίπτοντας ἐξετάζων, καὶ ὅσα ὑπὲρ βοηθείας αὐτῶν καὶ σωτηρίας διενεργεῖ, οἱ καὶ ἐξαιρέτως χειροτονοῦνται κρίναι, τὸ θεῖον λαμβάνοντες εὐαγγέλιον, ὃ τὸ μεῖζον ἐγχείρημα. Adde c. 4. pag. 134. Hâc Dignitate donatus olim Georgius Pachymeres, quod ipsemet testatur lib. 1. Hist. cap. 1. de se scribens: τηνικα δὲ καὶ τῷ κλήρῳ σωθεὶς θείῳ, καὶ ἀξιώμασιν ἐκκλησιαστικοῖς διαπρέψας, καὶ ἕως καὶ ἐς Πρωτεκδίκου φθάσας τιμήν.

Protecdici Dignitatem olim minoribus annumeratam, majoribus seu Ἐξωκατακοίλων adscripsit Xiphilinus Patriarcha Constantinopolit. Imperante Michaële Duca, factúmque suo approbavit suffragio Eustathius Metropolita Thessalonicensis, cùm non deessent qui illud impugnarent, quod imprimis docet Balsamonis Μελέτη χάριν τῶν δύο ὀφφικίων τοῦ χαρτοφύλακος καὶ τοῦ Πρωτεκδίκου, descripta in Jure Græco-Rom. lib. 7. pag. 459. Joannes Episcopus Citri in Responsis ad Constant. Cabasilam Dyrrachij Archiep. τὸ τοῦ Πρωτεκδίκου δὲ ὀφφίκιον ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσιν ὂν ἔκπαλαι, ὕστερον τοῖς ὑπερέχουσι συνετάγη παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας λήξεως Πατριάρχου ΚΠ. Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου τῇ τάξει δὲ ταύτῃ ἐπηκολούθησε καὶ γνώμη γνησία τοῦ ἐν ἁγίοις Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Εὐσταθίου, ἐπαινοῦσα καὶ ἐξαίρουσα τὸ γεγονὸς, ὡς εὐλόγως καὶ ἀμέμπτως πραχθὲν, διὰ τινὰ καὶ ταῦτα τινῶν ἀντειπόντων, ὡς μὴ ἀποδεξαμένων τὴν πρᾶξιν. Et Anonymus de Offic. M. Eccl. Constantinop. τὸ δὲ τοῦ Πρωτεκδίκου ὀφφίκιον ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσι πρότερον ὂν τοῖς ὑπερέχουσιν ὕστερον συνετέθη παρὰ τοῦ Πατριάρχου Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου.

Πρωτεκδικεῖον, *Tribunal*, seu *Secretum Protecdici*, apud Nicetam in Alexio Man. F. num. 7. de quo pluribus egimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. sect. 14. n. 6.

Ἐκδικεῖον, Idem nudè appellat Balsamon in Meditat. de Patr. pag. 454. τισὶ ῥήμασι τῶν ἀποκειμένων βιβλίων ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἱεροῦ ἐκδικείου. Istius Tribunalis meminit vel certè Ecdici Jurisdictionis, Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Constantiæ Cypri: ἐποίησεν αὐτὸν ὁ μακάριος Ἔκδικον τῆς ἐκκλησίας· καί ποτε ἰδὼν αὐτὸν ἐν κρίσει καθεζόμενον, καὶ τινας δικάζοντα, &c. Ejusmodi.

ἘΚΔΌΣΙΜΟΝ, *Locatitium*, in Gloss. Græc. Latin.

ἘΚΔΟΥ͂ΝΑΙ, τὸ ὑπαγορεῦσαι, ἢ ἐν χάρτῃ δοῦναι, ἢ προκομίσαι τὸ πυκτίον. Glossæ Basilic. ex lib. 7. tit. 18. Scholiastes Synops. Basilic. ad lib. 2. apud Carol. Labeum: ἕτερόν ἐστιν ἐκδοῦναι λόγους, καὶ ἕτερον ἀποδοῦναι λογισμούς. ὁ γὰρ κελευσθεὶς ἐκδοῦναι τοὺς ἑαυτοῦ λόγους, οὐ χρεωστεῖ τὰς ἀπὸ τῶν λόγων λοιπάδας, καταβάλλειν, &c.

ἘΚΘΕΣΙΣ, *Formula quævis Confessionis fidei*. Vita MS. S. Pauli Patr. Constantinopolit. ἅμα δὲ καὶ τῆς πίστεως ἔγγραφον ἔκθεσιν διακομίζονται πρὸς αὐτ. Sed præsertim ita appellata fidei formula ab Heraclio Imp. Sergio Patriarcha instigante, edita, & à Joanne IV. Pap. damnata. Vide Acta S. Maximi Confess. pag. 35. 38. eundem S. Maximum to. 2. pag. 38. & Theophanem an. 20 Heraclij.

Ita etiam appellatus Tomus Unionis factæ in Ecclesia sub Constantino & Romano Impp. descriptus in lib. 2. Juris Græco Rom. pag. 104.

Ἐκθέσεις, *Exemplaria publici census*, Scholiasti Juliani Antec. in Nov. 17. cap. 8. πρότερον ἀναγκαζομένων τῶν κηνσιτόρων τὰς καλουμένας Ἐκθέσεις ἀκριβεῖς διδόναι, ὥστε ἐκεῖθεν γίνεσθαι τὴν τοῦ πράγματος διάγνωσιν. Vide ibi Cujacium.

Ἐκθέσιμον, *Expostititium*, in Gloss. Gr. Lat.

ἘΚΘΕΤΗΣ, *Protectum*, *Suggrunda*, *Menianum*, in utroque Gloss. Vide Ἐξώστης.

ἘΚΘΥΜΩΣ, *Ex animo*. Eustathius: τὸ δὲ ἐκθυμοῦ φιλέων — ἀντὶ τοῦ ἐνδιαθέτως, καὶ ὡς οἱ νεώτεροι φασὶν, ἐκθύμως.

ἘΚΘΥΡΙΖΕΙΝ. Eustathius ad Iliad. ό. ἔστι δὲ ἀθύρειν, τὸ ἄντα βαίνειν, ἐκτρέχοντα τοῦ καθήκοντος, ὡς οἷα παρὰ θύρας ὁ φασὶν ἥκοντα, ἢ μὴ εἰδότα θύραν, ὅπερ ἡ κοινὴ γλῶσσα ἐκθυρίζειν φησί.

ἘΚΚΗΡΥΚΤΟΣ, *Excommunicatus*, in Concilio Ancyrano Can. 18. ἀπόβλητος, Hesychio. S. Basilius Epist. 244. καὶ αὐτὸν δὲ ἐκεῖνον ἐξόρισον τῶν εὐχῶν, καὶ ἐκκήρυκτον ποίησον. Et Epist. 246. ἅπαξ ἐκλήθη ἐπὶ ἕνα καὶ δεύτερον ἀπηλέγχθη, τρίτον ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας· ἐπεὶ οὖν διεμαρτυράμεθα αὐτῷ, καὶ οὐ καταδέξατο, λοιπὸν ἔστω ἐκκήρυκτος. καὶ διαγγελλέτω πάσῃ τῇ κώμῃ ἀπρόσδεκτον αὐτὸν εἶναι πρὸς πᾶσαν κοινωνίαν πάσης χρήσεως βιωτικῆς, ὡς ἐκ τοῦ μὴ συναναμίγνυσθαι ἡμᾶς αὐτῷ γένηται παντελῶς κατάβρωμα τοῦ διαβόλου. Utuntur præterea Gregorius Thaumaturg. cap. 4. Synesius non semel, & alij.

ἘΚΚΙΓΛΕΑ ΜΈΛΕΚ, δεντρολίβανον, in Glossis Jatricis MSS. *Arbor thuris*.

ἘΚΚΛΗΣΊΑ, *Christianorum Conventus, collectio.* Ita passim usurpant SS. Patres.

Ἐκκλησία, *Ædes in quam conveniunt Fideles*, & in qua sacræ peraguntur Liturgiæ. Observat Procopius lib. 2. de Bello Persico, cap. 9. & 10. Antiochiæ, suâ ætate, Majorem Ecclesiam, κατ' ἐξοχὴν, & nudè, ἐκκλησίαν appellatam. Interdum

Ἐκκλησίαι μεγάλαι dictæ præcipuæ & Cathedrales quævis Civitatum ædes Sacræ. Idem Procopius lib. 1. de Ædific. Justin. cap. 1. τὰ μὲν οὖν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας, ἣνπερ Μεγάλην καλεῖν νενομίκασι, &c. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 8. de eodem Templo: τοῦτο καλοῦσιν ἐκκλησίαν μεγάλην οἱ Βυζάντιοι.

Sed & si quando eorum quibus dicatæ erant Ecclesiæ istæ majores nomina recitarentur, suppressâ Sanctitatis appellatione, id sæpè factum legimus: verbi gratiâ, in Codice Canonum Ecclesiæ Africanæ, Synodus acta dicitur Carthagine εἰς τὸ σήκρητον τῆς ἐκκλησίας Φαύστου. Alia ἐν Ἵππωνι εἰς τὸ σήκρητον τῆς ἁγίας Πάκης. Alia rursum Carthagine εἰς τὸ σήκρητον τῆς ἐκκλησίας Ρεστιτούτης. At quæ in eadem urbe εἰς τὴν ἐκκλησίαν Σεκούνδου acta scribitur, id intelligendum de Basilica regionis secundæ: quod firmant quæ infrà leguntur, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλίματος. Ita apud Socratem lib. 2. cap. 16. 43. Sozomenum lib. 4. cap. 26. Concilium Ephesinum actum dicitur ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῆς πόλεως, ἥτις καλεῖται Μαρία Θεοτόκος. In Relatione Synodi ad Celestinum Pap. ἐν τῇ μεγάλῃ τῇ κατὰ Ἔφεσον ἐκκλησίᾳ, τῇ ἐπίκλην Μαρίᾳ. Sic porrò etiam nudè Σοφίαν vocabant Templum Constantinopolitanum. Idem Socrates lib. 2. cap. 17. de Constantio: κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον καὶ ὁ βασιλεὺς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἔκτισεν, ἥτις Σοφία μὲν προσαγορεύεται νῦν. Ita cap. 43. & lib. 6. cap. 18. Sozomenus lib. 4. cap. 26. Procopius lib. 1. de Ædific. cap. 1. Σοφίαν καλοῦσιν οἱ Βυζάντιοι τὸν νεὼν ἐπικαιριώτατα τῷ Θεῷ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπεργασάμενοι. & cap. 2. τῆς Σοφίας τὸν νεὼν rursum vocat, ut & lib. 1. Persicor. cap. 24. ubi de Seditione Victoriatorum, & lib. 1. Vandalic. cap. 6. Denique Concilium Nicænum II. ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐπωνύμῳ Σοφίᾳ coactum legimus. Postea tamen ægrè tulere Constantinopolitani si Sanctitatis nomen omitteretur in Ecclesiis nominandis, quod testatur satis Auctor Orationis Historicæ in Festum τοῦ Ἀκαθίστου, pag 817. ubi ait Saracenum, ex eo quòd nudè Sophiam nominasset, præcipitem cum equo in foveam decidisse, ac interiisse. Id porro inde factum putem, quòd hæc omissio sanctitatis hæresim Iconomachorum saperet. Tradit quippe Theostericus in Vita S. Nicetæ Confess. num. 28. vetuisse Copronymum ne cùm de ædibus sacris loquerentur Sanctitatem adderent· οὐκ ἠρκέσθη γὰρ μόνῃ τῇ τῶν ἁγίων εἰκόνων ὕβρει, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἁγίους μάρτυρας, τὸ ἴσον εἰς ἑαυτὸν ἠτίμωσεν, παραγγείλας μὴ λέγειν Ἅγιον, ἀλλὰ Εἰς τοὺς Ἀποστόλους, Εἰς τοὺς Τεσσαράκοντα, Εἰς Θεόδωρον, εἰς Γεώργιον, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐκκλησία καθολική. Vide Καθολικὴ ἐκκλησία.

ἘΚΚΛΗΣΙΆΖΕΙΝ, *Collectas facere*, *Colligere*, Συνάγειν, Συνάξεις ποιεῖν, quod faciunt Fideles, cùm in Ecclesiam coëunt, & sacris Liturgiis intersunt, & colliguntur. Synodus Gangrensis Can. 6. εἴτις παρὰ τὴν ἐκκλησίαν ἰδίᾳ ἐκκλησιάζοι, καὶ καταφρονῶν τῆς ἐκκλησίας, τὰ τῆς ἐκκλησίας ἐθέλοι πράττειν, μὴ συνόντος τοῦ πρεσβυτέρου, κατὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου, ἀνάθεμα ἔστω. Ubi Isidorus Mercator, *si quis extra Ecclesiam privatim populos congregans*, *&c.* Dionysius Exiguus: *si quis extra Ecclesiam seorsim conventus celebrat*, &c. S. Basilius Epist. 61. ἀντεισάγονται δὲ λύκοι βαρεῖς, διασπῶντες τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ, οἶκοι εὐκτήριοι ἔρημοι τῶν ἐκκλησιαζόντων, αἱ ἐρημίαι πλήρεις τῶν ὀδυρομένων. & Epist. 72. εἰσήχθησαν δὲ περιφανῶς εἰς τὴν πόλιν ἐκκλησιάσαντες μετὰ αὐθεντίας. Ἐκκλησιαζόμενοι, in Nomocanone Coteleriano num. 304. quibus scilicet in Ecclesiam convenire licet. In Euchologio, pag. 324. mulier quadragesimo post partum die προσάγεται τῷ ναῷ ἐπὶ τῷ ἐκκλησιασθῆναι, εἰτ' οὖν ἀρχὴν λαβεῖν τοῦ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ubi hic ritus observatur: ut offeratur puer Sacerdoti ante fores Templi, quo Cruce signato, ab eo in Templum inducitur, tum in mediam Templi partem: deinde ad Sanctuarij portas, denique si masculus sit, usque ad ipsum altare: si verò femina, usque duntaxat ad speciosas portas, præviis ad singulas stationes Orationibus, quæ in eodem Euchologio indicantur. Ita vocem hanc usurpant Sozomenus lib. 1. Hist. Eccl. cap. 2. lib. 2. c. 6. 24. 26. 32. lib. 3. c. 6. 14. 20. lib. 5. c. 15. lib. 6. cap. 8. 9. 23. & alibi non semel, Clement. Epitome de Gest. S. Petri cap. 140. &c. Vide Henr. Valesium ad eundem Sozomen. lib. 6. cap. 11.

Ἐκκλησιαστήριον, Isidoro Pelusiotæ lib. 2. Epist. 246. dicitur Ædes Sacra in quam ἐκκλησία, seu fidelium Conventus convenit.

ἘΚΚΛΗΣΙΆΡΧΗΣ, Dignitas in Ecclesia Constantinopolitana seu Græcanica, ex octava Pentade, apud Codinum. Is porrò Goaro ad Euchologium pag. 209. dicitur, Qui Ecclesiæ curam habet, & ei ad instar Sacristæ præficitur: cujus promotionis Ordinem descripsit Morinus in lib. de Sacris Ordinat. pag. 116. Idem qui *Princeps Ecclesiæ* appellatur in Ordine Romano. Ait præterea idem Goarus pag. 239. Ἐκκλησιάρχην præpositum esse Ecclesiæ σημαντηρίοις, crotalis atque campanis, aliquibus in locis, & populum ad Synaxin convocare, eique in ministerio supposita esse alia duo officia minora, τοῦ Διαβάστου, seu *Lectoris*, & Κανδηλάπτου. Ejus verò sedes erat in dextro Choro, ut Epistemonarchæ in Sinistro. Vide Ἐπιστημονάρχης. Pachymeres lib. 8. cap. 37. de Cosma Patr. Constantinopol. ἐν τῇ τοῦ Ἀρχιστρατήγου τοῦ Βασιλέως μονῇ ἄλλας τε διακονίας ἐξήνυε, καὶ αὐτὴν δὴ τὴν τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Ita in Jure Græco-Rom. lib. 4. pag. 302. Alexius Patriarcha Constantinop. dicitur antea objisse munus ἐκκλησιάρχου τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου. Varia ejus in Ecclesia ministeria describunt libri Ecclesiastici Græcorum. Euchologium pag. 190. ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ, Εὐλογημένη ἡ βασιλεία σου· καὶ εὐθὺς ὁ Ἐκκλησιάρχης τό, Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Adde pag. 236. 471. 746. Pentecostarium: ἀναγινώσκεται ὁ κατηχητικὸς τοῦ Χρυσοστόμου παρὰ τοῦ ἡγουμένου, ἢ τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Alibi: ὁ Ἐκκλησιάρχης διανέμει τὰ κηρία. Triodium Feria 5. Tyrophagi: ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις, ἢ ὅταν ὁ Ἐκκλησιάρχης βούλεται. Feria 2. Hebd. 1. Jejunior. καὶ ἀναγινώσκονται αἱ κατηχήσεις Θεοδώρου Στουδίτου ὑπὸ τοῦ προεστῶτος, ἢ ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Rursum: δεῖ δὲ τὸν Ἐκκλησιάρχην καὶ τοῦτο σκοπεῖν ἀκριβῶς, ἵνα ὅταν τὰ ἀπόδειπνα ἀπόλυσιν ὑπάρχειν ἀκμὴν ἡμέρας. Feria 6 ejusdem Hebdom. τοὺς δὲ κανόνας τῶν μνηνιαίων— ψάλλομεν ὅταν δοκῇ τῷ Ἐκκλησιάρχῃ. Typicum S. Sabæ, cap. 1. περὶ μικροῦ ἑσπερινοῦ. πρὸ τοῦ δῦναι τὸν ἥλιον, ἤγουν περὶ ὥραν δεκάτην τῆς ἡμέρας, ἀνέρχεται ὁ Κανδηλάπτης, καὶ ποιεῖ μετάνοιαν τῷ προεστῶτι, καὶ κατελθὼν, σημαίνει τὸ μικρόν· καὶ συναχθέντων τῶν ἀδελφῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἄρχεται ὁ ἱερεὺς, λέγων, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. εἶτα ἄρχεται ὁ Ἐκκλησιάρχης, Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ψάλλει τὸν παροιμιακὸν ψαλμὸν, τὸ, Εὐλόγει ἡ ψυχή μου, &c. Ubi observandum in Officiis Ecclesiasticis tres personas nominari quæ in iis obeundis præcipuum obtinent locum, ἱερέα, seu Sacerdotem, Sacerdotalibus scilicet indutum vestibus, Ἐκκλησιάρχην, seu

qui

qui Choro Canentium præest, & προεςῶτα, qui alibi non semel ἡγέμενος appellatur, ut cap.2. ὁ δὲ ἱερεὺς ἀναςὰς ποιεῖ μετάνοιαν ἡγεμένῳ, ἢ εἰς τόπον αὐτοῦ, δῆλον ὅτι μὴ ἐνδημοῦντος. Sed & Κανδηλάπτης sæpe in iis Officiis cantum inchoat. cap.2. ὁ δὲ Κανδηλάπτης ἐκφωνεῖ, Κελεύσατε, &c. Ibid. ψάλλων καὶ τὸν Ἄμωμον.

Παρεκκλησιάρχης, *Paracclesiarcha Vicarius.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Ἐκεῖνος μετὰ Δομέςικος, καὶ σὺ παρακλησιάρχης.

Μέγας Ἐκκλησιάρχης, ita appellatur in magna Ecclesia qui ἐκκλησιάρχου Dignitate fungitur, quíque recensetur à Sguropulo in Historia Concilij Florentitini sect. 2. cap. 27. extr. inter ςαυροφόρους, unà cum Chartophylace. Illius meminit præterea sect.3. c.10. ut & Malaxus in Hist. Patr. Sed & in eadem Synodo Florentina subscribunt ὁ μέγας Ἐκκλησιάρχης καὶ Δικαιοφύλαξ Διάκονος Σίλβεςρος ὁ Συρόπουλος, cujus habetur laudata Historia: ut & alius ὁ ἐκκλησιάρχης τῆς τιμίας μονῆς ἁγίας καὶ βασιλικῆς τοῦ ἁγίου ὄρους τῆς μεγάλης Λαύρας.

Ἐκκλησιάρχισσα, in Sanctimonialium Monasteriis, quarum munus multis prosequitur Typicum Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS.c.20 ex quo hæc selegimus: αὕτη φροντιεῖ τοῦ συνήθους κόσμου τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἀφορισμένης ἐν τῷ παρόντι τυπικῷ ἑκάςοτε φωταψίας, τὰ τετυπωμένα κηρία εἰργασμένα παραλαμβάνουσα ἀπὸ τῆς Σκευοφυλακίσσης, τάτε εἰς καθημερινὴν χρείαν, καὶ τὰ εἰς ἑκάςην ἑορτὴν ἀναλίσκεσθαι τυπωθέντα· ποιεῖσθαι δὲ φροντίδα καὶ τῆς ἐκκλησιαςικῆς ἐν τῇ ψαλμωδίᾳ καταςάσεως, καθὼς ἔθος ἐςὶ τῆς Ἐκκλησιαρχίσσης.

Παρεκκλησιάρχισσα, *Ecclesiarchissa vicaria, & adjutrix.* Ibid. ὀφείλει δὲ ἔχειν ἡ κατὰ καιροὺς Ἐκκλησιάρχισσα καὶ Παρεκκλησιάρχισσαν συμπονοῦσαν αὐτῇ, καὶ καθυπηρετοῦσαν, καὶ συνεργοῦσαν εἰς τὴν ἀνακειμένην αὐτῇ διακονίαν.

ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ, *Ecclesiasticus.* Henricus Valesius ad lib. 2. Hist. Eusebij cap. 25. triplici significatione hanc vocem usurpari apud Scriptores Christianos observat: ac primò quidem pro *Christiano*, ita ut *Gentili* opponatur. S. Cyrillus in Catechesi 15. σημεῖον ἐκκλησιαςικὸν ζητοῦμεν οἱ ἐκκλησιαςικοί. Atque hâc quidem notione Alexander Lycopolita de Manichæorum placitis, pag. 18. τοὺς ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν videtur appellare. Vide S. Hieronymum in Præfat. ad lib.de Scriptorib.Ecclesiast.

Rursum ἐκκλησιαςικὸς opponitur Hæretico, ut apud Sozomenum lib. 6. cap. 14. καὶ ἐκκλησιαςικοὺς οὐδ᾽ ἥκοντα ἄνδρας ἐπὶ τοῦτο ἑλόντα, &c. Apophthegmata Patrum in Phoca num. 1. ἠγαπᾶτο παρὰ πάντων καὶ τῶν ἐκκλησιαςικῶν, καὶ τῶν ἀποσχιςῶν. Ita etiam usurpat Gregorius Nyssenus lib.1. contra Eunomium, p.330. & Orat.2. contra eundem, pag. 481. nempe soli Orthodoxi dicuntur ἐκκλησιάζειν. Denique

Ἐκκλησιαςικὸς dicitur qui in Clero est constitutus: Idem Cyrillus Catechesi 17. καθὼς μέχρι σήμερον βλέπομεν ἄρχοντας κοσμικοὺς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαςικῶν ἀγομένους καὶ διδασκομένους. S. Basilius in Epist. ad Monachum lapsum: ποῖος ἐκκλεσιαςικὸς οὐ κόπτεται; ποῖος λαϊκὸς οὐ σκυθρωπάζει; ποῖος ἀσκητὴς οὐ πενθεῖ. Alia vide apud eundem Valesium, & in Gloss. med. Lat. in V. *Ecclesiasticus.*

ἘΚΚΛΗΣΙΕΚΔΙΚΟΣ. Vide in Ἔκδικος.

ἘΚΚΛΗΤΟΣ, ἡ, *Appellatio, Provocatio*, in Glossis Gr. Lat. quæ sic definitur à Scholiaste Basilic. lib.9. tit.1. Extr. Ἔκκλητος δέ ἐςιν αἰτιάσις καὶ μέμψις ἀποφάσεως. Ἄλλως. Ἔκκλητός ἐςιν ἀπὸ δικαςηρίου οἱουδήποτε ἐφ᾽ ἕτερον μεῖζον δικαςήριον ἀγωγή. Lexicon MS. Cyrilli: ἔκκλητος, ἡ ἐπὶ συνόδου παραίτησις. Vide Glossas. Sed præsertim, Græcis recentioribus,

Ἔκκλητος, dicitur ad Sedem Apostolicam appellatio, cùm de utriusque Ecclesiæ dissensione agunt Nicephorus Gregoras lib. 5. ait tria potissimum capita à Græcis expetiisse Summum Pontificem, quo utraque Ecclesia ad Unionem perveniret: ἦκον οὖν, καὶ γέγονεν ἡ κοινωνία ἐφ᾽ ὅρῳ τριῶν κεφαλαίων, ἑνὸς μὲν τοῦ ἐν ταῖς ἱεραῖς ὑμνῳδίαις τὸν Πάπαν εἰς τὰ δίπτυχα μνημονεύεσθαι ὁμοῦ τοῖς τετράσι Πατριάρχαις δευτέρου δὲ τοῦ ἐκκλήτου. τοῦτο δὲ ἐςιν, ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ, καθάπερ εἰς μεῖζον καὶ ἐντελεχέςερον ἀνατρέχειν δικαςήριον, τὸ τῆς παλαιᾶς Ῥώμης· καὶ τὸ τρίτον, τὸ πρωτεύειν ἅπασι. Vide Codicem Canonum Ecclesiæ Africanæ, cap.28.96. Pachymerem lib.5.Hist.c.12.Sguropulum, & alios ejusmodi Scriptores infimæ ætatis.

Ἐκκλητὴς, ὁ ἐκκαλούμενος, *Appellator*, in Glossis.

Ἐκκλητεύειν, Ἐγκλητεύειν, *Appellare.* Germanus Patr. Constantinopolit. in Epist.ad Cyprios pag. 17. καὶ τὸ μὴ κωλύεσθαι τοὺς Ῥωμαίους—ἐγκλητεύειν πρὸς Λατίνους. Interpres Concilij Lateranensis c.36. μὴ ἀνθιςαμένου ἐὰν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀπειλῆς ἢ μεγαλαλίας ἐκκλητεύσῃ, &c. Vide Ἐγκλητεύειν.

Sed placet hoc loco describere ex Anonymo MS. de Judiciis Imperialibus, Patriarchalibus, & aliis, quæ apud Orientales tribunalia appellationi subjacuerint, vel non, cùm hæc ad Historiæ Byzantinæ illustrationem quodammodo pertineant.

Τὸ αὐτοκρατορικὸν καὶ Βασιλικὸν κριτήριον ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδὲ ἀναψηλαφᾶται ὑπὸ ἑτέρου, ἀλλ᾽ ὑφ᾽ ἑαυτοῦ ἀεὶ ἐπανακρίνεται, καθὰ καὶ ὁ θεόπτης Μωϋσῆς τὸ ἐπανακρίνειν τὰς κρίσεις νόμον ἔθετο.

Τὸ τοῦ Πατριάρχου κριτήριον ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδὲ ἀναψηλαφᾶται ὑφ᾽ ἑτέρου, ὡς ἀρχῆσαν αὐτὸ τῶν ἐκκλησιαςικῶν κριτηρίων, καὶ εἰς αὐτὸ ἀναλύει καὶ ἀναςρέφεται. αὐτὸ δὲ οὐ πρὸς ἕτερον, τοιοῦτον γὰρ ἡ ἀρχή· ἐπανακρίνεται δὲ πνευματικῶς, καὶ αὐτὸ ὑφ᾽ ἑαυτοῦ.

Ἡ τοῦ Ἐπάρχου ψῆφος ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, πλὴν ὑπὸ μόνου τοῦ Βασιλέως· ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἡ τοῦ Κοιαίςωρος, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως μόνον σκοπεῖται, καὶ τῇ τάξει πρότερον τὸ τοῦ Ἐπάρχου κριτήριον· ἀλλ᾽ οὐδὲν ἄτοπον τὰ ἐκ μιᾶς ἀρχῆς προερχόμενα τάξει μὲν ἀλλήλων προέχειν, μηδὲ διὰ ἕτερον ἑτέρου πρὸς διόρθωσιν.

Τὰ Ἀρχοντικὰ κριτήρια ἐκκλήτῳ ὑπόκειται καὶ ἀναψηλαφῶνται ὑπό τε τοῦ Βασιλέως, ὑπό τε τοῦ Πατριάρχου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου, καὶ ὑπὸ τοῦ Κοιαίςωρος· ὅσον γὰρ πόῤῥω ἀφίςαται τῆς ἀρχῆς, τοσοῦτον πλείονος καὶ τῆς βοηθείας, καὶ πλειόνων τῶν διορθουμένων καὶ ἀναψηλαφώντων δέονται.

ἘΚΚΟΥΒΙΤΟΣ. Vide in Ἐξκούβιτος.

ἘΚΛΕΙΩΣΙΣ, in Glossis Chymicis MS. ἐςὶ λεύκωσις, καὶ ἐκςροφὴ, καὶ ὑδραργύρωσις τῶν εἰδῶν.

ἘΚΛΕΚΤΟΙ, *Electi*, Hæretici ex secta Manichæorum, de quibus in Anathematismo Hæresis Manichæor.apud Cotelerium in Notis ad Recognit. Clement. pag. 373. & in Gloss. med. Latin. in *Electi.*

ἘΚΛΗΠΤΩΡ, *Susceptor, Conductor, publicorum tributorum Exceptor*, in Nov. Justiniani 130. c.3. Nov. 134. cap. 1. Nov. 149. cap. 2. 3. Codex Canonum Eccl. Africanæ Can.16. ὁμοίως ἤρεσεν ἵνα ἐπίσκοποι, καὶ πρεσβύτεροι, καὶ διάκονοι ἐκλήπτορες μὴ γίνωνται, ἢ προκουράτωρες. Ἔκληψις, *Conductio*, in Basilic. lib. 3. tit. 1. Vide Salmasium de Modo Usurar. paginâ 829.

ἘΚΛΙΣΤΡΑΝ. Eustathius: Ἐπιλίγδην, ἀντὶ τοῦ ξεςικῶς καὶ ἐπιπολῆς, καὶ ἔοικεν ἀπὸ τοῦ λίζειν ὠνομαςοποιούμενον ῥῆμα τος παρῆχθαι, ἀφ᾽ οὗ καὶ λίςρον τὸ ξύςρον ἐν Ὀδυσσεῖ, καὶ παρὰ τῇ χυδαίᾳ τε τῇ ὁμιλίᾳ, ἐκλιςρᾶν. Hinc ἐγλιςρᾶν pro ὀλισθαίνειν, apud Nicetam, quòd in locis lævibus & complanatis facilis fit lapsus. *Glisser* dicimus. Vide ἐγλιςρᾶν.

ἘΚΛΟΓΆΔΙΝ, pro ἐκλογή. Codex MS. Evangeliorum Bibliothecæ Barberinæ apud Allatium in Dissert. 1. de libris Ecclesiasticis Græcor. ἐκλογάδιν τῶν τεσσάρων εὐαγγελιστῶν, &c. Nisi legendum sit

Ἐκλογάδιν, pro ἐκλογάδιον, ut in alio Codice MS. Bibliothecæ Barberinæ, apud eundem Allatium legitur: ἐκλογάριν τῶν ἁγίων εὐαγγελίων ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῶν καθημερινῶν κατὰ διαφόρους περικοπάς, &c.

ἘΚΛΥΣΤΉΡΙΟΝ, Κλυστὴρ, in Fabulis Æsopi Græcobarb.

ἘΚΛΥΤΆΝΕΙΝ, *Absolvere*, in Vita MS. S. Theodori Syceotæ.

ἘΚΛΩΖΕΙΝ, *Excludere ova*, ἐκκολάπτειν, Gall. *E'clorre*. Fabulæ Æsopicæ Græcobarb. pag. 122. ὄρνιθα ηὗρεν αὐγὰ τοῦ ὀφιδίου, καὶ μὲ ἐπιμέλειαν ἐθέρμαινε, καὶ τὰ ἐκλῶσε. Ubi Gr. Cod. ἐπιμελῶς ἐκθερμαίνουσα ἐξεκόλαψε.

ἘΚΝΊΚΗΣΙΣ, *Evictio*, in Basilicis. Vox JC.

ἘΚΠΕΛΆΤΩΡ, Ἐκπηλάτωρ. Glossæ Basilic. Ἐκπελάτωρ, πᾶς ὁ αὐτοκράτωρ διοικεῖν λαχὼν τοῦ πόλεμον. Videtur legendum Ἰμπεράτωρ. Nicephorus περὶ παραδρ. πολ. cap. 5. αἱ χῶραι διὰ αὐτῶν τε καὶ τῶν ἐκπηλατόρων μηνυόμεναι. Nisi illic legendum sit ἐκπλορατόρων, inquit Meursius.

ἘΚΠΕΛΛΕΥΤΉΣ. Vide Ἐξπελλεύτης.

ἘΚΠΙΓΓΆΤΟΣ. Conciliabulum ad Quercum coactum adversus Chrysostomum, apud Photium, ὅτι ὑβρίζει τοὺς ἐπισκόπους, καὶ ἐκπιγγάτους κελεύει ἐκβληθῆναι τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Idem Conciliabulum in Jure Græco-Rom. p. 556. ἐπιγγάτους præfert.

ἘΚΠΛΟΡΆΤΟΣ. Vide in Ἐξπλωράτωρ.

ἜΚΠΛΥΣΙΣ τῆς ἁγίας τραπέζης, *Ablutio altaris, quæ fit in Magna Feria quinta*, in Euchologio, pag. 623. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Altare*.

ἘΚΣΙΚΕΤΆΡΙΟΣ. Glossæ Basilic. Ἐκσικετάριοι, ὑποδέκται τοῦ σίτου. Ubi Meursius legendum putat δεκσιτάριοι. Malim, Ἐκσκεπτάριοι, *Exceptores*.

ἘΚΠΡΟΘΕΣΜῆΣΑΙ, *Moram facere*, in Basil. vox JC.

ἘΚΣΚΈΠΤΩΡ, *Exceptor*, Concil. Calchedon. Act. 1. ὁ καθοσιωμένος Ἐκσκέπτωρ τοῦ θείου σκρινίου. Utuntur etiam S. Epiphanius pag. 829. & Nilus Mon. lib. 1. Epist. 150. lib. 2. Epist. 34. 148. 197. 269. ubi interdum scribitur ἐξκέπτωρ, ut est in Basilic. Vide Gloss. med. Lat. in *Exceptor*.

ἘΚΣΚΟΎΒΙΤΟΣ. Vide Ἐξκούβιτος.

ἘΚΣΤΆΣΙΟΝ, *Stationis desertio*. Harmenopul. lib. 1. tit. 16. §. 8. ubi de milite: εἰ δ' ἑτέρων αὐτοὺς ἐξελασάντων ἐκ τῶν οἰκείων, ἢ αὐτῶν ἢ ἐκείνων ἐκστασίῳ χρησαμένων, ἄλλοι τούτους καταικτείραντες ἐδέξαντο, &c.

ἜΚΣΤΑΣΙΣ ὑπαρχόντων, *Cessio bonorum*. Ἐκστῆναι, *Bonis Cedere*. Ἐκστὰς, *qui bonis cessit*, in Basilic. tom. 1. pag. 524. Ἐκστάσιον, *Cessio bonorum*, in Nov. 135.

ἘΚΣΤΗΘΊΖΕΙΝ. Vide in Στῆθος.

ἘΚΣΤΡΑΜΒΟΥΛΊΖΕΙΝ. Vide in Στραμπουλίζειν.

ἘΚΤΑΓΙΑΤΙΚΆ. Vide in Ταγή.

ἘΚΤΕΝῊ, Ἐκτενὴς, vox Liturgica, quâ certa precum series intelligitur, quòd *Extensa*, longiuscula, & prolixior sit: (vel quòd lentâ voce dicatur: quomodo, ἐκτενῶς, in Lexico MS. Cyrilli, est ἐπιμόνως.) Subauditur enim εὐχὴ, vel δέησις, aut ἱκεσία, quemadmodum εὐχὴν ἐκτενὴν dixit Lucas Act. 2. & ex eo Nilus Monach. lib. 3. Epist. 41. lib. 4. Epist. 61. Theorianus in Legat. sub finem, Sophronius in Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, & alij: ἐκτενεῖς δεήσεις Methodius de iis qui abnegarunt, & Symeon Thessalonicensis de sacris Ordinat. cap. 9. pag. 176. καὶ προσευχῆς τοῦ Τρισαγίου γινομένης, ὁ Διάκονος τὰ τῆς ἐκτενοῦς ἐπὶ τοῦ Ἄμβωνος ποιεῖται δεήσεως. Mox: ἱκεσίαν ἐκτενὴν vocat: ὁ δὲ Πατριάρχης τὴν εὐχὴν εἰπὼν καθ' ἑαυτὸν τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας, ἐκφωνεῖ, Ὅτι ἐλεήμων, &c. à Liturgia S. Basilij ex Cod. Reg. ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν εὐχὴν ἐκτενοῦς ἱκεσίας, ubi Cod. Barberinus εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς habet. His porrò verbis ἐκτενοῦς εὐχῆς seu ἱκεσίας, in Liturgicis, intelliguntur precationes quæ pro plebe, quæ adest, vel etiam abest, fiunt: in quibus scilicet recensentur ij pro quibus Ecclesia supplicat: verbi gratiâ pro plebe circonstanti, pro Principibus, Antistibus, Monachis, Ecclesiarum fundatoribus & Benefactoribus, Catechumenis, &c. Eæ autem incipiuntur à Diacono, qui populum circonstantem ad ejusmodi preces invitat, hâcce ut plurimùm formulâ, Ἐκτενῶς δεηθῶμεν, vel δεόμεθα ὑπὲρ, &c. Cui respondet Chorus: quibus exactis, has Oratione concludit Sacerdos, quam secretò dicit, ut est illa quæ habetur in Missa S. Joan. Chrysostomi post lectum Evangelium: Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν δούλων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου, &c. Euchologium Goari, pag. 54. εἶτα λέγει ὁ Διάκονος, εἴπερ τύχῃ, τὴν ἐκτενῆ· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου· ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων κτιτόρων, &c. Paracleticus: μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον, βαλὼν ὁ ταχθεὶς μοναχὸς τὴν συνήθη μετάνοιαν τῷ προεστῶτι ψάλλει τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον, — εἶτα ἡ συνήθης ἐκτενὴ, τὸ Καταξίωσον. Typicum cap. 2. καὶ ποιεῖ τὴν συνήθη ἐκτενῆ. Pentecostarium: εἶτα λέγεται τροπάριον τοῦ ἁγίου, — ἐκτενὴς παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ ἀπόλυσις. Alibi: ὁ ἀσπασμὸς, ἡ κατήχησις τοῦ Χρυσοστόμου, ἡ ἐκτενὴς παρὰ τοῦ ἱερέως, καὶ ἀπόλυσις. Rursum: τροπάριον τῆς ἑορτῆς, ἡ ἐκτενὴ, καὶ ἀπόλυσις. Ibid. ἐκτενὴ μετὰ τὸ, Καταξίωσον κύριε, &c. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. Jejun. in Lychnico: εἶτα λέγει ὁ διάκων τὰς αἰτήσεις τῆς ἐκτενῆς, ἡμεῖς δὲ ποιοῦμεν μετανοίας γ'. Occurrit passim in libris Ecclesiasticis Græcorum. Sed & hanc vocem ἐκτενῆ nudè usurpavit Georgius Syncellus in Chronogr. pag. 107. pro quibusvis precationibus: ταύτης παρὰ τὸ πρέμνον βωμὸς ἦν, ὥς φησιν Ἀφρικανὸς, τῆς τερεβίνθου, ἐφ' ὃν τὰς ἐκτενὰς ἀνέφερον ἐν ταῖς πανηγύρεσι τῆς χώρας ἔνοικοι. Cujus quidem vocis notionem se ignorare fatetur Scaliger.

Ejusmodi verò supplicationum aliæ sunt μεγάλαι, quæ in plures precunculas diffunduntur; aliæ μικραὶ, quæ in pauciores. De Majoribus, ita Euchologium, p. 7. ἐν τῷ μεσονυκτικῷ, ἔξω τῶν ἁγίων θυρῶν, γίνεται ἡ μεγάλη ἐκτενὴ, καὶ ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, ποιεῖ ἐκτενὴν μεγάλην, ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν ταύτην, &c.

ἘΚΤΙΘΕΜΕΝΟΝ βρέφος, *Expositum*, in Gloss. Gr. Lat.

ἘΚΤΌΣ. Vide in Ἔξω.

ἘΚΤΡΑΟΡΔΙΝΆΡΙΟΣ, *Extraordinarius*. Suidas & Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. ἐκτραορδιναρίους, ῥωμαϊκὴ λέξις, δηλοῖ δὲ ἐπιλέκτους. Auctor innominatus apud eundem Suidam in V. Πραίφεκτος, qui est Polybius: ἐκ τῶν παραγεγονότων συμμάχων ἱππεῖς τε καὶ πεζοὺς ἐξέλεγον τοὺς λεγομένους Ἐκτραορδιναρίους, ὃ μεθερμηνεύεται ἐπιλέκτους. In Basilic. lib. 54. ἀπὸ διαγραφῶν, καὶ ῥυπαρῶν λειτουργιῶν, καὶ ἐκτραορδιναρίων, κἂν ἐμπορεύονται, οἱ κληρικοὶ μετὰ παίδων καὶ γαμετῶν ἔστωσαν ἀτελεῖς. Occurrit non semel in libr. Jurisconsultorum, sed crebriùs cum ξ. pro κ. Ἐξτραορδινάριος.

Ἐκστραορδίνως, *Extraordinariè*, ἔξω τεταγμένου, in Glossis Basilic. Alibi: Ἐξτραορδίνως, ἔξω τοῦ νόμου, ἔξω τῶν τεταγμένων, ἢ τῶν νόμων.

Ἐκστραορδινεύεσθαι, *Iudicis Decreto flagellari, puniri*. Eædem Glossæ: ἐκστραορδινεύεται, σφραγίζεται. Legendum

dum, ut lineâ seq. ἐκστραορδινεύεται, φραγγελίζεται. Rem alibi explicant: ἐξτραόρδινεν κόλασις, ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τυπωθησομένη. Mox: ἐξτραόρδινεμ, ἔξω τῶν πεμπραγμένων, ἢ τὴν παρὰ τοῦ δικαστοῦ τυπωθεῖσαν τιμωρίαν. Ibidem. ἐξτραορδινεύεται, φραγγελίζεται.

Ἐκύτιον, *Salix Equina*, apud Interpol. Dioscorid. c. 629.

Ἐκφόρια, *Sordes, quæ ex loco aliquo emittuntur*, ἐκφέρονται. Saracenica Sylburgij pag. 62. de Mahumeto: τούς τε Ἰουδαίους καὶ Χριστιανοὺς, ξύλα τοῦ πυρὸς γινομένους, ὑπολήψεσθαι τοὺς Σαμαρείτας ἔφη πρὸς τὰ ἐκφόρια καὶ τὴν κόπρον αὐτοὺς τοῦ παραδείσου ἐκβάλλειν.

Ἐκφόρια, *Fructus terræ*. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 3. ἕκαστος γὰρ, κατὰ τὸ προφητικὸν παράγγελμα, ἐπὶ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων αὐτοῦ ἀνεκλίνετο, καὶ τὸν τῆς ἀμπέλου καρπὸν κομίζων, καὶ γῆς εἰσοικιζόμενος τὰ ἐκφόρια, ἀσμένως ἤσθιε καὶ ἡδέως ἐκάθευδε. & num. 5. ἥτε γῆ τὰ ἐκφόρια κατὰ καλοστύας ἀνέδωκε.

Ἐκφωνεῖν. Vide in Φωνή.

Ἔλα, Ἐλαδὰ, Ἐλάτε, Ἐλαδῶ, *Adesdum, Agite, Agite dum, Eia*, Δεῦρ' ἴθι, δεῦτε, ἄγετε, εἶα, apud Portium. Corona pretiosa: ἔλα μετ' ἐμένα, *Veni mecum*. Alibi: ἐλάτε, *Venite*, ἔρχεσθε. Glossæ Græcobarb. ἔλθετε, ἀπέλθετε, ἐλάτε, ἀμέτε, ἤγουν πορεύθητε. Leo in Tactic. cap. 7. §. 37. πάλιν κράζε, Στρέφου, Ἔλα. Ita Codex Choeri, ubi in Meursiano postrema vox abest. Apud Suidam, ἀπέλα, ἀντὶ τοῦ ἀπέλαυνεν, esse dicitur.

Ἔλαιον ἅγιον, *Oleum sacrum*, quod & Εὐχέλαιον appellatur, quasi *Oleum cum oratione consecratum*, apud Græcos, dicitur præsertim oleum illud quod ad Chrisma infirmorum septem Sacerdotum benedictione conficitur: Septimum apud illos Sacramentum, tametsi, inquit Goarus, ab oleo Sancto Extremæ unctionis materia sit remota, sed ejus usus fere diversus à Latinorum Chrismatis usu, cùm non modò infirmis, sed & sanis sæpe conferatur. Professio fidei Joannis Palæologi Imp. Constantinopolit. ἄλλο τὸ τελευταῖον σχῆμα ἤγουν τὸ εὐχέλαιον, ὃ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μακαρίου Ἰακώβου τοῖς ἀσθενοῦσι παρέχεται. Vocis porrò εὐχελαίου rationem indicat Ordo ipse ad illud conficiendum, in Euchologio, pag. 413. εἶτα λέγει ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων τὴν εὐχὴν τοῦ ἐλαίου. Deinde sequitur illa Oratio: Κύριε ὁ ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ἰώμενος τὰ συντρίμματα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, αὐτὸς, Δέσποτα, ἁγίασον τὸ ἔλαιον τοῦτο, &c. Gabriel Philadelphiensis: εὐχέλαιόν ἐστι χρίσμα διὰ ἐλαίου καθαροῦ κατασκευασμένον ὑπὲρ τῶν ἐν ἀσθενείᾳ κατακειμένων. Metrophanes Critopulus in Confess. Ecclesiæ Orient. cap. 13. εὐχέλαιόν ἐστι τελετὴ μυστικὴ διὰ ἐλαίου καὶ προσευχῶν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ἱερουργουμένη ὑπὲρ πιστῶν νοσούντων. Mox: καλεῖται δὲ τοῦτο Εὐχέλαιον, οὐκ ἐσχάτη χρίσις· οὐ γὰρ μένομεν τὰ λοίσθια τοῦ κάμνοντος, ἀλλ' ἔτι ἐλπίδας ἀγαθὰς ἔχοντες ὑπὲρ τῆς ὑγιείας ἐκείνου, χρώμεθα τούτῳ τῷ μυστηρίῳ, &c. Joannes Nathanael in Epist. ad Episcop. Anagninum: περὶ δὲ τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἤδη δηλώσομεν· ἔστι δὲ καὶ λέγεται τὸ ἡγιασμένον ὑπὸ ἑπτὰ ἱερέων ἔλαιον, ὅπερ Εὐχέλαιον ὑπὸ πλεῖστον καλεῖται, μυστήριον ἕβδομον, ὅπερ ἐν τῇ τελευταίᾳ ὥρᾳ τοῦ ἀνθρώπου δίδοται γίνεσθαι, εἰς ἐξάλειψιν μὲν τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοῦ, καὶ ἄφεσιν τῶν πλημμελημάτων. Gregorius Hieromonachus in Synopsi Dogmatum Ecclesiasticor. capite 4. τὸ εὐχέλαιον τὸ ἐδιάταξεν ὁ Χριστὸς, ὅταν ἔστειλε τοὺς Ἀποστόλους του νὰ διδάσκουσι καὶ ἀλείφουσι τοὺς ἀῤῥωστημένους με τὸ λάδι. Extat in Euchologio, pag. 408. ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου, ψαλλομένη ὑπὸ ἑπτὰ ἱερέων, συναχθέντων ἐν ἐκκλησίᾳ, ἢ ἐν οἴκῳ. Olim etiam apud Latinos septem Sacerdotes convenisse ad conficiendum Chrisma docet Hugo Menardus in Notis ad librum Sacrament. Gregorij M. Illius verò Septenarij numeri rationem quærit Symeon Thessalonicensis lib. de Sacramentis. Meminit præterea Septenarij istius Sacerdotum numeri, & ritus sat insolentis in conferendo ejusmodi Chrismate Pachymeres lib. 6. cap. 32. εἶτα δὲ ἅμ' ἕω Πατριάρχην τε καὶ σὺν αὐτῷ ἓξ ἄλλους τῶν προὐχόντων Ἀρχιερέων τὰς ἱερὰς στολὰς ἐνδυθέντας, τῶν λοιπῶν ἐκεῖσε συγκλητευόντων, ἐπιτελεῖν Εὐχέλαιον. φακέλλους δὲ παπύρων ποιήσαντας, τῷ καθαγνισθέντι ἐλαίῳ βάπτειν, καὶ οὕτω δίδοσθαι τοῖς ταῦτ' ἀπάξουσι πρὸς τὸ στράτευμα, ὡς ἀπαρχῶν τ' εἶναι τῷ τοῦ στρατιωτικοῦ πλήθει, ἐφ' ᾧ ἓν καὶ ἕκαστον τῶν παπύρων ἕνα κρατοῦντα ὁμόσε χωρεῖν τοῖς ἐχθροῖς. Ταῦτ' ἐπετέτακτο καὶ τὴν ταχίστην ἐπέπρακτο, καὶ οἱ θεῖοι φάκελλοι τῶν παπύρων σκεύεσιν ὑελίνοις ἐμβεβλημένοι, ἅμα μὲν μετ' εὐχῆς, ἅμα δὲ καὶ μετ' ἀσφαλείας ἐπέμποντο.

Εὐχέλαιον ποιεῖν, *Sumptus in sacrum oleum facere*: species ἐπιτιμίου, in Canonibus Pœnitentialibus. Canon pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: γυνὴ δὲ ἀποβάλλουσα δι' ἀσθένειαν τῆς φύσεως, εὐχέλαιον ποιήσει, μετανοίας ρ. &c. Infrà: εὐχέλαιον ποιήσει καὶ ἐλεημοσύνην, &c. Ita non semel. Qui porrò plura scire volet de hoc Græcorum sacro oleo, consulat Arcudium, Goarum, & Franciscum Richardum in Relat. de Insula S. Irenes.

Ἔλαιον ἅγιον, *Oleum Sacrum*, benedictione Sacerdotis consecratum, antequam infundatur in lampades, quæ ante Sanctorum Imagines in ædibus Sacris appenduntur: cujus quidem benedictionis apparatum sic describit Philotheus Patr. Constantinop. in Ordine Sacri Ministerij, p. 5. προπορευομένων τῶν λαμπάδων, εἰσέρχονται πάντες ἐν τῷ ναῷ, καὶ τὰ μὲν μανουάλια τίθενται παρ' ἑκάτερα τῆς προευτρεπισθέντος τετραποδίου, ἐν ᾧ κεῖται μετὰ σίτου, καὶ πέντε ἄρτων, δίσκος, ὧν ἔχομεν ἔθος προσφέρειν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· παρ' ἑκάτερα δὲ τοῦ δίσκου, ἀγγεῖα δύο, μεστὰ τὸ μὲν οἴνου, τὸ δὲ ἐλαίου· κεῖται δὲ ὁ μὲν οἶνος ἐξ ἀριστερῶν, τὸ δὲ ἔλαιον ἐκ δεξιῶν. Ut verò benedicantur panes, vinum, & oleum, quæ in mensa reposita hîc dicuntur, pluribus refert Typicum S. Sabæ cap. 2. ὁ καὶ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους ε. ἐξ ὧν ἐσθίομεν ἐν τῇ τραπέζῃ· ὡσαύτως καὶ στάμνον μεστὴν οἴνου τοῦ καλλίστου, καὶ ὀλίγον ἔλαιον εἰς ἀγγεῖόν τι. Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν ἄρτον ἕνα ἐπὶ τὰς χεῖρας, καὶ τυπώσας ἐν αὐτῷ σταυρὸν, ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν ταύτην, ἐκφώνως, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε ἄρτους, καὶ πεντακισχιλίους χορτάσας, αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς ἄρτους τούτους, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ πλήθυνον αὐτὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ μονῇ ταύτῃ, καὶ εἰς κόσμον σου ἅπαντα, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας πιστοὺς ἁγίασον, &c. Exactis deinde aliquot precibus: ὁ δὲ Κελλαρίτης διακλάσας τοὺς ἄρτους, ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς, ὡσαύτως καὶ ἀπὸ ἑνὸς ποτηρίου οἴνου, διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς παρελάβομεν ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων. Οἱ οὖν διακονηταὶ ποιήσαντες τὴν συνήθη μετάνοιαν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ εἰς τοὺς χοροὺς πρὸς μίαν, ἐξέρχονται ἀπὸ δὲ τῆς ὥρας ἐκείνης, οὐκ ἔχει τὶς ἐξουσίαν πιεῖν ὕδωρ, διὰ τὴν μετάληψιν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ὁ δὲ εὐλογητὸς ἄρτος ἐστὶν ἀλεξιτήριος παντοίων κακῶν, εἰ μετὰ πίστεως λαμβάνοιτο. Quoad autem oleum reponitur, ut diximus, in lychnis seu lampadibus ante Sanctorum Imagines appensis, ex quo, statis diebus, qui ab Allatio indicantur in lib. de quorundam Græcorum opinationibus n. 4. Monachi in fine Liturgiæ inunguntur à Sacerdote, utpote benedicto, cujus virtutem sæpe experiuntur Græci ad sanitatem corporis consequendam. Ritum omnem exequitur Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri ministerij: p. 10. εἰ μέν ἐστι δεσποτικὴ ἑορτὴ, ἢ μεγάλου ἁγίου μνήμη, δίδοται καὶ τὸ ἅγιον ἔλαιον, οὕτως· πάντων συναγομένων πλησίον τῆς εἰκόνος τοῦ προσκυνήματος, καὶ ψαλλόντων, ὁ μὲν διάκονος θυμιᾷ κύκλῳ, ἀπὸ τοῦ προεστῶτος ἀρξάμενος, πρῶτον θυμιάσας τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ ἱερεὺς ἱστάμενος πλαγίως τῆς εἰκόνος, κατέχων

ἄλειπῖρον, χρίει τοὺς προσιόντας ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ εὐλογεῖ· ὅταν δὲ χρίσωσι πάντες, ἐκφωνεῖ, Επάκουσον ἡμῶν ὁ Θεὸς σωτὴρ ἡμῶν, &c. Vide ibi Goarum pag. 34. Typicum S. Sabæ cap. 12. ad 26. Septemb. ὁ δὲ ἱερεὺς προπορευομένης αὐτῷ λαμπάδος, ἀπέρχεται, καὶ θυμιᾷ τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας· εἶθ' οὕτως ἐπιδίδωσιν ἅγιον ἔλαιον ἐκ κανδήλας τῆς ἁγίας τοῖς ἀδελφοῖς· εἰ δὲ καὶ ὁ προεστὼς ἠξίωται τῆς ἱερωσύνης, αὐτὸς ἐπιχρίει τοὺς ἀδελφοὺς ἀπὸ τῆς τοιαύτης εὐλογίας, ἐμβάπτων τοὺς ἑαυτοῦ δακτύλους τοὺς δύο, καὶ οὐχὶ τὸν ἕνα· μετὰ δὲ τὸ δοῦναι τὸ ἅγιον ἔλαιον, γίνεται τελεία ἀπόλυσις. Mox hæc adduntur: ἐκ τούτου οὖν σημεῖον σημείωσαι καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἑορταῖς τῶν ἁγίων, ἐν αἷς δίδοται τὸ ἅγιον ἔλαιον, καὶ οὕτως ἑορτάζομεν πάσας τὰς ἑορτὰς τῶν ἁγίων, ἐν αἷς γίνονται ἀγρυπνίαι. Idem Typicum cap. 11. καὶ γίνεται δοξολογία μεγάλη, καὶ, καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Et cap. 19. ad 16. Jan. δίδοται δὲ καὶ ἅγιον ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς ἐκ τῆς κανδήλας τῆς ἁγίας. Ita 6. Decembr. & 23. April. in Anthologio.

Cæterùm is ritus sat antiquus deprehenditur ex Scriptoribus. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij num. 147. καὶ καθ' ἑσπέραν λαμβάνουσα ἁγίασμα ἀπὸ τοῦ τῆς ἁγίας θήκης, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ ἀσβέστου κανδήλας, πίνουσα οὕτως ἠλευθερώθη ἀπὸ τοῦ δαίμονος. Ubi ὕδωρ pro ἔλαιον ponitur. Eundem vide in Vita S. Joannis Solitarij, num. 21. Vita MS. S. Eudocimi: καὶ ἤρκεσεν αὐτῇ πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ τὸ παιδὰ θλίβοντος πάθους ἔλαιον τοῦ φωλαγωγοῦ τοῦ μακαρίου τάφου ληφθὲν, οὗ τὰς χεῖρας ἐκείνη τοῦ παιδὸς χρίσασα, &c. Occurrit rursum infrà. Sophronius Patr. Hierosol. in Vita SS. Cyri & Joannis: ἐσελθε γοῦν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐν τῷ μεγάλῳ τετραπύλῳ νῆστις καθεύδων, καὶ μικρὸν τοῦ τῆς κανδήλας ἐλαίου τοῦ ἄνω πρὸ τοῦ τοῦ Σωτῆρος εἰκόνος ἀπτομένης, λαβὼν εἰς ληκύθιον, πάλιν ἄγγελος τὰ ἐνθάδε καταλαβε, καὶ τούτῳ τοὺς πόδας ἀλειψάμενος τῆς ὑγείας ἕξεις τὸ δώρημα, &c. Vita S. Pachomij, n. 30. καὶ ποιήσας ἀθήραν, ἐν ἣ ἦν μεμιγμένος ὁ ἄρτος, ἐψώμισεν αὐτοῦ ἀλείψας ἐλαίῳ ἁγίῳ. Vita S. Nili Junioris pag. 110. κελεύει αὐτῷ ἀπελθεῖν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ, καὶ ἐπεύξασθαι τῷ νοσοῦντι, ἀλεῖψαί τε αὐτὸν ἐλαίῳ τῆς κανδήλας, καὶ ἀπολῦσαι. Miracula S. Georgij Mart. num. 55. εἰ κελεύεις ἐνεγκεῖν τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γεωργίου ἐνθάδε, καὶ τεθήτω ὕπερθεν τῆς σῆς στρωμνῆς, ὑφαπτέσθω δὲ καὶ κανδήλα ἔμπροσθεν αὐτοῦ δι' ὅλης νυκτὸς· πρωΐας δὲ γενομένης, ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑφαπτείσης κανδήλης ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνος τοῦ ἁγίου μάρτυρος, ἀλειψάμενος τὴν σὴν χεῖρα, εὑρήσεις τὴν ἴασιν. Ita in Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 7. in Vita S. Artemij in Synaxar. in Vita S. Lucæ Junioris pag. 1012. & apud Basilium lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 26. Pachymeres lib. 11. cap. 32. καὶ τῷ τοῦ φωταγωγοῦ ἐλαίῳ χρισθεὶς, πεσὼν ὑπὸ πόδας κατὰ τὸ σύνηθες, ἱκέτης τῇ μάρτυρι γίνεται. Adde cap. 10. ejusdem libri. Meminit denique istius unctionis olei, ejúsque ritum pluribus describit Anonymus in Vita S. Bacchi Junioris, p. 67. καὶ λαθραίως τῇ Χριστιανῶν ἐκκλησίαις προσεδρεύουσα, ἱκέτευεν τῆς μυσαρᾶς χωρισθῆναι ἀνδρὸς ἐπιμιξίας, καὶ τῇ τῶν Χριστιανῶν συναφθῆναι ἐκκλησίᾳ· ὃ δὴ καὶ τὰ ἀπόμυρα τῆς ἐκκλησιῶν τὰ κατὰ συνήθειαν διδόμενα καταδεχομένη, τὰ ἑαυτῆς περιέχριεν τέκνα, ἀρραβῶνα αὐτοῖς προκαταβάλλουσα τοῦ μέλλοντος αὐτοῖς δίδοσθαι θείου βαπτίσματος μύρου· καὶ γὰρ ἐν τῷ τῆς Εῴας τοιοῦτόν τι παραδέδοται ἔθος. ἐν γὰρ ἡμέρα τῆς Κυριακῆς περὶ τὰς Ἑσπεραίας ὥρας τῆς λυχνικῆς ὑμνολογίας ἐπιτελουμένης, ἐν ὑαλίνῳ σκεύει, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης, ὁ ἱερεὺς ἔλαιον ἐμβαλὼν, καὶ ἔσω τῆς ἱερᾶς κιγκλίδος τοῦ μυστικοῦ θυσιαστηρίου τῷ τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλῳ βραχεῖαν σταγόνα τοῦ ἡγιασμένου ἐλαίου ἀνιμώμενος, τοῖς προσιοῦσιν μεταδίδωσιν. τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν τῶν πιστῶν προσιὸν, τῷ κοίλῳ τῆς παλάμης τὴν ἀποσταζομένην ψεκάδα ὑποδεχόμενον, καὶ τῇ τῶν οἰκείων δακτύλων συστολῇ τὴν τοῦ ἱερέως ἐκμάσσον δάκτυλον, αὖθις τῷ τε προσώπῳ καὶ τῇ κάρᾳ, τὴν τοῦ ἐλαίου ἁγιασμὸν περιχρίουσιν. οὗτος ὁ τρόπος προδιδομένου αὐτοῖς θείου ἀρραβῶνος. Ubi observandum ἀπόμυρον istud oleum appellari.

Sed & eodem oleo ex Lychnuchis utebantur ad depellenda insecta agros aut vineas depascentia. Euchologium pag. 696. χρὴ γίνεσθαι λειτουργίαν, καὶ ἅπτειν κανδήλαν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, ἢ τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου, ἢ τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ τοῦ Λίβυος, ἢ καὶ ἀμφοτέρων· καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν, λαβεῖν τὸ ἔλαιον ἐκ τῆς κανδήλων, καὶ ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, καὶ ἐπιρραίνων σταυροειδῶς ὁ ἱερεὺς τὸ χωράφιον, ἢ τὸ ἀμπέλιον, ἢ τὸν κῆπον, λέγει τὰς εὐχὰς ταύτας, &c. Vide Typicum, cap. 14. ad 13. Novemb. ubi de panis & vini benedictione: præterea Paulum Venetum lib. 1. cap. 4. & quæ observamus in Gloss. med. Lat. in V. *Oleum*.

Ελαιον τοῦ ἁγίου σταυροῦ, *Oleum sanctæ Crucis*, quo curabantur infirmi. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: τοῦ ὑψίστου θέμενος καταφυγὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ἐλαίου τοῦ πανσέπτου σταυροῦ ἐπιρράνας τὸν τόπον, ἔμενεν αὐτόθι τὰς ἡμέρας τῆς τεσσαρακοστῆς. Et cap. 44. ἐλαίου τοῦ ἁγίου σταυροῦ αὐτὸν ὑγιῆ ἀπεκαθεστήκει. Sic cap. 63. uncta oleo Crucis per totum corpus liberatur à dæmone. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: εὐχὴν τε τῷ νεανίσκῳ ἐπιλέγει, καὶ τῷ τοῦ σταυροῦ χρίσας ἐλαίῳ, τῆς πικρᾶς ἐκείνης ἀπαλλάττεται μανίας. De Oleo Crucis innumera sunt, inquit Allatius lib. de Græcorum opination. num. 4. quæ apud Auctores recensentur. Quod, ut id quoque obiter adnotem, subdit ille, vel fuerit signo Crucis signatum, vel ab ipsa ante Crucem ardente lampade, non tantùm Hierosolymis, sed alibi quoque locorum, acceptum, vel, quòd ex ipsa Cruce, quemadmodum ex aliis Sanctorum corporibus, vel semel, vel perenni fluxu emanabat. Quibus addere potuisset, quòd fortè Sancta Crux, quam vulgo *veram Crucem* dicimus, vel certè illius particula in oleum immissa fuerit, ut in Gloss. med. Lat. innuimus, in V. *Oleum S. Crucis*: tametsi in eam potius sententiam ierim oleum illud quod in Lychnis ante S. Crucem erat, intelligi debere; illúdque accepisse initium à Lychnis, qui in Sacræ Resurrectionis Hierosolymitano templo pendebant ante veram ac Sanctam Crucem, quæ in eo asservabatur; cujus quidem olei tanta erat veneratio, ut in aureis, vel argenteis, ac alterius pretiosæ materiæ vasculis ad collum, veluti insigne φυλακτήριον deferrent. Ritum hunc præclarè illustrat ac docet Theodorus Episcopus Paphensis in Vita MS. S. Spiridonis: οὗτος ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς μετὰ Τριφυλλίου εὐτελῆ ἐσθῆτα περιβεβλημένος, καὶ τὴν ἑαυτοῦ βαΐνην ῥάβδον κατέχων, ἀγγείδιον ὀστράκινον ἔχων ἐν τῷ τραχήλῳ ἠρτημένον· ὅπερ ἀγγείδιον ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει γίνεται σεμνὸν πάνυ, ἐν αὐτῷ γὰρ τὸ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἐλαίου ἔλαιον βάλλουσιν· τινὲς δὲ καὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ποιοῦσι ταῦτα, οὕτως γὰρ ἐδείχθη τῷ Βασιλεῖ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου βαστάζων τὴν βαΐνην ῥάβδον, καὶ τὸ ὀστράκινον σκεῦος ἔχων περὶ τὸν τράχηλον. σταθεὶν ἐπινεύσει ὑγιῆ τὸν ἀρρωστίας ἐποίησεν, καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ δυνάμει ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ ἐρρωμένος ἐν ἅπασιν ἐγένετο ὁ Βασιλεύς: nempe Constantinus M.

Ελαιον ἅγιον, *Sacrum Oleum*, à viris sanctitate conspicuis sacris precibus adhibitis benedictum, quo Fideles ad depellendos morbos utebantur: ἔλαιον, seu ἔλαιον εὐχῆς in Vita S. Pachomij num. 30. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. n. 47. ποιήσας δὲ ἐπ' αὐτῷ τὴν εὐχὴν, χρίσας τε πάντα αἰσθητήρια αὐτῷ τῷ ἁγίῳ ἐλαίῳ, &c. Mitto locos alios & Auctores laudatos in Gloss. med. Lat. in V. *Oleum benedictum*.

Ελαιον, *Oleum* quo in hominibus sepeliendis utebantur Græci. Laudantur à Lambecio lib. 8. Commentar. de Bibl. Cæsar. Excerpta τοῦ Χρυσοστόμου ἐκ τοῦ λόγου εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον, καὶ περὶ ὑπομονῆς, καὶ τοῦ μὴ πικρῶς κλαίειν τοὺς τελευτῶντας, ὅτι δεῖ ἐπὶ τῶν τεθνεώτων ἐπιχέειν ἔλαιον ἐν τῷ ἐνταφιάζειν αὐτοὺς, καὶ διὰ τι πρὸς ἀνατολὰς τὴν ὄψιν σχηματίζομεν.

Ελαιον, in Gloss. Chymic. MSS. τὰ ἄνθη τῶν βαφῶν εἰσίν.

ἘΛΑΙΟΤΌΠΟΣ, *Olivetum*, Ἐλαιὼν in Corona pretiosa.

ἘΛΑΙΟΦΌΡΟΣ, Accipitris genus. Demetrius Constantinopolitanus lib. 1. Hieracosophij, cap. 2. καὶ καλεῖμενος ὑπὸ τῶν πολλῶν Ἐλαιοφόρος, ὀλιγοχρόνιος.

ἘΛΑΊΠΡΙΝΟΣ, *Alaternus*, *Philira*, arbor. Vide Bellon. lib. 1. observ. cap. 42.

ἘΛΑΙΏΝΑΙ, *Curatores olei emendi gratia creati*. Vide Anton. Augustinum ad Modestinum.

ἘΛΑΠΡΟΣ, pro ἔκλαμπρος. Anonymus Græcobarbarus MS. de Lapidibus: Γρανάτα, ἔνε κοκίνι, καὶ καθάρια, καὶ ἔλαπρον χλορέ. Rursum: τοπάτζη ἔνε πέτρα κιτρίνη εἰς τὸ χλορὶν τοῦ ἀλεφαντίνε, ἔλαμπρι εἰδὲ τὴν θεωριάν.

ἘΛΑΣ, *Oleum*, Ἔλαιον. Vita S. Pachomij, n. 30. τότε ἀπέστειλεν αὐτῇ ἔλας εὐχῆς, καὶ ἤλειψεν αὐτὴν ἐν πίστει, καὶ ἰάθη.

ἘΛΑΣΊΑΙ, *Ordines remigum* qui ἐλάται dicuntur, *in navibus*. Leo in Tact. cap. 19. num. 7. ἕκαστος δὲ τῶν δρομόνων εὐμήκης ἔστω καὶ σύμμετρος, ἔχων μὲν τὰς λεγομένας ἐλασίας δύο, τὴν δὲ κάτω, καὶ τὴν ἄνω. Idem num. 8. ἑκάστη δὲ ἐλασία ἐχέτω ζυγὰς τὸ ἐλάχιστον πέντε καὶ εἴκοσι, ἐν οἷς οἱ κωπηλάται καθεσθήσονται. Denique num. 19. εἰ δὲ τινας τῶν στρατιωτῶν ἀνάνδρους ἐπιγνῷς, τούτους εἰς τὴν κάτω ἐλασίαν τέως παράπεμπε.

Ἐλασία, *Volatus*. Orneosophium: pag. 244. αἱ δυσοσμίαι αὐτῷ (τῶν φαλκωνίων) πλατεῖαι. μακρὰ ἡ ἐλασία αὐτῶν. Sic Virgilius dixit *Remigium alarum*. Sed & Ἐλάται, *Alarum pennæ*, dicuntur in eodem Orneosophio, pag. 245. οἱ ἐλάται αὐτῶν ἀποσκελῶτοι, ἵνα μήτε εἰσὶ σμικτοὶ, μήτε σταυρωτοὶ. pag. 246. οἱ ἐλάται αὐτῶν στενοὶ, πλὴν ἀποσκελωτοὶ, καὶ ἵνα καθέζονται ὀλόρθοι. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij, pag. 137. τῶν συνεργούντων τῇ πτήσει τῶν ἄλλων μάλιστα πτερῶν, οὓς ἐλάτας παρωνύμως καλοῦσι, διὰ τὸ δι᾽ αὐτῶν ἐλαύνεσθαι, καὶ κώπης δίκην διατέμνεσθαι τὸ ἀέρειον πέλαγος, &c. Alibi: ἐὰν ῥουμαλισθῇ ὁ ἱέραξ τοὺς ἀγκῶνας, ῥίπτει αὐτοῦ τοὺς ἐλάτας. Adde cap. 113.

Πρωτελάται, *Prima alarum pennæ*. Idem Demetrius lib. 1. cap. 4. pag. 12. καὶ ἐὰν τὰ βασιλισκάρεια μακρὰ ἔχῃ ἴσα τῶν πρωτελατῶν, &c. Ubi perperam Editum προτελλατῶν.

Ἐλατῆρες, idem quod ἐλάται. Idem Demetrius lib. 1. cap. 101. εἰς τὸ ἀποβάλλοντα τοὺς ἐλάτας. Ὅταν ἴδῃς ὅτι ἀγαγῇ τοὺς ἐλατῆρας αὐτοῦ τὸ ζῶον, &c. Vide paginas 134. 135.

Αὐρελατεῖν, *Alas extendere*. Idem Demetrius lib. 1. cap. 155. p. 133. τίλλειν αὐτοῦ τὰς μασχάλας χρὴ, καὶ βελόνῃ χαλκείᾳ καταικεντᾷν αὐτὰς, καὶ οὐδέποτε αὐρελατήσῃ.

ἘΛΑΤΙΚΌΝ, *Merces quæ datur homini equitanti, seu equo vecti*: Est enim ἐλαύνειν Græcis *equo vehi, Equitare*. Occurrit non semel in Rationali peræquatorum MSS. præter locum descriptum vide in ποδοκόπιον: en alius: ἔκτοτε δὲ αὐξανομένης τῆς τῶν νομισμάτων ἀπαιτήσεως, αὔξεται καὶ ἡ συνήθεια σὺν τῷ ἐλατικῷ περισσευομένη εἰς νύ. δέκα, καὶ οὕτως ἵσαται, πλεῖον γὰρ τῶν δέκα νομισμάτων, οὐκ ἀναβιβάζεται ἡ συνήθεια σὺν ἐλατικῷ, &c. Extat ibidem titulus, περὶ τῶν συνηθειῶν καὶ ἐλατικῶν.

ἘΛΆΤΤΩΣΙΣ τῆς πρώτης, τῆς δευτέρας, τῆς τρίτης κεφαλαιώσεως, *Maxima*, *Minor*, & *Minima capitis diminutio*, in Basilic. lib. 16. tit. 8. §. 39.

ἘΛΑΦΙΚΌΝ, *Elaphoboscum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 485.

ἘΛΑΦΙΝΈ, Ægyptiis, *Veratrum nigrum*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 733.

ἘΛΑΦΌΣΚΟΡΔΟΝ, *Brassica Canina*, ἀπόκυνον, apud Interpol. Dioscor. c. 663.

ἘΛΑΦΡΌΝ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ἘΛΒΆΧΑΡ. Anonymus de Oxymelite: καὶ κόραλλον ῥούσιον, καὶ ζουπήτ, ἐλβάχαρ, καὶ ἅλας ἀμμωνιακὸν, &c.

ἘΛΒΟΎΝΙΟΝ, *Dictamnum*, apud Interpolat. Dioscor. c. 442.

ἘΛΕΒΟΡΊΖΕΙΝ, τὸ ἐλέβορον ποτίζειν, *Eleborum potare*, in Scheda Basilica.

ἘΛΕΪ́ΤΙΣ, *Helxine*, apud Interpolator. Dioscorid. cap. 621. 668.

ἘΛΈΝΟΣ, Λενὸς, pro Ἐλεεινός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3. Extr.

Οὕτως μὲ δάκρυα ὁ λενὸς γιάνακζε τελειώσῃ.

Paulò antè.

Καὶ μὲ τὰ μάτια τὰ λενὰ μπορῆ νὰ τὴν ἐβλέπῃ.

Lib. 4.

Καὶ τόρα βρίσκομ᾽ ἐλενὸς εἰς τόσην πτωχείαν.

ἘΛΕΤΤΟΥΆΡΙΟΝ, *Electuarium*. Occurrit apud Agapium Cretensem in Geoponico, c. 131.

Λατουάριον, voce truncatâ, apud Myrepsum de Antidotis cap. 73. in Cod. MS. ταῦτα πάντα κόψας, καὶ σείσας καλῶς, ἕως συστάσεως τοῦ λατουαρίου. Adde cap. 497.

Ἐλεκτάριν, apud Joannem Jatrosophistam MS. cap. 270. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Electuarium*.

ἘΛΕΤΧΕΡ, in Glossis MSS Jatricis ex Cod. Reg. 190. τοῦ σχίνου τὰ ἄνθη, *Flores Schœni*. In aliis Saracenicis Ἐλέτχαρ scribitur.

ἘΛΕΥΘΕΡΙΆΖΕΙΝ, *Gaudere*, *Hilarem se præbere*. Moschopulus: Εἰς τροφωνίου μεμάντευται, ἐπὶ τῶν σκυθρωπαζόντων καὶ οὐδέποτε ἐλευθεριαζόντων. Apud Nicetam de Manuële Imp. νεὸς γὰρ ὢν ὁ Μανουὴλ καὶ ἐρωτικὸς τῷ τ᾽ ἀνειμένῳ καὶ τρυφερῷ προσανέκειτο. Ubi Cod. Barbarogr. καὶ ἐλεύθερος, pro ἐρωτικὸς præfert.

ἘΛΕΥΘΕΡΙΚῸΝ, seu ἐλευθερικὰ χωρία, *Libera*, & *immunia ab exactionibus*, in Nov. Justini de Sacris Domibus c. 4. ubi opponuntur ἐξακτωρικοῖς; Vide in ταμειακόν.

ἘΛΕΥΘΕΡΟΒΟᾹΝ, more liberorum loqui, verba facere, seu potius testimonium dicere, quod non licebat servis adversus Dominos. Demetrius Chomatenus in Responsis pag. 332. τί σημαίνει τὸ, μὴ ἐλευθεροβοᾶν τὸν δοῦλον· ὅπερ τοῖς δουλικοῖς ὠνητηρίοις οἱ ταβελλίωνες ἐγγράφειν εἰώθασι; nempe in instrumentis emptionum servorum addere solebant Tabelliones, servis ejusmodi emptitiis non licere, μὴ μόνον ἐν αὐτοῖς μέτροις τῆς δουλείας φωνὴν αἴρειν προσήκουσαν εὐγενέσι καὶ ἐλευθερίοις κατὰ τῶν δεσποτῶν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἂν, εἰ καὶ ἐλευθερίας ἀξιωθεῖεν, τὴν τοιαύτην ἀναλαβεῖν πώποτε. ὅθεν καὶ ἐπιτίμιον τῆς ἐλευθεροφωνίας ταύτης οἱ ἀπελεύθεροι τὴν ἀναδούλωσιν ἐκληρώσαντο. Deinde de vocis significatu hæc subdit: ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ εἰπεῖν, καὶ δοῦλος καὶ ἀπελεύθερος τοῦ βοᾷν ἐλεύθερα παντάπασιν ἀπεστέρηνται. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Vox*.

ἘΛΕΥΘΕΡΏΝΕΙΝ, *Manumittere*, Ἀπολύειν in Glossis Græcobarb.

ἘΛΕΥΘΕΡΟΎΜΕΝΟΣ ὑπὸ ὅρον, *Statu liber*, in Basilic. to. 4. p. 378. 379. 397. 408. ἐλευθερία ἐπὶ ἄρχοντος δοθεῖσα, *Vindicta*. Ἐλευθερίας ἐκδικίαι, *Vindiciæ*. Ἐλεύθερος τῆς ὑπεξουσιότητος, *Emancipatus*. Glossæ Gr. Lat.

ἘΛΕΦΑΝΤΙΝῸΝ, *Ebur*, Ἐλέφας. Ἀπὸ ἐλεφαντινὸν, *Eburneus*, Ἐλεφάντινος.

ἘΛΘΙΜΟΝ, *Adventus*, *Reditus*. Malaxus in Hist. Patr. p. 154. ἔμαθαν τινὲς τῶν ἀρχιερέων τὸ ἐλθιμον αὐτοῦ, &c.

ἘΛΙΆ, *Oliva*, Ἐλαία.

ἘΛΊΔΙ, *Smilax aspera*, apud Interpol. Dioscor. cap. 776.

ἘΛΙΘΟΣ, *Grossus*, Ὄλυνθος.

ἘΛΙΟΣΑΚΤΗ, *Ebulus*, apud Interpol. Dioscor. c. 755.

ἘΛΧΆΡΔ, Ἀκακία, in Glossis Jatricis MSS. *Acacia*.

ἘΛΙΚΊΑ, Ἐλικία, pro ἡλικία, *Ætas*. Historia Apollonij Tyrij:

Ὁμῶ μὲ ἐν αὐτῶ παιδὶ ἴσον τῆς ἐλικίας της.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Καὶ πῶ ἔσαν ἡ σαρκὸς τους, πῶ δέβη ἡ ἐλικία τούς.

ἘΛΚΙΣΜΑ, in Glossis Chymicis MSS. ὅζων ὁ ἀνακαυθεὶς κασίτερος.

ἛΛΚΟΣ, *Pus*. Eustathius Iliad. δ. ἕλκος, ὃ κατὰ τοὺς ὕστερον ἰδιωτικῶς, τὸ πῦον, ὃ οὐδὲ ὁ Ποιητὴς οἶδεν, &c.

ἘΛΙΛΕΛ ΜΥΛΙΚ, Μελήλοτον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. in aliis, ἐλχὶλ, τὸ μελήλωτον. Matthæus Silvaticus: *Elmelich*, *Melilotum*. Zosimus Panopolitanus MS. de Chymia: καὶ λαβὼν φλοιὸν φοινικοβαλάνου τῆς λεγομένης ἐλιλέγ, ἐν Ἄραψι. At hoc loco *Myrobalanum* interpretatur Salmasius. Glossæ Græco-Arabicæ: χαλιλὲν, τὰ ξανθὰ μυροβάλανα.

ἘΛΛΕΒΟΡΟΣΉΜΑΤΑ, *Limonium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 598.

ἝΛΛΗΝΕΣ, *Pagani, Gentiles*. Glossæ Gr.Lat. Ἕλλην τὴν θρησκείαν, *Paganus*. Philostorgius lib.11. cap. 2. Εὐγένιόν τινα Μάγιστρον τὴν ἀξίαν, Ἕλληνα δὲ τὸ σέβας, βασιλέα Ρωμαίων καθίστησι. Socrates lib.7.c.14. καὶ προσελθόντες ἀπεκάλουν Θύτην καὶ Ἕλληνα, καὶ ἄλλα πολλὰ περιύβριζον. Martyrium S. Niconis, num.1. ἦν δὲ ὁ αὐτὸς ὁ Ἕλλην, μητρὸς μὲν Χριστιανῆς. Acta S. Eustachij: Ἕλλην δὲ ὑπῆρχε τὴν θρησκείαν. Theophanes an. 8. Valentis, de eod. Augusto: τοῖς Ἕλλησι ἄδειαν ἔδωκεν θυσίας καὶ πανηγύρεις ἐπιτελεῖν, an. 10. Leonis M. Ἰσοκάσιος ὁ Κοιαίστωρ Ἀντιοχείας ὁ καὶ φιλόσοφος, διεβλήθη τῷ βασιλεῖ ὡς Ἕλλην. An.3. Justiniani: καὶ ἐθέσπισεν ὁ βασιλεὺς ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς Ἑλληνίζοντας, μηδὲ τοὺς αἱρετικοὺς, εἰ μὴ μόνους τοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανούς. Usurpat etiam S. Paulus.

Ἑλληνισμὸς, *Paganismus.*, *Paganitas*. Basilius Seleuciensis Episc. Homil. in Olympia: ἑλληνισμὸς Χριστιανισμοῦ προσωπείῳ κρυπτόμενος. Theophanes an. 1. Juliani. πρὸ τοῦ Κωνσταντίου τελευτῆς εἰς Ἑλληνισμὸν ἀναιδῶς ἐξετράπη.

Ἑλληνίζειν, *Paganismum profiteri*. Sozomenus, lib.6. cap. 34. πρὸς οἰκεῖον ἐπαγαγόντο σέβας, καὶ ἑλληνίζειν ἔπαυσαν. Ἑλληνίζοντες, *Pagani*, apud Harmenopulum lib.6. tit.4. §.4.6. Ἑλληνόφρων, apud Theophanem an. 37. Theodosij Jun. 26. Justiniani.

Ἑλληνισταὶ, apud Philostorgium, lib.7. c.4. τῶν ἑλληνιστῶν τὰ ἀτιμωτάτα κατὰ τῶν Χριστιανῶν πανταχοῦ παλαμωμένων, &c. Sozomenus lib.6. cap. 35. ἄνδρα τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις ἐπισήμως στρατευόμενον, ἑλληνιστὴν καὶ ἐλλόγιμον. Utitur paulò ante.

ἙΛΛΗΝΙΣΤΆΡΙΟΙ, qui linguâ Græcâ utuntur: Ἑλληνισταὶ, uti appellantur in Epistola Ammonis Episcopi de Vita SS. Pachomij & Theodori num.4. 19. Theodorus Petreorum Episcopus in Vita Sanct. Theodosij Archimandritæ: οὕτως ἅπαντες, πλὴν τῶν δαιμονούντων ἀδελφῶν, κατὰ τὴν μεγάλην τῶν Ἑλληνισταρίων συναθροίζονται ἐκκλησίαν. Suprà dixit, ἐν μὲν τῇ Ἑλληνίδι φωνῇ Liturgia celebratur. Eadem fermè habet Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ: παρεγγυήσας αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον, καὶ τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν ἐν τῇ συνάξει Ἀρμενιστὶ καθ' ἑαυτοὺς λέγειν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς θείας προσκομιδῆς ἔρχεσθαι μετὰ τῶν Ἑλληνισταρίων, καὶ τῶν θείων μεταλαμβάνειν μυστηρίων. Vide Salmasium lib.de Hellenistica.

ἘΛΜΙΓΓΟΒΌΤΑΝΟΝ, Herbæ genus, cujus usus adversus Lumbricos. Orneosophium: ἡ ἐλμιγγοβότανον ὡσαύτως δὸς μετὰ κρέατος. Trallianus habet ἑλμινθοβότανον, quam Interpres *Corallinam* vertit.

ἛΛΜΟΣ, *Cassis*, *Galea*, Ital. *Elmo*, nostris olim *Elme*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

Ἐξέβαλε τὸ ἕλμον του ἀπὸ τὴν κεφαλήν του.

Idem lib.7.

Τὸ ἕλμον στὸ κεφαλήν του ἔμορφα φορεμένο.

Lib. 8.

Δίδοντα κόλπους δυνατοὺς στὰ ἕλμα τους ἀπάνω.

Rursum:

Ἀπάνω του καβαλίκευε, στὸ ἕλμον του κτυπόν.

Vide suprà in Βιζηέρα, & Gloss. med. Latin. in *Helmus*.

ἘΛΜΟΥ̃, μυμία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Mumia*.

ἘΛΠΗΛΟΝ, ζηγῆς ἀγρία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Serpyllum*, *Zygis Silvestris*.

ἘΛΠΊΔΑ, *Spes*, Ἐλπὶς. Bessarion in Epist. ad filios Thomæ Palæologi: καὶ ἐκαλυγόρουν τὸ, ὅτι εἰς ξενητείαν νὰ θρέψη τόσους μὲ ξένα δύκαλα καὶ ξέναις ἐλπίδαις.

ἘΛΠΊΖΕΙΝ, *Timere*, *Vereri*. Zonaras to. 1. p.138. ὡς καὶ θανεῖν ἐκεῖνον ἐλπίζειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Sperare*.

ἘΛΤΖΉΖΗ, ναρκίσου ἔλαιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Oleum ex Narcissis*.

ἘΛΎΤΕΡΟΣ, *Effusus*.

ἘΛΧΑΡΚΌΣ. Anonymus de Oxymelite, sub fin. ῥίνισμα χαλκοῦ, καὶ κασσιτέρου, καὶ ἀντέρης, καὶ χάτους ἐλχαρκοῦς, καὶ λειώσας ἄλειφε, καὶ τοῦ γερανίου. Apud Matthæum Silvaticum, *Elkinika*, est *Radix Gladioli*, vel *Gladiolus*.

ἘΛΧΊΑ, τὸ μελήλοτον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matthæus Silvaticus: *Elchil*, *Melilotum*. Ἐλχὴβ, scribitur in Glossis Saracenicis MSS. eâdem notione. Vide Ἐλιλὲλ μύλικ.

ἘΛΧΟΎΚ, τρόχισκος τῆς λαχὰ, in Glossis Græcobarb. MSS.

ἘΛΩΝΙΆΣ, *Hyacynthus*, apud Interpol. Dioscorid. cap.645.

ἘΜΑΓΚΙΠΑΤΊΩΝ, *Emancipatio*. Codex Canon. Eccles. Afric. cap. 35. ὥστε τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς κληρικοὺς τὰ τέκνα αὐτῶν μὴ ἐᾶν αὐτεξουσίως διὰ ἐμαγκιπατίωνος. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 7. cap. 1. ἐπιτρέπει ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐλευθερίας καὶ ἐμαγκιπατίωνας πράττεσθαι. Occurrit passim in libris JC.

ἘΜΆΝΣΩΡ, *Emansor*, ἀπόκοιτος. Scholiastes Basilic. ad lib.60. pag. 854. ὁ χρόνος διακρίνει τὸ ἐμάνσωρα στρατιώτην ἐκ τῆς φυγάδος ἢ δεσέρτορος. Ex l.17. §.2. De Re militari. Vide Cujac. lib. 6. Observ. cap.26. & Gloss.med.Lat.

ἘΜΆΤΟΣ, in Glossis Basilic. τὰ ἀτυχήματα.

ἛΜΒΑ, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act.5. volunt quidam idem valere quod Ναὶ, quod est, inquiunt, vehementer obtestantis. Verùm indubiè falluntur, ni ipse fallar. En ipsa verba: ἃ ἐποίησεν ἡ σύνοδος, ἔμβα ποίησον. Et paulò post: ἔμβα ἀναθεμάτισον Σέβηρον, καὶ τὸν Μανδρίτην. Deinde sequitur: καὶ ἀνελθόντος τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ ἄμβωνι, &c. Ita passim in ea acclamatione, quâ plebs urget Patriarcham ut ambonem conscendat, & Severum, cæterósque Hæreticos excommunicet. Proinde ἔμβα, idem valet quod ἀνάβαινε, *Ascende*, in ambonem scilicet, ut est in alia acclamatione paulò antè ad eundem Patriarcham: ἕως ἀνελθε εἰς τὸν ἄμβωνα, ἕως πεῖσον τὸν λαόν σου, &c. Sic infrà: εἴσβα, καὶ καθάρισον τὸν οἶκον τὸν ἅγιον. Ubi vetus Interpres: *Intra*, rectè exponit. Portius in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris: Ἐμπαίνω, *Ingredior*. Perf. ἤμπα, vel ἐμπῆκα, *Ingressus sum*. Imp. ἔμπα, *Ingredere*. ubi ἔμπα dicitur pro ἔμβα, ut ἐμπαίνειν, pro Ἐμβαίνειν. Vide in hac voce.

ἘΜΒΑΔΌΝ. Vide in Ἐμβάτης.

ἘΜΒΑΘΜΟΣ δικαστὴς, *Iudex ordinarius*: Ἔμβαθμον δικαστήριον, *Iudicium ordinarium*. Ἐμβάθμον καὶ κύριον δικαστήριον, *Iudicium supremum ordinarium*

rium. ἔμβαθμοι ὕπατοι, *Consules ordinarij*, in Basilicis passim.

ἘΜΒΑΛΑΝΤΙΟΝ. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopolit. ex Cod. Allatiano: Ἱερομνήμων κρατεῖ ἐν τῇ παραδόσει αὐτοῦ τὸν κώδικα τῆς ἐκκλησίας βουλλωθέντα παρὰ τῶν Κληρικῶν, καὶ τοῦ Ἀρχιερέως ἐμβαλάντιον. Ubi Goarus: *Breve Patriarchicum columnis altaris vel tumulo, reliquiarum Sacrarum immittendum*, ἀπὸ τοῦ ἐμβάλλεσθαι. Malim hanc vocem hîc usurpari pro ἐν βαλαντίῳ, *in Pera.*

ἘΜΒΑΣ, *Passus.* Nicetas de Statu Urb. pag. 2. ἐμβάδι ἀψόφῳ, καὶ χερσὶν ἀψοφήτοις, πολύπους καὶ πολύχειρ τῇ πόλει καὶ ἡμῖν ἡ δίκη ἐπεισπεσοῦσα, &c. Aristophani ἐμβὰς, ut aliis ἐμβάδιον, est *Calceus.* Vide Salmasium de Modo Usurar. pag. 692.

ἘΜΒΑΣΙΑ, *Ingressus*, *Introitus*, Εἴσοδος. Vide Ἔμπασμα, Ἐμπαίνειν.

Ἔμβασις, *Solium*, in Gloss. Græc. Latin. *Cortina*, in Gloss. S. Bened.

ἘΜΒΑΣΑΝΟΣ ζήτησις, *Quæstio tormentis facta*, apud Scholiastem Basilic. lib. 19. tit. 10.

ἘΜΒΑΤΕΥΕΙΝ, pro *Ingredi, Accedere*, usurpant Græci: Codinus verò pro *Immittere in mentem alicujus*, dixit cap. 201 num. 1. καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐκλέγεται ἀπὸ τούτων, ὃν ὁ Θεὸς ἐμβατεύσει εἰς τὴν γνῶσιν αὐτοῦ. Occurrit in Onomastico Vulcanij.

ἘΜΒΑΤΗ, Ἐμβάτης, *Solium*, in Gloss. Lat. Gr. *Labrum Balnei*; πύελον, in vet. Lexico; maximè *Labrum Baptisterij*, apud Scriptores inferioris ætatis. Theophanes an. 8. Valentis: τούτου λουομένου, καὶ τὸν λαὸν συλλούσασθαι προτρεπομένου, εἰ μὴ τὸ ὕδωρ τῆς ἐμβάτης ἐν ᾗ εἰσῆλθεν ὁ Εὐνόμιος, ἐκένωσαν, καὶ ἄλλου ἐπλήρωσαν, οὐκ ἠνείχοντο λούσασθαι. Extat in Euchologio, pag. 449. εὐχὴ τῆς διακονίας ἐν τῷ ἐμβάτῃ, inter Theophaniorum Officia, quâ labri sive Crateris aqua benedicitur, διὰ πόσιν, νίψιν, ἢ ῥάντισιν.

Ἐμβαδὸν, *Solium Balnei.* Constantinus Porph. in Basilio, num. 84. ἀφ' ὧν ἁπάντων κρουνηδὸν τὸ ὕδωρ κατὰ τὸ ἐμβαδὸν καὶ τὸν πυθμένα τῆς φιάλης ἄνωθεν ἐῤῥεῖ καὶ κατώμβρει τὰ ὑποκείμενα. Chartophylax Bulgariæ: ἀντὶ δὲ ἐπιφανείας τὸ ἐπίπεδον, ἤτοι τὸ χωρίον ἐμβαδόν.

Ἔμβασις, eâdem notione. Conciliabulum contra Joan. Chrysostom. §. 23. ὅτι αὐτῷ μόνῳ λουτρὸν ὑποκαίεται, καὶ μετὰ τὸ λούσασθαι αὐτὸν, Σαραπίων ἀποκλέει τὴν ἔμβασιν, ὥστε ἄλλον τινὰ μὴ λούσασθαι.

Ἐμβάσιον, simili significatu. Pseudo-Dioscorides MS. de Pharmacis Simplicib. sect. 5. cap. 31. καὶ μετὰ τοῦτο εἰσάγαγε ἐν βαλανίῳ, — καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν τὸν πάσχοντα ἐν τῷ ἐμβασίῳ τοῦ θερμοῦ. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosoph. pag. 125. εἰς βαλανεῖον εἰσαγέτω αὐτὸν, καὶ ἐν τῇ θερμῇ κρατείτω εἰς τὴν ἔμβασιν, καὶ μὴ βρεχέτω, ἀλλὰ δονείτω τὸ θερμὸν, ἵνα ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ θερμαίνηται.

ἘΜΒΑΤΙΚΙΟΝ. Vide in Ἐμπαίνειν.

ἘΜΒΑΤΙΚΟΝ δίκαιον, seu *Ius*, apud Ulpianum in l. 3. §. 3. D. de Reb. eor. qui sub tut. idem esse quod ἐμφυτευτικὸν, cui ibidem adjungitur, existimat Salmasius de Modo Usurar. p. 575. Vide JC.

ἘΜΒΑΦΙΟΝ, *Acetabulum*, Polluci. Hesychius: Παροψὶς, ὀξυβάφιον, ἢ ἐμβάφιον. Vita S. Pachomij, num. 4. καὶ αὐτοῦ παρακαλοῦντος αὐτὸν μετὰ φόβου, μόγις ἠνέσχετο, ἐκκενωθέντος οὗ εἶχεν τὸ ἐμβάφιον, καθεσθῆναι φαγεῖν, ὡς συνήθεια ἦν αὐτοῖς.

ἜΜΒΕΖΙ, apud Actuarium de Medicam. Compos. dicuntur fructus ab exoticis deportati, pag. 32. Edit. Lat. Ruellij.

ἜΜΒΛΙΚΙΝ, *Emblicus*, Myrobolani species apud Myrepsum sect. 1. cap. 30. alias 31. & alibi. Vide Matth. Silvaticum.

ἘΜΒΟΛΗ, Αἰσία ἐμβολὴ, *Felix Embola, Transvectio mercium*, quæ in navim injiciuntur, in Edicto 13. Justin. cap. 4. §. 1. cap. 22. §. 1. &c. Leges Rhodiorum: ἐὰν πλοῖον ἐν τῇ ἐμβολῇ ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ ἐμπόρου, ἢ κοινωνοῦ πλῆρες τῆς προθεσμίας, &c. αἰσία σιτοπομπεία, c. 8.

Ἐμβολὴ, *Captura*, in Gloss. Gr. Lat. ut & in Lat. Gr. alibi: ἐμπολὴ, *Captura.* Vide quæ notamus in Gloss. med. Lat. in V. *Embola.* Meminit Nicephorus Constantinopol. in Brev. pag. 127. 1. Edit. loci quem ἐμβολὴν Βεριγάνων vocat.

ἘΜΒΟΛΙΟΝ. Glossæ Basilic. πίλουμ ὁ ὑσσὸς, ἤτοι γῶσος, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον, τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ.

ἜΜΒΟΛΟΙ, Græcis recentioribus, dicuntur quævis *Porticus*, vel ab ἐμβάλλειν, quòd homines intro se mittant, vel παρὰ τὸ τὸν λαὸν ἐμβαίνειν, ut est in Etymologico. Glossæ MSS. Colberteæ: Ῥύμη, ὁρμὴ, ἔμβολας, λαύρα. Scribit Leo Allatius in libro de Græcorum recentiorum Templis, pag. 168. alios velle sic dictos porticus, quia *Subvolumina* sunt, vel quia sub illis ambulant. Nicolaus Alemannus in Notis ad Procopij Hist. arcanam hinc dictas putat *Mulieres Embolarias* apud Plinium lib. 7. cap. 48. quas alij eâdem ratione *Fornicarias* vocant. Aliter censet Salmasius ad eundem Plinium, pag. 384. quem consulet qui volet. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ MS. de quadam hæmorrhoissa agens: αὐτὴ ἔκειτο ἐν τῷ δυτικῷ ἐμβόλῳ τῆς αὐτῆς πλατείας. Ibidem: ὁ δὲ ταῖς κραυγαῖς εἴξας, ἀπέρχεται πρὸς αὐτὴν εἰς τὸν ἔμβολον. Alexander Monachus in Encomio S. Barnabæ MS. de æde ejusdem Sancti: ἐμβόλοις ἔξωθεν περιεσφιγμένον. Joan. Moschus cap. 92. ἐποίησα μνημεῖον κάλλιστον εἰς τὸν δεξιὸν ἔμβολον, κἀκεῖ αὐτὸν κατεθέμην. Chronicon Alexandrinum an. 12. Leonis: ἐξῆλθεν πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαν, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ λιμένα εἰς ἐμβόλον, ὅστις καλεῖται ὁ τόπος Νέος ἔμβολος. Adde eundem an. 7. Anastasij, an. 5. Justiniani, Theophanem, an. 3. Arcadij, an. 17. Anastasij, an. 17. Heraclij, Leonem Grammaticum in Porphyrogenito, Nicetam Paphlagonem in Vita Ignatij Patr. Annam Comnenam lib. 11. pag. 312. & alios Scriptores à nobis laudatos in Constantinopoli Christiana lib. 1. ubi de Urbis Porticibus, & alibi, & Glossarium mediæ Lat. in *Embolus.* In Euchologio pag. 625. ἔμβολοι ædium Sacrarum dicuntur *Porticus Interiores*, quas alij πρῶτα κατηχούμενα vocant. Vide Κατηχούμενα.

Συρέμβολος. Συριγγοέμβουλον, *Canalis subterraneus*, in speciem ἐμβόλου, seu Porticus arcuata, quâ aqua in Castella ducitur, quæ res inventa maximè in usum obsessorum. Eustathius ad Iliad. τ'. ἰστέον δὲ ὅτι (σύριγξ) ὁ ῥηθεὶς ὑπόνομος, ὁ καὶ ἔμβολος, συντεθεὶς, ποιεῖ μὲν συριγγοέμβολον, συγκοπεὶς δὲ διὰ τὸ δύσφωνον, λέγεται τοῖς κοινολεκτοῦσι Συρέμβολος.

Τζιρέμβολος. Idem Eustathius: Συριγγέμβολος, δι' οὗ ὡς ἐπὶ πολὺ ὕδωρ πορίζονται οἱ πολιορκούμενοι, ὃν ἡ παράκοπος ὁμιλία τζιρέμβολον παραλαλεῖ.

Ξηρέμβολος, eâdem notione. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1464. ἀπῆλθεν εἰς τὸ Ἑξαμίλιον, καὶ ἤρξατο κτίζειν καὶ τειχεῖν αὐτὸ ξηρέμβολον. Quasi *siccus canalis subterraneus.*

Τζερέμπουλον, eâdem notione dixit Joannes Anagnosta de Excisa Thessalonica num. 13. οὗ καὶ διὰ τὸ κατὰ θάλατταν προβεβλημένου διατειχίσματος, Τζερέμπουλον τοῦτο καλεῖν πάντες εἰώθαμεν, εἰς τὰς τριήρεις εἰσίασι.

ἘΜΒΡΙΜΙΟΝ, *Matta ex grossa papyro tenuiter pectinata*, ut est in Vett. Glossis. Apophthegmata Patrum in Daniele, num. 7. ἦλθον τῇ κυριακῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ τρεῖς μόνοι εἰς ἓν ἐμβρίμιν, μέσος δὲ ἦν ὁ γέρων. In Josepho Panephio, num. 1. καὶ ἔθηκεν ὁ γέρων δύο ἐμβρίμια, ἓν ἐκ δεξιῶν, καὶ

ἐν ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ, καὶ εἶπε, καθίσατε. Et in Macario, num.13. ἦσαν δὲ ἐκεῖ σκηνώματα Ἑλλήνων παλαιά· καὶ λαβὼν ἓν, ὑπέθηκε τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ, ὡς ἐμβρίμιον. Cyrillus Scythopolitanus seu Metaphrastes in Vita S. Euthymij, num.90. ἡ στρωμνὴ δὲ τὶ ἕτερον, ἡ ψίαθος, καὶ ὁ κεντώνιον καὶ ἐμβρύμιον συνήθως καλοῦσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Embrymium*.

ἜΜΒΟΎΛΟΥΚΛΟΝ, *Inburuclum*, in Gloss. Gr. Lat. in MS. *Inbruclum*. Synopsis Legum Juris Civilis MS. tit. 12. de Furto: ἐὰν τέλειόν τις ἐν βύρκλον, ἢ ἕτερόν τι ὅπερ οὐκ ἠδύνατο βαστάσαι ἀνοίξῃ, ἢ κλάσῃ, οὐ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ κλέπτῃ, ἀλλ' ὅσα ἀφέληται, εἰ δὲ τὸ ἐν βόρκλον ἠδύνατο βαστάσαι, πάντων τῶν ἐν αὐτῷ κλέπτης ἐστίν. Sic in MS. distinctis vocibus. *Involucrum* restituit Cujacius, ex lib. 60. Basilic. ubi ἐνβόλουκρον legitur.

ἜΜΒΡΑΣΙ', *Lactuca*, Ægyptiis, apud Interpol. Dioscorid. cap. 353.

ἜΜΕΙ͂Σ, *Nos*, Ἡμᾶς, in Corona pretiosa. Vide Grammaticam Portij.

ἜΜΈΛΖ, τὸ δαμασώνιον λέγεται, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Damasonium*. Vide Ἐμλάχ.

ἜΜΈΝΑ, *Me*. Sic enim declinant Ἐγὼ, μοῦ, ἐμένα vel μέ. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Χειρὸς ὁσάνσε κάμνει χρεία, νὰ ἔχης ἀπ' ἐμένα.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 3.

> Ἄκουε καὶ νοῦ ἐμένα, πλέον γὰρ ἐγὼ λυποῦμαι.

Anonymus de Amorib. Callimachi:

> Καὶ τότε πάντες δράμετε, ἔλθετε πρὸς ἐμένα.

Vide Grammaticam Portij.

ἜΜΊΝΙΟΝ, Ægyptiis, *Dracontea*, apud Apuleium de Virtut. Herb. c. 13.

ἜΜΛΆΧ, τὸ δαμαζώνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Vide Ἐμέλζ.

ἜΜΜΑΝΈΣ, *Hyoscyamus*, apud Interpolat. Dioscor. c. 651. & Apul. c. 4.

ἜΜΝΟΣΤΟΣ, *Celebris*: ex ὑμνεῖν, *Celebrare, Laudare*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Υἱὸς ἦτον τοῦ ἔμνοστης Ἐμονίας τοῦ κυρτέζας.

Idem lib. 4.

> Οἱ βρύσαις οἱ πανέμνοστες, καὶ τὰ πολλὰ ποτάμια.

Ἐμνοστεία, *Modulatio*, Ὕμνωσις Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ τραγουδίτου ἡ ἄτυχος με τελίαν μελωδίαν,
> Ὅπ' ὅλοι ἐξενίζονται εἰς τετίαν ἐμνοστεία.

Γλυκόμνοστος, *Suavis*. Liber Joannis Damasceni de Mortuis in fide, in linguam Cypriam versus: ἡ γλυκόμνοστες τροφαῖς, τὰ δειλικάτα καὶ τίμια φαγία, &c. Ubi Græc. Edit. τὰ τῶν βρωμάτων ἡδέα καὶ τίμια, &c.

ἜΜΟΡΦΟΣ, pro εὔμορφος, *Pulcher, Formosus*. Historia Apollonij Tyrij:

> Εἶτον κ' εἰς τὰ σπίτιά τα ἔμορφα κακομοίρος.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Λυτίνοι ἦσαν ἔμορφοι ἀπὸ ψιλὴν γενέαν.

Lib. 6.

> Ἦλθεν Κρομῆς Θηρίκιος ἔμορφα στολισμένος.

Ἐμορφία, pro εὐμορφία, *Pulchritudo*. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

> Ποῦ ἐγίνησαν τὰ κάλη σας, ποῦ δίεβη ἐμορφία σας.

Historia Apollonij Tyrij:

> Εἶχεν περίσαν ἐμορφίαν πολλὰ χαριτωμένη.

Ὄμορφος, *Pulcher, Decorus*, εὔμορφος. Corona pretiosa: ἔτι πρᾶγμα ὄμορφον, *Res pulchra*. Historia Apollonij Tyrij:

> Ἕνα μνημούριν ὄμορφο πήλιο μαρμαρένο.

Mox:

> Κ' εἰς τὸ κυβούριν τ' ὄμορφον τότες τὴν θάψαν.

Ὀμορφία, *Pulchritudo*, εὐμορφία. Glossæ Græcobarb. ἀγλαΐσμα, κάλλωνή, ὀμορφία, κόσμος, καλλώπισμα. Rursum: ἀγλαΐα, τῷ κάλλει, εἰς τὴν ὀμορφίαν.

Ὀμορφάδα, eâdem notione.

Ὀμορφαίνειν, Ὀμορφίζειν, *Ornare*. Glossæ Græcobarb. ποικίλλων, καλλωπίζοντας, ὀμορφίζοντας.

Ὀμορφομαλλεῖν, *Pulchros crines habere*, Glossæ Græcobarb. ποικιλόθριξ, ὀμορφομαλλοῦσα, ξανθομαλλοῦσα.

Μορφιάμαξον, *Currus præclarus*, ἅμαξα εὔμορφος. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Ἀπάνω στὸ μορφιάμαξον τὴν ἔσυρναν οἱ ταῦροι.

Μορφοκάμωτος, *Pulchrè elaboratus*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Εἰς τὸ ζερβὸν του τὸ πλευρὸν ἐκρέμετον σκουτάρι
> Μεγὰ καὶ μορφοκάμωτον μετὰ πολλῆς τῆς τέχνης.

Μορφοπροσωπάτος, *Pulchram faciem habens*. Ptochoprodromus, ex Cod. Reg. 1334.

> Παραστεμιστοστάχυλος, καὶ μορφοπροσωπάτος.

ἜΜΟΥΡΑΛΆΜΙΟΙ, *Signiferi Turcici*. Laonicus lib. 5. pag. 122. σημειοφόροι οἱ λεγόμενοι Ἐμυραλάμιοι.

ἜΜΠΑΊΝΕΙΝ, Ἐμπεῖν, Ἐμπένειν, pro Ἐμβαίνειν, *Ingredi, Inire, Subire, Introire*, ἐπιβαίνειν, εἰσέρχεσθαι. Glossæ Græcobarbaræ: μία ἀπάνω τῆς ἄλλης ἐμβαίνει. μία ἀπάνω εἰς τὴν ἄλλην ἐμπένει. Alibi: Ἀναβήσομαι, Ἐπανελεύσομαι, Θέλω ἐμπεῖν. Glossæ ad Iliad. Barbarogr. Nicolai Lucani: Ἐμβαίνουσα, Ἐμπένοντας μέσα. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. καὶ ἐμπένοντας τὸ πόρτη τοῦ ἁγίου τάφου, κεῖται ὁ λίθος ὁ ἀποκυλισθεὶς ἐκ τοῦ μνήματος, &c. Idem n. 5. ἀπὸ τοῦ τοῖχον ἐμπένοντας ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐκεῖ ποιάνεται. Historia Apollonij Tyrij:

> Λοιπὸν ἐμπῆκαν σ' ὀρδινία, καὶ κάθησαν νὰ φάσι.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 4.

> Ἀπεδίωξε τὸ βέλος ἵνα μὴ βαθέως ἔμπη.

Idem lib. 19.

> Καὶ αἱ νύμφαι μετ' αὐτίκα εἰς τὴν θάλασσαν ἐμπῆκαν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 136. καὶ τὸ μετὰ ξεφάρη ἐμπῆκε μέσα εἰς τὸ σῶμα. Ubi Cod. Gr. καὶ τὸ βέλος εἰς αὐτὸ εἰσῆλθεν. & pag. 139. λοιπὸν ἐμπῆγα εἰς σπήλαιον. Ubi Gr. παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ. Infrà: θεωρῶ πολλῶν πατήματα ὁποῦ ἐμπήκασιν, ἀμὴ ὀλίγων ὁποῦ εὐγήκασιν. Ubi Gr. ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων. Adde pag. 140.

Ἔμπα, *Ingredere, Intra*, imperat. verbi ἐμπαίνειν. Vide Ἔμβα.

Ἔμπα, *Gradus, Ascensus*, Glossæ Græcobarb. Ἄνοδος, ἀνάβασις, ἀνάβασμα, ἔμπασμα, ἔμπα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Το ἔμπα του ὁλοσίδηρον, καὶ τὰ στενώματά του.

Eodem lib.

> Καὶ εἰς τὸ ἔμπα τοῦ ναοῦ κοντὰ εἰς ἕνα μέρος, &c.

Rursum:

> Τὸ ἔμπα ἀπὲ δύο μεραῖς ἦτοναι ὀρθομένω.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Καὶ πρόσεξε ὡς φρονιμὸς νὰ σέβης εἰς τὸ κάστρο,
> Πῶς στέκουν καὶ τὰ ἔμπατα, καὶ πόσοι τὸ φυλάττουν.

Occurrit alibi apud hunc Scriptorem

Ἔμπασμα, *Aditus, Admissio, Ingressus, Vestibulum, Gradus*, εἴσοδος, πρόθυρον. Glossæ Græcobarb. Ἀναβασμοὶ, ἀναβαθμοὶ, ἐμπάσματα.

Ἐμπατίκιον, Ἐμβατίκιον, *Honorarium quod à Presbyteris cæterisque Clericalis ordinis, pro adepto Gradu, ac initâ & obtentâ dignitate præsulibus penditur*, in quod invehitur Malaxus in Hist. Patr. pag. 175. 179. 180. ut Simoniacum, ubi & promiscuè ἐμβατίκιον, & ἐμπατίκιον vocat: idem ferè quod ἐνθρονιστικόν. Quale porrò illud fuerit indicat hisce verbis: λοιπὸν τινὲς ἀρχιερεῖς ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τούτου (Metrophanis) δὲν ἔπερναν φλωρία, νὰ καμοῦν ἱερεῖς, μόνον

μόνον τὸ ἐμπατίκιον τοῦ ἔπερνε, ὡσὰν ἤθελε, τὸ κάμη ἱεράν, καὶ τὸ ἔδιδεν ἐκκλησία, καὶ ἀκούσατε, τί ἐμπατίκιν ἔπερναν τινὲς ἀρχιερεῖς, &c. Mox subdit, cùm in ipsa ordinatione nullos acciperent aut exigerent nummos, ne Sacros Canones violare viderentur, τὸ ἐμπαλίκιον διπλὸν, id est installationis aut ingressus in dignitatem nomine exigere solitos ipsos Præsules. Et infrà: τοιουτοτρόπως καὶ τὰ λαμβανόμενα ἀργύρια περὶ τοῦ πωλεῖν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ αἱ ἐνορίαι, καὶ αἱ χώραι, τουτέστι τὰ χωρία, ὅπου ἔχουν τὰς ἐνορίας, τὰς ὁποίας ἀγοράζουν οἱ χειροτονούμενοι ἱερεῖς ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ δίδουν φλωρία, ἤγουν ἐμβατίκια, τιμὴ αἱματός θέλουν ἦσθαι, καὶ θέλουν ὀνομάζεσθαι. Deinde ait in Synodo sub Hieremia Patr. Constantinopol. vetitum fuisse: καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι ἐξεσπάσθη καὶ ἐξεριζώθη τὸ συμωνιακὸν, καὶ τὸ ἐμβατίκιον, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ συμωνιακὸν ἦτον ἀσεβέστατον.

Ε'ΜΠΑΛΙΣ, Ἐμπαλίδες, *Bajulus*, *Bajuli*, ex Gallico, *Bailli*, Domus & rerum Domini Præfectus. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 3. ὁ ἔμπαλις τῆς χώρας, &c. cap. 206. ἐὰν γίνεται ὅτι κανεὶς ἄνθρωπος πλούσιος ἔχει ἐμπαλίδες, ἢ (*vel*) ἕνα στενέσκαρδον, ἢ μία στενεσκαρδέαν εἰς τὸ ἴκον τοῦ, &c. Infrà, ἐμπαλία, *Bajulia*, Gall. *Baillie*, *administratio*. Passim ibi.

Ε'ΜΠΑ'ΛΩΜΑ, *Taccone*, *Pezza*, Hieronymo Germano.

Ε'ΜΠΕ'ΝΟ, *Ebenus*, ἔβενος.

Ε'ΜΠΑΡΟΥΣΙΑΣΜΟ'Σ, *Repræsentatio*, in Gloss. Gr. Lat. vox Jurisconsultorum: id est præsens & præmatura solutio. Occurrit apud Theophilum Antecess. lib. 2. tit. 20. §. 14. Ubi legendus Fabrotus.

Ε'ΜΠΕ'ΝΝΕΙΝ. Vide in Ἐμπαίνειν.

Ε'ΜΠΕΡΔΕ'ΥΕΙΝ, *Illaqueare*, *Implicare*, ἐμπαγίζειν, ἐμπεριβάλλειν. Ἐμπέρδευσις, Ἐμπέρδευμα τῆς γλώσσης, *Hæsitatio*, Ἀπορία, Ἰσχνοφωνία, Διαπόρησις.

Ε'ΜΠΕ'ΡΙΟΝ, *Imperium*, Cinnamus lib. 5. num. 10. de Friderico I. Imp. τοῖς δὲ ἐκ ἀποχρῆν μόνον, εἰ τῆς βασιλείας οὐδὲν προσῆκον ἐπιβαλεῦσι ὕψος, ἐμπέριον ἑαυτοῖς περιθέντες κράτος. βούλεται δὲ τοῦτο τὸ ἀκρατὲς ἑρμηνεύειν. leg. ἐμπερίω. Glossæ Basilic. ἰνπέρεον, διακρόσια. ἰνπέριο, βασιλεία.

Ε'ΜΠΕΤΟΣ, *Impetus*. Urbicij fragmentum de Re militari: ἡ πρώτη τῶν βαρβάρων προσβολὴ, ἣν νῦν ἔμπετον καλοῦσιν. Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 4. χαίρουσι δὲ τῇ πεζομαχίᾳ, καὶ τοῖς μετ' ἐλασίας ἐμπέτοις.

Ε'ΜΠΕΤΡΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Impetrare*, Glossæ Basilic. ἐμπετρατευθεῖσα, ἡ μετ' ἐξουσίας ἄρχοντος ἐπιτραπεῖσα.

Ε'ΜΠΗΣΤΙΚΟ'Σ. Acta S. Philippi Apostoli, num. 8. παραβαλὼν οὖν οὗτος ὁ μέγας Ἀπόστολος, ὥστε κἂν ταύτῃ κηρύξαι τὸ εὐαγγέλιον, ἐπὶ ξοάνοις εἶδε ταύτην, καὶ τῶν ἐμπηστικῶν τοῖς ἰοβόλοις, ἐχίδνῃ τινὶ τεράστιῳ τὸ σέβας, οἶμαι προσνέμουσαν, &c. Ubi Interpres hanc vocem *Pestiferum* interpretatur, uti *Empesté* Galli dicunt. Quid si legas ἐμπνευστικῶν?

Ε'ΜΠΙΜΕ'ΝΟΣ, *Firmus*, *Stabilis*. Glossæ Græcobarb. βέβαιος, πιστωμένος, ἡ ἐμπιμένος, ἡ στέρεος.

Ε'ΜΠΙΟΣ, *Impius*. Anna Comnena pag. 160. Edit. Hoeschelij: καὶ ὁ ἔμπιος οὗτος νεκρὸς, &c. Sed rectiùs editio Possini hoc loco ἔμπνους præfert.

Ε'ΜΠΙΣΤΟΣΥ'ΝΗ, *Fidelitas*.

Ε'ΜΠΛΙΤΖΟΝ, *Myrobalanus*, de quo consulendus Gorræus, ubi ἐμπελλιξ ab Actuario, & *Emblica*, & *Bellitica*, à vulgo vocari observat. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. μυροβάλανα, ἑλληνικῷ λόγῳ, τὰ λεγόμενα κοινῶς μέλανα καὶ ξανθὰ καὶ σχιστὰ ἔμπλιτζα λέγονται. ἐμπλιτζι, apud Myrepsum de Antidotis c. 23. 181.

Ε'ΜΠΛΟΥΜΟΣ. Vide in Πλουμί.

Ε'ΜΠΟ'ΔΙΑ, *Impedimenta*. Vox Tacticorum. Glossæ Veteres, cap. de Militia: *Impedimenta*, ἐμπόδια.

Ε'ΜΠΟΛΙΑ', *Sertum*. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Καλύπτραν, τὴν ἐμπόλιαν, τὸ σκέπασμα τῆς κεφαλῆς. Ἐμπολιάζειν, *Serto redimire*.

Ε'ΜΠΟ'ΝΗΜΑΤΑ, *Sumptus culturæ*, *agricolationis*, apud Harmenopulum lib. 3. tit. 3. §. 12. καλλιεργίαι ædificiorum, in Nov. Justin. 64. cap. 1. Nov. 120. cap. 7. in Novella Romani Lacapeni de Potentibus, &c. pag. 161. tom. 2. Juris Græco-Rom. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Melioratio*, & J C.

Ε'ΜΠΟΡΕΙ͂Ν, *Posse*, Δύναται, ἰσχύειν pro εὐπορεῖν, uti *passim* hâc significatione usurpant libri Basilic. quemadmodum εὐπορία, pro, id *quod quis facere potest*. Anonymus de locis Hierosol. cap. 5. καὶ χωρὶς νὰ ξομολογηθῇ ὅλας τὰς τῆς ἁμαρτίας, οὐδὲν ἐμπορεῖ νὰ εὐγῇ ἀποκεῖ. cap. 12. ὅμως διὰ τοὺς Ἀγαρηνοὺς οὐδὲν ἐμπορεῖ τινας νὰ σέβῃ ἔσω. Demetrius Raules Cabaces in Epist. ad Manuëlem filium, ubi Imperatorem sic loquentem inducit: ἄρχοντες, φαίνεταί σας καλὸν νὰ στέλωμεν πρὸς τὸν Μέγαν Λογοθέτην εἰς τὸ νὰ τὸν φέρουν ἐδῶ, καὶ τὸν ἀποπειράσωμεν, καὶ τώρα ἐμπορεῖ, &c. Corona pretiosa: νὰ ἠμπορεῖ, *Posse*, Δύνασθαι. Alibi: ἠμπορῆ γάνε, *Potest esse*, Δύναται εἶναι. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ δὲν ἠμπόρησα ποτὲ νὰ μάθω τὰ γραμμάτα.

Rursum:

> Τίς ἐμπορεῖ νὰ διηγηθῇ ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια.

Ἐμπορετὸς, *Possibilis*, Δυνατός.

Μπορεῖν, idem quod Ἐμπορεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

> Ἦν τὰ καλῶ μπερῶ να δῶ δίχως τὴν συντροφίαν τους.

Alibi:

> Καὶ ἂν κάμης τὸ σου θέλω πῆ μπορῶ νὰ σὲ σηκώσω.

Μπορετὸ, *Possibile*, Δυνατὸν, in Corona pretiosa.

Ἠμπορετὸς, *Possibilis*. Glossæ Græcobarb. ἣν οὐχ οἷόν τε ἐξιλάσασθαι τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι ἠμπορετὸν νὰ τὴν εὐμερίσκουν.

Ἀνέμπορος, Ἀνεμπόρετος, Ἀνήμπορος, *Impotens*, *Impossibilis*, Ἀναλκὴς, Ἀδύνατος. Glossæ Gr. Lat. ἀσθενὴς, ἀδύνατος, ἄρρωστος, ἀνήμπορος.

Ε'ΜΠΟ'ΡΙΟΝ, *Burgum adjunctum Castro*, *seu Castello*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Ἔσωσαν σὴν Βελήγοστην, ἐκοῦσε ἀπέζευσαν,
> Ἐκάψαν τὸ ἐμπόριον, τὸ κάστρο μόνον ἀφήκαν.

Ε'ΜΠΟΥΚΟ'ΝΕΙΝ, *In buccam*, seu, *os immittere*, *Manducare*. Ptochoprodromus in Versib. Politic. de sua paupertate, MS.

> Ταῦτα δὲ λέγων, Βασιλεῦ, τὴν μάχαιραν κρατήσας,
> Ἠρξάμην ἐμπουκώνεσθαι, μέχρις εἰς κόρον ἦλθον.

Ε'ΜΠΟΤΟ'ΠΟΥΛΟΝ, *Poculum*. Ptochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. Reg. MS.

> Ἀλλὰ καὶ τὸ μπολόπουλον νὰ γέμιζα κρασίτζην.

Infrà:

> Καὶ τὸ βραδινὸ νὰ μὲ δίδαν μεγάλην κοματσίχην,
> Τὸ ἄσπρον ἐμπολόπουλον, γέμαλον κραςοβόλην.

Idem contra Hegumenum:

> Καὶ κἂν ἂς ἐγεμίζασιν τὸ ἐμπολόπουλόν μου.

Ε'ΜΠΟΥΛΟΝ, *Ebulus*, pro ἔβουλον, apud Myrepsum sect. de Antidotis cap. 29. ubi μπ. idem valet quod B. Latinum.

Ε'ΜΠΡΑΚΤΟΣ, *Novus*, in Gloss. Lat. Græc. *Qui aliquid molitur*, *Actuosus*, uti hanc vocem interpretatur Budæus. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 313. ἀποστείλας δὲ εἰς τὰ μεσόγεια ἅπαντα, πλείους ἐξ αὐτῶν ἄνδρων ἐμπράκτους τε καὶ ἀπράκτους, πάντας ἀπέκτεινεν. Ubi Miscella rectè vertit, *tam eos qui in dignitate erant*, *quàm privatos*. Contra quàm Goarus,

tam

tam eos qui pro ipso aliquid moliebantur, *quàm qui quietem agerent*. Sunt enim ἐμπρακτοι, *qui in actu sunt*, ut est in Codice Canonum African. Can.97. id est qui munus vel dignitatem aliquam exercent. Justinianus in Novella 70. εἰ μή τις αὐτὴν (τιμὴν) ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ διοικήσαιτο. Ubi in Lemmate, ὅτε ἔμπρακτοι ταύτην λάβοιεν. In Basilicis lib. 7. titulus 1. ita concipitur: περὶ δικαστῶν ἐμπράκτων, *de judicibus ordinariis*, ubi Scholiastes: Ἔμπρακτοι δικασταὶ, οἱ ἔχοντες ὀφφίκιον τοῦ δικάζειν. Glossæ Basilic. Ὀρδινάριος, τῇ τάξει ἔμπρακτος, ἢ στρατηλάτης, &c. *Consularis ordinarius*, ex l.2. Cod. ubi Senat. Ἔμπρακτος ἡμέρα, *Dies Iuridicus*, in iisdem Basilicis. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 461. εἰσῆλθεν εἰς τὸ Λαυσιακὸν, καὶ περιβλέψας εἶδεν Βάρδαν καθεζόμενον ἔμπρακτον, id est *in actu*, *judicantem*, vel *negotiis occupatum*, non verò *sumptuosè vestitum*, ut vult Interpres. Vita S. Syncleticæ, num.79. τὴν δὲ ἔμπρακτον διδασκαλίαν οὐδ' ὁ πᾶς αἰὼν διαλῦσαι δυνήσεται. Id est, *vividam doctrinam*, quomodo Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr.Constantinopol. pag. 1241. Edit.Labbei, τὰς ἐμπράκτους ὁμιλίας dixit. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ubi de Evangelistis: τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τῶν ζώων ὅμοιον λέοντι, τὸ ἔμπρακτον αὐτοῦ, καὶ ἡγεμονικὸν, καὶ βασιλικὸν χαρακτηρίζον, id est, *activitatem*, ut ita loquar.

Ἐμπράκτως, *Solenni pompa & obsequio*. Idem Theophanes in Leone Isauro an. 3. de Maria Conjuge: καὶ προῆλθεν ἐμπράκτως μόνη χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, &c. Ubi Miscella: *& processit sola cum solenni obsequio sine viro*, *&c.* Mox: μετὰ δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐμπράκτως ἡ Αὐγοῦστα Μαρία ἀνέκαμψε σὺν τῷ υἱῷ βαπτιζομένῳ, ὑπαντὴν δοῦσα, &c. Ubi Miscella, *cum solenni rursus obsequio*. Denique an. 33. Copronymi: καὶ μετὰ λαφύρων καὶ αἰχμαλώτων ὑπέστρεψεν, θριαμβεύσας ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐμπράκτως εἰσελθὼν, τὸν πόλεμον τοῦτον ἐπωνόμασεν Εὔγενον. Ubi Miscella, *& obstipatus obsiciis incedens*.

ἘΜΠΡΌΘΕΣΜΟΣ ἡμέρα, *Fatalis dies*, *Finita dies*, in Gloss. Gr. Lat. Ἐμπρόθεσμος κυρία, eâdem notione apud Græcos JC. Ἐμπροθέσμως, *Intra præstitutum diem*. Ἐμπρόθεσμος, *Temporalis*. Vide tom.1. Basilic. pag.462. 468.

ἘΜΠΡΌΛΑΛΟΣ, *Advocatus*, *Patronus*, qui pro altero in jure loquitur, ex veteri Gallico *Emparlier*, *& Avantparlier*, de quibus vocibus egimus in Gloss. med. Lat. in *Prælocutor*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 212. ἐὰν γίνεται ὅτι ἔλθῃ ὁ ἐμπρόλαλος, καὶ εἴπῃ, Κύρι, &c.

ἘΝΆΓΩΝ, *Actor*. Ἐναγόμενος, *Reus*. Ἐναγωγὴ, *Actio*. Ἐνάγειν, *Convenire*. Ἐνάγεσθαι, *Conveniri*, in Basilicis passim.

ἘΜΠΡΌΣ, *Antè*, Ἔμπροσθεν. Mauricij Strategica lib.3. cap.11. ἐπὶ τὰ ἐμπρὸς, ἢ ἐπὶ τὰ ὀπίσω, *vel antè, vel retro*. Anonymus de Locis Sanctis, pag.88. ἔμπροσθεν ἐστὶ ὁ τόπος, ὅπου ἐποίησαν τοὺς ἥλους καὶ ἐπροσήλωσαν τὸν κύριον ἐν τῷ σταυρῷ· αὐτοῦ ἐμπρὸς εἰς τὸ παρακλήσιον τῶν Ἰταλῶν τὸ ἔδαφος ἔχει μάρμαρον λευκὸν, &c. Utitur præterea Paulus Ægineta, ut & Zacharias Pap. lib.1. cap.9. Dialog. Gregorij M. &c. Laudatur à Duca Hist.cap.20. quo loco describit deformitatem Sophiæ Palæologinæ Joannis Palæologi Imp. uxoris, (licet ironicè formâ elegantem fuisse dicat,) Proverbium vulgare, ἀφ' ἐμπρὸς τεσσαρακοστὴ, ὄπισθεν πάσχα, ita ut, contra quàm pulchræ, macra & exsicca facie fuerit, atque ita anteriùs Quadragesimam, ponè verò pinguior, Pascha exhibuerit, nullâ decenti corporis proportione.

ἘΜΠΡΟΣΘΟΚΟΎΡΒΙΟΝ. Vide Κούρβιν.

ἘΜΦΆΝΙΣΙΣ, *Insinuatio*, in Novell.15. Justiniani cap.3. vox JC.

Ἐμφανιστικὰ, & ἐμφανίσιμα, dicuntur præstationes ab in Clerum allectis datæ cæteris Clericis pro *insinuatione*, id est relatione in Catalogum ministrorum Ecclesiæ. Vide Nov. 56. Justiniani, & Julianum Antecessor. Galli dicunt *droit de bienvenuë*.

ἘΜΦΥΛΛΊΖΕΙΝ, idem quod ἐγκεντρίζειν, *Inserere*. Eustathius Odyss. α. τότε τοιοῦτον ἐπεμβάλλειν, ἐμφυλλίζειν, καὶ ἐγκεντρίζειν, ἡ κοινὴ γλῶσσα καλεῖ. Hinc

Ἐμφύλλιον, *Insitio*. Idem Eustathius ibidem: λέγεται δὲ καὶ ὁ ἐπὶ δένδρων ἔνθεμα τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον Ἐμφύλλιον.

ἘΜΦΥΤΕΥΤΙΚΆΡΙΟΣ, *Emphyteuticarius*, lib.55. Basilic.tit. est, περὶ ἀγρῶν λιμιτανέων, καὶ λιμιτοτρόφων, καὶ ἐμφυτευτικαρίων.

ἘΜΦΏΤΙΟΝ. Vide in Φῶτα.

ἘΜΦΩΤΟΝ, *Vacuum intervallum*, *scilicet quod conspici potest*. Mauricius lib.4. Strateg.cap.3. ἤγουν δὲ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον, καὶ ἀντὶ τριβόλων, στρογγύλων ὀρυγμάτων τῶν λεγομένων ἱπποκλαστῶν, ὀρυσσομένων σποράδην, ἀπὸ ἑνὸς ποδὸς τὸ ἔμφωτον ἐχόντων, καὶ βάθος ἢ δύο, ἢ τριῶν, &c. ubi Leo in Tactic. cap.14. §.47. habet ἀπὸ ἑνὸς ποδὸς διάστημα ἔχοντα. Nescio an ita hæc vox capienda sit apud Evagrium lib.4. Hist.cap. 31. ubi Ecclesiam Sophianam describit: καὶ τῶν ψαλίδων, τὸ μὲν ἑκάστης εὖρος ποδῶν .... τὸ δέ γε μῆκος ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς δύσιν πόδες οξ. τὸ δὲ πλάτος τοῦ ἐμφώτου αὐτῆς, ποδῶν οε. Ubi Valesius *Latitudinem illuminationis* vertit: ita ut intelligatur summus ille murus inter utramque pilam, qui 26. fenestris illuminatur, de quo egimus in nostra Constantinopoli Christiana lib.3. n.47.

ἘΜΨΕΪΝ, *Coquere*, ἐψεῖν, vel ἑψᾶν. Ἐμψητήριον, pro ἑψητήριον. ἔμψησις, & ἔμψημα, pro ἔψησις & ἔψημα, in Euchologio, pag. 640. 641. 642.

ἘΜΨΥΧΟΝ, ὠὸν ὁλόκληρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Ovum integrum*.

ἘΝΑΙ. *Est*. Anonymus de Locis Sanctis num.1. αὐτοῦ ἔναι λίθος, ὅπου, &c. Passim.

ἘΝΆΚΡΑΤΟΝ, pro οἰνόκρατον, *Merum*, in Glossis Græco-Lat. sine interpretatione.

ἘΝΑΛΛΑΓΗ, *Ignorantia*, in Basilic. Ita Cujacius in Præfat.ad lib. 60. eorund.Basil. Item *Capitis diminutio*, in to.2. pag. 36.

ἘΝΑΝΤΙΟΜΑΤΙΚΌΣ, *Contentiosus*. Glossæ Græcobarb. φιλόνεικος, ἀσύμφωνος, ἐναντιωματικός.

ἘΝΑΝΤΊΩΣΙΣ κατὰ διαθήκης, *Bonorum possessio contra tabulas*, in Basilicis.

ἘΝΑΠΌΓΡΑΦΟΣ, *Adscriptitius*, in Basilic. & in Gloss. Gr.Lat. Justinianus in Nov. 22. cap.17. ἐναπογράφῳ δὲ ἀλλοτρίῳ γαμεῖν ἐλευθέραν οὐκ ἔξεστιν, &c.

ἘΝΑΡΈΤΑ, *Fortiter*, Ἐῤῥωμένως, γενναίως.

ἘΝΑΡΞΙΣ, *Exordium*. Gloss. Gr. Lat. ἐναρκτικὸν, *Inchoativum*. Concilium Nicænum II. Act. 1. πρὸς ἔναρξιν τῶν μελλόντων ἐκτεθῆναι κεφαλαίων, &c. Theophanes an. 20. Mauricij, ubi de Phocæ inauguratione: καὶ κύριος τῶν σκήπτρων ὁ τύραννος προχειρίζεται, —— καὶ λαμβάνει τὴν ἔναρξιν τὰ μεγάλα τῶν Ῥωμαίων ἀτυχήματα. Pentecostarium: εἰς δὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ κανόνος, ἐξέρχεται καὶ θυμιᾷ τὸν ναόν. Triodium 2. Feria 1. Hebdom. Jejun. καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ποιοῦντες πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθ' ἑνὸς ἡμῶν ἐνώπιον τῶν ἁγίων θυρῶν μετανοίας γ'. Et alibi passim. Germanus Patr.Constantinopol. in Mystagog. ἱερεὺς ὁ τὴν ἔναρξιν τῆς θείας λειτουργίας ποιούμενος. Sguropulus sect.10. cap.11. μετὰ πρῶτον ἡ προσκομιδὴ, εἶτα ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας. Utitur etiam Codinus de Offic. cap.6. num. 8. Euchölog. pag. 753. 809. & alij.

ἘΝΑΣ, *Unus*, pro εἷς. Glossæ Græcobarbaræ

μάχη

μάχη ἑνὸς πρὸς ἕνα, ἤγουν ὅταν μάχεται ἕνας μὲ ἕνα, ἢ ἕνας καὶ ἕνας. Anonymus de Nuptiis Thesei in prologo:

Τὸν εὔγαλε κτλὼ φυλακλὼ μὲ ταῦτον ἕνας φίλος.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ἐβλέπω τι ὅλοι μοιάζει ὁ ἕνας μὲ τ' ἄλλον.

Ἔναν, Ἐνάνε, *Viritim, Sigillatim,* καθ' ἕνα. Est etiam accusativus ἕνας.

ἘΝΔΕΙΓΜΑ, *Spectrum.* Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap.4. ὁ δὲ πονηρὸς δαίμων — εἰς τὸν οἶκον ἐκεῖνον, πρὸς ποιεῖν ἐνδείγματα, τοῦ λοιποῦ οὐκ εἰσῆλθεν. Ubi Gregorius M. *eandem domum ad exhibenda monstra quæ consueverat, ulterius non intravit.*

ἘΝΔΙΑΘΕΤΩΣ, *Ex animo.* Eustathius: τὸ δὲ Ἐκ θυμοῦ φιλέων, κᾂν ταῦτα ὡς καὶ πρὸ ὀλίγων, ἀντὶ τοῦ ἐνδιαθέτως, καὶ ὡς οἱ νεώτεροί φασιν, ἐκθύμως.

ἘΝΔΙΚΟΣ ὅρκος, *Iuramentum in litem.* in Basil. Glossæ: ἰν λίτεμ, ὅρκος ἀπαιτούμενος παρὰ τῶν δανειστῶν ἐν τοῖς πράγμασι τῶν ἀποθανόντων αὐτῶν χρεωφειλέτων ἐκ τῶν κληρονόμων. Item, ἔνδικος ὅρκος, ἤγουν ὁ μονομερής. Adde Scholiastem Synopseos apud Carol. Labeum pag. 64.

ἘΝΔΟΜΑΤΙΚΑ, dicuntur *quæ dat Collator Exactori, in hoc, ut aliquid de exigendi severitate instantiáque remittat.* Ita Cujac.ad l.8. Cod.de Exactionibus Tribut. lib.10. Constitutio Anastasij Imp. in l.9. Cod. de Annon.& Tribut. ἐνδοματικὰ δὲ μηδεὶς λαμβανέτω, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα παντελῶς ἀπαλειφέσθω. Justinianus Edicto 13. cap.7. τῷ τῶν ναύλων ἀποδέκτην βουλόμεθα μὴ ἄδειαν ἔχειν πᾶσιν ἑαυτὸν ἐπεμβάλλειν τοῖς δημοσίοις τέλεσι, καί τισι μετὰ τῶν ὑπευθύνων ἐνδιδόναι, καὶ τὰ καλούμενα ἐνδοματικὰ κομίζεσθαι, καὶ ἐντεῦθεν τῆς δημοσίου ῥαθυμεῖν ἑτέρους δὲ παρὰ τὸ προσῆκον εἰσπράττειν.

ἘΝΔΟΞΟΤΑΤΟΣ, *Gloriosissimus;* titulus honorarius summarum Dignitatum, quæ inter illustres habebantur. Τάξις τῶν ἐνδοξοτάτων Ὑπάρχων, in Notitia consuetudinum subjecta Nov.8. Justiniani, & in Nov.30. ἐνδοξότατος Κυαίστωρ, in Nov.21.50. ἐνδοξότατοι πραιπόσιτοι, in Nov. 30. cap. 7. Vide Μεγαλοπρεπέστατος.

Ἐνδοξότης, titulus compellatorius earundem summarum Dignitatum, in VI. Synodo Constantinop. non semel, ubi vetus Interpres, *Gloria*, vertit, ut & Interpres Nov.50. de qua voce quædam attigimus in Gloss.med.Latin.

ἘΝΔΡΟΠΙΑΣΜΕΝΟΣ, *Inclytus,* Παράκλυτος.

ἘΝΔΥΝΑΜΟΝ, *Vis, robur.* Pactum Boemundi cum Alexio Comneno Imp. apud Annam Comnen. lib.13. Alex. p.407. δέχομαι μετὰ τὰς δοθείσας χώρας ὡς ἀπὸ τῆς βασιλείας ὑμῶν δεδωρημένας, καὶ τὸ ἐνδυνάμον ἔχων τῆς δωρεᾶς ἐκ τῆς χρυσοβούλλου γραφῆς.

ἘΝΔΥΝΕΙΝ, *Induere*, pro ἐνδύειν, apud Codinum de Offic. Palat. cap.14. num.25.

ἘΝΔΥΟΜΕΝΙΑ, pro ἐνδυμένια, τὰ ἔπιπλα, apud Suidam.

ἘΝΔΥΤΗ, *Quævis vestis.* Theophanes an. 1. Leonis Chazari: καὶ ὑπαλλάξας τὴν ἐνδυτὴν, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς Βασιλεῦσι, ἐπανῆλθεν ἐν τῷ ἄμβωνι, &c.

Præsertim verò usurpatur hæc vox pro *Instratis altarium*, vel pro *ædium sacrarum aulæis*, quæ ἐνδύματα appellantur à Theodoro Lectore Eccl.1. Ἀκάκιος δὲ καὶ ἑαυτὸν, καὶ τὸν θρόνον, καὶ τὸ θυσιαστήριον μελανοῖς ἐνδύμασιν ἠμφίεσεν. Et in Vita S.Nili Junioris p. 123. ἄφες με ἀμφιάσαι θυσιαστήριον ἐνδύμασι πολυτίμοις. Synodus VIII. Oecumenica Act. 5. εἴτε ἐν σκεύεσιν ἱεροῖς καὶ ἐνδυτῇ θυσιαστηρίων. Pseudo-Synodus contra Sacras Imagines: μήτε μὴν εἰς ἑτέρας ἐνδυτὰς, ἢ ἕτερα βῆλα, ἢ εἰς ἕτερόν τι ἀφιερωμένον εἰς ἱερὰν ὑπουργίαν, &c. Anonymus in Orat. in Festum restitutionis Imag. pag.735. καὶ οὕτω σφραγίσας μετὰ πάσης ἀσφαλείας ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ἐναπέθηκεν ὑποκάτω τῆς ἐνδυτῆς. Typicum S. Sabæ cap. 41. Εἰσέρχεται ὁ προεστὼς, οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ Ἐκκλησιάρχης ἐν τῷ Βήματι, καὶ αἴρουσι τὴν ἐνδυτὴν τῆς ἁγίας τραπέζης, ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ ἔπιπλα τὰ ἐπικείμενα αὐτῇ, καὶ αὐτὸ τὸ κατάσαρκα, &c. Joannes Damascenus in Synodica: ἴδε τὰ ἱερὰ αὐτοῦ ἀναθήματα, καὶ ἱερὰς ἐνδυτὰς, τὰ ἱερὰ σκεύη, &c. Auctor incertus post Theophanem, pag 439. καὶ προσεκύνησεν τὴν ἐνδυτὴν τὴν ἔχουσαν τὴν ἁγίαν γέννησιν τοῦ κυρίου. Georgius Pachymeres lib. 5. Hist. cap. 17. πρὸς δὲ καὶ τὴν τῆς ἐκκλησίας ἐνδυτὴν ἐκ χρυσοπάστου ὀξείας διὰ μαργάρων, &c. Occurrit passim. Vide Leonem Grammaticum in Alexandro, Anonymum Combefisianum in Lacapeno, n. 44. Ducam Hist. cap.39. Primam & secundam Synodum Constantinop. Act. 10. (locum dedimus in V. Ἀὴρ) Euchologium, pag. 931. Præfat. ad S.Dorothei Doctrinam, Codinum in Orig. Constantinopol. n. 145. &c. Præterea quæ notamus in VV. Ἄπλωμα & Τραπεζόφορον.

ἘΝΕΓΚΕΙΝ, *Adducere.* Vide in Φέρειν.

ἜΝΕΔΡΟΙ, *Insidiatores*, οἱ πρὸς τὰ ἐγκρύμματα κατὰ τῆς παρατάξεως τῶν ἐχθρῶν ἑτοιμαζόμενοι, Leoni in Tactic. cap.4. num. 27. Vide Mauricium lib.2.c.4.

ἜΝΕΚΑ, *Pro.* Constantinus de Adm. Imp. ὀλίγους δὲ τινὰς παρ' ἑαυτῷ κατασχὼν ὁ Φάρνακος γεωργῶν ἕνεκα, ἄλλους ἅπαντας ἀπέλυσε. Id est *pro agricolis retinuit.* Alibi: καὶ δότε ἡμῖν εἰς νύμφην τὴν θυγατέρα τοῦ Λαμάχου ἕνεκα τοῦ υἱοῦ Ἀσάνδρου τοῦ Βασιλέως ἡμῶν.

ἘΝΕΡΓΟΥΜΕΝΟΣ, dictus Scriptoribus Ecclesiasticis, ὁ ἔχων δαίμονα, ὁ ἔνοικον τὸν διάβολον ἔχων, ὁ δαιμονόληπτος, apud Chrysostomum & alios. Ἐνεργούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, apud Clementem lib. 8. Constit.Apostol. cap.6. passim: Ipsa verò obsessio ἐνέργεια, ut agitari à Dæmone, ἐνεργεῖσθαι eidem Chrysostomo dicitur. Vide eundem Homil.4. περὶ ἀκαταλήπτου. Item *Dæmonis operatio, impulsus*: Apophthegmata Patrum in Gelasio, num. 3. ἐξ ἐνεργείας δὲ τινος κατὰ καιροὺς κρυβεὶς λειποθυμήσας ἀπέθανεν. In Pœmene num 6. καὶ ἰδοὺ τὶς τῶν τοῦ ἀββᾶ Ποιμένος εἶχε παιδίον, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κατ' ἐνέργειαν ἐστράφη ὀπίσω. In Epist. S.Barnabæ, num.19. τὰ συμβαίνοντά σοι ἐνεργήματα, ὡς ἀγαθὰ προσδέξῃ. Ὁ ἐνεργῶν διάβολος, apud Clement. in Constit.Apostol. lib.3. cap. 12. Vide Hœschelium ad Athanas. in Vita Sanct. Antonij, pag. 140. & Gloss. med. Latin. in *Energima.*

ἘΝΕΧΟΜΕΝΟΣ. Vide in Ἔνοχος.

ἘΝΕΧΥΡΙΑΣΜΟΣ, Ἁρπαγὴ, *Clarigatio.* Ἐνεχυρασία, Ὁμηρία, *Clarigatio*, in Gloss. Lat. Gr. Vide Salmasium de Modo Usurar. pag.551. ubi multa de hac voce commentatur.

ἘΝΖΩΔΟΣ. Vide in Ζώδιον.

ἘΝΘΑΔΙΟΣ, *Qui illic est*, ab ἔνθα. Nicephorus Chartophylax in Jure Græco-Rom. pag. 341. ἀλλὰ παρὰ ἐνθαδίου ἀρχιερέως μανθάνειν τὰ δέοντα, *sed ea à Regionis antistite discere quæ oportet.* Ita Leunclavius.

ἘΝΘΗΚΑΙ, *Dotes prædiorum*, apud Ulpianum J C. *Merces* exponunt Leges Rhodiorum cap. 11. lib.53. Basilic. καὶ οὕτως ἐπιβαλλέτωσαν τὰς ἐνθήκας. Vide Gloss. med. Lat. in *Entheca.*

ἘΝΘΟΥΣΙΑΣΤΑΙ, dicti Massaliani Hæretici, eò quòd Dæmonis cujusdam impulsu agantur, Spiritus Sancti præsentiam esse existimantes. Horum mentionem agunt l. 5. Cod. de Hæretic. Theodoritus lib.4. Hist. Eccl. cap. 11. & lib.4. Hæretic. Fabul.Theophanes an.1. Valentis, Anna Comnena lib.10. pag.270. & alij passim.

ἘΝΘΡΟΝΙΖΕΙΝ, Ἐνθρονιάζειν. Vide in Θρόνος.

ἘΝΘΥΜΙΖΕΙΝ, *Admonere, In memoriam re-*

vocare quæ agenda sunt. Codinus de Offic. cap. 1. ὁ Ὑπομιμνήσκων, εἰς τὸ ἐνθυμίζειν τὸν Ἀρχιερέα μυστικῶς. Ubi Cod. Reg. εἰς τὸ ῥυθμίζειν, &c.

ἘΝΗΛΙΚΟΣ, *Major*, *Iustæ ætatis* : cui opponitur Ἀνήλικος, Ἀφήλικος, *Minor*. Passim apud JC.Gr.

ἘΝΙᾺ, *Novem*. Glossæ Græcobarb. Ἐννέα κόραι, ἐνιὰ κοράχιες.

Ἐνιὰς, *Nona*, *Nona pars*. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis, apud Phranzem: δεκατίας, ἀλιευτικῆς τετραμοιρίας, ξυλαχύρου ὀρειμῆς τῆς ἐνιάδος, &c.

ἘΝΙΑΎΣΙΑ, *Anniversaria pro Defunctis*, apud Clementem lib.8. Constit. Apostol.cap.42.

ἘΝΚΊΤΗΣ, pro ἐνοικίτης, *Locator*, *Conductor domus*. Assisiæ MSS. Regni Hierosolymitani, c.70. ἐὰν ἐγὼ εἶμαι ἐνκίτις τοῦ Μπερνάρδου διὰ τοῦ μάρτι, καὶ ὁ Μπερνάρει ζίτα μου τὸ ἀμαχὶ, &c. Passim ibi.

Ἐνκιτάδιον, *Locarium*. Eædem Assisæ cap. 76. περὶ τοῦ ἐνκιτάδιου τοῦ τεθνεώτου, ἤτινες ἐτελεύτησαν πρὶν πληρωθῆναι τὸ ἐνκίτην, &c.

ἘΝΝΑΤΑ, *Novendialia*, ἐπὶ νεκρῶν ἀγόμενα, in Gloss. Lat.Gr. Apud Christianos *Officium Ecclesiasticum quod pro Defuncto aliquo nono post obitum die peragitur.* Clemens lib. 8. Constit. Apost.c.42. ἐπιτελείσθω δὲ Τρίτα τῶν κεκοιμημένων ἐν ψαλμοῖς καὶ ἀναγνώσεσι, καὶ προσευχαῖς διὰ τῶν τριῶν ἡμερῶν ἐγερθέντα, καὶ Ἔννατα εἰς ὑπόμνησιν τῶν περιόντων καὶ τῶν κεκοιμημένων, &c. Justinianus in Nov. 133. cap. 3. καὶ προφάσει τῶν περὶ τὴν ὁσίαν πραττομένων, ἃς δὴ Μνήμας καλοῦσιν, εἰς τρίτην καὶ ἐννάτην ποιοῦντες ἡμέραν, καὶ ἡνίκα τεσσαράκοντα ἐξήκοιεν, ἢ καὶ ἐνιαυτός. Gregoras lib. 3. ἐννάτη μὲν ἡμέρα παρῆν μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ βασιλέως, καὶ ἅπασαι τῶν ἐνδόξων συνῄεσαν γυναικῶν τὸ νενομισμένον τελέσουσαι πένθος, καὶ τὰ μνημόσυνα. Concilium Florentinum pag. 500. Edit. ult. ἀπήλθομεν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἐψάλαμεν τὰ ἔννατα αὐτοῦ. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀπέθανεν ἡ Τάρσια, κ' ἔκαψεν τὴν καρδία μας.

Mox :

Ὀγιανα κλέει τὴν νεννάτης νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.

Ἐννάδες, eâdem notione habet Codinus de Offic. cap. 21. num.4. μέχρι καὶ τῶν νενομισμένων ἐννάδων. Nisi legendum sit ἐννάτων. Vide Nomocanonem Cotelerianum, n. 286. Cujacium ad Nov. 60. & infrà in Τριτά.

ἘΝΝΆΤΗ, *Nona Hora*, *Synaxis seu Officium Ecclesiasticum*, *quæ Horâ nonâ cantari solet.* Concilium Laodicenum Can.18. περὶ τοῦ, τὴν αὐτὴν λειτουργίαν τῶν εὐχῶν πάντοτε, καὶ ἐν ταῖς ἐννάταις καὶ ἐν ταῖς ἑσπέραις ὀφείλειν γίνεσθαι. Palladius in Hist. Lausiaca, cap.38. ἐτύπωσε δὲ διὰ πάσης τῆς ἡμέρας ποιεῖν αὐτοὺς εὐχὰς δώδεκα, καὶ ἐν τῷ λυχνικῷ δώδεκα, καὶ ἐν ταῖς παννυχίσι δώδεκα, καὶ ἐννάτην ὥραν τρεῖς. Vide Achmetem in Onirocrit. c.72. & Gloss. med. Lat. in V. *Hora*.

ἘΝΝΑΤΊΖΕΙΝ, *Iejunium producere usque ad nonam*, à solis ortu, quæ est à meridie tertia. Pachymeres lib.12.cap.21. de Athanasio Patr.Constantinopol. βαρὺς μὲν ἦν μοναχοῖς, — καὶ μονοφαγίαν δι' ἔτους ἐξακριβούμενος, ὡς καὶ ἐννατίζειν ἀεὶ, κἂν ἐφιστῶτο δεσπόσυνος ἑορτὴ, καὶ τῶν Πασχαλίων. Et cap.23.ait eum coegisse Monachos μονοφαγίαν κατ' ἐννάτας δι' ἔτους ἀσκεῖν. Jejunantes quippe Monachi comedebant duntaxat horâ nonâ. S.Athanasius de Virginitate p. 1049. νήστευε οὖν ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν, χωρὶς πάσης ἀνάγκης· ὥρᾳ δὲ ἐννάτῃ τῆς ἡμέρας ἐν ὕμνοις καὶ προσευχαῖς διατελέσασα, μεταλάμβανε τῶν ἄρτων σου ἐν λαχάνῳ ἀναπεποιημένῳ ἐλαίῳ. Et pag. 1051. καὶ μετὰ τὴν σύναξιν τῆς ἐνάτης, ἔσθιε τὸν ἄρτον σου. Typicum S.Sabæ, ἡ εὔπορος καὶ βασιλικὴ τῆς καθαρτικῆς καὶ ἁγιαστικῆς νηστείας ὁδὸς, ἐστιν αὕτη, τὸ ἐν ταῖς νησίμοις ἡμέραις κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν, τὰς συνήθεις προσευχὰς καὶ ὑμνῳδίας ἀποδιδόντας ἡμᾶς, ἀπονηστίζεσθαι ἄρτῳ μόνῳ, καὶ ἰσχάσι, καὶ φοίνιξι, καὶ λαχάνοις, καὶ ἀντὶ πότου, ὕδατι κεχρημένους εἰς παραμυθίαν τοῦ σώματος. Cap.ult. ὅτε οὐκ ἔστι, Θεὸς κύριος, ἐσθιόμενον δὶς τῆς ἡμέρας· ὅτε ἔστι, δηλονότι γ. καὶ ε. δευτέρᾳ γὰρ, καὶ δ'. καὶ παρασκευῇ, εἰ καὶ, Θεὸς κύριος, τύχῃ, ἐννάτην ποιοῦμεν, εἰ μήπω ἐστὶν δοξολογία. Nicolaus Patr. Constantinopolit. ad Anastasium Hegumenum :

Ἀλλὰ νηστείαν ἀκριβῆ, ὡς οἱ πατέρες φάσκουν,
Ἰχθύων τε ἀπέχεσθαι, ἐλαίου τε καὶ οἴνου,
Ξηροφαγίαν λέγοντες, ἅπαξ ἐν τῇ ἐννάτῃ.

Interrogationes de Jejunio post Typicum p. 131. διὰ μὲν γὰρ τὴν ἑορτὴν τὸ τῆς ἐννάτης νήσιμον καταλύομεν, καὶ ἔλαιον καὶ ἰχθύας προσιέμεθα. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcorum Statu c. 13. & Henricum Valesium ad Eusebij lib. 5. cap.24.

ἘΝΝΟΙΑΣΤΉΣ, *Curator*, Ἐπίτροπος.

ἘΝΟΙΚΟΛΌΓΟΣ, *Cœnaculariam exercens*, in Basilic.lib.60. tit.4.§.5. ex Ulpiano lib. 5. §.1. D. de his qui effud. Gloss.Gr.Lat. Ἐνοίκιον, *Pensio*, *obventio*. Ἔνοικος, *Inquilinus*, *Habitator*, *Incola*. Ἐνοικολόγος, *Insularius*. Glossæ Lat.Gr. *Vilicus*, οἰκονόμος, Ἐνοικολόγος, καὶ ὁ κατ' ἀγρὸν οἰκονομῶν.

ἘΝΟΜΈΛΙ, pro οἰνομέλι, apud Myrepsum sect. de Antidot. cap. 3.

ἘΝΌΡΔΙΝΟΣ. Vide in Ὄρδινον.

ἘΝΟΡΊΑ, *Diœcesis*, seu *Districtus Episcopi*. Glossæ Gr.Lat. *Territorium*, Ἐνορία. Occurrit passim, in Concil. Calchedon. Act.14. p. 723. & alia Concilia, Innocentius IV. Pap.in Constitut. pro Cypriis, Interpres Gr. Concilij Lateran.c.3.9.10. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 27. Pachymeres lib. 6. Hist.cap.11. Sguropulus in Hist Concilij Florentini cap. 14. &c.

ἘΝΟΡΙ͂ΤΑΙ πρεσβύτεροι, ἱερεῖς. *Sacerdotes Parochiales* : Ἐνορίτις, Ἐνοριακὴ, & Ἐνορίτικη ἐκκλησία, *Parochialis Ecclesia*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an.1215. cap.22. 55.

ἜΝΟΡΟΝ, *Solanum furiosum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 656.

ἜΝΟΥΛΑ, *Inula*, Herba, Ἑλένιον.

ἜΝΟΧΟΣ, *Obnoxius*, *Reus*, *Obligatus*. Ἐνεχόμενος, *Obligatus*. Ἐνοχὴ, *Obligatus*, *Obligatio*. Ἐνοχοποιὸν, *Obligatorium*, in Gloss.Gr.Lat. Ἐνοχοποιεῖν, *Obligare*, in Basil. Voces JC.

Ἔνοχος, *Præfectus*, *Cui rei alicujus cura incumbit.* Astrampsychus in Theoria Astrorum MS. αἱ τῶν ἐνόχων καὶ μεσαζόντων καρδίαι τεθλιμμέναι, καὶ τῶν γραμματικῶν ψεύδη πολλά. Ibidem : ἐξέτασις τῶν κεφαλῶν εἰς τοὺς ἐνόχους καὶ μεσάζοντας. Codinus de Offic.Aulæ Constantinop. c.5. n.50. εἰσὶν καὶ Κορτινάριοι, ἔχοντες καὶ οὗτοι ἔνοχον, ὃς Κόμης καλεῖται. Et n.71. ὁ Ἀκόλουθος εὑρίσκεται μὲν ἔνοχος τῶν Βαράγγων. Apomasar in Mysteriis : ζητητέον περὶ μεγιστάνων, ἐνόχων, γραμματικῶν, &c.

Ἐνοχὴ, *Cura*, *Præfectura*, *Magistratus*. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. ταύτης τῆς ὑπογραφῆς τῷ Βασιλεῖ πεμφθείσης, ἀφίεται μὲν ὁ μακάριος τῆς ἐνοχῆς. Nicetas Choniates in Andronico lib.2. num.3. τὸ δὲ δὴ μεῖζον, καὶ ἁδροῖς ὀψωνίοις ἑκασταχοῦ ἐφοδιάζων τοὺς τὰς δημοσίους ἀναζωννυμένους ἀρχάς. Ubi Cod. Græcobarb. κεφαλάδας τῶν δημοσίων ἐνοχῶν. Idem in Alexio lib.2. num. 2. ex Cod. Barbarogr. ἀνεκήρυξε τὰς ἐνοχὰς εἰς πάντα διδόναι. Ubi Cod.al. μὴ χρημάτων ὠνίους τὰς ἀρχὰς ἀνατίθεσθαι, ἀλλ' ἀριστίνδην καὶ δῶρον αὐτὰς βραβεύεσθαι. Idem Codinus cap.1. num.23. ὁ Ἄρχων τῶν μοναστηρίων ἔχων μετὰ τοῦ μεγάλου Σακελλαρίου τὴν τῶν μοναστηρίων ἐνοχήν.

Ἐνοχὴ, JC.Gr. est *Noxalis actio*, *Noxale judicium*.

Ἐνέχεσθαι, *Occupari circa rem aliquam*, *Rei alicujus curam suscipere*. Catalogus Offic.Eccl.Constantinop. ex Cod. Reg. ὁ Μέγας Σακελλάριος ἐνεχόμενος εἰς τὰ ἀνδρῶα καὶ γυναικεῖα μοναστήρια. Ubi Codinus, κρατῶν τὰ ἀνδρῶα, &c.

ἘΝΣΟΡΙΑΣΜΟ'Σ, *Depoſitio ſacrarum Reliquiarum in σορὸν, ſeu Thecam.* Leonis Imp. Novella: ἱερουργήσας, ἢ βαπτίσας, εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ καθιερωθέντα διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τοῦ συνήθους ἐνσορονιασμοῦ, καὶ μὴν καὶ διὰ λειψάνων, καὶ ἁγίων ἐνσοριασμοῦ, &c.

ἘΝΣΤΑΣΙΣ, *Hæredis inſtitutio.* Ἔνστατος, *Hæres inſtitutus*, in Baſilicis. Gloſſæ: ἔνστασίς ἐστιν ὁ φύσει πρῶτος βαθμὸς τοῦ κληρονόμου.

ἘΝΣΤΑΤΙΚῶΣ, *Inſtanter*, in Baſilicis to. 1. pag. 450.

ἘΝΤΑΓΙΣΤΡΆΤΟΙ. Vide in ταγή.

ἘΝΤΑΛΘΕΙ'Σ, *Mandatarius*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 10.

ἘΝΤΑΛΩ'ΝΕΙΝ, *Allucinari*, *Obumbrare.* Ἐνταλωμένος, *Allucinatus*, *Obumbratus.* Ἐντάλωσις, *Obumbratio*, *Allucinatio.*

ἘΝΤΆΡΑ. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Ταῦτα λέγω ὁ δυστυχὴς μετὰ πόνους καὶ μὲ δάκρυα,
> Καὶ ἐκ τοῦ πόνου τῆς καρδίας ἐξέβαινεν ἐντάρα.

ἘΝΤΕΡΙΩ'ΝΗ, apud Heſychium, τὸ ἐντὸς τοῦ ἀγρίου σικυοῦ, ἢ τὰ ἔνδον. Rurſum: Ἐντερόνια, ἐντεριόνη, τὸ μεσαίτατον τῆς νεὼς, ἤτοι τὸ μέσον τοῦ ξύλου, καρδία, οἱ δὲ μυελός. Phavorinus: ἐντεριῶναι, καρπῶν καὶ δένδρων λέγονται, τὰ ἐντὸς τοῦ στερεοῦ ὄντα, ἤγουν αἱ λεγόμεναι ψύχες. Mox: Ἐντεριώνη, τὸ ἔνδον ἢ τὸ εὐθὲς, ἢ ὁ φλοιὸς ἢ εἶδος βελόνης. Vide Suidam. Michaël Pſellus de Grammatica, ex MS.

> Ἐντεριώνη, τὸ εὐθὲς, Ἐνώπια, εὐθέα.

Nicolaus Myrepſus ſect. 1. cap. 295. ex Cod. MS. & cap. 301. Edit. στάχος, μύρα, ὄπιυ, ἐντεριώνην τιθάπυρι, καρδαμώμου, &c. Idem cap. 326. ex eodem MS. καστορίου, ναρδίνου χλωροῦ τοῦ ἐντεριώνι, ῥοδοδάφνης, &c. Vide eundem Fuchſium ad ſect. 3. cap. 35. ſect. 19. cap. 14. *Semen* interpretantur Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. ἐντεριώνων, ἤτοι τοῦ κολοκυνθίδος τὸ σπέρμα. Infrà: ἡπαλὶς, ἤτοι κολοκυνθὰς ἐντεριώνην. Pſeudo Dioſcorides de Pharmacis Simplicib. MS. ſect. 5. c. 38. χρὴ ἐκβαλεῖν τὸ ἐντεριόνιον αὐτῆς τῆς βοτάνης, &c.

ἘΝΤΕΥΞΙΣ, vox Liturgica: ſunt autem ἐντεύξεις, ait Goarus ad Euchologium pag. 133. αἰτήσεις, à dictione, αἰτησώμεθα, ſæpiùs repetitâ dictæ: quâ quidem voce utitur S. Paulus pro *Precibus*, vel *Poſtulatione*, 1. ad Timoth. cap. 2. 1. cap. 4. 5. Apud Euſebium lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 22. προσφώνησιν καὶ ἔντευξιν ποιεῖσθαι, *Poſtulatum facere* vertit Rufinus. Et apud Artemidorum lib. 5. cap. 16. ἐντυχεῖν τῷ Βασιλεῖ, eſt libellum Imperatori offerre. Ita preces Arianorum apud Athanaſium to. 2. dicuntur ἐντυχίαι. Vide Suicerum in Ἔντευξις.

ἘΝΤΈΧΕΣΘΑΙ, *Teneri*, *Obligari.* Hinc formula frequens in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſolymitani, ἐντέχεται, *Tenetur quis*, &c.

ἘΝΤΙΜΈΝΟΣ, *Indutus*, *Amictus.* Gloſſæ Græcobarb. ἀμπεχόμενος, περιβαλλόμενος, ἐνδεδυμένος, ἐντιμένος.

ἘΝΤΟΛΑΙ', *Mandata Principum*, quæ ab Epiſtolis diſtinguuntur, ut obſervat Henr. Valeſius ad Euſeb. lib. 9.

Ἐντολαὶ, *Commendationes Defunctorum*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Extat apud Clementem lib. 8. Conſtit. Apoſt. caput 43. hoc titulo: ὅτι τοὺς ἀσεβεῖς τελευτήσαντας οὐδὲν ὠφελοῦσι μνεῖαι, ἐντολαί.

Ἐντολὴ, *Commiſſum*, *mandatum*, in Gloſſis Gr. Lat. Ἐντολεὺς, *Mandator*, *Procurator*, in Baſilicis.

ἘΝΤΟΛΙΚΌΝ, *Mandatum.* Codex Canonum Eccleſiæ Afric. cap. 92. τὸ διὰ τῆς ὑμετέρας τιμιότητος πρὸς τοὺς Δονατιστὰς ὀφεῖλον ἀπενεχθῆναι ἐντολικόν. Luitprandus in Legat. ἐντόλινα, *id eſt præceptum conſcripſit.* Sed legendum ἐντολικὰ, vel certè ἔντελμα, ut monuimus ad Alexiadem, pag. 475. Obſervat Henr. Valeſius ad Euſebij lib. 9. Hiſt. Eccl. cap. 9. ἐντολὰς, ſeu *Mandata*, ab Epiſtolis diſtingui: ac mandata quidem præſentibus data à Principe antequam in Provincias mitterentur, Epiſtolas verò ad abſentes miſſas.

Ἐντάλματα & ἐνταλτήρια γράμματα vocant hodierni Græci literas quibus Sacerdotibus ac præſertim Monachis licentiam excipiendi fidelium confeſſiones conferunt Epiſcopi, quorum quidem ἐνταλμάτων formulæ deſcribuntur in Jure Græco-Rom. lib. 6. pag. 417. & apud Goarum in Euchol. pag. 300. Habentur præterea in eodem Jure Græco-Rom. ἐντάλματα alia, quæ dari ſolent Metropolitanis & Archiepiſcopis, cùm ordinantur.

Ἐντολικάριος, *Mandatarius, cui res aliqua perferenda vel peragenda demandatur.* Concil. Epheſinum: δοθέντων ἐπὶ τούτοις λιβέλλων ἀντιγραφικῶν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ τῶν μνημονευθέντων ἀποσταλέντων ἐντολικαρίων, ἀπέστειλε καὶ τὸ ἕτερον μέρος τοῦ Ἰωάννου ἐντολικαρίους ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει. Idem Epiſcopus qui ἐντολικάριος dicitur, ſic ſubſcribit: Βερινιανὸς Ἐπίσκοπος Πέργης ἐντεταλμένος ὑπέγραψα. Ipſum verò mandatum, quod ibi refertur, ἐντολὴ appellatur. Theophanes an. 18. Mauricij: ὁ δὲ στρατὸς Ἐντολικαρίους ἔπεμψεν πρὸς τὸν βασιλέα κατὰ Κομεντιόλου, ὡς προδοσίαν ἐν τῷ πολέμῳ ποιήσαντος. Et an. 20. ejuſdem Mauricij: ἵνα γινώσκω, ὅστις πρὸ καιροῦ ὀλίγου πεμφθεὶς ἐντολικάριος ἐκ τοῦ στρατοῦ, ἀντέλεγεν τῷ κράτει σου. Ubi Miſcella vertit *Procurator*, pag. 512. & 518.

ἘΝΤΟΙΜΑΣΊΑ, *Veſtimentum*, Ἔνδυμα.

ἘΝΤΡΙΜΩ'ΝΕΙΝ, *Turbam conficere*, Ital. *Far calca.* Ἐντρίμωσις, *Multitudo*, Πλῆθος.

ἘΝΤΡΙΤΟΣ, *Sequeſter*, Μεσίτης, συνθηκοφύλαξ, in Gloſſ. Gr. Lat. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Intertiare.*

ἘΝΤΡΟΠΙΆΡΗΣ, *Pudibundus*, Αἰδόφρων, αἰδήμων.

ἘΝΤΎΒΙΟΝ, *Intubus.* Gloſſæ Lat. Gr. *Intubus*, *Intubuſina*, ἐντύβιον. Gloſſ. Gr. Lat. Ἔντυβον, *Intuba.*

ἘΝΤΥΜΈΝΟΣ, pro ἐνθυμημένος, *Cogitabundus.* Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Ὅταν πιστεύει ζαρίστης, καὶ κάτζει ἐντυμένος,
> Ἐγέρθηκεν ὀλόγυμνος, καὶ πᾶ παραμονεμένος.

ἘΝΥΠΝΙΑΖΌΜΕΝΟΙ dicuntur in Eccleſia Græca, non quivis in ſomnis deluſi, ſed ij maximè qui viſæ interdiu mulieris phantaſmate inter dormiendum objecto, & libidinem provocante, voluptuosâ σπέρματος ἐκροῇ inquinantur: qui quidem à Sacris tangendis arcentur, donec decreto in ejuſmodi infirmitatem ἐπιτιμίῳ, ſeſe idoneos exhibuerint. Habetur in Euchologio, pag. 663. εὐχὴ λεγομένη πρὸ τοῦ ὑπνῶσαι, καὶ εἰς ejuſmodi ὑπνιαζόμενον, & pag. 892. ἀκολουθία εἰς ἱερέα ἐνυπνιασθέντα.

ἘΝΩΣΙΣ, ſic appellatus *Tomus Unionis*, quo imperante Conſtantino Porphyrogenito ſopitum eſt ſchiſma ortum ſub Leone Philoſopho ob quæſtionem de trigamia, exaratus indict. 8. an. mundi juxta Græcos 6428. Chriſti 920. ex hincque ἐτησίως ἐπ' Ἄμβωνος κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα legebatur, ut eſt in Novella ejuſdem Conſtantini 13. quæ ex hoc Tomo decerpta dicitur. Matthæus Monach. de Quæſtion. Matrim. in Jure Græco-Rom. τηνικαῦτα ἐξηνέχθη Τόμος ὁ λεγόμενος τῆς ἑνώσεως, διαλαμβάνων πότε καὶ τισὶ τρόπον δεῖ γάμον παραχωρεῖν, τῆς ἀνειμένας τῶν ἐρώντων ἐπιθυμίας ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος ἐπιθεὶς χαλινὸν, ὃς καὶ κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα ἐτησίως ἐπ' ἄμβωνος ἀναγινώσκεται.

ἘΝΩΤΙΚΌΝ, *Tomus unionis Eccleſiarum*, ſub Zenone, de quo paſſim Hiſtorici. Sexta Synodus Conſtantinopolit. Act. 10. ἀποδεχόμεθα δὲ, καὶ ἐν ἐπαίνῳ ποιούμεθα, καὶ τὴν ὀρθὴν ὁμολογίαν τοῦ ἑνωτικοῦ γράμματος, ὅπερ ὁ τῆς γαληνότητος λήξεως βασιλεὺς ἐξεφώνησε Ζήνων. Theophanes an. 10. Zenonis: τότε καὶ ἑνωτικὸν

τικὸν

τικὸν ἐποίησε Ζήνων, καὶ πανταχοῦ ἐξέπεμψεν, &c. Eundem vide an.16. ejusdem Zenonis, an.8. & 18. Anastasij, Cedrenum pag. 353. Leontium de Sectis pag. 467. &c. Describitur verò ab Evagrio lib.3. cap.14. Liberatus Diacon. cap.17. *Henoticum verò Zenonis, quod Latinè dicere possis Unitivum, hujusmodi est,* &c. Profertur etiam illud cap. seq. Κενωτικὸν, appellatur in laudata Synodo Act. 11. pag. 88. quòd à Catholicis non receptum fuerit: Πέτρος ὁ Μογγὸς καὶ Ἀκάκιος, οἱ τὸ Κενωτικὸν τεκτηνάμενοι Ζήνωνος. Vide pag. 1006.

Ita etiam appellabant Græci unionem utriusque Ecclesiæ factam in Concilio Florentino, ut est apud Ducam cap. 36.

ἘΝΩΤΙΑ, *Vitta diadematis, seu corona.* Nicephorus Constantinopolit. pag. 47. 1. Edit. ὁ δὲ ὃν πτελέκειτο στέφανον τῆς κεφαλῆς λαβὼν, τῇ τοῦ Τέρκυ κεφαλῇ περιέθετο, — ἅμα καὶ στολὴν βασιλικὴν, καὶ ἐνωτίοις ἐκ μαργάρων κεκοσμημένοις δωρεῖται αὐτῷ.

ἘΝΩΤΡΟΝ, Ægyptiis, *Quinquefolium,* apud Interpol. Dioscor. c.624.

ἘΞΑΒΙΒΛΟΣ, ita Græcis recentioribus appellantur libri βασιλικῶν, quòd sint divisi in τεύχη sex, non quatuor, ut plerique putant, & in libros sexaginta subdivisi, indéque Ἑξηκοντάβιβλος nuncupati: quorum Auctor est Leo Philosophus, ut Harmenopulus lib.1. tit.1. §.11. scribit, & Theodorus Balsamon in versibus Heroicis apertè testatur. Basilius Macedo cum filiis Constantino & Leone Philosopho ediderat jam ante πρόχειρον distinctum titulis sexaginta, eodémque tempore Photius Patriarcha Constantinop. Νομοκανόνα scripsit, de quo suo loco. At idem Balsamon Constantinum Porphyrogenitum videtur quasi Auctorem Basilicωv scribere, siquidem ἀνακαθάρσεως nomine intelligantur Basilica. Vide Præfat. Leonis ad libros Basilicωv, Cujacium lib.6. Observat. cap.9. & Suaresium in Notitia Basilic.

ἘΞΑΓΓΕΛΊΑ, *Confessio Sacramentalis.* Canon. Pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: οἱ ζηλοῦντες ξένια μοναχοὶ, ἢ πρεσβύτεροι εἰς ἐξαγγελίαν, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος εἰς χειροτονίαν, καὶ ἐνθρονιασμὸν, καθαιρείσθωσαν.

ἘΞΆΓΙΟΝ, *Sextula,* ponderis species. Suidas: στατὴρ, τετράγωνον νόμισμα, καὶ τὸ ἐξάγιον, καὶ τὸ ζύγιον. Zonaras pag. 162. ἦν δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ χρημάτων ἥττων, ὡς ἔοικε. μέχρι γὰρ ἐκείνου παντὸς νομίσματος ἐξαγίου σταθμὸν ἕλκοντος, ἐκεῖνος τὸ τέταρτον ἐπενόησε, κολοβώσας αὐτὸ κατὰ τὸν σταθμόν. Vide Balsamon. ad Can. 17. Concil. Nicæni I. Cujacium ad l.2. Cod. de Suariis lib.11. Josephum Scaliger. de Re Nummaria pag.54. Fuchsium ad Myrepsum Sect.1. num.5. Gronovium de Sestertiis p. 809. & quæ notamus in Gloss. med. Lat. in *Exagima*, & in Dissert. de Impp. Constantinop. nomismatibus num.88.

ἘΞΑΓΟΡΕΎΕΙΝ, *Confiteri, Confessionem peccatorum edere.* Synodus VIII. Act. 9. διὸ καὶ προσῆλθον μοναχῷ μ' ἔτη εἰς στύλον προσοικότι, καὶ ἐξηγόρευσα τὸ ἁμάρτημα, καὶ ἔλαβον ἐπιτίμιον, &c. Epiphanius Hagiopolita, pag.53. εἰς τὸν αὐτὸν κίονα ἔστι μάρμαρον τετρυπημένον, ποιοῦν σημεῖα, ἐὰν ἐξαγορεύσεις, δυνάσαι διελθεῖν ἀκολύτως καὶ εὐκόλως· ἐὰν δὲ οὐκ ἐξαγορεύσῃς, διελθεῖν οὐ δυνάσαι.

Ἐξαγορεία, *Confessio.* Balsamon in Responso 19. κατὰ κρίσιν γοῦν ἐπισκοπικὴν τοῖς λαϊκοῖς ἱερεῦσιν ἐνδυναμῶς ἐπιτραπήσεται τὸ τῆς ἐξαγορείας τὸ δίκαιον. Et in Resp. 48. quæritur, ποσαετὴς ἀνὴρ ἢ γυνὴ δεχθεῖεν εἰς ἐξαγορείαν. Georgius Acropolita in Chron. cap. 74. τὸ τοῦ Μιτυλήνης ἀρχιερατικῶς περιϊστάμενον εἰς τὴν τοῦ αὐτοῦ σφαλμάτων ἐξαγορείαν μελανακλεισάμενος, ἔμπροσθεν τοῦ αὐτοῦ πίπτει πρὸς τοὔδαφος, &c.

Ἐξαγορευτάδες, *Confessores.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ θέλεισε τὸν πίσκοπον, καὶ κόψε τοὺς παπάδες
> Διακόνους καὶ κληρικοὺς, καὶ τοὺς ξαγορευτάδες.

Infrà:

> Ὁμοίως καὶ λιγὰ μάρτηπας καλὰ ξαγορευμένους.

ἘΞΑΓΡΕΎΕΣΘΑΙ, *Evigilare,* ἐξεγείρειν. Historia Apollonij Tyrij:

> Λοιπὸν ὁ Ἀπολώνιος μία νύκτα ὀνηρεύθη,
> Καὶ εἰς αὐτὴν φαντασία τὴν ὥραν ἐξαγρεύτη.

ἘΞΑΓΏΓΙΟΝ, *Quidquid rei aut mercis exportatur.* Edictum 13. Justiniani cap.15. ἐν ᾗ πυκτῇ ἀπεγράψατο τὸν τῶν ἐξαγωγίων τίτλον, ἐκφέροντα διαφόροις αἰτίαις χιλίους χρυσοῦς, οὕτως, &c.

ἘΞΑΓΩΓΊΣ, *Eductio.* Philon in Belopœecis MSS. πρὸς δὲ τὰ ἐνιέμενα ὕδατα ἐξαγωγίδας ὀρύσσειν.

ἘΞΑΔΕΛΦΟΣ, *Patruelis.* Phrynicus: Ἐξάδελφος, ἀποδιαπομπητέον, Ἀνέψιος δὲ ῥητέον. Joannes Tzetzes Chil.6. v.378.

> Ἀνεψιοὶ ἀλλήλοις δὲ τῶν ἀδελφῶν οἱ παῖδες,
> Τοὺς ὥσπερ ἡ συνήθεια νῦν ἐξαδέλφους λέγει.

Zonaras tom. 1. Edit. 1. pag. 181. τοὺς γὰρ ἐξαδέλφους ἀνεψιοὺς ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, &c. Adde tom.2. pag.111. 124. Sancitum Sisinnij Patr. Constantinopol. in Jure Græco-Rom. lib.3. pag. 199. ἀπὸ μὲν γὰρ ἀδελφῶν, ἡ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ ἁρμόσει προσηγορία, Ἐξαδέλφους προσαγορεύεσθαι. Matthæus Monachus de Quæstion. Matrimonialib. pag. 479. postquam dixit ἑκάστην γέννησιν βαθμὸν ἀποτελεῖν, Subdit: ταύτητοι καὶ τοὺς δὲ μόνους ἐκ τῶν ἀδελφῶν θεωροῦντες, δευτέρου φαμὲν εἶναι βαθμοῦ, κατὰ τὴν πάντως αὐτῶν γέννησιν· ὡσαύτως οἱ ἀνέψιοι τὸν τρίτον ἐπέχουσιν, καὶ οἱ Πρωτεξάδελφοι τὸν τέταρτον, καὶ τὸν ἕκτον οἱ Δισεξάδελφοι, καὶ ἐφεξῆς ἀναλόγως. Eosdem gradus verbis Atticis sic explicat: πατὴρ, υἱὸς, ἀδελφὸς, ἀνέψιος, ἐξανέψιος, ὁ ἐκ τοῦ ἀνεψιοῦ γεννηθείς. Ἐξαδέλφων passim occurrit mentio. Nicephorus Bryennius lib. 2. cap. 25. τοῦ γὰρ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς ἐκείνου παῖς ἦν οὗτος. Mox idem ἐξάδελφος compellatur. Anna Comnena lib.1. p.8. Δοκειανὸς ἐκεῖνος ὁ τοῦ Πρωτοσεβάστου Ἰσαακίου Κομνηνοῦ ἀδελφιδοῦς, καὶ τούτου ἐξάδελφος.

Πρωτεξάδελφος igitur est qui Græcis ἐξανέψιος dicitur, *Patruelis filius.* Harmenopulus lib.4. tit.6. §.12. καὶ πάλιν ἀριθμοῦνται οἱ βαθμοὶ οὕτως· ὁ υἱὸς, ἢ ἡ θυγάτηρ πρὸς τὸν πατέρα, ἢ τὴν μητέρα, πρώτου ἐστὶ βαθμοῦ. ὁ γὰρ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ βαθμὸν οὐκ εἰσάγουσιν, ἀλλ' ὡς ἓν εἰσι πρόσωπον. ὁ ἔγγονος ἢ ἡ ἐγγόνη πρὸς τὸν πάππον, ἢ τὴν μάμμην, δευτέρου· ὁ δισέγγονος, ἢ ἡ δισέγγονη πρὸς τὸν πρόπαππον ἢ τὴν προμάμμην τρίτου καὶ καθεξῆς οὕτως· οἱ αὐτάδελφοι ὡσαύτως καὶ ἐὰν ὦσι, δευτέρου βαθμοῦ εἰσὶ πρὸς ἀλλήλους οἱ πρωτεξάδελφοι τετάρτου· οἱ δισεξάδελφοι ἕκτου, οἱ τρισεξάδελφοι ὀγδόου, οὓς καὶ συναπτέον εἰς γάμον ἀκολύτως. Vox πρωτεξάδελφος occurrit passim apud I C. præterea apud Georgium Acropolitam in Chron. cap. 73. 23. ut δευτεράδελφος cap. 50. Extr.

ἘΞΑΕΡΟΝ, *Locus subdivus, Atrium.* Theophanes an. 10. Constantini & Irenes, ubi de terræ motu: ὥστε μὴ τολμῆσαί τινας ἐν οἴκῳ καθεύδειν, ἀλλὰ πάντα εἰς τοὺς κήπους καὶ τὰ ἐξάερα σκηνὰς ποιήσαντας διάγειν. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 56. τὰ ἀλλότρια ἐδάφη, ἐν οἷς οὐκ εἰσιν οἰκίαι, καὶ τὰ τῶν γειτόνων ἐξάερα ἐξ μόνον ἀφ' ἑαυτῶν τοὺς πλησίον κτίζειν βουλομένους ἀποδιώκουσιν. Codinus in Orig. Constantinop. num. 132. λιθοξόοι, ὡς ἂν κτίσωσι τοὺς ἐμβόλους καὶ τὰ ἐξάερα, ἔκοπτον τὰς κορυφὰς τῶν πετρῶν καὶ ὀρέων; &c. Chronicon Constantinop. καὶ μέλλοντος αὐτοῦ ἐξιέναι πρὸς τὸ κτίζειν τοὺς τε ἐμβόλους, καὶ τὸ ἐξάερον, κάμψαντες οἱ λιθοξόοι τὰς κορυφὰς τῶν πετρῶν, κατεκύλιον τοὺς κειμένους ἔξω τῶν τειχῶν.

ἘΞΆΖΕΙΝ, *Aperire,* Gall. *Descouvrir.* Vita MS.

MS. S. Symeonis Sali: καὶ ἠπείλει, ὅτι εἰ ἐξάξει αὐτοῦ, βασάνῳ μεγάλῳ κατὰ τὸν μέλλοντα περιπεσεῖται αἰῶνα.

Ε'ΞΑΪ'ΤΟΝ, *Porticus*, seu potiùs *Mœnianum*, Ἐξώστης. Moschopulus in Lexico Philostrati: ὁ δὲ κοιτὼν πολλῶν κοιτῶν ὀφείλει εἶναι περιεκτικός· λέγεται δὲ καὶ παστὰς ὁ μετὰ πρόδομον δόμος· εἶτα τὰ αἴθουσαι τὰ κοινῶς ἐξάϊτα, εἶτα αὐλὴ, καὶ ἕρκιον αὐλῆς.

Ἐξάϊον, eâdem notione. Glossæ Basilic. Σωλάριον, ἐξοχὴ τοῦ ἐξάτου. Concilium Florentin. sect.16. καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ ὁδῷ, οἱ δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἄλλοι ἐν τοῖς τείχεσιν, ἕτεροι δὲ ἀπὸ τῶν θυρίδων, καὶ ἀπὸ τῶν ἐξάτων, καὶ ὁμοῦ ἐπειδὴ πᾶσα ἡ πόλις, &c.

Ε'ΞΑΚΑΝΘΙ'ΛΟΥΤΟΝ. Codinus in Orig. Constantinopolit. num 110. ἵστατο δὲ ἐν τῷ αὐτῷ λιμένι στήλη μαρμάρεος Ἐλευθερίου, φέρουσα πτύον καὶ κόφινον. Ubi pro κόφινον, in tribus Codd. Vaticanis diversè legitur, ἐξακάνθινον, ἐξακάνθηκον, & ἐξακανθίλουον, uti monet Lambecius, seu potiùs Holstenius, qui quid sibi ista velint fatetur se ignorare. Gyllius lib. 4. de Topogr. Constantinopol. cap. 8. agens de hac statua Eleutherij, ait *marmoreum calathum* tulisse humeris; tenuisse verò manu *palam* etiam *marmoream*: ut pala ista fuerit ad ἀκάνθας, *spinas*, seu vepreta evellenda, dictáque fuerit ἐξακανθίλουον.

Ε'ΞΑΚΕ'ΡΤΑ. Glossæ Basilic. τοῖς ἐξακέρτα, τοὺς ἐξαγώνους μηρούς.

Ε'ΞΑΚΟΥΣΤΟ'Σ, Ξακουστὸς, *Potens*, Ἐξουσιαστής. Historia Apollonij Tyrij:

Πολλοὶ ἄρχοντες ἐξακουστοὶ, ἐπῆγαν γιὰ τιμήν της.

Suprà:

Καὶ ἀπ' ἀφεντάδες ξακουστοὺς εἶτον ἐξηλημμένη.

Ε'ΞΑ'ΚΤΩΡ, *Exactor*, qui ἐκλήπτωρ τῶν δημοσίων φόρων, apud Theophanem pag. 323. appellatur. Glossæ Basilic. Ἐξάκτωρ, ἀπαιτητής. Joannes Euchaitorum Metropolita pag.50.

Μυστογράφος χθὲς εὐγενὴς νεανίας,
Καὶ σήμερον πάρεστιν ἐξάκτωρ νέος.

Joannes Tzetzes Chil.5. vers. 608.

Ἐφ' ᾗ γαμβρὸν Ἐξάκτωρα γεωργῶν ἐσχήκει,
Πολλὰς ἀρχὰς ἀνύσαντα πρακτορικὰς θεμάτων.

Vide Justiniani Nov.128. cap.5. & Gloss.med.Lat. in *Exactor*.

Ἐξακτωρικὰ χωρία, *Loca exactionibus obnoxia*, quibus opponuntur ἐλευθερικὰ, in Nov. Justini de Divinis Domibus cap.4.

Ε'ΞΑΜΗΝΑΪ'ΟΝ, *Officium pro defuncto aliquo, quod sexto post obitum mense peragitur*, ut anniversarium post annum: in Nomocanone Coteleriano, num. 286.

Ε'ΞΑ'ΜΙΤΟΝ, *Examitum*. Nicetas in Man. lib.2. num.8. καὶ νῦν ἔξεστιν ἰδεῖν τοὺς ἐν Σικελίᾳ καλαιφοντας Θηβαίων παῖδας καὶ Κορινθίων ἴσῳ προσανέχοντας τῶν ἐξαμίτων καὶ χρυσοπαστῶν στολῶν, &c. Lib. 3. num. 6. ex Cod. Barbarogr. βλατία χρυσᾶ καὶ ἐξάμιτα, καὶ ἕτερα βλάτια ποικίλα καὶ κεντητά. Idem lib.5.n.3. χρυσέοις βλατίοις καὶ ἐξαμίτοις. Balsamon ad Synod. VII. Can. 16. τῶν λαμπρειμονούντων κληρικῶν διὰ ἱματίων λεγομένων ἐξαμίτων, ἐχομένων οὐ μόνον ἑτερόχροα ἀντίπαντα, ἀλλὰ καὶ χρυσόπαστα.

Καλαξάμιτος. Historia MS. Belisarij:

Χρυσοζώνους καὶ βύσσινα ῥοῦχα καλαξαμίτου.

Ἐξαμιτοποιὸς, *Examitorum artifex*. Glossæ MSS. ταλασιουργὸς, ὁ ἐξαμιτοποιὸς, ὁ βλατᾶς, ὁ ἐριουργός.

Ξάμιτος truncatè prò Ἐξάμιτος. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὅπου πολλάτονε κοντὰ στὴν τζάμπραν τῆς ἐκείνης,
Με φουστάνα καὶ ξάμιτον, &c.

Vide Gloss. med. Lat. in *Examitum*.

Ε'ΞΑΜΟΝ, *Examen*. Codinus in Orig. Constantinop. num. 44. ἔνθα ἦν τὸ Ἔξαμον Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως. Idem num. 51. τὸ λεγόμενον Μόδιον, ὡραῖον ἦν, (sic enim legendum, pro ὡρολόγιον) ἤγουν τὸ ἔξαμον τοῦ μοδίου, &c. Rursum, num. 74. ἔνθα τοῦ αὐτοῦ Βαλεντινιανοῦ στήλη ἵστατο εἰς τὴν ἁψῖδα, ἔξαμον ἀργυροῦν τῇ δεξιᾷ κατέχουσα. Vide Notas nostras ad Alexiadem, pag.384.

Ε'ΞΑΠΛΩΝΝΕΙΝ, *Explicare*, ἐξαπλοῦν. Glossæ Græcobarb. τείνει, ἐξαπλοῖ, ἐξαπλώννει. Liturgia S. Chrysostomi: μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λαμβάνει τὸ ἱερεὺς τὸ εἰλητὸν, καὶ κατὰ τὸ συνήθες ἐξαπλώνει.

Ε'ΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑ'ΡΙΑ, Hymni sic dicti in Ecclesia Græca, de quorum appellatione incertæ sunt ipsorum Græcorum sententiæ. Sic enim Goarus ad Euchologium pag. 57. *Num ille Hymnus est, ad quem concinendum ad chori Gremium mittitur aliquis? an talis alius qui in Sancti vel Mysterij alicujus memoriam* ἐξαποστέλλεται *emittatur? Nam potius is est qui mittendam Spiritus Sancti gratiam advocet? vel denique, qui juxta Docti Logaridij sensum, fere semper de Apostolorum in orbem dispersione & prædicatione, vel apertè vel obscurè, memoriam habent?* Certè longè videtur probabilius ita appellatos ejusmodi hymnos à voce ἐξαπόστειλον, quæ in iis fere semper occurrit, ut est εὐχὴ illa in Liturgia Præsanctificatorum, apud eundem Goarum, pag.201. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐξαπόστειλον ἡμῖν δύναμιν ἐξ ὕψους ἁγίου σου, καὶ ἐνίσχυσον ἡμᾶς προσφέρειν σοι θυσίαν ἀναιμάκτην, &c. Et alia in Horologio: τὸ φῶς σου ἐξαπόστειλον Χριστὲ ὁ Θεὸς, καὶ φώτισον τὴν καρδίαν μου. Rursum ibi φωτοδότα κύριε ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου, &c. S. Cyrillus Catech.5. ad Neophyt. ἵνα ἁγιάσαντες ἑαυτοὺς διὰ τῶν πνευματικῶν τούτων ὕμνων παρακαλῶμεν τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐξαποστεῖλαι ἐπὶ τὰ προκείμενα, ἵνα ποιήσῃ τὸν μὲν ἄρτον σῶμα Χριστοῦ, τὸν δὲ οἶνον αἷμα Χριστοῦ. Martyrium S.Bonifacij pag. 320. Κύριε παντοκράτωρ, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐλθὲ εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ δούλου σου, καὶ ἐξαπόστειλον τὸν ἄγγελόν σου, καὶ προσδέξαι ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχήν μου, &c. Describuntur sub finem Paracletici, p. 155. Ἀναστάσιμα, ἐξαποστειλάρια, & ἑωθινὰ ἰδιόμελα τὰ ια. Mox additur: εἰσὶ δὲ τὰ μὲν ἑωθινὰ Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως· τὰ δὲ Ἐξαποστειλάρια τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου βασιλέως. Undecim igitur numero utraque sunt, quæ eo ordine disponuntur, ut ἐξαποστειλάριον primum præcedat, mox subsequatur primum θεοτόκιον, ac deinde primum ἑωθινὸν, & sic deinceps. Hisce subduntur alia ἐξαποστειλάρια τῆς ὅλης ἑβδομάδος, cum singulis suis Theotociis. Alia habentur passim in Anthologio 136. 139. 141. 162. 165. 168. 195. in Euchologio pag.412 435.436. ut & in aliis libris Ecclesiasticis Græcorum.

Ε'ΞΑ'ΡΤΙΟΝ, *Navalia instrumenta*, *Apparatus nauticus*. Zacharias Pap. lib.4. Dialog. cap.31. ἐν ὅσῳ δὲ οἱ ναῦται τὰ ἐξάρτια τοῦ πλοίου περιεποιοῦντο. Ubi Gregorius M. *Navis armamenta*.

Ξάρτιον, pro Ἐξάρτιον. Glossæ Græcobarb. ἀκροσόλια, τὰ ἄκρα τῆς νηός, τὰ ξάρτια. Vide Gloss.med.Lat. in *Sarcia*.

Ἐξαρτία, apud Harmenopulum: Ἐξάρτησις, ἣν καὶ ἐξαρτίαν νόμος καλεῖ. lib. 53. Basilic. tit. 2. §. 29. ἐὰν ἀγοράσω πλοῖον μετὰ τῆς ἐξαρτίας, &c. Glossæ Gr. Latin. Ἐξαρτία παντὸς πράγματος, *Hoc instrumentum*. Ἐξαρτίζω, *Instruo*.

Ἐξάρτησις, eâdem notione. Theophanes an. 2. Artemij: καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὴν Φοίνικα, πρὸς τὸ καῦσαι τὴν ξυλὴν καὶ τὴν εὑρισκομένην ἐξάρτησιν τῶν Ἀγαρηνῶν. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν εἰσέρχονται εἰς τὴν Κιόβα, καὶ σύρουσιν εἰς τὴν ἐξάρτησιν, καὶ ἀπεμπολοῦσιν αὐτὰ εἰς τοὺς Ῥῶς. Idem

cap. 22. ἐξαρτύειν στόλον dixit. Vide Harmenopulum lib. 2. tit. 1. §. 9. 13. ἐξαρτισμὸς τοῦ πλοίου, in Basilic. lib. 15. tit. 1. cap. 3. *Instrumenta navis.*

Ἐξάρτησις, seu Ἐξάρτυσις, locus ita dictus Constantinopoli, in quo conficiebantur & fabricabantur triremes, & earum armamenta & supellex. Leo Grammaticus in Constantino Leonis F. pag. 493. ἐν τῇ ἐξαρτήσει δὲ ὄντος τοῦ Ρωμανοῦ, καὶ τὰ πλοῖα εὐτρεπίζοντος, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 11. cap. 10. καὶ περὶ δευτέραν ὥραν τῆς νυκτὸς, κατελάβομεν τὴν χρυσείαν πύλην, καὶ ἔστημεν εἰς τὴν λεγομένην Ἐξάρτησιν. Alios locos laudamus in Constantinopoli Christiana lib. 2. cap. 10. num. 19.

ἘΞΑΡΧΟΙ, *Principes*, *Proceres*, ita Gloss. Gr. Lat. Sed Exarchi nomen primariam cum Imperio Dignitatem & Principatum præsertim significat, ut apud Justinianum in Nov. 130. cap. 1. 5. 6. Ἔξαρχος χαρτοφυλακίου, *Præfectus ærarij*, in Gloss. Lat. Græc. Theophanes an. 12. Leonis M. στρατηγὸν δὲ καὶ Ἔξαρχον τοῦ στόλου κατέστησεν Βασιλίσκον. Idem an. 25. Justiniani Narsem Cubicularium Ἔξαρχον Ρωμαίων vocat. Ἔξαρχος τοῦ Μαυριτάνων, an. 36. ejusdem Augusti. Et an. 20. Mauricij: τὰ δὲ πλήθη συναθροισθέντα προβάλλονται Ἔξαρχον Φωκᾶν τὸν Κένταρχον, καὶ ἐπὶ ἀσπίδα αὐτὸν ὑψώσαντες, εὐφήμισαν Ἔξαρχον. Theophylact. Simocatta lib. 8. cap. 7. ἔξαρχον τὸν ἑκατόνταρχον Φωκᾶν προεστήσαντο. Ita etiam Cedrenus, pag. 403.

Ἔξαρχοι Ἰταλίας, *Exarchi Italiæ*, quorum ea erat potestas, ut *ministerium Imperialis fastigij peregisse* dicantur in Diurno Romano cap. 2. tit. 4. Sacra Constantini Pogonati ad Agathonem Pap. in Concil. VI. Oecumen. part. 1. cap. 1. Extr. πᾶσαν δὲ συνδρομὴν ἐκελεύσαμεν τοῖς ἐρχομένοις παρασχεῖν Θεόδωρον τὸν ἐνδοξότατον Πατρίκιον καὶ Ἔξαρχον τῶν Ἰταλῶν ἡμῶν φιλοχρίστου χώρας.

ἘΞΆΡΧΟΥ Dignitas & nomenclatura, in rebus Ecclesiasticis variè accipitur. Alius enim est Ἔξαρχος τῆς Διοικήσεως, alius Ἔξαρχος τῆς Ἐπαρχίας, ac Exarchus quidem Diœceseos dicitur Patriarcha: Exarchus verò Provinciæ, Metropolita: sub Patriarcha, plures sunt Provinciæ, ut sub Metropolita plures Episcopatus. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum, postquam dixit quid sit Diœcesis & quid Provincia, hæc subdit: ἄρα γε καὶ Ἔξαρχος ἑκάστης Διοικήσεως ὁ Πατριάρχης, ὥσπερ ἄρα καὶ ὁ ἑκάστης Ἐπαρχίας Μητροπολίτης Ἔξαρχος αὐτῆς, διὸ ὁ Ἡρακλείας πάσης Θράκης καλεῖται Ἔξαρχος, καὶ ὁ Ἀγκύρας πάσης Γαλατίας, καὶ ὁ Θεσσαλονίκης πάσης Θετταλίας. De ejusmodi postremis Exarchis intelligendus Ibas Edessenus Episcopus in Concilio Calchedonensi Act. 10. εἴτε καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν, ὅτε ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος ὡς αἱρετικὸν ἀναθεματίσειν, ἐξηκολούθησα τῷ Ἐξάρχῳ μου. Et Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. ubi de Photio: καὶ ἤδη πρὸς τοῖς βασιλείοις ἐπὶ τῇ καλουμένῃ Μαγναύρᾳ καθημένων, Ἐξάρχους τε προεβάλλετο, καὶ χειροτονίας ἐπετέλει. In Concilio Constantinopol. IV. Act. 2. Thomas Μητροπολίτης Τύρου Πρωτόθρονος καὶ Ἔξαρχος inscribitur. Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Dominicum Gradensem: τοὺς δὲ πρωτεύοντας ἐν ἑκάστῃ συνόδῳ Ἐξάρχους καὶ Πρωτοθρόνους εἴωθεν ὀνομάζειν.

Et sanè longè antea usus invaluerat, ut Metropolitani, vel primarum Sedium Episcopi *Exarchos* sese inscriberent, maximè in Africa, quod postea vetitum in Concil. Afric. Can. 6. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 39. ὥστε τὸν τῆς πρώτης καθέδρας ἐπίσκοπον μὴ λέγεσθαι ἔξαρχον τῶν ἱερέων, ἢ ἄκρον ἱερέα, ἢ τοιουτότροπον δήποτε, ἀλλὰ μόνον ἐπίσκοπον τῆς πρώτης καθέδρας. Atque hæc quidem rectè se habent. Patriarcha est Exarchus suæ Diœceseos, & Metropolita est Exarchus suæ Provinciæ, quomodo dicitur in Synodo Sardicensi Can. 6. & apud Evagrium lib. 1. cap. 9. Sed præter hos Exarchos, alterius videtur meminisse Synodus Calchedonensis in Can. 9. ubi, si Clericus controversiam habeat cum alio Clerico, Episcopum convenire jubetur ut eam dirimat ac dijudicet: si verò cum proprio vel alio Episcopo, judicari jubetur à Synodo & Conventu Provinciæ: εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας Μητροπολίτην Ἐπίσκοπος, ἢ κληρικὸς ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω ἢ τὸν Ἔξαρχον τῆς διοικήσεως, ἢ τὸν τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω. Idem repetitur in Canone 17. εἰ δέ τις ἀδικοῖτο παρὰ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου ἢ Μητροπολίτου, παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς διοικήσεως, ἢ τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ δικαζέσθω, καθὰ προείρηται. Ex quibus omnino patet, Exarchum alium esse à Metropolita & Patriarcha: unde quidam ex hoc Canone confecere quatuor Episcoporum Gradus, Episcopi scilicet, Metropolitæ, Exarchi, & Patriarchæ: quod alij Jure rejiciunt, cùm Exarchi tanquam peculiaris Ecclesiasticæ seu potiùs Episcopalis Dignitatis nullibi aliàs fiat mentio.

Ad hos Canones nihil certi proferunt Interpretes. Ac Zonaras quidem, quosdam, ait, Exarchos Diœceseon esse Patriarchas, alios verò Metropolitas existimare. Balsamon verò, Exarchos Diœceseos, non esse singulos Provinciæ Metropolitas, sed totius Diœceseos Metropolitas: Diœcesim autem dici quæ multas sub se habet Provincias, ac ejusmodi denique Exarchorum (quorum in iis Canonibus fit mentio) privilegium suâ ætate exolevisse scribit; cùm qui hâc Dignitate aut hoc titulo donabantur Metropolitani, alios Metropolitanos sibi subjectos minimè haberent, quod secus erat tempore Concilij Calchedonensis.

Nilus Doxapatrius ait Patriarchas divisisse suas Diœceses in Exarchos, Metropolitas, Archiepiscopos: & Episcopos cùm vix fieri posset ut ipsi per se ipsos Parochiis suis omnibus modum imponerent, & seligerent Episcopos, & consecrarent, & res quærerent, & jure dicerent, & pervestigarent, propter itinerum longa intervalla. Propterea in eminentioribus Provinciis & Regionibus Exarchos constituisse: in aliis verò Provinciis unum in singulis Metropolitam in earum Urbe præcipua, & quæ Mater Urbium diceretur: in iis denique vilioribus Urbibus creasse Episcopos.

Sed hæc nodum haud solvunt: an enim hi Exarchi gradum Episcopatus à Patriarchæ, aut Metropolitæ gradibus diversum confecerint, haud indicat, neque an hi Exarchi in Metropolitas jus aut jurisdictionem habuerint. Quamobrem, ut rem paucis conficiam, longè probabilius videtur, Synodi Calchedonensis ævo, Exarchos dictos Metropolitas, quibus id Juris concedere solebat Patriarcha, ut in tota sua Diœcesi vices suas obiret, seu Vicarius esset, eadémque, in ea quâ ille potestate, uteretur, ita ut si quæpiam controversia inter Clericos, Sacerdotes, Episcopos, atque adeò Metropolitas emergeret, ea ab Metropolita Exarcho dirimeretur, appellatione ad Patriarcham reservatâ. Nam ea ætate Exarchi propriè dicebantur, non tantùm qui aliis imperabant, sed qui alterius in Imperio vices agerent, quemadmodum Italiæ seu Ravennæ Exarchi, qui in Italia vices Imperatoris obibant, cujusmodi sunt quos *Vicereges* appellamus, Delegati scilicet & Visitatores alicujus Diœceseos à Patriarcha missi, quâ certè notione etiamnum apud Græcos Exarchi appellantur uti mox dicemus.

Hinc

Hinc factum, ut & ejusmodi Exarchi, Patriarchæ dicerentur, quòd Patriarchæ essent Vicarij, eandémque ferè potestatem haberent in sua Provincia, quam in tota Diœcesi Patriarchæ primarij. Atque ita intelligendum Socratem lib. 5. cap. 8. volunt plerique, dum scribit in secunda Synodo Constantinopolitana, multa decreta fuisse, & inter alia ab eadem constitutos esse Patriarchas: Ac Nectarium quidem Regiam Urbem & Thraciæ Provincias sortitum: Helladium Cæsareæ Cappadociæ Episcopum Ponticæ Diœceseos πατριαρχίαν obtinuisse, & unà cum illo Gregorium Nyssæ in eadem Cappadociæ Episcopum, & Otreium Melitinæ in Armenia Episcopum: Asianæ autem Diœceseos Patriarchatum sortitum Amphilochium Iconij, & Optimum Antiochiæ Pisidiæ Episcopum, &c. Quæ quidem verba Henr. Valesius ita intelligenda censet, ut ij non revera Patriarchæ fuerint, sed extraordinarij Legati ad fidem stabiliendam per Provincias delegati; quod vel inde evincitur, quòd in una eadémque Provincia aut Diœcesi plures Episcopi Patriarchiam obtinuisse dicantur, id est jus Patriarchicum, immò & Patriarchæ nomen. Ac de ejusmodi Delegatis Patriarchæ nomenclaturam habentibus videtur intelligendus Justinianus in l. 29. §. 5. Cod. de Episc. aud. ἐπειδὴ δὲ τινες τῶν θεοφιλεστάτων πατριαρχῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐν αἷς εἰσὶ, καὶ μητροπολιτικὸν ἔχουσι σχῆμα· τινὲς δὲ καθ' ὅλην τὴν διοίκησιν τὰς χειροτονίας ποιοῦνται τῶν ὑπ' αὐτοὺς θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, εἴτε μητροπολιτῶν, εἴτε τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτοῖς, ἐκεῖνα θεσπίζομεν, ἅπερ ἐπὶ τῶν Θεοφιλεστάτων μητροπολιτῶν ἤδη διειλέξαμεν. Quæ quidem ita fortean accipienda, ut iis quos diximus Patriarchis, seu Visitatoribus, vel Patriarchæ Legatis ac Vicariis, quidam Metropoliticâ Dignitate donati fuerint, in iis Provinciis in quibus Vicariâ suâ fungebantur, alij verò fuerint qui (aliunde putà delecti Episcopi aut Metropolitæ) in tota Diœcesi Ordinationes Episcoporum & Metropolitanorum sibi subjectorum (ratione Vicariæ potestatis) facerent. Quam quidem interpretationem amplectitur Petrus de Marca in Dissertat. ad Concilium Claromontanum, num. 19. ubi ait ejusmodi Patriarchas defunctos munere in Ecclesia Græcanica, qua *Primates* in Latina de quibus multis agit in eo Opusculo pereruditè, ut solet.

Hæc quidem obtinuere prioribus sæculis; at Posterioribus, Ἐξάρχου Dignitas in eadem Patriarchali Diœcesi attributa non uni aut duobus, sed longè pluribus, vel Metropolitanis, vel Episcopis, addito quibusdam Ὑπερτίμου titulo. Subjunguntur Codino de Offic. Aulæ Constantinopolit. Notitiæ Græcorum Episcopatuum, unáque Ordo Thronorum Metropolitanorum, & qui ex iis dicantur Ἔξαρχοι καὶ Ὑπέρτιμοι, & qui solùm Ὑπέρτιμοι. Ex iis Metropolitanus Cæsareæ Capadociæ Ὑπέρτιμος τῶν Ὑπερτίμων, καὶ Ἔξαρχος πάσης ἀνατολῆς. Ephesinus Ὑπέρτιμος καὶ Ἔξαρχος πάσης Ἀσίας. Heracleensis denique Πρόεδρος τῶν Ὑπερτίμων, καὶ Ἔξαρχος πάσης Θράκης καὶ Μακεδονίας. Sequuntur deinde Metropolitani alij, qui pariter Ἔξαρχοι & Ὑπέρτιμοι inscribuntur: Exarchi scilicet suæ Provinciæ, verbi gratiâ, Ancyranus Exarchus totius Galatiæ, Cyzicenus totius Hellesponti, & alij numero 33. Cæteri Metropolitæ omnes Ὑπερτίμου tantùm titulo donantur, non verò Ἐξάρχου. Archiepiscopi denique Ὑπερτίμου titulo non donantur.

Ἐξαρχία, *Dignitas Exarchi*, in Ordine Thronor. pag. 407.

ΕΞΑΡΧΟΣ τῶν Μοναστηρίων, Dignitas Dalmato seu Dalmatio, Hegumeno Monasterij Constantinopoli, quod ab ejus nomine Δαλμάτου appellationem deinceps sumpsit, & ejus Successoribus, à Patribus Concilij Ephesini primùm collata, ut scilicet Urbis Regiæ Monasteriorum Disciplinæ invigilarent. Unde postmodum πατέρες, ἄρχοντες, & Ἔξαρχοι τῶν Μοναστηρίων, appellati, uti à nobis observatum in Constantinopoli Christiana lib. 4. sect. 8. n. 32. Is porrò Dalmatus, in ejus Vita MS. Ἀρχιμανδρίτης καὶ ἔξαρχος, πρωτοπρεσβύτερος, καὶ ἄρχων, ab Ephesino Concilio constitutus dicitur. Et in Epistola S. Cyrilli ad eundem Dalmatum, ibidem, Ἀρχιμανδρίτης τῶν μοναστηρίων τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως indigitatur: Ut & Faustus filius, Patre defuncto, πρεσβύτερος, Ἀρχιμανδρίτης, καὶ ἡγούμενος, καὶ ἄρχων πάντων τῶν τῆς βασιλίδος μοναστηρίων. Ita etiam Marianus Abbas Monasterij ejusdem Dalmati, in Concilio Constantinopolit. sub Mena, primus inter Abbates subscribit, cum hoc titulo: ἡγούμενος Μονῆς τῆς ἐπικαλουμένης Δαλματίου τῆς Θεοφιλοῦς μνήμης, καὶ Ἔξαρχος τῶν ἐπὶ βασιλευούσης πολέως διακειμένων εὐαγῶν Μοναστηρίων, καὶ τῶν λοιπῶν Ἡγουμένων τῶν κατὰ τὴν φιλόχριστον πόλιν καθεστώτων εὐαγῶν Μοναστηρίων. Ex hinc apud Theophanem an. 22. Anastasij occurrit ὅσιος Θεοδόσιος Ἄρχων τῶν Μοναστηρίων, Urbis Regiæ, ut opinor: deinde apud eundem an. 30. Justiniani, Timotheus Ἔξαρχος τῶν Μοναστηρίων, καὶ ἡγούμενος τῆς Δαλμάτου Μονῆς, cui suffectus Anthymus ἔγκλειστος τοῦ αὐτοῦ Μοναστηρίου. De Hegumeno Dalmatici Monasterij intelligendus præterea Justinianus in Nov. 133. cap. 4. ubi satis innuit, id muneris postea in alias Provincias propagatum, qualéque illud fuerit hisce verbis indicat: ὁ δὲ τῶν Μοναστηρίων Ἔξαρχος, εἴγε εἴη κατὰ τὸν τόπον, ὥσπερ ἐπὶ ταύτης ἐστὶ τῆς εὐδαίμονος πόλεως, ταῦτα περιεργαζέσθω, καὶ στελλέτω τοὺς καλουμένους ἀποκρισιαρίους αὐτοῦ κατὰ τὰ Μοναστήρια, καὶ πυνθανέσθω καὶ ἐκ τῶν γειτόνων μήπω τι πονηρὸν ἐπί τινος τῶν Μοναστηρίων τῶν ἐγγύθεν γέγονε, καὶ ταῦτα ἅπαντα σωφρονιζέτω, καὶ τῆς προσηκούσης ἀξιούτω προνοίας. Adde cap. 6. Ex quibus sanè colligitur non nuperam esse omnino in Religiosorum ordinibus supremam Superioris Abbatis auctoritatem; tametsi in Occidente seriùs cognita fuerit, nisi fortè interdum Visitatoris generalis titulo, quo S. Benedictum Anianensem Abbatem ornatum scribit Auctor illius Vitæ. De Exárchis porrò Monasteriorum in Provinciis videtur intelligendus Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confessoris, num. 44. τοῦτον οὖν διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτοῦ κακίαν Ἔξαρχον τῶν ἐκεῖ Μοναστηρίων ἐποίουν οἱ ἄθεοι. Ut & Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 9. de eodem Sancto: ὑπὸ τῶν τηνικαῦτα τῆς Μελιτηνῆς Ἐπισκόπου πρεσβύτερος ἀκουσίως τῆς ἀρετῆς αὐτὸν ἐγχειριζούσης, χειροτονεῖται, καὶ τὴν φροντίδα τῶν περὶ τὴν πόλιν Μοναστηρίων τε καὶ ἀσκητηρίων πιστεύεται. Denique Theophylactus Bulgariæ Episcop. Epist. 27. διά τινος δὲ καὶ τὰ σφάλματα τῶν Μοναχῶν τῆς κατὰ γνώμην αὐτοῦ συστάσης τηρηθήσεται, καὶ διορθωθήσεται; διὰ τῶν τὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτοῦ ἄλλων Μοναχῶν ἐπικρατοῦντος καὶ διιθύνοντος, ὃν Ἔξαρχον ὀνομάζομεν. Vide Theosterictum in Vita S. Nicetæ Confess. num. 43. & nostram Constantinopolim Christianam, lib. 4. sect. 6. num. 34.

Atque hæc quidem prioribus sæculis videntur obtinuisse: nam posterioribus dicti præsertim Ἔξαρχοι τῶν Μοναστηρίων, qui Patriarchalium Monasteriorum Disciplinæ invigilabant, eorúmque Visitatores ab ipso Patriarcha delegabantur: id est cœnobiorum quæ ἀμέσως, *immediatè*, Patriarchæ, jure τοῦ σταυροπηγίου, de quo suo loco agimus, subdita erant, quod innuit omnino Sancitum 2. German. Patr. Constantinopolit. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 236. ubi τῶν Πατριαρχικῶν δικαίων Ἔξαρχος appellatur, quòd in suis Visitationibus προσόδους τῶν κανονικῶν ad

Patriarcham

Patriarcham pertinentium exigerent : καὶ τῷ τῶν Πατριαρχικῶν δικαίων Ἐξάρχῳ ὑποτίθενται, καὶ τὰ συνήθη κανονικὰ πρὸς αὐτὸν ἀποτίσουσι. At in alio quod subsequitur Sancito, Πατριαρχικὸς Ἔξαρχος, & ἀπὸ τῆς Πατριαρχικῆς ἐξουσίας ἀποστελλόμενος indigitatur. Et sanè ejusmodi Exarchi Legatorum à latere Patriarchæ vicem etiamnum obtinent : cui ille Exarchicam Epistolam ad Metropolitas & alias Ecclesiasticas personas in manus dat, ut ab iis admittatur ac recipiatur tanquam Missus Patriarchicus, hacce formulâ, in Hieremiæ Patr. Constantinopolit. Diplomate exaratâ, apud Crusium lib. 3. Turcogr. Ἀνθρώπους οἰκείους καὶ γνησίους πρὸς ὑμᾶς ἀποστέλλομεν, ἐξάρχους δηλονότι καθολικοὺς καὶ τὸ ὑμέτερον πρόσωπον ἐπιφέροντας, δυναμένους καὶ διὰ στόματος ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ καθ' ἡμέραν ἐπερχόμενα δυσχερῆ, καὶ παρ' ἡμῶν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν κομίσαι πρὸς ὑμᾶς τοὺς φιλοθέους καὶ εὐσεβεῖς· τόντε τιμιώτατον Νομοφύλακα τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας πρεσβύτερον κύριον Σαββατιανὸν, καὶ τὸν τιμιώτατον καὶ σπουδαιότατον Πρωτονοτάριον τῆς αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας κύριον Θεοδόσιον, τοὺς κατὰ πνεῦμα υἱοὺς ἀγαπητοὺς τῆς ἡμῶν μετριότητος. Datur ei præterea ἔνταλμα, seu Mandatum continens varia sibi injuncti muneris præcepta : verbi gratiâ, ἀνεπακτῶς τε καὶ ἀβαρῶς τὴν περίοδον ποιεῖσθαι, monasteria immodicis comitum & sumptuum detrimentis, non gravare : purum & impollutum se ab omni munerum captatione servare : eorum qui Monasteriis præfecti sunt in subditos proterviam coercere, Monachorum securitati ac quieti invigilare, inobedientes Monachos castigare, ne extra Monasteria oberrent præcipere, & similia quæ prolixiori verborum serie continentur in eo *Entalmate*, quod habetur in Jure Græco-Romano lib.6. pag. 433. unde Habertus in Archieratico, pag. 471. exscripsit. Ejusmodi ἐνταλμάτων meminit etiam Nicephorus Chartophylax in Epist. ad Theodos. Inclusum : συντεκνίας δὲ ἢ ἀδελφοποιήσεις ποιεῖν μοναχοὺς κεκωλυμένον ἐστὶ καὶ ἐνταλματικῶς τοῦτο τοῖς ἡγουμένοις, ἢ τοῖς ἐξάρχοις τῶν μοναστηρίων ἡ ἐκκλησία παρακελεύεται. Sed hæc quidem Exarchos seu Visitatores Monasteriorum à Patriarcha jure Stauropegij nudè pendentium duntaxat spectant. Nam alij sunt

Ἔξαρχοι, seu Visitatores, qui ab ipso etiam Patriarcha in Provincias cum supremo Jure mittuntur, & in Episcoporum vitam & facta inquirunt, & ab iis debitum Canonem exigunt : unde Ἔξαρχοι τῶν Πατριαρχικῶν δικαίων dicuntur. Id præ cæteris observat Allatius lib. 1. de Consensu utriusque Eccl. cap. 8. num. 4. *Cùm autem his temporibus à Patriarchis Exarchi in Metropolim aut Episcopatum mittuntur, cum suprema potestate, illius Metropolis Episcopus Iura omnia deponit, arbitrium in solo Exarcho est. Ille manus impositum obit, Ecclesias vel Monasteria visitat, causas perscrutatur, controversias dirimit, querelas, si quæ sunt adversus Metropolitam, audit, acta disponit, & cum tempus est, Patriarchæ refert. Item mensæ Patriarchali providet, & novas impositiones, si quæ sunt, exigit. Metropolitano autem, sive Episcopo, jure cedente, nec hiscere audente, & multoties sese absentante.* Et ante Allatium Crusius in Turco-Græcia lib.7.ex Epist. Gerlachij : *Officium*, inquit, ἐξάρχου, *est legatum esse Patriarchæ, aut alicujus Antistitis. Id quotannis mutabile est : nec uni commendatur semper, pluresve ad annos : sed quia lucrosum, pluribus, & quibus Patriarcha bene vult, mandatur. Cùm enim quotannis plures mittantur Exarchi, (duo in insulas, duo in Macedoniam & in Peloponnesum : duo in Pontum Euxinum) quisque 300. aut amplius Ducatos pro fertilitate anni colligere potest. Tenentur enim Metropolitæ non tantùm Sultano tributum persolvere, sed etiam Patriarchæ, tanquam capiti spirituali, summam non exiguam pendere, ipsos deinde Exarchos, eorúmque ministros (quatuordecim circiter) quemque pro Dignitate personæ, & facultate Metropoleos, aliquot honorare Ducatis. Hanc summam Metropolita ab Episcopis, suæque Diœcesis subjectis, exigens, sui quoque rationem habere novit. Quinto etiam quoque anno, (quanquam nunc anticipando quadriennium incidit) ipse Patriarcha cum triginta aut pluribus comitibus, circumit Metropoleis. Ubi non tantùm Patriarcham amplissimo munere, quòd* φιλότιμον *nominant, honorare tenentur, propterea quòd ad ipsos accedere dignatus sit, lites dirimere, & benedictionem suam impertiri, sed eleemosynam quoque contribuere : singulósque ipsius ministros dono non contemnendo afficere.* Atque inde percipimus cur ejusmodi Legati dicantur ἔξαρχοι τῶν πατριαρχικῶν δικαίων, quòd scilicet non solùm Jura Patriarchæ in Diœcesibus de subjectis tueantur, sed etiam debitum ab iis Canonem exigant, & ad illum referant. Horum Ἐξάρχων Dignitas magna censetur, ut quæ Episcopalem adæquet. Nam de ea videtur intelligendus Balsamon ad Canon. 53. Laodicenum, ubi περιοδεύτας ait eodem munere functos quo suâ ætate Ἔξαρχοι. Joannes Cameniates n.30.quo loco narrat expugnatâ à Turcis Urbe Thessalonicâ illius Patrem in Sultani conspectum adductum esse, rogatum ab eo an illius Civitatis esset Episcopus, quod ex habitu ac vestibus conjiciebat, illum verò respondisse, minimè se esse Episcopum, sed Clericum : tum ex exercitus ducibus quempiam astantem dixisse, Ἐπίσκοπος μὲν οὐκ ἔστιν οὗτος, κατ' οὐδὲν δὲ διαφέροντα βαθμὸν ἐκείνοις κεκλήρωται· Ἔξαρχον γὰρ αὐτὸν ἴσμεν τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης, οὐδὲν τῆς τιμῆς ἐκείνων ὑστερίζοντα. Vide præterea Crusium pag. 219.

Ἔξαρχοι dicti præterea Chorepiscopi, non quòd ut ait Meursius, ex principatu dependerent aliorum: sed quia Visitatorum Officio in Episcoporum Parœciis fungerentur. Scholiastes ad tit. 9. Epitomes Canon. Harmenopuli : Χωρεπίσκοποι, οἱ νῦν λεγόμενοι Ἔξαρχοι, εἴτε Πατριάρχου εἰσὶν, εἴτε Μητροπολίτου. Eodem Visitatoris officio functus videtur apud S.Athanasium Apol. 2. pag. 803. Himerius quidam Ἔξαρχος Μαρεώτου inscriptus : quæ quidem Μαρεώτις, χώρα τις Ἀλεξανδρείας dicitur, quæ nec Episcopum, nec Chorepiscopum habebat, ut indicatur paginâ 802.

Ἔξαρχος, nudè, Dignitas in Eccl. Constantinopolit. ex Choro sinistro, in Catalogo Allatiano ; cujus munus ita describitur : ὁ Ἔξαρχος ἵσταται πλησίον τοῦ Δευτερεύοντος (τῶν ἱερέων) ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ γυρεύει δὲ καὶ πᾶν σκεῦος, καὶ ἀλλαγὰς τῆς περιοχῆς τῆς ἐπισκοπῆς ἀναθεωρεῖ δὲ καὶ τὰς κρίσεις τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, εἰ ἐκρίθησαν δικαίως, καὶ γράφει τὰ ἀντιμίνσια· ἀναγυρεύει δὲ καὶ τῶν ἀνδρογυνῶν τὰ κωλύματα. Nescio an idem qui dicitur Ἔξαρχος τῆς τελετῆς, apud Pachymerem lib. 7. cap. 7. initio.

Ἐξάρχους & Ἡγουμένους suos etiam Sacerdotes appellasse quosdam Hæreticos, docet liber 1. Basilic. §.30. De omnibus his Exarchis quædam attigimus in Gloss. med. Lat. in V. *Exarchus*.

ἘΞΑΣΠΕΡΕΙΝ. Nomocanon Cotelerianus, n. 547. παραυλακίζων, ὁ παραθερίζων, ὁ παρακαμπανίζων, ὁ ἐξασπέρων ἑτέρου χωράφιον, καὶ ὁ μαυλίζων, ἐπιτιμάσθωσαν χρόνους ή. Ubi Vir doctissimus ἐξωσπείρων emendat, vel ἐξασπέρνων, ut sit *Extrà serere* : Nam σπέρνειν pro σπείρειν dicunt Græci hodierni. At ferè malim hîc legere ξαπέρνων, quod est *transire*

sire, ut sit *qui per agrum alterius transit*. Vide in hac voce.

ἘΞΑΣΠΡΟΣ. Vide in ἄσπρος.

ἘΞΑΣΤΑΚΈΝΑΙ, *Mirari, Percelli*. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ἐξαστακέναι δὲ ἐστιν, θαυμάσαι, καταπλῆξαι.

ἘΞΆΣΤΕΡΙΝ, *Pleiades*. Eustathius: ὡς εἶ τὰς πάσας ἓξ κατ' ἀριθμὸν τῆς τῆς οὐρανίας πλειάδος, περὶ ἧς Ἄρατος φησιν, Ἑπτὰ δ' ἐκείνας ἐπίῤῥηδον καλέονται ἓξ οἴας περ ἐοῦσαι, ὅθεν καὶ ἡ κοινοτέρα γλῶσσα Ἐξάστερι αὐτὰς ὀνομάζει. Ita alij. Ovidius 4. Fastor. v. 167.

Pleiades incipiunt humeros relevare paternos,
Quæ septem dici, sex tamen esse solent.

ἘΞΑΣΤΡΊΑ, *Locus astris, & aëri expositus*. Glossæ Græcobarb. ἄγραυλος, ὕπαιθρος, ὅπου μηνίσκει ἀπουκάτω εἰς τὸν ἀέρα, ἢ νοτιὰν, ἢ ἐξαστρίαν. Vide ἐξάερον.

ΕΞΆΤΖΑ, idem Græcis hodiernis, quod *Hexagium*, seu *Exagium*, ut scribit Scaliger lib. de Re Nummaria pag. 54. ubi ait in veteribus ponduscculis, quæ Romæ reperiuntur, legi O. O. EXADSA, ultimis illis temporibus Latinitate purâ cum pronuntiatione exolescente.

ἘΞΆΤΟΝ. Vide in Ἐξάϊτον.

ἘΞΑΤΩΡΕΊΑ, *Exauctoratio*, pro ἐξαυτωρεία. Glossæ MSS. ἐξατωρεία, ἐλευθερία ἀπὸ στρατείας. Ita etiam Suidas & Phavorinus. Leo in Tacticis, cap. 20. §. 71. ἀγγαρείας ἁπάσης ἰδιωτικῆς καὶ ἀδικίας ἐλεύθερον φύλαττε τὸν ὑπό σε τεταγμένον λαὸν, εἴγε τῆς στρατοῦ εἰσιν, καὶ εἴγε τῆς λεγομένης ἐξατωρίας ἀφεῖ γὰρ αὐτοῖς τελεῖν τούς τε δημοσίους φόρους, καὶ τὰ ἐπικείμενα αὐτοῖς ἀέρικα, &c. Hic porrò explicandus locus apud Pachymerem lib. 1. Hist. cap. 32. non quòd huc omnino pertineat, sed quòd perperam intellectus fucum fecerit docto Interpreti, ubi nescio quem Ἐξ αὐτορειανῶν Πατριάρχην, diversum à Patriarcha Arsenio hîc nominato, facit, cùm unus idémque sit. Ait quippe Pachymeres Proceres Græcos, cùm de Junioris Theodori Imperatoris tutela invicem deliberarent, absque Ecclesiæ, & Arsenij qui ei præerat, consensu neutiquam rem peragendam censuisse; ea propter πρὸς μὲν τὸν ἐξ Αὐτωρειανῶν Πατριάρχην misisse, τὴν ταχίστην μεταχαλουμένους Νικαίηθεν τοῦτον. Quæ verba sic intelligenda sunt, de eodem Arsenio qui genus & natales ab Autorianis arcessebat. Nam Ἀρσένιος ὁ Αὐτωρειανὸς appellatur in Catalogo Patr. Constantinopol. in Jure Græco Rom. pag. 304.

ἘΞΑΦΝΑ, pro ἐξαίφνης, apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag. 301.

ἘΞΆΦΟΛΛΟΝ. Vide in φόλα.

ἘΞΆΨΑΛΜΟΣ, *Sex Psalmi*, qui ut plurimùm canebantur in Matutinis, vel potiùs initio ὄρθρου, seu *Laudum*, erántque 3. 37. 62. 87. 102. 142. uti describuntur in Horologio: interdum etiam in Apodipnis, ut observant Leo Allatius in Dissert. 1. de Libris Ecclesiast. Græcor. pag. 58. & Goarus ad Euchologium pag. 34. Triodium 2. Feria 1. Hebdom. Jejunior, καὶ ψάλλεται ὁ ἐξάψαλμος χωρὶς μετανοιῶν μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ φόβου Θεοῦ. Feria 5. quintæ Hebd. μετὰ τὸ εὐλογητὸς παρὰ τοῦ ἱερέως, ὡς συνήθως καὶ λέγομεν ἐξάψαλμον. Feria 4. M. Hebdomad. εἰς τὸν ὄρθρον, ἐν τῇ πρώτῃ, στιχολογία τοῦ ἐξαψάλμου. Typicum cap. 5. καὶ ψάλλουσιν ἀμφότεροι τὸν ἐξάψαλμον ἡσύχῳ φωνῇ. Infrà: σημειώτερον δὲ ὅτε ἄδειαν οὐκ ἔχει τις βῆξαι ἢ πτύσαι, μέχρις ἂν τελεσθῇ ὁ ἐξάψαλμος. Vide Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij, pag. 7. Geronticum, apud Niconem Monachum in Pandecte MS. serm. 29. καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι ἠρξάμεθα τοῦ κανόνος, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ ἐξάψαλμον, καὶ εἰπεῖν τὸ Πάτερ ἡμῶν, ἠρξάμεθα τοὺς ψαλμοὺς ἀνελλιπῶς. Prochoprodromus in versibus Politicis MSS. contra Hegumenum:

Οὐ φέρειν ὅλως δύναμαι τὰς προσταγὰς ἐκείνων,
Τὸ πῶς ἦτον εἰς τὸν Ἐξάψαλμον ψωμὶν μηδὲν τὸ δόσειν.

Pachymeres lib. 1. Hist. cap. 13. ἑνὸς τῶν τοῦ κλήρου σχολαιότερον τὸ προκαταρκτικὸν τοῦ ὄρθρου μονολογοῦντος ἐξάψαλμον κανόνα πλακῆναι τῷ μνημονευομένῳ ἐς ὅτι μάλιστα ἄριστον.

ἘΞΕΜΟΝΑΧΙΆΖΕΙΝ. Vide in Μοναχιάζειν.

ἘΞΕΜΠΛΆΡΙΟΝ, *Exemplarium, Exemplar* S. Ignatius in Epist. ad Trallianos: τὸ γὰρ ἐξεμπλάριον τῆς ἀγάπης ἔλαβεν καὶ ἔχω μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἐπισκόπῳ ὑμῶν. Utitur & in Epistolis ad Heronem & ad Ephesios, ut & S. Maximus Mon. Centur. 4. cap. 86. cent. 5. cap. 59. Methodius in Ramispalm. pag. 433. &c.

ἘΞΕΜΠΛΩΤΌΣ, *Exemplis*, seu *figuris variegatus*. Eustathius ad Odyss. β'. ἔστι δὲ αὐτὴ (παρυφὴ) κατὰ τὸν Ἀθηναῖον κόσμου εἶδος ἐν ἱματίῳ, οὐκ εὐδιάγνωστος πάνυ σαφῶς, ὁποῖα ἴσως τὰ λεγόμενα ἐξεμπλωτὰ καὶ πλουμιστά. Nicetas in Manuële lib. 2. num. 4. ex Cod. Barbarogr. μετὰ βλαττίων χρυσῶν, καὶ πέπλων ἐξωμπλωτῶν. Sic utraque Editio. Ubi Cod. alter, πέπλοις χρυσυφέσι καὶ ἀλουργοῖς τάπησι. Vide Gloss. med. Lat. in *Exemplum*.

ἘΞΕΡΕΔΑΤΟΣ, *Exhæredatus*, in Nov. 1. Justiniani: ἐξερεδάτους δὲ παῖδας, οὐ καλοῦμεν, οὐδὲ προσιέμεθα, κἂν εἰ μυριάκις βουληθεῖεν. Ἐξερεδατεύειν, *Exhæredare*, in Glossis Basilic. ἀκληρον ποιεῖν.

ἘΞΈΡΚΕΤΟΝ, *Exercitus*. Glossæ MSS. Reg. & Suidas: Reg. ἐξέρκετον, κατὰ Ῥωμαίους, τὸ στρατόπεδον. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit. 13. §. 6. ἐν τῷ πολέμῳ, ἤγουν ἐν τῷ ἐξερκίτῳ. Chronicon Alexandrin. an. 1. Arcadij: καὶ ἀνῃρέθη Ῥουφῖνος Ἔπαρχος πραιτωρίων ὑπὸ τοῦ ἐξερκέτου. an. 7. Marciani: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν Μαρκιανὸς, — καὶ ἐπήρθη Λέων ὁ μέγας βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ ἐξερκέτου. Theophanes an. 32. Justiniani, & ex eo Cedrenus: καὶ ἐκέλευσεν κοπῆναι δένδρα, καὶ σύρεσθαι ὄπισθεν τοῦ ἐξερκέτου αὐτῶν. Et an. 36. ejusdem Justiniani: ἀπέστειλεν πρὸς βοήθειαν τὸν Ἀρμιῆς Μαρκιανὸν τὸν ἀνέψιον αὐτοῦ μετὰ ἐξερκέτου. Antiquitates Constantinopol. p. 99. προσετιμήθη παρὰ πάντων ἐν οἷς καὶ τὰ ἐξέρκετα.

ἘΞΕΣΤΙΚΌΣ, *Attonitus*. Glossæ Græcobarb. Ἐκπλαγεῖς, μωλωτοὶ, καὶ θαυμαστικοὶ, ἤγουν ἐξεστικοί.

ἘΞΕΦΑΝΤΌΝΕΙΝ, *Modulari*, *Canere*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 150. de Cicada: ὁ δὲ τζίτζηκας εἶπεν, ὅτι δὲν εἶχα ἄδειαν, ἀμὴ ἐτραγούδουν, καὶ ἐξεφάντονα. Ubi Cod. Gr. οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον μουσικῶς. Infrà: ἂν τὸ καλοκαίρι ἐτραγούδεις καὶ ἐξεφάντονες.

ἘΞΗΚΟΝΤΆΒΙΒΛΟΣ. Vide in Ἑξάβιβλος.

ἘΞΉΝΤΑ, *Sexaginta*, ἑξήκοντα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐξῆντα κάτεργα ἦλθασιν, καράβη καὶ ταρίταις.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 1.

Ἀγαμέμνων δὲ ὁ Ἀτρείδης ἑκατὸν νηῶν ἦτον ἄρχων,
Ὁ Μενέλαος ἐξῆντα, &c.

ἘΞΗΦΟΡΑΪ́Σ, *Sexies*, Ἑξάκις.

ἘΞΗΧΟΣ, *Amens*, *Stultus*. Vita MS. S. Symeonis Sali: διότι πάντες ἐπληροφοροῦντο ὅτι ἔξηχός ἐστιν. Infrà: ποιήσας οὖν ἑαυτὸ ὁ ἀββᾶς Συμεὼν κατὰ τὴν συνήθειαν τὸν ἔξηχον, ἀφῆκε τὸ ἀπόντα, &c. Ita ibi passim Symeon promiscuè σαλὸς & ἔξηχος appellatur. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 9. cap. 12. ἑαυτὸν δὲ ἐποίησεν ἔξηχον, καὶ μονοχίτων περιήρχετο μέχρι τινὸς ὡς παράφρων καὶ πλανώμενος.

ἘΞΙΔΙΑΖΌΝΤΩΣ, *Propriè*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 2. n. 5. Σεβαστοὶ γὰρ ἀνέκαθεν

Cc

καθεν ἐπιθέτως οἱ Βασιλεῖς ὠνομάζοντο, καὶ τὴν ἐξισιαζόντως εἰς Βασιλέα λεγόμενον τὸ τοῦ Σεβαστοῦ ὄνομα.

ΈΞΙΟΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἐκστρέψαι μετὰ ζυμὸν, τελέσει μεταβαλον.

ΈΞΙΣΑΣΜΟΣ. Vide Euchologium Goari, pag. 689.

ΈΞΙΣΩΤΗΣ, *Peræquator*, *Descriptor*, de quibus vocabulis diximus in Gloss. med. Latin. Glossæ Basilic. ῥεκκπεράτορες, ἐξισωταὶ, ἀνάληψιν δι' ἑαυτῶν ποιούμενοι, ὀρθωταὶ τοῦ δήμου. Glossæ MSS. ἐξισωτὴς, ἐπόπτης, ἀναγραφεύς. Eusebius lib. 4. de Vita Const. cap. 3. πάλιν κατὰ τὸν θεσμὸν δικαιοσύνης ἄνδρας ἐξισωτὰς κατέπεμπε, τοὺς τὸ ἀζήμιον τοῖς δεηθεῖσι παρέξοντας. Gregorius Nazianzenus Orat. 9. pag. mihi 156. Julianum ἐξισωτὴν quemdam γραφέα appellat: οὐ δὲ ἀπόγραφε δικαίως ἡμᾶς, ὁ τῶν ἡμετέρων γραφεύς. Apud S. Basilium Epist. 259. διὰ τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἀδελφοῦ Ἑλληνίου ἐξισωτοῦ Ναζιανζόν. Et Epist. 263. τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἀδελφῷ Λεοντίῳ τῷ ἐξισωτῇ τῆς Νικαίας. Constantinus in Basilio num. 98. Edit. Combefisij ἀποστελλῶναι εἰς τὰ ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐξουσίαν ἅπαντα τὰ θέματα τοὺς λεγομένους ἐπόπτας τούτους καὶ ἐξισωτὰς, &c. Novella 2. Manuëlis Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. ἀναγραφέων, ἢ ἐποπτῶν, ἢ ἐξισωτῶν. Vide Scylitzem, pag. 591. Joannes Cantacuzenus lib. 3. cap. 8. ὅπερ γάρ ἐστι τοῖς πολιτικοῖς πράγμασιν ὁ Κριτὴς, τοῦτο τοῖς δημοσίοις δύναιτ' ἂν ὁ Ἐξισωτὴς, &c.

ΈΞΙΤΗΡΙΑ, *Quæ pro mercibus quæ exportantur penduntur*: *Ius exituræ*. Glossæ MSS. & Phavorinus: ἐξιτήρια καὶ ἐξαγγέλια, κατὰ Ῥωμαίους, τὰ ὑπὲρ τῆς ἐξόδου παρεχόμενα. Vide Gloss. med. Lat. in *Exitura*.

ΈΞΙΤΗΡΙΟΣ τόμος, seu παραίτησις τοῦ Ἐπισκόπου, *Renuntiatio* vel *Abdicatio Episcopi*, cujusmodi est *Tomus* ille quem descripsit Habertus in Archieratico, pag. 721. & Theodoro Critopulo Heracleensi Metropolitæ Græculo recentioris ævi adscribit. Apud Hesychium, ἐξιτήρια, ἡμέρα ἐν ᾗ τὰς ἀρχὰς ἀποτίθενται Ἀθήνησιν. Alia vide apud Suicerum in Thesauro Ecclesiastico.

ΈΞΚΟΥΒΙΤΩΡ, Ἐκσκουβίτωρ, *Excubitor*. Glossæ Basilic. Ἐξκουβίτωρες, οἱ παρεξόδων τοῦ Παλατίου ὑπάρχοντες φύλακες. Procopius lib. 2. Vandal. cap. 12. ὃς τῶν ἐξκουβιτώρων ἡγεῖτο, οὕτω γὰρ τοὺς φύλακας Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Theophylactus Simocatta lib. 3. Hist. Mauric. cap. 11. ἡγεμὼν δὲ οὗτος ἐτύγχανεν ὢν τῶν τοῦ Βασιλέως σωματοφυλάκων καὶ ὑπασπιστῶν, ὃν Κόμητα τῶν Ἐξκουβιτόρων τῇ συνήθει φωνῇ τοῖς Ῥωμαίοις καλεῖν. Et lib. 7. cap. 15. τοὺς σωματοφύλακας ἀναλαβὼν, οὓς Ἐξκουβίτωρας Ῥωμαῖοι ἀναγορεύουσι. Occurrit passim, apud Evagrium lib. 4. cap. 2. in Chron. Alexandrino an. 10. Leonis M. an. 1. Justini, an. 7. Anastasij, apud Theophanem an. 16. Zenonis, an. 20. Justiniani, an. 20. Mauricij, Balsamon de Chartophylace pag. 462. & alios laudatos in V. Κόμης ἐξκουβιτόρων, & in Gloss. med. Lat.

Σκουβίτορες, in Glossis Basil. οἱονεὶ φύλακες ἄγρυπνοι, οὓς πρῶτον κατὰ Ῥωμύλου Τιβέριος Καῖσαρ ἐξεῦρε.

Ἐξκουβιτάτος, *Excubitor*, in Concilio Nicæno II. cap. 6. καὶ τοῦ λαοῦ τῶν ταγμάτων, Σχολαρίων, Ἐξκουβιταρίων τε καὶ τῶν λοιπῶν στρατευμάτων τῶν στρατευομένων ἐν τῇ βασιλίδι πόλει.

Ἐξκούβιτος, idem qui Ἐξκουβιτώρων τάγματος ἀρχὴν, διέπων, Leoni Grammatico in Leone Armenio, ubi de Michaële ejus Successore, qui nudè Ἐξκούβιτος dicitur in Vita S. Nicolai Studitæ, pag. 916. Μιχαὴλ γὰρ ὁ Ἐκσκούβιτος τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα δραξάμενος, &c. Symeon Logotheta in Leone Armenio, num. 7. Πατρίκιον καὶ ἐκσκούβιτον ἐποίησεν.

Ἐξκούβιτον, Ἐκσκούβιτον, Ἐσκούβιτον, (variè enim hæc vox scribitur) significátque interdum Cohortes Prætorias, seu *Excubitores* qui ad Palatium excubabant, interdum locum ipsum circa Palatium, ubi stationes agebant. Ac priori quidem notione usurpat Constantinus Porphyrog. lib. 1. Themat. 12. τὴν γὰρ ἐξάρχων τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τῶν καλουμένων Ἐξκουβίτων. Anna Comnena lib. 4. pag. 109. ἐξῆρχε μὲν οὖν τοῦ τῶν Ἐξκουβίτων τάγματος. Atque is Κόμης τῶν Ἐξκουβίτων dictus, uti suo loco docuimus.

Ἐξκούβιτα, *Stationes militum Prætorianorum*. Rufus in legibus Militaribus §. 37. & Liber 49. Basilic. ὁ ἀφοσιωθεὶς εἰς παραφυλακὴν τοῦ Παλατίου, καὶ καταλιπὼν τὰς παρ' αὐτῶν ἀγρυπνίας, καὶ ἐσκούβιτα καὶ ἐσχάτως τιμωρεῖται. Continuator Theophanis lib. 3. n. 43. πλησίον δὲ τοῦ ἐσκουβίτου τῶν Πρασίνων. Acta S. Maximi Confess. ἐλθόντες δύο Μανδάτωρες μετὰ δέκα ἐκσκουβιτώρων, ἐπῆραν αὐτοὺς ἐκ τοῦ πλοίου γυμνοὺς καὶ ἀνυποδέτους καὶ μερίσαντες αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ἐφύλαξαν εἰς διάφορα ἐκσκούβιτα. Leo Grammaticus in Porphyrog. pag. 489. καὶ διὰ τῆς σιδηρᾶς πόρτας εἰσεληλυθὼς μέχρι τῶν ἐξκουβίτων παρεγένετο. Adde pag. 491. Zonaras in Alexio: οἱ Βάραγγοι τὴν ἐν τοῖς Ἐξκουβίτοις διειληφότες ὁδὸν, ἔνθα περ τούτοις ἡ κατοίκησις, &c. Vide quæ de his *Excubitis* adnotamus in Constantinopoli Christ. & in Glossario med. Lat. Vide Κόμης, & Πριμμικήριος τῶν ἐξκουβίτων.

ΈΞΚΟΥΛΚΑΤΩΡ, Ἐξκουλκεύειν. Vide in Κοῦλκα.

ΈΞΚΟΥΣΣΕΥΕΙΝ, *Excusare*. Glossæ Nomicæ MSS. ἐξκουσατεύεται, ἐκδικᾶται. Chronicon Alexandrinum an. 36. Theodosij Jun. προϊόντος τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου εἰς ἐκκλησίαν τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγίων Θεοφανίων, συνέβη τὸν Μάγιστρον Παυλῖνον ἀῤῥωστῆσαι ἐκ τοῦ ποδὸς, καὶ μεῖναι ἀπρόϊτον, καὶ ἐξκουσατεῦσαι, &c. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 41. ὅτι οὐδὲ πρότερον παρ' ἡμῶν ἐκερδαίνοντο, ἀλλ' ἓν ζευγάριον ἕκαστος ἐξκουσατεύοντες, τὰ ἐπέκεινα τούτων ἐπετέλουν τῷ δημοσίῳ. Michaël Attaliates Pragm. tit. 16. ἐξκουσατεύονται δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ Πρωτοσπαθάριος, καὶ οἱ τοῦ μείζονος ἀξιώματος. Utuntur præterea Leo in Tactic. cap. 8. §. 26. cap. 18. §. 1. Nov. 3. Constantini Porph. Joannes Antioch. Patr. de Charisticariis, pag. 177. & Jurisconsulti passim.

Ἐξκουσατεύειν, eâdem notione. Glossæ Basilic. ἐξκουσατεύει, παραιτεῖται. Liber 3. Basilic. tit. 1. cap. 52. ἀλλὰ μηδὲ τὰ ἴδια κτήματα ἐκσκουσατευέσθωσαν τῶν συντελειῶν. Ita lib. 5. tit. 1. §. 6. lib. 7. tit. 2. §. 16. & alibi non semel. Vide tit. Nov. 43. Justiniani.

Ἐξκουσάτος, *Excusatus*, παρῃτημένος, in Gloss. Basilic. Justinian. Nov. 59. cap. 2. ἢ κομίζεσθαι προφάσει τῶν καλουμένων ἐξκουσάτων χρήματα ὑπὲρ πάντων, ἢ ὑπὲρ τινῶν ἐργαστηρίων.

Ἐξκουσεία, *Excusatio*. Constantinus Porphyrog. Nov. 9. pag. 229. Edit. Meursij: ὁ προελευσιμαῖοι καθυπερβρύοντες τοῖς κριταῖς μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἀπολαύουσι, φωσάτων τε ἐξκουσείας, καὶ πολέμων ἀπηλλαγμένοι, ἐχέτωσαν καὶ τὰ τῶν ἐκλαγιατικῶν. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 41. ἔτι τῆς ἐκκλησίας τῶν ζώων ἐξκουσείαν ἀδρῶν τε καὶ λεπτῶν ἐχούσης ἐκ δωρεᾶς βασιλικῆς, οἱ ῥηθέντες ἄνθρωποι ταῦτα ἐδεκατώθησαν, &c. Novella 2. Manuëlis Comneni in lib. 2. Juris Græco-Rom. καὶ ἐξκουσεία πλοίων χωρήσεως χιλιάδων τριάκοντα.

ΈΞΟΔΟΣ, *Sumptus*, *Expensa*, *Reditus*. Glossæ Veteres: ἔξοδος, ἀνάλωμα, *Erogatio*, *Expensus*. Ita etiam Hesychius. S. Maximus Serm. 13. pag. 575. εἰπόντος αὐτῷ τινὸς τῶν δοκούντων εὐνοεῖν, ὅτι δύνανται αἱ πόλεις σου πλεῖον παρέχειν ἐξόδους, &c. Codinus in Orig.

Orig. Constantinop. τὴν δὲ ἔξοδον κατεῖχε Στεφάνιος ὁ ἀδελφοποιητὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ καὶ φύλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων. Rursum: εἰς δὲ τὸν ἄμβωνα καὶ τὴν σωλέαν ἐγένετο ἔξοδος χρόνου παντὸς τῆς Αἰγύπτου κεντηνάρια τξε. Adde Interpretem Gr. Concilij Lateranensis Can. 11. 23. Jus Græco-Rom. p. 438. &c. πολυέξοδος περὶ τὰς σχολὰς, apud Proclum in Plotino pag. 96. Ἀνέξοδος, *Pauper*, apud S. Athanasium. Vide Gloss. med. Lat. in *Exitus*.

Ἐξοδιάζειν, & Ἐξοδιᾶν, *Expendere*, *Profundere*, in Bibliis non semel. Nicetas in Manuële lib. 2. n. 8. ex Cod. Barbarogr. ἔγγυς γὰρ τοῦ κεντηνάρια τριακοσίων χρυσίου ἐξοδιάσε χρήματα. Idem in Alexio Ang. lib. 1. c. 7. ex eodem Cod. Barbarogr. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐνέδωκε, καὶ τὴν ἅπασαν οὗτος ἔξοδον τοῦ ἀποκρισιαρίου ἐκ τοῦ οἰκείου ἐξωδίασε πράγματος. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 5. cap. 11. ἐπανηρχόμην εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐκ τῆς Πελοποννήσου· ἐξωδίασα δ' ἐκεῖσε καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα, καὶ οὐκ ἔχω οὐκ ἔτι. Adde sect. 2. cap. 13. Codinus in Orig. Constantinop. ἐξοδιάσησαν χρυσίου κεντηνάρια υνβ.

Ξοδιάζειν, truncatè. Historia Apollonij Tyrij:

Ἤκοσι πέντε σὸ ἄλλο ὕστερα τὰ ξοδιάζουν.

Ἐξοδιαστὴς, *Dispensator*, Ἀναλωτὴς, in Corona pretiosa. Laonicus lib. 9. p. 247. ἔχων καὶ τὸν Μαυροκώνσταν λεγόμενον ζῶντα, Κελιοτὴν ὄντα καὶ Ἐξοδιαστὴν τοῦ Βασιλέως, &c.

Κακεξοδιαστὴς, *Prodigus*, Ἄσωτος; in eadem Corona pretiosa.

Πολύξοδος, *Sumptuosus*, *Multi pretij*. Emmanuël Georgillas de Mortalit. Rhodi, MS.

Πολύξοδα, πολύτιμα, ἀμὲ ἐμένα πάθη.

Ἔ Ξ Ο Δ Ο Σ, *Mors*, seu *Animæ exitus*, apud Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. Vita Sanct. Hesychij Thaumaturgi num. 5. τὰ ἐξόδια προεφθέγξατο ῥήματα, quæ proferuntur in exitu animæ.

Ἔξοδος, *Exequiæ*, *Pompa funebris*. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyrog. n. 52. Παρελθοῦσι ἄραντες τὸν Ἀνακτα, ἐξήγαγον ἀπὸ Βασιλικῶν δόμων ἐπὶ τὴν λεωφόρον, καὶ πρὸς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἔφερον, τῆς Συγκλήτου πάσης προπεμπούσης, καὶ ᾄσμασι προπομποῖοις τὴν ἔξοδον μεγαλυνούσης.

Ἐξόδιον, eâdem notione. Glossæ Gr. Lat. ἐξόδιον, *Exequiæ*. Ita rectè emendant Viri Docti, pro *Equies*. Joan. Moschus, cap. 77. καὶ θεωρῶ νεκρὸν ἐξοδιζόμενον καλῶς φορέντα· ἀκολουθῶ οὖν ὀπίσω τοῦ ἐξοδίου, ἵνα θεωρήσω τοῦ μέλλουσιν αὐτὸν θάπτειν. Paralipomena de S. Pachomio num. 5. ἦσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ τῆς μονῆς ἐκείνης ἀκολουθοῦντες τῷ ἐξοδίῳ, καὶ ψάλλοντες. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: διάδοχοι ἐξ ἑκατέρων τοῦ στύρακος περιέστησε τῷ χερσὶ λαμπάδας κατέχοντας, καὶ ᾄδοντας τὰ ἐξόδια, καὶ οὕτω τὸν νεκρὸν, ἐκεῖνο κατενέγκουσα, &c. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis pag. 50. κάτωθεν δὲ τοῦ οἴκου ἐστὶ τετρακιόνιν, ἐν ᾧ ὑπελώθησεν ἡ ἁγία Ἑλένη τὸ ἐξόδιον τῆς κόρης, &c. Nicephorus qui & Nathanael Chumnus Opusc. 20. MS. γέμουσι καὶ ναοὶ οὐκ ἐξοδίων μόνον καὶ ἐπιταφίων ᾀσμάτων, ἀλλά τι καὶ θερμῶς ὀλολυζόντων, καὶ γοερὰς ἀφιέντων φωνάς. In Pompis porrò funebribus Mortui cadaver præcessisse agnatos colligimus ex Philostorgio lib. 6. c. 6. & aliquot aliis, ab Henrico Valesio notatis ad lib. 29. Ammiani pag. 387. 1. Edit. De voce ἐξόδιον, vide Salmasium ad Vopiscum p. 384. & eundem Valesium ad lib. 28. Ammiani.

Ἐξοδιάζειν, *Funus deducere*, in loco Moschi laudato. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Σαβαρωμένοι, καὶ καλὰ ψαλμοὶ ἐξοδιασμένοι.

Ἐξοδιαστικὸν, *Exequiæ*. Ἀκολουθία τοῦ ἐξοδιαστικοῦ, in Euchologio p. 525. Ἀκολουθία τοῦ ἐξοδιαστικοῦ τῶν μοναχῶν pag. 556.

Ἐ Ξ Ώ Κ Α Ρ Π Ο Σ. Vide in Καρπόχειρ.

Ἐ Ξ Ο Μ Ο Λ Ό Γ Η Σ Ι Σ, *Confessio Sacramentalis*. Glossæ MSS. ἐξομολόγησις, ἡ τῶν πεπονθότων, μετ' εὐχαριστίας τῶν θείων εὐεργεσιῶν ἀπαρίθμησις, καὶ ἡ τῶν κακῶς πεπραγμένων παρὰ τῶν ὑπαιτίων ἐξαγόρευσις· ἀμφότερα γὰρ ταπεινώσεως ὑπάρχει ποιητικά.

Ἐξομολογήσεως ψαλμὸς, apud S. Basilium Epist. 63. fortè Psalmus 9. aut 110. Davidicus, qui ab his verbis initium ducit à voce Ἐξομολογήσομαί σοι.

Ἐ Ξ Ο Μ Π Λ Ί Α Σ Μ Α. Vide in ξομπλίασμα.

Ἐ Ξ Ο Π Λ Ι Σ Μ Ὸ Σ, *Instructum*, *Instrumentum rusticum*, in Basilicis lib. 20. tit. 1. c. 3.

Ἐ Ξ Ο Ρ Ί Α, *Relegatio*. Ἐξωρισθεὶς, *Relegatus*. In Basilic. Δεπορτάτος, Ἐξόριστος, in Gloss. Glossæ Gr. Lat. Ἐξορία, *Hoc exilium*. Ἐξορισμὸς, Ἐξορία ἐν νήσῳ, *Deportatio*. Ἐξοριστὸς, *Extorris*, *Exul*, *Relegatus*.

Ἐξορίας τοῦ Ἀδὰμ memoria, celebratur in Ecclesia Græcanica, Dominicâ τῆς Τυροφάγου. Triodium instituti rationem reddit in Synaxario. Adde Christophorum Angelum de Hodierno Græcorum Statu cap. 11.

Ἐ Ξ Ο Ρ Κ Ι Σ Τ Ὴ Σ, *Exorcista*, Gradus Ecclesiasticus: vox passim obvia. Gregorius Nazianzenus in Definit.

Ἐξόρκησιν δὲ δαιμόνων ἐξαίρεσιν.

Ἐπιορκιστὴς, eâdem notione, apud Clementem lib. 8. Constit. Apostol. cap. 26. & in Concilio Laodiceno cap. 24. qui Ἐφορκιστὴς in Antiocheno Can. 10. Eusebius de Martyribus Palæstinæ cap. 2. Διάκονός τε καὶ ἐπορκιστὴς τῆς ἐν Καισαρείᾳ παροικίας. Adde eundem in Hist. Eccl. lib. 6. cap. 42. Ἐπορκίζειν, *Exorcizare*, in eodem Concilio Laodiceno Can. 26. Concilium Constantinop. sub Mena Act. 5. ἐν τῷ φωτιστηρίῳ ὄντες εἰς κατήχησιν τῶν νεοφώτιστων —— ἐπιορκιζόντων αὐτοὺς τῶν Διακόνων, &c. Ita Ἐπορκισμὸς apud Cyrillum in Procatechesi ad illuminandos. Vide Gloss. med. Lat. in *Exorcizare*.

Ἐ Ξ Ο Υ Κ Ό Ν Τ Ι Ο Ι, dicti *Ariani*, quòd *Christum*, ἐξ οὐκ ὄντων *esse dicerent*. S. Athanasius de Synodo Arimin. pag. 907. διὰ γοῦν τὴν πολλὴν ἀναίδειαν τῆς βλασφημίας αὐτῶν Ἀνόμοιοι παρὰ πᾶσιν ἐκλήθησαν, —— ἔχοντες καὶ τὴν Ἐξουκοντίων ἐπωνυμίαν. Ab Athanasio hausit Socrates lib. 2. Hist. c. 45. διόπερ μετὰ τοῦ ἔχειν τὴν Ἀρειανῶν προσωνυμίαν, ἔτι καὶ Ἀνόμοιοι καὶ Ἐξουκόντιοι ἐκλήθησαν ὑπὸ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ φρονούντων τὸ ὁμοούσιον. Fides apud Nicæam conscripta, in fragment. S. Hilarij pag. 31. *Eos autem qui dicunt, Erat quando non erat, & priusquam nasceretur non erat, &, Quia ex nullis extantibus factus est, quod Græci Exuconton dicunt*, &c. Et pag. 35. *Anathema autem in eos qui ex nihilo factum dicunt, quod Exucuton Græci dicunt.* Vide Nicetam lib. 4. Thes. Orthod. Fid. cap. 22. Alexander Alexandriæ Patr. in Epist. ad Alexandrum Patr. Constantinop. apud Theodoritum lib. 1. cap. 4. ὧν τῆς ἀσεβείας τὴν τρύγα ἐρροφηκότες, νῦν ἡμῖν οἱ Ἐξ οὐκ ὄντων ἐπεφύησαν. Epistola Arij, apud eundem Theodoritum cap. 5. διωκόμεθα, ὅτι εἴπαμεν, ἀρχὴν ἔχει ὁ υἱός, — ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐστί. Adde S. Cyrillum Catech. 11.

Ἐ Ξ Ο Υ Σ Ι Α Ζ Ό Μ Ε Ν Α, *Mancipia*, in Glossis Basilic. alibi: Μαγκίπιον, ὑποχείριον, ὑποτελασμένον, ὑπεξούσιον.

Ἐ Ξ Ο Υ Σ Ί Α Ι, *Potestates*, *Proceres*, *Summi Magistratus*. Glossæ Gr. Lat. Ἐξουσία, *Majestas*, *Di*-

 tio-

tio, potestas. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 5. καὶ ὑπὲρ σωτηρίας, νίκης, καὶ διαμονῆς τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, — καὶ τῶν μειζόνων ἐξουσιῶν. Occurrunt eadem verba infrà pag. 233. Edit. Labbei. Οἱ ἐν ἐξουσίαις, οἱ ἐν δυναστείαις, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 79. τῆς πόλεως ἐξουσίαι, πολιτικαὶ ἐξουσίαι, & Ἄρχοντες, ἐπ' ἐξουσίας, apud Eusebium lib. 1. de Vita Constantini cap. 1. & 16. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios: ὁ μὲν στρατηλάτης Σεβαστιανὸς ἔγραψε τοῖς κατὰ τόπον πραιποσίτοις, καὶ στρατιωτικαῖς ἐξουσίαις. Martyrium MS. S. Procopij: καὶ ἐξουσίαι μοι παρεκέλευον, &c. εἰς ὀφίκιον τῆς ἐξουσίας προπορεύειν, apud Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. cap. 7. Vide Gloss. med. Lat. in *Potestas.*

ἘΞΟΥΣΙΟΚΡΆΤΩΡ, Ἐξουσιαστής, ita appellatus à Græcis *Abasgiæ & Alaniæ Princeps*: Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap. 10. ὁμοίως καὶ ὁ Ἐξουσιοκράτωρ Ἀλανίας. Sic cap. 11. qui Nicephoro Bryennio lib. 2. cap. 1. Ἀλανίας ἐξουσιάζων appellatur, Ἐξουσιαστὴς Ἀβασγίας, apud eundem Constantinum, cap. 45. 46. Nam idem Alaniæ & Abasgiæ imperavit. Hinc

Ἐξουσιοκράτωρ, Dignitas Palatina, quâ nomenclaturâ *Alanorum fœderatorum, qui Byzantinis Augustis merebant, Dux* donabatur. Anna Comnena lib. 13. Alexiad. pag. 393. ὁ δὲ Καντακουζηνὸς ἠττωμένους ἀπάρτι τούτους ὁρῶν, τὸν Ἐξουσιοκράτορα Ρωμίσκην τὸ δεξιὸν ἐπέχοντα κέρας μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν. Ἀλανοὶ δὲ ἦσαν καὶ ἄνδρες μαχιμώτατοι. Vide Notas nostras ad hunc locum.

ἘΞΟΥΣΙΑΣΤΌΝ, *Dominium, quod quis possidet, in quo quis potestatem habet.* Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ, apud Ughellum to. 1. Italiæ sacræ: μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ διακρατημάτων αὐτῶν ἐκτὸς πάσης δουλώσεως καὶ τέλους, τόπον ἡμέτερον καὶ τῶν ἡμετέρων ἐξουσιαστόν, ὅπον Βαρώνιοι καὶ βουργίσιοι, καὶ τῶν ἐξουσιαστὸν αὐτῶν εἶναι ἐλεύθερον καὶ ἀτελῆ.

ἘΞΟΧΏΤΑΤΟΙ, *Eminentissimi*, in Gloss. Lat. Gr. Ἐξοχώτατοι ἄρχοντες, *Eminentissimi*, vel *Excellentissimi Judices* in Concilio Calchedon. Act. 3. pag. 379. μεγάλοι καὶ ἐξοχώτατοι ἔπαρχοι, pag. 414. Edit. Labbei. Glossæ Græc. Lat. Ἔξοχος, *Amplus, Celsus, Egregius, Eximius, Excelsus, Summus, Eminens, Prastans.* Ἐξοχώτατον, *Amplissimum.* Ἐξοχὴ, ἡ Ὑπεροχὴ, *Excellentia, Eximietas, Eminentia,* Tituli Honorarij. Vide præterea lib. 60. Basilic. tit. 50. §. 33.

ἘΞΠΕΔΙΤΟΝ, *Expeditio, Exercitus, Castra.* Suidas: Ἐξπέδιτα, τὰ στρατιωτικὰ πλήθη. Glossæ Basilic. Ἐξπεδίτοις, ἔξοδος στρατιωτική. Ubi leg. ἐξπέδιτον. Suprà: Ἐξπέδιτα, τὰ δημωφελῆ κατασκευάσματα. Ἐξπέδιτόν ἐστιν ἔνθα διάγει τὸ στρατόπεδον, ἢ ἐν δημωφελεῖ κατασκευάσματι. Justinianus in Novella 117. cap. 11. περὶ τῶν ἐν ἐξπεδίτῳ ὄντων, καὶ ἐν στρατείαις καταλεγομένων. Chronicon Alexandrinum an. 35. Theodosij M. Καὶ εἰσῆλθεν Θεοδόσιος ὁ Αὔγουστος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ τοῦ ἐξπεδίτου τῆς Ἀσίας. Et an. 1. Justiniani: καὶ λαβόντος τὰ ἐξπέδιτα παρ' αὐτῶν, καὶ συμβάλλοντος τοῖς Πέρσαις μετὰ τῶν Λαζῶν, πολλοὺς κατέκοψεν Πέρσας. Leo in Tactic. cap. 4. §. 1. ἐν τῷ ἐξπεδίτῳ, ἤγουν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῦ φοσάτου. Et cap. 11. §. 6. καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἐξπεδίτῳ, ἤγουν κατὰ καιρὸν τῆς τοῦ ὅλου στρατοῦ συναγωγῆς. Eclogæ ejusdem Leonis & Constantini tit. 28. §. 39. ὁ κλέπτων ἐν φοσάτῳ, ἤτοι τῷ ἐξπεδίτῳ, &c. Matthæus Monachus de Quæstion. Matrimon. Ἐὰν στρατιώτης ἐν ἐξπεδίτῳ διάγῃ, ἤγουν ἐν δημωφελεῖ κατασκευάσματι, &c. Ducas Hist. cap. 13. ᾐτήσατο φόρους διδόναι, καὶ ἐν ἐξπεδίτῳ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ πέμπειν σὺν στρατιώταις ἑκατόν. Occurrit præterea in libro 7. Basilic. tit. 3. cap. 43. apud Harmenopulum lib. 4. tit. 12. & Scholiastem Theophili lib. 2. tit. 11. §. 3.

ἘΞΠΕΛΛΕΥΤΗΣ, *Compulsor.* Constitutio Anastasij Imp. Ἐξπελλεύτης μέντοι μὴ πεμπέσθω ἢ μετὰ παραδρομὴν τῆς ὡρισμένης προθεσμίας καὶ ἑτέρου μηνὸς τούτου δὲ τοῦ χρόνου διατρέχοντος, πεμπέσθω ὁ Ἐξπελλεύτης προστιμώμενος, καὶ τοῦ Ἄρχοντος, καὶ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τοῦ Κανονικαρίου πρὸς τὸν οἶκον τῶν μὴ ἀπαιτηθέντων χρημάτων, καὶ πρὸς τὴν τῆς ῥαθυμίας ποιότητα, ὥστε τὸν Ἐξπελευστὴν καὶ τὰ λοιπόμενα δημόσια, καὶ τὸ πρόστιμον μεθοδεύειν. Justinianus in Nov. 128. cap. 6. εἰ δὲ ἀνεπιτήδειος εὑρεθῇ ὁ Κανονικάριος, μὴ Ἐξπελλεύτης πεμπέσθω, ἀλλ' ἐκείνου ἀποκινουμένου ἄλλος στελλέσθω Κανονικάριος. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ἐπληρώθη ἡ περὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν τοῦ Ἐκπελλεύτου ῥηθεῖσα ἐν τῷ ἐπισκοπίῳ Προφητεία αὐτοῦ.

ἘΞΠΛΗΚΤΟΣ, *Explicatus, Expeditus,* quomodo *Velociores atque expeditos* dixit Vegetius lib. 3. cap. 16. ἔξπληκτος καὶ παρασκευασμένος στρατός, apud Leonem in Tactic. cap. 17. §. 23. ἄρχων ἔξπληκτος, §. 52. ἔξπληκτος καὶ ἐνδυνάμος ὑποστράτηγος, §. 53. & §. 63. οἱ δὲ ἔξπληκτοι, ἢ οἱ εὔπληκτοι ἄνευ βάρους περιπατοῦντες πάντες, &c. Quæ quidem vox εὔπληκτος rursum habetur §. 65. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 12. ἀλλὰ πρότερον ἀσφαλῶς ἐπιτηδεύειν πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πολέμου μετὰ ἐξπλήκτων καὶ χρησίμων ἀνδρῶν λεληθότως καὶ μὴ φανερῶς ὑπέρχεσθαι μέρη αὐτῶν. Eadem habet Leo cap. 13. Idem Mauricius lib. 9. cap. 3. χρὴ — ἢ πάροδον ποιεῖσθαι ἕνα τῶν ἀρχόντων μετὰ ἐξπλήκτων ἀνδρῶν συστῆσαι εἰς τὰς ἐξόδους τοῦ ὀχυρώματος. Infrà: καὶ ἐν τάξει τὰ ὀρύγματα γίνεσθαι δεόντως τῆς τάφρου, καὶ τοὺς ἐξπλήκτους πάντας ἀπὸ ὀλίγου διαστήματος ἑτοίμους ἵστασθαι, &c. Lib. 11. cap. 5. Χρὴ καὶ οὕτως τοῦ στρατοῦ διανεμηθῆναι, καὶ τὸ μὲν δίμοιρον αὐτοῦ, ἢ καὶ πλέον ἔξπληκτον καὶ ἐνδυνάμον λαμβάνειν τὸν ὑποστράτηγον δίχα τούλδου, &c.

ἘΞΠΛΟΡΆΤΩΡ, *Explorator, Speculator,* κατάσκοπος, in Glossis Basilic. Vetus Inscriptio 458. 1. ΠΡΑΙΦ. ΕΞΠΛΩΡΑΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΚ. Ruffus in Legib. Militarib. ἐὰν οἱ ἐξπλοράτορες τοῦ Ρωμαϊκοῦ στρατεύματος ἀπαγγείλωσι τοῖς πολεμίοις τὰ Ρωμαίων ἀπόκρυφα βουλεύματα, κεφαλικῶς τιμωρεῖσθαι. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 4. διὰ κατασκόπων, ἤτοι ἐξπλορατόρων. Occurrit præterea lib. 6. cap. 1. lib. 9. cap. 5. & apud Leonem in Tactic. cap. 17. §. 97. Ἐκπλοράτωρ, apud eundem Mauricium, pag. 201. & 353. scribitur.

Ἐξπλοράτος, eâdem notione. Glossæ Basilic. Ἐξπλοράτοι, πρεσβεῖς, ἀποκρισιάριοι, καὶ ἐξπλοράτορες. Anonymus apud Suidam: οὗτοι οἱ ἐξπλοράτοι τῶν βασιλέων πόλεις τε καὶ κώμας, καὶ τῶν ἄλλων τόπους, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν χωρίων καὶ τῶν ὁδῶν διαστήματα, καὶ τὰς θέσεις, &c.

ἘΞΠΛΩΤΗ͂ΡΕΣ, in Glossis Juris MSS. *Κατάσκοποι. Exploratores.*

ἘΞΤΡΆΝΕΟΣ, *Extraneus,* apud Theophilum Antecess. lib. 2. tit. 19.

ἘΞΤΡΑΟΡΔΙΝΕΥ'ΕΙΝ. Vide in Ὀρδινον.

ἘΞΩ'ΒΙΓΛΑ. Vide in Βίγλα.

ἘΞΥΠΝΙΣΤΗ͂Σ, *Excitator, Monachus qui cæteros Monachos in Sacris Liturgiis dormitantes excitat, & evigilat.* Typicum S. Sabæ cap. 5. extremo: τῇ δὲ μεγάλῃ μ'. σφραγίζει ὁ προεστὼς Ἐξυπνιστὴν ἐν ἐκκλησίᾳ. Deinde illius Officium ita describitur: ὃς ἐν ἑκάστῃ ἀναγνώσει, μετὰ τὸ ἀναγνῶναι μικρὸν, ἀνίσταται τοῦ ἰδίου τόπου, καὶ ποιεῖ τρεῖς μετανοίας εἰς τὸ μέσον, ἔπειτα διέρχεται τοὺς ἀδελφοὺς ἡσυχῇ, καὶ ὃν ἀνεύρῃ καθεύδοντα, καὶ κοιμώμενον, νύσσει αὐτὸν ἠρεμαίως· ὁ δὲ ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον, καὶ ποιεῖ γονυκλισίας τρεῖς, καὶ εἰς τοὺς χοροὺς πρὸς μίαν, Ὁ δὲ τοιοῦτος Ἐξυπνιστὴς καὶ τὸν ὅλον χρόνον οὐ συνάγει τοὺς ἀδελφοὺς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ἘΞΥΠΤΈΡΙΟΝ,

Ἐξυπτέριον, Avis venaticæ species. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 246. τὰ ἐξυπτέρια ὀφείλουσιν εἶναι κοντόποδαρα, αἱ δυσωμίαι αὐτῶν πλατεῖαι, οἱ ἐλάται αὐτῶν στενοὶ, &c. Mox: κρείττονα δὲ ἐξυπτέρια τὰ ἀπὸ τοῦ Διδυμοτόιχου, καὶ τὰ Μοραχριδῶνα.

Ἔξω, οἱ ἔξω, οἱ ἔξωθεν, οἱ ἐκτὸς, *Gentiles*, sic appellati à Christianis, quòd essent ἔξω τῆς ἐκκλησίας, apud S. Paulum. Eusebius lib. 1. de Vita Constantini, cap. 43. Τούτων δ' ἐντὸς καὶ τοῖς ἔξωθεν αὐτοῦ προσιοῦσι φιλάνθρωπον καὶ εὐεργετικὸν παρέχων ἑαυτόν. Ita lib. 2. cap. 21. οἱ δῆμοι ἐκτός. Chrysostomus Homil. 1. ad Antiochenos, pag. 3. ἡ μὲν ἔξωθεν παίδευσις πολλὼ ἀνεκλιτῆσα λῆρον, &c. Idem lib. 5. de Sacerdotio, pag. 88. οἱ τοὺς λόγους ἀσκοῦντες ἐν τιμῇ οὐ παρὰ τοῖς ἔξωθεν μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῆς πίστεως οἰκείοις. Isidorus Pelusiota lib. 3. Epist. 101. εἴρηται καλῶς τινὶ τῶν ἔξωθεν οὐ τὸ πένεσθαι ἐπονείδιστον, ἀλλὰ τὸ μὴ φέρειν εὐγενῶς τὴν πενίαν. Ubi minùs bene Billius: *Rectè à quodam Externorum hominum dictum est*, &c. Ἔξωθεν φιλόσοφοι, apud Basilium M. Epist. 167. Extat editus Ἑρμείου φιλοσόφου διάσυρμος τῶν ἔξω φιλοσόφων. Ἡ ἔξωθεν φιλοσοφία, apud Theophanem Cerameum Homil. 57. ἡ ἔξω σοφία, apud Zachariam Papam lib. 4. Dial. 9. ubi Gregorius M. *Exteriora studia*: τῶν ἔξω σοφῶν μαθήματα, in Menologio Basilij 14. Maij in S. Achillio: οἱ ἔξω σοφοὶ, apud Theorianum in Legat. ἡ ἐκτὸς σοφία, apud Constantinum Acropolitam in Encomio S. Joannis Damasceni num. 11. ἡ ἔξωθεν καλουμένη παίδευσις, apud Suidam in Apollinario, ex Philostorgio: ἡ ἔξω παιδεία, apud Joannem Hierosol. in Vita ejusdem Damasceni num. 25. οἱ ἔξω νόμοι, *Leges Civiles*, in Synodo Calchedon. Can. 18. id est πολιτικοὶ, ut interpretatur Balsamon. Hesychius: Ἐγκύκλια μαθήματα, τὰ ἔξω. Habetur in Cod. Colberteo 1229. liber hoc titulo: Ποίημα ἐν συνόψει περὶ φύσεως ἀνθρώπου ἐξερανισθὲν καὶ συντεθὲν παρὰ Μελετίου μοναχοῦ ἐκ τῶν τῆς ἐκκλησίας ἐνδόξων τε καὶ τῶν ἔξω λογάδων φιλοσόφων. Apud Joannem Climacum, τοὺς ἐκτὸς, τοὺς μοναχοὺς, ut τοὺς ἐν μέσῳ, τοὺς κοσμικοὺς, interpretatur ejus Scholiastes MS.

Ἐξώκαστρον. Vide in Κάστρον.

Ἐξωκατάκοιλοι, seu Ἐξωκατάκηλοι, (nam hæc vox variè scripta reperitur, in Codd. MSS. tametsi sæpius cum οι.) appellantur in Ecclesia Constantinopolitana majores præcipuíque in Ecclesia Officiales, seu Ἄρχοντες, ac perpetui Patriarchæ Assessores, & qui ratione Dignitatis in Ecclesia & in quibusvis publicis consessibus, Episcopos, ipsósque Metropolitas præcedunt, quantumvis ex ordine duntaxat Diaconorum. Quod quidem seriùs obtinuit: nam primitus ex ordine Presbyterorum interdum selectos legimus: ij autem quinque fuerunt, ita ut πέντε αἰσθήσεων τοῦ Πατριάρχου vice essent, ait Balsamon: scilicet *Magnus Oeconomus*, *Magnus Sacellarius*, *Magnus Chartophylax*, *Chartophylax*, & *Sacellarius*: quibus sextus postea additus à Xiphilino Patriarcha *Protecdicus*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 9. num. 4. κατὰ τὸ πρῶτον οἱ Ἐξωκατάκοιλοι ἱερεῖς εὑρίσκοντο, ἔχοντες ἕκαστοι ἐκκλησίας, καὶ ὑπ' αὐτοὺς κλῆρον· διὰ τοῦτο κατὰ τὰς μεγάλας καὶ ἐπισήμους τῆς ἑορτῆς ἡμέρας, ὅτων ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν, ὁ Πατριάρχης οὐκ εἶχεν ὑπηρέτας ἐντίμους μεθ' ἑαυτοῦ. τῶν Πατριαρχῶν οὖν τις ἠθέλησεν αὐτοὺς Διακόνους εἶναι, πρὸς τὸ ὑπηρετεῖν αὐτῷ ἐν ταῖς τοιαύταις τῆς ἑορτῆς ἡμέραις, ὃ δὴ καὶ πεποίηκεν. Et certè ex ordine Presbyterorum ejusmodi Dignitates non semel recenseri observamus, ubi de iis singulatim agimus. Postea verò, ut ait Codinus, ex Diaconis ij selecti, atque adeo, ut loquitur Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 4. ἔκκριτοι τῶν Διακόνων habiti, quòd essent οἱ Διάκονοι ἔχοντες τὰ ἀρχοντικὰ ὀφφίκια, ut ait Cabasilas. Zonaras in Alexio, Πατριαρχικοὺς Ἄρχοντας τοῦ Διακόνων βαθμοῦ, hos vocat. Unde cùm de iis sermo fit apud Scriptores, Diaconi ferè semper indigitantur. Ephræmius in Catalogo Patr. Constantinopol. de Joanne Camatero & Theodoro:

> Ἐκκλησίας ὢν λευΐτης, Χαρτοφύλαξ.

Idem de Michaële Autoriano:

> Πρῶτος Μιχαὴλ Αὐτωρειανὸς θέσει,
> Σακελλάριος, λευΐτης ἐκκλησίας.

At licèt ex Diaconorum sint catalogo, non modò Sacerdotum, sed & Antistitum juribus gaudent ac privilegiis: nam & φελώνιον, quemadmodum ij, induunt: neque tamen ἐπιτραχήλιον, sed ὠράριον duntaxat. Codinus cap. laudato num. 5. ὅταν οὖν ὁ Πατριάρχης σφραγίζῃ τοὺς τοιούτους Ἐξωκατακοίλους, ἤγουν, ἢ Μέγαν Οἰκονόμον, ἢ Μέγαν Σακελλάριον ἤ τινα ἕτερον ἐξ αὐτῶν, ποιεῖ αὐτὸν φορεῖν φελώνιον, ὡς καὶ πρότερον, καθὼ ἱερεὺς ἐφόρει, οὐ μὴν καὶ ἐπιτραχήλιον, ἀλλ' ὠράριον. Ferunt præterea, (Exocatacœlorum quippe Dignitates adhuc servare Ecclesiam Constantinopol. auctor est Allatius lib. 3. de Consens. utr. Eccl. cap. 11. pag. 6510) cruces in Capite, indéque σταυροφόροι appellantur, ut in hac voce docemus. Ex Ordine Episcoporum censentur, judicúmque funguntur Officio, sua singuli habentes σέκρετα, seu Tribunalia, de quibus egimus in Constantinopoli Christiana lib. 2. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 4. de iis verba faciens: ἔκκριτοι τῶν διακόνων, καὶ εἰς ἐπισκόπων τάξιν τιθέμενοι, καὶ σταυροὺς μὲν ἔχουσιν ἐπὶ κεφαλῆς, κριταί τε τελοῦσι, καὶ ἁπλῶς ἡ τοιαύτη τάξις καὶ τοῖς μεγάλοις ἐξκρίνεται. Et cap. 13. de iisdem: οἱ καὶ ἐξαιρέτως χειροτονοῦνται κεῖται, τὸ Θεῖον εἰς χεῖρας λαμβάνοντες εὐαγγέλιον· ὃ τὸ μεῖζον ἐγχείρημα, καὶ ἐγγίζουσι τῷ Ἀρχιερεῖ καὶ πρῶτοι αὐτοῦ τυγχάνουσιν ὑπουργοί. Atque inde in salutat. Epistol. Pontif. Patriarcha Constantinopol. sic Exocatacœlos compellare dicitur: τιμιώτατε Μέγα Χαρτοφύλαξ τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἤδη καὶ ποθεινότατέ μοι ἀδελφὲ καὶ διάκονε κυρέ. Ubi observandum *Fratres* appellari, cæteros verò ἄρχοντας ejusdem Ecclesiæ, *Filios*, υἱοὺς, ut qui pari haberentur dignitate cum Episcopis, imò eos in consessibus præcederent.

Enimvero quando ejusmodi Exocatacœlorum prærogativæ cœperint, haud facilè est expiscari: id duntaxat docemur ex Novella 10. Alexij Comneni Imp. quæ etiam refertur à Theodoro Balsamone Patr. Antiocheno in Medit. de Chartophylace, longo jam antea temporis spatio ad hancce ætatem obtinuisse, ut saltem Chartophylax, ac proinde cæteri Exocatacœli, Antistites in Consessibus præcederent, licèt Hypertimi essent, vel Protosyncelli, quod etiam hâc constitutione ab Alexio deinceps firmatum: licèt iidem Antistites ex Concilij Nicæni primi Canone 18. inauditum contenderent, ut Diaconus ante Sacerdotes, atque adeo Episcopos sederet: cùm Canon septimus VI. Synodi decernat, ut is qui personam Patriarchæ, vel simpliciter Episcopi gerit, ante Sacerdotes sedeat: quâ quidem potissimùm ratione hanc Ἐξωκατακοίλων prærogativam, ἀπὸ μακρᾶς συνηθείας quæ legis vim habere debet, invaluerat, tueri conatur Balsamon.

Atque ij primùm quinque numero fuere, ut Autor est idem Scriptor: ἔκτοτε γοῦν καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ πέντε προκαθημένων, τῶν Ἐξωκατακοίλων ἀρχόντων φημὶ, ὡς ἀπὸ πέντε αἰσθήσεων τοῦτο διεξάγονται· ἤγουν τοῦ μεγάλου Οἰκονόμου, τοῦ μεγάλου Σακελλαρίου, τοῦ μεγάλου Σκευοφύλακος, τοῦ Χαρτοφύλακος, καὶ τοῦ Σακελλαρίου. Atque ut

ut hi Exocatacœli πένλαδα, seu quinarium confecere, hinc deinceps manavit ut cæteri Ecclesiæ ἄρχοντες seu Officiales, in Quinarios seu Πενλάδας pariter distribuerentur, quas ad novem usque recenset Codinus, quarum primam conficit Πενλὰς τῶν Ἐξωκαλακοίλων. Matthæus Monachus de Offic. Eccl. Constantinopolit.

Πενλὰς πρώτης πέφυκεν ὁ Μέγας Οἰκονόμος.

Mox:

Ο δὲ πρωτονοτάριος πενλὰς τῆς δευτέρας.

Ubi observandum primam Pentadem nomen suum servasse, licèt in ea sex essent, postquam Ἐξωκαλακοίλοις additus Protecdicus:

Ἀλλὰ καὶ Πρωτέκδικος συναριθμεῖται τούτοις,
Οἵσπερ Ἐξωκαλακοίλοις πᾶσι προσωνυμία.

Protecdicum verò in hanc classem esse allectum à Georgio Xiphilino Patr. Constantinop. Alexio Angelo imperante, idque approbante Eustathio Thessalonicensi Metropolitano, autor est Joannes Episcopus Citri in Responsis pag. 327. τὸ τῆς Πρωτεκδίκου δὲ ὀφφίκιον ἐν τοῖς ἀποβεβηκόσιν ὂν ἔκπαλαι ὕστερον τοῖς ὑπερέχουσι συνελάγη παρὰ τῆς τῆς μακαρίας λήξεως Πατριάρχου ΚΠ. Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου. τῇ πράξει δὲ ταύτῃ ἐπικολούθησε καὶ γνώμη γενναία τοῦ ἐν ἁγίοις Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Εὐσαθίου, ἐπαινοῦσα καὶ ἐξαίρουσα τὸ γεγονὸς, ὡς εὐλόγως καὶ ἀμέμπτως πραχθέν.

De nominis & appellationis ratione ac etymo, multæ sunt Scriptorum sententiæ, quas expenderunt Viri summæ Eruditionis, Joannes Morinus de Sacris Ordinat. part. 3. Exercit. 16. cap. 4. num 5. Habertus in Archieratico pag. 32. Gretzerus ad Codinum de Offic. lib. 1. cap. 2. num. 6. & seqq. Goarus ad Euchologium, pag. 291. & ad ejusdem Codini cap. 9. de Offic. quarum nulla, ut verum fatear, arridet: quo fit ut vix meam audeam promere: dicam tamen absque aliorum præjudicio, ita ut liberum cuique sit de ea statuere. Existimem igitur, Ἐξωκαλακοίλους appellatos, quòd cum in Synodis Patriarchæ semper assiderent, quod testatur Codinus cap. 1. num. 7. ἤτοι καθῶνται ἐν τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ συνόδῳ μετὰ τοῦ Ἀρχιερέως, in sublimioribus sedilibus ac loco eminentiori ij consisterent ac considerent, cùm cæteri quantævis in Ecclesia Dignitatis, id est seu Episcopi, seu Metropolitæ fuerint, in loco depressiori, quem quidem καλακοίλι vocarint, sedes suas haberent: (Καλακηλᾶν nescio quem memorat Scylitzes, pag. 306.) Nam etiamnum *locum depressum* ita appellari auctor est Goarus ad Euchologium. Qui igitur extra κάλακοίλι sedebant, ij ἐξωκατακοιλοι dicti sunt. Et verò in excelsiori tabulato cum Patriarcha sedisse Ἐξωκαλακοίλους, tum in Synodis, tum in aliis quibusvis Cleri Conventibus, cùm Metropolitæ & Episcopi in Scamnis in modum Throni excavatis (*Formas* Latini dicunt) duntaxat sederent, exertè docet Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 30. quo loco ait Ἐξοκαλακοίλους, à quorum numero erat, eandem consessus prærogativam sibi servari in eo Concilio frustrà à Patriarcha postulasse scribit: οἱ πρῶτοι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, οἱ σαυροφόροι, οἱ καὶ Ἐξωκαλάκοιλοι ὀνομαζόμενοι, εἶχον τάξιν καὶ ἐν καθέδραις, εἴτε συνοδικαῖς, εἴτε κελλικαῖς, καὶ ἐν στάσεσι, καὶ ἐν συλλόγοις, ἵνα ἀεὶ πλησίον τοῦ Πατριάρχου εὑρίσκονται· ἦσαν δὲ πέντε, καὶ ὁμοταγεῖς τατλόμενοι, ὡς αἱ πέντε αἰσθήσεις τοῦ Πατριάρχου, διὸ καὶ πρὸ τῶν Ἀρχιερέων ἐκάθηντο, καὶ προκαθήμενοι τῆς συνόδου ἐπηυφημίζοντο, ἐν σωπεδίοις ἴσως καθήμενοι, τῶν Ἀρχιερέων μόνων (f. μόνον) ἐν σκάμνοις θρονοειδέσι καθημένων, μᾶλλον δὲ τῶν Μητροπολιτῶν. Adde sect. 6. cap. 19.

Rationem verò eorum consessus cum Patriarcha sat bene describit Demetrius Gemistus MS. de Patriarchæ Liturgia, & de Ordinationibus: μετὰ τούτους, προσκαλεῖ (ὁ Ἐπὶ τῶν θυλαξίας) τοὺς ἄρχοντας τῆς ἐκκλησίας, οἳ καὶ ἐρχόμενοι κατὰ τάξιν, καὶ κατὰ συζυγίαν, προσκυνοῦντες, οἱ μὲν Ἔξω καλακηλοι καθῶνται ἐν τοῖς βαθμίσι τῆς ἀναβάθρας. ὁ δὲ Πρωτονοτάριος καὶ ὁ Λογοθέτης ἀνέρχονται καὶ ἵστανται ἑκατέρωθεν τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου. οἱ δὲ λοιποὶ ἵστανται κάτω μετὰ τὴν ἀναβάθραν ἐξ ἑκατέρου μέρους· εἶτα προσκαλεῖ τοὺς Ἀρχιερεῖς, οἳ καὶ ἐρχόμενοι μετὰ φαινολίων λευκῶν, καὶ προσκυνοῦντες κατὰ συζυγίαν, καθῶνται ἐν τοῖς προευτρεπισμένοις θρόνοις· καὶ τελευταῖον προσκαλεῖ τὸν ὑποψήφιον, &c.

ἘΞΩΚΙΟΝΙ͂ΤΑΙ, Ἐξακιονῖται, appellati Ariani quòd in Exocionium, locum ita appellatum Constantinopoli unà cum Demophilo Patriarcha à Theodosio M. exacti sese recepissent. Theodoritus lib. 4. Hæretic. Fabul. ubi de Eunomianis, seu Arianis: οἱ αὐτοὶ δὲ καὶ ἐξακιονῖται προσαγορεύονται, ἀπὸ τοῦ τόπου τὴν ὀνομασίαν δεξάμενοι, ἐν ᾧ ποιεῖσθαι εἰώθασι τὴν συνέλευσιν. Ubi perperam Suicerus emendat ἐξωκόνιοι. Chronicon Alexandrinum an. 1. Theodosij M. ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, πανταχοῦ ποιήσας σάκρας, καὶ διώξας ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους Ἀρειανοὺς ἐξωκιονίτας. Sic legendum pro ἀριθμοὺς. Ita an. 10. Leonis M. ὁ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς διωγμὸν μέγαν ἐποίησε τοῖς τοῦ δόγματος τῶν Ἀρειανῶν ἐξωκιονιτῶν. Et an. 11. Zenonis, de Atalaricho: ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, ὁ ἐστιν ἐξωκιονίτης. Theophanes an. 1. Justiniani: ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἀπέσπασεν πάσας τὰς ἐκκλησίας ἐκ τῶν αἱρετικῶν, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰς τοῖς ὀρθοδόξοις, δίχα τῶν Ἐξωκιονιτῶν τῶν Ἀρειανῶν. Apud eundem an. 2. Michaëlis Curopalatæ pag. 421. quidam Nicolaus ψευδερημίτης, ἐξακιωνίτης appellatur. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. pag. 171. 172.

ἘΞΏΛΗΣ, *Extorris*, in Gloss. Græco-Latin. *Exul.*

ἘΞΏΜΑΚΡΑ, *Eminus*. Glossæ Græcobarb. Μακρόθεν, ἀπόμακρα, ἐξώμακρα.

ἘΞΩΜΆΝΤΙΟΝ. Vide in Μανδύας.

ἘΞΩΜΑΤΖΟΚΌΝΝΕΙΝ. Vide in Ματζός.

ἘΞΩΜΟΝΙ͂ΤΑΙ, *Monachi ex alio Monasterio*, μοναχοὶ ἐξ ὧν ἀπεκάρησαν μοναστηρίων πρὸς ἕτερα μοναστήρια μεταβαίνοντες, apud Balsamon. Resp. 20. Vide eundem ad Synod. VII. Can. 19. Joannes Antiochenus Patr. de Charisticariis, pag. 183. ἰσαρίθμιοι γάρ εἰσι σχεδὸν τοῖς μοναχοῖς οἱ ἐνταττόμενοι παρὰ τῶν βασιλέων καὶ χαριστικαρίων κοσμικοὶ ἀδελφοὶ ἐσωμονῖται, καὶ ἐξωμονῖται.

Ἐξωμονιτάτον, *Prabenda qua datur Monacho alterius Monasterij*, ut Ἀδελφάτον, *qua Monacho Monasterij proprij*. Novella 8. Alexij Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 142. πλὴν εἰ κελεύει ὁ ἁγιώτατός μου δεσπότης λαμβάνειν χρείαν ἀδελφάτου τινὰ κοσμικὸν ὄντα, ἢ καὶ μοναχὸν, ἢ ἀπὸ ἑτέρου μοναστηρίου διαφέροντος αὐτῷ, ἵνα μὴ δίδωσι κοσμικῷ, ἢ μοναχῷ ἐξωμονιτάτον, ὡς ἂν βαρύνηται ἡ Μονὴ ἀπὸ τῶν ἀδελφάτου.

ἘΞΩΜΟΣΊΑ, *Iuratoria Cautio*, in Basilic. & Gloss. ἐνόμοτος ὁμολογία, in Nov. 112. c. 2.

ἘΞΩΝΆΡΘΗΞ. Vide in Νάρθηξ.

ἘΞΏΠΑΣΧΑ, & Ἐσώπασχα. *Tempus quod extra, vel intra Pascha est*, respectu Dominicarum post Epiphaniam, quæ modò plures, modò pauciores sunt, si tempus ipsius Paschatis, pro cujus norma istæ diriguntur, consideretur. Idque spectat Evangelia quæ in Dominicis dicuntur: ac præsertim ultimum Evangelium Matthæi, quod, si ejus Hebdomada decima septima inter tempus Paschale occurrat, legitur, sin minùs, omittitur. Typicum S. Sabæ pag. 138. ἐν δὲ τοῖς σάββασι, καὶ τῇ κυριακῇ, ἀναγινώσκεται πάλιν ὁ Ματθαῖος, ἄχρι τε τῆς ιζ'. ἑβδομάδων.

ἑβδομάδων· ἡ δὲ ιζ' ἑβδομὰς τοῦ Ματθαίου, ἅπερ γίνεται ἐσώπασχα, εἰ δὲ ἐξώπασχα, οὐδαμῶς. (ἀναγινώσκεται) nempe Matthæi Evangelium. Vide Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. cap. 33. & quæ infrà annotamus in Verbo Εὐαγγέλιον.

Ἐξωπάσχιον. Horologium: τὰ ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια τοῦ τριωδίου, καὶ ἐξωπασχίου ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ τελώνου καὶ Φαρισαίου, μέχρι τῶν ἁγίων πάντων.

Ἀπόπασχα, idem fortè quod ἐξώπασχα. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἦν γὰρ ἀπόπασχα, καὶ ἦν ποιήσας ἀσίτους τὰς ἁγίας νηστείας πάσας.

ἘΞΩΠΙΆΣΤΟΣ, de ave Venatica, quæ ut censet Salmasius ad Plinium pag. 773. extra nidum & foris capitur, πιέζεται, ex Hesychio, qui πιέσαι & πιάσαι confundit Glossæ Gr. Lat. πιέζω, *Prehendo*, *Presso*. Orneosophium p. 244. τὰ φαλκώνια τὰ ἐξωπίαστα κρείττονα, παρ' ὃ τὰ πωλότροφα.

ἘΞὨΠΟΛΟΝ, idem quod ἐξώκαστρον, *Antemurale*, *Barbecana*, *Propugnaculum quod Urbi objacet.* Anna Comnena lib. 6. pag. 180. ἐξ δὲ ἡμερῶν μηδ' ἐν νυξὶ τῆς τειχομαχίας ὅλως ἀφιστάμενος, καθεῖχε τὸ ἔξωθεν τοῦ κάστρου κύκλον, ὅνπερ ἐξώπολον ἡ συνήθεια νῦν καλεῖν εἴωθεν. Vbi Interpres legendum putat ἐξώπυλον. Vide ibi notas nostras, pag. 326. & infrà in Ἐξώπυλον.

ἘΞὨΠΟΡΤΟΝ. Vide in Πόρτα.

ἘΞΩΠΡΑΣΙ'Α, *Tributum pro mercibus quæ apud exteros distrahuntur.* Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: μαγαριάς, αὐλιαύλου, ἐξωπρασίας, κοσμιδικοῦ, καπηλιδικοῦ, &c. Ubi leg. ἐξωπρασίας.

ἘΞὨΠΡΟΙΚΑ, *Parapherna*, *quidquid extra dotem datur.* Lexic. MS. ex Cod. Reg. 1708. μέλια, τὰ ἐξώπροικα. Glossæ MSS. ἕδνα, τὰ πρὸ γάμου διδόμενα ταῖς νύμφαις δῶρα, ἅτινα καὶ ἐξώπροικα λέγομεν. Rursum: ἐπιμέλιον, τὸ ἐξώπροικον. Glossæ aliæ: Μέλια, τὰ προικῷα πράγματα. ἐπιμέλια, τὰ ἐξώπροικα. Glossæ Basil. παραφέρνα, ἐξώπροικα, οὕτω φασὶ καθ' Ἕλληνας. Occurrit non semel apud JC. in Basilic. apud Harmenopulum lib. 1. tit. 13. §. 27. lib. 4. tit. 9. §. 21. & seqq. 29. &c.

ΕΞΩΠΥΛΟΝ, *Antemurale*, *Barbecana*, *Propugnaculum portæ Urbis objectum.* Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 180. καθεῖχε τὸ ἔξωθεν τοῦ κάστρου κύκλον, ὅνπερ ἐξώπολον ἡ συνήθεια νῦν καλεῖν εἴωθεν. Sed legendum ἐξώπυλον. Anonymus in Paraphrasi Oraculorum Leonis Imp. pag. 277. τὸ δὲ σκήνωμα ἔχων ὡρισμένον ἐξωπυλῶν. Ubi perperam editum ἐξοπυλῶν. Intelligit porrò propugnacula Portis aureæ & Xylocirci ad Urbis extremitates siti, adjuncta.

ἘΞὨΣΤΗΣ, *Projectus*, *Mœnianum*, in Glossis Gr. Lat. Eædem Glossæ: Ἐκθέτης, ὁ ἐξώστης, *Protectus*, *Aggrunda*. Ubi leg. *Projectus*. Glossæ Basilic. Προέκτυπα, τὸ ἐξέχον, ὥστε ἐπιτίθεσθαι αὐτῷ ἐξώστην. Ἐξώστην ποιεῖν, in Basilicis lib. 58. tit. 2. cap. 1. tit. 11. cap. 11. & apud Theophilum Antecess. lib. 4. cap. 6. Michaël Attaliates in Synopsi tit. 53. Ἐὰν ἐξώστην τὸν λεγόμενον ἡλιακὸν ποιεῖ τις, &c.

Ἐξώστρα, *Menianum*, in Gloss. Lat. Gr. ubi Viri Docti emendant, ἐξώστης, vel ἐξωστάριον. Theodorus Hermopolites ad l. 90. D. de Verborum sign. ex Cod. Reg. ἐξωλάριον, ἤτοι ἡλιακὸν habet, sed legendum ἐξωστάριον, ut est in Nov. 113. Leonis Imp. ἐν δὲ τοῖς προσκηνίοις ἔργοις, ἢ ὡς ἂν οἱ πολλοὶ φαῖεν, ἐξωσταρίοις. Vide Cujacium lib. 1. observ. cap. 30.

ἘΞὨΣΤΩΟΝ, & Πρόστωον. Moschopulus: Στοὰ μόνον μικρὸν, τὰ δὲ παρ' αὐτῷ μεγάλα, οἷον στωικὸς, ἐξώστωα, πρόστωα.

ἘΞΩΧΕΙ'ΡΙΟΣ, *Emancipatus*. Ἐξωχειρωτὴς, *Emancipator*. Ἐξωχείριον ποιῶ, *Emancipo*. Glossæ Gr. Lat.

ἘΟΡΤΗ', nudè, *Festum Paschatis*: sic etiam appellata *majora anni festa*, quæ *Annualia* nostris olim dicta. Ἡ πρωτίστη καὶ κυριώνυμος ἀναστάσιμος ἑορτὴ, apud Nicetam in Isaacio lib. 3. num. 8. Procopius in Hist. Arcana, pag. 45. 1. Edit. παρέλαβον τοίνυν τὴν βασίλειαν Ἰουστινιανός τε καὶ Θεοδώρα πρότερον τῆς ἑορτῆς ἡμέραις τρισὶν, ὅτε δὴ οὔτε ἀσπάσασθαί τινα, οὔτε εἰρήναια προσειπεῖν ἔξεστιν. Justiniano in Nov. 8. Pascha μεγάλη καὶ κοινοτάτη ἑορτὴ dicitur. Auctor incertus post Theophanem, p. 439. ταῦτα ἐπράχθη πρὸ τῆς ἑορτῆς. Id est, ante Festa Nativitatis Christi, ut infrà innuitur. Hippolytus Metropolita Chij in Epist. apud Crusium lib. 4. Turcogr. εἰ μὴ σας Πάσχα ἤγαγμαι τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς ἑορτῶν, καὶ πανήγυριν πανηγύρεων. Apud Pachymerem lib. 7. cap. 15. κυρία ἑορτῶν. Vide Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 31. initio.

Ἑορτὴν ποιῆσαι, *Aliquem convivio excipere*, de qua loquendi formula egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Festum*. Paradisus, seu liber SS. Senum MS. καθ' ἡμέραν ἐσθίειν ἔθος οὐκ ἔχομεν, δι' ὑμᾶς δὲ γευσώμεθα μικρόν· καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους καὶ ἅλας ξηρὸν, ὅτι χρεία ἐστὶ δι' ὑμᾶς ἑορτὴν ποιῆσαι· καὶ ἔφαγον ὀλίγον ἅλας εἰς ὄξος, καὶ ἔφαγον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 58. καὶ πληροῦσι τὸ οἰκονομεῖον παντοίων ἀγαθῶν, καὶ ποιοῦσι ἑορτὴν μεγάλην τοῖς πᾶσι.

Ἑορταστικὸς κύκλος, *Cyclus Paschalis*. Chronicon Alexandrinum an. 35. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει—ἐπληρώθη τὰ φλβ'. ἔτη τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου τοῦ ἁγίου καὶ ἑορταστικοῦ σταυροῦ, ἀφ' οὗ ὁ ὑπὲρ ἡμῶν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν καθεδέξατο θάνατον Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς Χριστιανοὶ ἑορτάζειν ἠρξάμεθα τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ἀνάστασιν, ἐξ ἄρχεται ἡ δευτέρα περίοδος τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου ἀπὸ εἰκοστῆς πρώτης, καὶ αὐτοῦ Μαρτίου μηνὸς τῆς ἐνεστώσης ἐπινεμήσεως, καθ' ἣν ἡ ἰσημερία γνωρίζεται. Vide in Κύκλος.

Δεσποτικαὶ ἑορταὶ, *Festa Dominica*, quæ scilicet Christi Domini sunt. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 13. ὅτι δημοτελὴς καὶ μεγάλη τυγχάνει δεσποτικὴ ἑορτή. Nomocanon Cotelerianus, num. 291. καὶ εἰς πᾶσαν ἑορτὴν δεσποτικὴν τοῦ Χριστοῦ γινόμενον, καὶ τὸ Δωδεκαήμερον, &c. Ea porrò festa septem primitus fuere, ut Georgius Hamartolus in Justiniano ex Chrysostomo annotat, scilicet Christi nativitas, Epiphania, Dies Passionis Christi, Resurrectio, Assumptio, Pentecoste, & universæ mortuorum R surrectionis dies. Ea verò festa postea numero XI. circumclusa ea sunt Annuntiatio Virginis, Christi Nativitas, Hypapante, Baptismus Christi, Transfiguratio, Resurrectio Lazari, Festum Palmarum, Lignum Crucis, Resurrectio, Ascensio, Spiritus Sancti adventus, quæ quidem ita complexus est Joannes Euchaïtorum Metropolita Carm. εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς, pag. 72.

Εὐαγγελισμὸς, γέννα, κλήσεως θέσις,
Χεὶρ Συμεὼν, βάπτισμα, φῶς Θαβωρίου,
Λάζαρος ἐκ γῆς, Βαΐα, σταυροῦ ξύλον,
Ἔγερσις, ἄρσις, Πνεύματος παρουσία.

His postmodum additum Festum Assumptionis Deiparæ. Nicephorus Xanthopulus:

Τὸ χαῖρε, καὶ γέννησις, ἅμα πρεσβύτης
Βάπτισμα, Θαβὼρ, καὶ Λάζαρος ἐξ ᾅδου,
Βαΐα, σταυρὸς, γῆ θεὸν ἄνω στάσις,
Ἄρσις, τὸ Πνεῦμα, καὶ Θεοῦ μητρὸς μόρος.

Extant ejusdem similes versus εἰς τὰ ιβ' ἑορτάς. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcor. statu cap. 46. Allatium de Dominic. & Hebdom. Græc.

Græc. num. 1. ἐκύναι τ̃ δώδεκα δεσποτικῶν ἑορτῶν, in Hist. Politica sub finem. Emmanuël Georgillas MS.

Δεσποτικαῖς τ̃ ἑορταῖς τ̃ ποίαις ῥίζων οἱ νόμοι.

Ἑορταὶ Θεομητορικαὶ, *Deiparæ Virginis Festa*, in Euchologio, pag. 1. &c.

Ἑορτὴ μεγάλη. Vide Codinum de Offic. cap. 12. num. 10.

Ἑορτὴν ἐκκόπτειν, apud Leonem Grammaticum in Leone Philosopho, pag. 482. nostris, *Retrancher une Feste*.

Ἑορταστικαὶ ἐπιστολαὶ, & ὁμιλίαι, *Epistolæ & Homiliæ festivæ*, quibus futurum Pascha prænuntiatur: unde & Paschales dictæ. Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap. 20. ὅγε μὴν Διονύσιος πρὸς ταῖς δηλωθείσαις ἐπιστολαῖς αὐτοῦ, ἔτι καὶ τὰς φερομένας ἑορταστικὰς τὸ τηνικαῦτα συντάττει, πανηγυρικωτέρους ἐν αὐταῖς περὶ τ̃ τ̃ πάσχα ἑορτῆς ἀνακινῶν λόγους. Ita inscribitur S. Athanasij Epist. 39. Synesius Epist. 13. τ̃ δὲ διακομιστὴν τ̃ πανηγυρικῶν γραμμάτων, ἃ καταγγέλλει τὴν κυρίαν τ̃ ἑορτῆς ἡμέραν. Laudantur in Concilio Ephesino Act. 1. aliquot ejusmodi Theophili Episcopi Alexandriæ ἐπιστολαὶ ἑορταστικαί: ut & aliorum in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. pag. 139. quibus Episcopi sese invitabant ad unà exigendas præcipuas anni festivitates: quo spectant ista ex Theophylacti Bulgar. Archiep. Epist. 23. ἀπιόντι γὰρ πρὸς τ̃ μέγαν Ἀχίλλιον, ὡς ἂν τῇ πανηγύρει συνεορτάσαιμι, κατὰ τὴν ὁδὸν ἐνεχειρίσθη τὸ γράμμα σου. Ejusmodi etiam est Epistola 233. S. Basilij scripta ἐπὶ φίλῳ συμπασχάσαι, & altera, quæ est 404. Vide Henricum Valesium ad laudatum locum Eusebij.

Ἑορταστικὰ, *Dona quæ fiunt Ecclesiis*, aut *Presbyteris*. Glossæ Basilic. Σολέμνια, ἑορταστικά. Rursum: Σολέμνια, τὰ ὑπὸ Βασιλέως ἐν ἐκκλησίαις διδόμενα χάριν μνήμης, ἤτοι ἑορταστικά. Concilium Laodicenum Can. 37. ὅτι οὐ δεῖ παρὰ τ̃ Ἰουδαίων ἢ αἱρετικῶν τὰ πεμπόμενα ἑορταστικὰ λαμβάνειν, μήτε συνεορτάζειν αὐτοῖς: ubi *Feriatica*, Isidorus Mercator: *Munera festiva*, Dionysius Exiguus vertunt. Concilium Calchedonense Act. 10. Σαμουῆλος εἶπεν, ἔθος ἐστὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἡμέρᾳ τ̃ Πάσχα, ἢ πρὸ τ̃ ἡμέρας, διδόναι αὐτ̃ ἐκ χειρὸς τοῖς Κληρικοῖς φανερά τινα ἑορταστικά. Ταῦτα μέλλων διδόναι, ὁμιλεῖ πρότερον, καὶ οὕτως δίδωσιν. Ubi sermo est de Iba Episcopo Edesseno. Vide Gloss. med. Lat. in *Feriatica*, & in *Presbyrium*.

Ἑορτασίμως, *Festivè*, *Solemniter*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 23. εἰς ἅπερ πάλιν κἀκεῖνοι δεξιοῦντο μετὰ βούλλης μολιβδίνης πεποιήκασι, καὶ ἑορτασίμως ἔλαβον τὰ παρὰ τῶν ἡμετέρων, καὶ δεδώκασι τὰ ἴδια γράμματα. Et sect. 4. cap. 13. οὕτως οὖν μετὰ κρότων καὶ παιάνων τ̃ βασιλέα προπέμποντες, ἑορτασίμως εἰς τὴν ἑτοιμασθεῖσαν ἤγαγον οἰκίαν.

ἘΠΆ, *Ecce*. Symeon Cabasilas in Epist. de Atheniensibus hodiernis apud Crusium, pag. 461. βουλόμενοι γὰρ εἰπεῖν, Ἰδοὺ πίστις, ὑπὼν, καὶ Ἑλλήνων δικαιοσύνη, λέγουσιν ἀντὶ τούτων, Ἐπᾶ πίσι, ἐπᾶ σολὴ, ἐπᾶ Ρωμαίικη κρίσι.

Εἶπα, eâdem notione Carmen plebeium apud Annam Comnenam lib. 2. τὸ σάββατον τ̃ τυρινῆς χαρεῖς Ἀλέξιε, ἐνόησές το, καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρωῒ ἔπα γεράκιν μου.

Ἔπαρ, eodem fortè aut simili significatu, vel certè pro *Aufer*. Theodosius Zygomalas apud Crusium pag. 99. ait Peloponnesios hodiernos dicere, ἔπαρ, pro ἆρον, verbi gratia, ἔπαρ τὴν τοιμάντα σου. Sponius putat ἔπαρ dictum per contractionem pro ἔπαρε, ex ἐπαίρω. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔπαρ κἂν τ̃ γυναῖκαν μου, κἂν βλέπει τὴν τῇ χασεις.

Infrà:

Ἔπαρ τὴν στρίταν τ̃ θωρεῖς πορπάτει ἀγάλη, ἀγάλη.

ἘΠΑΓΓΕΛΙ'Α, *Promissum*, *Pollicitatio*, *Promissio*, *Repromissio*. Ἐπαγγέλλομαι, *Promitto*, *Spondeo*, Ἐπαγγελτὴς, *Promissor*, in Glossis Gr. Lat. ἐπαγγελόμενος ἐπιτήδειος, *Expromissor idoneus*, in Basilic. & in Gloss.

ἘΠΑΚΟΥΜΒΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Ἀκούμβα.

ἘΠΑΜΦΟΤΕΡΙΣΜΌΣ, *Alternata conditio*, in Basilicis to. 1. pag. 619.

ἘΠΑΝΆΛΗΨΙΣ προτέρας καταστάσεως, *Postliminium*, in Gloss. Basilic.

ἘΠΑΝΟΙ'ΚΙΟΝ, *Tributum*. Propriè *Locarium*. Nicetas in Manuële lib. 4. num. 1. σχοίη ἂν τὰ πρῶτα κλέος αὐτὸς, ἔπειτα ἡ βασιλεία Ρωμαίων μέρος ἴσως ἐκεῖθεν ἐπανοικίου. Ubi Cod. al. δασμοῦ.

ἘΠΑΙΤΊΤΙΣ, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioscor. c. 596.

ἘΠΆΝΩ τινὸς, *In*, *Adversus aliquem*, scilicet *incurrere*. Quomodo dicimus, *Courir sus*, *Courir sur quelqu'un*. Apophthegm. Patrum in Theodoro num. 29. ἦλθόν ποτε ἐπάνω αὐτοῦ τρεῖς λησταὶ, καὶ οἱ δύο ἐκράτουν αὐτ̃, &c. In Paphnutio num. 2. ὁδεύων δὲ ποτε, εὑρέθη ἐπάνω κολληγίου λῃστῶν.

Καταπάνω, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Καὶ καταπάνω τ̃ Μινῶς Πηλέως ἐκατέβη.

In argumento lib. 1. ὁ Θησεὺς —— ἐξιέβη καταπάνω τ̃ βασιλίσσης τ̃ γυναικῶν Ἀμαζόνων. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenar. νὰ τ̃ δόσῃ —— βοήθειαν διὰ νὰ πηγαίνῃ καταπάνω τ̃ ἐναντίων του. Vide Καταπάνω.

ἘΠΑΝΩΓΡΑΦΗ', *Inscriptio*, Ἐπιγραφή.

ἘΠΑΝΩΈΝΔΥΜΑ, idem quod Ἐπενδύτης, *Vestis quæ cæteris insternitur*, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 6. num. 18. ἀλλάσσει ῥοῦχον, ἤγουν ἐπανωένδυμα μαργαριταρένιον.

ἘΠΑΝΩΚΛΊΒΑΝΟΝ. Vide in Κλίβανον.

ἘΠΑΝΩΣΚΈΠΙΟΝ, *Superum tegumentum*. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. num. 10. τὸ δὲ τ̃ σέλας ἐπανωσκέπιον, λευκὸς κάμπος, ἤγουν πεδίον μετὰ ἀετοῦ κοκκίνων μικρῶν. Ita n. 18. cap. 5. num. 10.

ἘΠΑΝΩΦΌΡΙΟΝ, *Theca*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 24. de Patriarcha: κἀκεῖσε ἐφ' ἵππου καθίσας, ἔφη, Εἶπατε τῷ κατέχοντι τὸ δικανίκιον, ἵνα καλύπτῃ αὐτὸ εἰς τὸ ἐπανωφόριον, ὥστε μὴ φαίνεσθαι.

Ἔ'ΠΑΡΧΟΣ, & Ὕπαρχος, promiscuè pro *Præfectis Prætorio*, & *Urbis*, à Scriptoribus usurpari, pridem observatum à Nicolao Alemanno ad Procopij Anecdota pag. 94. 1. Edit. Fabroto ad Constant. Manassem pag. 193. & Henrico Valesio ad lib. 4. Eusebij de Vita Const. cap. 1. Glossæ Gr. Lat. Ἔπαρχος, *Præfectus*.

Ἔπαρχος vel Ὕπαρχος τ̃ Πραιτωρίου, *Præfectus Prætorio*, de qua Dignitate passim Scriptores. Ὕπαρχος τ̃ πραιτωρίου, Ἔπαρχος Ρώμης τ̃ πόλεως, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ MSS. Ἔπαρχος τ̃ πραιτωρίου, ὁ τ̃ ἑῴων τ̃ φορολογίας τὴν ἐπίστασιν ἔχων, παρὰ Ρωμαίοις. Theophylactus Simocatta lib. 8. Hist. Mauric. cap. 9. τὴν ἡγεμονίαν τ̃ φόρων τ̃ ἑῴας πρό τινος καιροῦ ὑπὸ τ̃ Αὐτοκράτορος ἀπειλήφει. Apud Philostorgium lib. 3. cap. 28. Ἔπαρχος τ̃ καλουμένων Πραιτωρίων.

Ἔπαρχος, vel Ὕπαρχος τ̃ πόλεως, *Præfectus Urbi*, apud Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinop. n. 76. idem n. 96. ἐξαιρέτως δὲ ὁ τ̃ δήμου τ̃ σύνταξιν πεπιστευμένος Ἔπαρχος.

Ἀντέπαρχος, *Subpræfectus*, in Gloss. Gr. Lat.

Ἐπαρχότης, & Ὑπαρχότης, *Præfectoria dignitas*, *Præfectura*, in Gloss. Gr. Lat. Ἐπαρχικὴ ἐξουσία, apud Xiphilinum in Severo. Macarius Homil. 16. ὡς οἱ ἐγκεχειρισμένοι ἀρχὰς Ἐπαρχότητος.

Ἐπαρχία, eâdem notione. Martyrium MS. SS. Mar-

tiani

ciani & Martyrij Notariorum : Εὐσεβίου μάλιστα καὶ Φιλίππου, ὧν ὁ μὲν τῇ τοῦ Πραιποσίτου τετίμητο δόξῃ· ὁ δὲ τὰ τῆς Ἐπαρχίας διεῖπεν ὁ Φίλιππος.

Ἐπαρχικοὶ, *Præfectorij*, vel *Præfectiani*, οἱ τῆς ἐπαρχικῆς τάξεως, apud Euſeb. lib. 2. de Vita Conſt. cap. 46. & Socratem lib. 1. cap. 9. id eſt Apparitores Præfecti Prætorio, vel Urbis, quomodo hanc vocem uſurpat Palladius in Vita S. Joannis Chryſoſtomi p. 198. διηγήσατο δὲ ὁ ἀναλύσας διάκονος ἀπὸ τῶν ἐπισκόπων, ὡς οἱ Ἐπαρχικοὶ οἱ διάγοντες αὐτοὺς, ἐπὶ τοσοῦτον ἔθλιψαν καθ' ἐντολάς τινων, ὡς εὔχεσθαι αὐτοὺς θάνατον ἐπελθεῖν, καὶ τὸ ζῆν παραιτεῖσθαι. Adde pag. 200. & eundem Chriſoſt. Epiſt. 14. 112. 205. Concilium Conſtantinopol. ſub Flaviano Act. 7. μεμαθηκέναι δὲ μετὰ πολλῆς βοηθείας στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ Ἐπαρχικῶν μέλλειν αὐτοῦ παραγίνεσθαι. Ubi vetus Interpres, *Cum magna multitudine militum & Monachorum, & Præfectianorum Apparitorum.* Hi infrà, ταξεῶται appellantur: μετὰ πολλοῦ πλήθους στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ ταξεωτῶν τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου Ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων. In Nov. 86. Juſtin. c. 9. εἴ τις Μαγιστριανὸς ἢ ἐπαρχικὸς, &c. Ita in Nov. 124. cap. 3. Horum Præfectianorum Cohorti τὴν Ἐπάρχοις ὑπηρετουμένην στρατείαν vocat Baſilius Seleucienſis lib. 2. de S. Thecla cap. 14. ἐπαρχικοῦ verò munere vel Officio complures donantur apud Chryſoſtom. Epiſt. 14. 112. 205. apud Nilum Monach. lib. 1. Epiſt. 103. lib. 2. Epiſt. 5. 6. 7. 233. 297. Vide Concil. Calchedon. Act. 1. p. 217. lib. 8. Baſilic. tit. 1. §. 18. & Gloſſ. med. Lat. in *Præfectianus*.

Ἐπαρχικὰ Libri qui continent generales formas, ſive Edicta Præfectorum Prætorio, *quæ conſtat legis vim habere*, ut eſt in l. 2. C. de Offic. Præf. Præt. & l. *Apertiſſimi* C. de Judic. l. pen. C. de Fidejuſſ. Ex iis ἐπαρχικῶν libris nonnulla ſumpſit Harmenopulus, ut obſervatum à Cujacio lib. 6. obſerv. c. 10. ubi plura.

Ἐπαρχιώτης, *Provincialis*, in utroque Gloſſ. Gloſſæ Baſilic. ex lib. 2. Baſil. tit. de ſign. verb. ex Ulpiano : ἐπαρχιῶταί εἰσιν οἱ τὴν οἴκησιν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἔχοντες, οὐ μὴν οἱ ἐν αὐταῖς τεχθέντες. Eædem Gloſſæ : Ἐπαρχεώτης, ὁ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τὸ συνάλλαγμα ποιῶν. Scholiaſtes Theophili Anteceſſ. lib. 2. tit. 1. §. 40. Ἐπαρχιώτας λέγει τοὺς ὑποτελεῖς. Nicetas in Iſaacio lib. 2. n. 3. καὶ ἦν ἐξ ἐπιτάγματος ὑπὸ τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτίκα μεταφερόμενα.

Ἔπαρχος, Dignitas in Aula Conſtantinopolitana, quæ vigeſima tertia recenſetur à Codino cap. 2. ubi Cod. Reg. habet Ὕπαρχος. Suâ verò tempeſtate nullam functionem habuiſſe teſtatur cap. 5. n. 35. Huic Calyptrâ κλαπωτῇ uti conceſſum erat, ut aliquot aliis, ut teſtatur Matthæus Mon. in Catal. Offic. Aulæ Conſtantinopol. ubi nudè Ἔπαρχος abſque adjuncto πόλεως appellatur.

Ὁ μέγας ἂν Παππίας τε καὶ Ἔπαρχος σὺν τούτοις.

Item alius Anonymus :

Σὺν τούτοις τὸν Ἔπαρχον καλύπτρα ξένη.

Idem firmat Codinus cap. 4. num. 25. qui ait τὰ τοῦ Ἐπάρχου, nempe φορέματα, fuiſſe, οἷα τὰ τοῦ μεγάλου Παππίου, ἄνευ δικανικίου. Ejus etiam παράσημα, ſeu inſignia deſcribit Pachymeres lib. 12. cap. 20. Frequens eſt apud Scriptores Byzantinos mentio Ἐπάρχου τῆς πόλεως ΚΠ. qui interdum nudè Ἔπαρχος appellatur, ut apud Annam Comnenam lib. 3. ſtatim initio, ut alios omittam : unde nullus dubito quin idem fuerit extremis Sæculis, qui ſuperioribus ; cùm plerique ex Officialibus Palatij nullam deinceps functionem habuerint, & ſolo Dignitatis titulo gauderent.

Ἐπαρχία, *Provincia*. Juſtinianus in Nov. 29. c. 2. ὁ δὲ τὴν ἀρχὴν ἔχων τῆς ἐπαρχίας πάσης, — τάς τε πόλεις περινοστήσει, &c.

Ἐπαρχία, *Provincia*, *Diſtrictus Metropolitani*, ut *Diœceſis*, Diſtrictus Patriarchæ : *Parœcia*, Diſtrictus Epiſcopi. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum cap. 19. δεῖν οἶμαι πρῶτον μὲν δεῖξαι τί ἐστιν Ἐπαρχία, καί τι Διοίκησις, τίς δ' ἂν ὁ τῆς Ἐπαρχίας καὶ ὁ τῆς Διοικήσεως κυρίως Ἔξαρχος. Ἐπαρχία μὲν οὖν λέγεται ἡ ἑκάστης Μητροπόλεως ἐνορία, ὡς φέρε εἰπεῖν τῆς μὲν Ἡρακλείας ἡ πᾶσα Θράκη, τῆς Ἀγκύρας ἡ Γαλατία ὅλη, τῆς Θεσσαλονίκης πᾶσα Θετταλία. σύνοδος δὲ ἑκάστης, οἱ αὐτῆς μὲν Ἐπίσκοποι, οὗτοι δὲ τελοῦντες ὑπὸ τὸν τῆς Ἐπαρχίας Μητροπολίτην. Διοίκησις δὲ, ἡ πολλὰς Ἐπαρχίας περιέχουσα, τουτέστιν ἡ ἑκάστου Πατριάρχου ἐνορία· καὶ σύνοδος ταύτης, οἱ ἐν αὐτῇ Μητροπολῖται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι ὑπὸ τὸν Πατριάρχην, καὶ οὗτοι ὄντες ἑκάστης διοικήσεως. Aurea Bulla Joannis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 148. διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος νεαροῦ θεσπίσματος, μηδένα τῶν λοιπῶν τῶν ἀρχόντων ἑκάστης ἐπαρχίας, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἐπαρχεώτου μητροπολίτου, ἢ ἀρχιεπισκόπου, ἢ ἐπισκόπου, ἀναλαμβάνεσθαι ἀπὸ τῶν ὄντων ἐν τῇ μητροπόλει, — ἢ νομίσματα ἢ εἴδη τινὰ &c. Sancitum Germani Patr. Conſtantinopol. ibid. lib. 3. p. 233. ἐξιδιώσατο δὲ τὴν μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου, καὶ τῇ ἐν ᾗ ἐδικαιώθη καὶ ἀποκαλέστη ἡ κατ' ἐμὲ ἐκκλησία, πράξει συνοδικῇ ἐπαρχιώτιδι τῆς ἁγίου Δημητρίου μονῆς. Sancitum Nectarij Patr. Conſtantinopol. ibid. p. 248. εἰ μὲν τοίγε περὶ τῶν μελλόντων διασκοποίη τις τῶν ὀφειλόντων καθελεῖν, φαίνεταί μοι μὴ μόνον τρεῖς παρεῖναι προσήκειν, ἀλλὰ καὶ (εἰ δυνατὸν) τοὺς πάντας Ἐπαρχιώτας, ἵνα τῇ τῶν πολλῶν ψήφῳ ἀκριβεστέρα ἡ κατάκρισις τοῦ ἀξίου τῆς καθαιρέσεως δεικνύηται παρόντος καὶ κρινομένου. Vide ſuprà in Ἔξαρχος, & Gloſſ. med. Lat. in V. *Provincia*.

ΕΠΑΣΤΡΕΒΑ. Fabulæ Æſopi Græcobarb. p. 72. γαίδαρος ἐπαινα τὸ ἄλογον ὁποῦ ἔτρογε πολλὰ φαγία, καὶ τὸ ἐπάστρεβαν, καὶ αὐτὸς οὐδὲ κἂν ἄχυρα δὲν ἐχόρτενε. Ubi C Gr. ὄνος ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον, καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ' ἀχύρων ἅλις ἔχων. Videtur derivatū à παστρεύω.

ΕΠΑΦΟΥΜΗΔΙΟΝ, Ægyptiis, *Medium*, apud Interpol. Dioſcor. c. 600.

ΕΠΑΥΚΛΙΑ, *Tragemata*. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ἐπαύκλια, τραγήματα, Ἔλαον τραπεζά τις.

Huc fortè reſpexit Phavorinus : Ἐπαύκλια, τραγήματα τοῦ Ψελλοῦ.

ΕΠΕΙΚΤΗΣ, *Qui urget operas* : ἐργεπείκτης, Nicetæ in Balduino Flandro : num. 9. Gloſſæ Segueríanæ MSS. ἐπείκτης, ὁ σπουδαῖος. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 306. καὶ ἔκτισε τὸ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνιον λεγόμενον, καὶ τὰ τοῦ παλατίου περιτειχίσματα, καὶ ἐπέστησεν ἐπείκτην Στέφανον τὸν Πέρσην, Σακελλάριον αὐτοῦ, καὶ Πρωτοευνοῦχον, καὶ ἐξουσιαστήν. Ubi Cedrenus nudè habet ἐξουσιαστήν. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho pag. 479. Βασίλειος Ἐπείκτης, ὁ υἱὸς Νικολάου Ἑταιρειάρχου, qui quidem Baſilius Cedreno p. 598. Ἐπείκτης τοῦ Βασιλέως dicitur: unde ſpeciem quandam dignitatis fuiſſe tunc temporis licet augurari, cujuſmodi fuit in Regum noſtrorum Aula, *Operarij*, de qua in Gloſſ. med. Lat. meminit Sozomenus lib. 2. cap. 11. cujuſdam Puſicæ, qui apud Perſas πάντων ἦρχε τῶν τοῦ βασιλέως τεχνιτῶν. Hoſce ἐπείκτας ſequior Græcia Πρωτομαΐστορας vocat, ut teſtatur Goarus ad Theophanem : atque ita appellantur à Niceta. Ubi enim ἐργεπείκτης habet, Codex alius præfert, Πρωτομαΐστωρ καὶ ἐργάτης τῶν μηχανῶν. Alij ſunt ἐπείκται, & ἐκβιβασταὶ in Baſilic. lib. 9. *Compulſores*.

ΕΠΕΙΣΑΚΤΟΙ, in Nov. 123. Juſtin. c. 29. eædem quæ συνείσακτοι aliis dicuntur : τοῖς δὲ πρεσβυτέροις — ἀπαγορεύομεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν τῶν ἁγίων κανόνων γυναῖκά τινα ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἐπείσακτον ἔχειν.

Ἐπείσακτοι aliàs *Milites Evocati* dicuntur. Vide l. 2. Cod. ut Nemini liceat à Coëmpt. &c. & quæ hîc annotant. J C.

ΕΠΕΝ, Μολίβου σκωρία, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Scoria plumbi*.

ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ, *Inſtita*, *Superariæ*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Tunica quæ interulæ ſeu ὑπενδύτῃ injicitur*:

χιτών. Glossæ MSS. ἐπενδύτης, τὸ ἐσώτερον ἱμάτιον, ὃ καὶ ὑποκάμισον λέγεται. Eadem habet Suidas. Exterior scilicet vestis ratione interulæ. Moeris Atticista MS. χιτωνίσκος καὶ χιτών, Ἀττικά, Ὑποδύτης καὶ Ἐπενδύτης, Ἑλληνικά. S. Athanasius de Virginitate p. 1050. ὁ ἐπενδύτης σου μέλας μὴ βεβαμμένος ἐν βαφῇ, ἀλλ' αὐτοφυὴς ἰδιόχρωος, ἢ ὀνυχίζων. Vide eundem to. 2. in Vita S. Antonij pag. 479. Basilius Seleuciensis de Vita S. Theclæ lib. 1. pag. 62. καὶ λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπενδύτην, ἀπῆλθον. Zacharias lib. 1. Dialog. cap 9. ἐν τῷ ἐπενδύτῃ δώδεκα νομίσματα εὗρεν. Ubi Gregorius M. *In sinu suo.* Nicetas in Manuele lib. 2. n. 3. ὡς καὶ τὴν ἐπενδύτην αὐτοῦ καὶ τὴν χλαῖνα ἑαυτοῦ τοῦ σώματος, &c. Ubi Codex alter, χιτῶνα τήν τε ἔνδον, καὶ τὴν ἐκτὸς ἐπιδιδόναι πτωχοῖς. Vide Franc. Scorsum ad Theophan. Cerамei Homil. 36. & Gloss. med. Lat. in *Epidecen.*

ἘΠΕΞΈΛΕΥΣΙΣ, *Pœna, Punitio.* lib. 60. Basilic. tit. 1. §. 10. κατὰ τρεῖς τρόπους ἡ συκοφαντία γίνεται, καὶ τριπλῶς ἡ ἐπεξέλευσις. Ex Marciano: *Calumnia tribus modis fit, & tripliciter punitur.*

ἘΠΕΡΩΤΑ͂Ν, *Stipulari.* Ἐπερώτησις, *Stipulatio,* vox JC. passim obvia in Basil. Ἀντεπερώτησις, *Restipulatio,* Ἀντεπερωτῶ, *Restipulo,* in Gloss. Gr. Lat. Προσεπερωτητής, *Adstipulator,* in Lat. Gr.

ἘΠΕΎΧΗ, Ἐπεύχιον, *Tapes, qui εὐχὰς, seu Orationes in Ecclesia & alibi ad Deum fundentibus insterni solet:* exinde *Quivis tapes villosus qui humi insterni solet:* nam ἐπεύχεσθαι, pro εὔχεσθαι, ferè semper usurpant recentiores Græci. Ἐπεύχιον, apud Joan. Phocam in Descript. Terræ Sanctæ cap. 23. Euchologium de Dedicatione Templi p. 832. μανδύλια, τοῦτ' ἔστι χειρόμακτρα τρία, ζώνας τρεῖς, τάπητα, ἤγουν ἐπεύχιον.

Ἐπεύχιον. Lexicon MS. Cyrilli: τάπης, τὸ ἐπεύχιον. Glossæ MSS. ad Aristophanis Plutum: οὐτ' ἐν τάπησι, ἐπευχίοις. Idem Cyrilli Lexicon: Δαπίδας, τὰ ἐπεύχια τὰ ψιλὰ, οὐ τὰ μαλλωτά. Eustathius ad Iliad. Ψ. οἱ δὲ τάπητες πολλαχῇ φαίνονται ὑποκεῖσθαι κατὰ τὸ εἶδος στρωμνῆς, ὁποῖα ἴσως καὶ τὰ καλούμενα ἐπεύχια. Et ad Iliad. Π. οὗλοι τάπητες, ἢ οἱ δασεῖς καὶ τριχωτοὶ, ὁποῖα τὰ κοινῶς λεγόμενα ἐπεύχια, τὰ ἀπὸ τῶν δύο μερῶν μεμαλλωμένα, &c. Rursum: Δαπίδια, τὰ ἐπεύχια. Glossæ MSS. ἀμφίταποι, τάπησιν, ἤγουν ἐπεύχια. Occurrit in Vita MS. S. Andreæ Sali c. 8.

Πεύκια, voce contractâ ex ἐπεύχια. Corona pretiosa & Portius Πεύκια, *Aulæa,* τάπητες. Nicetas Barbarogr. in Man. lib. 2. n. 5. μετὰ βλατίων χρυσῶν, καὶ πευκίων ἐξαμπλωτῶν. lib. 3. n. 3. μετὰ βλαττίων χρυσῶν, καὶ πευκίων ἐξαμίτων καλεκόσμουν τε καὶ ἐκαλλώπιζον. Historia MS. Belisarij:

> Εἶπεν, εὐθέως ὅρισε πεύκια καὶ χαμουχάδες,
> ἵνα τὰ ξαπλώσουν εἰς τὴν γῆν, καὶ πάνωμα πατήσῃ.

Sic porrò ejusmodi tapetum etymon attigit Constantinus Porph. in Basilio n. 53. apud Allatium, Edit. verò Combefisij 76. καὶ ἀπέστειλε νακοτάπητας μεγάλους τοὺς παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς εὐχῆς τὸ ἐπώνυμον φέροντας, ἐφ' ὧν πᾶν τὸ ἔδαφος, ἐκ διαφόρων ἐντίμων λίθων, ψηφίδων δίκην, ἐνηρμοσμένων πρὸς ἀλλήλους συντεθειμένων, ποικιλίαν καὶ κάλλος ταώνων μιμουμένων, καλύπτεσθαι ἔμελλε, θαυμάτος ἀξίους μεγέθει καὶ ὡραιότητι.

Ἀπεύχη, Ἀπευκιά, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον, ἢ ῥοῦχον, ἢ ἀπευχλιώ. Mox: Ἀπευχόπουλλον, μικρῶν ἀπεκιῶν.

Ὑπεύκη, Ὑπεύκιον. Historia MS. Belisarij:

> Ὁ βασιλεὺς ἐστόλισε ὅλα τὰ παλάτια,
> Πανία χρυσόϋφαντα ἐκρέμασαν εἰς τοίχους,
> Ὑπεύκια καλέστρωσε πολλὰ ἐν τῷ ἐδάφει.

ἘΠΙΑΓΟΥΡΟΣ. Vide in Ἄγουρος.

ἘΠΙΒΑΛΤΑΡΗΝ, *Vestis quæ cæteris injicitur.* Ptochoprodromus in versibus polit. MSS. de sua paupertate.

> Ἐσέναν καὶ ποκάμισον, ἐσὺ καὶ ἐπιβαλτάρην.

Cosmas Hieromonachus MS. de Chymia: καὶ γλιῶδες τὸ μίγμα ποιήσας, εἰς καθαρὸν ἔβαλε ὕελον, τοῦτο ἐστὶ ἐπιβαλτέειον.

ἘΠΙΒΑΤΉΡΙΑ, *Auspicia, Initia omnia.* Glossæ Lat. Gr. *Introitum,* Ἐπιβατήριον, Εἰσελεύσιον. Synesius Epist. 57. οὕτω πικροὺς ἡμᾶς ἡ πόλις ἐπιβατηρίοις ἐξένισεν. Scylitzes pag. 861. συνελθόντες εἰς τὴν περίπυστον τοῦ Θεοῦ λόγου Σοφίας νεών, ἄρτι τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεομήτορος ἐπιβατηρίων ἐφισταμένων. Apud Cedren. ἐπιβατήριος εὐχὴ, dicitur, quâ Imperatori primùm inaugurato adprecari solebant.

ἘΠΙΒΆΤΗΣ, *Digitus Index.* Nicolaus Malaxa de Significatione digitorum manus unitorum Sacerdotis in benedictionibus: ὁ δὲ τοῦ ἀντίχειρος, καὶ τοῦ παραμέσου, τοῦ καὶ ἐπιβάτου καλουμένου, πρὸς ἀλλήλους πλαγία ἕνωσις, καὶ αὖθις τὸ ἔγγιστα τούτων καμπύλων τοῦ μύωπος, τὸ Χειστὸς ὄνομα σημαίνουσι ἀμφότερα. ἡ γὰρ πλαγιότης τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ ἐπιβάτου, τὸ Χ, στοιχεῖον ἐνδείκνυται. Vide Σφάκελος.

ἘΠΙΒΑΤΙΚΩ͂Σ, *Per vim,* apud Harmenopulum lib. 6. tit. 7. §. 5.

ἘΠΙ͂ΒΛΗΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἡ συνελεύσεως κατασπωμένη.

ἘΠΙΒΟΛΗ', *Superindictionis* species, cùm scilicet defecti agri, seu à possessoribus relicti, onus, fertili vel vicino imponitur: quæ quidem sic definitur in lib. 56. Basil. tit. 18. περὶ ἐπιβολῆς· ἔστι δὲ ἐπιβολὴ, ἐπίδοσις ἀπόρου κτήσεως πρὸς συγκληρονόμους, ἢ συντελεστὰς, καὶ ὁμοχώρους, καὶ ὁμοκήνσους. *Est autem Adjectio, translatio possessionis sterilis ad Cohæredes, vel sub eodem tributo tributum pendentes, & habentes communia prædia, & ejusdem census onera sustinentes.* Procopius in Anecdotis, & ex eo Suidas: τὸ δὲ Ἐπιβολῆς ὄνομα ὄλεθρός τις ἐστὶν ἀπορόσπαστος, ἐξαπιναίως τοῖς τὰ χωρία κεκτημένοις ἐπιγενόμενος, πρόῤῥιζόν τε αὐτοῖς ἐκτρίβων τὴν τοῦ βίου ἐλπίδα· χωρίων γὰρ τὸ τέλος τῶν ἐρήμων τε καὶ ἀπόρων γεγενημένων, ὧν δὴ τοῖς κυρίοις καὶ τοῖς γεωργοῖς ἤδη τετύχηκεν ἢ παντάπασιν ἀπολωλέναι, ἢ γῆν πατρῴαν ἀπολιποῦσι τοῖς ἐγκειμένοις σφίσι διὰ ταῦτα κακοῖς κρύπτεσθαι, οὐκ ἀπαξιοῦσιν ἐπιφέρειν τοῖς οὔπω διεφθαρμένοις παντάπασι· τοιοῦτο μὲν καὶ τὸ τῆς Ἐπιβολῆς ὄνομά ἐστιν, ἐπιπολάσαν εἰς τὸ εἰκὸς ἐπὶ τοῦ Χρόνον μάλιστα τοῦτον. Hujusce ἐπιβολῆς meminit Justinianus in Nov. 17. & 128. cap. 7. De qua consulendi omnino Cujacius ad hanc Nov. 128. & ad Nov. 166. & lib. 4. Observ. cap. 30. lib. 6. cap. 10. Nicolaus Alemannus ad laudatum locum Procopij, & Dionysius Gottofredus ad Harmenopulum. Vide præterea Novellam Justini de Sacris domibus cap. 6. & suprà in Ἀλληλέγγυον.

ἘΠΙΓΑΜΒΡΊΑ, *Adfinitas,* in Gloss. Gr. Lat. Vide in Γαμβρός.

ἘΠΙΓΓΑ΄ΤΟΣ. Vide Ἐκπιγγάτος.

ἘΠΙΓΗ͂ΤΙΣ, *Clematidis* species, apud Interpolat. Dioscor. c. 589. 761. qui Latinis *Ambuxum* appellari ait.

ἘΠΙ͂ ΓΟΝΑ΄ΤΩΝ. Ἐπὶ τῆς εὐταξίας. Ἐπὶ Κανικλείου. Ἐπὶ κρίσεων. Ἐπὶ τραπέζης. Ἐπὶ στάβλου, &c. Vide in Γονάτιον, Εὐταξία, Κανίκλειον, &c.

ἘΠΙΓΟΝΑ΄ΤΙΟΝ, Vide Ὑπογονάτιον.

ἘΠΙΓΩΛΗ΄, pro ἐπειγωλὴ, *Studium, Festinatio,* Σπουδή. Vox non intellecta apud Nicetam: καὶ τὸν πολεμιστήριον ἵππον πρῶτος ἀναβὰς καὶ θωρακισάμενος κατ' ἐπιγωλὴν οὐχὶ βάδην τὸ δόρυ κατὰ τῶν ἀντιπάλων, &c.

ἘΠΙΔΗΜΕΙ͂Ν, *Vitam traducere, Vivere.* Vetus Inscriptio apud Gualterum in Tabulis Siculis num. 258. Μ. ΒΙΑΜΑΞΙΛΑ ΕΠΕΔΗΜΗΣΕΝ ΕΤΗ ΞΕ. Alia à nobis relata lib. 2. Constantinopolis Christianæ pag. 175. ΒΙΖΖΟϹ ΠΑΡΔΟ ΕΠΙΔΗΜΗϹΑ ΚΑΛΩϹ ΗΛΘΑ ΚΑΛΩϹ ΚΑΙ ΚΙΜ ΚΑΛΩϹ ΕΥΞΗΤΑΙ ΥΠΕΡ ΗΜΟΥ.

Ἐκδημεῖν

Ἐκδημεῖν, *è Vita excedere.* Zacharias Pap. lib. 2. Dialog.cap. 37. ἐκ ταύτης τῆς προσκαίρου ζωῆς ἐκδημεῖν. Ita lib.3. cap.1. lib.4. cap.14. Constantinus in Basilio num.76. Edit. Combef. ἀνέμαθε παρὰ Δανιὴλ τῆς ἐκγόνου αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸ ἐκεῖθεν βίον ἐκδημίαν αὐτοῦ.

ἘΠΙΔΗΜΙΤΙΚΆ, *Pretia quibus se Provinciales ab onere hospitum suscipiendorum redimunt.* Justinianus in Nov. 134. cap.1. μήτε δὲ ἀγγαρείας, ἢ τοῖς καλουμένοις ἐπιδημητικοῖς, ἢ ἑτέρα οἱαδήποτε ζημία βαρύνειν τοὺς ἡμετέρους ὑποτελεῖς. Vide l.ult. C.de Metal. & Epidemit. lib. 12.

ἘΠΊΔΙΚΑ, *Litigiosa,* ὧν ἡ δεσποτεία φιλονεικεῖται, in Basilic.lib.27.

ἘΠΊΔΙΚΟΝ, in Cod. Reg. MSS. 2023. λέγεται καὶ νοεῖται πρᾶγμα κινητὸν καὶ ἀκίνητον, ἢ αὐτοκίνητον, οὗ περὶ τῆς δεσποσίτου ζήτησις μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ νεμομένου κινεῖται.

ἘΠΙΔΊΦΡΙΟΙ, *Viles, Abjecti, & quasi Carrucarij,* in Nov. 90. & apud Harmenopul. lib. 1. tit. 6. §.1.

ἘΠΊΔΟΣΙΣ, *Beneficium, Commenda,* vel *Pensio.* Pachymeres lib. 4. cap.16. ὁ Μοκέσου, προεδρεύων τότε τῆς ἐκκλησίας Προκοννήσου, κατὰ λόγον ἐπιδόσεως. & lib. 5. cap. 8. ait cuidam Latino quondam Crotonæ Episcopo, voluisse Imperatorem καὶ ἐκκλησίαν διδόναι, τῷ λόγῳ τῆς ἐπιδόσεως, ὡς σχολάζοντι τῆς λαχούσης.

ἘΠΙΘΥΜΙΆΡΗΣ, *Cupidus,* Ἐρωτικός.

ἘΠΙΈΡ, Ægyptiis, *Adiantum,* apud Interpol. Dioscorid.cap.718.

ἘΠΙΘΑΝΆΓΙΟΣ δωρεά, *Donatio mortis causâ,* in Basilic. & in Gloss.

ἘΠΙΘΈΤΗΣ, *Impostor, Stellionator,* Ἐπίθεσις, ἡ χλεύη, *Impostura, Stellionatus,* in Gloss. Gr. Lat. Glossæ Nomicæ Vaticanæ: Στελλιονάτους, Ἐπίθεσις, Κακουργία. Vide Κακοῦργος, & Suicerum in hac voce.

ἘΠΙΚΆΜΙΣΟΝ. Vide in Κάμισον.

ἘΠΙΚΆΡΙΟΝ, *Pallium, Chlamys.* Homilia Scholastica vetus: καλάμαξόν μοι τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς πόδας, δὸς σανδάλια, ὑπόδυσόν με, ἐπίδος ἐπικάριον. In Glossis veterib. *Auriculum,* ἐπικάρσιον exponitur.

ἘΠΙΚΑΡΠΊΑ, *Ususfructus,* in Gloss.Gr.Lat. & apud Theophilum Antecess. de Rerum divisione.

ἘΠΙΚΈΡΝΗΣ. Vide in Πιγκέρνης.

ἘΠΙΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, *Capitatio, Census Capitis.* Apophthegmata Patrum in Ammonatha: ἦλθέ ποτέ τις ἄρχων εἰς τὸ Πηλούσιον, καὶ ἤθελεν ἀπαιτῆσαι ἐπικεφάλαια τοὺς μοναχοὺς, καθάπερ καὶ τοὺς κοσμικοὺς, &c. Vide Κεφαλήτιον.

ἘΠΊΚΛΗΣΙΣ, Ἐπίκλησις Θεοῦ, *Invocatio,* in Gloss. Gr. Lat. Vox Liturgica, in Ordinationibus præsertim, *Unius scilicet personæ Sanctæ Trinitatis invocatio.* Euchologium ubi de Ordinatione Lectoris, pag.233. Καὶ κείρεται παρ' αὐτοῦ σταυροειδῶς, λέγοντος, Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐπιφωνούντων καθ' ἑκάστην ἐπίκλησιν τῶν συμπαρόντων τὸ, Ἀμήν. Ita pag. 240. & apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 83. Ἐπίκλησις μετὰ τὴν μετάληψιν, apud Clementem lib.8. Constitut.Apostol. cap. 15. Ἐπίκλησις χειροτονίας Διακόνου, c.18.20. S.Cyrillus in Catechesi 3. ad Neophytos: ὥσπερ γὰρ καὶ ὁ ἄρτος τῆς εὐχαριστίας μετὰ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οὐκ ἔτι ἄρτος λιτὸς, ἀλλὰ σῶμα Χριστοῦ, &c. Similia habent Theodoritus Dial. 2. & Nilus Monach. lib. 1. Epist. 44. Historia MS. Miraculi S. Michaëlis in Chonis: ἐπιωθάνοντο τῆς παρόντων ἥτις αὐτοῖς κατὰ τῆς ὕδατος ἐπίκλησις, καὶ τίποτε ἄρα που τοῦτ' ἐστὶν ὅπερ ἐπαγόντες ἠρέμα τῷ ὕδατι. Infrà: θερμότερον ἔχρη τῇ ἐπικλήσει καὶ Θεὸν ἐκάλει κατὰ τῆς πάθους προσώποις περισὶ γνωριζόμενον. Theostericτus in Vita S. Nicetæ Confess. n.24. παρεκαλοῦμεν δὲ αὐτὸν πᾶσα ἡ ἀδελφότης τὴν χειροτονίαν ἀναλαβεῖν τῆς ἡγουμενίας, ἅμα καὶ τὴν ἐπίκλησιν. Concilium Constantinopolit. sub Mena, Act. 5. σιωπῶμεν τὰς ἀπὸ νεκρᾶς χειρὸς ἐπιθέσεις τοῦ βδελυκτοῦ καὶ ψευδοῦς αὐτῶν Ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ ζῶντος ἐπὶ τοῖς χειροτονουμένοις ῥήματα ἐπικλήσεως προϊεμένους, οὐκ ἐκ θείας χάριτος, ἀλλ' ἐκ κοιλίας κενολογοῦντας, καὶ ἀπὸ γῆς φθεγγομένους. Cedrenus an.23.Constantij,de Petro Cnaphæo Antiochiæ Episc. Πρῶτον ἐπενόησε τὸ μύρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων τοῖς ἁγίοις ἐπιφανίοις ἐπίκλησιν ἐν ἑσπέρα γίνεσθαι, καὶ τὴν θεοτόκον ὀνομάζεσθαι. Marcus Ephesi Archiepiscopus de Sacra Liturgia: ἡ οὖν γε τυχὸν ἐκ τούτου καὶ τὸ βάπτισμα ὑποπτεύσειας, δι' εὐχῶν ὁμοίως, καὶ ἐπικλήσεων τελουμένων, &c. In Nov.72. Leonis Imp. τῆς θεαρχικῆς Τελάδος αἱ κλήσεις. Ἐπίκλησις παντοδυνάμου Θεοῦ, in Basilic. to.1. pag.801. Ἐπίκλησις εὐχῆς, apud Ignatium Diac. in Vita S.N cephori Patr. Constantinopol. n.33. Contrà, Ἐπικλήσεις δαιμόνων, apud Theophanem an.20. Leonis Isauri, & an. 35. Copronymi. χάριτι τῶν γοητικῶν ἐπικλήσεων, in Concilio Calchedon. Act.10. Glossæ MSS. Μαγεία, ἐπίκλησις τῶν δαιμόνων.

ἘΠΙΚΑΙΝΙΑΙ. Vide in Βράσαι.

ἘΠΊΚΛΙΟΝ, *Cognomen.* Manuël Malaxus Nauplius in Canon.cap. 306. καὶ ἱερεῖς τίμιοι καὶ θεοσεβεῖς, Μακρὶς τούτων τὸ ἐπίκλιον, καὶ ἡ πατρὶς αὐτῶν ἡ θεοφύλακτος νῆσος Ζακυνθου.

ἘΠΊΚΛΙΣΙΣ, & Ἀνάκλισις, voces usurpatæ in *Metanoeis* majoribus, cùm scilicet Monachus toto corpore, sine tamen genuum flexione, se fere ad terram usque antrorsum inclinat, & rursum sese erigit. Ἐπίκλισις ἱερά, apud Naucratium in Encyclica de Obitu S.Theodori Studitæ pag.88. Marcus Hieromonachus de dubiis Typic.cap.96. ἔνθεν καὶ σύνηθες ἔχων βάλλειν αὐτὸν τὴν μετάνοιαν, εἰσδέχεται γὰρ τῆς ἐναρχθέντων τῆς ἐκπληρώσιν, καὶ οὕτως κοινῶς ἐκτελοῦσι τὴν μετάνοιαν, πρὸς τὸ μὴ συχνοτέρως ποιεῖσθαι τοὺς ἐν τοῖς χοροῖς τὰς ἐπικλίσεις καὶ ἀνακλίσεις. Id *Antè & retrò* vocant Monachi Occidentales. Udalricus lib.3. consuetud.Cluniac.cap.2. *Quilibet novitius est instruendus, ut regulariter sciat caput inclinare, scilicet non dorso arcuato, ut quibusdam negligentibus est familiare; sed ita ut dorsum sit submissius quàm lumbi, & caput submissius quàm dorsum: quam inclinationem nos per usum Antè & retrò appellamus, quia incipit contra Orientem, & finit contra Occidentem.* Hinc formula frequens apud eundem, & Bernardum Monachum in Consuetud. MSS. ejusdem Monasterij, *Facere antè & retrò,* vel *Fact antè & retrò,* nudè. Quò videntur referenda ista ex S.Eadmero in lib.de Similitud.S.Anselmi cap.90.ubi Monachum denario comparat: *illius autem moneta, habitus est monachalis, atque tonsura, antè & retrò, & his consimilia. Sicut enim denarius à moneta dignoscitur, cujus sit Regionis, sic ab istis Monachus cujus sit Ordinis. Is autem Monachus qui adeo est Senex ut antè & retrò jam nequeat inclinare, denario illi est similis, cujus monetam temporis antiquitas jam delevit.*

ἘΠΊΚΛΥΣΙΣ, *Immersio in Fontem Baptismatis.* Germanus Patr.Constantinop.in Mystagog. διὰ γὰρ τῆς ἐν τῷ ὕδατι καταδύσεώς τε καὶ ἀναδύσεως, τριπλῆς τε ἐπικλύσεως, τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ ἐξεικονίζομεν, &c.

ἘΠΙΚΌΜΒΙΑ. Vide in Κόμβος.

ἘΠΙΚΌΡΜΙΟΝ. Vide in Κόρμι.

ἘΠΙΚΟΥΡΊΣ, dicitur *Tonsura Clericorum,* ut ἀπόκαρσις, *Monachorum.* Balsamon ad Photij Nomocan. tit.1. c.31. & in Can.33. Synodi Trullanæ: σημειώσαι ὅτι ἅμα δέξασθαί τινα σφραγίδα ἐπικουρίδος ἀπὸ χειρὸς ἀρχιερατικῆς, Κληρικὸν ἔχει τοῦτον ἔχει ὁ κανών.

ἘΠΙΚΟΥΤΖΟΥΛΟΝ. Vide in Κουτζοῦλον.

ἘΠΙΛΗΨΙ'ΜΩΣ, *Vitiosè*, in Basilicis. Ἐπὶ λήμμαλι διεφθαρμένη μαρτυρία, *Testimonium per sordes dictum*, apud Harmenop. lib. 1. tit. 6. §. 35.

ἘΠΙΛΟ'ΧΙΑ τῆ Θεοτόκε, *Decubitus Deiparæ Puerperæ*, Festum Græcis notum, ut & Theatinis Italicis: *Les Couches de N. D.* Ἐπιλόχια τῇ παναγίᾳ Θεοτόκῳ ἐπιτελεῖν, apud Arsenium in Synopsi Canonum pag. 754.

ἘΠΙΛΩ'ΡΙΚΟΝ. Vide in Λωρίκη.

ἘΠΙ'ΜΑΛΟΣ, Vermiculi genus in Euchologio pag. 697. in Orat. pro Hortis, vineis & agris: βρέχος, ἀκρίς, ἐπίμαλος, καλιγάρις, μακρόπες, μύρμηξ. Nisi legendum sit ἀκρὶς ἐπίμαλος, *Locusta villosa*. Vide Μαλλ.

ἘΠΙΜΑ'ΝΙΚΟΝ. Vide in Μανίκιον.

ἘΠΙΜΕΛΙ'ΔΑ, λέγεται μέσπιλον. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Mespilus*, *Epimelis*.

ἘΠΙΜΙΜΝΗ'ΣΚΩΝ. Vide in Ὑπομιμνήσκων.

ἘΠΙΜΟ'ΔΙΟΝ. Biton in Mechanicis: Χρήσιμον δέ ἐστι καὶ φυτεύειν ἐν τῇ πόλει, καὶ κύκλῳ περὶ τὸ τεῖχος, ἵνα κατασκευασμένε τῦ ἐπιμοδίε φαρμάκε μηδὲν ὑμῶν πάσχωσιν οἱ πολῖται.

ἘΠΙΝΕ'ΜΗΣΙΣ, *Indictio*, in Gloss. Gr. Lat. *Tributum*. Justinianus in Nov. 149. cap. 2. τὸ ὁμοιόν τε τρόπον, καὶ τὰς ἄλλας ἁπάσας τὰς λαβόντας τῶν ἡμετέρων συντελῶν χρυσίον, ἢ ἕτερόν τι ἐκ τῶν εἰρημένων ἡμῖν ἐπινεμήσεων. Vide Gloss. med. Lat. in *Indictio*.

Ἐπινέμησις, *Indictio quindecim annis constans*. S. Maximus in Computo c. 33. τὴν ἐπινέμησιν, ἣν ἰνδικτιῶνα οἱ Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσι. Computus Græcus editus à Petavio: ἡ ἰνδικτος, ἥτις καὶ ἰνδικτιών, καὶ ἐπινέμησις λέγεται, &c. Alter ex Cod. Reg. 1024. ἰσέον ὅτι ἡ ἴνδικτος, ἥτις καλεῖται καὶ Ἐπινέμησις ἄρχεται, ἀεὶ ἀπὸ τῆ πρώτης τῆ σεπτεβρίε μηνός. Glossæ MSS. ἐπινέμησις, ὁ τῆ χρόνε μερισμός. Evagrius lib. 4. cap. 29. ἐν ταῖς περιόδοις τῶν κύκλων τῶν καλεμένων ἐπινεμήσεων. Chronicon Alexandrinum an. 6. Heraclij: πάλιν τὰς τῆς ιθ΄ ἐτηρίδος ζητῦντες ἐπινεμήσεις, εὑρίσκομεν, &c. an. 1. Heraclij: καὶ ἀπὸ ιδ΄ καὶ αὐτῆ τῆ αὐτῆ μηνὸς ἐγράφη εἰς τὸ ἑξῆς χρόνον τῆ μέχρι δηλονότι Δεκεμβρίε πληρεμένε τῆ ιε. ἐπινεμήσεως καὶ ὑπατείας τῆ αὐτῆ εὐσεβεστάτε ἡμῶν δεσπότε. Vide Nov. Justin. 21. cap. 2. &c. Occurrit passim.

Νέμησις, pro Ἐπινέμησις, *Indictio*. Occurrit in Chronico Veneto-Byzant. an. 1443.

ἘΠΙΝΙ'ΚΙΑ, *Epistolæ victoriæ nuntium ferentes*. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios pag. 819. ἄλλῃ προφάσει χρησάμενοι, ὡς βασιλέα αὐτοῖς ἐπινίκια κατὰ Περσῶν γράψαντος, ἐπεχείρησαν φεύγειν. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti, pag. 159. & ex eo Palladius in Hist. Lausiaca cap. 46. εἰπὼν ἡμῖν καὶ προφήτειαν, ὅτι σήμερον τὰ ἐπινίκια τῆ εὐσεβῦς βασιλέως Θεοδοσίε εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰσεληλύθασιν κατὰ τῆ τῆ τυράννε Εὐγενίε ἀναιρέσεως. Vide Zonaram tom. 1. pag. 5. tom. 2. pag. 28. 29. 31. 41. 1. Edit. ubi ἐπινίκια & νικητήρια πέμπειν, pro triumphare usurpat.

ἘΠΙΞΕΝΟΥ'ΜΕΝΟΣ ἐπίσκοπος, *Interventor*. Codex Canon. Ecclesiæ Afric. cap. 74. in titulo: περὶ τῆ μὴ ὀφείλειν ἐπίσκοπον ἐπιξενέμενον καθέζεσθαι ἐν τῇ καθέδρᾳ ἐπιξενῦνται. In ipso verò contextu μεσίτης appellatur. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Interventor*.

ἘΠΙ'ΟΥΡΟΣ, *Epiurus*, *Subscus*. Glossæ Gr. Lat. γόμφος, ἐπίερος, *Compages*. Alibi: ἐπίερος, *Compages*. Hesychius: ἐπίεροι, ἐπίσκοποι, καὶ ἧλοι ξύλινοι. Etymolog. Βλῆτρον, σημαίνει τὰς κατὰ ἁρμονίαν γόμφες, τὰς ἐπιέρες. Sic leg. pro πιέρες. Palladius in Hist Bragmanum MS. ἔστι δὲ ἰδικῶς τὰ διαπερῶντα πλοῖα εἰς ἐκείνην τῆ μεγάλην νῆσον ἄνευ σιδήρε, ἐπιέροις ξυλίνοις κατεσκευασμένα. Sotion lib. 10. Geopon. ἐκ ἀποῤῥίπτει τῆ καρπὸν τὰ φυτά, ἐὰν τῆ ῥίζαν περιορύξας καὶ τρυπήσας κρανένης ἐπίερον ἐμβάλλεις, καὶ γῆν ἐπισωρεύσης. *Epiurus*: apud Palladium lib. 11. cap. 8. & S. Augustin lib. 5. de Civit. Dei.

ἘΠΙ'ΠΑΠΠΟΣ, *Abavus*, Polluci, & in Novella Basilij Porphyrogeniti de Struendis Ecclesiis.

ἘΞ ἘΠΙΠΕ'ΔΟΥ, *De Plano*, Ἐξ ἐπιπολῆς, *De Plano*, in Gloss. Gr. Lat. Vide Χαμαιδικαστής.

ἜΠΙΠΛΑ, Græcis Scriptoribus quamvis *Supellectilem* significat: recentioribus verò, κυρίως ita appellantur ἱμάτια τὰ ἐπὶ τοῖς ναοῖς ἐξυφασμένα βλαττία, ut est in Lexico MS. Cyrilli, seu *Aulæa in domorum vel ædium sacrarum parietibus expansa*. Atque eâ notione habet Nicetas in Manuële lib. 3. num. 2. & alibi non semel. Ἔπιπλον pro velo quo conteguntur *Sacra dona* usurpat Symeon Thessalon. καὶ οἱ ἐπὶ τῆ κεφαλῆς τὸ ἱερὸν κατέχοντες ἔπιπλον, &c. In Magno Sacræ Liturgiæ introitu. Vide quæ de hac voce commentatur Salmasius de Modo usurarum pag. 84.

ἘΠΙΠΟΜΠΗ', *Dæmonum Immissio*, Joanni Sarisber. lib. 2. Policrat. cap. 17. Versus Botanici post Dioscoridem Editionis Aldinæ in Rhamno:

Πρὸς δὲ πόνον κεφαλῆς, καὶ δαίμονας, ἠδ' ἐπιπομπάς.

Similia in Pæonia. Infrà: in Polio:

Οἱ δὲ σεληνιασμὸν σωματικὴν δ' ἐπιπομπήν.

Occurrit præterea apud Interpolatorem ejusdem Dioscoridis, pag. 223. καὶ ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα, καὶ βασκοσύνας, καὶ φόβες, καὶ δαίμονας, καὶ ἐπιπομπάς.

ἘΠΙ'ΠΤΕΡΟΝ, *Viperalis*, *Lens Palustris*, apud Interpolat. Dioscor. c. 670.

ἘΠΙΡΡΙΠΤΑ'ΡΙΟΝ, *Vestis quæ humeris injicitur*: seu Calyptræ species quæ caput & humeros tegit, cujusmodi est Canonicorum Regularium *Froccus* Hyemali tempore. Joannes Moschus in Limonar. cap. 92. ex Edit. Coteleriana: μοναχός τις πάνυ ἀσκητής, φορῶν ἀπὸ σειρᾶς κολόβιον, καὶ μικρὸν εἰς τὰς ὤμες αὐτῆ ἐπιῤῥιπτάριον ἀπὸ ψιαθίε. Vita MS. S. Pauli Latrensis: ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ κατάθεσις τῆ τιμίε γέγονε σώματος ἐν αὐτῇ δήπε τῇ νεωςὶ κατασκευασθείσῃ θήκῃ, ὁ χρηςὸς Δημήτριος τὸ συνήθως ὅτω κεκλημένον ἐπιῤῥιπτάριον ἔχων καινόν, δῶρον ἑνὸς τῶν ἐπιφανεστέρων γνωμένον, ὑφαπλοῖ τῦτο τῆ μιᾶς ἄνωθεν ὄψεως, ἄχρι γῦν καὶ τῶν ποδῶν καθιχνέμενον. Leo Grammaticus in Porphyrogenito, p. 490. εὐχὴν ἦν ὁ Πατριάρχης ποιήσας, ἀντὶ στέμματος, τῆ ἑαυτῆ ἐπιῤῥιπτάριον τῇ ἑαυτῆ ἐπέθηκεν κεφαλῇ. Scylitzes pag. 611. in eodem Constantino: τῆ Συμεὼν ἀποκλίναντος τῷ Πατριάρχῃ τὴν κεφαλήν, καὶ εὐχὴν δεξαμένε παρ' αὐτῆ, ἐπιτιθέντος, ὥς φασι, τῇ βαρβάρε κεφαλῇ ἀντὶ στεφάνε τὸ ἴδιον ἐπιῤῥιπτάριον, &c. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 6. num. 3. οἱ δ' ἀναγνῶσαι μέλλοντες τῆ τρικλίνε κατὰ πρόσωπον τῆ Βασιλέως μετὰ τῶν ἱματίων καὶ ἐπιῤῥιπταρίων αὐτῶν φορῦντες καὶ καμίσια ἐπάνω τῶν ἱματίων. Num. verò seq. Κανονάρχαι μετὰ ἱματίων μόνον καὶ ἀσκεπεῖς, Liturgiæ interesse dicuntur. Et cap. 7. num. 23. ἔπειτα εἰσέρχονται καὶ οἱ ψάλται μετὰ τῶν ἐπιῤῥιπταρίων καὶ καμίσιων αὐτῶν, καὶ ψάλλεσιν ἰδιόμελον τῆ ἑορτῆ. Adde cap. 20. n. 16.

ἘΠΙΡΡΙ'ΠΤΕΙΝ ἑαυτὸν, *Immiscere se rei alicui*, apud Modestinum lib. 1. in l. 21. §. 6. D. de Tutorib. & Curat.

ἘΠΙΣΕΛΛΙΟΝ. Vide in Σέλλα.

ἘΠΙΣΚΕΠΤΙ'ΤΑΙ, *Visitatores*, apud Interpretem Græc. Concilij Lateran. Can. 11.

ἘΠΙ'ΣΚΟΠΟΣ, *Episcopus*, *qui Ecclesiæ & Parochiæ præest*. Passim.

Ἐπίσκοπος σχολάζων, *Episcopus vacans*, *sine Civitate*.

vitate. Concilium Ephesinum Act.4. de quibusdam Episcopis: ὧν οἱ μὲν εἰσι πάλαι καθῃρημένοι, οἱ δὲ οὐδὲ πόλεις ἔχουσιν, ἀλλ' εἰσὶν ὀνόματι μόνῳ ἐπίσκοποι. Et Act. 5. καὶ συλλέξας ὥσπερ κολλήγιον ἑαυτῷ τριάκοντά που τὸν ἀριθμὸν, ἀνθρώπων ἐπισκόπων ἐχόντων ὄνομα, ὧν οἱ μὲν εἰσιν ἀπόλιδες, σχολάζοντες δὲ, καὶ μὴ ἐκκλησίας ἔχοντες, &c. Apud Sozomenum lib. 6. cap.34. legimus Barsem & Eulogium Monachos Edessenos Episcopos creatos: non alicujus Urbis, sed honoris duntaxat causâ, tanquam ad recompensanda ipsorum præclara facinora, ἐν τοῖς ἰδίοις μοναστηρίοις Ordinatos: quod longè postea videtur factitatum, ut colligere licet ex iis quæ annotavimus in Gloss. med. Lat. in *Episcopus vacans*.

Συνεπίσκοπος, *Coëpiscopus*. Capreolus in Epist. ad Synodum Ephesinam: τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης ἀδελφοῦ ἡμετέρου καὶ συνεπισκόπου Αὐγουστίνου τὴν παρουσίαν ἰδικῶς ἀπῄτει.

Ἐπισκοπεῖν, *Episcopatu fungi*. Theophanes an. 10. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει Ἐπιφάνιος Ἐπισκόπου τελευτήσαντος μηνὶ Ἰουνίῳ ε. ἰνδ. ιέ. ἐπισκοπήσαντος ἔτη ιϛ'. &c. Zonaras in Commodo: ἐν δὲ τῇ Ἀντιοχέων ἐκκλησίᾳ μετὰ Μαξιμῖνον Σαραπίων ἐπεσκόπει τοὺς Χριστωνύμους. Vide Epist. S.Ignatij ad Roman.n.9.

Ἐπισκοπεῖον, *Episcopatus*, *Episcopalis Dignitas*, apud Constantin. Porph. in Nov. περὶ δυνατῶν, &c.

Ἐπισκοπεῖον, *Ædes sacra Episcopalis*: ἐπισκοπικὸς οἶκος, Sozomeno lib.8.cap.21.22. Concilium Ephesinum Act. 1. εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον ἀνελθόντες ἡμέρᾳ κυριακῇ, συνάξεως ἐπιτελουμένης, παρόντος παντὸς κλήρου, καὶ τῶν ἰλλουστρίων σχεδὸν πάντων, ταῦτα ἀποδεδώκαμεν Νεστορίῳ τὰ γράμματα. Ubi Interpres perperam *Palatium Episcopale* vertit. Et Concilium Constantinop. sub Flaviano Act. 7. ἀπελθόντες οἱ προειρημένοι διάκονοι, ἐπεζήτησαν τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ Ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ περὶ τὸ ἐπισκοπεῖον, εἴγε κατὰ τὰς ἰδίας ὑποσχέσεις ἀπήντησε, &c. Mox: ἀπελθόντες ἐζήτησαν αὐτὸν περὶ τὴν ἐκκλησίαν, &c. Concil. Calchedonense Act. 10. τὰ ἅγια δῶρα ἄνω ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινωνήσαμεν μετ' ἀλλήλων αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Constantinus de Adm. Imp. cap.29. pag. 85. καὶ παλάτια, ἐξ ὧν τὰ πλείονα καταλύθησαν· σώζεται δὲ μέχρι τοῦ νῦν ὀλίγα, ἐξ ὧν ἐστι ἐπισκοπεῖον, τὸ κάστρον, καὶ ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Δόμνου.

Ἐπισκοπεῖον, *Domus Episcopalis*. Concil.Constantinopolit. Act. 1. ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου καθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ. Ita in Libello Ischyrionis Diaconi Alexandrini in Concilio Calchedon. Act. 3. Synodus Berytensis, in eod. Concil. Calchedon. Act. 10. dicitur inita ἐν τῷ νέῳ ἐπισκοπείῳ τῆς ἐν Βηρυτῷ ἁγιωτάτης νέας ἐκκλησίας. Palladius in Vita Chrysostomi, pag. 67. καθεζόμενοι σὺν τῷ ἐπισκόπῳ Ἰωάννῃ ἐν τῷ τρικλινίῳ τοῦ ἐπισκοπείου. Occurrit præterea pag.82. apud S. Basilium Epist. 371. Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. n. 37.93. in Apophthegmat. Patrum in Basilio, apud Zachariam Pap. lib.3. Dialog. cap.7. &c.

Ἐπισκοπεῖον, *Episcopatus*, *Episcopi Parœcia*, in supplicatione Basilij Diaconi in Concilio Ephesino 1. part. cap.30. §. 4. εἰς ἕτερον ἐπισκοπεῖον, ἢ εἰς ἑτέραν ἐκκλησίαν, &c.

Ἐπισκοπὴ, *Episcopalis Dignitas*, *Episcopatus*. Julianus in Epist. ad Alexandrinos: Ἀθανάσιον δὲ πυνθάνομαι τὸν τολμηρότατον ὑπὸ τῆς συνήθους ἐπαρθέντα θρασύτητος, ἀντιλαβέσθαι τοῦ λεγομένου παρ' αὐτοῖς Ἐπισκοπῆς θρόνου. Socrates lib. 5. cap. 8. ὃς ἁρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν προεβλήθη. Ita passim Scriptores, Canones Apostol. cap.67. Clemens lib. 8. Constit. Apost. cap.10. 12. Concil. Nicænum 1. cap.2. Calchedonense Act. 3. pag. 461. Codex Canon. Afric. cap. 87. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 202. Theophanes an.3. & 15. Zenonis, an. 14. Justiniani, an.5. Justini Jun. &c.

Ἐπισκοπὴ, *Domus Episcopalis*. Anna Comnena lib. 14. pag. 425. ἅπερ ἐπεφέροντο χρήματα εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Τριπόλεως ἐναπέθεντο. Infrà: Ταῦτα εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Τριπόλεως ἐναπέθεντο ὥσπερ εἴρηται.

Ἐπισκοπὴ, *Ecclesia Episcopalis*. Homilia 4.Theophanis Ceramei dicta dicitur ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἐπισκοπῆς.

Ἐπισκοπάτον, *Dignitas Episcopalis*, *Episcopatus*. Vide in Κλημικάτον.

Ἐπισκοπατεῖν, pro Ἐπισκοπεῖν, *Episcopatum agere*, nisi mendum subsit, usurpat Martyrium S. Aretæ & Socior. quod factum dicitur ἐπισκοπατεύοντος τὴν Ἱερουσαλὴμ Ἰωάννου, &c.

ἘΠΙΣΚΟΠΕΙΑΝΟΙ ita dicti quidam *Officiales Chartophylacis*, qui in Quinta Pentade Officiorum M. Ecclesiæ recensentur in Catalogo eorund. Offic. ex Cod. Reg. apud Goarum ad Codinum p.6. Balsamon in Meditat. de Chartophylace, pag. 459. quærit, τινὸς χάριν περὶ τοὺς ἄλλους προκαθήμενος ὁ Χαρτοφύλαξ καὶ μόνος δυσὶ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μεγαλύνεται τάγμασιν, Ἐπισκοπειανοῖς δηλαδὴ, καὶ Σεκρετικοῖς. Deinde infrà, pag. 462. ait Chartophylacis munus in animi & corporis delictis emendandis & dijudicandis versatum: ac si quidem Patriarchalium Notariorum judicia, τὰς πατριαρχικῶν νοταρίων κρίσεις, examinaret, Σεκρετικῶν διαλαλιαῖς, Secreticorum ministrorum collocutionibus ac consiliis uti solitum: præsertim cùm judicium rebus in solis consisteret: quòd si ægritudinibus animi curandis vacaret, & putridorum vulnerum fœditatem inspiceret, iisque adhiberet medicamenta, tum ἐπισκοπειανῶν Ordine ac Ministerio usum. Atque ex his quidem ratio nominis haud innotescit, quam tamen suprà pag. 455. videtur innuere, ubi de Protecdico: ζητῆσαι δὲ καὶ τοὺς Ἐπισκοπειανοὺς σφετερίσασθαι, ὡς ἐπισκόπου κληρωσάμενος λογοθέσιον. Unde colligitur ἐπισκοπειανοὺς sic appellatos, quòd Episcoporum ratiociniis vacarent; sed quæ fuere illa τῶν ἐπισκόπων λογοθέσια, ex his non liquet, nisi fortè Chartophylax Episcoporum judicia de rebus ad animæ salutem spectantibus examinaverit cum ipsis Episcopianis, qui ejus assessores in iis judiciis quodammodo fuerint, ut Σεκρετικοὶ, in litibus seu rebus Laïcis. Certè ἐπισκοπειανοὺς Episcoporum inaugurationibus interfuisse testatur Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.8 ubi de Enthronismo Episcopi: καὶ προτεθέντος θρόνου ἐν ᾧ καθῆται ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, καὶ πέπλου συνήθους, ὑπὸ ἱερέως εὐχῆς γινομένης, καὶ τρισάγιον τῶν ἐπισκοπειανῶν παρόντων, καὶ λαμπαδηφορούντων ἁπάντων, κυκλοῦντος καὶ τοῦ λαοῦ, ἐνθρονίζεται παρὰ τοῦ πρώτου τῶν ἱερέων, &c. Sed & ex Novella Isaacij Comneni de Electionibus Episcopor. lib. 2. Juris Græco Rom. pag. 171. colligitur in iisdem Episcoporum electionibus Episcopianos, Chartophilacis mandato, citasse qui in Urbe erant Episcopos, ut viduarum Ecclesiarum electionibus interessent: διὰ τὸ περὶ τούτων μηνυθῆναι αὐτῷ διαφόρως καὶ παρὰ τοῦ εὐλαβοῦς ἐπισκοπειανοῦ κυροῦ Κωνσταντίνου Χοιρομάχου, &c. Quæ quidem citationes infrà, factæ dicuntur ab iis quos Chartophylax mittebat. In ejusmodi Ordinationibus Polychronion Patriarchæ acclamasse Episcopianos testatur Demetrius Gemistus MS. de Ordinationibus: ὁ δὲ διάκονος στὰς εἰς τὸ μέσον ἀντικρὺ τοῦ ἄμβωνος, ἀνυψοῖ τὰς χεῖρας μικρὸν, καὶ δείκνυται τὸ εὐαγγέλιον, λέγων, Σοφία ὀρθοί, καὶ οὕτω λέγει ἡ ᾠδὴ· οὕτω δὲ ὡς εἴποι ὁ διάκονος Σοφία ὀρθοί, ἐκφωνοῦσιν οἱ Ἐπισκοπειανοὶ, Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

ΕΠΙΣΤΑΘΜΙ'Α, *Hospitum receptio*, in lib. 38. Basil. tit. 1. cap. 6. Glossæ Gr. Lat. Ἐπίςαθμος, ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς, *Stationarius*, *Manceps*. Ἐπίςαθμος, ὁ τῆς ςαθμοῦ ἡγέμενος, *Manceps*.

ΕΠΙΣΤΑ'ΤΗΣ, *Magister*, in Gloss. Gr. Lat. Leo Imp. in Tacticis, cap. 4. §. 18. Σεκοῦνδος δὲ λέγεται, ὁ δεύτερος τῆς ἀκίας, ὁ λεγόμενος Ἐπιςάτης. Adde §. 71. Theophanes pag. 306. de quodam præfecto operis: ὅςις ἀνηλεῶς τοὺς μὲν ἐπέρας αἰκίζειν οὐκ ἤρκετο, ἀλλὰ καὶ λιθοβολεῖν αὐτούς τε, καὶ τούτων ἐπιςάτας. Vide in Ἐργοδιώκτης.

Ἐπιςάτης τῶν μελωδιῶν, Officium Ecclesiast. in Catalogo Allatiano, pag. 273. Ἐπιςάτης, τῶν μελωδιῶν δηλονότι.

ΕΠΙΣΤΗ'ΘΙΟΣ, Epitheton S. Joanni Evangelistæ unicè attributum à Græcis quòd recubuerit ἐν τῷ κόλπῳ, seu ςήθει Jesu-Christi. Hirmologium: τῆς θεολογίας τὸν ἀρχηγὸν τὸν ἠγαπημένον Ἰωάννην καὶ μαθητήν, τὸν ἐπὶ τὸ ςῆθος Χριςοῦ ἀναπεσόντα, τὸν μέγαν Θεολόγον, πάντες ὑμνήσωμεν. Typicum S. Sabæ cap. 23. τοῦ ἁγίου ἐνδόξου, πανευφήμου Ἀποςόλου καὶ Εὐαγγελιςοῦ ἐπιςηθίου φίλου, ἠγαπημένου, παρθένου, Ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Occurrit apud Psellum de Operat. Dæmon. Petrum Antioch. Patr. in Epist. ad Petrum Gradensem Episc. num. 10. Pachymerem in cap. 2. Dionysij Areopag. de Hierarch. & alios. Hinc

Ἐπιςήθιος, *Intimus*, uti Miscella vertit hunc locum ex Theophane an. 1. Constantini filij Irenes: ἐξώρισεν δὲ καὶ Ἀέτιον τὸν εὐνοῦχον καὶ Πρωτοσπαθάριον καὶ ἐπιςήθιον αὐτῆς, καὶ τοὺς οἰκειακοὺς αὐτῆς εὐνούχους. Idem an. 1. ejusdem Irenes: ὅτε Σταυράκιος καὶ Ἀέτιος ἐπιςήθιοι ὄντες τῆς βασιλίσσης. & pag. 415. Βυζάντιος ὁ τούτου ἐπιςήθιος οἰκέτης. Ἐπιςήθιος φίλος apud Georgium Mitylenæum Homil. in Passionem Christi pag. 1661.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ'ΡΧΗΣ, titulus quem sibi adscribebant Imperatores Constantinopolitani, tanquam essent *Doctrinæ ac Disciplinæ Ecclesiasticæ Præsides*, quemadmodum hodie Angliæ Rex *Caput Ecclesiæ* sese indigitat. Novella Isaacij Angeli, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 169. ὡς καὶ τὴν τοῦ Ἐπιςημονάρχου τῆς ἐκκλησίας τάξιν λαχούσης τῆς βασιλείας μου, παρὰ τῶν ταύτην κτισάντων τε καὶ βασιλευσάντων, καὶ ἐφέμενον ἐχούσης διορθοῦσθαι τὰ παρὰ τοὺς ἐκκλησιαςικοὺς κανόνας ἴσως γινόμενα. Pachymeres lib. 4. cap. 4. τοὺς δ' ἀντεπιςέλλειν ἐκείνῳ ὡς Ἐπιςημονάρχου τοῦ βασιλέως εἶναι δικαιομένου ἐν τοῖς ἐκκλησιαςικοῖς πράγμασι. Distinctiùs vim vocis declarat Demetrius Chomatenus Archiep. Bulgariæ in Responsis ad Constantinum Cabasilam pag. 317. ὁ Βασιλεὺς γὰρ οἷα κοινὸς τῶν ἐκκλησιῶν Ἐπιςημονάρχης καὶ ὢν καὶ ὀνομαζόμενος, καὶ συνοδικαῖς γνώμαις ἐπιςαθεὶ, καὶ τὸ κῦρος ταύταις χαρίζεται· ἐκκλησιαςικὰς τάξεις ῥυθμίζει, καὶ νομοθετεῖ βίῳ καὶ πολιτείᾳ τῶν τῷ βήματος, καὶ μὴν καὶ δίκαις ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, καὶ πρός γε χηρευσῶν ψήφοις ἐκκλησιῶν, &c. Hinc ἐπιςημοναρχικὴν σοφίαν adscribit Manuëli Comneno Imp. Sententia lata in Cosmam Patr. Constantinopolit. apud Allatium lib. 2. de Consens. utriusque Eccl. cap. 12.

Ἐπιςημονάρχης fuit etiam dignitas in Ecclesia. Typicum S. Sabæ cap. 5. extremo: ἐν τῇ ἐκκλησιαςικῇ ἀκολουθίᾳ εἰς μὲν τὸν δεξιὸν χορὸν τάσσει ὁ Ἐκκλησιάρχης, εἰς δὲ ἀριςερὸν ὁ Ἐπιςημονάρχης. Illius munus fuisse videtur ut unumquemque in Ecclesia in Officio suo contineret: χρὴ γὰρ ἐν ἐκκλησίᾳ ἐπιςημόνως καὶ νηφαλέως, καὶ ἐγρηγορότως ἑςάναι, ut est apud Clementem lib. 2. Constitut. Apostol. cap. 57.

Ἐπιςημονάρχισσα, in Puellarum Monasteriis, cujus Officium sic describitur in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 26. ἡ Καθηγουμένη μέν τοι καὶ Ἐπιςημονάρχισσαν προβαλεῖται, ἣν κατ' οἰκείαν ἐπιλογὴν τῆς τοιαύτης διακονίας λογίζεται ἀξίαν, ὀφείλουσαν τῆς μοναδικῆς καταςάσεως καὶ εὐκοσμίας φροντίζειν, ἔν τε ταῖς συνελεύσεσι καὶ ὑμνῳδίαις διαφέρειν, μήπου τινὲς τῶν ἀδελφῶν τῆς ὑμνῳδίας ἀφέμεναι ἀλλήλαις διομιλῶσι, καὶ τῆς πρὸς Θεὸν ἐντεύξεως καταλιγωροῦσαι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ συντυγχάνωσιν· ἔν τε ταῖς κοιναῖς πρὸς τράπεζαν ἐλεύσεσι ταύτας ἐπισκοπεῖν, ὡς ἂν ἐν τῇ πρεπούσῃ μοναχαῖς διαμένωσιν ἡσυχίᾳ καὶ κοσμιότητι, &c.

ΕΠΙΣΤΟΥΛΑ'ΡΙΟΙ, *Epistolares*, de quibus Gratianus, Valentinianus & Theodosius in l. 7. Cod. de Palatin. Sacrar. largit. lib. 12. & Justinianus in l. ult. Cod. de Temp. appellat. lib. 9. Basil. tit. 1. c. 121. καὶ ὑπηρετούντων ἐν τῇ συνελεύσει τῶν Ἐπιςουλαρίων, οἵτινες ἐν τάξει τῶν ὑπομνημάτων εἰσίν. & cap. 126. ἵνα δύο ὦσι δικαςαὶ, ἐπιςουλαρίων ὑπηρετούντων.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΥ'Σ, *Qui secundas post Navarchum tenet*. Basilius in Naumachis: Ναύαρχος, καὶ Ἐπιςολεύς. λέγεται δὲ ἐπὶ τῷ ςόλου διάδοχος τοῦ Ναυάρχου.

ΕΠΙΣΤΟ'ΛΙΑ, *Epistola Formatæ*, de quibus diximus in Gloss. med. Lat. Concilium Calchedonense Can. 11. πάντας τοὺς πένητας καὶ δεομένους τῆς ἐπικουρίας, μετὰ δοκιμασίας, ἐπιςολίοις, εἴτουν εἰρηνικοῖς ἐκκλησιαςικοῖς μόνοις ὁρίσαμεν ὁδεύειν, &c. Ubi Dionysius Exiguus, & Isidorus Mercator, *Epistoliis vel Ecclesiasticis Pacificis*, &c. Synodica Concilij Sardicensis in Fragment. S. Hilarij pag. 17. *Et ne ignorantes eorum accipiant Literas communicatorias, id est Epistolia, quos justâ sententiâ degradavit.* Infrà: *omnes Fratres & Coëpiscopos nostros literis tuis admonere digneris, ne Epistolia, id est literas communicatorias eorum accipiant.* Adde Concil. Turon. II. cap. 10. ἐπιςολαὶ nudè dicuntur in Nomocanone Coteleriano num. 455. οἱ δὲ πρεσβύτεροι ἐν ταῖς χώραις μὴ ἐόντα καλὸν ἐπιςολὰς ἐκπέμπειν· τοὺς δὲ ἀντιπιλήπτως χωρὶς ἐπισκόπους διδόναι εἰρηνικάς.

ΕΠΙ'ΣΧΕΣΙΣ, *Suspensio à functione Sacerdotij*. Species Ecclesiasticæ Censuræ, Excommunicatione minor. Pachymeres lib. 3. cap. 24. ὡς πρόςιμον ἐκείνῳ ἡ τῆς ἱερωσύνης ἐπίσχεσις ἦν. Ubi ejus Paraphrastes: ἐσχόλασεν τῆς ἱερωσύνης παρὰ τοῦ Πατριάρχου πρὸς καιρόν.

ΕΠΙΣΩΖΟΜΕ'ΝΗ, ita Cappadocibus appellatum *Festum Ascensionis Christi*. Laudatur ex Bibl. Augustana Codex Homiliarum S. Joannis Chrysostomi, in quo 19. inscribitur, τῇ κυριακῇ τῇ Ἐπισωζομένης. nempe dicta. Ubi Hœschelius ad marginem sequentia adscripsit: τῷ ἐπιχωρίῳ τῶν Καππαδόκων ἔθει, Ἐπισωζομένην λέγεται ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριςοῦ. *Legitur Cod. MS. Greg. Nysseni.*

ΕΠΙ'ΣΩΤΡΟΝ, *Ferrum cingens rotas*, Polluci. Eustathius: ὑπερθε δὲ τὰ ῥηθέντα ἐπίσωτρα, ἤγουν οἱ ἴτυν περιέχοντες κύκλοι, ἤτοι οἱ κάνθοι. Infrà: σωτικοὶ γὰρ τῆς ἔξω περιφερείας εἰσὶν οἱ κανθοί.

ΕΠΙΤΑ'ΓΜΑΤΑ. Novella 2. Heraclij in Jure Græco-Rom. καὶ τῶν λεγομένων δὲ Ἐπιταγμάτων οὐκ εἰς εὔθετον χωρησάντων τὸ πλῆθος, δεῖν ἡγήσασθαι καὶ τοῦτο μηδαμῶς καταλιπεῖν ἀδιόρθωτον, — ὅθεν καὶ τῶν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπιτάγμασι προσώπων, ἐφ' ὅπερ εἰσὶν ἀριθμοῦ μενόντων, ἕτερον μὲν αὐτοῖς ἐξ οὐδεμιᾶς ἀφορμῆς ἢ ἐπινοίας προσγίνεσθαι διατυπῶσαι. Ubi Leunclavius Ἐπιτάγματα, *Superiores Ordines* interpretatur, *quibus nimirum officia seu Dignitates continentur.* Quod sequentia sanè satis declarant, cùm hac voce comprehendantur Syncelli, Cancellarij, Referendarij, Notarij, Sceuophylaces, &c. Rursum: τοὺς δὲ γε ἐν διαφόροις ὀφφικίοις, ἢ τοῖς λεγομένοις Ἐπιτάγμασι τελοῦντας, &c.

Ἐπιτάδες, *Ad hoc usque tempus*. Michaël Cerularius Patr. Constantinop. in Epist. ad Petrum Patr. Alexandr. οἶδας γὰρ ὅτι ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, καὶ ἐπιτάδες ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ

φορὰ τ̃ καθ' ἡμᾶς δηλαδὴ ἁγίας ἐκκλησίας ἐξεκόπη τ̃ Πάπα, διὰ τὸ, &c. quam vocem ἐπιτάδες, ut barbaram sugillat idem Petrus Patr. Alexandrinus ad eundem Cerularium: εἰδότα ὅτι ἀπὸ τ̃ ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, καὶ ἐπιτάδες, ἵνα τοῖς σοῖς χρήσωμαι ῥήμασιν, ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ ἐξεκόπη τ̃ Πάπα. Cotelerius habet ἐπιτάδε, Allatius verò ἐπιτάδες.

ἘΠΙΤΆΦΙΟΝ, ut ait Goarus, vocant Græci hodierni *Christi in sepulchro jacentis Imaginem*, quam ἐν μεγάλῃ εἰσόδῳ Sacræ Liturgiæ, à Paschatis scilicet solemnibus ad Ascensionis usque celebritatem plerisque in Monasteriis, & in processione Nocturna, & Vigiliis magnæ Parasceves, inter ejusdem ingressus pompam deferre solent, de qua quidem Imagine ita Symeon Thessalonicensis lib. de Templo, ubi de Magno Ingressu: καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ἱερὸν ἐπέχοντας ἐπιτάφιον, ὁ γυμνὸν ἔχει καὶ νεκρὸν εἰκονισμὸν τ̃ Ἰησοῦ.

ἘΠΙΤΉΔΕΥΜΑ, *Professio*, in Basilicis.

ἘΠΙΤΗΡΗΤΗΣ, *Observator*, in Monasteriis appellatur is qui Disciplinæ Monasticæ observationi invigilat, in cujus ministerium hi extant jambi MSS. ex Cod. Thuaneo:

Εἰς τοὺς Ἐπιτηρητάς.
Τάξει τεθέντες ὀμμάτων τοῖς συγγόνοις,
Ὁρᾶτε καὶ τηρεῖτε πάντας εὐσκόπως,
Ἐν ἡμέραις, ἐν νυξὶν, ἐν μεσημβρίαις,
Μήπου πρόσω πατοῦσι νέων εἶεν δύο,
Μήπου γίνωνται φρατρίαι, συσκηνίαι,
Παρρησιῶν ὄλεθρος, ἔργα τ̃ σκότους,
Στρῆνοι, γέλωτες, ὕβρεως ἀταξίαι,
Καὶ πᾶν πονηρὸν τ̃ Θεοῦ πόρρω φέρον.
Ταῦτ' ἐκλαλοῦντες πυκνὰ τοῖς πρωτοστάταις,
Ἀπροσπαθείᾳ τ̃ ἀληθείας λόγῳ
Τυχοῖτε θείας ἀτρεκῶς ἐποψίας,
Τὴν ἀντάμειψιν τ̃ καλῶν ἐσχηκότες.

ἘΠΙΤΊΘΕΙΝ, pro Ἐπιτιθέναι, *Imponere*, usurpat Theophanes an. 6. Copronymi.

ἘΠΙΤΊΜΙΟΝ, *Quævis mulcta*, vel *Pœna delicto debita & imposita*. Glossæ MSS. Ἐπιτίμιον, ἡ τιμή· καὶ ὁ Θεολόγος, ἵν' ἔχω τὸ ἐπιτίμιον. Leo Imp. in Tactic. in Proœmio: καὶ τὰ κάμματα ὑπαναγινώσκεσθαι τὰ ἐπιτίμια. Et c. 8. §. 17. ἐν καιρῷ γυμνασίας ὁμοῦ συνηθμένων τ̃ στρατιωτῶν ὑπαναγινωσκέσθω τὰ ἐπιτίμια, &c. Adde §. 18. & 27. cap. 9. §. 10. cap. 14. §. 93. cap. 19. §. 32.

Ἐπιτίμιον, maximè apud Græcos sumitur pro *Pœna Ecclesiastica*, quæ reis, aut confitentibus peccata imponitur, quam vulgò *Pœnitentiam* appellamus, non verò excommunicatio, ut observat Morinus lib. 1. de Pœnit. cap. 1. §. 14. Ἐκκλησιαστικὸν ἐπιτίμιον, in Concilio Ephesino pag. 596. Edit. Labbei: Ἐπιτίμιον κανονικὸν, apud Eustathium in Vita S. Eutychii Patr. Constantinopol. num. 39. & in Jure Græco-Rom. pag. 84. Chrysostomus in Epistola de exilio suo, apud Palladium pag. 21. τούς τε τὰ τοιαῦτα παρανομήσαντας τῷ ἐπιτιμίῳ ὑποβάλλεσθαι τ̃ ἐκκλησιαστικοῦ νόμου. Concilium Calchedonense Act. 10. καὶ ἐκλίθησαν ἅμα ὑμῖν τ̃ ἐπιτιμίῳ τ̃ ἀκοινωνίας ἐπὶ ὅρῳ τοιούτῳ. Ubi observandum interdum usurpari hanc vocem in Excommunicatione, tametsi rariùs. Naucratius de Obitu S. Theodori Studitæ pag. 876. ἐρωτηθεὶς παρὰ τ̃ ταπεινώσεως ἡμῶν περὶ τ̃ ἐν ἐπιτιμίοις ὄντων ἀδελφῶν, ἢ ξένων. Joannes Antiochenus de Charisticariis pag. 162. οἱ γὰρ ἅγιοι πατέρες ἡμῶν μετανοίας τρόπους ἐκδεδωκότες, καὶ ἐπιτιμίων ἰδέας ἀναλόγους τοῖς τ̃ ἀνθρώπων ἁμαρτήμασιν, ἔσπευδον δι' αὐτῶν καθαίρειν τὸ σῶμα τ̃ ἐκκλησίας, καὶ τὴν ὑπὸ τ̃ ἁμαρτιῶν συγχωρῆσαι χάριν τ̃ ἁγίου βαπτίσματος τοῖς πλείστοις ἀνακαλεῖσθαι πάλιν. Apud Theodoritum Serm. 11. ad Græcos: τ̃ τὰ σμικρὰ ἡμαρτηκότων τὰ ξύμμετρα ἐπιτίμια. Vide Theophanem an. 20. Justiniani, Theophanem Cerameum Homil. 55. Pachymerem lib. 7. cap. 6. 22. lib. 9. cap. 24. & alios passim, & Gloss. med. Lat. in *Epitimium*.

Ἐπιτιμία, femin. gen. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 41. καὶ παρεκάλεσε τ̃ γέροντα δέξασθαι αὐτ̃ μετὰ τ̃ προσηκούσης ἐπιτιμίας. Vita MS. S. Pauli Latrensis: ἀλλὰ καὶ ἐπιτίμια τὴν ἀποστροφὴν ἀναγκάσαντος.

ἘΠΙΤΡΑΧΗΛΙΟΝ, *Stola Sacerdotis*, seu quomodo Stolam deferre solent Sacerdotes, utrâque nempe illius parte ante & versus pectus dependente; contrà quàm Diaconi, qui Stolam in sinistro humero deferunt. Sic porrò dicta, quòd circa collum convolvatur. Symeon Thessalonicensis lib. de Sacris Ordinat. ubi de Ordinatione Sacerdotis pag. 145. πρῶτον μὲν οὖν ἀναγορεύει τοῦτον ὁ ἱεράρχης ἐν τῷ τὸ ὠράριον λαμβάνειν, ἐκ τ̃ ἀριστεροῦ ὤμου ὄπισθεν, καὶ εἰς τὸ δεξιὸν ἐπιθεῖναι τ̃ δύο μερῶν γινομένων ἔμπροσθεν, ὅπερ τότε ἐστὶ Ἐπιτραχήλιον· δηλοῖ δὲ τὴν ἄνωθεν κατιοῦσαν ἀπὸ κεφαλῆς χάριν, ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, φησὶν ὁ Δαβίδ, &c. Adde cap. 6. pag. 151. Idem lib. de Templo pag. 219. τὸ δέ γε Ἐπιτραχήλιον τὴν τελεστικὴν ἄνωθεν κατερχομένην παρίστησι χάριν· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ὁ Ἱερεὺς ἀπὸ κεφαλῆς τοῦτο περιβαλλόμενος, Εὐλογητὸς, φησὶν, &c. Liturgia S. Joan. Chrysostomi: εἶτα λαβὼν ἐπιτραχήλιον, καὶ εὐλογήσας ἀσπάζεται, καὶ τιθέμενος ἐπὶ τ̃ τραχήλου αὐτοῦ, λέγει, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, &c. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij: καὶ ὁ ἱερεὺς μόνος ἐνδύεται ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον. Adde pag. 8. Euchologium pag. 545. 607. 609. & Codinum de Offic. cap. 2. num. 2. 5. Nomocanon Cotelerianus num. 139. ἱερεὺς λειτουργῶν χωρὶς ἐπιτραχηλίου, αἱρετικός ἐστιν. Quod & ait idem Thessalonicensis: διὰ γὰρ τοῦτο πᾶς ἱερεὺς εἰς χρῖσιν ἔχει ἐπὶ πάσῃ ἱερᾷ τελετῇ. In TurcoGræcia Crusij lib. 4. Epist. 45. τὶς ἄνθρωπος ἀρραβωνήσατο μετὰ ἱερολογίας καὶ ἐπιτραχηλίου, Presbyteri scilicet *Stolam* induti.

Porrò auro & gemmis, adornantur ἐπιτραχήλια. Petrus Antiochenus Patr. in Epistola ad Michaëlem Cerularium: χρυσοφορούμενοι καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια, καὶ ἐπιμανίκια, καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Joannes Cantacuzenus lib. 3. cap. 81. τήβεννον ἔχοντα καὶ χιτῶνα περιπόρφυρα, καὶ ἱερατικὸν περιτραχήλιον χρυσοῦν. Ducas Hist. cap. 42. initio: καὶ ἦν ἰδεῖν ἐν μέσῳ τ̃ βαρβάρων ἕνα φοροῦντα σάκκον ἀρχιερατικὸν, καὶ ἕτερον ζωννύμενον ἐπιτραχήλιον χρυσοῦν, &c.

Mysticam ejus significationem, præter laudatum Symeonem, profert etiam Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. τὸ τ̃ ἐπιτραχηλίου δεξιὸν μέρος πέφηνεν ὁ κάλαμος ὃν ἔδωκαν ἐμπαίζοντες τῇ δεξιᾷ τ̃ Χριστοῦ. τὸ δὲ ἐξ εὐωνύμου μέρους, ἡ τ̃ σταυροῦ βασαγὴ ἐπὶ τ̃ ὤμων αὐτοῦ. Et Balsamon in Meditat. de Patriarchalib. Privileg. pag. 447. Τὰ ἐπιτραχήλια, (δεξάζουσιν) τὸ φραγέλλιον ἑλκύσαν τὴν ζωὴν πρὸς τ̃ θάνατον. Cæterùm Ἐπιτραχηλίου prærogativam habent etiam *Exocatacœli*, ut ex Symeone Thessalonicensi observamus in Σταυροφόροι.

ἘΠΙΤΡΟΠΙΚΉ γραφὴ, *Epistola Commendatitia*. Ærusius pag. 208.

ἘΠΙΤΎΜΒΙΟΝ, Pachymeres lib. 7. cap. 23. ὅτε καὶ ὁ Λαρίσης Νίκανδρος τ̃ Ἰωάννου χειροτονίας ὢν, καὶ διὰ τοῦτο παρ' ἐκείνου καθαιρεθεὶς, ἐκεῖσε παρὼν, καὶ γ' ἀτίμως ἐκεῖνον ἐκριφθέντα θεώμενος, λαβὼν μοναχικὸν ἐπιτύμβιον, μεθ' ὅσου μυκτῆρος καὶ χλευασμοῦ ἐπιτίθησιν. Ubi videtur innui cucullâ Monachorum, qui hâc induti

indutâ sæculo nuntium dicunt, ac veluti civilem mortem obeunt.

ἘΠΙΦΆΝΕΙΑ, & Ἐπιφάνια, *Festum Natalis Christi*, quia tum primùm nascendo apparuit Christus. Ἡ κατὰ σάρκα ἐπιφάνεια τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, in Chronico Alexandrino pag.482. Menander Protector in Legat. pag.143. Ἀτὰρ ὁ Πέτρος ἔμεινεν αὐτοῦ, ἐπιδεδιάσων τῇ γενεθλίᾳ ἑορτῇ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἤδη προσεπέλαζε τῆς ἡμέρας τὸ σέβας· ἔτι δὲ καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ἐπιφανείᾳ τὰ νόμιμα ἁγιστεύσας, μετὰ ταῦτα ἐπέβη τῶν Περσῶν. Glossæ MSS. Colberteæ & Suidas: Ἐπιφάνια, ἡ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔνσαρκος οἰκονομία. Ita apud Theodoritum serm.6. & 10. ad Græcos, Ἐπιφάνεια τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν sumitur pro Christi in terris apparitione, Zonaram to.2.pag. 171. 1. Edit. & alios laudatos à Viro singularis Eruditionis Joanne Bapt. Cotelerio ad Constitut. Apostol. pag. 232. Gretzero ad Codinum, & aliis. Vide præterea quæ observamus in Gloss. med. Lat. in *Epiphania*, ubi de utraque vocis significatione egimus, & Suicerum in Thesauro Ecclesiastico.

ἘΠΙΦΑΝΈΣΤΑΤΟΣ. *Nobilissimus*, in Gloss. Gr. Lat. titulus Cæsaribus & Imperatorum liberis vulgò concessus. Vetus Inscriptio apud Seldenum in Marmorib. Arundel. ΑΓΑΘΗ. ΤΥΧΗ. ΦΛΑΟΥΙΟΝ. ΟΥΑΛΕΡΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΝ ΤΟΝ ΕΠΙΦΑΝΕΣΤΑΤΟΝ ΚΑΙΣΑΡΑ Η ΠΟΛΙΣ Η ΑΣΩΠΕΙΤΩΝ. Philostorgius lib. 12. cap.12. de Valentiniano: ᾧ καὶ τὴν τοῦ Ἐπιφανεστάτου περιῆψεν ὁ Ὀνώριος ἀξίαν. Chronicon Alexandrinum an. 3. Arcadij: ἐπὶ τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Φλακίλλα ἐπιφανεστάτη νέα μηνὶ Δεσίῳ, &c. An. 6. ejusdem Arcadij: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἡ ἐπιφανεστάτη Εὐδοξία ἐπήρθη αὐγοῦστα, &c. An.7. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγεννήθη ἐπιφανέστατος υἱὸς Ἀρκαδίου αὐγούστου, Theodosius Junior. An. 9. ἐγεννήθη Μαρίνα ἐπιφανεστάτη. An. 6. Theodosij Jun. Πουλχερία ἀδελφὴ Θεοδοσίου νέου αὐγούστου ἐπιφανεστάτη ἀνηγορεύθη αὐγούστη. An.1. Leonis Junioris: οὗτος Λέων ὑποβληθεὶς ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς τῆς ἐπιφανεστάτης Ἀριάδνης, &c. Theophanes an.7. Theodosij M. de eod. Ὀνώριον υἱὸν αὐτοῦ γεννηθέντα ἐκ Πλακίλλης τῆς εὐσεβεστάτης Ἐπιφανέστατον καὶ Ὕπατον ἀνέδειξεν. Idem de Joviano pag. 46. καὶ ἐλθὼν ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας, ὕπατος προῆλθεν σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Οὐαρρωνιανῷ, Ἐπιφανέστατον αὐτὸν ἀναγορεύσας, ἀντὶ τοῦ ἐνδύσαι αὐτὸν πορφύραν. Vide Gloss. med. Lat. in *Nobilissimus*.

ἘΠΙΧΥΤΗΣ, *Situla*, *vas quo aqua funditur*: *Infundibulum*. Euchologium in Dedicatione Templi: χύτραν, θερμηρὸν ἀγγεῖον, καὶ σίτλαν, ἢ ἐπιχύτην χαλκᾶ εἴτε κεράμεα. Vide Σίτλα.

ἘΠΛΟΥΑ, σαβίνα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Sabina*, de qua Ruellius, & alij.

ἘΠΝΟΥΒΟΥ, Ægyptiis, *Ruta*, πήγανον, apud Interpol.Dioscorid. cap.457.

ἘΠΟΊΚΙΟΝ, *Villa*, cap.19.Josue,& in Basilic. lib.19.tit.8. c.7.lib. 60. tit.3. §.27. pag.52.

ἘΠΟΠΑΣ, *Upupa*, Ἔποψ.

ἘΠΌΠΤΑΙ, *Inspectores*, de quibus in Glossario med. Lat. Glossæ Basilic. Ἐπόπτης λέγεται ὁ Ἐξισωτής. Constantinus Porph. in Basilio num.98. Ed. Combef. τοὺς λεγομένους Ἐπόπτας τούτους καὶ Ἐξισωτάς. Novella 2. Manuëlis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. ἀναγραφέων, ἢ ἐποπτῶν, ἢ ἐξισωτῶν, καὶ τῶν ἄλλως ἀνερευνώντων τὰ δημοσιακὰ τῶν δηλωθέντων περιορισμῶν. Vide Novellam Nicephori Phocæ de Fundis Armenicis §. 2. & Salmasium ad Spartianum p. 32. 33. 34.

Ἐποψία, *Inspectio*, *Manus inspectoris*, in Basilic. lib.56. tit.8. cap.13. & apud Theophanem an.9. Nicephori General. pag.413.

ἘΠΌΠΤΟΣ, *Upupa*, Ἔποψ. Physiologus MS. de Natura animalium, ἔστι γὰρ τοίνυν πετεινὸν λεγόμενον ἔποπτος, καὶ τὴν φιλοπάτορον παρ᾽ ὅλα τὰ ὄρνεα.

ἘΠΟΡΚΙΣΤΗΣ. Vide Ἐξορκιστής.

ἘΠΟΧΗ, *Locus ubi mare colligitur*, in Novellis Leonis Imp.57. & 104. Vide Gloss. med. Lat. in *Trana*, & Cujac. lib. 14. Observ. cap.1.

ἘΠΡΟΚΟΜΈΝΟ, *Prastans vir*, apud Crusium in Turco-Græcia pag. 208.

ἘΠΤΆ ἈΣΤΈΡΕΣ, *Pleiades*, quas alij, Ἑξάστερον vocant. Lexicon M S. Colberteum: πλειάς, ἑπτὰ ἀστέρες, δημωδῶς, καὶ οὐχὶ ἕξ, ὥς τινες οἴονται· καὶ ἐν τριγωνοειδεῖ (leg. τριποδοειδεῖ) σχήματι. Συστροφὴ πολλῶν ἀνέμων. Ovidius lib.4. Fastor. v. 167.

Pleiades incipiunt humeros relevare paternos,
Quæ septem dici, sex tamen esse solent.

Vide Philippi Cesij Cœlum Astronomicum.

ἘΠΤΆΛΥΧΝΑ, Lychni septuplices, qui in ædium Sacrarum laquearibus pendent, quibus τῶν χαρισμάτων ἀριθμὸς designatur, inquit Symeon Thessalonicensis de Templo.

ἘΠΤΆΝΕΥΡΟΝ, Πολυνεύρον, *Plantago*, *Arnoglossum*, apud Apuleium de Virtut. herb. cap.1.

ἘΠΤΑΠΑΠΆΔΟΝ. Vide in Παπᾶς.

ἘΠΤΆΣΚΑΛΟΝ. Vide in Σκάλα.

ἘΠΤΥΣΤΡΊΣ, *Catinus*, seu *Crater Lychni*. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ἐπτυστρὶς τρύβλιον δὲ τυγχάνει τοῦ λυχνάπτου.

ἘΠΤΩΧΌΣ, pro Πτωχός, *Pauper*. Non semel apud Joannicium Cartanum in serm.5. de Avaritia. Locum Vide in στάμενα & in ταυρίζειν.

ἘΠΧΈΑ, φύλλον Ἰνδικόν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἘΠΩΜΊΣ, Ἐπωμάδιον, *Stola quæ Humeris Presbyteri imponitur*. Apophthegmata Patrum in Mose num. 4. ἔλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Μούσεως, ὅτι ἐγένετο κληρικός, καὶ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὴν ἐπωμίδα, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἴδε γέγονας ὁλόλευκος, Ἀββᾶ Μωσῆ, &c. Clerici verò vocabulo Presbyterum indicari sequentia satis declarant. Epistola Patr. Hierosolymitani, in Concilio VIII. Act. 1. στελλόμενον τὸν ποδήρη, καὶ τὴν ἐπωμίδα, σὺν τῇ μίτρᾳ, &c.

Ἐπώμιον, eâdem notione. Synaxaria & Menæa 26. Octobr. ubi de Templo S. Demetrij Thessalonicæ à quodam Leontio ædificato, τῷ παρ᾽ αὐτοῦ καινουργηθέντι ναῷ Μάρτυρι δίδωσι τὴν χλαμύδα τοῦ Μάρτυρος στεπτοῖς αἵμασιν τοῖς ἐκείνου πεφοινιγμένην, καί τι τοῦ ἐπωμίου λαβών, ὃ συνήθως ὠράριον ὀνομάζειν, καὶ κιβωτῷ τίμια τὰ ἀληθῶς τίμια καταθέμενος, &c.

Ἐπωμίς, Ἐπώμιον, Ἐπωμάδιον, *Scapulare Monachicum*. Damascenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag.141. ὁ δὲ ἁγιώτατος καὶ θεοφόρος μοναχὸς θεόθεν προγνοὺς τὸ μέλλον, ἀποστέλλει αὐτῷ τῷ Βασιλεῖ τὸν τρίχινον αὐτοῦ χιτῶνα, καὶ τὸ ἐπώμιον, καὶ τὸ κουκούλλιον, καὶ τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ. Vita MS. S. Stephani Junioris: τὸν δὲ χιτῶνα εἶχεν δερμάτινον καὶ μόνον, τότε ἅγιον κουκούλιον, καὶ τὸν σταυροφόρον ἀνάλαβον, ὁμοίως καὶ τὴν ἱερὰν ἐπωμίδα τοῦ μοναχικοῦ σχήματος. Infrà: αἱ δὲ τίμιαι ἐκεῖναι γυναῖκες τὰς ἐπωμίδας ἀράμεναι, καὶ τὰ συνήθη μελάνοιαν λαβοῦσαι, &c. Anonymus in Vita Arsenij: μονώτατος καὶ ἀσκητὸς, μόνον τὸ ἐπωμάδιον, ὅτι τοῦ Χριστοῦ σταυρὸν φέρων. Macarius Chrysocephalus de Exaltat.S.Crucis: τὸν σταυρόν, ὡς ἐπωμάδιον ἔχων τὸν ἀοίδιμον ἑκουσίως ὑπέστη δι᾽ ἡμᾶς θάνατον. Vide Athanasium de Virginitate.

ἘΡΑΝΆΡΙΟΙ, in Concilio Calchedonensi, qui revera fuerint, video ignorari: ubi ita Libellus Bassiani Episcopi de Ephesino Episcopo: Συναγαγὼν ὄχλον ἄτακτον μετὰ ξιφῶν, καὶ ἄλλων τινῶν ἐρανάριων, ἐπεισῆλθε, &c. Infrà: Ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπεισῆλθε τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ μετὰ ξιφῶν καὶ ἐρανάριων, καὶ δάδων τινῶν, καὶ ἐκαθέσθη ἐπὶ τὸν θρόνον. Ubi vetus Interpres,

cum gladiis & arenariis. Unde non desunt qui emendandum censent ἀρεναρίων, uti legisse videtur Interpres, ut intelligantur *Arenarij*, seu *Gladiatores*, cujusmodi sunt ij *Arenarij*, de quibus in Præfatione ad libellum precum Marcelliani & Faustini, ubi viris facinorosis adjunguntur. Verùm cùm in hisce Concilij verbis, ἐρανάριων vox jungatur cum ensibus & facibus, nullâ ibi hominum aut factiosorum factâ mentione, videretur hocce vocabulo indicari genus aliquod armorum: unde ἀρμαρίων legendum quidam censebant. At cùm constans sit lectio apud Binium & Ducæum, nihil temerè mutandum: ita ut si hominum factiosorum genus aliquod hîc intelligatur, ij sint qui ἐρανιζόμενοι dicuntur in Concilio Constantinopol. sub Mena, Act. 5. Ἑταίρας, καὶ ὀρχηστρίδας παρεισαγαγών, καὶ πλῆθος ἐρανιζομένων, καὶ μηδὲν εἶδος παραλελοιπὼς πρὸς καθαίρεσιν καὶ ἀναίρεσιν τῶν ἀσκήτων αὐτόθι. Quo loco vetus Interpres, *& multitudinem eorum qui quæstum faciebant.* Ego verò malim, *qui ex stipe publica nutriebantur,* ut erant ij de quibus Concilium Constantinopolit. sub Hormisda, ubi de Severo Antiocheno Episcopo: Δεύτερον ὅτι τοὺς ἐκ τῶν ἐράνων σιτιζομένους ἐπέταττε πᾶσαν ἐξανιστᾶν ταραχὴν, καὶ πάντα θόρυβον διασκεδάζειν ἐν τῇ τῶν πόλεων ἐκκλησίαις, &c. Ex quibus locis satis apparet ejusmodi ἐρανιζομένων colluviem ad seditiones concitandas in hisce tumultibus adhibitam.

Jam verò ἐρανάριοι isti sic videntur appellati, saltem in Ægypto, qui stipem ab Imperatore accipiebant, ex veteri instituto. Diocletianus enim magnam frumenti copiam quotannis in egenos distribui populo Alexandrino jubebat, ut est apud Procopium in Historia Arcana. Unde Ischyrion Diaconus Alexandrinus in Concilio Calchedonensi Act. 3. Dioscorum Patriarcham accusavit, quòd τὸν παρεχόμενον παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων Βασιλέων σῖτον τῆς ἐκκλησίας τῆς Λιβύης, διὰ τὸ τὴν χώραν ξηροτάτην εἶναι, καὶ μηδὲ ὅλως σῖτον ἐν αὐτῇ γεωργεῖσθαι, πρὸς τὸ ἐν πρώτοις μὲν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν ἐπιτελεῖσθαι· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τοὺς παρεπιδημοῦντας, ἔτι δὲ καὶ ἐντοπίους πένητας παραμυθεῖσθαι, ut frumentum, inquam, illud egenis destinatum distraheret, coactásque inde pecunias in suos usus converteret. Libellus Sophronij in eâdem Actione: καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ Ἀλεξανδρείᾳ οὐ παρῃτήσατο ἔρανα διανεῖμαι πλείστοις διὰ Ἀγοράσου καὶ Τιμοθέου, καὶ ἑτέρων τινῶν, ἃ ταῦτα παρασκευάσαι διωχθῆναι. Hinc in Concilio Constantinopol. sub Hormisda plebs exclamat, Ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ Σεβῆρος καὶ Πέτρος ἔφαγον· ὅλα εἰς ἔρανον ἔδωκαν. Ubi vetus Interpres: Omnia in symbolam *sodalium tradiderunt.* Immò, in ἐρανιζομένων *Cœtum* vel *Colluviem.* Mox: Ὅλας τὰς ἐκκλησίας ἐπραίδευσαν, εἰς ἔρανον ὅλα ἔδωκαν. Ubi idem Interpres, *in stipem sodalium.* Meminit præterea Sozomenus lib. 3. c. 9. & Evagrius lib. 2. cap. 5. τῆς σιτηρεσίου χορηγίας Alexandrinis præbitæ ab Imperatoribus, ut & Edictum 13. Justiniani cap. 24. §. 2. 3. de qua consulendus Jacobus Gothofredus ad Cod. Theodosianum tit. de Frumento Alexandrino. Notum porrò vocem ἔρανος sumi pro *Stipe* in vet. Gloss. ut & apud Pollucem lib. 8. cap. 13. & Theophilum lib. 1. Institut. tit. de Rerum divisione: & apud Harpocrationem Ἐρανιστὴς dicitur ὁ τοῦ ἐράνου μετέχων, quæ vis est vocis Ἐρανάειος.

ἘΡΒΑΪΆΘΟΣ, *Capparis*, Afris, apud Interpol. Dioscorid. cap. 392.

ἘΡΓΑΛΕΪ́ΟΝ, *Ferramentum*, in Glossis Gr. Lat. Vide Ἀργαλεῖον.

ἘΡΓΑΣΤΉΡΙΟΝ, Cretensibus, ἐργαστῆει, instrumentum quo Ladanum ij conficiunt, ut scribit Petrus Bellonius libro primo, cap. 7.

ἘΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΊ, *Opifices.* Glossæ Basilic. ἰνστίτορες, οἱ κάπηλοι, ἐργαστηριακοί. Chronicon Alexandrinum an. 11. Heraclij: μετά τινων ἀρχόντων καὶ τινων οὐ μόνων κτητόρων καὶ κληρικῶν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐργαστηριακῶν καὶ δημοτῶν ἐξ ἑκατέρου μέρους, &c. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 316. ἀπὸ διαιρέσεως τῶν εἰκόνων τὴν πόλιν, συγκλητικῶν τε καὶ ἐργαστηριακῶν, καὶ δημοτῶν, καὶ παντὸς ὀφφικίου. Novella 2. Manuëlis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 152. κἂν ἔνοικοι, πραγματευταί, ἢ ἐργαστηριακοί, &c.

Ἐργαστηριακὸν, *Tributum quod ab institoribus vel opificibus pendebatur* seu *pro officinis*, ut alij volunt. Diploma Andronici Junior. pro Monembasiotis apud Phranzem: ἐξωπρασίας, κοσμιατικοῦ, καπηλιατικοῦ, μιτατικοῦ, ἐργαστηριακοῦ, μεταξιατικοῦ, &c.

ἘΡΓΆΤΗΣ, *Operarius*, in Glossis Gr. Lat. etiamnum hodie Ἐργάται dicuntur viliores Albani, qui victûs quærendi gratia in Provincias exteras proficiscuntur, & operas suas locant. Vide Bellon. in Observ.

Ἐργατεία, *Opus* ἐργάτου, *Opera*, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 37.

ἘΡΓΊΔΙΟΝ, *Opusculum*, in Gloss. Gr. Lat.

ἘΡΓΟΔΙΔΆΣΚΑΛΟΙ, in Basilic. Synopsi p. 216. ubi in Cod. Justin. *Diversorum operum Professores.* καὶ οἱ τῶν οἰκημάτων ὁμοίως τεχνῖται, ἢ ἐργολάβοι, ἢ τῶν ἄλλων ἐργοδιδάσκαλοι. In aliquot Codd. legitur, ἢ τῶν ἄλλων ἔργων διδάσκαλοι. Carolus Labbeus hîc intelligi putat, quos Galli *Maistres jurez* vocant, qui in eodem Cod. dicuntur *Cæterarum professionum primates.*

ἘΡΓΟΔΙΏΚΤΗΣ, *Institor*, *Opifex*, in Gloss. Gr. Lat. *Operarum præfectus.* Ἐργεπιστάτης, apud Artemidorum lib 4. Onirocrit. cap. 33. Ἐργοκηδεστὴς, apud S. Cyrillum in cap. 61. Isaiæ pag. 854. Macarius Homil. 47. καὶ ἐπέστησεν αὐτῷ τοὺς ἐργοεπιστάτας καὶ ἐργοδιώκτας, &c. Theophanes an. 27. Copronymi: ἤγαγεν μετ' ἀπὸ Ἀσίας οἰκοδόμους χιλίους, καὶ χιστὰς διακοσίους, καὶ — ἐπέστησεν αὐτοῖς ἄρχοντας ἐργοδιώκτας, καὶ ἕνα τῶν Πατρικίων. Vide Ἐπέκτης.

ἘΡΓΟΔΌΣΙΟΝ, ἐργοστάσιον. *Officina fabrilis.* Theophanes an. 3. Constantini Filij Irenes: βροντῆς καὶ ἀστραπῆς γενομένης, ἀνήφθη μέρος τοῦ βασιλικοῦ ἐργοδοσίου τῶν Χρυσοκλαβαρίων κατὰ τὸν Ἀκουσίωνα. Codinus in Orig. Constantinop. n. 21. ὁ Πρόβος ἀνήγειρε τὸν ναὸν τοῦ Προδρόμου, ὅνπερ ὁ Καβαλῖνος ἐποίησεν ἐργοδόσιον, τὸ λεγόμενον Πρόβου. Ubi Codex Vaticanus habet ἐργοστάσιον. Occurrit rursum n. 123. Apud Scylitzem pag. 734. memoratur quidam Eunuchus ἐργοδότης.

ἘΡΓΟΔΌΤΗΣ, *Adventor*, in utroque Gloss. Locator, qui opus locat, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 42.

ἘΡΓΟΔΌΤΡΙΑ, in Puellarum Cœnobiis, *Sanctimonialium operibus præfecta.* Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 27. καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων δὲ ἡ καθηγουμένη, δύο τινὰς τῶν μοναχῶν καταστήσει ἃς ἂν τῶν λοιπῶν προκρίνῃ ὀφειλούσας τὴν χρειώδη τῷ ἐργοχείρῳ τῶν μοναζουσῶν ὕλην λαμβάνειν μετὰ προσγραφῆς κατὰ καιρὸν ἀπὸ τοῦ Δοχείου, καὶ ἐργοδοτεῖν ταῖς ἐργαζομέναις προστάξει καὶ τῆς Καθηγουμένης, &c. Titulus capitis est περὶ τῶν ἐργοδοτριῶν.

ἘΡΓΟΛΆΒΟΣ, Græcis, atque adeo Demostheni, sed & apud Harmenopulum lib. 3. tit. 8. n. 43. est *Redemptor operis*, *qui opus faciendum suscipit.* Glossæ Gr. Lat. Ἐργολάβος, *Redemptor.* Ἐκλήμπτωρ, in Lat. Gr. Ita in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 3. Σισίννιος τὴν τέχνην ἐργολάβος. At Recentioribus, ac Jurisconsultis præsertim, ἐργολάβος ἐστὶν ὁ χρήματα δεδωκὼς ἐπὶ τῷ ἐκχωρηθῆναι ἀγωγήν. Ut est in Glossis Basilic. in aliis verò, ὁ ἐπὶ μισθῷ κακαργῶν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐργολαβεῖσθαι: qui scilicet alienas actiones

nes suscipit, & intendit quasi suas, præstátque hoc modo causis alienis patrocinium suum nomen adcommodans, vel gratiâ vel mercede. Hunc ἐργολάβον τῆς συκοφαντίας, vocant Basilica lib.7. tit.10. Et ita

Ἐργολαβεῖν, Zonaræ in Can.2. Synodi Calchedon. ἔστι τὸ ἀλλοτρίας ὑποθέσεις, ἢ πράγματα ὑπεισέρχεσθαι τινὰς διὰ κέρδους. Dicitur igitur ἐργολαβεῖν, qui alienam litem agendam suscipit quasi suam sub pactione mercedis. Ita in Novella Tiberij de Divinis Domibus, γεωργοὺς ἀλλοτρίους ἐνεργολαβεῖν, καὶ προςασίαν αὐτοῖς ἀπονέμειν. Et in Nov. Justiniani 17. cap. 13. τὰς ἑτέρων βίας ἐνεργολαβεῖν, id est, *aliorum bona patrocinio suo defendenda redimere*: & in Nov. Heraclij de Episcop. &c. παραλόγως ἐνεργολαβεῖν. Adde Scholiastem Basilic. ad lib.14. p.193. Vide Cujacium lib.8. Observ. cap.31. & Gloss. med. Lat. in *Ergolabus*.

Ἐργολαβία. Sancitum 3. Joannis Xyphilini Patr. Constantinopol. lib 3. Juris Græco-Rom. διοριζόμεθα μηκέτι τῶν λοιπῶν μήτε μοναχὸν, μήτε τινα ἐκκλησιαστικῶν ἀλλοτρίας ἀρωγὰς ὑπεισερχόμενον, ἐν δικαστηρίοις συνηγορεῖν· ἐργολαβία γὰρ ἄντικρυς τοῦτο.

ΕΡΓΟΧΕΙΡΟΝ, *Opus manuum*, quod Monachis præsertim præcipiunt regulæ Monasticæ: Scholæ MSS. In Prometheum Æschyli: χειρωναξία, ἡ διὰ χειρῶν ἐργασία. Theodorus Studita Orat. in S.Platonem num. 16. χειρῶν ἐργασία διὰ σπουδῆς τοῦτο γὰρ τῶν ἐκείνου κατορθωμάτων παρὰ τοὺς πολλοὺς, ἵνα μὴ λέγω τοὺς πάντας, τὸ ἐπίσημον. Justinianus in Nov. 133. c.6. δεῖ γὰρ διπλοῦν τοῦτο ἔργον τοῖς μοναχοῖς καθεστάναι, ἢ τῶν θείαις ἐνασχολεῖσθαι γραφαῖς, ἢ τὰ μοναχοῖς πρέποντα (ἅπερ καλεῖν εἰώθασιν ἐργόχειρα) μελετᾶν καὶ ἐργάζεσθαι. Vita S.Euphrosynes MS. ἰδοὺ τὶς γέρων μέγας ἐκ τῆς Κήτεως ἐλθὼν τὸ ἐργόχειρον αὐτοῦ ποιῆσαι. Ammonius Monach. de SS. Monachis Sinaitis pag.100. φέροντες γὰρ οἱ ἄνδρες τῶν τόπων σῖτον ἀπὸ Αἰγύπτου, ἐχορήγουν αὐτοῖς ὀλίγους ἄρτους, ἀντιλαμβάνοντες καὶ αὐτοὶ τὸ παρ' αὐτῶν ἐργόχειρον, καὶ ἐκ τῶν καρπῶν τῶν φοινίκων. Vita S.Mariæ Ægyptiacæ num.5. ψαλμῳδία γὰρ ἦν ἀκατάπαυστος, στάσιν ἔχουσα παννύχιον· καὶ ἐν χερσὶν εἶχον ἀεὶ τὸ ἐργόχειρον, καὶ οἱ ψαλμοὶ ἐπὶ τοῦ στόματος, Naucratius de Obitu S.Theodori Studitæ pag. 880. τοῦτο γὰρ ἦν αὐτῷ ἀποστολικῶς, καὶ μετὰ διωκτικὴν κάκωσιν καὶ γῆρας, ἐργόχειρον. Menologium Basilij Imp.16. Martij in SS. Menigno & Romano: κναφεὺς δὲ ὢν, καὶ ἐκ τῶν ἐργοχείρου αὐτοῦ τροφὰς ποριζόμενος. Occurrit præterea apud Joan. Moschum in Limon. cap. 73. 114. 160. 161.194. Cassian. de Discretione, Scholiast. Basilic. lib.4. pag 157. Balsamonem ad Can. 19. Concil.VI. in Apophthegmat. Patrum, in Antonio num. 18. in Pœmene num 41. in Lucio, in Chæremone, & alibi passim: in Typico S. Sabæ cap.5. in Narrat. de S. Pambone apud Lambecium lib.3. Bibl. Cæsar. p.34. &c. Vide in Καλοσκοπίζειν.

ΕΡΔΙΚΟΥΣΙΝ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ σάμψυχον.

ΕΡΕΙΧΗ, *Erice*, Ἐρείκη. Eustathius Iliad.V. καὶ τὸ αὐτοῦ θέμα τὸ ἐρείκω, ἐξ οὗ φυτόν τι, τὰ ἐρείκη δὶ παραφθείροντες οἱ χυδαῖοι ἐρείχην φασί.

ΕΡΕΥΝΑΔΕΣ, *Inquisitores*, Quos *Quæstores* vocari præcepit Justinienus in Nov.75. cap.1.

ΕΡΕΥΝΗΡΙΣ, *Eryngium*, apud Interpol. Dioscorid. cap.429.

ΕΡΕΧΘΙΤΗΣ, *Senecio*, apud Interp. Diosc. c.679.

ΕΡΗΜΟΝΝΕΙΝ, *Vastare*, *Desolari*. Glossæ Græcobarb. ἀλαπάζοντα, πορθοῦντα, λαμβάνοντα, ἁρπάζοντα, ἐρημόννοντα.

Ἐρημόκαστρον. Vide in Κάστρον.

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΟΝ, *Eremodicium* in Nov. 63. cap.3. ἐρήμη δίκη, μὴ παρόντων ἑκατέρων μερῶν. In Basilic. lib. 10. ἐρημοδίκιοι dicuntur οἱ ἐκ μονομεροῦς εἰσηγήσεως τὴν καταδίκην ἔχοντες.

ΕΡΙΝ, *Hæres*, ex veteri Gallico *Here*, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 193. τὸ δίκεον κελεύει νὰ λάβῃ τὸ τῆς ἔειν τις. Infrà: εἰ δὲ εἰ γίνεκα οὐκ ἔχει πάντα τῆς ἔριν, διὰ τὸ οὐδετήποτε ἐδοκέν τε ἄνδρας τις, ἀμὴ ἐπίρεν τὸ διὰ τὴν ψυχήν τε, καὶ διὰ τῆς Θεὸν, &c.

ΕΡΙΝΕΟΣ, *Epimedium*, apud Interpol. Dioscor. cap.601.

ΕΡΕΤΙΚΙΑ, *Hæresis*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 270. ἐὰν μάθῃ ὅτι καμία γινέκα ἄνκαλε ἕνα ἄνθρωπον διὰ ἐρετικίαν, &c.

ΕΡΙΦΙ, *Capreolus*, *Hœdus*, Ἔριφος, in Nomocanone Coteleriano num.448. Ἐρύφι, apud Agapium Cretensem in Geopon. cap.76. &c. κατσάκι, *Capella*, *Hædulus*, Ἐρίφιον, δορκάδιον.

ΕΡΜΑΦΡΟΔΙΤΟΣ, in Glossis Basilic. ὁ αἰσχρῶς καὶ ποιῶν καὶ πάσχων. *Mollis*. Vide Gloss. med. Lat. in *Hermaphroditare*.

ΕΡΜΗΤΑΡΙΑ, *Stolones*, *ad quos appendebantur rei flagellandi*. Gloss. Lat. Gr. *Armentarium*, ξύλον, ἑρμητάριον. Ubi fortè leg. *Ermetarium*, aut *Hermetarium*. S.Athanasius in Apol. ad Constantium, de Virginibus Deo Sacratis: ταύτας γυμνώσαντες ἐποίησαν ἐπὶ τῶν ἑρμηταρίων κρεμασθῆναι, καὶ τοσοῦτον αὐτῶν τρίτον ἔξεσαν τὰς πλευρὰς, ὅσον οὐδὲ οἱ ἀληθῶς κακοῦργοι πώποτε πεπόνθασι. Ubi Interpres, *& ab Hermetariis suspenderunt*. At Apol. 1. de fuga sua, hanc vocem omittit: ὡς δὲ νικώσας αὐτὰς ἔβλεπε, καὶ μὴ φροντιζούσας τῆς πυρὸς, γυμνώσας λοιπὸν, οὕτως κατέκοψεν εἰς τὰ πρόσωπα, ὡς μετὰ χρόνον μόγις αὐτὰς ἐπιγνωσθῆναι. De iisdem, ad Solit. οὕτω κόψαντες πληγαῖς τῆς ἀπὸ φοινίκων ῥάβδοις, &c. Vox formata ex Ἑρμαῖ, voce quæ *Mercuriales statuas* significat, quas pro Templis, & in Vicorum introitu collocari solebant: unde apud Porphyrium Socrates dicitur fuisse accusatus, ὅτι εἰς τοὺς ὄχλους εἰσωθεῖτο, καὶ τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο πρὸς τὰς τραπέζας, καὶ πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς. Hâc aut simili notione hanc vocem usurpat Martyrium S. Romani apud Metaphrastem 18. Sept ex Cod. Colberteo 505. pag.117. ὁ Ἀσκληπιάδης χολέσας ἐκέλευσεν αὐτὸν κρεμασθῆναι· ἡ δὲ τάξις ὑπέβαλεν πατρόβουλον αὐτὸν εἶναι Ἀσκληπιάδης δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν κατενεχθῆναι ἀπὸ τῆς ἑρμᾶ, καὶ λέγει αὐτῷ, &c.

ΕΡΜΙΓΓΟΒΟΟΣ, κενταύριον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. In aliis ex Cod. 190. ἑρμιγκοβὸς scribitur. *Centaurium*.

ΕΡΜΟΥ βαΐν, *Filicem* Prophetas appellare observat Interpolat. Dioscorid. capite 765. Vide Βαΐον.

Ἑρμοῦ βάσις, *Alimus*, iisdem c. 122.

Ἑρμοῦ δάκτυλος, & Ἑρμοῦ βολάνη, iisdem *Quinquefolium*, apud Apul. c. 2.

Ἑρμοῦ βασίλιον, iisdem *Herba Mercurialis*, apud Apul. c.82.

Ἑρμοῦ βοτάνη, eadem herba, ibid.

ΕΡΜΠΑΓΑΣΑΡ, ἡ ὑοσκίαμος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΕΡΞΩΗ, Ægyptiis, *Bunium*, apud Interpol. Dioscor. c.330. & 706.

ΕΡΠΥΞΗ, *Elaphoboscum*, apud Interpol. Dioscor. c.485.

ΕΡΡΙΝΟΙ, apud Actuarium de Spiritu animal. τῆς καλάρρου μετοχετεύειν τοῖς ἐρρίνοις.

ΕΡΥΘΡΟΔΑΝΟΣ, *Rubeus*, *Purpureus*, ἐρυθροδάνῳ, seu *Rubiâ tinctus*. Hesychius: ἐρυθροδανωμένα, πυῤῥὰ, πυροειδῆ, κόκκινα. Phavorinus: ἐρυθροδανωμένον, κόκκινον, πυῤῥὸν, ἢ μέλαν· τοιοῦτον γὰρ ἡ ῥίζα τοῦ ἐρυθροδάνου. Nicetas in Man. lib.1. n. 1. γράμμα ἐρυθροσήμαντον, seu *Bulla aurea*, ubi Cod. Barbarogr. ἐρυθροδανωμένον præfert. Idem in Andronico libro 2. ἐρυθρόδανον βασιλικὸν, *Regia purpura*.

Ε῎ΡΥΜΑ, pro ἔρυσμα, apud Cyrillum Scythopolit. in S. Euthymio num. 107.

Ε῎ΡΥΜΟΝ, ἄλιμος, Interpolatori Dioſcoridis cap. 121.

Ἐ'ΡΥΣΙ'ΣΚΗΠΤΡΟΝ, Prophetis, *Verbenaca*, apud Apul. c. 3. Vide eundem c. 109.

Ε῎ΡΧΟΜΟ'Σ, *Adventus*. Georgius Contares lib. 1. Hiſt. Athenarum: καὶ ὁ Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας τὸ ὁποῖο τὸ ἔρχομον μαθῶσα με τὰ μαγείαις τῆς ἡ ἀκόλαστος Μηδεία, ἔπεισε τὸν Αἰγέα διὰ νὰ τὸν θανατώσῃ φαρμακώνοντάς τον.

Ε'ΡΩΤΑΠΟΚΡΙ'ΣΕΙΣ, *Interrogationes & reſponſiones*. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Με ἀποκρεισιαρίας ἐκλεκτὰς πάνυ ὡραιωμένας,
Δεινὰς, καλὰς, φρονίμας τε εἰς ἐρωταποκρίσεις.

Occurrit præterea in Nomocanone Coteleriano num. 254. Vide Lambecium lib. 5. Comment. de Bibl. Cæſar. p. 20.

Ἐ'ΣΑ῀Σ, Σᾶς, *Veſtrum*, *Vos*, *Vobis*.

Ἐ'ΣΕ'ΝΑ, *Te*, Σὲ. Cyrillus Nuperus Patr. Conſtantinopol. in Homil. τώρα εἰς ἐσένα σέκει, νὰ κάμης τὴν παραγγελίαν τοῦ Θεοῦ. Anonymus de Amorib. Lybiſtri:

Τὸ πόσων χρόνων διάστημα παρέδραμον δι' ἐσένα.

Vide Grammaticam Portij.

Ἐ'ΣΘΗ'Σ, *Palla altaris*, vel *aulæum quo ædium ſacrarum parietes exornantur*. Synodus VII. Act. 6. ἀλλὰ καὶ ἐν ἱεραῖς ἐσθῆσι, καὶ ἐν κειμηλίοις αἱ εἰκόνες παρά τε τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ εὐσεβῶν ἀνδρῶν ἀνεζωγράφηνται. Vide Anonymum Combefiſianum in Romano Lacapeno, n. 44. Theophanem Cerameum Homil. 55. & quæ obſervamus ſuprà in Ἐνδυτὴ, & in Gloſſ. med. Lat. in V. *Veſtis*.

Ἐ'ΣΘΙ'Α, *Ignis*, Πῦρ, ἑστία, in Gloſſis ad Iliadem Græcobarb.

Ε῎ΣΚΕ, *Marrubium nigrum*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioſcor. c. 523.

Ἐ'ΣΚΟΥ'ΒΙΤΟΝ. Vide Ἐξκούβιτον.

Ἐ'ΣΚΟΥΠΟΝΔΙ'ΑΙ. Vide Σεσκουπόνδια.

Ἑ'ΣΠΕ'ΡΑΙ, Ἑσπερινὸν, *Totum Officium veſpertinum*, cujus pars prior λυχνικὸν dicitur: ἑσπερινὴ συνάξις, apud Theophilum Alexandrin. in Edicto de Paſchate. Concilium Laodicenum Can. 18. περὶ τοῦ, τὴν αὐτὴν λειτουργίαν τῶν εὐχῶν πάντοτε, καὶ ἐν ταῖς ἐννάταις, καὶ ἐν ταῖς ἑσπέραις ὀφείλει γίνεσθαι. Vita Sanct. Nili Jun. p. 166. τούτου δὲ γινομένου, καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ ὕμνου τέλος λαβόντος, &c. Triodium: μετὰ δὲ τὸ ἑσπερινὸν ἐν ταῖς δυσὶ ταύταις ἡμέραις ἐσθίομεν τυρὸν καὶ ὠά. Gennadius Scholarius in Hiſt. Concilij Florentini: ἔψαλλον δὲ τότε οἱ Μοναχοὶ ἑσπερινὸν πολλὴν καὶ φιλότιμον. Synaxarium in Nicephoro 23. Octobr. δεῦτε, ποιήσωμεν μὲ, ἀδελφοὶ, ἑσπερινὸν ὕμνον. Extra Eccleſiam Armenios veſperas decantaſſe Auctor eſt Theorianus in Legat. Armen. τούτων οὖν ῥηθέντων, ἤρξαντο οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ ψάλλειν τοῦ ἑσπερινοῦ τὴν ἀκολουθίαν ἔξω τῆς ἐκκλησίας κατὰ τὴν αὐτῶν συνήθειαν. De hoc Officio intelligendus Pachymeres lib. 7. cap. 15. ἅμα γοῦν τὰ τῶν ἑσπερίων ὕμνων ὑπὸ σκότῳ τελέσαντες, παριδόντες τὴν λειτουργίαν, οὐκ οἶδα διὰ τὸν καιρὸν μὴ ἐγχωροῦντα, &c. Ita apud Achmetem cap. 72. Cantacuzenum lib. 1. cap. 58. Sguropulum in Hiſt. Concil. Florentini ſect. 4. cap. 23. &c. Duplex autem eſt ἑσπερινὸν apud Græcos, μικρὸν & μέγα.

Ἑσπερινὸν μικρὸν, incipitur ante ſolis occaſum, πρὸ τοῦ δῦναι τὸν ἥλιον, ἤγουν περὶ ὥραν δεκάτην τῆς ἡμέρας, ut eſt in Typico S. Sabæ cap. 1. cujus lemma eſt, εἴδησις τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ. In eo Officio τὸ μικρὸν pulſatur, decantatúrque ἡσύχῳ φωνῇ καὶ ἠρεμαίᾳ.

Ἑσπερινὸν verò μέγα, ſtatim poſt ſolis occaſum μετὰ τὸ δῦναι τὸν ἥλιον μικρὸν, longéque majoribus ceremoniis aliíſque precibus, μεγαλοφώνως, καὶ μετὰ μέλους, ferè ſemper peragitur, ut pluribus videre eſt in eodem Typico cap. 2. Philotheus Patr. Conſtantinopol. τοῦ καιροῦ ἐπιστάντος τοῦ μεγάλου ἑσπερινοῦ, &c.

Ἐ'ΣΠΙΝΙ'Η, *Papilio*, in Gloſſis Benedicti.

Ἐ'ΣΠΛΑΓΧΝΟ'Σ, *Pius*, *Miſericors*, Εὐσπλαγχνος. Ἐσπλαγχνία, *Pietas*, *Compaſſio*, *Miſericordia*.

ἘΣΤΗ'ΚΕΙΝ, *Stare*, *Exiſtere*, Ὑπάρχειν. Vide Στήκειν.

Ἐ'ΣΤΙΑΤΟ'ΡΙΟΝ, *Triclinium*, τρικλίνιον. *Refectorium*. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 44. καὶ οὐδὲ μία ἔσται πρόφασις ἱκανὴ πρὸς παραίτησιν τῆς εἰς τὸ κοινὸν ἑστιατόριον ἑστιάσεως. Pro *Convivio* uſurpat Germanus Patr. Conſtantinopol. Homil. in Primam Dominicam Jejunior. λιπαρώτερον τὸ ἑστιατόριον ἔχοντας, φύρδην ὁμοῦ ἰχθύας, λάχανα, ὄσπρια ἐλαίῳ λιπαινόμενα, &c.

Ἐ'ΣΤΙΟΥ'ΧΟΣ, *Veſtalis*, in Gloſſ. Gr. Lat. Ἑστιάς, apud Suidam in Αὔγουστος.

Ἐ'ΣΤΟ'ΝΤΑΣ καὶ, *Quandoquidem*, Ἐπειδή.

Ἐ'ΣΥ', Ἐσὺ, *Tu*. Gloſſæ Græcobarb. σαυτὸν οὐ τρέφων, κύνας τρέφεις, ἤγουν ἐσὺ ἡ ἐσοῦ ὀπὴ δὲν δυνεῖται μηδὲ ἐμπορεῖς νὰ θρέψῃς τὸν ἑαυτόν σου, ἀνατρέφεις σκύλλους. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ἀλλὰ καὶ γῆν καὶ θάλασσαν ἐσὺ ὅλην τὴν ἠξεύρεις.

Ἐσεῖς, *Vos*, ipſi, αὐτοὶ, ὑμεῖς, in Gloſſis ad Iliadem Græcobarb. Vide Grammaticam Simonis Portij.

Ἐ'ΣΧΑΡΑ'ΔΙΝ, *Landica*, in Gloſſ. S. Benedicti. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Andena*.

Ἐ'ΣΧΑΣΜΕ'ΝΗ, *Onobrychis*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 576.

Ἐ'ΣΧΑ'ΝΩ. Vita MS. Sanct. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἔστι γὰρ ὅτι καὶ τοῦτο ἔλεγε πρός μίαν τῶν ἑταιρίδων, θέλεις ἐσχάνω σε φίλην, καὶ δίδω σοι ρ΄. νομίσματα. I. *vis ut te habeam in amicam*.

Ἐ'ΣΟ'ΒΙΓΛΑ. Vide in Βίγλα.

Ἐ'ΣΟΔΙ'Α, Ἔσοδα, *Vectigal*, *Proventus*, ἀποφορά. Joannes Glycas de Vanit. Vitæ:

Πῶς ἐγίνη ὁ βίος τους ὁ πολυς, πῶς ἐδιέβη ἡ ἐσωδιάτους.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ταῖς ἐσωδίαις καὶ πραγματίαις ὅσας καὶ ἀνέχῃ,
Καὶ τὰ παιδία τους πιάνουσι τῶν Χριστιανῶν τὰ πόρτας.

Ἐ'ΣΩΜΟΝΙ'ΤΑΙ. Vide in Ἐξωμονῖται.

Ἐ'ΣΩΝΑ'ΡΘΗΞ Vide in Νάρθηξ.

Ἐ'ΣΩΠΑ'ΝΙ. Vide in Πανίον.

Ἐ'ΣΩ'ΠΑΣΧΑ. Vide in Ἐξώπασχα.

Ἐ'ΣΩΤΕ'ΡΙΟΝ, *Interula*. Vide Salmaſium ad Tertullianum de Pallio p. 52. 358.

Ἐ'ΣΩΦΟ'ΡΙΟΝ, *Interula*, apud Leontium Epiſc. in Vita S. Joannis Eleemoſynarij.

ἙΤΑΙΡΕΙ'ΑΙ, *Auxiliares Copiæ*, *& à Sociis ac fœderatis Imperij acceptæ*, *ad Imperatoris & Palatij cuſtodiam*. Scylitzes: Βασιλείῳ οὗτος ἐτύγχανεν, ὁ Πελεινὸς τὴν προσηγορίαν, ἐν τῷ τάγματι τῆς Ἑταιρείας κατειλεγμένος. Alibi: ὅπερ πυθόμενος ὁ Βασιλεὺς, ἀπέστειλε τὸν τῆς Ἑταιρείας ἄρχοντα μετά τινων στρατιωτῶν. In Michaële Rhangabe: ὁ δὲ Βασιλεὺς ἔν τινι ὑπερδεξίῳ τόπῳ ἑστὼς κατὰ τὸ περὶ αὐτὸν Ἑταιρείας καλεσκόπει τὰ δρώμενα. Denique pag. 506. αὐτός τε τὰς φυλάττουσας ἐν τῷ Παλατίῳ Σχολὰς, καὶ τὰς Ἑταιρείας, ἔξεισι κατὰ τοῦ τυράννου. Zonaras in Conſtantino Leonis F. pag. 147. ἐκ τῶν Ἑταιριῶν καὶ τῶν πλοίμων συλλέξας τινὰς, &c. Ubi Symeon Logotheta in eod. Conſtantino num. 2. & Leo Grammat. pag. 489. ἐκλογὴν τῆς τε τῆς Ἑταιρείας καὶ τῶν ἐλατῶν ποιησάμενος, &c. Idem Leo pag. 498. ἔχοντας μεθ' ἑαυτῶν πλῆθος ἱκανὸν τῶν βασιλικῶν καὶ τῶν τῆς Ἑταιρείας, καὶ τῶν ταγματικῶν, &c. Idem Zonaras in Michaële Stratiotico pag. 212. οἷς καὶ οἱ τῶν Ἑταιρειῶν συνήνεσαν ἄρχοντες. Nicephorus Bryennius lib. 4. cap. 6. ἔτι γε καὶ τῶν ἀπὸ τῶν Ἑταιρειῶν λεγομένων μοῖρα οὐκ ἐλαχίστη. Anna Comnena lib. 1. Alexiad. pag. 11. Ἰταλοί τε καὶ τῶν τοῦ Μανιάκου ἐκείνου ἀποσπάδες, καὶ μὴν καὶ ἐκ Θετταλίας ἄνδρες ἱππεῖς, καὶ μοῖρα τὶς τῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἑταιρείας οὐκ ἀγεννής, &c. Cinnamus lib. 5. num. 8. ὁς Ἑταιρείας τῶν

τοῦ τότε ὑγεῖτο τ̃ Βασιλικῆς. Ἑταιρικὸν, apud Nicetam in Isaacio lib. 2. num. 5. Extr.

Duplex autem erat τ̃ Ἑταιρειῶν Cohors, quarum altera Μεγάλη, altera Μικρὰ dicebatur. Prioris meminit Anonymus περὶ Καλασάσ. ἀπλικῦ· ἡ μεγάλη Ἑταιρεία πρὸς ἀπληκιτεῦω. Alibi: κτ̃ δὲ βόρειον μέρΘ, ὁ τ̃ Μεγάλης Ἑταιρείας, id est *majoris fœderatorum cohortis præfectus*: qui apud Scylitzem 635. p. ὁ τ̃ μεγάλης Ἑταιρείας ἀρχων, nuncupatur: & à quibusdam idem fuisse existimatur cum eo qui

Μέγας Ἑταιρειάρχης, dicebatur: cujus Dignitatis mentio passim occurrit apud Scriptores Byzantinos, Zonaram in Constantino Leonis F. pag. 150. in Nicephoro Botaniata pag. 233. Constantin. Manassem pag. 113. Edit. Reg. & 214. Edit. Meursij, Annam Comnenam lib. 8. Alexiad. pag. 237. Nicetam in Alexio Man. F. num. 7. Vvillelm. Tyrium lib. 21. cap. 16. Acropolitam cap. 23. 40. Joan. Cantacuzenum lib. 1. cap. 55. lib. 2. cap. 6. & Codinum de Offic. Aulæ Constantinopolit. à quo ea dignitas 25. statuitur cap. 1. Illius verò munia varia describit cap. 5. num. 30. 32. & præsertim num. 38. ubi sic ait: δέχεῖ) δὲ ἕτΘ καὶ τοὺς προσερχομένους πανταχόθεν φυγάδας· διὸ καὶ Ἑταιρειάρχης λέγεῖ), ὡς τοὺς ἑταίρους, ἤτοι φίλους, δεχόμενΘ. & cap. 6. num. 5. addit Magnum Hetæriarcham, ut & cæteros Hetæriarchas, Protovestiaritam, & Primicerium Aulæ, & quotquot δικανίκιον ferunt, τοὺς ἄρχοντας εἰσάγειν εἰς Βασιλέως παράστασιν, donec domus impleatur. Quod repetit cap. 7. num. 3. & 32. Sanè ex verbis Codini colligitur Magnum Hetæriarcham, cæterósque Hetæriarchas, (nam præter Codinum plures fuisse docet alicubi Cedrenus) *Admissionalium* Officio functos: quod aliàs exertè docet Pachymeres lib. 4. cap. 29. τὴν γὰρ ἀρχὴν ἐνεχωρεῖτο τούτῳ, μὴ ὅτι Βαρδαρειώτας καὶ Κορτιναρίους μόνον, καὶ τοὺς ἐπὶ τ̃ Κοιτῶνος ἔχειν, καί γε τοὺς ἐπὶ τ̃ εἰσαγωγῆς, οὓς δὴ καὶ Ἑταιρειάρχους λέγουσιν, ἀλλά τι καὶ πλέον τ̃ τ̃ βασιλικῆς θεραπείας συνεπιφέρεσθαι. Quibus verbis describit munus Magni Hetæriarchæ, ut qui non modò Bardariotis, Cortinariis & Vestiaritis, sed & Hetæriarchis præfectus fuerit. Vestes denique Magni Hetæriarchæ describit idem Codinus cap. 4. numero 28.

Cùm igitur plures essent Hetæriarchæ, ex iis unus Magni titulo est donatus; qui tum primùm occurrit sub Constantino Porphyrogenito à quo Romanus Lacapenus postmodum Imperator, ejúsque socer, Magnus Hetæriarcha renuntiatus est. Leo Grammaticus pag. 494. καὶ πίστεις αὐτῷ δοὺς, παρευθὺ προχειρίζεῖ) παρ' αὐτῷ Μάγιστρος καὶ Μέγας Ἑταιρειάρχης. Similia habent Zonaras & Manasses. Ipse præterea Constantinus lib. de Adm. Imp. cap. 51. pag. 192. Hetæriarcham nudè Lacapenum nominat, omissâ Magni nomenclaturâ. Neque aliter idem Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 458. 459. & in eodem Constantino pag. 490. tametsi nollim omnino contendere hanc Dignitatem non fuisse notam ante Porphyrogenitum, cùm alter occurrat sub Basilio Porphyrogeniti avo, Zautzas scilicet Stylianus Μικρὸς Ἑταιρειάρχης indigitatus, apud eundem Leonem Grammaticum: pag. 473. ὁ δὲ Βασιλεὺς Λέοντα καθείρξας ἐν τῷ Τεκλινίῳ τῷ Μαργαρίτῃ ἐβούλετο ἐκτυφλῶσαι αὐτ̃, εἰ μὴ ΦώτιΘ ὁ Πατριάρχης διὰ πολλῶν παρακλήσεων τοῦτο διεσκέδασεν ἅμα Ζαυτζᾷ Στυλιανῷ μικρῷ Ἑταιρειάρχῃ. Unde videtur sequi aliam tum extitisse Dignitatem Μεγάλου Ἑταιρειάρχου, qui fortean scilicet præfectus fuerit Majori Ἑταιρειῶν Cohorti, de qua egimus, ut Minori Minor Hetæriarcha, qui à Codino nudè Ἑταιρειάρχης appellatur recensetúrque 63. inter Aulæ Officiales, cap. 1. cujúsque Officium haud absimile fuisse ab Officiis Magni Hetæriarchæ, cui tamen in omnibus suberat, innuit cap. 5. num. 32. 83. cap. 6. n. 5. cùm Admissionalis munere pariter functum fuisse scribat. Μεγαλεταιράρχης, occurrit apud Joan. Tzetzem. Chil. 9, v. 623. 661.

ἙΤΑΙΡΙΑΣΤΑΙ', appellati Christiani à Mahumetanis, quòd Socium Deo adjungant. Nicetas Choniates in Confutatione MS. Legis Mahumeticæ. καλοῦσι δὲ ἡμᾶς Ἑταιριαστάς, ὅτι φασὶν ἑταῖρον τῷ Θεῷ προσεισάγομεν, λέγοντες εἶ) τ̃ Χριστὸν υἱὸν τ̃ Θεοῦ, καὶ Θεόν. Vide Auctorem de Initiis Hæreseon n. 101.

ἙΤΑΙΡΕῖΝ, & Ἑταιρίζειν, dicuntur *qui muliebria patiuntur*, apud Evagrium lib. 3. Hist. cap. 39. initio, & in Basilicis lib. 8. tit. 1. cap. 1.

ἙΤΑΣΑΡΜΗΣΗΡ, δίκταμΘ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἘΤΈΑ, *Salix*, Ἰτέα, in Corona pretiosa.

ἛΤΖΗ, Ἔτζι, *Sic, ita, Hoc pacto*, οὕτως. Ἔτζι ἀκόμι, *Item, Eodem modo, Pariter*, ὁμοίως, ὡσαύτως. Ἔτζι πολλὰ, *Tamdiu, Tantopere*, Τέως, &c. Damascenus Thessalonicensis Concione in Dominicam Thomæ: διότι ὁρίζει καὶ ὁ κύριΘ ἔτζη εἰς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, &c. Malaxus in Hist. Patr. καὶ ἔτζη εὔγηκε ἐκ τ̃ Πατριαρχικοῦ θρόνου διωγμένΘ. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 40. ἡ δὲ γάτα ἐβουλήθη νὰ τοὺς ἐξεπατήσῃ, καὶ ἔτζι ἐκρεμάσθη ἀπὸ ἕνα παλοῦκι. Passim.

ἘΤΗΣΙΟΣ, *Chrysolithus*. Glossæ Chymicæ MSS. ἐτήσιΘ, ὁ χρυσόλιθΘ. Ita etiam in Lexico Chymico Rulandi. Pelagius Philosophus de Sacra arte MS. ἐτήσιον δὲ τ̃ χρυσολίθου ἀπόπλυσιν, ἕως οὗ φησὶν ὁ ἰὸς αὐτοῦ ἐξέλθῃ. Infrà: καὶ ὁ ἐτήσιΘ ὁ καλεῖ) χρυσόλιθΘ. Cosmas Hieromonachus MS. de Chymia: οὐκοῦν ὁ αἰτήσιΘ λίθΘ διὰ τὸ λιτὸν τ̃ αὐτοῦ περιουσίας, λίθΘ λέγεῖ). Infrà: καὶ ὁμοίως τὸ ἀργυρίτης τ̃ ἐξυδραργυρώσειν ἐξυδραργυρώμενΘ γὰρ ὁ χαλκὸς ἀργυρίτης γίνεῖ), καλεῖν αὐτὸν τ̃ αἰτήσιν, ἥτις ἐστὶν ὑδράργυρΘ. Occurrit passim apud Chymicos.

ἘΤΙΕΙΚΕΑΤΑ', Ægyptiis, *Sempervivum minus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 672.

ἘΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΙ, *Ad cædes & mortem inferendam parati, idonei*. Clemens lib. 2. Constitut. Apostol. cap. 14. οὐ χρὴ ἐν τοῖς ἑτοιμοθανάτοις, καὶ μισανθρώποις, καὶ φιλεγκλήμασι, καὶ μὴ προφάσεως θανατοποιοῖς προσέχειν. Theophanes an. 5. Justiniani: Μανδάτωρ, Ἑτοιμοθάνατοι, οὐδὲ ψυχῶν ὑμῶν φείδεσθε; Apud Ducam Hist. cap. 43. Ἰταλοὶ ὀξύθυμοι, καὶ εἰς σφαγὰς ἕτοιμοι.

ἘΤΟΣ, τὸ. Ἔτη, τὰ, *Sæculum*.

ἘΤΟΥΤΟΣ, η, ο, *Hic, Hæc, Hoc*, pro αὐτὸς, αὐτὴ, τοῦτο.

Ἐτότες, *Hic, Tum, Tunc*. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς τ̃ Τρωάδ͂Θ τρίγυρα ἐτότες εὑρέθηκαν.

ἘΥΑΓΓΈΛΙΟΝ, *Evangelium, Novum Christi Testamentum*, Procopius lib. 2. de Bello Vandal. cap. 21. τὰ Χριστιανῶν λόγια, ἅπερ καλεῖν Εὐαγγέλιον νενομίκασιν.

Εὐαγγέλιον, Liber Ecclesiasticus Græcorum, in quo descripta sunt Evangelia, quæ primum locum Dignitate & Officio inter Lectiones Missarum occupant. Atque hic liber non continuatam Historiæ seriem, nec interruptam continet, sed ea omnia habet quatuor Evangeliorum Codex, sed in certas partes & sectiones divisa, quas illi τμήματα, μέρη, περικοπὰς, ἀναγνώσεις. Latini *Lectiones* indigitant, ad usum singulorum dierum & festivitatum, modò unius, modò alterius Evangelistæ textu, quandoque etiam pluribus in locis, ut ut opus fuerit, interposito: non ita tamen ut seriem Evangelicam

prorsus

prorsus interrumpant: Exceptis enim solemnitatibus, quæ peculiare sibi poscunt Evangelium, in reliquis anni diebus ita dispertiuntur, ut unius priùs Evangelistæ textum in tmemata dividant, & diebus applicent, donec finiat, postmodum alterius continuent, donec omnia ad exitum perduxerint, & diebus Dominicis à Scriptore Evangelij nomen imponant: dicunt enim, ἡ πρώτη κυριακὴ τοῦ Ματθαίου, ἡ δευτέρα τοῦ Ματθαίου, & sic de aliis.

Id ut meliùs comprehendatur, observandum Joannis Evangelij textum universum septem integris hebdomadibus legi, quæ à magna Paschæ Dominica, tribus diebus exceptis, numerantur. Matthæi à Feria secunda post Dominicam Pentecostes, ad subsequentem Parasceven Exaltationis diem festum, absolvitúrque hebdomadibus XVII. Harum undecim singulis diebus Matthæi lectionem continuant. A duodecima quinque tantùm diebus Marci Lectio assumitur, Sabbatis & Dominicis Matthæi restituitur, usque ad hebdomadem decimam, & septimam, dummodo hæc postrema inter tempus Paschale occurrat, sin minùs, non legitur. Lucæ Evangelium à Feria 2. quæ Dominicam post exaltationem excipit, & integris hebdomadibus XI. continuatur, ab initio decimæ tertiæ Marci percurritur, in reliquis diebus, sed Sabbatis & Dominicis Lucæ assumitur. Marci tandem inter Matthæi & Lucæ assumitur: quod verò supererit, Sabbatis & Dominicis Quadragesimæ absolvitur. Hæc Allatius lib. de Libris Ecclesiast. Græcor. ex Typico S.Sabæ, cujus verba hîc dare præstat ex cap. 8. & pag. 138. ubi describitur Δήλωσις διαλαμβάνουσα τὴν τῶν εὐαγγελίων ἀνάγνωσιν, καὶ τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν τε ἄρχονται, καί που καταλήγουσιν. Deinde: ἰστέον ὅτι τὸ ὕφος τοῦ κατὰ Ἰωάννην τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ἀναγινώσκεται ἐν ὅλαις ἑβδόμασιν ἑπτὰ, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἁγίας Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, καὶ λῆγον ἄχρι τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, χωρὶς ἡμερῶν τριῶν.

Τὸ δὲ κατὰ Ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ἀπὸ τῆς δευτέρας τῆς μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν, ἤγουν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἄχρι τῆς μετὰ τὴν Ὕψωσιν παρασκευῆς κυκλοῦν ἑβδόμασι, ιζ΄. ὧν αἱ μὲν α΄. ἔχουσι τὸ κατὰ Ματθαῖον ἀναγινωσκόμενον ἀπὸ δὲ τῆς ιβ΄. ἑβδομάδος ἀναγινώσκεται τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις. ἐν δὲ τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς, πάλιν ὁ Ματθαῖος, ἄχρι τῆς ιζ΄ ἑβδομάδων· ἡ δὲ ιζ΄ ἑβδομὰς οὐκ ἔχει διὰ τὸ σπανίως ἀναγινώσκεσθαι αὐτοῦ· εἰ δὲ μέλλει ἀναγινώσκεσθαι, καὶ ἡ αὐτὴ ἑβδομὰς ἀναποδίζειν δεῖ ὄπισθεν, καὶ ἀναγινώσκειν ὅταν θέλει.

Τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον ἄρχεται ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν Ὕψωσιν δευτέρας, ἄχρι τῆς κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου, ἔχον ὁλοκλήρως τὰς ιβ΄ ἑβδομάδας. ἀπὸ δὲ τῆς δευτέρας τῆς ιγ΄ ἑβδομάδος ἀναγινώσκεται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος τὸ κατὰ Μάρκον· ἐν δὲ τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς πάλιν τὸ κατὰ Λουκᾶν.

Τὸ δὲ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον, ὅσον μὲν ἀναγινώσκεται ἀνὰ μεταξὺ τοῦ Ματθαίου, καὶ τοῦ Λουκᾶ. τὸ δὲ ἐπίλοιπον κατὰ τὴν μεγάλην τεσσαρακοστὴν ἐν ἑβδόμασι πέντε, ἤγουν ἐν πέντε σάββασι, καὶ πέντε κυριακαῖς. Quæ sequuntur, habentur in Evangelistario:

Ἰστέον ὅτι τὰ εὐαγγέλια τῶν κυριακῶν, ἅτινα καταλιμπάνονται, ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἕως οὗ πληρωθῶσιν· ὁμοίως καὶ οἱ Ἀπόστολοι αὐτῶν.

Ἰστέον ὅτι εἰς τὰς ια΄ τοῦ Ὀκτωβρίου ἀναγινώσκεται ἡ δ΄. κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ, ἐὰν τύχῃ κυριακή· εἰ δ᾽ οὖν, μετὰ τὴν ια΄. τῇ πρώτῃ κυριακῇ. πρὸ τῆς ἕκτης τοῦ Νοεμβρίου ἀναγινώσκεται ἡ πέμπτη κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ. τῇ κυριακῇ τῶν Προπατόρων, ἀναγινώσκεται ἡ ια΄. τοῦ Λουκᾶ, ἤγουν τοῦ δείπνου.

Denique in Cod. Colberteo 4078. continente quatuor Evangelia, hæc leguntur. Συναξάριον σὺν Θεῷ ἐν ἐπιτομῇ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ εὐαγγελίου, ἤγουν ἐκλογαδίου, πρὸς τὸ συντόμως εὑρίσκειν ἑκάστης ἡμέρας τὸ εὐαγγέλιον· ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς μεγάλης κυριακῆς ἕως τῆς πεντηκοστῆς εὐαγγελιζόμενος ὁ ἅγιος Ἰωάννης καὶ ἀπὸ τῆς Πεντηκοστῆς ἕως πρώτης Σεπτεμβρίου ὁ ἅγιος Ματθαῖος· καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου ἕως τῆς ἀποκρέου ὁ ἅγιος Λουκᾶς· καὶ ἀπὸ τοῦ σαββάτου τῆς Τυροφάγου ἕως τοῦ σαββάτου τῆς βαϊοφόρου, ἤτοι τοῦ Λαζάρου, ὁ ἅγιος Μάρκος· τὰς δὲ δεσποτικὰς ἑορτὰς, καὶ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας τῶν ἁγίων, οἱ ἀμφότεροι.

Εὐαγγέλια ἑωθινὰ, *Evangelia quæ leguntur in Matutinis*, diebus Dominicis, in Anthologio 8. Septemb. Triodium: Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τὰ ια΄ ἑωθινὰ στιχηρὰ τῶν εὐαγγελίων ἀπὸ τῆς παρούσης κυριακῆς, καὶ μέχρι τῶν ἁγίων πάντων ἐν ταῖς λιταῖς τοῦ ὄρθρου ψάλλονται. Euchologium in Officio ὄρθρου, seu Laudum: καὶ λέγει τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον, εἴπερ τύχῃ κυριακή. Neque alia sunt ab iis quæ

Εὐαγγέλια ἑωθινὰ ἀναστάσιμα dicuntur, quæ, ut suprà ex Triodio innuimus, numero sunt undecim, ac I. quidem ex Matthæi cap.116. Alterum ex Marci cap. 70. III. Ex Marci cap.71. IV. Ex Lucæ c.112. V. Ex Lucæ cap.116. VI. Ex Lucæ c.114. VII. Ex Joannis cap.63. VIII. Ex Joannis c.64. IX. Ex Joannis cap 65. X. Ex Joannis cap. 66. XI. Ex Joannis cap 67. Ea verò describuntur in Evangelistario. Horum etiam meminit Euchologium Goari pag. 666. Quibus verò Hebdomadibus ac diebus ea legantur, docet idem Typicum cap. 8. Extr. & Canonium quod habetur in Prolegomenis Evangelistarij. In ea undecim Evangelia matutina tot extant Homiliæ Theophanis Ceramei, ab Homilia 28. Describuntur denique in eodem Codice

Εὐαγγέλια, ὁσιακὰ appellata, in Anthologio 1.Sept. & in Typico S. Sabæ cap.12. quòd legantur in Festis Sanctorum, quæ secundùm menses singulos ibi recensentur: præterea Εὐαγγέλια τῶν ὡρῶν τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Παρασκευῆς.

Iamverò, ut est in Catalogo Official. Magnæ Ecclesiæ Allatiano, Evangelium legit Protonotarius die Palmarum; Magnâ Feriâ 2. Hieromnemon; Magnâ Feriâ 3. Sacellio præpositus; Magnâ Feriâ 4. Magnus Scevophylax: Magnâ Feriâ 5. Canstrensis: Magno Sabbato, Magnus Oeconomus; Magnâ Dominicâ Magnus Chartophylax. Denique in eodem Catalogo annotatur Magnum Archidiaconum, cùm celebrat Pontifex, legere Evangelium, vel si non adsit, alium quem elegerit.

Μικρὰ Εὐαγγέλια dicuntur quæ à mulieribus vice φυλακτηρίων, gestata ait Isidorus Pelusiota lib. 2. Epist. 150. ἴσθι ὅτι (τὰ φυλακτήρια) δελτία ἦν μικρὰ, ἵνα τὸν νόμον ὠδίνοντα, ἅπερ ἐφόρουν οἱ τῶν Ἰουδαίων καθηγηταὶ, ὥσπερ νῦν αἱ γυναῖκες τὰ Εὐαγγέλια μικρά. Vita S. Nili Junioris pag. 108. ἐκβαλὼν δὲ ἀπὸ τοῦ κόλπου αὐτοῦ ὅπερ ἀεὶ ἐβάσταζε φυλακτήριον, τοῦτο δὲ ἦν πυκτίον τῆς νέας διαθήκης τυγχάνον θησαύρισμα.

Εὐαγγελιστάριον, Liber Ecclesiasticus Græcorum, cujus titulus ita concipitur: εὐαγγελιστάριον περιέχον τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν ἄρχονται, καὶ που καταλήγουσιν, ἔτι δὲ καὶ κανόνια λέ. ἐν οἷς εὑρίσκεται ἀεὶ πότε τὸ εὐαγγέλιον τῶν κυριακῶν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ· ὁμοίως καὶ τὸ ἑωθινὸν, καὶ ποῖος ἦχος ψάλλεται ἐν ἑκάστῃ κυριακῇ, καὶ ἕτερα ἀναγκαῖα περὶ τοῦ εὑρεῖν τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου πάσχα, καὶ πασχάλιον διηνεκὲς συντεθὲν παρὰ Ἐμμανουήλου τοῦ Γλυτζωνίου. Assuantur præterea Canones Evangelici Eusebij ad Carpianum.

Τετραευαγγέλιον, *Codex quatuor Evangeliorum* εἰς τμήματα ac περικοπὰς, *seu sectiones distributorum ad usum singulorum dierum & festivitatum, ut in*

voce εὐαγγέλιον observatum. Triodium Feria 2. Magnæ hebdom. ἡ δὲ τριθέκτη στιχολογεῖται· ἀναγινώσκεται δὲ καὶ τὸ τετραευαγγέλιον. Infrà: αἱ ὧραι μετὰ τῆς συνήθους στιχολογίας, καὶ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ εὐαγγελίου. Typicum S. Sabæ cap. 38. εὐτρεπιζόμενος τῆς ἀναλογίου μετὰ βλαττίου, καὶ τιθέμενος ἐν αὐτῷ τοῦ τετραευαγγελίου, &c. Infrà: καὶ γίνεται ἀνάγνωσις εἰς τὸ τετραευαγγέλιον. Marcus Hieromon. de Dubiis typicis cap. 38. τελεσθείσης δὲ ταύτης, ψάλλονται αἱ ὧραι μετὰ τῆς στιχολογίας αὐτῶν, καὶ τῆς ἀναγνώσεων τοῦ τετραευαγγέλου.

Εὐαγγελιστὴς, Diaconus qui legit Evangelium in sacra Liturgia, qui antequam legat, ait ad Sacerdotem, Εὐλόγησον δέσποτα τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, ut est in Liturgia Chrysostomi. Vide aliam ejusdem Chrysostomi Liturgiam apud Goarum ad Euchologium, pag. 102.

ΕΥ͗ΑΓΓΕΛΙΣΜΟ͂Σ, *Dies Festus Annuntiationis Deiparæ*, 25. Martij: nudè, in Synodo Trullana Can. 52. apud Nicephor. Homologetam in Canon. Zonaram in Michaële Duca, Codinum de Offic. cap. 9. §. 7. cap. 12. §. 10. &c. Chronicon Alexandrinum pag. 470. ἐν ταύτῃ τοίνυν τῇ ἡμέρᾳ, λέγω δὲ δὴ κε΄. τῇ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνὸς, παραλαβοῦσα ἀπὸ τῶν θεοφόρων διδασκάλων ἑορτάζει τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς ἁγίας δεσποίνης ἡμῶν ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἡ τοῦ Θεοῦ καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ ἐκκλησία. Occurrit passim.

ΕΥ͗ΑΓΓΕΛΙΣΤΑΙ΄. Scribit Symeon Thessalonicensis lib. de Sacramentis, ubi de Dedicatione Templi, mensam sacram lotam & abstersam operiri quatuor linteaminibus: ac primò quidem, eo in quo descripta quatuor Evangelistarum nomina; tum illo quod Καλάσαρκα vocant, tum τραπεζοφόρῳ seu ἀπλώματι, ac denique eo quod εἰλητὸν dicunt. Ac de priori, sic ille: πρῶτον τὰ τέσσαρα ὑφάσματα τίθενται κατὰ τέσσαρας γωνίας τῆς ἁγίας τραπέζης, τὰ ὀνόματα τῶν εὐαγγελιστῶν ἐνέχοντα, ὅτι τὴν ἐκκλησίαν ἅπασαν ἡ ἐκκλησία ἐκλύποι, &c. Deinde subdit: μετὰ δὲ τοὺς Εὐαγγελιστὰς λεγομένους τὰ τέσσαρα ταῦτα, τὸ κατάσαρκα τίθεται, &c. Ubi evidens est primam istam altaris vestem τέσσαρα ὑφάσματα appellari, à quatuor Evangelistis ad singulos angulos depictis, vel eorum nominibus descriptis, quod non cepit Goarus. Quod verò hic quatuor ὑφάσματα, in libro de Templo pag. 215. quatuor duntaxat partes ὑφάσματος vocat, idem Symeon: τέσσαρα δὲ μέρη ὑφάσματος τῆς τέτταρσι ἔχει γωνίαις ἡ ἱερὰ τράπεζα, ὅτι ἐκ τῶν περάτων συνηξυφάνθη τῆς ἐκκλησίας τὸ πλήρωμα, καὶ τὰ ὀνόματα δὲ τῶν τεσσάρων ἐν τοῖς τέσσαρσιν εὐαγγελιστῶν, ὅτι δι' αὐτῶν συνέστη ἡ ἐκκλησία, &c. Deinde addit κατάσαρκα τὸ λεγόμενον εὐθὺς, καὶ μετ' αὐτὸ τραπεζόφορον insterni.

ΕΥ͗ΒΟΥΛΟΣ, *Ebulus*. Orneosophium cap. 29. βοτάνην τὴν λεγομένην εὔβουλον, ἥτις εἰς τὸν κῆπον τὸν θερμὸν τοῦ Μαξιμιανοῦ γίνεται, τρίψον, καὶ μετὰ καθαροῦ πανὸς εἴλησον.

Ε͗ΥΓΑΙ΄ΝΕΙΝ, Εὐγαίνειν, *Egredi, Exire, Prodire*, ἐκβαίνειν, ἐξέρχεσθαι, &c. Corona pretiosa: τὰ εὐγεῖ, *Exire*, Ἐξελθεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ὁρίζει τοὺς συντρόφους του εὐγάνουν τὴν ὥρα.

Rursum:

Κ' ἀπήγαινε εἰς τὸ πέλαγος σὰν φλομωμένη ψάρη.

Ibidem:

Καὶ ἀφήνης του εὐγῆκε ἔξω τοῦ καστελίου του.

Alio loco:

Τὴν ὥραν ἐσηκώθησαν, στὸ πέλαγος εὐγῆκαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Στίχους ἐθέτασι κ' ἀπάγανα τραγούδια γιατὴ κόρη.

Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Ἐπλήρωσα τὰ γράμματα, καὶ εὐγῆκα ἀπὸ τὴν τέντα.

Alio loco:

Εὐγῆκα νὰ περιπατῶ, να κόσμον ἀναζυτεύω.

Anonymus de Locis Sanctis cap. 5. καὶ χωρὶς νὰ ξομολογηθῇ ὅλαις του τῆς ἁμαρτίαις, οὐδὲν ἠμπορεῖ νὰ εὔγῃ ἀποκεῖ, *Et ni prius delicta sua omnia confessus fuerit, nunquam excedet*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἡ ἀλεποῦ γυρεύοντας τὴν πορτάρην, ὁ σκύλος τὴν ἐγρίκησε, καὶ τὴν ἐκατάφαγεν. Alibi: καὶ μετ' ὀλίγον εὔγηκεν ἀπὸ τὸ λίμνην ὁ βατρακὸς, &c. Adde p. 114.

Εὔγη, Εὔγασμα, *Exitus*, *Egressus*, ἔκβασις. Εὔγασις eâdem notione, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

Ὀπρῶτον ἐκεῖ εὔγασις γιαχλύην καϊμένη.

Παρεύγασις, *Transitus*, Anonymus de Arte Persica: ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ, ἐλπίδας, παρεύγασιν, ἢ διάκενσιν.

Εὔγα, Ἔβγα, *Ortus*, in Glossis Græcobarb. Ἀνατολὴ, εὔγα τοῦ ἡλίου. Alibi: Ἀνατολὴ, Ἀναφανὴν, ἔβγα, βλάστημα.

Βγάνειν, *Ejicere*. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀμπόθηλον ὁ ἄνεμος, κ' ἡ θάλασσα τὸν βγάνη.

Alibi:

Βγάνει τὸν ἐκ τὴν σέλα του, καὶ χάμαι τὸν ἐρύχνη.

Id est, *Ejicit illum ex sella & humi prosternit*. Vide Βγὰ, & Εὐγάλειν.

Ε͗ΥΓΑ΄ΛΕΙΝ, Εὐγάλλειν, *Ejicere, Auferre, Abstrahere*, Ἐξαιρεῖν, ἀφαιρεῖν, ἐκκομίζειν. Glossæ Græcobarb. χέει, ἢ χύνει, ἢ εὐγάλλει τὸ νερὸν ἴσον. Alibi: Ἀφελὼν, ἐκεῖνος ὅπου στερεύει καὶ εὐγάλλει τὸ ἰδικόν τοῦ ἄλλου. Nomocanon laudatus ab Allatio in lib. de Opinationibus Græcor. num. 14. ἔχει ἔννοιαν τοῦτο καὶ ἀμφιβολίαν, ἢ εἶναι ἀφωρισμένος, ἢ οὐχί. ὅμως κάμνει χρεία νὰ εὐγάλουν τὸ λείψανον ἐκεῖνο ἔξω ἀπὸ τὸν τάφον ἐκεῖνον, ὅπου εὑρίσκεται, &c. Historia MS. Belisarij:

Καὶ κάτεργα ὁ βασιλεὺς εὔγαλεν εὐβομήκοντα.

Historia Apollonij Tyrij:

Τάζω καὶ νὰ σ' εὐγάλω ἐγὼ καλαχέρια του ρυφιάνου.

Fabulæ Æsopicæ Græcobarb. pag. 145. ἂν ἐσὺ μου εὐγάλεις τὸ κόκαλον ἀπὸ τὸ λαιμὸν, νὰ σοῦ δώσω πληρωμήν. Agapius in Geoponico cap. 159. ἔπειτα εὔγαλε τὴν φῦσα, καὶ πλῦνε τὴν κεφαλὴν, &c. Ἀπευγάλλειν, Ἐξευγάλλειν, eâdem notione in Nomocanone Coteleriano num. 521. ut &

Βγάλειν, in Historia Apollonij Tyrij:

Στὴν Ταρσίαν ὅπου βγάλε, καὶ χαρίσε το στάρι.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Γιατάπη σου τὸν θάνατον ἀπίδω νὰ σὲ βγάλω.

Et lib. 6.

Τόσα εὑρίσκεται λαφρὸς ὅτι κανία σαΐτα
Βγαλμένη ἀπὸ σπαρτηκὸν, &c.

Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. lib. 5.

Ἐβγάλατο κατ' ἀκρίβειαν, ἵνα φανερῶς γνωρίσεις.

Georgius Contares in Hist. Athenarum lib. 2. καὶ οὕτω θυμιζόμενος ἔβγαλε τὰ βασιλικὰ του φορέματα, &c.

Εὐγάζειν, eâdem notione, Εὔγασμα, *Ademptio*, *Ablatio*, apud Portium.

ΕΥ͗ΓΑΡΜΑΝ, *Casus*. Glossæ Græcobarb. ἀγὰς, ἡ πτῶσις τοῦ ἀστραγάλου, τὸ πέσιμον, ἢ τὸ εὔγαρμαν τοῦ κοκκίου. Scribitur & ἔβγαρμαν in iisdem Glossis: ἔκβαλμα, ἔβγαρμαν, Προσπέλασμα.

ΕΥ͗ΓΑΤΑ΄, apud Myrepsum, sect. 23. num. 23. καὶ εἴ τινες ἐμβάλλουσι εὔγατα μικρὰ λευκὰ ἐν ὅλῳ σώματι, ἅπερ λέγουσι οἱ Λατῖνοι ἀορίγα. Vide suprà in Αὐγό.

ΕΥ͗ΓΕ΄ΝΕΙΝ, Vide Εὐγαίνειν.

ΕΥ͗ΓΕΝΗ΄Σ, Εὐγένεια, *Ingenuitas*, in utroque Gloss. & in Basilic. Vide in Gloss. med. Lat. *Benenatus*.

tus. Est etiam εὐγένεια titulus compellatorius, apud S. Basilium in Epistolis, & alios, *Nobilitas*, *Generositas.*

ΕΥ΄ΓΕΝΙΚΟ΄Σ, *Nobilis*, εὐγενής, in Corona pretiosa. Monita MSS. Alexij Comneni ad Spaneam nepotem:

Τὶ ἂν ἦσε διαλύτης εὐγενικοῦ ἀνθρώπου.

Georgius Contares lib 7. Hist. Athen. οὗτος ὁ Περικλῆς ὄντας ἀπὸ γένος εὐγενικὸν, καὶ δεξιᾶς φύσεως. Εὐγενικὰ, *Nobiliter.* Historia MS. Belisarij:

Ὁ Βασιλεὺς ἐξέβηκε, μεγάλως τοὺς ἐδέχθη,

Εὐγενικὰ, τιμητικὰ, ὡς πρέπει κατ' ἀξίαν.

ΕΥ΄ΕΡΓΕ΄ΤΗΜΑ, *Beneficium Ecclesiasticum*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 25. 29. 30. 31.

ΕΥ΄ΘΡΑ΄ΓΓΑΙ. Myrepsus MS. sect. 10. cap. 183. ἀλλὰ καὶ χοιράδας καὶ εὐθράγγας, καὶ πᾶσαν νεφριτικὴν νόσον ἰᾶται. Vox ignota Fuchsio.

ΕΥ΄ΘΥ΄ΧΑΛΚΑ, *Præsens pecunia.* lib. 9. Basilic. tit. 3. l. 15. §. 7. ἅγε δεῖ τὰ λαμβανόμενα διὰ ἐκβιβασμὸν ἐνέχυρα εὐθύχαλκα πιπράσκεσθαι. Ubi Digest. *Si quidem res captæ pignori, præsenti pecunia distrahi debent.*

ΕΥ΄ΙΣΚΟΣ, ἡ Αἰθάλη, in Glossis Iatricis MSS. Neophyti. *Fuligo.*

ΕΥ΄ΚΑΙΡΟΣ, Εὔκαιρος, *Vanus*, *Cassus*, *Inanis*, *Supervacuus*, ἀνέμιος, εἰκαῖος, κενὸς, μάταιος, &c. Glossæ Gr. Lat. *Vacivus*, Εὔκαιρος. Nicetas in Man. lib. 3. num. 18. τὰ δὲ κιβώτια καταλείπει τούτων κενὰ, &c. Ubi Cod. Barbarogr. εὔκαιρα. Εὔκαιρον, *Cenotaphium*, Κενοτάφιον. Εὔκαιρα, *Inaniter*, *Supervacuò*, κενῶς, μάτην. Εὐκαιρότητα, Εὐκαιριὰ *Vanitas*, *Inanitas*, *Futilitas*, Ματαιότης, κενότης.

Εὐκαιρεῖν, *Otiari.* Auctor Etymologici, ait σχολὴν à Græcis appellari, quam οἱ πολλοὶ ἀκύρως καλοῦσιν εὐκαιρίαν· τὸ δὲ Εὐκαιρεῖν, βάρβαρον: scilicet pro σχολὴν ἄγειν, vel σχολάζειν. Vide Suidam in Σχολὴ & Σχολάζειν. Sed & εὐκαιρῆσαι & εὐκαιρώνειν pro *Vacuare*, *Vacuefacere* usurpant, seu κενοῦν ἐξαντλᾶν, idem Nicetas de Urbis statu num. 5. initio: ταῦτ' ἐξ ὑπεράντλου τῆς ἀχθηδόνος ψυχῆς κενώσαντες, &c. Ubi Cod. Barbarogr. εὐκερέσαντες. Historia MS. Belisarij:

Κοντάρια τε καὶ ἄρματα, καὶ ἄρματα πάντοια,

Ὅλα νὰ τὰ ξεβάλουσιν, καὶ νὰ τὰ εὐκερέσουν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Τὰ βέλεν ἀπολήσασι, τὸν κάμπον εὐκερένουν.

Idem lib. 8.

Καὶ πόλλοι ἐξεύκερέσασι τὰς σέλλαις ἀπ' ἐκείνους,

Καὶ πλέον οὐ καβαλικεύσαν ἀλήμονον σ' ἐκείνους.

Item usurpari videtur pro *Egredi*, *Exire*, quia qui domo egreditur hanc evacuat. Apophthegmata Patrum in Arsenio num. 28. καὶ ὡς ἔφθασε περὶ τὴν κέλλαν τοῦ γέροντος, κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ εὐκαίρησεν ὁ γέρων ἔξω τῆς κέλλης, &c. In Joanne Cellarum: μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν εὐκαίρησεν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἠθέλησεν εἰσελθεῖν ἔσω. Ita in Joanne Colobo n. 7. in Antonio n. 29. & alibi non semel.

ΕΥ΄ΚΛΕΙ΄Α, *Claritas*, titulus Compellatorius, in Synodo VII. Act. 1. pag. 161.

ΕΥ΄ΚΡΑΤΟΝ, Εὐκράτιον, Latinis sequioris ætatis, *Mixtum*, *Ientaculum.* Vita MS. S. Arsenij: δίψης αὐτῷ παρενοχλούσης, ᾔτησεν εὔκρατον παρ' ἑνὸς τῶν ὑπηρετῶν. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 18. μετὰ δὲ τὸ προλῦσαι αὐτὰς τὰς ἑσπερινὰς εὐχὰς, διὰ ἑαυτῆς τὴν ὑπηρεσίαν ἐποιεῖτο, τὴν παράθεσιν ποιουμένη, καὶ τὸ εὐκράτιον ἐπιδιδοῦσα. Joan. Moschus c. 184. συνέταξατο οὖν ὁ νεότερος μὴ πίειν μήτε εὐκρὰς, μήτε ὕδωρ, μήτε οἶνον ἕως τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Infrà: παρεκαλεῖτο ὑπὸ πάντων ἵνα μικρὸν εὐκράτου μεταλάβῃ. Rursum: καὶ πολλὰ παρακαλέσας αὐτὸν εἰς τὸ μικρὸν μεταλαβεῖν εὐκράτου. Cyrillus Scythopolit. in Vita S. Joannis Solitarij num. 19. θελήσας ἐγὼ τὸ εὐκράτιον δοῦναι αὐτῷ, ἀφαμένος τῆς θυρίδος, εὗρον, &c. Occurrit præterea in Vita S. Auxentij num. 3. apud Bolandum εὔκρατον, eâdem notione. Vide Gloss. med. Lat. in *Mixtum.*

ΕΥ΄ΚΤΗ΄ΡΙΟΝ, *Ædes sacra*, *Oratorium*, εὐκτήριος οἶκος, οἶκος προσευχῆς S. Basilio Epist. 70. & Homil. in S. Gordium, Gregorio Presbytero in Vita S. Gregorij Nazianzeni, & aliis. *Locus ubi Orationes celebrare consueverant Christiani*, in Gest. Purgat. Felicis Episcopi Aptungitani. Theosterictus in S. Niceta Conf. num. 41. ἀνῆλθον ὁμοῦ πάντες εἰς τὰ λεγόμενα εὐκτήρια. Passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Oratorium.*

ΕΥ΄ΛΑΒΕΙ͂Σ, *Viri pij*, seu, voto peculiari pietati Christianæ obstricti, Monachi. Achmes Onirocrit. cap. 136. εὐλαβεῖς καὶ ἡσυχαστάς. cap. 210. εὐλαβεῖς καὶ ἀναχωρητάς.

Εὐλαβέστατος, Titulus datus Episcopis, & Archimandritis, in Concilio Calchedon. Act. 1. ubi vetus Interpres, *Religiosissimus*, vertit. Alibi *Venerandissimus*, ut pag. 104. Edit. Labbei. pag. 198. *Reverendus.* pag. 105. *Reverendissimus.*

ΕΥ΄ΛΟΓΕΙ͂Ν, *Matrimonio conjungere*, *Uxorem ducere*, vel *viro nubere.* Manuëlis Charitopuli Patr. Constantinopol. Solutiones lib. 3. Juris Græco-Rom. τινὲς ἱερεῖς λανθανόντως ἐποίησαν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ εὐλογήσεις ποταπὸς ἄρα ὁ γάμος οὗτος, καὶ ποίοις ἐπιτιμίοις ἁλίσκονται οἱ οὕτως ἱερολογήσαντες ἱερεῖς. Michaëlis Cerularij Patr. Constantinopol. Sancitum, ibid. lib. 4. ἱερεύς τινα παρὰ γνώμην τῶν γονέων συναπτομένους ηὐλόγησεν, &c. Georgius Phranzes lib. 2. cap. 17. εὐλογήθην ἐγὼ τὴν θυγατέρα τοῦ ἐπὶ Κανικλείου Ἀλεξίου Παλαιολόγου τοῦ Τζαμπλάκωνος, καὶ ἐγεννήθη μοι υἱὸς Ἰωάννης, &c. Nomocanon. Cotelerianus num. 212. ἐὰν δὲ κόρη συκοφαντήσῃ ἄνδραν, καὶ εἴπῃ, ὅτι ἐγάμησέ με, καὶ εὐλογήσου αὐτὴ δικαστικῶς, καὶ εὑρέθη παρθένος, &c. Joannes Sachleces in Narrat. MSS. de Meretricibus:

Τότε γυρεύου ἀφορμὴν να τοὺς εὐλογηθοῦσιν.

Anonymus de Bellis Francor. Peloponnesiacis:

Ἐπῆρεν τὴν θυγάτηρ του εὐλογητικὴν γυναῖκαν.

Infrà:

Μετὰ συμβίβασιν καλὴν ὁ Κόντος εὐλογήθη.

Ibidem:

Ἐκείνην τὴν Πριγκύπισσαν ὅπου ἦτον τοῦ Μωρέως,

Γυνὴ τοῦ εὐλογητικὴ εὐθὺς τὴν ἐβλογήθη.

Joannes Cantacuzenus lib. 2. cap. 34. καὶ εὐλογίαι μὲν καὶ ὅσα ἱερῶς νενόμισται ἐπὶ τοῖς γάμοις ἔνδον ἐτελοῦντο τῆς πόλεως Ἀδριανοῦ. Vide Nov. Leonis Imp. 74. 89. Addam hisce Apophthegma Isidori Philosophi ex Damascio in illius vita: οὐκ ἦν δὲ γνήσιος ὁ γάμος, εἰ μὴ ὁ ἱερεὺς, ὁ τοῦ Θεοῦ, ἐν τοῖς γαμικοῖς συμβολαίοις ὑπεσημήνατο χειρὶ τῇ ἑαυτοῦ.

Εὐλογητικὸς, *Filius legitimus*, *in Matrimonio natus.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. ubi de Rheno:

Ὅσαν τὰ ῥίπτουσιν ἐκεῖ τὰ βρέφη ὅπου γεννοῦνται,

Καὶ πλέον τὰ εὐλογητικὰ, καὶ τὰ μπαστάρδια σύρνει.

Item *Connubio junctus*, ut in suprà allatis ex Anonymo de Bellis Francor. in Morea.

Βλογεῖν, pro Εὐλογεῖν, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9. Extr.

Τὴν ὅποιαν σου τὴν ζητῶ ἀνὲν καὶ ὁρισμός σου,

Ἀνὲν καιρὸς νὰ βλογηθῶ νὰ βλογηθοῦμε μπρός σου.

Mox:

Οἱ πρῶτοι μας ἐνλάθελαν νὰ βλογηθοῦν γυναῖκες.

In Lemmate sectionis: Πῶς ὁ Ἀρκήτας εὐλογήθη τὴν κόρην τὴν Ἐμηλία.

Βλογητικὴ

βλοσητικὴ, *Sponsa*, *Nupta*. Idem Anonymus lib. 12. init.

Ἐμιλίαν τὴν πανέμνοςον, λέγω βλοσιτικὴν τε.

ΕΥ'ΛΟΓΗΤΟ'Σ, *Antiphona Benedictionis*, à qua apud Græcos Officia quævis initium ducunt. Euchologium in Officio ὄρθρε seu laudum: εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως, ἀρχόμεθα τοῦ Τρισαγίε, &c. Typicum S. Sabæ cap. 1. καὶ συναχθέντων τῶν ἀδελφῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἄρχεται ὁ ἱερεὺς, λέγων, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· εἶτα ἄρχεται ὁ Ἐκκλησιάρχης, Δεῦτε, προσκυνήσωμεν. Quæ quidem Oratio sic describitur apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij pag. 2. & 3. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Erant & aliæ Benedictionum formulæ, ut apud Joan. Moschum in Limon. cap. 118. & in Nomocanone Coteleriano, num. 408. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, Εὐλογητὸς ὁ Κύριος. Hinc Εὐλογητὸν ποιεῖν dicitur Sacerdos, cùm à Benedictione Officium Ecclesiasticum auspicatur. Idem Euchologium pag. 233. ubi de Ordinatione Lectoris: ποιεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογητόν. Triodium Fer. 2. Hebdom. 1. Jejun. Καὶ ποιήσας τὴν συνήθως μετάνοιαν τῷ Ἡγεμένῳ, ποιεῖ τὸ εὐλογητὸν, καὶ ἡμεῖς ἀρχόμεθα τοῦ Τρισαγίε. Et Feria 5. quintæ hebdom. τῇ πέμπτῃ τῆς πέμπτης ἑβδομάδος σημαίνει ὥρα δ. τῆς νυκτὸς, ἐπισυναχθέντων ἡμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γίνεται Εὐλογητὸς παρὰ τοῦ ἱερέως, ὡς συνήθως. Pachymeres in Paraphr. S. Dionysij lib. de Cœlesti Hierarch. cap. 5. ὁ μὲν ἱεράρχης εὐχὴν ἱερὰν ἐντὸς τοῦ θυσιαστηρίε ποιησάμενος, αὐτὴ δὲ οἶμαι τὸ Εὐλογητόν. Ita in Nomocanone Coteleriano num. 458. apud Codinum de Offic. cap. 12. num. 2. &c. in eodem Nomocanone num. 135. Sacerdos ἀπόζωςος, ἢ ἐξαπόλυτος, ἀπόλυσιν ἢ εὐλογίαν facere vetatur. At priusquam is Benedictionem populo adprecetur, & εὐλογητὸν faciat, Diaconus altiori voce inclamat, Εὐλόγησον. Idem Pachymeres lib. 4. Hist. cap. 5. ὡς δὲ πολὺ τοῦ ἔθε ἐπέβη, καὶ ὁ Διάκονος τὸ Εὐλόγησον ἐξεβόα, καὶ εὐθὺς ἡ ἐκ τοῦ ἱερέως εὐλόγησις, &c. Ejusmodi porro Benedictionales preces Εὐλογητάρια appellantur. Euchologium pag. 53. μετὰ τὸν Ἄμωμον, τὰ εὐλογητάρια. p. 546. 561. εἶτα τὰ εὐλογητάρια. Εὐλογητάρια τροπάρια, in Typico S. Sabæ p. 62. 65. 73. 92. Typicum S. Sabæ cap. 25. ψάλλεται καὶ ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο, σὺν τοῖς εὐλογηταρίοις τροπαρίοις νεκροσίμοις. Triodium Sabbato 2. hebdom. Jejun. εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ Ἀμώμε, ψάλλομεν τὰ εὐλογητάρια, τῶν ἁγίων ὁ χορὸς, καὶ ἕτερα. Sabbato S. Lazari: εἶτα στιχολογοῦμεν τὸν Ἄμωμον, καὶ λέγομεν καὶ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια.

ΕΥ'ΛΟΓΙ'Α, *Oblata*, *Hostia non consecrata*, panis qui ad Sacrificium à populo offertur, ex quo pars quædam ad illud conficiendum decerpitur. Nomocanon Cotelerianus, num. 11. τὰς προσφερομένας εὐλογίας τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐ μόνον τοῖς ἱερεῦσιν προστάττομεν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῖς διακόνοις, πᾶσι τοῖς κοπιῶσιν ἐν τῷ ἁγίῳ ἔργῳ τοῦ Θεοῦ· εἰς τρεῖς μοίρας μοιράζειν αὐτάς· δύο τοῦ ἱερέως, καὶ ἡ ἑτέρα τῆς καθ' ὅλης, ὑπὲρ ψυχῆς καὶ σώματος. Joannes Moschus in Prato Spirit. cap. 20. ἦν τις ἀδελφὸς ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Κυζιβᾶ, ὃς ἦν μαθὼν τὴν προσκομιδὴν τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς. ἐν μιᾷ οὖν ἐπέμφθη ἐνέγκαι εὐλογίας ἀπὸ Ἱεριχῶ· βαστάζων τὰς εὐλογίας, ἐρχόμενος ἐν τῷ μοναστηρίῳ, εἶπεν τὴν προσκομιδὴν, ὡς ἐν τάξει τῆς στιχολογίας· καὶ τὰς αὐτὰς εὐλογίας προέθηκεν ἐν τῷ δίσκῳ ἐν ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ οἱ διάκονοι, &c. In laudato Nomocanone num. 284. ejus qui in quarto vixit Matrimonio εὐλογία προσκομίζεσθαι vetatur. De Eulogiis verò, quæ in partem Sacerdotum cedunt, videtur intelligendus Socrates lib. 7. cap. 12. de Chrysantho Episcopo Novatiano: ἀπὸ τε τῆς ἐκκλησιῶν οὐδὲν ἐδέξατο, πλὴν κατὰ κυριακὴν δύο ἄρτους τῶν εὐλογιῶν ἐλάμβανεν.

Εὐλογίαι, *Panes*, aut *alia Edulia Sacerdotis benedictione consecrata*. Theophanes an. 40. Theodosij Jun. de Chrysaphio Eunucho: ὑπέθετο τῷ βασιλεῖ ἀκάκῳ ὄντι, καὶ εἰς Χαλκηδόνα διαγόντι δηλῶσαι τῷ Πατριάρχῃ ἀποστεῖλαι τὰς ὑπὲρ τῆς χειροτονίας εὐλογίας· ὁ δὲ Φλαβιανὸς καθαροὺς ἄρτους ἀπέστειλεν εὐλογίαν. ὁ δὲ Χρυσάφιος ἀποστρέψας ταύτας, ἐδήλωσε χρυσᾶς εὐλογίας ζητεῖν τὸν βασιλέα, &c. Vide Apophthegmata Patrum in Arsenio num. 16. & in Isaacio Thebæo num. 2.

Εὐλογία, *Panis benedictus*, qui & ἀντίδωρον. Nicephorus Homologeta Patr. Constantinopol. in Canonib. τοὺς ὄντας ἐν ἐπιτιμίοις μοναχοὺς χρὴ συνεσθίειν καὶ συνεύχεσθαι· μετέχειν δὲ καὶ εὐλογίας, ἤγουν κατακλασμοῦ, ἅμα τῇ αὐτῶν ἐξομολογήσει. Pachymeres lib. 5. cap. 4. ἐφ' ᾧ τε μεταχεῖν ἀντιδώρε, καὶ εὐλογίαν παρὰ τοῦ λειτουργήσαντος δέξασθαι. Εὐλογίαι λειτουργημέναι, quæ à Sacerdote Sacra faciente benedictione consecratæ sunt, in Nomocanone Coteleriano, num. 112. Quæ quidem Eulogiæ dabantur etiam interdum pœnitentibus, priusquam ad Sacram Communionem admitterentur, ut est in eodem Nomocanone n. 224. 231.

Εὐλογία, *Benedictio Episcoporum vel Sacerdotum, cui capita submittebant Christiani*. Philostorgius apud Suidam in Λεόντιος, ubi idem Leontius Episcopus Tripolis Urbis Lyciæ, sic ad Eusebiam Augustam Constantij Imp. uxorem: εἰ δὲ θελήσειας ἀφικέσθαι πρός σε, ὡς τοῖς ἐπισκόποις πρεπούσης φυλαχθησομένης αἰδοῦς, ἵν' εἰσέλθοιμι μὲν ἐγὼ, σὺ δ' αὐτίκα τοῦ θρόνε τοῦ ὑψηλοῦ καταβᾶσα, μετ' αἰδοῦς ὑπαντήσειας ἐμοὶ, καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπόσχῃς ταῖς ἐμαῖς χερσὶν, εὐλογιῶν ἀξιεμένη. Valentinianus Imp. apud Theodoritum lib. 4. Hist. Eccl. cap. 6. καὶ ἡμεῖς οἱ τὴν βασίλειαν ἰθύνοντες εἰλικρινῶς αὐτῷ (Ἐπισκόπῳ) τὰς ἡμετέρας ὑποκλίνομεν κεφαλὰς, καὶ τοὺς παρ' ἐκείνε γινομένους ἐλέγχους. Vide Henric. Valesium ad hunc locum, & ad Evagrium lib. 4. cap. 24.

Εὐλογία, *Benedictio Monachi*. Nilus Monachus lib. 2. Epist. 96. ad inclusum: πεῖθος δὲ Ἀββᾶς τὴν χεῖρα τῆς εὐλογίας ἐπέθηκεν.

Εὐλογίαν λαμβάνειν μετ' εὐχῶν, dicuntur præsertim Monachi, cùm rei cujuspiam agendæ licentiam ab Abbate petunt. Pœnitential. Græc. εἴτις ἐξέλθοι τοῦ μοναστηρίε, μὴ λαβὼν εὐλογίαν, ἢ ἀπολυθεὶς ἀπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτε μετ' εὐχῆς, ἔσω ἀκοινώνητος. Rursum: εἴτις μὴ λάβῃ εὐλογίαν εἰς τὸ ὄρδινον αὐτοῦ, γινέσθω ἀπολογίας. Paulò ante: εἴτις μὴ λάβοι εὐλογίαν ἐσθίει ἄνευ παιδείας ὤν, ἀφορεζέσθω. Εὐλογίαι εὐχῶν, apud Anonymum Combefisianum in Romano Lacapeno. n. 27.

Εὐλογία, *Eleemosyna*. Joannes Moschus in Limon. cap. 85. κατὰ οὖν τὴν συνήθειαν οὐ δέδωκεν τὴν εὐλογίαν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ, καὶ τῇ ἁγίᾳ παρασκευῇ. Continuator Theophanis lib. 4. num. 22. ἑκάστῳ τῶν φρορουμένων εὐλογίαν ἐπιχορηγοῦσα οὐ μικρὰν, καὶ ἐλεημοσύνην.

ΕΥ'ΛΟΓΙ'Α, *Benedictio quæ in fine Liturgiæ datur à Presbytero aut Episcopo*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 22. καὶ ἐν αὐτῇ Βενετίᾳ πασῶν τῶν ἀκολυθιῶν καὶ τῶν λειτουργιῶν τελεμένων, οὐκ εἴδου τὴν συνήθη εὐλογίαν, ἐν τῷ τέλει τῶν ὕμνων τε καὶ τοῖς ἐκεῖσε εὑρισκομένοις. Mox: γινομένης οὖν τῆς ὑμνῳδίας τοῦ ἑσπερινοῦ περιφανῶς ἔτι τε τῇ ἐπιούσῃ καὶ τῆς λειτουργίας, εὐλόγησε τοὺς εὑρεθέντας.

ΕΥ'ΛΟΓΙ'Α, *Pestis species*. Rhazis de Peste c. 2. τὰ δὲ ἰσχνὰ σώματα, τὰ χολώδη καὶ ξηρὰ καὶ θερμὰ, ἐπιτήδειά εἰσι πρὸς τὴν εὐλογίαν. Εὐλογίαν δ' ὠνόμασαν οἱ παλαιοὶ, τὸ ἓν εἶδος μοχθηρότερον τῶν δύο, κατὰ καὶ παρὰ πολλῶν οὕτως ὀνομάζεσθαι ταύτην ἀκούω. ἐν γὰρ τῇ Ἑλληνικαῖς διαλέξεσι κλῆσις ταύτης οὐχ εὑρηται. ὁ δὲ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ Χασπὲ ὠνόμασε· δηλοῖ δὲ ἡ λέξις τὸ

κατ

κατ' αὐτό. οἶμαι ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν λοιμικὴν ὁ λόγος βούλεται· εἰ δὲ καὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων ἐν τῇ διαθέσει, ἀλλ' οὖν καὶ κοινότητα ἔχουσι, καὶ οὐδὲν ἀπεικός. Apud Portium, ἡ εὐλογιαῖς, dicuntur *Vari in facie*, Ἐφήλιδες, ἴονθοι, ἀκναί.

ΕΥ'ΝΟΣΤΟΣ, *Limpidus*. Georgius Contares lib.6. Hist. Athenar. καὶ ἤφερεν ἀπὸ ἔξω νερὸν πολὺ καὶ εὔνοστον μὲ σωληνάρια, ὅσον τὴν ἐδίκασε, καὶ ἔκαμε διάφοραις βρύσαις μέσα εἰς τὴν χώραν.

ΕΥ'ΝΟΥΧΟ'ΠΟΥΛΟΙ, *Eunuchi adolescentes*. Ducas Hist. cap.34. ἔτι ἐν τοῖς εὑρεθεῖσι τέρκοις ὑπῆρχον ἐκ τῆς Παλατίου τῆς ἡγεμόνος εὐνουχόπουλοι, &c. Vide Ἀρχιευνοῦχος.

ΕΥ'ΡΕΙ͂Ν. Eustathius Iliad. ψ. ἦν σκοπὸς τοῖς ὁπλίταις μικρόν τι ψαῦσαι οἶνον εἰς ἔνδειξιν ἐπιδεξιότητος τῆς εἰς μάχην, ὃ δὴ καὶ εἰσέτι νῦν πολλοὶ μιμούμενοι σπεύδουσιν, ὡς αὐτοὶ φασὶν, μόνον ἀλλήλοις εὑρεῖν.

ΕΥ'ΡΕΜΑ. Myrepsus MS. sect.2.c.6. καὶ ὅλων τῶν ἀπονοίας εὕρεμα. Ubi Fuchsius sumi pro ἔρεισμα putat.

ΕΥ'ΡΕΧΝΕΥ'ΜΟΝΟΣ, *Plantago minor*, Prophetis seu Chymicis, apud Interpol.Dioscor. c.140.

ΕΥ'ΡΙΑ'ΤΙΚΟΝ, *Damnum*. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ pag. 1029. ἔτι ἵνα λαμβάνῃ τὸ χόρτον τῆς ἄγρας ἐκ τῆς εὐριατίκου, καὶ πλέκειν τὰ σκοινία, καὶ τὴν ἄγραν ἐκεῖ ἐλευθέρως. Quæ sic vertit Nicol. Alemannus: *Item possit agri fœno uti absque suo damno, funes texere liberè*, &c.

ΕΥ'ΞΙΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Diosc. c.621.

ΕΥ'ΤΑΚΤΕΙ͂Ν, *Componere*, *In ordinem disponere*. Codinus de Offic. c.5.n.54. φέροντες ἀεὶ δικανίκια ὅτε καβαλλικεύσῃ ὁ βασιλεὺς, προηγοῦνται καὶ φέροντες αὐτὰ ὄρθια, εὐτακτοῦσι τὸν λαόν. Galli dicerent, *ils rangent le peuple*. Hinc

Ὁ Εὐταξίας, vel ὁ Ἐπὶ τῆς εὐταξίας, Officium Ecclesiasticum, *Qui scilicet unumquemque in Officio suo continet*. Ita apud Jurisconsultos, Εἰρηνάρχαι dicuntur, οἱ τῆς δήμου εὐταξίᾳ ἐπιστατοῦντες. Id porrò in Ecclesia muneris Lectori potissimum adscribitur. Philotheus Patr. Constantinopolit. in Ordine Sacri Ministerij: Ἀναγνώστου ἢ Εὐτάξιος τὴν λαμπάδα κατέχοντος, καὶ τὸ, Κελεύσατε, ἐκφωνήσαντος, &c. Adde pag.9. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.8. καὶ τῆς εὐόσμων προσφέρεταί τι, διὰ ῥοδόσταγμα καὶ θυμιάματα διὰ τῆς Ἐπὶ εὐταξίας. Ordo Constantinopolitanæ Ecclesiæ: ὁ τῆς Εὐταξίας ἵσταται καὶ δέχεται τοὺς ἄρχοντας, καὶ στένει αὐτοὺς κατὰ τὴν τάξιν μᾶλλον δὲ καὶ νὰ καθίσειν. Codinus cap.1. n.17. Ὁ Ἐπὶ τῆς ἱερᾶς καταστάσεως, εἰς τὸ ποιεῖν εὐταξίαν ἐκτὸς τῆς Βήματος. Catalogus Medonianus & Allatianus: ὁ Ἐπὶ τῆς Εὐταξίας ἵνα ὁρίζῃ, ἵνα φιλοκαλῇ, καὶ νὰ πλυώσι τὰς κανδήλας. Vetus Pœnitentialis: Εἴ τις ἀκαίρως ἔρχεται εἰς τὸ ψητήριον, ἢ εἰς τὸ κελλάριον, ἐκτὸς τῶν ἐνετυπομένων, ἢ καὶ τῶν φροντιζόντων τῆς εὐταξίας, ἀφιέσθω ἀπευλογίας. Dorotheus Monembasiensis in Synopsi Historiarum: καὶ ὁ ὑποδιάκων ἔστεκεν ἔμπροσθεν μετὰ λαμπάδος μεγάλης ἀναμμένης, βαστῶντας αὐτὴν ὁ Εὐταξίας, &c. Apud Clementem lib. 2. Constit. Apost. cap.57. Diaconi munus esse dicitur, ἐπισκοπεῖν τὸν λαὸν, ὅπως μήτις ψιθυρίσῃ, ἢ νυστάξῃ, ἢ γελάσῃ, ἢ νεύσῃ. Deinde additur: Χρὴ γὰρ ἐν ἐκκλησίᾳ ἐπισημόνως καὶ νηφαλέως, καὶ ἐγρηγορότως ἑστάναι. Id præterea de Diacono testatur S.Chrysostomus Homil.24.in Acta Apostol. & Homil. 36. in I. ad Corinth. ex quo etiam discimus tantam olim observatam in ædibus sacris reverentiâ, ut in iis non liceret amicum à longo licèt tempore non visum salutare. S.Basilius Epist.417. de Furibus: συνελάβοντο μὲν αὐτοὺς οἱ τῆς εὐταξίας ἐπιμελόμενοι τῆς ἐκκλησιαστικῆς. Illius verò Officium ejusmodi est quale in Ecclesiis Latinis *Magistri ceremoniarum*: unde semper ille agmen sacrum præcedit: Demetrius Gemistus de Liturgia Patriarchæ, MS. ὁ δὲ Πατριάρχης μετὰ τὴν δοξολογίαν, προπορευομένου ἔμπροσθεν τῆς Ἐπὶ τῆς εὐταξίας, καὶ τῶν διακόνων κατὰ συζυγίαν καὶ τάξιν, ἀνέρχεται ἐν τῇ ἀναβάθρᾳ. Sic alibi. Vide in Ἀετὸς, & vide Goarum ad Euchologium pag.29. & Morinum de Sacris Ordinat.pag.244.

ΕΥ'ΤΕΛΕΙ͂Σ, *Cohortales*. Ita hâc voce in libris Basilic. & apud Harmenopulum hos intelligi notat Cujacius lib.6. Observ.cap.6. ἐὰν εὐτελὴς τελευτήσῃ ἀδιάθετος, ἐκ τῶν ἄλλων εὐτελῶν κληρονομεῖται.

ΕΥ'ΤΥΧΕΙ͂ΟΝ, dictum *Prætorium Præfecti* Augustalis, Alexandriæ. Vide Gloss. med. Lat.in *Eutycheum*.

ΕΥ'ΦΗΜΕΙ͂Ν, *Laudes Imperatori acclamare*. Πολυχρόνιον, seu πολλὰ ἔτη adprecari. Lexicon MS.Cyrilli: εὐφημία, εὐλογία καὶ ἔπαινος. Dio, ubi de ingressu Severi in Urbem: καὶ γαννύμενοι πολλὰ ἐπευφήμουν. Quo loco Zonaras: καὶ οἱ ἄνθρωποι λευχειμονοῦντες εὐφήμουν αὐτόν. Constantinus de Adm. Imp.cap.46. καὶ τὸ φλάμουλον ἐπιστήσας ἄνωθεν τῆς τείχους, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὸ ἐωθὸς εὐφημήσας, &c. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. p.467. ἔστεψεν ὁ Μιχαὴλ τὸν Βασίλειον, καὶ εὐφήμισαν πάντες, Μιχαὴλ καὶ Βασιλείου πολλὰ ἔτη. In Porphyrogenito p.489. τὴν τῆς ἱπποδρομίου πύλην καταλαμβάνουσι Κωνσταντῖνον εὐφημοῦντες ὡς βασιλέα. Zonaras to.1.Annal.p.168. 1.Edit. φωνὰς εὐφήμους ἠφίεν εὐχαῖς μεμιγμένας. Nicephorus Gregoras lib.4.Hist.de Strategopulo Cæsare: προσετέτακτο δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ Βασιλεὺς διὰ μνήμης καὶ τὸ τῆς Καίσαρος ὄνομα ἄγεσθαι ὁμοῦ τοῖς τῶν Βασιλέων, ἐν τοῖς ὑμνητηρίοις καὶ εὐφήμοις ἅπασι, παντοχοῦ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐπικρατείας ἄχρις ἐνιαυτοῦ. Pachymeres lib.2. Hist. c.4. de Michaële Palæologo: ἀνακλητικοῖς παιᾶνοις καὶ κρότοις παρὰ πάντων ἐμεγαλύνετό τε καὶ ἐφημίζετο. Lib.9.cap.1. de Michaëlis Andronici Filij Coronatione: χεῖρα δ' ὁ ἱεράρχης τῷ Θείῳ μύρῳ τῆς βασιλείας συμμετάσχοντα, καὶ παιᾶνες ἐντεῦθεν, καὶ εὐφημίαι, &c. cap.2. πολὺς δ' ἐξ ἁπάντων κρότος, καὶ συμμιγὴς ἤρετο εὐφημία καὶ μεγαλυνόντων τοὺς βασιλεῖς. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Εἰς ὕψος ἀνάβαζόν με, καὶ πρῶτον με ἐφημίζουν,
Χρυσοῦν τὸν αὐτοκράτορα, καὶ δεύτερον ἐμένα.
Πολλὰ τὰ ἔτη λέγουσι Λυβίστρου Βασιλέως.

Cùm verò *Laudes* dicerentur in ædibus Sacris inter Sacræ Liturgiæ officia, eas incipiebant Psaltæ, ut Auctor est Codinus de Offic.cap.6. n.5. interdum & Proceres, ut cap.6.n.5. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat.c.7. καὶ οὕτως οἱ ψάλται μετὰ ἐρχόμενοι πρῶτον τὸν μέγαν προσκυνοῦσιν ὡς τὸν σωτῆρα Χριστὸν ἀρχιερέα, καὶ εὐφημοῦσι τρὶς, Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα, λέγοντες. Ejusmod. Psaltas intelligit Anna Comnena l.6. Alexiad.p.167. Κωνσταντῖνον καὶ Ἄνναν ἐν ταύτῳ ἐξεφώνουν ἐν τοῖς εὐφημίαις καιροῖς, οἱ τῆς εὐφημίας προεξάρχοντες. Vide Cantacuzenum lib.3.c.27. initio, Codinum de Offic.c.11.14. & alibi non uno loco, & infrà in Πολυχρόνιον: præterea Notas ad Alexiad.p.252.& Gloss.med.Lat.in V. *Laudes*.

Εὐφημία præterea usurpatur in Rebus Sacris. Nam cùm Sacramenta, verbi gratiâ, sacra Chrismata, confecta sunt, tum εὐφημία peragitur; id est de re confecta gratiæ Deo aguntur, & acclamantur. Euchologium p. 633. ubi de Sacri Chrismatis confectione, quâ peractâ, μετὰ τοῦτο εἰς τῶν Ἀρχόντων ἄρχεται τῆς εὐφημίας, Ἐστεφανώθης ἔργον, ἤδη ἐτελειώθης, καὶ μετὰ τὴν εὐφημίαν, κειμένου τῆς μύρου ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ, &c. Adde p.642.

ΕΥ'ΦΗΜΗΤΑΙ, Hæretici iidem qui Massaliani, sic dicti, inquit Nicetas lib.4. Thes. Orthodoxæ fidei pag. 237. quia cæteris orando & benedicendo Deum exercitatiores esse videntur: unde & εὐχῖται etiam appellantur.

ΕΥ'ΧΑΡΙΣΤΙ'Α, *Sacrum Eucharistiæ Sacramentum*. Μετέχειν εὐχαριστίας, in Concilio Nicæno 1. Can.13. 17. &c. Passim.

ΕΥ̓ΧΈΛΑΙΟΝ. Vide in Ἔλαιον ἅγιον.

ΕΥ̓ΧΗ'. Quinque εὐχῶν ſpecies in Sacra Liturgia obſervare eſt ex Concilio Laodiceno Can. 19. nam poſt Homilias Epiſcoporum, fiebat τῆ̃ Κατηχουμένων εὐχὴ, deinde εὐχὴ τῆ̃ ἐν μετανοίᾳ, quibus ab Eccleſia recedentibus, tres τῆ̃ πιςῶν εὐχαὶ fiebant: ac prima quidem μετὰ σιωπῆς, cum ſilentio: ſecunda verò & tertia, διὰ προσφωνήσεως, quam poſtremam vocem, per *Vocis pronuntiationem* Iſidorus Mercator: rectiùs verò Dionyſius Exiguus, per *Exclamationes ſolitas* verterunt, id eſt altâ voce.

Κοινωνία τῆ̃ Εὐχῆς. Vide in Κοινωνία.

Εὐχὴ, *Ordinatio, abſque manus impoſitione.* S. Nicephori Confeſſoris Canones, cap. 6. ὁ ἔχων εὐχὴν ἡγουμένου, Πρεσβύτερος ὤν, χειροτονεῖ ἀναγνώστην καὶ ὑποδιάκονον ἐν τῇ ἰδίᾳ μονῇ.

Εὐχαὶ διὰ χειρὸς, vel Εὐχαὶ χειρῶν, Manus impoſitio cum precatione: nam præcedebat oratio manuum impoſitionem, ut liquet ex Poſſidio in Vita S. Auguſtini cap. 29. *Manum illi imponens oratione præmiſsâ.* Ita uſurpare Theodotum apud Clementem Alexandrinum, Euſebium lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 13. & Sanctos Patres obſervat Henricus Valeſius.

Εὐχὴ μέση, *Oratio quæ in medio Canonis recitatur*, inquit Goarus ad Euchólog. pag. 635. Euchologium Barberinum apud eundem, p. 630. εἶτε ὁ Διάκονος ἄρχεται ὁ ἀνελθὼν ἐν τῷ ἄμβωνι ποιῆσαι τὴν μέσην εὐχήν.

Εὐχὴν αἰτεῖν καὶ λαμβάνειν, *Benedictionem petere, & accipere.* Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, n. 4. ὁ δὲ τοῦτον δεξάμενος, σχῆμά τε καὶ ἦθος εὐλαβείας θεασάμενος, βαλόντα τὴν συνήθη τοῖς μοναχοῖς μετάνοιαν, καὶ λαβόντα εὐχὴν, ἠρώτησεν αὐτὸν, πόθεν, ἀδελφὲ, παραγέγονας, &c. Infrà: ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἡγουμένου τοῦ Ζωσιμᾶ βαλὼν αὖθις μετάνοιαν, καὶ αἰτήσας εὐχὴν, καὶ εἰπὼν Ἀμὴν, ἔμεινεν εἰς ἐκεῖνο τὸ μοναστήριον. Ibidem n. 6. βάλλων μετάνοιαν, ᾐτεῖτο λαβεῖν εὐχὴν, καὶ ἔχειν πρὸς τὸν προκείμενον ἀγῶνα συναγωνιστὴν καὶ ἔμπειρον. Et n. 11. Zoſimus ad S. Mariam Ægypt. hâc conſpectâ, ςῆθι, καὶ μετάδος εὐχῆς καὶ εὐλογίας τῷ γέροντι. Rurſum num. 13. ὁ δὲ εἰς γῆν κλίνας τὰ γόνατα, ᾔτει λαβεῖν εὐχὴν, κατὰ τὸ σύνηθες· ἡ δὲ καὶ αὐτὴ βάλλει μετάνοιαν, καὶ ἔκειντο ἀμφότεροι ἐπὶ τὴν γῆν ἕκαστος ἐξαιτῶν εὐλογῆσαι τὸν ἕτερον, καὶ οὐδὲν ἦν ἀκοῦσαι παρ' ἀμφοτέρων λεγόμενον, εἰ μὴ τὸ, Εὐλόγησον, &c. Denique cujuſmodi fuerit hæc oratio ſeu benedictio, ſic aperitur in eadem Vita num. 14. τῇ ἐν στάσει τείνω παραχωροῦσα τὸν γέροντος, ἔφησεν ἡ γυνὴ, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὁ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων κηδόμενος· τοῦ δὲ Ζωσιμᾶ εἰπόντος Ἀμὴν, ἀνέστησαν ἐκ τῆς γονυκλισίας. Adde Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Joannis Solitarij num. 21. 22. Eſt igitur εὐχὴν διδόναι, idem quod εὐλογεῖν. Philo lib. de Mutat. Nominum pag. 40. 1. Edit. τὸ δὲ γε εὔχεσθαι καὶ εὐλογεῖν οὐκ ἐπὶ τοῦ τυχόντος, &c. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: καὶ λαβόντος εὐχὴν παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθεν. Mox: καὶ αἰτήσας εὐχὴν παρ' αὐτοῦ, ἔμεινεν ἐκεῖ. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 70. εὐλογίσας τὸ μοναστήριον, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ, ἔτι γε μὴν καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, —— ἀπήρξατο τῆς ὁδοῦ. Scylitzes in Porphyrogen. pag. 611. τοῦ Συμεὼν ὑποκλίναντος τῷ Πατριάρχῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ εὐχὴν δεξαμένου παρ' αὐτοῦ, &c. Vetus Pœnitential. Græc. εἴτις ἐξέλθοι τοῦ μοναστηρίου, μὴ λαβὼν εὐλογίαν, ἢ ἀπολυθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου μετὰ εὐχῆς, ἔςω ἀκοινώνητος. Vide Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 13. & Gloſſ. med. Lat. in V. *Oratio.*

ΕΥ̓ΧΊΤΑΙ, Sic dicti *Maſſaliani* Hæretici, quòd id vox *Maſſaliani* ſonet, ut eſt apud Harmenopulum de Sectis & alios; vel ut Chronologus ineditus de Hæreſib. ἀπὸ τῆς εὐχῆς, ἢ ἀπὸ τῆς ἐπωνύμου χώρας τῆς Περσίδος. De iis agunt Theodoritus lib. 4. Hæretic. Fabul. & lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 11. Apophthegmata Patrum in Lucio, Concil. Epheſin. part. 2. Act. 2. Euthymius Zygabenus in Panopl. part. 2. tit. 22. Auctor de Initiis Hæreſeon num. 80. 103. Photius Cod. 52. Nicetas in Theſauro Catholicæ fidei lib. 4. p. 237. Pſellus de Operat. Dæmon. p. 10. Theophanes an. 1. Valentis, Nicephor. Calliſt. lib. 11. c. 14. &c.

ΕΥ̓ΧΟΛΟΓΕΙ͂Ν, *Orationes dicere, pronuntiare.* Nomocanon Cotelerianus num. 126. ὁ δὲ κατὰ βίας βαπτίσει αὐτὸ, νὰ εὐχολογήσει αὐτῷ καὶ μόνον· τὸ δὲ εἰς τὸ ὕδωρ βαλέσθω ἀναγνώστης ἢ διάκων.

ἘΦΑΠΛΩ'ΜΑΤΑ, *Tapetes qui inſterni ſolent.* Euſtathius Il. Ψ. εἰ δέ τις μάθοι ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ δέμνια θεῖναι, καὶ ῥήγεα ἐμβαλεῖν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, ἕτερον τὸ νοῆσαι τοὺς τάπητας, οὓς οἱ παλαιοὶ μεταβαλεῖς τῆς λέξεων, ἃν πρὸς ἃν φράζοντες ἐφαπλώματα ἑρμηνεύουσιν, συγκρατούμενοι ἐκ τοῦ ἐφύπερθε.

ἘΦΕΣΊΑ, *Artemiſia*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 534. & Apul. cap 19.

ἘΦΈΤΗΣ, *Qui appellatur, Iudex appellationis.* ἡ Ἐφέσιμος, Ἔφεσις, *Appellatio*, in Baſilic. Gloſſ. Ἔφεσις λέγεται ἡ ἔκκλητος. Gloſſæ Gr. Lat. Ἔφεσις, *Appellatio, Provocatio.* Ἐφέσιμος δίκη, apud Zonaram to. 2. Annal. p. 27. 1. Edit.

ἘΦΗΜΕΡΊΑ, *Onus quod cuique ſingulis diebus ſecundum ſtatas vices incumbit.* Gloſſæ MSS. Ἐξ ἐφημερίας, ἐκ συνεχοῦς λειτουργίας· Ἐφημερία δὲ, κυρίως, τὸ παρεβδομαρεύειν. Alio loco: Ἐφημερὶς, ἡ τῆς ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας συμπιπτόντων ἀπογραφή. Lexicon MS. Cyrilli: Ἐφημερία, ἡ πατριὰ καὶ ἡ τῆς ἡμέρας λειτουργία, καὶ ἡ τῆς ἑβδομάδος. Eſt igitur *Ephemerius*, idem qui *Hebdomadarius.* Vetus Pœnitentialis: Εἴτις ὀχλεῖ τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ προφάσει τῆς ἐφημερίας, πλὴν τοῦ Κελλάριου, ἢ Ἀρχιεβδομάριον, γινέσθω ἀπολογίας. Mox: ἵνα ἑκάστης ἐφημερίας ὁ Ἀρχιεβδομάριος, καὶ ὁ φροντιςὴς περὶ πάσης χρείας φροντίζωσιν ἐπιμελῶς· ἵνα μὴ τῷ κρίματι τῆς ἀμελείας ἐμπέσωσιν. Typicum S. Sabæ cap. 5. Ἄρχεται δὲ ὁ τὴν ἐφημερίαν ἔχων ὁ Ἱερεὺς, &c. Anaſtaſius Patr. Antiochenus Homil. 1. in Annuntiat. Deiparæ, de S. Zacharia: μεθ' ἣν πληρώσας ἐφημερίαν αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Ἐφημερεύτης, *Qui ſuas vices ſtato die obit.* S. Athanaſius Orat. in Deſcript. Beatæ Mariæ: καλὸν γὰρ λοιπὸν συνιδεῖν, καὶ τὸν Ἰωσὴφ πληρούμενον, καὶ τὸν οἰκίσκον ἔνθα ἡ παρθένος ἀπεκύησεν, τῆς ἐκκλησίας τύπον δεχόμενοι· ὅπου θυσιαστήριον μὲν ἡ φάτνη, ἐφημερεύτης δὲ Ἰωσὴφ, διάκονοι δὲ ποιμένες, ἱερεῖς οἱ ἄγγελοι, Ἀρχιερεὺς δὲ ὁ Κύριος, &c.

Ἐφημέριος, idem qui ἐφημερεύτης. Habent verò Monachi Græcanici ſuos Ἐφημερίους, quorum munia videtur indicare Joaſaphus Patr. Conſtantinopol. in Epiſtola ad Theodoſium Zygomalam lib. 4. Turco-Græciæ Cruſij: Σὺ δὲ Ἐφημέριε, βλέπε τῆς ἐκκλησίας ἀκολουθίαν, καὶ τὸ κελλίον, καὶ ἅπαντα τὰ παιδία ἐπιμελῶς σπουδασάτωσαν· ἤδη γὰρ ἀποστελῶ ὑμῖν ταῦτα βιβλία κάλλιςα. Curabat igitur *Ephemerius* ut Eccleſiaſticum Officium ritè diceretur, & ut Monachi & pueri ſeu novitij rectè in Eccleſia canerent. Maximus Planudes in verſibus MSS. in Ædem S. Andreæ ſacram, conditam à Theodora Protoveſtiaria:

Δόγματος ὀρθοτόμοιο χάριν παθεν ἄλγεα πολλὰ,
Τιμᾷ καὶ φιλίην ὥς τις Ἐφημερίων.

Ephemerij amicitiam præ cæteris fortè coluiſſe dicuntur, quòd ita appellarentur Magnatum domeſtici *Capellani*, Dominorum *ſervitio impenſius* addicti: ita enim *Ephemerios* appellat Romanus Nicephorus in Grammatica MS. ὁ ἐφημέριός του δὲν κατάπεσε ποτὲ, *Capellanus ſuus non reddidit ſe humilem.* Certè ſic dictos Patriarchæ & Epiſcoporum concellaneos Clericos vel Presbyteros videtur innuere

Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu, cap. 43. ubi de Patr. Constantinopol. Ἔχει μὲ δύο Ἐφημερίες, δύο ἱεροδιακόνες, Οἰκονόμον, Σακελλάριον, τελέσι φύλακα τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων, —— καὶ ἐκ τῶν Ἐφημερίων, ἑνὸς καὶ μέγας Πρωτοσύγκελλος, καὶ δεύτερος τελέσιν, οἵτινες φυλάττεσι τὴν σφραγίδα τῶ Πατριάρχε. Ubi *Ephemerij* isti non alij sunt à Clericis domesticis, quorum alter munus subit Protosyncelli, non quòd hâc dignitate in Ecclesia fungatur, si bene concipio. De iis fortè intelligendus Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 12. cap. 1. Καὶ ἐν τῇ Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως ἐλείπε γ σαν ὁ Μέγας Χαρτοφύλαξ μετὰ καὶ ἑτέρων τῶν ὄντων μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ συνόδῳ· καὶ ὅτε Ἐφημέριος, ὅτε ἄλλος τις τῶν δοξάντων πεισθῆναι ἐλειτούργησε. In Synodo Hierosolymitana adversus Calvinistas subscribunt, Συμεὼν ἱερεὺς Ἐφημέριος τῶ ἐν τῷ Καμηλίῳ ἁγίε Ἠλίε, & Γεώργιος ἱερεὺς καὶ Ἐφημέριος τῶ ἁγίε Σπηλαίε, pag. 353. 354.

Ἐφημέριος, Græcis hodiernis, inquit Leo Allatius in Dissertat. 1. de libris Ecclesf. Græcor pag. 100. dicitur Monachus ille, qui antequam cæteri in mensam procedant, in disco seu scutella acceptum panem ad instar Crucis in quatuor partes æquales dividit, quem Παναγίαν vocant, uti pluribus docemus in hac voce.

ἘΦΉΡ, Ἐφθόσεχιν, Ægyptiis, *Chamaleon albus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 415.

ἘΦΗΣΥΧΆΖΕΙΝ τῇ ἀποφάσει, *Acquiescere sententiæ*, in Basilic.

ἜΦΙΤΟΝ, *Census*, ex *Afflictus*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 97. ἐὰν εἷς ἄνθρωπος δηδῆλο σπίτι τε εἰ, ἔφιτον, ἢ (*vel*) τὸ περιβόλιν τε, καὶ εἰς κερὸν ὀνοματισμένον, ζῖτα τῶ παχτονάρι, ἢ τις πακτονάρης τὸ ἔφιτόν τε, &c. Adde, cap. 99.

ἘΦΌΔΙΟΝ, *Sacra Eucharistia quæ infirmis & morituris datur in* ἐφόδιον τῆς σωτηρίας, ut est in Euchologio p. 682. τελευταῖον καὶ ἀναγκαῖον ἐφόδιον, in Concilio Nicæno 1. Can. 13. Vide quæ observamus in Gloss. med. Lat. in *Viaticum*. & Henr. Valesium ad lib. 6. Hist. Eusebij cap. 44.

ἘΦΌΛΒΙΟΝ, φόλβιον, *Euphorbium*. Εὐφόρβιον. dicebant & φόρβιον. Glossæ MSS. Nicomedis, Εὐφόρβιον, φόρβιον. Hinc igitur ἐφόλβιον, & φόλβιον, ρ. in λ. mutato, more Græcis recentioribus sat frequenti. Georgius Acropolita in Chron. οἱ δὲ ἰατροὶ ἀμυχὰς τοῖς ποσὶν ἐποίεν, καὶ ἐφόλβιον τῶν ἀμυχαῖς ἐνέβαλλον. Et sic legendum in Orneosophio cap. 5. ἐφόλβιον, πέπερι, λίβανον ἀρρενικὸν, κόστον, &c. Ubi perperam Edit. φιλόλβιον. At cap. 1. ejusdem libri φόλβιον habet: φολβίε βολάνης, κόστε, σμύρνης, &c. Ubi Gyllius legit φολίε. Vide Salmasium de Homonymis Hyles Jatricæ pag. 15. & seqq.

ἜΦΟΡΟΣ, *Inspector*. Hesychius: ἔφορος, ἐπίσκοπος, ἐπιστάτης. θεατής, θεός, ἐφόπτης. Dicebantur autem apud Lacedæmonios ἔφοροι, οἱ τὰ τῶν πόλεων ὤνια ἐπισκεπτόμενοι. Neque aliud fuit τῶν Ἐφόρων munus sub Imperatoribus Constantinopolitanis. Habetur Epistola Nili Monachi inscripta Hypatio Ἐφόρῳ, quæ est 20. lib. 2. sed & Nicetas Choniates inscribitur in Cod. Reg. μέγας Λογοθέτης καὶ ἐπὶ κρίσεων Γενικῶ, καὶ ἔφορος. In edito verò, Ἔφορος, καὶ Κριτὴς τῶ βήλε.

Ἐφορικὸν, *Munus seu Functio Inspectoris*. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 1. tit. 25. §. 1. λειτούργημα γάρ ἐστιν δημόσιον πρᾶγμα διδόμενόν τινι, οἷον σιτωνικὸν, ἐφορικόν.

ἜΦΤΑ, pro ἑπτὰ, *Septem*. Ἐφτακαιδέκατος, *Septangulus*, ἑπτάγωνος. Ἐφτακόσιοι, *Septingenti*, &c.

ἘΦΥΓΙΑ, *Mergus*, avis, Αἴθυια. Vide Μέννοια.

ἜΦΥΔΡΟΣ, *Equisetum*, ἵππουρις, apud Interpol. Dioscor. c. 628.

ἘΦΥΜΝΙΟΝ. Vide in Ὕμνος.

ἜΧΕΙΝ, *Debere*. Apophthegmata Patrum in Ammona n. 8. Καὶ τί ἔχω ἐγὼ ποιῆσαι. Occurrit alibi non semel. Joan. Moschus in Limon. cap. 112. πιστεύσατέ μοι, τέκνα, βασιλεῦσαι ἔχω. Infrà: καὶ φονεῦσαι αὐτὺς ἔχετε, & *interficietis eos*. cap. 150. καὶ αὐτὸς ἔχει προσκομίσαι. cap. 210. ἀναμείνατε, καὶ ἔχετε ἰδεῖν. Infrà: ἀκολουθήσατέ μοι, καὶ ἔχομεν νικῆσαι. Rursum: τί ἄρα ἔχει ποιῆσαι. Sic alibi passim. Macarius Homil. 12. ὅταν συλληφθῇ λῃστὴς εἰς δικαστήριον, καὶ ἄρχηται κρίνεσθαι, λέγει αὐτῷ ὁ ἄρχων, ὅτι ἐποίεις τὰ κακὰ, ἐκ ἤδεις ὅτι συλληφθῆναι ἔχεις καὶ ἀποθανεῖν. Vide Gloss. med. Lat. in *Habere*.

Ἔχειν, ἔχειν ἐν γαστρὶ, *Gravidam esse*, de muliere quæ concepit. Phrasis veteribus haud incognita. Joan. Moschus cap. 114. καὶ ἐποίησεν εὐχὴν τῇ γυναικὶ αὐτῶ, καὶ τῶ Θεῶ θελήσαντος, ἔσχεν ἡ γυνὴ κατὰ γαστρός. Infrà: τινὲς ἂν ἄνδρες μὴ φοβέμενοι τὸν Θεὸν ἤρξαντο διαβάλλειν τὸν γέροντα, καὶ λέγειν, ὅτι ἀληθῶς ὁ νεώτερος ἀγονός ἐστιν, ἀλλ' ἐκ τῶ Ἀββᾶ Δανιὴλ ἔσχεν ἡ γυνή. Apophthegmata Patrum in Antonio n. 8. προσελθοῦσαν αὐτῷ παρθένον λαβοῦσαν ἐν γαστρί. Simocatta lib. 5. Hist. cap. 14. ἀλλὰ διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα ἐφάνης μοι ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς, καὶ τρίτον εἶπές μοι, ὅτι ἡ Σιρὴν ἐν γάστρι ἔχει. Suprà: ἐὰν ἐν γαστρὶ συλλάβῃ Σιρή.

Ἐχομένη, ἡ γαμεμένη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. Vide Ἐγγαστρώνειν.

ἘΧΈΛΙΟΝ, vox incertæ notionis apud Myrepsum cap. de Drosatis num. 56.

ἜΧΕΝΤΡΑ. Vide in ὄχεντρα.

ἘΧΈΤΑΙΟΝ. *Vivarium*. Scholiastes Nicandri ad Alexipharmaca: ὁ ζωγρος, καὶ τὸ βιβάριον, ἐχέταιον λέγεται.

ἘΧΕΏΝΥΜΟΝ, *Polycnemum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 514.

ἘΧΘΕΣ, pro χθὲς, *Heri*. Ἐχθεσινὸς, *Hesternus*, χθεσινός.

ἜΧΡΑ, *Inimicitia*, Ἔχθρα, in Corona pretiosa.

ἘΧΘΡΟΣ, *Diabolus*, quomodo Latinis Scriptoribus *Inimicus* dicitur, uti in hac voce docuimus in Gloss. med. Lat. Vita S. Syncleticæ num. 35. καὶ ὁ ἐχθρὸς δὲ πλέον ἐπὶ τῶν ἀκληρόνων ἤπται, &c. Occurrit passim apud Patres Gr.

Ἔχθρα, eâdem notione. Apophthegmata Patrum in Isidoro num. 6. ὅτε δὲ ἡ ἔχθρα ἐποίει αὐτὸν ὀλιγοψυχῆσαι, &c.

ἘΨΗΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ σκόρπισις, καὶ λέωσις, καὶ ὄπτησις. οἱ τεχνῖται τῆς ἑψήσεως, apud Olympiodorum Alexandrinum in Zosimum MS. *Alchimistam*.

ἘΨΗΤΗΡΙΟΝ, *Refectorium Monachorum*, ἀριστήριον. Vetus Pœnitential. Gr. εἴ τις ἀκαίρως ἔρχεται εἰς τὸ ἑψητήριον, ἢ εἰς τὸ Κελλάριον, ἐκτὸς τῶν ἐντελλομένων ἢ καὶ τῶν φροντιζόντων τῆς εὐταξίας, ὑποκείσθω ἀπολογίας. Vide Ἐστιατόριον.

ἘΨΙΚΕΥΕΙΝ. Vide in Ὀψίκιον.

ἘΨΥΝΕΙΝ, *Coquere*. Fabulæ Æsopi Græcobarbaræ pag. 98. Γεωργῦ παιδὶ ἔψωνε κοχλαίες. Ubi Cod. Gr. γεωργῦ παῖς ὤπτα κοχλίας.

Z.

ZÃ, pro Ζῶα, *Animalia*, apud Anonymum de Nuptiis Thesei: Vide in Μυζομήτης.

ΖΑ΄ΒΑ, *Zaba*, *Lorica*. Glossæ MSS. ζάβα, τὸ λωρίκιον. Justinianus in Nov. 85. c. 3. καὶ τὰς λεγομένας ζάβας, ἤτοι λωρίκια. Chronicon Alexandrinum an. 5. ejusdem Justiniani: ἦλθον δὲ ἀπὸ Κωνσταντιανῶν (sic leg.) νεώτεροι πράσινοι φοροῦντες ζάβας σύ. οἵτινες νεώτεροι ἦλθον ὁπλισμένοι. Leo in Tactic. cap. 6. num. 2. ζάβας τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων ἀνασυρομένας διὰ λωρίων καὶ κρικελλίων. Adde n. 13. 17. 22. 25. cap. 7. n. 73. 76. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. ζάβας σὺν καπλίοις τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων ἀνασυρομένας λωρίοις καὶ κρικελλίοις. Infrà: φλαμμουλα μικρὰ ἐπάνω τῶν ζαβῶν κατὰ τῶν ὤμων. Occurrit rursum ibi pluries, & lib. 7. cap. 15. lib. 11. cap. 2. lib. 12. cap. 4. Anonymus Astronomus MS. μορφὴ γρυπὸς σκράνωσε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· περὶ αὐτοῦ ζάβα καὶ ἐπικράνιον μετ' αὐτοῦ.

Ζαβάτοι, *Loricati*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio: pag. 898. δευτέραν τάξιν πεζῶν ζαβάτων. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 1. καλὸν δὲ ἐστιν, ἵνα πολλοὶ ζαβάτοι φαίνονται τοῖς πολιορκουμένοις, καὶ τοὺς μὴ ἔχοντας ζάβας, τὰ σκαπλία τῶν ζαβῶν φορεῖν, ὡς τὸ καὶ αὐτοὺς ἀπὸ διαστήματος ζαβάτους ὁρᾶσθαι.

Ζαβαρεῖον, *Zabarum armarium*, *Repositorium*, vel *Theca*. Suidas: Ζαβαρεῖον, ἐν ᾧ αἱ ζάβαι, αἵ εἰσιν ὅπλα πολεμικά, ἀπόκειται· ζάβα γὰρ τὸ λώρικον. Leoni in Tact. Θήκη & θηκάριον τῶν ζαβῶν. Joannes Tzetz. Chil. 4. vers. 467.

Τῷ κυρίῳ Ἰωάννῃ τῷ Λαχανᾷ τῷ Γραμματικῷ
Τοῦ ζαβαρείου ὑπάρχοντι, &c.

Vide Gloss. med. Lat. in *Zaba*, & Philippum Pigafettam ad lib. 5. Leonis Tactic. p. 65. 81.

ΖΑΒΑΚΟ΄Ν. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀμπέλαιον, τὰ ζαβακοῦ ὕλη τῶν λακῶν ἰῶν. Vide Ζάμβαξ.

ΖΑΒΟ΄Σ, *Curvus*, *Uncus*. Glossæ Græcobarb. ἀγκύλον, ζαβὸν, στρεβλόν. Ζαβόννειν, *Inclinare*. Eædem Glossæ: Κλινίσκει, ζαβόννει. Occurrit ibi non semel. Ζάβωμα, *Curvatura*, *Inflexio*, in iisdem Glossis: ἀγκών, ζάβωμα τοῦ τοίχου.

ΖΑΒΡΟ΄Σ, *Vorax*, πολυφάγος, in Glossis MSS. apud Suidam, & Phavorinum.

ΖΑΓΑ΄ΝΟΣ, Avis venaticæ genus. Orneosophium Michaëlis Ducæ Imp. jussu conscriptum: pag. 243. ὁ ζαγανὸς ὀφείλει εἶναι μακρόλαιμος. Infrà: ὀφείλεις δὲ διδόναι συχνότερον πρὸς τοὺς ζαγανοὺς ἀγελοπούλια, ἤτοι περιστέρια. Vide Τζυράκιον.

ΖΑΓΑ΄ΡΙΟΝ, *Canis venaticus*, *Hispanicus*, *Accipitrarius*, qui cum accipitre venatur. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. ὥσπερ τὰ ζαγάρια τὰ ἀνιχνεύοντα τὴν ὀσμὴν τῶν περδίκων. Ubi Cod. al. δίκην προσκνιζομένων κυνιδίων. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 126. pag. 167. καὶ οὕτω τὸ ὀξῶδες ἀνελόμενος εὐφυῶς τῶν ὀνύχων, παρέχε τῷ ζαγαρίῳ εἰς τὸ φαγεῖν, καὶ προθυμοποιηθῶσι. Et pag. 169. εἰ δὲ τοῦτο γένηται, ἢ διὰ δυσχερίαν τόπου, ἢ διὰ στάσιν ἀνεπιτήδειον, ἢ διὰ τὸ μὴ ἐνεργῆσαι τὸ ζαγάριον, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ζαγάρεια καὶ λαγονικὰ τῶν ἀλύσαις δεμένα.

Alter Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ μὲ ζαγάρεια καὶ σκυλία τὸ δάσος τριγυρίζει.

Ζαγαρομμάτης, *Oculos caninos habens*. Ita cognominatus quidam Georgius Protovestiarita, apud Acropolitam in Chron. cap. 75.

ΖΑΓΓΡΑ΄ΤΟΡΕΣ, Ζάγγροι. Vide in Τζάγγρα.

ΖΑΓΛΟΣ, *Mutilus*, *Mancus*. Ζαγλίζειν, *Colaphizare*, *alapâ cadere*, κολαφίζειν, ῥαπίζειν. Ζαγκλίκι, *Colaphus*, ῥάπισμα, κόνδυλος.

ΖΑΓΡΟ΄Σ, *Discalceatus*, in Glossis MSS. Colberteis, & apud Hesychium.

ΖΑΔΟ΄ΑΡ, Radix teres, Aristolochiæ non absimilis, sapore & colore Gingiberis, quæ ex India ad nos defertur, inquit Gorræus. Ζαδόαρ, Neophyto in Glossis Jatricis MSS. τὸ ἀνακάρδιον· ἔοικε δὲ ξηρᾷ καὶ μέλανι μικρῷ καστάνῳ. ὡς δὲ τινές φασιν, ἐλαίαι εἰσὶν ἐλεφάντων περὶ τὰ ὑπογάστρια γινόμεναι· ἕτεροι δὲ κρότωνας ἐλεφάντων αὐτὰ φασί. *Zedoar*, de quo Ruellius lib. 1. cap 29. de Natura stirpium.

ΖΑΘΗ΄ΣΙΕΝ, Prophetis, *Artemisia*, apud Apul. c. 10.

ΖΑ΄ΚΑΝΟΝ, *Lex*, *Mos receptus*. Vox barbarica. Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 8. καὶ ὅτε ποιήσουσιν οἱ Πατζινακῖται πρὸς τὸν βασιλέα τοὺς ὅρκους κατὰ τὰ ζάκανα αὐτῶν, ἀποδίδωσιν αὐτοῖς τὰς βασιλικὰς δωρεάς. Et cap. 38. ἐν καὶ ἄρχοντα, κατὰ τὸ τῶν Χαζάρων ἔθος καὶ ζάκανον, πεποιήκασι, συκώσαντες αὐτὸν εἰς σκουτάριον.

Ζάκανον, *Adscriptio anni, diei & mensis*. Suidas: δᾶτον, παρὰ Ῥωμαίοις, σημασία τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ καιροῦ, ὅτε τις ἢ ἐκ πόλεως, ἢ ἐκ τινος τόπου ἀποσταλῇ· οἱ δὲ ζάκανον. A Suida exscripsit Phavorinus, omissis tribus postremis vocibus, quas fortè huc pertinere non putavit. Vide Ζακόνιν.

ΖΑΚΙ΄ΖΕΙΝ, Ζάκισμα. Vide in Τζακίζειν, & in Καργάς.

ΖΑΚΟ΄ΝΙΝ. Damascenus Studita Homil. 27. de S. Maria Ægyptiaca: ἀπὸ χρόνους νὰ μὴν περάσης τὸν Ἰορδάνην, κατὰ πῶς ἔχεται ζακόνιν. Ubi Vita edita n. 32. εἰς τὰς νηστείας τὰς ἱερὰς τῶν ἔτους τὸν ἐπερχομένους μὴ περάσης τὸν Ἰορδάνην, ὥσπερ εἰώθασι ποιεῖν εἰς τὸ μοναστήριον. Infrà: ὁ δὲ γέρων ἐθαύμαζε πῶς τὸ εἶπε τὸ ζακόνιν τοῦ μοναστηρίου, καὶ πῶς ἤξευρε τὰ σφάλματα τοῦ μοναστηρίου. Idem videtur quod ζάκανον. Mirabatur nempe Zosimus quòd S. Maria nosset quæ in suo Monasterio gerebantur, hoc ipso tempore.

ΖΑ΄ΚΛΟΝ, *Falx*, ζάγκλη, vox Siculorum à Nicandro usurpata. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ζάκλον ἐστὶ τὸ δρέπανον, Ζάκορος, νεωκόρος.

Lexicon MS. Cyrilli: ζάκλον, τὸ δρέπανον. Hesychius, & ex eo Phavorinus habet ζάγκλον. Salmasius emendat ζάγκλον, quâ voce usus Callimachus.

ΖΑΛΜΩ΄ΔΗΣ, ὁ σθλάβος, in Glossis MSS. Reg. ex Cod. 2062. *Servus*.

ΖΑΜΑ΄ΤΙΟΝ, *Catinus*: τρυβλίον, in Glossis MSS. Regiis Cod. 2062. & apud Suidam & Phavorinum. Hesychius habet ζαλμάτιον.

ΖΑ΄ΜΒΑΞ, *Sambacum*, Avicennæ: Italis & Gallis, *Iasminum*, de quo Ruellius lib. 1. de Natura Stirp. cap. 84. Extr. Glossæ Jatricæ Græcobarb.

barb. MS. Ζαμβὰκ, τὰ ἴα, ἢ εὐσκιέλεος, ἢ χαμεμιλαίων, ἢ μετά τινος τ̃ θερμὸν ἀλιμμυτόν. Matthæus Silvaticus: *Zambach*, id est *Sambucum* vel *Iasemin*. Dioscorides, seu ejus Interpolator lib. 1. Parabil. post cap. 170. πύρεθρον καὶ γαλάγγαν ἀνὰ L. γ' τρίψας, ἕνωσον μετὰ ζάμβακος, &c.

Ζαμβακέλαιον, *Oleum Iasmini*, *Oleum Zambacinum*. Matthæus Silvaticus: *Zambaca*, vel *Raya domestica*, id est, *Sambucus*, *unde oleum fit*. Lexicon MS. Nicomedis: ζάμμακος, καὶ ζαμβακέλαιον. Simeon Sethi de Alimentis, de Gruibus: φασὶ δὲ ὡς ὁ τούτων μυελὸς καὶ ἡ χολὴ ἅμα ζαμβακελαίῳ ἐρανιζόμενα, πρὸς μνήμης ἀπώλειαν λυσιτελεῖ. Vide Ζάβακον.

Ζάμβαξ, alia notione. Cedrenus in Zenone pag. 355. ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ τῷ πρὸς Βορρᾶν κειμένῳ τ̃ ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τρέφονται μαργαρῖται ὑπὸ κλειῶν, ἃς τινες Ζάμβακας ὀνομάζουσι, &c.

ΖΑ'ΜΒΥΞ. Vide in Ζάμυξ.

ΖΑΜΒΥ'ΚΗ, *Sambuca*, μουσικὸν ὄργανον, apud Hesychium & Phavorinum. Vide in Gloss. med. Lat. in *Sambuca*.

ΖΑ'ΜΠΑ, *Bufo*, *Rubeta*, Μύωξος, Φρῦνος.

ΖΑ'ΜΥΞ, Ζάμβυξ, *Lapidis pretiosi species*. Andreas Hierosol. Cretensis Archiep. de Vita Humana pag. 77. καὶ κοχλίας μὲν αἷμα βάπτει πορφύραν, καὶ μαργαρίτην ἐκτρέφει ζάμυξ θαλάττιος. Ubi Meursius emendat, σάλπιγξ, ut intelligatur Concha marina. Sed nihil mutandum, est enim quod vulgò *Nacre de perles* appellamus.

Ζάμβυξ dicitur Anonymo de Templo S Sophiæ, ubi de sacra mensa: λίθους παντοίους, καὶ μαργαρίτας, καὶ ζάμβυκας, χαλκὸν, ἤλεκτρον, μόλυβδον, &c. Neque aliud est

Ζαμπιλάμπι, apud Anonymum MS. Græcobarbarum de Lapidibus: λίθος Ζαμπιλαμπις πινόμενος παρὰ γυναικὸς στείρας, εὐθὺς παιδόκιν ποιεῖ, &c. Ubi distinguenda verba, Ζάμπι, λάμπη, id est *Zampi*, *Lapis*.

ΖΑ'ΜΦΥΡΟΣ, *Sapphyrus*. Liber Jatricus ex Cod. Reg. 190. ubi de Lapidibus: ζάμφυρος, λίθος πᾶσιν γνωστός. οὗτος φορούμενος ὠφελεῖ πρὸς πᾶσαν ἀπεψίαν, καὶ ἔνστασιν ποιεῖ, καὶ ἐρωτικὰς ἐπιθυμίας.

Ζέμφυρος, Ζέφυρος, eâdem notione, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 109. in Cod. Reg. ἀντίδοτος ἡ διὰ λίθου ζεμφύρου. Ubi Codex Fuchsij prætulit λεμφύρου, unde restituit λαμπύρου, *Radiantis*, ut intelligatur *Lapis Lazurius*, quod potissimum colligit ex Mesue. Infrà: εἶθ' οὕτως πάλιν ἔμβαλε σὺν αὐτῷ λίθον μπαλάξι ζεφύρου. Ubi Cod. Fuchsij: λίθον ἀπέλαξιν ζέφυρον prætulit, & cap. 449. in MS. & 455. in edito occurrit rursum ἀντίδοτος ἡ διὰ ζεφύρου. Ubi rectè Idem Fuchsius *è Saphyro* vertit. Ζάμφηρος habetur in Cod. MS. cap. 459.

ΖΑΝΒΑΝΙ', apud Myrepsum sect. 16. cap. 33. vox ignota Fuchsio.

ΖΑΝΖΑΠΗ'Λ, τὸ ζιζίβερη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Gingiber*.

ΖΑΝΖΑΛΑ', *Supellex*.

ΖΑ'Ξ, *Latibulum*, *Latebra*. Theophanes an. 8. Justini Jun. ὁ δὲ Βαδουάριος ἰδὼν τ̃ βασιλέα ἔφυγεν ἀπὸ ζακὸς εἰς ζάκαν, φόβῳ τ̃ βασιλέως. Ubi Goarus *de præsepe in præsepem*: sed nescio unde id hausit: nostrates dicerent, *de cache en cache*: quæ quidem vox Gallica, nescio an non à *Sacco* venerit, ita ut primitus *Sache* usurpatum fuerit: voxque deducta fuerit à puerulis qui in *Saccis* sese occulunt, cum unà ludunt.

ΖΑΟΥΤΖΑ'Σ. Vide in Τζαούσιος.

ΖΑΠΕ'ΤΙΟΝ Aromatis genus, quod vulgò *Sivettam* vocant, de quo audiendus in primis Joannes Ruellius lib. 1. de Natura Stirp. cap. 27. Extr. *Simile quidpiam eruitur è genitalibus locis feræ animantis, quod Zibettum recentiores Græci nominant peregrino sermone. Ea autem feli qui veteribus ædificiorum ruinis oberrat, non absimilis: è cujus natura sordes manat odoratissima*, &c. Mox: *Nonnulli è recentioribus Græcis, qui hoc animalis genus, ex quo odoratum id recrementum elicitur, Zapetion appellant, vulgus nostrum hodie Sivettam nominat.* Nicetas in Isaacio lib. 3. n. 5. ex Cod. Græcobarb. καὶ ἠλείφετο μυρίσματα ῥοδοσταμμάτων παντοῖα, μόσχους, ζαπέτια, ἄμπαρ, &c.

Ντζεφέτιν, eâdem notione. Idem Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 10. ex Cod. Gr. Barb. Φραγκικὰ ῥοῦχα φορέσαντες, καὶ ντζεφέτα καὶ τοὺς ἔχοντας ζῶα κορεύσαντες. Ubi Cod. alius: μετὰ τὴν τ̃ περιβλημάτων ἀφαίρεσιν δεξάμενοι ἐν χρῷ κουρίας, &c. Vide Salmasium ad Solinum, pag. 329. 335.

ΖΑΡΑ'ΔΕΟΙ εὐχαί, Manichæorum, de quibus in Anathematismo hæresis eorundem: σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὰς Ζαραδέους ὀνομαζομένας εὐχάς.

ΖΑΡΒΟ'Σ. Vide Ζερβός.

ΖΑΡΓΑ'ΝΗ, ζαργάνα, piscis Ταινία Græcis dictus, *Tænia* Plinio lib. 2. cap. 7. Vide Petr. Bellon. lib. 1. de Piscib. pag. 162. Scoliastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 100. Ταινίαι, ζαργάναι. Idem v. 172. σφύραιναι, ζαργάναι. Alius, αἱ ζαργάναι καλούμεναι. Ita lib. 3. v. 117. Agapius in Geoponico cap. 143. ἔπαρε τὴν χολὴν ἰχθύος ὀψαρίου, ὅπου λέγουσι Λοῦτζο, καὶ εἰ δὲ ὡσὰν τὴν ζαργάναν, ἤγουν βελονίδα, μακρὺς, ἀμὴ χοντρὸς ὡς τ̃ κέφαλον.

ΖΑ'ΡΓΙΑ, *Tesseræ*, (dez) κυβευτικὸς βόλος. Ζαργιοπαιγνίδι, *Ludus talorum*. Vide Ζάρι.

ΖΑΡΖΑΛΟΥ̃. Vide in Ζαρζαλοῦ.

ΖΑΡΙ'ΟΝ, Ζαριστής. Vide in Ἀζάριον.

ΖΑΡΙΘΕ'Α, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioscor. c. 586.

ΖΑΡΚΑ'ΔΙ, *Dama*, Δορκάς, Πρώξ. Corona pretiosa: Ζαρκάδι, *Capreolus*, Δορκάς. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 54.

ΖΑΡΚΕΤΙ'ΔΕΣ, Κολοκυνθίδες, Γογγυλίδες, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Colocynthides*, seu *Cucurbitæ silvaticæ*, de quibus Ruellius lib. 3. cap. 151.

ΖΑΡΚΟΥ'ΛΑΣ, *Circulus*, seu facia capiti aptata, in modum circuli convoluta, vulgò *Turban*. Ducas cap. 21. ἐξέθετο δόγμα τ̃ μὴ ἐνδύσεσθαι τὴν κεφαλὴν πῖλον, ὃ καλοῦσι Ζαρκοῦλαν. Idem cap. 23. de Genitzerorum pileis: τὸ γνωριστικὸν δὲ σημείωμα τούτων τὸ τ̃ κεφαλῆς κάλυμμα, ὃ κατὰ τὴν κοινὴν γλῶτταν Ῥωμαίων Ζαρκολᾶν λέγουσι. Ubi Bullialdus: *Capitis est tegumentum è lana alba, quo utuntur Genitzeri. Fimbriâ aureâ circundata est Zarcula, in parte ejus anteriore adsurgit Cylindroides argentea vel ænea fistula: & à vertice in dorsum Syrma trium Spithamarum longitudine demittitur. Genitzeris est album, quibusdam aliis rubrum id capitis tegumentum.* Leunclavius in Onomastico ad Hist. Musulman. *Tulipant, Fascia linea quâ Turci caput involvunt. Hac in Divano proceres olim utebantur, ut albâ Zerculâ belli tempore.* Alibi: *Zercula, Pileus aut tegumentum capitis è filtro, quali solent uti Genitzari.* Vide eundem lib. 18. Hist. Musulman. pag. 763. infrà in φακεώλιον.

ΖΑΡΚΟΥ̃Ν, τὸ Συρικὸν in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Aliæ habent Ζαρκοῦ. *Syricum*, de quo Gorræus in Definit. Med.

ΖΑΡΝΑΒΑ̃, vox ignota Fuchsio ad Myrepsum sect. 21. cap. 1. quem docere poterat Matthæus Silvaticus: *Zarnab: sunt folia arboris magnæ non facien-* tis

tis fructum, similis salici, habens odorem, ut odor Citri.

ΖΑΡΟΒΟΤΑ'ΝΑΙ. Vide in Βοτάνη.

ΖΑΡΟΥ'ΡΙΟΝ, *Mespilum.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὰ ζαρύρια, τὸ τέταρτον. Glossæ Saracenicæ MSS. Ζάρορ, τὰ μέσπιλα. Matthæus Silvaticus: *Zaror, Arab. vel Zarora, Gr. Trionum, Trigonum, vel Tricoctum, I. Mespilum, vel Anzarola, Zaurur, Azarola, Zarurum. Quidam fructus similis piro in figura, & parvus: in Sicilia oritur.*

ΖΑΡΤΑΛΟΥ', τὰ Βερίκοκκα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1334. Neophytus in Gloss. MSS. Ζαρταλȣ̃, τὰ βερίκοκκα, τὰ αὐτὰ καὶ βερικόκια, καὶ ἀρμενιακὰ καλȣ̃νται. Ζαρζαλȣ̃ scribitur apud Anonymum Medicum ex Cod. Reg. 1237. Βράζον ζαρζαλȣ̃ καὶ ξηρὰ δαμάσκηνα, &c. Vide Βερίκοκκον.

ΖΑΡΩ'ΝΕΙΝ, *Rugas ducere, Contrahere, Corrugare*, συνάγειν, συςέλλειν, ῥυτιδȣ̃ν, &c. Ζαρωμένος, *Contractus, Rugosus*, συνεςαλμένος, ῥυτιδώδης. Nicetas in Isaacio lib. 1. num 9. τὴν τῆς Βρανᾶ παρεισαχθεῖσαν κεκέλευκε κεφαλὴν· ἡ δὲ ὡς εἰσῆκτο, ἐπ' ἐδάφους ἀρριπτο ζαρωμένη καὶ κεκαμμυμένη τοὺς ὀφθαλμούς. Ubi Cod. Edit. σεσηρυῖα καὶ μεμυκυῖα τῷ ὀφθαλμῷ. Orneosophium pag. 212. καὶ εἰς κονδάριον πλατὺ καθίζουσιν, ἵνα οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ μὴ ζαρωθῶσι. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ἡ τρίχες μας ἀσπρίζασιν, τὸ δέρμα μας ζαρώνει.

Prochoprodromus contra Hegumenum:

Καὶ ἡ κοιλία μου ἐζάρωσεν ἀπὸ τῆς ἀφαγίας.

Idem de sua paupertate:

Οἱ δὲ λαπάραι ὁμοιάζον τὴν καταζαρωμένην.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Ὁ βόθρακας ἀρχίνησε ναπλώνη ναζαρώνη.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ δα εἰς τὸ ναγύργυθα κειτε σε ζαρομένος.

Codex MS. ex Ecclesia S. Sophiæ Thessalonic. laudatus à Franc. Richardo in Sancta Irene Insula, cap. 15. Extr. ἐκεῖνος ὅπου ἔχει ἀνάθεμα, φαίνεται κιτρινὸς, καὶ ζαρωμένα τὰ δακτυλιά του. Eundem Codicem laudat Nomocanon citatus ab Allatio in Dissert. de Quorundam Græcorum opinat. cap. 14. Extr. ubi perperam scriptum καὶ λαζαρωμένος τὰ δάκτυλά του, tametsi idem Allatius Ζαρωμένα legisse videatur, qui *digitos contractos.* vertit.

Ζαρομάδα, *Ruga*, Ῥύμη.

ΖΑΡΟΥ'ΠΙΟΝ, *Ruga, Platea, Vicus.* Glossæ Græcobarb. ἀγυιὰς, ἄμφοδα, δίοδα, δίςρατα, ζαρόπια, ῥύμες. Occurrit ibi pluries.

ΖΑΤΡΕΙ'ΟΝ, ζητρεῖον, *Cippus.* Hesychius: ζητρεῖον, τὸ τῶν δούλων κολαςήριον. Moschopulus: ζατρεῖον, κοινῶς ὁ κȣ́σπος· ἐςὶ δὲ εἶδος κολαςηρίȣ, ᾧ οἱ δοῦλοι ἐδεσμοῦντο. Etymolog. ζατρεύω, ἐν μύλωνι βασανίζω. Vide Pollucem lib. 3. cap. 8. Cujacium lib. 9. Observ. cap. 37. Salmasium ad Vopiscum, & ad Tertullian. de Pallio, &c.

ΖΑΤΡΙ'ΚΙΟΝ, *Ludus Scacchorum.* Scholiastes Theocriti Id 6. v. 17. ἡ δὲ λέξις μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν παιζόντων τὸ κοινολέκτως ζατρίκιον. Anna Comnena lib. 12. Alexiad. pag. 360. εἶχε τῶν συζυγιῶν τινὰς παίζων τὸ ζατρίκιον. παιδιὰ δὲ τοῦτο ἐκ τῆς τῶν Ἀσυρίων τρυφῆς ἐξευρημένον, καὶ εἰς ἡμᾶς ἐληλυθός. Achmes Onirocrit. cap. 241. ὁ βασιλεὺς, ἢ μέγιςος, ἢ ἄρχων πολέμου, ἐὰν ἴδῃ ὅτι τὸ ζατρίκιον αὐτοῦ ἀπώλετο, ἢ ἐκλάσθη, ἢ ἐκλάπη, ἀπολέσῃ τῆς ςρατ' αὐτοῦ, καὶ εἰς θλῖψιν μεγίςην ἥξει. Astrampsychus ἐν τῷ Πυθαγ. λαξευτ. MS. Ἔχει κοινωνίαν πρὸς γυναῖκα καὶ παῖδας ἀγῶνας πρὸς εὐνούχους, καὶ παίγνια, καὶ ζατρίκια, καὶ ταυλία. Idem: καὶ ζατρίκιν καὶ ταῦλιν. Anonymus de Arte Persica: δηλοῖ δὲ καὶ παίγνια βόλγων, καὶ ζατρικίων, καὶ ἀγάπας γυναικῶν. Ducas Hist. cap. 16. ἐκάθητο μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἔνδον τῆς σκηνῆς παίζων ζατρίκιον ὃ οἱ Πέρσαι Σαντρατζ καλοῦσιν, οἱ δὲ Λατῖνοι Σκάκον.

Ζατρικίζειν, *Scacchis ludere.* Achmes loco laudato: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι παίζων συζατρικίζει ἑτέρῳ γνωρίμῳ χάριν κέρδους τροπαιοῦχον ἀλλήλοις, καὶ ὁ νικήσας ἀποκερδήσει, καὶ ἀνύσει τὸ σπουδαζόμενον, &c. Rursum: ὁ Βασιλεὺς μέγιςος, ἢ ἄρχων πολέμου, ἐὰν ἴδῃ ὅτι ζατρικίζει τόπον πολέμου, μετ' ἐχθρῶν ἐναντίων διαμαχήσεται.

Ζατρίκιον, in Glossis MSS. Reg. ὁ κȣ́σπος, τὸ τῶν δούλων κολαςήριον. In Glossis aliis legitur ζητρεῖον. Vide in Ζατρεῖον Κȣ́σπος. Et Salmasium ad Hist. Aug. & ad Plinium, ubi de vocis Etymo commentatur.

ΖΑΦΗ'ΡΗ, *Sapphirus*, Σάπφειρος, in Corona pretiosa. Pseudo-Trismegistus de Herbis Sacris 12. Signor. Zodiaci, ex Cod. Cæsareo: Κρόνου λίθος, ζαφῆριν, &c. Vide in Ζάμφυρος.

ΖΑΦΡΑ'Σ, *Atractylis, Cnecus, Crocus*, ἀτρακτυλὶς, κνῆκος, κρόκος. Gallis, *Safran.* Cod. MS. Reg. 945. fol. 943. γράψον καὶ κρέματο ὥσπερ φυλακτ' μετὰ ζαφαράδος, καὶ μόσχου, καὶ ῥοδοςάμαλος.

Ζαφερὰ, eâdem notione in Corona pretiosa. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 151. καὶ κρόκον, ἤγουν ζαφερὰν δράγμη ἡμισύ. Occurrit non semel apud Constantinum Asecretis in Viatico, MS.

ΖΑ'ΧΑΡΙ, *Saccharum*, in Corona pretiosa. Symeon Sethi: τὸ ζάχαριν θερμόν ἐςι καὶ ὑγρὸν κατὰ τὴν πρώτην ἀπόςασιν. Σάχαρι, apud Achmet. Onirocrit. cap. 243. εἰ δὲ τρώγει γλύκισμα, σάχαρι κλινικὸν, τὸ λεγόμενον παλοῦδιν, &c. Ζάχαρ, apud Theophanem an. 17. Heraclij: Ζάχαρ δὲ καὶ γιγγίβερ, καὶ ἄλλα εἴδη πολλά.

ΖΕΚΧΕ'ΤΗΣ, *Solitarius*, seu *Monachus Turcicus.* Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: μίαν οὖν τῶν ἡμερῶν ἦλθεν Ζεκχέτης τις, τουτέςιν ἡσυχιαςὴς, εἰς τὴν ῥῦγαν τινὶ τῶν χαλεπιτῶν, καὶ λέγει αὐτῷ, &c. Sic videntur appellati ob paupertatem quam profitentur. Apud Leunclavium in Onomastico ad Hist. Musulman. *Zekiat, eleemosyna sive liberalitas in egentes, sic à peccatis expiandis & purgandis dicta.*

ΖΕ'ΜΑ, *Ius, Iusculum*, Ζωμός. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 25. πάλιν οὖν ὁ ἐχθρὸς θέλων αὐτὴν ἀποκτεῖναι, ἐπάρασαν τὸ χαλκίον τοῦ ζέματος, ἐν ᾧ τὸ λάχανον ἧψε, ὥςε χαλάσαι τὸ ζέμα εἰς καλάγοντα, συνέθεσα τοὺς πόδας ὑπὸ διαβόλου, καὶ πεσοῦσα ὑπτία φέρει τὸ χαλκίον τοῦ ζέματος κατὰ τῆς ὄψεως αὐτ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Ζιτῶ σαπούνιν νὰ λουσῶ, καὶ λέγουν με τὸ ζέμαν.

Ita usurpat Leontius in Vita S. Joannis Eleemos.

Ζέμα exponitur etiam τὸ δάκρυον τῆς πεύκης, in Glossis MSS. Reg. Cod. 1261. Lexicon Nicomedis Jatrosophistæ: ζεῦμα πεύκης, ὀπὸς πεύκης.

Ζέματα, *Therma, Aqua calida.* Martyrium S. Patricij Episc. Prusæ num. 1. ἐλθὼν οὗτος ἐν τοῖς θερμοῖς, ἔθυσεν τῷ Ἀσκληπίῳ καὶ τῇ Ὑγείᾳ· καὶ τερφθεὶς ἐν τῆς πηγαῖς τῶν ζεμάτων, ἐκέλευσεν τεθῆναι αὐτοῦ θρόνον. Adde n. 2. 5. 7. Vide Gloss. med. Lat. in *Zema.*

Ζεματίζειν, *Fervefacere*, ζέειν, βράζειν. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 129. de Cerasis: ὕςερα τὰ ζεματίζουν μὲ τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτω φυλάγονται ἄσηπτα ὅλον τὸν χρόνον.

ΖΕΜΕ'ΝΟ. *Iunctus.* ζευγμένος. Glossæ Græcobarb. ἔνι τὰ βόδια εἰς τὸν ζυγὸν, ἤτοι ζεμένα.

ΖΕ'ΜΦΥΡΟΣ. Vide in Ζάμφυρος.

ΖΕ'ΝΝΕΙΝ, *Fervere*, Ζέειν. Glossæ Græcobarb. ἀνέζεννεν, ἀνέβραζεν, ἐχόχλαζεν.

ΖΕΝΤΖΙΑ'ΝΕ, *Gentiana*, Herba, apud Myrepsum.

ΖΕΝΤΟΝΙ'

ZENTONI', Ατλάζι, *Rasum*, Panni species.

ZE'ON, nempe ὕδωρ, *Aqua calida* seu *fervida*, quam Græci adhibent in Sacris Liturgiis de quo more copiosè egit Goarus ad Euchologium p. 148. Liturgia Chrysostomi: καὶ δεχόμενος (Diaconus) τὸ ζέον, λέγει πρὸς τὸν ἱερέα, Εὐλόγησον δέσποτα τὴν ἁγίαν ζέσιν ταύτην· ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογεῖ λέγων, Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν. Liturgia Præsanctificatorum pag. 190. καὶ τίθησι τὴν μερίδα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ, καὶ ἐγχέει καὶ τὸ ζέον, ὡς ἔθος. Symeon Thessalon. de Templo pag. 229. ἔτι δὲ τὸ ζέον ὕδωρ ἐκχέει τῷ ποτηρίῳ, &c. Et lib. de Sacris Ordinat. cap. 2. ubi de Lectore: καὶ προπορεύεται λαμπαδηφορῶν τῶν ἁγίων, καὶ τὰς προσφορὰς, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ ζέον φέρει. Quæsivere Latini à Græcis in Concilio Florentino, διά τι χέουσιν ζέον ὕδωρ ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ: quibus respondere licet verbis ejusdem Symeonis Thessalonic. Resp. 60. καὶ τοῦτο τὸ θερμὸν ἐκλυποῖ, ὅτι ζωοποιὸν τὸ πνεῦμα καὶ ζωοποιοῦ τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ μὴ ἀποστάντος, οὐδὲ ἡ θεότης αὐτοῦ κεχώρισται· ἀλλὰ οὖν καὶ τὸ ὕδωρ τὸ πνεῦμα εἰκονίζει, ὕδωρ καλούμενον, καὶ τὸ θερμὸν, ὡς τοῦ πυρὸς τὴν θεότητα, ὅτι ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον φησὶ, διὸ καὶ ἐπιλέγει, Ζέσις πνεύματος ἁγίου, Ἀμήν. Rationem aliam affert Balsamon in Resp. 18. βάλλεται δὲ εἰς πληροφορίαν τοῦ εἶναι ζωοποιὰ τὰ ῥεύσαντα ἀπὸ τῆς ἁγίας πλευρᾶς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ αἷμα δηλονότι, καὶ τὸ ὕδωρ ἅτινα ἐξερρύησαν ζέοντα ἐκ ζωοποιοῦ τεθεωμένου σώματος ζωοποιά. Vide Matth. Blastarem Lit. K. cap. 8. Nicolaum Cabasilam c. 37. &c. Præterea Petrum Arcudium lib. 3. de Concord. cap. 39. Scribit Balsamon ad Can. 32. Synodi Trull. Iberos Sacerdotes aquam ferventem in sanctum Calicem non injicere, quòd nemo hactenus ex Iberis aquâ calidâ usus sit ad vini potionem, ex longa regionis consuetudine: sed mysterij facultatem edoctos usum Græcorum observasse.

ZEOYΣH'P, in Glossis Saracenis MSS. ὁ ὀποπάναξ.

ZEPAΦOI'Σ, Afris, λίνον. Interpolat. Dioscor. cap. 313.

ZEPBO'Σ, Ζερβοχερὸς, *Sinister*, *Lævus*, λαιὸς, ἀριστερός. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ὁ διάβολος τοὺς ἔποικεν με τὴν ζερβὴν τὸ χέραν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Εἰς τὸ ζερβὸν του πλευρὸν ἔκρεμε τὸ σκυτάρη.

Vide Damascenum Studitam Serm. 24. 25. 33.

Ζερβὰ, *Sinistrè*, *Sinistrorsum*, Ἐπαριστέρως. Anonymus de Bellis Francor. in Morea, MS.

Καὶ αὐτ νὰ θέτουσιν ζερβὰ, καὶ ὁ πατὴρ του ἔσω.

Damascenus Studita Serm. 27. ἐκήταξε δεξιὰ καὶ ζερβὰ μὴ νὰ τὸ ἰδῇ. Malaxus in Hist. Patr. Constantinopol. pag. 128. καὶ ἔδειξε τὴν σάρκαν αὐτοῦ εἰς ὅλον τὸν λαὸν, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, δεξιὰ καὶ ζερβά. Adde Agapium in Geoponico cap. 58.

Ζεβία, *Sinistra*, Ἀριστερὰ, in Glossis Græcobarb.

Ζερμπὸς, in Corona pretiosa, *Sinister*, εὐώνυμος. Ubi μπ, ponitur pro β.

ZEPI'BΔ, τουτέστιν ὀρνιθόπουλον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Pullus Gallinaceus*.

ZE'PNA, *Cyperus*. Democrit. Geoponic. lib. 2. καὶ κύπειρον, ἣν τίνες ζέρναν καλοῦσι. Mox: κύπειρον, ἣν τινες ζέρναν καλοῦσι, φύλλα ἔχει ὅμοια κάρπῳ. Vide Ruellium lib. 2. de Natura Stirp. cap. 4. init. & Salmasium ad Solinum p. 1000.

At *Zernæ*, ævi inferioris Latinis, dicuntur impetigines feræ, quæ etiam Lichenes appellantur. Macer lib. 2. cap. 7. de Lolio:

Zernas & Lepras curâ compescis eâdem.

ZE'ΣTA, Ζέστη, *Calor*, *Æstuatio*, Θέρμη, ζέσις, καυσών. Cyrillus nuperus Patr. Constantinop. Homil. in Domin. post Exaltat. S. Crucis: πράττει καὶ ἡ φύσις ὅσα πράγματα εὐδοκεῖ ὁ Θεὸς, —— σὰν νὰ βλαστήσουν φυτὰ, νὰ φυτεύσουν δένδρα, νὰ γένῃ ψυχρὰ, ζέστη, χειμῶνας, ἔαρ, τῆς φύσεως ἰδιώματα.

Ζεστὸς, *Calidus*. Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. καὶ λαβωμένος, ἕως οὗ ἦτον ζεστὸς, ἔστησεν ἀπάνω εἰς τοὺς πόδας του. Ζεστὰ, *Fervidè*, *Flagranter*, Θερμῶς.

Ζεσταίνειν, & Ζεστένειν, *Calefacere*, Ζέννυσθαι, Θερμαίνειν. Glossæ Græcobarb. νὰ ζεστένεται, ἢ νὰ βράζει. Alibi: ὅπου ζέει, ἢ ζεστένει, ἢ βράζει πολλά. Stephanus Sachleces MS.

Ναπίνω ναζεστένομαι τὴν μύλαν τῆς Γεννάδεις.

Ζέστη, idem quod Ζέστα. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Οὔτε τὴν ζέστη γνώρισε τῆς ἐρωτοπλασίας.

ZEYΓΑΛΑ'ΤΗΣ, pro ζευγηλάτης, *Agricola*: γηπόνος, Hesychio. Glossæ Græcobarb. ἐργάτης, ἀργάτης, δραστήριος, ζευγηλάτης, ζευγαλάτης.

Ζευγαλάτια, seu Ζευγηλατεῖα, ut Nicetæ dicuntur in Manuële lib. 7. (ubi Cod. al. ἄγραι,) *Arua*, *Agri sati*. Vide Gloss. med. Lat. in *Arura*. Pachymeres lib. 1. cap. 23. εἰς τοῦτον καὶ γὰρ ὁ μὲν Ἰωάννης προμηθευτικῶς τοῖς ἅπασιν εἶχεν, ὥστε καὶ ἰδίαν πρόνοιαν τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας τὰ λεγόμενα ζευγηλατεῖα ἡγέμενος, παρ' ἕκαστον κάστρον καὶ φρούριον, κώμας ἐπὶ τούτοις καθίστη. Diploma Andronici Junior. apud Phranzem pag. 306. καὶ πάντες οἱ ἐπικρατοῦσι κτήματα, ἢ ζευγαλάτια, ἢ κάστρα ὁρισμῷ τῆς βασιλείας μου, &c. Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. ἔτζη ἐκαθῆσταν ἀφρόντιστοι, καὶ ἐκλίζαν σπήτια καὶ ζευγαλατεῖα εἰς τὰ παράπολλα.

ZEYΓA'PION, Ζευγάρη, Ζευγάρι, *Iugum*, *Par*, ζυγὸς, ζεῦγος. Vita S. Symeonis Montis Mirabilis: καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ ναοῦ, ἔνυξε τὸ ζευγάριον αὐτοῦ τῷ βουκέντρῳ. Suprà, ζεῦγος dixit: ἐλαύνων τὸ ζεῦγος αὐτοῦ. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epist. 41. pag. 70. ὅτε οὐδὲ πρότερον παρ' ἡμῶν ἐκερδαίνοντο, ἀλλ' ἐν ζευγαρίοις ἕκαστος ἐξηκριβεύοντες, τὰ ἐπέκεινα τούτων ἐτέλουν τῷ δημοσίῳ. Infrà pag. 71. τῶν ζώων ἐκκυρείαν vocat. Rursum: οὐδενὸς ἄλλου ὅτι μὴ ζευγαρίου μόνου παραχωρήσει τῇ ἐκκλησίᾳ. Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτὴν τὸ χαρίκασιν ὁμάδι τὸ ζευγάρη.

Alibi:

Ὁ ῥήγας με τὴν κόρην του ἐκάμασι ζευγάρι,
Καὶ αὐτίκως ἀδιαφόρετα στέκει καὶ περδίκαρη.

Anonymus de Amor. Callimachi & Chrysorrhoes.

Καὶ δὴ πρὸς ὥραν τέταρτον ἅπαρτι τῆς ἡμέρας,
Ἄνθρωπον εὗρε κάμνοντα τὴν γῆν μὲ τὸ ζευγάρι.

Damascenus Studita Serm. 29. χαμίλια τρεῖς χιλιάδες, ζευγάρεια πεντακόσια, φοράδες πεντακόσιες, &c. Apud Eruditum J. Sponium to. 2. Itiner. pag. 305. ζευγάριον, *Prædium rusticum* exponitur.

Ζευγαριάζειν, *Iugare*, *Copulare*, *Conjungere*. ζυγοῦν.

Ζευγὰς, *Arator*, *Sulcator*, ἀροτήρ.

Ζευγήσιον, τὸ τοῦ ζευγήτου τέλος, Phavorino. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ζευγήσιον τὸ τέλεσμα τυγχάνει τοῦ ζευγήτου.

Ζευγολόγιον, *Iugatio*. Τὸ Ζευγολογίου ἀτέλεια, *Iugationum immunitas*, apud Balsamonem ad Can. 3. Synodi VII. Nov. Manuëlis Comneni.

ZEYΓA'PIA, *Biduana*, seu Jejunia duorum dierum. Vita S. Euphrosynes MS. ποιήσατε ἀγάπην, ἀδελφοί, καὶ κοπιάσατε μίαν ἑβδομάδα, καὶ νηστεύσατε ζευγάρια. Paulus Monachus lib. 1. Collectan. εἶπεν αὐτῷ ὁ γέρων, Κάθισον μεθ' ἐμοῦ εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ νήστευσον τρεῖς ἑβδομάδας

ἑβδομάδας ζυγάδεια, ἤτοι ἀνὰ δύο ἡμέρας, καὶ τῇ τρίτῃ κατάλυε. Vide Gloss. med. Lat. in *Biduana*.

ΖΕΥΓΜΑ, ὀπὸς πεύκης, ἢ ῥητίνη ξηρά, in Glossis Jatricis Neophyti. *Succus Piceæ*, vel *Resina sicca*.

ΖΕΥΓΟΣ, *Iugerum*: in Basilic. lib. 19. tit. 8. cap. 3. 8.

ΖΕΥΚΤΟ͂Ν, *Turma militum qui bini incedunt*. Vox Tacticorum. Anonymus MS. de Castramet. ὁ δὲ τουρμάρχης τινὶ κατὰ κέρας τῶν πολεμίων ἀποκινήσει τρία ζευκτά, ἐμπείρους καὶ ἐπιτηδείους ἄνδρας ἀναλαμβανόμενος. Occurrit illic pluries.

ΖΕΎΛΕΖ, *Iungulæ*, ζεύγλαι. Glossæ Græcobarb. ζεύγλη, ἢ ζεύλες τῶν ζυγῶν τῶν βοιδίων.

ΖΕΎΞΙΣ, *Articulus*, apud Moschionem de Morbis Mulierum cap. 90.

ΖΕΥΤΗ͂Σ, *Arator*, ζευκτής, qui boves jungit. Nomocanon Cotelerianus num. 482. ἐάν τις τὸν ζευκτὴν αὐτοῦ τῶν βοῶν σκοτώσει. *Iunctores*, qui jungunt Mulas ad Rhædam, Muliones, in l. 203. D. de Verb. Signif.

Συζεῦται, *Socij aratores, Qui simul arant*. Idem Nomocanon n. 520. ἐὰν τυχὸν συζεῦται σπέρωσιν σπόρον, καὶ τυχὸν ἀποσχίσῃ τοῦ ἑνὸς ὁ σπόρος, &c. Vide Ζωγάς.

ΖΕΥΣΗΡ. Anonymus de Oxymelite: δαφνόκοκκα, ζευσὴρ, ἀριστολοχία, &c.

ΖΕΥΤΟ͂Ν, *Tigillum*, δοκίδιον.

ΖΕΦΕ΄ΛΟΥΡΟΝ, Herba *Alypon* dicta medicis, *Alypia* Actuario, ut observat Ruellius lib. 3. c. 151. Gloss. Jatricæ & Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ἀλύπιον, τὸ ζεφέλουρον. φύλλα ἔχει κομάρας ὅμοια. Glossæ aliæ Neophyti MSS. ἀλυπία, τὸ ζεφέλωρον.

ΖΕ΄ΦΥΡΟΣ. Vide in Ζάμφυρος.

ΖΗΒΥ΄ΝΗ, Ζίβυνος, Σιβύνη, Συβίνη, *Iaculum* seu *Spiculum ferreum*. Hesychius: Σιβύνη, ὅπλον δόρατι παραπλήσιον. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. Ζηβύνη, ὁλοσίδηρον ἀκόντιον, λόγχη, ἢ σπάθη. Isaias, c. 2. v. 4. Συγκόψουσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ τὰς ζηβύνας εἰς δρέπανα. Ubi Tertullianus, *concident macharas suas in aratra, sibynas in falces*: Hieronymus verò, *conflabunt gladios suos in vomeres, & lanceas suas in falces*. Justinianus in Nov. 85. cap. 4. καὶ τοὺς τε καλουμένους ζιβυνὰς, ἤτοι μισιβίλια. Historia Politica p. 26. ὅπου ἦσαν ζηβύναι, δόρατα, καὶ πᾶν εἶδος ὅμοιον ξίφους.

Ζιβύνη, *Venabulum*, in Gloss. Gr. Lat. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ἔγχος, ὁ ἀσφαλὴς, ἡ λόγχη δὲ ζιβύνη.

Philon lib. 5. Βελοποιικῶν. Καὶ ἐκ τῶν πλαγίων τοίχων ὀπὰς ποιητέον, δι' ὧν ἀκοντίοις καὶ ταῖς ζιβύναις, καὶ τοῖς βελοπόροις ὀβελίσκοις ἔσται τύπτειν εἰς τὰ πλάγια τοὺς εἰς τὰ ἀμφόδα βιαζομένους. S. Chrysost. Homil. in illud, *Quæcunque alligaveritis*, to. 7. Savill. p. 268. ζιβύναις ὀξέσιν ἐλογχοβόλησεν αὐτόν. Ducas cap. 38. καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἐξεγερθήσονται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, τόξον καὶ ζιβύνην κατέχουσιν.

ΖΗΓΩ΄ΝΕΙΝ, *Expellere*, ἐκβάλλειν.

ΖΗ΄ΖΗΡΟΣ, *Cicada*, τέττιξ, in Glossis Græcobarb. Alibi: ἀκανθίας, τέττιγος εἶδος. θεωρία τοῦ ζηζήρου.

Ζήζιγας, eâdem notione apud Portium.

ΖΗ΄ΛΑ, *Invidia*, Glossæ Græcobarb. φθόνον, ζήλαν, πόρθησιν, χαλασμόν. Ζηλία, idem quod ζήλα, apud Portium. Ζηλεύγειν, *Invidere, Æmulari*, ζηλεῦν, φθονεῖν.

Ζηλιάρης, *Invidus, Invidiosus, Æmulus, Rivalis*, ζηλωτής, ζηλότυπος, &c. Port. & Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἀγαστὴς, βάσκανος, ζηλιάρης, φθονηρός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8. Extr.

Αὐτὸς γὰρ ἤτονε πολλὰ ζηλιάρης παραφύσει.

ΖΗΛΕ΄Α, ἀλόη, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. Ζηλαία, ἡ ἀλόη, in Glossis MSS. Neophyti, *Aloë*.

ΖΗΛΕΥΤΗ͂Σ, *Zelotypus*. Eustathius Odyss. ε. ὥστε καὶ ζηλήμονες οἱ φθονεροί, καὶ ὡς μὲν ὁ χυδαῖος φησιν ἄνθρωπος, οἱ ζηλευταὶ, ὡς δὲ ὁ λόγιος, οἱ ζηλότυποι.

ΖΗΛΙ΄ΑΥΡΟΣ, *Anagallis*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 397.

ΖΗ΄ΛΙΟΣ, *Lilium*, κρίνον, ex Ital. *Giglio*.

ΖΗΛΩΤΑΙ΄, dicti apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 37. & alibi non semel, qui Palæologi partes impensiori studio ac ζήλῳ, amplectebantur contra eundem Cantacuzenum. Apud Gregoram lib. 5. p. 77. 1. Edit. ζηλωταὶ dicuntur qui alterius partes amplectuntur. Zelotarum non semel meminit Josephus. Vide præterea Theophanem an. 26. Copronymi. Et Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi, cap. 151. 209.

ΖΗΜΟ΄ΝΝΕΙΝ, *Miscere*. Glossæ Græcobarb. ἄλφιτον, τὸ ἀπὸ νέας κριθῆς ἢ σίτου πεφυρμένον ἄλευρον. τὸ ἀλεύριν ὅπου ζημόννεται, ἢ ταράσσεται, ἢ μαλάσσεται ἀπὸ νεωστὸν κριθάριν, ἢ σιτάριν. Alibi: Ἀμάλιζει, ἀναφυρᾷ, ἀξαναζημόννει.

ΖΗΝΙ΄ΧΙΟΝ. *Vide* Ζινίχιον.

ΖΗΝΤΖΑ΄ΝΑ, *Helenium*, de quo Ruellius & alij. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἑλένιον, σολομόνιαν, ἢ δὲ ζιντζάνα. Aliæ Glossæ Græcobarb. Jatricæ MSS. Σολομονίαν, ζινζάνα, καὶ ἐλαίνιον.

ΖΗΟΥ͂Ν, pro ζῆν, βιοτεύειν, *Vivere*. Vide infrà ζίειν.

ΖΗΡΥ΄ΝΘΙΟΝ, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij, σπήλαιον exponitur.

ΖΗ΄ΤΗ, *Collecta quæ fit petendo*, ζήτησις. Hieron. German. p. 152. Ζητιάρης, *Mendicus*. Historia MS. Belisarij:

Οὐ γὰρ ὑπάρχεις ἐνδεὴς ὡς ξένος καὶ ζητιάρης.

ΖΗΤΟΝΟΥ΄ΜΙΟΣ, *Qui Numos quærit, investigat, Avarus*. Simocatta lib. 2. cap. 3. ἐνθένδε καὶ Θεόδωρος, ὃν Ζητονούμιον ἐκάλουν Βυζάντιοι, ὃ καὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων μαγιστρείαν διανύσας ἀρχήν, &c.

ΖΙΒΥ΄ΝΗ. Vide in Ζηβύνη.

ΖΙΓΑ΄Ρ, Afris, *Bunium*, apud Interpol. Diosc. cap. 706.

ΖΙΓΓΙΠΗ΄Α, τὸ ζιγγίβερ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΖΙΕΙ͂Ν, *Vivere*. Glossæ Græcobarb. ἐπὶ τῶν ἐξ ἀλλοτρίων ζώντων, εἰς ἐκείνους ὅπου ζίουσιν ἀπὸ τὰ ξένα. Rursum: ἀγγαριοδάδες ζίουσιν ἀπὸ τὰ ἀγγαρέματα. Vide ζηοῦν.

ΖΙ΄ΖΗ. Constantinus Asecretis MS. ὡς τὸ ἐφήμερον τὸ λεγόμενον ζίζη. Videtur leg. ἐφήμερον, de quo Dioscorides, Galenus, & alij. Vide Ζίτζη.

ΖΙΖΙ΄ΜΙΑ, *Acetaria*, ὀξύβαφα, Portio: Ζιζάμια, Germano.

ΖΙΖΟΥΛΑ͂Ν. Alexander Trallianus lib. 7. c. 2. τὸ ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας μικρὸν φασίολον, ἢ τὸ λεγόμενον ζιζουλᾶν, ἢ ἔλυμον.

ΖΙ΄ΚΙΟΝ. Moschus in Limonar. cap. 203. καὶ ἄρχεται λέγειν αὐτοῖς, φέρετε τὰ μου ζίκια· καὶ ἤνεγκαν, καὶ ἀνοίξας, ἤρξατο ἁπλοῦν τὰ λιθάρια, &c. *Capsulas* vertit Interpres.

ΖΙ΄ΛΛΟΣ, Piscis, qui ἴουλις Græcis dicitur, de quo Petr. Bellon. lib. 1. de Piscibus pag. 250.

ΖΙ΄ΝΖΙΦΑ, pro ζίζιφα, *Serica*, vulgò nostris *Iujube*. Occurrit apud Myrepsum sect. 5. num. 28. & Agapium in Geoponico cap. 132.

Ζίτζιφα, apud Symeon. Sethi de Facult. Cibor. τὰ ζίτζιφα σύμμετρά ἐστι τῇ ὑγρότητι καὶ τῇ θερμότητι. Ζιντζίφιον, in Turco-Græcia Crusij, paginâ 218.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΖΙΝΙ'ΧΙΟΝ, ζλωίχιον, *Lorum*, *Corrigia*. Suidas & ex eo Phavorinus: ζινίχιον, τὸ λωρίον τ ὑποδήματ☉. Glossæ MSS. ad S. Athanasium: Σφαιρωτὴρ, σανδαλὶς ζλωίχιν, κόμμα λωρίου. Glossæ Græcobarb. καὶ ναβάλλει παραμπρὸς τ κόλπον τ ἀπὸ τ τράχηλόν της, ἢ τ κόλφον, ἢ τ κόρπον, ἀπὸ τὸ ζλωίχιν, καὶ λαιμόν της.

ΖΙΝΟ'ΦΥΛΛΟΝ, *Zenæ folium*. Nonus de Morbor. Curat. cap.173. δίδε καὶ τλὼ διὰ τ τραγείε αἵματ☉ ἀντίδοτον, καὶ τλὼ διὰ τεττίγων, καὶ τ ζινοφύλλε.

ΖΙ'ΠΟΡΑ, *Vinacea*, in Turco-Græcia Crusij.

ΖΙΠΡΑΓΟ'Σ, *Tergeminus*. Synaxarium Maximi Cythær. 16. Jan. ἤτοι ἦσαν ἀπὸ τλὼ Καππαδοκίαν τρίδυμοι, ἤτοι τρεῖς ζιπραγοὶ, ὁποῖοι ἠξεύρασι καλώτατα νὰ δαμάζεσι τὰ πουλάρια.

ΖΙ'ΤΖΗ, ἡ ἀναγαλλὶς, in Glossis Jatricis ex Cod. MS. Reg. 190. *Anagallis*, seu *Morgellina*, de qua Ruellius lib. 2. cap.109. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ φώρη τὰς ἐμπότες τις, καὶ ϛέκα με τὸ ζίτζη.

Vide Ζίζη.

ΖΙ'ΤΖΙΝΦΑ. Vide Ζίτζιφα.

ΖΙΖΟΥ'ΝΙΟΝ, Ἀκόνιον ὁλοσίδηρον, in Epimerismis MSS. Herodiani. Videtur legendum Ζιβωύνιον. Vide in hac voce.

ΖΙ'ΦΕΙΝ, *Exprimere*, Ἐκπιέζειν, ἀπομάτλειν.

ΖΙ'ΧΙΔΕΣ. Vide in Ζύχιδες.

ΖΜΙ'ΛΑΞ, & Ζμύρνιον, pro Σμίλαξ, & Σμύρνιον, scribi apud Neophytum in Lexico & apud Harpocrationem Alexandrinum in Lexico MS. περὶ φυσικῶν δυνάμεων, observat Salmasius ad Solinum p. 1130. 1273. Glossæ Gr. Lat. Ζμύρνα, *Murra*. Vide Henr. Stephan. in indice Thes. in Ζμικρός.

ΖΟΓΧΟ'Σ. Pseudo-Dioscorides MS. de Pharmacis Simplicib. sect.17. cap.6. ζόγχος ἥμερ☉ ἐσθιόμϑρ☉ καὶ πινόμϑρ☉ ὠφελεῖ.

ΖΟ'ΜΠΟΣ, Ζόμβ☉, *Gibbus*, *Gibbosus*, κυφὸς, κυρτός. Ζόμπα, *Gibbus*, κύρτωσις, κύφωσις. Hinc Ζόμπον dictum Justinianeum Pontem ad Sangarim fluvium, scribit Goarus ad Scylitzen pag 836.

ΖΟΡΑ̃. ὄρνεον, ἡ περδίκλω, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Perdix*. Matthæus Silvaticus: *Zorag*, *Alauda avis*.

Ζωρὰ, τὰ μικρὰ ἀλεκτώρια, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. Suprà in iisdem Glossis legitur δωρὰ, τὰ μικρὰ ἀλεκτορίδια. In aliis Græcobarb. MSS. δυράζ, πετεινόν ἐςίν.

ΖΟΡΑ'ΦΙΣ, *Camelopardalis*, animal quod hodie *Giraffam* vocant. Vide Salmasium ad Plin. pag.389.

ΖΟ'ΣΗ, *Lumbus*, Ὀσφὺς, in Corona pretiosa.

ΖΟΥΓΚΛΟ'Σ, *Mutilus*, *Mancus*. Ζυγκλώνειν, *Demutilare*, καταπηρεῦν, περικόπτειν.

ΖΟΥΔΑ'ΚΙ, *Bestiola*, ζωΐδιον, θηρίδιον. Ζύδιον, eâdem notione, ζώδιον. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Τότε ϛλὼ μέσlω τυραννέ ἔχ' ἀνέβη ὁ Φοῖβ☉
Στὸ ζύδιον ὅπε κράτησεν, &c.

Vide Ζώδιον.

ΖΟΥΛΑ'ΠΙΟΝ, Ζυλάπιν, *Iulapum*, *Iulepum*, potio medicinalis. Aqua scilicet cui Saccharum incoxit, cui interdum res aliæ injiciuntur: & tunc rei nomen accipit, ut ἰοζύλαπον, *Iuleppum violaceum*, apud Symeonem Sethi de Alimentis, ubi de *Violis*. Vox Barbara, inquit Actuarius lib. de Medicament.Composit.initio. Symeon Sethi de Buglosso: σκευάζεται δὲ περὶ τ ὀδύνων ζυλάπιον, καὶ ἔϛι χρήσιμον. Alibi: τὸ ζυλάπιον σύμμετρόν ἐϛι τῇ κράσει, ῥέπει δὲ ἐπὶ τλὼ ψυχρότητα, λυσιτελεῖ τε ἐπὶ πυρετῶ καύσεως. Rhases de Peste cap.5. ὑψηθεὶς ἄχρις ἂν εἰς σύστασιν ἀφίκηται ζυλαπίε. cap.13. ἢ ἐν χυλῷ ῥοίας, ἢ ἐν ζυλαπίῳ. Adde cap.14. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν δὲ ζυλάπιον γυ. β. ἢ τ Δαμασκlωῶν, ἢ τ ἴων, &c. Achmes cap.196. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἔπιεν οἶνον ἐκ τ σαχάριδ☉ τὸ λεγόμϑρον ζυλάπιν, εἰ μὴ ἐμεθύσθη, εὑρήσει πλοῦτον καὶ ἐξουσίαν, &c.

Ζυλάβιν, non semel scribitur apud Constantinum Asecretis in Viatico MS.

ΖΟΥΛΙ'Α, *Zelotypia*, ζῆλ☉, ζηλοτυπία. Vide ζῆλα.

ΖΟΥΛΙ'ΖΕΙΝ, *Siccare*. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1673. λάβε δαμασκlωὰ ὥριμα, ζύλιζον αὐτὰ, καὶ συρίσας τὸ ὕδωρ αὐτῶν, &c. Agapius in Geoponico, cap. 142. κοπάνιζον ὀλίγον, ἤγεν ζύλισε μίαν σκελίδα σκόρδου. Idem cap.110. ἐὰν δὲ τρέχει τὸ αἷμα ἀπὸ τλὼ πληγlὼ, μάσησον καλὰ σιτάει, καὶ βάλετο νὰ ϛαμαλήσῃ· εἰ δὲ καὶ ἔτι ζυλισμϑρὴ καὶ σκοτωμένη ἡ σάρκα ἀπὸ λίθον ἢ ξύλον, &c.

ΖΟΥ'ΜΙ, *Ius*, *Iusculum*, *Succus*, ζωμὸς, φλόμ☉, χυλὸς, χυμός. Occurrit in Turco-Græcia Crusij. Ζυμάκι, *Offula*, *Iusculum*, ζωμίδιον. Ζυμίτζη, eâdem notione. Prochoprodromus MS.

Νὰ ἔφαγα τὰ θρήματα, καὶ νάπια τὸ ζυμίτζlω.

Ζυμιάζειν, *Influere*, Εἰσρέειν.

Ζυμερὸς, *Succum habens*. Agapius Mon.in Geoponico cap.16. ὅσα δένδρα λοιπὸν ἔχεσι τ φλοῦδα παχέαν καὶ ζυμερlὼ, ὡσὰν ἡ συκία, κερασία, &c.

ΖΟΥΝΤΟΝΠΑ̃Σ, Aromatis Genus. Euchologium de Confectione sacri unguenti: τζιντζιβέρεως λίτρας δ'. ζυνδυπᾶ λίτρας β'. Editio Goari habet Ζυτωμπᾶ pag. 637. Sed legendum contendit Ζηρωμπᾶ, aitque esse Persarum & Turcorum *Zerumba*, Arabum *Zerombet*, plantam flagrantissimam omni aromaticæ compositioni accommodam, quam nostri *Zedoariam* vocitant. Matth. Silvaticus: *Zurumbet, id est Zedoaria, cujus herba est simili Cypero, sed major & minùs odorifera*, &c. Vide Dalechampium lib.18. cap.54. Matthiol. in Dioscorid.lib.2. cap.54. & Ruellium lib.1. cap.29.

ΖΟΥΟΡΙΝΟΥ'ΠΕΤ, Afris, Ἀρκευθὸς, *Iuniperus*. Interpol. Dioscorid. cap.86.

ΖΟΥ'ΠΑ, *Sagum*, *Tunica*, Gallis, *Iuppe*. Achmes Onirocrit.cap.228. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐνεδύσατο ζῦπαν, εἰ μὴ ἔϛιν ἐξουσιάζων, ὄνομα καὶ φήμlω καλlὼ εὑρήσει, διὰ τὸ ἐπάνω φορεῖσθαι τλὼ ζῦπαν ἀεί. Mox: δὲ εἰ ἴδῃ ὅτι ἔβαλε ζῦπαν χάσδιον, —— εἰ δὲ lὼ ζῦπα ἀπὸ λίνε καὶ βάμβακος, &c. Passim ibi.

Ζυπόνι, *Tunicula*, ex Gal. *Iupon*, & Ital. *Giupone*. Agapius in Geoponico cap. 202. κάμε ἕνα ζυπόνι, μὲ καπεβάτζα, &c. Ζιπῦνι, in Turco-Gr. Crusij. Vide Gloss. med. Lat. in *Zuppa*.

ΖΟΥΠΑ'ΝΟΣ, *Iupanus*, Dignitas apud Servios, Hungaros, & universim apud Sclavos: *Præfectus Provinciæ vel Civitatis*. Constantinus de Adm. Imp.cap.29. ἄρχοντας δὲ, ὥς φασι, ταῦτα τὰ ἔθνη μὴ ἔχειν, πλlὼ ζυπάνυς γέροντας, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Σκλαβινίαι ἔχεσι τύπον. cap.32. οἱ δὲ Βέλγαροι μlωύσαντες τοῖς Ζυπάνοις ἐλθεῖν πρὸς αὐτὺς, καὶ παραλαβεῖν ἄρχοντα Τζεεσθλάβον, &c. Adde c.34. Pactum Boëmundi cum Alexio Imp. apud Annam lib.13. subscribit Ζυπάν☉ ὁ Πέρης, alter è Legatis Regis Hungariæ. Μέγας ζυπάν☉, in Salutat. Epistol. Pontif. qui

Ἀρχιζύπαν☉, apud Nicetam in Manuële lib.2. n.7. & Joannem Cinnamum l.3.n.7. qui *Magnus Iupanus* dicitur Innocentio III. Pap. lib.1. & 2. Epist. & in Actis ejusdem. Ita porro sic præsertim appellatus Serviæ Princeps, ut in Gloss. med. Lat. & in Notis ad Alexiadem pag. 347. docuimus.

Ζυπαρία, *Districtus Zupani*. Constantinus de Adm. Imp.cap.29. διεμερίσθη οὖν ἡ χώρα αὐτῶν εἰς ζυπανίας ιά. Occurrit ibi pluries.

ΖΟΥΠΗ'Τ. Anonymus de Oxymelite p. 884. κόραλλον ῥέσιον, καὶ ζεπὴτ, ἐλβάχαρ, καὶ ἅλας ἀμμωνιακόν, &c.

ΖΟΥ͂ΡΑ, *Sordes*. Glossæ Græcobarb. ἀθόλωτον, καθαρὸν, ὁποῦ δὲν ἔχει θόλωμαν, ἤτοι ζοῦραν. Ibidem: ἄση, ῥύπος, μολισμὸς, ζοῦρα.

ΖΟΥΡΑ', *Chlamys*. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: ζουρὰς τὰς χλαμύδας λέγουσί τινες, ἢ χιτῶνας ἀνακεκολαμμένους.

ΖΟΥ͂ΡΑ, *Usura*. Τόκος, in Corona pretiosa & apud Portium. Demetrius Zenus in Batrachom. p. 379.

Καὶ κείνη, τοῦτο δάνειστε, θέλημα τὸ τὸ δόσω,
Ζητά μου καὶ περσότερο ζουρά να τὸ πλερόσω.

Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenar. οἱ πλούσιοι τοὺς ἐδάνειζαν μερικὰ χρήματα, τοὺς ἐπέρναν σχεδὸν καὶ τὰ ἐδικάτως διὰ ζοῦραν.

Ζουριάρης, Ζουαιάριος, *usurarius*, τοκιστὴς, in eadem Corona pretiosa, & apud Portium.

ΖΟΥΡΛΟΣ, *Vesanus*, *Amens*, *Fatuus*, ἄφρων, μωρὸς, εὐήθης, &c. Ζουρλάδα, *Vesania*, *Amentia*, *Stultitia*, ἀφροσύνη, μανία, ἄνοια, &c. Ζουρλαίνεσθαι, *Insanire*, παραφρονεῖν. Georgius Contares in Hist. Athenar. lib. 4. ἀπάνω γοῦν εἰς τὰ ἀμέτραις ζουρλάδαις ὁποῦ ἔκαμεν, δὲν με φαίνεται ἄλλη πλέον γελοιώδης ὅσον αὐτὴ, ὁποῦ ἠθέλησε νὰ ἀγαπήσῃ ἕναν πλάτανον, &c. Infrà: τοιαῦτα λοιπὸν ἔργα καὶ ἄλλα παρόμοια κάμνουσιν οἱ ζουρλοὶ καὶ ἀνόητοι ἄνθρωποι. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. p. 6.

ΖΟΥ͂ῬῬΑ, Avis species. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib. 1. c. 16. τρεφέσθω πέρδικος ἢ ζούῤῥας.

ΖΟΥ͂ΦΑ, *Hyssopus*, ὁ ὕσσωπος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Occurrit apud Actuarium de Medicam. Composit. pag. 18. Edit. Lat. Matth. Silvaticus: *Zuffe, Suffe, Arab. Zuffore, est planta habens folia similia rutæ, & Ysopus ratab humida. Yabes sicca. Steph. Zufa.*

ΖΟΥΦΗΡΙ'Α. Joannes Euchaitorum Metropolita p. 73. de Christo in die Resurrectionis:

Ἐξάξας Ἀδὰμ παγγενῆ ζουφηρίας,
Ἔδειξεν ἀστέρων οἶμον εἰς πόλον.

Ubi Matthæus Bustius emendat ζοφερίας, ut *Limbus* intelligatur, quasi ὄρος ζόφου, *Limbus inferni*.

ΖΟΥ͂ΦΙΟΝ, *Animalculum*, ζωύφιον. Scholiastes Aristophanis ad Nubes: τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι ζούφιόν ἐστι χρυσίζον, κανθάρῳ ὅμοιον. Codinus de Offic. cap. 6. n. 32. ἔχει δὲ καὶ τοῦτο ἴδιον καὶ ἐξαίρετον, ὅτι ἐὰν τι ζούφιον ἴδῃ, ἢ ἄλλο τι περὶ τὸ ἱμάτιον τοῦ βασιλέως, &c. Ita Editio Junij, ubi alia ζωύφιον præfert.

Ζουφαφορία, *Belluarum multitudo*. Gregorius Theolog. in Epist. ad S. Basilium, inter Epist. ejusdem Basilij 23. ἐγὼ δὲ σου τὸν Πόντον θαυμάσαιμι, καὶ τὴν Ποντικὴν ζουφαφορίαν, καὶ τῆς φυγῆς ἀξίαν μονήν.

ΖΟΧΑ'ΔΕΣ, *Testiculi*, Δίδυμοι, Ζουγάδες. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 99. de Cappari: φθείρει τὰς σκώληκας, ἰατρεύει τὰς ζουγάδες, αὐξαίνει τὸ σπέρμα. c. 104. βλάπτει τὰς γυναῖκας ὁποῦ βυζάνουν, καὶ εἰς τὰς ζοχάδες. Et cap. 105. de Cepe: ἀνοίγει τὰς ζοχάδες, καὶ παρακινεῖ εἰς τὴν πορνείαν. Adde cap. 131.

ΖΟΧΗ'. Vide in Ζοχός.

ΖΟΧΙ'ΟΝ, quidpiam fungosum, ut *Spongia*. Eustathius ad Iliad. ξ. τὸ δ' ἐστὶ λογίως, σομφὸν, ὁποῖόν τι καὶ ὁ σπόγγος, καὶ τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα Ζοχία.

ΖΟ'ΧΟΣ. Glossæ Jatricæ MSS. Cod. Reg. 1047. Κεμπιανὴ, ἡ λεγομένη ζόχος. Eadem fortè herba quam ζοχὴν vocat Moschion de Morbis Mulierum c. 156. Vide Bellon. lib. 1. Obs. cap. 18.

ΖΟΧΟ'Σ, *Remissus*, *Inefficax*. Eustathius ad Iliad. ξ. λέγεται σιφλὸς ὁ ῥάθυμος, καὶ οὐκ ἐνεργὴς καὶ οἱ ἀπαιτηθέντες ἑρμήνειαν τοῦ ζιφλοῦ, φασὶ τοιοῦτον εἶναι τὸ ὡς ἐκεῖνοι μὲν φασὶ ζοφὸν, κατὰ δὲ ἄλλους χυδαίους ζοχόν.

ΖΥΓΑΡΑ', Ζυγαρία, *Trutina*, *Bilanx*, *Statera*, τρυτάνη, ζυγὸς, πλάστιγξ. Corona pretiosa: Ζυγαρία, *Lanx*, Ζυγός. Rursum: Ζυγαρία, *Libra*, Ζυγός. Synaxarium Maximi Cythær. 25. Jan. καὶ αὐτὸ τὸ ἄρτον ἐκαμπάνιζε μὲ τὴν ζυγαράν.

Ζυγαριάζειν, ζυγιάζειν, *Trutinare*, *Librare*, *Pendere*. σταθμίζειν, ζυγοστατεῖν. Ζυγαριαστὴς, *Libripens*, ζυγοστάτης, σταθμοῦχος. Concilium Constantinopolit. III. Act. 11. p. 889. ubi quidam Hæretici recensentur: καὶ ὁ ἀποζυγάριος Ἀναστάσιος, qui *Libripens* antea extiterat.

ΖΥΓΗ, *Par*, *Copula*. Constantinus de Adm. Imp. c. 50. Extr. ταῦτα προσέθηκεν εἰς τὰς τεσσαράκοντα λίτρας, καὶ σχελαρίκια ζυγὴν μίαν ἐκτιμηθεῖσαν λίτρας δέκα. Infrà: καὶ τὴν ζυγὴν τὰ σχολαρίκια.

ΖΥΓΗΡΑ'. Synaxarium Maximi Cythær. 3. Decemb. in S. Theodulo: ἤρχισε νὰ παγαίνῃ ζητοῦντας ὡς πλουχὴν, ζυγιάζοντας τὰς ὡσὰν εἰς ζυγηρὰν τὴν ψυχήν της.

ΖΥΓΙ'ΟΝ, *Trutina*, Τρυτάνη, apud Moschopulum.

ΖΥΓΟΚΕ'ΦΑΛΟΝ, *Collatio* seu *Tributum*, *pro modo* seu *numero jugorum & capitum*, ut est in l. ult. Cod. de Immunit. nem. conced. Novella 17. Justiniani, c. 8. ἀναγκάσεις δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τοὺς ἀπαιτητὰς, ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν ἀποχαῖς φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα, ἐφ' οἷς αὐτὰς διδόασιν. τότε πόσων τῶν ζυγοκεφάλων, ἢ ἰούγων, ἢ ἰουγαλίων, ἢ ὅπως δήποτε ἂν αὐτὰ κατὰ χώραν καλοῖεν, καὶ ὑπὲρ τινῶν αὐτὰ, καὶ ποίων χωρίων ἀπαιτοῦσι. Vide Cujac. ad l. 3. Cod. ut nemini liceat in Coempt. lib. 10. & Gloss. med. Lat. in *Iugaticum*.

ΖΥΓΟ'Ν, *Bilanx*: unde θανάτου ζυγά. Eustathius Iliad. χ. ἰστέον δὲ καὶ ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν ταλάντων καὶ ἡ καθωμιλημένη γλῶσσα τὸ θανεῖν κινδυνεύοντα εἰς τὰ τοῦ θανάτου ζυγὰ λέγει.

ΖΥΓΟΠΛΑ'ΣΤΗΣ, apud Suidam in V. Βασιλικὴ, *Falsus libripens*, qui πλαστοῖς ζύγοις, hoc est *Lancibus adulterinis* in librando utitur, ut loquitur idem Suidas in voce ἀργυροκόπος, ubi Codinus in Orig. Constantinop. n. 44. habet ἐναντίοις ζύγοις, *Lancibus imparibus*, quibus opponuntur ἴσοι ζύγοι. Hos Ζυγοκρούστας vocat Clemens lib. 4. Constit. Apostol. cap. 6.

ΖΥΓΟ'Σ, seu Ζυγὸς τοῦ Εὐαγγελίου, *Iugum Evangelij*: ita nempe vocant Græci ritum illum, quo eorum qui consecrantur, seu χειροτονοῦνται Episcopi, Evangelium capiti imponitur: quo aperto, ex prima paginæ inspectione ac primorum verborum lectione, conjectabant, quales ij in administratione futuri essent. Pachymeres lib. 8. c. 15. ὡς δ' ὁ Χαράκαλος Νικομηδείας τὸν ζυγὸν τοῦ εὐαγγελίου ἐτίθει, καὶ ἤδη τὸν θεῖον θεάσασθαι χρησμὸν ἔμελλον, (φέρουσι γὰρ κἂν τούτων ἐπὶ τοῖς τελουμένοις οἱ πολλοὶ πίστεις, κἂν οὐκ ἀναγκαία ἡ ἐπισήμανσις) τὸ εἰς κόλασιν ἀπόφημον ἐν τῷ ἱερῷ εὐαγγελίῳ ἐνεφανίζετο τὸ δὴ τὴν, Τῷ διαβόλῳ καὶ ἀγγέλοις αὐτοῦ. Paulò suprà σημεῖον συνήθες vocat, quod Latini ævi inferioris Scriptores *Prognosticum*. Sguropulus in Histor. Concilij Florentini sect. 12. c. 4. ἀφ' οὗ ἐγένετο Πατριάρχης αὐτὸς ὁ Κυζίκου, ὅτε πρῶτος ἐχειροτόνησε μητροπολίτην, ὁ Χερσῶνος δὲ ἦτον οὗτος, ηὑρέθη ὁ ζυγὸς, Τυφλὸς τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι ἐμπεσοῦνται. Vide Balsamon. ad Can. 12. Concilij Ancyrani, & Gloss. med. Lat. in VV. *Prognosticum*, & *Sortes Sanctorum*.

ΖΥΓΟΣΤΑ'ΤΑΙ, *Ponderatores*, *Libripendes*, apud Justinian. in Edict. 11. Extat in Basil. lib. 56. tit. 5. περὶ ζυγοστατῶν τὰς εἰσκομιδὰς ὑποδεχομένων. Vide eorumdem Scholiastem ad lib. 13. pag. 80. & lib. 38. tit. 1. §. 15.

Ζυγοστάσιον, *Librarium*, in Gloss. Vett. Sic appellabatur munus ejus qui Alexandriæ admetiendo frumento præerat. Vide JC.

ΖΥΓΡΟ'Σ, pro ὑγρὸς, *Humidus*, *Uliginosus*. ζύγρα, ἕλος, apud Eustathium in Iliad. β.

ΖΥΖΥΦΙΑ'. Agapius Mon. in Geoponico c. 30. ἡ ζυζυφιαῖς πρὶν τοῦ χειμῶνος φυτεύονται. Vide ζίτζιφα.

ΖΥΜΑ'ΡΙΟΝ, Ζυμάριν, *Fermentum*, Ζύμη. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ζύμη

Ζύμη ἢ Ζυμάρειον, τὸ ζὺ ψιλὸν τὸ γράφε.

Joannes Jatrosophista MS. εἶτα ἄμιξαι τὰ μετὰ ὀξίδιν καὶ ῥοδέλαιον, καὶ ποίησον αὐτὰ ζημάρειν μὴ πολλὰ σκληρόν. Orneosophium pag.235. ἄλειψον ζυμάρειν μετὰ τῶν προειρημένων. Agapius in Geoponico, cap. 235. ἔνωσον μὲ ζυμάρει' σιδήρου ῥίνισμα Matthæus Silvaticus: *Zimaria, Viride, ut arugo æris.* Glossæ Chycæ MSS. Ζυμάρειόν, ἤτοι θεῖον.

ΖΥ'ΜΗ σωμάτων σιω αἰθάλη χυμευμένων, ἤτοι κνίκου ἄνθος. Ita Glossæ Chymicæ MSS.

ΖΥ'ΧΙΔΕΣ, Ζίχιδες, Monachi Turcici. Laonicus lib.7. pag. 186. Edit. Reg. τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν ἀποδεχόμενος, μετὰ Ζιχίδων, τῶν παρ' αὐτοῖς Ναζηραίων, καὶ Σετίδων, καὶ τῶν τὸ γένος Θεῶν πολλὰ διέτριβεν. Ubi Cod. Reg. habet Ζυχίδων. & lib.8. pag. 208. καὶ Ζύχιδες δὴ ἐς τὸ στρατόπεδα περιιόντες, ὑπεμίμνησκον τὴν νενομισμένην σφίσιν ἐπὶ τῇ τελευτῇ δόξαν, &c. Agit Leunclavius in Pand. Turc. num.171. de variis ordinibus Religiosorum apud Turcos, sed horum non meminit, ut nec Menavinus. Ac idem Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turc. *Isic*, Turcis ait esse *Monachum* aut *Eremitem* sive *Solitarium*, & Laonico genus hoc Turcicorum Monachorum *Zichides* appellari.

ΖΩΑΓΡΕΙ'ΟΝ, *Sportæ species*, εἶδος σπυρίδος, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij.

ΖΩΒΟ'ΤΑΝΟΝ, τὸ λιβόριν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Elleborus.*

ΖΩΓΡΑΦΟΠΟΥ'ΛΛΟΝ, *Penicillus Pictorius.* Glossæ Græcobarb. ἀλειπτήριον, γραφεῖον, ζωγραφόπουλλον, ἢ τόπος ὅπου ζωγραφοῦσιν.

ΖΩ'ΔΙΟΝ, *Sigillum*, *Signum*, in Glossis Gr. Lat. *Statua quævis.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1679. ξόανον, ἄγαλμα, εἴδωλον, ζώδιον, ἀνδριάς. Glossæ aliæ MSS. Ζώδιον, τὸ μικρὸν ζῶον. Lexicon MS. Cyrilli: Δίκηλον, ἐκτύπωμα ὅμοιον ἀνδριαζώδιον. Ubi fortè legendum, ἀνδρὶ, ζώδιον. Macarius Homil. 16. οἱ γὰρ θέλοντες σκεύη κατασκευάσαι, καὶ ἐνυφᾶναι ζώδια, πρῶτον κηροπαστοῦσι, καὶ οὕτως ἐκχέουσι καθ' ὁμοιότητα ἐκείνου. Epiphanius in Hæresi Pharisæorum: τὰ ματαίως νομιζόμενα εἰς ἀριθμὸν στοιχείων τοῖς πεπλανημένοις, ἃ ζώδια καλοῦσιν. Zacharias lib.2. Dialog. cap. 9. Ζώδιον χαλκοῦν vocat in Lemmate, quod in textu εἴδωλον dicitur. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Apolog. pro Christianis: πῶς τιμῶ καὶ προσκυνῶ τοὺς Μάρτυρας καὶ ἀποστόλους, τοὺς συντρίψαντας καὶ ἀπολέσαντας τὰ λίθινα ζώδια; Epistola Hadriani I. Pap. ad Constantinum & Irenem Impp. in Synodo VII Act. I. ἄλλο γάρ ἐστιν εἰκὼν, καὶ ἄλλο ἄγαλμα, τουτέστι ζώδιον. Joannes Antiochenus in Archæologia: τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον ζώδιον ἦν μικρὸν ὑπό τινος φιλοσόφου κατασκευασθέν. Ita passim alij, Theophanes an.16. Anastasij, Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 9. Anonymus post eundem Theophanem pag. 433. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 15. Concilium Nicænum II. pag. 236. ult. Edit. Basilica lib. 44. tit. 15. Achmes Onirocrit. cap. 258. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 36. 65. 70. 113. 125. &c.

Hinc Zodiaco nomen inditum in 12. sectiones diviso, quas vulgus Ζώδια, seu *Signa* vocat, inquit Nicetas lib.1. Thesauri Orthod. fidei cap.15. Ζωοφόρος κύκλος, Gregorio Nysseno dicitur. Scholiastes Oppiani lib.3. Halieut. v. 48. ἄστρον δὲ τὸ ἐκ πολλῶν ἀστέρων, οἷον ὁ Ταῦρος, καὶ ἕτερα, ἃ καὶ Ζώδια παρὰ τοῖς Ἀστρονόμοις λέγεται. Scholiastes Homeri Il. δ. τὸ δὲ ἄστρον ἐκ πολλῶν συνέστηκεν ἀστέρων, ζώδιον ὄν, ὃ καὶ ἀστροθέτημα καλεῖται. Theodorus Episcopus Tarsensis: διά τι γὰρ τὰ ζώδια οἴκους τῶν πλανήτων καλοῦσι; Balsamon in versibus præfixis Nomocanoni Photij.

Ὡς δύο καὶ δέκα δὲ ψυχοτερπέας ἂν ἀστέρας,
Ζώδια τοὺς καλέουσιν ἀμύμονες οὐρανοφάνται.

Ζῶδον. Synodus VII. Act.6. καὶ ζῶδα, καὶ αἰσχρὰ καὶ διαβολικῆς μεθοδείας εὕρημα τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων θέαν ἐνδιαβάλλουσι. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 458. ἔπεμψεν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα ἀφελόμενος τὰ ἐκεῖσε χαλκᾶ ζῶδα. Idem in Basilio p.470. ἔπεσέ τε τότε καὶ ἡ σφαῖρα τοῦ ζώδου τοῦ φόρου. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 18. ἓν ζῶδον δὲ ὑπῆρχε. Sed legendum ἔνζωδον. Joannes Tzetzes Chil.1. cap.29. de vestibus Antisthenis:

Ἦν οὗτος ἀλουργὲς πεντεκαιδεκαπηχυαῖον
Ἔχον μὲν ζῶδα, καὶ θεοὺς, καὶ Περσικὰ τ' οὖσα.

Ζωδικὸς, *Belluinus*, θηριώδης. Ζωδικοσύνη, *Bestialitas.*

Ἔνζωδον, quidquid *Historias figuris expressas* continebat, vocat non semel Codinus in Orig. Constantinopol. num. 51. ἐποίει δὲ καὶ τὸν κίονα ἐκεῖνον ἱστορίας ἔχοντα ἐν αὐτῷ ἐνζώδους, καὶ γράμματα Ῥωμαίοις τὰ ἔσχατα σημαίνοντα. Idem num. 68. ἐκεῖσε δὲ ἔνζωδοι ἔστησαν ἐστηλώθησαν εἰς τοὺς δύο κίονας ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα. Rursum num. 77. συστημάτια δὲ ἵσταντο μέσον τοῦ φόρου ἔνζωδα ἐπὶ κιόνων, ἐν οἷς δηλοῦνται ἐν ἱστορίαις τὰ μέλλοντα γενέσθαι ἐν τῇ πόλει. Idem num. 94. τοὺς δὲ κίονας τοὺς δέκα, τοὺς ἐνζώδους γλυπτοὺς ἔφερεν ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς τὸν ναόν. Eò fortè respiciebant Iconoclastæ dum imagines ἔνζωδα & εἴδωλα appellabant. Synodus VII. Oecumenica Act. 6. διαβάλλοντες καὶ ὁρίζοντες κακῶς δέχεσθαι τὰς εἰκονικὰς ἀναζωγραφήσεις τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν, αἰσχρά τε καὶ εἴδωλα, καὶ ἔνζωδα ταύτας ἀποκαλοῦντες.

ΖΩΔΟΝΑ'ΡΑ, σμύλαξ, λευκάνθημον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ, *Taxus*, arbor.

ΖΩΗ'ΤΖΑ, *Vita*, Ζωή. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Γιὰ ταῦτό σε παρακαλῶ ἀνακριβῆ τὴν ἔχεις,
Ἐμένα τὴν ζωήτζα μου ἐκεῖνο τὸ γυρέβης.

Vide Symeon. Logoth. in Leone Philosopho n.25.

ΖΩ'ΚΑΡΟΣ, Herbæ species. Zosimus Panopolita de Rotundandis Margaritis: ἄρδευσον τῷ λευκῷ ζωμῷ βολάνης τῆς ἐπιλεγομένης Ζωκάρου. Alibi: μετὰ ταῦτα λαβὼν ζωκάρεως, ἔμβαλον ἐν τριβλίῳ καθαρῷ.

ΖΩΜΑΡΙ'ΤΙΟΝ, Prophetis, *Veratrum nigrum*, Interpolat. Dioscor. cap.733.

ΖΩΜΟ'Σ βαφικὸς, in Glossis Chymicis MSS. ἤτοι καλακάνθη, ἢ χάλκανθος οἰκονομηθεῖσα κατὰ τὴν τέχνην.

ΖΩΝΑ'ΡΗ, *Cingulum.* Portius: ζῶνα, ζωνάρι, ζῶστρα, *Zona*, ζώνη. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. ἡ δὲ ἄλλη στῦλλα ἔναι σκεπασμένη μετὰ μολίβδου, καὶ ἔσωθεν ἐνδυμένη μετὰ σκεδὴν ξυλίνην ἕως τὰ ζωνάρια τοῦ τοίχου. ζώνην mox appellat. Perperam scriptum ζωντάρεια, pro ζωνάρεια, apud Constantinum in Tacticis pag.15. Idem Constantinus in Basil. num. 83. Edit. Combefisij: καὶ τῶν πολυειδέσι τῶν ταύτας περικλειουσῶν ψηφίδων ζώναις.

Ζωναράκι, *Cincticulus*, *Fasciola.*

ΖΩ'ΝΕΙΝ, *Cingere*, ζωννύειν.

ΖΩ'ΝΗ, *Regio.* Palladius in Vita S.Chrysostomi pag.194. εἰς ἐξορίαν ὑπερόριον ἀπεστάλησαν, ἐν τοῖς Βαρβαρικαῖς ζώναις ὑπὸ δημίων εἰσέτι καὶ νῦν φρουρούμενοι.

Ζώνη, *Zona pellicea Monachorum*: qualis verò illa fuerit, sic indicat Basilius in Epist. ad Monachum lapsum, σάκκῳ δὲ τραχεῖ τὸ σῶμά σου διανύττων, καὶ ζώνῃ σκληρᾷ τὴν ὀσφὺν σου περισφίγγων, καρτερικῶς τὰ ὀστᾶ σου ἔθλιβες. Et Epist. 1. τὸ μέντοι ζῶσμα μήτε ἄνω τῶν λαγόνων, γυναικῶδες γὰρ, μήτε χαῦνον, ὥστε διαρρεῖν τὸν χιτῶνα, βλακικὸν γάρ. Gregorius Nazianzenus Orat. 12. ubi de Monachorum vestibus: ζώνη τῇ ἀκόσμῳ κοσμίᾳ, μικρόν τι τοῦ χιτῶνος ἀνεσταλκυῖα, καὶ

ϛν μὴ ἀναςέλλειν. Alia Vide in Gloss.med.Lat.in V. *Zona.*

ΖΩΝΤΑΝΟ'Σ, *Vivus*, ἔμψυχος, ἔμπνοος. Glossæ Græcobarb. ἀποίμωξόν με τὸ ζῶντα, ἀπόκλαυσέ με τὸ ζωντανόν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib.de Opinat. Græcor. num.12. ὁ ἀπεθαμμένος περιπατεῖ, καὶ θανατώσει ζωντανούς. Fabulæ Æsopi Barbarogr. p.26. ἔπαρε ὀλίγον ἀπὸ τὸ φόρτωμά μου, ἂν θέλεις νὰ εἶμαι ζωντανός. Agapius in Geoponico, cap.150. βάλε εἰς ἕνα τζουκάλι τρυγόνα ζωντανήν, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ δὲν γροικά τε ζωντανὸς, ἀλλ' οὐδ' ἀποθαμμένος.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Νὰ δεῖ ἂν ἔναι ζωντανὸς τὸ γλυκοσιώτροφόν του.

Occurrit præterea apud Alexium Rharturum Doctr. 4.8. & alios passim. Ζωντανοσύνη, Ζωντανομάδα, *Vivacitas.* Μισοζωντανὸς, *Semivivum.*

ΖΩΝΤΊΜΙΟΝ, *Iumentum*, κτῆνος, ὑποζύγιώδειον.

ΖΩΝΤΌΒΟΛΟΝ. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag 804. ἀφιέρωσε δὲ καὶ πράγματα, ζωντόβολα, καὶ κατούνα πενιωτή

ΖΩΌΝΥΧΟΝ, τὸ λιθόσπερμα, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Lithospermum*, Herba de qua Ruellius & alij. *Leontopodion*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 713.

ΖΩΟΤΡΟΦΗ', *Commeatus*, *Viaticum*, *Penus*, δίοδος, ἐφόδιον, βίος, ταμιεῖον.

ΖΩΌΦΘΟΡΟΣ, σαλαμάνδρα, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. *Salamandra*, quæ in igne vivit.

ΖΏΠΗΣΣΑ, ἡ ἐκ τῶν πλοίων ξυομένη ῥητίνη μετὰ τοῦ κηροῦ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1334. *Pix erasa è navibus*, *& Cera mixta.* Vide Dioscoridem lib.1. & Plin.16. cap 12.

ΖΩΠΥ'ΡΙΑ, apud Suidam, φυσητήρια. Est φυσητήριον, *Tibia*, αὐλή.

ΖΩΡΤΕΝΊΚΙΑ, τὰ ἀγριομάρουλα, Neophyto in Glossis Jatricis MSS. alibi: Κίχωρα, ἤγουν ζωρτενίκια, τὰ ἄγρια ἴντυβα, ἢ τὰ πικρομάρουλα. *Lactuca Silvestres.* Vide Μάρουλα.

ΖΩΣΤΑ'ΡΙΟΝ, *Vestis militaris* succincta, & ad genua pertingens, eáque tegens in equitando. Mauricius lib. 2. Strateg. cap.2. χρὴ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πλατέα, καὶ τέλεια εἶναι, κατὰ τὸ σχῆμα τῶν Ἀβάρων κεκομμένα, τουτέστι ζωςάρια, εἴτε λινά εἰσιν, εἴτε αἴγια, εἴτε ῥάσα, ἐφ' ᾧ καβαλλικευόντων αὐτῶν σκέπεσθαι δι' αὐτῶν τὰ γόνατα. Idem lib.12. pag.303. εἴτε ζωςάρια Γοτθικὰ, εἴτε ἀρμελαύσια ἔχουσι κονδὰ μέχρι τῶν γονάτων αὐτῶν δεῖ φορεῖν αὐτούς.

ΖΩΣΤΗ', Dignitas Feminarum, in Palatio, cujus munus erat Augustam succingere, vel vestire: *Ornatrix*, Κοσμήτρια: non verò *cingulo donata*, ut censet Combefisius. Gregorius in Vita S.Basilij Jun. n.21. Ἀναςασία οὖν πανεύφημος Πατρικία, ἡ καὶ Ζωςὴ, &c. Ita n.25. initio. Continuator Theophanis lib.3. num.5. καὶ ἡ αὐτοῦ μήτηρ Θεοκτίςη Ζωςή τε καὶ Πατρικία τετίμητο. Eadem habet Zonaras p.116. Scylitzes pag. 703. καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὸν Βασιλέα ἀνασώζεται, τιμηθεὶς Μάγιςρος, καὶ ἡ τούτου σύζυγος Ζωςή· & pag.716. τὴν δὲ Μαρίαν τῷ τῆς Ζωςῆς ἀξιώματι τιμήσας. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 114. de Antonina Belisarij uxore: ἥτις ζωςὴ ἦν Θεοδώρας τῆς γυναικὸς Ἰουςινιανοῦ τοῦ μεγάλου. Idem num. 130. καὶ οἱ μὲν Πατρίκιοι καὶ Πραιπόσιτοι ἐκεῖσε ἤλασαν, καὶ ἐζώννυον τὸν βασιλέα· ὁμοίως καὶ αἱ Ζωςαὶ ἐζώννυον τὴν δέσποιναν. Vide Gloss. med. Lat.in *Ornatrix.*

ΖΩΣΤΗ'Ρ, morbi species, apud Myrepsum sect. 38.cap.120. in MS. & 122. in Edito. *Zonam* appellant Latini. Vide Gloss.med.Lat. in *Zona.*

ΖΩΣΤΗ͂ΡΕΣ, in Re navali, dicti asseres, quibus à prore ad puppim continetur navis; maximè qui extra aquam eminent, ita ut πρῶτος ζωςὴρ, sit qui statim ab undis conspicitur, deinde δεύτερος, denique τρίτος, qui & ἔσχατος ζωςὴρ appellatur. Constantinus Manasses in Chron. pag. 99.

Ἐπὶ γὰρ τρίτον τῆς νηὸς τῆς φορτηγοῦ ζωςῆρα
Τὴν θάλασσαν ἀνέθλιβε τῶν ἀγωγίμων βάρος.

Vide Notas nostras ad Alexiadem p.310. & 600.

ΖΏΣΤΡΕΣ, *Zona.* Glossæ Græcobarb. ἀβρομίτρας, λαμπροζώνους, ὁποῦ ἔχουσιν ἔκλαμπρες ζώςρες.

ΖΩΧΙ'Ν, *Sonchus*, *Cicerbita*, *Lactuca leporina.* Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. Σόγκος, τὸ ζωχίν. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Σοῦγκος, τὸ Ζωχίν. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1674. τρία κάςανα ξηρὰ, καὶ τὴν βοτάνην τὴν ζωχὸν, &c.

H.

ἩΒΡΙΣΊΑ, *Injuria*, Ὕβρις, in Corona pretiosa.

ἩΓΕΜΩ'Ν, *Præses*, *Iudex.* ἡγεμὼν λιβύης, apud S. Basil. Epist.47.& Epist.164. 179. 204. 389. 396. qui in Inscriptione ἡγεμὼν appellatur, in contextu ἄρχων dicitur. ἡγεμὼν Νεοκαισαρείας, Epist. 371. ἡγεμὼν Καρίας, apud Sozomen. l.5. cap.20. Vide Apophthegmata Patrum in Ammona num.1. Macarius Homil.15. εἶτα ὅταν γένηται σχολαςικὸς, ὅλων τῶν δικολόγων ἀφχάριος καὶ ἔσχατός ἐστι· πάλιν ὅταν ἐκεῖ γένηται πρῶτος, τότε γίνεται ἡγεμών· καὶ ὅταν γένηται ἄρχων, λαμβάνει ἑαυτῷ βοηθὸν τὸν συγκάθεδρον. Et Homil. 16. ἄλλος ἐστὶν ὁ ςρατηλάτης ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ὁ ἄλλος ἐστὶν ὁ ἡγεμών. Synesius Epist.38. ὅς τις ἐκ προγόνων λαμπρότατος ὢν, καὶ τὴν πατρῴαν βουλὴν ἀποτελῆ τῇ συγκλήτῳ διαδεξάμενος, ἐπειδὴ γέγονεν ἡγεμὼν, ἀξιοῦται συντελεῖν, ὥσπερ οἱ νεόβουλοι, καὶ γίνεσθαι διπλοῦς λειτουργὸς, τὸ μὲν τι διὰ τὴν οὐσίαν, τὸ δὲ δι' ἣν ἦρξεν ἀρχήν. Nov. 8. Justin. cap.1. μήτε οἱανοῦν ἄλλην ἀρχὴν, μήτε ὑπατικὴν, μήτε ἡγεμονικὴν, ἃς δὴ Κονσουλαρίους καὶ Κοῤῥηκτορίας καλοῦσιν. Ubi vetus Interpres, *Neque Proconsularem*, *neque præsidalem*, &c. ἡγεμονικὸν δικαςήριον, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 5. p.225.

ἩΓΟΥ'ΜΕΝΟΣ, *Præses*, Ἄρχων. In Nov. 8. Just. cap.5.

Ἡγούμενος, *Abbas*, *Præfectus Monasterio.* Ἀσκητῶν ἡγεμόνες, apud Sozomenum lib.6. cap.20. Theodorus Presbyter de Incarnat. Dom. de Eutychete, qui in Concilio Calchedonensi dicitur Archimandrita, ὃς ἦν ἡγούμενος μοναςηρίου ἑνὸς τῶν περὶ Βυζάντιον. Vide Codic.

Codic. Canon. Eccl. Afric. Can. 80. Justinian. Nov. 5. 123. &c. Concil. Nicænum II. Can. 14. & in sess. 2. Harmenopul lib. 1. tit. 44. lib. 3. tit. 3. §. 12. Occurrit passim.

Ἡγεμενία, Dignitas Abbatis, apud Theosterictum in S. Niceta Confess. n. 18. 24. ἡγεμενεία, apud Balsamon. ad Can. VII. Synodi, in Jure Græco-Rom. pag. 138. in Constitut. Alexij Comneni, in Typico S. Sabæ pag. 57. v. apud Balsam. ad Can. 3. Apostol. &c.

Ἡγεμενεύειν, *Abbatem agere*, in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, passim.

Ἡγεμένιον, in Martyrio SS. XX. Martyrum Sabaitarum num. 33. 43. 47. 51.

Ηγεμενιάρχης, *Hospitalarius*, qui peregrinos in Monasterium admittit: Isidoro Pelusiotæ lib. 1. Epist. 150. ὁ τὴν μοναχῶν φιλοξενίαν πεπιστευμένος. Adde Epist. 392. ξενοδόχος Dorotheo Doctr. 11. pag. mihi 815. Martyr. SS. XX. Patrum Sabaïtarum num. 33. τὴν ἐν ἡγεμενιάρχην, ἤτοι τὴν εἰς ὑποδοχὴν τεταγμένον τῶν εἰς τὸ ἡγεμένιον καταλυόντων ξένων.

ἩΓΟΥΜΕΝΗ, Ἡγεμένισσα, *Monasterij puellarum præfecta*, in Nov. 7. Justiniani cap. 1. Nov. 133. cap. 3. &c. Habetur Epistola S. Maximi to. 2. pag. 255. πρὸς ἡγεμένην, περὶ ἀσκητρίας ἐξελθέσης τῆς μονῆς, καὶ μετανοησάσης. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εμπῆκεν κὶ ἐκάθισε σημά μυ σὰν γεμένη.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔδραμεν ὁ διδάσκαλος, κ' ἔβρε τὴν ἡγεμένη.

Infrà:

Κ' εἶχε πρὸς τὴν γεμένισα, κὶ τὴν ὑποταγή της.

Vide Photij Epist. 245.

Ἡγέμενος, *Plebanus*, in Corona pretiosa, *Piovano*, Ital. *Curio*.

Ἡγέμενες & Ἐξάρχες appellabant etiam Hæretici suos Sacerdotes, qui eorum baptismata celebrabant, vide lib. 1. Basilic. §. 30.

Καθηγέμενος, idem qui ἡγέμενος, *Præfectus Monasterij*. Apud Nilum Monach. lib. 3. Epist. 241. inscribitur Ἀφθονίῳ Καθηγεμένῳ. Καθηγεμενεία τῆς μοναζόντων, lib. 3. Epist. 108. Καθηγέμενοι τῆς ἐντίμων μοναστηρίων, apud Codin. de Off. Pal. cap. 20. num. 16. Vita S. Nili Junioris pag. 47. ὑπέβαλε τὸ καταδέξασθαι εἶναι αὐτὸν αὐτοῖς ποιμένα κὶ καθηγέμενον. Constantinus in Basilio num. 9. Edit. Combefisij: ὄναρ τῷ τῆς μονῆς Καθηγεμένῳ ὁ μάρτυς Διομήδης ἐφίσαται. Mox: ἡγέμενος nudè appellatur. Anna Comnena lib. 13. p. 415. ὁ εὐλαβέστατος καθηγέμενος τῆς ἐν Λογγιβαρδίᾳ σεβασμίας μονῆς τῆς ἁγίε Ἀνδρέε. Laudatur ab Allatio ἐγκώμιον εἰς τινὰ Νικόλαον Μοναχὸν γενόμενον Καθηγέμενον τῆς ἐν Ὀλύμπῳ μονῆς. Scribit Goarus ad Scylitzem p. 58. ἡγεμένες dici quosvis Monasteriorum Præfectos: Καθηγεμένες, qui simul sacris Ordinibus initiati sunt: προηγεμένες denique, qui Expræfecti. Sed hæc quoad Καθηγεμένες aliquo vate indigent. Vide S. Maximum in Epist. πρὸς τὸν ὁσιώτατον πρεσβύτερον κὶ ἡγέμενον pag. 343. & in alia πρὸς Κόνωνα πρεσβύτερον καὶ ἡγέμενον, pag. 357. Symeonem Thessalonic de sacris Ordinat. cap. 13, initio: & suprà in Καθηγητής.

Προηγέμενος, Monachus qui antea Præfectus cùm esset, sive Hegumenus & Abbas, depositâ Dignitate aliorum se dominationi ac ditioni submittit. Ita Allatius in Creyghtonum p. 101. At pag. 386. eandem vocem apud Anonymum Scriptorem de Azymis contra Latinos, Abbatem nudè interpretatur.

ἩΔΕΜΙΑ, Prophetis, Coniza, apud Interpol. Dioscorid. cap. 541.

ἩΔΙΚΤΟΝ. Vide ἴδικτον.

ἩΔΥΡΑΒΔΟΝ, Hesychio, κινάμωμον, quòd ferat virgas suavissimi odoris.

ἩΕΡΑΝΕΟΣ, *Color aërius*, quomodo ἀέρινον χρῶμα dicunt Græcis: unde ἀερόχροος ἴασπις, ἀέρινη ἐσθὴς, Polluci lib. 4. 18. *Aërina oves*, Tertulliano. Glossæ Jatricæ MSS. ex Codic. Reg. 190. Βένθον, τὸ χρῶμα ἱεράνεον, *Venetum*. Orneosophium pag. 255. ῥίπτε θολά, καὶ πότε μὲν κίτεινα, πότε δὲ ἠεράνεα. Joannes Cantacuzenus lib. 3. Hist. cap. 36. de Patr. Constantinopol. καὶ ἐν τῇ ὑπογραφαῖς ἠερανέῳ χρώματι ἐχρῆτο. Ignatij Patr. Antiocheni Tomus contra Isidorum Patr. Constantinopol. sic clauditur: εἶχε κὶ διὰ γραμμάτων ἠερανέων τῆς Πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ, Μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτ. ιγ'. Ἰγνάτιος ἐλέῳ Θεῦ Πατριάρχης Θεουπόλεως μεγάλης Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς. Codinus de Offic. cap. 3. n. 16. αἱ καλτζαι ἠεράνεαι. num. 17. τὰ ὑποδήματα αὐτῦ ἠεράνεα, ἔχοντα αἐτὸς συρματένες εἰς ἀέρα κόκκινον. Occurrit in eo capite pluries, ut & cap. 19. num. 2. cap. 20. num. 4. cap. 21. num. 3. 4. Ubi Goarus tradit ἠεράνεον colorem non tam esse cæruleum, quàm inter cæruleum & viridem medium, qualis est quem nostri *Verd de mer*, alij Thalassium vocant: cui sententiæ videtur favere locus mox laudandus, ubi de ratione vitreandi vasculum. At quod ἠεράνεον in calceis vocat Codinus, Georgius Acropolita in Chron. cap. 72. & Gregoras lib. 4. initio κυανῦν vocant. Nec abludit Montanerius in Chronico Catalonico cap. 212. ubi Rogerio Cæsari pileum & vestes cæruleas adscribit, ut eidem dignitati tibialia & calceamenta ἠεράνεα Codinus cap. 3. num. 23. *e el Cesar porta capel blau, & totes ses robes blaues ab fres d'or estret.* Χρυσοηέραος, *aureus simul ac cæsius color*, apud eundem Codinum cap. 4. n. 28. 36. 66.

Γεράνεος, Γεράνιος, eâdem notione. Portius: Γεράνιος, *Cæsius*, *Cyaneus*, *Venetus color*, Κυάνεος, γλαῦκος, μπλάβος. *Turchinus*, Hieronymo Germano. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 6. ἐκ γερανέυ βαφῆς φορῦντα ῥῦχον σχιστὸν μέχρι καὶ τῶν γονάτων. Idem in Alexio lib. 1. num. 10. ἠρπάγησαν παρὰ τῶν βαρβάρων αἱ καταναι πᾶσαι, κὶ τὰ χρυσοϋφῆ ῥῦχα Καίσαρος, τὰ μετὰ τῶν γερανίων χρωμάτων σεσημασμένα. Auctor de Oxymelit. sub fin. πρὸς τὸ γανῶσαι σκεῦος. Ρίνισμα χαλκῦ κὶ κασσιτέρε, κὶ ἀντέρης ἐλχαρκῦς, κὶ λευκῶσας ἄλειφε, καὶ γίνεται γεράνιον.

Γεράσινο, *Color cæruleus* exponitur in Turco-Græcia Crusij pag. 188.

ἩΘΙΚΟΠΡΟΣΚΟΠΤΑΙ, Hæretici, οἱ ἐν τῇ ἠθικῇ, ἤγεν πρακτικῇ, προσκόπτοντες, cùm Ethices seu Disciplinæ moralis quædam laudanda respuant, alia damnanda sectentur. Auctor de Initiis Hæreseon num. 96.

ἩΘΟΣ, *Modus*, *Ratio*. Gallis, *Maniere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Δυρόμενος με τὸ κλαυθμὸν, καί με θλιμμένον ἦθος.

Eod. lib.

Ἔχοντα πάντα τήρησιν τὸ ἦθος πρὸς ἐκείνας.

Rursum:

Σκληρὰ τὸ ἀποκρίθηκε μὲ ἀγριομένον ἦθος.

Ibidem:

Ἐγνώρισαν ὅτι ἄρχοντες κι απομεγάλων γένος,
Τυχένει νάνε γὰρ αὐτοί, ἐπ' ἀληθῶς τὸ βλέπυν,
Ἐκ τάρματα τὰ ἔκλαμπρα, τὸ ἦθος τ' ἀνδριομένο.

Lib. 3.

Ἔχει με ἦθος ταπεινῶ, κὶ ὡς πτωχὸς ςρατιώτης.

ἩΘΟΥΣΑ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 661.

ἩΚΙΓΟΝΟΣ ἴσως, Prophetis, *Sampsuchum*, apud Interpol. Dioscor. c. 452.

ἩΛΑΚΑΤΗ, Machina bellica versatilis: sic dicta

cta fortè, quòd ἡλακάτης seu *Coli* speciem referret. Hero in παρεκβολ. οἱ δὲ μηχανοποιοὶ περὶ τὰς μηχανὰς κινοῦντα ἔργα, οἷς τεσσαρέας μαγγανικὰς, καὶ τὰς λεγομένας ἠλακάτας, καὶ χειρομάγγανα. Usurpatur etiam pro sagitta.

Ἠλακάτιον, idem quod Ἀλακάτιον, de qua voce, suprà. Leo in Tactic. cap.5. §.7. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβαλλίστρας, μαγγανικὰ, ἠλακάτια ἑκατέρωθεν στρεφόμενα, τοξοβαλλίστας ἐμπείρους, &c.

ΗΛΑ'ΡΙΟΝ, *Clavus*, ἧλος. Constantinus in Tactic. pag. 11. τριβόλια ἀποδεδεμένα μετὰ σφηκωμάτων, εἰς ἡλάρια ἀποδεδεμένα, καὶ περιπατεῖν.

Η'ΛΕΚΤΡΟΝ in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ τὸ τέλειον ξηρίον.

Η'ΛΙΑΚΟ'Ν, *Solarium*, Glossæ Basilic. Ἡλάριον, ἡλιακόν. Eustathius in Iliad. ζ. ὅτι περικαλλέα λέγει τὸν Πριάμου οἶκον ξεσταῖς αἰθούσαις τετυγμένον, ἤτοι λιθίνοις ὑπαίθροις στοαῖς αἰθομέναις ἡλίῳ. καταδηλοῖ τοὔνομα τῆς αἰθούσης, ὅθεν τῇ δημώδει γλώσσῃ παρεποιήθη τὰ ἡλιακά. Leo Imp. in Nov.113. τὰ δὲ περὶ τῶν ὑπαίθρων, καὶ ὡς ἄντις εἴποι προσκλινίων θεατηρίων, ἃ καὶ πρὸς μόνην καὶ ὑπαίθριον ἀπόλαυσιν ἐπινενόηται, καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἐκ τοῦ ἡλίου εἴληφεν, ἡλιακὰ προσαγορευόμενα. Michaël Attaliates in Synopsi tit.33. ἐὰν ἔξωσιν τὸ λεγόμενον ἡλιακὸν ποιῇ τις. Apud Theodor. Hermopolitem, ἐξωστάδιον ἤτοι ἡλιακόν. Concil. Constantinopolit. III. Act.15.p.995. καὶ στάντος μου εἰς τὸ ἡλιακὸν, &c. Adde Achmetem cap.147. 262. & Continuatorem Theophanis lib.3. num.4. præterea nostram Constantinopolim Christ. lib.1. sect.24. num.3.

Ἡλιαστήριον, eâdem notione, in Gloss. S.Bened.cap. de Habitatione, & in Gloss.Gr.Lat.

Η'ΛΙ͂ΖΙΣ, Ἥλιξις, *Squama quæ ex ære Cyprio, seu ex clavis æreis decutitur*, quasi ἥλιτις. Neophytus Monachus: ἥλιζις, ἡ αὐτὴ καὶ ἥλιξις λέγεται, ἡ ἐκ τοῦ κύπρου λεπὶς τοῦ χαλκοῦ.

Η'ΛΙΚΙ'Α, τὸ μῆκος, *Statura*, in Gloss.Gr.Lat. *Magnitudo corporis*, quomodo *ætatem ædificiorum* dixit L.*Domus D.de Legat.*1.ut notavit Cujacius lib. 7. Observ. cap.3. Eusebius lib.4. de Vita Constantini: σωμάτων θ' ἡλικίας τὸ πλεῖον ὑπερβάλλοντα μεγέθη. & alio loco, μέτρον ἀνδρὸς ἡλικίας. Zacharias lib.3. Dialog. cap.25. ἐὰν παρ' αὐτοῦ ἀπεστάλης, ἀνάστα, καὶ κρατήσας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ταύτην ἐν τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ παραυτὰ ἀνύψωσεν. Ubi Gregorius M. *& eam in statum suum protinus erexit*. Nicetas in Manuële lib.5.num. 8. ex Cod. Barb. τὴν ἡλικίαν ὄρθιον. In Andronico: ὁ γηραιὸς καὶ τὴν ἡλικίαν ὑψηλός. Rursum: σάγισμα ἀλόγου φορῶν, καὶ τὰ περιοσότερα τῶν μελῶν ἀνάρμοστα ἔχον πρὸς τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, γελοιαστικὸν, &c. In Alexio lib. 2. τὴν ἡλικίαν συνεσταλμένος. Jo. Chrysostom. Homil. εἰς ἐξορίαν τοῦ Ἀδὰμ, &c. καθάπερ γὰρ θυγάτηρ μητρὸς μορφὴν εἰκονίζει, εἴτε διὰ ὀφθαλμοῦ, εἴτε διὰ προσώπου, εἴτε διὰ ἡλικίας, &c. Narratio de Imagine Deiparæ à S. Luca pictæ, quam Ῥωμαίαν appellabant, de eadem Deipara: τὴν ἡλικίαν τοῦ μέσου μέτρου μικρὰν ἔχουσαν, &c. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ μαλλία χρυσαφωτὰ, ἴσα τοῦ ἡλικιαίς των.

Alibi:

Ἡ ἡλικία τοῦ στράβωσε, καὶ περπατῇ περβάντα.

Occurrit apud Matthæum, cap.6. Theophan. in Mauricio an. 9. ejus Continuat. lib.4. num.42. & alios passim.

Εὐῆλιξ, *Præclara ac præstantis statura*. S.Joannes Damascenus in Synodica ad Theophil.Imp.pag.114. de Christo: εὐήλικα, σωφόφρων, εὐόφθαλμον, &c. Vide Gauminum ad Theodorum Prodromum de Amoribus Rhodantes cap 12.

Η'ΛΙΟ'ΡΑΤΟΣ, *Radians*, *Pulcher*. Damascenus Studita Hom.17. de S.Theodoro Stratelata: ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπεκρίθη, Χαίροις καὶ σὺ Θεόδωρε ἡλιόρατε καὶ ὡραιότατε.

Η'ΛΙΟΣΤΑ'ΣΙΟΝ, *Solstitium*, in Gloss. Gr. Latin.

Η'ΛΙΟΤΡΟΠΙ'ΤΑΙ, Hæretici, qui herbas Heliotropia dictas, quæ Solis radios comitantur, asserunt vi quâdam Divinâ esse præditas, operante in ipsis ejusmodi conversiones, ideoque eas venerantur. Auctor de Initiis Hæreseon n.89.

Η'ΛΙ'ΟΥ ΔΙ'ΣΚΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὑδράργυρος ἀπὸ χρυσοῦ.

Η'ΛΙ'ΟΥΣΤΡΟΣ, *Ammoniacum*, apud Interpol.Dioscor. c.504.

Η'ΛΙΟ'ΧΟΡΤΑ, *Heliotropium*. Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.18.

Η'͂ΛΟΣ ἅγιος, *Cuspis* seu ferrum Lanceæ quo Christi latus perforatum, quod diu asservatum Constantinopoli tradunt Scriptores. Anna Comnena lib. 8. Alexiad. Extr. πείθεται τούτοις ὁ Γαβρᾶς, καὶ εἰσελθὼν ἀναλαμβάνεται λαθραίως τὸν ἅγιον ἧλον. εἷς δὲ τις τῶν προκαλαγγελλάντων τῷ αὐτοκράτορι τὴν βουλὴν, δρομαίως εἰσελθὼν, ἔφη, ὡς ἴδε καὶ ὁ Γαβρᾶς, καὶ ὁ ἧλος ἐγκόλπιος αὐτοῦ. Et Boemundus apud eandem Annam lib.13. p.415. καὶ τοὺς ἥλους, καὶ τὴν λόγχην ἐκείνου τὴν διατρήσασαν τὴν δεσποτικὴν καὶ ζωοποιὸν πλευράν. Ubi per λόγχην, ipsum ferrum lanceæ intelligit: nam ipsa lancea Constantinopoli ea tempestate non erat. At lib. 11. pag. 326. ἧλος capitur pro ipsa lancea, ubi agit de lancea Dominica, quam Antiochiæ Petrus quidam Clericus, cognomento Bartholomæus, S. Andreâ revelante invenit, cùm nostri Urbem hanc obtinerent in prima nostrorum Hierosolymitana expeditione. Georgius Corcyrensis in tract.de Communione, de Francis post captam Constantinopolim: καὶ ἐν τῷ σκευοφυλακείῳ τῆς μεγάλης παλατίου λῃστρικῶς εἰσφρησάντων ἐν οἷς τὰ ἅγια ἀπέκειντο, ἤγουν τὰ τίμια ξύλα, ὁ ἀκάνθινος στέφανος, τὰ τοῦ σωτῆρος σανδάλια, ὁ ἧλος, καὶ σπάργανα, ἅτινα καὶ ἡμεῖς ὕστερον αὐτόψει ἐθεασάμεθα, &c. Joannes de Mandevilla in Itinerario, *& la hanste de la lance (de N. S.) à l'Empereur d'Alemagne, mais le fer est à Paris, & mesmes l'Empereur de Constantinople dit qu'il a le fer de la lance, je l'ay veu, & est plus larges assez que celuy de Paris.* Vide quæ de Lancea Dominica observamus in Notis ad Alexiadem.

Η'͂ΛΥΘΡΟΣ, pro Ἔρυθρος. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἄνθρωποι ἀπὸ χαλκώματος εἰστήκοντο ἤλυθρος,
Τοὺς μὲν ἐν ὅπλῳ ἔστησεν ἐκεῖνος ὁ τεχνίτης.

Η'ΛΥΣΤΕ'ΦΑΝΟΣ, Ἄλιμος. Interpolat. Dioscorid. c.121.

Η'ΛΩΤΑ'ΡΙΟΝ. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 86. κλειδὸς ἀπολομένης τῆς ἐκκλησίας, σφραγίσας τὸ πρόσωπον τοῦ ἡλωταρίου, καὶ τῇ χειρὶ ὤσας, ἤνοιξεν. Ubi Interpres, *cùm periisset clavis Ecclesiæ, ferrâ cruce signatâ, manu trudens eam aperuit.* Sed malim hîc intelligi per πρόσωπον, faciei expressam ferro imaginem, ex qua prodit circulus ferreus, quo apprehenso fores clauduntur: vice cujus προσώπου, interdum & sæpe etiamnum *Clavus major*, seu ἧλος iis affigi solet, unde fortè uterque ἡλωταρίου nomine donatus fuerit.

Η'ΜΑΝΤΩ'ΡΙΟΝ, pro σημαντήριον, *Domus monetaria*. Glossæ MSS.Reg. Cod. 930. ἡμαντήριόν, τινὲς δὲ ἀργυροκοπεῖον. Aliæ Glossæ MSS. ἡμαντήριον, τινὲς τὸ ἀργυροκοπεῖον καλοῦσιν, ἐν ᾧ κόπτεται τὸ νόμισμα. Suidas iisdem penè verbis: ἀργυροκοπεῖον, ἐν ᾧ κόπτεται τὸ νόμισμα, ὃ νῦν ἡμαντήριον καλοῦσι. Ita etiam Glossæ Græcobarbaræ.

Η'ΜΕ'ΡΑ

ἩΜΕ'ΡΑ, *Dies Paschatis* κατ' ἐξοχὴν dictus: μεγάλη ἡμέρα, Joanni Evang. Κυρία ἡμέρα, Chrysostomo. κυρία τῶν ἡμερῶν, Gregorio Cæsariensi Presbytero in Nicænos Patres p.355. Continuatori Theophanis lib.4.num.23.& Joanni Anagnostæ de Excidio Thessalon. cap.6. & in Nomocanone Coteleriano n.416. Ἡμέρα λαμπροφόρος, Joanni Chrysostomo Orat.in Festum Paschat. & Nicolao Patr. Constantinopol. in Typico S. Sabæ: λαμπροφαὴς ἡμέρα Joanni Euchaitorum Metropol.pag.72. ἁγία ἡμέρα, S.Basilio Epist. 239. ἡμέρα ἀναστάσεως, Theophylacto Simocattæ lib. 3. cap.1. Synodus Berythensis, in Concil. Calchedon. Act.10. καὶ ἐπειδὴ τεσσαρακοστὴ ἦν, ἐκέλευσε μετὰ τὴν ἡμέραν ἀπαντῆσαι ἡμῖν. Et statim addit: διὰ τὴν ἑορτὴν ἀπέλυσεν αὐτοὺς τῆς ἀκοινωνησίας. *Sancti dies*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 132. Ita ἡμέραι, nudè, dies Hebdomadis Paschalis. Nicetas in Alexio lib.3. ὡς δὲ ἕκτη τῶν ἡμερῶν οὐκ ἀνάρσιος πρὸς μετάβασιν, καὶ μάλιστα τοῦ βαθέως ὄρθρου μεθισαμένου, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Dies magnus*.

Ἡμέρα δυνάμεως, in Lexico MS. Cyrilli, ἡ δευτέρα τοῦ Χριστοῦ ἐπιφάνεια.

Ἡμέραι ἐλεύθεραι, *Dies Dominici*, in quibus jejunium solvitur. Epist. Concilij Gangrensis, de Eustathianis: νηστείας δὲ ἐν κυριακαῖς ποιούμενοι, καὶ τῆς ἁγιοτητος τῆς ἐλευθέρας ἡμέρας καταφρονοῦντες.

ἩΜΕΡΝΕΙ͂Ν, pro ἡμερεύειν, *Diem ducere*, Gallis, *Sejourner*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

Ἀρχίνησε οἱ Ἀθηναῖοι ὅλαις σὺν συντροφία τους,
Καθ' ἡμέρνοσαν μετ' αὐτοῦ διὰ παρηγορία τους.

Idem lib.3.

Ἐξώνασι καθ' ἡμερνῶ μὲ πόνους καὶ με θλίψεις.

ἩΜΕΡΟΒΑΠΤΙΣΤΑΙ', Hæretici, sic dicti, qui & βαπτισταὶ Justino Mart. in Dialog. pag. 307. quòd singulis diebus se baptizarent, ne qua ipsis ulla peccati labes adhærescerer. In Glossis MSS. Reg. Cod. 2062. ἡμεροβαπτισταὶ οἱ τὰ αὐτὰ φρονοῦσι τοῖς Γραμματεῦσι καὶ Φαρισαίοις, τοῦτο δὲ περιττὸν κέκληνται τὸ καθήμερον βαπτίζεσθαι· λέγουσι γὰρ μὴ εἶναι ζωὴν ἀνθρώπῳ, εἰ μή τοι ἄρα καθεκάστην βαπτίζοιτό τις ἐν ὕδατι ἀπολουόμενος καὶ ἀγνιζόμενος ἀπὸ πάσης αἰτίας. De his agunt, Clementina Homil. 2. num. 23. & Epitome de gest. S.Petri num.26. Eusebius lib.4. Hist. c.22. Epiphanius Hæresi 17. Joannes Nicænus in Epist. ad Zachariam tom.2. auctarij Combefisiani p.300. &c.

ἩΜΕΡΟΒΙ'ΓΑΙΟΝ. Vide in Βίγλα.

ἩΜΕΡΟΔΡΟ'ΜΟΣ, *Iter unius diei*, in Nomocanone Coteleriano, num. 196. εἴ τινος δὲ ἀπέχει ὁ πνευματικὸς πατὴρ, ἡμεροδρόμον ποιεῖτο δεύτερον. Porrò apud Procopium lib.1. Vandal. cap.1. μιᾶς ἡμέρας ὁδὸς, ἐς δέκα καὶ διακοσίους δήκει σταδίους, ὅσον Ἀθήνηθεν Μεγαράδε ἰέναι.

Ἡμεροδρόμος, idem qui *Mandator*. Vide in Μανδάτωρ.

ἩΜΕΡΟΕΥΡΕ'ΣΙΟΝ, *Ratio Feriæ investigandæ*, apud Computistas Gr. Vide Isaacij Argyri Computum, cap. 4. 11. & Joannem Chrysococcem, apud Scaliger. in Canonib. Isagogic. pag. 172. 2. Edit.

ἩΜΕΡΟΚΑ'ΜΑΤΟΝ, *Opus unius diei*, Gall. *Iournée d'ouvrier*.

ἩΜΕΡΟΚΑΤΑ'ΛΛΑΧΤΟΝ, *Lilium Silvestre*, Ἡμεροκαλλὶς, apud Interpol. Dioscorid.cap. 543.

ἩΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ, *Diurnum*, in Gloss.Gr.Lat. *Fastus*, in Glossis Lat. Gr. & Basilic.seu *Fasti*. Vide Henr. Steph. in ἡμερολογεῖον.

ἩΜΕΡΟ'ΝΥΚΤΟΝ, *Diei & noctis spatium*: ἡμερονύκτιον, S. Basilio. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ εἰς ἕναν ἡμερόνυκτον εἰς Αἴγυπτον ὑπῆγεν.

Manuël Malaxus in Chron. MS. ἐχώνευσε τὰ νερὰ ὥσπερ θαλάσσας ἡμερόνυκτα σαράντα.

ἩΜΕΡΟ'ΤΗΣ, *Serenitas*, *Clementia*, titulus compellatorius Impp. in Synodo Calchedon. part. 1. Epist. 29. 30. &c. & in Epistolis S. Basilij.

ἩΜΕΡΩ'ΝΝΕΙΝ, *Mitescere*, Πραΰνειν, in Corona pretiosa.

ἩΜΙ'ΖΑΡΟΝ. Eustathius: Ζεῖρα σημαίνει ζώνην, καὶ χιτῶνα, καὶ χλαμύδα, ἣν μέχρι καὶ ἐσάρτη παραφθείροντες οἱ Λυκιακοὶ καλοῦσιν ἡμίζαρον.

ἩΜΙ'ΚΕΡΚΟΣ, *Asinus*. Nicetas in Andronico lib.2. num. 10. μεταστρέψας τὴν ἡμίονον ἢ ἔποχος ἦν. Ubi Cod. Barbarogr. habet ἡμίκερκον. Et in Alexio lib.1. num.2. μὴ γδυτινος διαταράξαντος τὴν κόλυρον ἡμίονον, idem Cod. ἡμίκερκον præfert.

ἩΜΙΚΟΣ, *Repia*, in Gloss.Lat.Gr.

ἩΜΙΛΟΧΙ͂ΤΑΙ, apud Annam Comnen. in Alexiade. lib.10.pag.301. dicuntur qui in medio λόχου consistunt, inter λοχαγὸν & οὐραγόν. Est autem λόχος Arriano in Tactic. pag. 8. & 9. ἀριθμὸς ἀνδρῶν ἀπὸ τοῦ ἡγεμόνος καὶ τοῦ μετ' τοῦτον κατόπιν τεταγμένων, ἐπὶ τοῦ τελευταῖον κατὰ βάθος, ὃς δὴ Οὐραγὸς καλεῖται. Ἀριθμὸν δὲ τοῦ λόχου οἱ μὲν ὀκτὼ ἀνδρῶν ἐποίησαν, οἱ δὲ δέκα, οἱ δὲ δύο ἐπὶ τοὺς δέκα, οἱ δὲ ἑκκαίδεκα. Plura deinde addit de ejusmodi militia.

ἩΜΙ'ΝΑ, *Hemina*. Paulus Ægineta lib.8. ubi de Ponderibus & Mensuris: ὁ δὲ ξέστης ἡμιξ. β. ἃ δὴ καὶ ἡμίνας προσαγορευόμενα· ἡ δὲ Ἡμίνα ἔχει κυάθους ς. Utitur Athenæus lib.11. Vide Grammaticos.

ἩΜΙΟΛΙ'ΑΙ, *Sexquicentesima* usuræ, de quibus copiosè Salmasius de Modo Usurar. variis locis. Matth. Blastares Lit. T. cap.7. ἡμιόλιοι δὲ εἰσιν οἱ ἡμίσεις τοῦ ὅλου τόκου τῶν ιβ. νομισμάτων, ἤτοι τὰ ς. Concilium Laodicenum Can. 4. περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἱερατικοὺς, καὶ τὰς λεγομένας ἡμιολίας λαμβάνειν. Ubi Dionysius Exiguus & Isidorus Mercator *Sescupla*, interpretantur. Adde Concil. Nicæn. Can.17.

ἩΜΙΟ'ΝΑΤΟΣ, *Mulio*, in Gloss.Gr.Lat.

ἩΜΙ'ΟΝΟΙ, Prophetis, *Mandragora*, apud Interpol.Dioscor.c.658.

ἩΜΙΟΝΟ'ΚΟΥΡΟΣ, *Mulicurius*, in Gloss. S.Benedicti.

ἩΜΙΠΕ'ΛΕΚΑ, Suidæ, αἱ μονόστομοι ἀξίναι. Eustathio, ἡμιπέλεκκα.

ἩΜΙΣΕΙΑΣΤΗ͂Σ, *Partiarius colonus*, qui & μορτίτης, apud Harmenopulum lib.6. tit.1. §. 24.

ἩΜΙΣΥΜΕΡΙ'ΤΗΣ, *Partiarius*, vox JC. idem qui ἡμισειαστής. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit.23. §.5. λεγάταρίου παρτιαρίου. τουτέστιν ἡμισυμερίτου, ἤγουν ἡμισυ μέρος λαμβάνοντος.

ἩΜΙΣΩ'ΜΑΤΑ, in Glossis Chymicis MSS. εἰσιν αἰθάλαι.

ἩΜΙΤΥ'ΒΙΟΝ. Vide in Τύβιον.

ἩΜΙΦΟ'ΡΙΟΝ, Vestis species, eadem fortè, quæ ὠμοφόριον, quis enim dicat aliquem *dimidiam vestem* induisse, quod volunt Meursius & Suicerus. Epiphanius: contra Ariomanitas ἡμιφόριον γὰρ ὁ τοιοῦτος ἀεὶ, καὶ κολοβίωνα ἐνδιδυσκόμενος, γλυκὺς ἦν τῇ προσηγορίᾳ. Palladius in Hist. Lausiaca, in Melania Juniore: πάντα τὰ αὐτῆς σηρικὰ ἡμιφόρια, καλύμματα τοῖς θυσιαστηρίοις ἐδωρήσατο.

ἩΜΠΟΡΕΤΟ'Σ. Vide in Ἐμπορεῖν.

ἩΝΕΜΙΟΝ, *Anemone*, apud Interpol. Dioscor. cap. 395.

ἩΝΙΟΧΟΣ. Vide in Αὐθεμπίστης.

ἩΝΙΤΑΙ͂ΟΝ, vox incertæ notionis Fuchsio, apud Myrepsum de Antidotis cap.332.

ἩΝΤΡΑ'ΔΕΣ, *Reditus*, εἴσοδος. Glossæ Græcobarb. ἄλλοι ῥέντες, ἕτεροι ἠντράδες. Theonas Paronaxiæ Metropolitanus in Epist. in Turco Gr. Crusij

sij pag.268. καὶ μηδέποθεν ἔτυχέ μοι φολία μία, ἐξ ὧν ἠκέλε τῶν μεγάλων ἐκείνων εἰσοδημάτων, ἢ τὰς λύτρωδας, (κατὰ τὴν αὐτοῦ βαρβάρων φωνὴν) τὰς μεγάλας τοῦ μοναστηρίου.

ΗΞΕΥ'ΡΕΙΝ, ἠξεύρειν, *Scire*, *Nosse*, εἰδέναι, ἐπίςαδαι, γινώσκειν. Glossæ Græcobarb. θέλει μαθεῖν, θέλει ἠξεύρειν. Nomocanon Cotelerianus num.46. ἱερεὺς ἐὰν βαπτίσει παιδίον δύο φορὰς καθαιρέσθω τῆς λειτουργίας χρόνους ς'. ἐὰν ἠξεύρας αὐτὸ ὅτι βαπτισμένον ἐστιν, νηστευσάτω χρόνους έ. Idem num. 102. ἱερεὺς ὁ ἠξεύρων χειροτεχνίας, κἂν τε ῥάπτης, κἂν τε σαγδάριος, ὅταν θέλει λειτουργῆσαι, μὴ ἅπτεσθαί τε καὶ μετὰ τὸ λειτουργῆσαι πιάνη αὐτὴν, ἵνα καθαρὸς ἅπτεσθαι τὸ θεῖον τῇ ψυχῇ, καὶ τῷ σώματι, καὶ τὰς χεῖρας. Adde num. 106. Joannicius Cartanus in Flore cap.144. καὶ λέγει τε, Ω, σοφώτατε βασιλέα, ἠξεύρε, ὅτι εἰς τοῦτο τὸ ξύλον θέλει ἰδῇ μεγάλα θαύματα.

Η'ΟΝΑΚΑ'ΤΟΣ. Vide in Ἰονακάτος.

Η'ΠΑΤΟΠΝΕΥ'ΜΩΝ, *Iecur & Pulmo*, apud Achmetem in Onirocrit. cap.239.

Η'ΡΑ, *Lolium*, Αἶρα, Ζιζάνιον.

Η'ΡΑΚΛΕΌΥΣ ἄλφιτον, herba quæ Dioscoridi Θλάσπι dicitur: apud ejus Interpol. cap.373.

Η'ΡΑΣ δάκρυον, Prophetis, *Verbenaca recta*, Περιστερεὼν, apud Interpolat. Dioscor. cap. 640. & Apul. c.3. 65.

Η'ΡΩΔΙΑΝΟΙ, *Herodiani*, Hæretici. In Glossis MSS. Reg. Cod. 930. ἤτοι τῶν Χειςὸν Ἡρώδην ὀνόμιζον, ἢ αὐτὸν τὸν Ἡρώδην Χειςὸν εἶναι, καὶ ὡσαύτως ἐσεμνυνόντο.

Η'ΡΩ͂ΟΝ appellare Byzantinos Scriptores Porticum Ecclesiæ Apostolorum Constantinopoli, in qua humabantur Imperatores, pluribus docuimus in nostra Constantinopoli Christiana lib.4. pag. 108. 109. Cedrenus de Constantio Imp. ἀπέθετο πλήσιον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ Ἡρώῳ, μετὰ Εὐσεβίας τῆς αὐτοῦ πρώτης γυναικός. Idem de Leone M. καὶ ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν λάρνακι πρασίνῳ, ἐν τῷ ἡρώῳ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Et in Justino Jun. an. 12. καὶ ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ ἡρώῳ Ἰουστινιανοῦ ἐν λάρνακι Προικοννησίῳ. Adde pag.430. Vox veteribus notissima, sed & paulo recentioribus. Inscriptio Arundelliana apud Seldenum: ΤΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΗΡΩΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝ ΑΥΤΩ ΑΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΣΟΡΟΥ ΠΡΟΚΟΝΝΗΣΙΑΣ, &c. Vita S. Syncleticæ, num.11. καὶ τὸ μὲν πατρῷον οἶκον χωρίζεται, εἰς δὲ τινος συγγενοῦς αὐτῆς ἡρώϊον ἀπῳκισμένον τῆς πόλεως κάτεισι. Vide Nicetam in Manuële lib.7. num. 7. sub finem. Gruteri Inscript. pag. 216. 581. 9. &c. In Epimerismis MSS. Herodiani, ἡρεῖον, τὸ μνημεῖον esse dicitur.

Η'ΣΚΙΟΣ, *Umbra*, Σκιὰ, in Corona pretiosa.

Η'ΣΥΧΑΣΤΑΙ', dicti Monachi *Solitarij*, qui in solitudines secedebant, & cum silentio & quiete animi, à curis secularibus vacui, Deum colendo vitam transigebant: Ἀναχωρηταὶ seu οἱ ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις ἡσυχάζοντες Μοναχοὶ, Nilo Monacho in cap.1. Tractatus, ὅτι διαφέρουσι τῶν ἐν πόλεσιν ᾠκισμένων οἱ ἐν ἐρήμοις ἡσυχάζοντες. Idem lib.4. Epist. 17. μέγας ἡσυχαστὴς Ῥουφῖνος. Ita Epist. 54. ἡσυχίας ἐρῶντες, apud Sozomenum lib.6. cap.20. ubi de Monachis Ægyptiis. Nicephorus Gregoras lib.3. Hist. de Nicephoro Blemmyde: ὃς ἐτύγχανε παρὰ τὴν ἑαυτοῦ μονὴν ἀθόρυβον ποιούμενος τὴν τότε δίαιταν. Symeon S.Mamantis Hegumenus in Orat. MS. περὶ ἡσυχίας· Γενέσθω τοιγαροῦν ὁ ἡσυχάζων, καὶ ἐν κελλίῳ μόνος καθήμενος, ὡς ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα· αὐτὴ γὰρ ἐπὶ θυρίδος παραμένει, &c. Paradisus, seu Liber SS. Senum MS. ἀδελφὸς ἠρώτησε γέροντα, λέγων, Τί ἐστιν ἡσυχία, καὶ τίς ὠφέλεια αὐτῆς; ὁ δὲ γέρων λέγει αὐτῷ, Ἡσυχία ἐστὶ τὸ καθέζεσθαι ἐν τῷ κελλίῳ μετὰ γνώσεως καὶ φόβου Θεοῦ, ἀπεχόμενον κακίας καὶ ὑψηλοφροσύνης. ἡ τοιαύτη ἡσυχία γεννήτειρα οὖσα πασῶν τῶν ἀρετῶν φυλάσσει τὸν Μοναχὸν ἀπὸ τῶν πεπυρωμένων βελῶν τοῦ ἐχθροῦ, μὴ ἐῶσα αὐτὸν τιτρώσκεσθαι ὑπ' αὐτῶν. Alia præterea de ea ibidem habentur. Justinianus in Nov.5. cap. 3. εἰ μὴ τινὲς αὐτῶν τῇ ἐν θεωρίᾳ τε καὶ τελειότητι διαζῶντες βίον, ἰδιάζον ἔχοιεν οἰκημάτιον, οὓς δὴ καλεῖν Ἀναχωρητάς τε καὶ Ἡσυχαστὰς εἰώθασιν, ὡς τῆς κοινότητος ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐξηρημένους. Theodorus Studita in Orat. in S.Platonem n.44. μετὰ ἡσυχαστῶν ἡσυχαστὴς ἔννομος, μετὰ Καθηγητῶν καθηγητὴς ἔνθεσμος. In Concilio Nicæno II. Act.3. τῆς ἁγιοποιοῦ ἡσυχίας ἐρασταί. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaïtarum num.71. γέρων τις τῶν πατέρων ἡσυχαστὴς, καὶ πολλοὺς χρόνους ἐν τῇ ἐρήμοις τῷ Θεῷ εὐαρεστήσας. Vita S. Marci Atheniensis num. 17. καὶ ἰδοὺ οἱ δύο ἡσυχασταὶ ἐκεῖνοι, &c. De utraque Monachorum Vita, Anachoretarum & Cœnobitarum, sic Auctor MS. Vitæ S.Theodosij Archimandritæ: πῶς ἄρα τὴν φιλοσοφεῖν ἄρξαιτο, καὶ πότερον τῶν ἀγωγῶν ἕλοιτο, τὴν ἐσχάτως μοναδικὴν καὶ ἄμικτον, ἢ τὴν μεθ' ἑτέρων εὐλαβῶν καὶ τῶν ἴσων σκοπὸν μεταποιουμένων. Ejusmodi porro ἡσυχασταὶ passim occurrunt apud Scriptores, Joan. Moschum in Limon. cap.66. in Apophthegmat. Patrum in Elia num.8. in Phoca num.1. in Vita S Nili Junioris pag.34. in Menologio Basilij in Maio die 4. 6. 9. apud Achmetem Onirocrit. cap.136. Simeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num.34. Scholiastem Joan.Climaci, Grad.27. Photium Epist. 117. 149. Cantacuzenum lib. 2. Hist. cap. 39. &c. Vide præterea Nicol. Fullerum lib. 4. Miscell. Sacr. cap.3. Leonem Allatium de utriusque Eccl.Consens. lib.2. cap.17. num.2. & in Diatriba de Symeonibus pag. 173. ubi de quibusdam Hæreticis qui se ἡσυχαστὰς appellabant, quorum etiam meminit Demetrius Cydonius adversus Palamam sub initium.

Ἡσυχάςρια, *Solitaria*, apud Joan. Moschum in Limon. c. 127.

Ἡσυχαςήριον, *Cella solitarij*. Continuator Theophanis lib.3. num.10. & Cedrenus pag.518. εἰργάσατο τούτων τὰ μοναςήρια καὶ ἡσυχαςήρια περιφανῶς, πολυάνθεια καὶ κοσμικὰ καταςώγια. Novella4. Manuëlis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 156. μοναςηρίων, ἢ καὶ ἡσυχαςηρίων, ἢ καὶ ἀναχωρητικῶν κελλίων, ἢ λαυρῶν, καὶ ἁπλῶς καλοικητηρίων μοναχικῶν. Gregorius Protosyncellus contra Marcum Ephesium: καὶ γὰρ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν ταῖς ψαλμωδίαις ἄλλην τάξιν ἔχει, καὶ ἄλλην αἱ μεγάλαι μοναὶ, καὶ ἄλλην τὰ ἡσυχαςήρια, καὶ ἄλλην αἱ κοσμικαὶ ἐκκλησίαι. Laudatur ab Allatio Nicephori Blemmidæ μοναςοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ κατὰ τὰ Ἡμάθια ἡσυχαςηρίου Epistola Encyclica.

Ἡσυχάζειν, porro & ἡσυχίαν sectari & amplecti dicuntur ij Monachi. Concil Calchedon. Act.6. & Can.4. τοὺς δὲ καθ' ἑκάστην πόλιν καὶ χώραν μονάζοντας ὑποτετάχθαι τῷ Ἐπισκόπῳ, καὶ ἡσυχίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ προσέχειν μόνῃ τῇ νηστείᾳ, καὶ τῇ προσευχῇ, μήτε δὲ ἐκκλησιαστικοῖς ἢ δημοσίοις παρενοχλεῖν πράγμασιν. Synodus VII. Can. 22. οἷς δὲ ὁ βίος ἐστὶν ἡσύχιος καὶ μονότροπος, ὡς συνταξαμένοις κυρίῳ τῷ Θεῷ ζυγὸν μονήρη ἆραι, καθίσαι τε καὶ σιωπῆσαι. S.Basilius in Epist. ad Monachum lapsum: καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων συντυχίας λόγῳ τροπῆς ὑποφεύγων, ἡσυχίαν δὲ καὶ μονοτροπίαν ἑαυτῷ ἐφαρμόσας. Cyrillus Scytopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij num.4. θεάρεςον βούλεται βουλὴν, ἐπὶ τὴν ἁγίαν πόλιν ἀναχωρῆσαι, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἡσυχάσαι ἀπὸ τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. & num.7. δίδωσιν αὐτῷ ὁ Πατὴρ ἡμῶν Σάβας κελλίον πρὸς τὸ ἡσυχάσαι. Symeon Abbas S. Mamantis περὶ ἡσυχίας· Γενέσθω τοιγαροῦν ὁ ἡσυχάζων, καὶ ἐν κελλίῳ μόνος καθήμενος, ὡς ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα, &c. Vita S. Pachomij num. 22. κελλίον οἰκοδομήσουσιν οἱ ἀδελφοὶ πρὸς τὸ δύνασθαι σε καθ' ἑαυτὴν ἡσυχάζειν. Ephræmius in Chronolog.

Ἔνθ'

Ἔνθ' ἡσύχαζεν, καὶ Θεῷ προσανέχων
Ἐν Ἀπολλωνιάδος ἀσκητηρίοις.

Historia Politica pag.23. ἀφεὶς τοὺς γονεῖς, ἐν ὄρει τοῦ Ἄθωνος, τῷ Ἁγίῳ λεγομένῳ, ἀπῆλθε, καὶ ἡσύχασεν ἐκεῖ. Theodorus Prodromus Carm. εἰς Βαρέα.

Τὸν Μάξιμον τὸ θαῦμα τῆς ἡσυχίας.

Nicephorus Callist. in Catalogo Patr. Constantinopolit.

Πάλιν Ἀθανάσιος ἐξ ἡσυχίας.

Infrà:

Κάλλιστος ὁ κράτιστος ἐξ ἡσυχίας.

Καθ' ἡσυχίαν βιῶναι. in Vita S. Maximi Confess. num. 5. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. 38. γέγονε μοναχὸς, καὶ πορευθεὶς ἐν ὄρει τινὶ δυσβάτῳ πλησίῳ Νικομηδείας, κἀκεῖσε ἐν στενοτάτῃ καλύβῃ ἡσυχαστικῶς τὸν βίον αὐτοῦ διανύσεν. Adde Nov. 133. Justiniani cap.1.

Qui verò in solitudines secedere volebant, non statim includebantur, sed antea in cœnobia amandabantur, ut vitæ Monasticæ regulas, tanquam ἀρχάριοι, seu *Novitij*, addiscerent. Cyrillus Scythopolitanus in S. Joanne Solitario, num. 6. καὶ ταύτης αὐτοῦ ἐπιτελεσθείσης τὴν διακονίαν, συνέβη κτίζεσθαι τὸ κατὰ βορρᾶν, ἔξω τῆς Λαύρας, κοινόβιον, πρὸς τὸ ἐνεῖσε τοὺς ἀποτασσομένους τῷ βίῳ, τὴν μοναχικὴν πρότερον εἰς αὐτὸ παιδεύεσθαι ἀκρίβειαν, εἶθ' οὕτως εἰς τὴν Λαύραν οἰκεῖν τὸν κοινοβιακὸν κανόνα ἀκριβῶς διδαχθέντας, τοῦ μακαρίου Σάβα διαβεβαιομένου καὶ λέγοντος, ὅτι ὥσπερ ἄνθος προηγεῖται καρποφορίας, οὕτως ὁ κοινοβιακὸς βίος τοῦ ἀναχωρητικοῦ προηγεῖται, quippe ἡσυχία ἐπιπονώτερόν ἐστι σχῆμα, καὶ αὐλότερον, ut est apud Scholiastem Joannis Climaci ad cap. 75.

Ἡσυχαστὴς, aliâ notione, *Monachus qui silentium imponit*, seu qui curat ut Monachi silentium observent: Ἡσυχοποιός. Vetus Pœnitential. Græc. ἐάν τις εὑρεθῇ λαλῶν εἰς τὰ κελλία, ἐκτὸς τῶν ἐνοικούντων αὐτὰ, ἢ τῶν ἡσυχαστῶν, γινέσθω ἀπευλογίας. Rursum: ἐάν τις περισσῶς, μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τὴν μετὰ τὰ ὀρθρινά, εἰσέρχεται εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἐκτὸς τῶν ἡσυχαστῶν, καὶ τῶν τὴν φροντίδα ἐγκεχειρισμένων, γινέσθω ἀπευλογίας.

Ἡσυχάζειν, *Privatam vitam agere*, apud Theophanem p.85.

Ἡσυχάζειν, Jurisconsultis Græcis, est *Connivere*.

ΗΤΖΟΥ. Vide in Ἐτζί.

ΗΧΟΣ, In cantu Ecclesiastico, idem est quod *Tonus* in Latino. Moschopulus in Lexico Philostrati: Λύδιος τόνος ἐν μουσικῇ, ὁ νῦν λεγόμενος ἦχος. Dividitur verò cantus Ecclesiasticus in octo tonos, à quibus libellus ὀκτώηχος dicitur: Græcorum quippe musica octo tonis constat, quos ἤχους vocant: quatuor simplicibus, & quatuor obliquis. Quatuor toni priores simplicem appellationem habent ἦχος ά *Tonus primus*: ἦχος β. *Tonus secundus*: ἦχος γ'. *Tonus tertius*: ἦχος δ'. *Tonus quartus*. Quatuor posteriores varias sortiuntur appellationes: *Quintus* enim dicitur ἦχος πλαγίου πρώτου, scribitúrque ἦχος πλ. ά, *Tonus obliquus primus*. Sextus est ἦχος πλ. β. sive πλαγίου δευτέρου, *Tonus obliquus secundus*. Tertius dicitur ἦχος βαρὺς, *Tonus gravis*, propter moram & vocis gravitatem inter illum canendum. Postremus denique est ἦχος πλ. δ'. *Tonus obliquus quartus*. Est igitur ἦχος ad quem canuntur Cantica, nec Liturgia duntaxat, sed & in omnibus aliis Officiis: nihil enim in illis concinitur, quod non sub aliquo echo seu tono decantetur. Singulæ porrò Hebdomades habent suos ἤχους, id est vel primum, vel secundum, aut tertium, &c. Prout describuntur in Canonio quod præfigitur Evangelistario. Hæc ferè ex Goaro ad Euchologium p.206.433. & Allatio in Differt.1. de Libr. Græc. pag.62. 66. Typicum S. Sabæ cap.2. ὁ δὲ ταχθεὶς μοναχὸς Κανονάρχης μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς συνήθους στιχολογίας, λέγει τὸν ἦχον. Joannes Diac. de Josepho Hymnographo, in ejus Vita num. 27. μυρία δὲ ταῦτα τούτῳ συντέθειται ἐν διαφόροις ἐναλλαγαῖς, καὶ ἤχων καταστομαῖς, καὶ ῥυθμῶν ποικίλων διαφοραῖς, &c. Auctor incertus post Theophanem pag. 428. καὶ οἱ δῆμοι ἐμέλησαν ποίημα καθ' ἕκαστον ἦχον πρὸς εὐφημίαν αὐτοῦ, πᾶσαν ἡδονὴν κολακείας παρέχοντα, Cedrenus in Theophilo: ἐφιλοτιμεῖτο καὶ μελῳδὸς εἶναι· διὸ καὶ ὕμνους ποιῶν τινας, καὶ στιχηρὰ μελίζων ᾄδεσθαι προετρέπετο· μεθ' ὧν καὶ τὸ τοῦ τετάρτου ἤχου, Εὐλογεῖτε, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ὀγδόην ᾠδὴν, Ἄκουε, κόρη, μεθαρμοσάμενος, ἕτερον παρασχὼν ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς ὑπήκοον ᾄδεσθαι διωρίσατο. Eadem habet Continuator Theophanis lib.3. num.16. Gennadius de Igne Purgatorio cap.3. ὁμοίως καὶ εἰς παρακλητικὸν τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον τοῦ δευτέρου ἤχου εἰς τὴν ἑβδόμην ᾠδὴν τοῦ νεκρωσίμου κανόνος τὸ τρίτον τροπάριον ἔχει. Laudatur in Indice MS. Librorum MS. Bibliothecæ Vaticanæ Nicetæ Serrarum (Episcopi) πόνημα, ἤγουν κανόνες κατ' ἦχον.

Ὀκτώηχος, *Octo tonus*, seu liber Ecclesiasticus continens *Octo tonos* à S. Joanne Damasceno compositos: in quo Canones, seu troparia, & quæcunque aliæ cantiones in hoc libello contentæ ita dispositæ sunt, ut quæ primo tono concinuntur, omnia sibi primum locum occupent, quæ secundo secundum, quæ tertio tertium, & sic de singulis, donec ad obliquum quarti perveniatur, qui inter tonos ultimum quoque sibi locum vendicat, & cantiones eo tono modulatæ ac commensuratæ ultimo quoque loco reponantur. Continet tantùm troparia, & Canones, qui à primis Vesperis Dominicæ ad finem usque Missæ canuntur; & octo Dominicis pro tonorum numero finitur. Primum ἀναστάσιμον, qui in Resurrectionis Dominicæ: Secundum σταυροαναστάσιμον, qui in Crucis & Resurrectionis: Tertium in Mariæ Virginis laudibus versatur. Et hæc in Octoëchis antiquis habebantur: in recentioribus modò additur pro singulis tonis Canon, qui in μεσονυκτίῳ, vel μεσονυκτικοῦ, mediæ scilicet noctis Officio cani suevit, & quod de Trinitate pertractet, Τριαδικὸς dicitur. Et Canones hi dierum Dominicorum numerum non excedunt cùm octo etiam illi sint. Hæc Allatius. Veteris Octoëchi titulus ita concipitur in Edit. Veneta an.1610. Ὀκτώηχος, Βίβλος κατ' ἦχον ψαλλομένη ἐν ταῖς κυριακαῖς τῶν ἡμερῶν, εἰς αἶνον καὶ δόξαν τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως, ποιηθῆσα ὑπὸ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Recentior Editio veneta est anni 1624. Octoëchi meminit Geronticum, apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. Serm. 29. ἐγὼ, ἀββᾶ, ἐξ οὗ ἐμόνασα, τὴν ἀκολουθίαν τοῦ κανόνος, καὶ τὰς ὥρας κατὰ τὴν ὀκτάηχον ψάλλω. Et Typicum S. Sabæ: δεῖ γινώσκειν ὅτι πάσας τὰς κυριακὰς, ἐν αἷς ψάλλεται ἡ ὀκτώηχος. Ut & Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω. εἰς δὲ τὸν στίχον καταλιμπάνεται ἡ ὀκτώηχος, καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας. Rursum: εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι ἐν τῇ ἑβδομάδι τῆς Τυρίνης ψάλλομεν ἐν τοῖς ὄρθροις τοὺς κανόνας τῆς ὀκτώηχου, ὡς σύνηθως, &c. ὀκτάηχος scribitur in Nomocanone Coteleriano num. 120. Anonymus de locis Hierosl. c. 14. αὐτοῦ ἐναι καὶ τὸ κελλίον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ αὐτοῦ ἔγραψεν τὸ, Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, ὁμοίως καὶ τὴν ὀκτάηχον.

Prællatis lubet addere quæ de quatuor hisce toni habet Georgius Pachymeres in lib. MS. de Harmonica seu Musica sub fin. ubi de tribus antiquis tonis in Musica, Phrygio, Dorio, & Lydio: καὶ λέγεται τὸ πρῶτον καὶ ἐξύτατον τῆς μελῳδίας εἶδος ὁ ἐπέχει τὸν ὑπερμιξολύδιον τόνον, ὁ πρῶτος ἦχος· ὃ δὲ ἐπέχει τὸν μιξολύδιον, ὁ δεύτερος· τρίτος ὁ ἐπέχει τὸν λύδιον τόνον· τέταρτος, ὃ ἐπέχει τὸν λύδιον τόνον. Πλάγιος πρῶτος ὃ

ἐπέχει τ̃ ὑποφρύγιον τόνον. Καὶ Πλάγιος δεύτερ☉, ὁ ἐπέχει τ̃ ὑποδώριον. Vide Πλάγιος. Sunt præterea in *Echis*,

Ἐνηχήματα, & Ἐπηχήματα, de quibus sic Hagiopolites, seu Liber MS. de Musica Ecclesiastica Græcor. καὶ Ἐνηχήματα μὲν εἰσι αἱ τ̃ ἤχων ἐπιβολαί. Ἐπηχήματα δὲ ἡ προσθήκη τ̃ ἐνηχήματος, καὶ καλῶς τα καὶ συναρμοζομένη τῷ φθόγγῳ τ̃ μέλλοντος προανεχθῆναι τὴν ψαλμῳδίαν. Rursum: Ἐνήχημα δὲ ἐστιν ἡ τ̃ ἤχου ἐπιβολὴ, οἷόν τι λέγω, ἄνα, ναὶ, ἄνες· ὅπερ ἐστιν ἄναξ, ἄνες. πᾶν γὰρ τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ Θεοῦ ὀφείλει ἔχειν τὴν ἀρχὴν, καὶ εἰς τ̃ Θεὸν καταλήγειν.

Ἤ ΩΣ, *Sive*, *Vel*, ἤ. In Typico S. Sabæ pag. 124. 125. 134. apud Codin. de Offic. cap. 3. num. 3. 10. 12. 23. cap. 5. num. 54. cap. 17. num. 22. 53. &c.

Θ.

Θ Litera, inquit Simon Portius, à solis ferè Græcis proferenda, characteribus aliarum linguarum, vel vocibus exprimi scriptis minimè potest: videtur tamen accedere ad prolationem ſ, balbutientium. Quò spectat quod scribit Theodosius Zygomalas apud Crusium pag. 99. ubi de Atheniensibus hodiernis: οὐ γὰρ δύναν)ται ὅλως λέγειν τὸ, Κα, ὡς τινες Λατῖνοι ἀντὶ τ̃ θ, τὸ τ. τεὸς, ἀντὶ Θεὸς, προφέρουσιν, εἰ καὶ ἐν γραφῇ ἄλλως. Vide eundem Crusium pag. 208.

ΘΑΒΏΡ, Θαβώρειον, *Transfiguratio Christi*, Μεταμόρφωσις. Versus in 12. Festa.

Βάπτισμα, Θαβὼρ, καὶ Λάζαρ☉ ἐξ ᾅδου.

Alij:

Θαβώρειον, Λάζαρ☉, Βάϊα, ξύλον.

Nicolaus Patr. Constantinopol. ad Anastasium Hegumenum:

Σὺ ὢν ταύτης ὁ ἐν Θαβὼρ ἔναμψις τ̃ προσώπου,
Θεοῦ γὰρ οὕτως λέγομεν Μεταμόρφωσιν θείαν.

Meminit Symeon Logotheta in Leone Armenio n. 5. miraculosæ cujusdam imaginis Transfigurationis Christi, Romæ etiam suâ ætate asservatæ, quam S. Petrus fieri præceperat: cujus quidem nescio an alij meminerint: ἥτε ἐν Ῥώμῃ μέχρι νῦν τηρουμένη τ̃ Μεταμορφώσεως, (εἰκὼν) καὶ ἀνεφάνη ὁ Χριστὸς μετὰ Μωσέως καὶ Ἠλία ἐν Θαβὼρ, ἥτις προστοπῇ Πέτρου τ̃ κορυφαίου γέγονεν.

Θαβωρῖται, dicti qui Thaborium lumen quod resplenduit in Transfigurato Domino in monte Thabor non esse quidem essentiam Divinam, esse tamen quid increatum temerè affirmabant, cujus Opinionis præcipuus propugnator extitit Gregorius Palamas Archiepiscopus Thessalonicensis, cùm contra Barlaamus Italus negaret esse quid increatum, cùm uni soli Deo illud esse increatum congruat. De qua controversia consulendi Demetrius Cydonius adversus Palamam edit. à Petro Arcudio, Nilus Metropolita Rhodi de Synodis sub finem, & alij Scriptores laudati à Gretzero ad Cantacuzeni Hist. lib. 2. cap. 40. Allatio in Diatriba de Symeonibus pag. 173. & Fr. Richardo in Clypeo Fidei part. 1. cap. 4. §. 9. part. 2. cap. 9. §. 1.

ΘΑΛΆΜΑΙ, apud Psellum MS. de Morborum Nominibus, αἱ περὶ τὰ ἄρθρα κοιλότητες. *Cavitates circa membra.*

ΘΆΛΑΣΣΑ, seu Θαλασσίδιον, τ̃ ἁγίας τραπέζης, *Mare Sacræ mensæ*, in Euchologio pag. 481. 499. & apud Anonymum in Descript. S. Sophiæ, *Cavus mensæ recessus*, Goaro. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: ψάλλειν ὀλίγα τροπάρια, καὶ τὰς δύο εὐχὰς εἰς ἔχουν τὰ εὐχολογίασας μεταδοῦναι, μηδὲν ἐκφωνῶν, ἀλλ' ἡσύχως καὶ ἐνδύει αὐτὸ ὁ ἡγούμενος ἐν τῷ θέματι· ἔχει γὰρ τίθε)ται τὸ σχῆμα ἐν τῷ θαλασσίδι, τὰ δὲ ἐπιτίμια λέγει οἰκονομικῶς. Vide Constantinopolim Christianam lib. 3. num. 56.

ΘΆΛΑΣΣΑ, Sagum militare, quod & Λέντιος appellabatur. Vide in hac Voce.

Θαλασσοφέρεζε, *Vestis Zauschi Exterior*, in Turco-Græcia Crusij pag. 188.

ΘΑΛΑΣΣΊΑ, *Androsaces*, Herba hodie ignota, apud Interpol. Dioscor. c. 556.

ΘΑΛΆΣΣΙΟΝ μέτρον. Typicum MS. Monasterij τ̃ Κεχαριτωμένης cap. 70. οἴτου ἀνὰ μέτρα θαλάσσια δεκαοκτὼ, οἴνου ἀνὰ μέτρα θαλάσσια δώδεκα, τυροῦ ἀνὰ λίτρας πεντήκοντα, &c. Infrà: ἐλαίου μέτρα θαλάσσια δύο.

ΘΑΛΑΣΣΟΔΌΜΕΤΡΟΝ, *Pyxis nautica*, *quæ Maris vias* & metitur, & indicat. Joan. Tzetzes Chil. 13. cap. 458.

Ἐξ ὧν Ἥρων, Ἀνθήμι☉, καὶ πᾶς μηχανογράφ☉,
Τὰ Ὑδρικά τε ἔγραψαν, καὶ τὰ Πνευματικὰ δὲ,
Βαρουλκά τε σύμπαντα, καὶ θαλασσοδομέτρας.

ΘΑΛΑΣΣΌΚΡΑΜΒΟΝ, *Holus marinum*, in Gloss. Benedicti.

ΘΑΛΑΣΣΟΫ́Ν, *In mare demergere*. Anonymus post Theophanem pag. 442. καὶ μοναχοὺς συλλαβὼν ἀπέκτεινεν, καὶ ἐθαλάσσωσεν, τοὺς ἐξορίστους ἐπισκόπους καὶ μοναχοὺς ἀνεκαλέσατο. Ubi malè interpunxit Interpres.

ΘΑΛΑΣΣΟΚΡΆΤΩΡ, *Classium Præfectus*, *Magnus Dux*. Anna Comnena lib. 8. pag. 134. 1. Edit. μεμαθηκὼς δὲ ταῦτα ὁ Αὐτοκράτωρ, τ̃ Δαλασσηνὸν Κωνσταντῖνον θαλασσοκράτορα προχειρισάμεν☉, ἐξέπεμψε κατὰ τ̃ Τζαχᾶ. Aliter in Edit. Possini lib. 7. pag. 206. ἕτερον ἐξοπλίζει στόλον, ἐπιστήσας Δοῦκα τούτου Κωνσταντῖνον τ̃ Δαλασσηνόν. Vide Δοὺξ μέγας.

ΘΆΛΑΣΣΟΝ, pro θάλασσα, in Glossis Græcobarb. ἀντίπερα, εἰς τὸ ἄλλο μέρ☉ τ̃ ποταμοῦ, ἢ τ̃ θαλάσσης, ἢ θαλάσσου. Occurrit illic pluries.

ΘΆΛΙΑ, in Lexico MS. Nicomedis, τὰ φύλλα τ̃ φοινίκων. Pollux: Θαλὸς, τὸ φύλλον τ̃ φοινικ☉. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: θαλλοὶ, τὰ εἰς σπυρίδια ἐπιτήδεια. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. Serm. 46. Extr. ἔλεγον περὶ τ̃ Ἀββᾶ Σίρ, ὅτι ἦλθέ ποτε Παῦλ☉ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ ἀγοράσαι θαλλία, &c. Paradisus seu Liber SS. Senum MS. συγχώρησόν μοι, ἀββᾶ, ὅτι θαλλία ἔκοπτον.

Θάλη φοινίκων, in Glossis Chymicis MSS. εἰσὶ θεῖον λευκὸν, ὃ καὶ θεῖον ἄκαυστον, ἤγουν τὸ ἀπὸ ἀρσενίκου, καὶ σανδαράχης ὕδωρ μετὰ τὸ λευκανθὲν, ὃ καὶ... Zosimus Panopolita in Chymicis: καὶ ἡ σποδιὰ τ̃ θαλῶν τ̃ φοινίκων. Infrà: τὰ θάλια τ̃ φοινίκων. Ita non semel usurpatur in Apophthegm. Patrum, ubi cum duplici λ vox scribitur. Hesychio, θαλλὶς μάρσιπ☉ μακρὸς exponitur, ex foliis scilicet palmæ.

Θαλλὶν,

Θαλλὶν, Mensura aliqua, apud Ægyptios, ex foliis palmeis confecta. Apophthegmata Patrum in Arsenio num. 17. τοσαῦτα ἔτη ἔμεινε μεθ' ἡμῶν, καὶ μόνον θαλλὶν σίτου ἐποιοῦμεν αὐτῷ τοῦ ἐνιαυτοῦ, &c.

ΘΑ'ΛΠΕΙΝ, *Fovere*, seu potius *Favere alicui.* Vox JC. Græcor. Glossæ Basilic. Θάλπεται, οὐ συγχωρεῖται ἡ ἐλευθερία ἀνατρέπεσθαι παρὰ τοῦ ἄρχοντος. Rursum: Θάλπονται, ἤγουν βοηθοῦνται, καὶ συγγνωμονοῦνται. Harmenopulus lib. 1. tit. 2. §. 66. Θάλπονται μᾶλλον οἱ εἰναγόμενοι, ἤπερ οἱ ἐνάγοντες· ἤγουν βοηθοῦνται καὶ συγγνωμονοῦνται. Adde §. 67. & tit. 18. §. 12. 13.

ΘΑ'ΜΑΣΜΑ, *Miraculum*, θαῦμα, θαύμασμα. Corona pretiosa: Θάμασμα, *Mirum*, Θαῦμα. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καπποφαρία πανέμορφα, ἄγρια τοῦ πολέμου,
Μεγάλα πάντε θάμασμα τινὰς νὰ τὸ ἐβλέπῃ.

ΘΑΜΠΩ'ΝΕΙΝ, *Fuscare*, *Oculos perstringere*, τὰς ὄψεις ἀμβλυώσειν, ἀμαυροῦν. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ θάμπωνα τὰ μάτια μου ἀπὸ τὸ πὲ καὶ κλάψε.

Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS.

Νάχουν ἀνάβλεμμα καλὸν, τὸν ἥλιον ναθεωροῦσαν,
Να μηδὲν ἐθαμπόνενται, ναζευρόμεν τὸ ποῖοι ἦναν.

ΘΑΝΑΤΙΚΟ'Ν, *Mortalitas*, *Strages*: præsertim *Pestis*, λοιμὸς, ut est in Corona pretiosa. Vita S. Theodori Archimandritæ Syceotum: ἐγένετο θανατικὸν ἐκ τοῦ βουβῶνος ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ. Theophanes an. 34. Justiniani: γέγονε δὲ καὶ θανάτι ὂν μέγα ἐν τῇ Κιλικίᾳ, &c. Ita an. 15. ejusdem Imp. an. 6. Phocæ. an. 4. Constantini filij Heraclij, an. 16. Pogonati, an. 2. Apsimari, an. 10. 16. Leonis Isauri. Cedrenus an. 31. Justiniani, &c. Nicephori Xanthopuli Synaxarium in Triodio, ὅτι οἱ πάντες οἱ κρημνοῖς περιπίπτοντες, καὶ πυρὶ, καὶ θαλάσσῃ, καὶ τοῖς λεγομένοις θανατικοῖς ἐκλειβόμενοι. Occurrit passim in Chronico Veneto-Byzantino, præterea apud Joan. Moschum in Limon. cap. 131. Zachariam in Dialog. S. Gregorij M. lib. 4. cap. 28. 37. 40. in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaitarum, num. 72. apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 6. cap. 3. sect. 7. cap. 14. &c.

Θανατερὸς, *Pestilentialis.*

Θανατικώνειν, *Peste laborare.*

ΘΑΝΑΤΩ'ΝΕΙΝ, *Occidere*, *Interficere*, Θανατοῦν, φονεύειν. Glossæ Græcobarb. φονεύεται, καὶ σφάζεται, ἢ σκοτώννεται, καὶ θανατώννεται. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Συχνὰ τας ἐθανάτωνε, καὶ σκότωνε τὰς ὅλας.

ΘΑΝΗ', *Mors*, Θάνατος. Laudatur à Lambecio lib. 8. Comment. de Bibl. Cæsarea, Διήγησις περὶ τῆς θανῆς τοῦ Ἀβραὰμ, ὅτε ἀπέστειλεν κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἦρεν αὐτὸν σωματικῶς εἰς τὰ ἐπουράνια. Habetur in Bibl. Colbertea sub titulo, *Testamentum Abrae.* Anonymus de Bellis: Francor. in Morea:

Ὅστις γὰρ μετὰ τὴν θανὴν ἐκείνου τοῦ πατρός του
Ἔζησεν καὶ ἐγίνετον τῶν Ἀθηνῶν ὁ Δοῦκας.

ΘΑΡΑΠΑΜΟ'Σ, *Curatio*, *Medela*, Glossæ Græcobarb. Θεραπείαν, ἢ θεράπευμα, ἢ γιάτρευμα, ἢ θαραπαμόν.

ΘΑ'ΡΟΣ, Θάῤῥος, *Fiducia*, *Fidentia*, *Spes*, *Audacia*, θράσος, εὐτολμία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἡ τύχη μου ἡ βαριόμηρη σκεπάνην ἔχω θάρος.

Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτὸς ὅπου τα γροίκησεν, εἶχε μεγάλα θάρη.

Historia Politica: καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἄδειαν, καὶ ὅρκον, καὶ θάρος λέγειν καὶ διαλέγεσθαι, φόβου χωρίς. Vide in Στημαρίζεσθαι.

Θαρετὰ, Θαῤῥυντικὰ. *Confidenter*, *Fidenter*, θαρσαλέως. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Στὸ περιβόλι θαρετὰ σεβένει μοναχήτης.

Θαρεῖν, *Confidere*, Θαῤῥεῖν. Idem Anonymus lib. 5.

Ἂν ποίσῃς γὰρ τὸ σε ζητῶ, ὅσαν θαρῶ σεσεῖνα.

Θαρετὸς, *Fidens.* Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Τόσω πῶς νάμε θαρετὸς με τὴν βοήθειάν σου
Τὴν κόρη Ἐμηλία βλέποντας νὰ με στερήσῃ πάντα.

Θαῤῥετὰ, *Fidenter.*

ΘΑΡΡΕΓ'Ν, *Arbitrari*, *Putare*, *Autumare*, ἡγεῖσθαι, ὑπολαμβάνειν.

ΘΑΥ'ΓΕΙΝ, *Tumulare*, *Sepelire*, Θάπτειν, ἐνταφιάζειν.

ΘΑΥΜΑΣΙΩ'ΤΑΤΟΣ, *Spectabilis*; *Præstantissimus*, titulus vulgò attributus Silentiariis, Tribunis, Notariis, Magistrianis, Judicibus, &c. In Concil. Ephesino, Calchedon. apud S. Basilium Epist. 353. in Martyrio S. Acacij num. 19. & S. Isidori num. 2. &c. Sed & Comitibus & Præfectis Prætorio, apud eundem Basilium Epist. 250. 267. Marcum Diacon. Gazensem in Vita S. Porphyrij, &c. Photius in Epistola ad Archiepiscopum & Metropolitam Aquileiæ, a Combefisio editâ, θαυμασιώτατον compellat. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 50. *Qui me vocavit ad Constantinopolim, jam in Ianuis est Mirandissimus Tribunus Aristoteles.* Ita Ep. 55. &c. Sed & extremâ Græciâ, Æni Principem, ex Gente Gatelusia Genuensi, θαυμασιώτατον compellabat Patr. Constantinopolit. ut est in salutat. Epistolar. Pontif. pag. 415. 416. Hinc

Θαυμασιότης, *Spectabilitas.* Idem Concil. Calched. Act. 10. de Tribuno & Notario Prætorianorum: εἰδότες τὴν πρόθεσιν τῆς σῆς θαυμασιότητος, &c. Epistola Alexandri Episcopi in personam Magistriani, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 127. *Epistolam mihi reddebat Admirabilitas tua Antiocheni, quam suscepi propter aliquas Ecclesiasticas quæstiones.* Ita cap. 15. 127. & alibi.

ΘΑΥ'ΜΑΣΤΟΣ, *Iris*, Flos notus. Interpolator Dioscoridis lib. 1. cap. 1. οἱ δὲ ἴρις, οἱ δὲ θελπίδη, οἱ δὲ οὐρανία, οἱ δὲ καθαίρων, οἱ δὲ θαυμαστὸς, Ῥωμαῖοι, ῥάδιξ μαρίκα, &c. Occurrit etiam in Glossis Botanicis MSS. Θαύμαστος, ἶρις. Vide Ruellium lib. 1. cap. 20. p. 73.

ΘΕΑΝΔΡΙΚΗ' εἰκὼν, *Imago Christi.* Baanes Præpositus, in Concilio VIII. Act. 7. ad Photium: εἰ τὴν εἰκόνα τοῦ θνητοῦ βασιλέως οὐκ ἀτιμάζεις, πῶς τὴν θεανδρικὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν —— τολμᾷς ἀτιμάζειν. Θεανδρικὴ μορφὴ, apud Theophanem pag. 216. 254. ubi Miscella lib. 18. vertit *Dei figuram virilem.* Θεανδρικὴ εἰκὼν, apud Codin. in Orig. Constantinopol. num. 68. Interpres Græc. Concilij Lateran. pag. 186. Θεανδρικὴ ῥῆσις. Ubi Lat. *Deivirilis vox.* Anonymus in Paraphrasi Oraculor. Leonis pag. 277. ἀπεναντι τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, ἵδρυμα θεανδρικὸν θυόμενον. Utuntur Anonymus in Vita S. Theophanis Confess. num. 9. & in Passione SS. XLII. Martyr. num. 4. & alij. Ἡ τοῦ Χριστοῦ θεανδρικὴ πρὸς ἡμᾶς ἐπιδημία, apud Nicetam Paphlag. in S. Chrysost. Θεανδρικὴ ἐνεργεία, in Concil. VI. Oecumen. Act. 2. Θεανδρικὰ μυστήρια, apud Simocattam lib. 1. Hist. cap. 10. Vide Suiceri Thesaurum Ecclesiast.

ΘΕΑΤΡΟΚΥΝΗΓΙΟΝ. Vide in Κυνηγοί.

ΘΕΑ'ΦΗ. Vide in Τεάφη.

ΘΕ'ΙΛΑΘ, παραυθὰ, in Lexico MS. *Continuò*, *statim.*

ΘΕΙ'ΟΝ λευκὸν, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὑδράργυρος παγῆσα μετὰ λευκοῦ σωθέματος.

Θεῖον λευκὸν, ἐστὶν χρυσιτήσιος λίθος αἱματίτης.

Θεῖον ὑγρὸν ἐστὶ τὰ.... ςίμμι καὶ λιθάργυρος.

Θεῖον ἄκαυςον, ἐστὶν αἰθάλη, καὶ ὑδράργυρος.

Θεῖον ὕδωρ, ἐστὶ τὰ λευκὰ τῶν ὠῶν, καὶ μάρμαρον τὸ διοργανιζόμενον.

Θεῖον ὕδωρ, ἄθικτόν ἐστιν ἐν τοῖς ζωμοῖς ὁ κρόκος· καὶ Θεῖον ὕδωρ ἐστὶ τὸ ἀπολελυμένον τὸ δι' ἀσβέςου καὶ ἀλαβάςρου. Vide in Ὕδωρ.

Θεῖον κρεμαςόν, ἐστὶν ὕδωρ.

Θειώδη, ἐστὶ τὰ μεταλλικά.

Θεῖον ὕδωρ, ἐστὶ τὸ ἐκ μολίβδου ἐφόμενον.

Θεῖον ὕδωρ, ἐστὶν ξάνθωσις τοῦ... ὅτι οἶνος ἀμιναῖος μετὰ ἐλιδρίου.

Θεῖον σχιςόν, ἐστιν....

Θεῖον λευκόν, ἐστὶν μόλιβδος οἰκονομηθείς.

Θειότης, *Divinitas*, titulus quo compellantur Imperatores, in Synodo Calchedon. part. 1. Epist. 37. Act. 1. pag. 246. Vide Filesacum de Idololatria politica.

ΘΕΛΗΜΑΤΑΡΙΟΙ, *Voluntarij*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Οἱ Ἀλαμάνοι εὑρίσκονται σήμερον εἰς τὸν κόσμον
Ἕνας λαὸς ἀκέφαλος, ὅλοι θεληματάροι,
Καὶ ὅταν ἔλθουν εἰς πόλεμον, νὰ ἔχουν πολεμήσει,
Καμμίαν ὁρμὴν οὐκ ἔχουσιν τάξιν καλῶν ςρατιωτῶν.

Pachymeres lib. 2. cap. 14. ἦσαν γοῦν μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Ἰταλῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκέκληντο καὶ Θεληματάριοι, τῆς ἔξω τῆς πόλεως γῆν καρπιζόμενοι διαζῶντες ἐκεῖθεν.

ΘΕΛΗΜΑΤΙΚΟΣ, *Voluntarius*, *Spontaneus*, αὐθαίρετος, ἐθελοντής. Θεληματικά, *Ultrò*, *Libenter*. Glossæ Basil. Βολουντάριος, Θεληματικός. Vide Balsamonem ad Nomocanon. Photij.

ΘΕΛΙΑ, *Laqueus*, Βρόχος.

ΘΕΛΠΙΔΗ, ἦρης, seu ἶρις in Gloss. Jatricis Græcobarb. MSS. & apud Interpolator. Dioscoridis cap. 1. *Iris*.

ΘΕΜΑ, *Legio*. Glossæ Lat. Gr. *Legio*, Τάξις, Θέμα. Sic porro appellatæ Legiones seu Copiæ militares, quòd in Præsidiis in Provinciis constituerentur. Nam ut ait Porphyrogenitus, θέμα ἀπὸ τῆς θέσεως dictum est. Idem Constantinus lib. 1. Them. 1. οὐ κατὰ τὴν τῶν πολλῶν ὑπόληψιν, ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται, ἡ τῶν θεμάτων ἐπέθετο προσηγορία· οὐδὲ γὰρ παλαιά τίς ἐστιν, οὐδέ τις τῶν ἱςορίας γραψάντων ἐμνήσθη τῆς τοιαύτης ὀνομασίας, ὡς λέγονται· ἀλλὰ πρώην καὶ κατ' ἀρχὰς τάγματά τινα καὶ λεγεῶνες ὑπῆρχον ἀναγεγραμμένα κατ' ἔθνος. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. Χρὴ τὰ φλάμουλα ἑκάςης μοίρας ἰδιόχροα εἶναι, ἵνα καὶ τὸ ἕκαςον θέμα εὐκόλως ἐπιγινώσκει τὸ ἴδιον βάνδον. Leo in Tactic. cap. 18. §. 150. καὶ οὕτως μετὰ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς θέματος ἐπιλεγέσθωσαν ἀνδρεῖοι ςρατιῶται, καὶ πληρούτωσαν τὸ λεγόμενον ςρατιωτικὸν θέμα, ἤτοι τῶν δ'. τὸν ἀριθμὸν ἐπιλέκτων καὶ ἐνόπλων καβαλλαρίων καὶ γενναίων τῶν ἀρετῶν. Adde cap. 1. §. 14. θεματικὰ βάνδα, eidem cap. 6. §. 3. Ignatius Diac. in Vita S. Nicephori Patriarchæ Constantinopol. num. 31. καὶ γὰρ ὑπ' αὐτοῦ (αὐτοκράτορος) δημαγωγὸς τῶν πρώτου καταλόγου τῆς ςρατιωτικῆς τῶν λεγομένων θεμάτων καθίςατο φάλαγγος. Theophanes an. 2. Heraclij: ἐρευνήσας γὰρ τὸ ςρατόν, εἰ ἄρα ἐσώζοντο ἐκ τῶν μετὰ Φωκᾶ κατὰ Μαυρικίου ςρατευσάντων ἐπὶ τῇ τούτου τυραννίδος, δύο μόνους εὗρεν ἐν πᾶσι τοῖς θέμασι. Et an. 12. ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὰς τῶν θεμάτων χώρας ἀφικόμενος, An. 11. Pogonati: καὶ κελεύει περάσαι πάντα τὰ θέματα ἐν Θράκῃ. an. 2. Rhinotmeti: καὶ κελεύει περάσαι ἐπὶ τὴν Θράκην τὰ καβαλλαρικὰ θέματα. Et an. 3. Leontij de Heraclio Fratre: μονοςράτηγον τῶν ἔξω καβαλαρικῶν θεμάτων προβαλόμενος. Adde pag. 314. 378. & Auctorem incertum post eundem pag. 429. 430. &c.

Θέματα deinde appellatæ *Provinciæ*, in quibus Legiones in Præsidiis locatæ erant: quarum quædam ab ipsis Legionibus nomen sumpserunt. In Basilic. lib. 56. tit. 10. περὶ ἀναγραφέων, ἤτοι λογοθετῶν τῶν ἐν τοῖς θέμασιν ἀποςελλομένων. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 608.

Πολλὰς ἀρχὰς ἀνύσαντα ςρατηγικὰς θεμάτων.

Imperij verò Themata bifariam erant divisa: alia enim erant in Oriente, alia in Occidente. Horum descriptionem libris duobus complexus est Porphyrogenitus. Orientis primum Thema Ἀνατολικὸν appellabatur, quod χώρα Ἀνατολικῶν καλουμένη, dicitur Nicephoro Constantinopol. in Breviario pag. 184. 1. Edit. Sed & Orientalia ista Themata περατικὰ respectu Byzantij, dicuntur Theophani pag. 397. 405. quæ alibi τὰ ἔξω vocat, & Georgio Hamartolo in Nicephoro Generali. Horum porrò Thematum mentio passim occurrit apud Scriptores Byzantinos, cum suis appellationibus.

Deinceps verò Θέμα non tam pro Provincia, quàm pro districtu Urbis, vel quavis regione usurpari cœpit, ut in pacto inito inter Alexium Comnenum Imp. & Boëmundum, apud Annam lib. 13. Alexiad. pag. 412. τὸ ςρατηγάτον Παλατζὰ τὸ θέμα τῆς Ζῆμα, καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα πάντα τὰ κάςρα καὶ πολίχνια. pag. 413. τό τε θέμα τὸ Ποδανδόν, καὶ πρὸς τούτοις τὸ ςρατηγάτον τῆς Ταρσοῦ. Ita passim hâc pag. & pag. 414. Adde eandem Annam pag. 84. Georgius Acropolita in Chron. cap. 15. κώμη δὲ ἐστὶν ὁ Κάλαμος, ἐξ οὗ τὸ τῆς Νεοκάςρων ἄρχεται θέμα.

Θεματικοί, *Provinciales*. Codinus in Orig. Constantinop. n. 40. καὶ πάντες οἱ ἀδικούμενοι, ἤτε πολῖται, ἤτε οἱ θεματικοί, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης. Constitutio Alexij Comneni Imp. καθὼς καὶ ἐν τοῖς σιγιλλίοις τῶν παλαιῶν πρακτικῶν ἀναγράφονται, καὶ ἡ σύμφωνος κατάθεσις τῶν ὅλων θεματικῶν παρέςησε τῇ βασιλείᾳ μου. Θεματικοὶ ἄρχοντες, *Provinciarum Præsides*, in Nov. 1. Romani Senior. & apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 12. Θεματικὸς ςόλος, apud Continuator. Theophanis lib. 2. num. 13.

Θέματα, *Themata* præterea appellantur Jurisdictiones, à quibus provocatio erat ad superiorem. Bulla aurea Alexij Comneni Imp. apud Annam filiam lib. 3. pag. 84. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ προβολῶν καὶ διαδοχῶν τῶν Σεκρέτων καὶ τῶν Θεμάτων, &c. Mox: ἀλλὰ καὶ εἴ τινες προβληθήσονται εἰς τὰ Σέκρετα, ἢ καὶ εἰς Θέματα, &c. Ubi Σέκρετα sunt Tribunalia ad quæ provocabatur. Hinc

Θεματικοὶ κριταί, *Pedanei judices*, apud Porphyrogenitum in Novella 9. & Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 5. De his intelligendus Isaacius Comnenus in Nov. apud Balsamon. ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 34. καὶ ἡ σύμφωνος κατάθεσις τῶν ὅλων θεματικῶν παρέςησε τῇ Βασιλείᾳ μου.

Ὑπερθεματίζειν, *è Provincia excedere*, vel *extra Provinciam degere*. Novella 5. Constantini Porph. de Mancipiis fugitivis: ὑπὲρ ἀπολωλότος ψυχαρίου, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ θέματι εὑρεθέντος, παρέχει ὁ δεσπότης νόμισμα ἕν, μίλια δ'. εἰ δὲ ὑπερθεματίσαν εὑρέθη, νομίσματα δύο, μίλια δ'.

ΘΕΜΑ, *Positus stellarum*, & *Constellatio genitura*. Glossæ Græco-Lat. Θέμα ἀνθρώπου, *Constellatio*. Suetonius in Augusto: *Tantam mox fiduciam sui habuit, ut thema suum vulgaverit.* Inde figura Geneseos dicitur etiam Θέμα. Manilius lib. 3.

Cùm tibi nascentis percepto tempore forma
Constiterit, Cœli stellis ad signa locatis.

Glycas in Constantino M. τηνικαῦτα κληθεὶς ὁ τῶν ἀςρονόμων ἄριςος ἀκριβέςατος Οὐάλης, ποιεῖ θέμα τι, δι' οὗ εἰς χξϛ'. ἐνιαυτοὺς διαλεῖπαι τὴν πόλιν ταύτην ἐςοιβάσεν. Zonaras in Constante: λέγεται ἄρτι γεννηθέντος αὐτοῦ ἐπιτρέψαι τοῖς ἀςρολόγοις τὸν πατέρα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τούτου γενεθλίῳ

γλυφθλίω ποιῆσαι θεμάτιον. Laudatur in Indice MS. Librorum Palatij, Στεφάνου φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως ἐν τῇ ἡμέραις Ἡρακλείου, ὃς εἰς ἑλληνικὸν πρόχειρον διασαφήσας οἰκείοις δόγμασι ὃ καὶ τὸ περὶ Μωαμὲθ συστησάμενος θεμάτιον, καὶ προειπὼν τοσούτοις ἔμπροσθεν χρόνοις περὶ τῆς αὐτοῦ δυναστείας.

Θεμάτιον, *Statua magico ritu consecrata*. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 35. ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου, ἐν τῇ Χελώνῃ, στήλη ἵσταται εὐμεγέθης τινός, ἐν ᾗ ἐγράφη, Ὁ μελλιθεὶς θεμάτια, τῷ βρόχῳ παραδεδόσθω. Ita usurpatur Θέμα apud Eustachium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 55. ubi de statua Veneris: ὅτε οὖν ἐξώρυξεν ὁ αὐτὸς μισοτῆς τὸ θέμα τῆς ἀκαθάρτου Ἀφροδίτης, &c.

Θεμάτιον, eâdem notione. Cedrenus an. 12. Heraclij: ἐν τῷ ιβ'. ἔτει —— ἐγένετο θεμάτιον τῶν Σαρακηνῶν παρὰ Στεφάνου Ἀλεξανδρέως, &c.

Θεματίζειν, *Futura prænuntiare ex astris*. Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 16. ἐκ τοῦ κανόνος ὃν ἐθεμάτισεν Στέφανος ὁ Μαθηματικὸς περὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν ἐξόδου. Vetus Scheda à Seldeno edita lib. 3. de Jure Gentium cap. 20. ἐθεματίσθη ἡ Κωνσταντίνου πόλις παρὰ Οὐάλεντος Ἀστρολόγου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς, &c. Eadem habet Cedrenus pag. 284. Vide eundem Cedrenum an. 20. Heraclij & Constantinopolim Christ. lib. 1. pag. 36.

Θέμα, Jurisconsultis, *Causa*. Scholiastes Basilic. tom. 1. εἰώθαμεν λέγειν ἐν πολλοῖς θέμασιν, &c.

ΘΕΜΕΛΙΟΣ, pro θεμέλιον. Moschopulus: Θεμέλιον δὲ, ὃ καὶ Θεμέλιος λέγεται παρὰ τοῖς κοινοῖς, χριστιανικῶς.

ΘΕΜΨΩ, *Bunium*, apud Interpolat. Dioscorid. post c. 330. Θεψώ, c. 706.

ΘΕΞΙΜΟΣ, *Aristolochia*, Gallis, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 411. *Teuxinos*, apud Apul. cap. 19.

ΘΕΟΒΡΟΤΙΟΝ, *Sempervivum minus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 672.

ΘΕΟΓΕΝΕΣΙΟΝ, τὸ βάπτισμα, in Glossis MS. quo scilicet quis Deo nascitur, vel renascitur: παλιγγενεσία.

ΘΕΟΓΡΑΦΟΙ πλάκες, Tabulæ à Deo conscriptæ, Mosaïcæ scilicet, *Decalogus*. Vita MSS. S. Pauli Latrensis: οἷα γάρ τινες πλάκες εἰσὶ θεόγραφοι. Occurrit præterea apud Balsamonem in Epist. de Jejuniis num. 7. & ad Nomocanonem Photij tit. 1. cap. 9.

ΘΕΟΔΟΧΟΣ, Epitheton attributum à Græcis S. Symeoni, ob susceptum Christum in Templo, in Novella Manuëlis Comneni de Feriis. Laudatur præterea Symeonis Humilis ἐγκώμιον εἰς τὸν Θεοδόχον Συμεών.

ΘΕΟΚΑΠΗΛΟΙ, dicuntur in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. & in Lexico Cyrilli MS. οἱ αἱρετικοὶ, ὡς παραμιγνῦντες τὰς ἑαυτῶν διδασκαλίας τοῖς ὀρθοδόξοις δόγμασιν, ὡς καὶ οἰνοκάπηλοι τὸν οἶνον τῷ ὕδατι. seu potius ut est apud S. Paulum in 2. ad Corinth. οἱ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. S. Ignatij Epist. Interpolata ad Magnesianos: num. 9. μόρφωσιν εὐσεβείας ἔχοντες, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι· οἱ χριστέμποροι τὸν λόγον καπηλεύοντες, καὶ τὸν Ἰησοῦν πωλοῦντες. S. Gregorius Nazianzenus Orat. in S. Athanasium: καθαιρεῖ μὲν γὰρ τὸ ἱερὸν τῶν θεοκαπήλων καὶ χριστεμπόρων, ἵνα καὶ τοῦτο τῆς Χριστοῦ μιμήσηται. Nicetas in Alexio Man. F. n. 15. οἱ δὲ θρασύτεροι τῶν δικαστῶν, καὶ ψηφοφαγεῖν εἰωθότες, καὶ μετὰ τοὺς περιφανεῖς ἀγυρτεύοντες οἴκους, καὶ οἱ φιλόχρυσοι τῶν ἐκ τῆς συνόδου, καὶ θεοκάπηλοι, &c. Symeon Thessalonicensis de Græcorum Ordinat. cap. 12. τὰ τῶν ὑποδιακόνων τε καὶ διακόνων ἐνήργησεν ὑποταττόμενος τοῖς γονεῦσι, καὶ ἐξυπηρετούμενος αὐτοῖς, καὶ κατὰ ἑορτὴν εἰς τὸ ἱερὸν ἀνερχόμενος σὺν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεοκαπήλους ἐκβάλλων τοῦ ἱεροῦ, ὁ τῶν ὑποδιακόνων ἔτι, &c. Perperam editum θεοκαμπήλους, quod non advertit Morinus.

ΘΕΟΚΑΤΑΓΝΩΣΤΑΙ qui & βλάσφημοι, Hæretici qui nonnulla verba & facta Dei, ipsique consecratarum personarum, nec non Sacrarum Scripturarum reprehendebant. Ita Auctor de Initiis Hæreseon num. 92.

ΘΕΟΛΟΓΙΑ, apud Græcos Patres, interdum minùs latè patet, quàm apud Latinos, ut obse vat Jac. Billius in Scholiis ad Orat. 7. Gregorij Nazianz. Nam apud Latinos Theologiæ operam dare dicuntur, qui in Sacrarum Literarum studio versantur, quam quidem Θεολογικὴν vocat S. Hieronymus: apud Græcos autem Θεολογεῖν dicuntur, qui Divinitatis doctrinam sermone vel scripto prosequuntur. Ita idem S. Gregorius Orationes, in quibus ex professo de Patris & Filij & Spiritus Sancti Divinitate verba facit, de Theologia inscripsit. Sic etiam S. Basilius in Hexaëm. Θεολογίας δόγμα vocat doctrinam de duabus Trinitatis Personis. In Nomocanone Photij titulus primus est περὶ Θεολογίας καὶ περὶ πίστεως. Sed & Θεολογεῖν, nihil aliud sonat quam Θεὸν λέγειν καὶ ὁμολογεῖν, ut in Epist. ejusdem Basilij 61. τεχνολογοῦσιν, οὐ θεολογοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Vide Henricum Valesium ad Eusebij Hist. Eccl. lib. 1. cap. 1. lib. 10. c. 3. & de Laudib. Constant. c. 10.

ΘΕΟΛΟΓΟΙ, dicti κατ' ἐξοχὴν S. Joannes Evangelista, & S. Gregorius Nazianzenus. Gregorius in Vita ejusdem S. Gregorij, μόνον τοῦτον μετὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην Θεολόγον ἀναφανῆναι observat. Georgius Syncellus in Chron. pag. 3. & Zonaras in Juliano: ὁ μέγας ἐν Θεολογίᾳ Γρηγόριος. Balsamon in Versibus præfixis Nomocanoni Photij:

Ἔσαν δ' οὗτοι κυδάλιμοι Γρηγόριοι δύο,
Νυσσέων ὁ πρόεδρος, καὶ ὃς ἀνὰ πᾶσαν γλῶ
Λάμψε θεηγορίῃ, διδάγμασί τε θεᾶτο.

Tarasius Patr. Constantinopol. in Epist. ad Sacerdotes Antiochiæ & Alexandriæ in Act. 3. Concilij Nicæni II. κατὰ τὸν τῆς Θεολογίας ἐπώνυμον Γρηγόριον.

Idem Epitheton attributum Symeoni S. Mamantis Hegumeno, quem ob multa Theologica & Ascetica scripta νέον Θεολόγον vocarunt, ad differentiam Gregorij Nazianzeni. Vixit is circa an. 1050. ut observat Demetrius Cydonius adversus Palamam, initio, & Allatius in Diatriba de Symeonibus. Quem quidem Symeonem cum Symeone Metaphraste perperam confundit Josephus Methonensis Episc. adversus libellum Marci Ephesij pag. 706. Συμεὼν δὲ ὁ νέος Θεολόγος, ὁ καὶ Μεταφράστης καλούμενος, &c. Sed & Mosem Θεολόγον vocat Eusebius lib. 4. de Præparat. Evangel. pag. 98. Edit. Rob. Stephani, διὰ τοῦ προφήτου καὶ θεολόγου Μωϋσέως προεκήρυξε τοῖς πᾶσι, &c.

ΘΕΟΜΗΝΙΑ, *Vis major*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 20. pag. 468. ἡ παρὰ μὲν τοῖς Ῥωμαίοις λεγομένη *Vis Major*, παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι θεομηνία.

ΘΕΟΜΗΤΩΡ, *Deipara*, Epitheton B. Mariæ Virginis. Θεομήτωρ παρθένος, apud Gregor. Nyssenum de Occursu Dom. πάναγνος θεομήτωρ, apud Pachymerem in Dionysij Hierarch. & al.

Θεομητορικαὶ ἑορταὶ, *Festa S. Mariæ Dei matris*. Philotheus Patr. Constantinopolit. in Ordine Sacri Ministerij pag. 1. ὡσαύτως ἐνδύεται καὶ τοῖς ὅροις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ Θεομητορικῶν. Adde pag. 6. Vide Ἑορτή.

ΘΕΟΝΙΣΙΝ, Prophetis, *Arthemisia*, apud Apul. c. 10.

ΘΕΟΠΑΣΧΙΤΑΙ, *Patripassiani*, Hæretici, qui τὸ τῇ θεότητι τοῦ μονογενοῦς προσάπτουσιν τὸ πάθος, ut

est apud Theodoritum lib.5.Hist.Eccl.cap.3. οἱ τὴν ἀλμυρὰν τῆς Θεοπασχίας κατεῤῥάπισαν αἵρεσιν, apud Damascenum in Synodica ad Theophilum Imp.p.119.*Deopassiana Hæresis*, in Synodico adversus Tragœdiam Irenæi cap. 147. 201. De iis Hæreticis agunt, Isidorus Pelusiota lib.1. Epist.102. Synodus Nicæna II. Act.5. Theophanes an. 7. Leonis M. an. 10. Justiniani, Cedrenus eod. an. Harmenopulus de sectis, Euthymius Zigabenus part.2. Panopliæ tit.17. Anonymus de Hæresi Jacobitarum pag.263. Georgius Hamartolus MS. in Copronymo, Niceph. Call. lib.18. cap.45. Georgius Metochita contra Manuëlem Cretens. pag.966. &c. Vide præterea Henric. Valesium ad lib.5. Theodoriti cap. 3. & Gloss. med. Lat. in *Patripassiani*.

ΘΕΟΠΝΟΗ, Zoroastri, *Rosmarinum*, apud Apuleium c.79.

ΘΕΌΠΤΗΣ, Moysis Epitheton. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. ὁ μὲν θεόπτης ἐκεῖνος Μωϋσῆς. Michaël Glycas part.1. Annal. τῷ θεόπτῃ πεπιστευμένα Μωσῇ, λέγονται, &c. Ita etiam apud Photium in Laudatione novæ Ecclesiæ. Ὁ θεοπτικώτατος ἐκεῖνος Μωσῆς, apud Balsamonem in Epist. de Jejuniis num. 7. Occurrit non semel apud Græcos Scriptores.

ΘΕΟΣΕΒΈΣΤΑΤΟΣ, Titulus datus Episcopis, Archimandritis, &c. In Concilio Calchedon. Act.1. pag.105. 109. ubi vetus Interpres, *Religiosissimus*, vertit. Hinc Θεοσεβεία *Pietas*, titulus compellatorius, in Epistolis S. Basilij, Synesij 67. &c.

ΘΕΌΣΩΣΤΟΣ, Epitheton quod fere semper Urbibus & Civitatibus adscribunt Libri Ecclesiastici Græcorum, cùm de eorum Præsulibus agunt. Vide Euchólog. Goari pag.305.310. &c.

ΘΕΟΤΌΚΟΣ, Deipara tum primùm distinctis verbis appellata à Leone I. Pap. Ephremius Patr. Antiochenus apud Photium Cod. 228. καὶ ὅτι πρῶτος ὁ ἐν ἁγίοις Λέων ἰδικῶς εἶπεν αὐτοῖς λέξεσιν, ὡς μήτηρ Θεοῦ ἐστὶν ἡ ἁγία Θεοτόκος, τὸ πρὸ αὐτοῦ πατέρων ἔπω διαπρυσίοις ῥήμασι μὴ τοῦτο φαμένων. Et Infrà: σαφέστερον δὲ τῶν ἄλλων μετὰ ταῦτα τὴν λέξιν πρῶτος ὁ ὅσιος Λέων ὁ Πάπας προσλώβηκεν· ἐν γὰρ τῇ πρὸς τὸν Λέοντα τὸν Βασιλέα ἐπιστολῇ, ῥήμασιν αὐτοῖς οὕτως γράφει· Ἀναθεματιζέσθω Νεστόριος, ὁ τὴν μακαρίαν καὶ Θεοτόκον Μαρίαν οὐχὶ τοῦ Θεοῦ, ἀνθρώπου δὲ μόνον πιστεύων εἶναι μητέρα. Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap.15. *Scito tamen quia hoc à nobis sæpius ad ipsos dictum est, & bene se habere, & ab ipsis, & à nobis est creditum Dei particen & hominis Sanctam Virginem nominare, Dei particen non ita, quasi ex ipsa Deus Verbum sumpserit existendi principium.* Ubi nemo non videt legendum unicâ voce *Deipartricem*, ut & cap. 85. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Leone M. οὗ τινος ἀναχωρήσαντος Πέτρος ὁ Κναφεὺς τοῦ θρόνου τυραννικῶς ἐπεπήδησεν, ὃς καὶ πρῶτος, ἤγουν ὁ Μαρτύριος ἐπενόησεν τὸ μύρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς θεοφανίοις ἐπίκλησιν ἐν ἑσπέρᾳ γίνεσθαι, καὶ ἐν ἑκάστῃ εὐχῇ τὴν Θεοτόκον ὀνομάζειν. Adde Nicetam Byzantium pro Concilio Calchedonensi, pag.704. Alia apud alios vide, præsertim apud Allatium in Dissertat. de Liturgia S. Jacobi, Suicerum in Thesauro Ecclesiast. &c.

Θεοτόκιον, nempe τροπάριον, in honorem Deiparæ concini tum cœptum post damnatam hæresim Nestorij: hac notâ Θ. in libris Ecclesiasticis Græcorum notari solitum: quo scilicet quaternæ odæ seu cantica concludi solent. Triodium Fer.6. Hebdom. 1. Jejunior. λέγομεν καθίσματα σταυρώσιμα τῆς ὀκτωήχου, καὶ θεοτόκιον. Domin.1. Hebd. Jejun. καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς μνήμης τὰ προσόμοια αὐτοῦ, καὶ Θεοτόκιον ὅμοιον· λέγονται δὲ κανόνες τῆς Θεοτόκου. Feria 4. Hebd.5. λέγομεν καθίσματα σταυρώσιμα τῆς ὀκτωήχου δύο, μετὰ καὶ θεοτόκιον. Typicum S. Sabæ cap.2. τὸ ἑωθινὸς, Εἰς τὸ καὶ νῦν, καὶ Θεοτόκιον. Marcus Hieromon. cap.36. ἐν ταῖς ὥραις, τροπάριον τῆς ἑορτῆς, Δόξα, τῶν Βαΐων, Καὶ νῦν, τὰ Θεοτόκια τῶν ὡρῶν, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Complura ejusmodi Θεοτόκια describuntur in Anthologio pag. 287. & seqq. ut & in Euchologio, & in aliis libris Ecclesiasticis Græcorum.

Θεοτοκάριον, liber Θεοτόκια continens. Laudatur in Indice MS. Bibliothecæ Monasterij S.Trinitatis insulæ Chalces.

ΘΕΟΦΆΝΙΑ, Θεοφάνεια, sic appellatus Græcis dies Festus Baptismatis Christi, qui sexto Januarij die celebratur, qui & ἐπιφάνεια, & dies φώτων dicitur. Cedrenus an.23. Constantij, de Petro Cnaphæo Antiochiæ Episcopo: πρῶτον τὸ μύρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπενόησε ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς ἁγίοις Θεοφανίοις ἐπίκλησιν ἐν ἑσπέρᾳ γίνεσθαι. Vide Allatium de Hebdomad. Græcor. p.1469. & Gloss. med. Lat. in *Epiphania*, ubi ratio nominis exponitur.

ΘΕΟΦΙΛΕΙ͂Σ, Θεοφιλέστατοι, compellati Episcopi passim in Actionibus Conciliorum, &c. Vide Goarum ad Euchologium pag.144.

Θεοφίλεια, Titulus compellatorius eorundem Præsulum, in Concilio Calchedon. Act. 1. pag. 251. ubi vetus Interpres, *Venerabilitas* vertit. pag. verò 379. *Reverentia.* Observat Hoëschelius ad Vitam S.Antonij ab Athanasio scriptam, discrimen esse inter φιλόθεον (qui & θεόφιλος dicitur) & θεοφιλῆ, ex Philone: illum τὸν ἀγαπήσαντα τὸν ἀληθῆ Θεόν. Hunc ἀνταγαπηθέντα πρὸς Θεοῦ appellari.

ΘΕΟΦΌΡΟΣ, *Vir Deo plenus*, *Sanctitate conspicuus*, apud Theodorit. Serm.10. Græcar. affect. de Isaïa Propheta. Id etiam Epitheton tributum à Græcis variis Sanctis, sed κατ' ἐξοχὴν, S. Ignatio Martyri. Locos Autorum & rationem nomenclaturæ, pluribus descripsit Vir diffusæ lectionis Joan. Bapt. Cotelerius in Notis ad Epist. ejusdem Ignatij pag.442. Θεοφόροι Ἀπόστολοι in Act 5 Concilij Constantinopol. sub Mena pag.221. Ita in Epistola Ludovici II. Imp. ad Basilium Imp. Constantinopol. *Deiferi Apostoli.* Κύριλλος ὁ Θεοφόρος ὁ Ἀλεξανδρέων Ἀρχιεπίσκοπος, apud Cyrillum Scythopolit. in Vita MS. S.Sabæ cap.56. Θεοφόροι etiam appellantur Patres qui Nicæno Concilio interfuerunt ab eodem Theodorito in Hist. Eccl. Vide præterea Henr. Valesium lib. 1. cap. 16. & Suicerum in Thesauro Ecclesiast.

ΘΕΟΧΑΡΊΤΩΤΟΣ, *Deo acceptus*, *gratus*, apud Theophanem an. 26. Copronymi.

ΘΕΡΆΠΕΙΑ, *Pœnitentia Ecclesiastica*, quæ à Sacerdote in delicti expiationem & medelam imponitur. Apud Pachymerem lib.3. cap.19. orat Imperator Michaël Palæologus, τῶν δεσμῶν τὸν ἱκέτην ἀνεῖναι, καὶ μελετωκότι τὴν θεραπείαν ἐπάγειν ἣν ἐκεῖνος βούλεται. Infrà: θεραπείαν πράττειν προσέταττε. Rursum Patriarcha ad Imperatorem, θεραπείαν ποίει, καὶ δέξομαι. Ibidem ἀντίποινος θεραπεία.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΑΊ, *Diaconi.* Matthæus Blastares cap.4. τοῦ Υ. στοιχείου. ἐν δὲ καὶ τοῦτο τῶν τῆς ἐκκλησίας ταγμάτων, τὸ τῶν ὑπηρετῶν φημὶ, τῶν καὶ θεραπευτῶν λεγομένων, καὶ ὑποδιακόνων, παρὰ τοσοῦτον τῶν λαϊκῶν πληρώματος ὑψηλότερον, παρ' ὅσον τῶν τοῦ βήματος ταπεινότερον.

ΘΕΡΑΠΊΔΗΝ, τὸ πεντάνδρον, in Glossis MSS. Neophyti.

ΘΕΡΙΌ, Θεριό, *Bellua*, *Fera*, *Coluber*, Θηρίον, ὄφις, δράκων. Θεριακὴ, Theriaca.

ΘΕΡΙΣΤΗΣ

ΘΕΡΙΣΤΗΣ, *Iulius* mensis, Ἰούλιος, in Corona pretiosa: quo scilicet segetes metuntur. *Mensis messor*. Θέρος, *Messis*. Constantinus Porph. καὶ τὰ θέρη αὐτῶν καταχύσας.

Θεριστάδες, *Messores*. Glossæ Græcobarb. ἀμητῆρες, θερισταὶ, θεριστάδες.

ΘΕΡΜΑΡΙΟΝ, *Vas in quo reponitur aqua fervens*. Euchologium pag. 624. ἔπειτα φέρει ὁ χαρτουλάριος ὀρκιώλιον, τὸ κοινῶς λεγόμενον Θερμαέλιον. θερμηρὸν ἀγγεῖον, pag. 832. 837.

ΘΕΡΜΗ, *Æstus*. Eleutherius de Significat. Eclipſ. εὔκρατον θέρμην, καὶ καλοσωμίαν κανίων. Etymologicum: in voce Ἀλέα, μεταφορικῶς δὲ καὶ παντα τόπον θέρμην ἔχοντα. Item *Febris*, πυρετὸς, Θερμολή. Θερμοπούλα, *Febricula*, Πυρέτιον.

ΘΕΡΜΙΟΝ, Morbus accipitris sic dictus. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosoph. c. 90. τὸ πάθος θέρμιον καλονομαζόμενον, ἔνδον τοῦ στόματος περὶ τὸ χεῖλος τοῦ ἱέρακος γινόμενον.

ΘΕΡΜΟΒΡΟΧΟΣ, *Infector*, *Fullo*. Θερμοβρόχων καὶ βαφέων ἐργασία, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 4. §. 29.

Θερμὸν, *Aqua calida*, quæ calici ad Sacrificium infunditur, aliàs ζέον. Germanus Patr. Constantinop. in Mystagog. τὸ δὲ ὕδωρ πέφηνε τὸ ῥεῦσαν ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τὴν θερμότητα, δηλοῖ τὴν ζέσιν τοῦ ἁγίου πνεύματος. Nomocanon Cotelerianus, num. 130. ἱερεὺς λειτουργῶν χωρὶς θερμοῦ, εἰ μὴ ἐὰν τύχῃ ἐν ἀπόρῳ τόπῳ, κατὰ βίαν, ἐπιτίμιον ἔχει χρόνους γ΄. μετανοίας σ΄. Adde n. 426. & Canon. 13. Nicephori Homologetæ.

Θερμοδότης, *Qui aquam calidam Sacerdoti porrigit ad Sacrificium*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Ἐκεῖνος μὲν Δομέστικος, καὶ σὺ Παρακλησιάρχης,
Ἐκεῖνος δὲ Λογαριαστὴς, σὺ δὲ ἦσαι Θερμοδότης.

Vide Ζέον, Λεβητάριον.

Θερμὸν ὕδωρ κυμίνῳ συμπηκτημένον, *Aqua calida Cymino parata*, pro potu Sanctimonialium, in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 47. Infrà, Κυμινάτον θερμὸν πόμα.

ΘΕΡΜΟΣ, Ponderis species. Oribasius de Ponderib. & Mensuris, MS. ὁ θερμὸς ἔχει κεράτιον ά. καὶ ἥμισυ.

ΘΕΡΜΟΥΤΙΝ, *Ocimastrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 610.

ΘΕΣΑΝ, Oathani, Ἄσαρον, *Asarum*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 9.

ΘΕΣΚΕ, Ægyptiis, *Cyclaminus*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 382.

ΘΕΣΜΟΝ, pro consuetudine non scripta, seu τύπῳ ἀγράφῳ, νόμον verò pro lege scripta, usurpari in Concil. Constantinop. habito in æde Sophiana sub Photio Can. 3. observat Zonaras.

ΘΕΤΟΣ πατὴρ, *Pater Adoptivus*. Θετὸς υἱὸς, *Filius adoptivus*. Θέσις, *Adoptio*. In Basil. Philemon in Lexico Technologico MS. Σκότιος, ὁ μὴ φυσικὸς υἱὸς, ἤγουν ὁ νόθος, ᾧ ἐναντίον ὁ γνήσιος, ἤγουν ὁ ἐκ γαμετῆς. υἱοθετὸς δὲ, ὁ θετὸς υἱός. Lexicon MS. Adespoton: εἰσποιητὸν, θετὸν, οὐ κατὰ φύσιν. Zonaras to. 1. pag. 5. de Augusto: τοὺς φονεῖς τοῦ θετοῦ μέτηλθε πατρὸς, &c. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 604.

Ἥσπερ καὶ ἡ Βασίλισσα τούτου θέσει μήτηρ.

ΘΕΤΤΕΙΝ, *Ponere*, τίθεσθαι. Glossæ Græcobarb. ὅπου θέτζει, ἢ βάλλει τ' ἀμόνιν. Alibi: τοὺς τόπους ὅπου θέτζουσιν ἢ βάλλουσιν τὰ ἀμόνια. Euchologium Cryptoferrat. apud Goarum pag. 462. εἶθ' οὕτω θέτζει αὐτὸν εἰς κολυμβήθραν, λέγων, &c. Andreas Hierosol. de Rat. inveniendi Circ. Sol. κράτει τὰ κατὰ τῶν χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τῶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ πρόσθετε καὶ ἕτερα κδ΄.

ΘΕΦΙΝ, Στεμφὶν, Ægyptiis, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioscor. cap. 586. & Apul. c. 18.

ΘΕΩΡΕΙΝ. Balsamon in præfat. ad Nomocan. Photij, ὡσαύτως καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐκείνου Πατριάρχου κυρίου Φωτίου συγγραφέντα, καὶ εἰς δέκα πρὸς τοῖς τέσσαρσι τίτλους θεωρούμενα. Id est *divisa*.

ΘΕΩΡΗΤΡΟΝ, Θεώρετρον, Quidquid sponsus sponsæ dat ἀνακαλυπτηρίων die, cùm sponsa se vidēdam præbet & in publicum prodit. Vox veteribus nota, sed quæ & sub infima Græciæ tēpora etiam obtinuit. Ὀπτήρια dicuntur Callimacho Hymno in Dianam, Ἀθρήματα, in Gloss. Græcobarb. Ἀθρήματα, δῶρα πεμπόμενα παρὰ τῶν συγγενῶν τῶν γαμουμένων παρθένοις. Eustathius ad Iliad. λ΄. προτέλεια, ἡ πρὸ τῶν γάμων θέα, ἴσως τὰ λεγόμενα θεώρητρα. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: ἀνακαλυπτήρια, τὰ διδόμενα δῶρα τῶν νύμφαις, ὅταν τὸ πρῶτον ἀνακαλύπτονται, ὥστε ὀφθῆναι τοῖς ἀνδράσιν, ἤγουν τὰ κοινῶς θεώρετρα. Harmenopulus lib. 4. tit. 7. §. 28. ἡ διδ Ιεροσαμήσασα γυνὴ τὸ μὲν τῆς ὑποβόλου δεσποτείας ἐκπίπτει, παίδων ὄντων αὐτῇ, τοῦ θεωρήτρου δὲ οὐδαμῶς. Adde tit. 10. §. 7. 8. 9. lib. 6. tit. 6. §. 3. Novella 3. Constantini Porphyr. lib. 2. Juris Græco-Rom. φ. 111. εἰ τύχῃ δὲ καὶ θεώρετρον ὑποσχεθεῖσα, ἢ ἄλλο τι, καὶ τούτου πάντως ἔχειν τὴν ἀνάληψιν καὶ τὴν κυριότητα, παίδων μὴ ὑπόντων. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 7. pag. 157. διὸ καὶ τὰ γινόμενα ἐπὶ τοῦτο λαμπρὰ καὶ τὰ συμβολαῖα μεγαλοπρεπῆ, καὶ τὰ προγαμιαῖα, καὶ δῶρά τε θεώρητρα, &c.

Ὑποβολοθεώρητρον, in Libro MS. inscripto, Μικρὸν κατὰ στοιχεῖον, apud Salmasium de Modo usurar. p. 151. ubi observat, viduas ὑπόβολον, quod idem est cum donatione ante nuptias, accipere: Virgines verò ὑπόβολον & θεώρητρον, quod ultimum ob pretium Virginitatis ipsis competebat.

ΘΕΩΡΙΑ, *Similitudo*, *Species*. Vide Salmasium ad Solinum p. 750.

ΘΕΩΡΙΑ, *Spectacula*, *Circenses*. Codex Canon. Ecclesiæ Afric. c. 15. καὶ ὥστε τὰ τέκνα τῶν ἱερέων θεώρια κοσμικὰ μὴ ἐκτελεῖν, μηδὲ θεωρεῖν, ubi consulendi Zonaras & Balsamon. Κυνηγίων θεώρια, in Synodo Trullana Can. 51. Theophanes an. 29. Justiniani: καὶ ἀνέσκαψαν τὸν Ὕπαρχον ἐν βενετιακῷ θεωρίῳ, *in Circensibus circa Christi Natalitium celebrari solitis*. Θεωρίαι ἱππικαί, apud eundem an. 6. Mauricij. Θεωρικά, apud Photium in Nomocan. tit. 13. cap. 23.

ΘΕΩΡΟΙ, *Inspectores*, quibus sacrorum vasorum custodia concreditur, ac eorum maximè quæ lapillis & margaritis exornantur. Joannes Episcopus Citri in Responſ. pag. 328. Θεωροὶ δὲ καὶ Δεσπόσατοι, καὶ Καμισάτοι, οὐκ εἰσιν ὀφφίκια, ἀλλὰ διακονίαι περὶ τὸ ἅγιον βῆμα τούτοις ἁρμόζουσαι· οἱ μὲν γὰρ Θεωροὶ τὴν φυλακὴν καὶ τήρησιν πιστεύονται τῶν ἱερῶν σκευῶν, καὶ τῶν καλυμμάτων αὐτῶν, εἰ μάλα εὑρίσκονται ταῦτα λίθοις καὶ μαργάροις κοσμούμενα. Balsamon ad Can. 51. Epist. S. Basilij ad Amphilochium: κἂν τε διὰ μόνης σφραγῖδος ἐνέργειαν ἔχωσιν ἱερατικὴν, ὡς οἱ ἀναγνῶσαι, καὶ ψάλται, οἱ θεωροὶ, καὶ οἱ ὅμοιοι. Adde Aristænum ad eundem Can. Catalogus Officiorum Magnæ Eccl. Medonianus: οἱ Θεώελοι νὰ θεωροῦν καὶ νὰ σκεπεύουν, ἵνα καθαρίζωνται, καὶ εἰσήκουν εὐτακτοι. Suberant ij Chartularijs Magni Scevophylacis. Euchologium Goari pag. 641. Σκευοφύλαξ μετὰ τῶν αὐτοῦ Χαρτουλαρίων καὶ οἱ Χαρτουλάριοι μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν Θεωρῶν, ἀπέρχονται ἐν τῷ ἐμφυτηρίῳ. pag. seq. καὶ οἱ Χαρτουλάριοι, καὶ οἱ ὑπ' αὐτῶν Θεωροί. Vide Arcudium de Concord. p. 471.

ΘΗΒΑΪΚΟΝ μάρμαρον, in Glossis Chymicis MSS.

MSS. ἐστὶν ἄσβεστος τῶν ὠῶν, καὶ τίτανος, καὶ σχιστὴ συπτηρία, καὶ ἀπὸ μήλου, ὅ ἐστι θεῖον.

ΘΗΚΑΡΑ΄. Vide Στιχάρειον.

ΘΗΚΑ΄ΡΙΟΝ, *Theca arcus*, *Gorytos*, uti habet Interpres Statij ad 9. Thebaid. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 1. καὶ ἀποτίθεσθαι τὸ τόξον τεταμένον ἐν τῷ ἰδίῳ θηκαρίῳ. Cap. 2. ζάβας σὺν καπλίοις τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων, ἀνασυρομένας λωρίοις καὶ κρικελλίοις, μετὰ θηκαρίων αὐτῶν. Infrà: μᾶλλον δὲ καὶ ἁπλούστερα ἔχοντα θηκάρια πλατέα, &c. Rursum ibid. χρὴ ἔξωθεν τῶν βοειῶν θηκαρίων τῶν ζαβῶν ἀπὸ βίτζας ἐλαφρὰς ἔχειν, &c. Ex quibus patet ejusmodi Thecas ex viminibus contextas fuisse, contra Schefferi mentem: nam βίτζα, *Vimen* sonat. Occurrit præterea eod. lib 2. c. 9. & alibi non semel, ut & apud Leonem c. 5. §. 3. 4. c. 6. n. 2. 11. 22. 25. 27. cap. 12. n. 56. Constantinum in Tact. pag. 10. 11. 13. 17. &c.

Ἡμιθηκάριον, *Theca dimidiata*, quæ scilicet arcus partem dimidiam concluderet, alterâ dimidiâ foras prominente. Idem Mauricius lib. 1. cap. 1. καὶ ἀποτίθεσθαι τὸ τόξον τεταμένον ἐν τῷ ἰδίῳ θηκαρίῳ, ἐὰν πλατὺ ἐστιν, ἢ ἐν ἄλλῳ ἡμιθηκαρίῳ ἐπὶ τούτῳ γινομένῳ. Ubi Leonis Tactica habent ἡμιθηκίῳ.

ΘΗΛΕΑ΄. Eustathius Iliad. ω. Γλωχῖνα δὲ κάμψαι φησὶ, τὸ μετὰ δεσμὸν ὑποβαλεῖν τῇ καμπῇ τοῦ δεσμοῦ τὸ τοῦ ἱμάντος ἄκρον, καὶ γωνιῶσαι αὐτὸ, ὡς ἂν εἴη εὔλυτον διὰ τῶν χυδαϊστὶ λεγομένων θηλέας.

ΘΗΛΥΓΟΝΙ΄Α, *Per feminas cognatio*. Οἱ ἀπὸ θηλυγονίας, *qui ex feminis nati sunt*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 5. §. 10. 11. quibus opponuntur οἱ ἐξ ἀρρενογονίας. Vide Gloss. Gr. Lat. in Συγγενής.

ΘΗΛΥΚΩ΄ΝΕΙΝ, *Fibulare*, Ἐκπορπᾶν, πε-ρονεῖν.

Θηλυκονδάκιον, *Fibula*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλες ἀργυρόχρυσα ψηλὰ ἀλυσιδάκια,
Να τὰ κρεμοῦσιν οἱ πλωχὲς, καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

ΘΗΛΥΤΕΡΙ΄Σ, *Ferulago*, *Ferula Silvestris*, *Thapsia*, apud Interpol. Dioscor. c. 739.

ΘΗΛΥΦΘΟ΄ΡΙΟΝ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 434.

ΘΥ΄ΜΒΡΗ, Zoroastri, *Cucurbita silvatica*, Κολοκυνθὶς, apud Interpol. Dioscorid. cap. 757.

ΘΗΜΩΝΙΑ, pro Θημὼν, τῶν ἀσταχύων πλῆθος, apud Moschopulum. *Manipulus spicarum*.

ΘΗΡΑ΄ΦΙΟΝ, *Fericula*, in Gloss. Gr. Lat. Damocrates, apud Galenum lib. 1. de Antidotis:

Καὶ τῶν τε λεπτῶν λεγομένων θηραφίων.

Vide Θύραφος.

ΘΗΡΙΟ΄ΦΟΝΟΝ, Osthani & Zoroastri, *Dracontea*, apud Apul. c. 14.

ΘΗΡΙΟΔΕΙΚΤΑΙ, *Circulatores*, *qui serpentes circumferunt & proponunt*, (de quibus Paulus JC. in l. 11. D. de Extraord. crimin.) exponuntur in Basil. lib. 60. tit. 22. §. 11.

ΘΗΡΙΟΜΑ΄ΧΟΙ. Vide Κυνηγοί.

ΘΗΡΟΚΟΜΕΙ͂Ν, pro κολακεύειν, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 3. Extr.

ΘΗΡΟΛΕ΄ΚΤΗΣ, *Cavillator*, in Novella Manuëlis Comneni de Monasteriis quæ sunt ad Urbem, apud Balsamon. ad Can. 12. VII. Synodi.

ΘΗΣΑΡΙΚΑ΄, Hispanis, *Plantago minor*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 340.

ΘΙ΄ΣΕ, ἡ λεγομένη τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Lilia agri*.

ΘΛΑΣΣΙ΄ΔΙΟΝ, Herba quæ Dioscoridi Θλάσπι dicitur, apud ejus Interpolat. cap. 373.

ΘΝΗΣΚΟΓΕΝΑ, *Parvuli moribundi statim post nativitatem*. Michaël Cerularius in Edicto de projecto pittacio: ὥστε τὰ βρέφη τὰ θνησκόγενα πρὸ τῆς ὀγδόης ἡμέρας ἀπὸ τῆς γεννήσεως βαπτίζεσθαι ἀντιλέγειν.

ΘΝΗΤΟΨΥΧΙ΄ΤΑΙ, Hæretici, qui animam hominum, ut pecudum, mortalem asserebant. De iis agunt Auctor de Initiis Hæreseon n. 90. Nicetas lib. 4. Thes. Orth. fid. p. 251. &c.

ΘΟΛΟΣ, *Tholus*, *Testudo*, Hesychio, οἶκος εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσα ἔχων τὴν στέγην, Suidæ, οἶκος περιφερής; Cyrillo in Lexico MS. οἴκημα στρογγυλοειδές. Harmenopulus lib. 4. tit. 8. §. 45. οἱ τοίχους ἐργαζόμενοι, καὶ θόλους ἐγχόρηγους, ἢ καμάρας, &c. Eâdem notione usurpat Nicetas in Man. lib. 3. num. 2. ἐξαναδὺς γὰρ ἐκ τοῦ θόλου, καὶ τὸν ὑπόνομον ἐκλελοιπώς. Ubi Codex al. ὑπονόμου. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ εἰς κολώνας ὑψηλαῖς ὁ θόλος ἔστεκέ τον.

Vox nota. Θολοσκέπαστον σπίτι, in Fabul. Æsopi Græcobarb. pag. 105. *In modum tholi ades tecta*.

Θολία, *Sciadium*, *Pileus in acutum desinens*, Hesychius, Θολία, πέτασος εἰς ὀξὺ συνηγμένος, σκιάδιον. Vide Πυραμίς.

ΘΟ΄ΡΑ, *Ianua*, θύρα. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΘΟΡΙ Α. Vide in Θωρεῖν.

ΘΟΡΥ΄ΒΗΤΡΟΝ, *Leontopetalum*, apud Interpol. Diosc. c. 516.

ΘΟΡΥΜΒΕΙ͂Ν, pro Θορυβεῖν. Historia Bertrandi Romani MS.

Ἵστατο τοίνυν ἔσωθεν μέγα θορυμβημένος.

ΘΟΡΦΑ΄Τ, & Θορφαλσάδι, Afris, *Raphanus*, Ραφανὶς, apud Interpol. Dioscor. cap. 325. *Apium*, *Radix Silvestris*, cap. 755.

ΘΟΥ΄ΘΡΙΞ, apud Myrepsum sect. de Antidot. cap. 68. vox incertæ notionis.

ΘΡΑΚΟΥΝΙ΄Α, fortè pro Ἀνθρακωνία, *Carbones*. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. καὶ χόψον αὐτὰ μετὰ τοῦ κραμποφύλλου εἰς τὴν Θρακουνίαν, καὶ ἂς βράσῃ καλλά.

ΘΡΑΜΒΕ΄Σ, Pythagoræ, *Sampsychum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 452.

ΘΡΑ΄ΨΑΛΟΣ. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 139. ὁμοίως γὰρ καὶ ὁ θράψαλος, τουτέστι τὸ καλαμάριν. Vide Καλαμάριον.

ΘΡΕΤΤΑΝΕΛΩ͂, *Sonus Cytharæ*, ἦχος τῆς κιθάρας, in Lexico MS. Cyrilli.

ΘΡΕ΄ΦΕΙΝ, *Nutrire*, Τρέφειν. Θρέφεσθαι, *Nutriri*, *Victitare*. Θρεφὴ, *Alimentum*. Θρεφήτερος, *Alimentarius*, σιτικὸς, τρόφιμος.

ΘΡΙΑΜΒΕΥ΄ΕΙΝ, *Insultare*, *Exsufflare*, *Damnare*. Euchologium p. 344. in Ordine ad Hebræum ad Christianam fidem recipiendum: ἐξαγορεύειν αὐτὸν χρὴ, καὶ θριαμβεύειν πᾶν ἔθνος Ἑβραϊκὸν, &c. Et pag. 682. καθαρῶς ἐξομολογησαμένη, καὶ θριαμβεύουσα τὰς ἁμαρτίας σου, &c. Vide Clement. lib. 1. Constit. Apost. cap. 8.

Item *Traducere cum ignominia*. Symeon Logotheta in Porphyrog. Κωνσταντῖνον δὲ τὸν Ἑλλαδικὸν βενεύροις τύψαντες, μετὰ ξύσου καὶ ὄνου ἐθριάμβευσεν. Occurrit non semel apud Scriptores Byzantinos.

ΘΡΙ΄ΒΑΝ, ὀρίγανον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Origanum*.

ΘΡΙΝΑ΄ΚΙ, *Tridens*, Τρίαινα.

ΘΡΟΙ΄Α, pro Θρία, τὰ φύλλα τῆς συκῆς, *Folia ficus*, Grammaticis: ex quibus scilicet Monachi storeas conficiebant. Vita S. Pachomij num. 15. καὶ μετὰ ταῦτα ἐν νήσῳ μετὰ ἀδελφῶν θρόια κοπτόντων εἰς ψιάθους, &c. Et N. 33. καὶ πότε τῶν ἀδελφῶν ἐν νήσῳ ὄντων θερίσαι θρόια, &c. Adde n. 45. 48. Paralipomena de eod. S. Pachomio num. 35.

ΘΡΟ΄ΝΟΣ, *Solium*, *Sedes Rectoris Provinciæ*: à qua mitti dicuntur Officiales in Provinciam, in Edicto

Edicto 13. Justin. cap. 11. ἡμεῖς δὲ θεσπίζομεν ἀνάγκην ἔχειν τὸ περίβλεπτον Αὐγουστάλιον, καὶ ἐπαμυνεῖν τοῖς τε τῆς σῆς θρόνοις μελλομένοις εἰς τοῦτο, &c. Adde c. 12. &c. Concilium Constantinopol. sub Mena Act. 5. pag. 236. καταμηνύσαι δὲ τῷ τε πρώτῳ καὶ ἀνέχοντι θρόνῳ, καὶ τῷ πανευφήμῳ Μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, &c.

ΘΡΟΝΟΣ, *Cathedra, Sedes Episcopi in Ecclesia, quæ retro altare esse solebat* tum apud Græcos, tum apud Latinos: Liber 1. Sacramentorum Ecclesiæ Romanæ cap. 42. *Deinde surgens Sacerdos ab Oratione, vadit retro altare sedens in sede sua.* Suprà verò Patriarchicum vel Episcopale solium exprimi solitum fuisse Christum manibus in mensam appositam in Crucis formam decussatis, dextrâ panem, sinistrâ Crucem apprehendentem unà cum 12. Apostolis, ex Goaro observavimus: quod etiam firmatur ex Epiphanio Hagiopolita scribente in Ecclesia Hierosolymitana, εἰς τὸ δέξιον μέρος τοῦ θυσιαστηρίου, τὸ ὑπερῷον ὅπου ἐδείπνησεν ὁ Χριστὸς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ depictum fuisse. Θρόνος τῆς ἐπισκοπῆς, apud Eusebium lib. 6. Hist. Eccl. cap. 29. Adde lib. 7. cap. 19. & Nicephor. Callist. lib. 6. cap. 16. S. Cyrillus in Epist. ad Cælestinum Pap. ὃς ἐν συνάξει καθεζομένου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς ἐκκλησίας τοῦ τῆς ΚΠόλεως εὐλαβεστάτου Νεστορίου, &c. Theorianus in Legat. pag. 192. καὶ ἀναβῆναι ἐπὶ τοῦ Ἄμβωνος, ἢ ἐπὶ τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ θρόνου τοῦ ὄπισθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, &c. Adde Theophanem an. 11. Constantij.

Θρονίον, *Minor Sedes Patriarchæ in Ecclesia portatilis.* Euchologium de Ordinat. Presbyteri: p. 292. κάθηται ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς θρονίον. Ubi observat Goarus Codices alios addere μικρόν. Euchologia Veneta, de Ordinat. Subdiaconi: ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἵσαται εἰς τὸ ἔξω θρονίον τοῦ νάρθηκος. Vide Allatium de Templis Græcor.

Θρόνος, *Episcopatus*, Dignitas Episcopi, Latinis *Sedes.* Nam Episcoporum in Ecclesia sedes, non modò βήματα vocabant, ut Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 121. 250. vel καθέδρας, ut Gregorius Nazianzenus Orat. Renuntiat. cap. 32. Sed & θρόνους, ut S. Athanasius in Epist. ad Solitar. Eusebius lib. 7. Hist. cap. 18. lib. 10. cap. 4. Codex Canon. Eccl. Afric. c. 117. & alij passim. Idem S. Athanasius in Apol. 2. de Fuga sua p. 736. πῶς δὲ οἱ τὸν θρόνον τῆς ἐσολισμένον ἐπισκοπικῶς ὀδυρόμενοι, τὸν ἐν αὐτῷ καθήμενον ἐπίσκοπον ἀνελεῖν ζητοῦσιν. Concilium Calchedonense Act. 4. πάντες παρακαλοῦμεν ἀποδοθῆναι αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιτιμίαν, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὸν θρόνον αὐτῶν. Et Act. 11. οὗτος γὰρ τὸν θρόνον μου κατέχει καὶ τὰ πράγματα. Synesius Epist. 67. καὶ ἀνάγκη μοι θεία, νόμον ἡγεῖσθαι, πᾶν ὅτι ἂν ἐκεῖνος ὁ θρόνος θεσπίσῃ. Infrà: Ἀρχιερατικὸς θρόνος. Theophanes an. 21. Constantij: Κωνστάντιος δῆθεν Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον ἐντίμως ἐδέξατο; καὶ τοὺς ἰδίους θρόνους ἀποδέδωκεν.

Θρόνος Ἀποστολικὸς, dicta Sedes Antiochena, ut Romana, ob S. Petrum qui in ea primùm sedit. Periodus S. Barnabæ MS. ubi idem Sanctus ad Episcopum Cypri: καὶ ἐπειδὴ οἱ ἀντίδικοι σου δικαιολογοῦνται ἄνω καὶ κάτω λέγοντες, ὅτι Ἀποστολικός ἐστιν ὁ Θρόνος Ἀντιοχείας, ἀντιδικαιολόγησον καὶ σὺ πρὸς αὐτοὺς, ὅτι καὶ ὁ ἐμὸς θρόνος Ἀποστολικός ἐστιν, καὶ Ἀπόστολον ἔχω ἐν τῇ πατρίδι μου. Hinc Sedes Cypri, Apostolica pariter dicta, & libera facta ob inventas in ea S. Barnabæ reliquias: idem Liber: καὶ τῆς ἐξαρχῆς καὶ ἄνωθεν αὐτοκέφαλον καὶ ἐλεύθερον καὶ ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Κύπρου, &c.

Θρόνος εὐαγγελικὸς appellata Sedes Alexandrina in Libello supplici Ischyrionis in Concilio Calchedon. Act. 3. *Evangelista* Sedes apud Liberatum cap. 15. scilicet S. Marci. In Concilio Trullano Act. 18. Ἀποστολικὸς θρόνος τοῦ ἁγίου Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Θρόνος, Titulus compellatorius Episcoporum. Synesius in Epist. 67. laudata: ἂν καὶ τῷ σεμνοτάτῳ σου θρόνῳ συνδοκῇ.

Θρόνος πρωτότυπος, apud Zonaram ad Can. 74. Concilij Carthag. *Prima sedes.*

Πρωτόθρονος, *Episcopus primæ Sedis, Primas.* Theodorus Studita in Epist. ad Leonem Sacellarium: ὁ τῆς Ῥώμης τοῦ πρωτόθρονος, ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως δευτερεύων, Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἀντιοχείας, καὶ ὁ Ἱεροσολύμων. In Concilio Constantinopol. IV. Act. 1. Thomas Μητροπολίτης Τύρου Πρωτόθρονος καὶ Ἔξαρχος inscribitur. Epanagnosticum Basilij Imp. in ead. Act. 1. pag. 979. *Ab Oriente verò Protothronum Antiochiæ, id est Sanctissimum Metropolitam Tyri*, &c. Infrà: *Definitio Thomæ Metropolitæ Tyri primi Sessoris, & Primatis Sedis Theopoleos Antiochiæ.* Theophanes an. 7. Zenonis: ὃν ὁ Καλανδίων εἰς Τύρου πρωτόθρονον Ἀντιοχείας μετεθρονίασεν. Adde quæ ex VVil. Tyrio annotamus in Gloss. med. Lat. de eodem Metropolita Tyrio, qui à *Secunda Cathedra, id est consessu*, esse nudè dicitur, in Synodico adversus tragœdias Irenæi cap. 197. ut observant Viri docti. Petrus Antiochenus in Epist. ad Episcopum Gradensem num. 5. τοὺς δὲ πρωτεύοντας ἐν ἑκάστῃ συνόδῳ Ἐξάρχους, καὶ Πρωτοθρόνους, καὶ Προέδρους εἰώθεν ὀνομάζειν. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 475 Anonymus Combefisianus num. 2. Symeon Logoth. num. 1. χειροτονεῖται Πατριάρχης ὑπὸ Θεοφάνους τοῦ πρωτοθρόνου τῶν λοιπῶν ἀρχιερέων. Ita etiam Zonaras & Scylitzes Georgius Hamartolus MS. Στέφανον δὲ Σύγκελον τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν Πατριάρχην προβάλλεται, ὑπὸ Θεοφάνους χειροτονηθέντα τοῦ Πρωτοθρόνου. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 18. Πρωτόθρονος ὁ Κολωνείας. Ubi Constantinus Porph. in Basilio num. 21. Edit. Combef. Κολωνείας Ἀρχιεπίσκοπον habet. Vide Jus Græco Rom. pag. 173. Scylitzem pag. 629. Zonaram pag. 141. & Gloss. med. Latin. in *Protothronus.*

Θρόνος δεύτερος, *Sacerdotum Ordo secundus.* Gregorius Nazianzenus in Carm. de Vita sua, dum ut Presbyter factus sit, Patris monitu, enarrat:

Κάμπτει βιαίως εἰς θρόνων τοὺς δευτέρους.

Idem in jambo 23.

Πρῶτον μὲν οἱ τὰ δεύτερα θρόνων λελαχότας,
Λαοῦ πρόεδροι πρεσβύται σεμνὴ γερουσία.

Apud Eusebium lib. 10. Hist. Eccl. cap. 4. Sacerdotes οἱ μετὰ τοὺς ἐπισκόπους δευτερεύοντες dicuntur: τοῦ δευτέρου θρόνου, ibidem cap. 5. ubi consulendus Valesius. Vide præterea Gloss. med. Lat. in *Sacerdos secundi Ordinis.* Et infrà in Καθέδρα.

Σύνθρονον, Sacerdotum & Ecclesiæ Ministrorum Sacra facientium subsellia mediam in Bematis concha Sacram mensam ambientia, in quorum medio, retro ipsum altare, eminet Patriarchæ vel Episcopi sedes ac Thronus Excelsior, quemadmodum σύνθρονον describit Eusebius lib. 10. Hist. cap. 4. pag. 312. ἀλλὰ γὰρ ὧδε καὶ τὸν νεὼν ἐπιτελέσας, θρόνοις τε τοῖς ἀνωτάτω εἰς τὴν τῶν προέδρων τιμὴν, καὶ προσέτι βάθροις ἐν τάξει τοῖς καθ' ὅλον κατὰ τὸ πρέπον κοσμήσας, ἐφ' ἅπασί τε τὸ τῶν ἁγίων ἅγιον θυσιαστήριον ἐν μέσῳ θεὶς, αὖθις καὶ τάδε, ὡς ἂν εἴη τοῖς πολλοῖς ἄβατα, τοῖς ἀπὸ ξύλου περιέφραττε δικτύοις. Et Constantinus in Basilio n. 83. Edit. Combef. αὐτοῦ ἔνδον (θυσιαστηρίου) θᾶκοι, καὶ αἱ πρὸ τούτων βαθμίδες. Georgius Hamartolus in Chr. MS. De Euthymio Patr. Constantinopol. ὃς ἅμα τῇ χειροτονίᾳ, πρὶν ἢ ἐλθεῖν εἰς τὸ σύνθρονον, &c. Martyrium S. Petri Archiepisc. Alexandr. pag. 217. καὶ οὐ πρότερον ἀνῆκε ταφῇ τὸ τοῦ ἁγίου παραδοθῆναι λείψανον, ἕως εἰσενεγκόντες εἰς τὸ θυσιαστήριον, τῷ ἀρχιερατικῷ συνθρόνῳ ἐνίδρυσαν, καὶ ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ καθέδραν, οἱονεὶ ζῶντά τε καὶ τὰ θεῖα ἱερουργοῦντος καθήμενον θεασάμενοι,

μβύοι, &c. Synaxaria Colbertea in S. Joanne Episc. Polyboti 4. Decembr. καὶ τῷ συνθρόνῳ προσαναβιβάσωσιν. Liturgia Basilij apud Goarum ad Euchol. pag. 181. καὶ ἀναβαίνει ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν ἱερέων εἰς τὸ σύνθρονον. Mox: καὶ καταβαίνει ὁ ἀρχιερεὺς ἐκ τοῦ συνθρόνου, καὶ τῷ διακόνῳ ἐπεύχεται. Euchologium ubi de Ordinatione Presbyteri: καὶ τῆς συνήθους εὐφημίας τελουμένης, ἀνέρχονται εἰς τὸ σύνθρονον. Symeon Thessalon. de Sacris Ordinat. cap. 7. pag. 158. καὶ τοῦ ἀρχιερέως εἰσελθόντος εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὡς εἰς τοὺς οὐρανούς, μετὰ τῶν λοιπῶν, πρὸ τοῦ ἀναβῆναι τὸ σύνθρονον, ὡς τὸν ὑπερουράνιον θρόνον, ὁ χειροτονούμενος ἄγεται, καὶ τελεῖται, καὶ οὕτω σύνθρονος γίνεται. Vide eundem lib. de Templo pag. 216. 223. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. ἄφνω δὲ περιβλεψάμενος, ὁρῶ ἐν τῷ συνθρόνῳ τοῦ Ἀδύτου καθήμενον ἄνδρα γηραλέον, &c. Novella 2. Heraclij Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. p. 78. ὥστε τῶν μὲν πρεσβυτέρων τὰς συνθρόνους στενοχωρεῖσθαι καθέδρας. Nicetas, in Murtzuphlo num. 4. καταστρωνύασαν Χερσὶ, ἐπὶ τοῦ συνθρόνου ἵζησαν, κεκλασμένον ἀφῆκε μέλος, &c. Achmes cap. 225. ἐὰν ἴδῃ ὅτι σύνθρονον ἐν τῷ ναῷ τέθηκεν, &c. Malaxus in Hist. Patr. pag. 148. ἐλειτούργει μετὰ ἱεροῦ συνθρόνου, ὡς Μητροπολίτης. Ubi Zygomalas, (nescio an bene) μετὰ ἱεροῦ μανδυλίου, exponit. Vide Theophanem an. 27. Copronymi Euchol. p. 304. 357. 832. 842. & nostram Constantinopolim Christian. lib. 3. cap. 66. præterea tabellam 1. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Ἐνθρονίζειν, ἐνθρονιάζειν, *In thronum inducere Episcopum, Inthronizare, Installare.* Clemens lib. 8. Constit. Apost. cap. 5. ubi de Episcopi Ordinatione: καὶ τῇ ἕωθεν ἐνθρονιζέσθω εἰς τὸν αὐτῷ διαφέροντα τόπον παρὰ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων. Concil. Calchedon. Act. 11. πρὸ τριῶν δὲ ἡμερῶν τοῦ μέλλειν εἰσιέναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦτον, καὶ ἐνθρονίζεσθαι. Ibidem: καὶ ἐκαθέσθη ἐπὶ τὸν θρόνον. Theodoritus lib. 4. Hist. Eccl. cap. 6. τοιοῦτον δὴ οὖν καὶ νῦν τοῖς ἀρχιερατικοῖς ἐγκαθιδρύσατε θώκοις. Leontius Episcop. Neapoleos in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐνθρονιάζεται ψήφῳ θείᾳ. Chronicon Alexandrinum de S. Petro pag. 542. καὶ τὴν χειροτονίαν τῆς ἐπισκοπῆς δεξάμενος, ἐκεῖσε (Antiochiæ) ἑαυτὸν ἐνθρονίσει. Idem an. 23. Constantij: καὶ καθίστη ἀντὶ αὐτοῦ Εὐδόξιος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἐπίσκοπος, ἐνθρονισθεὶς μίαν Αὐδυναίῳ κζ΄ παρουσίᾳ ἐπισκόπων οβ΄. Infrà: οὐ μετὰ πολλὰς ἡμέρας τοῦ ἐνθρονισθῆναι τὸν Εὐδόξιον ἐπίσκοπον, &c. Theophanes an. 21. ejusd. Constantij: καὶ τὸν Παῦλον τοῦ θρόνου ἐκβαλὼν, Μακεδόνιον τέως οὐκ ἐνεθρόνισεν, τότε ὀργιζόμενος διὰ τὸν Ἑρμογένους φόνον. Eundem vide An. 26. Anastasij, & an. 38. Justiniani. Socratem lib. 5. cap. 5. lib. 6. cap. 2. lib. 7. c. 7. 36. Anonymum Combefisianum in Alexandro n. 1. Scylitzem p. 719. &c. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. initio, ubi de Enthronismo Episcopi: εἶτα καὶ ἐν ἑνί μέρει τοῦ ναοῦ περὶ τὴν Πρόθεσιν γινόμενος ἐνθρονίζεται τῷ ἀρχιερατικῷ εὐτρεπισθέντι ἐκεῖσε θρόνῳ, εἰς τύπον τοῦ ἐνθρονισμοῦ τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ. Quo loco Episcopi Enthronismi Ceremonias ritúsque describit.

Ἐνθρονιάζεσθαι etiam dicuntur Abbates. Ordo servandus in promotione Abbatis, apud Morinum de Sacris Ordin. pag. 118. καὶ ἐνθρονιάζει αὐτὸν μέσον τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ δίφρου, καὶ ἐπαίρων τὸ παλλίον αὐτοῦ, καὶ φορεῖ αὐτῷ ἄλλο κοινὸν, καὶ λέγει, Ἐνθρονιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Δ. ὁ ἱερομόναχος εἰς ἡγούμενον καὶ ποιμένα τῆς σεβασμίας μονῆς Δ. &c. Adde Euchologium Goari p. 490. 491.

Θρονισταὶ apud Synesium Epistola 67. dicuntur Episcopi coacti ad Electionem & *Inthronizationem* Episcopi, qui scilicet jus habebant suffragij ad eandem Electionem; trésque numero esse debebant: cùm populus non eligeret, sed rogaretur an Electioni consensum præberet, haberétque quidpiam quod Electionem impediret: καὶ τούτῳ δὴ μάλιστα πάντων ἕνεκα, τῷ μὴ δεῖν ἀθετεῖσθαι τὸ παρὰ σοῦ θρονισμόν. Γράμματα μὲν οὖν, ἤτησα γὰρ, οὐκ εἶχεν ἀποδεικνύναι ἐπισκόπους δὲ τοὺς συνέδρων ἀνίστασαν μάρτυρας. οὗτοι δὲ ἔφασαν, ἐπιστολῇ πειθαρχοῦντες ἐκείνῃ, πεῖσιν περὶ Παύλου προϊέναι τῷ δήμῳ, καὶ δόξαν ἅπασιν ἐπίσκοπον ἔχειν, ἀνενέγκαι περὶ αὐτοῦ· τοὺς δὲ θρονιστὰς ἑτέρους γίνεσθαι.

Θρονισμὸς igitur, in loco laudato, est *Missio Episcopi in Sedem*, seu *Incathedratio*, quæ &

Ἐνθρονιασμὸς, dicitur in Concilio Calchedonensi Act. 10. παρεγένετο εἰς Ἱεράπολιν εἰς τὸν ἐνθρονιασμὸν τοῦ κύρου Στεφάνου τοῦ θεοσεβεστάτου Ἐπισκόπου. Ubi vetus Interpres: *ut Dom. Stephanum inthronisaret Episcopum.* Et Act. 11. καὶ ἐμὲ καὶ αὐτὸν ἀνήγαγεν εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἐγένετο ἐνθρονιασμός. Vita MS. S. Stephani Junioris: τούτου οὖν πρὸς τὴν ἐνθρονίασιν πάσης τῆς ὀφηλίου συνδραμούσης, καὶ πάσης ἡλικίας, &c. de S. Germano Patr. Constantin. Vide Scaligeri Canones Isagogicos p. 253. 2. Edit.

Ἐνθρονιστικὸν, idem quod Καθεδρατικὸν, *Certa pecunia quantitas qua dabatur ab Episcopo Episcopis à quibus ordinabatur*, in Nov. 123. Justiniani cap. 3. Vide Καθεδρατικόν.

Ἐνθρονισμὸς, eâdem fere notione: Ita enim dicta Sportula quæ pendebatur Episcopo, cùm in solio collocabatur. Mandatum quod datur Metropolitano cùm ordinatur, in Jure Græco-Rom. pag. 431. διὸ καὶ τὸν λεγόμενον ἐνθρονισμὸν οὐ τῷ χειροτονοῦντι, (μὴ γένοιτο) ἀλλὰ τοῖς ἐνδεεστέροις τῶν κληρικῶν, ἢ καὶ τοῖς ἐκκλησιαστικὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν τελοῦσι, κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐπορείας διεκελευόμεθα δίδοσθαι.

Ἐνθρονιασμὸς, aliud sonat apud Codinum de Offic. cap. 1. num. 13. ὁ Ἱερομνήμων, εἰς τὸ βλέπειν τὰς εὐχὰς ὄπισθεν τοῦ Ἀρχιερέως, κρατῶν τὸν ἐνθρονιασμὸν, καὶ τὸ κοντάκιον τῆς χειροτονίας. Ubi hæc vox sumi videtur pro Ceremoniali seu Rituali libro, in quo Episcoporum ἐνθρονιασμοὶ describuntur.

Μετενθρονιάζειν, *Episcopum ab Episcopatu ad alium Episcopatum transferre.* Μετενθρονιασμὸς, *translatio.* Theophanes an. 7. Zenonis de Joanne Codonato Antiocheno Patriarcha: ὃν Καλανδίων εἰς Τύρον πρωτόθρονον Ἀντιοχείας μετενεθρονίασεν.

Ἐνθρονιστικαὶ, *Epistolæ Synodicæ, quas Episcopi recens creati ac incathedrati, de fide sua ad Patriarcham, & alios Episcopos mittebant.* Evagrius lib. 4. c. 4. τὸν δὲ Σεβῆρον, ὃς τῆς Ἀντιόχου προέδρος ἐκεχειροτόνητο, ἐπὶ τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον ἐφ' ἑκάστης ἀναθέματι περιβάλλων οὐκ ἐπαύσατο, καὶ μάλιστά γε ἐν τοῖς καλουμέναις ἐνθρονιστικαῖς συλλαβαῖς, καὶ τοῖς τούτων ἀμοιβαίαις, ἃς διεπέμψατο τοῖς ἑκασταχοῦ Πατριάρχαις, &c.

Θρονίζειν, *In Throno sedere*, apud Symeon. Logothet. in Michaële Theoph. F. n. 41.

Ἐνθρονίζειν, Ἐνθρονιάζειν, *Ecclesiam dedicare, ejus Encænia celebrare*: quòd in ea θρόνος, seu Cathedra Episcopi collocetur, júsque habeat in Ecclesia à se dedicata, quoties voluerit, *Cathedram collocare.* Vide Gloss. med. Lat. in V. *Cathedra.* Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: ἐκκλησία ἐστὶν ἐπίγειος οὐρανός, — ἐν Προφήταις προκηρυχθεῖσα, ἐν Ἱεράρχαις κατακοσμηθεῖσα, καὶ ἐν Μάρτυσι τελειωθεῖσα, καὶ ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτῆς λειψάνοις ἐνθρονιασθεῖσα. Leo Grammaticus in Basilio pag. 472. & Symeon Logotheta num. 16. Μαΐῳ δὲ πρώτῃ ἐνθρονίζεται καὶ ἐγκαινίζεται ἡ ἐκκλησία, ἣν ἔκτισεν ὁ βασιλεύς. Vide eundem Logoth. in Leone Philosopho num. 25. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis: κάτωθεν τοῦ πατριαρχείου ἐστὶν ἐκκλησία ἀνενθρονίαστος, ἡ μέλλουσα ἐνθρονιάζεσθαι ὑπὸ συνόδου εἰς τὸν διωγμὸν Σαρακηνῶν. Habetur in Cod. Reg. 1598. f. 5. προστάγμα εἰς τὸ ἐνθρονιάσαι τράπεζαν ἱεράν. Vide Gloss. med. Lat. in *Thronus.*

Ἐνθρονίασις,

Ἐνθρονίασις, Ἐνθρονιασμὸς, *Dedicatio Ecclesiæ*. Joan. Damascenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 115. καὶ ταύτην παραγγέλλεσθαι εἰς τὴν τοῦ ναοῦ ἐνθρονίασιν ἐκλιπαροῦντες. Balsamon ad Can.7. Synodi VII. ἡ καθιέρωσις γίνεται μετὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τοῦ ναοῦ, ὅτε τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια, τὰ ἀνοίξια, καὶ ὁ ἅγιος ἐνθρονιασμὸς, καὶ ὁ ἅπας τούτου ἀπαρτισμὸς, τοῦ ἁγίου μύρου χριομένου, καὶ λείψανα Μαρτυρικὰ ὑποδεχομένου. Scholion ad Epitomen Canonum pag. 29. ex Leonis Nov. ἱερουργήσας εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ καθιερωθέντα διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τοῦ συνήθους ἐνθρονιασμοῦ. Codinus in Orig. Constantinop. num.150. τελειώσασα δὲ τὸν ναὸν, ἔμελλεν κρεμάσαι τὰς χαλκᾶς ἁλύσεις, καὶ τὰς λυχνίας, ὅπως ἐνθρονιάσῃ τὸν ναὸν, καὶ ἐγκαινίσῃ αὐτόν. Adde n.151. In Euchologio pag. 614. τὰ τοῦ ἐνθρονιασμοῦ χαρτία dicuntur, quæ sub sacram Mensam ut Ecclesiæ dedicationis testes deponuntur.

ΘΡΟΥ´ΒΑΛΟΝ, *Fragmen, Fragmentum*, θραῦμα. Θρουβάλιζειν, *Illidere, Collidere, Infringere*, προσρίβειν, προσβάλλειν.

ΘΡΟΥΛΛΙ´ΖΕΙΝ, *Comminuere*, Θρυλλίζειν.

ΘΡΥΑ´Σ, *Epimedium, Vindicta*, apud Interpol. Dioscorid. c.601.

ΘΡΥ´ΛΛΙΟΝ. In Vita MS. S.Andreæ Sali c.6. dicitur hæc interrogatio Arianum Philosophum confudisse, θρύλλιον πτερῶδες ἤγηται διὰ θέσιν, ἢ οὐκ ἤρηται; putabam legendum Θηρίκλειον, ut Auctor intellexerit *Vas ansatum*: est autem Θηρίκλειον, in Lexico Reg. MS. Cod. 1708. ποτήριον ὑέλινον. Mœris Atticista MS. Θηρίκλειον, ἀπὸ τοῦ τεχνίτου προσηγορεύθη, ὡς Εὔβουλος· καθαρώτερον γὰρ τοῦ κέραμον εἰργασμένου ἢ Θηρίκλεια, τὰ ἐκπώματα. Vox Scriptoribus obvia. Sed interrogationis argutiam non percipio.

ΘΡΥ´ΜΒΗ, *Thymus*, Θύμβρος, apud Myrepsum de Antidotis cap. 98. in Cod. MS. in Edito verò cap.100. de Salibus c.4. Θρύβη, scribitur apud Portium.

ΘΡΥ´ΣΙΟΣ, *Ulua, Herba Palustris*. Etymolog. mag. Θρύον, εἶδος πόας, ὁ λεγόμενος θρύσιος.

ΘΡΩΚΟΥΝΙ´Α, *Vasis species*. Vide in Κρωμπή.

ΘΥΒΟ´ΛΟΣ, Apollodorus in Poliorceticis MSS. καὶ ἀγκῶνα μέσον μακρὸν εἶον εἰσιν οἱ θυβόλοι μεσαγκῶνες οὕς τινες σφενδόνας καλοῦσιν. Fortè, legendum λ θοβόλοι.

ΘΥΓΑΤΕ´ΡΑ, pro Θυγάτηρ. Nicetas in Alexio lib.3. τῷ βασιλεῖ δὲ τῷδε καὶ τρίτη θυγατέρα, ᾗ Εὐδοκία τοὔνομα.

ΘΥ´ΜΑ, *Caro animalis occisi*. Apophthegmata Patrum in S. Epiphanio num.1. ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, ἐπεδόθη πτεινὸν καὶ λαβὼν ὁ Ἐπίσκοπος ἔδωκε τῷ ἀββᾷ Ἱλαρίωνι καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Συγχώρησόν μοι, ὅτι ἐξ οὗ ἔλαβον τὸ σχῆμα, οὐκ ἔφαγον θύμα.

ΘΥΜΑΡΝΟ´ΛΙΟΝ, Prophetis, *Fœniculum erraticum*, ἱππομάραθρον, apud Interpol. Dioscor. cap.487.

ΘΥΜΗΤΗ´ΡΙΟΝ, *Memoriale*, Μνημεῖον.

ΘΥΜΙ´ΑΜΑ, pro ipso *Thymiaterio*. Pachymeres lib.5. cap.17. ἐπιφερομένοι καὶ πολλὰ τῶν ἱερῶν δώρων, στολάς λέγω καὶ κειμήλια ἐικονίσματα, καὶ συνθετὰ πολύτιμα θυμιάματα.

ΘΥΜΙΑΤΟ´Ν, *Thuribulum, Acerra*. Θυμιατήριον, ἐσχάριον, in Glossis MSS. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Τὸ δὲ θυμιατήριον ἐσχάριόν μοι κάλει.

Bartholomæus Mon. in Vita S.Nili Junior. ὁ δὲ μακάριος κελεύσας θυμιατὸν γενέσθαι, ὑπήντησεν αὐτῷ σὺν πάσῃ ἀδελφότητι. Triodium: καὶ λαβὼν θυμιατὸν, ἵσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης, καὶ θυμιῶν σταυροειδῶς, λέγει, &c. Pentecostarium: βαλὼν δὲ εἰς θυμιατὸν θυμίαμα πολὺ, ἀπαιωρεῖ τοῦτον ἐντὸς τοῦ βήματος. Philotheus Patr. Constantinopolit. in Ordine Sacri Ministerij: λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ θυμιατὸν, καὶ θυμίαμα βαλὼν, πρόσεισι τῷ ἱερεῖ, &c. Occurrit ibi non semel. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. c.14. §.21. θυμιᾷ τοίνυν ὁ Πατριάρχης τὸν βασιλέα, εἶτα τὸ μὲν θυμιατὸν δίδωσι τῷ Ἀρχιδιακόνῳ. Utitur præterea cap.17. §. 38. 42. ut & Typicum c 2. & alibi passim, Cedrenus anno S.Leonis M. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. c.8. pag. 169. &c.

ΘΥΜΟΛΕΌΝΤΕΣ dicti *Iconoclastæ* Hæretici, quòd Leonino quodam furore in imagines sævirent, ut scribit Auctor de Initiis Hæreseon n.102.

ΘΥΜΟΤΙΆΡΗΣ, *Animosus, Ferox, Iracundus*. Glossæ Græcobarb. Ἀγριόθυμος, ἀγριόψυχος, θηριώδης, θυμοτιάρης. Alibi: θυμοτιάριδες, καρδίσιμοι.

ΘΥΜΟ´Σ, pro χυμὸς, usurpari à Myrepso sect.1. cap.300. (in MS. verò Cod.cap.294.) observat Fuchsius: δίδοται δὲ καὶ εἰς παντοίας βῆχας, καὶ εἰς θυμὸν τοῦ κατερχόμενον εἰς θώρακα.

ΘΥ´ΡΑ, *Aula Turcica*; vulgò etiamnum *Porta*, seu potius Janissariorum Schola militaris, ad Sultani custodiam. Laonicus lib.1. pag.9. Edit. Genev. de Otomano Sultano Orthogulis F. τοῦτον δὲ ἴσμεν ἡμᾶς τῆς φύσεως, οὐδὲ τάτε ἄλλα ὡς οἷόν τε ἄριστα καταστάντα, καὶ τὴν ἀρχὴν εἰς τὸ ἐπιτηδειότατον αὐτῷ καταστησάμενον, τάξιν τε πρώτην ἀποδείξασθαι ἀμφ' αὐτὸν, ἣν Θύρας Βασιλέως καλοῦσι, καὶ ταύτῃ γε τῇ δυνάμει τὸ ἀπὸ τοῦ δε διατιθέμενον δέει τῷ ἀμφ' αὐτὸν κατέχειν τοὺς ὑπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ξύμπαντας ἐν τάχει παραγινομένους, ὅπη ἂν αὐτῷ δοκοίη, &c. & lib.5. p.150. αἱ μὲν οὖν Θύραι ὧδε πῆ ἔχουσαι, πεζοὶ πάρεισι τῷ Βασιλεῖ ἀμφὶ τοὺς ἑξακισχιλίους, καὶ ἐνίοτε ἀμφὶ τοὺς μυρίους. Et pag.151. Θυρῶν πρυτανεῖς, Βιζύειδες οὗτοι καλούμενοι. Vide Πόρτα.

Ἀρχίθυρα. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀφετηρία, ἀρχίθυρα τοῦ ἱπποδρόμου.

Οἱ ΘΥ´ΡΑΘΕΝ, οἱ θύραζε, *Qui sunt extra Ecclesiam, Pagani, Gentiles*: ut Græcis dicuntur οἱ θύραζε, οἱ θύραθεν, *Externi, Alieni*. Michaël Psellus de Operat. Dæmon. pag.30. καὶ τοῖς ἡμετέροις, καὶ τοῖς θύραζε, καὶ τοῖς ἀποτέρω, καὶ θύραθεν εἰθὸς ἔστι, τὰ παχύτερα τῶν σωμάτων, σωματώδη λέγειν. Hinc Literæ prophanæ dictæ θυραῖαι, apud Nicetam in Balduino num.2. ἀνὴρ ἥκων διὰ πάσης σοφίας, καὶ παντοίαν μάθησιν λογικὴν, ὡς οὐδεμίαν ἕτερος ἐπιὼν, ὅσαι τε θυραῖαι, καὶ ὅσαι ἡμέτεραι. Sic apud Joannem Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasc. pag. 238. Edit. Rom. οἱ θύραθεν σοφοί. Et antè, ἡ θύραθεν σοφία, & infrà, ἡ παιδεία καὶ φιλοσοφία θύραθεν. Vita S. Euthymij n.6. καὶ παιδείας ἐρασαὶ τῆς θύραθεν οὐκ ἀμελεῖς ὄντες. Et num. 162. μηδὲ παιδείᾳ τῇ θύραθεν ἐντετριφὼς ὤν. Vita S. Lucæ Junioris pag. 989. Θεοφύλακτος οὗτος ἦν ὁ σοφὸς, ὃς τῆς θύραθεν σοφίας διδάσκαλος ὤν, &c. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. ἐπιστήμη τῆς θύραθεν. Zonaras in Alexio: λόγοις ἐντεθραμμένος τοῖς τε θύραθεν καὶ τοῖς καθ' ἡμᾶς. Nicephorus Gregoras Orat. in Constantinum M. οὔτε τῶν θύραθεν σοφῶν, Ἑλλήνων δηλαδὴ καὶ Αἰγυπτίων, &c. Manuël Magnæ Ecclesiæ Rhetor adversus Plethonem: Γεννάδιος ὁ καὶ Σχολάριος, ὁ τά τε θύραθεν, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς θεοσοφίας ἄκρα περιουσίᾳ πεφθακὼς ἐν τέλει ἀγχινοίας. Adde Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num. 31. Vide Ἔξω.

Ἀπὸ τῶν θυρῶν, Formula de iis qui ex aliquo ministerio emittuntur. Nomocanon Coteleriani n.136. ὁ ἀνὴρ ἕως τῆς κ'. χρόνων συλλειτουργῶν τῷ ἱερεῖ, ἐπέκεινα δὲ ἀπὸ τῶν θυρῶν.

ΘΥ´ΡΑΦΟΣ, ἡ ἀράχνη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Aranea*. Vide suprà Θηράφιον.

ΘΥΡΕΟ´Σ, *Major Clypeus*. Asclepiodotus in Arte Tactica MS. θυρεοφόρον, ὅταν ἀσπίδας ἐνίοι φοροῦσι

παραμήκεις διὰ τὸ συνεπισκέπτεσθαι καὶ τὸν ἵππον. Leo in Tacticis cap.6.num.25. ὁπλίσεις μετὰ τὸν πεζὸν σκουτάτον, τὸν πάλαι καλούμενον ὁπλίτην, σκουτάριον, ὅτε μὲν χρεία καλεῖ, ἐπιμήκες μέγα, ὃ καλεῖται θυρεός. Et num.35. καὶ γὰρ σκουτάρια ἐποίουν αὐτοῖς στρογγύλα παραμήκη μεγάλα, ἃ ἔλεγον θυρεούς. Adde num.32. Idem cap.14. ἔχοντες σκουτάρια μεγάλα ἐπιμήκη, ἅπερ λέγουσι θυρεούς, ὥστε σκέπτειν ὅλα τὰ σώματα, ἀνδρὸς ἔχοντα μῆκος. Vide rursum cap.19. §.183. & Notas ad Alexiad. pag.395.

ΘΥΡΕΠΑΝΟΙ΄ΞΙΑ, *Ædium Sacrarum Encænia.* Vide Menæa 22.Decemb. & supra in Ἀνοίξια.

ΘΥΡΙ΄ΔΑ, *Fenestra*, Σαλάμβη, in Corona pretiosa: pro θυρίς.

ΘΥΡΟΚΑ΄ΡΦΙΑ, *Cardo, Cardines*, Στρόφιγξ, γίγγλυμος. Vide Κάρφος.

ΘΥΡΟΚΥ΄ΚΛΙΟΝ, Cosmas Hieromonachus MS. de Chymia: εἰς καθαρὸν ἔβαλε ὕελον· τοῦτο εἶναι ἐπιβαλτέειον· ἔσω οὖν τὸ στόμα αὐτοῦ στενότερον τῆς κοιλίας αὐτοῦ, ὁποῖα δεῖτα εἰσὶ τὰ θυροκύκλια, καὶ τὸ στόμα ἐμφράξας μετὰ πηλοῦ, &c. Puto hanc vocem corruptam esse, atque intelligi θηρίκλεια, vasa scilicet de quibus consulendus Lazarus Bayfius lib.de Vasculis p.133. & quorum etiam mentionem agunt Anna Comnena pag.293. & Nicetas in Man. lib.3. num. 6. vix enim putem hâc voce intelligi annulos seu circulos forium. Vide Θρύλαιον.

ΘΥΡΣΙ΄ΝΗ, Cypriis, *Orobanche*, apud Interpolat.Dioscorid.c.360.

ΘΥ΄ΡΣΙΟΝ, *Thymus*, apud Interpol. Dioscor. cap.439.

ΘΥΡΣΙ΄ΤΗΣ, *Ocimastrum*, apud Interpolat. Diosc. c.610.

ΘΥΡΩΡΟ΄Σ, *Ostiarius*, primus gradus Ordinis Ecclesiastici: in Concilio Laodic. Can.24. apud S. Epiphanium in Exposit. fidei Cathol. in Concil. Quinisexto Can.4. &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Ostiarius.*

Θυρωρὸς, *Ostiaria Monasterij*, in Nov.133.Justin. cap. 3.

ΘΩΛΟ΄Σ, pro Θολὸς, τεταραγμένος, Hesychio. Agapius in Geopon. c.172. μόνον ἂς εἶναι καμπόθεν θωλὰ τὰ νερὰ ἢ νύκτα, νὰ μὴ φαίνεται.

ΘΩ͂Ν, *Chelidonium magnum*, apud Interpolat. Dioscor. c.399.

ΘΩΡΑΚΗ΄ΣΙΟΝ, Θωρακίδιον, pars Cassidis, quæ demissa faciem tegit, & θωρακίζει seu tuetur, unde nomen: Gallis *Visiere.* Anna Comnena lib.1. Alexiad. pag. 13. τοῦτο οὖν θεασάμενος καλύπτει μετὰ τὸ πρόσωπον τῷ θωρακιδίῳ, ὃ τῆς κόρυθος κύκλῳ ἐξήρτητο. Ubi Editio Hoeschelij habet Θωρακησίῳ. Nicephorus Bryennius id ipsum enarrans, καλύψας τὸ πρόσωπον τῷ ἀπηωρημένῳ θωρακιδίῳ. Vide Not. ad Alexiad. pag. 228.

ΘΩΡΑΚΕΙ͂ΟΝ, Θωράκιον, *Lorica, Munimentum Muri, Propugnaculum, Murus ipse.* Scholiastes Æschyli ineditus in Septem ad Thebas: Θωρακεῖα δὲ τὰ τείχη λέγονται, διὰ τὸ τὴν πόλιν δίκην θώρακος αὐτὰ ὑπενδιδύσκεσθαι γύρωθεν. Glossæ MSS.Reg. Θωρακεῖον, τὸ τεῖχος· Θωρακίοις, προμαχῶσι, δρυφάκτοις, ἢ λωρικίοις. Aliæ: Θωράκιον, τὸ τεῖχος. Nicetas in Joanne num.8. καὶ πρὸς γῆν τὰ τείχη, καὶ τὰ τούτων κατήρειπτο θωράκια. Vide præter Suidam & Lexicographos, Salmasium ad Hist. Aug.pag.483.

ΘΩΡΕΙ͂Ν, *Videre, Aspicere*, pro Θεωρεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὅλοι παραξενίζουνται, καὶ στέκουν, καὶ θωροῦσι, &c.

Passim ibi.

Θωρία, vel Θωριὰ, vel Θοργιὰ, *Visus, Aspectus, Obtutus, Species, Facies*, ὄψις, θέαμα, ὅραμα, βλέμμα. Glossæ Græcobarb. ἄβρωμα, στολῆς γυναικὸς εἶδος, θωρία ἢ θεωρία ῥούχου γυναικισίμου. Rursum: ἄσχημος, ἄνοστος, ὁπουδὲν ἔχει καλὴν θωρίαν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Ἔμορφος καὶ περιχαρὸς, εὐγενικῆς θωρίας.

Idem lib.4.

> Νὰ ἔβλεπα καμία φορὰ τὴν ἔμορφη θορία σου.

Item *Fenestra.* Idem Anonymus lib.7.

> Τὸ ἕνα θόριε ἀντικρὺς, ὅθε βγαίνει ὁ ἥλιος.

Ὀξύθωρος, *Lynceus.*

Θοριακὸς, *Aspectu jucundus, suavis.* Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Ἔμνηστος ἦτον, θοριακὸς, ὅλος τῆς κοντεσίας.

Θωρετὸς, *Spectabilis.* ἀξιόθεατος.

Ἀγριοθωρεῖν, *Torvum videre, Torvo vultu esse.* Glossæ Græcobarbaræ: ἀγρίως βλέπειν, νὰ ἀγριοθωρεῖ.

Κακοθώρητος, *Deformis visu.* Eædem Glossæ: δυσειδὲς, κακόμορφον, κακοθεώρητον, κακοθώρητον.

I.

Ι΄ΑΜΑΣ, *Iuridicus*, in Gloss. S. Benedicti, Cap. de Magistratibus.

Ι΄ΑΝΙΤΖΑ΄ΡΟΙ, Ἰανιτζάριοι. Vide in Γενιτζάροι.

Ι΄ΑΟΥΡΤΙ΄, *Lac Acidum*, Constantinopoli.

Ι΄Α΄ΡΙΝ, Ἰάριον, *Ærugo.* Ἰάριν, χαλκοῦ ἄνθος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. in aliis ex Cod.1673. Ἰάριν, ὁ ἰὸς χαλκοῦ. Glossæ aliæ Græcobarb. Ἄνθος χαλκοῦ, τὸ ἤαριν, τὸ βέρδε ῥάμα. Neophytus MS. ἰὸς, τὸ ἰάριν. Glossæ Botanicæ MSS. ἰὸς, τὸ ἰάριον. Lexicon Chymicum Joannis Garlandij, pag. 66. *Iarim, id est viride rame*, seu æris. Matthæus Sylvaticus: *Iarin, id est ærugo campana, vel Viride.* Id nempe quod nostri *Verd de gris* vocant. Myrepsus sect.3. cap.62. ex Cod. MS. βερδεράμον, ἤτοι ἰάριν.

Ι΄ΑΡΟ΄ΧΡΕΙΑ, *Poples*, Gallis *Iaret.* Hesychius: ἰαρόχρεια, τὴν ὀσφρύν, Ἰταλοί. Fortè Leg. Ἰαροκρέας, poplitis pars carnosa.

Ι΄Α΄ΣΜΗ, Persis, *Iasminum*, ἰάσμινον, apud Interpolat. Dioscorid. ubi ejus confectio describitur.

Ι΄ΑΤΗ΄Ρ, sic appellata Manuëlis Comneni Imp. Novella seu Χρυσόβουλλος λόγος, περὶ δικαιωμάτων τῶν ἁπανταχοῦ ἐκκλησιῶν, ὡς ἰώμενος τὰ χωλωθέντα ἴσως δικαιώματα τῶν ἁπανταχοῦ ἐκκλησιῶν, ἐπισκόπων δηλονότι, καὶ μητροπόλεων καὶ αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας. lib.2. Juris Græco-Rom. pag. 149. & apud Balsamon. ad Can. 12. VII. Synodi pag.311. Edit. Oxon.

Ι΄ΑΤΡΙ΄ΝΗ, *Medica, Obstetrix*, Glossæ Biblicæ MSS. μαῖαι, αἱ ἰατρῖναι, αἱ βοηθοῦσαι τῶν γυναιξὶν ἐν τῷ τίκτειν. Ita appellantur apud Alexandrum Aphrodis. in Problem. Michaëlem Attaliatam in Synopsi

nopsi tit.49. & in lib.54. Basilic. tit. 14. §.1. lib.60. tit.3. §.9. Vide Gloss. med.Lat.in *Medica*.

ἸΑΤΡΟΣΟΦΙΣΤΗ'Σ, *Medicus simul & Medicinæ Professor*: nam ἰατρικὴν dividebant Veteres in διδασκαλικὴν & ἐργάτιδα, ut est apud Damascium in vita Isidori, id est in Theoricen & Practicen. Unde Eunapius in Zenone, ejusmodi Medicos vocat ἐξησκημένους λέγειν τε καὶ ποιεῖν ἰατρικήν. Apud Suidam in Agapio, ἰατρικῶν μαθημάτων ἐξηγητής. Callisthenes in Vita Alexandri M. MS. καὶ ἐκαθέζετο ἐκεῖ ἐν ἑνὶ τόπῳ, ὡς ἰατρὸς σοφιστὴς πολλοὺς ἀστρολογούμενος, ὡς Προφήτης Αἰγύπτιος. Socrates lib.7. cap.13. de Adamantio: ἰατρικῶν λόγων σοφιστής. Apud Stephanum Byzantium in Γάζα, de Gesio, qui vixit sub Zenone Aug. ὁ περιφανὴς τῶν ἰατρῶν σοφιστής, qui quidem ἰατροσοφιστὴς dicitur Suidæ, & Zachariæ Scholastico de Opificio mundi pag. 458. 481. Theophanes an. 1. Philippici, de quodam Nicolao: σοφιστὴν γεγονότα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης. Apud Theophilum Protospatharium de Urinis, laudatur Μάγνος ὁ ἰατροσοφιστής. Cedrenus, ἀφ' ὧν οἱ τῶν Ἑλλήνων ἰατροσοφισταὶ σφετερισάμενοι, καὶ τὰς ἀφορμὰς εἰληφότες, τὰς οἰκείας συνεστήσαντο τέχνας. Vide Gesnerum in Scholiis ad Cassij Problem. p.57.

Ἰατροσόφιον, *Liber de Medicina*: quo nomine recentiorum Græcorum Medicorum opera complura laudantur à Petro Lambecio lib.6. Commentar. de Bibl. Cæsar. p.101.154.157.& 159. Laudatur etiam in Indice MS. Bibliothecæ Monast. S. Trinitatis Insulæ Chalces ἰατροσόφιον περιέχον διάφορα, μῆκος β'.

ἸΒΑΓΚΟ'Σ, pro *Ioannes*, dixisse Bulgaros observat Nicetas in Alexio lib.1. num.5. Ἰβαγκὸς ὄνομα τοῦ δὲ, σημαίνει δὲ ἡ λέξις τὸ Ἰωάννην. Adde num.6. lib.3. num.2. &c. Sic Joannis Castriotæ, Georgij seu Scanderbegi Patris, ditiones, τὴν Ἰβάνεω χώραν vocat Laonicus lib.5. pag.164. Edit. Genev. Paulus Oderbonius de Russorum Religione & Moribus, ait Κὺρ βελικὶ Ἰβὰν, Russorum linguâ sonare, *Princeps magnus Ioannes*. Vide Leunclav. in Pand. Turc. num. 121. 142.

Ἰ'ΒΕΝΤΟΝ. Vide ἰνβεντάριον.

Ἰ'ΒΗΡΙΣ, *Nasturtium*, apud Interpol. Dioscor. c.373. & Apul.c.20.

ἸΒΡΥ'ΚΑΛΟΣ, ὁ χοῖρος, in Glossis MSS. Reg. Cod. 2062. Hesychius & Phavorinus legunt ἰβρίκαλος.

Ἰ'ΓΓΛΑ, *Cingulum sub ventre equi*, apud Crusium pag.188. pro σίγγλα, *Cingulum*, quomodo Galli dicunt *La cengle du Cheval*, Ital. *Cinghia*. Proinde evanescit Meursij conjectura, qui vocem detortam putat ex *Iungla*, quæ ζώνη ζευκτική redduntur in Gloss.Gr.Lat. longéque aliud sunt à cingulo equi.

Ἰ'ΓΓΡΟΣ, *Cerebrum*. Hesychius: ἴγγρος, ὁ ἐγκέφαλος. Georgius Sanginatius de Partibus corporis humani:

Καὶ ἴγγρος ὁ ἐγκέφαλος, λαιμὸς, ὁ βρέγχος ἐστίν.

Ἰ'ΓΔΙΟΝ, *Mortarium*, ἴγδη. Suidas in Etymolog. ὅλμος, μυρεψικὸν σκεῦος, τὸ ἴγδιον λεγόμενον παρ' Ἰταλοῖς. Moschopulus: ὅλμος, τὸ κοινῶς ἴγδιον.

ἸΓΔΟΚΟ'ΠΑΝΟΝ, *Pistillum*. Est enim ἴγδη & ἴγδις, ἔνθα μίσγομεν τὰ ἀρτύματα, ut est apud Phavorinum: *Mortarium*. Glossæ MSS. Reg. ex Cod. 2062. & Colbert. 2218. ὅλμος ἐστὶ κοῖλος λίθος εἰς ὃν κόπτουσιν ὄσπρια καὶ ἄλλα τινὰ ἢ ἐν ᾧ πτίσσουσι τὰς κριθὰς, καὶ τὰ παχύτερα τῶν μυρεψικῶν καταλεαίνουσι· τὸ δὲ τύπτον τὰς κριθὰς, ὕπερον λέγεται, ὃ ἐστιν ἰγδοκόπανον. Glossæ aliæ ex Cod.930. ὕπερον, τὸ ἰγδοκόπανον.

ἸΓΚΛΙΚΟ'Σ, *Anglicus*. Eustathius Iliad. γ. ὅτι δὲ καὶ βόρειοι πυγμαῖοι περὶ που τὰ τῆς Θούλης ἀντίπερα ἔνθα τὰ Ἰγγλικά.

Ἰ'ΓΚΟΛΑΣ, ἴγκολος, *Incola*. Glossæ Basilic. ἴγκολος ὁ πάροικος, ὃς καὶ ἀλλαχοῦ ἐν πόλει ἢ ἐν χωρίῳ τὴν οἴκησιν ἐκτήσατο. Modestinus JC. lib.1. Excusat. εἰδέναι χρὴ, ὅτι ὁ ἐν ἀγρῷ καταμένων, ἴγκολας οὐ νομίζεται· ὁ γὰρ ἐκείνης τῆς πόλεως ἐξαιρέτοις μὴ χρώμενος, οὗτος οὐ νομίζεται ἴγκολας.

ἸΔΙΑ'ΡΙΟΝ, *Beneficium Ecclesiasticum*. Græcus Interpres Concilij Lateranensis an.1215. cap.3. εἰ δὲ κληρικὸς εἴη, ἀπὸ παντὸς ὀφφικίου καὶ ἰδιαρίου καθαιρείσθω. Ubi Lat. *Ab omni Officio & Beneficio deponatur*: cap.11. de Magistris Scholasticis: ἵνα παρ' ἑκάστης Καθεδρικῆς ἐκκλησίας διδασκάλῳ τῷ τοὺς Κληρικοὺς τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ τοὺς λοιποὺς φοιτητὰς πτωχοὺς δωρεὰν παιδεύοντι, ἁρμόζον ἰδιάριόν τι παρασχεθῇ, ubi Lat. *Aliquod competens Beneficium præberetur*. Ita denique cap.32.

Ἰ'ΔΙΚΟΝ, *Privatum Patrimonium*, *Res privatæ Principis*. Balsamon in tit. Photij de Fide cap.5. Πριβάτον λέγεται κατὰ Λατίνους τὸ ἰδικόν. Lib.6. Basilic. tit.1. cap.15. & 59. Κόμης τῆς ἰδικῆς περιουσίας, *Comes privatarum*. Lib.7. tit.5. cap.98. ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἢ δοῦλος τῶν ἰδικῶν κτημάτων τοῦ βασιλέως ἡμαρτηκέναι τι λέγεται, &c. cap.99. ἐὰν ἀδικητῶσι παρὰ τοῦ διοικοῦντος τὰ ἰδικὰ τοῦ βασιλέως. Et tit. 18. cap.20. ὁ βασιλεὺς ἀντέγραψεν οὕτως· ὁ προκουράτωρ τῆς ἰδικῆς μου λόγου, &c. Qui porro προκουράτωρ τῆς ἰδικῆς hîc dicitur, Ἐπὶ τῆς ἰδικῆς appellatur in inscriptione Epist. 240. ex Photianis. Ita etiam appellabatur Constantinopoli ædes in qua recondebantur *Privata* Principis, de qua diximus in Constantinopoli Christiana lib.2. sect.9. num.10. pag.154. Alexij Comneni Monita ad Spaneam Nepotem, MSS.

Καὶ ἔνι καλῆ σοσπείτη σου φυλάγη τὸ ἰδικόν σου.

Infrà:

Ὅταν τὸ λύψει τίποτες, ἢ ὡσὰν χάσῃς τὸ ἰδικό σου.

Ἰ'ΔΙΚΟ'Σ δικαστὴς, *Specialis Iudex datus*, in Basilicis.

Ἰ'ΔΙΚΤΟΝ, *Edictum*. Lexicon MS. Colberteum Cod. 6076. & Glossæ Basilic. ἴδικτον, προσφώνησις. Perperam in Glossis script. ἴνδικτον. Theodorus Lector Ecl.1. Extr. δι' ἑτέρου ἰδίκτου καταλύσας τὰ πρότερα. Evagrius, lib.4. cap.39. τὸ καλούμενον πρὸς Ῥωμαίων ἴδικτον γράφει. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.74. διάτε τῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων ἰδίκτων. Adde cap. 85. Theophanes an. 10. Valentiniani M. ἴδικτον δὲ Οὐαλεντινιανὸς ἔγραψεν τοῖς ἐν Ἀσίᾳ, &c. Idem an.38. Justiniani: τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ὁ Βασιλεὺς τὸ περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρτου κινήσας δόγμα, καὶ ἴδικτον πανταχοῦ καταπέμψας ἀλλότριον εὐσεβείας, &c. Idem an.20. Heraclij: τότε δὴ ὡς μέγα τι νομίζων ποιεῖν, ἐκτίθεται τὸ λεγόμενον ἴδικτον, περιέχον, &c. Vita S. Maximi Confess. num.12. de eod. Heraclio: καὶ ἐγγράφοις τύποις, καὶ τῷ λεγομένῳ ἰδίκτῳ τὸ ἄτοπον βεβαιοῖ. Lib.1. Basilic. cap.55. ὅπερ δείκνυται ἐκ τῆς παρ' ἡμῶν γραφέντων διαφόρως λόγων τε καὶ ἰδίκτων. Vide Cedrenum, p.312. 388.

Ἤδικτον. Synodus Constantinopol. VI. Act. 4. Ἀπολλιναρίου αἱρετικοῦ κατὰ Διοδώρου πρός τε κείμενον ἐν τῷ ἠδίκτῳ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ μνήμῃ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Βασιλέως. Occurrit rursum in eadem Synodo pag. 1110. Pæanius seu Capito Lycius in Paraphrasi Eutropij lib. 8. *composuit edictum*, addit, ὃ μέχρι νῦν Ἀδριάνιον καλεῖται κατὰ τὴν τῶν Ἰταλῶν φωνὴν ἤδικτον περπέτουον. Nicephor. Callist. lib.17. cap.29. τὸ Ῥωμαϊστὶ ὀνομαζόμενον ἤδικτον γράφει. Vide Ἔδικτον.

Ἰ'ΔΙΟΔΟΜΕ'ΣΤΙΚΟΣ. Vide in Δομεστικός.

Ἰ'ΔΙΟΚΑ'ΒΑΛΛΟΣ. Vide in Καβαλλος.

Ἰ'ΔΙΟ'ΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΝ, *Peculium*, in Basilicis. Glossæ: ἐμαγκιπάτων, ἰδιοκτήτων. Ἐμαγκιπάλιωνι, αὐτεξουσιότητι, ἰδιοκλήτῳ. Glossæ Lat. Gr. *Peculiaris*, ἰδιόκτητος. *Peculium*, περιουσία, Περίκτησις, ἴδιον, &c.

ΙΔΙΟΜΕΛΟΝ, scilicet τροπάριον, sic dictum, quòd ἴδιον μέλος habeat, seu peculiari sibi, (gravi nempe & concinnâ,) voce recitetur, cùm contrà εἱρμὸς aliâ, ad sui normam, decantetur. Ita Goarus ad Euchologium pag. 206. ex Ligaridio. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω. ἀναστάσιμα τῆς ὀκτωήχου δ'. καὶ ἀνατολικὸν ἕν, καὶ τῆς ἀποκρέω ἰδιόμελα τρία. Infrà: καὶ λέγομεν ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας. Rursum: ἰδιόμελον ἑωθινόν. Alibi: καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, δίς. Euchologium Goari pag.187. 517. στιχηρὰ ἰδιόμελα. pag.201. μετὰ δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλει τὸ ἰδιόμελον τοῦ τριωδίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ μαρτυρικὰ, καὶ τοῦ μηναίου. Adde pag. 556. Symeon Thessalonicensis Responso 57. καὶ τριώδια ψάλλειν καὶ ἰδιόμελα, κατὰ τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν διετύπωσαν. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.7. num. 23. καὶ ψάλλουσιν ἰδιόμελον τὸ τῆς ἑορτῆς. Adde cap.10. num.5. ἰδιόμελα καὶ τροπάρια τῶν Κανόνων, apud Joannem Plusiadenum pro Concil. Florent. pag.643.

Ἰδιόμελα ἑωθινὰ, *Quæ sub ortum solis canuntur*, & describuntur sub finem Paracletici pag. 185. ubi dicuntur ab Imp. Leone Philosopho fuisse composita. Vide in Ἐξαποστειλάριον.

ΙΔΙΟΡΙΘΜΟΙ. Allatius lib. 3. de utriusque Eccl. consens. cap.8. §. 8. observat apud Græcos, Monachorum alios dici κοινοβιακοὺς, alios ἰδιορρύθμους; ac *Cœnobiacos* quidem, non tantùm qui simul habitant, sed communi habitatione ex uno vestiario vestiuntur, & ex uno Cellario pascuntur, & eadem officia & exercitia funguntur: ἰδιορρύθμους verò, qui suo more vivunt, & ut illis collubitum est. Nam antequam habitum induant, certâ pecuniâ corrogatâ, ad sui necessarios usus, sibi per Monasterium subministrandos, cellam obtinent, & quotidie panem ac vinum, quæ aliis etiam tradi solent à Cellario, ad victum accipiunt; reliqua sibi ipsi provident, & sic ab oneribus Monasterij immunes, sua peragunt, & negotiis operam dant, & cùm placet, ad Officia celebranda cum aliis in Ecclesiam conveniunt: ac eorum denique bona cùm moriuntur Monasterio cedunt.

ΙΔΙΟΡΥΤΟΝ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscor. cap.713.

ΙΔΙΟΤΕΙΧΟΣ. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis, pag.50. καὶ ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἰδιότειχα.

ΙΔΙΟΧΕΙΡΟΝ, *Scriptum manu propriâ exaratum*, *Syngraphum*, *Chirographum*. Novella Constantini Porph. περὶ ἀναδόσεως, &c. Καὶ ἰδιόχειρα ἀμοιβαῖα ἀσφαλιζομένου ἑκατέρου. Disputatio Gregentij pag. 203. καὶ πᾶσαν πονηρὰν ψῆφον ἀναιρῶν, καὶ ἰδιόχειρα ἀσφαλείας παρὰ τῶν μεγιστάνων ἀπαιτῶν πρὸς τὸ μὴ ἀδικεῖν πένητας, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap.31. συνθήκας καὶ ἰδιόχειρα ἐπιστώσατο. Utuntur alij, Nicephorus Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. pag.1255. & 1267. Edit. Labbei, Harmenopulus lib.1. tit.8. §.10. &c. Vide Salmasium de Modo usurarum, cap.10. Extr.

Ita porrò præsertim appellant Scriptores Byzantini, *Fidei professionem*, quam ab Imperatoribus recèns creatis aut evectis, & priusquam Coronâ donarentur, exigebant Patriarchæ Constantinopolitani, seu περὶ ὀρθοδοξίας, ut loquitur Leo Grammaticus in Leone Armenio, initio; ὁμολογία ἰδίαις χερσὶ ἐγγράφως παραδοθεῖσα, ut ait Codinus de Offic. palat. cap.17. num. 1. ubi ea describitur num. 3. & 4. Theophanes an.17. Zenonis: βιαζόμενος δὲ αὐτὸς ὁ Βασιλίσκος Ἀριάδνης, καὶ τῆς συγκλήτου, ἔλαβεν αὐτοῦ τὸ ἰδιόχειρον, πῶς ἀποδέχεται εἰς ὅρον πίστεως τὰ δόγματα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου. Suprà, ἔγγραφον vocat, ut & an.9. Nicephori: Νικηφόρος δὲ ὁ Πατριάρχης ἔγγραφον ἐξ ἰδιοχείρου παρὰ Μιχαὴλ ἀπῄτησεν περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. Adde pag.405. Auctor incertus post eundem Theophanem pag. 431. πρότερον ποιήσας ἰδιόχειρον μετὰ τῆς συνόδου αὐτοῦ, μηδέποτε κατὰ τῆς ἐκκλησίας χωρῆσαι, ἢ παρασαλεῦσαι τῶν καλῶς εἰς αὐτὴν ὁρισθέντων ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ἱερῶν δογμάτων. Adde pag. 435. & Vide supra in Ἔγγραφον, & οἰκειόχειρον.

ΙΔΙΟΣΥΝΗ, *Affinitas*. Canonarium Joannis Monachi pag.112. καὶ ὅταν ἁπάντων τούτων ἐξείπωσι τὰς διαφορὰς, πάλιν ἐρωτᾶν αὐτοὺς περὶ τῶν αἱμομιξιῶν, μήπως εἰς συγγενείας τινὰς ἢ ἰδιοσυνας ἔπεσαν.

ΙΔΙΩΤΑΙ, *Plebeij*, *Pagani*, in Nov. Justin.8. cap.6. Nov.22. cap.47. Nov.30. cap.1. Nov.31. &c. Item *Rudes*, *Indocti*, ut apud Joannem Cananum de Bello Constantinopol. initio, &c. Macarius Homil. 26. εἰς χωρίον ἐὰν τις ἀπέλθῃ, ὀλίγα γράμματα εἰδὼς, ὅπου εἰσὶν ἰδιῶται, δοξάζεται ὑπ' αὐτῶν σχολαστικὸς, ἐπεὶ χωρικοί εἰσιν, ὁλοτελῶς μὴ εἰδότες δοκιμάσαι.

Ἰδιῶται, *Monachi Laici*, vel *qui nullo Ecclesiastico gradu donati sunt*. Euchologium in Officio Funeris Monachi: καὶ εἰ μὲν ἱερεὺς ἐστὶν ὁ ἐκδημήσας ἀδελφὸς, τίθεται τὸ τούτου λείψανον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ· εἰ δὲ ἰδιώτης, ἐν τῷ νάρθηκι. Symeon Thessalon. Opusc. contra Hæreses: καὶ τοὺς μὲν καθηγουμένους καὶ ἱερωμένους ψάλλουσιν ἔνδον τοῦ ναοῦ, τοὺς ἰδιώτας δὲ μοναχοὺς, ἢ καὶ τοὺς λαϊκοὺς ἐν τῷ νάρθηκι. Vide Goarum ad idem Euchologium pag. 19. 23. & Gloss. med. Lat. in *Idiota*.

Ἰδιωτία, *Rusticitas*, *Simplicitas*, apud Theophanem an.10 Leonis Isauri.

ΙΔΡΙΩΜΕΝΟΣ, pro ἡδρασμένος. Constantinus de Adm. Imp. ἐπεὶ εὐγενὴς καὶ φρόνιμος, καὶ ἱδρωμένος ὑπάρχει. Alibi vocat ἡδρασμένους καὶ πιστούς.

ΙΔΡΟΜΑΧΙΟΝ, *Stragulum equi sellæ substratum, quo illius sudor cavetur, & à sessore vitatur.* Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.3. n.8. ἡ σέλλα τοῦ ἵππου αὐτοῦ διβολέα· ὡσαύτως μετὰ λίθων μαργαριταρείνων ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ἱδρομαχίου, ἔχουσα καὶ μαργέλλιον ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, ὡς καὶ ἡ βασιλική. Formam verò ejusmodi ὑδρομαχίων inspicere licet in Bulla aurea Balduini II. Imp. Constantinopol. à nobis delineata in Familiis Byzantinis p.216.

ΙΔΡΥΣ, *Quercus*. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Δρυῶ, ἴδρυω, τὸ δένδρον.

ΙΔΡΩΤΑΣ, *Sudor*, ἱδρὼς, in Corona pretiosa.

ΙΕΒΑΑ, Afris, *Gramen*, apud Interpol. Dioscorid. cap.610.

ΙΕΝΕΙΑ, *Barba*, γένειον, in Turco-Græc. Crusij.

ΙΕΡΑ, *Ordo Sacer*, *Ecclesiasticus*. Nomocanon Cotelerianus num.287. τὸ δὲ ψαλτήριον ὑπὸ μεγάλης σωτηρίας γέγονεν τῇ ἱερᾷ.

ΙΕΡΑ βοτάνη, ἢ ὀρθὴ περιστερὰ, καὶ ὑοσκύαμος, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Peristereon rectus*, vel *Hyoscyamus* seu *Apollinaris*. Item *Vetonica*, apud Anton. Musam de Vetonica cap.1. *Verbenaca*, apud Apul. c. 3.

ΙΕΡΑΙ πυλαὶ, *Portæ Sanctæ*, quibus à ναῷ in Sacrum Βῆμα aditus patebat. Passim occurrunt in Libris Ecclesiasticis Græcorum. Symeon Thessalon. de Sacris Ordinat. cap.3. de Subdiacono: καὶ φυλάσσει μὲν τὰς πύλας τὰς ἱερὰς ἵνα μή τις τῶν ἀναξίων ἔνδον εἰσέλθῃ τοῦ βήματος. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib.3. n.7.

ἹΕΡΑΚΆΡΙ, *Falconarius*, *Auceps*, apud Petr. Bellonium lib. 1. Observat. cap. 11.

ἹΕΡΑΚΟΠΟΔΙΟΝ, *Lychnis silvestris*, apud Interpol. Diosc. c. 521.

ἹΕΡΑΚΙΤΑΙ. Theophanes an. 24. Leonis Isauri: ἐκάησαν ἀγοραὶ ἐν Δαμασκῷ ὑπὸ Ἱερακιτῶν, καὶ ἐφρακισθησαν.

ἹΕΡΑΝΘΕΜΙΣ, *Chamamelon*, apud Apul. de Virtut. Herb. c. 23.

ἹΕΡΑΤΕΙΟΝ, quæ pars sit Ecclesiæ, video controverti. Dionysius Areopag. de Hierarch c. 3. disertè distinguit θυσιαστήριον ἀπὸ τοῦ ἱερατείου, ita ut θυσιαστήριον sit quod Græci vulgo Βῆμα, Latini *Presbyterium*, vocant: ἱερατεῖον verò, *Navis Ecclesiæ*, nam prima sæcula *Chorum*, qualis est hodie, non agnovere, ut observavimus in nostra Constantinop. Christ. lib. 3. num. 77. Dionysius igitur loco laudato, ubi duos statuit demortuorum ordines, sic ait: συναγαγὼν ὁ θεῖος Ἱεράρχης τὸν ἱερὸν χορὸν, εἰ μὲν ἱερατικῆς ἐγγόνει τάξεως ὁ κεκοιμημένος, ἔμπροσθεν τοῦ θείου θυσιαστηρίου καταλκλίνας αὐτὸν, ἀπάρχεται τῆς πρὸς Θεὸν εὐχῆς καὶ εὐχαριστίας· εἰ δὲ τοῖς εὐαγέσι μοναχοῖς, ἢ τῷ ἱερῷ λαῷ κατελέγετο, παρὰ τὸ τίμιον ἱερατεῖον αὐτὸν κατακλίνει πρὸ τῆς ἱερᾶς εἰσελεύσεως. Quæ postrema verba de Portis Templi intelligenda sunt. Nam Pachymeres in Paraphrasi non omnino sensum Dionysij percepit, ut nec Allatius in Dissert. De Narthece: is enim est, ut dicat cadaver Monachi aut Fidelis in inferiori ναοῦ parte versùs Portas Templi collocari: ut Presbyteri ante portas Bematis. Eâ notione fortè ἱερατεῖον usurpavit Theophanes an. 14. Zenonis: οἱ δὲ τοῦ Δίου μοναχοὶ τῇ κυριακῇ εἰς τὸ ἱερατεῖον ἐπέδωκαν Ἀκακίῳ τὴν ἐπιστολήν. Tametsi fatendum ἱερατεῖον interdum pro ipso Bemate accipi. Cùm igitur ἱερατεῖον sit propriè ναὸς ipse, in quo ἱερὸς λαὸς consistebat, inde

Ἱερατεῖον, dicta *Plebs*, seu *Populus Episcopo subditus*, qui scilicet ἐν ἱερατείῳ Ecclesiæ consistit: quomodo fortè *Sanctuarios*, tenentes Ecclesiæ dixit inferior Latinitas, uti docuimus in Glossario. S. Basilius Epist. 263. καὶ γὰρ εἰ καὶ πολυάνθρωπον πῶς εἶναι δοκεῖ τὸ ἱερατεῖον ἡμῶν, ἀλλὰ ἀνθρώπων ἀμελετήτως ἐχόντων πρὸς τὰς ὁδοιπορίας, διὰ τὸ μήτε ἐμπορεύεσθαι, μήτε τὴν ἔξω διατριβὴν αἱρεῖσθαι, τὰς δὲ ἑδραίας μεταχειρίζεσθαι τοὺς πολλοὺς, &c. Idem Epistol. 412. θορύβων δὲ ἀεὶ καὶ ταραχῶν πληρῶν τὴν πόλιν, καὶ σύμπαν τὸ ἱερατεῖον. At

Ἱερατεῖον, in Actis Constantinopoli de Agapio & Bagadio sumitur pro cœtu ac consessu Presbyterorum: καὶ ἑτέρων διαφόρων Ἐπισκόπων, καὶ παντὸς τοῦ ἱερατείου.

ἹΕΡΑΤΙΚΟΙ, *Sacerdotes*, in Concilio Laodic. Can. 19. 24. 27. 41. 42. 54. 55. in Synodo VII. Can. 15. in Synodo Trullana Can. 77. &c. ἱερατικὸν ἀξίωμα, apud Clementem lib. 8. Constitut. Apostol. c. 47. Zachariam Pap. lib. 1. Dialog. cap. 4. lib. 2. cap. 16. &c. ἱερατικὸς κατάλογος, in Canonib. Apostol. Can. 6. apud eundem Clement. lib. 3. cap. 15. ἱερατικὸν συνέδριον, in Cod. Can. Eccl. Africanæ Can. 53. ἱερατικὴ λειτουργία, in Concilio Ancyrano Can. 1. ἱερατικὴ τάξις, apud S. Dionysium de Hierarch. cap. 2. ἱερατικὸν τάγμα, in Concilio Laodiceno Can. 2. S. Basilius Epist. 264. καὶ πάντας μετὰ μιᾶς φωνῆς τοὺς ἱερατικοὺς τῆς ἐν Καισαρείᾳ ἐκκλησίας παρέδωκε τῇ βουλῇ. Ita ἱερωμένους, Sacerdotes non semel vocat Eusebius in Hist. Eccl. ut observatum ab Henrico Valesio ad lib. 1. de Vita Constant. cap. 51. Hisce addo quæ habet Lexicon MS. Cyrilli: Βασίλειον ἱεράτευμα, τοὺς ὀρθοδόξους ἱερεῖς λέγει.

ἹΕΡΙΦΙΟΝ, *Sacellum*. Glossæ Basilic. Σάκελλον, (ita leg. pro σεκέλλου) ἀφίδρυμα, ἤτοι ἱερίφιον.

ἹΕΡΟΒΡΥΓΚΑΣ, *Geranium*, Prophetis, apud Interpol. Dioscor. cap. 538.

ἹΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΣ. Vide in Διάκονος.

ἹΕΡΟΚΗΡΥΞ cognominatur S. Paulus Apostolus à Græcis. Vide Porphyrogenitum in Vita Basilij Imp. cap. 57. Edit. Allatij, & 87. Combefisij. Photius Epist. 117. Παῦλος ὁ μέγας καὶ λαμπρὸς τῆς οἰκουμένης κῆρυξ. Pro Lectore usurpat Martyrium S. Clementis Ancyrani MS. διὰ τοῦτο ψήφῳ τε Θεοῦ ἄνωθεν, καὶ κοινῇ πάντων ὑμῶν τῶν ἐν Γαλατίᾳ γνώμῃ, πρῶτα μὲν ἱεροκήρυξ τῆς ἁγίας αὐλῆς, εἶτα Διάκονος, οὐκ ὀλίγῳ δὲ ὕστερον καὶ πρεσβύτερος ἀναδείκνυται.

ἹΕΡΟΚΥΚΛΙΟΝ. Manuël Malaxus in Chron. MS. 799. τοῦτο ἐβεβαίωσε διὰ βασιλικὸν ὁρισμὸν τὰ ἱεροκύκλια τῆς Μονεμβασίας, ὅπου ἔδωκεν Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος.

ἹΕΡΟΛΟΓΕΙΝ, *Benedicere*, vox propriè usurpata in nuptiarum benedictionibus. Concil. Neocæsariense Can. 6. apud Matthæum Blastarem: περὶ τοῦ μὴ συνεστιάσθαι τῷ διγαμοῦντι τὸν ἱερολογήσαντα. Scylitzes pag. 722. ἱερολογεῖται τῇ Ζωῇ, ὁ αὐτοκράτωρ ἀναγερεύεται Βασιλεὺς, & pag. 733. τοῦ Χρυσοτρικλίνου δὲ κοσμηθέντος, ἐπὶ βήματος καθίσασα ἡ Ζωὴ, ἐξάγει τὸν Μιχαὴλ, καὶ τὸν Πατριάρχην καταναγκάζει ἱερολογῆσαι τοῦτον αὐτῇ. ὁ δὲ τῷ λόγῳ ἐκθαμβηθεὶς, ἵστατο ἐννεός, καὶ πρὸς τὴν ἱερολογίαν ἐνεδοίαζεν. Ita præterea usurpat pag. 864. ἄγεται τοίνυν τὴν Μαρίαν ἀπηρυθριασμένως ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἱερολογεῖται αὐτῇ. Nicephorus Bryennius lib. 3. Extr. de Sacerdote qui Botaniatæ & Mariæ uxoris Michaëlis Ducæ Imp. Nuptiarum ceremoniam peregerat: ὃς καὶ τὴν ἱερολογίαν ἐτέλεσεν. Infrà voce εὐλογεῖν utitur. Zonaras in Constantino Porphyrog. τετέλεστο τὰ γαμήλια τοῦ Πατριάρχου Νικολάου τὴν ἱερολογίαν ποιήσαντος. In Nicephoro Phoca: ἐν τῇ κθʹ τὰ βασίλεια Νέα ἐκκλησίᾳ τῆς ἱερολογίας τῆς γαμικῆς τελουμένης, &c. Et in Nicephoro Botaniata: διὸ καὶ ὁ τὴν ἱερολογίαν τελεκὼς, &c. Georgius Acropolita in Chron. cap. 33. καὶ πληροῦσι τὴν τῶν παίδων συνάφειαν, τοῦ Πατριάρχου Γερμανοῦ τὰ τῆς ἱερολογίας τελέσαντος. Adde Balsamonem ad Can. 38. Epist. 1. S. Basilij ad Amphilochium, & ad Nomocan. pag. 138. 140. 1. Edit. Pachymeres lib. 3. cap. 24. ait προνόμιον esse Chartophylacis, τὸ προστροπαῖς ἐκείνου τὰς ἱερολογίας γίνεσθαι, quæ postea declarat: εἰ γάρ τις ἱερέων — νυμφίους ἱερολογεῖ δίχα τῆς τοῦ Χαρτοφύλακος προτροπῆς. Hinc in Catalogo Officiorum Ecclesiæ Constantinopol. dicitur ἔχειν τὰς ἱερολογίας τῶν μνηστειῶν, & ἱερολογεῖν αὐτάς, id est *Penes eum esse Benedictiones nuptiarum, easque benedicere.* Ubi jure Goarum carpit Possinus, qui ἱερολογίας hoc loco, *Registra nuptiarum* interpretatus est in Euchologio. Verùm ipsemet fallitur: neque enim nuptiarum benedictionem impertiebatur, sed licentiam dabat διὰ πιτλακίου nuptias celebrandi. Balsamon ad Can. 9. VII. Synodi, ubi de Chartophylace: τὰ τῶν ἱεροτελεστιῶν πιτλάκια ἐκδίδοται. Clariùs ad Can. 7. Concilij Neocæsariensis ubi de secundis nuptiis: μήτε τοιαύτην ἱερολογίαν ἐμποδίζεσθαι, μᾶλλον μὲν οὖν ὅτε ἐπιτρέπεται διὰ πιτλακίου Χαρτοφύλακος. Ubi Πιτλάκιον, est quod *Dispensationem* in Re nuptiali appellamus. ἱεροτελεστίας porrò voce hac notione utitur rursum idem Balsamon ad Nomocan. Photij, tit. 13. cap. 2. εἰ δὲ οὐκ ἔφθασε γενέσθαι τελεία ἱεροτελεστία, ἀλλὰ μόνη μνηστεία παρηκολούθησε, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Benedictio*.

ἹΕΡΟΜΑΡΤΥΡ. Vide in Μάρτυρ.

ἹΕΡΟΜΝΗΜΩΝ, *Hieromnemon*, Dignitas in Ecclesia Græcanica, quæ duodecima recensetur à Codino cap. 1. ubi ejus munus sic describitur: ὁ ἱερομνήμων, εἰς τὸ βλέπειν τὰς εὐχὰς ὄπισθεν τοῦ Ἀρχιερέως· Κρατεῖ δὲ τὸν ἐνθρονιασμὸν, καὶ τὸ κοντάκιον τῆς χειροτονίας

τονίας. Codex Reg. pro κοντάκιον, habet τὸ κώδικα, omissis vocibus, κρατῶν τὸν ἐνθρονιασμὸν. Codex Allatianus: ὁ ἱερομνήμων, κρατῶν ἐν τῇ παραδόσει αὐτοῦ τὸ κώδικα τῆς ἐκκλησίας βουλλωθέντα παρὰ τῶν Κληρικῶν, καὶ τοῦ Ἀρχιερέως ἐμβαλάντιον· καὶ εἰ μὲν οὐκ ἔστι ἐπίσκοπος, μᾶλλον ἐγκαινίζει ἐκκλησίαν νέαν· σφραγίζει δὲ καὶ Ἀναγνώστας. Ex Ordine Diaconorum est. Joannes Episcopus Citri in Respons. pag. 329. τὸ τοῦ Ἱερομνήμονος δὲ ὀφφίκιον διακόνῳ ἐξ ἀνάγκης προσήκει· ἐπεὶ συνυπουργὸς οὗτός ἐστι τῷ Κανστρισίῳ εἰς τὸ περιτιθέναι τὴν ἱερὰν στολὴν τῷ ἀρχιερεῖ μέλλοντι ἱεροπρακτεῖν, εἰ δὲ ἱερεύς ἐστιν ὁ Ἱερομνήμων, κενῷ ὀνόματι, ὡς οὕτως εἰπεῖν, ἱερομνημονεῖ· οὐδὲ γὰρ ἐξὸν αὐτῷ ἐν ταῖς ὑπηρεσίαις τῶν ἀρχιερατικῶν στολισμάτων, διακόνου τάξιν τηρεῖν. At extremâ Græciâ admissi etiam ad eam Dignitatem Presbyteri. Laudatur enim ab Allatio in Dissert. de Georgiis pag. 411. ποίημα τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἀχρείου Ἱερομνήμονος ἱερέως Γεωργίου πνευματικοῦ πατρὸς &c. Ejusdem Dignitatis meminit præterea Demetrius Gemistus MS. de Liturgia Patriarchæ: ὁ δὲ μέγας χαρτοφύλαξ ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Ὑπομνηματογράφου καὶ τοῦ Ἱερομνήμονος ἑπομένων αὐτῷ, &c. Et Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 15. καὶ οἱ ἑξῆς ὀφφικιάλιοι ἄρχοντες πάντες σχεδὸν, πλὴν τοῦ Ἱερομνήμονος, &c. Id Officij obierat Joannes Patr. Constantinopol. sub Alexio Comneno, ut est in Catal. Patr. Constantinopol. Obiit etiam Georgius Pachymeres. Vide Euchologium pag. 623. 832. Allat. de Georgiis pag. 365. & 411. & Epistolam Ecclesiæ Constantinopolitanæ ad Bohemos.

At Græci veteres ἱερομνήμονας vocabant, qui sacrificia in Commentarios regerebant, quæ à quocunque facta essent, & Ordinem ritúmque faciendorum monebant ex jam factis. Hesychius: Μνάμων, ἱερομνήμων, ἢ Μνήμονες οἱ τὰς θυσίας ἀπομνημονεύοντες. Meminit præterea Harpocration ἱερομνημόνων, qui ex singulis Urbibus mittebantur ad consessum Amphyctionum, qui sunt ij ἱερομνήμονες, quos Hesychius εἰς Πυλαίαν πεμπομένους ὑπογραμματεῖς interpretatur. In Gloss. S. Benedicti, cap. de Templis, & in Lat. Gr. *Pontifex*, ἱερομνήμων exponitur, in aliis *Flamen.* Adde Etymolog. magn.

ἹΕΡΟΜΌΝΑΧΟΙ, dicuntur Græcis potissimum *Presbyteri Monachi*, ut observat Goarus ad EuchＯlog. pag. 11. & 298. Salutationes Epistolar. Pontific. pag. 416. εἰ μή που ἐστὶν Ἀρχιμανδρίτης, ἢ ἔντιμος ἱερομόναχος, ἢ μοναχὸς, ἢ κοσμικός. Vide Philotheum Patriarcham Constantinopolit. in Ordine sacri Ministerij pag. 5. Pachymer. lib. 7. cap. 28. lib. 9. cap. 5. initio, Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 3. 15. & aliis locis, Phranzem lib. 2. cap. 5. Morinum de sacris Ordinat. p. 117. &c. Et infrà in Πνευματικὸς πατήρ.

ἹΕΡΌΜΥΡΤΟΣ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 728.

ἹΕΡΌΝ, *Calyptra* Alexandrino Patriarchæ peculiaris, qua κατὰ παράδοσιν ἀρχαίαν, caput tectus, sacra operari solet, cùm cæteri Patriarchæ & Antistites ἀπερικαλύπτῳ κεφαλῇ Sacras Liturgias peragant: quam quidem Calyptram Ἱερὸν propriâ nomenclaturâ appellari scribit Symeon Thessalonicensis lib. de Templo pag. 221. cámque deferre ad instar veteris legis Sacerdotum qui Κίδαριν, quam & μίτραν vocabant deferre solebant: quo eodem, inquit, nomine Pontifices eas gestantes appellare consueverunt. Vide Λῶρος.

ἹΕΡῸΣ ΚΑΥΛῸΣ, Ἅλιμος, apud Interpolat. Dioscor. cap. 121.

ἹΕΡΟΤΕΛΕΣΤΊΑ. Vide in Ἱερολογεῖν.

ἹΕΡΟΥΛΊΖΕΙΝ, *Senium*, *Vetustatem olere*, γεροντιᾷν, γεροντίζειν, quomodo fortè legendum apud Alexandrum Trallianum lib. 8. cap. 3. οἶνον δὲ προσφερέσθωσαν τὸν Τύριον, ἢ Ἀσκαλῶνα, καὶ παλαιὸν, καὶ ἱερουλίζοντα. Vide Γερουλίζειν.

ἹΕΡΟΥΡΓΊΑ, *Sacrum Missæ Officium*, *Sacra* λειτουργία, Μυστικὴ ἱερουργία, apud Eusebium lib. 4. de Vita Constant. c. 45. Ita appellatur in Missa S. Joannis Chrysostomi, apud Symeonem Thessal. lib. de Sacramentis, & SS. Patres, passim. Ἱερουργεῖν, *Missam celebrare*, apud Pachymerem lib. 11. cap. 20. Lexicon MS. Cyrilli: ἱερᾶσθαι, ἱερουργεῖν. Vide Henric. Valesium ad Philostorgium lib. 9. cap. 4.

ἹΕΡΟΦΎΛΑΞ, *Cimeliarcha.* Lib. 33. Basilic. tit. 1. cap. 8. ἐὰν ληγατεύσω τοῖς ἱεροφύλαξι δέκα νομίσματα δίδοσθαι τῷ καιρῷ τῆς ἑορτῆς αὐτῷ τῷ ἱερῷ, &c.

ἹΕΡΟΨΆΛΤΗΣ, David Rex appellatur in Vita S. Syncleticæ num. 47.

ἽΕΣΚΕ, Afris, *Geranium*, apud Interpolat. Dioscor. c. 537.

ἼΖΗΜΑΤΊΑΙ. Vide in Βράσται.

ἸΘΥΤΗΡΙΟΝ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 398.

ΙΊ. Seu duplex I. cum accentu gravi, νόμισμα seu *Aureum* vel *Solidum* significat: occurrit passim in Libris Græcorum. Vide in specimen, V. Ποδοκόπιον, & Notam 167. Xylandri ad Cedrenum.

ἹΚΑΝᾺ δοῦναι, Ἱκανὸν ποιεῖν, παρασχεῖν, *Satisdare*, *Satisfacere.* Ἱκανοδοσία, *Satisdatio* in Basil. ἱκανοδότης, *Satisdator*: ἱκανοδοσία, *Stipulatio*, in Gloss. Lat. Gr. Scholiastes Synopseos Legum MS. ἡ τοῦ ἱκανοῦ ποίησις ἀντὶ καταβολῆς ἐστίν· ἱκανοδοσία λέγεται πᾶσα ἐλευθερία χρέους ὅπως δήποτε γινομένης.

Ἱκανοποιΐα, *Satisfactio* exponitur apud Interpretem Gr. Concilij Lateran. Can. 3. semel ac iterum.

ἹΚΑΝΆΤΟΙ, Milites Selecti ad Custodiam Imperatoris, vel Palatij, ita appellati. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. καὶ τὸν μὲν Πατκρατοῦκαν Βασιλεὺς Ἱκανάτον πεποίηκε, καὶ μετὰ τοῦτο στρατηγὸν εἰς τοὺς Βουκελλαρίους. Idem lib. 1. de Themat. cap. 5. ὅθεν γὰρ ἐν ταῖς σχολαῖς, καὶ τοῖς Ἱκανάτοις, καὶ τοῖς λοιποῖς τάγμασιν ἐστρατεύοντο, εἰς ὑπηρεσίαν εἷς ἕκαστος αὐτῶν Ὀπτιμάτου ἐκέκτητο. Leo Grammaticus in Constantino Leonis F. pag. 491. ἦρχον δὲ τοῦ μὲν τάγματος τοῦ Ἐξκουβίτου Ἰωάννης ὁ Γράφων, Ἱκανάτου ὁ τοῦ Μαρούλη υἱός. Ita Anonymus Combefisianus in eodem Constantino num. 10. Symeon Logotheta num. 10. & Cedrenus. Idem Anonymus num. 19. πρῶτος οὖν ὁ τοῦ Βραχυμιχαὴλ υἱὸς Κωνσταντῖνος τοῦ τάγματος ἄρχων τῶν Ἱκανάτων. Qui verò hîc Ἄρχων, aliis peculiari nomenclaturâ Δομεστικὸς appellatur. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. Νικήτας δὲ πρῶτον μὲν δεκαετῆ τυγχάνοντα, τῶν λεγομένων Ἱκανάτων Δομεστικὸν παρὰ Νικηφόρου φασὶ τοῦ πάππου προβεβλῆσθαι, δι' ὃν ἐκεῖνοι τὸ πρᾶγμα πρῶτον καταστῆσαι. Ex quibus postremis verbis, vel Icanatorum Scholam, vel Dignitatem Domestici τῶν Ἱκανάτων, tum primùm institutam à Nicephoro Generali Imp. pro Niceta ex filia nepote, postmodum Patr. Constantinopol. videtur innuere idem Paphlago. Et certè ante hæc tempora Ἱκανάτου mentionem fieri non advertimus, præterquam in Synaxariis 17. Febr. in S. Mena Callicelada: ὁ μακάριος Μηνᾶς μιᾷ τῶν νυκτῶν ἐπιστὰς ἀνδρί τινι Φιλοβάτῃ λεγομένῳ, καὶ τῇ Ἱκανάτων κατηλεγμένῳ σχολῇ, quæ quidem referunt ad tempora Constantini M. sed hæc sunt sublestæ fidei. In Synodo VIII. Constantinopol. Act. 1. occurrit Orestes Πρωτοσπαθάριος, καὶ Δομεστικὸς τῶν Ἱκανάτων. Continuator Theophanis lib. 1. num. 10. de eodem S. Ignatio: καὶ Νικήτας, ὃς πρότερον μὲν παῖς ὤν, τὴν τῶν Ἱκανάτων διεῖπεν ἀρχὴν, ἅτε δὴ φίλος τοῖς στρατιώταις καὶ ἐν ὑπαίθρῳ διάγουσιν εἶναί τε θέλων. Unde conjicere licet Icanatos milites fuisse ex Palatina

tina militia, qui sub dio agebant, contrà quàm Excubitores. Apud Symeonem Logothetam in Basilio Maced. & Leonem Grammat. pag.474. Joannes Curcuas Δομέστικος τῶν Ἱκανάτων indigitatur. In depositione Cosmæ Patr. Constantinopol. sub Manuële Comneno, apud Allatium lib.2.de Consens. utriusque Eccles. cap. 12. habetur quidam Leo πανευγενέστατος Πρωτασηκρήτης τῶν Ἱκανάτων. Meminit denique Anonymus Barensis in Chron. an. 1040. & 1045. *Ioannis Icanati.* Sed unde id nominis fluxerit, nemo opinor, nos docuit.

ἹΚΑΝΟ͂Σ, *Strenuus*, quomodo *Idoneus* usurpatur à Scriptoribus infimæ Latinitatis. Theophanes an.9. Constantini & Irenes: καὶ ὁ Διογένης ὁ τῶν Ἀνατολικῶν Τουρμάρχης ἱκανός. Et an.10. ῥωμαλέος ἀνὴρ καὶ ἱκανώτατος. Cedrenus pag. 341. Κῦρος Ἔπαρχος τῆς πόλεως, ἀνὴρ σοφώτατος καὶ ἱκανός. Et an.1. Justiniani: ἄνδρα πολεμικὸν καὶ ἱκανώτατον. An. 1. Artemij: ἱκανώτατος στρατηγὸς εἰς τὰ καβαλλαρικά.

ἹΚΕΟΣΜΙΓΔΟΝΟΣ, *Viperalis*, *Lens palustris*, apud Interpol.Dioscor. cap.670.

ἹΚΈΤΑΙ, *Supplices*, Hæretici ex Ascetis seu Monachis, Orthodoxi in omnibus: congregati autem unà cum Ascetriis seu sanctimonialibus, Hymnos Deo offerunt cum tripudio & Saltatione, veluti imitantes Chorum illum qui sub Mose conflatus est ob Ægyptiorum in mari Rubro interitum. *Exod.* 5. Ita Auctor de initiis Hæres.

ἹΚΜΆΔΑ, *Uligo*, ἰκμάς. Glossæ Græcobarb. ἄνικμος, ξηρά, ἐκείνη ὅπου δὲν ἔχει ἰκμάδαν καὶ ὑγρασίαν.

ἹΚΡΊΑΙ, *Tabulatum*, ἰκρίον. Suidas: πολλοὶ τῶν ἰδιωτῶν ἰκρίας καλοῦσι τὰς ἐκ τῶν μακρῶν ξύλων συντιθεμένας στέγας ὑπὸ στέγαις ἑτέραις.

ἹΛΆΡΙΑ, *Mustela.* Artemidorus lib.3. cap.28. de Mustela: καλεῖται γὰρ πρός τινων κερδὼ καὶ ἱλαρία.

ἹΛΆΡΧΗΣ, apud Mauricium in Strateg. lib. 1. cap.3. προσαγορεύεται ὁ πρῶτος μὲν τῶν ἑκατοντάρχων, δεύτερεύων δὲ τῷ Κόμητι, ἤτοι Τριβούνῳ.

ἹΛΑΣΤΗΡΙΟΝ, ipsum *Bema* cancellis inclusum. Typicum S.Sabæ cap.1. θυμιάσας δὲ ὁ ἱερεὺς σταυροειδῶς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ὅλον τὸ θυσιαστήριον, ἐξέρχεται διὰ τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ ποιήσας σταυρὸν μετὰ τοῦ θυμιατοῦ κατενώπιον τοῦ ἱλαστηρίου, εἰσέρχεται καὶ θυμιᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου. Et cap.5. θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν σταυροειδῶς, ὡσαύτως καὶ τὸ ἱλαστήριον ἅπαν.

ἹΛΕΚΡΈΒΑ, ἡ ἀνδράχνη ἡ ἀγρία, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. *Illecebra, Andrachne agria*, de qua Ruellius lib.2. p.111. Vide Galenum in Lexico Hippocrat. in τηλέφιον.

ἽΛΑΗ, pro ἴλη, *Manipulus militum.* Laonicus lib.7. pag.176. Edit.Reg. καὶ τὸ Ἀσίας στράτευμα ἐτάσσετο κατὰ ἴλλας, ἐπὶ μέτωπον ἰσαμένας ξυμπάσας, ὥστε ἀλλήλους ἐπιβοηθεῖν. Utitur rursum mox.

ἹΛΛΟΥΣΤΡΙΟΣ, *Illustris*, *Vir Inlustris*, *Illustratus Dignitate insignis.* Glossæ Basilic. Ἰλλούστριος, εὐγενής. Ἰλλουστρίων, ἀξιωματικῶν, ἢ συγκλητικῶν. Illustrium porrò titulo donabantur *Dignitatum summa fastigia*, ut loquitur Lex 14. Cod. Th. de Metatis: Μεγάλα ἀξιώματα, ut Justinianus in Nov. 117. c.4. scilicet Præfecti Prætorio, Urbis, Annonæ, Sacri cubiculi, Magistri Officiorum, militum, Comites Sacrarum Largitionum, Rerum privatarum, Quæstores, &c. Diodorus Siculus, apud Photium. pag. 1189. ait τῶν ἰλλουστρίων ἀξίωμα τρίτην ἀπὸ τῶν Πατρικίων τάξιν ἐπέχειν. Quæ quidem viri docti Diodoro abjudicant, cùm hæc videantur posterioris sæculi. Μεγαλοπρεπεστάτων prævio præterea titulo donabantur. Μεγαλοπρεπεστάτων Ἰλλουστρίων ἀξία, in Nov. 15. cap.1. Nov.43. cap. 1. §.1. Nov.73. cap.4. §.1. S.Maximus tom. 2. pag.377. παρακαλῶ δεχόμενόν με δεσπότην τὸν μεγαλοπρεπέστατον Ἰλλούστριον. Hinc ἰλλουστρίων passim mentio, nullâ adjectâ Dignitate, quâ ij insigniti erant. Concilium Ephesinum part.2. Act.1. παρόντος παντὸς κλήρου, καὶ τῶν ἰλλουστρίων πάντων, ταῦτα ἀπεδεδώκαμεν Νεστορίῳ τὰ γράμματα. Cyrillus Scythopolitanus in Vita M S.S. Sabæ cap. 70. Ἀρσένιός τις Ἰλλουστρίου ἀξίωμα ἔχων. Synaxaria 16. Decembr. in S.Nicolao Patr. Constantinopol. θυγάτηρ Κωνσταντίνου τὴν ἀξίαν ἰλλουστρίου. Chronicon Alexandrinum an.3. Phocæ: Ἀθανάσιος Κόμης Λαργιτιώνων, Ἀνδρέας Ἰλλούστριος, ὁ ἐπίκλην τοῦ Σκόμβρου. Theophanes an.5. Justiniani: Πατρικίων καὶ Ἰλλουστρίων, καὶ Ὑπατικῶν πάντων δημευθέντων. Anonymus in Paraphr. oraculor. Leonis Imp. καὶ αὐτῇ τῇ τάξει πέφυκεν Ἰλλούστριος. Denique Codinus in Orig. Constantinopol. num.89. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδωρήσατο αὐτῷ κτήματα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν Ἰλλούστριον. Quibus certè Autorum allatis locis videtur *Illustratus* fuisse peculiaris titulus, quo qui donabantur, *Summarum Dignitatum* gradum, licèt nullâ ex iis ornarentur, obtinebant. Complures leguntur Nili Monachi Epistolæ ejusmodi Viris *Illustribus* hac formulâ inscriptæ: N. Ἰλλουστρίῳ, lib.1. Epist.54.138.144.229.278. &c. Vide præterea to.2. operum S.Maximi pag.291. Arrianum ad Epictetum lib.3. cap.ult. Zachariam Pap. lib.2. Dialog.cap.26. lib.3. cap.16. lib.4. cap.37. Scylitzem pag.704.Psellum in Synopsi Juris v. 1255. in Martyrio Apocrypho SS. Petri & Pauli MS. &c. Adde etiam quæ observamus in Gloss. med.Lat. in V. *Illustris.* Interdum tamen hac voce intelligebantur *Protospatharij*, quòd postremi essent ex Illustribus, uti in hac V. notamus. Metaphrastes in Synaxario 26. Octob. in Sancto Demetrio: Ἰλλούστριος δέ τις, κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν Πρωτοσπαθάριος. Glossæ Basilic. Ἰλλούστριοι, Πρωτοσπαθάριοι.

Ἰλλουστρία, *Fœmina Illustris*, vel *Viri Illustris uxor.* Habetur apud eundem Nilum lib. 2. Epistola 170. inscripta Helenæ ἰλλουστρίᾳ.

ἽΛΥΜΑ, pro εἴλημα, *Fornix*, nostris *Voute*, quòd circumvolvatur. Anonymus in Descript. S. Sophiæ: ἀναδύων εἰσπορεύεσθαι ἐν τῷ ἰλύματι τῷ καλυμμένῳ κυκλίῳ. Vide Gloss. med. Latin. in *Volutio.*

ἹΜΑΝΤΗΡΙΟΝ, *Officina monetaria*, in qua signatur moneta. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ἀργυροκοπεῖον, ἐν ᾧ κόπτεται τὸ νόμισμα, ὅ τινες ἱμαντήριον καλοῦσι. Glossæ aliæ MSS. habent ἱμαντήριον. Paulò rectiùs Lexicon MS. Cyrilli & Suidæ, ἡμαντήριον, in littera η. vox enim formata ex σημαντήριον, & σήμαντρον.

ἹΜΆΝΤΩΜΑ, *Loramentum*, in Gloss. Gr. Lat. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: ἱμάντωσις, συνδεσμὸς ξύλων ἐμβαλλομένων ἐν τοῖς οἰκοδομαῖς. Sic emendandus Suidas. Harmenopulus lib.2. tit.4. §.40. εἰ δὲ ὁ ἐπικείμενος πισὸν ἔχει, βούληθῇ δὲ ἀντὶ πισοῦ ἐπιθεῖναι κίονα, ἐξεῖναι αὐτῷ τοῦτο ποιεῖν ὑποτιθέντι τῷ κίονι ἱμάντωμα, ὡς ἔλαττον τὸ πάχος δακτύλων η. Ἱμάντωμα τοῦ τείχους, apud Nicetam in Andronico lib.1. num.4.

ἹΜΑΡΈΤΙΟΝ, ἱμαρέτη, Turcis, *Templum grandius* appellatur.Theodosius Zygomalas in Epist. ἱμαρέτιον, καὶ μετζίτιον, ναοὶ Ἀγαρηνῶν εἰσίν· ὧν ἐκεῖνο μὲν μέγα, τοῦτο δὲ μικρόν. Historia politica pag.38. καὶ ἔφερον τὸν νεκρὸν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔθαψαν ἐν τῷ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἀνεγερθέντι ναῷ, ὃ λέγουσιν Ἱμαρέτιον. Malaxus in Historia Patr. in Gennadio Scholario: ὁ δὲ ναὸς αὐτὸς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπου ἐκαθίζετον προτίτερα ὁ Πατριάρχης, τὸν ἔκαμαν ἱμαρέτιον τοῦ αὐτοῦ Σουλτὰν Μαχουμέτ. Idem in

Chron. MS. pag. 884. καὶ ἔφερε τὸ λείψανον τοῦ πατρὸς, καὶ ἔθαψαν εἰς τὸ ἰμαράτιον του. At Leunclavius in Pandecte Turcico num.20. *Imaretia* scribit esse publica Xenodochia, suis distincta cubiculis, in quæ non modò Turci divertunt, sed etiam quivis homines addicti aliis de Religione sententiis. Ubi de ejusmodi Xenodochiis & eorum usu plura congerit, aitque tot Messitis, tot adjuncta esse *Imaretia*: unde colligitur cur *Messita* & *Imaretium*, sæpe apud Scriptores confundantur.

Μάρατον, eâdem notione. Concilium Constantinopol. sub Mena Act.5. κἀγὼ δὲ Στέφανος οἶδα καὶ τὸ τῆς πόλεως γινόμενον ἐν τῷ μαράτῳ Ζαβδάλης. Edit. Binij habet εἰς τὸ μαρατοζαβάλης. Rursum infrà: ἐν τῷ μαράτῳ Ζαβδάλης occurrit.

Μαράτη. Theodosius Zygomalas: ἰσμαγίδιόν ἐστιν ἱερὸν ἀγαρηνῶν μικρὸν, μέγα μαράτη λέγεται.

ΙΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Monachicam vestem dare Monasteria ingredienti*, in Nov.123. Justin.c.35. Ita nos dicimus, *Recevoir l'habit.*

ΙΜΑΤΙΟΝ, ita propriè dicta *Viduarum Augustarum vestis: Ricinium*, Latinis, ἱμάτιον, nudè, in Legibus Solonis apud Plutarchum. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol.cap.17. num.26. de Imperatrice: εἰ δὲ τύχοι οὖσα χήρα, τὸ μὲν βαΐον κατέχει, καὶ ἱσταμένη καὶ καθημένη· φορεῖ δὲ ἔνδυμα μέλαν, τὸ λεγόμενον Ἱμάτιον, καὶ μανδύαν ὀξύν. Eâ notione vocem hanc usurpat Anna in Alexiade lib.15. Extr. ubi de uxore Alexij Imp. recens demortui: ἀλλάξασθαι δὲ ... τὴν πορφυρίδα βουλομένη μελαίνης ἐσθῆτος, προχείρως Ἱμάτιον οὐχ εὑρίσκετο.

Ἱμάτιον, Vestis species Senatoribus olim propria, Clericis postea ex privilegio Imperatoris concessa, ampla, & cui superinduci potest pallium. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.5. pag.148. ubi de Ordinatione Presbyteri: εἰ δὲ τῶν κοσμικῶν εἴη, περιβάλλεται ἀμφία ἃ καὶ ὁ διάκονος ἀμφιέννυται, σημαντικὰ τῆς ἱερωσύνης, καὶ διὰ τὴν εὐλάβειαν, ὀξέα ἢ μέλανα, καὶ κατὰ τὸ λεγόμενον ἱμάτιον ἐρραμμένα· τὸ μὲν γὰρ ἱμάτιον καὶ ἀναγνῶσται, καὶ ψάλται, καὶ πάντες ἐνδιδύσκονται ἱερεῖς, διὰ τὴν θείαν ὑπηρεσίαν, ὥστε μὴ ἅπτεσθαί τινος τῶν ἱερέων, ἢ τοῖς τῆς ἱερωσύνης ἀμφίοις εὐθὺς χρῆσθαι μετὰ τῶν ἐνδυμάτων ἀμέσως τῶν κοσμικῶν, δι' ὧν ἅπτονται καὶ τῶν τοῦ σώματος χρειωδῶν· ὅθεν καὶ εὐθὺς πρὸ τῆς σφραγῖδος ὁ ἀναγνώστης τοῦτο εὐλογημένος ἀμφιέννυται μέλαν, ὃν διὰ τὴν ταπείνωσιν, ὡς εἰρήκαμέν τε καὶ συστολὴν· τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν πένθους, καὶ ἄχρι ποδῶν, καὶ εὐρύχωρον διὰ τὴν εὐλάβειαν, μετὰ τῆς θείας ἀγάπης, καὶ περιζώννυται διὰ τὸ ὀφείλειν ὑπηρετεῖν· σταυροῦ δὲ τύπον ἐπέχει τῷ μήκει καὶ τοῖς μανικίοις· ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἱμάτια κοινὰ πᾶσι, καὶ ὥς φασιν, ἐκ βασιλικῆς δωρεᾶς εἰς τιμὴν τῆς ἱεροσύνης, ὅτι καὶ συγκλητικοὶ ταῦτα ἐνδύονται, καὶ τὰ σκιάδια καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς. Euchology. ubi de Ordinat. Lectoris: προσαγόμενος τῷ ἀρχιερεῖ ὁ τοιοῦτος, εἰ μὲν κοσμικός ἐστι, μεθ' ἱματίου, ἀσκητὴς· εἰ δὲ μοναχὸς, μετὰ μανδύου. Codinus de Offic. Palat. cap.20. num.16. καὶ οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς εἰς προσκύνησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, ἐρχόμενοι μετὰ τῶν ἐχόντων μανδύων αὐτῶν πόλαμος προσκυνοῦσι αὐτοῦ· οἱ δὲ γε τῆς ἐκκλησίας ἄρχοντες μετὰ τῶν ἐπιρριπταρίων καὶ ἱματίων. Ita cap.6. num.3.4.

ΙΠΠΕΚΕΜΠΕΟΥΜΠΕΙ, ὁ χυλὸς τοῦ σίτου, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus frumenti*, apud Matth. Sylvaticum, *Impice, Semen, id est Betonicæ semen.*

ΙΜΠΕΡΑΤΩΡ, *Imperator*. Chronicon Alexandrinũ pag.458. Ἰμπεράτωρ, ὅ ἐστιν αὐτοκράτωρ. Pæanius seu Capito Lycius in Paraphrasi Eutropij lib.9. Ἰμπεράτωρ, ὃ νῦν μὲν τῶν Βασιλέων ἐστὶν ὄνομα, τότε δὲ ἥρμοττε τοῖς ἄριστα στρατηγοῦσι. Cinnamus lib.5. num.9. ὁ δὲ Ἰμπεράτορα τοῦτον εἰς ταὐτὸν ἄγων βασιλεῖ ὀνομάζει.

ΙΜΦΑΣ, *Infans*, νήπιον, in Gloss. Basilic. Alibi: ἠμφάντε, παῖδα. Ἠμφὰς γὰρ λέγεται ὁ παῖς. Novella Anastasij Imp. ἔτι ὁ ἴμφας, τουτέστι ὁ ἑπταέτης, &c. Ita etiam in Basilic. lib.60. tit.3. §.4. & apud Harmenopul. lib.6. tit.6. §.7. & Michaëlem Psellum in Synopsi Legum v.729. Nicetas in Alexio Manuëlis F. num.18. οὔ φασι τὸν ἴμφαντα, καὶ εἰς μέτρον οὔπω ἡλικίας ἱκόμενον, λεωγνώμενον, προχαναγορεύεσθαι τοῦ πολιότριχος Ἀνδρονίκου.

ΙΝΒΕΝΤΑΡΙΟΝ, *Inventarium*, lib.35. Basil. ἐὰν εὐλόγου αἰτίας ὁ ἐπίτροπος μὴ ποιήσει ἰνβεντάριον, ἤτοι καταγραφὴν, &c.

Ἰνβέντον, eâdem notione Glossæ Basil. ἰμβέντα, καταγραφήν. Perperam Edit. ἰμμῦτα. Melius infrà ἰνβέντα, καταγραφή. Rursum: ἴνβεντον, καταγραφήν. Nov.2. Leonis & Constantini: καὶ αὐτὴν τὴν πᾶσαν τοῦ οἴκου ποιῆσαι φροντίδα τε καὶ διοίκησιν, προδήλως δημοσίαν ἀναγραφὴν ποιουμένης αὐτοῦ, ἤτοι ἴνβεντον, πάσης τῆς καταλιμπανούσης ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ παντοίας ὑπάρξεώς τε καὶ περιουσίας. Scholiastes Harmenopuli lib.1. tit.13. §.38. εἰ δὲ ἴβεντον οὐ ποιοῦσι ἐμπροθέσμως, βοηθοῦνται οἱ δανεισταί. Ita Editum. Glossæ Basilic. ἴβεντον, ἀποτέλεσμα.

ΙΝΒΟΛΟΥΚΡΟΥΜ, *Involucrum Thymi*, quod ἐπίθυμον alij vocant: ἐμβόλουκρουμ, apud Interpolator. Dioscor. c.758. Neophytus: ἐπίθυμον, οἱ δὲ Κέδης, Ῥωμαῖοι ἰνβολούκρουμ, ἔοικε θύμῳ, ὃν καὶ ματζουκόθρυμβον οἱ πολλοὶ καλοῦσι, πλὴν μικροτέρους τοὺς κορύμβους ἔχει. Vide Salmasium ad Solin. pag.1289. & Meursium in Auctario ad lib. de Gloria cap.32. & suprà in Ἐμβόλουκρον.

ΙΝΓΡΟΥΣΙΑ. Suidas, & Glossæ Basilic. ἰνγρουσία, παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ τοῖς ἀσθενέσι διδόμενον σιτίον, ὅτε οὔτε ζῆν, οὔτε ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Ubi Meursius vocem à *Gruso* deducit: est autem *Grusum*, *Bolunda*, Gr. ὄλυνθος, ut est in Gloss. Græco-Lat. Ficus autem inquinabant veneno ita temperato, ut quibus illas edendas porrigerent, & vivere & mori nequeuntes, longâ tabe conficerentur. Lampridius in Commodo: *Motilenum Præfectum Prætorio per ficus veneno interemit.* Atque ejusmodi ficus, &c, sumptâ inde metaphorâ, omnis cibus venenatus *Ingrusia* dicebatur.

ΙΝΔΙΚΙΟΝ, *Indicium*, μήνυμα, in Glossis Basilic.

ΙΝΔΙΚΟΠΛΑΣΤΗΣ, vel ἰνδικοβάπτης, *Colorator* exponitur in vett. Gloss. Quid porrò sit ἰνδικὸν, pluribus docet Salmasius ad Plinium pag.1152. ubi sic ait: *Græci Recentiores* λαχὰν & λάχιον *vocarunt, genus coloris purpurei & obscuri, quod fit apud Infectores ex flore nigro vel spuma purpuræ, quæ supernatat cortinis tinctoriis. Indicum veteres appellabant.* Vide Galenum in Lexico Hippocrat. in Στρογγύλου. Hinc

Ἰνδικοβάφος, apud Christianum Chymicum MS. οὕτω γὰρ δεικτικὰ εἰσὶ τῶν χρωμάτων, ὥσπερ δὲ χοτοειδές ὅ ἐστι λάχιον, ὃ καλοῦσι λαχὰν, οἱ λαχωταὶ, τουτέστιν ἰνδικοβάφοι, &c. Neque fortè alius est

Ἰνδικοπλεύστης, quo nomine indigitatur quidam Cosmas, in indice Librorum Palatij, MS. & in Cod. MS. Colberteo 1476. Auctor Commentariorum & Paraphraseos in Apollinarij Psalmos, hoc titulo: Κοσμᾶ ἰνδικοπλεύστου ἐξήγησις εἰς τοὺς ψαλμοὺς ἱστορικῶς γε καὶ αναγωγικῶς, οὐ μὴν κατὰ συνέχειαν ἐπὶ πάντων τῶν τῆς βίβλου χωρίων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χαλεπωτέρων ἐξερανισθεῖσα ἐκ τῶν τῆς ἐκκλησίας ἐνδόξων, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν τόποις ἐπιτηδείοις ἐπιγράφει· καὶ πρῶτον Προθεωρία τις καὶ ἐξέτασις τῆς αὐτοῦ περὶ συστάσεως ψαλμῶν, καὶ ἄλλων τινῶν τῆς εἰς αὐτοὺς ἀναγκαίων θεωρημάτων.

ΙΝΔΙΚΤΙΩΝ, Ἴνδικτος, *Indictio*. S. Maximus in Computo Eccl. cap.33. τὴν ἐπινέμησιν, ἣν ἰνδικτιῶνα Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Glossæ MSS. Reg. ἰνδικτιῶν, λέγεται καὶ ἴνδικτος. Nicephorus Gregoras in Paschalio MS.

MS. ἴνδικλ☉, ἥτις καὶ ἰνδίκλιον, καὶ ἐπινέμησις λέγεται, ἔχει ἀρχόμενον τοῦ ἑαυτοῦ Θ. ἀπὸ τοῦ α. τοῦ Σεπτεμβρίου, ἥτις τοῦ χρόνου ἀρχῆς. Hesychius Vir Illustris, apud Porphyrog. lib.2. de Themat. lib.2. cap.8. Ἰνδικτίων, τουτ' ἔστιν Ἰακλίων, ἡ περὶ τὸ Ἄκλιον νίκη· διὰ τοῦτο ἄρχεται μετὰ Ἰνδικτίων ἀπὸ πρώτης, καὶ καταλήγει μέχρι ιέ. καὶ πάλιν ὑποστρέφει καὶ ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης, διὰ τὸ τὸν Ἀντώνιον συνάρχοντα γενέσθαι Αὐγούστῳ τῷ Καίσαρι μέχρι τῆς ιέ. χρόνου μετὰ ταῦτα ἐκράτησεν Αὔγουστ☉. Ab Hesychio hausit Cedrenus pag. 327. Chronicon Alexandrinum p. 438. χρημάτιζεν οὖν ἡ μεγάλης Ἀντιοχείας εἰς τιμὴν αὐτοῦ ά, καὶ πρῶτον ἔτ☉ τοῦ ί. καὶ δεκαετηρίδ☉ τῶν ἰνδίκτων, ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρ☉. pag. 448. καὶ αἱ ἰνδικτοι δὲ χρημάτιζειν ἤρξαντο ἀπὸ πρώτης καὶ αὐτοῦ τοῦ Γορπιαίου μηνός. Nicolaus Patr. Constantinopol.

Σεπτέμβρι☉ εἰσέρχεται, πρῶτ☉ μὴν τῆς ἰνδίκτου.

Collectio Historiar. Scaligeriana, in Augusto: τούτου τῷ δευτέρῳ ἔτει αἱ ἰνδικτοι ἐπενοήθησαν, καὶ τὸ Βίσεξτον. Vide Codinum in Orig. Constantinopol. num. 63.

Ἰνδικτιῶν☉ porrò seu νέου ἔτους Festivitatem 1. Sept. celebrant Graeci. Synaxarium hujus diei in Anthologio: τὴν ἰνδικτιῶνα ἑορτάζει ἡ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία, ἀπὸ τῶν ἀρχαίων παραλαβοῦσα, διὰ τὸ νομίζεσθαι παρὰ Ῥωμαίοις ἀρχὴν εἶναι τοῦ ἔτους ἀπὸ ταύτης τῆς ἰνδικτιῶν☉, ἰνδίκτιον γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις, ὁ ὁρισμός· καὶ προσέτι διὰ τὸ κατ' αὐτὴν ἡμέραν εἰσελθεῖν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων. Christophorus Patricius in Menologio:

Ἴνδικτον ἡμῖν εὐλόγει νέου χρόνου

Extat Theophanis Ceramei Homilia εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰνδίκτου, ἤτοι τοῦ νέου ἔτους. Vide Νέον ἔτ☉, & Gloss.med. Lat. in *Indictio*.

ἸΝΔΙΞ, *Index*, ἑρμηνεία, ὑπόμνημα, in Glossis Basil. ex Scholiaste Basilic. ad lib.22. p.51.

ἸΝΔΟΥΛΚΕΝΤΙΑΙ, *Indulgentiæ*. Theophanes an.35. Justiniani: ἤρξαντο δὲ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ αἱ μητέρες κράζειν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῷ βασιλεῖ, ἵνα παράσχῃ τοῖς Πρασίνοις Ἰνδουλγεντίας. Nov. Tiberij Imp. τῶν ἤδη πεποεισομένων τῆς αὐτῆς θείας οἰκίας προνομίων οὐκ ἐπὶ τούτοις, ἐπὶ δὲ γε τοῖς τῶν δικῶν δαπανήμασι φυλαττομένων, ὑπέρ τε τῶν λεγομένων ἰνδουλκεντίων. Sic emendat Meursius pro ἰνδουκέντων. At Cujacius exponit *pro inducenda cognitione*, l.12. Cod.de Proxim. Scrinior. l. 4. de Castrensian. & Ministerian. *Inducendarum sane nomine & cognitionum exercendarum, præstandæque personæ gratiâ.*

ἾΝΕΣ, *Venæ in ligno*, κλιδόνες, διαφύσεις. Eustathius Iliad. φ. Ἀρίσταρχ☉ δὲ, φασὶν, ἰθυκλίωνα γράφει, τουτέστιν ἐπ' εὐθείας ἔχουσαν τὰς κλιδόνας, ἤγουν τὰς ἐν τοῖς ξύλοις διαφύσεις, ἃς οἱ ἰδιῶται ἶνα φασίν· ἡ δὲ χρῆσις τῶν κλιδόνων δηλοῦται, καὶ ἐν τῇ περὶ λίθων γραφῇ.

ἸΝΙΟΝ, apud Cleopatram in Cosmetico, καλεῖται παρ' Αἰγυπτίοις ὁ ξέστης. Vide in hac voce.

ἸΝΚΟΛΑΣ, *Incola*, apud Modestinum in l.13. §.12. D. de Excusat. Vide Ἴγκόλας.

ἸΝΝΟΥΛΑ, *Inula*. Sotion Geopon. 9. εἰς ἔλαιον ὀμφάκιον, ἢ ἄλλως καλὸν ἔμβαλε ἴννουλαν ξηράν, καὶ δάφνης φύλλα. Glossæ Gr.Lat. *Inula*, Λαμψάνη καὶ Ἑλένιον.

ἸΝΟΚΟΠΗΤΟΣ. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol.cap.4.n.1. τὸ δικανίκιον αὐτοῦ μετὰ τῶν κόμβων ἰνοκοπητῶν. *Nodos fibratos* vertit Interpres, à voce ἶνες, quæ νεῦρα significat, ut est apud Hesychium, qua usus Theocritus: Phavorinus: ἶνες τὰ παρακολουθέντα νεῦρα τῶν φλεβῶν, παρὰ Θεοκρίτῳ.

ἸΝΡΟΣΑΣΙΑ. Glossæ Græco-Lat. *Portulaca*, Ἀνδράχνη, Ἰνροσασία. In MS. Puteani legitur *Impocacla* Latinis literis. Vide Salmasium ad Plin.pag.510. 829. & infrà in Προκασία.

ἸΝΣΤΙΤΟΥΤΑ, *Instituta*, libri Institutionum Juris à Justiniano, seu ejus jussu, editi. Glossæ Basil. Ἰνστιτούτοις ἐν τοῖς διαλυπώμασιν, ἤτοι εἰσαγωγικοῖς νόμοις. Rursum: ἰνστιτούτων, εἰσαγωγὴν νόμων. Leonis Imp.Præfat. ad libr. Basilic. & Harmenopulus lib.1. tit.1. §.8. ubi de Justiniano: αὐτὸς καὶ τὰ Ἰνστιτοῦτα, τελέσι τῶν νόμων εἰσαγωγὴν, ὡς πρῶτα στοιχεῖα τοῖς τοὺς παιδευομένους, ἐξέδοτο. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

Ἔστι καὶ μέρ☉ ἕτερον, δεῖ ὄψις τῶν νόμων,
Ὡς εἰσαγωγικωτέρων τῶν ἄλλων δεδεγμένη,
Τῶν νόμων ἔχων ἅπασαν τὴν γενεαλογίαν,
Ἢ μᾶλλον οὕτως ἔποιμι τὴν ἀρχαιολογίαν,
Τῷ δὲ βίβλῳ τούτῳ δὴ ἡ κλῆσις Ἰνστιτοῦτα.

Ita Theophili Antecessoris Liber inscribitur, Ἰνστιτοῦτα Θεοφίλου Ἀντικένσωρ☉. In Basilicis apud Scholiastem promiscuè ἰνστιτοῦτα & ἰνστιτουτιῶνες dicuntur, in Scholiis ad Julian. Antecess. cap.83. *In secunda Institutione tit.6.* Ita cap.110.

ἸΝΣΤΡΟΥΚΤΟΝ, *Instructum*, τραπεζογράββατον, in Gloss.Basil. Occurrit in Nov.Justin.128.§.8.

ἸΝΤΕΜ, Σπέρμα ἀντιβίου, χερσὰ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἸΝΤΕΡΚΕΔΕΥΕΙΝ, *Intercedere*, *Intervenire*, ἐγγυᾶσθαι, in Gloss.Basil. Occurrit apud Harmenopulum. lib.3.tit.6. §.12.

Ἰντερκέσιον, *Intercessio*, in iisdem Glossis Basilic. ἐμπόδιον, ἀντίστασις. Item, τὸ ὑπὲρ ἄλλου καταβληθὲν ἐνέχυρον. Item, Ἀντιφώνησις, &c. In iisdem Gloss.Vide Eclog.26. Basil.tit.3.

Ἰντερκέσωρ, *Intercessor*, Ἐκβιβαστής, in iisdem Glossis. Vide Gloss med.Lat.

ἸΝΤΡΟΪΤΟΝ, *Introitus*. Clemens lib.2. Constit.Apost. cap.57. ἔσω δὲ τῶν τόπων προνοῶν ὁ Διάκον☉, ἵν' ἕκαστ☉ τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὁρμᾷ, καὶ μὴ παρὰ τὸ ἰντροΐτον καθέζωνται.

ἸΞΕΥΜΕΝΑ, *Aucupia* in Basil.lib 16. tit.1.§.9. Glossæ Gr.Lat. Ἰξευτὴς, *Aucupator*, *Anceps*, *Viscarius*. Ἰξευτήριον, ἴξευμα, *Aucupium*. Ἰξεύει, *Aucupatur*, in Lat.Gr. Hesychius, ἰξευτὴς, Στρουθοπιαστής.

ἸΞΟΒΕΡΓΟΝ. Vide in Βέργα.

ἸΟΥΖΟΥΛΑΠΟΝ. Vide in Ζουλάπιον.

ἸΟΝΘΟΝΑΡΙΟΝ, *Lanugo*. Eustathius ad Odyss. ξ. τὸ ἐχέσης ἰόνθους, ὅ ἐστιν ἐξανθήματα σώματ☉ φησὶν ἀκμάζοντ☉, ἅπερ οἱ νῦν χνοάζοντες ἰονθονάρια φασι.

ἸΟΝΤΙΤΙΣ, *Aristolochia*, apud Interpolat. Diosc. c.411. & Apul.c.19.

ἸΟΣΑΚΧΑΡΟΝ, Saccharum violaceâ aquâ conditũ,apud Symeon.Sethi.Locum vide in ζούλαπον.

ἸΟΥΑΚΑΤΟΣ, *Evocatus*,Dignitas de qua quædam attigimus in Gloss. med. Lat. Miles scilicet qui confectis jam stipendiis dimissus, ad militiam honoratiorem evocabatur à Principe. Eusebius lib.3. Hist. Eccl.cap.20.ex Hegesippo: τούτους δ' ὁ Ἰουάκατ☉ ἤγαγε πρὸς Δομετιανὸν Καίσαρα. Ubi Nicephorus lib.4.cap.10. habet ἠουάκατ☉.

ἸΟΥΒΑΡΟΣ, Gallis, *Limonium*, apud Interpol. Dioscor. c.598.

ΙΟΥΓΑΛΙΑ, *Iugalia*, *Tributa quæ pro jugis exigebantur.* Alij enim metiebantur jugis,alij jugeris, ut ait Varro. Justiniani Nov.17. cap.7. ἀναγκάσεις δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τοὺς ἀπαιτητὰς, ἐν τῷ ἑαυτῶν ἀποχαῖς φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα, ἀφ' οἷς αὐτὰς διδόασιν, τουτέστι τότε πόσον τῶν ζυγοκεφάλων, ἢ ἰούγων, ἢ ἰουγαλίων, ἢ ὅπως δήποτε ἂν αὐτὰ κατὰ χώραν καλοῖεν.

ἸΟΥΓΕΡΟΝ, *Iugerum*. Heronis Isagogæ MSS. τὸ ἰούγερον ἔχει πλέθρα β. ἀκένας κ'. πήχεις ρλγ. πόδας φιλεταιρίους μήκους μὲν σ'. πλάτους δὲ ρ'. Ἰταλικοὺς δὲ τὸ μὲν μῆκ☉ ποδῶν σμ'. τὸ δὲ πλάτος ρκ'. ὡς γίνεσθαι ἐμβαδοὺς ἐν τετραγώνῳ βκϛ'.

Ἰυγερατίον, *Tributum pro numero jugerum*, ζυγάτιον, in Gloss. Lat. Gr. Lexic. Stephani: Ἰυγεράτιον, πλέθρον. Vide I C.

ΙΟΥΓΟΝ, *Iugum*, exactionis species, pro singulis *Boum* jugis; *Iugaticum*, & *Bovaticum*, de quibus vocibus egimus in Gloss. med. Lat. Justinian. Nov.17. λέγοντες μὴ δύνασθαι τὴν τῶν ἰούγων ἐπιδέχεσθαι ποσότητα. Nov. 128. cap.3. ὑπὲρ ἑκάστου ἰούγου, ἢ ἰουγαλίου. Ex his Meursius emendat Achmetem Oniroer. cap.138. εἰ δὲ ἴδῃ ὁ βασιλεὺς ὅτι ἄγρια καὶ ἀνυπότακτα λώρκαν αὐτῷ· εἰ μὲν ἦσαν δεδεμένα, δεσμίους ἀλλοφύλους ἄρχοντας, καὶ χαρὰν μεγίστην δέξεται· εἰ δὲ ἀγελαῖα ὄν, ὑπ᾽ ἄγει ὑπὸ ἰούγων, μεγίστων ἐθνῶν κατακυριεύσει. Edit. λόγων cum asterisco, mendi notâ. Hîc autem opponuntur τὰ ἀνυπότακτα τοῖς ἀγομένοις ὑπὸ ἰούγων. Vide suprà in Ἰουγάλιον.

ΙΟΥΝΙΩΡ, *Iunior*. Chronicon Alexandrinum pag.630. Φίλιππος ὁ Ἰουνίωρ πολλοὺς συμβαλὼν πολέμους εὐτυχῶς ἔπραξεν. Paulò antè, ait Philippum cum Philippo Juniore filio suo instituisse Cohortem ἀπὸ τῶν Σχολαρίων selectam, εἰς τὸ ἐπώνυμον Φιλίππου τοῦ πατρὸς (leg. fortè υἱοῦ) Ἰουνιόρων. Mox addit hanc fuisse τῆς ἑβδόμης σχολῆς. Adde Cedrenum pag.257.Vide Allatium de Symeonibus pag. 153.

ΙΟΥΠΕΚΕΛΛΟΥΣΟΝ, Gallis: *Iuniperus*. apud Interpol. Dioscor. cap.86.

ΙΟΥΡΙΔΙΚΟΣ, *Iuridicus*, qui δικαιοδότης dicitur in Libris Basilic. Theophilus Antecessor lib.1. tit.20. §.5. τοῖς ἡγεμόσι στρατιωτῶν, ἢ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῷ ἰουρίδικῳ. Ubi Scholiastes: τοῖς δίκαιον ἐκδίκου αὐτῆς τῆς πόλεως.

ΙΟΥΡΙΣΓΕΝΤΙΑ, *Ius Gentium*. Glossæ Basilic. Ἰουρισγεντίοις, νομίμοις ἐθνικοῖς, ἢ φυσικοῖς. Anonymus in Responsf. de Nudis pactis, to.2. Juris Græco-Rom. pag.193. τὰ δὲ ἰδικὰς ἔχουσι προσηγορίας, οἷον πράσεως, μισθώσεως, κοινωνίας, χρήσεως, παρακαταθήκης, ἅτινα τῆς Ἰουρισγεντίας εἰσὶ κομβενσιονες.

ΙΟΥΡΙΣΔΙΚΤΙΩΝ, *Iurisdictio*; Δικαιοδοσία, in Glossis Basil. Balsamon de Chartophylace p.453. καὶ τὴν πραιτωρικὴν Ἰουρισδικτίωνα.

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΕΙΟΝ, *Calyptra Imperatoria species, qualem detulisse Iustinianum fama erat*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol.cap.6.num. 36. de Imp. ἐπὶ δὲ κεφαλῆς φορέματα διάφορα, ποτὲ δὲ ὀνομαζόμενον Τροπαιοῦχιαν, ποτὲ δὲ Ἰουστινιάνειον, ἐν ἄλλοις δὲ Ὑπέρπερον, ὧν τὰ σχήματα ἑκάστων οὐκ ἔστι νῦν κατὰ μέρος λέγειν. Alia verò non fuit Calyptra, ab ea quæ describitur in illius nummis à nobis delineatis in Famil. Aug. Byzant. p. 88. & cujusmodi habuit illius statua Equestris in Augustæo, Camelaucium scilicet cum *Tufa*, seu quodam apice: unde & τροπαιοῦχία appellabatur, quòd hac Calyptrâ caput tecti Imperatores triumphos agerent: Cedrenus in Basilio: στεφάνῳ χρυσῷ λόφον ὕπερθεν ἔχοντι ἐθριάμβευσεν ἐστεφανωμένος. Nam ex hisce verbis Codini, interdum Ἰουστινιάνειον, interdum Τροπαιοῦχιαν appellatam licet colligere. Vide Dissertat. 24. ad Joinvillam.

ΙΠΙΛΑΣΤΙΩΝΑΙ. Myrepsus sect. 8. cap.73. de Drosato ad Jecinoris obstructionem, quod καλεῖται Ἰταλικῇ γλώσσῃ ἰπιλαστιῶναι.

ΙΠΝΟΣ ἅγιος. Pachymeres lib.7. cap.38. ἐκεῖνος δὲ ποτε (ἄρτον ἅγιον σεσηπότα) ὁ τοῖς τοιούτοις ἀφιερωμένος τόπος, ὃς δὴ καὶ ἰπνὸς ἅγιος λέγεται, ὁσίως ἐπιρριφέντα, ὁσίως δέχεται. Ita vocat *Piscinam sacram* in ædibus Sacris, in quam res Sacræ putredine inutiles consumendæ projiciuntur. Est autem ἰπνὸς Græcis non modò *Furnus*, sed & *Fimetum*, vel certè τὰ προσκαθάρματα τοῦ ἰπνοῦ, ut est apud Phavorinum.

ΙΠΠΑΒΗ, *Caseus Equinus*, τυρὸς ἵππειος, Psello in opusculo MS. de Morborum nominibus.

ΙΠΠΑΚΟΝΤΙΣΤΑΙ, *Equites conto armati*. Leo in Tacticis cap.6. §. 33. Ἀκροβολιστὰς δὲ τοὺς καβαλλαρίων ἐκάλουν, ἤγουν τοὺς μακρόθεν βάλλοντας τε καὶ μαχομένους. Τούτων δὲ οἱ μὲν δορατίοις, ἤγουν ῥιπταρίοις ἐκέχρηντο, οἱ δὲ τόξοις· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν μακρόθεν ἔρριπτον τὰ ῥιπτάρια, ἢ ἐπ᾽ εὐθείας ἐρχόμενοι, ἢ κύκλῳ περιτρέχοντες, οὓς ἐκάλουν Ἱππακοντιστάς· οἱ δὲ τόξοις ἔβαλον, οὓς ἔλεγον Ἱπποτοξότας. Ex eo similia habet Constantinus filius in Tactic.

ΙΠΠΑΡΙΟΝ, pro ἵππος, & quovis *Equo*, etiam militari. Moeris Atticista MS. ἱππίδιον, οὐ μόνον ἱππάριον. Arrianus in Tacticis n.28. ὅτοι γὰρ συνωρίσιν τὸ πολὺ ἐχρῶντο ἵππων καὶ σμικρῶν, καὶ πονηρῶν· οἱ δίφροι δὲ αὐτοῖς ἐπιτήδειοι εἰσιν ἐς τὸ ἐλαύνεσθαι κατὰ χωρίων παντων, καὶ τὰ ἱππάρια ἐς τὸ ταλαιπωρεῖσθαι. Constantinus Porphyrog.in Tacticis pag.11. μελώπια ἱππαρίων, συνθάλεια ἱππαρίων, &c. Ubi Leo cap.5. §.4. προμελώπια ἵππων, συνθάλεια ἵππων. Vide eundem Constantinum pag.3.7. & in lib. de Adm. Imp. cap.51. Extr. & 52. Anonymum Combefisianum in eod. Porphyrog. n. 18. Leonem in Tactic. cap.18. §.53. ejusdem Eclogas & Constantini tit.17. §.4.Georg. Lecapenum in Syntaxi p.107. &c.

Ἀππάριον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. οἱ τέλειοι ἵπποι, τὰ τελειώματα ἀππάρια. Ita ibi non semel.

ΙΠΠΑΡΙΣΟΝ, *Verbenaca Supina*, apud Interpol.Dioscorid. c.640.

ΙΠΠΗΛΑΣΙΟΝ, *Equestris decursio*, *Torneamentum*. Anna Comnena lib. 15. pag.466. μηδ᾽ εἰς θήραν, μηδ᾽ εἰς ἱππηλάσιον τὸ παράπαν ἐξιέναι. Ἱππήλατοι ἀγῶνες, Circenses, apud Zonaram in Michaële Theophili F. p. 130.

ΙΠΠΙΚΗ ἄνευ τέχνης καὶ ἐπινοίας. Vide Nomocanon. Photij tit.13. cap.29. p.158. 1.Edit.

ΙΠΠΙΚΟΝ ξύλινον, Ludicri species, interdicta in l.3. Cod.de Aleatoribus, & in lib.60. Basilic. tit. 8. §.6.Cujusmodi verò illa fuerit, inquirit Balsamon ad Nomocan. Photij tit.13. cap.29. περὶ δὲ τοῦ ξυλίνου ἱππικοῦ πότε γέγονεν ἀμφιβολία παρὰ τῷ βασιλικῷ ῥήματι· τινὲς μὲν γὰρ εἶπον εἶναι τοὺς τὸ συνήθως παρὰ τῶν παίδων γινόμενον παίγνιον, ἔξωθεν τοῦ ἱππικοῦ, ἀντὶ ἵππων χρωμένων ἀνθρώποις εἰς διφρηλασίαν. τινὲς δὲ εἶπον εἶναι τοὺς ξύλινόν τι κατασκεύασμα, διὰ κλιμάκων ξυλοειδῶν ἀνυψούμενον, ἐχουσῶν διὰ μέσου ὀπὰς διαφόρους. οἱ γὰρ συνηνίζειν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ παιγνίῳ βώλους τέσσαρας ἑτεροβαφεῖς ἄνωθεν τῶν κλιμάκων τιθέμενοι πρὸς τὸ κάταντες ἀπολύουσι· καὶ ὁ πρῶτος ἀπὸ τῶν βώλων ἐξερχόμενος διὰ τῶν ὀπῶν, ἐκ τῆς τελευταίας ὀπῆς τὴν νικῶσαν δίδωσι τῷ ἔχοντι αὐτόν. Adde Notata ex eodem Balsamone in Cod. & ad Can. 24. Concilij in Trullo, & infrà in ξυλάλογον.

ΙΠΠΙΟΝ, *Lappago*, *Lappula*, ἱπποφαὲς, apud Interpol. Dioscor. cap. 744.

ΙΠΠΟΚΛΑΣΤΗ, Fossula latitudinis unius pedis, altitudinis verò duorum aut trium; in quam si equus cadat, ejus pedes, veluti pedicis interceptos, frangi necesse est.Sophismatis militaris genus. Mauricius lib.4. Strateg. cap.3. γίνεται δὲ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον, καὶ ἄνευ τριβόλων, στρογγύλων ὀρυγμάτων, τῶν λεγομένων ἱπποκλαστῶν, ὀρυσσομένων σποράδην, ἀπὸ ἑνὸς ποδὸς τὸ ἔμφυτον ἐχόντων, καὶ βάθος ἢ δύο ἢ τριῶν, καὶ πάλων ὀξέων καταπειρομένων ἐν αὐτῷ. Leo cap.14. §.46. similia habet: στρογγύλα ὀρύγματα, ἃ ἔλεγον οἱ παλαιότεροι ἱπποκλάστας, &c. Julius Africanus lib.de Bellico apparatu: γυρόθεν δὲ τοῦ τοιούτου (τόπου) δεῖ ὀρύσσειν τάφρον, τὸ μὲν βάθος ποδῶν ἕ. τὸ δὲ πλάτος ποδῶν ἑπτὰ ἢ ὀκτώ, καὶ τὸ χῶμα παραθεῖναι ἐν τῇ ἐσωτέρᾳ ὀφρύϊ, ὡς πρὸς τὸ στρατόπεδον· ἔξωθεν δὲ τοῦ τοιούτου τάφρου καταπείρειν τριβόλους συνδεδεμένους, ἢ φόσσας μικρὰς ἐχούσας ἔνδοθεν σκόλοπας, ποδάγρας, ἢ ποδοκλάστας λεγομένας. Nilus Monach.lib.2. Epist.

Epist.205. καὶ ὅταν βέλεται ἡ γυναῖκα ποιῆσαι μοιχεύθῶσαι, ἢ ἄνδρα θανατῶσαι, ἢ ἵππους κλάσαι, &c. Ubi Allatius *Equos enervare* vertit.

ΙΠΠΟΠΟΡΝΟΙ, *Qui cum Equabus coeunt*, ἀλογοβάτμενοι. Palamas declar. 2. οἱ ἱπποπόρνοι, καὶ ὅσοι εἰς τὰς παρὰ φύσιν χρήσεις ἐκκαίονται.

ΙΠΠΟΣΤΑΣΙΣ, Ἱπποστάσιον, *Equile stabulum*, in Gloss. Lat. Gr. & S. Benedicti. Occurrit vox postrema apud Constantinum in Basilio n. 13. Edit. Combefisij, sed præsertim apud Symmachum in Daniele cap.11. 45. ubi τὰς σκηνὰς ἱπποστασίας, *Papiliones Equitatus sui* vertit Hieronymus: alij rectiùs, *Equilis*. Georgius Hamartolus in Chron.MS. in Copronymo: τὰ δὲ εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ ἱδρυμένα μοναστήρια, στρατιωτῶν οἰκητήρια, καὶ ἱπποστάσια, καὶ κοπρῶνας πεποίηκεν.

ΙΠΠΟΤΟΞΟΤΑΙ, *Equites sagittarij*. Vide in Ἱππακοντισταί.

ΙΡΑ, *Lolium*, Αἶρα. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 83. σπαρμένον εἶναι καλὸν χωράφιον, παστρικὸν, να μὴν ἔχει ἴρα, οὔτε ἄλλο χορτάρειν. Adde cap.84.

ΙΡΑΝΗ, *Muscus Marinus*, apud Interpol. Dioscor. cap.681.

ΙΡΔΙΟΝ. Suidas in Etymologico: λαμπήνη, ἅμαξα βασιλικὴ, ἱρδιον περιφανὲς, ὅ ἐστιν ἅρμα σκεπαστόν. Ubi legendum ῥέδιον non advertit Vir doctus.

ΙΡΙΣ ἀγρία, τὸ ἀκόνητον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, ἴρις ἰλλυρικὴ, ἡ ῥίζα τοῦ πορφυροῦ κρίνου, in iisd. Gloss. Vide Auctor. Etymolog.

ΙΣΑΓΓΕΛΟΙ, dicti *Antistites* ac *Episcopi*, *Coangelici*. Vide Theodori Studitæ Epist ad Leonem Pap. III. apud Baronium an.809. num.24. Theognostum Archimandritam de causa Ignatij Patr. Constantinopol. p.1276. 1284. & Gloss.med. Lat.in *Angelus*.

ΙΣΑΙΑ, Ægyptiis, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Diosc. c.733.

ΙΣΑΚΗ. Leo in Tacticis cap.6.num.4. σφενδόβολα, σελλοπούγγια μεγάλα, πυρέκβολα, καὶ ἰσάκας, λωρόσακκα, &c. Ubi Interpres, *Iscas* vertit aut legit. Vide infrà ἴσκαι.

ΙΣΑΛΗ, *Vestis è pellibus*, διφθέρα, ποιμενικὸν περιβόλαιον, ut vult Gauminus ad Eustathij Ismeniam. Vide Casaubonum ad Theophrasti Characteres pag. mihi 144.

ΙΣΑΠΟΣΤΟΛΟΙ, *Pares Apostolis*, dicti Græcis, quidam è Sanctis; ac præsertim Constantinus M. qui Eusebio lib.4. de Vita ejusdem Augusti cap.60. & 71. dicitur κοινωνὸς τῆς τῶν Ἀποστόλων προσρήσεως, ex quo alij τὸν ἐν Βασιλεῦσι ἀπόστολον vocant. Quæ quidem ἰσαποστόλου nomenclatura eidem Augusto tributa legitur, in Menæis, in Euchologio, apud Annam Comnenam pag.453. Zonaram to.1. pag.5. tom.3.pag.9.1.Edit. Balsamonem ad Nomocan. tit.1. cap. 36. in Homil. Anonymi in Exaltat. S. Crucis, in Manuëlis Comneni Novella de Feriis, apud Balsamon. in Meditato de Chartophyl. &c. in Synaxario MS. Colberteo 3. Sept. τῷ ἐν ἁγίοις βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ νέου ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις. Sed & attributa S.Theclæ, quæ nudè Ἀπόστολος dicitur Basilio Seleuciensi in ejus Vita pag.3. S. Helenæ ejusdem Augusti matri, S.Mariæ Magdalenæ, in iisdem Menæis, S.Albercio Hierapolitano Episcopo, in Typico S.Sabæ cap.13. & aliquot aliis. Vide Henric. Valesium ad dict. cap.60. Eusebij, Notas nostras ad Alexiad. pag.412.& Gloss.med.Lat.in *Par Apostolis*. Quinetiam cuivis Imperatori superstiti videtur tribui apud Theorianum in Legat.pag.192. εἰσέλθων καὶ αὐτὸς εἰς τὴν βασιλεύουσαν, προσκυνήσων τὰ ἅγια ἐκεῖσε προσκυνήματα, καὶ τὸν ἰσαπόστολον καὶ ἅγιον βασιλέα, καὶ τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην. In Canonario Joannis Monachi pag.106. S.Basilius τρισκαιδέκατος ἀπόστολος indigitatur. Petrus Patr. Antiochenus in Epist. ad Dominicum Gradensem Patr. num. 3. ait ejus se literas recepisse non modò ut Patriarchæ, sed & ὡς ἰσαποστόλου καὶ μεγάλου Ἀρχιερέως. Georgius Corcyrensis Metropolita, apud Baronium an. 1178. Alexandrum III. Pap. Ἰσαποστόλου titulo etiam donat.

ΙΣΑΤΗ, *Glastum*, ἰσάτις. Chronicon Alexandr. pag.1900. καὶ δὴ ἐξῆλθον πρὸς αὐτὸν Γεώργιος ὁ ἐνδοξότατος Πατρίκιος, καὶ Θεόδωρος ὁ ἐνδοξότατος Κομμερκιάριος ὁ τὴν ἰσάτην, καὶ Θεόδωρος, &c.

ΙΣΑΥΡΙΚΑ, dicta *Tributa* quæ Isauris in Romanorum Socios ab Imperatoribus admissis quotannis pendebantur, seu potiùs ut eorum excursus cohiberentur. Glossæ Basil. Ἴσαυροι, οἱ ἅρπαγες, οἱ φονεῖς, οἱ χοσιάριοι. Ubi emendant Viri docti, κορσάριοι, tametsi ita appellentur ab Harmenopulo. Atque ea fortè notione intelliguntur in libello Monachor. Apamensium in Concil. Hierosolymit. pag.245. ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐμπεπήγασι βέλη, τῶν ἐπομένων καὶ ἐξαρπαζόντων αὐτοῖς Ἰσαύρων. Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap. 45. *Et quia magnificentissimus Comes Longras Isauros ad auxilium sanctissimi Episcopi Eutherij destinavit*, &c. Evagrius lib.3.Hist. cap.35. ἐντεῦθεν καὶ τὰ καλούμενα πρώην Ἰσαυρικὰ, τοῖς βασιλικοῖς εἰσηνέχθη θησαυροῖς· ἦν δὲ ἄρα τοῦτο χρυσίον ἐς ἕκαστον ἔτος τοῖς βαρβάροις (Ἰσαύροις) χορηγούμενον, πεντακισχιλίας ἕλκον λίτρας.

Ἰσαυρικὸν ἀκόντιον, apud Procopium lib. 1. de Bello Goth. cap.29.

ΙΣΗ, unus è decem & novem tonis Musicæ Græcanicæ, quos recensuimus in V. φωνή. Hagiopolites MS. εἰ δὲ καὶ αὐτὴν βουληθῇ τις σωματικὸν εἰπεῖν, οὐχ ἁμαρτήσει· κινήματος γὰρ μόνη μετ᾽ ὀλίγου ἀποτελεῖται ἴση. Rursum: εἰ δὲ ἡ ἴση φέρει ἀπόστροφον, εἴτε ἄνω, εἴτε κάτω, Βαρεῖα λέγεται· εἰ δὲ ἔχει δύο κινήματα, λέγεται σεῖσμα. Infrà: Ἰστέον ὡς ἡ ἴση φωνὴν οὐκ ἔχει, οὔτε ἀνιοῦσαν, οὔτε κατιοῦσαν, ἀλλ᾽ ἔστι τοῖς τόνοις ἅπασι ταπεινομένη, &c.

ΙΣΙΟΣ, pro ἴσος, *Planus*, *Rectus*, *Æquus*. Ἰσιάζω, Ἰσιώνω, *Adæquo*, complano, ἰσάζειν, εὐθύνειν. Ἰσιωμάδα, *Planities*, πεδιὰς, ἰσόπεδον. Ἰσιὰ, directè, *Directò*, ἴσια πρὸς ἴσια, *Proportionaliter*, ἀναλογικῶς.

ΙΣΚΑΙ. Alexander Trallianus lib. 11. cap.1. καὶ τὸ διὰ σκορόδων τε ἄλλους ὠφέλησεν, ἐπιπλασθέντα καὶ αὐτὰ μόνα τὰ σκόρδα, καὶ ἄλλως δὲ αἱ παρὰ τοῖς βαρβάροις ἴσκαι καλούμεναι. Quidam, inquit Jacob. Goupylus, *Cauteria* hac voce significari putant, quæ *Esca*, ab edendo & consumendo, dicuntur. Vide ὕσκα, & Salmasium ad Plinium pag. 181.

ΙΣΚΙΟΣ, *Umbra*, σκιά, in Corona pretiosa. Alexius Rharturus Doctr.6. εἰς ποῖον ἤθελες πιάσθη εἰς τὸ δένδρον, ἢ εἰς τὸ ἴσκιον τοῦ δένδρου. Fabulæ Æsopi Græcobarb. σκύλος ἐβάσταζε κρέας εἰς τὸ στόμα, καὶ ἀπέρνα γεφύρι, καὶ ἴδε τὸ ἴσκιον του εἰς τὸ νερὸν, &c. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κιστὰν τὸ λέγει παροιμία, τὸ ἴσκιόν σου φοβᾶσαι.

Georgius Contares lib. 6. Hist. Athenar. καὶ ἐφύτευσαν δένδρα καρπερὰ καὶ πολύφυλλα, καὶ μάλιστα πλατάνους ὅπου κάμνουν τὸν πολὺν ἴσκιον.

ΙΣΜΑΓΙΔΙΟΝ. Vide in Μαγίδιον.

ΙΣΜΙΟ, *Protinus*, εὐθὺς, in Corona pretiosa. Σμίο, in Turco-Græcia Crusij.

ΙΣΜΙΤ, *Spira*, genus panificij, in Turco-Græcia Crusij.

ΙΣΟΝΝΕΙΝ, *Æquare*, Ἰσοῦν. Glossæ Græcobarb. Ὁμαλίζειν, Ἰσάζειν, νὰ σάζει, νὰ ἰσώννει.

ΙΣΟΠΟΣΟΝ, *Ejusdem quantitatis*. Orneosophium:

phium, καὶ μετὰ ὥραν ἱκανὴν, χανίασον πάλιν αὐτὸ, καὶ βάλλε καοτίον ἰσόποσον τοῦ ἄλατος.

ΙΣΟΠΕΔΙΟΝ. Vide in Σκαπέδιον.

ΙΣΟΦΑΓΟΣ, *Stomachus*. Eustathius Iliad. υ. δηλοῖ δὲ ὁ ἐρύγων ταῦρος τὸ τὸ αἷμα ἀνερυγγάνοντα τῇ διακοπῇ τῆς τραχείας ἀρτηρίας, καὶ διαιρέσει τοῦ στομάχου, ἤτοι ἰσοφάγου.

ΙΣΟΧΡΙΣΤΟΙ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap.89. de quibusdam Monachis, qui Origenis errores tuebantur, tametsi invicem dissiderent: ῥᾴδιον δὲ ἐστι παντὶ βουλομένῳ καταμαθεῖν τὴν αὐτῶν ἀσέβειαν ἐξ αὐτῶν τῶν προσηγοριῶν, ὥσπερ αὐτοὶ ἀλλήλους ὀνομάζουσι· τῶν μὲν Νεολαυριτῶν τοὺς ἀπὸ τοῦ Φιρμίνου Πρωτοκτίστας, ἤγουν Τετραδίτας καλούντων· τῶν δ᾽ αὖ πάλιν Φιρμινιωτῶν, τοὺς Νεολαυρίτας Ἰσοχρίστους ὀνομαζόντων. ἐκ τῶν γὰρ οἰκείων τῆς ἀσεβείας ὀνομάτων τὰς ὀνομασίας ἐκληρώσαντο ἕκαστοι.

ΙΣΤΑΡΙΟΝ, *Tela*, *Pensum*. Glossæ MSS. Reg. ἱστὸς, τὸ ἱστάριον. Epimerismi MSS. Herodiani part. 2. ἱστὸς, τὸ κατάρτιον, καὶ τὸ ἱστάριον. Joan. Moschus in Limonar. cap.60. ἡ δὲ μονάστρια καθέζετο εἰς τὸ ἱστάριον αὐτῆς. Ubi perperam Interpres, *Sanctimonialis sedebat in cubili suo*. Meliùs, *ad pensum sedebat*.

ΙΣΤΑΝ, ut ait Goarus ad Euchalog. pag.765. est *Recitare*, & *quasi ordine successivo componere* στίχους, sic dictos quasi στάσιν ἔχοντας. Typicum S.Sabæ cap.1. εἶθ᾽ οὕτως λέγομεν τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, εἰς τὸν ἦχον κυριακῆς, ἱστῶμεν δὲ στίχους δ΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα. cap.2. εἰς δὲ τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου, ἱστῶμεν στίχους ς΄. cap.5. ἱστάμεθα δὲ διαμένοντες τῆς ἐκκλησίας στιχηρὸν ἐπὶ ψιαθίου ἐνεργῶς, ἁπάντων ἐν τῷ ἅμα κλινόντων τὸ γονὺ καὶ κεφαλὴν, καὶ ἀνισταμένων. cap.15. ἱστῶμεν στίχους ς΄. Mox: ἱστῶμεν στίχον ς΄ cap.19 κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου, ἐν οἷς ἱστῶμεν στίχους σὺν τοῖς εἱρμοῖς ιβ΄. cap.10. δεῖ εἰδέναι ὅτι εἰς τὸν ὄρθρον τὸ, Θεὸς κύριος, ἱστάμενοι ψάλλομεν. cap.30. Extr. εἰσερχομένων δὲ ἐν τῇ τραπέζῃ, ἐσθίομεν ξηροφαγίαν, πίνομεν καὶ ζωμὸν μετὰ μέλιτος, τῇ τετάρτῃ δηλονότι· τῇ δὲ πέμπτῃ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, τράπεζαν οὐχ ἱστῶμεν, ἀλλὰ μένομεν νηστεύοντες ἄχρι τῆς παρασκευῆς. Triodium in Feria 2. primæ hebdomadis Jejuniorum: ὅταν δὲ ἱστῶμεν τράπεζαν, λέγομεν τὸν ψαλμὸν ρμδ΄. Feriâ 5. magnæ hebdomadis, sub finem: δεῖ εἰδέναι ὅτι παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ κατὰ ταύτην τὴν ἁγίαν ἡμέραν τῆς μεγάλης παρασκευῆς μὴ ποιεῖν λειτουργίαν τελείαν, μήτε προηγιασμένην, ἀλλ᾽ οὔτε τράπεζαν ἱστῶμεν, οὔτε ἐσθίομεν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τῆς σταυρώσεως. Euchologium pag.753. καὶ λέγομεν τὸν παροιμιακὸν ψαλμὸν, Εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στιχηρὰ στίχου, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα. Denique in Typico Casulensi caput 9. ita inscribitur: περὶ τοῦ πόσους στίχους ἱστῶμεν τῷ σαββάτῳ τῆς ἑσπέρας.

ΙΣΤΕΚΕΙΝ. Vide in Στέκειν.

ΙΣΤΙΑ, pro Ἑστία, *Focus*, *Ignis*. Nicol. Myrepsius MS. sect.3. cap.58. καπνίαν τῆς ἱστίας καθαρὰν. Perperam ἰσθίαν scriptum. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Τὸν βάνουσι τῆς ζαρίστην εἰς τὴν ἱστίαν καὶ λαῦρα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Πᾶν πρᾶγμα κατεχόνευσε ἡ πύρα τῆς ἱστίας.

Lib. 3.

Στοὺς στολισμένους κράββατους ἱστία καὶ κέασίν τους.

Lib. 4.

Καὶ κάθε ὥρα με ἱστία τὰ μέλημου φλογίζης.

Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: καὶ μὴ εὑρὼν ὄστρακον, ἔβαλε τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἱστίαν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὴν λαμπρὰ, καὶ ἐθυμίασεν.

Στία. Idem Anonymus lib.4.

Μὲ ἐντροπὴ ἐβάλασι τὴν πρώτη στίαν γυναῖκες.

ΙΣΤΟΡΕΙΝ, *Pingere*, Ζωγραφεῖν. Gregorius II. Pap. in Epist.1. ad Leonem Isaurum Imp. καὶ Θεοῦ φύσιν ἀδυνατεῖν ἱστορῆσαι καὶ ζωγραφῆσαι. Anonymus in invectiva in Iconomachos num. 2. παρωσάμενοι τὰς αὐτῶν φωνὰς καὶ μαρτυρίας περὶ τῆς ἐνσάρκου καὶ ἀνθρωπίνης αὐτοῦ μορφώσεως χαρακτῆρος ἱστορηθείσας εἰκόνας, ἅσπερ ἡμῖν τρανῶς σέβειν καὶ προσκυνεῖν ἐδίδαξαν. Michaël Monachus in Vita S. Theodori Studitæ: καὶ Λουκᾶς δὲ ὁ ἱερὸν ἀναπτύξας εὐαγγέλιον, τὴν τοῦ Κυρίου ἱστορήσας εἰκόνα, ἔργον πολλοῦ ἄξιον τοῖς μετ᾽ αὐτὸν καταλέλοιπε. Joannes Damascenus Orat. In Cabalinum pag.688. θέλεις εἰπεῖν, ὅτι ἄγγελον οὐδεὶς εἶδε, καὶ πῶς καὶ ἄγγελον ἱστοροῦσι; Joannes Phocas in Descript.Terræ Sanctæ num.14. καμάραι δύο, ἐπ᾽ αἷς ἱστόρηται ἐν μὲν μιᾷ ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Δεσπότου. Anonymus de locis Hierosol. num.1. ἐστὶ καὶ ἱστορημένη ἡ λαζάρωσις τοῦ Χριστοῦ. Adde num. 9. 12. Codinum in Orig. Constantinopol.num.84.& alios passim.

Στορεῖν, pro ἱστορεῖν. Idem Anonymus: καὶ εἶναι στορισμένη μετὰ μοτίου ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Alibi: καὶ ἀπὸ τὴν κάτω ἐστὶ στορισμένη μετὰ μωσίου χρυσοῦ ὅλοι οἱ Προφῆται.

Ἀνιστορεῖν. Joannes Damascenus in Synodica Orientalium ad Theophilum Imp.pag.113. καὶ πρότερον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνιστορεῖσθαι ἐνομοθέτησε, καὶ ταῦτα ἐν ζωγραφικοῖς χρώμασι διαχαράττων, τὴν ἐν Βηθλεὲμ γέννησιν, &c. Et in laudata Orat. in Cabalinum pag.670. εἰκόνας ἀνιστοροῦσι πρὸς ὑπόμνησιν αὐτῶν. Joannes Euchaitorum Metropolita pag. 55. εἰς τοὺς ἁγίους Πατέρας ἱστορημένους, ἐν οἷς ἦν καὶ Θεοδώρητος.

Ἀνιστορήσας τοὺς σοφοὺς διδασκάλους.

Et pag.52. ubi de Angelis pictis:

Καὶ πῶς ἀνιστόρησεν ἄγνωστον θέαν;

Ita apud S.Basilium Epist.205. Anonymum in Miracul. S.Georgij Mart. n.54. Andream Cretensem Archiep. in jambis ad Agathonem, Germanum Patr. Constantinopol. in Epist. ad Joannem Episcopum Synadensem, &c.

Καθιστορεῖν, apud Theodorum Lector. Ecl.1.p.552. & Nicephorum Callist. lib. 15. cap.14.

Ἱστορία, *Pictura*, *Tabella*. Nilus Monachus lib.4. Epist.61. καὶ ἐν τῷ κοινῷ οἴκῳ χιλίους σταυροὺς πήξασθαι, καὶ ἱστορίας πτηνῶν καὶ ἑρπετῶν, καὶ βλαστημάτων παντοδαπῶν. Germanus Patr.Constantinopol. Homil. in 1.Dominic. Jejun. ταῦτα πάντα ἐν χρώμασι καὶ ἐν ἱστορίαις. Joannes Damascenus in Cabalinum p. 703. καὶ ἐκ τῆς ὑλικῆς ταύτης ἱστορίας ἐπὶ τὸ πρωτότυπον τὴν τιμὴν ἀνάγειν. Adde Epist. Hadriani Pap. *descriptam* Græcè in Concil. Nicæno II. Act. 2. Martyrium S. Anastasij Persæ, &c.

Ἱστοριογράφος, *Pictor*, Ζωγράφος. Vide Gloss.med.Lat. in *Historiographus*.

Ἱστορίτης, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἐκ τὴν παροῦσαν τὴν ζωὴν ὀλέποικεν ὁ ἱστορίτας.

ΙΣΧΥΡΩΝΝΕΙΝ, *Roborare*, *Munire*. Phortius περὶ στρατηγικῆς πραγματείας

Ὡς πρέπει καθ᾽ ἕνα τόπον
Ἰσχυρώννοντας με κόπον.

ΙΣΧΥΣ, *Valor & pretium monetæ*. Suidas: δηνάριον, εἶδος ἀργυρίου ὁλοκοτίνου ἴσον ἔχον ἰσχύν.

ΙΣΧΥΣ, *Coniza major*, apud Interpol.Dioscor. cap.541.

ΙΤΑΛΙΑΝΟΙ, *Itali*, Ἰταλοὶ, ex Italico, in Glossis Goæcobarb.

ΙΤΑΛΙΚΟΣ, Mensura liquidorum, *Sextarius*. Palladius in Hist.Lausiaca cap.22. καὶ εἰς οἶνον διαπολήσας τὰ κώδια, ταύτην πιὼν ὡς Ἰταλικῶν δεκαοκτώ. Ubi Heraclides: *Decem & octo Italicos vini solus exhausit*. Vetus Interpres: *Bibitque decem & octo calices*.

ΙΤΕΑ

ἸΤΕΑ'. Vide in Αἰτιά.

ἸΤΕΡΥ, *Par*, *Similis*, *Æqualis*, ἴσος, ὅμοιος.

ἼΤΖΟΥ. Vide in Ἔτζη.

ἸΤΡΙΟΝ, *Iterum*, *Iteratum*, in Glossis Græco-Lat. at in MSS. legitur *Itrium*, *Tractum*: ἰκρίον emendat Salmasius ad Hist. Aug. pag.155. & *Pergulam* interpretatur. Vide Hesychium in ἴτριον, & Phavorinum in ἴτρον.

ἸΧΘΗΡΕΥΤΗΣ, *Piscator*. Glossæ Græcobarbaræ ἁλιεῦσι, θαλαττουργοῖς, ἰχθυηρῶν.

ἸΧΘΥΟΚΕΝΤΡΟΝ, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij, ἡ τρίαινα, ἤτοι τὸ καμάκιον. *Tridens* Vide Suidam in Τρίαινα.

ἼΧΟΣ, Ἴχιος, *Æqualis*. Glossæ Græcobarb. ἰσοδύναμος, ὅπου ἔχει ἴσην, ἢ ἴσχυν δύναμιν. Alibi: ὁμαλοί, ἤγουν ἴσοι, ἢ ἴχοι.

Ἰχιάνειν, *Æquare*. Eædem Glossæ: ὁμαλίζει, ἰσάζει, νὰ σάζει, νὰ ἰσόνει, νὰ ἰχιώνει.

K.

KABAΔAΓIA'ΔA, *Coma*, Κόμη. Καβαδαγιάτος, *Comatus*, *Crinitus*, Κομήτης.

ΚΑΒΑ'ΔΗΣ, Καβάδιον, Καββαδίκι, vestimenti virilis species. Portius: καβάδυ, *toga*, *supparum*, *sagum*, τήβεννα, σάγος. Codinus de Offic. cap.3. num.13. duplicem togam dat Despotæ festis diebus, alteram quam Σκαράνικον vocat, alteram quam Καββάδιον, hisce verbis: Τὸ δὲ καββάδιον αὐτοῦ ὀξὺ, ἢ ἐρυθρὸν μαργαριταρένιον. Idem cap.6. num.18. Ἐπενδύτου, seu *Superulæ* speciem fuisse innuit: Οἱ δὲ ἄρχοντες (φοροῦσι) σκαράνικα, φακεώλια, καὶ καββάδια, ἅπερ ἐνδύματα ἐπιλόρικα ἕκαστος κατὰ τὴν τάξιν αὐτοῦ. Aliud tamen cabbadium fuisse ab epiloricio videtur scribere eodem cap. num.35. Ὅτε γοῦν ὁ βασιλεὺς τὸ στέμμα φορεῖ, ἕτερόν τι ἔνδυμα οὐ φορεῖ, εἰ μὴ τὸν σάκκον ἢ τὸ διάδημα, καὶ ὅτε μὲν ταῦτα, ὅτε δὲ ἐπιλωρίκιον καὶ φακεώλιδα φορεῖ· ἄλλοτε καββάδιον καὶ φυαλιν. Ex quibus saltem colligitur καββάδιον vestem fuisse communem Imperatoribus, & nobilibus Palatinis, sed & quibusvis. Achmes cap.131. Εἰ δὲ ἔδωκεν αὐτοῦ καβάδιν, ἤτοι σκαραμάγγιον, τάχυ ἀποθανεῖται ἡ γυνὴ αὐτοῦ. Et cap.268. Γυνὴ ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐφόρει καββάδικιν, σκαραμάγκιον, ἢ φακεώλιον ἀνδρὸς, χαρήσεται ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Ptochoprodromus MS.

Καβάδιν εἶχεν στύπινον τζαντζαλοφορεμένον.

Vocem formatam ex κάπα, *capa*, putat Salmasius ad Tertullianum pag.30. & ad Vopiscum pag 390. cujus sententiam suggillat Goarus ad Codinum. A Cabade Persarum Rege etymon accersit Joan. Tzetzes. chil.12. v.792.

Ἔνδυμα ἐνυάλιον, στρατιωτῶν τὸ εἷμα,
Ὅπερ Καβάδης λέγεται, ἀπὸ Καβάδου Πέρσου.

Codinus cap.6. num.50. scribit Imperatores id genus vestimenti accepisse ab Assyriis: Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς τῶν Μήδων ἀρχῆς ἔλαβε ποτὲ φακεώλιον, καὶ τὸ ἐπιλουρικον· ἀπὸ δὲ τῆς τῶν Ἀσσυρίων, τὸ Σκαράνικον, τότε καββάδιον, καὶ τὸ δρακόντειον φλάμουλον.

ΚΑΒΑ'ΚΑ, *Larus*, Κάβηξ. Anonymus de vulpe & lupo.

Ἐγὼ τὴν ἐκολόσυρνα ἐκείνην τὴν καβάκα,
Καὶ κείνη εὐτερονγίασε, καὶ κράζει κάκα κάκα.

ΚΑΒΑ'ΛΛΗΣ, *Equus*, *Caballus*. Gloss. Lat. Gr. *Cantherius*, καβάλλης μηχανικός. Hesychius: Καβάλλης, ἐργάτης ἵππος. Alibi: Νίννον, τὸν καβάλλην ἵππον. Plutarchus de Non fœner. Ὄνῳ τινὶ τῷ τυχόντι, καὶ καβάλλῃ χρώμενος, φεῦγε πολέμιον καὶ τύραννον δανειστήν. Antipater lib.1. Anthol. cap.41.

Βουκόλος ἔπλεο, Φοῖβε, Ποσειδάων δὲ καβάλλης.

Μονοκάβαλος, *Equus desultorius*, sic dictus ad differentiam eorum qui junguntur ad currum. Glossæ Lat. Gr. MSS. apud Meursium: *Singulator*, ἱππαστὴς, κέλης, μονοκάβαλλος. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Κέλης, ὁ μόνος ἵππος, ὁ γυμνὸς, ἢ καὶ ὁ σελλάριος, ὁ μονοκάβαλος. Catalogus Offic. Palatij MS. in Bibl. Reg. Cod. 558. Στρατοπεδάρχης τῶν μονοκαβαλῶν. Ubi Codinus cap.5. §.86. τῶν μονοκαβάλλων habet. Vide Salmasium ad Vopiscum pag.505.

Μονοκάβαλλοι, Δικάβαλλοι, Τρικάβαλλοι, *Equites qui uno, duobus, aut tribus equis instructi in bellicas expeditiones pergebant*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 5. num.75. ἦσαν ἐν τοῖς κατὰ θέματα τόποις, φοσσάτου τάγματα, οἱ μὲν μεγαλοαλόγιοι ὀνομαζόμενοι, οἱ δὲ Τρικάβαλλοι, οἱ δὲ Δικάβαλλοι, καὶ ἕτεροι Μονοκάβαλλοι. Deinde addit στρατοπεδάρχην τῶν Μονοκαβάλλων, iis qui unico utuntur equo præesse. Vide ibi Goarum. Græci hodierni, ut Auctor est Hieron. Germanus, δικάβαλον & τρικάβαλον dicunt, *cum duo vel tres uni equo insident*. Proinde nescio an ea notione capienda sint verba Codini, adeo ut fuerint qui majoribus equis utebantur, seu μεγαλοαλόγιοι, alij qui equo singulari veherentur, alij denique qui bini vel terni equum unicum insiderent.

Ἰδιοκάβαλλος, *Proprius equus*. Constantinus de Adm. Imp. cap.53. ἀπέχουσι δὲ οἱ τοιοῦτοι τόποι ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὁδὸν ἰδιοκαβάλλου ἡμέρας μιᾶς.

Καβαλλικεύειν, *Equitare*. Glossæ MSS. Καβαλλικεύει, ἐπιβαίνει τὸν ἵππον. Lexicon Cyrilli & Glossæ aliæ MSS. ὀχούμενος καὶ ἐποχούμενος, ὁ ἐπιβαίνων καὶ καβαλλικεύων. Herodiani Epimerismi MSS. & Moschopulus: Κελητίζω, καβαλλικεύω. Theophanes an.1. Theodosij III. ἐστι ἔμπροσθεν λέγων, ὅτι δοῦλος ἐφάνην κλέψας χρήματα πολλὰ, καὶ διὰ ἐκεῖνο ἐκαβαλλικευσάμην. Anonymus post eundem Theophanem pag. 432. καὶ ἔχων ἕτοιμον τὸν ἵππον, σηκώσαντες αὐτὸν οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐκαβαλλίκευσεν. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap.15. οὐ καβαλλικεύουσι δὲ ἵππους, ἀλλὰ καμήλους. Nicetas Græcobarb. MS. de Statu Urb. ἐνάρετον πτωχικὸν καβαλλικεύων. Nomocanon Cotelerianus num. 99. ἱερεὺς ἐὰν καβαλικεύσει εἰς ἄστρωτον ἄλογον, ἀφοριζέσθω τῆς ἐκκλησίας. Judæorum Jusjurandum lib.2. Juris Græco-Rom. pag.119. ἵνα ζώσηται τὸν βατὸν, καὶ καβαλλικεύσῃ τὸν ἀσκὸν, καὶ ἐμβῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Utuntur præterea Actuarius lib. περὶ συνθέσεως φαρμάκων. Leo in Tactic. cap.6. num.12. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. Balsamon in Explic. Concil. Achmes Onirocrit. cap. 234. 235. 242. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.3. n.12. cap.5. n.8. &c.

Ἀποκαβαλλικεύειν, *Equo desilire*. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.8. & Auctor incertus post Theophanem pag.432. καὶ ἀποκαβαλικεύσας ὁ Κροῦμος, ἐκάθισεν ἐπὶ ἐδάφους.

Καβαλλάριος, *Caballarius*, *Eques*. Lexicon Cyrilli MS. & Glossæ Basilic. Καβαλλάριος, ἔφιππος, ὁ

ἐν ἵππῳ καθήμενος Κάβαλλος γὰρ ὁ ἵππος. Epimerismi Herodiani MSS. & Basilius de Exercitat. Grammatica: Κέλης, ὁ Καβαλλάειος. Joannes Diaconus ad Hesiodi Scutum pag. 213. Ἀναβεβηκότες δὲ τινες ἡνίοχοι, ἤγουν καβαλλάειοι ἐπάνω δίφρων ἐγκαλασκευάςων, ἀπέλυσαν τοὺς ταχεῖς ἵππους. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἡνίοχος ὀνόμαςαι αὐτὸς ὁ καβαλλάρης.

Joannes Moschus in Limon. cap.72. ἰδοὺ καβαλλάειος πεμφθεὶς ἀπὸ τῆς Αὐγουςαλίου. Chronicon Alexandrinum an.8. Phocæ: καὶ ἔρχεται καβαλλάρις εἰς τὸ παλάτιν τῆς πόλεως. Anonymus de dissidio Græcorum & Latinor. Ἐμμανὴς δὲ γενόμενος εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν Λατίνων καβαλλαρίων ἀκοντίσας κατ' αὐτοῦ ῥόπαλόν τι, &c. Miracula S. Georgij: καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ κρότος ἐγένετο μέγας, καὶ εὐθέως ἔφθασαν τριάκοντα καβαλλάειοι, &c. Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Αὐτὸς δὲ καβαλλάειος διωκτικῶς ὁδεύει.

Utuntur passim alij, Evagrius lib.6. cap.21. Theophylactus Simocatta lib. 5. cap.13. Theophanes an. 17. Heraclij, an.2. Philippici, Constantinus in Tacticis, Nicetas ex Cod.Barbarogr. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. &c.

Καβαλλάριοι, Latinis, *Milites*, seu *Militari cingulo donati*, nostris, *Chevaliers*. Anna Comnena lib.13. pag.411. in pacto inito inter Alexium Imp.& Boëmundum: ὅσοι δὲ ἀπῶσι τῶν ἡμῶν ἱππέων καὶ ὁπλιτῶν, οὓς Καβαλλαρίους συνήθως καλοῦμεν. Georgius Pachymeres lib.1. cap.30. παρὰ μὲν τῆς Μαφρὲ τρισχιλίους, οὓς αὐτοὶ λέγουσι Καβαλλαρίους, λαμβάνει ἄνδρεῖς ἐκ Γερμανῶν. Et cap.31. λέγεται γὰρ τοὺς περὶ τὸν Πρίγκιπα μεγιςᾶνας, οὓς ἐκεῖνοι Καβαλλαρίους λέγουσι, τούτων τινάς ἐποφθαλμίζειν. Idem lib.4. cap.31. τότε τριάκοντα Καβαλλαρίους δοὺς αὐτῷ. Ibidem: Καβαλλάειος Ἀλέξιος, ἀνὴρ γενναῖος καὶ ἀνδρικός. Hinc apud eundem lib. 12. Καβαλλαρικῇ τιμῇ τιμᾷν, *Militari cingulo donare*. Cantacuzenus lib.3. Hist. cap.25. καί τισι τοῖς ἐκ τῶν Λατίνων ςρατίας τὴν Καβαλαρίων παρεῖχε τιμὴν, πάντα ἐπ' αὐτοῖς ἐθισμένα πράττων. Concil. Florentin. pag. 34. ἐκαθέζοντο δὲ καβαλλάειοί τε καὶ Μαρκέσιοι, Κόντοι, καὶ Δουκάδες. Hist.MS. Florij & Platziafloræ, ex Cod. Cæsareo:

Εἷς καβελάρης εὐγενὴς ὁρμώμενος ἐκ Ῥώμης.

Historia MS. Belisarij:

Καὶ τῶν καθένας ἔζωσε χρυσὸν σπάθην ςὴν μέσιν,
Καβαλλαρίους τοὺς ἔκαμεν προσκυνοῦντες αὐθέντας.

Καβαλλάειος, recensetur 87. inter Dignitates Palatinas in Catalogo Offic. Palat. ex MS. Reg. sed quale illius fuerit munus, non liquet.

Καβαλλάριοι, apud Persas. Martyrium S. Anastasij Persæ MS. Ἰδόντες τινὲς τὸν ἄνδρα τῶν συνήθως παρὰ Πέρσαις λεγομένων Καβαλλαρίων, πρὸ τῆς δέρβας καθημένους, ὥσπερ οὖν καὶ εἰώθασι· τοῦτο δὲ ἐςὶ πραιτώριον τῆς καλουμένου παρ' αὐτοῖς Σελλαρίου.

Καβαλλαεικὸν, *Equitatus*: Καβαλέρια, ex Gall. *Cavalerie*, apud Georgium Contarem lib.5.Hist.Athenar. pag. 119. & alibi. Theophanes an.11.Pogonati: οἱ δὲ τῆς καβαλλαρικοῦ τῶν βασιλέα φεύγειν διαφημίσαντες, &c. Et an. 2. 7. Rhinotmeti, & an.3. Leontij an.1. Artemij, an. 31. Copronymi, τὰ καβαλλαρικὰ θέματα. Rursum an. 34. ejusdem Copronymi: αὐτὸς δὲ φοβηθεὶς ἔμενεν εἰς τὸ καβαλλαρικόν. Leo in Tacticis cap.1. §.7. πολεμικοῦ ςρατοῦ, τὸ μὲν ἐςι πεζικὸν, τὸ δὲ καβαλλαρικόν. Constantinus de Adm. Imp. cap.31. ἡ βαπτισμένη Χρωβατία ἐκβάλλει καβαλλαρικὸν ἕως ξ. πεζικὸν δὲ ἕως χιλιάδας ρ. Apud Nicetam in Joanne n.7. εὔοπλος καὶ εὔιππος ςρατιὰ, Cod. Barbarogr. habet Καβαλλαρικὸν ςράτευμα.

Καβαλαρίτζη, *Equitatus*, ex Gall. *Cavalerie*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὸ χλουμούτζη ἀπέςειλεν δὲ Μυςικὸν τὸ μέγαν·
Καὶ του αὐτοῦ τὴν συντροφίαν, καὶ τὴν καβαλαρίτζην·

Καβαλλαρίκιον, *Equile*, seu potiùs locus in quo domantur vel exercentur equi, *Maneggio*. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.5. num.7. ὁ μέντοι δηλωθεὶς Κόμης ἐπ' ἀδείας ἔχει ὅσα ἂν ἐκ τῶν βασιλικῶν ἵππων βούλοιτο καβαλλικεύειν εἰς τὸ καβαλλάρικιον τοῦ Βασιλέως, ἄγειν τε καὶ φέρειν, ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἐφίζειν, πεζεύειν δὲ αὖ εἰς τὸ καβαλλαρίκιον.

Καβάλλητον, apud Hesychium, exponitur καβάλλης, καὶ ἡ πρώτη τῆς τρικλίνου τομὴ διὰ τὸ ἀνάκλιτον. Ita emendant Viri docti pro καβάηλιον. Suprà: Καβάλλης, ἐργάτης ἵππος.

Καβαλλὶς, *Stercus equinum*. Eustathius ad Odyss. α. τὸ δὲ κάταβαλεῖν, καταρρῖψαι ἐςίν· ὃ δὴ συκοπὲν ποιεῖ τὸ καβαλεῖν· ἴσως δὲ καὶ τὴν κοινῶς λεγομένην καβαλῖνα, καθ' ἣν ὁ Κοπρώνυμος Καβαλῖνος ἐσκώπτετο· περὶ ἧς φέρεται ὅτι καβαλὶς δικατάληκτον ἔγκειται δὲ, φησὶν, ἡ κάπη, καὶ τὸ ἅλις, ἤγουν αὐτάρκως· περίτωμα γάρ ἐςι τῆς ἀπὸ κάπης ἐσθιόντων ἀλόγων. Similia ferè habet Suidas in Καβαλὶς. Theophanes an. 24. Leonis Isauri: μαγείαις καὶ ἀσελγείαις, καὶ αἱμοχυσίαις, καβαλλίαις τε κόπροις καὶ οὔροις ἀπατώμενος, ubi Miscella, *Caballinis stercoribus atque lotio delectatus*.

Καβαλλίνα, eâdem notione. Idem Theophanes an.6. Constantini filij Irenes: ὁ δὲ βασιλεὺς βάλλων καβαλλίνας ἀλόγων εἰς μανδύλιν, ἔπεμψεν αὐτῷ, εἰπὼν, &c. Michaël Glycas in Copronymo: γίνωσκε δὲ, ἀγαπητὲ, ὅτι πολλὰ καὶ πολλάκις ζητήσαντες ὅθεν ἐκεῖνος ἐκλήθη Κοπρώνυμος, οὐδὲν ἄλλο τοῦτο μόνον εὕρομεν· χώρα τίς ἐςι Κάβαλα οὕτω λεγομένη, οἱ οὖν ἐκεῖθεν ὁρμώμενοι, Καβαλῖνοι πάντως ἐλέγοντο· ἐκεῖθεν οὖν καὶ αὐτὸς τὴν γέννησιν ἔσχηκε, καὶ κατά τινα συνήθειαν Καβαλίνα ἡ κοπρία λέγεται, δικαίως ὁ κάκιςος ἐκεῖνος ἐπεκλήθη Κοπρώνυμος, ὡς ὄνομα κοπρίας ἐν ἑαυτῷ δῆθεν ἐπιφερόμενος. Nugæ sunt quæ de Cabala Urbe commentatur Glycas.Porrò.

Καβαλλῖνος & Κοπρώνυμος dictus Constantinus, quòd, ut ait Theophanes an.3. Leonis Isauri, idem Constantinus, dum à Germano Patr. baptizaretur, in Lustrali unda alvum egesserit: cùm καβαλλίνας, stercus quodvis tunc appellarent. Hinc igitur *Caballinus* vocatur à Cedreno pag.457. τῷ γ'. ἔτει ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ Λέοντι υἱὸς δυσσεβέςατος, καὶ τῆς Ἀντιχρίςου πρόδρομος Κωνςαντῖνος ὁ Καβαλῖνος. Adde p.463.

Καβαλλῖνος, *Caballinus*, apud Myrepsum de Antidotis cap.99. in MS. 97. Edit. ὄγκλα καβαλίνα, *Ungula caballina*, de qua Fuchsius lib.1. de Stirpib. & Ruellius lib.3. de Natura Stirp. cap.60.123.

Καβαλλέτον, *Fulcrum*, Ital. *Cavalleto*, Gall. *Chevalet*. Phortius de Re militari:

Προμαχῶνας καβαλλέτα
Πάσαις, καὶ μεντζολονέτα,
Ὡς πρέπει καθ' ἕνα τόπον.

Καβάλλια, Notæ Musicæ Græcanicæ. Hagiopolites, seu Liber de Musica Ecclesiastica MS. τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δεκαπέντε τῆς μουσικῆς καβαλλίων, εἰσὶ ταῦτα, προσλαμβανόμενος ζῆτα ἐλλιπὲς καὶ τὸ πλαγίον. Ὑπάτη ὑπάτων γ. ἀνεςραμμένον, καὶ γ. ὀρθόν. Παρυπάτη ὑπάτων β. ἐλλιπὲς, καὶ γ. ὕπτιον. Ὑπάτων διάτονος, Φ. καὶ δίγαμμα. Ὑπάτη μέση Σ. καὶ Σ. Παρυπάτη μέσος, ρ καὶ Ξ. Μέσων διάτονος, μ. καὶ π. καθειλκυσμένων. Μέση ι. καὶ λ. πλαγίον. Τρίτη συνημμένων θ. καὶ λ. ἀνεςραμμένον. Συνημμένων διάτονος, γ. καὶ ν. Συνημμένων, ω. τετράγωνον ὕπτιον καὶ ζ. Παραμέσος, ζ. καὶ Π. πλαγίον. Τρίτη διεζευγμένων, καὶ τετράγωνον καὶ π. ἀνεςραμμένον. Διεζευγμένων διάτονος, ω τετράγωνον ὕπτιον, καὶ ζ. Νήτη διεζευγμένων Φ. καὶ πλαγίον κ. Τρίτη ὑπερβολαίων υ. καλωνεύον, καὶ ἡμίαλφα ἀριςερὸν, ἀναςραμμένον. Ὑπερβολαίων διάτονος, μ. καὶ π. καθελκυσμένον ἐπὶ τὴν ὀξύτητα.

Νήτ:

Νήτη ὑπερβολαίων, ι. κ. λ. πλάγιον ἐπὶ τὴν ὀξύτητα. Hæc etsi prolixiora describenda visa sunt, ut quindecim Græcanicæ Musicæ tonos & eorum notas, quæ vulgò verbis superponuntur in libris Ecclesiasticis, & unde eæ Καβάλλια dicantur, quivis percipere possit. Hisce subjiciuntur sequentia literis miniatis: σημείωσαι ὧδε περὶ τόνων ἁπλῶν καὶ συνθέτων, καὶ οἷα δεῖ εἶναι τὰ κυρίως σημάδια κατὰ μίμησιν τῆς μουσικῆς καβαλλίων. Deinde ista: τῶν δεκαπέντε τούτων τόνων συναριθμουμένων, &c.

ΚΑΒΑΡΟΠΟΥ´ΛΗ, fortè *Ancilla cauponaria*: nostris, *servante de cabaret*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ μέσα εἰς τοῦτο φθάνουσιν οἱ τρεῖς καβαροπούλες
Ε῎χων αὐλάμα με ταύταις καὶ ἄλλαις παιδοπούλες.

ΚΑΒΑΣΤΙ´ΩΝ. Biton in Mechanicis: δεῖ δὲ καὶ βάλλειν ἐκ τῶν καβαστιώνων λίθοις ὡς μεγίστοις τοὺς πλησιάζοντας τῷ τείχει. Propugnaculum, seu aggerem, quem vulgò *Bastion* appellant, hîc interpretatur Meursius, sed cur adjunctæ literæ Κα, non indicat. Eadem verba habet Philo lib. 5. Belopœec. Sed καρβατιώνων, non verò καβαστιώνων, præfert MS. Codex Regius, quem etiam laudat Rigaltius.

ΚΑΒΑ´ΤΩΡ, *Cavator*. Zosimus Panopolita, vel alius Anonymus Græculus MS. de Ratione rotundandarum margaritarum: ἐπειδὴ στιλβοῦσιν αὐτὸ καβὼ καὶ οἱ λίθοι στιλβοῦνται παρὰ τῶν καβατόρων. Vide Καβιδάριοι.

ΚΑΒΕ´ΡΤΑ, *Tegumentum equi posterius*, in Turco-Græcia Crusij p. 118. pro κοβέρτα, ex Ital. *Coverta*.

ΚΑΒΙ´ΓΕΣ, *Claviculæ testudinis*, seu *Cytharæ*, apud Hieron. Germanum.

ΚΑΒΙΔΑΚΑ´ΝΘΙΟΝ, *Instrumenti Musici species*. Vide Χειρόργανον.

ΚΑΒΙΔΑ´ΡΙΟΙ, *Lapidarij*, *Lapillorum cavatores*. Glossæ Græco-Lat. Καβιδάριος, *Cabidarius*. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 5. ἦν γὰρ ἐν νεότητι αὐτοῦ λιθουργὸς, ὃν λέγουσι Καβιδάριον, καὶ ἀπελθὼν, λέγει αὐτῇ, Λίθοι ἀναγκαῖοι σμάραγδοι, καὶ ὑάκινθοι ἐμπεπτώκασί μοι, &c. Moschus cap. 203. λιθουργός τις, ὃν καλοῦσι καβιδάριον ἔχων λίθους πολυτίμους καὶ μαργαρίτας, &c. Vide suprà in Καβάτωρ, & Gloss. med. Lat. in *Cabidarius*.

ΚΑΒΙΟ´ΘΥΡΟΝ. Apollodorus MS. in Poliorcetic. ἐν ᾗ τὸ ἄκρον διέρχεται τῆς περικραβάτου σχοινίου κατὰ κορυφῆς τὰ τοῦ Κόρακος καβιόθυρα. Infrà: ἐπιδέδενται πάντη χαύνως τὰ λεγόμενα καβιόθυρα διὰ τοῦ Κόρακος ξυλικὰ ιβ΄. Occurrit ibi pluries.

ΚΑ´ΒΟΣ, in Glossis Græco Lat. *Congiarium* exponitur apud Suidam μέτρον σιτικὸν; κάβαισος, ἄπληστος, (κάβος γὰρ μέτρον σιτικὸν) καὶ τῆς μέθυσον ἡμᾶς. Ubi non κάβος, sed κάβαισος Suidæ, *Ebrius* dicitur, quod non advertit Vir doctus.

ΚΑ´ΒΟΣ, *Caput, Promontorium*, ex Ital. *Cabo*. Itinerarium MS. Theodosij Zygomalæ: ἐπειδὴ κάβος λεγόμενος Κριός. Alibi: εἶτα φαίνεται ἐξοχὴ λεγομένη καβοχιλιδώνη. Portolanus MS. ἀπὸ τὸ κάβο Μαλέα, ἔσω Βιλανδία ἕνα μίλια πέντε.

ΚΑΒΟΥ´ΛΙΟΝ, apud Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. c. 1. ubi Gregorius M. *Cubiculum* habet.

ΚΑΒΟΥ´Ρ, Καβοῦρ, Turcis, dicti *Infideles*; sic nempe Christianos ij appellabant, fortè quòd instar cancri, quem Καβοῦρον vocabant, à recta fide recederent. Moses Sultanus apud Ducam Hist. c. 19. ἀλλὰ μᾶλλον, εἰ χρὴ λέγειν, καὶ ἐφ' ἡμίσους Καβοῦρ ἐγένετο. In c. 21. Bajazetes ita loquitur: ὁ δὲ Ἀδουλὰς πρώην μὲν Καβοῦρ ὑπῆρχον, νῦν δὲ Μουσουλμανός. Adulas porrò Albanus erat, fuerátque Christianus. Cap. 23. idem Bajazet: οὐκ ἔστι καλὸν, καὶ τοῖς τοῦ Προφήτου θεσπίσμασι συνᾷδον, Μουσουλμάνων παῖδας τρέφεσθαι παρὰ καβουρίδων: à Christianis nempe. Cap. 34. καὶ τὸ τῶν Μουσουλμάνων γένος ἐδυσφόρει, καὶ οἱ Καβοῦρίδες ἐχαίροντο. Adde cap. 35. Scribit Leunclavius *Giaour*, voce dissyllabâ, Turcis esse quod alij Καβοῦρ dicunt, verbúmque esse contumeliosum, quod *Infidelem* significat.

ΚΑ´ΒΟΥΡΟΣ, *Cancer*, in Corona pretiosa, καρκῖνος, & Portio. Joannes Jatrosophista MS. cap. 189. καβούρους ποταμίους καῦσον εἰς καρβούνια, καὶ ἐπὶ στάκτην τῶν καβούρων πότιζον μετὰ ὕδατος. Agapius in Geoponico cap. 230. βάλε δέκα καβούρους ποταμίους, ἢ τῆς θαλάσσης εἰς ἀγγεῖον, &c. Occurrit præterea apud Myrepsum sect. 8. cap. 23. Κάβουρας, in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag. 88. 93. 186. Hesychius: Κάβειροι, καρκῖνοι. Legendum fortè κάβυροι. Eustathius Od. α. ἔτι δὲ καὶ κάμμορος, ὅπερ ἐστὶ κακόμοιρος, ἢ κακοθάνατος, ὡς δὲ Καρίδας, ἐστὶν ὃν ἡ τοιαύτη λέξις σημαίνει, δηλοῖ Ἀθηναίοις ἐν τῷ κάμμοροι, καὶ τὸ γένος καρίδων ὑπὸ Ῥωμαίων οὕτω καλούμενον· καὶ ἴσως ἐντεῦθεν οἱ χυδαῖοι τοὺς καβούρους παρέφθειραν.

Καβρὸς, eâdem notione.

ΚΑ´ΒΩΝ, *Cabo, Equus*. Isidorus in Glossis: *Cabo, Caballus grandis*. Rursum: *Cabo, Caballus, Sonipes Equus*. Hinc

Κριατοκάβων, *Equus varicosus*. Apsyrtus lib. 1. Hippiatr. c. 14. καὶ ὅσοι κατὰ τῆς διδύμων κριατοὺς ἔχουσιν, οἱ λέγονται κριατοκάβονες, ἄθετοί εἰσι.

ΚΑ´ΓΚΕΛΟΣ, Κάγκελον, *Cancellus*. Lexicon MS. Cyrilli: βαλβῖδες, τὰ Κάγκελλα. Alibi: Δρυφάκτους, ξύλινοι θώρακες, ἢ κάγκελλα, ἢ περιφραγίσματα ἀπὸ ξύλων. Ita fere Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Herodiani Epimerismi MSS. ὕσπληξ, τὸ κάγκελον. Glossæ aliæ MSS. Colberteæ: Ἀφετηρία, ἀρχὴ, θύρα τῆς ἱπποδρομίας, τὸ κάγκελλον. Rursum: Δρυφάκτους, ξυλίνους θώρακας, ἢ τοὺς νῦν καγκέλους καλουμένους. Isaacius Tzetzes in Lycophronem pag. 13. τὴν πρώτην βαλβῖδα, τὴν ἀφετηρίαν, τὸ κάγκελον σχάσας. Scholiastes Theocriti Idyll. 8. ὕσπληγξ, ἡ τῆς δρομέων ἀφετηρία, κάγκελον ἡμεῖς φαμέν. Adde Eustathium ad Dionysij Perieg. pag. 21. Callisthenes MS. in Vita Alexandri: ἐξῆλθον αἱ ταυλώσεις τῶν ἵππων, ἠνοίγησαν δὲ ἀφετῆρες τῶν καγκέλλων. Extat in Antholog. lib. 4. p. 378. Epigramma Juliani εἰς κάγκελον τῆς οἰκίας. Utuntur præterea Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 63. Auctor. Etymolog. in Σκλωή Codinus in Orig. Constant. n. 19. 61. 68. 87. & alij passim.

Ita porrò maximè appellabant *Cancellos* quibus ædium sacrarum Βήματα clauduntur, Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. κάγκελλά εἰσι τῆς προσευχῆς τόπον δηλοῦντα, ἐν οἷς σημαίνει, τὴν μὲν ἔξωθεν τοῦ λαοῦ εἴσοδον, τὴν δὲ ἔσωθεν τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑπάρχουσαν καὶ μόνοις τοῖς ἱερεῦσιν οὖσαν ἐπίβατον, ἔστι δὲ καὶ ἀληθῶς εἰς τὸ ἅγιον μνῆμα κάγκελλα χαλκᾶ, διὰ τὸ μηδένα εἰσιέναι ἐν αὐτῷ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν. S. Athanasius in Epist. ad Orthodoxos: ἔλαιον ἥρπαζον, τὰς θύρας καὶ τοὺς καγκέλους ὡς σκύβαλα ἕκαστος ἐβάσταζε, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij: τῆς τοίνυν ἀναφορᾶς ἐπιτελουμένης, Τερέβων ὁ Σαρακηνὸς πλησίον ἱστάμενος τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων τὰς χεῖρας ἐπεστηριγμένας τῷ καγκέλῳ τοῦ ἱερατείου, θεωρεῖ αἰφνίδιον, ὅτι πῦρ οὐρανόθεν κατελθὸν ἐπάνω ἡπλώθη τοῦ θυσιαστηρίου. Et in Vita S. Sabæ: καὶ ἔμεινα νύκτας καὶ ἡμέρας κλαίων ἐπὶ τῶν καγκέλλων τοῦ θυσιαστηρίου. Georgius Hamartolus in Chr. MS. in Leone Isauro: καὶ περικρατὴς γενόμενος τῶν ἱερῶν καγκέλλων τοῦ θυσιαστηρίου, &c. Vita S. Bacchi Junioris Matr. pag. 68. ἔσω τῆς ἱερᾶς κιγκλίδος τοῦ μυστικοῦ θυσιαστηρίου ἑστώς. Adde Euch†olog. Goari pag. 684. Cancellos illos, quibus Bema à Nao disparabatur, præclarè describit Theophanes Cerameus in Homil. 55. quo loco agit de æde Sacra Sanctis Apostolis Petro & Paulo dicata in Palatio Constantinopolitano: τὸ δὲ τῆς ἀρρήτου τελετῆς χωρίον, μαρμάρων θώραξ τοῖς ἱερεῦσι περικλείει τὸν χῶρον, ἐφ' ᾧ ἐστὶν ἐπαναπαύεσθαί τε καὶ μετ' ἀσφαλείας ἑστάναι, καὶ τέρπειν τῇ θέᾳ τὴν ὄψιν. κάλυμμα δὲ τοῦτο τῷ, ἅτις προπετὴς

καὶ ἀνίερος ἔσω τῶν ἀδύτων ὑπερβῆναι φιλονεικεῖ. Et Constantinus in Basilio num.83. Edit. Basilij : καὶ αἱ τῶν ἐκτὸς διείργουσαι τὰ θυσιαστήρια κιγκλίδες, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ περίστυλα, καὶ τὰ ἄνωθεν δὲ ὑπέρθυρα χρηματίζοντα. Ejusmodi Cancelli adornati sunt Christi, Deiparæ, & Sanctorum Imaginibus, uti describuntur à Paulo Silentiario in Descript. ædis Sophianæ, & à Theophylacto Hierodiac. Homil. 14. ἀναμέσον γοῦν τῶν δύο τούτων μερῶν, ἤτοι βημόθυρον μέσα ἁπλωμένον, καὶ ἐχώριζε τὸ ἐπίλοιπον ναὸν, ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ βήματος, καθὼς ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὰς εἰκόνας Χριστοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἁγίων πρὸς χωρισμὸν τοῦ βήματος· ἐκεῖνο γοῦν τὸ βημόθυρον τὸ μέγα ὠνομαζέτον καταπέτασμα. Scholion ad Concilium Nicænum II. Act. 4. οἱ Γραικοὶ τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, ἵνα μὴ πᾶσιν ἔκδηλα ᾖ τὰ θεῖα, καγκέλλοις περικλείουσιν, ἐν οἷς τὰς σεπτὰς ἀναστηλοῦσιν εἰκόνας, δι' ὧν καὶ τὰ ἄδυτα περιφράττεται, καὶ τῶν ἁγίων οἱ τύποι προσκυνοῦνται. Vide Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Νεοκάγκελος, *Cancellus ædis Sacræ.* Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. δρυφάκτους, ξύλινον θωράκιον, ἢ τοὺς νεοκαγκέλους καλυμμένους, καὶ τὰ διαφράγματα.

Καγκελωτὸς, *Cancellatus.* Glossæ MSS. Reg. δικτυωτὴ, καγκελωτὴ, πολύπτοκος. Hesychius; κιγκλίδες θύραι, ἃς ἡμεῖς καγκελωτὰς λέγομεν. Auctor Etymologici : ὅμοιον δέ ἐστι καὶ τὸ κίγκλις· οὕτω δὲ λέγεται ἡ καγκελωτὴ θύρα. Scholiastes Aristophanis ad Vespas : κιγκλὶς, ἡ θύρα τοῦ δικαστηρίου, ἣν καὶ καγκελωτὴν καλοῦσι. Eadem habet Julius Pollux libro 8.

Καγκελοθυρὶς, *Ianua cancellata.* Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. κιγκλὶς, ἥτις ἐστὶ καγκελοθυρίς. Auctor Etymologici : κιγκλὶς, ἡ καγκελοθυρίς. θύρα δικτυωτὴ, μάλιστα δὲ ἐπὶ τῶν δικαστηρίων αἱ τοιαῦται ἦσαν, ἵνα ταχέως ἀνοίγωνται, καὶ κλείωνται· συνεχῶς γὰρ εἰσῄεσαν καὶ ἐξῄεσαν.

Καγκελοθύριον. Codinus in Orig. Constantinopol. n.134 κίονάς τε, καὶ στηματία, στήθεα τε καὶ ἀβάκια, καὶ καγκελοθύρια.

Καγκελλάριος, *Cancellarius*, *Notarius.* Glossæ Basilic. Κάγκελλον, ἀντὶ τοῦ, δικτύϊσκον, ὑποκοριστικῶς, ὅτι κάγκελος Ῥωμαῖοι τὰ δίκτυα λέγουσι, καὶ ὑποκοριστικῶς, Κάγκελλον. ἔνθεν Καγκελλάριοι οἱ αὐτῷ ἑστηκότες· δύο δὲ οὗτοι μόνοι. Ita Cancellariorum nomen & munus præcipuum præclarè describit Agathias lib.1. pag. 31. οἳ δὲ τῆς ἀρχῆς αὐτῷ ὑπηρέται ἐτύγχανον ὄντες, οἷς δὴ τὰ ἀρχεῖα ἐπεφρόντιστο τῆς ἄλλης εὐκοσμίας πέρι, καὶ ὅπως μὴ χύδην ἅπασι τοῖς βουλομένοις ὡς αὐτὸν εἰσιτητέα εἴη· τούτους δὲ ἔθος Ῥωμαίοις ἐκ τῶν κιγκλίδων ἐπονομάζειν, καὶ τούτοις ἐπιμελείας. In Concil. VI. Oecumenico Act. 8. Διονύσιος Διάκονος καὶ Καγκελλάριος. Nov. 10. Constantini Porph. de Testamentis aperiendis, ἐπειδὴ αἱ διαθῆκαι παρὰ τῷ Κοιαίστωρι ἀνοίγονται, τοῖς ὑπουργοῦσιν ἐν τῇ ἀνοίξει καγκελλαρίοις, ἐπί τε τῇ συναγωγῇ τῶν μαρτύρων, &c. Nicetas in Man. lib. 7. num. 1. τῷ οἰκείῳ, ὡς ἡ Λατινικὴ βούλεται φωνὴ, Καγκελάριον, ὡς δ' Ἕλληνες εἴποιεν, Λογοθέτην πέμψας. Habentur Nili Monachi complures Epistolæ inscriptæ ejusmodi Καγκελλαρίοις, lib.1. Epist. 59. 226. lib. 2. Epist. 161. 189. 234. 316. Meminit etiam S.Maximus to.2. pag.259. Theodori cujusdam, Καγκελλαρίου. Vide Nov. Justin. 161. cap.1. De Politicis Cancellariis egit etiam Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis : ἀποστείλας κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν Καγκελλαρίους, καὶ λοιποὺς τοὺς τὴν διοίκησιν τὴν τῆς πόλεως πεπιστευμένους, ἐκ είασεν μέτρον δὲ δίκαιον, οὔτε σταθμὸν, οὐ μικρὸν οὔτε μέγα ἐν ὅλῃ τῇ πόλει.

Καγκελλάριος, *Cancellarius*, Dignitas Ecclesiastica in æde Sophiana. Καγκελλάριος τε καὶ Πρωτονοτάριος τῆς εὐαγοῦς σεκρέτου (τοῦ Πατριάρχου) dicitur Leontius Diaconus Magnæ Eccl. in Synodo VI. Oecumen. Act.11. ut alio loco, Agatho Diaconus & Chartophylax Magnæ Ecclesiæ, τοῦ πατριαρχικοῦ σεκρέτου Πρωτονοτάριος καὶ Καγκελλάριος δεύτερος: erant enim plures. Nam in Act.9. simul nominantur Dionysius & Georgius διάκονοι καὶ Καγκελλάριοι. Verùm horum numerum ad 12. redegit Heraclius in Nov.2.

Πρωτοκαγκελλάριος, *Primicerius Cancellariorum.* Novella 10. Constantini Porph.de Testamentis aperiendis : παρέχεσθαι N. ἐν τῷ Πρωτοκαγκελλαρίῳ, ἕτερον N. ά. καὶ τοῖς δυσὶ νοταρίοις ἀνὰ ἥμισυ τοῦ N. qui verò hîc *Notarij*, paulò ante *Cancellarij* appellantur. Anonymus Combefisianus in eodem Porphyrog. n.8. ὃ δὲ Πρωτοκαγκελλαρίῳ αὐτοῦ σὺν τῷ λεγομένῳ Ζωναρᾷ προσδιορισάμενος, &c.

ΚΑΓΝΙΌΡΟΣ, *Lusciosus*, Μύωψ.

ΚΑΔΕΛΈΤΟΝ, *Feretrum*, ex Ital. *Cadeletto*, & Gr. Καδάλεκτον.

ΚΑΔΔΗΝΆΛΙΟΣ, *Cardinalis* : Dignitas in Ecclesia Latina notissima. Georgius Pachymeres lib.3. cap.18 συχναῖς οὖν πρεσβείαις καὶ δεξιώσεσι οὐ μόνον τοῦ Πάπαν, ἀλλὰ πολλοὺς τῶν Καδδηνάλιων ἐξεμειλίσσετο. Ducas Hist. cap.31. ἀπὸ δὲ τοῦ μέρους τῶν Ἰταλῶν ὁ Καδδηνάλιος τοῦ τιμίου σταυροῦ Ἰουλιανός. cap.36. Καδδηνάλιος Πωλονίας. Occurrit etiam apud Joan. Veccum Patr. Constantinopol. adversus Camaterum sub fin.

Καδδηνάριος. Anonymus de Dissidio Græcorum & Latinorum : ἐδίωξεν τοὺς ὀρθοδόξους ἀρχιερεῖς, καὶ αντ ἐκείνων ἐποίουν Καδδηναρίους ὁμόφρονας αὐτῶν.

ΚΆΔΔΙΟΝ, *Cadus*, pro κάδιον. Joan. Phocas in Descript.Terræ Sanctæ c.22. οὗ πρόσεγγυς ἐκεῖνο τὸ φρέαρ ἐστὶν, ἐξ οὗ αἰσθητῶς καὶ νοητῶς ὁ προπάτωρ Δαβὶδ πίειν ἐπεθύμησεν, οὗ ὕδατος οἱ παραδυναστεύοντες ἐκείνῳ ἄνδρες δύο τῶν τῶν ἀλλοφύλων διατεμόντες παρεμβολὰς, καὶ διὰ τοῦ καδδίου ἀρυσάμενοι, &c. Theophanes an.27. Constantis : λαβὼν Ἀνδρέας τὸ κάδιον, δίδωσι κατὰ τῆς κορυφῆς τοῦ Βασιλέως. Ubi Cedrenus, μετὰ τοῦ καδδίου. Utitur etiam Theophylactus Hierodiac. Homil.17. p.335.

ΚΑΔΈΝΑ, *Catena*, Ἅλυσις. Vide in Καθεὶς.

ΚΆΔΗ, *Cadus*, *Vas.* Κάδος, in Hist. Lausiaca cap.3.20. & al. Hesychius : ξυστρολήκυθον, κάδη καὶ βίσσα ἐλαίου λουτρικά.

ΚΑΔΊΣ, Καδῆς, *Iudex*, apud Turcos, qui de causis litigantium aliquo in oppido vel Urbe, vel Provincia cognoscit, ut est apud Leunclavium in Pand. Turc. num.29. Sic autem appellati ejusmodi Judices, quòd ex viris piis ac probis seligerentur. Id enim sonat vox κάδης. Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap.21. ὁ μὲν Ἀλὴμ ὁ γέρων ὑπῆρχε κατὰ τὸ τῶν Σαρακηνῶν ἔθνος εὐλαβὴς, οἵους ἐκεῖνοι λέγουσι Καδῆς, τουτ' ἐστὶ πιστοὺς καὶ ἡγιασμένους. Ducas Hist. cap.13. καὶ διαμένειν ἔξω τῆς πόλεως ἕνα τῶν αὐτοῦ κριτῶν καὶ νομιμαρίων, ὃν αὐτοὶ καλοῦσι Καδῆν. Rursum cap.34. καὶ ἣν ἰδεῖν συῤῥέοντα τὰ πλήθη ἐκ τῶν ἁπάντων τῆς γῆς μερῶν σὺν τοῖς Καδδῆσι, ἤγουν τοῖς κριταῖς. Historia Politica p.13. καταστήσας δὲ μεγαλοπόλει φύλακας, καὶ κάδην, καὶ πᾶν τὸ διοικητικὸν, &c.

Κατῆς, in Epistola Stamatij, lib.2. Turco-Græciæ Crusij, ep.29.

Καδηλεσκέρης, *Iudex supremus*, qui in cæteros *Cadios*, seu Judices, imperium habet; Turcis *Cadilescher.* Hujus meminit Malaxus in Hist. Patr. pag. 157. Καδιλεσκέρη appellatur in Historia Politica pag.42. Vide eundem Leunclavium loco laudato : Glossar. med. Latin. in *Cadius*, & infrà in Καῖτος.

ΚΑΔΜΊΑ, in Glossis Chymicis MS. ἐστὶ μαγνησία.

ΚΆΔΡΟΝ, *Tabella quadrata.* Nos *Quadre* dicimus. Agapius in Geoponico cap. 176. καὶ μετ' αὐτὸ τρίψε

τρίψε ἐλαφρὰ τὴν εἰκόνα, ἢ κάδρον, ἢ γραφὴν παλαιὰν, &c.

ΚΑΘΑΙΡΝΕΙΝ, Καθέρνειν, pro Καθαίρειν, *Purgare.* Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀκόμι ἂν τασπεὶ μὲ τὸ μέλιν, καθέρνη τὴν κεφαλήν.

ΚΑΘΑΡΓΙΟΣ, *Evidens*, Σαφής. Καθαργιὰ, *Evidenter.*

ΚΑΘΑΙΡΕΙΣΘΑΙ, seu *deponi* dicuntur Clerici delinquentes, in Canonibus Apostol. & in Conciliis non semel: quod ἐκπίπ]ειν ἐκ ὑπηρεσίας exponit S. Basilius in Epist. ad Amphil. c. 51. ἐ βαθμοῦ καλάγεσθ c. 32. ἐκπίπ]ειν ἐ οἰκείου βαθμοῦ, Concil. Calched. c. 27. Trullan. c. 92. Vide Cujac. ad Nov. Justin. 5. 42. & quæ observat Gaspar Suicerus in Thesauro Eccles.

ΚΑΘΑΙΡΩΝ, ἴρις, *Iris*, apud Interpolat. Dioscor. c. 1.

ΚΑΘΑΡΑ. Moschus in Limon. cap. 221. δός μοι ὀλίγα ὠὰ, καὶ ὀλίγα καθαρά. Infrà: εἰσῆλθον ποιῆσαι τὴν παράκλησιν, καὶ ἰδοὺ ἰδὲ τὰ καθαρὰ, καὶ τὰ ὠά. *Bellaria* interpretantur viri docti: malim *aquam puram.* Vide infrà in Καθαροπότης.

ΚΑΘΑΡΙΖΕΣΘΑΙ dicuntur *Qui ab immundis spiritibus purgantur, liberantur.* Eusebius lib. 5. Hist. Eccl. cap. 7. ὥστε πολλάκις καὶ πιστεύειν αὐτοὺς ἐκείνους καθαρισθέντας ἀπὸ ἐ πονηρῶν πνευμάτων, καὶ εἶναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Athanasius in Vita S. Antonij, καὶ ἐπικαλεσάμενος ἐ Χριστὸν ἀπῆλθεν, ἔχων τὴν θυγατέρα καθαρισθεῖσαν ἀπὸ ἐ δαίμονος. Infrà: πιστεύοντες καὶ εὐχόμενοι γνησίως, ἐκαθαρίζοντο. Gregorius Nyssenus in Vita S. Macrinæ: δαιμονώντων καθάρσεις. Ita *Purgare* usurpant Scriptores Latini. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΑΘΑΡΙΟΣ, pro Καθαρός. Alexander Trallianus lib. 8. cap. 9. νῦν δὲ μετέβαλεν εἰς τὸ σωφρονέστερον καὶ καθάριον. Anonymus MS. de Lapidibus: κάμνη καθάριον πρόσωπον. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἦν ἔνε διὰ πόλεμον κάμπος πλατὺς καθάριος.

ΚΑΘΑΡΙΑ, *Apertè, Planè*, Τρανῶς, Ἀκριβῶς, ἐμφανῶς. Historia Apollonij Tyrij:

Τὴν Διονίσα μάνα μου καθαρία ἐ γνωρίζω.

Infrà:

Ἀπήτης ἐσοχάστηκεν, καθάρια ὁ χωριάτης.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Καὶ μῦα με ἀπέστειλαν νὰ σᾶς εἰπῶ καθάρια.

ΚΑΘΑΡΟΙ, Hæretici Novatiani. Collectio Historiar. Scaligeriana, in Decio: τότε καὶ Ναυάτος ὁ κατὰ Ῥώμην ἐκκλησίας πρεσβύτερος, αἱρεσιάρχης ἐγένετο καὶ ἐ καλουμένων ἑαυτοὺς Καθαροὺς ἀρχηγὸς, &c. Agunt etiam de iis Concil. Nicænum I. Can. 8. Epiphanius Hæresi 59. Photius Cod. 182. Auctor de Initiis Hæreseon n. 59. apud Cotelerium, Nova Collectio Conciliorum Baluziana to. 1. pag. 651. &c.

ΚΑΘΑΡΟΠΟΤΑΙ, *Caupones*, qui vinum purum propinant. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. n. 35. καθαροπότης τις γνωστὸς τοῦ ἁγίου, ὁρῶν τὸ ἑαυτοῦ ἐργαστήριον ἀναποδίζον, ἦλθε πρὸς ἐ ὅσιον λιπαρῶν αὐτὸν καὶ ἱκετεύων παραγενέσθαι ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, &c. Infrà: τῇ δὲ ἐπαύριον φησὶ πρὸς ἐ μακάριον, Πάτερ ἅγιε, μὴ ἀπαξιώσατο ἡ σὴ ἁγιωσύνη ἐλθεῖν καὶ εἰς ἐ ἐ παιδός σου ἀποθήκην, ὅπως εὐλογήσῃς τὰ ἐν αὐτῇ ἀγγεῖα σὺν τῷ οἴνῳ, &c. Vide suprà in Καθαρά.

ΚΑΘΑΡΣΙΣ, *Saponaria, Struthium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 381.

ΚΑΘΕ. Vide in Καθεῖς.

ΚΑΘ' ἑαυτὸν, Galli *à part soy* vulgò dicunt. Typicum S. Sabæ cap. 2. εἰσελθὼν δὲ καὶ εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, λέγει τὴν εὐχὴν ἐ θυμιάματος καθ' ἑαυτόν. Occurrit non semel in Euchologio. Vide in φωνή.

ΚΑΘΕΔΡΑ, *Sedes Episcopalis.* Joannes Veccus Patr. Constantinopol. de injusta sui deposit. num. 7. ὁ Πατριαρχικὸς θρόνος ἀλλ' οὗτος προσεφρέθη, ἀλλ' ὃς ἐπ' αὐτῷ κεῖται τῷ γὰρ γνησιωτέρῳ τὴν Καθέδραν ταύτην καλοῦμεν ὀνόματι. Πρώτης καθέδρας ἐπίσκοπος, *Primæ Sedis Episcopus*, in Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 23. 39. 85. &c. Synesius Epist. 67. Extr. ἐ δὲ λῦσαι τὴν αὐθέντην εἰς ἐ ἱερατικὴν καθέδραν ἀπέπεμψα. Vita MS. S. Theodosij Cœnobiarchæ: τόπος δὲ τοῦτο ἐ καθέδρας ἐστίν. Φιλοκαθεδρία, apud Palladium in Vita Chrysostomi.

Dicitur etiam Sacerdotum *Cathedra*. Balsamon ad Can. 58. Apost. καὶ οἱ πρεσβύτεροι δὲ τοιοῦτοι ὀφείλουσιν εἶναι, ὅτι καὶ πλησίον ἐ ἐπισκόπων ἐν ἐ ἀνωτέρῳ καθέδραις κάθηνται. Et Zonaras ad eundem Can. καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνιστάναι ἐκεῖ τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ συγκαθῆσθαι ἐτάχθησαν, ἵνα καὶ οὗτοι διὰ ἐ ἀφ' ὕψους καθέδρας ἀνάγωνται εἰς τὸ ἐφορᾶν ἐ λαὸν, καὶ καταρτίζειν αὐτὸν, ὥσπερ σύμπονοι δοθέντες τῷ Ἐπισκόπῳ. Aristænus ad Can. 21. Concil. in Trullo: ὁ μὲν ἐ ἀξίας μεταπεσὼν Πρεσβύτερος ἢ διάκονος, ἐ δὲ τιμῆς μετέχων καὶ ἐ καθέδρας, &c. Concil. Quinisextum Can. 26. πρεσβύτερον ἐ κατ' ἄγνοιαν ἀθεσμῳ γάμῳ περιπαρέντα, καθέδρας μὲν μετέχειν, &c. Joan. Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasc. n. 35. ἐ Ἰωάννην δὲ ὁ τοὺς ἐ Ἱεροσολύμων ἰθυνῶν οἴακας θεσπέσιος μεταστειλάμενος, ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεῖν ἐ κύριον, τοῦτον χειροτονεῖ.

Καθέδραι δημοσίαι, apud eundem Synesium in laudata Epist. ubi de Episcopis qui sedes suas deserunt: καὶ πρὶν ἂν ἀπελθόντες ἐκεῖ καταστῶσι, μηδένα δέχεσθαι θυσιαστηρίῳ μηδ' εἰς προεδρίαν καλεῖν, ἀλλὰ περιορᾶν ἀγελαίως ἐν ἐ δημοτικαῖς καθέδραις, ὅταν εἰς ἐκκλησίαν ἐμβάλωσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Cathedra*, & in V. *Regradatio.*

Πρωτοκαθεδρία, *Primi inter Episcopos consessus honos.* Glossæ MSS. προεδρία, ἡ πρωτίμησις, ἡ πρωτοκαθεδρία. Palladius in Vita S. Joannis Chrysost. pag. 222. καὶ γεωργὸς ἐ κακίστης ἐπιθυμίας ὅστις ἐξοίστρισεν τοὺς προεστῶτας ἐ ἐκκλησίας εἰς ἀλληλοκτονίαν, φιλοκαθεδρίας καὶ πρωτοκαθεδρίας πάθει, δι' ὧν εἰργάσαντο τὸ σχίσμα. Theodorus Lector lib. 2. & ex eo Theophanes & Cedrenus an. 26. Anastasij; τοῦτο Καβάδης καταπλαγεὶς τῷ σημείῳ, πρωτοκαθεδρίαν ἐ ἐπίσκοπον ἐτίμησεν.

Καθέδρα, *Sessio*, in Conciliis. Concil. Nicænum II. Act. 3. pag. 160. ἐπεὶ ἐν τῇ προτέρᾳ καθέδρᾳ ἐ ἁγίας ταύτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, &c. Theophanes an. 8. Constantini & Irenes, de eod. Concilio: ἐγένετο δὲ πρώτη συνέλευσις καὶ καθέδρα ἐ Ἐπισκόπων ἐν τῇ καθολικῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ ἐ Νικαίας μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ια. Paulò aliâ notione Euchologium Goari pag. 357. μετὰ τὸ γενέσθαι ἐ εἴσοδον ἐ Λυχνικοῦ, καὶ τὴν πρώτην καθέδραν, ἄρχεται ἡ ἀνάγνωσις ἐ δευτέρου Ἀναγνώσου, ἐ, Φωτίζου, &c.

Καθεδρατικὸν, idem quod ἐνθρονιστικὸν, *Certa pecuniæ quantitas quam Episcopi recens ordinati dabant partim Episcopis, à quibus ordinati erant, partim Clericis & Notariis*, &c. In Nov. Justiniani cap. 3. in tit. καὶ τί ὑπὲρ ἐ καθεδρατικοῦ δίδοσθαι προσήκει. In contextu, ὑπὲρ ἐνθρονιστικῶν διδόναι. Vide Gloss. med. Lat. in *Cathedraticum.*

ΚΑΘΕΔΡΑΙ, *Latrinæ, Sellæ publicæ.* Theodoritus lib. 1. Hist. Eccl. cap. 14. de Ario, ex S. Athanasio: πολλὰ δὲ φλυαρῶν, εἰσῆλθεν εἰς καθέδρας, ὡς διὰ χρείαν ἐ γαστρός. Vide Gloss. med. Lat. in *Sellæ.*

ΚΑΘΕΕΙΣ, Καθεῖς, *Unusquisque, Quivis, Singulus*, ἕκαστος. Glossæ Græcobarb. Ἕκαστος, ὁ Καθεῖς, ὁ Καθεῖς. Eusebius lib. 10. Hist. Eccl. cap. 4. καὶ μὴ μόνον γε ὁ καθεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες ἀθρόως ἑνὶ πνεύματι καὶ μιᾷ ψυχῇ γεραίροντες ἀνευφημοῦμεν. Bessarion in Epist. edita à Meursio: ἐξάπαντα ὡς μαθεῖν ὁ καθεὶς ἀπ' αὐτοὺς ἐκ σήθους ἕνα προσφώνημα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Ὅ τινα πράττει καθεῖς ὅσον τὸ δυνατόν του, &c.

Καθεμία, *Unaquaeque*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Τρεῖς ἀδελφάδες ὕπανδρες, κ' ἡ καθεμία παιδία.

Καθένας, eâdem notione. Historia Apollonij Tyrij:

Ὅπου καὶ ἐνήθελε βρέθη καθέναν ἐπροσκύνα.

Alio loco:

Καθένας ἔδραμε νὰ δῆ τὸ θάμασμα νασώσει.

Καθένα, & per Syncopem Καθε, *Unumquodque*, ἕκαστον.

Καδένα, eâdem notione. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Πρέπει νὰ γράψωμεν καὶ αὐτὴν μετ' ἄλλα τὰ γράμματα,

Τὴν ἄλυσιν τὴν ἀργυρὰν τῆς μέσης τὴν καδένα.

Καθελογῆς, *Omnigenus*, Παντοῖος, ποικίλος. Vide Λόγης.

ΚΆΘΕΣΘΑΙ, *Sedere*, *Assidere*, καθέζεσθαι, Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchae Liturgia: καὶ κάθηνται περιμένοντες τὸν καιρὸν, &c. Fabulae Aesopi Graecobarb. pag.65. ὅτι ἂν μοῦ λάχῃ κίνδυνος, νὰ μὴν κάθωμαι τότε, νὰ τὰ τρέχω μάλιστα, νὰ τὰ ἔχω σταρέτοιμα.

Κάθησμα. *Sedes*. Prochoprodromus in versib. Politicis MSS. in Hegumenum:

Τὸ ποῦ ἦτον εἰς τὸ κάθησμαν κρασὶν μηδὲν τοῦ δόσειν.

ΚΆΘΕΜΑ, *Monile*, apud Ezechiëlem. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo: Κάθεμα, κόσμος τις περιτραχήλιος, ἐπικαταβαίνων ἄχρι τοῦ στήθους χαλαρόν.

ΚΑΘΕΈΦΤΡΙ, Καθέφτης, *Speculum*, Κάτοπτρον.

ΚΑΘΗΓΗΤΉΣ, idem qui ἡγούμενος, *Praefectus monasterij*, *Abbas*. Glossae MSS. καθηγητὴς, ἡγούμενος, διδάσκαλος. Ita utuntur Theodorus Studita in Orat. funebri in S. Platonem Monachum, Zonaras to.3. pag.97. Menaea & Synaxaria in S.Theodoro 11. Januar. in S.Maximo, & 26. April. in S. Joanne Hegumeno Catharorum, &c. Vide Cod. Canon. Eccl. Afric. pag.1048. Edit. Labbei, Notas nostras ad Cinnamum pag. 460. Gloss. med. Lat. in *Cathegeta*, & infrà in V. Ὕπατος τῶν φιλοσόφων. Occurrit apud Galenum lib.2. de Theriaca quidam Marcus ὁ Καθηγητής.

ΚΑΘΗΓΛΑ, *Cathedra*, *Sedes*, Ἕδρα, καθέδρα.

ΚΑΘΗΓΟΎΜΕΝΟΣ. Vide in Ἡγούμενος.

ΚΆΘΗΜΑ, *Sedes*, *Cathedra Episcopalis*. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliae apud Ughellum to. 1. Italiae sacrae: ἠθέλησα αὐτὰ τὰ δύο καθήματα εἰς μίαν ἐκκλησίαν ἀνεγείρειν τοῦ Μιλίτου, καὶ αὐτὴ ἡ μία οὔτε τοῦ Βιβώνης, οὔτε τῆς Ταυρανῆς ὀνοματιζέσθω, ἀλλὰ τοῦ Μιλίτου.

ΚΑΘΗΜΕΡΝΆ, Καθ' ἡμέραν, *Quotidie*.

ΚΑΘΙΈΡΩΣΙΣ τῶν κορῶν, *Consecratio puellarum*, in Codice Canon. Eccl. Afric. Can. 6. ubi Zonaras & Balsamon Διακονισσῶν χειροτονίαν interpretantur.

ΚΑΘΊΣΗ, *Sedes*, *Scamnum*, Κάθισις. Glossae Graecobarb. Καθέδραν, καθίσην, κάθισμα, σκαμνίν.

ΚΆΘΙΣΜΑ, *Thronus Imperatoris in Hippodromo*. Βασιλικὸς θρόνος, apud Anonymum in Lacapeno num. 47. Κάθισμα τοῦ ἱπποδρομίου, apud Theophan. in Leone Jun. an.17. Zenonis & an.5. Justiniani. Leo Grammaticus in Theophilo pag. 449. τοῦ ἱππικοῦ δὲ τελεσθέντος, προσεκαλέσατο πᾶσαν τὴν σύγκλητον ἐν τῷ λεγομένῳ καθίσματι, &c. Adde Symeonem Logoth. num.2. & Georgium Hamartolum in Chronico MS. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib.2. pag. 104.

ΚΆΘΙΣΜΑ. Novella Basilij Porphyrog. de praescript.40.annor. εἰ δὲ εἴς τινα τῶν αὐτοῦ εὐκτηρίων σέμνια παρὰ βασιλέως, ἢ φαμίλιαι γεγόνασιν, ἔχουσι δὲ τὰ τοιαῦτα εὐκτήρια καὶ καθίσματα, εἰ τάχα καὶ δίκαιον οὐκ ἔστιν, ἀλλ' οὖν ἐπὶ προνοίας βασιλικῆς ἔφθασαν ἀξιωθῆναι, ἵνα καὶ διαμένωσι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, εἴτε ὑπὸ Μητροπολιτῶν, εἴτε ὑπὸ ἐπισκόπων, ὑφ' ὧν καὶ νῦν εἰσιν, ἔχοντα καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ καθίσματα, πλὴν ἵνα μὴ παραπέμπωνται εἰς ἕτερα πρόσωπα. Ubi κάθισμα *Sessionem* vertit Leunclavius: nos diceremus *une place de Moine*; propriè est cellula Monachi. Ita enim

Καθισμάτιον, *Cellulam Monachi vocat* Regula Gr. S.Pachomij num. 31. μηδεὶς κοιμηθῇ ἐκτὸς τοῦ καθισματίου αὐτοῦ. Ejusdem Vita num.92. καὶ περιελθὼν ἐν τῷ μοναστηρίῳ τὴν συνάξιν, τὸν τόπον τοῦ φαγεῖν, ἑκάστης οἰκίας τὰ κελλία, ἕως καθισματίων, &c. Aliàs,

Κάθισμα, pro sedili sumitur, ut apud Clementem lib.6. Recognit. cap.6. Κάθισμα πάτριον, exponitur ἀρχεῖον πατρῷον in indice ad Nicetam.

ΚΑΘΊΣΜΑΤΑ vocantur *Divisiones*, seu *Sectiones* totius Psalterij: eáque numero viginti. Ac Primum quidem Κάθισμα continet Psalmos 8. à 1. ad 8. Secundum à 9. ad 16. Tertium à 17. ad 23. Quartum à 24. ad 31. Quintum à 32. ad 36. Sextum à 37. ad 45. Septimum à 46. ad 54. Octavum à 55. ad 63. Nonum à 64. ad 69. Decimum à 70. ad 76. Undecimum à 77. ad 84. Duodecimum à 85. ad 90. Decimum tertium à 91. ad 100. Decimum quartum à. 101. ad 104. Decimum quintum à 105. ad 108. Decimum sextum à 109. ad 17. Decimum septimum 118. qui est Psalmus *Beati Immaculati*, quo unico completur istud Κάθισμα, propter prolixitatem. Decimum octavum à 119. ad 131. Decimum nonum à. 132. ad 142. Vicesimum reliquos ad 150.

Jam verò singula ista Καθίσματα dividuntur in tres partes, quo Hymno illo, *Gloria Patri & Filio, &c.* terminantur, aliter ac fit in Ecclesia Latina, quae dictum Hymnum post singulos Psalmos recitat. Dividitur pariter Decimum septimum Cathisma in tres partes, & eodem Hymno. Divisiones ejusmodi Cathismatum στάσεις vocantur, uti in hac voce docemus.

Scribit Balsamon ad Can. 17. Synodi Laodic. Psalmos uno contextu ex antiqua traditione legi solitos. Cùm verò populus molestiâ afficeretur, & labore confectus nullam eorum curam gereret, statuisse Patres Concilij non esse unâ serie legendos, sed per intervalla, ut aliquantulum populus quiesceret. Hinc in diversas sectiones, quas Καθίσματα vocant, Sacrum esse distributum Psalterium. Triodium: ἐκκόπτεται δὲ καὶ ἓν κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου ἀπὸ ὄρθρου, καὶ λέγομεν αὐτὸ εἰς τὸν ἑσπερινόν. Alibi: ἐν τῷ ὄρθρῳ μετὰ τὴν συνήθως στιχολογίαν τοῦ πρώτου καθίσματος τοῦ ψαλτηρίου, ψάλλομεν &c. Ita passim in libris Ecclesiasticis Graecorum. Habetur in Typico S. Sabae cap.4. ἔκφρασις ἐν ἐπιτομῇ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως τῶν Ἱεροσολύμων, ὅπως ὀφείλει στιχολογεῖσθαι τὸ ψαλτήριον ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ: secundùm scilicet illius καθίσματα. Extat etiam in Anthologio Arcudij τάξις τῆς στιχολογίας τοῦ ψαλτηρίου τηρουμένη ὑπὸ τῶν μοναχῶν τοῦ ἁγίου μεγάλου Βασιλείου ἐν τοῖς ὄρθροις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς Κρυπτοφέρρης.

Καθίσματα praeterea dicuntur Cantica quae sedendo persolvuntur, ut Cantoribus levamen concedatur, inquit Goarus ad Eucholog. pag. 34. & 435. Quae quidem secundùm materiae discrimina, Ἀναπαύσιμα, Ἀναστάσιμα, Ἀποστολικὰ, Θεοτόκια, Κατανυκτικὰ, Μαρτυρικὰ, τῶν Μηναίων, & Σταυρώσιμα dicuntur, ut observat Leo Allatius in Dissert. 1. de libris Ecclesiast. Graecor. pag.56. Typicum S.Sabae cap.2. καὶ λέγομεν κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου τοῦ α΄. καὶ εἰ μέν εἰσιν καθίσματα πλείονα, λέγει στίχον, Ἀνάστα, κύριε, βοήθησον

βοήθησόν ἡμῖν, καὶ ψάλλομεν καὶ ἕτερον, εἶθ' οὗν, Δόξα καὶ νῦν, &c. Geronticon, apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. serm. 29. ὅτι εἰς στιχολογίαν τῶν ψαλμῶν καθίσματα ἀναστάσιμα. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij: εἰς ἑνὸς δὲ ἑκάστου συμπλήρωσιν καθίσματος, ποιεῖ ὁ ἱερεὺς μικρὰν συναπτὴν, καὶ ἐκφωνεῖ εἰς μὲν τὸ πρῶτον κάθισμα, Ὅτι σὸν τὸ κράτος, &c. Vita MS. S. Stephani Junioris: ἐν τῷ καιρῷ τῶν καθισμάτων τῆς ἀναγνώσεως τελουμένης, πρὸ τῆς ἱερᾶς κιγκλίδος ἱστάμενος, &c.

ΚΑΘΟΛΙΚΑ' μηνῶν vocant Computistæ Græci, quæ per fiunt per perpetuam regulam, ut Maximus Monachus in Computo. Vide Scaligerum in Canonib. Isagogicis pag.276.

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ἐκκλησία, *Ecclesia Catholica, universalis*. S. Cyrillus Catech.18. Καθολικὴ ἐκκλησία καλεῖται διὰ τὸ κατὰ πάσης εἶναι τῆς οἰκουμένης, &c. Sozomenus lib.7. cap.4. ait Theodosium præcepisse, μόνον τῶν ἰσότιμον Τριάδα θείαν θρησκευόντων Καθολικὴν τῆς ἐκκλησίαν ὀνομάζεσθαι. Vide Gloss. med. Lat. in *Catholica Ecclesia*.

Καθολικὴ ἐκκλησία, *Ecclesia Cathedralis, Episcopalis*: ἡ καθ' ὅλου ἐκκλησία, apud Nicephorum Callist. lib.15. cap.22. Testamentum S. Gregorij Nazianzeni: οὕτω μέν τοι, ὥστε αὐτὴν πᾶσαν μου τὴν οὐσίαν, κινητήν τε καὶ ἀκίνητον, ἀποκαταστῆναι τῇ ἁγίᾳ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐν Ναζιανζῷ. Et in subscriptione: Γρηγόριος ἐπίσκοπος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, &c. Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἰκονίῳ, &c. Et sic cæteri qui huic Testamento subscribunt Episcopi. Epiphanius in Hæresi Arianorum, Majorem Ecclesiam Alexandriæ Καθολικὴν vocat. Nicephorus Constantinopol. in Breviario sub fin. προσόδους κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐπὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας γινομένης, ὑπάτειαν ἐποίησεν, &c. Ita Ecclesiam Sophianam Constantinopolitanam καθολικὸν ναὸν vocat Concilium Florentinum pag. 528. Edit Labbei. Vide Zonaram to.3. pag.30. 1.Edit. Concilium Nicænum II. pag.123. Edit. Labbei: καὶ ἀπελθόντες ἐν τῷ λουτῆρι τῆς ἁγίας καθολικῆς ἐκκλησίας, &c. Theophanes an. 8. Constantini & Irenes, de eod. Concilio: ἐγένετο δὲ καὶ πρώτη συνέλευσις καὶ καθέδρα τῶν Ἐπισκόπων ἐν τῇ καθολικῇ τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ τῆς Νικαίας. Vide eundem in Rhinotmeto pag.314. & an. 22. Copronymi. Vita S.Nili Jun. pag. 72. de terræ motu: καλύψαντός τε οἴκους καὶ ἐκκλησίας, καὶ μὴ αἰδεσθέντος, εἰ μὴ μόνον τῆς καθολικὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Εἰρήνης, in Urbe Rossanensi in Calabria, quæ infrà μεγάλη ἐκκλησία appellatur. Adde pag.123. Ita Symeon Thessalonic. in Resp.17. καθολικὴν τῶν Θεσσαλονικέων ἐκκλησίαν vocat. Gregorius Protosyncellus contra Marcum Ephesium: καὶ γὰρ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν τῇ ψαλμῳδίᾳ ἄλλην τάξιν ἔχει, καὶ ἄλλην αἱ μεγάλαι μοναὶ, καὶ ἄλλην τὰ ἡσυχαστήρια, καὶ ἄλλην αἱ κοσμικαὶ ἐκκλησίαι.

Καθολικὸν, apud Anonymum de locis Hierosol. num.1. εἰσὶ παρακλήσια τῶν αἱρετικῶν, Ἀρμενίων, Ἰακωβιτῶν, Ἰνδιανῶν, Νεστοριανῶν τε· οἱ δὲ ἡμεῖς ἔχομεν τὸ καθολικὸν τοῦ ναοῦ. Et num.9. αὐτοῦ ἔχει ἕτερα παρακλήσια εἰς τὸ καθολικὸν ϛʹ.

Καθολικαὶ ἐκκλησίαι præterea dicuntur *Ecclesiæ plebales*, seu *Parœciales*, in quibus sunt Baptisteria, ut est in Canone 59. Synodi Trullanæ. Nilus Monachus lib.2. Ep.290. εἰ δὲ ὄντως βούλει καλῶς ψυχαγωγεῖσθαι, σπεῦδε εἰς ἐκκλησίαν καθολικὴν, τρέχε εἰς τὰ ἀσκητήρια τῶν μοναχῶν, καὶ ἐλθὼν πολλὴν ἀγαθῶν εὑρήσῃ παρηγορίαν. Leo Grammaticus pag.459. & Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num.11. εἰσελθὼν δὲ κεκοπιασμένος ἀπὸ τῆς ὁδοιπορίας, ἀνεκλίθη ἐν τῷ πεζουλίῳ τοῦ ἁγίου Διομήδους· καθολικὴ γὰρ ἦν τότε ἡ ἐκκλησία, &c.

Idem Leo pag. 472. Τελευτήσαντος Φωτίου Πατριάρχου, ἀπετέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῇ μονῇ τῇ λεγομένῃ τοῦ Ἐρημίας, ἐν τῷ Μερδοσάγγῃ, οὔσης πρότερον καθολικῆς ἐκκλησίας. Novella 4. Leonis Imp. τοῖς μὲν ἀρχαιοτέροις ἔδοξε τὰς κατ' οἴκους ἱερατείας καὶ συνάξεις ὑπὸ μόνον ἐκτελεῖσθαι τῶν τῆς καθολικαῖς διαφερόντων ἱερέων. Novella Alexij Imp. de Electionib. num. 29. δεῖ δὲ καὶ ἀξιολόγους ἐγκαθιδρυνθῆναι τῶν τῆς χωρίων καθολικαῖς ἐκκλησίαις. Sancitum Germani Patr. Constantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.235. κἂν μοναστήρια ὦσι, κἂν ἐκκλησίαι καθολικαὶ, κἂν εὐκτήριοι οἶκοι. Joannes Anagnosta de excidio Thessalonicæ num.20. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν οἰκιῶν, ὅσαι δὴ καλλίους ἦσαν τῶν ἄλλων, εἴς τε κάλλος καὶ μέγεθος· μόνους ἡμῖν τοὺς τέσσαρας νεὼς, οἳ καὶ καθολικοὶ λέγονται, καταλελοιπὼς, πολλὴν τὴν σπουδὴν ὑπὲρ τούτων τοῦ ποιμένος ὑπερενεγκόντος. Atque hanc vocem usurpant præterea hac notione Demetrius Chomatenus in Respons. pag.321. 322. Theodorus Balsamon in Resp. 15. Codinus de Offic. cap.1. num.6. & alij. Vide Gloss.med.Lat.in *Catholica*.

Observat Goarus ad Euchologium pag.19. aliam esse Monachalium Ecclesiarum formam ac dispositionem, aliam earum quas καθολικὰς vocant. In Monachalibus enim totum spatium in tres partes dividitur, in Bema Cancellis suis separatum, in Chorum ubi consistunt Monachi, suis pariter Cancellis occlusum, & in eam partem quam νάρθηκα vocant passim libri Ecclesiastici Græcorum. At in *Catholicis* Canentium sedilia supra mediam ædis regionem conspiciuntur, nullo à plebe disparata discrimine. Unde apparet cur à nobis observatum nuper in Descriptione ædis Sophianæ, Græcorum ædes Sacras in duas duntaxat partes fuisse divisas, in Βῆμα scilicet, & ναὸν, cùm νάρθηξ extra Ecclesiam fuerit. Cantores igitur in ναῷ erant cum cætera plebe, tametsi locis peculiaribus discreti.

ΚΑΘΟΛΙΚΑΙ' ἐπιστολαὶ, dictæ quòd non ad certas personas, aut Urbes, aut Provincias scriptæ sint, sed pleraque ad Gentes integras, & ad universam Ecclesiam Dei. Oecumenius in cap.1. Jacobi pag.115. καθολικαὶ λέγονται αὗται, οἱονεὶ ἐγκύκλιοι· οὐ γὰρ ἀφωρισμένως ἔθνει ἑνὶ ἢ πόλει, ἀλλὰ καθόλου τοῖς πιστοῖς. Vide Henric. Valesium ad lib.6. Eccl. Hist. Eusebij cap.14.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ'Σ, *Catholicus*; *Rationalis*, in Gloss. Lat.Gr.Lat. nempe λογοθέτης. Procurator fisci, in lib. 6. Basil. tit.23. περὶ προκουράτωρος, ἤτοι καθολικοῦ, νῦν δὲ λογοθέτου. Lib.7. tit.5. §.95. 97. πάσης τῆς δεσποτικῆς οὐσίας καθολικός. Adde lib 8. tit.1. §. 40. lib.9. tit.1. §.147. lib.38. tit. 18. §.44. lib.42. tit. 4. §. 22. &c. Epistola Constantini M. apud Socrat. lib.1. cap 9.& Theodoritum lib. 1. Hist. Eccl. cap. 16. ἀπέσταλται δὲ γράμματα παρὰ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος πρὸς τὸν τῆς διοικήσεως Καθολικὸν, ὅπως ἂν πάντα τὰ πρὸς τὴν ἐπισκευὴν αὐτῶν ἐπιτήδεια παράσχῃ φροντίσειεν. S. Athanasius in Apolog. ad Constantium: καὶ Ῥουφῖνος καὶ Στέφανος, ὧν ὁ μὲν Καθολικὸς, ὁ δὲ Μάγιστρος. Et Apol.2. de fuga sua p. 803. ἐπιστολὴ τοῦ Καθολικοῦ, Φλαβίου Γμέλου ἐξάρχου Μαρεώτου. Et ad Solit. pag 847. καὶ Φαυστῖνον τὸν Καθολικὸν τόντε Βιθυνὸν αἱρετικόν. Adde pag 849. Colloquium Joviani Imp. cum Arianis, to.2. operum ejusdem S. Athanasij pag. 29. καί τις Σχολαστικὸς τῶν Κυνικῶν ἐνέτυχε τῷ βασιλεῖ, Δέομαι τοῦ κράτους βασιλέως σου, προφάσει Ἀθανασίου τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ Καθολικὸς τὰς οἰκίας μου ἦρεν. Ὁ βασιλεὺς εἶπεν, Εἰ ὁ Καθολικὸς τὰς οἰκίας σου ἦρε, τί κοινὸν Ἀθανασίῳ. Extat Juliani Imp. Epist. 54. inscripta Γεωργίῳ Καθολικῷ. Dionysius Alexandrinus apud Eusebium lib.7. Hist. Eccl. cap.10. καλὰ γοῦν αὐτοῖς Μακριανὸς τῆς ἐλπιζομένης βασιλείας προσηνέγκε χαριστήρια· ὃς πρότερον μὲν ἐπὶ τῶν καθόλου λόγων λεγόμενος

τοῦ βασιλέως, ὐδὲν εὔλογον, ὐδὲ καθολικὸν ἐφρόνησεν. Idem Eusebius lib.8. cap.11. τὰς καθόλυ διοικήσεις obire, dixit: & lib.9. cap.11. τῆ καθόλυ λόγων ἔπαρχος. Idem lib.4. de Vita Const. cap.36. ἀπεςάλη δὲ γράμμαλα παρὰ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος πρὸς τὸν τῆς διοικήσεως καθολικὸν, &c. Dio in Excerptis Valesianis pag.769. τὺς καθόλυ λόγυς ἐπιτετραμμένος. Martyrium S. Acacij, num.19. τῷ κατὰ πάντα θαυμασιωτάτῳ καὶ μεγίςῳ δικαςῇ Φλακκίνῳ Αἰθιπάτῳ, Βιβιανὸς ὁ αἰδεσιμώτατος Καθολικός. Idem Vivianus num.2. τὴν καθόλυ τῆ ςρατῆ δίεπων ἀξίαν dicitur.

Καθολικὸς *Consularis* exponitur in Gloss. S. Bened. cap. de Magistratib. Vide Gloss. med. Latin. in *Catholi u*.

Καθολικότης, *Dignitas & munus Catholici*, seu *Rationalis*. Idem Eusebius lib 8. Hist. Eccl. cap.11. διὰ πάσης διελθὼν ἀνὴρ τῆ παρὰ βασιλεῦσι τιμῆς, ὡς καὶ τὰς καθόλυ διοικήσεις τῆ παρ' αὐτοῖς καλυμένης Μαγιςρότητός τε καὶ Καθολικότητος ἀμέμπτως διελθεῖν.

Καθολικιανοὶ, *Catholiciani*, *Officiales Catholicorum* seu *Rationalium*. De quibus egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basil. Ῥατιοναλίυς, τὺς μαγίςρας, τὺς αὐτὺς καὶ Καθολικιανὺς, καὶ ςείλωνας, καθ' Ἕλλωας. Lib.1. Basil. tit.3. ἐὰν οἱ τοξεῶται, ἢ οἱ Καθολικιανοὶ καταλιπόντες τὴν ὑπηργίαν τῆ δρόμυ καὶ τῆ Πριμιπίλυ, &c.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ'Σ, *Catholicus*, Dignitas Ecclesiastica, de qua multa nos in Gloss. med. Lat. Procopius lib.2 de Bello Persico cap.25. de Persmeniorum Catholico: τύτε Χριςιανῶν ἱερέα Καθολικὸν καλῦσι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ, ὅτι δὴ ἐφέςηκεν ἐς ὢν ἅπασι τοῖς ταύτῃ χωρίοις. Petrus Patr. Antiochenus in Epist. ad Episcop. Gradensem.: ἀναλόγησαι γὰρ ὅσῳ μείζων τῆ κατὰ σὲ χώρας ἡ Βυλγαρία, ὅσῳ τε ταύτης πάλιν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ Ῥωμανὺς ἤτοι τὸ Χορεσὰν, καὶ λοιπαὶ τῆ ἀνατολῆς ἐπαρχίαι, ἐν αἷς Ἀρχιεπίσκοποι παρ' ἡμῶν πέμπονται, καὶ Καθολικοὶ χειροτονῦνται, ἐν ἐκείνοις τοῖς μέρεσιν μητροπολίται, ἔχοντες ὑπ' αὐτὺς ἐπισκόπυς πολλύς. Apud Zonaram pag.69. Καθολικὸς τῆ Ἰακωβιτῶν. In Salutationib. Epistol. Pontific. pag.416. 419. Καθολικοὶ Ἀρχιεπίσκοποι.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ'Σ, *Dux, Copiarum Præfectus*, quomodo *General d'Armée* dicimus. Ducas Hist. cap.18. pag.45. ἀποβάλλεται ἐνόρκως τὴν πρὸς τῆ Μυσυλμαν εὐπείθειαν, καὶ Ἀτλίνης καθολικὸς ἀναδείκνυται.

Καθολικὸς, inquit Goarus ad Euchologium p.613. *Perfectum* modernâ linguâ, antiquâ *Universale* denotat.

ΚΑΘΟΣΙΟΥ͂Ν, *Condemnare*, in Concilio Sardic. Can.18. Georgius Acropolita in Chron. cap.75. ὁ Τορνίκης τε Κωνςαντῖνος, ὃν μέγαν Πριμμικήριον ὁ Βασιλεὺς Ἰωάννης εἶχεν, καὶ πρὸς τῆ Βασιλέως ὑπὸ καθωσίωτο. Mox de alio: ὃν πρὸ βραχέως Ἐπὶ τῆ Κανικλείυ τετιμηκώς, ὕςερον τὴν γλῶτίαν ἐπ' ὐδεμιᾷ αἰτίᾳ ὁ Βασιλεὺς ἐκτεμὼν καθωσίωσεν.

Καθοσίωσις, *Crimen læsæ Majestatis*, in Gloss. Lat. Gr. Vox passim obvia apud IC. Græc. Michaël Psellus in Synopsi legum:

> Καθοσιωσεώς ἐςὶν ἔγκλημα τῦτο μέγα,
> Καὶ παίδων ὄντων δήμευσιν ἔχει τῆ κολαθέντος.

Eustathius: καὶ ἡ καθοσίωσις, καὶ ἡ καθοσιωμένη. ὁσιότητες δὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς δηλῦσι καὶ πίςιν καὶ ἀλήθειαν δὲ παρὰ τοῖς ὕςερον κατὰ τῆ ὁσίων τῷ Θεῷ βασιλέων. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. καθοσιώσεως τῦτον ὁ Βαρδᾶς ἐγράψατο γραφήν. Typicum MS. Monasterij τῆ Κεχαριτωμένης sub fin. μεταναληπτέον γὰρ καὶ αὖθις τὸν περὶ αὐτῶν λόγον ἐνοχῇ τινι καθυποβληθῆ δημοσιακῇ, ἢ ἰδιωτικῇ, ἐξ οἱυδή τινος τρόπυ χρημαλικῇ, ἢ ἐγκλημαλικῇ, ἢ καθοσιώσει ὑποπέσῃ, &c. Utuntur etiam alij passim, atque in iis Continuator Theophanis lib.3. num. 24. 26. lib.4. num.8. Et Pachymeres in Hist. lib.4. cap.15. lib.5. cap. 19. lib 6. cap.24.

ΚΑΘΟΣΙ'ΩΣΙΣ, *Devotio*, in Concilio Calchedon. part.1. cap.25.

Καθωσιωμένος, *Devotus*, in Gloss. Gr. Lat. titulus datus Tribunis, Secretariis sacri Consistorij, Magistrianis, &c. In Concil. Ephesino Act. 1. Constantinopol. sub Flaviano, Calchedonensi, &c. Sed & Militibus, in Edicto 13. Justiniani cap.11. §.4. & alibi, Libellensibus, in Nov. 20. cap.9.

ΚΑΘΟΥ'ΡΗ, *Pluvia*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4. init.

> Βροντῆ μεγάλαις, κιαςραπαῖς, καθύρη, καὶ χαλάζη.
> Ἐσκότασεν ὁ ἥλιος, ἐφύσησαν ἀνέμοι.

Καθυρεύειν, *Pluere*. Idem Anonymus lib.7.

> Πῦ χαλαζώνονται συχνὰ ἐκ τὰ πολλὰ καθύρεια,
> Πάντοτε καθυρέβυσι ἐκ τὺς πολλὺς ἀνέμυς.

ΚΑΘΡΕΥ'ΤΗΣ, *Speculum*, κάτοπτρον, in Corona pretiosa. Καθρέφτας, apud Hieron. Germanum, & Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag.207.

Καθρέπτης, eâdem notione. Manuël Moschopulus in Lexico Philostrati: κάτοπτρον, ὁ Λατινικῶς λεγόμενος καθρέπτης, ἔσοπτρον δὲ τὸ κοινῶς φανάρεον. Georgius Contares lib.3. Hist. Athenar. Ῥώμη καὶ ἡ Ἀθῆναι, τὰ δύο ὄμμαλα τῆ οἰκομένης ὅλης, οἱ δύο καθρέπλαις πάντων τῶν ἀνθρωπίνων ἐκλεκτῶν πραγμάτων. Idem lib.4. Ἀριςείδης, ὅςις ἦτον ἕνας καθρέπτης τῆ δικαιοσύνης. Καθύρπτης, eodem pariter significatu. Anonymus de Amoribus Callymachi & Chrysorhoes:

> Εἰς τὸν καθύρπτην ἔβλεπεν, καὶ τὸ λυτρὸν ἐθώρει.

Occurrit illic pluries.

ΚΑΘΟΥ'ΚΙ, Καθήκη, *Vas*, Ἀγγεῖον.

ΚΑΙ'ΓΕΙΝ, καύγειν, *Urere*, *Comburere*, *Cremare*, καίειν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num. 12. καὶ μαζόνυν ξύλα, καὶ βάνυν φωτιὰ, καὶ καίγυν ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζυν παντελῶς.

ΚΕ'ΓΕΙΝ, eâdem notione. Joannicius Cartanus in Flore cap. 142. ἔρχεται μία γυναῖκα, καὶ ἐπέρνα ἀπὸ τὸ ναὸν, σιμᾶ ἀπὸ τῦτο τὸ ξύλον, καὶ παρευθὺς ἄναψαν, καὶ ἐκέγονταν τὰ ῥῦχά της, &c.

ΚΑΙ'ΘΗΣ, Dignitas apud Saracenos. Vide Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num.30. Vide Καΐτος.

ΚΑΙΚΕ'ΝΖ, ἀλικάκαβος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΑΙ'ΚΗ, Græcis recentioribus, navis Turcicæ species, quam *Caïque* dicimus, *Chelandium* olim appellata, uti censet Goarus ad Euchologium pag. 871. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. *Caica, navigii species apud Turcos. Biremem vertit Verantianus Interpres, hoc est Fustam, voce Italicâ.*

ΚΑΙ'ΛΑ, *Æstus*, Καῦσων.

ΚΑΙ'ΛΟΙ, *Cœli*. Hesychius. Καίλυς, ὐρανὺς, Ῥωμαῖοι.

ΚΑΪΜΟ'Σ, *Combustio*, *Conflagratio*, ἐμπρησμός.

Καϊμάδα, eâdem notione. Agapius Cretensis in Geoponico c.133. τὰ δὲ φύλλα τῆ δένδρυ κοπανισμένα ἰατρεύυσι τὴν καϊμάδα, νὰ τὰ βάνης μὲ λάδι εἰς τὴν πληγήν. Adde cap.158.

ΚΑΙΝΑΙΜΜΕ'Κ, τὸ σισήβειον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙ'Α, *Nuntiatio novi operis*. Καινοτομεῖν, *Novum opus facere*, in Basilicis, apud Harmenopul. Matth. Blastarem lit. K. cap. 3. & alios.

ΚΑΙΝΟΥ'ΡΓΙΟΣ, *Novus: Novè factus*, καινὸς, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἄβλητα, καινά.

καινά, νοσά, καινέργια. Καινεργίαν, pro *Innovatione* dixit etiam S. Cyrillus in Isaiæ cap. 54. Theophanes an. 28. Copronymi: καὶ οὕτω προσῆλθον ῥίπτοντες οἱ βασιλεῖς ὑπατείαν τριμίσια καὶ ἡμίσια καινέργια ἕως τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Aëtius lib. 8. cap. 6. apud Orosium: καὶ μετὰ ταῦτα βαλὼν εἰς χύτραν καινουργίαν τὸ σάπωνα, &c. Demetrius Constantinopolitan. Hieracosophij lib. 2. cap. 9. καὶ ταῦτα ἔμβαλον εἰς χαλκοῦν τι καινέργιον καὶ θέρμανον. cap. 10. ἐν καινουργίῳ κακαβίῳ. cap. 18. βάλλε αὐτὰ εἰς κάκκαβον καινουργεῖον. cap. 31. καὶ τρίψον ὁμοῦ εἰς ἴγδιον καινουργίον. Sic variè hæc vox in hoc Scriptore edita. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὁ φλωχὸς τὸ ῥοῦχο του τρεῖς φοραῖς τὸ χαίρε καὶ καινούργειο καὶ παλαιό, καὶ καινουργῆ ὀμπάλω το.

Κενουργόχς, *De novo*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἐτραβίδει συχνὰ εἰς ἕνα σπήτι θολοσκέπαστον, καὶ κενουργόχς βεσόμενον.

Ἀξανακαινουργίαμαν, *Renovatio*. Glossæ Græcobarb. Ἀναβίωσις, ἀνανέωσις ζωῆς, ἀξανακαινουργίαμαν τῆς ζωῆς, ἢ ἀνακαίνωσις.

Ἀξανακαινουργιώννειν, *Renovare*, in iisdem Glossis.

Καινέριος, idem quod Καινέργιος. Euchologium Barberin. apud Goarum pag. 845. καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνων σάβανον καινέριον, καὶ ἐπιτίθησιν ἐπάνω τῆς τραπέζης. Alexius Rharturus Doctr. 6. ἡμεῖς ἐσμὲν ἐκεῖνοι οἱ νέοι, ἤγουν οἱ καινέριοι διὰ τὸ καινουργοποιήσασθαι ἡμᾶς τὸ ἁγίου πνεύματος.

Καινέρια, *Nuper*, ἀρτίως.

Κενέριος, scribitur apud Myrepsum sect. 12. cap. 28. ubi Codex MS. habet κενέργιον μαχαίριν, ut & lib. 2. Hierocosophij pag. 182. καινέργειος p. 183. 192.

Καινουριοσυνη, *Novitas*, καινότης, νέωσις, &c.

Καινοειώνειν, *Novare*, *Innovare*, νεοῦν, νεοποιεῖν.

Κενούργιος. Martyrium S. Acepsima & Socior. MS. ἐκέλευσε ἐνεχθῆναι ἑπτὰ ζυγὰ βοεῶν ὠμῶν κενουργίων, &c. Κινέργιος, apud Continuat. Theophanis num. 43. Extr.

Κενουργεῖν. Lexicon adespoton MS. καινοτομεῖ, κενουργεῖ, pro καινουργεῖ.

ΚΑΙΡΑΜΕ. Vide in Σοῦ.

ΚΑΙΡΙ, *Cera*, κηρός. Stephanus Sachleces MS.

Ὁμοίως καὶ τὸ σῶμα του ὡσὰν καιρὶν τὸ κάμνει.

Alibi:

Φέρνει λαμπάδες καὶ καιρία, κ'ιας μιὸν ἔμπρος ἐφέξαν.

Damascenus Studita Hom. 14. Θέλομεν ἀγοράσῃ λάδιν καὶ καιρία νὰ φέρωμεν. Agapius in Geoponico c. 175. ἔπαρε καιρὶ καινούργιον φλεγὸν ὡσὰν μαχαῖρι, καὶ γράψε ἀπάνω εἰς αὐτὸ τὸ καιρὶ εἴτι θέλεις μὲ ἕνα μυρωτὸ σίδηρον.

ΚΑΙΡΟΛΟΥΣΙΑ, *Tempus lotionis*. Clemens lib. 1. Constit. Apost. cap. 9. ὥρα δὲ σοι ἔσω τῆς καιρολουσίας δεκάτη, δεῖ γάρ σε πιστὴν οὖσαν ἐκ παντὸς καὶ πάντοτε τὴν πολυόφθαλμον περιεργίαν φεύγειν.

ΚΑΙΡΟΠΟΛΕΜΟΣ, *Tempus prælij*, *quo illud initur*. Constantinus in Tacticis pag. 12. πρὸς δὲ καιροπολέμους ἔχει μαγγανικὰ διάφορα, καὶ σκάλας ξυλίνας συβάλτας, καὶ ἄλλα μηχανικὰ ἔργα, ὅσα ἐπινοήσεις. Alibi, non semel disjunctis vocibus, καιρὸς πολέμου. Vide πόλεμος.

ΚΑΙΡΟΣ, *Aër*; ἀὴρ, quomodo Galli usurpant vocem, *le Temps*. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ σκοτείνιασεν ὁ καιρὸς, τ' ἄστρα καὶ τὸ φεγγάρι.

ΚΑΙΣΑΡ, *Cæsar*. Manuël Moschopulus in Lexico Philostrati: Καῖσαρ, ὄνομά ἐστιν, ὃ καὶ Ῥωμαϊκῶς ἑρμηνεύεται ἀνατομὴν ἀνέτεμον γὰρ τὴν αὐτοῦ μητέρα, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἐγκύμονα ὄντα, καὶ αὐτὸς ὑπατεύσας τὴν στρατιὰν, καὶ ἰδιοποιησάμενος τοὺς ὑφ' αὐτὸν, ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐντεῦθεν τετίμηται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ μετέδοθη τοῖς μετὰ ταῦτα εἰς σύμβολον τιμῆς καὶ ἔστι νῦν ὀφίκιον. Vide Suidam in Ἀλόχευτος, Manassem pag. 37. & Porphyrog. lib. 1. de Themat. cap. 11. Justinianus in Nov. 30. initio; δι' ὃν ἐν ἅπασι τοῖς τῆς γῆς ἔθνεσιν ὀνομαστότατόν ἐστι τὸ τοῦ Καίσαρος ὄνομα, καὶ ὥσπερ ἡμεῖς ἀντ' ἄλλου τινὸς τῶν τῆς βασιλείας συμβόλων σεμνυνόμεθα. Vita S. Melanæ Romanæ MS. de Cæsarea Dignitate: τοῦτο δὲ (Καίσαρος ἀξίωμα) ὁ λαβὼν, ἕτερός ἐστιν. ὡς ἄν εἴτις εἴποι ὑποβασιλεύς· ἀλουργίς τε γὰρ αὐτῷ καλάχρυσος, καὶ τ' ἄλλα τῆς βασιλείας παράσημα, ὅτι μὴ μόνη τῆς χρυσῆς στεφάνης, οὐ πάντα ἔχοντος τὰ τῆς βασιλείας σύμβολα.

Cæsares primitus appellatos Imperij designatos Successores palam est: ita enim, ut altiùs rem non repetam, Constantius Chlorus, Galerius & Maximianus à Diocletiano & Maximiano: Licinius à Galerio: Constantinus M. à Constantio: Constantinus Junior, Constantius & Constans à Patre Constantino, Delmatius ab eodem Constantino, Junius Gallus & Julianus à Constantio Cæsares renuntiati leguntur. Sed & omnes Imperatorum filij fere semper *Cæsares* appellati, & designati, adeo ut qui hâc Dignitate donarentur extranei, filiorum loco haberentur, ut est apud Lactantium de Mortib. Persecutor. num. 20. *Sed eum Cæsarem facere noluit, ne filium nominaret.* Adde n. 32. Theophanes an. 10. Justini Jun. τούτῳ τῷ ἔτει ἔστεψεν ὁ Βασιλεὺς Τιβέριον Κόμητα τῶν Ἐξκουβιτόρων ὑποστάμενος Καίσαρα ἀνηγόρευσεν. Quinetiam posterioribus longè sæculis Imperatorum filij Cæsares pariter appellati sunt, ut observare est in Heraclij filiis, Heraclio, Constantino, Heracleona, Davide, & Marino: & in Copronymi filiis, Christophoro & Nicephoro. Sensim deinde aliis quàm Imperatorum liberis collata Cæsaris Dignitas: nam Alexium Moselem nobilem Armenium, cui filiam Mariam in uxorem dederat, Cæsarem dixit Theophilus Imp. Bardam Michaël Porphyrogenitus: Romanum Lacapenum, Constantinus Porphyrogenitus: Bardam Phocam idem Porphyrogenitus: Nicephorum Melissenum, Sororis maritum, & Nicephorum Bryennium Annæ filiæ conjugem, Alexius Comnenus: Mitto cæteros deinceps Cæsareâ Dignitate donatos proceres, quorum sparsim fere meminimus in Familiis Augustis Byzantinis. Illa verò demùm prima inter Palatinas Dignitates habita, adeo ut cùm idem Alexius Nicephorum Melissenum ex pacto Cæsarem dixisset, Isaacium verò natu majorem fratrem altiori aliquo honoris titulo decorari par esset, Sebastocratorem eum appellavit, decrevítque ut secundo, Cæsar autem Melissenus tertio loco in acclamationibus nominarentur, ac Coronâ uterque, sed quæ ab imperatoria, sumptuositate ac magnificentiâ longè differret, uteretur. Id pluribus narrant Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 78. & ex eo Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 1. num. 1. Idem Codinus cap. 3. num. 16. & 21. Sebastocratoris & Cæsaris σκιάδια similia fuisse ait, eáque describit: coronas verò cap. 19. num. 1.

Hâc tamen donati Cæsareâ Dignitate, saltem paulò ante Alexiana tempora, Imperij Successores, vel certè participes futuri intelligebantur. Nicephorus Bryennius lib. 3. cap. 2. τούτων οὕτως γινομένων, Μιχαὴλ εἰς δέος ἐκπέπτωκε μέγα, καὶ ἐσκέπτετο κοινωνόν τινα προσλαβέσθαι, καὶ τὴν δευτέραν αὐτῷ ἀπονεῖμαι τιμὴν, φημὶ δὲ τὴν τοῦ Καίσαρος. Et lib. 4. c. 3. ubi de Botaniatæ Legatis ad Nicephorum Bryennium, qui ab eo defecerat, & Imperij insignia assumpserat: καὶ νῦν μὲν τὴν μετὰ βασιλείαν δευτέραν τιμὴν λάμβανε, φημὶ δὴ τὴν τοῦ Καίσαρος, μεθ' οὐ πολὺ δὲ καὶ διάδοχος ἡμῖν χρηματίσεις τῆς βασιλείας Ῥωμαίων. At post inventam ab Alexio Sebastocratoricam Dignitatem,

Cæsarea

Cæsarea deinceps nudus titulus honoris fuit. Sed & utraque Despotica inferior tandem extitit. Georgius Acropoliât cap. 32. Extr. καὶ τὸ ἀυτάδελφον αὐτοῦ Κωνςαντῖνον ἐκ Καισάρων Σεβαςοκράτορα καλωνόμασεν.

Καισαρίσσα, *Uxor Cæsaris*, ita præsertim hâc notione innotuit eadem Anna Comnena Nicephori Bryennij uxor. Nicetas in Joanne lib. 1. num. 1. τῷ Ἀλεξίῳ ἡ θυγάτηρ Ἄννα καθεωρᾶτο, ἥτις εἰς λέχος τῷ Βρυεννίῳ Νικηφόρῳ συνέζευκτο, τιμηθεῖσα Καισαρίσσα. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 22. n. 5. ἀπὸ δὲ εἰρημένων ἀρχοντισσῶν, ὑποδέουσιν αὐτὴν τὰ ἐρυθρά, ἡ Βασίλισσαι, ἐὰν ὦσι, ἡ Σεβαςοκρατόρισσαι, ἡ Καισάρισσαι, ἡ αἱ εὐγενέςεραι τῶν λοιπῶν.

Καισάρειον, Καισάρειον, locus sic appellatus Alexandriæ, fortè *Palatium*, aut *Templum Cæsaris*. S. Athanasius in Epist. ad Solitar. pag. 848. καὶ γὰρ βοίδιον ἐπαύλεν τοὺς κινδυνομένους ἐν τῷ Καισαρίῳ τόπους, ἐπεχείρισαν θῦσαι, &c. pag. 860. ὅτι ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, τῇ ἐν τῷ Καισαρείῳ γινομένας θυσίας καὶ κατὰ Χριςοῦ βλασφημίας ὡς ἐξ ἐντολῆς αὐτοῦ πεποιήκασιν Ἀρειανοί τε καὶ Ἕλληνες; Vide Theophanem an. 15. Constantis, & Henric. Valesium ad Evagrium lib. 2. cap. 8.

Καισάρειος, *Cæsarianus*, seu *Cæsaris Libertus*. Dio lib. 56. καὶ μετὰ τοῦτο τὰς διαθήκας αὐτοῦ Πολύβιός τις Καισάρειος ἀνέγνω: & alibi non semel, ex quo Xiphilinus & Zonaras in Claudio: προςτιθέςερον καὶ τὰς ἄλλαις φαγαῖς ἐγχῆσαι. αἴτιοι δὲ τούτου οἵ τε Καισάρειοι, καὶ ἡ Μεσσαλῖνα ἐγίνοντο. Infrà de Libertis ejusdem Claudij: ἕως μὲν γὰρ οἱ Καισάρειοι πάντες ὁμονόουν αὐτῇ, Messalinæ. Vide eosdem in Commodo, & in Pertinace.

Καισαριανός, *Cæsarianus*. Arrianus in Epictetum lib. 3. cap. 24. ἔτι ἐὰν τύραννος ἔςαι τις, ἡ δορυφόρος, ἡ Καισαριανός, ἡ ὀρδιναρίων δέξεταί σε. Vide Petrum Fabrum lib. 3. Semestr. cap. 23. p. 364. & Gloss. med. Lat. in hac voce.

Καισαρήσιος, *Cæsariensis*. Scholion ad Synod. Carthag. ἐπειδὴ Μαυριτανίαι τρεῖς, Καισαρήνσια, ἡ καὶ Καισαρειανή, &c.

ΚΑΙΣΑΡΗΣ, *Cæsaries*. Hesychius: καισάραι, περικεφάλαιαι. Imò *Cæsaries*. Constantinus Manasses in Julio Cæsare:

> Ἄλλοι δὲ πάλιν λέγουσι τῆς κεφαλῆς τὴν κόμην,
> Ῥωμαίους λέγειν καισάρην Καῖσαρ γοῦν ἐπεκλήθη
> Γάϊος ὡς εὐπλόκαμος.

ΚΑΙΤΖΗ, pro Καὶ ἔτζι, *Atque ita*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Καίτζη τὸ ἐβουλεύθηκεν ἡ τύχη νὰ τὸ κάμη.

ΚΑΪ́ΤΟΣ, nomen Dignitatis apud Saracenos. Anonymus Combefisianus in Porphyrogenito n. 29. τῶν ἡγεμόνων, καὶ ἀρχόντων, καὶ καΐτων ζωγρηθέντων. Idem videtur qui Κάδης, *Iudex*, de qua voce, suprà egimus. Ejusmodi verò *Caytorum* Saracenicorum non semel meminit Lupus Protospatha an. 998. 1003. 1009. &c. Vide Καΐθος.

ΚΑΙΤΡΕΑΙ, *Cetræ*. Hesychius: Καιτρέαι, ὅπλα Ἰβηρικά, οἱ δὲ κυρτίας.

ΚΑΙΩΝΙΔΕΣ, vox ignota Fuchsio apud Myrepsum sect. 38. cap. 168. in Cod. Reg. & 170. in Edito, ubi Cod. Fuchsij prætulit Κεωνίδες.

ΚΑΚΑΒΙ'Α, *Lotus* arbor, Cretensibus. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 18.

ΚΑΚΑ'ΒΙΟΝ, *Cacabus*, Κάκαβος. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Λέβητας, τὰ βατζίλια, καὶ κακάβια. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo: Κακκάβη δεῖ λέγειν, οὐχὶ κάκκαβος.

Κακκαβοπυρφόρος, *Navis igne Græco instructa*, quam nos vulgò *Brulot* appellamus. Sic dicta quòd Cacabi figuram & speciem haberet. Theophanes pag. 294. κατεσκεύασεν καὶ αὐτὸς δίηρεις εὐμεγέθεις κακκαβοπυρφόρους, καὶ δρόμωνας σιφωνοφόρους. Et pag. 352. κατασκευάσας δὲ Ἀρτάβασδος κακκαβοπυρφόρους, ἀπέςειλεν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα κατὰ τοῦ ςόλου τοῦ Κιβυῤῥαιωτῶν, &c.

ΚΑ'ΚΑΒΟΣ, Afris, *Solanum somniferum*, apud Interpolat. Dioscor. c. 655.

ΚΑ'ΚΑΜΠΡΙ, *Betonica*, Myrepsus sect. 1. c. 26. in MS. Cod. 27. apud Fuchsium: λαυρίολε, ἤτοι κάκαμπρι, ἤτοι δροσιοβότανον. Codex Fuchsij habuit κάμπρι. Hunc consule, apud Matthæum Silvaticum, *Cambri*, *Cambria*, *Cambris*, *I. Brassica*, *Caulis*.

ΚΑΚΑ'ΝΙΣΜΑ, *Risus effusus*, Καγχασμός, γιγγλισμός.

ΚΑΚΑ'ΡΕΣΤΟΣ, *Injucundus*, ἀηδής, ἀτερπής.

ΚΑΚΑΡΙ'ΝΟΣ, *Phalaris*, avis quæ in aqua versatur. Symeon Magister de Avibus, MS. Φαλαρίς, πλωόν ἐςι ζῶον, παρά τισι λευκομέτωπος λεγόμενος. Ubi ad marginem manu recentiori, τὸ κοινῶς λεγόμενον κακαρίνος.

ΚΑΚΑΤΡΟΠΙ'ΖΕΙ, *Malus evadit*, apud Crusium pag. 208.

ΚΑΚΗΤΑ, *Peccatum*, *Malitia*, *Depravatio*: Κακία, Scriptoribus Ecclesiast. Glossæ Græcobarb. ἁμαρτία, σφάλμα, φαλιά, κάκωσις, κάκητα. Theophylactus Hierodiac. Homil. 5. ἀλλὰ παρευθὺς με κακίτας πολλὴν, ἔπεμπρὸς τοὺς ςρατιώτας, &c.

ΚΑΚΙΩ'ΝΕΙΝ, *Contristare*, *Tristitiam inferre*, Ἀνιᾶν.

ΚΑΚΚΑ'ΒΙΟΝ, *Cacabus*. Eustathius Iliad. Ψ. ὅτι δὲ κακκάβη καὶ σκεῦος ἐςι χαλκοῦν, ὅπερ κοινῶς κακκάβιον λέγεται.

ΚΑΚΚΑΡΙ'ΖΕΙΝ, *Canere*, ᾄδειν. Κακάρισμα, *Cantilena*, ᾆσμα.

ΚΑΚΟΓΗ', *Parva terra*, γῆ λεπτή, cui opponitur Καλογή, *Terra fœcunda*.

ΚΑΚΟ'ΓΛΩΣΣΟΣ, *Obtrectator*, Λοιδορός. Κακογλωσσεῖν, *Obtrectare*, Κατηγορεῖν, καταλαλεῖν.

ΚΑΚΟΘΩ'ΡΗΤΟΣ. Vide in Θωρεῖν.

ΚΑΚΚΑΡΙ'ΖΕΙΝ, *Cacabare*, Κακαβίζειν.

ΚΑΚΟΚΑΡΔΙ'ΖΕΙΝ, *Contristari*, λυπεῖν, ἀνιᾶν. κακοκαρδισμένος, *Tristis*. Glossæ Græcobarb. ἐλύπει, ἐπίκραινε, ἐκακοκάρδιζεν. Historia Apollonij Tyrij:

> Ὁ ῥήγας ὡς κανακαρὰ νὰ μὴν κακοκαρδίσῃ.

Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 5.

> Πολλὰ τὴν ἐπαρηγορεῖ, νὰ μὴν κακοκαρδίζῃ.

Alexius Comnenus in versib. Politicis MSS. ad Spaneam Nepotem:

> Καὶ θυμωθεὶς καὶ θλίψεις τον, μὴ τον κακοκαρδίσῃς.

Κακὴ καρδία, *Tristitia*, Λύπη.

ΚΑΚΟΚΟΥΣΤΟΥΜΟΣ, *Malè moratus*. Glossæ Græcobar. ἀπροσήγορος, κακοήθης, κακοκούςουμος.

ΚΑΚΟΛΟΓΑ͂Ν, *Maledicere*. Glossæ Græcobarb. Ἀγλωσσεῖ, δυσφημεῖ, κακοφημίζει, κακολογᾷ.

ΚΑΚΟΜΑ'ΖΑΛΟΣ, *Ærumnosus*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Πτωχὸν καὶ κακομάζαλον, πολλὰ δυςηχημένον.

ΚΑΚΟ'ΜΑΛΑ. Vide in Μάλη.

ΚΑΚΟΜΕΤΑ'ΒΑΛΤΟΣ, *Difficilis mutatu*. Glossæ Græcobarb. σκληρὸν, δυσμετάβλητον, κακομετάβαλτον.

ΚΑΚΟΜΥΡΓΙΑ', *Calamitas*, Δυςυχία. Κακομυργιασμένος, *Calamitosus*, Δύςηνος. Κακομοιργιάζειν, *Infortunatum reddere*.

ΚΑΚΟΝΟΥ'ΣΗΣ, *Difficilis intellectu*, Δυσκατάληπτος.

ΚΑΚΟΝΤΙΜΜΕ'ΝΟΣ, *Malè vestitus*, Κακοείμων.

ΚΑΚΟΞΟΔΙΑΣΤΗ'Σ. Vide in Ἔξοδος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΚΑΚΟΠΑΘΗΧΊΑ, *Infirmitas*, Ἀσθένεια, ἀῤῥωςία, in Glossis Græcobarb.

ΚΑΚΟΠΟΔΑΡΟΣ, *Infelix*. Glossæ Græcobarb. ἄθλιος, τοὺς κακοριζίκους, καὶ κακοποδάρους, καὶ δυςυχεῖς.

ΚΑΚΟΠΟΔΙΝΟΣ, pro κακόπους, *Qui infirmis est pedibus*, vel *Qui pedibus laborat*. Auctor Anonymus de Nævis corporis: ἐὰν εἰς τὸ πλάγιον τῆς ῥινὸς τῆς ἀνδρὸς, ξενιτεύσει ἀπὸ χώρας εἰς χώραν· ἐπὶ δὲ γυναικὸς, κακοποδίνα γενήσεται, ὅτι καὶ εἰς κρυπτὸν ἐλαίαν ἔχει.

ΚΑΚΟΡΙΖΙΚΟΣ. Vide in Ῥίζικον.

ΚΑΚΟΣ, *Spatula fœtida*, ξίρις, apud Interpol. Dioscor. c.604.

ΚΑΚΟΣΚΛΑΒΩΤΟΣ. Vide in Σκλάβος.

ΚΑΚΟΣΚΟΠΟΣ, Munus Ecclesiasticum, *qui quamlibet in choro insolentiam corripit*, ait Goarus ad Euchologium pag. 29. qui aliàs ὁ τῆς Εὐταξίας appellabatur. Palamas in Orat. de Ecclesiastica devotione: τῆς βασιλέως τῶν βασιλέων Θεοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίαις ὑπερορῶμεν, καὶ αὐτῶν τε κακοσκόπων καταγελῶμεν· οἵτινες ἐπὶ τούτῳ τάττονται, ὅπως τὰ αἰσχρῶς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γινόμενα ἐπισκοπῶσι. Hinc Κακόσκοποι dicti etiam *pueri* ipsi qui κακοσκόπων *monita parvi pendunt*, pravis ipsi moribus. In Euchologio pag.722. Officium, describitur seu ἀκολουθία εἰς παῖδας κακοσκόπους.

ΚΑΚΟΣΟΥΡΟΣ, *Miser*, *Infelix*, Ἄθλιος, δύςηνος.

ΚΑΚΟΤΑΡΙΑ, pro κακότης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

Καλὰ κιανεῖχε ὁ καιρὸς κακόταρία μεγάλη.

ΚΑΚΟΥΒΑΙ, *Uniones*, in Glossis veterib.cap. de Holeribus. Sed hîc Μονόκοκκα, emendat Salmasius. Vide in hac voce.

ΚΑΚΟΥΒΙΟΝ. Epiphanius hær. 30. quæ est Ebionitarum: καὶ ὕδωρ κελεύσας ἐνεχθῆναι ἐν ἄγγει, ἐν καμψάκῃ φημὶ, κακούβιον δὲ ἐπιχώρειοι καλοῦσι: perperam Meursius κακάβιον, alij κάκαβον legendum contendunt: idem enim est quod καμψάκη, *Capsa*, *Cista*. Vox est indigenarum.

ΚΑΚΟΥΡΓΟΣ, *Maleficus*, *Stellionator*, in Gloss. Gr. Lat. Κακουργία, *Stellionatus*, ἐπίθεσις, in Glossis Basilic. Glossæ Nomicæ Vaticanæ: Στέλλιο, ὁ Κακοῦργος. Vide Περίεργοι.

ΚΑΚΟΥΛΕ, τὸ λεγόμενον κάχριον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Aliæ ex Cod. Reg. 190. Κακουλάν, τὸ κάγχριον. Κάχρυς fortè, de quo Botanici. Aliter tamen Matthæus Silvaticus: *Cacula*, *vel Pirati*, *I. stercus Caprinum*. Charito Medicus: καὶ κασίας τὸ διπλοῦν, καὶ καρεόφυλλον, καὶ κάκουλαν, καὶ κόςον γλυκὺ, καὶ μακροπέπερι. Salmasius ait esse Cardamomum vulgare. Ita etiam Matth. Silvaticus in *Cacolla*. Vide eundem in *Cacreos* & *Cacrios*.

ΚΑΚΟΤΡΟΠΟΙ, *Stelliones*, Vide in Κακοῦργος & in περίεργοι.

ΚΑΚΟΦΑΙΝΕΣΘΑΙ, *Indignari*, *Ægrè ferre*. Glossæ Græcobarb. ἀγανακτεῖ, βαρέως φέρει, δυσπορεῖ, κακοφαίνεται. Damascenus Studita Hom. 13. ὅτι ὁ ὁρισμὸς τῆς Βασιλέως ἐκακοφάνη τῷ Θεῷ. Joannicius Cartanus in Homilia de Tentatione: ἀδημονεῖ καὶ κακοφαίνεται.

ΚΑΚΟΦΟΡΑΣΑΙ, *Malè suspicari*, *malè judicare*, ὑπειδέσθαι, ὑφορᾶσθαι, ὑποκρίνειν. Κακοφορασιά, *Iudicium temerarium*, κακία ἔποψις. Κακοφόρατος, *Malè suspicans*, *suspiciosus*, κακύποπτος.

ΚΑΚΟΦΧΑΡΙΣΤΟΣ, Κακὰ εὐχαριστημένος, *Offensus*. *Mal contento*.

ΚΑΚΟΨΗΤΟΣ, *Malè coctus*. Glossæ Græcobarb. τὰ μὴ ἑψόμενα τῶν ὀσπρίων, ἤγουν τὰ ὄσπρεια ὅσα εἶναι κακόψητα.

ΚΑΚΡΑ. Nicolaus Cabasilas Archiep. Thessalon. in Vita S.Theodoræ Thessalon. num. 16. τὶς δ' οὕτως αὐτὴ τοῦτον ἀνώτερον ὕλης τιθεῖσα, Θεῷ μόνῳ προσέχειν παρέσχε, καὶ τοῦτο κάκρας ἀνεπιποίεσθαι, καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἀκτῖσιν ἐκπεφυγάν; fortè leg. εἰς ἄκρας. Vide ibi conjecturas virorum doctorum.

ΚΑΛΑ, *Bene*. Καλὰ καὶ, *quanquam*, Ital. *Ben che*, Gallis, *Bien que*. Historia Apollonij Tyrij:

Καλὰ καὶ ἂν τὴν ἐςόλιζε πολὺ μαργαριτάρη.

Occurrit in Batrachomyomachia, & alibi.

ΚΑΛΑ. Vide Κῶλα.

ΚΑΛΑΒΡΙΚΑ, *Fascia*, aut *Lori genus*. Pelagonius lib.1. Hippiatr. cap.38. καὶ ἀναπατοῦντος αὐτοῦ καλαβρικοῖς τὰ σκέλη ποιεῖ καταδεσμεῖσθαι.

ΚΑΛΑΒΩΤΙΣ, Prophetis seu Chymicis, *Allium*, apud Interpolat. Dioscor. c. 370.

ΚΑΛΑΘΩΣΙΣ. ContinuatorTheophanis lib.3. num. 44. πρὸς ἔτι δὲ μὴν καὶ τῆς Ἰουςινιανοῦ ἐκεῖνος τοῖς χρυσέοις ψήφοις ἐκόσμησε· καὶ τὴν καλάθωσιν ἐκ τῆς Βασιλίσκου τῆς τυράννου παλατίων μεταγαγὼν, τῷ Λαυσιακῷ πεpιέθηκεν. Ubi Interpres καλάθωσιν *Capitula* perperam vertit. Ecce clarè docet Theophanes Cerameus Homil. 55. in qua describit ædem S.Petri in Palatio à Basilio excitatam, ubi de tecti laquearibus: γλυφαῖς τισι λεπτοτέροις εἰς καλαθίσκων σχῆμα ποικιλλομέναις ὡραϊζόμενος. Sic porrò vocabant tenues illas picturas, vel minutiora illa musiva, quæ flosculos tanquam è Calathiscis prodeuntes effingebant.

ΚΑΛΑΚΑΝΘΗ, pro Χαλκάνθη. Scoliastes Nicandri ad Theriaca: ἄνθεσι δὲ χαλκοῦ ἀντὶ τῆς χαλκάνθης, ἣν νῦν φασὶ καλακάνθην. Occurrit apud Myrepsum sect. 32. cap. 110. & in Hippiatricis ex Cod. Reg. cap.254. 261.

ΚΑΛΑΙΝΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὕδωρ ἄσβεςον. Vide Καλλάϊνος.

ΚΑΛΑΜΑΙΑ, *Stipula*, *Calamus*, καλάμη. Eustathius Iliad. σ. καλεῖ δὲ τὴν καλάμην ὁ πολὺς ἄνθρωπος καλαμαίαν, ὡς καὶ ἡ σελήνη σεληναία λέγεται.

ΚΑΛΑΜΑΡΙΟΝ, *Calamarium*, *Theca calamorum*. Glossæ Gr. Lat. Καλαμάρειον, *Atramentarium*. Cyrillus in Lexico: πυκτίον, καλαμάρειον, καὶ πυκτίδιον. Concil.Calchedonense Act.1. ἀπήλειψαν αὐτῶν τὰς δέλτους, καὶ τοὺς δακτύλους αὐτῶν παρ' ὅτι ἔκλασαν, θέλοντες λαβεῖν καὶ τὰ καλαμάρεια αὐτῶν. Nicetas Græcobarb. in Isaacio lib.1. num.3. καὶ προβέαν μετὰ καλαμαρίου, &c. Ubi Editus: πινακίδιον δὲ καὶ γραφεῖον ἀνὰ χεῖρα, ἔχοντα. Idem de statu Urbis post ejus excidium num. 5. οἱ δὲ γραφέας δόνακας καὶ δοχεῖα μέλανος φέροντες, &c. Ubi Cod. Barbarogr. MS. ἕτεροι δὲ καλαμάρεια καὶ κονδύλια κρατοῦντες, καὶ χάρτας εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, &c. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopol. de Protonotario: καὶ κρατῶν τὸ καλαμάρειον αὐτοῦ (Patriarchæ Constantinop.) παρίςαται ἔμπροσθεν τῆς ἀρχιερέως, καὶ γράφει ὁ τοιοῦτος, εἴ τις χρεία ἐστίν. Vide Morinum de Ordinat. pag.254.

Καλαμάρη, *Atramentarium*, Μελανοδοχεῖον, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

Τὸ καλαμάρην ἔδωκεν, ὁ γιατὰ διορθώσῃ.

Καλαμαροθήκη, *Calamotheca*. Port.

Καλαμαράτος, *Calamothecâ* seu *Pennis scriptoriis instructus*. Ptochoprodromus in versibus politicis MSS. de sua paupertate lib. 1.

Γραμματικὸν σε βλέπομεν τετρακαλαμαράτον.

Eodem lib.

Καθώς ἀφέντη, κάθησε γραμματικὲ νοτάρη,
Γραμματικὲ φιλόσοφε διπλοκαλαμαράτε.

ΚΑΛΑΜΑΡΙΟΝ, Καλαμάρι, *Loligo* Piscis, τευθίς. Scholiastes Oppiani lib.1. Halieut.v.428.432 & lib. 3.v.166. τευθίδες εἰσὶ τὰ κοινῶς λεγόμενα καλαμάρια. Occurrit præterea apud Agapium in Geoponico c.139.

Idem in Præfat. τὰ καλαμάεια πηδῶσι, καὶ συνάγεν) ἀνάμα ἀμέτρητα. Vide Salmasium ad Solinum p. 374.

ΚΑΛΑΜΟΥ͂Ν, *Nudare, Spoliare.* Constantinus in Basilij Vita num. 54. Edit. Combefisij: ὁ γδ ὠνίυς ἐκεῖνος τὰς εἰς τὴν ἐπιςασίαν αὐτῆς εἶχεν ἀρχάς, ἵν' ἐντεῦθεν τοὺς πλεῖον διδόντας, καὶ καλαμωμένους αὐτὸ τὸ ὑπήκοον, εἰς τὸ τούτων κατεξουσιάζειν προβάλληται, &c. Nicetas in Isaacio & Alexio n. 3. ἀμέλει καὶ τὰς Θρακίας πόλεις περιελθὼν, καὶ ταύτας καταςησάμενος, εἶπεῖν δὲ καλαμησάμενος. Ubi Cod. alter, ἀπογυμνώσας.

ΚΑΛΆΜΙΟΝ, *Culmus Segetis.* In Euchologio pag. 657. habetur εὐχὴ ἐπὶ θέρους κοινοῦ καὶ καλαμίου, uti præferre quosdam Codices monet Goarus; in Oratione verò hæc verba describuntur: μεταλήψιν τῶν γεννημάτων τοῦ καλαμίου τούτου. Vide Καλαμαία.

Καλάμιον, *Tessera*, uti κάλαμος exponitur in Glossis Philoxeni. Chronicon Alexandr. an. 3. Commodi: ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων κλήτωρ τις ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὀνόματι Ἀρτάβανος φιλοτίμως ἔρρηψεν ἐν τῇ καλουμένῃ Δάφνῃ τοῖς δήμοις καλάμια συντόμια διαγωνιζόντων, καὶ ἐκέλευσεν τοὺς ἄρτους πολιτικοὺς τῇ ἰδίᾳ πόλει τούτους δωρήσασθαι, &c. Vide quæ adnotamus in Gloss. med. Lat. in V. *Pacis Gradilis*, & in Constantinopoli Christiana lib. 2. pag. 158.

Καλάμιον, *Ligula calcei.* Eustathius Iliad. ξ. ὡς γδ ἀνάγειν, καὶ ἀναφέρειν ταῦτά εἰσιν, ἐξ οὗ ἀνάγειν καὶ ἡ ἀναγωγὴ, οὕτως ἂν καὶ ἀναφορεὺς καὶ ἀναγωγεύς· λέγει δὲ ἱςορία βλαυτῶν ἀναγωγὰς, τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα καλάμια τῶν ὑποδέσεων.

ΚΑΛΑΜΙ΄ΤΑ, πέτρα, *Magnes.* Μαγνησία, Ἡράκλειος λίθος, Μαγνήτης, σιδηρίτης. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. λάπις μαγίε, ἢ καλαμιτάρις, ἡ νόντια. *Lapis magia* dicitur *Magnes.*

ΚΑΛΑΜΙΩ͂ΝΑΣ, *Arundinetum*, Δονακεῖον.

ΚΑΛΑΜΟ΄ΚΡΙΝΟΝ, *Iris Silvestris, Gladiolus.* Glossæ Jatricæ: Ἶρις, τὸ καλαμόκρινον. Aliæ: Ἶρις Ἰλλυρικὴ, τὸ καλαμόκρινον, τὸ λευκόν· ἶρις κοινὴ, τὸ καλαμόκρινον τὸ ὀξύ.

ΚΑ΄ΛΑΜΟΣ, *Columna spissior, eaque unica, qua totum altare sustinetur.* Symeon Thessalonicensis lib. de Sacrament. ἐντὸς τοῦ Βήματος, τοῦ ἱεροῦ Κιβωρίου, καὶ τῶν κιόνων τῶν μελλόντων τὴν ἱερὰν τράπεζαν βαςάζειν καλῶς ἐρεισμένων, ἢ καὶ ἑνὸς, ἐπεὶ καὶ εἷς ἐρείδεται κίων, ὃς καὶ Κάλαμος λέγεται· ἢ ἀντὶ κιόνων τετραγώνου ἐκδομηθέντος πινσοῦ, Βωμοῦ λεγομένου.

Κάλαμος, in Glossis Chymicis MSS. τὸ θεῖον exponitur.

ΚΑΛΑΜΟΣΙΤΑ΄ΡΙ, *Culmus*, Καλάμη.

ΚΑΛΑΜΩΤΗ΄, *Navis septum circa extrema.* Eustathius Odyss. ε. ῥῖπες δὲ πλέγμα φασὶ καλάμου πλατὺ, ὡς ψίαθος, καὶ ἔοικεν ἐντεῦθεν τοῖς ναυτικοῖς καλαμωτὴ λέγεσθαι ὁ ἑκατέρωθεν περὶ τὰ χείλη τῶν πλοίων φραγμός.

ΚΑΛΑΝΑ΄ΡΧΟΣ, *Pulpitum*, in Turco-Græcia Crusij, pag. 208.

ΚΑΛΑ΄ΝΔΑΙ, *Kalendæ*, in Glossis Gr. Lat. Glossæ Basilic. Κάλανδα, αἱ πρῶται ἑνὸς ἑκάςου μηνὸς ἡμέραι. Glossæ aliæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Κάλανδα, ἡμέραι, ἢ μηνῶν ἀρχαὶ, κατὰ Ῥωμαίους. Georgius Chrysococcas MS. de Diebus: καὶ τὴν μὲν πρώτην τοῦ μηνὸς καλοῦσι Κάλανδα, ὡς καλοῦντος ἐν αὐτῇ τοῦ ἱερέως καὶ ὑποδεικνύντος τοῖς λαοῖς τὴν τῶν Νόννων ἡμέραν. Ita etiam Cedrenus in Julio pag. 169. Vetus Inscriptio apud Reinesium: Ε. ΚΑΛΑΝΔ. ΝΟΕΜΒ. ΕΚΟΙΜΗΘΗ. ΓΟΡΓΟΝΙΟϹ. ΠΑϹΙ. ΦΙΛΟϹ. ΚΕ. ΟΥΔΕΝΙ ΕΧΘΡΟϹ.

Καλανδῶν ἑορτὴ, apud Paganos, *Calendæ Ianuariæ.* Cujusmodi autem festum extiterit, & cum quibus ludicris celebratum fuerit, eleganter describunt præ cæteris Libanius in ἐκφράσει 7. apud Allatium, & Sanctus Asterius in Homil. Illud porrò proscripsit Synodus Trullana Can. 62. τὰς οὕτω λεγομένας Καλάνδας, καὶ τὰ λεγόμενα Βότα, καὶ τὰ λεγόμενα Βρουμάλια, &c. Kalendas verò Januarias intelligi satis prodit idem Asterius, ut & Libanius qui hâc die creatos novos Consules hisce verbis indicat: κόσμος δὲ αὐτῇ (τῇ ἑορτῇ) καὶ τὸ τῶν Ὑπάτων καὶ ὄνομα, καὶ σχῆμα, καὶ ἔργον, ὧν τοὺς μὲν ἀφίησι, τοὺς δὲ ἀντικαθίςησι, διὰ τοὺς πορευομένους. Vide Joannem Tzetzem Chil. 3. v. 869. & Gloss. med. Lat. in *Kalendæ.*

Καλανδικὰ, *Pensitationes exsolvi solitæ singulis Ianuarij Kalendis.* Justinianus in edicto 13. cap. 3. ἔτους ἑκάςου λαμβάνειν ὑπὲρ σιτήσεων βουλόμεθα, καὶ ὑπὲρ συνηθειῶν, καὶ Καλανδικῶν. Vide idem Gloss. med. Lat. in *Kalendaticum.*

ΚΑΛΑΝΔΟΛΟ΄ΓΙΑ, Libri Paganici de quibusdam observationibus in Kalendis mensium, vetiti à Christianis. S. Nicephorus Patr. Constantinopol. in Canonibus MSS. & Gregorius Homologeta in Canonib. in Jure Græco-Rom. pag. 196. τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Παύλου, καὶ τὰ λεγόμενα Βροντολόγια, καὶ Καλανδολόγια, οὐ χρὴ δέχεσθαι· βέβηλα γδ πάντα. Habetur ejusmodi Kalendologium in Cod. Reg. 945. quod hîc cum suis nævis & Barbaricâ scriptione exhibemus.

ΚΑΛΑΝΔΟΛΟ΄ΓΙΟΝ σὺν Θεῷ τῆς ἑβδομάδος ὅλης.

Εἰς τὸ α'. ἐν ἡμέρᾳ κυρίᾳ ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔςαι χιμὼν ἐπαχθὴς, ἐὰρ ὑγρὸν, θέρος ξηρὸν, μεθόπορον ἀνεμῶδες, καρποὶ χρίσιμοι, προβάτων ἀπολεία, νόσοι ἐφνειδοι.

Εἰς β'. ἐν ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔςαι χιμὼν χρίσιμος, ἐὰρ καλὸν, μεθόπορον. θέρος ἐπίδες ξηρὸν, ἐν δὲ τῷ θέει υἱοὶ μεγάλοι ἔσονται, τρυγὸς πολὺ, νόσοι ἐφνόδιοι μετ' της νίψης.

Τῷ Γ'. ἐν ἡμέρᾳ τρίτῃ ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔςαι χιμὼν κάλιςος καὶ καιριεμένος, καὶ χλονόδης, ἐὰρ ὑγρὸν, θέρος ξηρὸν, μεθόπορον καλὸν, καρπὸν σπάνυ, γυναικῶν ἀπόλεια, πλεόντων ναυάγια,

Τῷ Δ'. ἐν ἡμέρᾳ δ'. ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἐςὶν χιμὼν ἴσος, ἐὰρ ὑγρὸν, θέρος ξηρὸν, μεθόπορον καλὸν, σίτον σπάνυ, τρυγὸς δαψιλὸν, ὀπόρα πολλὺ, καὶ πολὰ πράματα κεριχθήσονται, δυναςῶν ἀπόλια.

Τῷ Ε'. ἐν ἡμέρᾳ ε. ἐὰν γένωνται κάλανδαι, χιμὼν οὐκ ἐπαχθὴς, ἐὰρ ἀνεμῶδες, θέρος καλὸν, μεμαςομένον μεθόπορον καὶ ἀρασμένην, καὶ μέλιτος νίψας.

Τῷ Στ'. ἡμέρᾳ ς'. ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, χιμὼν οὐκ ἐπαχθὴς, ἐὰρ καλὸν, θέρος ὑγρὸν, μεθόπορον ξηρὸν, καρπῶν σιμέτρω, τρυγὸς πολλὴν, ὀμάτων ἐπικρατία, δυναςῶν ἀπολία.

Τῷ Ζ. ἐν ἡμέρᾳ ζ'. ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἐςὶν χυμὼν, ἐὰρ καλὸν, θέρος ἀνεμῶδες, μεθόπερον ξηρὸν, παρπὸν σπάνυ, προβάτων ἀπόλεια, τριτέα ψύχη, διάφοροι νόσοι, ἔμπροιμοι, πολλὴ γερόντων ἀπολεία.

ΚΑΛΑΝΤΡΙ͂ΝΟ, *Novus, Recens*, ex Ital. *Calandrino.* Agapius in Geoponico cap. 209. φέρε ἓνα πουλὶ, ὁποῦ λέγουν καλαντρῖνο, σιμὰ εἰς τὸν ἄρρωςον, &c.

ΚΑΛΑΠΟ΄ΔΙ, pro Καλοπόδιον, *Forma sutoria, calcearia.* Prochoprodromus ex Cod. Reg. de Sutore:

Ῥίπτει τὸ καλαπόδιν του, ῥίπτει καὶ τὸ σανίδιν.

ΚΑΛΑΣΤΡΟΥ͂ΘΙΝ, *Struthium*, seu *Lanaria herba*, &c. *Radicula*, de quo Ruellius & alij. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. ςρουθίον, τὸ καλαςρούθιν. Ita etiam in Glossis aliis ex Cod. Reg. 1334.

ΚΑΛΑΦΑ΄ΤΗΣ, *Sartor navis*, vel *Picator.* Parecbolæ Hieronis: κωποποιοὺς, οἰκοδόμους, ναύτας καλαφάτας,

καλαφάτας, ἀρχιτέκτονας, μυλοχαράκτας. MS. Tacticus de Urbe obsessa: οἷον ἁρματοποιὸς, μηχανοποιὸς, καλαφάτας, τζαγγαρίους, ῥαπτας, μυλοχαράκτας, ἀστρονόμους, &c. Hinc Michaëli Imp. Καλαφάτου cognomen inditum, quòd filius esset cujusdam Καλαφάτου. Zonaras pag.193. τοῦ γὰρ τὰς νῆας καταπιττούντων ἦν αὐτῷ ὁ πατήρ.

Καλαφατεῖν, Καλαφατίζειν, *Navim resarcire, Pice illinere.* Nicetas in Alexio lib.3. num.9. ἤρξατο τοίνυν καταςκευάζειν τὰ τῶν σκαφιδίων ὑπόσαθρά τε καὶ θριπηδέστατα. Ubi Cod. Barbarogr. ἤρξατο τοίνυν καλαφατίζειν τὰ σεσαθρωμένα καὶ παλαιὰ κάτεργα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Νὰ ἀλαφροθῇ τὸ κάτεργον, νὰ τὸ καλαφατήσω.

Rursum:

Καὶ χρήζομεν νὰ εὐθειάσῃ, νὰ το καλαφατήσω.

Historia Apollonij Tyrij:

Καί τις καὶ λέγω με ςυπὴ τὴν ἐκαλαφάτησαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Οὐδὲ καλάφθασεν ἐκεῖ, σιμὰ εἰς τὸ λιμμιώνι, &c.

ΚΑΛΑΦΗ, *Sporta*, in Turco Græcia Crusij.

ΚΑΛΕΙΝ, *Convivari*, Εὐωχεῖν. Κάλεσμα, *Convivium, Epulum, Compotatio*, εὐωχία, συνεςία. Historia Apollonij Tyrij:

Καθημερὸν τὸ κάλεσμα ἦτον εἰς τὸ παλάτι.

Κλῆσις, eâdem fortè notione. Cedrenus pag. 322. καὶ ξενοδοχεῖά τινα, ὅπου ἡ φιλόξενος ἐχορήγει τὸ ὕδωρ, ἔνθα ἔσχε τὴν κλῆσιν. Verterat Xylander, *unde habebat nomen.* Sed in notis, scribendum putat, *ubi Convivia celebrabat.* Καλεσμένος, *Conviva, Comessator*, Εὐωχίτης, σύσσιτος. Καλεςὴς, *Convivator*, Epulo, δαιταλεὺς, συμποσιαςὴς, δαιτυμών. Vide Κλητόριον.

Καλεῖν, *In Ius vocare.* Basilic.

ΚΑΛΕΝΤΑΡΙΟΝ, *Kalendarium.*

ΚΑΛΕΝΔΙΑ. Antiquitates Constantinopolit. spectac. 4. τοσούτους ἐμπείρους ἐπ' ἐνιαυτὸν καὶ βολίδας ὑπέμεινεν, ὥστε μέχρι τέλους τὸ πέρας ἐν τῇ αὐτῇ ἀρτοπωλείου καλενδία, ἐν αὐτοῖς τοῖς ζωδιακοῖς τετραπόδοις καὶ πετεινοῖς, σεληνίου ὑπάρχοντος, ξίφει ἀποκεφαλισθῆναι.

ΚΑΛΕΣΤΟΣ, κλητὸς, *Vocatus, Invitatus.* Glossæ Oppiani: κλητοὶ, καλεςοί. Inde αὐτοκάλεςος, pro αὐτόκλητος.

ΚΑΛΗΚΙΟΝ, *Lapis*, Gallis *Caillou.* Emmanuël Georgillas de Calamitate Rhodi, MS.

Ὅλην τὴν μέσιν ζείνεται, καὶ φθάνη ἕως κάτω,
Καὶ ξέλλευει ἀκράτις ςοῦ καλήκιου τὸν πάτον.

Rursum:

Ἴδα καὶ μοίραν ἀπ αὐταις πᾶ βάλασιν καλήκια,
Τρίαντα ναξίζουσι φλουρία να τὰ σημάρης δίκια.

ΚΑΛΗΤΕΡΑ, *Potiùs, Meliùs, Citiùs*, Μᾶλλον, θᾶττον.

ΚΑΛΙΑ. Myrepsus sect.10. cap.80. καλιὰν χελιδόνος ὁλόκληρον λαβὼν, τρίψον καὶ δεῦσον, &c. Ubi Fuchsius pro κοιλίαν scribi putat. Certè sect.17.cap.46. ita ὄρνιθος κοιλίαν habet. At sect.45. cap.16. apud Fuchsium, & in MS. legitur rursum καλιὰ χελιδόνος.

ΚΑΛΙΑ, *Ocrea feminarum*, in Turco-Græcia Crusij pag. 188.

ΚΑΛΙΓΑ, Καλλίγα, *Caliga.* Suidas: ἀπὸ τῶν καλλίγων οὖν Καλλιγούλαν αὐτὸν ὠνόμασαν. Dio lib.48. & ex eo Xiphilinus: διέσκωπτον γοῦν σφᾶς ἄλλα τε καὶ Βουλὼ καλλίγων ἀπὸ τῶν στρατιωτικῶν ὑποδημάτων χρήσεως ἀποκαλοῦντες. Ita emendat Meursius pro Βυλλῷ καλλίγαν.

Κάλιξ, *Caliga*, in Glossis Græco-Lat. Vide Salmasium ad Hist. Aug. p.290.

Καλήγιον, *Caliga, Caligula.* Cedrenus pag. 355. καὶ τὰ καλήγια ἃ ἐφόρει διὰ τὸ συχνῶς τῷ καλόχῳ νομίσματι κρατεῖσθαι. Anonymus in Rhetoricam Aristotelis pag.40. v. Κεφαλὶς, ἡ τραχηλαία· καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς καλήγου πρόσχισμα τὸ κοῖλον, κεφαλὶς δὲ τὸ καύκαλον. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Καὶ χρήζω καὶ καλήγια καὶ τόρα γίαπου φθάνω.

Joël in Chron. in Anastasio: εὑρέθη φασὶν τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ τὰ καλήγια ἅπερ ἐπεδέδυτο.

Καλίγιον, Corona pretiosa: καλίκια, *Crepida*, ἐμβάδες. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: τὰ δὲ ἐμβάδια· τουτέστιν καλίγια. Zacharias Pap. lib.3. Dial. cap.20. παραχρῆμα ἤρξαντο ἀφ' ἑαυτῶν τὰ τῶν καλιγίων αὐτοῦ λωρία μετὰ πολλῆς σπουδῆς λύεσθαι. Paulus Monachus lib.1. Collectan. ὁ μὲν κώδιον αὐτῷ ἐπέρριπτεν, ὁ δὲ καλίγιν εἰς τὸ ὑποδήσασθαι.

Καλλικώνειν, *Equum calceare*, pro Καλλιγώνειν. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.224. ἐὰν γίνεται τὸ ἄπου κανέναν ἀδέξιον τὸ κανὶς ἄνθρωπος ὑγιος, καὶ ἂν ἔνι οὐ (*vel*) καβαλλάρις, οὐ βουργέσις, σίλη τὸ κλιδὸν τῆς νὰ τὸ καλλικοσι, οὐ νὰ τὸ γιατρέψουν κανένου κάλλικα, κακίνος γιατρεῦτο, οὗτος κακὰ τὸ λαβόνιτο, οὐ ψοφᾷ, &c.

Καλλίκας, *Solarius faber*, in eodem cap. non semel.

Καλλίσιον. Glossæ MSS. Reg. καλλίκια τὰ καλλίγια. Zacharias Pap. lib.1. Dialog.cap.2. τὸ καλλίσιον αὐτοῦ ἐν τῷ ἑαυτοῦ κόλπῳ βαςάζειν εἴωθεν. Ubi Gregorius M. *caligulam* habet. Euchologium pag.503. ἀποβάλλει ὁ μέλλων λαμβάνειν τὸ ἅγιον σχῆμα τὸ ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ κάλυμμα, καὶ τὰ ἐν τοῖς ποσὶ καλλίσια.

Καλιγάριος, *Caligarius, Sutor.* Hesychius: Σκυτεὺς, σαγγάριος καὶ καλιγάριος. Prostat Epistola Nili Monachi, quæ est 203. lib.2. inscripta Zosimo καλιγαρίῳ, quem pauperem fuisse satis insinuat. Meminit Phranzes lib. 3. cap. Portæ καλιγαρίας in Urbe Constantinopolitana, sic appellatæ à Caligariis juxta habitantibus, de qua egimus in Constantinopoli Christiana lib.1. sect.15. num.8.

Καλιγάτος, *Caligatus.* Justinianus in Nov.74.c.4. §.3. οὐδὲ γεωργοὺς, ἢ στρατιώτας ἐνόπλους, οὓς ὁ νόμος Καλιγάτους καλεῖ, τουτέστιν εὐτελεστέρους καὶ ἀφανεστέρους, περιεργασόμεθα. Scholiastes Basilic. ad lib.21. pag.602. καί φησιν ὁ Οὐλπιανὸς ὅτι τὸν καλλιγάτον τὸν νεωστὶ στρατευσάμενον, ἤτοι τὸν εὐτελῆ στρατιώτην· καλλίγα γάρ ἐστιν ὑπόδημα. Et ad lib.60. pag.592. καὶ τὸ κολάζειν τοὺς καλιγάτους, ἤτοι τοὺς εὐτελεῖς στρατιώτας δίκαιον ἔχει. Erat autem Caliga insigne militiæ, unde ei qui exauctorabatur cingulum & Caliga detrahebantur. Idem Scholiastes pag.603. εἰ δὲ καὶ μηδὲν εἴπῃ ὁ ἀποκινῶν τὸν στρατιώτην, περιελὴ δὲ τὰ ἐπίσημα τῆς στρατείας, οἷον ἀποζώσει αὐτὸν, τὴν φίβλαν περιελὼν, καὶ τὰ ὑποδήματα λύσας, ἐξ ὧν ὁ στρατιώτης γνωρίζεται, &c. Vide Anton. Augustin. ad Modestinum pag.348.

Ἀποκάλιγος, *Miles caligatus*, apud Modestinum in l.10. §.1. D. de Excusat. Vide Gloss. med. Lat. in *Apocaligus*: & Synodum Photianam apud Beveregium pag. 281.

Ξυλοκάλιγα, *Calopodium, Lignea caliga*, Καλοπόδιον.

ΚΑΛΙΓΑΡΙΣ, *Vermiculi agros depascentis species.* Vide in Ἐπίκαλος.

ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ, κάποια ὅπου πάσι τὴν νύκτα νὰ ξυπάζουν τὰ μικρὰ παιδία, *Lemures*, οἱ Μορμόνες, Μορμολύκεια. Ita Græculis appellatur Dæmones qui octiduo Christi Natalium homines aggrediuntur. Existimant quippe ij eum qui per octo dies illos editur, ita arripi à Dæmone, ut non nisi ad aliorum noxam & suam natus esse videatur. Tum enim per illud octiduum è domo propria prorumpens, extráque se factus, per noctem vagatur, nullum certum locum habens, sed semper ac si quispiam eum persequeretur, concito gradu vadit, nec unquam

quam quiescit, incultus atque horridus, &c. Mitto cætera quæ in hanc rem habet Leo Allatius de Opinat. Græcor. num. 10. & 11. ubi observat ab ejusmodi Callicantzaris manasse apud Græculos proverbium, qui cùm aliquem vident eodem semper habitu vestitum, dicunt, Βάλλε τίποτε καινούργιο διὰ τοὺς Καλλικαντζάρους, *Sume supra te aliquid novi propter Callicantzaros.*

ΚΑΛΙΚΕΡΕ΄Α. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. ὁ φλιὸς, καλικερέα.

ΚΑΛΙΚΑΤΕ΄ΚΖΟΥ, *Mergi species*, Αἴθυα, Aristoteli, dicta, apud Cretenses, ut scribit Petr. Bellonus lib. 1. Observ. c. 11. qui & βουτλαμαρίου appellatam scribit.

ΚΑΛΙ΄ΚΙΟΝ, pro Καλίγιον, *Caliga.* Theodorus Studita in Catechesi MS. σφίγγει με τὸ καλίκιον, καὶ οὐ πάρεστί μοι ἀλλαγὴ ὀρβρίων, &c.

ΚΑΛΙΝΩΡΙ΄ΖΕΙΝ, *Beatificare*, Εὐδαιμονεῖν.

ΚΑΛΙΞΕΝΙ΄ΚΟΝ, ὁ τίτανος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Calx peregrina, Gypsum.*

ΚΑΛΙ΄ΣΚΟΠΟΣ, *Industrius*, Εὐφυὴς, in Corona pretiosa.

ΚΑΛΙ΄ΤΖΑ. Vide in Καλύσα.

ΚΑΛΙΤΕΡΕΥ΄ΕΙΝ, *Pulcrum reddere.* Liber Botanicus Græcobarbarus, MS. ex Cod. Reg. 1673. καὶ ἂν ἔνε τὸ παιδὶν σκολωμένον μὲ τοῦ τῆς γυναικὸς ἐξηβάνη τὸ ὄξο, καὶ καλιτερεύει τὸ ὦρος.

ΚΑ΄ΛΚΑ, Calyptra recentiorum Græcorum.

ΚΑΛΚΑ΄ΝΙ, *Scutum, Clypeus.* Vox Turcica. Georgius Contares lib. 11. Hist. Athenar. pag. 293. καθὼς ἐσυνήθιζαν πρῶτον νὰ φοροῦν δηλαδὴ οἱ στρατιῶται μίαν ἀσπίδα μεγάλην, ἤγουν σκουτάρι, ἢ νὰ εἰποῦμεν τουρκικώτερα, καλκάνι, καὶ ἕνα θώρακα, τουτέστι σιδηροποκάμισον, καὶ ἕνα κοντάρι μακρύ.

ΚΑΛΚΑΤΟΥ΄ΡΑ, *Calcatura, vestigium.* Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 5. pag. 233. ὁ ἐν πείρᾳ σκουλκάτωρ δύναται ἐκ τινων σημείων καὶ πρὶν ἢ τοὺς πολεμίους θεάσηται, καταινοῆσαι τὸ μέτρον τοῦ πλήθους αὐτῶν ἐκ τῆς τῶν ἵππων καταπατήσεως, καὶ ἐκ τῆς ἀπλήκτων αὐτῶν· δύναται δὲ καὶ τὸν σκόπον στοιχάσασθαι πότε διὰ τοῦ τόπου παρῆλθον, καὶ τῆς ἀνθρώπων κόπρου, καὶ τῆς καλκατούρας αὐτῶν.

ΚΑΛΚΟΚΡΙ΄, *Fumaria*, apud Interpol. Dioscor. c. 692.

ΚΑΛΚΟΥΛΑ΄ΤΩΡ, *Calculator.* Modestinus lib. 1. Excusat. μηδὲ λιβραρίους, μηδὲ καλκουλάτορας, οὓς διαψηφιστὰς λέγομεν, ἔχειν ἀλειτουργησίαν λέγουσιν αἱ θεῖαι διατάξεις.

ΚΑΛΚΤΙ΄ΚΙΟΝ, *Calceus.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. καλκτίκια, τὰ καλλίγια.

ΚΑΛΛΑ΄ΙΝΟΣ, *Cæruleus, Venetus.* Glossæ Græco-Lat. Καλλάϊνον, *Venetum.* Auctor Etymologici in Κάλλαια: ἔνθα καὶ τὸ καλλάϊνον· ἔστι δὲ τὸ χρῶμα ἀνθηρὸν, ἢ τὸ Βένετον οὕτω λεγόμενον. Rursum: Κάλλη, τὰ ἄνθη, ἢ τὰ πορφυρᾶ ἱμάτια, ἢ τὰ βαπτὰ ἔρια, ἐξ οὗ καὶ κέραμος καλλάϊνος. Arethas ad Apocalypsin cap. 20. οὕτως τοῦ καλαΐνου χρώματος καλουμένου, ὃ τινες Βένετόν φασι. καλαϊνὸς, cum unico λ. scribitur apud Pappum Chymicum MS. In Glossis Chymicis MSS. καλάϊνον, exponitur ὕδωρ ἄσβεστον.

Κάλαινος, eâdem notione. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 6. οὐκ ἐσταλμένον βασιλικῶς, οὐδὲ χρυσοφοροῦντα ὡς ἄνακτα, ἀλλά τινα πολύτλαν ἐργάτικον ἐκ καλαΐνου βαφῆς ἐνδεδυμένον ἀμπεχόνιον. Ubi Cod. alius: ἀλλ' ὡς ἐργάτην τοῦ θέρους ἐκ γερανέου βαφῆς φοροῦντα ῥέχον σχιστὸν μέχρι καὶ τῶν γονάτων.

Γαλάζιος, eodem perinde significatu. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 588. καὶ ἐπάνω ἐφόρειε φόρεμα πορφυρὸν, καὶ ἀπὸ κάτω γαλάζιον. Agapius Cretensis in Geoponico c. 94. de Intybo: κάμνη τὰ ἄνθη μπλάβα, ἤγουν γαλάζια.

Γαλαζοπράσινος, *Cæruleoviridis*, apud Georgium Contarem lib. 10. Hist. Athenar. pag. 274.

Γαλαΐζειν, *Cæruleum colorem referre*, Demophilus in Ptolemæi Apotelesm. ὁ Κρόνος (κυανεύει) βαφῆς κασσοειζούσης· ἡ Ἀφροδίτη λευκῆς ῥοιᾶς· ὁ Ζεὺς γαλαϊζούσης, ἐπὶ τὸ λευκὸν ῥεπούσης. Achmes Onirocrit. c. 220. εἰ δὲ ὑσίον γαλάϊζον, ἢ Βένετον, εὑρήσει πλοῦτον διὰ χαράγματος ἀργύρου, ἀνάλογον τοῦ πλήθους.

ΚΑΛΛΑΙ΄Σ, *Halicacabus*, apud Interpol. Dioscorid.

ΚΑΛΛΙΑ΄Σ, *Solanum somniferum*, apud Interpol. Dioscorid. c. 655.

ΚΑΛΛΙ΄ΒΙΟΝ, *Tugurium*, καλύβη, καλύβιον. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 28. ἤρξαντο μὲν φεύγειν πάντες οἱ Φράγγοι ἀπὸ Ἀκυλεγίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἑτέρων τῆς Φραγγίας κάστρων, ἔρχεσθαι δὲ πρὸς τὰς ἀοικήτους νήσους τῆς Βενετίας, καὶ ποιεῖν ἐκεῖσε καλλίβια διὰ τὸν τοῦ Βασιλέως Ἀτίλα φόβον.

ΚΑΛΛΙΓΑ΄ΡΙΑ, Arboris species. Anonymus de Remediis, subjectus Moschioni: ἐκ τῆς καρέας δὲ τῶν φλοῶν κεκαυμένον καὶ λελειωμένον μετ' οἴνου ἐπιχύσεις φύλλα δένδρου, ὅπερ καλλιγάρεια καλεῖται, &c.

ΚΑΛΛΙΓΡΑ΄ΦΟΣ, *Egregius scriptor.* Gloss. Lat. Gr. *Antiquarius*, Ἀρχαιογράφος, καλλιγράφος. *Antiquare*, καλλιγραφῆσαι. Phrynichus: καλλιγράφον, οὐ διαλελυμένως λέγουσιν ἐκεῖνοι, σὺ δὲ εἰς κάλλος γράφε. Atque hi Calligraphi distinguuntur à Ταχυγράφοις, quos alij ὀξυγράφους vocant, in Nov. 42. Justiniani cap. 1. §. 2. γραφέσθω δὲ παρὰ μηδενὸς τὸ λοιπὸν μηδὲ τῶν εἰς κάλλος, μηδὲ τῶν εἰς τάχος γραφόντων. Suidas de S. Ambrosio: Ταχυγράφους αὐτῷ παραστήσας ἑπτὰ, πλείους δὲ καλλιγράφους. In Basilicis lib. 15. tit. 1. §. 28. & lib. 48. tit. 8. §. 43. *Librarius*, καλλιγράφος exponitur. Vetus Interpres Concilij VI. Oecumenici, ἐργαστήριον τοῦ καλλιγράφου, *Stationem Librarij* vertit. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 13. εἶδεν γὰρ ἄνδρα τινὰ τῶν ἐς κάλλος γραφόντων, ὃν ἐν συνηθείᾳ φωνῆς Καλλιγράφον ὀνομάζει τὰ πλήθη. Vita S. Blasij MS. καὶ μὴν καὶ καλλιγραφῶν ἄριστα πόθῳ πολλῷ, καὶ ταύτην τὴν μάθησιν προσλαμβανόμενος. Vita MS. S. Epiphanij Cyprij: ἦν τε διάκονος ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ὀνόματι Σαβῖνος, ἔργον ἐπιτηδευόμενος τὸ τοῦ Καλλιγράφου. Eadem habet Nicon in Pandecte MS. lib. 1. serm. 15. Cedrenus an. 1. Phocæ: ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καλλιγράφος εὐλαβὴς, &c. Synodus Trullana Act. 14. ἐνέβαλεν ἐν τῷ αὐτῷ Ῥωμαϊκῷ βιβλίῳ Θεόδωρος ὁ Καλλιγράφος, ὅστις εἶχε τὸ ἐργαστήριον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωαννοφωκᾶν. Suprà: λάβε τὸν διάκονον Σέργιον μετά σου, ἐπεὶ καλῶς καλλιγραφεῖ. Theodosium Juniorem Imp. Καλλιγράφον appellatum Auctor est Georgius Hamartolus in Chron. MS. & Joeles: de quo ita Cedrenus pag. 327. ἓν μόνον ἔχων πλεονέκτημα, τὸ καλῶς γράφειν, ὃ παρὰ τοῦ μεγάλου Ἀρσενίου ἐξεπαιδεύθη. Vide Vitam MS. Sanct. Sabæ, cap. 84.

Καλλιγραφία, *Ars* Καλλιγράφου. Καλλιγραφίας δυσδιόρθωτος τέχνη, in Vita Nili Junioris pag. 37. Moschus in Prato Spirit. cap. 171. ex Cotelerij Edit. ἐσχόλαζεν δὲ εἰς τὰ καλλιγραφία. Ea porrò Καλλιγράφων ars inter Monachorum ἐργόχειρα, seu *Manuum opera*, censebatur, uti à nobis observatum in Gloss. med. Lat. in V. Scriptor. In Gerontico apud Niconem in Pandecte MS. serm. 45. γέρων, seu Abbas Monachus, Monachos suos interrogans de manuum opere, alius respondet, σειρὰν πλέκω, alius ψιάθια, alius κόσκινα, alius τὰ λινοφικὰ se facere aiunt: alius denique Καλλιγράφος εἰμι. Cui postremò ait Abbas: ὁ δὲ Καλλιγράφος χρείας ἔχει ταπεινοῦν τὴν καρδίαν· ἔχει γὰρ τὸ πρᾶγμα ὑψηλοφρόσυνον. Idem Gerontici Scriptor:

ptor: ἐν τούτῳ μοναστηρίῳ ἐν ᾧ ὁ Παχώμιος ᾤκει γεγόνασι διὰ τὸ μέγεθος τῆς χώρας, καὶ τὴν τῶν μοναχῶν πληθὺν τέχναι διάφοροι· ῥάπται ιε. χαλκεῖς ζ'. τέκτονες τέσσαρες, γναφεῖς ιε. σκυτοτόμοι ιε. βυρσεῖς εἴκοσι, κηπωροὶ κ'. ζευγήμονες μετὰ τῶν ἀρότρων ν'. καλλιγράφοι ι'. καμηλάριοι ιβ. πλέκοντες τὰς σπυρίδας τὰς μεγάλας κ'. ἄλλοι πλέκοντες τὰ λεγόμενα μαλάκια τὰ σπυρίδωλα ὡσαύτως κ'. καὶ τὸ ἔργον τῶν ψιαθίων, καὶ φύλακας δὲ τρέφουσι δέκα, καὶ ἁπλῶς πᾶσαν τέχνην ἐργαζόντες, ἀποστηθίζουσι δὲ καὶ πᾶσαν θείαν γραφήν. Hæc describere operæ-pretium duxi, ut cujusmodi fuerint olim Monachorum ἐργόχειρα quivis percipere queat. Idem Geronticon apud eundem serm. 29. μὴ γράφωσιν οἱ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὄντες καλλιγράφοι τοὺς βίους καὶ λόγους τῶν πατέρων ἐν μεμβράναις, ἀλλ' ἐν χαρτώοις: Vita MS. S. Marcelli Monachi Accœmetensis: ὑπῆρχε αὐτῷ καὶ τὸ γράφειν εἰς κάλλος· ἔγραφεν οὖν τῇ χειρί, καὶ ἐπῄνετο, καὶ τὸν ἐκεῖθεν αὐτῷ πορίζομενον μισθὸν μέρος τι πρὸς τὰς τοῦ σώματος ἀνήλωσε χρείας. Et in Vita S. Stephani junioris, apud eundem Niconem: ἔμαθε δὲ —— καὶ τὴν καλλιγραφικήν. Synaxarium Maximi Cythærensis 3. April. in S. Josepho Hymnographo: τὸ ἐργόχειρόν τοῦ καλλιγραφίων, &c.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥ͂ΝΤΕΣ, *Qui bona opera faciunt*, id est qui in Ecclesias vel in pauperes suas eleemosynas conferunt, pro quibus orat Ecclesia. Liturgia S. Basilij, μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῇ ἁγίαις ἐκκλησίαις σου.

Καλλιεργήματα, *Sumptus & impensæ utiles.* Vox I C. Gr.

ΚΑΛΛΙΚΑΙ'ΡΙΟΝ, Καλλικαιρίζειν. Vide Καλοκέρη.

ΚΑΛΛΙΜΑ'ΡΤΥΡΑΣ Græci Sanctas feminas quæ Martyrium pertulerunt vocare solent, ut observare est ex Nov. Manuëlis Comneni de Feriis, ubi S. Barbara, S. Euphemia & aliæ sic indigitantur.

ΚΑ'ΛΛΙΞ. Vide in Καλίγα.

ΚΑΛΛΙΌΝΕΣ. Constantinus Porph. in Tactic. pag. 35. ἵνα ἔχῃς καὶ ἄλλους ἐπὶ τοῦτο αὐτὸ ἐλαφροὺς, καὶ μηδὲν βάρος βαστάζοντας τοὺς καλλίονας καὶ περιστέρους, καὶ ποιῇς αὐτοὺς ἀκολουθεῖν ἐκ περιουσίας ἔξωθεν τῶν δύο παραγωγῶν εἰς τὰ τέσσαρα μέρη. Scribendum κάλλωνας censet Meursius, ut *Calones* intelligantur. Sed hîc καλλίονες videntur appellari *Meliores*, seu *Expeditiores*.

ΚΑΛΛΙΌΤΕΡΟΣ, pro καλλίων. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τοὺς πρώτους καὶ καλλιότερους οἱ τὴν δόξαν ἦχον.

Καλλιοτερίζειν, *Immeliorare.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 203. τὸ δίκαιον κρίνει καὶ κελέβει τὸ ἐκεῖνος ἔνι κρατέμενος ὁλοπροτήτερα νὰ μὴ στρέψῃ ἐκεῖνον τὸ τοῦ ἔδωκα, διὰ νὰ μοῦ πίσι τὶν δούλιαν μου. ἔπιτα ἔνι κρατίμενος νὰ καλλιοτερίσι πᾶσα ζημίαν τοῦ τὶν μοῦ ἐγλώτων τὸ τὰ ἀμπέλιά μου, &c.

Καλλιοτέρησις, Καλλιοτέρισμα, *Emphyteusis*, Ἐμφύτευσις.

Καλλίτερα, *Magis*, *Satius*, Μᾶλλον, Βέλτιον.

Καλλοτερεύειν, *Tranquillare*, Γαληνοῦν, Εὐδιάζειν, Πραΰνειν. Καλλοτερία, *Tranquillitas.*

ΚΑΛΛΙΠΑ'ΡΘΕΝΟΣ, Epitheton S. Theclæ: ἡ πρωτόμαρτυς καὶ καλλιπάρθενος Θέκλη, apud Nicetam Paphlag. in S. Anastasiam Virg.

ΚΑΛΛΙΠΕ'ΤΑΛΟΝ, *Quinquefolium*, apud Apuleium cap. 2.

ΚΑΛΛΙ'ΧΡΟΥΝ, in Glossis Jatricis MSS. τὸ κιννάβαρι. *Cinnabari.*

ΚΑ'ΛΛΩΣΟΣ, *Callosus.* Florentinus lib. 19. Geopon. λοφιὰν δὲ καλοῦμεν τὰς κατὰ τοῦ αὐχένος ἱσταμένας τρίχας, καὶ ὅταν ἔχουσι τὸ λεγόμενον κόλλοπα πολὺν· κόλλοπα δὲ καλοῦμεν τὸ ἐν τῇ χρήσει λεγόμενον κάλλωσον.

ΚΑΛΛΩ'ΤΑΤΟΣ, *Optimus*, Κάλλιστος, in Corona pretiosa.

ΚΑΛΟΓΕΝΝΗ'ΤΡΙΑ, *Fœcunda.* Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 84. σκρόφα καὶ σκύλλος ἐφιλονεικοῦσαν ποῖα εἶναι καλογεννήτρια. Ubi Cod. Gr. περὶ εὐτοκίας ἤριζον.

ΚΑΛΟ'ΓΗΡΟΣ, *Monachus*, quasi *Bellus Senex*: nam & γέροντας sese ipsos appellabant Monachi, vel certè Anachoretæ, ut colligitur ex Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num. 4. Herodianus in Epimerismis MS. Ναζωραῖος, καὶ Ναζιραῖος, ὁ Καλόγηρος. Ammonius de Monachis Sinaitis pag. 101. οὐδὲ πρὸς ὀλίγον ὥρας ἴσχυσα ἐμποδῆσαι τὸν καλόγηρον ἀπὸ τοῦ κανόνος αὐτοῦ Vita S. Nili Junior. pag. 88. μέγας ἐστὶ ὁ καλόγηρος οὗτος. Utuntur passim Scriptores, Palladius in Vita Chrysostomi, Palladius alter in Hist. Lausiaca cap. 20. pag. 829. cap. 103. &c. Moschus in Limon. cap. 27. 114. 123. 163. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 20. Dorotheus Doctr. 7. Nov. Basilij Porphyr. de Præscript. Anonymus de Locis SS. cap. 14. Ducas Hist. cap. 29. &c.

Καλογηρίτζιν, *Monachulus.* Vita S. Jun. pag. 95. καθὼς δὲ ἔφης περὶ τοῦ μὲ ἀποκρεῦσαί σε, εὐτελὲς καλογηρίτζιν εἰμὶ ἐγώ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Καλογερίτζην ταπεινὸν ὑπάρχεις ἐκ τὸ μῆλιν.

Καλογήριον, in eadem Vita S. Nili p. 166.

Καλόγερος, *Monachus*, Μοναχὸς, in Corona pretiosa. Euchologium apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 199. καὶ ἀσπάζεται ὁ Ἐπίσκοπος τὸν ἡγούμενον, καὶ πάντες οἱ καλόγεροι. Idem Ptochoprodromus MS.

Ἐξάφες τὰ συχνὰ λουτρὰ, καλόγερος ὑπάρχεις.

Anonymus de Locis Hierosol. cap. 3. καὶ ἐκεῖ θάπτουσι τοὺς καλογέρους μέχρι τοῦ νῦν.

Καλογερικὸς, *Monachalis.* Nicetas in Man. lib. 4. num. 6. τοῖς θείοις κουφίζεται ἔρωσι. Ubi Cod. Gr. Barb. καλογερικὴν μετέρχεται. Et lib. 7. num. 4. διὰ ταῦτα τείνων εἴτε τὴν μοναδικὴν ὑπερείδων σεμνότητα. Ubi Cod. al. καλογερικήν. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 388. διότι ἦτον καλογερικὸς καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος.

Καλοϊερικὴ, *Monachatus.* Nicetas Græcobarb. in Man. lib. 4. num. 6. καὶ Ἀλέξιος μετὰ τὸ μέλαν ἀσπασάμενος ἄμφιον, καλοϊερικὴν μετῆρχετο. Ubi Cod. Edit. τοῖς θείοις ἐκουφίζετο ἔρωσι. lib. 7. n. 3. τὴν καλογερικὴν ὑπερείδων σεμνότητα ἤδη ἀφανιζομένην, &c. Ubi Cod. Edit. Μοναδικήν. Damascenus Hieromonachus Serm. in Epiphaniam Domini: ἡ καλογερικὴ, ἤγουν τὸ μέγα σχῆμα.

Καλοϊηρεύειν, & Καλογερεύειν, *Monachismum profiteri.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Θέλεις γυναῖκαν ἔπαρε, θέλεις καλογηρέψου.

Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. p. 228.

Καλοϊραία, *Monialis*, quasi *Bella vetula*, apud Joannem Cananum de Bello Constantinopol. οἱ δὲ Τουρκοκαλογέροι τὰς καλοϊραίας ἡμῶν κέρδος, καὶ κοῦρσος εὐεργεσίαν τὰ ἔχουν παρὰ τοῦ δεσπότου τῶν Τούρκων. Rursum: καὶ τὰς καλογραίας σας μὲ τοὺς Τουρκοκαλογήρους νὰ παντρέψωμεν. Adde pag. 194. Historia Apollonij Tyrij:

Εἴτονε κεῖνην τὴν μερίαν ἔμορφο μοναστήρι,

Μὲ καλογράδες ἄξιαις, εἶτον ἁγιαστήρι.

Eâdem pag.

Καὶ κονομάτην καλοϊρία, καὶ κόβει τα μάλια της.

Καλοϊρία, *Monialis*, Μονάστρια, in Corona pretiosa. Καλλοϊρία. Anonymus de Locis SS. cap. 6. καὶ περάνω εἶναι ἡ Ὁδηγητρία, καὶ κάθονται καλλογρίαις.

Τουρκοκαλόγεροι, Τουρκοκαλόγηροι, *Dervisij*, apud Turcos, qui Calogeris Græcorum, & Monachis nostris

 respon

respondent, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico num. 34. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ οἱ μὲν τὰς γυναῖκας, ἄλλοι τοὺς ἄνδρας, ἄλλοι τὰ βρέφη, καὶ ἄλλοι τὰ ζῶα, καὶ ἄλλοι τὰ πράγματα· οἱ δὲ Τουρκοκαλόγεροι τὰς καλογραίας ἡμῶν κέρδος καὶ κύριος εὐεργεσίαν νὰ ἔχουν παρὰ τοῦ δεσπότου τῶν Τούρκων. Infrà: ἦλθεν ὁ Μηρσαΐτης καὶ Πατριάρχης τῶν Τούρκων μετὰ πεντακοσίους Τουρκοκαλογέρους ἐπὶ ἡμιόνους καθήμενος, &c. Occurrit rursum pag. 193. 194. τουρκοκαλόγηροι, apud Ducam Hist. cap. 21. pag. 63. cap. 42. pag. 179.

ΚΑΛΟΓΙΑΤΡΕΥΤΟΣ. Vide Γιατρός.

ΚΑΛΟΓΝΟΜΙΑ, *Opportunitas.* Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Ἐνταῦθα ἐπρόσεξαν καιρὸν, να εὕρουσιν τὸ Ρίζαν
> Εἰς ὥραν τῆς καλογνομίας, ὅπως να τοῦ σιτίχουν,
> Καὶ ὅταν εὗρεν τὸ καιρὸν, ἐσυντύχαν ἀλλήλως.

ΚΑΛΟΓΝΩΜΗΣ, Ostrei species, quam Græci βάλανον vocant. Petr. Bellon. lib. 2. de Piscib. pag. 400.

ΚΑΛΟΘΕΚΕΙΝ, *Collocare, Statuere, Ponere,* ἐγκαθεδρεύειν, ἑδράζειν, καθιδρῦσαι.

ΚΑΛΟΘΕΛΗΣ, *Benevolus, Benignus*, δεξιὸς, εὐμενής. Καλοθέλεια, *Benignitas.* Bessarion in Epist. ad Pædagog. &c. ἁγιώτατος Πάπας διὰ παρακλήσεως φίλων τινῶν, καὶ οἰκείας καλοθελείας, ἔταξεν ἵνα δίδονται κατὰ μῆνα τοῖς αὐθεντοπούλοις δουκᾶτα τριακόσια.

ΚΑΛΟΪΠΠΑΡΑΤΟΙ, *Probis Equis instructi.* Nicephorus περὶ παραδρομῆς πολέμου cap. 9. προαποστέλλων Τουρμάρχην, ἤτε ἕτερον ἄρχοντα τῶν ἐμπειροτάτων καὶ χρησίμων μετὰ ἐκλεκτῶν ἀρχόντων καὶ καλοϊππαράτων τοῦ προϋπαντῆσαι.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ, Καλοκαίριον, *Æstas.* Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ τὸ καλοκαίρι ἐξηράνθη ἡ λίμνη. Καλοκαίρι, pag. 69.

Καλοκέρι, *Ver*, ἔαρ, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Ἔτζη ἔζησαν οἱ λινοὶ τὸ καλοκέρι κεῖνοι.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Χειμῶνα δὲν ἐδιώκετον, οὐδὲ τὸ καλοκέρι.

Prochoprodromus MS.

> Καὶ φορῶ τὸ μονάλλαγον χειμῶν καὶ καλοκέριν.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Τὸ καλοκέρι ἀπέρασεν, ἐσέβη ὁ χειμώνας.

Theophanes pag. 326. βουλὴν γὰρ εἶχεν διὰ καλοκαιρίου λαβεῖν αὐτὸ, Amorium scilicet. Ubi Miscella: *Consilium quippe habebat æstate capere illud.* pag. 390. καὶ διὰ τοῦ καλοκαιρίου ὅλου συνήχθησαν πάντες ἐν Νικαίᾳ. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag. 87. ἔχει καὶ τὸ τοιοῦτον κάστρον κύκλον αὐτοῦ ὄρη ὑψηλὰ, ὥστε τῷ μόνῳ καλοκαιρίῳ βλέπειν τὸν ἥλιον διὰ τὸ μεσουρανεῖν, τῷ δὲ χειμῶνι οὐδαμῶς, apud Myrepsum sect. 19. cap. 3. ἐν καιρῷ καλοκαιρίῳ, cùm cælum sudum est, Gall. *Lors qu'il fait beau temps.*

Καλοκαιρινὸς, *Æstivus*, θερινός. Καλοκαιρινὰ, *Æstiva*, τὰ θερινά· οἱ τόποι εἰς τοὺς ὁποίους ἀποσύρνονται τὰ ζῶα διὰ τὴν κάψαν.

Καλοκαιρίζειν, *Æstatem transigere.* Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 8. καὶ οἱ Πατζινακῖται ἐκεῖθεν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ μετὰ ἔαρ διέρχονται, καὶ ἀεὶ ἐκεῖσε καλοκαιρίζουσι.

ΚΑΛΟΚΑΡΔΟΣ, Καλοκάρδιος, *Hilaris, Lætus*, φαιδρὸς, ἐπιχαρής. Galli dicunt, *Qui a le cœur gay.*

Καλοκαρδία, *Lætitia*, εὐθυμία, in Corona pretiosa. Achmes in Introduct. in Astrolog. δηλοῖ εἰρήνην τε ἀπὸ ἀσθενείας, καλοκαρδίας παιγνιωτῶν, καὶ εὐφροσύνην αὐτῶν.

Καλοκαρδιάζειν, *Lætari, Lætificare.* Damascenus Studita Homil. 23. πάντες ἠκούσαμεν ὅτι ἦτο ὁ μέγας βασιλεὺς, καὶ καλοκαρδίζεις τοὺς δούλους σου. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ τότες σὰν ἐπέρασεν, ἦσαν ἀναπαμένοι,
> Ὁ λόχαροι σὺν τὴν ἀφεντία, καὶ καλοκαρδιασμένοι.

Alibi:

> Μὲ τὴν κιθάραν ἐν τορῆ να τὸ καλοκαρδίσῃ.

ΚΑΛΟΚΟΥΣΤΟΥΜΟΣ. Vide in Κουστούμιον.

ΚΑΛΟΛΕΩΝ. Vide in Κουρταλίζειν.

ΚΑΛΟΛΟΓΑΝ, *Bene loqui.* Glossæ Græcobar. ἀγαθιζομένη, ἡ ἀγαθὰ λέγουσα, ἡ γυναῖκα ἡ καλολογᾶ.

Καλολόγημαν, *Bona fama.* Eædem Glossæ: ἔπαινος, καλολόγημαν.

ΚΑΛΟΜΑΝΤΑΤΟ, *Evangelium*, Εὐαγγέλιον. Vide Μαντᾶτον, in Μανδᾶτον.

ΚΑΛΟΠΕΡΔΙΚΙΑ, τὸ κυκλάμινον, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 848.

ΚΑΛΟΠΙΧΕΡΟΣ, Καλοπείχερος, *Commodus, Utilis, Idoneus*, πρόσφορος, Ἐπιτήδειος. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 269. ἐὰν γὰρ τὸ ἀπὸ κανένα σήμπαμον, οὐ διὰ κανένα κακὸν διόρισμαν του, οὐ κατλίως ἄνθρωποι, ὅπου ἔχει τὴν σήμβιον του τὴν ὁρμασικὴν, καὶ κράτι (*credit*) τὸ ἕνι καλὴ γινέκα, ἰδὲ ἐκίνη οὐκ ἔστιν ποτὲ, καὶ γὰρ μετὰ ταῦτα μίαν ἡμέραν, οὐ μίαν ἑσπέραν τὸ ὁ καλοπίχερος, καὶ ἕνι σινιθισμένος ἔρχεται καὶ ἐμπένι εἰς τὸ σπίτιν του, καὶ εὑρίσκει ἕτερον ἄνθρωπον κιθαμένον μὲ τὴν σύμβιάν του, καὶ ὁ καλοπίχερος εὔγαλεν μαχαίρην εἰς ἕνα μαχαίρην, &c. Ubi versio Veneta c. 248. *L'homo da ben com' è uso vienne à casa sua.*

ΚΑΛΟΠΟΥΛΙΤΟΣ, *Vendibilis.* Glossæ Græcobarb. εὔωνον, ἡ εὔπρατον, ἡ εὐαγόραστον, ἤγουν καλοπούλιτον, ὅπου πωλεῖται καλά.

ΚΑΛΟΡΙΖΙΚΟΣ. Vide in Ρίζικον.

ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΖΕΙΝ, *Introspicere.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Λέγω ἂν ἔτυχε κανεὶς νατὰ καλοσκοπίσῃ.
> Ταργόχειρα τὰ κάμνασιν πολλὰ νάχει φημίσῃ.

ΚΑΛΟΣΤΡΙΜΕΝΟΣ. Phortius de Re militari:

> Εἰς χόντρως βραχίων ἕνα,
> Νὰ εἰσὶ καλοστριμένα.

ΚΑΛΟΣΤΡΟΥΘΙΟΝ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. αἰγύλωψ. Fortè αἰγίλωψ.

ΚΑΛΟΣΥΝΕΥΕΙΝ, *Tranquillare, Mitigare*, καταμειλίσσειν, ἠπιᾶν, ex Καλοσυνῶν. Καλοσυνεμένα, *Placidè, Tranquillè*, Πράως, Ἠρέμα.

ΚΑΛΟΣΥΝΗΘΙΖΕΙΝ, *Assuescere.*

ΚΑΛΟΤΙΜΑΝ, *Honorare, Venerari.* Glossæ Græcobarb. ἄζου, ἐντρέπου, εὐσέβου, καλότιμα, εὐλαβοῦ, ἔχε εὐλάβειαν.

Καλοτέμαν, *Honor, Veneratio.* Anonymus MS. de Lapidibus: καὶ χαρίζει πλουσιότητες, καὶ πληθύνει τὰ καλὰ, καὶ δίδει μεγάλην καλοθέμαν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

ΚΑΛΟΤΕΡΙΑ, *Tranquillitas, Serenitas*, γαλήνη, νηνεμία, εὐδία. Assisæ Regni Hierosolymitani MSS. cap. 48. καὶ ἐὰν τὸ καράβιν πέσει εἰς τὴν γῆν, καὶ τζακίζεται διὰ κακὸν καιρὸν, οὐ μὲ καλοτεριὰ, οὐ μὲ ἄλλην ὅπλην, &c. Ubi οὐ, significat *vel*, ex Gallico *ou.*

Καλοτερίζειν, Καλιοτερίζειν, Καλοτερεύειν, *Tranquillare, Serenare, Mitigare, Lenire*, γαληνοῦν, πραΰνειν, εὐδιάζειν.

ΚΑΛΟΥΡΓΙΖΕΙΝ, *Terram colere, Arare, Villicare*, ἀγραυλεῖν, γεωργεῖν. Καλούργισμα, Καλουργία, *Agricultura, Villicatio.*

ΚΑΛΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Pulcellus.* Anonymus de Amorib. Callimachi:

Καλλίμαχε

Καλλίμαχε καλέτζικα, πῶς ἐν κινδύνῳ κεῖσαι.
Alter de Nuptiis Thesei:

Ὁ ὑψηλότατος Θησεὺς, ὁ Δέκας τῆς Ἀθήνης,
Μὴ ἄνεμον καλέτζικον ἀρμήσησεν ὑπάγη.

ΚΑΛΟΦΡΕΝΕΣΤΟΣ, *Urbanus*. Glossæ Græcobarb. ἀστεῖος, εὐσυνήθος, χαρίεις, καλοφρένεστος.

ΚΑΛΟΦΥ'ΡΕΤΟΣ. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 2. ἄλλον ἀπολαμίζει μαχαίρα διὰ γυναικὸς, καὶ ταύτης καλλιπαρέου καὶ λευκωλένου. Ubi Cod. Barbarogr. καλοφυρέτου.

ΚΑΛΟΧΑ'ΡΑΓΟΣ, *Bene formatus*. Anonymus de Amoribus Lybistri MS.

Εὔμορφος, καλοχάραγος, ἀσκέπαστος ὡραία.

ΚΑΛΟΧΕ'ΡΙ, *Strena*, *Xenium*, *Munus*, ξένιον, ἐπινομίς.

ΚΑΛΟΨΟΝΝΙΣΤΗ'Σ. Vide in Ὀψόνιον.

ΚΑ'ΛΠΗ, *Incessus equi vehementior*, nostris inde *Galop*. Hesychius: Κάλπις, βαδιστὴς ἵππος, καὶ εἶδος δρόμου. Leo in Tacticis cap. 7. §. 35. ἐπεὶ νῦν εὐτάκτως τριπόδῳ μόνῳ, ἤγουν κινήματι συμμέτρῳ τῷ λεγομένῳ κάλπα, καὶ μὴ βιαίως τρέχειν.

Καλπάζειν, nostris *Galoper*. Glossæ MSS. & Suidas: καλπάζειν, τὸ ἀκρῶς βαδίζειν. Eustathius: Καλπάζειν ἐστὶ δὲ σκιρτᾶν, οὐ τὸ ἁπλῶς θέειν, ἀλλὰ τὸ ἀνέτως καὶ δίχα ἐπιβάσης καὶ πηδητικῶς, καὶ οἷον ὀρχηστικῶς κατὰ τοὺς καλπάζοντας. Zonaras Annal. parte 1. pag. 132. 1. Edit. βραχὺ δὲ καλαψήσας αὐτ', (ἵππον) ἀνέθορε καὶ ἐπέβη αὐτοῦ, καὶ παρακαλπάσας μικρὸν, ἀφῆκε πρὸς δρόμον. Vide Hippiatrica pag. 120. 128. & Salmasium ad Capitolinum pag. 245.

ΚΑ'ΛΠΤΟΝ. Anonymus Astronomus MS. ex Cod. Colberteo: ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τόξον γέμον βολίδος εἰς δὲ τὸν ὦμον βαστάζει κάλπτον ἔχουσαν ὑακίνθους, καὶ σμαράγδους, καὶ ἀπὸ ἄλλων μετάλλων. Fortè pro Κάλπη, vel Καλπὶς, *Urna*.

ΚΑ'ΛΤΖΑ, *Tibiale*. Lexicon Gr. MS. ex Cod. Reg. 2062. Κνημὶς, τὸ ὑπόδημα, ἢ ἡ κάλτζα. Ubi differunt ὑπόδημα & κάλτζα, tametsi κάλτζαν etiam ὑπόδημα vertant Glossæ Basilic. in quibus perperam Editum κάτα. At apud Codinum cap. 3. aliud est Κάλτζα à calceo, licèt Salmasius ad Pollionem pag. 290. & Goarus ad eundem Codinum κάλτζαν *Caligam* interpretentur: cùm utrumque prorsus distinguat idem Codinus num. 5. & 6. Describens enim vestimenta Despotæ, ait ejus κάλτζας esse κοκκίνας, τὰ δὲ ὑποδήματα αὐτοῦ διβολέα, id est duplicis coloris, χρώματος nempe ὀξέως καὶ λευκοῦ. Ita etiam clarè distinguit num. 16. 23. & cap. 5. num. 52. Proinde cùm diversa sint colore κάλτζαι & ὑποδήματα, necessariò consequitur utrumque inter se differre. Adde quòd Κάλτζα pro tibiali etiamnum usurpant, quod Galli *Chauce* vocant. Constantinus in Historia Apollonij Tyrij:

Μὲ τὴν γουνέλα τῆς ψαρᾶ, γυμνὸς μὲ δίχως κάλτζα.

Galli dicerent, *sans chauces & sans souliers*. Vide Κάρτζα.

Κλάτζες pro Κάλτζες. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 255. καὶ νὰ τοῦ δίδει εἰ αὐλὴ τὸ ἔνδυμαν κόκινον, καὶ εἰ κλάτζες κόκκιναι, καὶ τὸ τάνεβας, καὶ τὸ ρωυδὶν, &c. Ubi editio Veneta cap. 236. *& la corte li deve dar li vestimenti vermigli, & le calce rosse, & le targe & bastoni*. Et cap. 46. ἄρματα, καὶ μπαρποῦτες, καὶ κλάτζες ἀλυσιδότας, &c. Vide locum integrum in Μπαρβοῦτα.

ΚΑΛΤΙ'ΚΙΑ, τὰ καλίγια, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij, *Caliga*. Vide Καλλίκιον.

ΚΑΛΤΙ'ΟΝ, *Calceus*, apud Pollucem. Zonaras to. 2. pag. 121. 1. Edit. καὶ οἱ μὲν ὑπέδυω αὐτ' καλτία, οἱ δὲ τήβεννον περιέβαλον, &c.

ΚΑΛΥΒΙ'ΖΕΙΝ, *Aliquem hospitio excipere*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ σποίτιν καὶ ἀπαντοχὴν νὰ καλυβιστοῦν νὰ πέσουν,
Ξένοι τινὲς αἰχμαλωτὰ, καὶ ῥοῦχα διαναθέσουν.

Καλυβῖται dicti *Monachi quidam*, *quòd in Tuguriolis vitam exigerent*. lib. 2. Basil. tit. de verbor. signif. §. 180. καλύβη καλεῖται πᾶν ἀγροικικὸν οἴκημα. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 156. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, καὶ Χειστιανῶν γενέων, Θεῷ ὑποταγέντες, οὐκ ἠνέσχοντο οὐδὲ κομιδῇ νέοι, τῇ ματαιότητι δουλεῦσαι, οὐδὲ τοῖς ὄχλοις συναναστραφῆναι, ἀλλὰ καταλαμβάνοντες τὴν ἐκ μεσημβρίας ἀοίκητον πόρρω που κειμένην τῆς οἰκουμένης, συνεστήσαντο καλύβας, ὅσον διαφυγεῖν τὴν ἐπάχθειαν τῆς ἡλιακῆς λαμπάδος, καὶ τὴν δρόσον ἐκ τοῦ ἀέρος ἐν αἷς διάγοντες εὐχαῖς καὶ ἀναγνώσμασι τὸ ἑαυτῶν καταναλώσαντες χρόνον, τοσοῦτον τλίψαντες τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν ἐν ἔργοις σωματικοῖς, ὅσον εἰς τροφὴν εὐτελῆ ἐπαρκέσαι· ἄμεινον ἡγησάμενοι συναγελάζεσθαι δορκάσι, καὶ στρουθοῖς, ἢ βουβάλοις, ἢ συναναχεῖσθαι τοῖς Θεὸν ἀγνοοῦσιν ἀνθρώποις. Gregorius Diaconus in Vita S. Basilij Junioris num. 38. ἐκεῖσε ἐν στενωτάτῃ καλύβῃ ἡσυχαστικῶς τὸν βίον αὐτοῦ διανύουσιν. Vita S. Lucæ Junioris pag. 1005. εἰς τὸν τοῦ Σωτῆρος καλέβαλε χῶρον, καὶ τὴν ἀσκητικὴν ἐν τούτῳ καλύβην ἐπήξατο, &c. Vide Theophanem an. 21. Copronymi, & Gloss. med. Lat. in *Calybita*.

ΚΑ'ΛΥΜΜΑ. Vide παρακάλυμμα, & Tabellam XII. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΚΑΛΥ'ΠΤΕΙΝ παρθένον, *Velare Virginem*, in Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 126. cujus titulus est, περὶ παρθένων μικρῶν ἔτι μὴ καλυπτέων.

ΚΑ'ΛΥΖΑ, Καλίτζα, *Calix*, ex Ital. & Gallico *Calice*. Glossæ Græcobarb. ἄγγος, ἡ κάλυξ, ἡ καλύζα. Pachomius Episcop. Ganni in Epist. ad Theodos. Zygomalam, lib. 4. Turcogr. στέλλομεν καὶ τῷ ἐντιμωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ ἁγίῳ μεγάλῳ Λογοθέτῃ μία καλίτζα ὀξέος.

ΚΑΛΥΚΑ'ΝΘΕΜΟΝ, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioscorid. c. 596.

ΚΑΛΥΠΤΗ'ΡΕΣ, *Pennæ alarum avium rapacium*, *quæ cooperiunt latera*: Has *coopertoria & coopercula* vocat Fridericus Imp. lib. 2. de Arte venandi cum avibus cap. 24. 48. Adde lib. 1. cap. 52. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij cap. 17. μετὰ κόρον τῶν περδίκων, δὸς αὐτῷ κρέας χοίρειον, μέχρις ἂν γένηται λιπαρὸς πάνυ, καὶ ἄρξηται ἀφ' ἑαυτ' ῥίπτειν τοὺς καλυπτῆρας· καὶ τότε λοιπὸν μάδιζε ὅλα τὰ πτερὰ τῶν ἐλαττόνων πάρεξ, καὶ ὀλίγων καλυπτήρων ἐγγὺς τῶν ἐλαττόνων.

ΚΑ'ΛΥΞ καρδιακὸς, Prophetis, *Chamæleon*, herba, apud Apul. c. 25.

ΚΑ'ΛΧΑΝΑ, τὰ φύλλα τῆς πρέμνου, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. an *Folia stipitis*, *Caudicis*, *quæ in Ramis truncorum extant?*

ΚΑ'ΜΑΓΖΕ, *Nux indica*, *Nux muscata*. Glossæ Jatricæ MSS. Ex Cod. Reg. 1047. νοῦς ἰντικὰ, ἤ ἐστι καμαγζε, ἐστι νοῦτζι μοσχάτε.

ΚΑΜΑ'ΚΗ, Καμάκιον, *Tridens*, *Fuscina*. Lexicon Cyrilli MS. & Lexicon MS. Reg. Cod. 2062. ἰχθυόκεντρον, ἡ τρίαινα, ἤτοι τὸ καμάκιον. Glossæ aliæ MSS. κάμαξ, χάραξ, ἡ ξύλον ὀρθόν. Portius: Καμάκι, *Sudes*, κάμαξ. Corona pretiosa, Καμάκη, *Fuscina*, τρίαινα. Leo Imp. in Tactic. cap. 19. n. 26. οὐ γὰρ ἀεὶ τὸ διὰ καμακῶν σιδηρῶν δεσμεῖν ἀλλήλους τοὺς ἀντιπολεμοῦντας χρήσιμον διὰ τοὺς ἀφύκτους ἀναγκαίους κινδύνους.

ΚΑΜΑΛΑΥ'ΚΑ. Vide in Καμελαύκιον.

ΚΑΜΑ'ΡΑ, *Fornix*. Vox Græcis nota. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀψὶς, καμάρα. Nicetas in Isaacio & Alexio

Alexio F. num.4. περὶ τὸν λεγόμενον τρυπητὸν λίθον, καὶ τὴν ἐκεῖσε περιαγομένην καμάραν. Ubi Cod. al. ἀψῖδα.

Καμάραι, apud Codinum cap.18. num.4. dicuntur circuli qui Coronam ἐπανωκλείσιν ambiunt: ὁ βασιλεὺς περιτίθησιν οἰκειοχείρως τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ στέφανον διὰ λίθων καὶ μαργάρων, ἔχοντα καμάρας μικρὰς τέσσαρας ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν καὶ ἐκ πλαγίων. Ita effingitur Theodori Porphyrogeniti Despotæ Corona in Familiis nostris Augustis Byzantinis p.242.

ΚΑΜΑΡΈΡΙΟΣ, *Camerarius*. Καμαριέρης, *Cubicularius*, apud Portium. Occurrit apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.8. cap.9. & alibi non semel. Vide in Καμάρα.

ΚΑΜΆΡΔΑ, *Tentorium*, *Tabernaculum*, *Camerata*, seu *Camera*: Est enim dicta *Camera*, *quia Camera, id est Curva*, ut est apud Papiam. Vide Gloss. med. Latin. in *Camara*, & *Camera*. Leo in Tactic. cap.10. §.13. τὸ δὲ ἕτερον εἰς τένδαν, ἢ τὸ λεγόμενον καμάρδαν ἔχειν. cap.20. §.194. κοινοποιήσεις τὰ κονδουβέρνια, καὶ εἰς μίαν καμάρδαν λεγομένην τὰ δύο ποιήσεις ἀναπαύεσθαι. Mauricius lib.5. Strateg. cap.3. τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὸ τένταν, ἤτοι καμάρδαν ἔχειν, καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίστου, &c. Ex altero Leonis loco abundè patet vocem *Camarades* apud nostros usitatam inde ortam, qua milites qui sub eodem tentorio degunt appellantur.

ΚΑΜΆΡΙΑ. Occurrit hæc vox in Historia Apollonij Tyrij: sed aliâ notione, ubi pro *Cura* ac *Sollicitudine* sumi videtur.

Ὡς εἶδεν Ἀπολώνιος, κ᾽ γνώρισεν καθάρια,
Πῶς εἶτον ἡ γυναῖκα του, εἶχε πολλὰ καμάρια.

Et in Threno MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Τὰ αἵματα τῶν Χριστιανῶν πίνη ὡσὰν λεοντάρη,
Διὰ τοῦτο οἱ Χριστιανοὶ ἂς πᾶν με τὸ καμάριν,
Νατὸν ἐξεθίζωσεν τὸν σκύλον τὸν λυσιάριν.

ΚΑΜΆΡΙΟΝ, Machinæ bellicæ species. Hero de Chiroboliſtra pag.65. γενέσθω δὲ καὶ τὸ καλούμενον καμάριον τῷ σχήματι ὡς ὑπογέγραπται.

ΚΆΜΑΡΟΣ, *Delphinium*, apud Interpol. Dioscor. cap.489.

ΚΑΜΑΡΏΝΕΙΝ. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Νὰ καμαρώνη ς᾽ ἄρματα, ν᾽ ἀσκήται εἰς πολέμους.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ τάχα ἐκαλόδω να, κ᾽ ὑποκαμάρονά την.

Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτον ὁ Ἀπολώνιος κλιτὸς ὡς ἂν κολῶνα,
Θωρόντα τὰς παλικαρίαις ὅλοι τὸν καμαρῶνα.

Eadem pag.

Στέκει, καὶ καμαρώνεται, καὶ δὲν τὸν ἐχωρένει.

Vide Καμάρια.

ΚΆΜΑΣΟΣ, *Camasus*, *Amphimallus*, in Glossis Isidori. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. κάμασος καὶ κάμασον, τσιπικοῦτζουλον. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Κάμασον τὸ πικοῦτζουλον κέλυφος, εἶδος ὄρνεος.

Glossæ Græcobarb. ῥοῦχον κόκκινον, ἢ μάνδυασμα, ἢ μάντισμα χειμωνιάτικον, ἢ θεωρία τοῦ καμάσου. Testamentum S. Gregorij Nazianzeni: βούλομαι αὐτῷ δοθῆναι κάμασον α. σιχάριον α, παλλία β. Occurrit ibi rursum: Acta S. Maximi Conf. pag.59. δεδωκότος τοῦ ἐπισκόπου τῷ ἀββᾷ Μαξίμῳ πεμφθὲν αὐτῷ ποσὸν μικρὸν, καὶ σιχάριν, καὶ κάμασον. Nicon. in Pandecte MS. lib.1. serm.55. ἀδελφὸς οὖν τοῦ μοναστηρίου, εἶχεν ἀδελφὴν κοσμικὴν, καὶ ᾔτησεν αὐτὴν, λέγων, Καμάσιν οὐκ ἔχω, ποίησον ἀγάπην, καὶ ἀγόρασόν μοι. Apophthegmata Patrum in Daniële num.42. κατέλιπε δὲ μοι τὸν χιτῶνα αὐτοῦ δερμάτινον, καὶ τρίχινον καμάσιν λευκὸν, κ᾽ σανδάλια σεβεῖνα.

Καμάσιον, Καμμάσιον. Moschus in Limon. c.126. ἐν μιᾷ κυριακῇ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στρέψας τὸ καμμάσιον αὐτοῦ, κ᾽ ἔξω φορέσας τὰ τούτου μαλλία. Infrà: Καμάσιον scribitur. Glossæ Lat. Gr. *Cusa*, Καμάρια. Ubi Salmasius ad Hist. Aug. emendat Καμάσια.

ΚΑΜΑΤΕΡΌΣ, *Activus*, *Laboriosus*, pro Καματηρός. Proverbia Græcobarb. MSS. κάμνει ὁ πίθος, καὶ ὁ ῥογὸς, καὶ ἀκούει ἡ κυρὰ καματερή. Constantinus de Adm. Imp. cap.42. τὸν δὲ λαὸν εἰσαγαγὼν εἰς καματερὰ καράβια, ἀπῆλθεν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ, &c. Anonymus Combefisianus in Romano num.10. δρόμονες χίλιοι, καράβια καματηρὰ σιτήσεις ἔχοντα καὶ ὅπλα πολεμικὰ τριακόσια ἑπτά: *navigia oneraria*.

ΚΆΜΑΤΟΝ, Καματικὸν, *Opera*, *Factura*, *Manupretium*, ἐργασία, ἔργον, ὑπηρεσία. Port. εἰς τὸν κάματον ἐξέρχεσθαι, apud Theophanem pag.330. *Exire ad laborem*, seu ad agros colendos. Κάματοι δούλων, *Servorum opera* apud Harmenopulum lib.3. tit.5. §.4.

ΚΆΜΒΑ, *Scaramangium sericum*. Achmes Onirocrit. cap.158. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει κάμβα, τὸ λεγόμενον σκαραμάγγιον σηρικὸν, εὑρήσει ἐξουσίαν τὸ ἀξίωμα ἀνάλογον τοῦ κάλλους, καὶ τῆς τέχνης αὐτοῦ. Vide Καββάδιον.

ΚΑΜΒΈΣΤΡΙΟΝ, *Campestre*, Machinæ bellicæ genus. Hero de Chirobaliſtra pag.65. κατασκευάσθωσαν δὲ καὶ τὰ καλούμενα καμβέστρια τρόπῳ τοιῷδε.

ΚΑΜΒΗΛ, σπέρμα δρακόντιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Nescio an semen *Dracontij*, de quo Ruellius lib.2. cap.97. intelligatur. In aliis Glossis Jatricis ex Cod. Reg.190. lego, καμίλαιμα, δρακόντιον. At Καμβὴλ aliud sonat apud Arabes. Joannes Garlandius in Synonymis Chymicis: *Cambil, id est terra rubea*. Matthæus Silvaticus: *Cambil, id est terra rubea minuta, quæ affertur de Mecha, ut arena, & est Cambil.* Vide Καμίλαιμα.

ΚΆΜΒΟΙ, *Baccæ Myrti*, apud Aëtium de Medic. composit. Aliud sonat vox *Cambi*, apud Matth. Silvatic.

ΚΑΜΕΔΆ, *Eia*, *Age*.

ΚΑΜΕΛΑΎΚΙΟΝ, Καμηλαύκιον, Καμαλαύκιον, & Καλυμάχιον, (variè enim hæc vox scribitur) *Capitis tegumentum*, sic appellatum.

Καμελαύκιον. Lexicon MS. Cyrilli: Κίδαρις, εἶδος καμελαυκίου. Hesychius: Τιάρα, λόφος τῆς περικεφαλαίας περιθέμενος κεφαλῇ, καμελαύκιον. Suidas: Καμελαύκιον, Ῥωμαίων ἡ λέξις, ῥηθεῖν δ᾽ ἂν καὶ Ἑλληνιστὶ, παρὰ τὸ καῦμα ἐλαύνειν, Καυμελαύκιον. Eadem habent Lexicon Cyrilli & Glossæ Basilic. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κίδαρις, περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον, δι᾽ οὗ ἱερεῖς τὸ παλαιὸν ἐκοσμοῦντο, ἢ ἐκ τριχῶν καμελαύκιον. Adde Auctorem Etymologici in Καυσία, Πῖλος, Κίδαρις. Cedrenus in Julio, ἔστι δὲ κ᾽ ἑτέρα κατασκευὴ τῆς σπυρίδος, ἀντὶ πίλου τῇ κεφαλῇ τιθεμένη καλεῖται δὲ παρ᾽ Ἰταλοῖς Καμέλα, ἐξ οὗ καὶ Καμελαύκια. Isaac invectivâ 2. in Armenios p.403. καὶ οἱ ἐπίσκοποι αὐτῶν, καὶ ἡγούμενοι, οὐ μόνον ὅτι σκεπαζόμενοι λειτουργοῦσιν, ἀλλὰ κ᾽ ἐν τῷ καιρῷ τῆς λειτουργίας τὰ ἕτερα καμελαύκια βάλλουσι, κ᾽ μετὰ δύο καμελαύκια λειτουργοῦσιν. Leo in Tacticis cap.19. §.42. ἐν γὰρ πολέμου καιρῷ σημεῖον εἶχον τῆς συμβολῆς, αἴροντες τὴν λεγομένην Φοινικίδα, ἣν δὲ τὸ λεγόμενον Καμελαύκιον ἐπὶ κονταρίου ὑψούμενον, ἐρυθρὸν τὴν χροιὰν, κ᾽ ἄλλα τινὰ ὁμοιοτρόπως ἐπιδεικνύμενα. Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap.13. κ᾽ τὰ στέμματα, ἃ παρ᾽ ἡμῶν Καμελαύκια ὀνομάζεται. Mox ait, seu potiùs fingit, *Camelaucia* ab Angelo ad Constantinum M. delata, eáque reponi solita in Magna Ecclesia supra altare ad illius

lius ornatum: neque quotidie ... uti solitos Imperatores, sed in majoribus duntaxat festis. Neque aliud fuit capitis tegumentum ejusdem Constantini M. quod ab eo inventum tradit Polemeus Silvius, *quo constringeret refluentes de fronte capillos*, uti docuimus in Dissertat.24.ad Joinvillam. De eo etiam intelligendus videtur Julius Pollux in Chron.ubi de Constantino: καὶ ὅτε πάντα ἐπλήρωσεν, ἐπετέλεσε ἱππικὸν, ἐν πρώτοις θεωρήσας, ἐκεῖ φορέσας ἐν τῇ αὐτοῦ κορυφῇ διάδημα διὰ μαργαριτῶν καὶ λίθων τιμίων, βουλόμενος πληρῶσαι τὴν προφητικὴν φωνὴν τὴν λέγουσαν, Ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου· οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ Βασιλέων τοιοῦτό τι πώποτε ἐφόρεσεν.

Καμηλαύκιον, Καμιλαύχιον, Glossæ MSS. Κίδαρις, περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον, ἢ ἐκ τριχῶν καμηλαύκιον. Similia habet Suidas, quem etiam Consule in Σκιάδιον, & in Πιλίδιον. Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. Καυμάσια, καμηλαύκιον, ἢ καυμελαύκιον, διὰ τὸ πρὸς τὸ καῦμα ἐπιθεῖναι. Euchologium Goari pag.469. καὶ ἐνδύει αὐτὸν χιτῶνα καὶ καμιλαύχιον. Adde pag.471. Theophanes an.6. Zenonis: ἰαθεὶς δὲ τὴν πληγὴν, ἐφόρει καμηλαύκιν. Ita an. 25. Justiniani, & 29. Copronymi. Καμιλαυκᾶ loci ita dicti Constantinopoli meminit Codinus in Orig. num.129.

Καμιλάχιον. Malaxus in Hist. Patr. pag.167. καὶ τινες ἐβάσταζαν ἡμᾶς ἀπὸ τὰ ποδάρια· ἄλλοι ἀπὸ τὰ χέρια, καὶ ἄλλοι ἀπὸ τὴν μέσιν· καὶ τὰ καμιλάχια ἡμῶν, καὶ τὰ σκαμίλαυχα ἔρριξαν κατὰ γῆς. Ubi Theodosius Zygomalas: Καμιλαύχιον, κάλυμμα αὐχένος· Σοχαμιλαύχιον, ἐνδότερω τίθεται, ἔσω αὐχένος.

Καμαλαύκιον. S. Ephrem in Actis S.Abramij num.31. ἐνδυσάμενος δὲ τὸ στρατιωτικὸν σχῆμα, καὶ καμαλαύκιον βαθὺ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καταλύπτων τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Et num.37. καὶ ἐπάρας τὸ καμαλαύκιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: Σίφακος, ἀκαιθόκλενον, ὅπερ ξένον τὰ καμαλαύκια. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa tuenda: καὶ ῥάπτεται περὶ τὰ ἐπιλώρικα, καὶ καμαλαύκια παχέα· apud Nicetam in Alexio Ang. l. 1. num. 6. pro ἐρέα τῆς κεφαλῆς, Codex Barbarogr. habet καμάλαυκα.

Καλυμαύχιον pluries scribitur apud Achmet. in Onirocrit. cap.219. & 131.

Σοχαμίλαυχον. Vide suprà ex Malaxo.

Ἀνωκαμηλαύχιον, *Interius*, ut Καλωκαμηλαύχιον, *Exterius Camelaucium* vocant Græci, duplex scilicet capitis Monasticum tegumentum, ut observat Goarus ad Euchologium pag. 156. ubi præterea scribit Calyptram Patriarchæ Constantinopol. καμηλαύχιον, dici, illúdque esse Monachicum capitis tegumentum. Unde observare hoc loco operæpretium videtur id rectè annotari de Patriarchis ex Monachico Ordine desumptis: nam eorum qui ex sæculari deprombebantur, alia fuit Calyptra, ut ex Cantacuzeno docemur lib.3. cap.36. ubi de fastu Patriarchæ Joannis Glycis: καὶ ἐν τε ταῖς ὑπογραφαῖς ἱερανέῳ χρώματι ἐχρῆτο, καὶ τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καλύπτραν, ἣν τοὺς Πατριάρχας ἔθος φέρειν, ἂν μὴ τοῦ τάγματος ὦσι τῶν μοναζόντων, ὀθόνη λευκῇ πεπλεγμένην πρότερον, αὐτὸς κατεκόσμησε χρυσῷ, εἰκόνας αὐτῇ τοῦ τε Σωτῆρος ἡμῶν ἐγγράψας Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ τῆς τεκούσης αὐτὸν Θεοτόκου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Camelaucij Monachici formam exhibet idem Goarus pag.156. Sed de Camelaucio Vide Gloss. med. Lat. & laudatam Dissert. ad Joinvillam, ubi plura de ejusmodi capitis tegumento congessimus, præterea Tabellam IV. & IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΚΑΜΕΝΟΣ, *Adustus*. Glossæ Græcobarb. ἐπὶ πολὺ κεκαυμένος, πολλὰ καμένος. Rursum: κεκαυμένον, λαμπρὸν, καμένον, ἔκλαμπρον.

ΚΑΜΕΡΑ, *Camera*, *Cubiculum*, *Domus*, Δομάτιον, κοιτὼν, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐπήρετην μὲ τὴν χαρὰν, στὴν κάμεραν ἀπέσω.

Rursum:

Μίαν κάμερα τοῦ ἐδώσασιν, ἀπόσω στοπαλάτη.

Καμεράριος, *Camerarius*, *Præfectus cubiculi*. Synodus Florentina: ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Πάπα, ὁ Καμεράριος κύριος Φραγκίσκος, καρδινάλις τοῦ ἁγίου Κλήμεντος. Vide Καμαρέριος.

ΚΑΜΗΛΑ. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πέμπει τὸ στὴν Τάρσιαν ταφένι πὺ κιθάρος,
Νὰ κάμηλα καλὸς γανὲς, μ' αὐτὸς ἐβρέθη χάρος.

Vide Χαμιλά.

ΚΑΜΗΛΑ, Καμήλι, *Camelus*, Κάμηλος. Καμηλάριος, *Camelarius*, Καμηλοκόμος, Scylitzæ p.742. Καμήλων φροντιστὴς, apud Euseb. lib. de Martyribus Palæstinæ cap. 12. Ubi videndus Henr. Valesius. Dorotheus Doctr. 11. καὶ πάλιν καμηλάριοι καὶ ἐποίουν τὴν χρείαν αὐτῶν. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 39. ἐν τούτῳ τῷ μοναστηρίῳ ἑώρακα ῥάπτας δεκαπέντε, χαλκεῖς ἑπτὰ, τέκτονας τέσσαρας, καμηλαρίους δώδεκα, &c. Joan.Moschus in Limon. cap. 105. καὶ ἰδοὺ καμηλάριοι ἐρχόμενοι ἀπὸ Ἀραβίας, &c. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.93. ἐὰν εἰς καμυλάρις ἀγοράζῃ τὰ καμίλιά του, εἰς κρασὶ, ἢ εἰς λάδιν, &c.

Καμηλόπηδος, *Camelarius*, *qui Camelum insilit*. Vita S.Theodori Syceotæ MS. ἔτυχεν δὲ Κοσμᾶν τινα διαπρέψαντα ἐν ἱπποδρομίαις ἐν τῇ τῶν Καμηλοπήδων τάξει, ἀποκομίζοντα ἀποκρίσεις τοῦ Βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐπὶ ἀνατολὴν παρερχόμενον καταμεῖναι ἐν τῷ πανδοχείῳ ἐκείνῳ.

Καμιλογόμαρον, & Καμιλογόμος, *Onus Cameli*, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap.298. & alibi.

Καμηλεύειν, *Cum camelis negotiari*. Theophanes anno 21. Heraclij, Cedrenus pag.422. & Saracenica Sylburgij pag. 57. εἰσῆλθε πρός τινα γυναῖκα πλουσίαν, μισθωσεῦσαι αὐτῇ συγγενίδα αὐτοῦ οὖσαν καλουμένην Χαδίγην, πρὸς τὸ καμηλεῦσαι καὶ πραγματεύεσθαι μετὰ τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ.

Καμελίτης, *Camelarius*. Apophthegmata Patrum in Macario num. 31. Ἀββᾶ, ἆρα ὅταν ἦς Καμελίτης, καὶ ἔκλεπτες νίτρον, καὶ ἐπώλεις αὐτὸ, οὐκ ἔδερόν σε οἱ τηρηταί.

ΚΑΜΙΑ βολὰ, ἢ φορὰ, *Interdum*, *Aliquando*, ἐνίοτε, ἄλλοτε, ἔστιν ὅτε.

ΚΑΜΙΖΟΛΑ, *Laneum indumentum*, ἐρίνεος χιτωνίσκος. Gall. *Camisole*. Vide Καμίσιον.

ΚΑΜΙΛΑΥΧΙΟΝ. Vide Καμελαύχιον.

ΚΑΜΙΛΑΒΑ. Retinacula illa quæ à pileo Patriarchæ per collum & pectus ad brachia ipsa propendent. Ita Allatius in Creygtonum pag. 676. & Rigalt. in Gloss. Exhibentur illa à Goaro ad Euchalog. p.156.

ΚΑΜΙΛΑΙΜΑ, δρακόντιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. Vide Καμβήλ.

ΚΑΜΙΛΑΣ, Triclinij nomen Constantinopoli. Vide Continuat. Theophan. lib.3. num.43.

ΚΑΜΙΝΑ, *Aula*, Αὐλή. ex Ital. *Camino*.

ΚΑΜΙΝΗ, *Caminus*, *Fornax*, Κάμινος, in Corona pretiosa.

Καμίνιον, eâdem notione. Constantinus de Adm. Imp. cap.42. καμινιά τινα ποιησάμενος, καὶ βήσαλον ἐν αὐτοῖς ἐγκαύσας, &c. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib.1. serm.32. fol.115. εἶπε ὁ ἅγιος Ἐφραίμ, ὅτι ἐοίκασι τὰ κοινόβια διδασκαλείοις· οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ Πραιτωρίῳ ἀπέρχονται, οἱ δὲ ἐν τοῖς καμινίοις.

Καμινιὰ, *Fuligo*, Καπνιὰ, Ἀσβόλη, Αἰθάλη.

Καμιναία. Michaël Glycas p.152. καὶ ἔλαβε Μωσῆς τὴν αἰθάλην τῆς καμιναίας ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἔπασεν αὐτὴν εἰς τὸν οὐρανόν. Ubi Cod. al. legit καμίνου.

Καμινογραφία, *Distillationis ars.* Ita inscribitur cujusdam Mariæ liber Chymicus. Olympiodorus Alexandrinus in Zosimum, MS. ἀμέλει γοῦν εὑρίσκομεν Θεόφιλον τὸν Θεογένους γράψαντα ὅλα τὰ τῆς χωρογραφίας χρυσοχοεῖα, καὶ Μαρίας τὴν καμινογραφίαν.

ΚΆΜΙΝΟΣ, *Via*, ex Ital. *Camino.* Vide Gloss. med. Lat. in *Caminus.* Hinc

Καμινοβίγλιον, *Excubiæ in itinere disposita ad speculandum.* Extat apud Anonymum περὶ καταστάσ. ἀπληκτ. titulus, περὶ καμινοβιγλίων καὶ κατασκόπων. Itidem apud Nicephorum περὶ παραδρ. πολ. Et in eodem capite, καὶ ἐν ἐπιτηδείοις τόποις καθιστᾶν τὰ καμινοβίγλια. Iterum cap.9. τοῦ οὖν στρατηγοῦ παρά τε τῶν καμινοβιγλίων καὶ τῶν βιγλατόρων τὴν τούτων ἐξέλευσιν ἀναμανθάνοντος, σπουδῇ πολλῇ τὰ ἐν τῶν ἄκραις καταλαμβανέτω χωρία.

Καμινοβιγλάτωρες, *Excubitores in viis & itineribus constituti.* Idem Nicephorus cap.5. ἀναγκαία καὶ ἡ τῶν καμινοβιγλατώρων ὑπάρχει ὠφέλεια, καὶ χρὴ τὸν στρατηγὸν καὶ τούτων πολλὴν ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν.

ΚΑΜΊΣΙΟΝ, *Subucula*, *Camisia.* Glossæ Basilic. Καμίσιον, ὁ ἐπὶ καμάτων χιτών. Cap.68. ὅτι οὐκ ἔχει ἱμάτιον ἐν τῷ χειμῶνι φορέσαι, ἠγόρασεν αὐτῷ καμίσιον. Et cap.186. καὶ δίδωσί με εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ ποιῶ ἱκανὸν χρόνον μετὰ τῶν παλαιῶν καμισίων. Palladius in Hist. Lausiaca, in Magistriano: τῇ ἑαυτοῦ ἐσθῆτι μεταμφιάσας αὐτὴν, τοῖς τε καμισίοις, καὶ τῇ χλαμύδι, καὶ τοῖς ἀνδρείοις πᾶσιν. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag. 902. ἐὰν οὐ θέλεις λαβεῖν ἕκαστος τῶν ἐν τῇ πόλει πρὸς στάγιν καὶ κάμισιν, ποιοῦμεν σύγχιλιν πρὸς Σάλβαρον. Theophanes an.17. ejusd. Heraclij: εὗρον— καὶ μέταξαν πολλὴν, πίπερ, καὶ χαρβάσια καμίσια ὑπὲρ τὸ μέτρον. Ita Cedrenus p.418.

In Liturgicis Καμίσιον est *Exterior vestis Clericorum & in Ecclesia ferri solita*: ὑποκαμίσιον verò *Interula*, seu *interior.* *Albam* vocant nostri. Hanc sic describit Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.5. pag.148. ἀναγνώστης κέκληται ἔνδυμα τὸ καλούμενον καμίσιον, ὅπερ ἡ κατὰ τύπον φελωνίου ἐστὶ μικροῦ, ἢ στιχαρίου ἐκ λίνου, τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἱερωσύνης δηλοῦν, δι' ὃ καὶ μικρόν ἐστι, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ σκέπην σημαίνει, καὶ ἢ πορφυροῦν, διὰ τὸ πορφυροῦν τοῦ Χριστοῦ ἱμάτιον, καὶ λευκὸν διὰ τὸ καθαρὸν τῆς ἱερωσύνης, καὶ τὸν ἀπὸ Θεοῦ φωτισμόν. Rursum cap. 3. προσάγεται ὁ τὴν χειροθεσίαν τοῦ ὑποδιακόνου λαμβάνων μετὰ τοῦ μέλανος ἱματίου καὶ τοῦ λευκοῦ, καὶ πορφυροῦ καμισίου. Paulò suprà cap.2. καμίσιον & φαινόλιον idem esse docet, ubi de Lectore: προσάγεται πάλιν ἤδη ἀναγνώστης δι' αὐτοῦ κουρᾶς καὶ φαινολίου εὐλογημένου, ἤτοι (al. ἢ τοῦ) Καμισίου ὅπερ τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων ἐστὶν ἀπαρχή. Idem: τὸ πορφυροῦν μὲν ὁ χειροτονούμενος ἀποδυθεὶς καμίσιον, ὃ παθητικόν ἐστι, τοὺς κώλωπας ἔτι τοὺς αἱματώδεις δηλοῦν, τὸ λευκὸν δὲ στιχάριον τὴν καθαρωτέραν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ περιβολὴν ἀπαθῆ ἐμφαῖνον, ἐνδύεται. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.6. cap.22. ἐτέτακτο δὲ καὶ εἷς ἐκ τῶν Λατίνων καμίσιον λευκὸν ἐνδεδυμένος. Codinus de Offic. cap.6. num.3. οἱ δὲ ἀναγνῶσται μέσον τοῦ τρικλίνου κατὰ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως μετὰ τῶν ἱματίων καὶ ἐπιρριπταρίων αὐτῶν, φοροῦντες καὶ καμίσια ἐπάνω τῶν ἱματίων, ὁ μέντοι Πρωτοψάλτης καὶ ὁ Δομέστικος λευκά.

Ὑποκάμισον, *Subucula*, ὑποχίτων. Lexicon MS. Cyrilli, & Suidas: ἐπενδύτης, τὸ ἐσώτερον ἱμάτιον, ὃ καὶ ὑποκάμισον λέγεται. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Χιτῶνα, τὸ ἱμάτι, τὸ ὑποκάμισον. Theophylactus in in Matth. cap.5. χιτὼν, κυρίως, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον ὑποκάμισον. Nicetas in Alexio lib.3. num.7. τὸν ἔσχατον αὐτῇ καὶ λεπτότατον χιτῶνα μόνον καταλιπών. Ubi Cod. Barbarogr. ὑποκάμισον præfert. Scholiastes Aristotelis in Rhetor. pag.40. πρόσχισμα λέγεται τὸ ἔμπροσθεν τῆς τραχηλαίας τοῦ ὑποκαμίσου. Achmes cap.131. ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι ἔδοκεν αὐτῷ ἔνδυμα, ἢ ὑποκάμισον, ἀποθανεῖται ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ. Utitur præterea cap.158. 218. & 230. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Καὶ σύνθες ἀνυπόδετος, καὶ δίχα ὑποκαμίσου.

Codinus de Offic. cap.12. num.2. προσοιμάζουσι πλωχοὺς δώδεκα, καὶ ἐνδύουσι τούτους ὑποκάμισα, ἤως χιτῶνας, κουρλουβράκια, καὶ παπούτζια. Historia Bertrandi Romani MS.

Τὸ ὑποκάμισόν της ἔσωκεν τὸ εἶχεν ἀπὸ παρθενίας.

Cyrillus Patr. Constantinopol. contra Judæos: διὰ νὰ λάβῃ τὰ ῥοῦχά σου, δὸς τὸ καὶ τὸ ὑποκάμισόν σου. Occurrit præterea apud Leontium in Vita S. Joannis Eleemosynarij, Contarem in Hist. Athenar. pag.196. Theophylactum Hierodiac. pag.250. &c.

Ποκάμισον, eâdem notione. Corona pretiosa: Ποκάμισον, *Interula*, χιτών. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Θώρακα, τὸ σιδηρένιον ποκάμισον. Ptochoprodromus in versibus Politicis MSS. de sua paupertate lib. 1.

Ἐσέναν καὶ ποκάμισον, ἐσὺν καὶ ἐπιβαλτάρην.

Threnus MS. de Capta à Turcis Constantinopoli:

Γυμνοὶ χωρὶς πουκάμισον, ἐξάγονα δεμένοι.

Vide in Gloss. med. Lat. in *Hypocamisum.*

Σιδηροποκάμισον, *Lorica*, *Thorax*, nostris *Chemise de mailles.* Vide in Καλκάνι.

Ὑποκαμισοβράκιον, *Bracca linea* quæ subuculæ lineæ sub vestibus aptantur, nostris, *Calleçon.* Codinus in Orig. Constantinopol. num.148. καὶ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὑποκαμισοβράκιον, καὶ τὸ σφικλίδιον, καὶ τὸ φακεώλιον αὐτοῦ λαβὼν, συνέδυσεν αὐτά.

Ἐπικάμισον, *Tunica qua camisia insternitur.* Joannes Tzetzes ad Hesiodi ἔργα lib.2. χιτὼν δέ ἐστι κατὰ τοῦτον νῦν, καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τὸ λεγόμενον ἐπικάμισον.

Σιδεροπουκάμισον, *Lorica ferrea anellis contexta.* Damascenus Studita Homil. 26. δὲν τοῦ δίδει σιδεροπουκάμισον, μήτε σπαθὶν, μήτε σκουτάριν, &c.

Καμισάτος, *Camisatus*, *Camisiâ indutus.* Ptochoprodromus, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ τόρα βλέπεις, γέγονε λαμπρόπου καμισάτος.

Καμισάτοι, dicuntur Ministri Ecclesiastici, qui in Ecclesia calefaciendis Sacris Lebetibus occupantur, pro aqua scilicet calida subministranda in sacrificiis. Joannes Episcopus Citri in Responsis: οἱ καμισάτοι ἐνασχολοῦνται πρὸς διακονίαν ἀνθράκων πυρὸς εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τὴν τῶν θείων λεβήτων ἐκπύρωσιν, ἵνα ἐκεῖθεν συνήθως ζέον ὕδωρ τοῖς ἁγίοις ποτηρίοις κατὰ καιρὸν ἐγχέηται, καὶ περὶ ἄλλας ὁμοίας τούτοις ὑπηρεσίας.

ΚΆΜΟΣ, *Cerevisia*, apud Gotthos. Priscus Rhetor in Gotthicis: ἐκομίζοντο δὲ καὶ οἱ ἑπόμενοι ἡμῖν ὑπηρέται Κέγχρον, καὶ τὸ ἐκ κριθῶν χορηγούμενοι πόμα, Κάμον οἱ βάρβαροι καλοῦσιν αὐτό.

ΚΆΜΟΣ. Antiquitates Constantinopolit. p.31. Edit. Combefisij: καὶ Σιλβανὸς ὁρῶν τὸ μεσημβριαζώδιον, ὡς τὸ ἄνω τὸ γόνυ κάμου δίκην κεκμηκότος, &c. Videtur legendum Καμήλου, nam & sic genu flectit Camelus præ pondere fessus.

ΚΆΜΟΥΡΑ, *Tinea*, *Termes*, *Teredo*, ἕλμινς, σὴς, τερέδων. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag.315. ἀπὸ τὰ κάρβουνα εὐγαίνουν οἱ σπινθαῖς, ἀπὸ τὸ σίδερον γίνεται ἡ σκουριὰ, ἀπὸ τὰ ῥοῦχα ἡ κάμουρα καὶ σῆς.

ΚΑΜΟΥΧΑΣ, Χαμουχᾶς, *Pannus sericus*, *sive ex bombyce confectus*, & *more Damasceno contextus*, Italis *Damasco*, nostris olim *Camocas*, de qua voce diximus in Gloss. Mediæ Latinit. hodie etiamnum, *Mocade.* Codex Reg.1299. ad calcem: χαμουχάδες δύο, ἀφ' ὧν ὁ εἷς κεραντζῆς. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Βελοῦσιν ἢ καὶ τζατουνὶν, ἢ καμουχὰ αὐτὴν μπίζαν.

Historia MS. Belisarij:

Εἶπεν

Εἶπεν εὐθέως ὅρισε πεύκια καὶ χαμουχάδες,
νὰ τὰ ξάπλωσιν εἰς τὴν γῆν, &c.

Et alibi :

Τελάκον τὰ ἄλογα στεῖλε μετὰ κοντούρων πλήρεις χρυσαφίου
Ἄμητρον ἔχει καὶ χαμουχάδες μὲ ἀποκεισιαρίους ἐκλεκτούς.

Malaxus in Hist. Patriarch. in Gennadio Scholario. ἐχάριζε καπάσιον ἐνδύμιον μὲ τὸ καμουχᾶν, καὶ μανδύη μὲ τοὺς ποταμούς.

Καμουχεῖνος. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 25. ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει κείμενον τὸν ἐπηρμένον θρόνον, ὕπερθεν μὲν οὐρανὸν καμουχεῖνον εἰς ὕψος αἰωρούμενον. sect. 7. cap. 15. Extr. διήρχετο δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν πόλιν οὕτω καταβρεχόμενος, ἔχων ἑκατέρωθεν δύο Καρδηναλίους συνοδοιποροῦντας· ὕπερθεν δὲ οὐρανὸν καμουχεῖνον βρέχοντα καὶ αὐτόν. Vide Allatium contra Creychtonum p.675.

ΚΑΜΠΑ΄ΓΙΟΝ, *Campagus*, genus calceamenti de quo egimus in Gloss. med. Lat. Lexicon Adespoton MS. ξυρίδες, καμπάγια. Chronicon Alexandrin. an. 25. Constantini : τὴν αὐτὴν τοῦ ξοάνου στήλην δηριγευομένην ὑπὸ τοῦ στρατευμάτον μετὰ χλανιδίων καὶ καμπαγίων, &c.

Καμπάκιον. Suidas : ξυρίδες, καμπάκια, ἢ ἄλλο τι ὑπόδημα διάφορον.

Καμπάγιον. Joannes Gazensis lib. περὶ ἀρχαιολογίας, Νουμᾶς Βασιλεὺς ἐν τοῖς ὑποδήμασι Ῥωμαίων τῶν Πατρικίων τυποῦσθαι τὸ Ῥωμαϊκὸν κάππα, ὃ παρὰ τοῖς Ἕλλησίν ἐστι τὸ Ῥῶ, οἱ διὰ τὸ τῶν κοινῶν ἐπιμελεῖσθαι πατέρων ἔσχον ἐπωνυμίαν, ἐφόρουν οἱ Πατρίκιοι τὰ καππάγια, ὡς οὐκ ἐξὸν ἄλλως ὁρᾶσθαι τῷ βασιλεῖ, quæ omnia falsa esse pridem observatum à Viris doctis : tametsi lunatos Romanorum calceos respexerit, quibus scilicet adsuta erat Luna, quæ C. Latinum exhibet.

ΚΑΜΠΑ΄ΝΑ, *Campana*, *Tintinnabulum*. Balsamon de Convocatione ad ædes sacras Monasteriorum per tria signa : ἐνὶ γὰρ κέχρηνται σημαντηρίῳ, τῇ καμπάνᾳ, φημὶ, ἥ τις ἐκ τοῦ κάμπου μετωνομάζεται. ὡς γὰρ ὁ κάμπος, φασὶ, βουλομένοις εἰς ὁδοιπορίαν ἀνεμπόδιστος πρόκειται, οὕτω καὶ τοῦ χαλκοστόμου κώδωνος ἡ μετέωρος διαλαλιὰ, τοῖς πᾶσιν εὐπρόσιτος ἥπλωται. Chron. Veneto Byzant. an. 1420. καὶ ἐχάλασε ὁ νάρθηκας τοῦ ἁγίου Ἀνδρέως, — καὶ ἡ καμπάνα ἔπεσεν. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Καὶ ἀφ' οὗ ψοφήσει ἄτυχος, καὶ ἀφ' ὧν ἐξεψυχήσει,
Κρούουν οἱ καμπάνες δυνατὰ, μαζώνονται παπάδες
Καὶ ψάλλουν ἕως τὸν οὐρανὸν, &c.

Occurrit apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 58.

Καμπανάκι, *Tintinnabulum*, πλαταγή.

Καμπανάρειον, *Campanarium*, Καμπαναρειὸ, Portio. ὅπου εἶσαν κώδωνες, ut est apud Zygomalam. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. pag. 106. δηλοῖ εἰς ὁδὸν καὶ μακρὸν καὶ ὑψηλόν τι ὅμοιον πύργῳ, στύλῳ, καμπαναρίῳ, μιναρὰ καὶ δένδρῳ ὑψηλῷ. Anonymus de Locis Sanctis : ἔχει καὶ καμπανάριον ὡραιότατον κεκολλημένον μετὰ τὸν ἅγιον ναόν. Malaxus in Hist. Patr. pag. 168. ὅπου ἦτον ἀπάνω εἰς τὸ καμπανάριον. Idem in Chron. MS. p. 453. καὶ ἀπὸ τοὺς τούρλαις τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἀπὸ τὰ καμπανάρια ἐχάλασαν πολλά.

ΚΑΜΠΑΝΟ΄Σ, Καμπανὸν, *Campana*, *Statera*. Glossæ Græco-Lat. Καμπανὸς, *Stater*. Julianus Imp. in Epist. ad S. Basilium : τὸ οὖν ἐξονομασθὲν χρυσίον ἐξ ἀριθμοῦ καμπανῷ τρυτανίσας ἔκπεμψον δι' οἰκείου σοῦ πιστοῦ, δακτυλίῳ τῷ σῷ ἐπισφραγισάμενος, &c. Leontius Episcopus Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis : οὐκ εἴασεν μέτρον ὅλως δίπτυχον, οὔτε στάθμον οὐ μικρὸν οὔτε μέγα ἐν ὅλῃ τῇ πόλει, ἀλλὰ πάντα ἐν ἑνὶ καμπανῷ, καὶ ζύγῳ, καὶ μοδίῳ, καὶ ἀρταβῇ πωλεῖν καὶ ἀγοράζειν διεμαρτύρατο, γράψας ἐνυπόγραφον πρόθεμα κατὰ πᾶσαν γειτονίαν. Achmes Onirocrit. c. 15. ἐάν τις ἴδῃ κατ' ὄναρ ζυγὸν ἢ τὸ λεγόμενον καμπανὸν, ἐν τόπῳ τινὶ σταθμιζόμενα ταῦτα, εἰς πρόσωπον νοείται κριτοῦ. Myrepsus sect. 8. c. 116. de Rheubarbaro : ὅσον κάμπανον τουρνεσίου α΄. Proverbia Græcobarb. MSS. κλέπτης κλέπτην φουσκωτάλου μάνικα πιολεῖ καμπανῷ καὶ ὅσα θέλεις.

Καμπανίζειν, *Librare*, *Ponderare*. Corona pretiosa : νὰ καμπανίσῃ, *Ponderare*, Σταθμίζειν. Palladius in Hist. Lausiaca, in Dorotheo : βουληθεὶς τὸ φορτίον ὁπόσον μόγις ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἐκαμπάνισα. S. Joannes Damascenus Orat. in Cabalinum p. 691. πῶς διανέμωσι τὸν οἶνον, πῶς καμπανίσωσι τὸ ἔλαιον, πῶς πραγματεύσονται τὸ ἔριον καὶ τὸ μέταξον. Nicetas in Alexio lib. 3. n. 7. ὁ δὲ τὴν σχέσιν τοῦ Πρωτοστράτορος ἐν πλάστιγγι μιᾷ τῆς τοῦ φρενὸς ζυγοῦ καταθεὶς, ἐν δὲ θατέρᾳ τὰ τούτου χρήματα, καὶ ταλαντεύων ἀμφότερα, &c. Ubi Codex Barbarogr. καμπανίζων. Myrepsus sect. 34. cap. 21. ex Cod. MS. καὶ ἔμβαλε ἐν τῷ τοιούτῳ ζωμῷ σάχαρ ὅσον καμπανίζει ὁ ζωμός. Historia MS. Belisarij :

Νάχῃ ψωμὶν καμπανιστὸν, καὶ ὕδωρ με τὸ μέτρον.

Vide in Ζυγαρά.

Καμπανιστὴς, *Ponderator*. Joannes Jejunator Orat. de Confess. & Pœnit. περὶ μισθῶν μισθωτοῦ, περὶ καμπανιστοῦ, περὶ τῶν λεγάτων βιοθανῶν.

Καμπανάρης, eâdem fortè notione, quomodo appellatus nescio quis apud Scylitzem pag. 753.

Παρακαμπανιστὴς, *Qui falsâ mensurâ vendit*. In Nomocanone Coteleriano num. 547.

Παρακαμπάνισμα, *Injusta*, *haud recta ponderatio*. Nicetas in Andronico lib. 2. n. 3. ἔπαυσε τὰς ἁρπαγὰς τῶν πρόλων, καὶ τὰς ἀδικίας, καὶ τὰ παρακαμπανίσματα.

Καμπανιστικὸν, *Tributum pro ponderatione*. Diploma Andronici Junioris pro Monembasiotis apud Phranzem lib. 3. cap. 24. ἢ καθελκόμενοι εἰς ἀπαιτήσεις καμπανιστικοῦ, μεσιτικοῦ, μετρατικοῦ, &c.

ΚΑ΄ΜΠΕΣ, *Locusta*, Βροῦχοι, in Corona pretiosa. Portius, Κάμπαις, *Eruca*, *Centipeda*, *Campe*, κάμπαι. Καμπίαι, apud Agapium in Geoponico cap. 200.

ΚΑΜΠΙΔΟΥ΄ΚΤΩΡ, *Campiductor*. S. Joan. Chrysostomus in Epist. de exilio suo apud Palladium pag. 19. καὶ ταῦτα ἐτολμᾶτο παρὰ γνώμην τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως, ἐπισκόπων αὐτὰ κατασκευαζόντων, οἳ οὐκ ᾐσχύνοντο Καμπιδούκτορας ἀντὶ τῶν διακόνων ἔχοντες. Leo in Tactic. c. 7. §. 54. ἔμπροσθεν δὲ τοῦ μετώπου περιπατοῦσιν, ὁ Μανδάτωρ, καὶ ὁ Καμπιδούκτωρ, ἤγουν ὁ ὁδηγός. Et §. 55. καὶ εἰ μὲν τάγμα ἐστὶ τὸ γυμναζόμενον, τὸν τοῦ τάγματος ἄρχοντα ἔμπροσθεν περιπατεῖν μετὰ μανδάτωρος καὶ καμπιδούκτωρος. Denique cap. 14. §. 67. ὁ καμπιδούκτωρ, ἤγουν ὁ τοὺς τόπους ἐρευνῶν, καὶ ὁ μανδάτωρ, ὁ μὲν ἐπὶ τοὺς τόπους ὁδηγῶν, ὁ δὲ τὰ μανδάτα γνώμῃ τοῦ ἄρχοντος διδούς. Eadem verba habet Mauricius lib. 12. cap. 11. Idem c. 8. ὅπου ἐστὶ τριβοῦνον γνωστὸν καὶ φρόνιμον, καὶ κατὰ χεῖρα μάχεσθαι δυνάμενον, ὅπου δὲ βικάριον καὶ καμπιδούκτωρα. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΑ΄ΜΠΙΟ, *Fœnus*, *Usura*, Δάνειον, τόκος, ex Lat. *Cambium*, de qua voce consule Gloss. med. Lat.

ΚΑΜΠΙΟΥ΄ΖΑ, *Tussilago*, Myrepso sect. de Antidot. cap. 505.

ΚΑΜΠΙ΄ΤΗΣ, *Campio*, Μονομάχος. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 138. ἐὰν εἷς ἄνθρωπος κράζουν τὸν διὰ φόνον, καὶ ἔνι ἄνθρωπος, ὅπου ἔνι λαβόμενος, τὸ δίκαιον ὁρίζει τὸ ἂν ἱμπορίσι νὰ ἀλλάχτι μὲ ἄλλου ἄνθρωπον γερὸν ὅπου νὰ πολεμίσι διὰ λόγου του, καὶ ἂν ὁ καμπίτης του νικηθῇ, ἐκεῖνος ὅπου τὸν ἔβαλεν τὸν καμπίτην, ἐντέχετε νὰ τὸν φουρκίσουν, &c. Ita etiam cap. 257. Vide Gloss. med. Lat. in *Campitor*.

Κάμπος, *Campus*, *Planities*, Πεδίον. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. & Suidas : ἀναπεπταμένα χωρία, πεδία, κάμποι. Eustathius ad Dionysij Perieg. pag. 50. οἱ Καμπανοὶ, ὧν τὸ πέδον λιπαρὸν διὰ τὴν εὐκαρπίαν λέγει, ἀπὸ τῶν ὑποκαθημένων ἐκεῖ κάμπων ὠνομάσθησαν, &c. Vide Auctor. Etymolog. in Καμπανό. Chrysostomus Orat. de Circo : οὐκ εὐρίπου καὶ

κάμπων κύκλυς τρέχων, &c. Acta S. Platonis Ancyrani: τὸ δὲ τίμιον καὶ ἅγιον λείψανον τοῦ μακαρίου Πλάτωνος λαβόντες οἱ Χριστιανοὶ, κατέθεντο ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, τῷ ἐπιλεγομένῳ κάμπῳ. Quintianus Episcop. Arcullianarum in Epist. ad Petrum Arcullianarum, ubi de Proclo Patr. Constantinopol. πῶς ἐν τῷ κάμπῳ καταδραμὼν σὺν παντὶ τῷ λαῷ, κυμαλιζομένης τῆς αὐτῆς πόλεως, &c. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ τοὺς ἐμβόλους οὓς ἔστεινεν, ὅτε ἐν κάμπῳ ἐπληκίνσεν. Vide eundem pag. 314. 351. Auctor incertus post eundem Theophanem pag. 429. εἰσελθόντες ἐν τόποις δυσβάτοις ἐκυρίευσαν ἡμᾶς, ἔξωθεν δὲ ἐπὶ κάμπου νικῆσαι αὐτοὺς ἔχομεν. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. ἀρξάμενοι προαιδεύειν τοὺς Ῥωμαίους τοὺς εἰς τοὺς κάμπους, καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη κατοικοῦντας ἠφάνισαν. Alexander Monachus de Invent. S. Crucis pag. 1121. ὤφθη αὐτῷ ἐν κάμπῳ διάγοντι, &c. Threnus de capta Constantinopoli, MS.

Ὅλος ὁ κάμπος ἔγεμεν ἅρματα καὶ δοξάρια.

Vide Mauricium lib. 7. Strateg. cap. 1. Leonem in Tactic. c. 7. §. 30. cap. 12. §. 108. Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. c. 6. Euchologium Goari p. 812. Pachymerem lib. 10. cap. 18. Ducam Hist. pag. 44. 114. 127. & Scriptores alios Byzantinos, ubi de campo Hebdomi, quorum locos congessimus in Constantinopoli Christiana lib. 2. sect. 6. num. 3. & in Gloss. med. Lat. ubi fusè egimus de Campis ad Urbes majores sitis, in quibus fiebant exercitationes militares, quæ πεδία τὰ τοῦ πολέμου δεχόμενα μελέτας dicuntur Libanio in Presbeutico ad Julianum Imp.

Κάμπος, *Castra*, quomodo Galli *Campum* usurpant. Colloquium Joviani Imp. cum Arianis to. 2. operum S. Athanasij pag. 27. ἐπερχομένου τοῦ Βασιλέως εἰς κάμπον ἐν τῇ ῥωμανησία πύλῃ. Ibidem: ἀκούσας ὁ Βασιλεὺς ἐπῆρεν σε τὸν ἵππον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν κάμπον. Acropolita in Chron. cap. 85. πῦρ ταῖς οἰκίαις τῶν Λατίνων ἐνέβαλον περὶ τὸν αἰγιαλὸν κειμέναις, καὶ ἐνέπρησαν ταύτας, πρῶτα Βενετικῶν, εἶτα τῶν ἄλλων γενῶν, ἃς Κάμπους ὀνόμαζον.

Κάμπος, *Rei cujusvis superficies*, quomodo *Champ* dicimus. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. num. 10. τὸ δὲ τὸ σέλας ἐπανωσκέπιον, λευκὸς κάμπος, ἤτοι πεδίον, μετὰ αὐτοῦ κοκκίνων μικρῶν.

Ἰσόκαμπος, *Planus*, *Æqualis*. Glossæ Græcobarb. ὁμαλὸν, ἰσόπεδον, ἐπίπεδον, ἴσον, ἰσόκαμπον.

Καμποῦσος, *Pauculus*, *Parvulus*, *Aliquantulus*, ὀλίγος, μικρός. Passim occurrit.

Καμπόσο, Καμποσάκι, *Paulisper*, *Aliquantulum*, διὰ ὀλίγου, μικρόν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ τὴν πολλὴν τὴν ἀλαζονίαν ἐγέλασε καμπόσο.

Glycas de Vanitate vitæ.

Ὅπου καμπόσο φαίνονται, καὶ ἀπ' ἐκεῖ συμφιάζει.

ΚΑΜΠΟΥ'ΡΗΣ, *Curvus*, Κάμπυλος.

Στραβοκάμπουρος, *Qui & strabo, vel distortus, & curvus est.* Rhuzanus in Paraphr. Vaticinior. Constantinopol.

Ἦλθε δὲ καὶ ἡ μάμη του ἡ στραμβοκαμπούρα πάλι.

ΚΑΜΠΤΟ'Σ. Etymologicum: βαλβὶς, ἡ ἄφεσις τῶν ἵππων καὶ ὁ καμπτὸς, ἤγουν ἡ ἄφεσις· νύσσα ὁ καμπτός. Est autem Βαλβὶς, locus in amphitheatris unde emittuntur Equi ad cursum. Cedrenus in Romulo pag. 147. scribit τὸ ἐπὶ τὰς θύρας καμπτὸν τὴν ἀνατολὴν, καὶ τὸ ἴσον τῇ σφενδόνῃ τὴν δύσιν denotare. Est igitur καμπτὸς pars illa amphitheatri quæ in semicirculum flectitur. Scholiastes Æschyli in Pers. τινὲς δὲ οὕτω φασὶ γενέσθαι ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς ἐν τῷ καμπτῷ φοράδα στήσας δίηγε τὸν ἵππον. Occurrit præterea in Chronico Alexandrino.

ΚΑΜΥ'ΛΑ. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Καμύλας, λέγω, πέτασε, καὶ γύριζε σὰ ὕψη,
Καὶ τὸ φεγγάριν τοῦ οὐρανοῦ χαμὲ στὴν γῆν να κύψῃ.

Vide suprà Καμιλά.

ΚΑΜΥΛΑΥΚΑ'ΔΕΣ, οἱ κοχλοὶ οἱ μεγάλοι, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΑ'ΜΨΑ, *Capsa*. Hesychius: Κάμψα, θήκη, γλωσσόκομον.

Καμψάκης, eâdem notione. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 61. ὃς καὶ εὐξάμενος χάριν ταύτῃ ἀντέδωκεν, τὸ μὴ ἐκλείπειν ἐκ τῆς ὑδρίας τὸ ἄλευρον, καὶ ἐκ τοῦ καμψάκου τὸ ἔλαιον. Miracula S. Georgij Mart. num. 29. ἡ τοῦ ἀλεύρου δρὰξ, καὶ ὁ καμψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἠλαττονήθη. Epiphanius Hær. 30. contra Ebionitas: ὕδωρ κελεύσας ἐνεχθῆναι ἐν ἀγγείῳ, ἐν καμψάκῃ φημί. Occurrit præterea in Menæis 23. Januarij in S. Maysima.

Καμψάριος, *Capsarius*, seu qui in Balneis mercede vestimenta servanda suscipit, ut est apud Paulum JC. in l. 3. §. ult. D. de Offic. Præf. vigil. Scholiast. Basilic. ad lib. 13. pag. 109. ὅπερ ἐξεφωνήθη περὶ τῶν ἐν τοῖς λουτροῖς καμψαρίων. Et ad lib. 21. pag. 610. εἴτε βαλανεὺς ᾖ, εἴτε καμψάρια, ὡς ἔν τισι τῶν ἐπαρχιῶν, πρὸς τὸ φυλάττειν τὴν ἐσθῆτα τῶν λουομένων, &c. Epiphanius lib. 2. Panarij, Hæresi 52. ubi de Adamianis Hæreticis: πρῶτον γάρ φασι τοὺς τοιούτους, τὰς αὐτῶν ἐκκλησίας, ἤτοι φωλεοὺς καὶ σπηλύγγας ἐν ὑποκαύστοις οἰκοδομεῖσθαι, ἐν δὲ τῷ εἰσιέναι, ἱματοφύλακές εἰσί τινες πρὸς τὰς θύρας, δίκην καμψαρίων, ὑπ' αὐτῶν ἐπιτεταγμένοι.

Καμψαρικά, vox ejusdem originis. Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 4. Extr. δυνατὸν δὲ ἐστι σανίδας προπαρασκευάσαι παχυτέρας, καὶ ἐν κατρυπήματι συμπῆξαι αὐτὰς ὡς ἐπὶ σαρπίου, καὶ διὰ πίσσης καὶ συνπέου, ἢ καμψαρικῶν κατασφαλίσασθαι τὰς ζεύξεις. Eadem habentur apud Leonem in Tact. cap. 15. §. 77. præterquam quòd ἢ καμψαρικῶν abest: quam vocem *Glutinum* Meursius: Schefferus verò *Circulos ligneos* interpretatur. Alij idem notare quod καρφία, seu *Clavos*, volunt.

Κάμπτρα, Κάμπστρα, *Arca*, *Capsa*. Lexicon MS. Colberteum: Κάρδοπος, κάμπστρα, οὗ τὰ ἄλευρα μαλάσσουσιν. Glossæ Græco-Lat. κάμπτρα, *Campsa*. Καμπτροποιὸς, *Campsarius*. Occurrit etiam in Glossis Latin. Gr. & apud Hesychium, uti observatum in Gloss. med. Lat. in *Campsa*. Vita S. Eudociæ Mart. num. 24. ἦν οὖν ἡ ποσότης τῶν ἐνεχθέντων αὐτῇ χρημάτων, χρυσίου λίτραι ὁλόκληροι δισμυρίαι, —— κοσμίων ἐξαιρέτων καὶ διαφόρων ὅλων ἀναρίθμητος, —— ἐσθῆτος σηρικῆς κάμπστραι σε'. ἐσθῆτος λινῆς ἐντίμου κάμπτραι υδ'. ἐσθῆτος χρυσοκλάβου κάμπτραι ρξ'. ἑτέρας ἐσθῆτος ἀπὸ λίθων τιμίων κεκοσμημένης κάμπστραι μεγάλαι ρκγ', &c. Apophthegmata Patrum in Pœmene num. 20. κάμπτρα μεστὴ ἱματίων.

Κάμπτριον, eâdem notione, ibidem num. 44. Glossæ S. Benedicti: *Capsa*, Κάμπτρια, & in cap. de Laneis: *Capsa*, Κάπτρον. *Capsarium*, Κάπτρον φόρου.

ΚΑΜΨΑ'ΝΕΜΑ, *Rosmarinus*, apud Apul. cap. 79.

ΚΑΜΩ'ΝΝΕΙΝ, *Laborare*, *Conficere*. Κάμνειν. Glossæ Græcobarb. ἐκεῖνον ὅπου ἀροτριάζεται, ἡ καμώννεται. Corona pretiosa: νὰ κάμει, *Operari*, Ποιεῖν. Vide Auctor. Etymologici. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. πρὶν νὰ ἴδῃς τὸν διάβολον, κάμνεις τὸν σταυρόν σου. Rursum: μηδ' ὁ διάβολος σ' ἀπαντήξῃ, μηδὲ τὸν σταυρόν σου κάμῃς. Ibid. ἤθελε νὰ κάμῃ τὸν σταυρόν του, καὶ ἔβγαλε τὸ μάτι του.

Κάμωμα, Καμώματα, *Gesta*, *Facta*, *Res*, *opus*, πρᾶξις, τὰ πεπραγμένα, πρᾶγμα. Glossæ Græcobarb.

Καλὰ

Καλὰ ἔργα, καλὰ καμώματα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Ἴδει θέλεις, ἀφεῖτί μας, μὲ τὰ κακώματα μας.

Stephanus Sachleces MS.

Καὶ πάλιν δοῖτε κάμωμα τὸ καμνῦν εἰς τὸ πλυσίον.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 24. οἱ ἄνθρωποι ὅπυ λέγυν τὴν ἀλήθειαν ξανοίγονται ἀπὸ τὰ καμώματα. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. τ νύκτας τὰ καμώματα τὰ βλέπει μέρα καὶ γελᾷ.

Καμωτικὸν, *Manufactum opus.*

Καμώνομα, *Confictio*, Πλάσμα.

Λιθοκαμωμένος, *Lapillis elaboratus*, *distinctus.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Οὐ φλόκος εἰς τὸ κύτελον ὁ λιθοκαμωμένος.

Ψιλοκαμωμένος, *Tenuiter elaboratus*, *Tenuis.* Glossæ Græcobarb. Λεπτουφῆ ἐνδύματα, ἱμάτια λεπτοσκεδασμένα, ῥοῦχα ψιλοκαμωμένα.

Ἀκάμωτος, *Infectus*, *Infabricatus*, Ἄτυκτος, ἀνέργαστος, apud Agapium in Geopon. cap. 115.

Καλοκάμωτος, *Bene elaboratus*, *confectus.* Eædem Glossæ: Μάλιστα παχὺ καὶ καλοκάμωτον.

Καμεῖοι, *Officina fabri ferrarij.* Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 11. πεζεπλεύξας τ ἱέρακα ἐθνίοις, ἄπαγε εἰς καμεῖον, καὶ κρεμάσας αὐτ ἐάσον ἀπὸ τ ψόφων ἡμερωθῆναι.

ΚΑΜΩΠΙΣΤΡΙΑ, *Sarcinatrix*, Ἀκέςρια, in Glossis Gr. Lat.

ΚΑΝΑΆΝΖΗΡ, ὁ ἡδύοσμος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Mentha.*

Καναβάτζο, *Linteum*, *Tela*, ὀθόνη, λέντιον, σάβανον Cannabina tela.

ΚΑΝΑΒΗΝΑΙΑ. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 298. Cod. MS. βελόνικα, καναβηναίαν, ἐλελίσφακον, &c. Ubi Codex Fuchsij cap. 304. καραβυρέαν prætulit.

ΚΑΝΑΒΟΣΙΣΑΜΑΤΟΣ. Prochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ θρέφῃ κ τ κηπυρὸν κ μοιχθερὸν ὁ κῆπος,
Παςελοπύλης καειδὰς, καναβοσισαμάτος.

ΚΑΝΑΚΑΡΑ. Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ ῥήγας ὡς κανακαρὰ νὰ μὴν κακοκαρδίζει.

Vide Ἀνάκαρα.

ΚΑΝΑΚΗ, & Κανάκια, Κανάκεμα, *Blanditia*, *Illecebra*, *Adulatio*, Θωπεία, κολακεία. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Να περπατῦν ναχαίρονται με δι όμα καὶ κανάκη.

Κανακεύειν, *Blandiri*, *Mulcere*, αἰκάλλειν, σαίνειν, μειλίσσειν.

Κανάκιος, *Blandus.* Idem Georgillas:

Καὶ ςῆθος ὥσπερ μάρμαρα λευκὰ, βυζία κανάκια.

ΚΑΝΑΛΗΣ, Κανάλος, *Alveus*, *Canalis*, *Tubus*, Glossæ Græco-Lat. Κανάλης, *Canalis.* Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. & Glossæ Basilic. Κανάλης, ἀγωγὸς ὕδατος λέγεται, ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Alibi: ὑπόνομος, ἀγωγὸς, ὀχετὸς, διώρυξ, κανάλος. Zonaras ad Can. 21. Concilij Sardic. Κανάλης ἀγωγὸς λέγεται, ἡ δὲ λέξις Ῥωμαϊκή. Cedrenus pag. 283. ὁ μέν τοι Εὐφράτας τὺς κανάλυς, ὑπονόμυς κατασκευάσας, κ πάσας πηγὰς ὑδάτων ἀνασομώσας, τ τειχῶν ἤρξατο. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 22. ex Cod. Vaticano: καὶ ἐπὶ πάντα ἄλλον τόπον τ πόλεως ἔκτισε κανάλυς θολωτὺς. Ubi edit. γάβυς ἐξωρήγυς. Occurrit præterea in Basilicis lib. 16. pag. 256. lib. 19. pag. 391. lib. 58. tit. 22.

Κανάλιον, *Via publica*, in Concilio Sardicensi Can. 21. & apud S. Athanasium. Vide annotata in Gloss. med. Lat. in *Canalis*, quibus addo scribere Porphyrogenitum in lib. de Adm. Imp. cap. 34. Regionem in Dalmatia Κανάλην appellatam, sic dictam Sclavorum linguâ à voce quæ ἁμαξιὰν, seu *Viam plaustralem* sonat, quia, inquit, διὰ τὸ εἶναι τ τόπον ἐπίπεδον, πάσας αὐτῶν τὰς δυλείας διὰ ἁμαξῶν ἐκτελῦσιν. Sed vim vocis Latinæ non percepit eruditus Princeps.

Καναλίσκος, *Cloax*, in Glossis Græco Lat.

ΚΑΝΑΡΙΑ, ἡ τρίβολος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Canaria*, herba de qua vide Ruellium lib. 2. de Natura Stirp. cap. 130. lib. 3. cap. 84.

ΚΑΝΑΤΑ, *Cadus*, Κάδος, *Cannata*, *Canna.* Corona pretiosa: κανάτα, *Amphora*, λάγυνος. Κανάτι, apud Crusium in Turcogr. pag. 255. Myrepsus sect. 1. cap. 494. ex Cod. MS. & 500. ex Edito: ἀπὸ τὰ ϛ'. κανάτια τ οἴνυ, &c. Occurrit ibi pluries. Agapius in Geoponico, cap. 230. βάλε δέκα καβύρυς ποταμίυς, ἢ τ θαλάσσης, εἰς ἀγγεῖον, καὶ σκέπασέ το καλὰ, κἂν ςαμνὶ εἶναι, κἂν κανάτι, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Canna.*

ΚΑΝΑΤΑ, κ Ἀντένα τ καραβίυ, *Carchesium*, Καρχήσιον, Portio.

ΚΑΝΑΤΙΒΑΡΔΗΣ, Dignitatis nomen apud Constantinopolitanos. Scholiastes Basilic. ad lib. 60. pag. 695. ἐπὶ τ ἡμερῶν τ Βασιλέως κυρῦ Ἀλεξίυ τ Κομνηνῦ, Βαράγγυ συγκλητικῦ τ ἕτερον Βαράγγον συγκλητικὸν φονεύσαντος, Κανατιβάρδης κ Πρωτασηκρήτης τῷ δημοσίῳ τὴν τ φονεύσαντος ὐσίαν προσεκύρωσαν.

ΚΑΝΔΕΚΑΝΙΚΗ. Theophylactus Hieromon. Serm. 4. pag. 41. ὐδὲ κανδεκανίκη εἰς τ ςράταν νὰ κρατεῖν, ἢ σακκύλλιον, κτ τ εὐαγγελικὴν παραγγελίαν. Sed vox distinguenda καν δεκανίκη. Vide in hac voce.

ΚΑΝΔΕΧΡΟΝΟΣ, Theophylactus Hieromon. Serm. 1. pag. 4. κ ἔτζι ἦτον τὰ σακκία ἐκεῖνα κανδέχρονα, κ σκέπασμα, κ φόρεμα τ Ἀρχίππυ.

ΚΑΝΔΗΛΑ, *Candela*, *Lucerna olearia.* Sophronius Patr. Hierosol. in Vita SS. Cyri & Joannis: καὶ μικρὸν τ τ κανδήλας ἐλαίυ τ ἄνω πρὸ τ τ Σωτῆρος εἰκόνος ἁπτομένης, λαβὼν εἰς ληκύθιον, &c. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 7. ἵνα δὲ μή σε λυπήσω, ἔλαιον ὀλίγον εἰς τὰς κανδήλας, καὶ θυμιάματα, παράσχυ ἐν τῷ εὐκτηρίῳ. Acta S. Eliæ Junioris pag. 194. οἱ μὲν κανδήλαν πάμφωτον ἔλεγον βλέπειν ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῦ λάμπυσαν. Cyrillus in Vita S. Euthymij: καὶ καθ' ἑσπέραν λαμβάνυσα ἁγίασμα ἀπὸ τ τ ἁγίυ θήκης, καὶ τὸ ὕδωρ τ ἀσβέςυ κανδήλας, &c. Chronicon Alexandrinum an. 16. Domitiani: οἵτινες ἐποίησαν ὧν ἐφόρει χλαμύδα πορφυρᾶν κρεμασθῆναι εἰς μίαν ἅλυσιν τ ἔσω ἐν τῷ ἱερῷ κανδηλῶν. Et an. 1. Juliani: τὸ δὲ κράνιον ἐφυβρίςως κρεμάσαντες ἐν σχήμασι κανδήλας ἐνέπηξαν. Nicolaus Patriarcha in Epit. Canon. οἱ μοναχοὶ διὰ τὸ σχῆμα εἰς τὸ θυσιαςήριον εἰσίτωσαν ὑφάψεως χάριν κηρῦ κ κανδήλας. Nicephorus Patr. Ibid. δεῖ τὰς μοναζύσας εἰσιέναι εἰς τὸ ἅγιον θυσιαςήριον, κ ἅπτειν κηρὸν καὶ κανδήλας. Ubi observandum Cereum à candela distingui, ut alibi passim. Pentecostarium: ὁ κανδηλάπτης ἅπτει τὰ κηρία πάντα κ κανδήλας. Occurrunt eadem verba alibi non semel. Typicum S. Sabæ cap. 19. ad 16. Januarij: δίδοται δὲ καὶ ἅγιον ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς ἐκ τ κανδήλας τ ἁγίυ. Ita Anthologium 6. Decemb. in fine. Ἐπτάφωτος κανδήλα, in Synodo Hierosol. an. 1672. pag. 334. Κανδήλα ὑαλίνη, apud Codinum in Orig. Constantinopol. num. 41. Utuntur passim Scriptores, Epiphanius contra Meletianos semel ac iterum, Theosterictus in S. Nicetæ num. 45. Anonymus in Miraculis S. Georgij num. 55. Symeon Logotheta in Theophilo n. 20. Joannes Moschus in Limonario cap. 105. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 5. 7. lib. 3. cap. 24. 29. 30. Scholiastes Basilic. lib. 48. tit. 3. Euchotog. pag. 428. 560. 699. Eustathius ad Odyss. ή. Anonymus de Locis

cis Hierosol.num. 1. 4. 6. 7. Malaxus in Hist. Patr. pag.181. 183. 184.&c. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Candela*.

Κανδήλα τῆ εὐχελαίῃ, *Lampas* coram Christi imagine appensa & ardens, in qua, in majoribus Ecclesiis, oleum infirmis ungendis asservari solet. Euchologium in Officio S. Olei, ex Cod. Barberino: πλυώεται ἡ κανδήλα, καὶ γεμίζεται ἔλαιον κανδήλα μεγάλη χωρῦσα λίτρας ἑπτά, &c. Eucholog. Edit. pag.413. ἰςέον ὅτι ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἀντὶ ὕδατος οἶνον εἰς τὴν κανδήλαν τῆ εὐχελαίῃ βάλλυσιν. Vide Symeonem Thessalonic. apud Goarum paginâ 436. & suprà in Ἔλαιον.

Κανδῆλαι ἀκοίμητοι, in Vita MS. S. Theodori Siceotæ, *Lychni in Ecclesiis diu & noctu ardentes.* Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.66. κανδῆλαι ἀκοίμητοι νυχθημερειναὶ διατηρείσθωσαν, ἐν μὲν τῷ μύακι μία ἔμπροσθεν τῆς Κεχαριτωμένης Θεοτόκυ, μία ἐν τῷ τέμπλῳ, μία ἐν τῷ ἄρθηκι. Vide Ἀκοίμητος.

Κανδήλιον. Anonymus de Locis Hierosf. num. 7. ἔχει καὶ τράπεζαν ὅπυ λειτυργῦν· ἔχει κανδήλια δ'.

Κανδήλαβρον, *Candelabrum*, in Basilicis. lib. 15. tit.3. §.6. Κανδηλάβρα, in lib.44. tit.13. §.3. nam & fœminino genere efferebant. Glossæ Gr.Lat.Λαμπάς, *Candelabra*, *Fax*.

Κανδηλάπτης, *Qui candelas accendit in Ecclesia: Accensor*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Manethon Apotelesmaticus MS. κανδηλάπτας, λαμπαδαρίυς, &c. Damascenus Studita Hom. 18. καὶ τὸ ταχὺ ἐσυχώθη ὁ Κανδηλάπτης καὶ ὕπηγε νὰ ἀνάψη τὰ κανδάλια τῆς ἐκκλησίας, &c. Aristænus ad Can. 51. Epist. S. Basilij ad Amphilochium: εἴτε καὶ ἀχειροτονητοί εἰσιν, ὡς θεωροί, κανδηλάπται, καὶ οἱ τὴν φυλακὴν ἐμπεπιςευμένοι τῶν ἁγίων θυρῶν τῆ θυσιαςηρίυ. Pentecostarium: ἐναπομένας δὲ ἐκτὸς τῆ ναῦ μόνος ὁ Κανδηλάπτης, ἅπτει τὰ κηρία πάντα καὶ τὰς κανδήλας. Alibi: ὁ δὲ Κανδηλάπτης σημαίνει τὸ μέγα καὶ τὸ σιδηρῦν. Illius etiam id fuisse muneris docet Triodium Fer.2.Hebd. 1. Jejunior. περὶ δὲ ὥραν γ'. κρύει τὸ σίδηρον ὁ Κανδηλάπτης καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Rursum: ὁ δὲ Κανδηλάπτης, βαλὼν τὴν συνήθως μετάνοιαν τῷ προεςῶτι, ἀπέρχεται καὶ κρύει τὸ σήμαντρον. Mox. περὶ δὲ ὥραν ἐννάτην κρύει ὁ Κανδηλάπτης τὴν θ'. καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. In Officio Vespertino Sabbati Sancti: ἅπτει ὁ Κανδηλάπτης πάσας τὰς κανδήλας, καὶ ἐξερχόμενος κρύει τὸ σήμαντρον. Typicum cap.1. ἀνέρχεται ὁ Κανδηλάπτης, —— καὶ κατελθὼν σημαίνει τὸ μικρόν. cap.2. de eodem: ἀνέρχεται καὶ κρύει τὰς βαρέας σχολέως, ψαλλων καὶ τὸν Ἄμωμον. μετὰ δὲ τὸ πλήρωμα τύτων, ἀπέρχεται καὶ ἅπτει τὰς κανδήλας. Ita passim in hoc libro & in Euchologio pag.545.560. Vide Allatium de Recentiorum Græcorum Templis pag. 101.

Κανδηλάριος, idem qui Κανδηλάπτης, vel qui Cereorum & lampadum in Ecclesia curam habet. Theodorus Studita in Catech.2. lib. 1. περὶ τῆς μερίμνης τῆ Κανονάρχυ, Κανδηλαρίυ, καὶ Νεωκόμυ.

Κανδηλάριον, *Candelabrum*. Lib.49.Eclog. Basilic. ἐὰν δὲ εἰς τὸν ἀργυρὸν ἀνλῶνται, καὶ ἀργυρᾶ κανδηλάρεια τῷ ἀργυρῷ περιέχεται.

Κανδηλαύρα, eodem significatu in ead. Ecloga: σκεύη ὕδρηλά, χερνιβόξεςα, κανδηλαύραι, λύχνοι, τρύβλια. Rursum: ὥστε αἱ ἀργυραῖ κανδηλαύραι, ἢ λυχνία, ἢ ζώδια ἀργυρᾶ ἐν τῷ οἴκῳ κειμένα.

Κανδηλοσβέςρα, exponitur πυραύςης, apud Eustathium. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 404. φάλαινα, εἶδος ἰχθύος, καὶ κατὰ νύκτας εἰς τὸ φῶς ἀλλομένη, ἡ κοινῶς κανδηλοσβέςρα. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 965.

> Φάλαινα, ψωρά, ψύχη τε, καὶ πυραυςόμορός δε,
> Ὅπερ φασὶ κοινότερόν τινες Κανδηλοσβέςραν.

Scholiastes Lycophronis: περὶ μὲν τῆς φαλαίνης τῆς χερσαίας ζωΰφίυ, ὃ καὶ Κανδηλοσβέςριαν ἰδιωτικῶς φασίν, εἴπομεν.

Κανδηλοσβέςης appellatur à Scholiaste Nicandri in Theriaca: τῷ γὰρ ὄντι σποδώδη εἰσὶ τὰ πτιλά Κανδηλοσβέςυ.

Κανδῆλα. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Καὶ για τὸ λάδι κόπτυσι καὶ φτέρνυν τὰ κανδῆλας.

Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.334. καὶ ἐπάνω τῆ ἁγίυ τάφυ κρέμανται καντήλια λή.

Κανδηλιέρη, *Candelabrum*, Κηροπήγιον, in Corona pretiosa.

Κανδηλίςρα, Hieronymo Germano, *Piombarolo della lampada, dove accende il bombace.*

Πολυκάνδηλον, *Machina à Templi fornice pendens Lychnis compluribus instructa.* Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.59. ἐν αὐτῇ τῇ πρώτῃ τῇ Κοιμήσει τῆς Κεχαριτωμένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκυ, αἱρομένων τῶν κρατήρων, κρεμάσθωσαν ἀργυρᾶ πολυκάνδηλα τὰ πολυφώτια, καὶ αἱ ἀργυραὶ χυτροκανδῆλαι, καὶ οἱ ἀργυροὶ κρατῆρες, &c. Adde cap.72. Theophanes an.12. Heraclij: ἔλαβεν καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλά τε, καὶ ἕτερα σκεύη ὑπυργικά, χαράξας νομίσματα, &c. Leo Grammaticus in Theophilo pag. 449. & Symeon Logotheta num.2. καὶ προσέταξε τῷ Χαμοδράκοντι Λέοντι τῷ Πρωτοβεςιαρίῳ αὐτῇ ἀγαγεῖν τὸ πολυκάνδηλον τὸ ἐν τῇ σφαγῇ τῆ Ἀρμενίυ Λέοντος ξίφει διακοπέν. Idem in Leone Philosopho pag. 481. καὶ εἰ μὴ ἡ φορὰ τῆ ῥάβδυ εἰς πολυκάνδηλον ἐμποδιςεῖσα διεχαυνώθη, &c. Et in Alexandro: τὰς τῶν ἐκκλησιῶν ἐνδύτας, καὶ τὰ πολυκάνδηλα ἄρας, &c. Continuator Theophanis lib.4. num.44. ὁ εἰς φωταγωγίαν κατασκευασθεὶς αὐτῷ κύκλος, ὅπερ φασὶ πολυκάνδηλον. Acta S. Eliæ Junioris pag.199. καὶ ἔβλεπον ὅτι ἐκρέμασαν οἱ Χριςιανοὶ πολυκάνδηλον μέγα ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τῆ ἐςαυρωμένυ ἔξωθεν, &c. Anonymus de Locis Hierosol. cap.1. καὶ κρέμεται πολυκάνδηλον. Adde Cedrenum pag. 537. & quæ annotamus in Constantinopoli Christiana lib.3. n. 48. & in Gloss.med.Lat.

Χαλκοκάνδυλον, *Candelabrum æreum.* Ita appellari Laonicum, cujus extat Turcorum Historia, in Regio Codice monet Fabrotus. Typicum MS. suprà laudatum cap.72. τῶν χαλκῶν πολυκανδήλων ἐν αὐτῷ (τῷ νάρθηκι) κρεμαμένων.

Κυκυμοκάνδηλον, Vas Chymicum. Codex Reg.618. fol.83. δὸς ὀπτᾶσαι ἐν ἰσοπεδίᾳ κόπρῳ, ἢ ὀγίᾳ, ἢ πρισματοκαύςῳ, ἢ κυκυμοκανδήλῳ.

Χυτροκανδῆλα, in Typico MS. loco suprà allato, *Lychnus Olearius*, *Olla Lucernaria*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Αὐτὸς τὸ βλέπεις ἔδωκεν εἰς τὴν μονὴν εἰκόνα,
> Καὶ σαρανταπηχον βλαττὴν, καὶ δύο χυτροκανδῆλας.

ΚΑΝΔΙΔΑ, *Candida*, de qua voce egimus in Glossario med. Latin. Martyrium S. Bonifacij, de Aglaë: αὐτὴ δὲ τρίτον κάνδιδα ἔπραξεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ ἐπαρχότητα, ἔχυσα ὑφ' ἑαυτὴν ἑβδομήκοντα τρεῖς φροντιςὰς εἰς τὴν κτῆσιν αὐτῆς.

ΚΑΝΔΙΔΑΤΟΙ, *Candidati*, de quibus in Gloss. med. Lat. Procopius lib. 3. de Bello Goth. cap.38. ἦν δὲ ἦτος ἀνὴρ Βασιλέως μὲν Ἰυςινιανῦ δορυφόρος, ἐπεὶ ἐς τῆς Κανδιδάτυς καλυμένυς τελῶν ἔτυχε. Chronicon Alexandrin. an.3. Gordiani: Γορδιανὸς Αὔγυςος ἐποίησε ἀριθμὸν τῶν λεγομένων Κανδιδάτων. Mox addit ex suo nomine Σενιῶρες appellasse. Idem Chron. an.5. Justiniani: καὶ ἐκαύθη τὸ μετὰ τῆ πορτίκυ τῶν Σχολαρίων, καὶ τῶν Προτικτόρων, καὶ τῶν Κανδιδάτων. Eundem vide an. 3. Phocæ. Theophanes an. 25. Copronymi: Θεοφύλακτος Κανδιδάτος ὁ κατὰ τὸν Μαρινάκην. Constanstinus de Adm. Imp. cap.51. τιμηθεὶς κατὰ διαφόρυς

καιρὺς

τέμρὸς Κανδιδάτῳ, ςράτωρ, Σπαθάειῳ, Σπαθαροκανδιδάτῳ. Nicephorus Constantinopol. in Hist. pag.20. 1. Edit. τὴν δὲ ἀξίαν, ἣν Κανδιδάτον Ῥωμαίοις κικλήσκειν ἔθῳ, (ἐτύγχανε.) Vide Nilum Monach.lib.1. Epist.207. lib.2.Epist.184.220.329. Joan. Moschum in Limon. cap.185. Acta S.Maximi Confess. p.31. Edit. Combefisij, Antholog. Arcudij 31.Junij, Gruter. in Inscript. 425. 2. Cedrenum, &c.

ΚΆΝΕ, *Saltem*, τὐλάχιςον.

ΚΑΝΕΒΆΤΖΑ, *Cannabinum*, ex Italico *Canevaccio.* Vide in Ζῆπα.

ΚΑΝΕΊΣ, Κανένας, *Nemo, Nullus*, Μηδείς, ὐδείς. Sic legendum in Corona pretiosa pro Κανῆς. Alexius Comnenus in versib. Polit.MSS.ad Spaneam Nepotem:

Εἰς κρίμα μέγα ἢ μικρὸν κανένα κἀλακρίνης.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Χωρὶς κανέναν φόβον.

Eodem lib.

Ὅτι πολὲ τις κανενὸς ἐκ ἴδειξεν ἐκεῖνον.

Historia Apollonij Tyrij:

Ναιοίξο ταργιςήρη μυ, γιαδιάφορον κανένα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ὁ μῦθῳ δηλοῖ πῶς δὲν πρέπει νὰ καταφρονῇ τινὰς κανένα ἄνθρωπον, ἂν καλλὰ καὶ νὰ εἶναι ὁ μικρότερῳ, &c.

ΚΑΝΈΛΑ, Κανέλλα, *Casia*, Κασία. Corona pretiosa: Κανέλλα, *Cinnamomum*, Κιννάμωμον. Glossæ Botanicæ ex Cod.848. ξυλοκινάμωμον, ἤτοι κανέλα. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Κυλιρέης δρόσον τηκοιατύτας, ἡ ἐςη τζιμαμώμον, τὸ λέγυν κανέλαν, ῥωμέικα τζιφύδιν. Glossæ aliæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. κοιναμώμυ ἀρωματικὰ, ἤτοι κανέλα. Nicolaus Myrepsus MS. sect.1. cap.77. κανέλαν καλὴν ἐξάγιον γ'. Vide Fuchsium.

ΚΑΝΈΝΕΙΝ, *Scopum assequi, Collineare, Collimare*, εὐςοχεῖν, ἐπὶ σκοπὸ τοξεύειν, ςοχάζεσθαι.

ΚΆΝΗΣ, Κάνις, *Canis*, *Can*, ita appellatus Tartarorum Princeps. Vide Gloss.med. Lat. in *Caganus*: & infrà in Κάνις & in Κνέζης.

ΚΆΝΘΑΡΟΣ. Vide in Ἀντικάνθαρῳ.

ΚΑΝΘΗΛΙΟΣ, *Corbis*. Constantinus Porphyrog. (seu ut Nicolao Guiberto in Assertione de Murrhinis pag. 23. placet, Dionysius Uticensis) lib.6. de Agricult. cap.11. *Qui majoribus corbibus, Cantheliis appellatis, præfecti sunt, folia eligant, & si quis acerbus aut aridus racemus afferatur.* Joan. Moschus Limon. cap.107. *Portabat canthelium capientem amphoras quatuor, ferebátque aquam in Monasterium.*

Τετρακάνθιλῳ, vox deducta à Κανθήλιῳ. Theophanes an.6.Copronymi, pag.355. ἐκ πολλῆς ἐν πιεςάσεως ἐπενοήθη διὰ ζώων σαγματυμένων ὑπὸ τετρακανθίλυ σανίδας ἐπιτιθεῖν, καὶ ὕτως ἐκφέρειν τὺς νεκρύς. Ubi monet Editor: quosdam Codd.unicâ voce, τετρακανθιλυσανίδας, alios ὑπὸ τετρακανθίλυς σανίδας, alios denique τετρακανθήλυ σανίδας præferre. Sic autem is hæc vertit, *Animalibus in quadrum ad invicem junctis, ac suis Clitellis instructis, trabeculas, quibus affixi asseres, superponere, ac ita (peste) mortuorum cadavera in tumulum efferre excogitatum est.* Rectiùs: ni fallor, Miscella lib.22. pag 684. *Ex necessitate itaque multâ excogitatum est, quòd super animalia tabulæ sternerentur, & ita super has impositi mortui deferrentur.* Quam interpretationem firmat Nicephorus Constantinopol. διὸ μηχανὰς ἐκ τινῳ πιενοίας κάλισκεύαζον, τοῖς ἀχθοφόροις ζώοις σανίδας ἐπιςρώννυντες, &c. Nempe quatuor Corbes unicuique equo dati, bini scilicet à dextris & sinistris, iisque superstrati asseres quibus mortui impositi efferebantur.

ΚΑΝΘΗΡΆ. Orneosophium Michaëlis Imp. jussu scriptum pag. 250. σχίσον τὰ κανθηρὰ τῆ ὀρνέυ, καὶ βάλε θηριακὴν, εἶτα καῦσον αὐτὸ εἰς τὸ ἀντικέφαλον μετὰ μεγάλης προσοχῆς διὰ τὸ μυελόν.

ΚΑΝΘΟΌΣ, idem quod ἐπίωτρον. Vide in hac voce.

ΚΑΝΘΟΌΧΗΡΟΣ, in Nomocanone Coteleriano num.317.recensetur inter animalia, quorum carnis esus interdicitur, loco in Καρακάξα descripto, ubi Vir Eruditissimus ἀκάνθοχοιρῳ scribendum opinatur.

ΚΑΝΊΚΛΕΙΟΝ, *Caniculus*, seu *Atramentarium Imperatoris*, ex quo, inquit Anastasius ad Act.10. VIII. Synodi, *Imperator Phœniceas literas scribebat:* cui qui præest, ὁ Ἐπὶ τῆ Κανικλείυ passim appellatur à Scriptoribus Byzantinis. Eadem Synodus: τὸ δὲ τῆ γραφῆς ὑπόλοιπον γεγραφότῳ Χειςοφόρυ Πρωτασηκρήτυ καὶ Ἐπὶ τῆ Κανικλείυ. Ita ab aliis indigitatur, Scylitze, Zonara, Leone Grammatico, Anonymo Combefisiano in Leone num.13. Niceta, Acropolita num.75. 79. Pachymere lib.8. cap.32. lib.9. cap. 24. Cantacuzeno lib.1. cap.14. lib.4. cap.40. &c. Interdum Κανίκλειῳ nudè dicitur, ut apud eundem Leonem Grammaticum p.457. 485. Continuatorem Theophanis lib.1. num. 25. lib.5. num.1. 39. Anonymum Combefisianum in Leone Philos. num. 29. Symeonem Logothetam in Michaële & Theodora num.1. & Anonym. de Restitut. imag. pag.723. Κανίκλης, apud eundem Leonem pag.461. 491. Κανικλείων, apud Gregentium, *Caniclinus*, apud Radevicum lib.3. de Gest. Friderici Imp. Jamverò *Caniculum* id vas appellatum vult Alemannus ad Procopij Hist. arcanam, quod caniculi formam referret, seu potiùs quòd à caniculis fictitiis sustentaretur, ut hodie etiam fieri solet. Salmasius verò ad Plinium à κανῦν & κανὸν, *Canistrum* deducit. Sed de hac voce & de Dignitate τῆ Ἐπὶ κανικλείυ, vide quæ olim congessimus ad Alexiadem Annæam pag. 258. & 378.

Κανίκλωμα, *Subscriptio Imperatoria per cinnabarim*, seu ex encausto cinnabarico hausto ex *Caniculo Imperatorio.* Extat Novella Manuëlis Comneni in Cod. Reg. sign.2023. in qua hæc habentur: ἐν ᾧ τὸ ἥμερον, εὐσεβὲς, θεοπρόβλητον ὑπεσήμαινε κράτῳ· εἶχε δὲ τὸ σιωήθες κανίκλωμα, καὶ ὑπογραφὴν τῆ Βασιλέως ταύτην Μανυὴλ ἐν Χειςῷ τῷ Θεῷ πιςὸς Βασιλεὺς, Πορφυρογέννητῳ, καὶ Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Κομνηνὸς· καὶ κάτω μετὰ ἀπηωρημένην βύλλαν διὰ μέλανος ὀξέας· καὶ ἔξωθεν τὸ, Διὰ τῆ Ἐπικανικλείυ καὶ Δικαιοδότυ Θεοδώρυ τῆ Στυπειωτῦ τῆ μεγάλυ Λογαριαςῦ κατὰ μῆνα Γανυάριον, μηνὸς ζ'.

ΚΑΝΊΟΝ, *Canistrum*, Apomasar in Mysteriis: ὀλιγότητα τῆ κανίων καὶ μεγαράδων, καὶ μεταλλικῶν, μάλιςα τῆ ἀργυρίυ. Eleutherius Zebelenus de significat. Eclips. εὔκρατον θερμὴν, καὶ καλοσιωίην κανίων. Idem de Constitut. & forma Corp. οἱ Πέρσαι τὸ ἥλιον μόνον λέγυσι δηλῦν τὺς μεταλλικὺς τὺς ἐργαζομένυς τὰ κανία καὶ μεγαράδια.

Κανικόν. Achmes in Introd. in Astrolog. ὁ Ζεὺς θερμὴν ποιεῖ, καὶ ἠρέμα ξηραίνει, καὶ ἡ χροιὰ αὐτῦ κίτρινος, καὶ δηλοῖ μέταλλα πολυειδῆ, καὶ χρυσίον καὶ ἅπαν μεταλλικὸν, καὶ κανικὸν, καὶ ἐργαςήεια μεταλλικὰ λέγεται δὲ μεγαράδιον, τὸ πλέον δ' εἰς κίτρινον.

ΚΆΝΙΣ, vel Κάνης, dictus Tartarorum Princeps Georgio Pachymeri non semel, & in locis laudatis in Gloss.med.Lat.inV.*Caganus:* vulgò *Magnus Can*, seu *Chan.*

ΚΑΝΊΣΚΙΟΝ, Κανίσκι *Canistrum.* Didymus Schol. Homeri Od. α. κανέοισι, κανισκίοις. Apophthegmata Patrum in Sara num. 8. ἡ δὲ παρέθηκεν αὐτοῖς κανίσκιν. Martyrium MS. S. Blasij: δὲ ἐψήσασα τὴν κεφαλὴν,

κεφαλὴν, καὶ τοὺς πόδας, καὶ λαβοῦσα ἐν κανισκίῳ καὶ ἐκ τῶν σπερμάτων γῆς, &c.

Sumitur porrò hæc vox apud Recentiores Græculos pro *Sportula*, *honorario*, *dono*: quia dona in Canistris deferri solent. Glossæ Græcobarb. Ἀφιερώματα, δῶρα πεμπόμενα παρὰ τῶν συγγενῶν τῆς γαμουμένης παρθένοις· κανίσκια ὅπου πέμπονται ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς εἰς τὴν παρθένοις ὅπου ὑπανδρεύθησαν. Rursum: Ἀδωροδόκητος, ὅπου δὲν λαμβάνει δῶρα ὅπου δὲν δέχεται κανίσκια. Constantinus de Adm. Imp. cap. 46. διὰ τὸ καὶ τὸ πρῶτον ἄνθρωπον ἀποστεῖλαι μετὰ μεγάλου κανισκίου τὸ Κουρκένιον πρὸς τὸν Βασιλέα. Et lib. 1. de Themat. cap. 12. προσήνεγκε δὲ τῷ Ἰουστινιανῷ δῶρον ἐν τάξει κανισκίου θαυμασιώτατον καὶ γραφῆς ἄξιον, μυριάδα προβάτων τῷ χοίρας διαλλάττουσαν, &c. Nicetas in Alexio lib. 2. n. 1. ex Cod. Barbarogr. καταλύσας εἰς λεπτὰ, ὥσπερ κανίσκιον, ἀπὸ τούτου τὰ μέλη ἔπεμπε πρὸς τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς. Ubi Cod. Edit. καὶ θεὶς ἐπὶ κανοῦ, καθάπερ σῖτον ἐκπέπομφε τοῖς οἰκείοις. Balsamon ad Canonem 4. Apostol. τὰ ἐπὶ τῶν μνήμαις τῶν ἁγίων, καὶ τῶν κατοικουμένων προσφερόμενα, καὶ κανίσκια λεγόμενα, διὰ πολυειδῶν ὀπωρῶν κοσμούμενα τῷ θυσιαστηρίῳ προσφέρονται. Malaxus in Hist. Patr. pag. 182. ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ διαλεγόμενον πεσκέσιον, ἤτοι κανίσκιον, τὰς δύο χιλιάδας τὰ φλωρία, &c. Idem in Chron. MS. ἔπεμψε τῷ βασιλέως κανίσκι ἕναν ἄλογον. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Κ'ἐις τόβγα ῥάχης χάρισμα, καὶ ἔμορφα κανίσκια.

Hist. MS. Belisarij:

Ἀποκρισιαρίους ἔστειλαν, κανίσκια καὶ δῶρα.

Alibi:

Τίτιον κανίσκιν ἔπεμψεν μέγα καὶ θαυμαστόν.

Vide Symeonem Logothetam in Leone Philosopho num. 14. Euchologium Goari pag. 715. Joan. Moschum Limon. cap. 160. Sguropulum in Hist. Concil. Florent. sect. 3. cap. 2. Georgium Contarem in Hist. Athenar. p. 13. &c.

Κανίσγειον habet eâdem notione Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. in Cod. Barbarogr. ubi Cod. alter σύλων ἀφαίρεμα.

Κανισκεύειν, *Donare*, *Munerari*, δωρεὰν διδόναι, χαρίζεσθαι. Anonymus de Nuptiis Thesei ad calcem lib. 12. λόγοι ὅπου ὁ ποιητὴς παρακαλεῖ τὰς Μούσας ὅτι τὸ παρὸν βιβλίον νὰ τὸ κανισκέψουν τῆς κυρᾶς του, &c. Glossæ Græcobarb. ἀπὸ τοὺς ὁποίους μηδένας ἔδωκε δέκατον· ὅπου δὲν κανισκεύων. Alibi: Θεοῖς ἀνακείμενον· ἀφιερώμενον, τοῖς Θεοῖς, κανισκεμένον εἰς τοὺς Θεούς. Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

Καὶ δόσουν τον ὑπέρπηρα, καὶ φράξουν τὸ λαιμόν του,
Καὶ κανισκέψουν τὰ πολλὰ, διαβαίνει ἡ μανίτα του.

Κανισκαποδοῦχος, *Muneribus corruptus*.

Κανήκιον. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi fol. 1056. ἐπῆραν γοῦν εὐαγγέλια κεκοσμημένα, θυμιατὰ, εἰκονίσματα, — ἕτερά τε κανήκια.

ΚΑΝΙΣΤΡΟΝ, *Canistrum*: Κανίστρι hodie. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. κάνιστρον, κανίσκιον.

ΚΑΝΝΑ, *Canna*, *Vasculum*. Euchologium Barberinum ubi de Dedicatione Templi: καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνει κάννην κολλάθου, καὶ ἐπιχέει αὐτῷ τρὶς σταυροειδῶς. Ubi Goarus perperam vertit: *His peractis, ansâ Colathi acceptâ.* Debuerat vertere, *vase*.

Καννίον. Glossæ Basilic. Καννία, οἱ κόνδυλοι τῶν καλάμων, καὶ οἱ σωλῆνες, κ' ἐκ τούτου πάντα τὰ σωληνοειδῆ ἀγγεῖα. Græcobarb. Ἀλάβαστρον, φωκάδιον, μυροθήκη, καννίον, καννίν.

ΚΑΝΝΑΒΑΡΙΟΣ, *Stupparius*, in Glossis Græco-Latin.

ΚΑΝΝΥΖΕΙΝ, *Claudere oculos*, Καμμύειν τοὺς ὀφθαλμούς.

ΚΑΝΟ, Piscis aliis Κάνα dictus, Massiliensibus *Seran*: Genuensibus *Bolasso*. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 30.

ΚΑΝΟΝΙΖΕΙΝ. Vide in Κανών.

ΚΑΝΟΚΕΡΣΑΙΑ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap. 621. 668.

ΚΑΝΟΝΑΡΙΝ, *Canonarium*, *Regula*. Codex MS. Bibliothecæ Barberinæ apud Allatium in Dissert. 1. de Libris Ecclesiast. Græc. Κανοναειν σὺν Θεῷ ἀρχόμενον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου, &c. Alter, Κανονάειν τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ εὐαγγελίου, &c.

ΚΑΝΟΝΑΡΧΗΣ. Vide in Κανών.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΙ, Κανονικὴ, Κανονικόν. Vide in Κανών.

ΚΑΝΟΥΛΑ, *Canalis doliarius*, *fistula doliaria*, *Cannula*, Gallis, *Canule*.

Κανούλιον, *Fistula*, *Canalis*. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib. 1. cap. 48. ἕλκων τὸν καπνὸν διὰ κανουλίου διὰ στόματος.

ΚΑΝΣΤΡΑΤΟΣ, *Castratus*. Glossæ Basilic. Κανστράτος, εὐνοῦχος. Perperam scriptum Κανστράτωρ. Balsamon ad Canon. Apost. 21. πρὸς δὲ καὶ εἰς κανστράτους, τοὺς διὰ σιδήρου ἀκρωτηριασθέντας· κάστρων γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις σίδηρος. Sic ineptiunt Græculi in Latinarum vocum etymis inquirendis.

ΚΑΝΣΤΡΙΟΝ, *Canistrum*, pro κανίστριον, de qua voce suprà egimus. Euchologium in Dedicat. Ecclesiæ pag. 832. καὶ ταύτας τὰς τρεῖς μερίδας (Reliquiarum Sacrarum) βαλὼν ἐν γλωσσοκόμῳ, ὅμοιον κανστρίῳ, &c. Vide mox in Κανστρίσιος.

ΚΑΝΣΤΡΙΣΙΟΣ, *Castrensis*, Dignitas Ecclesiastica, cujus munus erat εἰς τὸ κανστρίον, καὶ εἰς τὸ ἀλλάσσειν τὸν Ἀρχιερέα, ut est apud Codinum cap. 1. num. 10. ubi Codd. Regij Κανστρίνσιος præferunt. Joannes Episcopus Citri in Resp. ad Constantinum Cabasilam pag. 329. de Hieromnemone M. Ecclesiæ: συνύπουργος οὗτός ἐστι τῷ Κανστρισίῳ εἰς τὸ περιτιθέναι τὴν ἱερὰν στολὴν τῷ Ἀρχιερεῖ μέλλοντι ἱεροπρακτεῖν. Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: εἶτα ἄρχεται ὁ Πατριάρχης ἐνδύεσθαι τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, ἀλλάσσοντος αὐτοῦ τοῦ Κανστρισίου. Infrà: ἀσπαζόμενος δὲ καὶ τὸ ὠμοφόριον, ἐπιτίθησιν αὐτῷ ὁ Κανστρήσιος τῷ ὤμῳ τοῦ Πατριάρχου, λέγων, &c. Alia ejus munia recenset Catalogus Allatianus Officiorum M. Ecclesiæ: ὁ Κανστρήσιος ἀλλάσσων τὸν Ἀρχιερέα, καὶ κρατεῖ τὸ θυμιατὸν, καὶ τὸν ἀέρα ἐν ὕμνῳ Τριαδικῷ, ῥαντίζων καὶ τὸν λαὸν τὸ δρόσον· φυλάσσων οὖν καὶ τὰ ἀξιώματα τοῦ Ἀρχιερέως. Codex alter Allatianus: κρατεῖ δὲ καὶ τὸ θυμιατὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ, καὶ τὸν ἀέρα ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ, ῥαντίζων καὶ τὸ ὕδωρ τὸν λαὸν ἐν τῷ Τριαδικῷ ὕμνῳ, κρατεῖ δὲ καὶ τὸ κιβώτιον τῶν ἀρωμάτων, &c. Castrensis munus circa thymiama attigit etiam idem Gemistus, ubi de Ordinationibus: ἅμα δὲ τὸ εἰσελθεῖν τὸν Πατριάρχην, ὁ Κανστρίσιος ἔχων προητοιμασμένον τὸ θυμιατὸν, βαλὼν ἐν αὐτῷ θυμίαμα, λέγει, Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμιατόν. ὁ δὲ εὐλογῶν αὐτὸ, λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ θυμιάματος καθ' ἑαυτὸν, καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θυμιᾷ κύκλῳ σταυροειδῶς τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Goarus Κανστρίον pro *acerra* usurpari putat, indéque dictum Κανστρίνσιον. Alij volunt sic appellatum, quòd vestes sacras Patriarchæ in Canistro afferret, cùm eas induturus erat. Meminit Demetrius Chomatenus in Resp. ad Cabasilam pag. 318. Nicolai Diaconi & Κανστρισίου, postmodum Episcopi Melesobæ: alterius verò Κανστρισίου Χίου, Turco-Græcia Crusij p. 284. & 285. vbi esse dicitur qui Κάνστριον Ecclesiæ tenet. Vide Κανστρήσιος.

ΚΑΝΤΑΡΕΤΟ, *Statera*, ζυγὸς, σταθμός. Port. Ex Ital. *Cantaro*, *Cantaretto*.

ΚΑΝΤΑΤΩΡ, *Cantator*. Sic appellabant eos qui Milites ad strenuè se gerendum in præliis adhortabantur

tabantur & excitabant. Leo in Tacticis cap.12.§.71. ἁρμόδιον δὲ ἡμῖν καταφαίνεται ἐν τῷ τῆς συμπλοκῆς καιρῷ καὶ τὸ τῶν λεγομένων Καντατόρων ἔργον. οὗτοι δέ εἰσιν οἱ τοῦ στρατοῦ διὰ λόγων παροτρύνοντες, καὶ συμβουλεύοντες, καὶ καταπάδοντες, καὶ παρακαλοῦντες πρὸς τοὺς ἀγῶνας. De ejusmodi cantatoribus rursum plura ingerit §.72. 121. ut & Mauricius lib.2. Strateg. cap.18. Huc respexit Nicephorus Xanthopulus in Synaxario Dominicæ τοῦ Τελώνου in Triodio: πολλάκις δὲ καὶ πρὸ τῆς συμβολῆς καὶ λόγους καὶ ἱστορίας, καὶ παραδείγματα αὐτοῖς ἐπιφέρουσιν, εἰς ζῆλον ὑπερεθίζοντες τὰς ἐκείνων ψυχὰς, τόντε ὄκνον, καὶ δειλίαν, καὶ ῥαθυμίαν, καὶ ἄλλο εἴτι κινδυνῶδες ἀποτρεπόμενοι. Vide Gloss. med. Lat. in *Cantilena Rollandi*.

Καντάρειν, *Cantare*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Να τραγωδοῦν Λατινικὰ, καὶ να με πῶς καντάρουν.

ΚΑ'ΝΤΖΑΡΟΣ, *Arceuthos*, *Iunipertus* vel *Cedrus*. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. ἄρκευθον, ἢ καντζάρου, ἢ κέδρος.

ΚΑΝΤΖΕ'ΤΟΝΗ, Lapidis pretiosi species. Anonymus MS. Græcobarbarus de Lapidibus: Καντζέτονη, ἔνε πέτρα ἀβενάδη εἰς πῶλι χλορὲ, καὶ πῶλες κοντετζηνὲς, καὶ δέτο εἰς τὸ λῆμα ὁσὰν τὸ σαφύειν, καὶ ἔχει τίαν βερτοῦδεν, καὶ χαρίζει πλουσιότητες, &c.

ΚΑΝΤΖΙΛΕ'ΡΙΟΣ, Καντζηλιέρης, *Cancellarius*, apud Cinnamum lib.4. n.4. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τὸν καντζηλιέρην ἐσήκωσεν, τὸ εἶφερε με ταυτόν.

ΚΑΝΤΖΙ'ΑΙ, *Tibia*, Κνήμη.

ΚΑΝΘΗ'ΛΑ. Vide in Κανδήλα.

ΚΑΝΤΙΛΕΣΚΕ'ΡΗ. Vide in Κάδις.

ΚΑΝΤΙ'ΝΑ, *Cella Vinaria*, οἰνοθήκη, οἰνὼν, πιθὼν. Vox Italica.

ΚΑΝΤΙ'ΟΝ, *Saccharum*, quod vulgo *Sucre candi* Galli vocant, seu *Candidum*, uti vult Fuchsius ad Myrepsum sect.1.c.35.& 94. ubi vox hæc occurrit. In MS. Cod. cap.35.95.419. legitur κάντεον. At Salmasius ad Plinium ita dictum Saccharum factitium contendit, quòd angulosum sit, & cùm frangitur, in partes semper dissiliat angulatas. Orneosophium pag.247. κάθιζον αὐτὸ ἵνα πίῃ νερὸν, καὶ ἔκδοτε χανίαζον αὐτὸ, καὶ βάλλε κάντιον κομμάτια δύο. Et p.248. καὶ μετὰ ὥραν ἱκανὴν χανίαζον πάλιν αὐτὸ, καὶ βάλλε κάντιον ἰσόπεζον τοῦ ἀλάτος. Excerpta Jatrica Meletij Cocini MSS. ἄνοιξον τὸ νεράντζιν, καὶ γέμοσε τὸ κάντιον, καὶ ἂς ἔχῃ τὸ καρπὸν σου μέσα, &c. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.ult. τὸ δικέομαι τοῦ κεντίου κελεύει τὸ δίκεον νὰ λάβουν δικέομαν ζερόν. Agapius Cretensis in Geoponico c.143. καὶ ὅταν ἔχῃς χρείαν, ζέσενέ το καὶ βάνετο εἰς τὸ πονεμένον ὀμμάτι μίαν πρὸς μίαν ῥανίδα· καὶ τότε ἔχε κάντιον συντριμμένον ψιλὸν ὡς ἀλεῦρι, καὶ ἀπὸ τὴν σκόνιν αὐτήν.

ΚΑΝΤΟΥ'ΝΙ, *Angulus*, γωνία. Ex Italico *Cantone*, & Gall. *Canton*. Καντουνάκι, *Angellus*, γωνίδιον. Καντουνατὸς, *Angulatus*, *Acutus*. Glossæ Græcobarb. σουβλωτὸς λίθος, ἤγουν συγλωτὴ πέτρα, ἢ καντουνοτὴ, ἤτοι ξιφαροτὴ, αὐτὴ ἔχει τὰς ἄκρας ἀκιδωτὰς καὶ ἠκονισμένας.

Καντουνέρα. Ex Ital. *Cantonera*, *Angulus*. Phortius de Re bellica:

Καντουνέρας καὶ κληδία
Ποίησον μὲ ὀρδινία.

Καντουνεροκλήδιον, unicâ voce, ubi suprà utramque disjunxit idem Phortius lib.1.

Γίνονται καὶ προμαχόντες,
Τετραγώνιοι μὲν ὄντες
Μὲ καντουνεροκληδία

Et mox:

Μετὰ κασαμάτων δύο,
Μὲ καντουνεροκληδίω.

Καντζκάλαμος, *Calamus acutus*. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij c.3. καὶ ἐν τῇ ῥινὶ τῆς ἐλαίας μελαίνας, εἰς τὸ ὑδρὰν πτιλὰ δεκατρία, ἢ ἕνδεκα τοῖς ποσὶ καντοκάλαμον.

Τρικάντουνος, *Trigonus*, Τρίγωνος. Τρεκάντουνον, *Triangulum*, Τρίγωνον.

ΚΑΝΩ'Ν, Præstatio, *Tributum*, *Functio publica*, vox JC. familiaris.

Κανονικὸν, idem quod κανὼν, pensitatio, *Canonicus titulus* Asconio in 3. Verrinam. Duplex autem fuit apud Græcos recentiores κανονικὸν: nam illud propriè vocabant, quod pro ordinationibus seu promotionibus ad gradus Ecclesiasticos, Archiepiscopis, Metropolitanis, & Episcopis alimenti nomine, semel præstabatur; cujus quidem præstationis ratio describitur in Novella Justiniani 123. c.3. ubi ad 20. libras auri illa reducitur: in Novella verò Isaaci Comneni ad septem aureos: καὶ μηδὲν ἐπὶ χειροτονίᾳ λαμβάνειν πλέον τὸν χειροτονοῦντα τοὺς ἐπίσκοπον, ἢ τὸν ἀρχιεπίσκοπον, ἀλλ' ἢ μόνα τὰ ἑπτὰ χρυσᾶ νομίσματα τῆς προτιμωμένης χαραγῆς τῆς βασιλείας μου· ἤγουν ἓν μὲν, ὅτε ποιεῖ τοῦτον λιτὸν παπᾶν, ἤτοι ἀναγνώστην· τρία δὲ ὅτε χειροτονεῖ αὐτὸν διάκονον· καὶ ἕτερα τρία, ὅτε ποιεῖ αὐτὸν ἱερέα ἤτοι πρεσβύτερον. Eadem habet Novella 1. Alexij Comneni Imp. ubi hæc pensitatio non κανονικοῦ, sed συνηθείας nomine donatur, cùm κανονικὸν ibi dicatur quod à Laïcis primitiarum nomine Episcopis præstabatur & Canonicum disertè appellatur. Sed & aliam Isaacij Comneni Novellam laudat Matthæus Blastares Lit. X. cap.28. secundùm quam Canonicum solvi jubet Sancitum Nicolai Patriarchæ, quod integrum describitur in Jure Græco-Rom. lib.4. pag. 269. παρόντος τὸ μὲν συνοδικὸν ὑπὲρ κανονικοῦ νόμισμα ἓν χρυσοῦν ἐκ μόνου τοῦ ἱερέως εἰσπράττεσθαι διορίζεται, τῶν διακόνων καὶ ὑποδιακόνων μηδὲν παρεχομένων· καὶ ἀφ' ἑκάστου τῶν χειροτονουμένων, εἰ μὲν ἀναγνώστης εἴη, νόμισμα ἓν χρυσοῦν· εἰ δὲ διάκονος, νομίσματα τρία ὅμοια· εἰ δὲ πρεσβύτερος, ἕτερα νομίσματα τρία ὅμοια, τὸν χειροτονοῦντα ὑπὲρ διατροφῆς λαμβάνειν διατάττεται· ὅτι μηδὲ δαπανᾶν καὶ ἀμισθόν ἐστι τὸ εὐαγγέλιον. Habetur Epistola Basilij M. qua invehitur in Episcopos qui pecunias ab iis, quos ordinabant extorquebant, eam exactionem ἐπισκιάζοντας ὀνόμασι τῆς εὐσεβείας, νομίζοντας μὴ ἁμαρτάνειν τῷ μὴ προλαμβάνειν, ἀλλὰ μετὰ τὴν χειροτονίαν λαμβάνειν. Cùm λαβεῖν sit, ὅτε δήποτε τὸ λαβεῖν.

Κανονικὸν præterea Græci appellabant primitias, quæ à Laïcis præstabantur Sacerdotibus. Novella Alexij Comneni de Electionibus num. 30. ἀλλὰ καὶ τὸ Κανονικὸν διὰ τοῦτο ἀφωρίσθη τοῖς Ἀρχιερεῦσιν, ἵνα διερχόμενος ἕκαστος καὶ διδάσκων, ἐξ αὐτοῦ διατρέφηται. Idem Sancitum Nicolai Patr. Constantinopol. προσθήκην δέ τινα τοῖς παρὰ τῶν χειροτονουμένων παρεχομένοις, ἐξεῦρον μελέτεια καὶ τὰς ἀπὸ τῶν λαϊκῶν ἀπαρχὰς Κανονικὸν ὀνομάσαντες, ὡρίσαντο παρ' ἑκάστου τούτων ἀναλόγως τῇ αὐτῶν εὐπορίᾳ εἰσπράττεσθαι, καὶ τοῖς εὐλαβεστάτοις ἱερεῦσι παρέχεσθαι. Illud verò Canonicum pensitabatur per vicos, pro modo agrorum, seu potiùs secundùm munerum τῶν καπνῶν, seu focorum, διὰ τῆς ἀναλόγου ποσότητος τῆς ἐν τοῖς βασιλικοῖς τυπικοῖς ἀνατατομένων, scilicet in Novella Isaacij Comneni, & in Novella I. Alexij Comneni, quæ habentur in Jure Græco-Romano lib.4. pag. 121. 123. Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epist. ad Theodosium Zygomalam: κατ' αὐτὸν ἦλθέ μοι γράμματα ἀπὸ Μηκώνου, δηλοποιοῦν μοι τὴν τοῦ κανονικοῦ πᾶσαν εἴσοδον, ἥτις οὐδέν. Apud Balsamon. in Resp. 57. quæritur, τινὰ καὶ ποῖά εἰσι τὰ ἐτησίως διδόμενα τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἀρχιερεῦσι κανονικά. Vide eundem ad Nomocan. Photij tit.1.cap.34. Neque alia est κανονικοῦ ζήτησις, in Basilicis lib.5. tit.1. §.5. & ἡ τῶν κανονικῶν εἰσφορῶν ἀπαίτησις, in Sancito Germani Patr. Constantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.236.

Κανονικάριοι, *Canonicarij*, *Qui Canones exigunt*: de quibus in Gloss. med. Lat. Constitutio Anastasij Imp. ἵνα μὴ πολλῶν ἀπαιτούντων τὰ δημόσια, καὶ οἱ συντελεῖς βλάπτωνται, καὶ αὐτὸς ὁ δημόσιος λόγος εἷς μόνος Κανονικάριος εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν ἐκ τοῦ προσφόρου πεμπέσθω σκρινίου ὀφείλων καθεπείγειν τὴν ἐξάνυσιν τῶν κεχρεωστημένων τόκων τῷ ἰδίῳ σκρινίῳ. Lib.6.Basilic.tit.1.c.58. οἱ κανονικάριοι παλατῖνοι, ὡς ὀφφίκιον χειρίζοντες, μὴ συναλλαττέτωσαν τοῖς ἐπαρχιώταις. Ex l. 10.Cod.de Offic. Rect.Prov. Vide Nov.30. Justiniani cap.7. §.1. Nov.128.cap.5. & JC. &c.

ΚΑΝΩΝ, *Canon*, *Lex Ecclesiastica*, maximè *in Conciliis exarata*. Κανὼν ἐκκλησιαστικὸς, in Concilio Nicæno I. Can.2. Michaël Psellus in Synopsi legum:

Κανὼν δέ ἐστι τοῦ πράγματος συντεθειμένος λόγος,
Ὅσπερ ὡς ὑποκείμενον τυγχάνει τῷ κανόνι.

Socrates lib.1. cap.13. τότε οἱ ἐν τῇ συνόδῳ ἐπίσκοποι καὶ ἄλλα τινὰ ἐγγράψαντες, ἃ Κανόνας ὀνομάζειν εἰώθασιν, αὖθις κατὰ πόλιν τὴν ἑαυτῶν ἐχώρησαν. Sozomenus lib.1. cap.23. ἡ δὲ σύνοδος ἐπανορθῶσαι τὸν βίον σπουδάζουσα τῶν περὶ τὰς ἐκκλησίας διατριβόντων, ἔθετο νόμους, οὓς Κανόνας ὀνομάζουσιν. S. Basilius in Epist.69. ἠμαύρωται κανόνων ἀκρίβεια, ἐξουσία τοῦ ἁμαρτάνειν πολλή. Idem Epist. 319. πρεσβύτερον τῆς ἐκκλησίας ἐκ πολλῶν ἤδη ἐτῶν, εὐσταθῆ τὸν τρόπον, ἔμπειρον κανόνων, ἀκριβῆ τὴν πίστιν, &c. Epist 321. οὐ γὰρ μεθ' ἡμῶν ἐδιώχθησαν καὶ οἱ κανόνες. Balsamon ad Nomocanonem Photij tit.1. cap. 2. λέγει τοὺς κανόνας ἰσχύειν πλέον τῶν νόμων· οἱ μὲν γὰρ ἤγουν κανόνες παρὰ Βασιλέων καὶ ἁγίων πατέρων ἐκτεθέντες, καὶ στηριχθέντες ὡς αἱ θεῖαι γραφαὶ δέχονται· οἱ δὲ νόμοι παρὰ Βασιλέων μόνον ἐδέχθησαν, ἢ συνετέθησαν, καὶ διὰ τοῦτο οὐ καθισχύουσι τῶν θείων γραφῶν, οὐδὲ τῶν κανόνων.

Κανονίζειν, *Sancire*, *Canones vel leges Ecclesiasticas edere*. Epistola Theodoriti Cyrensis Episcopi præfixa Collectioni Canonum: πρὸς τούτοις δ' αὖ καὶ Βασίλειος ὁ μὲν περὶ πολλῶν ἐκανόνιζεν. Socrates lib.2. Hist. Eccl. cap.17. τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος κελεύοντος, μὴ δεῖν παρὰ γνώμην τοῦ Ἐπισκόπου Ῥώμης κανονίζειν τὰς ἐκκλησίας. Vita MS. S. Stephani Junioris: καί περ κανόνος προκειμένου μὴ δεῖν τὰ ἐκκλησιαστικὰ δίχα τοῦ Πάπα Ῥώμης κανονίζεσθαι: Utuntur alij.

Κανονίζειν, *In Canonem referre*, *Auctoritatem conferre*. Κανονίζειν τὸ βιβλίον, apud Theodor. in Præfat. in Cantic. κεκανονισμένα βιβλία, apud Athanasium in Synopsi Script. & in Epist. ad Rufin. Vide Gloss. med. Lat. in *Canonizare*.

Ἀντικανονίζειν, *Contra Canones agere*, in Libello Synodico descripto in Biblioth. Juris Canonici cap. 42. pag.1179.

Κανονικαὶ ἐπιστολαὶ, *Epistolæ Canonicæ*, in Concilio Antiocheno Can.8. Κανονικὰ γράμματα, in Concilio Laodiceno Can. 41. Vide Gloss. med. Lat. in *Canonica Epistola*.

ΚΑΝΩΝ τῆς ἐκκλησίας, dicitur, secundùm quosdam, *Matricula Ecclesiæ*, *in quam referuntur Clerici*, vel juxta alios, *Sportula* quæ *iis dabatur*. Unde ij dicuntur οἱ ὑπὸ τοῦ κανόνος, apud Epiphanium in Hæresi Melitianorum c.6. Synodus Antiochena Can.2. εἰ δὲ φανείη τις τῶν ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, ἢ διακόνων, ἤ τις τοῦ κανόνος, τοῖς ἀκοινωνήτοις κοινωνεῖν, &c. Ubi Dionysius Exiguus, *vel quilibet ex Clero*: Isidorus Mercator, *qui in Canone detinentur*. Adde Can.6. 11. Similia habet Concilium Calchedon. Can.2. Ita etiam usurpat Concilium Nicænum I. Can. 19. Synodus Trullana Can.5. &c. S. Athanasius in Vita S. Antonij: τοιοῦτος γὰρ ὢν τόν τε κανόνα τῆς ἐκκλησίας ὑπερφυῶς ἐτίμα, καὶ πάντα κληρικὸν τῇ τιμῇ προηγεῖσθαι ἤθελεν ἑαυτοῦ. Socrates lib. 1. Hist. Eccl. cap. 17. καὶ τὰς παρθένους τὰς ἀναγεγραμμένας ἐν τῷ τῶν ἐκκλησιῶν κανόνι, &c. Idem lib. 5. cap. 19. οἱ ἐπίσκοποι τῷ ἐκκλησιαστικῷ κανόνι τὸν πρεσβύτερον τὸν ἐπὶ τῆς μετανοίας προσέθεσαν. Chronicon Alexandrin. an. 23. Constantij: φιλοτίμως τότε παντὶ κλήρῳ, καὶ τῷ κανόνι τῶν παρθένων, καὶ τοῖς ξενοδοχείοις — σιτομέτριον προσέθηκεν, &c.

Κανονικοὶ, *Canonici*, qui ἐκ τοῦ κανόνος τῆς ἐκκλησίας sunt, *Clerici addicti Ecclesiæ*. S. Cyrillus in præfat. ad Catecheses: βλέπεις μὲν τὸ σεμνὸν τοῦτο τῆς ἐκκλησίας κατάστημα; θεωρεῖς μοι τάξιν καὶ ἐπιστήμην, γραφῶν ἀνάγνωσιν, κανονικῶν παρουσίαν, &c. S.Basilius Can.6. ad Amphiloch. τῶν Κανονικῶν τὰς πορνείας εἰς γάμον μὴ καταλογίζεσθαι, &c. Ubi Zonaras & Balsamon τοὺς ἐν τῷ κανόνι ἐξεταζομένους, seu κληρικοὺς, interpretantur. Κανονικοὶ ψάλται, in Can.15. Laodic. Κανονικὴ γυνὴ, apud Athanasium quæst. 96. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Canonicus*.

Κανονικαὶ, *Canonicæ*, quæ ἐν τῷ κανόνι παρθένων, scilicet τῶν ἐκκλησιαζουσῶν, erant, ut est in Chronico Alexandrino: ἀναγεγραμμέναι ἐν τῷ τῶν ἐκκλησιῶν κανόνι, ut apud Socratem loco pariter laudato. Concilium Constantinop. sub Mena Act.5. ἐλθὼν ὁ λεγόμενος ἡμῶν ἐπίσκοπος Πέτρος, ἔβαλεν ἡμᾶς ἔξω, (τοῦ φωτιστηρίου) μετὰ καὶ τῶν νεοφωτίστων, καὶ εἰσήγαγε τὰς κανονικὰς, καὶ ἰδίαζεν αὐτοῦ ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Ubi vetus Interpres, *& introduxit Canonicas*. Occurrit ibi semel ac iterum. S.Antiochus Homil.18. ὁμοίως δὲ καὶ κανονικαῖς ἀνάρμοσόν ἐστι συνδιάγειν μετὰ ἀνδρῶν. Macarius Homil.27. pag. 380. εἶτα ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν ὑπηρέτει οὖν αὐτῷ κατὰ πίστιν κανονική τις, καὶ ποιήσας συνήθειαν μετ' αὐτῆς, ὢν ἐν τῇ φυλακῇ, ἐξέπεσεν εἰς πορνείαν. Extant aliquot Epistolæ S. Basilij scriptæ κανονικαῖς, 300. 302. Vide Nov.59. Justin. cap.2.3.5. & ibi Cujacium; & Synaxaria in S. Ignatio Hegumeno 27. Sept. & 22. Martij.

ΚΑΝΩΝ, *Officium Ecclesiasticum*, cujus nomenclaturæ rationem reddit Antiochus Monach. in Pandecte Homil.105. ἡ ψαλμῳδία ἡμῶν Κανὼν λέγεται· ὥσπερ γὰρ ὁ γεωργὸς ἐὰν μὴ δοίη πλήρη καὶ κοῖλον τὸν κανόνα αὐτοῦ, εἰς φυλακὴν ἐμβάλλεται, καὶ κρεμᾶται, καὶ δέρεται, ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν αὐτοῦ, οὕτω καὶ ὁ μοναχὸς ὅταν ἀμελήσῃ τοῦ κανόνος αὐτοῦ, εὐθέως ἐγκαταλιμπάνεται ὑπὸ τῆς χάριτος, καὶ παραδίδοται τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib.1. serm.28. σπούδαζε οὖν ποιεῖν τὸν κανόνα, καὶ τὰς ὥρας, Τρίτην, Ἕκτην, Ἐννάτην, &c. Adde quæ idem habet ex Gerontico serm. 29. Apophthegmata Patrum in Epiphanio Cypri Episcopo num.3. ἐδηλώθη τῷ μακαρίῳ Ἐπιφανίῳ Ἐπισκόπῳ Κύπρου, — ὅτι εὐχαῖς σου οὐκ ἠμελήσαμεν τοῦ κανόνος ἡμῶν, ἀλλὰ μετὰ σπουδῆς καὶ τὴν Τρίτην, καὶ τὴν Ἕκτην, καὶ τὴν Ἐννάτην ἐπιτελοῦμεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.42. ὡς ὁ κανὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, &c. Vita MS. S.Theodosij Cœnobiarchæ, μηχανώμενος ἐκεῖνος δὲ τὸν κανόνα τῆς πνευματικῆς λειτουργίας ἀμέμπτως τελεῖσθαι. Vita S.Lucæ Jun. pag.100. πρὸς δὲ καὶ τὸν μετὰ δεῖπνον συνήθη κανόνα διατελέσαντες, πρὸς ὕπνον ἐχώρουν. Vita S.Nili Jun. pag.126. παρεκάλεσαν δὲ αὐτὸν ὅτε ἡγούμενος καὶ οἱ ἀδελφοὶ τῇ συνούσῃ τῇ ἀδελφότητι ἐλθεῖν ἐν τῷ μεγίστῳ μοναστηρίῳ, καὶ τῇ Ἑλλάδι φωνῇ ἐν τῇ αὐτῶν ἐκκλησίᾳ τὸν κανόνα πληρῶσαι, ἵνα γένηται, φησὶν, ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. In Vita MS. S. Theodori Syceotæ, μὴ ἀμελεῖν τοῦ κανόνος. Passim occurrit. Vide Dorotheum Doctr.11. Palladium in Hist.Lausiaca cap.104. Moschum c.5. 22. 24. 27. 40.43.105.127.136.137.170. &c. Præterea Gloss.med. Lat.in V. *Canon*.

ΚΑΝΩΝ, *Regula monastica*. Κανὼν τῆς μοναχικῆς πολιτείας, apud Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Joannis Solitarij num.3. S. Antiochus in Epist. ad Eustachium Presb. ὅστις θεοσεβέστατος ὑπάρχων πολλὴν συνοδίαν ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι

πεποιη-

πεϱιεποιήσατο, κρατῶν τὸν κανόνα ἀπαραλλάκτως τῆς Λαύρας, καὶ τὴν λοιπὴν κατάστασιν. Joannes Moschus in Limon. c.192. ἀφώρισεν αὐτὸν κοινωνίας, ὡς παραλύσαντα τοὺς κανόνας τοῦ μοναστηρίου. Idem Cyrillus n.17. καὶ τὸν κοινὸν λύειν κανόνα τῶν ἀδελφῶν, ἰδίῳ θελήματι καὶ νόμῳ στοιχοῦντας. Idem num.89. de quodam Gerasimo: δεῖ δὲ καὶ τὰ κατὰ τὸν μέγαν Γεράσιμον, καὶ οἵους αὐτὸς ἐξετίθει κανόνας φημὶ, καὶ τύπους τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀσκουμένοις διαλαβεῖν. Ex quo quidem loco colligitur Archimandritas subditis Monachis peculiares regulas indixisse. Idem in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τότε ψαλτήριον ἐκμαθόντα, καὶ τὴν λοιπὴν τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος κατάστασιν. Et cap.74. παραδοὺς αὐτοῖς τοὺς τῆς μεγίστης Λαύρας κανόνας.

ΚΑΝΩΝ, *Liber Pœnitentialis in quo continentur peccantium* ἐπιτίμια, quòd sit Regula rectè vivendi. Synodus Trullana Can.54. ὑπὸ τῷ ἐπιτιμίας πίπτειν κανόνι. Occurrit alibi eadem formula semel ac iterum. Methodius Patr. Constantinopol. de his qui abnegarunt, ex Cod. Reg. εἰ δὲ τινες ἠθελομόλησαν ἀπὸ προαιρέσεως εἰς τὴν ἄρνησιν, οἱ τοιοῦτοι κανόνα μὲν φοβερὸν ἔχουσιν. Ubi Κανὼν sumitur pro ipsa imposita Pœnitentia. Ita non semel in Chronico MS. Manuëlis Malaxi pag.741. ἀμὴν τὸ εἶπε, Ἐὰν δὲν λάβῃς τὸ κανόναν σου, διατὶ ἐπῆρες τὴν δευτέραν γυναῖκαν, εἰς τὸ βῆμα δὲν ἐμπαίνῃς. Pag.seq. καὶ ἔδωκε μόνον κανόναν διὰ δευτέραν γυναῖκαν. Et pag.747. ὁ δὲ Βασιλεὺς ἐπροσκυνῶσε καὶ ἔταξε τὰ κάμη τὸ κανόνα, πλὴν αὐτοῦ, &c.

Κανονικὸν, eâdem notione: *Liber Pœnitentialis*: seu ut est apud Aithonem Episcopum Basileensem, & alios, *Canon Pœnitentialis.* Anonymus ex Bibl. Cæsarea apud Lambecium observat illum qui Joannis Jejunatoris nomen præfert, in quibusdam exemplaribus hoc titulo donari: Κανονικὸν Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ διακόνου μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Βασιλείου, οὗ ἐπωνυμία, Τέκνον ὑπακοῆς, in aliis verò Νομοκάνων Ἰωάννου Πατριάρχου ΚΠ. τοῦ Νηστευτοῦ. Vide eundem lib.7.pag.166. Laudatur ex eadem Bibl. Matthæi Hieromonachi Synopsis versibus politicis exarata, ejusdem Pœnitentialis, hoc titulo:

Ἐκ τοῦ Κανονικοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ
Ἠμείψε ταυτὶ πρὸς σύνοψιν Ματθαῖος.

Vide Gloss.med. Lat. in *Pœnitentiale*, initio.

Κανονίζειν, *Pœnitentiæ subdere, emendare, corrigere, Canoni seu libri pœnitentialis* ἐπιτιμίοις *aliquem subjicere. subdere.* Zonaras ad Can.79. Epist. S. Basilij ad Amphiloch. οἱ δὲ πατέρες, φασὶν, ἡμῶν ἐκανόνισαν τοὺς τοιούτους ἐν ἐπιτιμίᾳ ἐπιτιμᾶσθαι. Nov. I. Alexij Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 128. εἰ μὲν γένηται πταῖσμα παρὰ δύο ἱερωμένων, ἢ κληρικοπαροίκων, ἵνα κανονίζωνται καὶ σωφρονίζωνται παρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τὸν ἱερὸν κανόνα. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. statu cap.4. τοῖς δὲ μοναχοῖς οὐδαμῶς ἔξεστιν ἐσθίειν ἔλαιον, καὶ πίνειν οἶνον ἐν ταύταις τῆς πέντε ἡμέραις, ἀλλὰ ὅταν ἐξομολογοῦνται, κανονίζονται, εἰ μὴ ἐκ νόσου τινὸς, ἢ ἑτέρας ἀνάγκης. Occurrit etiam hâc notione in Nomocanone Coteleriano n.328. 527. Vide Gloss.med. Lat. in *Canonem incidere.*

Κανονίζειν, vox Grammaticorum recentiorum, pro eo quod vulgò *Formare* dicitur, quum videlicet aliquod verbum ad suum thema reducitur, & percurruntur tempora per singulos modos, donec ad illud quod nobis propositum fuit tempus deveniatur. Ita usurpare Moschopulum observat Henricus Stephanus in Dialogo de bene instituendis linguæ Græcæ studiis pag.34.

ΚΑΝΟΝΕΣ præterea appellantur consonantiæ Evangeliorum, ut sunt Eusebij Cæsariensis Canones, qui iis præmitti solent, ut in Edit. Henrici Stephani, & aliis, & in Codice Cæsareo apud Lambecium lib. 3. qui observat intra crucem auream aureis literis hæc verba exarari: Κανόνες δὲ προσηγορεύθησαν, διὰ τὸ εὐθὺς αὐτῶν καὶ ἀκριβές· ὥσπερ γὰρ ἰθυτενέσι τισὶ γραμμαῖς τῆς ἰδίαις εὐθύτησι χωρῶμεν, οὐκ ἐῶσι τὸν νοῦν περιπλανᾶσθαι τῶν ἀκροατῶν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὁμοφωνίαν ἄγουσιν αὐτὸν τῶν ἐκτεθεισῶν φωνῶν τοῖς Εὐαγγελισταῖς.

ΚΑΝΟΝΕΣ, denique in Ecclesia Græca dicuntur Hymni, (ex perpetuo Odarum ac Tropariorum ordine ac serie ita appellati) qui post Psalmos Davidicos, precésque, aliaque Troparia, antequam finiantur divina Officia, quæ nocturno tempore domi, aut in Ecclesiis exiguntur, cani aut recitari solent. Zonaras ad Canones Anastasimos Damasceni: Κανὼν λέγεται, ὅτι ὡρισμένον καὶ τέλειον μέτρον ἔχει τὸ μέτρον ἐννέα ᾠδαῖς συμπεπληρωμένον. Canones igitur dividuntur in novem Odas, inter quas tamen secunda nullibi apparet, sed componentis in pectore remanet. Post quartam Odam, Canon interrumpitur τῇ ἀναγνώσει. Tum enim Lectiones de Vitis Sanctorum, quorum eo die commemoratio celebratur, aut de diei Historia, altiori voce ab Sacerdote vel ab alio leguntur: quibus finitis reliquæ Canonis Odæ percurruntur. Neque unus Canon in uno Officio semper dicitur, sed interdum duo vel tres, rarò quatuor, pro illius diei plurium festivitatum concursu intermiscentur. Quamvis verò Canonibus Odæ tribuantur novem, non ita tamen illud perpetuum est: ut aliquando numerus earum non imminuatur. Quandoque enim quatuor tantùm Odis intercluditur: unde Canonibus nomen Τριῳδίου & Τετρᾳωδίου, de quibus suis locis agimus.

Canones præterea ex materia quam tractant nomina sumpsere. Alij enim Ἀναστάσιμοι dicuntur, quòd de Christi resurrectione agant. Σταυρώσιμοι, qui de Cruce. Νεκρώσιμοι, & Ἀναπαύσιμοι, qui de Mortuis, ut in Euchol. pag.592. Σταυρονεκρώσιμοι, qui de Cruce & mortuis. Παρακλητικοὶ, qui de Solamine animarum: ut in Euchol. pag.724. & cujusmodi extat alter in Cod. Reg.791. hoc titulo: Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν ἡμῶν δέσποιναν Θεοτόκον, ὑπὲρ τῶν περιστάσεων. Et in Horologio: Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα Θεοστηρίκτου Μοναχοῦ. Vide Lambecium de Bibl. Cæsar lib.5. pag.266. 267. Ἱκετήριοι, supplicatorij, ut in Euchol. pag.772. Τριαδικοὶ, qui de Trinitate. Δογματικοὶ, qui de Dogmatibus agunt, &c. De quibus singulis in his vocibus agimus. Canuntur deinde secundùm malorum quibus premimur occasiones: verbi gratiâ describuntur ejusmodi Canones in Euchol.p.786. εἰς φόβον σεισμοῦ. p.792. εἰς ἀπειλὴν λοιμικῆς ἀσθενείας. p.813. ἐπὶ προσδοκίᾳ πολέμου. p.871. ἐν ἐξομολογήσει ἁμαρτωλοῦ, &c. Canones itaque in *Odas* dividuntur: Odæ in *Troparia*, ex quibus componuntur. In Typico Casulensi cap. 20. describuntur Canones qui decantantur singulis Feriis septimanæ. Vita Sancti Nili Junioris pag. 63. οὔτε ἔψαλλε τὴν ὑμνῳδίαν οὔτε ψαλμοὺς καὶ κανόσιν. Cedrenus: εἰώθει γὰρ κἂν τῆς ψαλμῳδίας ἐξάρχειν τῶν αἴνων, καὶ μᾶλλον ὅτε ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ γεννήσει οἱ τῆς ἑορτῆς κανόνες ἐψάλλοντο.

Canonum porrò Confectores recensentur aliquot in Typico S. Sabæ cap.6. Cosmas, Joannes, Theophanes, Joseph, & alij quorum nomina iis præfigi solent, tametsi interdum eorum Auctores taceantur.

Canones verò primus exposuit Theodorus Prodromus, qui Nicephoro Blemmidæ in Orat. 1. de Process. S.Spirit. dicitur ὁ τῶν ἱερῶν Κανόνων πρῶτος σαφηνιστής. Illius liber ita laudatur in indice MS.Codd. Græc. Bibl. Vaticanæ: Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου ἐξήγησις εἰς τοὺς ἐν τῶν ἱεραῖς δεσποτικαῖς ἑορτῶν ἐκτεθέντας κανόνας παρὰ τῶν ἁγίων καὶ σοφῶν ποιητῶν Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου. At inter hosce Canones de quibus egimus inprimis celeberrimus est

Μέγας κανών, *Magnus Canon*, cujus auctor fuit Andreas Hierosolymitanus, ex Damasco oriundus, Cretæ Archiepiscopus, qui collectâ universâ veteris & novi Testamenti Historiâ Canticum composuit, cohortans omnes, ut quæ videant in Historia esse bona & laudabilia, pro viribus sectentur, mala fugiant & execrentur. Triodium Fer.2. Hebd. 1. jejun. Δεῖ οὕτως ἀρχόμεθα τοῦ μεγάλου κανόνος, ποιοῦντες αὐτὸν τμήματα δ', καθ' εἱρμόν, ὡς πληρωθῆναι τοῦτον τῇ ε. ἑσπέρας. Ead.Fer. εἰς ἀπόδειπνον. Ψάλλομεν τὸν παρόντα μέγαν κανόνα, ποίημα τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου Κρήτης τοῦ ἱεροσολυμίτου. Hîc porrò Canon ille integer describitur, ut & Feriâ 3. 4. 5. prætereà Feriâ 5. quintæ Hebdomadis, quæ Græcis peculiari appellatione dicitur Festum τοῦ μεγάλου κανόνος, interdum πέμπτη τοῦ κανόνος. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap.33. ἐὰν τύχῃ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ πέμπτῃ τοῦ μεγάλου κανόνος, &c. Meminit μεγάλου κανόνος ἀκολουθίας Cantacuzenus lib.1. cap.13. pag.43. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.12. num.10. &c. Quo verò tempore Canon hic compositus fuerit, quare *Magnus* nuncupetur, & hac Hebdomadâ quintâ legatur, pluribus recitat Synaxarium Callisti.

Κανονάρχης, *Canonarcha*, Munus Ecclesiasticum: is scilicet qui in sacris Ecclesiæ ministeriis, seu Liturgiis, Canonum qui ab utroque choro concini debent, cantum imponit, vel qui Canones incipit; de quo S. Basilius in Epist. 63. ubi de ratione concinendi Psalmos antiphonatim, seu alternis choris: ἔπειτα πάλιν ἐπιτρέψαντες ἑνὶ κατάρχειν τοῦ μέλους, οἱ λοιποὶ ὑπηχοῦσι. Nilus Mon. lib. 3. Epist. 241. ὁ δεύτερος ἐν τῇ πνευματικῇ σου μάνδρᾳ — οὐ βούλεται συγχωρῆσαι ἄλλον διαδέξασθαι Κανονάρχου τὸ φρόντισμα. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: πέμψει ὁ Κανονάρχης κειμήλιον ἢ ἱμάτιον διὰ τοῦ Προσφοραρίου εἰς τὴν πόλιν, &c. S. Dorotheus Doctr. 11. ἄρα εἰπέ μοι ὁ Κανονάρχης ῥῆμα, ἢ ἄλλος τῶν ἀδελφῶν, καὶ οὐκ ἐβάστασα, &c. Triodium Fer.2.Hebd.1. Jejun. in Lychnico: εἶτα ποιεῖ ὁ Κανονάρχης τὴν συνήθως μετάνοιαν εἰς τοὺς χορούς. Typicum S.Sabæ cap.2. ὁ δὲ ταχθεὶς μοναχὸς Κανονάρχης, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς συνήθους στιχολογίας, λέγει τὸν ἦχον, καὶ ψάλλομεν τὸ, Κύριε ἐκέκραξα. Adde cap.5. pag. 5. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij: ἐξέρχεται μετὰ τοῦ Κανονάρχου, καὶ ποιοῦσι μετάνοιαν, &c. Mox: καὶ οὕτως ἀπέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὸν ἴδιον τόπον· ὁ δὲ Κανονάρχης λέγει τοὺς στίχους, ἱστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ. Vide Codinum de Offic. cap. 6. num. 24. & Goarum ad Euchologium pag.29.

Canonarchæ præterea munus erat *lignum* pulsare ad convocandos fratres in Ecclesiam, eósque è somno excitare. Dorotheus Doctr.11. ἐν τοσούτῳ οὖν ἔφθανεν ἡ ὥρα τῆς ἀγρυπνίας, καὶ ὡς μόνον ἥρπαζον μικρὸν, ἰδοὺ ὁ Κανονάρχης ἐξύπνιζέ με. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.42. ἐξυπνίσει τὸν Κανονάρχην, καὶ ποιεῖ αὐτὸν κροῦσαι. Adde cap.58. Vita MS. S.Blasij: καθυπήρνησε δὲ καὶ τὰς τρισὶ ταύταις διακονίαις, ξένων τῷ πνεύματι, τήν τε τοῦ Κανονάρχου, καὶ τὴν τῶν βιβλίων ἀλλαγὴν, καὶ τὴν τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Joannes Moschus in Limonar. cap.11. καὶ κρούσαντος τοῦ Κανονάρχου τὸ ξύλον, ἐφ' ᾧ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς συναχθῆναι, καὶ προπέμψαι τὸν τελευτήσαντα, &c. Et cap.50. λέγων, ὅτι ἐν μιᾷ νυκτὶ ἠγέρθην, ἐφ' ᾧ κροῦσαι τὸ ξύλον, (ἤμην γὰρ Κανονάρχος,) &c. Meminit præterea eorum quibus cura incumbebat excitandi Monachos qui inter sacra Officia dormitabant, Typicum S.Sabæ cap.30. pag.67. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν ὁ ταχθεὶς μοναχὸς ἀφυπνίζειν τοὺς ἀδελφοὺς καθ' ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν· διέρχεται δὲ ἠρέμα, καὶ ἐπιβλέπει τοὺς ὑμνοῦντας, καὶ διεγείρει πρὸς τὴν ἀκρόασιν κατὰ τὸν παρακολουθοῦντα τύπον. Eadem habet Triodium ζ. 2. v. Vide Ἀφυπνιστής. Extant porrò in Canonarchæ ministerium Jambi isti MSS. sat elegantes, hoc titulo:

Εἰς τὸν Κανονάρχην.

Ἀρχηγὸς ἔσω τῆς λύρας τῶν ᾀσμάτων,
Ψάλτης φράσθητι τῇ μελουργίᾳ ξένῃ,
Σάλπιζε καιρῷ τὸ ξύλον καθὼς δέοι
Κίνει δὲ σου τὴν γλῶσσαν ὡς πλῆκτρον φέρων
Ἀεὶ πρεπόντως τὸν στοχὸν συνισάγων
Ἀσύγχυτον κάλλιχον ὀργάνου δίκην,
Τὸ τῆς ἀδελφότητος εὔρυθμον στόμα,
Τάσσοις ἅπαντα πᾶσιν ἀξιοχρέως,
Μὴ πρὸς χάριν, μὴ μῖσος, ἢ λύπης δόσιν,
Ἀλλ' ἐν δικαίῳ τῷ λόγῳ καὶ τῷ τρόπῳ,
Πάντες γάρ εἰσι τοῦ Θεοῦ, καὶ σου μέλη
Οὕτως φρονῶν γοῦν ἐκ Θεοῦ λήψῃ στέφος.

Plures verò erant *Canonarchæ*, quorum primus Πρωτοκανονάρχης dicitur Joanni Episcopo Citri in Respons. pag.328. & Codino de Offic. cap.1. n.40. ex Ordine Lectorum.

Κανοναρχεῖν, *Cantum incipere, imponere*. Symeon Thessalonicensis de Græcor. Ordinat. cap. 2. ubi de Lectoris Officio: καὶ τοὺς θείους προλέγει τοῖς ψάλλουσιν ὕμνους, ἤτοι κανοναρχεῖ. Malaxus in Hist. Patr. p.168. ἔκαμε δὲ καὶ δύο ἀναλόγια, ὅπου κανοναρχοῦν, εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν, καὶ εἰς τὸν ἀριστερὸν, καὶ ἄλλα τινὰ σκεύη.

ΚΑΠΑ, Κάππα, *Capa*, vel *Cappa*, de qua voce multa congessimus in Gloss. med. Lat. Mauricius lib.12. cap.11. ἐν τῷ τῆς παραλάξεως τόπῳ ἵσταται ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Βανδοφόρος ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ ὁ τὴν κάππαν βαστάζων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ τὴν τοῦβαν. De hac cappa militari diximus in eodem Gloss. Græcus Interpres Concilij Lateranensis an.1215. cap.16. κάππας μετὰ μανικίων εἰς τὸ θεῖον ὀφφίκιον ἔσω τῆς ἐκκλησίας μὴ τινὲς φορέτωσαν. Ubi Lat. *Cappas manicatas*. Ptochoprodromus in versibus politic. de sua paupertate lib.1.

Κάπα μου, πάλιν κάπα μου παλαιοχαρβαλωμένη.

Rhuzanus in Paraphrasi Vaticin. Constantinopol. νὰ τὸ ἐνδύσουν κάππαν, νὰ κρατεῖ βροχὴν καὶ κρυάδαν. Symeon Hieromonachus in Epist. apud Crusium: πλὴν διὰ μικρὰν ἐνθύμησιν στέλνω τὴν αὐθεντίαν σου μίαν κάπαν νεοτία, καὶ δέχθισε τὴν διὰ πολὺ, τὴν ὀπίανα τὴν στρώνεις τὸν χειμῶνα κάθεσε ἀπάνω.

Καππάτος, *Cappâ indutus*. Idem Rhuzanus loco citato: καὶ κρατεῖ πολλὰ καρίδια, καὶ ἀνεμώνουν οἱ καππάτοι, καὶ τινάσσουν τὰ καρίδια.

Καπποφορεμένος, eâdem notione χλαμυδωτός.

Καπελάνος, *Capellanus*: Portio, *Sacrarij Custos*, ἱεροφύλαξ. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὤρθωσεν, ἐπρονίασεν τέσσερους καπελάνους,
Να στέκουν ἀδιάλειπτα ἐκεῖσε να μιλήτουν.
Να ψάλλουν καὶ να λειτουργοῦν ὡς διὰ ταῖς ψυχαῖς τῶν.

ΚΑΠΑΣΙΟΝ, Καππάσιον, *Capitium*, *Pileus quo caput tegitur*: Portius: καπάσι, *Galeus*, *Causia*, *Pileus*, καυσία, κυνή, πέτασος, πίλημα, σκιάδιον. Nicetas in Manuële lib.4. num.2. καὶ τῇ μὲν χλαμύδι τοῦ σώματος περιέλιπε τὸν λυγὸν, τὸ δὲ ἐπὶ κρατὸς καππάσιον ἐπέθηκεν ἄνωθεν. Ubi Cod. al. habet πῖλον.

Idem

Idem de excidio Urbis num. 5. καὶ τὰ καπάσια, καὶ τὰς χρυσὰς σκέπας εἰς τὰς τῶν ἀλόγων χαίτας συνδέσαντες, &c. Ubi Cod. Edit. καὶ τὰς ἐθνοσκεπεῖς περικρανίους καλύπτρας τῶν κορυφαῖς τῶν ὀχημάτων περιτιθέντες, καὶ τὰ κατὰ τοὺς κεχυμένα λευκόλινα τῶν ἱππέαις φύουσιν αὐτῶν περιδέοντες. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap.5. num.48. αἱ μὲν παραμοναὶ μετὰ σκιαδίων, οἱ Τζάκονες δὲ μετὰ καπασίων. Et num.52. ἐξ ὧν καὶ ἐπὶ κεφαλῆς σκεπάς μόνον ἐρυθρὰς ἐνδὸς μὲν τῆς αὐλῆς, οὐ μὴν δὲ καὶ καπάσια. Malaxus in Hist.Patr. in Gennadio: ἐχάριζε καπάσιον ἐνδύμιον μὲ τῶν καμουχᾶν. Philippus Cyprius in eodem Gennadio Scholario: τὴν πατριαρχικὴν πατερίτζαν, ἤτοι τὸ δεκανίκιον καὶ τὸ καπάσιον ἰδίᾳ χειρὶ δέδωκε. Bessarion in Epist. ad Pædagog. filiorum Thomæ Palæologi: ὡς ἀποσκεπάζωνται καὶ αὐτοὶ τὸ καπάσιον τῶν. Καπασίου Monastici formam exhibet Goarus ad Euchologium pag.156. Vide Morinum de Ordinat. p.247.

Καπάσιον, *Operculum vasis Chymici* in modum Capitij. Nicephorus Blemydes MS de Chymia: σκεύη δύο ὀστράκινα κλοκία μετὰ καπασίων ὑελίνων.

ΚΑΠΕΙΓΥ'ΡΙΑ, in Lexico MS. Colberteo, κάμπτουλα τὰ μέλη. *Inflexa membra.*

ΚΑΠΕΤΑ'ΝΟΣ. Vide in Καπιτάνος.

ΚΑΠΕΤΩΛΙ'ΤΗΣ. Ita cognominatus dicitur nescio quis Stephanus, apud Continuator. Theophanis lib.3. num.43. & Symeonem Logoth. in Leone Armenio num.7.

ΚΑΠΕΤΩ'ΛΙΟΝ, Καπετώλιον, Καπετώλειον, *Capitolium.* Lexicon MS. Cyrilli: Καπετώλιον, ἱερὸν, ἢ Παλάτιον, ἢ ἀγορά. Etymologic. magn. Καπετώλιον, κεφαλὴ τῆς πόλεως, &c. Chron. Alexandr. pag.275. ubi de Remo & Romulo: ἔκτισαν δὲ καὶ ναὸν μέγαν τῷ Διῒ, ὅν τινα ἐκάλεσαν Καπετώλιον Ῥωμαϊστὶ, ὅ ἐστι κεφαλὴ τῆς πόλεως. Vide idem Chronicon A. 13. Arcadij, & quæ adnotamus de Capitolio Constantinopolitano, in nostra Constantinopoli Christiana lib.2. sect.9. num.2. Inscriptio Romæ, apud Gruter. 316. 1. Ἐκέλευσα ὑμῖν ἀποδειχθῆναι χωρίον ἐν ᾧ καὶ τὰ ἱερὰ καταθήσεσθε, καὶ τὰ γράμματα πρὸς αὐτῶν τῶν θερμαῖς τῶν ὑπὸ τῶν Θεοῦ πάππου μου γεγενημένας, ὅπου καὶ μάλιστα τοῖς καπιτωλείοις συνέρχεσθε. Ubi τὰ καπιτώλεια, *Ludos Capitolinos* interpretatur Gruterus, unde vox Καπετωλιονίκης, horum ludorum victor, in vet. Inscriptione apud Thomam Reinesium p. 313. sed potiùs debere videntur intelligi *Capitolia*, seu domus publicæ in quibus Civitatum Decuriones conveniebant. Hinc etiam fortè

Καπετώλιον, *Dictus locus ubi congregantur Monachi*, quem postea *Capitulum* appellarunt. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 161. & ex eo Palladius in Hist. Lausiaca, in Oxyryncho: ἔγεμον καὶ τῆς πόλεως οἱ ναοὶ, καὶ τὰ καπετώλια τῶν μοναχῶν, καὶ κατὰ πᾶν μέρος τῆς πόλεως ᾤκουν οἱ μοναχοί. Vide Gloss. med. Lat. in *Capitolium.*

ΚΑΠΗΛΕΙ'Α, *Depeculatio*, in Novella Justiniani 13. ubi consulendus Cujacius.

ΚΑΠΗΛΙΑΤΙΚΟ'Ν, Mulcta, quâ tenentur *Tabernarij* & Caupones qui statuta Principis de Tabernis transgrediuntur, maximè in vini aut cujusvis potus pretio: nostris *Tabernagium*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Diploma Andronici Palæologi Junioris pro Monembasiotis, apud Phranzem lib.3. cap.24. κοσμιαλικοῦ, καπηλιαλικοῦ, μιτατικοῦ, &c.

ΚΑΠΗ'ΤΟΥΛΟΝ, *Capitulum* Canonicorum, vel Monachorum. Apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap.7. 11. 12. 23.

ΚΑΠΙΚΛΑ'ΡΙΟΣ, *Clavicularius*, *Custos carceris.* Martyrium MS. S.Procopij: Τερέντιος οὖν ὁ καπικλάειος φίλος αὐτοῦ ὑπάρχων, &c. Martyrium SS. XL. Martyrum Sebasteorum, MS. παραγγείλας Ἀγλαΐῳ τῷ καπικλαρίῳ ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. Rursum: παρεκάλεσαν δὲ αὐτοὺς φύλακας στρατιώτας, καὶ τὸν καπικλάρειον. Martyrium MS. S. Marini: Σιμπλίκιος δὲ καπικλάριος εἶπεν, &c. Menologium Basilij 9. Martij: ὁ φυλάττων αὐτοὺς καπικλάριος, &c. Martyrium S. Basilei num. 9. ἐπεὶ οὖν παρεκέκλειστο ὁ καπικλάειος, θᾶττον αὐτοὺς εἰσεκαλέσατο. Occurrit præterea in Martyrio SS. Alexandri & Antoninæ num. 3. in Martyrio S. Acacij num.15. in Martyrio S. Glyceriæ n.12. in Menæis in S. Cæcilia 22. Nov. &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Clavicularius*: & infrà in Κλαβικλάειος.

ΚΑ'ΠΙΟΣ, *Aliquis.* Glossæ Græcobarb. Ἄγριος, γένος τι τῆς ἀγρίας ἐλαίας, γένος κάπιον τῆς ἀγρολιᾶς. Rursum: ἀγρόθειρα, βοτάνη τις, κάπιον χόρτον. Scribitur etiam

Κάποιος. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ὁ ἀετὸς τὸ λοιπὸν ἔκαμε τὴν φωλίαν του εἰς ἕνα ὑψηλὸν δένδρον, καὶ ἡ ἀλεποῦ ὁμοίως εἰς κάποια χαμοδένδρια, ὅπου ἦτον ἐκεῖ σιμά. Occurrit passim.

Κάπου, *Alicubi*, Ἐνιαχοῦ.

ΚΑΠΙΣΑ', *Kebisa*, vox Arabica, quæ *Bisextum* sonat. Georgius Chrysococces in Canonibus Astronomicis MSS. Κάπισα, ἤτοι δίσεξτον. Infrà: ἐπειδὴ γὰρ γίνεται ὁ χρόνος καπισά, μία ἡμέρα προστίθεται.

ΚΑΠΙ'ΣΙ, *Navis Cavea*, Italis *Gabbia di nave*, Hieron. German.

ΚΑΠΙ'ΣΤΡΙΟΝ, *Capistrum.* Glossæ Biblicæ MS. περιστόμιον, καπίστριον. Rursum: φορβαίαν, περιστόμιον, καπίστριον. Eadem habent Glossæ Basil. Hesychius, Suidas, Etymolog. &c. Portius: καπίστρι, *Capistrum*, *Rete*, *Laqueus*, ἑλκυστήρ, ἱπποφορβεῖον, &c. Zacharias lib.1. Dial. cap. 4. καπιστρίῳ δὲ ἀντὶ χαλιναρίου, καὶ ἀντὶ σέλλης δέρμασι προβάτων ἐχρῆτο.

ΚΑΠΙΤΑ'ΝΟΣ, *Capitaneus.* Occurrit apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.3. c.11: sect.4. cap.4.6. sect.11. cap.8.

Καπετάνος. Glossæ Græcobarb. Ἄγοντα, ἡγούμενον, προεστῶτα, καπετάνον. Alibi: φιλοῦσι δὲ καὶ καπετανίδες τους, ἤγουν ὁδηγούς, ἤγουν κυρίους. Anonymus MS. de Bellis Peloponnesiacis Francor.

Καὶ ἔκλεξάν τον διὰ κεφαλὴν, καὶ μέγαν καπετάνιον.

Alibi:

Νὰ εἶσαι.... ἐπάνω τοὺς Μπαΐλος καπετάνιος.

Acta Concilij Florentini: ἔστειλε γὰρ κατὰ τὸν καιρὸν καπετάνιον ἐν τῇ Βενετίᾳ ἑτοιμάσαι κάτεργα.

Historia MS. Belisarij:

Καὶ καπετάνον ποιήσω σε ἐφ' ὅλην τὴν ἀρμάδαν.

Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ φύγας ἀποπίσω του ἀπιστειλέναν ἄρχον,
Καὶ καπετάνιον φημιστὸν ἀπ' ὅλους πολεμάρχον.

Historia politica pag.31. Καπετάνιος ὁ Μούσταφα Πασίας, Mox: εὑρέθη τῶν Βενετικῶν καπετάνιος ὁ Λορδᾶς. Vide Epistolam Ecclesiæ Constantinopol. ad Bohemos & Crusij Turcogræc. lib. 4. Epist. 12. initio. Ducas Hist. cap. 43. τοὺς δὲ δύο ἄρχοντας τῷ καπετάνῳ παρέστησαν.

Καπετανεύειν, *Capitaneum agere.* Glossæ Græcobarb. ἡγεῖται, καπετανεύει. Alibi: ἀνδρολογεῖ, στρατολογεῖ, καπετανεύει.

Καπετανίκιον τῶν κάστρου, in Chrysobullo ex Cod. Reg. 1598. f.1.

Καπετανίκιν, *Navis Capitanea.* Sguropulus sect.11. c.5. ἐγένετο κλύδων μέγας, — καὶ ἐνδὸς τῶν λιμένος κατέαξε κάτεργα τέσσαρα, ὧν ἦν καὶ τὸ καπετανίκιν, οὗ ἡμεῖς εἰσήχθημεν. cap.9. ἀκούσας δὲ ὁ τῶν καπετανικίου γραμματικὸς, &c. Infrà: καπετανικὴ ναῦς. Vide Καλεπάνω.

ΚΑΠΙΤΑΤΙΏΝ, *Capitatio*. Glossæ Juris MSS. Καπιτατίων, ἀρχὴ, ἐπικεφαλαίωσις. Justinianus in Nov. 8. cap. 2. προφάσει ἀννόνων καὶ καπιταλιώνων, ἤτοι κεφαλιτιώνων. lib. 6. Basilic. tit. 3. cap. 21. ὁ μὴ ἀποκαθιστῶν τὸν ἀλλότριον γεωργὸν, δίδωσι τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ καπιταλίονα, καὶ ἄλλον γεωργόν. Vide Κεφαλίτιον.

ΚΑΠΙΤΕΎΕΙΝ, *Capere*. Glossæ Basilic. οὐ καπιτεύει, οὐκ ἀναλαμβάνει.

ΚΆΠΙΤΟΝ, *Caput annonæ*. Justinianus in Nov. 24. Extr. δεῖ παρέχεσθαι τῷ Πραίτωρι Πισιδίας, αὐτῷ μὲν ὑπὲρ ἀννόνων, καὶ καπίτων, καὶ λοιπῆς παραψυχῆς *Sol.* 300. &c. Adde ejusdem Edict. 13. cap. 3. Vide Gloss. med. Lat. in *Caput annonæ*.

ΚΑΠΊΩΝ, *Capio*, pro *Captio*. Vox JC. Lat. μορῆς καύσα καπίων, apud Scholiast. Basilic. ad lib. 41. pag. 407. quæ θανάτου αἰτίᾳ λῆψις dicitur lib. 47. tit. 3. capite 31. 38. Vide ibi Schol. paginâ 246. 253.

ΚΑΠΝΈΑ, *Fuligo*. Myrepsus sect. 3. cap. 58. καπνέαν τῆς ἰσθίας καθαράν. Sic in Cod. MS. sed legendum ἑςίας, *Foci*. Perperam etiam cap. seq. τῆς ἰσθέας. Vide ἑςία.

ΚΑΠΝΙΚΌΝ. Vide in Καπνός.

ΚΑΠΝΟΓΌΡΓΙΟΣ, *Fumaria*, Κάπνος, apud Interpolat. Dioscor. c. 692.

ΚΑΠΝΟΔΌΧΟ, *Fumarium*, in Turcogr. Crusij. Καπνοδοχεῖον, in Gloss. S. Bened. Καπνοδόχη, in aliis. Καπνοδόχον βαλανείου, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 131.

ΚΑΠΝΌΣ, *Focus, Ædes quæ focum habet.* Novella Isaacij Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. Scholion pag. 121. in Epitom. Canon. ibidem p. 7. ὡσαύτως ὑπὲρ τοῦ κανονικοῦ ἀπὸ τοῦ ἔχοντος χωρίου λ΄. καπνοὺς, νόμισμα χρυσοῦν ἕν. Novella 1. Alexij Comneni, ibid. ἀπὸ μὲν τῆς χώρας τῆς ἐχούσης καπνοὺς λ΄. νόμισμα. ἓν χρυσοῦν, &c. Infrà: ἀπὸ δὲ τοῦ ἔχοντος κ΄. καπνοὺς, τὸ δίμοιρον τοῦ νομίσματος. Rursum: ἀπὸ δὲ ἔχοντος δέκα καπνοὺς χωρίου, ἀργυρᾶ ἑ. ἅγιον ἕν, &c.

Καπνικὸν, *Tributum, quod singula κάπναι sive καπνοδοχεῖα præstare cogebantur.* Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. pag. 411. τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων βασιλικῶν τὰ καπνικὰ ἀπαιτεῖσθαι ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἑαυτοῦ τυραννίδος, (προσέταξεν.) Continuator ejusdem Theophanis lib. 2. num. 11. & ex eo Scylitzes pag. 500. τὸ εἰς τὸ βασιλικὸν τελούμενον ταμιεῖον δημόσιον Καπνικὸν οὕτω λεγόμενον, Μιλιαρίσιον ἐν συγκεχώρηται. Novella 2. Manuëlis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 154. πλὴν τῇ τοιαύτῃ προφάσει οὐκ ἔξεσαι τοῖς δηλωθεῖσιν ἀπογραφεῦσι ἢ καπνικὸν ἀπαιτῆσαι, ἢ μετρητικὸν, ἢ χειρῶν δόσιν, ἢ ἑτέραν ὁποίαν δὴ εἴσπραξιν.

Καπνολογεῖν, *Capnicum exigere.* Novella 6. Manuëlis Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 159. οὐκ ἔξεσαι οὖν οὔτε ἀναγραφεῖ, ἢ προκαθημένῳ οἱουδή τινος σεκρέτου, ἢ ἐξισωτῇ, ἢ ἐνεργοῦντι, ἢ ἑτέρῳ τινὶ προσώπῳ τοῦ δημοσίου τὰ τῶν μοναστηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καπνολογεῖν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, &c.

Καπνὸς κοβαρίων, in Glossis Chymicis MSS. ἔστιν αἰθάλαι ἀρσενικοῦ.

ΚΑΠΝΟΎΧΟΣ, *Tubulus*, in Gloss. Græc. Lat. scilicet *Fumarius*, lib. 58. Basilic. tit. 2. cap. 13. Καπνοδοχεῖον, *Fumarium*, in iisdem Glossis. Aliæ MSS. in Aristophanis Plutum: ὑπνὸς, ἢ ὁ καπνοδοῦχος.

ΚΆΠΟΙΟΣ, Κῆπος. Vide in Κάπιθος.

ΚΆΠΟΣ, in Lexico MS. Colberteo, & apud Scholiastem Oppiani lib. 3. v. 114. τὸ πνεῦμα exponitur. Sed aliâ notione hanc vocem usurpat Ptochoprodromus ex Cod. Reg. MS.

Καὶ τέως ὁ κάπον ἤκουσα, κἂν τορνεσάκιν κάπον,
Καὶ δίδω, καὶ ἀγόρασα σουβλὴν ἀπὸ τζαγγάρου.

ΚΑΠΟΤΕΈΣΥΝΟΣ, *Capitaneus*. Historia Apollonij Tyrij:

Ὡς ςόμαθεν ὁ φίλος του ὁ καποτέσυνός του,
Αὐτὸς ὁ Στραγκύλιος, &c.

ΚΑΠΟΎΛΑ, *Scapula, Humerus*. Stephanus Sachleces in Narration. MSS.

Ἦλθε δὲ αὐτὴ εἰς τὴν βουλὴν καλὴ ἡ ἀρχοντοπούλα,
Ὀπ᾽ εἶχεν χίλιες βενεντζιες ἐπάνω ςὴν καποῦλα.

Καποῦλιον. Pseudo-Dioscorides MS. de Pharmacis simplicib. sect. 5. cap. 30. καὶ ταῦτα ἔμβαλον εἰς καποῦλιον, καὶ ἐπιθύσας ὄξος, κάθιζον ἐν τῷ καπουλίῳ τοὺς καμνοντας κοιλιακοὺς. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. περὶ πόνον καπουλίου ἀνθρώπου. Mox: ἄλειφε τὸ καποῦλιν. Vide Σκαποῦλιον.

Πισκάπουλον, *Pars aversa humeri*, pro ὀπισωκάπουλον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἀπετὸν ἵππον του γοργὰ κάτω ςὴν γῆν πηδῆσαι,
Καὶ εἰς τὰ πισκάπουλα τοῦ Ἀρκήτα ἁρματωμένος.

ΚΑΠΟΎΛΛΙ. Agapius in Geoponico c. 174. ἡ σχίσε τὴν ὄρνιθα εἰς τὸ καπούλλι ἀποκάτω. Idem fortè quod καποῦλα.

ΚΑΠΟΎΡΙΟΝ. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 298. ἀπὸ τὰ δοξάρεια, &c. ἀπὸ τῆς πίλες, &c. ἀπὸ τὰ καποῦρεια τὸ δ΄. καὶ τὸ ζῶν ὅπου τὸ βάςα. Rursum: ἀπὸ τὰ καποῦρεια· ἀπὸ τὴν καποῦρειν τὸ δ΄. καὶ τὸ ζῶν ὅπου βάςα νὰ ἔνι ἐλεύθερα. I. *Ex arcubus, ex arcubalistarum jaculis, & ex capuriis quarta pars pretij penditur, & ex animali quod supra dicta defert.* Sed quid sit καποῦρειον, alij fortè docebunt ex Cod. Gallico necdum Edito, quem non vidi.

ΚΑΠΟΎΤ, *Caput*. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 114. καποῦτ, ἡ κεφαλὴ παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ κάπος τὸ πνεῦμα. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 14. τὰς ναῦς ἐς τὴν Λιβύης ἀκτὴν ὤκειλεν ἐς χωρίον ὃ δὴ κεφαλὴν βραχὺς τῇ σφετέρᾳ γλώσσῃ καλοῦσι Ῥωμαῖοι· Καπουτβάδα γὰρ ὁ τόπος προσαγορεύεται.

ΚΑΠΟΎΤΖΙΟΝ, *Capitium, quo caput tegitur.* Nicetas Barbarogr. MS. in Isaacio & Alexio num. 3. τὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ φόρεμα τὸ ἐκ λίθων καὶ μαργάρων λαμπρῶν χρυσοκόλλητον ἐπαίροντες, ἐφόρουν ἐκεῖνοι αὐτὸ ἐφόρουν τὸ τῆς Λατινικῆς τάξεως φόρεμα, ὅπερ Καπούτζιν καλονομάζεται. Ubi Cod. Edit. sic *Caputium* describit: τὸ δ᾽ Ἀλέξιον περιέβαλλον τὸ λαχὸν ἐκ καὶ ἐρεοῦν, καὶ τῆς Λατινικῆς ταλασίας περίβλημα. Codinus de Offic. Palat. cap. 14. num. 11. de Genuensibus: ἐρχόμενοι δὲ καθ᾽ ἡμέραν εἰς προσκύνησιν αὐτοῦ, ἀφαιροῦντες τὰ ἑαυτῶν καποῦτζια, γονατίζουσι δεύτερον. Adde num. 13. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ φόρων παλαιογούνελον ἀπὸ πολλὰ καποῦτζια.

ΚΆΠΠΑ. Vide Κάπα.

ΚΑΠΠΑΡΌΡΙΖΟΝ, *Radix Cappareos*. Orneosophium: ἢ καππαρόριζον τρίψας δὸς μετὰ κρέατος.

ΚΑΠΠΆΣΙΟΝ. Vide in Κασάσιον.

ΚΑΠΠΑΤΊΑ, Puerorum παίγνιον, qui dum ludunt sibi invicem auferunt Capucia, si bene auguror. Glossæ MSS. ad Nubes Aristophan. εἶτ᾽ ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ· ἀφῃρέθην, παρὰ τὴν καππατίαν παίζει. Vide Gloss. med. ætat. in *Capetus*.

ΚΑΠΡΊΟΛΟΣ, *Capreolus, Fulcrum tecti.* Glossæ Græco-Lat. Καπρίολος, ἔρεισμα τῆς ςέγης, *Furcilla*. Alibi: Πρότονος, *Capriolus*. Apollodorus in Poliorceticis MSS. γίνεται ἐκ δύο παραλλήλων ῥάβδων χλωρῶν ἐν σχήματι καπριολίων. Vide Ubaldinum Baldum ad Vitruvium.

ΚΑΠΤΌΣ, pro καυςὸς, usurpari à Myrepso sect. 1. cap. 155. seu 153. Cod. MS. observat Fuchsius: ῥευβαρβάρου

ρεϐαρϐάρε καπλὸν ἐξάγια β'. Ubi Codex Fuchsij κάπλε prætulit. Ita etiam sect.32. cap.125.

ΚΑΠΥ´ΡΙΟΝ, Placentæ Genus. Gloss.Gr.Lat. Κάπυρον, *Crustum*. Phavorinus: Καπύρια, εἶδος πλακοῦντος, τὰ παρ' ἡμῖν καπύρια. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Λάγανον, τὸ καπύριον, Λοργὸν, συγκεκαυμένον.

Perperam ibi scriptum λάγονον. Est autem λάγανον, εἶδος πλακουνταρικοῦ ὡς πυρῶδη, ἀπὸ σεμιδάλεως, ἐν ἐλαίῳ τηγανιζόμενον, καὶ ἀρτιβραχεῖ ἐλαίῳ, apud Hesychium.

ΚΑ´ΠΩΝ, *Capo*, Glossæ Græco-Lat. Κάπων, *Gallus Castratus*. Καπῶνι hodie dicunt Græci. Vide Gloss.med.Lat.in *Capo*.

ΚΑΡΑΒΙ´Σ, *Carabus*, Piscis. Maximus Planudes de Urinis, MS. ἀδίαντον, ἄσακον, καρίδας, καρκίνους, καραβίδας, &c.

Καραβιδίτζα. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. ubi de Xerophagia Monachorum:

Καραβιδίτζας ἐκζεστὰς τυγάνε, καριδίτζιας,
Καὶ λακανίτζιν, καὶ φακὴν, μὲ ὀσπριδομηδίτζια.

Matthæus Silvaticus: *Carabis, I. cum multa placenta de pasta parva in oleo frixa ponuntur in patellam unam, super aliam locando, mel inter omnes duas ponendo, atque sic simul coquendo.*

ΚΑ´ΡΑΒΟΣ, *Cloaca*, ὀχετός.

ΚΑ´ΡΑΒΟΣ, *Carabus*, *Navicula*, *Scapha ex vimine & corio*, in Glossis Isidori. Glossæ MSS. Κάραβος, παρὰ τὸ κάραν βαίνειν τῆς κεφαλῆς προεχούσης, ἢ καὶ τὴν ναῦν ὡσαύτως, κάρα γὰρ ἡ τρόπις. Adde Etymologicum in Κάραβος, & in Ἄκατος. Sacra Constantini Pogonati Imp. ad Agathonem Pap. in Concilio VI. Oecumen. part.1. cap.1. καὶ καστελλάτους καράβους παρασχεθῆναι εἰς διάσωσιν αὐτῶν. Chronicon Alexandr. an.3. Phocæ: τῶν ἐξορυχθέντων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, εἰς κάραβον ἐκάθη. an.8. ejusdem Phocæ: καὶ ἐλθὼν μετὰ καράβου εἰς τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα κατὰ τὰ λεγόμενα Μαύρου, &c. Occurrit non semel apud alios, Methodium Patr. Constantinopol. in Miraculis S. Nicolai, ex Cod. MS. Constantinum de Adm. Imp. cap.53. Epiphanium Hagiopolitam de Locis sanctis pag.55. Pachymerem lib.9. cap.9. in Martyrio S.Basilei num. 17. &c.

Καράβιον. Suidas: Καράβια, ἐφόλκια μικρὰ, παρὰ τὸ ἕλκεσθαι ὑπὸ τῶν κωπηλατῶν, ἢ τῶν μεγάλων πλοίων. Vox etiam obvia apud Scriptores, Zachariam Pap. lib.4. Dialog. cap.59. Auctorem Chronici Alexandr. an.16. Heraclij, Constantinum de Admin. Imp. cap.42.53. Leonem Grammat. in Leone Philos.pag.484. Anonymum Combefisianum in Porphyrogenito num.29. in Romano Jun. num.7. 10. Symeonem Logothetam in Leone Armenio num.8. in Leone Philos. num.21. Constantinum Manassem pag.77. Edit. Reg. Nicetam in Man. lib.1. num.6. ex Cod. Barbarogr. Auctorem Etymologici, in Basilic.lib.53.pag.670. in Diplomate Andronici Junioris pro Monembasiotis, &c.

Καράβι, hodie. Historia Apollonij Tyrij:

Ὀπόφυγε πολλὰ πτωχὸς μέτονα τὸ καράβι.

Καραβίτζιν, Ædes Deiparæ, sic dicta Constantinopoli à muliere quæ Κομπαρίαν, seu navicellam habebat, &c. Apud Codinum in Orig. Constantinopol. num.86. καὶ δὴ καραβίτζιν ἀγαγόντες μετὰ ἀρμένου, καὶ ἐπάνω τῶν τροχῶν τῆς ἁμάξης θήσαντες, &c.

Καραβοπόλο, *Navicula*, in Fabul. Æsopi Barbarogr. p.131.

Καραβοκυμπάρη, vox formata ex κάραβος, & κυμπάριον, quod idem sonat. Codinus in Orig. Constantinopol. n.87. ex Cod. Vaticano: καὶ εἶχε καραβοκυμπάρης παμμεγεστάτης.

Καραβιὰς, *Nauclerus*. Moschus in Limonario c.76. ex Edit. Cotelerij: φωνῶ τὸν καραβιὰν, λέγων, Ἔσω τὸν κάραβον· ὡς οὖν κατῆλθον εἰς κάραβον, &c.

Καραβοκύρης, *Navarchus*, ναύαρχος, Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.46. ἐὰν ἔχῃ τὸ ναύτης συμπάνθουν μὲ τὸ καραβοκύρι νὰ πίσουν ἕνα ταξίδιν, &c. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag.651. ἔκραξεν ὁ Βασιλεὺς τὸν καραβοκύρεον, καὶ τὸν Γραμματικὸν, &c. Damascenus Hieromon. Serm.35. καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν λιμένα, καὶ λέγει τὸν καραβοκύρεν, &c. Occurrit præterea apud Stamatium in Epist.ad Theodosium Zygomalam. In Turco-Græc. Crusij p.226.

Καραβοποιΐα, *Caraborum confectio*, cui obnoxij erant συλλεκταὶ, *Collatores*, apud Leonem in Tactic. cap.14. §.18. cap.20. §.71. Vide Gloss.med. Lat. in *Navaticum*.

Ξυλοκαράβης appellatus Marcus Adrianopolitanus Archiepiscopus octavus à capta ab Agarenis Urbe Patriarcha. Catalogus Patr. Constantinop. ex Cod. Colberteo:

Τῆς τ' Ἀδριανουπόλεως Μάρκος ξυλοκαράβης.

Πρωτοκάραβος, *Gubernator navis*. Basilius in Naumachicis: Ναύαρχος δ' ἂν ὀνομάζοιτο ὁ παρ' ἡμῖν Πρωτοκάραβος. Leo in Tacticis cap.19. §.8. ἔξω δὲ τούτων τὸν τὸν Κένταρχον, καὶ τοὺς δύο κυβερνήτας τοῦ τοῦ δρόμωνος αὐχένων, οὓς καλοῦσι καὶ Πρωτοκαράβους, &c. Zonaras in Constantino Duca pag.216. προσωκονόμητο δ' αὐτοῖς, μὴ εἶναι τὴν βασιλικὴν τριήρη, ἐκεῖ καὶ τοὺς ἐκείνου οἰακοστρόφους, οὓς Πρωτοκαράβους ἡ δημώδης λέγει φωνή. Vita S.Nili Junioris pag.103. τά τε πλοῖα κατέκαυσαν, καὶ τοὺς πρωτοκαράβους ἐκεφαλαίωσαν. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.7. meminit cujusdam Theodori πρωτοκαράβου. Occurrit præterea hæc vox non semel apud Constantinum de Administr. Imp. cap.51. pag.194. 196. 198.199.200.

ΚΑΡΑΒΟΥΡΕ´Α, vox incertæ notionis Fuchsio, apud Myrepsum de Antidotis cap.304. nisi, inquit, sit *Carvi* species, quæ Hispanis *Caroveia*, & *Caraveia* hodie dicitur.

ΚΑΡΑ´ΓΙΟΣ. Vide in Κουτρούλης.

ΚΑΡΑΓΟ´Σ, *Carrago*, propriè *Castrorum munimenta ex carris & curribus militaribus*. Leo in Tact. cap.4. §.53. καραγὸς δὲ λέγεται ὁ διὰ τῶν ἁμαξῶν, καὶ τριβόλων, καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν γινόμενος περιορισμὸς εἰς ἀσφάλειαν τοῦ στρατοῦ. Idem cap. 11. §. 43. εἰ δὲ δυνατός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἀνώμαλος, τὸν μὲν καραγὸν, ἤτοι τὰς ἁμάξας, καὶ τὰ ὅμοια, ἐπὶ τὸ λοιπὸν τοῦλδον καταλιμπάνειν, &c. Et §.47. καραγὸν δὲ λέγομεν τὰς ἁμάξας καὶ τὸν δι' αὐτῶν περιτειχισμόν. Adde cap.14.§.82.86. Mauricius lib.12. Strateg. cap.7. δεῖ ὡς ἐπὶ τοῦλδου τοῦ καβαλλαρικοῦ, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν προβληθῆναι τινας, οἷς ὀφείλουσι πείθεσθαι τοῦ καραγοῦ. Et cap.18. cujus Lemma est, πῶς δεῖ τὰς ἁμάξας καὶ τὸ τοῦλδον τάσσεσθαι. Ὥστε ἐὰν ἔδοξε τὸν καραγὸν ἀκολουθῆσαι ἀπὸ ἑνὸς τελείου σαγιττοβόλου, &c.

ΚΑΡΑΓΩΓΟ´Σ, *Chamædaphne*, apud Apul. cap.27.

ΚΑΡΑΚΑ´ΛΛΙΟΝ, *Caracalla*, *Cuculla*, de qua voce egimus in Gloss.med.Lat. Scholia in vetusta Epigrammata Græca: κύπασσιν, εἶδος ἱματίου, ἀναβολαία, καρακάλλιν, ἢ ἄλλο τι. Vita S.Eudociæ Mart. n.27. στιχάριον κιλικινὸν ἐνεδύετο, καὶ ὅμοιον ἐκείνου καρακάλλιον. Palladius in Hist. Lausiaca cap.117. de Melania: αὕτη ἡ ἀνδρεία παιδαρίου καρακάλλιον λαμβάνουσα, καθ' ἑσπέραν εἰσέφερεν αὐτοῖς τὰ πρὸς τὰς χρείας.

Καράκαλλον. Martyrolog. in Passione S. Christophori: ἐκέλευσε γενέσθαι χαλκοῦν καράκαλλον, καὶ πυρώσας, ἐνέδυσεν αὐτόν.

Καρκάλι,

Καρκάλι, Truncatè pro καρακάλλιον. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorhoes:

> Καὶ τὸ καρκάλιν τὸ λαμπρὸν τὸ μεμαργαρωμένον,
> Ὅπερ ἐντὸς εὑρέθημεν τ͂ δράκοντος τοῖς οἴκοις.

ΚΑΡΑΚΆΖΑ, Καρακάζα, *Cornix*, *Sicedula*, Συκαλὶς, Κορώνη. Nomocanon Cotelerianus n.317. οἱ ἐσθίοντες κρέατος ἀετ͂, ἢ γεράνε, ἢ νυκτερίδος, ἢ κορώνης, ἢ ἱερακὸς, ἢ γαλίδας, ἢ καρακάζας, ἢ κύκυ, ἢ κυκυριακ͂, ἢ χελιδόνος, ἢ ποντικ͂, ἢ κανθοχήρυ, ἢ παίλαχος, ἐπιτιμάσθωσαν χρόνυς δύο, &c. Theodosius Zygomalas apud Crusium pag. 99. de Atheniensibus hodiernis: καὶ, ὡς τὺς Αἰγυπτίυς γνωρίζυσιν οἱ Γραικοὶ, ἐκ τ͂ καρακάζας, ἤτοι κορώνης, οἵ τινες ἀντὶ καρακάζας, χαρακάζα λέγυσιν.

Καρακαζ͂δι, apud Roman. Nicephorum in Grammatica MS. χαίνω ὡσὰν τὸ καρακαζ͂δι, *Hisco sicut pullus pica*.

ΚΆΡΑΜΕ, τὸ ἤλεκτρον, in Glossis Jatricis MSS. Vox Arabica, *Succinum*, vel *Electrum*. Κάραβε emendat Salmasius. Matthæus Silvaticus: *Caraba*, *I. Karabe*, *Electrum*.

ΚΑΡΒΆΝΙΟΝ, *Carvania*, multitudo Mercatorum & aliorum Peregrinantium, quæ se conjungit ob securitatem itineris: de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Constantinus de Adm. Imp. c.45. καὶ ἐπὶ πολλαὶ εἰσιν ὁδοὶ αἱ εἰσάγυσαι εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιυπόλεως, ὁ δυνάμενος ἀπὸ τ͂ κάστρυ βλέπειν τὰ εἰσερχόμενα καρβάνια εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιυπόλεως· δύναται ἐ εἰσέρχεσθαι καρβάνια ἐν Θεοδοσιυπόλει τῇ νυκτὶ, ἐκείνων μὴ νοόντων. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. p.107. τῦτο τὸ ἄστρον δηλοῖ πλῆθος καρβανίυ ξένον ἀπὸ τ͂ ἔξωθεν. Vide Καρβώνιον.

Καρβαζάρης, *Diversorium*, *Hospitium*: vox Turcica, *Caravanserai*, *Palatium seu ædificium capax, in quod divertere Caravanna solent*. Ita Leunclavius in Onomast. Romanus Nicephor. in Grammat. MS. μένω εἰς τὴν καρβαζάρην, *Maneo in diversorio*.

ΚΑΡΒΑΤΙ͂ΩΝ. Vide in Καβασίων.

ΚΆΡΒΩΝ, *Carbo*. Liber 44. Basil. καὶ τὰ ὄσπρια, καὶ ὁ σῖτος, καὶ ἡ κριθὴ, καὶ τὰ ξύλα, καὶ οἱ κάρβωνες. Pappus Philosophus Chymicus MS. ἔμβαλλε εἰς ἀκμάδα, καὶ θὲς ἐπὶ καρβώνων, ἕως ἐκθερμοθῇ. Joannes Phocas in descript. Terræ Sanctæ c.17. ἐν τῇ χειρὶ αὐτ͂ ἐσβεσμένα ἀνήφθησαν κάρβωνα.

Κάρβυνον, eâdem notione. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν τὴν καδμίαν, θὲς αὐτὴν εἰς κάρβυνα πεπυρωμένα· ἀφὲς αὐτὴν ἐκεῖ πυρῶσαι ἄχρις ἂν γένηται εἰς κάρβυνον. Ducas Hist. cap.30. σκεδασία ἐκ νίτρυ, τεάφης, καὶ καρβύνυ ἰτέας πλήρης. Demetrius Pepagomenus MS. de Podagra cap.41. καὶ καλῶς ταῦτα σκεπάσας, ἐπίθες εἰς ἀπλόμενα κάρβυνα. Occurrit apud Demetrium Constantinopol. lib.2. Hieracosophij, & alios.

Καρβωνάριος, *Carbonarius*. Helladius apud Photium p.1579. Ἀνθρακεὺς, ὁ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενος Καρβωνάριος.

Καρβυνιάρης, eâdem notione in Fabulis Æsopi Græcobarb. ubi Cod. alius habet ἀνθρακεύς.

Καρβυναρεῖα, *Carbonaria*, Locus sic appellatus olim Constantinopoli, de quo pluribus egimus in in Constantinopoli Christiana lib.2. p.169. n.19. & lib.4. p.139. n.100.

Καρβώνιον, *Scintilla*. Auctor Etymologici: σημαίνει ἐ τὰ καρβώνια, ἤγυν τὺς σπινθῆρας ἀπὸ τ͂ λύχνων ἀναπεμπομένυς. Hinc emendandæ Glossæ Lat. Gr. *Carruonum*, ἀσβολή. Ubi leg. *Carvonium*, pro *Carbonium*: frustra enim Meursius ad *Carvannas* Turcicas hanc vocem spectare censuit.

Καρβυνιάζειν, *Nigrum reddere instar carbonis*. Glossæ Græcobarb. κεκαπνισμένον, καρβυνιασμένον, μαυρισμένον.

Καρβυνίζειν, *In carbonem redire*. Narrationes MSS. de Monachis: ἐπειδὴ ἀπεσβέσθησαν ἔμειναν ἔχυσαι τὸ σημεῖον τ͂ καύσεως καρβυνιζύσης ὡς ἀπὸ πυρός.

Καρβυνόψινος, Nomen familiæ Constantinopolitanæ, è qua erat *Carbonopsina*, Uxor Leonis Philosophi Imp. *qui faciem nigram habet instar carbonis*.

Δενδροκάρβονες, *Carbones ex ligno* vel *Arboribus*, apud Scholiast. Basilic. lib.15. pag.243.

Πηλοκάρβωνον, *Prunarum reliquiæ ardentes*. Zosimus Panopolita seu Anonymus MS. de Margaritis: καὶ φιμῶσαι τὸ στόμα αὐτ͂ μετὰ πυριμάχυ πηλοκαρβώνυ ἔχοντος πάχος ὡσεὶ δακτύλυς γ'. καὶ ἐμβαλεῖν αὐτ͂ εἰς αὐτοματοτήδειον πῦρ.

ΚΑΡΓΆΡΤΙΑ, *Vela*. Scholiastes Oppiani lib.1. Halieut. v.352. ἱστία, τὰ καργάρτια. Sed videtur legendum καταρτια.

ΚΑΡΓΑ͂Σ, *Tumultus*. Romanus Nicephorus in Grammatica MS. ἐκεῖ ὅπυ ἐγίνηκεν ὁ καρκᾶς, vel τὸ μάλωμα, vel τὸ ζάκοσμα, ἔτυχεν καὶ ὁ Πέτρος ἀναμέσα τυς, *Illic ubi factus est tumultus vel rixa, interfuit & Petrus per accidens*.

ΚΑΡΔΑΜΙΝΑΚΆ, *Nasturtium*, κάρδαμον, apud Interpolat. Dioscor. c.373. *Cardamantice*, Botanicis: *Cardamina*, Apuleio c.20.

ΚΑΡΔΑΜΊΤΖΗ, *Melilotum*. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. Μελίλωτον, τὸ καρδαμίτζη.

ΚΑΡΔΑ͂ΡΑ, *Solium*, in Turco-Græcia Crusij p.255. At apud Theophylactum Hierodiac. Homil. 12. pag.235. ubi Historiam Gedeonis tangit: ἔτζη καὶ τ͂ Γεδεὼν τ͂ ἁρμάτωσε μὲ καρδάρες καὶ λαμπάδες. Unde colligitur Καρδάρας hoc loco *Lagenas* intelligi ex cap.7. Judic. Ita pro situla usurpat Damascenus Studita Serm.30. λέγει τον γυναῖκα, Αὐθέντη, μηδὲ σχοινὶν, μηδὲ καρδάραν ἔχεις.

ΚΑΡΔΑΡΗ͂ΓΑΣ, Dignitas summa apud Persas. Theophan. an.1. & 6. Mauricij.

ΚΑΡΔΑΡΆΡΙΟΙ appellantur in Basilicis, qui *Cavidarij* dicuntur in Cod. Just. de Excusat. artific. uti monet Cujacius. Sed Salmasius ad Vopiscum σαρδαράριοι restituendum putat, ut *Sardararij* fuerint *Sardarum*, atque adeo cæterorum lapillorum pretiosorum *Cavatores*.

ΚΑΡΔΕΆΛΙ, Καδερινὰ, *Carduelis*, *Acanthus*, Θραπὶς, ἀκανθίς.

ΚΑΡΔΙ͂Α λύκυ, *Capparis*, apud Interpol. Dioscor. cap.392.

ΚΑΡΔΙΝΆΛΙΟΣ, *Cardinalis*, Dignitas Ecclesiastica notissima, apud Cantacuzenum lib.4. cap. ubi de Cardinali Convenensi, seu de *Cominges*, & Nilum Metropolitam Rhodi de Synodis, in Synodo 8. &c.

Καρδηνάλιος, Nicetas in Balduino: ὑποβαλλόμενος πρός τε Καρδηναρίυ Μαρτίνυ, &c. Balsamon in Medit. de Chartophylace pag.461. καὶ τὺς δώδεκα ἐ Καρδηναρίυς τ͂ Πάπα παρομοίως βλέπομεν κεκοσμημένυς χρυσοῖς ἐπιβλήμασιν, ὡς ἀντιπροσωπῦντας τῷ Πάπα, καὶ τὰ τύτυ στηρίζοντες δίκαια· Κάρδων γδ, παρὰ Ῥωμαίοις, αἱ φλιαὶ τ͂ θυρῶν ὀνομάζονται. Nicolaus Hydruntinus non semel meminit τ͂ κυρ͂ Βενεδίκτυ καρδηναρίυ καὶ τοποτηρητ͂ τότε καλῦντος τ͂ Ῥώμης προέδρυ Ἰννοκεντίυ τ͂ τρίτυ. Ita idem Benedictus Καρδηνάλιος indigitatur apud Georgium Corcyrensem in Tractatu de Commun.

Καδδηνάλιος, apud Pachymerem lib.5. cap.8. καὶ χρυσὸν πέμπων Καδδηναλίοις.

Καλδηνάλιος, apud Balsamonem ad Nomocan. Photij tit.8. cap.1.

ΚΑΡΔΙΟΔΑΚΑΣ,

ΚΑΡΔΙΟ'ΔΑΚΑΣ, *Morbus cordis*, Italis *Anticuore*.

ΚΑΡΔΙ'ΣΙΜΟΣ, *Animosus*, *Iracundus*. Glossæ Græcobarb. θυμόσιαρίδες, ἡ καρδίσιμοι.

ΚΑΡΔΙ'ΤΖΑ, *Cor*, *Corculum*, θυμίδιον. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Πῶ τ̃ καρδίτζα μυ σφάξε μὲ τὴν χρυσὴν σαΐτα.

Καρδύλα, eâdem notione, apud Phortium. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Μὲ πόνυς ὀλιγόλέρυς γρικόνλα κύρα μυ,
Νὰ κέτον ἡ καρδύλα συ ὅσαν ἐμὲ δροσία μυ.

& lib.9. initio:

Εἴσιώρισέ τυ παρδυθὺς τὸ σύμβαμα τὸ δόλιον,
Αὐτίνον ἡ καρδύλα της, πολλὰ γδ̀ τ̃ ἠγάπα,
Ε'χόνλα δεῖλΘ ἀπ' αὐτ̃, ἐγίνη φοβισμθύη.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ θλίβυν τὴν καρδύλα μυ πολλὰ μικρὰ τ̃ καίγυν.

Historia MS. Belisarij:

Ε'τρεμθύ ἡ καρδύλα τον μήτι δεινὸν συμφέρει.

ΚΑ'ΡΔΟΝ, *Saponaria*, *Struthium*, apud Interpolat.Dioscor. c. 381.

ΚΑΡΕ'Α, Herbæ ignotæ species apud Myrepsum sect.8. cap.82. Vide Matth. Silvaticum.

ΚΑΡΕ'ΓΑ, Καρέγλα, *Sedes*, *Cathedra*, *Sella*, Ε'δρα, καθέδρα, θρόνος.

ΚΑΡΕΟΦΛΙΑ', *Nucis cortex*. Anonymus MS. de Matellis seu de Urinis: καὶ δὸς αὐτ̃ καρεοφλιὰς τ̃ πρὶν ὑγ. γ'.

ΚΑΡΕΛΛΑ'ΡΕΙΝ, *Queri*, *Querelam instituere*, *Accusare*: ex Ital. *Querelarsi*, & Gall. *Quereller*. Glossæ Græcobarb. ἀγωῖεὺς, ὁ διώκων, ὁ ἐναγων τ̃ δίκὴν, ὅπυ καρελλάρει, ὅπυ ἐγκαλεῖ.

ΚΑΡΘΜΟ'Σ, ὁ πῶς. Καρθμοὶ, κινήσεις, in Lexico MS. Vide Hesych.

ΚΑΡΙ'ΔΙ, *Nux*, Κάρυον, in Corona pretiosa. Vide infrà in Χρυσόμιλον.

Καριδίτζία, *Nucula*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καραβιδίτζας ἐκζεςὰς τυΐάνυ, καριδιτζίας.

ΚΑΡΙΚΟ'ΞΥΛΟΝ, *Lignum ficulneum*, ἐκ καρύκης. Typicum MS. Monasterij τ̃ Κεχαριτωμθύης, cap.73. μελασκυλάσασα καὶ αὐτ̃ τ̃ ἐν τύτῳ θεῖον ναὸν, προσεπισκευάσασα δὲ καὶ ἄρθηκα περικαλλῆ, καὶ ἐξωάρθηκα προσθεμθύη διὰ καρικοξύλυ, &c. cap.80. δεξιᾷ δὲ τὰ οἰκήματα τ̃ βασιλείας μυ ἐπὶ τ̃ τοίχῳ ἐπίκειται ὁ Ὀμφαΐτης τ̃ βεςιαρίυ τ̃ βασιλείας μυ, καὶ ὁ διὰ καρικοξύλυ ἡλιακὸς ὁ καΐωῦ τ̃ ἀσκεπῦς ἡλιακῦ ἔχει μῆκος πήχεις κδ'.

Τετρακαρικόξυλον. Infrà: sub fin. πάλιν κάμπlει πρὸς δύσιν, διαιρῶν ἀριςερὰ τὸ παράπlερον τ̃ ἐκκλησίας τ̃ μονῆς, δεξιὰ δὲ το τετρακαρικόξυλον τ̃ βασιλείας μυ. Occurrit rursum mox.

ΚΑΡΙ'ΠΙΔΕΣ, *Advena*, Turcis. Laonicus lib.5. Hist. μετὰ δὲ τύτυς καρίπιδες, οἱ ἐπήλυδες καλύμθυοι, ἀπό τε Ἀσίας καὶ Αἰγύπlυ. Occurrit rursum sub finem lib.8.

ΚΑΡΙΣΤΙΝΟ'Σ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap.19. καὶ πρὶν ἐξήκειν πρώτὴν ὥραν τ̃ ἡμέρας, ὁρῶμθύ ἐφιππον τ̃ καριςινὸν ςαλένθα παρὰ τ̃ βασιλέως, καὶ δρόμῳ πρὸς ἡμᾶς θέονlα. Ubi *Angarium publicum* vertit Interpres, nescio quo fundamento.

ΚΑΡΚΑ'ΛΙΟΝ. Vide Καρακάλλιον.

ΚΑΡΚΕΛΙ'ΝΑ, *Tugurium*, Καλύβη.

ΚΑΡΚΕ'ΣΙ, *Pileus*, Σκιάδιον.

ΚΑΡΚΙ'ΝΗΤΡΟΝ, *Polygonum mas*, apud Interpolat.Dioscor.c.586. & Apul. cap.18.

ΚΑ'ΡΚΙΝΟΣ. Leontius Mechanicus de Sphæra Arati p.129.Edit.Morellianæ, γράφομθυ δὲ διὰ τ̃ διαβήτυ, τ̃ λεγομθύυ καρκίνυ, τ̃ ζωδιακὸν κύκλον, &c. Ubi nemo non videt legendum κίρκινον. Est enim Græcis διαβήτης, *Circinus*. Quod advertit Interpres in Edit. Sanctandreana.

Καρκίνυς, versus retrogrados vocant Græci, cujusmodi sunt Leonis Philosophi, quos edidit Leo Allatius an. 1641. Horum etiam meminit Josephus Scaliger, sub nomine Ivonis Villiomari, adversus Robert. Titium lib.3. num.22.

ΚΑΡΜΠΟΛΑ'ΧΑΝΟΝ, *Carbolachanum*. Vox confecta ex Lat. *Carbo*, & Gr. λάχανον. Agapius in Geoponico cap.186. τὰ κράμβια, ἤγυν φυλλάδες, καὶ καρμπολάχανα κάμνυσιν εἰς τὸ ἄγιον ὄρος.

ΚΑΡΝΑΒΑ'ΔΙ, Καρναβάδιον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod.Reg.1673. Καρῶον, τὸ καρναβάδιον. Matthæus Silvaticus: *Carnabadi*, *vel Carna*, *radix*, *I. Carvi*, *Gr. Carnaudhi. Cuminum Æthiopicum*, Fuchsio, apud Myrepsum sect.1. num.1. 380. 429. ubi idem Fuchsius, & sect. 19. cap. 20. consulendus. Καρναβάδιν Λιβυςικὸν, cap.37. in MS.Cod. Κύμινον τὸ λεγόμθυον καρναβάδὴν, apud Pseudo-Dioscoridem MS. de Pharmacis simplicibus sect.7.cap.3. Symeon Sethi de Facultat. cibor. Καρναβάδιν θερμόν ἐςι καὶ ξηρὸν κατὰ τὴν τρίτὴν ἀπόςασιν. Florentinus in lib.9. Geopon. τινὲς δὲ καὶ μαράθυ σπέρμα καὶ καρναβαδίυ καὶ σελινοσπέρμυ, καὶ ἀνήθυ μιγνύυσι. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ κίταρχος ὀπlότζικος ἀκέρεος μὲ τὸ γάρος,
Τὸ καρναβάδιν ἄνωθεν, ὡς κάτω πεπασμθύος.

ΚΑ'ΡΟΙΝΟΝ, *Carœnum*, vox Latina, quæ Græcis ἕψημα & σιραῖον, Mustum decoctum, in quo tertia pars per decoctionem absumitur. Utitur Nicolaus Myrepsus sect.1. de Antidot. num. 5. ubi Fuchsius.

ΚΑ'ΡΟΙΟΝ, *Viride putamen juglandis*. Glossæ Lat. Gr. *Cullioca*, κάροια μακρὰ παρὰ Λυκιλλίῳ. Ita legunt Viri docti pro *Cutillioca*.

Κάροια, *Cornua antennarum*, κέραλα. Inter instrumenta navalia & navis apparatum recensetur à Leone Imp. in Tactic. cap.19. §.5. οἷον αὐχένας, κώπας, σκαρμὺς, σχοινία, κάροια, καὶ καλάρτια, &c. Moschopulus: Κεροίαξ, ἀρσενικῶς, καὶ κλίνεται κεροίακος τὸ κοινῶς κάροιον. Hinc emendandus Suidas: κεροίαξ, τὸ κοινῶς κάβοιον, ubi leg. κάροιον.

ΚΑ'ΡΟΣ, *Nux Moscata*, apud Actuarium de Medicam. Compos. pag.61. Edit Lat. Ruellij. Vide Paul.Æginetam lib.1. cap.76. & ejus Interpretes.

ΚΑΡΟΥ'ΚΑ. Καρῦχα, *Carruca*. Glossæ MSS. Reg. Cod.930. καρῦκα, ἅρμα πολεμικόν. Alibi: σκιάδιον, καρῦκα. Lexicon Cyrilli MS. τέτρωρον, ἡ ἅμαξα, τὸ ἅρμα, ἡ καρῦχα. Hesychius: ἅρμα, ὄχημα, καρῦχα, δίφρος. Alibi: ῥηδίων, καρῦχων, ῥαιδίων. Glossæ Basilic. ῥέδα, ἅρμα, καρῦχα. Epistola Ecclesiæ Smyrnensis de Martyrio S. Polycarpi: οἱ δὲ μεταθέντες αὐτ̃ ἐπὶ τὴν καρῦχαν, &c. Chronicon Alexandrinum an.13. Arcadij: καὶ ἐσύρη ἡ καρῦχα αὐτ̃ ἀπὸ τ̃ πρώτης ῥεγεῶνος ἕως τ̃ Δομνίνυ ἐμβόλων. An.42. Theodosij Jun. καὶ προειρημένος Ε'παρχος τ̃ πραιlωρίων εἰς τὴν καρῦχαν τ̃ Ε'πάρχυ τ̃ πόλεως, &c. Codinus in Orig. Constantinopol. n.49. ἐκεῖ ὖν ἵςατο ἡ ςήλη τ̃ φόρυ, ἣν εἰς καρῦχαν ἦγαγον ἀπὸ τ̃ φιλαδελφίυ. Adde num.72. Antiquitates Constantinop. pag.87. αἱ δὲ καρῦχαι ἐν τῷ εἰλήματι κατεχώθησαν. Occurrit præterea apud Theophilum de Rerum divisione semel ac iterum.

Καρῦχος. Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Καὶ μᾶλλον ὅταν τρέχυσιν συὼ δύο οἱ καρῦχοι.

Καρύχιον, Rheda, in Glossis Græco-Lat. Suidas: σκιαδείων, καρυχίων.

Καρυχάριος, *Mulocisiarius*, *Carrucarius*, in Glossis Græco-Lat.

ΚΑΡΟΥ'ΛΗ, *Tolleno*, in Turco-Græcia Crusij.

ΚΑΡΦΟΥ'ΦΟΥΛ, καρυόφυλλον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Caryophillum*.

ΚΑ'ΡΠΑΘΟΣ, *Caprifolium*, *Periclymenum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 596.

ΚΑ'ΡΠΕΝΤΟΝ, *Carpentum*. Dio: καὶ τῇ Μεσσαλίνῃ τὴν προεδρίαν, ἣν καὶ ἡ Λιουία ἐσχήκει καὶ τῷ καρπέντῳ χρῆσθαι ἔδωσαν. Utitur rursum alio loco.

ΚΑΡΠΕΤΙΑ', *Vestis stragula*. Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον, ῥοῦχον, ἀπεύκην, ἢ καρπετιά, ἢ σκλαβίνα. Rursum: μικρῶν ἀπεκιῶν, ἢ καρπετιῶν.

ΚΑΡΠΗΣΕΡΟ'Σ, *Fructifer*, *Fœcundus*, Καρποφόρος, Εὔκαρπος. Καρπησερώνειν, *Fœcundare*, Εὐφορεῖν. Καρπησεροσύνη, *Fœcunditas*.

ΚΑΡΠΙ'ΖΕΣΘΑΙ, Καρποῦσθαι, *Re frui*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 10. §. 17. Καρπιστής, *Adsertor*, in Gloss. Lat. Gr.

Καρπιστικὸν, *Liberale judicinm*. Καρπίζομαι ἐπ' ἐλευθερίᾳ, *Adscror*. Καρπισμὸς, Καρπιστία, *Vindicta*. Καρπιστὴς, *Adsertor*, *Vindex*, in Gloss. Gr. Lat. Voces Jurisconsultorum.

ΚΑΡΠΙ'Ν, ὁ μέλας ἐλλέβορος, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Elleborus niger*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 139. in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1334. nudè ὁ ἐλέβωρος exponitur. Lexicon MS. Cyrilli: Ἐλλέβορον, τὸ λεγόμενον καρπίν. Aliud Lexicon MS. adespoton: Ἐλλέβορος, βοτάνη, ἣν ἐσθίουσιν αἱ ὄρθυγες, ἤγουν κάρπη. Aliud est *Carpinus* arbor, de qua variis locis idem Ruellius.

ΚΑΡΠΟΦΟΡΟΥ'ΝΤΕΣ, in libris Ecclesiasticis Græcorum, dicuntur qui vulgò apud nos, *Ædium sacrarum vel Monasteriorum benefactores*. Est enim Græcis Καρποφορεῖν, προσφέρειν, *Offerre*, ut est in Glossis MSS. in aliis Glossis Biblicis MSS. Δωροφορία, καρποφορία exponitur: quæ quidem vox hac notione usurpatur in Synodo Gangrensi Can. 7. εἴ τις καρποφορίας ἐκκλησιαστικὰς ἐθέλοι λαμβάνειν, &c. Ubi Dionysius Exiguus, *Oblationes Ecclesiæ*: & Isidorus Mercator, *Oblationes fructuum* vertunt. Adde Can. seq. Concilium Calchedon. Act. 1. pag. 650. ὅτι τὰς κληρονομίας καὶ τὰς καρποφορίας, καὶ τὰ ὁθενδήποτε συνεισφερόμενα καὶ ἀνατιθέμενα —— καταβάλλεται ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν. Liturgia Chrysostomi & Basilij ex Cod. Cryptoferrat. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου ἐκκλησίαις. Adde Euchológ. pag. 39. Officium Ambrosianum: *Pro iis qui in Sancta tua Ecclesia fructus misericordiæ largiuntur precamur te. Resp. Miserere*. Joannes Damascenus lib. 4. de Orthod. fide, cap. 92. ναὶ τιμητέον ναοὺς ἐγείροντας τῷ Θεῷ, ἐπὶ τῷ τούτῳ ὀνόματι καρποφορίας προσάγοντας, &c. Mandatum Archimandritis & Exarchis datum in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archieratico pag. 573. τά τε ἀκίνητα πάντα ἀνεκποίητα τηρεῖν· καὶ τὰ καρποφορούμενα δῆλα καθιστᾶν ἅπασι, &c. Diploma Rogerij Comitis Siciliæ pro Melphiensi Episcopatu, apud Ughellum: καὶ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν ὄντων εἰς τὴν ἐπαρχείαν Γρεκῶν καὶ Λατίνων ἐκ παντὸς καρποφορᾶς, &c. Vide Apophthegmata Patrum in Agathone n. 7. Matth. Blastarem lit. K. cap. 8. & Goarum ad Euchológ. pag. 248.

ΚΑΡΠΟ'ΧΕΙΡ, Καρπόχειρον, *Palma manus*. Eustathius Od. η. κάρπος γὰρ καὶ μέρος, ἤτοι ἄρθρον χειρὸς μεταξὺ βραχίονος καὶ θέναρος, ἀφ' οὗ παράγεται τὸ μετακάρπιον, καὶ ὁ κοινῶς λεγόμενον καρπόχειρ, καὶ ἡ παρὰ τοῖς ἰδιώταις ἐξόκαρπος πάλη. Codinus de Offic. cap. 6. num. 30. ὁμοίως καὶ οἱ Βάραγγοι, καὶ ἵστανται καὶ οὗτοι ἐν τῇ αὐτῇ αὐλῇ πλησίον τῶν τῆς προκύψεως κιονίων, φέροντας τὰς πελέκας αὐτῶν ἐπὶ τῶν καρποχείρων αὐτῶν.

ΚΑΡΡΕ'ΡΑ, *Cursus*; Hispanis *Carrera*, vel *Via*. Glossæ Græcobarb. ἀλινδὸν, δρόμον, καῤῥέραν, τρέξιμον, ἢ κυλίστραν.

ΚΑ'ΡΡΟΝ, *Rheda*, in Glossis Græco-Lat. Κάῤῥιον καθεδρωτὸν, *Covinnus*, in Glossis Lat. Gr.

Καῤῥέττα, *Carrum*, ex Ital. *Carretta*. Glossæ Græcobarb. Ἄξονες, ξύλον τοῦ ἁρματίου, ἢ τῆς καῤῥέττας, ἢ τοῦ ἁμαξίου. Alibi: Ἄθρας, ἅρμα, ἅμαξα, ἁμάξιν, καῤῥέττα.

ΚΑΡΣΕ'ΝΑΙ, τὸ ὀροβοάλευρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. In eodem Codice: καρσινέ, τὸ ὀροβοάλευρον. *Farina ervi*.

ΚΑΡΤΑΛΑ'ΜΙΟΝ, *Cartalamia*, in Glossis Græco-Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 101. καὶ ζήτα τοῦ χανίτει τοῦ το λύειν του, καὶ ἐκεῖνος στρέφει τοῦτο καὶ ὄρενατ ἐγλίζη το λύειν του, σκέβος του, οὐ τὸ χαρταλάμιν του τζακιστὴν, &c. Ubi οὐ significat *vel*.

ΚΑΡΤΑ'ΝΑ, *Quartana febris*, τεταρταῖον ῥῖγος, apud Agapium Cretensem in Geoponico, capite 82.

ΚΑΡΤΕΛΟΥ'ΡΑ, Καρτεροῦλα, *Vas concavum*, vel mensuræ species. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: τὰς κοτύλας, Καρτερούλας. Nicephorus Blemydes MS. de Chymia: ὁμοίως καὶ ὑελινὰ τρία (σκάνη) ἵνα χωρῇ τὸ ἓν καρτελοῦραν. Occurrit ibi pluries.

ΚΑΡΤΗΡΕΙ'Ν, *Expectare*, *Sustinere*. Passim in Turco-Gr. Crusij.

ΚΑΡΤΖΑ', *Pecunia*. Glossæ Græcobarb. τὰ φυλαγμένα πράγματα, τὰ ἀποθεμμένα στάμενα, ἢ καρτζὰ, ἢ καὶ ἄλλα χρήματα τῶν χεριῶν. Rursum: χρήματα ἢ στάμενα, ἢ τορνέσια, ἢ καρτζά. Ibidem: λαμβάνουσι τὰ στάμενα, ἢ καρτζὰ, ἢ σόλδια, ἤγουν χρήματα. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Κάρτζες πασύλογες, καὶ αὐτοῦ νάνε καλοκομένες.

Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 46. ἐὰν γοῦν τὸ ναύτης τὴν πάνουν μὲ τοῦ καραβοκύρη νὰ πίσουν ἕνα ταξίδιν, καὶ λαβάννουν τὸ εἵμισον τοῦ κάρτζα τον, &c. Adde cap. 206. Huc porro referunt viri Docti istud Hesychij: Κέρσα, Ἀσιανὸν νόμισμα.

Καρτέσιον, idem quod Κάρτζα, *Pecunia*, *Pretium*. Eædem Assisæ MSS. Regni Hierosolymitami c. 27. καὶ κατὰ τὴν ἀσίζαν ὁ πουλίτης νὰ δόσι ἐκῖνο τὸ πράγμα τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ ἐκῖνος ἔνι κρατήμενος νὰ πληρόσι τὰ ἐναπομένοντα τοῦ καρτέσιον τῖς πούλισις χόρις ἂν ἴχαν ἕτερον στίχιμαν μέσον τους. Adde cap. 126.

ΚΑ'ΡΤΖΑ, *Tibia*, *Tibialia*, *Pero*, Κνημὶς, περικνημίς. Καρτζιζώνειν, *Tibialia induere*. Καρτζοδέτα, *Periscelis*, *Genuale*, Γονατόδεσμος, Gallis *Iarretiere*. Καρτζόνια, *Calceamentum*, *Calcette*, Italis. Vide Κάλτζα.

Καρτζικεῖον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ποδοκάκη, τὸ ἐν εἱρκτῇ ξύλον, ὅπερ κλάπα λέγεται, καὶ καρτζικεῖον, καὶ κοῦσπος. Eadem ferè in Lexico MS. Cyrilli. Vox deducta à Κάρτζα, quòd lignum quo constringuntur reorum pedes, vicem *Tibialium* quodammodo præstare dicantur.

Καρτζιμάδες, *Eunuchi*, *Spadones*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. τὸ τούτω ἐστὶν ὑποβεβλημὸς (κουβούκλειον,) ὃ καὶ Μεσόπατος λέγεται, εἰς οἴκησιν τῶν τὴν γυναικωνῖτιν πεπιστευμένων καρτζιμάδων ἐστίν. *Carsamatium*, eâdem notione dixit Luithprandus lib. 3. de Reb. per Europ. Gest. c. 3. ubi sic ait, *Carsamatium autem Græci vocant amputatis virilibus & virgâ eunuchum*. Unde verò vox deducta, nemo hactenus aperuit. Sed & nescio an ab hac voce nomen acceperit Μορσχαρζαμίων familia Constantinopolitana, de qua Continuator Theophanis lib. 4. n. 6.

ΚΑΡΤΖΙ'ΟΝ, Ponderis species. Cod. MS. Reg.

Reg. 945. μοσχοκαρύδων ὀγγία ά. πίσαυ καρτζίων γ'. καὶ ἄσπρον κρομμύδιν, &c. Vide Κάρτζα.

ΚΑΡΥ'ΔΙ, *Nux*, fructus, Κάρυον. Καρύδι, apud Agapium in Geoponico c. 123. καρυδία, *Nux*, arbor, ἡ καρύα.

Καρυδίζειν, *Nuces projicere, Nucibus aliquem impetere.* Vita MS. Symeonis propter Christum Sali: τῇ οὖν ἐπαύριον κυριακῆς οὔσης ἔλαβε κάρυα, καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς λειτουργίας καρυδίζων καὶ σβεννύων τὰς κανδήλας, &c.

Καρυδδότζυφλον, *Cortex nucis.* Idem Agapius c. 217. τότε βάλε ἀπὸ τὴν στάκτην ἀπὸ τὴν ἄνωθεν καρυδδότζυφλα, καὶ παλιόχναρα, καὶ ἰᾶται. Vide Τζύφλι.

ΚΑΡΥ'ΚΚΙΝΟΣ, Coloris species, apud Zonaram tom. 1. pag. 119. 1. Edit. οὔτε πορφυρίδων φειδόμενος, οὔτε ὀρφνίνων, οὔτε φοινικίδων, οὔτε καρυκκίνων ἱματίων. Ubi Vvolphius consultis Lexicis fatetur vocem sibi esse incognitam. Verùm Phavorinum non consuluerat, qui sanguineum colorem esse videtur judicare: Καρύκη, ἔψημά τι ἐκ πολυτελοῦς σκευασίας συγκείμενον· ἐγὼ δὲ δι' αἵματος καὶ ἀρτυμάτων ταυτησίων. ὁ δὲ Δίδυμος Λύδιον βρῶμά φησιν ἐκ πολυτελοῦς· ἐγὼ δὲ οἶμαι καρύκην αὐτὸ λέγειν, ἐπεὶ μέλαν ἐστί. φησὶ γὰρ ἐν τῷ Κωμικῷ, λέγων οὕτω, Καρύκιον, καρυοβαφές· καὶ καρυθρόος, ὁ μέλανος ῥόος. ἐκεῖθεν ἐκ τούτου οἶμαι λέγειν καρύκην. Est igitur καρύκκινος color, sanguineus intentior & subnigricans, qualis est καρύκης, seu ἄρτυμα Λυδίου ex sanguine confecti, quale est quod *Boudin* vulgò dicimus.

ΚΑΡΥΟ'ΒΑΦΟΣ, ejusdem coloris quem καρύκκινον appellatum mox diximus. Nicolaus Notaras Mesason in Epistola ad Theodorum Carystenum MS. de equo: ὁ δὲ τὴν τρίχα βεβαμμένος τῇ φύσει ὑπόξανθος, οἷα παρὰ τῆς μοναζουσῶν εἴθισται τὰ ἱερὰ χλωροῖς ἀκροδρύοις ἐλύθροις βάπτεσθαι, κἀκ τούτου ὁ δημώδης λόγος ὀνομάζειν εἴωθε τῶν ἵππων καρυόβαφον. Phavorinus loco suprà laudato: Καρύκιον, καρυοβαφές. Infrà: καρυχροῦς, καρυοβαφοῦς. Fortè καρυοβαφοῦς.

ΚΑΡΥ'ΧΟΝ. Nicolaus Myrepsus sect. 1. c. 290. ex Cod. MS. ναρδοστάχυν, μαστίχην, καρύχου, ἀλυπιάδος, δακρύδιν, &c. Ubi Fuchsio vox incognita, ad cap. 295. in quo perperam *Antidotus Angeli* editum, cum in MS. Cod. Reg. Μιχαὴλ τοῦ Συγγέλου dicatur, seu *Syncelli*.

ΚΑΡΦΕ'ΛΙΟΝ, *Panis cibarius*, in Turco-Græcia Crusij.

ΚΑΡΦΗ', Καρφὶ, Καρφίον, *Clavus*, γόμφος, ἧλος, in Corona pretiosa, & apud Portium Hesychius: Ἥλους, λόγχας, Καρφία, κέντρα. Item, ἧλοι, καρφία σιδηρᾶ. Herodiani Epimerismi MSS. ἧλος, τὸ καρφίον. Anonymus in Lexico MS. ad Schedographiæ cap. 1.

> Ἠλάειον τὸ καρφος τε· ἡ λήγη καὶ ἡ νύξ τε.

Infrà:

> Θεὸς γὰρ ἥξει ἐκθεμᾶν. Ἧλός ἐστι καρφίον.

Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 194. εὐγόμφοισι, εὐκαρφώτοις. lib. 5. v. 292. γόμφοις, καρφίοις. Glossæ MSS. in Aristophan. Plutum: σφηνίον, καρφίον. Denique Lexicon MS. Cyrilli: γόμφοι, καρφία, σφῆνες, αἱ μύλαι δεσμά. Leo in Tactic. cap. 6. §. 3. ἔχειν δὲ μικρὰ καρφία, καὶ τὰ τῶν ὀπισθελίνων τῶν ἵππων. Ubi Checus & Pigafetta τυφία legunt. Et §. 26. τὰ δὲ ὑποδήματα αὐτῶν μὴ ἔχειν ὀξείας ἔμπροσθεν, ἀναγκαίοις δὲ καὶ ὀλίγοις μικροῖς ἥλοις καθηλοῦσθαι αὐτὰ, ἤγουν καρφία, πρὸς πλείονα ὑπουργίαν. Idem Leo cap. 5. §. 4 & ex eo Constantinus filius in Tactic. pag. 11. πέδικλα σελλωαῖα σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν. Idem Constantinus pag. 19. καλὸν δὲ ἐστιν ἵνα καὶ διὰ μικρῶν καρφίων ὀλίγων καθηλῶνται. Adde eundem Leonem cap. 6. §. 26. Chronicon MS. Malaxi pag. 324. ἔβαλαν ἐκεῖ τὰ ἅγια λείψανα, καὶ τὰ καρφία τοῦ κιβωτοῦ. Et pag. 332. περὶ δὲ τῶν ἥλων, ἤγουν τὰ καρφία ὅπου ἐκάρφωσαν τὸν Χριστὸν εἰς τὸν σταυρόν. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 97. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τὰ λεγόμενα Κιθήλια, ἀπὸ τοῦ κάμνειν τὰ μικρὰ καρφία τὰ βαζαλαρικά. Sed videtur legendum καβαλαρικά. Physiologus Barbarogr. MS. de Natura animal. de Struthocamelo: Τρώγει τὸ σίδερον, ἐσθίει τὰ καρφία. Martyrium MS. S. Theodori Magistri militum: ἐλογίσατο ἀσεβὴς ἕνα καρφὸν βαλεῖν ἐν τοῖς μέρεσιν τοῖς κρυφίοις τοῦ μάρτυρος. Orneosophium cap. 18. ἐὰν ὁ ἱέραξ ἔχῃ ἥλους, ἤτοι καρφία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Ἀπὸ διαμάντη πόρτες του ἦσαν καὶ τὰ καρφία.

Καρφώνειν, *Clavo configere, Clavum infigere*, ἐμπερονᾶν, καθηλοῦν. Scholia MSS. in Æschyli Prometheum vinctum: Προσπίλους, ἀντὶ θερμὴν ποιοῦντας ἐν χειμῶσι, ἐν δὲ τῷ θέρει τῆς θέρμης καὶ τοῦ ἡλίου κωλυτικοὺς· γράφεται καὶ η. ἵν' ἡ κεκαρφωμένους. Georgius Mitylenæus Orat. in Passionem Christi: πῶς οὐ διελύθη θεωρῶν τοὺς ἥλους καρφομένους εἰς τὰς ἁγίας χεῖρας τοῦ Ἰησοῦ πλάσαντος τοὺς ἀνθρώπους; Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

> Κ' ἐκαρφώθηκε τὸ δόρυ, κ' ἔπεσε καὶ αὐτὸς μὲ τοῦτο.
> Εἰς τὴν γῆν ἀποθανόμενος Τελαμώνιος ὁ Αἴας.

Et lib. 7.

> Μὲ πολὺν βίαν τὸ κρέει, κ' ἐκαρφώθηκε τὸ δόρυ.

Infrà:

> Ἐκρούετο εἰς τὸ μέσον, καὶ ὁ σίδηρος περνάει
> Αὐτὴν ὅλην τὴν ἀσπίδα, καὶ εἰς τὸν θώρακα ἐκαρφώθη.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Καὶ μερονύκτην κάθεται νάπες ὅτι ἔνε δεμένος,
> Νάπες ὅτι ἐκάρφωσάν τον, καὶ στέκει καρφωμένος.

Herodiani Epimerismi MSS. ἡλῶ, τὸ προσκαρφῶ.

Καρφοβελόνας, Καρφοβελόνι, *Acicula*, ἀκεστήριον, ἠπήτριον, βελόνη.

Καρφολασία, *Clavorum fixio.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Τὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφαιῶς ἐβάλθη να ὑπάη,
> Καὶ ὡς ἤδεν τὴν καρφολασίαν ἐκλύει τοῦ φοσάτου,
> Ἐδυέβην ἐξοπίσω τοὺς γηρέβη να τοὺς εὕρη.

ΚΑΡΦΙ'ΟΝ, *Cyrrus Polypi.* Ovidio *Flagellum.* Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. v. 312. κοτυληδόνες, φολίδες, πλόκαμοι, τὰ καρφία, αἱ κοιλότητες τῶν πλοκάμων τοῦ πολύποδος, τὰ λεγόμενα καρφία. Et v. 395. κοτυληδόσι, πλεκτάναις, καρφίοις. Vide Κάρφος.

ΚΑΡΦΙ'ΟΝ, Κάρφωμα, *Pegma*, *Tabulatum.* Glossæ Græcobarb. ἀντίπηγμα, σανίδιον καὶ καταδικον κάρφωμα. Manuël Malaxus in Chron. MS. p. 1054. καὶ οἱ Τοῦρκοι ἰδοῦν τὰ τείχη ἔρημα, καὶ ἔβαλον σκάλαις καὶ καρφία, καὶ ἀφῆκαν τὰ τείχη, &c.

ΚΑ'ΡΧΑΡΟΣ, Canis species. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 2. τελευτῶν δὲ καὶ κυνὰ κάρχαρον, οὐ καὶ λέουσιν ἀντιπλέκεσθαι, καὶ ἄνδρα ἐφιππον ὁπλίτην κατενεγκεῖν ἔραζε, συνοικον ἑαυτῷ πεποίητο. — ὁ δὲ κύων πρὸς τῆς θύραις ἐδέδετο, χαλκεόφωνος ὤν, καὶ πρὸς βραχεῖαν διαταραττόμενος ψόφησιν, καὶ γινόμενοι ὑλακόμωρος. Cod. alius habet, κυνὰ κάρχαρον τοὔνομα. Constantinus Manasses p. 91.

> Οὐκ οὕτως ἀγριαίνεται κατὰ τῶν σκυλακίων,
> Οὐ τίγεις, οὐδὲ κάρχαρος, οὐδὲ λυσσώδης κύων.

Ubi Leunclavius *Aprum* vertit.

ΚΑΡΧΑ'Σ. Vide in Γύλας.

ΚΑ'ΣΑ, *Casa*, *Domus.* Hesychius: Κάσα, οἰκία, καλύβη, οἴκησις, παρὰ Ῥωμαίοις. Athenæus in Mechanicis: ἔχει δὲ καὶ παραδείγματα ἐξ ἑκατέρου μέρους ἐπὶ διστάσαις κάσαις παραπλήσια.

ΚΆΣΑ, *Sordes*, *Spurcitia*, ῥυπαρία, ῥύπος. Κασάζειν, Κασάζεσθαι, *Sordescere*, *Deturpari*, Agapius in Geoponico cap.176. νὰ λαμπρύνεις εἰκόνα, ὅπου νὰ εἶναι παλαιὰ, κασασμένη, καὶ δὲν φαίνονται τὰ πρόσωπα.

ΚΑΣΑΒΕΔΔΗΡΊΝΑΙ, καλάμι ἀρωματικὸν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Κασαβεριδε, τὰ καλάμια τὰ ἀρωματικὰ, in aliis Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. Matthæus Silvaticus: *Casabelderire*, *vel Casabderire*, *I. Calamus aromaticus.*

ΚΑΣΑΜΆΤΟΝ, ex Ital. *Casamatta*, & Gall. *Casemate*. Phortius de Re militari:

Μετὰ κασαμάτων δύο,
Νὰ ἔχουσι τὸ πλευρίο.

Rursum:

Μετὰ κασαμάτων δύο,
Μὲ καντουνεροκληδίω.

ΚΆΣΑΠΟΝ, τὸ καρποβάλσαμον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ κυκλάμινος, *Cyclaminus*, apud Scholiastem Myrepsi de Antidotis cap.412. Vide eundem Myrepsum de Unguentis cap.37. & de Propomatis cap.52. & infrà in Κασάμην.

ΚΑΣΔΗΝΌΣ. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 20. οἶδα τὰ καθ' ἡμᾶς ἀῤῥωστήματα, καὶ μᾶλλον τὰ νῦν, ὅτε ὁ κύριος ἡμῖν ἐπανέτειλεν, ὁ δεινὸς κασδηνὸς, ὃς σφοδρὸν ἡμῖν ἐπιβαλὼν καύσωνα, πᾶσαν ἰκμάδα ζωόγονον ἐξέτηξεν.

ΚΑΣΈΛΑ, Κασέλλα, *Capsa*, *Arca*, *Capsella*, κάψα, θύλαξ. Historia Apollonij Tyrij:

Κασέλα νὰ τὴν βάλλομεν, καὶ ἀσὲν συμπαθημένη.

Alibi:

Τότες ἐκείνην τὴν φόρα ξανοίγει τὴν κασέλα.

Nicanor Athenarum Episcop. in Epist. ad Zygomalam, apud Crusium lib.4. Turco Græc. καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν θέλομαι ἀποστείλλω καὶ τὴν κασέλαν. Agapius Cretensis in Geoponico cap.111. βάλε εἰς σὲ κασέλλαν, ἤγουν σεντοῦκι, χῶμα παχὺ, &c. Apud Maximum Cythæreum in S.Cosma 5. Septemb. χρυσαῖ κασέλαι. Vide eundem 15. Octobr. 14.Decemb. 28. Jul. &c.

Κασελοπούλα, *Capsella*. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ στάμενα τὰ ἔβαλε εἰς τὴν κασελοπούλα.

Idem Nicanor: νῦν δὲ γνωρίζω ὅπως ἡ κασελοπούλα, ἣν ἔγραψας ἡμῖν, &c.

Νεκροκασέλα, *Locellus*, *Capsa mortui*, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part.1. p.372. 373.

ΚΑΣΙΑΛΊΝΑ, *Casia lignea*, apud Nicolaum Myrepsum de Antidot. cap.117.

ΚΑΣΊΔΑ, *Porrigo*, πιτυρίασις. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. περὶ κασίδας καὶ λέπρας.— καὶ ποίησε τὸ ἔμπλαστρον, καὶ θέτε εἰς τὴν κασίδαν καὶ τὴν λέπραν. Agapius in Geoponico cap.159. διὰ τὴν κασίδα ἰατρεία. Κασιδιάζειν, *Porrigine infestari*, πιτυροῦσθαι. Κασιδιάρης, *Porrigine affectus*. Idem Agapius: ἔπειτα εὔγαλε τὴν φοῦσκαν, καὶ πλῦνε τὴν κεφαλὴν τοῦ κασιδιάρη μὲ τὸ κατουρὸν του τρεῖς φοραῖς τὴν ἡμέραν.

ΚΑΣΊΝ. Vide in Κλαυδιανός.

ΚΑΣΙΝΗ͂, ὀπὸς Κυρηναϊκὸς, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod Reg. 1237. *Succus Cyrenaicus.*

ΚΆΣΙΣ, Κασσὶς, *Cassis*, *Galea*. Lexicon Cyrilli MS. περικεφαλαία, κράνος· κασσίς. Hesychius: περικεφαλαία, ἡ ἐκ τριχῶν γεγονυῖα, περιθετικὸν μέρος τι νεὼς, ἡ κάσσις. Chrysostomus Orat. de Circo: λάβε καὶ τὴν κασσίδα τοῦ σωτηρίου, καὶ τὸ φραγέλλιον ἐν τῇ χειρί σου. Justinianus in Nov.86. cap.4. περικεφαλαίας, ἤτοι κασσίδας. Utuntur passim Scriptores, Theophanes an. 17. Heraclij, Leo in Tactic. cap.5. §.4. cap.6. §.2. 35. cap.14. cap.38. cap 17. & §.116. Constantinus in Tactic. pag. 4. 11. 18. Mauricius lib. 1. Strateg. cap.2. lib.7. cap.15. lib.12. cap.23. Nicetas in Murtzuphlo num.2. Synaxaria 1. Septemb. 7. Januar. in Sanct. Carterio, 26. Julij in S. Parasceve, &c.

Κασσίδιον, Κόρυς, apud Laonicum Cretensem ad Batrachom. Nicetas in Man. lib.2. num.7. καὶ διαθλᾷ τὸ ἐκ τοῦ κασιδίου παρακεχυμένον τῆς ὄψεων ἐκείνου σιδήρεον παραπέτασμα. Ubi Cod. al. τοῦ κράνους. Utitur rursum in Murtzuphlo num. 4. ut Mauricius lib. 2. Julius Africanus, & alij. *Cassidarius*, Cassidum artifex, in Vet. Inscript. apud Reinesium pag.541. Hinc fortè Κασσιτερᾶς cognominatus Theodotus Melissenus Patr. Constantinopol. apud Nicetam Paphlag. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinop. Zonaram, & alios.

ΚΑΣΚΊΟΝ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ μὴ φέρων τὴν λύπην τοῦ κινδύνου ὁ Ἀμπηλᾶς, λαβὼν κασκίον, ἀπῆλθεν εἰς τοῦ Κυρέσου μετ' εἰρήνης· καὶ οἱ Ἄραβες ἔχειν τὴν εἰρήνην, ὡς μέγα τι πρᾶγμα· καὶ ἰδόντες οἱ Κορασιῶται αὐτὸν ἐρχόμενον μετὰ τοῦ κασκίου, καὶ δόντα αὐτοῖς τὴν εἰρήνην, ἀπεμερίμνησαν αὐτοῦ, ὅτι οὐδὲν οὐκ ἐθυμήθη τι κακόν.

ΚΆΣΚΟΣ. Vide Κάσος.

ΚΆΣΚΟΥΣΑ, in Lexico MS. Jatrico ex Cod. Reg. 190. ἀναγαλλίς.

ΚΆΣΟΣ, Κάσος, *Casus*. Glossæ Basilic. κάσον, μοῖρα νόμιμος, μέρος τέταρτον, κέρδος. Ibid. κάσος, μέρος ἢ συμφορά. Rursum: Κασὸν, τὰ ἐκπίπτοντα. Glossæ Lat. Gr. *Casibus*, θέμασι, κανόσι. Emendat Meursius κάσοισι. At κανὼν hoc loco idem valet quod *Casus* in nominum declinationibus: est enim κανονίζειν, *Declinare per casus*. Justinianus Nov. 123. cap.40. εἰ δὲ γυνὴ εἴη, ἢ εἰς τὸ μοναστήριον εἰσελθοῦσα, τὸν ὅμοιον τρόπον παρακρατείτω ὁ ἀνὴρ τὴν γαμικὴν δωρεὰν, καὶ τὸν κάσον τῆς προικὸς τὸν ἀπὸ τῆς τελευτῆς γυναικὸς συμφωνηθέντα. Laudatur ab Allatio Georgij Phorbeni Thessalonicæ Dicæophylacis tractatulus περὶ κάσου, cujus initium est, ἡ τοῦ κάσου σημασία Ῥωμαϊκὴ ἀπολυχίαν δηλοῖ.

ΚΆΣΟΣ, κάσος. Cedrenus pag. 125. de Palamede: οὗτος ἐστὶ Παλαμήδης ὁ καὶ τὴν ταῦλαν ἐφευρὼν πρὸς μελετωσομὲν τῆς στρατῆς, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ σύνθεσιν σὺν φιλοσοφίᾳ πολλῇ καταστήσας· ὥρισε γὰρ εἶναι τὴν ταῦλαν τὸν γήϊνον κόσμον, τοὺς δὲ δώδεκα κάσους τὸν ζωδιακὸν ἀριθμόν. Ex eo hausit Isaacius Porphyrogenitus in Characteribus Græcorum & Trojanor. in eodem Palamede: ὥρισατο τὴν ταῦλαν, ἤτοι τὸν πίνακα τοῦ παιγνίου, τὸν γήϊνον κόσμον· τοὺς δὲ δώδεκα κάσους, ἤτοι τὰ χαρακώματα τούτου τὸν ζωδιακὸν ἀριθμόν. Ita Allatius, & Rutgersius qui hæc ita vertit: *Tabellam delineavit in qua luditur*, *quæ terrenum hunc referret mundum*: *duodecim autem ductus*, *quorum singuli ad instar valli cujusdam sunt*, *numerum referunt Zodiaci*. At Meursius & Salmasius qui hunc locum laudant, κάσους ediderunt, rectéque monet idem Meursius hanc vocem abesse à Suida in voce τάβλα. *Ductus* Rutgersius, Xylander apud Cedrenum *Casus* vertit. Sed credo per hanc vocem κάσος, vel κάσος, intelligi *Casas*, seu *Casulas*, uti etiamnum dicimus, loculamenta scilicet calculorum in tabula, sive vox Græca à Latina *Casa* deducta sit, sive à καψὸς, quæ Hesychio τοῖχος esse dicitur, quasi septum fuerit in quo calculi collocabantur, detortáque fuerit in κάσος, uti vult Salmasius ad Vopiscum p.463.

ΚΑΣΟΎΛΑ, *Casula*, vestis nomen. Procopius lib.2. Vandal. cap.26. Ἀρεόβινδος δὲ οὐδέν τι μελλήσας αὐτῷ ἐπεῖδε ἱμάτιον ἀμπεχόμενος, οὔτε στρατηγῷ, οὔτε ἄλλῳ στρατευομένῳ ἀνδρὶ, ἐπιτηδείως ἔχων, ἀλλὰ δούλῳ ἢ ἰδιώτῃ παντάπασι πρέπον, κασοῦλαν αὐτὴν τῇ Λατίνων φωνῇ καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Vide Gloss. med. Lat. in *Casula*.

ΚΆΣΣΑ

ΚΆΣΣΑ, *Capsa*, *Arca*, κιβωτὸς, nostris *Caisse*. Κασοπύλα, *Arcella*, Κιβώτιον. Vide Κασέλλα.

ΚΑΣΣΆΜΗΝ, τὴν καρποβάλσαμον, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. Vide Κάσαμον.

ΚΑΣΣΊΑΛΑ, *Hyssopus*, apud Interpolat. Dioscor. c.435.

ΚΑΣΤΆΛΔΟΣ, *Castaldus*, de qua Dignitate egimus in Gloss. med. Lat. Theophanes an. 9. Pogonati: ταῦτα μαθόντες οἱ τὰ ἑσπέρια οἰκοῦντες μέρη, ὅτε Χαγάνος τῶν Ἀβάρων, καὶ οἱ ἐπέκεινα Ῥῆγες, Ἔξαρχοί τε καὶ Κασάλδοι, καὶ οἱ ἐξοχώτατοι τῶν πρὸς τὴν δύσιν ἐθνῶν, &c.

ΚΑΣΤΑΝΌΣ, *Castaneus calor*, apud Hieron. Vlaccum. Φαινόλιον κασανὸν, in Actis Concilij Ephesini. *Penula castanea inconsutilis*, in Epist. Nicephori Patr. Constantinop. ad Leonem III. Pap. apud Baron. an.811. num.58. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag. 243. χαῦνον γάρ ἐστι τὸ τοιοῦτον ὄρνεον, ὥσπερ τὸ κατὰ πολὺ μαῦρον, ἢ τὸ λεγόμενον κασανὸν, ἢ καὶ κιχλάτον. pag.244. χρῶμα δὲ τὸ μαῦρον καὶ κασανὸν κρεῖττον τῶν ἄλλων.

Κασανάτος, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. μέλανα οἶνεν, κράσιν μαῦρον, ἤγουν κασανάτον.

Κασανοῦχον. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Τὸ χρῶμα τῶν μαλλίων της ἦτον ὡς κασανοῦχου.
> Εἰς δύο πλεγμένη χαμηλὰ, καὶ εἰς τόπους νὰ σγουρίζουν.

ΚΑΣΤΕΙ̃Α, *Castus*, quomodo *in Casto Cereris* esse dicebant matronas ejus Deæ sacris operantes. Marinus in Vita Procli: τάς δὲ μητρῳακὰς παρὰ Ῥωμαίοις, ἢ καὶ πρότερον παρὰ Φρυξὶ, σπουδασθείσας κασείας ἑκάςου μηνὸς ἤγνευε. Ita rectè legitur hic locus apud Suidam in Μητρωακαί.

ΚΆΣΤΕΛΛΟΣ, Κασέλλιον, Κασέλιν, *Castellum*. Ordericus Vitalis lib.4. pag.511. *Munitiones quas Castella Galli nuncupant*. Procopius lib.2. de Ædific. Justin.c.5. Κασέλλους τὰ φρούρια τῇ Ῥωμαίων καλοῦσι φωνῇ. Theophanes an.7. Constantis II. καὶ καθορμίσας τὴν ἑαυτοῦ ναυςολίαν, τὴν πολίχνην τῆς νήσου τοῦ κάσελλον ἐπειρᾶτο παραλαβεῖν. Pro *Dividiculis aquarum* usurpat Hesychius, quomodo etiam Latini: Κάσελλος, ὄνομα τόπου, ἄνω καὶ κάτω φέροντος, καὶ μερίζοντος τὸ ὕδωρ. Et Scylitzes in Constantino: ὁ δὲ βασιλεὺς τούς τε τῶν ὑδάτων ὄγκους ἐπεποιήσατο τοὺς τὸ ὕδωρ τῇ πόλει εἰσάγοντας, καὶ τοὺς δεχομένους τοῦτο κασέλλους.

Κασέλλιον. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 5. κήρυξον τὴν σύναξιν, κασέλλιον ἐγένετο, &c. Chronicon Alexandr. an.18. Heraclij: καὶ συσχεθεὶς δέσμιος ἐβλήθη ἐν τῷ νέῳ κασελλίῳ τῷ κτισθέντι παρ' αὐτοῦ. Theophan. an.17. ejusdem Heraclij: καὶ εὑρὼν ἐν τοῖς κασελλίοις Πέρσας, &c. Vide eundem pag.111. 114. 320. 331. Anna Comnena lib. 11. Alexiad. pag.313. τὸ τοῦ κυροῦ Γεωργίου κασέλλιον καταλαβόντες. Illud ipsum φρούριον vocat lib.15. pag.464. Nicetas in Manuële lib.5. ex Cod. Barbarogr. κασέλλια μικρὰ καὶ ἄπορα. Ubi Cod. alter, κωμύδρια habet. Idem in Balduino, ex Cod. MS. εἰς τὸ Ἀκροκόρινθον ἔκλισε καὶ τὸ κασέλλιον. Utuntur passim Scriptores, Cyrillus Scythopolitanus in S. Joanne Solitario num.6. 9. in S. Saba cap.27. Constantinus de Adm. Imp. cap. 19. pag.94. cap.53. pag.203. Vita S. Nili Junior. pag.39. 54. Leo Grammatic. pag.499. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 12. Joannes Phocas num. 3. 10. 21. Epiphanius Hagiopolita pag. 59. & alij.

Κασέλλιν, pro Κασέλλιον. Martyrium Apocryphum SS. Petri & Pauli MS. εἰσῆλθεν εἰς κασέλλιν λεγόμενον ταρακίνας. Theophanes an.7. Zenonis: παρὰ τῶν εἰς τοῦ Παπυρίου κασέλλιν. An.10. εἰς τὸ Παπύριον κασέλλιν προσέφυγον. Ita rursum an. 11. ejusdem Zenonis. At an.14. ἐν τῷ Παπυρίῳ κασελλίῳ. Rursum an.7. Phocæ: εἰς τὸ κασέλλιν τῶν Θεοδοσιανῶν. Κασέλλιν, in Chronico Alexandrino an.8. Phocæ: ἀναφαίνονται πλοῖα ἱκανὰ κατὰ τὸ ςρογγυλοῦν κασέλλιν.

Ξυλοκασέλιον, *Castellum ligneum*. Apollodorus in Poliorceticis MSS. ὑπὲρ κεφαλῆς δὲ τῶν ῥώρακος ὑπέρκειται ξυλοκασέλιον μικρὸν, οἷον χωρεῖν ἄνδρας γ'.

Πυργοκάσελλον, *Turris instar Castelli*, vel *Castellum cum turre*. Procopius de Ædificiis Justiniani lib.1.cap.5. ἀλλὰ καὶ ἀνόδους τοῖς πύργοις κεκαλυμμένας πεποιημένος, τριωρόφους τε αὐτοὺς λίθων ἐπιβολαῖς τεκτηνάμενος κυρτώμασι γεγονυίαις θόλων, πυργοκάσελλον αὐτῶν ἕκασον εἶναι τε καὶ καλεῖσθαι πεποίηκε· κασέλλους γὰρ τὰ φρούρια τῇ Ῥωμαίων καλοῦσι φωνῇ. Chronicon Alexandrinum in Heraclio p.900. παρεσκεύασαν δὲ εἰς τὸ διάςημα τὸ ἀπὸ τῆς Πολυανδρίου πόρτας, ἕως τῆς πόρτας τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ σελίδας ιβ'. πυργοκασέλλους ὑψηλοὺς φθάνοντας σχεδὸν ἕως τῶν προμαχεώνων, καὶ ἐβύρσωσεν αὐτούς. Occurrit rursum mox, & pag.906.

Ψευδοκάσελλον, *Locus munitus instar Castelli*. Fulcherius Carnotensis lib.3. Hist. Hierosol.cap.55. *Antequam autem illuc Rex pervenisset, jam Turci quoddam Pseudo-Castellum obsederant, & vi ceperant.*

Κασελλοῦν, *Castellare*, *instar castelli locum munire*. Theophanes an.1. Heraclij: ἧκεν Ἡράκλειος ἀπὸ Ἀφρικῆς φέρων πλοῖα κασελλώμενα ἔχοντα ἐν τοῖς καταρτίοις κιβώτια, &c. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 346. κρασπέδους δὲ τοξότας ἐν αὐτοῖς βάλλειν καὶ γυναῖκας, καὶ κασελλῶσαι αὐτούς. Codinus in Orig. Constantinopol. num.120. ἐκεῖσε γὰρ τὰ πλοῖα ἦγαγε, κασελλώσας καὶ ὀχυρώσας αὐτὰ ἐκεῖσε.

Κασελλάτος κάραβος, in Sacra Constantini Pogonati Imp. præfixa Concilio Trullano. Vide Κάραβος, Gloss. med. Lat. in V. *Incastellare*.

Κασέλλωμα, *Castellamentum*, pars navis ubi Clypeos suspendebant milites. *Pavesade* nostri vocabant, ut pluribus docuimus ad Villharduinum. Basilius in Naumachicis: ἐκεῖσε που καὶ τὸ κασέλλωμα ἐστὶν, ἔνθα καὶ τὰς ἀσπίδας οἱ ςρατιῶται κρεμῶσι. Paulò aliâ notione usurpat Apollodorus in Poliorceticis MSS. πήγνυνται δὲ ἄνωθεν τῶν τοῦ Κόρακος μηρῶν ὑπεραναςηκότα ὡσεὶ σπιθαμὰς β'. τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν δρύφακτα λεγόμενα, Κασελλώματα δὲ ταῦτα καλοῦσιν.

Κασελλάνος, *Castellanus*, *Castelli præfectus*. Nicetas in Manuële lib.2. num.5. συνῆγε δὲ πρὸς τὸ τοιοῦτο μάλιςα ἔργον ὁ κασελλανὸς Θεόδωρος, ὁ ἄρχων τῆς φυλάξεως. Ubi editus habet Καπελάνος, ὃς τῆς φρουραρχίας προΐςατο. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Τοὺς προβεδούρους τῶν καςρῶν, τοὺς κασελάνους ὅλλους.

Occurrit apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap.4.

Κασελλιανοὶ, *Castelliani*, *Milites Castellis impositi*, lib.57. Basilic. ubi titul. Περὶ ςρατιωτῶν λιμιταναίων, καὶ κασελλιανῶν.

Κασελλανία, *Castellania*, *Castellani dominium*, *Districtus*. Chronic. Veneto-Byzant. an.1404. παρέλαβεν ὁ Δεσπότης Πορφυρογέννητος τὴν Κόρινθον, καὶ τὴν κασελλανίαν αὐτῆς ἀπὸ τοὺς φρερίους Ῥόδου.

Κασελλανίκιον, eâdem notione. Anonymus de Bellis Francorum in Morea, MS.

> Μὲ ὅλης τῆς περιοχῆς τῆς κασελλανικίου.

Rursum:

> Ὡσαύτως τὸ κασελλανίκιον αὐτὸ τῆς Καλαμάτας.

Hæc omnia vocabula pluribus illustramus in Gloss. med. Lat. in V. *Castellum*.

ΚΑΣΤΗΚΌΛΑ, *Nux Indica*, *Caryon Indicum*, Glossæ

Glossæ Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg.1047. νῦς βομικᾶ, ἡ ἐπὶ καςηκόλα λωτήκα, λουτοκάελα.

ΚΑΣΤΙΡΙΑΖΕΙΝ, *Stigma imprimere latroni.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.280. ἐὰν εἰς κλέπτης ἕνι τενιασμένος εἰς τ̃ αὐλὴν περὶ κλεψίας, κ) εὑρίσκεται ἐκεῖνος ὁ κλέπτης καςιριασμένος, ἢ κανένα τῦ μέρος κόμμενον, &c. Ubi versio Veneta cap.159. *Sel avien che un ladro sia convinto in corte de furto, & si trova quel ladro bollato, ò che habbia qualche membro mozzo*, &c.

ΚΑΣΤΟΡΧΙ, *Castor.* Κάςωρας, & Καςώρι, Portio. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.25. τὸ καςόρχι ἔναι ζῶον τετράποδον, &c.

ΚΑΣΤΡΟΝ, *Castrum.* Κάςρα, *Castra.* Glossæ MSS. Reg. Cod.1673. φρέειον, ὀχύρωμα, κάςρον, ἢ σωματοφυλάκιον. Lexicon MS. Cyrilli: ὀχύρωμα, κάςρον, ἀσφάλισμα, φρέριον. Suidas: Κάςρον, παρεμβολὴ ἢ ἀσφαλής. Leo in Tactic. cap.17. §.57. ἐὰν δὲ πόλε βυληθῇς φρέριον ἤτοι κάςρον, ἢ ἄκραν τινὰ παραλαβεῖν, &c. Martyrium S. Dosæ Presbyteri & S. Iæ Virg. ἀνῆλθεν ὁ αὐτὸς Σαβώριος εἰς τὰ κάςρα, καὶ εἰς τὰ μεθόρια τ̃ Ῥωμαίων, &c. Utuntur passim Scriptores, Justinianus Novella 128. Theophanes an.3. Justiniani, & pag. 309. 315. 316. Anna Comnena p. 173. 314. 323. 411. 412. Harmenopulus lib.1. tit.3. §.80. tit.16. §.13. Pachymeres lib.4. cap.22. Codinus, & alij sine numero. Hodie verò Græci quasvis Urbes Κάςρα vocant, πόλιν verò solam Constantinopolim. Theophylactus Hierodiac. Hom.7. ἀλλὰ πῦ εἶναι τινὲς ἄνθρωποι, ὅπῦ καυχῶνται πῶς εἶναι ἀπὸ μεγάλα κάςρη, καὶ ἀπὸ μεγάλαις πατρίδες. Damascenus Studita Homil. 11. Σόδομα κ) Γόμορρα ἦταν κάςρη μεγάλα, &c. Vide Πόλις & χώρα.

Κάνςρον. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἀνδυφημίδην βασιλεὺς ἐγὼ τ̃ Ἀργυροκάνςρυ.

Ita alibi non semel.

Ἐξώκαςρον, *Antemurale*, *Barbecana*: Portio, *Suburbium*, *Propolis*, προάςειον, πρόπολις. Laonicus lib.9. pag.307. φοβεθεῖσα μήπολε ὁ Ζύχης ἐπιλάβηται τὸ ἐξόκαςρον. Joannes Cananus de Bello Constantinopol. κ) ἐπεὶ ὁ τόπος οὐδὲν εἶχε τὰς Τέρκυς νὰ ἐμποδίση, ἀκολύτως εἰς τὸ ἐξώκαςρον θέλυσι φθάσαι. Infrà: καὶ πλησίον τ̃ ςύδας φέρυσιν, κ) ἐξ ἐκείνων τὸ ἐξώκαςρον πολεμήσωσι. Occurrit rursum pag. 197. 198. & in Historia Politica pag.10.

Ἐρημόκαςρον, *Castrum desertum.* Constantinus de Adm. Imp. cap.29. Extr. τὰ δὲ λοιπὰ εἰσὶ ἀοίκητα ἔχοντα ἐρημόκαςρα. Cap. 30. ἐρημόκαςρα ἔχυσα καὶ ἐλώνας πολλάς. Et c. 37. εἰς τὰ περάματα τ̃ αὐτῦ ποταμῦ εἰσὶ ἐρημόκαςρα. His opponit κάςρα οἰκύμενα, cap.34. 35. 36.

Ξυλόκαςρον, *Castellum*, seu *Propugnaculum ligneum.* Cujusmodi præsertim sunt quæ in summitate mali navis extrui solebant. Glossæ MSS. Reg. Cod.2062. Μοσλὴ, ξυλινὴ οἰκίαν, ἤτοι ξυλόκαςρον. Alio loco: Πόλλη, ξυλόκαςρον. Ita Auctor Etymologici in eadem voce, Lexicon MS. Cyrilli, & Phavorinus. Apud Nicetam in Manuële lib.1. num.4. πυργόβαρις, in Cod. Barbarogr. exponitur ξυλόκαςρον. Basilius in Naumachicis: ἐὰν γὸ καὶ μειζόνων πλῆθος δρομώνων, καὶ νῦν εἶναι χρὴ, οἷς ἐπιςῶσι τὰ λεγόμενα πάνλως ξυλόκαςρα. Leo Imp. in Tacticis cap.19. §.7. ἀλλὰ κ) τὰ λεγόμενα ξυλόκαςρα περὶ τὸ μέσον τ̃ καταρτίυ ἐν τοῖς μεγίςοις δρόμωσιν ἐπιςήσυσι περιτετειχισμένα σανίσιν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Καὶ παρευθὺς γὸ ὅρισε ξυλόκαςρα νὰ ποιήσυν.

Vide Notas ad Alexiadem pag.282.

Ἰδιόκαςρον. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis, pag.55. ἔχει δὲ ἡ αὐτῦ μονὴ ἀβάδας χιλίυς, καὶ χίλια κελλία· ἐπὶ δὲ ἰδιόκαςρον. Id est Monasterium munitum instar castelli.

Νεόκαςρον, *Nova Civitas*, Italis *Citta nuova.* Constantinus de Adm. cap.27. ἐξ ȣ ὀνομάζεται Τζίτα νόβα, τυτέςι νεόκαςρον. Vide Nicetam in Man. lib.4. num.7. Extr. & Theophylactum Hierodiac. Hom.8. pag.149.

Παλαιόκαςρον, *Castrum vetustate collapsum.* Constantinus de Adm. Imp. cap. 37. Extr. ἐν δὲ τοῖς τ̃ παλαιοκάςρων κλήμασιν εὑρίσκονται κ) ἐκκλησιῶν γνωρίσματά τινα, &c. Suprà, ἐρημόκαςρα appellavit.

Παλαιοκαςρίτης. Cantacuzenus lib.1. Hist.41. πρὸς τ̃ ναὸν τ̃ μεγαλομάρτυρος ἐλθὼν Γεωργίυ τ̃ Παλαιοκαςρίτυ προσαγορευομένυ, καὶ τὴν προσκύνησιν ἀποδὸς.

Τειχόκαςρον, *Mœnia*, *Muri Urbis*, Περίβολον, τὰ Τείχη. Anonymus de Locis Hierosol. cap.11. καὶ κοντὰ εἰς τὸ τοιχόκαςρον εἰς ςάδια ς'. εἶναι ὁ ἀγρὸς τ̃ Ἀγρίππα. Georgius Contares lib. 4. Hist. Athenar. ἀπεκρίθη τως τὸ μαντεῖον λέγοντας, ὅτι ἡ ὑγεία καὶ ἐλευθερία τ̃ Ἀθηναίων δὲν θέλη τὺς ἔλθη ἀπὸ ἄλλο τίποτας, παρὰ ἀπὸ τὰ τειχόκαςρα τ̃ ξύλων. Notum oraculum. Infrà: εὐθέως ἄρχησαν νὰ κτίσυν ἕνα τειχόκαςρον εἰς τ̃ Ἰσθμὸν, καὶ νὰ κλείσυν τὸ τόπυ ἐκείνυ ςένωμα. Occurrit rursum lib.5. pag. 117. & alibi non semel, ut & apud Theophylactum Hierodiac. Serm.3. p.27. Serm. 12. pag.239.

Ψευδόκαςρον. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. καὶ δυλείαν γυναικῶν, καὶ εὐνύχων, κ) ψευδόκαςρον κ) λιθάριον ἄσχημον. Vide suprà ψευδοκάςελλον, in Κάςελλος.

Προκάςριον, *Procastrium*, *Locus ante castrum.* Glossæ vett. *Procastria*, οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς. Ita etiam Glossæ Basilic. Προκάςεια, οἰκήματα ἐκ τ̃ παρεμβολῶν. Vide Gloss. med. Lat. in *Procastria.*

Καςροκτίςης, *Castri conditor*, *ædificator*, *Qui Castro ædificando præest.* Theophylactus Epist.19. καὶ νῦν μὲν ὁ καςροκτίςης καθήρει τὰ τ̃ ἐλεεινῶν, νῦν δὲ καὶ ὁ Καλεπάνος καὶ τ̃ χῦν ἐκλήματο.

Καςροκτισία, *Castri ædificatio*, quæ inter publica onera recensetur à Leone in Tacticis cap.20. §.71. Diploma Andronici Junioris Imp. pro Monembasiotis: καςροκτισίας, καςεργοκτισίας, μαγειρίας, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Castellum*, & in V. *Auxilium pro Castello ædificando.*

Καςροκώμιον. Vide Scylitzem pag.774.

Καςρομάχια, *Castri expugnatio*, Theophanes pag. 317. ἀποςέλλει Μαῦρον τ̃ Πατρίκιον, τ̃ ἐπίκλην Βαῖτον, παραδεδωκὼς αὐτῷ πρὸς καςρομαχίαν, κριόνας, μαγγανικάτε, καὶ πᾶσαν ἑλέπολιν.

Καςροφύλαξ, *Castri custos.* Pachymeres lib.11. cap. 15. ὡς γῦν τὸ πόλισμα καςροφύλακι ἐπέτετραπ)ο. Codinus in Orig. Constantinopolit. num.69. ubi editus τῷ φρυράρχῳ, Codex Vaticanus καςροφύλακι præfert. Idem de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap.5. n.95. οἱ προκαθήμενοι, καὶ οἱ καςροφύλακες ὑπηρέται, ἑκάςης κατ' ἀξίαν τ̃ πόλεων. Occurrit præterea in Cod. Reg. 1598. f.2.

Καςρινὸς, *Urbanus*, Ἀςεῖος, Ἀςικός.

Καςρέσιον, *Castrense peculium*, Στρατιωτικὸν πεκύλιον, in Ecl.57. Basilic. tit.2. Harmenopulus lib. 3. tit.3. §.28. ὁ ὑπεξύσιος ἐκ τ̃ καςρεσίυ πωλῶν, ςέγεται ὡς αὐτεξύσιος. Glossæ Basilic. Καςρένσιον, πεκύλιον ἰδιόκτητον. Suprà: Κανςρέσιον scribitur. Vide easdem Glossas in Πεκύλιον. Glossæ Juris MSS. Κανςρέσια, ἰδιόκτητα, παρασπόρια.

Καςρίσιοι, Καςρήσιοι, Καςρεύσιοι, *Castrenses*, *Ministri Castrorum*, seu *Aulæ Regiæ*, de quibus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Καςρίσιος, παρεμβολεὺς,

λεὺς, ἄρχων, ἢ τομεὺς, ἢ πρεπέτης. Ubi fortè leg. ὑπηρέτης. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios pag. 818. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς ἐπήγοντο μεθ' ἑαυτῶν παιδαγωγοὺς καὶ συνηγόρους Μυσυνιανὸν Κόμητα, καὶ Ἡσύχιον τὸν Καστρίσιον. Chronicon Alexandrinum an.2. Heraclij: ἐστέφθη τὸ παιδίον Ἐπιφάνεια ἡ καὶ Εὐδοκία, εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον εἰς τὸ παλάτιν· καὶ καθεσθεῖσα εἰς δίφρον, παρακολουθούντων Φιλαρέτου Κουβικουλαρίου καὶ Χαρτουλαρίου, καὶ Συνεὶ τοῦ Καστρισίου, ἀπῆλθε πρὸς συνήθειαν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. Habetur inter Epistolas Nili Monachi 281. lib.2. inscripta *Secundo* Καστρισίῳ.

Καστρίσιοι dicuntur lib.6. Basilic. tit.32. περὶ Στρατόρων, Καστρισίων, καὶ ὑπηρετῶν, *De Stratoribus, Castrensianis, & Ministerianis.*

Καστρίσιος ἄρτος, *Panis Castrensis*, qui aliis Scriptoribus, *Gradilis & Palatinus*, de quo egimus pluribus in Constantinopoli Christ.& in Gloss.med. Lat. Chron. Alexandrin. an.18. Diocletiani: τούτῳ τῷ ἔτει ὁ καστρίσιος ἄρτος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ Διοκλητιανοῦ ἐδωρήθη. Eadem habentur in excerptis Chronologicis editis à Scaligero post Eusebium pag.83. 2. Edit. *In eodem anno Castritius in Alexandria donatus est.* Hinc fortè

Καστρίσιον, pro *Præbenda avena* quæ Equo datur. Absyrtus Hippiatr. lib. 2. cap.129. δίδου ἡμιμόδιον καστρίσιον ἑσπέρας, καὶ ἡμιμόδιον ἕωθεν, ἵνα καθ' ἡμέραν μόδιον καστρίσιον ἐσθίει τὸ κτῆνος.

Καστρίσιος, Dignitas Ecclesiastica. Vide in Κάνστρον.

Καστρεύειν. Anonymus Auctor apud Suidam: καστρεύσαντες δὲ ἑαυτοὺς περὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, διὰ παρακλήσεως πείθειν ἐνόμιζον.

ΚΆΣΤΩΡ, *Crocus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 25.

ΚΑΣΣΏΝΕΙΝ, *Cancellare, Maculare,* Ἐξαλείφειν, μολύνειν, μιαίνειν.

ΚΆΤΑ, Κάτλα. Vide in Κάτος.

ΚΑΤΑΒΆΖΕΙΝ, καταβάλλειν, *Convincere, Coarguere*, Κατακρατεῖν, καταδικάζειν. Pro *Deponere* videtur usurpare Auctor incertus post Theophanem p.438. καὶ φησὶν ὁ τύραννος πρὸς τὸν λαὸν, Καταβάσωμεν ἐκεῖθεν τὴν εἰκόνα, ἵνα μὴ ὁ στρατὸς ἀτιμάζῃ αὐτήν. Suprà p.437. Συγκατάβα, φησὶ, τί μικρὸν, &c. *Condescende*, &c. Infrà 440. ὅπερ μαθὼν ὁ χαμαιλέων παρασκευάζει λάθρα διά τινων τοὺς στρατιώτας ἀνελθεῖν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ συρῆναι καταβάσαι αὐτόν.

ΚΑΤΑΒΑΛΕΙ͂Ν, *Solvere.* Καταβολὴ, *Solutio*, in Glossis Basil. ἡ λύσις δι' ἧς πᾶσα συνοχὴ διαλύεται. Glossæ Gr. Lat. Καταβολὴ, Ἀπόδοσις, *Solutio, Pensio.* Glossæ MSS. in Aristophanis Nubes: ἵν' αἱ θέσεις γίνονται τῇ νουμηνίᾳ· αἱ καταβολαὶ τῶν τόκων.

ΚΑΤΑΒΆΛΛΕΙΝ, *Accusare.* Synaxar. Maximi Cythærensis 12. Febr. καταβάλλεται ὅτι πῶς ἐνδροπίασε τὴν θυγατέρα τῆς ταβερναρίου.

Καταβαλμὸς, κατάβαλμα, *Accusatio, Criminatio, Calumnia.* Georgius Contares lib.3. Hist. Athenar. ὅστις ἐὰν ἦτον ὑγιὴς, ἴσως ἤθελε φανερώσει τοὺς καταβαλμοὺς τοῦ Ξανθίππου, ἐλέγχωντάς τους ὡς ψευδεῖς, &c. Infrà: διὰ τὴν πολλὴν λύπην τῶν καταβαλμάτων τοῦ Ξανθίππου. Adde lib.7. pag.181. Vide Καταβάζειν.

Καταβαλτὴς, *Accusator, Delator.* Idem Maximus Cythæreus in Synax. 13. Octob. in Sanct. Niceta: ἐπεὶ δὲ τινὲς καταβαλτάδες, κάμνοντες χάριν τοῦ Θεομάχου, &c.

ΚΑΤΑΒΑΠΤΊΖΕΙΝ, *Pravum Baptismum impertiri.* Gregor. Nazianzenus Orat.40. De eo qui S. Trinitatem confiteri renuit: εἰ μὴ καταδέχῃ τὸ τέλειον τῆς θεότητος, ζήτει τὸν βαπτίσοντα, ἢ καταβαπτίσοντα. Et Concil. sub Mena Act. 5. ἀληθῶς ἀθλιώτατοι τοῖς οἴκοις ἐπεισῆλθον, καὶ ἀλλότριοι ἤγειραν θυσιαστήρια, καὶ καταβαπτιστήρια ᾠκοδόμησαν ἐξεναντίας τῶν ἀληθινῶν θυσιαστηρίων, καὶ τῆς ἁγίας κολυμβήθρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΊΑ, Καταβασία, Nomocanon Cotelerianus num.3. τὸ σάββατον τῆς Ἀναστάσεως τοῦ δικαίου Λαζάρου ἐστὶ, τὰ ἀναστάσεως προοίμια φέρουσα· δι' ἧς καταβάσια ψάλλωμεν τοῦ Πάσχα. Triodium in Dom. τοῦ Ἀσώτου καταβασίας δὲ λέγομεν τοὺς εἱρμοὺς τοῦ κανόνος, in Dom. Tyrophagi: καταβασίας δὲ λέγομεν τοὺς εἱρμοὺς τοῦ παρόντος κανόνος. Feriâ 2. Hebdom. 1. Jejunior. ἐπεὶ γὰρ ἀνὰ ε. τροπάρια ἔχει κ. ὠδὰς, ὕστερον δὲ λέγομεν καταβασίαν τὸν εἱρμὸν τοῦ δευτέρου κανόνος. Feriâ 5. magnæ Hebd. ἔσχατον πάλιν λέγομεν οἱ δύο χοροὶ ὁμοῦ καταβασίαν τοὺς εἱρμούς. Adde Typicum S. Sabæ pag.9.11.92. Marcus Hieromon.de Dubiis Typicis cap.9. μετὰ τοὺς εἱρμοὺς, καταβάσια, Χειρὸς γίνονται, ὁμοῦ οἱ δύο χοροὶ μὴ οὖν θαυμάσεις ὅτι λέγεται ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς ὕστερον, διὰ γὰρ καταβασίαν τοῦτο ἐγένετο, &c. Idem cap.51. οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων, ψάλλομεν, εἰ μὴ μόνον τῶν στιχολογειῶν τῶν τριῶν καθισμάτων, οὔτε καταβασίαν, οὔτε ἀναβαθμοὺς τοῦ ἤχου λέγομεν, οὔτε ἄμωμον, &c. Infrà: ἐν αὐτῇ γὰρ καταβασίαν λέγομεν. Describuntur porrò in Hirmologio, sub finem, καταβασίαι ψαλλόμεναι ἐν ὅλῳ τῷ χρόνῳ, vel certè earum ἀκροστιχίδες. Sed quid hac voce Græci intelligant nondum sum assecutus, nisi ut ἀναβαθμοὶ, de quibus suprà, fuerint ἀναβάσεις καρδίας, seu εὐσεβεῖς περὶ Θεοῦ λογισμοὶ, ut loquitur Suidas: ita Καταβάσεις fuerint quasi *Descensus*, seu de humana fragilitate cogitationes. Vide suprà in Ἀναβαθμοί.

ΚΑΤΑΒΆΣΙΟΝ, pro Κατάβασις, *Descensus, Locus depressior.* Glossæ: Κατάβασις, *Descensus, Descensum.* Damascius in Isidori Philosophi Vita, apud Photium: καταβάσιον ὑπέκειτο θανασίμους πνοὰς παρεχόμενον. Καταβάσιον τῆς τζυκανιστηρίου, apud Leonem Grammaticum pag.480. Synaxar. Maximi Cythær. 23. April. in S. Georgio: κινᾶται εἰς ἕνα κάμπον ὁποῦ ἦτον καταβάσια.

Καταβάσιον, Κατάβασις, *Confessio*, locus sub altari, in quo collocabantur SS. Reliquiæ, sic dictus quòd ad eam descenderetur. Sozomenus lib. 9. cap.2. εἰς δὲ τὸ προφανὲς, οἴκημα ὑπεράνω πλίνθοις ὀπταῖς τὸ ἔδαφος ἠμφιεσμένον, καὶ καταβάσιον ἐκ τούτου λανθάνον ἐπὶ τοὺς μάρτυρας. Theophanes an.20. Copronymi, de Capite S. Joannis B. μετετέθη ἡ κάρα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου—εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἐμεσηνῶν πόλιν περιφανῆ ὄντα, καὶ ἡ κατάβασις ἐκτίσθη, ἔνθα μέχρι τῆς σήμερον ὑπὸ τῶν πιστῶν προσκυνουμένη εὐωδίᾳ σωματικῇ τε καὶ πνευματικῇ τιμᾶται. Idem: καὶ ἡ κατάβασις ἐκτίσθη, ἔνθα μέχρι τῆς σήμερον ὑπὸ τῶν πιστῶν προσκυνουμένη, εὐωδίᾳ σωματικῇ τε καὶ πνευματικῇ τιμᾶται, βλύζουσα τοῖς πίστει προσέχουσιν ἰάματα. Ubi κατάβασιν *Descensum* vertit Anastasius. Vide Gloss. med. Lat. in *Confessio*, *Descensus*.

ΚΑΤΆΒΑΣΙΣ, *Anus, Podex.* Orneosophion ἢ καρδίου μέρος ποιήσας, ὥσπερ ὑπόθετον, βάλε τοῦτο ὑποκάτω τῆς καταβάσεως τοῦ ὀρνέου· ἢ ἀγριαγκουρέας ῥίζαν πελεκίσας, ποίησον ὥσπερ ὑπόθετον, καὶ βάλε αὐτὸ εἰς τὴν κατάβασιν ὁσαύτως ὀρνέου. Alibi: ψιρίζει τὴν κατάβασιν αὐτοῦ συχνά.

ΚΑΤΑΒΑ΄ΣΜΑ, Unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ΚΑΤΆΒΑΤΟΝ, *Pagina.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Σελὶς, πτύχιον, ἢ κατάβατον βιβλίου. Epimerismi MSS. Herodiani: Σελὶς, τὸ κατάβατον τοῦ βιβλίου. Ibid. part.2. σὺ οὖν εἰ ζητῇς περί τινος ἀντιστοίχου, βλέπε ἔξωθεν ἐν τοῖς μετωπίοις τῶν δὲ τῶν καταβάτων τὰ σημεῖα τῶν στίχος ἐπιμερισμοῦ. Portius: Κατέβατον & Κατήβατον, *Pagella, Pagina*, Σελὶς, Σελίδιον. Balsamon ad Nomocan. Photij tit.2. cap.1. μέρος ὂν τῆς ρλα. Ἰουστινιανείου νεαρᾶς τὰ αὐτὰ σχεδὸν νομοθετεῖν, καὶ κατεστρωθεῖν εἰς τὸ ὄπισθεν καταβάτου. Infrà: εἰς τὸ παρελθὸν κατάβατον.

ΚΑΤΆΒΕΙΑΙ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΚΑΤΑΒΕΙΑΙ, *Ballistæ*, in Glossis Lat.Gr.Meursius Καταπέλται emendandum putat.

ΚΑΤΑΒΟΛΑΡΙ, *Descensus*, ut Ἀναβολάρι, *Ascensus*, *Scala maritima*. Portolanus MS. καὶ εἶναι καλὸς λιμιόνας διαναβολάρει, καὶ καταβολάρειν, καὶ ἐμπαίνεις ἀπὸ τὸ νασο μακραὶ εὐμβάνης ἀπουάλο.

ΚΑΤΑΒΟΛΕΥΈΙΝ, *Propagare*, Ἀποφύειν. Καταβολάδα, *Propago*, Παραφυάς.

ΚΑΤΑΒΌΛΙΑ, apud Tzetzem in Schol.ad Hesiodum sunt ἔρανοι, vel *Symbola*.

ΚΑΤΆΒΟΛΟΣ, *Navale*, *Emporium*. Suidas: Ἐπίνειον, παραθαλάσσιον χωρίον, ἢ προσορμιστήριον, ὁ λεγόμενος κατάβολος. Mox: δύναται δὲ καὶ ἐπὶ παντὸς ἐμπορίου καὶ παραθαλασσίου χρήσασθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ, ὃν νῦν οἱ πολλοὶ κατάβολον καλοῦσι. Adde Scholiastem Thucydidis, & Auctorem Etymologici in Ἔμπορος. Vide Gloss.med. Lat. in *Catabolum*, & *Catabulum*.

Καταβόλιον. Cedrenus pag.476. καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ Καταβολίῳ εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους μονήν, &c.

ΚΑΤΑΒΟΥΤΙΣΤΗΣ. Vide in Βουτίζειν.

ΚΑΤΆΓΓΕΛΟΣ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscor. cap.728.

ΚΑΤΆΓΝΑΝΤΑ, pro κατέναντι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

> Ἀπάνω σε βυνόπυλον ἀνέβηκε, καὶ στάθη
> Κατάγναντα τοῦ καστελίου ὅπουσαν τὰ κοράσια.

ΚΑΤΑΓΝΏΝΕΙΝ, pro Καταγινώσκειν. Glossæ Græcobarb. Καταγινώσκει, ἤγουν καταγνώνει, ὑβρίζει, καὶ γελᾷ.

ΚΑΤΑΓΡΆΦΕΙΝ, Proscribere, in Gloss. Gr. Latin.

Καταγραφή, *Mancipatio*, in Glossis Basilic.

Κατάγραφα, *Tabula vectigales*, apud Cedrenum an.9. Anastasij.

ΚΑΤΑΓΡΕΜΝΊΖΕΙΝ, pro Κατακρημνίζειν, *Evertere*. Georgius Contares lib.8. Hist. Athenar. pag. 218. καὶ τὰ μὲν τειχόκαστρά της εἰς τὴν γῆν τὰ ἐκαταγρέμνησεν, &c.

ΚΑΤΆΓΧΟΥΣΑ, *Anchusa*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.605.

ΚΑΤΑΓΏΓΙΟΝ, Festum Paganorum apud Ephesios: Martyrium S. Timothei MS. τῶν δὲ Ἐφεσίων λείψανα ἔτι τῆς πρώτης εἰδωλολατρείας ἐν τοῖς τὸ τηνικαῦτα ταύτην οἰκοῦσιν ἐχούσης, Καταγωγίων οὕτω καλουμένων, ὡς αὐτοὶ τότε ἐκάλουν ἑορτὴν ἐν ἡμέραις τισὶ ἐπιτελούντων, προσχήματα μὲν ἀπρεπῆ ἑαυτοῖς περιτιθέντες, πρὸς δὲ τῷ μὴ γινώσκεσθαι προσωπίοις καταλύοντες τὰ ἑαυτῶν πρόσωπα, ῥόπαλά τε ἐπιφερόμενοι, καὶ εἰκόνας εἰδώλων, καὶ τινα ἄσματα ἀποκαλοῦντες, ἐπιόντες τε ἀτάκτως ἐλευθέροις ἀνδράσιν καὶ σεμναῖς γυναιξὶν, φόνους οὐ τοὺς τυχόντας ἐργαζόμενοι καὶ πλῆθος αἱμάτων ἐκχέοντες ἐν ταῖς ἐπισήμοις τῆς πόλεως τόποις. Celebrabantur ejusmodi Festa Ludicra circa 22. Januarij ut ibidem innuitur. Vide præterea Menæa 25. Jan. in eod. S.Timotheo. Hæc porrò annotare pluribus visum est, quòd istius Festi non meminerint Meursius & Castellanus qui de Græcorum Festis scripserunt. Vide Photium Cod.254.

ΚΑΤΆΔΙΚΑ, *Contrà*. Glossæ Græcobarb. ἀντιφῶσιν, ἀντιλέγουσιν, ἢ ἀντιλέξουσιν, ἐναντίον λέξουσι, θέλουσιν εἰπεῖν κατάδικα. Occurrit illic pluries.

Κατάδικος, *Damnatus*, *Damnaticius*, Καταδίκη, *Multa*, in Gloss. Gr. Lat.

ΚΑΤΑΔΌΤΗΣ, *Proditor*, Προδότης.

ΚΑΤΑΔΟΧΗ, *Aditio*, *cui opponitur* Ἔμμιξις, *Immistio*, apud Theophil. §. 5. institut. de Hæred. qualitate.

ΚΑΤΆΔΥΣΙΣ, & Ἀνάδυσις, voces usitatæ de Baptismo, in quo qui baptizantur ter immerguntur, & emergunt. Clemens lib.3. Constit. Apost.cap.17. ἡ κατάδυσις τὸ συναποθανεῖν· ἡ ἀνάδυσις τὸ συναναστῆναι, significat. Theophanes an.11.Valentiniani: ἐτόλμησε τὸ βάπτισμα ἐν μιᾷ καταδύσει τελεῖν. Hieremias Patr. Constantinopol. in Responso suæ censuræ cap. de Sacramentis: περὶ καταδύσιν, ἀλλὰ μὴ ἐπιχέεσθαι περιττῇ χρώμενοι ἐβάπτιζον. Alios ab aliis observatos locos omittimus.

ΚΑΤΆΘΕΜΑ, vox quæ Ἀναθέματι sæpè adjungitur. Contestatio S. Clementis num.4. πρὸς τούτοις δὲ ἅπασιν, εἰ ψεύσωμαι, κατάθεμα ἔσομαι ζῶν καὶ θανών. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 5. ἔσωσαν Σεβῆρος ὁ ἀκέφαλος, καὶ Ἰωάννης ὁ μανδρίτης, καὶ τὸ δυσσεβὲς αὐτῶν φρόντισμα μετὰ τῶν κοινωνούντων αὐτοῖς ἀνάθεμα καὶ κατάθεμα ἀπὸ πατρὸς, καὶ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, καὶ τῷ μέλλοντι, Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν. Similia ferè habentur in Actis S. Maximi Confess. num.31. Concil. VI. Oecumen. Act. 11. pag. 892. μεθ' ὧν καὶ οἱ αὐτῶν τῆς ἀσεβείας διάδοχοι ἀνάθεμα ἔσωσαν καὶ κατάθεμα. Infrà: Ἀναθεματίζω δὲ καὶ καταθεματίζω καὶ πάντας τοὺς αὐτῶν ὁμόφρονας. Auctor Quæst.ad Orthodox. inter opera Justini quæst.121. τὸ κατάθεμα, τὸ συνθέσθαι τῇ ἀναθεματίζουσιν. Ubi eversionem & depositionem ultimam, depositæ ac deploratæ sortis statum significare ait Habertus in Archierat. pag. 748. Ἀναθεματίζειν & καταθεματίζειν, in confessione Michaëlis Thessalonicensis, apud Allatium lib.2. de Consens. utr. Eccl. cap.12. §.5.

ΚΑΤΑΘΈΣΙΑ, *Depositio Reliquiarum*. Palladius Hist. Lausiaca cap.12. Extr. καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐρήμου συνεληλυθότων εἰς τὰ καταθέσια τῶν ἁγίων, ὑπὲρ αὐτοὺς ἔκτισεν μαρτυρίου, ἐν αὐτοῖς τοῖς καταθεσίοις ἀποδέχεται τῆς Ῥουφίνου ὁ ἅγιος ἀπὸ τοῦ ἀχράντου βαπτίσματος παρὰ τῶν ἐπισκόπων. In Menologio, mense Julio: καταθέσια τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν Βλαχέρναις. Mense Aug. τὰ καταθέσια τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

ΚΑΤΆΘΕΣΙΣ, *Tributi exactio*, φορολογία· κατάθεσιν ποιήσασθαι, pro φορολογεῖν, apud Nicetam. Aliâ notione usurpatur in Concilio Trullano Act. 13. pag. 967.

ΚΑΤΑΚΈΡΑΜΑ, *Sarta tecta*, in Gloss. Gr. Lat. Ubi perperam Edit. *Strata*. Vide Ἀνακέραμα.

ΚΑΤΑΚΈΦΑΛΑ, *Pronus*. Synaxar. Maximi Cythær. 25. Nov. καὶ κρεμνᾶται κατακέφαλα, κρεμασθέντος ἑνὸς λίθου βαρέως εἰς τὸν τράχηλον. Vide eund. in S. Eustratio, mense Decemb. & in S. Bonifacio 19. ejusdem mensis.

ΚΑΤΑΚΛΑΣΤΌΝ. Vide in Κλαστόν.

ΚΑΤΑΚΛΕΊΔΙΑ, idem quod κατακλεῖδες, apud Aristophanem in Vespis, τὰ κλείοντα τὰς θύρας, Polluci. Anonymus MS. de Bellis Francor. Peloponnesiacis:

> Καὶ τὸ πορτάρη πιάσετε, καὶ ῥίψετέ τον ἔξω,
> Καταλείδια ἐπάρετε, καὶ κλείσετε τὴν πόρταν.

ΚΑΤΆΚΛΕΙΣΤΑ, *Cataclista*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 6076. θέριστρα, κατάκλειστα, σινδόνια, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς κατακλίνεσθαι. Legendum κατακλείεσθαι.

ΚΑΤΆΚΛΙΤΑ, in Lexico MS. Colberteo, τὰ εἰς ἀνάκλισιν ἐπιτήδεια, ἢ κλίνας, ἢ θρόνους.

ΚΑΤΑΚΝΊΑ. Vide Κατάχνα.

ΚΑΤΑΚΟΊΛΙ, *Montis iter defluxum*, Græcis recentioribus, dici observat Goarus ad Euchologium pag.291. Vide ἐξωκατακοῖλοι, & Καταρακλι.

ΚΑΤΑΚΡΆΖΕΙΝ, *Accusare*, in Basilic. lib. 20. tit.1. cap. 96. Vide Gloss. med. Lat. in *Clamare*.

ΚΑΤΆΚΡΑΣ, *Omnino*, *Penitus*. Phavorinus ex Hesychio: κατ' ἄκρας ἑλεῖν, τὸ ἐξ ἐφόδου, καὶ τὸ αἰφνίδιον· καὶ κατάκρας, ἐπίρρημα, ὅλου, παντελῶς. Idem: Κατακρατῶς, ἰσχυρῶς. Nicetas in Man. lib.6.

num. 3

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

num.3. καὶ ἡ λοιπὴ πόλις ὡς κατάκρας ἁλῶσα, τὰ οἴκτιστα πέπονθε. Utuntur alij, atque in iis Thucydides lib. 4. Procopius, Theophylactus Epist. 43. Joelus in Chron. p.164. Cantacuzenus lib.4. Hist. cap.19.&c. Κατακράτος vulgò Græci dicunt. Dexippus 10. Cherronico: Καὶ Μακεδόνων Ἐπίδαμνον ἐσύστερον Δυῤῥάχιον μετωνομασθεῖσαν, πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα κατακράτος αἱροῦσιν.

ΚΑΤΑ´ΚΡΙΟΣ, *Frigidus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Καὶ βρύσες ὁλοκάθαρες ἔμορφαις ὑπὲρ μέτρου,
Ὁπότρεχαν τὸ γύρωθεν ἀπάνω κλὰ χορδάεια,
Καλάκελες ὁλοκάθαρες, ἐχθρὲς καὶ τῶν καμάτων.

ΚΑΤΑΔΑΛΗΤΑ´ΔΕΣ, *Accusatores*, Κατήγοροι, in Glossis Græcobarb.

ΚΑΤΑΛΕ´ΚΤΙΟΝ. *Instratum lecti*. Chronicon Alexandrin. pag.902. καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν Περσῶν ηὑρέθη βαλὼν ἑαυτὸν εἰς καράβιον, λεγόμενον σάνδαλιν, ἐπὶ ὄψιν, καὶ ἐπάνω τὰ καταλέκτια, καὶ οὕτως ἀντιπερῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν· ὁ δὲ ναύτης ὁ ὢν ἐν τῷ καραβίῳ, καὶ ἐλαύνων ἐνδυσεν εὐφυῶς τῷ Ὀρφανοτροφείῳ, καὶ ἐπανάξαντες, καὶ ἐπαίροντες τὰ καταλέκτια, καὶ εὑρόντες τὸν Πέρσην τέλειον ὄντα, καὶ κείμενον ἐπὶ ὄψιν, ἔσφαξαν, καὶ ἐπῆραν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

ΚΑΤΑΛΕΠΤΑ`, *Dilucidè*, Καταφανῶς.

ΚΑΤΑΛΛΑΓΗ` μετανοούντων, *Reconciliatio pœnitentium*, quæ à solis Episcopis fit. Καταλλάσσεσθαι, *Reconciliari*, in Cod. Canonum Ecclesiæ Africanæ Can.6.43. ubi Zonaras & Balsamon λύσιν τῶν ἐπιτιμίων interpretantur. Photius in Nomocan. tit.9.cap.39. περὶ μετανοίας, καὶ τινες ἔχουσι ἄδειαν διδόναι μετανοοῦσι καταλλαγήν, &c. Vide Suicerum.

ΚΑΤΑΛΛΑ´ΚΤΗΣ, *Collybista*, *Cambitor*, nostris, *Changeur*. Lexicon MS. Cyrilli: τραπεζίτης, ὁ καταλλάκτης. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1727. Ἀργυραμοιβὸς, ὁ καταλλάκτης, ἢ καὶ ὁ χρυσοχόος. Glossæ aliæ: Τελῶναι, οἱ ἀδικηταὶ, οἱ καταλλάκται. Thomas Magister: Ἀργυραμοιβὸς, ὁ κολλυβιστής· δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον καταλλάκτην, ὃν καὶ ἀργυρογνώμονα λέγουσιν, ἤγουν τὸ τὸ ἀργύριον συμβάλλοντα καὶ δοκιμάζοντα. Nicetas in Man. lib. 3. num 5. ex Cod. Barbarogr. τὰς λίτρας αὐτῶν οἱ καταλλάκται ἐπὶ τὰς τραπέζας κτυποῦντες. Ubi Cod. Edit. κολλυβιστάς. Idem in Alexio lib.2. num. 2. αἱ ἐν τριόδοις καὶ ἀγοραῖς, καὶ καταλλάκται, καὶ πανοπρᾶται, &c. Balsamon in Resp.24. ἀκινδύνως οὐδεὶς ἱερεὺς, ἢ διάκονος καταλλάκτης, ἢ κομερκιάριος, ἢ ἰατρὸς, &c. Joan. Cananus de Bello Constantinopolit.p.191. πραγματευταὶ, καταλλάκται, μυρεψοὶ, καὶ τζαγκάροι. Vide Scholiast. Basilic. ad lib.25. pag.26.

ΚΑΤΑ´ΛΟΓΟΙ, *Milites in laterculum relati*, tum in Palatio ad custodiam Imperatoris, tum in exercitu. Κατάλογος στρατιωτῶν νομιζομένων, apud Dionem in Excerptis Vallesianis p.661. *qui in numeris sunt*, in l.42. D. de Testam. milit. ubi qui in numeros nondum relati sunt, etiamsi lecti sint Tyrones, milites nondum esse dicuntur. De Palatinis Catalogis, Menander Protector lib.2. Θεόδωρος τοῦ Πέτρου, ὃς τῶν ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων πρὸ τούτου γενόμενος ἡγεμών. Et in legatione Justini ad Persas: ἀλλ᾽ αἱ μὲν πεντηκοντούτιδες σπονδαὶ ἦσαν, ἃς ἔθετο Πέτρος ὁ τῶν περὶ τὴν Βασιλέα καταλόγων ἡγεμών. De iis autem qui in exercitu, idem Menander: Δεπατός τις Ῥωμαῖος ἀνὴρ τῶν ἐκεῖσε Ῥωμαϊκῶν καταλόγων ἐτύγχανε προεστώς. Agathias lib.V. de Scholariis: οὗτοι δὲ στρατιῶται μὲν ὀνομάζονται, καὶ ἐγγεγράφαται τοῖς τῶν καταλόγων βιβλίοις. Theophanes an.7. Justiniani pag.178. Γοτθάριός τις τῶν ἐν Νουμιδίᾳ καταλόγων ἡγέμενος. Στρατιωτικοὶ κατάλογοι in Nov. Just.149. cap.1. apud Procopium Sophistam in Esaiam, Zonaram in Basilio Porphyrogenito, & in Stratiotico, Nicetam in Isaacio Angelo lib.3. num.5. &c. Τοῖς καταλόγοις ἐγγράφεσθαι, apud eundem Nicetam in Man. lib.7. n.4. init. Vide Κώδιξ.

ΚΑΤΑ´ΛΟΓΟΣ ἱερὸς, ἐκκλησιαστικὸς, *Clerus*, *Ordo Ecclesiasticus*. Epistola Constantij Imp. apud S. Athanasium in Apol. de Fuga sua pag.772. ὥστε πάντας τοὺς τοῦ ἱεροῦ καταλόγου γινώσκειν. Ita ἱερὸς κατάλογος, apud Annam Comnenam pag.485. Nicetam in Man. lib.7. n.6. Gregoram lib.10. pag.228. 1. Edit. Acropolit. in Chron. cap.76. Cantacuzen. lib. 3. Hist. cap.1. & al. Κατάλογος ἱερατικὸς, in Canonibus Apostol. cap.63. in Synodo VII. Can.13. in Synodo Trullana Can.3. Ἐν κλήρῳ καταλεγόμενοι, Can.27. & in Concil. Calchedon. Can.7. Ἐκκλησιαστικὸς κατάλογος, in Vita S. Euthymij n.5. apud Theodoritum lib.4. Hæretic. Fabul. in Audianis, Theophanem an. 9. Nicephori, &c. Τῷ καταλόγῳ τῶν πρεσβυτέρων ἐντεταγμένος, in Concilio Calched. Act.3. pag.407. Ἱερατικὸν τάγμα, in Conciliabulo Ephesino pag.592. & apud Theophanem an.25. Theodosij Jun.

Κατάλογος συγκλητικὸς, *Senatus*, in Bulla aurea Alexij Comneni Imp. apud Annam filiam lib.3. pag.83.

ΚΑΤΑΜΙΤΟΤΑ´ΔΕΣ, *Catamiti*, *Aulici*, nostris, *Courtisans*. Historia Belisarij MS.

Καὶ πότες οὖν οἱ ἄρχοντες, οἱ καταμιτοτάδες
Προσέρχονται τῷ βασιλεῖ, &c.

Alibi:

Ἀλλ᾽ ὅμως οὐκ ἠρκέσθησαν οἱ καταμιτοτάδες.

Rursum:

Καὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐνίκησας τους καταμιτοτάδες.

Καταμιτᾶν, Κατομιτώνειν, *More catamitorum helluari*. Monita MSS. Alexij Comneni ad Spaneam nepotem:

Υἱέ μου ἂν σεμπισδῇ κανείς τι ἐκ τὸ ἰδικόν του,
Καὶ φάς το καὶ ξοδιάσεις το νατὸ κακαμιτώσης,
Καὶ ἔλθη καὶ ζητήσει, καὶ οὐκ ἔχεις νὰ τὸ δόσῃς, &c.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Δίδει τιν ῥοῦχα καὶ φελὸς, δλωσίρια ναξοδιάζη,
Κλέπτη καταμιτόνεται καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του βιάζη.

ΚΑΤΑΜΟ´ΛΟΣ. Vide in Μῶλος.

ΚΑΤΑΜΠΛΕ´ΞΑΣΘΑΙ, *Malè audire*. Assisæ MSS. Hierosolymitanæ cap.127. ubi de iis qui testimonium edere vetantur: ὁ ὁποῖος τις ὑπόλαγος, τὸ ἔνι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρός του, καὶ ἂν ἔνι καταμπλεξάμενος, τουτέστιν ἔχει κακὶν ἀκουεῖν τι, &c.

ΚΑΤΑΝΟ´ΧΙΟΝ. Vide Κατανώτιον.

ΚΑΤΑΝΤΑ~Ν, *Occurrere*, Venire. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. pag.212. τῇ δὲ αὐτῇ ἁγίᾳ κυριακῇ ἕωθεν ἐνταῦθα συνερχόμεθα, ἵν᾽ ἐνταῦθα μετὰ ψαλμῳδιῶν, καὶ κηρῶν, καὶ θυμιαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ ἁγίῳ οἴκῳ καταντήσαντες, τὴν λιτὴν καὶ τὴν ἁγίαν σύναξιν πληρώσωμεν. Vide Gloss. med. Lat. in *Occurrere*.

ΚΑΤΑ´ΝΤΙΚΡΥΣ, Καταντικρὺ pro ἄντικρυς, *ex adverso*. Philotheus Patriarcha Constantinopolit. in Ordine Sacri Ministerij: ὁ δὲ ἱερεὺς ἵσταται καταντικρὺς τῶν ἁγίων θυρῶν. Codinus de Offic. Palat. cap.6. n.19. τῆς προκύψεως ἱστῶσι καταντικρύ. Ita num.26.

ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΑ` στιχηρὰ, *Quæ pro peccatorum remissione cum affectu grandi & compunctione* ut est in Concilio Vasensi, recitantur in Ecclesia, vel potiùs quæ compunctionis verba præferunt. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: καὶ ψάλλουσιν κατανυκτικὸν κανόνα, &c. Triodium Feriâ 6. Tyrophagi: ἱστῶντες τὸ ἰ. ἀπὸ τοῦ Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχήν μου, καὶ λέγομεν τὰ κατανυκτικὰ τὰ δ΄ τοῦ ἤχου τοῦ ὀκτωήχου. Feriâ 2. Hebd.1. Jejun. εἰς τὸ πρῶτον κάθισμα κατανυκτικὰ τοῦ ὀκτωήχου. Rursum: ἀφ᾽ ἧς ὥρας, καθίσματα κατανυκτικὰ εἰς ἦχον, &c. Habentur in eodem Triodio ejusmodi complura στιχηρὰ κατανυκτικὰ σὺν τοῖς καθίσμασι καὶ μαρτυρικοῖς κατ᾽ ἦχον, decantari

solita in Officio Vespertino Sabbati Sancti, quorum primum versum hîc damus ut horum formula percipiatur: ὅτι τὸ πέλαγ☉ πολὺ τῶν παραπλωμάτων μου, Σώτηρ, καὶ δεινῶς βεβύθισμαι τῆς πλημμελείας μου, δός μοι χεῖρα, σῶσόν με, ὡς τῷ Πέτρῳ ὁ Θεὸς, ἐλέησόν με, &c. Habentur etiam in Paracletico pag. 7. 8. Vetus diploma è Græca lingua in Latinam versum, apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Messanensi pag. 56. *Codices juris Canonici tres, Martyrologia duo totius anni, catanystica, Menaa totius anni.*

ΚΑΤΑΝΩΤΙΟΝ, *Pallium quod dorso imponitur.* Paulus Monach. in Collectaneis: μή ποτε δὲ θελήσας ἐξελθεῖν τῆς κελλίου ἄνευ κατανωτίου, ἤγουν μανδύα. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 45. Extr. ἔδωκα οὖν αὐτῷ τὸ σακκομάχιον, καὶ ἓν καλανωτ, καὶ ἀπῆλθε. Locum integrum habes in Σακκομάχη. Hinc emendandus Joann. Moschus in Limon. c. 134. λέγει μοι οὕτως, ἀλλὰ δός μοι σακκομάχιον, ἵνα φορέσω, ἐπεὶ γὰρ γυμνός· ἔδωκα οὖν αὐτῷ τὸ σακκομάχιον καὶ καλανόχιον παλαιὸν, καὶ ἀπῆλθεν. Legendum enim καλανώτιον, *Saccum & Palliolum* vertit Interpres.

ΚΑΤΑΝΩΤΙΣΑΣΘΑΙ, καταφρονεῖν, ὀπίσω ῥίπτειν, *Contemnere.* Vide Suidam.

ΚΑΤΑΠΑΝΩ. Vide in Κατεπάνω.

ΚΑΤΑΠΑΤΗΣ, *Explorator*, Κατάσκοπ☉. Apud Portium. Καταπατητὴς, in Corona pretiosa. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Κατάσκοπ☉, Καταπατετής. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Πολλοὺς ἀνθρώπους ἔστηλε γιακαταπατητάδες
Ναύρουσι τόπον εὔχολον τὸ πῶς γιαπασκαλώσουν.

Alter Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Μὲ πονηρίαν ἀπέστειλεν τοὺς καταπατητάδες,
Νὰ μανθάνουσιν διὰ λεπτὰ ἃ πράττουσιν οἱ Φράγγοι.

Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenarum: καὶ φοβούμενοι μήπως καὶ ἦτον καταπατητάδων, &c.

ΚΑΤΑΠΕΛΤΗΣ, Instrumentum tortorium. Suidæ, εἶδ☉ κολαστηρίου. Vita MS. S. Stephani junioris: πρόκειται τὸ δὲ πρὸς γλῶσσαν ἡ τῆς Χριστοῦ εἰκὼν καθὼς ὕπερ ἡμῶν ἐστρώθη, καὶ τὸ τῶν βασάνων ὄργανον, τὸ λεγόμενον παρ᾽ Ἑλλήνων καταπέλτης, &c. Infrà: θυμωθεὶς δὲ ὁ στρατηγὸς τοῦτον ἐκδυθῆναι προσέταξε, εἶθ᾽ οὕτως ἁπλωθῆναι πρὸς τοὺς καταπέλτας, καὶ περισφίγξαντες οἱ ὑπηρέται τὸν ἅγιον πρὸς τῆς δυσὶ σανίσιν, ἀπό τε τραχήλου ἕως ἀστραγάλων, καὶ διὰ σιδήρων τούτου τὰ μέλη καθηλώσαντες, πυρκαϊὰν ἀφάψαντες παμμεγέθη, οὕτως ὁλοκάρπωμα διὰ πυρὸς τὸν ἅγιον πεποίηκεν. Idem Suidas Metaphrastem laudans: ὁ δὲ λογοθέτης λέγει ἐν τῷ τῆς ἁγίου Θύρσου μαρτυρίῳ, δεσμοῖς χειρῶν, καταπέλταις ποδῶν.

ΚΑΤΑΠΕΤΑΣΜΑΤΑ, *Vela quæ ciborij partes* quatuor ambiunt, vel quæ Bema à Nao separant. Lexicon MS. Ἔραν☉ τῶν λεξέων· Ἅγια, τὰ ἔνδον καταπετάσματ☉· ἁγίων, τῶν ἐκτὸς τῆς καταπετάσματ☉. S. Cyrillus ad 24. cap. Joan. μανθανέτωσαν τοίνυν διὰ τούτων οἱ τῆς τῶν Σωτῆρ☉ ταμίαι, μὴ πρόωρον τῶν ἱερῶν καταπετασμάτων ἔσω ποιεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, μήτε νεοφύτους τῆς θείας προσιέναι τραπέζης. Synesius Epist. 67. τοῦτο δὲ, εἰ διὰ τῶν παναγιστάτων τὰ ἐναγέστατα κρίνοιτο, εὐχὴ, καὶ τράπεζα, καὶ καταπέτασμα μυστικὸν, ἐφόδου βιαίας ὄργανα. Joannes Moschus in Limon. cap. 150. ἀλλὰ καὶ τὸ καταπέτασμα κείμενον ἐπάνω τῆς θυσιαστηρίου αὐτομάτως ἐπήρθη, καὶ ἐσκέπασεν καὶ τὸν Πάπαν, καὶ τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ὅλους τοὺς παριστάμενους τοὺς διακόνους σὺν τῷ θυσιαστηρίῳ.

At in Monasteriis hæc vela quæ altaris visum arcent, Cancellis Bematis appendi solebant. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. p. 166. Edit. Morellianæ: ἡ δὲ τῶν θυρῶν κλεῖσις, καὶ ἡ ἐπάνωθεν τούτων ἐξάπλωσις τῆς καταπετάσματ☉, ὡς οἱ ἐν τοῖς μοναστηρίοις εἰώθασι, καὶ ἡ διὰ τῆς λεγομένου ἀέρ☉ τῶν θείων ἐπικάλυψις, &c. Infrà: αἰρομένου δὲ τῆς ἀέρ☉, καὶ τῆς καταπετάσματ☉ συστελλομένου, τῶν θυρῶν τε ἀνοιγομένων, &c. Mox: καὶ ὑψῶν καταπέτασμα, φωνεῖ ὁ Διάκον☉, Στῶμεν καλῶς. Sed de velis Ciborij pridem egimus in Constantinopoli Christ. sect. 65. Vide præterea Suiceri Thesaurum Ecclesiasticum.

Καταπέτασμα, appellant etiam Græci *Velum quo teguntur Sacra Dona*, quódque peculiari nomenclaturâ Ἀὴρ dicitur. Idem Germanus Patr. Constantinop. τὸ δὲ καταπέτασμα, ἤγουν ὁ ἀὴρ, &c. Euchologium p. 195. ὅτε δὲ ἀρθῇ τὸ καταπέτασμα ἐκ τῶν ἁγίων δώρων, &c. Vide Ἀήρ.

ΚΑΤΑΠΕΤΡΑ. Proverbia Græcobarb. MSS. ἀλλ᾽ τὰ σάγματα εἰς τὰ κατάπετρα.

ΚΑΤΑΠΙΝΑΡΙ, *Guttur*, Λάρυγξ.

ΚΑΤΑΠΛΑΚΩΝΕΙΝ, *Opprimere*, καταθλίβειν. Vide πλακώνειν.

ΚΑΤΑΠΛΩΜΑ. Commentarius MS. Apocryphus de Actis Pilati, qui in quibusdam Codd. S. Joannis Theologi nomen falsò præfert: ἐκβὰς δὲ ὁ κύρσωρ καὶ γνωρίσας αὐτὸν, προσεκύνησεν αὐτὸν, καὶ ἔλαβεν τὸ κατάπλωμα τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἥπλωσεν αὐτὸ χαμαί.

ΚΑΤΑΠΟΝΕΙΝ, *Profligare, vincere*, ἐκπολεμεῖν, νικᾷν.

ΚΑΤΑΠΟΝΤΕΙΝ, *Confundere*, Αἰσχύνειν, ἐπιταράττειν. Καταποντᾷν, *Mergere*, apud Constantinum in Basilio num. 61. Ed. Combefisij. Καταποντίζειν, apud Cedrenum pag. 314. & al.

ΚΑΤΑΠΟΥΤΖΙΟΝ, pro Καταπότιον. Glossæ Jatricæ MSS. Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047. Λακτερίδες εἰς καταπούτζια, τὸ λέγουν κάθαρσιν.

ΚΑΤΑΡΣΙΣ, σκηνὴ, τέντη, κατασκηνοτόπιον, *Tentorium.*

ΚΑΤΑΡΤΙΟΝ, *Malus navis.* Lexicon MS. Cyrilli: ἱστὸς, τὸ κατάρτιον. Hesychius: Καρχήσια, τὰ κέρατα τὰ ἐπάνω τῶν καταρτίων τῶν πλοίων, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ἱστῶν. Joan. Moschus Limon cap. 190. ποίησον ἀγάπην, δός μοι μικρὸν ξύλον, ἵνα στεγάσω τὴν οἰκίαν μου· ὁ δὲ μελαγχολήσας, λέγει αὐτῷ, ἴδε ξύλον, ἔπαρον, καὶ ἀπῆλθε, δείξας αὐτῷ μεγάλην κατάρτιν, ἣν εἶχεν ἔμπροσθεν τῆς οἴκου αὐτοῦ κειμένην, ἥ τις εἰς πλοῖον ἐποίει μυριάδων ε. Infrà, κατάρτιον appellatur: ubi Interpres *Trabem* vertit. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 36. καὶ τῶν κυμάτων αὐξανομένων, τὰ τῆς πλοίου ἥλωματα ἀνεσπάσθησαν, τὸ κατάρτιν ἐκλάσθη, τὰ ἄρμενα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐρρίφησαν. Ubi Gregorius M. *Ex navi clavis perditis arbor abscissa est, vela in undis projecta.* Joannes Cameniata de Excidio Thessalonicæ cap. 20. ἀνέλκυσαν διὰ τῶν κατὰ πρώραν ἀπῃωρημένων ἐξαρτύων, τὰ διὰ μέσου προβεβλημένα ξύλα, ἃ τοῖς ναυτιλλομένοις κατάρτια καλεῖν ἔθ☉. Occurrit etiam apud Theophan. an. 1. Heraclij, Leonem in Tactic. cap. 19. §. 5. 7. Constantinum de Adm. Imp. cap. 9. & Nicetam in Man. lib. 2. & in Alexio lib. 3. num. 10. ex Cod. Barbarogr.

Καταρτία. Chronicon Alexandr. p. 900. καὶ εὑρεθέντες δὲ ναῦται ἐν τῇ πόλει, καὶ αὐτοὶ ἐξῆλθον εἰς συμμαχίαν τοῖς πολίταις, καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν ναυτῶν ἐμηχανήσατο καταρτίαν, καὶ ἐκρέμασεν εἰς αὐτὴν κάραβον. Ita feminino genere hanc vocem usurpant Leges navales Rhodiorum cap. 35. 43.

Καταρτίδιον. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. καὶ συναγαγόντες τὰ πλοῖα, λύσαντες τὰ καταρτίδια καὶ τὰς κεραίας, καὶ τοὺς αὐχένας, &c.

ΚΑΤΑΣΑΡΚΑ Græci vocant *Primum Sacra mensa instratum*, quòd eidem, ut proximæ carni Camisium, adhæreat: ita enim hanc vocem usurpare solent. Liber MS. de Phylacteriis in Cod. Reg. 945. ἑρμηνεία περὶ λύματ☉ ἀνδρογυνῶν, νὰ κημωθῇ τὴν γυναῖκαν του ἂς ζωσθῇ ἡ γυνὴ τῆς ἀνδρός της τὸ ζωνάριον ὄμπροσθεν ὀπίσω, καὶ ὁ ἄνδρας της ὁμοίως τῆς γυναικὸς κατάσαρκα, καὶ εὐθὺς θέλει την κοιμηθῇ. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 154. ἔπαρε κομάτι δερμάτι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τῆς γαδάρου, κάμετο ὡσὰν λωρὶ, νὰ

νὰ τὰ ζώννυ)) ὁ ἀσθενὴς καλάσαρκα. Glossæ Basil. τῆ πρωτίων, τῆ κατὰ σάρκα, ubi mendum in priori voce, ex qua tamen elicitur id significari quod propius est. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. pag. 336. αἱ γυναῖκες πάλιν ἐφορῦσαν μίαν πτωχικὴν φορεσίαν καὶ δυλικὴν, σὰν τὸ ῥάσον τῆ γραμμοκαλογριῶν, καὶ καλάσαρκα ἕνα κιλίκιον. Adde pag. 340.

Quod verò ad Sacræ Mensæ instratum pertinet, ita Symeon Thessalonicensis lib. de Templo pag. 216. Κατασάρκα δὲ τὸ λεγόμενον εὐθὺς καὶ μετ' αὐτὸ τραπεζοφόρον κέκληται, ὅτι τάφος ἐστὶ καὶ θρόνος τῆ Ἰησῦ, καὶ τὸ μὲν ἐστὶν ὡς σινδὼν ἡ περιειλήθη νεκρὸς, τὸ δὲ ὡς δόξης περιβολή. Typicum S. Sabæ cap. 41. καὶ αἴρυσι τὴν ἐνδύτην τῆς ἁγίας τραπέζης, ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ ἔπιπλα ἐπικείμενα αὐτῇ, καὶ αὐτὸ τὸ καλασάρκα. Euchologium pag. 624. ubi de ablutione altaris, Feriâ Quintâ majoris Hebdomadis: καὶ μετὰ τῆ σπόγγου ἐκμάσσυσιν αὐτ, (ῥοδόσταγμα) εἶτα τίθεται τὸ καλασαρκα, καὶ μετὰ τῦτο ἐνδύταις ἐνδύυσι. Ut porrò explicetur in mensa, docet idem Euchologium pag. 838. ubi de dedicatione Templi: ἐκμασσομένης δὲ τῆς τραπέζης διὰ τῆ ἀντιμινσίων, αὐτὰ μὲν παρ' αὐτῶν τῆ ἱερέων αὖθις μεταδίδοται. Λαμβάνει δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ λεγόμενον Καλασάρκα, ὅ ἐστι σάβανον καινὸν, ἢ λιτὸν ὕφασμα, παρηρτημένυς ἔχον εἰς τὰ τέσαρα ἄκρα σχοίνυς λεπτὺς· ὧ δὴ τραπέζῃ ἐφαπλωμένυ, δεσμῦνται σχοῖνοι, ἢ σαυροειδῶς ὑποκάτωθεν τῆς τραπέζης, ἢ κατὰ τὺς κίονας, καὶ ὕτω πάλιν ἐπάνωθεν τῆ Κατασάρκα τίθενται τὰ ἁγιασθέντα Ἀντιμίνσια. Ex quibus docemur Ἀντιμίνσια suprà καλασάρκα poni: quod & innuit, dum mox ait, Ἀντιμινσίῳ, ἄπλωμα, ἤτοι ἔνδυσιν τῆς ἁγίας τραπέζης, statim explicari. Et pag. 844. ἀντιμίνσια dicuntur esse ὑποκείμενα τῇ τῆς ἁγίας τραπέζης ἀπλώματι. Nam tribus vestibus vestitur altare apud Græcos, (si Evangelistas excipias de quibus suo loco) ac prima eo quod Καλασάρκα, altero quod ἄπλωμα, ἐνδύτην, & τραπεζοφόρον, tertio denique quod εἰλητὸν vocant. Unde nescio cur ἀντιμίνσιον mensam priùs contigisse, quàm *Catasarca* dicat Typicum S. Sabæ loco laudato: καὶ μετὰ τῦτο πάλιν ἀμφιάζυσι τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ἀλλάσοντας τὸ καλασάρκα, καὶ τὸ ὑποκάτω τῦτυ μέγα ἀντιμίνσιον, ἐπιθέντες ἀντὶ τύτων ἕτερα.

ΚΑΤΑΣΙΓΙΛΟΝ. Vide in Σίγλαι.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΑΙ. Justinianus in Nov. 30. cap. 7. §. 1. μὴ δυναμένων τῆ κατὰ καιρὸν ἐκπεμπομένων Κανονικαρίων παρὰ τῆ ἐνδοξοτάτυ Πραιποσίτυ μέχρι ὀβολῦ γῦν ἑνὸς κομίζεσθαί τι, ἢ ὀνόματι συνηθειῶν, ἢ ἑτέρας τῆς οἱασῦν αἰτίας παρὰ τῆ κατὰ καιρὸν Συμμαρίυ, ἢ τῆ τὰς δημοσίας εἰσπράξεις ποιυμένων, ἢ τῆ περιβλέπτυ Ἀνθυπάτυ, ἢ τῆς τάξεως τῆς αὐτῦ, ἢ τῆ καλυμένων Κατασκευαστῶν, ἢ Πραιποσίτυ, &c. Ubi vetus Interpres, *quasi Instructores vocantur*. An qui tributarios præparabant & monebant ad exsolvendum consuetum Canonem? Certè καλασκευάζειν πρόσοδον dixit Nov. 43. ubi idem Interpres *Reditum comparare* vertit.

ΚΑΤΑΣΤΑΛΑΚΤΗ. Vide in Στακτή.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ, *Creatio, Ordinatio Episcopi.* Sanct. Athanasius Apol. 2. de Fuga sua pag. 726. ἀλλ' Εὐσέβιος τὴν καλάςασιν μέμφεται Ἀθανασίυ, ἄνθρωπος τάχα μηδὲ καλάςασιν ὅλως ἰσχηκώς, εἰδέ πυ καὶ ἔσχεν, αὐτὸς ἀκυρώσας αὐτήν. Ita pag. 747. & in Epist. ad Solit. pag. 617. 860. 861. ubi, καταςῆσαι δῆθεν ἐπίσκοπον ἐν τῷ Παλατίῳ Φήλικά τινα ἄξιον ἑαυτῶν. Sic in Epist. ad Orthodoxos pag. 944. & 945. & in Epist. ad Dracontium pag. 957. in Can. 19. Concil. Antioch. apud Palladium in Vita Chrysostomi p. 141. &c.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ, *Ordo Legitimus.* Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 1. pag. 41. Act. 5. pag. 165. ἐκκλησιαςική τε εὐκοσμία καὶ καλάςασις. Et pag. 44. τὴν κραλῦσαν εὐκοσμίαν ἐκκλησιαςικὴν φυλάξαι καλάςασιν βεβαιῦντες. Act. 5. pag. 225. ἱερὰ καλάςασις. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: ἔχων μετ' αὐτῦ διαπερεύοντα τῆς τῆ κοινοβιακῶν καταςάσεως φροντίδων. Rursum: τῆ Βασιλέως Ἀναςασίυ σφοδρῶς ἀγανακτῦντος, καὶ πᾶσαν τὴν κατὰ Παλαιςίνην κατάςασιν ἀνατρέψαι καὶ συγχέειν πειρωμένυ. Hinc apud eundem non semel ἀκαταςασία, pro *incondito tumultu.* Τῆς πολιτείας καλάςασις, apud Theophanem pag. 155. Constantinus Porph. in Basilio num. 72. Edit. Combefisij: καὶ ἐδόκει αὖθις ὁ βίος ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ἥκειν εὐταξίας καὶ καταςάσεως. Leo Grammaticus & Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 6. μὴ παρασάλευε, Βασιλεῦ, καλάςασιν ἐκκλησιαςικήν. Mandatum ad Archimandritas in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archieratico pag. 574. καὶ πᾶν μὲν σκάνδαλον ἐκ μέσυ ποιεῖσθε, πᾶσαν δὲ ἀντεισφέρειν εἰρηναίαν καλάςασιν· Καλάςασις τῆ φοσάτυ, apud Codinum de Offic. cap. 16. num. 1. Μοναδικὴ καλάςασις, in Typico MS. Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 26. & alibi. Vide Theophanem & Zonaram in Phoca initio.

Καλαςασία, eâdem notione. Hypotyposis Studij: Ὑποτύπωσις σὺν Θεῷ καλαςασίας τῆς Μονῆς τῆ Στυδίυ.

Ὁ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς καλαςάσεως, Dignitas Ecclesiastica ad hoc instituta, inquit Codinus cap. 1. num. 17. εἰς τὸ ποιεῖν εὐταξίαν ἔνδον τῆ Βήματος. Anonymi Catalogus ex Bibl. Reg. Ὁ Ἐπὶ τῆς καταςάσεως, λέγων λειτυργῦντος τῆ Πατριάρχυ, τὸ, Στῶμεν καλῶς. Eadem Dignitas quæ ὁ Ἐπὶ εὐταξίας, de qua suo loco egimus. Anonymus Combefisianus in Constantino Porph. num. 52. ubi ejus funus describit: καὶ ὁ τῆς καταςάσεως, ὡς ἔθος, λοῦ ἀνακράξας, Ἔξελθε, Βασιλεῦ, καλεῖ σε ὁ Βασιλεὺς τῆ Βασιλευόντων, καὶ κύριος τῆ κυριευόντων. Euchologium pag. 932. εἶτα ἐπαίρει τὸ ἐπιτραχήλιον ὁ Πατριάρχης κείμενον εἰς τὸ ἀντιμίνσιον, καὶ δίδωσι τῷ τῆς καταςάσεως, &c. In Pseudo-Synodo Palamitarum sub Joanne Cantacuzeno, subscribit Michaël Diaconus Maniaces ὁ Ἐπὶ τῆς ἱερᾶς καταςάσεως τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης τῆ Θεῦ ἐκκλησίας.

Καλάςασις, Jurisconsultis Græcis, est *Status, conditio.* Καλαςαλικὸν δικαςήριον, *Status controversia.* Καλαςάσεως ἐναλλαγὴ, *Capitis minutio.*

ΚΑΤΑΣΤΑΤΟΝ, apud Myrepsum sect. 17. cap. 46. quid sit docet Scholiastes Theocriti Idyll. 9. Ἄμυλον δὲ λέγεται τὸ κοινῶς λεγόμενον καλάςατον· ἔςι δὲ γαλακτῶδες τῆ σίτυ βεβρεγμένυ καὶ σεσημένυ, καὶ ἀποπιεσμένυ, εἶτα τῷ ἡλίῳ ξηραινόμενον. Et Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἄμυλον, ἤτοι καλάςατον, ἐκ τῆ σίτυ σκευαζόμενον. Glossæ MSS. Neophyti: Ἄμυλον, ὁ κατάςατος. Vide Ἀμυλάτον, & Ἄνισασα.

ΚΑΤΑΣΤΕΝΕΙΝ, *Redigere, In angustias redigere*, Portio. Euchologium pag. 428. πλυνεῖται ἡ κανδήλα, καὶ γεμίζεται ἔλαιον· κανδήλα μεγάλη χωρῦσα λίτρας ἑπτὰ, καὶ ἕκαςος καλαςένει τὸ ἴδιον μολιβίδιν μετὰ ἀπηρίυ. Ubi Goarus, *& unusquisque privatim sibi cum Ellychnio accendendo præparat.*

Καλαςώνειν, eâdem notione habent Glossæ Græcobarb. συνίθεται ποίησιν, ἢ ἁρμόζει καὶ καλαςώνεται ποιήματα. Id est præparat.

ΚΑΤΑΣΤΙΧΟΝ. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἐπιδοντο καὶ εἰς τὸ παρ' αὐτῦ (τελεςῦ) διδόμενον καλάςιχον πρὸς τὸ Σέκρετον τῆ Γενικῦ. Rursum: ἐπιδοντο δὲ εἰς τὸ κατάςιχον αὐτῦ, ὡς εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆ τελῦντος τὴν γινομένην αὐτῷ παρὰ τῆ Διοικητῦ. Vide Ἀκρόςιχον.

ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ, ut scribit Zonaras ad Concil. Constantinopol. in Æde Sophiana coactum sub Photio, Can. 3. dicitur τὸ μέτριον καὶ καλεςαλμένον τῆ ἤθυς.

ΚΑΤΑΣΤΡΩΝΝΥΕΙΝ, *Insinuare, Actis seu monumentis publicis inscribere.* Novella Alexij Comne

Comneni de eorum ætate qui Officia consequuntur: ὀφείλει δὲ προσκεῖσθαι εἰς τὸ πιττάκιον τῆς ἀμέσως τιμωμένου, τὸ, ΚΑΤΑΣΤΡΩΘΗΤΩ. Ejusdem Rationale Peræquatorum MS. προτέρα λύσις τῆς βασιλείας μου διὰ τῆς μελαγχρυσέρας αὐτῆς προσάξεως ἐσχόλασε· τῷ δὲ μηνὶ Ἰουνίῳ.... δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλέως ἡμῶν τῆς ἁγίου, καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγὶς, εἶχε καὶ τὸ, Καλεστρώθη τῆ λογοθετοῦ ἐπὶ τῆς μεγάλου λογαριασμοῦ. Novella 4. Manuëlis Comneni de Eccles. τὰ μέν τοι χρυσόβουλλα προστακτικὰ καὶ περιορισμοὶ παρ' ὧν ἂν ὁρίσῃ ἡ βασιλεία μου εἰς παράστασιν τῆς σήμερον παρὰ τῆς μοναστηρίων νεμομένων τοῖς προσφόροις Σεκρέτοις δι' εἴδησιν ἐγκαταστρωθήσονται. Sancitum Germani Patr. Constantinopolit. lib. 3. Juris Gr. Rom. pag. 235. Σιγίλλιον—γεγονὸς κατὰ μῆνα Ἰούνιον τῆς ἰ. ἐπινεμήσεως, καὶ καταστρωθὲν τῷ σεκρέτῳ τῆς ἱεροῦ Χαρτοφυλακίου. Alibi: γίνωσκε ὅτι τῷ σεκρέτῳ τῆς Χαρτοφυλακίου σημείωμα καλεστρώθη τῆς ἁγιωτάτου ἐκείνου Πατριάρχου κυρίου Νικολάου. Balsamon in Medit. de Patr. πρόσταξις τῆς ἀοιδίμου βασιλέως Κυροῦ Ἀλεξίου τῆς Κομνηνοῦ κατὰ τὸν Νοέμβριον μῆνα τῆς δευτέρας ἐπινεμήσεως ἀπολυθεῖσα, καὶ τοῖς δημοσιακοῖς καὶ ἐκκλησιαστικοῖς σεκρέτοις καταστρωθεῖσα. Occurrit non semel. Ad hanc formulam alludens Joannes Tzetzes in Poëmate in Rhetores Fanaticos.

> Ταῦτα δ' ἐφλυρήθησαν ἰσχύϊ λόγων,
> Τζέτζου καλεστρώθησαν ἐν τῷ σεκρέτῳ,
> Ὑπογραφὴν δ' ἔσχηκεν ἥντινα βλέπεις,
> Τζέτζης λογιστὴς τῆς παλαιῶν καὶ νέων.

Eustathius: καὶ ἔστιν ὁ αἶνος ἐξηπλωμένη παροιμία, καὶ οὕτω μὲν καὶ τοῦτο καλεστρωμένον οὕτω ῥητῶς ἐν τοῖς Ἐρεννίου φίλωνος. Vide Balsamon. ad Can. 55. Epist. S. Basilij ad Amphilochium, ad Can. 7. & 37. Synodi in Trullo.

ΚΑΤΑΤΆΖΕΙΝ, *Mitigare*, *Placare*, ἐκμαλάσσειν, εἰρηνεύειν. Vide τάζειν.

ΚΑΤΑΤΟΞΕΎΕΣΘΑΙ, *Sagittis* aut *Telis* damnari; nostris, *Passer par les armes*: vox Tacticorum. Constantinus Porphyrog. in Tactic. p. 23. κελεύσομεν ἵνα οἱ στρατιῶται τῆς φυγόντος πρῶτον τάγματος, καὶ καταλιπόντος τὸ μέρος αὐτῶν εἰς ὃ ἐτάγησαν, χωρίζωνται τῆς δέκα εἷς, καὶ κατατοξεύονται ὑπὸ τῆς λοιπῶν ταγμάτων, ὡς καταλύσαντες τὴν τάξιν, καὶ αἴτιοι τῆς τροπῆς γενόμενοι. Eadem habent Mauricius lib. 1. cap. 8. & Leo Imp. cap. 8. num. 21. Anonymus Combefisianus in Romano Lacapeno num. 39. τοὺς μὲν ἐσαύρουν, τοὺς δὲ τῇ γῇ προσεπατταλευον, τοὺς δὲ ὥσπερ σκοποὺς ἱστάντες βέλεσι κατετόξευον.

ΚΑΤΑΤΌΠΙΟΝ, *Locus designatus*, *Statio*, Constantinus in Tacticis p. 50. καὶ τότε ἵνα σταθῶσιν αἱ λοιπαὶ τένδαι εἰς τὰ κατατόπια αὐτῶν. Nicephorus περὶ παραδρ. πολεμ. cap. 4. ἀποστέλλειν τε πιστοὺς καὶ ἐμπειροτάτους τῆς ἐφορᾶν αὐτοὺς, εἴγε καλῶς καὶ ἀγρύπνως τὰ κατατόπια αὐτῶν διαφυλάττωσι. Anonymus περὶ καταστάσ. ἀπλ. χρὴ ἐπὶ τῆς λοιπῶν ταξιαρχῶν τὰ μεγάλα φλάμουλα ἐν τοῖς κατατοπίοις αὐτῶν τοῖς ἐν τῷ χάρακι ἵστασθαι. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Ἀφ' ὧν ἐκέντασε σιμὰ σαυλὸ τὸ κατατόπι.

ΚΑΤΑΤΡΆΦΕΙΝ, in Glossis Basilic. τὸ δικεῖν ἀπὸ δίκης.

ΚΑΤΆΦΡΑΚΤΟΝ, *Ferreum tegumentum quo Eques aut vir militaris munitur, dum in prælium proficiscitur.* Macarius Homil. 23. de Equo: εἶτα γυμνάζεται ὑπὸ ἐμπείρου καθιστοῦ, ἵνα καὶ εἰς πόλεμον εὔχρηστος γένηται, εἶτα ἐνδύουσιν αὐτῷ ὅπλα, τὸν θώρακα λέγω, καὶ τὰ κατάφρακτα, &c. Theophanes an. 1. Theodosij Atramytteni: ἰδόντες δὲ αὐτοὶ οἱ Ἀγαρηνοὶ φορέσαντες τὰ λωρίκια καὶ κατάφρακτα αὐτῶν.

Καταφρακταρικὸν, eâdem notione. Idem Theophanes an. 17. Heraclij: πολλὰς δὲ καὶ σπαθέας ἐν τῇ ὄψει αὐτοῦ ἔλαβεν· ἀλλὰ φορῶν καταφρακταρικὰ, οὐκ ἐβλάπτετο. Ubi alij Codd. κατάφρακτα νεύρικα, & ita legit Miscella: *Sed ferens tegimen ex nervis contextum, plagam mortiferam non accepit.* Cæterùm ab ejusmodi Cataphractis, seu pleniori illa armatura, Francos appellatos, quasi φρακτοὺς, scribit Libanius in Basilico: ἔστι γένος Κελτικὸν ὑπὲρ Ῥῆνον ποταμὸν ἐπ' αὐτὸν Ὠκεανὸν καθῆκον, οὕτως εὖ πεφραγμένον πρὸς τὰ πολέμων ἔργα, ὥστε τὴν προσηγορίαν ἀπ' αὐτῶν ἐσχηκέναι τῆς πράξεων, ὀνομάζονται Φρακτοί· οἱ δὲ ὑπὸ τῆς πολλῶν κέκληνται Φράγκοι, τοῦτ' ἔστι τῇ προσηγορίᾳ τῇ τῆς πολλῶν ἀμαθίᾳ διεφθαρμένη. Quo spectant ista ex Epistola Theophylacti Bulgariæ Archiep. 26. ὁ δὲ Φράγγος, ὁ τὸν τράχηλον τέως σιδήρεος. De Cataphractis, præter Tacticos, Zonaras in Nicephoro Phoca: ἀλλὰ τούτους μὲν δρομικαῖς στρατίαις ἐγγράφοντες, τοὺς δὲ πρώην ταύταις ὑποκειμένους εἰς τὰς πλωϊστικὰς μεταγράφοντες, τοὺς δὲ πλωΐμους μετατιθέντες εἰς στρατιώτας πεζοὺς, τοὺς δὲ πρὶν τοιούτους τοῖς ἱππόταις ἐγκαταλέγοντες, καὶ τοὺς ἱππότας εἰς Καταφράκτους ἀμείβοντες, καὶ ἑκάστῳ βαρύτερον στρατιωτικὸν ἐπιτιθέντες λειτούργημα.

ΚΑΤΑΦΡΟΝΕΙΟΝ, Καταφρόνεσις, *Contemptus*, Καταφρόνησις.

ΚΑΤΑΦΥ'ΓΙΟΝ, Speluncæ in quas sese recipiunt hostes. Zonaras in Alexio: ἀλλὰ μέν τοι καί τινα φρέατα καὶ σπήλαια, ἃ Καταφύγια τοῖς ἐγχωρίοις ὠνόμασται, παρὰ τῆς κατεχόντων αὐτὰ τῷ Βασιλεῖ παρεδόθησαν. Galli *Refuges* vocant. Theophanes an. 7. Justiniani an. 175. ἦν δὲ τις πέτρα ἀπότομος πάνυ, ἐν ᾗ πύργον οἰκοδομήσαντες οἱ Μαυρούσιοι, ὀχυρὰν ταύτην ἐποίησαν καταφυγὴν, ἰσχυράν τε καὶ ἀμαχώτατον.

ΚΑΤΑΦΌΡΤΙΟΝ. Apud Myrepsum sect. de Drosatis cap. 98. καταφόρτιον λιβάνου occurrit, incertâ notione: nisi sit *Pugillata*. Certè Κατάφορτος, pro *Oneratus* sumi videtur apud Nicetam Choniat. τὰ κάτεργα κατάφορτα καὶ γέμοντα μέχρι σκαρμῶν. Constantinus Manasses in Chron. pag. 99.

> Πλοῖον ὁρᾷ κατάφορτον τῇ χέρσῳ πλησιάζον.

ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ, *Refugium*, apud Theophanem an. 27. Copronymi, Monasteria dicuntur καταφύγια τῆς σωζομένων. Vide Προσφύγιον.

ΚΑΤΆΦΥΣΙΣ, *Psyllium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 652.

ΚΑΤΑΧΑΛΑΝΑΝ. Vide in Χαλάζειν.

ΚΑΤΑΧΈΡΝΕΙΝ, *Incipere*, Κατάρχεσθαι.

ΚΑΤΑΧΝΊΑ, *Caligo*, *Nebula*, ἀχλὺς, ζόφος. Corona pretiosa: Καταχνία, *Pruina*, Πάχνη. Glossæ Græcobarb. ὁμίχλη, Νεφοβολία, Καταχνιά. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

> Μόνον σὰν νάτον καταχνία στοὺς κάμπους τοὺς μεγάλους.

ΚΑΤΆΧΡΕΟΣ, *Ære alieno obrutus*, tom. 1. Basilic. pag. 559.

ΚΑΤΈΒΑΣΜΑ, *Spasmus*. Agapius in Geoponico c. 212. διὰ νὰ θεραπεύσῃς σπάσμα, ἤγουν κατέβασμα. At aliâ notione usurpat Synaxar. Maximi Cythærensis Episc. 23. Nov. ἔπειτα ἐφάνη ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ τράχηλος ἐκόπη μὲ τὸ κατέβασμα τῆς μαχαίρας, &c.

ΚΑΤΈΒΑΤΟΝ, Κατήβατον. Vide in Κατάβατον.

ΚΑΤΕΓΓΥΆΝ, *Spondere*. Κατεγγυᾶν πρὸς γάμον, *Despondere*. Κατεγγυητικὰ, *Sponsalia*. Κατεγγυᾶσθαι ἐν πράγματι, *Vadari*. Gloss. Gr. Lat.

ΚΑΤΕΚΝΊΑ. Georgius Contares lib. 4. Hist. Athenar. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, ὁποῦ σχεδὸν ἐφαίνετο νὰ ἦτον νύκτα, χωρὶς νὰ εἶναι σύγνεφα νὰ τὸν ἐμποδίζουσι, χωρὶς νὰ εἶναι κατεκνίαις νὰ τὸν σκοτεινιάζουν, &c. Vide Καταχνία.

ΚΑΤΕΠΑΝΩ, *Capitaneus*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 27. ἰστέον ὅτι ὁ Μαστρομήλης ἑρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ Κατεπάνω τῆς στρατοῦ. cap. 45. καὶ ἀπήγαγον ἐν αὐτῷ Πετρωνᾶν τὸν Βοΐλαν, τὸν τότε ὄντα κατεπάνω

καλεπάνω Νικοπόλεως. Cap. 150. τ̃ καλεπάνω Μαρδαΐτῶν Ἀτλαλίας περὶ τ̃ βασιλέως προβάλλεται. Mox: καλεπάνω προεβλήθη Σταυράκιος ὁ Πλατὺς ἐπονομαζόμενος. Ibidem: δέδωκε τ̃ τ̃ τοιέτε κατεπάνω ἐξεσίαν τῷ Εὐςαθίῳ. Hinc emendandus, ni fallor, Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. ubi pro καπετάνω τ̃ Παφλαγονίας, legendum καλεπάνω. Nam sic scribere solebant Græci. Anonymus Combefisianus in Romano Juniore num. 15. καὶ κατεπάνω ὅλος τ̃ δύσεως. Apud Scylitzem: Καλεπάνω τ̃ κάτω Μηδίας. Καλεπάνω Ἰβηρίας ὁ τ̃ Ἐδέσσης καλεπάνω. Vide Notas ad Alexiadem pag. 275. & Glossar. med. Lat. in *Catapanus*.

Καλεπάνω τ̃ ἀξιωμάτων, Dignitas in Palatio Constantinopolit. cujus mentio est in Bulla Alexij Comneni, apud Annam filiam lib. 3. p. 94. τ̃ Πρωτοπροέδρε Κωνςαντίνε καὶ Καλεπάνω τ̃ ἀξιωμάτων.

Καλεπάνος, apud Theophylactum Bulgariæ Archiepiscop. Epist. 19.

Καταπάνω. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 474. καταπάνω τ̃ Βασιλέως Περσῶν ὀνόματι Γελίμερ.

Κατεπανικὸς, *Qui ad Capitaneum spectat*. Novella Alexij Comneni II. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 168. ἀργήσει ἢ καὶ ἡ μέχρι τ̃ νυῦ ἐπεισκωμάσασα τοῖς ὑπὸ τὰς καθ' ἡμᾶς μονὰς ἀκινήτοις, τοῖς κατὰ τὸ θέμα Θράκης καὶ Μακεδονίας διακειμένοις, ἀπαίτησις τ̃ τε πρακτορικῆς καὶ κατεπανικῆς χρείας, ἡ καὶ συνήθεια ἀξιγίε ἐξαίτησις, ἡ ἀπαίτησις ὡς διὰ τ̃ παρέσης λύσεως ἐκκοπήσεσθαι καὶ ῥιζοθήσεσθαι, καὶ εἰς τ̃ ἀνύπαρκτον καὶ ἀπονόμασον ἀποκαθιστάσθαι τ̃ Πρακτόρων, καὶ Πρακτόρων, καὶ Κατεπάνων, καὶ τ̃ τὴν ἐξώνησιν ἢ ἀπαίτησιν τ̃ συνηθείας καὶ τ̃ ἀξιγίε κατὰ καιρὸς ποιεμένων, καὶ τ̃ ἐξυπηρετέντων αὐτοῖς, ὕτω παρατρέχειν. Ubi exactiones *Capitaneorum*, & præstationes intelliguntur quæ iis fieri solebant: non quòd Capitanei essent redemptores tributorum, uti vult Meursius.

Κατεπανοίκιον, seu potiùs, Κατεπανίκιον, *Capitaneatus*, *Præfectura Capitanei districtus*. Nicetas in Manuële lib. 2. num. 7. καὶ τῷ Φραγγοχωρίῳ ἐμβαλὼν, ἔςι ἢ τόδε τὸ τμῆμα τ̃ Οὐγγρίας ἐ τὸ ἐλάχιςον, ἀλλ' ἱκανῶς πολυάνθρωπον, ubi Cod. Barbaro-Græcus habet κατεπανοίκιον, quomodo etiam non semel scribitur in Formulario MS. Notariorum fol. 165. 166. ex Cod. Reg. 1904.

ΚΑΤΕΡΑΒΩΝ, μηλοκόκων, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΑΤΕΡΓᾶΝ, *Maledicere*. De Dæmonio.

ΚΆΤΕΡΓΟΝ, *Triremis*. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: τριήρεις, κάτεργα. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. *Caterga, tam Turcis quàm Græcis hodiernis sunt Triremes & Galeæ: quâ etiam voce nunc Græci utuntur*, γαλέας *nominantes*, *quæ majoribus ipsorum quondam* τριήρεις *erant*. Anna Comnena lib. 10. pag. 290. καὶ ἀπέςειλε τ̃ καλέμενον δεύτερον Κόμητα μετὰ τ̃ ἰδίε κατέργε, ἔξκουρσεύειν ἐκεῖ ἔσχον ἐπὶ τοῖς ναυλικοῖς καλεμένοις. Nicetas in Man. lib. 1. num. 3. ex Cod. Barbarogr. καὶ εἰς ἔξοδον πάλαι, καὶ ῥόγαν τ̃ ἐν τοῖς κατέργοις ςρατιωτῶν τεταγμένων. Alibi: τὰ κάτεργα κατάφορτα καὶ γέμοντα μέχρι σκαρμῶν. Ducas Hist. cap. 11. οἱ παρακαθήμενοι ἔνοπλοι ἐκ τ̃ κατέργων ὡς πεντακόσιοι εἰσῆσαν. Sguropul. in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 12. καὶ εἶπον ὅτι ἔνι χρεία τζαγγρατόρων τετρακοσίων, καὶ κατέργων τριῶν διὰ φυλακὴν τ̃ πόλεως. Adde cap. 23. Chronicon Veneto Byzantinum: ἐπέρασεν ὁ Κυρτύγλης μετὰ κατέργων καὶ φύςων τὸ μέρος τ̃ Πυλίας. Constantinus in Historia Apollonij Tyrij:

Στὸ κάτεργον ἐμπήκασι καὶ διάβησαν τὴν ὥρα.

Et alibi sæpe.

Κατεργάρης, *Nauta*. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 709. ἦτον ἢ τῦτος ὁ Βασιλεὺς παιδεμένος ἄτυχα ὡς κατεργάρης.

Κατεργοκύρης, *Navis Dominus*, *Patronus*. Narratio MS. de Belisario: κατεργοκύρηδες ἦτα ὀφφικιάλιοι.

Κατεργοκτισία, *Navium fabricatio*, seu *Tributum pro fabricandis navibus*, in Diplomate Andronici apud Phranzem lib. 3. cap. 30.

Μεσοκάτεργον, *Galio*, seu *Major Galea*. Acta Synodi Florentinæ initio: ἦλθεν ἢ μετ' αὐτῦ καὶ ἕτερα μεσοκάτεργα, ἃ ὀνομάζεσι γαλιόνια, ὡσεὶ δώδεκα. Vide Gloss. med. Lat. in *Galiones*.

ΚΑΤΕΡΙΑΚΟΝ, ἡ ἐςὶν ῥαζῦρα κόρμε τζιέρμπε, ἐλάφινον πέατον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Pinguedo Cervina*.

ΚΑΤΕΥΑΖΕΙΝ. Vide Παρακατευάζειν.

ΚΑΤΕΥΕΙΝ, *Descendere*. Ex κάτω. Martyrium Apocryphum S. Theodori Tyronis MS. καὶ κράτεν καὶ κάδον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῦ, καὶ κατεύει ἐν τῇ πηγῇ τ̃ ποτίσαι αὐτῦ, (ἵππον.) Infrà: κατεύλω εἰς γλῶ ὡς οἱ μοχλοὶ κάτοχοι αἰώνιοι.

Ἐγκατεύειν. Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: πρεσβύτερος ἐγκατευσάμενος ἀπὸ τ̃ συμβίε αὐτῦ, καὶ κατὰ φθόνον τ̃ διαβόλε ἐν τῷ ὕπνῳ αὐτῦ πεσὼν εἰς ῥεῦσιν, ποιείτω μετανοίας κδ'.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ, *Amussis*, *Perpendiculum*. Scholiastes Homeri. Iliad. ό. ςαθμὴ, ἐργαλεῖον τεκτονικὸν, ἡ καὶ Κατευθυντηρία λεγομένη. Auctor Etymologici: ἡ κατευθυντηρία, κάθετος.

ΚΑΤΕΥΟΔΙΟΝ, *Salvus conductus*.

ΚΑΤΕΥΤΡΟΠΩΛΗΝ. Liber MS. de Antidotis ex Cod. Reg. 1673. ἡ σκεύαζε κατευτροπώλω, &c. Κάτευτρον, Græcis recentioribus est speculum, ita Κατευτρόπελον erit *Specillum*, instrumentum Chirurgicum.

ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΙΟΝ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. cap. 661.

ΚΑΤΕΩΝ. Moschion de Morbis mulierum cap. 126. Extr. τῷ κατεῶνι θεραπευόμενον. Ubi vetus Interpres, *Cydo*.

ΚΑΤΖΑΡΑΙΑ. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti. ἡ χαμαίκεδρος, λέγεται καὶ κατζαραία. *Cedrus humilis*.

ΚΑΤΖΑΡΟΣ, *Crispus*, ὖλος, in Corona pretiosa. Κατζαρὸ, *Cæsaries*, Κόμη.

ΚΑΤΖΕΙΝ, *Sedere*, Canonium Mathematicum adespotum: ἡ κατὰ ἂν κάτζη εἰς γόνατά τινος. Ptochoprodromus de Paupertate sua, MS.

Ἀφ' ἐ δὴ παραθέσεσιν, καὶ νίψηται, καὶ κάτζω.

Idem contra Hegumenum:

Ἴδε τὸ λέγεσιν τινὲς, Ἐὰν σπεδάζεις, κάτζε.

Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis.

Ἐδιέβη ςὴν κατένα τε καὶ ἔκατζεν καμόνας.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Τότες τον ἐξαρμάτωσαν, καὶ ςεῖλαν τ̃ νὰ κάτζη.

Idem lib. 9.

Ἐγέρθη ἀπάνω καὶ κατζε, καὶ τότ' ἀναθυμήθη.

Et lib. 12.

Ἐκάτζεν ὁ καθ' ἕνας τες ςὸν τόπον πε τε πρέπει.

Anonymus de Amoribus Callimachi:

Ἤκεσεν τὸ παιδόπελον, λέγει, Μανίτζα, κάτζε.

Ἀξανακάτζειν. Glossæ Græcobarb. ἀνακαθίσαντες, ἐξανακάτζασιν.

ΚΑΤΖΙ, *Felis catulus*, *Æluri catulus*, ὑποτίτθιος γαλῆ, ἐπιμάζιος αἴλερος. Vide Κάτα.

ΚΑΤΖΙ, *Capsula*, ex Ital. *Cazza*, *Vas*. Anonymus in Passion. Dom. ὡς προφθάσωσιν αἱ Μυροφόροι μετὰ σιγῆς καὶ φόβε, βαςάζεσαι κάτζιν καὶ θυμιάματα. Observat Goarus ad Euchólog. pag. 152. κάτζι

 Acerram

Acerram hodiernos Græcos vocare : ac proinde de ea intelligendum Breviarium ἀδέσποτον, quo loco recenset vasa Sacra : δίσκος, κρατὴρ, μυάκια τῆ λαβίδος, ἀστερίσκος, ἀλμὸς, θυμιατὸν, κάτζιν. Itali *Cazza*, etiamnum dicunt, pro *Acerra*, vel *Thuribulo*. Occurrit apud Anonymum Combefisianum in Leone Phil. num. 20. nescio quis Leo cognomento Κατζιλάκιος. Sed & à Κάτζι deducta fortè vox,

Κατζίβελα, τὰ, *Supellex, vasa*, τὰ σκεύη, ἔπιπλα, κατασκευὴ, apud Portium. Italis *Cazzuola*, est *Cochlear majus*, *arca*.

ΚΑΤΖΊΗ. Agapius in Geoponico cap. 192. ἔπαρε τὸ χαρτὶ, καὶ μίαν ἔχε ἐργασμένον μὲ ἀσβέστην, ἀλλὰ ἂς ἔχε ἀπὸ κατζίης, ἤγουν ῥυφικὸν, καὶ ξύσατο λεπτὰ, &c.

ΚΑΤΖΙΤΖΆΡΙΟΙ, Hæretici, sic appellati ἀπὸ τῆ τῦ ςαυρῦ ὀνομασίας· τὸν γὰρ ςαυρὸν προσκυνῦσι καὶ σέβονται. Κατζὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ὁ ςαυρωθεὶς ὀνομάζεται· ἕκαςον γὰρ ςαυρῶν ἥλῳ διαπερῶσιν, ὡς δὴ παθεῖν ἐν τῷ ςαυρῷ τὴν θεότητα δογματίζοντες· προσκυνῦσιν γὰρ τὸν ςαυρὸν, ὐχ ὥσπερ ἡμεῖς, ὅπλον αὐτὸν εἰδότες κατὰ τῶν δαιμόνων καὶ τῦ θανάτυ, ἀλλ', ὡς αὐτοὶ ληρῦσιν, ὅτι δυνατώτερος ὤφθη τῦ Χριςῦ ὁ ςαυρὸς, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. Ita Anonymus de Hæresi Jacobitarum & Catzizariorum. De iis agit præterea Auctor de initiis Hæreseon num. 300. apud Cotelerium.

ΚΑΤΖΊΟΝ. Leonicus Cretensis ad Batrachomyomachiam : τόμος ἐκ πέρνης, τὸ λεγόμενον κατζίον, *Frustum Pernæ*.

ΚΑΤΖΟΎΝΙΟΝ, *Cucumer*. Vide Franciscum Richardum de Insula S. Irenes pag. 36.

ΚΑΘΒΆΖΕΙΝ, *Deducere*, Καταβιβάζειν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ἄλυ πῦ τὸ χές ἡ ῥάχη τυ, νὰ καθβάζει ψέραις.

ΚΑΘΗΓΟΡΙΆΡΗΣ, Dignitas Ecclesiastica, quâ qui donatus erat sedem habebat in Choro sinistro. Hujus munus sic describitur in Catalago Allatiano : ὁ Κατηγοριάρης, φιλοκαλῶν τὴν ἐκκλησίαν ἅπτει δὲ καὶ τὰς Κανδήλας· φέρει δὲ καὶ λαμπρόν. Catalogus Medonianus : ὁ Κατηγοριάρης νὰ ὑπνίζῃ τὰς ἐπισήμως ἑορτὰς τῦ λαῦ ἵνα σχολάζωσιν. Rectiùs Cod. Allatij, ὑπομνίζει præfert. Quod quidem postremum munus, nominis rationem videtur indicare, ut sic appellatus fuerit, quòd festa *accusaret*, seu *annuntiaret*, vulgari loquendi ratione. In eodem Catal. apud Goarum ad Euchólog. pag. 268. legitur Καλαγυριάρης, & *Circator* vertitur; pag. verò 274. dicitur Καλαφοειάρης. Vide Morinum de Ordinat. pag. 255. & Goarum ad Euchólog. pag. 290.

ΚΑΤΗΝΑ, Κάτινα, Κατήνιον, *Catena*. Glossæ Græc. Lat. Κατήνα, *Catella*. Martyrium Sanct. Acacij num. 17. ἔπειτα δὲ ἀνοίξας τὴν κατήναν, εἰσελθεῖν ἠθέλησεν, &c. Ubi sumitur pro carceris custodia interiore, quam vulgo *Cachot* appellamus : nisi sumatur pro *Catenatio*, quod *Cadenat vulgo* appellamus, ut in Concilio Constantinopolitan. sub Mena Act. 4. κατίναν εὕρομεν τῆ θύραις ἐμβεβλημένην. Occurrit rursum infrà. Menologium 10. Aug. ἔκραξε δὲ καὶ ὁ Βαλεριανὸς, πυρίναις με κατήναις ὕτως ἕλκεις. Theodoret. lib. 2. Hist. Eccl. cap. 3. ὁ μὲν τὰ σιδηρᾶ καὶ τὰς κατήνας προσέφερεν, ἃ δὴ αὐτὺς ἐφόρεσαν. Acta S. Silvestri Pap. ἐκλεύσεις πρὸς ἑαυτὸν τὰς πύλας, καὶ ἐν τοῖς κεκλείσμενοις αὐτῆς εἰσαγάγοις τὴν ἅλυσιν τῆ κατίνας, καὶ κλείσας ἔρις, &c. Adde Isidor. Pelusiot. lib. 1. Epist. 485.

Κατήνιον, in Chron. Constantinop. non semel, & apud Codinum in Orig. Constantinop. n. 39.

Κατινῦν, *Catenoun*, apud Anonym. de Oxymelite. Locum vide in Βενίνον.

ΚΆΤΗΣ. Vide in Κάδης.

ΚΑΤΗΦΟΡΟΝ, *Proclive*, τὸ καταντές. Κατωφερὲς, *Deorsum*, apud Crusium pag. 208. Turco Græc.

ΚΑΤΗΧΕΙ͂Ν, *Catechizare*, *Instituere*, vox frequens in novo Testamento, apud S. Lucam c. 1. v. 4. Act. cap. 18. v. 25. cap. 21. v. 24. S. Paulum in Epist. ad Rom. cap. 2. vers. 18. 1. ad Corinth. c. 14. v. 19. ad Gal. cap. 6. v. 6. tametsi, inquit Salmasius de Hellenistica pag. 103. vox insolens veteribus Græcis, excepto Auctore operis de Fluminibus, quod tribuitur Plutarcho. S. Athanasius de Synodo Arimin pag. 907. ποῖα θαῤῥήσαντες αὐτοὶ κατηχήσυσι τὺς ἐρχομένους πρὸς αὐτύς. S. Chrysostomus serm. 6. de S. Paulo : Παῦλος τὺς δεσμώτας κατήχησε. Socrates lib. 7. cap. 7. κατηχήσας ὖν αὐτὸν, καὶ τὴν εἰς Χριςὸν ἐλπίδα εὐαγγελισάμενος, κομισθῆναι σὺν τῇ κλίνῃ κελεύει ἐπὶ τὸ φωτιςήριον. Passim.

Κατηχέμενος, *Catechumenus, qui ad Baptismum instituitur*. Balsamon ad Can. 17. Concil. Laodiceni : Κατηχέμενοι μὲν λέγονται, οἱ πρὸς τὸ βάπτισμα ἑτοιμαζόμενοι. Glossæ Biblicæ MSS. κατηχέμενος, διδασκόμενος. Synodus Constantinopolitana I. Can. 7. ἐπειδὴ πολλοί εἰσιν ἐνταῦθα, μάλιςα οἱ ἀπὸ τῆ Γαλατῶν χώρας ἐρχόμενοι, πάντας τὺς ἀπ' αὐτῶν θέλοντας προςίθεσθαι τῇ ὀρθοδοξίᾳ, ὡς Ἕλληνας δεχόμεθα. Καὶ τὴν πρώτην ἡμέραν ποιῦμεν Χριςιανύς· τὴν δὲ δευτέραν Κατηχυμένυς· εἶτα τὴν τρίτην ἐξορκίζομεν αὐτὺς μετὰ τῆ ἐμφυσᾶν τρίτον εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὕτως κατηχῦμεν αὐτὺς, καὶ ποιῦμεν αὐτὺς χρονίζειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀκροᾶσθαι τῶν ἁγίων γραφῶν, καὶ τότε αὐτὺς βαπτίζομεν. Nicolaus Cabasilas in Exposit. Missæ cap. 23. μέλλων δὲ ἐπὶ τὴν θυσίαν ἤδη χωρεῖν, ἢ παρεῖναι τὺς ἀμυήτυς ὐ θέμις, ὐ Κατηχυμένυς ἔτι καλῦμεν, ὅτι μέχρις ἀκοῆς, καὶ οἷον διδασκαλία δυνατὸν μόνον, τὸν Χριςιανισμὸν ὑπεδέξαντο, τύτυς ἐκβάλλει τῦ χορῦ τῶν Χριςιανῶν πιςῶν εὐχὴν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναςὺς πρότερον· ἡ δὲ εὐχὴ, τελειωθῆναι αὐτὺς τῦ βαπτίσματος ἀξιωθέντας κατὰ καιρόν. Occurrit passim. Habetur in Euchologio εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχέμενον, pag. 334. Duæ porrò erant τῶν κατηχυμένων τάξεις : altera τῶν γόνυ κλινόντων, eaque τελειοτέρα. Altera τῶν ἀκροωμένων, ἡ ἀτελεςέρα, ut observant Aristænus ad Can. 14. Nicæn. Balsamon ad Can. 5. Concilij Neocæsariensis, & Scholiastes Harmenopuli in Epit. Can. sect. 5. tit. 3. De utraque copiosè egit Allatius in Dissert. de Narthece pag. 31. & seqq.

Κατήχησις, *Institutio Catechumenorum*. Lexicon MS. Cyrilli : Θεοῤῥημοσύνη, ἡ θεία διδασκαλία, ἡ κατήχησις. Hinc S. Cyrilli & Sanctorum Patrum Catecheses, quæ quidem an in Ecclesia, an verò in Baptisterio fierent, disquirit Valesius ad Eusebij lib. 6. cap. 19. Theodorus Lector Ecl. 2. ἐν τῇ ἁγίᾳ παρασκευῇ τῆ θείυ πάθυς, τῷ καιρῷ τῶν γινομένων ὑπὸ τῆ Ἐπισκόπυ κατηχήσεων. Theophanes an. 19. Constantij, de S. Cyrillo : ἐν τῶν κατηχήσεσιν, αἷς ἐξέθετο ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀπείρων λαῶν τῶν τῷ θείῳ προσελθόντων βαπτίσματι.

Κατηχήσεως ἡμέραι, apud Balsamonem opusc. de incenso Patriarchæ, *Dies Catecheseos*, pag. 470. 471. dicuntur dies ij à Dominica τῆ τελώνυ καὶ Φαρισαίυ, in quibus leguntur in Ecclesia à Rectore post preces in Narthece absolutas, si adfuerit, sin minùs, ab Ecclesiarcha, Theodori Studitæ Catecheses, καὶ ζητητέον τὴν αἰτίαν, δι' ἣν θυμιάματα μὲν δίδονται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆ κατηχήσεως, καὶ κατὰ τὴν μεγάλην τετράδα κηρία καὶ θυμιάματα.

Προκατήχησις, quod præcedit Catechesin. Extat Cyrilli Hierosol. προκατήχησις.

Κατηχητὴς, *Catechista*, idem cum *Exorcista*. Balsamon ad Can. 10. Concilij Antiocheni, ἀναγνώςας, ὑποδιακόνυς, καὶ ἐφορκιςὰς, ἤτοι Κατηχητὰς, &c. Idem

Idem ad Can. 26. Concil. Laodiceni: τινὲς ἐπιχείρουν ἐφορκίζειν, τελεῖσι καληχεῖν ἀπίςυς, &c.

Καληχητὴς, Dignitas Ecclesiastica, *Qui Baptizandos instituit*, *Catechizat*. Catalogus Offic. Eccl. Allatianus: ὁ Καληχητὴς, καληχίζει πάντας τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίςιν, ἵνα τὸ ἅγιον βάπλισμα δέχωνται. Erant ij duo. Ordo Officior. Eccl. ex Cod. Reg. οἱ δύο Καληχηλαὶ, εἰς τὸ κατηχίζειν τοὺς βαπλιζομένους. Ejusce Dignitatis meminit præ cæteris Theophanes an. 6. Constantini filij Irenes: Πλάτων ὁ τῆς Σακκουδίων@ ἡγούμενος ἀπέςησεν τῆς κοινωνίας Ταρασίου τοῦ Παλριάρχου, ὡς δεξαμένου τὸν βασιλέα εἰς κοινωνίαν, καὶ ἐπιτρέψανλος τῷ Κατηχήλῃ τοῦ κυρεῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Μαρίαν. Idem videtur qui

Ὁ Ἐπὶ τῶν Καληχήσεων, dicitur Joanni Episcop. Citri in Resp. pag. 328. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτερα ὀφφίκια, ἅπερ μάλιςα τοῖς ἱερεῦσιν ἁρμόζουσιν, ὁ ἐπὶ τῶν Καληχήσεων, ὁ Ὀρφανοτρόφος, οἱ τέσσαρες Ἔκδικοι, ὁ Ἄρχων τῶν φώτων, &c. Collectio Historiar. Scaligeriana in Severo, Πάνταιμον Κλήμης διαδεξάμενος, τῆς κατ' Ἀλεξάνδρειαν καληχήσεως εἰς ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ καθηγεῖτο. Et in Alexandro: τὴν ἀπ' Ἀλεξανδρείας μεταναςᾶσιν ἐπὶ τὴν Καισάρειαν ὁ Ὠριγένης ποιησάμενος, τὸ τῆς καληχήσεως τῆς αὐτόθι διδασκαλεῖον καταλείπει.

Καληχητὴς præterea dicitur, qui Monachum attondendum subinde interrogat, instruit & hortatur. Officium parvi habitus in Euchologi. Cryptoferrat. ἀπάρχεται ὁ κατηχητὴς, Ἑκουσίᾳ γνώμῃ προσῆλθες τῷ Χριςῷ, καὶ τὰ λοιπά. Euchológ. Goari pag 474. καὶ αναςάνλα καληχίζει αὐτὸν ὁ ἡγούμενος, οὕτως, &c.

ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΑ, Καληχούμενα, *Porticus Superiores*, totam Ædis Sacræ fabricam ambientes, in quibus consistebant mulieres dum Sacra Liturgia peragebatur, atque ita discretæ à viris, qui in ipso *Nao* erant. Sic autem dictæ hæ porticus, quòd in iis Homilias atque adeo divinas preces auditu eæ exciperent, ut observatum à nobis in Constantinopoli Christiana lib. 2. num. 37. 38. Has Anonymus de Translat. Corporis S. Gregorij Nazianzeni num. 4. ubi de Æde Apostolorum Constantinopoli, τοὺς ἄνωθεν περιδρόμους vocat: ὑπερῷα, alij. Leo in Nov. 73. ἐν τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν ὑπερῴοις, ἃ πολὺς ἀνθρώπων Καληχούμενα καλεῖν ἔγνω. Στοὰς nudè vocant Procopius, Evagrius, & Basilius Seleuciensis lib. 2. de Miracul. S. Theclæ: ac inferiora quidem Catechumenia cap. 15. superiora verò cap. 18. nam & inferiores porticus interdum Κατηχουμένων nomine donatas testatur Codinus in Descript. S. Sophiæ, ubi τὰ πρῶτα καληχούμενα appellatas Auctor est, ut superiores τὰ δεύτερα. Synodus Trullana Can. 97. καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς σεβασμίοις ναοῖς καληχουμένων ἐξωθεῖσθαι προςαττόμεθα. Ubi consulendi Zonaras & Balsamon. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 69. φθάσας οὖν εἰς τὰ τοῦ μεγίςου νεὼ περίαυςον κατηχούμενον, ἐν ᾧ πολλάκις παννύχοις ἐλιπάρει τὸ θεῖον ἐντεύξεσι. Theophanes an. 1. Copronymi: σωρεύσας τὸν λαὸν ἐν τοῖς κατηχουμένοις τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. An. 1. Leonis Chazari: καὶ ἀνῆλθεν διὰ τῆς ἀναβάσεως τῆς χαλκῆς εἰς τὰ καληχούμενα τῆς ἐκκλησίας. An. 6. Constantini & Irenei: ἤρξανλο τὰς ἁγίας γραφὰς ὑπαναγινώσκειν, καὶ ἀμφιβάλλειν πρὸς ἀλλήλους, τῶν βασιλέων ἐν τοῖς κατηχουμένοις ὁρώντων. Ita Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 465. & Symeon Logoth. in eod. Michaële num. 40. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag. 87. καὶ ἐπάνω αὐτοῦ (ναοῦ) πάλιν ἕτερος ναὸς, δίκην καληχουμένων, καὶ αὐτὸς εἰλημαλικὸς, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλείας. Acta S. Maximi Conf. p. 60. καὶ ἀνέρχονται πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ καληχουμένῳ τῆς ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς μονῆς. Sancitum Alexij Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 204. προκαθημένου Αλεξίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι τῶν κατηχουμένων. Ita in Sancitis Xiphilini, Lucæ, Michaëlis Anchiali, Patr. Constantinopol. pag. 211. 217. 227. 282. Pachymeres lib. 7. cap. 15. ἄνω δὲ που τῶν καληχουμενείων παραβυόμενοι, &c. Lib. 8. cap. 22. μετὰ τὰ ἀριςερὰ εἰσιοῦσιν καληχουμενεῖα τοῦ μεγάλου νεὼ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 25. ἦλθε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκάθισε μετὰ τοῦ Πατριάρχου ἐν τοῖς δεξιοῖς καληχουμενείοις, &c. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. καὶ γύρωθεν εἰσὶ τὰ κατηχούμενα τοῦ ἁγίου Τάφου. Adde Codinum de Off. cap. 17. num. num. 44. 46. & Euchologium Goari p. 931.

ΚΑΤΙΝΑ, Navigij species. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: ἀνέλαβεν ὁ Χειρομάχος Σουλεϊμὰν μετὰ τοῦ ςόλου καὶ τῶν Ἀμηραίων αὐτοῦ ἔχων παμμεγέθεις καὶ πολεμικὰς κατίνας καὶ δρόμωνας τὸν ἀριθμὸν αώ. Infrà: τῷ δὲ ἐαρινῷ καιρῷ καλέλαβεν Σοφιὰμ μετὰ τοῦ ἐν Αἰγύπλῳ κλιθέντος ςόλου, ἔχων κατίνας σιτοφόρους υ. καὶ δρόμωνας. Rursum: ἔχων καὶ αὐτὸς καλίνας τξ. ἡρμαμένας τε καὶ δαπάνας. Mox: τοὺς τῶν καλίνων σανδάλους ἅπαντες. Quibus locis *Scaphas* vertit Historia Miscella lib. 21. pag. 648. 649. At pag. 650. *navim ferentem frumentum*, seu onerariam.

ΚΆΤΙΝΟΣ, *Aliquis*, Κάτινας, *Quædam*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Γιατὴν ἀγάπη κάτινος, γιατὶ τὴν ἀγαπάν.

Alibi:

Καὶ σὰν ἐξεύρης πάνλοτε τὸ δόιλη τοῦ φιδίου,
Πρῶτα δαγκάνη κατίναν μικρὴ δαγματία.

ΚΑΤΙΌΝΤΕΣ, *Descendentes*, *Liberi*, *Posteri*, in Basilicis lib. 8. tit. 1. cap. 33. Glossæ eorund. Basilic. οἱ κατιόντες, ἤτοι παῖδες.

ΚΑΤΟΠΗΓΙΟΝ, *Obex*. Scholiastes Theocriti Idyll. 2. v. 124. καὶ ἡ θύρα ἠσφαλισμένη ἦν τῷ μόχλῳ, τῷ κοινῶς λεγομένῳ κατοπηγίῳ. Sed videtur legendum κατοχίῳ. Ita enim

Κατόχιον, eâdem notione usurpat Cyrillus Scythopolit. in Vita Sancti Joannis Solitarij, num. 19. ἔλαβεν ἅπαξ δοῦναι τὸ κατόχιον τοῦ θυελλίου αὐτοῦ. Et Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Constantiæ Cypri. τούτῳ ἐπιτιμήσας ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος λαβεῖν κατόχιον ἐποίησεν παραχρῆμα ἄλαλον.

ΚΑΤΟΠΤΕΊΑ, *Prospectus in alienas ædes*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 63.

ΚΆΤΟΣ, Κάττος, *Catus*, *Felis*. Scholiastes Callimachi Hymno in Cererem: τὸν αἴλουρον, τὸν ἰδιωτικῶς λεγόμενον κάτλον. Achmes Onirocrit. cap. 280. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐπολέμησεν, ἢ ἐφόνευσεν κάτον, κλέπτην δεσμεύσει καὶ ἀπολέσει. Rursum: καθόλου ὁ κάτος ἐπὶ πάντων εἰς πρόσωπον κλέπτου, ἢ κλέπλας κρίνεται. Λίπος κάτου, apud Myrepsum sect. 3. cap. 12. Ubi Cod. Fuchsij perperam prætulit νίπος, pro λίπος, *Pinguedo*.

Κάτα, *Cata*, Glossæ MSS. in Gabriæ Fabul. ἀνὴρ γαλῆν γυναῖκα, &c. Κάταν. Aliæ in Aristoph. Nubes: γαλιώτης, κάτα. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Γαλῆ, ἡ κάτα. Canonium Mathematicum adespotum: ἡ κάτα ἂν κάτζη εἰς γόνατά τινος. Methodius de consummat. temp. ἤσθιον γὰρ πᾶν ἀκανθοειδὲς, καὶ ἕτερα ζωΰφια μυσαρὰ τε καὶ κίβδηλα, κώνωπάς τε καὶ μύας, κάτας, καὶ ὄφεις. Proverbia Græcobarb. MSS. ποντικοῦ βουλὰς κόψει κάτα.

Κατοῦδιν, diminutivum ex Κάτος, *Felis*. Prochoprodromus in versibus Politic. MSS. de sua paupertate:

Πρώτερον κατοῦδιν μας ςήσας εἰς τὸ τραπέζιν
Διὰ νὰ ποιεῖν ὅτι ἐποικον ἡ κάτα τὴν ζημίαν,
Ἅπαντες δὲ μετὰ μικρὸν τῆ κέλησιν ἐλθόντες,
Καὶ τὸ κατοῦδιν ἰδόντες τῆς τραπέζης,

Ἔςειψαν

Ἔῤῥιψαν λίθους κατ' αὐτοῦ, λέγοντες, φονευθήτω,
Ὅτι ἔφαγε τὸ θαμαςὸν ἀκρόπαςον ἀπάνω.

Infrà:

Καὶ ἡμεῖς ἀδικήσαμεν τὸ ταπεινὸν κατοῦδιν.

Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: δέρμα κατοῦδιν, καὶ ἀνάθεμα παραδείσῳ μιαινομένῳ ἀπὸ χοιρίου καὶ ὄνου. Iterum sub finem: μετὰ δακτυλιδίου χρυσοῦ, καὶ γοῦνα κατοῦδιν φορῶν μὴ εὔχεται.

Κάτα, *Catta*, in Glossis Græco-Lat. & Lat. Gr. Cæsarius Dial. 2. pag. 100. ἀλώπεκας καὶ τὰς ἐνδρύμους κάτας, καὶ μονιοὺς ἐσθίοντες. *Silvestres Cattæ.* Evagrius lib. 6. cap. 23. ὁ δὲ ἔφη αἴλουρον εἶναι, ἣν κάταν ἡ συνήθεια λέγει.

ΚΑΤΟΠΙΝ, vox Græcis usurpata eâdem notione quâ *Retro*, Latinis, quâ res præterita significatur. Justinianus in Nov. 59. cap. 3. εἰ δὲ κάτοπιν γένοιντο περὶ τὴν τοιαύτην καταβολὴν, &c. Ubi Interpres: *Si verò retro fecerint talem solutionem Deo amabiles œconomi*, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Retro*.

ΚΑΤΟΥ, *Subter*, Κάτω, in Corona pretiosa.

ΚΑΤΟΥΔΙΝ, Κατοῦδιν. Vide in Κάττος.

ΚΑΤΟΥΝΑ, *Supellex*, *Impedimenta*, *Sarcinæ militares*, *Tentoria*, *Castra*: Interdum *Domus*, *ædes in qua quis habitat.* Manuël Moschopulus in Lexico Philostrati: Ἀποσκευὴ δὲ ἐστιν ἡ κοινῶς λεγομένη κατοῦνα, ἤτοι τὰ πρὸς ὁδὸν χρησιμεύοντα σκεύη. Glossæ Basilic. Κάςρον, τουτέστι φόσαον, ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν κατοῦναν. Nicetas in Manuële lib. 1. num. 5. ἀπάγει τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀλαμανῶν ὅπλα, &c. Ubi Cod. Barbarogr. ἐκ τῶν κατουνῶν. Idem lib. 3. num. 6. ex eod. Cod. τοὺς ἐξερχομένους Τούρκους μετὰ τῶν κατουνῶν αὐτῶν, καὶ βόσκοντας τὰ ζῶα αὐτῶν. Et lib. 6. num. 2. τὰ σαγμάρια καὶ κατοῦναι, καὶ οἱ ὑποχείριοι, αἵτε ἅμαξαι, &c. Denique in Isaacio lib. 2. num. 1. τὴν δ' ἀποσκευὴν πᾶσαν καὶ τὸν ὑπηρετικὸν ὄχλον εἰς Ἀδριανούπολιν ἱκέσθαι διείλαχε. Ubi Cod. alter κατούνας. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἐκαθεῖς ἐδιέβησαν εἰς τὴν αὐτοῦ κατοῦνα.

Alio loco:

Ἐδιέβησαν εἰς τὴν κατοῦναν του, καὶ ἐκάτζεν μὲ μόνας.

Occurrit passim apud hunc Scriptorem. Historia MS. Bertrandi Romani:

Καὶ θέτει τὴν κατοῦνα του μόνος ἐκεῖ καὶ πίπτει.

Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 26. καὶ ἐπὶ τούτοις παρέπεμψαν ἡμᾶς εἰς τὴν κατοῦναν, καὶ ἀνεπαυόμεθα. Sect. 4. cap. 20. ἔκτοτε δὴ κάθηνται μόνον εἰς κατοῦναν ἣν ἔδωκαν αὐτοῖς ὁρισμῷ τοῦ Μαρκέση. Utitur præterea sect. 5. cap. 12. & sect. 6. cap. 7. Occurrit etiam apud Rocchum Pirrhum in Chartis Rogerij Regis Siciliæ *Catuna Maniari.*

Κατουνοτόπιον, *Locus Castrorum*, *Castra*, *Domicilium*, *locus in quo quis habitat.* Idem Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ἐκ τῶν Βατζακοκάςρου ἀπάρας, ἔνθα ἦν σκηνούμενος. Ubi Cod. Barbarogr. ἔνθα ἦν τὸ ἐκείνου κατουνοτόπιον. Codinus de Offic. cap. 16. num. 3. ἔτι ἡνίκα δεήσει ὁ Ἐπὶ τοῦ ςρατοῦ, καὶ ἐκλέγεται ὁ ἂν αὐτὸς διακρίνοι κατουνοτόπιον. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Τὸ πᾶν ἀποσυνάγαγὼν εἰς τὸ κατουνοτόπιν.

Alius Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Ἴδον τὸν τόπον πληθυσμὸν, καὶ τὸ κατουνοτόπιν.

Κατουνεύειν, *Tentoria*, vel *Domicilium figere.* Idem Anonymus de Amoribus Lybistri:

Καὶ ταῦτα ἐκατουνεύσαμεν, ἵνα ἀναπαυθῶμεν.

Alter Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Ἦλθεν τὸ Καριθένου, ἐκεῖσε ἐκατούνευσαν.

Κατούνεμα, *Habitatio*, *Domicilium.* Idem Anonymus de Amoribus Lybistri:

Τὸ νὰ σκοποῦν τὸ πέσιμον, καὶ τὸ κατούνεμά μας.

ΚΑΤΟΥΡΟΝ, *Urina*, οὖρος. Agapius in Geoponico 159. καὶ πλύνε κεφαλὴν τοῦ καρδιάρη μὲ τὸ κατουρόν του.

Κατουρολάϊνον, *Matula*, *Vas urinarium.* ἀμὶς, οὐροδόχη, σκαφίον.

Κατουρογυάλι, *Matula vitrea.*

Κατουρεῖν, *Urinari*, οὐρεῖν, κολυμβᾶν. Κατούρημα, *Urina.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 164. ἐὰν μετὰ τὸ εἰς ἄνθρωπος ἐπήρεν γυναῖκαν καὶ ὁρμάςει κοίτης, καὶ ἐκεῖνοι μετὰ ταῦτα μετὰ χαλεπῆ, οὐ (*vel*) πεύτει εἶπε κακὴ πολλὰ κακὰ, οὐ βρόμι πολλὰ τὸ ςόμαν τις οὐ εἰ μάτι τις, οὐ κατουρεῖ μετὰ νύχτα τις, καὶ πανίζουν ὅλα τοῖς τὰ ροῦχα, &c.

Κατουρὸν, aliâ notione. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obsessa: ἔπειτ' ἄνεμον τηρήσαντες, ὡς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέροντα, ἐξάψαντο τριήρεσι τὴν ναῦν, κατουρὸν εἷλκον.

ΚΑΤΟΦΑΙΝ, pro κατώφλιον, *Limen inferius.* Ptochoprodromus de sua paupertate, MS.

Αὐτὸς μικρὸς οὐδὲν ἴδεν τοῦ λουτροῦ τὸ κατόφλιν.

ΚΑΤΟΧΑΡΟΣ, *Faber ferrarius.* Maximus Cythæreus in Synax. 28. Sept. βάναυσοι εἰς τὴν τέχνην, καὶ κατόχαροι, καὶ ἐπιτήδειοι νὰ ἐργάζονται τὸ σίδερον.

ΚΑΤΟΧΗΤΑΙ. Vita S. Euphrosynes MS. εὐθὺς οὖν ἱππεῖς κατὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ Λιβύην ἀπελύοντο, καὶ κατοχῆται πλοίων, καὶ ζήτησις πολλὴ, καὶ ἐρευνῶντο, &c. *Possessores navium.*

ΚΑΤΟΧΙΟΝ. Vide in Κατοπήγιον.

ΚΑΤΡΑΚΗΛΙ, Καταρακοῖλι, *Proclive*, τὸ κατάντες. Vide Καταοῖλι.

ΚΑΤΡΕΠΤΗΣ. Vide in Καθρεύτης.

ΚΑΤΡΙΝΙΑ, species minoris monetæ, ex Ital. *Quadrino.* Apud Portium, Lego, Tressis, Triobolaris, τριῶν κατρινιῶν, οὐδεποτίνιος.

ΚΑΤΤΗΚΙΑ. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. τήκεια καὶ τήκεννα, τὰ κατήκια.

ΚΑΤΩΚΑΜΗΛΑΥΚΙΟΝ. Vide Καμελαύχιον.

ΚΑΤΩΚΕΛΙ, *Antrum*, ὑπογεῖον. Vide Καταοῖλοι.

ΚΑΤΩΜΑΓΟΥΛΟΝ. Vide in Μάγουλον.

ΚΑΤΩΤΙΚΟΣ, *Inferior.* Eustathius: Τὸ δὲ ἀνήγαγεν ὕψους ἐστὶ δηλωτικὸν, καὶ καλῶς εἴρηται, ὡς τοῦ εἰς Τροίαν ἐκ τοῦ νοτίου πλόος ἀναγωγῆς τινος, ἤτοι ἀναβάσεως, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀνάπλους ὄντος, ὅπερ καὶ ὁ ἐκεῖθεν ἀναῤῥοῦς Ἑλλήσποντος καταῤῥοῦς δηλοῖ, διὸ καὶ κατωτικὰ Ἑλλάδα ὁ κοινὸς λόγος φησὶν, ὡς κάτω κειμένων τῶν ἐκεῖ πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς.

ΚΑΥΓΕΙΝ, *Cremare*, *Conflagrare*, Καίειν, συμφλέγεσθαι. Glossæ Græcobarb. Καυςικὸς, ὅπου καίει, ὅπου καύγει.

ΚΑΥΚΑ. Vide in Καῦκος.

ΚΑΥΚΑΛΟΝ, *Cerebrum*, Ἐγκέφαλον, μυελός. Καυκαλάκι, *Cerebellum*, Ἐγκεφάλιον. Vide in Καῦκος.

ΚΑΥΚΟΣ, *Caucus*, *Calix*, *Patera.* Glossæ Basilic. Καύκους, Γαβαθα. Theophanes in Phoca: πάλιν εἰς τὸ καῦκον ἔπιες, πάλιν τὸ νοῦν ἀπώλεσες. Ubi Cedrenus, πάλιν τὸ οἶνον ἔπιες. Est etiam

Καῦκος, Herba quam Καύκαλιν vocat Dioscorides: apud ejus Interpolator. cap. 357.

Καῦκα, *Patera*, in Glossis Gr. Lat. Myrepsus sect. 10. cap. 90. ex Cod. MS. κριθίνου ἀλεύρου, μέλιτος Ἀττικοῦ καύκην ά.

Καυκίον, simili notione. Glossæ MSS. Κισσύβιον, καυκίον. Suidas: καυκίον, παρ' ἡμῖν, κάλυξ δὲ παρὰ Σεφοῖς. Scholiastes Nicandri in Theriacis: Καρδόπῳ ἐντρίψας, ἤγουν κοίλῳ ἀγγείῳ, ἢ καυκίῳ. Scholiastes Theocriti Idyll. 1. v. 27. Κισσύβιον, καυκίον ξύλινον ποιμενικόν. Καυκίον σαρδώνυχον, apud Annam Comnenam lib. 3. Alexiad. Liber MS. de Antidotis ex Cod.

Cod. Reg. 1673. ἐὰν δὲ τις ποιήσει καυκίον ἐκ μυελκίνου ξύλου, &c. Occurrit præterea in Vita S. Abramij ab Ephræmio conscripta num.4. in Vita S. Eudociæ Samaritanæ num.2. in Vita S.Eupraxiæ Virg. num.26.28.30.apud Joan.Moschum in Limon.c.196. & ex Edit. Coteleriana c.16. 51. & alios.

Καυκίον, genus nummi, sic dictum quòd cavus esset instar Cauci, in Nov.105. Justin. ubi tamen Vir Doctissimus legendum putabat κοκκίοις, ex κοκκίον, quod est siliquæ genus, de qua voce suprà egimus. Vide Dissertat. nostram de Nummis Impp. Constantinopolit. n.98. 99.

Καῦχος, idem quod Καῦκος. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ πίνη καὶ μεθύζεται, καὶ πνίγεται σὸ οἰνάριν,
Καὶ μέτρησεν τοὺς καύχους τις, κ' ηὗρεν τοὺς κεντινάριν

Καυχίον, apud Cyrillum Scythopolitanum vel Metaphrastem, in Vita S.Joannis Solitarij num.19. Arithmetica Adespota: καυχίον εἶχε τις ἐξαγίων ν'. ἀφ' ὧν τὴν χρυσάφιν ἐξαγίων κ'. ἄσημον ἐξαγίων ιέ, &c. Historia MS. Belisarij:

Στέκει εἰς τὸ μέσον τοῦ ἐκείνων τῶν ἀρχόντων
Τὸ νὰ τοῦ χέειν νὰ κρατῆ καυχὶν ἐλεημοσυνῆς.

Καύκαλον, apud Nicetam in Manuele lib.4. num.7. καὶ πρόκειτο χελώνης καύκαλον, ἔνδον ἔχον τῆς χελύος ἀνθρωπόμορφον εἴκασμα. Ubi Codex alter, χελώνης ἔκφορον μίμημα. Sic autem appellata *Testudinis testa*, quòd *Caucalij*, seu Cauci formam referat, ut vult Salmasius ad Spartianum. Sed de hac notione ut dubitem, facit Scholiastes Aristotelis Rhetor. lib. 2. pag. 40. v. Κεφαλὶς δὲ ἡ τραχηλαία· καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς καληγίου πρόσχισμα, τὸ κοῖλον· κεφαλὶς δὲ τὸ καύκαλον. Ubi Κεφαλίδα, *Capiticum vestis* interpretantur Grammatici. Est etiam καυκαλὶς herba (de qua Dioscorid. & Galenus de simplic.medic.lib.7.) Scholiastæ Nicandri, πιστακίου λεπίς.

Καυκάλιον, Vox pariter deducta ex καῦκος, eâdem notione. Apophthegmata Patrum in Joanne Colobo num.7. καὶ ἀνέστη τις πρεσβύτερος μέγας δοῦναι τὸ καυκάλιον τοῦ νεροῦ. Vita S. Marci Atheniensis num.11. καὶ φοίνικας, καὶ ἄλας, καὶ καυκάλιον πλήρη ὕδατος γλυκέως ὑπὲρ μέλι. Palladius in Hist. Lausiaca in Macario Alexandrino, καθαρὰν ὀθόνην φέρουσα, καλέχουσα καυκάλιον ὕδατος στάζον. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib.1. οὐ δύνασαι εἰς κοινόβιον ἐργάσασθαι, τὸ γὰρ καυκαλίου μόνου ἔχεις ἐξουσίαν. Paradisus seu liber SS. Senum MS. καὶ διὰ τοῦ καύκωνα, ἔλαβον οἱ μαθηταὶ Εὐλογίου τὸ καυκάλιον τοῦ ὕδατος. Colloquium Theodosij Imp. cum quodam Eremita, ex Cod. MS. ὁ δὲ γέρων ἀναστὰς ἔβαλεν εἰς τὸ καυκάλιον ὕδωρ, &c. Achmes cap. 187. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι καυκαλίῳ ὑελίνῳ ὑδροχοεῖ τῷ λαῷ, ἀγαθοποιήσει καὶ μισθοκομιεῖται. Vide Moschum in Limon. cap.51. ex Edit. Cotelerij.

Καυκοδιάκονος. Theophanes an. 1. Philippici: Νικόλαόν τε τὸν ἀπὸ Καυκοδιακόνων σοφιστὴν γεγονότα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, Κυέστορα τότε ὑπάρχοντα, &c. Ubi Miscella: *Nicolaúmque Diaconum Calicum effecit, qui cùm medicinali esset disciplinâ Sophista, tunc Quæstor erat.* Rectiùs Goarus: *à Calicibus olim Ministrum.*

Καυκῦλος, *Vitium in pedibus accipitrum.* Orneosophium c.63.p.223. ὁ ἱέραξ καυκῦλον ἐὰν ἔχῃ, εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ ποίησον κωδωνίσκιν μικρὰν, καθὼς ὁ καυκῦλος, καὶ πύρωσον αὐτὸ ἰσχυρῶς, καὶ ἐπιθήσεις τὸν καυκῦλον ἀκριβῶς ἵνα μὴ εἰς ἄλλην σάρκα ἐγγίσῃ, ἕως οὗ καλέλθῃ εἰς τὴν ῥίζαν. Infrà: εἰς καυκύλους καὶ σύσφιγξας. Rursum: εἰς πλησμονὴν τῶν καυκύλων.

ΚΑΥΛΑΚΟΥ'ΑΝ, vox Basilidianorum Hæreticorum qua Σωτῆρα, seu Christum donabant, apud Theodoritum contra Hæretic. Serm.1.

ΚΑΥΛΙ'ΟΝ, *Caulis.* Gloss. Lat. Gr. *Coliculus* Κράμβια, καυλία.

Καυλοκόπος, Vermiculus qui *Caules* rodere solet. Euchologium in Orat. Tryphonis pro hortis, vineis & arvis; μύρμηξ, φθεῖρα, ῥυγίτης, ψυλλίτης, καυλοκόπος, ἐρυσίβη. Eadem Oratio ex Cod.Colberteo 6041. κόρις, ψύλλις, κόνις, ῥιζοφυλήτης, καυλοκόπος ὁ ἀνερχόμενος ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν λαχανων.

ΚΑΥ'ΜΟΣ, Καῦσις, Κάλακαυμὸς, *Conflagratio*, Ἐμπρησμός.

ΚΑΥΜΑΣΙΑ, καὶ Καμελαύκιον, διὰ πρὸς τὸ καῦμα ἐπιτήδειον εἶναι, in Glossis MSS. *Pileus, latus ad æstum solis arcendum.* Vide in Καμελαύκιον.

ΚΑΥ'ΣΑΝΘΑ, ita appellatus *Dæmon Balnearis*, seu qui balnea infestabat, cujusmodi fuit ille, de quo Gregorius Nyssenus in Vita S.Gregorij Thaumaturgi: & alij de quibus Nicetas in Manuele lib. 4. n. 7. Eunapius in Porphyrio pag. 17. φησὶ δὲ καὶ δαιμόνιόν τινα φύσιν ἀπὸ λουτροῦ τινος διῶξαι καὶ ἐκβαλεῖν, Καύσανθα τοῦτον ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι. Vide Psellum de Operat.dæmon. pag.54.

ΚΑΥΣΑ'ΡΙΝ, *Causarius qui morbo aliquo laborat.* Vox JC. διὰ νόσον καλουμένην καυσαρίαν ἄφεσιν λαβὼν, apud Modestinum in l. 8. §. 5. de Excusat. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit. 11. §.2. ὑπόθου δὲ αὐτὸν μὴ ὄντα καυσάριον παντελῶς, τουτέστι κωφὸν ἐκ γενετῆς, καὶ ἄλαλον, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Causarius.*

ΚΑΥ'ΣΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἔστι τὸ λευκαῖνον.

ΚΑΥΤΕΡΟ'Σ, *Ardens*, *Ignitus*, Ἔμπυρος, καυστικός. Καυστερὸς, apud Fr. Richardum in Scuto fidei, part.1. pag.36.

ΚΑΥΧΙ'ΤΑΙ, Hæretici quorum mentio habetur in testamento S.Ephræmi, ubi Εὐχίταις junguntur.

ΚΑΥ'ΧΟΣ, *Amicus*, *Amasius.* Ita usurpare videtur Nicetas in Alexio lib.2. num.2. τὴν δ' ἐραστὴν αὐτοῦ, ὃν αὐτὸς μὲν ἐς παῖδας ἐνέγραψας, ἡ δὲ ἀθεμίτως ἑαυτ πεποίηκεν ἐπιβήτορα. Ubi Codex Barbarogr. habet καῦχον καὶ φίλον αὐτοῦ. Hinc

Καύχα, Καύκα, *Amica*, *Concubina*, *Abra.* Glossæ Græcobarb. Ἄβρα, δούλη, παλλακὴ, καῦκα. Astrampsychus: ἐξ αἰτίας τῶν παίδων καὶ τῆς καύκας. Rursum: εἰς τὸ ὁσπίτιον δηλοῖ εἰς παῖδας, καὶ εἴσοδον, καὶ εὐτυχίαν, καὶ καῦκαν, καὶ ῥοῦχα πολλά. Stephanus Sachleces in Narrationibus MSS.

Καὶ τότε ἡ καῦκα πέζωσε τὸν Κῦρ Γεώργιον Ῥώσω.

Alibi:

Καὶ ἀπάνω εἰς τοῦτο ἔφθασε καὶ ἡ καῦχα τοῦ Βεργίτζη.

Idem in Monitis MSS. ubi de Meretricum amasiis:

Ἡ πολύλικη τὸν καῦχον τις καλὰ τὸν ἐξανοίγη.

Occurrit ibi non semel.

Καυχοδίας, *Iuvenis.* Historia MS. Apollonij Tyrij: τὴν δὲ ἡ κόρη εὐγενὴς, ἔμορφη ὑπὲρ πάσας τὰς, νεανίδα καὶ καυχοδίας, εἰς τὰ μέρη τῆς Συρίας.

Καυχίτζα, eâdem notione qua Καύχα. Historia MS. Bertrandi Romani:

Καὶ ναχορίσῃς ἀπ' ἐμοῦ, καυχίτζα μου, οἰκεῖαν.

Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorhoes:

Καὶ δουλεύτας ὀλίγους,
Ἢ μᾶλλον μηδὲ δουλεύτας, ἀλλὰ καυχίτζαν μίαν.

Alius de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ περιπατεῖ ἡ παράξενος τὰ πέργομα τοῦ κάστρου,
Μὲ τὰς καυχίτζας μοναχὴ, καὶ μὲ τὸ εὐνουχόπουλόν της.

Rursum:

Εἶδα τὴν καυχίτζαν μου, καὶ τοιαῦτα ἐλάλουν.

Infrà:

Οὐκ ἔνι διὰ καυχίτζαν σου δι' ἀσίκαν ἔνι κόρη.

Καυχοπούλα, eâdem notione. Idem Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Ἐμπρός τις εὐνουχόπουλος, καὶ ὀπίσω καυχοποῦλα.

Ex his saltem docemur vocis *Cauculus* notionem in Historia de exilio S. Martini Pap. & Mart. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΑΦΑΓΟΥΙ΄ΝΑ, *Lychnis Silvestris*, apud Interpol. Dioscor. cap.121.

ΚΑΦΑΛΛΑΡΙΟΣ. Epistola Ecclesiæ Constantinopolitanæ ad Bohemos, Edita à Davide Chytræo in lib. de Statu Ecclesiar. Orient. inscribitur τοῖς ἄρχουσι, καὶ καπιτάνοις, καὶ Δουξὶ, καὶ Βαρωνίοις, καὶ Καφαλλαρίοις ἐκλάμπροις, &c. Sed legendum Καβαλλαρίοις, ut patet ex versione. Vide in hac voce.

ΚΑΦΑ͂Σ, *Occipitium*, Ἰνία.

ΚΑΦΑ΄ΣΙΑ, *Cancelli*, Κάγκελλος.

ΚΑΦΟΡΟ΄ΖΑΙ, *Hippagines*, vel *Naves onerariæ*. Malaxus in Hist. Patr. p.137. ὁ δὲ Πασιᾶς, ὅπου ἦτον εἰς τὴν Πουλίαν, ἐφοβήθη, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἔκαμε καφορόζαις, καὶ ἐπέρασε μὲ τὸ ὅλον τοῦ τὸ φουσάτον, &c. Ubi Theodosius Zygomalas exponit, πλοιάρια φορτηγὰ, ἵππων διαβατήρια καὶ ἀνδρῶν. Vox formata videtur ex σκάφη.

ΚΑΦΟΥΡΑ΄, *Camphora*. Symeon Sethi de Alimentis: ξηραίνει δὲ τὴν γονὴν καθάπερ ἡ καφουρά. Alibi: Καφουρὰ ξηρά ἐστι καὶ ξηρὰ κατὰ τὴν γ΄. ἀπόστασιν.

Καφούρειν. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὴν ῥίζαν τοῦ καφουρίου, &c.

Καφουρέλαιον, *Oleum Camphoræ*. Idem Symeon ubi de Balsamo: τίνες μὲν τοῦτο δοκιμάζουσι τῷ τὸν σίδηρον ἀνάπτεσθαι δι' αὐτοῦ ἀλειφόμενον, καὶ πυρὶ προσφερόμενον, ὃ καὶ τῷ καφουρελαίῳ λεγομένῳ καὶ ἑτέροις ὑπάρχει.

ΚΑΧΙΑΝΙ΄ΖΕΙΝ, *Torrere*. Glossæ Græcobarb. φρυγόμενον, καχιανισμένον.

ΚΑΧΟΥ͂ΕΝ, ἔλαιον μακάβιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΚΑ΄ΨΑ, *Ardor*, *Æstus*, *Calor*, *Incendium*, καύσων, καῦμα, πυρκαϊά, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei, initio:

Γιατὶ ἐκέσουν στὴν ἱστία τὴν κάψαν τοῦ ἔρωτου.

Κάψις, pro καῦσις. Idem Anonymus:

Εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ σασι οἱ κάψις οἱ μεγάλες.

Occurrit etiam in Turco-Græcia Crusij.

Καψαλίζειν, *Torrere*, κοδομδεῖν, ὀπτᾶν.

Καψᾷν, eâdem notione. Idem Anonymus in Præfat.

Κεὶς τὸν ναὸν τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖ που τὸν ἐθάψαν,
Καὶ τὸ κόρμη του σεστακτὴ κατὰ τὴν τάξιν κάψαν.

Et lib.1.

Αὐταῖς ἐρίκτασι φωτίαις συχνὰ πρὸς τὰ καράβια,
Κταρματωμένα κάτεργα πόλλα ἐκάψαν τότε.

Lib. 2.

Ὅλην τὴν πόλιν ἔκαψαν, τίποτε δὲν ἀφήκαν.

Lib. 3.

Ὁπόσφαξε καὶ φλόγησε, καὶ ἐκατέκαψέν τους.

Καψερὸς, *Calidus*, *Torridus*.

ΚΑ΄ΨΑ, *Capsa*, κίστη καὶ θήκη, apud Suidam. Auctor Etymolog. Κάψα, κάπτω, ῥῆμα δηλοῦν τὸ χωρῶ, &c. Glossæ Basilic. κάψας καὶ ἁρμάρια, τὰ μὴ ἕνεκεν βίβλων, ἢ ἐσθῆτος, ἢ ὅπλων εὐτρεπισθέντα. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 6076. θήκη, καψίον, ἤτοι γλωσσόκομον. Occurrit in Basilic. lib.44.tit.13.§.3.

Καψάκιον, γλωσσόκομον, Hesychio. Vide Gloss. med. Lat. in *Capsaces*.

Ἐμπροκαψᾷν, *In capsam* vel *Carcerem includere*. Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS. ubi de Carcerariorum sævitia:

Καὶ οὐδὲν ἀνοίγουν κανενὸς ἀμ' ὅλους ἀπηλογιάζουσιν,
Καὶ τοῦτο ὅλον γὰρ ὡς διαβατοὺς ἐμπροκάψουν.

Infrà:

Κεὶς μίαν ὁ φυλακάτωρας ὅταν τὸν ἐμπροκάψουν,
Καὶ δόσουν τὸ ὑπέρπυρα, καὶ φράξουν τὸ λαιμόν του,
Καὶ κανισκέψουν τὰ πολλὰ, &c.

ΚΑΨΙΚΟ΄Ν, recentioribus Græcis, *Cardamomum* appellatur, inquit Ruellius lib.2. cap.5. quòd Semina in ordinem digesta quibuslibet thecis involventibus quasi capsis congerantur. Glossæ Jatricæ MSS. Σενταρατζάναχ, τὸ καψυκὸν ἰνδικόν. Vide Σενταράχιζ.

ΚΕ΄ΒΟΥΛΕ, *Myrobalanus major*, apud Interpolat. Dioscor. c.740. Vide Κέπουλον.

ΚΕ΄ΓΕΙΝ. Vide in Καίγειν.

ΚΕΔΟΙ΄Σ, *Epithymum*, apud Interpol. Diosc. c.758.

ΚΕΔΡΟ΄ΜΗΛΟΝ, τὸ κίτρον, in Lexico MS. Neophyti Monachi, *Malum Medicum*, quod Κιτρόμηλον appellatur Dioscoridi, uti haberi in MSS. Codd. observat Salmasius.

ΚΕΙ͂ΓΟΣ. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v.342. φυτὸν γὰρ ἡ σπάρτη, χρήσιμον εἰς κεῖγου πλοκήν: ubi editor, f. κάνου.

ΚΕΙ΄ΜΕΝΟΝ, *Locus ex quovis Scriptore laudatus*, vel *textus*, ad discrimen Scholiorum, ut in Nomocanone Photij, & alibi passim. Vide Προκείμενον.

ΚΕΙΜΗΛΙΑ΄ΡΧΗΣ, *Cimeliarcha*, *Qui cimeliis Ecclesiasticis præest*. Didymus seu Schol. Homeri Od. α. Κειμήλιον, ἀπόθετον χρῆμα. Maximus Mazari in Canone MS. κειμήλιον δὲ κτῆμα πεφυλαγμένον. Πρεσβύτερος καὶ Κειμηλιάρχης τῆς κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, in Nov.40. Justiniani. Vide Joan. Moschum in Limonario c.48.195. Extr. Collationem Catholicorum cum Severianis habitam sub eodem Justiniano, &c. Præterea Gloss. med. Latin.

Κειμηλιοφύλαξ, in Concilio Calchedonensi Act.10. p.647. *Custos Sacrorum Ministeriorũ*, veteri Interpreti: καὶ ὄντων παρὰ τῷ Κειμηλιοφύλακι ἕως νομισμάτων ἑξακισχιλίων, &c. Mox: ἐν τοῖς κειμηλίοις τῆς ἐκκλησίας οὐκ ἀπέθετο.

Κειμηλιαρχεῖον, *Ædes in qua reponuntur cimelia*. Justinianus in Nov.c.4.§.2. ἐν τοῖς αὐτῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἀρχείοις, τουτέστιν ἐν τῷ εὐαγεῖ κειμηλιαρχείῳ. Gregorius II. Pap. in Epist. ad Leonem Isaurum Imp. de Sacerdote delinquente: περιτιθέασιν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ, τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρὸν, καὶ φυλακίζουσιν αὐτὸν εἰς κειμηλιαρχεῖα, καὶ εἰς τὰ Διακόνια τῆς ἐκκλησίας ἐξορίζουσιν αὐτόν.

ΚΕΙ͂ΡΑ, *Ætas*: Hesychio, γενεὰ, ἡ ἡλικία. Balsamoni ad Can.84. Synodi Trull. ἡ ἀτελὴς ἡλικία. Hac postremâ notione non semel usurpat Codex Canon. Eccl. Afric. c.76. ὁμοίως ἤρεσεν, ἵνα ὁσάκις δήποτε σύνοδον δεῖ συναχθῆναι, οἱ ἐπίσκοποι οἵτινες οὔτε κείρᾳ, οὔτε ἀσθενείᾳ, οὔτε τινὶ βαρυτέρᾳ ἀνάγκῃ ἐμποδίζονται, ἁρμοδίως ἀπαντῶσι. Ita Can. 126. 131.

Κήρα, eodem significatu. Zacharias Pap. l.3. Dialog. c.18. ἀδελφός τις ἐν τῷ μοναστηρίῳ μου ὑπῆρχε, γνησίως μοι συναναστρεφόμενος, πάνυ τὴν ἱερὰν γραφὴν ἐξησκημένος, ὅστις τὴν ἐμὴν κήραν ὑπερέβαινεν: ubi Gregorius M. *qui me ætate præibat*. Utitur lib.4. c.49. semel ac iterum, ut Arsenius in Synopsi pag.770.

Μεσοκαιρίτης, Μεσοκερίτης, *Homo mediæ ætatis*, μέσης κήρας. Cedreno, τὴν τοῦ σώματος ἀναδρομὴν μέσος. Myrepsus sect.19. cap.3. ex Cod.MS. ὠφελεῖ τοὺς παῖδας καὶ τοὺς μεσοκαιρίτας ἐν καιρῷ τοῦ θέρους πινόμενον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Μεσοκερίτης ἄνθρωπος, περίχαρος στὸ δίομα.

Phædrus Fab. 33.

Ætatis mediæ cuidam mulier non rudis
Tegebat annos celans elegantia.

ΚΕΙ΄ΤΕΣΘΑΙ, pro Κεῖσθαι, *Iacere*, *Subjacere*.

ΚΕΚΟΥ͂ΝΤΖ, ἁλικάκαβος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. In aliis legitur Κεκὲνζ, & Κεκὲντζ, *Alicacabus*, Genus Solani, apud Dioscorid.

ΚΕΚΡΑΓΑ΄ΡΙΟΝ, quasi dicamus *Clamatorium*, appellatur à Græcis Psalmus 141. qui incipit, Κύριε ἐκέκραξα πρός σε, εἰσάκουσόν μου. Habetur

in

in Bibliotheca Colbertea Cod.6465. hoc titulo, ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῆς ὀκλαήχυ, ἅπαντα πρῶτον τῶν κεκραγαρίων. Incipit porrò ab eodem Psalmo, cum notis Musicis. Vide Allatium in Dissertat. 1. de libris Eccl. Græc. pag. 103. & Lambecium lib.5. Commentar. de Biblioth. Cæsarea p.272.

ΚΕΛΕΦΟΣ, *Leprosus*. Apophthegmata Patrum in Agathone num. 26. ἐλεγον ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων, ὅτι εἰ δυνατὸν ἦν μοι εὑρεῖν κελεφὸν, καὶ δοῦναι αὐτῷ τὸ ἐμὸν σῶμα, καὶ λαβεῖν τὸ αὐτοῦ, ἡδέως εἶχον· αὐτὴ γάρ ἐστιν ἡ τελεία ἀγάπη. Nicon in Pandecte MS. lib.2. fol. 149. ὁρᾷ δέ τινα κελεφὸν ἀντλοῦντα καὶ μεταβάλλοντα, καὶ βουλόμενον πιεῖν, οὐκ ἔπιε, διὰ τὸ κελεφὸν εἶναι τὸν ἀντλοῦντα. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 164. ἐὰν γένηται τὸ εἰς ἄνθρωπον ἐπῆρεν γυναῖκα, καὶ ὁρμάσι κινης, καὶ ἐκεῖνοι μετὰ ταῦτα γίνεται κηλεφὴ, &c. Cap.166. εἰδὲ ἡ μήτηρ ἦν ἄσθενις ἀπὸ κελέφιον, οὐ κακὶς ἀρσίας, &c.

ΚΕΛΙΚΟΛΑΙ, *Cœlicolæ*, de quibus in Gloss. med.Lat. & alij passim. Collectio Constitut.Eccl.ex lib. 1. Cod. in Paratit. ad tit.5. οἱ κοιλικόλαι ἐὰν μὴ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν μεταδιώξωσιν, ὡς αἱρετικοὶ τιμωρεῖνται.

ΚΕΛΙΟΣ, *Stolidus, Ineptus, Vanus*. Glossæ Græcobarb. ἠλίθιον, μάταιον, κελιὸν, ἐλαφρόν.

ΚΕΛΛΑ, Κέλλη, Κελλίον, *Cella*, præsertim *Cella monastica*. Nilus Mon. lib.2. Epist. 96. καὶ τύρβης καὶ ἀκαταστασίας πληρῶν τὴν ἐλεεινὴν κέλλαν. Adde Epist.132. & lib.de Vitiis cap.4. S.Ephrem in Actis SS. Abramij & Mariæ num.20. ἤρξατο καταστρέφειν τὴν κέλλαν αὐτοῦ. Ita num. 21. 22.29. Gregorius in Vita S. Basilij Junioris num 20. ἐν τῇ κέλλῃ τῆς γραὸς συνεχῶς καλιῶν. Symeon S.Mamantis Hegumenus in Carminibus MS.

Πόθεν ἔρχῃ, πῶς εἰσέρχῃ ἔνδοθεν τῆς κέλλης λέγε.

Anna Comnena lib.15. pag.489. τῶν δὲ μοναχῶν τὴν κέλλαν ἐνδυώντων περὶ μέσας νύκτας, &c. Utuntur passim Scriptores. Theodorus Studita Orat. in S.Platonem num. 33. Palladius in Vita Chrysostomi p.57. Palladius Cappadox in Hist. Lausiaca cap.1. 7. 10. 11. Naucratius de obitu S.Theodori Studitæ, pag 873. Martyrium SS. Patr. Sabaïtarum num. 24. Martyrium S. Petri Archiep. Alexandrini pag.196. Vita S. Nili Junior. pag. 101. Vita S. Nicolai Studitæ pag. 932. Anonymus in Porphyrogen. num.49. 50. Pachymeres lib.3. cap.19. lib.9. cap.29.lib.10. c.10. 28. Ducas Hist.cap.36. & alij sine numero.

Propriè verò Κέλλαι dicuntur apud aliquot è laudatis & mox laudandis Scriptoribus, ædiculæ τῶν Ἀναχωρητῶν, in quas scilicet traducebantur qui ad eximiam vitæ Monasticæ perfectionem pervenerant, cùm cæteri, qui nondum hanc attigerant, in Cœnobio manerent. Constabant enim Lauræ Cœnobio, & diversis Cellis, ut pluribus docet Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Euthymij num.89. cujus Græca hîc adducam: Λαύραν ἐκεῖσε μεγίστην, οὐκ ἐλάττους ἢ ἑβδομήκοντα τοὺς ἀναχωρητὰς ἔχουσαν συστησάμενος, πρὸς δὲ καὶ κοινόβιον μέσον αὐτῆς ὡς ἄριστα καθιδρύσας· τοὺς μὲν εἰσαγομένους τῶν μοναχῶν ἐν τῷ κοινοβίῳ μένειν, ἐν αὐτῷ τε τὴν μοναχικὴν ἐξασκεῖσθαι διαγωγὴν παρεσκεύαζεν· ὅσοι δὲ συχνοῖς ἔτι καὶ μακροῖς πόνοις ἐγεγυμνάσαντο, καὶ τῆς τελειότητος ἤδη μέτρων ἐπέβησαν, τούτους δὲ τῶν καλουμένας Κέλλαις ἐγκατῴκιζεν, ὑπὸ τοιούτῳ ζῆν ἐκέλευε τῷ κανόνι. Atque ita Κελλίον usurpat Justinianus in Nov. 133. Vide Gloss. med. Lat. in *Laura*.

Κελλίον. Lexicon MS. Cyrilli: Δωμάτιον, οἶκος, κελλίον. Moschopulus in Lexico Philostrati: Θάλαμος, ὁ τοὺς νυμφίους περιέχων οἶκος, γάμου τελουμένου, ὁ τοὺς νυμφίους περιέχων οἶκος, γάμου τελουμένου, ὁ κοινῶς λεγόμενος παστὸς, ἤτοι κελλίον, καὶ Ἀττικῶς δωμάτιον.

Epistola Concilij Sardicensis: Μακάριον ἐληλυθέναι εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ διεβεβαιοῦτο. Martyrium S. Eupli ex Metaphraste: καὶ διαδραμόντες τὰς πλατείας τῆς πόλεως, εὗρον αὐτὸν ἐν κελλίῳ διάγοντα. Utuntur passim Scriptores. S. Athanasius Apol. 2. de Fuga sua pag. 747. 764. 781. Idem de Imag. Berytensi pag. 627. Sozomen. lib.6. cap.31. Theodorus Lector Ecl. 1. Theodoritus lib 2.Hist.Eccl.cap.8.pag.77.Theophanes an.7. Marciani. Leo Grammaticus pag.479. 480. Anonymus Combefisianus in Leone Phil. num. 11. 15. Anna Comnena pag. 138. Nicetas in Alexio lib.3. num. 1. Martyrium SS. XL. Patrum Sabaitarum num. 12. 25. 42. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 54. Nilus Monach. lib. 2. Epist. 130. Antiochus Homil. 84. 102. Joannes Moschus in Prato Spirit. cap. 19. Dorotheus Doctr. 1. 4. 16. Vita S.Mariæ Ægyptiacæ num.16. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 54. Palladius in Hist. Lausiaca cap.20. S. Ephrem in Actis SS. Abramij & Mariæ num. 17. 25. 27. Vita S. Lucæ Jun. pag. 993. 1008. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ pag. 873. Joann. Hierosol. in Vita S. Joannis Damasceni pag.256. 261. Gregorius Decapolita de Visione Saraceni num.48. Acta MSS. S. Aquilæ unius è 70. Apostol. Vita S. Nili Jun. pag. 22. 70. 90. Acta S. Maximi Confess. pag. 31. 37. Apophthegmata Patrum passim. Justinian. Nov. 133. cap.1. Jus Græco-Rom. pag.155. 171. 178. Joannes Phocas in Descript. T. S. pag.20. 30. 55. Sguropulus in Hist. Concil. Florent. Sect.6. cap. 15. Codinus & alij sine numero.

Κελλαῖον, apud Ammonium de SS. Monachis Sinaïtis pag. 89.

Παρακέλλιον, Παράκελλον, *Minor Cella majori adjuncta*, seu potiùs *Cellario*. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.4. ἐν τῷ ὁδηγουμένῳ αὐτῇ κελλίῳ, ἤγουν τῇ ὄπισθεν τοῦ μύακος τῆς τραπέζης τῶν μοναζουσῶν ἐχομένως τοῦ περιβόλου αὐτῆς ἀναπαρθείσῃ μικρᾷ τροπικῇ μετὰ τοῦ παρακελλίου, καὶ τῆς λοιπῆς ἄλλης ἀκολουθίας, &c. Cap.80. παρακέλλιον τῆς νοσοκομείου τῆς μονῆς. Balsamon ad Can. 97. VI. Synodi: καὶ διὰ καλασκεῦης παρακελλίων, ἤγουν μαγειρείων, ἢ ἄλλων τοιούτων.

Παρακελλάριος. Vide Gloss. med. Lat. in *Paracellarius*.

Κελλύδριον, *Cellula Monastica*. Georgius Pachymeres lib.4. cap.8. ἐφ' ᾧ καταλαβεῖν τὸ ἐν τῇ Βαρβάρᾳ κελλύδριον τοῦ θαυματουργοῦ Νικολάου. Εὐαλήριον dicitur Scylitzæ. Perdiccas Ephesius:

Ἐν τούτῳ καὶ κελλίδριον τῆς πανυμνήτου κόρης.

Κελλικοὶ, ita *Cubicularij* Papæ appellantur apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.4.c.22. πάντας ἡμᾶς εἰσήγαγον, ἀνοιξάντων τῶν τοῦ Πάπα κελλικῶν κλειδοῦχων τὴν τῆς πρικλίνου τούτου πύλην, καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν ἡμᾶς, κλεισὶ πάλιν ἀσφαλισάντων· οὕτω γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἔθος ἀεὶ, καὶ εἰσιοῦσι καὶ ἐξιοῦσι κλεισὶ τὰς τῶν κελλίων ἀσφαλίζεσθαι πύλας ἔνδοθέν τε καὶ ἔξωθεν.

Κελλικῶς, *In Camera, Seorsim*. Idem Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.2.c.10. ἦλθεν ὁ Ἀντώνιος εἰς Πατριάρχην, καὶ ὡμίλησεν αὐτῷ κελλικῶς καὶ πραέως.

Κελλιῶται, *Monachi in Cellulis reclusi*, qui *Cellulani* dicuntur Sidonio lib.9. Epist.3. Dorotheus Doctrinam 16. πρὸς κελλιώτας inscripsit, qui scilicet καθίζουσι εἰς τὸ κελλίον.

Κελλιῶται, Græcis hodiernis dicuntur *Anachoretæ*, qui cùm sunt ad labores ineptissimi, & oneribus Monasterij impares, quietè tamen vivere exoptent; extra Monasteria, quæ muris undique cinguntur, cellam collatâ pecuniâ cui Templum, vinea & campus annexa sunt, quorum fructibus vivere possunt,

coëmunt, ibique cum nonnullis sociis vivunt: cùm dies festus agitur, ad Monasterium procedunt, & Officiis celebrandis assistunt: quibus finitis, ad cellam regrediuntur, & domestica negotia obeunt, & cùm libuerit, precibus operam dant. Ita Allatius lib.3. de Consens.utr. Eccl. cap.8. num.8.

Κελλιῶται, *Camerarij*, *Cambellani*: iidem qui Κοιτωνῖται. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap.15. καὶ μετ' ἐ πολὺ ὁρῶμϑυ τὺς κελλιώτας τὸ Δερμοκαΐτlu καὶ τὸ Μανυὴλ κατέχοντας αὐτὸ (τὸ βασιλέα) ἐκ τῶ ἀγκαλῶν. Adde sect.2. cap.20. Laonicus lib.9. ἐξώρησε δὲ πολλὺς ὁ Ζύχης, ὓς τινας φονεύσας ἐξ αὐτῶν, ἔχων καὶ τὸ Μαυροκώνσαν λεγόμϑυον ζῶντα, Κελιωτlu ὄντα καὶ Ἐξεδιαςlu τῶ Βασιλέως, ὃν καὶ ἀπέκτεινεν ὁ Ζύχης ἔμπροσθεν τῆς πόλεως. Agit præterea de ejusmodi Celliotis Phranzes lib.2. Chron. cap.1.

Κελλιωτικοὶ, *Monachi Celliotæ*. Balsamon ad Synod.45. τοῦτο καὶ νῦν γίνεται παρὰ τοῖς κελλιωτικοῖς, καὶ μάλιςα Μοναςηρίοις. Κελλιωτικὴ μονὴ, apud eundem ad Nomocan. Photij tit.1. cap.24.

ΚΕΛΛΑΡΙΟΝ, *Penarium*, *Cellarium*, ταμεῖον, in Gloss.Gr. Lat. Glossæ Basilic. Ταμιεῖον, κοιτῶνα, ἢ κελλάριον. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 62. οἱ τlu διακονίαν ἐκπληρῦντες τῶ κελλαρίυ. Zacharias Pap. lib.2. Dialogor. cap.28. καὶ ὐδὲν ἕτερον lu ὑπολειφθὲν ἐν τῷ κελλαρίῳ τῆς μονῆς, εἰμὴ βραχύ τι ἐλαίυ ἐν ὑαλίνῳ σκεύει. Utitur rursum lib.4. cap.23. Vetus Pœnitentialis Græc. ἐάν τις ἀκαίρως ἔρχεται εἰς τὸ κελλάριον, &c. Malaxus in Hist. Patr. ἔκαμε κριτήριον μετὰ ὡραιότατυ θρόνυ Πατριαρχικῦ, καὶ ἄλλα πολλὰ κελλία ἄντικρυς τῶ κελλαρίυ.

Κελλαρικὸν, *Penus*, in Gloss. Lat.Gr. ex MS. Sangermanensi: Glossæ Basil. Κελλαρικὸν, κεκρυμμϑύον. Ita etiam in Glossis Juris MSS. non agnosco hanc postremam vocem. Vide lib. 44. Basilic.tit.13. §.4.

Κελλαρικὰ, *Cellarienses species*, de quibus in Gloss. med. Lat. Chronicon Alexandrinum an.13. Constantij: ἀπέςειλεν αὐτὸ ἐν πόλει Πρεσιάδι τῆς Βιθυνίας, λαμβάνοντα ἀννώνας καὶ κελλαρικὰ δαψιλῶς. Palladius in Historia Lausiaca cap. 14. ἐκ τῶ ἰδίων χρημάτων καὶ τῶ οἰκείων πόνων παντοῖα Ἰατρικὰ καὶ κελλαρικὰ ἀγοράζων ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πάσῃ τῇ ἀδελφότητι. Lib.16.Basil. tit.2. §.15. ἐκ τῶ ἐν τῷ ἀγρῷ γινομϑύων κελλαρικῶν ὁ τlu χρῆσιν μόνlu ἔχων, &c. Item lib.44. Κελλαρικῦ λεγομϑύυ πάντα τὰ βρώσιμα καὶ τὰ πόσιμα περιέχεται. Mox: Κελλαρικῦ δὲ καθόλυ λεγατευομϑύυ, καὶ ὄξος περιέχεται, &c. Harmenopulus lib.2. tit.10. ἐκ τῶ ἐν τῷ ἀγρῷ γινομϑύων Κελλαρικῶν τlu χρῆσιν μόνlu ἔχων τὸ πρὸς ἐνιαυτὸ ἀρκῦν αὐτῷ λαμβανέτω.

Κελλάριος, *Cellarius*, *qui Cellario præest*. Glossæ Gr. Lat. Κελλάριος, *Penuarius*. Glossæ MSS. ταμίας, ὁ κελλάριος. Constantinus lib.1.de Themat.cap.6.κελλάριος, ὁ φύλαξ τῶ ἄρτυ. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: καὶ λαῶν πολλῶν τῷ μοναςηρίῳ καταφυγόντων, ὁ κελλάριος λέγει τῷ ὁσίῳ, ὔτε ἄλευρον, ὔτε σῖτος ἔςιν. Pœnitential. Græc. ἐάν τις ὀχλεῖ τῷ ἀρχιμανδρίτῃ προφάσει τῆς ἐφημερίας, πλlu τῶ Κελλαρίυ, ἢ τῶ ἀρχιμανδρίτυ, γινέσθω ἀπολογίας. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr.Constantinopol. num.62. οἱ τlu διακονίαν ἐκπληρῦντες τῶ κελλαρίυ εὐλαβέςατοι μοναχοὶ, &c. Κελλαρίυ in Monasteriis Promotionis Ordinem descripsit Morinus lib. de Sacris Ordinat. pag.116. Vide Dorotheum Doctr. 18.

Κελλαρία, *Cellaria*, *Mulier quæ Cellario* præest, ut est *Celleraria* in Monasteriis Feminarum apud Abelardum pag. 157. & in Synodo Aquisgran. Hesychius: ταμίη, ἡ πρεςάτις τῶ οἴκυ, διοικήτρια, ἡ κελλαρία πιςή.

Κελάρης, Idem qui Κελλάριος. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ ἄρξεντε ςlu τράπεζαν, καὶ βόα τὸ Κελάρlu.

Κελλαράριος, *Cellararius*, de qua voce nos in Gloss. med.Lat. Zacharias Pap. lib.2. dialog. cap.28. ἐπηρώτησεν ὁ πατὴρ τὸ κελλαράριον. &c. Suprà dixit, ὁ τlu τῶ κελλαρίυ διακονίαν ἐγκεχειρισμϑύος.

Κελλαρίτης, idem qui Κελλάριος. Lexicon MS. Cyrilli: ταμίας, ὁ Κελλαρίτης. Apophthegmata Patrum in Gelasio num.3. ὅτι ποτὲ ὀψαρίυ ἐνεχθέντος αὐτοῖς, τῦτο τηγανίσας ὁ μάγειρος, εἰσένεγκε τῷ κελλαρίτῃ, χρείας δὲ ἐπιγύσεως τῶ κελλαρίτlu, ἐξῆλθε τῶ κελλαρίυ, &c. Vita S. Nili Junioris pag.69. ἐκέλευσεν ἑτοιμάσαι τῷ κελλαρίτῃ, ἵνα φησὶ τῶ ἀδελφῶν φθασάντων ἀπὸ τῶ μύλυ γευσώμεθα ἄρτυ. Dorotheus Doctr. 4. εἴτε πρὸς τὸ κηπυρον, εἴτε πρὸς τὸ κελλαρίτlu, εἴτε πρὸς τὸ μάγειρον, &c. Doctr. 11. ἄρα ᾔτησα τὸν κελλαρίτlu πρᾶγμα, καὶ ὐκ ἐδωκέ μοι. Occurrit rursum infrà. Triodium in Sabbato Sancto: καὶ εἰσέρχεται ὁ κελλαρίτης καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνάκλασμα τῶ ἄρτυ, &c. Typicum S.Sabæ c.2. ὁ δὲ κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτυς, ἐξ ὧν ἐσθιόμϑυ ἐν τῇ τραπέζῃ. Eadem habet Euchologium Goari pag. 43. Κελλαρίτυ porrò officium ac ministerium pulchrè describunt Jambi MSS. ex Cod. Thuanæo:

Εἰς τὸ Κελλαρίτlu.

Τίς ὡς σὺ, τέκνον, ἐργάτης Θεῦ πέλει;
Ἔχεις γὰρ ἔργον σφόδρα τῶ ἄλλων πλέον,
Τῷ τῆς ἀδελφότητος ἄρχων βρωμάτων,
Ὅλος πρόσεχε πανσθενῶς τῇ φροντίδι,
Διδὺς ἑκάςῳ τὸ προσῆκον ἐν κρίσει,
Πυρὰς δέχοιο τῆς πολυζητησίας
Ἐκεῖνον ὔτως ἄλλον ἀλλοίως φέρων,
Πράως, γαληνῶς, συμπαθῶς, οἰκτιρμόνως,
Οὕτως γὰρ ἕξεις σὺν ςεφάνῳ τὸ ςέφος.

Κελλαρεύεσθαι, *Cellario præesse*. Lexicon Cyrilli: Ταμιεύεσθαι, Κελλαρεύεσθαι.

ΚΕΛΛΗΣ, pro Κέλης, *Equus celer*, *qui ab uno sessore agitur*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. ἱππιάζεται, ὐχ ἁπλῶς τὸ περὶ ἱππικlu ἔχειν, ἀλλ' ἐφ' ἑνὸς ἵππυ ὀχεῖσθαι, ὃ νῦν κέλλητα καλῦσιν.

ΚΕΜΕΛΕΓ, Ægyptiis, *Veratrum nigrum*, apud Interpol.Dioscor.cap.733.

ΚΑΜΕΦΗΤΟΥΣ, Χαμεπίτης, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Chamæpitys*.

ΚΕΜΜΩΝΑΡΙΔΙ, τὸ Πλατοκοίμοινον, in Glossis Jatricis Græcobarb. Πλατυκύμινον.

ΚΕΝΑΚΟΥΛΑΡΙΟΣ, *Cœnacularius*, apud Scholiastem Basilic. ad lib.25. pag.27.

ΚΕΝΔΗΣ, τὸ πύρεθρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. In aliis Κενδὶς scribitur. *Pyrethrum* de quo Ruellius lib.3. cap.49.

ΚΕΝΔΟΥΚΛΟΝ. Vide in Κένδυκλον.

ΚΕΝΔΡΟΣ, pro Κέδρος, *Cedrus*. Physiologus MS. de Natura animalium ὑπάρχει εἰς τὰς κένδρυς, μίξει τὰς πτέρυγας αὐτῦ ἐκ τῶ ἐκεῖ ἀρωμάτων, &c. Ita ν. interponere vocibus Græculos non semel hîc observamus.

ΚΕΥΗΝΗΖ, σαγάπlu ον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΕΝΗΡΙΟΝ, pro Κενοτάφιον, in Cod. Barbarogr. Nicetæ.

ΚΕΝΟΞΥΛΟΝ, *Chamæleon niger*, apud Interpol. Dioscorid. cap.416.

ΚΕΝΟΥ, *Supervacuò*, apud Moschionem de Morbis Mulierum cap.21. vertit vetus illius Interpres.

ΚΕΝΟΥΡΙΟΣ, Κενύργιος. Vide in Καινύριος.

ΚΕΝΟΥΧΟΣ, *Crumena*, pro Κωνῦχος, quæ vox Hesychio exponitur τὸ θυλάκιον, βαλάντιον, καὶ μαρσίππιον. Theophrastus in characterismo diffidentis:

εἰ κέκλεικε τὴν κιβωτὸν, καὶ εἰ σεσήμανται τὸ κυνοῦχιον. Ita emendat Salmasius, ubi Cod. Edit. τὸ κοιλιοῦχιον præfert. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Κυνοῦχος, τὸ βαλάντιον· κύρβεις, ἄξονες νόμων.

Pollux Κυνοῦχον, *Lorum quo canis alligatur*, interpretatur.

ΚΕΝΤΑΡΧΟΣ, *Centurio*. Leo in Tacticis cap.4. §.6. πρώτη κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Μεράρχαι, εἶτα Δρουγγάριοι, εἶτα οἱ Κόμητες, ἤγουν οἱ τῶν λεγομένων βάνδων ἄρχοντες, εἶτα οἱ Κένταρχοι, ἐφεξῆς οἱ Δέκαρχοι, ἤγουν οἱ πρῶτοι τῶν λεγομένων ἀκιῶν. Et §. 11. Κένταρχος δέ ἐστιν ὁ ἑκατὸν ἀνδρῶν ἄρχων, ἤτοι ἑκατόνταρχος. Adde cap.12. §.74. cap.16. §.4. cap.18. §. 50. cap.19. §.8. 13. Basilius in Naumachicis, apud Rigaltium: ἑκατοντάρχης ὁ ἐπὶ μιᾶς νηὸς ἑκατὸν ἀνδρῶν ἡγούμενος, ὅστις καὶ τριήραρχος κέκληται. ἔστι δὲ ὁ λεγόμενος Κένταρχος· κέντουμ γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ἑκατὸν ἀριθμός. Προσαγορεύεται καὶ Κένταρχος ὁ ἑκατὸν ἀνδρῶν ἡγούμενος. Theophanes an.20. Mauricij: προβάλλονται Ἔξαρχον Φωκᾶν τὸν Κένταρχον. Cedrenus an. 1. Phocæ: οὗτος Κεντηρίων, ἤτοι Κένταρχος.

Πρωτοκένταρχος, *Primus Centurio*. Novella Basilij Porphyrog. de præscript. 40. annor. οὗτος γὰρ καὶ αὐτοὺς σχολαρίους δυνατοὺς ὠνόμασαν· ἡμεῖς δὲ λέγομεν καὶ τούτους δυνατοὺς, προστίθεμεν δὲ καὶ πρωτοκενταρχους· καὶ γὰρ τούτους δυνατοὺς, ἤδη πραγματικῶς δείγνυμεν.

ΚΕΝΤΗΚΛΑ. Prochoprodromus ex Cod.MS. Reg. 1334.

προκύψατε βηλαρικὰς, ἐπάρειστε κεντήκλας.

Infrà:

Καὶ τὰς κεντήκλας νὰ πέρναν καὶ τὰς πυπεροτζίφλας

Paulò antè:

Κεντίκλας ἂν ἐμάθαινα, καὶ τὰς πιπεροτζίφλες.

Idem videtur quod Κέντουκλον. Vide in hac voce.

ΚΕΝΤΗΛΙΩΝ. Vide in Γεντήλιος.

ΚΕΝΤΗΜΑ, unus è novemdecim tonis Musicæ Græcanicæ, quos recensemus in V. φωνή. Vide Ἴσον, & Rutgersium lib. 2. variar. Lection. cap. 11. Extr.

ΚΕΝΤΗΜΑΤΙΑ, *Punctura*, Κέντημα, in Corona pretiosa.

ΚΕΝΤΗΝΑΡΙΟΝ, *Centenarium*, *Libra centum*. Suidas: Κεντηνάριον, λίτρα ρ'. κέντον γὰρ Ῥωμαῖοι τὰ ρ' φασί. Hauserunt à Procopio lib.1. de Bello Persico cap.23. ἕλκει δὲ λίτρας τὸ κεντηνάριον ἑκατὸν, ἀφ' οὗ δὴ καὶ ὠνόμασται· κέντον γὰρ τὰ ἑκατὸν καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Idem in Hist. arcana: λέγουσι γὰρ αὐτὸν ἐκ Χαρκηδόνος τε καὶ Ῥαβέννης ἐς ἑκατὸν κεντηνάρια ἐξ ἀμφοῖν παλαλίσιν συλῆσαντα ἔχειν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap.73. δώδεκα κεντηναρίων συγχώρησιν ἐποιήσατο δημοσίων. Utuntur passim Scriptores, Olympiodorus, apud Photium pag. 197. Joan.Moschus in Limon. cap. 195. Acta SS XL. Martyr. Theophanes an.12. Leonis M. An.8. & 9. Justini Thracis. An. 2. Justiniani pag.152. An.3. Leonis Isauri. Ejusdem Continuator lib.3. num.9.34. lib.4. num. 21. Anonymus Combefisian. in Lacapeno num. 44. in Porphyr. num. 4. Symeon Logoth. in Theophilo num.18. in Michaële Theophili F. num.14. 15. Nicetas in Manuele lib.2.n.7. lib.5.n.9. Cinnamus lib. 2. num. 2. Constantinus Porph. in Nov. περὶ συνηθειῶν, lib. de Adm. Imp. pag. 201. & in Basilio num.22. Edit.Allat. Ducas cap.19. pag.51. Codin. in Orig.Constantinopol. num. 19. 22. 119. 139. 142. &c. Et alij: veteres præterea Inscript. apud Gruter 1160. 17. 1161.1. Vide Notas nostras ad Cinnamum pag.455. Scribit Joan. Stiernhookus lib.1. de Jure Suevorum vetusto cap.11. pag.150. Germanos, præsertim Superiores, ad *Centenarios* pondera exigere, *Centener*, quorum unus centum markas seu libras continet.

ΚΕΝΤΗΝΑΡΙΟΣ, *Centenarius*, ἑκατόνταρχος, *Centurio*. Apud S. Athanasium in Apol.2. de Fuga sua quidam Antonius Βίαρχος Κεντηνάριος τῶν λαμπροτάτων Ἐπάρχων τοῦ ἱεροῦ πραιτωρίου inscribitur. Vide Gloss. med. Lat. in *Centenarius*.

ΚΕΝΤΗΡΙΩΝ. Vide in Κεντυρίων.

ΚΕΝΤΗΤΟΝ, *Opus acupictile*, *Phrygium*. Theophanes an. 5. Justini Thracis: φορέσας στέφανον καὶ χλαμύδα βασιλικὴν ἄσπρην, ἔχουσαν ταυλὶν χρυσοῦν, ἐν ᾧ ἐκ κεντητοῦ ἐγκεχάρακτο ἡ εἰκὼν τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου. Nicetas in Manuële lib.3. num.6. ex Cod.Barbarogr. βλατία χρυσᾶ καὶ ἑξάμιτα, καὶ ἕτερα βλαττία ποικίλα καὶ κεντητά. Vbi Cod. alter: καὶ ὀθόναι τῆς ἐξ ὑπερηφάνου ὑφῆς, &c. Alia notione usurpat nempe pro *inustus*, vel *graphio impressus*. Idem Theophanes an.7. Mauricij: τὸ δὲ Τούρκων ἐν τοῖς μετώποις τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ κεντητὸν διὰ μέλανος ἐχόντων, &c. Rursum an. 2. Constantini filij Irenes, & ex eo Cedrenus: ἐπιγράψας εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μέλανι κεντητῷ, Ἀρμενιακὸς ἐπίβουλος, &c. Huc fortè referri possunt quæ habet Galenus in Lexico Hippocrat. Ῥαφίῳ, τῷ κεντηρίῳ ᾧ διακεντοῦντες οἱ τεχνῖται τῶν τοιούτων ἐπιτηδείως ὀπὰς τοῦ λίνου διείρουσι παρασκευάζουσι. Vide Μέλαν.

ΚΕΝΤΟΚΟΥΡΑ, πόλεων λέγεται. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Polium*, de quo Ruellius lib.3. cap.60. Aliæ ex Cod. Reg. 1237. Κεντοκούραν, ἀλιπία λευκή. Constantinus Ascretis in Viatico MS. lib. 1. cap.54. τὸ λαβεῖν ἀπὸ τῆς κεντοκούρας μίαν δράκαν.

ΚΕΝΤΟΝΙΟΝ, Κεντωνάριον. Vide in Κεντών.

ΚΕΝΤΟΥΚΛΑ, *Centunculi*. Epimerismi MSS. Herodiani parte 2. & Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. πῖλος, τὸ κέντουκλον. Suidas: πιλία, κέντουκλα. πῖλος, τὸ κέντουκλον. Ita etiam Moschopulus & Lexicon MS. Cyrilli. Glossæ aliæ: Πίλον, καὶ πιλίδιον, τὸ κένθουκλον. Joannes Tzetzes ad Hesiodi ἔργ. β'. Πίλοις, κυρίως, τοῖς ἐξ ἐρίων πεπιλημένοις, καὶ συμπατηθεῖσι καὶ συσφιχθεῖσιν ὑφάσμασιν, ἃ οἱ ἰδιῶται νῦν κέντουκλα φασί. Apollodorus MS. in Poliorcetic. in Κόρακος descriptione: καὶ γὰρ ἐκ τῶν ἐμπροσθίων μερῶν σκέπεσθαι ὀφείλει βύρσαις καὶ κεντούκλοις. Idem: σκέπεται δὲ ὅλος ὁ κόραξ διὰ βύρσης καὶ κεντούκλου. Quod porrò hic Κέντουκλον Apollodorus, Κέντρωσιν appellat Biton de Machin. bellic. ἐστεγάσω τὸ μὲν πρῶτον ὕλῃ ξυλικῇ, εἶτα ἐπάνω κέντρωσιν, ἤτοι ἱματισμοῖς ὡς ὅτι μάλιστα. Leo Imp. in Tactic. cap.5. num.4. ποδόψελλα σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης, διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας περιβραχιόνια σιδηρᾶ, ἀλυσίδια, ἐνδεδυμένα, ἔσωθεν μὲν ἀπὸ κεντούκλου, ἔξωθεν δὲ ἀπὸ λινοῦ, νευρικὰ τὰ ἀπὸ κεντούκλων διπλῶν γινόμενα. Occurrit passim ea notione apud Tacticos, eundem Leonem cap. 6. num.8. cap.18. num.51. cap.19. num.13. Constantinum pag.11. 15. & Mauricium lib.1. cap.2. lib.11. cap.3. apud quos promiscuè, κέντουκλον & κένδουκλον scribitur. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 249. τρίχας ἀλόγου τρίψον, καὶ ποίησον αὐτὰς ὥσπερ κένδουκλον, &c. Constantinus Ascretis in Viatico peregrinantium τέφραν ἀπὸ κινδούκλου κεκαυμένην μετ' ὄξους καὶ ἐλαίου. Ita MS.Reg. Joan.Cananus de Bello Constantinop. pag.193. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν τέντζαν τὴν ἱσταμένην ἀπὸ κεντούκλων. Vide Philipp. Pigafettam ad Leonis Tact. lib.5. pag.66.

Κέντουκλον, *Centunculum*, herba quæ Dioscoridi Γναφάλιον dicitur. Ita legendum apud ejus Interpol. cap.538. pro κέντουλον.

ΚΕΝΤΟΥΡΙΑ, *Centuria*. Justinianus Nov.128. cap.3. ὑπὲρ ἑκάστου ἰούγου, ἢ οὐιλία, κεντουρίαν, ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε ὀνόματι.

ΚΕΝΤΟΥΡΙΩΝ, Κεντυρίων, *Centurio*. Hesychius: Κεντούριον, Ἑκατόνταρχος. Constantinus lib.1. de

de Themat. cap. 1. Λογγῖνος γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρχους, τοὺς δὲ Κεντυρίωνας τοὺς Ἑκατοντάρχους. Suidas in Σημαία: οἱ δὲ ἡγεμόνες τούτων Κεντυρίωνες καὶ Ταξίαρχοι.

Κεντυρίων, apud Marcum cap. 15. v. 39. 44. 45. Epistola Smyrnensis Ecclesiæ de Martyrio S. Polycarpi: ἰδὼν οὖν ὁ Ἑκατόνταρχος, Κεντυρίων, &c. Martyrium S. Isidori num. 1. εἷς δὲ τις τῶν στρατιωτῶν Κεντυρίωνος τόπον ἐπέχων. Anonymus MS. in Homil. in Sabbatum Lazari: καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, τουτέστι ἑκατόνταρχον, &c. Glossæ Basilic. Κεντυρίονες, Μανδάτωρες. Callistus Patr. Constantinopol. Homil. in Exaltat. S. Crucis: αὕτη ἡ φωνὴ κεντυρίωνα κατέπληξε. Adde to. 1. Basilic. p. 686. &c.

Κεντηρίων. Lexicon MS. Cyrilli: Κεντηρίων, Ἑκατόνταρχος. Addunt Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. ἤτοι ταγματάρχης ἑκατοντάδος· κέντον γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ ἑκατόν. Et Glossæ Basilic. Κεντηρίωνες, Μανδάτορες. Cedrenus: Κεντηρίων, ἤτοι Κένταρχος, τὴν τοῦ σώματος ἀναδρομὴν μέσος. Victor Presbyter in Marcum: καὶ ὅτι Κεντηρίων διὰ τοῦτο μάλιστα ἐπίστευσεν, ὅτι μετ' ἐξουσίας ἀπέθανεν. Christophorus Patricius in Menologio:

> Ὁ Κεντηρίων πῦρ πόθου θείου πνέων,
> Ψυχὴν προθύμως, εἰς τὸ πῦρ ἀποπνέει.

Ἰταλικὸς Κεντηρίων, apud Laonicum lib. 5.

ΚΕΝΤΡΙ'ΖΕΙΝ, Ἐγκεντρίζειν, Κεντρώνειν, *Inserere*, *Surculum inserere*, διείρειν, ἐντίθεσθαι. Lib. 16. Basilic. tit. 1. §. 7. καὶ ἀνανεοῖ, ὥσπερ καὶ κεντρίζει τὰ δένδρα. Cyrillus nuperus Patr. Constantinopolit. in Homilia de Publicano: τὰ δύσκαρπα (δένδρα) τὰ κεντρίζει, τὰ ἄκαρπα ἄλλα καίει, ἄλλα κοπρίζει εἰς ἐλπίδα, &c. de Hortulano. Anonymus MS. περὶ γεωργικῶν· Τρεῖς τρόποι εἰσὶν ἐγκεντεισμοῦ· καὶ ὁ μὲν εἷς κυρίως καλεῖται ἐγκεντρισμὸς, ὁ δὲ δεύτερος ἐμφυλισμὸς, ὁ δὲ τρίτος ἐνοφθαλμισμὸς, &c. Adde Agapium Monach. in Geopon. cap. 15. 16. & alibi passim. Κέντρον pro clavo usurpat Hesychius: ἧλος, καρφία, κέντρα. Vide Ἐμφυλιάζειν.

ΚΕ'ΝΤΡΟΣ, *Cedrus*, Κέδρος, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Κέντρους ὀπωραχλιασμὸς ποτὲ οὐ σέβησάν τους.

ΚΕΝΤΡΟΥ'ΝΙΟΝ, *Stimulus*, Κέντρον. Historia MS. Belisarij:

> Μέγα κακὸν, μέγα θηρίον ὁ φθόνος ἔνι, φίλοι,
> Σκορπίον ἀπηκάζουνο με μυρία κεντρούνια.

Rursum:

> Καὶ τὰ πικρὰ χολόκοκκα τὰ δίδης καθ' ἡμέραν,
> Σκόρπιε φθόνε δολερὲ με μυρία κεντρούνια.

ΚΕΝΤΩ'Ν, *Cento*. Suidas: Κεντών, κεντῶνος, Ῥωμαϊστὶ, καὶ κεντώνιον.

Κεντώνιον, *Vestis ex centonibus confecta*, cujusmodi fuit Monachorum ῥάκος, vel storea. Apophthegmata Patrum in Simone num. 2. φορέσας οὖν τὸ κεντόνιον αὐτοῦ, καὶ λαβὼν ἄρτον καὶ τυρὸν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, ἀναστὰς εἰς τὸν πυλῶνα, ἐκάθισεν ἐσθίων. S. Dorotheus Doctr. 3. Extr. δύναταί τις ἀρκεσθῆναι ἐν κεντωνίῳ, καὶ ζήτει λανάτον, ἴσως καὶ φιλονεικεῖ, ἐὰν μὴ λάβῃ. Cyrillus Scythopolitanus, seu Metaphrastes, in Vita S. Euthymij num. 90. ἡ στρωμνὴ δὲ τὸ ἕτερον, ἢ ψίαθος, καὶ ὃ Κεντώνιον καὶ Ἐμβρύμιον συνήθως καλοῦσι. Idem Cyrillus in Vita MS. S. Sabæ cap. 33. καὶ λαβόμενος τὸ κεντόνιν αὐτοῦ τῷ σώματι, εἷλκεν αὐτὸν ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου. Et cap. 44. ἐκ ἐνδύσατο δύο χιλόνια, ἀλλ' ἐν στιβαδίῳ μὲν ἐκάθευδεν ἐπὶ ψιαθίου καὶ κεντωνίου. Cap. 51. κεντωνάρια ῥυπαρὰ καὶ πολύραφα φορούντα, &c. Nilus Monach. lib. 3. Epist. 137. καὶ τῆς αἰσχρότητος, καὶ τῆς κακοηθείας ἀμφιέννυται κεντώνιον. Idem de Captivitate filij pag. 46. καὶ ἀποδύσαντες τὸ κεντωνίων γυμνοὺς πρὸς σφαγὴν στοιχηδὸν διατάττουσι τοὺς ἡλικίᾳ προέχοντας. Et Oratione in Albianum pag. 143. κεντώνιον πολυετὲς τὸ ἔνδυμα συνακμάσαν αὐτοῦ τῷ ἐκεῖ βίῳ. Vide in Φασκίδιον.

Κεντονάρεον, simili notione. Eadem Apophthegmata Patrum in Marco num. 3. ἦν δὲ φορῶν κεντονάριον, καὶ ἠσβολωμένος ἀπὸ τοῦ μαγειρείου.

ΚΕ'ΠΟΛΑ, *Blennus*, Piscis, Ital. *Cepola*. Vide Petr. Bellon. lib. 1. de Piscib. p. 216.

ΚΕΠΟΥ'ΛΟΝ, *Myrobalanus major*, *Cepula*, Actuario. Interpolator Dioscoridis pag. 226. Edit. Venetæ, de Myrobolano: τὸ μέγα τὸ λεγόμενον Κέπουλε, παρ' ἐνίων δὲ Κέβουλε μέσης κράσεως ἐστὶν ὀλίγον. Myrepsus sect. 9. cap. 83. λαβὼν τὸ μέγαν ἐλέβορον, ἤτοι τὸ λεγόμενον κεπούλον. Ubi Fuchsius. Vide etiam Ruellium lib. 1. cap. 42.

ΚΕΡΑΒΕ', τὸ ἤλεκτρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg 190. Vide infrà in Κέραμε. Joannes Garlandius in Synonymis Chymicis: *Karabe, id est gumma sicut Sopharata.* Matthæus Silvaticus. *Kerbes, id est, Mirabolani.* Suprà: *Karbet, Karbech, id est Elleborus.*

ΚΕΡΑΙ'Α. Machinæ Bellicæ jaculatoriæ species. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa: καὶ χειρομάγγανα, ἔτι καὶ κεραίας δυναμένας λίθους βαρεῖς πρὸ τῶν τείχους ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων ῥιπτεῖν. Aliàs Κεραία est *Antenna*. Phavorinus: ἰκρίον, οἱ μὲν μέρος τῆς ἱστοῦ λέγουσι, βέλτιον δὲ νοεῖν ἰκρίον τὴν καλουμένην κεραίαν, ἧς τὰ ἄκρα ἀκρότερα λέγονται.

ΚΕΡΑΜΑΡΕΙ̃ΟΝ, *Figulina*. Balsamon ad Synod. VII. Can. 12. αἱ ἁλυκαὶ, οἱ ἀμπελῶνες, οἱ λιβαδιαῖοι τόποι, οἱ ὑδρόμυλοι, τὰ κεραμαρεῖα, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ τοιαῦτα. Alij *Figlinos Canales*, per quos aquæ fluunt, interpretantur.

Κεραμάρεινος, *Figulinus*. Orneosophium cap. 10. p. 183. κόνιν κεραμαρίνην ἔχουσα δακτύλους ἕξ, πρὶν τὸ ἱέρακα καλέσεις, ἐπιστρώσεις αὐτῷ.

Κεραμίδα, Κεραμίδι, *Tegula lateritia*, κέραμος, πλίνθος.

Κεραμιδάρειον, & Κεραμιδιζάφιον, *Figulina*, apud Crusium in Turcogr. p. 256.

Κεραμιδῆς, Κεραμιδάρει, *Tegularius*, *Laterarij operis artifex*, Πλινθουργός. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 890. καὶ ἔπαιρε μίαν δούλευτραν ἑνὸς κεραμιδάρη.

Κεραμιδώνειν, *Tegulis tectum operire*.

Κεραμικὸν, *Vas fictile*. Luithprandus in Legat. *Et quasi Keramicum, id est vas fictile, quod confractum reformari nequit, confringemus.*

ΚΕ'ΡΑΜΕ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ ἤλεκτρον. *Electrum*.

ΚΕΡΑΜΕ'ΝΗ, πλατοκύμινον, in Aliis Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matth. Silvaticus: *Platocyminum, est dictum latum Cyminum, & est psilium montanum, vel siseleos, vel siler montanum.*

ΚΕΡΑΣΙ'Α, mensura liquidorum apud Myrepsum de unguentis c. 54. Κερασιὰ verò, est *Cerasus* arbor.

ΚΕΡΑΣΚΟ'ΜΙΟΝ, *Oenanthe*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 541.

ΚΕΡΑΣΤΗ'Σ, *Pincerna*, *Pocillator*, Οἰνοχόος.

ΚΕΡΑΣΦΟ'ΡΟΣ, *Cornutus*, *cujus uxor mœchatur*. Eustathius: δῆλον δὲ ὅτι σκῶμμά ἐστιν ὅτε γὰρ ὁ ἐλαφρὸς, καὶ ὁ κοῦφος, καὶ ὁ κενὸς, δριμύτερον δὲ τούτων εἰ ὁ δειλὸς, ἔτι δὲ νὴ εἰ λαμπρὸς κερασφόρος. Vide Κερατᾶς.

ΚΕΡΑΤΑ'ΡΙΟΝ, *Cornu*, Κέρας Leges Longobardorum Græcè versæ, ex Bibl. Reg. ὁ ὑβρίζων κερατάριον δείξει, λαμβάνει ἄλλαγα ἕξ. Galli dicunt, *qui montre les cornes à quelqu'un.* Ideò autem hujusmodi corniculorum ostensio contumeliosa censebatur,

sebatur, quia κερασφόρους vulgò vocabant, qui uxores impudicas habebant. Vide in Κερατίας.

Κεραλάμα, *Antenna*, Græcis κέραῖα, ut apud Hesychium: & κεραία, scilicet τὰ ἐπάνω τοῦ ἱςοῦ δεδεμένον πλάγιον ξύλον, οὗ ἐξάπλεται ἡ ὀθόνη, ut est apud Scholiastem Homeri Iliad. Σ. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 228. κεραίη, τὸ κεραλάειον· κερύχη. Moschopulus: κέρας, καὶ ἡ ἰσχὺς, καὶ τὸ πτερύγιον ἐν παραλάξει, καὶ τὸ κοινῶς κεραλάειον. Basilius de Grammat. κεροίαξ, τὸ κερατάριον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κεραία, κεραλάριον, Κέλλης, ὁ καβαλλάρης.

Leo in Tacticis cap. 19. §. 5. ἐχέτω δὲ καὶ πάντα τὰ πρὸς ἐξαρτισμὸν δρόμου ἀπαραλειπτα, καὶ διπλᾶ, ὅσα αὐχένας, κώπας, σκαρμοὺς, σχοινία, κάροια, καὶ τὰ ἄρμενα δὲ αὐτῶν, καὶ κεραλάρια, καὶ καλάρτια, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 28. βαλόντες κεραλάεια, ἅπαν τὸ πέραμα ἐναπέφραξαν. Infrà: καὶ ἵςατο ὄπισθεν τῶν παρ' αὐτῶν ῥιφέντων τῶν κεραλαρίων. Apud Eustathium, Κεραλάειον, τὸ κέρας τοῦ ἱςοῦ etiam exponitur.

ΚΕΡΑΤΑ͂Σ, Κερατίας, *Cornutus*, qui uxorem habet adulteram. Laudatur Michaëlis Pselli opusculum πόθεν τὸ τοῦ Κεραλᾶ ὄνομα. Κεραλίας, apud Codin. in Orig. Constantinopol. num. 125. Artemidorus lib. 2. cap. 12. ἡ γυνὴ σοῦ πορνεύσει, καὶ κατὰ τὸ λεγόμενον, κέρατα ποιήσει. Vide in Κερασφόρος, & in Κερατάειον.

ΚΕΡΑΤΖΟΥ͂ΝΙ, *Pediculus*, Φθεὶρ, σάθραξ.

ΚΕΡΑ͂ΤΙΟΝ, *Siliqua*: Ponderis & nummi species. Oribasius de Mensuris & Ponderib. ex MS. τὸ κέρατιον ἔχει σιτάεια δ'. Scholiastes Basilic. Ecl. 23. χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ δώδεκα, ἤτοι μιλιαρισίου τὸ ἥμισυ· τὰ γοῦν δώδεκα κεράτια εἰσιν νομίσματος ἥμισυ· τὸ γοῦν ἀκέραιον νόμισμα ἔχει μιλιαρίσια ιβ'. κεράτια κδ'. Glossæ veteres: ἔχει δὲ ἕκαστον τῶν τοιούτων λεπτῶν ἀργυρίων, μιλιαρησίων καλουμένων, κεράτιον ἐν ἥμισυ τέταρτον. Glossæ MSS. ad Aristophanis Nubes: τὸ ἔλαττον ἡ δραχμῆς. Κεράτια ιή. ὑγίας. Joan. Moschus in Limon. cap. 184. καὶ βάλε τριάκοντα μετανοίας, καὶ τάξω σοι ἓν κεράτιον. Infrà: ὅταν οὖν ἐπλήρωσεν τὰ κδ'. κεράτια, ὅ ἐστι νόμισμα. Chronicon Alexandrinum an. 20. Mauricij: καὶ πάλιν ὁ Χαγάνος ᾔτησατο αὐτὸν τὸ ἥμισυ νόμισμα ἑκάστης ψυχῆς λαβεῖν· τοῦ δὲ μηδὲ τέσαρα κεράτια λαβεῖν τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολεσησαμένους. Ita Theophanes eod. an. pag. 235. Vide Nov. Justin. 32. cap. 1. Nov. 59. cap. 5. Nov. 106. Nov. 123. cap. 27. &c.

Δικέρατον, *Duæ* seu *bina siliqua*, tributum ita appellatum Byzantiis impositum à Leone Isauro Imp. pro reparandis Urbis muris, uti narrat Theophanes anno ejusdem Leonis 24. ubi hæc addit: ἐντεῦθεν οὖν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια διδειν τὰ δύο κέρατα τοῖς διοικηταῖς. Similia habent Cedrenus pag. 458. & Zonaras pag. 86. At Nicephoro Generali Imp. id adscribit Constantinus Manasses:

Οὗτος ἐπέθηκε βαρὺ τοῖς Βυζαντίοις ἄχθος,
Οὐ κοῦφον, οὐδ' ἐπάγκαλον, οὐδ' ἐλαφρὸν βαςάσαι,
Ἀνανεώσεως τειχῶν χάριν τῶν γηρασάντων,
Ὅ λέγουσι Δικέρατον οἱ τούτου τελωνάρχαι.

A Manasse hausit Michaël Glycas pag. 286. in eodem Nicephoro: ἀλλὰ καὶ βαρὺ τοῖς Βυζαντίοις ἄχθος ἐπέθηκε, χάριν τῶν γηρασάντων τειχῶν ἀπαιτεῖσθαι τὸ λεγόμενον Δικέρατον ἐκέλευσε. Vide Gyllium lib. 1. Topogr. Constantinopol. cap. 19. Sed hæc ita videntur conciliandа: Leo Isaurus Ἑξάφολλον invenit, ut in hac voce docemus, Nicephorus verò δικέρατον ἑξαφόλλῳ addidit: inde ejusmodi tributum deinceps appellatum

Δικερατοεξάφολλον, *Diceratum cum sex Follibus*: seu potiùs *Præstatio* utriusque tributi, *Hexapholli*, *& Dicerati*. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod. Reg. MS. καὶ τὸ μὲν χάραγμα, ἤτοι τὸ ἓν ιϛ'. (νόμισμα) μετὰ τοῦ δικερατοεξαφόλλου ἐστὶ τοῦ δημοσίου, αἱ δὲ λϛ'. φόλλεις εἰσὶ τοῦ πράκτορος. Cùm autem Ceratium conficiat 12. folles: sequitur Δικερατοεξάφολλον confecisse 30. folles. Rursum: δικερατοεξάφολλον, ἤτοι φόλλεις τριάκοντα.

Τετρακέρατον, *Pondus trium Siliquarum*. Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. pag. 412. δέδωκεν ἐπὶ τόκῳ τετρακεράτῳ τὸ νόμισμα ἀνὰ χρυσίου λιτρῶν δώδεκα. Zonaras in eodem Augusto: τοὺς ἐν Κωνςαντινουπόλει ἐπισήμους ναυκλήρους συναγαγὼν, δέδωκεν ἐπὶ τόκῳ τετρακέρατον νόμισμα.

ΚΕ͂ΡΑΤΟ, Κέρατον, *Cornu*. Corona pretiosa: Κέρατο, *Cornu*, Κέρας. Constantinus in Tacticis pag. 38. ὀφείλουσι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα τέσσαρα μέρη περιπατεῖν ἐπὶ κέρας, καὶ τὸ ἓν κέρατον, ὅ ἐστι τὸ ἄκρον τῆς παραλαγῆς, ἔμπροσθεν ἔχειν ὡς μέτωπον.

ΚΕΡΑΤΟΦΟ͂ΡΟΝ, τὸ καρδάμωμον, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΕΡΑΥΝΟΚΟ͂ΚΚΙΝΟΣ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 12. ἔξωθεν δὲ τῶν παρατοιχίδων κλάδοις γλυπτοῖς, καὶ ἑτέροις τισὶ λεπτοῖς χρυσοπάςοις καὶ κεραυνοκοκκίνοις διακεκόσμηται. Ubi Interpres *è ruso candicantes* vertit, à colore fulguris.

ΚΕΡΑΦΡΩ͂Ν, Dacis, *Anagallis*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 397.

ΚΕΡΒΙΚΑ͂ΡΙΟΝ, *Cervicarium*, *Cervical*, *Pulvinus*. Herodianus de Solœcismo & Barbarismo, MS. λέγομεν δὲ βαρβαρίζειν καὶ τῇ ἀλλοφύλου χρώμενον· ὡς ἔτις τὸ μὲν ὑπαυχένιον κερβικάειον λέγει, τὸ δὲ χειρόμακτρον μάππαν. S. Dorotheus Doctr. 3. Extr. ὁμοίως καὶ ἐν σρώματι πολλάκις δύναταί τις ποιῆσαι τὴν χρείαν αὐτοῦ εἰς ἓν κερβικάειον, καὶ ζητεῖ μέγα σρῶμα. Apophthegmata Patrum in Poemene num. 131. καὶ τὸ κερβικάριον ἐτίθουν πρὸς κεφαλὴν αὐτοῦ. Paulus Monachus Collect. lib. 1. ἀναςὰς εἷς ἐξ αὐτῶν λαβὼν τὸ μικρὸν κερβικάειον, τὸ ἐπικείμενον τῷ καθίσματι αὐτοῦ, ἔλαβεν ἐπάνω τῶν ὤμων αὐτοῦ. Utitur rursum infrà.

ΚΕΡΒΙ͂ΟΝ. Zosimus Panopolita sive alius Anonymus MS. de Rotundandis margaritis: ἀνάκλειζον ταύτην εἰς σκαφίδιον, ἢ εἰς κόφινον, καὶ ἀπόθες κερβίον, καὶ δὸς αὐτὸ λελυμένον. —— καὶ εὑρήσεις ἐν τῷ κερβίῳ ἐκκριθὲν λεῖον μυςήκιον.

ΚΕΡΒΟΥ͂ΚΟΛΟΣ, *Cerviculus*, *Cervulus*, Ludicri species, de quâ copiosè egimus in Gloss. med. Lat. in hac voce. Nilus Monach. lib. 3. Epist. 252. εὖ γὰρ οἶδα ὅτι οὐδέποτε δημοτικὴν πανήγυριν ἑορτάζεις ἀνέχῃ, οὐδὲ σπουδάζεις παιγνίοις δαιμόνων, καὶ κερβουκόλοις, καὶ ταῖς ἄλλαις μυρίαις ὀφθαλμοπλανίαις, καὶ τῇ ἱπποδρομίας, &c. Videtur legendum κερβούλοις.

ΚΕΡΔΑ͂, Afris, *Eryngium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 429.

ΚΕΡΕ͂ΕΡΑ, Ægyptiis, *Asarum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 9.

ΚΕΡΕ͂ΛΛΑ, *Querela*, *Iurgium*, *Rixa*, ex Gall. *Querele*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 139. καὶ ὁ νικητὶς τοῦ πολέμου πρεπὶ νὰ ἔχι νικημένη τῆς κερέλλα, &c.

ΚΕΡΗ͂, *Cera*, Κηρὸς, in Corona pretiosa. Rursum: Κερὴ, *Candela*, Κηρός. Κερὶ, apud Agapium in Geoponico cap. 209. καὶ πέντε οὐγκίας κερὶ, &c. Emmanuël Georgillas MS. de Mortalitate Rhodi:

Ὡς ἡ νησία τὸ φρύγανον, καὶ τὸ κερὶν σὰν ἅπτη.

Vide Fr Richardum in Clypeo fidei part. 1. paginâ 411.

Κερόπητα, *Favus*, Μελικηρίς.

Κερίον, *Cereus*. S. Athanasius in Epist. ad Orthodoxos pag. 946. τὰς λυχνίας παρ' αὐτὰ ἐν τῷ τοιχίῳ

χίω ἀπετίθεσαν, τὰς κηρίωνας τῆς ἐκκλησίας τοῖς εἰδώλοις ἀνῆπτον.

Κηρία, *Favi*. Glossæ Græcobarb. τὰ κηρία τῶν μελισσῶν· τὰ κηριά τῶν μελιχιῶν. Anonymus in Narrat. de quodam Taxeota in Ægypto mortuo ac sepulto, apud Combefisium to. 2. Auctar. Bibl. Patr. p. 324. ἦλθον ἐν τῷ τάφῳ, καὶ ἀνοίξαντες, εὗρον τὴν Ταξεώτην τὸν βοῶντα· καὶ συντόμως ἀνενέγκαντες, καὶ τὰ κηρίας διαλύσαντες, ἠρώτων αὐτὸν, &c. Qua voce *Mumia* videntur intelligi, Favi scilicet aromatibus conditi.

Ἁγιοκέρια, & Ἁγιοκεριτικαὶ εἰκόνες, imagines ex cera, quas vulgò *Agnos Dei* nuncupamus. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei cap. 11. ubi ex professo de iis agit.

ΚΕΡΙΧΙΆ, *Myrtus*, Μυῤῥίνη. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. Μυρίνη, ἡ κεριχία.

ΚΕΡΚΈΛΛΗ. Vide in Κίρκελλος.

ΚΕΡΚΈΣΙΟΝ, *Circus*, *Hippodromus*. Chronicon Alexandrinum de Romulo pag. 260. ἔκτισε κερκέσιον ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὅπερ ἱππικὸν ὠνόμασεν. Quo loco perperam editum Κερκέδιον. Rectiùs Cedrenus, qui eadem habet, Κερκέσιον præfert. Idem Chronicon Alexandrin. an. 42. Theodosij Jun. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐπήρθη Μαρκιανὸς αὔγουστος ἀπὸ τοῦ κερκεσίου ἐν τῷ ἑβδόμῳ. Ubi Interpres reponit ἐξερκέτου, ut an. 7. Marciani. An potius à *Factionibus*, quas *Circenses* appellaverit hic Auctor, levatum Marcianum in Hebdomo dixerit?

ΚΕΡΚΕΤΑ, Κέρκιτα, *Circitationes*, *Circa*, *Excubiæ*, *Vigiliæ*. Παρακέρκετα, *Excubiæ post priores*. Anonymus MS. de Castrametatione: Δεῖ τὰς ἔνδον τοῦ χάρακος ἐν νυκτὶ φυλακὰς, ἤτοι κέρκιτα ἐπιμελῶς γίνεσθαι ἐν τῷ κενῷ χωρίῳ. Alibi: ὁ δὲ Ὁπλιτάρχης μὴ μόνον δι' ὅλου ποιείτω τὰ κέρκιτα. Anonymus Tacticus MS. de tuenda Urbe obsessa: οὐδέποτε γὰρ ἅμα πάντες ὁμονοήσουσι πρὸς προδοσίαν αἱ φύλακες, οὐδὲ πάλιν ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ καιρῷ πρὸς βαθὺν ὕπνον κατενεχθῶσι· καὶ μάλιστα ἐὰν κέρκιτα καὶ παρακέρκιτα ἐπινοηθῇ, ἀλλὰ μὲν περὶ πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς, ἄλλα δὲ περὶ δευτέραν, καὶ ἕτερα περὶ τρίτην. Eadem habet Hero in Parecbol. Vide Gloss. med. Lat. in *Circa*.

Κερκιτεύειν, *Circare*, *Circitare*, κυκλεύειν, in Gloss. Lat. Gr. Idem Anonymus MS. de Castrametatione: Ἐχέτωσαν δὲ καὶ ἀρχηγοὺς τῶν χρησίμων, ἵνα καὶ παρ' αὐτῶν δεόντως αἱ βίγλαι τὰς στάσεις λαμβάνωσι, καὶ κερκιτεύωνται.

Κιρκήτορες, *Circitores*, de quibus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Κιρκήτορες, οἱ περὶ τοὺς μαχομένους περιιόντες, καὶ χορηγοῦντες ὅπλα αὐτοῖς, μήπω ἐπιστάμενοι μάχεσθαι. Ubi Rigaltius habet αὐτοί. Malim αὐτοῖς. Vetus Inscriptio apud Pignorium de Servis pag. 273. LOCVS OPORTVNI CIRCITORIS CONIVGISQVE EIVS, &c.

ΚΈΡΚΙΟΣ, *Circius*, Venti nomen. Joannes Damascenus de Fide Orthodoxa lib. 2. cap. 26. μέσος δὲ ἀπαρκτίου καὶ ἀργέστου θρασκίας, ἤτοι κέρκιος ὑπὸ τῶν περιοίκων ὀνομαζόμενος.

ΚΕΡΝΕΊΝ, *Vinum fundere*, *Ministrare*, οἰνοχοεῖν, ποτίζειν, οἶνον ἐγχύειν. Portio. Miracula S. Georgij Mart. ex Bibl. Ambrosiana num. 10. ὁ δὲ Θεόπιστος λέγει τοῖς νεανίσκοις, ἴδετε τὰ σκεύη τοῦ οἴνου, καὶ ὅταν πληρωθῶσιν· οἱ δὲ λαβόντες λαγήνια μικρὰ, ἐκέρνουν, καὶ ὅσον ἐκέρνουν, τοσοῦτον ἐπληθύνετο ὁ οἶνος.

Κερνάτωρ, *Pocillator*. Georgius Contares in Hist. Athenarum lib. 1. pag. 10. διὰ τοῦτο τὸ μὲν ποτήριον μὲ τὸ φαρμάκι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ κιρνάτορος ῥιπτόντας εἰς τὴν γῆν, &c.

Κερνάτορος, *Scyphus*, *Cuppula*, Græcis Insulanis, ut habet Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Hinc ὁ ἐπὶ κέρνης, & πιγκέρνης, *Pincerna*.

ΚΕΡΟΣ, *Tempus*, Καιρός. Anonymus de Nuptiis Thesei in Prologo:

Καὶ στέκοντας ἐκεῖ κερὸν, εἰσε καράβη εἰσέβη.

Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Διαβάντα ὀλίγος κερὸς ἀπέθανε ἡ Κοντέσα.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τῆς ζωῆς τὸ πλέον κερὸν πέρνουσιν μὲ τὰ μαῦρα.

Vide Καλόκαιρος.

ΚΈΡΟΥΡΑ, *Matula*, *Vas urinarium*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 225. νὰ ἀγνορίσι τὴν καρούραν του, οὐδὲ νὰ τὸ ἀγνορίσι κακίνου τοῦ ἀσθενὴ γιρίζου τὸ βῆχας, &c. Infrà: καὶ πρὶν τὸ κρεμάσουν, πρέπει νὰ τὸ κιβεντίσουν εἰς τὴν χῶραν ἔχοντα μίαν κερούραν εἰς τὰς χεῖρας του. Ubi Versio Veneta cap. 218. *Deve esser menato frustandolo per la terra, con uno urinal in man*, &c.

ΚΈΡΣΑ, apud Hesychium, est Ἀσιανὸν νόμισμα. Ab Arabico *Kers*, usura, inquit Salmasius lib. de Usuris p. 581.

ΚΕΡΦΟΎΛΦΟΥΛ, τὸ καρεόφαλον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. *Caryophyllum*, de quo Botanici.

ΚΈΣΤΡΟΝ, *Lonchitis*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 367.

ΚΈΤΙ, Ægyptiis, Coniza *Major*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 541.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΓΡΑΦΟΝ, *Scriptum distinctum per Capitula*, quomodo *Capitulare* Scriptores mediæ ætatis dixere. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 300. πρὸς εἴδησιν δὲ αὐτῶν ἀκριβεστέρα ὡς ἐν κεφαλαιογράφῳ τὸν πάντα σκοπὸν συνηγάγομεν, οὐ φράσεως, ἀλλὰ πραγμάτων, καὶ συντομίας πανταχοῦ ποιησάμενοι λόγον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, *Sors* pecuniæ ad usuram constitutæ: apud Scholiast. Basilic. to. 1. pag. 752. Glossæ Gr. Lat. Κεφάλαιον, ἐπὶ δανείου, *Sors*, *Summa*. Gloss. Lat. Gr. *Sortes*, αἱ κεφαλαὶ δανεισμάτων. Glossæ MSS. ad Aristophanis Nubes: καὶ τὰ ἀρχαῖα τόκοι τόκων· τὰ κεφάλαια. Ubi Thomas Magister in Scholiis MSS. ὅτι οἱ πρῶτοι τόκοι παραλαθέντες τῷ δανείῳ κεφάλαια γινόμενοι τόκους ἄλλους δέχονται. Artemidorus lib. 1. cap. 18. τὰ χρήματα κεφάλαια καλεῖται. Ubi consulendus Rigaltius pag. 8. Michaël Psellus in Synopsi legum:

Τόνος μὴ χρεωστέμενος ἐκ πρώτου κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, *Census capitis*, *Capitatio*. Κεφαλικὸς φόρος Theophani an. 16. Leonis Isauri. Glossæ Latin. Gr. *Tributum capitis*, Ἐπικεφάλαιον, φόρος. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 41. καὶ ἐπί τινι τοπαρίῳ λιμναίῳ ἰχθύων ἄγραν διδόντι πέντε ὡσαν τρισκαίδεκα κεφαλαίων ὀκτὼ καταθέσθαι ἐξεβιάσατο. Infrà: τὸ δὲ ἄλλων πάντων κεφαλαίων αὐτὸς ἀντέξεσθαι ἀπειλεῖ. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 2. διὰ τὸ ἐπιλεθὲν παρ' αὐτοῦ κεφάλαιον εἰς τοὺς ναύτας, τὸ νῦν λεγόμενον Ἀντίναυλον.

Κεφαλήτιον, eâdem notione. Justinianus Nov. 8. cap. 2. προφάσει ἀννόνων τε καὶ καπιτατιώνων, ἤτοι κεφαλητιώνων καὶ συντελειῶν. Lib. 6. Basilic. tit. 1. cap. 54. ἐξ αὐτῆς τῆς κώμης ἐν ᾗ ἐστὶν ἡ ἐκκλησία κατὰ ἀναλογίαν τῶν τόπων, κληρικοὶ κρίσει τοῦ ἐπισκόπου χειροτονείσθωσαν, καὶ τὴν οἰκείαν ἐπιγινωσκέτωσαν κεφαλήτιωνα. Adde lib. 56. tit. 8. cap. 1. Theophanes an. 3. Nicephori General. ἐστοίχησαν εἰρήνην, ἵνα τὸ κατ' ἔτος τελῆται αὐτοῖς ἀνὰ τριακοντα χιλιάδας νομίσματα κεφαλιτίων αὐτοῦ τῆς βασιλείας, καὶ τρία τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Addit Cod. Barberinus, καὶ γ. νομίσματα κεφαλιτίων αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. Ubi Miscella: *Ut per unum quemque annum tribueret illis tricena millia numismatum, & tria numismata in tributum capitis Imperatoris, & tria filij ejus*. Adde Cedrenum pag. 478. Ex quibus patet κεφαλίτιον, idem esse quod *Capitalitium* Latinis Scriptoribus ævi inferioris, de qua voce nos plura in Glossario

sario med. Lat. Cedrenus pag.457. ἐποπλεύειν τε (προσέταξε) καὶ ἀναγράφεσθαι τὰ τικτόμενα βρέφη πρὸς τὸ ἀπαιτεῖσθαι τὸ λεγόμενον κεφαλητίωνα. Zonaras: τούς τε Καλάβρους καὶ Σικελοὺς φόροις νέοις ἐβάρυνε· κεφαλητίωνα κατὰ τοὺς Ἰουδαίους δογματίσας αὐτοὺς, καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς τικτόμενα ἄρρενα ἀπογράφεσθαι.

Κεφαλατίκιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1708. Κεφαλατίκιον κατὰ Λατίνους, τὸ κανόνικον. Manuël Malaxus in Chron. MS. τοῦτο ἔδειξε καὶ τὸ χαράτζι τὸ κεφαλιατικὸν, &c.

Κεφαλατικεύειν, *Capite censere.* Nicetas Barbarogr. in Man. lib. 2. num. 1. γυμνοὶ τὴν ἐπίκλησιν, καὶ ὁ τούτους κεφαλατικεύων Γυμνὸς τοὔνομα. Ubi Edit. τὸ δ' αἴτιον οἱ τῆς χώρας οἰκήτορες, καὶ τούτων μάλιστα οἱ τὴν συνέσιν ὑπέρω ψιλώτεροι, Γυμνοὶ τὴν ἐπίκλησιν· οὗτοι γὰρ βαρὺ, ὡς ἔφασκον, καὶ δυσύποιστον φορολόγον μὴ φέροντες, &c. Ex quibus satis apparet κεφαλατικεύειν hîc esse κεφαλητίκιον exigere, non verò *Capitaneum agere*, uti volunt Viri Docti. Neque fortè aliâ notione usurpavit Apomasar in Mysteriis: οἱ κεφαλατικεύοντες πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀγαθοὶ, καὶ αἱ πράξεις τούτων καλαί. Rursum: οἱ ἄνθρωποι τῆς πόλεων μετὰ τῶν κεφαλατικευόντων καὶ στρατευομένων ἰσχὺν ἔχουσι.

ΚΕΦΑΛΑΡΕΆ, *Frontale*, προμετώπιον, & προμετωπίδιον, quo equi militaris caput adversus tela munitur: Gallis, *Testiere.* Libanius in Basilico: οὐ γὰρ ὅσον εἰς κράνος καὶ θώρακα, καὶ κνημῖδας τῷ παλαιῷ τρόπῳ τὴν ὅπλησιν ὥρισεν· οὐδ' ὅσον μετώποις καὶ στέρνων ἱππικῶν προβαλέσθαι χαλκὸν, &c. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 3. ex Cod. Barbarogr. ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα αὐτῶν ἁρματωμένα μετὰ κεφαλαρέων καὶ σαγισμάτων λωρικαιῶν· ἀλλ' ἦν ὁρᾶν τῶν ἵππων αὐτῶν διαδήματα μασχαλιστῆρας προφαινόντων, καὶ προκειμένων προμετωπίδια καὶ προστερνίδια τῶν βλημάτων ἐρύματα. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 3. num. 9. ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς κεφαλαρέας τοῦ χαλιναρίου, διβολέας καὶ αὐτοῦ οὔσης, ἀπηώρηται τοῦφα (al. φοῦντα) μετὰ φοινικίων, οἷα καὶ ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ. Ex his emendat Meursius Simocattam lib. 3. cap. 14. καὶ κοσμεῖται μὲν ἵππος καπφαλάροις τε καὶ θώρηξι, &c. restituitque κεφαλάροις.

ΚΕΦΑΛΑΡΗΣ, *Capitosus, Cerebrosus*, ἀμετάπειστος.

ΚΕΦΑΛΗ, *Dux exercitus*, vel *Cohortis*, Nostris *Chef*, Caput. Leo in Tactic. cap. 3. §. 6. πρώτη κεφαλὴ, ὁ στρατηγός. Constantinus in Tactic. pag. 8. ὅτε δὲ εἶχον ποιῆσαι φάλαγγα, εἶχεν ἡ φάλαγξ αὐτῶν πεζοὺς ἄνδρας ις'. καὶ ἐποίουν κεφαλὴν εἰς αὐτοὺς, καὶ ἔλεγον τὴν μὲν κεφαλὴν στρατηγόν. Idem de Adm. Imp. cap. 26. Θεασάμενοι οὖν τοῦτο αἱ προειρημέναι τρεῖς κεφαλαὶ, &c. Et cap. 51. τοῦτον ἔπρεπεν ὀνομάζεσθαι Πατρίκιον, καὶ εἶναι κεφαλὴν τῶν πλωΐμων. Theophanes an. 1. Constantini Irenes F. ἐπιστήσασα αὐτοῖς κεφαλὴν Ἰωάννην Σακελλάριον. Adde p. 322. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 459. ἀποπέμψαντες οὖν οἱ Μακεδόνες ἐποίησαν κεφαλὴν τόντε Τζαύτζην καὶ τὸν Κορδύλην, καὶ συμβαλόντες πόλεμον, ἀπέκτειναν πολλούς. Vide eundem pag. 477. 482. 484. Κεφαλαὶ τῶν βάνδων apud Leonem in Tactic. cap. 6. §. 18. Nicetas in Manuële lib. 4. num. 7. Extr. οἰκεῖόν τε ἁρμοστὴν ἐκ Βυζαντίου στελλόμενον ἔχουσι. Ubi Cod. Barbarogr. habet Κεφαλὴν. Et in Balduino n. 5. ex eod. Cod. MS. Reg. Βλάχον τινὰ, Ετζιγμένον τὸ ὄνομα, κεφαλὴν ὄντα περὶ τὸν Πρόσακον. Κεφαλὴ τῶν κάστρων Βλαχίας, apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 53. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ ἐκλέξαντο διὰ κεφαλὴν καὶ μέγαν καπιτάνιον
Ὅπου ἦτον πρῶτος κεφαλὴ εἰς ὅλον τὸ φοσάτο,
Ἕνας λαλὲς ἐκ τοὺς Ρωμαίους, καὶ γράφει τὸ πιτάκι,
Στοῦ βασιλέως τὴν κεφαλὴν, τὸ ἀπέστειλεν μεκείνους,
Γράφοντα οὕτως πρὸς αὐτὸν, &c.

Vide Leonem Grammaticum pag. 482. Testamentum Arsenij Patr. Constantinopol. n. 4. Codinum de Offic. cap. 5. n. 23. 27. cap. 6. n. 4. cap. 16. num. 12. &c. Ita porrò *Capita contuberniorum*, Vegetius, *Scholarum*, Ammianus dixere: sed & κεφαλὰς ὁδοὺς, majores & præcipuas urbium plateas vocat Concilium Ephesinum, in Epistolis Catholicor. pag. 753.

Κεφαλάδες, eâdem notione, *Capitanei*, *Præcipui exercitus.* Nicetas in Man. lib. 2. num. 7. κεφαλάδες, ubi Cod. alter στρατηγοί. Idem in Andronico lib. 2. num. 3. οἱ τὰς δημοσίους ἀναζωννύμενοι ἀρχὰς: ubi Cod. Græcobarb. κεφαλάδαι. Et in Alexio lib. 3. num. 5. ἀρχικῶς προεδρεύοντες. Cod. alter, κεφαλάδες. Historia MS. Belisarij:

Καὶ παῖρε καὶ τοὺς ἄρχοντας πασῶν τῶν καστελλίων,
Καὶ κεφαλάδας ἃς εἶχεν ὅλη ἡ Ἐγκλιτέρα.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὅτι ἐπίσκοποι καὶ προσαιστὴ ὅλοι οἱ κεφαλάδες,
Φλάμουρα νὰ βαστάινουν εἰς ἀφορμὴν τῆς μάχης.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Κιαπετοὺς πρώτους βασιλεῖς ἦσαν οἱ κεφαλάδες.

Achmes in Introduct. in Astrolog. τὰ περὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν κεφαλάδων ἐκ τοῦ Ἄρεως. Apomasar in Mysteriis: βλάβην κεφαλάδων, καὶ περὶ Βασιλέως συναγωγὴν πραγμάτων. Occurrit præterea apud Astrampsychum MS. pag. 87. & Codinum de Offic. cap. 16. num. 10.

Κεφαλῶται, *Capitanei*, *Præcipui*, *Magnates* Olympiodorus: τῶν Ροδογαίσου Γότθων οἱ κεφαλῶται Ὀπτιμάτοι ἐκαλοῦντο, εἰς δώδεκα συντείνοντες χιλιάδας.

Κεφαλατίκιον, *Capitaneatus*, *Præfectura*, apud Nicetam Barbarogr. ubi Cod. al. ἡγεμονίαν præfert. Cantacuzenus lib. 3. cap. 53. Extr. περισώζεται δὲ καὶ τὰ σωῶρα τῆς Βλαχίας καὶ τοῦ Δεσπότου ὡς τὸ πρότερον διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον, ἵνα ἐὰν παραλάβῃ τὰ ἐν τῷ περιορισμῷ τῆς Βλαχίας κάστρα, ἔχει καὶ ταῦτα εἰς κεφαλατίκιον αὐτοῦ ὡς καὶ τοῦ λοιπὴν Βλαχίαν. Suprà dixit, εἰς κεφαλὴν τῶν χωρῶν καὶ κάστρων τῆς Βλαχίας. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. καὶ τόπον μεγαλεῖον, καὶ δυνατεν, καὶ κεφαλατικὸν καὶ περιβιβασμὸν εἰς τέχνας, &c.

Κεφαλατικεύειν, *Capitaneum agere.* Nicetas Barbarogr. MS. in Balduino num. 6. Βλάχον τινὰ, —— Κεφαλὴν ὄντα περὶ τὸν Πρόσακον, καὶ τὰ ἐκεῖσε τῷ Ἰωάννῃ ὑποκύψαντα κεφαλατικεύοντα.

Κεφαλὴ, titulus compellatorius. Μακαριωτάτη σου κεφαλὴ, apud Synesium Epist. 67. Σεβασμία κεφαλὴ, ibid. Ἱερὰ κεφαλὴ, & sic alibi pluries.

ΚΕΦΑΛΗΤΙΟΝ. Vide in Κεφάλαιον.

ΚΕΦΑΛΙΚΌΝ, Medicamenti genus apud Demetrium Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij. cap. 163. ubi describitur.

ΚΕΦΑΛΟΔΈΣΜΙΟΝ. Gloss. Gr. Lat. κεφαλόδεσμος, *Frontale*, *Capitale.* Scholiastes Æschyli in Supplic. pag. 312. Καλύπτρα, τῷ κεφαλοδέσμῳ. Glossæ MSS. Cod Reg. 2062. κεκρύφαλον, σουδάριον, κεφαλοδέσμιον. S. Athanasius de Virginitate pag. 1050. τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς περικεκομμένας, καὶ κεφαλοδέσμιον ἐρεοῦν περισφίγγον τὴν κεφαλὴν, καὶ κουκούλιον, καὶ ἐπώμιον ἀκρωσον. Hanc vocem apud Ducam Hist. cap. ult. p. 162. *Mitrarum redimiculum* vertit Bulialdus, Turcicum nempe, quod *Turbantum* vocant.

ΚΕΦΑΛΟΚΙΌΝΙΟΝ, *Columnæ capitellum*, apud Codinum in Originib. Constantinopol. num. 146.

ΚΕΦΑΛΟΚΛΆΣΙΟΝ, *Capitis minutio.* Vita S. Nili Junioris p. 105. τὸ δὲ τῶν ἀρχόντων κεφαλοκλάσιον, καὶ τὸ ἄτιμον σωτριμμα παριδεῖν οὐκ εὔλογον οὐδὲ δίκαιον.

ΚΕΦΑΛΟΚΛΙΣΊΑ, *Capitis inclinatio*, cujus habetur Oratio in Officio τοῦ λυχνικοῦ in Euchologio pag. 40. & in Cod. Colberteo 6041. quâ, & aliis exactis, Sacerdos dicit, εἰρήνη πᾶσι. Deinde Diaconus, τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ κυρίῳ κλίνωμεν, & omnibus capita inflectentibus, vultu ad terram demisso, Sacerdos Oratione aliâ adprecatur. Adde pag. 311. Demetrius Gemistus MS. de Patriarchæ Liturgia

turgia: ἀνερχόμενος ἐν τῷ ἄμβωνι, ποιεῖ τὴν ἐκτενῆ, καὶ τὰς αἰτήσεις, καὶ λέγει ἡ κεφαλοκλισία.

ΚΕΦΑΛΟΠΟΛΑ, *Mulli*, Pisces, Τρίγλαι, apud Petrum Bellonium lib. 1. Observ. cap. 53.

ΚΕΧΡΙ, *Milium*, Κέγχρος, apud Agapium in Geoponico cap. 171. Κέγχινος ἄρτος, apud Maximum Cythær 17. Jan.

ΚΗΒΑΡΟΣ ἄρτος, *Panis cibarius*, vel *Ceparius*: χυδαῖος ἄρτος, ut est in vet. Gloss. Symeon Sethi de Cibor. facultat. οἱ μὲν (ἄρτοι) ῥυπαροί τε καὶ κηβαροὶ ὀνομαζόμενοι, ὀλιγότροφοί εἰσι.

ΚΗΒΗΤΑΝΟΣ, *Capitaneus*, ex Gallico *Chevetaine*, de qua voce egimus in Gloss. ad Villharduinum, & alibi. Anonymus de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Ὁ Καστελάνος παρευθὺς, Φιλόκαλον τὸν λέγουν,
Στὸν κηβητάνον ἔστηλεν μαντατοφόρους δύο.

Occurrit ibi semel ac iterum. Alibi:

Τὸν κιβιτάτον ἤυρηκεν τῆς χώρας Ἀνδραβίδας.

Ita in MS. Sed scribendum κιβητάνον, ut paulò antè:

Καλοὶ τὸν κηβητάνον του, αὐτὸν τῆς Ἀνδραβίδας.

ΚΗΒΟΥΡΙ, *Tumba*, Τύμβος. Vide Κιβώριον.

ΚΗΔΕΜΩΝ, *Tutor*, in Basilicis. Glossæ Gr. Lat. Κηδεμὼν, *Curator*.

ΚΗΚΑΠΡΕ ἐστὶ καὶ τὰ μι ἐνὺς βερονίκη, ita in Glossis Iatricis MSS. Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047.

ΚΗΚΙΔΙΟΝ, Κηκὶς, ex qua atramentum fiebat. Eustathius: ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ κηκὶς παρὰ Σοφοκλεῖ ὁμωνυμοῦντα κηκίδι κατὰ τὴν Γεωργίαν εἰς τὸ τέχνην συντελοῦσιν μέλαν, ἣν κηκίδιον ἡ κοινολεξία λέγει.

ΚΗΛΑΔΕΙΝ, *Garrire*, *Nugari*, Κελαδεῖν, Ἀδολεσχεῖν, φλυαρεῖν, Μωρολογεῖν. Vide Κοιλαδεῖν.

ΚΗΛΗΤΗΣ, *Herniosus*, apud Synesium in Epist. quomodo cognominatus legitur Athanasius Patr. Alexandrinus, Petri Moggi successor, apud Cedrenum an. 16. Zenonis. Vide Gorræum in Κήλη.

ΚΗΛΛΟΣ, pro Κυλλὸς, *Claudus*, apud Damascenum Hieromon. serm. 28. & 35.

ΚΗΛΩΝ, Suidæ, θερμὸς εἰς συνουσίαν. Theodorus Lector Ecl. 2. de quodam Timotheo M. Ecclesiæ Scevophylace: ὃν ἐκάλουν Λιτροβόλον καὶ Κήλωνα, διά τινα ἔργα τῶν ὀνομάτων ἁρμόδια. Ubi Theophanes & alij habent Κήλωνα. Vide quæ de utraque voce commentatur Goarus ad ejusdem Theophanis p. 133.

Κηλώνιον, *Admissarius*, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχεία, Moschopulo.

ΚΗΜΟΣ, *Hedera*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 398.

ΚΗΝΣΟΣ, *Census*. Glossæ Basilic. Κῆνσος, ἡ ἐξέτασις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ πλήθους. Lexicon MS. ex Cod. 1708. κῆνσος, τὸ νόμισμα. Addit Suidas, τὸ ἐτήσιον τέλος, &c. Matthæus Evangel. cap. 22. ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. Marcus cap. 12. ἔξεστι Καίσαρι κῆνσον δοῦναι, ἢ οὔ. S. Basilius Epist. 279. τοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν ἱερωμένους, πρεσβυτέρους καὶ διακόνους ὁ παλαιὸς κῆνσος ἀτελεῖς ἀφῆκεν. Joan. Chrysost. κῆνσος δὲ καὶ τέλος εἰ καὶ τῇ λέξει διαφέρωσιν, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἑρμηνεύονται· κατὰ μὲν τοὺς Ἕλληνας τέλος, κατὰ δὲ τοὺς Ῥωμαίους κῆνσος. Constantin. Porphyrog. in Nov. de Militibus: πρὸς τὸ μὴ διαπίπτειν τὸ ἐκ τοῦ κήνσου φόρον. Michaël Attaliata, in Synopsi tit. 16. ὁ κῆνσος καὶ τὰ δημόσια ὑπομνήματα ἐπικρατέστερα τῶν μαρτύρων εἰσίν. Theodorus Prodromus in Tetrasticis:

Ἔκβαλλε τὸν στατῆρα, τὸν κῆνσον δίδου.

Ἐπὶ κῆνσον τοῦ Σεβαστοῦ, *Præfectus censui Augusti*, in Inscriptione Thyatirensi apud J. Sponium in Miscellaneis Eruditæ antiquit. pag. 112. Occurrit prætereà in Basilicis lib. 22. cap. 10. apud Græc. Interpr. Concilij Lateran. cap. 54. & alios passim.

Κῆνσος, εἶδος νομίσματος, apud Hesychium. Ita etiam scribitur apud Auctorem Etymologici.

Κηνσεύειν, *Censere*, *Censum imponere*, *Solvere*. Lexicon MS. laudatum: Κηνσεύειν, κῆνσον τελεῖν. Liber 56. Basilic. tit. 3. initio: ἐν τῷ κηνσεύειν δεῖ καὶ τὰς ἡλικίας ἀπογράφεσθαι τὰς ἐν καιρῷ τῆς ἀπογραφῆς. Theodorus Balsamon in Epist. de Jejun. num. 24. εἰ δὲ τὰ κρέατος ὤνια συνήθως κατακηνσεύονται, μὴ κατακιβδήλευε τὴν πανήγυριν, &c.

Κήνσευσις, *Censitio*, *Census impositio*. Novella Leonis & Alexandri in Jure Græco Rom. πᾶσα κήνσευσις ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος ἐκτεθεῖσα ὑποτελεῖς πάντας τοὺς ὁμογενεῖς παρεσκεύασεν· ὅθεν καὶ τὰ δημόσια τέλη ἀνεφύησαν.

Κήνσωρ, *Censor*. Suidas: Κήνσωρ, τιμητὴς, παρὰ Ῥωμαίοις ὀνομαζόμενος. S. Athanasius Apol. 2. de Fuga sua pag. 782. γράφει δὲ εἰς Ἀντιόχειαν Δαλματίῳ τῷ Κήνσωρι ἀκοῦσαι περὶ τοῦ τῆς φόνου δίκης. Infrà: ἔπαυσε μὲν τὸ δικαστήριον τοῦ Κήνσωρος. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 2. κύριοι δὲ ἦσαν οἱ κήνσωρες, καὶ ἔργοις καινοῖς κατακοσμεῖν τὴν πόλιν. Vide Socratem lib 1. c. 27. Extr.

Κηνσίτωρ, *Censitor*. Lactantius de Mortib. persecutor. num. 6. *Ordinabantur jam Censitores, qui Romam missi describerent plebem.* Habetur S. Basilij Epist. 304. inscripta Κηνσίτορι, de Immunitate Monachorum, quâ τοὺς πάλαι μὲν ἀπαλλαξαμένους τοῦ βίου, νεκρώσαντας δὲ ἑαυτῶν σῶμα, ὡς μήτε ἀπὸ χρημάτων, μήτε ἀπὸ τῆς σωματικῆς ὑπηρεσίας δύνασθαί τι παρέχειν τοῖς δημοσίοις χρήσιμον, ἀφίεναι τῶν συντελειῶν deprecatur. Sed & aliæ inscribuntur Κηνσίτορι, 352. 353. In postrema: ὁποῖαι γὰρ ἂν ὦσιν αἱ ἀπολιμήσεις αὐταὶ, τοιαύτη καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῖς μνήμη παρὰ τῶν ἐπιγινομένων διασώζεσθαι πέφυκεν. Adde Epist. 426. 427. & Novellam Justin. 17. c. 8. Hesychio Κηνσήτωρ, est ὁ τῆς γῆς μετρῶν, ut Isidoro, *Censitores*, *Agrimensores*.

Κηνσιτορεία, *Censitoris munus*. Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 275. ὑποψιθυρίσας γὰρ τῇ εὐηκόῳ ἀκοῇ τοῦ κρατοῦντος συκοφαντίαν, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν ἐνταῦθα κηνσιτωρείαν.

Κηνσουάλιος, *Censualis*. Justinianus Nov. 17. οὐ συγχωρήσεις δὲ ἢ βουλῆς, ἢ κηνσουαλίοις, ὠνικὰ πράσεις γίνονται χωρίων, &c. Adde Nov. 128. c. 13. Vide Κληνσουάλιος.

Κηνσοφύλαξ, *Custos census*. Idem qui Μαγιστρόκηνσος, de qua voce egimus in Μαγίστρ. Habetur Epistola Nili Monachi, quæ est 146. lib. 2. inscripta Philoxeno Κηνσοφύλακι.

Ὁμόκηνσοι, *Contributarij*, in Novella 128. cap. 7. Nov. 168. & lib. 56. Basilic.

Ὑπόκηνσος, *Tributarius*, ὑπὸ τέλος, apud Auctorem Etymologici. Lexicon MS. Colberteum: ὑπόφορος, ὑπεύθυνος, ὑπόκηνσος, ὑποτελής.

ΚΗΟΛΑΣ, *Attamen*, Ὅμως, καὶ μήν.

ΚΗΠΑΡΙ, *Hortus*, Κῆπος. Κηπαράκι, *Hortulus*.

ΚΗΠΟΣ Ἀφροδίτης, *Umbilicus Veneris*, Κοτυληδών, apud Interpol. Dioscorid. cap. 694. & Apul. cap. 43.

ΚΗΠΟΤΑΦΙΟΝ, *Sepulcrum in horto*, apud Palladium in Hist. Lausiaca cap. 20. pag. 926.

ΚΗΡΑ. Vide in Κέρα.

ΚΗΡΕΓΙΝΟΣ, *Cereus*. Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. εἶτα κάμνοντας δύο πλάκας κηρεγίνας, τὰς ἀκόλλησεν ἀποπάνω διὰ νὰ μὴ φαίνονται τὰ γράμματα, καὶ φανερωθῇ ἡ βουλὴ του εἰς τοὺς Πέρσας.

ΚΗΡΕΛΑΙΟΝ, *Cera oleo mista*; vel *Cera & oleum*: ita enim Græci recentiores scribere amant. Theophanes an. 31. Copronymi: καὶ τῶν μὲν τὰς ὑπήνας κηρελαίῳ ἀλείφων, ὑφεὶς τε πῦρ, καὶ οὕτω τά τε πρόσωπα αὐτῶν καὶ τὰς κεφαλὰς κατέκαιεν. Ubi Miscella, *Cerâ & oleo perungens*.

ΚΗΡΙΑ. Eusebius Monach. in Vita S Philippi Presbyt. n. 12. ἔσω σοι παρ' ἐμοῦ, καὶ τῶν Ἀποστόλων Πέτρου τὸ ἐπιτίμιον τοῦτο, τὸ εἶναί σε δεδεμένον κηρίαις σιδηραῖς, &c. Ita præferre Codic. MS. monet Editor, licet Κειρίαι ediderit.

ΚΗΡΙΟΘΡΑ,

ΚΗΡΙΌΘΡΑ, *Favus*, Κηρίον, μελικηρὶς, κῆρις. Vide in Κερί.

ΚΗΡΙΚΕΣ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti Monachi, οἱ θαλάσσιοι κοχλίες, *Concha marina*.

ΚΗΡΚΗΤΩΡ. Vide in Κέρκεϊα.

ΚΗΡΟΒΟΥΛΛΟΝ, *Bulla Cerea*. Vide in Βοῦλλα.

ΚΗΡΟΚΙΣΣΙΡΟΝ, Demetrius Constantinopol. lib. 2. Hieracosophij cap. 66. ἔλαιον ῥόδινον, καὶ κηροκίσσιρον μετὰ μαστίχης ἴσῳ μέτρῳ χύτρῳ καινῇ ἑψήσεις, idem valet quod seorsim κηρὸς & κισσίριον, ut paulò antè.

ΚΗΡΟΛΑΡΙΟΝ. Vide in Κηρός.

ΚΗΡΟΜΑΣΤΙΧΟΣ, Κηρομαστίχη, Cera mastichi, trito marmori, reliquiarúmque particulis admixta, pretiosum tenáxque altaris & columnarum gluten, inquit Goarus, ne scilicet facilè in pulverem abeant reliquiæ ac deperdantur. Euchologium, pag. 614. ubi de Ordine servari solito, si mota fuerit Sacra mensa: κομίζεται ἡ κηρομάστιχος ζέουσα, καὶ ἐπιχεῖται τοῖς κίοσιν, ἕως οὗ πληρωθῶσι τὴν χεῖλωσιν. Alibi, pag. 649. προσαγομένων τῶν λειψάνων καὶ ἐμβαλλομένων τῇ κηρομαστίχῃ, ἐπιχέει τούτοις ὁ Ἀρχιερεὺς μύρον. Et pag. 823. Ubi de Dedicatione Templi: σφήκωμα ὃ ἐστι σχοινίον λεπτὸν, μαστίχην, κηρὸν, μάρμαρον τετριμμένον. Adde pag. 649. 833.

ΚΗΡΟΜΕΛΙ, Moschopulo, Scholiasti Theocriti, & aliis, τὸ κηρίον, *Favus*.

ΚΗΡΟΣ, Græcis est *Cera*: recentioribus verò Græculis *Cereum* sonat. Moschopulus in Lexico Philostrati: Κηρὸς, ὁ κεχωρισμένος τοῦ μέλιτος· λαμπὰς ἡ ἐκ τούτου κατασκευασμένη πρὸς τὸ φαίνειν. Nilus Mon. lib. 2. Epist. 205. καὶ κηροὺς καὶ λύχνους ἐξάψαντες γρηγορῶσιν, &c. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confess. n. 36. ὁ δὲ κατελθὼν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἅψας κηροὺς, θυμιάσας τε καὶ εὐξάμενος, &c. Acta S. Silvestri pag. 287. μετὰ κηρῶν καὶ λαμπάδων τῇδε κἀκεῖσε αναπτομένων. Chronicon Alexandr. an. 25. Constantini, de Fortunæ Urbis statua: δορυφορουμένην ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μετὰ χλανιδίων καὶ καμπαγίων, πάντων κατεχόντων κηροὺς λευκούς. Et an. 11. Zenonis: καὶ ἅψασα κηροὺς ἡ Ἰουβεναλία προσῆλθεν αὐτῷ εὐχαριστῆσαι. Nicephorus Constantinopol. Patr. in Onirocritico:

Κηροὺς κρατεῖν ἀπλοῦντας, εὐχῆς τῶν τό δε.

Utuntur passim Scriptores Theophanes an. 20. Mauricij, Leo Grammaticus in Leone, Vita S. Nili Jun. p. 124. Anonymus de Festo Restit. imag. p. 738. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ pag. 877. Triodium Fer. 2. Hebdom. 2. Jejun. Typicum S. Sabæ cap. 5. Synaxarium in Dominica Orthodoxiæ in eodem Triodio, Codinus de Offic. cap. 12. num. 7. cap. 14. num. 1. &c.

Κηρίον, eâdem notione. Pentecostarium: ὁ δὲ ἡγούμενος διανέμει τὰ κηρία τοῖς ἀδελφοῖς. Typicum Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap. 19. ὡσαύτως καὶ τὸ εἰσαγόμενον κηρίον ἐν τῇ μονῇ. Et cap. 59. κηρία δὲ πηγνύσθωσαν μετὰ βαμβακηροῦ νήματος. Anonymi Catalogus Offic. M. Eccl. διδοὺς καὶ τὰ κηρία τοῖς κληρικοῖς ἐν τῇ δεσποτικαῖς ἑορτῇ.

Κηριάπτης, *Ceriforus*, in Gloss. Gr. Lat.

Κηραψία, *Cereorum accensio*. Chronicon Alexandrinum an. 8. Phocæ: καὶ ἐκαύθη εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ καὶ τῆς εἰκόνος Φωκᾶ, ἣν τινα εἰσήγαγον ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ κηραψίας ἀστροφοροῦντες οἱ μάθαιοι τῶν ἀνθρώπων. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ p. 876. προστάσσει ἠρέμα κηραψίαν γίνεσθαι.

Δικήριον, *Cereus bisulcus*, cujus usus in Sacris Liturgiis Græcorum, sicut τρικήριον, *Trisulcus*, & utrumque manibus frequentibus gestat Pontifex, & utrâque manu simul cum illis populo benedicit, quod est δικηρίῳ vel τρικηρίῳ σφραγίζειν. Demetrius Gemistus de Ordinat. MS. καὶ ἀποδιδοὺς τὸ θυμιατὸν τῷ Καστρισίῳ, θυμιᾶται παρ' αὐτοῦ· εἶτα λαμβάνει τὸ δικέριον ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀνέρχεται εἰς τὴν κρηπῖδα τῆς ἁγίας τραπέζης, καὶ κρατῶν τὸ δικέριν ἐν τῇ δεξιᾷ, ποιεῖ σταυροὺς τρεῖς ἄνωθεν τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης κειμένου, &c. Symeon Thessalonicensis lib. de Templo p. 222. ἀλλὰ καὶ δικηρίῳ τινὶ σφραγίζων ὁ ἱεράρχης τὸ εὐαγγέλιον, &c. Mox addit duplici cereo Christi Divinitatem & humanitatem designari: ἐστι δὲ τὸ δικήριον τὸ διφυὲς αὐτοῦ (Χριστοῦ) δηλοῦν. Catalogus Offic. Magnæ Eccles. Allatianus de Protonotario: καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὑψώσεως δίδοται νίψιμον τῷ Ἀρχιερεῖ, κρατῶν καὶ τὸ δικήρειον. Vide Goarum ad Euchologium p. 125. 126. & IX. Tabella ex iis quæ initio hujusce operis delineantur. Nescio porrò an δικήρειον spectet, quod de S. Nicephoro Patr. Constantinopol. narrat Ignatius Diacon. Constantinopol. in ejus Vita n. 69. quem consule si lubet. Sed & Imperatores μετὰ δικηρίου σφραγίζουσι ἢ θυμιῶσιν ὡς ἱερεῖς, ὅταν καληχητικῶς ὁμιλοῦσι τῷ Χριστωνύμῳ λαῷ, ut est apud Balsamonem in Meditato de Patriarchar. Privileg. in Jure Græco Rom. p. 444.

Τρικήρειον, Τρικήριον, *Triplex* seu *Trisulcus cereus*, Sanctam Trinitatem repræsentans, quem tenens Sacerdos, populo benedicit: λαμπὰς τρίφωτος, τρισήλιον φῶς, apud Nicetam Paphlagon. πυρφόρος λαμπὰς τῆς τρισηλίου θεότητος, apud Pantaleon. Diacon. in encomio S. Michaëlis. Symeon Thessalonicensis de Templo, ubi de Lychnis Ecclesiæ: τὰ μὲν τριλαμπῆ (φῶτα) διὰ τὴν Τριάδα, ὡς καὶ τρικήρεια. Idem pag. 223. κηρύττων δὲ τοῦτο ὁ Ἀρχιερεὺς τρικηρίῳ πάλιν τὸ εὐαγγέλιον σφραγίζει, τῆς Τριάδος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ παραδηλῶν τὸ κήρυγμα, &c. Alibi: τῷ τρικηρίῳ πάλιν ἐν τῷ ὑμνεῖν τὸ τρισάγιον, &c. Idem de Sacris Ordinat. cap. 3. ἀλλὰ ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ λυχνίαν καὶ τρικήριον τοῦ βήματος, καὶ τὰ φῶτα οἱ ὑποδιάκονοι εὐτρεπίζουσι. Rursum, ubi de Patriarchæ inauguratione: ὃς καὶ ἐκεῖθεν τῷ τρικηρίῳ εὐλογεῖ, ὡς ἀπὸ τοῦ οὐρανίου θρόνου τὴν τῆς Τριάδος παρέχων χάριν. Denique cap. 6. pag. 151. ubi de Episcopi electione: ἐλθόντων τοίνυν πάντων σὺν τῷ χαρτοφύλακι ἔνθα ψηφίζεσθαι ἔθος, ἅπτονται μὲν (πρὸ) τῆς θείας εἰκόνος Χριστοῦ τρεῖς κηροὶ, εἰς δόξαν τε καὶ τύπον τῆς ἁγίας Τριάδος· καὶ ὅτι παρ' αὐτοῖς ἡμῖν ἅπας φωτισμὸς, καὶ μᾶλλον οὗτος ὁ Θεῖοτατος· διὸ καὶ ἐντεῦθεν ἀρχόμενος τὸ τρικήριον, καὶ ἐν πάσαις τελετῆς τοῦ ἀρχιερέως ἐστὶ· τὸ μὲν ἐν αὐτῷ τέλειον ἀπὸ τῆς τελείας μόνης Τριάδος φωτισμὸν σαφῶς ἐκδηλοῦν. Eundem vide cap. 10. Extr. Demetrius Gemistus MS. de Ordinationibus: ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ τρικέριν ἀπὸ τοῦ Καστρισίου, ποιεῖ αὖθις σταυροὺς τρεῖς ἄνωθεν τοῦ εὐαγγελίου, &c. Mox: ὁ Πατριάρχης βλέπων πρὸς δυσμὰς, εὐλογεῖ μετὰ τοῦ τρικερίου τὸν λαὸν τρίς. Quinetiam Imperatores signasse cum τρικηρίῳ, scribit Balsamon ad Can. 67. Synodi Trullanæ: οἱ γὰρ Πατριάρχας προβαλλόμενοι ὀρθόδοξοι Βασιλεῖς δι' ἐπικλήσεως τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ Χριστοὶ ὄντες κυρίου, ἀκολούθως ὅτε καὶ βούλονται εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον εἰσέρχονται, καὶ θυμιῶσιν, καὶ σφραγίζουσι μετὰ τρικηρίου, καθὼς οἱ ἀρχιερεῖς. Vide Goarum ad Euchologium p. 125. Morinum de Sacris Ordinat. pag. 110. Gretzerum in Horto S. Crucis part. 4. cap. 21. & quæ annotamus in Δικήριον, Τρίφωτον, & φῶτα. Præterea Tabellam IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Κηρίολος, *Cereolus*, in Synodo Ephesina: ἀπαντῶσι τοῖς λαοῖς μονάζοντες μετὰ κηριόλων ψάλλοντες.

Κηρολάριον, Κηρυλάριον, *Locus ubi reponuntur Cerei*. Glossæ Græco-Lat. Κηριολάριον, *Cereolarium*. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 486. γέγονε δὲ ἐμπρησμὸς εἰς τὰ κηρυλάρια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καίεσθαι

κατέλων τ̃ χαρτοθεσιῶν πάντων, καὶ τ̃ σακέλλης. Ita Anonymus Combefisianus in eod. Leone num.30. & Logotheta num.26. Vetus Inscriptio : CVM BASI MARMOREA ET CEREOLARIBVS DVOBVS HABENTIBVS EFFIGIEM CVPIDINIS TENENTIS CALATHOS, &c. Alia apud Thomam Reinesium pag.238. SCHOLAM DE SVO RESTITVIT ET SIGN. AENE. D.D. ET CERIOLARI ARG. ALT. PED. I. SEMIS REFECIT. Ubi *Cereolare* candelabrum sustinendo Cereo cùm Sacra Deo fiebant intelligunt Viri Docti.

Κηρυλάειος, *Cereolorum, aut Cereorum venditor*, quasi κηριυλάειος. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: κηρυλλάριός τις ἦν ἐν τῷ φόρῳ ἐκ τ̃ ἰδίων πόνων ἀνενδεὴς, &c. Apud Zonaram, is πράτης κήρων appellatur. Scylitzes pag. 747. ἔξαρχον ἔχοντα Μιχαὴλ τ̃ λεγόμενον Κηρυλάριον. Vide pag.758. Is porrò Μιχαὴλ Κήρυλλος dicitur Balsamoni ad Nomocan. Photij tit. 8. cap.1.

Κηρίατρον, *Candelabrum*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap.12. καὶ οἴνε βυτζία δ'. ἃ δικόμισαν πρότερον, καὶ ἄρτυς, ἀρωματικά τε πλεῖςα, λαμπάδιά τε καὶ κηρίατρα. Fortè leg. κηρίαπτα. Vide Gloss. med. Lat. in *Ceraptum, & Cereaptum.*

Κηροδοσία, *Cùm Cerei Clericis deferendi distribuuntur.* Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.10. μετὰ γὰρ τ̃ Τρισάγιον, καὶ τ̃ εὐχὴν, κηροδοσία γίνεται, ἀναπτομένων φωτῶν πολλῶν διὰ τὴν χάριν τ̃ πνεύματος. Eadem habet cap.11. pag.181.

Κηρομανυάλιον, *Candelabrum Cereis instructum.* Typicum S. Sabæ cap.2. καὶ εὐτρεπίσας τ̃ θυμιατὸν, τίθησι λαμπάδας μετὰ κηρομανυάλια εἰς τὸ μέσον τ̃ ἐκκλησίας.

Κηροπώλης, *Cerarius*, in Gloss. Gr. Lat. Κηροπωλεῖον, Locus Constantinopolit. ubi *Cera* vel *Cerei* vænum exponebantur, apud Leonem Grammaticum p.505. Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 30. & Symeonem Logoth. in Porphyr. num. 40.

Κηροφόρος, *Acolythus, Cerostatarius, qui Candelabra in Ecclesiasticis Cæremoniis defert.* Pantoleon de Miracul. S. Michaëlis Arch. ἐν τοῖς χρόνοις Μιχαὴλ ἄνακτος καὶ Θεοδώρας τ̃ τούτε μητρὸς, ἦν τις ἀνὴρ ὀνόματι Μαρκιανὸς, ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων γνόμενος κηροφόρος τ̃ πανσέπτε ναῦ αὐτῦ. Descripsit Goarus in Euchologio pag.237. εὐχὴν ἐπὶ χειροθεσίᾳ Δεποτάτε καὶ κηροφόρε. Vide Δεποτάτος.

Κηροφόρον, *Cerostatarium*, in Gloss. S.Bened. cap. de vasis argent. *Candelabrum.*

ΚΗΡΟΤΑΚΙΣ. Vox Chymicorum. Olympiodorus Alexandrinus MS. in Zosimum: καὶ Μαρία λαβὼν πέταλον τὸ μολύβδε, καὶ ἀλλαχῦ τὸ πέταλον τ̃ κηροτακίδος· κηροτακίδα καλέσασα τὴν θάλψιν τὴν διὰ πετάλε, καὶ γὰρ τὸ πέταλον ῥάκκος ἐκ βολάνης ἐςὶν εἰργασμένον. Idem Zosimus MS. in Capitib. ad Theodorum: πρὸς γὰρ τὰς οἰκονομίας ἕτερον χρῶμα δείκνυσιν, ἄλλο ἀπὸ κηροτακίδος, καὶ ἄλλο ἀπὸ τ̃ ἐλαιώσεως, &c. Alibi: ὥσπερ ὁ̃ ζωγράφων ἡ κηρωτακὶς τὰ χρώματα μίγνυσι, &c. Christianus Chymicus MS. ὡς γὰρ ἡ τ̃ ζωγράφων ἡ κηροτακὶς τὰ χρώματα δείκνυσι τ̃ παιδὸς ἀτελῆ ζῶα τ̃ τέχνης καὶ τ̃ μαγνησίας προστιθεμένης αὐτῇ, τετέςι τ̃ ἀνασπάσεως, καὶ ῥεύσεως, &c. Vide in βολάριον.

ΚΗΡΟΧΥΤΟΣ γραφὴ, *Pictura, quæ fit resolutis igni ceris, cum penicillo*, ut est apud Plinium lib.35. cap.11. *Ceris liquentibus*, ut loquitur Paulinus Epist.8. κηρῷ ἐκλαχέντι καὶ διαχυθέντι, ut Procopius lib.1. de Ædific. cap. 10. ubi de Chalce: ait quippe idem Plinius lib.21. cap.14. *Ceram varios in colores pigmentis trahi ad reddendas similitudines, & innumeros mortalium usus.* Atque inde Κηρόχυτος dicta ejusmodi pictura, recentioribus præsertim Scriptoribus. Eusebius lib.1. de Vita Constantini cap.3. καὶ οἱ μὲν σκιαγραφίας κηροχύτε γραφῆς ἀνθέσιν, &c. Ita rursum κυρόχυτος γραφὴ lib. 3. cap.3. Chrysostomus Homil.1. to.6. ἐγὼ καὶ τὴν κηρόχυτον γραφὴν ἠγάπησα εὐσεβείας πεπληρωμένην. Qui quidem Chrysostomi locus refertur in septima Synodo Act.4. & à Joanne Damasceno in Orat. in Copron. pag.671. Idem Chrysostomus Homil. εἰς Νιπτῆρα Feriæ quintæ: ὥσπερ γὰρ ὅτε βασιλικοὶ χαρακτῆρες καὶ εἰκόνες εἰς πόλιν εἰσφέρονται, καὶ ὑπαντῶσιν αὐτ̃ ἄρχοντες καὶ δῆμοι μετ' εὐφημίας, ὁ̃ σανίδα τιμῶσιν, ὀδὲ τὴν κηρόχυτον γραφὴν, ἀλλὰ τ̃ χαρακτῆρα τ̃ Βασιλέως, &c. Ex hoc præterea loco Theodosius Episcopus in libello Satisfactionis descripsit quæ in hanc habet sententiam, in Act.1. ejusdem Synodi. Nicephorus Constantinopol. Patr. in Hist. τάς τε ἐν τοῖς ἐκεῖσε ἱδρυμένοις τ̃ προόδων οἴκοις, ὓς Ῥωμαῖοι Σέκρετα καλῦσι, τότε μικρὸν δόμημα, καὶ τὸ μέγα, τ̃ Σωτῆρος καὶ τ̃ ἁγίων ὅσας διὰ ψηφίδων χρυσῶν καὶ κηροχύτε ὕλης εἰκονογραφίας ἀπέξυσε.

Istius κηροχύτε γραφῆς, seu *Picturæ cum Cera* non semel occurrit mentio apud Scriptores. Anonymus in Commentario Rerum S. Lucæ pag.516. καὶ αὐτ̃ τ̃ τ̃ προλήμματος τ̃ ἐμῦ χριςῦ τύπον, τόντε τ̃ αὐτῦ τεκόσης καὶ δόσης τὸ πρόσλημμα, χαρακτῆρα, πρῶτος ὗτος κηρῷ καὶ χρώμασι γράψας, ἐν εἰκόνι τιμᾶσθαι μέχρι καὶ νῦν παρέδωκεν. Ex eo fortè Theophanes Cerameus Homil. 20. in Dominic. Orthodoxiæ: καὶ Λυκᾶς ὁ γλαφυρὸς Εὐαγγελιςὴς τὴν εἰκόνα τ̃ Θεομήτορος κηρῷ καὶ χρώμασιν ἐξωγράφησεν. Et Menæa 10. Octob. de eadem imagine à S. Luca picta: διὰ ζωγραφικῆς τέχνης ἐκ κηρῦ. Constantinus Chartophylax in Homil. in omnes Martyres: ὁ̃ γὰρ τὸ θεῖον ἁπλῦν ὑπάρχον καὶ ἄληπτον μορφαῖς τισι καὶ σχήμασιν ἀπεικάζομεν, ὗτε κηρῷ καὶ ξύλοις τὴν ὑπερούσιον καὶ προάναρχον ὀσίαν τιμᾶν ἡμεῖς διεγνώκαμεν, &c. Denique Severus Alexandrinus Ethop.4. cujus est titulus, *Quid dixerit Pictor depicta a se puella amore correptus*: ὀδὲν ἄρα κάλλυς ἐςὶ δυνατώτερον, εἴγε καὶ διὰ χρωμάτων θηρᾶν ἐπίςαται, καὶ τοῖς ἀψύχοις ἁλίσκεσθαι παρασκευάζει τὰ ἔμψυχα· συνῆλθε ποικιλλομένῳ κηρῷ, καὶ τὸ εἰργασμένον ἐρᾶν κατηνάγκασεν. Infrà: φωνὴν παρέχον διὰ τ̃ τέχνης, ὡς εἰπεῖν, τῷ κηρῷ, καὶ σκιὰν δοκεῖν διαλέγεσθαι παρεσκεύαζον.

Scribit Plinius lib.35. *Encausto pingendi duo fuisse genera, Cerâ*, nempe, *& in ebore cestro, donec classes pingi cœpere: tum tertium accessisse, resolutis igni Ceris penicillo utendi.* Qui quidem locus ita videtur intelligendus, ut primitus Ceræ diversis coloribus imbutæ absque penicillo invicem committerentur: quod Encaustum propriè vocabant; ac inventam deinde aliam pingendi rationem, *resolutis* scilicet *igni ceris penicillo utendi.* Hinc *Ceras inustas* dixit Ovidius lib.4. Fastor.

—*Et picta coloribus ustis.*

Ut Ausonius Epigr. 26. *Ceras inurere.*

Hos ille Serum veste contegi jubet,
Hos cælat argento gravi,
Ceris inurens januarum limina,
Et atriorum pegmata.

Hanc præterea pingendi rationem attigit Varro lib.3. de Re rust. cap.17. *Ut Pausias & cæteri Pictores ejusdem generis loculatas magnas habent arculas, ubi discolores sunt ceræ.* Et Seneca lib.22. Epist. 122. *Pictor colores, quos ad reddendum similitudinem multos variósque ante se posuit, celerrimè denotat, & inter ceram opúsque facili vultu ac manu commeat.* Nescio porrò an utramque pingendi, cujus meminit Plinius, rationem intellexerit

Apuleius

Apuleius, in Apologia, dum vel *Cera inustum, vel pigmentis illitum,* dixit. Et Nazarius in Panegyrico Constantino dicto: *nec commendatione Cera, aut Pigmentorum fucis renitet.* Parietes & cameras Picturis, Portas Encausto interdum adornatas fuisse quod ex Ausonio attigimus, indicat præterea vetus Inscriptio apud Laurentium Pignorium in Explicat. Mensæ Isiacæ pag. 32. ΤΗΝ ΓΡΑΦΗΝ ΤΩΝ ΤΕ ΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΑΥΣΙΝ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ. Sed & ad Encaustum & ad picturam pertinent ista Etymologici: ἐγκεκαυμένη, ἐζωγραφημένη, ἐπεὶ ἔγκαυται λέγονται οἱ ζωγράφοι, οἱ διαγράφοντες τοὺς τοίχους. (Similia habet Lexicon MS. Cyrilli.) & istud Martialis lib. 4. Epigr. 47.

Encaustus Phaëton tabulâ depictus in hac est.

In veteri Inscript. apud Reinesium p. 569. quidam Aphrodisius Demetrius Ἀγαλματοποιὸς ἐγκαυστὴς indigitatur.

Enimverò ita Ceræ colores miscebantur, ut Cera colorem exciperet pigmenti: quo modo Plinius ait lib. 21. cap. 14. *Ceram nigrescere addito chartarum cinere*: & Vitruvius lib. 4. cap. 2. *Cera cærulea depingere* dixit. Inficiebantur nempe coloribus Ceræ, quibus in cochleis singulatim igni liquatis, penicillo ij excipiebantur. Quarum quidem cochlearum pictoriarum meminit Marcianus IC. in L. 17. D. de instruct. vel instrum. Leg. *Pictoris instrumento legato, Cera, colores, simulque horum legato cedunt: item peniculi & cauteria, & conchæ*: in quibus scilicet Pictores colores suos reponebant, liquatos nempe: unde inter Pictorum instrumenta *Cauteria* etiam reponit. Hinc ejusmodi colores cerâ misti, ἐγκηρώτατα seu potiùs ἐγκήρωτα χρώματα appellantur in Historia Vitæ & Martyrij S. Pancratij, ubi de imagine Christi à Josepho Pictore delineata: ζωγραφικαὶ μίξεις, in Synodica Damasceni ad Theophilum Imp. Gloss. Gr. Lat. μίξις χρωμάτων, ἢ ἄλλης ὕλης, *Mixtura*. Miscebantur enim Ceræ liquenti, ut hodie oleo, colores, seu *colorum fuci*, ut loquitur Boëthius in Præfat. ad Libr. Arithmet. vel *Pigmentorum fuci*, ut Nazarius in Panegyrico Constantino dicto. Pollux lib. 7. c. 28. ubi de Picturæ vocabulis: κηρὸν τῆξαι, μῖξαι, χέαι, χρώματα κεράσαι, μῖξαι, συμμῖξαι, συμμῖξαι, συγχέαι, συγχέασθαι, quæ quidem pingendi rationem cum Cera satis superque illustrant. Anastasius Sinaita in Serm. de Sabbato, qui refertur in VII. Synodo Act. 4. ἡ εἰκὼν οὐδὲν ἕτερον οὖσα, ἢ ξύλον, καὶ χρώματα κηρῶν μεμιγμένα καὶ κεκραμμένα.

Hanc denique pingendi cum Cera & coloribus rationem κηρογραφίαν vocat Callisthenes Rhodius, apud Athenæum lib. 5. Dipnosoph. χρωματουργίαν Theodosius Episcopus in libello Satisfactionis, in Synodo VII. Act. 1. χρωματικὴν ζωγραφίαν, Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constaninopol. Constantinus Manasses in Copron.

Ἐξέκοψεν ἐκ τῶν ναῶν τὰς ἱερὰς μορφώσεις,
Ἀνταναχάραξε δ' αὐτοῖς χρώμασι καὶ ψηφίσιν
Τὰ φίλα κυνηγέσια, καὶ τὰς ἱππηλασίας.

Recentiores verò Scriptores ὑλογραφίαν vocant, ut hanc distinguant à musivaria. Duplicem enim picturam statuunt, alteram διὰ κηροχύτου ὕλης, id est cum Cera & coloribus in quavis materia; alteram διὰ ψηφίδων, seu opere Musivario, expressam. Theodosius Episcopus Amorij in eadem Synodo Act. 4. αἱ ἅγιαι καὶ σεβασμίαι εἰκόνες καὶ ζωγραφίαι, καὶ ὑλογραφίαι, καὶ διὰ μουσείων, &c. Theophanes an. 27. Copron. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Νικήτας ὁ ψευδώνυμος Πατριάρχης τὰς ἐν τῷ Πατριαρχείῳ εἰκόνας τοῦ μικροῦ Σεκρέτου διὰ μουσείου οὔσας ἔξεσε, καὶ τοῦ μεγάλου Σεκρέτου τῆς ποπικῆς ἐξ ὑλογραφίας οὔσης ἔξεσεν. Ubi Nicephorus Constantinopol. Loco laudato habet ἐξ κηροχύτου ὕλης. Ita ἀφομοίωμα ὑλογραφημένον dixit Autor Vitæ S. Theodori Syceotæ MS. Scylitzes pag. 729. καθαιρεθέντος δὲ τοῦ χρίσματος, εὑρέθη εἰκὼν ὑλογραφική, σανίδιον, ἐπιστήθιον κρατούσης τῆς Θεοτόκου τὸν Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν. Neque aliter Procopius, loco pariter laudato: ἐναβρύνεται δὲ τῇ γραφαῖς ἡ ὀροφὴ πᾶσα, οὐ τῷ κηρῷ ἐντακέντι τε καὶ διαχυθέντι ἐνταῦθα παγεῖσα, ἀλλ' ἐναρμοσθεῖσα ψηφῖσι λεπταῖς καὶ χρώμασιν ὡραϊσμέναις παντοδαπαῖς. Huc denique referri possunt quæ habentur in Epistola Anonymi, de voce *Ceroma*, lib. 4. Miscellaneorum Baluzianorum pag. 419. *Nonnulli ceroma intellexerunt esse artificium quoddam juxta morem antiquorum pingendi, cui, ne facies & pulcritudo picturæ vetustate temporis aboleretur, cera mixtura apponebatur, modico igni huic temperamento adjecto, ut aquâ mensurâ colorum ceraque concordante, nec venustas & gratia coloribus, nec ceræ perspicuitas deesset. Hoc genus pingendi etiam à Boëtio Viro Doctissimo commemoratum adhuc suo tempore viguisse dubium non est. Quâdam igitur inflexione nominis adducti sunt qui hoc senserunt esse ceroma, ut verbi gratiâ sicut Homo ab Humo, ita ceroma à cera originem ducere existimetur. Sed hoc non satis prudenter intellectum, etiam ipse sensus manifestat.*

Diximus in quavis materia expressas ejusmodi διὰ κηρῶν picturas: nam interdum & sæpius in ligno: Extat Ethopeia Libanij hoc titulo: τίνας ἂν εἴποι λόγους ζωγράφος, γράφων τὸν Ἀπόλλωνα εἰς δάφνην ξυλίνην, καὶ τοῦ ξύλου μὴ δεχομένου τὰ χρώματα. Synodus VII. Act. 5. pag. 385. ὥστε πᾶσαν εἰκονικὴν διαζωγράφησιν, εἴτε ἐν σανίσιν, εἴτε διὰ μουσείων ἐν τοίχοις, &c. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in 5. Sermone pro Christianorum Apologia contra Julianum, ac de imaginibus Sanctorum: εἰ γὰρ ὡς Θεὸν προσεκυνοῦμεν τὸ ξύλον τῆς εἰκόνος, ἔμελλον πάντως καὶ τὰ λοιπὰ ξύλα προσκυνεῖν. Infra: οὕτως κἀγὼ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ προσκυνῶν, οὐ τὴν φύσιν τῶν ξύλων καὶ χρωμάτων προσκυνῶ. Constantinus Chartophylax Homil. in SS. Martyres: οὔτε κηρῷ καὶ ξύλοις τὴν ὑπέρσεπτον καὶ προσάναρχον οὐσίαν τιμᾶν ἡμεῖς ἐγνώκαμεν. Et Chrysostomus loco laudato: οὐ σανίδα τιμῶσιν, οὔτε τὴν κηρόχυτον γραφήν, ἀλλὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Βασιλέως. Germanus Patr. Constantinopol. ad Thomam Episc. Claudiopoleos: οὐ τῶν ξύλων καὶ τῶν χρωμάτων προσκυνεῖται ἡ μίξις, ἀλλ' ὁ ἀόρατος Θεός. Adrianus Pap. in Epist. ad Constantinum & Irenem Impp. ὕλη τις ἐστι παντελῶς ἐν διαφόροις βαφαῖς ἀναπληροῦσα τὴν τῆς ψυχῆς μίμησιν· οὐ γὰρ πρὸς τὴν εἰκόνα θεωρῶν τὴν ἐκ τῆς τέχνης διὰ χρωμάτων ἀναπληρωμένην σανίδα, οὐκ ἐκ τῆς βαφῆς τὴν ὁμοιότητα φέρει, ἀλλὰ πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ πρωτοτύπου ἀνάγεται. Et infrà: διὰ γὰρ τὴν αὐτοῦ μορφήν, καὶ ἡ ὕλη, ὅπου καὶ γράφεται, οὐ καταβάλλεται, ἀλλ' ἐν αὐτῇ συνισορεῖται. Theodorus Patr. Hierosolymit. in Synodico: τιμητέον δὲ καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων—τὰς εἰκόνας, οὐ τῇ ὕλῃ καὶ τοῖς χρώμασι τὸ σέβας προσάγοντες, &c. Nicephorus Constantinopolit. Patr. in Disputat. cum Leone Armenio de Imaginib. pag. 160. τὴν τῆς Θεομήτορος σαρκικὴν διὰ ὕλης ἐμφέρειαν. Joannes Patr. Hierosol. in Vita S. Joannis Damasceni, statim initio: ὅσως δὲ φιλοτιμότερον τὸ σέβας ἐνδείκνυται, ᾗ ἡ χεὶρ αὐτοῖς σὺν τῷ πλοῦτον μεγαλοπρεπεῖς περιφανεστάτας τῆς ὕλας κέχρηται λαμπρῶς, καὶ ταύτας τοὺς τύπων χαρακτῆρας ἐντυποῦσι, μείζω τὴν τιμὴν ἐντεῦθεν ἀφοσιοῦσθαι τοῖς ἁγίοις οἰόμενοι. Germanus Patr. Constantinopol. Homil. in I. Dominicam Jejuniorum: ἀπονέμομεν δὲ τὸ σέβας οὐχ ἁπλῶς τῆς ὕλαις, ἀλλὰ τῇ ἐμφαινομένῃ τῆς ὕλαις μορφῇ, &c. Ita, ubi de pictura, vocem ὕλη pro ligno usurpant Scriptores, scilicet in quo

pictura effingitur. Vita MS. S.Marciani Oeconomi: κιόνων αὐγαὶ καὶ χροιαὶ, καὶ μέγεθος, λίθων τε σιλπνότης, καὶ ὕλης λαμπρότης, χρυσὸς καταλαμβάνων ὀροφὴν, καὶ γραφαὶ παντοίας τέχνης μετὰ ἀκριβείας φρένας ἐκπλήττουσαι: Zacharias Scholasticus de Opificio mundi pag.462. de Templo: καταπεποίκιλται γὰρ φασὶν, ἀτεχνῶς ὕλαις παντοδαπαῖς καὶ δαιμονίαις, &c. & Infrà: καὶ τὰ παντοδαπὰ κάλλη τῆς ζωγραφίας, καὶ τῶν ὑλῶν τὸ εὔχαρί τε καὶ γλαφυρὸν, καὶ τὰς εὐχροίας. Ubi ὕλαι pro coloribus tabellarum videntur usurpari, ut & apud alios Scriptores. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num.24. καὶ μυθιστικῶν εἰκόνων ἐντέχνων, τῆς ἐκ χρωμάτων, ὑλῶν, καὶ μορφῶν τὸ διάφορον ἐν τοῖς προπυλαίοις τῆς βασιλικῆς κοιτῶνος ἐδείματο. De Adm.Imp.cap. 29. ὁ δὲ ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐστὶ δρομικὸς, ὅμοιος τῷ Χαλκοπρατίων ναῷ, μετὰ κιόνων πρασίνων καὶ λευκῶν, ὅλος εἰκονισμένος ἐξ ὑλογραφίας ἀρχαίας. Sic legendum pro ἠλιγραφίας, non verò ξυλογραφίας, ut censet Salmasius ad Plinium pag. 1219. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἰδὼν τὸ αὐτοῦ ἅγιον ἀφομοίωμα ὑλογραφημένον, σεμνὸν προσμειδιάσας, εἶπεν, &c. Anonymus MS. de cultu imaginum ex Cod. Reg.1595. ἄλλο γὰρ φύσεις ὑλογραφίας, καὶ ἄλλο τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, καθὸ καὶ περιγράφεται, καὶ ἀρχέτυπον εἰκόνος καθίσταται. Idem Porphyrogenitus, in Basilio num.85. Edit. Combefisij ἐνύλως γραφὰς dixit, quâ loquendi formulâ, non tam Tabellas ligneas pictas, quàm in iis pingendi rationem videtur intellexisse: ἐξ ἐνύλων γραφῶν καταγλαϊσμένος τὴν ὀροφήν. Quo modo eandem vocem fortasse etiam usurpavit Demetrius Phalereus, seu Dionysius Halicarnassæus lib. περὶ ἑρμηνείας pag. 38. Sed & Evagrius lib.1. Hist. Eccl. cap. 18. τὴν καλουμένην Ἀνατολὴν στοὰν οἰκοδομεῖ, παντοδαπαῖς ὕλαις αὐτὴν διακοσμήσας. Pseudosynodus Græcorum contra Imagines, δι᾽ ὑλικῶν χρωμάτων τὴν ἀπερίγραφον τοῦ Θεοῦ λόγου οὐσίαν καὶ ὑπόστασιν περιγράφειν dixit.

Neque duntaxat ac semper in ligno, sed & in quavis alia materia ex cera fiebant picturæ. Theodosius Episcopus in libello Satisfactionis laudato: ἀνιστορεῖσθαι δὲ εὐδοκῶ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων προτύπως τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς ἁγίας Θεοτόκου, ἐκ πάσης ὕλης, χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ πάσης χρωματουργίας. In Sindone expressam cerâ imaginem habet Asterius Homil. in S.Euphemiam: ὁ δὲ δὴ ζωγράφος εὐσεβῶς καὶ αὐτὸς διὰ τῆς τέχνης κατὰ δύναμιν πᾶσαν τὴν ἱστορίαν ἐν σινδόνι χαράξας, &c. In Concilio Constantinopolit. sub Mena Act.1. pag.24. de Imperatoris imagine: ὥσπερ ἐξαπορούμενος τὶ ἕτερον πράξει εἰς τὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ εἰκόνα ἐπελθὼν ἀτιμότερον, διεσπάραξε τὴν γεγραμμένην σινδόνα, καὶ τὸ παρ᾽ αὐτοῦ διαρραγὲν ἐκ ταύτης πυρὶ παρέδωκεν. Adde pag.41. Scholiastes Basil. ad lib.15. pag. 220. ait picturas in linteo longè pretiosiores habitas iis quæ in tabula fiebant: εἴκει γὰρ τῇ σανίδι ἡ γραφὴ εἰ δὲ ἐν σινδόνι ἐστὶ ἡ γραφὴ, τότε εἴκει τῇ γραφῇ ἡ σανίς· μάλιστα ὅτι ἐν σινδόνι γραφὴ τιμία ἐστίν. Sed de pictura veterum consulendi præterea Bulingerus in Opusculo de Pictura & Plastice, sive Statuaria, lib.1.cap. 6.7. & Salmasius ad Solinum pag.231. 232. Ex his etiam colligitur ejusmodi cum cera expressas Imagines, longè diversas fuisse à statuis ex eadem materia confectis, quod quidam perperam existimarunt, ut Scorsus & alij, de quibus cereis Imaginibus agit Auctor Etymologici in Κηροπλάστης. Hæc porrò fuimus paulò fusiùs prosecuti, quòd Academicos nostros Pictores veterem hanc pingendi rationem ignorare non semel adverterim. Nam cùm Tabellas illas Græcanicas ex Archeio Sangenouefano depromptas, & nostra opera in æs incisas ostendissem, ab iis percunctatus cuiusmodi ea esset pictura, nemo inventus est qui hanc veterum Pictorum artem sese assecutum omnino affirmarit.

ΚΗΡΡΟΣ, pro ξηρὸς, *Siccus*. Myrepsus sect.6. cap.14. ἔχε συντηρίας ὑγρᾶς μέλιτι λεανθεῖσαν, εἶτα ταῦτα μέχρις ἂν κηρρὰ γένηται. Codex Fuchsij habuit κῦρα.

ΚΗΡΥΚΕΣ, appellantur *Apostoli, Evangelij* scilicet *Prædicatores*, apud Theophanem Cerameum Homil. 55. ubi Κηρύκων ναὸν vocat Templum SS.Petro & Paulo Dicatum in Palatio, Constantinopoli.

Κήρυκες, simili ratione dicti *Fratres Ordinis Prædicatorum*. Gregorij Pap. Epistolam Dogmaticam ad Germanam Patr. Constantinop. subscribit ὁ ἀπὸ τάξεως τῶν ἀδελφῶν τῶν κηρύκων Gregorij Pap. Apocrisiarius. Joannes Cantacuzenus lib.4.cap.9. Ἰωάννην ὄνομα τῆς τάξεως ὄντα τῶν Κηρύκων. Georgius Trapezuntius in Epist. ad Cretenses: Σιμὼν Ἱερομόναχος τῆς τῶν Κηρύκων τάξεως. Laudatur Matthæi Quæstoris liber de Processione Spiritus Sancti in cujus initio S. Thomas de Aquino dicitur τῆς τάξεως τῶν φρακηρύκων. Vide in Πραιδικάτωρ.

ΚΗΡΩΜΑΤΙΤΗΣ, *Medicus* vel *Chirurgus* qui Κηρωτὰ vulneribus applicare solet. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.44. τοῦ ἀλόγου ἔκ τινος συμβάντος σκιαθέντος, ἔπεσεν ὁ Γέροντος, καὶ οὕτως ἐκλάσθη, ὥς τε ἐλθόντα τὸν κηρωματίτην τοῦ αὐτοῦ ἀπαγνωσθῆναι θεραπείας.

Κηρωτάρελον, *Cerotum*, Κηρωτόν. Damocrates apud Galenum lib.8. de Compos. Medic.

Κηρωτάελον γινόμενον εὐαφέστερον.

ΚΗΤΑΖΕΙΝ, Κιτάζειν, *Aspicere*, Καθορᾶν, Βλέπειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Μόνον σιχνὰ ἐκήταζε πρόσωπον τὸ ὡραῖον.

Idem lib.2.

Ἐδῶ καὶ κεῖ τὰ μάτια του στρέφει καὶ κιτάζει.

Idem lib. 4.

Καὶ πάντα σιχνοκίταζε τὴν κόρην πῶς τον μορφὸς του.

Et lib.7.

Καὶ τῆς φωτίαις ἐκήταζεν πάντοτες ἡ Ἐμηλία.

Infrà:

Κήταζε μέσα σταῖς φωτίαις, καὶ θέλε; τὸ νοήσῃ.

Rursum:

Πρὸς τῆς φωτίαις ἐκήταζε ἀπεγνωσμένη θόριε.

Agapius in Geoponico cap.33. καὶ κιτάζων πρὸς τὴν γῆν τὰ ὄμματα. Vide Κοιτάζειν.

ΚΗΤΡΟΚΑΝΔΗΛΑ. Vide in Κανδήλα.

ΚΗΤΡΩΝΕΙΝ, *Inserere*, Ἐμφυλλίζειν, Κήτρωμα, *Insitio*. Vide Κεντρώνειν.

ΚΗΦΟΝ, pro τὸ κοῖλον, *Cavitas*, usurpari apud Myrepsum de unguentis cap.42. observat Fuchsius. Vide Κῦφος.

ΚΙ, pro Καὶ, passim apud Anonymum de Nuptiis Thesei, ubi ferè semper jungitur voci quæ sequitur, absque accentu. Verbi gratiâ, ὑαὶ κιασεῖχα ἤσεινε, pro ὑαὶ καὶ ἀσεῖχα, seu ἡσύχα ἔσειε.

ΚΙΑΟΥΛΙΑΣ, *Nequaquam, Haudquaquam*, οὐδαμῶς, μηδαμῶς.

ΚΙΒΕΝΤΙΖΕΙΝ. Vide in Γιβεντίζειν.

ΚΙΒΕΡΤΗΣ, *Vasculum*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.240. ubi de Apibus: καὶ φέρνει κανένα κιβέρτην κινέργιον εὔκηρον ἀλημένον μὲ τίποτε θρόφου, διὰ νὰ ἔμπεν τὰ μιλίσιά μου, &c. Ubi Editio Veneta cap.215. *Ma se alcun viene al mio loco doue tegno le ape, & porta una cassa onta di dentro di qualche odore*, &c.

ΚΙΒΙΣΣΙΟΝ, τὸ φλασκίον, in Lexico MS. *Vas vino ferendo*.

ΚΙΒΙΤΑΤΟΣ. Vide Κηβιτάνος.

ΚΙΒΟΣ, *Cibus*. Auctor Etymologici in Κιβωτός, Κίβος

κίβος, ἐπὶ τὸ σημαῖνον τὴν τροφήν. Cedrenus in Julio pag. 168. Ῥωμαῖοι κίβους τὴν τροφὴν ἐκάλουν, &c. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κίβος, ἡ τροφή.

Κιβάριον, *Cibarium*, *Cibus*. Martyrium S. Zoës num. 1. ὅθεν οὐδὲ ἐκ τῆς δαπάνης κιβαρίου, οὐ ἐλάμβανεν, ἤσθιον· ὑποψίαν γὰρ εἶχον διὰ τὰ εἰδωλόθυτα. Rursum num. 2. ἔβαλεν τοῖς κυσὶν ἐκ τοῦ κιβαρίου ὀλίγον. Occurrit præterea apud Scholiastem Basilic. ad lib. 13. pag. 110.

Κιβαρὸς, *Cibarius Panis*. Symeon Sethi de Aliment. οἱ δὲ ῥυπαροὶ ἄρτοι, καὶ κιβαροὶ ὀνομαζόμενοι, ὀλιγότροφοί εἰσι, καὶ ταχέως ὑπέρχονται. Vide Κηβαρός.

Κιβαρίτης, eâdem notione. Ptochoprodromus ex Cod. MS.

Ἵνα χορτάσῃς τὸ ψωμὶν τὸ λέγουν τεφρατίτζιν,
Ἀλλὰ τὸ μεσοκάθαρον τὸ λέγουν κιβαρίτην.

ΚΙΒΥΡΡΑΙΩΤΗΣ, Κιβαιρυώτης. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κιβυρραιώτης, τόπος. Epimerismi Herodiani MSS. Κιβυρραιώτης, τοπικόν. Leo in Tacticis cap. 18. §. 141. ubi de Cilicibus Saracenis: ὅταν δὲ διὰ τῆς γῆς ἐκστρατεύειν μέλλωσι, μηνύσῃ τῷ Κιβαιρυώτῃ τῷ πλοΐμῳ στρατηγῷ, &c. Vicinum nempe erat *Thema* Cibyrræotarum, Ciliciæ, ea scilicet regio quæ à Seleucia initium sumit, & desinit versùs occasum ad urbem Melitum, &c. ut scribit Porphyrogenitus lib. 1. Them. 14. qui addit Cibyrræotarum nationem pro vili habitam, propter crebras rebelliones: ἔλαβε δὲ τὴν προσωνυμίαν, ὥσπερ ἔφαμεν, τοῦ καλεῖσθαι Κιβυρραιώτης, ἀπὸ Κιβύρρας, εὐτελοῦς τε, καὶ ἀκατονομάστου πολίσματος, πρὸς ὕβριν, οὐ πρὸς ἔπαινον, διὰ τὸ πολλάκις αὐθάδεις τε καὶ ὑβριστὰς γενέσθαι πρὸς τὰς τῶν βασιλέων ἐπιταγάς. Κιβυραιωτῶν χώρα, apud Nicephorum Constantinopol. in Hist. pag. 120. 1. Edit. Idem infrà pag. 199. οὗ ἡγεῖτο ὁ τηνικαῦτα στρατηγῶν τῶν Κιβυρραιωτῶν καλουμένου στρατοῦ. Κιβυρραιωτῶν Δρουγγάριος, apud Theophan. pag. 309. in Synaxariis mense Decemb. S. Arsenius ἐν τῷ Λάτρῳ dicitur fuisse μέγας στρατηγὸς καὶ Πατρίκιος, τῆς τάξεως τῶν Κιβυρραιωτῶν. Anonymus Combefisianus in Leone Philosopho num. 20. ait Κιβύρραν dictam à Cibyrrho Fratre Marsi & Cydrami: ex quo emendandus Symeon Logotheta numer. 13.

ΚΙΒΩ'ΡΙΟΝ, *Ciborium*, de qua voce pluribus egimus in Gloss. med. Lat. & in Constantinopoli Christiana lib. 3. num. 57. & seqq. *Tegimen*, seu *umbraculum altaris*, *quatuor columnis* innixum *καταπέτασμα*, apud Symeonem Thessalonic. de Templo pag. 215. Photius Patr. Constantinopolit. in laudatione Novæ Ecclesiæ: καὶ αὐτὸς ὁ κωνοειδὴς καὶ τῇ θείᾳ τραπέζῃ ἐπικείμενος σὺν τοῖς ὑπερειδοῦσι στυλίσκοις, καὶ ὑπορόφοις ὄροφος. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: τὸ Κιβώριον ἐστὶν ἡ σταύρωσις, ἀντὶ τοῦ τόπου ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς, &c. Chronicon Alexandrinum an. 13. Heraclij: καὶ οὐ μόνον ὅτι τὰ κιβώρια καὶ ἄλλα κειμήλια ἀφείλοντο, &c. Theophanes an. 32. Justiniani: ἔπεσεν τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ προϋποστολῆς τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, καὶ συνέτριψεν τὸ κιβώριον, καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Ciborij apicem Cruce insignitam fuisse, in Constantinopoli nostra etiam docuimus, de qua etiam agimus infrà in V. Τέμπλον: &c. De hac intelligendus videtur Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. ὥσπερ πάλαι πνεύματι κραδαινόμενος καὶ ὁ ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης ἀπαιωρούμενος σταυρὸς, ἠρέμα μὲν πολλάκις σειόμενος ὑψωμένου τοῦ ἄρτου καθωρᾶτο, τὴν τοῦ ἁγίου δηλαδὴ πνεύματος ἐπισκίασιν ὑποσημαίνων.

Κιβώειον. Theophanes an. 31. Justiniani: καὶ τὰ πολλὰ θυσιαστήρια ἐκκλησιῶν καὶ κιβώρια. an. 32. καὶ καλειέχθησαν τὰ ἀργυρᾶ κιβώεια. Anonymus de Templo S. Sophiæ. pag. 256. τὸ κιβώριον ἀργυρέγκαυστον ἐποίησε. Vita S. Basilij Cæsareæ Archiep. καὶ ἐκ τῶν ὑπολοίπων, ἠμφίασαν τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τοῦ κιβωρίου.

Κιβούριον, & κιβούργιον, *Sepulcrale monumentum*. Glossæ Græcobarb. Μνῆμα, ἢ τάφον, ἢ κιβούριν. Alibi: ἅγια, τεμένη, κιβούργια, μνήματα. Mox: ἀγέεατι, τεμένεσι, εἰς τὰ κιβούργια. Hist. MS. Apollonij Tyrij: ἐκεῖνοι κάμνουν σιαδεὶς κιβούριον τοῦ νεκροῦ. Codinus in Orig. Constantinop. num. 122. Ἡρίον palatium sic appellatum ait, ὅτι τὸ παλαιὸν ἐκεῖ ἐθάπτοντο οἱ πολῖται, καὶ δηλοῖ τοῦτο τὰ πολλὰ κιβούρια. Ita Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Τὸ κιβούριν ὅπου ἐπίασεν, ὅπου ἦτον ὁ πατήρ του.

Alibi:

Καὶ ἂς βάλουσιν τὸ λείψανον ἐκεῖ εἰς τὸ κηβοῦρον.

Et Historia Apollonij Tyrij:

Κ' εἰς τὸ κυβοῦριν τ' ὄμορφον τότες εἰς μίον τὸ θάψαν.

Vide Maximum Cytherensem 4. Septemb. pag. 5. 22. Oct. pag. 58. 14. Nov. 18. August. Idem 2. Maij & 11. Junij pro *Capsa* usurpat. Vide Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΚΙ'ΘΑΡΓΟΣ, *Piscis genus*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ κίθαργος ὀπτοῦτζικος ἀκέραιος μὲ τὸ γάρος,
Ἔχουσα σέκος, σύγκοδον, καριόφυλον τριψίδιν.

ΚΙ'ΘΑΡΟΣ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 398.

ΚΙΘΟΠΤΕ'ΡΙΟΝ, τὸ σκολοπένδριον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΙ'ΚΙΕΣ, καὶ Κρότωνες, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὰ χολόκοκκα, ἐξ ὧν καὶ κικινὸν ἔλαιον. *Lathyridis Grana*. Vide Κίκινον.

ΚΙΚΙ'ΜΠΡΙΝ, *Zinziber*, apud Myrepsum sect. 1. cap. 29. Cod. MS. 30. Editi, & alibi non semel.

ΚΙΚΙΝΑ'ΤΟΣ, *Cincinnatus*. Zonaras de Quintio Cincinnato Dictatore: καί τοι τὰς κόμας ἐς πλοκάμους ἀνιέντα, ὅθεν καὶ Κικινάτος ὠνόμαστο, οἷοι νῦν πολλοὶ περὶ τὰ βασίλεια· ἐκεῖθεν δὲ τοῦ κακοῦ παρεισφθαρέντος εἰς τὸ πολίτευμα, καὶ ἀπαλλαχθὲν κικινάτους ἔστιν ὁρᾶν.

ΚΙ'ΚΙΝΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἔλαιον τὸ ἀπὸ τῶν ἀγρίων συκῶν· πολλοὶ γὰρ τοιοῦτον σκευάζουσι. Vide Κίκιες.

ΚΙΚΟ'ΝΕΙΟΝ, ὄρνεον, Suidæ: *Ciconia*.

ΚΙΚΟΥ'ΤΑ, *Cicuta*, Κώνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. in aliis, σπέρμα κωνίου. Vide vocem seq.

ΚΙ'ΚΡΥΤΟΣ, in Glossis Saracenicis MS. τὸ σπέρμα τοῦ Κωνείου.

ΚΙΛΙ'ΚΙΟΝ, *Cilicium*. Sic appellant Tactici *Centones* ac *Feltra* quæ muris appendebant, ut telorum ac lapidum è Machinis emissorum vim retunderent. Glossæ Basilic. Κιλίκια, τράγοι τῆς Κιλικίας οἱ δασεῖς, πάνυ γὰρ ἐκεῖσε ὑπάρχουσιν οἱ τοιοῦτοι τράγοι· ὅθεν καὶ τὰ ἐκ τριχῶν συντιθέμενα Κιλίκια λέγονται. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 26. προκαλύμματα ἐκ τραγείων τριχῶν, ἃ δὴ καλοῦσι Κιλίκια, πάχους δὲ καὶ μήκους διαρκῶς ἔχοντα, ἀρτήσαντες ἐκ ξύλων μακρῶν ἐπίπροσθεν ἀεὶ τῆς τῶν ἀγέστων ἐργαζομένοι ἐτίθεντο. Leo in Tactic. cap. 15. num. 48. ἀντίκειν ται δὲ τῷ τοιαύταις βολαῖς κιλίκια κρεμάμενα ἔξωθεν τοῦ τείχους κατὰ τοὺς προμαχῶνας, &c. Adde cap. 5. num. 6. cap. 6. n. 27. Ita apud Heronem in Parecbolis: κιλίκια μὲν κρεμᾶν πρὸς τὸ δέχεσθαι τὰ πεμπόμενα βέλη. Ubi Codex MS. præfert Κιλιάκια.

ΚΙΜΒΡΟ'Σ, *Cimber*, *Latro*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Κιμβρὸς, ὁ λῃστής. Vide Festum.

ΚΙΜΕ'ΝΤΟΝ, apud Anonymum in Epist. ad Innocentium III. Pap. Vide conjecturam Eruditi Cotelerij tom. 3. Monument. Eccl. Gr. & infrà in Σήμεντον.

ΚΙΜΙ'ΣΣΙΟΝ,

ΚΙΜΙΣΣΙΟΝ, *Lagena*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Κιμίσσιον, φλασκίον καὶ ποιμενικὸν πότήριον. Vide Κισσίμιον.

ΚΙΜΙΩΤΗΡΙΟΝ, *Cœmeterium*, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 266.

ΚΙΜΠΟΥΛΑΝ, in Glossis Saracenicis MSS. ὑέλινον βικίον. Vas vitreum.

ΚΙΝΗ, *Ruscus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 728.

ΚΙΝΗΓΕΙΝ, *Consequi*, *Persequi*. Georgius Contares lib. 11. Hist. Athenar. pag. 371. ἐβγῆκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τ λεμνιόνα μὲ μερικὰ κάτεργα, καὶ ἄρχησε νὰ κινηγᾷ τ Ἀντίοχον τὸ καλόπιν. Utitur alibi non semel.

ΚΙΝΗΤΟΝ πρᾶγμα, *Res mobilis*, in Basilicis.

ΚΙΝΗΤΡΩΚΙΝΗΝ. Myrepsus MS. sect. 3. cap. 80. μετὰ δὲ τὸ ἀποβράσαι καὶ ψυχθῆναι μετρίως, ἐπίβαλε δὲ καὶ τὸ κινητρωκινὴν, ἐὰν ὡς πάγει τελέως τὸ ἄλημα. Vide ibi conjecturam Fuchsij.

ΚΙΝΘΑΡΟΝ, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. 1047. ἐξ οὗ γεννᾶται τὸ λάδανον.

ΚΙΝΘΗΛΙΟΝ, *Clavus*. Vox formata & composita ex ἧλος. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 97. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τὰ λεγόμενα Κινθήλια, ἀπὸ τ κάμνειν ἐκεῖσε τὰ μικρὰ καρφία τὰ βαλαλαρικὰ, οὕτως ἐκλήθη· καὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα καρφία λέγεται κινθήλια. Meursius legit σκινθήλια.

ΚΙΝΝΑΒΑΡΙΣ, *Minium*, in Gloss. Lat. Gr. *Cinnabaris*, *Color rubeus*. Lexicon MS. Cyrilli: Κιννάβαρι, χρῶμα κοκκινόν. Hesychius: Κιννάβαρι, εἶδος χρώματος ἀληθινοῦ, ὃ λεγόμενον κόκκινον, καὶ παρὰ τοῖς ζωγράφοις. Moschopulus: ὤχρα, κιννάβαρι. De quo quidem colore potissimum consulendi Commentator Dioscoridis Ruelliani lib. 5. cap. 59. & Salmasius ad Plinium seu Solinum pag. 1157. Codinus de Offic. Palat. cap. 6. num. 7. ἧς δὴ λαμπάδος τὰ μὲν ἄκρα εἰσὶ διὰ κινναβάρεως βεβαμμένα. Quomodo verò conficiatur cinnabaris, docet Palladius de Architectura cap. ult.

Sed maximè ita dicitur color rubeus quo diplomata & Epistolas suas subscribebant Imperatores Constantinopoli. Glossæ Basilic. Μοντόελιν, Κιννάβαρ. Ubi leg. κομμοντόελον. Apud Nicetam in Man. lib. 6. ex Cod. MS. τὸ ἐρυθρὸν τ βασιλείου βαφῆς. Gregorius II. Pap. in Epist. ad Leonem Isaurum Imp. ὅτι σὰ τὰ γράμματα, καὶ οὐκ ἀλλότρια, τ βασιλικαῖς σφραγῖσιν ἐσφραγισμένα ἀσφαλῶς, καὶ ἔσωθεν ἀσφαλεῖς ἐπιγραφαὶ διὰ κινναβάρεως ἰδιοχειρόν σου, ὡς ἔθισαι τοῖς βασιλεῦσιν ὑπογράφειν. Synodum Quinisextam subscribit Justinianus Imp. διὰ κινναβάρεως. Leo Grammaticus in Leone Phil. συνεβουλεύσαντο δέ τινες τῷ βασιλεῖ φιλοφρονηθῆναι τινα τ πραιτωρίου Σαρακηνῶν, καὶ ἀποσταλῆναι ἐν Συρίᾳ μετὰ λόγου ἐνυπογράφου· τοῦτο δὴ καὶ πεποίηκεν ὁ βασιλεὺς, γράψας διὰ κινναβάρεως. Vide Anonymum Combefisianum in eodem Leone n. 26. & Symeonem Logothetam in eod. Leone num. 22. Novella Alexij Comneni de Foro Clericor. κἂν διὰ κινναβάρεως ὑποσεσημασμένη τυγχάνῃ· κἂν τὴν κηρόβουλλον σφραγῖδα φέρηται. Rescriptum Constantini Porphyrog. in Jure Græco-Rom. pag. 120. δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τ Βασιλικῆς χειρὸς etiam subscriptum legitur. Bulla aurea Nicephori Botaniatæ, ibid. καὶ τὸ παρὸν ἐξέθετο χρυσόβουλλον, εἰς ἐπικύρωσίν τε καὶ στερεώτητα, ὑποσημαναμένη ἐν αὐτῷ δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων, καὶ διὰ τούτων τὴν ἀλήθειαν φανοτέραν ὑπαγορεύουσα, κορωνὶν, ὥσπερ δή τινα χρυσὴν, τὴν ἀληθῶς σφραγῖδα τούτῳ ἀπηωρήσασα. Ita alibi non semel, pag. 138. 149. 271. Ἐρυθροβαφὴς ὑπογραφὴ, apud Annam Comnenam lib. 13. pag. 404. Nicephorus Patr. Constantinopol. in Onirocritico:

Δεξάμενος γράμματα κόκκινα, τάχες
Ἀξίαν εὑρεῖν ἢ θάνατον προσδόκα.

Constantinus Manasses pag. 55. Edit. Reg.

—— Τοῦτο προσῆξε χάρτην,
Ἐν ἐρυθροῖς γράμμασιν αὐτ' ἐσημειοῦτο.

De ejusmodi Cinnabaricis subscriptionibus agunt passim Scriptores, Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 49. Acropolita cap. 38. Cantacuzenus lib. 3. cap. 84. lib. 4. cap. 23. & alij.

Κιννάβαρις τ φιλοσόφων, Chymicis, quid sit docent in primis Glossæ Chymicæ MSS. Κινάβαρις, ἐστὶν ἡ ἐν λέβεσιν ἐψημένη αἰθάλη. Et Pelagius Philosophus de sacra arte MS. γλυκάνας οὖν τὸ ξηρίον, καὶ ξηράνας στῆσον καὶ ἐξίσασον τὸ ξηρίον τ χαλκάνθου μετὰ Γ. ΜΓ. μετὰ ά. φ. με. ά. ἐξ ἴσου τὸ ξηρίον, με. ά. λείωσον ὁμοῦ ποτίζων ἐν ἡλίῳ ἀπὸ τ ὄξους τ λευκοῦ ἡμέρας ρ. καὶ ὕστερον ξηράνας, καλάθου ἐν βολβίτοις, καὶ ἔασον ὀπτᾶσθαι ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς, καὶ ἐξενέγκας εὑρήσεις βαφέντα τ χρυσὸν πυρὸν ὡς τὸ αἷμα· αὕτη ἐστὶν Κινάβαρις τ φιλοσόφων, καὶ χαλκὸς ἄσκιος ξανθός. Vide Lexicon Rulandi.

Κιννάβαρις λευκὴ, apud Democritum Chymicum MS. τὴν κιννάβαριν λευκὴν ποίει δι' ἐλαίου, ἢ ὄξους, ἢ μέλιτος, ἢ ἅλμης, ἢ στυπτηρίας, &c.

ΚΙΝΝΑΡΙΟΣ. Joannes Damascenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 130. Νικηφόρος τις, ὁ παρωνύμως Κιννάριος λεγόμενος, μυεῖται τῷ Λέοντι τὰ τ ἐγγαστριμύθου μαντεύματα. Legendum fortè Κινάριος.

ΚΗΝΣΟΣ. Vide Κῆνσος.

ΚΙΝΣΤΕΡΝΑ, *Cisterna*. Hesychius: Κινστέρνα, λάκκος φρέατος, βάραθρον, ἢ βύθος. Mauricius lib. 10. Strateg. καὶ φθάσειν κινστέρνα οἰκοδομηθῆναι, καὶ ὄμβρειον ὑποδέξεται ὕδωρ. Occurrit præterea in Nov. Just. 159. apud Leonem in Tactic. cap. 15. §. 62. 75. cap. 17. §. 68. Continuat. Theophan. lib. 3. num. 4. & alios passim laudatos in nostra Constantinopoli lib. 1. ubi de Urbis Cisternis.

Στέρνα. Joannes Cananus de Bello Constantinop. τοὺς ἀγωγοὺς ἐγύρευον τοὺς ἐκ πάλαι, τὸ νερὸν εἰς τὰς στέρνας τ πόλεως ἔφερον. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 61. ὅστις ἔχει στέρνα σπασρικὴν, &c. Damascenus Studita serm. 32. εὗρε εἰς τὴν στέρναν τ Σιλωάμ. Ita alibi passim.

Κιστέρνα, Chronicon Alexandrinum an. 13. Theodosij Jun. ἐπὶ τούτων τ ὑπάτων εἰσεβλήθη τὸ ὕδωρ τ Κιστέρνης τ δεσποίνης Πουλχερίας αὐγούστης. Idem an. 2. Leonis: ἤρξατο Ἄσπαρ ὁ στρατηλάτης κτίζειν τὴν μεγίστην Κιστέρναν, &c. An. 7. Anastasij: ἐποίησε —— καὶ θεῖα εἰς ἀποθέτα σίτου, καὶ κιστέρνας ὑδάτων.

Γιστέρνα, Γηστέρνα, pro Κιστέρνα. Glossæ Græcobarb. Ἀμάρα, ἡ ἐν τοῖς κήποις ὑδρορρόη, ἡ γηστέρνα, ἡ δεξαμενή. Alibi: φρέατα, λάκκοι, γηστέρνες. Leo Philosophus de Regno & Principibus MS. cap. 50. πλησίον ἐστὶν ὕδατος διὰ γηστέρνης φρέατος μελιαροστασίου καὶ τ ὁμοίων. Anonymus MS. de Bellis Peloponnesiacis Francor.

Ὅτι ἧς τὸ Ἀράκλοβον εἶναι καλὰς γιστέρναις.

Occurrit apud Theophanem an. 17. Anastasij, & an. 6. Copronymi.

Γιστέρνα, hodie, apud Hieron. Germanum.

ΚΙΟΛΑ. Damascenus Studita Homil. 12. ἀκόμι δεν τὸ ἔχασιν ἀκούσει, καὶ πῶς τὸ ἤθελαν κιόλα. Et Homil. 15. sub fin. τὰ ἔργα, κάμετε τὰ κιόλα, ἵνα, &c. Homil. 20. ἄλλο δὲ νὰ ἰδοῦμεν κιόλα. Occurrit passim.

ΚΙΟΝΙΟΝ, *Columna*, Κίων, apud Moschopulum, & Scriptores Byzantinos non semel. Hinc Διπλοκιόνιον, Ἐξωκιόνιον, &c. De quibus egimus in nostra Constantinopoli.

ΚΙΟΝΙΤΑΙ, iidem qui Στυλῖται, *Monachi qui in Columnis vitam exigebant*, cujus instituti primus Author habetur Symeon Stylita. Theodorus Lector:

Συμεὼν

Συμεὼν ἀπὸ κώμης τῆς Σισὰν, καὶ πρῶτος τῆς κιόνων ἐπιτήδευμα ἐποίησε. Gregorius Taurominitanus, seu Theophanes Cerameus Orat. de Indict. & Principio anni, de eodem S. Symeone κάκεῖθεν ἀνελκυσθεὶς, τὸν κιονίτην βίον πρῶτος πάντων ἐκλέγεται. Theophanes an. 17. Copronymi: μοναχούς τε καὶ ἐγκλείστους, καὶ κιονίτας τοὺς τῷ Θεῷ εὐαρεστήσαντας. Georgius Hamartolus MS. in Constante Filio Constantini, de vento vehementi: πολλοὺς δὲ καὶ στύλους Κιονιτῶν μοναχῶν κατέβαλεν. Nicetas in Isaacio lib. 1. n. 7. ἀμέλει καὶ βασιλεὺς τοὺς γυμνόποδας καὶ χαμεύνας τῶν μοναχῶν ἤθροικως, καὶ ὅσοι κίοσι τῆς γῆς ὑπήρθησαν, &c. Ut porro depingantur Sancti isti Cionitæ, apud Moschos, habes in Diptycho Moscovitico ad 24. Maij, ad 1. Septemb. & 26. Novemb. apud Papebrochium. Vide Gloss. med. Lat. in *Cionita*.

ΚΙΟΝΌΚΡΑΝΟΝ, *Capitellum*, *seu Capitulum Columnæ*. Photius in Encomio Novæ Ecclesiæ: ἐνθάδε ἐπικοσμούμενα κιονόκρανα. Scylitzes p. 729. καταλαμπρύνει δὲ καὶ τὰ κιονόκρανα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας— ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ.

ΚΙΌΣΜΙΝ, *Salvia*, apud Interpol. Dioscor. cap. 445.

ΚΙΠΗΝΊΤΖ, τὸ σαγαπηνόν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΙΡΚΈΛΛΙΟΝ, *Circellus*. Glossæ Græcobarb. ψέλλια, κρίκοι, δακτυλίδια, κρικέλλια, ἢ κιρκέλλια. Rursum: ψέλλια, κρικέλλια, δακτυλίδια. Κερκέλλη apud Agapium in Geoponico cap. 172. Κερκέλλιον, in Synaxario Maximi Cythær. Episc. 26. Nov. in S. Jacobo.

ΚΙΡΚΗΤΟΡΕΣ. Vide Κιρκήτορες.

ΚΊΡΚΟΣ, *Circus*. Nilus lib. 2. Epist. 205. ὅτι ὁ Θεὸς— καὶ φονεύει μὲν ἀνθρώπους, κλᾷ δὲ τοὺς ἵππους τρέχοντας ἐν τοῖς κίρκοις. Eod. lib. Epist. 290. ἀρκέσει γὰρ ἡ ἑκατέρας ἡμέρας σύγκρισις, δεῖξαί σοι τὸ μέγεθος τῆς τε κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ μοναστήρια ὠφελείας, καὶ τοῖς ἐν τοῖς κίρκοις καὶ τοῖς θεάτροις βλάβης.

Κιρκήσια, *Circenses ludi*. Eusebius lib. 1. Chron. in Macrino: Κιρκησίοις Ἡφαιστέοις, ἐκάη τὸ ἀμφιθέατρον ἐν Ῥώμῃ. Arrianus in Epictetum lib. 4. cap. 10. καὶ τρὶς ἢ τετράκις ἐπὶ βῆμα καθίσαι; καὶ κιρκήσια δοῦναι, καὶ σπυρίσι δειπνῆσαι. Apud Eutropium lib. 9. *Circesso*, Pæanius habet Κιρκησίοις.

ΚΊΡΚΟΣ, *Foramen in Circuli speciem in quod immittuntur remi*. Hesychius: κρίκος, κίρκος, ἐν ᾧ κώπη εἰσέρχεται.

ΚΙΣΣΆΜΕΘΟΣ, *Helxine*, apud Interpolat. Diosc. cap. 621.

ΚΙΣΣΊΜΙΟΝ, *Poculum*, Κισσύβιον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Κύπελον, ποτήριον μετὰ συρμωλίου, κισσίμιον. Vide Κιμίσιον.

ΚΙΣΥΝΗΤΖΙ, ὁ κολιάτρος, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 1237. *Coliandrum*, seu *Coriandrum*.

ΚΊΣΤΑΡΟΝ, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. ἐξ οὗ γίνεται ὑποκυστὶς καὶ τὸ λάδανον. Vide Ruellium lib. 1. cap. 66.

ΚΙΣΤΈΡΝΑ. Vide Κινστέρνα.

ΚΙΤΆΖΕΙΝ. Vide in Κιτάζειν.

ΚΊΤΑΛΟΝ, *Crusta panis*, ψωμός. Κιταλώνειν, *Crustare*, Κονιᾷν, Πλακοῦν, ξεκιταλώνειν, *Excrustare*.

ΚΙΤΆΡΗΝ, Κίτη, species Casiæ, de qua Ruellius lib. 1. cap. 23. Glossæ Botanicæ MSS. Κίτη, τὸ κιτάρην.

ΚΙΤΑΤΎΡΙΟΝ, Κιτατόριον, *Citatorium*, *Commonitorium*. Theophanes an. 2. Artemij: μεταθέντι Γερμανὸς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου εἰς ΚΠ. ἐφ' ᾗ καὶ κιτατόριν μεταθεσίμου τὸ ὑποτεταγμένον ἐκπεφώνηται. Ubi Scylitzes habet κοιτατώριον, *Commonitorium* vertit Miscella. Vide Gloss. med. Lat. in *Citatorium*.

Κιτατώριον, *Citatorium*, *Decretum electionis Episcopi vel Presbyteri*, *in Charta descriptum*: unde & nudè Χάρτης interdum appellatur. Ordo Officij in Ordinatione Presbyteri, apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 77. προσάγεται δὲ ὑπὸ πρώτου πρεσβυτέρου ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι, καὶ λέγοντος τοῦ ὑπεισερχομένου Ἀρχιδιακόνου, Πρόσχωμεν, ὑπαναγινώσκει τὸ κιτατώριον ὁ Πατριάρχης, λαμβάνων αὐτὸ ἐκ τοῦ Χαρτοφύλακος. Deinde illud palam legit. Cujusmodi autem sit *Citatorium*, seu Decretum, discere licet ex Euchologio Goari p. 292. 302. & ex eodem Morino de Sacris Ordinat. p. 74. ubi describitur.

ΚΊΤΕΣ, *Quietus*, *Liber*, ex Gallico, *Quitte*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 76. καὶ μετὰ ταῦτα ἔνι λιτός, τελέσιν τὸ λέγεται Φραγκικὰ κίτες. c. 176. συντεχετε νὰ ἔνι ἐλεύθερος, τὸ λέγεται Κίτες, κατὰ τὸ κίμενον καὶ κατὰ ἀσίζαν τῆς βασιλίας τῆς ἱερουσαλημιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Quietus*.

ΚΙΤΡΆΓΓΟΥΡΟΣ. Vide in Ἀγγοῦρος.

ΚΙΤΡΆΤΟΝ, Potionis Medicæ genus, apud Alexandrum Trallianum lib. 10.

ΚΊΤΡΙΝΟΝ, *Color gilvus*. Moschopulus: Κιρρὸν, εἶδος χρώματος, τὸ κοινῶς λεγόμενον κίτρινον.

Κιτρινιάζειν, *Rubere*. Glossæ Græcobarb. Ἀπεπορίασε, ἀπεχλωρίασεν, ἐκιτρινίασεν, ἔχασε τὴν ὄψιν.

Κιτρινοπεράνεος, *Cæsius*, apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 4. num. 66. Vide περάνεος.

Κιτρινωτζικὸς, *Subrufus*, ὑπόπυρρος, ὑπόξανθος.

Κιτρινάδα, *Color Flavus*, *Rubor*, ξανθότης. Synaxarium Maximi Cythærensis Episc. 1. Jan. συγκερασμένος μὲ κυτρινάδα εἰς τὸ πρόσωπον.

ΚΙΦΙΡΕ, species quædam. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικέομαν τῆς κίφιρε, &c. In Pandectario Matthæi Silvatici invenio, *Ciseberat*, *Cifelot*, *Trifolium*: & *Ciforium*, *Amomum*. Nescio an huc pertineant.

ΚΙΧΛΆΤΟΣ, *Turdi colorem referens*. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 243. τὸ δὲ κόκκινον καὶ κιχλάτον ἀδόκιμον. Mox: τὸ κατὰ πολὺ μαῦρον, ἢ τὸ λεγόμενον κάστανον, ἢ καὶ κιχλάτον.

ΚΙΧΩ͂ΝΑΙ, τὰ μετόσκελα, in Lexico MS.

ΚΛΑ͂ΒΙ, *Apex*, *Tuber pilei*, in Turcogr. Crusij pag. 188.

ΚΛΑΒΙΚΆΡΙΟΣ, *Commentariensis*, *Custos carceris*. Scholiastes Basilic. ad lib 60. tit. 35. ὁ δεσμοφύλαξ, ὃν λέγομεν Κλαβικάριον. Infrà eod. tit. ὅτι ἐπὶ τοῖς εὐτελεστέροις προσώποις συγκαταθέμενοι καὶ τῷ Καπικλαρίῳ. Mox: λοιπὸν οὐδὲ καπικλάριοι μαρτυροῦσι. Vide Καπικλάριος.

ΚΛΑΒΙΚΟΥΛΑ Σολομῶντος, *Clavicula Salomonis*, Liber magicus sic inscriptus. Vide Turcogr. Crusij pag. 503.

ΚΛΑΒΊΟΝ, *Clavus vestium*. Theophanes an. 7. Justin. Jun. κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς ἐφόρει σχιστὰ διὰ μαργαρίτων τιμίων, καὶ ἐν τοῖς βραχίοσιν ἀνὰ πέντε κλαβίων, καὶ χρυσᾶ ψέλλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Ubi Anastasius, & *in brachiis quinos circulos*.

ΚΛΑΒΟΥΛΆΡΙΟΣ, *Clabularis cursus*, de quo quædam in Gloss. med. Lat. attigimus. Joannes Lydus lib. de Mensibus: Κλαβουλάριος, ὀχηματικός· κλάβον γὰρ τὸν οἴακα καλοῦσιν.

ΚΛΑΔΑΡΆΚΙ, *Dumetum*, θαμνὸς, βάτος.

ΚΛΑΔΕΥΤΉΡΙ, *Falx*, δρέπανος.

ΚΛΑΔΟΤΖΎΜΒΑΛΟΝ, & Κλαυδοτζύμπαλον, *Cymbalum*, Κύμβαλον.

ΚΛΑΊΓΕΙΝ, Κλέγειν, *Plorare*, *Lugere*, *Lacrymari*, κλαίειν. Stephanus Sachleces in Narrat.

Πονῶ καὶ κλαίγω, καὶ ἀγανακτῶ, καὶ λέγω τὰ μεγάλα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 127. καὶ τὸ ἄλογον κλαίγοντας, ἔλεγεν. pag.128. κόρακας ἀῤῥώςησε, καὶ ἡ μάννα τε ἔκλαιγε.

Κλέγειν. Historia Apollonij Tyrij:

Ἄτυχος Ἀπολώνιος ἀρχίνησε νὰ κλέγει,
Γροίκοντας τὸ ςραγκύλιον, τὶ συντυχία λέγει.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Κλέγω, θρηνῶ, καὶ θλίβομαι, &c.

Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.306. καὶ ὡσὰν τὸ ἔμαθαν, ἔκλεψαν μεγάλως, καὶ ἔτυπτον τὸ ςῆθος αὐτῶν.

Κλάμα, Κλάημα, Κλάϊμα, *Fletus*, θρῆνος, γόος. Glossæ Græcobarb. διὰ τὴν λύπην, πένθος, καὶ κλάμαν τὴ ἀνδρός της. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ μετὰ κλαΐματα ἔςεκεν, καὶ δέρνε τον ςα ςήθη.

Alibi:

Μὲ πλῆθος ἀναςεναγμοὺς καὶ κλαΐμαν ἀρχινίζει.

Emmanuël Georgillas MS.

Ἤτον μετὰ κλαΐματα, ἢ πάλιν με τὸ γέλως.

Κλάμα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.161. τῶρα ἐπ' ἀληθείας κλαίγω, ἀμὴ τὰ ἔμπροσθεν δὲν ἦσαν ἀληθινὰ κλάματα.

Κλαμάτον. Glossæ Græcobarb. λυπητικὸν, ἄξιον λύπης, ἄξιον κλαμάτε.

Κλαιαμμύρης, Κλαυσιάρης, *Plorator*, οἰμώζων, δακρύων.

Κλαμυρίζειν, *Ejulari*, *Plangere*. Glossæ Græcobarb. ἔκλαυσε, ἔκλαψεν, ἐκλαμύρισε.

ΚΛΑΙΣΟΣ. Occurrit apud Theophanem an.6. Rhinotmeti, quidam Patricius, ὁ ἐπίκλην Κλαισός. Ubi Cod.al. Κλαῦσις.

ΚΛΑΝΕΙΝ, Κλάννειν, Κλαννοκοπεῖν, *Frangere*, Κλᾶν. Glossæ Græcobarb. Κλαννοκοπεῖ, ἡ κλάννει, ῥίπτει, ἡ ῥίβγει. Vita MS. Symeonis Sali: ἰδὲ καλαπόδιον ὃ ποιεῖ ὁ τεχνίτης, ποιῶ ςαυρὸν, καὶ κλάνεται.

ΚΛΑΠΑ, *Solea* vel *Gallica*, ligneum nempe sandalium, quod in balneis gestabant. Dio & Xiphilinus in Caracalla: ὡς καὶ ἐς τὸ παλάτιον κομισθέντες, κλάπας τε ὑποδεδεμένον, (ἐν βαλανείῳ γὰρ ὢν ἐτύχε) καὶ χιτωνίσκον ἐνδεδυμένον, &c. Suidas: Κωλοβάθρε, τὰς λεγομένας κλάπας, παρὰ πολλοῖς. Sunt autem *Colobathra*, Grallæ: unde apud Nonium *Grallatores sunt collobathrarij: Gralla enim sunt fustes, quis innituntur.* Vide Salmasium ad Spartianum p.163.

Κλάπα & Κλαπος, *Cippus*. Instrumentum quo reorum pedes constringuntur. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. ποδοκάκη, τὸ ἐν εἱρκτῇ ξύλον, ὅπερ κλάπα λέγεται καρτζικεῖον, καὶ κῶσπος. Joannes Tzetzes Chil. 13.v.301.

Κῶσποι δὲ καὶ κλοιόποδες, ὥσπερ φαμὲν καὶ κλάπες.

Anonymus de Locis Hierosol. cap.6. αὐτὲ εἶναι καὶ ἡ κλάπα ὅπε ἔβαλαν τὰς πόδας Ἰησοῦ τὲ Χριςοῦ μαρμαρεῖον. Ab eo exscripsit Manuël Malaxus in Chron. MS. p.335. Damascenus Hierom. Serm.7. μακάρι ἂν κάμης ὡσὰν κλάππαν τὸ λαιμό σε ςράβον.

Κλαπώνειν, *Cippo includere*, *constringere*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Τὰ πόδιά μας κλαπώσασιν, τὰ πάντα μας πελάσαν,
Εἰς φυλακὴν με βάλασιν, κ' ἤμαι φυλακισμένος.

Κλαπωτὸς, *Squameus*, Leunclavio: *Clavatus*, *Clavis ornatus*, Meursio. At Goarus κλαπωτὸν opus ait esse filum aureum ductile quidem, sed molis tusum & pressum, (ut sunt pedes Cippo inclusi) serica fila circumvestiens: *Or filé* nostri dicunt: cùm συρματηρὸν, inquit, illud sit quod *Or trait* vocamus. Quomodo verò κλαπωτὸν conficiatur, videtur indicare Codex Reg. Chymicus MS. 618. fol.281. Χρυσομάλλον κλαπωτόν. Χύσον ἄργυρον ἐν ῥιγλοχύτη, ἵνα ἦναι λαγαρισμένον ἑπταπλασιῶναι, εἶθ' ἔτω πύρωσον αὐτὸ εἰς τὸ σήρτην εἰς πᾶσαν φορὰν β'. ἢ γ'. εἶθ' ἔτω ῥίνισον αὐτὸ με ῥιναρειν δαμασκηνὸν ὑψηλον, καὶ κοπάνισον τὸ χρυσάφι λεπτὸν ἵνα ἦναι μάλαγμα· εἶτα θὲς τὸ πέταλον ἐπάνω εἰς τὸ ἄσημον, καὶ τυλίξας αὐτὸ μετὰ ῥαματίε, καὶ θὲς ἐν τῇ πυρᾷ ὥςε ἐρυθριᾶν· καὶ ἆρον αὐτὸ ἐκ τὸ πυρὸς, καὶ σθλήβωσον μετὰ ἐλιάκονον, καὶ ὅπε λίπα χρυσάφι, θὲς με τὸ ἀκόνην, καὶ πάλιν θὲς μέσον τὸ πυρὸς, καὶ ἆρον σθλίβοσον κατὰ γ'. φορὰς, καὶ ἔκτοτε σύρε νέμαν ἐν τῷ συρταρίῳ. Ejusmodi operum artifices intelligit Ptochoprodromus MS.

Απ' αὐτοῖς ὅπε κάμνεσιν τὰ κλαπωτὰ καὶ ζῶσιν,
Νὰ μαθα τέχνην κλαπωτὴν τὸ περιςρεμμένην,
Νὰ ἄνοιγα τὸ ἀρμάρην μας νὰ τοβρίσκα γεμάτον.

Infrà:

Ἀρνοῦμαι τὰ γραμματικὰ, τὰ κλαπωτὰ προκρίνω.

Codex Reg.5. ἰςέον ὅτι τὰ χρυσοκόκκινα σκιάδια φοροῦσιν οἱ ἀπὸ τὸ Πρωτοσεβάςε μέχρι τὸ μεγάλε Στρατοπεδάρχε. Τὰ δὲ συρματηρὰ, οἱ ἀπὸ μεγάλε Πριμμικηρίε μέχρις Κελτὸ καὶ Κεροπαλάτε. Τὰ δὲ κλαπωτὰ, οἱ ἀπὸ τὸ Πρωτοβεςιαρίτε μέχρι τέλες. Τὰ δὲ σκαρανικὰ φοροῦσιν οἱ ἀπ' ἀρχῆς, μέχρι τὸ Λογοθέτε τῶ ἀγελῶν. Τὰ δὲ κόκκινα, οἱ ἀπὸ τὸ Ἀκολούθε μέχρι τέλες. Edidit etiam Leunclavius lib.2.Extr.Juris Græco-Rom. ut & Matthæus Monachus de Offic. Palatij.

Ἀλλὰ καὶ τούτοις ἔξεςι πίλοις τοιούτοις χρῆσθαι,
Τῆς δὲ πέμπτης κλαπωταὶ τοῖς πᾶσιν αἱ καλύπτραι.

Codinus de Offic. Palat. cap.4. num.1. τὸ σκιάδιον τὸ μεγάλε Δομεςίκε χρυσοκόκκινον, κλαπωτὸν, μετὰ ἀέρος χρυσοκοκκίνε κλαπωτὸν καὶ αὐτὸ. Apud eundem cap.7. num.5. οἱ κλαπωτὰ φοροῦντες. Vide Τζαπωτός.

ΚΛΑΠΟΣ, *Clavus*, *Ornamentum vestis*. Joannes Tzetzes Chil.13. v.349.

Ὅμως γυναῖκες εὐγενεῖς καὶ τινες τῶ Ἀρχόντων
Κλεπτῶν ἀβδάδων ἔχεσι κλάπες τιμιωτέρες.

Ubi perperam Interpres *Furta* vertit.

ΚΛΑΡΙΑ, τὰ ψέλλια, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 2062. *Armilla*, *Torques*, vel quævis ornamenta. Psellus de Grammatica:

Κλάρεια δὲ τὰ ψέλλια· κικλισμὸς μικρὸς γέλως.

At aliud videtur sonare in Phortij Strategicis lib.1.

Ὥσπερ τὰ γυπινία,
Ἢ ςρώματα, ἢ κλαρία.

Rursum:

Μετὰ ταῦτα νὰ κειτάξεις,
Χώματα νὰ τὰ ςοιβάξεις,
Ἕναν πάτον μ' ὀρδινία,
Ἄλλον δὲ μετὰ κλαρία.

ΚΛΑΡΙΑ, Piscis species, Lugdunensibus, *Loëte*; Parisinis, *Barbote*. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap.53.

ΚΛΑΡΟΝ. Myrepsus MS.sect.27.cap.40. ἔμβαλε δὲ καὶ οἶνον καλὸν, ὅσον τὸ τριπλάσιον τὸ ἄνωθεν ἀποζέματος, καὶ μαλάξας καὶ δεύσας ταῦτα ὁμοῦ, σκεύαζε ὡς τὸ κλάρον. Ubi *Claretum* interpretantur Fuchsius, de qua voce nos in Glossario mediæ Lat.

ΚΛΑΡΟΣ, *Clarus*.Martyrium S.Bonifacij, Ἀγλαὴ, θυγάτηρ μὲν κλάρε, ἀπὸ Ἀνθυπάτε γενομένε. Ubi vetus versio: *Aglaë*, *filia quidem Acacij*, *genere autem Clari*, *quondam Proconsulis*.

ΚΛΑΣΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ, de quibus in V. φωνή. Hagiopolites MS. ὁμοίως καὶ ὁ ἀπόςροφος ἐνεργεῖ διπλασιαζομένη γὰρ τὸ αὐτὸ ἀποτελεῖ· καὶ πάλιν ἡ ὀξεῖα προσλαμβανομένη ἑτέραν ὀξεῖαν, καὶ τὸ ἡμίτονον, ἢ τὸ κλάσμα.

ΚΛΑΣΜΑΤΑ. *Partes panis ex quo sacra Eucharistia conficitur*: *Panis benedictus*. Balsamon ad Responsiones Monachor. τὸ μὲν τοι μὴ, λαμβάνειν κλάσμα ὑψωμένε ἄρτε τὰς μεταλαμβάνειν κωλυθέντας τῶ ἁγίων ἁγιασμάτων πραγματικῶς γινόμενον βλέπομεν, &c. Nicolaus Patr. Constantinop. in Jure Græco-Rom. pag.27. τὸ δὲ ὑψωθέσης τὰ κλάσματα ἐν μόνῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσθιέτωσαν. Pachymeres lib.7. cap.6. καὶ ὡς σφίσιν

ἰδοκῇ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἐνδόκῃ, πολλῶν καὶ ὀλίγων ἐντίμων τοῖς προσιοῦσιν, εἰ μὲν ἐπὶ μόνῃ ψαλμῳδίᾳ, καὶ ἱεροῦ κλάσματος μεταλήψει τὰ τῆς κοινωνίας εἶχον μετρίοις. Idem cap. 15. ὡς δὲ τῆς ἱερᾶς καὶ μεγάλης πέμπτης ἐτελεῖτο ἡ λειτουργία, καὶ αὐτοὶ συμπαρῆσαν ἐκεῖνοι, θέλοντες σφισὶ παραλογίσασθαι τὸν ἁγιασμὸν, πέμψαντες κρυφηδὸν, ἐξ ἀγορᾶς λαμβάνουσιν ἄρτον, καὶ κλάσαντες εἰς λεπτὰ, μηδὲν εἰδόσι μετεδίδουν ὡς ἱεροῦ ἄρτου κλασμάτων, &c. Eod. lib. cap. 22. οἱ δὴ καὶ αὐτόθεν προσιόντες, εὐλογίας τε μετελαγχάνουσι, καὶ ἱεροῦ μεταλαμβάνουσι κλάσματος. Lib. 8. cap. 89. τῶν ἐξομολογουμένων μὴ ὁμολογήσαντος, ὡς ἐκοινώνει τοῖς προτέροις, οὐχ ὅπως εὐχῶν καὶ ψαλμῳδιῶν, ὡς ἔλεγον, ἀλλὰ καὶ ἁγίου κλάσματος ἄρτου, &c. Vide Κλαστόν.

ΚΛΆΣΜΑΤΑ, *Agrorum species, à tributis & pensitationibus immunis.* Novella 2. Manuëlis Comneni de Immobilibus magnæ Ecclesiæ, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. πᾶσα δὲ πρόσταξις γεγονυῖα, εἴτε περὶ τῶν προαφωρισμένων, εἴτε περὶ κλασμάτων, εἴτε περὶ συμπαθειῶν, εἴτε περὶ τῶν ἀπὸ ταπεινῶν στίχων, εἴτε περὶ τῶν ὑποκειμένων ταῖς χαραγαῖς, &c. Novella 4. ejusdem Manuëlis pag. 157. πάντα γὰρ τὰ παρ' αὐτῶν κατεχόμενα ἐν οἱωδήτινι θέματι, κατά τε δύσιν καὶ ἀνατολὴν, κἂν ἐξ αὐτῶν εἰς ἐνδιαίτημα τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν βασιλέων, κἂν ἀπὸ κλασμάτων ὦσι, κἂν ἀπὸ συμπαθειῶν, ἢ ἀπὸ κεκινημένων, ἢ ὁλοπτώτων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν τελουμένων διαρίων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν κλασματισθέντων, ἢ καὶ δυνατοῖς διαπραθέντων, ἢ τοὐναντίον, ἢ ἐξ ὀρθώσεων κακῶς γεγονυιῶν διαπράσεων, κἂν ἐν ἄλλοις τόποις ὁρισθέντα δωρηθῶσιν ἐν ἄλλοις παρεδόθησαν, &c.

Κλασματικοὶ τόποι. Constantinus Porph. in Novella de Alienatione fundor. εἰ δὲ μὴ τούτων αἱ στάσεις, ἀλλ' ἑτέρων προσώπων εἰσὶ τὰ διαπιπρασκόμενα προάστεια, εἴτε ἐκ τοῦ δημοσίου οἱ λεγόμενοι οἱ κλασματικοὶ τόποι, ἢ καὶ ἄλλη κτῆσις ἀνήκουσα αὐτῷ ἐκποιεῖται, &c. Ubi Interpres, *Loca quæ tributaria dicuntur,* vertit. Imò *immunia à tributis.* Glossæ Basilic. Κλασματικὴ γῆ, ἤγουν ἐξαλειμματικὴ, deleta nempe ex Collectorum inventariis; Galli dicunt, *tiré du rolle des tailles.* Vide Cujac. ad leg. 1. Cod. non licere habit. lib. 11. & Gloss. med. Lat. in *Clasma.*

ΚΛΑΣΜΑΤΊΖΕΙΝ, *In frusta concidere, Delere exercitum,* vel *Vulnerare.* Theophanes p. 332. οἱ ἐν τῷ Λίβῳ καὶ Σόφωνι δίκην Μαρδαϊτῶν κρυπτόμενοι βασιλικοὶ ἄρχοντες, καὶ τὰ πεζικὰ ἐξάπινα τούτοις ἐπιρρίπτοντες καὶ κλασματίζοντες, ἐκεῖθεν ἀποδρᾶσαι ἐποίησαν.

Κλάσμα, *Vulnus.* Leges Militares Rufi cap. 64. ὁ ὑπὸ τῶν πολεμίων αἰχμαλωτιζόμενος οἰκέτης, καὶ κλάσματα ὑπὲρ τῆς πολιτείας εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενος, καὶ οὕτως ἀνθυποστρέφων, παραχρῆμα ἐλευθερούσθω.

ΚΛΑΣΣΈΝΔΙΞ. Priscianus lib. 5. *Claxendix, est concha quâ signum tegitur.* Ubi Glossæ MSS. S. Germani Paris. Κλαστένδιξ, *quasi* καλαστένδιξ, *à* καλέω, *voco, vel custodia tuba, id est concha qua tegitur tuba.* Vide Gloss. med. Lat. in *Claxendix.*

ΚΛΑΣΤΌΝ, idem quod κλάσμα, de qua voce paulò antè: *Panis Benedictus.* Liturgia S. Basilij ex Cod Cryptoferratensi: εἶτα ἀπεκδύεται τὴν στολὴν, λέγων, Νῦν ἀπολύεις, Καὶ ἀπολύει, καὶ δίδοι τὸ κλαστόν. Menologium: καὶ λαμβάνουσιν οἱ ἀδελφοὶ κλαστὸν, καὶ πρὸς ἓν κρασοβόλιον ἐν τῷ νάρθηκι, καὶ πλέον οὐδέν.

Κατακλαστὸν, eâdem notione. Euchologium pag. 750. εἶτα δίδοται κατακλαστὸν, καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Triodium 2. Feria 1. Hebdom. Jejuniorum: ubi de Præsanctificatis: μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, Εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον, μετανοίας γ'. καὶ τὸ, Εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, μεταδίδοται ἡμῖν τὸ κατακλαστὸν, καὶ ἀπόλυσις· οἱ δὲ μεταλαβόντες διαλύονται ὕδατος. Idem Triodium Feria 6. primæ hebdom. Jejun. καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν κολύβων, — καὶ δίδοται τὸ κατακλαστὸν παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ ἀπόλυσις. Et Sabbato Sancto: μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν δίδοται τὸ κατακλαστὸν ὑπὸ τοῦ ἱερέως, εἶτ' οὕτω γίνεται ἡ εὐλόγησις τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου· ὀφείλει δὲ ἔχειν ἀκρίβειαν ὁ Ἐκκλησιάρχης, ἵνα ὅταν ἀπολύσει ἡ ἐκκλησία τῆς λειτουργίας, ὑπάρχει ὥρα β' τῆς νυκτός. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν οὐκ ἐξερχόμεθα τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ καθήμεθα ἐν τοῖς τόποις ἡμῶν· καὶ εἰσέρχεται ὁ Κελλαρίτης, καὶ ἀποδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνάκλασμα τοῦ ἄρτου, καὶ ἀνὰ ἓξ ἰσχάδων καὶ φοινίκων, καὶ ἀπὸ ἑνὸς κρασοβολίου οἴνου. Vide cap. 14. ad 13. Novembr. cap. 19. pag. 35. Idem Triodium cap. 19. pag. 38. εἶτα γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ δίδοται τοῖς ἀδελφοῖς τὸ κατακλαστον. Nicephorus Confessor Patr. Constaninopol. in Canonib. cap. 18. τοὺς ἐν ἐπιτιμίοις μοναχοὺς χρὴ συνεσθίειν καὶ συνεύχεσθαι· μετέχειν δὲ καὶ εὐλογίας ἢ κατακλαστοῦ, ἅμα τῇ αὐτῶν ἐξομολογήσει. Demetrius Chomatenus in Responsis, de Latinis: p. 321. τῶν ἁγίων γὰρ εἰκόνων εἰσὶ καὶ οὗτοι προσκυνηταὶ, καὶ ἐν τοῖς κατ' αὐτοὺς ναοῖς ἀναστηλοῦσιν αὐτὰς, καὶ προθύμως προσερχομένοις τούτοις μεταδόσει κατακλαστοῦ, ὅταν ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ γίνηται. Catalogus Offic. M Eccl. Medonianus & Allatianus: ὁ Λογόθετης — κρατῶν καὶ τὸ δίσκον μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀντιδώρου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διδομένου τοῦ κατακλαστοῦ παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως.

ΚΛΆΤΖΑ. Vide in Κάλτζα.

ΚΚΑΥΔΙΑΝΌΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄσβεστος τῶν ὠῶν, καὶ αἴγειρος, καὶ κασίν.

ΚΛΑΥΔΟΤΖΎΜΠΑΛΟΝ. Vide Κλαδοτζύμβαλον.

ΚΛΑΥΣΙΆΡΗΣ, *Plorator, Gemebundus,* πολύκλαυστος.

ΚΛΆΨΙΜΟ, *Lamentatio,* θρῆνος, in Corona pretiosa. Alibi: νὰ κλάψῃ, *Flere,* Κλαίειν. Κλάψημο, *Fletus,* Κλαυθμός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τὸν ἔθαψε με κλάψημον, καὶ μὲ μεγάλον θρῆνος.

Idem lib. 7.

κλαψήματα καὶ στεναγμοὺς, φαρμάκια, δυστυχίας.

ΚΛΕΈΓΕΙΝ. Vide in Κλαίγειν.

ΚΛΕΙΔΑΡΙΆ, *Claustrum,* Κλεῖθρον, Κλείδωσις.

ΚΛΕΙΔΆΣ, *Faber ferrarius,* Σιδηρουργὸς, κλειθράδες, in Turco-Græcia Crusij.

ΚΛΕΊΔΩΜΑ, *Sera.* Joannes Moschus in Limon. cap. 28. ὁ δὲ ἀπὸ ὀργῆς λαβὼν τὰ κλείδια τοῦ ὁρίου, ἀπῆλθεν, θέλων ἐνέγκαι τὸν χοῦν· ἀνοίξας οὖν τὸ κλείδιοι, ἤθελεν ἀνοῖξαι τὰς θύρας, καὶ οὐκ ἠδύνατο. Ubi Cod. al. κλείδωμα præfert.

ΚΛΕΙΔΟΝΙΆ, *Sera,* Κλεῖθρον, in Corona pretiosa.

ΚΛΕΙΔΟΎΧΟΣ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν dictus S. Petrus Græcis, ut *Cæli claviger* Latinis. Vide Nicetam Paphlagonem in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopolit. pag. 1221. Edit. Labbei. Κλειδοῦχοι, *Æditui,* apud Theophanem an. 20. Copronymi.

ΚΛΕΊΖΕΙΝ, *Celebrare.* Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κλητθεῖον, τραπέζιον. Κληΐζω, τὸ δοξάζω.

Joannes Geometra in Paraphrasi Cantici Deiparæ MS.

Ἰδοὺ κλεΐζειν πᾶν γένος καὶ πᾶν ἔθνος,
Μέγιστά μοι δέδρακε καὶ κρείττω λόγου.

ΚΛΕΙΝΏΔΙΟΝ, *Clenodium, Cimelium,* res quævis pretiosa. Occurrit apud Nicetam in Thesauro Orthodoxæ fidei lib. 5. cap. 27. Vide Gloss. med. Lat. in *Clenodium.*

ΚΛΕΙΣΟΥ͂ΡΑΙ, *Claustra montium, aditus angusti.* Glossæ MSS. ἐμβολὴ, κλεισοῦρα, εἴσοδος στενοτάτη. Lexicon MS. Adespoton: ἐμβολὴν, κλεισοῦραν, εἴσοδον, ὁρμήν. Adde Suidam. Marcus Eremita de lege Spirit. cap. 140. προσβολή ἐστιν ἀνείδωλον κίνημα καρδίας, κλεισούρας δίκην ὑπὸ τῶν ἐμπείρων κατεχομένη·

ἀμφιλαφῆ χωρία, apud Nicetam in Joanne, ubi Cod. Barbarogr. κλεισοῦραι καὶ λόγγοι. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 29. στενωπὸς ἐπὶ μακρότατον ἐν τῷ ποιοῦνται· κλεισούρας ἑλληνίζοντες τὰς τοιαύτας ὁδοὺς Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Theophylactus Simocatta lib. 7. c. 14. ἐντεῦθεν οἱ βάρβαροι τὰ ἐχυρώματα τῶν διαβάσεων περικαθίσαντο· κλεισούρας τῇ πατρίῳ Ῥωμαῖοι φωνῇ ἀποκαλεῖν ταῦτα εἰώθασιν. Utuntur passim Scriptores, idem Procopius de Ædif. Justin. pag. 32. Edit. 1607. Theophanes an. 14. Heraclij, 26. Constantis, 12. Pogonati, præterea pag. 291. 298. 299. 307. 310. 325. 328. 329. 362. 367. 375. 376. 383. Anonymus post eundem Theophanem pag. 429. Leo Grammaticus pag. 452. Anonymus Combefisianus in Romano Jun. num. 10. Georgius Hamartolus & Symeon Logotheta in Theophilo num. 10. Nicephorus de Re militari statim initio, Leo Imp. in Tactic. cap. 9. §. 26. cap. 20. §. 81. Constantinus lib. 1. Them. 13. lib. 2. Them. 3. in Tactic. pag. 30. lib. de Adm. Imp. cap. 29. 50. Eustathius ad Dionysij Perieg. pag. 42. Anna Comnena pag. 389. 390. 391. 397. 398. Balsamon ad Can. 55. Epist. S. Basilij ad Amphiloch. Nicetas in Manuële lib. 6. num. 2. Constantinus Chliarenus in Sancito, in Jure Gr. Rom. pag. 210. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 165. Ducas Hist. pag. 47. Vide Notas nostras ad Alexiadem p. 300. & Gloss. med. Lat. in *Clausura*, & *Clusa*.

Κλεισουράρχης, *Clausuræ Præfectus*, apud Theophanem an. 10. Rhinotmeti: Γρηγόριος ὁ Καππαδόξ, ὁ καὶ Κλεισουριάρχης γενόμενος, ἔπειτα μοναχός. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. καὶ ὀνομασθῆναι τὸ μὲν Βασακάκιον Λαρίασης Κλεισουριάρχην. Continuator Theophanis lib. 4. num. 25. σὺν τοῖς Σελευκίας καὶ τῆς Χαρσιανοῦ Κλεισουράρχαις. Occurrit rursum infrà. Adde Cedrenum p. 547.

Κλησουρότοπος. Historia MS. Bertrandi Romani:

Εἰς κάμπον κλησουρότοπον, εἰς διάβαν Τουρκοβούνου.

ΚΛΕΜΑΞΙ'ΔΑ, *Viburnum*. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 18.

ΚΛΕΠΤΑΒΒΑ'ΔΕΣ, *Falsi Presbyteri*. Tzetzes Chil. 13. v. 350.

Κλέπτων ἀββάδων ἔχουσι κλάπους τιμιωτέρους.

Idem Chil. 9. v. 330.

Μὴ διὰ θύρας βαίνειν δὲ λέγω τοὺς κλεπταββάδας.

Adde v. 243. 249. 369. Vide Ἀββᾶς.

ΚΛΕΠΤΟΤΕΛΩ'ΝΗΜΑ, *Vectigal omissum*, in Basilicis lib. 56. tit. 1. Κλεπτοτελωνεῖν, ibid. cap. 8. εἰ δὲ εἷς τῶν κληρονόμων τὸ κοινὸν κλεπτοτελωνήσει πρᾶγμα, &c. *Si unus ex hæredibus rem communem causâ vectigalis subripuerit*, &c.

ΚΛΕ'ΦΤΕΙΝ, *Furari*, κλέπτειν. Κλέφτης, Κλεύτης, *Fur*, κλέπτης. Historia Apollonij Tyrij:

Ὦ ψεύστη, κλεύτη, πήγαινε ὀπίσω εἰς ἐμένα.

Κλεφτάτος, *Furtivus*, Κλοπιμαῖος. Κλεφτάτα, *Furtim*, Λάθρα, Κρύφα.

ΚΛΕΨΙΑ', Κλεψιμία, Κλεψιμαῖον, *Furtum*, Κλοπή. Occurrit vox κλεψιά, in Nomocanone Coteleriano num. 442. 476. & alibi non semel. Κλεψιγαμεῖν, *Furtivum connubium inire*, apud Aristænum ad Can. 69. Epist. S. Basilij ad Amphiloch.

ΚΛΕΩΝΙ'Α, *Helenium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 27.

ΚΛΗ'ΜΑ. Vide in Κλίμα.

ΚΛΗΝΑ'ΡΗΣ, *Lectus*, κλίνη. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ τότε εἶδε τὴν θεὰν, καὶ κοίτετόναι μέσα,
Εἰς στοκλινάρην ἔμορφον ὁλόγυμνη κοίτεζα.

ΚΛΗΡΟΔΟΣΙ'Α, *Successio*. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

Τούτοις γὰρ ἀπελάχιστε μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων,
Χωρικικὴν ἀγροικικὴν ὅλως κλήσασθαι κλῆσιν,
Ἢ θ' ἀγορᾶς, ἢ δωρεαῖς, ἢ κληροδοσίαις.

ΚΛῆΡΟΣ, *Ordinem*, seu *Gradum* significat *Ministerij Ecclesiastici*. Suidas & Auctor Etymologici: λέγεται κλῆρος καὶ σύστημα τῶν διακόνων καὶ πρεσβυτέρων. Ita Κλῆρος πρεσβυτερίου, Κλῆρος ἐπισκοπῆς, apud Eusebium in Hist. Eccl. & Irenæum. Epiphanius in Hæresi Meletianorum: οἱ δὲ ἀπὸ κληρικῶν ὑπάρχοντες διαφόρου κλήρου, πρεσβυτερίου τε, καὶ διακονίας, καὶ ἄλλων. Vide Henric. Valesium ad eundem Euseb. lib. 6. cap. 43. pag. 121. ubi observat Clerum Ecclesiasticum dividi in Majorem, quo Presbyteri intelliguntur, & minorem quo Diaconi, & reliqui inferiores Ordines.

Κλῆρος Βασιλικός, Clerus Palatinus, Clerici qui in Oratoriis Palatij sacra munia obibant, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 6. num. 28. Joan. Cantacuzenus lib. 2. cap. 21. ὕστερον δὲ οὐ πολλῷ, τῆς χρείας γινομένης, τῷ βασιλικῷ ἐνέγραψε κλήρῳ. Nicephorus Gregoras lib. 6. de Georgio Cyprio Patr. Constantinop. τῷ βασιλικῷ συγκαταλελεγμένος κλήρῳ. Βασιλικὸς κληρικός, in Concil. VIII. Oecumenico Act. 7. τῶν βασιλέως κληρικοῖς καταριθμούμενος, apud Symeon. Logoth. in Michaële Theophili F. num. 2. & in Basilio num. 7. Cæterùm Cleri Palatini Dignitates præcipuas sic describit Anonymus ex Cod. Mazarino, post Dignitates Palatinas, scilicet *Protopapam*, *Archidiaconum*, *Protopsaltas duos*, *Lampadiphorum*, *Doctorem*, *Domesticum & Magistrum Cleri*, de quibus singulis agimus suis locis:

Καὶ βασιλικῶν τῶν ἱερέων πρῶτος,
Πάρεστιν ἄρχων ἱερῶν τῶν διακόνων,
Καὶ τῶν μελῳδῶν οἱ Πρωτοψάλται δύο,
Κἀν τῇ ἑορτῇ Λαμπαδηφόρος ἄλλος,
Ἀποστολικῶν ὁ Κῆρυξ διδαγμάτων,
Δομέστικός τε, καὶ Μαΐστωρ τοῦ κλήρου,
Ταύταις Βασιλεὺς τῶν τιμαῖς ὑπεξαίρει
Πλήρωμα σεπτὸν εὐαγοῦς ἐκκλησίας.

Vide Codinum cap. 17. num. 38. 39.

Κλῆρος Δεσποινικός, *Clerus Imperatoris*, eod. cap. 17. num. 39.

Κληρικοί, *Clerici*, *Qui ex Clero sunt*. Concil. Laodicenum Can. 27. οὐ δεῖ τοὺς ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, ἢ λαϊκοὺς, &c. Adde Can. 30. 43. &c. Julianus Imp. in Epist. 52. ad Bostrenos: τὰ γοῦν πλήθη τὰ παρὰ τῶν λεγομένων κληρικῶν ἐξηπατημένα, πρόδηλον ὅτι ταύτης ἀφαιρηθείσης στασιάζει τῆς ἀδείας. Novella 123. cap. 19. τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, καὶ ἀναγνώστας, καὶ ψάλτας, οὓς πάντας Κληρικοὺς καλοῦμεν, &c. Neque tamen Sacerdotes inter Clericos censentur, ut est in Catalogo Offic. M. Ecclesiæ apud Goarum ad Euchoolog. pag. 275. οὐκ ὀφείλει γὰρ εἶναι ὁ ἱερέα κληρικόν· διότι τοῖς ἱερεῦσιν ἔταξεν ὁ κανὼν ἱερουργεῖν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, καὶ οὐκ οἰκέτης εἶναι τοῦ Ἀρχιερέως. In Novella Alexij de Ordinat. num. 9. οἱ κληρικοὶ ἔμβαθμοι dicuntur, οἵ τινές εἰσιν ἐναρίθμιοι, καὶ ῥόγας λαμβάνουσιν. Quibus opponuntur οἱ περιττοί, οἱ ἀπογεγραμμένοι μὲν ὑπάρχουσι, καὶ δουλεύουσι τῇ ἐκκλησίᾳ, οὐ λαμβάνουσι δέ τι ἀλλ' ἐλπίδι καὶ μόνῃ τρέφονται προκοπῆς. Scribit Balsamon ad Can. 77. Synodi Trull. Monachos σφραγῖδα (id est *Tonsuram*) δεξαμένους ἐπισκοπικὴν, κληρικοὺς dici. Vide Gloss. med. Lat. in *Clericus*.

Κληρικοπάροικος. Vide in Πάροικος.

Κληρικοτόπος, *Clerici officium in aliqua Ecclesia*, quomodo vulgò nos Galli dicimus, *une place de Clerc*. Michaël Cerularius in Epist. ad Petrum Patr. Antiochen. οἷς δὲ καὶ περιείχετο περὶ τοῦ εὐλαβοῦς Διακόνου καὶ Βασιλικοῦ Διακόνου Πέτρου, ὅτι τε κατὰ τὰς ἡμέρας πρὸς

πρὸς τὴν σὴν ἁγιώτητα εἰσηγήσεις, σιγίλλιον αὐτ τῦτο πεποίηκεν ἐπὶ τῷ φιλοτιμηθῆναι αὐτῷ παρὰ τ͂ πρὸ σῦ Πατριάρχυ κληρικοτόπιυ. Ubi Cod. al. κληροτοπίῳ præfert.

Κληρικάτον. Scholion ad Can. 34. Concilij Carthag. κυρίως γδ' βαθμοὶ τὰ κληρικάτα λέγονται, ἤγυν οἱ ἱερεῖς, διάκονοι, ὑποδιάκονοι, καὶ ἀναγνῶσται. Anathematismus Humberti & Legatorum Sedis Apostolicæ in Michaëlis Cerularij Patr. Constantinopolit. Edito de projecto Pittacio: κὴ ὡς Βαλέσιοι τὺς παροίκυς αὐτῶν εὐνυχίζυσι, ἐ ϋ μόνον πρὸς κληρικάτα, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπισκοπάτα.

Κληρικάτα præterea dicuntur *Certa in Ecclesia Ministeria, quæ Clericis adscribuntur*: id est Lectoribus, Subdiaconis, & Diaconis, qui soli duntaxat *Clerici* appellantur. Descripsit Goarus ad Euchologium pag 268. ordinem magnæ Ecclesiæ ex Cod. Allatiano, cum hocce Lemmate: τάξις τ͂ ἁγίας μεγάλης ἐκκλησίας, ἥνπερ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι καὶ ἀειμακάριστοι πατέρες ἐδογμάτισαν εἰς Ὀφφίκια κληρικάτα. Infrà: ἴδε καὶ διερμηνευόμενα τὰ ὀφφίκια κὴ κληρικάτα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, &c. Rursum: χρὴ ἢ γινώσκειν τὰ ὅμοια ὀφφίκια καὶ κληρικάτα δίδονται εἰς τρεῖς σφραγῖδας ταύτας. Ubi tres σφραγῖδες, sunt *Lectoratus, Subdiaconatus, & Diaconatus*, uti monemus in verbo Σφραγίς. Ea verò Officia cùm in Pontificis obsequium inventa sint, Presbyteris non possunt imponi, quorum Dignitas longè major, ut quibus, quod mox diximus, ἱερυργεῖν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν incumbat. Idem Catalogus: τὰ γδ' Ἀρχοντίκια καὶ ὀφφίκια τ͂ μεγάλης ἐκκλησίας εἰς ὑπηρεσίαν τῷ Ἀρχιερεῖ γεγόνασι.

Κληρωθῆναι, *Clero adscribi.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ MS. cap. 18. ὅτι ἀρχὴ καὶ ῥίζα ἐστὶ τ͂ τ͂ φιλαρχίας λογισμῶν ἡ τ͂ κληρωθῆναι ἐπιθυμία. Vide Balsamon. ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 36. & Henric. Valesium ad Evagrium lib. 4. cap. 36.

Κλήρωσις, *Clericatus.* Εἰς κλήρωσιν προσαγαγεῖν, *ad Clericatum promovere*, in Codice Canonum Ecclesiæ Africanæ c. 80. 90. Vide Balsamon. ad Nomocan. Photij tit. 1. c. 36. sub fin.

ΚΛΗΡΟΨΥΧΟΝ. Joann. Tzetzes Chil. 9. num. 298.

Πρὸς τὸ αὐτῦ κληρόψυχον ἔγραψα τὰ γραφέντα.

Ad ejus arbitrium, vertit Interpres.

ΚΛΗΣΟΥΑΛΙΟΣ. Habetur inter Epistolas Nili Monachi, 156. quæ inscribitur Χρυσογόνῳ Κλησυαλίῳ. Sed an Dignitas, & qualis, mihi non liquet. Putabam legendum Κηνσυαλίῳ, Censuali. Vide suprà in hac voce.

ΚΛΗ͂ΤΟΣ, seu potiùs κλῖτος, *Pars.* Glossæ MSS. κλῆτος, τὸ πλῆθος· κλῖτος ἢ, τὸ μέρος, κὴ κλίμα, ἐ κλίματα, τὰ μέρη. Etymolog. κλῆτος, συνέλευσις, συνάθροισις. Typicum S. Sabæ c. 4. ὡσαύτως θυμιᾷ τ͂ ἁγίαν τράπεζαν ὡσαύτως κὴ τὸ ἱλαστήριον ἅπαν, κἀκεῖθεν ἐξέρχεται διὰ βορείυ κλίτυς εἰς τ͂ ναόν. Eadem fermè Marcus Hieromonachus cap. 96. βόρειον κλῖτος, apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij pag. 4. 7. 9. ubi consulendus Goarus pag. 13. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num. 10. ὁρᾷ ἐν δεξιῷ κλίτυς ἐν ᾧ ἑστὼς τ͂ Εκτὴν προσηύχετο, &c. Andreas Cretensis Orat. in S. Mariæ Nativitatem pag. 1309. de eadem Deipara: ἡ μυστικὴ καὶ θεοφύτευτος ἄμπελος, ἡ ἐν τοῖς κλήτεσι τ͂ ἐκκλησίας εὐκληματῦσα, κὴ τ͂ πέπειρον βότρυν ἡμῖν τ͂ ἀφθαρσίας ἐκ μήτρας κυπρίζυσα.

ΚΛΗΤΩ͂ΡΙΟΝ, Κλητόριον, in Epimerismis MSS. Herodiani, τράπεζα. Lexicon MS. ad Shedographiam:

Κλητόριον, τραπέζιον. Κλητίζω, τὸ δοξάζω.

Suidæ, Κλητόριον, est Βασιλικὴ τράπεζα, *Convivium Imperatoris*, vel ab Imperatore exhibitum, ad quod evocabantur Magnates per ὀνομαστικλήτορας, seu Nomenclatores: unde vocis origo, quam attigit Moschopulus: Κλητήριον, ἐπὶ τ͂ κεκλημένων εἰς ἑστίασιν. Et Synodus Gangrensis Can. 11. εἴ τις καταφρονεῖν τ͂ ἐκ πίστεως ἀγάπας ποιύντων, — καὶ μὴ ἐθέλοι κοινωνεῖν τ͂ κλήσεσι, &c. Constantinus Porphyrog. in Basilio num. 10. κλητόριον ἐν τ͂ βασιλικαῖς οἰκίαις — ἐσκεύασατο. Cedrenus an. 31. Justiniani: διὸ κὴ λυπύμενος ὁ Βασιλεὺς, εἰς τὰ Γενέθλια καὶ Θεοφάνια χωρὶς στέμματος προῆλθε, κὴ τὰ ἐξ ἔθυς κλητόρια τ͂ δωδεκαημέρυ ἐκ ἐποίησεν, ἀλλὰ τὰς ἐξόδυς αὐτῶν δέδωκε πτωχοῖς. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 481. & Symeon Logotheta num. 7. Λέων ἢ ὁ βασιλεὺς στέφει Ἄνναν θυγατέρα Ζωῆς, τ͂ ἀπὸ τ͂ Τζαύτζη, διὰ τὸ μὴ δυνάσθαι ποιεῖν τὰ ἐκ τύπυ κλητώρια, μὴ ὔσης Αὐγύστης. Cedrenus utrobique perperam habet κλητόρια. Idem Leo Grammaticus in eod. Imp. pag. 484. ἐπὶ πᾶσαν ἐκ ἠδυνήθησαν, ἀπὸ τ͂ κλητορίυ, ἐν πλοίῳ μικρῷ ἐμβιβάσαντες, διεπέρασαν ἐν τῇ Ἱερίᾳ. Et pag. 486. κὴ ἐκέρασεν αὐτ κοσμικά, καὶ ἐκέρασεν τ͂ βασιλέα εἰς τὸ κλητόριον. Adde Anonym. Combefisianum in eod. Leone num. 15. 24. & Symeonem Logothetam num. 24. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: μετὰ ἢ φονευθῆναι τὴν γραῦν μετὰ τὺς παῖδας αὐτ, κὴ τ͂ Ἀπυταλιπτῆ, ἐσφάγη ὁ Μωχυμὲτ μετὰ τὸ φυσᾶτον αὐτῦ εἰς τὸ κάστρον Μωλινά, καὶ ἐποίησε κλητόριον μέγα. Vide nostram Constantinopolim lib. 2. sect. 6.

Κλητῦριν, eâdem notione. Liber Græcobarbarus MS. inscriptus Πυλολόγος, seu Apologus de avibus:

> Αετὸς ὁ μέγας βασιλεὺς ἁπάντων τ͂ ὀρνέων,
> Κλητῦριν εἶχεν κὴ χαρὰν, ἐ γάμον τ͂ υἱῦ τυ.

Κλητορεύειν, *Convivio excipere.* Theophanes in Rhinotmeto pag. 313. ἄλλυς ἢ πρὸς ἀριστόδειπνον κλητορεύων, ἅμα τῷ ἀναστῆναι, ὓς μὲν ἐφόνευσεν, ὓς ἢ ἀπέτεμεν. Ita etiam Georgius Hamartolus MS. in eodem Rhinotmeto. Anonymus de Templo S. Sophiæ pag. 262. κὴ μέχρι τ͂ ἁγίων Θεοφανίων δι' ἡμερῶν πέντε κὴ δέκα κλητορεύων πάντας κὴ ῥογεύων. Vide Καλεῖν.

Κλητορικά, inquit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcor. sunt *Convivia* vel *invitationes solemnes Imperatorum.*

Δειπνοκλήτωρ, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur ἑστιάτωρ. Et ἑστιατόριον, δειπνοκλητόριον. Est autem ἑστιατόριον, *Locus in quo reficimur*, *Refectorium*: & ἑστιάτωρ, *Refectorarius*. Vide in hac voce. Eustathius 1. Iliad. δαῖτα ἢ νῦν φησὶ τὴν ἢ φίλον, ἢ ὅλως τ͂ κατὰ τὰ ἔξω οἴκυ γινόμενα δειπνοκλητόρια.

ΚΛΙΑ'ΡΙΣΟΣ, *Ursus*, ἄρκτος, in Glossis Benedicti.

ΚΛΙ'ΒΑΝΟΝ, Κλιβάνιον, *Clibanum.* Philippus Pigafetta ad lib. 5. Leonis Tact. *Il clibano, fu al parer mio, armatura tutta intera di ferro, à guisa d'un corsaletto.* Macarius Homil. 17. ὥσπερ βέλος ἀποστελλόμενον κατὰ τ͂ φορῦντος κλίβανον, ὐδὲν ἠδίκησεν ὔ τὸ σίδηρον, ἢ τὸ σῶμα, &c. Achmes Onirocrit. cap. 156. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐνεδύσατο τὸ λεγόμενον κλιβάνιον, &c. Suprà: ὅτι ἐνεδύσατο ἢ εὗρε θώρακα ἤτοι λωρίκιον, &c. Leo in Tactic. cap. 5. §. 4. κλιβάνια σιδηρᾶ, ἢ ἐξ ἑτέρας ὕλης. cap. 6. §. 4. εἰ δυνατὸν ἢ, κὴ θώρακας ἔχειν, οἵτινες καλῦνται νῦν κλιβάνια, κὴ αὐτὰ λαμπρὰ κὴ στιλπνά. Adde num. 31. 35. cap. 19. §. 13. Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 15. ὐκ ἐνδύονται θώρακας, ὔτε κλιβάνια, ἀλλὰ περιβόλαια ῥοδωτά. Idem in Tacticis pag. 3. τ͂ ἢ καβαλλάριον ἐζώπλιζον λωρικίοις ἢ κλιβανίοις, ἢ σιδηροῖς, ἢ ἀπὸ κράτων πεπλεγμένοις. Pag. 14. ἐχέτωσαν κὴ κλιβάνια στιλπνὰ κὴ λαμπρά, &c. Adde cap. 51. pag. 194.

Κλιβανάριοι, in Glossis Basilic. ὁλοσίδηροι. Κλίβανα γδ' οἱ Ῥωμαῖοι τὰ σιδηρᾶ καλύμματα καλῦσι, ἀντὶ

τῆ καλαμλῶα, *Cataphracti Equites*, de quibus in Gloss. med. Lat.

Κλιβανόφοροι, iidem qui Κλιβανάειοι, in Novella Nicephori Phocæ de Militibus, &c. ἐπεὶ τὰ τῆ κλιβανοφόρων καὶ ἐπιλωρικοφόρων κίνησιν ἔλαβε.

Ἐπανοκλίβανον, *Tunica quæ loricis superinduebatur*: Gallis, *Cotte d'Armes*. Nicephorus περὶ παραδρ. πολεμ. Cap. 11. θώρακας ἀμπεχομένων, καὶ τὰ λεγόμενα ἐπανωκλίβανα μὴ λευκὰ ὄντα. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 5. ex Cod. Barbarogr. ἰδὼν δὲ καὶ τὸ ἐπανωκλίβανον, ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπάνω τῆ ἁρμάτων ἐφόρει, ὁλόχρυσον ὄντα μετὰ σύρματος, &c. Ubi Cod. alter: θεασάμενος δὲ Γαβρᾶς ἣν εἶχε ςολάδα ἐπὶ τῆ θώρακος βασιλεύς, &c.

ΚΛΙΒΩ΄ΔΙΟΝ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap. 621.

ΚΛΙΔΗ΄, pro κλειδίον. Corona pretiosa: κλιδὴ, *Clavis*, κλείς. Constantinus de Adm. Imp. cap. 46. καὶ ὑπάρχει κλειδὶν τῆ τε Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας. Acta MSS. Pilati: καὶ ἐξέςη πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἔκθαμβοι ἐγένοντο, ὅτι τὰς σφραγίδας εὗρω καὶ τὰς θύρας ἐσφραγισμένας, καὶ ὅτι τὴν κλίδαν εἶχεν ὁ Καϊάφας.

ΚΛΙ΄ΜΑ, *Regio*. Glossæ Lat. Gr. *Regionibus*, Κλίμασιν. Glossæ MSS. κλίμα, κλίματα, τὰ μέρη. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 107. ἐν Καρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆ κλίματος Σεκούνδης. Suprà Can. 94. ἐν Καρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆ δευτέρου κλίματος. Sozomen. lib. 4. cap. 4. κατὰ τὴν ἕω κλίματος. lib. 6. cap. 38. τὸ Ἀράβιον καλούμενον κλίμα οἰκοῦντων. Adde lib. 7. cap. 15. Justinianus in Nov. 43. cap. 1. §. 1. πάντα ἐργαςήρια τῆ εὐδαίμονος τῆ πόλεως (ΚΠ.) δεκατεσσάρων κλιμάτων. Socrates lib. 2. Hist. Eccl. cap. 38. Συνοικίᾳ δὲ ὀνομάζονται καὶ περὶ τρισκαιδέκατον τῆς ΚΠ. κλίμα. Chronicon Alexandrinum pag. 100. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Κίλιξ τὸ ἐπιλαχὸν αὐτῷ κλίμα ἐκάλεσεν Κιλικίον, εἰς τὸ ἴδιον αὐτῆ ὄνομα. Vide pag. 80. Vita S. Martini Episcopi Turonensis: ὃν ὕςερον κρατήσαντες ἐπίσκοποι κατὰ ἀποκάλυψιν τῆ Χειςῦ ἐχειροτόνησαν αὐτὸν Ἐπίσκοπον τῆ κατὰ Γαλλιῶν κλίματος, πόλεως Κωνςαντιανῆς, &c. Theophanes an. 12. Heraclij: ἀποκλείσας ὁ βασιλεὺς τὸ Πόντιον κλίμα, &c. an. 20. ἐξορίᾳ παρέπεμψεν ἐν χερσωνικοῖς κλίμασιν. Adde pag. 288. 292. 344. 380. Auctorem incertum post eundem pag. 442. Constantin. de Adm. Imp. cap. 37. pag. 116. cap. 42. pag. 132. Pachymerem lib. 11. cap. 11. Cantacuzen. lib. 1. cap. 4. Basilic. to. 1. pag. 566. Gloss. Basilic. in προβιγκιάλιος.

Κλῆμα, cum η. Codex Canonum Ecclesiæ Afric. cap. 93. 94. 107. ἐν Καρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆ δευτέρου κλήματος. Edit. Lat. *in Basilica Regionis secunda*. Editio Labbei habet κλίματος. Martyrium S. Basilei num. 5. καὶ ἀπέςειλεν κατὰ τὸ κλῆμα τῆ Ἀρμενίας περιελθεῖν. Constantinus de Administr. Imp. cap. 1. καὶ ληίζεσθαι αὐτήν τε χερσῶνα, καὶ τὰ λεγόμενα κλήματα. c. 10. τὰ ἐννέα κλήματα τῆς Χαζαρίας τῇ Ἀλανίᾳ παράκειται. Adde cap. 11. Auctor incertus post Theophanem pag. 442. τοὺς γὰρ μεταβάντας πλείςους ἔν τισι κλήμασι, καὶ εἰς χώρας τὰς μὴ προσηκούσας αὐτῷ πέμπων, &c.

Κλημαλάρχης, Κλιμαλάρχης, Regionis Præfectus. Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 9. ἀνελόντας Συρίων Κλημαλάρχην ὑπὸ τῆ Περσῶν Βασιλέως τῆ Ἀρμενίων πολιτείας γενόμενον. Idem lib. 4. cap. 7. ταῦτα ποιήσας, ἦλθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ κλιμαλάρχης τῆ Περσικῆς πολιτείας παραδίκα γέγονε. Constantinus Manasses pag. 139. Edit. Meursij:

> Καὶ συνελθόντες εἰς ταυτὸ ςρατάρχαι, κλιμαλάρχαι.

Et pag. 168.

> Πρὸς ἑαυτῆ ἐφέλκεται χωράρχας, κλιματάρχας.

Et alibi ex Cod. Allatiano:

> Τοῖς γοῦν χωράρχαις, καὶ τοῖς Κλιμαλαρχοῦσι.

ΚΛΙ΄ΜΑΚΕΣ, *Stapedes*, *Scalæ*, quibus in equum ascenditur. Pachymeres lib. 5. cap. 27. τὸ γὰρ τῆ ποδῶν ἄλημα οὐ παρεῖχε ςεῤῥῶς ἀντιβαίνειν τῆ ἐφ' ἑκάτερα τῆ ἐφεςρίδος κλίμαξιν. Vide σκάλα.

ΚΛΙ΄ΜΑΞ, *Ioannis Climaci*, Κλίμακος, *Lectiones in Ecclesia legi solita*, ex libro quem Κλίμακα appellavit, διὰ τὴν κατὰ τάξιν τῆ ἀρετῶν ἀνάβασιν, ut est in Menologio Basilij Imp. 30. Martij. Triodium, 2. Fer. 1. Hebdom. Jejunior. καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκομεν εἰς τὴν Κλίμακα, id est Lectiones ex Joanne Climaco. Rursum: καὶ γίνεται ἀνάγνωσις εἰς τὴν Κλίμακα. Typicum cap. 5. ποιεῖ δὲ καὶ ἀνάγνωσιν εἰς τὴν Κλίμακα. Synaxarium Sabbati 4. Hebdom. de eodem:

> Σύγγραμμα λιπὼν Κλίμακα τῆ ἀνόδου.

Infrà: καὶ τὴν κλίμακα συγγράψας. Sed & interdum Græcis ipse nudè Κλίμαξ appellatur & Georgio è Coreliano in Præfat. ad versionem Manipuli Curatorum Joanni Zonaræ Epist. 13. ὁ τῆ κλίμακος ἁγιώτατος Ἰωάννης. Apud Barlaamum Mon. de Igne Purgatorio: ὁ θεοφόρος Ἰωάννης ὁ τῆ οὐρανῆ κλίμακος ἀρχιτέκτων. Ὁ τῆ ἀσκητικῆς κλίμακος συγγραφεύς, apud Theophanem Cerameum Homil. 14. Epiphanius Hagiopolita de locis Sanctis pag. 56. καὶ εἰς τὸ αὐτὸ μοναςήριον κεῖται ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν καὶ διδάσκαλος ὁ Κλίμαξ. Vide Λαυσαϊκόν.

ΚΛΙΜΑΤΕΡΗ΄, *Vitis arbustiva*. Glossæ Græcobarb. Ἀγγελος, τὸ εἰς ἀναδενδράδα ξύλον τὸ ξύλον ὅπου ἔνι εἰς τὴν κλιματερίαν.

ΚΛΙΝΑ΄ΡΙΟΝ, *Lectus*, Κλίνη. Testamentum MS. Abrahami Patriarchæ: καὶ ἐκαθέςησαν ἀμφότεροι ἐπὶ τὰ κλινάρια. Germanus Patr. Constantinopol. in Deiparæ Dormitionem pag. 107. αἴρουσιν οἱ λοιποὶ τῆ Ἀποςόλων ἐν ὤμοις τὸ κλινάριον.

Κλίνη, *Lectus in quo effertur mortuus*. Anonymus Combefisianus in Romano juniore num. 6. uti de Helena Augusta: καὶ ταύτην βασιλικῶς τιμήσας, καὶ ἐν τῇ χρυσοκολλήτῳ καὶ διὰ μαργαριτῶν καὶ λίθων κλίνῃ τεθεῖσα, τῆ συγκλήτου προπεμπούσης, &c. Ut porrò lecti ij interdum ab honoratioribus ferrentur, indicat Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 96. Sed de ejusmodi lectis, vide nostram Constantinopolim lib. 3. Extr. & Gloss. med. Lat. in *Lectus*.

ΚΛΙΝΟΚΑΘΕ΄ΔΡΙΟΝ, *Lectulus*, *cum reclinatoriis*. Auctor Etymologici: Κλιντῆρες, εἶδος φορείου, ἢ κλινίδιον ἔχον ἀνακλίσεις, τὸ νῦν Κλινοκαθέδριον.

ΚΛΙΝΟΠΗ΄ΔΙΟΝ, *Polycnemum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 514.

ΚΛΙ΄ΤΟΣ. Vide in Κλῆτος.

ΚΛΟΒΟ΄Σ, Κλοῦβος, Κλῶβος, *Cavea*, *Carcer clathratus*. Pachymeres lib. 8. cap. 20. ἐπιφερόμενος καὶ τοὺς κατακρίτους, τὸν μὲν ἀδελφὸν ἐν κλοβῷ, εἰρκτῇ φορητῇ τις εἴποι, τὸν δὲ Στρατηγόπουλον δέσμιον.

Κλουβὸς eâdem notione, κλουβὶ, Portio. Philostorgius lib. 10. cap. 11. ὁ δὲ Αἰγύπτιος οὕτω καὶ τὸ βραχίονα, ὥςε μηδ' ἀχαρίςως τοὺς ἐν τοῖς κλουβοῖς πέρδικας ἐκμιμεῖσθαι, καὶ συναθύρειν αὐτῷ πρὸς ἔριν ἐκείνους. Vita MS. S. Auxentij: τοῖς ἀσκήσεσι καὶ ἀρετῇ περιβοητοῖς ἐτύγχανεν, ἐξαιρέτως μάλιςα Ἰωάννῃ τινὶ μοναχῷ πλησίον τῆ Ἑβδόμου ἐςῶτι ἐν κλουβῷ. Infrà: ἐκέλευσεν αὐτοῖς κελλίον οἰκοδομῆσαι μικρὸν, καὶ κλουβὸν ἔξωθεν τῆ κελλίου, ἐν ᾧ καὶ ἀπεκλείσθη, χαίρων τῇ καρδίᾳ καὶ ψάλλων, &c. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: κατασκευάζεται δὲ αὐτῷ κλουβὸς σιδηροῦς. Vita MS. S. Stephani Junioris: Τὸν κλουβὸν τῆ αὐτῆ ἀσκήσεως. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 601. ubi de matris sororibus:

> Ἰσότιμον, καὶ αὐτῷ κλουβῷ συνεμβιβάζων.

Id est, *Filias suas pari honore dignatus est parens*, &

& in eadem cavea seu domo educavit. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Εἰς τὸ ἔναι τε τὸ χαίειν τὸ πελὶν μὲ τὸ κλεβὶν ἐκράτει.

Κλεββος, aliâ notione habetur in Gloss. Lat. Gr. *Caldutera*, ἀπὸ κλεβες κρέας σωὺ λίπει.

Κλεβίον. Nicetas in Isaacio lib.2. num.7. in Cod. Barb. Gr. κλεβία, οἰκίσκοι ὀρνίθων in Edito vertuntur. Continuator Theophanis lib.3. num.43. ὑποβεβηκὸς δὲ τέτε μεσοπάτιόν ἐστιν, ὃ τὴν μὲν σκοπιὰν ἔξω μαρμαρίνε κλεβίε πρὸς τὸν χρυσοτρίκλινον ἔχων, εἰς βιβλιοθήκην ἀφώρισται. Manuël Malaxus in Chronico MS. p.721. καὶ αὐτὴ ἐκρέμασεν ἕνα κλεβὶ ἀπὸ τὸ παράθυρον, &c. Damascenus Studita serm.33. ὅμως εἶχε μίαν κίσσαν εἰς κλεβίν.

Περικλεβίζειν, *Cancellare, Inducere, Delere*, metaphora ducta à caveis avium, quæ virgulis ferreis levioribus decussatim inter se connexis, Cancellorum in morem, cinguntur. Lib. 35. Basilic. titul.7. περὶ τῶ ἐν διαθήκῃ χαραχθέντων, ἢ περικλεβισθέντων, ἢ ἀπαλειφθέντων, *de his quæ in Testamento cancellata sunt, vel inducta, vel deleta.* Ubi Lex. 1. τὰ περιχαραχθέντα, ἢ περισφραγισθέντα, ἢ ἀπαλειφθέντα, &c. Glossæ Basilic. περικεκλεβισμένε, καταχαραχθέντος.

Κλωβὸς, in Glossis Gr.Lat.*Cavea*. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieutic. ζωγρίοις, κλωβίοις. Rursum: cap.341. κυρτ, ζωγρεῖον, κλωβίον. Zonaras in Basilio: ἣν δ' ἐν τῷ οἴκῳ καθ' ὃν ἐγίνετο τὸ συμπόσιον, ζῶον ἐν κλωβῷ ἠωρημένον τῶ μιμηλῶν, καλέμενον ψιττακός. Ita etiam Scylitzes pag.593. Τάλαρον πλεκτ vocat Symeon Logotheta num.21. ex Constantino in eodem Basilio num. 100. Edit. Combefisij. Eustathius ad Dionysij περιήγησιν pag.135. ξυλινὸν δὲ ζωγρεῖον ὄρνιθος, ἤγεν κλωβίον. Laonicus lib.2. pag. 40. ὥς τι κλωβίον ἐμβαλλόμενον μείζωρον, καὶ καθεῖρξεν ἄμφω ἐς πύργον τε, καὶ εἱρκτὴν βραχεῖαν συνελάσας ξυλίνην πεποιημένην ἐντὸς τῶ πύργε, &c.

ΚΛΌΔΑ, *Panis crusta.*

ΚΛΌΖΕΙΝ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.10.

Ἀρκῆτα φίλε ἀκριβῆ, θεοὶ νὰ ἀποβλέπεν,
Ὁ κλόζης ὅπε ἐκλόζηκεν σοσὲν πολλὰ ὀλίγον.

Historia MS. Belissarij.

Πῶς ἔτως με συνέφερεν ὁ φθόνος πῶς ἐκλόζη.

ΚΛΟΙΟΦΟΡΕΙ͂Ν, *Numellas gerere.* In Basilic. to. 1. pag. 33. Κλοιὸν περιτίθεσθαι, *Inboiare*, in Gloss. Gr. Lat.

ΚΛΟΙΤΟΒΕΙ͂Ν. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes.

Ἐκεῖ πεζεύει κλοιτοβῶν, ἐκεῖ με ἀναμένει.

ΚΛΟΚΊΟΝ, *Matula.* Observat Jacobus Goupilus, quo loco apud Alexandrum Trallianum, lib.8. cap.5. hæc verba in Editis habentur, εἰ δὲ ἐκ τῶ κάτωθεν ἐκκρίνοιτο, καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑφιστάνεσαν εὑρήσεις ἐν τῷ πυθμένι τῆ ἀμίδος μᾶλλον, in altero Codice, pro ἀμίδος legi κλοκίε, eámque vocem vulgus Græcorum pro *matella* usurpare: fortè quòd campanæ, quam κλόκαν vocant, figuram quadamtenus referat. Nicephorus Blemmides de Chymia, MS. μετὰ δὲ ταῦτα λαβὼν τὸ δεύτερον λευκὸν, θὲς αὐτὸ ἐν κλοκίῳ, καὶ ἐν τῷ σόμαλι τῶ κλοκίε, ἐπίθες ἄγγος μαθωτ, ὅπερ λέγεται ἄμβυξ. Infrà: κλοκίον ὑελινόν. Occurrit ibi pluries. Sed & hanc vocem pro ipsa *urina* usurpant recentiores Medici Græci. Extat enim in Bibl. Colbertea Anonymi tractatus περὶ κλοκίων ἀῤῥώσων. Deinde, ἐὰν ἔστιν κλοκίον ἄῤῥωσε ἐρυθρὸν πολλὰ, &c. Mox: εἰ ἔστι τὸ κλοκίον ἐλαδόχροον, &c. Et in indice MS. Libror. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ: Γαλλωῦ —— τε αὐτῶ ἑρμηνεία περὶ τῶν κλοκείων, πῶς δεῖ ἑρμηνεύεσθαι. Hinc fortè dictus quidam Eunuchus Κλόκας, apud Cedrenum pag.474.

ΚΛΟΝΆΡΙ, *Ramus*, Κλὼν, Κλώναξ, Κλωνάριον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Κιαπέσω σὰ κλονάρια τες ὀπένιν τζακισμένα.

Historia Apollonij Tyrij:

Εὕγανε ἐκ τες γοναίες τε ἕνα καλὸ κλονάρι.

Occurrit præterea in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag.55.

ΚΛΟΞΌΣ, *Singultus*, λύγξ, λυγμός. Glossæ Botanicæ MSS. Colberteæ: Λιγμὸς, ὁ κλόξος. Moschopulus: λύζω, ἀφ' ἃ λυγμὸς, ὁ κοινῶς κλοξός. Theodosius Grammaticus in Grammatica MS. Λὶγξ, λιγμός. ἔστι δὲ εἶδος νοσήματος, τὸ παρὰ τοῖς ἀγοραίοις κλοξὸς λεγόμενον. Joannes Jatrosophista MS. cap. 188. πρὸς τὸ λεγόμενον λύτζικαν, ἤτοι κλόξον. Vide in Λύτζο.

ΚΛΟΠΟΣΠΟΡΊΑ, *Furtivus concubitus*, apud Achmetem Onirocrit. cap.216.

ΚΛΌΣΜΑ, pro κλῶσμα, *Parcarum filum.* Historia Bertrandi Romani MS.

Πολλὰ γὰρ ἔνι δυνατὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ κόσμον,
Τὴν εἱμαρμένην ἐκφυγεῖν, καὶ τὸ τῆς τύχης κλόσμα.

ΚΛΟΣΤΑΡΆΧΙΟΝ, *Fibra*, φλέβαις, ὅπε κρίμονται σαῖς ῥίζαις τῶ δένδρων. Ἴν, Ἰνίον, χοβός.

ΚΛΟΣΤΉ, *Sutura.* Agapius in Geoponico, cap.216. βράσαι ἕνα δεμάτι φασκομηλαίαν, καὶ δύο διπλὰ ὄργον ἄψηλον, ὅπε καμνεν τῆ κλοσαῖς, ἤγεν ῥάματα, &c.

ΚΛΌΣΤΡΑ, *Porcellus.* Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Κλόστρα ἢ μυριοπόδλωσ ἐκύλισιν τῆ χρόνε.

ΚΛΟΤΖΑ͂Ν, Κλοτζίζειν, *Calcibus ferire, Calcitrare*, λακτίζειν, πτερνίζειν. Glossæ Græcobarb. Αἲξ σκυρία. αἶγα ὅπε κλωτζᾶ, ἤγεν λακτίζει. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Εδὼ καὶ κεῖ τὲς πόδας τε χάμο σὴν γὴν λακτίζει,
Καὶ κλότζηζε πολλὰ κακὰ, εἴ τι κίανε ζηγῦν.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Κλώτζονλας, σὰν ἠμπόρει, κιαπάνε ἐσρεφέτον.

Κλοτζοκοπεῖν, apud Crusium, eâdem notione, ubi perperam scriptum κλοτζοκοπλῶ. Hinc

Κλοτζοκόπος, *Parasitus*, qui è mensa calcibus ejicitur. Lexicon MS. Cyrilli: παράσιτος, ὁ κόλαξ, φλυαρὸς, κλοτζοκόπος.

Κλοτζαιλοκοπεῖν. Glossæ MSS. ad Aristophanis nubes.

Τῦτον δ' ἐλαιον κολετρᾶ ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα,
Ὅ φασὶν ἰδιωτικῶς κλοτζαιλοκοπῦσαν.

Vide Λύτζα.

Κλοτζία, Κλότζος, *Pedis ictus*, Λάκτισμα, πτέρνισμα. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐνδὸς περίσσα ἐμάνησε, καὶ μία κλοτζία της δίδει,
Καὶ ἀπὸ τὸ πόνον ἡ ἀτυχὴς ἐπῆγε καὶ παραδίδει.

Georgius Contares lib.5. Hist. Athenar. τὸ δὲ ἄλογον, ὡς ἀγριωμένον ὅπε ἦτον, ἄρχησε νὰ πηδᾶ εἰς τὰ ὕψη, καὶ νὰ ῥίχνῃ τόσαις κλοτζίαις, ὥστε ὅπε ἔῤῥιψε κάτω τὸ ἄθλιον Μάσισον. Fr. Richardus in Scuto fidei part.2. p. 197. τὴν γ'. βολὰν δίδει τῆ πόρτας μίαν μεγάλην κλωτζιὰν, καὶ τὴν ῥίχτει κάτω.

Κλωζάτον, eâdem notione. Nicetas in Manuele lib.4. num. 7. ἐξῶσαι αὐτὲς τῶ λυτρῦ, παίοντες κατὰ τῆ γλυτῦ τῷ κλωζάτῳ. Ubi Cod. Edit. τῷ πλατεῖ τῶ ποδός.

Ἀντικλωτζαίνειν, *Recalcitrare.* Ἀντιλακτίζειν, ἀντισφάζειν.

ΚΛΟΥΒΊ, Κλεβός. Vide in Κλοβός.

ΚΛΟΥΘΕΙ͂Ν, pro Ἀκολυθεῖν, *Sequi.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Τὸ θέλημα ποκλέθησε πρῶτον τὴν Ἀφροδίτην.

Mox:

Γιάτι

Γιατὶ ἀνὲν, τὸ κάλιο μυ ἐσένα νὰ κλυθήσω.

Et lib. 12.

Οὔτε ναῦς, ὔτε ὅλον, τ̃ κόσμον να κλυθήσης.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Καὶ ὅπυ μας ὁδηγεῖ ὁ καιρὸς ἐκεῖθεν ἀς κλυθῦμεν.

ΚΛΥΣΤΕΡΊΑ ΒΟΤΆΝΗ, Herba qua in clystere uti solent, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 28.

ΚΛΥ'ΣΤΡΟΣ, *Inclytus*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἐκάτζαν χορία εἰς τὴν βυλὴν οἱ κοπελιὲς οἱ κλύστρες,
Καὶ χορία ἐκάτζασι ὅλες οἱ κειθαρίδες.

ΚΛΩΒΟΣ, Κλωβίον. Vide in Κλοβός.

ΚΛΩΕΜΆΤΙΟΝ, *Quidquid collo, manibus, & alibi appenditur ornatus gratiâ*. Vox formata à Κλοιὸς, *Torques*, unde Κλοιῶσαι, Proverb. 6. *Appendere cervici*. Lexicon. Gr. MS. Cod. Reg. 2062. περιάμματα, τὰ κῦ τὺς τραχήλυς καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὺς πόδας βεβαμμένα κλωεμάτια, ἅτινες αἱ γυναῖκες περιάπτυσι.

ΚΛΩΖΆΤΟΝ. Vide in Κλοτζᾶν.

ΚΛΩ͂ΖΟΣ, *Ejulatus*, ex voce κλώζειν, de qua Pollux. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 3. ex Cod. Barbarogr. διὰ τ̃ γυργύρυ αὐτ̃ κλώζυς κὴ ἐρυγμὺς ἐποίει, καὶ σφυριγμὺς μεγάλυς ἐξέφερεν ἀπὸ τ̃ σόματ☉ αὐτ̃.

ΚΛΩΝΆ, *Filum*, Κλωςὴρ, in Corona pretiosa.

ΚΛΏΣΙΑ, *Lemnisci aurei à peplo dependentes*, in Turcogræc. Crusij pag. 188. pro κρόσσια, *Fimbria*.

ΚΛΩΣΣΟΥ͂, Κλωσαριά, *Matrix gallina*, ἡ τεκῦσα ὄρνις. Κλωσσόπυλον, *Pullastra*, *Pullulus*, νεόττιον, ὀρτάλιχ☉. Portius: *Trica*, Μαλιά, καὶ τρίχες, ἢ κλωσαῖς ὅπυ δένονται σὰ ποδάρια τ̃ κλοσσοπύλων, κὴ τὰ ἐμποδίζυσι νὰ μὴν περπατῦναι. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 53. ὅτι μὲ τῦτον τ̃ τρόπον· τὸ συκότι περιλαμβάνει τὰ φαγητὰ ὡσὰν ἡ κλοσαρέα τὰ πυλία της.

ΚΛΩΤΖΑ͂Ν. Vide in Κλοτζᾶν.

ΚΝΕ'ΖΗΣ, *Cneses*, vel *Knes*. Ita indigatur Græcis Serviæ Toparcha. Κνέζης Σερβίας, in salutation. Epistol. Pontif. apud Habertum & Goarum: ubi idem Goarus monet in quibusdam Codd. haberi Κνένζη, & Κνέντζη. *Knesos* Serviæ Principes appellat etiam Presbyter Diocleates in Hist. Dalmat. Extr. Sed & apud Moscovitas ea etiamnum obtinet appellatio. Sigismundus Herberstenius de Reb. Moscovit. *Nomen Ducis apud eos dicitur Knez, nec alium majorem titulum unquam habuerunt, adjuncta illa dictione Magnus: nam omnes alij qui unicum Principatum habent, dicebantur Knes: qui verò plures principatus, atque alios Knez subjectos suo imperio habebant, Vveliki Knesi, id est Magni Duces appellabantur*. Deinde addit, *in Croatia Primores similiter Knez vocari*. Vide Gloss. med. Lat. in *Caganus*.

ΚΝΕ'ΟΡΟΝ, τ̃ συκαμίνυ τὸ σπέρμα, in Glossis Jatricis MSS. Ex Cod. Reg. 190. *Chamæleo*, apud Apul. cap. 25.

ΚΝΗΚΆΝΘΙΟΝ, *Cneci flos*. Glossæ Chymicæ MSS. ἠχομένιον, κνηκάνθιον. Zosimus Chymicus MS. Κρόκ☉, καὶ κνηκάνθιον.

ΚΝΙ'ΔΑ, *Urtica*, Κνίδη. Anonymus MS. περὶ ἀλινωμιῶν βολανῶν ἰατρικῶν. Ἀκαλήφη, Κνίδα.

ΚΝΙ'ΔΙΟΝ, *Vas* vel *Dolium*. Apophthegmata Patrum in Sisoë num. 8. καὶ εὑρέθη ἐκεῖ κνίδιον οἴνυ. Ubi monet Editor alios Codd. præferre κνήδιον. Legendum fortè κάδιον.

ΚΝΊΘΘΕΣ, *Urtica*. Glossæ Græcobarb. Κνίδαι, κνίθθες, Σκνίθθες.

ΚΝΊΠΙΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ὕδωρ ἐςὶν, ἀλάβαςρον οἰκονομηθὲν.

ΚΝΊΠΙΟΝ, *Inopia*, *Defectus*. Theophanes an. 6. Phocæ: ἐγένετο ἢ ἐν τῷ χρόνῳ τύτῳ θανατικὸν, κὴ κνίπια παντὸς εἴδυς. Ubi Miscella: *Facta est etiam mortalitas in illo anno, & inopia omnis speciei*. Alij Codd. habent σκνηπία, & σκηπία.

ΚΝΙΣΆΡΑ, *Cribrum*, Κόσκιν☉. Agapius Monach. in Geoponico cap. 4. πάλιν ὅταν θέλεις νὰ τὸ ζημώσῃς, ἀπομένει τὸ ἅλας εἰς τὴν κνισάραν, ἤγυν τὴν σίταν.

ΚΝΙΣΣΆΡΙΟΝ, *Pinguedo*. diminut. à κνίσα, τὸ λίπ☉. Lexic. Gr. MS. Reg. 2062. κνισάδιον, τὸ μικρὸν λίπ☉. Κνισάδιον cum unico Σ. scribit Auctor Etymologici in Κνίσα. Vide Eustathium Iliad. α.

ΚΝΟΥ'Σ, Ægyptiis, *Carduus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 421.

ΚΝΟΥ'ΦΙΟΝ, in Glossis Chymicis MS. ἐςὶν ἄμπυξ.

ΚΝΥ'Ξ, Ægyptiis, *Fumaria*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 692.

ΚΝΩΠΟ'ΔΙΟΝ, *Polygonum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 586. At Apul. cap. 18. habet Κλινοπόδιοντες.

ΚΟΒΆΡΙ, *Glomus*, in Turcogr. Crusij p. 256. Hinc Κοβαρίσκιον, diminutivum, *Glomulus*. Orneosophium cap. 42. pag. 211. καὶ ὅταν ἀπολύσῃς, κοβαρίσκια ποίησας ἀπὸ μαλλὶ ἀπολύτυ ὑποκάτωθεν τ̃ πτερύγων θήσεις, καὶ βάλας αὐτ̃ λανάτον.

Κοβαρίδες, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. dicti ὄνιοι, *Aselli*, quòd in glomum sese convolvant.

ΚΌΒΓΕΙΝ, *Succindere*, *Amputare*, pro κόπτειν. Glossæ Græcobarb. Σικόννονται, τὸ ῥομανίσιν τ̃ πόρτας, ἢ κόβγονται το. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Νύκταν ἡμέρα κόβγη σῦς, καὶ δὲν να σεκεξήσυν.

Cyrillus nuperus Patr. Constantinopol. Homil. in Dominicam post Exaltat. S. Crucis: ὁ Κύρι☉ μας σήμερον ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λέγων, Ὅςις θέλει ὀπίσω μυ ἀκολυθεῖν σε, κόβγει κάθε πρόφασιν, &c. Hinc ἀποκόβγειν, καταϰόβγειν, &c.

ΚΌΒΗ, *Pars aliqua capitis*, vel *Caput* ipsum. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κόβη, ἡ κεφαλή. Georgius Sanginatius de Partibus Corporis humani, MS.

Ὀνόμαζέ μοι κεφαλὴν κάρη, σωύτα κὴ κέβλην,
Κόβη, ὀγύρη, κύμβλην τε, κόρσα, τριτὰ, κράσιν, κόῤῥη.

ΚΟΒΙ'ΔΙΟΝ, *Cobio*, Piscis. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Φιλομηλίτζας τριφερὰς, κοβίδια, γαλέας.

ΚΌΒΟΛΟΙ. Joan. Meletius de Religione Borussorum: *Eædem gentes colunt Spiritus quosdam visibiles, qui lingua Rutenicâ Celiki, Græcâ Coboli, Germanicâ Coboldi, vocantur. Hos spiritus credunt habitare in occultis ædium locis, vel in congerie lignorum. Nutriúntque eos lautè omni ciborum genere*, &c.

ΚΟΒΥ'ΤΟΥΡΟΝ, *Veredus*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. βέρεδον, τὸ κοβύτυρον. In Lexico MS. Cyrilli scribitur κοβίτυρον. In alio: Βέρεδρον, τὸ κυβίτυρον. Ut pro Κόντυρον, vocem hanc usurpant. Vide in hac voce.

ΚΟΓΓΙΆΡΙΟΝ, *Congiarium*, *Epulum publicum*. Chronicon Alexandrinum pag. 276. Νυμμᾶς Πομπήλι☉ κογγιάριον ἔδωκεν ἐν Ῥώμῃ, &c.

Item pro *Congio*. Epiphanius de Ponder. & mensuris: Κογγιάριον ἢ μέτρον ἐςὶν ὑγρῦ, καὶ αὐτὸ παρ' Ἑβραίοις ἐκφωνύμενον. Aliàs Κόγγιον. Dioscorides de Pond. & mens. τὸ κόγγιον ἔχει λίτρας θ. τὸ ἡμικόγγιον λι. δ.

ΚΟΓΙΝΟ,

ΚΟΊΓΙΝΟ, *Spadiceus*, Κόκκινος, in Turcogr. Crusij pag. 188. 210.

ΚΟΓΚΙΣΤΑ. Alexander Trallianus lib. 9. γλαῦκον, σκορπίον, καρίδα, κόγκιςα, σηπία, τευθίδα. Ubi Goupylus emendat κοκκύγια.

ΚΟΓΚΛΟΣ, *Taxillus*. Glossæ Græcobarb. Ἀκλίζηλον, ἀςραγαλῦ ἐν κύκλῳ, στρογγύλον, καὶ εἰς τὸ γυρὸν ὅλον, καὶ τοὺς ὄζους· ἢ ὁ γυρὸς, γέμαλος ζάρεια, ἢ ὄζους, ἢ κόγκλους.

ΚΟΓΝΙΤΙΏΝ, *Cognitio*, Θεῖαι κογνιτιῶνες, *Sacra Cognitiones*, in Concilio Constantinopolit. sub Flaviano. Vide in Σκρίνιον, & Πρόξιμος.

ΚΟΓΧΗ, *Concha*, in Templis, pars illa quæ in Conchæ formam supernè sinuatur, præsertim illa in qua erat Bema, seu locus altaris: ἡμικύκλιον τοῦ ἁγίου βήματος, in Synodo Hierosol. an. 1672. p. 337. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: ἡ Κόγχη ἐστὶ κατὰ τὸ ἐν Βηθλεὲμ σπήλαιον, ὅπου ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς, &c. Mox: ἡ Κόγχη τοῦ θυσιαστηρίου, ἡ μετάθεσίς ἐστι τοῦ σταυροῦ. Joan. Moschus in Limon. cap. 145. καὶ σταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, προσέχων εἰς τὴν κόγχην, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, λέγει τῷ μάρτυρι, &c. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis pag. 58. πρὸς ἀνατολὴν δὲ τῶν κιόνων, ὡς ἀπὸ διαστήματος ὀλίγου, ἐστὶ κόγχη, καὶ ἴσταται τράπεζα, ἔνθα λειτουργεῖ ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως. Euchologium pag. 610. ποιοῦσι σταυρὸν ξύλινον, καὶ βάλλουσιν αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς κόγχης. Vide quæ de Concha Sophiana annotamus in Descript. Constantinopoleos Christianæ lib. 3. num. 50. & Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Τρίκογχος, *Ædes triplici Conchâ constans*. Vita Theodori Syceotæ: δοὺς δὲ ὅσιος Θεόδωρος τὰ γονικὰ αὐτοῦ κτήματα, ᾠκοδόμησεν ναὸν μέγα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τρίκογχον, καὶ τὸ μὲν δεξιὸν ὠνόμασεν τοῦ ἁγίου Πλάτωνος, τὸ δὲ ἐξ εὐωνύμων τοῦ ἁγίου Ἀντιόχου. Continuator Theophanis lib. 3. n. 9. τὸ τρίκογχον ναὸν κάλλει τε κάλλιςον, καὶ μεγέθει πολλῶν διαφέροντα. Et n. 42 τετράστερον — τρισὶ καὶ αὐτὸ κόγχαις διειλημμένον κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπικειμένου αὐτῷ Τρικόγχου. Leo Grammaticus pag. 497. ἐν τῷ λεγομένῳ τρικόγχῳ παλατίῳ τυφθείς. Vide eandem Constantinopolim lib. 2. sect. 4. num. 11. lib. 4. sect. 7. num. 1.

Ἑπτάκογχος, ita dictum Triclinium Palatij Constantinopoli, de qua collatio quæ facta est sub Justiniano: *Primâ itaque die convenimus in eodem Heptaconcho triclinio*. Meminit etiam Liberatus Diacon.

Τετράκογχος, apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 21.

ΚΟΓΧΥΊΛΗ, *Purpura*, κογχύλιον. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: θαλασσία πορφύρα, ἡ λεγομένη κογχύλη. Ita etiam apud Scholiastem Lycophronis, & alios. Cedrenus: Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος, ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅςις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην, &c.

Κογχυλευταὶ, *Conchyliarij*, *Conchylioleguli*, *Murileguli*, qui Conchas seu purpurâ conquirunt & piscantur, cujus piscationis primam inventionem Heracli Tyrio Philosopho adscribit Chronicon Alexandrinum p. 100. Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅςις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 52. οἱ δὲ ἔχοντες βασιλικὰ ἀξιώματα, πλώϊμοι, κογχυλευταὶ, χαρτοποιοὶ ἱππάρια οὐ δεδώκασιν, κογχυλευτικὴ τύχη in Nov. 128. Justiniani c. 6. Adde lib. 54. Basilic. tit. 16. & Gloss. med. Lat. in *Conchylioleguli*.

ΚΟΓΧΩ͂ΝΑΙ, *Nates*, *Clunis*. Moschopulus in Lexico Philostrati: γλουτοὶ, καὶ κογχῶναι, τὰ μετὰ τὰ ἰσχία, ἤγουν τὰ περὶ τὴν πυγὴν ὑπερέχοντα.

ΚΟΔΔΙΑΝΟΊ, Hæretici qui aliàs Γνωςικοὶ, de quibus Auctor de initiis Hæreseon num. 26.

ΚΟΔΙΜΕΝΤΟΝ, *Petroselinum Macedonicum*. Herba, sic appellata, quòd sit præcipui usus in condimentis. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Μακεδονικὸν, τὸ κοδίμεντον. Aliæ: κηρνίου σπέρμα, ἤτοι πετροσέλι, ἢ κουνδίμεντον. Lexicon Neophyti MS. Πετροσέλινον Μακεδονικὸν, τὸ κοδίμεντον. Anastasius Monachus de Patribus Sinaitis, MS. ἔσπειρε δὲ, φησὶ ὁ γέρων, κοδίμεντα εἰς ἀποτροφὴν αὐτοῦ. Zacharias in Dialog. Gregorij M. lib. 3. c. 1. ὁ δὲ Παυλῖνος εἰς τὴν τούτου τράπεζαν κοδίμεντα καὶ εὔοσμα βότανα ἐχορήγει. Utitur rursum infrà, ubi Gregorius M. *virentes herbas*, habet. Vide Niconem in Pandecte MS. ubi Historia S. Paulini refertur pag. 75. 76. ex Zacharia. Geoponica: μηνὶ φεβρουαρίῳ σπείρεται κοδίμεντον μετὰ πρασίου.

ΚΟΔΟΜΑΛΟΝ, arboris species apud Cretenses, quam Sabaudi *Malaucier* vocant, Græci Κοδύμαλον, de qua Ruellius & alij Botanici. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Obs. cap. 17.

ΚΟΔΡΑ. *Codra*, *Quadra*, in Glossis Græco-Lat. Κοδρίτης, *Panis quadratus*, ἄρτος τετράγωνος, de quo Athenæus lib. 13. Suidas: Κοδρίτης ἄρτος.

ΚΟΔΡΑΝΤΗΣ, *Quadrans*. Glossæ Biblicæ MSS. Κοδράντην, λεπτὸν, ἢ ὀκολασμόν. Glossæ Gr. MSS. Cod. Reg. 2062. Κοδράντης, τὸ πᾶν, (aliæ habent τὸ παιδὸν) ἢ τὰ λεπτὰ δύο, ἢ τὸ ἔσχατον τοῦ λεπτοῦ λέγεται καὶ ἡ πρᾶξις, καὶ αὐτὸ ἐνθύμημα. Hesychius: Κοδράντης, τὸ πᾶν, ἢ τὸ τέταρτον τοῦ φόλεως, τὸ πᾶν, ἢ τὰ λεπτὰ δύο, &c. Moschopulus: Κοδράντης, τὸ νόμισμα. Heronis Fragmentum: Σίκλος δὲ καλεῖται κοδράντης· ἑρμηνεύεται δὲ ἐκ τοῦ Ἑβραΐδος, ἤγουν ἀπόδεσμος δύο δὲ δραχμὰς εἶχε. Plutarchus: τὸ λεπτότατον τοῦ χαλκοῦ νόμισμα, Κουαδράντην καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Marcus Evangel. cap. 12. καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ, ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. Adde Matthæum cap. 5. Cyrillus in Catena in Matth. ὁ Κοδράντης δὲ σημαίνει τὸ τέταρτον τοῦ μέτρου· οὗτος κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν, φωνὴν δύο εἰσὶν ὀβολοὶ ὅπερ ὁ Λουκᾶς σαφηνίσας, λεπτὸν ὠνόμασεν. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κοδράντην καὶ τὸ ἔσχατον καὶ τὸ λεπτοῦ ὑπάρχει.

ΚΟΙΆΘΟΣ, pro Κύαθος. Glossæ Basilic. Κοιάθους, Σκαφιόλια. Ita etiam in Lexico MS. Colberteo.

ΚΟΙΑΙΣΙΤΩΡ, Κυαισίτωρ, *Quæsitor*. Moschopulus: κοιαισίτωρ, ὁ ἐπ' ἐγκλήμασι τιμωρός. Ὁ τὴν ἀρχὴν τοῦ κοιαισίτωρος ἔχων, ἤτοι ἐρευνητοῦ, in lib. 6. Basilic. tit. 6. § 3. Dignitas inventa à Justiniano. Procopius in Hist. arc. pag. 89. 1. Edit. τῇ δὲ τῇ ἑτέρα (ἀρχῇ) τοὺς τε παιδεραστοῦντας ἐς ἀεὶ τίννυσθαι, καὶ γυναιξὶν οὐ νόμιμα μιγνυμένους ἐπέτελλε, καὶ εἴ τε τὰ ἐς τὸ θεῖον οὐκ ὀρθῶς ἤσκειται, ὄνομα ταύτης ἐπιθεὶς Κοαισίτωρα. Vide Novellam ejusdem Justiniani 80. Idem Procop. lib. 1. de Bello Goth. ὃς δὴ Ἀταλαρίχῳ παρήδρευε πρότερον, Κυαισίτωρα τὴν ἀρχὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι.

Κοιαιςιονάριοι, βασανιςαὶ, in Lexico MS. Colberteo. Martyrium S. Tryphonis MS. τῶν δὲ κοιαιςιοναρίων δημίων τὰ προςασσόμενα αὐτοῖς ἐκτελούντων, καὶ προσφερόντων τὰς λαμπάδας, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Quæstionarij*.

ΚΟΙΑΊΣΤΩΡ, *Quæstor*. Glossæ Juris MSS. Κοιαίςωρ, βασανιςής. Glossæ Basilic. Κοιαίςωρ, ὁ τῶν βιωτικῶν ἐρευνητής. Moschopulus: Κοιαίςωρ, ἀξίωμα Ῥωμαϊκόν ἐςι δὲ ὁ συζητῶν καὶ ἐρευνῶν ἐπὶ χρήμασι. Κοιαισίτωρ δὲ κατ' ἐπίκτασιν, οἱονεὶ ἐπὶ ἐγκλήμασι τιμωρός. Zonaras tom. 2. pag. 20. 1. Edit. ὅτι πρῶτον οἱ Ταμίαι γίνεσθαι ἤρξαντο· Κοιαίςωρας δ' ἐκάλουν αὐτοὺς οἱ πρῶτοι μὲν τὰς θανασίμους δίκας ἐδίκαζον, ὅθεν καὶ τὴν προσηγορίαν ταύτην διὰ τὰς ἀνακρίσεις ἐσχήκασι, καὶ διὰ τὴν τῆς ἀληθείας τῆς ἐκ τῶν ἀνακρίσεων ζήτησιν· ὕστερον δὲ καὶ τῶν κοινῶν χρημάτων διοίκησιν ἔλαχον, καὶ Ταμίαι προσωνομάσθησαν· μετὰ ταῦτα δ' ἑτέροις μὲν ἐπετράπη τὰ δικαστήρια, ἐκεῖνοι δὲ τῶν χρημάτων ἦσαν διοικηταί. Liber 6. Basilic. tit. 5. cap. 1. διάφορον εἴτε ἐξ ἰδιωτῶν, εἴτε ἀπὸ Πατρικίων Κοιαίςωρες γίνονται. Ἀναγινώσκουσι δὲ τὰς Βασιλέων βίβλους, καὶ βουλεύονται ἐν τῇ συγκλήτῳ, καὶ τὰς βασιλικὰς ἀναγινώσκουσι κελεύσεις. Zosimus lib. 1. Σάλουϊος

λεῖος ὁ τὰ Βασιλεῖ δοκοῦντα τεταγμένος ὑπαγορεύειν, ὃν Κοιαίστωρα καλεῖν οἱ ἀπὸ Κωνσταντίνου δεδώκασι χρόνοι. Procopius in Hist. arcana: καὶ τὴν τοῦ Κοιαίστωρος καλουμένην ἀρχὴν διέθετο οὐδενὶ κόσμῳ. Lib. 1. Vandal. cap. 10. 24. lib. 1. de Bello Goth. cap. 14. Menander Protector in Legat. στέλλεται μετὰ τὴν Περσῶν χώραν πρεσβευτὴς Γαϊανὸς ἐν τοῖς βασιλείοις πατράσι τελῶν, καὶ τὴν λεγομένην τοῦ Κοιαίστωρος διέπων ἀρχὴν, ἣν οἴομαι ἐκ τοῦ ἀναζητεῖν ὧδε λελέχθαι Ῥωμαίοις. Hujusce vocis occurrit mentio non semel apud Scriptores, in Chronico Alexandrino an. 18. Constantij, an. 10. Leonis M. an. 15. Justiniani, & alibi, apud Evagrium lib. 4. cap. 12. Photium Cod. 231. Theophanem an. 18. Constantij, Cedrenum pag. 299. Leonem Grammaticum pag. 497. 498. Manassem pag. 111. Edit. Meursij, Joan. Tzetzem in Chil. 2. v. 89. in Nov. 10. Constantini Porphyrog. &c. Extremâ verò Græciâ Quæstor absque munere extitit, ut Auctor est Codinus. De eo Pachymeres lib. 8. cap. 7. & 20.

Κυαίστωρ. Theophylactus Simocatta apud Photium: Κυαίστωρ, ὃς πρὸς τὸν δῆμον τὴν ἐν τῷ λόγῳ τάξιν ἐτάχθη πληροῦν τοῦ Βασιλέως. Nicephorus Constantinopol. in Breviario pag. 36. Edit. 1. τὴν ἀξίαν, ἣν δὴ Κυαίστωρα καλοῦσι.

Κοιαιστώρειον, *Quæstorium*, Domus Quæstoris, in qua sedere pro tribunali solebat, apud Cedrenum an. 1. Constantini & Irenes, quod Παλάτιον τοῦ Κοιαίστωρος dicitur Codino. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. p. 153.

ΚΟΙΛΑΔΕΙ͂Ν, *Canere*, *Cantare*, ᾄδειν, Λιγυρίζειν. Κοιλάδισμα, *Cantus*, ᾆσμα, μέλος. Vide Κηλαδεῖν.

ΚΟΙΛΟ'Ν, Mensuræ species, apud Constantinopolitanos: cujus meminit Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epist. ad Theodosium Zygomalam, apud Crusium in Turcogr. pag. 268.

ΚΟΙΛΗ', *Pars concava tabulæ lusoriæ, in quam taxillos jacit aleator*, quod κοιλεῖν videtur appellare Stephanus Sacheces in Monitis MSS. ubi de Alea:

Κοιλίτζα κακορίζικος, καὶ διαλὰ τὰ πόθη,
Καὶ μετὰ παιδέρημος, κεῖνος δὲν τὸ γνώθη,
Κοιλὴ τὰ ζάρια ὁ ζαριστὴς, καὶ δρόνη σὰν να σκάπτη,
Χάνει ψυχὴν καὶ τὸ κορμὴ, καὶ τὰ παιδία του βλέπη.

Infrà:

Ὁ ζαριστὴς ὀρέγεται να κάτζη 'ς τὸ παιγνίδιν,
Τὰ κοκαλάκια να κοιλῆ 'ς τὸ μαλακὸν σανίδιν.

ΚΟΙΛΗ'ΠΑΤΑ ὄρνιθος, *Gequaria*, in Glossis Græco-Lat.

ΚΟΙ'ΛΟΝ, Mensuræ species. Georgius Contares lib. 13. Hist. Athenar. p. 438. ὕστερον ἐχάρησεν ἀπὸ λόγου του τοὺς πτωχοὺς δέκα χιλιάδες κοῖλα σιτάρι, &c.

ΚΟΙΛΟΥ'ΔΡΑΣ, Κοιλοῦθρας, Κοιλιάρης, *Ventricosus*, *Ventrosus*, γάστρων, γαστρώδης.

ΚΟΙΛΥΜΟΥΝΤΡΑ'. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἡ πολύλικη ἂν τὸ δόσουσι μετὰ χαρᾶς τὰ πέρνη,
Καὶ ὡς διὰ τὰ δόσια ἡ πολύλικη κοιλυμοῦντρα καὶ γέρνη.

ΚΟΙΜΗΣΙΑ'ΡΗΣ, *Somnolentus*, *Dormitator*, ὑπνηλός.

ΚΟΙ'ΜΗΣΙΣ, *Dormitio*, *Mors*. S. Basilius Epist. 261. μετὰ τὴν ἐπάνοδον μαθόντα τὴν κοίμησιν τοῦ Μακαρίου διακόνου. Theophanes an. 31. Constantini M. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου ἕως κοιμήσεως Ἀλεξάνδρου, ἔτη λζ'. an. 6. Theodosij Junioris: κοίμησις Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας, &c. Disputatio Gregentij, in fine: πολλὰ τέρατα καὶ σημεῖα ἐπιτελέσας εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ ζῶν, καὶ μετὰ κοίμησιν. Nicephorus Xanthopulus in Synopsi Sanctor. anni, in Augusto, de Assumptione Deiparæ:

Κοίμησιν ἁγνῆς, τὴν μετάστασιν λέγω. Passim. Quin & hoc observatu dignum, de hominum piorum obitu S. Paulum τὸ κοιμᾶσθαι: de Christi autem morte τὸ ἀποθνήσκειν verbo uti: propter eos scilicet qui non dubitarunt dicere, Christum solâ opinione (δοκήσει) natum esse, non autem verè corpus assumpsisse, & opinione mortuum, non autem verè passum esse. Ita Hoeschelius ad Vitam S. Antonij Athanasianam. Vide Gloss. med. Lat. in *Dormitio*.

ΚΟΙΜΗΤΗ'ΡΙΟΝ, *Cœmeterium*, locus humandis corporibus destinatus circa ædes sacras. Clemens lib. 6. Constit. Apostol. cap. 30. ἀπαραιτήτως δὲ συναθροίζεσθε ἐν τοῖς κοιμητηρίοις, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἱερῶν βίβλων ποιούμενοι, καὶ ψάλλοντες ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων. Synodus Laodicena Can. 9. ὁ κοιμητηρίοις, ἢ μαρτυρίοις αἱρετικῶν ἀπελθὼν εὐχῆς ἢ θεραπείας ἕνεκεν, ἀκοινώνητος ἔστω. Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap. 11. οὐδαμῶς δὲ ἐξέσται οὔτε ὑμῖν, οὔτε ἄλλοις τισὶν, ἢ συνόδους ποιεῖσθαι, ἢ εἰς τὰ καλούμενα κοιμητήρια εἰσιέναι. Adde cap. 13. Chrysostomus Homil. in nomen Cœmeterij: ὅτι ἐνταῦθα τῶν νεκρῶν κεῖται πλῆθος. — διὰ τοῦτο αὐτὸς ὁ τόπος κοιμητήριον ὠνόμασται, ἵνα μάθῃς, ὅτι οἱ τελευτηκότες, καὶ ἐνταῦθα κείμενοι, οὐ τεθνήκασιν, ἀλλὰ κοιμῶνται καὶ καθεύδουσι, &c. Evagrius lib. 1. cap. 16. ἐν τῷ καλουμένῳ κοιμητηρίῳ μετατίθεται. Vetus Inscriptio apud Gualterum in Tabulis Siculis num. 340. ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΝ ΗΓΟΡΑΣΜΕΝΟΝ ΑΠΟ ΖΟΣΙΜΗΤΙΝΟΣ ΚΑΙΑΝΙΚΕ. Triodium Fer. 6. Hebd. 1. Jejun. ἐν δὲ τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλομεν τοὺς ἀναπαυσίμους κανόνας τοῦ ἐνορδίνου ἤχου ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Occurrit passim.

Ἐπικοιμητηριάζεσθαι, ὑπηρετικὸν ὄνομα, apud Hesychium.

ΚΟΙΜΙ'ΛΙΟΝ. Testamentum MS. Abrahami Patriarchæ: καὶ οὐδὲ οἱ βασιλεῖς ὑπάρχουν ἀθάνατοι, οὐδὲ προπατόρων ἐξέφυγον τὸ τοῦ θανάτου κοιμίλιον, πάντες ἀπέθανον.

ΚΟΙΜΩΜΕ'ΝΑΙ, *Exochades & Esochades, sedis tumores externi vel interni.* Habentur in Cod. Reg. 957. anonymi Medici quidam tractatus, quorum unus est hoc titulo: περὶ ἐσοχάδων καὶ ἐξοχάδων τῶν λεγομένων τοῖς ἰδιώταις κοιμωμένων.

ΚΟΙΝΙ'ΣΚΙΟΝ. Balsamon ad Can. 4. Apost. ὅπως δὲ τὰς ἐπὶ τῶν μνήμαις τῶν ἁγίων, καὶ τῶν κατοιχομένων προσφερόμενα, καὶ κοινίσκια λεγόμενα. Ubi leg. Κανίσκια. Vide in hac voce.

ΚΟΙΝΟ'ΒΙΟΝ, *Cœnobium*: Pars *Lauræ*. Constabat enim *Laura Cœnobio*, & diversis *Cellis*. In cœnobiis manebant Monachi recèns facti; in Cellis Anachoretæ, qui ad vitæ Monasticæ apicem pervenerant. Ij quinque diebus hebdomadæ in sua cella quieti manebant, nihil ex esculentis gustantes, nisi tantùm panem, aquam, & dactylos: Sabbato autem & Dominicâ ad Ecclesiam accedentes post perceptam sacram Eucharistiam, in Cœnobio utebantur cocto, sumebántque parum vini. Totam hanc veterum Anachoretarum vitæ rationem præclare describit Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij num. 89. cujus hæc sunt de Cœnobiis: πρὸς δὲ καὶ Κοινόβιον μέσον αὐτῶν (Λαύρας) ὡς ἄριστα καθιδρύσας, τοὺς μὲν εἰσαγομένους τῶν μοναχῶν ἐν αὐτῷ τε τὴν μοναχικὴν ἐξασκεῖσθαι διαγωγὴν παρεσκεύαζεν. Idem num. 108. ubi ait Euthymius: δεῖ δὲ σε καὶ τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων εἰδέναι ὅτι κοινόβιον γενέσθαι ταύτην οὐ διὰ μακροῦ τὴν Λαύραν εὐδόκησεν ὁ Θεός. Quæ quidem ita intelligenda sunt, non quòd Laura suum Cœnobium non habuerit, sed quòd Cellas dirui jusserit S. Euthymius, & Anachoretas in Cœnobium induxerit, ut ait idem Cyrillus num. 113. 114. Usum Cœnobij indicat etiam Palladius in Histor. Lausiaca in Paulo Simplice:

plice: Ἄπελθε, εἰ ἄρα θέλεις μοναχὸς εἶναι, εἴσελθε εἰς κοινόβιον πλειόνων ἀδελφῶν. Justinianus in Nov. 5. cap. 3. τοὺς ἄλλους ὅσοις εἰς πλῆθος ἡ ἄσκησίς ἐστιν, ἐν τοῖς καλουμένοις κοινοβίοις εἶναι βουλόμεθα. Et in Nov. 123. c. 4. ἐν πᾶσι δὲ τοῖς μοναστηρίοις, ἅπερ καλεῖται κοινόβια, κελεύομεν κατὰ τοὺς μοναχικοὺς κανόνας ἐν ἑνὶ οἴκῳ πάντας οἰκεῖν, καὶ κοινῶς τρέφεσθαι. Theophylactus in Comment. in S. Marcum cap. 4. οἱ μὲν εἰσι παρθένοι, καὶ ἐρημικοὶ, ἄλλοι μιγάδες, καὶ ἐν κοινοβίῳ ἕτεροι λαϊκοὶ, καὶ ἐν γάμῳ. Occurrit non semel.

Κοινοβιακὸς, *Monachus in Cœnobio degens*. Basilius M. Ascet. 18. καὶ τοῖς λόγοις ἐπάρω τὰ τῶν κοινοβιακῶν κατορθώματα. Idem Theophylactus ad Matthæum cap. 13. κοινοβιακὸς τυχὼν μοναχὸς, καὶ ἔτι πρακτικός.

Κοινοβιάρχης, *Abbas*. Apophthegmata Patrum in Isaaco num. 2. μὴ γὰρ κοινοβιάρχης εἰμὶ, ἵνα διατάξω αὐτῷ. Joannes Moschus in Limon. cap. 146. ἔλεγεν ἡμῖν ἐν τῷ Ευνάτῳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ Τουγαρᾶ, διηγήσατο ὁ ἀββᾶς Μηνᾶς ὁ κοινοβιάρχης, &c. Adde cap. 147.

ΚΟΙΝΩΘΗ͂ΝΑΙ, *In communes usus redigi* dicuntur res quæ antea pro Sacris habebantur, apud Balsamon. ad Nomocan. Photij tit. 2. cap. 1.

ΚΟΙΝΟΛΑΙΤΑΊ, *Plebs*, κοινὸς λαός. Nos dicimus *Le commun peuple*. Balsamon ad Synod. VI. Can. 23. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἁγία δωρεὰ κατὰ κοινολαΐτας λέγεται τὰ ἅγια. Idem ad Can. Apost. 26. σημείωσαι ἐν, πῶς τιμωρεῖται ὁ κλῆρος διὰ τὴν ἀπαίδευσίαν τῶν κοινολαϊτῶν. Vide eundem ad Can. 14. & 15. Concil. Laodic. Georgius Corcyrensis de Commun. ὅτι κρατηθείσης ὑπὸ τῶν Φράγγων τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς, οὐ μόνον τῶν ἀνακτόρων, καὶ τῶν κοινολαϊτῶν, &c.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΊΑ, *Societas*, *Communio bonorum*. Glossæ Basilic. τί διαφέρει ἡ Κοινωνία τῆς Κοινοπράξεως; Κοινωνία μέν ἐστιν, ὅταν συμφωνήσωσι δύο πραγματεύεσθαι κοινῶς. Κοινοπραξία δὲ, ὅταν περιέλθῃ εἴς τινας δύο, ἢ καὶ πλείονας, πρᾶγμα ἀδιαιρέτως, ἢ ἀπὸ λεγάτου, ἢ κληρονομίας, ἢ δωρεᾶς, καὶ ὅταν μισθῶνται τινες πρᾶγμα δημοσίου τινός. Alibi: τοτόρκμ βονόρυμ, ἐπὶ πάσῃ περιουσίᾳ, ἣν καλοῦσι κοινοπραξίαν οἱ Ἕλληνες. Vide Theophilum, Harmenopulum, &c.

ΚΟΙΝΌΣΤΟΜΟΝ. Hero in Geodesia MS. recensens varia μέτρων, seu mensurarum agrariarum genera: διχὰς δὲ λέγεται τὸ τῶν β. δακτύλων ἄνοιγμα τοῦ ἀντίχειρος λέγω καὶ τοῦ λιχανοῦ· τοῦτο καὶ κοινόστομον καλοῦσί τινες.

ΚΟΙΝΩΝΊΑ, *Communio*, *Sacra Eucharistiæ perceptio*. Lexicon MS. Cyrilli: Κοινωνία, ἡ τῶν θείων μυστηρίων μετάληψις, διὰ τὸ τὴν πρὸς Χριστὸν ἡμῖν χαρίζεσθαι ἕνωσιν, καὶ κοινωνοὺς ἡμᾶς τῆς αὐτοῦ βασιλείας ποιεῖν. Quæ quidem hausit ab Isidoro Pelusiota lib. 1. Epist. 228. ubi eadem habentur. S. Basilius in Epist. 70. ὅτι μακάριον ἐκεῖνο τῶν ψυχῶν ἀγαλλίαμα, ὃ ἐπὶ τῇ συνάξει καὶ τῇ κοινωνίᾳ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων, ταῖς ψυχαῖς ἐγίνετο τῶν πιστευόντων εἰς Κύριον. Joannes Damascenus lib. 4. de Orthodoxa fide pag. 114. Edit. Veron. Μετάληψις δὲ λέγεται, δι' αὐτῆς γὰρ τῆς Ἰησοῦ θεότητος μεταλαμβάνομεν. Κοινωνία λέγεταί τε καί ἐστιν ἀληθῶς, διὰ τὸ κοινωνεῖν ἡμᾶς δι' αὐτῆς τῷ Χριστῷ, καὶ μετέχειν αὐτοῦ τῆς σαρκός τε καὶ τῆς θεότητος, κοινωνεῖν δὲ καὶ ἑνοῦσθαι ἀλλήλοις, δι' αὐτῆς, ἐπεὶ γὰρ ἐξ ἑνὸς ἄρτου μεταλαμβάνομεν οἱ πάντες, ἓν σῶμα Χριστοῦ, καὶ ἓν αἷμα, καὶ ἀλλήλων μέλη γινόμεθα, σύσσωμοι Χριστοῦ χρηματίζοντες. Vetus Pœnitential. ἐάν τις ἐν ἡμέρᾳ προσφορᾶς κωλύσει ἑαυτὸν τῆς κοινωνίας παρὰ γνώμην τοῦ ἀρχιμανδρίτου, γενέσθω ἀπολογίας. Infrà: ἐάν τις ἐν τῷ καιρῷ τῆς κοινωνίας, λύπην ἔχων πρὸς τὸν ἀδελφὸν, μὴ δῷ αὐτῷ εἰρήνην, ἔσω ἀφορισμένος. Vide Auctorem de initiis Hæreseon, num. 80.

Κοινωνεῖν, *Communicare*, *Sacram Eucharistiam sumere*. Idem S. Basilius in Epist. 289. καὶ τὸ κοινωνεῖν δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ μεταλαμβάνειν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, καλὸν καὶ ἐπωφελές. Mox: ἡμεῖς μέντοι γε τέταρτον καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα κοινωνοῦμεν· ἐν τῇ κυριακῇ, ἐν τῇ τετράδι, καὶ ἐν τῇ παρασκευῇ, καὶ τῷ σαββάτῳ, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἡμέραις, ἐὰν ᾖ μνήμη μάρτυρος τινός. Vide Sozomenum lib. 7. cap. 19. & alios passim.

Κοινωνικὸν, *Modulus ad Sacram Communionem prævius*, *& ante ipsam hostiæ fractionem*, ut ait Goarus ad Euchologr. p. 146. *cani solitus*. Liturgia Chrysostomi: εἶτα ψάλλει ὁ χορὸς τὸ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, ἢ τοῦ ἁγίου, &c. Chronicon Alexandrinum anno Heraclij 14. καὶ ψάλλεσθαι τὸ τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ· λέγεται καὶ τοῦτο τροπάριον.

Κοινωνεῖν, *Communicare Ecclesiæ*, *vel etiam Hæreticis*. Codex Canon. Eccl. Afric. cap. 134. ἐὰν δὲ ἀποδειχθῇ τὸ τοιοῦτον ψευσάμενον περὶ τῆς ἐκείνων κοινωνίας, ἐν τῷ λέγειν ἑαυτὸς κεκοινωνηκέναι, ὡς δείκνυται συνειδήσει αὐτοῦ μὴ κοινωνῆσαι, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν ἔτι μὴν ἀπολέσθαι. Et cap. 29. 128. ἀπὸ κοινωνίας ὤν, *Excommunicatus*. Στερεῖσθαι τῆς κοινωνίας, Can. 123. Voces passim obviæ.

Κοινωνεῖν τοῖς τῶν ἁγίων λειψάνοις: Ideò enim reliquias Martyrum aliquas habere tanto studio optabant Christiani, ut cum iisdem etiam mortuis communicarent: inde eas honorificè in Cœmeteriis condebant, ibique quotannis convenienter, anniversarium Martyrij diem celebrabant, hac ratione cum defunctis Martyribus communicantes. Atque hinc origo inductæ venerationis Sanctorum reliquiarum, ex dicto Apostoli in Epist. ad Rom. cap. 12. *Memoriis Sanctorum communicantes*. Euseb. lib. 4. Hist. cap. 15. καίπερ πολλῶν ἐπιθυμούντων τοῦτο ποιῆσαι, καὶ κοινωνῆσαι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ σαρκίῳ. Ubi videndus Henricus Valesius.

Κοινωνικὸς, *Qui alicui communicat*, *qui ejusdem est fidei & religionis*. Contrà, Hæretici dicuntur apud Photium in Nomocan. tit. 12. cap. 2. οἱ μὴ ὄντες κοινωνικοί. Et apud Balsamonem πάντες μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν ἁγιασμάτων ἀπὸ ἱερέων κατὰ τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 5. p. 260. ἀναθεματίζων αἱρετικοὺς, ἤγουν Σεβῆρον, —— τούς τε κοινωνικοὺς αὐτοῦ. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 27. ἢ ὅλως δεχόμενον ἐν οἰκίᾳ κοινωνικὸν Ἰωάννου, &c. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 149. *Quicunque talis est*, *meus communicator esse vel dici non poterit*. Adde cap. 184. S. Basilius in Epist. 58. καὶ ἐβουλήθη παρ' ἡμῶν τυπωθῆναι τὴν ἐπιστολὴν, ὑπογραφῆναι δὲ παρὰ πάντων τῶν κοινωνικῶν. Occurrit rursum infrà. Et in Epist. 59. 85. Ibas Edessæ Episcopus in Concilio Calchedonensi Act. 10. καὶ τὰ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἐδεξάμην, καὶ γράμματα αὐτῷ ἔπεμψα καὶ κοινωνικόν με ἔσχε, καὶ κοινωνικὸν αὐτὸν ἔσχον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ MS. cap. 56. Ἰωάννην δὲ τὸν Μαρκιανοῦ υἱὸν συνθέμενον, τόντε Σεβῆρον κοινωνικὸν εἰσδέξασθαι, &c. Infrà, εἰς κοινωνίαν δέξασθαι. Vide Clementem lib. 2. Constit. Apostol. c. 58. In Synodo ad Quercum apud Photium Cod. 59. objectum Chrysostomo, ὅτι τοὺς κοινωνικοὺς τῆς οἰκουμένης κατὰ γνώμην αὐτοῦ εἰσκλεισθέντας, καὶ τελευτήσαντας ἐν τῇ φυλακῇ ὑπερεῖδε, &c. Ubi eosdem esse censet Schottus, qui in Accusationibus Isaacij Episcopi §. 16. κοινωνικοὶ τῆς ἐκκλησίας, id est, Καθολικοὶ dicuntur. Aliter hanc vocem ex Max. Margunij sententia interpretatur Hoeschelius.

Κοινωνικαὶ, Κοινονικά, *Litteræ communicatoriæ*, quæ ab Episcopis dabantur lapsis, qui exactâ pœnitentiâ ad communionem recipiebantur: vel etiam fidelibus peregrinantibus, quo à cæteris fidelibus

ad communionem reciperentur : proinde eædem cum Formatis, ut indicavimus in Gloss. med. Lat. S.Basilius in Epist.345. εἰ δὲ ἐκ τῶν φαινομένων, καὶ πᾶσι προδήλων, ἐλέγχουσι μου τὴν κοινωνίαν, δειξάτωσαν ἢ κοινωνικὰ γράμματα παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτοὺς διαπεμπόμενα, ἢ παρ' ἐκείνου πρὸς ἐμέ. Idem Epist. 406. Σύμπιστος ἡμῖν ἐπέστειλε θεραπευτικὴν ἐπιστολὴν καὶ κοινωνικὴν, &c. Ejusmodi literarum meminerunt Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap.30. Acta Concilij Ephesini, Palladius in Vita S.Joan. Chrysostomi pag.10.24. Theodoritus lib.4. Hist. Eccl. cap.22. Nomocanon Cotelerianus, num.454. & alij, ut Latinos Scriptores prætercam.

Κοινωνία τῆς εὐχῆς μόνον, *Communio Orationis*, quæ pœnitentibus post certum temporis spatium indulgebatur, in Concilio Ancyrano Can. 4. Κοινωνίας τυγχάνειν τῆς εἰς τὰς προσευχὰς, ibid. Can.16. In Concilio Antiocheno I. Can.2. πάντας τοὺς εἰσιόντας εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν ἀκούοντας, μὴ κοινωνοῦντας δὲ εὐχῆς ἅμα τῷ λαῷ, &c. Adde Concil. Nicænum I. Can.12. 13. &c. S.Basilius in Epist.1. ad Amphiloch. cap.30. περὶ τῶν ἁρπαζόντων, — τρία ἔτη καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς συναρπάζοντας αὐτοῖς, ἔξω τῶν εὐχῶν γίνεσθαι. Idem in Epist. 244. καὶ αὐτὸς δὲ ἐκεῖνον ἐξόρισον τῶν εὐχῶν, καὶ ἐκκήρυκτον ποίησον· καὶ τοὺς συνεπελθόντας αὐτῷ κατὰ τὸ ἤδη πρόλαβον παρ' ἡμῶν κήρυγμα τριετίαν πανοικεὶ τῶν εὐχῶν ἐξόριζον. Mox : καὶ αὐτὴν ἔξω τῶν εὐχῶν πανδημεὶ ποίησον. Et in Epist.246. ὡς τὰ κοινὰ ἐπιτίμια οὐ σωφρονίζει, οὔτε τὸ εἴργεσθαι τῶν εὐχῶν ἄγει εἰς μετάνοιαν, ἀνάγκη τοῖς παρὰ τοῦ κυρίου δεδεῖσθαι κανόσιν ὑποβάλλειν. Sozomen. lib.4. cap.24. καὶ τῶν εὐχῶν ἀφώρισεν. Eusebius lib.6. Hist. Eccl. cap.42. καὶ προσευχῶν αὐτοῖς ἐκοινώνησαν. Socrates lib.6. cap.9. καὶ τῶν εὐχῶν μετίσχειν οὐκ ἐκώλυσε, κοινωνίαν δὲ τῶν μυστηρίων οὐκ ἔφη πρὸ διαγνώσεως μεταδώσειν αὐτοῖς.

Κοινωνία χωρὶς προσφορᾶς, erat τῶν ὑποπιπτόντων, de qua in Concilio Ancyrano Can.5. &c.

Κοινωνία τῶν λαϊκῶν, in Synodo Sardicensi Can. 1. Apud S.Basilium Epist. 1. ad Amphiloch. Can.32. Eusebium lib.6. Hist. Eccl. cap.43. &c.

Ἀκοινώνητος, *Excommunicatus* : Ἀφωρισμένος, Zonaræ ad Can. 10. Apost. Ἀκοινωνησία, *Excommunicatio*, in Canonibus Apostol. cap.8. in Concilio Nicæno I. Can. 5. in Cod. Canon. Afric. cap.29. in Concilio Calchedon. pag.513. 546. 609. & alibi passim, apud Michaëlem Psellum de Nomocanone, Theophylact. Bulgar. Archiep. Epist.27. Theophan. an.1. Constantini M. in Nomocanone Coteleriano num.454. 462. Ἀκοινωνησίας ἀπόφασις, *Sententia excommunicationis*, apud Zachariam lib. 2. Dialog. cap.23. Hesychius : Ἀνάθεμα, ἐπάρατος, ἀκοινώνητος. Lexicon MS. Cyrilli : Ἀναθεματισμένοι, ἐπάρατοι, ἢ ἀκοινώνητοι.

Ἀποκοινωνεῖν, *Excommunicare*. Ἀποκοινώνησις, *Excommunicatio*, apud Interpretem Gr. Concilij Lateranensis an.1215. cap.47.

ΚΟΙΤΆΖΕΙΝ, *Perspicere*, *Conspicere*, βλέπειν. Chronicon MS. Malaxi pag. 653. καὶ ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς, τί ἔναι ἐδικό σου τὸ μυλάρι, διὰ τί τὸ ἀφλώνης καὶ πυρπαλεῖ τοῦ κακοῦ καὶ ψοφᾶ, καὶ δὲν τὰ κοιτάζης, ὅσον ὅπου σου ἐδούλευε τὸ ἤθελες. Vide Κυτάζειν.

ΚΟΙΤΑΐΑ, *Cubilia ferarum*. Eustathius in Homer. ὅτι Ὁμήρου παραβολικῶς εἰπόντος, ὡς ἐξ εὐνῆς θορόντα νεβρὸν θηρητὴρ ἔβαλε, περὶ οὗ βραχέων ἐρρέθη, λαβοῦσι σχόντες, οἱ ἰδιῶται κοιταία καλοῦσι τὰς ἱρεινὰς εὐνὰς τῶν θηρῶν.

ΚΟΙΤΑΤΏΡΙΟΝ. Vide Κυτατώριον.

ΚΟΊΤΗ, *Amnis alveus*, quomodo *le lit d'une riviere* dicimus. Procopius de Ædific. lib.5.cap. 5. τέως ποταμὸν αὖθις ἐς τὴν πρόσθεν ὁδὸν ἐπανήγαγεν, ἣν κοίτην καλοῦσι. Infra : πρῶτα μὲν ἑτέραν πρὸ τοῦ πόλεως διεσκευάσατο τῷ ποταμῷ κοίτην. Auctor innominatus apud Suidam, ubi de Semiramide : ἡ αὐτὴ ἐκνεύσασα τὸν ποταμὸν, καὶ ἐντὸς τῆς κοίτης κτίσασα παλάτια, &c. Occurrit præterea in Basilic. lib.16 tit.2. cap. 24. lib. 50. tit.1. cap. 9. apud Joan. Tzetzem Chil. 9. v.600. Theophanem an. 24. 33. Justiniani, &c.

ΚΟΙΤΏΝ, locus ubi reponitur thesaurus Principis, *Fiscus*, *Camera*, *Cubiculum*, eâdem notione apud Scriptores inferioris Latinitatis, de quibus vocibus, nos pluribus in Gloss. Lat. Lexicon MS. Cyrilli : ταμεῖον, Κοιτῶνα, Dio lib.61. ταχὺ μὲν τοὺς ἐν τῷ βασιλικῷ κοιτῶνι θησαυροὺς ἐξεκένωσε. Constantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap. 50. ὡς εἶναι τὸ πᾶν πάκτον αὐτῶν νομίσματα χ'. ἅτινα ἀπῄτησε καὶ εἰσεκόμισεν ὁ αὐτὸς Κρινίτης ἐν τῷ θεοφυλάκτῳ κοιτῶνι. Rationale peræquatorum Alexij Comneni ex Cod.Reg. MS. καὶ ταῦτα μὲν εἰσι τὰ λογιζόμενα καὶ ἑνωσμένα τῷ δημοσίῳ, καὶ εἰσκομιζόμενα ἐν τῷ βασιλικῷ κοιτῶνι. Vide Notas nostras ad Alexiadem p.250.

ΚΟΙΤΩΝΆΡΙΟΝ, *Lectulus*, vel *Ædicula*, *Cubiculum*. Apophthegmata Patrum in Agathone num. 1. οἶδα γὰρ ὅτι ἀδελφὸς ποιήσας χρόνον ἐν τῷ κελλίῳ οἰκῶν, ἔχων τὸ κοιτωνάριον, εἶπεν, ὅτι μέλλω ἐκ τοῦ κελλίου, μὴ γνοὺς αὐτὸ τὸ κοιτωνάριον, εἰ μὴ ἕτερός μοι εἶπεν. Martyrium S.Febroniæ MS. ἀλλ' ἑαυτὴν ἀπέκλεισεν ἐν τῷ κοιτωναρίῳ.

ΚΟΙΤΩΝΊΤΑΙ, *Cubicularij Principis* : Κοιτωνάριοι, Codino in Originib. Constantinopol.num. 120. & de Offic. cap.5.num.28. οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος, in Martyrio S. Basilei num.4. Versus Leonis Philosophi Imp.morientis :

Ἔλθετε καὶ θεράποντες τοῦ ἱεροῦ κοιτῶνος.

Concil. Constantinopolit. IV. pag. 1404. Νικήτας κοιτωνίτης ὁ ἐπιλεγόμενος Κλαίουσα. Πρόκοιτοι, in Collect. Histor. Scaliger. & apud Zonaram in Commodo & in Theophilo : παράκοιτος, Constantino Manassi, pag.114 Edit.Reg.

Παράκοιτον καὶ φύλακα τῆς Βασιλείου κλίνης.

Nicetas in Joanne num.3. καὶ τῶν οἰκιδίων καὶ προκοίτων ὁ προσφιλέστατος. Idem in Andronico lib.2. num.2. καὶ τοὺς προκοίτους δὲ καὶ προφύλακας ἐσαεὶ τοιούτων ἀναγωγῶν συνήλειχεν ὁμηγύρεων. Atque ij προκοιτεῖν τῷ Βασιλεῖ dicuntur Pachymeri lib.7.cap.35. Ext. Phavorinus : πρόκοιτος, ὁ ἔμπροσθεν κοιμώμενός τινος. Vita S.Basilij Junior. pag.110. Εὐνοῦχος ὁ κοιτωνίτης. Constantinus de Adm. Imp. cap.51. καὶ ὁ Παρακοιμώμενος, καὶ ὁ πρωτοβεστιάριος, καὶ ἐκ τῶν κοιτωνιτῶν οὓς ἂν ἐκέλευσεν ὁ Βασιλεύς. Adde Leonem Grammatic. pag.458. 479. *Citoneta*, apud Luithprandum lib.5. cap.2. Vide eundem lib.3. cap.7. lib.6. cap.2. & Gloss. med. Lat. in *Chetoniti*.

ΚΌΚΑΤΟΣ. Vide in Λαμπροκόκατος.

ΚΌΚΑΛΟΝ, *Os*, ὀστοῦν, ὀστέον. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Ὀστέον, τὸ κόκαλον. Codex Reg. MS. 1595. fol.77. ἂν θέλῃς να κάμῃς, κόκαλον ἄσπρον πράσινον, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei :

——— Νὰ μιτζήσῃς.
Ἀπάνω σόλον τὸ κορμὴ τὰ κόκαλα τὰ ὅλα.

Nomocanon laudatus ab Allatio lib.de Opinat.Græcor. num.14. καὶ ἔθαψαν αὐτοὺς, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν εὑρέθησαν τὰ σώματα αὐτῶν λελυμένα καὶ κεχωρισμένα κόκαλον ἀπὸ κόκαλον. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.145. λύκου ἔπεσεν εἰς τὸν λαιμὸν κόκαλον. Ubi Cod. Gr. λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγη. Agapius in Geoponico c.131. ῥίπτουσι τὰ κόκαλα, καὶ τὸ ψαχνὸν κοπανίζουν μὲ πολυποδίον καὶ σίνας νερόν. Ubi pro *Nucleis* κόκαλα sumuntur, ut & cap.132. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Κόκαλον δὲ ὁ σρόβιλος, καὶ τὸ κρόμυον γῆθυ. Est autem σρόβιλος, *Nux pinea*. Galenus lib. 7. de Medicam. simplic. κώνυ καρπὸς, ὃν δὴ καὶ κόκαλον ὀνομάζυσι καὶ σρόβιλον, &c. Vide Bartholomæum Stephanum ad Erotianum p.67. Eustathium ad Odyss. ρ. & Malaxum in Hist. Patr. pag.136. Κοκαλάκι, *Ossiculum*, ὀσάριον. Κοκαλένιος, *Osseus*, ὀσεινός.

Κώκαλον, cùm ω, apud eundem Agapium cap.40. 135. 190. & alibi.

Ξηκοκκαλίζειν, *Exossare*. Glossæ Græcobarb. ἀρθρέμβολα, ὀνόματα βασανιστηρίων, παρὰ τὸ ἐξαρθρῦν τὰ ἐμβαλλόμενον, διὰ τι ξηκοκκαλίζυν ἐκεῖνον ὅπυ ναπασεση εἰς ἐκεῖνα.

Κόκαλα, *Taxilli*, Gallis *Osselets*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Alea:

> Τρία κοματζέλια κόκαλα νάχυν κυκύδια μαῦρα,
> Τὸν βάνυσι τὸ ζαειςλὼ εἰς τὴν ἰςίαν καὶ λαῦρα.

Rursum:

> Ο' ζαρισὴς ὀρέγεται να κάτζη σὸ παιγνίδιν,
> Τὰ κοκαλάκια να κοιλῆ σὸ μαλακὸν σανίδιν.

Infrà:

> Τὰ κοκαλάκια τὰ μικρὰ σὸ μαγκλυὸν σανίδιν.

ΚΟΚΑΤΟΣ. Vide Λαμπροκόκαλος.

ΚΟΚΙΝΑ'ΔΑ, Κοκινιὰ, *Rubor*, *Rubeus color*, ἐρυθρότης. Κοκκινυτζικὸς, *Subrubicundus*, ὑπέρυθρος. Port.

ΚΟΚΙΝΟΔΡΟΣΑ'ΤΟΣ. Vide in Δροσάτος.

ΚΟΚΙΝΙ'ΔΙΝ, *Coccus Cnidius*. Demetrius Constantinopolit. lib.2.cap.10. κοκινίδιν λαβὼν, καὶ καθαρίσας αὐτὸ καλῶς, καὶ τὸ ἥμισυ θλάσας, &c. Occurrit ibi semel ac iterum.

ΚΟΚΙΤΡΟΥ'Ν, τὸ λίβανον τὸ ἀρσενικὸν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Thus masculum*.

ΚΟ'ΚΚΑΛΙΝ τῦ σίτυ, apud Myrepsum sect. 1. cap.406. in Cod. MS. *Nigellam quæ in frumentis passim provenit*, & *Lolium* dicitur, interpretatur Fuchsius cap.412.

ΚΟΚΚΙΝΑ'ΔΙΟΝ, *Minium*, Fucus rubeus, quo mulieres genas & labia inficiunt. Canon pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: γυνὴ ἡ μετὰ ψιμμιθρίαν καὶ κοκκιναδίυ νιπτομένη πρὸς ἀπάτην, ἤγυν διαφανῆ ὡραίαν, καὶ ἀπαντίσει τινα, &c.

ΚΟΚΚΙΝΟΓΟΥ'ΛΙΑ, *Beta rubea*, Cretensibus. Agapius in Geoponico cap.186. βράσε κόκκινα σεῦκλα, ἤγυν παζὰ, τὰ ὁποῖα λέγυν εἰς τὴν κρήτην κοκκινογέλια.

ΚΟΚΚΙ'ΟΝ, *Siliqua*. Anonymus de Ponderibus & mensuris post Nicandrum, κεράτιον, τὸ ἰδιωτικῶς λέγεται κοκκίον. Moschopulus περὶ σχεδῶν· δραχμὴ δὲ ἴσα κοκκία ἑκκαίδεκα. Occurrit sæpe apud Medicos inferioris ætatis. Vide Leonard. Fuchsium ad Myrepsum sect. 1. de Antidot. num. 6. Apophthegmata Patrum in Sisoë n.31. εὗρεν ὁ φέρων βόλβιτα καμήλων, καὶ κλάσας εὗρε κοκκία κριθῶν ἔτρωγε δὲ ἓν κόκκιν, &c.

ΚΟΚΚΟ'ΒΑ. Vide Κοκοβαΐα.

ΚΟΚΚΟΒΑ'ΛΣΑΜΟΝ, *Semen interni grani Balsami*, Myrepso sect.1. de Antidot. num.6.

ΚΟΚΚΟ'ΔΑΦΝΟΝ, *Bacca lauri*, apud Demetrium Constantinopolit.lib.2. Hieracosophij cap.18.

ΚΟΚΚΟΡΟ'ΒΙΟΣ, Joannes Urbis Præfectus cognominatus, apud Theophan. an. 23. Justiniani quod fortè Orobi testis delectaretur.

ΚΟ'ΚΚΟΣ. Pachymeres lib. 6. cap. 24. κόκκυς δὲ μοναχὺς καὶ τὺς κατ' ἐκεῖνον ἰῶ. Ubi Possinus to.2. p. 490. putat intelligi Monachos qui à Michaele Palæologo Imperatore excœcati fuerant, proindéque legendum censet κοίκυς, id est *Cæcos*. Vide Τζέτζης.

ΚΟΚΚΥ'ΜΗΛΟΝ, *Prunum Damascenum*. Vetus Lexicon MS. Βράμηλα, τὰ καλέμβρα Δαμασκηνὰ, τὰ αὐτὰ καὶ κοκκύμηλα, καὶ μάδρυα. Κοκύμηλα, ἡ φυσαλίδες, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. *Vesicaria*, Fruticis species.

ΚΟ'ΚΛΑΣΤΟΝ, *Verbascum*, Planta, Italis *Tasso Barbasso*. Agapius Monach. in Geopon. c.28. τὸ ὅμοιον κάμνει καὶ ἡ φάκλα, τὴν ὁποίαν εἰς ἄλλυς τόπυς ὀνομάζυσι κόκλαςον, (*Cioe Tasso Barbasso*) Vide Ruellium lib.3. de Nat. Stirp. cap.122.

ΚΟΚΑΙ, *Matula*, Ἀμίς.

ΚΟΚΟ', *Pulticula*, Πολτάριον.

ΚΟΚΟΒΑΪ'Α, *Noctua*. Glossæ MSS. Colberteæ: Γλαὺξ, πετεινὸν τὴν νύκτα πετόμενον, ὃ ἡμεῖς δὲ κοκοβαΐαν λέγομεν. Hesychius, & ex eo Phavorinus: Κοκκοβάη, ἡ γλαύξ. Ubi Meursius emendat κοκκόβα. Rectiùs alij κυκυβάιν. Lexicon MS. Cyrilli: γλαὺξ, πετεινὸν νυκτερινὸν, ἡ κυκοβάϊα. Κυκυβάγια, in Corona pretiosa, *Noctua*, Γλαύκη. Alibi: Κυκκυβάγια, *Vespertilio*, Γλαύκη. Κυκυβάϊος, *Glaucus*, *Cæsius*, *Noctuinus*. Scholiastes Oppiani lib 1. Halieut. v.170. Γλαυκοὶ, κυκυβάϊαι. Κυκύβα, Eustatlhio Odyss. ε. καὶ δοκῦσι σκῶπες εἶναι ἃς κυκύβας οἱ Ρωμαῖοι φασί.

ΚΟ'ΚΟΥΔΟΝ. Vide in ξυλοκόκυδον.

ΚΟΛΑΙ'ΝΑ, Κολάνα, *Torques*, *Monile*, ἀλυσίδιον, περιδέραιον, κλοιὸς, &c. Ex Italico, *Collana*, quod collo aptetur. Vide Statuta Mediolanensia 2. part. cap.450. Historia Apollonij Tyrij:

> Τὴν κολάϊναν ἔπιασε, καὶ τὸ σολεμόν τυ βάνει.

Rursum:

> Ὁπιῦ κερδίσει ὕςερον, βάλεται ἡ ῥηγίνα,
> Νὰ δώσει ὀγιάχαρσμα τύτυ τὴν κολαΐνα.

ΚΟ'ΛΑΘΟΣ, *Vasculi* seu *mensuræ liquidorum species*, *continens* 25. *sextarios*. Vita S.Bacchi Junioris Mart. pag.83. καὶ ἐνέγκας σάμνον, τὴν παρ' αὐτοῖς λεγομένην κόλαθον, ἔπλησεν αὐτὴν ὕδατος. Ubi Interpres κάλαθον emendat, ex Hesychio, qui πόληρυ & ἀγγεῖυ speciem esse ait. Sed nihil mutandum colligitur ex Euchologio pag.838. καὶ βύκκυς δύο, τὸ μὲν οἰνάδης, ἡ οἶνυ, καὶ κόλαθον μύρυ, διότι ὁ κόλαθος μέτρον ἄγων τὸ ἥμισυ τῦ ὑγροσαίτυ, ἤτοι ξέςας κέ, &c.

ΚΟ'ΛΑΚΕΣ, *Ambitus rei*, in Basilicis lib 60. tit.46. qui concipitur περὶ κολάκων. Κολακία, *Ambitus*. Glossæ Lat. Gr. *Ambit*, Περιέρχεται, Κολακεύει.

ΚΟΛΑΝΔΙΟ'ΦΩΝΤΟΝ. Navigij barbarici genus. Arrianus in Periplo maris Erythræi: ἕτερα δὲ ἐκ μονοξύλων πλοίων μεγίςων, ἀφῆς ἐζευγμένων λεγόμενα Σάγγαρα· τὰ δὲ εἰς τὴν χρυσῆν καὶ εἰς τὸ Γάγγην διαίροντα κολανδιόφωντα τὰ μέγιςα. Putabam legendum κελάνδια ὄντα, &c. Vide Κελάνδιον.

ΚΟΛΑ'ΡΟΣ, *Collare*. Περιτραχήλιον.

ΚΟ'ΛΑΣΕΣ, *Pœnæ*, *Labores*, κολάσεις. Hieron. Germano, κόλασις, *Pœna inferni*. Damascenus Studita Hom.13. θάνατος δὲ τῆς ψυχῆς λέγεται ἡ κόλασις. Historia Apollonij Tyrij:

> Κ' ἦσαν διπλαῖς ἡ κόλασες, ὁπῦχαν εἰς τὸν δρόμον.

Anonymus de Nuptiis Thesei: lib.10.

> Καλὰ ἐν ἄλλο τίποτες ἀντάμηθη νὰ σρέψω,
> Στὺς κόπυς κεὶς τὰς κόλασες πυ ἔπαθε γιαγάπη.

Eod. lib.

> Ἀφίνω την σαῖς κόλασαις πυ πάν πολλὰ καϊμένη.

Et lib.12.

> Τότε ἀφ' ὧν τὰς κόλασαις τὴν κάψαν τῦ ἔρωτυ
> Ἔλαβεν χάρηταν καμίαν τὴν ὄρεξιν ὀπῦχε.

Stephanus Sachleces in versib. Polit. MSS.

> Ποτὲ κανεὶς σὰ σκότεινα καλὸν ὐδὲν εὑρίσκει,
> Εἰ μὴ ἀῤῥωςίαις καὶ κόλασες, &c.

Emmanuël Georgillas MS.

> Εὐγάλης καὶ αὐτὴν τῦ κόλασιν πολλαῖς ψυχαῖς ἀνθρώπων.

ΚΟΛΕΔΑ'ΤΟΣ, Miles, στρατιώτης, in Gloss. Basilic. MSS. & editis: ubi quidam legunt Σολιδάτος, ex Gallico, *Soldat*. Vide infrà Σολιδάτος, & Gloss. med. Lat. in *Solidarius*. Meursius emendat κολεγιάτος. Liber 49. Basilic. εἰ δὲ καὶ οἱ ἐκπλοράτορες τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος κρυφῇ βδέλυγμα τῶν Ῥωμαίων, κεφαλικῶς κολάζεται, καὶ ὁ κολεδάτος δὲ στρατιώτης τὸν συστρατιώτην ξίφει τραυματίσας, ἀποκεφαλίζεται. Ita MS.

ΚΟΛΕ'ΝΤΑ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Κακάβιν ἔνι, Δέσποτα, διπλὸν μέτρων τεσσάρων,
Καὶ ἕως ἄνω οἱ μάγειροι γεμόζουσιν τὸ ὕδωρ,
Καὶ βάνουσιν κρομμύδια, κἂν εἴκοσι κολέντας,
Καὶ πῦρ ἐξάπτουσιν πολὺ κατὰ τὸ κακαβίου.

ΚΟΛΕ'ΩΝ. Manethon Apotelesmaticus MS. καλέχων ἡνίοχον μέσον, ἢ κολέωνα, ἢ σαρκιναρίωνα, ἢ βερδουναρίωνα.

ΚΟΛΙ'ΑΝΔΡΟΝ, *Coriandrum*. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. Κορίαννος, τὸ κολυάνδρο. Scholiastes Aristophanis ad Equites: Κορίαννα, εἶδος βοτάνης, τὸ νῦν κολίανδρον.

ΚΟΛΙ'ΚΙΟΝ, *Panis rotundus, ac in coronæ modum contortus*. Ita Goarus ad Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 7. num. 7. καὶ δίδωσι διὰ χειρὸς τῷ Πολιστάτῳ κολίκιον, καὶ ἀπέρχεται. Vide Κωλίκιον.

Μελοκόλικον, Μελόλυρον, *Panis ex Farina & melle confectus*, Italis, *Confortina*; Nostris, *Pain d'espice*.

ΚΟΛΙΣΑΥ'ΡΑ. *Talpa*, Ἀσκάλαβος. Portio, *Lacerta*, Συλλιγοῦδι, Σαῦρα, Κολισαύρα, Βοστερίτζα. Σαῦρα, Ὀφιόμαχος, Ἀσκαλαβώτης, Σαυρός. Agapius in Geoponico cap. 160. ἔπαρε ἕνα ἀχιναῖον, καὶ μίαν κολισαύραν, ὅπου λέγομαι εἰς τὴν στερεὰν Γουστερίτζα, *cioè topa*, &c.

Κολοσάφρα, eâdem notione. Excerpta Jatrica Melanij Cocini MSS ἐὰν θέλεις νὰ ποιήσας ψῦμα, πίασον τὴν κολοσάφρα, τὴν πραλιάνην, καὶ βάλε αὐτὴν εἰς τζουκάλιν, &c.

ΚΟ'ΛΛΑ Ἀτλική, in Glossis Chymicis MSS. ἀμυγδάλης δάκρυον exponitur.

ΚΟΛΛΑ'ΘΟΝ, seu potiùs Κολάτον, *Vinum colatum, Odoratum*. Euchologium Barberinum, apud Goarum pag. 845. ubi de Dedicatione Templi: καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνει κάννιν κολλάθου, καὶ ἐπιχέει αὐτῷ τρὶς σταυροειδῶς.

ΚΟΛΛΑ'ΡΙΟΝ, *Collarium*, in Gloss. Gr. Lat. Hesychius: κλοιὸς μέρος τι τοῦ νεὼς, ἢ περιτραχήλιος δεσμὸς, κολλάριον, ἤτοι μανιάκης. Scholiastes Aristophanis ad Vespas: κλοιὸς ἢ κολλάριον τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον.

Κολλάριον, Herba apud Paulum Æginetam. Vide Ruellium lib. 2. cap. 109.

ΚΟΛΛΕ'ΓΑΣ, Κολλήγας, *Collega*. Constantinus A secretis in Viatico Peregrin. MS. μετὰ ὁ ἕτερος αὐτοῦ ἄνθρωπος ἤγουν ὁ συνέταιρος, ἢ κολλέγας. Eusebius lib. 10. Hist. Eccl. cap. 10. ἐν οἷς ἐμφέρεσθαι Κεκιλιανὸν τὸν ἐπίσκοπον τῆς Καρχηδονίων πόλεως παρά τινων κολλήγων αὐτοῦ τῶν κατὰ τὴν Ἀφρικὴν καθεστώτων, ἐν πολλοῖς πράγμασιν εὐθύνεσθαι. Infrà: γράμμασιν ἐμοῖς ὑποδείξας, πρὸς τοὺς προειρημένους κολλήγας ὑμῶν ἐξέπεμψα.

ΚΟΛΛΕΚΤΑ'ΡΙΟΣ, *Collectarius*. Suidas & Glossæ Basilic. ἀργυραμοιβὸς, ἤτοι ὁ κέρμα ἀντὶ ἀργύρου ἀλλασσόμενος, ὁ Τραπεζίτης, ὁ ἀργυροπράτης, κολλεκτάριος. Glossæ Græcobarb. Ἀργυροπράτης, ὅπου πουλεῖ ἢ ἀλλάσσει τὸ ἀσήμιν, ἤγουν Κολλεκτάριος. Theodorus Paphensis Episcopus in Vita MS. S. Spiridonis: ἀπερχομένου μου διὰ τῆς βάθρας τοῦ δρόμου ἐπὶ τὴν Νέαν πόλιν παράγων δι' ἑνὸς κολλεκταρίου, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Collectarius*.

ΚΟΛΛΗ'ΓΙΟΝ, *Collegium*. Concilium Ephesinum Act. 5. καὶ συλλέξας ὥσπερ κολλήγιον ἑαυτῷ τριακοντά που τὸν ἀριθμὸν ἀνθρώπων Ἐπισκόπων ἐχόντων ὄνομα, &c. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 22. πεντήκοντα σημεῖα ἀπῆλθεν, ὅπου τὸ κολλήγιον εἶχεν. Apophthegmata Patrum in Paphnutio num. 2. ὁδεύων δέ ποτε, εὑρέθη ἐπάνω κολληγίου (al. κολληγίῳ) λῃστῶν, καὶ εὗρεν αὐτοὺς πίνοντας οἶνον. Infrà: καὶ ἐκέρδησεν ὁ γέρων ὅλον τὸ κολλήγιον.

ΚΟΛΛΗΤΖΙΑΡΙΚΟ'Σ, *Glutinosus*, Κολλητικός.

ΚΟΛΛΗΤΖΙ'ΔΑ, & Κολητζίδα, *Lappa*, Plantæ species, de qua Ruellius & Gorræus. Glossæ Jatricæ MS. ex Cod. Reg. 1334. ξανθίον, ἡ κοινῶς κολητζίδα Scholiastes Theocriti Idyll. 13. τὴν ἀγρώστιν φασὶν εἶναι βοτάνην τινα πραΐειδῆ, ἣν ἰδιωτικῶς φασὶ κολλητζίδαν.

ΚΟΛΛΙ'ΚΙΟΝ, idem quod κόλλιξ, apud Athenæum, *species panis rotundi, vel subcinericij*. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: Βουκελλάτου, ἄρτου ἐλάττ, ὡς λέγεται Κολλίκιον.

ΚΟΛΛΟΥΡΙ'Σ, pro κολλυρὶς, in Orneosophio pag. 234. ut κολλούριον, pro κολλύριον, in altero Orneosophio Michaëlis Imp. jussu scripto pag. 276. Michaël Psellus de Grammatica, MS. κολλύριον, ἄρτος μικρὸς, κομψὸς δὲ ὁ πανοῦργος. Ita apud Paulum Æginetam lib. 7. pag. 279. Glossæ Lat. Gr. *Torunda*, κολλύρια, ἐγκόλλυρα. Idem Psellus de Morborum nominibus, MS. κολλύριον, καὶ ἀνακόλλημα, ὀφθαλμικὸν φάρμακον. Moschion de Morbis mulierum cap. 161. καὶ ποιήσας κολλύρια ἐπιμήκη, &c. Vide Auctorem Etymologici in Κολλύριον.

Κηροκολλύριον, *Ceratum*, apud Anonymum MS. de Avibus, ubi de Ciconia. Ὑγροκολλύριον apud Paulum Æginetam lib. 3. pag. 72. ξηροκολλύριον, lib. 7. paginâ 283.

ΚΟΛΛΥΡΙΔΙΑΝΟΙ', Hæretici, οἱ εἰς ὄνομα τῆς Μαρίας ἐν ἡμέρᾳ τινὶ τοῦ ἔτους ἀποτελοῦσιν, κολλυρίδα τινὰ προσφέροντες. Ita Auctor de initiis Hæreseon cap. 79. Nicetas lib. 4. in Thesauro Orthod. fid. pag. 236. &c.

ΚΟΛΟ'ΒΙΟΝ, Κολοβιὼν, *Colobium*, de qua voce diximus in Gloss. med. Lat. χιτὼν ἀχειρίδωτος, Sozomeno lib. 3. cap. 14. Dorotheus Doctr. 1. τὸ σχῆμα ὃ φοροῦμεν, κολόβιόν ἐστι, μὴ ἔχον χειρίδια, καὶ ζώνη δερματίνη, καὶ ἀνάλαβος, καὶ κουκούλιον. Infrà: ἔχει δὲ τὸ κολόβιον ἡμῶν καὶ σημεῖόν τι πάλε πορφυροῦν, &c. Martyrium S. Petri Archiepiscopi Alexandr. pag. 197. κολόβιόν τε λινοῦν, τῷ φαινομένῳ, τὸ περιβόλαιον. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 42. τὸ δὲ ἔνδυμα ἦν αὐτοῦ ὁ λεβιτὼν, ὅνπερ τινὲς κολόβιον προσαγορεύουσι. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 2. ἔνθα ἐκδιδύσκεται τὴν ἐσθῆτα, ἣν ἐπέβληο ῥοδοειδέσι χροιαῖς ἐκλάμπουσαν, καὶ κολόβιον ὃ προσονομάζουσι κατὰ τὸ ἐκ πάλαι τῶν Στρατηλατῶν τηρηθὲν ἔθος. Auctor de initiis Hæreseon num. 15. διά τε τῆς ἀμπεχόνης, καὶ τῶν δελματικίων, ἤτοι κολοβίων. Menologium Basilij 9. Maij in S. Hesychio: ἐξέδυσεν αὐτὸν πολυτελῆ ἱμάτια, καὶ ἐνδύσας κολόβιον τρίχινον, μετὰ τῶν γυναικῶν κατέκρινε συνδιάγειν. Codinus in Orig. Constantinop. num. 140. de Justiniano Imp. ἐφόρει λευκὸν κολόβιον, καὶ ῥάβδον λευκὴν κατεῖχε τῇ χειρί. *Dalmaticia, quæ nunc Colobia dicuntur*, apud Nicetam in thesauro Orth. fid. cap. 39. Vide Joannem Moschum in Limon. cap. 92. 124. Apophthegmata Patrum in Nistero num. 4. Sanct. Maximum to. 2. pag. 692. &c.

ΚΟΛΟΓΕΑ'ΤΑΙ, *Collegiati*, de quibus in Gloss. med. Lat. Glossæ Juris MSS. Δεκανοὶ, κολογιᾶται, συνημμένοι. Glossæ Labbæi habent κολεγιάτοι.

ΚΟΛΟΔΙ'ΔΑ. Codex Reg. MS. 618. f. 285.

ἔπαρον

ἔπαρον κολοδίδαν κόρκομαν, τρίψον καλῶς, κὴ θὲς εἰς τρυγίαν σερῶν μετ᾽ ὕδατος, &c.

ΚΟΛΟΚΥ'ΘΗ, *Cucurbita*, Κολόκυνθα, Σικυώνη.

ΚΟΛΟ'ΝΑ, Κολώνα, *Columna.* Anonymus de locis SS. cap.1. ὑπάρχειν κὴ κολόναις μαρμαρένιαις ὀκτώ. Habetur ibi crebrius, & num.4. 5. 6. 7. 15. Scholarius in explicat. Vaticin. Constantinopol. εὑρέθη εἰς τὴν ΚΠ. εἰς μίαν κολόναν μαρμαρίτικην. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Κολόναις ἦσαν σιδηρὲς πολλὰ χοντρὲς μεγάλαις.

Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτον ὁ Ἀπολώνιος κλιςὸς ὡς ἂν κολῶνα.

Adde Malaxum in Hist. Patriarch. pag.181.

Κολώνα. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.11. cap.8. ἤδη δὲ διαυγαζούσης τῆς ἡμέρας εὑρέθημεν παρ᾽ ἐλπίδα εἰς τὰς περὶ τὰς Ἀθλώας ἱσαμένας κίονας, ὀνομαζομένας κολώνας.

ΚΟΛΟΝΟ'Σ, ὁ Μισθωτὸς, in Gloss. Basilic. Rursum: Κολονὸν, Δυλοπάροικον. Ἐπικολονία, *Territorium*, in Gloss. Lat. Gr.

ΚΟΛΟ'ΠΑΝΔΡΟΣ, *Scolopendra.* Vide in Σκυλόπανδρος.

ΚΟΛΟΠΑΥ'ΕΙΝ, pro ἀνασκολοπίζειν. Maximus Cythærensis Episcop.4 Augusti. in S. Eudocia: καὶ ἐξετάζοντες τὴν, κὴ σχίζοντες καλάμια τῆ ἰδίε μάκρυς μὲ τὴν ἡλικίαν τῆ, κὴ ἐνδύωντές την, τὴν ἐκολοπαύησαν γυμνὴν μὲ τὰ καλάμια, κὴ συσφίγγοντες τὰ μὲ λεπτὲς σπάγγυς δυνατὰ, τὰς ἔμπηξαν εἰς ὅλα τὰ μέλη.

ΚΟ'ΛΟΣ, *Podex*, πρωκτὸς, in Corona pretiosa. Alibi: Κόλος, *Nates*, Πυγή. *Culus.* Phavorinus: πρωκτὸς, ὁ κόλος. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ποία δὲ τις ὠφέλεια τῷ ἀνθρώπῳ τὸ κόλον αὐτῦ πλύνειν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῦ.

Πλυνόκολοι, *Qui nates lavant*, ut Turci & Saraceni. Idem Bartholomæus: τὴν ἁγίαν ψυχὴν καλῦσιν ἐν παραδείσῳ, ἢ λέγυσιν, Ἔλθε, πλυνόκολε, ἐν παραδείσῳ.

ΚΟΛΟΣΑ'ΦΡΑ. Vide in Κολισαύρα.

ΚΟΛΟΣΥ'ΡΝΕΙΝ. Vide in Σύρειν.

ΚΟΛΟΥ'ΔΙΑ, *Tubera*, in Gloss. Lat. Gr. Κολύδεια, in Excerpt. Glossar.

ΚΟΛΟΥ'ΡΙ, *Laganum*, Λάγανον, Κολλύρα. Est autem Κολλύρα, τὸ ἔλαττον τῆ ἄρτυ· τινὲς δὲ τὴν κολλύραν εἶδος ἄρτυ ὃ τοῖς παιδίοις διδόασι. Ita Glossæ Veteres. Eædem: Κολλύριον, ἀπὸ τῆ κόλοβον, κόλλιξ γὰρ ὁ ἄρτος. Maximus Cythær. in S.Luca: ἔβρεξε κολύρια ἐπάνω ἐν τὸ μνῆμά τυ.

Est etiam idem quod Κολλύριον, quod oculis adhibetur. Joannes Mon. in Canonario pag.108. οἱ δὲ ἅγιοι πατέρες ὥσπερ κολύριον ὀφθαλμιῶντι τεσσαράκοντα καὶ μόνον ἡμέρας ὥρισαντο. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij pag.82. εἶτα ποιήσας κολύρια ἐξ αὐτῶν, κὴ ὀπὸν βαλσάμυ χύσας, δίδυ ἐν κολύελον αὐτῷ προπότισας εἰς τῷ σόματι τῆ ἱέρακος.

Κολυράκι, *Libum*, ψαισὸς, ἴτριον. Vide Salmasium ad Plinium, ubi multa de hac voce.

ΚΟΛΟΦΑΙ'ΝΕΣΘΑΙ, *Placere*, *Complacere*, Ἀρέσκειν, εὐδοκεῖν.

ΚΟΛΟΦΩΤΙ'Α, *Cicendela*, Λαμπυρίς. Agapius in Geoponico cap.179. κρέμασε εἰς τὸ σπῆτι κολοφωτίαις, *Lucciole*, &c.

ΚΟ'ΛΠΟΣ, *Plaga*, *Vulnus.* Italis *Colpo.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Καὶ δίδωσι πολλὺς πικρὺς τὺς κόλπυς τὺς ἐκείναις.

Idem lib. 8.

Δίδοντα κόλπυς δυνατὺς τὰ ἔλμα τυς ἀπάνω.

Paulò antè:

Πολλὺς κόλπυς ἐδίδαν ἄδικα τῆ δικόντυς.

Eodem lib.

Μᾶλλον πολῦσιν ἀκριβὰ τὺς κόλπυς τυς οἱ δύο.

Occurrit ibi pluries. Vide Gloss. med. Latin. in *Colpus.*

ΚΟΛΠΩΤΟ'Σ, *Sinuosus*, cognominatus Joannes Metropolitanus Ephesi, ὁ μετὰ ποταμὺς προχέων τὰ τῆς φιλοσοφίας νάματα, apud Balsamonem ad Concil. Trull. Can. 20.

ΚΟ'ΛΥΒΟΝ, *Frumentum coctum.* Glossæ MSS. Colberteæ & Suidas: Κόλυβα, σῖτος ἑψητός. Pachymeri lib.6. cap. 12. ἑφθὸς σῖτος. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 195. μὴ γευσάμενος ἄρτυ, ψιλῶν λαχάνων, ἢ κολύβων μεταλαμβάνων.

Hæc porrò vox usurpata potissimum in Liturgicis, quòd in Ecclesia Græcanica Colybi benedici & distribui Fidelibus solerent primo Sabbato Jejuniorum. Synaxarium in Triodio: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ σαββάτῳ πρώτῳ τῶν νησειῶν, τὸ διὰ κολύβων παράδοξον θαῦμα τῆ ἁγίε καὶ ἐνδόξε μεγαλομάρτυρος Θεοδώρυ τῆ Τήρωνος ἑορτάζομεν, ὅπερ ἔσχε τὴν ἀρχὴν ὅτως. Historiam deinde sic narrat) ut & Matth. Blastares lit. T, cap.5. Nicephorus Callist. lib.10. Hist. Eccl. cap.12. Damascenus Hieromon serm. 36. & alij. Cùm Julianus Apostata primâ jejuniorum septimanâ Præfecto Urbis dedisset in mandatis, ut in foro panes omnes, cæteráque ad victum necessaria, sacrificiorum sanguine inquinata, vænum exponi curaret, ut Christiani inde inquinarentur: Eudoxius Patriarcha Tyranni fraudem edoctus, per visum à Sancto Theodoro Tirone, Christianos omnes monuit, ne quicquam in foro ejusmodi emerent, Colybísque, seu cocto frumento vescerentur, ex ejusdem Sancti Theodori monitu: ubi ita Auctor Synaxarij, τῆ δὲ διαπορεμένε καὶ ἀγνοῦντος, καὶ τί ἂν εἴη ταῦτα διαπυνθανομένε τὰ κόλυβα, ὁ μέγας Θεόδωρος φησὶ, τὸν ἑψητὸν σῖτον· ὅτω γὰρ ἡμεῖς ἐν Εὐχαΐταις λέγειν εἰώθαμεν. Quæ quidem hauserunt ex Narratione Nectarij Archiepiscopi Constantinopolitani, hoc titulo, δι᾽ ἣν αἰτίαν τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων νησειῶν ἑορτάζεται ἡ μνήμη τῆ ἁγίε μεγαλομάρτυρος Θεοδώρυ, in qua hæc historia fusiùs narratur. Habetur hæc narratio in Cod. Colberteo 1764. Sed & ea erat Gentilium Imperatorum consuetudo, ut nihil suis mensis apponeretur, *nisi aut delibatum aut sacrificatum, aut perfusum mero, ut quisquis ad cœnam vocatus esset, inquinatus inde atque impurus exiret*, ut est apud Lactantium in libro de Mortibus persecutor. c.37. unde Christiani ab hisce Epulis abstinebant, jejuniis & orationibus insistentes, ut idem ait num. 11. Triodium cap. 31. Fer.6. Hebdom. 1. Jejun. μετὰ δὲ ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλεται τὸ παρόντα ἱκετήσιον κανόνα τῆ ἁγίε Θεοδώρε, προστιθέντες καὶ κόλυβα, λεγομένη, Κύριε, εἰσάκυσον τῆς προσευχῆς μυ. Infrà: καὶ μετὰ ἡ εὐλόγησις τῶν κολύβων, εἶτα, Εἴη τὸ ὄνομα τῆ Κυρίυ, κὴ δίδοται τὸ κατάκλασον παρὰ τῆ Ἱερέως, καὶ ἀπόλυσις, καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν μεταλαμβάνοντες οἴνυ, καὶ ἐλαίυ, διὰ τὸ ἅγιον. Nomocanon Cotelerianus n. 36. οἱ ἱερεῖς ἐσθίοντες, ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν τῆς προσφορᾶς, ἢ νάματος, ἢ κόλυβον ἄψαλτον, κριθήσονται μετὰ Ἡλεὶ τῆ Ἱερέως τῆ καταδίκης. Et num.112. οἱ δὲ ἱερεῖς οἱ ἐπιδίδυσιν τὺς κυνάς αὐτῶν, κὴ τὸ μοχθηρὸν, καὶ ἕτερον ζῶον, λελειτυργημένας εὐλογίας, ἢ κόλυβον, &c. Cur autem in hoc Sabbato hæc festivitas celebretur, rationem hanc affert Blastares loco laudato: ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τῷ τῆς νησείας σκυθρωπῷ τὸ γινόμενον τῆς ἑορτῆς συνέβαινε τῷ ἐπιόντι πρώτῳ σαββάτῳ τὴν εὐποιΐαν πανηγύρει τιμᾶν, ἄριςα θεσμοῖς πατέρων ἐταμιεύθη.

Nec Sabbato duntaxat primæ Jejuniorum hebdomadis offerebantur Colybi, sed etiam in quibusvis Liturgiis pro mortuis. Typicum MS. Monasterij τῆ Κεχαριτωμένης cap.71. ubi de Officio mortuorum:

tuorum: προσάγεται δὲ καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ προσφορὰν ὑπὲρ τῶν κοιμηθέντων, καὶ κόλυβα γίνεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι αὐτῶν ἐν ταῖς ἐκτενέσι δεήσεσι. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num.12. καὶ νὰ ὑψώσουν Παναγίαν εἰς βοήθειαν πάντων, καὶ νὰ καμοῦν μνημόσυνα μετὰ κολύβων. Officium verò Colyborum describitur in Euchologio Goari pag. 658. ubi duplex habetur oratio Colyborum, altera indefinitè, altera ἐπὶ κολύβοις κοιμηθέντων. Prior in Cod. Colberteo 6052. dicitur εὐχὴ ἐπὶ κολύβων μνήμης ἁγίων, altera verò εὐχὴ ἐπὶ κολύβων νεκρῶν. Extat etiam ejusmodi oratio apud Allatium lib. 3. de utriusque Ecclesiæ Consens. cap.18. num.11. & in lib. de Dominic. & Hebdomadib. Græc.num.13. Illius perinde meminit Pachymeres loco laudato, ut Joannes Plusiadenus pro Concilio Florentino pag.641.

ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΑ, *Fons*, seu *Labrum Baptisterij*. Glossæ veteres: Κολυμβήθρα, ὁ κόλυμβος· κόλυμβος δὲ ὁ τοῦ λουτροῦ. S.Athanasius Orat. in S.Pascha: φυλὰς γὰρ πρὸς ἀθανασίαν τὸ βάπτισμα, ἐν κολυμβήθρᾳ φυτευομένη, καὶ ὑγρῷ καρποφοροῦσα. S.Cyrillus in Catechesi 2. ad Neophytos: μετὰ ταῦτα ἐπὶ τὴν ἁγίαν τοῦ θείου βαπτίσματος ἐχειραγωγεῖσθε κολυμβήθραν, ὡς ὁ Χριστὸς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τὸ προκείμενον μνῆμα. Samonas Archiepiscopus Gazæ in Dialogo: ὥσπερ καὶ ἐν τῷ τοῦ βαπτίσματος λουτηρίῳ οἱ ἀπιστίᾳ κατεχόμενοι ὕδωρ μόνον ἐπὶ κολυμβήθρᾳ ὁρῶσιν. Theodorus Lector Eccl.1. καὶ τοῦτον ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τῆς ἐκκλησίας σφαγῆναι παρεσκεύασε. Typicum S. Sabæ cap.19. μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ προπορευομένου ἱερέως. Πνευματικὴ κολυμβήθρα, apud eundem Athanasium to.2. pag.675. Marianum Abbatem Dalmati in Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 1. Eliam Cretensem in Responsis pag. 340. & Symeonem Logothetam in Leone Armenio num.6. Vox hac notione passim obvia, apud Justinum quæst. 136. ad Orthodoxos, Palladium in Vita Chrysostomi pag.18. 85. Joan. Damascenum Orat. in Cabalinum, Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinop. num.14. Socratem lib.7. c.17. Theophanem an.7. Theodosij Jun. an.1. Leonis M. an.7. Zenonis, præterea pag.335. 372. 380. Cedrenum an.20. Anastasij, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act.1. pag.12. Edit. Labbæi, in Euchologio pag. 350. 357. 365. in Nomocanone Coteleriano num. 48. 50. &c. Apud quos Scriptores non semel, ut in aliquot ex suprà laudatis, pro ipso Baptisterio usurpatur.

ΚΟΛΥΜΒΟΣ, pro Κολυμβήθρα, usurpat Joannes Damascenus Orat. in S. Barbaram. Hinc

Κολύμβιον, *Vas in quo reponitur aqua benedicta, in limine ædis sacræ*, cujusmodi effingi videtur in imagine Theodoræ A. Justiniani uxoris, quam ex Rubeo descripsimus in Familiis Byzantinis. Extat in Euchologio pag. 449. εὐχὴ τοῦ κολυμβίου τῶν Βλαχερνῶν.

ΚΟΛΥΜΠΑΔΕΣ, pro Κολυβάδες. Phavorinus: Κολυβάδες, ἐλαῖαι οὓς λέγονται, ἀλλὰ ἁλμάδες. Agapius cap.185. πῶς νὰ φθιάσῃς ἐλαῖς κολυμπάδαις, νὰ εὐωδιάζουσιν.

ΚΟΛΥΜΠΟΥΝ, *Natare*, κολυμβᾶν, νήχεσθαι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

> Τὸ πῶς ὁ Ζεὺς ὅσαν ταύρη ἐκεῖθεν ἐκολύμπα,
> Εὐρώπην γὰρ τὴν ἔμορφην ἤτονα φορτωμένος.

Demetrius Zenus in Batrachom.

> Κιοπόντικος ἐφραίνετον σὸ πρῶτον ὀπισθόειν
> Πῶς ἐκολύμπα ἔμορφα, &c.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.159. de Rana: καὶ διὰ νὰ μὴν ἀγανακτήσῃς κολυμπόντας νὰ σε δέσω μὲ κομάτι σκοινὶ ἀπὸ τὸ πόδι, &c.

ΚΟΛΥΤΑΒΟΣ. Codin. in Orig. Constantinopolit. num.18. καὶ τὸ μέγα λουτρὸν —— καὶ δώδεκα στοὰς, καὶ κολύταβον εὐμεγέθη. Ubi Interpres *Natabulum* vertit, monétque in Cod. Vaticano, καὶ κολυμβήτραν εὐμεγέθη, haberi.

ΚΟΛΥΤΖΑΝΑ. Vide in Κομμοῦδι.

ΚΟΛΦΟΣ, *Sinus*, pro κόλπος. Glossæ Græco-Lat. *Sinus*, κόλφος. Glossæ Græcobarb. νὰ βάλλει παραμπρὸς τὸ κόλπον της, ἢ τὸ κόλφον της. Alibi: ἄδδηλος. κόλπος, κόλφος, κόρπος. Fabulæ Æsopicæ Græcobarb. ὁ δὲ Ζεὺς συκωνόμενος ἀπάνω παρευθὺς, διὰ νὰ τινάξῃ τὴν κόπρον ἀπὸ τὸν κόλφον σου. Hinc maris *Sinus*, *Golfo* & nostris *Golfe* dictus.

ΚΟΛΩΝ, *Cynædus*: unde ξεκολωμένος, eâdem notione. Ita Goarus ad Theophanem pag.484. Vide in Κήλων.

ΚΟΛΩΝΗ, *Colonia*. Lexic.Gr. MS. Reg. Cod. 930. κολώνη, πόλις μεγάλη. Κολωνία, ead. not. Concil. Calchedonense Act.9. ἐν κολωνίᾳ Τύρῳ λαμπροτάτῃ μητροπόλει ὑπατικῇ.

ΚΟΛΩΝΟΣ, *Colonus*. Glossæ Basilic. κολωνὸς, ὁ μισθωτός. Κολωνὸν, δουλοπάροικον. Vide Nov.162. & Jureconsultos Græcos.

ΚΟΛΩΦΙΟΝ. Euchologium Venet. vetus, de Officio parvi habitus: ἀφ' ἑσπέρας εἰσφέρουσι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ τὰ κολώφια, καὶ τιθέασι αὐτὰ ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης, &c. *Capitis tegumentum* vertit Goarus, fortè pro σκούφιον.

ΚΟΜΑΚΤΩΡ, *Argentarius*, *Coactor*, in Glossis Lat.Gr. Occurrit eadem vox apud Hesychium, sed aliâ fortè notione: Κομάκτωρ, ἡ λέξις παρὰ Ῥίνθωνι ἐν Μηδείᾳ. Hanc quidam à κομάζειν vel κωμάσειν deducunt.

ΚΟΜΑΡΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. σκυθικὴ, καὶ θεῖον, καὶ ἀρσενικὸν, μετὰ πάντων τῶν αὐτῶν ὀνομάτων. Zosimus Panopolita MS. de Lapide Philosoph. Ζώσιμος, κἀγὼ δὲ κόμαριν μέλλω ἑρμηνεῦσαι ἡμῖν· ἡ κόμαρις μεμιγμένη μαργάροις ἀπέλαβε, ἐπί γε αὐτὸν λίθον ἐκάλεσαν, πᾶν δὲ πνεῦμα σεύει τῇ δυνάμει τοῦ ξηρίου. Christianus Chymicus MS. τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις. Ἡ κρᾶσις τοῦ φαρμάκου σύνθεσιν ἔχει ἀπὸ στερεοῦ σώματος καὶ ὑγροῦ, τῇ γο τοῦ στερεοῦ κομάρεως ὕδατος μιγνυμένης.

ΚΟΜΑΤΗ, *Frustum*, Κλάσμα, in Corona pretiosa. Κομάτι, apud Portium & alios. Agapius in Geoponico cap. 130. Τρῶγε ὕστερα τίποτας πρᾶγμα, ὅπου νὰ ἔχῃ ἅλας, ἢ σπετζεριακὰ, ἢ κομάτι τυρὶ παλαιόν, pro κόμμα τυροῦ. Orneosophium pag. 247. καὶ ἔκτοτε χαϊάσον αὐτὸ, καὶ βάλλε καντίον κομμάτια δύο.

Κομαλάκη, *Frustulum*. Phortius de Re militari:

> Εὗρον φελὲν κομαλάκη
> Καθ' ὅπερ τετραγωνάκη.

Κομάτι, Machina bellica, quam *Canonem* appellamus, apud J.Sponium to.2. Itinerarij pag.392.

ΚΟΜΑΤΟΥΚΛΑ, Ptochoprodromus de Paupertate sua, ex Cod. Reg.

> Καὶ σικοτὴς να σύκινα τὴν ἅπασαν μου μέραν,
> Καὶ τὸ βραδὺ νὰ με δίδαν μεγάλας κομάτουκλας.

Idem fortè quod Κομαλάκη, ut &

Κοματζέλιον. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Alea:

> Τρία κοματζέλια κόκαλα τάχουν κουκούδια μαῦρα,
> Τὸν βάνουσι τῆς ζαριστῆς εἰς τὴν ἰσίαν καὶ λαῦρα.

ΚΟΜΒΑΡΙΟΝ, Κομπάριον, Κουμβάριον, *Navis longa, quæ remis agitur*, & quam *Galeam*, vel *Galeram* alij vocabant, Saracenis propria. Leo in Tactic. cap.18. n.140. de Saracenis Cilicibus: δοκεῖ δὲ τοῖς Κίλιξι Σαρακηνοῖς ὅθεν ἔχουσι παζικὸν πρὸς ἀμφοτέρους ἐκπαιδεύειν τὰς μάχας, πρός τε τὴν κατὰ γῆν διὰ

διὰ τ̃ ἐξόδε τ̃ διὰ τ̃ Ταύρε ὄρος, καὶ τὴν κατὰ θάλατταν διὰ τ̃ παρ' αὐτοῖς πλοίων τ̃ λεγομένων κομβαρίων. Et cap. 19. num. 70. ἐ γὰρ ὁ αὐτός ἐστιν στόλος τ̃ πλοίων τ̃ τε Σαρακηνῶν βαρβάρων, καὶ τ̃ λεγομένων βορείων Σκυθῶν· οἱ μὲν γὰρ κομβαρίοις χρῶνται μείζοσι καὶ ἀργοτέροις οἱ βάρβαροι, &c. Constantinus in Basilio num. 42. Edit. Allatij: τριάκοντα πλοίων μεγίστων, ἃ κομβάρια λέγεται. Ita cap. 43. & Continuator Theophanis lib. 4. num. 34. Andreas Dandulus in Chron. MS. an. 942. *Naves quas Veneti Gombarias nominant, contra Narentanos Sclavos misit.* Cedrenus pag. 580. ὁ τ̃ Ταρσε̃ Ἀμηρᾶς τῇ προηγησαμένῃ ἐπαιρόμενος νίκῃ, τριάκοντα πλοῖα μέγιστα ἐξαρτυσάμενος, (Κουμπάρια ταῦτα καλεῖν εἰώθασιν οἱ Σαρακηνοὶ) τῇ πόλει ἐπιτίθεται Εὐρίπε. Pag. seq. κατὰ Ῥωμαίων ἐστέλλετο μετὰ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι κουμπαρίων, ἃς δὴ Γαλέας καλονομάζειν εἰώθασι.

Κουμπαρία, fœminino genere, apud Codinum in Orig. Constantinopol. num. 87. ubi in Codice Vaticano legitur κουμπάρα. Ποιήσαντες δὲ οἱ παιγνιῶται πλοῖον μικρὸν ἐν σχήματι κουμπάρας μετὰ ἁμάξης, &c.

Καραβοκουμπάρα. Idẽ Codin. in Orig. Constant. n. 87. ex Cod. Vatic. καὶ εἶχε καραβοκουμπάρης παμμεγεστάτης.

Κομπάριον. Constantinus Porphyr. lib. 2. de Themat. cap. 11. ἀνῆλθε ἀπὸ Ἀφρικῆς λς'. κομπαρίων, ἔχων κεφαλὴν τόντε Σολδάνον καὶ τ̃ Σάμαν. Zonaras in Basilio Maced. ὁ τ̃ Ταρσε̃ Ἀμηρᾶς Ἐσμὰν μετὰ πλοίων μεγάλων, ἃ Κομπάρια τοῖς ἐκ τ̃ Ἄγαρ ὠνόμασται, τῇ πόλει τ̃ Εὐρίπε προσέβαλεν.

Ξυλοκουμβάρα. Eustathius ad Iiad. έ. εἰμὴ δ' ἂν ὅτως τοιῦτον πλοῖον, ἡ κοινῶς ὀνομαζομένη πρός τινων ξυλοκουμβάρα, ὡς δῆθεν ἐκ παραφθορᾶς τ̃ Κύμβη. Vide Gloss. med. Lat. in *Cumba.*

ΚΟΜΒΕΝΔΟΣ, *Conventus.* Chronicon Alexandrin. an. 10. Leonis: τούτῳ τῷ ἔτει τυραννίδα μελετήσας τις, Ἀσπαρα τ̃ πατρίκιον, ὡς πρῶτον τ̃ συγκλήτε ἐφόνευσεν ἐν τῷ παλατίῳ ἔσω, καὶ τ̃ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιον τοὺς υἱοὺς αὐτε̃ ἐν κομβένδῳ, &c.

Κομμέντον eâdem notione scribitur apud Theophanem anno 5. Justini Thracis: κελεύσας δὲ πάντας τοὺς Μανιχαίους σὺν τῷ ἐπισκόπῳ αὐτῶν, καὶ γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἐν τῷ κομμέντῳ, &c. Et anno 22. Copronymi: τ̃ δὲ Σαβίνε εὐθέως ἀποστείλαντος πρὸς τ̃ βασιλέα, καὶ ζητῦντος ποιῆσαι εἰρήνην, κομμένδον ποιήσαντες οἱ Βούλγαροι, &c. Error proclivis, cùm μ & β. ferè eodem modo scribantur in MSS. Græcis Codicibus. Verùm ita etiam præfert Scylitzes p. 779. καὶ στάντες ἐπὶ τ̃ ὁδε̃, συμβουλὴν προτέθεισαν, ἥτις παρ' αὐτοῖς (Patzinacis) Κομένδον ὠνόμασται. Est igitur verbum peregrinum.

ΚΟΜΒΙ'ΝΑ, *Combina*, Tractoriæ quæ dantur cursu publico utentibus: seu facultas cõbinandi & jungendi animalia publica ad currum. Glossæ Basil. τρακτωρία, κέλευσις Ἐπάρχε. ἢ καὶ κομβίνα, ἤτοι συνθέματα περὶ τ̃ δρομικῶν ζώων. Eustathius de Temp. intervall. ἐλέγοντο αἱ κελεύσεις αἱ περὶ τ̃ Ἐπάρχων προφάσει ζώων δρομικῶν γινόμεναι, ἃς καὶ κομβίνας ἡ αὐτὴ γλῶσσα καλεῖ Ῥωμαίων, τετέστι συνθέματα. Synopsis legum MS. ὁ διὰ πλαστε̃ συνθήματος τῷ δρόμῳ χρησάμενος, &c. Ad marginem scriptum κομβίνεις.

Κομβινεύειν. Chrysost. de Circo: μὴ τρεπέτω σε τὰ πρόϊππικὰ κομβινεύματα, ἵνα μὴ καταλάβῃ σε τὰ περὶ κρίσεως κινδυνεύματα, εἰ θέλῃ κομβινεύειν, &c. Ubi Salmas. ad Capitol. emendat πρὸ ἱππικε̃. Sed nihil mutandum. At de vocis notione dissident Critici. Scaliger ad Maniliũ, & Bullengerus lib. de Circo existimant κομβινεύειν dici de Desultoribus qui ex equo in equum insiliebant. Salmasius ait κομβινεύειν propriè esse signum emittendis quadrigis dare, & κονβίναν mittere, hoc est signum vel mappam: deinde alio loco scribit κομβινεύματα dici de sponsionibus & compactis, quæ deposito pignore vel pecuniâ à spectatoribus fieri solebant in ludis Circensibus, quum pars hæc agitatorem illum, pars illa istum fore victorem contenderent, ut ex Tertulliano docemur. Sed Salmasij sententias evertunt omnino verba Chrysost. quæ de Desultoribus accipi debere constat. Nam post hæc laudata, subdit: ζεῦξον κατὰ τ̃ θηλυμανῶν ἵππων τ̃ διαβόλε τοὺς εὐσεβεῖς σε λογισμοὺς, ἀντιδιάταξαι κατ' ἰσχυρῶν μακροθυμίαν, (κρεῖττων γάρ, φησι, μακρόθυμος ἰσχυρε̃) κατὰ Ἰουδαϊσμε̃ Χριστιανισμὸν, &c. Mox: ζεῦξον καθυποπάντας, τετέστι κατὰ θυμε̃ καὶ λύπης πραότητα, &c. Ubi utramque *Combinationem* semper opponit, circensem scilicet & spiritualem: atque inde percipimus qui sint

Κομβινογράφοι, apud Continuatorem Theophanis lib. 4. n. 36. ἀλλ' ὁ μὲν ἦν Κομβινογράφος τ̃ Βενέτων, ὁ δὲ Πρασίνων. Habebat quippe utraque factio suos Scribas, qui desultorum nomina ac equorum colores, in quibus decurrere deberent, describebant.

ΚΟ'ΜΒΟΣ, & Κόμπος, *Nodus.* Portius: *Nodus*, Κόμπος, δέμα, ἁρμὸς, κλείδωσις, σύνδεσμος. Apollodorus MS. in Poliorceticis: δι' ὧν αἱ κορυφαὶ συνάπτονται ἐνδεδεμέναι ἑκάστε ζυγε̃ δι' ἑνὸς σχοινίε, κόμβοις ἑκατέρωθεν ἔχοντες. Zachar. P. l. 2. Dial. c. 31. Extr. τὰ λῶρα δὲ καὶ τοὺς τ̃ δεσμῶν κόμβους. Ubi Greg. M. *Lora verò nodósque ligaturæ.* Gloss. Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ἀνθερεῶνος, ὁ τ̃ τραχήλε κόμβος. Codinus de Offic. Aulæ Constantinop. c. 3. n. 2. τὰ στέμα, οἷα καὶ τὰ βασιλικὰ, πλὴν τ̃ κόμβε τ̃ φοινίκων. Ubi Cod. Reg. κόμπε καὶ τ̃, &c. præferre monet Goarus.

Κόμβος, *Locus excelsus*, ὑψηλὸς τόπος, in vett. Glossis, & apud Etymologici Autorem in Ἐγκόμβωμα.

ΚΟΜΒΙ'ΟΝ, *Fibula*, quâ scilicet quidpiam innodatur. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 1708. & 2062. Πόρπη, & πορπὶς, τὸ κομβίον. Eustat. Iliad. κ. ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο, ὃ ἐστι περόναις, ἤγεν κομβίοις συνέσφιγξε. Lexicon MS. Cyrilli: Περιπόρπημα, συνεχομένη περόνη, καὶ πόρπη, ὅ ἐστι κομβίον. Turco-Græcia Crusij: Κομβιὰ, *Fibula.*

Est etiam *Fimbria.* Jo. Diacon. ad Ἀσπίδα Hesiodi p. 206. θύσανοι οἱ κροσσωτοὶ, ἤγεν τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα κομβία, ἢ κυμβία. Ita Hesych. κόμβον, κόσυμβον interpretatur, quòd scilicet nodulis ad ornatũ interstinguatur.

Κομβώνειν, Κομπαίνειν, *Innodare.* Vita S. Nili Junioris p. 68. εὐθέως δὲ ὁ γέρων ἀκέσας, καὶ μηδὲ πρὸς ὥραν μελλήσας, ἀνεκομβώσατο τὰς χεῖρας. Vide Suicerum in Ἐγκομβόομαι. Item *Deludere, illudere,* quasi *invertere, innodare, in laqueos conjicere.* Theoph. an. 16. Anast. Dicori: ὅτι θησαυρῶν εὗρον γέμοντα ταῦτα, καὶ ἠπάτησεν πολλοὺς, καὶ ἐκόμβωσεν πολλοὺς, &c. Mox: ὁ δὲ προσηνέγκεν τῷ βασιλεῖ χαλινὸν ἵππε ὁλόχρυσον διὰ μαργαριτῶν· καὶ τοῦτο λαβὼν ὁ βασιλεὺς, λέγει αὐτῷ, Οὕτως ἐμὲ ἐκομβώσεις, καὶ ἐξώρισεν αὐτόν. Hinc

Κομβωτὴς, *Impostor.* Scholiastes Basilic. ad lib. 60. tit. 30. Ἐπιθέονται δέ εἰσιν οἱ λεγόμενοι κομβωταί.

Κομβώσασθαι Hesychio, & ἐγκομβώσασθαι, Cyrillo MS. στολίσασθαι, ut στόλισμα, σκέπασμα: nam vestis nodulis seu fibulis stringitur: *Boutons* nos appellamus. Hinc ἐγκομβώσασθαι, apud S. Petrum Epist. 5. v. 5. pro *Ornare*, quam vocem à veteribus Græcis usurpatam contendit Photius in Epist. 156.

Κομβώματα. Hesychio, τὰ ἐν τ̃ ῥάβδοις μικρὸν τόρνον ἔχοντα, ἀπὸ πετάλων, *Bullæ & nodi sceptrorum.*

Κομπιαρικὸς, *Nodosus.*

Κομβολογεῖν, *Sermones involuere, innodare.* Martyr. S. Patric. Episc. Prus. n. 3. ὁ Ὑπατικὸς εἶπεν, μεγάλα τινα κομβολογεῖς.

Κομβολύτης, Hesychio, Βαλαντιοτόμος, quia crumena in nodum clausa compingitur.

Ἐπικόμβια, Ἐπικόμπια, *Missilia*, Ὑπαλέαι, Fasciculi scilicet segmentis lineis illigatam & innodatam habentes certam nummorum quantitatem, qui in populum in statis aliquot solemnitatibus ab Imperatoribus & Patriarchis in populum spargebantur. Ac ab

ab Imperatoribus quidem nummi tum aurei, tum argentei & ærei uno fasciculo innodati spargebantur: à Patriarcha verò argentei duntaxat & ærei. Nam ab Imperatoribus solummodo aurum spargebatur in populum: cùm argentum tantùm Consulibus, idque in minutioribus nummis spargere fas esset, ex Nov. Justiniani 105. Totum hunc ritum spargendi ἐπικόμβια, seu ἐπικόμπια, in populum à sequioris ætatis Imperatoribus, inter coronationis cerimonias, pluribus describit Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 41. pag. 125. quæ licèt prolixiora, integra describi interest: τῇ ἡμέρᾳ καθ' ἣν ὁ Βασιλεὺς ἀναβὰς ἔξεισι τοῦ ναοῦ, παρά τινος τῶν συγκλητικῶν, οὓς ἂν Βασιλεὺς ἐθέλοι, εἰς τὸν δῆμον ῥίπτονται, ἃ λέγουσιν Ἐπικόμβια· δύναται δὲ τοῦτο ἀποδέσμους τινὰς ἐν ὀθονίων τμήμασι, δεδεμένους ἔνδον ἔχοντας νομίσματα χρυσᾶ τῶν βασιλικῶν τρία, καὶ ἐξ ἀργύρου τοσαῦτα, εἰ καὶ πλείω, καὶ ὀβολοὺς ἀπὸ χαλκοῦ τοσούτους ῥίπτονται δὲ ἀπόδεσμοι τοῦτοι χιλιάδων ἐλάττον ἢ πλεῖον δέκα ἐν τοῖς προαυλίοις μάλιστα τοῦ ναοῦ· ἀπὸ δὲ τὴν ἡμέραν, ἐν τοῖς βασιλείοις τοῦ δήμου συνηθροισμένους παντὸς, παρὰ τοῦ αὐτοῦ πάλιν συγκλητικοῦ, τοῦ προλέγοντος ἴσοι ἢ καὶ πλείους ῥίπτονται ἀπόδεσμοι· εἰς τὴν ὑστεραίαν δὲ τῶν δημοσίων μὲν πάρεισιν οὐδένες· τῶν στρατιωτικῶν δὲ καὶ τῶν περὶ τὴν βασιλικὴν ὑπηρεσίαν τεταγμένων παρόντος παντὸς, ἐν ταῖς βασιλείων αὐλαῖς ἐξερχόμενος ὁ Βασιλεὺς, τοῦ Βασιλικῶν ταμίου παρεστῶτος χρημάτων· καὶ τὴν ἄκραν τῆς ἐσθῆτος πλήρη φέροντος νομισμάτων χρυσῶν ἐκ τῶν Βασιλικῶν, δραττόμενος ὁ Βασιλεὺς κύκλῳ διασκεδάζει· κενωθέντων δὲ ὁ Ταμίας αὖθις τὴν ἐσθῆτα ἀναπληροῖ καὶ τοῦτο γίνεται οὐ τρὶς καὶ τετράκις μόνον, ἀλλὰ καὶ πλεονάκις· αἴτιον δὲ τῆς διαδόσεως τῶν χρυσῶν, τὸ πάντας βούλεσθαι τὸν Βασιλέα ἐκ τῶν αὐτοῦ δαπανῶντας αὐτῷ συνευφραίνεσθαι καὶ συμπανηγυρίζειν. Idem lib. 3. cap. 92. initio, de sui ipsius in Imperatorem coronatione: ἀπόδεσμοί τε γὰρ ἐρρίπτοντο ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, καὶ πότοι καὶ φιλοτησίαι ἐπὶ πλείστας ἡμέρας ἐτελοῦντο. Porrò à Cantacuzeno exscripsit quæ habet Codinus de Offic. Aulæ Constantinopolit. cap. 17. num. 9. 10. de Coronatione Imperatoris, ubi ἐπικόμβια ejusmodi ἀποδέσμους pariter vocat: ut & Pachymeres lib. 9. cap. 1. quo loco agit de inauguratione Michaëlis filij Andronici Palæologi: ῥιπτοῦνται δὲ περιερχομένων τῶν βασιλέων καὶ οἱ συνήθεις ἀπόδεσμοι. Et cap. 2. ἐρρίπτοντο μὲν καὶ αὖθις τοῖς δήμοις ἀπόδεσμοι. Ita in Vita S. Eliæ Junioris pag. 188. καὶ προσαγαγὼν ἔνδεσμον πολλοῦ χρυσίου. S. Joannes Damascenus Orat. in Constantin. Cabalinum pag. 692. οἱ δὲ ἐπίσκοποι τῆς γνώμης ταύτης ἄλλο οὐδὲν μεριμνῶσιν εἰ μὴ ἵππους, καὶ βουκόλια, καὶ ἀγέλας, καὶ ἀγρούς, καὶ συνδέσμους χρυσίου. Denique Prochorus de gestis S. Joannis Evangelistæ: ὁ δὲ ἀπόδεσμον χρυσίου ἔδειξεν αὐτοῖς. Mox: καὶ πάλιν τὸν ἀπόδεσμον χρυσίου ἐπεδείκνυεν αὐτοῖς.

Jam verò de Patriarchæ Missilibus, ita idem Pachymeres lib. 4. Hist. cap. 18. de Patriarcha Constantinop. καὶ τῆς τῶν Βαΐων ἑορτῆς ἐπιστάτης, ὅτε καὶ ἡ συνήθης ἐξ ὄρθρου ἡ λιτανεία τελεῖται, αὐτὸς πέμψας πλεῖστα ἐξ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ νομίσματα πρὸς τὸν κρατοῦντα ἐλάμβανε, καὶ ἀρπεδόσιν ἐνδεῖσθαι παρασκευάσας, τὰ συνήθως ἐπικόμπια καὶ αὐτὸς μέχρι καὶ τῶν Τεσσαράκοντα Μαρτύρων τὴν λιτὴν κατατείρων, ῥιπτεῖν ἐκέλευε τῷ λαῷ. Ita Cod. Allatianus, ubi Vaticanus ἐπιγκόπια, sed perperam. Quinetiam observat Scholiastes Basilicωn ad lib. 13. pag. 80. ejusmodi nummos in vasis vitreis, in processibus publicis, projectos: τινὲς δὲ καὶ ἐν σκεύεσιν ὑελίνοις νομίσματα βάλλοντες δημοσίᾳ δηλοῦσι τὴν τότε γινομένην εἰρήνην.

Κόμπος Κομπίον, idem quod κόμβος, *Nodus*. Lexicon MS. Cyrilli: Πόρπη τὸ κομπίον. Corona pretiosa. Κόμπος, *Nodus*, Κόμβος. Glossæ ad Iliadem Græcob. Περόναις, Κομπία. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Δένει καὶ κόμπους δύο τρεῖς τάχατε κοντίνη.

Aliàs Κομπὸς, est *Magnificus*. Ita hac notione usurpavit Mauricius lib. 2. Strateg. καλὸν δὲ ἐστι τέντας κατὰ τὸ σχῆμα τῶν Ἀβάρων ἢ Τούρκων γίνεσθαι, ὅτι καὶ κομπαὶ καὶ χρειώδεις εἰσίν.

Κουμπὶ, *Adstrictorius globulus*, *Fibula*, nostris *Bouton*.

Κομποδαίνειν, Κομποδένειν, Κομπώνειν, Κουμπώνειν, *Nodare*, *nodo implicare*, *involvere*, Δεσμεῖν, συνάπτειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Δασοὶ πολλὰ καὶ ὑψηλοὶ χοντρὰ κομποδεμένοι.

Damascenus Studita Homil. 20. καὶ ἦτον μέσα εἰς τὸ σπήτιν του μανδύλιον κομποδεμένον, καὶ ὁ κόμπος ἦτον περισσός. Item *Fallere*, *decipere*, apud Crusium pag. 208. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Καὶ κεῖνοι ὅπου κουμπόνουνται, καὶ λέγουν καὶ ἔχουν φίλους.

Ἀνακομπώνειν, apud Nicetam in Manuele lib. 6. Ξεκομπιάζειν, *Enodare*, Ἄδεσμον ποιεῖν.

Κόμπωσις, *Nodatio*, *Nodi species*, *quidquid nodi figuram refert*. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. n. 9. ἐπὶ τῶν μετώπων τῆς κεφαλαρέας τῶν χαλιναρίων, διβολέας καὶ αὐτ. ἀπηωρῆται τοῦφα μετὰ φοινικίων, οἷα καὶ ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ· οὐ μὴν δὲ καὶ κόμπωσιν. Cap. 5. num. 10. τὰς σέλας μετὰ τῶν κομπωσίων.

Κομπιαρικὸς, *Nodosus*, πολύπλοκος, πολύοζος.

Κομπολόγι, Κομπόσκοινον, *Precaria Corolla*, *precariorum Corolla*, vulgò *Chappellet*.

Ἀποκόμπιον, *Sacculus*, in Basilic lib. 16. tit. 1. 25. εἰ δὲ τὰ εἴκοσι νομίσματα ἅμα ἐν ἀποκομπίῳ δέδωκεν. Ubi J C. *si verò viginti simul in sacculo solvit*.

ΚΟΜΕΑ΄ΤΟΝ, *Commeatus*, *Facultas exeundi*. Hesychius & Suidas: κομεάτον ἐξαίτησιν λαμβάνειν τῆς ἀφεθῆναι. Lexicon. MS. Cyrilli habet κομιάτον. Glossæ Basilic. Κομεάτον, οἶμαι, ἐπιστολὴ, ἢ πιτιάκιον. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 7. ἐν δὲ τῷ καιρῷ εἰρήνης κατὰ τὸ διάστημα, τῆς ἐπαρχίας, τὰ κομεάτα τῷ στρατιώτῃ γινέσθω. Idem Mauricius lib. 1. cap. 6. & Leo in Tactic. cap. 8. §. 4. ἐάν τις τολμήσῃ βαγεῦσαι ὑπὲρ τὸν χρόνον κομεάτου, ἤγουν τῆς ἀπολύσεως τοῦ στρατιώτου, εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους εἰς διοικεῖν ταξατίωνα, κατακριθῇ. Adde §. 15. ubi perperam editum δίχα κομήτου, ἤγουν ἀπολύσεως τοῦ στρατ. Eustathius de Temp. intervall. ἐὰν οἱ σχολάρειοι κατὰ κομεάτον ἀπολειφθῶσιν, ἔσω πέντε μηνῶν, περὶ χρημάτων οὐκ ἐνάγεται. Palladius in Hist Lausiaca c. 86. Κομιάτου καιρὸς καὶ προθεωρία ζωῆς. Vide Gloss. med. Lat. in *Commeatus*.

ΚΟΜΕ΄ΝΟΝ, *Fractum*, Κεκλασμένον, in Corona pretiosa: κεκομμένον.

ΚΟΜΕΝΤΑ΄ΡΙΑ, *Commentaria*. S. Athanasius in Apol. ad Constantium: ἰδοὺ πάλιν τρίτη τις κατέλαβεν ἀκοὴ, ὅτι γέγραπται τοῖς ἐν Αὐξόμει Τυράννοις, ὥστε Φρουμέντιον τὸν ἐπίσκοπον τῆς Αὐξόμεως, ἐκεῖθεν ἀχθῆναι, καὶ ἐμὲ μὲν μέχρι τῶν βαρβάρων ζητεῖσθαι, καὶ εἰς τὰ λεγόμενα Κομμενταρία τῶν Ἐπάρχων παραπέμπεσθαι.

Κομένδον, pro Κομμενταρήσιον. Prochorus de Rebus gestis S. Joannis Evangelistæ: Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης ἐγὼ ὑπάρχω ὁ ἀθλιος Βοηθὸς κομένδων, id est *Adjutor Commentariorum*, ut est in Collat. 2. Carthagin. vel *Adjutor Commentariensis*, ut in l. 5. Cod. Th. de custodia reor. Vide Κόμβενδος.

Κομενδάριος, *Commentariensis*. S. Athanasius in Apol. 2. de Fuga sua: πῶς δὲ συνόδον ὀνομάζειν τολμῶσιν, ἧς Κόμης προεκάθητο, καὶ παρῆν Σπεκουλάτωρ καὶ Κομενταρήσιος ἡμᾶς εἰσῆγεν ἀντὶ διακόνων τῆς ἐκκλησίας.

Κομενταρία, *Officium Commentariensis*. Miracula S. Georgij ex Bibl. Ambros. num. 9. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀπεκρίνατο, ὅτι ὁ βασιλεὺς ὡς γνήσιον αὐτοῦ δοῦλον, οὐ μόνον

μόνον τὴν κομμενταρίαν αὐτῷ ἐχαρίσατο, ἀλλὰ καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν αὐτῷ δέδωκε.

Κομμενταρήσιος, *Commentarienſis*, τὰς ἐγγραφὰς τῶν ἐγκλημάτων ἐκδέχων, ut eſt apud Heſychium. Nos diceremus, *qui reçoit les eſcroües des Criminels.* unde fortè vox iſta deducta. Auctor Etymologici: Κομμενταρίσιοι, τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων πράττοντας ὁ νόμος καλεῖ, καὶ ὑπηρετοῦντας τῶν ἐγκληματικαῖς δίκαις, ὑπασπιζόντων αὐτῶν ἀπληκταρίων, καὶ κουβικουλαρίων μετὰ πλήθους ῥαβδούχων· — εἰσὶ δὲ καὶ νῦν οἱ λεγόμενοι Χαρτουλάριοι. Eadem habent Gloſſæ Baſilic. Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. Κομμενταρήσιος, ὁ χαρτουλάριος. Martyrium S. Euſtratij & Socior. MS. Εὐστράτιος κομμενταρίσιος εἶπε, &c. Ubi in margine: τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων, γράφοντας τὰς ἐκκλησιαστικὰς δίκας, Κομμενταρισίους, ὁ νόμος ἐκάλει· λέγονται δὲ οἱ νῦν Χαρτουλάριοι. Ejuſmodi Κομμενταρισίων paſſim mentio occurrit, apud S. Baſilium Epiſt.417. Nilum Monachum lib. 1. Epiſt. 309. Juſtinianum in Nov.13. cap. 1. & in Edicto 13. cap 17. in Martyrio MS. S. Sebaſtiani, in Martyrio MS. S. Platonis, in Martyrio MS. S. Hieronis, in Martyrio S. Bonifacij num. 11. S. Acacij num. 3. SS. Tarachi & Probi num.6. in Synaxariis 23. Septemb. in S. Jeraide, 18. Jan. & 5. Febr. in Sanct. Theodula, in Anthologio ubi de Sanct. Theodoro Magiſtro militum, in Menologio Baſilij 30. Martij in S.Phileta, &c.

ΚΟΜΕΝΤΟΝ. Vide Κόμβεντος, & Κομμενταρεῖον.

ΚΟΜΗΣ, *Comes*, qui in Palatio Imp. *Comitivam* adeptus eſt: Dignitas de qua pluribus egimus in Gloſſ.med. Lat. ut & de cæteris Comitibus quorum deinceps mentionem agemus. Euſebius lib. 4. de Vita Conſtantini: τῶν παντὸς στρατοῦ καθηγεμόνες, Κόμητές τε, καὶ πᾶν τὸ τῶν ἀρχόντων τάγμα. S.Athanaſius ad Solit. Ἡράκλειός τις τῷ ἀξιώματι Κόμης. Epiphanius pag.60. ὃς καὶ παρ' αὐτοῦ Βασιλέως ἀξίωμα Κομήτων ἔτυχε. Philoſtorgius lib.11.cap.8. καὶ κόμητος ἔχων τιμήν. Macarius Homil. 15. καὶ γὰρ Ἔπαρχοι καὶ κόμητες φόρους διδόασι τῷ βασιλεῖ. Syneſius Epiſt. 144. περὶ τοῦ κόμητος ἐγγράφεις δὲ Οὐρσικίνου· λέγω δὲ τοὺς τυχόντας ἀρχῆς τῆς ἐν τῇ πατρίδι στρατιωτῶν.

Κόμητες τοῦ πρώτου τάγματος, apud Euſeb. lib. 4. de Vita Conſt. cap.1. qui Latinis Scriptoribus *Comites Ordinis primi.*

Ἀποκομήτων, *Ex Comitibus*, qui Comitis Dignitate antea functus fuerat. Inſcriptio Athenienſis apud J. Sponium tom. 3. Itinerar. part. 2. pag. 18. — ΠΡΟΝΟΙΑ ΦΛΑΒΙΟΥ ΠΟΜ. ΔΑΔΟΥΧΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΣΗΜΟΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΜΗΤΩΝ. In eadem Inſcriptione quæ à Grutero refertur CCCCLXIV. 7. hæc verba aliter deſcribuntur. Alia Gruteriana 430. 6. LICINI ALFIO. LICINIO. V. P. PATRONO. COLONIAE EX. COMITIBVS. Aliæ p.1052.9. FL. FIDETIVS. EX. COMITIBVS. HIC. DEPOSITVS. EST. VIX. ANN. XX.

Κομιτάτος, Κομιτάτον, *Comitatus*, *Aula Imperatoris.* Lib.7. Baſilic. tit.3. §.27. ἐάν τις αἰτήσει βασιλέα, ὥστε ἐλκυσθῆναι ἐν τῷ κομιτάτῳ ἄνηβον, ἢ γυναῖκα χήραν, &c. Ubi Scholiaſt. ὁ τόπος ἔνθα ὁ βασιλεὺς διάγει. Aſtrampſychus in Theoria aſtrorum MS. λαμβάνειν κομιτάτον καμάτῳ πολλῷ. Epiſtola Conſtantij Imp. apud S. Athanaſium in Apol.2. de Fuga ſua p.769. διὰ προτέρων γραμμάτων ἐδηλώσαμεν, ὅπως ἀμερίμνως εἰς τὸ ἡμέτερον κομιτάτον παραγένῃ. Adde eundem Athanaſium in Epiſt. ad Orthodoxos p 944. Palladius in Vita Chryſoſtomi p. 72. ὅτι ἀπέρχομαι εἰς τὸ κομιτάτον, Ἰωάννην καθελεῖν. Et pag.77. κατέλαβεν ἑαυτοῦ τὴν ἐκκλησίαν, μακρὰν χαίρειν εἰπὼν τῷ Κομιτάτῳ. Synodus Berytenſis in cauſa Ibæ, in Concil. Calchedon. Act.10. ἀνεχώρησαν εἰς τὸ κομιτάτον. Ita in Edicto Valentiniani & Marciani contra Eutychen in eodem Concilio part. 3. cap. 12. in Codice Canon. Eccl. Afric. cap. 93. 94. 97. 106. in Concilio Epheſino p.270. 279. apud Theodoritum lib. 2. Hiſt. Eccl. cap.11. Socratem lib.2. cap.24. in Vita S. Pachomij n.77. in Novella 6. Juſtiniani cap.3. in Baſilic. lib.9. tit.1. cap.121. 153. &c.

Κομιτατήσιος, *Comitatenſis*, qui in ſacro Principis Comitatu militat, vel qui ad ſacrum Comitatum ſpectat. Gloſſæ Nomicæ MSS. Vaticanæ in Παλατῖνοι. Οἱ μὲν ἀεὶ τῷ Παλατίῳ προσεδρεύοντες, ἐλέγοντο κομιτατίνσιοι, κομιτάτον γὰρ ὁ τόπος, ἐν ᾧ διάγει ὁ Βασιλεύς. Theodorit. lib.4. Hiſt. Eccl. cap.22. ὁ τῶν κομιτατησίων δὲ, Λαργιτιώνων κόμης, στρατιωτῶν ἐπαγόμενος ἄμετρον πλῆθος, &c. Vide Gloſſ.med.Lat.

Κομητιανὸς, *Comitianus*, *Officialis Comitis Orientis*, de quo in Gloſſ. med. Lat. Concil. Calchedon. Act.11. τίς ποτε γυμνώσας παραμήριον — Κομητιανὸς τάχα ὤν, ἦλθε. Ead.Act. initio: εἴκοσιν ἢ καὶ πλείους φυλακὰς ἥμεψα, ὡς εἰ μὴ ἦν φυλακὴ ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπὸ τὴν κομητιανὴν τάξιν. Ubi vetus Interpres: *Tanquam non eſſet carcer in Antiochia in Ordine Comitianorum.* Et Act.11. καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τίς ποτε γυμνώσας παραμήριον Ὀλοσήρικος, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ, κομητιανὸς τάχα ὤν, ἦλθε καὶ αὐτὸς, καὶ τὸ πλῆθος ἅπαν.

Κομητιανὴ, *Apparitio Comitis Provinciæ.* Juſtinianus in Nov.8.c.2. μὴ δύο τάξεσι χρῆσθαι, ἀλλὰ ἀναμιγεῖσαν ἑκατέραν, τήν τε τοῦ Ἄρχοντος, τήν τε τοῦ Βικαρίου, μίαν γενέσθαι κομητιανὴν, ὅσαν τε καὶ ὀνομαζομένην. Et cap.5. τάξεως δὲ μιᾶς Ἄρχοντος κομητιανῆς οὔσης τε καὶ ὀνομαζομένης. Adde Nov.27. cap.1. &c. Nov.30. cap.1 §.1. κομιτικὴ τάξις, in Concilio Calched. Act.10. initio.

Κόμης, *Comes Provinciæ.* Procopius lib.3.de ædific. cap.1. κόμητά τε τῆς Ἀρμενίας ἐκάλουν καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ἄρχοντα τοῦτον.

Κόμης Ἀνατολῆς, *Comes Orientis.* Vita MS. S.Theodoſij Cœnobiarchæ ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος ἀρχηγὸς· Κόμητα τῆς ἀνατολῆς συνήθες ἐκεῖνον καλεῖν. Occurrit apud Moſchum in Limon. cap.37. Photium Cod. 228. in Chron. Alexandrino an.7. Leonis M. apud Theophanem an.9. Juſtini Thracis, an.1. Juſtiniani, initio, & an.34. in lib 8. Baſilic. tit.1. cap.27. 33. &c.

Κόμης τοῦ ὑψηλοῦ βήματος, *Comes Conſiſtorianus*, vel *primi Ordinis*, in Baſilic. lib.57. tit.1. §.8. Vide Cujac. lib.7. Obſerv. cap.10.

Κόμης τῶν βουκίνων, *Qui Buccinatoribus præerat*, apud Anonymum de Caſtrametatione. Locum habes in Μαγκλαβίτης.

Κόμης Δαψιλείων, *Comes rerum privatarum*, lib.7. Baſilic. tit.5. §.92.

Κόμης Δομεστίκων, *Comes Domeſticorum.* Zonaras de Diocletiano: ἄλλοι δὲ κόμητα Δομεστίκων γενέσθαι φασί. In Concilio Epheſino part.1. cap.35. & alibi: μεγαλοπρεπέστατος κόμης τῶν καθωσιωμένων Δομεστίκων, & in Concil.Calchedon.Act.5.Chronicon Alexandrinum in Juliano: ἀπῆλθεν ἐν παπυλεῶνι Ἰοβιανοῦ τοῦ κόμητος δομεστίκων. Philoſtorgius lib.8. cap. 8. τῶν Δομεστίκων οὗτος ἡγεῖτο. Sozianus lib.9. cap.8. ἡγεμὼν τῶν ἱππέων, Δομεστίκων καλουμένων.

Κόμης ἐξκουβιτόρων, vel τῶν ἐξκουβίτων, *Comes Excubitorum.* Nicephorus Conſtantinopol. pag 95. 1. Edit. καὶ ἀξίᾳ αὐτοῦ ἐτίμησαν, ἣν Ῥωμαῖοι καλοῦσι Κόμητα Ἐξκουβιτόρων. Occurrit in Chronico Alexandrino an.1. Juſtini Thracis. an.1. Phocæ, an.2. Heraclij, apud Theophan.an.35.Juſtiniani M.an.9.10. Juſtini Jun. an.1.5.Phocæ, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num.95. Κόμης τῶν βασιλικῶν ἐξκουβίτων, in Concil. VI. Act.1. & alibi.

Κόμης Ἑώας, *Comes Orientis*, in Nov.8. Justin. c.6. Nov.25. cap.4. &c.

Κόμης τῶν θησαυρῶν, *Comes sacrarum Largitionum* apud S.Basilium Epist.84. Palladium in Vita S.Joan. Chrysostomi pag. 27. in lib.6. Basilic. tit.1. cap.46. Ὁ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν, apud Socratem lib. 4. cap.21. Ταμίας τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν, apud Sozomenum lib.6. c.19. & Theodoritum lib. 3. Hist. Eccl. cap. 12.

Κόμης τῆς ἰδικῆς περιουσίας, vel οὐσίας, *Comes rerum privatarum*, in Basilic. lib.6. tit. 1. cap.15. & 59. lib.7. tit.1. cap.32. lib.60. tit.43. cap. 13. Κόμης τῶν ἰδικῶν, lib.7. tit.5. cap.92. 96. Κόμης τῶν θείων ἰδικῶν, lib.57. tit.1. cap.8. Τῶν ἰδίων τῶν βασιλέως χρημάτων τε καὶ κτημάτων ἡγεμονίαν πεπιστευμένος, Κόμητα δὲ πριβάτων τὸν τοιοῦτον προσαγορεύειν εἰώθασι Ῥωμαῖοι, apud Theodoritum lib.3. Hist. Eccl. cap.12. Vide ἰδικόν.

Κόμητες Ἰουστινιανοὶ, dicti à Justiniano *Rectores* Provinciarum Phrygiæ Pacatianæ, & Galatiæ primæ, Isauriæ, tertiæ Armeniæ. Vide Nov.25.27.31.

Κόμης τῶν βασιλικῶν ἵππων, apud Pachymerem lib.1. cap. 11. & Codinum de Offic. Aulæ Constantinop. cap. 5. num.5. p. 9. 10. ubi ejus munus describitur. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: τοῦ βασιλέως ἱπποκόμος, ὡς δὲ ἡ κοινὴ ἂν εἴποι καὶ συνήθης γλῶττα, τῶν ἵππων ὁ Κόμης. Idem qui κόμης τοῦ βασιλικοῦ ἱπποστασίου, apud Continuatorem Theophanis lib.2. num.22. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.9. ubi de inauguratione Patr. Constantinopol. καὶ ἵππος παρασήμοις τισὶ κοσμεῖται, καὶ ἐπ' αὐτῷ ὑποψήφιος καθηται, καὶ ὑπὸ πεζοῦ τοῦ Κόμητος τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων κατέχοντος, ἀντὶ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, — προπέμπεται διά τε τῆς βασιλικῆς αὐλῆς, &c. Nam munus est Comitis Equum Imperatoris adducere, ut est apud eundem Codinum in locis indicatis.

Κόμητες Κονσιστοριανοὶ, *Comites Consistoriani*, in Nov. 13. Justin. cap.3. lib.8. Basilic. tit. 1. cap.34. &c. *Comes Consistorianorum*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.41.

Κόμης κόρτης. Vide in Κόρτις.

Κόμης Κορτιναρίων. Vide in Κορτινάριος.

Κόμης τῶν Κομιτατενσίων λαργιτιόνων, *Comes Largitionum Comitatensium*. Ita *Magnus* indigitatur apud Theodoritum lib.4. Hist. cap. 2. qui sub finem ejusdem capitis nudè τῶν λαργιτιόνων Κόμης appellatur.

Κόμης τῶν Λαργιτιόνων, vel τῶν θείων λαργιτιόνων, *Comes Sacrarum Largitionum*: ὁ τοὺς θησαυροὺς ἐπιτετραμμένος, Philostorgio lib. 7. cap.10. Occurrit apud Justin. in Nov.24. &c. Nilum Monachum lib.2. Epist. 304. Autorem Chronici Alexandrini. an.13. Arcadij, an.3. Phocæ, apud Theophanem an.7. Justiniani M. an.7. Phocæ, & alios non semel. *Comes cunctarum* (al. *universarum*) *Largitionum*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.17. 18. 34.

Κόμης τῶν οἰκιῶν, *Comes domuum*, in Nov. Justin. 21. cap.2. & in lib.7. Basilic. tit.5. cap. 101. malè οἰκείων, Codd. quidam præferunt, ut notat ibi Cujac. & lib.8. Obs. cap. 40. Scholiastes Juliani Antecess. cap.82. *Comes domorum jus suum super domos publicas habebat.*

Κόμης τῶν ὀφφικίων, *Comes Officiorum*, in Clementina Epitome de gestis S.Petri num. 164. Κόμης τῶν θείων ὀφφικίων, in Martyrio S. Clementis num. 15. idem qui *Magister Officiorum*, de quo in Μάγιστρος.

Κόμης τοῦ ὀψάριν, in Chronico Alexandr. an.16. Heraclij. Vide Ὀψάριον.

Κόμης ὀψικίου, *Comes obsequij*. Apud Theophanem pag. 318. Occurrunt Βαρβακέλλος ὁ Πρωτοπατρίκιος καὶ Κόμης τοῦ ὀψικίου, pag.335. Ἰσόης Πατρίκιος καὶ Κόμης τοῦ ὀψικίου, pag.347. Ἀρτάβασδος Κουροπαλάτης καὶ Κόμης ὀψικίου. Adde pag.335. 347. 368. 397. 400. & Leonem Grammaticum pag.467. Κόμης τοῦ βασιλικοῦ ὀψικίου, in Concilio Nicæno II. pag. 45. 156. Edit. Labbæi, in Concil. VI. Oecumen. Act. 1. & alibi passim. In indice MS. nescio cujus Bibliothecæ ex Cod. Colberteo, Aetius Medicus Amidenus Κόμης τοῦ ὀψικίου indigitatur: ut in indice MS. Libror. Gr. Bibl. Vaticanæ. Vide ὀψίκιον.

Κόμης Παροχῶν, *Comes Largitionum*, in lib.7. Basilic. tit.5. cap.92.

Κόμης τῆς Πομπῆς Imperatoris, idem qui Κόμης τοῦ ὀψικίου, in Epist. 1. Gregorij II. Pap. ad Leonem Isaurum Imp. ubi de Constante Imp. in Sicilia occiso: Νιζεύζιος γὰρ ὁ τότε Κόμης τῆς πομπῆς αὐτοῦ, πληροφορηθεὶς ἐκ τῶν Σικελίας Ἐπισκόπων, ὅτι αἱρετικός ἐστιν, ἔσω εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐποίησαν. Vide Πομπή.

Κόμης τοῦ Πρεσέντου, *Comes Præsenti*, idem qui Κόμης τοῦ ὀψικίου. Theophanes an.1. Justini Thracis: Βιταλιανὸς δὲ ὁ προῤῥηθεὶς μετὰ θάνατον Ἀναστασίου Ἰουστίνῳ τῷ μεγάλῳ σφόδρα ᾠκειώθη, ὥστε στρατηλάτου ἀξίαν παρ' αὐτοῦ δέξασθαι, καὶ ὕπατον ἀναγορευθῆναι, καὶ Κόμητα Πρεσέντου.

Κόμητες τῶν πόλεων, *Comites* seu *Rectores Civitatum*, vel *Provinciarum*. Κόμης τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας, & Κόμης Γαλατίας πρώτης, qui antea Vicarij duntaxat titulo gaudebant, in Nov.8. Justin. cap.2.3. Κόμης τρίτης Ἀρμενίας, in Nov.34. Κόμης Ἀντιοχείας, apud Palladium in Vita S. Joan. Chrysostomi pag.43. Κόμης Ἀβύδου, apud Theophanem an. 1. Heraclij.

Κόμης τῶν πριβάτων, *Comes rerum privatarum*, apud S. Basilium Epist.415.423. Malchum in Excerpt. de Legat. pag.96. Theodorit. lib.3. Hist. Eccl. cap.12. & in Novella Justiniani 123.c.43. Nov.124.c.2. Μεγαλοπρεπέστατος Κόμης τῶν θείων πριβάτων, in Concil. Cachedon. Act.1. & lib.7. Basil. tit.4. cap.2. in Nov. 24. sub. fin. & Nov. 112. Κόμης τῶν ἀπανταχοῦ θείων πριβάτων, in inscript. Nov.12. Justin. Philostorgius lib.7. cap.10. Ἐλπίδιος ὁ τῆς βασιλικῆς οἰκίας προεστώς. Κόμητα πριβάτων ἡ Ῥωμαίων γλῶττα καλεῖ. Vide Πριβάτα.

Κόμης τῶν Σακρῶν, in Actis contra S. Cyrillum in Concilio Ephesino pag.721. Edit. Labbæi: *Comes Sacrarum Largitionum*.

Κόμης τοῦ σταύλου, *Comes Stabuli*. Apud Procopium lib.1. de Bello Gotthico cap.7. ὃς τῶν βασιλικῶν ἱπποκόμων ἦρχεν. Κόμης τῶν βασιλικῶν σταύλων, apud Theophanem an. 8. Justini Jun. Κόμης σταύλου, apud Leonem Grammaticum in Theophilo pag.454. in Constantino Leonis F. pag.496. 509. Anonymum Combefisianum in eod. Constantino num.16. Symeon. Logoth. in Theophilo num.17. in Porphyrog. num. 15. Continuat. Theophan. lib.2. num.22. &c. Gregorius Turon. lib. III. cap. 32. *Belisarium verò Comitem stabuli, quasi pro humilitate quod prius fuerat, posuit.* Vide Σταυλοκόμης.

Κόμης τοῦ Θείου συνεδρίου, *Comes Sacri Consistorij*, in Concilio Cachedon. Act.1.

Κόμης Σχολῶν, apud Theophanem an.2. Anastasij, an.35. Justiniani M. pag.200. Κόμης τῆς τῶν Ἐξκουβίτων σχολῆς, apud Scylitzem pag. 487. *Comes & Prapositus quartæ Scholæ*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.16. Vide Σχολή.

Κόμης τοῦ τείχους, apud Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num.10. Idem qui Ἄρχων τῶν τειχῶν, de quo suprà.

Κόμης Φοιδεράτων, *Comes fœderatorum*, apud Theophanem an.22. Anastasij, an.36. Justiniani M. an.10. Justini Jun. an.4. Tiberij, an.12. Mauricij, an. Phocæ 1. Cedrenum an.26. Theodosij Jun. an.4. Tiberij, &c. Vide in Φοιδέρατοι.

Κόμης, *Comes, qui Bando* seu *Turmæ militari præerat*. Leo in Tacticis cap.4. §. 10. & Mauricius lib. 1. Strateg. cap.3. κόμης δέ ἐστιν, ἤτοι Τειβοῦνος, ὁ τοῦ τάγματος ἢ βάνδου ἡγούμενος. Adde eundem Mauricium lib.2. cap.19. Ejus verò inter militares Duces ordo ita recensetur à Leone cap.4. §.6. πρῶτη κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ μεράρχαι, εἶτα δρουγγάριοι, εἶτα οἱ κόμητες, ἤγουν οἱ τῶν λεγομένων βάνδων ἄρχοντες. Adde §.63. cap.12. §.73. 105. 114.125. cap.13. §.1. cap.18. §.144. 152. Porphyrogenitus lib.1. de Thematib. cap. 1. Λογγίνους γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρχους, καὶ Κεντυρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ κόμητας τοὺς νῦν στρατηγούς. Idem in Tacticis pag.9. καὶ ὀφείλει ἕκαστον τάγμα ἴδιον βάνδον ἔχειν, καὶ Κόμητα ἔχειν, φρόνιμον καὶ ἀνδρεῖον, δυνάμενον πολεμεῖν μετὰ τῆς ἰδίας χειρός. Et pag.20. οὐκ ὀφείλει δὲ οὔτε βάνδον ὑπὲρ ἐπέχει ὁ Κόμης, πλέον, ὡς εἴρηται, τῶν τετρακοσίων ἀνδρῶν ἔχειν. Zonaras in Constantio, de Magnentio: ἐν τοῖς Προτίκτορσι δὲ ἐστρατεύετο, εἶτα καὶ Κόμης ὠνομάσθη ταγμάτων δύο Ῥωμαϊκῶν. Martyrium S. Georgij num. 3. ἐπιδειξαμένου δὲ αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν ἐν τούτῳ τῷ ἀξιώματι (Τειβούνου) κατὰ τοὺς πολεμικοὺς ἀγῶνας, καὶ στρατιώτην ἀληθῆ ἑαυτὸν ἀποδείξας, κόμης ἀπεδείχθη παρὰ τοῦ Διοκλητιανοῦ. Miracula ejusdem S.Georgij num.9. καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ κρότος ἐγένετο μέγας, καὶ εὐθέως ἔφθασαν τριάκοντα καβαλάριοι, καὶ λέγουσιν, Ὁ Κόμης ἡμῶν ἔρχεται. Vita S. Eudociæ Mart. num.51. Διοδώρου κόμητος τοῦ ἐκεῖσε στρατιωτῶν. Synaxaria 4. Januarij, in S.Gordio: Κόμης τὴν τάξιν, στρατιωτῶν ἡγούμενος ἑκατόν. Theophanes an.17. Heraclij: εὗρεν βάνδον τῶν Περσῶν, καὶ φονεύσας αὐτοῦ τὸν Κόμητα, ἤνεγκεν αὐτοῦ τὴν κεφαλήν.

Πρωτοκόμης, *Primus inter eosdem Comites*: recensetur inter Officia Palatij Constantinopol. in Catalogo Reg. Codic. 5. post Domesticum Thematum.

Κόμης, *Comes*, Dignitas & Officium in re navali: κόμις, hodiernis Græcis, Ital. *Comiti*. Eustathius ad Iliad. α΄. Ναύαρχον τὸν τοιοῦτον φασίν· εἴη δ' ἂν ὁ τοιοῦτος, ὁ καὶ κόμης παρὰ τοῖς ὕστερον. Leo in Tacticis cap.19. §.25. κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τῶν βασιλικῶν πλωΐμων, καὶ οἱ τῶν ἄλλων θεμάτων πλώϊμοι στρατηγοὶ Δρουγγάριοι ἐκαλοῦντο πάλαι τοῖς ἄνω χρόνοις, καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς κόμητες μόνον καὶ Κένταρχοι. Et num.23. ἐπιστήσεις αὐτοῖς ἄρχοντας ἢ κατὰ ε΄. ἢ κατὰ γ΄. δρόμωνας ἕνα τὸν λεγόμενον Κόμητα, ὅστις ναύαρχός τε καὶ ἡγεμὼν τῶν ὑπ' αὐτὸν δρομώνων ὑπάρχων φροντίσει προσεχέστερον περὶ πάντων εὐχόλως, καὶ διατάξει πρὸς ἕκαστα. Vita MS. S. Pauli Junioris in Latro: καὶ ἀρχήν τινα κοσμικὴν μετιὼν, καὶ κόμης ὢν ἐν πλοΐμῳ στρατῷ. Anna Comnena lib. 11. pag. 336. ἐπικαταλαβόντες δὲ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου κόμης τις Πελοποννήσιος — ναυλοχεῖν ἄριστα ἐπιστάμενος, &c. Nicetas in Isaacio lib.1. num.6. ex Cod. Græc. Barb. οἱ τοῦ βασιλικοῦ στόλου κόμητες. Pachymeres lib.4. cap. 26. οἱ δ' ὑπ' ἐκείνῳ πολλοί τε ὄντες καὶ μέγιστοι εἰς Λοχαγοὺς, καὶ Τουρμάρχας, καὶ κόμητας, καὶ Ναυάρχους ἐτάττοντο· ὁ γὰρ στόλος πολὺς καὶ πολλαῖς ναυσὶν ἐξηρτύετο. Ducas Hist. cap.20. καὶ καταστήσας Δρουγγαρίους καὶ Κόμητας οἰκείους τοῦ μεγάλου στόλου. Adde Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.11. cap.9. & Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol.

Πρωτοκόμης, qui cæteris *Comitibus* navalibus præerat. Codinus de Offic. c.5. n.93. τὸ τοῦ Πρωτοκόμητος ὑπερίτημα θαλάσσιόν ἐστιν· εὑρίσκεται οὗτος τοῦ ἐν τῷ βασιλικῷ στόλῳ πάντων Κομήτων πρῶτος. Suberat Magno Duci, ut est apud eundem Codinum num.4. Nescio an non legendum sit Πρωτοκόμιτος, pro Προκόμιτος, apud S.Cyrillum lib.3. adversus Julianum pag.104. Μωϋσῆς κοσμοποιὸν ἀπέφηνε τὸν Θεὸν, καὶ τῶν ὅλων Κύριον, ἀπόλεκτον δέ φησι τὸ ἐξ Ἀβραὰμ ποιήσασθαι γένος, καὶ οἷόν τι προκόμιον τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

Σοπρακόμης, *Supracomes*, Italis *Supracomiti*, Gubernator navis, in Crusij Turco-Græcia.

Κόμης, *Comes regionis aut Provinciæ*, uti hæc vox sumitur apud Latinos inferioris ævi. Κόμης πλέης, *Comes de Blois*, seu Blesensis, apud Nicetam in Balduino, & Nicephor. Gregoram lib.2. Hist. Κόμης τῆς φλάντρας, *Comes Flandriæ*. Ephræmus in Chronico:

> Εἰς ἄνακτα κρίνουσι τὸν Κωνσταντίνου
> Βαλδουΐνον Κόμητα χώρας τῆς Φλάντρας.

Κομήτισσα, *Comitissa, Uxor Comitis*, apud Nilum Monachum lib.2. Epist.213.218.

Κομητόπουλος, *Filius Comitis*, uti apud Robertum de Monte an. 1141. Scylitzes in Basilio Porph. pag. 646. οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ ἐπέμφθησαν μετὰ ταῦτα, ἐφ' ᾧ τῆς πατρῴας ἀντιποιήσασθαι βασιλείας, καὶ τοὺς Κομητοπούλους ἀπείρξουσι τῆς προσφορᾶς. Mox: ἑνὸς ὄντες παῖδες τῶν μέγα δυνηθέντων ἐν Βουλγαρίᾳ Κομήτων. Zonaras in eod. Basilio: ὡς γὰρ ἡ τοῦ Τζιμισκῆ κατήγγελτο τελευτὴ, τέσσαρσιν ἀδελφοῖς ἀνατίθεασι τὴν σφετέραν ἀρχὴν, — οἱ Κομητόπωλοι ὠνομάζοντο, ὅτι υἱοὶ γεγόνασιν ἑνὸς τῶν παρ' αὐτοῖς ἐπισήμων, καὶ λεγομένων Κομήτων. Extitit etiam in Aula Constantinopolitana familia τῶν Κομητοπούλων, cujus meminit Cantacuzenus lib. 3. Hist. cap.46. Extr. Parthenius Patr. Constantinopolit. in Epist. Edita à Goaro: κῦρος Φίλιππος Ἀρλαῖος Κόμης δὲ Τζέζι μετὰ τοῦ φιλτάτου αὐτοῦ υἱοῦ Κομητοπούλου Ῥογερίου Ἀρλαΐου, &c.

Κομητοῦρα, *Districtus & Præfectura vici*, ut *Comitatus*, apud Latinos sequioris ætatis, uti docuimus in Gloss. med. Lat. Novella Constantini Porph. ἀπὸ τὴν αὐτὴν μητροκωμιῶν δυνατῶν, &c. Πρὸς τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν κομητοῦραν. Aliter hanc. μίαν χωρία, ἤτοι ὑπὸ αὐτὴν κομητοῦραν. Aliter hanc vocem sumi apud Annam in Alexiade pag. 310. docuimus in Notis nostris pag.366. ubi sat multa.

ΚΌΜΙ, Κόμμι, in Glossis Chymicis MSS. exponitur λέκιθος, *Ovi albumen*. Alter Chymicus MS. τὸ λευκὸν τοῦ ᾠοῦ φασὶν κόμμι. Zosimus MS. de Instrumentis & Caminis: καὶ χρῶ μετὰ κόμεως. Rursum: καὶ μέλι ἢ κίκινον, ἢ ὑγρὸν, καὶ οὖρον ἀφθόρων, καὶ κόμι. Occurrit passim apud Chymicos. Κόμμι, τὸ ψιμμύθιον, exponitur in Gloss. MSS.

ΚΟΜΙΆΤΟΝ. Vide in Κομεάτον.

ΚΟΜΊΔΙ, *Gummi Arabicum*: *Comidi*, apud Joan. Garlandium in Lexico Chymico. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. Κόμι, τὸ κομήδιν. Lexicon MS. ex eadem Bibl. Cod. 2199. Κόμιδιον τὸ τοῦ δένδρου δάκρυον. Simeon Sethi de Facult. cibor. τὸ δὲ κομίδιν μεταλαμβανόμενον μετ' οἴνου λιθιῶντας ὀνίνησι. Rhazes de Peste cap.14. προσθεὶς καὶ κομίδιον Ἀραβικὸν, καὶ σπόδιον, &c. Infrà: ῥοῦν Συριακὸν, ὀξυάκανθαν, κομίδιον Ἀραβικὸν, βῶλον, &c. Myrepsus sect.1. cap.96. in Cod. MS. κομήδιν Ἀραβικὸν οὐγγίας β΄. Agapius in Geoponico c.150. ὀλίγον κομίδιν Ἀραπικὸν τρῶγε, &c. Κομμήδι, cap.202.209. Joannes Garlandius in Lexico Chymico: *Comidi*, *id est Gumma Arabica.*

Ὑδροκόμμιον, *Gummi liquidum*. Zosimus Panopolita MS. φάκινον δεῖ ποιεῖν τὸ πᾶν καὶ ἀναλαμβάνειν ὑδροκομμίῳ. Alibi de Rotundandis margaritis: ἔσωθεν δὲ καὶ τὰ προσπλασθέντα, ἔχοντα ἐν τῇ φυράσει αὐτῶν ὑδρόκομμι λευκόν.

ΚΟΜΊΖΕΙΝ, pro *Adducere*, ut φέρειν, usurpant non semel recentiores Græci. Cinnamus lib.2. num.9. τῶν ἐν τοῖς μάλιστα δρομικὸν εἶναι τῶν ἵππων αὐτῷ κομισθῆναι καραδοκῶν, ὃν καὶ Ἀγρίμιν, τὸ τάχος αἰνιττόμενοι, ἐκάλουν. Codinus de Offic. Constantinop. cap.5. num.5. τὸ Κόμητος τῶν βασιλικῶν ἵππων κομίσαντος ἵππον, καὶ κρατοῦντος ἵππον. Vide φέρειν.

Ἀποκομιστὴς, *Nuntius, Tabellarius*, apud Symeonem Logothetam in Michaële & Theodora n. 1.

ΚΌΜΜΑΝ, *Scissio*, *Abscissio*. Glossæ Græcobarb. ἡ τ̃ καρᾶς ἐκκοπὴ, κόμμαν, ἢ κόψιμον τ̃ κεφαλῆς.

ΚΟΜΜΆΤΙΟΝ. Vide in Κομάτι.

ΚΟΜΜΈΝΤΟΝ, *Conventus*. Vide Κόμβενδ☉.

ΚΟΜΜΈΡΚΙΟΝ, *Commercium*, *Negotiatio*. Interpres Concilij Lateran. IV. Can. 16. οἱ κληρικοὶ ὀφφίκια ἢ κομέρκια κοσμικὰ μὴ ἐγχειριζέσθωσαν. Pachymeres lib. 11. Hist. cap. 29. Γεννήτας τὴν συνήθες ἐξ ἀρχαίων καλοικῦσι τὴν χώραν, ἀπομερίζειν τὰ κέρδη ὧν μετεχείριζον ἐκ κομμερκίων λεγομένων Ρωμαϊκῶς τοῖς τ̃ χώρας ἄρχουσιν.

Κομμέρκιον, *Tributum*, *vectigal pro mercibus exsolvi solitum*. Glossæ Basil. Τελώνιον, Κομμέρκιον. Theophanes an. 5. Constantini filij Irenes: καὶ κατελθὼν εἰς Ἔφεσον, — τὸ κομέρκιον τ̃ πανηγύρεως ἑκατ λιτρῶν χρυσίου ὂν, ἐκούφισεν πρὸς θεραπείαν τ̃ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστ̃ Ἰωάννου. Idem an. 4. Irenes: καὶ τ̃ Ἀβύδου καὶ τ̃ Ἱερ̃ τὰ λεγόμενα κομέρκια ἐκούφισεν. Et in Nicephoro Generali an. 8. τελοῦντας καὶ τὰ συνήθη κομμέρκια. Constantinus de Adm. Imp. cap. 46. ἔχει δὲ κομμέρκιον ἐκ τ̃ τοιούτων πραγματειῶν ἄπειρον. Diploma Andronici Junior. pro Monembasiotis: καὶ δίδωσιν χάριν κομερκίου εἰς ποσότητα νομισμάτων ἑκατ νομίσματα δύο. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 28. ὁ δὲ Μαρκέσις ἐδιπλάσιασεν ὅσα εἶχεν ἐκ συνηθείας κομέρκια, καὶ συνῆγε πλεῖστον εἰσόδημα. Ducas Hist. c. 34. Extr. νῆες, τριήρεις, διήρεις, βάλκαι, ἀκάτια, μὴ πλοιτώσαν πρὶν χαλάσαντες τὰ ἱστία, τὸ κομμέρκιον διδόναι, καὶ οὕτως τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορευέσθωσαν. Utitur etiam Laonicus lib. 6. pag. 151. Edit. Reg. Vide Notas nostras ad Alexiadem pag. 315. & Glossar. med. Lat. in *Commercium*.

Κουμέρκιον, eâdem notione. Testamentum Arsenij Patr. Constantinopol. num. 9. ἤθελον δὲ ἵνα μετάνοιαν ἐνδέξηται, καὶ τὴν πολλὴν βαρύτητα τ̃ φόρων καὶ κουμερκίων καὶ ἑτέρων ἀδικιῶν διὰ τὴν τοιαύτην ἁμαρτίαν ἐκκόψηται.

Κομμερκεύειν, *Commercium*, seu *Tributum exigere*. Harmenopulus lib. 2. tit. 5. §. 19. ὅτι πάντες ὀφείλουσι κομμερκεύεσθαι. Id est *omnes tributa exsolvere tenentur*. Quam explicationem superiora tuentur. Leo Grammaticus in Leone Philosopho p. 477. διέστησαν τὴν ἐν τῇ πόλει πραγματείαν τ̃ Βουλγάρων ἐν Θεσσαλονίκῃ, κακῶς τοὺς Βουλγάρους διοικοῦντες ὄν τῷ κουμερκεύειν. Anonymus Combefisianus in Leone num. 9. κακῶς κουμερκεύοντες τοὺς Βουλγάρους. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 5. ἐκ τ̃ Ἀντιγόνου μονῆς ἐκεῖσε ἀφίκετο κομερκεύσων τὴν πανήγυριν. Ubi Cod. Ed. τελωνήσων: & lib. 3. num. 8. καὶ τὰ πλοῖα τούτων ἠργυρολόγουν. Ubi Codex Barbarogr. ἐκομέρκευον.

Κομμερκιάρι☉, *Commerciorum* seu *tributorum Conductor*: *Publicanus*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 20. pag. 479. Joan. Moschus in Limon. cap. 186. κομερκιάρι☉ ἦν, ὄνομα Μόσχ☉. Infrà: εἶτα μετὰ χρόνον τινα, λοιδορία κατ' ἐμοῦ πρὸς τ̃ βασιλέα γέγονε, ὅτι τὰ κομερκία ἐσκόρπισα. Martyrium S. Anastasij Persæ MS. τ̃ κομμερκιαρίου μὴ ἀνιέντ☉, &c. Chronicon Alexandrinum in Heraclio p. 900. καὶ Θεόδωρ☉ ὁ ἐνδοξότατ☉ Κομμερκιάρι☉ ἐπὶ τὴν ἱστάτιν. Apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 43. occurrit nescio quis Michael κομμερκιάρι☉ Χαλδίας. Balsamon in Responso 24. χαρτουλάκτης, ἢ κομμερκιάρι☉, ἢ ἰατρὸς, ἢ ἀστρολόγ☉. Apomasar in Mysteriis: ζητητέον περὶ μεγιστάνων, ἐνόχων, γραμματικῶν, κομμερκιαρίων, &c.

Κουμερκιάρης, *Mercator*. Damascenus Studita Homil. 24. ἤτον τις Χριστιανὸς κουμερκιάρης, πλούσι☉ καὶ πολλὰ καὶ ἀνελεήμων.

ΚΟΜΜΙΤΕΎΕΙΝ, *Commitere*. Glossæ Basil. κομμιτεύεται, βεβαιοῦται. Scholiastes Basilic. lib. 7. pag. 265. Μοδεστῖν☉ φησὶν, ὅτι καὶ μηδὲν ὅλως τῷ νενικηκῶτι διέφερεν, ἀπαιτεῖται ἡ ἐπερωτηθεῖσα καὶ κομμιτευθεῖσα ποινή. Adde p. 266. Vide Salmasium de Modo usurar. pag. 6. 5.

ΚΟΜΜΟΝΗΤΌΡΙΟΝ, ὑπομνηστικὸν, in Concilio Ephesino in Rescript. Episcoporum Constantinopoli inventorum. Glossæ Basilic. Suidas & Lexicon MS. Cyrilli: Κομμονιτόριον, ἐπιστολὴ προσαγγελικὴ ἀποστελλομένη εἰς χώρας. Glossæ MSS. κομμονητόριον, ἐνταλτήριον εἰς ὑπόμνημα, παρὰ Ρωμαίοις. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κομμονιτήριόν ἐστι ἔνταλμα ὑπογεγραμμένον, κατὰ Λατινικὴν λέξιν. Idem Lexicon Cyrilli MS. Κομμονιτόριον, ἐνταλτήριον εἰς ὑπόμνησιν. Utuntur passim Scriptores, Codex Canonum Ecclesiæ Afric. cap. 92. 93. Concil. Calchedon. Act. 1. Justinianus in Nov. 128. cap. 17. in Edicto 12. Evagrius lib. 2. cap. 17. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 10. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Commonitorium*.

ΚΟΜΜΟΠΌΔΑΣ, *Cui incisa sunt crura*. Glossæ Basilic. ὅπου ἔχει τὰ πόδια, ἢ ποδάρια, κομμένα, ὁ Κομμοπόδας.

ΚΟΜΜΌΔΙ, *Gumma*, Κόμμι. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 131. τὰ δαμάσκηνα ἀπὸ τὰ ἄλλα ὅλα εἶναι καλίτερα καὶ ἄβλαβα, τὸ κομμύδι, ἤγουν ἡ κολντζάνα τ̃ μέσκλου καὶ δαμασκηνοῦ, νὰ πίνῃ τινὰς μὲ κρασὶ, σκορπίζει τὴν πέτραν τ̃ δυσουρίας.

ΚΌΜΟΔΑ, apud Suidam, & in Glossis Basilic. δόσις ἐπὶ τ̃ σιτισμοῦ παρεχομένη. Ubi σιτισμοῦ legunt viri docti. Vide Gloss. med. Lat. in *Commodum*.

ΚΟΜΟΔΡΌΜΟΣ. Vide in Κωμοδρόμ☉.

ΚΟΜΠΆΡΙΟΝ. Vide in Κομβάριον.

ΚΌΜΠΑΡΟΣ, *Compar*. Suidas: Κόμπαρ☉ ὃς συνέζευκται εἰς ὑπηρεσίαν τινὶ ὁμοίαν τὴν αὐτὴν ἐκτελῶν χρείαν.

Κομπάρ☉, hodiernis Græcis est *Compater*, Σύντεκνος, *Compere*. Vide Goarum ad Euchol. pag. 385.

ΚΟΜΠΑΣΣΑΤΕΎΕΙΝ, *Compensare*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 13. pag. 109. Vide mox Κομπενσατεύειν.

ΚΟΜΠΆΣΣΟ, *Circinus*, Διαβήτης, ex Italico *Compasso*.

ΚΟΜΠΕΝΔΟΝ, Κόμπενδον. Vide in Κόμβενδ☉.

ΚΟΜΠΈΠΕΡ, & Κουμπέπερ, Scholiastes Nicolai Myrepsi, ad sect. 1. de Antidotis cap. 22. κουμπέπερ, τὸ καρδάμωμον. In ipso contextu Legi Κομπέπερ monet Fuchsius, negátque esse Cardamonum, sed esse quod Actuario Κομβέβα, vel Κομπέβα, appellatur, vulgò verò in Officinis *Cubeba*. Adde cap. 123. At cap. 21. In Cod. MS. legitur κουμπέπας, cap. 97. κουμπέπες.

ΚΟΜΠΕΣΑΤΕΎΕΙΝ, *Compensare*. Glossæ Basilic. Κομπενσατεύει, Συλλογίζεται, ψηφίζει.

Κομπενσατίων, *Compensatio*. Eustathius de Tempor. intervall. ὁ θέλων ἀντιθεῖναι κομπενσατίονα, ἤτοι ἀντέλλογον τῷ φίσκῳ, ὀφείλει ἀποδεικνύειν ἔσω δύο μηνῶν, ὅτι κεχρεώστηται αὐτῷ ὅπερ βούλεται ἀντιλογίζεσθαι. Similia ferè habet Scholiastes Basilic. lib. 7.

ΚΌΜΠΙ. Myrepsus MS. sect. 1. cap. 20. 21. ῥοδοστάγμαν τ̃ κομπίων.

ΚΟΜΠΛΑΤΊΩΝ, seu Κομπλετίων, *Completio*, cujus vocis vim haurire licet ex Justiniano Instit. de Empt. & vendit. §. 1. *In iis autem quæ Scripturâ conficiuntur, non aliter perfectam esse venditionem & emptionem constituimus, nisi & instrumenta emptionis fuerint conscripta, vel manu propriâ contrahentium, vel ab aliis quidem scripta, à contrahentibus autem subscripta: & si per tabellionem fiunt,*

fiunt, nisi & completiones acceperint, & fuerint partibus absoluta. Ubi Theophilus, & Schol. Basil. Ecl. 19. tit. 2. §. 1. εἰ μὴ κομπλετίονες παρακολουθήσουσιν, ἠγνοημένης τῆς ὑπογραφῆς. Harmenopulus verò lib. 3. tit. 3. κομπλεσίων παρακολουθήσει. Est igitur *Completio, Perfectio instrumenti,* quod *stipulatione* præsertim completur, ut quæ *firmitatem Chartis omnibus accommodet,* ut est in veteribus instrumentis laudatis in Gloss. med. Lat. in V. *Stipulatio*: atque ita *Completio* definitur in Glossis Basil. κομπλατίονες, σύνοδος δύο ἢ τριῶν εἰς τὸ αὐτὸ, καὶ συμφωνία. Neque aliter hanc vocem vertit Ambrosius Camaldulensis apud Joan. Moschum in Limonario cap. 193. τότε λέγει αὐτῷ (τῷ νομικῷ, seu Tabellioni) ὁ Πάπας Ἀπολλινάριος, Ὕπαγε, ποίησον γραμμάτιον χρεωστικὸν πεντήκοντα χρυσίων λιτρῶν, ὡς ἀπὸ τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας εἰς τὸν Μακάριον τὸν δὲ τὸν πατέρα τοῦ δὲ τοῦ νεωτέρου, καὶ βάλε καὶ μάρτυρας, καὶ κομπλατίονα, καὶ αἶρέ μοι αὐτὸ τὸ πρόσωπον. Ubi Camaldulensis: *Appone testes, & stipulationem, & rata.* Scholiastes Basilic. ad lib. 22. pag. 78. εἰ δὲ καὶ διὰ συμβολαιογράφου γένηται τὸ ἔγγραφον, λάβῃ καὶ τὸ τέλεσμα, ἢ κομπλατίονα.

Κόμπλη, eâdem notione. Glossæ Basilic. Κόμπλα, ἡ τελείωσις. Ita leg. pro κόμιπλα. Novella Alexij Comneni de Testib. τῶν γὰρ δικαστῶν ἄλλων εἰς ἄλλας τρεπομένων ἐννοίας, καὶ τῶν μὲν τὰ ἔγγραφα, ἐξ ὧν ἡ σύγκρισις γίνοιτο, μὴ ἄλλως ἀγοραῖα καλονομάζεσθαι, κατὰ τὴν Ἰουστινιάνειαν νεαρὰν, εἰ μὴ παρὰ ταβελλίωνι τελοῖτο, καὶ συνήθεις ἐπιφέροιντο κόμπλας, διατεινομένων. Infrà: ἀλλ' ὁ τῇ Ἄννῃ συνηγορεύων, τὰς κόμπλας τό γε νῦν ἔχον ἀφέμενος, &c. Gennadius in Explicat. Rhampelij: ἤτοι τζάκωμαν, κούπλην, καὶ πλήρωμα τοῦ ζητουμένου ἔργου. Ubi videtur leg. κούμπλην.

Κομπλατεύειν, *Complere, Stipulari.* Eadem Novella Alexij de Testib. τὰς δὲ ὑπογραφὰς τῶν ταβελλιώνων ἀρκεῖν λεγόντων, ἀγοραῖα τὰ ἔγγραφα συνιστᾶν, κἂν μὴ κεκομπλατευμένα τυγχάνοιεν. *Etiam si stipulatio non intervenerit.* Adde Scholiastem Basilic. ad lib. 20. pag. 446.

ΚΟΜΠΟΝΕΙΝ, *Componere.* Physiologus de Natura animalium MS. ubi de Columba: ἔρχεται ὁ ἀρσενικὸς, βάστα αὐτοῦ τὴν βρῶσιν ἄπετα εἰς τὸ στόμα του, καὶ χώνουσιν ἐκεῖνα· ἐτοῦτος γὰρ κομπόνει τα, κακεῖνα ἀναπαύουσιν.

ΚΟΜΠΟΣ. Vide in Κόμβος.

ΚΟΜΠΟΣΤΑ, *Compositum,* ex Ital. *Composta.* Extat apud Agapium in Geoponico cap. 186. πῶς κάμνουσι τὴν κομπόσταν. Κομπόστο, apud Myrepsum sect. 8. cap. 37. 67.

ΚΟΜΠΡΟΜΙΣΟΝ, *Compromissum,* πρόστιμον, in Gloss. Basilic. Metrophanes Archiepisc. Constantinopolit. in Epist. καθαιρέσει γὰρ ὑπόδικον σεαυτὸν ὑπογράψας ἐν τῷ κομπρομέσῳ καὶ συμφωνητικῷ γράμματι.

Κομπρομισιάριον, eâdem notione, in Gloss. Basil. συνταγὴ, ἢ πρόστιμον.

Κομπρομισιάριος, in iisdem Glossis, ὁ συντιθέμενος τῷ προστίμῳ. Δικαστὴς αἱρετικὸς, διαγνώμων.

ΚΟΜΦΑΚΤΟΡΕΣ, Κομφέκτωρες, *Confectores,* Qui bestias in Amphitheatro conficiebant: si quando enim bestiæ efferatæ stragem populo minarentur, ij immittebantur qui eas *conficerent,* ac occiderent: ἀναιρεταὶ in Gloss. Lat. Gr. Κομφέκτωρ, apud Eusebium lib. 4. Hist. Eccl. cap. 15. Vide notata in Gloss. med. Lat. in *Confector.* Glossæ Basil. Κομφάκτωρ, Κατασκευαστής.

ΚΟΜΦΙΡΜΑΤΕΥΕΙΝ, *Confirmare,* Βεβαιοῦν in Glossis Basilic.

ΚΟΝΑ, ἡ ὑγρὰ πίσσα, in Glossis Jatricis Græcobarbaris, ex Cod. Reg. 190. *Pix liquida.*

ΚΟΝΑΚΙ. Vide in Κονεύειν.

ΚΟΝΑΡΑ. Vide in Κουκουνάρι.

ΚΟΝΒΙΤΙΟΝ, *Convitium,* εἰς τὸ φανερὸν ὕβρις, in Gloss. Basilic. ubi perperam Edit. Κομβίνιον.

ΚΟΝΔΑΚΙΟΝ, Κονδακίζειν. Vide in Κόνταξ.

ΚΟΝΔΑΡΗΣ, Κονδάριον. Vide in Κοντάριον.

ΚΟΝΔΙΤΟΝ, *Conditum,* quod plerique Latini *Mulsum* vocant, inquit Cælius Aurelianus lib. 5. Tard. Pass. cap. 1. Κονδῖτος οἶνος, apud S. Athanasium Dial. 1. de S. Trinit. pag 183. Macarius Homil. 16. ἡ γὰρ ἀρετὴ διὰ πολλῶν εἰδῶν ἀρτύεται, ὥσπερ ἔδεσμά τι τῶν ἀναγκαίων διὰ κονδίτου, ἢ ἑτέρου τινὸς, καὶ τοῦτο οὐ μόνον διὰ μέλιτος, ἀλλὰ καὶ πεπέρεως, καὶ οὕτως εὑρίσκεται χρήσιμον. Apophthegmata Patrum in Petro Pionita num. 1. θαρσεῖτέ μοι, ὅτι ὡς κονδῖτον αὐτὸ (συγκεραστὸν) ἔχω. Paulus Ægineta lib. 3. cap. 45. ἤτε νεφριτικὴ φοῦσκα, καὶ τὰ πρὸς τοῦτο συντιθέμενα κονδῖτα. Adde c. 37. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 15. λαμβάνειν δὲ δεῖ τούτων διὰ θερμοῦ τινος προπόματος, ἢ ἀψινθάτου, ἢ κονδίτου. Lib 7. cap. 5. πέπερι καὶ ὅσα διὰ πεπέρεως σκευάζεται, ὑδρόγαρόν τε καὶ κονδῖτον. Et lib. 9. cap. 1. οἶδα δὲ εἰς κονδῖτον ἔχον πλέον τοῦ πεπέρεως. Occurrit præterea apud Plutarchum in Parallelis, Palladam lib. 1. Anthol. pag. 60. Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 43. in Hippiatr. lib. 1. cap. 2. 30. Actuarium de Medicam. compos. Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 44. 46. in MS. & alibi, Moschionem de Morbis mulierum cap. 77. 116. &c. Vide Casaubonum ad Lampridium.

ΚΟΝΔΟΒΑΥΔΙΤΑΙ, Hæretici οἱ λέγοντες ἕνα Θεὸν εἶναι τῷ ἀριθμῷ, καὶ οὐχὶ τῇ ἀπαραλλάκτῳ ἰσότητι, inquit Timotheus Presb. de Hæretic. ubi hæc addit de illorum appellatione: Κονδοβαυδῖται δὲ λέγονται, διὰ τὸ ἐν τοῖς Κονδοβαύδου λεγομένοις ἔχειν αὐτοὺς συντακτήρια, κακεῖ συνάγεσθαι. Vide Nicephor. Callist. lib. 18. cap. 49.

ΚΟΝΔΟΣ, *Curtus,* in Gloss. Gr. Lat. Alibi: Κολοβὸς, ὁ Κονδὸς, *Curtus.* Corona pretiosa: *Corto,* Κονδὸς, Μικρός. Leo in Tacticis cap. 6. §. 26. τὰ δὲ ἱμάτια τῶν πεζῶν ἁπάντων ἔστωσαν κονδὰ μέχρι τῶν γονάτων αὐτῶν. Idem cap. 12. εἰ δὲ κονδότερον τὸ αὐτοῦ κέρας. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 303. εἴτε ζωστάρια Γοτθικὰ, εἴτε καμελαύσια ἔχουσι κονδὰ, &c. Ita pag. 94. Adde pag. 160. ubi aliâ notione videtur sumi. Anonymus de Castrametatione: ξυλοκόντια κατέχοντας πάνυ κονδά. Passio S. Bonifacij Romani pag. 321. ubi Cod. Vaticanus habet τετράγωνος, Colberteus præfert κονδός. Myrepsus MS. sect. 10. cap. 77. λαβὼν ἔρια ῥυπαρὰ τὰ ἐν ταῖς μασχάλαις τῶν προβάτων εὑρισκόμενα κονδὰ καὶ οὖλα καὶ μαλακά. Ubi Cod. Fuchsij habuit κοντά. Utuntur præterea Adamantius lib. 2. Physiogn. Anatolius lib. 10. Geopon. Achmes cap. 223. &c. Vide Κοντός.

Κονδοχέρης, *Qui curtas habet manus,* ita cognominatus nescio quis Theodorus apud Theophan. an. 35. Justiniani.

Κονδούνειν, Κοντούνειν, Κοντίνειν, *Decurtare, Minuere.* Glossæ Græcobarb. Κολοβώσειν, νὰ κονδούνει, νὰ κοντύνει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Δένη καὶ κόμπους δύο τρεῖς τάχα τε να κοντίνη.

Κονδό. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἡ δὲ εἶπεν, εἷς μαῦρος ἐπικατάρατος ἦλθε, καὶ ὅλα συνέτριψε· λέγει αὐτῇ, Κονδὸ κονδὸ, ἡ δὲ φησὶ, Ναὶ, ὄντως σαλὲ, &c.

ΚΟΝΔΟΥΡΑ. Vide Κοντοῦρα.

ΚΟΝΔΥΑΖΕΙΝ, Κόνδυν διδόναι, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 1. ubi Codex Mazarinus συμπλέκεσθαι, *Manum conserere* præfert.

ΚΟΝΔΥΛΙ, Κόνδυλος. Portius: Κονδύλι, καλάμι, *Calamus,* δόναξ, κάλαμος. *Calamus scriptorius.* Gloss.

Gloss. Basilic. Καννία, κονδύλοι τῶν καλάμων, &c. Nicetas de Constantinopol. Statu num.5. οἱ δὲ γραφέας δόνακας, καὶ δοχεῖα μέλανος φέροντες, τόμοις τὴν χεῖρα ἐδίδοσαν, ὡς γραμματέας ἡμεῖς τωθάζοντες. Ubi Cod. Barbarogr. κονδύλια præfert. Locum Vide in Καλαμάριον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Λοιπὸν ἔξαφες τὴν ὀκνηρίαν, καὶ πιάσε τὸ κονδίλη,
Πασάνα δόσε ἑρμηνείαν, ὥσαν φαγὴν στὸ δείλη.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Καὶ μεταναστενάγματα ἐκράτουν τὸ κονδήλιν.

Codinus de Offic. Palat. cap.4. num.1. τὸ δικανίκιον αὐτοῦ μετὰ τῶν κόμβων ἰνοκοπητῶν· ὁ μὲν ἐπάνω κόνδυλος χρυσοῦς, λεῖος· ὁ μετ' αὐτὸν χρυσοῦς καὶ αὐτὸς, ἐσιτυλισμένος δὲ διὰ σχοινοπλοκίου ἀργυροῦ. Adde num. 9. 12. 18. 21. 23. 24. 26. &c. Ubi rectè observat Goarus, Procerum δικανίκια, *Nodis* aliquot insterstincta fuisse: *Nodos*, κόμβους, spatium verò inter nodos, κονδύλους, seu *Calamos* appellari: ac proinde nodos & calamos, materiâ, formâ & colore distinctos fuisse secundùm dignitatum gradus.

Κόντιλος, eâdem notione. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij cap.190. καὶ τοῦτο μεσώσας ἀξουγγίῳ χοιρείῳ, περίδησον τὸν κόντιλον τοῦ ὀρνέου.

Κοντίλι, *Penna*, *Calamus*, κάλαμος, γραφεῖον. Theodorus Zygomalas Themeto Epist.5. apud Crusium: ἀπὸ τόρα πιάνοντας τὸ κοντίλη στὸ χέρι, ἐχέρησα νὰ σοῦ γράψω.

Κονδίλιον, *Penicillus Pictorum*. Codex Reg. MS. 618. f.283. v. ἐπάνω δὲ τῶν αὐτῶν κεφαλαίων γράφε μετὰ ζωγραφικοῦ κονδιλίου, ὡς ἔθος ἐστὶν τῶν κονδιλίων.

Κοντιλονιόν. Vide Maximum Cythær. 10. Junij.

Κοντιλιμάχαιρο, *Cultellus scriptorius*.

Κοντιλάτος, Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τὰ μάτια κεῖνα τὰ γλυκία, καὶ ἡ μύτη κοντιλάτη.

Id est, ni fallor, *Nasus instar calami, acutus*.

ΚΟΝΔΥΝΕΙΝ. Vide in Κονδός.

ΚΟΝΕΥΕΙΝ, *Diversari, Divertere ad aliquem, Hospitio uti*, ἐπισταθμεύειν, καταλύειν. Damascenus Studita Homil. 19. ἐκόνεψεν εἰς τὸ σπῆτιν ἐκεῖνο ὅπου ἦτον ἡ γυναῖκα του. Infrà: ἔκαμαν γοῦν ἐκεῖ κονεμένοι γ'. ἡμέρας. Synaxarium Maximi Cythærensis Episc. 24. Dec. in S.Nicolao milite: καὶ περνῶντας πρὸς τὸ βραδὶ, ἐκόνεψεν εἰς ἕνα καπηλεῖον. Ita 8. Aug.

Κονάκι, *Hospitium*, καταγώγιον, πανδοχεῖον.

ΚΟΝΕΩΣ μνήμη, *Pulveris memoria*, quæ 8.Id. Novembr. celebratur, ut pluribus observamus in nostra Constantinopoli lib.4. sect.5. num.2. Theophanes an. 30. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ ϛ'. εἰς τὴν μνήμην τῆς Κόνεως ἐτελεύτησεν ὁ Τιμόθεος Ἔξαρχος τῶν μοναστηρίων, &c. Sed legendum Νοεμβρίῳ, ex aliis Scriptoribus, ibidem monemus.

ΚΟΝΙΑ, ἡ στακτὴ τοῦ καυθέντος ξύλου, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Cinis ligni usti*. Moschopulo, ἡ ἄσβεστος, παρὰ τοῖς κοινοῖς κονία.

ΚΟΝΙΔΕΣ, *Lentes, Furfures capitis*. Agapius in Geoponico cap.178. νὰ ἀφανίσῃς τὰς κονίδες.

ΚΟΝΙΔΙΒΟΤΑΝΟΝ, ἡ ἀγελοσταφίδα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. ἡ ἀγρία σταφὶς, in Glossis Neophyti. *Labrusca*.

ΚΟΝΙΔΙΣ, Siculis, *Psyllium*, apud Interpol.Dioscor. cap.652.

ΚΟΝΙΛΗ, *Myrrhis*, apud Interpol.Dioscorid. cap.692.

ΚΟΝΝΙΣ, *Vermis species*. Vide in Ῥηξιφυλίτης.

ΚΟΝΟΡΤΑ, *Cohors*. Quippe N. pro H. seu aspiratione Latinorum usurpant Græci. Scholiastes Basilic. ad lib.21. pag.602. καὶ ὁ Πραίφεκτος δὲ τῆς κονόρτας, ἤτοι τῆς ἄλας, ἢ τῆς λεγεῶνος, &c. Infrà: ἐξέρχονται δὲ νόντου μὴ μίαν κονόρταν, μηδὲ μίαν ἄλαν, &c. Vide in N. & in Κόορς.

ΚΟΝΟΣΤΑΥΛΟΣ. Vide in Κοντόσταυλος.

ΚΟΝΣΕΓΙΑΡΕΙΝ, *Consulere*, ex Ital. *Consegliare*. Theodosius Zygomalas in Epist. apud Crusium: καὶ ἔπαρ τὴν τοιαύτα σου, καὶ ἄμε στὸν αὐθέντην σου, καὶ ἔτι σὲ κονσεγιάρη σάτα κάμετο.

ΚΟΝΣΕΚΡΑΤΡΙΞ, *Consecratrix*, ita dicta *Iris*, *Gladiolus*. Glossæ Basilic. Κονσεκράτριξ, ἶρις. Occurrit apud Interpolatorem Dioscoridis lib.1. cap.1. ubi scribitur Κονσακράτριξ.

ΚΟΝΣΙΛΙΑΡΙΟΣ, *Consularis*. Constantinus Porphyr. lib.1. de Themat. c.1. ὑπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων βασιλείας γενόμενοι, εἰς ἐπαρχίας διῃρέθησαν, καὶ ἡγεμονίας, καὶ δουκάτα, καὶ τοὺς καλουμένους Κονσιλιαρίους, τουτέστι βουλευτάς. Et c.45. Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου ὑπὸ Κονσιλιάριον, τουτέστι βουλευτὴν, πόλεις δεκατρεῖς. Lib.2. cap.1. ἐπαρχία δὲ Θρᾴκης ὑφ' ἡγεμόνα ἐτέτακτο, καὶ ὑπὸ τὸν λεγόμενον Κονσιλιάριον, τουτέστι βουλευτήν. Adde pag.83. & Acta S.Maximi Conf. pag.65. Vide Κονσυλάριος.

ΚΟΝΣΙΛΙΟΝ, Κονσίλιον, *Consilium*. Glossæ Basilic. Κονσίλιον, βουλὴ, καὶ συνέδριον ἐκ φανερῶν ἀνδρῶν. Synodus Florentina pag.20. Edit. Labbæi: καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ κονσιλίου τοῦ βασιλέως.

Κονσιλιάριος, *Consiliarius*. Acta Concilij Nicæni II. Act.1. καὶ καθ' ἡμέραν ἀπέλυε πρὸς αὐτὸν Βονιφάτιον τὸν κονσιλιάριον αὐτοῦ.

ΚΟΝΣΙΣΤΩΡΙΟΝ, *Consistorium*. Hesychius, & Lexicon MS. Cyrilli: Κονσιστώριον, θεῖον συνέδριον. Suidas: Κονσιστώριον, παρὰ Ῥωμαίοις οὕτω λέγεται τὸ συνέδριον, καὶ τὸ σύστημα, ἔνθα περὶ τῶν ἐπειγόντων βουλεύονται. Glossæ Basilic. Κονσιστώριον, βασιλικὸν σέκρετον. Glossæ Juris MSS. Κονσουστόριον συκατάριον Βασιλέως. Facilis emendatio in Σεκρετάριον. Lexicon MS. Colberteum Cod. 6070. θεῖον κονσιστόριον, σικρετάρειον βασιλικόν. Concil. Calchedon. Act.1. Σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστορίου. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS.S.Sabæ cap.51. ηὗρον αὐτὸν εἰς γωνίαν παρὰ μέρος ἱστάμενον εἰς τὸν..... λεγόμενον κονσιστόριν. Suprà: σελεντιαρίκιν appellavit.

Κονσιστωριανὸς, *Consistorianus*. κόμης Κονσιστωριανὸς, in Nov. Justiniani 13. in Basilic. lib.54. &c. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΟΝΣΟΥΛΟΣ, *Consul*. Suidas: Κονσούλους Αὐτοκράτορας αὐτοὺς τῶν Ῥωμαίων πολιτείας διοικοῦντας ὠνόμασαν, οἷα προβόλους καὶ προηγόρους τινάς. Eundem vide in Ὕπατος. Constantinus M. in Epist. ad Silvestrum Pap. οἱ Πατρίκιοι, καὶ οἱ Κόνσουλοι, ἤγουν ὕπατοι, καὶ τὰ λοιπὰ ἀξιώματα.

Id etiam nominis erat Pisanorum Legatis qui Constantinopoli morabantur. Pachymeres lib.2. cap.32. Βενετικοῖς δὲ καὶ Πισαίοις τὰ ὅμοια προσεφιλοτιμεῖτο, τοῖς μὲν ὑπὸ Παΐουλον, ὃν Ἕλλην ἂν εἴποι Ἐπίτροπον, τοῖς δὲ Πισαίοις Κόνσουλον, ἐφόρῳ νόμοις τοῖς αὐτῶν χρωμένοις, πράττειν τε τὰ αὐτῶν ἀκολούθως, ἐλευθέρως διαβιοῦντας. Gregoras lib.4. οἵ γε μὴν κατὰ χρόνους τακτοὺς ἄρχειν ἀποστελλόμενοι, ὁ μὲν ἐκ Βενετίας καλεῖται Μπαΐουλος, ὁ δὲ ἐκ Πίσης Κόνσουλος. De Pisanorum Consule agit præterea Codinus de Offic.Palat.cap.7. n.9. ut & de Anconitanorum Consule num.10. Vide Gloss.med.Lat. in *Consul*.

Κονσουλάριος, *Consularis*. Glossæ Gr. MSS. Reg. Κονσουλάριος, ὁ ὕπατος. Lexicon MS. Cyrilli & Glossæ Basilic. ὑπατικός. Justinianus in Nov.8. cap.1. μήτε ἄλλην οἱανοῦν ἀρχὴν, μήτε ὑπατικὴν, μήτε ἡγεμονικὴν, ἃς δὴ κονσουλαρίας τε καὶ κορρηκτορίας καλοῦσιν. Habetur in Concilio Calchedonensi part.1. c.38. Epistola Pulcheriæ Augustæ missa πρὸς τὸν Κονσουλάριον Βιθυνίας Στρατήγιον. Martyrium S.Bassæ Martyris à Filiar. ἀπελθὼν οὖν εἰς Μακεδονίαν, ἀπήγγειλε τῷ Βικαρίῳ

ζῆν

ζιὼ αὐτὴν, καὶ μένει) Λεόντι© Κονσυλάει© κρατῆσαι αὐτὴν. Hierocles in συνεκδήμῳ MS. Ἐπαρχία Δακίας τ̃ παραποταμίας ὑπὸ Κονσυλαρίε πόλεις πέντε, &c. Vide Gloss.med.Lat.in *Consularis* & *Consularius.*

Κονσυλαρία, *Provincia qua à Consulari regitur.* In Nov. 28. Justin. cap.5. Vide Henric. Valesium ad Excerpta Dionis p.101.

ΚΟΝΣΟΥΛΤΑΤΙΏΝ, *Consultatio.* Justinianus Nov.28. δίδομθυ ὃ καὶ τῦτο, τὸ τὰς ἐφέσεις τὰς παρ' αὐτῦ κτ̃ τὸ τ̃ περιβλέπτων Ἀρχόντων σχῆμα, παρά τε τοῖς ἐνδοξοτάτοις Ἐπάρχοις, παρά τε τ̃ ἐνδοξοτάτων ἡμῶν κτ̃ κονσυλτατίωνα κρίνεσϑ Κοιαίςωρι. Et Nov.29. ὥσπερ κτ̃ τάξιν κονσυλτατίωνος αὐτῶν ἀκροάσε).

ΚΟΝΤΆ, Κοντήτερα, *Prope*, *Iuxta*, *Apud*, ἐγγύς, ἐγγύθεν, ἄγχε, ἐγγύτερον. Glossæ Græcobarb. Ἀγχέμαχοι, οἱ ἐγγύθεν μαχόμθυοι οἱ ἄνθρωποι ὁπῦ πολεμίζεσιν ἀπὸ κοντά. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἀγχε̃ ὃ ἐςὶ τὸ κοντά, Ἀγχιτέρμων, ὁ γείτων.

Anonymus de Locis Hierosol. num.2. καὶ κοντὰ εἰς τ̃ οἶκον τ̃ Δαβὶδ ἐςὶ ἡ κοιλάδα τ̃ κλαυθμῶ©. Utitur præterea num.6. 9. 11. 12. Damascenus Hieromonachus serm.25. ὁ καθεὶς Χειςιανὸς κοντὰ τε ἔχει τ̃ ςαυρὸν, &c. Historia Apollonij Tyrij MS. λέγει αὐτ̃ ὁ ἁλιεὺς, ἡ Τρίπολις κοντάναι· ἔχει ὃ δύο μίλα, κοπίασε. Historia Apollonij Tyrij Edita:

Ἀφένταις τ̃ ἐδέχθηκε, κοντά τε τ̃ καθίζει.

Passim.

Ἀποκοντὰ, *Cominus*, Συςαδὸν, Ἐγγύθεν.

Κοντεύειν, *Appropinquare*, *Accedere*, *Appellere*, ἐγγίζειν, πλησιάζειν. Glossæ Græcobarb. ὁ πλησίον βαίνων, ὁπῦ ἔρχε) σιμὰ, ὁπῦ κοντεύει. Alibi: παραθαλάσσι© ὁπῦ κοντεύει τ̃ θαλάσσης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

Ἐκεῖσε γὸ ἐκόντευε τὸ δολερὸν γομάρη.

Et lib. 12.

Ἀφ' ὧν ὅλλοι τες ἴδωσι ὅτι κοντέβη μέρα.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Βλέποντα σίμωσ' ὁ καιρὸς, κ' ἡμέρες ἐκόντεψαν.

Ἀσιμοκόντευτ©, *Inaccessus*, vel *Inaccessibilis.* Glossæ Græcobarb. Ἀπροσπέλας© εἰς τὴν γῆν, Ἀσιμοκόντευτ© εἰς τὴν γῆν.

ΚΟΝΤΆΚΙΟΝ, inquit Arcudius lib.6.de Concord. pag. 433. Presbyteri Græci vocant tenuem membranam, rotundo ligno, quasi jaculi fragmento (κοντῷ) circumvolvi ab antiquis solitam. Epimerismi Herodiani MSS. & Moschopulus: Τόμ©, Κοντάκιον. Latini *Scapum* Τόμον, seu Chartam vocant, Græci recentiores κοντάκιον: *Scapus* enim & κόνταξ idem sunt: *Scapus* verò est longa fustis. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τ̃ Κεχαριτωμθύης cap.24. κ) ἀπογραφαὶ τ̃ τοιωτοτρόπως ἐξοδιαζομθύων νομισμάτων ἐν ἰδιάζοντι κοντακίῳ καταςρωννύμθυαι εἰς τὸ δοχεῖον κεῖσϑ ὀφείλεσιν. Pro Missali vel certè pro libro Ecclesiastico usurpat Euchologium in Ordinatione Presbyteri: καὶ ἀπερχόμθυ© ἵςα) μετ̃ τ̃ πρεσβυτέρων ἀναγινώσκων τὸ κοντάκιον. Ut & Balsamon in Resp. 5. οἱ γὸ ὀρθοδοξῦντες ἐν πᾶσι, κἂν ὦσι τ̃ Ἑλληνίδ© φωνῆς πάμπαν ἀμέτοχοι, μετ̃ τ̃ ἰδίας διαλέκτε ἱερεργήσεσιν, ἀντίγραφα ἔχοντες τ̃ συνήθων ἁγίων εὐχῶν ἀπαράλλακτα, ὡς μεταγραφέντα ἐκ κοντακίων καλλιγραφηθέντων διὰ γραμμάτων Ἑλληνικῶν. Pro quovis Ecclesiastico Codice usurpat pariter Codinus de Offic. cap.1.n.13. Ὁ Ἱερομνήμων εἰς τὸ βλέπειν τὰς εὐχὰς ὅπιϑεν τ̃ Ἀρχιερέως, κρατῶν τ̃ ἐνθρονιασμὸν, καὶ τὸ κοντάκιον τ̃ χειροτονίας. Ubi Catalogus Reg. ὁ Ἱερομνήμων κρατῶν τὸ κοντάκιον τὸ Πατριαρχικὸν ἐν τ̃ λειτεργίαις, &c. Qui porrò hisce libris Ecclesiasticis præerat, & horum curam habebat, dictus inde Ἄρχων τ̃ κοντακίων, apud Joannem Episcopum Cypri in Resp. ad Cabasilam, & in Catalogis Officiorum Magnæ Ecclesiæ, in quibus collocatur in quinta Pentade.: tametsi non desunt qui Contariis (de quibus mox agimus) concinendis præfuisse existiment.

Κονδάκιον, *Missale Ecclesiæ.* Breviarium adespoton, ubi res sacræ recensentur: κανδῆλαι, μανυάλιον, ξυςίον, κονδάκιον τ̃ ἐκκλησίας.

ΚΟΝΤΆΚΙΟΝ, *Brevis Hymnus*, sic dictus à voce Κοντὸς, *Parvus*, eo quòd paucis laudes alicujus Sancti vel festi complectatur. Ita Goarus ad Euchologium pag.57. 155. ubi aliorum sententias expendit, additque ejusmodi Contariorum auctorem haberi Romanum Diaconum Emesenum, qui sub Anastasio Dicoro vixit an.500.ex Menæis 1.Octob. Miracula S. Georgij Mart. num. 10. λέγει αὐτοῖς ὁ ἅγι©, Ψάλλετε τὸ κοντάκιον τ̃ ἁγίε. Codinus c.7. num. 13. εἰσέρχον) καὶ οἱ ψάλ), καὶ πολυχρονίζεσι, ψάλλοντες καὶ μετ' αὐτὸ τὸ κοντάκιον. Habentur in Cod. Colberteo 4113. varia Excerpta ex Sanctis Patribus, & ex Vitis Sanctorum in triginta tria Contacia digesta, quibus vicem obtinent Commentariorum.

Κονδάκιον, eâdem notione. Synaxarium Colberteum MS. 1. Octob.in S.Romano, cujus suprà meminimus: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τ̃ ὁσίε Ῥωμανε̃ καὶ ποιητε̃ τ̃ κονδακίων.

Παρακοντάκιον, *Responsorium*, Latinis: de quo egimus in Gloss. med. Lat. ubi ex Rhabano observavimus inter Antiphonas & responsoria hoc interesse, quòd in Antiphonis unus dicit versum, in responsoriis verò alternant versibus chori. Goarus ad Euchologium pag.123. aliud esse ait apud Græcos ἀντίφωνον, aliud ἀντιφωνὴν: ac Antiphonam dici sententiam vel modulum cuilibet Psalmo decantato adjunctum, & quasi ex opposito respondentem: Antiphonum verò Psalmi versus aliquot, ad quorum singulos una & eadem fit semper ab altero choro responsio. Antiphonæ igitur quodammodo respondet Κοντάκιον, Antiphono verò Παρακοντάκιον, quod ita describitur à Philippo Pigafetta ex Græcorum, à quibus accepit, sententia, *Paracontaci sono Himni dé Santi, i quali sono alternamente Cantati in questa maniera: Sara un choro de quatro Caloieri, che canteranno le Laudi di un Santo; due di loro prima cantano, & poi tacciono, & gli altri due poi il canto repigliano, & poi cessano, & ricominciano que gli altri due, & in forma tale si vanno vincedevolmente cambiando & dando luogo.* Quibus quidem verbis satis exprimitur Responsorius noster cantus, in quo à duobus Clericis, primò canitur versiculus, qui à choro repetitur: rursum deinde alter ab iisdem decantatur, quo exacto chorus primum versiculum repetit. Denique iidem *Gloria Patri* adjungunt: chorus verò secundum versiculum repetit. Ab ejusmodi repetita semel ac iterum in versiculis canendis retrocessione, Græci Tactici velitationem militarem

Παρακοντάκιον appellarunt. Leo cap.7.§.11. ex Cod. Reg. γυμνάσεις εἰς τὸ ἐπέρχεϑαι ἀλλήλοις ἄνδρας β', καὶ ὑποχωρεῖν, κ) πάλιν ἀπελαύνειν, κ) ἐξελίσσειν κτ̃ τ̃ τύπον παρακοντακίε. Hinc emendandus Constantinus in Tactic. pag.7. καὶ πάλιν ἀπελαύνειν καὶ γυμνάζεϑαι κτ̃ τ̃ τύπον τ̃ παρακονταρίε, legendum enim παρακοντακίε, licèt ita præferant Codices Checi & Regius. Jamverò quomodo hæc velitatio peragere-tur, percipere licet ex eodem Leone cap.7. §.37. Ἑτέρα ὃ κίνησις, ὥςε ὑποχωρεῖν ὀλίγον, κ) πάλιν ἀντιςρέφειν, &c. Mitto reliqua.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΚΌΝΤΑΞ, *Telum, jaculum*. Photius in Nomocan. tit. 13. cap. 29. pag. 241. 1. Edit. μόνον δὲ παίζειν ἔξεστι Μονόβολον, καὶ κονδομονόβολον, καὶ κωνταρὸν κόντακα, χωρὶς τῆς πορπῆς. Ubi Balsamon: κωνταρὸς, κόνταξ χωρὶς τῆς πορπῆς, ὁ ἀκοντισμὸς χωρὶς πτερόνης, ἤγουν σιδήρου, ἀπό τινος οὕτω κληθείς. Laudat Salmasius ad Plinium pag. 1032. epigramma Ruffini cujusdam, in quo κόνδακα παίζειν habetur, ubi jaculationis speciem esse ostendit. Vide Gloss. med. Lat. in *Quintana*.

Κονδακίζειν, Παρακονδακίζειν, *Velitari, Lanceis depugnare*. Theophanes anno. 11. Pogonati: κατέλιπε τοὺς στρατηγοὺς καὶ τὸν λαὸν, κελεύσας παρακονδακίζειν καὶ ἀποσείρας αὐτοὺς ἐκ τῶν ὀχυρωμάτων. Ubi Miscella lib. 19. *Iubens cum lanceis vibrantibus exercitari*.

ΚΟΝΤΑ'ΡΙΟΝ, *Verutum, Venabulum, Telum, Hasta, Spiculum*, Βέλος, δόρυ. Κοντάρι, hodie. Eustathius ad Odyss. ι. κόντον, τὸ παρ' ἡμῖν κοντάριον. Glossæ Gr. Lat. κοντὸς, *Pertica, Sudis, Camax*. Glossæ MSS Reg. δόρατα, κοντάρια, λογχάρια. Rursum: ξυστὸς, ὁ κοντὸς, ὅ ἐστι κοντάριον. Aliæ: Γαισὸς, τὸ κοντάριον. Scholiastes Oppiani lib. 2. v. 25. δοῦρα, κοντάρια. Et v. 329. ἔγχεα, κοντάρια. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Δόξα καὶ εὐδοκία, Δόρυ καὶ τὸ κοντάριν.

Chronicon Alexandrinum an. 7. Phocæ: ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐβλήθη εἰς κοντάριν, καὶ οὕτω καὶ ἡ αὐτὴ περιήχθη. Theophanes eod. an. εἰς τὸ κοντάριν εἰς, ὃ γυμνάζονται οἱ Τύρωνες. Nicetas in Joanne: δόρυ διαβαστάσας. Ubi Cod. Barbarogr. κοντάριον λαβών. Anonymus in Rhetoricam Aristotel. pag. 75. τὰ κοντάρια ἔχουσι τὸ ἄκρον, ἔνθα τὸ ξίφος ἐστὶν παροξυσμένον φύσει. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ' εἰς τὴν δεξιὰν τῆς χέρας βάστα καλὸν κοντάριν.

Joannes Cananus: καὶ ἔχρησαν ἀντὶ κονταρίων. Occurrit passim, præsertim apud Tacticos, Mauricium lib. 1. cap. 1. Leonem cap. 6. §. 2. 6. 22. 23. 37. 39. cap. 7. §. 87. Constantin. de Adm. Imp. cap. 9. 46. Astrampsychum, Codin. de Offic. cap. 17. num. 31. 53. Demetrium Constantinopolit. in Hieracosophio pag. 33. 34. 36. in Histor. Apollonij Tyrij, &c.

Κονταροθήκη, *Contorum Theca*. Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. δουροδόχη, κονταροθήκη.

Κονταροξίφαρον, *Hasta cum ferro acuminato*. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 4. ex Cod. Græcobarb. βασιλεὺς κονταροξίφαρα κρατῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, &c. Ubi Cod. al. καὶ βέλη νεοχάλκευτα φέρων. Et mox: βλέπεις, ὦ βασιλεῦ, τὰ τοιαῦτα ξίφη. Vide ξίφος.

Κονταρόπουλλον, *Hastula, Parva hasta*. Glossæ Græcobarb. Ἀκόντιον, δοράτιον, μικρὰ λόγχη, κονταρόπουλλον, μικρὸν κοντάριν.

Μακροκόνταρον, *Longa hasta*. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 7.

Μὲ τὸ μακροκόνταρο τοῦ ἄπαντα τὰ ὅπλ' ἂς λάβῃ.

Κοντάτος, *Hastatus*. Mauricius lib. 2. Strateg. c. 1. ἐκ τῶν γὰρ ἐπὶ μιᾶς τάξεως τῶν πάντων στρατευμάτων κατ' ἐξαίρετον κοντάτους λογιζόμεθα πολλὰ ἐναντία ἐπακολουθεῖν. Adde cap. 5. 7. lib. 7. cap. 1.

Κονταράτος, *Contatus, Conto vel Contario armatus*. Leo in Tacticis cap. 12. §. 41. εἰ μὲν γὰρ κονταράτοι οἱ ὀπίσω τῶν τετάρτου οὐ δύνανται φθάζειν εἰς τὸ ἔμπροσθεν. Et §. 117. τῶν δὲ πρῶτον καὶ δεύτερον τῆς ἀκίας, καὶ τῶν οὐραγὸν, ἤγουν τῶν ὄπισθεν, καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ κονταράτους εἶναι· τῶν δὲ τρίτον καὶ τέταρτον τοξότας. Adde cap. 14. §. 28. cap. 18. §. 37. Julius Africanus MS. cap. 66. μαχόμενοι δὲ, ὅτε ἐπὶ διώκουσιν, ὀφείλουσιν εἶναι ἔμπροσθεν οἱ κονταράτοι, ἔπειτα οἱ σπαθάτοι, καὶ οἱ ῥιπταρεισταί. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obsessa: καὶ ἐν ταῖς πόρταις τοξότας καὶ σφενδονίστας ἐφιστᾶν, καὶ ἀκοντιστὰς, καὶ κονταράτους, καὶ σώθημα πᾶσι δοῦναι. Heronis Παρεκβολαὶ MSS. ὁπλίτας ἤτοι κονταράτους. Infrà: τοὺς τοξότας καὶ σφενδονιστὰς, καὶ ἀκοντιστὰς, ἔτι καὶ τοὺς κονταράτους παρατάσσων, &c.

Κονταρεύειν, Κονταρεύγειν, *Hastâ percutere, Dimicare*. Glossæ Græcobarb. νὰ πολεμίζῃ, νὰ κονταρεύσῃ. Alibi: ἀκοντίζει, ἄνω ῥίπτει, κονταρεύγει. Demetrius Zenus in Batrachom.

Ὅπου τὸν ἐκονταρεύετο Ψιχάρπαργας ὁ νέος,

Ὅμπρός του ἐξαπλώθηκε, ἔπεσε, καὶ φονεύθη.

Κονταρέα, *Ictus contarij*. Theophanes an. 17. Heraclij: ἐπληγώθη ὑπὸ τῶν πεζῶν ὁ βασιλέως ἵππος — εἰς τὸ μηρὸν αὐτοῦ λαβὼν κονταρέαν. Ubi Miscella, *Lanceæ ictu percussus*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

πρόσταξε καὶ ἂς καβαλικεύσωσι, καὶ ἂς δόσουν κονταρέας.

Κοντάρεμαν, *Iaculatio*, Κονταρισμὸς, in Glossis Græcobarb.

Κονταρέμενον, *Telum*. Glossæ Græcobarb. Ἀγανέησιν, ἀκοντίοις, κονταρεμένοις.

Κονδάρη, *Hasta*, pro κοντάριον. Corona pretiosa: Κονδάρη, *Hasta*, Δόρυ. Mauricius lib: 3. Strateg. c. 14. καὶ ἐὰν μακρότερον τὸ ἀντικέρας εὑρεθῇ, πρότερον ἐπὶ κέρας κλίνεται, τουτέστιν ἐπὶ κονδάριν, &c.

Κονδάριον, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Κονδάρια οὐκ εἴχασι οἱ δύο καλοὶ στρατιῶται,

Για τοῦτο οὐκ ἐδώκασι, ὡς τέσσερα στὰ κονδάρια.

Idem lib. 7.

Οὐδὲν ἐπίστευα ποτὲ σπαθία ἢ μὲ κονδάρια.

ΚΌΝΤΑΡΧΟΣ, Dignitatis nomen. Theodosius Monachus de Urbis Syracusanæ expugnatione, ex vers. Lat. *cùm igitur, ut dicere institui, nequissima Urbs omnium potiretur Contarchum, Imperij nomen id est, sui nominis celebritate neutiquam dignum putavit, donec nos sub jugum mitteret*. Agit de Panormo à Saracenis tum habitata.

ΚΟΝΤΑ'Σ. Vide in Κόντος.

ΚΌΝΤΖΑ, *Odor, Suffitus*, Ital. *Conza*, & *Concia*. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 49. ἀμὴ δὲν πρέπει (μοῦ φαίνεται) τὸν οἶνον, ὅπου εἶναι μὲ τὴν κόντζαν αὐτὴν, νὰ βάνῃ ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ἕνωσιν.

ΚΟΝΤΙ'ΚΤΩΡ. Eusebius lib. 10. Hist. Eccl. cap. 5. ἵνα λαβὼν παρὰ τοῦ λαμπροτάτου Λατρωνιανοῦ τοῦ Κοντίκτορος Σικελίας δημόσιον ὄχημα. Alij Codd. habent Κοντήκτορος. Sed emendandum in Κορρήκτορος rectè monet Valesius, maximè ex Inscriptione Panormitana apud Gualterum in Tabulis Siculis num. 164. ubi idem Latronianus *Corrector Siciliæ* nuncupatur. Ita nihili est quod Meursius *Contector* vertit: cùm hæc vox nusquam occurrat.

ΚΌΝΤΙΛΟΣ, Κοντιλάτος. Vide in Κονδύλι.

ΚΟΝΤΙ'ΝΙΟΝ, *Continuum*, τὸ συνάπτον, in Glossis Basilic. Κοντινίως, συναπτῶς. Ibid.

ΚΌΝΤΙΝΟΝ. Potionis seu medicamenti species pro accipitribus. Orneosophium cap. 77. p. 232. ποίησον κόντινον, καὶ δὸς αὐτῷ ποτὸν οὕτως· οὖν ἀρτύσεις, πεπέρεως κόκκους ς'. οἶνον παλαιὸν, μέλι, κύμινον, καὶ ὠοῦ τὸ λευκόν. Τοῦτο ἅπαξ τῆς ἡμέρας δὸς φαγεῖν, καὶ ἰαθήσεται.

ΚΟΝΤΙΌΝ, *Campanula* ex ære fabrefacta, quâ in Refectoriis utuntur Monachi. Vide in Παναγία.

ΚΟΝΤΟΒΕΥ'ΕΙΝ. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν πρύμναν μετὰ κονταρίων κοντοβευόμενοι. Ubi Meursius legit κοντευόμενοι. Vide in Κοντάριον.

ΚΟΝΤΌΜΑΞ, *Contumax*, ἀπειθής, in Gloss. Basilic.

ΚΟΝΤΟΜΕΛΙ'Α, *Contumelia*, ἡ διὰ λόγων ὕβρις, καταφρόνησις, in Gloss. Basilic.

ΚΟΝΤΟΜΟΝΟ'ΒΟΛΟΝ. Vide in Μονόβολον.

ΚΟΝΤΟΟΣ,

ΚΟΝΤΟ'ΟΣ, *Simus*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σιμὸς ἢ ὅτι ὁ πατὸς, ὃν λέγομεν κοντόον.

ΚΟΝΤΟΠΑΙ'ΚΤΗΣ, Exercitationis ludicræ species, qua Pueruli in summo conto lusitabant & invicem luctabantur. Balsamon ad Synod. VI. Can. 51. ἔοικε ἢ διὰ τῶν τοιούτων κανόνων ἐπιτίμια ἐπινοηθῆναι τὰ βασιλικὰ παίγνια, τὸ κοντοπαίκτην δηλαδὴ, τὸ μάρωνα, &c. Laudatur à Salmasio ad Plinium pag. 1032. Epigramma Juliani Parabatæ εἰς Κοντοπαίκτην, in modum Ænigmatis, ad cujus explicationem hæc affert ex Chrysostomo: τί ἄν τις εἴποι περὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἱ κόντων ἐπὶ μετώπου βαστάζοντες, καθάπερ δένδρον ἐρριζωμένον ἐπὶ τῆς γῆς, οὕτως ἀκίνητον διατηροῦσιν, ὥστε παιδία μικρὰ ἐπ' ἄκρου τοῦ ξύλου παλαίειν ἀλλήλοις· παρασκευάζουσι ἢ τὸ μέτωπον μόνον δεσμοῦ παντὸς ἀσφαλέστερον. Meminit præterea ejusmodi Κοντοπαικτῶν Diomedes Grammaticus in Scholiis in Dionysium Thracem.

ΚΟΝΤΟ'Σ, *Brevis*, *Parvus*. Idem quod Κονδὸς, de qua voce suprà egimus. Glossæ MSS. Colberteæ: πυγμαῖος, ὁ κοντός. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ ἐνδύσαντες αὐτὸν στενὸν ἀμανίκωτον κοντὸν, &c. Scylitzes pag. 695. Στέφανος ὁ Δομέστικος τῶν σχολῶν τῆς δύσεως, ὃν διὰ τὸ βραχὺ τῆς ἡλικίας Κοντοστέφανον ἐπωνόμαζον. Symeon Logotheta in Leone Armenio n. 1. ἦν ἢ τὴν ἡλικίαν κοντὸς, *Staturâ pusillus*. Ita similiter dictus alter Κοντολέων, apud eundem Scylitzem pag. 706. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 302. καὶ τὰς κοντὰς αὐτῶν γίνεσθαι, καὶ μὴ ἀφεῖναι αὐτὰς τελείας τρίχας χρήσιμόν ἐστιν. Sic passim alij, Leo in Tacticis cap. 6. n. 26. 37. cap. 7. n. 48. cap. 12. n. 85. cap. 14. num. 76. cap. 18. num. 83. Constantinus in Tactic. pag. 5. 19. Achmes Onirocrit. cap. 232. Orneosophium pag. 243. &c.

Κοντοκρατεῖν, *Supprimere*, *Comprimere*, *Parcere*, Καταστέλλειν, ἐπέχειν, φείδεσθαι.

Κοντολογία, Κοντολόγιον, *Breviloquium*, βραχυμυθία. Glossæ Græcobarb. Συντόμως, εἰς συντομίαν, ἢ εἰς κοντολογίαν. Historia Apollonij Tyrij:

Κοντολογία ἐκάτεχε εἴς τις καλὰ νὰ κάμη.

Damascenus Hieromon. serm. 9. κοντολογία, εἰς τὴν ἐκείνην ὥραν τῆς νυκτὸς ἀνέστη. Maximus Cythær. 4. Febr. καὶ εἰς κοντολόγιον ἑρμηνεύοντας καὶ ἐξηγούμενος, &c.

Κοντομάχεσθαι. Vide Demetrium Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij pag. 106.

Κοντομύτης, nescio quis dictus à brevitate nasi, apud Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 39. lib. 4. num. 22. & Codinum in Orig. Constantinopolit. num. 21.

Κοντοπόδης, Κοντόποδαρος, *Qui curtos pedes habet*. Orneosophion pag. 244. ὁ περίτης ὀφείλει εἶναι κοντοπόδης μακροδάκτυλος. Et pag. 246. τὰ ἐξυπλέεια ὀφείλουσι εἶναι κοντοπόδαρα.

Κοντοράβδιν, *Clava*, *Scipio*, *Baculus brevior*. Cyrillus in Lexico: Ῥόπαλον, παλούκιν, ἢ κοντοράβδιν.

Κοντοσκάλιον, *Parva scala*, ut fuit illa Constantinopoli, de qua pluribus egimus in ejusdem Urbis descriptione.

Κονδοχέρης, *Qui curtas manus habet*, ita quidam appellatus apud Theophanem pag. 200. Vide Alemannum ad Procopij Anecdota p. 82. 1. Edit.

Κοντόψιος, *Qui parvos oculos*, vel *parvam faciem habet*. Orneosophium pag. 245. τὰ τζυράκια ὀφείλουσιν εἶναι κοντόψια, τετράγωνα, πλατυκέφαλα.

Κονταίνειν, *Stringere*, *Diminuere*, *Abbreviare*, συστέλλειν, συσφίγγειν, συντέμνειν.

Κοντεύγειν, eâdem notione. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Λοιπὸν κοντεύγω τὰ πολλὰ, στρέφισμε τοὺς Ουκγλίζους.

Κοντινίσκειν, eâdem etiam notione. Glossæ Græcobarb. Συντομεύειν, νὰ συντομεύει, καὶ νὰ κοντινίσκῃ.

ΚΟ'ΝΤΟΣ, *Comes*, ex Ital. & Gallico *Conte*. Nicetas in Andronico lib. 1. num. 9. ἐκεῖν τοῖς στρατηγοῖς ὁπλάμενος, ὡς Κόντους εἴπῃ τις ἂν Λατινικῇ διαλέκτῳ χρώμενος. Georgius Pachymeres lib. 3. cap. 6. Λατίνῳ μεγιστάνι, ὃν ἂν ἐκεῖνοι φαῖεν σεμνυνόντες Κόντον. Et cap. 8. de Carolo Siciliæ Rege: ἀδελφὸν Ῥηγὸς τῆς Φραγγίσκων ὄντα, καὶ εἰς Κόντους τεταγμένον τὸν Κάρουλον. Et lib. 4. cap. 29. de eodem Carolo: ἤδη γὰρ τὸν Μαφρὲ καταλύσας, ἐμεγαλωθεὶς Ῥὴξ, ὁ πρότερον Κόντος. Nicephorus Gregoras lib. 4. τὴν ἢ ἑτέραν ὄνομα Ἑλένην συζεύγνυσι Κόντῳ τινὶ τὴν ἀξίαν, ὄνομα Βιλιμίλια. Utitur præterea lib. 8. initio, & lib. 11. pag. 243. 1. Edit. Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 40. ἐπύθοντο ὡς τὸ τῆς Σαβωΐας ἄρχοντος, ὃν Κόντον ἡ Λατίνων γλῶσσα καλεῖ.

Κῶντος scribitur in Actis Concilij Florentini p. 33. Edit. Labbæi.

Κοντάς, apud Anonymum MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὡσαύτως καὶ οἱ εὐγενεῖς Δουκάδες καὶ Κοντάδες.

Κοντίδες, *Comites*. Ducas Hist. cap. 14. πάντες οἱ Ῥηγάδες, καὶ Δοῦκαι, καὶ Κοντίδες. Glossæ Græcobarb. Μεγιστάνοι, ἄρχοντες, κουντίδες.

Κοῦντος, *Comes*. Κουντέσα, *Comitissa*. Idem Anonymus, ubi de uxoris Brenensis Comitis morte:

Διαβάντα ὀλίγος καιρὸς ἀπόθανε ἡ Κουντέσα,

Τοῦ Κούντου τῆς Μπρένα ἡ γυνή.

Κοντοσταῦλος, Κονοσταῦλος, Dignitas in Aula Constantinopolitana, alia à Comite stabuli, seu equorum Imperatoris præfecto. Is enim præerat copiis Francicis, seu Latinis, ad Palatij vel ipsius Principis custodiam evocatis: sic porrò appellatus, quòd non duntaxat regiarum copiarum Duces, sed etiam quivis Centuriones ita in Francia dicerentur, ut à nobis observatum in Notis ad Villharduinum, & ad Alexiadem Annæam, & in Gloss. med. Latin. qua quidem postrema notione usurpat eadem Anna Comnena lib. 13. pag. 389. εἰ χρὴ παραστῆναι τοὺς κονοσταύλους, καὶ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Γίδον ἐξέπεμπε, &c. Mox: πρὸς τούτοις ἢ καὶ τὸ τινὰς αὐτῶν Κονοσταύλους ποιήσειε. Atque hinc

Κοντοσταβλία, pro Cohorte militari ad oppidi vel castri, atque adeo Principis aut Palatij custodiam, ut nostri olim vocem *Conestablie*, usurpant etiamnum Græci. Glossæ Græcobarb. Ἄγημα, τὸ φρούριον τοῦ Βασιλέως τάγμα, ἢ κοντοσταβλία· ὅπου πάγῃ παραμπρὸς τοῦ Βασιλέως· οἱ ὁποῖοι πάγουν μετὰ ἐλέφαντες καὶ ἀμπάρια, καὶ ἄλλοι πεζοί. Alibi: Κουσωδία, συντροφία ξένων, ἤγουν κοντοσταβλία.

Jam verò de Magni Κονοσταύλου Dignitate Palatina, sic Codinus cap. 5. num. 23. ὁ Μέγας Κοντοσταῦλος εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν ῥογαλόρων Φράγγων. Pachymeres lib. 1. cap. 7. ὁ Παλαιολόγος Μιχαὴλ τῷ τοῦ μεγάλου Κονοσταύλου διαπρέπων ἀξιώματι· τὸ δ' ἀξίωμα φρονόμιον εἶχεν ἐκ παλαιοῦ εἰς χεῖρας ἄγειν τὸ ἔχοντα τοῦτο ἅπαν τὸ ἐξ Ἰταλῶν στρατιωτικὸν καὶ ὑπήκοον. Eod. lib. cap. 18. τοῖς ἢ τῶν ξενικῶν Ἰταλοῖς, ὡς δὴ καὶ ὑπὸ χεῖρα εἶχεν ὁ Μέγας Κονοσταῦλος, &c. Adde lib. 7. cap. 1. Gregoras lib. 3. τῷ τοῦ μεγάλου τετίμηται ἀξιώματι Κονοσταύλου. Ita Rursum lib. 6. Acropolita cap. 64. & Ducas Hist. cap. 38. Codex MS. Vvheleri Nobilis Angli, in quo effictæ variæ ex familia Comnenica & Palæologa imagines: Ἰω. Κομνηνὸς Δούκας Συναδηνὸς ὁ μέγας Κονοσταῦλος καὶ υἱὸς τῆς κτητόρων. Ἡ Θεοδώρα Λασκάρινα Κομνηνὴ Δούκαινα Παλαιολογίνα ἡ μεγάλη Κονοσταυλίσα, καὶ νύμφη τῆς κτητορίσσης.

ΚΟΝΤΟΥΒΕ'ΡΝΙΟΝ, *Contubernium*. Glossæ Basilic. Κονδουβέρνιον, ἡ κοινωνία. Vetus Glossar. apud Rigaltium: συνοικέσιον, συσκήνιον, σύσσιτον στρατιωτῶν. Glossæ aliæ MSS. *Contuvernium*, *Scene Stratioti & erotes*. Id est Σκηνὴ στρατιωτική. Leo in Tactic.

cap.4. §. 2. διαιρείσθω τοίνυν ὁ πᾶς ὑπὸ σὲ στρατὸς εἰς τάγματα, ἤγουν τὰ λεγόμενα βάνδα, διάφορα, καὶ ἔτι ὑποδιαιρείσθω εἰς δεκαρχίας, καὶ κατασήθωσαν εἰς τὰ λεγόμενα κοντουβέρνια· ταῦτα δὲ γινέσθωσαν καὶ ἀπὸ πέντε πολλάκις, καὶ ἀπὸ δέκα ἀνδρῶν, ἤγουν κατὰ δεκαρχίαν, ἢ ἓν κοντουβέρνιον, ἢ δύο. Idem §. 38. τάξεις δὲ καὶ τὰ κοντουβέρνια, ἢ κατὰ πέντε, ὡς εἴρηται, ἢ δέκα ἄνδρας, ἢ κατὰ τέσσαρας, ἢ κατὰ ὀκτὼ, ἢ δέκα ἓξ, ὡς ἂν γινώσκεις τὸ κατὰ καιρὸν χρήσιμον, ἵνα τῇ συνηθείᾳ δεσμούμενοι, καὶ ὑπὲρ ἀλλήλων ἐν ταῖς μάχαις ἀγωνιζόμενοι, χρησιμώτεροι πρὸς ἀνδρείαν γίνωνται. Adde cap.12. §.116. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. χρὴ τέχνας κατὰ κοντουβέρνιν καὶ δρέπανα καὶ ἀξίνας ἔχειν αὐτοὺς διὰ τὸ ἀναγκαῖον τῆς χρείας. Cap. 5. χρὴ τὴν τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινάτιονα ποιεῖσθαι ἐν κοντουβερνίοις. Lib.2. cap.5. τὰ κοντουβέρνια ἀπὸ παλαιῶν καὶ νεῶν γίνεσθαι ἀναλόγως, ἵνα μὴ οἱ παλαιοὶ καθ' ἑαυτοὺς τασσόμενοι ἀσθενεῖς ὦσι, μὴ δὲ οἱ νεώτεροι ἄτακτοι εὑρεθῶσιν ὡς ἄπειροι. Similia habet Leo c.4.§.40.c.12.§.49. Adde eundem Mauricium lib.7.c.2.17. Hero in Parecbol. ἀπέστειλε διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὰ ἄπληκτα αὐτοῦ καὶ τὰ κοντουβέρνια, &c. Philippus Pigafetta ad ejusdem Leonis lib.3. *Contubernio, parola Latina, significa l'istesso, quando i soldati sono messi in bataglia, ma nel piu s'intende la camerata che allogia insieme, cioe il Locho, che vive & mangia & albergo sotto medesima tenda. Ma quando il contubernio è in bataglia, albora il Capo del contubernio è il Lochago, che si puo dire etiandio capo de contubernio: & se il contubernio, ò Locho di diece, dirassi Decano, ò Decurione*, &c.

Κοντουβερνάριος, *Contubernalis*, apud Vegetium lib.2. cap.14. Hesychius: Κοντουβερνάλιος, Συστρατιώτης. Mauricius lib.9. cap.5. pag.235. τοὺς δὲ ὡς εἰκὸς εἰσερχομένους ἐν ταῖς τένταις, οἱ τῶν κοντουβερναρίων συσχῶσι καὶ παραδώσουσι τῷ ἰδίῳ ἄρχοντι. Heronis Parecbolæ MSS. ὅτι ὁ ἔχων μηνύει τῷ στρατηγῷ ὅτι ἤκουσέ τι τοιοῦτον, ἢ εἰς κουντουβερνάριον λεγόμενον, ἢ παρὰ ἄρχοντος οἱουδήποτε. Occurrit etiam in Basilic. lib.13. tit.1. cap.21. & lib.54.tit.10. &c.

ΚΟΝΤΟΎΡΑ, Κονδοῦρα, Genus navigij, apud Chroatos. Constantinus de Adm. Imp. cap.31. διὰ τοῦτο οὔτε αἱ σάγηναι τῶν τοιούτων Χρωβάτων, οὔτε αἱ κονδοῦραι οὐδέποτε κατά τινος πρὸς πόλεμον ἀπέρχονται. Infrà: ἡ βαπτισμένη Χρωβατία ἐκβάλλει καβαλλαρικὸν ἕως ξ. πεζικὸν δὲ ἕως χιλιάδας ρ. καὶ σαγήνας μέχρι τῶν π. καὶ κοντούρας μέχρι τῶν ρ. Καὶ αἱ μὲν σαγῆναι ἔχουσιν ἀνὰ ἀνδρῶν μ'. αἱ δὲ μακρότεραι κονδοῦραι ἀνὰ ἀνδρῶν ι'. Denique sub finem cap. οὐδὲ σαγήνας κέκτηνται, οὔτε κονδούρας, οὔτε ἐμπορευτικὰ πλοῖα.

Ὀδονκόντορος, ναῦς, in Lexico MS. Ex Schedis Combefisij.

ΚΌΝΤΟΥΡΟΣ. Vide in Κόλουρος.

ΚΌΝΤΟΥΡΟΣ, idem quod Κοντὸς, *Brevis*. Constantinus de Adm. Imp. cap.38. τὰ γὰρ ἱμάτια αὐτοῦ εἰσὶ κόντουρα μέχρι γονάτων, &c.

Κούνδουρος, eâdem notione. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐκεῖ ἐπαρεσήρτησαν, τὸ λέγουν Καψικίαν,
Ὅπου τὸ λέγουν ὄνομα, στὸν κούνδουρον ἐλαιῶνα.

ΚΌΝΤΡΑ, *Plaga*, πληγή.

Κοντριάζειν, *Plagas infligere*, πληγὰς ἐκτρίβεσθαι.

Κοντριάρικος, *Plagatus, plagis oppletus*. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg.

Καλογερίτζιν ταπεινὸν ὑπάρχεις ἐκ τὸ μῆλιν,
Ψωριάρικον, κοντριάρικον, γυμνὸν, ἀπολεσμένον.

ΚΟΝΤΡΟΎΒΙΟΝ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Ἐκεῖνοι πάλιν τὸ γλυκὺν μετὰ τῶν κοντρουβίων,
Ἡμεῖς δὲ τὸ νερούτζικον ἀεὶ μετὰ σισάμιν.

ΚΟΝΤΥΝΕΙΝ. Vide in Κονδός.

ΚΟΝΦΕΤΤΟ, *Salgama*, Italis *Confitto*. Agapius in Geopon. cap.140. καὶ κάμε ματζοῦνι, ἤγουν κονφέτο, καὶ τρῶγε.

ΚΟΞΑ, *Coxa*. Lexicon MS. adespoton: Κώληπα, τὸ ὄπισθεν τοῦ γόνατος μέρος, ἡ κόξα. Eadem ferè Suidas. Glossæ Græcobarb. εἰς τὴν ψόαν, εἰς τὸν γλουτὸν, εἰς τὴν ζώνην ἢ κόξαν. Vita MS. S. Auxentij: ἡ μὲν μία τὴν κόξαν πεπληγμένη ὑπὸ ἀκαθάρτου πνεύματος. Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Constantiæ Cypri, de equo: ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς, καταβάλλει τὸν ἐπιφάνιον, ὥστε καὶ τὴν κόξαν αὐτοῦ ἐξελθεῖν. Phæmon Cynosophij cap.36. εἰς τὸν ἐκτριψαντα κόξαν. Hinc fortè

Κόξης cognominatus nescio quis Joannes Patricius, apud Nicetam in Vita Ignatij Patr. Constantinopolit. pag.1205. à gravidiori fortè Coxa.

ΚΟΟΡΤΙΣ, *Cohors*. Suidas: Κόορτης, Ῥωμαϊκὴ σπεῖρα ἄθρους ἄγων ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐπὶ τέτταρας Κόορτης. Glossæ Lat. Gr. *Præfectus Cohortis*, προτεταγμένος τῆς κοόρτης. Vetus Inscriptio 458. Ι. ΧΙΛΙΑΡΧΩ. ΚΟΟΡ. ΒΑΤΑΟΝΩΝ.

ΚΟΠΆΔΙ, *Frustum*, Κοπάδιον, τέμαχος. Apophthegmata Patrum in Theophilo num.3. λέγων, ἰδοὺ τοῦτο καλὸν κοπάδιν ἐστὶ, φάγε, Ἀββᾶ. Sermo est de carne vitulina. Vide Gloss. med. Latin. in *Copadium*.

Κοπάδι, *Grex, acies, manipulus militum*, σπεῖρα, ἀγέλη, σύστημα. Glossæ Græcobarb. Ἀγεληδὼς, κατὰ τὴν ἀγέλην, εἰς τὸ κοπάδιν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Δὲν ξεύρεις ὅτι διώχνουν τοῦτον λύκοι ὀκτὼ κοπάδι.

Κοπαδίσιμος. Eædem Glossæ: Ἀγελαίαν, ἄφετον, νεμομένην, κοπαδίσιμην, βοσκητικήν.

Κοπαδιαστὰ, *Gregatim*, σωρευμένα, in iisdem Gloss.

ΚΟΠΑΝΊΖΕΙΝ, *Terere, Triturare*, τρύειν, τρίβειν, ἀλοᾶν. Est enim Κόπανον, *Pistillum*, ὕπερος. Hieracosophium cap.29. ταῦτα βάλλειν ἐν ὅλμῳ ἰγδίῳ, καὶ κόπτε, καὶ κοπάνιζε, καὶ κοσκίνιζε, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ διὰ πῶς κατεστάθηκα, ὅλοι νὰ μ' ὀνειδίζουν,
Στόσα καταφρονέματα καὶ νά με κοπανίζουν.

Κοπανιστὴς, *Qui terit*, τριπτήρ.

Κοπανιά, *Ictus*, apud Hieron Germanum.

ΚΟΠΑΤΊΩΝΕΣ, Δίκαι in Glossis Juris MSS. Vide Κομπλατίωνες.

ΚΟΠΕΛΗ, Κοπελιάρης, *Iuvenculus, Adolescentulus*, ita Leo Allatius in Creygthonum pag.716. & Portius. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

ἐγίνη δοῦλος ὁλονῶν, καὶ καθ' ἑνὸς κοπέλη.

Et lib.7.

Αὐτοὺς ἂν τοὺς νικήσατε ὅπου οὐκ ἦν κοπέλια.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Να με λαλοῦν οἱ συγγενεῖς οἱ φίλοι καὶ οἱ γοιτόνοι,
Ὅτι ἦλθα εἰς τὸν Μωρέαν, καὶ ἔπραξα ὡς κοπέλην.

Historia Apollonij Tyrij:

Τὸ εἶχεν εἰς τὸ σπίτη του ἕναν κακὸν κοπέλες.

Vide Damascen. Hieromon. serm. 3.

Κόπελος, *Spurius*. Scholiastes Sophoclis ad Electram: τῷ γνησίῳ ἐναντίον ὁ φυσικὸς, ὁ λεγόμενος κόπελος. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: σκότιος, ὁ φυσικὸς υἱὸς, ἤγουν ὁ κοινῶς κόπελος, ᾧ ἐναντίον ὁ γνήσιος, ἤγουν ὁ ἐκ γαμετῆς. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.9. cap.6. εἶπε δὲ καὶ ὁ Ἐφέσου, ὅτι σὺ ὑπάρχεις κόπελιν, id est *Nothus*.

Κοπελιτικὸς, *Iuvenilis, Puerilis*, μειρακιώδης. Κοπελίτικα, *Pueriliter*, παιδικῶς, νεανικῶς.

Κοπελίσιμα, *Pueriliter, Stolidè*. Glossæ Græcobarb. ἀνοήτως, μωρικὰ, πελλικὰ, κοπελίσιμα, χωρὶς γνῶσιν.

Κοπέλα,

Κοπέλα, *Puella*, Κόρη, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ μέσα τὴν ἐβάλασιν τὴν ἀκριβὴν κοπέλα.

Rursum:

Με τὴν κοπέλα νὰ κρατῆ τὴν ἅρπαν εἰς τὴν χέρα.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Σύρνει κοπέλαις περιπαταῖς ὅπου νὰ τὰ πουλία της.

Ibidem:

Ἔχατζαν χορία εἰς τὴν βουλὴν οἱ κοπελιὲς οἱ κλύστρες,
Καὶ χορία ἐκατζασι ὅλες οἱ κριθαρίστες.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 163. ἔστειλε τὴν γυναῖκα εἰς τὸ χοράφι, καὶ ἄρχισε νὰ βιάζῃ τὴν κοπέλα.

Κοπελοῦδα, *Puellula, Adolescentula*, Κοράσιον, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 346. part. 2. pag. 253.

Κοπελομοσκάρα. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Τοῦ πέζου ἡ πολύτικη, ἡ κοπελομοσκάρα.

Κοπελέτα, *Acta juvenilia*. Idem alibi:

Τῶν πελελῶν τὰ πράγματα, τῶν νέων κοπελέτα.

ΚΟΠΕΝΔΑΡΙΟΝ, Σύντομος ὁδὸς, in Lexico MS. Cyrilli, *Via Compendiaria*.

ΚΟΠΙΑΖΕΙΝ, *Laborare, Sudare, Fatigare, conficere*, πονεῖν, ταλαιπωρεῖν, κάμνειν.

Κοπιασάδες, *Miseri, Labore confecti*. Glossæ Græcobarb. ταλαιπώρους ὅπου κοπιάζουν πολλά, παραδαρλάδες, ὅπου παραδέρνουν ἡμέραν καὶ νύκτα, κοπιασάδες.

Κοπιαστικὸς, *Laboriosus*, ἔγκοπος, ἐπίμοχθος. Κοπιαστικὰ, *Laboriosè, Difficulter*, ἐπιπόνως.

Κοπίτζιν, *Labor*. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes.

Κρίνης τοῦτο δίκαιον, ἤτον δραγάτην κίνης,
Νὰ φάγῃ τὸ κοπίτζιν του, νὰ φᾷ τὴν ἔξοδόν του.

ΚΟΠΙΑΤΑΙ, *Vespillones*, qui in Latina Ecclesia *Fossarij*. Glossæ Lat. Gr. *Bespelliones*, Κοπιαταί. Epiphanius de Fide pag. 465. Κοπιαταὶ, οἱ τὰ σώματα περιστέλλοντες τῶν κοιμωμένων. Justinianus Nov. 57. ὥστε μὴν τοι μὴ ἐλάττους εἶναι τοὺς Δεκανοὺς, ἤτοι Κοπιατὰς, τῶν ὀκτακοσίων τῶν ἀποτεμηθέντων τοῖς θεοφιλεστάτοις Ἐκδίκοις. Adde Nov. 59. cap. 2. Κοπιῶντες dicuntur in Euchologio pag. 39. ubi de Officio Lucernarij. Vide Epist. Ignatij ad Antiochenos num. 12. & Gloss. med. Lat. in *Copiatæ, Fossarij*.

ΚΟΠΡΙΤΟΡΙΟΝ, Κοπριτόριον, *Coopertorium*, promiscuè apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinop. cap. 3. num. 8. 18. ubi de equorum stragulis ex Cod. Ed. & Reg. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΟΠΡΟΘΕΣΙΟΝ, *Locus stercoribus excipiendis addictus*. Ita porrò magnificum illud Stabulum à Michaële Theophili F. ædificatum appellabat nescio quis Petrus Ptochomagister, apud Leonem Grammaticum pag. 463.

ΚΟΠΡΟΠΑΤΑΝ, *Contemnere, Ignominiâ afficere*. Glossæ Græcobarb. ἀθετίζειν, ἀποδοκιμάζειν, ἀτιμάζειν· νὰ ἀτιμάζῃ, σκυβαλίζειν, νὰ κοπροπατᾷ. Vide Gloss. med. Lat. in *Cenitus*.

ΚΟΠΡΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἀντὶ χρυσὸς καὶ ἄμμος, ἀντὶ χρυσόλιθος.

ΚΟΠΤΕΡΟΝ, *Securis*. Glossæ Græcobarb. ἀξίνης κροῦσμα, κτύπωμα καὶ κόρπωμα τοῦ κοπτεροῦ, ἤγουν τῆς ἀξίνας.

ΚΟΠΤΗ, Placentæ genus. Suidas: Ἄμαξις, εἶδος πλακοῦντος, ἣν νῦν Κοπτὴν φαμέν.

ΚΟΡΑΚΑΣ, *Corvus*, κόραξ, in Corona pretiosa. Habetur in Apollodori Poliorceticis MSS. κατασκευὴ ἑλεπόλεως κόρακος λεγομένης.

Κοράκιον, *Corvus*, apud Eustathium in Homeri Iliad. α.

ΚΟΡΑΚΟΒΟΤΑΝΟΝ, Herba quam Græci ἱππόγλωσσον vocant. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 42.

ΚΟΡΑΝ. Vide in Κουράν.

ΚΟΡΑΣΙ, Κορασίδα, *Puella*, κόρη, μειρακίσκη, παρθένος. Nomocanon Cotelerianus num. 331. εἰ δέ τις ἄγωρος μιγεδῆ κοράσιν, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Νευτζικήτον τρυφερὴ ἀκόμη κορασίδα.

Κοράσιον dicunt alij. Lexicon MS. Colberteum κόριον, μικρὸν κοράσιον. Chronicon Alexandrinum in Vespasiano: καὶ ἄλλας δὲ μυριάδας ιέ. διαπέπρακεν αἰχμαλώτων νεανίσκων καὶ παιδίων ἀρρενικῶν, καὶ παρθένων κορασίων. Theophanes in Heraclio: μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Βικάελος παρά τινος κορασίου, κουτάβα καλυμμένου, &c. Ita Sylburgius in Saracenicis: & Edit. κορασινοῦ præfert, ita ut ex natione Corasinorum fuerit. Auctor incertus post eundem Theophanem pag. 432. ἤρξατο ζητεῖν πάκλα χρυσίου, καὶ ἱματισμὸν πολλὼ ἀριθμὸν, καὶ κοράσια ἐπίλεκτα ποσότητά τινά.

Κοράχις, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἐννέα κόραι, ἐννέα κοράχιες.

Κορίτζη, Virgo, Παρθένος, in Corona pretiosa. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Παιδία καὶ νέοι, καὶ γέροντες, κορίτζαι, πανδρεμμένες.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 42. καὶ ἐπῆρε ἀπὸ τοῦ ἑαυτόν τους τὰ δύο κορίτζα, &c. Et pag. 397. καὶ ἔχιζαν τὰ ῥοῦχα τῶν κοριτζίων, καὶ ἐγύμνωσαν αὐτά.

ΚΟΡΑΤΖΑ. Vide in Κουράτζα.

ΚΟΡΒΙΗ. Didymus Geopon. lib. 10. εἰ δὲ θέλεις μὴ εἰς ὕψος ἀναδραμεῖν τὸ σύκον, κορβίην κατὰ κεφαλῆς φύτευσον.

ΚΟΡΒΟΣ, *Corvus*. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ Gr. MS. Reg. Cod. 2062. κόρβους, τοὺς κόρακας φασὶν οἱ Ῥωμαῖοι. Similia ferè habet Suidas: κόρβοι, παρὰ Ῥωμαίοις, οἱ κόρακες.

ΚΟΡΔΑ, *Chorda, Fides*, pro χορδή. Eustathius Od. φ. κυρίως γὰρ ἡ χορδὴ ἐντραφὲς, ἤτοι εὔκλωστον ἔντερον, διὸ ὁ παραφθείροντες κόρδαν οἱ χυδαῖοι φασί. Theophanes an. 6. Apsimari: κόρδα τοῦτον ἀπήγξεν. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. τοξάρια ἔχοντα θηκάρια πλατέα, ἵνα ἐν καιρῷ δυνατὸν εἴη τελαμῶνα χωρεῖν τὰ τόξα ἐν αὐτοῖς, κόρδας ἐκ περιττοῦ ἐν τοῖς πουγγίοις αὐτῶν. Constantinus in Tacticis: ἐχέτωσαν δὲ καὶ κόρδας ἐκ περισσοῦ εἰς τὰ θηκάρια αὐτῶν. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 76. ἔσφιγξε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ κόρδας, καὶ ἔπνιξεν αὐτόν.

Κορδίζειν, *Tendere, Intendere*, τείνειν, τανύειν.

Κορδέλα, *Minor chorda*. Agapius in Geoponico cap. 202. ἔχε δύο δερματικὰ, ἢ κορδέλαις.

Κορδήλη. *Vitta, Lemniscus*. Lexicon Stephani: Κορδήλη, διάδημα βασιλικόν. Vide Grammaticos in Κορδύλη.

ΚΟΡΔΑΨΙΟΣ. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani c. 224. ὁμίως, ἐὰν στίλι τὸ ἄλογόν μου ἕνα καλλικᾶ, διὰ νὰ εὐγάλειν τους κορδαψίους του, καὶ ἐκεῖνος εὐγαλέν τους, &c.

ΚΟΡΔΕΛΙΑ, *Aluta*, ἐπιγλωττίδες, in Corona pretiosa. Vide in Κόρδα.

ΚΟΡΕΑΙ, *Crista*, Λόφος.

ΚΟΡΕΟΣ,, *Cimex*, Κόρις, apud Agapium in Geoponico cap. 183. Κόρυες, Portio.

ΚΟΡΙΓΙΑ. Vide in Κουρυγία.

ΚΟΡΙΑΝΟΝ, *Coriandrum*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. κοριανὸν, τὸ κορίανδρον. Occurrit apud Myrepsum sect. 8. cap. 20. & Phæmonem in Cynosophio pag. 274.

ΚΟΡΙΣ, *Vermis species*, in Orat. S. Tryphonis. Vide in Ῥιζοφυλίτης.

ΚΟΡΙΣΣΟΝΑΝ. Procopius Sophista in Epist. ad Zachariam de duobus lignariam mercaturam exer-

centibus: οὕτω τοίνυν τὴν Ῥοδίων οἰκεῖ παρ' ὑμῖν, ὦ Ζεῦ, καὶ ὅμως φησὶ μὴ δίκαια πάσχειν, τῶν δὲ ἀδικούντα Ῥωμαίων γλώττῃ κοριατονᾷν ἔποις· νομοθετεῖ γὰρ μὴ εἰωθότα, καὶ καιριωτέρου κέρδους ἀφορμὴν μηχανᾶται. Ita Editio Aldina 1499. & Cujaciana. Putabam legendum κοκσιονᾷν, ut sit Latinum *Coccionare*, unde *Coccionatura*, μετάπρασις in Gloss. vett. Sunt autem μεταπραταὶ, quos nostri *Regratarios* vocant, de quibus egimus in Gloss.med. Lat. in *Cociones*. Nisi quis legeri malit Κυρίοσον. Vide infrà in hac voce.

ΚΟΡΙ'ΤΖΗ, Κορίτζιον. Vide in Κοράσι.

ΚΟΡΙ'ΤΖΟΛΕ, vox Francica, seu Italica, inquit Myrepsus sect.8. cap.42. *Corrigiola*, seu *Polygonum mas*, Fuchsio.

ΚΟΡΚΟ'ΝΙΛΟΣ, *Crocodilus*, Κροκόδειλος, quasi *Crocodilus Nili* fluvij accola. Occurrit in Vita S. Pachomij num. 45. nisi legendum sit Κορκόδιλος, nam ita efferunt Græci recentiores. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.547. εὑρήκαν δὲ κορκόδηλα, καὶ ἔφαγαν πολλοὺς ἀνθρώπους. Physiologus MS de Natura animalium: de Natrice: ἄλλον θηρίον Ἔνυδρος, τὸ ὄνομα, ἀκούει τῶν κορκοδήλων ἐναι ἐχθρὸς αὐτοῦ, τοῦ θανάτωσει.

ΚΟΡΙ'ΑΞ, vel κορίαξος, genus τῶν ταρίχων, quod ægris utendum datur in his morbis, quos humor frigidus, crassus & viscidus creavit, apud Alexandrum Trallianum lib.1. cap.12. lib.7. cap.14.

ΚΟΡΙ'ΠΙΟΝ, *Hydria*. Glossæ Græcobarb. κεραμικὰ ἀγγεῖα, οὕγουν σταμνιὰ, κορίπια, λαγίνια, πιθάρια.

ΚΟ'ΡΚΟΜΟΝ. Vide in Κούρκουμον.

ΚΟΡΜΗ', Κορμὶ, Κωρμὶ, *Corpus*, σῶμα, χρῶς. Corona pretiosa: κορμὴ τοῦ Χριστοῦ *Corpus Christi*. Ita κορμὸν, pro corpore usurpant Acta S.Bonifacij pag. 322. Eustathius: τὸ ἀπὸ τραχήλου μέχρις αἰδοίων κύτος τοῦ σώματος δίχα τῶν χειρῶν, ὃ καὶ θώρακα τινες καλοῦσιν, ἕτεροι δὲ κορμὸν, ἰδιωτικῶς. Glossæ Gr.Lat. κορμὸς, ἐπὶ ἀνθρώπου, *Truncus*. Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸ κορμὴ ἐκεῖνος νὰ χωρίζῃ.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἐνδυμένα ἦσαν τὰ κορμία τὰ ἀγγελικὰ ἐκεῖνα.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τότες εἶδε τὰ κορμία πῶσαν ἐκεῖ θερμένα.

Alio loco:

Νὰ δώσῃ θάνατον κακὸν ἤθελε τοῦ κορμίου του.

Cyrillus nuperus Patr. Constantinop. in Homil. τὸ οἶνον τῆς πίστεως τὸν κάμνει ὁ Χριστὸς, ὅπου εἶναι ἄμπελος ἀληθινὴ, μὴ τὸν βάλῃς εἰς τὸ παλαιὸν ἀσκὶ, τουτέστιν ἂν δὲ τὸ κόρμι σου καινουργωμένον καὶ καθαρισμένον, &c. Acta Martyrij S. Arethæ & Socior. MSS. καὶ ἀγείρονται τὰ κύματα, καὶ κυφίζονται τὰ πλοῖα μετὰ κορμίων, καὶ ἐχάλων ἐπάνω τῆς ἀλύσεως. Joannicius Cartanus serm.7. τὴν θείαν μετάληψιν, ἤγουν τὸ αἷμα καὶ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ γένῃ ἕνα κόρμιν μὲ τὸν Χριστόν. Vide Agapij Geoponicon cap.140. 159.

Κορμάλι, *Truncus*, κορμὸς, στέλεχος.

Κόρμαλος, *Obesus*, *Corpulentus*, Πολύσαρκος.

Ἐπικόρμιον, *Mensa coquinaria*, in qua coqui secant *corpora*, seu *carnes*. Eustathius ad Odyss. γ'. βοῦν ἐπικόψων, ἀντὶ τοῦ, ἐπάνω τοῦ τραχήλου πλήξων· ὅθεν καὶ ἐπίκοπον ξύλον τοῖς παλαιοῖς τὸ ἐπίξηνον, ὅπερ ἰδιωτικῶς ἐπικόρμιον λέγεται. Idem ad Odyss. β. παρθέμενοι κεφαλὰς, ἀντὶ τοῦ, προθέμενοι ἢ ὡς ἐν ἐπιξήνῳ, ἤτουν ἐπικόπῳ, ἤτοι ἐπικορμίῳ, θέντες ὡς κοπῆναι. Vide κοσμιατικοί.

ΚΟΡΝΙΑΚΤΟ'Σ, *Pulvis*, κονιορτὸς, κόνις. Glossæ Græcobarb. Ἄτα, ἄσβολος, κόνις, κονιορτὸς, κορνιακτός. Alibi: κόνις, ἤτοι κορνιακτός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

Ὁ κορνιακτὸς ἐχάθηκε, καὶ γίνετον ὡς λάσπη.

Eodem lib.

Ὁ κορνιακτὸς ἦτον πολλὴς, ἐσκέπαζε τοὺς πάντας.

Κορνιακτίζειν, *Pulvere deformare*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7. de Statua Dianæ:

Καὶ μετὰ τὰς χεῖρας τὰς λευκὰς ἐκατεσφούγγιζέ την,
Αὐτὴν ἀπὸ τίποτες πόσος κορνιακτισμένη.

Et lib.11.

Τὰ φρύδια του καὶ τὰ μαλλία ὅλα κορνιακτισμένα.

ΚΟ'ΡΝΙΞ. Vide in χειρόργανον, & Gloss. med. Lat. in *Cornu*.

ΚΟΡΝΙΚΟΥΛΑ'ΡΙΟΣ, *Cornicularius*. Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.3. & 6. Ἀθανάσιος κορνικουλάριος εἶπεν, &c. Vide Gloss. med. Lat.

ΚΟ'ΡΝΟΝ. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij cap.3. καὶ ἔσωθεν ὡς ὁ ἄρσης τῶν περδίκων, ἔχει ἧλος ὄπισθεν κόρνον.

ΚΟΡΥΝΤΖΑ'ΡΗΝ, *Cornicula*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Γαδοῦριν παλαιόπληγον, ὀρνίθιν κορωντζάρην,
Καὶ ψυχικὴν ψωμὴν τρώγεις, καὶ δίδουν σε καὶ ράδιν.

ΚΟΡΟ'ΜΗΛΟΝ, apud Myrepsum sect.1. c.496. ex MS. in Edito verò c.502. κηρόμηλον, ubi Fuchsius scribendum putat κοκκίμηλα ψηκτὰ, *Pruna refrigerata*. Verùm ita hanc vocem usurpat Agapius Cretensis in Geoponicis. Locum vide in Μοῦσκλα.

ΚΟ'ΡΟΝ, inter species quibus sacrum unguentum conficitur, recensetur in Euchologio pag.657. κόρου λίτρας β'. Apud Matthæum Silvaticum lego, *Coras*, *est species ypericon*. *Corin* vocat Plinius lib. 2. cap.26. Hypericum, quod odoratum esse ait.

ΚΟΡΟ'ΝΑ, κορώνα, *Corona*. Hesychius: κορώνη, εἶδος στεφάνου. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἅρματα, σκῆπτρα, λόγχουσα ῥοῦχα, χρυσαῖς κορόναις.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τὴν κορώνα τὴν χρυσὴ βάζει της στὸ κεφάλη.

Infrà:

Ἔδειχνεν ἡ κορώνα της ὀπίσω το κεφάλη.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 696. καὶ τὸ ἐφόρεσε τὸ χρυσὸν βασιλικὸν φόρεμα, καὶ τὴν κορώνα τῆς βασιλικῆς.

Κουρώνα. Glossæ Græcobarb. Ἀνάδημα, στέμμα, κουρώνα, ἤγουν μίτρα. Ita ν. semper geminant hæ Glossæ.

Κουρουνιάζειν. *Coronare*. Eædem Glossæ: νὰ στεφανωθῇ, καὶ νὰ κουρουνιασθῇ, νὰ συλιασθῇ. Mox: Ἀναδήσομαι, στεφανώσω, κουρουνιάσω, θέλω στεφανώσειν, ἢ θέλω κουρουνιάσειν.

Κορωνὶς, eâdem notione in lib. de Antiquit. Constantinopolit. num.188. ἡ κορωνὶς Κλεοπάτρας.

Κορώνα, Κορωνέτα, Gallis *Chappellet*.

ΚΟΡΟΥ'ΝΑ, *Cornix*, κορώνη.

ΚΟ'ΡΠΟΣ, *Vulnus*, *Ictus*. Glossæ Græcobarb. ἄγος, κλαῦσμα, τραῦμα, τζάκκισμα, πληγὴ, κόρπος. Viri Docti putant usurpatum à Græcis pro Italico *Colpo*. Vide Gloss.med. Lat. in *Colpus*.

Κορποῦν, Κορπώνειν, *Ferire*, sæpe in iisdem Glossis. Assisæ Regni Hierosol. MSS. cap. 160. ἐὰν γίνεται τὸ εἷς ἄνθρωπος ὅπου ἔνι κορπεμένος ἀπὸ θανασίμου, &c. Cap. 162. ἐὰν γίνεται τὸ εἷς ἄνθρωπος ἔρχεται ἔμπροσθεν εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ ἐγκλητεύει ἕτερον κανέναν ἄνθρωπον τὸ ἐκόρπωσέν το, &c.

Κόρπωμα, *Vulnus*. Eædem Glossæ: Ἀξίνης κροῦσμα, κλύπωμα, καὶ κόρπωμα τοῦ κοπέρου, ἤγουν τῆς κυνίας.

Κορπομαλιὰ, simili notione. Eædem Glossæ: πληγῶν, βασανισμῶν, πληγομαλιῶν, καρπομαλιῶν.

Ἀκόρπωτος, *Non vulneratus*. Eædem Glossæ: Ἄβλαπτα, ἀπλήγωτα, ἀκόρπωτα.

ΚΟΡΡΕ'Κ

ΚΟῤῬΈΚΤΩΡ, *Corrector*, Dignitas de qua quædam attigimus in Gloss. med. Lat. Occurrit in Martyrio S. Eupli non semel apud Cotelerium to. 1. Monumentor. Ecclesiæ Græcæ: in Vita S. Joannis Monachi num. 1. &c.

Κοῤῥέκτωρ. Leguntur complures Epistolæ Isidori Pelusiotæ scriptæ Ausonio Κοῤῥέκτορι, lib. 1. Epist. 116. 395. lib. 2. Epist. 35. 120. lib. 3. Epist. 9. 263. 359. ut etiam Serapioni lib. 2. Epist. 15. Petro lib. 3. Epist. 145. Auxentio lib. 3. Epist. 220. in quibus quidem Epistolis satis indicat Judicis Officio functum Correctorem, maximè lib. 3. Epist. 9. 263.

Κοῤῥηκτορία, *Correctoris districtus*, seu *Provincia in quam Corrector mittebatur*. Justinianus Nov. 8. cap. 1. μήτε ὑπατικὴν, μήτε ἡγεμονικὴν, ἃς δὴ Κονσουλαρίους καὶ Κοῤῥηκτορίας καλοῦσι.

ΚΟῤῬΟΎΔΑ, *Asparagi* species, de qua Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 60.

ΚΌΡΤΑΛΟΝ, *Senecio*, herba de qua Ruellius. Myrepsus sect. 1. cap. 413. in Cod. MS. in Edito verò 419. εἶτα λαβὼν ἠριγέροντος βοτάνης τὴν ῥίζαν, τὸ καὶ παρὰ τῶν ἰδιώτων καλούμενον κόρταλον, &c. Idem sect. 7. cap. 5. ἔχε ἠρήγερον βοτάνην, τὰ φύλλα ταύτης λαβὼν, τὰ καὶ καλούμενα κόρταλα, κόψον καλῶς, &c.

ΚΌΡΤΗ, Κόρτις, *Tentorium*, *Castrorum impedimenta*, ut sunt tentoria. Ita apud Theophanem p. 390. πλασαμένη φωσατεύειν μέλλειν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ὡς Ἀράβων ἐξελθόντων, ἐξῆλθε πᾶσα ἡ ὑπουργία, καὶ ἡ κόρτις ἕως τῶν Μαλαγίνων. Et pag. 395. ἐπέρασε δὲ καὶ τὸ τοῦλδον, χρήματά τε καὶ ἵππους, καὶ τὴν κόρτην μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς ὑπουργίας. Cedrenus pag. 472. ἀποβαλὼν καὶ τὴν κόρτην, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπουργίαν, καὶ τοὺς ἵππους, &c. Constantinus Porphyrog. in Basilio num. 15. Edit. Allatij, & 17. Combefisij: τῆς τοῦ Βασιλέως αὐλαίας, ἤτοι κόρτης, ἐπὶ χθαμαλοῦ καὶ ἐπιτηδείου τεθείσης τόπου, &c. Idem in Tacticis pag. 51. ἕκαστος δὲ Τουρμάρχης ἀφοριζέτω ἴδιον Μανδάτορα, πρὸς τὸ μὴ παραμένειν αὐτὸν εἰς τὴν κόρτην τοῦ στρατηγοῦ. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 465. τοῦ ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἵππῳ ἐπιβὰς παρεγένετο πρὸς τὴν κόρτην τοῦ βασιλέως μετὰ στολῆς λαμπρᾶς. Eadem habet Symeon Logoth. in Eod. Michaële num. 42. Nicephorus MS. de Castrametatione: τῆς βασιλικῆς σκηνῆς κατὰ μέσον πηγνυμένης, κενὸς ἀφοριζέσθω χῶρος, ἱκανὸς χωρεῖν καὶ τοὺς ἐν νυκτὶ παραμένοντας, καὶ τοὺς ἐν ἡμέρᾳ συνερχομένους εἰς τὴν κόρτην. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Constantino M. κτίσας καὶ ἱππικὸν, καὶ παλάτιον, καὶ τοὺς μεγάλους ἐμβόλους, καὶ τὸν φόρον, ἐν ᾧ τόπῳ ἡ κόρτη αὐτοῦ ἔστησεν ἐπανελθὼν ἀπὸ Ῥώμης. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 23. ἔκτισε δὲ καὶ τὰ Ἀρματίου, τὴν δὲ κόρτην αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ ἐκεῖσε ἀπέθετο, ὅτε ὑπέταξε Βυζάντιον. Idem num. 46. ὁ δὲ κύκλος τοῦ φόρου ἐπὶ τὸ ἴσον τῆς ποδέας τῆς κόρτης τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔπηξεν ἐκεῖσε, ὅτε ἀνῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης. Idem de Offic. Palat. cap. 5. num. 52. εἰς τὴν τοῦ βασιλέως σκηνὴν, ἥτις κόρτη ὀνομάζεται.

Κόμης κόρτης, *Comes Cortis*: Cui Tentoriorum cura incumbebat, seu potiùs Imperatoris, vel Ducis exercitus in Tentorio versantis custodia: qui *Cortalinis* præerat. Leo in Tacticis cap. 4. §. 30. ἔστι δὲ ἡ τοῦ στρατηγοῦ προέλευσις εἴς τινας ἄρχοντας διαιρουμένη, οἷον τόν τε Κόμητα τῆς κόρτης αὐτοῦ, καὶ τὸν τοῦ θέματος Δομέστικον, &c. Continuator Theophanis lib. 1. num. 3. ὁ δὲ τὴν τῆς κόρτης Κόμητος ἀρχὴν, καὶ τὸν τοῦ Καρικοῦ οἶκον ἀπενεγκάμενοι, &c. Adde num. 4. Cedrenus pag. 476. ὧν ὁ μὲν τῶν τοῦ Φοιδεράτων, ὁ δὲ τῆς τοῦ Κόμητος κόρτης τὴν ἀρχὴν ἐγχειρίζεται. Istius Dignitatis meminit præterea Theodorus Studita lib. 2. Epist. 38. apud Baron. an. 819. n. 24.

Κορτελῖνοι, Κορταλῖνοι, *Cohortalini*, *Curtalini*. Θυρωροὶ τοῦ Πραιτωρίου, qui Præfecti Prætorio Tentorium, seu Aulam servabant: ὑπασπισταὶ τῆς κόρτης, in Vita S. Georgij Amastreni Episcopi num. 29. Edictum Valentiniani & Marciani contra Eutychen, in Concilio Calchedonensi part. 3. c. 12. ἀλλ' οὐδεμίαν μελιτείαν στρατείαν ἀνεχόμεθα, εἰ μή τι ἄρα τῶν Κορταλίνων, ἢ λιμιτανέων. Viles ij ac infimæ sortis homines habiti. Glossæ MSS. Κορτελίνων, τῶν εὐτελῶν. Glossæ Basilic. Κορτελῖνος, Εὐτελὴς, Θυρωρὸς τοῦ Πραιτωρίου. Constantinus lib. 1. de Themat. c. 5. ubi de Optimatibus: ἔστι δὲ ὀνομασία τῶν ἀτίμων ἴσην ὕβριν φέρουσα τῶν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένων Κορτελίνων. Horum conditio tam vilis ac despecta habebatur ut vulgò εὐτελῶν solâ voce intelligerentur, ut in Basilic. lib. 45. tit. 1. §. 56. ubi Thaleleus, τίνες εἰσὶν ἐν τῇ τάξει εὐτελεῖς ἀπὸ γένους ἐλκόμενοι, σήμερον διὰ πολλὴν εὐτέλειαν καταφρονούμενοι. ὁ δὲ μακαρίτης Πατρίκιος τοὺς Κορταλίνους καλεῖ μὲν *Beneficiarios*. λέγει δὲ φροντίζειν τῶν ἀλλαγῶν ἵππων. Vide Gloss. med. Lat. in *Cohortales*.

Κορτινάριοι, *Cortinarij*, videntur postea dicti, qui antea Κορτελῖνοι. Nam & ij pariter ante tentorium Imperatoris excubias agebant: nisi Κορτελῖνοι Præfecti Prætorio duntaxat tentorium observarint. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 52. ὑπηρετοῦσι δὲ οἱ Κορτινάριοι εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως σκηνὴν, ἥτις κόρτης ὀνομάζεται. Horum meminit præterea Pachymeres lib. 4. cap. 29. μὴ ὅτι Βαρδαρειώτας καὶ Κορτιναρίους μόνον, καὶ τοὺς ἐπὶ κοιτῶνος ἔχειν, καί γε τοὺς ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς, &c. Cortinariorum habitum & vestes deinde describit idem Codinus loco laudato, ut & eorum Comitis seu Præfecti: nam his præerat Κόμης Κορτιναρίων, qui non alius fuit à Comite Κόρτης. Idem Codinus num. 50. εἰσὶν καὶ Κορτινάριοι, ἔχοντες καὶ οὗτοι ἔνοχον, ὃς Κόμης καλεῖται. Deinde addit, eorum classem dignitate cæteris inferiorem fuisse, ut Cortelinorum extitit: οἵ τινες δὴ κἂν ἐλάττων τάξις εὑρίσκωνται, ἀλλ' οὖν κάτω ἵστανται τῆς προκύψεως.

ΚΟΡΤΊΝΑ, *Cortina*, *Velum*. Lexicon adespoton MS. & Suidas: Καρπάσινοι, κορτῖναι. Passio S. Irenes: καὶ οὕτω κρυπτόμενος ὑπὸ κορτίνας διδασκέτω γράμματα τὴν θυγατέρα ἡμῶν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 8. γυνή τις ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως ὁρμωμένη Γλυκαρᾶς καλουμένη, δύο κορτίνας ἐτάξατο ποιῆσαι τῷ τε Καστελλίῳ καὶ τῷ Σπηλαίῳ· πάσης δὲ τῆς ὑπουργίας ἑτοιμασθείσης αἱ συνήθεις ὑφᾶναι τὰ δόξαντα ἠθέτησαν.

Κουρτίνα. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 57. καὶ ἦταν ἀπόχωροι ἐπὶ τοὺς κίονας μετὰ κρικέλλων καὶ κουρτίνων. Ubi Codex Meursij perperam habuit κυρτίων. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

——— Καὶ κρατὴ στὸ χέρι μία κουρτίνα,
Τὴν μπόρτα ὅλη σκέπαζε λαφρουτζικὰ κρεμέτον.

Κορτίνα, *Murorum Lorica inter duas turres*, quo modo etiam *Courtines* dicimus. Anna Comnena lib. 11. Alexiad. init. τοὺς πύργους καὶ τὰς μεταξὺ κορτίνας σφίσιν αὐτοῖς διενέματο. Joannes Phocas in Descript. T. S. num. 24. ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ Καλαμῶνος μονὴ, καὶ αὐτὴ ὑπὸ πύργων καὶ κορτινῶν, ἀπὸ τετραγώνου λαξευτῆς λίθου ἀνῳκοδόμηται.

Κορτινίτζα, *Cortinula*, apud Anonymum de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes. Locum vide in φρουντζάτον.

ΚΟΡΥΒΆΝΤΙΟΝ, Κορυφάντιον, *Pileus*, qualis fortè fuit, quos Κορύβαντες olim deferebant. Lexicon Stephani: Κορυβάντιον, περίθεμα κεφαλῆς ἐγκόσμιον, καλόν. Alibi: Κίδαρις, κορυφάντων πῖλος, ἐπὶ εἶδος καμελαυκίου ὃ καὶ τιάρα νοεῖται. Ubi quidam legendum putant κορυφάνιον, ex Hesychio in Κορυφαῖος. Idem Hesychius: Κεκρυφάλους, τοὺς τῶν ἵππων κορυφαστῆρας, καὶ κορυφάντους. Vide eundem in Ἕκτωρ.

ΚΟΡΓΓΙ'Α, Κορηγία, *Corrigia.* Hesychius: ἱμάντωσις, σωύδεσμΘ τ̃ κορυγίων τ̃ ὑποδήμαΤΘ. Lexicon Stephani eadem habet, sed cum *η*.

ΚΟ'ΡΓΔΟΣ. Anastasius Monachus de Patribus Sinaitis MS. de diabolo: ἐπλήρωσεν ὅλον τὸ σπήλαιον κορύδων ἀπὸ ἐδάφυς ἕως τ̃ σέγης. Infrà: ἰδὲ ὁρᾷ ἀπὸ ϖρωὶ πλῆθΘ ἀνενδιήγητον μυρμήκων. τελέων ἐρχομϑύων ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐπ' ἀπωλείᾳ τ̃ κυρύδων. Ita variè scribitur.

ΚΟΡΓΜΒΗ'ΘΡΑ, *Hedera*, apud Interpol. Dioscor. cap. 398.

ΚΟΡΓΦΑ'ΔΙΝ, Κορυφάελον, *Munimentum*, vel *Ornamentum capitis equi*: Gallis *Testiere.* Constantinus in Tacticis pag. 15. de Equis: ἐχέτωσαν ϶ κὴ τυφία εἰς τὰς ὀπισθελίνας τέσαρα, κὴ εἰς τὸ κορυφάελον τ̃ ἱπαρίυ τυφίον, κὴ εἰς τὸ ὑπογλύθιον ὁμοίως. Ubi Leo cap. 6. §. 10. & Mauricius lib. 1. cap. 2. p. 22. κορυφάδιν & τυφὶν habent.

ΚΟΡΓΦΑΙ͂ΟΣ, *Episcopus.* S. Basilius Epist. 371. πλὴν εἰ μή τις λέγοι βλάβίω τοῖς ϖράγμασι φέρειν, οἶκον εὐκτήελον μεγαλοπρεπὲς κατεσκδυασμϑύον ἀνασῆσαι τῷ Θεῷ ἡμϑ̃, κὴ ϖεὶ αὐτ̃ οἴκησιν τὴω μϑὺ ἐλδθέελον ἐξηρημϑύίω τῷ κορυφαίῳ. Utitur antea in iisdem Epistolis: locus non succurrit.

Κορυφαῖοι τ̃ Ἀποςόλων dicti Græcis S. Petrus & S. Paulus, qui Prudentio lib. ϖεὶ σεφάνων, Apostolorum Principes vocantur. Georg. Syncellus in Chr. pag. 13. ὁ ϶ κορυφαῖΘ κὴ Ἀπόςολ Θ Πέτρ Θ. & pag. 351. Πέτρ Θ ὁ Κορυφαῖ Θ. Ita in Chronico Canone Eusebij. Joannes Veccus de injusta sui depositione: τ̃ κορυφαίυ τ̃ Ἀποςόλων ὁμώνυμΘ Πέτρ Θ. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 56.

Τῶν Ἀποςόλων ἡ κρηπὶς ὁ ΚορυφαῖΘ ΠέτρΘ.

Zonaras to. 1. Annal. pag. 95. ἡ κορυφαία τ̃ Ἀποςόλων ἀκρότης ΠέτρΘ. Apud Theognostum in libello de causa Ignatij Patr. Constantinopol. Nicolaus Papa dicitur τ̃ Κορυφαίυ διάδοχΘ. Theophanes an. 20. Heraclij: κὴ τ̃ τάφον τ̃ Κορυφαίυ καταλαμβάνων, &c. Passim. Vide Scorsum ad Hom. 55. Theoph. Cerameι. Interdum & Πρωτοκορυφαῖοι dicuntur S. Petrus & S. Paulus, ut apud Theophylact. Hieromon. Homil. 15.

ΚορυφαῖΘ, ΤέλεΘ ἡγεμὼν, apud Hesychium. Thomas Magister in Scholiis MSS. in Plutum Aristophanis: ΚορυφαῖΘ, ὁ ἐν τῇ βυλῇ ϖρῶτΘ· νιῶ ϶ κορυφαῖΘ ὁ ἔμπροσθεν τ̃ ὀδϑ̃, ἢ τ̃ εἰσόδϑ τ̃ βαλανεϑ̃.

ΚΟΡΓ'ΧΙΑ. Vide in Σκλέϊαδα.

ΚΟΡΦΗ', *Cacumen*, *Apex*, κορυφή. Physiologus de Natura animalium, MS. de Cervo: τότε ἐκτρέχει, ὡς καλὸς δρομεὺς, ϖεὶ τὸ πρῶτεν τὰς νάπας, κὴ τὰς κύλας τε κὴ φαράγγας διώκει, κὴ τ̃ ὡραίων τὰς κορφὰς, κὴ τ̃ βοσιῶν τὰ ὕψα. Agapius in Geoponico c. 165. ἔπαρε σπόρον αὐτ̃, κὴ κορφὰς ἀτζικνίδας, &c. Adde c. 174. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ τ̃ κορφαῖς ἰδῶ κὴ κεῖ με κλύπον ἀποςρέφει.

Infrà:

Καὶ αἱ κορφαῖς πυ ἔσβεναν τότε ἀπὸ δακρύζαν.

Ἀπϑκορφὴ, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. Ἀπϑκορυφῶσα, ἀναλεθεῖσα, σκεπάζονλα τ̃ ἀπϑκορφῆς.

ΚΟ'ΡΦΟΣ, *Gremium*, *Sinus*, ΚόλπΘ. Glossæ Græcobarb. ἈδδηλΘ, κόλπΘ, κόλφΘ, κόρφΘ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Οὐτέμϑν ἀγαπητικὸς ςίω πλάσιν τ̃ μητρός μϑ,
Οὔτε ςὺς κόρφυς τ̃ αὐτ̃ ὀπίσω νὰ πησρέψω.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 38. ὁ εἷς ἕνα κόματι κρέας, κὴ τὸ ἔβαλεν εἰς τ̃ κόρφον τ̃ ἄλλϑ. Ubi Gr. εἰς τ̃ θατέρϑ καθῆκε κόλπον.

ΚόρφΘ, *Sinus maritimus.* Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ ὅς ἔφθασεν τὸ κάτεργον εἰς τ̃ κόρφον τὸ κάςρο.

Itinerarium MS. Theodosij Zygomalæ: ἔςι κόρφΘ λεγόμϑυΘ τὸ Μαγαρίσιον, ὅπϑ χωρία πολλὰ Χριςιανῶν. Vide Leunclavium in Pand. Turc. num. 180.

Ἐγκόρφιον, pro Ἐγκόλπιον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἀμε τὰ γκόρφια τὰ χρυσὰ πϑ̃ κρέμϑν϶ ςὰ ςήθη,
Πολύξοδα, πολύτιμα ἀμὲ ἔμψα πάθη.

ΚΟΡΩ'ΝΙΟΝ, *Sesamoides parvum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 735.

ΚΟ'ΣΑΛΟΝ, *Salvia*, apud Interpolat. Diosc. cap. 445.

ΚΟΣΜΙΑΤΙΚΟ'Ν. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: ἀλλὰ δὴ καςροκλισίας, κατεργοκτισίας. μαγειρίας, ἀὐλιααύλϑ, ἐξοπρασίας, κοσμιατικϑ̃, καπηλιάδικϑ̃, μίωιατικϑ̃, &c. Videant Eruditi an probent Meursij conjecturam, & an non legendum sit κορμιάδικϑ̃, ut sit tributum à cocis pensitari solitum, unde & καπηλιάδικῷ jungitur: nam ἐπικόρμιον, mensam coquinariam appellatam observamus in Κόρμι.

ΚΟΣΜΙ'ΔΙΟΝ, Κόσμιον, *Mundus muliebris*, κοροκόσμιον, apud Phavorinum in Πλαγϊών. Gallis *Bijoux.* Glossæ Gr. Lat. Κόσμια γυναικὸς, *Ornamenta.* Ita apud Achmetem cap. 123. Theophanem an. 8. Justiniani, in Synodo Trullana Can. 45. &c. Didymus seu Schol. Homeri Od. σ. τρίγλίωα τρίκορα κόσμια, ἐν ᾧ τὰ τριόφθαλμα τρίκοκκα. Liber Enoch Apocryphus: κὴ τὸ χρυσίον πῶς ἐργάσων϶, κὴ ποιήσωσιν αὐτὰ κόσμια τ̃ γυναιξὶν, &c. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Apol. 5. pro Christianis: ἆρα ϑ πολλάκις γυναικὸς σῆς ἢ τέκνων τελδυτησάνλων χιτῶνα, ἢ κοσμίδιον ἰδὼν ἐν τῷ ταμιείῳ, κρατήσας ἐφίλησας, &c. Vita S. Joannis Eleemosynarij apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 20. ἐρχομϑύης ποτέ τινΘ ἐν τῇ διαδόσει τ̃ ἐν ἁγίοις Ἰωάννϑ τ̃ ἐλεήμονΘ φορϑ̃σα κοσμίδια, κὴ ζυτϑ̃σα ἐλεημοσιώίω, &c. Ejusdem Vita MS. κόραι τινὲς κόσμιά τε κὴ περιδέραια πεελβεβλημέναι.

Κοσμάριον. Hesych. Ἰάρωμα, κοσμάριον παιδικὸν, μηνίσκοι.

ΚΟΣΜΙΚΗ', *Vetonica*, apud Anton. Musam cap. 1.

ΚΟΣΜΙ'ΤΗΣ, juxta Goarum ad Cedrenum & ad Euchologium, Architectis, est *tota Epistelij compages ex Coronide*, *Zophoro*, *& ei subjecta trabe coagmentata*, sic dicta quòd columnarum ædificium κοσμεῖ, *Ornat.* Scholiastes Lycophronis: ὅτε τὰ γεῖσα, ὅτε αἱ σεφάναι, ἤτοι κοσμῖ϶. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. κοσμίτης ἐςὶ κτ̃ τὸ νομικὸν κὴ ἅγιον κόσμιον ἐμφαίνων τ̃ ςαυρωθένϊΘ Χριςϑ̃ τὸ ἐκσφράγισμα διὰ τ̃ ςαυρϑ̃ κοσμϑύμϑυον. Symeon Thessalon. de Sacram. τὰ διάςυλα κὴ ὑπεράνω τ̃ ςήλων, ὁ κοσμίτης σωέχων τ̃ σύνδεσμον, κὴ ὑπεράνω τ̃ κοσμίτϑ, μέσΘ μὲν ἐςὶν τ̃ ἱερῶν εἰκόνων ὁ σωτὴρ, &c. Porphyrog. de Admin. Imp. cap. 29. pag. 86. κὴ κίονες πυκνοὶ ἔχονες ἐπάνω κοσμίτας, ἐν οἷς ἔμελλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰλημάτικας ἐγεῖραι καμάρας. Scylitzes pag. 628. κτ̃ τϑ́τϑς τὰς χρόνϑς ἔπεσε λίθΘ ἀπὸ τ̃ ἐν τῷ φόρῳ ἀψῖδΘ, ὃν Κοσμίτίω καλεῖν εἰώθασι, κὴ ἀπέκτεινεν ἄνδρας ἐξήκονϊα. Leo Grammat. pag. 505. κοσμίτης ὃς ἐπέκϑυεν ἐν τῷ φόρῳ ἐν τοῖς ἐκεῖσε κίοσιν, (κὴ) ἀπέκτεινεν ἄνδρας ξ. Ubi Continuator Theophanis num. 301. & Symeon Logotheta in Porph. num. 40. κοσμήτης ἔπεσεν ἐκ τ̃ ἐν τοῖς ςιχιδὸν ἱςαμένοις ἐκεῖσε κίοσιν ἐπικειμένων, κὴ ἀπέκτεινεν ἄνδρας ξ. Anonymus in S. Sophia: κὴ τὰς κεφαλὰς κιονίων, κὴ τὰ ἐγλύμαϊα, κὴ τὺς κοσμίτας τ̃ ὑπερώων, τ̃ τε διορόφων κὴ τριορόφων. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Πλίω ὅταν σεβῇς, πρόσεξον ἐπάνω εἰς τ̃ κοσμήτίω,
Τῆς πόρτας ἐλεφάντινον, ἂν ἴδῃς πινακίδιν.

Κοσμίτης, pro Κοσμήτης, in Apophthegm. Patr. in Paulo Cosinita num. 2. κοσμῖ϶ ἦσαν ἐν τῇ Σκήτει, — κὴ λέγει

λέγει ὁ Τιμόθεος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Τί θέλομεν τὴν τέχνην ταύτην,&c.Est autẽ Κοσμήτης,Hesych.κυρεὺς,Ἐνλαφιαςής.

ΚΌΣΜΟΣ, *Mundus*, *Sæculum*, quomodo usurpant Scriptores Ecclesiastici. Vita S. Syncleticæ n. 11. ἀπέτεμεν τοὺς ἑαυτῆς πλοκάμους· τότε τὴν πᾶσαν κόσμησιν ἀπέθετο· ἔθος γὰρ τῶν γυναιξὶν κόσμον καλεῖν τὰς τρίχας. Apophthegm.Patr.in Pœmene n.76. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· ὧδε θέλεις ἡμᾶς ἰδεῖν, ἢ εἰς τὸν ἐκεῖ κόσμον; λέγει αὐτῷ, Ἐὰν μὴ ἴδω ὑμᾶς ὧδε, βλέπω ὑμᾶς εἰς τὸν ἐκεῖ κόσμον. Mitto locos alios Patrum.

Κοσμικοὶ, *Sæculares*, cui opponuntur *Clerici*,seu qui è Clero sunt. Gloss.Gr.Lat.Κοσμικὸς,*Sæcularis*.Canon Apost.c.7. ἐπίσκοπος — κοσμικὰς φροντίδας μὴ λαμβανέτω. Utuntur passim Scriptores : Concil.Sardic.c.7. Concil. Ephesin. part.1. c.30. §.3. Calchedon. Can. 3.24.Apophthegm.Pat.in Arsenio n.23.&c.Palladius in Hist. Lausiaca c.68. Joan. Moschus c.65.&c. Xystus Pap.in Epist. ad Cyrillum. Theophylactus Bulgar.Archiep. Epist.14 Anna lib.3.Alexiad.p.89.448. Aristænus ad Can. 69. Synodi Trull. Harmenopulus lib.1. tit.3. §.12. 13. Scylitzes p.605. Pachymer. l.5.Eucholog.p.233.244.Vita S.Lucæ Jun. p.1001.& alij sine numero. Vide Gloss.med. Lat. in *Sæcularis*.

Κοσμικὸν, *Sæculum*. Theophanes an.6. Nicephori General. τοὺς δὲ λοιποὺς ἄρμοις καὶ δημεύσεσι καθυπέβαλεν, οὐ μόνον τοὺς ἐν τῷ κοσμικῷ ἄρχοντας, ἀλλὰ καὶ ἐπισκόπους ἁγίους, &c. Leo Grammaticus in Leone Philosopho p. 486. καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν κοσμικά, &c.

Κοσμοκράτωρ, *Satanas*, *Diabolus*, *Princeps sæculi: Mundipotens*, *Munditenens*, Tertulliano lib.1. de Resurr.cap.22. ex Epist.6.ad Ephes.12. Oecumenius in Epist.1.Joan. τούτου δὲ τοῦ κόσμου πατὴρ ὁ διάβολος, τῆς κοσμικῆς φημὶ ἡδυπαθείας καὶ συγχύσεως. Periodus & Martyrium S.Philippi Apostoli MS. ἔνδυσόν με τὴν ἔνδοξόν σου στολὴν, τὴν φωτινὴν σου σφραγῖδα τὴν πάντοτε λάμπουσαν, ἕως ἂν παρέλθω πάντας τοὺς κοσμοκράτορας, καὶ τὸν πονηρὸν δράκοντα τὸν ἀντικείμενον ἡμῖν.Damascenus & Athanasius κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου Dæmones vocant. Utuntur passim SS. Patres, Theodoret. p.318.Theophylact. p.566. Anonymus in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaitarum n.77. Joannes Diac. in Vita S.Josephi Hymnographi n.18. &c.

At apud Magos & Manichæos,longè aliâ notione κοσμοκράτορες, dæmones dicuntur : cùm Deum Ἄρχοντα τῶν οὐρανίων, reliquorum incuriosum, Satanam verò & diabolos τῶν ἐγκοσμίων κράτος habere crederent. Vide Gauminum ad Psellum de Operat. dæmon. pag.111. 112.113.

ΚΟΣΣΊΑ, *Fœnisecium*, in Turcogr. Crusij.

ΚΌΣΣΟΣ, *Alapa*. Suidas : Κόσσος, τὸ ῥάπισμα. Phavorinus : κόσσος, Ῥωμαϊστὶ, μαξίλλα· Γραικιστὶ δὲ ῥάπισμα. Palladius in Hist. Lausiaca in Pachone : ἀπομανεὶς οὖν ἐγὼ ἔδωκα αὐτῇ κόσσον. Anastasius Monachus de Monachis Sinaitis : κρούει αὐτὸν τῇ παλάμῃ. Mox : ἔφη, Τί ἔπταισά σοι, ἀδελφὲ, ὅτι ἔδωκάς μοι χθὲς κόσσον. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali : δίδει αὐτῷ κόσσον τοιοῦτον ὅτι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐφαίνετο. Occurrit illic pluries. Zacharias Pap. lib.2.Dialog.cap.30. μόνον αὐτῷ κόσσον δέδωκεν ἐν τῇ σιαγόνι. καὶ παραυτίκα τὸ καθαρτὸν πνεῦμα ἀπ' αὐτοῦ ἐξῆλθε. Pseudo-Eustochius in Vita S.Eusignij : καὶ ὁρῶν τὸ παιδίον Κωνσταντῖνον καθήμενον ἐπὶ τὸν ἵππου, καὶ ἐμβριμησάμενος, δίδωσιν αὐτῷ κόσσον, καὶ λέγει αὐτῷ, Μὴ ἄτακτει παιδίον. Apud Scholiastem Basilic. ad lib.60. p.71. ἡ μικρὰ τοῦ κόσσου πληγὴ θανάτου πρόξενος γινομένη.

Κοσσίζειν, *Alapam infligere*. Idem Palladius in Philoromo : ὃν ξυελιθῆναι ἐκέλευσεν, καὶ ὑπὸ παιδαρίων ἐντονώτατα κοσσισθῆναι. Joannes Moschus in Limon. c.105. θεωρῶ δὲ καὶ δύο κόρακας ἀναιδῶς πετομένους εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τοῖς πτεροῖς κοσσίζοντας αὐτοῦ τὰς ὄψεις. Eadem Vita S.Symeonis Sali : ἐσίαινον αὐτὸ, καὶ ἐκόσσιζον, καὶ ἐτζίμμιζον αὐτόν.

Κοσσοτζάπεζος,*Parasitus*,qui alapis è mensa ejicitur. Lexicõn MS. Cyrilli : παράσιτος, κοσσοτζάπεζος.

ΚΟΣΟΥ͂ΘΕ, Ἀλππία, in Glossis Jatricis Græcobarb.MSS.*Alypia*,Herba quæ in maritimis locis nascitur, neque in mari neque in sicco planè, unde *spuma maris* vulgò etiam appellatur. Matthæus Silvaticus : *Cosute*, *Cossute*, *id est spuma maris*. Ubi Edit. *Cosure* & *Cossure*. Vide Ruellium lib.3. c.132.151.

ΚΟΣΤΑΡΊΖΕΙΝ. Emmanuel Georgillas de Calamitate Rhodi MS.

> Μᾶς ὅλους βλέπω καὶ θωρῶ πῶς με τοὺς κοσαρίζης,
> Καὶ μπένης κ' εἰς τὰ σποίτια τοῦ, καὶ πέρνης καὶ θερίζεις

Infrà :

> Οἱ πάντες τρέμουν καὶ δειλιοῦν τοῦ νά σε κοσαρίσουν,
> Καὶ φεύγουν, &c.

ΚΌΤΑ, *Gallina*, apud J. Sponium to.2. Itiner. pag.409.

ΚΟΤΑ'ΛΙ. Vide in Κώταλις.

ΚΌΤΖΙΦΑΣ, Κότζιφος, *Merula*, Κόσσυφος.

ΚΌΤΖΙΑ, *Clavus*, *Tuberculum callosum*, ἧλος. Joannes Jatrosophista MS. c.8. πρὸς ἥλους, ἤγουν τὰ γινόμενα εἰς τὰς χεῖρας καὶ πόδας· ἰδιῶται δὲ καλοῦσιν κότζια. Damascenus Hieromon. serm.3. καὶ μόνον τόσον νερὸν ἀπόμεινεν, ὅσον ἐβράχησαν οἱ ἱερεῖς ἕως τὰ κότζια τῶν ποδαρίων τους. Ubi sumitur pro pedis claviculis.

ΚΟΤΊΑΤΑ, Dacis, *Gramen*, apud Interpol. Dioscorid. cap.610.

ΚΟΤΟΥ͂ΡΝΟ, *Perdicis* rubeæ species, apud Cretenses, de qua Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 10.

ΚΟΤΡΑΦΊΖΕΙΝ, pro κρόταφίζειν, *Ictibus contundere*, quod vulgo dicimus, *assommer*. Cosmas Indicopleustes, ubi de Taurelapho : καὶ γάλα ἀμέλγουσιν ἐξ αὐτῶν καὶ βούτυρον· ἅμα δὲ καὶ τὸ κρέας ἐσθίομεν, οἱ μὲν Χριστιανοὶ σφάζοντες, οἱ δὲ Ἕλληνες κροταφίζοντες. Alibi : φώκην τὴν λεγομένην καὶ τὸν δελφῖνα καὶ χελώνην ἣν ἐσθίομεν κατὰ θάλατταν εἰ τύχοι πιασθῆναι, τὸν μὲν δελφῖνα καὶ τὴν χελώνην σφάζοντες ἐσθίομεν· τὴν δὲ φώκην οὐ σφάζοντες, ἀλλὰ κοτραφίζοντες, ὡς ἐπὶ τῶν ἰχθύων τῶν μεγάλων.

ΚΌΤΤΟΣ, *Alea*, Κύβος. Lib. 3. Basilic. tit.1. §.5. ex l.25. C. de Episc. aud. τὸ κεκωλῦσθαι τὸν κύβον, ἤτοι τὸν κότλον, τῇ παραφυλακῇ τῶν ἐπισκόπων παραδίδωσιν ἡ διάταξις. Photius in Nomocanon.tit.29. ὁ ἡττηθεὶς εἰς κότλον, οὐκ ἀπαιτεῖται. Vide Balsamonem ad Can. 24. Concilij in Trullo.

Κοτλίζειν, *Aleam ludere*, in Glossis Græco Latin. Κοτλιστὴς, *Aleator*, *Aleo*, in iisdem Glossis. Κοτλισμὸς, *Alea*. Ibid.

Κότζιν, pro κοτλίον. Canonium Mathematicum Adespotum : τὸ κότζιν, τὸ μυστήριον ἂν φανεῖ. Rursum : τὸ κότζιν, εἰς εὐτυχίαν.

ΚΟΤΥΛΆΡΙΟΣ, *Piscator purpuræ*. Scholiastes Chrysostomi ad Orat.7. πορφυρεῖς, Κοτυλαρίους φησὶ τὸ ἐν μικροῖς πλοίοις, ἤως κοτύλαις παρομοίοις πορφυρεύεσθαι. Ita rectè emendat Feder. Morellus, pro Κιτυλαρίους.

ΚΌΤΥΜΒΑ, Navigij Barbarici species. Arrianus in Periplo maris Erythræi : τούτου χάριν περὶ αὐτὸν τὸν εἴσπλουν βασιλικοὶ ἁλιεῖς ἐντόπιοι πληρώμασι μακρῶν πλοίων, ἃ λέγεται Τράππαγα καὶ Κότυμβα, πρὸς ἀπάντησιν ἐξέρχονται.

ΚΟΥΑΡΤΟΠΆΡΘΩΝ κατάλογος, seu *Legio*, apud Simocattam lib.2. cap.6. Sic autem appellabantur qui Berrhœæ in Syria morabantur, Mauricio Imperante : ubi Codex Photij Margunianus præfert Κουαρτοπαρθῶν.Ut ut sit, vox videtur deducta à voce Latina *Quartus*, quæ est etiam sententia Jacobi Kimedoncij ad ejusdem Simocattæ Περιοχὰς, qui tamen

men vocem deductam à *Partibus* existimat, ac proinde legendum κουαρτοπάρτων. Alij malunt sic appellatos quòd essent ex quarto numero Parthorum.

ΚΟΥ´ΒΑΚΑΣ, *Rubeta*, φρῦνος.

ΚΟΥΒΑΛΕΙ͂Ν, *Vehere*, *Vectare*, ἐποχεῖν, διακομίζειν, ἀνάγειν. κουβάλισμα, *Transvectio*, *Subvectio*, διακομιδὴ, ἀναγωγή. Apophthegmata Patrum in Theodoro n.29. ἦλθον ποτὲ ἐπάνω αὐτοῦ τρεῖς λῃσταὶ καὶ οἱ δύο ἐκράτουν αὐτὸν· ὁ δὲ εἷς ἐκουβάλει τὰ σκεύη αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐξήνεγκε τὰ βιβλία, καὶ τὸ λεβίτωνα, ἤθελε λαβεῖν. Leges Colonariæ tit.1. §.20. ἐὰν γεωργὸς μορτίτης θερίσας ἄνευ γνώμης τοῦ χωροδότου, κουβαλήσῃ τὰ δράγματα αὐτοῦ, ὡς κλέπτης ἀλλοτριωθήσεται πάσης τῆς ἐπικαρπίας αὐτοῦ. Physiologus MS. de Natura animalium de Pelecano: ὁ ἀρὴν ὑπάγει καὶ κυνηγᾷ, καὶ κουβαλῇ, καὶ φέρνῃ, καὶ τρέφῃ τὰ πουλία του, &c. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἔμεινεν ὁ ἀββᾶς Συμεὼν κουβαλῶν αὐτῇ σιλίγνια καὶ κρέατα καὶ ὀψάρια. Ptochoprodromus in versib. Politic. MSS. de sua Paupertate:

Τὸ κουβαλλεῖν γὰρ τὸν πηλὸν, ὡς φορτικὸν ἡγοῦμαι.

Pro κουβαλεῖν. Fr. Richardus in Scuto Fidei part.2. p.6. κουβαλοῦσι τὰ ψάρια ἀφόβως εἰς τὸ λιμιῶνα. Adde Maximum Cythæreum 24. Sept.

Κουβαλεύειν, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur, λῃστεύειν, *Prædari*, *Furari*.

Κουβάλιμα, *Vectura*, apud eundē Maxim. 16. Martij.

Κουβάρι, *Glomeramen*, Ἐνείλημα, σφαίρωμα. κουβαριάζειν, *Glomerare*, Ἐνειλεῖν, συνελίττειν. Franc. Richardus in Clypeo fidei part.1. pag.324. πάλιν ὅταν πλάζεται ὁ ἄνθρωπος μέσα στὴν μήτραν στέκει σὰν κουβαριασμένος, ἔχοντας τὰ γόνατα ἀπάνω στὸ πρόσωπον, &c.

ΚΟΥΒΑΡΙ´Σ. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: Ἀκατίδες, κουβαρίδες. Glossæ aliæ MSS. ex Cod. Reg.1047. κουτιλίδον, κουβαρίδες. Apud Dioscoridem lib.2. cap.53. titulus concipitur, περὶ κουβαρίδων, qui in textu dicuntur ὄνοι οἱ ὑπὸ ὑδρίας, & ζῶα πολύποδα, σφαιρουμένοι κατὰ τὰς ἐπαφὰς τῶν χειρῶν, Latini *Asellos*, & *Millepedes* vocant, Itali *Porcelleti*, Galli *Cloporte*. Eadem habet Symeon Magister de Piscibus, MS. ubi ad marginem scriptum aliâ manu, αἱ λεγόμεναι κουβαρίδες. Anonymus in Cod. Reg.957. ὀνίσκους τοὺς καὶ κουβαρίδας λεγομένους λαβὼν, φρύξας αὐτοὺς εἰς ὄστρακον, &c. Demetrius Constantinop. lib.1. Hieracosophij cap.134. pag.123. ἐπωαζούσης ὄρνιθος τὰς λεπίδας τρίψας, καὶ ἀκαλίδας, ἤγουν κουβαρίδας, φρίξας καὶ τρίψας, &c.

ΚΟΥΒΕ´ΛΙ, *Examen*, Σμῆνος.

ΚΟΥΒΕ´ΡΤΑ, *Tegmen*, *Coopertorium*, ex Ital. *Coperta*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Ἀκόμη ξεσκεπάζασι καὶ τ' ἄλογά τους ὅλα,
Ἐκ τὲς κουβέρταις πούχασι, κια πόλα τ' ἄρματά τους.

Eodem lib.

Τοῦ καθ' ἑνὸς ἕνα φάρη ὁλοκουβερτιασμένω
Ἀπὸ κουβέρταις ἔμορφαις, ὅλαις ἱστορημέναις.

Phortius de Re militari:

Τὸ πουγκίον νὰ γεμίσεις,
Μπούλωρης χόντζης, καὶ πάλιν
Ποίησον κουβέρταν ἄλλην.

Κουβερτιάζειν, *Cooperire*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἐκεῖ ἔβλεπες νὰ στέκουσι φαρία κουβερτιασμένα
Μὲ ἀργυραῖς καὶ ὁλοχρύσαις σέλαις ὅλα στρωμένα.

Idem lib. 9. de Equis.

Κουβερτιασμένα ὅλα τους ξύστροτα χόρης σέλες.

Rursum:

Καὶ τοῦτο ἦτοναι φαρὴ μεγάλω καὶ θαυμάσιον
Κουβερτιασμένον ἔμορφα, ὡς ἔπρεπε νὰ ποίσει.

Occurrit præterea non semel lib.11.

ΚΟΥ´ΒΙΖΟΣ, Hesychio, στιβάς. Ita emendant Viri Docti pro στηθεύς, & *stramentum in quo cubatur*, interpretantur. Phavorinus habet κούβηζος, στηθεύς.

Κουβίζιον. Suidas: κλισία, ἡ καθέδρα. Κλισία, τὰ κουβίζια. Ubi idem Phavorinus, κλίσια, τὰ κουβούκλεια. Fortè legendum κουβίλια, pro κουβίσια.

ΚΟΥΒΙΚΟΥ´ΛΙΟΝ, *Cubiculum*. Chronicon Alexandr. an.12. Theodosij Jun. καὶ φίλον Παυλῖνον ᾔτησε τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν τὴν αὐτὴν Ἀθηναΐδα ἐν τῷ αὐτῆς κουβικουλίῳ, &c. Utuntur præterea Vita S. Sylvest. Pap. p.279. Codin. in Orig. n.142. &c.

Κουβίκλειον. Geronticon apud Niconem MS. lib.2. fol.750. λαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ πρεσβυτέρου, ἦλθεν εἰς τὸ κουβούκλειον αὐτοῦ. Vita S. Eudociæ Samaritanæ n. 14. καὶ ταῦτα εἰπὼν, καὶ εὐξάμενος ἐκλινῶς, καὶ κατασφραγίσας αὐτὴν, ἀπέκλεισεν εἰς ἓν τῶν κουβουκλείων. Adde n.15. Continuator Theophanis lib.3. n.43. καὶ τὸ πλησίον ἐκείνου κουβούκλειον ἕτερον. Vide Codini Orig. Constantinopol. n.53.

Κουβούκλιον, *Cubicula*, *Conclave*, in Gloss. Gr. Lat. Joan. Moschus in Limon. c.129. ἐλθὲ εἰς τὸ κουβούκλιον. Anonymus de Locis Hierosol. n.1. εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς εἶναι κουβούκλιον πέτρινον ὡραιότατον. Occurrit præterea num.4.5. κουβούκλιν, n.7. & 15. Vide Zachariam Pap. Lib.3. c.1. Extr. lib.31. & 44. Basilic. &c.

Κουβουκλεῖον. In Nov.8. Justin. χαρτουλάριοι τοῦ θείου κουβουκλείου. Macarius Homil.15. χρὴ οὖν τοῦτο ἀνακλιθῆναι, καὶ ἀνοικοδομηθῆναι, καὶ εὐτρεπισθῆναι τὰ ταμεῖα, καὶ τὰ κουβούκλεια. S. Maximus in capit. de Charitate num.84. συνέπονto τῇ μνήμῃ τοῦ χρυσίου, καὶ ἡ μνήμη τοῦ βαλλαντίου, καὶ τοῦ σκεύαρίου, καὶ κουβουκλείου, καὶ τῶν ἑξῆς. Leo Grammaticus in Leone Philosopho p.480. ἔστησεν Ἰωάννην Γαριδᾶν μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς ἑταιρείας ἐν τῷ κουβουκλείῳ. Utitur etiam Chrysost. in Homil. de Pœnitentia, Cedrenus & alij.

Κουβουκλάριος, *Cubicularius*, apud Joan. Moschum in Limon. cap.146. ἐφώνησεν τῷ κουβουκλαρίῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, &c. *Cubuclarius*, in vet. Inscript. apud Reinesium pag.584.

Πενταπούβουκλον, *Triclinium quinque cubicula complectens*. Ita dictum triclinium M. Palatij Constantinopolitani, apud Constantinum Porph. in Basilio n.89. Edit. Combef.

Κουβικουλάριος, *Cubicularius*. Acta contra S. Cyrillum in Concilio Ephesino: μεγαλοπρεπέστατος καὶ φιλόχριστος Κουβικουλάριος. Menander Protector: ἡμεῖς μετὰ Ἰουστινιανοῦ θείῳ κουβικουλαρίῳ ἐκελευσάμην, &c. Chronicon Alexandrinum in Juliano: καὶ ἀνέστησαν οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι, καὶ οἱ σπαθάριοι. An.12. Theod. Jun. ἐκέλευσεν αὐτὴν ἅμα τοῦ αὐτοῦ θείαις διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι. An.27. Anastasij: προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν κουβικουλάριον καὶ Πραιπόσιτον, εἶπεν αὐτῷ, &c. An.5. Justin. Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος καὶ σπαθάριος. Cyrillus Scythopolitan. in Vita MS. S. Sabæ c.51. καὶ θορύβου ὑπὸ τῶν κουβικουλαρίων γεγονότος. Theophan. an.6. Zenonis. Οὐρβίκιος κουβικουλάριος. Adde eundem p.285.290.382. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinop. ὤφθησαν ὥσπερ κουβικουλάριοι δύο ἀπότομοι καὶ ἐμβριθεῖς, &c. Vide Nilum Monach. lib.1. Epist.37. lib.2. Epist.180. 289. 328. & Epistolas S. Maximi inscriptas Joanni Κουβικουλαρίῳ, to.2. p.219. Joelem in Didio Juliano, Justino Jun. &c. Anonymum Combefisianum in Leone Philos. n.11.15. &c.

Ἀποκουβικουλάριος, *Excubicularius*. Liber 54. Basilic. καὶ τοὺς Κόμητας τοὺς κονσιστωριανοὺς, καὶ τοὺς Νοταρίους, καὶ τοὺς Κουβικουλαρίους, καὶ τοὺς Ἀποκουβικουλαρίους, &c.

Κουβικουλαρία, *Cubicularia*. Theophanes an.5. Constantini filij Irenes: ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς τὴν Θεοδότην τὴν κουβικουλαρίαν Αὐγοῦσταν. Constantinus de Adm. Imp. cap.53. μόνον τῆς κουβικλαρίας αὐτοῦ παρήγγειλε τῆς νήφειν. Occurrit ibi pluries.

Κουβούκλης, in Catalogo Officior. Eccl. Constantinopol. ἵνα βαστᾷ τὸ δικανίκιον τοῦ Ἀρχιερέως, ὅταν περιπατῇ. Idem videtur qui

Κουβουκλείσιος.

Κυβυκλείσιος, Dignitas, vel functio Ecclesiastica de qua quædam congessimus in Gloss.med.Lat.in V. *Cubicularius.* Hujus certè functio non omnino certa est. Balsamon ad Can.7 Concilij in Trullo : πολλάκις γὰρ εἰς τὸ δικαστήριον εἶπον τινὲς μήτε τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἄρχοντας, μήτε τοὺς Μητροπολίτας ἐν ἀξιωματικῇ μοίρᾳ συντάττεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μήτε δύνασθαι τὸ σίγνον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Κυβυκλεισίου, ἤτοι τοῦ Ἐπισκόπου, ἀλλὰ ταπεινὸν, ἐμοὶ δὲ τοῦτο οὐ δοκεῖ. Concilium Nicænum II. Act.1. καὶ μετὰ τοῦτο Κοσμᾶς ὁ εὐλαβέστατος Διάκονος καὶ Κυβυκλείσιος τοῦ εὐαγοῦς Πατριαρχείου ἀνέγνω. Jus Græco-Rom. pag.204. παρέστη Ἰωάννης Κυβυκλείσιος ὁ ἐξ Εὐρίπου ὁρμώμενος. Sguropulus in Hist. Concil. Florent. sect. 9. cap.10. ὥρισε δὲ καὶ ἠρώτησαν τοὺς Ἄρχοντας, καὶ εἶπον μέχρι τῶν ῥευχαρίων, καὶ τῶν ἰατρῶν, καὶ Κριτικοῦ τοῦ Κυβυκλισίου. Habetur Photij Epist.104. inscripta Georgio Diacono & Κυβυκλεισίῳ. Editus est ab Allatio Georgij Trapezuntini tractatus contra Græcos de Processione Spiritus Sancti πρὸς Ἰωάννην τὸν Κυβυκλίσιον: & à Lambecio lib.6. de Bibl. Cæsar. pag.141. laudatur Ῥωμανοῦ Κυβυκλησίου τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας liber de Acutis morbis. Vide in Πρωτομηνύτης.

ΚΟΥΒΙΤΟΥΡΟΝ. Vide Κοβίτουρον.

ΚΟΥΓΓΕΣΤΑ, Κουντζέστα, *Conquesta*: ex Gall. *Conqueste.* Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea :

Αὐτὸ γὰρ ἦτον οἴδιον τῆς γονικῆς κουντζέστας.

Alibi :

Τῆς κουγκέστας ὅπου ἔμελλεν ἐκ τῆς γῆς Συρίας.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἔπαυσε καὶ ὁ πόλεμος τῆς Χάρου ἡ κουγκέστα.

Κουγκεστίζειν, *Conquirere, Conquestare.* Idem Anonymus :

Ἐκλείους ὅπου ἤχασιν, τὸ νὰ τοὺς κουγκεστήσῃ.

ΚΟΥΔΕΑ, *Papaver*, vel *caput Papaveris*, Κώδειον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. μῆκον, ἡ κουδέα. Scholiastes Theocriti Id. 11.v.55. μήκων λέγεται ἡ κεφαλὴ, καὶ ἀνθοφόρος βοτάνη, ἡ κοινῶς λεγομένη κουδέα.

ΚΟΥΔΕΛΛΑ, *Ovis.* Glossæ Græcobarb. Ἀμέλγει, ἐπισπᾶται τὸ γάλα· σύρει τὸ γάλαν ἔξω ἀπὸ τῆς βυζὶν τῆς σφακτῆς, ἤγουν τῆς αἰγὸς, ἡ αἰγὰς, ἡ προβάτου, ἤγουν κουδέλλας.

ΚΟΥΔΙΚΕΛΛΙΟΣ, *Codicillaris.* Antiquitates Constantinopolit. καὶ οἱ Σπαθάριοι οἱ κουδικέλοι, καὶ μὴν καὶ Σιλεντιάριοι μετὰ κηρῶν ὀφικεύοντες. Vide Κώδιξ.

ΚΟΥΔΟΥΜΕΝΤΟ, *Condimentum.* Vide Κονδιμέντον.

ΚΟΥΔΟΥΝΙ, *Tintinnabulum*, κώδων. Historia MS. Belisarij :

Συκώνουσι τὰ φλάμμουρα τοῦ Βασιλέως τότε,
Κατὰ ζαμπῶς, ταῦτα δὲ μετὰ τῶν κουδουνίων.

Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.242. διὰ τὸ καλὰ ἔτον ἀγνοεισμένον πράγμαν πῶς ἔτον ἀλλοῦ ἀπὲ τὰ κοντὰ, οὐ ἀπὲ τὰ κουδούνια. Rhuzanus in Paraphrasi Varicin. καὶ τοὺς κάτους μὲ κουδούνια, καὶ τὸ μιαρὸ πουλίκιν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Εὑρόν τ' ἄπιστον ἄνεμον, κ' ἐκ τὰ χρυσὰ κουδούνια.

Κουδουνίζειν, *Tinnire*, κωδωνίζειν. Κουδούνισμα, *Tinnitus*, κωδωνισμὸς, ἦχος. Corona pretiosa : κουδουνίζειν, *Resonare*, ἠχεῖν.

Κουδουνάτος, *Larvatus*, μορμολύκειον ἐνδεδυμένος. Vide Κωδωνάτος.

ΚΟΥΔΡΙΓΑΡΙΟΝ, *Quadrigarium.* Hippiatrica lib.2.cap.128. προπότισμα τὸ παρὰ Ῥωμαίοις Κουδριγάριον καλούμενον. Et cap.129. κατασκευὴ τετρίππου τοῦ λεγομένου Κουδριγαρίου. Occurrit illic semel ac iterum.

ΚΟΥΕΣΤΙΟΝΑΡΙΟΣ, Κυαιστωνάριος, *Quæstionarius, Tortor.* Martyrium MS. S. Procopij : εὐθέως ἐκέλευσε κρεμασθέντα αὐτὸν ξέεσθαι, ἕως οὗ ἤλλαξε δεκατέσσαρας κουεστιοναρίους. Infrà : οἱ δὲ κουεστιονάριοι ἦτόνουν ξέοντες αὐτόν. Martyrium S.Basilij Presbyteri n.7. ἀτενισάντων δὲ τῶν κουεστιοναρίων, καὶ κελεύσας παύσασθαι τοὺς βασανιστὰς, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Quæstionarius.*

ΚΟΥΕΣΤΕΡΑ, εὕρεσις, in Gloss. Juris MSS. *Quæstura.*

ΚΟΥΖΟΥΛΟΣ, *Stultus, amens*, ἄφρων, ἀνόητος. Κουζουλία, *Amentia*, Ἄνοια. Κουζουλαίνεσθαι, *Desipere*, Παραφρονεῖν.

Κουζουλώμενος. Vide in Κοῦτζος.

ΚΟΥΖΟΥΠΕΣ. Glossæ Græcobarb. τοὺς κορμοὺς ἢ κλάδους, ἢ ἐλάτες, ἢ κουζοῦπες, ἢ ξύλα τῶν ἀμπελιῶν.

ΚΟΥΚΙ, Κούκιον, *Faba*, κύαμος, in Corona pretiosa. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij : Κύαμος, κουκία. Euchologium pag.658. ex Cod. Barberino : εὐχὴ εἰς κούκιν ἅγιον. Ubi Edit. habet εὐχὴ τῶν κολύβων. Gennadius in explicat. Rhamplij : τὰ μόνα κουκία τῶν πεντεκαίδεκα οἴκων διαμέριζον. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κουκία χλωρὰ ἐσχήκασι, καὶ σκέπασαν τὰ τζιάτους.

Dorotheus Doctr.11. καὶ εὑρέθη ὅτι ἔκλεπτεν ἀδελφὸς ἐκεῖνος κουκκία, φοινίκια, συκίδια. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὑγειὰ σοῦ Ἰάννη, κουκία σοῦ σπέρνω. Agapius Monachus Cretensis in Geoponicis : τὰ δὲ κουκία καὶ λαθήρια, καὶ τὰ ἄλλα ὄσπρια σπέρνε εἰς τὴν ἀχάμνην γῆν, μὰ νὰ εἶναι βρεμμένα. Adde cap.87. Crusium lib.4. Turcogr. Epist.49. Maximum Cythær.15.Febr. &c.

Γλυκοκουκκίον, *Pisum*, πισός. Glossæ Botanicæ MSS. Colberteæ : Πισοὶ, τὰ γλυκοκουκκία.

ΚΟΥΚΚΙΣΤΡΑ. Agapius in Geoponico c.207. κάψαι καλαμίαις ξηραῖς ἀπὸ κουκκιστρὰν, κάμε ἀλουσὰν μὲ τὸ ἄθον τους, &c.

ΚΟΥΚΚΟΥΜΙΝ, *Cucumis.* Constantinus Ascecretis in Viatico Peregrin. MS. καὶ τοὺς στομαχικοὺς κόκκους, καὶ τὸ κουκκούμιν, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις προστάττων.

ΚΟΥΚΚΟΥΜΟΣ, *Cucuma*, in Gloss. Græco-Lat. vasis genus. Κουκκούμιον. Arrianus in Epictetum lib.3. cap.22. δεῖ αὐτὸν κουκκούμιον ἔχειν, ὅπου τὸ θερμὸν ποιήσει τῷ παιδίῳ. Miracula S.Georgij Matt.n.27. καὶ ἀναλαβὼν τὸ τοῦ θερμοῦ ἀγγεῖον, ὅπερ ἔωθεν ἡ ἐπιχώριος διάλεκτος κουκούμιον καλεῖν, &c. Demetrius Constantinopolit. lib.2. Hieracosophij, cap.57. ἕψησον εἰς κουκούμιν ὀστράκιον ἕως οὗ ἀποτελεσθῇ.

ΚΟΥΚΚΟΥΤΟΠΟΥΛΛΟΝ, *Porcellus.* Gloss. Græcobarb. Χοιρίδιον, Γουρουνόπουλλον, ἢ Κουκκουτόπουλλον.

ΚΟΥΚΛΩΝΕΙΝ. Vide in Κουκούλλιον.

ΚΟΥΚΟΣ, Κοῦκκος, *Cuculus*, Κόκκυξ. Glossæ MS.Reg.Codd.1708.& 2062. κόκκυξ, ὁ κοῦκκος. Aliæ, ὁ κοῦκος, ut habetur in Nomocanone Coteleriano n.317. Suidas : Κόκκυξ, εἶδος ὀρνέου, ὁ παρ' ἡμῖν κοῦκκος.

Κούκυλος, eâdem notione apud Scholiast.Lycophronis : Κόκκυξ, ὄρνεον δύσφωνον, ὁ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις Κούκυλος. Vide Gloss.med. Lat. in *Cugus.*

ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ, Κουκουβαῖος. Vide in Κοκοβαΐα.

ΚΟΥΚΟΥΔΙ, τὸ, *Pestis*, apud Epirotas, ut scribit Romanus Nicephorus in Grammat. inedita.

ΚΟΥΚΟΥΔΟΝ, *Granum, Acinus*, Κόκκος. Agapius in Geoponico cap.152. κουκούτζα ἀπὸ νέσπολαις τρεῖς οὐγγίαις· αὐτὰ εἶναι ὡσὰν ἀγριακλάδαις, καὶ εἶναι μέσα γεμάταις κούκουδα. Infrà : κάμε σκόνιν τὰ κούκουδα τὰ νέσπολας, καὶ πίνε την.

Κουκούδιον, Κουκοῦτζον, Κουκοῦτζιν, *Nucleus*, ἐκεῖνο ὅπου τρώγεται τοῦ καρυδίου, τῆς ἀμυγδαλιᾶς, καὶ παρομοίων δένδρων. Ita Portius. Euchologium p.658. εὐχὴ τῶν κολύβων, ἤγουν τῶν κουκουδίων. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1334. χόνδρος ἐστὶ τὰ κοινῶς λεγόμενον κουκούτζιν. Vide Gorræum in Definit. Medic. in χόνδρος.

Κουκκουδερὸς, *Granatus*, Κοκκώδης.

Ξυλοκόκουδον. Theophanes an.19. Mauricij : εὕρηκεν τὴν δαμάλιδα ἀπαλὴν, καὶ ὡς τὸ καινὸν ἀλεκτόριν ταύτῃ πεπήδηκεν, καὶ ἐποίησεν παιδία ὡς τὰ ξυλοκόκουδα. Ubi Goarus vertit, *instar ligneorum crepitaculorum*, ex Cedreno, qui hoc loco habet ξυλοκώδονας,

κώδονας, qui fortè ij fuerint quos *Castagnetas* appellamus: nam instar sunt κουκούδων, seu nucleorum.

ΚΟΥΚΟΥ͂Λ, *Uva acerba*, ὀμφάκιον. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Κουκοῦλ, ἀγουρίδας, ἤγε φακήτηδα.

ΚΟΥΚΟΎΛΛΙΟΝ, *Cuculla*, hodie κουκοῦλα, & κουκοῦλι. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti, in Copre: ὁ δὲ εὐθὺς ἐνδύσας τὸν λεβήτονα, καὶ κουκούλλιον τῇ κεφαλῇ περιθεὶς, &c. S. Athanasius de Virginitate pag. 1050. κεφαλοδέσμιον ἐρεοῦν περισφίγγον τὴν κεφαλὴν, καὶ κουκούλιον, καὶ ἐπώμιον ἄκρωτον. Sozomenus lib. 3. cap. 14. τὸ δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σκέπασμα, ὃ κουκούλιον καλοῦσιν, &c. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀποκάλυμμα· κουκούλιον δὲ τόδε καλεῖν σύνηθες. Evagrius Monachus, de Vestibus Monachorum Ægypti, ex Cod. MS. τὸ μὲν κουκούλλιον, σύμβολόν ἐστι τῆς χάριτος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ σκεπαζούσης αὐτῶν τὸ ἡγεμονικὸν, καὶ περιθαλπούσης τὴν ἐν Χριστῷ νηπιότητα. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 38. κουκούλλια δὲ αὐτοῖς ἐτύπωσεν ἄμαλλα, ὡς παιδίοις, ἐν οἷς καὶ καυστῆράς τινας σταυροῦ διὰ πορφυρίου ἐκέλευσε τούτοις ἐντίθεσθαι. Et cap. 41. τῶν οὖν ἄλλων παρθένων τὸ σχῆμα τὴν κεκαρμένων, ἐχουσῶν κουκούλια ἐπὶ τῶν κεφαλῶν. Cyrillus Scythopolitanus in S. Euthymio num. 139. ἐῴκει δέ μοι καὶ κουκούλιόν τι μέλαν, καὶ μαλλοῦ πλῆρες ἐπικεῖσθαί μου τῇ κεφαλῇ. Occurrit passim, apud Dorotheum Doctr. 1. Joannem Jejunator. in Pœnitentiali, Germanum Patr. Constantinopol. in Mystag. pag. 150. Edit. Morelli, in Vita S. Nili Junioris pag. 90. 96. in Apophthegm. Patr. in Zacharia num. 3. in Theodoro num. 28. in Silvano num. 2. 4. in Phoca num. 1. in Vita S. Pachomij num. 28. in Eucholog. pag. 519. 520. 521. 522. 545. &c.

Κουκουλόνειν, *Cucullâ obtegere*. Demetrius Zenus in Batrachom.

Ἐρχόνται μαῦρα κύματα, καὶ τὸν ἐκουκουλώναν.

Κουκλώνειν, truncatè, eâdem notione, apud Portium, cui idem est quod Καλύπτειν, στεγάζειν: ut Κουκλωμένος, *Coopertus*, ἐπικαλυφθείς.

Κουκοῦλλα, *Velum quod recens Baptisatorum capitibus imponitur*, quódque *Chrismale* Latini vocant. Euchologium ex Cod. Cryptoferratensi: καὶ δέχονται αὐτὸν οἱ ἀνάδοχοι, καὶ θέτει τὴν κουκοῦλλαν, καὶ λέγει, Λάβε στολὴν λαμπρὰν, καὶ ἄμωμον, &c. Symeon Thessalonicensis de Sacrament. κουκούλιον ἐν τῇ κεφαλῇ λαβὼν, ὃ δὴ καὶ περικεφαλαία καλεῖται, καὶ τὸ μὲν διὰ τὴν ἀκακίαν, &c.

Ἀποκουκουλίζειν, *Cucullam auferre*, recèns scilicet Baptizatis. Describitur in Euchologio Goari pag. 602. Εὐχὴ εἰς τὸ ἀποκουκουλίσαι. Vide suprà in V. Ἀπολούσια.

ΚΟΥΚΟΎΛΛΙΟΝ, in Re metrica. Anonymus MS. περὶ μέτρων, de Versib. Anacreonteis: τὰ ἀνακρεόντεια ἐπιδέχονται μὲν οἶκοι, ἀνάπαιστον καὶ δύο Ἰάμβους, καὶ μίαν περιττὴν συλλαβὴν, ἀδιάφορον, οἷον,

Ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ ῥεῖθρον.

Τὸ δὲ τούτου κουκούλιον γίνεται ἐξ ἐλάττονος, καὶ μείζονος, τουτέστιν ἀπὸ πυῤῥιχίου καὶ σπονδείου, οἷον,

Ἀρετὴν εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας.

Τοῦ Ἀνακρέοντος ἡ πρώτη χώρα ἐπιδέχεται ἀνάπαιστον· ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη τὸν ἴαμβον· ἡ τετάρτη ἀδιάφορον, οἷον,

Ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου.

Καὶ πάλιν,

Βλέπε πρὸς κόνις τὰ πάντα.

Τὸ δὲ κουκούλιον αὐτῶν, ἐν τῇ πρώτῃ καὶ γ΄. καὶ ε΄. χώρᾳ, πυῤῥίχιον· ἐν δὲ τῇ β΄. καὶ δ΄. σπονδεῖον· ἐν δὲ τῇ ς΄. σπονδεῖον ἢ τροχαῖον, οἷον,

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε.

Similia ferè habet Scholiastes Hephæstionis pag. 88. Alter Anonymus de Metris, in eod. Cod. ubi περὶ Ἀνακρεοντείων· Ὁ δὲ τούτων κουκούλιος, ὁ καὶ ἀνακλώμενος, καὶ αὐτὸς ἐξ χώρας ἔχει· ποσὶ δὲ χρᾶται καὶ ἐλάττονι καὶ μείζονι, &c. Infrà: παράδειγμα τοῦ κουκουλίου, τοῦ καὶ ἀνακλωμένου,

Τὰ καθ' ἡμᾶς δακρύων
Ἄξια πάντες,
Καθορῶντες δακρύων
Ῥεύματα χεῖται.

ΚΟΥΚΟΥΝΆΡΑ, Κουκουνάρι, *Nux pinea*, Κωνάρια, Στρόβιλος. Corona pretiosa: Κουκουναρία, *Pinus*, Πίτυς. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κόνου, ἡ κουκουναρία. Psellus MS. de Cibis: τὰ κουκουνάρια, θερμά εἰσιν καὶ ξηρά. Nonus de Morborum curat. cap. 125. κουκουναρίαν φρυκτῶν, ἀμήλου, γλυκυῤῥίζης ἀνὰ οὐγγίας δύο. Symeon Sethi de Alimentis: οἱ κοκκονάρειοι, ἤτοι στρόβιλοι· ὁ τοιοῦτος καρπὸς θερμός ἐστι, &c. Myrepsus sect. 1. cap. 97. in Cod. MS. ἀμύγδαλα, κουκουνάρια καθαρὰ, &c. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 45. καὶ νὰ τρίβῃς τὰ ἄκρα τοῦ βούτζου μὲ φύλλα τοῦ πεύκου, ἢ τῆς κουκουναρίας. Vide Jac. Sponium in Itinerario to. 2. pag. 255.

Κουνάρειον, eâdem notione. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ἡ δὲ δὴ Φιάλη κατὰ τὸν καιρὸν τῶν δεξιμων, πιστακίων καὶ ἀμυγδάλων, ἀλλὰ μὴν καὶ κουναρίων, πεπληρωμένη ἐκ στροβίλου ἐκδιδομένους, πᾶσιν ἐκίρνα καὶ παρεῖχε τρυφᾶν. Ubi Interpres κουνάρειον *poma esui apta* minùs aptè vertit.

Κωνάριον. Stephanus Magnes in Empiricis MSS. ἀμύγδαλα, κωνάρια, πενίδια. Utitur etiam Myrepsus. Vide Antonium Saracenum in lib. 3. Dioscorid. cap. 171.

Κόναρα. Michaël Glycas in Chron. pag. 302. de Theophylacto Patr. Constantinopol. ἔρως δὲ τοσοῦτον κατέσχεν αὐτὸν, ὡς ὑπὲρ β΄. αὐτοὺς (ἵππους) κεκτῆσθαι, τῆς μέντοι κομιδῆς φροντίζων αὐτῶν, οὐ χόρτον παρετίθει, ἀλλὰ κόναρα, πιστάκια, φοίνικας, σταφίδας, καὶ ὅσα τοιαῦτα παραμιγνὺς αὐτοῖς καὶ οἶνον εὐώδη, βάλσαμόν τε καὶ κινάμωμον. Ubi rectè Leunclavius *Pinorum fructus* vertit, ex Cedreno, qui habet Κώνων καρποὺς.

ΚΟΥΚΟΥΡΕΒΥΝΘΊΑ. Vide in Ῥέβινθος.

ΚΟΥΚΟΥΡΙΑΚΌΣ. Avis species, in Nomocanone Coteleriano num. 317. loco descripto in Καρακάξα, ubi Vir doctissimus *Gallum* Gallinaceum interpretatur, quem pueruli nostrates vulgò *Cocriaco* vocant. At cùm ii qui ex aliquot ibi recensitis animalibus quæ in esum communem non cadunt, gustaverint, pœnitentiæ subdantur, vereor ne aliud sonet.

ΚΟΎΚΟΥΡΟΝ, *Theca*, Germanis *Koker*, seu *Ein Köcher*. Theophanes an. 7. Rhinotmeti: πέμπει αὐτῷ κούκουρον γέμον νομισμάτων. Ita Codex Peireskianus, ubi alij perperam κούρκουρον præferunt. Miscella *Marsupium* vertit. Eadem habet Cedrenus, pag. 441. Constantinus in Tacticis pag. 10. Τοξάρια μετὰ θηκαρίων αὐτῶν, σαγίτας μετὰ κουκούρων. pag. 11. σωληνάρια μετὰ μικρῶν σαγιτῶν, καὶ τῶν κουκούρων αὐτῶν. Adde p. 14. 18. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. κούκουρα μετὰ σαγιττῶν καὶ σκεπασμάτων ἐπιτήδεια χωροῦντα ἀπὸ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα σαγιττῶν. Adde lib. 12. cap. 5. & Leonem cap. 5. §. 3. 4. cap. 6. §. 56. Nicetas in Manuele lib. 2. num. 7. ὁπλισμὸς γὰρ αὐτοῖς γόρυτος ἐπὶ τοῦ ὀξέος ἐξηρτημένος πλάγιος. Ubi Cod. Barbarogr. habet κούκουρον.

ΚΟΎΚΟΥΤΖΟΝ, *Vinacea*, οἰναρίς. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 1237. τζάκισον ξυλοκέρατα, κούκουτζα, καὶ κιδονοκούκουτζα ἐξ ἴσου. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 152. ἔπαρε τοὺς καρποὺς τῶν

τῶν ῥοδακινῶν λίτραν μίαν, κυκῦντζα ἀπὸ νέσπολαις τρεῖς ἔγγίας, &c.

ΚΟΥ´ΚΟΥΦΟΣ, *Upupa*, ἔποψ. Anonymus de Avibus & earum virtutibus in Medicina, MS. Ἔποψ ὄρνεον ἐν ἀέρι πετώμενον, ἐπιάζωμον, — ὗτος καλεῖται κύκυφος, καὶ πύπος.

ΚΟΥ´ΚΥΛΟΣ. Vide in Κῦκος.

ΚΟΥΛΑ´, *Arx*, *Acropolis*, voce fortè Arabicâ aut Turcicâ: nam & *Guletta* acropoli inde nomen datum existimat Leunclavius in Pand. Turc. num. 139. & Heptapyrgianam Acropolim Constantinopoli *Iedi Kola* à Turcis vocari observat Thomas Smithus in Epistola de Moribus & institutis Græcorum pag.18. Κυλὰ porrò Acropolim Antiochenam vulgò appellatam tradunt Anna Comnena pag. 320. & Scylitzes in Nicephoro Phoca, pag.657. ubi Κάλα scribitur, legendúmque κυλὰ monuimus in Notis ad Alexiadem pag.368. Verùm nescio an benè, cùm *Turci Cala*, *Gula*, & *Kele*, etiamnum *Castrum* & *Arcem* vocent, ut Auctor est idem Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. ita ut promiscuè κυλὰ & καλὰ dixerint olim. Id porrò κυλὰ nominis quibusvis arcibus datum ibidem docemus ex eadem Anna pag.339. 340. Nicetæ in Balduino num. 3. Chronico Veneto-Byzantino an. 1446. Theoriano, & al. Vide γυλὰ, præterea Glossar. med. Latin. in *Colax*. An verò Κύλη idem sit quod κυλὰ, apud Anonymum Combefisianum in Lacapeno num.39. nolim omnino asserere.

ΚΟΥΛΑ´ΖΡΑΚ, βδέλιον γλαυκὸν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Bdelium coloris Cœlestini*, quod *de Meka* vocari observat Simon Genuensis ad Matth. Silvaticum: nam Bdellium Judaïcum est subnigrum, sive subalbidum.

ΚΟΥΛΑΡΙ´Α, *Cochlear*, Gall. *Cueillere*. Hesychius: Γελγίς, πίνη, σπάθη, κυλαρία.

ΚΟΥΛΙΑ´ΖΕΙΝ, *Colare*. Glossæ Græcobarb. Ἀθιλβάζειν, δινθεῖν, νὰ δινθεῖ, ἀφυλίζειν, νὰ κυλιάζει.

ΚΟΥΛΗ´ΤΖΙΑ, *Glycyrrhiza*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. ῥέσες, ἢ ὅτι κυλίτζια, γλυκόριζον.

ΚΟΥ´ΛΚΑ. Vide in Σκύλκα.

ΚΟΥΛΛΟ´Σ, *Claudus*, *Mancus*, Κυλλός. Damascenus Studita Homil. 14. καὶ τυφλὲς ὠμμάτωσεν, καὶ κυλλὲς ἰάτρευσεν. Et Homil. 30. initio πλῆθος τῶν ἀσθενημένων, τυφλῶν, κυλλῶν, ξεςραμμένων, &c. Infrà: τὴν τύφλωσιν, τὸ κυλλαμὸν, τὸ ξεραμὸν, &c. Rursum: ὁ κυλλαμὸς τῶν εἰς τὰ κάτω μέρη, ἤγυν εἰς τὰ ποδάρια, ὁ δὲ ξεςραμὸς τῶν εἰς τὸ μέσον τοῦ κορμίυ.

ΚΟΥΛΟ´Σ, *Culus*. Lexicon Cyrilli: προσεδρία τοῦ κυλῦ, διλωεκὴς καὶ ἐπίπονος ἀσχολία.

ΚΟΥΛΟΥ´ΚΗΣ, *Catulus*. Portius: Κυλῦκι, *Catellus*, *Catella*, *Canicula*, κυνάδιον, κυνίδιον, σκυλάκιον. Occurrit apud Theophanem an.31. Constantini Copronymi, quidam Leo ἐπιλεγόμενος Κυλύκης.

Κυλύκιον, eâdem notione. Fabulæ Æsopi Barbarogr. pag.84. ἀλλὰ ἤξευρε πῶς ἀπὸ τὴν ὀλιγορομάδα σε γυναῖς καὶ τὰ κολύκια σε τυφλά. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis sapientis: καὶ βάςα πτερὸν τοῦ μύλυ, καὶ διαάκλην ἐσπασμένον νὰ ζημόσυν τὰ κυλύκια. Synaxarium Maximi Cythær.19. Jan. μία ὕαινα περνεύοντας ὁμάδι μὲ τὸ λόγυ τὸ κολύκι της ὀπῦ ἦτον τυφλὸν, &c. Vide Σκυλάκης.

ΚΟΥΛΟΥ´ΡΕΣ. *Color*, *Colores*. Vide in Σύρα.

ΚΟΥΛΟ´Σ, *Mancus*, *Manucaptus*, χωλός. Vide Κυλλός.

ΚΟΥΛΟΥ´ΡΙ, Κολίκι, *Collyrium*, *Libum*, *Panis depsititius*, Ψαφὸς, ἴτριον, μάζα. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. τὰ ἀμφότερα συντρίψας καὶ ζημώσας καλῶς, ποίησον κυλάρια, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπίπλαττε, καὶ ἰᾶται. Epistola ad Theodosium Zygomalam in Turcogr. Crusij: καὶ ἔδωκα αὐτῷ δύο κῦφαις, ἡ μία κολλύρια, καὶ ἡ ἑτέρα λαμόνια, καὶ ὀλοιγα κιντζά.

Κυλυριάζειν, *In modum Collyrij convoluere*. Physiologus de Natura animalium MS. de Basilisco: ςρυφίζει τὴν ὀράν τε ὥσπερ τὸ σύρμα ὁ χρυσοχὸς, ὗτος τὴν κυλυριάζει, καὶ τότε ξυνοςρέφεται εἰς ἕνα γύρον.

ΚΟΥ´ΛΠΕΤΑ, σανδάλια ξύλινα, apud Nicetam, pro κρῦπέζα, *Sculpi*, *Sculpones*. Vide Hesychium in Κρῦπος.

ΚΟΥΛΤΟΥ´ΡΑ, *Cultura*, *ager cultus*, de qua voce plura nos in Gloss. med. Latin. Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum in Italia sacra tom. 1. δέδωκά σοι καὶ τὴν κυλτῦραν τὴν λεγομένην τῆς Πιόκας ἔμπρος τῆς πόλεως Μιλήτυ, ἔγγις τῆς κυλτύρας, ἣν δέδωκα εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα Μιλήτυ.

ΚΟΥ´ΜΑΡΟΝ, Κύμαρος, *Unedo*, κώμαρον, Pomi species, de qua videndus Agapius Cretensis in Geoponico cap. 134. ut & Ruellius, & Eruditus Sponius to.2. Itiner. pag.256. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod.Reg.190. Μεμέκυλος, τὰ ἀκράνια, καὶ τὰ κύμαρα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Καὶ τὰς κυμάρας ἔκοψαν, τὰς δυσκόλας ἐκείνας.

Κυμαρέα, *Arbor ferens unedones*. Theophylactus Hierodiac. Homil.8. pag.141. ὁ δὲ σχῖνος αὐτὸς, τὸ δένδρον, ὥσπερ κυμαρέαν εἰς τὸ ὕψος. Agapius Monach. in Geoponico cap. 17. ἡ καρέα, καὶ λεπτοκαρέα κενδρονῦλαι εἰς κυμάρεαν· ἡ τριανταφυλλία εἰς ἰτέαν.

Κύμαρα, *Fraga*, & *Unedo* exponuntur à Portio.

ΚΟΥΜΒΑ´ΡΙΟΝ. Vide in Κομβάριον.

ΚΟΥΜΒΙ´ΖΕΙΝ. Vide in Ἀκύμβα.

ΚΟΥΜΕ´ΝΤΙΟΝ. Acta Concilij Florentini pag.493. ult. Edit. ἐμάθομεν ὅτι περὶ τῆς αὐτῦ, ὅτι δειπνήσας ἀπῆλθεν ἐν τῷ κυμεντίῳ αὐτῦ κατὰ τὴν αὐτῦ συνήθειαν, καὶ λαβὼν χάρτην καὶ κόνδυλον, ἔγραψε, &c. Ubi Ceryophillus *adiculam* vertit, Meursius, *Commentandi locum*, *Musæum* interpretatur.

ΚΟΥΜΕ´ΡΚΙΟΝ. Vide Κομμέρκιον.

ΚΟΥΜΕΝΤΟΥ´ΡΙ, *Commendator*, Dignitas in Ordinibus Religiosis Militaribus Templi & Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani: vel cui scilicet *commendatur* aliquod prædium ordinis. Assisæ Hierosolymitanæ MSS. c. 119. ἐὰν γένεται τὸ εἰς ἄνθρωπος ὀπῦ ἔνι τις εὐσεβίας ὀπῦ ἔνι Μαΐςορος Κυμεντύρεις ἐνῦ τόπυ, ἡ περὶ ἡμέραν τακτὴν τοῦ ἐνκλίματος, &c. Infrà: ὅτι ὁ μέγας τὰς Μάςορος νὰ εἴθελιςα νὰ εἴπεν τὸ ἐκεῖ τὴν ἱμέρα τὴν ἔπιρεν ἐκεῖ ὁ ἀδελφὰς τὰς, ὀπῦ εἶτεν Κυμεντύρις τοῦ χορίυ τὰς, &c.

ΚΟΥ´ΜΟΥΛΟΝ, Κυμύλιον, *Cumulus*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. Σάτα, (alibi Βάτα) κυμυλὰ τὰ μόδια. Glossæ aliæ in Cod.1708. & 2062. Σάτον, μόδιος κυμυλος. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 51. ὠρίσθη δὲ τὸ μόδιον κυμύλιον πιπράσκεσθαι. Mox opponitur τῷ μοδίῳ ῥιγλίῳ. Idem num. 74. τοῦ βασιλέως τὸ κομύλιον μόδιον νομοθετήσαντος. Malaxus in Hist. Patr.126. καὶ ἔκαμνεν κυμύλια μὲ τὰ πέτραις, ἀναθεματίζοντες αὐτόν. Arithmetica adespota: ἡ γὰρ φύκτα, ἡ κύμυλος, ἡ λεγομένη ἀϊλλήλη, ἴςησι λίτρας, &c. Utitur præterea Epiphanius in Catena Matthæi pag.484.

ΚΟΥΜΟΥ´ΝΙΟΝ, *Commune*, *Communia*, *Urbis universitas* seu *Collectio civium*. Pachymeres lib.12. cap.28. ἀναρτῶν τὸ πραχθὲν εἰς κρίσιν τοῦ κυμυνίυ, μέλλοντος ἑτέρυ κατὰ πύςιν ὄντος ὡς ἤδη τὴν ἀρχὴν διαδέχεσθαι. Acta Concilij Florentini: ἔμπροσθεν δὲ τοῦ Πάπα, — ἐκαθέζοντο Καβαλλάριοι τε καὶ Μαρκέσιοι, Κῦντοι καὶ Δυκάδες, καὶ οἱ τοποτηρηταὶ τοῦ κυμμυνίυ τῆς ἀριςοκρατίας

κρατίας καὶ τῆ δημοκρατιῶν. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Καὶ περὶ τῆ αὐθέντων τῆ Φραγγίας, καὶ ὅλλα τὰ κούμενια.

Rursum:

Παρακαλῶ σας Βασιλεῖς, αὐθέντες καὶ Ῥηγάδες,
Καὶ τὰ κούμενια τῆ Φραγκίας, &c.

Vide Gloss. med. Lat. in *Communia*.

ΚΟΥΜΟΥΣΙΌΝ, *Commissio, praeceptum*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 8. ὁ δὲ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸ κουμουσίον, ὃ ἔδωκον αὐτῷ ἐκ τῆ Βενετίας, προςάσσον αὐτῷ μηδ' ὅλως δῆςαθαι τῆ Βασιλέως.

ΚΟΥΜΟΥ'ΤΖΙΝ, *Cumulatè*. Glossæ Græcobarb. Ἀθρόα, ὁμῦ, πάντα, ὁλαντάμα, ὅλα σωρεμένα, ὅλα κουμούτζιν.

ΚΟΥ͂ΜΠΑ. Vide in Κοῦπα.

ΚΟΥΜΠΑΝΙ'Α, *Societas*, ex Gall. *Compagnie*. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 1. φρατρίαν καὶ σύςρεμμα ποιησάμενοι. Ubi Codex Barbarogr. κουμπανία μία γινόμενοι.

Κουμπανάτος, *Socius*, Gall. *Compagnon*. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis Sapientis: ἦλθεν δίκην ἀνδριωμένη μετὰ σέρβων καὶ κουμπανάτων, καὶ πίτερὸν λαζοφαρδάτον μὲ Ἀλαμανικὸν σκουτάριν, ἔχων βίτζαν σφυρισμένην.

ΚΟΥΜΠΆΡΙ, *Compater*. Anonymus, MS. de forma Baptismi: ἂν δὲ γένηται ἀνάδοχος τῆ παιδίου τε, χωρίζεται τὴν ἑαυτῆ γυναῖκα, ἤγουν τὴν μητέρα τῆ παιδίου, διότι ἔγιναν κουμπάροι.

ΚΟΥΜΠΆΡΙΟΝ. Vide in Κομβάριον.

ΚΟΥΜΠΈΠΕΡ. Vide in Κομπέπερ.

ΚΟΥΜΠΙ', Κουμπώνειν. Vide in Κόμπος.

ΚΟΥ'ΜΠΙΣΜΑ. Vide in Ἀκόμβα.

ΚΟΥΜΠΟΥ͂ΡΙ, *Pharetra*, Βελοθήκη, γωρυτός.

ΚΟΥ͂ΝΑ, *Cuna*, *Cunabulum*. Moschion de Morbis Mulierum cap. 104. ἡ κοῦνα κρεμασθὴ ἔσω οὕτως, ὡς ἐπὶ πλέον κοῦφον κινεῖν ἄρξηται, &c. Ubi vetus Interpres: *Cunæ vel pensiles sint, vel pedibus spondisve suis infrà supràque fabricatis, ut facillimè in utrumque latus moveantur*.

Κουνίον, eâdem notione. Scholiastes Callimachi Hym. in Jovem: λίκνον, τὸ κόσκινον, ἢ τὸ κουνίον, ἐν ᾧ τὰ παιδία τιθέασιν. Theon in Aratum: λίκνον δὲ τὸ κουνίον φησὶ, παρὰ τὸ λίαν κινεῖσθαι. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 5. νήπια ἔτι ἐν γάλαξιν ὄντα καὶ ἐν σπαργάνοις. Ubi Cod. Barbarogr. ἐν κουνίοις. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἔμορφη τεχνὴ ἦτοναι εἰς αὐτὰ λεπτόλατη,
Ὁ Ἡρακλῆς ἐφαίνετον εἰς τὴν κούνια ςορισμένος, &c.

Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: παιδίον ἐὰν ἀποθάνῃ εἰς τὸ κούνιον αὐτῆ ἀβάπτιςον, &c. Hinc

Κουνεῖν, *Vacillare*, *Titubare*, *Hæsitare*, διασείεσθαι, ἀςατεῖν, παραφέρεσθαι. Κούνησμα, *Vacillatio*, *hæsitatio*, παραφορὰ, δόνησις, συγκλόνησις.

ΚΟΥ͂ΝΑ, *Cuneus militaris*, quomodo describitur à Vegetio lib. 3. c. 19. & aliis. Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 3. χαίρουσι δὲ τῆ ἀπὸ μήκοθεν μάχαις καὶ ἐνέδραις, καὶ τῆ κυκλώσεσι κατὰ τῆ ἐναντίων, καὶ τῆ ἐσχηματισμέναις ὑποχωρήσεσι καὶ ἀντιςροφαῖς, καὶ τῆ κατὰ κούναν τάξεσι, τουτέςι τῆ διεσπαρμέναις. Ubi Interpres, *& aciebus per cuneos instructis, hoc est sparsis*, seu potiùs *dispersis*: id est, ut interpretor, variis in locis locatis.

Κουνίον eâdem notione. Idem Mauricius lib. 12. c. 1. χρήσιμα δὲ εἰσιν ἐν τῆ τοιαύταις τάξεσιν καὶ τὰ λεγόμενα τῆ πεζῶν κουνία εἰς φυλακὴν νώτου. Gloss. Gr. Lat. κούνιον, τὸ σύςημα, *Cuneum*. *Densis cuneis se quisque coactis, Agglomerant*.

ΚΟΥΝΆΔΗ, *Felis*, *Catus*, Αἴλουρος. Fabulæ Æsopi Barbarogr. κουνάδη ἐπίασεν ἀλέκτορα, &c.

ΚΟΥΝΆΡΙΟΝ. Vide in Κουκουάριον.

ΚΟΥΝΔΟΥΜΈΝΤΟΝ. Vide in Κοδιμέντον.

ΚΟΥ'ΝΔΟΥΡΑ. Proverbia Græcobarb. MSS. ἀπόψα τὰ ἅγια κούντουρα, καὶ αὔριον τῆ Ἀναλήψιμο. Laudatur ab Allatio in Diatriba de Psellis, Michaëlis Pselli opusculum hoc titulo: εἰς τὸ λεγόμενον ἐν τῇ ἑορτῇ τῆ Ἀναλήψεως τῆ Χριςοῦ, Σήμερον τὰ ἅγια κούνδουρα, καὶ αὔριον ἡ Ἀνάληψις. Sed quid hæc sonent, nondum sum assecutus. Vide Κούντουρον.

ΚΟΥ'ΝΔΟΥΡΟΣ, pro κόθουρος, *Absque cauda*, vel *abscondens caudam*, Epitheton fuci, qui est ἄκεντρος & νωθρὸς, ut testatur Aristoteles. Glossæ MS. Reg. Codd. 1708. & 2062. Κόθουρος, ὁ κούνδουρος κηφῆνες κοθούσεις ἴκελος ὀργὴν, ἀπὸ κεύθειν τῆ οὐράν, ἢ ὁ κολοβὴν οὐρὰν ἔχων. Κόθουρος καὶ ὁ κλέπτης. Glossæ aliæ MSS. κόθουρος, ὁ κούνδουρος, καὶ ὁ κλέπτης. Auctor Etymologici: κόθουρος σημαίνει τὸ κούνδουρον· γένος μελισσῶν, ὁ κηφὴν ἀργότατον καὶ ἄκεντρον.

Κουτοῦροι, κούνδουροι, præterea dicuntur equi, quibus cauda est decurtata, quos nostri *Courtauts* vocant, παρὰ τὸ κοντὴν vel κονδὴν ἔχειν τὴν οὐράν. Glossæ MSS. Βηρίδοις, ἵπποις, κουτούροις. Eadem habet Suidas in Etymologico, nisi quòd ἱπποκουντούροις præfert. Glossæ aliæ: Βερέδος, τὸ κόντουρον. Liber 58. Basilic. tit. 17. περὶ τῆ δημοσίου δρόμου, καὶ τῆ τοῖς κουντούροις χρωμένων. Anonymus περὶ πηλικοτήτων τῆ μέτρων, ex Bibl. Reg. καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ἐπινενοημένη εἰς ὑπηρεσίαν τῆ βασιλικῶν προςάξεων ἀλλαγὴ διὰ τῆ κουτούρων μίλια ς'. ἤγουν ςάδια μέ. Codinus de Orig. Constantinopolit. num. 42. ἐκεῖσε δὲ ἦν τότε ἡ ἀλλαγὴ τῆ κουντούρων, καθ' ὃν τόπον ἦν τζοκόπησε τὰ κούντουρα. Mox: ἔςησεν ἐκεῖσε δύο ἵππους κουντούρους ἀντζοκοπημένους. Achmes Onirocrit. cap. 152. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι καὶ αὐτὸς ἵππος ἦν κούντουρος, ἢ σπανὸθρος, εὑρήσει μέριμναν, καὶ ὑςέρημα τῆ ἐξουσίας αὐτῆ, ἀναλόγως τῆ λείψεως τῆ τριχῶν.

Κουντουριάριος, *Qui equo publico utitur*. Theodorus Hermopolites lib. 7. tit. 8. explicans legem 2. D. de in jus voc. *Sed nec, eum qui equo publico in causa publica transvehatur*, οὔτε τὴ δημοσίοις ἵπποις διὰ δημοσίαν χρείαν ἐποχούμενον, ἤτοι τὸ κουντουριάριον.

Ἀποκουντουρίζειν, *De equo dejicere*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ἀπήτις φᾶ, καὶ γλύψεισε, τότε ἀποκουντουρίζει.

ΚΟΥΝΕΙ͂Ν. Vide in Κοῦνα, *Cunæ*.

ΚΟΥΝΈΛΗ, *Cuniculus*, κούνικλος, δασύπους. Vide Κούνικλος, δασύπους. Vide Κούνικλος. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 71. τὸ κρέας τῆ λαφίου, τῆ λαγοῦ, καὶ κουνελίου, τῆ αἶγας, καὶ τὰ ὅμοια, &c.

ΚΟΥΝΙΆ, *Securis*, Gallis *Coignée*, *Cuneata*, Scriptoribus mediæ ætatis, uti observatum à nobis in Gloss. med. Lat. Glossæ Græcobarb. ἀξίνη, πέλεκυς, σφυρίν, κουνιά, κοπτικὸν σίδερον. Alibi: δίςομος πέλεκυς, δίκοπος κουνιά. Rursum: κόρπωμα τῆ κοπτεροῦ, ἤγουν τῆ κουνίας. Vide Κοῦνα.

ΚΟΥΝΙΆΔΟΣ, *Affinis*, Συγγενὴς, in Corona pretiosa; *Cognatus*.

ΚΟΥ͂ΝΙΚΛΟΣ, *Cuniculus*. Erotianus in Lexico Hippocratis: φησὶ δυσαγαςωνιςοῦ καὶ λιμοποιοῦ ζώου μικροῦ ὄνομα εἶναι τὴν λεβηρίδα, μικρῷ λαγωῷ ὁμοίου, ὃ Ῥωμαῖοι Κούνικλον καλοῦσι, Μασσαλιῶται δὲ Λεβηρίδα. Occurrit quoque apud Ælianum, & Athenæum. Galenus lib. 3. de Cibor. facultatib. pag. 337. καθάπερ ἐν Ἰβηρία τὸ τοῖς λαγωοῖς ὅμοιον ζωΰφιον, ὃ καλοῦσι κουνικοῦν. Ubi legendum fortè κούνικλον.

ΚΟΥ'ΝΙΟΝ. Vetus Pœnitential. Græc. εἴ τις τῆ Ἀρχικουνιτῶν εὑρίσκει τινὰ ταράσσοντα, ἢ διαλεγόμενον ἐν τῷ κουνίῳ, καὶ μὴ ἐκβάλλει αὐτὸν ἔξω τῆ χοροῦ, αὐτὸς γενέσθω ἀπολογίας. Est igitur

Ἀρχικου

Ἀρχικȣνίτης, qui κȣνίῳ præest. Infrà: ὅτις ἔχει πρός τινα λύπλω, καὶ καταφρονῶν μὴ διαλλάσσηται πρὸ τῆς ὑπηρεσίας, ἢ λέγει τὴν αἰτίαν τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ, ἢ τῷ Ἀρχικȣνίτῃ, ἀφοριζέσθω. Sed quid his locis vox κȣ́νιον significet, pauci, ut opinor, sciunt, & ipsemet ignoro: nisi Latina vox sit *Cuneus*, hácque intelligantur Monachorum turmæ variæ, quas & *Normas*, & *Cuneos* vocant interdum Scriptores mediæ & inferioris Latinitatis, quemadmodum *Decanias* S.Benedictus in Regula, quibus præerant *Decani*, qui eo casu iidem fuerint qui Ἀρχικȣ́νιοι. Ethelvvolfus de Abbatib. Lindisfarnensis Monasterij cap.20.

Iura Sacer fratrum cuneus per mœnia cella.
Gaudet, &c. Et cap. 21.
Nec semel astrigeris sonuerunt agmina dictis,
Quin potius cuneus mira cum luce coruscans
Vocibus aurigeris cineres vitare sategit, &c.

Glossæ Gr. Lat. πολεμικὴ τάξις, *Cuneum, Cuneus*.

Κȣ́νια, *Cuna*. Vide in Κȣ̃να.

ΚΟΥΝΟΥ̃ΠΙ, Κȣνώπιον, Κώνουπας, *Culex*, κώνωψ. Glossæ Græcobarb. ἀκρίδων, ἢ ἀγριομελίσσων, καὶ ἄλλοι, κωνώπων, ἤγȣν κȣνȣ́πιων. Alexius Rharturus Doctr.7. τρίτον ἔδωσε κȣνȣ́πια πολλὰ, τέταρτον μυίας πολλάς.

Κȣνουπίδι, *Conopæum*, κωνωπεῖον. Item *Brassica*, κράμβη.

ΚΟΥΝΤΕΛΑ'Σ, Navigioli species, cujusmodi sunt *Gondolæ* Venetæ, quæ inde appellationem sumpsere, quòd sint κοντὰ ἐλάδες, id est *breves naves*, uti docuimus in Gloss.med.Lat. in V. *Gondola*. Harmenopulus lib. 2. tit.11. §.9. καὶ τὴν ἐν τῷ πλοίῳ σκάφλω, ἤγȣν τὴν κοινῶς λεγομένλω βάλκαν καὶ κουντελάδα.

ΚΟΥ̃ΝΤΟΣ, κουντέσα. Vide in κόντος.

ΚΟΥΝΤΟΥ̃Ν, *Trudere*, *Pellere*, *Impellere*, ὠθεῖν, ἐλαύνειν, quasi *Conto propellere*. Manuel Moschopulus in Lexico. Philostrati: ὠθῶ μὲν ἐνεργητικῶς, τὸ κοινῶς λεγόμενον κȣντῶ.

ΚΟΥΝΤΟΥ̃ΡΑ, Portio, *Crepida*, κρηπὶς, Ἐμβάς. κȣντουράκι, *Crepidula*, κρηπίδιον.

ΚΟΥΝΤΟΥ'ΡΑ, *Lolium*. Glossæ Græcobarb. Αἴρας, ἀγρίας βοτάνας, ἀγριόχορτα, ἢ λεγομένη σήμερον κοντȣ́ρα. Rursum: σίζουν τὸ σιτάριν, καὶ καθαρίζουντο ἀπὸ τῆς αἴρας, ἤγȣν ἀπὸ τὴν κȣντȣ́ραν. Vide κȣνδȣ́ρος.

Κȣντȣ́ρα, *Racemus*, Hieronymo Germano, p.240.

Κȣτουρίδι, *Siliqua*, κεράτιον, Portio.

ΚΟΥ'ΝΤΟΥΡΟΝ. Andreas Hierosolymitanus Episcop. Cretensis in computo Paschali, initio, ubi de ratione investigandi Cycli Lunaris: κράτει τὰ αὐτὰ κȣ́ντȣρα τῆς χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τῆς ἀπὸ κτίσεως κόσμȣ, πρόσθες καὶ ἕτερα ιζ'. &c. Aliis verbis suprà in Cyclo solari: Κράτει τὰ κάτω τῆς χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τῆς ἀπὸ κτίσεως κόσμȣ, καὶ πρόσθες, &c. Unde colligitur vis vocis κȣ́ντουρον, eâque notari quidquid certum numerum excedit.

ΚΟΥ'ΝΤΟΥΡΟΝ. Vide Κȣ́δουρον.

ΚΟΥ'ΝΤΟΥΡΟ-Σ, Κȣ́ντουρον. Vide in Κȣ́δουρος.

ΚΟΥΝΤΡΑΠΑ'ΝΤΟΝ, ex Italico *Contrabando*, Furtum. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ἐγὼ, κυρὰ σωτέκνισσα, σεσὲν ἐθάρρουν πάντα,
Νὰ ξεύρῃς ὅλαις τὰς δουλίαις καὶ ὅλα τὰ κουντραπάντα.

ΚΟΥΝΤΡΑ'ΠΕΖΟΝ, *Æquilibrium*, ex Italico *Contrapeso*, *Contrapendium*, *Interpendium*. Phortius de Re militari:

Τρεῖς ὀκτὼ νὰ καλαβαίνουν,
Κουντραπέζα νὰ ἐβαίνουν.

Iterum:

Ἐν δὲ τῆς κουντραπέζων,
Ὡς τὸ τέλος τῆς παυλίων.

ΚΟΥ̃ΠΑ, *Crater*, *Catinus*, κύλιξ, κάλπη. In Cod. Reg. MS. 618. fol. 283. περὶ τῆς χρυσῶσαι ζῶα εἰς κόππαν, ἢ κλαδίον, ἢ ἄλλον ἕτερον. Infrà, κȣ̃πα scribitur. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.6. cap.4. καὶ οἶδα ὅτι εἷς ἐξ ἐκείνων διεπράσατο κȣ̃παν, καὶ ἕτερος μουλάριον ὅπερ εἶχε, καὶ τρέφονται ἐξ αὐτῶν ἐκ δὲ τῆς ἡμετέρων οὐδεὶς μέχρι τῆς νῦν διεπράσατο κȣ̃παν.

Κȣ̃μπα. Idem Cod. MS. εἰς τὸ χρυσῶσαι ζῶα εἰς κάμπον κȣ́μπας.

Κȣ̃πα, Mensuræ Geometricæ species. Hero: Κȣ̃πα, ἧς ἡ κάτω διάμετρος ποδῶν πέντε, ἡ δὲ ἄνω, ποδῶν πεντήκοντα.

ΚΟΥΠΑΝΙΣΤΗ'ΡΙΝ, pro Κοπανιστήριον. Glossæ Græcobarb. Ἀληθινὸν, τὸ κοπανιστήριον, κουπανιστήριν.

ΚΟΥΠΗ'ΙΟΝ, Hesychio, est καμάρα ἡ ἐπὶ τῆς ἁμαξῶν γινομένη. Vide Gloss. med. Latin. in *Cuppula*.

ΚΟΥΠΙ', *Remus*, κώπη. Glossæ Græcobarb. Κώπας, Κουπία. Rursum: κώπη, καὶ κουπίν. Historia Belisarij MS.

Κȣ́πιά τε καὶ ἄρμενα, καὶ ἄρματα παντοῖα
Ὅλα τὰ να τὰ ξεβάλλουσιν, καὶ να τὰ εὐκερέσουν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS. sub finem:

Καὶ τ' ἄρμενα καὶ τὰ κουπία θέλω να τὰ φυονιάσω.

Nicetas Barbarogr. in Isaacio lib.3. num.9. ἦλθεν ἐν εἰς τὴν χαλκηδόνα, τὰ μὲν κάτεργα μετὰ κοπίων, &c. Chronicon MS. Manuelis Malaxi fol. 1023. ἔσυραν τὰ κάτεργα εἰς τὴν γῆν, καὶ εὔγαλαν τὰ καλάρια τȣ, καὶ τὰ κουπία τȣ. Vide Hist. Athenar. p.271.

Κȣπίζειν, σύρειν τὸ κουπὶ, *Remigare*, Ἐρέσσειν, Κωπηλατεῖν. Acta Concilij Florentini, initio, ubi de Bucentauro Venetico: κάτωθεν γὰρ οἱ ναῦται ἐκȣ́πιζον, περικείμενοι στολὰς χρυσοπετάλους.

ΚΟΥΡΑ' μοναχικὴ, *Tonsura Monachica*, in Nov. 5. Justiniani cap. 2. §. 1. Κουρὰν δεξάμενοι, *Clerici*, apud Balsamon. ad Can. 14. VII. Synodi. εἰς κληρικȣ̃ κείρεσθαι σχῆμα, in Euchologio pag.233. ubi Lectores & Subdiaconi dicuntur κείρεσθαι σταυροειδῶς à Pontifice, id est, extremitates capillorum in quatuor locis abscinduntur, in fronte, in occipitio, & ad utramque aurem, ut est in Pontificali Romano. Ita etiam tondetur Monachus, in Euchologio pag.510. ubi de Officio magni & Angelici habitus: εἶτα κουρεύει αὐτὸν σταυροειδῶς. Vide Balsamonem ad Can.2. Concilij Constantinopol. sub Photio, ubi de iis qui tondentur in Monachos, extrema agentes.

Μελλοκȣρίτης, *Monachus detondendus*, ὁ μέλλων ἀποκαρῆναι, in Euchologio, pag.469.473.483. Vide ibi Goarum pag.490. Extat in Typico MS.Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, caput 30. hoc titulo, περὶ τὸ πόσον χρόνον δεῖ περιμένειν ἐν τῇ μονῇ τὴν ἔξωθεν εἰσιοῦσαν, καὶ μέλλουσαν ἀποκείρεσθαι.

Νεοκȣρίτης, *Novitius*, *recens attonsus*. Euchologium ex Edit. Veneta: ὁ ἱερεὺς σφραγίσας τὴν κεφαλὴν τȣ̃ νεοκȣρίτȣ ἀδελφȣ̃ τρὶς, &c.

Ξενοκȣρίτης, *Monachus qui in altero Monasterio tonsus est*, seu *capillos posuit*, & in eo *stabilitatem* vovit. Lucas Patr.Constantinopol. in Sancito, quod extat lib.3. Juris Græco-Rom. pag.222. quo statuitur Abbates seu Hegumenos eligi posse ex altero Monasterio, si idonei ad hanc Dignitatem non reperiantur alij, κἂν τὰ τυπικὰ τȣ́των διορίζονται, ξενοκȣρίτην μὴ γίνεσθαι καθηγούμενον. Balsamon ad Concil. VII. Can. 21. καὶ μάθῃς ὅπως οἱ ξενοκȣρίται κολάζονται, καὶ οἱ τȣ́τȣς δεχόμενοι. Et ad Can. 4. Concilij Constantinopol. sub Photio: In Typico MS. Monasterij

Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, caput 44. ita inscribitur: περὶ τοῦ καὶ ἐξωκουρίτιδας διαδέχεσθαι ἐναρέτους, εἰ μὴ βασιλικῇ, ἢ ἀρχοντικῇ χρήσαιντο δυναστείᾳ. In textu, περὶ τῶν ἐξ ἑτέρου μοναστηρίου εἰς ἕτερον μεταβαινουσῶν.

ΚΟΥΡΆΔΕΝΕΣ, *Tonstrices.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Οἱ περπυρίνες ἤλθασι ὅλη ἀδελφοσύνη,
Ἔσμιξαν οἱ κουράδενες με πᾶσα καλοσύνη.

ΚΟΥΡΆΖΕΙΝ, *Defatigare,* Καταπονεῖν, Κατατρύχειν, Portio. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Lepore: διότι γνώθη ὁ λαγὸς ὅτι οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ κύνες πολλὰ γοργὸν κουράζονται, ὅταν τὰ ὄρη τρέχουν. Theophanes an. 34. Copronymi: κἀκεῖνος μαθὼν, ἐκούρασεν πάντας. Ubi Miscella, *per medium eos rescidit.* Maximus Cythærensis Episc. 18. Nov. καὶ εὑρίσκοντας τότε τὰς πόρταις σφαλισμέναις, ἔστωντας νὰ εἶναι κουρασμένος, ἀνεπαύθη εἰς τὸ σκάμνι. Ita 8. Aug. Vide Κουρεύειν.

ΚΟΥΡΆΛΙΝ, *Corallium*, quod Κουράλλιον vocat Theophrastus, Κοράλιον Arrianus in Periplo Maris Erythræi, & alij. Nicolaus Myrepsus MS. sect. 1. cap. 12. δρακόντιον αἷμα· κουράλιν ἐρυθρὸν, αἷμα ἀνθρώπου τεθνεῶτος, &c. Κουρέλιν, cap. 36. & alibi. Hesychius: κουράλλια, κοροκόσμια. Synaxarium Colberteum 30. Octobr. τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ὁ ἅγιος Μάρτυς Παῖς λίθῳ τὴν κεφαλὴν τρωθεὶς τελειοῦται.

Κουράλλιόν σοι λίθον ὡς δῶρον φέρει,
Παῖς τὴν κεφαλὴν ἡματωμένην λίθον.

Vide in Δενδρίτης.

ΚΟΥΡΆΝ, Κουράνιον, Κοράν, *Curan*, Leunclavio in Onomast. Ad Hist. Turc. *Alcoranum Mahumetanorum: Coranum*, apud Phranzem lib. 1. cap. 40. Ita etiam Joan. Cantacuzenus: ἔπειτα συνεγράψατο βιβλίον, θείων προσταγμάτων συναγωγὴν καλέσας αὐτὸ, Ἀραβιστὶ δὲ ὀνομαζόμενον Κοράν. Quæ quidem verbi originem indicant, ut quidam volunt: est enim *Alcoranum* collectio præceptorum quæ ab Angelo Gabriële sibi tradita fuisse finxit Mahometus. Demetrius Cydonius: συνέθηκε νόμον, ὃν δὴ καὶ Ἀλκόρανον ὠνόμασε, δηλαδὴ τῶν θείων προσταγμάτων συναγωγήν. Index MS. librorum Græcor. Bibliothecæ Vaticanæ, ubi de Apologia ejusdem Cantacuzeni contra Mahumetem: τὰ ἐν τῷ κοράν, τοῦ λέγειν τοῦ ἐκτεθέντος παρὰ τοῦ Μωαμὲθ νόμου κεφάλαια. Constantin. de Adm. Imp. c. 25. καὶ ἀπεκάλεσεν ἑαυτὸν Ἀμερμουμνῆν, φορῶν καὶ τὸ κουρὰν διὰ πινακιδίων εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ, δίκην μανιακίου. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ὅστις οὐ πλύνει τὴν καθέδραν του, εἶτα τὸ στόμα του, εἰς παράδεισον οὐκ εἰσέρχεται, καθὼς διαλαμβάνει τὸ Κουράνιον σου. Occurrit illic pluries. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 290. ubi de Sacramentis: ὁ Σαρακηνὸς νὰ ὀμόσῃ ὅμιλος εἰς τὴν κοράνιν τοῦ νόμου. Vide cap. 221. Edit. Venetæ, 2. partis.

ΚΟΥΡΆΝΑ, *Cornix*, Κορώνη, in Corona pretiosa.

ΚΟΥΡΆΣΙΟΝ. Vide in Κοράσι.

ΚΟΥΡΆΤΖΑ, *Thorax*, *Lorica*, θώραξ, χιτών. Glossæ Græcobarb. ἄσωστος θώραξ, ἄνοπλος, ἄστολος, ὁποῦ δὲν εἶναι ζωσμένος, κουράτζα ἀξηρμάτωτος. Corona pretiosa: Θώραξ. Anonymus de Nuptiis Thesei libro 11.

Καὶ τὶς ἐθώρεις καίεικτεν κουράτζες καὶ λουρίκια.

Occurrit etiam apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 288. Galli *Cuirasse* dicunt, quòd olim ex corio, nostris *Cuir*, Thoraces conficerentur. Vide Gloss. med. Lat. in *Coratium.*

ΚΟΥΡΆΤΩΡ, *Tutor*, *Curator*, ἐπίτροπος. Lexicon MS. Cyrilli: ἀφήλικες, οἱ τὴν μὲν ἥβην ὑπεραναβάντες, ἥττους δὲ τῶν κέ. ἐνιαυτῶν, ὡς προΐστανται οἱ κουράτωρες. Acclamationes in Synodo Constantinopolit. sub Mena Act. 5. Ἰουστῖνε Αὔγουστε Tu vincas, Κουράτωρα οὐκ ἔχεις. Theophanes an. 14. Arcadij, αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Ἀρκάδιος ἐτελεύτησεν, πρὸ ιά. Καλανδῶν Σεπτεμβρίων· τὸν δὲ νέον Θεοδόσιον μικρότατον ὄντα καὶ ἀπερίστατον κατανοήσας Ἀρκάδιος ὁ πατὴρ, καὶ δείσας μὴ ἀπό τινος ἐπιβουλευθῇ, βασιλέα αὐτὸν ἀναγορεύσας, Κουράτωρα αὐτοῦ κατὰ διαθήκας κατέστησεν Ἰσδηγέρδην τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα. Ita hac notione vocem hanc rursum usurpat an. 10. Leonis M. Vide Nov. 23. Justiniani, Moschum in Limon. c. 201. Achmetem c. 295. Scylitzem pag. 718. & J C.

Συγκουράτωρ, *Qui cum alio Curator creatus est.* Lib. 17. Basilic. οὐκ ἀναγκάζεται ὁ κουράτωρ τῷ συγκουράτωρι τοὺς λόγους ἀποδοῦναι τῆς ἰδίας διοικήσεως.

Κουράτωρες præterea appellati qui ἐπίτροποι τῶν βασιλικῶν οἴκων dicuntur Theosterícto in Vita S. Nicetæ Confess. num. 43. τῶν βασιλικῶν οἰκιῶν προεστῶτες, Evagrio lib. 5. cap. 18. Agathias lib. 5. de Anatolio: ἄνδρα τῇ τε τῶν Ὑπάτων ἀξίᾳ τετιμημένον, καὶ πρός γε τὸ φροντίδα τίθεσθαι καὶ ἐπιμέλειαν τῶν βασιλέως οἴκων τε καὶ κτημάτων ἀρχὴν εἰληχότα· Κουράτωρας δὲ τούτους καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Autor Vitæ S. Pauli Latrensis MS. ὁ Πρωτοσπαθάριος Μιχαὴλ ἐκεῖνος, ᾧ ἡ τῶν βασιλικῶν κτημάτων ἐγκεχείριστο πρόνοια. Κουράτωρες τῶν θείων οἴκων, in Nov. 123. cap. 6. Nov. 149. cap. 1. in Nov. Justini de Sacris domibus cap. 1. 2. 5. ubi μεγαλοπρεπέστατοι dicuntur. Κουράτωρ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῶν Ὁρμίσδου οἴκου, in Concil. VII. Oecumen. Act. 1. Apud Theophanem an. 5. Mauritij: κουράτωρ τῶν βασιλικῶν οἴκων. Apud eundem an. 34. Justiniani occurrunt Κουράτωρες τῆς Μαρίνης, τοῦ Ἀντιόχου, τῆς Καισαρέου, τῆς Πλακιδίας: apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 15. & Leonem Grammaticum pag. 496. Κουράτωρ τῶν Μαγγάνων, apud Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num. 76. Αἰθέριος τοῦ Ἀντιόχου κουράτωρ. Habentur aliquot Epistolæ inscriptæ variis personis cum Dignitate Κουράτωρος, apud Nilum Mon. lib. 2. Epist. 179. 222. 295. lib. 3. Epist. 177. Vide nostram Constantinopolim Christ. & Gloss. med. Lat. in *Curator.*

Κουρατωρεύειν, *Curatorem agere.* Lib 7. Basilic. tit. 5. §. 48. οὔτε ἐνάγει, οὔτε ἐνάγεται ἄρχων, οὔτε περὶ ὧν ἐπιτροπεύει, ἢ κουρατωρεύει, ἢ κρίνει. Κουρατωρευόμενος, *sub Curatore Constitutus*, lib. 10. tit. 3. §. 66.

Κουρατωρεία, *Curatio*, *curatoris munus*, ἐπιτροπή, in Nov. Justiniani 123. cap. 5. Prima & secunda Synodus Constantinopolit. Can. 11. τοὺς πρεσβυτέρους ἢ διακόνους κοσμικὰς ἀρχὰς ἢ φροντίδας ἀναδεχομένους ἢ τὰς ἐν τοῖς οἴκοις ἀρχόντων λεγομένας κουρατωρείας, &c. Balsamon ad Can. 16. Concilij Carthaginensis: κουρατωρείας καὶ προνοήσεις οἴκων ἀρχοντικῶν ἢ κτημάτων ἀναλαμβάνοντας, &c. Ad ejusmodi Magnatum Curatores referendus Theophanes an. 36. Justiniani, ubi meminit cujusdam Pauli quem Κουράτωρα τοῦ Βελισαρίου fuisse ait. Scholion ad Harmenopulum in Epitome Canon. sect. 3. tit. 3. καὶ ὁ πατριάρχης Μιχαὴλ ὁ τοῦ Ἀγχιάλου κοσμικὰ ὀφφίκια, ἢ πραγματικὰς ἐνεργείας, ἢ κουρατωρείας τοὺς κληρικοὺς ἐπισκήπτει μὴ ἀναδέχεσθαι. Extat hæc Constitutio in Jure Græco-Rom. pag. 227. Vide præterea Eclogas Leonis & Constantini Impp. tit. 9. §. 2. Michaëlem Attaliatam in Synopsi tit. 3. & Matth. Blastarem Lit. κ. 32.

Κουρατωρεία, *Fiscus publicus* cujus cura *Curatori* incumbebat. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: τὰ δὲ κρείττονα τῶν κτημάτων εἰς τὴν βασιλικὴν κουρατωρείαν αἱρεῖσθαι jussit. Simeon Logotheta in Theophilo num. 26. οἶκον μὲν τὰ πρῶτα γεγονότα Ἰσιδώρου Πατρικίου τοῦ ἀπὸ Ῥώμης μετὰ Ὀλυβρίου ἀνελθόντος ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, μετὰ δὲ χρόνους ἐκδοθέντα Κουρατωρεία. Leo Grammaticus in Porphyrog. pag. 504. ταύτην οὖν Μελίτην

εἰς κουραλωρίαν ἀποκαλαστήσας ὁ βασιλεὺς, πολλὰς χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου ἐκεῖθεν δασμοφορεῖσθαι ἐτησίως πεποίηκεν. Eadem habent Scylitzes pag. 627. Symeon Logoth. & Anonymus Combefisianus n. 24. Hinc Melitinæ Præfectus Κουράτωρ dicebatur. Anna Comnena lib. 7. pag. 205. κἀκεῖθεν ἀποστείλας πρὸς τὴν τῆς διοίκησιν Μελιτίνης ἐμπεπιστευμένον τὸν Ἀλωπὸν, &c. Sic enim legendum pro Μιτυλήνης.

ΚΟΥΡΒΑ, *Meretrix*. Lexicon MS. Cyrilli: ἑταιρὶς, ἡ πόρνη, ἡ κούρβα. Glossæ Basilic. Κοῦρβον, τὸ καμπύλον, καὶ σκαμβόν· κἀντεῦθεν τὰ ξυλίκια τῆς σέλλας Κούρβια λέγονται, ὡς κάμπυλα· διότι δὲ πάλαι τὰ τοιαῦτα κούρβια εἰς ὀχείαν ἀεὶ ὑπόκειται τοῖς ἐφίπποις· διὰ τοῦτο μεταφορικῶς καὶ τὴν πόρνην Κούρβαν λέγομεν, διὰ τὸ ἀεὶ ὀχεῖσθαι. Stephanus Sachleces in Narrationibus MS.

> Καὶ δάνειζες τὴν σάρκαν σου κούρβα χιλίων καὶ μυρίων.

Rursum:

> Εἰς τὴν φυλακὴν ἐπέσω σὲ ἡ κούρβα ἡ ὀργισμένη,
> Ἐμπῆκεν καὶ ἐκάθισε σιμά μου σὰν γυμνή.

Infrà:

> Ὅταν σου λέγει κουρβανὲ λέγει πε πάλιν ὄχι.

Occurrit etiam in Turcogr. Crusij pag. 208.

ΚΟΥΡΒΗ, Κούρβιον, *Arcus sellæ equestris incurvus*, quem nos Galli *arçon* vulgò appellamus. Glossæ Basilic. Κοῦρβον, τὸ κάμπυλον καὶ σκαμβόν· κἀντεῦθεν τὰ ξυλίκια τῆς σέλλας κούρβια λέγονται, ὡς κάμπυλα. Mauricius lib 3. Strateg. cap. 8. δεῖ τὰς δύο σκάλας τῶν Δηποτάτων ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς σέλλας ποιεῖν, τουτέστι τὴν μίαν πρὸς τῇ κούρβῃ, ὡς ἔθος ἐστὶ, καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τῇ ὀπισθοκούρβῃ. Scribit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turc. *Curba*, Turcis denotare *utrem Coriaceum minorem, quem aqua repletum unus aliquis imponere iumento potest*.

Ἐμπροσθοκούρβιον, *Pars sellæ anterior*, lignum scilicet arcuatum versus equi caput. Leonis Imp. Tactica cap. 12. §. 53. πρέπον ἐστὶν ἵνα ὁ Δεποτάτος τὰς δύο σκάλας εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς σέλλας ἔχῃ, τουτ' ἐστὶ τὴν μίαν πρὸς τῷ ἐμπροσθοκουρβίῳ, καὶ τὴν ἑτέραν πρὸς τῷ ὀπισθοκουρβίῳ, &c. Ubi Mauricius loco mox laudato habet πρὸς τῇ κούρβῃ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

> Καὶ πλάκωσε τὸ στῆθος του κακὰ τὸ μπροσθοκούρβι.

Rursum:

> Τόσω τὸ μπροσθοκούρβη του σφικτὰ τὸ εἶχε σφίξη.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Στοχῶ τὸ ἐμπροσθοκούρβιν του, κρούω το κονταρέα.

Ὀπισθοκούρβιον, *Posterior sellæ pars*, seu lignum in sella, quod clunes ambit. Neque enim est *Postilena*, aut quod Galli *Croupe* vocant. Leo in Tactic. cap. 6. §. 22. ὅπως ἐν καιρῷ πολέμου, ἢ ἐν καιρῷ κούρσου, ὄπισθεν τῶν ὀπισθοκουρβίων κατὰ τὰς ψίας τῶν ἵππων βαστάζονται, &c. Eadem habet Mauricius lib. 2. cap. 2. Extr. Idem Mauricius lib. 2. cap. 8. δεῖ τὰς δύο σκάλας τῶν Δηποτάτων κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς σέλλας ποιεῖν, τουτέστι τὴν μίαν πρὸς τῇ κούρβῃ, ὡς ἔθος ἐστὶ, καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τῇ ὀπισθοκούρβῃ. Ubi cap. 12. §. 53. τουτ' ἐστι τὴν μίαν πρὸς τῷ ἐμπροσθοκουρβίῳ, καὶ τὴν ἑτέραν πρὸς τῷ ὀπισθοκουρβίῳ.

ΚΟΥΡΒΟΥΛΑ. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. pag. 189. κατέκαυσε καὶ ἐνέπυρισε καὶ πᾶν ξύλον κάρπιμον, καὶ δένδρον εὔκαρπον, καὶ τὰς κουρβούλας τῶν ἀμπελώνων ἐκ ῥίζας ἀπέτεμον. Ubi Interpres Allatius, *& vitium truncos radicitus effodit*.

ΚΟΥΡΓΙΑΖΕΙΝ, *Curare*. Glossæ Græcobarb. Ἀπαφροντίζω, δὲ ἔχω ἔννοιαν· δὲν στημιάζω, δὲν κουργιάζω.

ΚΟΥΡΔΕΛΑ, *Tænia*, *Ligula*, ταινία, σφαιρωτήρ. Occurrit in Turco-Græcia Crusij. Vide Κόρδα.

ΚΟΥΡΔΟΥΒΑΛΕΙΝ, *Volutari*. Κουρδουβάλα, *Volutatio*.

ΚΟΥΡΔΟΥΒΑΝΙ, *Cordubanarius*, *Cerdo*.

ΚΟΥΡΕΛΟΣ, *Olla*, *Patella*, Λοπάδιον, in Glossis MSS. ad Aristophanis Plutum.

ΚΟΥΡΕΥΕΙΝ, *Capillos & barbam detondere*, *Decalvare*; κουρεύγειν, recentioribus Græcis. Theophanes an. 2. Leonis Isauri: τοὺς δὲ λοιποὺς τύψας καὶ κουρεύσας, τινὰς δὲ ῥινοκοπήσας ἐξώρισεν. An. 1. Copronymi: τύψας καὶ κουρεύσας, εἰς φυλακὰς ἀπέθετο. Et An. 1. Leonis Chazari: ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν νεωτερίζοντας δείρας τε καὶ κουρεύσας, ἐξώρισεν εἰς Χερσῶνος τὰ κλίματα. Ita an. 5. ejusdem Augusti, an. 1. & 10. Constantini & Irenes, an. 1. 2. & 6. ejusdem Constantini. Leo Grammaticus in Basilio pag. 474. τοὺς πάντας τύψας καὶ κουρεύσας, τὰς περιλειφθείσας τρίχας κατέκαυσεν. & in Leone Philosopho pag. 480. καὶ ἀνακρίνας καὶ τύψας, καὶ τὰς τρίχας αὐτοῦ καταναύσας. Adde pag. 510. Nicetas in Manuele lib. 2. πρότερον κουρεύσας καὶ πομπεύσας αὐτόν. Ubi Edit. καὶ τὴν σχοινοτενῆ γενειάδα ἐκέκαρτο. Adde Auctorem incertum post Theophanem pag. 428. 431. 441. Anonymum in Porphyrog. num. 5. Leonis Imp. Novellam 52. 65. Gloss. ad Harmenopulum in Κουρὰ, & Gloss. med. Lat. in *Decalvare*.

Κουρὰ, *Decalvationis pœna*, apud eundem Theophanem an. 7. Nicephori Generalis: δαρμοῖς τε καὶ κουραῖς, καὶ ἐξορίαις τοὺς πλείστους τιμωρησάμενος. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. ἀλλὰ καὶ τὴν δαρμοῦ καὶ κουρᾶς ὑπεξῆλθε τιμωρίας. Novella Joannis Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 148. πρῶτον μὲν ὡς παραβάτης τοῦ ἡμετέρου προστάγματος διὰ δαρμοῦ σωφρονισθήσεται καὶ κουρᾶς.

ΚΟΥΡΙΑΛΙΟΣ, *Curialis*. Κουριάλιος, apud Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 11. Rectiùs Κουριάλιος, lib. 4. cap. 33.

ΚΟΥΡΙΟΣΣΟΣ, *Curiosus*, de quâ Dignitate egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Κουρίοσος, εἶδος ἀξιώματος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κουριόσος, ὁ τὴν πόλιν ἐπιμελούμενος, καὶ φυλάσσων ἐν πᾶσι ταύτην: *Curiosi*, in Basil. vertuntur, οἱ φροντισταὶ τοῦ δρόμου. Vide Cujac. lib. 18. Obs. c. 37. S. Athanasius Apol. 2. de Fuga sua: οἱ αὐτοὶ πρὸς Κουρίωσον καὶ Φιλάγριον τότε λεγόμενον Ἔπαρχον Αἰγύπτου. Idem in Epist. ad Solitar. pag. 867. τόν τε Ἔπαρχον τῆς Αἰγύπτου καὶ τοὺς Κουριώσους, &c. Epistola S. Joannis Chrysostomi ad Innocentium Pap. apud Palladium pag. 15. πρὸς ἑσπέραν βαθεῖαν, τοῦ δήμου παντὸς ἡμῖν συνσυρομένου, ἑλκόμενος ἀπὸ τοῦ Κουριοσοῦ τῆς πόλεως ἐν μέσῃ τῇ πόλει, καὶ πρὸς βίαν καταγόμενος, εἰς πλοῖον ἐνεβαλλόμην. Joannes Lydus de Mensibus, de Magistri Dignitate: ἐπέθετο δὲ αὐτῷ τάξις τῶν πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν ἀνδρῶν οἱ Φρουμεντάριοι, καὶ Κουρίσσοι προσηγορεύοντο, οἷον σιτῶναι καὶ περίεργοι· καὶ οἱ μὲν σιτῶναι τῆς εὐθηνίας τῆς ἐν τῷ παλατίῳ ἀντείχοντο· οἱ δὲ περίεργοι ἠγοῦντο τοῦ δημοσίου δρόμου.

ΚΟΥΡΙΣΚΟΣ, *Tonsor*. Theophanes an. 1. Juliani: ὁμοίως (ἐδίωξε) καὶ μαγείρους διὰ τὸ λιτὸν τῆς διαίτης, καὶ κουρίσκους διὰ τὸ ἕνα πολλοῖς ἀρκεῖν, ὡς ἔλεγεν. Ita etiam Cedrenus.

ΚΟΥΡΙΣΣΑ, *Ornatrix*. Lexicon MS. Colberteum: Κοσμήτρια, ἐμπλέκτρια, ἡ κομῶσα καὶ ψιλοῦσα τὰς γυναῖκας, ἥτις λέγεται Κούρισσα.

ΚΟΥΡΙΤΙΣ, *Verbenaca supina*, *Quinquinalis*, ἱεροβοτάνη, apud Interpol. Dioscor. cap. 640 & Apul. c. 3.

ΚΟΥΡΚΟΥΜ, τὸ χελιδόνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & in Saracenicis ex Cod. 957.

Κούρκουμον, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. c. 117. Ἀντίδοτος Γαληνοῦ, ἡ διὰ κούρκουμα. Vide ibi Fuchsium cap. 119.

ΚΟΥΡΚΟΥΜΟΝ, *Capistrum*, *Curcuma*. Le-

xicon MS. Cyrilli : Κέρκυμον, κνημός. Hesychius : ἐν κνημῷ, ἐν κουρκύμῳ. Achmes Onirocrit. cap.271. εἰ δὲ ἀνὴρ δεσμοὺς σιδηρῶν, ἤτοι κουρκύμων, οἱ εἰρημένοι οἱ μέγιστοι ὑπολαβόντες ἐλεύθερ᾽ ἐν αὐτῷ. Vita MS. S. Andreæ Sali cap.5. ὥσπερ ἄρκον τῷ κορκόμῳ σύρει σε. Vide Cujacium lib.11. Observ.cap.20.& Gloss. med. Lat. in *Curcuma.*

ΚΟΥ΄ΡΚΟΥΡΟΝ. Vide Κούκουρον.

ΚΟΥΡΚΟΥΣΟΥΡΕΥ΄ΕΙΝ, *Obtrectare, probra congerere.* Stephanus Sachleces in Versib. Politic. MSS.

Καταλαλοῦν κουρκουσουρεύουν τον, λέγουν κακὰ δι᾽ ἐκεῖνον.

ΚΟΥΡΚΟΥ΄ΤΗΝ, *Far, Alica, Puls*, Ἀθήρα, πόλτος. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. χόνδρος, τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον κουρκοῦτιν· τὸ ἐκ τῆς ζέας. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. περὶ χόνδρου. Χόνδρος, τὸ λεγόμενον κουρκοῦτιν, τρόφιμόν ἐστι, φλέγμα δὲ γεννᾷ, ἐὰν εἰς κόρον αὐτὰ φαγῇ τις. Agapius in Geoponico cap. 199. καὶ τρίψε μπλακέτο, κάμε τὸ ὡσὰν κουρκοῦτι.

ΚΟΥ΄ΡΜΙ, *Potus ex hordeo*, apud Dioscoridem lib.2. cap. 110. Vide Gloss. med. Latin. in *Curmen.*

ΚΟΥΡΜΟΥ΄ΛΛΑ. Agapius Mon. in Geoponico cap.36. ὅταν φθείρουσι τὰ βλαστάρια τῆς ἀμπελίου κάποια ζωΰφια, ἢ ψῆρας, σκάψε τὴν κουρμοῦλλαν, καὶ βάλε εἰς ῥίζαν της κόπρον χοίρου μὲ λάσπην κρασίου, Adde cap. 38. 39.

ΚΟΥΡΝΙ΄ΤΖΑ, *Cornix*, Κορώνη.

ΚΟΥΡΝΟΥ΄ΤΟΙ, *Cornuti, Cornutorum Cohors*, Philostorgius lib.7.cap.7. Κόμης γὰρ ἐχρημάτιζε τῶν λεγομένων Κορνούτων.

ΚΟΥΡΟΠΑΛΑ΄ΤΗΣ, *Curopolata, Cura palatij*, de qua Dignitate multa diximus in Gloss. med. Lat. *Comes curiæ*, apud Liuthprandum lib.6.cap.1. Evagrius lib.5. cap.1. τὴν δὲ φυλακὴν τῆς αὐλῆς ἐμπεπιστευμένος, ὃν Κουροπαλάτην ἡ Ῥωμαίων λέγει φωνή. Chronicon Alexandrinum an. 4. Justini Thracis : ἔγημε γυναῖκα Ῥωμαίαν ἔκγονον Ὀλύβου τοῦ Πατρικίου τοῦ ἀπὸ Κουροπαλατῶν Ὀναλεσιανήν. Nicephorus Constantinopol. in Chr. Ἡράκλειος δὲ Θεόδωρον τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν τὴν μετὰ βασιλέα πρώτην ἀρχὴν κεκτημένον, Κουροπαλάτην δὲ αὐτὸν οἱ περὶ τὰ βασίλεια καλεῖν εἰώθασιν. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. καὶ τὰ πρῶτα τῶν ἐν τῷ παλατίῳ τιμωμένων ἐπιφερόμενος, Κουροπαλάτης γὰρ ἦν. Theophanes an.2. Phocæ : καὶ χειροτονεῖ στρατηγὸν Δομεντζίολον τὸν ἴδιον ἀνεψιὸν, ὃν καὶ Κουροπαλάτην ἐποίησεν. Adde eundem p.331. Nicephorus Bryennius lib.1.n.3. Κουροπαλάτην τὸν ἀδελφὸν τιμήσας, &c. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Οὐκ εἶσαι Σεβαστοῦ παιδὶν, οὐδὲ Κουροπαλάτου.

Vide Theophylact. Simocatt. lib.3. cap.18. Zonar. pag.82.127. &c.

Curopalatæ Dignitas collata Adranasæ, Iberiæ Principi à Leone Philosopho Imp. quæ in Successores postea transiit, ab Imperatoribus tamen iis subinde data, ita ut vulgo Κουροπαλάται Ἰβηρίας indigitarentur. Constantinus de Adm. Imp. cap.45. ὁ δὲ προῤῥηθεὶς Δαβὶδ ὁ τοῦ Σπανδιάτου ἀδελφὸς ἐγέννησεν Παγκράτειον, καὶ ὁ Παγκράτειος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀσώτιον, καὶ ὁ Ἀσώτιος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀδρανασῆ, τὸν καὶ Κουραπαλάτην τιμηθέντα παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως Ῥωμαίων. Adde cap.43.46. Leo Grammat. in Porphyrog. pag. 498. & Anonymus Combefisianus in Lacapeno n.9. 9. τηνικαῦτα Κουροπαλάτης Ἴβηρ ἐν τῇ πόλει παρεγένετο. Vide Scylitzem pag.701. & Zonaram to.3.p.178.

Κουροπαλάτισσα, *Uxor Curopalatæ.* Nicephorus Bryennius lib.2. n.1. ὁ δὲ βασιλεὺς Μιχαὴλ τῆς διοικήσεως ἀπαλλαγεὶς, τῆς Κουροπαλατίσσης Ἄννης, ἣν ὁ λόγος φθάσας ἐδήλωσε μητέρα τῶν Κομνηνῶν, σὺν τοῖς υἱέσι τῆς ὑπερορίας ἀνακαλεῖται. Adde lib.3. n.7.& Codin.in Orig. Constantinopol.

Κουροπαλάτικιον, *Curopalatæ Dignitas & munus.* Constantinus de Adm.Imp.cap.46. ἐξαιτούμενον τὸ Κουροπαλάτικιν, ἢ τὸ Μαγιστράτον.

ΚΟΥΡΟ΄ΣΥΝΑ, *Festa propter tonsæ Comæ primitias :* de quibus sat fusè egimus in Dissert. 22. ad Joinvillam. Suidas : Κουρόσυνα, τὸ ὑπὲρ τῆς κουρᾶς θυόμενον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κουρόσυνα ἡ ἐν χρῷ κουρέας τῆς γυναικίδος. Gregorius Nazianzenus Orat. de Baptismo : καὶ γὰρ ἔπρεπε χαρμόσυνα θέσθαι τῆς σωτηρίας τῆς ἡμέτέρας, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ [illegible] ὁμιλία, καὶ γενέθλια, καὶ ὀνομαστήρια τῆς σαρκὸς φίλοις, κουρόσυνά τε, καὶ καλοικέσια, καὶ ἐτήσια, ὅσα τε ἄλλα πανηγυρίζουσιν ἄνθρωποι. Vide Auctorem Etymologici. Excerpta ex Joanne Antiocheno pag.813.de Nerone ἐτέλει δὲ ταύτας τὰς ἐνθέσμους θέας ἐπὶ τε γενείῳ τῷ πρῶτον ψιλωθέντι.

ΚΟΥΡΟΥ΄ΛΙΟΣ, *Curulis.* Joan.Tzetzes Chil. 13. cap.461.

Τὰ τῆς θριαμβικῆς πάντα τῆς κουρουλίου δίφρου
Ἔχει τὸ ἐπισόλιον.

ΚΟΥΡΟΥ΄ΝΑ, *Cornix*, κορώνη, in Fabulis Æsopi Græcobarb.pag.69.& apud Agapium in Geopon. c.172. Κορνίτζα, Portio. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Τοὺς ἄλους ὅλους ἔχομεν οἱ φάλκωνες κουρούνας.

Κουροῦνα, *Corona.* Vide in Κορόνα.

ΚΟΥΡΟΥ΄ΠΗ, *Vasis species.* Constantinus Ascretis. in Viatico MS. lib.1. cap.57. ὅταν δὲ φυράτης τὰ προῤῥηθέντα εἴδη, θὲς εἰς κουρούπην. Agapius in Geoponico cap. 144. τὰ βάνης μέσα εἰσὲ κουρούπια ἀλειφτὴν. Cap.184. μερικοὶ ἄνθρωποι τὰ εὐγάνου ἀπὸ τὴν κουρούπαν, ἀφοῦ ἐργάζουν, &c. Infrà : καὶ τότε τηλώσε τῆς ἐλίαις, καὶ τὴν κουρούπαν, ἢ βαρέλι, βάλε τῆς μέσα. Cap.186. βάλε εἰς τὴν κουρούπαν ἕνα πάτωμα σεῦκλα. Ibidem : βάλε τὰς ῥίζας πρῶτον εἰς τὸ κουρούπι, καὶ τὰ φύλλα ὕστερα. In Glossis Basilic. habetur, κουρούπη, τῆς δόλου. Fortè leg. δολίου, ut *dolium* intelligatur.

ΚΟΥΡΠΑ΄Σ, *Far*, Ζέα, ζειά.

ΚΟΥ΄ΡΣΟΣ, τὸ, *Cursus*, *Excursus*, *Præda.* Glossæ Græcobarb. τὰ λάφυρα, τουτέστι τὰ κοῦρση. Lexicon MS. Cyrilli : πραῖδα, ἡ λῃστεία, τὸ κοῦρσος, ἡ ζημία. Nicetas in Manuele lib.2. n.7. ex Cod. Barbarogr. τὰ κοῦρση ἐν τοῖς ἀλόγοις φορτώσαντες. Ubi alter λείαν præfert. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Ἦσαν τὰ κοῦρσοι τῆς νυκτὸς, καὶ κεῖνα τῆς ἡμέρας.

Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ τὸ λαὸν ἅπαντα ὁ Ἀμηρᾶς εἰς διακομὰν παρέδιδη, καὶ κοῦρσος τοῖς Μουσουλμάνοις. Infrà : οἱ μὲν στάλιωται διὰ τὸ κοῦρσος, οἱ δὲ σαρλίδες ἵνα ἀγοράσουν τὰ κουρσιμαῖα, ἤγουν τοὺς αἰχμαλώτους, &c.

Κοῦρσον. Moschopulus : Σκῦλον, τὸ κοινῶς κοῦρσον. Theophanes an.17. Heraclij : καὶ ἀπέστειλεν Μεζέζιον τὸν στρατηγὸν εἰς κοῦρσον. Idem in Rhinotmeto pag.318. τῷ δὲ Ἡλίᾳ (ἀποστέλλει) ὁμοίως μετὰ κούρσου κατὰ Ἰουστινιανοῦ εἰς τὸ Δάμαστριν. Ubi Miscella, *cum incursione militari.* Utitur præterea an.4. & 5. Leonis Chazari, an.9.& 10. Constantini & Irenes, an.5. ejusdem Constantini, an.2. Irenes, an. 3. & 4. Nicephori Generalis, pag. 427. ut & Continuator ejusdem Theophanis lib.3. num.26. Anonymus Combefisianus in Romano Jun. num. 10. Anonymus de Castrametatione, Leo Imp. in Tactic. c.10. §.8. Mauricius lib.1. cap.2. Extr.Constantinus in Tactic.pag.17.44. Codinus de Offic. cap.5. num.72. cap.16. n.10. &c.

Κουρσιμαῖος, *Prædatus, inter prædam abactus.* Nicetas Barbarogr. MS. de Urbis statu : οἱ μὲν φορτώμενοι τὰ κουρσιμαῖα, οἱ δὲ γυρεύοντες καὶ ἐξετάζοντες τοὺς διερχομένους αἰχμαλώτας. Joannes Cananus de Bello Constan

Constantinopol. οἱ δὲ Σαρλίδες ἵνα ἀγοράσουν τὰ κουρσιμαῖα, ἤγουν αἰχμαλώτους, &c.

ΚΟΥΡΣΕΥΕΙΝ, *Cursare*, *Prædari*, πορθεῖν, λεηλατεῖν. Hero in Parecbol. MSS. ἔπεμψε πλοῖα πολεμικὰ κουρσεῦσαι τὰ παραθαλάσσια, &c. Theophanes an. 16. Heraclij: ὁ δὲ Σάρβαρος τῇ Χαλκηδόνι παρακαθεζόμενος οὐ μετέστη, ἀλλ' αὐτόθι χειμάσας, κουρσεύων καὶ προαστείων τὰ περατικὰ μέρη, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν. Vide eundem an. 1. Artemij. & p. 325. 328. Synaxaria Basilij Imp. in SS. Martyribus in Perside 6. April. Σαβώριος ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς Περσῶν —— κουρσεύσας ἐπὶ Κωνσταντίνου βασιλέως Ῥωμαίων, &c. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 2. num. 2. περὶ τὴν Ζαγόραν κουρσεύοντες. Utitur passim. Codinus de Offic. ὁ πρωτοστράτωρ ἐστὶ καὶ δηφένσωρ τῶν κουρσευόντων. Ducas Hist. cap. 32. καὶ κουρσεύων πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν τῶν χαραμάν. Adde cap. 37. Hist. MS. Belisarij:

> Λεηλατοῦν, κουρσεύουσιν τὰς χώρας τῶν Ῥωμαίων.

Threnus de Capta Constantinopoli: MS.

> Καὶ τρέχουν καὶ κουρσεύουντιν πεζοὶ καὶ καβαλλάροι.

Chronicon Veneto-Byzant. an. 1444. ἐπαρέλαβε δὲ αὐτὸς τὰς Θήβας τὰς Ἑπταπύλας, καὶ ἐκούρσευσε μέχρι Λιβαδίας. Utuntur præterea Leo Grammaticus pag. 460. Constantinus Porph. de Adm. Imp. c. 1. in Tacticis pag. 52. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea, Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2. Extr. & alij.

Κουρσάριος, Κουρσάρης, *Cursarius*, *Pirata*. Epimerismi MS. Herodiani: Πειρατὴς, ὁ κουρσάριος. Lexicon MS. Cyrilli: πειρᾶται, καταποντισταὶ, κουρσάριοι. Glossæ Basilic. Γόαυροι, οἱ ἅρπαγες, οἱ φονεῖς, καὶ οἱ κουρσάριοι. Ubi f. leg. κουρσάριοι. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 5. ὁ ἐν τῇ θαλάττῃ πειρατὴς κουρσάριος. Ubi Cod. alius habet πειράτης. Idem de Constantinopol. statu ex Cod. MS. καὶ χυδαῖοι οἱ πλείστοι, καὶ ἀνώνυμοι πρὸς λῃστρικὴν ἔκπλευσιν, ὡς κουρσάροι συναχθέντες, &c. Eleutherius Zebelenus de Signif. Eclips. εὔπρακτον τὸ θέρος, καὶ εὐνοστεῖ ὁ ἀὴρ δρόμῳ τε κλεπτῶν καὶ κουρσαρίων. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Ἀμὴ ὡς κουρσάρης ἄνθρωπος, χωρὶς ἐμπιστοσύνη
> Καλὰ τῆς ὥρας ἄρχησες, τῆς χώρας μου νὰ βλάπτῃς.

Historia Apollonij Tyrij:

> Κ' ἔτιμος βλέπω ὀπίσω μου, καὶ γιόχρα με κουρσάροι.

Κουρσαρικὰ ξύλα, *Naves Cursariæ*. Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num. 5. ἀπὸ μὲν τῆς ξηρᾶς πανταχόθεν γέμοντα τὰ κακὰ, ἐκ δὲ θαλάσσης ξύλα Φραγγικὰ, ἅτινα ἀπὸ τῶν κούρσον ἔχουσι τὴν φωνήν. Ubi Cod. Edit. μονοκρότων δὲ σκαφῶν καθ' ἅλα περιπλεόντων Λατινικῶν συντάγματος λῃστεία τε καὶ πειρατεία κακῶς τιθέντων, &c.

Κουρσάτωρ, idem qui κούρσωρ, *Levis armaturæ miles*. Leo Imp. in Tacticis cap. 12. §. 27. ὥστε ἑκάστου μέρους τὸ τρίτον ποσὸν κουρσάτορας εἶναι, τούτους δὲ εἶναι καὶ τοξότας, τὸ δὲ δίμοιρον τὸ ἐν μέσῳ τῶν στρατῶν διφένσορας, ἤγουν ἐκδίκους, τοὺς ὑποδεχομένους τοὺς κουρσάτορας. Paulò suprà eosdem κούρσορας appellavit eod. §. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ὤρθωσαν τὰ φουσάτα τους, πρότον τοὺς κουρσατόρους.

Κούρσωρ, *Cursor*. Gloss. Lat. Gr. *Exercipes*, Ταχυδρόμος, Δρομεὺς καὶ κούρσωρ. S. Joannes Chrysostomus Homil. 3. in Job: οὐκ εἶδες καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν ἄρχοντας, ὅταν μὲν μετὰ τιμῆς τινα καλῶσι, πῶς ἀποστέλλουσι τοὺς δρομεῖς, κούρσορας καλουμένους Ῥωμαϊστί. Cæsarius Quæst. 46. νῦν δὲ, ὅπερ ἐπὶ τῶν βασιλέων δρᾶσθαι πέφυκεν, φωνεῖ μὲν καὶ προηγεῖται ὁ θεὸς κούρσορ ἐπὶ τὸν βασιλέα τινά. Philostorgius lib. 2. cap. 4. κἀκείνην δὲ πάλιν φωραθεῖσάν τινι τῶν κουρσώρων μοιχομένην, &c. Cedrenus pag. 389. ἕνα τῶν αὐτοῦ κουρσώρων ὁ Ἔπαρχος πρὸς τὸν Μάγιστρον ἔπεμψε. S. Joannis Theologi Commentarius apocryphus MS. de J.C. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Πιλάτος τινὰ κούρσωρα. Apud Nilum Monachum extant Epistolæ inscriptæ Epigono & Simoni, cum κούρσορος adjuncta voce, lib. 1. Epist. 118. & lib. 2. Epist. 208.

Κούρσωρες, *Cursores*, Tacticis, levis armaturæ equites qui ante acies discurrebant, unde προκλάσται & πρόμαχοι appellati: hos δεφένσωρες subinde tuebantur. Glossæ Basilic. Δεφένσωρες, οἱ μετὰ τοὺς κούρσωρας, ἤτοι προμάχους ἐπακολουθοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν αὐτῶν. Leo in Tactic. cap. 4. §. 20. κούρσωρες δὲ λέγονται, ἤγουν πρόμαχοι, οἱ προτρέχοντες τῆς παρατάξεως ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, καὶ τοῖς φεύγουσιν ἐχθροῖς ὀξέως ἐπιτιθέμενοι, οὓς καλοῦσι προκλάστας. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. συντεταγμένως περιπατοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν τῶν κουρσώρων. Lib. 2. cap. 3. ταῦτα δὲ τὰ μέρη ἀπὸ κουρσώρων συνίστανται, &c. Adde cap. 5. Cursorum ejusmodi præterea meminit idem Leo cap. 7. num. 36. 40. 41. 42. 43. cap. 12. §. 27. 38. 78. 79. 103. 107. cap. 18. §. 6. 7. 145. 149. 154. Vide Gloss. med. Latin.

Πρωτοκούρσωρ, *Cursorum Princeps*. Theophanes an. 5. Phocæ: πέμψας δὲ τὸν Πρωτοκούρσορα αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτοὺς, &c.

Πρόκουρσος, Πρόκουρσον, idem quod Κοῦρσος. Scholiastes Lycophronis: πρωτόλεια δ' Ἑλλάδος αἰχμὴ φέροντας· καὶ πρόκουρσα ἐκ τῆς Ἑλλάδος φέροντας, &c. Chronicon Alexandrinum an. 16 Heraclij: τῇ ἡμέρᾳ τῆς συνάξεως τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων κορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου κατέλαβε πρόκουρσον τῶν θεομισήτου Χαγάνου ἄχρι χιλιάδων τριάκοντα, &c.

Προκούρσωρ. Vide Salmasium de Militia pag. 149.

Κροῦσος, pro Κοῦρσος, *Præda*, & derivativa, de quibus vide Gerasimum Vlacum.

Κούρταλλον, *Crepitaculum*, *Instrumentum musicum*, Κρόταλον. Emmanuel Georgil. de Calamit. Rhodi MS.

> Τὰ κούρταλλα να λύπασιν, καὶ πᾶσα ἄλλο κρίμα.

Κουρταλίζειν, pro Κροταλίζειν, *Strepere*, *Iocari*, *Ludere*, quomodo hanc postremam vocem interpretatur Eustathius. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

> Ἐκεῖ νὰ ἴδες τὸ χοιρδρὶν μετὰ τῶν καλολεώντος,
> Πῶς κουρταλίζουν ἔμνοσα, καὶ κρούσιν, καὶ κλοστάτα,
> Καὶ πέζουσιν, καὶ λέγουσιν οἱ παῖδες, εἶπα, εἰπέτε,
> Καὶ ἀπ' ὅτου κουρταλίζουσιν, καὶ πέζουσιν ὡς θέμις.

ΚΟΥΡΤΕΣΗΣ, Κουρτέσος, *Blandus*, *Humanus*, ex Ital. *Cortese*, & Gall. *Courtois*. Lexicon MS. Cyrilli: Πέρπερος, προπετὴς, ἢ κουρτέσης. Est autem eidem Cyrillo, Περπερεία, ὁ μὴ διὰ χρείαν, ἀλλὰ διὰ καλλωπισμὸν παραλαμβάνεται, ἢ καὶ ἡ κολακεία, καὶ ἡ προπέτεια. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Υἱὸς ἦτον τῆς ἐμνόσης Εμονίας τῆς κουρτέσας.

Infrà:

> Καὶ μετ' αὐτῶν ὁ ἔμνοσος Διομήδης ὁ κουρτέσης.

Ptochoprodromus in Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Κουρτέσης δ' αὖθις ὑπ' αὐτῶν καλέμενος πολλάκις,
> Ολόγυμνος ἀπέμεινα διὰ τὴν ὀνειδισίαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

> Μέσα στὴν μέσην ἔμορφον λακούδη σαν τὸ θώριες,
> Πουχαδεύτην τὴν ἔδειχνε πολλάκις τὴν κουρτέσαν.

Anonymus MS. de Amoribus Libystri.

> Καὶ πῶς πρὸς ὥραν δειλινοῦ βλέπουσι τὴν κουρτέσαν.

Alibi:

> Ἀπέσω εἰς τὴν κιτζάν της, τῆς ἐρωτοκουρτέσας.

Κουρτεσικά, *Blandè*, *Humaniter*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Εκάθεζεν ὁ Νέστορας κουρτεσικὰ στὴν σέλαν.

Κουρτεσία, *Humanitas*, *Suavitas*. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Τότε περνόντα σκεύθηκεν ἐκεῖ τὴν κουρτεσίαν,
> Καὶ τὴν σολλὴν που ἔσηκεν μετὰ τὴν πρεποσύνην.

Rursum:

> Χαράσου τῆς κουρτεσίας καὶ τῆς ταπεινοσύνης.

Idem lib. 3.

> Ἔμνοσος ἦτον θεριακὸς ὅλος τῆς κουρτεσίας.

ΚΟΥΡΤΖΟΥΒΡΆΚΙΑ, *Braccæ breviores, curtæ.* Codinus de Offic. Palat. cap. 11. num. 2. προσδιομάζουσι πῖλωχὺς δώδεκα, καὶ ἐνδύουσι τούτους ὑποκάμισα, ἤως χιτῶνας, κουρζουβράκια, καὶ παπούτζια. Vide Gretzerum de Cruce to. 4. p. 332.

ΚΟΥ'ΡΤΗ, *Curtis, Curia, Comitatus.* Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 5.

Στὴν κούρτην τούτους ἔβαλε, εἰς ἔμορφον παλάτι.

Alibi:

Ὅσαν ἐμοῦ ἐξέχθηκεν στὴν κούρτην τοῦ Θησέως.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὅλους γὰρ τοὺς εὐγενικοὺς ὅπου ἦτο εἰς τὴν πόλιν,
Κούρτην μεγάλην ἔπικεν, χαρὲς μεγάλαις ἦχαιν.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἐκεῖ θωρεῖς τὰ φαγητὰ, καὶ κούρτες πᾶσα μέρα.

Præsertim Curia Papalis. Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 2. cap. 21. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ συστολῇ καὶ ὑποτυπώσει τοῦ Πάπα τε καὶ τῆς κούρτης αὐτοῦ. Ita sect. 5. cap. 4 sect. 6. cap. 2. 15. 23.

ΚΟΥΡΤΙ'ΝΑ, Κουρτίον. Vide in Κορτίνα.

Κουρτοειδής, pro κυρτοειδής. Ita Justinum Thracem cognominat Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 38.

ΚΟΥΡΤΟΥΜΠΙ'ΖΑ. Vide in Μπίζα.

ΚΟΥΣΒΑΡΑ'Σ, *Coriandrum*, Κορίανδρον.

ΚΟΥΣΙΜΕΖΑ'Ρ, Ægyptiis, *Cucumis agrestis*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 736.

ΚΟΥΣΟΥΛΕΤΟΝ, *Thoraculus*, Gallis *Corcelet.* Phortius de Re militari:

Κουσουλέτα καὶ σπαθία,
Καὶ ὅσα εἰσὶν ὅμια.

ΚΟΥ'ΣΟΥΛΟΣ, *Consul mercatorum* in Urbibus maritimis. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 134. καὶ ἐνλέχεται ὅμιος νὰ ἔνι στερεόμενον ὡς νὰ εἶτεν προβελίτζιν ἐσφραγισμένον, καὶ νὰ ἔνι κρατίμενος ὁ Κούσουλος ἐκεῖνος τοῦ κουμουνίου. Adde cap. seq.

ΚΟΥΣΠΙ'Ν, *Cuspis.* Glossæ Basilic. ἡ μαχαίρα, ἡ δόρυ, ἡ λόγχη, κουσπὶν, κονταέιν.

ΚΟΥΣΠΟΑ', *Nux muscata.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κουσποά, τὸ μοσχοκάρυδον.

ΚΟΥ'ΣΠΟΣ, *Cuspus*, de qua voce Vide Gloss. med. Lat. Suidas in Etymolog. ποδοκάκη, ποδῶν κάκωσις, ὁ λεγόμενος κοῦππος. Lexic. MS. Cyrilli: ζητρεῖον, ὁ κοῦσπος, τὸ τῶν δούλων κολαστήριον. Idem Lexicon & Glossæ Basilic. ποδοκάκκη, ξύλον τὸ ἐν εἱρκτῇ ἐν ᾧ τοὺς πόδας ἐμβάλλοντες ἔχουσιν, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται κοῦσπος. Ita etiam Suidas, apud quem scriptum κύππος, ut apud Phavorinum κύππος. Moschopulus: ζητρεῖον, κοινῶς ὁ κοῦσπος, ἔστι δὲ εἶδος κολαστηρίου, ᾧ οἱ δοῦλοι ἐδεσμοῦντο. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ζητρεῖον λέγεται αὐτὸς ὁ κοῦσπος ὃν ἀκούεις.

Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 301.

Κοῦσποι δὲ καὶ κλοιόποδες, ὥσπερ φαμὲν καὶ κλάπους.

Idem Lexicon Cyrilli: Ῥωπόρρηξ, ὁ τὸν κοῦσπον ῥηγνύων. Cujusmodi verò supplicium fuerit κοῦσπος, seu ποδοκάκη, docet præ cæteris Auctor Vitæ S. Luciani MS. αἰθέξειν δὲ χρόνον ἐπὶ πολὺν κολαζόμενος, καὶ τοῦτο μὲν εἰς τὴν ποδοκάκην ξύλον δὲ πρόμηκές ἐστι στρεβλωτήριον, ἀμφοτέρους αὐτοῦ τοὺς πόδας ἐνεβίβαζον, ἐπὶ τέσσαρα τρήματα διελκύσαντες, ὅπερ ἐστὶ τῆς τιμωρίας ταύτης βαρύτερον, ἅτε τῶν γλουτῶν ἑκατέρωθεν αὐτῷ βιαίως ἐξαρθρουμένων. Vide Κλάπα, & ξύλον. Synaxarium Maximi Cythær. 4. Febr. καὶ εἰσεβαίνοντες εἰς τὴν φυλακὴν, σφαλίζονται εἰς τοὺς κούσπους.

Κουσπάτωρ, *Carceris custos.* Glossæ Basilic. Κουσπάτωρες, φυλακισταὶ κούσπους γὰρ ξυλόποδας καλοῦσι. Vide Salmasium ad Tertulliani Pallium pag. 375. & ad Solin. p. 1130. & infrà in ξύλον.

Κουσπίον. Eustathius Iliad. ζ. τὸ μὲν τὸ κρίκον, ὃς περιθέει καὶ περιάγεται ἕλιαον τὸ ξύλον, εἰς ὃ ἐμβέβληται ἡ αἰχμὴ, ὃν ἡ ἀπειρόκαλος γλῶσσα κουσπίον φησὶ, ἐκ μεταφορᾶς τῆς περὶ τοὺς πόδας ξυλίνου δεσμοῦ, πόρκιν ὁ Ὅμηρος καλεῖ.

ΚΟΥΣΣΟΥ'ΛΙΟΝ. Vide Κούτζουλον.

ΚΟΥΣΤΕΥ'ΕΙΝ, *Venire*, de pretio: ex Gall. *Couster.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani c. 215. ἐνλέχεται νὰ τὸ ἔχει διὰ τὸ ἔπεσαν του εἰς ὅσα ἐκούστευσε. Occurrit ibi non semel.

ΚΟΥ'ΣΤΟΣ, *Custos*, φύλαξ, apud Suidam & Auctorem Etymologici in Κυρίδας.

ΚΟΥΣΤΟΥ'ΜΙΟΝ, *Consuetudo*, *Mos*: ex Gallico *Coustume.* Glossæ Græcobarb. ἔχει φοβερὸν καὶ ἦθος, καὶ τρόπον καὶ κουστούμιν. Assisæ Regni Hierosolymitani MSS. cap. 25. περὶ τὰ ὅμνε νὰ στερέοσι τὰ καλὰ σινίθια καὶ τὰ καλὰ κουστούμια τοῦ ῥιγάτου. Occurrit ibi non semel.

Καλοκούστουμος, *Bene moratus.* Eædem Glossæ: καλοκούστουμοι, καλοήθεις, ἀγαθότροποι, ὅπου ἔχουν καλὰ ἤθη, ἢ τρόπους, ἤγουν κουστούμια.

Κακοκούστουμος, κακοήθης, in iisdem Glossis.

ΚΟΥΣΤΟΥΜΙ'ΝΟΝ, *Crustaminum pyrum.* Lexicon MS. Colberteum: ὄχνη, εἶδος κουστουμίνου. Glossæ Græcobarb. ἄπιον, ὄχνη, εἶδος κύστου, ἢ κουστουμίνου.

ΚΟΥΣΤΩΔΙ'Α, *Custodia.* Lexicon Cyrilli MSS. & Glossæ MS. Reg. Cod. 2062. & Basil. Κουστωδία, τὸ στράτευμα, ὅπερ οἱ Ῥωμαῖοι Βάνδον κικλήσκουσι καὶ καλοῦσι. Lexicon MS. Adespoton: Κουστωδία, τὸ τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπικείμενον στράτευμα· κοῦστος γὰρ, φύλαξ. Lexicon MS. Κουστωδία, στρατιωτικὸν στῖφος, ὃ Βάνδον Ῥωμαῖοι καλοῦσι. S. Joan. Chrysostomus & ex eo Theophylactus ad cap. 27. Matthæi: Κουστωδία δὲ παρὰ Ῥωμαίοις λέγεται ἡ φυλακή· οἱ γὰρ φυλάσσοντες στρατιῶται κουστωδία ὀνομάζονται. Jambi MS. in Custodes Sepulchri Christi: εἰς Κουστωδία.

Μάτην φυλάττεις τὸν λίθον κουστωδία,
Οὐ γὰρ καθέξει τύμβος αὐτοζωΐαν.

Utuntur passim Scriptores, Matthæus cap. 27. Asterius Homil. 3. in Psalm. 5. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 86. Hesychius Presbyter Hierosol. in Martyrio S. Longini num. 2. Vita S. Eudociæ Mart. n. 51. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 11. Synaxarium in Pentecostario, Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitar. num. 31. Alexander Monach. de inventione S. Crucis. Disputatio Gregentij, Nicetas in Manuële lib. 3. num. 2. Extr. in Cod. Barbarogr. Joannes Cameniata de Excidio Thessal. num. 48. Joannes Tzetzes de Educat. filior. Moschopulus, περὶ σχεδῶν, &c.

ΚΟΥΤΑ'ΒΙΟΝ, *Catellus*, Σκυλάκιον. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Cane: τειγήρου γήρου τὸν ἐχθρὸν, τὰς σάρκας οὐ δάκνει ἀνέναι καὶ τὰ κουτάβια του ἄλλος τινὰς τὰ δώσει, ἢ νὰ τὰ πνίξεις, καὶ ἐκεῖνος οὐδὲν τὰ θωρεῖ. Georgius Contares lib. 6. Hist. Athenar. pag. 152. εἶπε πρὸς ἐκεῖνον, Πήγαινε, πήγαινε λοιπὸν, εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅτι ἔχεις νὰ ἔχῃς πρῶτον, μετ' ἐμένα φίλος, καὶ δεύτερον μετὰ κουτάβια μου. Ubi Plutarchus in Cimone: φίλος γὰρ ἔσῃ καὶ ἐμοὶ καὶ ἐμοῖς σκυλακεῦσιν.

ΚΟΥΤΑ'ΛΙ, Κουτάλα, *Tudicula*, *Cochlearium*, τορύνη, τρίβαλον, κοχλιάρις. Prochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. Reg.

Τὸ πῶς ἀνακομπόνετε νὰ πιάσῃ τὸ κουτάλιν.

Emmanuël Georgillas MS.

Μαθὲ κουτάλες δυναστῶν παρὰ τῆς πρώτας κάλια.

Agapius in Geoponico cap. 184. εὐγαλέτα μὲ τρυπημένην κουτάλαν, ἤγουν χουλιάρα.

Κώταλις, Suidæ. Λάκτιν, τὴν λεγομένην κώταλιν, τορύνην, ὃ ἐστι ζωμήρυσιν.

Κουταλεύειν,

Κυζαλεύειν, *Tudicula circumagere cibum in olla.* Glossæ Græcobarb. Ἀναδοιδυκάζειν, ἀναζαράσειν, νὰ κυζαλεύει, νὰ ἀνακαλόνει.

ΚΟΥΤΑΛΑΦΑΣ, *Cicada*, ἑρπυλλὶς, κιξιός. Ita Portius, cui & *Eruca*, seu κάμπη exponitur.

ΚΟΥΤΑΡΙΟΝ. Vide in Σκυτάριον.

ΚΟΥΤΕΛΟΝ, *Frons*, μέτωπον. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ὁ φλόκος εἰς τὸ κύτελον ὁ λιθοκαμωμένος,

Καὶ ὁ μαλοπλέκιης τὴν κορφὴν ὁ μαργαριταρένος.

Δικύτελος, *Bifrons*, *Biformis*, Διπρόσωπος, διμέτωπος.

Κυτελίζειν, Κυτυλεῖν, Κυτυλίζειν, *Cornupetere*, *Coviscere*, Κερατίζειν.

ΚΟΥΤΖΑ, *Latus*, Gallis *Costé*. Arithmetica adespota: φαίλει τιθέναι μαγαρικὸν ἐπ' αὐτῆς τῆς πρώτης κύτζας τῆς πρύμνης.

ΚΟΥΤΖΟΣ, *Mutilus*, *Claudus*, Hispanis, *Coxo*. Corona pretiosa: κυτζὸς, *Claudus*, χωλός. Glossæ Græcobarb. λέγεται καὶ εἰς κάποιον κυτζὸν ὁ ὁποῖος ἀκουμπίζει δύο βακτηρίας, ἤγουν ἀντιβασάματα ξύλινα ὑποκάτω εἰς τὰς μασχάλας τυ. Alibi: Ἀμφίγυηεις, ὁ ἀμφοτέρους τὰς πόδας χωλὰς ἔχων, ἐκεῖνος ὅπυ ἔχει καὶ τὰ δύο πόδια χωλὰ, ἤγυν κυτζά. Nomocanon Cotelerianus num.94. πρεσβύτερος κυτζὸς, ἢ λωβὸς, ἢ κυφὸς, ἢ πηρὸς, ἢ τυφλὸς, ἢ ἀναμύκτης, παυσάσθω. Georgius Contares in Hist. Athenar. lib.6. pag.156. ὅτις ἦτον καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα πόδα κυτζός. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag.8.

Κυτζίδιος, diminut. à Κυτζός. Proverbia Græcobarb. MSS. ἡ σκύλα μας σπεδάζυσα τυφλὰ κυτζίδια ἐγέννησε. Hinc voces compositæ ex Κυτζός.

Κυτζαγγεῖον, Κυτζαγκίον, *Vasis genus*, sic appellatum à sui brevitate. Glossæ Græcobarb. Ἀκύρματα, ἀποτεύγματα, καλασκελὴ τῆς χειρὸς, ἀγγεῖα, κυτζαγγεῖα. Alibi: λαγήνια, πιθάκια, κυτζαγκία.

Κυτζοδάκτυλος, nescio quis Λέων ἀπὸ ἀββάδων, apud Theophanem an.31. Copronymi appellatus, qui digitis truncatus erat.

Κυτζοκεφαλισμένος, *Capite truncatus*, apud Georgium Contarem lib.9. Hist. Athenar. p.229.

Κυτζομύτης quidam Joannes Publicanus dictus apud Scylitzem pag.747. quòd esset *Simus*, vel naso *truncatus*.

Κυτζομυτίζειν, *Mucronem retundere*.

Κυτζοσθλάνης, appellatus ab Andronico tyranno Chlizosthlanes Iconiensis Sultanus, quòd corpore esset parum integro, apud Nicetam in Manuële lib.3. num.6. αὐτίκα γὰρ αἱ χεῖρες τύτῳ ἐξήρθρωντο, καὶ τὼ πόδε ὑποσκάζοντε ἦσαν, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ἁρμαμάξης τὴν πορείαν πεποίητο· ὅθεν καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς κατ' αὐτῦ σκωμμάτων, ἐξ αὐτῦ δὲ Ἀνδρόνικος εἰσέπειτα πορισάμενος, Κυτζοσθλάνην τῦτον ὠνόμασε, φιλολοίδορος εἴπερ τις ἄλλος.

Κυτζοχέρις, *Manu truncatus*, vel *qui breves manus habet*, sic dictus nescio quis in diplomate Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to.1. p.1027.

Κυτζοχειρισμένος. apud Georgium Contarem lib.9. Hist. Athenar pag. 228.

Κυτζαίνειν, Κυτζεύειν, *Mutilari*, *Claudicare*, σκάζειν. Glossæ MS. ad Homeri Batrach. σκάζων, κυτζεύων. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. χωλεύντες, Κυτζεύοντες. Glossæ Græcobarb. θέλεις τὸ κυτζώσειν, ἤγυν χωλαίνειν. Nomocanon Cotelerianus n.31. ἱερεὺς ἀφ' ὅτυ ἱερεὺς γένῃ, καὶ συμβήσεται αὐτῷ ἀνάγκη, ἢ τυφλωθῇ, ἢ κυτζαθῇ, ἢ τὸ ἀδελφικὸν γένηται αὐτῷ, μὴ παυσάσθω τῆς λειτυργίας. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Ἐκεῖνοι νὰ κοτζόνουσιν τὸ χιονικὸν ἐς κόρον.

Κυζυλωμένος, *Claudus.* Alexij Comneni Monita MSS.

Εἰς ἐκκλησίας, εἰς πτωχὺς, καὶ εἰς τὰ κυζυλωμένα.

Κυτζυλάτος, occurrit nescio quis apud Acropolitam in Chron. cap.45.

Κυτζοκεφαλίζειν, *Decollare*, Ἀποκεφαλίζειν.

Κύτζυρον, *Truncus*, *Caudex*, Κορμός. Κύτζυρα, *Cippus*, στήλη, ποδοκάκη. Ita Portius.

ΚΟΥΤΖΟΥΒΑΗΝ, *Styrax.* Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: σίφος, ἡ σιφὰς, στύραξ, ἤτοι κυτζυβάην. An quasi *Curta* seu *brevis Palma?* nam Βαΐν, est *Palma.* Nescio an aliud sit

Κυτζύβιον, in Stephani Magnetis Empiricis MSS. κράμβεως χυλὸς ἐν κοίτῃ πολιζόμενος, τραγάκανθα, καὶ κόμμι λεῖα σὺν μέλιτι λαμβανόμενα νήσει, καὶ ἐν κοίτῃ τὸ λεγόμενον κυτζύβιον, σὺν βολβίτοις ὕοσι.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΙΑ, *Stercus Gallinarum*, Hieron. Germano.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΙΤΗΣ, *Alauda.* Symeon Magister de Avibus MS. Κορύδαλος ὁ καὶ Κόειδος λεγόμενος, ζῷον πτηνὸν, &c. Ubi ad marginem aliâ manu, τὸ κοινῶς λεγόμενον κυτζυλίτης.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΟΝ, *Camasus*, *Amphimallus.* Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi cap.41. ἐκρότυν αὐτῷ, ὑψῦντες εἰς τὸν ἀέρα, οἱ μὲν τὰς χλανίδας ἑαυτῶν, οἱ δὲ τὰ πτερύγια τῶν κυτζύλων, ἕτεροι δὲ ἐγχειρίδια, καὶ ἄλλοι τὰ φακιόλια.

Κυασύλιον, eâdem notione. Joannes Moschus in Limon. cap.68. ἀνῆλθον λῃσταὶ, καὶ ἀπέδυσαν αὐτὸν τὸ κυασύλιον. Et cap.151. παρέσχέν μοι διὰ χειρὸς νομίσματα τρία, κελεύσας δῦναί μοι καὶ κυασύλιν, καὶ τὰς χρείας μυ πάσας. Apophthegm. Patrum in Pambone num.8. ἦλθέ ποτέ τις τῶν ἀδελφῶν φορῶν μικρὸν κυασύλιον. Ubi Pelagius legit κυκύλιον.

Ἐπικυτζύλον, eâdem notione. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. κάμασος καὶ κάμασον, τὸ ἐπικύτζυλον. Psellus de Grammatica:

Κάμασον τὸ ἐπικύτζυλον πέπφος, εἶδος ὀρνέυ.

Constantinus de Adm. Imp. cap.50. ὁ δὲ αὐτὸς Κτενὰς ἐδυσώπησε τῷ τότε καιρῷ παρακειμωμένῳ αὐτῷ ὅπως μεσιτεῦσαι αὐτῷ εἰς τὸν βασιλέα τῦ γενέσθαι πρωτοσπαθάριον, καὶ καθίζεσθαι ὡς Πρωτοσπαθάριον, καὶ φορεῖν ἐπικύτζυλον, καὶ προέρχεσθαι εἰς τὸν Λαυσιακὸν, καὶ ῥογεύεσθαι λίτραν μίαν.

ΚΟΥΤΖΟΥΝΑΔΑ, *Anemone*, *Rubrum Papaver.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ἀνεμώνη φοινικὴ, ἡ ἐρυθρὰ κουτζουνάδα. Aliæ ex Cod.190. πόλη προκλάσρα, τὰ ἄνθη τῆς κουτζουνουδάδος. Glossæ Neophyti MS. Ἀδρακτυλὶς, ἡ κουτζουνάδα. Alibi: Ἀνεμώνη, ἡ κουτζουνάδα. Agapius in Geoponico cap.153. μάζωξε τὸ Μάϊον μῆνα τὰ φύλλα τῆς παπαρῦνας, ἤγουν κουτζουνάδας, &c. Ita cap.209. Vide Ruellium lib.2. cap.37. & Bellonium lib.1. Observ.cap.26.

ΚΟΥΤΖΟΥΡΟΝ, *Truncus*, Κολοβὸς, στέλεχος, κορμός. Vide Κουτζός.

ΚΟΥΤΙΑ, *Cauda*, ex Gall. *Queuë.* Demetrius Constantinopolit. lib.2. Hieracosophij cap.15. p.33. ἀποβάλλων δὲ τὰ πτερὰ, καλῶς γενήσεται, ὥσπερ κουτίαν ἔχων μεγάλην τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ· καύδα γὰρ, παρὰ Ῥωμαίοις, ἡ ὐρά. Mox: τὴν αὐτὴν ἔχει ἰδέαν τῆς κουτίας, μήτε αὔξων, μήτε μειῶν τὸ σχῆμα τῆς κουτίας.

ΚΟΥΤΙΚΑΣ, Κουτοῦνι, *Sinciput*, Βρέγμα, βρέχμα.

ΚΟΥΤΝΕ, τὸ σαρξίφραγον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Saxifraga*, de qua Ruellius lib.3. cap.85.

ΚΟΥΤΟΥΛΟΙ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ οἱ μὲν μουσικοὶ κρέουσι μουσικὰς, οἱ δὲ φορακίδες ὀρχῦνται· κουλοῦλοι, καὶ οἱ κοσμικοὶ, καὶ οἱ λαϊκοὶ, μετὰ τῶν παίδων αὐτῶν κρούουσι τὰς ἑαυτῶν χεῖρας, καὶ ἀναιδῶς φωνάζουσι, καὶ οἱ κουλοῦλοι ὀρχοῦνται, καὶ οὕτως καταπίπτουσιν. Vide Κουζουλὸς, & Κουτρούλης.

ΚΟΥΤΟΥ'ΡΝΕ, τὸ ὀρτίκον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΟΥΤΟΥΡΟΥ', *Fortuitò*, κατὰ τύχλω.

ΚΟΥΤΡΟΥ'ΒΙΟΝ, *Potionis genus*. Isaacius Tzetzes ad Lycophronem v. 784. λέγεται δὲ βομβύλιος, παρὰ τὸ βομβεῖν, ὥσπερ καὶ τὸ πινόμενον κατρούβιον.

ΚΟΥΤΡΟΥ'ΚΟΝ, *Machina species*. Hero de Chirobalistra: μίμησις τῶν κουτρούκων.

ΚΟΥΤΡΟΥ'ΛΗΣ, *Depilatus*, *Tonsus*, Κεκουρευμένος, in Corona pretiosa, & apud Portium. Leonis Sapientis Ænigmata MS. ἀλλὰ καὶ ὁ Κιλικίας ὁ λαμπρὸς ἀπὸ τὴν ῥώμην ὁ Κουτρούλης Ἀλαμάνος, οἱ τῆς δύσεως ἀφσάνης, καὶ ἐλθόντες πολεμίζουν μετὰ Μήδων καὶ Ἰνδῶν. Nicetas in Isaacio lib. 2. n. 5. ubi de Templo S. Demetrij Thessalon. εἰς ὃν (ναὸν) πολλοὺς τῶν δαιμονολήπτων συνηθροικότες ἐξ ἑκατέρου γένους, αἱμωποὺς καὶ διαστρόφους τὰς κόρας, λυσιχαίτας, καί τ' ἄλλα ἀκριβῶς διασώζοντας, &c. quo loco pro λυσιχαίτας, Codex Barbarogr. κουτρούλους, καραγίους, præfert. Quòd si κούτρουλος idem sonat quod λυσιχαίτας, contrariam habuerit notionem, neque *Tonsum* significaverit. Καράγιοι verò sunt sortilegi, & præstigiatores, quos *Caragios* vocant etiam Latini Scriptores inferioris ævi, uti docuimus in Gloss. med. Lat. proinde scribendum χαράγιοι. Ut ut sit, inde fortè Κουτρούλης dictus Demetrius Angelus Comnenus Despota Michaëlis Palæologi Imp. Gener, apud Pachymerem, quòd tonso esset capite. Vide Familias nostras Byzantinas pag. 209. & suprà in Κούτουλος.

ΚΟΥ'ΦΑ, Κουφάελον, *Cupa*, ἀγγεῖον. Epistola ad Theodosium Zygomalam, in Turcogr. Crusij pag. 266. καὶ ἔδωκα αὐτῷ δύο κοῦφας, ἡ μία κυλλίβεια, καὶ ἡ ἑτέρα λαιμόνια, καὶ ὀλίγα κιτρά, &c.

Κουφάελον. Alia Epist. ad eundem Zygomalam, ibid. pag. 316. ἔδωσα τον τὸ νερὸν, καὶ ἐπέρασεν αὐτὸ ἐκ μέσου τοῦ αὐτοῦ περιβολαίου τῆς γῆς ὑποκάτωθεν μετὰ κουφαρίων εἰς τὸ ἀρδεύειν τὸ αὐτοῦ περιβόλαιον. Rursum: τὰ νῦν δὲ ἐγέμισαν ῥίζαις τὰ λεγόμενα κουφάελα. Aliâ notione usurpat Agapius Cretensis in Geoponico cap. 127. de Castaneis: ἀμὴ ὅποιος νὰ πολυτρώγει, πονεῖ ἡ κεφαλή του, καὶ σφύγγει τὸ κουφάρι του, διατὶ εἶναι ἀργοχώνευτα. Adde cap. 150. 222.

ΚΟΥΦΕ'ΤΑ, *Salgama*, ex Ital. *Confetti*, nostris *Confitures*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 2. καὶ περὶ δείλην ἐξῆλθε, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ δηλωθὲν κελλίον, καὶ ἔφερον ἡμῖν κουφέτα Δαμασκηνὰ, καὶ οἶνον. Ubi Interpres *Pruna Damascena* vertit. Eadem Synodus pag. 504. Edit. ult. καὶ ἐποίησεν ὁ Πάπα διάκρισιν ἡμῶν, κουφέτα καὶ οἶνον κεράσας πᾶσιν ἡμῖν. Ubi Caryophyllus, *bellariis ex saccharo vinóque nos refecit*.

ΚΟΥΦΙ'Α, *Scuphia*. Eustathius in Iliad. Χ. ad illud, ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε, ἡ δὲ τοιαύτη φράσις, οἷον τινὰ κουφίαν τὴν ἄμπυκα διαγράφει. Vide in Σκουφία.

ΚΟΥΦΗΝΟ'ΠΟΥΛΟΝ, *Alveus Apis*, in Fabul. Æsopicis Græcobarb. pag. 166. εἰς ἐδιάβη εἰς κουφηνόπουλα μελισσίων.

ΚΟΥ'ΦΙΟΣ, *Vacuus*, Κενός. Vide Κοῦφος.

ΚΟΥ'ΦΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ΚΟΥΦΙΣΜΟ'Σ, *Census relevatio*, *Vectigalium remissio*, *vel diminutio*, in Nov. Justin. 163. Priscus Rhetor de Legat. pag. 35. δασμὸν εἰσπραττομένους, καὶ τοὺς κατὰ χρόνον τινὰ τὴν βαρυτάτην κουφισθέντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν, εἴτε δικαστῶν κρίσει, εἴτε βασιλέων φιλοτιμίαις. Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. τοὺς κουφισμοὺς πάντας αναβιβάζεσθαι προσέταττεν. Ubi Miscella: *reliquos reditus omnes augmentari præcepit*. Κουφισμὸς τῶν ἐπικειμένων τελῶν, apud Theophylactum Bulg. Archiepiscop. Epist. 43. Glossæ Basilic. Ῥελεβάτους ἄγερ, ἀνακεκουφισμένος, ἀτελὴς ἀγρός. Glossæ Gr. Lat. Κουφίζω, *Levo*, *Relevo*. Vide Cedrenum p. 475. Vetus Inscriptio apud Gruter. pag. 116.

Ἑλλάδος ἀγλαὸν ἔρνος, ὃς εὐδοκίῃ Κυκλάδων γῆς
Κουφίζων πόλιας θῆκεν ἐλαφροτέρας.

Vide Theodoret. Epist. 43. 47. Nov. Justini περὶ κουφισμῶν δημοσίων, &c. Eclog. Basil. 56. tit. 8. §. 13. Harmenopulum lib. 4. tit. 5. §. 7. Theosterictum in Vita S. Nicetæ Confess. num. 30. Anonymum Combefisian. in Porphyrog. num. 10. &c.

ΚΟΥΦΟΛΙΘΟΣ, *Selenites*, lapis inanis & levis. Lexicon Chymicum MS. ἀφροσέληνον ἐστι κόμαρις καὶ κουφόλιθος. Pelagius Philosophus de Sacra Arte, MS. καὶ οὕτως ἐπίβαλλε τῶν κουφολίθου τὸ ἴσον, καὶ λείωσον ὄξει τῷ διὰ τῶν γεραίου. Scriptum perperam κωφολίθου.

ΚΟΥΦΟ'ΞΥΛΟΝ, *Lignum Sambuci*, vel *Lotus*, Arbor, Moscopulus: Λωτὸν, κοινῶς κουφόξυλον, οὗ τὸ ἄνθος ἐρωτεῖν, καθ' Ὅμηρον, καὶ εἰς τροφὴν χρήσιμον τοῖς ζώοις.

Κουφοξυλέα, *Sambucus*, Ἀκτῆς. Corona pretiosa: Κουφοξυλέα, *Sambucus*, Κοφοξυλέα. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κάνωπον, τῆς κουφοξυλέας ἄνθος. Glossæ MSS. Neophyti: Κάνωπον, τὸ τῆς χαμαιάκτης, ἤγουν κουφοξυλαίας ἄνθος. Lexicon Nicomedis MS. Ἀκτὴ, ἡ κουφοξυλαία, ἡ μεγάλη. Alibi: ἀκτὶς, ἡ κουφοξυλαία, ὁ δενδρίτης. Glossæ aliæ ex Cod. 1177. Ἄκτρα, ἤτοι ἡ κουφοξυλαία, καὶ ἄκτη, καὶ χαμαιάκτη. Occurrit apud Anonymum de Remediis, subjectum Moschioni, pag. 47. & Myrepsum sect. 3. cap. 136. ubi Fuchsius perperam *ligni limaturam* vertit. Vide in Σαμβοῦχος.

Κουφοξυλαία μικρὰ, ἡ καὶ Ἐλλεβορὶς λέγεται, in Lexico Neophyti. *Ebulum*.

ΚΟΥ'ΦΟΣ, *Cavus*. Κοῦφον, *Cavitas*. Myrepsus sect. 3. cap. 42. καὶ ἐπίβαλε εἰς τὸ κοῦφον τῆς κύτρας. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 69. ἐν δὲ τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Μωκίου, ἐν τοῖς κούφοις, ἦν τὸ λεγόμενον Τρίζωδον κάτωθεν. Ubi Codex Vaticanus: τότε καὶ τὸ λεγόμενον Τρίζοδον τὸ εἰς τὰ κοῦφα κάτωθεν τῆς ἁγίου Μωκίου ὑπάρχον ἐπήρθη. Ubi Holstenius seu Lambecius, κοῦφα, *Concava*, *subterranea*, interpretatur. Idem Codin. num. 93. ὁ δὲ πύργος ἦν κοῦφος καὶ συριγγώδης. Ubi Cod. Reg. τὸ δὲ τεῖχος ἦν ὑποκάτω κοῦφον.

Κούφωμα, *Cavitas*. Nicetas in Man. lib. 3. num. 2. παλαιτάτων καλανοήσας καμέρας κούφωμα. Ubi Edit. habet ὑπόνομον.

Κουφομάδα, *Cavitas*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ὅταν ἐβραδιάσε, ὁ ἀλέκτορας ἀνέβη εἰς δένδρον, καὶ ὁ σκύλος ἐσάθη εἰς τὴν ῥίζαν τῆς δένδρου, ὅπου εἶχε κουφομάδα. Ubi Cod. Gr. ὁ δὲ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τῆς δένδρου κοίλωμα ἔχοντος.

Κουφοδόντης, *Malè dentatus*, *qui cavos habet dentes*.

ΚΟΥΦΟ'Σ, *Surdus*, Κωφός. Κουφαίνεσθαι, *Surdescere*, Κωφᾶσθαι. Κουφάδα, *Surditas*, Κωφότης.

ΚΟ'ΦΑ, *Sporta*, Σπυρὶς, φερμός.

ΚΟ'ΦΤΕΙΝ, pro Κόπτειν. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ κόφτε ξύλα καὶ νερὸν, καὶ βάλε 'ς τὸ καζάνιν.

Κοφτερὴ, *Acies cultri*; *Taglio del coltello*, Hieron. Germano.

ΚΟΧΑ'ΡΙΝ. Achmes in Introduct. in Astrolog. τῶν καιίων, καὶ τῶν μαγαράδων, καὶ κοχάριν, ἤτοι μέταλλον.

ΚΟ'ΧΛΑΚΕΣ, *Parvi lapides*. Leo in Tactic. cap. 19. §. 13. καὶ λίθους δὲ χειροπληθεῖς πλείους ἐχέτωσαν, ἤτοι Κόχλακας, ἐν τοῖς δρομωνίοις, ὥσπερ κατὰ τῶν πολεμίων βάλλοντες, οὐδὲν ἧττον (aliàs ἄττα) τῶν ἄλλων

ὅπλων

ὅπλων ἀνοίσουσι. ὅπλα γάρ εἰσιν οἱ λίθοι εὐπόριστα καὶ ἀνέκλειπτα. Suidæ κόχλακες dicuntur λίθακες οἱ ἐν τοῖς ὕδασι, qui Galeno & Paulo Æginetæ κάχληκες, Dioscoridi lib.2. cap.75. κόχλακες appellantur.

ΚΟΧΛΕΑ'ΡΙΟΝ, Κοχλιάριον, *Cochlearium*, in Glossis Græco Lat. Phrynichus: Κοχλιάριον, τοῦτο λίτρον Ἀριστοφάνης ὁ Κωμῳδοποιὸς λέγει, καὶ σὺ δὲ οὕτω λέγε. Galenus περὶ εὐπορίστων· Ἐμβάλλειν δεῖ αὐτὰ κοχλιαρίῳ, καὶ οὕτως προστίθεσθαι τῇ κλονίδι. Moschion de Morbis mulierum cap.136. καὶ κοχλιάριον πλῆρες εἰς τὸ προειρημένον χυλὸν ἐπιμίξας. Damogeron in Geopon. lib.7. ταῦτα πάντα εἰς ὀθόνιον ἐνδύσας, ἑκάστῳ πίθῳ μετὰ τὸ ἐμβληθῆναι ἐν αὐτῷ τὸ στόμα, καὶ καταστῆσαι, ἔμβαλε κοχλιάριον ἕν, καὶ κίνει εἰς ῥίζαν καλάμου. Æmilius Hispanus, ibid. lib. 1. cap.4. σελινοσπέρμου κοχλιάρια πέντε.

ΚΟΧΛΙ'ΑΣ, *Ascensus in modum Cochleæ*. Theophanes an. 3. Zenonis: καὶ ἐστάθη εἰς τὴν κοχλίαν τοῦ Παλατίου. an. τὴν κοχλίαν τοῦ ἱππικοῦ. Procopius lib.1.de Bello Persico cap.24. ubi de Seditione Victoriatorum: ἐκ δὲ παλατίου Μοῦνδος μὲν διὰ πύλης ἐξῄει, ἔνθεν δὴ ὁ κοχλίας ἀπὸ τῆς ἰδίας κυκλοτερὴς ὥστε ὀνόμασαι. Visio cujusdam Monachi sub Romano Jun. Imp. MS. πρὸς δὲ τῷ τέλει τοῦ θαλάμου μικρὸς κοχλίας ἐτύγχανε. Constantinus de Adm. Imp. cap.87. καὶ ἐπάνω τοῦ ναοῦ αὐτοῦ πάλιν ἕτερος ναὸς δίκην κατηχουμένων, καὶ αὐτὸς εἰλημαλικός, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλίας. Vide nostram Constantinopolim Christ.lib.2.sect.1.n.5.lib.3. sect.41.

ΚΟ'ΧΛΟΣ, *Stibium*. Eustathius: ἐπεὶ κατὰ τὸ σίμμι, ὃ δηλοῖ τὴν καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ παρὰ τοῖς ἄρτι δὲ χολᾶν, ὃν κόχλον ἡ γυναικεία γλῶσσα φιλεῖ καλεῖν.

ΚΟ'ΨΑ, Hesychio, ὑδρία.

ΚΟ'ΨΕΝΑ, eidem Hesychio, πυελίστης χαλκοῦς.

ΚΟ'ΨΙΜΟΝ, *Abscissio*, *Dissectio*. Glossæ Græcobarb. ἡ τῆς κάρας ἐκκοπή, κόμμαν, ἢ κόψιμον τῆς κεφαλῆς. Maximus Cythær. in Synaxario 10. Febr. καὶ κάμνοντας προσεύχην, καὶ παρακαλοῦντας διὰ τοὺς ὁμοψύχους πιστούς, δέχεται τὸ κόψιμον, παραδιδόντας τὴν ψυχὴν εἰς τὸν Θεόν. Et 20. ejusdem mensis: ὑπομένοντες ὅλοι τὸ κόψιμον τῆς κεφαλῆς τῆς διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν.

ΚΡΑ'ΒΑ, *Lues quædam pecudum*, præsertim *boum*. Scylitzes in Romano pag.844. ἐπέδωκε δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις καὶ πάλαι τῶν Ῥωμαίων ἐπιόντι, καὶ λυμαινόμενον, καὶ διαφθεῖρον τοὺς βόας τὸ λοιμικὸν πάθος, ὁ Κράβα καλονομάζεται. Ita etiam Glycas pag.304. Cod.al. Scylitzæ Κράβρα præfert.

ΚΡΑ'ΒΒΑΤΟΣ, *Lectulus*: vox in novo Testamento sat frequens, sed quam Græci politiores respuebant, licèt hac usum Rhintonem Comicum in Telepho scribat Pollux. Phrynichus: Σκίμπους λέγε, ἀλλὰ μὴ κράββατος. Mœris Atticista MS. Ἀσκάντης, Ἀττικοί· κράββατος, Ἕλληνες. Polybius MS. de Barbarismo & Solœcismo: βαρβαρίζουσι δὲ καὶ οἱ ὅλως ἐκφύλως τὰς λέξεις, καὶ καθόλου ὑπαλλαγμένως χρώμενοι, καὶ λέγοντες σίλλον μὲν τὸ γραφεῖον καὶ κράββατον τὸ σκίμποδα, ἐνὶ δὲ τὸ ἐστίν. Scribit Sozomenus lib.1. c.11. cùm in quodam Episcoporum cœtu Triphyllus Ledrorum Episcopus, Vir disertus, in Collecta concionem habens ad populum, illud Evangelij adduceret, Ἆρον σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει, pro κράββατον σκίμποδα extulisse, Spyridonem Monachum, qui tum aderat, indignantem dixisse, οὐ σύ γε ἀμείνων τοῦ κράββατον εἰρηκότος, ὅτι τῶν αὐτοῦ λέξεσιν ἐπαισχύνῃ κεχρῆσθαι. In Synodo VI. Act.15. ἐναργυρος ἐξοδιακὸς κράββατος τοῦ νεκροῦ. Vita S. Eudociæ Mart. num. 3. εἶτα ἐν ἡσυχίᾳ ἐπὶ τοῦ κραββάτου κειμένη. Theophanes an. 35. Copronymi: ἐπ' ὤμων ἐν κραββάτῳ φερόμενος. Leo Grammaticus pag. 475. & Anonymus Combefisianus in Leone Philosopho num. 1. καὶ ἐπὶ κραββάτου θέντες ὀψίμως καὶ βασιλικῶς περιστείλαντες, ἐν τῇ πόλει εἰσήγαγον. Chronicon MS.Georgij Hamartoli,& ex eo Cedrenus an.31. Justiniani: γέγονε θνῆσις ἀνθρώπων καὶ μάλιστα τῶν νέων, ἐν ΚΠόλει, ὥστε μένειν ἀτάφους τοὺς ἀποθνήσκοντας ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, διὰ τὸ μὴ ἐξαρκεῖν τοὺς κραββάτους τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς τελευτῶντας. Vide eundem anno 8. Copronymi. Ex quibus patet præsertim hac voce usos recentiores de Lectis in quibus mortuos efferebant: de quibus egimus in Constantinopoli Christ.lib 3. sect.87. Basilius in Naumachicis: ἔνθα δὴ καὶ σκηνὴν πήγνυται τῷ στρατηγῷ, ἢ τριεράρχῳ, ἤγουν κράββατος. Vide præterea Leonis Tactica cap.19. §.8.& cap.20. §.80.& S.Germanum Patr.Constantinopol. in Deiparæ Dormitionem p.108.

Κραββάτιον. Epimerismi MSS. Herodiani: Κλίνη τὸ κραββάτιον. Lexicon MS. Cyrilli: λέκτρας, κοίτας κραβάτια. Mox: λεκτῆ, κραβάτιον. Aliud Lexicon ex Cod.1708. λεκτρῶν, κοίτη, κραββάτιον. Libellus Bassiani Episcopi in Concilio Calchedon. Act.11. Πλωχεῖον ἐποίησα, καὶ ἔθηκα εἰς αὐτὸ ἑβδομήκοντα κραββάτια. Nicetas in Man. lib.1. num.6. κραββάτιον ἔχοντες τὴν γῆν. Ubi Cod. Edit. κλινῆρα præfert.

Κράμβατος, apud Moschionem de Morbis mulierum cap. 46. alibi, κράββατος.

Κρεβάτι, pro κράββατος. Κρεβατάκι, *Lectulus*. Κρεβατόπυλον, eâdem notione, κλινίδιον in Glossis Græcobarb. πλωχὸν κλινίδιον, ἤγουν κρεβατόπουλον. Nicetas in Isaacio lib.3. num.7. ἀνδρῶν μὲν ἑκατὸν παρέθηκε τράπεζαν, καὶ κρεβάτια ἰσόμετρα. Ubi Cod. al. κλίνας. Historia Apollonij Tyrij:

> Κ' ἦτον γιατάπη δυνατή, καὶ θέτη τὸ κρεβάτη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

> Τοὺς ἄνδρες τοὺς ἐσφάξασι εἰς τὸ κρεβάτη ἀπάνω.

Adde Auctorem Etymologici in Κρεββάτιον.

Κρεβατίνα, *Pergoletta*, Hier. Germano.

Κρεβατοσάνιδα, *Gestatorium*, φορεῖον.

Κρεβατίζειν, *Sternere*. Supplicatio Basilij Diaconi in Concil. Ephesino Patr. 1. c.30. num.3. κακεῖ γυμνοὺς ἡμᾶς δεσμίους ὡς καὶ ὑπευθύνους τῇ τιμωρίᾳ, ἐσύλισαν, ἐκρεβάτισαν, καὶ ἐπλέρνισαν. Ubi vetus Interpres: *denudatique & vincti indignis modis ad palum, & strati vapulamus, calcibúsque impetimur.*

Κραββατάρια, *Ferculum*, cujusmodi est quod Galli *Civiere* vocant. Chronicon Alexandrinum an. 3. Phocæ: οὗτος ἐγλωσσοτομήθη, καὶ ἤρθη αὐτοῦ τὰ δ'. ἄκρα, καὶ εἰς κραββατάριαν ἐπόμπευσεν, καὶ κατηνέχθη πρὸς θάλασσαν.

Κραββατοστρώσιον, *Stragulum*, *Lectarium*, *Instramentum lecti*. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.44. καὶ στάβλους ποιήσας, καὶ ὀσπήτια κάλλιστα, καὶ κραββατοστρώσια, διὰ τοὺς εἰσερχομένους πάντας ἐξωτικούς, καὶ δίκας λαμβάνοντας κατεσκεύασεν. Anonymus MS. de Arte notaria: ὀφείλει ἀποκερδαίνειν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὸ κραββατοστρώσιον αὐτῆς χάριν λεγάτου αὐτοῦ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

> Αὐτὸς ἔχει κἂν τέσσαρα λαμπρὰ κρεββατοστρώσια,
> Καὶ σὺ κοιμᾶσαι σὸ ψάθιν καὶ γέμεις καὶ τὰς ψύρας.

Κραββατοφόριον, *Lectica*, φορεῖον. Vita S. Eudociæ Mart. num.37. βαλόντες ἓν αὐτῇ οἱ στρατιῶται εἰς τινα κραββατοφόριον, ἤγαγον ἐν τῇ πόλει.

Τραπεζοκράββατον, *Mensa & lectus*. Glossæ Nomicæ MSS. ex Cod. Reg. 396. ἐστρωμένον, τραπεζοκράββατον.

ΚΡΑ'ΔΗ, ἡ ἥμερος συκῆ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Ficus sativa*.

ΚΡΑΖΕΙΝ, *Vocare*, *Ciere*. Codinus de Offic. Palat. cap.7. num.14. κράζων οὗτος ἕκαστον τῶν Ἀρχόντων κατὰ τὸν τόπον αὐτοῦ. Adde num.28. Fabulæ Æsopi Græcobarb.

cobarb. μία γυναῖκα γραῖα τῆ ἐπονοῦσαν τὰ ὀμμάτια, καὶ ἔκραξεν ἰατρὸν, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Κράζει τὸν Ἀπολώνιον ἐκείνην τὴν ἡμέρα.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Φυσίγναθον μὲ κράζουσι, &c.

Κράκτης, *Clamator*, *Nomenclator*. Pollux lib. 5. cap. 13. προσκείσθω δὲ ἀπὸ τοῦ κεκραγμοῦ, καὶ κράκτης, καὶ κεκράκτης. Glossæ Basilic. Νομενκουλάτωρ, ὁ ἐξ ὀνόματός τινα φωνῶν, ὁ παρὰ συνήθειαν Κράκτης.

Κράκται, apud Cantucuzenum lib. 1. cap. 41. & ex eo apud Codinum de Offic. c. 18. n. 31. appellantur *Cantores*, non verò *Lectores*, uti vult Meursius, inquit Allatius in Dissert. 1. de libr. Eccles. Gr. Verba Cantacuzeni sunt: ἐξ ἑκατέρων δὲ τῶν τοῦ ναοῦ μερῶν ἐπὶ ξυλίνων ἀναβαθρῶν εἰς αὐτὸ τοῦτο πεποιημένων, οἱ Πρωτοψάλται ἱστάμενοι καὶ Δομέστικοι λεγόμενοι, καὶ ἕτεροι τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, ᾄδειν εἰδότες οὓς ἐπὶ τῆς τοιαύτης τελετῆς Κράκτας ἔθος ὀνομάζειν ἐστὶ, μέλη τινὰ ᾄδουσιν ἐξεπίτηδες συντεθειμένα ἁρμόζοντα τῇ ἑορτῇ.

Κράξιμον, *Vocatio*, *Clamor*. Glossæ Græcobarb. Ἀπαράκλητος, αὐτόματος, ὅπου ἔρχεται ἀφ' ἑαυτοῦ χωρὶς κάλεσμα, καὶ παρακάλεσμα, ἢ κράξιμον.

Καλακράζειν, *Succensere*: quomodo Galli dicimus, *Crier quelqu'un*. Periodus MS. S. Barnabæ: ὁ δὲ Παῦλος κατέκραζεν τὸν Βαρνάβα, λέγων, Ὅτι ἀδύνατον τοῦτον μεθ' ἡμῶν ἐλθεῖν.

ΚΡΑΛΗΣ, *Crales*, *Nomen Dignitatis*, quo potissimum compellabatur Serviæ Princeps: ex voce *Kiral*, aut contractiùs *Kral*, quæ Hungaris, Bulgaris, & Serviis *Regem*, ut *Cralna*, Reginam, quæ Polonis sunt *Crol* & *Crolna*. Ita Leunclavius in Pandecte Turcico num. 54. cui adjungendus Herberstenius in Comment. rerum Moscoviticar. pag. 11. Ducas Hist. cap. 6. ὅθεν ὁ τῶν Σερβίων ἀρχηγὸς ἐτόλμησεν ἀναδύσασθαι κράτος, καὶ Κράλης ὀνομάζεσθαι· τοῦτο γὰρ τὸ βάρβαρον ὄνομα ἐξελληνιζόμενον Βασιλεὺς ἑρμηνεύεται. Occurrit apud Scriptores Byzantinos non semel. Eandem *Cralis* Dignitatem Regi Hungariæ tribuunt Anna Comnena pag. 416. & Ducas cap. 13. 30. 32. Threnus de capta à Turcis Constantinopoli, MS.

Τὸν Κράλη τὸν πανθαύμαστον Ῥῆγα τῆς Οὐγγρίας.

Sed & Turcorum Principi Scylitzes, pag. 745. nam tunc ij in Pannonia sedes habebant, ut diximus in Notis ad Bryennium.

Κράλαινα, Κραλίτζα, *Uxor Serviæ Principis*, apud Gregoram lib. 7. pag. 169. & alios.

Κραλεύειν, *Kralis Dignitatem obtinere*. Ducas c. 3. ὁ τότε τὴν Σερβίαν κραλεύων Λάζαρος.

ΚΡΑΜΒΟΦΥΛΛΟΝ, *Folium Brassicæ*. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κραμβόφυλλα ἐσχίζασι, καὶ κάμασι σκουτάρια.

Vide in Κραμπή.

ΚΡΑΜΜΑ, *Vinum dilutum*. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 194. in Cod. MS. σκευάσας καλῶς, δίδου πρωῒ νήστεις, καὶ μετὰ δεῖπνου μετὰ κράμματος, ἢ μετὰ ὕδατος.

ΚΡΑΜΠΗ, Κραμπίον, *Brassica*, κράμβη. Corona pretiosa: Κραμπὴ, *Caulis*, Κράμβη. Laonicus Cretensis ad Batrachomyomach. κράμβας, κραμπία.

Κραμπόφυλλον, *Folium Brassicæ*. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. καὶ τότες βάλλε αὐτὰ μέσα εἰς κραμπόφυλλον, καὶ χόσον αὐτὰ μετὰ τοῦ κραμποφύλλου εἰς τὴν θρουνίτσαν, καὶ ἃς βράσου καλλά. Vide Κραμβόφυλλον.

ΚΡΑΝΙΟΝ ἅγιον, *Sacra* Ἀναστάσεως *Ædes*, *in monte*, *Calvaria dicto*, *ædificata*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 56. loco etiam in Concilio Nicæno II. descripto, Act. 1. τὸ δὲ πλῆθος τῶν Μοναχῶν πάντοθεν συνάξας, ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου Κρανίου μετὰ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ἔκραζεν, λέγοντες, &c. Menæa 2. Maij: ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ φανέντος σημείου σταυροῦ ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ περὶ ὥραν γ'. τῆς ἡμέρας ἐπὶ Κωνσταντίνου Βασιλέως ἀπὸ τοῦ ἁγίου Κρανίου ἐκτεταμένου δι' ἀστέρων, ἕως τοῦ ἁγίου ὄρους τῶν Ἐλαιῶν. Apud Theophan. an. 20. Constantini M. τὸ τοῦ κρανίου Γολγοθᾶ. An. 21. τόπος κρανίου. Ἅγιον κράνιον, an. 20. Theodosij Jun. Adde Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Constantio.

ΚΡΑΣΗ, Κράσι, Κράσιον, *Vinum*, οἶνος, quasi *vinum dilutum*, *aquâ mistum*. Joannes Jatrosophista MS. cap. 32. βάλλε εἰς τζουκάλην κρασὶν αὐστηρὸν, καὶ κικίδια τρίμαλα, &c. Joannicius Cartanus serm. 5. λογαριάζουν οἱ φιλάργυροι πόσο σιτάρι ἔμελλαν νὰ λάβουν, ἢ κράση, ἢ λάδη, καὶ ὅσον πουληθῆ τὸν χρόνον ἐκεῖνον. Fabulæ Æsopi Græcobarb. οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔπινε κράσι, καὶ ἔκαμνε, καὶ ἐκλυστήρια. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Κρασὶ τοὺς ἤφερε πολλὴ εἰς πλῆθος ὅσο θέλουν,
Ἐπίνασι καὶ χαιρόνταν, καὶ ὁ Πάμφιλος με ταύτους.

Κράσιον. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 8. ex Cod. Barbarogr. μὴ φορῶν ἐκ σιδήρου ἅρμα τι, πάνιον δὲ χονδρὸν ἀρειφαντον ἔχον διπλᾶς ιη'. ἐντυλίξας εἰς ὕλην κρασίου καλοῦ μετὰ ἅλατος. Ubi Cod. alter, ἐκ δὲ λίνου πεποιημένον ὕφασμα, οἴνῳ αὐστηρῷ ἱκανῶς ἠλισμένῳ διάβροχον πολλάκις περιπτυχθὲν δίκην θώρακος ἐνεδύετο. Idem in Isaacio & Alex. num. 3. καὶ τὸ Τριγλιανὸν καὶ Σάμιον κράσιν πίνοντες μετ' αὐτοῦ ἀκρατῶς. Ubi Cod. al. τὸν ἀνθοσμίαν ζωρότερον προσφερόμενοι.

Κρασίτζιν, *Villum*, οἰνάριον. Proverbia Græcobarb. MSS. ἔπιεν ὁ πτωχὸς κρασίτζιν, καὶ ἐλησμώνησε τὸ χρέος του.

Κρασάκι, eâdem notione.

Κρασοβόλιον, *Poculum vinarium*, *Cyathus*. Menologium: καὶ λαμβάνουσιν οἱ ἀδελφοὶ κλαστὸν, καὶ πρὸς ἓν κρασοβόλιον ἐν τῷ νάρθηκι, καὶ πλέον οὐδέν. Triodium in Sabbato Sancto: καὶ εἰσέρχεται ὁ Κελλαρίτης, καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνάκλασμα τοῦ ἄρτου, καὶ ἀνὰ ἐξ ἰσχάδων ἢ φοινίκων, καὶ ἀπὸ ἑνὸς κρασοβολίου οἴνου. Eadem habentur in Typico S. Sabæ cap. 45. sub finem. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 47. διδόσθω δὲ καὶ εἰς πόσιν τὸ σύνηθες μέγα κρασοβόλιον, &c. Adde cap. 48. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Τὸ κρασοβόλιν μου πολὺν τὸ νεροκοπημένον.

Vide Gloss. med. Latin. in *Crucibulum*.

Κρασολάϊνος, *Vas vinarium*, ἀγγεῖον οἰνηρόν.

Κρασόμελον, *Vinum melle dilutum*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 65. de Lacte: καὶ ὅταν τὸ πίης, πλύνου ὕστερα μὲ κρασόμελον τὸ στόμα σου.

Κρασοπότης, & Κρασοπινὰς, *Bibulus*, οἰνοπότης. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 62. ἀνωφελῆ, καὶ πρὸς μεθυστὰς καὶ κρασοπότας, καὶ πρὸς ζητοῦντας γυναῖκας, καὶ ἐρωτικά.

Κρασιπουλιτὴς, *Vinarius*, οἰνοπώλης.

Κρασοπούλιον, *Forum vinarium*, Taberna. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Κρασοπουλία, ψαροπουλία, ψουνίζειν στέτιον μέσον.

Κρασοψυχία, *Panis vino dilutus*.

Κεκρασμένος, *Ebrius*, *Vino captus*, κεκαρωμένος. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 94. καὶ ὅταν τὸν εἶδε κεκρασμένον, &c.

ΚΡΑΣΙΟΝ, *Mensura liquidorum*. Joannes Moschus in Limon. cap. 113. τὶς τῶν πατέρων τὴν σπλῆνα αὐτοῦ ἐποίεσεν, καὶ κρασίον ὄξους ἐζητήθη, εἰς τὰς τέσσαρας λαύρας τῆς Σκήτεως, καὶ οὐκ εὑρέθη, &c.

Κράσις, eâdem notione. Myrepsus sect. 32. cap. 87. εὐκρατομέλιτος κράσεως μιᾶς.

ΚΡΑΤΑΙΑ, *Chelidonium magnum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 399.

ΚΡΑΤΗΜΑ, *Fructus & commoda ex victoriis*. Galli *Avantage* dicunt. Mauricius lib. 4. Strategic. cap. 5.

cap. 5. ποῖα μὲν εἰσὶ τὰ πρὸς βλάβην τῶν ἀντιπάλων γινόμενα, τινὰ δὲ τὰ φυλάττοντα τὴν ἐξ αὐτῶν ἐγχειρουμένην βλάβην, καὶ πῶς τὰ προκαταλαμβανόμενα κρατήματα ἀνατρέπεσθαι δύναται.

Κράτημα, διακράτημα, *Possessio*, *Bona*. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ: τόσον διακρατήματα, καὶ ὑποστάσεις, βελλάνους, καὶ ὅσα ἄλλα δικαιώματα ἐκράτει. Infrà: τὸ τοιῶδε κράτημα ἔνδον ἐν τῇ ἄστη Μιλίτου, &c. Rursum: μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ διακρατημάτων αὐτῶν ἐκτὸς πάσης δουλώσεως καὶ τέλους.

ΚΡΆΤΗΜΑ, unus è 19. tonis musicæ Græcanicæ, de quo ita Hagiopolites MS. τὸ δὲ μέγα κράτημα ἀπὸ δύο ὀξείων· καὶ τὸ κάθισμα ποτὲ μὲν ἀπὸ πεζάσης, ποτὲ δὲ ἀπὸ μεγάλου κρατήματος. Vide in Φωνή, & in Φθορά.

Κρατηματάριον, Liber ejusmodi musicæ. Index MS. Bibliothecæ Monasterij S. Trinitatis Insulæ Chalces: Βιβλίον ψαλτικῆς νεωστὶ γεγραμμένον, τὸ λεγόμενον Κρατηματάριον, μετὰ κοκκίνου ἀτλαζίου ἐνδεδυμένον, πάνυ καλόν, καὶ χρειῶδες· εἰσὶ καὶ ἄλλα τέσσαρα μουσικῆς, ὧν τὰ δύο εἰσὶ στιχάρια, τρίτον εἱρμολόγιον, τὸ τέταρτον κρατηματάριον.

ΚΡΑΤΗ'Ρ ἅγιος, *Sacer calix*, quo vivificus sanguis continetur, apud Codinum cap. 17. num. 43. Vide Eusebium lib. 3. de Vita Constant. cap. 38.

Κρατῆρες, *Crateres cum Lychnis oleariis*. Typicum MS. Monasterij τοῦ Κεχαριτωμένης cap. 59. αἰρομένων τῶν κρατήρων, κρεμάσθωσαν ἀργυρᾶ πολυκάνδηλα τὰ πολύφωτα, καὶ αἱ ἀργυραῖ χυτὲς κανδήλαι, καὶ οἱ ἀργυροὶ κρατῆρες, καὶ ἐλαίω μετὰ ὕδατος ἀρδευόμενα, ἀπτέσθωσαν πάντα. Vide Constantinopolim Christian. lib. 3. sect. 48.

ΚΡΆΤΗΣ, *Crates*. Constantinus in Tacticis: τὸ καβαλλάριον ἐξώπλισεν λωρικίοις καὶ κλιβάνοις, ἢ σιδηροῖς, ἢ ἀπὸ κράτων πεπλεγμένοις. Theophanes an. 17. Heraclij: ἀκούσας τὴν παρουσίαν αὐτῶν, κρύπτως ἐτρύπησεν τὸ τεῖχος τῆς πόλεως πλησίον τοῦ παλατίου, καὶ οὕτως διὰ κρατῆρα διὰ τοῦ κήπου ἐξῆλθεν.

Κράτινος, *Ex cratibus confectus*. Idem Constantinus pag. 11. ποδόψελλα καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, ἢ κράτινα, ἢ ἐξ ἄλλης ὕλης.

ΚΡΆΦΑ, Hesychio, ἐργαλεῖον κηπουρικόν, ᾧ τὰς βώλους ἀπάγουσι.

ΚΡΑΧΙΌΝ, idem quod Κράσιον, *Vinum*. Glossæ Græcobarb. οἴνου ἄνθος, ἄνθος τοῦ κρασίου, ἢ κραχίου.

ΚΡΕΒΆΤΙ, Κρεβαλίζειν. Vide in Κράββατος.

ΚΡΕΜΑΣΤΕΙ͂Ν, *Pendere*. Glossæ Græcobarb. κρυφὰ ἐκρεμάστικεν μὲ τὸ σχοινὶν ἀπὸ τὸ παράπλωμαν τῆς θύρας.

Κρεμαστάρια, *Vitta coronarum* quæ ad aures pendent. Achmes Onirocrit. cap. 248. ἐὰν ἴδῃ τις βασιλεὺς, ὅτι τὰ ἐνώτια, ἤτοι τὰ κρεμαστάρια τοῦ στέμματος αὐτοῦ ἀπεκόπη, τὸ βασίλειον αὐτοῦ ὀλιγόκοσμον καὶ ὀλιγοχρόνιον ἔσται.

Κρεμαστὸς περίβολος, apud Palladium in Vita Chrysostomi pag. 123. Κρεμαστὸς κῆπος, apud Manuelem Chrysoloram in Epist. edita post Codinum de Orig. Constantinopol. p. 127. *Camera pendens*, apud Sidonium lib. 2. Epist. 2. Alia vide in Gloss. med. Lat. in *Domus pensilis*.

ΚΡΕΜΆΣΤΡΑ, *Furca*, *Patibulum*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 272. ἄχρι τῆς κρεμάστρας, τὸ λέγεται φούρκα. Locum integrum vide in Πιλεμμιάζειν.

ΚΡΕΜΈΔΙ, Κρεμίδι, *Cepa*, Κρομμύδιον. Corona pretiosa: Κρεμέδι, *Cepa*, κρόμμυον. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Πράσα, ῥαπάνια, κάρδαμα, κρεμήδια, καὶ γογγύλια.

Agapius in Geoponico cap. 176. καὶ τότε κόψε εἰς τὴν μέσην ἕνα κρεμίδι, καὶ τρίψε τὴν εἰκόνα μετ᾽ αὐτοῦ ἀλαφρὰ μὲ λεπτότητα, καὶ ἔτσι καμνέρια.

ΚΡΕ΄ΣΤΑ, *Crista*, Λόφος.

ΚΡΕΩΦΑ'ΓΟΣ, *Dominica*, *quæ septimanam τῆς ἀποκρέω præcedit*; sic appellata quòd hac die postremò carne vescantur Græci, à qua die lunæ sequenti abstinere incipiunt, ova, lac, caseum & butyrum duntaxat comedentes. Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu cap. 10. καλεῖται ἔτι αὐτὴ ἡ Κυριακὴ ἡ Κρεωφαγοῦσα, ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ἄρχονται νηστεύειν ἀπὸ τῆς κρέατος μόνον, καὶ ἐσθίειν ὠὰ καὶ γάλα, καὶ τυρὸν καὶ βούτυρον, καὶ ὅσα ἄλλα ἀλείμματα, ἃ παράγονται ἀπὸ κρέατος ὅλην ἑβδομάδα. Apud Codinum de Offic. Palat. cap. 7. num. 20. ubi agitur de Convivio Imp. in Festo Nativitatis Christi, Κρεωφάγος sumitur pro ea die quâ exactâ Natalium Christi quadragesimâ, edendæ carnis tempus advenit: καὶ ποιῶν εὐχὴν ἐπὶ τῆς βασιλικῆς τραπέζης, διὰ τὸ τὴν Τεσσαρακοστὴν παρελθεῖν, ἀρχὴν δὲ τὴν κρεωφάγον λαβεῖν, λαμβάνει ἄρτον, καὶ μίνθον, καὶ ἀπέρχεται.

ΚΡΗΓ'ΔΙΟΝ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. cap. 661.

ΚΡΗΜΝΑ͂Ν, *Appendere*. Catalogus Reg. Offic. Eccl. ὁ Ἐπὶ τῶν γονάτων κρημνᾷ τὸ ἐπιγονάτιον τοῦ ἀρχιερέως.

ΚΡΗΝΙΗΡΟΚΕ΄ΦΑΛΟΣ, *Crinitus*, εὐπλόκαμος. Prochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Ἀνέχω γείτοναν τινὰν κ᾽ ἔχει παιδὶν ἀγόρην,
Νὰ τὸ εἰπῶ τὶ, μάθε τὸ γραμματικὸν νὰ ζήσῃ;
Παρὰ κρηνηροκέφαλε, πάντως νὰ μ᾽ ὀνομάσῃ.

ΚΡΗΠΙ'Σ, *Gradus altaris*, *sacra mensa*. Euchologium de Ordinat. Episcopi: μετὰ τὴν τοῦ Τρισαγίου συμπλήρωσιν, ἄνεισιν ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν κρηπῖδα πρὸ τῆς τραπέζης. Adde pag. 628. 630. & nostram Constantinopolim Christianam lib. 3. n. 51.

ΚΡΗ'ΤΑΜΑ, *Crithmum*, Κρίθμον.

ΚΡΙΆΔΑ, Κριάνη. Vide in Κριός.

ΚΡΙΆΡΗ, *Aries*, Κριὸς, in Corona pretiosa. Damascenus Studita Homil. 26. πηγαίνει τὸ πρόβατον εἰς τὴν σφαγὴν, καὶ ὥσαν τὸ κριάριν στέκεται ἄφωνον μπροστὰ εἰς ἐκεῖνον ὅπου τὸ κουρεύει. Κριαρέϊον, eâdem notione. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 1. εἶτα δι᾽ ἄλλων δέκα ἡμερῶν δώσεις κρέας κριαρέϊον, εἶτα ἄλλας δέκα μετὰ περιστεροπούλου.

ΚΡΙΑΤΖΟΥΝΙ, *Pediculus fructuum*, Μίσχος.

ΚΡΙΓΙΆΝΕΙΝ, *Stridere*: ex Κριγή, *Stridor*. Agapius in Geoponico cap. 144. καὶ βράσε μὲ ἄσπρο κρασί, καὶ ἀφοῦ κριγιάνῃ, ἀποσφονιασέ το δυνατὰ, βάνε τὸ ζωμὸν εἰς τὸ ἀφτί σου.

ΚΡΙΘΆΡΙ, Κριθάριν, *Hordeum*, κριθή. Κριθάριον, in Gloss. S. Bened. Lexicon MS. Cyrilli, & Epimerismi Herodiani MSS. Κρῖ, τὸ κριθάριν. Al. κριθάριον. Myrepsus sect. 41. cap. 130. ex Cod. MS. μετ᾽ ὕδατος ἀποβρασμένου μετὰ κριθαρίου. Phæmon in Cynosophio pag. 274. κριθάριν λέασον μετὰ ὄξους, &c. Rursum: κριθάριν ἢ κεχήμεθα εἰς ἄργυρον, &c. Ilias Græcobarb. θ.

Τὸ λευκὸν κριθάρ᾽ ἐτρῶγαν στέκοντες ἐκεῖ στ᾽ ἀμάξιας.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἕνα μουλάρι τρώγοντας τὸ κριθάρι, &c. Glossæ Græcobarb. νὰ φάγῃ πολλὴν κριθήν, ἢ κριθθάριν.

ΚΡΙΘΑΡΙ΄ΖΕΙΝ, Κριθοφορεῖν, *Magiam exercere cum hordeo*. Canon Pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: γυνὴ ἡ κριθαρίζουσα, καὶ μαντεύουσα, ἀποστήτω τοῦ ἀποτηματος, ἤγουν ἀποχὴν ποιήσασα τοῦ ἀσχήμου πράγματος τεσσαράκοντα ποιήσει καὶ νηστείαν, &c. Hanc Magiæ seu præstigiarum speciem describit Balsamon ad Can. 61. Synodi Trullanæ: μοναχοὶ δὲ πολλοὶ, καὶ ταῦτα καθηγηταὶ, συνοδικῶς ἐκολάσθησαν, ὅτι προσῆλθον γυναιξί τισι μετὰ κριθαρίων ἀπαγγέλλουσαις τὰ παρά τινων ἀγνοούμενα· τοιαῦταί εἰσι καὶ λεγόμεναι Κριθαρίαι, αἱ τῶν ἐκκλησίαις καὶ τῶν ἁγίαις εἰκόσι

εἰκόσι προσεδρεύουσαι καὶ κηρύττουσαι ἐκ τούτων μανθάνειν τὰ μέλλοντα, καὶ προλέγουσαι ὡσεὶ τινὲς ἔχουσαι Πύθωνος πνεῦμα, τὰ ἀγνοούμενα. Meminit rursum ad Can.65. idem ad Epist. S.Basilij ad Amphiloch. Can.72. αἱ δὲ μᾶλλον ἀρετὴν καὶ ἁγιασμὸν ὑποκρινόμεναι, μετὰ θείων ψαλμωδημάτων ἐνίοτε χειρογραφοῦσι τὰ μέλλοντα, καὶ κριθοφοροῦσι τὰ ἄδηλα, καθὼς ποιοῦσι καὶ αἱ λεγόμεναι Κρίθριαι, &c. Infrà: τὰ κριθοφόρα καὶ γυλιοτόκα γραΐδια. Zonaras ad eundem Can. καὶ αἱ περὶ τῶν γυναικῶν γινόμεναι (προῤῥήσεις) αἱ κριθὰς ἐν χερσὶ τιθεῖσαι, δι' ἐκείνων προλέγουσί τινα.

ΚΡΙΘΗ', quid sit in accipitre, sic innuit Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij pag. 133. ἀλειπταρέα δὲ ἐστὶ τὸ ἐπάνω τῶν ὀπισθίων τὸ ἐξισάμενον, ὅπερ τινὲς καλοῦσι κριθήν.

Κριθαὶ βίβλιαι, apud Psellum MS.de Morbor.nominibus, αἱ ἐκ τῆς Θράκης: *Hordeum Thracicum.*

ΚΡΙ'ΚΕΛΛΟΣ, *Circellus*, transpositione literarum, pro κίρκελλος, ut κρίκος, pro κίρκος, *Circus.* Glossæ Gr.Lat. κρίκελλος, *Circulus.* Acta S. Sylvestri Pap. pag. 27. καὶ εὑρήσεις τὸ σπήλαιον καλέσαντι, ἔνθα ὁ δράκων κοιλάζεται, ἐν ᾧ εἰσὶ πύλαι χαλκαῖ ἔχουσαι κρικέλλους. Mox: ἑλκύσεις πρὸς ἑαυτὸν τὰς πύλας, καὶ ἐν τοῖς κρικέλλοις αὐτῶν εἰσαγάγοις τὴν ἅλυσιν τῆς καλίνας, &c. Codinus in Orig. Constantinop.n.57. καὶ ἦσαν ἀπόχωροι ἐπὶ τοὺς κίονας μετὰ κρικέλλων καὶ κυρλίνων.

Κρικελλοειδής. Constant. Porphyrog. in Themat. Orient.6. βουκέλλος γὰρ τὸ κρικελλοειδὲς ψωμίον καλεῖται.

Κρίκος, κρικέλλιον, eâdem notione in Gloss. Græc. Lat. Suidas & Glossæ Reg. Cod. 2069. κρίκος, τὸ κρικέλλιον. Moschopulus περὶ σχεδῶν, pag.156. κρίκος, τὸ κοινῶς κρικέλλιον. Idem in Lexico Philostrati: ψάλλιον, Ἀττικῶς, ψέλλιον δὲ κοινῶς· καὶ ἐστὶ ψάλλιον ὁ κρίκος τοῦ χαλινοῦ, ἢ ἁπλῶς ὁ κρίκος. Etymologicum: κρίκος, τὸ κρικέλλιον, παρὰ τὸ κλείω. Glossæ Græcobarb. ψέλλια, κρικέλλια, δακτυλίδια. Alexander Trallianus lib. 9. λαβὼν δακτύλιον σιδηροῦν ποίησον γενέσθαι τὸ κρικέλλιον αὐτοῦ ὀκτάγωνον. Leo in Tactic. cap.5.§.2. & Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. ζάβας σὺν καππλίοις τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων ἀνασυρομένας λωρίοις καὶ κρικελλίοις. Constantinus in Tacticis pag.13. ἵνα δὲ ἀνασύρονται ταῦτα ἀπὸ λωρίων καὶ κρικελλίων. Zenobius cent. 4. Proverb.41. ἵππῳ γηράσκοντι, τὰ μείονα κρικέλλια ἐπίβαλε. Sic emendant Viri Docti. Gallicum proverbium, *à vieux cheval, rouge bride.*

ΚΡΙ'ΜΑ, *Peccatum*, ἁμάρτημα. Κριμαλίζειν, *Peccare*, ἁμαρτάνειν. Κριματισμένος, *Peccator*, ἁμαρτωλός.

ΚΡΙΜΙ'ΖΙΝ, *Coccus*, ex Ital. *Cremesino*, & Gall.*Cramoisy*.Vox formata ab Arabica *Kermes*, *Coccus*. Laonicus lib.3. Extr. φέρει δὲ κριμίζιν ξηρὰν, οὕτω καλούμενον πορφυρὰν, ἐπὶ τὰ ἱμάτια, τάτε ἀπὸ ἐρίων καὶ σηρῶν, βαφὴν ἐνδεικνύμενα ἀξίαν λόγου.

ΚΡΙΝΕ'ΛΙΑ, *Pinnæ muri*, Gallis, *Creneaux.* Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Ἐπάλξεις, Τὰ κρινέλια τοῦ τοίχου.

ΚΡΙΝΙ'ΣΚΕΙΝ, pro Κρίνειν. Glossæ Græcobarb. ἐκείνους ὅπου δὲν κρινίσκουνται, ἢ ὅπου δὲν εἶναι δίκαιοι.

ΚΡΙΝΟ'ΜΕΝΟΙ, *Litigantes.* Catalogus Offic. M. Ecclesiæ ex Cod. Reg. ὁ ἐπὶ τῶν Σεκρέτων καθιστῶν τὸ Πατριαρχικὸν σέκρετον ἀθόρυβον καὶ ἀτάραχον, εἰσάγων τοὺς κρινομένους.

ΚΡΙ'ΝΟΝ, *Lilium*, ornamentum in fabricis instar lilij efformatum. Vide Constantinopolim Christianam lib. 3. num.59.

Κρινωνία, genus pilei aut Calyptræ Imperatoris, cum liliorum figuris supra circulum, ut sunt Regum nostrorum Coronæ. Codinus de Offic. Palat. cap.6. n.18. φορεῖ δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ δοκοῦν αὐτῷ φόρεμα, ἤγουν ἡ κρινωνία, ἢ τετρασυλλον, ἢ ἕτερόν τι ὅμοιον τούτοις. Vide Dissert. 24. ad Joinvillam.

ΚΡΙΟ'ΘΕΟΣ, *Ammoniacum*, apud Interpol.Dioscorid. cap.504.

ΚΡΙΟ'Σ, Κριότη. Vide in Κρυός.

Ο' Ἐπὶ τῶν ΚΡΙ'ΣΕΩΝ, Dignitas apud Constantinopolitanos. Balsamon de Incens. τοῦ βασιλέως κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου τὰ θεσπεσιώτατα διατάγματα, τὰ τελεσφορήσαντα τὰ ὀφφίκια τοῦ Ἐπὶ τῶν κρίσεων, καὶ τοῦ Νομοφύλακος, καὶ διοριζόμενα τούτους ἐτησίως μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ἀποφέρεσθαι χάριν ῥόγας ἀνὰ χρυσίου τοσόνδε ποσότητα, καὶ τὰ συνήθη βάϊα. Nicetas Choniates in Cod. Reg. inscribitur Μέγας Λογοθέτης, καὶ Ἐπὶ κρίσεων Γενικοῦ, καὶ Ἔφορος. In Codice verò edito, Ἔφορος καὶ Κριτὴς τοῦ βήλου καὶ προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος. Unde videtur posse colligi eandem Dignitatem fuisse τοῦ Ἐπὶ τῶν κρίσεων, cum Dignitate *Iudicis veli*. Meminit præterea ejusce Magistratus Scholiastes Basilic. tom.1. pag. 236. nec scio an idem qui κριτὴς τῆς Βασιλικῆς κρίσεως, quâ Dignitate donatus Gennadius antequam Patriarcha Constantinopol. dictus fuisset, ut est in Cod. Cæsareo apud Lambecium lib.5. pag.16.

ΚΡΙ'ΣΙΜΑ, Κρίσιμον, *Lis*, Κρίσις, Δίκη.

Κρισολογᾶσαι, *Litigare*, Δικαιολογεῖσθαι, Διαδικάζεσθαι.

ΚΡΙΣΣΟΚΑ'ΒΩΝ, *Equus varicosus.* Vide in Καβων.

ΚΡΙΣΤΑ'ΤΑΙ. Theophanes & ex eo Cedrenus an.8. Leonis Isauri, de Regibus Franciæ 1. Stemmatis: ἐλέγοντο δὲ ἐκ τοῦ γένους ἐκείνου λεγόμενοι Κριστάται, ὃ ἑρμηνεύεται Τριχοραχᾶται· Τρίχας γὰρ εἶχον κατὰ τῆς ῥάχης ἐκφυομένας, ὡς χοῖροι. Eadem habet Cedrenus p.453. sed, ni fallor, errat toto cœlo. *Cristati* enim dicti Franci, quòd pronas in frontem tonso occipiti comas deferrent, quæ Cristæ speciem præferrent, vel certè quòd promissos crines haberent. Unde dicti Τριχαρᾶται, vel Τριχαράτοι, quam vocem cùm non intelligeret, aut malè legisset Theophanes, τριχοραχάτας appellatos perperam putavit. Sidonius Carm.5.

> *Hic quoque monstra domat rutili quibus arce cerebri*
> *Ad frõtem coma tracta jacet, nudatáque Cervix*
> *Setarum per damna nitet.*

Vide Agathiam & alios Scriptores laudatos in Gloss.med.Lat. in *Crinitus*, & infrà in Τριχαράτος.

ΚΡΙΤΑ'ΔΕΣ, *Iudices.* plural. vocis κριτής. Vide Grammaticam Portij. Glossæ Græcobarb. καὶ οἱ κριτάδες ἀποφάσισαν καλὰ δίκαια τοῦ. Joannes Glycas de Vanit. vitæ:

Πλούσιοι, κριτάδες, καὶ ἄρχοντες, καὶ στρατηγοὶ μεγάλοι.

ΚΡΙΤΑ'ΡΙΟΝ, *Creta.* Liber 10. Basilic.tit.3.§. 34.ex l.34. de Dolo malo: ἐπίτρεψάς μοι λίθον, ἢ ψάμμον, ἢ κριτάριον ἐξορύξαι τοῦ ἀγροῦ σου, &c. Eorundem Scholiastes ad lib.15. p.243. *Ruta*, τουτέστι ψάμμος, κριτάριον, ἤτοι λεπτόγειον, καὶ τὰ ὅμοια. Occurrit præterea lib.28. tit.8. §.8. & apud Scholiast.ibid. pag.376. & in Glossis Basil. in ῥοῦτα.

ΚΡΙΤΗ'Σ τοῦ Βήλου, *Iudex Veli*, in Catalogo MS. Offic.Palatij ex Cod.Reg.5.Jus Græco Rom. lib.2. p.120.ὁ κριτὴς τοῦ Βήλου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἱπποδρόμου, Βασίλειος ὁ Πεκούλης. Adde pag.288. Sententia lata in Cosmæ Patr. Constantinopol. depositione apud Allatium lib.2. de Consensu utriusque Eccl.c.12. p.684. τοῦ μεγάλου ἐπιφανεστάτου Κοιαίστωρος καὶ Κριτοῦ τοῦ βήλου κυρίου Βασιλείου τοῦ Πεκούλου, τοῦ Κριτοῦ τοῦ βήλου Ἰωάννου τοῦ Ἀλωπποῦ. Cinnamus lib. 6.n.6. Νικηφόρος τις τῶν ἐκ τοῦ βήλου κριτῶν εἷς ὤν. Nicetas in Isaacio lib.2.n.6. τότε καὶ τῶν κριτῶν βήλου τινὲς εἰς τὸ Ῥῆγα κατὰ λόγον ὁμήρων στελλόμενοι. Anonymus Barensis an.1032. *descendit Michael Protospatha Criti tu Bilu ke tu Ypodromu*, &c. Ad duodecim, veli & Hippodromi κριτὰς fuisse auctor est Balsam.de Chartoph.p.459.Vide Notas nostras ad Cinnam.p.485.& suprà in Ἐπὶ τῶν κρίσεων.

Καθολικὸς κριτής. Extat in Cod.Reg.MS.2023.Philothei Patriarchæ Constantinop. Sancitum in Anathematismos,

thematismos, hoc initio: ὁ περὶ τὰ τοιαῦτα σοφὸς Σέβαςε νομοφύλαξ καὶ καθολικὸς κριτὰ Ἀρμενόπουλε, &c. Ex quibus etiam Constantini Harmenopuli ætas colligi potest. Præterea Καθολικοὶ κριταὶ τῶν Ῥωμαίων subscribunt in Pseudo-Synodo Palamitarum sub Joanne Cantacuzeno Macarius Metropolita Philadelphiæ, & Metropolita Melenici. Vide Ὀρκωμότικον.

Κριτὴς τῆς οἰκουμένης, titulus quem sibi arrogat Gerazimus Patriarcha Antiochenus in Epistola scripta an. 1629. apud Allatium lib.3. de utriusque Ecclesiæ Consens. cap.8. num.4. & Joachimus Patriarcha Alexandrinus, apud Davidem Chytræum in lib. de Statu Ecclesiar. Oriental. pag.84. ut & Meletius itidem Patriarcha Alexandrinus, apud Georgium Douzam in Itinerario Constantinopol. pag. 122. & Joannicius apud Panagiotam in Catechismo Russorum.

Κριτὴς τῶ Σεκρέτυ, in Catalogo MS.Offic. Palatij in Cod.Reg 5. post Magnum Myrtaïtam. Vide Anonymum Combefisianum in Lacapeno n.41. Extr.

Κριτὴς τῶ φοσσάτυ, *Iudex exercitus*, Officium Palatinum, in Catalogo MS.Offic.Palatij ex Cod.Reg. 5. Anonymus Mazarin.

Φοσσάτυ Κριτὴς, ἐξετάζων τὰς δίκας.

Ejus peculiare munus ita describit Codinus cap.5. n.72. ὁ Κριτὴς τῶ φοσσάτυ, τῶ Βασιλέως εἰς τὸ φοσσάτον συνεισκομένυ, τὰς παρεμπιπτούσας ὑποθέσεις τοῖς στρατιώταις, εἴτε περὶ ἀλόγων, εἴτε ἁρμάτων, εἴτε καὶ κύρσων, ἢ περὶ τοιύτυ τινὸς καθιςᾷ καὶ ἐξετάζει. Georgius Cyprius Patr. Constantinopol. in Epist. 175. ad Magnum Logothetam: ἔοικεν ὁ θαυμάσιος τῶ Φοσσάτυ Κριτὴς ὁ πανσέβαςος παλαιάν τινα πρὸς τὸ Τροπαιοφόρον τρέφειν δυσμένειαν, &c.

ΚΡΌΒΥΣΟΣ, Ægyptiis, *Eryngium* apud Interpol. Diosc. c.429. Κόβυσος, *Sempervivum minus*, cap.672.

ΚΡΟΚΆΤΟ, *Rubeus*, in Turcogr. Crusij.

ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΙΆΡΑ, Demetrius Constantinop. lib.1.Hieracosophij c.48. λαβὼν μέλι Ἀττικὸν, ἄκαπνον, καὶ κροκοδειλιάρας κόπρυ λευκῆς, τὰ ἴσα μίξας.

ΚΡΟΚΟΔΊΑΝΟΝ, *Dipsacus*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Διψακός, τὸ σεντύκλιν, ὃ καὶ κροκοδιάνον λέγεται.

ΚΡΟΚΟΔΊΛΛΙΟΝ, Prophetis, *Dracontea*; apud Apuleium c.14.

ΚΡΌΚΟΛΎΚΗΣ, *Lycium*, arbor cujus meminit Plinius, Dioscorides, &c. Ruellius lib.1. cap. 117. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. Λύκιον ἰνδικὸν. ὃ παρὰ τοῖς ἰδιώταις λέγεται Κροκολύκης. Gloss.aliæ MSS. ex Cod.Reg.1334. habent Κροκολύτης. Λύκιον, ὃ παρὰ τοῖς ἰδιώταις Κροκολύτης λέγεται. Κροκολύκιον dicitur Myrepso *succus Lycij*, coloris crocei vel lutei, quo lanæ tinguntur. Sed & idem Neophytus ita dictam Betonicam seu ejus succum scribit: Βετονίκη, τὸ παρὰ τοῖς ἰδιώταις, τὸ λεγόμενον Κροκολύκιον. Vide Salmasium ad Plinium p.1164.

ΚΡΟΚΟΜΈΡΙΟΝ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscor. cap.713.

ΚΡΟΚΌΤΤΑ, Indis *Hyæna*, apud Porphyrium lib.3. de Abstin. p.250.

ΚΡΟΜΙΔΟΦΥΛΛΟΝ, *Dictamum*. Vide Bellonium lib.1. Observat. cap. 18.

ΚΡΟΝΙΆΣ. Vox ignota Fuchsio apud Myrepsum sect.19. c.16.

ΚΡΟΝΊΔΑ. Demetrius Constantinopolit.lib.1. Hieracosophij p.92. εἶτα πορφύραν κρονίδαν ἑλίξας δακτύλῳ σε, &c. Sed legendum κροκίδαν nemo non videt.

ΚΡΌΝΙΟΝ, *Delphinium*, apud Interp.Dioscor.c.489.

ΚΡΌΝΟΣ, Prophetis, *Coniza minor*, apud Interpol.Dioscor.c.542.

ΚΡΌΝΟΥ τροφὴ, Prophetis, *Equisetum*, ἵππουρις, apud Interpol. Dioscorid. cap.628.

ΚΡΌΣΣΑΣ, perperam legi, pro ἐξώςας in l. Meniana, Cod. de ædific. privat. in Codice Haloandri, notat Cujacius lib.1. Observ. cap.30.

ΚΡΟΎΓΕΙΝ, pro κρύειν, *Pulsare*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἀπέξω κατακρύγασιν καὶ τότες ἐνεμένα,
Ἄνοιξαν τὸ καὶ μπίκασι πρὶν νὰν περκεςμένα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

Ἔκρυγαν κόλπυς φοβερὸς, κίως δράκοντες ἐμποίησαν.

ΚΡΟΥΔΈΛΑΦΟΣ, *Cervus*. Nicetas in Alexio lib.3.Extr. οἱ δ' ἀνὰ κράτος ἐδραπέτευον, καὶ μάλιςα οἱ ςρατηγοὶ, ὡς κρυδέλαφοι πλέον δειλανδροι.

ΚΡΟΥΚΈΛΙ, *Corona annulus*, *Circulus*, κυκλίσκος τῆς ἁλύσεως. Ex voce κρίκος.

ΚΡΟΥΜΈΝΑ, *Crumena*, μπόρσα, πυγὴ, φασκώλιον, in Corona pretiosa.

ΚΡΟΥΣΆΡΟΣ, pro κυρσάρος. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

Ἄνθρωποι ξενοὶ ζήτηται, καὶ δράκοι, ἢ κρυσάροι.

Vide in κύρσος.

ΚΡΟΥΣΜΑ, *Signi in Ecclesia pulsatio*, seu *ligni*, vel *ferri*, *apud Græcos*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.42. ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀναςὰς ὁ ἅγιος πρὸ τῆς τῶ κρύσματος ὥρας. Auctor Vitæ S.Niconis: καὶ τῷ τῶ ξύλυ κρύσμαλι πᾶσαν συνκαλέσας τὴν ἀδελφότητα. Vita Athanasij Galesij Patr. Constantinopol. καὶ τῷ τῶ μεσονυκτίων ὕμνων τῶ ξύλυ κρύσματι, πρῶτος πάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εὑρίσκετο. Theodorus Petreorum Episcopus in Vita S.Theodosij Archimandritæ: ἀναιδῶς τῷ ξύλῳ ἔκρυον παρὰ τὴν εἰσθυῖαν παντελῶς ὥραν. Vita Nicolai Studitæ pag. 499. ὑποσημᾶναι τοῖς ἀδελφοῖς τὰ τῶ ξύλυ κρύματα παρακελευσάμενος. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num.12. κρυσμάτων τε καὶ σημάντρων τύτε ἕνεκα γινομένων, πρὸς τὸ συναχθῆναι πάντας τὺς πατέρας ἐν τοῖς ἑαυτῶν κελλίοις ὄντας διεσπαρμένυς, ὡς θανάτυ παρυσίας μηνύματα τῶ ξύλυ τὰ κρύσματα ἠκροώμεθα, &c. Synaxariũ Colbert.in S.Euphrosyno 11, Sept. ὡς τὸ ξύλον ἔκρυσε τῆς ἑωθινῆς ὑμνῳδίας, &c. Vita MS. S.Blasij: παρελθὼ κελεύσας κρυσθῆναι τὸ ξύλον, ἤχετο τῆς ἑωθινῆς. Typicum S. Sabæ cap.6. τῶν ἰδίων κελλίων ἐκ ἐξέρχονται, ἄχρι τῶ κρύσματος τῆς ἐκκλησίας. Ordo Monasterij Casulorum: μετὰ δὲ τὴν λειτυργίαν τῶν πρηγιασμένων κρύει τὸ κρῦσμα, καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 38. κρυσθήσεται τὸ μέγα σημαντήριον. Κρύειν εἰς τὴν σύναξιν, in Vita S.Pachomij num.39. Κρύειν εἰς τὸ φαγεῖν, num. 43. Κρυσμαθέντος τῶ ξύλυ, in Jambis Theodori Studitæ. Vita S.Euphrosynes & Paphnutij MS. καὶ κελεύει κρῦσαι τὸ ξύλον ἵνα συναχθῶσιν οἱ ἀδελφοί. Paradisus, seu liber SS. Senum MS. καὶ πρὶν αὐτὺς κρῦσαι, ἤκυσαν αὐτῶν ψαλλόντων. Leontius Presbyter in Vita MS. S.Gregorij Acrigentini: ἐπέτρεψαν δὲ Ἀρχιδιακόνῳ κρυσθῆναι τὸ ξύλον τῶ ὄρθρυ τῶ ἑωθινῶν. Κρύειν τὸ σήμαντρον, τὸ σίδηρον, in Triodio & Typico S. Sabæ, non semel. Vide Σημαντήριον, & Gloss.med.Lat. in *Campana*, & *Pulsare*.

ΚΡΟΥΣΟΣ. Vide in Κύρσος.

ΚΡΟΥΣΤΑΛΟΣ, *Crystallus*. Olympiodorus Philosophus Alexandrinus in Zosimum, MS. καὶ χρὴ εἰδέναι, ἐκ τῆς ποιήσεως τῶ σμαράγδυ, ἥτις ἔχει ὅτω κρυςάλυ καλῦ γοδίο χαλκῦ κεκαυμένυ Γ'. πρότερον ποίει τὸ κρύςαλον ἀκρότερον, &c.

ΚΡΟΥΣΤΆΝΗ, *Chelidonium magnum*, Dacis, apud Interpol.Dioscor. c.399.

Κρυφίκι. Zosimus Panopolita, seu Anonymus MS. de Rotundandis margaritis: λεύκωσις ςυγνῶν καὶ ῥυπαρῶν,

ρῶν. Βάλλε εἰς βολβὸν, ἢ εἰς κρυφίκιν, καὶ περισκέπαζον ςέαρ τι ἄρτε, καὶ ὅπλα φέρνω, ἢ κλιβάνω, καὶ λδυκαίνονται.

ΚΡΟΥΦΟΣ, Κρυφὸς, *Secretus*. Κρυφὰ, Κρυφὰ, *Secretò*.

ΚΡΥΑΔΑ. Vide in Κρυός.

ΚΡΥΑΜΒΟΡΟΥΜ, & Κριαμβόρυμ. Myrepsus sect. 1. cap. 314. Cod. MS. Editi verò 320. ὁ διὰ κρυαμβόρυμ τροχίσκος. At cap. 464. MS. Cod. & 320. Editi, scribitur κριαμβόρυμ. Vox Fuchsio incognita.

ΚΡΥΒΓΕΙΝ, *Abscondere*. Κρύβεσθαι, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. Κρύπτει, κρύφει, κρύβγει.

Κρυμμένο, *Absconditum*, κεκρυμμένον, in Corona pretiosa.

ΚΡΥΟΣ, Κρυώμενος, *Frigidus*, *Gelidus*, κρυερὸς, κρυμώδης. Hinc Κρυαὶ πηγαὶ, *Gelidioris & frigidioris aquæ fontes*, hodiernis Græcis. Scylitzes pag. 836. & Zonaras pag. 223. τὴν δὲ Καισαρείαν παρελθὼν, εἰς τὴν λεγομένην κατλώτησε Κρυὰν πηγήν.

Κρυοτζικὸς, *Subfrigidus*, ὑπόψυχρος.

Κρυάδα, Κριάδα, *Frigus*, *Algor*, κρυός. Proverbia Græcobarb. MSS. ὁ Θεὸς μὲ τὰ ῥοῦχα μερίζει καὶ τὴν κρυάδαν. Glossæ Græcobarb. βοηθεῖ καλάδικα τῷ ἀέρος καὶ κρυάδος. Alibi: βοηθεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ἄνεμον, ἤγουν ὅταν ἔνι κρυάδα.

Κρυοήκειον, *Vas refrigerando potui idoneum*. Codinus de Offic. Palat. c. 22. n. 5. ὡσαύτως καὶ οἱ τὰ κρυοήκεια φέροντες παροινοχόοι ἔφιπποι καὶ αὐτοὶ ἔνδον τῷ παλατίε εἰσέρχονται.

Κριὸς, Idem quod Κρυὸς, *Frigidus*. Agapius in Geoponico cap. 191. ὅταν βράζει τὸ κρέας, εὐγαλέτο, καὶ βάλετο εἰς κριὸν νερὸν, νὰ ςαμαλήσῃ ἕνα Πάτερ ἡμῶν, &c.

Κρυερὸς, eâdem notione. Itinerarium MS. Theodosij Zygomalæ: ὅπε δύο πηγαὶ βρύσεις μεγάλαι καὶ θαυμασίαι, κρυερὰ κρυερὰ μία, καὶ θερμὴ θερμοτάτη ἑτέρα.

Κριάδα, *Frigus*, ψύχος, in Corona pretiosa.

Κρίοτη, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ὥσπερ τὸ ῥόδον ἔχει τὴν ἄνοιξιν τὴν κρίοτην.

Idem lib. 9.

Ταύτη πῶνε ὁλόκληςα ςὲς κάμπες καὶ λιβάδια
Ἀπετὴν κρίοτην τῆς νυκτὸς, καὶ παρευθὺς ἀνοίγει.

Et lib. 10.

Μαυτὸν ὅπε ἐγνώριζε τὴν κρίοτην καὶ τὴν θέρμην.

Historia Apollonij Tyrij:

Εὐγάλη καὶ σκεπάζε τον ςὴν κρίοτην ὅπε θώρη.

Κρίον, *Gelu*. Historia Bertrandi Romani MS.

Ἄσπρον ἦτον τὸ ςῆθος τῆς, μαρμάρε ὥσπερ κρίον.

Κριάνη. Vide in Νεάκιαν.

ΚΡΥΟΣ, *Crystallus*, Scholiasti Aristophanis ad Nubes: διαφανῆ λίθον, ἰδιωτικῶς λεγόμενον κρύος, ἐοικότα δὲ ὑάλῳ. Epiphanius Episcopus Cypri de 12. Lapidib. Summi Pontific. MS. λίθος ὁ κρύςαλος, ὁ καὶ κρύον λεγόμενον, &c. Apud Annam Comnenam pag. 94. ἐμπότης κρύος, *Poculum Crystallinum*. Anonymus de S. Sophia: ἐντιθέμενος δὲ πολυτίμες λίθες, σὺν κιόνων ὁλοχρύσων, καὶ κρύων, καὶ ἀσπίδων, καὶ σαπφείρων.

ΚΡΥΟΣ, Græcis recentioribus præterea significat *Cisternæ tectorium*. Zosimus Panopolita MS. de Rotundandis margaritis: ἐπάνω δὲ τῆς τοιέτε ζωμῆ ἐπίῤῥανον κρύον κινςέρνης κεκαυμένε καὶ τετριμμένε καλῶς μέρος ὀλίγον.

ΚΡΥΣΤΑΛΙΟΝ, *Silvacium*, *Psyllium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 652.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΣ. Maximus Cythær. in Synax. 28. April. in S. Patricio Pruſ. τὸ δὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, καθὼς λέγεσιν, ἐστὶ κολαςήριον τῶν ἀσεβῶν, καθὼς καὶ τὸ κατώτατον ὕδωρ, τὸ λέγεσιν Κρύςαλλον, καὶ Τάρταρον, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ θεοὶ τῶν κολάζονται αἰωνίως. At 19. Maij paullò aliter: τὸ δὲ κάτω ὕδωρ πηχθὲν εἰς κρύςαλλον ὀνομάζεται τάρταρος.

ΚΡΥΦΟΓΑΜΟΣ, *Clandestinæ nuptiæ*, *Illicitus Concubitus*, *Stuprum*, apud Balsamonem ad Nomocan. Photij pag. 138. 1. Edit. κρυφογαμία, in Nomocanone Coteleriano num. 326. quomodo fortè legendum apud Logothetam in Michaële Theophili F. num. 4. pro Κρυψιγαμία.

ΚΡΥΦΟΔΙΔΕΙΝ, *Subministrare*, Ὑποχορηγεῖν, ἐκπορίζειν.

ΚΡΩΜΑΚΩΤΟΙ τόποι. Vide Eustathium ad Iliad. β.

ΚΤΕΝΗ, *Pecten*, τρίχαπτον, in Corona pretiosa. Κτείς.

ΚΤΕΝΝΕΙΝ, pro κτείνειν, *Occidere*. Hinc ἀποκτέννειν, apud Theophan. anno 21. Heraclij.

ΚΤΗΚΙΟ, *Tabes*, *Tabum*, φθίσις. Κτηκιάρης, *Tabidus*, φθισικὸς, τακηρός. Κτηκιάζειν, Κτικιάζειν, *Tabescere*, *Tabe laborare*, τήκεσθαι, φθίνεσθαι.

ΚΤΗΜΑΤΑ, *Quadrupedes*, *Iumenta*. Eustathius: ὅτι δὲ καὶ οἱ χωρητικώτεροι τῶν ἄρτι κτήματα φασὶ τὰ τετράποδα, οἴδασιν οἱ ὁμιλῦντες αὐτοῖς. Idem in Iliad. ξ. ad illud, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν. Ὅτι δὲ ἐπιμελῶς ἐκτήνοτρόφεν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὡς ἐν ἀγαθῷ ἔκειτο αὐτοῖς τὸ περιεσιάζεσθαι, καὶ ὅτι παρώνυμον τῇ κτήσει τὸ κτῆνος, καὶ ὡς μέχρι τῶ νῦν παρὰ πολλοῖς, ἡ ἐν ζώοις περιεσία κτήματα λέγεται δῆλόν ἐστι.

Κτηματῖται, *Prædiorum possessores*. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist. 24. τίς γὰρ τῶν λοιπῶν τοῖς μὴ κτηματίταις τὰ περιόντα συνάξει, &c.

ΚΤΗΝΟΒΑΤΑΙ, *Qui cum jumentis rem habent*. Harmenopulus lib. 6. tit. 4. §. 4. οἱ ἀλογευόμενοι, ἤγουν οἱ κτηνοβάται καυλοπεπώσαν.

ΚΤΗΝΟΜΙΣΘΙΟΝ, *Iumentorum vectura*. Ita hanc vocem Latinam ex Ulpiano exponit liber 53. Basilic. tit. 5. §. 6. ἢ ὑπὲρ μισθῦ τῶν ὀρέων, ἢ τῶν μεσιαύλε, ἢ ὑπὲρ τῶν κτηνομισθίων. Ubi Glossa Interlinearis: τῶν ἀγωγιασθέντων ὑποζυγίων, ἤτοι τῶν τὰ φορτία βαςαζόντων.

ΚΤΗΤΟΡΕΣ, *Municipes*, *qui in Urbe domos possident*: *Possessores* nudè dicti Liberato Diacono cap. 20. & aliis, ut in Gloss. med. Lat. à nobis observatum. Gloss. Gr. Lat. Κτήτωρ, *Possessor*, *Bonorum possessor*. Glossæ Basilic. Ποσέσωρ, Κτήτωρ, Κτήτορες ἢ οἰκήτορες, in Nov. 128. cap. 16. Lib. 6. Basilic. tit. 1. §. 13. τοῖς συγκλητικοῖς, καὶ τοῖς λαμπροτάτοις κτήτορσι πᾶσιν εἰς τὸ ἀμεθλιακὸν ἔδαφος, —— χωρὶς αἰτήσεως διατρίβειν καὶ οἰκεῖν παρέχομεν ἐξεσίαν. Et §. 58. παλατῖνος δὲ ὁ κτήτωρ μὴ εὐλαβείσθω. Vita S. Joannis Eleemosynarij αἰσθόμενός τε τῶν τὴν πόλιν οἰκέντων κτητόρων τὴν περιέχεσαν τὴν ἁγιωτάτην ςένωσιν, καὶ παντελῆ ἀπορίαν, &c. Vita MS. S. Joannis Chrysostomi: Τιμώμενος ὑπὸ παντὸς τῶ λαῶ, καὶ τῶν κτητόρων καὶ ἀρχόντων τῆς πόλεως. Theophanes an. 7. Phocæ, ubi de Seditione Alexandriæ, in qua cæsus Patriarcha: ἐφόνευσαν καὶ πολλὰς κτήτορων, καὶ ἔκαυσαν αὐτὰς. Adde eundem in Nicephoro Generali an. 1. pag. 405. Codicem Canonum Eccl. Afric. cap. 95. Concilium Calchedon. Act. 16. pag. 818. Edit. Labbæi, Joan. Moschum in Limon. cap. 195. Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. cap. 26. Chonicon Alexandrin. pag. p. 614. 890. Justinian. in Nov. 8. in Procem. §. 1. Nov. 149. lib. 54. Basilic. tit. 11. &c.

Κτήτορες præterea dicuntur vulgò *Monasteriorum* aut *Ædium Sacrarum Conditores*, seu *Fundatores*, qui & κτίςορες interdum appellantur, uti vocem κτήτορες vertit Hesychius. Liturgia Chrysostomi apud Goarum pag. 101. μνημόνευε δὲ καὶ τῶν κτητόρων, καὶ τῶν ἐντελαμένων ἡμῖν, &c. Similia habet Liturgia Basilij ex Cod.

Cod. Cryptoferrat apud eundem Goarum p.177. Euchologium p.39. δεόμεθα ὑπὲρ τ̃ μακαρίων κ̀ ἀειμνήςων κτητόρων τ̃ ἁγίας μονῆς ταύτης. Ita usurpant Nomocanon Cotelerianus num.12. & Joannes Antiochenus Patr. de Charisticariis num.8. 11. 14.

Κτητορικὸν τυπικὸν, apud Balsamonem Responso 53. & in Scholio ad sect.2. tit.6. Sacrorum Canonum Constantini Harmenopuli: εἰ δὲ τις καὶ πλέον τ̃ ἑπτὰ ἡμερῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς τούτων, ἢ ἑκοντὶ, ἢ ἀπὸ κτητορικοῦ συμωθούμενος νηςεύσει, οὐ καλαισχυνθήσεται: ubi Leunclavius *Fundatoriam regulam* vertit, minùs rectè Allatius *municipale typicum*; est enim *Ordinarius*, uti Latini vocant, à fundatoribus *exaratus & descriptus*. Vide eundem Balsamonem apud Eruditum Cotelerium ad Constitut. Apostol. Clement. pag. 254. & infrà in Τυπικόν.

Κτητορικὸν δίκαιον, *Ius Patronatus*, Jus quod Monasterij Conditor in illud sibi reservavit, vel quod illi competit ratione fundationis. Sancitum Manuëlis Charitopuli in Jure Græco-Rom. lib. 3. pag. 242. ὡς τὸ κτητορικὸν δίκαιον ἀνακαλέσμενος ἐν τῷ ὑπὸ τ̃ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ τελοῦντι ἀνέκαθεν μοναςηρίῳ. Infrà: πειρῶνται ἕτερον ἀνεγεῖραι ναὸν ἐπὶ ςαυροπηγίῳ Πατριαρχικῷ, καὶ ἀποσπάσαι ἀπὸ τ̃ ἐπισκοπικοῦ μοναςηρίου τὰ παρὰ τ̃ προγόνων αὐτοῦ, ἢ τινῶν προσηλῶν αὐτοῦ φιλοχρίςων, προσκυρωθέντα αὐτῷ κτήματα. Ita Pachymeres lib.8. cap.31. κτητορικὸν δίκαιον, *Ius Patronatus* intelligit: καὶ τὸ νεκρὸν Νικαίαζε κομισθῆναι ἐν τῇ Τορνικίου μονῇ, κατά τι κτητορικὸν ἀπὸ τ̃ συζύγου δίκαιον, ἐνσεριασθησόμενον.

ΚΤΗΤΟ'ΡΙΟΝ. Vide in Κτητόριον.

ΚΤΙΠΑ͂Ν, pro κτυπεῖν, *Sonum edere*, *Obstrepere*. Glossæ Græcobarb. ταράττεται, ἀνακατόνεται, κτιπᾷ τὰ χεῖλά του. Canonion Mathematicum: τ̃ λιχνάρη τὸ φιτίλιν ἐὰν κτιπᾷ.

ΚΤΙ'ΡΕΙΟΝ, *Structura*, *Fabrica*, Κτίσμα, οἰκοδομή.

ΚΤΙΣΜΑΤΟΛΑ'ΤΡΑΙ, in sententiis de Imaginib. in Bibl. Patr. tom.11. pag.727. Vide ξυλολάτραι.

ΚΤΙΣΤΑ'ΔΕΣ, *Fabri lignarij*, in Turcogr. Crusij pag.255.

ΚΤΑΙΣΤΩΡ, Κυαισίτωρ, Κυεςιωνάριος. Vide in Κοιαίςωρ.

ΚΥΑΡΑΣΕΛΕ'ΝΗ, Κυαρασελήνη, *Iris*, Ἶρις.

ΚΥ'ΒΑΡΟΣ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ὡς κύβαροι ἐκλάνε μας διατλῆναι σὰν κοράκοι.

ΚΥΒΕ'ΛΑΙΟΝ, *Medium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 600. Κυβέλιον, *Viola*, apud eundem cap.704.

ΚΥΒΕΡΝΙΤΑ'ΔΕΣ, *Gubernatores*. Glossæ Græcobarb. Ἄρχοντες, ἤγουν κυβερνά, ἢ κυβερνιτάδες.

Κυβέρνιον, *Gubernium*, in Gloss. Lat.Gr.

ΚΥ'ΒΗ, *Caput*, ἡ κεφαλὴ, in Lexico MS. Cyrilli. Videtur usurpare pro *Cubito* Georgius Sanginatius de partib. Corpor. MS.

Κύβη, ἀγκώνη, καὶ ἐγκὰς, ὠλὴν, ἐγξῶνάς ἐςι.

Vide Auctorem Etymologici in Κύβος.

ΚΥ'ΒΙΤΟΣ, *Cubitus*. Glossæ MSS. Reg. Codd. 1708. & 2062. κύβιτος, ὁ ἀγκών. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Καὶ κέβλην μὲν τὴν κεφαλὴν, κύβιτον τ̃ ἀγκῶνα.

Similia habet in Opusculo de Morborum nominibus. Erotianus in Lexico Hippocrat. Κυβιτῷ. Βακχεῖος φησὶ κυβοειδῆ ὀςαρίῳ, τῇ πτέρνῃ· οἱ δὲ πλεῖους τῷ ἀγκῶνι. Ubi Henr. Stephanus observat apud Galenum legi κυβίτῳ. Vide Lexicographos.

ΚΥΒΟΚΥ'ΒΟΣ, vox Arithmeticorum. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epist.71. ἐγὼ καθεύδω, καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ, καὶ ἀεί τι ἠκριβολογεῖτο· καὶ οὕτως τὴν μονάδα εἰς μέρη τέμνει, καὶ ἀμαθεῖς δείξει τοὺς ἀμετρῆ λέγοντας· ὁ δὲ καὶ κύβους ᾔδει, καὶ κυβοκύβους, καὶ τοῖς μὴ εἰδόσιν ἡρμήνευε.

ΚΥΒΟΥ'ΡΗ. Vide in Κιβώριον.

ΚΥΔΟ'ΝΗ, Κυδώνι, *Cotoneum*, *Cydonium*, μῆλον κυδώνιον. Demetrius Constantinopol. lib.2. Hieracosophij cap.35. τὸ ὑγρὸν τ̃ κυδόνης ἢ κίτρου ἀποπιέσεις μετὰ οἴνου παλαιοῦ ἢ μέλιτος.

Κυδωνιάτον, *Cydoniatum*. Simeon Sethi de Facultat. Cibor. τὸ δὲ παρ' αὐτοῖς κυδωνιάτον εὐςόμαχον καὶ ἥπατος ῥωςικόν. Nonus de Morbor. curat. cap. 158. καὶ τὸ, διὰ τριῶν πεπερέων, καὶ τὸ κυδωνάτιον, καὶ τὸ διοσπολίτικον, καὶ τὰ τοιαῦτα. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 121. τὸ κυδωνάτο κινᾷ τὸ οὖρος, &c. Adde cap.131. In Vita MS. S. Andreæ Sali: ὡς εἶδος κυδομάτου, legendum videtur κυδωνιάτου.

ΚΥ'ΘΡΟΝ, *Olla*, χύτρα. Moschion de Morbis mulierum cap.136. Extr. σπόγγον καινὸν πίνῃ ὑγρῷ καθυγραινόμενον ἐν κύθρῳ καινῷ βαλεῖς, &c.

Κυθροκάνδηλον. Breviarium Adespoton: κυθροκάνδηλον, κανδήλα, μανουάλιον, ξεςίον, κονδάκιον τ̃ ἐκκλησίας. Ubi Meursius emendat Κυπροκάνδηλον, ut sit *candelabrum ex are Cyprio*. At nihil opinor mutandum, intelligitur enim *Olla*, seu *Crater*, cum candela, id est Lychno oleario.

ΚΥΪΝΚΕΝΝΑ'ΛΙΑ, *Quinquennalia*. Chronicon Alexandrinum an. 13. Arcadij: ἐπὶ τούτων τ̃ ὑπάτων ἐπετελέσθη κυϊνκεννάλια Θεοδοσίου νέου Αὐγούςου ἐν ΚΠ.

ΚΥΪ'ΡΑΝΙΟΝ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap.733.

ΚΥΚΛΑ'ΡΙΟΣ, *Circulator*, *Circumcellio*. Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag.130. ἄλλος τις κυκλαρίων ψευδερεμιτῶν.

ΚΥΚΛΙ'ΟΝ, *Concha altaris*, de qua egimus in Constantinopoli Christ. lib.3. sect. 50. Anonymus in Descript. S.Sophiæ pag.256 ἀναδύων δὲ εἰσπορεύεσθαι ἐν τῷ ἱλυμάτι, τῷ καλυμμένῳ Κυκλίῳ, ὑπερ ἐςιν ὑποκάτω βαθμίδων, τοῦτο ἅγια ἁγίων προσηγόρευσεν.

ΚΥ'ΚΛΑΙΟΣ, ζῶον, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij.

ΚΥΚΛΟ'ΠΟΔΕΣ, *Calcei circulis ferreis in soleis muniti*, quibus nives montium calcare licet. Theophanes an.1. Leonis Isauri: λαβὼν δὲ ὁ Σπαθάριος πεντήκοντα ἄλλους, καὶ ὑπερβὰς μετὰ κυκλοπόδων Μαΐου μηνὸς τὰς χιόνας τ̃ Καυκασίων, εὗρεν αὐτοὺς, &c. Ubi Miscella: *transivit cum Cyclopedibus mense Maio Caucasios montes*, *&c.*

ΚΥ'ΚΛΟΣ, *Cyclus*, annorum quindecim, quot constat Indictionum periodus, revolutio, ut est apud Cujacium lib. 6. Observ. cap. 6. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κύκλος, σφαῖρα, ἐνιαυτὸς, κόσμος. Adde Auctorem Etymologici in Ἐγκύκλιος. Justinianus in Nov.149. cap.1. μέχρι τ̃ ὀκτάυας ἐπινεμήσεως καὶ αὐτ̃ τ̃ ἐνεςῶτος κύκλου. In Edicto 13. cap. 15. μέχρι τ̃ δευτέρας ἐπινεμήσεως τ̃ παρῳχηκότος κύκλου. Concil. Constantinopolit. III. Act. 13. pag.947. πρὸ πεντήκοντα ἐξ χρόνων, κατὰ τὴν ιδ' ἐπινέμησιν τ̃ παρελθόντος κύκλου. Evagrius lib.2. cap.12. ἀνὰ τὴν ἑνδεκάτην ἐπινέμησιν τ̃ κύκλου. Lib.3. cap.33. ἀνὰ τ̃ Δίον μῆνα τ̃ ἑκτ̃ ἐπινεμήσεως τ̃ τηνικάδε κύκλου. Lib.4. cap 29. ἐν τ̃ περιόδοις τ̃ κύκλων τ̃ καλουμένων ἐπινεμήσεων. Et infrà: ὅτε δ' οὖν ταῦτα ἔγραφον, ὄγδοον καὶ πεντηκοςὸν τ̃ ἡλικίας ἄγων ἔτος, οὐ πρόσω τούτων δύο χρόνων, ἤδη τετράκις ἐπισκήψαντος τ̃ πάθους ἀνὰ τὴν Ἀντιόχου, ἐπεὶ τέταρτος ἀπ' ἀρχῆς διῆλθε κύκλος. Ubi Valesius, *quatuor siquidem Indictionum Circuli ab exordio hujus mali praterierunt*. Libellus Monachor. Apameensium in Synodo Hierosol. ἐςιγήσαμεν ἐν τοῖς φθάσασιν κύκλοις δυναςείᾳ τ̃ τότε κρατούντων. Ubi vetus Interpres: *Siluimus superioribus annis*, &c.

Κύκλος σεληνιακὸς, *Cyclus Lunaris.* Astronomiæ Canones Persici MSS. εἰ μὴ ἡ διὰ τοῦ ιθʹ. Ῥωμαϊκῶν ἐτῶν, οὓς σεληνιακοὺς κύκλους καλοῦμεν.

Κύκλος, *Circulus multa lumina continens*, quem *Coronam* Scriptores Latini vocant, uti docuimus in Gloss. med. Lat. Continuator Theophanis lib. 4. n.45. καὶ ὁ εἰς φωταγωγίαν κατασκευασθεὶς αὐτῷ κύκλος, ὅπερ φασὶ πολυκάνδηλον.

ΚΥΚΛΟΥ͂Ν, vox Liturgica, de Sacerdotibus qui inter sacra Officia sacram mensam thurificando circumeunt: κύκλῳ τὴν ἱερὰν θυμιᾷν τράπεζαν, apud Symeonem Thessalon. lib. de Templo pag.222. Euchologium de Ordinatione Diaconi: καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς ἅγιον βῆμα, κυκλοῦντες τὴν ἁγίαν τράπεζαν τρὶς, ψάλλοντες, &c. Ita in Ordinatione Presbyteri p.292. & alibi pag. 297. 327. 370. 708. Synesius in Catastasi: βαδιοῦμαι πρῶτον ἐπὶ τὸν νεὼν τοῦ Θεοῦ, κυκλώσομαι τὸ θυσιαστήριον, δάκρυσι βρέξω τὸ τιμαλφέστατον ἔδαφος, &c. Symeon Thessalonicensis de Sacrament. seu de Sacris Ordinat. cap.4. pag.136. τρὶς μὲν κυκλοῦσιν διὰ τὴν τιμὴν τῆς Τριάδος, &c. Quam vocem idem explicat: τῶν ἀρχιδιακόνων καὶ λοιπῶν ἄλλων προηγουμένων κυκλεῖται, καὶ χορείαν ποιεῖ περὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, συνιστῶν καὶ αὐτὸς χορείαν ἀγγέλων καὶ ἱερέων. Adde cap.5.p.143. cap.7. pag.159. De hoc ritu consulendi Franc. Hallerius lib. de Sacris Ordinationibus, & Goarus ad Euchologium.

ΚΥΚΛΟΦΟΙΝΙ΄ΚΙΑ, *Palmulæ circum palmam enascentes.* Achmes Onirocrit. cap. 256. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι φοίνικα μακρὸν ἐθεώρει, ἔχοντα μικρὰ κυκλοφοινίκια δένδρα, εὑρήσει εὐγενεστάτην γυναῖκα μετὰ τῆς φαμιλίας αὐτῆς.

ΚΥΚΥ΄ΔΙ, *Galla*, *Fructus quercus*, Κηκίς. Agapius in Geoponico cap. 105. βάλε μίαν οὐγγίαν καλακάνθι, δύο κομμίδι, καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας κυκύδι, &c.

ΚΥΚΩΛΙ΄Σ, Dacis, *Solanum somniferum*, apud Interpol.Dioscor.cap.655.

ΚΥ΄ΛΑΣ, *Piscis genus.* Scholiastes Oppiani lib. 3. v.399. λάειμον, τὸ λεγόμενον κύλας, εἶδος ἰχθύος.

ΚΥΛΙΝΔΡΩΤΟΙ΄ dicuntur ναοὶ, seu Templa quæ in Cylindri speciem supernè interius camerantur. Joan. Phocas in Descript. T. S. num. 14. ὁ δὲ τοιοῦτος ναὸς ἐστι παμμέγας, κυλινδρωτὴν ἔχων τὴν ὀροφήν. num.15. ὁ δὲ τοιοῦτος ναός ἐστιν ὁ πᾶς θολωτὸς, ἐπιμήκης, κυλινδρωτός. Num.18. μέσον δὲ ταύτης ἵσταται ὁ ναὸς κυλινδρωτὴν καὶ οὗτος ἔχων τὴν ὀροφήν. Denique num.35. καὶ ναὸς μέσον αὐτοῦ ἐγχώρηγος τρούλλωτος ἵδρυται ἐν κυλινδρωτοῖς θόλοις ἐπικαθήμενος. Vide Allatium de Recentior. Græcor. Templis p.160.

ΚΥ΄ΛΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ΚΥΛΙ΄ΣΤΡΑ. Synodus Trullana Can. 71. τοὺς διδασκομένους τοὺς πολιτικοὺς νόμους μὴ δεῖν τοῖς Ἑλληνικοῖς ἔθεσι κεχρῆσθαι, μήτε μὴν ἐπὶ θέατρον ἄγεσθαι, ἢ τὰς λεγομένας κυλίστρας ἐπιτελεῖν. Ubi Balsamon: Κυλίστραι δὲ ἐγίνοντο, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μεταξὺ τῶν διδασκόντων· τῶν μὲν γὰρ ἰδιαζόντων τῶν δὲ τῶν μαθητῶν, τῶν δὲ ἑτέρωθεν ἀντιπιπτόντων αἱ κυλίστραι ἐπενεχθησαν, καὶ τὸ ἐκ τῆς τύχης ἀποτέλεσμα, ὡς καὶ σήμερον ἐν τῶν ἱπποδρομίαις χάειν τῶν καγκέλων.

ΚΥΛΛΩ΄ΝΕΙΝ. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἵνα ἀποδιώξῃ ἐκ τοῦ τόπου τὸ πνεῦμα (ἀκάθαρτον) πολλοὺς γὰρ ἐκύλλωσε. Suprà: ἄνθρωπός ἐστι παρ' αὐτοῖς, καὶ πάντας κυλλοῖ καὶ μυκίζει, καθεξαίρετον τοὺς μοναχούς.

ΚΥ΄ΜΑ, *Aqua*, *Unda*, *Fluctus.*

Κυμαλόπουλλον, *Minor fluctus.* Glossæ Græcobarb. κυμάλιον τὸ ἐν τοῖς γιαλοῖς, ἤγουν καὶ κυμαλόπουλλον ὅπου γίνεται εἰς τοὺς γιαλούς.

ΚΥΜΒΑΛΙΚΟΙ΄ ναοὶ, *Ædes in Cymbali vel tympani speciem tectæ.* Codinus in Descript. S. Sophiæ num.147. εἶπον δὲ οἱ τεχνῖται, ἵνα γένηται ἐπίπεδος ὁ τροῦλλος, καὶ κυμβαλικὸς, καθὼς ἐστι νῦν. in Cod. MS. legitur καὶ τυμπανοειδής. Δικύμβαλον ἐν τρίτῳ νάρθηκι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, memorat VI. Synodus Act.18. Ut τρικύμβαλον τοῦ τζυκανιστηρίου, Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num.4. & alter Anonymus de S. Sophia, apud Allatium de Recentiorum Græcorum Templis pag.166. ædes scilicet quæ duobus aut tribus tricliniis κυμβαλικῶς tectis constabant.

ΚΥ΄ΜΒΗ, *Cymba.* Glossæ MSS. Reg. & Suidas: κύμβαι, πλοῖα περιφερῆ Ῥωμαίοις. Auctor Etymologici: Κυμβεῖον, εἶδος ποτηρίου, παραπλήσιον τῷ σχήματι πλοίῳ, ὃ καλεῖται κύμβη. Mox in κύμβαλα. κύμβαι, πλοῖα περιφερῆ παρὰ Ῥωμαίοις. Eustathius ad Iliad. 5. κυμβαῖον ποτήριον, κυμβίον ἕτεροι γράφουσι, λέγοντες καὶ ὅτι ἔοικε κατὰ σχῆμα πλοίῳ καλουμένῳ κύμβῃ.

ΚΥ΄ΜΗΤΟΣ, *Cubitus*, ex Ital. *Gomito*, inquit Meursius. Auctor Etymologici, in Κύβιτος. Ῥωμαῖοι τὸν ἀγκῶνα κύμητον λέγουσι. Prima editio malè ἔγκωμα præfert.

ΚΥΜΙΝΑ΄ΤΟΝ. Vide in Θερμόν.

ΚΥ΄ΜΠΑΛΟΝ, *Cymbalum*, Κύμβαλον.

ΚΥΜΠΩ΄ΔΗΣ, pro κυμβώδης, *Curvus in modum Cymbæ.* Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Struthocamelo: ἡ κεφαλή του ὡς ὄχεντρα, ἡ ῥάχη του κυμπώδης.

ΚΥΝΑΓΧΙ΄ΤΗΣ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioscor. c.434.

ΚΥΝΑ΄ΝΘΗ. Vide in Φέκχα.

ΚΥ΄ΝΑΣΤΡΟΝ, *Canicula*, Σείριος, Ἀστροκύων. Apud Scholiastem Oppiani lib.5. Halieut. & Eustathium ad ζ. Iliad. Lexicon MS. Ἔρανος τῆς λέξεων ἀστέρι ὀπωρινῷ, ἤγουν τῷ κυνάστρῳ. Vide Philipp. Cæsium in Cœlo Astronomico.

ΚΥΝΗΓΟΙ΄, *Arenarij*, οἷς ἡ μάχη πρὸς τὰ θηρία, ut est in Epistola S. Basilij ad Julianum Imp. edita à Cotelerio. Scholiastes Basilic. ad lib.21. pag.559. κυνηγοὺς γὰρ τοὺς θηριομάχους νόει. Adde pag. 516. Glossæ Basilic. κυνηγοὺς καλεῖ ἐν τῷ νόμῳ τοὺς θηριομάχους. Zonaras ad Can. 130. Synodi Carthagin. ὁμοίως καὶ οἱ θηριομάχοι, οἳ καὶ κυνηγοὶ ὀνομάζονται. κυνηγοὶ ἢ μῖμοι, in Nov. 115. Justin. cap. 3. §.10. Vide lib.35. Basilic. tit.11. §.5. & Harmenopulum lib. 1. tit.6. §. 26. lib.5. tit.6. §. 2. tit. 9. §. 46.

Κυνήγιον, & Κυνηγέσιον, *Amphitheatrum*, τῶν θηρίων θέαι καὶ ἀναιρέσεις, in Nov. 105. Justin. cap.1. Clemens lib.8. Constit. Apostol. lib.8. cap.32. θεατρομανία ἤτις πρόσκειται, ἢ κυνηγίοις, ἢ ἱπποδρομίοις, ἢ ἀγῶσιν, &c. Synodus Trullana Can. 51. εἶτα γε μὴν καὶ τὰ τῶν κυνηγίων θεώρια, καὶ τὰς ἐπὶ σκηνῶν ὀρχήσεις ἐπιτελεῖσθαι. Epistola Ecclesiæ Smyrnensis de Martyrio S. Polycarpi: ταῦτα λέγοντες, ἐπεβόων καὶ ἠρώτων τὸν Ἀσιάρχην, Φίλιππον, ἵνα ἐπαφῇ τῷ Πολυκάρπῳ τὸν λέοντα. ὁ δὲ Φίλιππος ἔφη, μὴ εἶναι ἐξὸν αὐτῷ, ἐπεὶ ἐπληρώσει τὰ κυνηγέσια. Theophanes an. 10. Anastasij τῷ αὐτῷ ἔτει Ἀναστάσιος ἀνέστειλεν τὸ χρυσάργυρον, καὶ τὰ κυνήγια, &c. Vide eundem an.16. Mauricij, & an. 17. Heraclij pag.268. ubi pro parco, uti vocamus, sumitur, lib. 19. Basilic. tit.10. cap.1. Basilium Seleuciensem lib.1. de Vita S. Theclæ pag.82. 92. Harmenopul. lib.4. tit. 2. §. 19. & à nobis notata in Constantinopoli Christiana, lib. 2. sect.2. n. 2. 3. ubi de Amphiteatro egimus.

Θεατροκυνήγιον, unum è septem spectaculis quæ populo exhibebantur à Consulibus, ut est in Nov. 105. Justiniani cap.1. καὶ τρίτην (πρόοδον) τὴν τοῦ καλουμένου θεατροκυνηγίου, οὐ δὶς, ἀλλὰ προσάπαξ τελεσθησομένην. *Venationem theatricam*, vertunt quidam: verùm existimem hîc intelligi *Theatrum &*

Cynegium

Cynegium in hoc proceſſu ſimul exhibita. Infrà: τὸ γὰρ μίαν μὲν ἄλλην μάππαν προσεφεύρισκεν, δύο δὲ συνάπτειν τὰ καλύμματα δύο θεατροκυνηγέσια.

Κυνήγι, *Prada*, ἄγρα, in Corona pretioſa. Obſervat Salmaſius ad Plinium pag. 946. Græcos κυνηγέσιον uſurpaſſe pro ferina venando captâ.

ΚΥΝΗΤΙΝΑΣ ΟΡΝΙΣ, *Avis qua venatur cum canibus*, apud Nicetam in Alexio lib.3. num.4. ubi Cod. Barbarogr. ἱεράκιον præfert. ἡ δ' αὐτὴ καὶ δορὰν χρυσόπαστον ἐγχείριον ἔχουσα διεσχισμένην ἐς δάκτυλον κυνητίναν εἶχεν ὄρνιθα.

ΚΥΝΟΓΛΩΣΣΑ, Prophetis, *Narciſſus*, apud Apul. c.55.

ΚΥΝΟΖΕΜΑΤΙΤΙΣ, *Coniza major*, apud Interpol. Dioſcor.cap.541.

ΚΥΝΟΚΑΡΔΑΜΟΝ, *Naſturtium*, apud Interpol. Dioſcor.c.373. & Apul. cap.20.

ΚΥΝΟΘΗΡΕΣ, *Qui cum canibus venantur*. Interpolator Dioſcorid.cap.661. de Aconito: τούτου γένη εἰσὶ τρία, ἐν μὲν ᾧ οἱ κυνόθηρες χρῶνται, τοῖς δὲ δυσὶν οἱ ἰατροί. Conſule Grammaticos.

ΚΥΝΟΚΑΥΜΑ, *Æſtus canicula*. Euſtathius: δῆλον δὲ ὅτι τοῦ τοιούτου κυνὸς ἐπιτέλλοντος πολλοὶ γίνονται καύσωνες, διὸ καὶ κυνοκαύματα ἡ πολλὴ ὁμιλία τούτους φασί.

ΚΥΝΟΚΤΟΝΟΣ, *Braſſica canina*, *Apocynon*, apud Interpol.Dioſcor. c.663.

ΚΥΝΟΜΟΡΦΟΣ, *Crocus*, Interpolat. Dioſcoridis cap.25.

ΚΥΝΟΠΟΤΑΜΟΣ, *Fiber*, apud Achmetem. ἔριον κυνοπόταμον, *Fibrina lana*.

ΚΥΝΟΧΑΛΗ, *Sanguinaria*, *Polygonon mas*, apud Interpol.Dioſcor. cap.586. & Apul. cap.18.

ΚΥΝΟΧΟΡΟΣ, & Κυνόσβατος, ἡ κάππαρις, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Rubus canis*, *Cynosbatus*, de quo Ruellius.

ΚΥΝΟΧΩΡΙΤΑΙ dicti Laodicenſes Pauliciani, apud Cedrenum pag.433.

ΚΥΝΤΑΝΟΣ. Vide ſupra in Κόνταξ.

ΚΥΟΝΟΣ φρίκη, Ægyptiis, *Seſeli* Æthiopicum, apud Interpolat. Dioſcor. c.466.

ΚΥΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΣ υἱὸς, *Filius poſthumus*: qui in utero eſt, ὁ μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς τικτόμενος, ἡ ἐν ζωῇ αὐτοῦ μετὰ τὸ γενέσθαι διαθήκην. Gloſſæ Baſilic.

ΚΥΠΡΙΑΝΑ, Feſtum in honorem S. Cypriani à Carthaginenſibus inſtitutum, cui Templum inſigne ad maris littus erexerant. Id porro nominis nautæ deinceps dedêre tempeſtati quæ ea tempeſtate cooriri ſolet. Procopius lib.1. Vandalic. cap.21. Κυπριανὸν, ἅγιον ἄνδρα, μάλιστα πάντων οἱ Καρχηδόνιοι σέβονται. καὶ αὐτῷ νεών τινα λόγου πολλοῦ ἄξιον πρὸ τῆς πόλεως ἱδρυσάμενοι, παρὰ τὴν τῆς θαλάσσης ἠϊόνα, τά τε ἄλλα ἐξοσιοῦνται, καὶ ἄγουσιν ἐνιαύσιον ἑορτὴν, ἣν Κυπριανὰ καλοῦσι· καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸν χειμῶνα οἱ ναῦται, ὅπερ ἐγὼ ἀρτίως ἐμνήσθην, ὁμωνύμως τῇ πανηγύρει προσαγορεύειν εἰώθασιν. Ab eo acceperunt quæ in hanc rem habent Evagrius lib.4. cap.16. & Nicephorus Call. lib.16. cap.12.

ΚΥΠΡΙΝΟΣ, *Piſcis ſpecies*, apud Demetrium Conſtantinopolit. in Hieracoſophio pag.11.

ΚΥΠΡΙΟΝ, Menſuræ vel vaſis ſpecies, fortè ex ære Cyprio confecta. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: τῇ ἐπαύριον παραγίνονται μακρόθεν τινὲς φέροντες αὐτῷ ἀλεύρου κυπρία λ'.

ΚΥΡ, Κύρης, Κῦρις, Κυρὸς, pro Κύριος, *Dominus*. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Κύριος, ὁ ἐξουσιαστὴς ὁ ἐν ἀξιώματι ὑπάρχων. κῦρ Κωνσταντῖνος, apud Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num. 4. κῦρ Λέων, apud eundem Porphyrog. in Baſilio num. 100. Edit. Combef. κῦρ Ἀλέξιος, in Pacto Boëmundi apud Annam Comnenam lib.13.pag.407. qui paulò ſupra κυρὸς dicitur. Typicum S. Sabæ cap.7. εἴπερ ἔχει τὸ μηναῖον ἐν μνήμῃ ἁγίου τινὸς κανόνας διαφόρων ποιητῶν, εἰ μὲν ἐστι κανὼν ὁ τοῦ κῦρ Κοσμᾶ, προκρίνεται· αἱ δὲ τοῦ κῦρ Ἰωάννου, &c. Mox, κῦρ Θεοφάνους, κῦρ Ἰωσὴφ, &c.

Κύρης, non ſemel apud Conſtantinum de Adm.Imp. cap. 32. ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ κύρης Ῥωμανὸς, &c. Ita pag.153. 154. 162. 178.

Κῦρις. Concil. Calchedonenſe Act.10. κῦρις Εὐστάθιος λέγει, &c. Et alibi non ſemel. S. Ephræm in Actis S.Abramij num.36. εἶπεν ἡ κύρη, Ἀνάστα, κῦρι, ἀνελθόντες καταδυσώμεθα. Ita num.37. Gregorius in Vita Baſilij Junior. num.54. οὗτος οὖν εἶπε πρὸς τὸν ῥηθέντα κῦριν Κωνσταντῖνον. Apud Theophanem an. 24. & 34. Copronymi, & an.2. Conſtantini filij Irenes, ὁ Κῦρις Βουλγαρίας. Irene Ducæna Imperatrix in Typico MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.1. ὁ μὲν γὰρ κράτιστός μου Βασιλεὺς κύρις Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς, &c. Occurrit paſſim, apud Dorotheum Doctr. 2. Joan. Moſchum in Limon. cap.26.30.78. &c. Euſtathium in Vita S.Eutychij Patr. Conſtantinopol. num.66. in Vita S.Nili Junioris pag.63. in Apophthegmat. Patrum in Moyſe num.4. in Actis S. Maximi Confeſſ. pag.30.31. 37. 39. apud Theorianum in Legatione, Continuator. Theophanis lib.2. num. 20. Anonymum Combefiſian. in Leone Philoſopho num. 5. Annam Comnenam pag.488. in Vita MS. S.Euphroſynes, ubi ita indigitantur Monachi, ut apud Latinos *Domni*, in Chronico Veneto- Byzant.an.1410. &c. Obſervo præterea ex Grammatica Portij, Κύρις, habere in plurali κυροῦδες.

Κῦρις, vel Κύριος μέγας, appellatus Dux Athenarum ex Gente Francica, non quòd Magnus fuerit & compellaretur Primicerius, uti vult Gregoras, ſed quòd cæteros Francos dominationis amplitudine præcelleret, ab iis *le Grand Sire* vulgò appellaretur, uti monuimus in Hiſt. noſtra Franco Byzantina lib.5. num. 40. Nicephorus Gregoras lib.7. pag. 175. Edit. Genev. ὁ τήν τε τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν διέπων ἀρχὴν, καὶ τὴν χώραν ἐκείνην ἔχων ἅπασαν, ὃς δὴ καὶ Μέγας μὲν, ὡς ἀνωτέρω εἰρήκειμεν, ἐπωνόμαστο Πριμμικήριος, τῆς δὲ λέξεως ὑπὸ τοῦ δήμου διαφθαρείσης, Μέγας ἐλέγετο Κύριος. Ita etiam non ſemel Μέγας Κύριος indigitatur à Pachymere lib.4. cap.31. & alibi. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ θέλω να ἀφηγηθῶ περὶ τὸν Μέγαν κύριν,
> Ὅπου ἦτον Δούκας Ἀθηνῶν, καλὸς αὐθέντης ἦτον.

Rurſum, de Odone Campanienſi:

> Ἐκεῖνος δὲ ὡς εὐγενὴς καὶ Ῥήγας ὅπου ἦτον,
> Του αἴδοκεν διὰ χάρης μα τοὺς Ἀθήνας τὸ μάντζε,
> Μέγαν κύριν τὸν ἔλεγαν, οὕτως τὸν ὠνομάζουν,
> Ἐκεῖνον ὅπου αὐθέντευεν ἐτότε τὴν Ἀθήναν.

Infrà:

> Τόταις ὁ τὴν Ἀθήναν Μέγαν κύριν τὸν ἔλεγαν.

Alio loco:

> Ἐκείνη δὲ ἀρχόντισσα ἀδελφοὶ εὑρισκαίτων
> Τοῦ Μισὲρ Γουλιάμου αἰκεῖνου τῶν Ἀθηνῶν του Δούκη,
> Μέγαν κύριν τὸν ἔλεγαν ὄνομα τῶν Αἰλήνων.

Μεγαλοκυράτος, Dignitas μεγάλου κυρίου, ſeu potiùs *Ducatus Athenarum*. Idem Anonymus:

> Ὁ Κόντος Οὔγγος ντε Πριὲν, ἀφ' ὅτου εὐλογείθην,
> Τὴν Δούκενα τῶν Ἀθηνῶν, τὸν τόπον ὅλον ἐπῆρεν,
> Τὴν αὐθεντίαν δὲ ὅλοι τοῦ μεγαλοκηράτου.

Mox:

> Τὴν αὐθεντίαν ἔλαβεν τοῦ μεγάλου κυράτου.

Infrà, de Catelanis:

> Καὶ μετεκεῖνο ἐκέρδισαν τὸ μεγαλοκιράτον.

Κυρός. Baſilius in Grammat. πόσα σημαίνει Κῦρος; δύο, τὸ ἐπὶ τῆς ἐξουσίας, καὶ τὸ κύριον ὄνομα, ὡς τὸ, Κῦρος κατὰ τῆς πλάνης εἴληφε, Κῦρε Μακάριε. Κυρὸς Βουλγαρίας

ρίας, apud Theophanem an.33. Copronymi. In pacto Boëmundi cum Alexio Imp. apud Annam lib.13. pag.407. κυρὸς Ἀλέξιος Κομνηνός. Mox: σὲ τε τ̃ αὐτοκράτορα Ῥωμαίων κῦρ Ἀλέξιον. Ita pag. 414. κυρὸς Μιχαὴλ. Occurrit passim.

Κυρὰ, *Domina*, Κυρία, Δέσποινα. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. σιχάδος, ἤτοι ἄνθος πρασινοειδὲς, ὅπερ τινὲς λέγουσιν αὐτὰ τὰ δάκρυα τ̃ κυρᾶς. Chronicon Constantinopolit. ὠνόμασαν δὲ ταύτην τὸ κενὸν συνοικέσιον ποιήσαντες, Κυρὰν τ̃ ἀνατολῆς. Notum verò uxores à maritis κυρίας appellatas. Nov. Justiniani 74. cap.4. καὶ ὅτι κυρίαν ἐκάλει τὴν συνοικοῦσαν ὁ ἀνήρ. Epictetus in Enchiridio: αἱ γυναῖκες εὐθὺς ἀπὸ ιδ´. ἐτῶν ὑπὸ τ̃ ἀνδρῶν Κυρίαι καλοῦνται. Quinetiam, ut *Dominæ* & *Domicellæ* apud Latinos, ita apud Græcos appellatæ Sanctimoniales. Κυρίαι ἀδελφαὶ, in Vita S.Eupraxiæ Virg. n.23.28.& alibi. Vide Gloss.med.Lat. in *Domna*.

Κυράδες, *Dominæ*, in Plurali, neque enim placet Meursij sententia, qui Κυρὰς *Dominas*, Κυράδες verò *Domicellas* appellatas censet. Nam Κυράδες, est Pluralis Κυρὰ, ut Μάνα, μανάδες, &c. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Κυράδες, χειρομάχησες, καλοκοδέσποινεὰ μου.

Mox:

Καὶ ὡς εἶνε καλοκιδέσποινες ὅκαπόσες κυράδες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἀπάντες ἐδιέβησαν να ἴδου ταύταις κυράδες,
Που ἦσαν μὲ τ̃ Μπριγκίπησαν ὅλλαι εἰς τὸ παλάτη.

Rursum:

Ἐκεῖ κυρὰν τὴν Μπριγκίπησαν μὲ ὅλλαις τ̃ κυράδαις.

Κυράτζα, *Hera*, *Domina*, sic pueri *Mammas* vocant, ut Auctor est Allatius de Opinat. Græcor. num. 5. Κυαράτζα, scribit Hieronymus Germanus.

Κυροῦλα, *Avia*, Μάμμη, Portio.

Κυριτζευτάζειν, *Dominari*. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς μῖον τ̃ κυριτζεύτασε, καὶ ὄμπρος γονατίζει.

ΚΥΡΑΝΙ'Σ, Κυρανίδες βίβλοι, *Libri collectionum*. Vide Salmasium in Præfat. ad Plinium, ubi observat ita inscribi Librum Collectaneorum περὶ φυσικῶν δυνάμεων, Anonymi nescio cujus Græculi.

ΚΥ'ΡΒΗ, *Tabula*, *Mensa*, Κύρβις. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.MS.

Ἀφ' οὗ πιασμὸς δὲ γέγονε, καὶ ἀνατροπὴ σὰς κύρβας.
Καὶ πάντες ταῖς ἐχόρτασαν, κ' ἀνεὶς ὁ κέχζιζέν τας.

ΚΥΡΊΑ, *Dominium*. Constantinus de Adm. Imp. καθισᾶ βασιλεὺς ἐπὶ θρόνου, καὶ κυρίαν τ̃ παντὸς δίδωσιν αὐτοῖς.

ΚΥΡΊΑΙ ἡμέραι, *Dies fatales*, ἐμπρόθεσμοι ἡμέραι, quibus licet legibus uti, quomodo hanc vocem interpretatur Scholiastes ad Eclog. Basilic. 58. tit.11. & opponuntur ἄπρακτοι, & ἀργαὶ, *Dies feriati*, in Basil. Vide Cujac. lib.18. Obs. cap.38.

ΚΥΡΙΑΚΗ', *Dominica*, *Dies Dominicus*, qui primus est Hebdomadis apud Latinos, apud Græcos verò recentiores postremus. Nam cùm Latini Hebdomadem à Dominica nominent, verbi gratiâ *Hebdomadem Passionis*, à præcedenti Dominica, quæ *Passionis* dicitur, Græci contrà Hebdomadem à subsequenti Dominica indigitant: exceptis Hebdomadibus quæ à Paschate ad Pentecosten excurrunt, quæ à prima & præcedente, non à subsequente nominantur, uti pluribus observatum ab Allatio in libro de Dominicis & Hebdomadibus Græcorum, & nos etiam attigimus in Gloss. med. Latin. in V. *Dominica*. S. Athanasius de Sabbato pag.967. τέλους οὖν τ̃ προτέρας κτίσεως ἦν τὸ σάββατον· ἀρχὴ δὲ τ̃ δευτέρας ἡ Κυριακὴ, ἐν ᾗ τὴν παλαιὰν ἀνενεώσατο καὶ ἀνεκαίνισεν, ὥσπερ οὖν ἐνετείλατο φυλάττειν πρότερον τ̃ σαββάτου τὴν ἡμέραν, μνήμην οὖσαν τ̃ τέλους τ̃ προτέρων, οὕτως τ̃ Κυριακὴν τιμῶμεν μνήμην οὖσαν ἀρχῆς δευτέρας ἀνακτίσεως. Idem in Homil. de Semente: μετέθηκε δὲ ὁ κύριος τὴν τ̃ σαββάτου ἡμέραν εἰς Κυριακήν. Theophylactus ad cap.18. Lucæ: μίαν τ̃ σαββάτων τὴν πρώτην ἡμέραν τ̃ ἑβδομάδος τὴν παρ' ἡμῖν Κυριακὴν ἐκάλουν. Nomocanon Cotelerianus n.416. ἡ μὲν ἁγία Κυριακὴ ἐνὶ πρώτη τ̃ ἡμερῶν, τρεῖς ἀρχὰς ἔχουσα ἀρχὴν, γέννησιν Χριστοῦ, Εὐαγγελισμοῦ τ̃ αὐτοῦ ὑπεραγνου Μητρὸς, Ἀνάστασις, καὶ ἀρχὴν κοσμοποιΐας· διὰ τοῦτο καὶ τιμῶμεν· πρὸ τ̃ Χριστοῦ γεννήσεως, οὐκ ἐλέγετο Κυριακὴ, ἀλλὰ πρώτη ἡμέρα· μετὰ δὲ Ἀναστάσεως, Κυριακὴ, κυρία πᾶσα τ̃ ἡμερῶν καὶ ἑορτῶν ἐκλήθη. Phavorinus: Κυριακή ἐστι σύμβολον ἀρχῆς καὶ τελειώσεως τ̃ τ̃ κυρίου προνοίας, διὸ καὶ πρώτη καὶ μονὰς, καὶ ὀγδοὰς, καὶ ἡ ἀπὸ ἐκείνης τρίτη, ἥτις ἐστὶν ἀναστάσιμος τ̃ πρώτου φωτὸς καὶ λάμψις ἀκτῖνος τ̃ ἡλίου τ̃ δικαιοσύνης ἡμέρα κυρίου. Κυριακὴ ἀρχὴν λαμβάνουσα, καὶ τέλος μὴ ἔχουσα, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ βασιλεύειν νοερὸν, καὶ ἅγιον φῶς τ̃ Χριστοῦ, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ θετοὺς ἀστέρας τοὺς ἐν ἡμέρᾳ συμβασιλεύσαντας τῷ Χριστῷ τῷ ἡλίῳ τ̃ δικαιοσύνης εἰς ἀπεράντους αἰῶνας. Scribit Nilus Monachus lib.3. Epist.132. quòd τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ ἑστῶτες εὐχόμεθα, τὸ τ̃ μέλλοντος αἰῶνος στάσιμον ἐκλυπτεύτες· ἐν δὲ τ̃ ἄλλαις ἡμέραις τὰ γόνατα κλίνομεν, τὴν διὰ τ̃ ἁμαρτίας πτῶσιν δηλοῦντες τ̃ ἀνθρωπείου γένους, &c. Sozomenus lib.1. cap.8. de Constantino M. τὴν δὲ Κυριακὴν καλουμένην ἡμέραν, ἣν Ἑβραῖοι πρώτην τ̃ ἑβδομάδος ὀνομάζουσιν, Ἕλληνες δὲ ἡλίῳ ἀνατιθέασι, καὶ τ̃ πρὸ τ̃ ἑβδόμης, ἐνομοθέτησε δικαστηρίων καὶ τ̃ ἄλλων πραγμάτων σχολὴν ἄγειν πάντας. Chronicon Alexandrinum an.10. Leonis M. αὐτὸς θειότατος Βασιλεὺς τὰς Κυριακὰς ἀπράκτους ἐκέλευσε γενέσθαι, ἐκφωνήσας περὶ τούτου θεῖον αὐτοῦ νόμον, ἵνα μὴ αὐλὸς, ἢ κιθάρα, ἢ ἄλλο τι μουσικὸν λέγει ἐν Κυριακῇ, ἀλλὰ πάντα ἀργεῖν. Ita etiam Theodorus Lector Ecl. 1. sed de hac voce multa congessêre Viri docti, atque in iis Brissonius ad L. *Dominico*, Allatius in supra laudato tractatu, Henricus Valesius ad Eusebium de Laudib. Constantini, & alij.

Κυριακὴ μεγάλη, *Dies Dominicus Sacra Resurrectionis*, *Paschalis*. Suidas: Κυριακὴ μεγάλη, περὶ τ̃ τριημέρου ἀναστάσεως τ̃ Χριστοῦ. Sic apud Codinum de Offic.cap.14.num.1. & alios non semel. Martyrium S.Anastasij Persæ MS. καὶ τὴν σεβάσμιον τ̃ Χριστοῦ ἀναστάσεως ἑορτὴν, ἡ κυριακὴ γὰρ ἦν πρώτη πασῶν καὶ μεγίστη. Vita MS. S. Theodosij Cœnobiarchæ: ἑορτὴ ἦν καὶ ἑορτῶν ἡ πρώτη καὶ κυρία, αὐτὸ φημὶ τὸ Πάσχα. Vita MS. Sanct. Danielis Stylitæ: ἡμέρα μὲν ἦν κυρία τ̃ ἡμερῶν.

Κυριακὴ Λαμπρὰ, *Dies Paschatis*, Gregorius Nazianzenus Orat.19. τὸ ἅγιον πάσχα καὶ περιβόητον, ἡ βασίλισσα τ̃ ἡμερῶν ἡμέρα, καὶ ἡ λαμπρὰ νὺξ λύουσα τὸ σκότος τ̃ ἁμαρτίας, καθ' ἣν ἡμεῖς ὑπὸ πλουσίῳ φωτὶ τὴν σωτήριαν ἡμῶν αὐτῶν ἑορτάζομεν. Pentecostarium: αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα, ἡ μία τ̃ σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία, ἑορτῶν ἑορτὴ, καὶ πανήγυρίς ἐστι πανηγύρεων, ἐν ᾗ εὐλογοῦμεν Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Nomocanon Cotelerianus num.411. ἀλλὰ καὶ πολὺ ἁμάρτητον ἂν εἴη, κἂν αὐτὴν τ̃ λαμπρὰν κυριακὴν κοινωνεῖτω. Adde cap. 462.509. ἡ λαμπρὰ κυριακὴ τ̃ Πάσχα, apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij pag.11. Isaacius Argyrus in Computo cap.15. ἀπ' αὐτ̃ τ̃ λαμπρᾶς Κυριακῆς, μέχρι καὶ τ̃ τρίτης Μαΐου. Ita etiam in Astronomia Persica MS. Pachymeres lib.4. cap.3. μετὰ τὸ ὄρθρινὸν τ̃ λαμπρᾶς καὶ μεγάλης κυριακῆς. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.12. cap.11. καὶ μετὰ τὴν λαμπρὰν Κυριακὴν, &c. Λαμπρὰ ἑορτὴ, apud Nilum Monachum lib.3. Epist. 103. τ̃ Χριστιανὸν ἄνθρωπον καὶ φιλοσοφίας καὶ γνώσεως ἐφαπτόμενον

ἐφαψάμενον κρείττονος, οὐ χρὴ παραληρεῖν μῆνάς τε καὶ ἐνιαυτοὺς, καὶ ἑβδομάδας, καὶ οὕτως ἑορτάζειν, πάντα δὲ τὸν βίον ἑορτὴν τὴν λαμπρὰν ἄγειν, &c. Λαμπρὰ καὶ κυρία τῶν ἡμερῶν, apud Anonymum Homil. in Dominicam tertiam Jejun. Λαμπρότης τῆς πανηγύρεως, apud Sozomenum lib.1. cap.16. ubi de Festo Paschali. Nicolaus Patr. Constantinopolit. ad Anastasiam Hegumenum Montis Sina.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἐφέστηκεν ἡμέρα λαμπροφόρος,
Ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀνάστασις, πιστῶν ἡ εὐφροσύνη.

Vita S.Theodori Syceotæ MS. ποιήσας καὶ τὴν λαμπροφόρον, εἰσῆλθεν ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. Apud Joannem Euchaitor. Metropol. pag.72. ἡμέρα λαμπροφόρος. Κυριακὴ λαμπροφόρος, apud Anonymum in Homil. MS. in Dominic. S.Thomæ. Λαμπροκυριακὴ, apud Fr.Richardum in Clypeo fidei part.1. pag.397. Λαμπρὰν hodie nudè vocant Græci hodierni. Vide Prolegomena ad Evangelistarium, & Agapium Cretensem in Geoponico cap.137. Λαμπρίζειν, *Festum Paschatis celebrare*, Πασχάζειν. Κακολαμπρίζειν, Italis, *Mandare la mala Pascha*, apud Hieron. Germanum. Λαμπριναὶ ἡμέραι, *Dies Paschales.* Vide in hac voce.

Κυριακὴ τῆς χαρᾶς, *Dominica Exultationis, Lætitiæ*, Paschalis Dominica, in Vita Sancti Pachomij num.94.

Κυριακὴ Καινὴ, eadem quæ Διακαινήσιμος, de qua pluribus egimus in hac voce. Synodus Trullana Can. 66. ἀπὸ τῆς ἁγίας ἀναστασίμου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας, μέχρι τῆς καινῆς κυριακῆς, τὴν ὅλην ἑβδομάδα ἐν ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις σχολάζειν ἀεὶ ἀπαραλείπτως τοὺς πιστοὺς, &c. Nominis rationem pluribus exquirit Anonymus in Homil. in Dominic. Thomæ MS. de Paschali Hebdomade: καὶ ὡς ἡμέραν μίαν πᾶσαν τὴν ἑβδομάδα διατελέσαντες, σήμερον αὐτὴν ἀνάστασιν ἐγκαινιζόμενοι, τὴν Καινὴν λεγομένην Κυριακὴν ἑορτὴν ὑπέρθεσιν, ἔχοντες. Καινὴ δὲ λέγεται, ὅτι ἐν τῇ λαμπρᾷ κυριακῇ, καὶ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως ἤρξατο τὸ εἶναι, καὶ λέγεσθαι Κυριακή· ἐν ταύτῃ δὲ σήμερον κυριακῇ ἀρχὴν τῆς πανηγύρεως εἴληφε, ὥσπερ γὰρ πρῶτον τῶν ναὸς ἱερὸς, καὶ οὕτως ἐγκαινίζεται, οὕτω καὶ ἡ κυριώνυμος ἡμέρα πρῶτον ἐγένετο τοῦτο ὅπερ ἐστὶ, καὶ οὕτως ἐνεκαινίσθη. Λέγεται δὲ καὶ ἄλλως Καινὴ κυριακὴ, διὰ τὸ ἐν ταύτῃ μέλλειν τὰ τῶν τεθνεώτων ἐγκαινίζεσθαι σώματα. ἔστι γὰρ ὀγδόη ὁμοῦ καὶ πρώτη ὀγδόη μὲν ἀπὸ τῆς ἐνδόξου Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, πρώτη δὲ τῆς μετ' αὐτὴν τύπος οὖσα τῆς μετὰ τὸν ἑβδομαδικὸν τοῦτον αἰῶνα, &c. Extat Homilia S.Gregorij Nazianzeni εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν, καὶ εἰς τὸ ἔαρ, καὶ εἰς τὸν μάρτυρα Μάμαντα.

Κυριακὴ νέα, dicitur in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act.5. pag.232. ἐπειδήπερ κατὰ τὸ διελθὸν Πάσχα ἅγιον, τῇ Νέᾳ κυριακῇ, ἀνελθόντος τοῦ κλήρου παντὸς, ὡς ἔθος ἐστὶν, εἰς προσηγορίαν τοῦ γινομένου ἡμῶν ἐπισκόπου. Infrà: τῇ Νέᾳ κυριακῇ τοῦ παρελθόντος ἁγίου Πάσχα. Rursum: ὅτε εἰς προσηγορίαν ἀνήλθομεν τῇ νέᾳ κυριακῇ τοῦ δευτέρου Πάσχα. Vita MS. Sancti Pauli Latrensis: Ἔθος τῷ μακαρίῳ τὴν μετὰ τὸ ἅγιον Πάσχα κυριακὴν, Νέαν αὐτὴν καλεῖν εἰωθαμένην, λαμπρότατα ἑορτάζειν. Vide Δευτερόπασχα in Πάσχα.

Sed præstat hoc loco Dominicarum omnium nomina ex Allatio breviter describere, (licèt id argumenti in Glossario med. Lat. sat fusè attigerimus) eâdem serie qua ea ille descripsit.

1. Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ, τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, *Dominica tertia post Epiphaniam.* In qua Evangelium de Publicano & Pharisæo legitur.

2. Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου, *Dominica Septuagesima.* In qua Evangelium filij prodigi legitur.

3. Κυριακὴ τῆς Ἀποκρέω, *Dominica Sexagesima.* Vide in Ἀπόκρεω.

4. Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου, *Dominica Quinquagesima.* Vide in Ἀπόκρεω.

5. Κυριακὴ πρώτη τῶν νηστειῶν, ἤτοι τῆς ὀρθοδοξίας, *Dominica Quadragesimæ.* Vide in Ὀρθοδοξία.

6. Κυριακὴ δευτέρα τῶν νηστειῶν, *Dominica secunda Quadragesimæ.*

7. Κυριακὴ Τρίτη τῶν νηστειῶν, *Dominica tertia Quadragesimæ.*

8. Κυριακὴ τετάρτη τῶν ἁγίων νηστειῶν, *Dominica quarta Quadragesimæ.*

9. Κυριακὴ πέμπτη τῶν ἁγίων νηστειῶν, *Dominica quinta Quadragesimæ, seu Passionis.*

10. Κυριακὴ τῶν Βαΐων, *Dominica Palmarum.* Vide in Βαΐον.

11. Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, *Dominica Resurrectionis Christi.*

12. Κυριακὴ τοῦ Ἀντιπάσχα, ἤτοι τοῦ Θωμᾶ, *Dominica in Albis.* Laudatur in Indice MS. Codd. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ, Gregorij Metropolitæ Corinthi Λόγος εἰς τὴν Ἑορτὴν τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα, ἤγουν εἰς τὴν ψηλάφισιν τοῦ Θωμᾶ. Vide Ἀντίπασχα, & Acta Concilij Florentini pag.392. Edit.Labbæi.

13. Κυριακὴ τρίτη ἀπὸ τοῦ Πάσχα, ἤτοι τῶν Μυροφόρων, *Dominica tertia post Pascha.*

14. Κυριακὴ τετάρτη τοῦ παραλύτου, *Dominica tertia post Pascha.*

15. Κυριακὴ πέμπτη τῆς Σαμαρείτιδος, *Dominica quarta post Pascha.*

16. Κυριακὴ ἕκτη ἀπὸ τοῦ Πάσχα, *Dominica Quinta post Pascha.*

17. Κυριακὴ ἑβδόμη ἀπὸ τοῦ Πάσχα, ἤτοι τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, *Dominica infra Octavam Ascensionis Domini.*

18. Κυριακὴ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, *Dominica Pentecostes.*

19. Κυριακὴ πρώτη μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν, ἤτοι τῶν ἁγίων πάντων, ἤτοι τοῦ Ματθαίου, *Dominica prima post Pentecosten.* Vide in V. Εὐαγγέλιον.

20. Κυριακὴ δευτέρα τοῦ Ματθαίου περὶ τῆς διδασκαλίας Χριστοῦ, *Dominica secunda post Pentecosten.*

21. Κυριακὴ τρίτη τοῦ Ματθαίου, *Dominica tertia post Pentecosten.*

22. Κυριακὴ τετάρτη τοῦ Ματθαίου περὶ τοῦ Ἑκατοντάρχου, *Dominica quarta post Pentecosten.*

23. Κυριακὴ πέμπτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν δύο δαιμονιζομένων, *Dominica quinta post Pentecosten.*

24. Κυριακὴ ἕκτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ Παραλυτικοῦ, *Dominica sexta post Pentecosten.*

25. Κυριακὴ ἑβδόμη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν δύο τυφλῶν, *Dominica septima post Pentecosten.*

26. Κυριακὴ ὀγδόη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων, *Dominica octava post Pentecosten.*

27. Κυριακὴ ἐννάτη τοῦ Ματθαίου, ἀπὸ τοῦ ἐν θαλάσσῃ περιπάτου, *Dominica nona post Pentecosten.*

28. Κυριακὴ δεκάτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ σεληνιαζομένου, *Dominica decima post Pentecosten.*

29. Κυριακὴ ἑνδεκάτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ Βασιλέως, *Dominica undecima post Pentecosten.*

30. Κυριακὴ δωδεκάτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν Ἰησοῦν πλουσίου, *Dominica duodecima post Pentecosten.*

31. Κυριακὴ δεκάτη τρίτη τ̃ Ματθαίυ, περὶ τ̃ παραβολῆς τ̃ ἀμπελῶνος, *Dominica decima tertia post Pentecosten.*

32. Κυριακὴ δεκάτη τετάρτη τ̃ Ματθαίυ, περὶ τ̃ κεκλημένων εἰς γάμον, *Dominica decima quarta post Pentecosten.*

33. Κυριακὴ δεκάτη πέμπτη τ̃ Ματθαίυ, περὶ τ̃ ἐπερωτήσαντος τ̃ Ἰησῦν νομικῦ, *Dominica decima quinta post Pentecosten.*

34. Κυριακὴ πρὸ τ̃ Ὑψώσεως, *Dominica decima sexta post Pentecosten.*

35. Κυριακὴ μετὰ τὴν Ὕψωσιν, *Dominica decima septima post Pentecosten.*

36. Κυριακὴ πρώτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ ἄγρας τῶν ἰχθύων, *Dominica decima octava post Pentecosten.*

37. Κυριακὴ δευτέρα τ̃ Λυκᾶ, *Dominica decima nona post Pentecosten.*

38. Κυριακὴ τρίτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ υἱῦ τ̃ χήρας, *Dominica vigesima post Pentecosten.*

39. Κυριακὴ τετάρτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ παραβολῆς τ̃ σπόρυ, *Dominica vigesima prima post Pentecosten.*

40. Κυριακὴ πέμπτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ πλυσίυ καὶ τ̃ Λαζάρυ, *Dominica vigesima secunda post Pentecosten.*

41. Κυριακὴ ἕκτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ ἔχοντος τ̃ λεγεῶνα, *Dominica vigesima tertia post Pentecosten.*

42. Κυριακὴ ἑβδόμη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ θυγατρὸς τ̃ ἀρχισυναγώγυ κὴ τ̃ αἱμοῤῥούσης, *Dominica vigesima quarta post Pentecosten.*

43. Κυριακὴ ὀγδόη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ ἐπερωτήσαντος τ̃ κύριον νομικῦ, *Dominica vigesima quinta post Pentecosten.*

44. Κυριακὴ ἐννάτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ ὗ εὐφόρησεν ἡ χώρα πλυσίυ, *Dominica vigesima sexta post Pentecosten.*

45. Κυριακὴ δεκάτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ ἐχύσης πνεῦμα ἀσθενείας, *Dominica prima Adventus.*

46. Κυριακὴ ἑνδεκάτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ κεκλημένων εἰς τὸ δεῖπνον, *Dominica secunda Adventus.*

47. Κυριακὴ δωδεκάτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ δέκα λεπρῶν, *Dominica tertia Adventus.*

48. Κυριακὴ πρὸ τ̃ Χριστῦ γεννήσεως, *Dominica quarta Adventus.*

49. Κυριακὴ μετὰ τὴν Χριστῦ γέννησιν, *Dominica infra Octavam Nativitatis.*

50. Κυριακὴ πρὸ τ̃ φώτων, *Dominica infra Octavam Circumcisionis.*

51. Κυριακὴ μετὰ τὰ φῶτα, *Dominica infra Octavam Epiphaniæ, seu prima post Epiphaniam.*

52. Κυριακὴ δεκάτη πέμπτη τ̃ Λυκᾶ, περὶ τ̃ Ζακχαίυ, *Dominica secunda post Epiphaniam.*

Κυριακοδρόμιον εὐαγγέλιον, in Indice Bibl. S.Trinitatis Insulæ Chalces, Codex Evangeliorum Dominicarum totius anni.

ΚΥΡΙΑΚΗ', idem quod Κυριακὸν, *Dominicum, Ecclesia*, de qua voce mox. Epistola Synodica Concilij Alexandrini: πῶς γὰρ; ὅπυ μήτε τόπος κυριακῆς, μήτε τὶς ἐκεῖ ἐκκλησίας, ἀλλὰ μήτε ὁ καιρὸς μυστηρίων ἦν.

Κυριακὸν, *Dominicum, Ecclesia*, κυριακὸς οἶκος, in Vita S.Nili Junior. pag. 164. *Basilica Dominica* in Actis S.Saturnini & Socior. Concilium Ancyranum Can.15. περὶ τ̃ διαφερόντων τῷ κυριακῷ, &c. Concilium Neocæsariense Can. 5. Κατηχόμενος ἐὰν εἰσερχόμενος εἰς κυριακὸν, &c. Adde Can. 13. Concilium Laodicenum Can.28. ὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἢ ἐν τ̃ ἐκκλησίαις, τὰς λεγομένας ἀγάπας ποιεῖν, &c. Eusebius in Orat. de Laudib. Constant. M. p.545. ἱερὰ καὶ τεμένη ἑνὶ τῷ πάντων βασιλεῖ Θεῷ τῷ δὴ καὶ τ̃ ὅλων δεσπότῃ καθιερῶσαι· ἔνθεν καὶ τ̃ δεσπότυ προσηγορίας ἠξίωται τὰ καθιερώματα, ὐκ ἐξ ἀνθρώπων τυχόντα τ̃ ἐπικλήσεως, ἐξ αὐτῦ δὲ τ̃ τ̃ ὅλων κυρίυ καὶ κυριακῶν ἠξίωται τ̃ ἐπωνυμιῶν. S. Athanasius in Apol. ad Constantium: πῦ πρέπον ἦν καὶ ὅσιον ἐπακῦσαι τ̃ λαὸν τὸ, Ἀμὴν, ἐν ἐρήμοις, ἢ ἐν τῷ ἤδη λεχθέντι κυριακῷ. Mox: ἢ ἐν τῷ ἐπωνύμῳ συ τόπῳ, ὃν ἤδη μᾶλλον δὲ καὶ ἅμα τῷ θεμελίῳ Κυριακὸν πάντες ὀνομάζυσιν. Ita in Epist.ad Solitar. pag.866. 868.Chronicon Alexandrin.an.20. Constantini: καὶ κυριακὰ πρὸς ἐπιστροφὴν τ̃ ἐθνῶν κατὰ τόπυς εἰς τιμὴν τ̃ ἐπὶ πάντων σωτῆρος Χριστῦ Θεῦ ἡμῶν πεποίηκεν. Similia habet Theophanes an. 19. ejusdem Constantini. Idem Chronicon an.ejusdem Imp. 23. τῷ αὐτῷ ἔτει τὸ ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀκτάγωνον κυριακὸν ἤρξατο οἰκοδομεῖσθαι. Vita Joannis Monachi in puteo n. 1. καὶ ἀπῄει εἰς τὸ κυριακὸν, καὶ τὰς συνήθεις εὐχὰς ἐπετέλει. Ammonius de SS. Monachis Sinaïtis pag.90. ἑσπέρας σαββάτῳ διαφαυύσης κυριακῆς, συνήγοντο πάντες εἰς τὸ κυριακόν. Adde pag.115. Theosterictus in Vita S. Nicetæ num.15. πυκνότερον δὲ συνάγων αὐτὺς ἐν τῷ κυριακῷ ὁ ἁγιώτατος πατὴρ ἡμῶν, ἐδίδασκεν, ἐνυθέτει, παρεκάλει, &c. Habetur præterea in Martyrio Sancti Basilij Episc. Amaseæ num.16. Vide Fullerum lib.2. Miscell. Sacror. cap.9. & Gloss. med. Lat. in *Dominicum*.

ΚΥΡΙΑΚΟ'Ν δεῖπνον, *Cœna Dominica*, in Lexico MS. Cyrilli, τὸ τ̃ κυρίυ. Addit Phavorinus, ἢ τὸ ἔγκληρον ἐν ἐκκλησίᾳ ἄριστον.

ΚΥΡΙΑΚΟ'Σ. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num.95. Κυριακῦ δὲ τότε πληρώσαντος τὴν τ̃ λυχνικῦ λιτανείαν, καὶ εἰπόντος, Ἐλέησον ἡμᾶς, &. Quo loco Viri Docti Κυριακὸν dici volunt, quem alij *Hebdomadarium* vocant, penès quem scilicet eâ die Cleri primariæ vices erant.

ΚΥΡΙΑΡΧΕΙ͂Ν, *Dominari.* Petrus Antiochenus in Epist. ad Michaëlem Cerularium num. 12. τ̃ Ῥώμης ἐπὶ πολὺ τ̃ Οὐανδάλων ἔθνυς κυριαρχήσαντος.

Κυριάρχησις, *Dominatio.* Nicetas in Joanne n.5. ἐπιδέξεται τ̃ βασιλείας ὁ παῖς, τ̃ δὲ μείζονος ἀποπεσεῖται κυριαρχήσεως.

ΚΥ'ΡΙΕ ἐλέησον, Clamor militaris in ipso pugnæ procinctu inclamari solitus. In periculis enim hæc verba proferebantur, etiam apud Paganos, cùm augurium captabant, ex Christianismi fortè usu, ut ex Arriano docemur lib.2. in Epictet. cap.7. νῦν δὲ τρέμοντες τὸ ὀρνιθάριον κρατῦμεν, καὶ τ̃ θεὸν ἐπικαλύμενοι, δεόμεθα αὐτῦ, Κύριε ἐλέησον, ἐπίτρεψόν μοι ἐξελθεῖν. Mauricius lib.2. Strateg. cap. 17. ἀλλὰ δεῖ τὴν μὲν εὐχὴν γίνεσθαι ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ τ̃ πολέμυ ἡμέρᾳ ἐν φοσσάτῳ, πρὶν ἤτινα τ̃ πόρτας ἐξελθεῖν διά τε τ̃ ἱερέων καὶ Στρατηγῦ, καὶ τ̃ λοιπῶν ἀρχόντων, τὸ Κύριε ἐλέησον ἐπικοίνως πάντας λέγειν. Theophanes an.7. Nicephori Gener. οἱ δὲ μικρὸν πανσάμενοι, βυνόν τινα κατέλαβον οἱ τρισάθλιοι τ̃ ἐν χερσὶν ἐπιλαθόμενοι πράξεως, τὸ, Κύριε ἐλέησον, ἀναβοῶντες, ὡς ἐπί τινι σεισμῷ, ἢ ἀνομβρίᾳ. Vide Dissertat.11. ad Joinvillam pag.205.206.

ΚΥΡΙΕΥ'ΕΙΝ διὰ χρήσεως, *Usucapere*, in Basilicis.

ΚΥ'ΡΙΟΣ, dictus Christus, διὰ τὸ κατὰ πάντων εἰληφέναι τὸ κράτος, ut ait S.Athanasius. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Eustathium, Edit. à Casaubono: διὰ δὲ τ̃ σώματος ἐν τῇ καρδίᾳ τ̃ γῆς ἀναιρῦσα τ̃ τὸ κράτος ἔχοντα τ̃ θανάτυ· καὶ διὰ τῦτο κὴ τὸ σῶμα Κύριος λέγεται, διὰ τὴν ἐγκειμένην θεότητα. Vide Κῦρ.

ΚΥΡΤΙ'Α, ita *Scutum Galli* appellabant, ut Auctor

ctor est Hesychius: Κυρτίας, Κεῖλοὶ τὰς ἀσπίδας. Alibi: Καιτρέας, ὅπλα Ἰβηρικά, οἱ δὲ κυρτίας.

ΚΥ'ΡΙΞ. Apomasar in Mysteriis: τῶ τε κυρίκων, καὶ γελοιαςῶν, καὶ μεσαζόντων, καὶ οἰνοποτῶν ζημίαν.

Κύρικες, οἱ κόχλιοι, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.

ΚΥΡΙ'ΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. εἰσὶ τὰ σέρεα σώματα.

Κύειον ὄνομα τῶ σερεῶ συνθέματος, ἔστι τὰ δ'. σώματα, Κλαυδιανὸς, Πυρίτης, Ὑδράργυρος, μετὰ αἰθαλῶν πηχθεῖσα, λευκαίνειν χαλκὸν ποιεῖ χρυσόν· τὸ κύειον ὄνομα τῶ ὑγρῶ συνθέματος, ἔστι τὸ θεῖον ὕδωρ, τὸ δὶ ἅλμης, καὶ ὄξους, καὶ τῶ λοιπῶν· Ex Glossis Chymicis MSS.

ΚΥΡΙΟ'ΦΥΛΟΝ, Μυλέας φίλα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Folia Fraxini.*

ΚΥ'ΡΙΣ. Vide Κῦρ.

ΚΥΡΙΟ'ΤΗΤΕΣ, *Dominationes*, Ordo Angelicus, de quo præ cæteris Michaël Syncellus in SS. Archangelos p.1531.

ΚΥΡΝΑ'ΤΟΡΑΣ, *Pocillator*, *Pincerna.* Manuel Malaxus in Chron.MS.p.51. μετὰ δὲ καιρὸν ὁ Ἀρχιοινοχόος τῶ βασιλέως ἔσφαλε, ἤγουν ὁ Κυρνάτορας. Vide Ἐπικέρνης.

ΚΥ'ΡΟΣ. Vide in Κῦρ.

ΚΥΡΤΑ'ΡΑ, Retis species. Auctor Etymologici in Κυρτός. Κύρτος δὲ βαρυτόνως, εἶδος δικτύου, ὡς Πυρίδιον, τὸ λεγόμενον Κυρτάρα.

ΚΥΣΑ'ΜΕΘΟΝ, *Helxine*, apud Interpolat. Dioscor. c. 668.

ΚΥΣΙ'ΡΙΣ, *Vas* aut *Mortarium.* Nicolaus Myrepsus sect.1. cap.390. in Cod.Reg. δέχεται αἱματίτην λίθον, τρίψας εἰς κυσίριν, δίδε πίνειν τὸ ἀπόσημα ἀπὸ μετὰ ὕδατος. Vide Fuchsium ad cap.396.

ΚΥ'ΣΠΟΣ. Vide in Κύσπος.

ΚΥ'ΣΣΙΟΝ, *Hedera*, Κισσὸς, apud Interpolat. Dioscor. c.395.

ΚΥΤΑ'ΜΠΕΛΟΝ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap.668.

ΚΥ'ΤΡΑ, pro Χύτρα, sæpius scriptum reperitur in Geoponicis Cassiani Bassi: unde Μονόκυθρον, apud Eustathium.

ΚΥΩΠΟ'ΔΙΟΝ, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioscor.cap.586.

ΚΩΒΑ'ΘΙΟΝ. Zosimus Panopolita MS. ἡ δὲ κάμινος καιέσθω τοῖς ξύλοις καὶ λεπύροις φοινίκων, καὶ κωβαθίων τῶ φοινίκων. Olympiodorus Philosophus Alexandrinus MS. in eundem Zosimum: καὶ γὰρ Ἑρμῆς περὶ τῶ καπνοῦ, φησὶν, ὡς δῆθεν περὶ τῆς μαγνησίας λέγων, Ἄφες αὐτοῖς, φησὶν, ἀπέναντι τῆς καμίνου καίεσθαι λεπύροις φοινίκων κωβαθίων· ὁ γὰρ καπνὸς τῶ κοβαθίων λευκὸς ὢν, λευκαίνει τὰ σώματα. In Lexico Chymico Rulandi, *Cobatiorum fumus*, *Robolt*, exponitur.

ΚΩ'ΔΙΞ, *Codex*, τὸ βιβλίον, Cedreno pag. 170. S.Athanasius Orat. in Descriptionem B. Mariæ: τοῖς μακροῖς ῥωμαϊκοῖς κώδιξιν τὴν ἑαυτῆς μνήμην ἐναπόγραφον γίνεσθαι συνεχώρει. Concil.Calchedon. Act.1. καὶ ἀπὸ κώδικος ἀνέγνω. Sanct.Chrysostomus Homil.in Natalem Dom. καὶ τοῖς ἀρχαίοις τοῖς δημοσίᾳ κειμένοις κώδιξιν ἐπὶ τῆς Ῥώμης. Chron. Alexandrin. an.27. Anastasij: ἀνήρ τις τέλειος λευσχήμων βαςάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναπλύξας φύλλα τῶ κώδικος, &c. Adde pag. 192. Theophanes pag. 314. καὶ ἐκώλυε γράφεσθαι Ἑλληνιςὶ τοὺς δημοσίους τῶ λογοθεσίων κώδικας. Continuator ejusdem Theophanis lib.3. num.21.& Symeon Logoth. in Theophilo num.3. ἀλλὰ καὶ κώδιξι σρατιωτικοῖς αὐτοὺς ἀναγράφεται. Occurrit præterea apud Isidorum Pelusiotam lib.4. Epist.91. Constantinum Porph.in Basilio n.31. Edit.Combefisij, in ejusdem Nov.3. Nicetam in Man. lib.1. num.3. Mich. Glycam in Chron. pag. 265. Gregoram lib. 4. Suidam, Codinum, Moschopulum, & alios passim.

Κώδιξ, *Codex.* Ita præsertim appellatus Legum à Justiniano collectarum Liber. Ipse Justinianus in Nov.19. ἐν δὲ τῷ πα⌈ν⌉τὶ συναθροίσμασι τῶ νόμων, κατὰ τὸ ἐπώνυμον ἡμῶν Κώδικα, &c. Chronicon Alexandrinum an. 7. ejusdem Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουςινιανὸς Κώδιξ ἀνεπληρώθη. Evagrius lib.1. Hist.cap.12. ἀνὰ τὸ πρῶτον βιβλίον κείμενον, Ἰουςινιανοῦ κώδιξ ὠνόμασαι. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

> Τὸ μὲν γὰρ τούτων Κώδικος οὕτω ὀνομασμένον
> Πτυχίον δωδεκάβιβλον, ὃ φασὶ διατάξεις.

Κωδικεύτης, *Interpres Codicis*, seu ut vertit Fabrotus, *Codicis Confector*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 60. pag. 499. 862. de quo consulendus Suaresius in Notitia Basilic.

Κωδίκιον, *Codiculus.* Synodus VI. Constantinopolit. Act.6. καὶ ἀντιβληθῆναι πρὸς τὰ παρ' αὐτῶν ἐπιδοθέντα κωδίκια. Occurrit ibi pluries. Balsamon in Meditat. de Chartophyl. ἐκ τῶ φυλάτειν μεμβράνας, ἤτοι κωδίκια. Ius Græco-Rom. pag.210. τοῦτο δὴ τὸ ἴσον τῶ πατριαρχικοῦ συνοδικῶς ἐκτεθέντος γράμματος ἐκ τῶ ἐναποκειμένων κωδικίων τῷ εὐαγεῖ σεκρέτῳ ἐμβληθὲν, &c. Pachymeres lib.5. cap.12. καὶ ἅμα μὲν τὸ κωδίκιον τῆς ἐκκλησίας εἰς πίςιν προεκομίζετο.

Κωδίκελλος, *Codicellus.* Himerius Sophista: πρῶτος Ὕπατος ἐν τῷ φόρῳ Καλλίςρατος ἐτιμήθη, καὶ ἕως βασιλείας Κωνςαντίνου Ὕπατοι κωδικέλλους ἐν τῷ φόρῳ ἐλάμβανον. Dositheus lib. 3. Κωδικέλλους τίς ποτε Ἀδριανῷ παρέδωκεν, &c. Macarius Homil. 24. ὥσπερ βασιλεὺς γράψας ἐπιςολὰς οἷς βούλεται κωδικέλλους καὶ δωρεὰς ἰδίας χαρίσασθαι. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Κωδίκελλος διόρθωμά ἐστι τῆς διαθήκης.

Ita usurpant passim Jurisconsulti. Vide lib.36. Basilic. tit.1. cap.1. S.Maximum Orat. in Natale Christi, Michaëlem Attaliat. in Synopsi tit. 35. Michaëlem Psellum in Synopsi legum v. 297. Codinum in Orig. Constantinopol. num.46. Glossas Basilic. &c.

Κωδικίλλιον, eâdem notione. Scholiastes Gregorij Nazianzeni Orat.1. in Julian. pag.44. συνθήμασιν, ἃ καλοῦσι κωδικίλλια.

ΚΩΔΥΚΕΥ'ΕΙΝ. Fr. Richardus in Clypeo fidei 1. part. 144. ταξιδεύοντας λέγει ὁ ἀδελφός μου καὶ κωδυκεύοντας φανερὰ νὰ πνιγῇ, μὲ ὅλην τούτην συντροφίαν, ἔβαλε τὸ θάῤῥος τῆς εἰς τὴν ἁγίαν ὁσίαν, &c.

ΚΩΔΩΝΑ'ΤΟΣ. Theophanes an. 7. Zenonis, ut & Victor Tunnunensis, meminit Joannis λεγομένου Κωδωνάτου Patriarchæ Antiocheni: ubi Goarus observat Græcos recentiores *Larvatos* κώδωσι seu tintinnabulis spectatores ad risum moventes, κωδωνάτους vocitare. Glossæ MSS. διακωδωνισθέντες, ἤτοι διαφημισθέντες. Rursum: ἐκκωδωνίζοντο, περιβόητοι ἐγένοντο. Epistola Episcopor. Secundæ Syriæ in Concil.Constantinopol.sub Mena Act.5. τὰ γὰρ τούτων φρικωδέςερα, καὶ μείζονα ἢ κατὰ φύσιν ἀνθρωπίνην, ὡς εἰπεῖν, περίεργον ἂν διακωδωνίζειν. Vide Κωδῶνι.

ΚΩ'ΔΩΝΕΣ, *Campanæ*, quarum usus seriùs ad Græcos transiit: & etiamnum rarissimus est, inquit Allatius in Dissertat. de Recentiorum Græcorum Templis pag.106. nisi oppidum illud in quo Christiani habitant, à Turcarum commercio quàm longissimè absit. Tunc enim campanarum usus non denegatur, verbi gratiâ in Monte Atho, ubi complures habentur, eæque vetustissimæ. Harum usum ante expugnatam à Turcis Constantinopolim accepisse à Venetis Græcos sub an. 874. auctor est Andreas Dandulus in Chron. MS. & ex eo Sabellicus.Certè temporibus Constantini Monomachi circa an.1040. Campanas in usu fuisse apud Græcos colligi

ligi potest ex Orat. Michaëlis Pselli ad eundem Imp. ἐξεγερεῖ γάρ σε μέσης νυκτὸς ὁ κώδων ἱερὸς, καὶ τοῖς θείοις ἐσηνλωθήσῃ ἐδάφεσιν. Pachymeres lib. 7. cap. 5. de Patriarchæ Josephi reditu: πολλῶν παρ' ἑκάτερα παρεπομένων, καὶ ἐπευφημούντων τὰ προπεμπτήρια, ἐφ' ὕμνοις καὶ κρότοις ἀνθρώπων, ἔτι δὲ καὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας συνακτηρίων κωδώνων, εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἀνάγεται. οἱ δὲ τοῦ Κλήρου μόλις τὴν ἑσπερινὴν ὑμνῳδίαν καθ' ἑαυτοὺς ἐκτελέσαντες, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἀπιόντων κατὰ τὸ σύνηθες, σφίσιν ἑαυτοῖς ἄβατον τὸν ναὸν κατέχουσι, ὡς μηδὲ σημάντροις καὶ κώδωσιν ἠθροισμένοι. Et cap. 10. initio: κρότοις δὲ συχνοῖς τῶν τῆς ἐκκλησίας κωδώνων ξυγκλυδας ξυμφορηθέντες καὶ πλήθη, &c. Joannes Veccus Patr. Constantinopol. de injusta sui deposit. pag. 20. τὰ ἐκ τῶν ῥηθέντων κωδώνων ἦχον πάλιν κηρύγματα. Nicephorus Gregoras lib. 9. pag. 183. 1. Edit. τοὺς ἱεροὺς κρούσας κώδωνας ὁ Πατριάρχης, καὶ πλεῖστον ἀθροίσας ὄχλον ἀγοραῖον, ἀφορισμὸν ἀπεφήνατο, &c. Vide in V. ξύλον, & Gloss. med. Lat. in *Campana*.

ΚΩΘΩ'ΝΙΟΝ, seu κωδώνιον, *Urceolus* in modum κώδωνος vel Campanæ confectus: nisi potiùs à voce Κώθων, quæ apud Athenæum, militare poculum deduci debeat. Vita MS. S. Pauli Latrensis: καὶ αὐτὸς κώθωνα μετὰ χειρὸς λαβὼν, καὶ αὐτὸ σμικρὸν ἀμφορία, &c. Codinus de Offic. Palat. cap. 7. num. 17. de Pincerna: καὶ κατὰ μὲν τὸ παλαιὸν, ἐκτὸς τῆς πόλεως ἀκολουθῶν τῷ Βασιλεῖ, ἔφερε κωθώνιον μετὰ ἁλύσεως, ὡς ἂν εἰ ἐν χρείᾳ γένοιτο πιεῖν αὐτὸν, ἀπὸ βρύσεως ἢ ποταμοῦ διὰ τοῦτο, καὶ πίῃ. Ubi Cod. Reg. κωδώνιον præfert. Et cap. 14. num. 28. φέρων ὁ μὲν Ἀρχιδιάκονος τὸν σταυρὸν, ὁ δὲ σκεῦος, τὸ κοινῶς οὕτω καλούμενον οἰνοχεῖον, κωθώνιον ἔχον ἐντὸς μετὰ τοῦ ἁγιάσματος. Et num. 30. μεταλαμβάνοντος δὲ ἔπειτα ἁγιάσματος ἀπὸ τοῦ κωθωνίου, πάντες αὖθις βοῶσι τὸ πολυχρόνιον.

ΚΩΚΑΛΙ'Σ, Dacis, *Halicacabus*. Interpol. Dioscor.

ΚΩ'ΚΑΛΟΝ. Vide in Κόκαλον.

ΚΩΛΙ'ΚΙΟΝ. Suidas: Κωλίκιον, τὸ κοινῶς κωλίκιον. Græcis κωλῆ, est *Tibia*, *Perna*. Vide Κολίκιον.

ΚΩ͂ΛΟΝ, *Collum*, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 13.

ΚΩ͂ΛΟΣ, pro καυλὸς, *Caulis*, apud Myrepsum de Antidot. c. 42.

ΚΩ͂ΛΟΣ, *Culus*. Suidas: πρωκτὸς, ὁ κῶλος.

Κωλόμυλα, *Nates*, *Clunis*, Ἕδρα, πυγή.

Κωλοράβδια, *Virga quibus nates feriuntur*. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 3. ex Cod. Barbarogr. καὶ εἰς ἀέρα κτυπῶν, καὶ ταύτης μόνης τοὺς κτύπους ἐφόβου, μήποτε παρὰ τοῦ διδασκάλου κωλοράβδια λάβῃς. Ubi Cod. alter: τὴν σκυτάλην συχνὰ ὑποβλέπεσθαι, καταφερομένην τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τῶν πυγῶν, καὶ ταύτης μόνης εἰδέναι καὶ δεδιέναι τὰ κροταλίσματα.

Κωλοσύρνειν, *Trahere post culum*, seu *post se ducere*, ἐπισύρειν, ἕλκειν. Κωλοσύρνεσθαι, *Subrepere*, *Prorepere*, ἕρπειν, ὑπεισέρχεσθαι, Κωλοσυρμὸς, *Reptatio*, ἑρπηδών.

Κωλοφωνία, *Crepitus*, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 8. Ita enim has voces intelligi ferè censuerim, ubi Cynædo sibi dactylos porrigenti, sic reponit, Δῶρον κωλοφωνίας οἱ σαλοὶ οὐκ ἐσθίουσιν. Sic enim legerim, pro κωλοφονία præfert Cod. MS. si tamen dactyli crepitum creent.

ΚΩΛΟΦΩΤΙΑ', *Cicindula*, Λαμπυρίς. Nicetas in Alexio lib. 2. n. 2. ἤγουν κατὰ πυριλαμπίδας ἠμαυρωμένο μεσιαστάσης ἡμέρας. Ubi Cod. Græcobarb. κωλοφωτίας. Vide Φωτιά.

ΚΩΜΟΔΡΟ'ΜΟΙ, interdum Κομοδρόμοι, *Circulatores*, atque adeò *Fabri ærarij* qui per pagos cursitant: ut hodie passim apud nos, quos *Chaudroniers* dicimus. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Βαβαὶ, θαυμαστικὸν ἐστι, Βάναυσος, ὁ χαλκεύς τε,
> Καὶ χυτοχόος, λέγεται, ἀλλὰ καὶ κωμοδρόμος.

Glossæ Græcobarb. Ἄκμων, σίδηρον ἐφ' ᾧ χαλκεὺς χαλκεύει, ἤγουν ἀκμόνιν ὅπου κομοδρομεύει ὁ κομοδρόμος. Alibi: Ἀκροφύσια, τὰ ἄκρα τῶν ἀσκῶν, ἐν οἷς οἱ χαλκεῖς τὸ πῦρ ἐκφυσῶσιν· αἱ ἄκραι, ἤγουν ἡ ἄκρες τῶν ἀσκῶν ἢ ἀσκιῶν, μεθ' αἷς ὁποίαις φυσοῦσιν οἱ κομοδρόμοι τὴν φωτίαν. Theophanes an. 17. Justiniani: τὶς ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας κωμοδρόμος, —ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κυνὰ ξανθὸν καὶ τυφλὸν, &c. Constantinus de Adm. Imp. c. 50. p. 182. καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ Ἀρμενιακῶν εἰς τὸ Χαρσιανοῦ θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοῦ κομοδρόμου τοποτηρησία Ταβίας, καὶ εἰς τὴν τοῦρμαν τοῦ Χαρσιανοῦ τὴν εἰρημένην προσετέθησαν. Anonymus de Passione Domini: καὶ ὅτε φθάσωσιν εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν ὁ κομοδρόμος ὡς σταυρώσει αὐτὸν, &c. Occurrit præterea in Annalib. Glycæ.

ΚΩΜΟ'ΠΟΛΙΣ, Κωμοπολίχνιον, *Oppidum Pago simile*, quod muris caret, Græcis ἐμπόριον, Germanis *Marct*, Gallis *Bourg*. Vide Leunclavium in Onomastico ad Hist. Turcic. Zonaras in Monomacho ita Κωμόπολιν describit: ἐπεισι τῷ Ἄρτζε, (κωμόπολις δ' ἦν τοῦτο) πλῆθος δ' ἐνῴκει αὐτῷ, ἵν' οὕτως εἴποιμι, καὶ ἀριθμὸν ὑπερβαίνουσα, ἔμποροι δ' ἦσαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ πλοῦτος ἦν αὐτοῖς πλεῖστος· ὡς οὖν ἀτείχιστον τὴν Κωμόπολιν ἐξ ἐφόδου αὐτὴν ἑλεῖν οἱ βάρβαροι ἤλπιζον, &c. Adde to. 2. p. 69. 1. Edit. & Scylitzei pag. 772. 832. Vox Isidoro Characeno, Constantino Porph. in Basilio num. 37. & lib. 1. de Themat cap. 1. 4. & aliis usurpata.

Κωμάριον, ἀγρίδιον, χωρίον, in Lexico MS. Cyrilli.

ΚΩ͂ΝΑ, ἡ ὑγρὰ πίσσα, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Pix liquida*.

ΚΩΝΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Κουκουνάρι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ'ΤΑ ἅγια. Ita S. Helenam vocare Græcos auctor est Guilletus in Lacedæmone pag. 577.

ΚΩ͂ΠΑ, & Κώπεα, Suidæ, περιτραχήλιος κόσμος.

ΚΩΤΑ͂. Demetrius Constantinopolit. libro 1. Hieracosophij cap. 1. μίαν τινὰ κωτᾶ κορυφῆς διόπτραν τῆς καλύβης ποιησάμενοι. Legendum κατὰ, uti rectè est editum pag. 5. Nescio an aliud exemplar habuerit Meursius quod κωτᾶ prætulerit, sed proclivis erat emendatio, ut & in κωλίδειν, pro καλίδειν, uti pariter rectè editum est.

ΚΩ'ΤΑΛΙΣ, *Tudicula*, *Cochleare majus*. Suidas: Λάκτιν, τὴν λεγομένην κώταλιν, τερμύνην, ὃ ἐστι ζωμήρυσιν. Hodie Κόλαλα dicunt, ut est in Turcogr. Crusij. Etymologici auctor: σκύταλιν λάκτις σημαίνει ἡ λέξις, σκύταλιν, λάκτις σημαίνει ἡ λέξις, σκύταλην, τορύνην. Leg. κωτάλιν. Ita Eustathius Od. λ. τὸ τῶν αἰθέρος κίνητρον, & Τορύνην, & Ζοίδυκα, κώταλιν exponit.

ΚΩΤΖΙ'ΒΕΛΑ, *Supellex*. Portius: *Convaso*, Ἑτοιμάζω, Βάζω εἰς ἕνα δεμάτι ὅλα τὰ κωτζίβελα.

Λ.

ΛΑΒΑΘΟΛΑΒΑ'Τ, Afris, *Muris auricula*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.400.

ΛΑΒΑΝΤΙ'Σ, *Spica nardi*, quæ vulgo *Lavanda*, sive *Lavendula*. Hesychius: ἴφια, ἡ λυχνὶς· ἄνθ☉, ἔνιοι λάχανον, ὃ ἡμεῖς λαβανίδα καλῦμϑυ.

ΛΆΒΑΡΟΝ, Λάβωρον, *Labarum*, de quo pluribus in Gloss.med.Lat. & in Dissert. de Impp. Constantinopolit. nummis num. 20. quibus addendus Fullerus lib.2. Exerc. Sacr. cap.1. lib.4. cap.13. ubi de vocis etymo. Sozomenus lib.1. Hist. cap.4. de Constantino M. ἐκέλευσεν ἄνδρας ἐπισήμονας χρυσῷ καὶ λίθοις τιμίοις εἰς σαυρῦ σύμβολον μεταοκευάσαι τὸ παρὰ Ῥωμαίοις καλύμϑυον Λάβωρον· σημεῖον ἢ τῦτο πολεμικῶν, τῶν ἄλλων τιμιώτερον. Et lib.5. cap.17. τὸ κορυφαῖον τῶν Ῥωμαϊκῶν συνθημάτων appellat. Idem lib.9.cap.4. θάτερον ἢ τῶν σκήπτρων, ὃ Λάβωρον Ῥωμαῖοι καλῦσι. Gregorius Pap. in Epist. ad Germanum Patr. Constantinop. in Concil. VII. Act.4. ὡς ὁ Θεὸς αὐτὸς ἐπι παρέδειξεν, ἡγεῖσθαι προστάξας ἐν τῇ παρεμβολῇ τῆς Χεῖσῦ βασιλείας τὸ ἔνδοξον ὄντως, καὶ ἐπίσημον λάβαρον, τὸν ζωοποιόν λέγω σαυρὸν, &c. Mauricius lib. 2. Strateg. cap.2. κοντάρια καβαλλαρικὰ ἔχοντα λωρία μετὰ τὸ μέσον, πρὸς τὸ σχῆμα τῶν Λαβάρων, μετὰ φλαμμύλων.

ΛΆΒΑΣΤΡΟΝ, εἶδ☉ λίθυ λευκῦ, in Glossis Jatricis MS. Neophyti. *Alabastrum*.

ΛΑΒΈΤΖΗ, *Gutturnium*, ex Ital. Lavezo, *Lebes*. Occurrit in Turcogr. Crusij p.208.

ΛΑΒΙ'ΚΛΑ, *Lebes*, *Lebicula*. Julius Pollux lib.6. cap.12. ubi de re mensaria: κύκλυς ἀργυρῦς, ἢ χεύματα ἀργυρᾶ, ἢ πίνακας, ὥσπερ τὰς λαβίκλας ὀνομαζομένας, πίνακας κοινὺς, καὶ τὺς ἐλάτλυς.

ΛΑΒΙ'Σ, *Cochlearium parvulum*, cujus manubrium tenue & oblongum cruciculâ in extremitate ornatum est, quo fragmenta panis Eucharistici à Diacono in calicem demissa, pro communione è calice idem educit, quod quidem Cochlear adinvenisse Chrysostomum putat Arcudius lib.3. cap.55. Illius figuram exhibet Goarus ad Euchologium pag. 152. ubi de eo plura. Prima & Secunda Synodus Constantinopolit. Act.10. τὸ ἅγιον ποτήριον, ἢ τὸ δίσκον, ἢ τὴν λαβίδα, &c. Liturgia præsanctificatorum pag.190. εἶτα λαβὼν τὴν ἁγίαν λαβίδα μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, βάψει αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ αἵματι. Demetrius Gemistus de Ordinat. MS. ὁ δευτερεύων τῶν Διακόνων τὴν λαβίδα ἐν τῷ ποτηρίῳ βαλὼν, καὶ καλύψας αὐτὸ μετὰ τῆς καλύμματ☉, αἴρει αὐτό. Mox: αὐτὸς ἢ ὁ Πατριάρχης λαβὼν ἀπὸ τῆς διακόνυ χειρῶν τὸ ἅγιον ποτήριον, μεταδίδωσι διὰ τῆς λαβίδ☉ τοῖς ὑποδιακόνοις καὶ ἀναγνώσαις τῦ ἁγίυ σώματ☉ καὶ αἵματ☉. Gregorius Decapolita de Visione Saraceni in æde sacra S.Georgij num.45. καὶ πάλιν εἶδε ὁ Σαρακηνὸς ἐκ τρίτυ τὸν ἱερέα μεταδιδόναι ἐκ τῦ σώματός τε καὶ αἵματ☉ τῦ παιδίυ μετὰ τῆς λαβίδ☉ τοῖς μεταλαμβάνυσιν. Scholion in Epitom. Canon. Harmenopuli: τὸ μὴ χρίειν τὰ προηγιασμένα διὰ τῆς λαβίδ☉ ἐν τῷ δεσποτικῷ αἵματι, ἐν τῷ μέλλειν ταῦτα φυλάτλειν, ἀκριβέςερον φησὶν ὁ μακάρι☉ Ἰωάννης. Symeon Thessalonic. Responso 59. καὶ μετὰ τὴν ἐν τῇ λειτυργίᾳ τάξιν ἔκ τε τῦ ἄρτυ κοινωνήσῃ, καὶ τῦ ποτηρίυ ὁ ἱερεὺς, μεταδώσῃ καὶ τοῖς χρείαν ἔχυσι μετασχεῖν, εἴτε ἱερωμένοις ἐντὸς, κατὰ τὸ ἔθ☉, εἴτε λαϊκοῖς διὰ τῆς λαβίδ☉. Vide Gloss. med. Lat. in *Cochlear*, & XII. Tabellam ex iis quæ hujus Glossarij initio delineantur.

ΛΑΒΟΥ'ΤΟΣ, *Testudo*, Ital. *Lutto*. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Κιθάρα, ἡ λύρα, καὶ ὁ λαβῦτ☉. Occurrit etiam in Turcogr. Crusij. Vide infrà Λαῦτο.

ΛΆΒΡΑ. Vide in Λαύρα.

ΛΑΒΡΆΤΟΝ. Joannes Pediasimus: ἐν τῷ τῶν χωραφίων ἀρχαῖς εἰώθαμεν πέτρας ὀξείας, ἢ τάφρυς, ἢ λαβράτα τιθέναι, ὡς ἔνορα. Vide Λαυράτον.

ΛΑΒΏΝΕΙΝ, Λαβόνειν, *Sauciare*, *Vulnerare*, Τιτρώσκειν, τραυματίζειν. Λαβωμέν☉, *Vulneratus*, Τετρωμέν☉. Assisæ MSS.Regni Hierosolymitani.c.223. ἐὰν γίνεῖε διά τινα ῥίζικον τὸ λαβόνω ἕναν μυ σκλάβον, &c. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. πολλοὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν ἐλαβώθησαν καὶ ἀπέθανον. Infrà: καὶ τὺς λαβωμένυς ἰατρεύυν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

Κιάπετον κάμπον πάντα ὅλον μ' ἀλαζονίαν,
Σκοτόνοντας, λαβόνοντας, καὶ ξεσελήζοντάς τυς.

Eodem libro:

Δύο παλικάρια ἤβρασι πολλὰ τὰν λαβομένα,

Idem lib. 8.

Καὶ λαβόμενοι ἔπιπταν ἀπάπασαν μερέαν.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Στάρματα τῦ ἐκλίπησε, καὶ δὲν τῦ ἐλαβώνη·

Λάβωμα, *Vulnus*, πληγή. Idem Cananus: περιφρονηταὶ τῶν πληγῶν, καὶ δεινῶν τῶν λαβωμάτων. Anonymus MS. de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoës:

Καὶ σρίγισε, Καλλίμαχε, τις ἐπολέμησέ σε;
Ἂν ἀπὸ ξίφυς ἔλαβες, καὶ πῦ τὸ λάβομάν συ.

Λαβωματία, eâdem notione. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Ἔποικεν ἰατρεύσαν τυς ἐκ τὰς λαβοματαίας.

Et lib. 8.

Γιατὶ ἔχει λαβοματία εἰς τὸν λαιμὸν ἀπάνω.

ΛΆΒΩΡΑ, in Lexico Cyrilli MS. exponitur ὀπώρα, ἢ καὶ τὰ σέφανα. An *Labor*, & *Laurea*?

Λάβωρον. Vide in Λάβαρον.

ΛΑΓΑΚΑΠΗ, τὰ κυδωνοκύκυτζα, in Lexico MS. ex Cod.Reg.

ΛΑΓΑΡΙΚΟΝ, Codinus in Orig. Constantinopol. num. 146. ἀπὸ γὰρ τῆς πολυποικιλίας τῦ ἐδάφυς, δίκην θαλάσσης ἐφαίνετο ἐκ τῦ χρυσῦ θέας τῦ κόσμυ καὶ λαγαρικῶν, καὶ τῶν κεφαλοκιονίων πάντων. Quid sit λαγαρὸς, λαγαρότης, λαγαρῦσθαι, & λαγαρίζεσθαι, exponunt Athenæus lib.8. & 14. & Grammatici, qui λαγαρὸν pro *Arcto*, *Gracili*, vel pro *Laxo* & *Vacuo* usurpatum à Scriptoribus volunt: sed hîc λαγαρικὸν ornatum quendam sonat, ac eum fortè qui ob tenuitatem & exilitatem est in aliquo pretio. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Θεωρῶ τὸ δακτυλήδιν συ, λυχνιταροδημένον,
Καὶ τότε μυριολαγάρισον τῦ χρυσαφίυ θαυμάζω.

Alibi:

Ὡς ἂν τὸ κρίον τὸ ἀμάλαγον, τὸ ὁλολαγαρισμένον.

Continuator Theophanis lib.3. num.42. ἐκ γὰρ λαγαρικῶν παμποικίλων τῦτό τε κἀκεῖνο μαρμάρων. Ubi perperam editum λακαρικῶν. Vide Λαγρός.

ΛΑΓΓΑ'Σ, Λαγκάδι, *Vallis*, φάραγξ, νάπη. Glossæ Græcobarb. Ἄγκεα, κοίλυς τόπυς, λαγκάδια, φαράγγια.

ράγϛια. Joan. Moschus in Limon. cap.158. κῆπον δὲ ἔχουσι διεϛηκότα ἀπ' αὐτοῦ σημείοις ἓξ, περὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, ὡς ἐπὶ λαϛγάδα. Anonymus de Bellis Francorum in Morea: MS.

Ἐνεὶ δασώδης τόπος, βουνὶ, καὶ ϛενολάγγαδα.

Historia Bertrandi Romani MS.

Ὄρη καὶ κάμπη, καὶ βουνὰ, λαγκάδια, καὶ νάπα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Καὶ εἰς τὸ ὄρος τῆς Ριφίου ἐσέβην εἰς λαγκάδη.

Lib. 2.

Ἀμὴ ἀπεῖλάγελα τὰ βουνὰ φεύγουν καὶ τὰ λαγκάδα.

Maximus Cythær. 9. Aug.

Καὶ ἐκόνδυεν εἰς σπήλαια, καὶ ὄρη, καὶ λαγγάδια, &c.

Occurrit apud Georgium Acropolitam in Chron. cap. 63. Extr. Locus juxta Thessalonicam Λαγγαδᾶς appellatus, à loci situ.

ΛΑ'ΓΓΕΡΑΣ, *Lora*, *Lorea*, Δεύτερίας οἶνος.

ΛΑ'ΓΓΙΟΣ, *Longus*, ex idiomate Theutonico seu potiùs Longobardico: nam Longobardis *Lang*, longum sonat, uti docuimus in Gloss. med. Lat. in *Langobardus*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap.3. καλὸν δὲ ἐϛὶν ἐὰν καὶ μακρὰν ὡς ἐπιπολὺ, ἤγουν λαγγίαν τὴν οὐρὰν ἔχῃ.

ΛΑΓΓΟ'ΝΙΟΝ. Constantinus in Tacticis pag. 17. ὀφείλουσι καὶ οἱ ϛρατιῶται ἔξωθεν τῶν βοϊνῶν θυρεῶν, ἅπερ ἔχουσιν εἰς τὰ λωρίκια, ἔχειν καὶ ἕτερα θηκάρια ἐλαφρὰ δερματινὰ, ἵνα ἐν καιρῷ πολέμου, ἢ ἐν καιρῷ κόπου βαϛάζωσιν ὀπισθοσκουρβίων εἰς τὰ λαγγόνια τῶν ἱππαρίων. *Ad Ilia*, *fortè* seu *Latera*, quæ λαγόνας Græci vocant.

ΛΑΓΗ'ΝΑ, *Lagena*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. ult. ἀπὲ τοὺς λαγηνάδες, καὶ ἀπὸ πᾶσα ἐργασίαν γαϛρένι, ὥσπερ μουχούτους, σκούτελια μαγήρισε, κοῦζια, καὶ λεβίτο, δίκεον νὰ πλερόσι δικέομαν εἰς τὸ ευγάλιν ὅσα κουϛεύουσι τὸ τέταρτον ἀπὸ ἐργασίαν χόματος.

Λαγινάκης, *Lagenula*. Maximus in Epist. ad Zygomalam, apud Crusium in Turcogr. λάβε ἀπὸ τοῦ σακελλίου ἕνα λαγινάκην μέλη γεγραμμένον ἐπάνω τὸ ὄνομα τῆς αὐθεντίας σου. Alia Epist. ad eundem: καὶ ϛέλο τις αὐθεντίᾳ σου εἰς ἕνα λαγινάκι.

ΛΑΓΗΝΑ'ΤΑ, *Poma Damascena* quæ in lagenæ speciem efformantur. Ptochoprodromus de sua paupertate, ex MS.

Δαμασκηναπιδόμηλα, δαμάσκηνα κρονάτα,
Τὰ λέγουν ἀναϛολικὰ, τὰ λέγουν λαγηνάτα.

ΛΑΓΙ'ΝΗ, *Lepus*, Λαγωός. Nicetas in Andronico Comneno lib.1. num.3. Extr. ἔτι δὲ οἱ πλινόποδες λαγῖναι, καὶ κύνες αἱ θηρευτικαί. Constantinus Manasses pag.4. Edit. Reg.

Καὶ κύνες καρχαρόδοντες, πληνόποδες λαγῖναι.

Occurrit prætereа pag. 126. ex Cod. Allatij:

Τότε δὲ τρομερὰ λαγίνα καθωρᾶτο.

Ubi Cod. al. habet λαγωός.

ΛΑΓΙΝΙ'ΔΙΝ, *Lagenis*, Herba de qua Ruellius lib.2. cap.138. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. Κυνοκέφαλον, τὸ λαγινίδιν.

ΛΑ'ΓΙΝΟΝ, Gallis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioscor. cap.732.

ΛΑ'ΓΙΟΝ, *Acies*, *Exercitus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἀπὲ τὰ λάγια που βλέπαν τῶν γυναικῶν τὰ τόσα.

Idem lib.2.

Ὡς μεγιϛάνοι ὡς εἶχασι τὰ λάγια ἐρθομένα.
Ὁ καθεεῖς ἐπήγαινε ἐκεῖ με τὸ δικόν του.

Et lib.8.

Ἀφ' ὧν ἐτοῦτο σούντυχε ἀπέρασε ϛὰ λάγη.

Eodem lib.

Ἔτζη συγκρέσαν ἴσω τους, καὶ σμίξασι τὰ λάγια,
Μὲ πλεῖα σκληρία καὶ ταραχὴ, με πλεῖο γληγοροσύνη.

Infrà:

Λοιπὸν τὰ λάγια σμίξασι μετὰ ψυχῆς μεγάλης,
Καὶ μετὰ πλερνιϛήρια ἔδωκαν τὰ φαρία τους.

ΛΑΓΚΑ'ΔΙ. Vide in Λαγγάς.

ΛΑ'ΓΚΗ, *Lancea*, Λόγχη. Historia Apollonij Tyrij:

Βλέπει καὶ περὶ σαλεύγην, καὶ κλύπα τὸ λάγκη του.

Λαγκίδιον, *Lanceola*. Theophanes an.7. Justini Jun. ἐβάϛαζεν σκουτάριν μικρὸν κεχρυσωμένον, καὶ δύο λαγκίδια χρυσᾶ, &c. Hinc emendandus Mauricius lib.12. Strateg. pag. 305. βηρύτλας ἤτοι λαγκίδια. Ubi perperam Edit. λακίδια Σκλαβινίσκια. Atque hîc frustra Meursius & Schefferus ἀκλίδια restituunt, ut fuerint *Aclides* Romanorum.

Λαγκεύειν, *Lanceare*, *Lanceâ percutere*, vel *Lanceam emittere*. Idem Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 9. εἴτε γὰρ ῥίψαι, ἤτοι λαγκεῦσαι χρήζει καιρὸς, &c. Lactantius de Mortib. persecutor. num. 22. *Domestici & administratores lanceâ emendabantur*. Gallis *Passer par les piques*.

Λάγκη, *Lanx*, in Glossis Servij.

ΛΑΓΟ'ΓΗΡΩΣ. Suidas: Μῦξος, ὁ λαγόγηρως παρ' ἡμῖν. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag.254. καὶ δὸς ἵνα φάγῃ τὸ ὄρνεον, ἢ τοὺς λεγομένους λαγογήρους παράβαλε τῷ ὀρνέῳ.

ΛΑΓΟΚΟΙΜΗΤΙ'Α, Herba quam ἡλιόχρυσον, quidam, alij Amaranthum vocant: sic dicta quòd in hisce herbis Lepores cubare ament. Ita Petr. Bellonius lib.1. Observat. cap.17.

ΛΑΓΟΚΟΝΙ'Α. Vide Λακκοκονία.

ΛΑΓΟΚΥ'ΜΗΝΟΝ, Cumini species, *Lagopus*, apud Interpol. Dioscor. c.599. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. λαγοκύμινον, μαιον. Vide Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.26. Meminit Galenus in Lexico Hippocr. herbæ quam Λαγονάτην vocat, Hippocrates verò Λάμπυρον.

ΛΑΓΟΝΙΚΟ'Ν, *Vertagus*, Canis *Laconicus*, κύων λαγοδιώκτης. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ζαγάρια καὶ Λαγόνικα τῆς ἁλίσαις δεμένα,

Et alius de Vulpe & Lupo:

Σκύλους χοντεοὺς λαγόνικα ἀπὸ τῆς Λομπαρδία.

ΛΑΓΟΥΔΑ'ΚΙ, *Lepusculus*.

ΛΑΓΡΟ'Σ, pro Λαγαρὸς, *Gracilis*, *tenuis*. Eustathius Od. γ. τὸ δὲ Τηλέμαχε, ποῖον σε ἔπος λαγαρότητα ἐποίησε τῆς ϛίχου διὰ τὸ λήγουσαν τῷ Τηλέμαχε, ἥτις διὰ τὴν ἐν μέσῳ ϛίχου βραχεῖαν κατάληξιν λαγόνα δὲ ἐνθεῖσα τῷ ϛίχῳ, λαγαρὸν ἐποίησε καλεῖσθαι, ὅπερ ἡ χυδαία γλῶσσα λαγρὸν λέγει. Vide Λαγαρός.

ΛΑ'ΔΗ, Λάδι, *Oleum*, ἔλαιον. Glossæ Græcobarb. μύρισμα, ἄλειμμα, λάδιν. Joannicius Cartanus serm.5. de Avaritia: καὶ ὁπόταν τύχῃ, καὶ ἐδώσουν τὰ σάμενα διὰ νὰ λάβουν εἶδος, ἢ κράση, ἢ λάδη, ἢ σιτάρι, ἔμελλαν νὰ λάβουν, &c. Demetrius Zenus in Batrachom.

Καὶ γία τὸ λάδη κόπτουσιν, καὶ φέρουν τῆς καντήλαις.

Emmanuël Georgillas MS.

Νὰ ῥύξῃ λάδιν ἄντις νερὸν εἰς τὴν νησίαν κείνη.

Vide Agapium in Geoponico cap. 68.

Λαδικὸν, *Vas olearium*, ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λήκυθος δὲ τὸ λαδικὸν, ὃ καὶ ληκυθιόν τε.

Damascenus Studita Homil.20. ἐπάρτε τοῦτο λαδικὸν μὲ τὸ λάδιον. Maximus Cythærensis in Synax. 23. Febr. καὶ ἔκαμνε καὶ ἕνα λαδικὸν εὔκαιρον ἀπὸ λάδι γεμάτον.

Λαδώνειν, *Oleo perungere*, ἐλαιοῦν. Hinc

Ἐλαιόλαδον, *Oleum olivâ expressum*. Neophytus Rhodinus in Synopsi: ἡ ὕλη τῆς εὐχελαίου εἶναι τὸ ἐλαιόλαδον εὐλογημένον ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα, &c. Damascenus Studita serm.28. τὸν παλαιὸν καιρὸν εἴχασιν συνήθειαν, ὅτι ὅντινα ἤθελαν νὰ κάμουν Βασιλέα, ἢ Ἀρχιερέα, εἴχασιν μύρον,

μύρον, ὁποῦ ἦτον κατασκευασμένον ἀπὸ τοῦτα τὰ ἡδύσματα, ἀπὸ σμύρναν, ἀπὸ ἄνθος, ἀπὸ κινάμωμον, ἀπὸ ἴειν, ἀπὸ καλάμιν μυρεψικὸν, καὶ ἀπὸ ἐλαιόλαδον, καὶ ἔχυσαν καμπόζον εἰς τὴν κορυφὴν του.

Ἀμιγδαλόλαδο, *Oleum Amigdalinum.* Δαφνόλαδο, *Oleum Laurinum.* Ῥοδολάδι, *Oleum Rosaceum.* Λινόλαδον, *Oleum ex lino.* Σαμόλαδο, *Oleum Samium.* Κρομμυδολάδον, Ἀγριόλαδον, Λαδόξυδον, *Oleum cum aceto*, apud eundem Agapium dicto cap. & cap.140. 142. 145. 151. 210.

Λαδουργὶ, *Molendinum olearium.*

ΛΑΔΙΚΙΝΗ, Floris species, apud Democritum Chymicum ex Cod. Reg. 618. f.21.

ΛΑΔΩΝΙΣ, ἡ δάφνη, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Laurus.* Λαδωνίδα dicitur in Glossis Botanicis MSS. Colberteis.

ΛΑΕΝΤΙΑΡΙΟΣ, *Lapidicinarius*, Λιθοξόος, Hesychio, sed videtur legendum Λαϊνάειος. Vide infrà Λαϊνάς.

ΛΑΖΑΡΟΝ, *Laser*, *Silphium.* Occurrit apud Alexandrum Trallianum lib.11.

ΛΑΖΑΡΟΣ, *Recèns mortuus.* Anonymus MS. in Homil. in Sabbatum Lazari & ex eo Synaxarium, in Triodio: ἀπὸ τούτου χάειν καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἀρτὶ θανὼν Λάζαρος λέγεται, καὶ τὸ ἐνταφιον ἔνδυμα πάλιν Λαζάρωμα καλεῖται δηλοῦντος τοῦ λόγου, εἰς μνείαν τοῦ πρώτου Λαζάρου ἔρχεσθαι.

Λαζαροῦν, *Sepelire.* Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyrogenito num. 53. τὸ πανάγιον αὐτοῦ σῶμα ταῖς οἰκείαις, ὡς ἔθος τοῖς νεκροῖς ποιεῖν, λαζαρώσας, καὶ τοῦ τάφου, ἤτοι τοῦ λάρνακος εὐτρεπισθέντος, καὶ συγκωθέντος, κατέθετο μετὰ Λέοντος βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Anonymus de Locis Hierosol. cap.7. τοῦ ἁγίου τάφου, ἄντικρυς τῆς ἁγίας τραπέζης, ἔναι ὁ τόπος ὁποῦ ἐλαζάρωσαν τὸν Χριστὸν, καὶ ἐκήδευσαν ὁ Νικόδημος καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἐν σινδόνι καθαρᾷ.

Λαζάρωσις, *Sepultura*, vel potiùs, *Cadaver fasciis sepulchralibus involutum.* Idem Anonymus de Locis Hierosol. cap.1. εἶναι καὶ ἱστορημένη ἡ λαζάρωσις τοῦ Χριστοῦ.

Λαζάρωμα, *Fasciæ ipsæ sepulchrales*, ἐντάφιον, in Synaxario suprà laudato.

Ἑβδομὰς τοῦ Λαζάρου, Sabbatum Dominicæ Passionis, seu ante Dominicam τῶν βαΐων, quo Lazari resuscitati memoriam agunt Græci. Synaxarium in Sabbato Lazari in Triodio: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἔγερσιν ἑορτάζομεν τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου Χριστοῦ Λαζάρου τοῦ τετραημέρου. Scylitzes pag.862. σαββάτῳ, ᾧ ἡ ἐπὶ Λαζάρῳ θαυματουργία παρὰ τῶν πιστῶν ἑορτάζεται. Zonaras in Michaële Duca: ταῦτα δὲ κατὰ τὸ σάββατον γέγονεν, ἐν ᾧ τὴν ἐπὶ τῇ ἐκ νεκρῶν ἐγέρσει τοῦ Λαζάρου θαυματοποιΐαν τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν πανηγυρίζειν ἡ ἐκκλησία παρείληφε. Apud Codinum de Offic. cap.15. num.18. Ἀνάστασις τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου appellatur. Vide Allatium de Dominic. Græcor.n.20.

ΛΑΖΟΦΑΡΔΑΤΟΣ. Anonymus Interpres MS. Ænigmatum Leonis Sapientis: οὗτος καὶ αὐτὴ πάντως ἦλθεν δίκην ἀνδριωμένη μετὰ σέρβων καὶ κουμπατάτων καὶ πτερὸν λαζοφαρδάτον με. Ἀλαμανικὸν σκυλάειν. Vox formata ex φαρδὺς, *Latus*, *Expansus.* Vide in hac voce.

ΛΑΖΟΥΡΙΟΝ, *Lapis Cyaneus*, seu *Lazuli*: item, *Color cæruleus*, vulgo *Azur.* Arethas ad Apocalypsin cap.21. ἐξ οὗ σαπφείρου φασὶ καὶ τὸ λαζούριον χρῶμα γίνεσθαι. Leontius Mechanicus de Sphæra Arati pag.129. Edit. Morelli: καὶ ἄλλῳ βάθει τινὶ χρώματι ἐπαλείψαντες, οἷον τῷ καλουμένῳ λαζουρίῳ. Achmes in Introduct. in Astrolog. ὑγρός ἐστι, καὶ χροίαν τοῦ λαζουρίου ἔχει. Nonus de Morbor. curat. cap.143. ἢ τὴν Ἀρμενίαν βῶλον πίνειν, ἢ τὸ λαζοῦριν. Joannes Jatrosophista MS. cap. 146. πότιζε τὸ καὶ τὸ λεγόμενον τὸ λαζοῦριν μὲ τὸ χλιὸν ὕδωρ. Anonymus de Locis Hierosol. cap.14. καὶ ὁ ναὸς ἔναι μὲ τροῦλλον ἕνα, καὶ ζωγραφισμένη μὲ τὸ λαζοῦρη. Ab eo exscripsit Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.345. εἶναι ζωγραφισμένη μετὰ λατζοῦρι. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. pag.51. χρυσίον, μάργαρος, λυχνίτης, λαζούριον. Ex his emendandus Sguropulus in Histor. Concilij Florentini sect. 4. cap. 18. κιονιδίων εὐφυῶς ἄγαν διαπεπλεγμένων καὶ διαπεποικιλμένων, χρυσίῳ τε λαμπρῶς περικεχρυσωμένων, καὶ τοῖς ἐκ λαζουρίου καὶ κινναβάρεως χρώμασιν ἐσθ᾽ οὕτως κεχρυσωμένων. Ubi perperam Editum λαζαρίου. Vide Gloss. med. Lat. in *Lazur.*

Ὑπολάζουρος, *Subcæruleus.* Symeon Magister de Avibus, MS. Ἀλκυωνὶς πτηνὸν θαλάσσιον, ὑπάρχει δὲ πάνυ εὔμορφον, ὑπολάζουρον χρόιαν ἔχων.

ΛΑΘΗΡΙΑ, *Pisum*, λάθυρος, πίσον. Agapius Monach. in Geoponico cap.2. τὰ δὲ κουκία καὶ λαθήρια, καὶ τὰ ἄλλα ὄσπρια σπέρνε εἰς τὴν ἀκάμνην γῆν, &c.

Λαθούρια, eidem, cap.90. 212. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἄρακος, εἶδος λαθουρίου.

ΛΑΘΟΣ, *Hallucinatio*, *Aberratio*, παράβλεψις, πλάνη, παράβλεμμα, Portio. Hesychius: Λάθει, Ἀκηδίᾳ, vox veteribus haud nota. Sguropulus in Hist. Concil. Florent. sect.2. cap.29. καὶ οὐ δεῖ σκανδαλίζεσθαι διὰ λάθος τοῦ γραμματικοῦ. Infrà: εἶπον, ὅτι διαβεβαιούμεθα μεθ᾽ ὅρκων ὡς οὐ γέγονε τοῦτο πανούργως ἢ ἐπιτηδεύτως, ἀλλ᾽ ἐστὶ λάθος καὶ σφάλμα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εὐθὺς ὅλη ἐπροσκυνήσεν, λάθος μέγαν ἐπήκαν.

Λαθασμὸς, *Oblivio*, Λήθη, Λησμοσύνη, Hesychio & Phavorino. Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 5.

Καὶ χωρὶς λαθασμὸν θαρῶ, εἰς τέλος νὰ τὸ φέρω.

Lib. 7.

Χωρὶς κανέναν λαθασμὸν τὸ νῖκος θέλω ἔχη.

ΛΑΘΡΟΓΑΜΙΑ, *Matrimonium Clandestinum*, in Concilio Laodiceno Can.1.

ΛΑΘΡΟΚΟΡΥΖΑ, Gravedinis species in Accipitre. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij cap.67. εἴδη δὲ ἐστι κορύζης τέσσαρα, ξηρὰ, ὑγρὰ, κατεχομένη, σὺν καὶ νοσερὰ, ἄλλαις δυσὶ, λαθροκόρυζα, καὶ στηθοκόρυζα.

ΛΑΘΡΟΦΑΓΕΙΝ, *Clam comedere.* Vox Monachica. In Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης caput 49. inscribitur, περὶ τοῦ μὴ λατροφαγεῖν. Λαθραιοφαγοποσία, *Clandestina comestio & bibitio*, ibid.c.40. Scholiastes MS. Joannis Climaci ad cap. 73. εἰς τὸ τέλος τῆς πράξεως. Ἔστι νοῆσαι τὸ τέλος τῆς πράξεως λαθροφαγίαν, ὅτι ἔφαγεν ἐκ τῶν βασταγμάτων τῶν ἀλόγων. &c.

ΛΑΙΒΙΑ. Vide Βυτία.

ΛΑΪΚΟΣ. Vide in Λαός.

ΛΑΙΜΟΝΙΟΝ, Λεμόνιον, *Malum Hesperium*, ex Ital. *Limone.* Vide Agapium Cretensem in Geoponico cap.117. & Turco Græciam Crusij p.266.

Λαιμονόζουμον, apud eundem Agapium cap. 152. *Succus mali Hesperij.*

ΛΑΙΝΑΣ, *Figulus*, κεραμεύς.

Λαΐνι, *Figlinum*, Κεράμιον. Quomodo ἄγγος & κενεῶνα λαΐνεον dixit Nonnus Panopolitanus cap.19.

Μακρυλαΐνι, Portius: *Capula*, Μακρυλαΐνι ξύλινον μ᾽ ἕνα μανίκι ὅπου κρατεῖται μ᾽ ἕνα χέρι, καὶ εὐγάζεται τὸ λάδι ἀπὸ τὸ ἀγγεῖον. Χοάνη.

ΛΑΙΣΑ. Vide in Λέασα.

ΛΑΙΤΗΣ, *Popularis*, *E vulgo*, apud Zachariam Pap. lib.3. Dialog. cap.1.

ΛΑΚΑΡΙΚΟΣ. Vide Λαγαρικός.

ΛΑΚΕΝ,

ΛΑΚΕ'Ν, *Patina*, *Paropsis*, apud Dorotheum pag.795.

ΛΑΚΕ'ΝΤΙΟΝ, λάγιον αἷμα κ̀ κρέας, ἢ τὸ ἐκ σίτε γινόμενον σεμιδάλεον: in Lexico MS. ex Sched. Combefisij.

ΛΑΚΙΝΑΡΙ'ΔΙΟΝ, *Lacinia*. Hesychius: Λακιναρίδιον, Ρωμαῖοι, ὑπόδημα.

ΛΑΚΙΝΙ'Α. Neophytus de Calamitatibus Cypri num.2. καὶ τοιαῦτα, ὡς πάντας τοὺς αὐτοὺς πλουσίους ἐπιλαθέσθαι πλούτου αὐτῶν, λαμπρῶν οἰκημάτων, συγγενῶν, οἰκετῶν, ἀνδραπόδων, πλῆθος ποιμνίων, βουκολίων, λακινιῶν, βοσκημάτων παντοίων, &c. *Porcellos* hîc intelligi opinatur Eruditus Interpres.

ΛΑ'ΚΚΑ, *Lacca*, *Anchusa*, apud Myrepsum sect. de Antidot. cap.123.

Λάκκος, eâdem notione. Arrianus in Periplo maris Erythræi: καὶ γαυνάκαι, κ̀ μολόχινα, καὶ σινδόναι ὀλίγαι, καὶ λάκκος χρωμάτινος.

Λακκάρος, *Laccarius*, in Gloss. Græco-Lat. idem quod λακκοποιός. Vide Salmasium ad Plinium pag. 1149. 1162.

Λαχᾶς. Christianus Chymicus MS. ὥσπερ δὲ χοοποιηθεὶς, ὅ ἐστι λάχιον, ὃ καλοῦσι λαχᾶν, οἱ λαχωταὶ, τουτέστιν οἱ ἰνδικοβάφοι, λοιπὸν εὐμόρφως διὰ νίτρου καὶ θερμοῦ ὅλον ἀφίησιν ἑαυτοῦ τὸ εἶδος τὸ αἱμωπὸν, &c. Democritus Chymicus MS. ἔστι δὲ ὁ τῆς Γαλαθίας σκώληξ, κ̀ τὸ τῆς Ἀχαΐας ἄνθος, ὃ καλοῦσι Λακχᾶν, κ̀ τὸ τῆς Συρίας, ὃ καλοῦσι ῥίζιον.

ΛΑΚΚΑ͂Ν, *Stagnare*. Apophthegmata Patrum in Pœmene num.169. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Ἄφες τὸν λογισμόν σου λακκᾶν, μόνον τὸν ἀδελφόν σου μὴ θλίψῃς.

ΛΑ'ΚΚΟΣ, Græcis est *Fossa*. Apud Medicos verò sumitur pro parte colli quam σφαγὴν vocant, Latini *Iugulum*. Hypatus MS. de Partibus corporis humani: Σφαγὴ, ὁ λάκκος τοῦ τραχήλου. Apud eundem Ἰνίον, exponitur ὀπισθόλακκος, *Occipitium*. Est etiam Λάκκος, *Puteus*. Glossæ MSS. ad Gabriæ fabulas: πρὸς φρέαρ, εἰς λάκκον.

ΛΑΚΟΥ'ΔΗ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.12.

Μέσα στὴν μέσην ἔμορφον λακούδη σὰν θάλασσες.

ΛΑ'ΚΡΗ, *Ardeola*. Demetrius Constantinopol. lib.2. Hieracosophij cap.27. pag.45. Ἀρδιόλης δὲ λειφθείσης, ἥνπερ κ̀ Λάκραν τινὲς τῶν ἐπιχωρίων προσηγορεύουσιν, ἐρώδιον δὲ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐκάλεσαν, &c.

ΛΑ'ΚΤΑ, *Species Casiæ*. Vide ὀραμποῦς, & Ruellium lib.1. cap.23.

ΛΑΚΤΟΚΟΝΙ'Α, ἡ θυμελέα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. *Thymelea*. In aliis scribitur Λαγοκονία.

ΛΑΚΤΑΡΕΙ͂Ν, *Desiderio flagrare*, ἐπιθυμεῖν. Fr. Richardus in Scuto fidei part.2. pag.101. ποῖος Χριστιανὸς λακταροῦντας τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, δὲν ἐπιθυμᾶ νὰ ἴδῃ χαίρουσαν τὴν ἐκκλησίαν.

Λακτάρα, *Desiderium*, ἐπιπόθησις, ἵμερος.

Λακταριστὸς, *Desiderabilis*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Ἐτζήζες τὰ λακταριστὰ ὡς ἦταναι ἐκεῖνα.

ΛΑΚΤΑΙ͂ΟΣ, *Porcellus lactens*. Nomocanon Cotelerianus num.448. ἀρνὶν, καὶ ἐρίφιν ἡμερῶν η. λακταῖον ἡμερῶν ιβ. μοσχάρον ἡμερῶν μ'. χωρὶς βίας (ἐσθίειν licet.)

Λακτοπούλλον, eâdem notione. Simeon Sethi de Facult. cibor. οἱ δὲ δέλφακες, ἅτινα ὀνομάζουσι λακτοπούλλα, ὑγροί εἰσι κ̀ περιττωματικοί.

Ὁλόλακτος, *Totus lacteus*, *Candidus*, *Albus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Τέτιος ἐγίνη ὁλόλακτος καίζω ἀπετὴν φύσι.

Vide Gloss.med. Latinitat. in *Lactinus color*.

ΛΑΚΤΟΠΑΤΕΙ͂Ν, *Calcibus aliquem impetere*, *proterere*, λακτίζειν, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 246. Locum Vide in φουσκίζειν. Historia Apollonij Tyrij:

Πολλαῖς φοραῖς μετ' ἄλογα χαμὲ τοὺς πεζοὺς κλοὺν,

Λακτοπάτητους τ' ἄλογο στὴν γῆν αὐτοὺς πλακώνει.

ΛΑΚΤΟΥ'ΚΑ, ἡ θριδακίνη, in Gloss. Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. *Lactuca*.

ΛΑΚΧΑ͂Σ, Floris species. Democritus Chymicus MS. κ̀ τὸ τῆς Ἀχαΐας ἄνθος, ὃ καλοῦσι Λακχᾶν, καὶ τὸ τῆς Συρίας, ὃ καλοῦσι ῥίζιον.

ΛΑΚΩ'ΙΟΝ ἄγριον, τὸ μῶλυ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Moly*.

ΛΑΚΩΝΑ'ΡΙΟΝ, Λακωνάρεος, *Lacunarium*, *Lacunar*. Epist. Constantini M. ad Macarium, apud Eusebium lib.3. Hist. Eccl.cap.32. Theodorit. lib.1.cap.17. & Socratem lib.1. cap.9. τὴν δὲ τῆς βασιλικῆς καμάραν πότερον λακωναρίαν, ἢ διά τινος ἑτέρας ἐργασίας γενέσθαι σοι δοκεῖ παρά σου γνῶναι βούλομαι. εἰ γὰρ λακωναρία εἴη μέλλοι, δυνήσεται καὶ χρυσῷ καλλωπισθῆναι τὸ λοιπόμενον. Infrà: οὐ μόνον περὶ τῶν μαρμάρων τε κ̀ κιόνων, ἀλλὰ κ̀ περὶ τῶν λακωναρίων, ἅγε τοῦτο κάλλιον ἐπικρίνειας.

ΛΑΛΑ', *Abavia*, *Avia*, Ἀπόμαμμα, Μάμμα.

ΛΑ'ΛΑΓΓΕΣ, Λαλάγγια, *Crustula*, *Placenta*. Suidas: Κολλύρα, εἶδος ἄρτου, ἢ ὁ μικρὸς ἄρτος, ὃν τοῖς παιδίοις διδόασιν· ἢ εἶδος πλακοῦντος· κ̀ κολλυρίζω, τὸ τὰς λαλάγγας τηγανίζω, καὶ ἐπιχωρίως κολλύρια, τὰ λαλάγγια. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophan. Ψαιστὸν, λαλάγγιον. Glossæ Græcobarb. Ἀρεστὴρ, πόπανον, λαλάγγιον. Laonicus Cretensis ad Batrachom. Πλακοῦς ταινύπεπλος, λαλάγγιον ἐξηπλωμένον. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τὰ λαλάγγια συχνάκις μετὰ μέλιν,

Ἡμεῖς δὲ τὸ λελέλεβε συχνῶς μετὰ φαρμάκιν.

ΛΑΛΑ'ΖΙΝ *Hordeum* vel *Hordeolum*, seu tuberculum parvum oblongum palpebræ cilio, qua pili sunt, adnascens, Græcis κριθή. Joannes Jatrosophista MS. cap.109. ὅταν βλέφαρον τοῦ ἀνθρώπου ἔχῃ τὸ λεγόμενον κριθάριν, ἢ λαλάζιν.

ΛΑΛΗΤΑ'Σ, *Præco*. Demetrius Zenus in Batrachom.

Διὰ λαλητάδες ὥρισαν ταυγοὺν νὰ διαλαλήσουν,

Βουλὴ νὰ γένῃ σύντομα, &c.

ΛΑΛΗ'ΤΖΑ, *Loquela*, *Vox*, *Cantus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Καὶ τὰ πουλία τὰ ἔμορφα τὸν πόθον τους ἀρχίζαν,

Ὅλα νὰ κοιλαδίζουσι μὲ δονικὴν λαλήτζαν.

Eodem libro:

Τὴν ὅποιαν σὰν τὴν εἶδ' αὐτὸς μὲ ταπεινὴ λαλήτζα,

Ματὴν ἀλήθεια λέγει του, αὐτεῖναι Κυθηρέα.

Et lib. 4.

Ἦτον πολλὰ γλυκότατος ἀπ' ἀηδονίων λαλήτζες.

ΛΑ'ΜΑ, *Lamina*, πέταλον, λεπὶς, in Corona pretiosa: Ital. *Lama*, Gall. *Lame*. Phortius περὶ σπαθοφραγ. lib.2.

Ποίησον καὶ ἀπὸ ξύλον

Λάμαν δὲ ψιλὴν ὡς φύλλον, &c.

Infrà:

Ὡς ἡ λάμα νὰ παγῇ,

Ἡ ἄνωθεν εἰρημένη.

Historia Apollonij Tyrij:

—— Βουλεύεται ἡ ῥηγίνα

Νὰ δώσει ὁ για χάρισμα τούτην τὴν κολαίνα,

Εἶτονε με λάμα χρυσὸν, κ̀ διδιτόγια δῶσα.

Vide infrà in Λάμνα.

ΛΑ'ΜΒΑ. Glossæ Lat.Gr. *Sappula*, λάμβα. Alibi: *Sappulo*, λάμβα.

ΛΑΜΒΑ'ΝΕΙΝ ἐπὶ γαστρὸς, *Fœtum concipere*. Nicon in Pandecte MS. serm.52. κ̀ αὐτὴ δελεασθεῖσα ὑπὸ ψάλτου τινὸς, τούτῳ συνεφθάρη, κ̀ λαβοῦσα κατὰ γαστρὸς, ἔτεκε. Vide Ἐγγαστροῦν.

ΛΑΜΒΔΑΡΑΙ'Α, *Tignum*, *Canterius*, *Lambda* figuram

figuram exhibens. Leo in Tactic. cap.11. §.26. ubi machinam bellicam describit : ἣν δὲ τοιοῦτον· κανόνια δύο σύμμετρα λαβὼν ξυλινὰ τριῶν που σπιθαμῶν, ἢ ὀλίγῳ πλέον, λαμβδαραίαν συνέμιθεν, &c.

ΛΑ'ΜΙΓΓΑ, *Catti* species apud Cyprios. Vide Turcogr. Crusij p.209.

ΛΑ'ΜΝΑ, *Lamna*, *Lamina*. Glossæ Græco-Lat. Λάμνα, *Lamella*. Glossæ MSS. ὕσπληξ, καὶ σιδηροῦ ὀχεύς, ὃν λάμναν καλοῦσιν. Hesychius : Δράλαινα, Λάμνα· Κῷοι. Basilic.lib.44. tit.15. cap.3. ἐσκδιασμένος ἀργυρός ἐστιν ὁ μὴ ὢν ἐν βώλῳ, ἢ λάμναις, ἢ σφραγίδι.

Λαμνὸς. Testamentum MS. Salomonis : ἐάν τις γράψῃ εἰς λαμνὸν κασσιτέρινον, ἰαθὼθ, &c.

Λαμνεῖον, eâdem notione. Moschion de Morb. Mul. cap.138. ἀλλὰ μὲν καὶ λαμνεῖα μολίβδινα τοῖς νεφροῖς αὐτῆς ἐπιθεῖναι, καὶ οὕτως φασκιωθήτω. Vide Gloss. med. Lat. in *Lamna*.

Λαμνίζειν, *in laminam diducere*. Anonymus Chymicus in Cod. Reg.MS. 311. λαβὼν χαλκὸν, ἐξελάμνιζον, καὶ κομάτια τετράγωνα.

ΛΑ'ΜΝΕΙΝ, *Remigare*, *Impellere*, κωπηλατεῖν, ἐλαύνειν, ἐρέσσειν. Glossæ Græcobarb. νὰ σύρνη, νὰ λάμνη, ἤγουν νὰ ἐλαύνη τ' ἅμαξιν. Rursum: Λάμνει, ἤγουν ἐλαύνει. Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano :

Καὶ ἐσέβηκαν ςὰς νῆας, κ' ἤρχησαν εὐθὺς νὰ λάμνουν.

Vide Λεβέντης.

Λάμνημον, *Remigatio*, *Agitatio*. Eædem Glossæ : ἡ πρώτη κοπηλασία, τὸ πρῶτον λάμνημον τῶν κουπιῶν.

ΛΑΜΠΑΔΑ'ΡΙΟΣ, *Lampadarius*. Manethon in Apotelesmatis ascendentium MSS. κανδηλάπτας, λαμπαδαρίους &c. Vetus Inscriptio apud Reinesium p.584.D.M. FLAVIAE HYGIAE ARAPS CAES. N. SER. PECVLIARIS LAMPADAR. &c.

Λαμπαδάριος, Ordo Ecclesiasticus, *Acolythus*, *Ceroferarius*, apud Latinos. Panagiota in Catechismo Russorum seu Græcorum, ubi de septem Sacramentis : ἡ ἱερωσύνη περικρατεῖ εἰς τὴν ἑαυτὴν τοὺς ὅλους τοὺς βαθμούς· μὲ ὅλον τοῦτο πρέπει κατὰ τὴν τάξιν νὰ δίδονται· οἷον ἀναγνώστης, ψάλτης, λαμπαδάριος, ὑποδιάκονος, διάκονος, διὰ τὰ ὁποῖα πλατύτερα διαλαμβάνουσιν τὰ ἀρχιερατικὰ εὐχολόγια, λεγόμενα τακτικά.

Λαμπαδάριοι, inter Officia Ecclesiastica recensentur in Catalogis Ecclesiæ Constantinopolit. in Cod. Allatiano, ubi eorum munus sic describitur : οἱ Λαμπαδάριοι καθαρίζουσι τὰς λαμπάδας, ὅταν ἅπτουσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Catalogus Medonianus : οἱ λαμπαδάριοι, ἵνα καθαρίζουν τὰς λαμπάδας εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Λαμπαδάριος ex Clero Palatino. Anonymus ex Cod.Mazarino describens Clerum Imperatorium :

Κἂν τῆς ἑορτῆς Λαμπαδηφόρος ἄλλος.

Illius etiam meminit Codinus de Offic. cap.6. n.4. ὁ Λαμπαδάριος δὲ κρατεῖ τὸ χρυσοῦν διβάμπουλον. Lampadarius igitur deferebat *Dibampulum* Imperatoris cum lampade : infrà, num. 7. τοῦ δὲ Λαμπαδαρίου κάτωθεν τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου τὸ διβάμπουλον μεθ' ἡμμένης λαμπάδος φέροντος, &c. Adde n.31.41.cap.7.n.24. De Dibampulo verò & Lãpade fusè suprà egimus in Διβάμπουλον. Ὁ τοῦ βασιλικοῦ κλήρου Λαμπαδάριος nuncupatur à Pachymere lib.4. cap.16.Extr. Habuit enim Patriarcha suum Λαμπαδάριον, sed & cæteræ ferè Ecclesiæ Græcanicæ, uti loco laudato docuimus. Adde Gloss. med.Lat.in *Lampadarij*.

ΛΑΜΠΑ'Σ, propriè dicitur major cereus, tedæ instar quæ Græcis λαμπὰς dicitur, ut auctor est Pollux l.10. cap. 26. quem Imperator in solemnioribus festivitatibus in Ecclesia præ manibus tenet, cùm Cerei cæteri Procerum nudè κηροὶ dicerentur. Id disertè docet Codinus de Offic. Palat. Constantinopol.cap.12. num.7. ubi de Officio Magnæ Hebdomadis : τότε τῷ μὲν Βασιλεῖ δίδοται λαμπὰς παρὰ τοῦ Πρωτοπαπᾶ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἄρχουσι πᾶσι, τοῖς τε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ τρικλίνου, κηροὶ, ὡς κατὰ τὴν τῶν Φώτων ἡμέραν. Vide eundem cap.8. n.2.ubi de Festo Epiphaniæ. Diversam fuisse hanc lampadem ab ea quæ cum Dibampulo Imperatori præferebatur, licet existimare, cùm Dibampulum deferret Lampadarius. Lampadis Imperatoriæ descriptionem dedimus suprà in Διβάμπουλον. Ejusmodi fortè fuit Cereus ille Imperatorius, de quo Anonymus de Festo Restitut. imag.p.738. ἀνὰ κηρὸν Βασιλικὸν εἷς ἕκαστος αὐτῶν βαστάζων.

Λαμπὰς, *Lychnis silvestris*, apud Interpol.Dioscor. cap.522.

ΛΑΜΠΑ'ΖΕΙΝ, *Furere*, instar Furiarum, quæ cum lampadibus à Poëtis describuntur. Glossæ Græcobarb. Μαινόμενος, ἔξω ἀπὸ τὸν νοῦν του ἀφορμισμένος, λαμπασμένος.

ΛΑΜΠΑΤΖΙ'Α, *Oxylapathum*, de quo Botanici. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. ὀξυλαπατζία, ἥ ἐστι ρουνία λαμπατζία φολέα.

ΛΑΜΠΗ'ΝΗ, Λαμπήνη, *Lampena*, *currus supernè tectus*. Hesychius : Λαμπήνη εἶδος ἁμάξης, ἐφ' ἧς ὀχοῦνται ἔνιοι, ἀπήνη, ἢ ἅρμα σκεπαστόν. Glossæ MSS. λαμπήνη, ἅμαξα βασιλικὴ, ἢ ἅρμα σκεπαστόν. Glossæ Biblicæ MSS. Λαμπήνας, ἁμάξης σκέπαστρα. Vide Pollucem, Suidam, & quæ adnotamus in Gloss.med.Lat.in *Lampena*. S.Basilius Epist.404. ἔδειξας μὲν ὅτι διὰ τῶν λαμπηνῶν πρὸς τοὺς νυκτερινοὺς διεγείρεις καμάτους· διὰ δὲ τῶν τραγημάτων τὸ πᾶσι τοῖς μέρεσι τελαυνῶσθαι καλῆς ζυγά. Martyrium Arethæ & Socior.MS. ἐκάθητο δὲ ἐν τῇ λαμπήνῃ αὐτοῦ ἐπὶ κλίνην χρυσῆν. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol.n.74. ὅτι προσάξουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς, τουτέστιν οἱ πιστοὶ Λευῖται καὶ ἱερεῖς ἐν λαμπήναις ἡμιόνων μετὰ σκιαδίων εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν δῶρον τῷ κυρίῳ. Pachymeres lib.2.c.30. καιρὸς γοῦν μετοικεῖν προσάσσοντες τοῦ Θεοῦ, οὐ σκιαδείοις ἐκ φύλλων ἐν λαμπήναις, ταῦτα γὰρ ἦσαν τὸ πάλαι.

ΛΑΜΠΗΤΕΡΟ'Σ, *Lucidus*, λάμπων, φωτεινός.

ΛΑΜΠΙ'ΚΟΝ, *Alambicum*, vox formata ex Ἄμβυξ. Auctor Etymologici : Ἄμβικον χύτραν, κάδον. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap.199. Vide in Ἄμβυξ.

Λαμπικαρίζειν, *Alambico succum exprimere*. Idem Agapius in Geoponico cap.209. ἔπειτα τὴν εὔγαλε, καὶ λαμπικάρισέ τα, καὶ ἀπὸ τὸ νερὸν, ὅπου εὔγῃ, ἀπὸ ταῦτα ἂς πίνῃ, &c.

ΛΑΜΠΙ'ΝΑ, Piscis qui Græcis Φύκος dicitur. Vide Petr.Bellonium lib.1.de Piscib. pag.252.

ΛΑΜΠΙΡΙ'ΖΕΙΝ, *Fulgere*, λάμπειν, ἐκλαμπρίζειν, *Fulgurare*. Glossæ Græcobarb. Ἀστράπτει, ἢ στράπτει, ἢ στράφτει, ἢ ἐκλαμπρίζει.

Λαμπρὰ, *Solemnis*, Ἐξ ἔθους, in Corona pretiosa.

ΛΑΜΠΡΑ', & Λαμπρὴ, *Festum Resurrectionis Dominica*. Vide in Κυριακὴ λαμπρά. Fr. Richardus in Scuto fidei part.1.p.170. ἐλάστε, δὲν εἶναι ἡ λαμπρὴ, μηδὲ ἡ σαρακοστὴ, ὅπου σᾶς κάμνει ἀξίους τῆς ἁγίας κοινωνίας. Ita aliis locis.

Λαμπριναὶ ἡμέραι, *Dies Paschales*. Idem pag.371. καὶ οἱ λοιποὶ ἀναχωρητάδες ἐπήστευαν τῆς λαμπριναῖς ἡμέραις εἰς τὴν ἔρημον, δὲν καταλύοντας παρὰ τὲς κυριακάδες μόνον. Ita vocant *Paschales dies*. Vide pag.324.

ΛΑΜΠΡΟΚΟ'ΚΑΤΟΣ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes :

Ἐγὼ ἐξοπλίσθην ἔνδυσιν πολλὰ ἐξηρημένην,
Κόκκινον, λαμπροκόκατον, μετὰ λιθομαργάρων.

Occurrit ibi rursum.

ΛΑΜΠΡΟΚΥΡΙΑΚΗ'. Vide in Κυριακὴ λαμπρά.

ΛΑΜΠΡΟ'Ν, *Ignis*, *Flamma*, *Ignis fulgor*. Glossæ S. Benedicti : *Focus*, Λαμπρός. Glossæ Græcobarb. τόπος ὅπου ἅπτουσι λαμπρὸν, ἤτοι πῦρ. Alibi : καὶ ἦτε λαμπρὰ πολλὰ· Κεκαυμένον, λαμπρὸν, καμένον,

ἔκλαμπρον. Vide in Στία. Apophthegmata Patrum in Esaïa num.6. καὶ ἔβαλε δράκα φακοῦ εἰς χύτραν· καὶ ὡς ἔβρασε, κατέλυσεν αὐτὴν, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἀδελφὸς, Οὔπω ἐψήθη, ὦ ἀββᾶ, καὶ λέγει αὐτῷ, Οὐκ ἀρκεῖ σοι ὅτι ὅλως εἶδες λαμπρόν. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: καὶ μὴ εὑρὼν ὄστρακον, ἔβαλε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὴν ἰστίαν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὴν λαμπρὰ, καὶ ἐθυμίασεν. Constantinus in Tacticis: θέλων μετακινῆσαι ἐκ τοῦ ἀπλήκτου αὐτοῦ, ἐποίησε τοῦτο οὕτω, καὶ ἧψε λαμπρὰ πολλά. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopolit. Allatianus: ὁ Καταγθελάρης φιλοκαλῶν τὴν ἐκκλησίαν, ἅπτει καὶ τὰς κανδήλας, φέρει καὶ τὸ λαμπρόν. Utitur etiam S. Amphilochius in Vita S.Basilij pag.214. Græci Λαμπροφόρους vocant, *qui laternam gestant.* Vide Suidam, & suprà in Διβάμπουλον. Cæterùm nescio an ab hac voce nomen sumpserint Callinici, ignis Græci repertoris, posteri, quos Λαμπροὺς cognominatos fuisse scribit Cedrenus ad an. 5. Pogonati, ubi de eodem Callinico: αὐτὸς οὖν ἐστιν ὁ τὸ θαλάσσιον πῦρ ἐφευρών· ἐκ τούτου κατάγεται ἡ γενεὰ τῶν Λαμπροῦ, τοῦ νυνὶ τὸ πῦρ ἐντέχνως κατασκευάζοντος.

Τόλλαμπρον, pro τὸ λαμπρὸν, in Turcogr.Crusij.

ΛΑΜΠΡΟΣ, *Albus*, *Candidus.* Lucæ 23. ubi Christus dicitur ab Herode indutus, irrisûs caussâ, ἐσθῆτα λαμπρὰν, Interpres vertit *Albam.* Zacharias Pap.lib.4. Dialog. cap.13. ἐθεάσατο αἴφνης ἄνδρας τινὰς πρὸς αὐτὸν προσερχομένους, στολὰς λευκὰς ἠμφιεσμένους, οἵτινες τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν τὴν λαμπρότητα τῶν ἱματίων ὑπερέβαλλον. Ubi Gregorius M. *Qui eundem quoque candorem vestium vultuum suorum luce vincebant.*

Λαμπροφορεῖν, interdum est, *Vestibus splendidis*, interdum *albis vestiri.* Priori significatu: Glossæ MSS. Ἁβροείμονες, οἱ λαμπροφόροι, καὶ ἁπαλοφόροι· ἁβρὸν γὰρ τὸ λαμπρὸν καὶ κοῦφον, καὶ τρυφερόν. Ita etiam Auctor Etymologici: Vita S.Eudociæ Mart. n.32. τίς σε βασιλικῇ διοικήσει καὶ στρατοπεδαρχικῇ ἐξουσίᾳ ὑπάρχουσαν, καὶ ἐν μεγίστῃ πόλει λαμπροφορουμένην ἔπεισεν τοιαύτῃ ταπεινώσει ἐλθεῖν. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἀρματωμένον, εὔμορφον, καὶ λαμπροφορεμένον.

Joannes Antiochenus de Charisticariis n.14. αἱ ἱεραὶ τῶν ἁγίων ἑορτῶν λαμπροφορίαι, εὐωδίαι τε καὶ δοξολογίαι, ἔν τισι δὲ καὶ αὐταὶ αἱ ἡμερήσιοι φωταψίαι. Vide Scylitzem, p.661. Ita λαμπροφορίαν, & λαμπρειμονίαν usurpat Nicetas in Man.lib.1. n.2. & in Alexio lib.1. n.8. sed & Codinus c.11. n.1.2. & c.21. n.1.3. de Luctu Imperator. λαμπροφορεῖν & λευχειμονεῖν distinguit omnino, ubi vestes λευκαὶ luctus indices opponuntur λαμπραῖς.

Interdum Λαμπροφορεῖν, est *Vestibus albis indui.* Eusebius lib.4. de Vita Constant.cap.62. ubi de ejusdem Imperatoris Baptismo. Λαμπροῖς καὶ βασιλικοῖς ἀμφιάσμασι φωτὸς ἐκλάμπουσι τρόπον περιεβάλλετο· ἐπὶ λευκοτάτῃ δὲ στρωμνῇ διανεπαύετο, οὐκ ἔθ' ἁλουργίδος ἐπιψαῦσαι θελήσας. S.Cyrillus Homil.4. ad Neophytos: οὐ πάντως τοῦτο λεγόμενον, ὅτι σε δεῖ λευκὰ ἱμάτια περιβεβλῆσθαι ἀεί, ἀλλά τε ὄντως λευκὰ καὶ λαμπρὰ πνευματικὰ ἀναγκαῖόν ἐστι περιβεβλῆσθαι. Gregorius Nazianzenus p.157. ἀγγελικὸν ἡ λαμποφορία, καὶ ἡ φαιδρότης, ὅταν τυποῦται σωματικῶς, σύμβολον ἐστί. Martyrium S.Acacij num. 15. εἶδον λαμπροφοροῦντας τινὰς σχήματι στρατιωτικῷ ὁμιλοῦντας αὐτῷ. Adde num.17. Dorotheus Doctr.11. ἐβλέπε τινα λαμπροφόρον ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ἱερατείου. Vide Symeon. Logoth. in Michaële Theoph. F. num.41. Casaubon. Exercit.56. in Baronium, & Gretzerum ad Codinum lib.3. cap.15.

Λαμπροφόροι. Glossæ MSS. ex Cod.Cæsareo: Σκευινάσιοι, λαμπροφόροι, τουτέστι χαρτουλάριοι.

ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΟΙ, Græcis Scriptoribus dicuntur, qui Latinis *Viri Clarissimi.* Glossæ Lat. Gr. *Clarissimus*, Λαμπρότατος. Ita apud S. Athanasium Apol. de Fuga sua p.784. οἱ λαμπρότατοι Ἔπαρχοι τοῦ ἱεροῦ Πραιτωρίου. Et p.785. Patricij & Consules sic indigitantur: Ὑπατείᾳ Ἰουλίου Κωνσταντίου τοῦ λαμπροτάτου Πατρικίου ἀδελφοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Αὐγούστου, καὶ Ῥουφίνου Ἀλβίνου τῶν Λαμπροτάτων. Apud Socratem lib.2. c.40. ὁ λαμπρότατος Κόμης Λεωνᾶς. Neque aliter hæc vox interpretanda in Epistolis S. Nili, Isidori Pelusiotæ, in Conciliis, & alibi passim.

Ὑπερλαμπρότατος. Sacra Marciani & Valentiniani Impp. ad Palladium Præfectum Prætorio, in Concil. Calchedon. part.3. cap.12. ἡ ὑπερλαμπρότατος καὶ μεγαλοφυὴς αὐθεντία σου. Ubi vetus Interpres, *Illustris & Magnifica auctoritas tua.* In Concilio Calchedon. Act.3. ὑπέρλαμπροι καὶ ἐξοχώτατοι ἄρχοντες. Glossæ Gr.Lat. ὑπέρλαμπρος, *Præclarus*, *Inlustris.*

ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ ξύλινοι, quorum usum sic describit Philon in Belopœecis MSS. δοτέον ἐστὶν ἐκκοιτίας τε, καὶ ἐφοδίας προσηκούσας ποιητέον, αἷς χρήσονται ξυλίνοις λαμπτῆρσιν, ἵνα ὑπὸ τοὺς πόδας μόνον φαίνωνται, καὶ μὴ καταφανεῖς ποιῶσι τοὺς ἀφοδεύοντας τοῖς ὑπεναντίοις.

ΛΑΜΠΥΔΙΟΣ. Dorotheus Doctr.7. pag.792. οὗτος γὰρ ἔοικε σιλιγνίῳ καθαρῷ, ἔξωθεν μὲν ὡραῖον, ἔσωθεν δὲ λαμπύδιον τι, καὶ ὅταν κλάσει αὐτό τις, τότε φαίνεται ὁ βόρβορος αὐτοῦ.

ΛΑΝΑΡΙΟΣ, *Lanarius carptor.* Scholiastes Apollonij l.4. λιώκασιν, τοῖς ἐρίοις, ὅτεν καὶ Λανάριοι καλοῦνται οἱ κτενισταί.

Λαναρίζειν, *Carminare*, *Lanam carpere*, Διαξαίνειν, Κτενίζειν.

ΛΑΝΑΘ, Afris, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioscorid.c.596. & Apul. c.103.

ΛΑΝΑΤΟΝ, *Vestis* aut *quavis supellex ex lana.* S.Dorotheus Doctr.3. Extr. δύναταί τις ἀρκεσθῆναι ἐνὶ κεντωνίῳ, καὶ ζητεῖ λανάτον, ἴσως καὶ φιλονεικεῖ ἐὰν μὴ λάβῃ. Ita pro *Lanarum congerie* usurpat Orneosophium c. 42. p.211. καὶ ὅταν ἀπολύσῃς, κοβαρίτκια ποίησας ἀπὸ μαλίου ἀπολύτου, ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων θήσεις, καὶ βάλεις αὐτὸν λανάτον, καὶ καθίσεις χαμαὶ, καὶ θερμανεῖς αὐτόν. Ubi legendum εἰς λανάτον. Idem cap.50. p.218. τὸν ἱέρακα θάλψας εἰς τὸν ἥλιον, ἐν λανάτῳ θήσεις.

ΛΑΝΔΕΣ, *Concilia*, in Gloss. S.Bened.c.de Piscibus.

ΛΑΝΤΟΥΡΕΙΝ, *Spargere*, Ῥαίνειν. Maximus Cythærensis Episc. in Synax.28.Oct. in S.Africano: καὶ καίοντας τὴν ῥάχιν μὲ σουβλία πυρωμένα, καὶ λαντουρόμενοι ὀξύδι μὲ ἁρμύλαν. &c. Utitur rursum 3. Feb. &c.

ΛΑΞ, Dacis, *Portulaca silvestris*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.139.

ΛΑΞΑΜΕΝΤΟΝ, *Laxamentum*, προθεσμία, in Glossis Basilic. Vide Gloss. med. Lat.

ΛΑΞΕΥΤΗΡΙΟΝ, ita inscribitur Astrampsychi Astrologia Persica, & Πυθαγορικὸν λαξευτήριον, & Ῥαβόλιον, οὕτω περιλεγόμενον Πέρσισι. Anonym. Interpres MS. Rhamplij hæc ex Selmone Arabe laudat: ὤνικα τοῦ Λαξευτηρίου τέχνην βούλου κτῆσαι, &c. Vide Πολίτικοι.

ΛΑΞΙΕΣ, *Valles.* Glossæ Græcobarb. ἀνώμαλον, τραχεῖαν τῆς γῆς ὅπου δὲν ἔνι ἴση, παροῦ μερτικὸν ψηλὴ, καὶ μερτικὸν χαμηλὴ, ἤγουν τούμπες καὶ λαξιές.

ΛΑΟΣ, *Plebs*, Episcopo subdita, ut Latini vocem hanc usurpant. Gregorius Nazianzenus in Definitionibus, Jambo 15.

Λαὸς μὲν ἐστὶ σύνταγμ' εἰς Θεοῦ σέβας.

Ita usurpat Codex Canonum Ecclesiæ Africanæ initio, & c.54.69.71.117.120.&c. Vide Gloss. med.Lat. in *Plebs.*

Λαϊκοί, *Laici*, *è Plebe Ecclesiæ*, quibus opponuntur qui sunt è Clero, qui non censentur è *Plebe*, sed ex Ecclesiæ ministris, quibus *Plebes* subsunt. Concil. Laodicen. Can.27. ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, ἢ λαϊκοὺς καλουμένους εἰς ἀγάπην μέρη αἴρειν, διὰ τὸ μὴ ὕβριν τῇ τάξει προστρίβεσθαι τῇ ἐκκλησιαστικῇ. Clemens lib.2. Constit. Apost.cap.6. ταῦτα δὲ ὁ ἐπίσκοπος καὶ τοῖς λαϊκοῖς διαβεβαιούμενος παραγγελλέτω.

Et

Et cap. 14. ὄτε γδ' ὑιὸς ἄρχει πατρὸς, ὄτε μαθητὴς διδασκάλε, ὄτε ςρατιώτης βασιλέως, ὄτε μὴν λαϊκὸς ἐπισκόπε. Et lib.8.cap.44. τῦτο ϳ ἐ περὶ τ̃ ἐν κλήρῳ μόνον φαμὲν, ἀλλὰ καὶ περὶ παντὸς λαϊκε Χειςιανε, &c. Justinianus in Nov.5. cap.2. ἀλλὰ κυρᾷ τε καὶ ἐσθῆτι τῇ τ̃ καλυμμένων χρῆσθαι λαϊκῶν. Adde Nov.6. cap.1.§.2. & Gloss. med. Lat. in *Laicus*.

Λαοσυνάκτης, inter Officia Ecclesiastica recensetur à Codino de Offic. cap.1. & in quinta Pentade collocatur. Perperam Λαοσυνάπτης appellatur in Codice Allatiano, in quo duo esse dicuntur: οἱ δύο λαοσυνάκται συνάγυσι τὺς Διακόνυς, καὶ ἀναγορεύυσι ἵνα μὴ λείπει κανεὶς· συνάγυσι ϳ τὺς Ἄρχοντας καὶ τ̃ λαὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Λαοσυνάκτατον, Officium Λαοσυνάκτε, apud Balsamon. ad Can.17. Apost.

Λαὸς, *Exercitus*, *Milites ipsi*. Theophanes an.20. Mauricij p.240. ὁ ϳ ςρατηγὸς ἀγανακτῶν κατὰ τ̃ λαε, εἰς πόνυς αὐτὺς ἐνέβαλλεν. Mox: Μαυρίκιος ϳ τῷ Πέτρῳ ἐπώχλει διὰ γραμμάτων διαπεράσαι τ̃ Ἴςρον, καὶ τὰς χειμερινὰς ἀποτροφὰς τ̃ λαε ἐκ τ̃ τ̃ Σκλαβίνων χώρας ἀρύσασθαι. Rursum: Ταξίαρχαι τ̃ λαε. Ita non semel usurpat, scilicet an.42. Theodosij Jun.& 12.Leonis M. an.1.12. 13.14.15.16.17. Heraclij. Et alibi non semel. Idem an.7.Rhinotmeti pag.305. ἀπελέξατο ἐκ τ̃ μετοικισθέντων ὑπ' αὐτε Σκλάβων, καὶ ἐςράτευσε χιλιάδας λ'. καὶ ὁπλίσας αὐτὺς, ἐπωνόμασεν Λαὸν περιύσιον. Ita in veteri Testament. passim, apud Auctorem incertum post eundem Theophanem p. 429. ejusdem Continuatorem pag.75.78.80.Symeonem Logothetam in Leone Armenio n. 8. 10. & alibi passim, ut & apud cæteros Historiæ Byzantinæ Scriptores, Constantinum Porphyrog. lib.1. de Themat.c.1.Ita in Tacticis p.50.& alibi.Lib.de Adm.Imp.p.62.70.&c. Leon. in Tactic. cap.17.§.11.cap.18.§.38.cap.19.§.22. Joëlem in Valeriano, in Mauricio, &c. Ita sequior Latinitas vocem *Populus* usurpavit. Ludovicus II. Imp. in Epistola ad Basilium Macedon. Imp. Constantinopolit. *Postremò de Neapoli nobis in Christo fraternitas tua monuit, quasi miserimus populum nostrum ad incidendas arbores, & messes igne cremandas, & hanc ditioni nostræ subdendam.*

ΛΑΟΥΡΟΣ, *Laurus*, apud Nicolaum Myrepsum de Antidotis cap.155.

ΛΑΟΥΟΘΕΝ, Afris, *Vitis nigra*, apud Interpol. Dioscor. cap.764.

ΛΑΟΥΘΟ, *Testudo*, χέλυς. Italis *Liuto*, Gallis *Lut*. Vide Λαβῦτος.

ΛΑΠΑΡΑ. Prochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. MS.

Οἱ ϳ λαπάραν ὁμίαζον τὴν καταζαρομένην.

Vide an hîc *abdomen* intelligatur.

ΛΑΠΑΤΖΑΣ. Vestis Procerum Byzantiorum. Vox, ut censet Goarus, confecta ex duabus Syriacis, *Lappa* & *Tzach*, constrictâ manicâ, quia, inquit, manicæ erant strictæ, & in zonam impactæ. Codinus de Offic.cap.7. num.35. ἔτι καὶ ἀπὸ Ἀσυρίων Βασιλέας κατῆλθέ τι φόρεμα, μέχρι καὶ τ̃ νῦν Βασιλέων, Γραβάτζα λεγόμενον, ὅπερ καὶ φορεῖ ὁ Βασιλεὺς ἄνευ ζώνης, ἐ κρεμάμενα τὰ μανίκια φθάνυσι μέχρι καὶ ἀςραγάλων· ὁ δὴ φόρεμα καὶ τ̃ ἀρχόντων ἕκαςος ἔχυσιν ἐπ' ἀδείας φορεῖν, πλὴν ἐζωσμένον, τ̃ μανικίων ἐμπεπηγμένων ὄντων πρὸς τὴν ζώνην ὄπισθεν, καὶ ὁ μὲν ὁ Βασιλεὺς φορεῖ καλεῖται Γραβάτζα, ὡς εἴρηται, τὸ ϳ τ̃ Ἀρχόντων λαπατζᾶς, ὅπως ϳ ἄδηλόν ἐςιν. At Magni Domestici Lapatzæ altera manica, honoris causâ, liberè pendebat, cùm altera ut cæterorum Procerum constricta esset.Idem Codinus n.36. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Ἄρχοντες ἔτω, τ̃ Μεγάλε Δομεςίκε καὶ αὐτὸ τῦτο φορεῖται ἐζωσμένον, κατὰ τὺς ἄλλυς· τὸ μὲν ἓν τ̃ τοιύτε λαπατζᾶ μανικίων ἓν ἐμπεπηγμένον, τὸ ϳ ἕτερον κρέμαται τιμῆς ἕνεκα, ἐπεὶ τ̃ Βασιλέως ἀμφότερα, ὡς εἴρηται κρέμανται.

ΛΑΠΑΘΟΥ χαλκὸς, ἐςὶν ὄξος, in Glossis Chymicis MSS.

ΛΑΠΗΓΙΔΑΚΟΥΣ, ἤ ἐςὶ λαπῆς ἴασπις, in Gloss. Jatricis Græcobarb.MSS.ex Cod. Reg.1047. *Iaspis*.

ΛΑΠΤΑ, τὸ λάπαθον, in Glossis Jatricis MSS. ex Codd. Regg.190.& 1843. *Lapathum*, de quo Botanici.

ΛΑΡΒΑ, *Larva*. Glossæ Basilic. Λάρεις, λάρβας, τὺς κυρίτας· ἔτως οἱ Ῥωμαῖοι. Ubi Suidas & Phavorinus λάραβες habent, sed perperam. Vide Arnobium lib.3. Extr. & Gloss.med.Lat. in *Larva*.

ΛΑΡΒΑΤΟΣ, σίμμι, ὁ καὶ πλατυόφθαλμον λέγεται, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Stibium*.

ΛΑΡΓΙΤΙΩΝΕΣ, *Largitiones*, Thesaurus & Ærarium Imperatoris. Glossæ Juris MSS. Λαργιτίωνα, νόμιμα. Scholiastes Basilic. lib.7. tit. 1. τρεῖς ἦσαν τὸ παλαιὸν αἱ τ̃ βασιλέως περιυσίαι, λαργιτίωνες, πρίβατα, καὶ πατριμονάλιαι. Basilic. Eclog. 69. μηδεὶς περνοβοσκέτω τ̃ λοιπε, μηδὲ πόρος ἐντεῦθεν τ̃ λαργιτιῶσι εἰσαγαγέσθω. Lactantius lib. de Mortib. Persecutor. n.7. *Idem insatiabili avaritiâ thesauros nunquam minùs volebat, sed semper extraordinarias opes ac largitiones congerebat, ut ea quæ recondebat integra atque inviolata servaret.* Vide Gloss.med.Lat. in *Comes largitionum*, & supra in Κόμης Λαργιτιώνων. Et infrà in τρίμηνα.

Λαργιτιωναλικὸς, *Largitionalis*. Λαργιτιωναλικοὶ τίτλοι, in Edicto 13. Justiniani: προφάσει τῶν λαργιτιωναλικῶν τίτλων, καὶ πάντων τ̃ προσηκόντων εἰς τὰς θείας ἡμῶν λαργιτίωνας. Mox: προσῆκόν ἐςιν αὐτόν τε καὶ τὴν αὐτε τάξιν κινδύνῳ οἰκείῳ προνοεῖν τ̃ εἰσπράξεως τ̃ λαργιτιωναλικῶν τιτλῶν. Ibidem cap. 20. λαργιτιωνιτικὰ χρήματα.

ΛΑΡΓΥΡΟΣ, pro ὁλάργυρος. Anonymus de Nuptiis Thesei

Σκυτάρη βάςα λάργυρον, καὶ φαίνετον εἰς αὐτό.

ΛΑΡΔΟΣ, *Lardum*. Glossæ Græco-Lat. Λάρδος, *Laridus*. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἤρξατο ἐν κόπτειν καὶ τρώγειν ὠμὸν τὸ λαρδὶν ὁ ἀββᾶς Συμεών. Theophanes an.29. Justiniani: οἶνε μὲν καὶ λάρδε καὶ παντοίε εἴδες εὐθηνία ἦν. Eustathius de Tempor.intervall. ὀφείλυσιν οἱ ςρατιῶται χορηγεῖσθαι ἐν ἐξπεδίτῳ δύο ἡμέρας βεκελάτον, μίαν ἡμέραν λάρδον. Demetrius Zenus in Batrochom.

Τῦ λαρδοφάγε τ̃ ῥιγὸς λέγεται θυγατέρα.

Vide Basilic.Eclog.56.

Λαρδίον, eâdem notione; Auctor Etymolog. τάργανον, παρὰ τὸ γάρον σημαίνει ϳ τὸ πεπασμένον λαρδίον. Nicetas in Alexio Ang.lib.2.n.5. καὶ τὰ Ποντικὰ ὕεια κρέα ἐπὶ ςόματος ἔτι φέροντες. Ubi Codex Græcobarb.habet λαρδία. Orneosophium Michaëlis Imp.jussu scriptum pag.251. ἢ λαρδίε μέρος ποιήσας, ὥσπερ ὑπόθετον, βάλε τῦτο ὑποκάτω τ̃ καταβάσεως ὄρνεε.

Λαρδότυρος, *Laridum & caseus*. Ita cognominatus nescio quis Theoph.in Vita MS.S.Stephani Junioris.

ΛΑΡΔΟΣΤΑΧΟΝ, ἤ ςιχάδα, in Glossis Jatricis Græcob.MSS. *Stœchas*, de qua Ruellius lib.3.c.23.

ΛΑΡΜΑ. Sguropulus in Hist.Concilij Florentini sect 7.c.5. καὶ τ̃ ὄχλησιν διαλῦσαι ἢ συςεῖλαι μὴ δυνηθέντες, δραμών τις ἐξ αὐτῶν λάρμα διὰ κώδωνος ἐσήμανε. Occurrit rursum infrà. *Classicum canere, sonare*, Gall. *Sonner l'alarme*. Ital. *Alarma*.

ΛΑΣΑΡΙΟΝ, Λάσαρον, Λάσαρον, *Laser*. Lexicon Neophyti: Λάσαρη καὶ Λάσαρ, ὁ ὀπὸς τ̃ σιλφίε. Λάσαρον Κυρηναϊκὸν, apud Apsyrtum in Hippiatr.Pelagonius ibid. lib.1. c.22. Λασάρε κόκκιον ὡσεὶ λεπτοκάρυον μικρὸν εἰς οἶνον λύσον. Eumelus lib.1.c.29. αἷμα ἀπὸ τ̃ σκελῶν λάμβανε, καὶ μετὰ ταῦτα λασάρε ῥίζης, ὡς κυάμε μέγεθος. Utitur etiam Alexander Trallian.lib.2. Vide Σκόρδον.

Λάσαρον, scribit Myrepsus sect.de Zulapiis cap.26. Λασάριον. Gloss. Lat.Gr. *Laser*, Ὀπὸς, Λασάριον.

ΛΑΣΑΝΙΟΝ, *Olus*, Λάχανον. Favorinus: Λασανίαι, Γραικιςὶ αἱ πρασιαί. Zacharias lib. 3. Dialog. c. 4. πάντα δὲ τοῦ κήπου λασάνια τὰ μὴ ὄντα εἰργασμένα εἰργάσαντο. Ubi Gregor. M. *cuncta horti illius spatia quæ inculta fuerant coluerunt.*

ΛΑΣΑΤΙΒΟΣ, *Laxativus*, apud Myrepsum de Antidotis cap. 25. ἔςι δὲ ἡ τοιαύτη λασατίβα. Ita cap. 36. 449. 504. & cap. 447. ἀπενεδίτα λαξατίβα, pro Βενεδίκτα.

ΛΑΣΙΑ, *Remigatio*, Ἐλασία.

ΛΑΣΚΑΡΝΑΤΟΣ, *Rubeus*. Gall. *Incarnat*. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis sapientis: ἔχων ῥόδον λασκαρνάτον, μετ' Ἀρμένικον ἀκάνθην.

ΛΑΣΠΗ, *Cœnum*, *Lutum*, *Fax*, τέλμα, πηλὸς, ἰλὺς, βόρβορος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ὁ κορνιακτὸς ἐχάθηκε, καὶ γίνεται ὡς λάσπη.

Rursum:

Ὅλα λάσπο ἐχρίσθησαν ἐκεῖνον τὰ φάρια τους.

Cyrillus Patr. Constantinopol. in Homil. ἂν εἰς βουτζὴ κρασὶ εἶναι, καὶ λάσπη καὶ κρασὶ, τὸ δὲ κρασὶ ἐστάπη εἰς λάσπην, πόση λάσπη εἶναι. Agapius Monach. in Geopon. cap. 22. ἐνὸς ὄν ὕλην παλαιοῦ κρασίου, ἤγουν λάσπην μὲ κοπρίαν τῆς αἶγας. Cap. 135. ὅσα εἶναι εἰσὲ λάσπαις καὶ λίμναις, φεῦγε τα.

Λασπηρὸς, λασπωμένος, *Lutosus*, Τελματώδης.

ΛΑΣΣΕΙΝ, *Latrare*. Glossæ Græcobarb. Ὑλακτεῖ, λάσσει, γλαζίζει, ἢ κλαζίζει.

ΛΑΤΕΡ, *Hyssopus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 435.

ΛΑΤΕΡΚΟΥΛΟΝ, *Laterculum*. Cedrenus p. 169. ἡ παρ' Ἕλλησιν ὀπτὴ πλίνθος, Λατέρκυλον παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται. Notitia Consuetudinum post Nov. 8. Justiniani: μετὰ τῶν τεσσάρων σκρινίων τοῦ θείου λατερκύλου. Ejusdem Justiniani Nov. 24. τοιγαροῦν καὶ ἀποτεθῆναι κατὰ τὸ θεῖον ἡμῶν λατέρκυλον τὰ τοιαῦτα θεῖα μανδάτα διεκελευσάμεθα. Rursum cap. 6. εἴτε ἐν τῷ θείῳ λατερκύλῳ, εἴτε ἐν τῷ δικαςηρίῳ τῶν ἐνδοξοτάτων Ὑπάρχων.

Λατερκυλίσιος, *Laterculensis*. Ead. Nov. 24. τῷ Πριμμικηρίῳ τῶν λαμπροτάτων Τριβούνων Νοταρίων, καὶ τοῖς Λατερκυλισίοις.

ΛΑΤΖΟΝΙΟΝ, *Iaculum*, *Lanceola*, ἀκόντιον. Portio. λαντζόνι. Ital. *Lancione*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Σαΐταις καὶ λατζόνια ἔεικλαν ὡς τὸ χῶμα.

Infrà:

Μὲ τὲς σαΐταις τὲς φρικταῖς, λατζόνια καὶ λιθάρια.

Idem lib. 6.

Ἐβάςα κεὶς τὸ χέριν του, ὡς πρέπει βασιλέως,
Λατζόνη χρυσοπτέρυγον, καὶ δὲν τὲ φαρκαλέως.

Rursum lib. 7.

Ὁποῖος λατζόνιν ὀρέγεται λαφρῶ ἀς τὸ βαςέτη.

Lib. 2.

Σαΐτες καὶ λατζόνια πεύτουν σὰ παλικάρεια.

Et lib. 11.

Καὶ τὶς κοντάρι ἔρικτεν, καὶ τις πάλι λαντζόνι.

ΛΑΤΟΣ, *Latus*. Anastasius Sinaïta: εἰδέναι μέντοι ἐχρῆν, ὅτι τινὰ ὀνόματά εἰσιν ἀλλόγλωσσα, ἅπερ οὔτε δύνανται ἐτυμολογηθῆναι, οἷον Σακελλάριος Συριςὶ γὰρ σάκελλα γὰρ τὸ δέχεσθαι εἴρηται· ὁμοίως λάτος Ῥωμαϊςὶ λάτος γὰρ πλάτος κέκληται.

Λατυάριον. Vide Ἐλεκτυάριον.

ΛΑΤΟΥΡΑ, *Dolor laterum*. Myrepsus MS. sect. 1. cap. 4. ἐνεργεῖ εἰς πόνον πλευρῶν, ὅπερ ὀνομάζουσιν οἱ Ἰταλοὶ λατοῦρα.

ΛΑΤΡΕΥΕΙΝ, *Agrum colere*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 160. καὶ εἰς γεωργὸς ἐλάτρευε τὴν γῆν.

ΛΑΥΠΑΙΚΤΗΣ. Scholiastes Basilic. ad lib. 21. pag. 582. λέγει δὲ ταπεινοὺς, ἐν τοῖς σκηνικοῖς ἀγῶσι διαγονίας, τοὺς καὶ βωμολόχους, οὓς καὶ Λαυπαίκτας ἡ συνήθεια καλεῖ τοὺς ἰδιώτας. Legendum fortè Λαοπαίκτας, ut intelligantur Ludiones qui populum ludicris oblectant.

ΛΑΥΡΑ, *Via*, *Platea*, Vox Jonica. Phavorinus: Λαύρας, Ἴωνες λέγουσι τὰς ςενὰς ῥύμας, τὰς ἀμφόδους. Moeris Atticista MS. Λαῦραι, καὶ τὰ ἀμφόδια. Lexicon Herodoti: Λαῦραι, ῥύμαι, ἀμφόδια. Hesychius: Λαύρα, ῥύμη δι' ἧς ὁ λαὸς εἰσέρχεται, ἢ φλὸξ· οἱ δὲ τόπους πρὸς ἀποχώρησιν ἀνειμένους· οἱ δὲ ἄμφοδα, οἱ δὲ ςενωποὺς καὶ διόδους. Rursum: Λαύρα, δημόσιος, ςενωπὸς καὶ ἄμφοδος, ῥύμη, ὁδὸς, δι' ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσιν. Infrà: Λαύραν, ὁδὸν, τὴν ῥύμην. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Λαύρα, πλατεῖα ῥύμη δι' ἧς ὁ λαὸς παρέρχεται παρὰ τὸ λίαν αὖραν ἔχειν· τὴν ὁδὸς ἐς λαύραν. Adde Suidam, & Auctorem Etymologici. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Alcatoribus:

Τρία κοματζούλια κόκαλα νάχουν κουκούδια μαῦρα,
Τὸν βάνουσι τὲ ζαρίςην εἰς τὴν ὁδίαν καὶ λαῦρα.

Λαύρα, Eustathio dicitur ςενή τις περιοχὴ, οἵα ἡ τοῦ Ἱλαρίωνος τοῦ θεσπεσίου δωμάτιον. Apud Sozomenum lib. 3. cap. 14. Et certè hæc vox passim usurpatur pro locis ad Vitam Solitariam accommodatis, ut est etiam in laudato Hesychij loco. Cur verò Cellæ istæ Monasticæ *Lauræ* appellentur, indicavimus in Gloss. med. Lat. in V. *Laura*. Evagrius lib. 1. cap. 21. ὥςε καὶ εὐαγῆ δείμασθαι φροντιςήρια, καὶ τὰς καλουμένας Λαύρας. Joannes Hierosol. in Vita S. Joannis Damasceni: ὁ δὲ πρὸς τὴν ἐν ἐρήμῳ τοῦ ἁγίου Σάβα λαῦραν ἀπιών. Constantinus Acropolita in Serm. de eod. S. Damasceno num. 34. τὰς τοιαύτας μονὰς Λαύρας εἰώθασι καλεῖν πολλοί. Novella Nicephori Phocæ de Monasteriis: Κελλία δὲ καὶ τὰς καλουμένας Λαύρας ἐν ἐρήμοις οἰκοδομεῖν, &c. Μεγάλη Λαῦρα, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Joannis Solitarij n. 5. Παλαιὰ Λαῦρα τοῦ ὁσίου Χαρίτωνος, apud Georgium Syncellum in Chronico pag. 107. de qua agit præterea Vita MS. ejusdem S. Caritonis Eremitæ: μετὰ ταῦτα καὶ ἑτέραν ἐκεῖσε κατασκευάζειν λαῦραν ὁ θαυμάσιος οὗτος Χαρίτων, ἣν περ ἔνιοι μὲν τῇ Σύρᾳ γλώττῃ Σουκὰν ὀνομάζουσιν, ἄλλοι δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν Παλαιὰν λαῦραν ἀναποκαλοῦσιν. Meminit etiam prioris istius appellationis Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ non uno loco, à quo conditam narrat Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 36. Vide Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 1. pag. 36. Theophanem an. 3. Justini Jun. an. 20. Mauricij, an. 9. Nicephori Generalis, & an. 2. Michaëlis Curopalatæ: Palladium in Hist. Lausiaca & Joannem Moschum non uno loco, Apophthegmata Patrum in Siroë num. 32. in Phoca num. 1. Anonym. Combefisian. in Porphyrogenito num. 4. Pachymerem lib. 9. cap. 5. Cantacuzen. lib. 1. Hist. cap. 31. lib. 3. cap. 35. lib. 4. cap. 16. 50. Phocam in Descript. Terræ Sanctæ n. 16. & alios passim quos laudavimus in eod. Gloss. med. Lat.

Id porrò duntaxat observandum in Lauras non admissos nisi qui in cœnobiis annos complures exegissent, atque in vita Monastica emeritos. Unde apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ, S. Euthymius ἐνουθέτει αὐτὸν (S. Sabam) λέγων, Τέκνον, οὐ νομίζω δίκαιον εἶναι νεώτερον ὄντα εἰς λαύραν μένειν· οὔτε γὰρ τῇ λαύρᾳ ὄνησιν φέρει τὸ νεώτερον ἔχειν, οὔτε νεωτέρῳ πρέπει ἐν μέσῳ εἶναι ἀναχωρητῶν. Ἄπελθε τοίνυν, τέκνον, εἰς τὴν κάτω μονὴν, &c. Infrà: νομοθεσίαν αὐτοῖς δίδωσι μὴ δέχεσθαι ἐν λαύρᾳ ἀγένειον, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ἄλλων λαυρῶν ἡγουμένοις τὸν τοιοῦτον παραδοῦναι νόμον. Et cap. 29. ὅτι ἄτοπόν ἐςι καὶ ἐπιβλαβὲς ἀγένειον ἐν λαύρᾳ οἰκεῖν.

οἰκεῖν. Ita cap.69. & in Vita S.Cyriaci Anachoretæ MS. sub initium.

Λαυρίτης, *Monachus*, *Eremita*. Joannes Moschus in Limon.c.4. μετὰ τὸ διωχθῆναι τοὺς νέους Λαυρίτας ἐκ τῆς Νέας Λαύρας, ἀπελθὼν, ἐκάθησεν εἰς τὴν αὐτὴν Λαῦραν. Νεολαυρίτης, apud Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Sabæ Monachi ἐκ τῆς Νέας Λαύρας.

Παραλαύριον, *Minor Laura*. Germanus Patr. Constantinopolit. in Sancito 2. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.236. κἂν προαστειον, ἢ μοναστήριον, κἂν παραλαύριον, ἂν οἶκος εὐκτήριος. Et pag.238. πρὸς δὲ καὶ τῶν εὐκτηρίων, μετοχίων τε καὶ παραλαυρίων, &c. Alexius Patr. Constantinopolit. lib.4. Juris Græco-Rom. p. 258. πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἔτι καὶ πᾶσιν ἐκδόσιν παραλαυρίων τε καὶ ἱερῶν φροντιστηρίων, καὶ κτημάτων, καὶ τοπίων ἁπλῶς, &c. Infrà; μήτε μὴν ἐκδόσεις παραλαυρίων, ἥτινος ἀκινήτου ἑτέρου.

Λάβρα, idem quod Λαύρα, *Via*, *Platea*. Epiphanius lib.2. contra Ariomanitas: πλησίον ἑκάστης ἐκκλησίας αὐτῶν καὶ ἀμφόδων, ἤτοι λαβρῶν ἐπιχωρίως καλουμένων. Nicephorus Xanthopulus in Synopsi Sanctorum anni, in Martio:

Χρύσανθον, σφαγὴν παλέρων λάβρας Σάβα.

In Aprili:

Παλαιολαβρίτην τε, τριχὴν ἃ δόσιν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Η λάβρα γὰρ ἐκύκλωσε τῆς ῥόγον σπᾶσαν τόπον,
Καὶ πάντα πλευσιέρη ἐγίνετο ἡ πύρα.

Infrà:

Πᾶσα ξύλη κλαδὰ ῥάματα, τὰ πέρπαχα λιφέτον.
Κιως Ὄλαιον ἐκάμνασι λάβραν μεγάλη σφόδρα.

Quod hoc loco λάβραν, infrà λαύραν vocat.

Εθώρεις πῶς ἐρχόντησαν οἱ βασιλεῖς οἱ τότε.
Μετὰ τιμὴν καὶ ἔπαινον μὲ τόσην πρεποσιύνην,
Γιαναχωρήσαν ὅλοι τους τὴν λαύραν τῆς φωτίας.

ΛΑΥΡΑ'ΚΙΟΝ, *Lupus*, Piscis, Λάβραξ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Αὐτὸς ψωνίζει πάντοτε λαυράκια, φηλομῆλας,
Καὶ σὺ ποτὲ οὐκ ἠγόρασες κἂν τορνεσὶν χαψάριν.

Infrà:

Καὶ πάλιν ἀπολάκτισμαν μεγάλου λαυρακίου.

Rursum:

Ἐκεῖνοι τὰ λαυράκια, καὶ τοὺς τρανοὺς κεφάλους.

ΛΑΥ'ΡΑΤΟΝ, Λαβρᾶτον, *Sacri vultus*, quomodo hæ voces vertuntur in Basilicis lib.56. tit.17. ex l.1. Cod. de Publ. Lætit. *Laureata imago Imperatorum*, uti appellatur à Lactantio lib. de Mortibus persecutorum num.25. quæ post eorum inaugurationes deferebatur in Provincias. Libellus Sophronij adversus Dioscorum, in Concilio Calchedon. Act. 3. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοιχείας τολμήσαντα, καὶ εἰς αὐτὴν τῆς καθοσιώσεως ἡμαρτηκότα. τῶν γὰρ θείων λαυράτων ἐπ' εὐτυχίᾳ οἰκουμενικῇ εἰσερχομένων, καὶ ἐν τῇ μεγαλοπόλει Ἀλεξανδρείᾳ, οὐ παρῃτήσατο ἔργα διαπέμπειν πλείστοις διὰ Ἀγοράστου καὶ Τιμοθέου, καὶ ἑτέρων τινῶν, καὶ ταῦτα παρασκευάσαι διωχθῆναι. Gregorius II. Pap. in Epist.1. ad Leonem Isaurum Imp. τότε ῥίψαντες τὰ λαυρᾶτά σου κατεπάτησαν. Concilium Nicænum II. Act.1. pag.58. ex Chrysostomo, εἰ γὰρ Βασιλέων λαυράτοις καὶ εἰκόσιν ἀποστελλομέναις ἐν πόλεσι καὶ χώραις, ἀπαντῶσι λαοὶ μετὰ κηρῶν καὶ θυμιαμάτων, οὐ τὴν κηρόχυτον σανίδα τιμῶντες, ἀλλὰ Βασιλέα, &c. Chronicon Alexandrinum an.10. Leonis M. τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Ἀνθήμιος, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην· καὶ εἰσῆλθεν τὰ λαυρᾶτα αὐτοῦ ἐν ΚΠ. διὰ Φερεντίου Ἐπάρχου πόλεως. Theophanes an.5.Phocæ: οἱ δὲ Δήμαρχοι τῶν δύο μερῶν ἐν τοῖς τετρακοσίοις σὺν τῶν βασιλικῶν λαυράτων ἔστησαν Πρίσκου καὶ Δομεντζίας λαυρᾶτα. Pro quavis imagine usurpare videtur Chartophylax Bulgariæ: γεωδαισία ἐν τῷ τῶν χωραφίων ἀρχαῖς εἰώθαμεν πέτρας ὀξείας, ἢ τάφρους, ἢ λαυρᾶτα τιθέναι ὡς σύνορα. Alia vide in Gloss. med. Lat. in *Lauratum*: tantùm addo quæ de honore Imperatorum imaginibus exhibito habet Libanius in Orat. ad Theodosium de Seditione Antiochena, ἃς γὰρ μετ' αἰδοῦς ἐχρώμεθα ὑμετέρας εἰκόνας, ταύτας οὐκ οὕτως εἶδον οἱ τολμηρότατοι.

ΛΑΥ'ΡΟΣ, *Laurus*. Hesychius: Λαῦρον, τὴν δάφνην.

ΛΑΥΣΑΪΚΟ'Ν, Historia SS. Patrum conscripta à Palladio Episcopo Helenopoleos, inscripta Lauso Præposito, de quo egimus in Constantinopoli Christiana: quæ quidem prælegi solet in Ecclesia statis diebus. Triodium Feriâ 2. Hebdom.1. Jejunior. εἶτα ἀνάγνωσις τὸ Λαυσαϊκὸν ὄν, καὶ ἡ συνήθη εὐχή, Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου. Infrà: ἀπὸ δὲ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα τῆς μηναίου, καὶ ἀνάγνωσις εἰς τὸ Λαυσαϊκόν. Ita Feriâ 4. ejusd. Hebdom. Typicum S. Sabæ cap.8. ἐν ἑκάστῃ αὐτῶν ἀναγνώσεις δ'. δύο εἰς τὸν ἅγιον Ἐφραίμ, καὶ δύο εἰς τὸ Λαυσαϊκὸν καὶ εἰς τὰς ὥρας τῆς Κλίμακα.

ΛΑ'ΦΙ, *Cervus*, ἔλαφος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγοὺς, πλιθόνια, μυζομήτες.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.78. ἕνα λάφι εἶχε τὸ ἕνα τῆς μάτι βλαμμένον, &c. Adde Agapium Cretensem in Geoponico cap.71.

Λαφόπολον, *Cervulus*. Vide in Μυζομήτης.

Λαφομόσχη, *Hinnulus*, ἐλαφόμοσχος. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.54. λεοντάρι καὶ ἀρκούδι ηὗρα ἕνα λαφομόσχη, καὶ ἐμάχοντα ποῖος νὰ τὸ πάρῃ, &c. Ubi Cod.Gr. Λέων καὶ ἄρκτος ὁμοῦ βουνεύρῳ περιτυχόντες, &c. Et pag.66. τὸ λαφομόσχη εἶπε πρὸς τὸ λάφι, &c. Ubi Gr. νεβρός ποτε πρὸς τὴν ἔλαφον εἶπε.

Λαφοκεράτο, *Cornu cervinum*, apud Agapium in Geoponico cap 150.

ΛΑΦΙΑ'ΤΙ, species serpentis, Græcis ἐλαφὶς dicta. Vide Petr. Bellonium lib.1. Observ. c.31.

ΛΑΦΡΟ'Σ, *Levis*, pro ἐλαφρός.

Λαφρούτζικας, *Levis*, *Leviusculus*, ὑπόκουφος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

——Καὶ κρατεῖ τὸ χέρι μία κουρτίνα
Τὴν μπόρτα ὅλη σκέπαζε, λαφρούτζικα κρεμμέτον.

Λαφροσύνη, *Levitas*.

Λαφρίνειν, pro ἐλαφρύνειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Μὴ νὰ λαφρίνῃ ὁ πόνος του, ἢ κεῖ νὰ τελειώσῃ.

Λαφρόπετρα, *Pumex*, κισσηρίς.

ΛΑΧΑΙ'ΝΕΙΝ, *Contingere*, *Accidere*, συμβαίνειν, συντυχίνειν. Λαχαίνει, *Accidit*, *Contingit*, συμβαίνει.

ΛΑΧΑΝΑ'ΡΙΟΝ, *Holerarium*, in Gloss. Gr. Latin.

ΛΑΧΑΝΑΡΜΙ'Α. Vide in Ἁρμή, & Φρύον.

ΛΑΧΑΝΑ͂Σ, *Olitor*, *Olerum sator*. Indiculus XII. Apostolor. edit. ab Erudito Cotelerio, de S. Bartholomæo: λαχανᾶς τὸ ἐπιτήδευμα. Ubi alius Cod. νομαρείτης, ἤτοι λαχάνια φυτεύων. Inde fortè nomen sortitus Rex ille Bulgariæ, ex infima & vili ortus stirpe, Λαχανᾶς appellatus, de quo egimus in Familiis Dalmaticis.

ΛΑΧΑΝΙΑΣΜΟ'Σ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

Ἐκ τῶν ἀφρῶν γὰρ τῶν φαρίων, λαχανιασμὸν καὶ πάλη.
Καπνὸς ἐκτὰ ῥουθούνιατους σὰν ἀπὸ σίαν μεγάλη.

ΛΑΧΑΝΙ'ΠΗΤΑ, vox haud bene nota apud Myrepsum sect.7. cap.5. nisi sit *Placenta ex oleribus*: nam πῖτα, *Placentam* sonat. Vide in hac voce.

ΛΑΧΑΝΟΓΟΥΛΟΝ. Prochoprodromus ex Cod. Reg.1334.

Ματζάνας, λαχανόγουλα, κραμπία καὶ σευκλογούλια.

Fortè pro λαχανόπυλον, *Olusculum*.

ΛΑΧΑ'Σ ΧΙ'ΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄνθος.

ΛΑ'Χ Ι'Α', τὸ μελισσόφυλλον, in Lexico MS. ex Cod.Reg.1843.

ΛΑΧΝΟ'Σ, *Sors*, κλῆρος, in Corona pretiosa: Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: κλῆρος, Λαχνός. Glossæ Græcobarb. ποίει τίποτες χωρὶς λαχνὸν, ἤγουν κλῆρον. Lexicon MS. κληροδοτεῖ, λαχνὸν καὶ μερίδα καθυποβάλλει. Eadem Ilias ή.

> Εἶπε πρὸς αὐτοὺς τοιαῦτα.
> Πήξεται λαχνοὺς οἱ πάντες, καὶ ὁποῖος λάβῃ σημεῖον.

Infrà:

> Τὸν λαχνὸν ἔβγαλ' ὁ Νέστωρ ὁποῖον ἤθελον οἱ πάντες,

Et lib. κγ.

> Καὶ ὁ καλὸς ὁ Μενελάνης τοὺς λαχνοὺς μετὰ τότε ῥίπτουν.

ΛΑΨΑ'ΝΗ, Oleris Silvestris species; Hesychio, τῶν ἀγρίων λαχάνων ἐσθιομένων. Ammon Episcopus in Epist. de Vita & Conversat. SS.Pachomij & Theodori num.16. εἴς τινα νῆσον τοῦ ποταμοῦ ἀπέστελλο, ὥστε τὰς λεγομένας λαψάνας συναγαγεῖν, καὶ ταριχεῦσαι εἰς βρῶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Λαψάνιον, in Paralipomenis de S.Pachomio num.15. Vide in Σκουρδοῦμα.

ΛΕΒΑ'ΝΤΗ, *Oriens*, Gall. *Le Levant*. Portolanus MS. ἀπὸ τὴν Μόθωνος στὴν μερέαν τοῦ λεβάντη ἔχει νησὸ, Πολοχὴ λέγουν το Μιπόφαλο.

ΛΕΒΕ'ΝΤΗΣ, *Prædo*, ληστὴς, πειρατὴς, Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Ἐλάδα, Λεβάντης. Ex Ital. *Levantino*. Georgius Contares lib.11. Hist. Athen. pag.273. ἀρμάτωσε καλὰ δύο κάτεργα, καὶ ἔβαλε μέσα εἰς ἐκεῖνα τοὺς πλέον ἐκλεκτοὺς λεβεντάδες, &c.

Λεβεντιάζειν, *Prædari*, ληστεύειν. Idem Contares lib.2. pag.37. καὶ ἔβγαλαν ἀπ' ἐκείνην ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς ἔβαλαν εἰς τὰ κάτεργα διὰ νὰ λάμνουν τὰ κωπὶ, ἔπειτα τὴν ἐγέμισεν ὁλοτελῶς λεβέντας, ἀπὸ τοὺς στρατιώτας δηλαδὴ τῶν Ἀθηναίων.

ΛΕ'ΒΕΡΝΟΙ. Vide in Λίβυρνον.

ΛΕΒΗ'ΝΟΥ υἱός. Manuël Palæologus in Onirocritico MS. cap. περὶ ὑπνωμένων, εἰ δὲ ὑπὲρ νέφελος γένηται, κατ' οὐ καὶ φάνει καθάπαξ μᾶλλον τοῦ βίου του ἀποραγῆναι, ὡς ὁ τοῦ Λεβήνου υἱὸς καθύπερ ἐθεάσατο πρὸ τοῦ τελευτῆσαι.

ΛΕΒΗ͂ΤΑΙ, pro Λευῖται, *Levitæ*. Commentarius MS. Apocryphus S. Joannis Theologi de JC. καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς λεβίταις. Occurrit rursum infrà.

ΛΕΒΗΤΑ'ΡΙΟΝ, *Lebes*, seu *Vasculum*, *in quo Græci reponunt aquam calidam ad sacrificium*. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. τότε δὲ κομίζεται ὕδωρ θερμότατον εἰς μικρὸν λεβηταριον, καὶ κιρνῶσιν ἐξ αὐτοῦ τὰ προκείμενα τῇ θείᾳ τραπέζῃ, εἴτε ποτήρια εἶεν. Utitur etiam hâc voce Hero Alexandrinus lib.1. πνευματικῶν, MS. ἐπὶ δὲ τοῦ ὕδατος ἐπινηχέσθω λεβητάριον, τὸ δ' ἔχον ὀρθὸν σωληνάριον, &c.

ΛΕΒΗΤΩ͂Ν, Λεβιτὼν, Λευιτὼν, Λεβητωνάριον, *Colobium lineum sine manicis*, de quo plura in Gloss. med. Lat. in *Levitonarium*. Palladius in Historia Lausiaca cap.38. φορέσωσαν δὲ ἐν τῇ νυκτὶ λεβιτῶνας λινοῦς ἐζωσμένοι. ἕκαστος αὐτῶν ἐχέτω μηλωτὴν αἰγείαν εἰργασμένην λευκήν. Et cap.27. τὸ δὲ ἔνδυμα ἦν αὐτῷ ὁ λεβητὼν, ὅπερ τινὲς Κολόβιον προσαγορεύουσι. Quæ hausit ab Hieronymo Dalmata in Histor. MS. Sanctorum Ægypti. Idem Hieronymus fol. 172. ὁ δὲ εὐθὺς ἐνδύσας τὸν λεβήτονα, καὶ κουκούλλιον τῇ κεφαλῇ περιθεὶς, &c. Apophthegmata Patrum in Theodoro num.28. καὶ εὗρον αὐτὸν φοροῦντα κεκομμένον λεβίτωνα, καὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ γυμνόν. Ita num. 29. deinde in Joanne Persa num.2. χάρισαί μοι, Ἀββᾶ, ὀλίγα λινάρια, ἵνα ποιήσω ἐμαυτῷ λεβίτωνα. Erat igitur *Levitonarium*, ex lino. Rursum in Pœmene num. 11. βαστάζων καὶ τοὺς λεβήτωνας τῶν ἀδελφῶν. Adde eadem Apophthegm. in Cronio n.5.

Λευιτών. Vita S. Pachomij num.9. καὶ τοῖς ἐνδύμασι ἦσαν λίαν πτωχοὶ, ὥστε μὴ ταχέως ἔχειν ἄλλον λευιτῶνα φορέσαι ἕως πλύνωσιν, ὃν ἐφόρουν. Et num.86. καὶ ὠμόλινα νήθειν εἰς τοὺς λευίτωνας. Adde n.73. & Paralipomena de eod. S.Pachomio num.29.

Λειτωνάριον, Λεβητωνάριον, Suidæ, χιτὼν μοναχικὸς ἐκ τριχῶν συντεθειμένος, κατὰ τὴν ἐγχωρίων γλῶσσαν τῶν Προυσαίων. Eadem Vita S. Pachomij num.71. καὶ τὰ λειτωνάρια αὐτοῦ εἰς κελλίον ἦν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ οἰκιακοῦ. Ejusdem Regula num.29. δύο λειτωνάρια, καὶ ἡμιτρίβακον στρῶμα. Vita MS. S. Joannicij: χιτῶνα (λεβητωνάριον αὐτὸν οἶδεν ἡ ἐγχώριος γλῶττα καλεῖν, ἐκ τριχῶν δὲ αὐτῷ ἡ σύνθεσις) τῷ ἀνδρὶ ἐγχειρίσαντες ἀπηλλάττοντο.

Λεβητὼν συνακτικὸς, in quo Sacrum habitum primò susceperant Monachi, cum quo sepeliebantur, & quem inducebant tantùm cùm ad Sacram Synaxim accedebant, seu communicabant, in Apophthegm.Patrum in Theodoro num.29. de quo rursum in Phoca num.1. καὶ δὴ ἀπέκρυψεν ἑαυτὸν ἐν κελλίῳ ἔξω τῆς λαύρας ἡσυχάζοντι, ἐνδυσάμενος τὰ ἐντάφια αὐτοῦ, ὡς μέλλων ἀποθνήσκειν, ἔχουσι γὰρ ἔθος οἱ Αἰγύπτιοι πατέρες, τὸν λεβιτῶνα εἰς ὃν λαμβάνουσι τὸ ἅγιον σχῆμα, καὶ τὸ κουκούλιον, φυλάττειν ἕως θανάτου ἐν αὐτοῖς ἐνταφιάζεσθαι, κατὰ κυριακὴν μόνον εἰς τὴν ἁγίαν κοινωνίαν φοροῦντες αὐτὰ, καὶ εὐθέως συστέλλοντες. Simile quidpiam habetur in Paralipomenis de S.Pachomio, num.29. Extr. & in Vita Jonæ Monachi apud Bolandum 21. Janv.

ΛΕΓΑΝΟΝ, in Glossis MSS. ex Cod. Colberteo 2218. τὸ καπύελον. Psellus in Grammatica MS.

> Λέγανον τὸ καπύριον. Λορδὸν, συγκεκυφασμένον.

ΛΕΓΑ'ΤΟΝ, *Legatum*, δωρεὰ ἐν διαθήκῃ καταλειφθεῖσα εἰς δήλωσιν ἀγάπης, ἢ κληρονομίας, ἵνα ὁ λαβὼν αὐτὸ ἀνάμνησιν ἔχῃ τοῦ τελευτήσαντος. Ita Glossæ Basilic. Libellus Athanasij Presbyteri Alexandriæ adversus Dioscorum in Synodo Calchedon. Act.3. ἐτίμησε τὸν μετ' αὐτὸν γενόμενον Ἐπίσκοπον, ὅστις ἐὰν ᾖ, πλείστοις καὶ μεγάλοις λεγάτοις ἐκ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ὑποστάσεως, &c. Cedrenus pag.430. in Heracleona. δοὺς καὶ ἑκάστῳ στρατευομένῳ λεγάτον, νομίσματα τρία ὑπὲρ Κωνσταντίνου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Zonaras ad Canon.39. Apostol. καὶ τὰ ἴσως περιερχόμενα αὐτοῖς μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν ἀπὸ συγγενῶν κατὰ κληρονομίαν, ἢ λεγάτον, ἢ ἕτερον ὅμοιον τρόπον. Occurrit passim apud JC. Græcos.

Ληγάτον, eâdem notione, apud Harmenopulum lib.1. tit.9. §.1. Suidas: ληγάτον, τὸ ἐν διαθήκαις λιμπανόμενον, παρὰ Ῥωμαίοις.

Προληγάτα, *Prælegata*, ἀντιληγάτα, in Glossis Basilic.

Λεγατεύειν, Ληγατεύειν, *Legare*, Suidas: ἐληγάτευσεν, ἀπένειμε. Glossæ Gr.Lat. Ληγατεύω, *Lego*. Lexicon MS.Cyrilli: ἐληγάτευσεν, κατὰ Ῥωμαίους, ἀπένειμεν. Vita MS. S.Joannis Chrysostomi: τοὺς δὲ παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας ἔλυσεν τῶν δεσμῶν τῆς δουλείας, πάντας ἐλευθερώσας καὶ λεγατεύσας ἐκ τῶν περισσευθέντων πραγμάτων. Vita S. Joannis in Puteo num.8. ἄνελθε, δεόμεθά σου, καὶ ἐλέησον καὶ ἡμᾶς καὶ τὴν κυρίαν ἡμῶν, καὶ ἀνακάλεσαί σου τὰ πράγματα, καὶ τύπωσον αὐτὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους καὶ οἰκονόμους, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν παίδων σου λεγάτευσον. Constantinus Porphyrog. Nov.1. de Fundis: ἢ λεγατεύει, ἤτι τῶν εἰρημένων προσποιήσηται. Lib.50. Basilic. tit.1. cap.66. ἐὰν ἔγκυος δούλη πραθῇ, ἢ ληγατευθῇ, ἢ ὑποκαπηλευθῇ, &c. Michael Psellus in Synopsi Legum v.1091.

> Εἰ γάρ τις οἴκων χωρίων τε δεσπότης,
> Γράφειεν οὕτω, Ληγατεύω τῷ φίλῳ
> Οἴκους, ἀγροὺς, &c.

Occurrit

Occurrit præterea in Vita S. Nili Junioris pag. 97. & apud JC. passim.

Ἀντιλεγατευθεῖσα προὶξ, *Dos prælegata*, in Basilic. lib. 44. tit. 7. Glossæ Basilic. Πραιλεγάτα δὸς, ἀντιληγατευθεῖσα προὶξ. Alibi: πρεληγάτα, ἀντιλεγάτα.

Λεγατάριος, *Legatarius*, quomodo Jurisconsulti usurpant, *Cui aliquid legatum est.* Basilic. lib. 58. tit. 15. εἴτε δανειστὴς, εἴτε λεγατάριος, εἴτε γαστὴρ εἰς νομὴν πεμφθῶσι, &c. Συλλεγατάριος, *Collegatarius*, apud Theophil. Antecess. lib. 2. tit. 20. §. 8. Vide Harmenopul. lib. 4. tit. 12. §. 28. lib. 6. tit. 14. §. 13. Pachymer. in Paraphr. Dionysij Areopag. de Cælesti Hierarch. cap. 15. &c.

Λεγατάριοι inter milites recensentur, iisque adjunguntur φοιδεράτοι, χαρτουλάριοι, τριβοῦνοι τῶν ἀριθμῶν, in Nov. 130. Justiniani.

Λεγατάριον, idem quod Λεγάτον, *Legatum.* Matth. Blastares lit. K. cap. 38. ἐν κωδικέλλῳ φιδεικόμμισσον γράφεται, καὶ λεγατάριον.

ΛΕΓΑΤΟΣ, *Legatus*, Πρέσβυς. Glossæ Basil. Λεγάτος, Ἀντιπρόσωπος. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 4. ὅτε καὶ τοὺς λεγάτους αὐτῷ συνέβη δι' ἐνέδρας ἀποθανεῖν. Georgius Acropolita in Chron. cap. 17. de Pelagio Legato Sedis Apostolicæ: τῷ δὲ Ἐρρῆ τῷ Κωνσταντίνου κατάρχοντι, ἀπεστάλη πρὸς τοῦ Πάπα πρὸς τὴν Κωνσταντίνου ἀρχιερεὺς, ὃν καὶ Λεγάτον αὐτοὶ φασὶ, τοὔνομα Πελάγιος, ἅπαντα τὰ προνόμια τοῦ Πάπα φέροντος· ἐρυθροβαφῆ γὰρ ὑπεδύετο πέδιλον, ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ χροίας καὶ τὰ ἐνδύματα εἶχε, καὶ ἡ ἐφεστρὶς δὲ τοῦ ἵππου, καὶ τὰ χαλινὰ τῷ τοιούτῳ ἐβάπτετο χρώματι. Vide Balsamon. ad Can. 28. Concilij Calched.

Λεγατάριος, idem quod Λεγάτος, *Legatarius, Legatus*, *Missus*, Πρεσβύτης. Glossæ Lat. Gr. *Legator*, Λεγατάριος. Suidas: Λεγατάριος, εἶδος ἄρχοντος, παρὰ Ῥωμαίοις. Synaxaria 28. Novembr. καὶ Ἰωάννης ἀπολεγαταρίων εἰς Δαφνουσίαν ἐξορισθεὶς, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Legatarius*.

ΛΕΓΕΜΒΡΟΝ. Philon in Belopœecis MSS. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν λεγέμβρων χελῶναι κατασκευάζονται περιφερεῖς. Vide in Γερροχελῶναι.

ΛΕΓΕΝΗ, *Pelvis*, apud Crusium in Turcogr. pag. 255.

ΛΕΓΕΩΝ, *Legio.* Procopius de Ædific. Justin. Λεγεὼν δὲ ὁ λόχος ἐπωνομάζετο. Theophanes Cerameus Homil. 9. Λεγεὼν γὰρ ἡ ἐπίλεκτος λέγεται στρατιά. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Λεγεὼν, αἱ δώδεκα μυριάδες. Suidas: Λεγεὼν, παρὰ Ῥωμαίοις, ἑξακισχίλιοι στρατιῶται. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λεγεώνιον, τὸ λόγιον, Λεγεὼν καὶ τὸ τάγμα.

Adde Zonaram to. 2. pag. 6. 1. edit. & Auctorem Etymologici. Sozomenus lib. 4. cap. 9. Λεγεῶνας στρατιαὶ, ἃς Λεγεῶνας Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Theophylactus ad c. 26. Matth. Λεγεὼν γάρ ἐστι τὸ μέγιστον τάγμα ἑξακισχίλιοι ἱππεῖς. S. Athanasius in Epist. ad Solitar. pag. 867. ὁ λαμπρότατος Δοὺξ Συριανὸς μετὰ πολλῶν λεγεώνων στρατιωτῶν, &c. Utuntur passim Scriptores. Anonymus in Vita SS. XL. Martyr. num. 12. Procopius lib. 1. de Ædif. cap. 7. lib. 3. cap. 4. Auctor Collection. Histor. in Antonino, Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 10. Constantinus Manasses in Chron. pag. 81. Edit. Reg. Paralipomena de S. Pachomio num. 14. Constantinus Porph. lib. 1. de Themat. cap. 1. & in Nov. 3. pag. 296. Edit. Car. Labbæi, Rufus in Legib. militarib. Zonaras in Antonino Philosopho, Nicetas in Man. lib. 4. num. 7. Testamentum MS. Salomonis, Palamas Declam. 1. Ducas Hist. cap. 16. Lib. 7. Basilic. tit. 5. cap. 70. & tom. 2. pag. 602. Inscript. vett. 425. 2. 458. 1. 495. 2. & alij passim. Vide Damascenum Hieromon. serm. 36. initio.

Sæpe etiam usurpatur hæc vox de Legionibus Angelorum, aut dæmonum. Basilius M. contra Eunomium Orat. 3. ὁ τοίνυν Ἀρχιστράτηγος τῶν ἐν τῶν λεγεῶσι καταλεταγμένων Ἀγγέλων, ἄρχων ἐστὶ δηλονότι. Gregorius Cyprius in Encomio S. Georgij n. 9. ἀλλὰ λεγεώνων πνευμάτων εἶχεν ἔνδοθεν διερεθιζόντων. Apud Nicetam in Isaacio lib. 2. n. 6. λεγεῶνες πνευμάτων. Vide Matth. c. 26. Marcum cap. 5. & Apocal. cap. 8.

ΛΕΗΜΩΝ, pro Ἐλεήμων, *Misericors.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Λοιπὸν γυνὴ λεήμονας ἀτός σου σοῦ κορμή σου.

Idem lib. 10.

Λεήμονας ἐφάνηκε πολλὰ εἰς τὴν Ἐμιλία.

Λεημοσύνη, *Misericordia.* Idem Anonymus lib. 8.

Ὦ ὑψηλότατε μου Ζεῦ, ἔχε λεημοσύνη.

ΛΕΗΝΟΣ, pro Ἐλεεινὸς, *Miserabilis.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τὸ πῶς με χάσε ὁ λελωὸς οὐχὶ ἄλλη ζημίαν.

ΛΕΘΡΥΝΑΡΙ, *Rubellio*, Ἐρυθρινὸς, Piscis, apud Petr. Bellon. lib. 1. de Piscib. pag. 181.

ΛΕΙΑ, *Artemisia*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 534.

ΛΕΙΓΩΣΙΣ τοῦ φεγγαρίου, *Lunæ deliquium*, pro λείψωσις, apud Agapium in Geoponico cap. 154.

ΛΕΙΜΩΝΙΑΤΗΣ, species lapidis pretiosi, apud Anonymum MS. de Virtutibus lapidum. Vide Psellum de Lapidib. p. 346.

ΛΕΙΞΑ, *Lixa.* Suidas: Λεῖξαι, οὕτως ἐκαλοῦντο στρατιῶται· τοῦτο δ' ἦν τὸ γένος τῶν ἐργαστικῶν καὶ παραστρατευομένων ἀνθρώπων.

ΛΕΙΞΟΥΡΑ, apud Hesychium & Phavorinum, τὸ δῶρον, ἐκ τοῦ λείχω. Suidas in loco suprà allato, ab ejusmodi lixarum cupiditate, formatam vocem λειξοῦρα ait.

Λείξουρος, *Avidus*, *Luxuriosus.* Glossæ MSS. Λείξουρος, ὁ πλεονέκτης. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ἡδιστον γὰρ τὸ ἁρπαλέον, καὶ πρὸς κέρδος λείξουρον τῶν ἀνδρῶν. Ubi Codex alius, πρὸς κέρδος ἑτοιμοτερέχές.

Λειξουρία, *Luxuria*, *Aviditas*, *Ingluvies.* Glossæ MSS. & Phavorinus: λαιξουρία, ἡ λαιμαργία, ἡ πλεονεξία. Nicetas in Alexio Angelo lib. 2. num. 2. ἐκ ἐλάττον δὲ καὶ ἡ λειξουρία τῶν περὶ αὐτὸν, καὶ τὸ πρὸς συλλογὴν χρημάτων ἄπληστον τινῶν καὶ ἀκόρεστον. Ubi cod. al. habet λιχνεία.

Λυξουρία, apud Balsamon. ad Can. 27. Concilij Laodic.

Λειξουρεύειν, *Luxuriari.* Leo in Tacticis cap. 20. §. 83. δύο γὰρ τὰ μέγιστα ἐντεῦθεν συμβαίνει κακά, καὶ γὰρ οἱ στρατιῶται λειξουρευόμενοι ἄποροι γίνονται, καὶ οἱ ἄρχοντες ἀνανδροι προχειρίζονται.

ΛΕΙΠΑΝΑΒΑΤΟΝ. Vide in Ἀνάβατον.

ΛΕΙΠΟΚΕΝΤΡΑ, *Reliqua ex clavis calceorum*, *Quæ ex iis supersunt.* Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 148. κρηπίδων παλαιῶν ἥλαρια, τὰ λεγόμενα λειπόκεντρα, ἀποβρέξας εἰς ὄξος ἄνυδρον, ἄλειφε τὰ πτερὰ τοῦ ἱέρακος.

ΛΕΙΠΟΝΤΑΣ, *Absens.* Λείπειν, *Abesse.*

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΝ, *Munus aliquod publicum suscipere*, *publico munere fungi*, apud Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 79. οὐ λειτουργεῖν, *Immunem esse*, lib. 2. tit. 5. §. 4. Δημοσίᾳ λειτουργεῖν, *Munus aliquod Reipublicæ causâ suscipere*, lib. 1. tit. 4. §. 79. Λειτουργήματα, *Munera*, lib. 2. tit. 5. §. 7. Λειτουργήματι ἔνοχος, *Publico muneri obstrictus*, lib. 4. tit. 1. §. 32. Λειτουργίαι, *Functiones*, lib. 4. tit. 9. §. 26. προσωπικαὶ, οὐσιακαὶ, μονιμώτεραι, *munera personalia*, *Patrimonialia*, *diuturniora*, lib. 2. tit. 5. §. 4. 5. 11. ῥυπαραὶ, *Sordida*, lib. 2. tit. 5. §. 17. σωματικαὶ, *corporalia*, *pecuniaria*, lib. 2. tit. 5. §. 2. Glossæ Lat. Gr. *Functio.* Λειτουργία, Τέλεσμα. *Functionum*, Λειτουργιῶν, Εἰσφορῶν.

Ἀλειτουργησία, apud JC. Gr. *Immunitatem* significat,

ficat, ut apud Modestinum in lib. 2. Excusat. & al. Glossæ Lat. Gr. *Immunitas*, ἀτέλεια, ἀλειτουργία. Vide Photium in Nomocan. tit. 8. cap. 13.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΪ͂Ν, vox, apud Christianos Græcos dupliciter usurpatur: interdum generaliùs, pro sacris Ecclesiæ Ministris, qui Officiis Ecclesiasticis operam suam impendunt, atque adeo Diaconis ipsis, qui λειτουργεῖν dicuntur in Euchologio, ut & apud Dionysium lib. de Eccles. Hierarch. cap. 3. & in Concilio Ancyrano Can. 1. 2. In Concilio Sardic. Can. 13. ubi Zonaras: τὸ δὲ λειτουργεῖν ἐνταῦθα οὐχὶ ἱερουργεῖν, καὶ προσφέρειν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν νοητέον, ἀλλὰ τὸ εὔχεσθαι καὶ τοὺς συνήθεις ὕμνους τῷ Θεῷ ἀναπέμπειν. Sed hodie ferè semper solum Sacerdotem λειτουργεῖν dicunt, eúmque λειτουργὸν vocant; & sacrificandi munus, quo funguntur, λειτουργίαν. Gloss. MSS. ex Cod. Reg. 1673. & Suidas: Λειτουργικὴ, κυρίως μὲν ἡ ἱερατικὴ, καταχρηστικῶς δὲ, ἡ καὶ δουλικὴ καὶ ἡ ὑπηρετική. S. Basilius in Epist. 85. καὶ ἐλειτούργησαν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τοῦ ἰδίου ἄρτου πάντι μετέδωκαν τῷ λαῷ ἐπίσκοποι κηρυττόμενοι παρὰ τῷ ἐκεῖ κλήρῳ, &c. Harmenopulus lib. 1. tit. 6. §. 16. καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ περὶ τὴν θείαν λειτουργίαν ἀσχολούμενοι.

Ἀλειτουργησία, *Suspensio à Ministerio sacro*, pœna Ecclesiastica. Ἀφορισμὸς ἀλειτουργησίας, apud Balsamonem ad Can. 106. Concilij Carthag. Sancitum Lucæ Chrysobergæ Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 224. τὸν ἐπίσκοπον ὡς ὀλιγωρήσαντα, καὶ ἑαυτὸν δικαιώσαντα, καιρικῆς ἀλειτουργίας ἐπιτιμίῳ ὑπέβαλε. Aliud ejusdem pag. 225. τὸν δὲ ἀρχιερέα μετρίῳ ἀφορισμῷ ἀλειτουργησίας ἐστενοχώρησεν. Aliud Michaëlis Anchiali p. 229. ἀλειτουργησίας ἐπιτιμίῳ ἀπέντευθεν ἔσονται ὑποκείμενοι. Adde pag. 234.

Λειτουργία, dicitur actio illa & ritus, quo Sacrosanctum Corpus Christi & Sanguis conficitur. Hinc λειτουργίαι SS. Petri, Jacobi, Clementis, Basilij, Chrysostomi dictæ sunt: forma nempe illa & ratio, quâ panis & vinum in corpus & sanguinem transmutantur: & Ministerium sacrificij Eucharistiæ offerendi propriè λειτουργία dicitur. Verbum Liturgiæ, inquit Allatius lib. 3. de Consens. cap. 15. n. 10. licèt apud antiquos alia atque alia significet, usus tamen invaluit apud medij postremíque temporis Scriptores, ut eo nomine actio illa & ritus indicetur, quo Sacrosanctum Corpus Christi & Sanguis conficitur. Vide Henric. Valesium ad Theodoritum lib. 2. cap. 27. lib. 3. cap. 4. Quærit Matthæus Blastares lit. T, cap. 5. διά τι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἡ θεία τελεῖται λειτουργία· ἔστι δὲ ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐν ταῖς μεγίσταις τῶν ἑορτῶν.

Λειτουργία τελεία, *Sacrificium integrum*, appellatur, ad discrimen illius quod fit per προηγιασμένα. Nicetas Pectoratus: ὑμεῖς δὲ (Latini) ἀναφέροντες καθ' ἑκάστην ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τελείαν λειτουργίαν τὴν ὀφειλομένην κατὰ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἀναφέρεσθαι, τοὺς προκειμένους παραβαίνετε κανόνας τῆς ἐκκλησίας. Triodium: ἰστέον ὅτι ἐν Παλαιστίνῃ οὐ παρελάβομεν ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ποιεῖν τῇ τετράδι καὶ τῇ παρασκευῇ τῆς Τυροφάγου λειτουργίαν τελείαν, οὔτε προηγιασμένην· ἐν δὲ ταῖς δυσὶ ἡμέραις ψάλλομεν Ἀλληλούϊα, &c. Typicum S. Sabæ pag. 48. εἰς τὴν λειτουργείαν τῆς μεγάλης κυριακῆς, εἰ μέν ἐστιν εὐκτήριος οἶκος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ἐν αὐτῷ τελεῖται ἡ θεία λειτουργεία, &c. Infrà: εὕρομεν ἐν τῷ Συναξαρίῳ μεγάλης ἐκκλησίας εἰς τοὺς εὐκτηρίους οἴκους τῆς Θεοτόκου γίνεσθαι προσκομιδὴν καὶ τελείαν λειτουργείαν, in diebus scilicet Quadragesimæ in quibus fiunt τὰ προηγιασμένα. Ita in Euchologio Goari pag. 251. 253. 617. & apud Morinum p. 110. Allatius lib. 3. de utriusque Eccl. Consens. cap. 15. num. 6. mirari se ait, quòd quamvis Missam Præsanctificatorum non vocent Græci *Missam perfectam*, ad differentiam alterius in qua consecratur, & quæ illis *Perfecta* est, nihilominus Sacramentum & oblationem illam Perfectam nuncupent, cùm nihil illi ad suam integritatem desit. Vide Zonaram & Balsamonem ad Can. 52. Trullanum.

Λειτουργίαι, dicitur liber Ecclesiasticus Græcorum, continens Missarum celebrandarum seriem, ac trium maximè Liturgias, Joannis scilicet Chrysostomi, Basilij Magni, & illius quam προηγιασμένων vocant, de qua suo loco. Cæteras, ut Jacobi, Clementis, Petri, & Marci, quæ editæ circumferuntur, omittunt Græci, præter unam Jacobi, quam semel in anno in Hierosolymitana Ecclesia recitari aiunt.

Primus autem apud Græcos Basilius prolixiorem ejusdem Jacobi Missam brevioribus finibus conclusit, quam postmodum licèt decurtatam, Chrysostomus nimis prolixam existimans, obtruncatis quæ sibi videbantur, breviorem ad commodiorem populi usum effecit, uti pluribus narrant Proclus Patr. Constantinopolit. seu Auctor de Traditione divinæ Missæ, cum iisdem Liturgiis editus, Leontius Byzantinus contra Nestorium & Eutychetem lib. 3. Gregorius Protosyncellus, Gennadius Scholarius, & alij laudati à Leone Allatio in Dissert. 1. de Libris Eccles. Græcor. Typicum S. Sabæ cap. 9. ἰστέον ὅτι ἐν ταῖς κυριακαῖς τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, καὶ ἐν ταῖς νηστείαις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἡ τοῦ μεγάλου Βασιλείου λειτουργία τελεῖται, ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ. ἡ δὲ προηγιασμένη κέκτηται τὴν ἰδίαν ἀκολουθείαν ἐν τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ. Τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τελεῖται. Vide titulum ejusdem S. Basilij Liturgiæ præfixum.

Λειτουργικὸν dicitur etiam idem Liber, in Nomocanone Coteleriano n. 110. εἴ τις τῶν ἱερέων τὸ λειτουργικὸν κρατήσει, ἔχει ἐπιτίμιον χρόνους β'.

Σαρανταλείτουργο, 40. *Missæ*, *Quadragenarium*, apud Franc. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 167.

Λειτουργία, *Officium Ecclesiasticum*. Justinianus in Nov. 8. cap. 11. ἐν οἷς μοναστήριόν τε καθιδρύθη, καὶ ἱερὰ γέγονε λειτουργία, ὁποίαν εἰωθός ἐστιν ἐν ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις γίνεσθαι, τῶν τε θείων ἀναγινωσκομένων γραφῶν, τῆς τε ἱερᾶς καὶ ἀῤῥήτου μεταδιδομένης κοινωνίας, μοναχική τε γέγονεν οἴκησις. Ubi Julianus Antecessor *Missam* interpretatur, ut in Nov. 59. Ἐκκλησιαστικὴ λειτουργία, apud eundem Justin. in Nov. 131. cap 8. Apophthegmata Patrum in Romano num. 1. λέγω τοὺς δώδεκα ψαλμούς· ὁμοίως καὶ τὴν νύκτα, ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὧν ἐποίουν, ἄρτι μετὰ ἀναπαύσεως ποιῶ τὴν μικράν μου λειτουργίαν. Ubi Interpres *cum quiete parvum meum officium recito.* Sed quid vox μικρὰ hoc loco significet declarat alter in Josepho Panephio num. 7. κατὰ δύναμίν μου ποιῶ τὴν μικράν μου σύναξιν, καὶ τὴν μικρὰν νηστείαν μου, καὶ τὴν εὐχὴν, καὶ τὴν μελέτην. Ubi σύναξις idem valet quod λειτουργία, μικρὰ verò, idem quod *pro modulo*. Nomocanon Cotelerianus num. 52. ἱερεὺς ἢ διάκων, ἐκ τοῦ ὑπεναντίου χύσει τὰ δῶρα, ἐπιτιμάσθω χρόνους δύο, ποιήτω λειτουργίας ιβ'. ξηροφαγῶν, νηστεύων, ποιήτω μετανοίας ρ'. Ubi doctus Interpres, *duodecies Officium recitet*, malim, *duodecim Missis intersit.* Alius Canon Pœnitentialis MS. Joan. Chrysostomi nomen præferens: γυνὴ ἐπιορκήσασα λειτουργίας γ'. ποιήσει, καὶ νηστείαν τὸ κατὰ δύναμιν. Ita ibi non semel.

Λειτουργὸς, *Diaconus*. S. Basilius Epist. 289. ubi de Communione quotidiana: τὸ δὲ ἐν τοῖς τοῦ διωγμοῦ καιροῖς ἀναγκάζεσθαί τινα, μὴ παρόντος ἱερέως, ἢ λειτουργοῦ, τὴν κοινωνίαν λαμβάνειν τῇ ἰδίᾳ χειρὶ, μηδαμῶς εἶναι βαρὺ περιττόν ἐστιν ἀποδεικνῦναι, διὰ τὸ τὴν μακρὰν συνήθειαν τοῦτο δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων πιστώσασθαι.

ΛΕΙΧΗ'ΝΗ

ΛΕΙΧΗ'ΝΗ, *Ruscus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.728.

ΛΕΙΧΟΥ'ΔΙΟΝ, λαχνία, in Fabulis Æsopi Græcobarb. p.100.

ΛΕΙ'ΨΑΝΟΝ, *Cadaver*, *Corpus vitâ functi*. Glossæ MSS. τάφος, ὅπου τίθενται τὰ λείψανα. Vita S. Eudociæ Mart. num.39. ὁ οὖν βασιλεὺς τολμήσας βραδύνειν τῆς Τελβῦνον, ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἐπιθεὶς λεκτικίῳ τὸ λείψανον τῆς ἁγίας αὐτοῦ. Acta S.Eustachij pag.43. καὶ ἐκέλευσεν ἀνοιγῆναι τὸ χαλκούργημα πρὸς τὸ θεάσασθαί τι γεγόνασι τὰ σώματα τῶν ἁγίων· καὶ εὑρόντες σῶα τὰ λείψανα αὐτῶν, ἐνόμιζον αὐτοὺς ζῆν. Depositio Cosmæ Patr. Constantinop. apud Allatium: τὸ, ἐξανασκάψαι, καὶ λείψανα Χριστιανῶν θερμῶν, ἔξωθέν τε καὶ ἔσωθεν τῆς ἐκκλησίων, &c. Ita usurpant S. Athanasius de Arimin. Syn. pag.882. Ammonius Monach. de SS.Patribus Sinaitis pag.121. 126. Joan. Moschus in Limon. cap.88. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum n.37. S.Germanus Patr. Constantinopol. in Obdormit. Deiparæ pag.109 Vita S.Mariæ Ægyptiacæ num.38. Martyrium S. Sabæ Gothi n. 8. Martyrium S.Orestæ, Martyrium S. Marci num.10. Vita S. Nili Jun. pag.168. & alia ejusmodi Martyria passim, Symeon Logotheta in Leone Philosopho num.1. Balsamon Resp.38.Theophilus §.9. Instit. de Rerum divis. Euchologium pag.515. &c. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. n.12. Basilica lib.7. tit.8. §.3. &c.

Ἅγια λείψανα, quæ aliàs ἁγίαι μερίδες; *Sacra Eucharistiæ residuæ particulæ*. Liturgia Præsanctificatorum Morelliana: οὐ γὰρ ὑψοῖ τῆς ἄρτον· εἶτα ἀνακαλύψας αὐτ, ἐκπληροῖ τὴν μετάληψιν τῶν ἁγίων λειψάνων. Vide in Μερίς.

ΛΕΙΨΟ'Σ, *Imperfectus*, *Defectuosus*, ἐλλειπής, ἀτελής. Item *Egens*, *Carens*. Glossæ Græcobarb. ἀλλῆγος, ἐλλειπὴς βοσκημάτων, λειψὸς ἀπὸ βοσκήματα.

Λειψὸν *Defectus*, ἔνδεια, ἐλάττωσις. Λειψιά, λειψομάδα, eâdem notione.

Λειψόπιτα. Vide in Πίτα.

Λειψοσέληνον, *Luna defectus*. Interpolator Dioscoridis pag.229. Edit. Aldinæ: τὴν ῥάμνον, ἣν τις ἄρῃ ἐν λειψοσελήνῳ, καὶ βαστάζῃ, ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα, καὶ ἀνθρώπους φαύλους.

ΛΕΚΑ'ΣΤΗ. Anonymus MS. de Tuenda Urbe obsessa: πέμπειν δὲ καὶ διὰ τῶν τεσσαρίων, καὶ τῶν μαγγανικῶν, καὶ τῶν λεκαστῶν, &c. Fortè leg. ἠλακάτων. Vide in hac voce.

ΛΕΚΑ'ΤΗ, *Colus*, ἠλακάτη. Glossæ Græcobarb. κατὰ πρόσωπα τῆς ὑφαντικοῦ ξύλου τῆς γυναικισίμου, ἴσας τῆς λεκάτης, ἢ τῆς ῥόκκας.

ΛΕΚΕ'ΜΒΡΑ, ἡ ἀγρία μαλαχὴ, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 1334. *Malva agrestis* seu *Silvestris*, de qua Ruellius & Gorræus, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti ἐγκλυσρὶς exponitur.

ΛΕΚΕΝΤΙ'Α, *Licentia*. Suidas, & Glossæ Basilic. λεκεντία, κατὰ Ῥωμαίους, ἀμνηστία, βασιλικὴ χάρις.

ΛΕΚΑΗ'Α, ἡ λιβανωτίδα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Libanotis*, de qua Ruellius & Botanici.

ΛΕΚΤΟ'Ν, *Lectus*, Λεκτρόν. Lexicon MS. Cyrilli: Λεκτροῖσι, κοίταις. Λεκτ, κραβάτιον. Alibi: Λέκτρα, κοίτας, κραβάτια.

Λεκτίκιον, *Lectica*. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ Basilic. λεκτίκιον, βαστέρνα, κράβαττον. Suidæ Etymolog. Λεκτίκιον, παρὰ τὸ λέκτρον, τὸ σημαῖνον τὴν κοίτην. Chron. Alexandrinum an.42. Theodosij Jun. εἰσῆλθεν λεκτικίῳ ἀπὸ λευκοῦ ποτάμου, &c. Vita S.Eudociæ Mart. num.39. ὁ οὖν βασιλεὺς τολμήσας βραδύνειν τῆς Τελβῦνον, ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ, ἐπιθεὶς λεκτικίῳ τὸ λείψανον τῆς ἁγίας αὐτοῦ. Passio S. Bonifacij: καὶ δώδεκα ἱππεῖς, καὶ τρία λεκτίκια, &c. Infrà: καὶ μυρίσαντες αὐτὸ (λείψανον) μύροις, καὶ περιβαλόντες ὀθόνην πολυτίμητον, ἐνέβαλον ἐν ἑνὶ τῶν λεκτικίων, &c. Vita S.Maximi Confess. num.39. μετ' εἰς λεκτίκιον καθεσθῆναι δυνάμενον. Occurrit præterea apud S.Chrysostom.Epist. 14. in Apophthegmat. Patrum in Gelasio num.2. in Menæis 2.Aug. in S.Stephano, apud Palladium in Hist. Lausiaca in Salvia, Moschum in Limon. cap. 33. Edit. Cotelerij, Paulum Monach. lib.1. Collectan. Cedrenum pag.343. &c.

Λεκτικάριοι, *Lecticarij*, Qui mortuos in Lectis efferunt ad sepulturam, cujusmodi effinguntur in funere S.Cæsarij à nobis delineato in Constantinopoli Christiana lib.3. cap.87. iidem & *Decani* dicti, ut est in Nov. Justiniani 43. cap.1.& in Nov.59. c.1.2. in lib.59. Basilic. tit.3. & 4. Vide Epist.110. Theodoriti.

ΛΕΛΕ'ΛΕΒΕ, Cibi species. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Ἐκεῖνοι τὰ λαλάγγια συχνάκις μετὰ μέλιν,
Ἡμεῖς δὲ λελέλεβε συχνῶς μετὰ φαρμάκην.

ΛΕΛΙΟΥ'ΡΙΟΝ, Dæmonij species, apud Psellum de Operat.dæmon.pag.45. Ubi Cod. Reg.1334. habet Λελησέριον, quod διάπυρον, significare ait, quòd scilicet περὶ τὸν ὑπερθεν ἡμῶν ἀέρα περιπολεῖν aiunt.

ΛΕΜΟ'ΝΗ, *Limonium malum*. Codex Barbarogr. MS.Reg.618. f.283. τότε τρίψον τὸ κρτζένιο, καὶ τὸ ἰαρίου εἰς ὕδωρ ἀπὸ λεμόνιν, καὶ χύσε το ἐπάνω εἰς τυπάριν. Fol. 284. περὶ τῆς διαργυρῶναι το ἀσήμιν καλὰ καὶ καθαρὰ με λεμόνιν, ἢ με νεραντζιν.

ΛΕΜΟΣΥ'ΝΗ, pro ἐλεημοσύνη.

Λεμονήτρια, *Eleemosinatrix*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Καλὰ νὰ εὕρης τίσε μου, ἤτονα λεμονήτρια.

Utitur alibi non semel.

ΛΕ'ΜΠΡΥΝΟΝ, λέμπρινον χαρτὶ, *Charta pergamena*. Portius: *Membrana*, μικρὸ πετζὶ, δὲ χάρτα, λέμπρινον χαρτί.

Ντεμπρίνο, eâdem notione. Agapius Cretensis in Geopon. cap.52. καὶ φράξε τὴν καλὰ, καὶ ἀποπάνω τὴν δέσε μὲ χάρτι μεμβρανώδην, ἤγουν ντεμπρίνο, διὰ νὰ μὴν ἐμπῇ μέσα τὸ κρασί. Idem cap.192. νὰ κάμῃς παραθυρον μὲ χάρτι ντεμπρίνο, ὡς κρύσταλλον.

ΛΕ'ΝΕΙΝ, pro λέγειν. Λέσι, & Λέσιν pro λέγει, & λέγουσι, crebrò usurpat Fr. Richardus in Scuto fidei.

ΛΕ'ΝΤΙΟΝ, *Linteum*. Hesychius: Λέντιον, περίζωμα ἱερατικόν. Glossæ MSS & ex iis Etymolog. λέντιον, παρὰ τὸ λιαίνω, τὸ καθαίρω, λιέντιον, καὶ λέντιον. Arrianus in Periplo maris Erythræi: Ἀρσινοητικαὶ στολαὶ, καὶ ἄβολοι νόθοι χρωμάτονοι, καὶ λέντια, καὶ δικρόσσια. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti, & ex eo Palladius in Hist. Lausiaca cap.52. τὸ δὲ ἔνδυμα ἦν αὐτῷ ὁ λεβητών, ὅπερ τινὲς κολόβιον προσαγορεύουσι, καὶ λέντιον μικρὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Apophthegmata Patrum in Joanne Persa num.2. δός μοι ὀλίγα λινάρια, ἵνα ποιήσω μου λέντιον. Georgius Pisides in Cosmop. v.1747.

Καὶ πάντα τὸν χοῦν ἐκτινάξῃ λεντίῳ.

Utuntur passim Scriptores, Joan. Evangel. c.13.4. Georgius Alexandrin. in Vita Chrysostomi, Methodius Patr. Constantinopolit. de is qui abnegarunt p.876. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. pag.150. Martyrium S.Pelagiæ n.7. Eucholog. Goari p.358.748. Achmes cap.116. Auctor Geoponic. lib. 20. Myrepsus sect. 27. c.38. Laonicus lib.5. p.142. Edit. Reg. &c.

Λίντιον, dixit Nonnus Panopolita in Joan. c.13.

Σφίγξας σκληρὸν ὕφασμα, τόπερ φᾶτο Θυμβεὰς αὐδὴ
Λίντιον, ἰκμαλέοιο ποδὸς ἀλκτήριον ἀνδρῶν.

Λεντίαρι@, *Linteo*. *Ars lintiaria*, in Vet.Inscript. Grut. 649. 4. Alia Inscriptio Atheniensis apud Jacob.Sponium to.3. Itiner. part.2. pag.57. ΘΥΡΩΡΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΕΝΤΙΑΡΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣ ΔΙΟΦΑΝΤΟΥ.

ΛΕΝΤΡΑΒΟΣ. Vide Μανσύρ.

ΛΕΜΟΣ, pro Λαιμός. Hesychius: Λεμὸς, Λάρυγξ. Corona pretiosa: Λεμὸς, *Gula*, Γαστριμαργία. Λέμαργ@, *Ganeo*, Γαστρίμαργ@. Historia Apollonij Tyrij:

Ἔδραμψυ κỳ κρεμάςηκεν ἀπάνω ςολέμον τυ.

Infrà:

Ἔδραξεν κỳ κρεμάςηκεν ἀπάνω ςὸν λέμον τυ.

Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Ἀλλὰ σὺ, Ἀπόλλων ἥλιε, πέμψαι λεμοκλὼ κ̣ νόσον,
Εἰς ἐμᾶς τ̃ κακομοίραις, ὐ ἀποθάνομψυ αὐτίκα.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Βλέποντα τ̃ αὐθέντη τυς ὃς τ̃ λεμὸν χοσμψον.

ΛΕΟΜΠΑΡΔΟΣ, *Pardus*. Ital. *Leopardo*, Λεόπαρδ@ in Epist. S. Ignatij ad Romanos num.5. ubi consulendus Eruditus Cotelerius. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Παρδάλης, Λεομπάρδυ.

ΛΕΟΝΤΑΡΙ, *Leo*, Λέων. Acta Concilij Florentini, initio, κỳ χρυσᾶ λεοντάρια ἐν τῇ πρύμνῃ εἶχε. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Διαςῆσαι σιωαῖ θηρίον πλέον κỳ τὸ λεοντάρι.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Εἰς σε δερμάτι λεονταρίυ χάσδιον ὀντιμψον,
Ἦλθεν Κρομῆς θηρίκι@ ἔμορφα ςολισμψ@.

Ita Λεοντάριον, & λεοντάρι, passim in fabulis Æsopi Græcobarb. Apud Codin. in Orig. Constantinopol. &c. Georgius Contares lib. 12. Hist. Athenar. pag. 417. ἀπὸ κακὸν λέοντα, κακὸ λεονταράκιον γυρᾶ.

ΛΕΟΝΤΙΚΑ, *Dulcis radix*, γλυκύῤῥιζα, apud Interpol. Dioscor.cap.412.

ΛΕΟΝΤΙΟΝ, *Milium solis*, Λιθόσπερμον, apud Interpolat. Dioscor. cap.564.

ΛΕΟΝΤΟΓΑΛΑ, *Hammoniacum*. Glossæ Jatricæ MSS. Ἀμμωνιακὸν, Λεοντόγαλα. In aliis *Laserpicium* exponitur: Λεοντόγαλα, ὀπὸς Κυρlωαϊκός.

ΛΕΟΝΤΟΠΕΤΑΛΟΝ, *Leontopodium*, *Flammula Veneris*, apud Apul. c.7.

ΛΕΟΝΤΟΧΑΡΟΝ, *Polium montanum*, apud Interpolat.Dioscor. c.530.

ΛΕΟΝΤΟΧΑΣΜΑ, Leonis fauces efficta, ex quibus aqua è fontibus educitur. Continuator Theophanis lib.3. num.43. αὐτ̃ πυ ϖεὶ τλὺ πλόυρὰν τ̃ πρὸς τὸ εὖρ@ Σίγμα, κỳ δύο χαλκᾶ λεοντοχάσματα ἐπεπήγνυσαν. Huc referenda verba Anonymi de Templo S.Sophiæ pag.261. ἐποίησε ἢ εἰς τλὺ φιάλlω γυρόθεν ςοὰς φρεατικὰς δώδεκα, κỳ λέοντας λιθίνυς ἐρεύγεσθαι ὕδωρ εἰς ἀπόλαυσιν τ̃ κοινῦ λαῦ. Et infrà: ἐκάλεσε κ̣ τ̃ τόπον Λεοντάριον.

ΛΕΟΦΑΝΤΕΣ, *Elephas*, ἐλέφας. Ex Ital. *Leofante*.

ΛΕΠΙΟΝ, pro Λεπὶς, apud Moschionem de Morbis mulierum cap.121. & 137.

ΛΕΠΙΣ χαλκῦ, τὸ τ̃ χαλκῦ ἀποσφύρισμα, Neophyto in Glossis Jatricis MSS.

ΛΕΠΛΕΣ, τὸ ὕδωρ τ̃ πενταφύλλυ, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843. *Aqua Pentaphylli*.

ΛΕΠΛΕΤ, τὸ νέρον τ̃ περιπλοκάδ@, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Aqua seu succus herbæ Periplocadis*.

ΛΕΠΟΣ, pro Λίπ@, *Pinguedo*. Apud Myrepsum MS. sect.3. cap.12. λέπ@ κάτυ. Ubi Fuchsius perperam legit νέπ@. Rursum cap. 47. λέπ@ ὐὸς, pro σuὸς. λέπ@ βοὸς παλαιῦ, cap. 89. Adde sect. 10. cap. 79.

ΛΕΠΤΟΓΑΙΟΝ, *Creta*. Scholiastes Basilic. ad lib.15. pag.243. *Ruta*, τῦλέςι ψάμμ@, κριτάελον, ἤτοι λεπτόγαιον, κỳ τὰ ὅμοια. Sed videtur legendum Λδυκόγαιον, ut habetur, lib.16. tit. 1. §.9.

ΛΕΠΤΟΓΕΝΕΣΙΣ, *Parva Genesis*, quæ & λεπτὴ Μωϋσέως γένεσις aliis dicitur, Liber apocryphus, de quo consulendus Eruditus Cotelerius ad lib.6. Constitut. Apostol. p.278.

ΛΕΠΤΟΚΑΡΟΝ, pro λεπτοκάρυον. Orneosophium pag.187. ἐλάφειον ὅσον μέγεθ@ λεπτοκάρυ. Occurrit rursum pag. 207. 228. Agapius in Geoponico cap.174. σχίσε τλὺ ὄρνιθα εἰς τὸ καπύλλι ἀποκάτω, κỳ εὔγλε μία φυσκολίδα ὡσὰν λεπτόκαρο, κ̣ ἀνάσπασον ἐκείνlω τλὺ φύσκαν. Vide Galenum lib.2. de Cibor. Facultatib. p. 328.

ΛΕΠΤΟΛΑΧΑΝΟΝ, *Olusculum*, *Minuta olera*. Paralipomena de S. Pachomio num.15. λογισάμψυ@ ἕνα μόνον ἐπαρκεῖν ἐν τῷ μαγειρείῳ πρὸς τὸ καταρτῆσαι τὰ μικρὰ βρώματα τοῖς ἀδελφοῖς, ἅπερ ἐςὶν λαχάνια μετ' ὄξυς κ̣ ἐλαίυ, κỳ σκυρδέμας ἢ λεπτολάχανον. Et num. 29. ἀλλὰ μόνον ὄξυς μετ' λεπτολαχάνων ὠμῶν ἤσθιεν ὅλον τ̃ βίον αὐτῦ, id est *Acetarium*, nostris *Salade*. Paradisus seu Liber SS. Senum MS. & Apophthegmata Patrum, in Gelasio num.6. σὺ ἢ διὰ τλὺ ἀσθένειάν συ φάγε λεπτολάχανον. Palladius in Hist. Lausiaca in Dorotheo: ἤσθιεν μψὺ γὸ ὐγκίας ἐξ ἄρτυ καθ' ἑκάςlω ἡμέραν, κ̣ λεπτολαχάνων δέκα. Idem Paradisus alibi: εὑρέθη ὖν μικρὸν λάχανον, κ̣ ἥψησε.

ΛΕΠΤΟΝ, moneta minutior, unde nomen, nempe sexmillesima pars solidi. Hesychius: Κοδράντης, τὸ πᾶν, ἢ τὸ τέταρτον τ̃ φόλλεως, ἢ λεπτὸν· τὸ ἢ λεπτὸν, ἑξακισχιλιοςὸν ταλάντυ, ὅ ἐςι νόμισμα ἓν, ἢ κόκκοι τρεῖς. Epiphanius: ἑξακισχίλια λεπτὰ τ̃ ταλάντυ, ἃ λεπτὰ καλεῖται Ἀσσάρια. S. Maximus, λεπτὰ καλῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤγυν τὰ νύμια· ἑξήκοντα ἢ ἀσσάριον ὑπῆρχεν τότε τὸ δlωάριον· ἑκατ ἢ δlωαρίων ὁ ἄργυρ@. Idem Hesychius: τὰ ἢ δύο λεπτὰ Κοδράντης εἷς, ἤγυν νυμία τρία. Rationale Peræquatorum ex Cod. Reg. MS. περὶ τ̃ λεπτῶν τ̃ λίτρας. Τὸ ἥμισυ τ̃ ιι. ἐςὶ τ̃ λίτρας μέρ@ ρμδ'. ἔχει ἢ ἡ μέθοδ@ ὕτως· τὸ ἓν νόμισμα, ἤτοι ἡ μονὰς δύο ἡμίσεια ἀποτελεῖ. Τοίνυν ἢ τὸ ἥμισυ ἀπὸ τ̃ δύο ἐξέρχεσθαι λέγεται. Ducas Hist. cap.20. ἐςησαν κατ' ἔθος δῦναι, τῷ Σαρχὰν ἀργυρίων λεπτῶν ἀριθμὸν χιλιάδων δεκαπέντε. Alia vide apud Josephum Scaligerum de Re nummaria pag. 59. 60. Salmasium ad Histor. Aug. pag. 355. 356. adversus Cercoëtium pag.28. & seqq. & alios qui de Re nummaria scripserunt.

Λεπτὸν ψηφίον. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod. Reg. MS. τῦτο γὸ προσέταξεν ἡ βασιλεία μυ τὸ μψὺ χάραγμα νόμισμα διὰ τραχέων ἀσπρων νομισμάτων ἀπαιτεῖσθαι, τὰ ἢ λεπτὰ ψηφία διὰ νυμίων χαλκῶν καταλογίζεσθαι, &c. Alibi: τὰ ἢ λεπτὰ ψηφία ὀφείλεις ἀπαιτεῖν διὰ νυμίων χαλκῶν, εἶθ' ὕτως καταλογίζεσθαι τὰ νυμία ἐπὶ τ̃ δ' μιλιαρισίων τ̃ νομισμάτων. Ibidem: διορίζεται ἡ βασιλικὴ πρόςαξις τὸ, τὰ λεπτὰ ψηφία ἐπὶ τ̃ τεσσάρων μιλιαρισίων τῷ νομίσματι ψηφίζεσθαι, κỳ ἔνθα κεῖται τ̃ νομίσματ@ ἡμισύ. Vide Νυμίον.

Λεπτάριον, *Minutum*, in Gloss. Lat. Gr.

ΛΕΠΤΟΥΡΓΟΣ, *Faber tignarius*, in Gloss.Gr. Lat. ubi Salmasius *Lignarius* emendat, Gallis *Menuisier*. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num.55. λεπτυργός τις ἐκόμιζεν πρὸς τ̃ μακάριον παιδίον, &c. Leo Imp. in Tactic. cap.5. §.7. & Constantinus in Tactic. pag.12. 20. τοξοβαλλίςας ἐμπείρυς, μαγγαναρίυς, λεπτυργύς, χαλκεῖς μετ' ἐργαλείων αὐτῶν. Eadem habet Mauricius lib.12.cap.6. ex quibus

bus patet λεπτουργὰς non esse *vermiculatorum ac tessellatorum artifices*, uti hanc vocem interpretantur Viri Docti apud Harmenopulum lib. 3. tit. 8. §. 42. Vide tom. 2. Basilic. p. 464. & Eustachium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 55.

Λεπτουργίαι ἀπὸ ξύλου, apud Eusebium lib. 10. c. 4. pag. 311. 312. Ἐδάφους λεπτουργία. apud Photium de Nova Ecclesia. Biton MS. de Machinis bellicis: οὐ γὰρ χρεία ἐπὶ τῶν τοιούτων ἔργων ῥυκανήσεως λεπτουργίας. Constantinus Manasses pag. 5. ex Cod. Allatij:

Ὧν θείων ἐμμηρύσαντο δακτύλων λεπτουργίαι.

ΛΕΠΥΡΑ τῶν κοβαθίων, in Glossis Chymicis MS. εἰσὶ τὰ θειάδη, πλέον δὲ ἀρσενίκην.

ΛΕΡΠΟΜΑΝ. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Λερπόμαν πρίμιαν παπήσκους, ἢ ἔστι σωτήειον. f. *Satyrium*, de quo Botanici.

ΛΕΣΕΙΝ, *Relinquere*, *Dimittere*. Ital. *Lasciare*, Gall. *Laisser*. Historia Apollonij Tyrij:

Εὔεικα τὸ καὶ λέσω τοῦ ἀφέτης μας μας στέλει.

Alibi:

Λέσω τους Ἀπολώνιον, καθὼς σὲ στέλνω.

Infrà:

Αὐτοῖνοι εἰς μίαν ἐδράμασιν, τὸ Τλωαγόρα λέσι.

Ibidem:

Μονέδαν ὀπουβρίσκετον, χρυσάφι κ' ἦτον φίνον.
Λέσιν οὐγίαις ἑκατὸ, τὸ δόκεν γιακανίσκιν.

Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. pag. 250. ἀπὸ τὸ καθαρτήριον λὲς δὲν ἔρχονται, ἀπὸ τὴν κόλασιν παλιν δὲν ἀπαστένονται, &c. Pag. 251. ἄλλη γὰρ ἡμέρα οὐχ εὑρίσκονται λέσι. Pag. 258. Ναὶ, λέσιν, ἔκαμεν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὅλα ὅπου ἐγγυήκασιν εἰς τὴν γῆν. Pag. 270. ὡς τὸ κρίνουσιν αὐτοὶ, ὅπου εἴδασι καὶ τὸ λέσι. Et pag. 331. δουλεύομεθα τὰ ὀνόματα, λέσιν οἱ φιλόσοφοι, διὰ ἃ ἐξηγοῦμεν τὰ πράγματα.

ΛΕΣΣΑ, *Funis*, vel *Catena*, ex Gallico *Lesse*, Scriptoribus inferioris ævi *Licia*, de qua voce consulendum Glossarium nostrum. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. οὗτος ὁ Συμεὼν ὁ ἄρχων Βουλγαρίας μαθὼν τὴν τοῦ πλωΐμου πρὸς τὸν πόλεμον ἄφιξιν, καὶ ὅτι μέλλει τὸ πλώϊμον τῶν Τούρκων κατ' αὐτοῦ περᾶσαι, ἐποίησε λέσας, ἤτοι πλοκὰς ἰσχυράς, ὥστε μὴ δυνασθαι τοὺς Τούρκους ἀντιπερᾶν. Infrà: ἀναλαβόμενοι τὰ σκεύαια καὶ σπαθία αὐτῶν, ἀνδρείῳ καὶ ῥωμαλέῳ ὁρμήματι ἐπιπηδήσαντες τῶν χελανδίων, κατέκοψαν τὰς λέσας, ἤτοι τοὺς πλόκους, καὶ ἤνοιξαν τὸν πόρον τοῖς Τούρκοις. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obsessa: διαρρήγνυουσι δὲ οὐ μόνον τὰς ἀσπίδας, ἀλλὰ καὶ τὰς λέσας. At Scylitzes in Monomacho: pag. 781. id nominis videtur tribuere machinæ, quam Latini *Vineam*, inferior Latinitas *Catum*, & *Gattum* vocant, fortè quòd *Lessis* seu *Funibus* traheretur, & ita Urbium vel Castrorum mœnibus, iis suffodiendis, applicaretur. αὐτὸς δὲ σκηνὰς ἐκ λύγων ἔχων καὶ πεπλεγμένας, βοείαις βύρσαις ἄνωθεν ἐσκεπασμένας, καὶ τρόχους ἐχούσας, ὑπὸ τὰς τῶν βασταζόντων κιόνων βάσεις, λέσας τὰς τοιαύτας ὀνομάζουσι μηχανάς, λαοῦ πλήσας δικέλλας φέροντος, καὶ ἄλλα γεωργικὰ ὄργανα, ὥστε κατὰ μικρὸν ὑπωθεῖν τὰς σκηνὰς, καὶ τοῖς τείχεσι προσαρμόσαι, καὶ οὕτως ὑπορύττειν ἀνέτως καὶ ἀδεῶς τὰ θεμέλια, &c. Ita etiam Anonymus laudatus: εἰ δὲ καὶ λαίσας χωσρίδας οἱ ἐχθροὶ ἐπινοήσαιεν, &c.

ΛΕΣΤΗΣ, *Latro*, Λῃστής. Glossæ Græcobarb. Κακοῦργος, ὅπου πράσσει κακὰ, ἤγουν λησής, ἢ λεστής.

ΛΕΣΤΗΤΙΣ, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpolat. Dioscor. c. 411.

ΛΕΣΤΟΣ, *Elegans*, *Tersus*, Κομψὸς, φιλόκαλος. Ex Gall. *Leste*, & Ital. *Lesto*.

ΛΕΥΓΗ. Hesychius, & ex eo Phavorinus: Λεύγη, μέτρον τι γαλατικόν. Emendat Meursius, Γαλάταις, ut sit *Leuca* vel *Leuga*, vox revera Gallorum. Vide Gloss. med. Lat. in *Leuca*.

ΛΕΥΘΕΡΟΣ, Liber, Ἐλεύθερος. Glossæ Græcobarb. Αὐθέται, ἐλεύθεροι, λεύθεροι. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ λεύθερον τὸν ἀφῆκεν νὰ πάγῃ ὅπου θέλει.

Λευθερία, pro Ἐλευθερία. Idem Anonymus:

Τῆς καθεμίας ἐγὼ θυμῶ ἂν θέλει λευθερία.

Λευθερῶν, pro Ἐλευθερῶν. Idem Anonymus lib. 10.

Σολιγες μέρας ἤτανε ὅλοι λευθερωμένοι.

ΛΕΥΚΑΣ. Apophthegmata Patrum in Joanne Colobo num. 10. εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ, ὅτι ἔβρεξεν ἐφ' ἔτος πολλὰ, καὶ ἔπιον οἱ φοίνικες, καὶ ἐκβάλλουσι λευκάδας. Ubi Eruditus Interpres *Germina* vertit. Aliàs Λευκὰς, Dioscoridi est herbæ species, de qua præ cæteris Ruellius.

ΛΕΥΚΟΓΕΙΟΣ, *Creta*. Glossæ Gr. Lat. Λευκόγειος, *Creta*, *Cretifodina*. Glossæ Iatricæ MSS. Neophyti: Ἄργιλος, ἢ σμηκτική, ἢ λευκόγειος, ἢ κιμωλία. Basilic. lib. 60. tit. 12. l. 57. ex Africano: οὐ διὰ τὸ μόνον ἐξορύξαι λευκόγειον ἐκ τοῦ ἀγροῦ μου, ὑπόκειταί τις τῇ περὶ κλοπῆς ἀγωγῇ, διὰ τὸ ἀφελέσθαι αὐτό. Ita apud eorundem Scholiastem ad lib. 28. pag. 376. Vide Λεπτόγαιον.

ΛΕΥΚΟΓΡΑΦΙΣ, lapidis species, Græcis μεροξὶς, apud Paulum Æginetam lib. 7. pag. 245.

ΛΕΥΚΟΠΙΝΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὁ βάπτων εἰς βάθος, καὶ μὴ ἀποπλύων.

ΛΕΥΚΟΡΙΝΟΣ, Piscis qui Græcis λευκίσκος dicitur, Gallis *Vendoise*. Petr. Bellon. lib. 1. de Piscib. pag. 314.

ΛΕΥΚΟΦΑΝΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ τὸ δῦον εἰς βάθος.

ΛΕΥΚΟΧΑΛΚΟΣ, *Oricalchum*, Ὀρείχαλκον, in Corona pretiosa. Apud Hesychium, & ἀργίχαλκος vocatur.

ΛΕΥΚΩΣΙΣ, *Dealbatio*, vox Chymistarum. Zosimus Panopolita MS. δεῖ γινώσκειν ὑμᾶς θέλω, ὅτι πάντων κεφάλαιόν ἐστιν ἡ λεύκωσις· μετὰ δὲ τὴν λεύκωσιν εὐθὺς ξανθοῦται τὸ τέλειον μυστήριον· ἡ λεύκωσις καῦσίς ἐστι· ἡ δὲ καῦσις ἀναζωπύρησις. Glossæ Chymicæ MSS. Τέλος τῆς λευκώσεως καὶ ἀρχὴ τῆς ξανθώσεως.

ΛΕΥΤΟΣ, pro Λεπτός. Liber Iatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. λαβὼν μελόχης τὸ λευτὸ φύλον, ἐκζέσας ἱκανῶς, &c.

Λευτοκαριὰ, *Cornus*, Κρανεία. Κρανία. Λευτοκάρι, *Cornum*, Κράνειον. Vide mox in Λεφλαίνειν.

ΛΕΦΑΣ, *Elephas*, Ἐλέφας, in Corona pretiosa.

ΛΕΦΤΑΙΝΕΙΝ, *Minuere*, λεπτύνειν.

Λεφλοκάρεια, *Avellana*, λεπτοκάρυα. Λεφλοκαρειά, *Avellana arbor*, ἡρακλεώτις. Vide Λευτοκάρεια.

ΛΕΧΑΡΩΔΗΣ. Nonus de Morbor. curat. cap. 55. τὸ δὲ ἐπίκαυμα ἕλκος ἐστὶ ῥυπαρὸν, καὶ ἀκάθαρτον καὶ λεχαρῶδες. Quidam legendum putant ἐσχαρῶδες.

ΛΕΧΜΙΟΝ. Antiquit. Constantinopol. spect. 6. ἦν δὲ τὸ ἀκυλιάτον ἐν τῷ Πόντῳ σταθμοῦ τοῦ ἀργυρίου κδ', διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ τὸ χρυσὸν χυτόν. ὅπερ καὶ διὰ τοῦτο σώζεται ἕως τὸ σήμερον τοῖς ὁρῶσιν, εἰς λεχμία χωνευτὰ σκυθρωπὰ πάνυ.

ΛΕΧΟΣ, pro Λεχώ, *Puerpera*. Moschopulus: Λεχώ, ἡ κοινῶς λέχος. Apud Crusium Λεχῶνα eâdem notione usurpatur.

ΛΕΩΜΑΚΕΛΛΙΟΝ, *Publicum macellum*. Chronicon Alexandrinum an. 6. Arcadij: καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγησαν Γότθοι πολλοὶ ἐν τῷ λεωμακελλίῳ. Sic legendum pro λαιμομακελλίῳ. Meminit Codinus in Orig. Constantinopol. n. 111. loci λεομακέλλου dicti Constantinopoli, quem perperam à Leone Macello Imp. dictum putat, ut rectè observatum ab interprete: meminit præterea Scylitzes in Stratiotico p. 792.

ΛΕΏΝ, *Orobanche*, apud Interpolat. Dioscor. cap.360.

ΛΗΒΆΔΙ. Vide in Λιβάδι.

ΛΗΒΕΡΙ͂Σ, τὸ λαθύειν, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843. Lathyrum.

ΛΗΒΗΤΖΗ, ἡ βρυωνία, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843. *Brionia*.

ΛΗΒΌΡΙΝ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod.Reg. 190. ζωβόταvον, τὸ ληβόριν, fortè *Elleborus*.

ΛΗΓΆΤΟΝ, Λεγατεύειν. Vide in Λεγάτον.

ΛΗΓΆΤΟΣ, *Legatus*. in Concilio Ephesino part. 2. Act.3. Προϊέκλος ἐπίσκοπος ληγάτος καὶ πρεσβύτης τῆς ἐκκλησίας Ῥωμαίων. Occurrit etiam apud Nilum Mon.lib.2. Epist. 246. Vide Λεγάτος.

ΛΗΓΚΟΥΆΔΗΣ, in Glossis Jatricis MSS. Cod. Reg.1047. ἐστὶ φρύγ τεφρατζήμυ, τὸ λέγυν φράξυ ὁ κάρπος. An herba *Lingua avis* dicta? Vide Λιγάβις.

ΛΗΓΝΌΣ. Vide in Λιγνός.

ΛΉΔΙΟΝ, *Vestis genus*, ἔσθημα, apud Eustathium Il. σ. Psellus in Grammatica MS.

Δένδρον, τὸ λεῖον καὶ πλατύ. λήδιον ἐσθημάτι.

Hinc Ληδάριον, eâdem notione in Lexico MS. Cyrilli, & apud Auctorem Etymologici.

ΛΗΙ͂ΔΑ, pro Ληΐς, *Præda*, in Gloss. Lat.Gr.

ΛΗΚΤΕΥΈΙΝ, Suidæ, κατὰ Ῥωμαίυς διορθῶσαι. Sed est *Lectitare*, *Relegere*. Lexicon MS. Cyrilli: ἐλήκτευσεν, κατὰ Ῥωμαίυς, ἀναγνὺς διώρθωσεν.

ΛΗΚΥ͂ΝΘΙΟΝ, *Lecythus*, Λήκυθος. Lexicon MS. Colberteum: Ληκυθιον, καὶ λέκυθος, ἀγγεῖον ἐλαίυ. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λήκυθος δὲ τὸ λαδικὸν, ὁ καὶ ληκυθιόν τε.

Apophthegmata Patrum, in Macario num.3. ἐφαίνετο δὲ ὡς σιχάριον φορῶν λινῦν τριγλωτ καὶ κατὰ τρυμαλίαν ἐκρέματο ληκυθιον. Mox: καὶ ἵνα τί σοι τὰ ληκυθια ταῦτα; καὶ εἶπε, γεύματα ἀποφέρω τοῖς ἀδελφοῖς.

ΛΉΚΩΝ, *Papaver*, Μήκων. Vide in Παπάβαρις.

ΛΉΜΜΑΤΑ, inquit Moschopulus in lib. περὶ σχεδῶν pag.167. καὶ αἱ προφητεῖαι, ἃς ἔλεγον οἱ προφῆται κατεχόμενοι ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Vox inaudita, inquit Henr. Stephanus in Dial. de bene instituendis Græcæ linguæ Stud. quasi λήμματα Prophetiæ dictæ fuerint, quòd has ληπτοὶ, seu θεόληπτοι dictarint.

ΛΗΜΜΑΤΙΣΜΌΣ, *Exactio*, *Captio*, *Captura*. De quibus vocibus egimus in Gloss.med. Lat. Germanus Patr. Constantinopol. in Epist.1. ad Cyprios n.17. καὶ ἡ ἡμῶν Μετριότης συμβυλεύει τοῖς τῶν Κυπρίων ποιμέσιν, ἐν ὅσοις ἐνσάλικοί τινες καὶ φιλόνεικοι φαίνονται οἱ Λατῖνοι ἐφέσει λημματισμῶν, ἐνδιδόναι τύτοις, καὶ μὴ ἀνθίςασθαι.

ΛΗΜΝΙ͂ΤΕΩΣ, *Terra Lemnia*, Λημνία σφραγὶς, in Glossis Botanicis Colberteis MSS.

ΛΗΝΟΖΌΤΖΗΣ. Vide in Μερκυρίλλα.

ΛΗΝΟΙ͂, apud Harmenopul. lib.2. tit.3. §.100. non sunt *Torcularia*, ut vertit Interpres, sed *Lines*, de quibus l. 16. D. de Act. empt. seu *Lacus aquam continentes*, ut notat Cujacius lib. 6. Observ. cap.7.

ΛΗΞΙΑΡΙΚΌΣ. Idem quod Λάξυρος, de qua voce suprà. Franciscus Richardus in Clypeo fidei part.1. 387. πάλιν τί λογᾶται χαβίαρι; τί αυγολάραχα τῶν ψαρί; ὅπυ καὶ αὐτὰ γίνονται ἀπὸ τὰ αὔγα καὶ τὰ ἔντερα τῦ ψαρίυ, τυτέςιν ἀπὸ τὰ τρυφερώτερα καὶ πλέον ληξιαρικὰ μέρη τῦ ψαρίυ.

ΛΗΠΙ͂ΝΑΙ, Pisces Κυφίδες Græcis dicti. Schol. Oppiani lib.1. Hal. v.126. κυφίδες, λυπῖναι, ῥύδια.

ΛΗΣΕΝΕΛΧΆΜΕΛ, τὸ ὕδωρ τῦ ἀρνογλώσυ, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΛΗΣΙ͂ΒΑ, *Lixivium*. Codex Chymicus Reg MS. 618. fol.233. περὶ ὕδατος κυτρίνυ καὶ ῥυσίυ, καὶ τῶν ἑτέρων, αὐτή ἐστιν ἡ λησίβα.

ΛΗΣΜΟΝΕΙ͂Ν. Vide in Αλησμονή.

ΛΗΣΤΉΡΙΟΝ, *Latrocinium*, Conciliabulum, ψευδοσυνοδος, apud Ignatium Patr.Constantinopol. in Epist. ad Nicolaum Pap.in Conciliis. Λησρικὴ συνοδος, in Concilio Nicæno II. Act.3. pag.158. Κακοσύλλεκτος, συνοδος, ibidem. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Sabæ cap. 56. τὴν γὰρ ἀσεβεςάτην τε καὶ λησρικωτάτην, ἐν Ἐφέσῳ δευτέραν σύνοδον ἀποδέχεται. Vide Nicetam in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 1213. & Gloss.med.Latin.in *Conciliabulum*.

Λησάδες, *Latrones*, Λησαὶ, in Glossis Græcobarb.

Λησογνώσαι, *Latronum cognitores*, quorum officium sic exponitur in Novella 14. Justiniani cap.4. ἡ δὲ γὰρ τῶν Λησογνωσῶν τῦτο τοιῦτόν ἐστιν, ὡς ἐπ' ἀγαθῷ τι πράττειν, ἀλλ' ἐπὶ τύτῳ μόνον γινώσκειν τὺς κλέπτας ἐφ' ᾧ τι κέρδος ἑαυτοῖς, τοῖς τε Ἄρχυσιν αὐτῶν θηρᾶν.

Λησοδιῶκται, *Latrunculatores*, Latronibus consequendis præfecti, qui & Διωγμῖται. Gloss. Græc. Lat. Λησοδιώκτης, *Latroniculator*. Κλεπτοδιῶκται dicuntur apud Damascenum Studitam Homil. 22. Chronicon Alexandrin. an. 10. Zenonis: καὶ εὐθέως ὁ Δὺξ Παλαιςίνης Ἀσκληπιάδης ἦλθεν μετὰ τῆς ἑαυτῦ βοηθείας ὡς Λησοδιώκτης ὁ ἀξιωματικὸς Καισαρείας, &c. Anastasius Sinaïta in Psalmum 6. τῦτον γὰρ χειρώσασθαι πολλῶν σρατιωτῶν καὶ λησοδιωκτῶν πάσῃ μηχανῇ ἐπιχειρησάντων, &c. Vide Novell.8. cap.13. Nov.128. cap.21. Nov.134. cap.1. lib.10. Basilic. tit.35. §. 35. &c.

ΛΗΤΩΣΠΑΡΙΤΙ͂Ο, *Semen saxifragæ*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. λιθοσπαρτιο, ἡ ἐςὶ σέμεν τε σαροι φαγιές.

ΛΙ͂Α, pro Λεία, *Præda*, Μυςῶν λίαν ποιεῖσθαι, apud Basilium Seleuciæ Episc. lib.2. de Miracul. S.Theclæ cap.17. Notum Proverbium, de quo in Notis ad Alexiadem.

ΛΙΒΆΔΙΟΝ, Λιβάδιν, *Pratum*, λειμών. Eustathius: λειμὼν δὲ ὁ ἡ κοινὴ γλῶσσα λιβάδιον καλεῖ. Et Iliad. ω. λειμὼν εἰς ὃν ὕδωρ λείβεται, ἀπὸ τῦ λέλειμμαι παρακείμενος, ὃν ἡ πολλὴ γλῶσσα λιβάδιον λέγει, &c. Hesychius: Λιβάδιον, χωρίον βοτανῶδες. Alibi: κοιλάδες, πέδια, λιβάδες. Moschopulus in Lexico Philostrati: λειμών, τόπος δίυγρος ἄνθη ἔχων, τὸ κοινῶς λεγόμενον λιβάδιον. Astrampsychus MS. δηλοῖ περὶ παραδείσων, καὶ λειμώνων, καὶ λιβαδίων, καὶ ὑδάτων. Epiphanius Monachus de Locis Sanctis pag.62. καὶ πρὸς δύσιν τῆς Γαλιλαίας μέχρις ὥρας ἕκτης ἀπέρχῃ εἰς τὸ λιβάδιν. Vide Theophan. pag.325. & 427. Leonem Grammaticum pag. 467. Codin. de Orig. num. 103. &c. Hinc Βαλλολιβὰς, pag.832. de qua voce diximus in Βάλλη. Μακρολιβὰς, apud Acropolitam cap.59.

Λιβάδι, *Pratum*, Λειμὼν, in Corona pretiosa: Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ναφὰ καὶ χόρτον λιβαδίυ, ναπηγιαπὸ τὴν βρύσιν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Μόνον ςὺς κάμπυς τὺς πλατεῖς, κ' εἰς τὰ πλατεῖα λιβαδία.

Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ βρύσιν καταῤῥέυσα χωρολιβαδοτόπι.

Λιβαδοχώρειον, Pagus sic dictus in Insula Lemno, de quo P.Bellon lib.1. Observ. cap.26.

ΛΙΒΆΝΗ, *Thus*, θυμίαμα, in Corona pretiosa, pro Λίβανος. Vide infrà in Λιβλών.

ΛΊΒΕΛΛΟΣ, *Scriptum quodvis*, *Libellus*, præsertim *accusationis*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1768. Λίβελλος, ἡ αἰτία τῆς ὑποθέσεως Λίβελλος, τίτλος δόγματος

δόγματος, ἢ κατηγορίας. Glossæ Basilic. λίβελλοι ἄγγραφοι (Leg. ἔγγραφοι) κατηγορίαι Zonaras ad Can. 51. Concilij Carthag. Λίβελλος Ῥωμαϊστὶ ἔκδοσις ἐστι. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 126. τὴν συνηθμένην σύνοδον ἐπιστὰς ἐν μιᾷ σαββάτου, λιβέλλους ἐπιδώκεν τῇ συνόδῳ, &c. Idem pag. 9. ἐντάλτικοι λίβελλοι. Adde pag. 13. 14. 17. 52. Concilium Ephesin. δοθέντων ἐπὶ τούτοις λιβέλλων ἀντιρρητικῶν. Concil. Calchedonense in Epist. Leonis Pap. ὥστε ἐν αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ λίβελλοι ἐκκλήτου ἐπιδεδωκέναι αὐτοῖς. Idem Concil. Calched. Act. 1. ὁ κατηγορηθεὶς παρ' ἐμοῦ Εὐτυχὴς, δοὺς λιβέλλους ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐμνημόνευσεν ὅτι καθ' ἡγορος αὐτοῦ εἰμί. Et Concil Constantinopolit. sub Flaviano Act. 1. κατηγορικοὶ λίβελλοι. Stephanus Byzantinus in Vita S. Stephani Junioris: ποῖοι οἱ αὐτῶν λίβελλοι, ἵνα ἡ ψευδοσύνοδος ὑμῶν οἰκουμενικὴ κυρωθῇ. Utuntur utrâque significatione S. Basilius Epist. 234. Nilus Monach. lib. 3. Epist. 266. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinop. n. 38. Acta S. Nicephori Confess. num. 12. pag. 39. Photius in lib. de Synodis, Ignatius Diacon. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 63. Vita S. Maximi Confess. num. 16. ejusdem Acta pag. 39. 51. idem S. Maximus in Disput. cum Pyrrho sub fin. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 1192. Edit. Labbæi, Theophanes an. 20. Constantini M. an. 1. Joviani, an 4. Valentiniani M. an. 20 Heraclij, an. 13. Leonis Isauri, an. 5. Constantini Filij Irenes, Pachymeres lib. 4. cap. 3. lib. 7. c. 8. 10. 19. Euchólog. Goari pag. 305. & alij passim.

Λιβελλικῶς, *Per libellos*. Concil. Constantinopolit. sub Mena, Act. 1. οἱ λοιποὶ πάντες τοῖς καθαθεῖσι λιβελλικῶς συμμαρτυρεῖν, &c.

Λιβελλικόν. Balsamon ad Concil. VII. an. 12. εἰ καὶ προστάχθησαν λογιθῆναι ἢ ἐκκοπῆναι τινὰ τελέσματα, ἢ πάκτα, ἢ στρατείας, ἢ λιβελλικὰ, ἢ ἕτερόν τι τῶν δημοσίων ἀνῆκον.

Λιβέλλικιος. Scholiastes Theophili Antecessor. lib. 4. tit. 11. §. 4. ἐν δικαστηρίῳ δὲ τοῦ ἐξερκίτορος, ἢ λιβελλικίου, παρὰ θεοῖς δικασταῖς, ἐκτὸς δὲ δικαστηρίου διὰ νομικοῦ. Ubi λιβελλισίου legendum putat Fabrotus. Est autem

Λιβέλλισιος, *Libellensis*, *A libellis*, *Qui libellos conscribit*. Justinianus Nov. 20. cap. 9. εἰς τε τὸ θρόνον τὸ σὸν, εἰς τὸ ἐνδοξότατον ἡμῶν Κοιαίστωρα τῶν καθοσιωμένων λιβελλισίων ὑπηρετούντων αὐτῷ. Scylitzes in Romano Diogene pag. 826. Μεσάζοντος ἐν πᾶσι τοῦ Μαγίστρου τοῦ Λιβελλισίου, &c. Occurrit præterea in Menæis 7. Sept. in S. Theodota. Vide Gloss. med. Latin. in *Libellensis*.

Λιβελλίων, *Officialis*, idem fortè qui Λιβελλίσιος. Habetur in Menæis 10. Maij in S. Alphæo.

ΛΙΒΕΛΛΟ, *Perpendiculum*, *Libella*, κάθετος, στάθμη.

ΛΙΒΕΡΝΑ, *Liburna*, Suidæ: εἶδος πλοίου. Infrà: Λιβυρνικαὶ, νῆες εἴσαν ἐν ᾗ τὸ τριηραρχικὸν ἰσχηματισμέναι τύπον, ἀλλὰ ληστρικωτέραι, &c. Vide Λίβυρνον.

ΛΙΒΗΝΗ, *Thus*, Λίβανος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Τότε λιβάνιν βάλασι γιαναμυρίζη σία.

Vide suprà Λιβάνη.

ΛΙΒΙΟΥΜ, Ægyptiis, Ἀρκευθὶς, *Iuniperus*. Interpol. Dioscorid. cap. 86. Vide Ruellium lib. 3. cap. 125.

ΛΙΒΟΡΙΟΝ, in Glossis Jatricis Colbert. MSS. κουφοξυλέα, exponitur. *Sambucus*.

ΛΙΒΡΑ, *Libra*. Hesychius, & ex eo Phavorinus: λίτρα, ὀβολὸς· οἱ δὲ νόμισμα, παρὰ Σικελοῖς· οἱ δὲ ἐπὶ σταθμῶν, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι διὰ τῶν β. λίβρα. Constantinus Porphyrog. in Tacticis: καὶ ζημιούσθω στρατηγὸς μὲν χρυσίου λίβραν μίαν, Τουρμάρχης δὲ νομίσματα λς'.

ΛΙΒΡΑΡΙΟΣ, *Librarius*. Modestinus JC. lib. 6. Excusat. μήτε λιβραρίους, μήτε καλκουλάτορας, οὓς διαψηφιστὰς λέγομεν, ἔχειν ἀλειτουργίαν λέγουσιν αἱ θεῖαι διατάξεις.

ΛΙΒΡΙΟΝ. Constantinus Porphyrog. in Tactic. pag. 13. ἐχέτωσαν δὲ καὶ κασίδας σιδηρᾶς σεσαμιωμένας λαμπρὰς πάντοτε ἐχούσας ἄνω εἰς τὰς κορυφὰς τουφία μικρὰ, ἤγουν λιβρία. Vide quæ de hac voce adnotamus in Gloss. med. Lat. in *Liberare*.

ΛΙΒΡΟΧΗΣ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ σπέρμα τοῦ μανδραγόρου. In Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Λιβρόχη, ἢ μανδράγωρα.

ΛΙΒΥΕΣΤΑΣΩ, *Dulcis radix*, Γλυκύρριζα, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 412.

ΛΙΒΥΚΗ, *Anchusa*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 605.

ΛΙΒΥΡΝΟΝ, *Liburna*. Glossæ Gr. Lat. λίβυρνον, εἶδος πλοίου, *Liburnum*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Λίβυρνον, πλοῖον πολεμικόν. Eædem Glossæ: Τριήρεις, πλοῖα πολεμικὰ, καλοῦνται καὶ λέβερνοι. Suidas: λέβερνοι, πλοῖα πολεμικὰ, τριήρεις. Eadem habet Etymologici Auctor. Pæanius in Metaphrasi Eutropij lib. 2. *Paratis navibus rostratis*: ναυσί τε ἐχρῶντο μακραῖς, ἃς αὐτοὶ μὲν ἐκάλουν ῥῶστρα. Deinde: Λίβυρνα δὲ ἡ συνήθεια προσαγορεύει. Vide Λίβερνα.

ΛΙΒΥΤΖΗ, ἡ βρυωνία, in Glossis Jatricis Neophyti: *Bryonia*, de qua Ruellius & alij.

ΛΙΒΥΣΤΙΚΑΤΟΝ, *Potionis genus*. Alexander Trallianus lib. 9. τῶν δὲ προπωμάτων ἄριστόν ἐστι κονδῖτον, καὶ τὸ ἀπιάτον, ἢ ἀνισάτον, ἢ λιβυστικάτον, ἢ ἀψινθάτον. Vulgò *Levisticum* dicitur, τὸ ἱπποσέλινον antiquorum.

ΛΙΓΑΙΑ. Myrepsus sect. 3. cap. 3. δάκρυον λιγαίας δραμ. δ'. Vox ignota Fuchsio.

ΛΙΓΑΙΝΕΙΝ, Λιγαίνειν. Vide in Λιγύς.

ΛΙΓΑΡΕΑ, *Agnus*, herba de qua Botanici. Glossæ Jatricæ Neophyti: Ἄγνος, ἡ Λιγαρέα. Sic in Cod. MS. Agapius in Geoponico cap. 145. βάνε σπόρον τοῦ ἀγνοῦ, ἤγουν λιγαρέας.

ΛΙΓΑΡΙΟΝ, *Ligo*, Suidas: ἡ σκαφεῦσις, καὶ σκαφίδιον, τὸ λιγάριον.

ΛΙΓΓΑΒΙΣ, *Lingua avis*, semen fraxini, apud Nicolaüm Myrepsum sect. de Antidot. cap. 65.

ΛΙΓΔΙΤΖΑ, *Mortariolum*, vel *Pila mortarij*, λίγδος. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Νὰ χώσω τὸ μουστάκιον μου νὰ κράτησεν λιγδίτζαν.

ΛΙΓΕΑ, Herbæ species apud Nicolaum Myrepsum sect. 8. cap. 63. Vide Λιγαία.

ΛΙΓΚΟΥΡΟΣ, Lapidis pretiosi species, apud Anonymum seu Psellum de Virtutibus lapidum, ubi inter ignotos lapides reponitur, sed leg. λιγύριος, ut rectè monet Maussacus.

ΛΙΓΝΟΝ, *Lignum*. Theodorus Prodrom. de Accentibus: ἔρθιον, ἄκλιτον λίγνον, βεργίον ἰσασμένον. Orneosophium pag. 248. καυστηρίαν ποίησον μετὰ λίγνου, σιδηροῦ, πλὴν ἵνα ἔχῃς παντοῖα προσέχειν, ἵνα μὴ καύσῃς νεῦρον At videtur legendum λιγνοῦ σιδηροῦ, I. *cum ferro exili*. Vide mox Λιγνός.

ΛΙΓΝΟΣ, Λιγνός, *Exilis*, *Minutus*, *Tenuis*, λεπτὸς, ἰσχνὸς, μικρὸς, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἀσκητὰς ἤτονα ψηλὸς, λιγνὸς εἰς τὸ κόρμιν του.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ubi canis ait, τώρα εἶμαι λιγνὸς καὶ πτωχός. Quo loco, Cod. Gr. λεπτὸς εἰμὶ καὶ ἰσχνός. Et pag. 172. de Cervo: τότε ἠγάπησε τὴν λιγνότητα τῶν ποδίων τῶν περισσά. Λιγνουτζικὸς, *Subtenuis*, ὑπόλεπτος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

 Τὰ

τὰ χείλη της λιγνέτζηκα, κόκινα ὡς πρινοκόκη.

Λιγνάδα, Λιγνότητα, *Macies*, ἰσχνότης. Λιγναίνειν, *Tabescere*, *minui*, φθίνειν, μαραίνεσθαι. Historia Apollonij Tyrij:

Πέτα τὸ γλυκορότερο, καὶ λίγανε ἡ ψυχή μου.

Λιγνόποδας, *Gracilipes*, Λεπτόπους.

ΛΙΓΟΡΑΓΑ, *Agnus*, de quo Betanici. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἀμνὸς, ἡ λιγοραία. Vide Λιγαρέα.

ΛΙΓΟΣ, pro ὀλίγος, *Parvus*. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἐὰς λίγην χρεία βρίσκομαι ἀπὸ τὴν ὁμιλία σου.

Λιγολίγο, *Sensim*.

Λιγώνειν, Λιγαίνειν, Λιγούειν, pro ὀλιγαίνειν, *Consumere*. Portius: *Distabesco*, Λιγώνομαι, Τρογίζομαι.

Λιγάκι, Λιγουλάκι, *Parumper*, ὀλιγάκις, Διὰ μικροῦ. Fr. Richardus in Clypeo fidei part.1. p.371. καὶ τὸ ἔδωκε λιγάκι θάρρος.

Λιγοθυμία, *Animi defectio*, ὀλιγοθυμία, λειποθυμία. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἐβρίσκομαι εἰς τυραννισμὸν γία τὴν λυγοθυμία σου.

Λιγοθυμᾶν, *Animo deficere*, λειποθυμεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Μηδὲν βαρέσετε πολὺ, μηδὲ λιγοθυμήσεις.

Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ ἐκ τὸν πόνον τὸν πολλοῦ λιγοθυμᾶ καὶ πίπτει.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Λυγόνουν τας καὶ χάνουνται, πεθαίνουν, λυγοθυμοῦσιν.

Λιγομάρα. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ὁπόσ' εἶχνε καὶ γιαγάπαν τον, κἂν ἔχε τὴν λιγομάραν,
Ἔμπρος σὸν Δοῦκα προσκυνᾶ με τὴν πολλὴν τρομάραν.

Vide Μαρανίσκειν.

Λιγοψύχειν, *Exanimari*, *Animi deliquio laborare*. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Καὶ πάλιν ἐκ τὸ κράτημαν τοῦ δακτυλιδοπούλου,
Ἀγανακτεῖ, λιγοψυχεῖ, &c.

Λιγοψυχία, *Exanimatio*, ὀλιγοθυμία, in Corona pretiosa.

ΛΙΓΟΦΑΓΟΥΣ, *Saxifraga*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Λιγοφαγοὺς ἡ ἐστὶ σαλβήα, τὸ λέγουν ἀλλισφαγια. Vide Ruellium pag.587.

ΛΙΕΤΟΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2. ubi de exequiis Regis Creontis:

Κεὶς σε στενὴν κήπη ὁλόχρυσον σὸν λίετον τὸ βάνη,
Εἰς τὸν ναὸν τὸν προεστὸν τὸν Θήβας ὡς τοῦ φάνη.

ΛΙΖΙΟΣ, *Ligius*, *Vassallus* seu *Cliens*, Gallis *Lige*, de qua voce multis egimus in Gloss.med.Lat. Moschopulus περὶ σχεδῶν pag.166. λίζιος, ὁ οἰκεῖος. Ita Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λιμὸς ὃ ἐστιν ὁ σάλαγμος, λίζιος ὁ οἰκεῖος.

Boëmundus apud Annam Comnenam lib.13. p.406. ὥστε λίζιον γενέσθαι τοῦ σκήπτρου σου ἄνθρωπον· καὶ ἵνα σαφέστερον εἴποιμι καὶ φανερώτερον, οἰκέτην καὶ ὑποχείριον. Pag.407. τὸ δοῦλον τῆς βασιλείας καὶ ἀμφοτέρων εἶναι καὶ λίζιον καὶ ἄνθρωπον. Rursum: καὶ τὸ λίζιον ἄνθρωπον ἀνόθευτόν τε καὶ ἀπαραποίητον ἕως ἂν ἐμπνέω, καὶ μετὰ τῶν ζώντων συναριθμῶμαι. Pag.408. ὡς ἄνθρωπον ὑμέτερον λίζιον καὶ δοῦλον πιστὸν ἔσεσθαι τοῦτο. Denique pag.413. καὶ τῆς βασιλικῆς ῥάβδου δοῦλον εἶναι καὶ λίζιον ὑποχείριον. Joannes Cinnamus lib.2. num.4. καὶ λίζιον αὐτὸν ἐποιήσατο. Et lib.5. num.2. καὶ δοῦλος, οὐ βίᾳ τὸν ζυγὸν ὑποδὺς, —ἀλλὰ δοῦλος ἐθελόδουλος· ἑρμηνεύει δὲ τοῦτο τὸ λίζιον. Nicetas in Joanne num.7. καὶ λίζιον ἑαυτὸν τὸν Πρίγκιπα δέξας. Pachymeres lib.5. cap.10. ἄλλως δὲ καὶ παρέσπα, καὶ ἰδίως ἐποίει, λίζιον εἶπεν ἄν τις ἐκεῖνον, τῆς εὐμενείας. Vim vocis alibi explicat lib.6. cap.6. extremo: καὶ ἦν ἐνθένδεν ὁ μὲν Μιχαὴλ Βασιλεῦσι δοῦλος ἐν ὅρκοις· ὁ δ' Ἰωάννης ἔνσπονδος δι' ὅλου, εἰ βασιλεύσοι Βουλγάρων, Ῥωμαίοις ἐν ὅρκοις· εἰ δ' οὖν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὅρκοις πιστῶς δουλεύσων τοῖς βασιλεῦσι ὑπὸ τούτοις Δεσπότης ταττόμενος. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Νὰ παραλάβη τῶν λιζίων τὰ ὁμάτζια τὰ χρεωστοῦσι.

Alibi:

Τότε τὸν μελετάλησε, καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον,
Μισὲρ Τζεφρὲ, ἀπὸ τὸ νῦν ἄνθρωπός μου ἔσαι λίζιος.

Rursum:

Καὶ ὅλοι εἶναι λήζιοι, καὶ χρεωστοῦν ὁμάντζιν.

Occurrit ibi non semel. Historia MS. Bertrandi Romani:

Τὴν συντυχὴν τὴν ἐποίκεν, λήζιος του ἐγίνη.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Τοῦ πόθου ἂν ἦσαι δουλευτὴς λίζιος τῆς ἀγάπης.

Rursum:

Βουλόνομαι εἰς τὸ ἔρωτα λήζιον του νὰ ὑπογράφω.

Alibi:

Ὤμοσα νὰ ἦμαι δοῦλος σου, δοῦλος τὸ ὁρισμοῦ του,
Λίζιος τὸ θελήματος, καὶ τὸ προστάγματος του.

Λιζία, *Ligeitas*, *Homagium ligium*. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Τὸ δὲ ὁμάτζιον καὶ λιζίαν τὸ ἤθελε νὰ ποίσουν.

Rursum:

Καὶ ἐκεῖνος τὸ ἐχάρισαν ὁμάτζιον καὶ λιζίαν.

ΛΙΘΑΡΓΥΡΟΣ λευκὴ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστι ψιμμίθιον.

ΛΙΘΑΡΙ, Λιθάριον, *Saxum*. Phavorinus: Λιθάριον πάνυ φυλάττε λέγειν, Scholiastes Homeri Od. ζ. λάϊγγας, τὰ μικρὰ λιθάρια. Constantinus de Adm. Imp. cap.9. φωλεύουσιν οἱ πελεκανοὶ εἰς τὰ λιθάρια τοῦ φραγμοῦ. Malaxus in Hist. Patr. Constantinopol. καὶ ἤφερεν ἀσβέστην καὶ λιθάρια κεραμίδες.

Interdum Gemmam significat. Glossæ S. Benedicti: *Lapilli*, Λιθάρια. Joannes Moschus in Limon. cap.185. καὶ λέγει τῷ ἀργυροπράτη, θέλεις ἀγοράσαι τὸ λιθάριον τοῦτο; Codinus de Offic. cap.17. num.24. ἔχον — μαργαριτάρια καὶ λιθάρια ἐμπεπηγμένα κυκλόθεν. Adde cap.3. num.13. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ὅλα τὸ γύρον ἔγεμαν πολύτιμα λιθάρια.

Historia Apollonij Tyrij:

Τόσου λογάριν, καὶ καλὸν στολαῖς μαργαριτάρια,
Ἐγέμισαν τὰ ροῦχα της, τὰ χρύση μαλιθάρια.

Harmenopulus lib.3. tit.8. §.19. ἐὰν λάβη τις ἐπὶ τῷ ἐγκλεῖσαι, ἢ ἐγγλύψαι λιθάρια, καὶ κλασθῇ, &c.

Χρυσολιθάριον, Ἀργυρολιθάριον, apud Anonymum MS. de Tinctura lapidum: καὶ μετὰ ἐργάται φυσηλάται χρυσολιθάριον, καὶ ἀργυρολιθάριον ἐργάζονται, &c.

Λιθαροπλουμιστὸς, *Gemmeus*, *Gemmatus*, Portio.

Λιθαρωμένος, *Lapillis adornatus*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ὡραῖα πανεξαίρεται ὅλη λιθαρωμένη.

ΛΙΘΕΑΙ, *Lapides pretiosi*, *Gemmæ*. Gallis *Pierreries*. Suidas: Λιθείας πολυτελείας, τὰς λιθείας λεγομένας. In Eclogis Basilic. λιθείαν γλύψαι, *Gemmam scalpere*. Theophanes an.2. Justiniani: εὑρέμενος Ἱερουσαλὴμ δι' αὐτοῦ παραλαβεῖν, ἔχουσαν χρυσᾶ ἀναρίθμητα κεντηνάρια, καὶ λιθείαν πολλήν. Strabo lib.16. λιθείαν μαργαριτοῦ dixit. Apud Arrianum in Periplo Maris Erythræi: καὶ λιθείας ὑαλῆς πλείονα γένη. Ubi Stuckius pag.18. Lib.20. Basilic. tit.1. §.13. ἐὰν λάβη τις ἐπὶ τῷ ἀνακλεῖσαι, ἢ γλύψαι τὴν λιθείαν, &c.

ΛΙΘΕΝΔΥΤΟΣ. Antiquit. Constantinopol. de Statuis Maximiani Herculij & Uxoris: αὐτὸ μὲν καὶ τῆς γαμετῆς χαλκεγχύτων, καὶ μέρος λιθενδύτων· αὐτὸ δὲ ἐκ πορφύρου μαρμάρου περιέχουσα. Id est ut interpretor, *Statua Maximiani confecta erat ære fusili*, *infertis subinde lapillis pretiosis*. Ita Anonymus de Templo

Templo S. Sophiæ pag. 258. τὸ δὲ ἄμβωνα μετὰ τῆς σωλέας ἐποίησε μετὰ σαρδονύχων, ἐνιθέμενος καὶ πολυτίμους λίθους. Et mox: καὶ χρυσίον πολὺ ἐνέδυσε ἐπάνω τῆς σωλέας.

ΛΙΘΟΔΑΙΜΌΝΟΝ, *Lapis dæmonis*, Alberto magno, *Lapis bicolor, ut arcus dæmonis, qui Iris vocatur.* Anonymus de Oxymelite: μόλιβδον, καὶ λιθοδαιμόνον, ἐλχανίτερις, λύσας μεθ' ὕδατος, ἄλειψε μετὰ τὸ ξηρανθῶσαι, καὶ οὕτως ὅπλα.

ΛΙΘΟΜΆΡΓΑΡΟΝ, λιθομαργαρίταρον, *Lapides pretiosi & margaritæ.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ λιθομαργαρίταρα νάχουν εἰς μαννικότια.

Rursum:

Με λιθομαργαρίταρα τριγύρου σολισμένα.

Historia MS. Belissarij:

Καὶ τὰ πάντα χρυσωμένα με λιθομαργαρίταρα.

Infrà:

Καὶ λιθομαργαρίταρα πολλὰς ἠγλαϊσμένας.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Στολὴν ἐβάστα λόχκυδον ὁ βασιλεὺς ἐτοῦτος,
Πολλὰ πριβὰ καὶ ἔκλαμπρα μετὰ λιθομαργάρων.

Alius de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Ὁ τροῦλος ἦν ἀπὸ χρυσοῦ μετὰ λιθομαργάρου.

ΛΙΘΟΠΤΈΡΙΟΝ, τὸ σκολοπένδριον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Scolopendrion, Asplenon.* Stephani Magnetis Empirica MSS. σκολοπένδριον καὶ λιθοπτέριον καλούμενον ποτιζον.

ΛΊΘΟΣ δένδριος, τὸ κοράλιον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. Oribasius MS. lib. 13. τὸ δὲ κοράλιον, ὅπερ ἔνιοι λιθόδενδρον ἐκάλεσαν, δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐνάλιον.

Λίθος Ἄσιος, τὸ Κιανήειον, in iisdem Glossis. Vide Lexic. Rulandi pag. 277.

Λίθος Συριακὸς, ὁ Τηκόλιθος. Ibid.

Λίθος Διονυσιος, in Glossis Chymicis, ἄσβεστος.

Λευκόλιθος, ἤτοι Πυρίτης. Ibid.

Λιθοφρύγιός, ἤτοι συπτηρία. Ibid.

Λίθον τὸν οὐ λίθον, ἄσβεστον εἶναι λέγουσι, καὶ αἰθάλην λειουμένην μεθ' ὄξους. Ibid. Nicephorus Blemmydes MS. de Chymia: λαβὼν σὺν θεῷ λίθον τὸν οὐ λίθον, ὃν λέγουσι λίθον τῶν σοφῶν, ἐν ᾧ εἰσὶ τὰ δ'. στοιχεῖα, &c. Vide Lexic. Rulandi pag. 273.

Λίθος λεοντικὴ, *Milium Solis*, Λιθόσπερμον, apud Interpolat. Dioscor. cap. 564.

ΛΙΘΌΣΠΕΡΜΑ, τὸ Σκολοπένδριον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti.

ΛΙΘΌΣΤΡΕΑ, apud Myrepsum sect. 18. cap. 7. *Ostrea*, quæ in petris & rupibus capiuntur: *Pisces asprailes.*

ΛΙΘΡΙΝΆΡΙΟΝ, *Rubellio*, piscis. Scholiastes Oppiani lib. 1. Hal. v. 97. ad ista: ξάνθοι τ' ἐρυθῖνοι· λιθρινάρια, Alius Ῥέσια, nostris *Rougets.*

ΛΊΓΑ, *Agnus Castus*, Frutex. Petr. Bellon lib. 1. Observ. cap. 18.

ΛΙΚΕΡΤΊΖΕΙΝ, Hesychio & Varino, σκιρτᾶν. Fortè Λικεντίζειν, *Licentiari.*

ΛΙΚΊΝΙΟΙ, *Adulatores insulsi ac rustici.* Eustathius Od. Σ. οὕτω δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Λικινίου Λικίνιοι καλοῦνται ἰδιωτικῶς οἱ ἀγρίως κολάζοντες, ὥσπερ εἴδει τι καὶ ὑποπαῖξαι.

ΛΙΚΟΡΊΝΙ, Piscis species, de qua Petrus Bellonius lib. 1. Observat. cap. 60.

ΛΙΚΟΥΆΜΕΝ, *Liquamen*, *Garus.* Cassianus in calce Geoponicῶn: τὸ λεγόμενον λικουάμεν, οὕτω γίνεται. Et mox: καὶ οὕτω διὰ τοῦ κοφίνου διαιτηθὲν ἀναιρεῖται τὸ καλούμενον λικουάμεν. Vide Gloss. med. Lat. in *Liquamen.*

ΛΙΛΆΔΙ, *Cos*, *Cotes*, Λίγδα, ἀκόνη.

ΛΊΛΙΓΓΑ, Pisciculi species, de qua Petrus Bellonius lib. 1. Observ. cap. 50.

ΛΙ'ΜΑ, *Lima*, ῥίνη, in Corona Pretiosa, & apud Portium. Λιμάρειν, Λιμαρίζειν, *Limare*, ῥινίζειν. Λιμάρισμα, *Limatura*, ῥίνημα. Λημαδοῦρα, in Cod. Reg. MS. 1595. fol. 77. ἔπαρε λημαδοῦρα χαλκομάτου.

ΛΙΜΑΓΧΟΝΕΪ͂Ν, *Fame necare*, *Strangulare.* Vox Basilio & aliis usurpata. Theophanes pag. 272. δι' ὃ πολλοὺς ἐλιμαγχόνησεν, καὶ τὸν κόσμον ἠρήμωσεν· λιμοκτονεῖν dixit Chronicon Alexandrinum an. 4. Zenonis. Vita S. Syncleticæ num. 18. οὐ μόνον γὰρ τῇ τοῦ ἄρτου λιμαγχονίᾳ ἤρκεῖτο, ἀλλά γε καὶ τῇ τοῦ ὕδατος ὀλιγοδείᾳ. Et num. 10. καὶ πλάτει τὰ φωνητικὰ ὄργανα πρὸς τὸ τὸν προφορικὸν ἐκψῆσαι λόγον, δοκῶν διὰ τούτου λιμαγχονῆσαι τὸν θεῖον λόγον.

ΛΙΜΒΊΖΕΙΝ, pro λιμβεύειν, Moschopulus: Λιμβεύομαι, τὸ κοινῶς λιμβίζομαι.

ΛΙΜΕΝΆΡΙΟΝ, *Portus exiguus.* Chronicon Alexandrinum an. 12. Leonis: καὶ φοβηθεὶς Λέων ὁ βασιλεὺς, ἐξῆλθεν πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαν, καὶ ἐποίησεν λιμενάριον καὶ ἔμβολον.

ΛΙΜΕΝΆΡΧΑΙ, *Portitores*, in Glossis. Portuum maritimorum Custodes, de quibus in l. 4. D. de Fugitiv. l. 18. §. 10. D. de Muneribus.

ΛΙΜΗΤΌΝ, *Limes*, in Glossis Græco-Lat. Glossæ Basilic. Λιμιτάνεος. τὰ ἐν τοῖς ἐσχατιαῖς φρούρια, λιμητὰ Ῥωμαῖοι καλοῦσι, τελέσι τὰς κλεισούρας. Evagrius lib. 6. cap. 22. τὰς πανερήμους τῶν λεγομένων λιμητῶν περινοστῶν, ἐν οἷς μάλιστα τὰ Σευήρου δόγματα καλεκράτει. Justinian. in Edicto 13. cap. 20. ἐντεῦθεν ἡμᾶς καλεῖ ἡ τοῦ Λιβυκοῦ λιμητοῦ φροντὶς, ὅπερ ἐπὶ τοῦ παραλορίου ἱδρυσάμεθα. Adde cap. 21. Chronicon Alexandrinum pag. 632. ἀπέλυσεν εἰς τὸ λιμιτὸν ἀνατολῆς ἀπὸ Ἀραβίας καὶ Παλαιστίνης, ἕως τοῦ Κιρκισίου κάστρου. Theophanes an. 1. Justiniani: προεβάλετο Κόμητα ἀνατολῆς τὸν Πατρίκιον τὸν Ἀρμένιον, — κελεύσας αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης Λιβανισίας εἰς τὸ λημιτὸν τὸ ἐσώτερον, τὴν καλουμένην Παλμύραν. Idem an. 2. ejusdem Imp. λαβόντες τὴν πραῖδαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, διὰ τοῦ ἐσωτέρου λιμητοῦ ἔφυγον. Infrà: καὶ φοβηθεὶς ὁ Φύλαρχος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐσώτερον λιμητόν.

Λιμίτης, idem quod Λιμητὸν. Edictum 13. Justiniani: τὸ πᾶν τάγμα μεταστὰν ἐκ τῆς χώρας ἐν τοῖς πορρωτέρω τοῦ Ἴστρου, ἤτοι Δανουβίου πολαμοῦ τόποις, μετατιθήσεται τοῖς ἐκεῖσε λιμίταις τῆς παραφυλακῆς ἕνεκα προσκαρτεροῦσιν.

Λιμιτανέος, *Limitaneus.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Λιμιτάνεα, ἐθνικά. Edictum Valentiniani & Marciani adversus Eutychen, in Concil. Calchedon. part. 3. cap. 12. ἀλλ' οὐδεμίαν μετιέναι στρατείαν αἰτούμεθα, εἰ μή τι ἄρα τὴν τῶν Κορτανίνων, ἢ τῶν Λιμιτανέων. Procopius in Hist. Arcana pag. 106. 1. Edit. καὶ κατὰ τὴν ἑῴαν μάλιστα μοῖραν ταύτῃ τὰς ἐφόδους Ῥωμαίων τε καὶ Σαρακηνῶν ἀνασέλλοντες, οὕσπερ Λιμιτανέους ἐκάλουν. Quæ verba exscripsit Suidas. Liber 55. Basilic. tit. 6. τοὺς ἀγροὺς τοὺς λιμιτανέους, καὶ τὰς λίμνας, καὶ πᾶν δίκαιον ἀφορισθὲν ἐξ ἀρχῆς τοῖς λιμιτανέοις στρατιώταις, ἀτελῆ εἶναι, καὶ βεβαίως κατέχεσθαι παρ' αὐτῶν. Ubi Glossa Interlinearis: τοῖς τὰς κλεισούρας φυλάττουσιν. Qui quidem *Limitanei milites* dicuntur Libanio in Basilico, οἱ ἐν τῇ φυλακῇ τῶν ὅρων ἱδρυμένοι. Vide Nov. 103. Justin. cap. 3.

Λιμιτότροφος, *Limitotrophus.* Basil. Ecl. 55. titulus est, περὶ ἀγρῶν λιμιτανέων, καὶ λιμιτοτρόφων, ἐμφυτευτικαρίων. Rursum Ecl. 57. περὶ στρατιωτῶν λιμιτανέων, καὶ καστελλιανῶν, καὶ τῶν τοιούτοις ἀφορισμένων ἀγρῶν, καὶ τεμενῶν, καὶ λιμνῶν τῶν λιμιτοτρόφων καλουμένων.

ΛΙΜΙΏΝ, Λιμνῶνας, *Portus*, Λιμὴν. Vita MS. S. Joannis Calybitæ: ἀπέλθωμεν, Πάτερ, παρὰ τὸν λιμαιῶνα τῆς θαλάσσης. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἕως ἔχομαι τὰ πλεύσηκα ἐκεῖ ἂς ἀπελθοῦμαι,

Τὰ

Τὰ κάστρι αὐτὰ νὰ πάρομαι, πȣ ἔχȣν τȣ̀ς λιμιόναις.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ μετὰ μέραις ἔσωσεν, καὶ στὸ λιμιόνα ναμπένη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Χόρης ναργήστη τίποτες ὀρθόνη τȣ̀ς λιμιόνες.

Et lib. 12. in Epilogo:

Διότι τȣ̀ς ποθητικȣ̀ς λιμιόνες τȣ̀ς μεγάλȣς,
Τόσον γὰρ μακρὴ γὰρ πέλαγος, ἄρχησα με κόπον,
Εἰς σε λιμιον᾽ ἀπέσωσες μετὰ πολλȣ̀ς ἀνέμȣς.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Κεἰς σε λιμιόνα γύρεψε σεγȣ̀ρον, νά μας βάλης.

Πορτολάνος, seu Portulanus MS.

Ὁρμηνία τῶν καραβίων διὰ τȣ̀ς λιμιόνες.

Alibi: ἡ Σέρφοι ἔχει λημίωνα στὸ ἀκρωτήρι, τῆς μεσιμερίȣ, καὶ θώρι πρὸς τὸ σιρόκο.

Λιμνίων, apud Georgium Contarem lib. 7. Hist. Athenar. pag. 168. & alibi.

ΛΙΜΝΙΣΚΟΣ, *Lemniscus*. Epiphanius de Mensur. λιμνίσκος ὑπ᾽ αὐτῶν τῶν ἰατρῶν καλῶς ἐκλήθη, διὰ τὸ λιμνάζειν κλυζόμενον τὸ μότον ἐν τοῖς τόποις ὑγροῖς. Occurrit illic pluries.

ΛΙΜΝΙΣΤΗΡ. Anonymus de Remediis, subjectus Moschioni, ἀψίνθιον, λιμνιστὴρ, ἀδάρκη, βερενικάριον, καὶ οἱ ἀμφότεροι ἐλλέβοροι, &c.

ΛΙΜΟΝΙ, *Limonium*, Ital. *Limone*. Πασολέμονον, *Limoncellus*.

ΛΙΝΑΡΗ, Λινάρι, Λινάριον, *Linum*, λίνον. Postremum occurrit in Apophthegmat. Patrum in Arsenio num. 26. in Agathone num. 28. in Joanne Persa num. 2. in Pœmene num. 10. in Gerontico MS. non semel, & apud Auctor. Etymologici in στυππεῖον. Achmes Onirocrit. cap. 212. ἐάν τις ἴδῃ ὅτι ἔσχε χώραν ἐσπαρμένην λινάριν, &c. In cap. 222. λινάριον scribitur. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ᾽ οἱ ἄλλες ἐπιστεύασιν λινάρην ἐνὶ ἡ σκȣ̃λα.

Λιναρᾶς, Λιναροπȣλητὴς, *Lintearius*, Λινοπώλης.

Λινάρια, *Retia*. Eustathius Od. β. διὸ καὶ λίνα τὰ τοιαῦτα λέγονται ὁμωνύμως τοῖς δικτύοις, ὧν ἡ κλῆσις μέχρι καὶ νῦν φέρεται· παρά τε ἄλλοις καὶ τοῖς περί πȣ τὴν Παμφυλίαν· οἱ λινάρια δὲ καλȣ̃σι τὰ θηρατικὰ δίκτυα, καὶ ὅτε δὲ ζῶον ἐμπεσὸν αὐτοῖς ἐκρύφη, ἐκλινίσαι φασὶν ῥητορικῶς φράζοντες. *Retia* etiam *filets* dicimus.

ΛΙΝΕΑ, *Linea*. Biton in Mechanicis: καὶ ἐνδεδεμένος δὲ ἔσω ἑκάτερος σιδηραῖς λεπίσι, πρὸς τὸ ἀκινήτȣς δὲ εἶναι τὰς λινέας. Infrà: ἐπεχέτωσαν δὲ οἱ κόρακες οἱ ἀπὸ τῶν λινεῶν ἀλλαγίστρια ἐκλείνειν τὴν νευρὰν τȣ̃ τόξȣ ἐν τῇ ἐπιτάσεσι τῶν κοχλιῶν.

ΛΙΝΙΔΙΟΝ. Biton in Mechanicis: ἔστωσαν δὲ ȣ̂τοι (κανόνες) μὴ ἐνδεδεμένοι, ἀλλὰ ἐν λινιδίοις ὑπαρχέτωσαν, ὥστε δύνασθαι αὐτȣ̀ς κατὰ τὰς ἐπιτάσεις ἀναβαίνειν μὲν τὸ ἄνω, καταβαίνειν δὲ τὸ κάτω.

ΛΙΝΙΣ, *Lignum altum in medio navis, ubi alligatur malum.* Auctor Etymologici: ἱστοπέδη, ὁ ἐν μέσῳ τῆς νεὼς κοῖνος τόπος, ὅν τινες λινίδα καλȣ̃σιν.

ΛΙΝΟ, *Leno*, in Gloss. S. Benedicti.

ΛΙΝΟΚΑΛΑΜΗ, *Linum tenue Bysso haud dissimile*, Græc. Ἀμοργὶς, aliis *Culmus Lini* exponitur. Pausanias in Lexico Attico, apud Eustathium ad Dionysij Perieges. pag. 76. Edit. Henr. Stephani: Ἀμοργὸς ὅμοιον βύσσῳ· καὶ ὅτι ἀμοργὶς κυρίως ἡ λινοκαλάμη, ἐξ ἧς ἐνδύματα ἀμοργίδια λεγόμενα, ὡς ὁ Κωμικὸς ἐν Λυσιστράτῃ δηλοῖ. In Lexico Stephani, λινοκαλάμη, ξυλοκανάβη. Occurrit Josue 2. v. 6. ubi Interpres *Stipulam Lini* vertit.

ΛΙΝΟΜΑΛΟΤΑΡΙΟΝ, Panni aut telæ species, apud Constantin. Porphyr. in Basilio n. 53. λινομαλοτάρεια ἑκατὸν, (καλὸν γὰρ ἐπὶ τȣ́τοις κοινολεκτεῖν,) ἀμάλια λινὰ ψιλὰ διακόσια. Vide Μηλωτή.

ΛΙΝΟΧΡΥΣΟΣ, *Lineus pannus auro intextus.* Theophanes an. 7. Justini Jun. καὶ κατὰ τὸ ζώσματος αὐτȣ̃ εἶχεν εἰς τὰς ψύας λινόχρυσα ἱμάτια. Mox: ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ λινόχρυσον φακιόλιον ἐσφενδονισμένον.

ΛΙΝΤΗΡ, *Linter*, Navis, apud Priscianum lib. 5. qui vocem apud Græcos receptam innuit masculino genere, tametsi *Linter* apud Latinos in feminino usurpetur.

ΛΙΝΤΙΟΝ. Vide in Λέντιον.

ΛΙΝΥΦΑΡΙΟΣ, *Linifiarius*, in l. 6. Cod. Theod. de Murilegul. & Gynec. *Liniphyo*, apud Vopiscum: Λίνυφος, Λινοῦφος, *Linteo, lini textor*, ut est in veteribus Glossis. Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Cypri: γεηπόνον ἔχων πατέρα, καὶ λινυφαρίαν μητέρα.

Λινυφικὸν, *Opus textorium*. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. serm. 45. εἶπε δὲ καὶ τῷ πέμπτῳ, Καὶ σὺ ἐργάζῃ; ὁ δὲ ἔφη, τὰ λινυφικά.

ΛΙΝΩΝ, *Leno*, in Glossis Lat. Gr. ubi perperam λινὸ scribitur. Glossæ Basil. Λενόνες, Πορνοβοσκοί.

ΛΙΞΕΥΕΙΝ, *Helluari*, *Cupediis indulgere*, λαιμάσσειν, λαιμαργεῖν, Λιξιάρις, Δεξιάρης, *Gulosus*, *Helluo*, ἀδδηφάγος, γαστρίμαργος. Λεξιὰ, *Gula*, *Gulositas*, ἀδδηφαγία. Λίξιγκας, *Singultus*. Vide λαιξȣρία.

ΛΙΠΟΠΟΥΛΟΣ, avis genus. Achmes Onirocrit. cap. 292. ubi de Coruis & Cornicibus: κατὰ τὴν αὐτὴν κρίσιν καὶ ὁ λεγόμενος λιπόπȣλος, ἐλαττόνως δέ.

ΛΙΠΟΣΩΡΕΙΑΙ, *Clivi*, ubi scilicet colles & tumuli subsidunt. Anonymus MS. de Castramet. ἐκτὸς τῶν τοιȣ́των γνώρισμά τι γινέσθω, ἡ τάφρος μικρὸς, ἡ ἀπὸ χωμάτων βȣνίταια μικρὰ, ἡ λιποσωρεῖαι, ἵνα μὴ ἀσκόπως τινὲς τῶν τȣ̃ ἰδίȣ στρατεύματος περιπίπτοντες τοῖς τοιȣ́τοις καταβλάπτωνται.

ΛΙΣΓΟΣ, *Occa*, βωλοκόπον σκεῦος. Portio: *Pala ferrea quâ fossa cavantur*, Hieron. Germano.

Λισγάριον, *Ligo*. Scholiastes Theocriti Idyllio 4. vers. 10. Σκαπάναν, ἤγȣν δίκελλαν, ἡ λισγάριον, ἡ σκαφίον. Suidas in Etymologico: Λισγάριον, σκαφείδιον καὶ σκάφιον.

Λισκάριν eâdem notione habet Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 14. ἐν μιᾷ δὲ ἡμέρᾳ πρὸς ἑσπέραν ἐν τῷ κήπῳ τȣ̃ μοναστηρίȣ ἐργαλεῖον σιδηρȣ̃ν, ὅπερ λισκάριν ὀνομάζεται ῥιφῆναι πεποίηκεν, εἶθ᾽ ȣ̃τως τοῖς μαθηταῖς αὐτȣ̃ εἶπεν, Ἀπέλθετε, καὶ λισκάρια ἃ ἔχετε, ταῦτα ἐν τῷ κήπῳ ῥίψατε, καὶ συντόμως ὑποστρέψατε. Ubi Gregorius M. *Fecit jactari ferramenta, quæ usitato nos nomine Vangas vocamus.* Vide Gloss. med. Lat. in hac voce.

Λιγάριον, apud Suidam.

ΛΙΣΕΝ ἐλασάφερ, γλῶσσαν στρȣθίȣ. in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matth. Silvaticus: *Lisen anatha fasir*, *Arab. Græc. Lienula jafir*, *Latinè, Lingua avis.* Describitur ibi à Simone Genuensi. Idem Silvaticus: *Lisen, Arab. lingua: inde Lisen althaico, id est lingua bovis, vel tauri*, &c.

ΛΙΣΕΝ ἐλχαμὲλ, τὸ ὕδωρ τȣ̃ ἀρνογλώσσȣ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus Arnoglossi.*

ΛΙΣΣΑΡΗΣ, *Rabidus*, Λυσσώδης, in Corona pretiosa.

ΛΙΣΣΟΠΛΕΜΕΝΟΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Μαλία τȣ ὁλόξανθα, στȣρὰ λιασοπλεμένα.

ΛΙΣΤΡΟΝ, Eustathio Iliad. φ. πτύα σεσιδηρωμένα, seu ξυστῆρες, ἀπὸ τȣ̃ ξῦσαι, ὅ ἐστι ὁμαλίσαι.

ΛΙΣΧΡΟΤΑΡΟΧΡΟΟΣ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

——— Καὶ ἐπάνω πάλιν εἰς αὐτὸν
Λισχροταρόχροος ἄνθρωπος, καὶ κόκκινα βαστάζων.

Putabam legendum λυχνοταρόχροος: sed ita profert Codex MS. Vide Λυχνίτης.

ΛΙΤΑΝΕΙΑ. Vide in Λιτή.

ΛΙΤΕΙΟΝ,

ΛΙΤΕΙΟΝ, ἡ βακτηρία, in Lexico MS. *Lituus, Baculus.*

ΛΙΤΖΙ. Nicolaus Myrepsus de Antidot. cap. 36. in MS. & 37. Ed. λίθου πρασίνου, ὁ λέγεται παρ' Ἰταλοῖς λάπις λίτζη. Ejusdem Scholiastes ad c. 99. λάπις λίτζι, τὸ λαζούριον, ὁ λίθος πράσινος. Adde cap. 40. 111. 181. 187. 466. 480. sect. 32. cap. 7. & Gloss. med. Lat. in *Litium*, & in Addit.

ΛΙΤΗ, *Processio Ecclesiastica.* Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij p. 7. εἰ μέν τοι ἐστι λιτὴ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ θυμιατὸν, ἐξέρχεται ἅμα τῷ ἱερεῖ, λαμπάδων προπορευομένων. Adde p. 11. & Euchologium p. 809. Typicum S. Sabæ c. 2. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν ποιοῦμεν λιτὴν ἐν τῷ νάρθηκι, ψάλλοντες, &c. Justinianus in Nov. 123. cap. 31. εἰ δὲ καὶ τὴν λιτὴν διασκεδάσει, κεφαλικὸν κίνδυνον ὑπομενέτω. Et cap. 32. πᾶσι δὲ τοῖς λαϊκοῖς ἀπαγορεύομεν λιτὰς ποιεῖν δίχα τῶν ὁσιωτάτων τῶν τόπων Ἐπισκόπων, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς εὐλαβεστάτων κληρικῶν, — ἀλλὰ καὶ τοὺς τιμίους σταυροὺς μεθ' ὧν ἐν ταῖς λιταῖς ἐξέρχονται, &c. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 5. ἐνθάδε μετὰ ψαλμῳδιῶν, καὶ κηρῶν, καὶ μετὰ θυμιατηρίων ἐν τῷ αὐτῷ ἁγίῳ οἴκῳ καταντήσαντες τὴν λιτὴν καὶ ἁγίαν σύναξιν πληρώσωμεν. Theophanes an. 7. Marciani: πάνυ δὲ ἦν εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν Μαρκιανὸς, ὅστις ἐν ταῖς λιταῖς τοῦ Κάμπου πεζὸς ἐξῄει, πολλὰ δεομένοις εὖ ποιῶν. Et anno 22. Anastasij: ὥστε τὰ πλήθη ἀγανακτοῦντα ἐξελθεῖν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λιτῆς γινομένης ἐν τῷ Τρικόγχῳ διὰ τὴν κόνιν. Ita apud Codinum de Offic. c. 1. n. 25. c. 11. n. 4. & in Orig. Constantinopol. n. 67. & in Libris Ecclesiasticis Græcor. passim. Sed &

Λιτανεία, eâdem notione usurpatur. Symeon Thessalonicensis in Opusc. contra Hæreses: λιτανεία δὲ ἐστι παράκλησις πρὸς Θεὸν, καὶ ἱκεσία κοινὴ, καὶ δι' ὀργὴν ἐπιφερομένην καὶ χάριν εὐχαριστίας ὑπὲρ ἀγαθῶν ἐκδωρηθέντων· τὸ οὖν ἔξωθεν ἡμᾶς τοῦ ναοῦ γίνεσθαι τὴν ἔκπλωσιν τοῦ παραδείσου δηλοῖ, καὶ τὸ κλεισθῆναι αὐτὸν ἡμῖν καὶ τὸν οὐρανόν. Vide eundem Codinum cap. 15. n. 1. & alios.

Λιτανεύειν, pro *Processionem obire, facere*, apud Theophanem an. 7. Marciani. Vide Goarum ad Euchologium pag. 770.

ΛΙΤΙΓΙΩΣΟΣ, *Litigiosus.* Corrupta vox in Glossis Basilicis: λιτιγίωσα τὰ ὑπὸ μάχην ὄντα. Editum est malè λικιτιῶσα, ut notavit Meursius in Glossar. Græcobarb. pag. 308. Edit. 2.

ΛΙΤΟΠΤΕΡΙΟΝ, pro θηλυπτέριον, *Filix femina*, usurpari putat Fuchsius ad Myrepsi. sect. 7. c. 12. θηλυπτερὶς Dioscoridi & Theophrasto.

ΛΙΤΟΣ, *Quietus, Liber.* Assisæ MSS. Regni Hierosolym. c. 75. μετὰ ταῦτα ἔνι λιτὸς, τελέσιν τὸ λέγει φράγκικα Κίτες. Cap. 74. ἔνι μετὰ ταῦτα λιτὸς ἐφόσον ὁ δεσπότης ἐξανακράξειν τὴν μέλλαν εἰπεῖν πόλισιν, οὐ τὸ ἀμάχιν, ἀνδο εἰδίοις του. Adde cap. 105. Vide in Κίτες.

ΛΙΤΡΟΒΟΥΛΗΣ. Theodorus Lector Ecl. 2. de Timotheo Patr. Constantinop. ὃν ἐκάλουν Λιτροβούλην καὶ Κήλωνα, διά τινα ἔργα τῶν ὀνομάτων ἁρμόδια. Theophanes an. 21. Anastasij: διά τινας πράξεις προσφόρους τοῖς ὀνόμασιν. Scitum Κήλωνα hominem procacem & libidinosum significare, sed quid sit λιτροβούλης, fateor me ignorare.

ΛΙΤΥΟΝ, *Lituus.* Lexic. Gr. MS. Reg. & Phavorinus: λίτυον, ἡ βακτηρία.

ΛΙΦΑΡΙΟΝ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τὰ λιφάρια, τὰς ἰσχὰς, τὰ ψησία,
Ἡμεῖς δὲ πάλιν τρώγομεν, &c.

Videtur scriptum pro τὰ ἀλιφάρια. Est autem ἄλειφαρ, *Oleum, Unguentum*, interdum *farina triticea*, Græcis.

ΛΙΨΑΔΙ, *Defectus.* Anonym. Medic. MS. ex Cod. Reg. 945. περὶ τρόχωμα κεφαλῆς, ὅπου ἔχει λιψάδιν.

ΛΙΨΥΔΡΙΑ, pro λειψυδρία, apud Joannem Lydum Interpretem Brontoscopiæ Nigidij Figuli. Vide Hesychium in λιψύδριον, & ibi notata.

ΛΟΒΙΟΝ, *Fructus Smilacis hortensis*, apud Ruellium lib. 2. cap. 79. Nicolaus Myrepsus sect. 44. cap. 4. ὥσπερ κυπία σμίλαξ, ἣν καὶ λόβια καλοῦμεν. Ita Cod. MS. ubi leg. κηπία, *Hortensis.* Vide Λόβιον.

ΛΟΒΩΜΑΤΙΑ, *Vulnus*, Τραῦμα, in Glossis ad Iliadem Græcobarb. Vide in Λαβώννειν.

ΛΟΓΑΡΗ, *Sermo*, Λόγος. Historia Apollonij Tyrij:

Διὰ πᾶς ἀπίστης ἤκουσε, κ' ἔχει πολὺ λογάρι.

Rursum:

Πολλὴν λογάρην τ' ἀφῆκεν για χάριν ἐδικήν σου.

Λογαριάζειν, *Sermonem habere cum aliquo, Loqui, Narrare.* Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὁ Πάμφιλος ἀρχήνισε, τότες νὰ λογαριάζῃ.

Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Γιατὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ λογαριάσω μόνος,
Μάχην τὴν πολυτάραχον τοῦ ἰσχυροῦ τοῦ Ἄρη.

ΛΟΓΑΡΙΟΝ, apud Ulpianum in l. 3. D. de Penu Leg. *Sed & chartas ad ratiunculam, vel ad λογάρια paratas, contineri appellatione penoris.* Ubi Basilic. lib. 44. tit. 12. §. 3. εἰς τὰ λογοθέσια habent. Alciatus hîc significari existimat chartas seu adversaria, quæ fiunt causâ describendi quod quotidie in victualibus expenditur, quale est quod *Diurnum* veteres vocarunt. Certè recentioribus,

Λογάριον, & Λογάριν, est *Summa pecuniæ, certa quantitas nummorum*, Joannes Moschus in Limon. cap. 184. οὐκ εἴασεν ὅλως τῶν ἐπιγείων οὐδὲν, οὐκ ἐκράτησεν ποτὲ ἕως μιᾶς ὥρας, οὐ λογάριν, οὐ χρῆμα, οὐχ ἱμάτιον, ἀλλὰ πάντα παρεῖχεν τοῖς δεομένοις. Ubi Interpres perperam *Librum* vertit. Zacharias lib. 1. Dialog. cap. 9. εἰς μνήμην δὲ αὐτοῦ ἦλθεν, ὅτι Κωνστάντιος ὁ πρεσβύτερος, ὁ αὐτοῦ ἀνεψιὸς, τὸν ἵππον αὐτοῦ πέπρακε, καὶ τὸ λογάριν ὅπερ ἔλαβεν ἐν τῇ ἀρκλῃ αὐτοῦ εἶχεν. Ubi Gregorius M. *Cui repente ad memoriam rediit, quia Constantius Presbyter nepos ejus equum quem sedere consueverat, vendidisset, atque hoc ipsum in arca sua pretium haberet.* Ita hæc vox usurpatur ibi pluries. Theodorus Paphensis Episcopus in Vita MS. S. Spiridonis: ἀπελθὼν οὖν ὁ Πρωτοναύκληρος, καὶ ἀγοράσας τὸ βλαττίον ἐκ τοῦ λογαρίου τοῦ ἁγίου, καὶ πωλήσας μετὰ τὸ πλόϊμον, &c. Constantinus de Administr. Imp. cap. 51. ἐπὶ Λέοντος τοῦ ἀειμνήστου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἐγένετο ἀπὸ τῶν δύσεως θεμάτων λογαρίου ἀπαίτησις διὰ τὸ Λέοντος καὶ γεγονότος στρατηγοῦ τοῦ Τζικάνη ἐκ τῶν αἱρομένων μὴ ταξιδεύειν. Infrà: ἠρέτησαν οἱ αὐτοὶ Πελοποννήσιοι μὴ ταξιδεῦσαι, ἀλλὰ δοῦναι ἱππάρια χίλια ἐστρωμένα καὶ χαλινώμενα, καὶ λογάριον κεντηνάριον ἕν. Eclogæ Leonis & ejusdem Constantini tit. 22. §. 1. ἐάν τις ἐγγράφως ἢ ἀγράφως λογάριον ἢ ἀργύριον, ἢ ἕτερόν τι εἶδος ἐν θαλάσσῃ δανείσεται &c. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἐδείκνυε γὰρ αὐτῷ τὸ λογάριον. Infrà: ἐκλάπη τις ἐν Ἐμέσῃ λογάριν νομίσματα πεντακόσια, &c. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyrog. n. 4. τὸ δὲ πιττάκιον ὁ ἦν γεγραμμένον ἔχον τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, βουλλώσας, ἀπέστειλεν εἰς τοὺς Καλογήρους τοὺς ἀπολειφθέντας ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ ἐν ἁγίοις Δερμοκαΐτην. Ἀποστείλας δὲ δύο κεντηνάρια εἰς τοὺς μοναχοὺς ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ἵνα εὔξηται ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας· ὁ Δερμοκαΐτης ἀναλαβόμενος τότε χαρτίον καὶ λογάριον, ὥρισε πάντας τοὺς μοναχοὺς τοῦ νηστεῦσαι δύο ἑβδομάδας, καὶ εὔξασθαι ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 14. ταῦτα λογάρια εἰσκομίζεσθαι τῇ μονῇ. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ σκούφιαν ἄλλως δικλιωτὴν μετὰ πολλὴν λογάρη.

Alexius Comnenus in versibus Politic. MSS. ad Spaneam nepotem:

Υἱέ μου βλέπε μὴ ποθῆς πλοῦτον, ἢ καὶ λογάριν.

Ibidem:

Ὅτι πτωχὸς οὐ δύναται, οὐδὲ λογάριν ἔχει.

Historia MS. Belisarij:

Δίδει των γράμματα πολλά, καὶ ἀμέτρητο λογάριν.

Stephanus Sachleces MS.

Εἰς τὸ λογάρι μάχονται, γυρεύουν να πλουτίσουν.

Hâc notione λογάριον usurpat præterea Achmes Onirocrit. cap.18. 32. 112. 121. 131.189. 258.

Λογαριάζειν, *Supputare, Computare, Numerare*, λογίζεσθαι, ἐπαριθμεῖν. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ MSS. Reg. Cod.2062. Λογίζειν, λογαριάζειν. Scholiastes Sophoclis ad Ajacem: ψηφίζω, τὸ λογαριάζω. Moschopulus in Lexico Philostrati: Λογίζομαι, τὸ νομίζω, καὶ ὑπολαμβάνω, τὸ ἀριθμῶ, καὶ λογαριάζω· ἐξ οὗ καὶ λογιστής, ὁ λογαριαστής. Glossæ MS. in Aristophanis Nubes: ὁπόσοις ὀφείλω καὶ λογίζομαι τοὺς τόκους· πόσον χρεωστῶ, λογαριάσω. Maximus Cythæreus in Synaxar.13. Oct. in S.Dioscoro: λογαριάζοντας ὅλα τὰ πράγματα τούτου τοῦ βίου ὡς σκύβαλα.

Λογαριασμός, Λογαριασμός, *Ratio, Subductio, Numeratio*, Λογισμός, καταλογισμός. Idem Moschopulus: ἐνδεὲς δὲ εἰς τὸν λογισμὸν, ἤτοι λογαριασμόν. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.14. καὶ οἱ τῶν φροντιστῶν, καὶ οἱ τῶν οἰκολόγων λογαριασμοὶ, &c. Catalogus Officior. Eccl. Constantinopol. ex Cod. Medoniano, ubi de Magno Oeconomo: λαμβάνει δὲ εἰσόδους καὶ ἐξόδους, καὶ λογαριασμοὺς ἐν τῇ ἐπισκοπῇ. Similia habet Codex Allatianus: ἐξετάζει εἰσόδους καὶ ἐξόδους, καὶ λογαριασμοὺς ἀπὸ πᾶν πρᾶγμα τῆς ἐπισκοπῆς. Historia Politica pag.14. λέγουσι δὲ τὰ ξύλα ταῦτα, ἅπερ ἠρίθμουν, καὶ ἀντὶ ἀριθμητικῆς εἶχον, καὶ λογαριασμοῦ.

Ἀπολογαριάζειν, idem quod Λογαριάζειν. Suidas: Ἀπολογίζω, τὸ ἀποδιώκω καὶ ἀποβάλλω, ὅπερ οὐ προσδέχομαι· σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἀπολογαριάζειν.

Ἀπολογαριασμός. Georgius Lacapenus in Syntaxi, initio: λέγεται λόγος, καὶ ὁ ἀπολογαριασμὸς, ὡς ὅταν λέγομεν, ὁ ἡγεμὼν πρὸς τοὺς αὐτοῦ ἐπιτρόπους ἔχει λόγον.

Λογαριαστής. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1078. & Basilius in Grammat. Λογιστής, ὁ Λογαριαστής. Λογιστὰς verò *Curatores* Latinis appellari, observatum ab Henrico Valesio ad lib.14. Ammiani, ad Eusebium, & Philostorgium. Auctor Etymologici: Εὔθυνοι, δικασταὶ, εὐθυνταὶ, οὓς ἡμεῖς Λογιστὰς λέγομεν. Synaxarium 25. Octob. in S.Demetrio, ex Metaphraste: δι' ἐπιτηρήσεως καὶ ἐπιστασίας τοῦ μεγαλοεπιφανεστάτου τοῦ Λογαριαστοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Σμυρνιώτου, ὡς διέποντος καὶ διοικοῦντος τὰ κατὰ Θεσσαλονίκην κτήματα. Nicetas in Man. lib.1. n.3. καὶ τῶν δημοσίων εἰσφορῶν φροντιστὴν καὶ λογιστὴν μέγιστον—προβάλλεται: ubi Cod. Barbarogr. habet λογαριαστήν. Functionem ejusce Dignitatis circa vectigalia & tributa fuisse mox innuit. Duo porrò Λογαριασταὶ recensentur inter Officia Palatij Constantinopol. à Codino de Offic. cap.2. n.40. & 64. scilicet

Μέγας Λογαριαστὴς, & τῆς Αὐλῆς. Magni Logariastæ qui τῶν Λογιστῶν ὁ μέγιστος dicitur Matthæo Monacho in Catal. Off. Aulæ Constantinop. nulla erat functio tempore Codini, ut ait cap.5. n.61. Ejus vestes describit c.4.n.43. Μνείας τοῦ μεγάλου Λογαριαστοῦ meminit Pachymeres lib.7.c.38. Dignitatis verò istius Cantacuzen. lib.1. cap.48. pag.143. & cap.49. initio.

Λογαριαστὴς τῆς Αὐλῆς, dicitur Matthæo Monacho in Catalogo Offic. Palatij Constantinopol. Λογιστὴς τῆς Αὐλῆς, ut & Anonymo ex Bibl. Mazarina:

Τούτῳ τῆς Αὐλῆς ὁ Λογιστὴς ἑπέτω.

Ejus vestes Codinus cap.4. n.67. capite verò 5. n.84. functionem describit: ὁ τῆς Αὐλῆς Λογαριαστὴς λογίζεται τοὺς ἐν τῇ αὐλῇ εὑρισκομένους πάντας ῥογάτορας, εἰ λείπει τινὶ ἀπὸ τῆς ῥόγας αὐτοῦ, ἢ εἰς δούλευσιν ὑπὲρ ὧν ἐρογεύθη. Id est, eorum qui in Palatio merent stipendia exsolvit.

Λογαριαστὴς τῆς πλόας, apud Luithprandum lib.6. cap.5. *Qui classis rationes expendebat.* Vide Gloss. med. Lat. in *Longaristis*.

ΛΟΓΓΆΡΧΗΣ, *Agminis* seu λόχου, *Ductor*, λοχάρχης, idem qui λοχαγωγὸς, & λοχαγὸς, Leoni in Tacticis cap.4.n.69.& 72. & Annæ Comnenæ lib.1. p.30. & lib.10.pag.301. ubi monet Editor in aliquot Codd. Legi λογχαγίαν, ubi alij habent λοχαγίαν. Constantinus Manasses in Mauricio:

Ἀνθυποστρέφει, φαίνεται Λογγάρχαις, Φαλαγγάρχαις.

ΛΟΓΓΙ͂ΝΟΣ, idem qui Λογγάρχης. Polybius Episcopus in Vita Epiphanij, πλοῖα ἔχων ἐξ ἴδια, ἐμισθώσατο καὶ ἄλλα πέντε, καὶ δόσας Λογγίνων τῷ πιστάτῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ χρήματα, ἀπέστειλε πρὸς τὸ πρίασθαι σῖτον. Constantin. lib.1. de Themat. cap.1. p.4. Λογγίνους γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρχους, καὶ Κεντηρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους. Extat in Anthologia lib.6. Epigramma Κορνηλίου Λογγίνου.

ΛΟΓΓΟΠΗΠΈΡΙ, *Longum piper*, de quo Ruellius, & alij. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. Μακροπιπέρι, ἢ γοῦν Λογγοπιπέρι.

ΛΌΓΓΟΣ, *Saltus, Silva*, δρυμὸς, ὕλη, Portio, Λοχμή. Item *Vallis, Angustiæ*. Scylitzes pag.707. εἰδὼς οὖν, ὡς ἔθος ἀεὶ τῷ Βασιλεῖ, διὰ τοῦ λεγομένου Κίμβα λόγγου καὶ τῶν κλεισοὺρ ποιεῖσθαι τὰς διελεύσεις, &c. Id est *Per vallem Cimbæ & Clusuras*: Nam hic Κλείσιον, idem valet quod κλεισοῦρα. Nicetas in Manuële lib.1.n.2. ἐν δὲ τῇ ἀπάρσει λόχους ὑποκαθισάντων πολεμίων, καὶ τὰς κλεισούρας καὶ λόγγους προειληφότων, μείζους τῶν προτέρων ἀνεῤῥάγησαν πόλεμοι. Ubi Codex alter, καὶ τὰ ἀμφιλαφῆ χωρία.

ΛΟΓΗ͂Σ, Λογὶς, *Genus, Modus, Status, Conditio*, κατάστασις, στάσις. Glossæ Græcobarb. οὗς τοιαύτην λόγην καὶ μόδον καὶ τρόπον καλεῖται ἢ κράζεται. Romanus Nicephorus in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris inedita: *Qualitatis verò interrogativum est hoc*, τί λογῆς, & *adverbialiter, quod est pro omnibus generibus & casibus & numero, ut*, τί λογῆς ἄνθρωπος; *qualis homo?* τί λογῆς ψωμίον τρώγεις; *qualem panem manducas? Cui respondetur relativè sic*, τετοῖον, *vel* τέτοιας λογῆς, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Πλατεῖα ἦτον μάρμαρα πᾶσα λογῆς καὶ χρώας.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Σφάζουν ἄρματα κἂν μιᾶς λογὶς ξιφάρι.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πρὸς τὸν Ἀπολώνιον αἰτίας λογὶς ἀρχίζει.

Alibi:

Καὶ ὄμπρος τὸν Ἀπολώνιον ἔτιας λογὶς ἀρχίζει.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Τετίας λόγης οἱ ποντικοὶ ἦσαν ἀρματωμένοι.

Vide Agapij Geoponic. cap.165.

Καθελογὶς, *Omnimodo, Quoquomodo*. Nicephorus in Tract. de Confessione: καὶ λύοντα ὅλα τὰ δέμματα, ὅπου ἐμπεριλαμβάνει πλάσμα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ συνείδησις τοῦ ἀνθρώπου ἤθελεν ἦσαι μὲ καθελογὶς τρόπον δεδεμένη.

Πασιλογος, *Omnigenus*. Idem Georgillas:

Ἀνθη, καὶ ῥόδα, καὶ μυρτίαις, πασίλογα λουλούδια.

Infrà:

Κρατοῦν πασίλογ' ἄρματα, καὶ μήτε δρέπανα σου.

ΛΟΓΙΆΖΕΣΘΑΙ, *Existimare, Putare*, ἡγεῖσθαι, ὑπολαμβάνειν, νομίζειν. Ξαναλογιάζειν, *Compensare*.

ΛΟΓΙΣΊΜΙΟΣ, *Morosus*, Δύσκολος τὴν φύσιν.

ΛΟΓΙΣΤΗ͂Σ, *Rationum alicujus Procurator*. Constantinus Manasses:

Τὸν φροντιστὴν τὸν λογιστὴν τῶν Ἀσπαρος πραγμάτων.

Vide Λογοθέτης.

ΛΟΓΙΣΜΟ͂Σ, *Confessio peccatorum* Sacramentalis, ἐξομολόγησις. Alexius Comnenus in Nov. de Electionib. num.21. καὶ ἵνα πάντας γνωρίμους ἔχωσι τοὺς πνευματικοὺς πατέρας αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀντὶ ποιμένων λύκοι εὑρεθῶσί τινες τοὺς λογισμοὺς ἀνθρώπων ἀναδεχόμενοι. Niceph. Gregores lib.4. de Michaële Imp. τῷ Ἰωσὴφ Πατριάρχῃ τοὺς λογισμοὺς ἐξηγόρευεν. Extat Patris Spiritualis Institutio in Jure Græco-Rom. lib.6. pag.417. & apud

Habertum

Habertum in Archieratico pag.578. qua Patriarcha seu Episcopus facultatem confert Hieromonacho δέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς τῶν ὡς πνευματικῷ πατρὶ προσιόντων αὐτῷ, &c. Ita usurpant Balsamon in Canon.6. Synodi Carthag. & in cap. 133. ubi de iis qui sine Episcopali indultu δέχονται λογισμοὺς ἀνθρώπων: & Zonaras in Can.7. Carthag. Nicephorus Chartophylax in Jure Græco-Rom. pag.342. Nicetas Metropol. Thessalon. ibid. pag. 344. Idem Balsamon in Respons. ibid. pag.380. interrog. 34. Nicetas Mitylenæus ibid. pag.409. Balsamon Antioch. in Meditat. ibid. pag. 458. Nomocanon Cotelerianus num.40. &c. Anonymus de Vita & conversatione Anachoretarum, apud Niconem in Pandecte MS. Serm.28. καὶ εἴ τις θέλει, ἀποσηθίζει, εἴ τις θέλει, τοὺς λογισμοὺς αὐτοῦ ἐρευνᾷ. Quod dicimus *Conscientiam examinare*. Occurrit ibi pluries. Vide Πνευματικὸς πατήρ.

ΛΟΓΟΔΙΑΣΤΟΣ, *Varius*, Ποικίλος, in Corona pretiosa. Vide Λόγης.

ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ, *Rationalis*, *Rationum descriptor*: sunt enim λόγοι, *Rationes*, *Ratiocinia*, apud Harmenopulum lib.3. tit.5. §.75. Hinc Λογογραφεῖν, *Rationes conscribere*, apud Codinum de Offic. cap.1. num.9. Glossæ Gr.Lat. Λογοθέτης, *Ratiocinator*, *Discussor*, *Disputator*. Basilius Imp. in Parænet. cap.50. κἂν γὰρ ἑτέρους πλαίοντας λογοθετῇς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τῶν σεαυτοῦ σφαλμάτων λογοθέτην ἔχεις τὸν Θεόν. S.Cyrillus, ubi de dæmonibus: οἱ τελωνάρχαι, καὶ λογοθέται, καὶ πρακτοψηφισταί. Procopius lib.3. de Bello Gotth. cap.1. ἦν δὲ Ἀλέξανδρός τις ἐν Βυζαντίῳ τοῖς δημοσίοις ἐφεστὼς λογισμοῖς· Λογοθέτην ἑλληνίζοντες τὴν τιμὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Et cap.21. πρὸς δὲ τῶν καλουμένων Λογοθετῶν αἰκιζόμενοι, λογισμοὺς ἐκλίνειν τῶν σφίσιν ἐς Γότθους πεπολιτευμένων ἀναγκαζόμενοι, καὶ τῷ πολέμῳ κεκακωμένοι, φόρους τοὺς δημοσίους οὐδέν τι ἐνδεέστερον ἢ ἐν τῇ εἰρήνῃ τοῖς Γραικοῖς ἔφερον. Idem in Hist. arcana cap.18. καὶ τοὺς καλουμένους Λογοθέτας προσεπιπέμψας, ἀνεχαίτισέ τε καὶ διέφθειρεν εὐθὺς ἅπαντα. Et cap. 24. Ἀνθρώπων ἁπάντων χρήματα σφᾶς ὅτι πλεῖστα ξυλλέγειν ἐνθένδε κελεύσας, εὖ εἰδότας ὡς μοῖρα τῶν ποριζομένων ἡ δωδεκάτη αὐτοῖς κείσεται, ὄνομα δὲ Λογοθέτας αὐτοῖς ἔθετο.

Λογοθετεῖν, *Rationem reposcere*, *Ratiocinari*, *Computare*. Anastasius Sinaita Orat. in defunctos: οἱ δεινοὶ τελῶναι καὶ λογοθέται λογοθετοῦντες. Photius pag.325. οὐ δεῖ οὖν λογοθετεῖν τὸν δημιουργὸν ἐφ᾽ οἷς οἰκονομεῖ τὸν κόσμον. Scholiastes MS. Joannis Climaci ad cap.113. ὁ καθ᾽ ἡμέραν ἑαυτὸν λογοθετῶν καὶ κρίνων, &c. Item *Logotheta Dignitatem exercere*. Nicetas in Murtzuphlo num.1. ἡμᾶς μὲν ἀπὸ οὐδεμίας εὐσχήμονος προφάσεως τῶν τοῖς Σεκρέτοις λογοθετεῖν παραλέλυκεν.

Λογοθέτης τῶν ἀγελῶν, Dignitas Palatina apud Codinum cap.1.num.49. Præfectus *Gregi Dominico*, uti appellatur in Cod. Theod. tit. de Grege Dom. Ejus vestes describit idem Codinus cap.4. num.52.altitque sua ætate nullam functionem habuisse. Meminit præterea hujusce Officij Pachymeres lib. 1.cap.17. lib.2. cap.13. lib.9.c.5. ut & Georgius Cyprius Patr. Constantinopolit. in Epist.52. quæ inscribitur τῷ Λογοθέτῃ τῶν ἀγελῶν τῷ Πεπαγομένῳ.

Λογοθέτης Γενικός, *Logotheta ærarij Generalis*, Λογοθέτης τοῦ Γενικοῦ, Nicephoro Gregoræ lib.6. Codino, & Anonymo ex Cod. Mazarino: Λογοθέτης τῶν Γενικῶν, Nicetæ in Vitæ Ignatij Patr.Constantinopol.p.1221. Pachymeri lib.6. c.26. lib.10. cap.34. & in Act. 1. VIII. Synodi: Aliis, Λογοθέτης Γενικός, ut Theophani pag.305.306.308.322.402.414. Leoni Grammatico pag.472. Symeoni Logothetæ in Basilio Macedone num.10. &c. ὁ ἀπὸ γενικῶν, apud Michaëlem Syncellum in Encomio S.Ignatij Patr.Constantinop. Ejus munus describit Nicephorus Constantinopol. in Breviario pag.155. 1.Edit. τούτοις ἡγεμόνα ἐφίστησιν Ἰωάννην Διάκονον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ τῶν δημοσίων φόρων λογιστήν, ὃν Λογοθέτην Γενικὸν οἶδε καλεῖν ἡ συνήθεια. Suprà, pag.115. τῶν δημοσίων λογιστὴν, ὃν τὸ δημῶδες Λογοθέτην καλοῦσι, καθίστησι. Et Theophanes, & ex eo Scylitzes, an.9. Nicephori Generalis: ἐκέλευσεν Νικήτᾳ Πατρικίῳ καὶ Γενικῷ Λογοθέτῃ τὰ δημόσια τέλη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀναβιβάσαι. Obtinuit etiam ea Dignitas extremâ Græciâ, tametsi absque ulla functione, ut observat Codinus cap. 2. num.18. c.5. num.19. Illius verò vestes & insignia idem describit c.4. n.20. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib.2. cap.9. num.9. Vide Γενικόν.

Λογοθέτης τοῦ δρόμου, *Logotheta cursus publici*, nostris *Le Contrôlleur general des postes*, qui Λογοθέτης τοῦ ὀξέως δρόμου dicitur Theophani pag.385. Ejus verò munus idem indicat pag.162. καὶ ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελούμενος ἡμιόνους ἐκτήσατο, παραδοὺς τοὺς δημοσίους ἵππους. Ephræmius Monachus in Chronico:

> Ἰωάννης τις, ὁ Γλυκὺς δὲ τὴν ἐπίκλησιν,
> Συγκλητικός τε, καὶ Λογοθέτης δρόμου.

Logothetarum dromi, seu cursus publici mentio passim occurrit, nullo alio functionis indicio, apud eundem Theophanem pag.362. 368. 384. 389. Leonem Grammaticum pag. 475. 484. Constantinum Porphyrog. in Basilio n.10. & in lib. de Adm.Imp.p.186. 192. Zonaram p.128.130. Nicetam in Man.lib.3.n.4. Nicephor.Gregoram lib.6.p.80. 1.Edit. in Vita MS. S. Sampsonis, &c. Habetur Theodori Abucaræ Dialogus πρὸς τὸν τοῦ Δρόμου Ἐμέσης, quem Gretzerus eundem cum Logotheta τοῦ δρόμου fuisse existimat. At non legimus extra Palatium ullos Logothetas: ita ille fuerit dumtaxat cursui Emesenæ Civitatis Præfectus.

Logothetæ cursus publici longè alia ac illustrior deinde fuit functio apud Imperatores. Eorum enim Edicta subscribebant, cæterásque Bullas aureas, eóque nomine vas, non atramentarium, sed purpurarium, seu cinnabaricum servabat, cum cinnabari bullas suas subscriberent Augusti: quod quidem vas cum *Caniculus* appellaretur, inde Logotheta Dromi ὁ ἐπὶ κανικλείου dictus. Cùm igitur eodem, quo apud Latinos Cancellarius, munere fungeretur, inde Nicetas Cancellarium cum Græcorum Logotheta confert. Ac de Functione quidem Logothetæ cursus, ita exertè Nicephorus Constantinopol. in Breviario p.228. 1.Edit. ὁ τῶν δημοσίων πραγμάτων τὰς ὑπομνήσεις αὐτῷ διακομίζων. Λογοθέτην δὲ τοῦ δρόμου τὴν ἀξίαν οἱ περὶ τὰ βασίλεια καλοῦσι. Quo respexisse videtur Michaël Psellus in Encomio Symeonis Metaphrastæ Logothetæ Dromi p.226. καὶ πρῶτα μὲν τῶν μυστικωτέραις ἐφεστήκει τῶν πράξεων, καὶ τοῖς ἀπορρήτοις βουλεύμασι κοινωνὸς προεστήκει τοῖς συμβουλεύουσι· ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ τρόπου πίστις ἐν τούτοις τοῦτον ἐκήρυξε, μετὰ τῶν ἀδύτων καὶ τὰς κοσμικὰς φροντίδας συνείληφεν· ὡς αὐτοῦ γενέσθαι εἰσαγγελέα τε τῷ κρατοῦντι ἔξωθεν, καὶ ἐξαγγελέα τοῦ τοῦ κρατοῦντος τοῖς ἔξωθεν· καὶ ἦν ὡσανεὶ δεσμὸς τῆς διοικήσεως ἀκριβής. Aureas deinde Bullas & Edicta Principum subscripsisse Logothetas cursus, probant præsertim Novellæ Manuëlis Comneni, quæ descriptæ leguntur apud Carolum Labeum, atque inde eodem quo apud Latinos Cancellarius functum munere, testatur Nicetas in Manuele lib.7. num.1. ὥστε ὁ μὲν τὴν οἰκεῖον, ὡς ἡ Λατίνων φωνή, Καγκελλάριον, ὡς δ᾽ Ἕλληνες εἴποιεν, Λογοθέτην,— πέμψας μετὰ πλείστης δυνάμεως, &c. At id munus transiit postmodum ad Magnum Logothetam extremis sæculis, post quem recensetur etiam Λογοθέτης τοῦ δρόμου vicesimus septimus inter Officiales Aulæ Constantinopol. à Codino cap.1. à quo insignia Dignitatis & vestes describuntur cap.4.num.30. sed illius ætate, nullam habuit functionem, ut scribit cap.5. num. 38.

Μέγας Λογοθέτης, Dignitas primùm instituta ab Andronico Palæologo Seniore, qui Theodorum Metochitam Logothetam ærarij generalis, virum virtutibus, & insigni literarum cognitione illustrem, eâ donavit. Codinus de Offic. cap.2. num.12. ὁ Μέγας Λογοθέτης. Deinde num.18. ὁ Λογοθέτης τοῦ γενικοῦ. τοῦ δὲ ὃν Θεόδωρον τὸν Μετοχίτην, Λογοθέτην ὄντα τοῦ Γενικοῦ, ὁ Βασιλεὺς Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγων ὁ πρῶτος τιμήσας Μέγαν Λογοθέτην πεποίηκεν· ὃς καὶ ἦν ὑπερέχων τοῦ μεγάλου Στρατοπεδάρχου, ὑπὸ τὸν Πρωτοστράτορα δὲ, μετὰ δὲ τὸν τοῦ Κοιτῶνος Παρακοιμώμενον. Ac de Theodoro Metochita, cui hanc Dignitatem adscribit, ut & Pachymeres lib.6. cap. 26. pluribus egit Nicephorus Gregoras lib.9. ubi Viri Excellentis variam fortunam enarrat. Hujusce Dignitatis munus sic refert Codinus cap. 63. ὁ Μέγας Λογοθέτης διαλάττει τὰ παρὰ τοῦ Βασιλέως ἀποστελλόμενα προστάγματα, καὶ χρυσόβουλλα, πρός τε Ῥῆγας, Συκλάνους, καὶ Τοπάρχας· καὶ τοῦτο μὲν ἴδιον τοῦ μεγάλου Λογοθέτου ὑπηρέτημα. Unde patet Logothetæ cursus functionem translatam fuisse ad Magnum Logothetam, cujus insignia & vestes describit idem Codinus cap.4. n. 11. Vide eundem Gregoram lib.6. pag.80. 1. Edit. & Michaëlem Choniatam in Orat. funebri Nicetæ fratris pag.365. v.

Λογοθέτης τῶν οἰκειακῶν, *Logotheta rerum Domesticarum*, seu *privatarum*, Dignitas Palatina, apud Codinum de Offic. num.39. & Matthæum Monach. pag.39. Ejus vestes describit idem Codinus cap.4. num.42. & cap.5. num.60. suâ ætate nullam functionem habuisse testatur. Istius Dignitatis meminit præterea Pachymeres lib.2. cap.13. Extr. & c.21. lib.6. cap.34. ut & Niceph. Gregoras lib.6. pag.88. 1. Edit. Vide Constantinopolim Christianam lib.2. sect. 13. n.5.

Λογοθέτης τοῦ Πραιτορίου, apud Anonymum Combefisianum in Romano Juniore num.1. qui Λογοθέτης τοῦ Πραίτορος dicitur in Jure Græco-Rom. pag.268.

Λογοθέτης τῶν σεκρέτων, *Logotheta secretorum*, cujus cognitio erat de re æraria & vectigali, seu qui Σεκρέτῳ τῶν δημοσιακῶν præerat, quod pluribus docuimus ad Alexiadem pag.262. & in Constantinopoli Christiana lib.2. cap. 13. Hujus porrò Dignitatis meminere Anna Comnena lib. 3. Alexiad. init. & pag.85. Nicetas in Joanne num.3. in Isaacio lib.3. num.5. in Murtzuphlo num.1. &c. Sed & non alium esse à Logotheta τοῦ γενικοῦ probavimus loco laudato: unde idem Nicetas in Historiæ suæ Epigraphe, dicitur objisse officium τοῦ μεγάλου Λογοθέτου τῶν Σεκρέτων, καὶ ἐπὶ κρίσεων τοῦ Γενικοῦ.

Λογοθέτης τοῦ στρατιωτικοῦ apud Codin. cap.2. num.47. qui ejus vestes describit cap.4. num.50. Ejus functionem fuisse circa rem militarem seu ærarium militare, ipsa declarat nomenclatura; ærarij verò τοῦ στρατιωτικοῦ meminit Nicephorus Gregoras lib.6. at ætate Codini functio hujusce Dignitatis nulla erat, ut testatur cap.5. num.67. In Concilio VI. Oecumenico Act.1. mentio fit Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων Πατρικίου καὶ στρατιωτικοῦ Λογοθέτου. Ita apud Theophanem an.9. Constantini filij Irenes, & Cantacuzenum lib.1. cap.49. Idem est qui Λογοθέτης τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθεσίου dicitur in Concilio Nicæno II. pag.45. Edit. Labbei: & Λογοθέτης τοῦ στρατιωτικοῦ καταλόγου, apud Matthæum Monach. de Offic. Aulæ Constantinopol.

Λογοθέτης, Dignitas Ecclesiastica, ex secunda Pentade, apud Codinum de Offic. cap. 1. num.9. ubi ejus munus sic describitur: ὁ Λογοθέτης, εἰς τὸ λογογραφεῖν, καὶ εἰς τὰς δημοσιακὰς καὶ ἀρχοντικὰς ὑποθέσεις λογογραφεῖν. Aliud munus tribuunt Codices Regij: ὁ Λογοθέτης, ποιῶν λόγους κατηχητικοὺς πρὸς τὸν λαὸν, Δίκαιος τοῦ Πατριάρχου. Aliter Codd. alij: ὁ Λογοθέτης, εἰς τὸ λογογραφεῖν τὰς ἑορτάς. Denique Cod. Allatianus: ὁ Λογοθέτης, ὑποκρατεῖ τὴν βοῦλλαν τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ εἴ τι ἂν γράφει ὁ Ἀρχιερεὺς, σφραγίζεται παρ' αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ εἰς πᾶσαν εἴδεσιν τῆς ἐπισκοπῆς ἐστι δὲ καὶ εἰς τὰς κρίσεις, κρατεῖ καὶ τὸ δίσκον μετὰ τῆς ἁγίας Ἀντιδώρου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διδομένου τοῦ καταπλάστου παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως. Ex his, multiplex fuit Logothetæ Ecclesiastici munus. Parthenij Patr. Constantinopol. nuperi diploma anni 1643. apud Panagiotam in Catechismo Russorum subscribunt Lascaris μέγας Λογοθέτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, & Nicolaus Λογοθέτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Λογοθέσιον, *Discussio*, *Examen*, *Ratiocinium*, in Gloss. Gr. Lat. Nilus Monachus lib.2. Epist.22. καὶ πολλὴν δίκην ὑφέξει τῶν δοθέντων χρημάτων ὁ πλούσιος, καὶ ἀκριβὲς λογοθέσιον, καὶ φρικτὴν δικαιολογίαν. Basilius Seleuciensis Episcopus in Olympia: λογοθέσιον ἡμᾶς ἀπεκδέχεται, καὶ κρίσις ἀπαράτρεπτος, καὶ κριτὴς φοβερὸς, &c.

Λογοθέσιον, *Scrinium Logothetæ*, in quo servabantur publicarum functionum & vectigalium Chartæ. In Edicto 12. Justiniani, λογοθέσιον πολιτικῶν πόρων. Λογοθέσιον στρατιωτικὸν, in Concilio Nicæno II. pag. 45. Edit. Labbei. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confess. num.11. καὶ παιδευθεὶς παρ' αὐτῷ εἰς ἄκρον τὰ γράμματα, τῶν δημοσίων χαρτῶν γραφεὺς παρεδόθη εἰς τὸ λεγόμενον Λογοθέσιον, οἰόμενος ὁ πατὴρ αὐτοῦ δι' αὐτοῦ οὕτως τυχόντας τιμὰς ἐν κόσμῳ περιζέσθαι. Theophanes pag. 306. τὰ τοῦ Γενικοῦ λογοθεσίου πράγματα. Idem pag.314. καὶ ἐκώλυε γράφεσθαι ἐλληνιστὶ τοὺς δημοσίους τῶν λογοθεσίων κώδικας. Apud eundem pag.306. Λογοθέσιον Γενικόν. Balsamon in Medit. de Chartophylace pag.456. καταμερίσαι ταῦτα πρὸς πέντε σεκρέτων λογοθέσια. Vide Justiniani Novellam 128. cap.17. 18. Nov.136. cap.5. §.14. Achmetem cap.130. &c.

Λογοθεσίαι πολιτικαί, *Civiles rationes*, apud Harmenopulum lib.1. tit.4. §. 48.

ΛΟΓΟΠΡΑΓΙ͂ΑΙ, *Discussiones*, *Rationes*. Zonaras ad Canon. 25. Concilij Antiocheni: λόγους δὲ τὰς λογοπραγίας καλεῖ. Anna Comnena lib.15. p.485. σέκρετα γὰρ ἐπὶ τούτοις πᾶσι, καὶ λογοπραγίαι τῶν προνοουμένων, καὶ τὰ τῶν πτωχῶν κτήματα, καὶ χρυσόβουλλοι λόγοι ἐπιβραβεύοντες τοῖς τρεφομένοις τὸ ἀναφαίρετον.

ΛΌΓΟΣ, *Verbum*, *Sermo*, uti hæ voces sumuntur apud Latinos inferioris ævi, scilicet *Pollicitatio*, *Securitas verbo data alicui*: *Insjurandum*, veteri Interpreti Novellarum Justiniani 5. 17. 123. ut notat Cujacius lib.8. Observ. cap.40. cùm, inquit, λόγος interposito Jurejurando daretur, ut Juliani Interpres probat, & l.ult. §. ult. Cod. de iis qui ad Eccl. confug. Joannes Moschus in Limon. cap. 36. λέγει αὐτῷ, Δός μοι λόγον, ὅτι, &c. Theodorus Lector Eccl.2. ἐπιτραπεὶς δὲ τὸν λόγον δοῦναι ὁ Μακεδόνιος, &c. Τοὺς καλουμένους λόγους διδόναι, in Nov.17. Justiniani cap. 6. Chronicon Alexandrinum an.13. Theodosij Jun. ἀκούσαντες δὲ οἱ τοῦ Αὐγούστης ἀδελφοὶ, ὅτι βασιλεύει ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν, προσέφυγον ἐν τῇ Ἑλλάδι φοβηθέντες· καὶ πέμψασα ἀπελύσατο αὐτοὺς ὑπὸ λόγον, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου. Theophanes an. 42. Theodosij, ubi Pulcheria ad Marcianum: δός μοι λόγον ὅτι φυλάττεις τὴν παρθενίαν μου, ἣν τῷ Θεῷ ἀνέθεμην, καὶ ἀναγορεύω σε βασιλέα. An.3. Zenonis: δοὺς αὐτῷ λόγον μὴ ἀποκεφαλίζειν αὐτόν τε καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. Vide eundem an.6. Anastasij. Rursum in Rhinotmeto pag. 315. καὶ πολλὰ κάστρα ὑπὸ λόγον παρέλαβεν. Ead. pag. Ταῦτα ἰδόντες καὶ ἀπογνόντες, ἔλαβον λόγον τῆς ἑαυτῶν ἀπαθείας. Ita λόγος ἀσυλείας in Edicto 2. Justiniani cap.1. in Edicto 3. cap.11. §.2. cap.23. §.2. λόγος nudè, & λόγος ἀπαθείας, *Verbum securitatis*, apud eundem Theophanem pag.317. 318. 323. 325 326

326.327.330.334.394.396.398.399.405.410. ut & apud ejus Continuat. lib.1. num.3. lib. 4. num.16. Auctorem incertum post eundem Theophanem pag. 430.432. Leonem Grammatic. pag.451.452.479. 482. 483. Symeonem Logothetam in Leone Armenio num.10. in Theophilo num.7.9.10. Anonymum Combefisianum in Lacapeno num.24. Annam Comnenam pag.158. 249. 292. Mauricium in Strateg. pag.178. Constantinum de Adm. Imp. cap.49. Joëlem in Chron. pag. 177. in Apophthegmat. Patrum in Paulo Simplice, &c. Λόγος ἐνυπόγραφος, apud eundem Leonem Grammaticum pag. 485. 495. *Securitas verbo data & scripto confirmata.* Vide Cujacium de Diversis temporum præscript. cap.10. & ad Novell.5. & 17. Justiniani.

Ὑπολόγιος. Symeon Logotheta in Michaële Balbo num.4. ubi de capta ab Agarenis Creta Insula,& expugnatis omnibus oppidis, μιᾶς μονῆς μὴ ἁλωθείσης, ἀλλ' ἢ λόγῳ ἀπολιορκήτου μεινάσης, τῶν οἰκητόρων αὐτῆς σὺν ἐλευθερίᾳ ποιεῖν τὰ Χριστιανῶν συγκεχωρημένων· οἱ μέχρι τοῦ νῦν Ὑπολόγιοι κέκληνται, ut potè qui ὑπὸ λόγου seu acceptâ vitæ securitate, & Religionis libertate, se se iis ultro tradiderint. Adde Continuator. Theophan. lib.2. n.23.

Λόγῳ, *Vice alterius rei*, *Pro aliquo.* Cedrenus pag.468. φ'. γοῦ κεντηνάρια ἐχώσαμεν εἴς τινα τόπον λόγῳ τῶν ἀδελφῶν σου τοῦ Καισαρίου καὶ Νωβελισσίμου. Harmenopulus lib.1. tit.4. §.80. λόγῳ διατροφῆς στρατιωτῶν, *pro militum sustentatione*, *in Commeatum militarem.* Codinus de Offic.cap.16.num 10. ὑπὸ τοῦ κύρου πρῶτον μὲν δίδοται ἡ πενταμοιρία λόγῳ τοῦ Βασιλέως, δεύτερον ἀπὸ τοῦ καθόλου φωσάτου, λόγῳ τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου· τρίτον δὲ λόγῳ τῶν μερικῶν Κεφαλάδων, ἀφ' οὗ μέρους ἕκαστος ἄρχει. Id est *cedit in partem Imperatoris*, &c.

Λόγους ποιεῖν ὑπὲρ τινῶν, cùm unus pro aliis loquitur, formula frequens in subscriptionibus Concilij Constantinopol. sub Mena Act.5. ποιούμενος τοὺς λόγους ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ ὑπὸ τὴν Ἁγίαν πόλιν μοναχῶν. Ita etiam in Concil. Trullano Act.1. &c.

Λόγου χάριν, *Verbi gratiâ*, apud Scholiast. Harmenop. lib.1. tit.2. §. 65. tit.15. §.8. &c.

ΛΟΓΟΣΥΝΑΚΤΗΣ, *Ratiocinator*, in Basilic. lib.18. tit.2. cap.5. §.6.

ΛΟΓΥΔΡΙΟΝ, Λογίδριον, *Libellus*, diminut. à λόγος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. λογύδριον, ὁ μικρὸς λόγος. Synodus VI. Oecumen. Act.11. de Hæreticis: καὶ τὰ αὐτῶν μυσαρὰ καὶ παμμιαρὰ λογίδριά τε καὶ βιβλίδια. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num.85. λογικαῖς μεθόδοις καὶ ἀποδείξεσι τὰ τῶν ἀντιπάλων ανασκευάζων λογύδρια. Theosterictus in Vita S.Nicetæ Conf. num.29. αὐτὸς ἐγὼ ἀνέγνων τρία καὶ δέκα λογίδεια, ἅπερ παρέδωκεν τῇ δυσὶν ἑβδομάδαις, &c. Olympiodorus Alexandrinus MS. μικρὸν λογύδριον παρενθήσω, τῆς ἀληθινῆς φύσεως τὴν ἑρμηνείαν ποιησάμενος. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.6. cap.24. καὶ κἂν ἄφες μοι ἵνα τελειώσω τὰ δύο ἢ τρία μου λογύδρια. Occurrit apud Balsamon. de Incensis, & alios.

ΛΟΓΧΑΡΙΟΝ, *Lancea*, λογχή. Lexicon MS. Cyrilli: βολὶς, ἀκόντιον, λογχάριον. Glossæ MSS. Reg. δόρατα, κοντάρια, λογχάρια. Glossæ aliæ MSS. Cod. Reg.930. ἀκίδας, τὰς βελῶν τὰς ὀξύτητας, αἱ σαγίτται, ἢ λογχάρια καλοῦνται.

ΛΟΓΧΗ, *Cultellus hostiæ consecrandæ à tota panis massa separandæ deputatus*: qui cùm lanceæ τῆς κεντησάσης τὴν πλευρὰν τοῦ κυρίου figuram habeat, vice illius lanceæ, quæ latus Domini effodit, sacrificio admovetur, ait Goarus in Notis ad Chrysostomi Liturgiam pag.116. θεία λόγχη, in Nomocanone Coteleriano num.130. σίδηρον ἐν εἴδει λόγχης, Nicolao Cabasilæ cap.1. ἡ ἁγία λόγχη, in Missa ejusdem Chrysostomi; εἶτα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὴν προσφορὰν, ἐν δὲ δεξιᾷ τὴν ἁγίαν λόγχην, &c. Mox: καὶ εὐθὺς πήγνυσι τὴν ἁγίαν λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς σφραγῖδος, καὶ ανατέμνων, λέγει, &c. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcor. statu cap.14. Germanus Patr.Constantinopol.in Mystagog. ἡ δὲ λόγχη, ἀντὶ τῆς κεντησάσης τὴν πλευρὰν τοῦ Κυρίου. Infrà de Sacro pane: διατέμνεται σιδήρῳ τινὶ ὅπερ καὶ λόγχην λέγουσιν. Idem sub fin. αὐτὸς μόνος ὁ θεὸς ἄρτος, σφάττεται μὲν καὶ ὡς ἀμνὸς θύεται· τὰ δ' ἄλλα τῶν θείων δώρων οὐ λογχεύονται μετὰ τῆς λόγχης σταυροειδῶς, ἀλλ' ὡς μέλη καὶ μέρη τοῦ σώματος μερίζονται καὶ κατασφάττονται. Joannicius Cartanus in Expositione Divini Officij: καὶ θύει τὴν προσφορὰν μὲ τὴν λόγχην, καὶ ἔτζη χύνει εἰς τὸ ποτήριον αἷμα καὶ ὕδωρ, ὥσπερ ἔῤῥευσαν καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ Χριστοῦ. Extant in Euchologio pag. 902. preces aliquot, ὅταν σταυροῖ ὁ ἱερεὺς πάθος νοσήματος μετὰ τῆς ἁγίας λόγχης, *ad quemvis infirmitatis dolorem sacrâ* (*istâ*) *lanceâ signandum.* Vide XI. tabellam ex his quæ in hoc opere delineantur.

ΛΟΓΧΩΤΟΝ, τὸ χάλκανθον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti.

ΛΟΔΟΛΑ, *Galerita*, avis, Κορυδαλός.

ΛΟΙΠΑΣ, *Reliquum*, *Reliquarium.* Glossæ Græc. Lat. Λοιπὰ, *Reliqua*, *Reliquarium.* Λοιπάς, *Reliquarium.* Suidas: λοιπὰς, καὶ λοιπαδάριον. Glossæ Lat. Gr. *Reliquarium*, ἔκθεσις λοιπάδος. Apophthegmata Patrum in Abrahamo num.3. ὕπαγε, πρῶτον ποίησον τὰ γεγραμμένα, καὶ τότε ἔρχη, καὶ γράφω σοι καὶ τὴν λοιπάδα. Novella Justiniani 147.in Inscript. ὥστε τὰς ὀφειλομένας τὰς λοιπάδας τοῖς Ἐπάρχοις, ἢ τῶν Λαργιτιόνων, — συγχωρεῖσθαι ἐν παντὶ εἴδει, &c. Vide Gloss.med.Lat.in *Reliquum.*

ΛΟΙΠΟΝΕΘΕΣ, Λοιπὸν, τὸ Λοιπὸν, *Igitur*, *Quocirca*, Τοιγαροῦν, οὖν, &c. Historia Apollonij Tyrij:

> Μένεται τὸ λοιπονεθὲς ὥς τε πῶς νὰ γυρίσεις.

Alibi:

> Λέγει τὸ λοιπονεθὲς ἔπαρ νὰ γιατρεύσεις.

Occurrit ibi non semel.

ΛΟΚΕΤ, *Obex*, Gallis *Lochet*, *Verroüil*, Venetis *Luchetto*, quæ vox Italis etiam *Catenatium* sonat. Occurrit in Assisis MSS.Regni Hierosolymitani. Locum vide in Χαρτίερης.

ΛΟΚΟΤΗΝΙΝ. Vide in Ὁλοκότινον.

ΛΟΚΟΥΣΤΑ, *Locusta*, apud Alexandrum Trallianum lib.7. cap.2. ἢ ἀστακοῦ, ἢ λοκούστας, ἢ τῶν λεγομένων καραβίδων.

ΛΟΛΟΥΔΙΟΝ. Vide in Λουλοῦδι.

ΛΟΝΤΑΡΟΠΟΥΛΛΟΝ, *Leo.* Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Καὶ ὡς τὸ λονταρόπουλλον που πεινᾷ τὸ κεντάει,
> Καὶ περιστὰ μανίονται, καὶ πλέο ξαγριομένο.

Vide Λεοντάριον.

ΛΟΡΘΑ, *Recta*, pro ὀλόρθα.

ΛΟΡΙΟΝ. Vide in Λῶρος.

ΛΟΣΤΑΡΙ, *Penula*, *Gausape*, φαινόλιον, ἀμφίμαλλον.

ΛΟΣΤΟΣ, *Pala ferrea*, Hieronymo Germano.

ΛΟΤΖΑ, *Sors*, Gallis *Lot.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Ἴδε τὸ πῶς σ' ἔσωσεν ἡ μοῖρα σου Σαχλήκη;
> Εἰς ποίαν κόρτην καθίσε, κεὶς ποίαν λότζαν ἦσε.

ΛΟΤΤΕΣ, *Scrofa*, *Porca.* Glossæ Græcobarb. αἱ χοῖροι, αἱ σκρόφες, αἱ λότῖες.

ΛΟΥΒΙΟΝ, *Lobium*, *Dolichum*, *Lathyrum*, Leguminis species. Lexicon MS. Cyrilli: Δολοχὸν, λουβίον;

λϐίον, φασῦλιν. Vide Ruellium lib. 2. cap. 37. initio: & infrà in Φασῦλιν.

ΛΟΥ´ΔΟΣ, *Ludus*, *Arena*, *Amphitheatrum*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Λῦδα, τὰ παίγνια, παρὰ Ῥωμαίοις. Pæanius seu Capito Lycius in Metaphrasi Eutropij lib. 6. *Effracto Capua ludo*, ὀρύξαντες τὸ μονομαχικὸν θέατρον. Idem lib. 8. *in Ludo*: ἐν μονομαχικῷ σαδίῳ. Clemens lib. 5. Constitut. Apost. cap. 1. εἴ τις Χεισιανὸς, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χεισοῦ, καὶ τὴν εἰς τὸν Θεὸν ἀγάπην καὶ πίστιν, καταχριθῆ ὑπὸ ἀσεβῶν εἰς λοῦδον, ἢ θηρία ἢ μέταλλον, μὴ παρίδητε αὐτόν. Vetus Inscriptio apud Gruter. CCCXXV. I. T. ΑΙΛΙΟC ΑCΚΛΗΠΙΑΔΗC. CΕΒΑCΤΟΥ. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟC. ΙΑΤΡΟC. ΛΟΥΔ. ΜΑΤ. ΧΕΙΡ. Id est *Ludi Matutini*, de quo eædem Inscriptiones, & vetera Kalendaria. Martialis lib. 10. Epigr. 25.

In matutina nuper spectatus arena
Mutius, &c.

Vide leg. 2. Cod. Th. de Spectaculis, & Libanium Orat. de Vinctis, pag. 62.

Λυδάριοι, *Ludarij*, *Gladiatores*, iidem qui *Confectores*, de quibus suprà in V. Κομφάκτωρ. Acta SS. Tarachi, Probi & Andronici cap. 10. ὡς δὲ ἐπλήθη αὐτοῖς ὁ καιρὸς τῆς Θέας, καὶ τὸ τῆς ἡμέρας μέτρον λοιπὸν ὑπεχώρει, πολλῶν πεπλωκότων ἀνθρώπων, τοῦτο μὲν ἐκ τῶν σφαγιαθέντων ὑπὸ λυδαρίων μαχαίρᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων ἀναιρεθέντων. Infrà: ἐκέλευσεν μαχαιροφόρους τῶν λυδαρίων εἰσελθεῖν, καὶ ἀποσφάττειν τοὺς ἁγίους.

Λυδεμπιστής, videtur esse *qui Ludis publicis exhibendis præfectus est*, tametsi hanc vocem variè explicant Glossæ veteres. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Λυδεμπιστὴς, ὁ ἄρχων τῶν παιγνίων. (al. παιγνιδίων) λοῦδα γὰρ τὰ παίγνια τοῖς Ῥωμαίοις. Ubi Phavorinus habet λοῦδοι. Aliud Gloss. Cod. 2392. Λυδεμπιστὴς ἑρμηνεύεται ὁ διακοσειστὴς, ἤγουν ὁ παρθενοφθόρος, λοῦδοι γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις, ἡ φθορά. Denique Lexicon Stephani: Λυδεμπιστὴς, Ἀρρητοποιός. Clemens Constit. Apost. lib. 8. cap. 32. τῶν ἐπὶ σκηνῆς ἐάν τις προσέῃ ἀνὴρ, ἢ γυνὴ, ἢ ἡνίοχος, ἢ μονομάχος, ἢ σαδιοδρόμος, ἢ λυδεμπιστὴς, ἢ ὀλυμπικὸς, ἢ χοραύλης, — ἢ παυσάσθωσαν, ἢ ἀποβαλλέσθωσαν.

Λυδοτρόφος, Μονομαχοτρόφος, Ἐπιστάτης μονομάχων, in Glossis Lat. Gr. Glossæ Græco-Lat. Λυδοτρόφος, *Lanista*. Ubi Salmasius ad Flori lib. 3. cap. 20 emendat Λυδιοτρόφος, quippe, ut ait, *Ludij* sunt Gladiatores, μονομάχοι, ita ut Λυδιοτρόφος sit, qui *Ludios* instituit. Vide eundem in Hist. Augusta p. 151. 328. Idem fortè qui Λυδεμπιστής.

ΛΟΥΘΟΥΝΑ´ΡΙΑ, *Panucula*, morbus de quo in Gloss. med. Lat. Constantinus Asecretis in Viatico MS. cap. περὶ πανούκλων. Τὰ λυθυνάρια γίνονται ἀπὸ αἵματος παχέως φθοροποιοῦ, &c.

ΛΟΥΚΑ´ΝΙΚΟΝ, *Lucanica*, *Tucetum*, ἀλλᾶς. Corona pretiosa: Λυκάνικα, *Farcimen*, Ἀλλᾶς. Glossæ MSS. ἀλλᾶς, ἀλλάντιον, τὸ λυκανικόν.

ΛΟΥΛΑ´ΚΗΝ, *Limonium*, *Scolymus*, herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 14. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. κυνόγλωσσον, καὶ λιμόνιον, τὸ ἄγριον λυλάκην. Glossæ aliæ MS. λιμόνιον, τὸ ἀγριολυλάκη.

ΛΟΥΛΟΥ´ΔΙ, Λυλύδιον, Λόλυδον, Λολύδιον, *Flos*, ἄνθος, λείριον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Καὶ τὰ λυλύδια τ᾽ ἄμορφα τὴν γῆν καλοσόλησαν.

Et lib. 5.

Εἰς λολύδια ἔμορφα πῦ προσέφερνε τὸ ἔαρ.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἄνθη καὶ ῥόδα, καὶ μυρσίναις, πασύλογα λολύδια.

Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Τὰ παιδία μὲν ἡ αἱ κόραι ἔλαβον λύλυδα καὶ ἄνθη.

Georgius Contares lib. 7. Hist. Athenar. ἐχάριζάν τυ σεφάνυς κατασκευασμένους ἀπὸ ἄνθη καὶ λολύδια διάφορα.

Λυλυδίζειν, *Florere*, *in florem erumpere*, θάλλειν, ἀνθεῖν, βρυάζειν. Λυλυδιασμένος, *Floridus*, *Efflorescens*, ἀνθηρὸς, λειριόεις.

Μεγαλόλυδον, Βυφθαλμον, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. 1177. cujus Flores, inquit Ruellius lib. 1. cap. 11. oculorum orbem imitantur, crocis Anthemide majoribus.

ΛΟΥ´ΜΑ, *Balneum*, apud Codinum in Orig. Constantinopol. n. 98. 99. 132. & Maximum Cythæreum Episc. in Synax. 31. Aug.

ΛΟΥΜΒΡΙ´ΚΙ, ἔντερα, ἤτοι σκώληκες, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ: *Lumbrici*.

ΛΟΥ´ΜΙΞ, *Rumex*, τὸ λάπαθον, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. Vide Salmasium ad Plin. pag. 1284.

ΛΟΥΜΠΑ´ΡΔΑ Vide in Βυμβάρδα.

ΛΟΥΜΠΑ´ΡΔΙΝ. Cod. Reg. MS. 618. fol. 287. v. τὸ πυ σχηματίσης ὑδραργύρυ. Καὶ θὲς τὰ ἐν κλάσματι χύτρας ἐν τῇ καμίνῳ, καὶ θὲς λυμπάρδιν ὀλίγην, καὶ γίνεται ἄσημος ἐκλεκτος. Occurrit ibi rursum.

ΛΟΥΜΠΟΥ´ΝΙ, *Lupinum*, Θερμὸς, λυπινάριον. Maximus Cythæreus in Synax. 9. Novembr. in S. Matrona: τρεφομένη μὲ λυμπύνια καὶ ἀγριολάχανα. Et 18. Febr. ἔτρωγε μόνον τὰ φύλλα τῶν λυμπυνίων. Vide Λυπῖνος.

ΛΟΥ´ΝΕΙΝ, *Lavare*. Glossæ Græcobarb. νὰ καθαίρει, νὰ καθαρίζει, νὰ λένει, νὰ λύει, νὰ πλυνίσκει.

ΛΟΥΝΟΥ´Σ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Τότες για σφάλματα λυνῦ, ὄχι διαδικά μυ.

Idem lib. 10.

Καὶ δόκαν τὰ σαλπίγγια μὲ ὀριασμοὺς μεγάλυς,
Πυ εὔγλαν ἀπὸ λυνὺς τὺς συγγενεῖς καὶ φίλυς.

Et lib. 12.

Ἀπάνω σὸ κορμίσυ γὰρ ἡ ὀργίτης ἠθελέλθη,
Οὐχὶ σεκένυς ὁ λυνὸς ὁ πῦσε σὺ δοσμένη.

Videtur formata vox ex ὅλος νὸς, sumíque adverbialiter, ut apud Italos *Totalmente*.

ΛΟΥ´ΠΑ, *Lupa*, *Meretrix*. Eustathius Odyss. χ. εἰ δὲ καὶ λύπα ἡ αὐτὴ, ὅπερ ἐστὶν Ἰταλικῶς λύκαινα, διὰ τὸ ἁρπακτικόν. Et Odyss. ω. Ῥῶμος δηλαδὴ καὶ Ῥωμύλος, οὓς ἐθήλασε λύκαινα, ἣ παρὰ Ἰταλιώταις λῦπα· ὃ δὴ ὄνομα μετῆκται ἀσείως εἰς ἑταιρίδων προσηγορίαν.

ΛΟΥ´ΠΗΣ, Ἅρπης, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. Portius: *Milvus*, *Milvius*, λύπης, πυλὶ, ἰκτὶν, ἰκτῖνος. Etymologic. Magn. & Phavorinus: Ἴκτινα, λέγυσι τὴν λεγομένην λύπην. Herodiani Epimerismi MSS. Ἰκτῖνος, ὁ λύπης. Achmes Onirocrit. cap. 291. ὁ λύπης εἰς πρόσωπον τῶν σρατιώτυ ἐνδόξυ καὶ λωποδύτυ κρίνεται· ἐὰν ἴδη τις ὅτι κατέσχε λύπην, ἢ ἔσφαζεν αὐτ᾽ εὑρήσει ἄνδρα τοιῦτον ἀναιδῆ, καὶ πατάξει αὐτόν. Deinde ait exilem esse hujus avis usum in venatione. Ubi Interpres *Lupem* vertit: rectiùs *Milvum*, quomodo etiam Etymologicum Suidæ.

Λυπῖνος, *Lupinus*. Glossæ Cyrilli: Θερμίων, Λυπίνων. Theophanes an. 3. Copronymi: καὶ ἐγένετο δὲ λιμὸς ἰσχυρὸς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πραθῆναι τὸν μόδιον τῆς κριθῆς νομίσματα δώδεκα, τῶν δὲ κέγχυ καὶ τῶν λυπίνυ νομίσματα ὀκτώ. Nonus de Morbor. curat. cap. 1. λυπίνων ἀπόζεμα σμῆξας σμῆχε.

Λυπινάριον, eâdem notione. Suidas: Λυπινάρια, εἶδος ὀσπρίυ, ἃ θερμὺς καλῦσιν. Glossæ MSS. Reg. θερμὰ, τὰ λυπινάρια. Lexicon Nicomedis MS. Γλύπισι λυπινάροια. Basilius in Exercit. Grammat. Moschopulus pag. 10. & Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. habent, Θέρμια, τὰ λυπινάρια. Ita etiam in Epimerismis

mis Herodiani MSS. Occurrit apud Achmetem Onirocrit. cap.206. & in Orneosophio pag.212. 219. 223. 224. &c.

Λȣμπινάριον, scribitur apud Myrepsum sect. de Drosatis cap.5. & Agapium in Geoponico cap.10. 179. Vide Λȣμπένι.

ΛΟΥΠΟΥΛΗ, *Lupulus*, seu *Lupus Salictarius*, de quo Ruellius lib.2. cap.141. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. λȣπȣλὴ, τὸ βόλάνι, ὁπȣ̃ σπῖρα ἀπε ὁδηγήτρια. Fortè herba quæ nascitur prope ædem Deiparæ, quam Ὁδηγητρίαν vocabant, de qua pluribus egimus in Constantinopoli Christiana lib.4.

ΛΟΎΠΠΑ. Scribit Auctor Chronici Alexandrini ubi de Seditione Victoriatorum, post interfectum Hypatium, ejus sepulchro appositam hanc inscriptionem: ἐνθάδε κατάκειται ὁ βασιλεὺς τῆς Λȣ́ππας. cujus quidem vocis vim nemo hactenus videtur assecutus: nisi *Lupam* Remi & Romuli altricem spectaverint, ac proinde Romam Urbem, cujus ille Rex appellatus fuerit, vel certè Βασιλεὺς Ῥωμαίων. Vide Λύπη.

ΛΟΥΡἸ, Λȣρὶν, *Lorum*, *Corrigia*, ἱμάς. Glossæ Græcobarb. Ἀγωγεὺς, καὶ ὁ λῶρος, τὸ λȣρίν. Historia MS. Belisarij:

Στρέψατο τὸ σακκȣ́λιν σȣ, καὶ σφίξε τὸ λȣ́ριν σȣ.

Agapius in Geoponico cap.154. ἔπαρε κομμάτι δέρματι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τῆς γαδάρȣ, κάμετο ὡσὰν λȣρὶ, νὰ τὸ ζώνεται ὁ ἀσθενὴς κατάσαρκα. Vide Λῶρον.

Λȣρόποδες, *Loripedes*, *Claudicantes*, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap.13.

ΛΟΥΡΊΚΙΟΝ. Vide Λωρίκιον.

ΛΟΥΣΌΡΙΟΝ, *Navis Lusoria*, de qua egimus in Gloss.med.Lat.in V. *Lusoria*. Epiphanius in Orat. Anchor. ὁ Ἀντίνοος ὁ ἐν Ἀντινόȣ κεκηδευμένος, καὶ σὺν λȣσορίῳ πλοίῳ κείμενος, ὑπὸ Ἀδριανȣ̃ ὕτως καλεῖται.

ΛΟΥ̃ΣΤΡΟΝ, *Lustrum*. Scribit Scaliger in Canonibus Isagogicis p.179. 2. Edit. in Nummis legi, Λ.Β. & Λ.Γ. hásque voces significare λȣ́στρῳ δευτέρῳ, τρίτῳ. Alij volunt λυκάβαντα.

ΛΟΎΤΖΙΚΑ, Λȣ́τζικας. Vide in Λύζιγκας.

ΛΟΎΤΖΟ, *Lupus marinus*, Piscis. Agapius in Geoponico cap. 160. τὸ ὀξύγγι τȣ̃ λȣ́τζȣ. Adde c.229. Vide in Ζαργάνη.

ΛΟΥΤΉΡ, Λȣτήριον, *Baptisterium*: λȣτήριον τȣ̃ βαπτίσματος, Samonæ in Disceptat. de Sacramento altaris. Nicephorus Constantinopol. 1. Edit. p.116. καὶ πλῆθος θορυβηθὲν σπȣδῇ πρὸς τὸν λȣτῆρα τῆς ἐκκλησίας ἠθροίζετο. Joan. Damascenus Orat. in Caballinum pag.685. πάλιν εἰσάγεις αὐτὸν (Gentilem) ἐν τῷ λȣτηρίῳ τȣ̃ βαπτίσματος, καὶ ὁρᾷ ἐκεῖνος ὕδωρ μόνον ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας. Theophanes an. 10. Rhinotmeti: τὸ δὲ πλῆθος τῆς πόλεως θορυβηθὲν, σπȣδῇ εἰς τὸ λȣτῆρα τῆς ἐκκλησίας ἠθροίσθη. Concilium Nicænum II. pag.37. Edit. Labbei: καὶ ἐλθόντες ἐν τῷ λȣτῆρι τῆς ἁγίας καθολικῆς ἐκκλησίας, &c. Anonymus de S. Sophia pag. 247. τὸ δὲ ἐπίπεδον τȣ̃ ναȣ̃, καὶ οἱ τέσσαρες νάρθηκες, καὶ ὁ Λȣτὴρ, καὶ τὰ πέριξ αὐτȣ̃, ὑπῆρχον οἰκήματα Δαμιανȣ̃ Πατρικίȣ. Constantinus Manasses:

Εἰς τὸν ναὸν τὸν ἱερὸν μετὰ κραυγῆς εὐφήμȣ,
Ἀπάγȣσι, καὶ τῷ λȣτρῷ τῷ θείῳ τελȣ̃σι.

Vide Euchologium Goari pag.453. Ita *Balnei* voce λȣτῆρα, seu *Baptisterium* videtur intellexisse Anastasius in S.Liberio: *Persecutio magna fuit in Urbe Romana, ita ut Clerici & Sacerdotes neque in Ecclesias, neque in balnea haberent introitum.*

ΛΟΎΤΡΑ, pro Λίτρα. Symeon Cabasilas in Epist. apud Crusium pag. 462. de Atheniensibus hodiernis; καὶ ἀντὶ τȣ̃ σὺ (λέγȣσι) σȣ̃· καὶ πορεύȣ, σȣ̃ζε, καὶ λίτραν, λȣ́τραν.

ΛΟΥΤΡΆΡΗΣ, *Balneator*, *Balnearius*, Λȣτροχόος. Glossæ MSS. in Plutum Aristophanis: ἀλλ' ὁ βαλανεὺς, καὶ ὁ λȣτράρης.

ΛΟΥΤΡΙΚΊΖΕΣΘΑΙ, *Lavari in Balneo*. Prochoprodromus MS.

- Αὐτὸς μικρὸς ȣ̓δὲν ἴδεν τȣ̃ λȣτρȣ̃ τὸ καλόφλιν,
Καὶ τώρα λȣτρικίζεται τρίτον τὴν ἑβδομάδα.

ΛΟΥΤΡΟΒΟΕΙΌ, *Trapetum*, Ἐλαιοτριβεῖον.

ΛΟΥΤΡΌΝ πνευματικὸν, *Lavacrum spiritale*, Baptismus in Concilio Nicæno I. Can.2.

ΛΟΥ̃ΧΟΣ, apud Evagrium lib.6. cap.14. Edit. Genev. sed legendum λόχος, ut in Editione Valesiana. *Cohors*.

ΛΟΦΆ, *Merces*, *Præmium*. Vox Turcica, ut videtur. Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1522. ἔφη ὁ Σȣλτὰν Σολαϊμάνης, ὅτι ἐὰν βασιλεύσω, δόσω σοι λοφὰν ὅσον θέλεις. Infrà: ἦλθεν δὲ ὁ Ἑβραῖος, καὶ αἰτήσας τὴν λοφὰν κατὰ τὸ ἰδιόγραφον τȣ̃ αὐθέντȣ, &c.

ΛΟΧΕΊΑΙ *Deiparæ*, seu Ἐπιλόχεια, interdicuntur in Synodo Trullana Can.79. Ea verò celebrabant postridie Natalis Christi, coctâ similâ sibi invicem impertitâ, προφάσει δῆθεν λοχειῶν τῆς ἀχράντȣ παρθενομήτορος. Adde Matth. Blastarem lit K. cap.8.

ΛΌΧΛΟΜΟΣ. Vide in Χλωμός.

ΛΟΧΟΧΌΡΟΝ, *Media penna in caudâ accipitris*. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracos. c.4. καὶ ἐὰν ἔχῃ σκέπον λοχοχόρον, ἤγȣν πτερὸν τῆς ȣ̓ρᾶς αὐτȣ̃ τὸ μέσον.

ΛΌΧΡΥΣΟΣ, pro ὁλόχρυσος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

Ἄρματα, σκῆπτρα, λόχρυσα ῥȣ̃χα, χρυσαῖς κορόναις.

Infrà:

Τὴν τέφραν τȣ̃ς ἐβάνασι μετήρησι μεγάλην,
Εἰς σεντόκια λόχρυσα, καὶ φέρνασι με ταύταις.

ΛΥΓΈΑ, pro λύγος, *Salix*. Eustathius περὶ λύγȣ· λέγεται δὲ λυγέα ἰδιωτικῶς.

ΛΥΓΚΙΌ, *Singultus*, λύγξ, λυγμός. Vide Λύξιγκας.

ΛΥΓΝΌΣ, *Subtilis*. Corona pretiosa: Λυγνὸ, *Subtile*, Λεπτὸν. Vide Λιγνός.

ΛΎΕΙΝ, *Iejunium solvere*. Synod. Trullana Can.29. ὁρίζομεν ἀποστολικαῖς καὶ πατρικαῖς ἑπόμενοι παραδόσεσι, μὴ δεῖν ἐν Τεσσαρακοστῇ τῇ ὑστεραίᾳ ἑβδομάδι τὴν πέμπτην λύειν, καὶ ὅλην τὴν τεσσαρακοστὴν ἀτιμάζειν.

Ἀπολύειν. Epiphanius in Hæresi Aërianorum: ποίαν τε ἡμέραν ἄγειν, πῶς τε ἀπολύειν ἐπὶ τὴν ἐπιφώσκȣσαν κυριακὴν φανερόν ἐστι. Utitur etiam in expositione fidei Catholicæ: ὅτε ἀπολύει περὶ τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων κλαγγήν.

Διαλύειν. Canon Pœnitentialis S. Joannis Chrysostomi nomen præferens MS. ἐάν τις μίαν ἐν τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ, ἢ νηστεύει ἀπὸ τὸ Πάσχα μέχρι τὴν ν. χρὴ δὲ διαλύειν τὴν Κυριακήν.

Ἐπιλύειν, eâdem notione, apud Eusebium lib.5. Hist.Eccl.cap.23. τὰς τῶν ἀσιτιῶν ἐπιλύσεις. Infrà: ὡς μὴ δ' ἑτέρᾳ προσήκειν παρὰ τὴν τῆς Ἀναστάσεως τȣ̃ Σωτῆρος ἡμῶν ἡμέρᾳ τὰς νηστείας ἐπιλύεσθαι.

Καταλύειν, eodem significatu. Apophthegmata Patrum in Arsenio num.24. ταχύτερον κατάλυε, ἵνα καὶ σινάξιν σȣ βάλῃς, καὶ τȣ̃ ὕδατός σȣ μεταλάβῃς· εἰ δὲ μήγε, ταχέως ἔχει τὸ σῶμά σȣ ἀσθενῆσαι. Germanus Patr. Constantinopol. Homil. in primam Dominicam Jejunior. πολλὰ κατὰ τὴν συνήθη πάλιν ὥραν ἐσθίεις, νηστείας τȣ̃το κατάλυσις. Gregorius Protosyncellus contra Marcum Ephesium: καὶ τȣ̃ κανόνος λέγοντος τὰς παρασκευὰς πάσας νηστεύειν, ὑμεῖς καταλύομεν ὅσας δῆτα καταλύομεν. Adde Balsamonem resp. 52.

Καταλύσεις τῆς νηστείας, apud Monachos, variæ erant statis diebus: quædam enim dicebantur καταλύσεις οἴνȣ καὶ ἐλαίȣ, in quibus vinum & oleum gustare licebat,

licebat, quædam καταλύσεις τοῦ οἴνου μόνου; quædam εἰς ἰχθύας, quædam ad arbitrium, ὥς τις θέλει, quædam denique εἰς πάντα. Ita Adnotatio quædam in Typico S. Sabæ, cum hoc Lemmate: εἴδησις ἐν ποίαις ἡμέραις ποιοῦσιν ἀργίαν οἱ μοναχοὶ, καὶ ἐν ποίαις λύουσι τὴν νηστείαν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ. Deinde sub finem hæc adduntur: χρὴ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι ὅτι τὰς καταλύσεις τῆς νηστείας τὰς ἐν τῇ τῶν ἁγίων μνήμαις δηλουμένας, ἐν τοῖς κοινοβίοις παραλήψονται καὶ καταλύουσιν· αἱ δὲ Λαῦραι, καὶ πάντες οἱ καθ' ἑαυτοὺς ζῶντες φυλάττειν καὶ νηστεύειν ὀφείλουσι, καὶ εἰς μονὰς, τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καταλύειν· ἴσως δὲ εἰ βούλονται καὶ τὴν Πεντηκοστὴν, καὶ τὸ Δωδεκαήμερον, εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον μόνον. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typ. cap. 41. cap. 39. ἐν τῇ τραπέζῃ καταλύομεν ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, καταλύοντες καὶ οἶνον. Cap. 42. καταλυόμενοι οἶνον μόνον. Vide Antholog. ult. Febr. Nicolaus Patr. Constantinopolit. ad Anastasium Hegumenum montis Sina:

> Τὰς ἑορτὰς λέγομεν, δεσποτικὰς οἱ πάντες,
> Καὶ λύομεν οἱ ἅπαντες εἰς βρῶσίν τε καὶ πόσιν.

Infrà:

> Ὀψάριον καὶ ἔλαιον κατάλυε καὶ μόνον,
> Εἰ δὲ γε θέλεις, καὶ τυρὸν οὐδέν μοι διαφέρει.

Rursum:

> Τὴν νηστείαν κατάλυε εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον.

Joannes Jejunator in Pœnitentiali pag. 89. εἰ δὲ οἱ προαιροῦνται τέως τρίτην καὶ πέμπτην μόνον καταλύειν, ἐκείνους μὲν ὀψαρίου, τούτους δὲ ἐλαίου. Suprà διαλύειν dixit. Vide Notas Cotelerii ad Clement. p. 258.

Λύεσθαι, *Vagari*, *Errare*, Πλανᾶσθαι.

ΛΥΙΣΘΗ, Ægyptiis, *Smilax aspera*, apud Interpol. Dioscor. cap. 726.

ΛΥΚΑΔΟΥΡΟΣ, Accipitris species, Græc. ἰχθυῶν, nostris, *Milan*. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 11.

ΛΥΚΟΚΡΑΝΙΤΑΙ, Pisidiæ populi, quorum meminit Justinianus in Nov. 24. cap. 1. ut & Procopius lib. 3. de Bello Goth. & Theophanes an. 2. ejusdem Justiniani, sic appellati quòd circa montem habitarent, qui Λύκου κρανα vocabatur.

ΛΥΚΟΝ, *Hyoscyamus*, seu *Apollinaris*, frutex, de quo Ruellius lib. 3. cap. 107. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. MS. 848. Ὑπεκυσὶς, ἤτοι ὑοσκύαμον ἄγριον, τὸ παρά τινων λεγόμενον λύκον, τὸ φυόμενον ἐν τοῖς φα... Vide Λύκος.

ΛΥΚΟΠΑΝΘΗΡΟΙ, *Thoes*, *Varij lupi*. Glossæ Oppiani, Θῶες, λυκοπάνθηροι. Vide Eustathium sub fin. Iliad. κ.

ΛΥΚΟΠΕΤΡΙΑΝΟΙ, Massaliani Hæretici, cujus appellationis rationem describunt Anathematismi ex Cod. Cæsareo apud Lambecium lib. 3. Πέτρῳ τῷ ἀρχηγῷ τῆς τῶν Μασσαλιανῶν, ἤτοι Λυκοπετριανῶν, καὶ Φουνδαϊτῶν, καὶ Βογομίλων αἱρέσεως, τῷ Χριστὸν ἑαυτὸν ἀποκαλέσαντι, καὶ μετὰ θάνατον ἀναστήσεσθαι ἐπαγγειλαμένῳ, Λυκοπέτρῳ δὲ διὰ τοῦτο ἐπονομασθέντι, ὅτι λίθοις δικαίως διὰ τὰς ἀπαίρους αὐτοῦ μαγγανείας καταχωσθεὶς, ὑπέσχετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας τοῖς πονηροῖς αὐτοῦ συμμύσταις ἀναστήσεσθαι, καὶ προσκαθημένας αὐτοῖς τῷ βδελυρῷ αὐτοῦ λειψάνῳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὡς Λύκος ἐν αὐτῷ δαίμων ἐφάνη τῆς σορῷ τῶν λίθων ἐξερχόμενος, ἀνάθεμα.

ΛΥΚΟΡΝΙΟΝ, *Unicornis*, Gallis *Licorne*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 164. λεοντάρι ἐμάχετον μὲ ἀγριόχοιρον, καὶ τὰ λυκόρνια ἐστεκαν, καὶ ἐθωροῦσαν τὴν μάχην ποῖος θέλει πέσει, &c.

ΛΥΚΟΣ, vinculi genus. Apsyrtus Hippiatr. lib. 2. cap. 74. καὶ δεσμεύειν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἅμματι τῷ λεγομένῳ λύκῳ. καὶ τηρεῖν ὀρθὸν ἡμέρας μ'. Hierocles: πλασίγγια τε προσθεὶς, ὡς ἔθος, δεσμὰ ἐξ ἑκατέρου μέρους ἅμματι τῷ καλουμένῳ λύκῳ.

ΛΥΚΟΣ, machina bellica, Vegetio *Lupus* etiam dicta: Harpagonis nempe species, quâ arietes avertuntur aut suspenduntur, ita ut impetum non habeant feriendi. Describitur à Procopio lib. 1. de Bello Gotth. cap. 21. Extr. Vide Gloss. med. Lat. in *Lupus*.

ΛΥΚΟΣ, *Orobanche*, *Cauliculus*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 360. & Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 18. Vide Λύκον.

ΛΥΚΟΣΕΜΦΥΛΛΟΝ, *Limonium*, apud Interpolat. Dioscor. c. 598. Λύκου καρδία, Prophetis, apud eundem.

ΛΥΚΟΥΣΤΑ, *Locusta*. Alexander Trallianus lib. 7. ἡ ἀστακοῦ, ἢ λυκούστας ἢ τῶν λεγομένων καραβίδων. Id porro Glossema videtur, cùm *Locusta* & καραβίδες idem sint.

ΛΥΚΟΣΚΥΤΑΛΙΟΝ, *Sesamoides magnum*, apud Interpolat. Dioscor. c. 734.

ΛΥΚΟΦΡΥΞ, *Artemisia*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 534.

ΛΥΚΟΧΡΟΟΣ, color lupinæ pellis colorem referens. Eustathius Il. κ. p. 689. ἡ περὶ τὸ λυκέη ἐοικέναι, τουτέστι λύκου δορᾷ· τεφρώδης γὰρ ἡ λυκέη, καὶ οὐκ ἄκρατον ἔχει τὸ μέλαν· εἰς τοῦτο δὲ συντελεῖ τι καὶ ἡ παρὰ τοῖς πολλοῖς ἰδιωτικῶς λεγομένη λυκόχροος βαφή.

ΛΥΜΗ, *Elaphoboscum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 485.

ΛΥΞΙΓΓΑΣ, *Singultus*, apud Portium.

Λύτζικας, eâdem notione. Joannes Jatrosophista MS. cap. 188. πρὸς τὸν λεγόμενον λύτζικαν, πῶς κλόζον. Vide in Κλόζος.

ΛΥΠΕΙΝ, esse in luctu, apud Codinum de Offic. cap. 11. n. 1.

ΛΥΠΗ, *Lupa*, *Scortum*. Vide in Πολιτική.

ΛΥΠΗΝΑΡΙΟΝ. Vide in Λυπινάριον.

ΛΥΣΑΛΑΝΘΗ, τὸ βούγλωσσον, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. *Buglossum*.

ΛΥΣΑΜΑΜΟΥΔΗΣ, Λυσαμαμοῦδα. Vide in Μαΐμου.

ΛΥΣΕΝΤΕΡΙΑ, pro Δυσεντερία, apud Malaxum in Hist. Patr. Constantinopol. p. 134.

ΛΥΣΣΤΑΖΕΙΝ, *Rabie furere*, λυττᾶν. Λυσιασμὸς, *Rabies*, λύσσα, λύττα, μανία. Λυσσάρης, *Rabidus*, Λυσσώδης, in Corona pretiosa.

ΛΥΣΕΙΣ, *Rescripta*, & *Responsa Imperatorum ad quæsita seu* ὑπομνήσεις *Judicum*. Ejusmodi extat lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 132. ὑπόμνησις Joannis Thracesij Curopalatæ & Drungarij vigiliæ post promulgatam ab Alexio Comneno Imp. Novellam de Sponsalibus, eidem Imperatori oblata de ambiguitate quadam super hac enata: quam subsequitur λύσις τοῦ βασιλέως κυρίου Ἀλεξίου, ἐπικυροῦσα τὴν προεγονυῖαν παρ' αὐτοῦ νεαρὰν περὶ τοῦ γάμου, &c. In Rationali Peræquatorum ejusdem Alexij MS. hæc leguntur. Τὰ ἴσα τῶν ὑπομνήσεων τῶν γεγονότων Γενικῶν τότε Τζιρίθου κυροῦ Ἰωάννου, καὶ τοῦ Σπανοπούλου κυροῦ Γεωργίου, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐπὶ ταύταις ἐξενεχθεισῶν προσκυνητῶν βασιλικῶν λύσεων. Bulla aurea ejusdem Alexij, apud Annam Comnenam lib. 3. pag. 84. εἶναι γὰρ ἂν λύσεις παρ' αὐτῆς (matris) ἀποφανθήσονται, ἢ καὶ προστάξεις ἔγγραφοι ἢ ἄγραφοι, κἂν εὔλογοι, κἂν ἀνεύλογοι, σφραγῖδα φέρουσαι αὐτῆς, τὴν Μεταμόρφωσιν καὶ τὴν Κοίμησιν, ὡς αὐτῆς τῆς βασιλείας μου λογισθήσονται. Nov. 1. Manuëlis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. εἴτε ἐν χρυσοβούλλοις λόγοις, διαφόρων βασιλέων, εἴτε ἐν σιγιλλίοις, εἴτε ἐν ἁπλαῖς προστάξεσιν, εἴτε ἐν λύσεσιν, εἴτε ἐν πρακτικοῖς ὑποσκάζον, &c. Zonaras in Zoe & Theodora: καὶ ζητήσεις δικῶν, καὶ λύσεις δημοσίων ἀμφισβητήσεων, &c. Vide Balsamon. ad Nomocan. Photij tit. 9. cap. 1.

Λύσις, *Reconciliatio Ecclesiæ*. Extat in Euchologio

Goari pag.619. ἀκολυθία ἐπὶ λύσεως τῶ ὑπὸ αἱρετικῶν μιανθέντ۞. Vide Ἄνοιξις.

ΛΥΣΟΠΟΡΤΑ, *Ludicri species*, *apud Emesenos*. Vita MS. S.Symeonis propter Christum Sali: ἦσαν γδ πάλιν ποτὲ τινὲς ἔξωθεν τ̃ πόλεως τρέχοντες λυσόπορτα, ὧν εἷς ὑπῆρχεν ὁ ὑιὸς τ̃ κυρȣ̃ Ἰωάννȣ τ̃ φίλȣ αὐτȣ̃.

ΛΥΤΆΡΙ, *Lorum quo canis venaticus alligatur*: Gallis, *Lesse*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Φαρὶν ἐκαβαλίκδυσεν, καὶ εὐάςαν κ̀ ἱεράκιν,
Καὶ ὀπίσω ἠκολȣ́θει τὸν σκυλὶν μὲ τὸ λυτάριν.

ΛΥΤΟΥΡΓΕΙ͂Ν, pro Λειτȣργεῖν. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.4.

——— Τῷ δ' Ἀπόλλωνι δ' εὔχȣ
Ὅταν ςρέψῃς εἰς τ̃ οἶκον, μίαν ἐξαίσιον θυσίαν,
Νὰ τ̃ λυτȣργήσεις τότε, &c.

Glossæ ad eandem Iliadem: θυσία, ἤτον ὡς ἂν λυτȣργία.

ΛΥΤΡΏΝΕΙΝ, *Redimere*, *Liberare*, ἀπολυτρȣ̃ν, ἐκπριᾶϑαι. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Μίαν λύπλω δὲν λυτρώνεται, καὶ δεύτερη ἔρχεται.

ΛΎΧΕΙΝ, *Lingere*, Λιχμάζειν, in Corona pretiosa.

ΛΥΧΝΙΚΌΝ, *Lucernarium*, *Lucernariæ preces*, Prima pars vespertini Officij, cùm scilicet accenduntur lucernæ, seu περὶ λύχνων ἀφάς, apud Procopium lib.2. de Bello Vandalico cap. 15. & alios: Ἑσπερινὴ εὐχὴ, S.Basilio Epist.187. Ἐπιλύχνιος εὐχαριςία, eidem ad Amphilochium: Λυχνικὴ ὑμνολογία, in Vita S.Bacchi Jun. Martyris pag.67. αἱ ἐν τ̃ λυχναψίαις εὐχαὶ, apud Socratem lib.5. Hist. Eccl. cap.22. ἐπιλύχνιοι ὧραι, apud Evagrium lib.2. Hist. Eccl.cap.13. Προσφώνησις ἐπιλύχνι۞, apud Clementem lib.8. Constit. Apost. cap.36. Ἐπιλύχνιος ψαλμός, εὐχαριςία, cap.35. 37. Λυχνικοὶ ὕμνοι in Euchologio Goari pag.641. & apud Theodorum Paphensem in Vita S.Spiridonis MS. λύχνȣ ἀφὴ, in Actis S.Maximi Conf.num.6. pag.35. Acclamatio Plebis in Concil. Constantinopol. sub Mena: τὴν σωαξιν κήρυξον, τὸ λυχνικὸν ἔσω πείσον. Synodus Trullana Can. 90. μηδένα γόνυ κλίνειν μέχρι τ̃ ἐφεξῆς μετὰ τὴν κυριακὴν ἑσπέρας, καθ' ἣν μετὰ τὴν ἐν τῷ λυχνικῷ εἴσοδον αὖθις τὰ γόνατα κάμπτοντες ὅτω τὰς εὐχὰς τῷ Κυρίῳ προσάγομεν. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num.93. μετὰ ἢ τὴν τροφὴν μικρὸν καθευδήσας, ἐπεὶ γέγονεν τ̃ Λυχνικȣ̃ καιρὸς, κ̀ δὴ ὀφείλοντος αὐτȣ̃ παραγγεῖλαι εἰς τὴν ἑσπερινὴν λειτȣργίαν, &c. Ex quibus patet vocem λειτȣργίαν ἑσπερινὴν, apud Theodoritum lib.4. Hist.cap.14.non esse Sacrificium Missæ vespertinum, uti vult Henricus Valesius, cùm vox λειτȣργία generica sit pro quovis Officio Ecclesiastico. Idem Eustathius num.95. Κυριακȣ̃ ἢ τότε πληρωσαντ۞ τὴν τ̃ Λυχνικȣ̃ λιτανείαν, καὶ εἰπόντ۞, Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σȣ, δεόμεθά σȣ, Κύριε, ἐπάκȣσον καὶ ἐλέησον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Sabæ MS. cap.60. ἀπὸ μὲν τ̃ τ̃ Λυχνικῶν ἀπολύσεως ὥρας ἐννάτης, &c. Vita S. Nili Jun. pag.166. ἀναχωρισάντων τείνων ἐκείνων, κ̀ τ̃ ὥρας τ̃ λυχνικȣ̃ καταλαβȣ́σης, &c. Miracula S.Georgij Mart. num.25. μετὰ τὴν τ̃ λυχνικȣ̃ ψαλμῳδίαν, &c. Vetus Pœnitential. Græc. ἐάν τις ἐγείρεται τ̃ τραπέζης ἄνευ γνώμης τ̃ ἀρχιμανδρίτȣ, ςηκέτω εἰς προσευχὴν ἕως τ̃ λυχνικȣ̃. Λυχνικȣ̃ meminerunt præterea Palladius in Hist. Lausiaca cap. 38. Euchlog. pag. 2. 357. 840. 845. Nomocanon Cotelerianus num.224. &c. Unde verò fluxerit ut in Λυχνικȣ̃ Officio canatur Hymnus, Φῶς ἱλαρὸν, &c. recitat Anonymus apud Allatium de Opinat. Græcor.num. 30. qui quidem in Cod. Regio vocatur Antigenes, qui hunc revocat ad *Sacrum ignem*, quo in die Sabbati Sancti lucernæ ad Sacrum Christi sepulchrum sub vesperam accendebantur, de quo pluribus egimus in Gloss.med. Lat. in V. *Ignis sacer*. Illud prætereà consule in V. *Lucernarium*, & Notas nostras ad Alexiadem.

Λυχνοκαΐα, idem quod Λυχνικόν. Institutio Hegumeni, in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archierat. pag. 580. πρῶτα μὲν σωήθη δοξολογίαν καὶ αἴνεσιν ἀναπέμπων κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν μετὰ τ̃ ὑποτετασμένων μοναχῶν, ὄρθρον καὶ λυχνοκαΐαν, κ̀ τὰς ἁρμοζȣ́σας ὥρας, &c.

ΛΥΧΝΙΤΆΡΙΟΝ, Λυχνίτης, *Lychnites* lapis, de quo Plinius lib.37. cap.8. & Psellus de Lapidib. pag.353. vel *Carbunculus*, uti appellatur à Marcello Empirico, quâ postremâ notione videtur usurpasse Anonymus de Templo S.Sophiæ pag. 258. ubi de Ambone: εἶχε ἢ κ̀ τȣ̃ελον χρυσȣ̃ν μετὰ μαργαριταρίων, καὶ λυχνιταρίων, καὶ σμαράγδων· ὁ ἢ ςαυρὸς τ̃ Ἄμβων۞ ἔςενε χρυσίȣ λίτρας ρ. εἶχε ἢ καὶ ςισὰ καὶ λυχνίτας σωὶ μαργαριταρίων ἀπηδοτȣ̃. Achmes Onirocrit. cap.247. de Corona: εἰ ἢ ἦν ἐξ ἐρυθρῶν, ἤτοι λυχνιτῶν, &c. Nicetas in Joan. Comn. num.8. πρὸς ἢ τȣ́των ςαυρὸν εἰς χεῖρας δεξάμεν۞, πάγκαλόν τι χρῆμα, κ̀ ξενίζον τῇ θέα, λυχνίτῃ λίθῳ κεκολλημένον, &c. Michaël Choniates in Orat. funebri ejusdem Nicetæ fratris, ex Edit.Lat. pag.365. *Velut sumptuosiores quidam margaritarij uniones*, *Smaragdos*, *Lychnitásque magno pretio comparatos*, *inde domum asportabant*. Sed addubitari potest, an vox λυχνίτης, Lychnitem, seu Carbunculum sonet, apud eundem Codinum, pag. seq. θυμιατήρια ὁλόχρυσα διὰ λίθων λς'. λυχνίτας τ'. ἐχȣ́σας ςαθμὸν ἀνὰ λιτρῶν μ. πολυκάνδηλα κ̀ βοτρύδια τȣ̃τε ἄμβων۞ κ̀ τ̃ βήματ۞. Ubi fortè λυχνῖται nihil fuerint aliud quàm λύχνοι, in æde pendentes. Anonymus de Tinctura lapidum, MS. ἐπὶ ἢ νυκτοφανȣ̃ς τε κ̀ θαλασσοβαφȣ̃ς ὀνομαζομένȣ λυχνίτȣ, &c. Elogium S.Pantaleonis:

Ἦλθεν πρὸς αὐτ̃ τ̃ ποθȣ́μενον νέον,
Λάμποντα, μαρμαίροντα λυχνίτȣ δίκλω.

Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. δηλοῖ ἢ κ̀ λίθȣς τȣ̀ς κοκκίνȣς, οἷον ἄνθρακας, λυχνίτας, κ̀ τȣ̀ς μέσον λευκȣ̃ κ̀ μέλαν۞. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Ἡ ἄλλη εἰς τὸ κεφαλὴν τȣ, κ̀ ἄλλη ςεφάνιν εἶχεν,
Κόκκινα λυχνιτάρια νὰ τρέξεν ὡς ἡ φλόγα.

Rursum:

Θεωρῶ τὸ δακτυλίδιν σȣ λυχνιταροδημένον.

Vide Maussacum ad Plutarchum de Fluminib. in Hydaspe, ubi multa de Lychnite.

ΛΩΒΟΊ, ut plerisque placet, dicuntur recentioribus Græcis Scriptoribus, qui Latinis *Leprosi*: tametsi hac voce *Mutilati* generatim intelligi possint, ut apud Palladium in Hist. Lausiaca: καὶ δείκνυσιν αὐτῇ ἠκρωτηριασμένας γυναῖκας, λελωβημένας ὄψεις ἐχȣ́σας,&c. At in nostra Constantinopoli Christ. lib.4. cap.9. §.17. ex Zonara docuimus ita appellari τȣ̀ς τὰ σώματα λελωβημένȣς ἐκ τ̃ νόσȣ τ̃ ἱερᾶς, κ̀ τȣ̀ς λελεπρωμένȣς. Regio enim morbo lepra intelligitur, ut est observatum ab Henrico Valesio ad Eusebij Hist. Eccl.lib.6. cap.9. Neque fortè aliter Theodoritus lib.4. Hist.c.19. ὁ ἢ Βασιλεὺς ὅτως ἠγάσθη τ̃ ἄνδρα, ὡς κ̀ χωρία κάλλιςα, ὧν εἶχεν αὐτόθι, τοῖς ὑπ' αὐτȣ̃ φροντιζομένοις δωρήσασθαι πένησιν, οἱ τὸ σῶμα ἅπαν λελωβημένοι, πλεῖον۞ ὅτι μάλιςα θεραπείας προσδέονται. Ita λελωβημένοι, in Apophthegmat. Patr. in Agathone n.30. & in Carióne num. 2. intelliguntur. Synaxaria in S.Zodeco 31. Decembr. διεῖχεν αὐτ̃ ὡς τ̃ νόσον τοῖς λελωβημένοις λέπρας οἰώμενος. Nomocanon Cotelerianus

 num.94.

num. 94. Πρεσβύτερ☉ κυτζὸς, ἢ λωβὸς, ἢ κυφὸς, &c. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 96. de Orphanotrophio: καὶ ἐτύπωσαν ἀναπαύεϑς τοὺς λωβοὺς ἐκεῖσε, καὶ σιτηρέσιον λαμβάνειν. Vide Theophanem an. 1. Valentis, & Cedrenum pag. 319. & 399.

Λωβοτροφεῖον, *Leprosorum domicilium*, τὸ τῶν λωβῶν γηροκομεῖον, Cedreno an. 14. Mauricij, πτωχεῖον τῶν λελωβημένων, Palladio in Hist. Lausiaca cap. 5. Libellus Ischyrionis Diaconi Alexandrini, in Concilio Calchedon. Act. 3. pag. 404. καὶ ἐγκλείομαι ἐν ἑνὶ ξενῶσι τῶν λελωβημένων. Vide Scylitz. pag. 752. De Lobotrophio Constantinopolitano plura diximus in Constantinopoli Christiana.

Λωβεία, ἡ νόσος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. Λώβη, apud Cedrenum & Zonaram in Constantino M. *Lepra.*

ΛΩΔΙΞ, *Lodix*. Arrianus in Periplo Maris Erythræi: καὶ ὀθόνιον, καὶ ἀβόλλαι, καὶ λώδικες οὐ πολλαὶ, ἁπλοῖ τε καὶ ἐντόπιοι.

Λωδίκιον, eâdem notione. Epiphanius contra Meletianos: καταπέτασμα αὐτὸς ὁ Πέτρ☉ ἐποίησε μέσον τῆς φυλακῆς, ἱμάτιον ἐκπετάσας, τουτέστι λωδίκιον, εἴτε οὖν πάλλιον.

ΛΩΛΟΣ, *Stultus, Stolidus*, Ἀνόητ☉, μωρός. Glossæ Græcobarb. Ἀνσίφρων, λωλὸς, πελλὸς, μωρός. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, ex Codic. MS.

Ἀμὴ θορεῖς τὸν λωλὸν, καὶ κρίμαν εἰς ἄλλο κρίμα
Βάλη γομάρη πάνω του, κ' εἰς κεφαλὴν κλίμα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. πολλοὶ ἄνθρωποι εἶναι τόσον πολλὰ λωλοὶ, &c. Ubi Cod. Gr. ἀλόγιστοι præfert. Λωλὰ, *Stultè, Stolidè*, Ἀνοήτως, ἀβούλως. Vide Maximum Cythær. 22. Jul.

Λωλάδα, Λωλάρα, Λωλία, *Stultitia, Dementia*, Μανία, ἀφροσύνη. Glossæ Græcobarb. Ἀβελτερία, μωρία, λωλάρα, πελλάρα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Αὔειον γιαμοὺ θέλων βαλθῇ μετὰ πολλῆς λωλίας.

Et lib. 3.

Καὶ με λολίαν ἐδιέβηκεν ἐκεῖ σὸ παρεθύρη.

Vide in Φλαρία.

Λωλαίνειν, Λωλανίσκειν, Λωλαίνεσθαι, *Stultè agere, Insanire*, Μωραίνειν, ἠλιθιάζειν. Eædem Glossæ: Μωραίνειν, νὰ μωραίνῃ, νὰ λωλαίνει, νὰ πελλάνει, νὰ γίνῃ μωρός. Rursum: Μωρίζει, ἀφρομίζει, λωλανίσκῃ, πελλανίσκει.

ΛΩΟΣ, *Augustus mensis*. Suidas, & alij.

ΛΩΡΙΚΑΤΙΩΝ, *Loricatio, Opus tectorium*. Eclog. 2. Basilic. ὡς ἐστι τὰ χλωροφόρα γήδια, καὶ τὰ ἀνάβρυτα ὕδατα, καὶ αἱ μαρμαρώσεις, καὶ αἱ λωρικατίωνες, καὶ αἱ ζωγραφίαι. Vide Gloss. med. Lat. in *Loricare*.

ΛΩΡΙΚΗ, *Lorica*. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit. 17. §. 4. ἐπαίρειν τὸν στρατιώτην ἐξαιρέτως τὸ ἱππάριον αὐτοῦ, σὺν τῷ σελλοχαλίνῳ, καὶ τὸ ἅρμα αὐτοῦ, καὶ ἐὰν, ὡς εἰκὸς, ἐπεκτήσατο λωρίκην, καὶ μόνον. Vita MS. S. Theodori Sycеotæ: καὶ βαλτηρίαν σιδηρᾶν ἔχησαν σταυρὸν, καὶ λωρίκην ἐπάνω τοῦ τραχήλου αὐτοῦ λιτρῶν ν'.

Λωρίκιον, eâdem notione. Epimerismi Herodiani MSS. θώραξ, τὸ λωρίκιον. Glossæ Gr. MSS. Reg. Cod. 1673. θωράκι☉, λωρεκὶς πολεμικοῦ. Suidas: Μανδύας, εἶδ☉ ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λωρίκιον. Justinianus in Nov. 85. cap. 4. τὰς λεγομένας ζάβας ἤτοι λωρίκια. Theophanes an. 17. Heraclij: ἔλαβον τὰ λωρίκια καὶ τὰς κασίδας αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἅρματα. Infrà: καὶ τὸ λωρίκιον αὐτοῦ ὁλόχρυσον ἔλαβον. Adde pag. 324. Auctor incertus post eundem: πάντες γὰρ τὰ ἅρματα καὶ λωρίκια ἔρριψαν εἰς τὴν ὁδόν. Achmes cap. 156. ἢ εὕρε θώρακα ἤτοι λωρίκιον, Ita cap. 249. Constantinus in Tact. pag. 10. λωρίκια μέχρις ἀστραγάλων ἀνασυρόμενα διὰ λωρίων καὶ κρικελίων· ἐχέτωσαν δὲ τὰ λωρίκια θηκάεια δερματινὰ, &c. Eadem habet Leo cap. 5. §. 4. cap. 6. num. 35. cap. 18. §. 50. Laonicus lib. 9. pag. 309. Edit. Genev. de Alanis: ποιοῦντες λωρίκια ἐξαίρετα.

Λωρίκιον, *Lorica, Muri munimentum*. Lexic. MS. Cyrilli: θωρακίοις, προμαχῶσιν, ἢ λωρικίοις. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1707. θωρακίοις, προμαχῶσι, δρυφάκτοις, ἢ λωρικίοις μέχρι μέν τιν☉ ὑποπλησιότες τοῖς θωρακιδίοις ἠρέμουν. Vide Gloss. med. Lat. in *Lorica*.

Λωρικαμὸς. Nicetas in Manuële lib. 5. ἄλλοι αὐτῶν ἀμφιάσμενα μετὰ κεφαλαρέων καὶ σαγισμάτων λωρικαμῶν. Id est *cum sagis, quæ vicem Loricæ præstant*, cujusmodi sunt *Gambezones*, de quibus fusè egimus in Gloss. med. Lat.

Λωρικάτ☉, *Loricatus*, *Loricâ armatus*. Theophanes pag. 331. Νωτοφύλακες μέχρι τῶν εἴκοσι χιλίων ἀπέμειναν ἐχόντων ἀνὰ ἑκατὸν λωρικάτων πρὸς τὸ ταῦτα φυλάττειν. Leonis Tactica cap. 15. §. 9. πάντως δὲ χρήσιμόν ἐστι τὸ πολλοὺς λωρικάτους καὶ καταφράκτους φαίνεσθαι τοῖς πολιορκουμένοις. Apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 51. occurrit nescio quis Constantinus λωρικάτ☉. Vide Gloss. med. Lat. in *Loricatus*.

Λουρίκιον, idem quod Λωρίκιον. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. Μανδύας, εἶδ☉ ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λουρίκιον. Auctor Etymologici: λέγεται δὲ θώραξ τὸ ὅπλον, ὁ σιδηροῦς χιτὼν, ὅπερ ἐστι λουρίκιον. Lexicon MS. Cyrilli: θώραξ, λουρίκιον, πύργ☉, χιτὼν, σῶμα, στῆθ☉. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Μάλιστα τὸ λουρίκη του ἦτον ὁλοχρυσάφη.

Idem lib. 11.

Καὶ τὶς ἐθώειες καιέκλεν κουράτζες καὶ λουρίκια.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Λουρίκια μάλλο κάμασι τὰ δέρχου ἀγριώμενοι.

Λουρικάτ☉, *Loricatus*, apud Theophanem an. 5. Justiniani: ἦλθεν δὲ ἀπὸ φλαβιανὸν νεώτεροι Πράσινοι διακόσιοι λουρικάτοι.

Ἐπιλωρίκιον, Ἐπιλουρίκιον, *Tunica Loricæ superinjecta*, Gallis *Cotte d'Armes*. Joannes Tzetzes ad Hesiodi ἔργ. β'. pag. mihi 158. χιτὼν καὶ φᾶρ☉ ἐστι τὸ διεσχισμένον ἱμάτιον, ὁ καλοῦμεν ἐπιλωρίκιν. Leo in Tacticis cap. 5. §. 4. ἐπιλωρικὰ ἱμάτια, κλιβάνια σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης. cap. 6. num. 4. ἔχειν δὲ καὶ ἐπιλωρίκια, ὅτε χρεία, ἐπενδυόμενα. Adde num. 26. Constantinus in Tactic. pag. 11. ἐπιλωρίκια καὶ ἱμάτια κλιβάνια σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ ἄλλης ὕλης. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa: καὶ ῥάπτεται περὶ ἐπιλωρίκια, καὶ καμαλαύκια παχέα, εἰ δεήσει, ἀντὶ κασσιδίου. Ἐπιλουρίκιν, & ἐπιλουρίκιον, apud Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 4. num. 27. cap. 6. num. 18. 35. cap. 17. num. 53. Vide Dissertat. 1. ad Joinvillam.

Ἐπιλωρικοφόροι, in Novella Nicephori Phocæ de Militibus, &c. ἐπεὶ τὰ τῶν κλιβανοφόρων καὶ ἐπιλωρικοφόρων κίνησιν ἔλαβε.

ΛΩΡΟΣ, *Lorum*. Gloss. Gr. Lat. Λῶρ☉, *Havena*, seu *Habena*. Moeris Atticista MS. ἱμονιὰ, Ἀττ. ἱμὰς, ὁ λῶρ☉, Ἑλλ. Philemon in Lexico Technologico MS. Τελαμὼν, ὁ λῶρ☉ τῆς ἀσπίδ☉. Porphyrius de Spiritibus. ἱμὰς, ὁ λῶρ☉. Lexicon MS. Cyrilli, Moschopulus & Auctor Etymologici: ἱμάντες, λῶροι. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. & Suidas: ἀορτὴρ, ὁ λῶρ☉, ἐν ᾧ τὸ ξίφ☉ κρέμαται. Rursum: ἐωία, τὰ λῶρα· ἐωίας χαλινοῦ, λώρου. Basilius de Exercit. Gram. κεσὸς, ὁ κεντητὸς λῶρ☉. Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. v. 352. ἱμάσθλη, λῶρον. Scholiastes MS. Æschyli in Persis: ἔστι δὲ σκαλμὸς, τὰ ἐν τῷ χείλει τῆς νεὼς ἐν οἷς αἱ κῶπαι δέδενται· τροπωτὴρ δὲ ὁ λῶρ☉ δι' οὗ δεσμεύονται. Mauricius Homil. 42. τέως μὲν λώροις αὐτὸ βασανίζει. Martyrium MS. S. Julianæ, καὶ καλεπτὴν ἐπῆγε τῇ γυναικὶ τὴν βάσανον· ἢ γὰρ ὠμοῖς λώροις ἐκ τεσσάρων διατεθεῖσα νεύροις μὲν ξηροῖς, λύσοις δὲ χλωροῖς ἐπὶ πολύ τε αὐτὴν καὶ σφόδρα πολλῶν

λῶν τύπ]εσθαι. Andreas Cretensis in Encomio S. Georgij Mart. num. 10. καθάπερ τὰ ἀγχνῆ τῶν μειρακίων οἱ παιδεῦται, λώρυς ἐπανατεινόμενοι. Utuntur passim Scriptores. Zacharias Pap. lib. 2. Dialog. cap. 31. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit. 28. §. 5. Michaël Attaliates in Synopsi tit. 85. Martyrolog. Basilij 29. Maij in S.Theodosia, Anonymus in Rhetoricam Aristotelis, pag. 48. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij cap. 31. Auctor Etymologici in Σκῦλιναι, Suidas in Αἰγυεὺς, & Αναφορεὺς, Symeon Logotheta in Michaële & Theodora num. 1. &c.

Λωρίον, idem quod Λῶρος. S.Chrysostomus Orat. in XL. Martyr. & Auctor Etymologici Σφαιρωτὴρ, τὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγόμενον λωρίον. Vide Photium Cod. 274. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. Σφαιρωτὴρ, σανδάλιον γυναίκιον, κόμμα, λωρίον. Glossæ aliæ: ζινίκιον, τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος. Leonis Imp. Tactica cap. 5. §. 4. & cap. 6. §. 2. ζάβας τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων ἀνασυρομένας διὰ λωρίων καὶ κρικελλίων. Germanus in Mystagogia pag. 150. Edit. Morelli: τὰ λωρία τοῦ στιχαρίου εἰσὶ τὰ ἐν τῇ χειρὶ ἐμφαίνοντα τὸν δεσμὸν τοῦ Χριστοῦ. Nicetas Græcobarb. in Andronico lib. 2. ἀπὸ δὲ τοῦ γονάτων μέχρι καὶ τῶν ποδῶν ἐνετυλιγμένον ἀστρον πανον μετὰ λωρίων, ἕως κατωθεν γονατιζόμενον. Adde eundem Leonem cap. 18. §. 83. Constantinum in Tactic. pag. 13. Mauricium lib. 1. cap. 2. Nonum de Curat. morb. cap. 122. Euchologium pag. 545. &c.

Λῶσειν, apud Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 31. lib. 3. cap. 13. 20.

Λωρίζειν, *Loris cædere*. Vita MS. S. Symeonis Sali: εὗρεν αὐτὸν ὅτι ἐβάσαζεν αὐτὸν μια πρεισαμένη, καὶ ἄλλη ἐλώριζεν αὐτόν.

Λωρολόμος, *Coriarius*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 930. & Suidas: σκυλοτόμος, σκυλεὺς, λωροτόμος. Hesychius σκυλοτόμος, λωροτόμος. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ῥάδαμνος, κλάδος καὶ βλαστὸς, σκυτοτόμος, λωροτόμος.

Sic in Cod. Reg.

Λωροτομεῖν, *Pellem in lora dissecare*. Martyrium S.Basilij Presbyteri num. 15. διὰ τοῦτο κελεύει τὸ ἐμὸν κράτος λωροτομεῖσθαι σε ἀπὸ τοῦ σώματός σου ἡμερισίως λώρυς ἑπτά. Et num. 16. καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἔλαβεν ἕνα ἀπὸ τῶν ἐκτεμνηθέντων λώρων τοῦ σώματος αὐτοῦ, καὶ ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰυλιανοῦ.

Ζυγόλωρον, *Lorum jugi*. Proclus in Hesiodi opera & dies lib. 2. πρὸς τῷ ῥυμῷ τῆς ἁμάξης ἐξέδραμεν· ὅθεν πολλοὶ ἀλώπεκα ταύτην φασὶ τὸ ζυγόλωρον ἐσθίουσαν.

Λωρόσακον, Λωρόσοκκον. Tactica Leonis Imp. cap. 6. §. 10. εἰς δὲ τὰς σέλλας δύο σκάλας σιδηρᾶς, καὶ λωρόσακον (Checus legit λωρόσοκον) καὶ πέδικλον, καὶ σελοπούγγιον; &c. Ubi Constantinus in Tacticis pag. 15. εἰς δὲ τὰς σέλλας ἔχωσαν αἱ δύο σκάλαι σιδηραῖ, καὶ λωρόσοκκον, καὶ πέδικλον, καὶ σελοπούγγιον. Idem infrà eâdem pag. σελοπούγγια μεγάλα, πυρεκβόλα καὶ ὕσχας, λωρόσοκκα, πέδικλα σελλωαῖα σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν. Mauricius lib. 1. cap. 2. ἔχειν δὲ εἰς τὰς σέλλας σκάλας σιδηρᾶς δύο, λωρόσοκον, πέδικλον, σελοπούγγιν. Ita rursum λωρόσοκκα habet Leo cap. 5. §. 4. ubi tamen Checus *Lorosacca* vertit. Meursius *Soccum loro adstrictum* hisce locis interpretatur: ego verò malim *Soccum & Lora*, id est una cum loris suis, intelligi: nam Græci recentiores ita duas voces solent conjungere.

ΛΩΡΟΣ, vestis Consularis & Imperatoria, in *Lori* formam, quæ reliquæ vesti imponebatur, uti eam descripsimus in Gloss. med. Lat. in *Lorum*, & in Dissert. de Impp. Constantinopol. nomismatibus n. 6. de qua videtur intelligẽdus Synesius in Orat. de Regno p. 16. ὑμῖν δὲ οὐδὲ χιτὼν οὗτος ἀπόχρῶν· οὐ γὰρ εἰσιτητὴ εἰς τοὺς ὁμοτίμων τὸ βουλευτήριον, οὔτε ἀρχαιριαζόντων, οὔτε ἐπ' ἄλλῳ τῷ συνεδριαζόντων, ἣν μὴ δὲ πέπλον τοιοῦτον εἰσπορεύλισθε. Ubi agit de veste Consulari, quæ hac tempestate in usu erat, & quam *Lorum* vocabant. Leo Grammaticus in Basilio pag. 472. τοῦ Βασιλέως ἐν τῷ αὐτοῦ καινισμῷ λῶρον φορέσαντος, καὶ χρήματα πολλὰ δόντος, &c. Symeon Logotheta in Theophilo num. 5. ἐκαινούργησε δὲ καὶ τὰς Βασιλικὰς στολὰς, τούς τε λώρους, καὶ τὰ λοιπὰ χρυσοϋφαντα κατασκευάσας. Ubi Georgius Hamartolus in Chr. MS. κατασκευάσας τοὺς λεγομένους λώρους. Perperam verò pro capitis tegumento *Lorum* usurpari putavit Balsamon in Meditat. de Patr. Constantinopol. pag. 451. οὔτε γὰρ τῷ τῆς Βασιλείας λώρῳ κατὰ τὸ τοῦ ἁγίου Κωνσαντίνου νομιζόμενον θέσπισμα κατασέφεται, &c. Idem de Chartophylace pag. 461. διὸ καὶ ὁ μέγας ἅγιος Κύριλλος ὁ Πάπας Ἀλεξανδρείας, ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοῦν λῶρον περιβέβληται, ὅτε τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου προΐστατο. Infrà: καὶ πάντων ἀπερικαλύπτων ἱερουργούντων μετὰ τοῦ αὐτοῦ λώρου τὴν κεφαλὴν καλυπτόμενος καὶ διοριζόμενον μετὰ χρυσοπάστου λώρου τὴν τοῦ ἁγίου Σιλβέστρου κεφαλὴν, καὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἀρχιερέων τῆς Ῥώμης κατακαλύνεσθαι: ubi fascias illas esse putavit quibus caput ambiebatur, quemadmodum Turci hodierni *Turbanis* suis caput involvunt & tegunt, quod procul est à vero. Neque enim Constantinus M. ejusmodi tegumento caput unquam texit, quod ille Silvestro concesserit, sed *Lorum*, quod & ὠμοφόριον in Donatione Constantini appellatur, quódque collum & brachia ambiebat, uti pluribus locis laudatis docuimus: hîc quippe λῶρος & ὠμοφόριον idem videntur, cùm & à Corona capitis distinguantur, apud eundem Balsamon. ad tit. 8. Nomocan. cap. 1. Ubi hanc Donationem descripsit: ἐπ' ἐκεῖνα δὲ καὶ τὸ διάδημα ἤτοι τὸν σέφανον τῆς κεφαλῆς ἡμῶν, ἅμα καὶ τὸν λῶρον καὶ τὸ ὠμοφόριον, ὅπερ περικυκλεῖ τὸν βασιλικὸν τράχηλον, ἅμα δὲ καὶ πορφύραν χλαμύδα, καὶ χιτῶνα κόκκινον, &c. Proinde graviter hallucinatur cùm addit: διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ὀψοδόπισθε γινομέναις προελεύσεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς θείαις τούτων ἱερτελεσίαις, διὰ βασιλικοῦ λώρου τὴν κεφαλὴν καλύπτεται. Similiter errat Balsamon in iis quæ recitat de Alexandrino Patriarcha, cùm alia quam Λώρου appellatione donetur illius qua caput tegitur, cùm sacra peragit, Calyptra, ἱερὸν, scilicet, ut in hac voce docemus: quod rursum ad Nomocanonis locum laudatum repetit. Illius verba sunt: ἀλλὰ καὶ ὁ κατὰ καιροὺς Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τοῦ παρόντος ἐδικοῦ δικαίου ἐστὶ μετὰ λώρου λειτουργεῖν· ἔλαβε γὰρ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης Κελεστίνου, ὅτε ἡ ἐν Ἐφέσῳ γέγονε σύνοδος κατὰ Νεστορίου· τοῦ γὰρ Κελεστίνου μὴ δυναμένου παρουσιάσαι εἰς Ἔφεσον, καὶ κρῖναι τὸν Νεστόριον, συνέδοξε ἐπιτραπῆναι τὸν ἅγιον Κύριλλον ὑπὸ τοῦ Κελεστίνου προκαθῆσαι, τῆς συνόδου ἀντ' αὐτοῦ. Εἰς οὖν παράστασιν τοῦ ἔχειν αὐτὸν τὸ δίκαιον τοῦ Πάπα Ῥώμης Κελεστίνου, ἐκάθισε μετὰ λώρου, καὶ καθεδίκασε τὸν Νεστόριον· ἔκτοτε οὖν μετὰ τοῦ αὐτοῦ λώρου ἱερουργοῦσι, καὶ προσδεύουσιν οἱ Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας, καὶ αἰτίασιν οὐχ ὑποπτεύουσιν. Neque porrò aliud videtur esse Λῶρος ille, cujus meminit Achmes Onirocrit. cap. 258. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἐφόρει ζώνην ἀπὸ χρυσοῦ, καὶ λίθων, καὶ μαργάρων, ἤτοι λῶρον, εὑρήσει ἐν τῷ μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐξουσίαν μεγίστην, καὶ ὄνομα μέγιστον. Sed & Theophylactus in Acta Apostol. Pallium istud Consulare *Orarij* nomenclatura videtur donasse: τὰ μὲν σουδάρια ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπιβάλλεται, τὰ δὲ σιμικίνθια ἐν ταῖς χερσὶ κατέχουσιν οἱ μὴ δυνάμενοι ὠράρια φορέσαι, οἷοί εἰσιν οἱ φορούντες ὑπατικὰς στολὰς πρὸς τό. Hinc

Λωρωτὸν, *Lorata*, *Virgata vestis*, quam Principum propriam fuisse satis innuit idem Achmes capite 220. περὶ ἱματίων λαρωτῶν· εἰς εὐγενεῖς πρόσωπον, ἢ εἰς εὐδοξίαν, ἢ τῶν χιλιώνων αὐτῶν λωρωτῶν κρίσεις, ἐάν τις ἔβαλεν ἱμάτιον λωρωτὸν ἀσυνήθως,

θως, εὑρήσει εὐφημίαν, καὶ χαρὰν, καὶ εὐδοξίαν. Infrà: λωρωτὸν ἀληθινὸν, λωρωτὰ ἀπὸ μελάξης, & ἀπὸ ἐρίων occurrunt. Vide Tabellam IV. VI. & VII. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Χρυσόλωρος, idem quod Λωρωτὸς, *Loris seu Segmentis aureis distinctus.* Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 10. cap. 10. εἶτα ἐπέθηκαν αὐτῷ ὀθόνην μελαξωτὴν μικρὰν χρυσόλωρον διὰ παντὸς τῆς μήκους, &c.

Χρυσολώρινος, eâdem notione. Anonymus de Inventione S.Stephani: σανδάλια χρυσολώρινα ὑποδεδεμένος.

ΛΩ͂ΡΟΣ, *Fornix, Arcus*, Ἀψίς. Procopius lib. 1. de Ædific. Justin. cap. 1. τῶν ἀψίδων, ὥσπερ ἐμνήσθην ἀρτίως, (λώρους δὲ αὐτὰς οἱ μηχανοποιοὶ ἐπικαλοῦσι) μία τίς, ἡ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιόν ἐστιν, &c.

ΛΩ͂ΡΟΣ, *Vas* sic appellatum. Glossæ Gr. MSS. Reg. Cod. 2062. ἀμφορίσκος, ὁ λῶρος, ἔστι δὲ καὶ ἀγγεῖον.

ΛΩ͂ΤΑΞ, *Mendicus, Prodigus.* Eustathius ad Iliad. β. καὶ δηλοῖ (λῶτος) καλαμίσκον τινα, ἐξ ὧν καὶ λώταξ, ὁ περὶ τοιοῦτον λωτὸν πονούμενος. Glossæ MSS. & Phavorinus: Λώταξ, ὁ λῃστὴς, ἢ ὁ μύρα ἀλειφόμενος, ἢ ὁ καταδαπανῶν ἐν τοῖς αἰσχροῖς τὸν βίον αὐτοῦ, ὡς ὁ πόρνος, καὶ ὁ ἀνδρόγυνος, ἢ ὁ αὐλητής. Chrysostomus Homil. 13. ad Ephesios: οὐχ ὁρᾷς τούτους τοὺς προσαίτας, οὓς λώτακας ἡμῖν ἔθος καλεῖν. Occurrit etiam in Clementis Constitut. Apostol. lib. 8. cap. 32. ubi consulendus Eruditus Cotelerius.

ΛΩΤΙΚΆΡΙΟΙ. Manethon Apotelesmaticus MS. δελφὶς δὲ καὶ Σάτυρος ῥαπίδας, κολυμβητὰς, λωτικαρίους. Sed legendum videtur λεκτικαρίους.

ΛΩΦΌΣ. Manuël Malaxus in Chron. MS. p. 653. νὰ ἔχῃ λωφὰ τόσα ἄστρα τὴν ἡμέραν διὰ τὴν ζωοτροφίαν αὐτοῦ.

M.

Ἀ, *Sed, Verùm*, ἀλλὰ, δέ. Ex Italico *Ma.* Occurrit passim apud Panagiotam in Catechismo Russorum, & alios.

ΜΑΒΛΗΣΊΑ. Vide in Μαυλιστής.

ΜΑΒΡΟΝΊΑ, Lesbiis & Phrygibus, herba quam Lemnij & alij Σαρκόφαγον vocant. Vide Bellon. lib. 1. Observ. cap. 26.

ΜΑΒΡΌΣ. Vide in Μαυρός.

ΜΑΓΆΔΙΟΝ, *Pars Lyræ in qua plectrum illiditur*, Hesychius: Μαγάδιον, ὡραῖον κιθάρισμα. Epistola Pselli 88. ex Cod. Reg. εἰ δὲ καὶ αὐτὸ πάρεργον τῆς ἀναβολῆς ἐγένετο, καὶ δὴ μαγάδιον ὑπέθετο τοῖς φθόγγοις, &c. Vide Gloss. med. Latinitat. in *Magade.*

ΜΑΓΆΖΙ, *Apotheca, Armamentarium*, Ἀποθήκη, ὁπλοθήκη. Gall. *Magasin.*

ΜΑΓΆΡΙ, *Utinam*, Εἴθε, αἴθε.

ΜΑΓΑΡΊΖΕΙΝ, *Stercore faciem conspucare, Maculare, Inquinare, Fœdare*, Μιαίνειν, μολύνειν, ἀτιμάζειν. Vide Leunclavium in Pandecte Turcico num. 22. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Ἐμόλυνεν, ἐμαγάρισε. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

> Ἀφ' οὗ Ἐμηλία σκεύθηκεν ὅλον τὸ πρόσωπόν του,
> Ἀπαίμα καὶ κορνιακτὸν ὁλομαγαρισμένον.

Historia MS. Apollonij Tyrij: καὶ τὸ ἐγόρασεν σκύλο μαγαρισμένο.

Μαγαρισία, Μαγάρισις, Μαγάρισμα, *Fœditas, Sordes, Inquinamentum.* Corona pretiosa, Μαγάρισις, *Macula*, Κηλίς. Glossæ Græcobarb. Ἀσέλγεια, πορνεία, ἀκαθαρσία, μιαρία, μαγάρισμα.

Μαγαρίζειν, *In Religione fœdari*, maximè *Agarenorum religionem profiteri, amplecti.* Theophanes an. 2. Leonis Isauri, de Umaro: καὶ μαγαρίζειν τοὺς Χριστιανοὺς ἠνάγκαζεν, καὶ τοὺς μαγαρίζοντας ἀτελεῖς ἐποίει. Adde eundem an. 5. Leonis Chazari. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 485. & Symeon Logotheta num. 22. καὶ μαθὼν ὡς διὰ δόλου τοῦ Σαμωνᾶ ταῦτα αὐτῷ ἐγένοντο, ἀναγκασθεὶς ἐμαγάρισεν, αὐτός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Petrus Chartularius M. Eccl. in Responsis lib. 6. Juris Græco-Rom. ὁ εἰς ἔθνη κρατηθεὶς, καὶ μαγαρίσας, &c. Menologium Basilij 6. Mart. καὶ μετὰ τὰ πολλὰ ταλαιπωρηθῆναι, ἐμβληθέντες τῇ φυλακῇ, ἠναγκάσθησαν μαγαρίσαι. Utuntur passim alij, Continuator Theophanis lib. 3. num. 36. Achmes Onirocrit. cap. 12. Euchologium Goari pag. 882. Acta SS. XLII. Martyr. num. 28. 35. Nomocanon Cotelerianus n. 48. 538. 539. Anonymus de Vulpe & Lupo, Threnus MS. de capta Constantinopoli, &c.

Μαγαρίτης, *Apostata, Saracenicam Religionem amplexus.* Theophanes an. 15. Heraclij: καὶ Κοσμᾶν τινὰ πλησίον αὐτοῦ ἐσῶτα πρόσφυγα Ῥωμαίων μαγαρίτην εἶπεν, &c. An. 4. Constantis: ἐδολοφονήθη Οὔμαρος ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγὸς, —— ὑπό τινος Πέρσου μαγαρίτου. An. 24. Copronymi: καλεσχέθη δὲ καὶ Χριστιανὸς ἀπὸ Χριστιανῶν μαγαρίτης, καὶ πρῶτος τῶν Σκαμαρων. Adde Anonym. Combefisian. in Romano Juniore n. 14.

Μαγαρισμὸς, *Saracenica Religio.* Joannes Jejunator in Orat. de Confessione & Pœnitentia: περὶ παραλοίας, περὶ μαγαρισμοῦ, περὶ μικροφαγίας, &c.

Ἀμαγάριστος, *Impollutus, Intemeratus*, Ἀμίαντος, ἀμόλυντος.

ΜΑΓΓΆΔΙΟΝ. Anonymus de Amoribus Callimachi:

> Καὶ γύρεθεν εὔμορφικὸν μαγγάδιν ὡς κυρτίνας.

ΜΑΓΓΆΝΑ, apud Suidam, & in Glossis Basilic. exponitur, τὸ οἰνηρὸν ἀγγεῖον ἐκ ξύλων κατεσκευασμένον. Idem Suidas: Γαῦλος, ποιμενικὸν ἀγγεῖον, ἢ οἰνηρὸν ἀγγεῖον, ὃ Ῥωμαῖοι καλοῦσι μαγγάναν. Rursum: Μαγγάναν οἱ Ἰταλοὶ ὀνομάζουσιν· ἔστιν δὲ ὁ γαῦλος.

ΜΑΓΓΑΝΕΊΑ, in Lex. MS. ποικιλία ἐκ διαφόρων ὀψαρίων κεκαρυκευμένη. *Dapes ex variis piscibus condita.* Vide Suidam.

ΜΆΓΓΑΝΟΝ, *Machina*: παράδοξόν τι, Suidæ. Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 43. αἰφνίδιον ἐπίσκοπος, ὥσπερ ἐκ μαγγάνου τινὸς, εἰς τὸ μέσον ῥιφθεὶς ἀναφαίνεται. Nicephorus Callist. lib. 9. Hist. Eccl. cap. 9. ὡς ἐκ μαγγάνου τινὸς, ἡ Θεὸς, τὸ λεγόμενον, ἀπὸ μηχανῆς. Zacharias Pap. lib. 4. Dialog. cap. 5. θαῦμα ἦν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ νοὸς οἰκοδομηθῆναι οἶκον, καὶ ἐν πλείστῳ τῷ βάρει τοῦτον ὑψῶσαι, μεγίστους δὲ κίονας ἐν τοῖς μαγγάνοις κρεμάσαι. Ubi Gregorius M. *Pendere magnas in machinis columnas.* Vide Synaxaria in S. Anastasia Romana 29. Octob. & Theophan. an. 13. Constantij.

Μάγανον, pro Μάγγανον, nisi mendum sit apud Macarium

carium, Homil.26. ὁ γὰρ πολύπλοκος διάβολος ἔχων μάγανα, καὶ τρίθυρα, καὶ ποικιλίαν πολλὴν, κατέχει τὰς νομὰς τῆς ψυχῆς, &c.

Μάγγανον, *Sera obex*, *Pessulus*, *Vectis*, Βαλανός. Glossæ MSS. ex Cod.Reg. 2062. Βαλανός ἐστι τὸ εἰς τὸν μόχλον σιδήριον, καλοῦσι μάγγανον. Eadem habent Scholiastæ Thucydidis & Aristophanis, ut & Auctor Etymologici.

Μάγγανον verò propriè appellatur quidquid repellendis fallendisque hostibus solers militum cura comminiscitur. Μάγγανα ἀμυντικὰ πρὸς ἀποτροπὴν τῶν πετροβόλων, apud Mauricium lib.11. Strateg.c.3. Sed & ipsas Machinas oppugnatorias ita præsertim nuncupant Græci recentiores. Glossæ Lat.Gr. *Ballistra*, σφενδόνη, μαγγανὸν πολεμικόν. Auctor Etymologici: ἑλεπόλεις, οἷον τὰ μάγγανα, καὶ μηχανήματα τὰς πόλεις πορθοῦντα. Theophanes an.13. Constantij: ὡς καὶ ἐλεφάντων πλῆθος ἀγαγεῖν ἐπιτηδείων πρὸς συμμαχίαν, καὶ βασιλεῖς μισθωτοὺς, μάγγανά τε παντοῖα. Infrà: ἐκέλευσε τάτε μάγγανα καλῶσαι, &c. Hinc Μάγγανα dictæ ædes Constantinopoli, in quibus asservabantur Machinæ bellicæ, de quibus nos multa in Constantinopoli Christiana. Vide Gloss.med.Lat. in *Manganum*.

Μαγγανικὰ, eâdem notione. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.898. καὶ περὶ ἑσπέραν ἐποίησεν ὀλίγα μαγγανικὰ, καὶ χελώνας ἀπὸ βραχιαλίου, &c. Mox: καὶ πάλιν τῇ ἑξῆς ἐποίησεν πλῆθος μαγγανικῶν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ πολεμηθὲν παρ' αὐτοῦ σωνεγγὺς ἀλλήλων, ὡς ἀναγκασθῆναι τοὺς τῆς πόλεως παμπολλα στῆσαι μαγγανικὰ ἔνδοθεν τοῦ τείχους. Et pag. 906. καὶ ἤγαγον τὰ μαγγανικὰ ἀπὸ τοῦ τείχους ἃ ἦν παραστήσας. Theophanes an. 10. Leonis Isauri: ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος βάλλεται ἀπὸ λίθου ἐκ τοῦ μαγγανικοῦ πεμφθέντος. Et an. 2. Michaëlis Curopalatæ: παραλάβετο Κροῦμμος κατὰ Μεσημβρίας ἐν μηχανήμασι μαγγανικῶν καὶ ἑλεπόλεων. Adde eundem an.6. Justiniani Rhinotmeti pag. 317. & pag. 322. Auctorem incertum post eundem Theophanem pag. 433. 434. Symeonem Logothetam in Leone Armenio num.9. 11. Leonem Imp.in Tactic. cap.6.num.7. 27.cap.14. n.83. cap.20. num.60. &c.

Μαγγανέλλα, *Mangenella*, *Machina bellica minor*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Καὶ παρευθὺς γὰρ ὥρισε ξυλόκαστρα νὰ ποίσουν,
> Καὶ μαγγανέλαις φοβεραῖς, καὶ πύργους, καὶ τραμποῦκα.

Vide Gloss.med.Latin. in *Mangenella*.

Μαγγανιτζάτζα, eâdem notione. Nicetas in Cod. Barbarogr. in Manuële lib.5. num.5. οἱ γὰρ βάρβαροι τοὺς διαπειρωμένους τῶν μηχανημάτων ἔβαλλον ὑψόθεν, καὶ τὸ ἔργον ἀπεκώλυον, βέλη τε νιφάδων ἀφιέντες πυκνότερα, στήσαντές τε ξύλα καὶ μαγγανιτζάτζας.

Μαγγανοτζάγγρα, *Arcubalista*. Vide in Τζάγγρος.

Χειρομάγγανα, *Machina bellica manualis*. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa, τετραρέας, μαγγανικὰ, καὶ τὰς λεγομένας ἠλακάτας, καὶ χειρομάγγανα, &c.

Μαγγανάριος, *Manganarius*, *Machinarum bellicarum artifex*. Hero in παρεκβολαῖς: ἁρμαλοποιοὺς, μηχανοποιοὺς, μαγγαναρίους, ἰατροὺς, χαλκεῖς, σιδηροποιοὺς. Leo in Tactic. cap.5. num.7. Τοξοβαλλίστας ἐμπείρους, μαγγαναρίους, λεπτουργοὺς, χαλκεῖς μετὰ ἐργαλείων αὐτῶν. Adde cap.6.n.27.cap.14. num.116. c.15.num. 36. & Constantinum in Tacticis pag. 12. Vetus Inscriptio apud Reinesium pag.539. FABER LIGNAR. MACHIN. BELL.

Μαγγανάρης, eâdem notione. Theophanes an. 5. Mauricij: εὑρὼν δὲ Βουσᾶν τὸν τῆς πόλεως μαγγανάριον, ἀναλαβὼν αὐτὸν ἐπεράτο.

Μαγγανεία, pro μαγεία. Lexicon MS. Colberteum: Μάγγανον, παράδοξον καὶ ἡ γοητεία, μαγγανεία. Theophanes an.6. Zenonis, καὶ Παμπρέπιον τὸν συγκλητικὸν τὸν ἐπὶ μαγγανείᾳ διαβαλλόμενον. Τὸ κρασὶ μαγγανιζόμενον, in Synaxario Maximi Cythærensis Episc. 27. Martij.

ΜΑΓΓΟΥ͂ΝΑ, Μαγκοῦνα, *Cicuta*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. Κώνειον, τὸ σπέρμα τῆς μαγγούνας. Ita etiam Glossæ aliæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Glossæ aliæ Jatricæ MSS. ex Cod.190.& 1843. Κώνιον, ἡ μαγκοῦνα. Anonymus Jatricus ex Cod.Reg. 945. fol.62. μαγγούνας σπόρον, καὶ τοῦ γλυκυρίζου σπόρον, &c. Alius Anonymus MS. Botanicus: Κώνιον, ὁ τὰς μαγκούνας σπόρος.

ΜΑΓΓΥΡΆΝΑ, Myrepso de Antidotis c.485. ex MS. ex Edito verò 491. *Majorana*, fortè, inquit Fuchsius.

ΜΑΓΕΙΡΙΝΌΣ, *Coquus*, Μάγειρος.

Μαγερεύειν, *Coquinare*, *Escas coquere*, μαγειρεύειν, ὀψοποιεῖσθαι. Glossæ MSS. ex Cod. Reg.1673. ἥψησεν, ἐμαγείρευσεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ: ἠνάγκαζέ τε μαγειρεύειν τοῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ συλλογῆς ἕνεκεν μανεθίων ἐξερχομένοις. Syntipas MS. ἀπέρχομαι εἰς τὸ χωράφιον, καὶ σὺ ἄρτι μαγείρευσον τι, καὶ φέρε μοι ἔξω νὰ φάγω. Mox: καὶ τὸ μὲν μαγείρευμα μετὰ τοῦ τζυκαλίου ἐκόμιζε. Achmes Onirocrit. cap. 206. ἐὰν δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἤσθιεν ἐξ αὐτοῦ μαγειρευμένα. Adde cap.209. 242. Nicetas Græcobarb. MS. de Statu Urb. num.5. καὶ ποικιλίας βρωμάτων μαγειρεύοντες ἔτρωγον. Liber Jatricus MS. ex eod. Cod. Reg. λαβὼν ὀρνίθιον λιπαρὸν, καὶ μαγείρευψας αὐτὰ μετὰ ἀρωμάτων, &c. Agapius Cretensis in Geoponico cap.59. ὁμοίως καὶ ὅσα μαγειρεύονται ὀγλίγορα. Mox: πρῶτε τὸ μαγειρευτὸ κρέας πρῶτον, ἔπειτα τὸ ὀπτόν. Ita Μαγειρευτὰ ἐδέσματα, in Typico MS. τῆς Κεχαριτωμένης, cap.47. Vide Georgium Contarem in Hist.Athenar. pag.126.

Μαγέρεμα, *Pulmentum*, *Iusculum*, *jus pulmentarium*, ὄψον, ζωμὸς, προσφάγιον. Hesychius: ἑψὸν, μαγείρευμα. Corona pretiosa: Μαγέρεμα, *Ferculum*, Ἔδεσμα. Idem Agapius cap.7. μοίραζε δὲ εἰς τρία μερτικὰ τὸ χωράφιον, τὸ ἕνα τρίτον σπέρνε σιτάριον, τὸ ἄλλο μαγερέματα, καὶ τὸ ἄλλο γ'. ἄφινε ἄσπερον. Adde cap.10. Μαγέρευμα, apud eundem cap.188. 204. Nicetas MS. in Murtzuphlo: καὶ φοβηθεὶς μήπως φαρμακευθῶσι, καὶ ὡς μαγείρευμα γένηται τοῖς ἐχθροῖς, &c.

Μαγειρεία, Μαγειριά, *Caro cocta*. Glossæ MSS. in Batrachom. Homeri: ἐδέσμασι, μαγειρίαις. Achmes Onirocrit. cap.42. ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι τρώγει λιπαρὰν μαγειρίαν, καὶ πίνῃ τὸν ζωμὸν, &c. Prochoprodromus MS.

> Ψωμὴν, κράσιν πληθυντικὴν, καὶ τὴν μαγειρίαν,

Typicum MS. suprà laudatum cap.45. μηδὲ τῶν μοναχῶν τις αἰτείτω μεθ' ἑαυτοῦ λαβεῖν ἢ μαγειρεῖον, ἢ ὀσπριον. Phavorinus: Καλαθηφόροι, οἱ τὰ μαγειρικὰ φέροντες.

Μαγειρεῖον, *Coquina*, apud Harmenopulum lib. 2. tit.4. §.59. ὀπλαρεῖον, in Epimerismis MSS. Herodiani. Lexicon MS. Cyrilli: ὀπλανεῖον, μαγειρεῖον, ἢ ὁ φοῦρνος.

Μαγειρᾶος. Glossæ Græcobarb. Jatricæ MS. κρᾶμα γλυκοῦ, οἶνος μαγειρᾶος, ὄψυμα.

Μαγειρευτὸς, ὀψοπόναξ, in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb.

ΜΑΓΕΎΕΙΝ, *Incantare*, Γοητεύειν. Martyrium SS. Timothei & Mauræ num.8. ἰδοὺ γὰρ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐμάγευσε συμμανῆναι αὐτῷ. Testamentum MS. Salomonis; ὅτε μὲν μαγευομένη ὑπὸ τῶν σοφῶν γίνομαι ὡς Κρόνος. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Ἔδε κεφαλὴν σκορδαψὸς ὁκάτι ἐγὼ ἐμαγεύθην.

Achmes Onirocrit. cap.127. εἰ δὲ ἔχει ἄνδρα, μαγεύσεται τῷ ἀνδρί. Vide præter Lexicographos Petrum Cheitomæum de Græcobarbaris Novi Testamenti, &c.

pag.88. & Clementem Alexandr. de Divite salvando num.41.

Μάγεμα, Μάγευμα, Μάγισμα, *Sortilegium*, *Incantatio magica*, Μαγίον, in Nomocanone Coteleriano n.217. εἰ ὑπὲρ μαγίον ποιήσει.

Μάγισσα, *Saga*, *Venefica*. Glossæ MSS. in Aristophanis Plutum: τὴν Κίρκην, τὴν μάγισσαν. Nicetas in Murtzuphlo num.4. γυναικάριόν τι σεσωρευμένον ἀμαρτίαις, ἐριννύων ζάκορον, μάγισσα καὶ μαντεύτρια. Μάγισσα Μηδεία, apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. lib.1.

Μαγεύτρια, eâdem notione, apud Achmetem cap.275.

ΜΑΓΙΔΙΟΝ, apud Zachariam Pap. lib.2. Dial. cap.1. appellatur, quod *Capisterium* vocat Gregorius M. Vide Gloss. med. Lat. in *Capisterium*.

ΜΑΓΙΔΩ. Synaxar. Maximi Cythærei 19. Nov. φοβηθεὶς μήπως καὶ ἁρπάξωσιν ἀπὸ τὰ χαίριά του, ἐπρόσταξε πάλιν νὰ τὸ φέρουν εἰς τὴν μαγιδώ.

ΜΑΓΙΣ apud Arabas λέγεται τὸ Σκυλάκιον, ut est in Etymolog. magno.

ΜΑΓΙΣΔΙΟΝ. Vide Μαγγίδιον.

ΜΑΓΙΣΤΕΡ, *Magister*. Auctor Etymologici: Μαγίστερ, διδάσκαλε, ἐπιστάτα· λέγεται δὲ καὶ ὁδηγός. Glossæ Gr. MSS. Reg. Μαγίστερ, κατὰ Ῥωμαίους διδάσκαλος. Lexicon MS. Cyrilli: Μαγιστέροις, ἐπιστάταις, διδασκάλοις. Ita etiam in Glossis Basilic. Justinianus in Nov.30. cap.2. ὀνομάζεσθαι δὲ βουλόμεθα κατ' οἰκίαν ἑκάστην κινδύνῳ τῆς ὅλης Κομιτιανῆς, καὶ τῶν δεκατριῶν τῶν Πρωτευόντων, οὓς δὴ Μαγιστέρας, καὶ Πρώτους, καὶ Δευτέρους καλοῦσι, ἑτέρους τοὺς μετ' αὐτούς, &c.

Μάγιστρος. Glossæ Basilic. Μάγιστροι, οἱ πλέον τῶν ἄλλων προνοεῖν ὀφείλοντες, καὶ οἱ διδάσκαλοι οἱασδήποτε τιμῆς.

Μάγιστρος, *Nauclerus*, Προεστὼς νηός, Ναύκληρος, in Gloss. Basilic.

Μάγιστρος, *Magister*, ita dictus κατ' ἐξοχὴν *Magister Officiorum*, cujus Dignitas ut & autoritas magna semper fuit in Palatiis Imperatorum: Παλατίου Μάγιστρος, apud S. Athanasium in Apolog. ad Constantium, ubi de Palladio: Μάγιστρος τῶν βασιλικῶν ὀφφικίων, in Concil. VI. Oecumenico, τῶν ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων ἡγεμών, Menandro Protectori in Legat. ἡγεμὼν τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων, Zosimo lib.2. & Evagrio, lib.3. Hist. cap.29. τῶν ἐν τῇ αὐλῇ ταγμάτων ἡγούμενος Agathiæ lib.4. & Procopio Gazæo in lib.3. Reg. cap.3. τῶν ἐν Παλατίῳ ταγμάτων ἀρχηγός, Procopio lib.1. de Bello Pers. cap.8. τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων καταστάς, Suidæ in Rufino: ὁ περὶ τὸν Βασιλέα πεζεταίρων ἀσπιδοφόρων, καὶ δορυφόρων τὴν ἡγεμονίαν πεπιστευμένος, Theodorito Quæst. in 2. Regn. interrog. 40. denique Πρῶτος τοῦ Παλατίου, in Menologio Basilij, in S. Hesychio 9. Maij. Glossæ Basilic. Μάγιστρος ὀφφικίων, ὄνομα οὐδὲν ἧττον τῶν ἡγεμόνων τῶν αὐλικῶν καταλόγων σημαίνει. Ejusmodi Μαγίστρων meminerunt præterea Theodoritus lib.5. Hist. cap. 18. Idem Procopius lib.1. de Bello Pers. cap.11.13. lib.2. de Bello Gotth. cap.22. Extr. lib.4. cap.11. init. in Anecdot. pag. 78. 1. Edit. Priscus Rhetor in Gotthic. & alij. At cùm hæc Dignitas primitus esset unica, in plures deinceps est dispertita: nam usque ad viginti quatuor fuisse autor est Luithprandus lib. 6. Rer. per Europ. Gest. cap.5. quorum tamen prærogativa illustris habita, ut qui interdum Patricios præcederent, ut ex Synodo Constantinopol. VIII. colligitur, in qua Magistri ante Patricios nominantur. Cedrenus: πρῶτα μὲν τῇ τῶν Πατρικίων τιμήσας ἀξίᾳ, εἶτα καὶ Μάγιστρον, καὶ ὕστερον Καίσαρα. Neque tamen semper: nam in Synodo Trullana, initio, Patriciatus Dignitas præponitur Magistri Dignitati, ubi Nicetas nominatur ὁ ἀπὸ Ὑπάτων, Πατρίκιος, καὶ Μάγιστρος τῶν βασιλικῶν ὀφφικίων. Ut ut sit constat admodum illustrem fuisse, cùm λαμπρότατοι dicantur apud Scylitzem pag.590. Constantinus in Basilio num.16. καὶ τῆς τῶν Μαγίστρων ὑπερλάμπρου τιμῆς ἀξιοῖ. Constantinus Manasses pag.69. Edit. Reg. & 130. Meursij:

——— Τῶν λαμπρῶν τινὸς καὶ παραδόξων
Πρὸς ὕψους ὄντος Βασιλεῖ, Μαγίστρου τὴν ἀξίαν.

Horum Magistrorum sequioris ætatis occurrit passim mentio apud Scriptores Byzantinos.

Μαγίστρισσα, *Uxor Magistri*, dicitur mater Tarasij Patricij, apud Nicephorum Xanthopulum, in Synaxario festi Dedicat. Templi τῆς πηγῆς.

Μαγίστωρ. Lexicon MS. Colberteum: Μαγίστορας, ἐπιστάτας, διδασκάλους.

Μαγίστριον, *Magisterium*, *Magisterij Dignitas*. Apud Ammianum. Theophanes an.1. Anastasij: ὑποψίαν δὲ ἔχων καὶ περὶ Λογγῖνον τὸν Μάγιστρον ὁ βασιλεύς, παύει τὸν Λογγῖνον τοῦ Μαγιστρίου. Μαγιστρότης, eâdem notione apud Eusebium lib.8. Hist. Eccl. cap.23. Μαγιστερία ἀρχή, apud Theophylact. Simocattam lib.2. cap.3.

Μαγίστερον, κατὰ Ῥωμαίους, διδασκαλεῖον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708.

Μαγιστράτον, apud Procopium in Hist. Arcana pag. 71. 1. Edit. καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔς τε τὸ τοῦ Μαγιστράτου ἀξίωμα ἦλθε: & Constantinum de Adm. Imp. c.46. ἀπέστειλε δὲ Πατρίκιον Κωνσταντῖνον, — δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἱμάτιον μαγιστράτου, πρὸς τὸ ποιῆσαι τὸν Κουρκένιον τὸν Ἴβηρα Μάγιστρον. Occurrit ibi rursum semel ac iterum.

Μαγιστράτοι, ἄρχοντες, in Glossis Basilic.

Μαγιστριανός, *Magistrianus*, *Agens in rebus*, Officialis Magistri Officiorum. Glossæ Lat. Gr. *Agens in rebus*, Μαγιστριανός. Ita in Concilio Calchedon. & aliis & in libro 7. Basilic. tit. 5. cap.93. *Agentes in rebus* appellantur Μαγιστριανοί, ut & apud Julianum Antecessorem. Glossæ Basilic. Μαγιστεριανός, ὁ Καστρήσιος, Μαγιστριανός, μανδάτωρ. Nestorius Patr. Constantinopol. in Relat. ad Impp. in Concilio Ephesino Act.1. τοῦτο γὰρ αὐτὸ οἱ ἀποσταλέντες ὑπ' αὐτοῦ ἐδήλωσαν Μαγιστριανοί. Alibi: διὰ τοῦ θαυμασιωτάτου Παλλαδίου τοῦ Μαγιστριανοῦ. Concilium Calchedon. Act. 1. Κωνσταντῖνος ὁ καθοσιωμένος Μαγιστριανός, καὶ Σπηρηλάριος τοῦ θείου Κονσιστωρίου. Theodorus Diaconus Alexandrinus in Epist. ad idem Concilium Calchedonense Act. 3. ἐπεὶ δύο καὶ εἴκοσι ἔτη, πλέον ἢ ἔλαττον, ἐστρατευσάμην ἐν τῇ τῶν καθοσιωμένων Μαγιστριανῶν σχολῇ. Cujus quidem *Magistrianorum schola* rursum mentio fit in libello Athanasij Presbyteri, in eadem Act.3. Cæterùm Μαγιστριανοὶ non semel occurrunt apud Scriptores, Justinianum in Nov.17. cap.4. Olympiodorum apud Photium pag.189. Nilum Mon. lib.1. Epist. 243. lib.2. Epist.205. 248. Isidorum Pelusiotam lib. 3. Epist. 229. 389. Gelasium Cyzicenum in Actis Concilij Niceni parte 3. pag.217. Theophanem an.7. Justini Jun. an.20. Mauricij, an. 1. Rhinotmeti, Constantinum de Adm. Imp. cap. 22. in Apophthegmatis Patrum in Arsenio num.29. in Vita MS. S. Sabæ cap.56. in Vita MS. S. Theodori Syceotæ, in Vita MS. S. Abercij, in Vita S. Basilij Jun. num.2. & apud alios Scriptores laudatos in Gloss. med. & infimæ Lat.

Μαγιστρόκηνσος, *Magister census*. Glossæ Basilic. Μαγιστρόκηνσος, Ἄρχων τῆς ἀναγραφῆς. Divisim Μάγιστροι τῶν κήνσων, in Nov.127. Justin. cap.2. & in Basilic. lib. 47. tit.1. §.64. Apud Scholiastem Theophili Antecess. lib.1. tit.20. §.4. ὁ Κωνσταντινιανὸς Πραίτωρ, τουτέστιν ὁ Μάγιστρος *Census*. Ubi Fabrotus legendum censet κήνσου. Vide Κηνσοφύλαξ.

Μάϊστρος, apud Theodorit. Epist.140. inscribitur Βιγκομάλῳ

Βισκομάλῳ Μαΐστρῳ. Apud Theophylactum Epist. 2. τῷ μαΐστορι κυρίῳ Ἰωάννῃ. Apud Theophanem, Ἴλλος ὁ Μαΐστρος dicitur. Constantinus Manasses pag. 69. ex Cod. Allatiano:

Πρὸς γὰρ ὄντος Βασιλεῖ, Μαΐστρου τὴν ἀξίαν,

Rursum pag. 111.

Ὁ γὰρ Φωκᾶς ὁ Μαΐστρος ὄνομα τούτῳ Λέων.

Μαΐστρος τοῦ Κλήρου, *Qui Clero Imperatorio praeest*, in Sacellis scilicet Palatinis, apud Anonymum de Offic. Aulæ Constantinopolit. Edit. à Goaro: idem qui Μαΐστωρ nudè dicitur Codino cap. 5. num. 4. & cap. 7. num. 24.

Μάστρορας, Μάστορος. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Αὐτὸς ἦτον ὁ μάστρορας καὶ πρωτοσύμβουλός του.

Threnus de capta à Turcis Constantinopoli, MS.

Δίδει ὡσὰν τυφλὸς εἰς τοὺς καλοὺς μαστόρους,
Τὰ στάμενα οὐδὲν ψηφᾷ εἰς τοὺς ἀνδριωμένους.

Itinerarium Theodosij Zygomalæ MS. ubi de Rhodo Insula: τὸ τοῦ Πετρομαστόρου παλάτιον, ἡ στεφηφορία αὐτοῦ ζωγραφισμένη, πῶς ὁ τοῦ Κωνσταντίνου ἔστειψεν αὐτοῦ Μέγαν Μάστορην, καὶ φύλακα παντὸς τοῦ ἐκεῖ πελάγους.

Μαστορεύειν, *Magistrum agere*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ κείνη σὰν μαστορευθῇ, βάνη τοῦ ὅπου θέλη.

Πρωτόμαστρος, Πρωτομάστωρ, *Primarius magister*. Glossæ Græcobarb. Πρωτόμαστρος τῆς πελεκανικῆς, ἤγουν τεκτονικῆς τέχνης. Michaël Glycas in Justiniano pag. 268. τὸν τοῦ Πρωτομαϊστόρου υἱὸν ἀφεῖλες εἰς φυλακὴν τοῦ ἐργαλείων. Nicetas in Balduino num. 9. πρωτομάστορα καὶ ἐργάτην τῶν μηχανῶν. Ubi Cod. al. ἐργεπιστάτην præfert. Testamentum Salomonis MS. καὶ ἐλάμβανε τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ τοῦ πρωτομαΐστορος. Occurrit non semel in Chron. MS. Manuëlis Malaxi, pag. 322. &c.

Μαϊστρομίλιος, Μαστρομέλης, *Magister militum*. Ita appellabatur Urbis Neapolis in Italia Præfectus supremus. Constantinus de Adm. Imp. cap. 27. ubi de Ducibus Neapolitanis: ἰστέον ὅτι ὁ Μαστρομέλης ἑρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ καλεπάνω τοῦ στρατοῦ. Anna Comnena lib. 13. pag. 387. μεταπεμψάμενος οὖν τὸν ἐκ Νεαπόλεως Μαρῖνον τὸν Σέβαστον· τοῦ Μαϊστρομιλίων οὗτος ὑπῆρχε τὸ γένος. Vide quæ adnotamus ad hunc locum, & in Glossario med. Lat. in V. *Magister militum*, ubi velim hæc addi: Sed & Veneti suos olim habuere *Magistros militum*. Andreas Dandulus in Chr. MS. ex Bibl. Reg. an. 737. *Dominicus Leo Magister militum præsidere cœpit an. 737. quia Veneti occiso eorum Duce, in novi Ducis electione discordes, annualem Rectorem sibi praeesse statuerunt, quem Magistrum militiæ appellaverunt: quæ quidem Dignitas secundùm Græcorum usum Tribunatu major super eos, & cunctum populum potestatem obtinet.* Vide Auctorem Squitinij Veneti, pag. 76. & 177. Edit. 1677. & Hieronym. Ghilinum in Annalibus Alexandriæ pag. 50. 58.

Μαΐστωρ, *Magister*. Suidas: Μαΐστορος, τοῦ διδασκάλου. Vide eundem in Ἀνώγεον. Interdum *Architectus*, *Structor*, *Artifex*, Ἀρχιτέκτων, οἰκοδόμος. Theophanes an. 5. Justiniani: καὶ εὐθὺς συνέβη γενέσθαι ὑπὸ τινῶν μαϊστόρων πρόφασιν δημοτικῆς ταραχῆς τρόπῳ τοιῷδε. Euchologium pag. 607. ὁ δὲ μαΐστωρ ἄρχεται κτίζειν. Adde pag. 640. 641. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 138. ὑπῆρχον δὲ μαΐστορες τὸν ἀριθμὸν ἑκατόν, ἔχοντες ἀνὰ ἑκατὸν μισθίους ὑποχειραρίους. Infrà: τὴν δὲ μαΐστωρ εἰς μηχανικούς, &c. Μαΐστορες τεχνῖται, in Descript. S. Sophiæ. Μαΐστωρ τοῦ ἰδίου πλοίου, in Basilic. ex l. 7. §. 1. D. de Institut. Μαΐστωρ δοῦλος, lib. 18. tit. 1. cap. 7. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Καὶ ὁ Παλαμὼν ἐσήθηκε τὰ ροῦχα τοῦ μαΐστρου.

Habetur Epistola Theophylacti Bulgariæ Archiep. inscripta τῷ μαΐστορι κυρίῳ Ἰωάννῃ. Vide Donationem Constantini apud Balsamon.

Μαΐστωρ τῶν ῥητόρων. Vide in Ῥήτωρ.

Μάστωρ. Historia Apollonij Tyrij:

Μ' αὐτὸς ὅπου τὸν μάστορας ἔκαμεν τέτιον πρᾶμα.

Μαστόρης, Μαστόριν. Prochoprodromus MS.

Καὶ παρευθὺς νὰ μ' ἔκραξεν μαστόριν καὶ τεχνίτην.

Joannicius Cartanus in Flore cap. 144. καὶ πολλαῖς φοραῖς τὸ ἐμετζοῦσαν οἱ μαστόροι, καὶ εὑρίσκονται γελασμένοι.

Μαΐστρα, *Magistra*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἱππολύταν τὴν θαυμαστὴν μαΐστρα τῶν πολέμων.

Μαϊστρομέλανος, apud Myrepsum sect. 3. cap. 65. Occurrit ἄλειμμα σπλωικὸν τοῦ Μαϊστρομελάνου, cujusdam fortè *Magistri*, *Nigri* dicti.

Μαϊστροβούσιον, vox notionis incertæ apud eundem Myrepsum sect. 8. de Drosatis cap. 15.

ΜΑΓΚΙΠΑΤΟΣ, apud Suidam, ὁ χειράφιλος, παρὰ Ῥωμαίοις, ubi pro ἐμαγκιπάτος hæc vox ponitur.

ΜΑΓΚΙΨ, Μάγκιψ, *Pistor*, *Manceps*. Suidas in Etymologico: Μάγκιπες, οἱ τεχνῖται τῶν ἄρτων. Glossæ Basilic. Μάγκιψ, ὁ τεχνίτης τοῦ δημοσίου ἄρτου. Alio loco: Ῥατιοναλίους, τοὺς μαγκίπας, τοὺς αὐτοὺς καὶ Καθολικιανούς, καὶ σιτώνας, καθ' Ἕλληνας. Joannes Lydus de Mensibus Græcorum: οἱ δὲ μάγκιπες οἱονεὶ τεχνῖται τῶν ἀνδραπόδων ἄρτων ἔπεμπον τοῖς ἐν λόγῳ ῥωμυλίοις ἀννόνας. Occurrit præterea hæc vox apud Socratem loco mox laudando, Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Sabæ MS. initio, Harmenopulum lib. 6. tit. de Dignitat. §. 14. in Basilic. lib. 8. tit. 2. cap. 101. lib. 16. tit. 1. cap. 13. in Vita S. Auxentij Archimandritæ num. 51. &c.

Μαγκίπισσα, *Pistrix*. Prochoprodromus ex Cod. MS. Reg. 1334.

Καὶ γὰρ διέβη τὰ προχθὲς πλησίον μαγκιπίου,
Καὶ βλέπω τὴν μαγκίπισσαν ἔσωθεν ἱσταμένην.

Infrà:

Λέγω, κύρα μαγκίπισσα, τὸ πῶς ἀκοῦς ὡς εἶδα.

Μαγκιπεῖον, Μαγκίπιον, *Pistrinum*, ἀρτοποιητικὸν ἐργαστήριον, in Nov. Justiniani 85. cap. 5. Lexicon MS. Ἔρανος τῶν λέξεων. Ἀρτοπώλιον, ὁ τόπος ἔνθα πιπράσκονται, Ἀρτοπωλεῖον δὲ τὸ μαγκιπεῖον, ἐν ᾧ οἱ ἄρτοι γίνονται. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 31. καὶ πρῶτον μὲν ἔκτισε μαγκιπεῖον, καὶ νοσοκομεῖον ἐν τῇ λαύρᾳ. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: ἔκτισε δὲ ἔνδον τοῦ παλατίου μαγκήπια καὶ ὅρια εἰς ἀποθέσθαι σῖτον. Theophanes an. 15. Theodosij M. ex eo Cedrenus pag. 324. πολλὰ δὲ χαρίσματα δέδωκεν τῇ Ῥώμῃ Θεοδόσιος, περιελὼν καὶ τὰ γινόμενα ἐν τοῖς μαγκιπείοις ἄτοπα, κατὰ τῶν ἐπιπιπτόντων ξένων, καὶ ἐγκλειομένων ἕως γήρως ἐν τοῖς μαγκιπείοις ἄτοπα, κατὰ τῶν ἐπιπιπτόντων ξένων, καὶ ἐγκλειομένων ἕως γήρως ἐν τοῖς μυλῶσιν. Quæ quidem hausit à Socrate lib. 5. cap. 18. ubi ita ejusmodi Pistrina publica describit: ἦσαν ἐξ ἀρχαίων κατὰ τὴν μεγίστην Ῥώμην, οἶκοι παμμεγέθεις, ἐν οἷς ὁ τῇ πόλει χορηγούμενος ἄρτος ἐγίνετο· οἱ δὲ προϊστάμενοι τούτοις οἱ Μάγκιπες τῇ Ῥωμαίων γλώσσῃ καλοῦνται. Idem Theophanes an. 34. Justiniani: ἥρπασαν τοὺς ἄρτους αἰφνίδιον ἐκ τῶν ἀρτοπωλείων καὶ μαγκιπείων. Et Cedrenus eod. an. καὶ ἦν ταραχὴ εἴς τε τὰς προβολάς, καὶ τὰ μαγκιπεῖα.

Μαγγύπιον. Malaxus in Hist. Patr. pag. 170. ἔκαμε δὲ καὶ μαγγύπιον, καὶ μύλον. Vide Gloss. med. Lat. in *Manceps*.

ΜΑΓΚΛΑΒΙΟΝ, *Clava*, *Baculus*, quo quis percutitur; unde & interdum pro flagello quo feriuntur rei accipitur. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: τύμπανα, ἤγουν τὰ κοινῶς Μαγκλάβια. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. καὶ ὥσπερ παρὰ τὸ

δίον

δέον εὐεικέ τινα, ἢ ἐργαζόμενον, ἤ τινα ἀδικοῦντα, ἢ εἰς ἰδίαν δουλείαν βαγεύοντα, τοῦτον διὰ μαγκλαβίων σφοδρῶς ὑπεξήρχετο. Georgius Hamartolus, in Chr. MS. Leo Grammaticus in Theophilo: τὸ μὲν στρατηλάτην τοῖς προσήκουσι μαγκλαβίοις ἐσωφρόνισεν. Idem in Michaële Theophili F. καὶ ἀπογυμνώσας ἔτυψε μαγκλάβια, καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ ἀποστείλας, κατέκαυσεν ἐν τοῖς Ἀμαστριανοῦ. Continuator Theophanis lib. 4. num. 22. κατὰ τὸ ὡρολόγιον ἐτύφθη μαγκλάβια ἑξήκοντα. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 45. καὶ ἀπογυμνώσας, ἔτυψε μαγκλάβια. Nicetas in Manuële Comn. lib. 4. num. 2. ex Cod. Barbarogr. μαγκλάβια δὺς πολλά. Ubi Cod. alter, ἔξαψε πολλαῖς διὰ λώρων δημοσίᾳ κατά τε τῶν νώτων καὶ τῶν ὤμων. Idem in Andronico lib. 2. num. 5. δι' ἀλλακτοῦ ἐπαίδευσε δώδεκα. Ubi Codic. Barbarogr. διὰ μαγκλαβίων habet. Scholion ad Eclogas Leonis & Constantini Impp. tit. 28. §. 18. ὁ πορνεύων, φησὶν, εἰ ἔχει γυναῖκα, διὰ ιβ' ἀλλακτοῦ, τουτέστι δαρμοῦ, ἢ παρὰ τοῖς κοινοῖς λεγομένων μαγκλαβίων σωφρονίζεσθω. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 13. cap. 23. τοὺς δὲ τολμῶντας καὶ αὖθις τὸ κακὸν σωφρονίζεσθαι διὰ μαγκλαβίων. Achmes Onirocrit. cap. 221. ἐὰν αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς ἔτυψέ τινα μαγκλαβίῳ, &c. Adde cap. 249. sub fin. Astrampsychus ἐν τῷ Πυθαγορ. λαξευτηρίῳ. MS. Δηλοῖ δὲ καὶ φόνους, καὶ κοπὰς κεφαλῶν, καὶ χειρῶν, καὶ ποδῶν, καὶ μαγκλάβια. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἂς ἐγνώμιζαν Ἔπαρχος κἂν δεκαπέντε ἡμέρας,
> Νὰ θέλασα νὰ τὰς ἔδωκαν μαγκλάβια σὸν εὐγῆν.

Vide in Πρωτοσπαθάριος.

Μαγκλαβίται, *Clavâ armati*, cujusmodi erat Cohors Imperatoria. Hos *Bardariotas* inferior ætas appellavit, ut in hac voce docemus. Anonymus MS. de Castrametat. πρὸς δὲ ἀνατολικὸν μέρος ἔμπροσθεν τῆς κόρτης σκηνὴν πηγνύσθω τὸ ἀρχοντάρειον· ἔμπροσθεν δὲ καὶ ταύτης, οἱ τῶν σταύλων ἄρχοντες, σὺν τοῖς ἵπποις ἱστάσθωσαν· οἱ δὲ Μαγκλαβῖται κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος ἔμπροσθεν τῆς τῶν Πρωτοβεστιαρίων σκηνῆς· κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν ἀνατολικώτερον τῆς τραπέζης, οἱ Παιδόπουλοι· ὁ δὲ πρόξιμος, καὶ ὁ Κόμης τῶν Βουκίνων σὺν τοῖς Μαγκλαβίταις συνκέτωσαν. Constantinus Porphyr. in Basilio num. 47. Βαρτζαπέδωνα τὸν Μαγκλαβίτην ἀπέστειλε πρὸς τὸ κατασχεῖν αὐτούς. Et num. 13. Edit. Combefisij: καὶ πολλῶν συνδραμόντων, καὶ τῶν τε ἱπποστασίου ἀρχόντων, καὶ Μαγκλαβιτῶν, καὶ λοιπῶν, &c. Adde num. 67. Idem de Adm. Imp. cap 46. ἀπέστειλε τὸν Πατρίκιον Κωνσταντα καὶ Δρουγγάριον τῶν πλωΐμων, τὸν τότε καιρῷ καὶ Μαγκλαβίτου τυγχάνοντος. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 466. θυμωθεὶς δὲ ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Βασίλειος ἀποστέλλουσι Μαγκλαβίτην τὸν Μαυροθεόδωρον ξίφει ἀνελεῖν τὸν μοναχόν. Idem in Constantino Leonis F. ἐμηνύθη γὰρ Λέοντος ἀνθρώπου τοῦ Ἀρσένιου ἐπιβουλὴ, καὶ Παύλου Μαγκλαβιτοῦ. Et pag. 499. καὶ τῇ τοῦ Μαγκλαβίτου ἀξίᾳ τιμηθείς. Ita Symeon Logoth. in Porphyrog. num. 19. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 3. 12. in Leone Philos. num. 27. & in Romano Jun. num. 3. & 12. Protospatharios porrò posterioribus sæculis appellatos Manclabitas docemur ex Vita MS. S. Sampsonis: Πρωτοσπαθάριος τε ὢν, ὡς σύνηθες ὀνομάζειν, Ἐπὶ τοῦ μαγκλαβίου. Ferebant nempe ij ejusmodi flagella quæ à zona pendebant, ut testatur Codinus cap. 5. num. 54. ubi de Manclabitis: κρέμανται δὲ ἐπὶ ζώνης ἑκάστου τούτων λῶροι, οὓς καλοῦσι Μαγκλάβια, ἤως βακτηρίας, ἢ ῥάβδους, μαστίζειν τοὺς ἀξίους μαστίζεσθαι. Quos scilicet Imperator in præsens flagellari juberet ob leniora delicta. Erant porrò eæ Scuticæ deauratæ: nam de iis intelligendus videtur Luithprandus in Legatione: *Pauperes sunt, & si eos occidimus, manus nostras sanguine vili polluimus; pannosi sunt, servi, rustici sunt, si eos flagellamus, non ipsos, sed nos dedecoramus, qui nec Romanâ scutica deauratâ, nec hujusmodi sunt Crucibus digni.* Ejusmodi fuit ἀρχοντικὸς πέλεκυς, in quem sic lusit Julianus Expræfectus lib. 4. Anthol. cap. 32. Epigr. 7.

> Ἦν μὲν ἀλιτραίνεις, πέλεκυν βλεφάροισι δοκεύεις,
> Ἢν δὲ σαοφρονέῃς, ἄργυρός εἰμι μόνον.

ΜΑΓΚΟΥ'ΝΑ. Vide in Μαγγάνα.

ΜΑΓΚΟΥ'ΡΙΝ. Threnus MS. de Capta à Turcis Constantinopoli:

> Ἄφωνοι δίχως ὁμιλίαν διαβαίνουσι τὸ μαγκούριν.

Infrà:

> Θυμᾶσθε τοῖς αἰχμαλωσίαις Οὐγκρία λυπημένη,
> Τῶν μαγκουρίων τὰ γέματα θλιμμένοι πονεμένοι.

ΜΑΓΑΛΗΝΟ'Σ. Stephanus Sachleces in Monitis MS. de aleatorib.

> Τὰ κοκαλάκια τὰ μικρὰ σὸ μαγαληνὸν σανίδιν.

Suprà, dixit:

> Τὰ κοκαλάκια τὰ κοιλὴ σὸ μαλακὸν σανίδιν.

ΜΑΓΚΥΠΕΓ'ΟΝ. Vide in Μάγκιψ.

ΜΑΓΝΗΣΙ'Α, in Glossis Chymicis MSS. exponitur μόλυβδος λευκὴ καὶ πυρίτης. Mox sequitur: Μαγνησία ἐστὶν ἀπαλακισὸν ὄξος καὶ ἡ ἀνάπαυσις. Μαγνησία ἐστὶν σίμμι θηλυκὸν τὸ Μακεδονικόν. Christianus Chymicus MS. λαβὼν μόλυβδον, πῆξον τῷ τῆς μαγνησίας σώματι. Infrà: τί ἐστιν τὸ σῶμα τῆς μαγνησίας, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ταῦτα τῷ σώματι τῆς μαγνησίας. Psellus in Epist. MS. ad Xiphilinum Patr. Constantinop. περὶ χρυσοποιίας: καὶ μαγνησίαν δὲ εἰ λάβοις λευκὴν, καὶ ἴσον ὄγκον τοῦ ψήγματος. Nicephorus Blemydes de Chymia, MS. τοῦτο ὑπάρχει τὸ θεῖον ὕδωρ, δι' οὗ λευκαίνεται τὸ σῶμα τῆς μαγνησίας, ὅπερ λέγουσι χαλκὸν κεκαυμένον, ὅπερ ἐστὶν ἡ τέφρα ἡ μέλλουσα γίνεσθαι ἀπὸ τῆς κρόκου τοῦ ὠοῦ, &c. Occurrit passim apud Chymicos.

ΜΆΓΟΥΛΟΝ, *Maxilla*, *Gena*, *Bucca*; Μαγούλη, Portio. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Παρειαὶ, αἱ γνάθοι, τὰ μάγουλα. Glossæ Editæ à Rutgersio lib. 6. Var. Lect. Γνάθος, τὸ μάγουλον. Ita enim rectè emendat. Moschopulus: παρειὰ, ἡ καὶ κορρὴ, λέγεται διὰ δύο ρ. ἤγουν τὸ κοινῶς μάγουλον. Hypatus MS. Ὑπώπια, τὰ μῆλα τῶν μαγούλων· δηλονότι τὰ ὑποκάτω τῆς ὦπης σιαγόνος, καὶ παρειαὶ, τὰ μάγουλα. Libellus de Partibus corporis humani MS. Ὑπώπιον, τὰ μῆλα τῶν μαγούλων. Σιαγόνες, αἱ παρειαὶ, καὶ τὰ μάγουλα. Ptochoprodromus de sua Paupertate, MS.

> Ὥστε καθίσκεν το λίπε τὸ μάγουλον μου ἤπεινα.

Nicetas in Murtzuphlo num. 5. ex Cod. Barbarog. καὶ τὴν ὄψιν ὡραίαν καὶ τερπνὴν εἶχες πρότερον ἀρτίως χαλαρὰ καὶ κακόγραμμα, καὶ ἐξαρωμένη τὰ μάγουλα. Ibidem: τὸ ἀεί ποτε ξυριζόμενον, καὶ νέον φαινόμενον μάγουλον. Anonymus περὶ ἐλαίων τοῦ σώματος, seu de Nævis: ἐὰν εἰς τὸ μάγουλον τοῦ ἀνδρὸς, πλούσιος γίνεται· ἐὰν εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς σιαγόνος, ἐμπαθὴς ἔσται, ὅτι καὶ εἰς τὸ ὑπογάστριον ἔχει. Cyrillus Patr. Constantinopol. adversus Judæos c. 2. quæst. 1. ὁποῖός σοι δώσῃ ἕνα ῥάπισμα εἰς τὸ ἕνα μάγουλον, γύρισαι του καὶ τὸ ἄλλο. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Τρίχα πόσως δὲν ἔδειχνε σὰ μάγουλα τ' ὁ νέος.

Historia Bertrandi Romani MS.

> Στόμα χαρίτων, χάριτος δόντια μαργαριτάρια,
> Μάγουλα ῥοδοκόκκινα, αὐτόβαπτα τὰ χείλη.

Adde Orneosophium cap. 73. pag. 231. Synaxarium Maximi Cythærensis Episc. 1. & 18. Jan. &c. Vir Doctissimus vocem hanc à μάσσειν deductam opinatur, ab ἔμαγον, nam μάγωλον est *mandibulum*. Interpres Juvenal. sat. 2. *Cynædi*, *quem magulum conspurcatum dicimus*, ita idem legendum contendit, pro *aculum*.

Κοκκινομάγουλος, *Qui genas habet rubicundas*, ὁ φοινικοπάρειος.

φοινικοπάρειος, in Epimerismis MSS. Herodiani. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τὰ κόκκινά τυ μάγυλα ἐγέμασιν τὸ ἄνθος.

Καλωμάγυλον, *Mentum*, *Maxilla inferior*. Scholiastes Euripidis ad Orestem: Μαλέας δὲ ἀκρωτήριόν, ἔστι περὶ τὴν Λακεδαιμονίαν, λεγόμενον παρά τισιν ἰδιωτικῶς ὄνυ καλωμάγυλον. Sic enim legendum pro καλαμάγυλον, quidquid dicat Meursius. Expressit autem vocem Ὀνόγναθος, qua Maleæ promontorium donarunt veteres. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 5. τὴν καλωγύλην τρωμαλέαν δεικνύς. Ubi Cod. Barbarogr. καλωμάγυλα τῶν γραιῶν præfert.

Μαγυλέκας, & Μαγολέκιον, *Pulvinus*, *in quem genis inter jacendum inclinatur*. Glossæ Græcobarb. Προσκέφαλον, ἢ προσκεφαλάδιν, ἢ μαγυλέκιν.

Ὀνομάγυλος cognominatus nescio quis, seu *Maxilla asini*, apud Theophanem an. 2. Leonis Isauri, & alius Gregorius apud Nicephorum Constantinopol. in Brev. pag. 168. 1. Edit.

Ποδομάγυλος, alter perinde cognominatus, apud Theophanem an. 25. Copronymi.

ΜΑΓΓΎΡΙΣΣΑ, *Lebes*, *Olla*. Glossæ Græcobarb. τὰς μαγγυρίσσας, ἢ κακκάβια, ἤγυ τὰς χύτρας.

ΜΑΔΑΜΟΎΔΑ, ὁ ἀσπάλακας, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. in al. ἀσπάλαξ. *Talpa*. Neophytus MS. Μαδαμυδὰν, ὁ ἀσπάλαξ.

ΜΑΔΑΡΆΤΕ, Navigij Barbarici Genus. Arrianus in Periplo maris Erythræi: καὶ ἀπὸ Ὀμάνων εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐντόπια ῥαπτὰ πλοιάρια, τὰ λεγόμενα Μαδαράτε.

ΜΑΔΕΕΐΝ, Μαδίζειν, *Expilare*, Συλᾶν. Vox fortè formata ex Μάδης, de qua infrà. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Ἀπέστειλεν φυσάτα τυ, τὸ Πριγκίπαν μαδήξῃ.

Infrà:

Ἀνήχαμεν τὸ Πρίγκηπαν μαδήσῃ ἢ πολεμήσῃ.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de Meretricibus:

Τὰ παλικάρια ἐγδέρνυσι, τὺς γέροντας μαδίζυν.

Μαδευτὴς, Μαδιαστὴς, *Expilator*, Συλαγωγός. Μαδευμὸς, *Expilatio*, Λεηλασία.

ΜΆΔΗΣ, *Torcular*. Eclogæ Basilic. lib. 19. p. 200. καὶ ὅμως οὐκ εἰσι τῶ ἀγρῦ, ἢ τῆ ἐποικίυ, ὡς τὰ οἰνηρὰ σκεύη, καὶ ὁ μάδης. Ubi Scholiastes ξύλον πίεζον καὶ θλίβον τὰς σταφύλας, ξύλον μέγιστον ἐπιτιθέμενον τῶ ἐλαίαις καὶ τῶ σταφύλαις εἰς τὸ ἐκπιέζεσθαι τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον, interpretatur.

ΜΆΖΑ, *Massa*, *Coadunatio*. Glossæ Græco-Lat. Μάζα, ὁ βῶλος, *Massa*: & Latino-Græc. *Massa*, Μάζα, φύραμα. Suidas: Παλάθας, μάζας συκῶν. Leo in Tacticis cap. 7. §. 47. ἐπεὶ οὕτως οἱ συνιόντες αὐτοῖς δρυγγιστὶ, ἤγυν ὡς μάζα, ὁμῦ, λανθανόντως, &c. Cap. 14. §. 57. ἁρμόδιόν ἐστιν ἵνα μᾶλλον δρυγγιστὶ τάσσονται, ἤγυν ὁμῦ ὡς μάζα, ἀντὶ ὀρδίνων. Et cap. 19. §. 7. ἀκοντίσυσιν ἢ λίθυς μυλικὺς, ἢ σιδηρᾶ βαρέα, οἷον μάζας ξιφοειδεῖς, δι᾽ ὧν τὴν ναῦν διατρύψυσιν.

Μαζίον, diminutivum. Suidas: Κυμβία, Μαζία χρυσίων. Scholiastes Thucydidis lib. 2. χρυσίυ ἀσήμυ, μὴ ἔχοντος σημεῖον, οἷον μαζία τινά. Auctor Geoponic. lib. 20. Μόσχυ χολὴν φυράσας μετὰ ἀλφίτυ καὶ ἐλαίυ καὶ ὕδατος, ποίει μαζία, καὶ δελέαζε. Apophthegmata Patrum in Antonio, num. 35. ὁ τύπτων τὸ μαζίν τῆ σιδήρυ, πρῶτον σκοπεῖ τὸ λογισμόν τι μέλλει ποιεῖν, δρέπανον, μάχαιραν, πέλυκα.

Μαζονομεῖον, vas in quo *Maza* subigitur. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Μαζονομεῖον ἄγγος τι, ἐν ᾧ φύραται μάζα.

Μελαμάζιον. Idem Psellus:

Τὸ μεταξὺ δὲ τῶ μαζῶν, Μελαμάζιον καλεῖ.

Μάζη, Μάζι, *Simul*, *Cum*, Ἅμα, Σύν. Quasi *in Massam*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἀνέβασε εἰς τὴν φωλέαν τυ, καὶ τὰ ἔφαγε μάζι μὲ τὰ πυλία τυ. Ita pag. 29. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀφέντης τὸ νεκράτιξε μάζη τυ νὰ τὸ γένη.

Rursum:

Καὶ τὸ βραδὺ ἐπόμενε, μάζη νὰ ναπαυτῦσι.

Panagiota in Catechismo Russor. μάζι ἐθέλασι συναποθνήσκειν.

ΜΑΖΌΝΕΙΝ, Μαζώνειν, *In massam cogere*, *colligere*, *Coacervare*, *Cogere in unum*, ἀγείρειν, συλλέγειν. Corona pretiosa: Μαζόνω, *Cogere*, Ἀθροίζω. Glossæ Græcobarb. Ἀγυρεῖ, Ἀθρυσμαδεῖ, Σωρεύει, Μαζόνυει. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græc. num. 12. καὶ ὡς τὸ βλέπυν τῦτο κατὰ φαντασίαν οἱ ταλαίπωροι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι τρέχυν εἰς τὸ κακὸν, καὶ μαζόνυν ξύλα, καὶ βάνυν φωτιὰ, καὶ καίγυν ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζυν παντελῶς. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ἰδόντες ὁ λαὸς τῦ Μυχαμὲτ νικήσαντα, ἐμαζόθη πολὺς λαὸς, καὶ ἐφυσάτευσεν ἐκ νέυ ὁ Μυχαμὲτ κατεπάνω τυς. Fabulæ Æsopi Græcobarb. de Formica: ὅτι ἕως τὴν σήμερον εἰς τὰ χωράφια τὰ ξένα, περιπατεῖ καὶ μαζώνει, τὺς καρπὺς διὰ τῶ ἑτέρων πόνυς συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει. Rursum pag. 150. διὰ τί τὸ καλοκαίρι δὲν ἐμάζωνες τροφήν; Ubi Gr. διά τι τὸ θέρος ὑ συνῆγες τροφήν. & pag. 155. Τρυμπέτάις ἐμάζωνε τὸ φυσάτον. Ubi Gr. στρατὸν ἐπισυνάγων. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς μίαν ἐμαζοκλήκασιν, ἀπέσω ἀπὸ τὴν ὥρα.

Rursum:

Τὴν συντροφία τυ ἐμάζοξεν, ἐμίσευεν τὴν ὥρα.

Alibi:

Ἔκαμεν τὸ διαλαλημὸν, κ᾽ εἰς μίαν ἐμαζεκτίκαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἐκεῖ ἐμαζωνέτονται πολλῆς λαὸς εἰς πλῆθος.

Prochoprodromus ex Cod. MS.

Καὶ κέντησε τὸ ῥῦχο μυ, καὶ περιμαζώσετο.

Apud Myrepsum sect. 3. cap. 58. ἔριον περιμαζόμενον, *Lana congesta*.

Μάζωμα, Μάζομα, *Collectio*, *Cœtus*, *Conventus*, ἀθροισμὸς, συνοδος. Corona pretiosa: μάζομα, *Chorus*, χορός. Glossæ Græcobarb. σώρευμα, μάζομα.

Μάζωξις, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. σώρευξις, μάζωξις. Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἰς μίαν μάζωξιν τῶ ἀλόγων ζώων, ἐχόρευεν ἡ μαϊμῦ.

Μαζωκτὰ, *Collectim*, ἀθρόως, λογάδην.

ΜΑΖΑΛΑΔΕΣ. Joan. Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ οἱ μὲν σκάλας ἔφερον, καὶ σκάλας παντοίας μικρὰς, καὶ μεγάλας, ἄλλοι δὲ τζόκυς, καὶ ἕτεροι συγὰς, καὶ ἄλλοι πῦρ μετὰ μαζαλάδων, ἕτεροι δὲ σκλωπὺς.

ΜΑΖΆΝΕΣ. Vide in Μπαλικάν.

ΜΑΖΆΡΙΟΝ. Joannes Moschus in Limon. cap. 160. καὶ ἰδὲ εἰσῆλθεν διὰ τῆ θυρίδος ὡς παῖς Σαρακηνὸς φορῶν μαζάριον· καὶ ἐνσταθεὶς ἔμπροσθεν μυ, ἤρξατο ὀρχεῖσθαι. Vocem hanc omisit Interpres. Vide Gloss. med. Lat. in *Masara*.

ΜΆΖΗΛΟΣ, *Pelvis*. Euchologium Cryptoferratense apud Goarum pag. 247. & Vaticanum apud Morinũ de Sacris Ord. p. 97. κελεύει ὁ ἀρχιερεὺς κομισθῆναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῦ χαλκόξεστον, καὶ μάζηλον, καὶ μανδύλιον. Ubi idem Goarus existimat hanc vocem ejusdem esse notionis & originis quâ μαζονόμιον, apud Suidam, qui ἀγγεῖόν τι fuisse ait, sic dictum nempe quòd vas sit *Masis* deferendis, quod μαζοφορὶς, aliis dicitur.

ΜΆΖΙ. Vide in Μάζα.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΑΖΙΖΑ'ΝΙΟΝ, quibusdam *Melangiana*, aliis *Colocasia*, ex Æginetæ lib. 1. cap. 26. dicitur. Symeon Sethi de Facultat. Cibor. τὸ λεγόμϑυ μαζιζάνιον θερμὸν ὅϛι καὶ ξηρόν. Ita Aëtio quoque dicitur, cui est radix: Constantino verò Asecretis ματζιζάνα. Aliis μαν ζιζάνα. In Edit. Sethi postrema bis μαλιτάνιον scribitur. Vide Ruellium lib. 2. cap. 10. Extr.

ΜΑΖΙ'ΦΙΟΝ. Anastasius Monachus de Monachis Sinaïtis, MS. λέγϥ μοι ὁ γέρων, Ἔπαρον καρπὺς εἰς τὸ μαζίφιόν σϰ, ὅσϰς βαϛάσαι δυνάσαι.

ΜΑΖΟΚΟ'ΠΙΟΝ. Vide in Μάζηλα.

ΜΑΖΟΥ'Μ, τὸ πανίδιον, (vel ϛανίδιον) in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΜΑ'ΗΣ, *Maius mensis*, Μαΐ@, in Corona pretiosa. Proverbia seu dicta vulgaria MSS. τ̃ αὐγύϛυ πεϊλάμετρα τ̃ μάιου ἀναζητῦνϑ.

ΜΑΘΑΙ'ΝΕΙΝ, & Μαθένειν, pro Μανθάνειν, *Discere*. Proverbia Græcobarb. MSS. γέροντα Σαρακηνὸν γράμματα μὴ μαθένη.

ΜΑ'ΘΕΣΙΣ, à Latinis sequioris ætatis Scriptoribus usurpata vox pro μάθησις, *Disciplina*, *Doctrina*; cùm hanc postremam pro Astrologia judiciaria usurparent, ut probavimus in Gloss. med. Lat. Contrà tamen Μάθεσιν, quæ vox nullibi occurrit, seu *Mathesin*, penultimâ brevi dixit præter Prudentium à nobis laudatum, Sidonius in Panegyrico Majoriani:

> *Ilicet explorat Cælum, totámque volutis*
> *Percurrit mathesim numeris, interrogat umbras,*
> *Fulmina rimatur, fibras videt*, &c.

ΜΑ'ΘΗΜΑ, *Symbolum Apostolorum*, sic dictum quòd à Catechumenis memoriter disceretur. Concil. Constantinop. sub Mena Act. 5. ἐξ ἔθυς τ̃ ἁγίας λειτυργίας ἐπιτελυμϑύης, καὶ τ̃ θυρῶν κλειϑεισῶν, καὶ τ̃ ἁγίυ μαθήματ@ κτ̀ τὸ σωύηθες λεχθέντ@, τῷ καιρῷ τ̃ διπτύχων μτ̀ πολλῆς ἡσυχίας σωέδραμον, &c. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 172. ἐπανῆλθα ϑ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔμφρακτον ἀπαγγέλλων τὸ μάθημα. Euch† Euchology apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 78. μτ̀ ϑ τὸ ῥηθῆναι τὸ ἅγιον μάθημα, κ̀ ἐπαρθῆναι τὸ καταπέτασμα, καὶ εἰπεῖν τὸ Ἄξιον κ̀ δίκαιον, &c. Cod. Reg. 2431. fol. 126. ubi habentur Ὅροι διάφοροι excerpti potissimum ex Clemente Alexandrino & aliis: εἰ δεῖ πρὸ παντὸς ἑτέρυ μαθήματ@ ἐκςηθίζειν τ̃ τῇ βοηθείᾳ τ̃ Θεῦ προϊϛασθαι τ̃ εὐσεβείας βυλόμϑυον. Nominis rationem indicat Synodus Trullana Can. 78. ὅτι δεῖ τὺς φωτιζομϑύυς τὴν πίϛιν ἐκμανθάνειν, καὶ τῇ πέμπτῃ τ̃ ἑβδομάδ@ ἀπαγγέλλειν τῷ Ἐπισκόπῳ καὶ τοῖς Πρεσβυτέροις. Ita etiam appellatur à S. Maximo in c. 3. S. Dionys. de Cœlesti Hierarch. pag. 68. à Socrate lib. 1. Hist. Eccl. c. 8. lib. 3. c. 25. Leontio lib. de Sectis, ubi de Synodis Constantinopol. & Calchedon. in Bibl. Juris Canonici p. 1175. 1240. 1241. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Symbolum reddere*.

Μάθημα, *Consuetudo*, Συνήθεια. Μαθημϑύ@, *Consuetus*, Συνήθης.

Μαθησία, pro Μάθησις, apud Zachariam Pap. lib. 1. Dialog. Gregor. M. cap. 1. Extr.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ'Σ, *Genethliacus*, *Chaldæus*. Socrates lib. 2. cap. 9. ἐλοιδορεῖτο γδ̀ ὡς μαθηματικὴν ἀσκύμϑυ@. Vide Gloss. med. Latin. in *Mathematicus*.

ΜΑΘΗΤΕΪ'ΟΝ, *Templum Discipulorum Domini* seu *Apostolorum*. In Cod. MS. Reg. 2216. fol. 101. describuntur quidam characteres ignoti, quibus hæc verba subjiciuntur: αὐτὰ τὰ γράμματα ἐγράφησαν εἰς τὸ ὄρ@ τ̃ ἐλαιῶν εἰς τὸ μαθητεῖον ἐν πέτρᾳ ὑπὸ τ̃ ἀχράντων δακτύλων τ̃ Δεσπότυ Χριϛῦ, ὅτε εἶπε τοῖς μαθητ̃ αὐτῦ, Γρηγορεῖτε κ̀ προσεύχεϑε.

ΜΑΘΗΤΕΥ'ΕΙΝ, *Docere*. Nicetas Stethatus in Præfat. ταῦτα καὶ ἡμεῖς ὡς αὐτῦ μαθητευθέντες, &c. Cedrenus in Constante Heraclij nepote: τὴν Μανάλιν, ἣν ἐμαθήτευσε Γενέσι@. Laudatur Symeonis Hegumeni S. Mamantis, Homilia, διὰ τίς ὅϛιν ἡ τ̃ ἀληθινῶν διδασκάλων διάθεσις κ̀ ἀγάπη πρὸς τὺς μαθητευομϑύυς αὐτοῖς. Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. ἀμὴ τῦτο δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ μαθητευθῇ ἀπὸ ἀνθρωπινὴν ἀποϛολήν, &c. Vide Matth. cap. 2.

ΜΑΘΙΑ'Ν, *Evellere*, *Extirpare*, *Amputare*. Glossæ Græcobarb. Μαθιᾷ, Ἀνασπᾷ, Ξηελζόνει.

ΜΑΪΜΑ'Χ, à Chaldæis *Vitem albam*, quam alij Bryoniam vocant, vel ὄφεως ϛαφυλήν, vel χελιδῶνα, ἀγριζώσην & χονδρόν, apud Arabes verò Ἀλποχλήν, appellari scribitur in lib. MS. Coeranidis lib. 2.

ΜΑΪΜΟΥ', *Simia*, *Simius*, μιμώ, πίθηκ@. Matthæus Silvaticus: *Maiomo*, *Matimo*, *Græcè id est simia*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἰς μίαν μάζωξιν τ̃ ἀλόγων ζώων, ἐχόρευεν ἡ μαϊμῦ. Ubi Gr. Cod. ἐν σωόδῳ ποτὲ τ̃ ἀλόγων ζώων ὀρχήσατο πίθηκ@.

Μαμυκώδης, *Simiam referens*, pro μαϊμώδης. Nicetas in Alexio Angelo lib. 3. ἐθέατο γῦν τὰ σκηνικὰ ταῦτα καὶ μαμυκώδη ὁ βασιλεὺς πρόσωπα, κ̀ ἡ βασιλίς, καὶ ὅσον αὐτοῖς τ̃ γλώσσης ἐπίσημον.

Λυσαμαμύδιν. Glossæ Jatricæ MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀσφαλτίον, τρίφυλλον, ἢ λυσαμαμύδιν, *Asphaltion*, Trifolij species, de quo Ruellius & alij, sic fortè dictum Græcis recentioribus, quòd istius herbæ esus λύσσαν seu rabiem conferat Simiis. Glossæ aliæ ex Cod. 190. Κανθαρίς, τὰ λυσομάμυδα.

ΜΑΙΝΟΜΕ'ΝΑ, Μαινομϑύιον. Alexander Trallianus lib. 2. cap. 8. ἄριϛυ ϑ ὅϛιν ἐν τύτῳ καὶ ἡ ἐγκαίηρα λεγομϑύη, καὶ ἡ κτ̀ τὰ Ἀλεξανδρέων βυρίδια, κ̀ μαινομϑύα, καὶ μεμβρίδιά ὅϛιν. Leontius in Vita S. Joannis Eleemosynarij ait siccatos pisces μαινομϑύας appellare Alexandrinos, quos quidem eosdem esse quos *Manas* vocat Plinius, putant.

ΜΑΪ'ΟΝ. Vide Λαζοκύμινον.

ΜΑΙΟΥ'ΛΙΟΝ. Vide in Μαρύλιον.

ΜΑΙΟΥΜΑ͂Σ, *Festum à Paganis in Urbe Majuma, in Syria, celebrari solitum*. Suidas: Μαϊυμᾶς, Πανήγυεις ἐγίνετο ἐν τῇ Ῥώμῃ κτ̀ τ̃ Μάϊον μῆνα· τὴν παράλιον καταλαβόντες πόλιν τὴν λεγομένην Ὄϛιαν, οἱ τὰ πρῶτα τ̃ πόλεως τελῦντες, ἡδυπαθεῖν ἠνείχοντο ἐν τοῖς θαλαττίοις ὕδασι, ἀλλήλυς ἐμβάλλοντες, ὅθεν καὶ Μαϊυμᾶς ὁ τ̃ τοιαύτης ἑορτ̃ καιρὸς ὠνομάζετο. Glossæ Basilic. Μαϊύμας, ἑορτὴ ἐτελεῖτο ἐν Ῥώμῃ. Rursum: Μαϊύμας· τῦτον τ̃ λεγόμϑυον Μαϊυμαν ἐπετέλεσαν οἱ Ῥωμαῖοι Μαΐυ μηνὸς εἰς τιμὴν τ̃ Μαΐας. Julianus in Misopog. ὑμῶν δ' ἕκαϛ@ εἰς τὰ δεῖπνα κ̀ τὰς ἑορτὰς τ̃ Μαϊυμᾶ χρήματα ἀπολέσαντες, ὑπὲρ δ' ὑμῶν αὐτῶν, κ̀ τ̃ σωτηρίας τ̃ πόλεως ὐδεὶς θύει, ὔτε ἰδίᾳ τ̃ πολιτῶν, ὔτε ἡ πόλις κοινῇ. Theophanes an. 3. Leonis Chazari: ὁ ϑ βασιλεὺς ποιήσας Μαϊυμᾶν ἐν Σοφιαναῖς, ἐκάθισεν ἐπὶ σένζυ, μτ̀ τ̃ υἱῦ αὐτῦ, κ̀ ὕτως ἐθριάμβευσαν οἱ ϛρατηγοὶ τὰ ἐπινίκια. Auctor Incertus post eundem Theophanem pag. 429. ἐξῆλθεν ἕως τ' Ἀκιδύκλυ ποιῦντες Μαϊυμᾶδας, καὶ διδόντες χαρίσματα τὺς ἄρχοντας τ̃ ϛρατῦ. Vide Scaligeriana pag. 213. & Gloss. med. Lat. in *Majuma*.

ΜΑΙ'ΡΑ, τὸ θηρίον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΙ'ΣΤΡΟΣ, Μαΐϛωρ, Μαϊϛρομέλης. Vide in Μάγιϛρ@.

ΜΑΙΩ͂ΡΑΙ, *Majores*, Πρεσβύτ, apud Suidam.

ΜΑΚΑΙΡΙ'ΣΑ, *Xiphion*, *Gladiolus*, *Iris silvestris*. Liber MS. Coeranidis l. 1. ξίφ@, βοτάνη ὅϛιν ἐν πίᾳ τῇ γῇ φύλλα ἔχυσα ὅμοια σίτῳ, ἢ ἐπιμηκεϛέρα. φύεϑ δὴ ἐν τ̃ ἀρύραις σωὶ τῷ σίτῳ, ἣν τινες μακαιρίσαν καλῦσι, ἔνιοι ϑ φάσγανον. Ruellius lib. 3. cap. 87. *Xiphion rura Spatham, interdum segetalem gladium appellant.*

ΜΑΚΑ'ΡΙ,

ΜΑΚΑ'ΡΙ, *Utinam*. Suidas: ὄφελος, καὶ ὄφελον, εἴθε, μακάρι, εὐκτικῶς· τὸ δὲ μακάρι τῷ ἀπαιδεύτῳ εὐκτικὸν ἐπίρρημα, ἀντὶ τοῦ εἴθε, καὶ αἴθε. Glossæ Græcobarb. αἴθ' ὄφελες, εἴθ' ὄφελες, ἄμποτες, νὰ χόσες, μακάρι.

ΜΑΚΑ'ΡΙΟΝ, pro μαχαίριον. Synaxarium Maximi Cythær. 23. Janv. καλακόπτεται μὲ μακάρια, δέρνεται μὲ σύλους σιδερένιους εἰς τὸ σῶμα, &c.

ΜΑΚΑΡΙΣΜΟΙ', dicuntur *Beatitudines*, quas in Evangelio Christus prædicavit, de quarum numero varia est sententia, cùm alij octo, novem alij numerent. In Apophthegmat. Patrum in Epiphanio Cypri Episcopo num. 13. idem Epiphanius quærit, διά τι δέκα μέν εἰσιν αἱ νομικαὶ ἐντολαί, ἐννέα δὲ οἱ μακαρισμοί; in quem locum consulendus Eruditus Cotelerius. Antonius Melissa Monachus, lib. 2. cap. 3. τοῦ προεστῶτα μὴ ἐπαιρέτω τὸ ἀξίωμα, ἵνα μὴ ἐκπέσῃ τοῦ μακαρισμοῦ τῆς ταπεινοφροσύνης. Hinc virtutes, quæ in ejusmodi *Beatitudinibus* continentur, Μακαρισμοὺς vocat Anonymus in Vita S. Pachomij num. 12. ἀναχωρῶν γὰρ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὸ κοινόβιον, ἐν σχολάζων λίαν σὺν τοῖς ἄλλοις μακαρισμοῖς καθαρὸς τῇ καρδίᾳ εὑρεθῆναι. Extat Theophanis Ceramei Homilia 51. εἰς Μακαρισμούς. Explicantur etiam in Catechismo Russorum seu Græcorum Panagiotæ pag. 166. & seqq. ut Patres prætercam.

His verò μακαρισμοῖς, cùm aliæ subinde preces interserantur, dum in Ecclesia canuntur, ut ex Euchologio liquet pag. 553. & 565. variè ij indicantur in Libris Ecclesiasticis Græcorum. Quippe secundùm festivitates, vel ceremonias Ecclesiasticas, eæ preces mutantur; & ex iis dicuntur μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, in Euchologio Veneto. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω, εἰς τὴν λειτουργίαν τυπικά, καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου. Alibi: οἱ μακαρισμοὶ τῆς ὀκτωήχου. 2. Fer. 1. Hebdom. Jejun. καὶ ψάλλομεν μακαρισμοὺς μετὰ μέλους, καὶ μεγαλοφώνων ἀργῶς, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Deinde subduntur ejusmodi μακαρισμοί, quibus singulis respondet chorus, μνήσθητι ἡμῶν κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν βασιλείᾳ σου. Cæterùm prostant Μακαρισμοὶ S. Ephrem, in Cod. Colberteo 818. 625.

ΜΑΚΑΡΙΟ'ΤΗΣ, *Beatitudo*. Titulus compellatorius Patriarchæ Constantinopol. in Nov. 7. Justiniani sub finem, & alibi, & in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 1. 2. &c. Μακαριώτης πατρική, in sacra Constantini Pogonati ad Agathonem Pap. præfixa Concilio Trullano. Vide Gloss. med. Lat. in *Beatitudo*.

ΜΑΚΑΡΙΩ'ΤΑΤΟΣ, *Beatissimus*, titulus hodie unicè datus Alexandrino Patriarchæ, ut observat Franc. Richardus in Scuto fidei part. 2. paginâ 113.

ΜΑΚΕΔΟΝΙ'ΣΙΟΝ, *Apium Macedonicum*, Græcis Σμυρνίον, & Μακεδονικὸν σέλινον. Hesychius: Ἄβαρυ, Ὀρίγανον, Μακεδονίσια. Suidas: Σέρφας, εἶδος λαχάνων, τὰ παρ' ἡμῖν σπειρικὰ λεγόμενα, αἱ πικρίδες παρ' ἄλλοις, ἢ μᾶλλον τὸ ἀληθέστερον εἰπεῖν μακεδονισία. Occurrit apud Achmetem Onirocrit. cap. 206. & Myrepsum de Antidot. cap. 27. Vide Salmasium ad Solinum pag. 1369. & de Lingua Hellenist. paginâ 317.

ΜΑ'ΚΕΛΛΟΣ, *Macellum*, in Glossis Græco-Lat. S. Paulus 1. ad Corinth cap. 10. v. 25. πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες, διὰ τὴν συνείδησιν. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 22. ὅταν κύων ἐν μακέλλῳ ἐθίσει κωλέας περιτυχεῖν. Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi pag. 180. εἰ δὲ καθάπερ ἐν μακέλλῳ καὶ ἐκκλησίᾳ, καὶ οἱ ἔπαινοι γίνονται τῶν κατορθούντων, καὶ οἱ ψόγοι τῶν ἀμελούντων, &c. Asterius Homil. in Psalm. 7. καὶ ὡς ἔριφος ἐν μακέλλῳ ὁ λέων ἐκρέματο. Socrates lib. 1. cap. 38. ὄπισθεν τῆς ἀγορᾶς Κωνσταντίνου, καὶ τῆς ἐν τῇ στοᾷ μακέλλου. Xiphilinus in Nerone: τὴν ἀγορὰν τῶν ὄψων, τὸ Μάκελλον ὀνομασμένον. Constantinus Manasses pag. 155. Edit. Meursij:

Φύρδην κατέμελίζοντο καθάπερ ἐν μακέλλῳ,

Μακέλλη. Joan. Tzetzes Chil. 13. v. 281.

Ὀστέα, καί τι ἕτερον ὡς αἵματος μακέλλης.

Μακελλεῖον, *Laniatorium* in Glossis Græco-Lat. *Macellum*, κρεωπώλιον, Μακελειό, Portio. Corona pretiosa: Μακελιῷ, *Macellum*, Κρεοπώλιον. Palladius in Hist. Lausiaca, in Mose Æthiope: ἐὰν δέ τις κλέψῃ τὸ μακελλεῖον, καὶ μηδεὶς αὐτῷ μηδὲν ἐπιδῷ, &c. Emmanuël Georgillas MS.

Αὐτὸ πορνῶ συκόνεται, τὰ μακέλια γυρεύγει.

Λεωμακέλλιον, *Publicum macellum*, ita dictum Constantinopoli. Vide quæ annotamus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 1. sect. 24. n. 14.

Μακελλάριος, *Laniator*, *Lanius*, in Glossis Græco-Lat. Suidas in Etymologico, & Glossæ Basilic. μακελλάριος, ὁ σφάζων τὰ ζῶα. Theodorus Paphensis Episcopus in Vita MS. S. Spiridonis: ἐλθόντος οὖν τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ μακελλαρίου εἰς τὴν μάνδραν, &c. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 2. καὶ Ἀνδρόνικον σκώμματα σιν ἔπλυνον, μακελλάρειον ἀποκαλοῦντες, καὶ κυνὸς φιλαίματον. Martyrium S. Acepsimæ & Soc. MS. παρεγένετο εἰς τὴν κώμην αὐτοῦ τὴν λεγομένην Μακελλαρίαν, καλῶς γὰρ καὶ ἐκλήθη Μακελλαρία· οἱ γὰρ ἄρχοντες αὐτῆς χεῖρες ὑπῆρχον τῶν μακελλαρίων. Achmes in Introduct. in Astrolog. ἐν τῇ ἀνατολῇ δηλοῖ κακοσωύλω τῶν Τύρκων, στρατιωτῶν, μακελλαρίων. Eleutherius Zebelenus de Significat. Eclips. μακελλαρίοις, κυνηγοῖς, αἱματεκχύταις, καὶ μαγείροις. Μακελλάρις, apud Damascenum Studitam Homil. 25.

Μακελλάρης, *Macellarius*, κρεωπώλης, in Corona pretiosa: Μακελάρης, apud Portium. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 55. δηλοῖ δὲ εἶναι τὸν ἄνθρωπον μακελλάρην καὶ μάγειρον. Prochoprodromus in Versibus Politicis de sua Paupertate:

Τῶν μακελάρη τὴν γυναῖκα ἠρξάμην κολακεύειν.

Μακέλλης, eodem significatu, in Gloss. Basilic. Μακέλλης, Ρωμαϊστί ἐστιν ὁ σφαγεύς. Hinc cognomen *Macela* inditum Leoni M. Imp. ob cæsum Asparem Patricium. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in eodem Leone: ὁ βασιλεὺς Λέων βλέπων μὴ ὀρθὴν πίστιν πρὸς αὐτὸν ἔχοντας ἀνεῖλεν αὐτοὺς· καὶ τότε ἐκλήθη Μάκελ, ὅ ἐστι Ρωμαϊστὶ ὁ σφαγεύς. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 460. de eodem Imp. Μακέλης γὰρ λέγεται φραγγικὰ ὁ σφαγεύς. Vide Chronicon Joëlis. Ἀπομακέλλης, in Orneosophio pag. 234. dicitur *Accipiter edax*.

Μακελλίτης, *Corpodicina*, in Glossis Lat. Gr.

Μακελλίκη μάχαιρα, in Vita MS. S. Andreæ in Crisi.

Ὁλομάκελλος, *Sanguinolentus*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 268. καὶ ἤλθαμεν πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπήραμεν τὸ σπάθιν του, καὶ ἐβράμεν ὁλομάκελλον. Ubi versio Veneta cap. 247. *Et preso la sua spada, la trovassimo sanguinata*.

Φιλομάκελλος κύων, apud Joannem Climacum.

ΜΑΚΗΘΟ', Ægyptiis, *Mentha*, apud Interpolat. Dioscor. c. 446.

ΜΑΚΚΑ'Τ, τὸ Ἑρμοδάκτυλον, in Lexico Reg. 1843.

ΜΑΚΡΑ', ita appellatam τὴν ἁγίαν σορὸν S. Euphemiæ Calchedone scribit Evagrius lib. 2. Hist. cap. 3. Μακρὰν ἔνιοι καλοῦσιν. Ubi Eruditus Valesius Ἄρκαν legendum putat. Sed videtur Ecclesia ista sic appellata à structuræ forma & figura, fortè quòd longior esset, nec ferè quadrata, ut cæteræ apud Græcos ædes sacræ:

ΜΑΚΡΙΟ'Σ, Μακρινός, pro Μακρός. Glossæ Græcobarb. μέρος τῆς μακρᾶς νεώς, κάποιον μερτικὸν τῆς μακρύ.

κρῶ, ἢ μακεῶ, ἢ μεγάλȣ καραβίȣ. Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. ὅμως ἔςωντας νὰ ἦτον τὸ τȣ͂ τόπȣ διάςημα τόσον μακρινὸν, &c.

ΜΑΚΡΟΓΟΥΡΓΟΥΡΟΣ. Vide in Γέργυρ☉.

ΜΑΚΡΟΚΟΥΡΟΥΝΑΙ, *Longæ atque ingentes Coronæ.* Rhuzanus in Paraphrasi Vaticin. Constantinopol. ἔρχονται μακροκȣρȣ́ναις, καὶ νὰ εἴδεις, καὶ νὰ θαυμάσεις. Sed videtur legendum μακρογȣρȣ́ναις, *Majores porci.* Vide in γȣρȣ͂νι.

ΜΑΚΡΟΔΑΠΕΣ, *Longinquitas.* Codex Canon. Eccl. Afric. cap. 17. ὡς ἑκάςην ἐπαρχίαν διὰ τὸ μακροδαπὲς πρωτεύοντα ἔχειν ἴδιον.

ΜΑΚΡΟΔΙΑ, *Longum iter*, μακρὰ ὁδός. Nomocanon Cotelerianus num. 302. εἴ τις ἀποφύγῃ τὸ σιωύτεκνον αὐτȣ͂, χωρὶς μακροδίας, ἢ ἄλλο τι τὸ κωλύον, καὶ ποιεῖ ἕτερον, ἐπιτιμάσθω χρόνȣς γ.

ΜΑΚΡΟΚΕΝΣΟΝ, *Longior secessus*, quasi μακρὸν πρόκενσον, cùm scilicet Imperator in remotiora palatia cum toto comitatu proficiscebatur, ut in iis moram ageret. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. καὶ γὰρ εἰς μακρόκενσα ἀπήει ὁ μακάριος ȣ͂τος βασιλεὺς, διὰ εἰς Νικομήδειαν, εἰς τὸ Ὄλυμπον, εἰς τὰ Πύθια, Aliis verbis paulo infrà, μακρότερον πρόκενσον, cui opponit τὸ πλησίον πρόκενσον. Vide πρόκενσον, & Μετάςασις.

ΜΑΚΡΟΜΗΤΗ, Avis quam *Corliz* Galli vocant, à longo rostro: Vide Bellon. lib. 1. Observ. cap. 11. & infrà in Μήτη.

ΜΑΚΡΟΝΟΣΙΑ, *Morbus diuturnior*, apud Anonymum Interpretem Rhamplij MS.

ΜΑΚΡΟΜΥΤΖΟΣ. Vide in Μύτη.

ΜΑΚΡΟΠΙΠΕΡΟΝ, *Longum Piper.* Agapius in Geoponico cap. 170. ἔπαρε δύο ἀσπρῶν μακροπίπερον, &c. Ubi opponitur ςρογγυλὸ πιπέρι. Vide Λογγοπίπερον.

ΜΑΚΡΟΠΟΔΑΡΟΣ, *Campernis*, Ῥαιβὸς, Ῥαιβοσκελής.

ΜΑΚΡΟΠΟΥΣ, *Vermiculi* species. Vide in Ἐπίμαλος.

ΜΑΚΡΟΤΕΡΟΝ, Prophetis, *Psyllium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 652.

ΜΑΚΡΥΣ, *Longus*, μακρός. Μακρὰ, *Longè, Procul*, μακράν. Excerpta Jatrica MS. in Codic. Reg. 1843. ἀπὸ τὸ ῥέφανον λεγόμενον κομάτια λεπτὰ δὲ πλετὰ, καὶ μάκρεα. Anonymus Interpres MS. Rhamplij: δηλοῖ δὲ καὶ πάντας τȣς ἱεροπρεπεῖς καὶ μακρυγένεις, ὡραίȣς, καὶ εὐηλικȣς. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. αἱ γυναῖκες ἔχȣν μάκρυα μαλλιὰ, καὶ λίγον μυαλόν. Μακροϊώαννης, nescio quis apud Scylitz. p. 653. quomodo *longum* pro majoris staturæ dixere nostri. Vide Gloss. med. Latin.

Μακρυλὸς, Μακρυτζικός, *Longiusculus*, Ὑπομήκης.

Μακρύλαμνος, *Qui habet longas alas.* Orneosophium pag. 245. Ζαγάνος ὀφείλει εἶναι μακρύλαμνος. Mox: ὁ Περίτης ὀφείλει εἶναι κοντοπόδης, μακροδάκτυλος, μακρύλαμνος, Iterum: τὰ ἱεράκια ὀφείλȣσιν εἶναι μακρύλαμνα. Sic porrò hanc vocem hìc interpretari licet: *alas* enim avium venaticarum ἐλάτας vocat idem Orneosophium: λάμνειν verò est *remigare*: Ita λάμνα idem erit quod ἐλάτης. Sic conjiciebam in vocabulo incertæ notionis: alius fortè meliùs divinabit.

ΜΑΚΡΩΝ, sic dicta Ædis Patriarchalis Constantinopoli Porticus oblongior, à structuræ forma, de qua nos pluribus in Constantinopoli Christiana lib. 2. sect. 8. n. 3.

ΜΑΚΩΝ, pro μήκων, *Papaver.* Eustathius: μάκων εἰσέτι νῦν παρ' ἐνίοις λέγεται, βαρβάροις μὲν, ἐοικόσι δὲ ἀπήχημα φυλάττειν γλώσσης Ἑλληνίδος παλαιᾶς.

ΜΑΛΑΓΜΑΤΑ, in Glossis Chymicis MSS. εἰσὶ πάντα τὰ ξανθὰ καὶ τελειέμενα.

ΜΑΛΑΖΕΙΝ, *Tractare, Contrectare*, διαχειρίζειν, ψηλαφᾶν.

ΜΑΛΑΘΡΟΝ, pro Μάραθρον, *Fœniculum*, habet Myrepsus de Antidotis cap. 411. ut & Agapius in Geoponico cap. 97.

ΜΑΛΑΚΙΑ, *Mollities*, Πρῶτον τῶν ἑπτὰ σαρκικῶν ἁμαρτημάτων, in Pœnitentiali MS. Alter Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: ὁ πεσὼν εἰς μαλακίαν, μὴ κοινωνείτω ἕως ἡμερῶν ν'. ξηροφαγῶν, &c. Rursum: ἐὰν γυνὴ εἰς μαλακίαν ἑαυτὴν ἐκδώσασα τῇ ἰδίαις χερσὶ, ἔξω ἀκοινώνητος ἔτη ς'. &c. Joannes Jejunator Patr. Constantinopol. in Pœnitentiali: ὁ δὲ μαλακίαν διαπραξάμενος, μ' ἡμέρας ἐπιτιμᾶται, ξηροφαγία διαιτώμενος, καὶ μετανοίας ἑκάςης ποιῶν ρ. ἀλλὰ καὶ γυνὴ ἡ εἰς ἀσπασμὸν ἀνδρὸς μόνον ἐλθȣ͂σα, τὸ τῆς μαλακίας ἐπιτίμιον δέχεται. Idem pag. 79. ὡσαύτως καὶ περὶ μαλακίας, ἧς δύο εἰσὶν διαφοραὶ μία μὲν ἡ διὰ οἰκείας χειρὸς ἐνεργȣμένη ἑτέρα δὲ δι' ἀλλοτρίας. Joannes Monachus de Confessione auriculari MS. ἡ γὰρ μαλακία δύο ἔχει τὰς διαφορὰς, ἢ διὰ τῆς ἰδίας χειρὸς, ἢ δι' ἑτέρας γινομένη χειρὸς, ὡς ἀρτίως οἱ ἄρχοντες τέως ἐλεεινῶς ποιȣ͂σιν, σὺν αὐτοῖς καὶ ἑτέρȣς ἀπολλύοντες, τῆς ἐξ αὐτῶν μανθανόντων τὸ τοιȣ͂τον μῖσος. Μαλακίαν δυλεύειν, *Mollitiem pati*, in alio Pœnitentiali Anonymi, apud Morinum pag. 119. Theophanes in Valentiniano an. 11. ἐνειδιζόμενος δὲ μαλακίαν ὑπὸ Οὐάλεντος, ἀπεκρίνατο, &c. Idem in Leone Isauro an. 24. μαλακίαις τε μιαῖς καὶ δαιμόνων ἐπικλήσεσι χαίρων. Nicetas in Murtzuphlo num. 1. ἅτε γὰρ συντεταγέντες ȣ͂τοι βλακείᾳ, καὶ μαλακίᾳ συνανδραθέντες, &c. Vide Μαυλησία, Matth. Blastarem Lit. K. cap. 27. & Hieron. Mercurial. lib. 3. Var. Lect. cap. 15. Joannis Monachi Canonarium ἐςιν ὧν σαρκικὰ ἁμαρτήματα ἑπτὰ, —— ἅτινά ἐςι μαλακία, πορνεία, μοιχεία, ἀρσενοκοιτία, &c. Ubi plura de hoc peccato.

Μαλακίζειν, *Mollitiem exercere.* Idem Pœnitentialis Chrysostomi: γυνὴ δὲ ἡ μεθ' ἑτέρας γυναικὸς, μαλακισθεῖσα, &c.

ΜΑΛΑΚΙΟΝ, Hesychio, γυναικεῖον κοσμάριον, *Ornamentum muliebre* exponitur.

Est etiam *Sporta, Fiscella ex mollioribus palmarum foliis contexta.* Joannes Moschus Limon. c. 73. ἐκαθέζετο εἰς τὸ μοναςήριον αὐτȣ͂ —— μόνος φορῶν σακκομάχιον, καὶ πλέκων μαλάκια. Adde c. 42. 179. ex Edit. Coteleriana. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 39. ἄλλος πλέκων σπυρίδας τὰς μεγάλας, ἄλλος τὰ λεγόμενα μαλάκια, τὰ σπυριδάλια τὰ μικρά. Leg. σπυριδωτά. Apophthegmata Patrum in Megethio num. 1. οὐδὲ γὰρ εἶχε τῆς αἰῶνος τȣ́τȣ ὕλην, ἢ μὴ ῥαφίδα μίαν ὅπȣ τὰ θαλλία ἔσχιζεν· εἰργάζετο γὰρ καθ' ἡμέραν τρία μαλάκια, τὸ τῆς τροφῆς αὐτȣ͂. In Pio num. 3. καὶ λαβὼν εἰς μαλάκιν μικρὸν τῆς ψάμμȣ, ἐβάςασεν ἔμπροσθεν. In Paulo magno: καὶ εἰς ἓν μαλάκιον, αὐτὸ πλέκων καὶ ἀναλύων. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 45. ἄλλοι πλέκονται τὰ λεγόμενα μαλάκια τὰ σπυριδωτά. Anastasius Monachus de Patribus Sinaitis MS. εἶδον τινα γηραλέον πάνυ καθήμενον, καὶ κρατȣ͂ντα μικρὸν μαλάκιον, &c. Vita S. Nili Junioris pag. 57. καὶ μαθὼν παρ' αὐτȣ͂ πλέκειν τὴν σειρὰν, ἐποίησεν ἓν μαλάκιον, καὶ ὤνησεν εἰς τὸ σπήλαιον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 44. ἐνεγκόντα μαλάκια πεπληρωμένα καθ' ἕκαςον μῆνα παρεῖχε. Anonymus in Narratione de quodam Apparitore Prætoris Ægypti, apud Combefisium to. 2. Auctar. Bibl. Patr. ἐθεώρȣν τȣ̀ς ὁδηγȣ͂ντας με ὡς ἐν μαλακίῳ καὶ βαλαντίῳ τινὶ ὅλα τὰ ἔργα μȣ, εἴ τι ἀγαθὸν ἔπραξα. Apud Galenum lib. 3. de Facultate alimentorum ubi de Ostreis, μαλάκια καλεῖται, τὰ μήτε λεπίδας ἔχοντα μήτε τραχὺ, μήτε ὀςρακῶδες τὸ δέρμα, &c. Anonymi Physiologia MS. de Piscibus & Avibus ex Cod. Reg. ἤγȣν φθεὶρ ἰχθύδιόν ἐςι λεῖον τὴν ἐπιφάνειαν τῆς σαρκός,

σαρκὸς, ὅθεν καὶ μαλάκιον ὀνομάζεται, γυμνὸν ὢν καὶ πάντη ἀσκεπαὲς ὄν, &c.

ΜΑΛΑΚΟΚΙΣΣΟΣ, ἡ περιπλοκάδα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΛΑΚΤΙΑΝΙΣΚΕΙΝ, Μαλακλιάνειν, *Mollire*. Glossæ Græcobarb. Μαλάσουσι, Μαλακλιανίσκουσι. Alibi: Αράξαι, Σιωπεῖψαι, νὰ καζατζακίζει, νὰ μαλακτιάνει.

Μαλακλοκοπία, *Mollities*. Glossæ Græcobarb. Ἁβρότητι, εἰς τὴν τρυφερότητα, εἰς τὴν ἁπαλότητα, εἰς τὴν μαλακοκοπίαν.

ΜΑΛΑΜΑ, *Aurum*, Χρυσός. Historia Apollonij Tyrij:

Καινὰ μνημάρια κάμνουσι, ὄμορφα ςολισμένα,
Μὲ χράδια καὶ μὲ μάλαμα εἴτομε χρυσωμένα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Πανμεζίγνηζαν μάλαμα, οὐ μὴ τὸ ζαζιράσουν.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Μάλαμα νάνε καθαρὸν ὅλα στεισὰ τὰ πάντα.

Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 101.

Μαλαμαλένιος, *Aureus*, *Auratus*, χρυσοῦς, χρύσειος. Μαλαμαλώνειν, *Inaurare*, χρυσοῦν, καλαχρυσοῦν. Μαλαμαλωτὴς, *Aurifex*, χρυσουργός. Chron. MS. Manuëlis Malaxæ pag. 791. ἐπεῖραν δὲ καὶ τὰ δύο θυμιαλὰ τὰ μαλαμαλένια τῆς ἁγίας Σοφίας.

ΜΑΛΕΑ, *Infortunium*, *Miseria*, à Maleæ fortè trajectu periculoso, ut pote ventorum contrariis procellis infesto: unde proverbium apud Græcos inferiores, quod ab Eustathio Od. γ. & à Niceta refertur in Manuële lib. 2. num. 1. Μαλέαν δ' ἐπικάμψας, ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε. Vide Procopium lib. 1. de Bello Vandal. cap. 13. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Γιαγάπη ἔναι ἀφορμὴ ἐτούτης τῆς μαλαίας.

Rursum:

Τοῦ Ἄρημας τῆς κάλιςου, κεῖς τούτην τὴν μαλέαν,
Ἡ καρδία μου λέγει το, ἐγὼ θελονικήσω

Lib. 8.

Ἀνὰ μέσα τους ἄρχησαν μαλέα φοβερώτατη.

Eodem lib.

Ποῦ τὰ σπαθία χωρίζουσι τετίαν φρικτὴν μαλέαν.

Vide Ξυλοφάγος, in ξύλον.

ΜΑΛΕΝΔΙΤΟΣ, *Maledictus*. Anonymus MS. Interpres Ramplij: ἡ θλίψις σημαίνει Ἰουδαίους, ψυχάρια, μαύρους, καὶ λοιποὺς αἱρετικοὺς, καὶ καποίους ἀνθρώπους, καὶ μαλενδίτους, καὶ διαρρηγμένους, καὶ σιφούς.

ΜΑΛΗ, *Lana*, ἔριον, in Corona pretiosa. Item *Lanugo*.

Μαλίον, eâdem notione. Epimerismi Herodiani MS. ἔριον, τὸ μαλίον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἐρρίζω, τὸ φιλονεικῶ, ἔρριον, τὸ μαλίον.

Orneosophium cap. 37. pag. 208. ὑγροπίσαν μετὰ μαλίου εἰς τὸ σόμα αὐτοῦ ἔμβαλε. Mox: καὶ λωνίνα τὸ ὑγρόπισσιν μετὰ τοῦ μαλίου ἐκτρίψη, μετὰ μέλιτος τοῦ οὐρανίσκου τρίψον. Ita c. 42. κοβαρίσκια ποιήσας ἀπὸ μαλίου ἀποπλύτου. Et c. 45. μάλιν ἄπλυτον dixit. Gloss. Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἔρια, τὰ μαλία τῶν προβάτων. Joannes Archiater MS. cap. 128. καὶ χλίανε, βρέχαι μαλία προβάτου ἀπὸ τοῦτο που, &c. cap. 136. μαλία πρόβεια.

Μαλιάζειν, *Barbescere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Τὰ γένια του ἐμάκρυναν, τὰ μάγουλα μαλίασαν.

Μαλλὸς, idem quod μαλή. Cyrillus Scythopolitanus, seu Metaphrastes in S. Euthymio num. 139. ἐῴκει δέ μοι καὶ κυκκλίον τι μέλαν, καὶ μαλλοῦ πλῆρες ἐπικεῖσθαί μου κεφαλῇ. Infrà: ἐνόμα μὲν γὰρ τὰ ἔνδον ἀκάνθας ἀντὶ μαλῶν. al. μαλλῶν.

Μαλλίον. Idem Cyrillus num. 96. εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ςρέψας τὸ καμάσιον αὐτοῦ, καὶ ἔξω φορέσας τὰ τούτου μαλλία.

Μάλλωτος, *Lanatus*, *Villosus*. Glossæ Græcobarb. εἰ δὲ λινὸν χιτῶνα, οἱ δὲ μαλλωτόν· καὶ μερτικὸν λέγουσι τὸ λινὸν ἱμάτιον, ἤγουν ἀποκάμισον, καὶ μερτικὸν ῥοῦχον μάλλινον.

Τὰ Κακόμαλα, *Lanugo*, ἴουλος.

Μαλίον, *Mallo*, *Capillus*. Corona pretiosa: μαλία, *Capilli*, τρίχες. Μαλὶ, apud Portium. Hesychius: Μαλίον, μᾶλλον. Leg. μαλλόν. Nicetas de Rebus Gest. post excidium Urbis num. 5. ἕτεροι δὲ τὰς ὑβρισθείσας ὑπ' αὐτῶν γυναῖκας εἰς τὰ ἄλογα ἀναβιβάζοντες, καὶ ῥοῦχα μακρὰ ἐνδύοντες, καὶ τὰ μαλία αὐτῶν εἰς ἕνα πλόκαμον πλέκοντες, ὄπισθεν διήρχοντο. Ubi Codex alius, καὶ τὰς τρίχας συνεςραμμένας. Ammianus in Anthol. lib. 2. cap. 52. Epigr. 5.

Καὶ ςόλιον, μάλιον, πωγώνιον, ὤμιον ἔξω,
Ἐκ τούτων ἡ νῦν εὐδοκιμεῖ σοφία.

Rhuzanus in Paraphr. Vatic. Constantinopol ὕςερον ἂν τοῦ ἰδεῖτε πῶς εὐγάνει τὰ μαλία του. Proverbia seu Dicta vulgaria MSS. ὁ λύκος τὸ μάλι ἀλλάσσει, τὴν δὲ γνώμην οὐκ ἀλλάσσει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ μάλια χρυσάφωτα ἴσα τῆς ἡλικίας των.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔχεις τὸ βράχος συντροφία τῆς θάλασσαν κοιλά σου,
Προσκέφαλον νὰ κήτεσε ἀπάτω σα μαλία σου.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Να τοῦ κρήνουν οὐ δύωνίε τὰ γένεα καὶ μαλία.

Μαλίτζιον, eâdem notione. Ptochoprodromus in Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τὰ μαλίτζιά μου ἔπεσαν ἀπὸ τὴν ἀλητζίαν.

Μαλιαρὸς, *Pilosus*, *Villosus*, *Setiger*, τριχώδης, βαθύμαλλος. Synaxar. Maximi Cythær. 30. Janv. ὅλον μαλιαρὸς εἰς τὴν σάρκα.

Μαλοπλέκτης, *Textus crinalis*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ὁ μαλοπλέκτης ςὴν κορφὴν ὁ μαργαριταρένιος.

Μαλώτισκον, & Μαλωτάριον, pro μηλώτισκον, & μηλωτάριον, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 3. Vide in his vocibus.

ΜΑΛΗΤΖΑ, pro μάλιςα. Anonymus MS. de Observantia dierum, ex Cod. Reg. 1673. καλὴ καὶ ἀγαθὴ εἰς πᾶσα πράγμαν, καὶ εἰς πρᾶσιν, καὶ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν τῆς γῆς, μάλητζα τοῖς θουλομένοις ὁδὸν ὁδεύειν. Occurrit rursum infrà: ταύταις τῆς ὥραις παραλήμου, μάλητζα ἀπὸ τοῦ Νοέμβριον.

ΜΑΛΙΣ, *Malleus*, morbus jumentorum. Hesychius: Μαλὶν, τὸ περὶ τὰ ὑποζύγια πάθος ὅτε βήτλη. Apsyrtus Hippiatr. lib. 1. cap. 2. pag. 10. ἐπιδείξω σοι τὸ μέγιςον ἀῤῥάςημα τῶν ἐμπιπλόντων εἰς αὐτοὺς, ἐξ οὗ ῥαδίως ἀναφέρει τὸ κλῖμα· ἔςι δὲ τὸ πάθος, ὃ καλοῦσιν οἱ πολλοὶ Μάλιν. Deinde ejusce morbi quatuor genera recenset: ἔςι δὲ μάλεως εἴδη τέσσαρα, ἡ μὲν γὰρ ἔςι ὑγρά, ἡ δὲ ξηρά, ἡ δὲ ἀρθρίτης, ἡ δὲ ὑποδερμαλίτης. Adde Hieroclem, & Vegetium lib. 1. Mulomed. lib. 1. cap. 2. & Theomnestum. Apud Phæmonem in Cynosophio habetur titulus, εἰς μάλιν κυνός. Deinde, ἐὰν κύων ὑπὸ μάλεως κατέχηται.

ΜΑΛΛΑΠΑΤΡΟΥ. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. μαλλαπατροῦ, ἡ ἔςι ὄλημπα, νομίον τί. Hîc hæreo.

ΜΑΛΛΟΣ. Glossæ Græcobarb. ἄνομος γνώμη, ἡ ἔξω μᾶλλον νόμου. Hîc *Mallum*, seu Judicium publicum, quo modo hanc vocem usurpavit inferior Latinitas, intelligi putat Meursius, quod vix crediderim, nam pridem exolevit istud vocabulum, nec est postremæ ætatis, ut sunt ejusmodi Glossæ: quin potiùs μᾶλλον, hîc sumitur pro *maximè extra legem*.

ΜΆΛΛΟΙΟΝ, *Lychnis silvestris*, apud Interpol. Dioscor. c.521.

ΜΆΛΤΗ, *Ceti* species. Phavorinus: Πρῆςις εἶδΘ κήτους θαλασσίου, ἡ λεγομένη μάλϑη.

ΜΆΛΧΟΣ, *Rex*, Syrorum linguâ. Eunapius in Porphyrio: ΜάλχΘ ἢ κτ̀ τὴν Σύρων γλῶσσαν ὁ ΠορφύριΘ ἐκαλεῖτο τὰ πρῶτα· τοῦτο ἢ δύναται Βασιλέα λέγειν. Vide infrà in Μελχὶ.

ΜΑΛΩ̃Α. Cyrillus Scythopolitanus seu Metaphrastes in Vita S. Euthymij num. 149. καθημένοις γάρ ποτε πρὸς τῇ τ̃ Μοναςηρίου εἰσόδῳ, καί τινα μαλῶαν ἔχουσι διὰ χειρὸς, καὶ καθαίρουσιν, ἐπεισιν ὄτΘ ῥοίζῳ μεγάλῳ. Hunc locum citat Suidas, nullâ interpretatione additâ. Sarculum aut ligonem intelligi putat Eruditus Interpres.

ΜΑΛΏΝΕΙΝ, *Contendere*, *Certare*, *Dissensiones ciere*, *Reprehendere*, ἐρίζειν, ἀνταίρειν, &c. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 482. τῷ αὐτῷ τῷ χρόνῳ μίαν Ἰουλίῳ ἐσυνάχθη ὁ λαὸς, καὶ ἔγινε ῥέτΘ τῶν ἀλόγων, καὶ ἐκεῖ ἐμάλωσαν ἀνὰ μέσα τους, καὶ πολλοὶ ἐσφάγησαν καὶ ἀπέθαναν. Fabulæ Æsopi Barbarogr. pag. 20. καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν βλέπει τοὺς ἀλέκτορας πῶς ἐμάλωσαν ἀνὰ μέσον τους. Infrà: ὅπου βλέπων καὶ αὐτοὺς πῶς μαλώνουσιν καὶ μάχονται ἀναμεταξὺ τους. Adde pag.59. 60. 61. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Κ' ἡ μάνα τις μαλόνη του ὡς διαφέρνη ψωνία.

Emmanuel Georgillas MS.

Μαλώνει καὶ δικάζεται, ἀπλώνει εἰς τὸ βρῶμα.

Vide Fr. Richardum in Scuto Fidei part.2. pag.9.

Μάλωμα, *Certamen*, *Rixa*, *Iurgium*, ἀγὼν, μάχη, ἔρις. Georgius Contares lib.3. Hist. Athenarum: παύσατε τὰ μαλώματα, καὶ ὡσὰν ἀδελφοὶ ὅπου εἶσθε, &c.

ΜΆΛΩΤΟ, *Captivus*, pro αἰχμαλωτὸς, in Turco-Græcia Crusij pag.208. nisi sit *Captus in pugna*, ἐν μαλώματι. Αἰχμαλωτεύειν, apud Zonaram to.1.

ΜΆΜΑ, Μάμμα, Μαμμα, *Mater*. Moeris Atticista MS. Μάμμαν καὶ μάμαν τὴν μητέρα Ἀττικοὶ Ἕλληνες τ̃ μάμμαν. Vita MS. S. Mamantis: δεύτερου τοίνυν ὁ παῖς ἥπλετο τ̃ χρόνου, καὶ τὴν ἄμμιαν ἁπαλῇ γλώττῃ μάμα προσαγορεύει· τοῦτο ἢ τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ τὴν μητέρα δηλοῖ. Helladius apud Photium: μάμμας ἢ οἱ παλαιοὶ τὰς ἑαυτῶν μητέρας καλεῖν εἰώθασιν. Eustathius Il. β. καὶ ἡ τ̃ μητρὸς ἢ μήτηρ, ταύτας ἢ μάμμας τινὲς φασὶ καὶ μαίας. Vide eund. Il. ε. pag.565.

ΜΑΜΆΚΟΥΘΟΣ, ΜαμμάκουθΘ, ΜαμάκουτΘ, Phavorino, ἀντὶ τ̃, ΜαμμόθρεπτΘ, *Stupidus*, *Stultus*, ut sunt pueri qui diu sugunt. Hesychius: ΜαμάκουθΘ, Μωρός. Joan. Tzetzes Chil.4.

Ταυτὸν τὸ βλιτομάμμαντι μαμμάκουθΘ σημαίνει,
Ἤτοι μωρὸν συγκρύπτοντα μάμμαν τε καὶ τ̃ ἄρτον,
Μωρὲ, φησὶ γδ̀ προφανῶς, σύγκρυπτε τὸ μάμμαν σου.

Pachymeres lib.5. cap.10. ἐπὶ ἢ τούτῳ οὐκ ἐγνωσιμάχουν, μαμάκουθοί τινες, ἢ τι ἂν εἴποιμι, ἀναισθήτως τ̃ πρακτομένων ἔχοντες.

ΜΆΜΕΡΤΟΣ, ex Latino *Mavors* formasse seu mutuasse Lycophronem scribit Isaacus Tzetzes pag.153. ΜάμερτΘ, ὁ Ἄρης ὅτιν, ἡ ἢ λέξις Ῥωμαϊκὴ—— Ῥωμαῖοι γδ̀ τοὺς μαμέρτους καλοῦσι, ὡς ἱςορεῖ που ἡ ΔιόδωρΘ, ἢ Δίων. *Mavortius*, non *Mamertus* dixerunt Latini.

ΜΑΜΗΡΈ, χελιδόνιον τὸ μικρὸν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. apud Matthæum Sylvaticum, *Mamira*, *Manna* exponitur. Alexander Trallianus lib.7. μαμιρᾶς δὲ ῥιζίον τι ποιάς ὅτιν, ἔχων ὥσπερ κονδύλους πυκνοὺς, ὅπερ κλάς τε καὶ λευκώματα λεπτύνειν πεπίςευται, &c. Rhazes lib. de Peste cap.11. ἀκόρου ῥίζα, καὶ ἐβένου τμῆμα, μαμηρᾶ, τουτία, αἱματίτης, ἰάσει, σάκχαρ κεκαυμένον.

ΜΑΜΙΛΛΆΡΙΑ, *Forpiculæ*, ψαλίδια, in Lexico MS. Eudemi not.573. & in Glossis Biblicis MSS. Lexicon Stephani: Ἐπιδαμίδας, Μαμιλλάρια, ψαλίδια. In Glossis Græco-Lat. *Mamillares*, exponuntur μονοχέρια.

ΜΆΜΜΑ. Vide Μάμα.

ΜΑΜΜΕΎΕΙΝ, *Nutrire*, *Educare*. Glossæ Græcobarb. ἐγὼ ὁ κάνθαρΘ νὰ μαμμεύσω, ἢ νὰ ἀναθρέψω ἀετόν. Vide Μάμα.

ΜΑΜΜΉ, *Obstetrix*, μαῖα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2216. Moschopulus: Μαῖα, ἡ μάμμη. Μαίωτρον, τὸ διδόμενον τῇ μάμμῃ. Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag.62. καὶ ἔκραξεν τ̃ μάμμαις, καὶ εἶπεν αὐταῖς ὁ Βασιλεὺς, ὅτι ὅταν πιάνετε τὰ παιδία τ̃ Ἑβραίων νὰ γεννῶνται, τὰ ἀρσενικὰ νὰ σκοτώσετε, καὶ τὰ θηλυκὰ, τὰ ζωογονᾶτε. αἱ ἢ μαμμίδες ἐφοβήθησαν τ̃ Θεὸν, &c. Vide Exod. cap.1. v.16.

Μαμμοῦ, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. Μαῖα, μάμμη, ἢ μαμμοῦ.

ΜΑΜΜΟΥΛΊΖΕΙΝ, Μαμουλίζειν, *Ruminare*, Ἀναμηρυκᾶσθαι.

ΜΑΜΟΥΚΏΔΗΣ. Vide Μαίμου.

ΜΑΜΟΥ͂Ν. In Codice Cæsareo Achmetis ὀνειροκριτικῶν Liber, sic inscribitur, βιβλίον ὀνειροκριτικὸν, ὅπερ συνῆξε καὶ συνέταξεν Ἀχμὲτ υἱὸς Σηρεὶμ ὁ ὀνειροκρίτης τ̃ Πρώτου συμβούλου Μαμοῦν. Quam quidem postremam vocem nomen proprium esse putat Lambecius lib.7. Chaliphæ Babylonici quem Μαμοῦμ, vel Μαμοῦν, appellat Cedrenus pag.548.549.& Continuator Theophanis lib. 4. num. 27. Elmacinus verò *Abulabas Almamon*, & *Abugiafar Abdalla*: Undè colligit Achmetem vixisse circa an. 820. Sed vix id putem, contra verò longè recentiorem, atque adeò Christianum fuisse satis colligitur ex scriptis, tametsi quædam ex illo Achmete filio Sereim hausisse verosimile sit, iis præsertim locis ubi illius somniorum interpretationes refert. Deinde cap.45. disertè ait Mamunem ex gente Protosymbulorum non fuisse, quod quidem, si Chalyphas intelligat, dici non potest de Almamune, ut ex Elmacino docemur, qui ejus Genealogiam refert. Ita Μαμοῦν iste, fortasse fuerit is quem *Amermumnem* vocabant, Chalifa scilicet Ægyptius. Nomen verò fuisse Dignitatis apud Saracenos videtur præterea indicare Anonymus Interpres MS. Rhamplij, hisce verbis: οὕτω γδ̀ καὶ ὁ Ἄραψ ΣελμὴΘ ὁ πρὸς Μαμοῦν, ἄνακτα καὶ ΒαβυλῶνΘ ταύτην τὴν τέχνην τ̃ μεγάλης ἀςρονομίας συντάξας, ἔφη, &c. Vide Symeonem Logothetam in Constantino Porphyr. num.45.

ΜΑΜΟΎΝΗ, Μαμουνίδιον, vermis species, *vineas rodens*. Codex Jatricus Græcob. Reg. 945. nunc 3177. fol. 344. ἑρμηνεία εἰς ἄμπελον. Ἔπαρον ἀπείρη, καὶ κάπνισον γηρογήρου τὸ ἀμπέλιν, ἤγουν τιάφιν, ὁπόταν ἔχῃ μαμούνιν, καὶ εὐθὺς ἰᾶται. Agapius Monach. in Geopon. cap.36. ὅταν τρώγουσι τὸ μαμοῦνι καὶ ἄλλα σκωλήκια τὴν ἄμπελον. Cap.200. εἰ ἢ καὶ φθείρουσι τ̃ κῆπον καμπίαις, ἢ ἄλλα μαμούνια, &c.

ΜΑΜΟΥΣΆΓΚΙΟΝ, *Viola*. Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Linguæ Græcæ vulgaris: ἐπίανεν τὴν μυρωδίαν, vel τὴν εὐωδίαν τ̃ τριανταφύλλων, vel τ̃ μαμουσαγκίων, vel τ̃ κρίνων, vel τ̃ μόσκου, *Bibimus odorem rosarum*, *vel violarum*, *vel liliorum*, *vel musci*.

ΜΆΜΠΑΛΙΣ, apud Iberos, idem est quod ΠανάγιΘ. Vide Constantin. de Adm. Imp. cap.46.

ΜΑΜΠΆΡΙΟΣ. Vide in ΜαπάριΘ.

ΜΆΝΑ, *Mater*, Μήτηρ. Glossæ Græcobarb. Ἀγάλαξ, ὁ μόσχΘ, ὅπου ἐβύζασεν εἰς μίαν μάναν με ἄλλον, καὶ εἰς τὰ αὐτὰ βυζία. Continuator Theophanis lib.3. num.16. ἤρετο αὐτ̃ ὅποι ἐτύγχανεν ὤν· ὁ ἢ παῖς τὴν μάναν ἔφησεν εἶναι, τὴν Θεοδώραν οὕτω λέγων. Ita Cedrenus & alij

alij, ubi de Theodora Augusta. Scylitzes in Zoe & Theodora pag.761. αἱ μάναι ἡμῶν αἱ πορφυρογέννητοι Ζωὴ καὶ Θεοδώρα, &c. Quidam Zonaræ Codd. habent μάννα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 15. καὶ πάλιν τὸ κυνάδι τ' ἐκαληγόρει, (Ἀλέκτορα) νὰ σμίγετ' τὴν μάνα τε, καὶ τ' ἀδελφαῖς τε. Μάννα, ibid. pag.59. 65. Anthos: εἰς τὲς ὀκτὼ χρόνες τ' βασιλείας τ' Κωνσαντίνε, ἀνάγμα με τὴν μάνα τ' τὴν Εἰρήνην, καὶ ἡ ἑβδόμη ἁγία σωύοδ@ εἰς τὴν Βιθυνίαν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Ρηγῶν γυναίκες ἤσασι, ἄλλη ἀδελφὴ καὶ μάνα.

Idem lib.8:

Ὅταν ςὴν γλῶ τὴν μάννα τε ἐσυμόνον πρὸς αὐτόν.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Λέγω τὴν, μάνα, πῶς ἤσαι, κ' ἀκείνη ἐπιλογήθη.

Historia Apollonij Tyrij:

Η μάνα αὐτὴ ἐγέννησε, ἀπὸ κρίανε κ' ἐχάθη.

Rursum:

Κ' ἡ μάνα ὅπεσε γέννησε, τὴν λέγαν Ἀρχιςράτα.

Threnus de Capta à Turcis Constantinopoli, MS.

Ἔχασε μάνα τὸ παιδὶ, καὶ τὸ παιδὶν τὴν μάναν.

Emmanuël Georgillas Limenites de Mortalit. Rhodi MS.

Καὶ πίκρανε τὰς γέροντας, καὶ θλίψει τ' μανάδες,
Ταῖς κόρες, τ' ἀνεγλύτες, καὶ τ' οἰκοκυράδες.

Μανίτζα, diminutivum à μάνα, *Matercula*. Idem Georgillas:

Οἱ ἄνδρες τ' να πᾶν ἐμπρὸς πίσω τ' οἱ μανίτζες.

Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorhoes:

Ἤκυσεν τὸ παιδόπυλον, λέγει, μανίτζα, κάτζε.

Vide Symeonem Logothetam in Leone Armenio num. 7. & quæ adnotamus in Gloss. med. Latin. in *Mana*.

ΜΑΝΑΡΑ, *Securis*, ex Ital. *Manara*. Nicetas in Andronico lib.2. οἱ παριςάμενοι αὐτῷ Βάραγγοι τὰς μανάρας κατεβίβασαν ἐπάνω αὐτῷ.

ΜΑΝΔΑΚΗΣ, χορδόδεσμ@, *Manipulus fœni*. Eustathius Il. K. pag.818. μανδάκης δὲ ἔοικεν ὁ ῥηθεὶς δεσμὸς τ' φυτοῦ· ὁ δὴ μανδάκης κυρίως, ὥς φησὶ καὶ Χοιροβοσκὸς Γεώργι@, δεσμὸν χόρτε δηλοῖ κατὰ τινα γλῶσσαν, καὶ φυλάσσετ' ἡ τοιαύτη λέξις παρὰ τοῖς κατὰ Θράκην. Et Il. Σ. ἐλλεδανοὶ δὲ μανδάκαι, οἷς δεσμῦσι τὰ δράγματα.

ΜΑΝΔΑΛΟΝ, Μάνταλ@, *Vectis*, *Pessulus*, μόχλ@. Glossæ S. Benedicti: *Mandalum*, Καλοχεύς. Glossæ Lat.Gr. *Pessulum*, Μάνδαλον, Κλῆθρον, χελώνιον. *Repagulum*, Μάνδαλον. Erotianus in Ἄμβην, ait hanc vocem, auctore Zenone Herophileo, significare ὑπεροχὴν τ' θυρῶν μανδάλῳ ὁμοίαν.

Μανδαλώνειν, Μανταλώνειν, *Claudere*, κλειδῦν.

ΜΑΝΔΑΤΟΝ, *Mandatum*, Ἐντολὴ, Παράγγελμα. Glossæ Basilic. Μανδάτον, Ἔνταλμα. Concil.Constantinopolit. sub Flaviano contra Eutychem: ἀπὸ θείων μανδάτων ἐκελεύθην τὰς εὐλαβεςάτες ἐπισκόπες τὴν πίςιν — Εὐτυχὲς — ἐκζητηθῆναι. Acta contra S. Cyrillum in Concilio Ephesino pag.752. βοῶσι πάντες, Τὰ μανδάτα τ' βασιλέως. Chronicon Alexandrinum p.266. κ' δεδωκὼς ὁ Ῥῶμ@ μανδάτα λάθρα, &c. Apud Rhamplium MS. καὶ εἰς κλῆσιν ἱματίων, κ' δωρημάτων, ἀγαθῶν καὶ πιτλακίων. Utuntur Evagrius lib.2. cap.4. Theophanes an.1. Tiberij Thracis, an.33. Copronymi, Achmes cap.127. 209. & alij passim, sed maximè Tactici. Mauricius lib. 1. Strateg. cap.7. εἴτις ἀκέσας τὰ μανδάτα τ' Δεκάρχε, μὴ φυλάξῃ, σωφρονιζέσθω. Adde cap.7. lib.2. cap.16.17. lib.3.cap.5. lib.7. cap.5. & Leonem cap.8. num.8. cap. 14. §.93. cap.17. §.26. 67. 112.

Apud eundem Mauricium eodem lib.3. caput 11. inscribitur περὶ μανδάτων καθολικῶν. Sic porrò præsertim appellabant τὰς κινήσεις, & σχήματα copiarum, ut est apud Leonem c.7. §.88. ut & §§.32.33.35.36. 37.38. &c. quæ etiam παραγγέλματα dicuntur, Mandata nempe Ducum, quæ ibi recensentur, Græcè, sed Latinè ferè semper apud Mauricium, ex quibus quædam selegimus, cujusmodi sunt. *Silentium*, lib. 3. cap. 5. l. 12. cap. 14. *Nemo demittat*, lib. 3. cap. 5. *Nemo antecedat bandum*, lib. 3. cap 5. *Æqualiter ambula*, lib.3. cap.5. *Ad latus stringe*, lib.3. cap.3. 5. *Ad Decarchas*, lib.3.cap.5. *Ad Tetrarchas*, lib.3. cap. 5. *Largiter Ambula*, lib.3. cap.2. *Iunge*, lib.3. cap.5. l.12. cap.16. 24. *Percute*, lib. 3. cap.5. *Cursor festina*, lib.3.cap.5. *Cum ordine sequere*, lib.3.cap.5. *Cede*, lib.3.cap. 5. *Torna, mina*, l.3.c.5. *Dispone sinistrâ*, *Dispone dextrâ*, lib. 3. cap.5. l.12. cap.24. *Transforma*, lib.3.cap.5. l.12. cap.16. 24. *Transmuta*, lib 3. cap.5. *Cavete ne vos turbetis*, lib.12. cap.14. *Ordinem servate*, l.12. cap.14. 24. *Bandum sequite*, lib.12. cap.14. *Nemo dimittat bandum & inimicos sequatur*, lib.12. c.14. 24. *Ad octo, vel sex*, lib.12.cap.16. *Exi*, lib.12. cap.16. *Dirige frontem*, lib.12. cap.16. *Medipartitus ad diphalangiam*, lib.12. cap.16. *Primi state, secundi ad diphalangiam exite*, lib. 12. cap. 16. *Reverte*, lib.12. cap.16. *Ad contum clina*, lib.12. cap.16. *Mane*, lib.12. cap.16. *Verte*, l.12. c.16. *Ad scutum inclina*, *Move*, lib.12. cap.16. *Muta locum*, lib.12. cap.16. *Cum silentio mandata turbetis*, lib.12. cap.24. *Nemo dimittat ordinem*, lib.12. cap.24. *Dirige frontem*, lib. 12. cap.24. *Amifulco*, lib.12. cap. 24. *Primi state, secundi exite*, lib.12. cap.24. *Clina dextrâ, clina sinistrâ*, lib.12. cap.24. *Move*, lib.12. cap. 24. *Redde*, lib.12. cap.24. *Undique servate*, lib. 12. cap.24. *Largi à dextra, largi ad ambas partes*, lib.12. cap.24. *Intra*, lib.12. cap.24. Alia ejusmodi mandata proferent Arrianus in Tact. sect.43.45.& alibi, & Ælianus cap.51.

Μαντάτο, Μαντάτον, *Mandatum*, *Nuntium*, pro μανδάτον, ἀγγελία, Glossæ Græcobarb. ἀπαγγελίας, μηνύματα, μαντάτα, μαντατοφόρεις. Anonymus de Bellis Francorum in Morea MS.

Χαρὰν μεγάλην ἔπικεν τὸ ἀκέσειν τὸ μαντάτον.

Historia Apollonij Tyrij:

Ὥπε με τὸ μαντάτο σε, ἀ θὲς να σ' ἑρμηνεύσω.

Occurrit ibi pluries. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὁ λόγ@ ἐπαράδραμε, καὶ τὸ μαντάτο πάγη.

Mox:

Καὶ φαίνετέ σε πάντοτες τὰ δολερὰ μαντάτα.

Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. καὶ παλλακάς, καὶ ἀπλάβοι, κ' μαντάτον, καὶ ἀποκρισιαρίες, κ' μεγαλεῖον.

Μαντατοφόρ@, *Legatus*, *Nuntius*, *Tabellarius*. Glossæ Græcobarb. ἀγγελιαφόρ@, πρεσβύτης, μαντατοφόρ@. Damascenus Studita Hom. 18. διὰ τῦτο τ' ὠνόμασαν Ἄγγελον, ὡσὰν νὰ εἴπῃς Μαντατοφόρον. Idem Anonymus de Bellis Francor.

Καὶ ὅτ@ πάλιν ἔσωσαν εὐθὲς οἱ μαντατοφόροι,
Πιττάκια ἐβάςασαν, εἰς τὴν Φραγγίαν ἦλθον.

Alibi:

Σπεδέως πιττάκια ἔγραψεν, μαντατοφόρες ςέλνει.

Historia MS. Belisarij:

Μανδατοφόροι φθάνεσιν εἰς ὥρα μεσόνυκτον.

Achmes in Introduct. in Astrolog. καὶ ἀγαθοσύνην μαντατοφόρων καὶ τ' ἀρχόντων, καὶ εὐφροσύνην Βασιλέων. Eleutherius Zebelenus de Forma & Constitutione corporis: Ταχυδρόμες, μαντατοφόρες, κ' ἀποκρισιαρίες.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Μαντατοφόροι διέβησαν, κιαπίσωσαν τὰς λόγες.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Καὶ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Καὶ ἔφθασε τῶρα μίνυμα, ἦλθε μανδατοφόρος.

Demetrius Zenus in Batrochomyomachia:

Μανδατοφόρος ἔφθασεν ὁ Ἐμπαστζέκαλης.

Μανδατεύειν, *Accusare, Culpare*, αἰτιᾶσθαι, ἐγκαλεῖν. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ὅπου φρονεῖ τοῦ πολυλικῆς, ὅταν τὴν μανδατέψῃ.

Μανδατευόμενος, *Accusatus*, ἐγκληθείς. Μανδάτευμα, *Accusatio*, ἐξηγορία.

Μαντατάρης, *Explorator*, *Accusator*, *Sycophanta*, κατάσκοπος, κατήγορος.

ΜΑΝΔΑΤΩΡ, *Mandator*. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ Basilic. ἡμεροδρόμοι, οἱ τοῖς βασιλικαῖς διατάξεσι ταχύτατα διακονούμενοι, Μανδάτορες. Alibi: Κοντεριώνες, Μανδάτορες. Suidas: Πεζοθέω, ὁ Μανδάτωρ. Acta S.Maximi Confess. pag.29. ἐλθόντες δύο Μανδάτορες μετὰ δέκα εκσκευβιτώρων, &c. Concilium Nicænum II. Act. 2. Βασιλικὸς ἄνθρωπος πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ δὲ τοῦ σεπτοῦ ναοῦ ἕστηκεν. Mox: ὁ λαμπρότατος Βασιλικὸς Μανδάτωρ εἰσελθὼν, &c. Vide in Βασιλικός. Typicum Sancti Sabæ, ubi de Jejunio: τὸ δ' ἀληθὲς δὲ ἐστὶ ἀπόλεια τοῦ κοινοῦ, ὃς μανδάτωρ ἦν, τοῦτ' ἐστι μηνυτὴς τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Σεργίου. Liuthprandus in Legatione: *Diasostes meus me deserens, duabus parvis impositum navibus, duobus me Mandatoribus, qui Hydruntem me per mare conducerent, commendavit.* Vide Theophanem an.5. Justiniani, ubi de Seditione Victoriatorum, & quæ adnotamus in Gloss.med.Lat. in *Mandator*.

Μανδάτωρες alij erant in exercitu, qui Ducum mandata ad milites perferebant. Leo in Tact. capite 4. §.16. & ex eo Glossæ Basilic. μανδάτωρες δὲ εἰσὶν οἱ τὰ μανδάτα ἀπὸ τῶν ἀρχόντων πρὸς τοὺς στρατιώτας ὀξέως διακομίζοντες. Vide eund. §. 6. 35. Rursum §.49. & ex eo Constantinus filius inTacticis pag. 21. ἁρμόζει δὲ χωρεσθῆναι ἀπὸ ἑκάστου βάνδου διὰ τὰ ἐξ ἀναγκαίου μανδάτα, καὶ μανδάτορας ἀγρύπνους καὶ γοργοὺς, καὶ φρονίμους, καὶ λαλοῦντας, ἂν ἐνδέχηται, καὶ διαφόρους γλώσσας. Adde pag.51. Mauricium lib.1.cap.5. lib.7. cap.17. Idem Mauricius lib.3. cap.5. τοῦ βάνδου συντεταγμένως ἱσταμένου, δεῖ τὸν μανδάτωρα παραγγέλλειν οὕτως, &c. Idem lib.7. cap.16. χρὴ ἐν καιρῷ παρατάξεως διὰ μανδατόρων προερευνᾶν τοὺς τῆς συμβολῆς τόπους, &c. Ejusmodi Mandatorum præterea meminit idem Leo cap.7.num.54. 55. 65. cap.11. num.20. cap.12. num. 120. cap.14. num.27.

Πρωτομανδάτωρ, *Primus Mandatorum*. Continuator Theophanis lib.4. num.16.& Scylitzes pag.541. τὸ τοῦ Πρωτομανδάτωρος πληρῶν ἀρχήν. Leo Grammaticus in Constantino Porph. pag.498. πεσὼν ἐν τῇ θαλάττῃ σὺν τῷ Πρωτομανδάτορι. Adde Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 8. & Cedrenum pag. 541. 620.

Μανδατωρεύειν, *Mandare*, in Novella 4. Justiniani, apud Scholiastem Basilic. ad lib.14. pag. 192. & apud Harmenopulum lib.1. tit.5. §.3. lib. 3. tit.6. §. 1. &c.

Μανδατεύειν. Stephanus Sachlectes in Narrat.MS.

Στὸ Ῥέθεμνος κεῖς τὰ Χάνια παντοῦ κουδουνιστά την,
Καὶ γὼ τὴν κουλαγιώτενα παντοῦ μανδατευσά την.

Μανδατοφόρος, *Mandator*, tom. 4. Basilic. paginâ 165.

ΜΑΝΔΗΛΑΊΔΑ, βούφθαλμον, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ. *Buphthalmus*, Herba Medicis nota.

ΜΑΝΔΗΛΑΙΟΝ. Vide in Μανδύας.

ΜΆΝΔΡΑ, *Monasterium*, Metaphora sumpta à caulis ovium, seu caprarum, quæ μάνδραι appellantur. Πνευματικὴ μάνδρα, apud Nilum Monach.lib. 3. Epist.241. ἱερὰ μάνδρα, in Typico MS. Monasterij τοῦ Κεχαριτωμένης ἁγία μάνδρα, apud Joan.Antiochenum de Charisticariis pag.183. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S.Joannis Damasceni num. 23. ὁ γοῦν Ἰωάννης — τὴν θείαν ἐκείνην μάνδραν εἰσιὼν, τῷ ποιμένι πίπτει παρὰ τοὺς πόδας, λιπαρῶς ἐξαιτούμενος, ὡς ἐν τῇ ἐκεῖ προβάτων ταγῆναι. Epiphanius Hæresi 80. ἐν μοναστηρίοις ὑπάρχοντες, ἤτοι μάνδραις. Utuntur præterea Epiphanius initio lib.3. ubi de Audianis,Georgius Alexandrinus in Vita S. Joan. Chrysostomi, Dorotheus Doctr.23. Auctor Vitæ S. Germani Hegumeni num.8. 23. Cedrenus p.300. & alij.

Scribit Evagrius lib.1. cap.14. & ex eo Nicephorus Callistus, Templum S.Symeoni Stylitæ juxta Antiochiam dicatum, *Mandram* appellatum: Μάνδραν οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι, τῆς ἀσκήσεως, οἶμαι, τοῦ παναγίου Συμεῶνος τὴν προσηγορίαν τῷ χώρῳ καταλιπόντος. Meminit istius μάνδρας Theodorus Anagnosta Ecl. Δανιὴλ ὁ θαυμάσιος ἐκ τῆς Συμεῶνος μάνδρας ἐλθὼν, καὶ στύλῳ ἐπέβη ἐν τῷ Ἀνάπλῳ. Et Theophanes & Cedrenus an.4. Leonis M. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐκοιμήθη καὶ Συμεὼν ὁ μέγας, ὁ τῆς Μάνδρας πρῶτος, καταδείξας τὴν τοιαύτην ἀρετὴν, καὶ σημειοφόρος γενόμενος. Adde Nicephor. Call. lib.14. cap.51. Sed de hac Mandra audiendus in primis Auctor MS.Vitæ ejusdem Symeonis, ubi de illius matre: ὁ θεῖος δὲ Συμεὼν τῆς ταύτης νεκρὸν ἐντὸς τῆς μάνδρας (τοῦτο γὰρ ὁ τοῦ στύλου περίβολος ἐκαλεῖτο) εἰσενεχθῆναι προστάττει· περιῳκοδόμητο γὰρ τὸ πάντοθεν τειχίον τῷ κίονι, ὥς τε μὴ γυναιξὶν εἰσιτητὸν εἶναι. Ita *Mandram* peculiari vocabulo appellari voluit Rogerius Siciliæ Rex Archimonasterium Sancti Salvatoris Messanense, ut est in illius Diplomate apud Rocchum Pirrhum, in Notitia prima Archimandritatus Messanæ pag.4.

Μανδρεύειν, *Monachare*, *Monachum facere*. Nicetas in Isaacio lib.3. num.1. αὐτὴν ἐκεῖσε ὡς ἀμνάδα τῷ Θεῷ ἱερώσας ἐμάνδρευσε.

Μανδρίτης, *Monachus*. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. ἔσωσαν Σευῆρος ὁ ἀκέφαλος, καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ μανδρίτης. Vide Gloss.med.Lat.in *Mandra*, *Mandrita*.

Ἀρχιμανδρίτης, *Abbas*, *Præfectus Monasterio*, proinde idem qui interdum Ἡγούμενος appellatur. Concil. Ephesin. part.1. num.30. δέησις τοῖς εὐσεβεστάτοις Χριστιανοῖς βασιλεῦσι, παρὰ Βασιλείου διακόνου Ἀρχιμανδρίτου, καὶ Θαλασσίου ἀναγνώστου καὶ μονάζοντος, καὶ λοιπῶν Χριστιανῶν μοναχῶν. Justinianus in Nov. 6. cap.7. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ οἵγε Ἀρχιμανδρῖται λεγόμενοι καὶ καλούμενοι. In Nov.125. κελευόμεν τὸν Ἀββᾶν, ἢ τὸν Ἀρχιμανδρίτην τοὺς ἐν ἑκάστῳ μοναστηρίῳ προβάλλεσθαι μὴ πάντως κατὰ βαθμοὺς τῶν μοναχῶν. Adde Nov.120.cap. 6. §.2. &c.

Ἀρχιμανδρίτισσα, *Præfecta Monasterio Sanctimonialium*, in Vita S.Eupraxiæ Virg. num.17. quæ ἡ ἡγουμένη, & μεγάλη nudè alibi passim appellatur.

Ἀρχιμανδρίτης, apud Græcos, Dignitas alia fuit ab Dignitate ἡγουμένου seu Abbatis, eaque superior in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archieratico pag. 570. Exarcho Monasteriorum, qui *Visitatoris* vicem obtinuit, præponitur, ubi describit τὸν ἀρχιμανδρίτου, καὶ τὸν Ἐξάρχου, καὶ τὸν Ἡγουμένου πρόβλησιν. Apud Codinum cap.14. §.19. μετὰ τῶν ἀρχιερέων, καὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας Ἀρχόντων, ἔτι τε τῶν Ἀρχιμανδριτῶν καὶ ἡγουμένων. Et capite 20. num.16. Protosyncellis præponitur, ut & Hegumenis: οἱ δὲ γε Ἀρχιμανδρῖται καὶ Πρωτοσύγκελλοι, ἀλλὰ δὴ καὶ Καθηγούμενοι, τῶν ἐντίμων μοναστηρίων, μετὰ τὸ τὴν σφραγίδα παρὰ τοῦ Πατριάρχου λαβεῖν, &c. Ubi observandum Archimandritas à Patriarchis promoveri. Proinde Morinus in Libr. de Sacris Ordinat. existimat Archimandritam eum dici, qui pluribus Monasteriis, eorúmque Hegumenis

Hegumenis præerat, tanquam eorum caput & visitator, unde eundem cum Exarcho Monasteriorum esse censet: neque ab hac sententia procul abest Goarus, scribens Archimandritam dici, vel qui plura regit jure supremo Monasteria, vel Hegumenum cui plura subsunt minoris notæ Monasteria, quæ Græci μετόχια vocant. Sanè etiamnum in Ecclesia Constantinopolitana Archimandritam appellari, qui pluribus Monasteriis præest, testatur Habertus ex Athanasio Rhetore Hieromonacho. Nec id nuperum: nam & Abbas Dalmati, Constantinopoli, ita appellatur in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 1. & alibi: de quo quidem Monasterio pluribus egimus in nostra Constantinopoli Christiana lib.4. Sed & Monasterium Pantocratoris, de quo ibidem perinde disseruimus, eodem quo Dalmati Monasterium gaudebat, ut observare est ex Balsamone ad Nomocan. Photij tit.1.cap.20. τὸ δὲ προϊστάμενον τῆς Παντοκρατορικῆς ἡγούμενον πολλῶν μοναστηρίων, οὐκ ἐναντιοῦται τῷ κανόνι, τὸ γὰρ πολλὰ μοναστήρια ὡς ἓν λογίζονται, διὰ τὸ κατ' ἐπίδοσιν περιελθεῖν εἰς τὴν Παντοκράτορα. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.30. πάντων οὖν τῶν ἐρήμου μοναχῶν ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ παρὰ τῷ Πατριάρχῃ ἀθροισθέντων συναθροισθέντων, προεβλήθησαν κατὰ κοινὴν ψῆφον Θεοδόσιος καὶ Σάβας Ἀρχιμανδρῖται καὶ Ἔξαρχοι πάντων τῶν ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν μοναστηρίων, ὡς ἐρημῖται καὶ ἀκτήμονες, καὶ βίῳ καὶ λόγῳ κεκοσμημένοι, καὶ τοῖς θείοις κομῶντες χαρίσμασιν. Ἀπὸ τότε τοίνυν ὁ μὲν Ἀββᾶς Θεοδόσιος γέγονε, καὶ Ἀρχιμανδρίτης παντὸς τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος, ἔχων μετ' αὐτοῦ τὸν δευτερεύοντα τῆς τῶν κοινοβιακῶν καταστάσεως φροντίδος τῶν ἐν ἁγίοις Ἀββᾶν Παῦλον τὸν τοῦ Ἀββᾶ Μαρτυρίου μονῆς Ἡγούμενον· ὁ δὲ πατὴρ ἡμῶν Σάβας ἄρχων κατεστάθη καὶ νομοθέτης παντὸς τοῦ ἀναχωρητικοῦ βίου, καὶ πάντων τῶν ἐν τοῖς κέλλαις ζῆσαι προαιρουμένων. Ita sua munia partiti sunt Theodorus & Sabas, quorum alter Cœnobiis, alter Lauris præfuit. Adde caput 65. apud Antiochum Monachum in Epistola ad Eustathium præfixa 130. capitib.legimus,illius tempestate, id est Heraclio imperante,Modestum οὐ μόνον προνοεῖσθαι τῶν τῆς ἐρήμου μοναστηρίων,ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς περιοικίδος Civitatis Hierusalé.Sed præ cæteris vim hujusce vocabuli prodit Rogerius Siciliæ Rex in Sigillo seu diplomate pro Monasterio S. Salvatoris Messanensis apud Rocchum Pirrhum: *Templum ædificavit in Promontorio Portus Messanæ,* — *Mandrámque hoc nuncupantes, & facientes, videlicet Matrem Monasteriorum, quæ sub ea existant, & Archimandritam in eo constituentes, scilicet Patrem & Prælatum Abbatum qui sub eo existunt.* Et in alio ex Græca Lingua translato à Constantino Lascari: *Quamvis autem illi qui in præscriptis omnibus capitaneis Monasteriis Abbates per seipsos debeant ea quæ sunt Monasteriorum tractare, attamen non propter hoc ille qui Prælatus est in præfato Monasterio nostro in honorem Archimandritalem provectus, & qui post eum Prælati & Archimandritæ in ipso Monasterio extiterint, prohibebuntur inquirere secundùm divinos & sacros Canones, criminales quascunque vel pecuniarias quæstiones, quàm in his Principalibus in quolibet & contra quemlibet eorum qui sunt in eis Monachorum vel Prælatorum. Data est enim Archimandritæ potestas Canonicè & justè inquirere omnia, Deo prospiciente, & secundùm divinum placitum, & sacrorum Canonum continentiam ea judicare, ac Abbates instituere in iis consilio & consensu Monachorum, qui sunt in eis, & removere illos Abbates qui quolibet modo indigni reperiuntur, ac alios loco istorum, sicut dictum est, constituere. Istam igitur solam potestatum qui pro tempore erunt Archimandritæ Monasterij S. Salvatoris nostri debent habere in præscriptis Capitaneis Monasteriis in Sicilia & in Calabria. Necesse verò est ut Prælati istorum Capitaneorum Monasteriorum, quando Dominica festivitas fuerit, & vocabuntur ab Archimandrita, accedere & congregari in isto sacro Monasterio Salvatoris, & divinam Congregationem convenienter adimplere. Sic ergo curam agentes de Constitutione divinorum Monasteriorum & propter hoc Salvatoris Monasterium, sicut dictum est, ædificantes, & Monachos in eo congregantes, & Prælatum eligentes, & Archimandritam continentes, ac tales possessiones & donationes & futuros ipsius Monasterij Prælatos omnes volentes esse & nominari Archimandritas, & præscriptam ipsos habere potestatem in Capitaneis Monasteriis disponentes.* Infrà: *& ipsum Archimandritam ipsius Monasterij Salvatoris perpetuò confirmamus, & volumus habere dominationem & propriam potestatem in omnibus dictis Monasteriis, & Grangiis subjectis, ac Abbatibus & Monachis, & hominibus omnibus, Clericis & Laicis, & eorum subjectis eisdem Capitaneis Monasteriis tam in spiritualibus, quàm in temporalibus, & diligenter examinare & rectè judicare, & ad finem causas perducere, sicut Pater Archimandrita judicaverit. Ipse autem Archimandrita, & Successores ejus non judicentur ab aliqua persona, neque alicui respondeant, nisi nostræ soli Celsitudini, & Successoribus nostris.* Ubi *Capitanea Monasteria* vocantur ad discrimen τῶν Μετοχίων, quæ *Obedientiæ* semper exponuntur ab eodem Lascari in versione similium Sigillorum quæ habentur in illa Notitia. Hæc porrò licèt prolixiora descripsimus, ut vel inde Archimandritarum patescat auctoritas, quæ quidem multò lubentiùs Græca dedissemus, si non ea nobis invidisset Vir Doctissimus, cùm & ex iis alia licuisset aucupari ad hujusce Glossarij illustrationem.

Idem Goarus pag.240. ait præterea Ἀρχιμανδρίτας propriè appellari *Superiores perpetuos* à Patriarcha Monasteriis sibi subditis Præfectos, hoc donatos Privilegio, ut Lectores ordinare valeant, quo non gaudent cæteri, qui ἡγούμενοι nudè appellantur.

Μανδρογέροντες, *Senes Monachi.* Liuthprandus in Legat. *haudquaquam singularis, inquam, hæc vestis fieri potest, cùm panes nos obolariæ mulieres & Mandrogerontes utantur.* Vide in Γέρων.

ΜΑΝΔΥΑΣ, Μανδύη, *Pallium Persicum.* Hesychius: Μανδύας, εἶδος ἱματίου Περσῶν,πολεμικὸν ἱμάτιον. Eustathius Od. τ. ἔτι Περσικὸν ὄνομα καὶ μανδύας, ἔοικε δὲ, φησὶν, φαινόλη. Lexicon MS. Cyrilli: Ῥάκος, περιαυχένιον, ὁ καλούμενος μανδύας, Περσικῇ γλώττῃ. Infrà: χλαμὺς, ἐσθὴς κοκκίνη, ἢ ὁ κυκλοειδὴς μανδύας, ὃν φοροῦσι αἱ γυναῖκες. Glossæ aliæ MSS. & Basilic. Μανδέας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται τὸ λυρίκιον. A Persis igitur transiit hæc vox ad Romanos.Glossæ suprà laudatæ: Ἐφεστρίδες, Ῥωμαϊκὰ ἱμάτια, λέγεται καὶ ὁ μανδύας καὶ βίρρος. Artemidorus lib.2.c.3.χλαμὺς δὲ ἣν ἔνιοι μανδύην,οἱ δὲ ἐφεστρίδα, οἱ δὲ βίρρον καλοῦσι. Procopius Gazæus in lib.1. Reg.c.17.καὶ τὸ μανδύον· εἶδος ἐφεστρίδος, οἶμαι δὲ, φησὶν, Ἀρκαδικὴν εἶναι, ἢ τὸ παρὰ τῶν πολλῶν μανδίον λεγόμενον. Eustathius Il. β. p.198. ἔοικε γὰρ μανδυοειδὴς ἡ χλαῖνα εἶναι περίβλημα, &c. Ex hinc

Μανδύας Imperatorum ac Regum præsertim fuit. Dion Nicæus lib.57. p.610. οὕτω δὲ ἐν πανηγύρει γενομένους, φαιὰν μανδύην ἐπενέδυ &c. Alibi ubi de Domitiano: οὕτω γὰρ πολλοῦ καὶ χειμῶνος σφοδροῦ ἐξαίφνης γενομένου, — αὐτὸς μανδύας ἀλλασσόμενος, &c. Adde Xiphilinū p.280.& Zonaram in eod.Domitiano p.197. & in Caracalla pag.221. ex Dione. Themistius Orat. 14.τιάρα οὐ ποιεῖ βασιλέα, οὐδὲ κάνδυς,οὐδὲ μανδύη, καὶ ἀκινάκης

κης χρυσοῦς. Theophanes an. 9. Justini Thracis : ἀλλ' οὕτως λιτῶς προσῆλθεν μανδύον πορφυροῦν φορέσας. Codinus de Offic. Palat. cap. 17. num. 34. ἔξω τῆς προθέσεως γενόμενος, ἐνδύεται ἐπάνω τοῦ σάκκου καὶ τοῦ διαδήματος μανδύαν χρυσοῦν, καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ κατέχει τὸν σταυρὸν, ὡς συνήθές ἐστι κρατεῖν τὸν Βασιλέα, ὅταν καὶ τὸ Στέμμα φορεῖ, τῇ δὲ ἀριστερᾷ κατέχει Νάρθηκα. Et n. 41. αὖθις τὸν Πατριάρχην ὁ Βασιλεὺς προσαγορεύσας, ἀποδύεται ὅνπερ εἴπομεν χρυσοῦν μανδύαν. Sed & Μανδύαν Imperatricibus tribuit idem Codinus num. 25. Vide Tabellam IV. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Μανδύας, est etiam *Episcoporum pallium*, quod *fluviis* ornatur : μετὰ ποταμῶν. Germanus Patr. Constantinopolit. in Mystagog. τὸ δὲ μανδύον ἐμφαῖνον διὰ τῆς ἀπολελυμένης ἁπλώσεως τὴν πτερωτικὴν τῆς τῶν ἀγγέλων μιμήσεως καθότι ἀγγελικὸν σχῆμα λέγεται. Symeon Thessalonic. de Templo : τοῦτο δὲ ὁ καὶ ἀρχιερατικὸς διδάσκει μανδύας. Pachymeres lib. 4. cap. 5. ὁ δὲ βασιλεὺς εὐστόχως τοῦ ἱεροῦ μανδύου τοῦ Πατριάρχου κατέχων, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. c. 32. ὁ δὲ Κυζίκου μετὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας οἴκοθεν ἐξελθὼν ἄνευ μανδύου κατὰ τὴν ἀγορὰν, καὶ τὰς λεωφόρους τῆς Φεραρίας διαδραμὼν, ἑπομένων αὐτῷ δύο καλογήρων, καὶ τὸ Ἀρχιερατικὸν κατεχόντων μανδύαν, οὕτως ἀνέβη εἰς τὰ βασίλεια. Acta ejusdem Concilij : ἐκάθισεν ὁ Πάπας φορῶν τὴν μίτραν αὐτοῦ καὶ μανδύαν πολυτελῆ. Adde sect. 3. c. 17. sect. 5. c. 11. Codinus de Offic. Palat. c. 20. n. 16. καὶ οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς εἰς προσκύνησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, ἐρχόμενοι μετὰ τῶν ἐχόντων μανδύων αὐτῶν ποταμοὺς προσκυνοῦσιν αὐτόν. Vide Tabellam IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Μανδύας, *Pallium Monachorum*. Glossæ MSS. Reg. ex Cod. 1708. & 2062. Μανδύας (al. Μανδείας,) εἶδος ἱματίου, καὶ τὸ τῶν Μοναχῶν παλλίον. Canon 26. Nicephori Homologetæ : οὐ χρὴ λειτουργῆσαι πρεσβύτερον μοναχὸν ἄνευ μανδύου. Euchologium in Ordinat. Lectoris & Subdiaconi : προσάγεται τῷ Ἀρχιερεῖ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι Ὑποδιάκονος· εἰ μὲν κοσμικός ἐστι, μετὰ φαινολίου, εἰ δὲ μοναχὸς, μετὰ μανδύου. Et pag. 473. describitur ἀκολουθία τοῦ μικροῦ σχήματος ἤτοι μανδύου. ut pag. 484. εὐχὴ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος λαμβάνειν μανδύαν. Typicum S. Sabæ cap. 42. ζώννυται μὲν τὴν σινδόνα ὁ προεστὼς, περιβάλλεται δὲ καὶ τὸν μανδύαν αὐτοῦ, &c. Leo Diaconus MS. lib. 5. in Nicephoro Phoca : ἐπ' ἐδάφους ἐπιστρωννύων δέρμα παρδάλεως, καὶ κοκκοβαφῆ πῖλον, ἐπὶ τούτων ἐκάθευδε, μανδύῃ τῷ τοῦ μοναχοῦ Μιχαὴλ καὶ θείου αὐτοῦ ἄνωθεν ἐπικαλύπτων τὸ σῶμα αὐτοῦ, &c. Anna Comnena lib. 15. pag. 486. de Bogomilis : καὶ τρίχα μὲν κοσμικὴν οὐκ ἂν ἴδοις Βογομιλίζουσαν· κέκρυπται δὲ τὸ κακὸν ὑπὸ τὸν μανδύαν, καὶ τὸ κουκούλιον. Adde p. 494. Theodorus Prodromus in Synopsi Sacræ Scripturæ, μηλωτὴν Esaïæ, μανδύαν vocat. Synaxaria 1. Octobr.

Ἓξ συμμονασταὶ τοὺς ἑαυτῶν μανδύας
Ἄθλοις ἐρυθραίνουσιν τοῖς διὰ ξίφους.

Differt porrò Monachicus μανδύας à Pallio. Idem Euchólog. in Officio funeris Monachor. εἶτα περιτίθησιν αὐτῷ τὸ ἀνάλαβον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, καὶ τὸ παλλίον, καὶ περιζώννυσι λῶρον, καὶ ὑποδύει αὐτῷ σανδάλια καινὰ, εἶτα ἁπλοῦται ὁ μανδύας αὐτοῦ πλαγίως. Est enim μανδύας vestis libera totum corpus ambiens, & in terram usque defluens, ut ait Goarus pag. 495. 498. Sed in primis observandum quod ait Nilus Monachus lib. 2. Epist. 245. suâ ætate Monachorum Pallia ad humerum sinistrum fuisse fibulâ astricta, contra quàm Secularium : quæ, ut Romanorum paludamenta, ad dextrum astringebantur : οἱ μὲν μοναχοὶ στολιζόμενοι ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἀναβάλλονται ὤμου, γυμνοῦντες ὅλον τὸ εὐώνυμον μέρος· οἱ δὲ φοροῦντες κοσμικοὶ τὰς χλανίδας τὸ δέξιον μέρος τοῦ σώματος τοῖς πᾶσι φανερὸν καθιστῶσιν. Vide Gloss. med. Lat. in V. Pallium, & infrà Μεγαλόσχημοι, in Σχῆμα.

Μανδιότης, *Monachus parvi habitus*. Habetur in Cod. Colberteo 6041. Ἀκολουθία γινομένη εἰς μανδιότην.

Μανδυοφορεῖν. Joannes Episcop. Citri lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 328. οἱ Δεπουτάτοι μανδυοφοροῦντες μετὰ λαμπάδων προπορεύονται.

Παράμανδυ, *Scapularis* Monachici species, Panniculus scilicet unius palmi quadratus, quem immissis in funiculos longiores ejus angulis assutos, brachiis ac humeris astringunt Monachi: illi verò Crux aliáque Passionis Dominicæ insignia, vel certè Crux major, quatuor cruciculis à lateribus stipata, adjunctis his characteribus, IC. XC. N. K. Ἰησοῦς Χριστὸς νικᾷ, appicta est, annum illum secretò sub tunica gestare sunt assueti, pendente ex anteriori parte Cruce ligneâ, à sinu quem tangit, Ὑπόλπιον vocata. Ita Goarus ad Euchólog. pag. 519.

ΜΑΝΔΥ'ΛΙΟΝ, *Mantile*, vox deducta ex Μανδύας. Moschopulus : χειρόμακτρον, τὸ μανδύλιον. Maximus Planudes περὶ ὑελίων τῶν οὔρων, MS. ἔπειτα ἔχε μανδύλια πέντε, &c. Euchologium ubi de Ordinat. Lectoris & Subdiac. p. 236. 244. εἶτα λαβὼν ὁ χειροτονηθεὶς χερνιβόξεστον καὶ μανδύλιον, ἐπιδίδει τῷ ἀρχιερεῖ νίψασθαι. Et pag. 251. ubi de Ordinat. Diaconi : καὶ κελεύει ἀποζώσασθαι τοῦτον, καὶ ἀφθῆναι τὸ μανδύλιον. Adde Symeon. Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 3. Theophanes an. 6. Constantini filij Irenes : ὁ δὲ βασιλεὺς βάλλων καβαλλίνας ἀλόγων εἰς μανδύλιν, &c. Cedrenus pag. 169. ἐξ οὗ καὶ μανδύλια ἔρριπτεν. Et occurrit præterea apud Achmetem in Onirocrit. cap. 224. Suidam, Syntipam MS. Codinum de Offic. Palat. c. 6. n. 38. cap. 7. n. 33. cap. 10. n. 3. in Euchologio p. 832. 833. 838. 840. in Nomocanone Coteleriano n. 500. in Confession. Armenior. in Not. ad Clement. pag. 242. in Colloquiis Zosimæ pag. 290. &c.

Μανδείλιον Glossæ Basilic. & Lexicon Cyrilli MS. χειρόμακτρον, ὃ Ῥωμαῖοι μανδείλιον καλοῦσι. Ita legendum videtur in Etymologico Suidæ, loco allato in Μανδήλιον. Apollonius Mathemat. in Apotelesmatis MSS. κρατοῦντος αὐτοῦ τῇ χερσὶν τὰς ἄκρας τοῦ μανδειλίου ἀπὸ τοῦ προσώπου, &c.

Μανδήλη, *Mantile*, χειρόμακτρον, in Corona pretiosa. Μανδήλιον, aliis. Herodiani Epimerismi MSS. & Glossæ MS. Colberteæ : χειρόμακτρον, μανδήλιον. Suidas in Etymologico : Μανδήλιον, μανειήλιον, καὶ μαντήλιον, τὸ σπογγίζον τὰς μάνους, τουτέστι τὰς χεῖρας. Achmes Onirocrit. cap. 224. περὶ προσκεφαλαίων καὶ χειρομάκτρων, ἤτοι μανδιλίων. Historia MS. Belisarij :

Μετὸ μανδήλην τὸ χρυσὸν τὰ μάτια τυφλωμένος.

Adde Agapium in Geoponico c. 143. 158. 185. 201.

Μανδήλιον & Μανδύλιον ἅγιον, Imago Christi in Sindone Ἀχειροποίητος, Edessâ Constantinopolim allata. Horologium & Typicum S. Sabæ ad 16. Aug. ἡ ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδὴ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἤτοι τοῦ ἁγίου μανδηλίου. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 48. τοῦ ἐκμαγείου, ἤτοι Μανδηλίου ἀποσταλέντος, &c. Vita MS. S. Pauli Latrensis : αἴτησιν αἰτεῖται τοῦτον ὁ μέγας, ὥστε τῇ ἀχειροποιήτῳ τοῦ Χριστοῦ εἰκόνι, ἣν συνήθες Μανδήλιον ὀνομάζειν ἅγιον, ἐπιτεθῆναι ταύτῃ τὸ μέρος ὀθόνης ἰσόμηκες ἀκριβῶς, &c. Scylitzes pag. 739. ὁ μὲν Ἰωάννης φέρων τὸ ἅγιον μανδύλιον, &c. Vide Damascenum Studitam Homil. 25.

Μάνδηλον. Vita S. Nicolai Studitæ p. 913. τὰς νεκρωθείσας ἐκ τῶν βασάνων σάρκας δίκην μανδήλων ἐκκρεμαμένας.

Μυξομάνδιλον, *Orarium*, *Mappula*. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ MSS. Reg. Cod. 990. & 2062. Σιμικίνθιον, τὸ περὶ τοὺς πόδας σανδάλιον. τινὲς δὲ τὸ φακεόλιον λέγουσιν, κυρίως δὲ ῥινόμακτρον, ὅ ἐστι μυξομάνδιλον.

Πολυμάνδηλον. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 500. ubi de Æde Sophiana : ἔκαμε δὲ ὁ Βασιλεὺς

λεὺς — ταδὲ πολυμάνδηλα, καὶ βασάγια τοῦ ὅλου ναοῦ χιλιάδας γ'. ἐξ ἀσημίου καθαροῦ χρυσωμένα.

Τραπεζομάνδηλον, *Mappa*, χειρόμακτρον. Corona pretioſa: Μεσάλη, *Mappa*, τραπεζομάνδηλον.

Μαντήλα, Μαντίλα. Julius Pollux lib.7. cap.16. λάσια ἐκάλουν τὰ μάλλους ἔχοντα χειρόμακτρα, ὡς ἀπὸ τοῦ δασύτητος, ὥστε οὐδὲν κωλύει τὰς ὀνομαζομένας μαντήλας καλεῖν οὕτω. Ita Codicem MS. præferre Auctor eſt Salmaſius ad Hiſt. Aug. ubi Edit. habet μαντέλας. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Ἴια πάνου εἰς τοῦ τραπέζαις τρώγουσι τοῦ μαντίλαις.

Μαντήλιον, Μαντίλιον. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Phil. in Conſtantino Filio Irenes: ὁ δὲ Βασιλεὺς βαλὼν καβαλίνας ἐν μαντιλίῳ, ἔπεμψεν αὐτῷ. Ordo obſervandus in Ordinat. Subdiaconi, apud Morinum p.92. κομισθῆναι δὲ καὶ χερνιβόξεστον, καὶ μαντήλιον. Mox: ἔπειτα τὸ μαντήλιον ὁ ἀρχιερεὺς δεχόμενος, ἐπιτίθησι τῷ τοῦ χειροτονηθέντος ὤμῳ· καὶ κελεύει λαβεῖν τὸ χερνιβόξεστον, καὶ δοῦναι αὐτῷ νίψασθαι. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παρμπέρες, μαξελάεια, κουρτίνες, καὶ μαντήλια.

Maximus Cythæreus in Synaxar. 26. Sept. ἔπειτα βάνοντες ἕνα μαντίλι εἰς τὸ πρόσωπόν του.

Μαντιλάκιον, *Mantile*. Smaragda in Epiſt. στέλω τοῖς αὐθεντία σου διὰ τῆς ὥρας διὰ μικρὴν ἐνθύμησιν ἓξ μαντιλάκια, καὶ δέξου τὰ ὡς μικρῆς σου ἀδελφῆς.

Μαντέλο, *Pallium*, Πέπλον, in Corona pretioſa.

Μαντήλιον, *Mantile*. Gloſſæ Baſil. μαντιλίου, ἤτοι μαντήλιον· μάνε γὰρ ἡ χείρ, καὶ τίλω, τὸ σπογγίζω.

Χερομάντιλον, Χερμάντιλον, *Mappa*, χειρόμακτρον.

ΜΑΝΕΊΑ, pro Μανία. Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ ἀπὸ μανείας μου ῥίπτω τὸ ἀπὸ τοῦ σκουτελίου.

ΜΑΝΕΙΗ'ΛΙΟΝ. Vide in Μανδείλιον.

ΜΑΝΕΨΑ', τὰ ἴα, in Lexic. MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΝΖΗ'Ρ, *Spurius*, *Notus*. Petrus Comeſtor in Hiſt. Scholaſt. cap.12. Deuteron. *Manzer autem propriè eſt de ſcorto natus, Spurius de concubina pro ſpurcitia incontinentiæ, Nothus qui de adultera.* Vide Gauminum ad lib.1. de Vita & Morte Moſis cap.13. & Gloſſ. med. Latin. in *Manzer*.

ΜΑΝΖΙΖΆΝΑ. Vide Μαζιζάνιον.

ΜΆΝΗΣ, *Manna*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. μάνης λιβάνου, τὸ ῥυπῶδες τοῦ λιβάνου. Aliæ Gloſſæ Græcobarb. MS. μάνη, ὁ ῥύπος λιβάνου. Rurſum: Μάνη, ὁ ῥίπως λιβάνου.

ΜΑΝΙ'ΑΞ, *Tortile*, *Circus*, *Circulus*, in Gloſſ. Gr. Lat.

Μανιάκης, Μανιάκιον, Μανιάκι, *Torques*, *Monile*. Gloſſæ Lat. Gr. *Torques*, Στρεπτοὶ μανιάκεις. Gloſſ. MSS. ex Cod. Reg. 2062. μανιάκιον, τὸ τοῦ ἱματίου περιστόμιον. Aliæ ex Cod. 330. ὁρμίσκος, περιτραχήλιον κόσμον, μανιάκην. Similia habet Heſychius, quem conſule præterea in Κλοιὸς & in Μηνίσκος. Gloſſæ Biblicæ MSS. Μηνίσκους, περιτραχήλια, μανιάκας. Aliæ habent μανιάκια. Denique Suidas: μανιάκης, ὁ περιαυχένιος κόσμος. Vita S. Syncleticæ n.92. τῷ δὲ τραχήλῳ τὴν τιμίαν μανιάκην, ὡς κόσμησιν, περιθέμενοι τὴν ταπεινοφροσύνην. Martyrium SS. Maximi, Dadæ, & Quintiani n.8. μετὰ δὲ τὸ λαλῆσαι αὐτοὺς ταῦτα, ἔλαβον τὴν ψῆφον, καὶ ἐβουλεύσαντο, ὥστε τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου Μαξίμου μανιάκην σιδηροῦν ἐμβαλεῖν, μεθ' ὃν ἐμπαγῆναι πρὸς τὸ ἑαυτὸν σὺν αὐτοῖς ἀποκεφαλισθῆναι. Vide Theophylact. Hierodiac. Homil. 8. pag. 146.

Μανιάκιον. Vita M. S. Theodori Syceotæ: καὶ σταυρὸν σὺν τῷ μανιακίῳ λιτρῶν λη', τοῦ φορεῖν κατὰ τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ στήθους. Apophthegmata Patrum in Arſenio n.36. πατὴρ βασιλέων ὑπῆρχεν ὡς ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ χίλιοι δοῦλοι χρυσόζωνοι, καὶ ὅλοι μανιάκια, καὶ ὁλοσηρικὰ φοροῦντες παρειστήκεισαν αὐτῷ. Conſtantinus de Adm. Imp. c.25. ἀπεκάλεσεν ἑαυτὸν Ἀμερμουμνὴν, φορῶν καὶ τὸ Κουρὰν διὰ πινακιδίων εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ, δίκην μανιακίου. Adde Jacobum Diaconum in Vita S. Pelagiæ, & Menæa in SS. Sergio & Baccho, 7. Octob.

Μανιάκι. Theophanes an.7. Mauricij: ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ λινόχρυσον φακιόλιον ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν δεσμῶν σειρὰς τέσσαρας, καὶ μανιάκιν χρυσοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ. Achmes Onirocrit. cap.258. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει μανιάκι ἀπὸ λίθων καὶ μαργαριτῶν, &c.

Μαννάκιον, eâdem notione. Scholiaſtes Theocriti Idyll.11. v.40. μάννος ἐστὶν ὁ περιτραχήλιος κόσμος, τὸ λεγόμενον μαννάκιον.

Μανιάκιον, τὸ τοῦ ἱματίου περιστόμιον, in Lexico MS.

Μανιακὸν, aliâ, ut videtur notione, in Cod. Reg. 1595. nunc 3004. fol.98. v. καὶ ἀπέκη ἔπαρε μανιακὸν, τρίψε τὸ μὲ ὀξίδιν καλά.

ΜΑΝΙ'ΖΕΙΝ, χολομανίζειν, *Iraſci*, *Contendere*, Ἐρίζειν, Φιλονεικεῖν. Gloſſæ Græcobarb. ἀφορμίζει, ἢ μανίζει, ἢ δυσπυργιᾷ.

Μάνιτα, *Ira*, *Excandeſcentia*, Θυμός. Portius: *Exſævio*, ξεθυμαίνω, παύω τὴν μάνιτα. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Καὶ εἷς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἐντοπίους ἔφη,
Εἰς αὐτὸν μὲ τὴν μάνιτα αὐστηρῶς ὀνειδείζων,
Παῦσον ὦ Βελλισάριε, μὴ ζητεῖς ὥσπερ πένης.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ πάντα μὲ τὴν μάνηταν να λέγῃ τοῦτα κεῖνα.

Infrà:

Καὶ καιτσκέψου τὰ πολλὰ, διαβαίνει ὁ μανίτα του.

Μάνητα cum η ſcribitur non ſemel in Hiſt. Athenarum Georgij Contaris lib.4. pag.100. 103. 107.

ΜΑΝΙΚΆΡΙΟΝ, apud Myrepſum ſect.36. de Antidotis cap.21. æris ſpecies, ſic fortè dicti, inquit Fuchſius, quòd manibus tractatum eſt.

ΜΑΝΙ'ΚΙΟΝ, Μανίκι, *Manica*, χειρίς. Manuël Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: χειριδωτὸς χιτὼν, ὁ χειρίδας ἔχων, τὰ λεγόμενα κοινῶς μανίκια. Gloſſæ ad Iliad. Græcobarb. λαβὴν, τὸ μανίκη τοῦ σπαθίου. Gloſſæ Græcobarb. ἀβάκχευτον, μανίκην λινὸν πλουμιστόν. Gloſſæ Baſilic. Μανίκιον, ἡ λαβὴ τῆς μαχαίρας. Chronicon Alexandrinum an.5. Juſtiniani: καὶ ἔβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ αὐτοῦ Ὑπατίου καὶ μανίκιον χρυσοῦν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ. Ubi videtur legendum μανιάκιον. Vide in hac voce. Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. num.48. τὸ τηνικαῦτα δεξάμενός με τοῦ μανικίου τῇ δεξιᾷ χειρὶ, ἕλκων βίᾳ ἐπὶ τὸ πρόσαντες, ἀνεβίβασέ με, &c. Theophanes p.327. & ex eo Cedrenus: εἰς τὴν τοιαύτην θεοβδέλυκτον θυσίαν πάντες οἱ πολεμεῖν βουλόμενοι τὰ μανίκια τῆς δεξιᾶς χειρὸς αὐτῶν κατάβαψαν. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἀπέσω τὰ μανίκιά σου, καὶ ἀπέσω τραχήλιά σου.

Κάππαι μετὰ μανικίων, *Cappæ manicatæ*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranenſis an.1215. cap.16. Utuntur alij non ſemel, Mauricius lib.1. Strateg. c.2. Leo in Tactic. c.6. §.13. & ex eo Conſtantinus filius p.15. & in lib. de Adm. Imp. cap.37. Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap.5. Codinus de Offic. cap.7. num.35. 36. Euchologium pag. 358. Demetrius Zenus in Batrachom. diſt.138. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Manicium*.

Μανικέλλιον, Μανικέλιον, *Minor manica*, *Manicillium*, χειρὶς, in Gloſſis Græco Lat. Gloſſ. Baſilic. Μανικέλλιον, τὸ τοῖς κώπαις περιτιθέμενον σκύτος, ἢ ῥάκος, ὅμοιον μανικίῳ. Sic quippe emendandum. Vita Sanct. Silveſtri Pap. pag.266. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ τῶν βραχιόνων γυμνὸν ἐψέγετο, δαλματικὰ μανικέλια μᾶλλον συνέβη αὐτὰ ὀνομασθῆναι, εἴπερ κολόβια. Leo in Tacticis cap.6. num. 25. ἔχει δὲ χειρομάνια τὰ λεγόμενα μανικέλια, καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, &c. Et num.35. καὶ κλιβάνια, καὶ κασσίδας, καὶ μανικέλια, καὶ χαλκότουβα, &c. Eadem habet Conſtantinus Porph. in Tactic. pag.4. Baſilius in Naumachicis: τὸ δὲ πρὸς αὐτῷ τῷ σκαλμῷ

 δέρμα,

δέρμα, ἄσκωμα· τὸ παρ' ἡμῶν μανικέλλιον. Achmes Onirocrit. cap. 156. εἰ δὲ τὰ λεγόμενα μανικέλια καὶ περικνημίδας, εὑρήσει χαρὰν, καὶ στερεότητα ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

Μανικοφάγος, nescio quis cognominatus occurrit apud Leonem Grammaticum pag. 454.

Ἐπιμάνικον, Ἐπιμανίκιον, *Manipulus*, seu *Brachiale*: Est enim ornamentum, vel potiùs manicæ species ex aurato aut pretiosiori panno, quæ brachium à manus carpo ad cubitum ferè tegit & exornat: ita tamen ut soluta sit, & funiculo serico per oras transversim acto brachium strictiùs alliget: quæ quidem Episcoporum primitus fuit, deinde etiam Presbyterorum, denique tandem & Diaconis permissa. Theodosius Zygomalas: Ἐπιμανίκιον ὃ ἐπιτιθέασιν οἱ ἱερεῖς, ὅτε τελοῦσι λειτουργίαν. In utroque brachio gestantur ejusmodi ἐπιμανίκια. Liturgia Chrysostomi Venetiis Edita, ubi de Diacono: τὰ δὲ ἐπιμανίκια ἐπιθέμενος τοῖς χερσὶν, ἐν μὲν δεξιᾷ λέγει, Ἡ δεξιά σου, &c. Eadem: καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὰ ἐπιμανίκια ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, λέγει οὕτως, &c. Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: τὸ δὲ δεξιὸν ἐπιμάνικον εὐλογοῦντος καὶ ἀσπαζομένου, λέγουσιν, Ἡ δεξιά σου, Κύριε, &c. Mox: καὶ τὸ ἀρίστερον ὁμοίως εὐλογοῦντος, &c. Unde numero multitudinis ἐπιμάνικα ferè semper efferuntur. Euchologium in Officio Baptismi pag. 350. εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσων τὴν ἱερατικὴν στολὴν λευκὴν, καὶ ἐπιμανίκια, &c. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 11. πάντες οὖν ἐνδυσάμενοι τὰ ἀρχιερατικὰ, στοιχάριον μετὰ πολαμῶν, ἐπιτραχήλιον καὶ ζώνην ἐπιμανίκιά τε καὶ σάκκον, &c. Idem lib. de Templo pag. 219. τὰ δὲ λεγόμενα Ἐπιμάνικα καὶ τὸ πανσεργον τῆς ἐνεργείας εἰκονίζει τοῦ Χριστοῦ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 8. cap. 6. ἔδωκεν αὐτοῖς ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ ἱερατικὰ αὐτοῦ ἐπιμάνικα. Ea porrò auro texta fuisse docet Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. χρυσοφοροῦμεν καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια καὶ ἐπιμανίκια καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Sed & Christi effigiem habuisse scribit Auctor Hist. Politicæ pag. 1. cujus verba mox efferemus.

Mysticam ejus significationem variè tradunt Scriptores. Theodorus Balsamon in Responso 37. ἡ τῶν ἐπιμανίκων καὶ τῶν ἐπιγονατίων ἱερωτάτη ἐνδυμασία μόνοις τοῖς ἀρχιερεῦσι πεφιλοτίμηται, ὡς τὸν τύπον ἐπέχουσι τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Mox: τὰ γὰρ ἐπιμάνικα τύπος εἰσὶ τῶν χειροπεδῶν τῶν ἑλκυσθεισῶν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε πρὸς τὸ ἑκούσιον πάθος ἠπείγετο. Idem in Meditat. de Patriarchalib. Privileg. pag. 447. τὰ τῶν πατριαρχῶν τῶν ἁγίων ἐπιμάνικα τὰς χειροπέδας τοῦ κυρίου δοξάζουσιν, ἃς ἑκὼν ὑπέστη διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ μαστιγίαν πρὸς Καϊάφαν ἀγόμενος. Symeon Thessalonic. de Templo pag. 219. τὰ δὲ λεγόμενα Ἐπιμάνικα καὶ τὸ πανσεργον τῆς ἐνεργείας εἰκονίζει τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν τὴν ἱερουργίαν τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος αὐτουργῆσαι τοῦ Χριστοῦ, &c.

Ὑπομάνικον, idem quod Ἐπιμάνικον. Institutio Archidiaconi in Euchologio Goari pag. 284. καὶ φορένει αὐτοῦ τὰ ὑπομάνικα. Historia Politica pag. 1. προφασιζόμενοι ὅτι ὁ βασιλεὺς οὗτος ἐν μιᾷ τῆς ἑορτῆς οὐκ ἠθέλησε δέξασθαι προσκυνῆσαι τὸ ὑπομάνικον τῆς δεξιᾶς τοῦ Χωρεπισκόπου, ὑφαντῶς ἐπάνω κοσμούμενον τὴν εἰκόνα Χριστοῦ. Ita etiam imaginibus adornatum ἐπιμανίκιον describit Manuel Malaxus, in Chron. MS. pag. 801. καὶ εἶχον συνήθειαν Φράγγοι νὰ ἀσπάζονται τὸ ἐπιμανίκιον τοῦ Ἐπισκόπου ἔσω τας ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ ζωγραφισμένη ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

Στομομανικὸν, *Velum quo mulieres os velant*, Meursio; malim *os manica*. Theophilus Protospatharius de Humani Corp. fabr. lib. 4. ἔοικε δὲ τὸ μυῶδες πλάτυσμα γυναικείῳ φιαλίῳ, τῷ κοινῶς λεγομένῳ Στομομανίκῳ.

Χειρομάνικον, *Manica*. Auctor Etymologici: χειρὶς σημαίνει τὸ χειρομάνικον. Leo in Tactic. cap. 6. §. 3. εἰ δὲ καὶ χειρομάνικα σιδηρᾶ, ἃ λέγεται χειρόψελλα, λίαν χρήσιμον. Idem §. 25. ἔχει δὲ καὶ χειρομανίκια, τὰ λεγόμενα μανικέλια, καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, ἢ ξυλινὰ, &c. Ex eo Constantinus in Tactic. pag. 18. ἐχέτωσαν δὲ καὶ χειρομάνικα, ἤγουν χειρόψελλα σιδηρᾶ καὶ ξύλινα, καὶ ποδόψελλα, ἤγουν χαλκότουβα. Adde pag. 14. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. οὐκ ἄτοπον δὲ καὶ χειρομάνικα σιδηρᾶ τοὺς βουκελλαρίους ἐπινοῆσαι, &c.

Μανηκώτιον, *Manica*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ λιθομαργαρίταις, τάχουν εἰς μανηκότια.

Vide in Μελαξωτός.

Ἀμανίκωτον, *Vestis sine Manicis*. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ ἐνδύσαντες αὐτὸν σπελκὸν ἀμανίκωτον κοντὸν, ubi Miscella: *Et indutum hunc laneo brevi ac sine manicis vestimento*, &c.

ΜΑΝΙΚΟΣ, *Halicacabus*, Interpolatori Dioscorid.

ΜΑΝΙΚΟΥΛΟΝ. Myrepsus sect. 19. cap. 16. ἰρίγγιν ῥίζης μανίκουλον α. Ubi Fuchsius *Manipulum* vertit, malim, *quantum manu capi potest*.

ΜΑΝΙΟΡΔΟΙ. Vide in Μόλος.

ΜΑΝΙΣΚΙΟΝ, *Corbis*: Gallis *Manequin*. Glossæ Gr. MSS. Cod. Reg. 2062. Σιπυὰ, τὸ μανίσκιον, ἢ ἀρτοθήκη.

ΜΑΝΙΓΟΡΔΟΣ, *Carnifex*, *Furcifer*, Ital. *Manigoldo*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλα τζένια περισσὰ κανεὶς νὰ μὴ κονδεύγη,
Καὶ μανιγόρδους, καὶ βλεπίους περισσοὺς νασορεύγη.

ΜΑΝΙΤΑΡΙ, *Fungus*, ἀμανίτης, βωλίτης, μύκης. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1261. Μυκήτας, τὰ μανιτάρια. Aliæ ex Cod. 1047. μυκήτις, τὰ μανιτάρια. Neophytus, Μυκίτης καὶ ἀμανίτης, τὸ μανιτάριον. Joannes Jatrosophista MS. cap. 162. πῶς ἐὰν πνίγεται κἂν εἰς ἀπὸ τὰ μανιτάρια, ὅτι ἔφαγεν πολλά. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 107. de Raphano: ὅτι φθείρει τὴν πέτραν, καὶ εἶναι καὶ αὐτὸ εἰς τὰ μανιτάρια ἀντιφάρμακον.

ΜΑΝΙΤΖΑ. Vide in Μάνα.

ΜΑΝΝΑ. Ita appellabant *Oleum*, *Sacrum* ac odoriferum liquorem, seu etiam cinerem, qui ex aliquot Sanctorum corporibus emanabat, morborum curationibus saluberrimum, de quo pluribus egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Manna*. Menologium Basilij 8. Maij in S. Joanne Evangelista: καὶ γὰρ ὁ τάφος, ἐν ᾧ ὁ μέγας Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μέλλων μετατεθῆναι, κόνιν ἁγίαν, ἣν οἱ ἐγχώριοι Μάννα προσαγορεύουσιν, ἐπινεύσει Πνεύματος ἁγίου, κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν τοῦ Μαΐου μηνὸς ἐτησίως ἐξαίφνης αναβρύει καὶ ἀναδίδωσι, &c.

Μάννα, *Mater*. Vide Μάνα.

ΜΑΝΝΑΔΙΝ. Apophthegmata Patrum in Agathone num. 7. εἶπεν πάλιν περὶ αὐτοῦ, ὅτι πολλάκις μετέβη ἔχων τὴν σμίλαν ἑαυτοῦ μόνην εἰς τὸ μαννάδιν. Ubi Eruditus Interpres *Cistam* vertit, quomodo *manne* hac notione nostri dicunt.

ΜΑΝΝΑΚΙΟΝ. Vide in Μανιάξ.

ΜΑΝΝΟΣ, pro μάγνος, *Magnus*, apud Myrepsum de Antidotis cap. 210. quomodo olim nostri, *Carolomannus*, pro *Carolus Magnus*, dixerunt.

ΜΑΝΟ'ΚΙΟΝ, *Securis*, *Manualis*. Phortius περὶ στρατ. πράγματ. Lib. 1.

Ἀλλ' ὅλη ἡ τέχνη ῥέπει,
Οἱ τέκτονες μὲν ὡς πρέπει,
Μανόκια νὰ γροικᾶσι,
Νὰ κτίζουν, νὰ πηλοκτῶσι.

Rursum:

Καὶ ὅταν μὲν οὖν ποιήσεις,
Προμαχῶνας νὰ γροικήσεις,
Μανόκια ἀπὸ κλαρία,
Νὰ ποίσεις μὲ ὀρδινία.

ΜΑΝΟΛΑ'ΤΟΝ, Moneta aurea Manuëlis Comneni Imp. *Manlat*, Arnoldo Lubecensi lib. 3. c. 33. *Manulato*, Julio à Puteo Veronensi. Ptochoprodromus de sua Paupertate: ex Cod. Reg. 1334.

Ὁ κόρφος τοῦ βυρβύελζε ψίρας ἀμιγδάλατας,
Καὶ τόρα τὰ ὑπέρπυρα γέμει τὰ μανολάτα.

Idem contra Hegumenum:

Τὸν δ' ἄλλον δὲ νομίσματα, κἂν δέκα μανολάτα.

Vide Gloss. med. Latin. in *Manlat*.

ΜΑΝΟ'ΛΗΣ, *Manuël*, nomen proprium. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS. de se:

Καὶ ἀκούομαι εἰς τ' ὄνομα Μανόλης Λιμενίτης.

ΜΑΝΟ'ΠΟΛΑ, Μανίτζα, *Manica*, *Manipulus*, χειρίς.

ΜΑΝΟ'Σ, *Furiosus*, *Vesanus*, Μανεὶς. Joan. Cananus de Bello Constantinopol. ἔχοντες καὶ στρατάρχην ἄνδρα μανὸν καὶ αἱματοβόρον, &c. Infra: ἦλθε μανὸς καὶ ἠγριωμένος, ἀλάζων, ἐπηρμένος, &c. Græcis μανὸς *Rarum* significat.

ΜΑΝΟΥΑ'ΛΙΟΝ, *Candelabrum manuale*, seu quod manu gestatur. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν ἱστάθωσαν ἐπὶ μανουαλίων λαμπάδες ἐξαλίτραιαι, &c. Pentecostarium: εἰσδυόντων τότε ἱερέως καὶ τοῦ Διακόνου, προπορευομένων αὐτῶν καὶ λαμπάδων μετὰ μανουαλίων. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij pag. 4. ἔνθα οἱ μὲν Ἀναγνῶσται τιθέασι τὰ μανουάλια εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη. Ita pag. 6. 9. Euchologium pag. 191. ὁ δὲ Ἱερεὺς λαβὼν τῇ δεξιᾷ χειρὶ θυμιατὸν καὶ μανουάλιον μετὰ κηροῦ, &c. Occurrit ibi pluries, pag. 561. 602. 625. &c. Nicetas in Isaacio & Alexio num 7. ex Cod. Barb. Gr. καὶ τὰ ἅγια σκεπάσματα τὰ πολύτιμα τὰ ἐκ σύρματος χρυσοῦ ὄντα, τάτε μανουάλια, καὶ κανδήλας. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 6. cap. 16. καὶ μετὰ τούτους ἀργυροδιάχρυσα μανουάλια μικρὰ πολύτιμα. Adde Ducam Hist. cap. 39. Malaxum in Hist. Patr. Constantinopol. pag. 170. Anthologium Arcudij part. 1. pag. 254. 265. 266. Max. Cythærensem 18. Febr. &c.

Μανουΐλης. Anna Comnena lib. 15. pag. 480. καὶ συλλαβόντες τοῦ Σαϊσὰν Συλλανὸν, ἀποστερήσει τῶν ὀμμάτων ὄργανα δὲ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντος ἀπορούντων, τὸ δοθὲν τῷ Σαϊσὰν παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μανουΐλην ἐχρημάτισε.

Μανουάλια δωδεκαφώτια ἰσάμηνα, in Typico MS. τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 59. & cap. 60. ὀφείλουσιν ἅπτεσθαι ἀπὸ τῶν ἰσαμήνων κηρίων ἐν τοῖς δωδεκαφωτίοις ἀνὰ ἓξ εἰς τὸ τέμπλον, &c. Candelabra 12. cereis instructa, à terra exurgentia.

Κηρομανουάλιον, in Typico S. Sabæ, *Candelabrum cum cereo*.

ΜΑΝΟΥ'ΒΡΙΟΝ, *Manubrium*. Zacharias lib. 2. Dialog. Gregorij M. cap. 6. ἦλθεν εἰς τόπον ἐν ᾧ ἦν πεσὸν τὸ σιδήριον· καὶ ἄρας τὸ μανούβριον ἐκ τῆς τοῦ Γότθου χειρῶν, &c.

ΜΑΝΟΥ'ΘΙΟΝ, *Frutex*, seu potiùs fruticum fascis. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaïtarum num. 25. θαμνὺς γὰρ τὰ λεγόμενα μανούθια ἐν ἑκάστῳ (κελλίῳ) εὑρίσκοντες, εἰώθασι γὰρ οἱ πατέρες αὐτὰ συνάγειν, καὶ ἀποτίθεσθαι ἑτοίμως, λοιπὸν δὲ αὐτῶν τὰ οἰκήματα ἐνεπύριζον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij n. 38. συλλέγοντες ἡμεῖς τροφὴν ἐπὶ τῆς ἐρήμου· ἦ δὲ ἦν ἃ Μανούθια συνήθως ὀνομάζειν. Idem in Vita S. Sabæ MS. φορτίον Μανουθίων κοπιόντων ἐν τῇ ἐρήμῳ. Et cap. 40. τοῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ συλλογῆς ἕνεκεν Μανουθίων ἐξερχομένοις. Vide Gloss. med. Lat. in *Manua*.

ΜΑΝΟΥ'ΡΑ, τὸ μυτζήθρι, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843.

ΜΑΝΣΙΟΝΑ'ΡΙΟΣ, *Mansionarius*, de qua voce vide Gloss. med. Latin. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. Greg. M. cap. 25. ὁ δὲ Ἀπόστολος φανεὶς αὐτῷ κατ' ὄναρ, εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ἄπελθε εἰς τὸν προσμονάριον τῆς ἐκκλησίας, τὸν λεγόμενον Σαβῖνον τὸν μανσιονάριον, καὶ αὐτὸς δώσει σοι τὴν ὑγείαν.

ΜΑΝΣΟΥ'Ρ, vox Saracenica, quæ *Redemptum* significat. Constantinus Acropolita in serm. de S. Joanne Damasceno num. 7. de illius Patre: ἐκαλεῖτο οὖν Μανσοὺρ ὁ πατὴρ Περσικώτερον, καὶ πλεῖστα παρὰ Πέρσαις ἐτιμᾶτο. Auctor MS. Vitæ S. Stephani Junioris, de eodem Joanne Damasceno: ἐν οἷς καὶ ὁ τιμιώτατος Ἰωάννης Δαμασκηνὸς πρεσβύτερος, ὁ παρὰ τοῦ τυράννου τούτου Μανσοὺρ ὀνομασθεὶς, παρ' ἡμῖν δὲ ὅσιος καὶ θεοφόρος. Theophanes pag. 350. de eod. Damasceno: καὶ ἀντὶ τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Μανσοὺρ, ὃ ἑρμηνεύεται λελυτρωμένος, Μαγζηρὸν Ἰουδαϊκῷ φρονήματι ὀνομάσας τὸν νέον τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλον. Ex quo emendandus Scylitzes pag. 456. ἐν δὲ τῇ κατὰ Συρίαν Δαμασκῷ Ἰωάννης Μοναχὸς καὶ Πρεσβύτερος, ὁ τοῦ Μανσοὺρ, ὃ ἑρμηνεύεται λέντραβος, &c. ubi scribendum λελυτρωμένος. Aliter de verbi notione scribit Georgius Hamartolus in eodem Copronymo: Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνὸν, ὃν Χρυσορόαν ἐκάλουν διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν αὐτῷ σοφίαν, Μανσοὺρ ἐπωνόμασεν, ὃ ἐστι βλάσφημον. Idem Theophanes an. 6. Rhinotmeti: καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν Σέργιός τις ἀνὴρ Χριστιανικώτατος, ὁ τοῦ Μανσοὺρ, Γενικὸς Λογοθέτης. Pag. 344. ἐξεστάθη Θεόδωρος ὁ τοῦ Μανσοὺρ εἰς τὰ κλίματα τῆς ἐρήμου. VII. Synodus Act. 6. de quodam Joanne Hæretico Ægyptio: ὃς παρ' αὐτῶν ὑβριστικῶς Μανσοὺρ προσηγορεύεται. Hinc in acclamationibus Synodi, Μανσοὺρ τῷ κακωνύμῳ καὶ Σαρακηνόφρονι ἀνάθεμα. Apud Hesychium Μανσοὺρ, κύων exponitur. Scaliger in Canonibus Isagogic. pag. 326. 2. Edit. *Manzur*, Arabibus *Victoriosissimum* significare scribit.

ΜΑΝΤΑ'ΜΑ. Vide in Ντάμα.

ΜΑΝΤΑ'ΤΟΝ. Vide in Μανδάτον.

ΜΑΝΤΕΙ'Α, Dacis, *Rubus*, apud Interpolat. Dioscor. c. 619. & Apul. c. 87.

ΜΑΝΤΖΙΤΖΑ'ΝΙΑ. Psellus περὶ βρωμάτων, in Cod. Reg. 1673. τὰ μαντζιτζάνια δερμά εἰσιν, καὶ χυμοῦ μελαγχολικοῦ. Apud Matthæum Silvaticum lego, *Manisan*, *I. vulnea*.

ΜΑΝΤΖΟΥ'ΝΙ, *Massula Salgamaria*. Agapius in Geoponico cap. 140. ἢ τρῶγε μέσην οὐγγίαν ῥοδομάννα, καμομένην ἀπὸ ζάχαριν, ἀπὸ δρόσον τῆς κράμβης, καὶ σκαρολαχάνου, ὁποῦ λέγουν οἱ Ἰταλοὶ, μερκουρέλλα, ἢ τρῶγε ἀπὸ μαντζοῦνι, &c. Infrà: καὶ καμε μαντζοῦνι, ἤγουν κονφέτο, καὶ τρῶγε ὡς ἄνωθεν.

ΜΑΝΤΖΟΥΡΑ'ΝΑ, *Amaracus*, ex Italico, *Magiorana*, in Corona pretiosa.

ΜΑΝΘΗ'ΛΑ, Μανδήλιον, Μανδηλάκιον. Vide in Μανδύλιον.

ΜΑΝΤΙ'ΟΝ, *Mantum*, *Pallium*, *Habitus*. Glossæ Lat. Gr. *Paludamentum*, χλαμύδα, τὸ μαντίον. Joannes Moschus in Limon. cap. 87. ἐφόρει δὲ στιχάριον τρίχινον, καὶ ἀπὸ σπειρᾶς μανδίον. Procopius Gazæus: μανδύαν, τὸ παρὰ τῶν πολλῶν μαντίον λεγόμενον. Leontius Presbyter in Vita MS. S. Gregorij Agrigentini: ὁ δὲ ἅπλωσας τὴν ἀρχὴν τοῦ μαντίου αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτοῖς

αὐτοὺς (ἄνθρακας.) Μοναχικὸν μαντίον, *Monachicus habitus*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap.16. Ibidem μαντίοις ἀνεωγμένοις μὴ χρήσωνται ἐν δημοσίῳ. Ubi Lat. *Palliis diffibulatis non utantur in Publico.*

Μαντεῖον, eâdem notione. Chronicon Alexandrinum pag.102. οἱ μὲν περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας καὶ μαντεῖα ἐποίησαν ἑαυτοῖς πορφυραῖα, &c.

Ἐξωμάντιον, *Mantellum*, seu *Pallium exterius.* Glossæ Græcobarb. τὰ ἐξωμαντίσματα, ἢ ἐξωμάντια, ὅπου ἔνι ἐπιτήδεια νὰ σκεπασθῇ μετὰ τοῦ ὁ ἄνθρωπος διὰ ὄνομαν τοῦ ἀνέμου. Alibi: ἱμάτιον, ῥοῦχον, μάντισμα τὸ ἔξωθεν, τὸ ἀπέξω μάντισμαν, ἐξωμάντιν.

Παραμάντιον, *Diplois.* Lexicon Cyrilli, Διπλοΐς, τὸ παραμάντιον.

ΜΑΝΤΙΣΣΑ, *Vates femina, Saga, Venefica.* Glossæ Græcobarb. Ἀρουραῖα μάντις, μάντισσα τῆς στράτας καὶ ὁδοῦ. Vita MS. S. Symeonis Sali: γυνή τις μάντισα καὶ φυλακτήρια, καὶ ἐπαοιδοὺς ποιήσασα, &c.

ΜΑΝΤΙΤΗΣ, *Magnetes.* Anonymus MS. de Lapidibus: λίθος μαγνίτης, ὃ καὶ μαντίτης λέγεται, &c.

ΜΑΝΤΡΑ, & Μαντρὶ, pro μάνδρα, *Grex, Armentum, Equitium.*

Μαντρίζειν, *Colligere, Cumulare*, quasi *In mandram cogere.* Glossæ Græcobarb. αἰέσκοντο, ἠυλίζοντο, ἐμαντρίζουνταν, ἐσωρεύονταν, ἐμαζόνουνταν.

ΜΑΝΤΡΙΑΡΧΗΣ, pro Πατριάρχης, appellatus à Catholicis Anastasius Patr. Constantinopolit. Iconomachus, sub Copronymo. Vide Chron. MS. Manuëlis Malaxi pag.606.

ΜΑΞΙΛΑ, *Maxilla.* Glossæ Basilic. Μάξιλα, Σιαγὼν, Φάτνωμα.

Μαξίλα, Μαξίλλα, *Alapa maxillæ seu genis inflicta.* Lexicon MS. Cyrilli & Glossæ MSS. ex Regg. Codd. 1708. & 2062. κόσσος, (al. κόσσος) Ῥωμαϊστὶ μαξίλλα, Γραικιστὶ δὲ ῥάπισμα. Zacharias Pap. lib.2. Dialog. S.Gregorij cap.30. περὶ τοῦ δαιμονιῶντος ἀδελφοῦ, καὶ διὰ μαξίλας (al. μαξίλλης) τοῦ ἁγίου ἰαθέντος. In ipso cap. μόνον αὐτῷ κόσσον δέδωκεν ἐν τῇ σιαγόνι.

Μαξιλάριον, Portio, Μαξελάρι, *Cervical, Pulvinus*, προσκεφάλαιον, quòd maxillæ seu genæ dormientis seu quiescentis pulvino adhæreant. Achmes Onirocrit cap.224. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι τὸ λεγόμενον μαξιλάριον ἐκαλλιώθη πλέον οὗ ἦν, χαρήσεται ἐπὶ τῷ πρωτεύοντι δούλῳ αὐτοῦ· πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ παλλακὰς κρίνεται. Infrà: ὁ βασιλεὺς ἐὰν ἴδῃ ὅτι νέον μαξιλάριον εἶχε, νέον δοῦλον ποθούμενον ὑψώσει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παρμπέρες, μαξελάρια, κουρτίνες, καὶ μαντήλια.

Μαξελαράκι, *Ascopera*, Ἀσκοπήρα.

ΜΑΞΙΜΟΣ, in Lexico MS. Eudemi, *Maximus.* Scholiastes Ineditus Æschyli in Persis: μᾶσσον τὸ μέγα, καὶ μάξιμος παρὰ Λατίνοις ὁ μέγας, ἐτυμολογοῦσιν δὲ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μᾶσσον τὸ μέγα.

ΜΑΠΑΝΟΣ, *Banus*, Dignitas apud Servios & Hungaros, de qua nos plura in Notis ad Alexiadem & Cinnamum pag. 347. & 449. ubi monuimus perperam ita scribi apud eundem Cinnamum, pro Μπάνος, lib.3. num.11. Βελόσης δὲ ὁ τὰ πρῶτα παρ' ἐκείνῳ, (Regi Hungarorum) φέρων, Μαπάνον ταύτην καλοῦσιν Οὖννοι τὴν ἀρχήν. Vide præterea Gloss. med. Lat. in *Banus*, & suprà in Βοάνος.

ΜΑΠΑ, *Pila*, in Turco-Græcia Crusij, quâ notione vocem hanc usurpat Nicetas in Alexio lib. 2. num.4. καὶ τὸ ἐντεῦθεν οὐ μόνον τῶν ἀνακτόρων ἀντοπίζεται ὡς σφαῖρα τις εὐπερίγραπτος διαφεθεῖσα ἰσχυρῷ μηχανήματι, &c. Ubi Codex Græcobarb. habet, ὡς μάπα στρογγύλη. Idem in Isaacio lib.1. ὧδε τε κἀκεῖσε ὥσπερ μάπα διαγομένη τε καὶ μεταγομένη δινκοντίζετο.

ΜΑΠΠΑ, *Mappa, Mantile.* Herodianus de Solœcismo & Barbarismo, MS. λέγομεν δὲ βαρβαρίζειν καὶ τὸν ἀλλοφύλοις χρώμενον· ὡς εἴ τις τὸ μὲν ὑπαυχένιον κερβικάριον λέγει, τὸ δὲ χειρόμακτρον, μάππαν. Sic etiam appellantur *Ludi & Decursiones militares.* Justinianus in Nov.105. cap.1. μετ' ἐκείνην δὲ δευτέραν ἄξει θέαν τῶν ἁμιλλητηρίων ἵππων ἣν δὴ Μάππαν, προσαγορεύουσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Mappa.*

Μαππάριος, *Mapparius*, qui officium sustinebat mittendæ mappæ, quod signum erat mittendis quadrigis. Glossæ Latin. Gr. *Transenna*, ὕσπληγξ, ἀπαλλαγὴ, μαππαρίου σημεῖον. Glossæ Basilic. Μαππάριός τις ὢν ὁ τῇ χειρὶ δεικνύων, κατὰ δὲ ἑτέρους, ὅτι εἰώθησαν ἐν τῷ θεάτρῳ οἱ Ὕπατοι εὐωχεῖσθαι πρότερον, καὶ μετὰ τὴν εὐωχίαν ῥίπτειν τὰ τῶν χειρῶν ἐκμαγεῖα, ἅπερ τῇ Ῥωμαϊκῇ φωνῇ Μάππα λέγεται, καὶ ταῦτα ἀναλαμβανόμενα ὁ ἐπὶ τοῦτο τεταγμένος ὡς σύνθημα, εὐθὺς τὸν ἀγῶνα ἐπετέλεσε, καὶ διὰ τοῦτο ἐλέγετο ὁ τοιοῦτος μαππᾶσθαι. Cedrenus in Julio pag.169. Μαππάριος τοῖς Ῥωμαίοις ἔδοξε καλεῖν ἐξ αἰτίας τοιαύτης· ἔθος ἦν τοῖς Ὑπάτοις ἐπὶ τῶν θεάτρων εὐωχεῖσθαι· μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τῆς εὐωχίας, τὸ ἐν χερσὶν ἐκμαγεῖον, ὃ καὶ μάππαν πατρίως καλοῦσιν, ἐξ οὗ καὶ μανδύλια, ἐρρίπτουν, ὅπερ ὑποδεχόμενος ὁ Μαππάριος τὸν ἀγῶνα παρεσκεύασεν. Græcus Anonymus laudatus à Salmasio: Μαππάριος δὲ καλεῖται ὁ ἐν τῷ μέσῳ ἱστάμενος, καὶ τοῦ δρόμου ἔχων τὸ σύνθημα. Mox: καὶ τὴν μάππαν ἀναλαμβανόμενος ὁ λεγόμενος Μαππάριος, εὐθὺς τὸν ἀγῶνα ἐπιτέλει. S.Chrysostomus in Homil. de Circo: ἀτένιζε τῷ ἀναγνώσματι τοῦ εὐαγγελίου διακονοῦντι Μαμπάριον. Mox: ὡς γὰρ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπὶ τὸν Μαμπάριον πεπηγότας τοῦ σημάντρου ἀτενίζουσι, ἐκδεχομένον ἐν τῇ Βουλῇ ἐκείνου τὸ ἄνοιγμα, &c. Chronicon Alexandrinum an.8. Phocæ: ὁμοίως δὲ ἐκαύθη εἰς Βοῦν ὁ Μαππάρις, &c. Nicetas in Alexio Aug. lib.3. num.2. ἐπεὶ δὲ ἐφεστήκει καιρὸς καθ' ὃν ἔδει πρὸς τὸ τρέχειν γίνεσθαι τοὺς τὸν γυμνικὸν ἐκτελέσοντας δίαυλον, ὁ μὲν ὑποδὺς τὸν Μαππάριον εὐνοῦχος, τὴν μέσην εἰληχὼς χώραν, εἰς βραχίονας τὰς χεῖρας ἀνεκάλυψε.

Μαππᾶσθαι, *Signum in Circensibus Mappâ dare.* Vide locum ex Glossis Basilic. paulò ante laudatum.

Μαππίον, *Matta*, in Glossis Servij nisi legendum sit ματτίον.

ΜΑΠΤΑΡΙΟΣ. Nicetas in Alexio Comneno lib.3. num.2. ὅτε καὶ ἦν τὸν αὐτὸν ὁρᾶν, ὡς ἀναβάτην μεγαλοπρεπευόμενον, καὶ ἵππον εὐηνία προπεδίζοντά τε καὶ χρεμετίζοντα· μετὰ βραχὺ δὲ κατὰ τοὺς πάλαι τῶν δραμάτων ὑποκριτὰς, τὸν εὔιππον ἀποδυσάμενος Ἔπαρχον, τὸν μαπτάριον ὑποκρίνεσθαι. Ubi Vvolphius: *Deposita equestris Præfecti persona, peditem videres.* Ex Cod. nempe Græcobarb. qui hoc loco πεζεῦσαι habet.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ, *Tigniarius, Faber lignarius*, δοκοποιὸς, τεκτονικός. Ex Ital. *Marangone.* Hinc fortè.

ΜΑΡΑΓΜΑ. Diploma Rogerij Regis ex Gr. in Lat. versa apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Messanensi pag.117. *Et etiam ipsos homines liberos ab Angaria, Parangaria, & Maragmata Urbium ac Castrorum, & omnibus Daciis.* Aliud Diploma ejusdem Regis pag.123. *liberos & exemptos ab omni angaria maragmatum, Castrorum, & ab omni ædificio.*

ΜΑΡΑΔΟΧΡΟΟΣ, pro μαραγδόχροος. *Smaragdi colorem referens.* Nam & Μάραγδος, pro σμάραγδος dixisse Menandrum observat Eustathius Il. λ. pag.853. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Καὶ μέσα εἰς αὐτὴν στήκεται πράσινος ἀγὼν
> Πράσινος μαραδόχροος.

ΜΑΡΑΘΑΤΟΝ ἄκρατον, vini species, apud Myrepsum sect.9. cap.85.

ΜΑΡΑΝΑΘΑ,

ΜΑΡΑΝΑΘΑ', *Maranatha*, in Glossis MSS. ex Cod. Colberteo 2218. exponitur, ὁ κύριος ἥκει, ἦλθεν, ἢ ἥξει, ἢ ἔρχεται. Infrà: Μαραναθά, τοῦτο οὐ τῆς Ἑβραίων τινὲς ὑπέλαβον, ἀλλὰ τῆς Σύρων ἐστὶ φωνῆς· ἑρμηνεύεται δὲ, ὁ κύριος ἦλθε· τέθεικε δὲ τὴν λέξιν ὁ Ἀπόστολος, καταστέλλων τὴν ὀφρὺν τῶν Κορινθίων, καὶ διδάσκων ὡς οὐ παιδεύσεως, ἀλλὰ πίστεως αὐτοῖς χρεία. Vide Interpretes sacræ Scripturæ.

ΜΑΡΑΝΙ'ΣΚΕΙΝ, pro μαραίνειν, *Flaccessere*. Glossæ Græcobarb. μαραίνει, σήπει, φθείρει, μαρανίσκει, σαπινίσκει, χαλᾷ.

Μαραντζιάζειν, eâdem notione. Μαραντζιασμένος, *Flaccidus*, *Marcidus*, μαρανθείς.

ΜΑΡΑ'ΣΚΙΟΝ, *Cerasum acerbum*, *amarum*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 50. ῥίψε μέσα πολλὰ μαράσκια, ἤγουν ξυνοκέρασα. Occurrit præterea cap. 129.

ΜΑΡΑ'ΤΗ, μάραθον. Vide in Ἱμαρέτιον.

ΜΑΡΒΙΑΙΩΤΑΙ', Hæretici, quorum meminit VI. Synodus Act. 11.

ΜΑ'ΡΓΑΡΟΣ, *Unio*, *Margarita*, vox, inquit Hoeschelius ad Annam Comnenam, veteribus incognita; tametsi μάργαρον, neutro genere, occurrere apud Pausaniam in Arcadicis & in veteribus Epigrammat. quidam observent. Μαργαρίτην dixit Athenæus lib. 3. Gregorius verò Nazianzenus μάργαρος sæpiusculè, ut Carm. ad Nemes. v. 331. μάργαρον αἰγλήεντα, & Carm. Ὑποθηκῶν παρθένοις, v. 84. μάργαρος ἄλλην κοσμείτω, καὶ χρυσὸς ἐπαστράπτων μελέεσσι. Carm. eod. v. 658. μάργαρος ἐν λάεσσιν. Scholion adjunctum Breviario lib. 1. Procopij de Bello Pers. apud Photium: οἱ μαργαρῖται καὶ μάργαροι λέγονται καὶ μαργαρίδαι· εὕρηται γὰρ ὁ μάργαρος παρὰ τῷ Προκοπίῳ τῷ ῥήτορι, καὶ ἄλλοις ἀξιολόγοις· τὸ δὲ μαργαρίδαι παρά τε Πραξαγόρᾳ Ἰωνίζοντι ἐν τῇ περὶ τοῦ μέγαν Κωνσταντῖνον δευτέρᾳ ἱστορίᾳ, καὶ παρ' ἄλλοις· οἱ δὲ μαργαρῖται, συνήθως καὶ πολὺ ἐν τῇ χρήσει. At Codd. MSS. Procopij τὸ μάργαρον hoc loco præferunt, uti monet Editor. Constantinus Manasses pag. 97.

Ὡς μάργαρον καταλευκον, ὡς λίθον ἀνθρακίαν.

Alibi:

Καὶ βύσσινα χρυσοϋφῆ, μαργαροφόρα φάρη.

Zonaras in Bulgaroctono: καὶ ὑπερχειλῆ μὲν ἦσαν λίθων πολυτελῶν, τῶν τε ἄλλων, καὶ τῶν λευκῶν, οἷς ἰδιάζουσα κλῆσις οἱ μάργαροι, τὰ κιβώτια. Vide Theophanem an. 2. Zenonis, & Cedrenum pag. 355. 356.

Διαμάργαρος, *Margaritis*, ut διάχρυσος, *auro adornatus*, *distinctus*. Anna Comnena lib. 2. ἀπλάμενος τῶν περὶ τῶν βραχίονα περικεκολλημένων διαμαργάρων πέπλων. Πυριμάργαρος, apud Constantinum Manassem pag. 89. Καλαμάργαρος, pag. 97.

Μαργαριτάρι, *Unio*, *Margarita*, μαργαρίτης, μάργαρος. Corona pretiosa: μαργαριτάριν, *Margarita*, Μαργαρίτης. Theophanes an. 22. Justiniani: ἀπώλεσαν οἱ βεστήτορες τὸ στέμμα τοῦ βασιλέως, ὅπερ μετὰ μῆνας η. εὑρέθη, ὅπου καὶ ἓν μαργαριτάριον, καὶ πᾶσα ἡ λοιπὴ αὐτοῦ θέα ἐσώθη καὶ εὑρέθη. Ἐγκόλπιον μετὰ μαργαριταρίων, apud Annam Comn. pag. 94. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. p. 707. καὶ ἀπὸ τῆς λίθων, μεγάλων μαργαριταρίων, καὶ λυχνίτων, &c. Codin. de Offic. cap. 3. num. 13. Σκαράνικον χρυσοκόκκινον, λιθάρια καὶ μαργαριτάρια ἔχον οὕτω λεγόμενα περίχυτα. Historia Belisarij MS.

Λιθάρια ἀτίμητα, τρανὰ μαργαριτάρια.

Historia Apollonij Tyrij:

Τόσον λογάριον καὶ καλὸν στολαῖς μαργαριτάρια.

Rursum:

Τὰ ῥοῦχα της νὰ λάμπουσι μετὰ μαργαριτάρη.

Μαργαριταρένος, *Margaritis adornatus*. Codinus de Offic. cap. 3. n. 8. μετὰ αὐτοῦ μαργαριταρένων. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ὁ μαλοπλέκτης στὴν κορφὴν ὁ μαργαριταρένος.

Μαργαρίτης, *Particula sacra hostiæ Christi sanguine perfusa*, *quâ fideles communicantur*, *eâ Cochleario è calice eductâ*. Liturgia Chrysostomi sub finem: μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, εἰ οὐκ ἔστι διάκονος, εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν πρόθεσιν, καὶ μεταλαμβάνει τὸ ὑπολειφθὲν ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ προσεκτικῶς καὶ εὐλαβῶς· καὶ ἀποπλύνει τὸ ἅγιον ποτήριον τρὶς τῷ οἴνῳ καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὁρᾷ μὴ μένῃ τὸ λεγόμενον Μαργαρίτης. Germanus Patr. Constantinopol. pag. 147. ἡ ἁγία τράπεζα ἐστὶν ἀντὶ τῆς τραπέζης τοῦ Χριστοῦ σὺν τοῖς μυσταῖς· καὶ οἱ ἐν αὐτῇ μαργαρῖται, τὰ θεῖα δόγματα τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. αὖθις δὲ τῷ καλυμματίῳ τὰς ἐπιλίπους συστελεῖς μερίδας ἐν τῷ σκεύει, πᾶσαν εἰσφέρων ἀσφάλειαν, ὥστε μὴ ἐκπεσεῖν μαργαρίτην, καὶ καταπατηθῆναι. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: καὶ τὸν οὐράνιον μαργαρίτην τὴν θείαν φημὶ κοινωνίαν, καὶ δίδωσι καὶ λαμβάνει. Nicetas in Murtzuphlo num. 4. καὶ μαργαρίτας ἐκκολαπτιζόμενοι, τὸν πολύτιμον μαργαρίτην Χριστοῦ ἐθέληκασι, τοῖς ἐναγεστάτοις τῶν ζώων τὸ παναγιώτατον διασπείραντες. Vide Gregor. Nyssenum in Epist. ad Letoium, & ibi Balsamonem. Occurrit præterea in Martyrio MS. SS. Eustratij, Auxentij, &c.

Μαργαρίτης, vas in quo *Margaritæ* sacræ asservantur. Vide Gloss. med. Latin. in *Margarita*.

ΜΑ'ΡΓΕΛΛΟΝ, Μαργέλλιον, *Margo*, *ora vestis*, quemadmodum Sidonius lib. 4. Epist. 20. dixit *vestimenta puniceis marginata limbis*. Moschopulus pag. 148. Λῶμα, τὸ ἐπ' ἄκρου τινὸς ἐκλελαμμένον, καὶ οἱονεὶ ὁρίζον αὐτὸ, ὡς τὸ κοινῶς λεγόμενον μαργέλλιον.

Μαργέλλια præterea dicuntur quævis vestium ornamenta, & iis assuta, quæ Latini *Purpuras* vocant. Balsamon ad Concil. VI. Can. 27. ἀλλὰ τὰ πολυτελῆ χρυσοϋφαντα ἐπιβλήματα, τὰ δημοτικῶς λεγόμενα μαργέλλια, γράμματα, καὶ ἀλίπαυα, καὶ τὰ ἐκ κοχύλης πορφυρίζοντα ἱμάτια. Ubi Casaubonus ad Vopiscum pro γράμματα, legendum ῥάμματα, contendit, an verè, vide in γράμμα. Idem Balsamon ad Concil. VII. Can. 16. ὅτε τινὰ ἑτερόχροα ἐπιβλήματα προσετίθεσαν ἐν τοῖς ἄκροις τῶν ἱματίων, ἤγουν μάργελλα. Codinus de Offic. cap. 8. ἡ σέλα τοῦ ἵππου διβολέα ὡσαύτως μετὰ αὐτοῦ μαργαριταρένων ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ἱδρομαχίνου, ἔχουσα καὶ μαργέλλιον ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. Idem cap. 21. num. 1. ὁ κράτωρ λεπτὰ φορέματα φορεῖ μέχρι καιροῦ ὅσαν βούλοιτο, εἶτα κίτρινα ἄνευ μαργελλίων, καὶ μετὰ ταῦτα λαμπροφορεῖ. Utitur & num. seq. Adde cap. 4. num. 31. Glossæ MSS. ad Iliad Homeri: κρήδεμνον δ' ὅ ῥά οἱ δῶκε. μαργέλλιον ὅπερ αὐτῇ ἔδωκε.

ΜΑΡΓΙΟΛΑΙ'Α, *Ludi*, *Ludicra*. Ex Italico *Mariolia*, vel *Marioleria*. Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag. 789. καὶ ἔπαιζεν τὰ χαρτία, καὶ ἄλλαις μαργιολίαις ἔκαμνεν.

ΜΑΡΓΟΜΕ'ΝΟΣ. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀπόμεινεν ὀλόσβιστος, τυφλὸς καὶ σκοτισμένος,
Ἀσάλευτος καὶ ἄμιλλος, σανάτον μαργομένος.

ΜΑΡΓΩ'ΝΙΟΝ, Μαργώνιον, *Saccus*, *Pera*. Vita S. Pachomij num. 69. καὶ ὡς ἤρξατο ἐγκωμιάζειν αὐτὸν, λέγων τῷ ἄλλῳ, Μακάριος οὗτος ὁ μοναχός. Καὶ ὁ ἄλλος λέγει, Τί τὸν ταλαίπωρον μακαρίζεις; οὔπω ὅλως ἔφθασεν εἰς τὸ μέτρον τοῦ μαργωνίου. Infrà: καὶ μετὰ τὸ ἀλέσαι, λέγει αὐτῷ ἐνεγκεῖν τὸ μαργώνιον, καὶ μέτρῳ μεταφερομένῳ ἔσω τὸ ἄχυρον, καὶ λέγει, τοῦτο φρονιμώτερον τῶν πρώτων ἐστὶ, ὅτι καὶ τὸ ἄχυρον συνῆγεται. Mox: τοιγαροῦν ἐὰν καὶ οὗτος μετρήσει τῷ μαργωνίῳ, δυνατὸν τυχεῖν τοῦ μακαρισμοῦ. Joan. Moschus in Limon. cap. 125. ὁ ἀββᾶς Σέργιος λαβὼν τὴν εὐλογίαν ἐκ τοῦ μαργωνίου αὐτοῦ, ἀπῆλθεν πρὸς

πρὸς τ̃ λέοντα. Ubi Interpres, *sumens de pera unam Eulogiam*, &c.

ΜΑΡΕΤΖΑ'ΖΕΙΝ, *Equum curare*, Gallis, *Mareschauser*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.224.in Lemmate, περὶ κτλώυ τ̃ καβαλλάρις, ὃν τ̃ βυργέσις ὅπου ςέλι τὸ κτλώον τυ νὰ τὸ μαρετζιάσασι, τυτέςιν νὰ τὸ γιατρέψυν, καὶ λαβόντο, ὂν ψοφᾶ, πῶς ὁ καλλικὰς ςτέκεται νὰ τὸ καλλιολερίσι, ἢ νὰ τ̃ πλερόσι. Vide Edit. Venetam cap. 218.

ΜΑΡΖΑΝΑ'ΒΟΣ, *Arnabo*, apud Myrepsum sect.35.cap.1. ubi Aëtius ἀρνάβον habet. Cap.2. ζαρνάβω occurrit.

ΜΑΡΖΟΥ'ΚΑ. Vide Symeonem Logoth.in Michaële Theophili F. n.34.

ΜΑ'ΡΘΙΟΣ. Theophanes an. 22. Heraclij apud Sylburgium in Saracenicis: μαθὼν δὲ τῦτο ὁ Βικάριος παρά τινος κυρασίκ, Κιλάβα λεγομένης, καὶ μαρθιῦ αὐτῦ γενομένης, &c. Quæ postrema verba absunt ab edito Theophane p.278.

ΜΑΡΙ'Α, *Domina*, ἀντὶ τ̃ Κυρία, in Lexico MS. Reg. Sign. nunc 1843.

ΜΑΡΙΑ'ΛΕ. Theodosio Zygomalæ apud Crusium in Turco Gr. p.243. βιβλίον ἔχων τ̃ Θεοτόκυ εἰκόνιον. Vide Gloss.med. Lat. in *Mariale*.

ΜΑΡΙ'ΕΛΟΣ, Μαριόλος, *Vafer*, *Planus*, *Fraudium Architectus*, Κακότεχνος, πανῦργος, ἀπατεών. Μαριελιά, Μαριολιά, *Vafrities*, *Fraus*, πανυργία, δόλος. Μαριελικά, *Subdolè*, *Fraudulenter*, δολερῶς, σοφιςικῶς.

ΜΑΡΙΣΚΑ'ΛΔΟΣ, *Marescallus*, Dignitas apud Latinos de qua copiosè egimus in Gloss. med. Latin. Nicetas in Balduino num.1. Μαρισκάλδος ἦν τ' ἀξίωμα ὁ ἀνὴρ, δηλοῖ δὲ καθ' Ἕλληνας ἡ φωνὴ τ̃ Πρωτοςράτορα. Ubi Cod. Græcobarb. MS. Μαρισκάλκον ὄντα τὸ ἀξίωμα.

ΜΑ'ΡΚΑ, *Marca*, *Regio*, ut *Marca Anconitana* in Italia, de qua Bessarion in Epist. μακαριώτατος πάντας καὶ ἐγὼ γράφομεν τ̃ Λεγάτον τ̃ Μάρκας, ὅπως νὰ σᾶς βοηθήσῃ. Vide Gloss.med. Lat.

ΜΑΡΚΑΣΗ'ΤΑ, *Marcasita*, de qua copiosè Rulandus in Lexico Chymico. Cod. Reg. MS.618. fol.287. λαβὼν μαρκαζήταν γό, &c. Petrus Theoctonicus de Archemia MS. ἢ καρχιμία, ἢ μαρκασίτα, ἢ μαγνησία, &c. Editus legitur *tractatus de Marcasita*, *ex qua tandem cum aliis dicendis fit elixir ad album verissimum*, cum veræ Alchymiæ Scriptoribus p.254. to.2.

ΜΑΡΚΕ'ΣΙΟΣ, Μαρκήσιος, *Marchio*, ex Ital. *Marchese*. Constantinus de Adm. Imp. cap.26. καὶ μετὰ τῦτο ἦλθον ἀπὸ Βεργωνίας τρεῖς Μαρκέσιοι πρὸς Πάπιαν. Apud Nicetam in Manuële lib.7. & alibi occurrit non semel Μόντης Φερράντης Μαρκέσιος, *Marchio Montisferrati*, de quo Nicephorus Gregoras lib.7. Μαρκεσίυ γὰρ ἀπόγονος ἦν αὐτὴ ἡ δὲ τ̃ Μαρκεσίυ τάξις ὑ τ̃ ἐπισήμων ἐςὶ παρὰ Λατίνοις, quia scilicet Ducum Dignitas præcellebat. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Μαρκέσης ὄντε Μυνφαράτ, αὐθέντης μέγας ἦτον.

Occurrit etiam in Actis Synodi Florentinæ pluries, ubi de Ferrariæ Marchione. Μαρκήσιος, habet Interpres Græcus Concilij Lateranensis an.1215. sub finem. Vide Gloss.med. Lat. in *Marchio*.

ΜΑΡΚΙΑ'ΤΟΝ, *Unguentum Martiatum*. Alexander Trallianus lib. 1.cap.10. ἔςω νάρδινον μύρον, ἢ γλεύκινον, ἢ τὸ μαρκιάτον καλέμενον.

ΜΑ'ΡΚΟΝ. Biton in Mechanicis: τυγχάνει δὲ καὶ πρὸς τὰς ςρατιὰς ἱκανὸν τῦτο μάρκον.

ΜΑ'ΡΚΟΣ, *Marcus*, *Marca*, Ponderis species nota. Assisæ Regni Hierosolymitani MSS.130. ἐὰν τὸ ἔγκλημαν ἀναβιβάζεται ἔως ἕναν μάρκον ἀσίμιν, &c. Ita cap.163. & alibi: Vide Gloss.med.Latin.

ΜΑΡΚΟΥΤΖΑ͂Σ. Vox formata, inquit Maltretus, ex *Mar*, Arabibus *Vir*, & *Kutzi*, *longinquus*, sive ex longinquo profectus advena. Pachymeres lib.4. cap.13. ἦσαν δὲ καὶ τ̃ περιττῶν, καὶ εἰς κακηγορίας εὐκόλων, οἱ καὶ προσονειδίζοντες, Μαρκυτζᾶν προσωνόμαζον, προσάπτοντες ὄνομα Περσικὸν ἐξ αἰτίας τ̃, ὅτι ἐκεῖθεν τὸ γένος τὸ σωίεγγυς λάχος ἦν. Ita Codex Allatianus, alij Μαρμυτζᾶς præferunt.

ΜΑΡΜΑ'ΡΙΟΣ, *Marmorarius*, in Gloss. Gr. Lat.ubi legendum putat Meursius, μαρμοράριος. Nihil tamen mutandum, tametsi constat *Marmorarios* appellari in Gloss. Lat. Gr. μαρμαροποιὺς, & Ἀγαλματογλύφυς, cùm ita habeatur in Basilic. lib.25. tit.5. cap.19.ex Scævola JC.qui *Negotiatorem marmorum* præfert: & apud Harmenopulum lib.3. tit.8. §.42. Euchologium Barberinum apud Goarum pag.844. καὶ παρασκευάζει τὺς μαρμαρίυς ςῆσαι τὴν τράπεζαν.

Μαρμάρινος, *Marmoreus*, Μαρμαρινὸς, in Corona pretiosa. Μαρμαραῖος, apud Anonymum in Porphyrogen. n. 24.

Μαρμαρένιος, eâdem notione, apud Manuëlem Malaxum in Chron.MS. pag.586. καὶ ὡς ἴδε τὸ ὁμοίωμα τ̃ εἰς τὴν κολώνα τ̃ μαρμαρένιαν, &c. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.ult. ἀπὲ τὰ σκυτέλια τὰ μαρμαρενὰ τὰ ζωγραφιςά, &c.

Μαρμαρεγινὸς, apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag.148. 165. &c.

Μαρμαρόθετος, *Ex marmore confectus*. Antiquitates Constantinopolit. ἥλιος ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἐν ἅρμασι μαρμαρόθετω.

Μαρμαρώσεις, *Incrustationes*, in lib.2. Basilic.tit.7. 9. Μαρμαρῦν, *Incrustare*, in lib.58. tit.2. c.13.

Μάρμαρον, *Marmor*, *super quo fusa medicamenta*, *num cocta sint*, *probantur*. Nicephorus Blemydes MS. de Chymia: εἶθ' ὕτω τὸ ἐναπομεῖναν ξηρὸν ἐν τῷ κλοκίῳ, πάλιν βάλε ἐν μαρμάρῳ, καὶ τρῖβε τῦτο ὀλίγον πρὸς ὀλίγον. Petrus Theoctonicus de Archemia, MS. καὶ μετὰ τὰς ζ'. πήξεις, ὀφείλει βαλεῖν εἰς μάρμαρον, εἰ εἰς τόπον ψυχρόν. Nicolaus Myrepsus MS. sect.1. cap.109. καὶ ταράξας καλῶς, ἐπίχεε ἐν μαρμάρῳ. Ita cap.111. & alibi non semel. Vide Fuchsium ad sect.10. cap.1.

ΜΑΡΜΟΥΤΖΑ͂Σ. Vide Μαρκυτζᾶς.

ΜΑΡΟΔΙ'Α, ἤγυν τὸ μαλάιθη, in Excerptis Jatricis Melaxij Cocini MSS.

ΜΑΡΟΥΔΙΑΚΟ'Σ, *Puerilis*.

ΜΑΡΟΥ'ΛΙΟΝ, Μαρύλλιον, Μαρύλλιν, *Lactuca*. Glossæ MSS. ex Cod.Reg.930. Θρίδαξ, Μαρύλιον. Glossæ Jatricæ MSS. τρόξιμον, τὸ ἄγριον μαρύλιον. Aliæ ex Cod. Reg. 1261. Θρίδαξ, τὸ μαρύλιν. Infrà: τρόξιμον, τὸ ἀγριομαρύλιν. Matthæus Silvaticus: *Marulia*, I. *Lactuca*. Psellus περὶ βρωμάτων, MS. & Symeon Sethi de Facultatib. Cibor. τὰ μαρύλλια, ἃ καὶ θριδακίναι καλῦνται, ψυχρά ἐςι. Zacharias lib.1. Dialog. cap.4. θεασάμενη μαρύλλιν. Ubi Gregorius M. *Lactucam conspiciens*. Et infrà: Καθεζομένη μυ ἐπάνω τ̃ μαρυλλίν, *Sedebam super Lactucam*. Alexander Trallianus lib.2. cap.2. εἰς δὲ τ̃ οἶκον παραγινόμενος, ἐν μὲν τ̃ ἀρχαῖς τ̃ ἡμερῶν, ἀπέριττον ἐσθιέτω τροφὴν οἷον ὡς καὶ μαρύλια καὶ θριδακίνας. Ubi Goupylus Editor contendit expungendam vocem μαρύλια, cùm idem sit quod θριδακίνας. Occurrit præterea apud Auctorem Geoponic. lib.12. cap.1. Demetrium Constantinopol. lib.1. Hieracosophij cap.5. Myrepsum de Antidot. cap. 74. Agapium in Geopon. cap.59. Maximum Cythærensem in Synaxar. 2. & 24. Sept.

Μαρυλάκι, *Lactuncula*, Θριδάκιον.

Μαρυλόφυλλον, *Lactucæ folia*, Θριδακινὰ φύλλα.

Μαρυλόσπορον, *Semen Lactucæ*. Maximus Planudes in

In lib. MS. de Urinis : λαβὼν τὸ μαρυλόσπορον, χαμαίμηλα, βασιλικόσπορον, &c.

Πικρομάρυλον, *Lactuca Silvestris*, Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Ζὼρ τὸ νίκιον, τὰ κιχώρια, καὶ τὰ πικρομάρυλα. Aliæ ex Cod. 1334. κίχωνα, τὰ πικρὰ ἴντυβα, ἢ τὰ πικρομάρυλα. Lexicon Neophyti : Σέρις τὸ κιχώρειον, ἤτοι τὸ ἄγριον μαρύλιον, ὁ καὶ Πικρομάρυλον λέγεται καὶ Πικρίς. Vide Suidam in Σέρις. Anonymus MS. in Methodo de Urinis : οἷα κόπτων τὰ λιθάρεια κυσήλειον, καὶ σαράπλιον, καὶ ἐσθίειν ὀκλωπόδια, καὶ πικρομάρυλον μετὰ ὄξους.

Μαϊύλιον, idem quod Μαρύλιον. Glossæ Jatricæ, Θρίδαξ ἥμερος, Μαϊύλιον. Neophytus MS. Σέρις, τὸ κιχώρειον, ἤτοι τὸ ἀγριομαϊύλιον. Epimerismi Herodiani MSS. Θρίδαξ, καὶ θριδακίνη, τὸ μαϊύλιον. Ita etiam in Lexico MS. Cyrilli. Glossæ aliæ MSS. Reg. Cod. 2062. Suidas & Moschopulus pag. 98. Θριδακίνη, τὸ μαϊύλιον. Similia habet Hesychius. Auctor Etymologici : Θριδάκινη, εἶδος μάζης, καὶ λαχάνου, ὅτι τῷ θέρει γίνεται, θριδακίνη τις, τὸ Μαϊύλιον. Index ἀντιβαλλομένων Edit. à Gesnero : τρώξιμον, μαϊύνιον γὰρ καὶ μαϊύλιον. Joannes Jatrosophista cap. 218. μαϊυλίου σπόρον καὶ γλυκυρίζαν βράσε, &c.

Μαϊύνιν, pro μαϊύλιον habet Lexicon MS. ad Schedographiam :

Καὶ θριδακίνη λέγεται αὐτὸ τὸ μαϊύνιν.

ΜΑ'ΡΡΟΝ, *Marra*. Hesychius : Μάῤῥον ἐργαλεῖον σιδηρόν.

ΜΑΡΣΑΠΑ'Σ, Μαρτζαπάς, Μαρτζαπᾶς, ex Ital. *Marzapane*. Glossæ Græcobarb. Ἀμῦλον, πλακοῦντος εἶδος, θεωρία καὶ ἰδέα πλακοπίτας, ὀλεγόμενος μαρσαπάς. Eædem Glossæ : τῆς πλακοπίτας, ἤγουν τοῦ μαρτζαπᾶ.

ΜΑΡΣΗ'ΠΙΟΝ, Μαρσίπιον, *Marsupium*. Glossæ Gr. MSS. Cod. 1673. φαγήλιον, μαρσήπιον. Alio loco : Μαρσήπιον, σάκκος, θυλάκιον, βαλάντιον. Rursum : ἀρύβαλλος, πλεκτόν τι βαλάντιον, ἢ μαρσήπιον. Glossæ aliæ MSS. μαρσίπιον, τὸ σακκέλιον, ἢ τὸ θυλάκιον. Eadem ferè habent Glossæ Basilic. Joan. Moschus in Limon cap. 212. καὶ ἀπελθόντες (λησταὶ) ἐπελάβοντο τὸ μαρσίπιον ὁ ἦν ἐν τῷ κρεμάμενον.

Μάρσιππος, Μάρσιπος. Ignatius Diac. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. n. 80. γεωργοὶ τὰς σταχύας οὐ δρεπάνοις, ἀλλὰ χερσὶ μαρσίπποις συλλέγοντες, &c. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 30. περὶ ἀγάλματος Ἑρμοῦ βαστάζοντος μάρσιπον, &c.

ΜΑΡΤΑΣΑ'ΓΓΙΝ, ὁ κεκαυμένος μόλιβδος, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Plumbum ustum*.

ΜΑΡΤΖΑ'ΔΕΣ, *Mercatores*, Gall. *Marchands*. Glossæ Græcobarb. ἀγαθοπιέρεται, οἱ τοὺς τελώνας μισθοῦντες τὰ τέλη, ὅπου κάμνουσιν νῶσιν τοὺς τελώνας, ἤτοι Μαρτζάδες. Alibi : Κλεπάνοι, Ἀγαρηνάδες, ἤτοι Μαρτζάδες.

ΜΑΡΤΖΗΑ'Ν, τὸ κυράλιν τὸ κόκινον, in Glossis Jatricis MSS. ex Codd. Reg. 190. & 1843. *Corallium rubeum*.

ΜΑΡΤΖΙ'ΚΑΥΛΟΣ, apud Suidam in Etymologico, πτωχὸς exponitur : ubi Meursius *Matricularium* pauperem intelligi putat, quod ego vix putem. Vide Gloss. med. Lat.

ΜΑΡΤΖΟΒΑ'ΡΒΟΥΛΟΝ, Μαρτζομάβουλον. Glossæ Basilic. Μαρτζομάβουλον, ἢ νῦν σαλίβα, hausere ex Leone in Tactic. Mauricius lib. 12. c. 4. σφενδόβολα καὶ μαρτζοβάβουλα. Ita cap. 5. 6. & c. 11. οἱ δὲ τὰς βηρύττας, ἤτοι μαρτζοβάβουλα ἔχοντες. Cap. 16. μαρτζοβάβουλα, ἢ ῥιπτάρεια. Adde cap. 18. & 20. ubi μαρτζοβαρβούλοις scribitur.

ΜΑ'ΡΤΗΣ μῆνας, *Martius mensis*, Μάρτιος. Portius.

ΜΑΡΤΗΣΙΟΙ, *Martenses*, Milites sub dispositione Ducis Moguntiacensis, de quibus Notitia Imperij Occid. cap. 90. Martyrium S. Acacij num. 2. Φίρμου τινὸς ταξιαρχοῦντος τοῦ ἀριθμοῦ κατὰ μὲν τὴν Ῥωμαίων γλῶτταν Μαρτησίων, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων, Ἀρείων. Infrà num. 3. Φίρμος ὁ Τριβοῦνος τῶν λεγομένων Μαρτησίων Ἀκάκιον στρατιώτην τοῦ νουμέρου αὐτοῦ δέσμιον αὐτῷ παρέπεμψε. Synaxaria MSS. 26. Nov. In S. Mercurio : καταλλαγόμενος τῇ στρατιᾷ τῶν Μαρτυσίων. Martyrium MS. ejusdem S. Mercurij : εἶτα καὶ ὁ τῶν λεγομένων Μαρτησίων ἀριθμὸς ἐξ Ἀρμενίας ὕστερον κατελήφθη, ἀδρότερος ὢν τῶν ἄλλων, καὶ τοῖς οἰκειοτέροις τῷ Βασιλεῖ συντεταγμένος, ὑπὸ Κόμητα τυγχάνων. In Martyrio apocrypho SS. Petri & Pauli MS. ἐν τῷ κάμπῳ τῷ λεγομένῳ Μαρτησίω, *in Campo Martis*.

ΜΑΡΤΙΚΌΝ. Vide in Μερτικόν.

ΜΆΡΤΙΟΣ, *Campus Martius, ubi exercentur milites*. Mauricius lib. 6. Strateg. cap. 2. τὸ δὲ ἀριστερὸν ἐσώτερον παρερχόμενον κυκλοειδῶς τὴν ἐναντίαν ἀλλήλων ἐλαύνουσιν, ὃν τρόπον ἐν τῷ μαρτίῳ πολλοὶ οἱ καβαλλάριοι ἔπαιζον ἐν τοῖς παραχειμαδίοις. Vide Gloss. med. Lat. in *Campus Martius*.

ΜΆΡΤΥΡΕΣ, dicti, qui fidem Christianam ejurare jussi, omnia veritatis dicendæ ac testificandæ causâ perpetiebantur. S. Chrysostomus Homil. 47. in Acta Apostol. διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι λέγονται Μάρτυρες, ὅτι κελευόμενοι ἐξομόσασθαι, πάντα ὑπομένουσιν ἵνα τὴν ἀλήθειαν εἴπωσιν. Inscriptio Romana, apud Reinesium 933. PRIMITIVS IN PACE QVI POST MVLTAS ANGVSTIAS FORTISSIMVS MARTYR, &c.

Πρωτομάρτυρ, Epitheton vulgò attributum S. Stephano. Chronicon Alexandrinum p. 546. οὗτος Στέφανος ὁ τῆς νέας διαθήκης Πρωτομάρτυρ καὶ Πρωτοδιάκονος. Joannes Tzetzes Chil. 10. v. 131.

Στέφανος ὁ Διάκονος, καὶ τῶν μαρτύρων πρῶτος.

Ita passim apud Scriptores. Subdam duntaxat distichon ineditum Maximi Planudis εἰς ἐγκόλπιον ἔχον τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν Πρωτομάρτυρα.

Ὡς μαρτύρων σε πρῶτον ἐκβολῆς λίθον,
Χρυσὸς μετ' ἄλλων πρῶτος ἐν λίθῳ στέφει.

Vide Photium Epist. 117.

Stephanum præterea quendam Juniorem inclusum Monachum, à Copronymo diris vexatum suppliciis, & interemptum, Πρωτομάρτυρος Epitheto donat Theophanes an. 25. ejusdem Imp. In Menologio Jambico Sanctorum anni MS. ex Cod. Reg. Cod. 1431. ad 2. Augusti :

Νέκυς ὁ Πρωτόμαρτυς ἐν Βυζαντίδι.

Is est Faustus, ut est in Menologio Jambico Nicephori Xanthopuli :

Πρώταθλον αὖθις καὶ Φαῦστον, καὶ Δαλμάτον.

Quia scilicet primus Martyrium Byzantij subijsse legitur, quomodo Γίκτωρ ἐν τῇ Λύκῳ πρωτομάρτυρ dicitur, in libello de Martyrio Sanctor. Apostolor. qui præponitur Oecumenij Operib. primæ Edit.

Sed & ut inter Viros S. Stephanus, Primus, sic Sancta Thecla inter mulieres Prima Christi Martyr extitit, similique donatur Epitheto à Græcis. Nicetas Paphlago Orat. in eandem S. Theclam pag. 459. πρώτη καθάπερ ὁ μέγας Στέφανος ἀνδράσιν, οὕτως αὐτὴ στάδιον ἀθλητικὸν ὑπερβολῇ πίστεως διανοίξατο γυναιξίν. Similia habet Basilius Seleuciensis lib. 1. de Vita ejusdem S. Theclæ pag. 7. ὥστε τὸν μὲν Στέφανον ἡγεμονεύειν τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ διὰ Χριστὸν ἀγωνισαμένων ἀνδρῶν· τὴν δὲ Θέκλαν τῶν γυναικῶν ἐν ὁμοίοις διαγωνισαμένην τοῖς ἄθλοις. Ita pariter apud Evagrium lib. 3. cap. 8. Theophanem an. 17. Zenonis, Isidorum Pelusiotam lib. 1. Epist. 160. Theophanem an. 17. Zenon. Theophanem Cerameum Homil. 21. Glycam Epist. 26. Auctor Vitæ S. Cosmæ Melodi, Nicolaum Atheniensem Metropol. in Officio S. Olei, in Menæis, &c. Sanctus Chrysostomus Homil. 19. in

Genes. Abelem τ̃ ἀληθείας πρωτομάρτυρα vocat, ut Isaacum nudè πρωτομάρτυρα, in Homil. 10. to. 5.

Ἱερομάρτυρες, dicti apud Græcos, qui Episcopali apice, vel Sacerdotali decorati sunt. Officium Sancti Hieromartyris, in Anthologio Arcudij part. 2. pag. 22. ἐν ἱερεῦσι καὶ μάρτυσι διαπρέψας, ὅσιε, &c. Ibid. δίπλοκον εὐσεβείας τ̃ ἱεραρχίας καὶ ἀθλήσεως κομισάμενος πρὸς Χριστὸν μακαρίων ἀοίδιμε. Vide Zonaram in Maximino, & Menologium Basilij 4. & 29. Maij in S. Olbiano Episcopo, 19. in S. Patricio Cypri Episcopo, in S. Theraponte Sacerdote, 28. in S. Helladio Episcopo, &c. Ita in aliis Mensib. Vide Valesium ad Euseb. lib. 6. Hist. Eccl. cap. 32.

Μεγαλομάρτυρες dicti Illustriores Martyres, ut S. Sergius, apud Theophylactum Simocattam lib. 5. cap. 14. S. Demetrius, &c.

Ὁσιομάρτυρ. Vide in Ὅσιος.

Παρθενομάρτυρες, dicuntur in Litaniis Græcorum SS. Thecla, Catharina, Parasceve, Agatha, Marina, Barbara, Anastasia, Cyriaca, &c. Vide Anthol. Arcudij pag. 143.

Μάρτυρος, pro Μάρτυς, *Martyr*. Observat Joannes Grammatic. in Technic. Æolos τὰς γενικὰς εἰς εὐθείας μετάγειν, verbi gratiâ, ὁ Μάρτυρος κλίνουσι τ̃ μάρτυρος, καὶ ὁ φύλακος, τ̃ φυλάκου. Idem etiam annotat Eustathius Il. α. pag. 114. & Od. π. pag. 1807. S. Basilius in Epist. ad Chilonem: ταῦτα τοίνυν ἑκουσίως καταδέδεγμαι, ἵνα λάβω ἅπερ τοῖς μάρτυρσι τ̃ Χριστοῦ, καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ἁγίοις ἐπήγγελται.

Μαρτυρεῖν, *Martyrium subire*, ὑπὲρ Χριστοῦ παθεῖν, Μαρτυρικῶς ὑπὲρ Χριστοῦ διαγωνίσασθαι, Διὰ Χριστὸν σφραγισθῆναι, Διὰ τ̃ Λόγον τ̃ Θεοῦ σφαγῆναι, ut passim loquitur Andreas Cæsar. in Apocalypsin. Georgius Syncellus in Chron. pag. 286. de Macchabæis: τ̃ βίον κατέλυσαν θανάτῳ μαρτυρικῷ τελειωθέντες. Hegesippus apud eundem pag. 338. de Jacobo fratre Domini: καὶ οὕτως μεμαρτύρηκεν. Et pag. 204. πολλοὶ δὲ Χριστιανῶν ἐμαρτύρισαν κατὰ Δομητιανόν. Extat Homilia Chrysostomi, εἰς τοὺς ἁγίους πάντας τοὺς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτυρήσαντας. Achmes Onirocrit. cap. 118. ἐὰν τις ἴδῃ ὅτι μαρτυρῶν ὑπὲρ πίστεως ἀπεκεφαλίσθη, &c. Ita usurpat etiam Sozomenus lib. 1. c. 24. Theophanes an. 1. Constantini, &c.

Μαρτυρίζειν, *Martyrio afficere*. Triodium, ubi de Theodoro Tycone: τοῦτον τ̃ μέγαν ὁ δυσσεβὴς Βρίγγας ἐπὶ Μαξιμίνου ἐμαρτύρισεν. Athanasius in Vita S. Antonij pag. 64. πόθον μαρτυρῆσαι dixit. Item *Martyrium subire*. Martyrium MS. SS. XL. Martyrum Sebasteorum: ὡς ἐζήσαμεν ὁμοφρόνως καὶ ὁμοψύχως, οὕτω καὶ μαρτυρίσωμεν. Excerpta Chronologica edita à Scaligero post Eusebium, quæ in perantiquo Cod. Reg. Georgij Episcopi Ambianensis nomen præferunt, *Beatus Petrus Episcopus Alexandrinus capite truncatus est, martyrisavit 7. Kalend. Decembris.* Infrà: *Hisdem Consulibus persecutio Christianorum facta est in Occiduum, & multi martyrizaverunt.*

Μαρτύριον, *Martyrium*, Ecclesia Martyri dicata, vel in qua Martyrum reliquiæ depositæ sunt. Μαρτύρων μνήματα, apud Gregorium Nazianzen. Orat. 3. σηκοὶ μαρτύρων, apud Theodorit. de Curat. Græc. affect. serm. 3. Synodus Laodicena Can. 9. περὶ τ̃ μὴ συγχωρεῖν εἰς τὰ κοιμητήρια, ἢ εἰς τὰ λεγόμενα Μαρτύρια πάντων τ̃ αἱρετικῶν. Synodus Hierosolymitana apud S. Athanasium Apol. 2. de Fuga sua: ἐπὶ ἀφιερώσει τ̃ Σωτηρίου μαρτυρίου σπουδῇ τ̃ Θεοφιλεστάτου βασιλέως Κωνσταντίνου τῷ πάντων Βασιλεῖ Θεῷ καὶ τῷ Χριστῷ αὐτοῦ κατασκευασθέντος, &c. Acta Concil. Calchedon. συνελθόντων ἐν τῷ μαρτυρίῳ τ̃ ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας. Idem Concil. Can. 6. εἰ μὴ ἰδικῶς ἐν ἐκκλησίᾳ πόλεως ἢ κώμης, ἢ μαρτυρίῳ, ἢ μοναστηρίῳ, &c. Chronicon Alexandrinum an. 7. Leonis M. καὶ ὤρυξεν τὸ λείψανον τ̃ ἁγίου Συμεῶνος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐκτίσθη αὐτοῦ μαρτύριον οἶκος μέγας. An. 5. Justiniani: καὶ ἔθαψαν εἰς τὸ μαρτύριον τ̃ ἁγίας Μαύρας. Theophanes an. 32. Constantini M. Ζηνόβιος ὁ ἀρχιτέκτων ὁ τὸ μαρτύριον ἐν Ἱεροσολύμοις οἰκοδομήσας. Eundem vide an. 24. Constantij & 4. Anastasij. Occurrit præterea apud Eusebium lib. 3. de Vita Constant. cap. 28. 32. lib. 4. cap. 47. de Laudib. Constant. cap. 9. Socratem lib. 4. cap. 18. lib. 6. cap. 17. Sozomen. lib. 2. cap. 26. lib. 9. cap. 2. Chrysostom. Homil. in Cœmeterij nomen, Procopium lib. 1. de Ædific. cap. 4. 5. &c. Palladium in Vita S. Joan. Chrysostomi pag. 43. 63. 82. 99. 159. Palladium in Hist. Lausiaca cap. 13. in Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 1. 5. in Conciliabulo Ephesino p. 596. in Martyrio S. Petri Archiep. Alexandr. p. 212. in Synodico adversus Tragœdiam Irenæi cap. 135. in Vita S. Silvestri Pap. p. 261. in Glossis Basilic. v. Σάνκτα, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Martyrium*.

Μαρτύριον, *Calamitas*, *Miseria*, quomodo vulgus apud nos vocem *Martire* usurpare solet. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἐξ ἄλλους ἀναστεναγμοὺς κι' ἀπολλὰ μαρτύρια.

Eodem lib.

Εἰς τὴν καρδιά μου ἔχρικο ἔγνοίας πολλὰ μαρτύρια.

Et alibi non semel.

Μαρτυρία, idem quod Μαρτύριον. Clemens Alexandr. Strom. 4. pag. 451. ubi de Hæreticis: μαρτυρίαν ἀληθῆ εἶναι τὴν τ̃ ὄντως ὄντος γνῶσιν Θεοῦ. Martyrium Sanct. Samonæ & Sociorum, MS. ἐκέλευε προσαλαιπωρεῖν τῇ κοινωνίᾳ τ̃ μαρτυρίας καὶ αὐτοὺς χαίροντας. Vita MS. S. Barbaræ: ἐτελειώθη δὲ ἡ μαρτυρία αὐτ̃ ἐν καλῇ ὁμολογίᾳ, &c. Sozomenus lib. 2. cap. 13. ἐπὶ ταύτης τ̃ ἡγεμονίας μαρτυρίᾳ τ̃ βίου περιέστησαν καὶ μοναχῶν καὶ ἱερῶν — πλῆθος ἀναρίθμητον. Et cap. seq. τὴν μαρτυρίαν ἐπετέλεσαν. Adde lib. 6. cap. 18. Gregor. Nazianz. Orat. 20. p. 319. Passionem SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini n. 11. Extr. Theophanem an. 2. Leonis Isauri, &c.

Μαρτυριανοί, dicti Hæretici Massaliani, quia ex suis nonnullos ab Orthodoxis occisos Martyribus accenserent, ut scribunt Nicetas lib. 4. Thes. fidei Cathol. pag. 237. Auctor de Initiis Hæreseon n. 80. &c.

Μαρτυρικὸν, Troparium in honorem Martyrum, ᾆσμα τ̃ μαρτύρων, apud Symeonem Thessalon. de Sacris Ordinat. cap. 4. p. 136. cujus formulam hanc accipe ex Triodio: Μάρτυρες κυρίου ἱκετεύσατε τ̃ Θεὸν ἡμῶν, καὶ αἰτήσατε τ̃ ψυχαῖς ἡμῶν πλῆθος οἰκτιρμῶν, καὶ τ̃ ἱλασμὸν τ̃ πολλῶν παραπτωμάτων δεόμεθα. Habetur in eodem Triodio Fer. 4. & 5. τ̃ τυρινῆς & alibi non semel, in Euchologio in Officio τ̃ προηγιασμένων pag. 188. in Pentecostario pag. 122. v. & in aliis libris Ecclesiasticis Græcorum. Erant ejusmodi plura; vel certè quatuor. Triodium ad Feriam 6. τ̃ ἀποκρέω. εἰς τ̃ στίχον τὰ δ΄. μαρτυρικὰ τ̃ ἤχου, καὶ τὰ β΄. νεκρώσιμα Ἰωάννου τ̃ Δαμασκηνοῦ. Feriâ 2. Hebd. 2. τ̃ νηστειῶν· ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον δὶς, τὰ τέσσαρα μαρτυρικὰ τ̃ ἤχου, καὶ τ̃ μηναίου. Μαρτύρια vocantur à Balsamone in Canon. 52. Synodi Trullanæ.

Μαρτυρογράφιον, idem quod μαρτυρολόγιον, vel certè Martyrij alicujus Sancti Historia. Theodorus Episcopus Iconiensis de Martyrio SS. Cyrici & Julittæ MS. initio: ταῦτά σου τὰ θεῖα γράμματα δεξάμενος, καὶ σφόδρα τ̃ σοῦ φροντίσας ἐπιτάγματος, καὶ μετὰ σπουδῆς τὸ μαρτυρογράφιον τ̃ ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τ̃ αὐτοῦ μητρὸς μετὰ χεῖρας λαβὼν, &c. Occurrit ibi rursum semel ac iterum.

ΜΑΡΧΈΣΕ, in Corona pretiosa, τ̃ γυναικῶν τὰ συνήθια, *Menstruum*, ex Ital. *Marchese*, unde Proverb. *Il marchese è in casa.*

ΜΑ΄ΡΩΝ. Balsamon ad Concil. VI. Can. 6. ἔοικε δὲ διὰ τὰ τοιούτων κανόνων ἐπιτίμια ἐπινοηθῆναι τὰ βασιλικὰ παίγνια, τὸ Κονδοπαίκτην δηλαδὴ, τὸ Μάρωνα, τὸ Ἀγχίαλον, τὴν Ὀξύογχον, καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς μὴ διάχυσιν καὶ γέλωτα ἄσεμνον ἐμποιοῦντα τοῖς βλέπουσιν. Ubi Μάρων voce videtur innui equitationis ludicræ vel decursionis alicujus species. Nam in Hippiatricis pag. 55. Μάρονες, quidam Equi appellantur: λευκοφαροὺς (ἵππους) οὓς καλοῦσι μάρονας. Quippe hoc loco λευκοφάροι, sunt Equi albi: nam φαροὺς recentiores Græci quosvis Equos vocabant, maximè verò primitus, Arabicos vel Mauros, seu Afros, quorum color albus fuit sub nigro interstinctus, nostri *gris pommelé* dicunt, uti in Gloss. med. Lat. docuimus in V. *Farius*. Μάρονας verò hîc appellari conjicere est, quòd *Marrones*, Saraceni Afri dicerentur, ut in eodem Gloss. pariter ostendimus.

ΜΑ͂Σ, pro ἡμᾶς & ἡμῶν, *Nostrûm*, vel *Nobis*. Ita Portius in Grammat. Linguæ Græcæ vulgaris. Codinus de Offic. c. 3. n. 26. εἰ δεήσῃ ἀνενέγκαι τινα τῶν ἀρχόντων τῷ βασιλεῖ, ὥστε καὶ τὸ ὀνόματος τοῦ Δεσπότου μνησθῆναι, ὁ Αὐθεντόπουλός μου, λέγει· εἰ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἄρχοντες ὁμιλοῦσιν μνημονεύειν τούτου, ὁ Αὐθεντόπουλός μας, λέγουσιν, *Despota noster*.

ΜΑ΄Σ, τὸ λάπαθον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΣΑΛΕΥΤΙΚΗ΄. Glossæ Jatricæ Barbarogr. MSS. ex Cod. Reg. 190. σφάγνον, τὸ συβέλι τὸ μασαλευτική. Est autem σφάγνον, *Succus arboreus*, Aetio, de qua voce Ruellius lib. 1. cap. 66.

ΜΑΣΑΛΙΑΝΟΙ΄, Μασαλιανοὶ, Μεσαλιανοὶ, *Masaliani* Hæretici, sub Valente & Valentiniano exorti, sic appellati voce quæ εὐχίτας significat, inquit Euthymius Zygabenus in Panoplia part. 2. tit. 22. ut & Nicetas in Thesauro fidei Orthod. p. 237 Harmenopulus de Sectis pag. 570. &c. Vide præterea Theodoritum lib. 4. Hæretic. Fabul. Photium Cod. 52. &c.

ΜΑΣΑΡΙ΄Α, *Supellex*, in Turcogr. Crusij. Vide Gloss. med. Latin. in *Massaritia*.

ΜΑΣΙΓΙ΄ΔΙΟΝ, Μαγίσδιον, *Moschea*, *Meschita*, Templum Saracenicum. Theophanes an. 2. Constantis filij Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο Οὔμαρ οἰκοδομεῖν τὸ μαγισδιον τὸ Σαρακηνῶν, ἐν ᾗ πρώην ὑπῆρχεν ὁ Σολωμωνιακὸς ναός. Ita Cod. Peirescianus. Constantinus Porphyrog. de Adm. Imp. c. 21. οὗ τινος καὶ διαιτήσεως ἐκτίσθη Σαρακηνῶν μαγίσδιον ἐν τῷ βασιλικῷ πραιτωρίῳ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: εἰ μὲν ὑπάρχεις ἐγγὺς μασγιδίου, λαβὼν μανδήλιον, καὶ ἁπλώσας ἔμπροσθέν σου εὐχόμενος, ἵνα μὴ μιανθῇ τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῆς χοὸς τοῦ μασγιδίου· εἰ δὲ τυγχάνεις ἔξωθεν μασγιδίου, καὶ οὐκ ἔχεις μανδήλιον, ἔκβαλε τὸ ἄνωθέν σου ἱμάτιον. Infrà: ἔστι δὲ τὸ μασγίδιον ἐστρωμένον ὥσπερ κλίνη, ἵνα μὴ μιαίνηται πεπατημένου τοῦ ἀνθρώπου ἄνωθεν αὐτοῦ. Joan. Cananus de Bello Constantinopolit. τὸ μεγίστου Θεοῦ τὴν Σοφίας ὑμνητήριον τοῦ Μωαμὲθ, καὶ κατοικητήριον τῶν δαιμόνων, καὶ μασγίδιον ἀποκαταστῆσαι τοῦ Ῥασοὺλ καὶ Μωαμέθ. Vide Nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. pag. 164. & Gloss. med. Lat. in *Meschita*.

Ἰσμαγίδιον, eâdem notione. Theodorus Abucaras Carum Episcopus in Dialogo MS. cum Saraceno: καὶ ὁ Θεόδωρος μειδιάσας ἔφη, (πρὸς Σαρακηνὸν) οὐ δύναται ὁ Θεός σου εἰς τὸ μαγίδιον τὸ Μεκκὲμ καὶ τὸ Βαγδὰδ εὑρεθῆναι. Malaxus in Hist. Patr. pag. 137. τὴν δὲ ἐκκλησίαν τῶν Φράγκων, τὴν ἔκαμαν ἰσμαγίδιον.

ΜΑΣΕΙΩΝΕΙΝ, *Mandere*, μασᾶσθαι. Μάσισμα, μασισμὸς, *Manducatio*, μάσησις. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag. 156. ἂν ἐσκέπαστες τὰ κρίματά σου, μασείοντάς τα, διὰ νὰ μὴν τὰ ἀπεικάσῃ καλὰ ὁ Πνευματικός σου.

ΜΑΣΕ΄ΛΑ, *Maxilla*. Synaxarium Maximi Cythær. 13. Jan. πρῶτον μὲν δέρνεται μὲ κάποιαις σούβλαις χαλκωμέναις εἰς τὰ μασέλαις. Et 30. ejusd. mens. τὰς τρίχας ξανθὰς μὲ πολιὰς, τὰ μασέλαις συρμένας, &c. Vide 3. Jun.

ΜΑΣΘΑ΄ΡΙΑ, *Mammillæ & testiculi*, seu *Carnes glandulosæ*, *Scrophulæ*. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1673. Ἀδένα, τὰ μαστάρια.

Μασθηστρία. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. πρὸς δοθιῶνας, καὶ πρὸς ἄνθρακας, ἤγουν μασθηστρίας.

ΜΑΣΙΤΙ΄ΠΩΣ, Thuscis, *Anagallis*, apud Interpolat. Dioscor. c. 397.

ΜΑ΄ΣΚΑ, *Mandibula*, μάσταξ, γνάθος.

Μάσχα τῆς πόρτας, *Postis*, *Latus ostij*, *Anta*, παραστὰς, σταθμός.

ΜΑΣΟΥ΄ΡΙΟΝ, Μασοῦρι, *Lagenula*. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 190. Μασοῦρα, τὰ λαγινίδια. Constantinus Ascecretis in Viatico MS. lib. 1. cap. 24. ἢ λαβὼν φλοιὸν ὠοῦ καὶ ἀλκυόνιον, ποίησον ἐξ αὐτῶν πυλβέειν, χέω μετὰ μασουρίου. Mox: καὶ ξηρανθὲν τριβέντο καλῶς, καὶ χύσαι μετὰ μασουρίου. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 151. φύσησον αὐτὴν τὴν σκόνιν μὲ τὸ μασοῦρι, τὰ ὑπάγη μέσα, καὶ σοῦ κάμνει ὠφέλειαν. Et cap. 163. καὶ ἀπὸ ταύτην φύσα μὲ μασοῦρι εἰς τὸ ἀφθοῦνι, ὅπου τρέχει τὸ αἷμα.

ΜΑΣΟΥΧΑ͂, Μασουάφιον. Paulus Ægineta lib. 7. pag. 300. σκεῦη μασουχᾶ, ὃ καλοῦσι μασουάφιον.

ΜΑΣΣΑΛΙΑΝΟΙ΄, Hæretici, qui & Εὐχῖται, & Ἐνθουσιασταὶ dicti, de quibus multa congerit Georgius Hamartolus in Chr. MS. in Constantio. Vide Εὐχῖται.

ΜΑΣΤΑ΄ΓΙΝ, pro βαστάγιν, vel βαστάγιον. Rhuzanus in Paraphrasi Vaticin. Constantinopol. ἔφαγε τὸ μιαρὸν πουλίκιν, τὸ μαστάγιν τῆς κανδήλας, καὶ ἐτζακίστην ἡ κανδήλα.

ΜΑΣΤΑ΄ΡΙΟΝ. Comarius Philosophus seu alius Chymista MS. ex Cod. Reg. 618. f. 83. καὶ περιεπηλώσας, κλείσας τὸν ἄμβυκα, καὶ τὸ μαστάρειον σὺν τῷ ῥογίῳ, ἐν ἀσφαλείᾳ πολλῇ οἰκονομήσας. Ita fol. 289. Aliâ, ut videtur, notione usurpat Prochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Δός με ὀλίγον ἔντερον, δός με δαμὴν μαστάρην.

ΜΑΣΤΙ΄ΓΛΟΣ, *Cupa, Dolium*, ex Ital. *Mastello*. Alypius Cretensis in Geoponico cap. 42. βάλε εἰς ἕνα μαστίγλον, ἢ εἰσὲ πιθάρι κρασερὸν σταφύδα λίτρας ν'. &c.

ΜΑΣΤΙΧΑ΄ΤΟΝ. Alexander Trallianus lib. 9. τῶν δὲ προπομάτων ἄριστον ἐστὶ τὸ κονδῖτον, ἢ ἀνισᾶτον, ἢ λιβυστικᾶτον, ἢ ἀψινθᾶτον, ἢ κιτρᾶτον, ἢ μαστιχᾶτον.

ΜΑΣΤΟΥ͂ΡΑ, τὰ λαγωίδια, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Lagenis*. Vide Ruellium lib. 2. de Natura Stirpium cap. 138.

ΜΑ΄ΣΤΡΑΠΑ, *Hydria*, in Turco-Græcia Crusij exponitur: Jatrosophium MS. ἔπαρον τζουκάλιν καινούργιον καὶ ἐλαφρὸν λυρίν, καὶ μαυρομάνικον μαχαίριν, καὶ δακτυλίδιν ἀργυρὸν, καὶ ὕπαγε ἔπαρον ἄλαλον εἰς μαστραπὰν, εἰς ἀπόχυσιν φεγγαρίου. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 10. καὶ ἔστειλεν αὐτῷ δῶρον μαστραπὰν χρυσοῦν. Theophylactus Hierodiac. serm. 6. pag. 89. ὅτι τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ τῆς μητροπόλεως τὰ ἔδωκεν ὁ Μητροπολίτης—εἰς χρεωφειλέτας, καὶ τὰ ἔκαμον ταψία καὶ μαστραπάδες, καὶ κουκία διὰ τὸν λόγου του.

ΜΑ΄ΣΤΩΡ, μάστρο, μαστόρας, μαστορομέλης. Vide in Μάγιστρος.

ΜΑΣΧΑ΄ΛΙΟΝ, Hesychio, Κάνεον φοινίκιον· μασχάλη γὰρ ἡ τοῦ φοίνικος ῥάβδος.

ΜΑΣΧΑΡΑ͂Σ, *Ludio*, *Scurra*, παίκτης, γελωτοποιός. Μασχαρεύεσθαι, *Scurram agere*, βωμολοχεῖν. Μασχαρέμα, *Scurrilitas*, βωμολοχία.

ΜΑΣΧΙΑΤΙΚΟ'Ν, Genus emplastri, in libro Jatrico MS. ex Cod. Reg. 1673.

ΜΑΤΑΙΟ'ΤΕΚΝΟΝ, *Proles ex scortatione aut adulterio suscepta*. Glossæ Græcobarb. Ματαιότεκνον, ὅπε ἐποίησεν, ἤγεν ἔποικεν τέκνον, ἢ παιδίν, τελέςι παιδίον ἁμάρτωλον καὶ ψεμάτινόν.

ΜΑΤΕΡΙ'Α, *Materia*. Glossæ Basilic. Ματερία, τὰ εἰς οἰκοδομὴν ἢ ἀνόρθωσιν ἀναγκαῖα ξύλα. Athenæus lib. 3. δεῖ δὲ τὴν μάτερίαν ἀνειμμένην ποιεῖν. Rursum: ὁ δὲ βωλῖτος καλέμενος ἄρτος πλάττεται μὲν ὡς βωλίτης, καὶ ἀλείφεται ἡ μάκτρα ὑποπαςομένης μήκωνος, ἐφ᾽ ἧς ἐπιτίθεται ἡ μάτερία, καὶ ἐν τῷ ζυμεσθαι ἐ κολλᾶται τῇ καρδόπῳ. Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Κ᾽ἔβλεψαν τέτες οἱ Τρῶες, κ᾽ἐσφαλήσασι τὰς θύρας,
Μὲ μόχλες καὶ μὲ μαΐεια, δίν τὸ εἶδε ἡ καρδία τες.

ΜΑΤΕΡΙ'ΝΑ, *Origanum*, vel *Amaracus*; *Matricaria* in Officinis, ut testatur Ruellius. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 17.

ΜΑ'ΤΖΑ, *Clava*, *Malleata clava*, ῥόπαλον, κορώνη, κορδύλη. Gallis *Masse*.

Ματζέκα, eâdem notione ex Gallico *Massue*. Epimerismi MSS. Herodiani: Κορώνη, ἡ ματζέκα. Codinus de Offic. cap. 4. num. 58. φέρει δὲ ἀντὶ δικανικίε, ἣν ἰδιωτικῶς καλέσι ματζέκαν, ἀργυρᾶν, κεχρυσωμένην, &c. Heronis παρεκβολαί. δεῖ ἐμπρησμὸν ἐπιτηδεύειν διὰ πυρφόρων σαγιτῶν, καὶ δι᾽ ὀρνέων, καὶ διὰ τῶν ἰσκέντζων ματζεκίων εἰς κάςρα τὰ σκεπόμενα ὑπὸ εὐφρήςε ὕλης. Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. Reg.

Ἀπ᾽ αὐτὲς ὅπε μπήγεσιν καὶ κάμπον ματζέκαν.

Stephanus Sachleces in Versibus Politicis MSS.

Με τὴν ματζέκα πολεμῶ τὸν ἄνεμον να δύρω.

Occurrit apud Anonymum in Constantino Porphyr. num. 12. nescio quis Theodorus cognomento Ματζέκης, ut & alter apud Nicetam in Manuële lib. 7. num. 6.

Ματζέκιον. Leo in Tacticis cap. 6. §. 27. & Constantinus pag. 19. τζικέρια, βαρδέκια, ματζέκια. Idem Leo cap. 7. num. 74. οἱ μὲν ἔχεσι ματζέκια, ἢ τζικέρια, ἢ ῥικτάρια. Adde cap. 14. num. 84.

Μπηδομανζέκη. Idem Ptochoprodromus:

Μπηδομανζέκης κοσκινὰς κάλλιον τόχων νάρθω.

An clava cum becco seu rostro?

Ματζεῖν, *Clavâ*, vel *baculo cædere*, *percutere*. Theophanes an. 18. Mauricij: ἐν οἷς ἣν καὶ ὁ Φωκᾶς, ὅςις τῷ βασιλεῖ διαλεγόμενος βριαρῶς τέτῳ ἀντέλεγεν ἐν τῷ σιλεντίῳ, ὥςε τινα τῶν πατρικίων τέτον ματζῶσαι, καὶ τὸ πώγωνα αὐτὲ τίλαι. Ubi Miscella Ματζῶσαι, *Alapâ percutere* interpretatur. Quo casu fortè legendum πατζῶσαι, nam πάτζον, vel μπάτζον, est *alapa*.

Ματζεκόθριμπος, *Thymus capitatus*, sic dictus quòd caput instar *massucæ* habeat. Neophytus Monachus MS. Θύμος, οἱ δὲ θρύμβος ἄγειος, οἱ δὲ θύμον, οἱ δὲ θύμος λευκός, οἱ δὲ κεφαλωτός, κοινῶς ματζεκόθρυμβος. Rursum, de Epithymo: ἔοικε θύμῳ ὃν καὶ ματζεκόθριμπον οἱ πολλοὶ καλέσι, πλὴν μακροτέρες τὰς κορύμβες ἔχει.

ΜΑΤΖΑ'ΝΑ. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. MS.

Ματζάνας, λαχανόπιτα, κραμπία, καὶ σευκλοφύλλια.

Anonymus MS. de Alimentis ad Pogonatum Imp. ὅσα τὰ ὄςρεα, ἄρτοι κρίθινοι, ἀρτίφυροδες, καὶ κύβαροι, βρῶμοι, κέδρος, — ἀμίγδαλα, πιςάκια, κάρνα, δαμάσκηνα, ῥοδάκινα, ματζάνα, βερίκοκα, πρενα, &c.

ΜΑΤΖΙΚΟ'ΡΥΔΟΝ, *Massa*, seu *cumulus* vel *multitudo Corrudarum*. Glossæ Græcobarb. ἢ κρίνον, ἢ ἄνθος, ματζικόρυδον, μπτζικόρυδον.

ΜΑ'ΤΖΙΑ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. ubi describit apparatum convivij carcerarij:

Καὶ τότε ἐμπρὸς καλὴν τε, μάτζια, ἐμπέβρε, ἰντρεῖάδα.

ΜΑΤΖΙΤΖΑ'ΝΑ. Constantinus Asecretis in Viatico: μηδὲ φαγέτω κράμβας, μήτε φακὰς, μήτε ματζιζάνας, ἢ τυρόν. Et cap. 19. φακὲ, κράμβης, ματζιζανίων σεύτλων, &c. Vide Μαζιζάνιον.

ΜΑΤΖΟ'Σ, *Macer*, *Gracilis*. Hinc

Ματζομανὸς, qui graciles habet manus. Eudemi Lexicon MS. Ματζομανὸς, ἰσχυρόχειρ, μάνον γὰρ ἡ χεὶρ, καὶ ματζὸν, τὸ ἰσχυρόν. Similia habent Glossæ Basilic. nisi quòd pro ἰσχυρὸν, habent ἰσχνὸν, quomodo scribendum fuit apud Eudemum. Hinc etiam fortè cognominatus nescio quis Theophylactus Secretarius

Ματζίτζικος, quasi *gracilentus*, apud Anonymum Combefisianum in Romano Juniore n. 1.

Ματζοχεὶρ, in Etymologico Suidæ, ἰσχνόχειρ. Sed legendum ματζόχειρ.

Ματζοκόννειν, Ἐξοματζοκόννειν, *Gracilescere*, *Macrescere*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Συχνὰ πηδὰ τζηλόπτερδα, καὶ τὴν ὁρὰν σικόνη,
Πεύτε κοιλίεται, γέρνεται, καὶ ἐξοματζοκόννη.

ΜΑΤΖΟΥ'ΚΗ, Ματζῶσαι. Vide in Μάτζα.

ΜΑΤΖΟΥΡΑ'ΝΑ, *Majorana*, *Amaracus*, ἀμάρακος, σάμψυχον, in Corona pretiosa & apud Portium.

ΜΑ'ΤΙ, Μάτι, Ματιάζειν, Ματοφρύδιον, Ματόφυλλον. Vide in Ὄμματι.

ΜΑ'ΤΙΝ, pro ἱμάτιον. Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον, μάτιν, ἀπεκάμισον, ῥέχον.

ΜΑΤΛΑΪ'ΟΝ, *Matula*, vas ad olivetum necessarium, Catoni de Re rustica cap. 10. Euchologium Græcor. pag. 637. de Confectione Sacri unguenti: εἰς ματλαῖα ἐλαίε δώδεκα, καὶ οἴνε ὅσα μέτρα ἱκανά εἰσιν ἐπὶ τὸ βράζεσθαι μετὰ τὸ ἐλαίε, &c.

ΜΑΤΟΜΕ'ΝΟΣ, pro Αἱματωμένος, *Sanguinolentus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἐβάςα εἰς τὸ χέρα της σιδερὰ ματομένα.

Infrà:

Καὶ τότε πάλι σκεύθηκε μὲ ὄψιν ματωμένη.

Rursum:

Ἐκ τὲς πολέμες τὲς φρικτὲς, ὅλαις αἱ ματομέναις.

ΜΑ'ΤΟΥΒΧ, ὀποπάναξ, ἤ δὲ γασὴρ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus Panacis Heraclij*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 40.

ΜΑΤΟΥΤΙ'ΝΟΣ, *Matutinus*. Vetus Inscriptio . . . . ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΙΑΤΡΟΣ ΛΟΥΔ. ΜΑΤ. hoc est λέδε ματτίνε. Vide in Λέδος.

ΜΑΤΡΑΓΟΥ'ΡΑ, *Mandragora*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Ανθρόχης, ματραγέρα.

ΜΑ'ΤΡΑΧΟΣ. Joan. Tzetzes de Educatione filiorum:

Τοιαῦτα φαίη σχετλιάζων τις, πόσα;
Αἰσχρὲς καλῶν τέτες τε καὶ λωποδύτας,
Οἰκήτορας τε προσφυεῖς γῇ ματράχων.

Ubi Editor, *fortè* βατράχων.

ΜΑΤΡΙΚΑ'ΡΙΟΣ, *Matricarius*, *Faber Tignarius*, seu *Lignarius*, *Materiarius*. Cedrenus pag. 170. λίβερ δὲ ὁ φλοιὸς ἐςὶ κυρίως· ταῦτα καὶ ματρίκιον· καὶ ματρικαρίες τὲς ξυλυργὲς καλέσι. Justin. in Nov. 14. cap. 5. παρέςωνται δὲ αὐτοῖς καὶ ἀνὰ εἴκοσι ςρατιῶται, καὶ ἀνὰ τριάκοντα ματρικάριοι, &c. qui scilicet siphonibus, hamis, & dolabris incendium restinguebant. Vide Gloss. med. Lat. in *Matricarij*, & in *Materiarius*.

ΜΑΤΡΙΝΙΑΚΟ'Ν, apud Myrepsum sect. 32. cap. 72. vox ignota Fuchsio.

ΜΑ'ΤΡΙΞ ἐκκλησία, Ματρίκιον, Ecclesia Cathedralis, Episcopalis, in Cod. Canon. Ecclesiæ Africanæ Can. 119. 123. ἐν τοῖς ματρικίοις, ἤγεν ἐν τῶν καθέδραις. Vide Glossar. med. Latin. in *Ecclesia matrix*.

ΜΑ'ΤΡΙΞ,

ΜΆΤΡΙΞ, *Matricula*. Gloss. Græc. Lat. Βρεβίον, *Matrix*. Ita in MS. non *Oratrix*, ut in Edito. Glossæ Lat. Gr. *Matrix*, Μήτηρ σημείων καὶ ὀνομάτων. Ita emendandæ Glossæ Basilic. Μάτρικες, Ἀπογραφαὶ καὶ ἀντιγραφαί. Suidas in Etymolog. Μάτρικες, ἀντιγραφαί. Synod. Carthag. Can. 33. ὥστε μηδενὶ ἐπισκόπῳ ἐξεῖναι πράγμασι κατακεχρῆσθαι τοῦ τίτλου τῆς ἐκκλησιαστικῆς μάτρικος. Ubi Balsamon: ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς βρεβείοις, ἤγουν ἐν τῇ μάτρικι. Et Scholiastes: ματρικὸς, ἤτοι ἀντιγραφῆς.

Ματρίκιον, *Matricula*, sic dicta, quòd in ligno plano & latiori, quod *Materiam*, proprio vocabulo veteres appellabant, Catalogi describerentur. Unde apud Cedrenum, ματρίκιον definitur τὸ πλατὺ ξύλον καὶ παχύ. Id præterea exertè indicat Joannes Tzetzes Chil. 12. v. 344.

Ἐν ματρικίοις ἔγραφον, ἤτοι σανίσι ξύλοις.

Glossæ Basilic. Ματρίκιον, ἡ ἀναφορὰ τῶν στρατιωτῶν, *Matricula*, in quam referebantur militum nomina. Sic ibi legendum. Cod. Reg. MS. 1231. οἱ ἀρχαῖοι ἐν ταῖς σανίσι ἔγραφον, ὅθεν μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα γράφονται τῶν στρατιωτῶν ὀνόματα Ματρίκια ὀνομάζονται. Codex Canon. Ecclesiæ Afric. cap. 86. ματρίκιον καὶ ἀρχέτυπον τῆς Νουμιδίας. Ubi Codex Lat. cap. 53. *Matricula & Archivus Numidiæ*. Nicephorus περὶ παραδρομ. πολ. cap. 5. τραπεζίτας ἐπιλέγεσθαι γυναῖκες καὶ ἄνδρες, οὓς οἱ Ἀρμένιοι Τασιναρίας καλοῦσι, καὶ ἐν ματρικίοις ἀπογράφεσθαι.

Ματρικουλάριος, *Matricularius*. Photius in Biblioth. Cod. 180. in Joanne Lydo: ἐστρατεύσατο δ' οὗτος ὁ ἀνὴρ ὑπὸ τοῖς Ἐπάρχοις ἄγων ἡλικίας ἔτη κα', ἔτι δὲ μὲν σικολόγος ὤν, εἶτα καὶ ματρικουλάριος.

ΜΑΤΡΙΤΖΈΡΒΙΑ, pro ματρισύλβια, *Matrissylva*, quâ Latinâ voce usus est Scribonius Largus, vulgò *Caprifolium*. Occurrit apud Myrepsum de Unguentis cap. 46. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. περιδημινέον, ἡ ἐστι μάτρισιλοῦβα.

ΜΑΤΡΏΝΑΙ, *Matronæ*, Nobiliores feminæ. Cedrenus in Julio: Ῥωμαῖοι τὰς σώφρονας γυναῖκας ματρώνας ἐκάλουν, οἱ δὲ Ἕλληνες οἰκοδεσποίνας. Clemens in Actis S. Petri: ὡς καὶ τῶν εὐγενῶν γυναικῶν τὰς περιφανεστέρας, καὶ ἃς ὁ λόγος ματρώνας οἶδε καλεῖν. Pachymer. lib. 1. cap. 12. ὥστ' ἐκείνους μὲν ματρώνας, ὡς ὁ Ῥωμαῖος εἶπεν, ὡς εἰκὸς μεγαλυνέσθαι. lib. 8. cap. 19. initio: ἐπεὶ γὰρ ἡ ἑορτὴ ἦν, καὶ ἔδει συνάξεις μὲν τῶν μεγιστάνων πρὸς βασιλέα, προσόδους τε καὶ τῶν ματρωνῶν πρὸς τὴν Αὐγοῦσταν γίνεσθαι, &c. Utuntur præterea Sozomenus lib. 7. cap. 21. Zacharias lib. 1. Dialog. cap. 10. Anna Comnena p. 420. &c.

Ματρωνίκιον, *Matroneum*. Cedrenus pag. 169. post suprà allata verba: τοσοῦτον τῆς αἰδοῦς ἐφρόντιζον, ὡς μηδὲ ταῖς πολλαῖς τῶν γυναικῶν ὁμιλεῖν, ἀλλὰ τόπους τινὰς ἡσυχίας ἐν τοῖς βαλανείοις ἔξω τοῦ πλήθους ἑαυτῶν ἀφορίζειν, οὓς ἔτι καὶ νῦν Ματρωνίκια καλοῦσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Matroneum*.

ΜΑΎΚΑ, *Meretrix*, è Flandrico *Moke*. Nicetas in Andronico Comn. lib. 2. num. 11. καὶ τὴν μαῦκαν Μαραπλικὴν, ἧς ἐνεθυσία τῷ ἔρωτι, καὶ προσπαθῶς εἶχεν Ἀνδρόνικος, ὡς οὐδὲ πάλαι τῆς Λαμίας ὁ πολιορκητὴς Δημήτριος.

ΜΑΥΛΙΣΊΑ, ex Lat. *Mollities*, de qua voce passim agunt libri Pœnitentiales. Joannis Monachi Canonarium pag. 106. ταῦτα δὲ οὐ περὶ ἑτέρου, ἀλλὰ περὶ τῆς μαλακίας, ὡς ἔφην, καὶ τῆς μαυλισίης λέγεσθαι πέφυκε, καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων συμπεριέλαβε γὰρ ἡ ἀκάθαρτος μαλακία τὴν πονηρὰν αὐτῆς μαυλισίαν, εἰ καὶ ἀνώνυμος τέθειται παρ' ὑμῶν ἐν τῇ ἑπτὰ τῆς κακίας μεταβολαῖς. Hanc describit infrà p. 108. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα ἁμαρτία, ἥτις μείζων ἐστὶ μαλακίας, ἐλάττω δὲ ἀρρενοκοιτίας, ἥτις ὑπὸ δύο ἀνδρῶν ἄνευ θηλείας ἐν τοῖς μηροῖς, ἢ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν θηλειῶν ἄνευ ἀνδρὸς ἐλεεινῶς ἀποπληροῦσθαι πέφυκεν.

Μαβλησία, idem quod μαυλισία. Joannes Jejunator serm de Confessione & Pœnitentia p. 93. περὶ μαβλησίας, περὶ μαγίας, περὶ ὀρνεοσκόπων, &c.

Μαυλιστὴς, *Leno*. Lexicon MS. Cyrilli: Μαστροπὸς, πορνοβόσκος, ἢ ὁ μαυλιστής. Glossæ aliæ habent μαυλιτής. Glossæ Lat. Gr. *Carisa*, μαυλιστὴς, πορνοβόσκος. Est autem Isidoro in Glossis, *Carisa*, vel *Carissa*, *Lena vetus & litigiosa*.

Μαυλίστρια, *Lena*. Lexicon MS. Cyrilli: μαστρωπὸς, μαυλίστρια, πορνοβόσκος. Lexicon adespoton MS. πυγόστολος, μαυλίστρια. Glossæ Gr. MSS. Reg. Cod. 930. πυγοστόλος, μαυλίστρια, ἢ ὁ ἀκόλαστος, ἢ περὶ τὴν πυγὴν στολιζόμενος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πυγοστόλος, οἱ μὲν τὴν μαυλίστριαν, οἱ δὲ αὐτὴν τὴν ἑταίραν τὴν περὶ τὴν πυγὴν στολιζομένην, τινὲς κοσμοῦσαν τὰς χεῖρας. Index ad Nicetam: μαυλίστρια, προαγωγός. Adde Auctorem Etymologici in Πυγοστόλος. Nomocanon Coteleriianus num. 250. γυνὴ μαυλίστρια ἐπιτιμάσθω χρόνους γ'. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δὲν μου λέγεις κήσουνε πουτάνα, καὶ μεθύστρα,

Καὶ φραντζασμένη, καὶ λοβὴ, καὶ μία κακὴ μαυλίστρα.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Διατὶ τὴν πολλὲς μαστόρισσες μαυλήστριες καθημένες.

Rursum:

Καὶ εἰς τὴν ἀντίπερα μέριαν ἐκάτζαν οἱ μαυλίστρες.

Thomas Magister in Scholiis MSS. ad Aristophanis Nubes: ἐκδιδοὺς ἑαυτὸν εἰς λαγνείαν, καὶ προαγωγὴν τὴν καὶ μαυλίστριαν, ποιῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ σχημάτων τινῶν.

Μαυλισταρεῖον, *Lupanar*. Lexicon MS. Cyrilli: Ματρυλεῖον, τὸ μαστροπεῖον, καὶ τὸ μαυλισταρεῖον.

ΜΑΤΌΦΡΥΔΟΝ, *Palpebra*, Βλέφαρον. Vide Μάτι.

ΜΑΥ̃ΡΑ, εἶδος θηρίου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. Animalis species.

ΜΑΥ̃ΡΙΝΟΝ, *Morus*, arbor. Testamentum MS. Abraami Patr. ὁ δὲ δίκαιος Ἀβραὰμ ἰδὼν ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τρικλίνου αὐτοῦ, καὶ ἐκαθέσθη ὑπὸ κάτω τῶν δένδρων τῶν μαυρίνων, τὴν σιαγόνα αὐτοῦ τῇ χειρὶ κατέχων. Infrà: ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῇ δρυῒ τῇ μαυρῇ, &c.

ΜΑΥΡΊΣΚΙΟΣ, *Mauriscus*, pro *Maurus*; ut *Franciscus*, pro *Francus*, vel *Francicus*. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 20. βηρύτταις, ἀκοντίοις μικροῖς μαυρισκίοις, καὶ ὀλίγοις μαρτζοβαρβούλοις. Hîc porrò innui censent Viri Docti *Mauri jacula*, ut est apud Horatium, & *Maurusia arundo*, apud Silium. Vide Gloss. med. Lat. in *Farius*.

ΜΑΥΡΟΚΟΥ̃ΚΙΝ, τὸ λυχνίδιον, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. *Lychnis*, herba, de qua Ruellius & alii.

ΜΑΥΡΌΜΑΡΣΟΝ, *Marrubium*. Myrepsus sect. 7. cap. 6. φυλλὰ ἁπαλὰ μαυρομάρσου, τὰ καλούμενα ζόμβρα παρ' Ἰταλίοις μαρούμπια.

ΜΑΥ̃ΡΟΣ, *Niger*, Μέλας, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. Μέλαν, μαῦρον, σκοτεινόν. Glossæ ad Iliad. Græcobarb. Μέλαν, μαῦρον. Aliæ ad MSS. ex Cod. Reg. Μέλας, μελανὸς, μαῦρος. Glossæ Gr. Lat. ὑπόμαυρος, *Subluculus*. Glossæ Lat. Gr. *Ægyptium*, φαιόν. Theophanes an. 19. Mauricii καὶ βάλλοντες αὐτῷ φαιόν. Theophanes an. 19. Mauricii καὶ βάλλοντες αὐτῷ σαγίον μαῦρον. Nicetas in Manuële lib. 1. num. 1. τῆς λευκῆς θέας ἀναχωρῶν, τῷ δὲ μαύρῳ προσεγγίζων χρώματι, εὐπρεπείας καὶ οὕτως εἶχετο. Ubi Codex alius, τῷ μέλανι χρώματι. In Typico S. Sabæ, τὰ μαῦρα φενόλια apud Myrepsum sect. 8. cap. 55. παπαβάρεως μαύρης. Vide Codin. cap. 5. num. 52.

Μαῦροι, *Mauri*, quos vulgò etiam *Nigros* appellamus, olim in famulitio Magnatum, ut & hodie. Vita MS. Pauli Latrensis, de quodam Protospatha

τοspathario: ἦτ☉ γῆτον λαχὼν ἀδίκως καὶ λησρικῶς, Μαῦροι αὐτοῖς ἡ ἐπωνυμία· οἱ ἢ διελίμπανον τοῖς περὶ τὰ ὅρια τῶ βασιλικῶν κλημάτων πένησιν ἐπηρεάζοντες καὶ αὐλιζόμενοι.

Μαυρίζειν, *Nigricare*, *Nigrum facere*, μελανίζειν. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Πονῶ καὶ κλαίγω, καὶ ἀγκαλιῶ, καὶ λέγω τὰ μεγάλα,
Τὸ δίκαιον πῶς ἐμαύρισε πλεότερα παρὰ τ' ἄλλα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Ἀμὴ καὶ μέσα σὸ κόρμη ἦτονα μαυρισμένος.

Occurrit etiam in Fabul. Æsopi Græcobarb. Locum Vide in Ἀσπρίζειν.

Μαυράδα, Μαυρία, *Nigredo*, Μελανότης.

Μαυρετζικὸς, *Subniger*, *Nigricans*, ὑπομέλας, μελανίζων.

Μαυρόκαστρον, *Arx nigra*, *Charachisar*, Turcis, ut scribit Leunclavius in Onomastico ad Histor. Turc.

Μαυροπράσινος, *Caruleus*, Κυάνεος.

Μαυρόπους, cognomen Joannis Euchaitorum Metropolitani. Vide Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæsar. pag. 266.

Μαυροπροβατάδες, dicti Græcis hodiernis qui Colchidem, seu Tzanorum terram inhabitant, quam Turci *Caracoionlu*, id est *Nigrarum ovium regionem* vocant. Vide Leunclavium in Hist. Turc. p. 12. & 877. qui hanc vocem in Codd. MSS. Laonici reperiri observat.

Μαυροφορεῖν, pro Μελανοφορεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Συχνὰ συχνὰ ἀναστέναζε καὶ μαυροφερόμενον.

Rursum:

Καὶ ὅλοι ἐμαυροφορέσασι, ταχάτες ἔχει ζάλη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἐκ τ' ὀφέλλε τ' υἱὸν, καὶ μαυροφορεμένους.

Idem lib. 12.

Λοιπὸν ἐμαυροφόρεσεν ὅλη με μαῦρα ῥοῦχα.

Μαβρὸς, pro Μαῦρος. Alexius Rharturus Doctr. 3. ὁ ἥλιος θέλει γένῃ φησὶν ὡσὰν σακὶ τριχίνο μαβρὸς, καὶ ἡ σελήνη ὡσὰν αἷμα. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ὀφρύδια καλάμαβρα ἐφύσησεν ἡ τέχνη.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ γιατὴν μάβρην φορεσιὰν σέκουν καὶ ἀνεφώνησεν.

Glossæ Botanicæ Colbert. MSS. Μελανθήριον, τὸ μαβρὸν. Μαβρομάνικον μαχαίριν, apud Damascenum Hieromon. serm. 4. *Culter cum manubrio nigro*.

Μαβρίζειν, pro Μαυρίζειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ὁποίως εἶχε τὸ πρόσωπον ἐκλόμα μαβρισμένο.

ΜΑΥΡΟΣΚΟΥΡΟΝ. Vide in Χλιάρ.

ΜΑΦΟΡΙΟΝ, *Maforium*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. πέπλον, γυναικεῖον ἱμάτιον, μαφόριον. Lexicon MS. Cyrilli, & Favorinus: Μαφόριον, τὸ τῆς κεφαλῆς περίβλημα. Glossæ Basilic. Μαφόριον, σκέπασμα κεφαλῆς. Glossæ aliæ MSS. Ἔπιπλα, μαφόρια. Eustathius Iliad. χ. κρήδεμνον δὲ τὸ μαφφόριον. Idem Il. ξ. κρήδεμνον, ait esse κεφαλῆς κάλυμμα, παρειμένον μέχρι τῶν ὤμων, κατὰ τὸ λεγόμενον πέταζον. S. Athanasius lib. de Virginitate pag. 1050. καὶ τὸ μαφόριον ἄκροατε. Conciliabulum adversus Chrysostom. §. 8. ἔσησε τρεῖς διακόνους — καληγορήσας ὡς τὸ μαφόριον αὐτῆ κλέψαντας. Palladius in Vita ejusdem Chrysostomi pag. 87. ἐσι δὲ ὧν καὶ τὰ μαφόρια ἥρπασαν, ἑτέρων δὲ τὰ ἐνώτια, &c. Dorotheus Doctr. 1. de Monacho: καὶ ζώννυται τὸ μαφόριον αὐτοῦ. Apophthegmata Patrum in Theodoro num. 18. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κελλίον περιζωσάμενος τὸ μαφόριον. Et in Cionio num. 5. καὶ ἤρχετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν σύναξιν, φέρων πολύρραφον καὶ μικρὸν μαφόριον παλαιόν. Pœnitential. Græc. εἴτις ἄνευ μαφορίου ποιεῖ ἔργον ἐν οἰωδήποτε τόπῳ, ἀξιέσθω ἀπολογίας. Ex quibus locis colligere licet *Maforia* non mulierum duntaxat, sed & Monachorum fuisse. Euchologium pag. 263. ubi de Ordinatione Diaconissæ: περιτίθησι τῷ τραχήλῳ αὐτῆς ὑποκάτωθεν τοῦ μαφορίου τὸ διακονικὸν ὠράριον, φέρων ἔμπροσθεν τὰς δύο ἀρχάς. Alius Codex ibid. τῇ γὰρ ἱερᾷ τραπέζῃ προσαγομένην καλύπτεσθαι χρὴ, τῶν ἄκρων τούτου ἔμπροσθεν ἀπηωρημένων. Apud Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num. 38. τὸ ἅγιον τῆς Θεοτόκου ἐξαγαγόντες μαφόριον. Ita in Porphyrog. num. 29. De quo Deiparæ Maforio pluribus egimus in Notis ad Alexiadem pag. 329. 330. Occurrit præterea hæc vox apud Achmetem in Onirocrit. cap. 265. in Martyrio SS. Timothei & Mauræ num. 4. in Euchologio pag. 926. &c. Vide de Sacris Ordinat. pag. 70. & Gloss. med. Latin. in *Maforium*.

Ἀπομαφορίζειν, *Maforium auferre*. S. Athanasius in Epist. ad Orthodoxos pag. 946. παρθένοι ἀπομαφορισθεῖσαι ἀπήγοντο εἰς τὸ βῆμα τοῦ ἡγεμόνος.

ΜΑΧΑΒΑΛΟΝ. Vide in Χαλβᾶν.

ΜΑΧΑΙΡΙ, Μαχέρι, *Culter*, *Cultrum*, μάχαιρα, ἐγχειρίδιον. Corona pretiosa, Μαχέρι, *Gladius*, Μάχαιρα. Apud Nicol. Myrepsum sect. 12. cap. ult. in Cod. Reg. κενούριον μαχέριν, *Novus culter*. Vide Orneosophium pag. 191. & alibi.

Μαχαιράκι, *Cultellus*, *Gladiolus*, μαχαίριον, μαχαιρίδιον. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ τότε ἁπλῶ ἐφάγασιν ὅλες τὸ μαχαιράκιν.

Μαχαιρόπουλλον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ξιφίδιον μικρὸν, ἢ ξυραφόπουλλον, ἢ μαχαιρόπουλλον.

Μαχαιροφυκάρι, *Theca cultraria*, μαχαιροθήκη.

ΜΑΧΑΙΡΙΝΘΗ, Prophetis, *Rosmarinus*, apud Apul. c. 69.

ΜΑΧΑΙΡΟΦΟΡΟΙ, *Milites stationarij Macharis, seu longioribus gladiis armati*. Menander in Legat. πρὸς τοῖς καὶ πρεσβευσόμενον Βαλεντῖνον (εἷς δὲ ἦν οὗτος τῶν βασιλικῶν μαχαιροφόρων) προτρέπεται τὸ φῦλον. Rursum: σὺν τῷ καὶ Θεόδωρόν τινα, ἕνα τῶν βασιλείων μαχαιροφόρων, ἀξίωμα καὶ αὐτῷ Στρατηγοῦ περιθείς. Alibi: Ξιφοφόρους vocat. Arriano verò in Epictet. lib. 1. c. 30. οἱ ἐπὶ τῆς μαχαίρας, dicuntur.

ΜΑΧΑΙΡΟΦΥΛΛΟΝ, *Gladiolus*, ξίφιον, apud Apul. cap. 68.

ΜΑΧΑΣΚΟΣ. Vide in Παπούτζη.

ΜΑΧΗ, *Lis*. Glossæ Basilic. ἠλιτέμ vel ἠλντέμ, μάχη.

ΜΑΧΙΣΜΟΣ, *Bellum*, *Prælium*. Nicetas in Man. lib. 2. num. 7. μὴ δεξιῶς διαστρατηγήσας τὸν κατὰ τῶν Σκυθῶν μαχισμόν. Ubi Cod. Edit. πόλεμον. Utitur rursum in Isaacio lib 1. n. 7.

ΜΑΧΜΟΥΤΑ, Σκαμωνέα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. *Scammonia*, de qua Botanici.

ΜΑΧΧΗΣ, τὸ ὑδράργυρον ἀπὸ δρυβάνου. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕ, pro μετὰ, passim.

ΜΕΓΑ, pro μέγα ω. ut μικρὸν, pro ο μικρὸν, & ψιλὸν, pro ὖ ψιλὸν usurpare sæpe Moschopulum in libro περὶ σχεδῶν observat Henr. Stephanus in Dialogo de bene instituendis Linguæ Græcæ Studiis pag. 35.

ΜΕΓΑΔΟΜΕΣΤΙΧΟΣ. Vide in Δομέστικος.

ΜΕΓΑΔΟΥΚΑΣ. Vide in Δοὺξ.

ΜΕΓΑΘΥΜΟΙ, Cohortis nomen. Cedrenus: ἐξέρχονται κατὰ τῶν Βουλγάρων σὺν αὐτῷ δὲ τοῖς Θεσσαλονικεῦσι τὸ τάγμα τῶν Μεγαθύμων.

ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ. Portius: Μεγαλειὸ, *Amplitudo*, *Magnitudo*, *Sublimitas*, Μεγαλειότης, Μεγαλεῖον. Acropolita

polita in Chron. cap.39. γυνὴ σωφρονικὴ καὶ ἀρχικὴ, καὶ πολὺ τὸ μεγαλεῖον ἐπιδεικνυμένη τὸ βασίλειον. Utitur rursum cap.87. Vide Auctorem Etymologici.

Μεγαλειότατος, *Excellens*, Ὑπέροχος, in Corona pretiosa. Vide Μεγαλωσύνη, & Gloss.med.Latin. in *Magnalia*.

Μεγαλειότης, *Majestas*, *Magnitudo*, Titulus compellatorius Impp. in Concilio Calchedon. part. 1. Epist.29. Vide præterea Theophylactum Bulgar.Archiep. Epist.34. 43.64.

Μεγαλεῖον, aliâ notione. Joan. Moschus in Limon. c.51.Edit. Cotelerianæ: περὶ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη ἐποίησεν εἰς ἓν σπήλαιον μικρὸν, μὴ κληθείς τινι τί ποτε τ̃ αἰῶνος τούτου, πλὴν στιχαρίου τριχίνου, καὶ σαγίου, καὶ μεγαλείου, καὶ καυκίου ξυλίνου. Et cap.87. καὶ εἰσελθόντες, εὑρίσκομεν τ̃ ἀναχωρητὴν νεκρόν· ἐφόρει δὲ στιχάριον τρίχινον, καὶ ἀπὸ σιαγὸς μαφόριον· ἐκράτει δὲ καὶ μεγαλεῖον ἔχον ἀργυροῦν σταυρόν. Ubi Eruditus Interpres *Codicem sacrum argenteâ Cruce ornatum* vertit, id est sacrum Evangelium, quòd in eo τὰ μεγαλεῖα Θεοῦ, (ut est Act. 2. 11.) *Magnalia Dei* contineantur. Sanè his locis aliud videtur fuisse à *Megalina pelle*, de qua egimus in Gloss.med.Lat. & de qua ita Andreas Monachus lib.1.Vitæ S.Ottonis Episcopi Bambergensis cap.43. *Tegumentum nocturnale mirabilis pretij de auro, serico, & Megalina pelle confectum inter alia dona ei est allatum.* Infrà: *aientes non opus esse Megalinis tegi pellibus Leprosos & Paralyticos, quibus utique ovium aut leporum vestimenta sufficere potuissent.* Ex quibus liquet *Megalinas* seu *Mygalinas* pelles pretiosioribus accenseri, quæ non sunt Monachorum, tametsi priori allato loco *Sagis* adjungantur, id est lecti operimentis.

Neque genuinam vocis significationem prodit omnino locus ex Cyrillo Scythopolitano in Vita MS. S. Sabæ cap.32. τότε οὖν τοὺς Ἀρμενίους μετέστησεν ἀπὸ τ̃ μικροῦ εὐκτηρίου πρὸς τὸ ἐπιτελεῖν τ̃ τ̃ ψαλμῳδίας κανόνα τῇ τ̃ Ἀρμενίων διαλέκτῳ εἰς τὴν Θεόκτιστον ἐκκλησίαν παρεγγυήσας αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον, καὶ τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν ἐν τ̃ συνάξεσιν Ἀρμενιστὶ λέγειν. Ubi Allatius, à quo hic Cyrilli locus affertur in lib.de Consensu utriusque Ecclesiæ pag.1434. *Megalium* vertit. Sed hocce vocabulo Librum Ecclesiasticum intelligi docet juramentum Judæorum, quod describitur in lib.2. Juris Græco-Rom.pag.120. ἐν πρώτοις, ἵνα ζώσηται τὴν βάτον, καὶ κρατήσῃ ἐν τ̃ χερσὶν αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον, καὶ λέγει οὕτως, Εὐλογητὸς κύριος ὁ Θεὸς, ὁ ποιήσας τ̃ οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ διαγαγὼν ἡμᾶς διὰ ξηρᾶς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, &c. Quæ quidem sunt ex veteri Testamento: quo loco Leunclavius *Codicem Sacrum* vertit. Meminit denique ejusdem vocis Euchologium pag.708. ex Cod. Barberino, ubi de Ordine ad Adoptionem ineundam: χρὴ γινώσκειν ὅτι μετὰ τὸ ἀναγνῶναι τὸ μεγαλεῖον, εἰσέρχεται ὁ μέλλων τεκνοποιεῖν. Ubi Goarus, *post lectum Magnificat.* Sed cùm hæc Ceremonia peragatur in sacra Liturgia, in qua non recitatur Canticum Deiparæ, longè probabilius vertendum fuisset *post lectum Evangelium.* Ex quibus conficitur utrumque Testamentum Μεγαλεῖον donatum nomenclaturâ, ex ea quam attigimus ratione. Est etiam Μεγαλεῖον unguenti species apud Dioscoridem lib.1. cap.62. & Plinium lib.13. cap. 1. quod alij μεγάλλιον vocant, ut Clemens Alexandr. l.2. Athenæus, Eustathius, &c. Vide præterea Mercurialem lib.1. Var.Lect. cap.19. Meminit Leo Marsicanus lib.2. Chron. Casinensis c.1. Adenulfi cujusdam cognomento *Megalij*.

ΜΕΓΑΛΗ. Vide Μέγας, & Ἑβδομάς.

ΜΕΓΑΛΗ βοτάνη, in Glossis Jatricis MSS. ἤτοι κριθή. *Hordeum.*

ΜΕΓΑΛΙΤΕΡΟΣ, in Corona pretiosa, *Maximus*, Μέγιστος. Glossæ Græcobarb. Ἀδρότερον, Μεῖζον, Μεγαλλίτερον. Ὄρνεα μεγαλίτερα, in Fabulis Æsopi Græcobarb.

Μεγαλώτερος, apud Codinum de Offic. Palat. cap.7. num. 29. ἀπὸ τ̃ μεγαλωτέρου μέχρι καὶ μικροτέρου.

ΜΕΓΑΛΟΑΛΟΓΙΤΑΙ, Equites qui in exercitibus, equis majoribus vehebantur, quos *Chevaux de bataille* vulgò appellamus. Codinus de Offic. cap.5. num.85. ἦσαν ἐν τοῖς κατὰ θέματα τόποις, φοσσάτου τάγματα, οἱ μὲν Μεγαλοαλογῖται (Cod. al. Μεγαλοαλλαγῖται) ὀνομαζόμενοι οἱ δὲ Τρικάβαλλοι, οἱ δὲ Δικάβαλλοι, καὶ ἕτεροι Μονοκάβαλλοι. Vide Ἄλογον.

ΜΕΓΑΛΟΓΡΑΜΜΟΣ. Vide in Γράμμα.

ΜΕΓΑΛΟΚΑΡΔΙΟΣ. *Magnanimus*, Μεγαλόψυχος.

ΜΕΓΑΛΟΚΗΡΥΞ, Epitheton S.Paulo à Græcis attributum. Vide Annam Comn. lib. 15. paginâ 485.

ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΣ, vulgò appellata *Roma*, peculiari nomine, apud Aristidem Orat. in Romam, Tatianum adversus Græcos, Porphyrium in lib.de Abstinentia, Eusebium in Orat.Tricennal.de Constantini laudib. in Orat. ejusdem Constantini ad Sanctorum cœtum, & in lib.4.de Præparat. Evangel. p.98. Edit. Rob. Steph.apud Libanium in Basilico, &c.

Sed præsertim apud Scriptores Byzantinos ita dicta *Constantinopolis*: unde μεγαλοπολίτας, illius Cives vocat Michaël Choniates in Orat. fun.

Præterea *Alexandria*, quam *verticem omnium Civitatum Ægypti* vocat Ammianus lib.22. μέγα τ̃ Μακεδόνος ἄστυ, Zacharias Scholast. de Mundo. Ita passim à Scriptoribus pariter indigitatur: cujus Patriarcha S.Cyrillus τ̃ μεγίστης (alibi μεγάλης) Ἀλεξανδρέων πόλεως Ἐπίσκοπος appellatur in Act.8. Concilij Calchedonensis, ut Dioscorus in Act. 1. 3. &c. ἐπίσκοπος τ̃ μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, & τ̃ Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. In iisdem Act. Κλῆρος τ̃ μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Ita ibidem Ischyrion dicitur Διάκονος τ̃ μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Apollinaris qui in Concilio V. interfuit, ὁ τ̃ μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας Patriarcha dicitur apud Eustathium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num.29. In Concilio III. Constantinopolit. Act.1. τοποτηρητὴς τ̃ θρόνου τ̃ Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. Adde Act.18. pag.1071. in Edicto 11. Justiniani cap.1. in Ed.13. cap.2.13. μεγάλη τ̃ Ἀλεξανδρέων πόλις. Denique Joachimus Patr. Alexandrinus nuperus in Epistol. ad Albertum Louvensteinium an.1561. ita inscribitur, Πάπας καὶ Πατριάρχης τ̃ μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας. Apud Galenum lib. 2. de Facult. aliment pag. 328. μεγάλη Ἀλεξάνδρεια dicitur. Scribit Eustathius Il. β. pag.239. & 349. eandem dictam πόλιν, κατ' ἐξοχὴν, δίχα προσθήκης. Sacram appellatam tradit Eunapius in Ædesio: ἡ δὲ Ἀλεξάνδρεια διὰ τε τὸ τ̃ Σαράπιδος ἱερὸν, ἱερά τις ἦν οἰκουμένη· οἱ γοῦν πανταχόθεν φοιτῶντες ἐς αὐτὴν πλῆθός τε ἦσαν τοῦ δήμου παρισούμενοι.

Interdum etiam *Antiochia* eodem donatur Epitheto in eodem Concilio Calchedonensi Act.7.p.614. ubi θρόνος τ̃ Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως ὁ τ̃ ἁγίου Πέτρου dicitur: & in Act. 8. Joannes τ̃ μεγίστης Ἀντιοχέων πόλεως Ἐπίσκοπος. In Concilio Constantinopolit.III. Act. 18. τῷ θρόνῳ τ̃ Ἀντιοχέων, ἤτοι Θεοπολιτῶν μεγαλοπόλεως.

Denique id nominis *Thessalonicæ* perinde tribuit Theophanes an.5. Constantini & Irenes, Nicephorus Gregoras lib.2. Hist.cap.2. ut & Metaphrastes in S.Demetrio. Vide quæ de ejus magnitudine habet Theodo

Theodoritus lib. 5. Hist. Eccl. cap. 17. ut & Guillelmus Tyrius.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΈΣΤΑΤΟΣ, καὶ Ἐνδοξότατος, *Magnificentissimus & Gloriosissimus*, titulus conjunctim datus Summis Magistratibus, Consulibus, Præfectis Prætorio, Urbi, Magistris Officiorum, Comitibus Sacrarum Largitionum, Privatarum, & aliis ejusmodi, in Conciliis, in Novellis Justiniani, &c. Vide in specimen initium Actionis 1. Concilij Calchedon. Interdum Μεγαλοπρεπέστατος vox disjuncta legitur, ut in eod. Concil. pag. 249. ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου Ῥεφερενδαρίου, καὶ τῆς συναινέσεως — τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων, &c. Ex quibus patet inferiorem dignitate fuisse Referendarium Exconsule. Vide Ἰλλούστριος.

Μεγαλοπρέπεια, *Magnificentia*, titulus compellatorius eorundem Magistratuum. Concil. Calchedon. Act. 1. εἰ κελεύει ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν ἔχομέν τι εἰπεῖν.

ΜΕΓΑΛΟΣΧΗΜΟΣ. Vide Σχῆμα.

ΜΕΓΑΛΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Subgrandis*, Ὑπομήκης.

ΜΕΓΑΛΟΦΥΊΑ, *Generositas*, titulus quo compellantur Præfecti Prætorio, apud S. Basilium in Epistolis.

ΜΕΓΑΛΥΝΆΡΙΑ, *Hymni* seu *Tractus quibus Sancti μεγαλύνονται*, Hirmologium, & Sylliturgica Lectoris: μεγαλυνάρια ψαλλόμενα ἐν τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ λειτουργίᾳ τριαδικά, ἦχος β'. Mox: ὑμνήσωμεν πάντες θεοπρεπῶς ᾄσμασιν ἐνθέοις τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ Πνεῦμα τὸ θεῖον τρισυπόστατον κράτος, &c. Hymnus conceptus in Sanctam Trinitatem, in S. Deiparam, in SS. Angelos, deinde in Sanctos, integer describitur in eodem Hirmologio, quem excipiunt Μεγαλυνάρια τῆς ἑβδομάδος: & Μεγαλυνάρια ψαλλόμενα κατὰ τάξιν εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς, εἰς τὴν ἐννάτην ᾠδήν, quorum Acrostichides ferè omnes incipiunt à voce Μεγάλυνον, ψυχή μου, &c. Laudantur ab Allatio Athanasij τοῦ Κατζύκη Μεγαλυνάρια εἰς Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν, cujus initium ita concipitur, Μακαρίζομέν σε Ἰωάννη σοφέ, ὡς χαρίτων λογικῶν, &c. Habentur etiam Cod. Reg. 791. μεγαλυνάρια εἰς τὴν Θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν, quorum tres primi versus incipiunt à voce Μεγαλύνομεν.

ΜΕΓΑΛΥΝΊΣΚΕΙΝ, *Augeri*, *Crescere*. Glossæ Græcobarb. Ἀδρεῖν, Αὐξένεσθαι φυλόν· νὰ ἀναγιόννεται φυλόν, ἢ νὰ μεγαλυνίσκει. Alio loco: Αὐξάνει, καὶ ἀναγιόννει, καὶ Μεγαλυνίσκει.

ΜΕΓΑΜΑΓΊΣΤΩΡ, *Magnus Ordinis Hierosolymitani*, seu *Rhodiensis Magister*. Ducas cap. 21. ὁ γὰρ Μαχουμὲτ ἐλθὼν εἰς Σμύρναν, καὶ περικυκλώσας αὐτήν, εὗρεν ἐκεῖ τὸν Μεγαμαγίστορα Ῥόδου σὺν τριήρεσι τρισί. Infrà, Μαγίστωρ nudè appellatur, & Μέγας Μαγίστωρ. Cap. 22. μέγας μαΐστωρ.

ΜΕΓΑΡΆΔΙΟΝ. Vide in Κανίον.

ΜΕΓΑΡΙΚΆ, *Amphoræ*, Ἀμφορεῖς, in Glossis MSS. ad Plutum Aristophanis. Et ad Nubes, ἀμφορεῖς νενησμένοι, μεγαρικὰ σεσωρευμένα.

ΜΈΓΑΣ, *Abbas*, *Hegumenus*, vel certè *Major natu* inter Monachos. Hieronymus Dalmata in Historia MS. Sanctorum Ægypti, pag. 160. ἔθος γὰρ τοῖς μεγάλοις μὴ πρότερον προΐεσθαι τροφὴν τῇ σαρκί, πρὶν ἢ τὴν πνευματικὴν τροφὴν τῇ ψυχῇ παραδοῦναι. Vita S. Pachomij num. 29. de eodem Sancto: λοιπὸν ἀποκρίνεται ὁ Μέγας. Et num. 30. ἐλθών τις εἰς τὴν μονήν, ἠξίου σε τὸν Μέγαν ἰάσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ δαιμονιζομένην. Et num. 35. καὶ ἀξιωθεὶς ὑπὸ τοῦ μεγάλου τῆς μονῆς ἐκείνης, καὶ τοὺς θεσμοὺς παρέδωκεν αὐτοῖς. Adde num. 34. 69. 74. 94. Paralipomena de eodem Sancto Pachomio num. 7. 33. &c.

Μεγάλη, *Abbatissa*, *Præfecta Monasterio Sanctimonialium*. Ita non semel in Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 10. 15. 26. 32. &c.

ΜΕΓΕΘΟΠΟΙΕΪΝ, *Magnifacere*. Occurrit in Vita S. Syncleticæ num. 52.

ΜΕΓΙΣΤΆΝΟΙ, pro μεγιστᾶνες, apud Theophanem an. 2. Phocæ, & Achmetem cap. 27. & alibi passim, Leonem Grammaticum pag. 462. &c. Hist. MS. Apollonij Tyrij: ὅλοι μικροὶ μεγάλοι τε, ἄρχοντες, μεγιστάνοι, καὶ βασιλεῖς, Ῥυγάδες τε, &c.

ΜΈΓΙΣΤΟΙ, dicti apud Cataphryges Hæreticos, qui ad majorem perfectionem pervenerant, in Concil. Laodic. c. 8.

ΜΕΔΑΡΧΊΑ, ἡ δεκαρχία, in Lexico MS.

ΜΈΔΟΣ, *Medo*, *Hydromeli*. Priscus in Eclog. de Legat. pag. 55. ἐχορηγοῦντο δὲ ἡμῖν κατὰ κώμας τροφαί, ἀντὶ μὲν σίτου κέγχρος· ἀντὶ δὲ οἴνου ὁ μέδος ἐπιχωρίως καλούμενος. Vide Gloss. med. Latin. in *Medo*.

ΜΕΘΕΌΡΤΙΟΝ, *Postridie festi*. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis cap. 15. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τῷ σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἢ μεθέορτα, ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, &c. Adde cap. 17. 65. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης c. 33. οὔτε κατὰ τὸ δωδεκαήμερον, οὔτε κατὰ τὴν ὅλην πεντηκοστήν, οὔτε μὴν κατὰ τὰς μεθεόρτους ἐννέα ἡμέρας τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, &c.

ΜΕΘΟΔΕΥΌΜΕΝΟΙ, *Qui conveniuntur*, in Basilicis: οἱ τὰ δημόσια τέλη Μεθοδεύοντες, to. 5. pag. 20. *Exactores publicorum tributorum*.

Μεθοδεῖαι in Nov. 122. *Conventiones* sive *Conventus hominum & mercatus* dicuntur, ut ait Cujacius ad hanc Nov. Apud Nicetam Græcobarb. μεθοδεία, est δολοφροσύνη.

ΜΕΘΥΣΤΆΔΕΣ, *Ebrij*, *Temulenti*. Pluralis vocis μεθυστής, apud recentiores Græcos. Glossæ Græcobarb. Ἀκροθώρακες, Μέθυσοι, Μεθυστάδες.

Μεθυστακάδες, eâdem notione apud Portium.

Μεθύστρα, *Ebria*, *Ebriosa*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δὲν μου λέγεις κήσουνε πούλανα, καὶ μεθύστρα,
Καὶ φραντζασμένη, καὶ λοβή, καὶ μία κακὴ μαυλίστρα.

Μεθύστρια, *Ebrietas*. Pseudo-Dioscorides MS. ex Cod. Reg. 1177. de Pharmacis simplicib. sect. 1. c. 18. τὴν δὲ μεθυστρίαν θεραπεύει.

ΜΕΙΟΥΡΊΖΕΙΝ, pro μυουρίζειν, in Cod. Græcobarb. Nicetæ.

ΜΕΙΡΑΧΙΆ, *Distributio*. Glossæ Græcobarb. Ἀπονομή, Ἀπόμοιρα, Ἀπομερισμός, Μειραχιά.

ΜΕΙΤΡΙΆΖΕΙΝ, *Iocari*, προσπαίζειν, χαριεντίζεσθαι. Μετρίασμα, *Iocus*, *facetiæ*, χαριεντισμός, εὐτραπελία. Μετριάρης, *Facetus*, *Iocosus*, εὐτράπελος. Μετριαστικός, *Iocabundus*, χαριεντιζόμενος. Μετριάζοντας, Μετριαστικά, *Facetè*, Εὐτραπέλως.

ΜΕΙΩΠΥΡΈΞΙΑ, *Febris remissio*, apud Nonum de Morb.

ΜΈΛΑ, *Podagra*. Glossæ Græcobarb. τῆς ποδάγρας, ἢ ποδαλγίας, ἢ μέλας. Rursum: Ἀσεμφὴ ποδάγραν, τὴν ἀμετακίνητον ποδάγραν, τὸ μέλαν ὅπου δὲν μετακινεῖται.

ΜΈΛΑΙΝΑ, *Anemone*, apud Interpolat. Dioscor. c. 395.

ΜΕΛΆΜΠΕΛΟΣ, *Helxine*, apud Interpolat. Dioscor. c. 621.

ΜΕΛΑΜΦΟΡΕΪΝ. Vide in Μελανείμονες.

ΜΕΛΑΝΕΊΑ, *Præstigia*. Theodorus Lector Ecl. 1. in Marciano: τιμόθεος ὁ Αἴλουρος πρὶν ἢ ἀναιρεθῆναι Προτέριον, μελανείᾳ τινὶ χρησάμενος, νυκτὸς ἐν τοῖς τῶν μοναχῶν κελλίοις περιερχόμενος ἐξ ὀνόματος ἐκάλει ἕκαστον μοναχόν, &c. Hinc *Libri nigri*, Necromantici, ut docemus in Gloss. med. Lat. quò spectant hæc Martiani Capellæ lib. 2. *Erántque quidam* (Libri) *Sacra*

Sacrâ nigredine colorati, quorum literæ animantium credebantur effigies.

ΜΕΛΑΝΕΙ'ΜΟΝΕΣ, *Pullati, Atrati*, in Glossis vett. Sic porrò appellati *Monachi*, quòd nigras vestes deferrent: niger quippe color tristitiæ & pœnitentiæ est Symbolum. Eunapius in Ædesio p. 78. ubi de Monachis: τυραννικὴν γὰρ εἶχεν ἐξουσίαν τότε πᾶς ἄνθρωπος μέλαιναν φορῶν ἐσθῆτα, καὶ δημοσίᾳ βουλόμενος ἀσχημονεῖν. Et in Maximo pag. 93. ἥ τε τῶν τὰ φαιὰ ἱμάτια ἐχόντων—ἀσέβεια. Marcianus Heracleotes in Periegesi, ut cæteros prætercam:

Μελανειμονεῖν τε πενθικάς τ' ἔχειν στολάς.

Ejusmodi verò genus vestis S. Pachomio unà cum regula datum ab Angelis scribit Auctor illius Vitæ num. 15. Hinc Monachus Ægyptius ita ὀμνύεται apud Constantinum Acropolitam in Serm. de S. Joanne Damasceno num. 46. μὰ τὴν ὡραθεῖσαν ἄνωθεν Παχωμίῳ τῷ θεσπεσίῳ φαιδροτάτην ταύτην καὶ λαμπροτάτην μελανειμόνησιν. Synodus Quinisexta Can. 42. τοὺς λεγομένους Ἐρημίτας, οἵ τινες μελανειμονοῦντες, καὶ τὰς κεφαλὰς κομῶντες περιάγουσι τὰς πόλεις, &c. Ignatius Diac. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 31. τὴν τῆς βασιλείας ἐσθῆτα περιρηξάμενος, μελανείμων ἀντὶ χρυσείμονος γίνεται. Theodorus Studita Orat. in S. Platonem num. 8. κείρει μὲν τὴν κόμην τῇ χειρὶ τοῦ ἐπομένου, μελενδιδύσκεται δὲ τὴν φαιὰν ἐσθῆτα ὥς τινα πορφυρίδα. Michaël Psellus in Synopsi legum v. 406.

Ἡ μὲν εἰς μοναστήριον ἐκδίκως διαγέτω,
Μελαμφοροῦσα πάντοτε κατὰ τὰς κεκαρμένας.

Quid verò in Monachis denotet color iste niger, ita indicat seu Zonaras seu Glycas in Epist. ad Esaiam Monachum, ἐνταῦθα δὲ μέλαν ὑπάρχον τὸ ἄμφιον πένθους ἂν εἴη καὶ δακρύων μόνον σημαντικόν· ὅρα γὰρ ὅτι καὶ πάντες οἱ τοὺς ἑαυτοὺς πενθοῦντες νεκρούς, ἐμβλήματα μέλανα περιβάλλονται· μελενδυτοῦσι λοιπὸν οἱ τῇ μετανοίᾳ προσερχόμενοι, διότι πενθεῖν ἑαυτοὺς ᾑρετίσαντο, νεκρωθέντας ἤδη τοῖς παραπτώμασιν. οὐκ ἄλλο τοίνυν τὸ μέλαν ἢ πένθος, ὡς εἴρηται, καὶ δακρύων σημαντικόν. Neque tamen omnes Monachi ac Anachoretæ atrati fuere: nam Scetenses Albis induti erant. Narratio MS. de Andronico Argentario Antiocheno: καὶ πᾶσα ἡ πόλις συνῆλθεν, καὶ οἱ Σκητιῶται λευκημονοῦντες· οὕτως γάρ ἐστι τὸ ἔθος αὐτῶν ἐν τῇ Σκήτει, καὶ μετὰ κλάδων ἐξεκόμισαν τὸ τίμιον λείψανον: nisi hæc pertineant ad elationem duntaxat mortuorum, quos extulerint albati.

Μελανειμονεῖν præterea dicuntur qui in luctu sunt apud Byzantios, ut & alios, cùm solus Imperator albis vestibus & pileo uteretur, ut est apud Codinum cap. 11. num. 2. quod firmat præterea Nicephorus Gregoras lib. 1. cap. 16. secundæ partis Historiæ hactenus ineditæ, ubi de Cantacuzeno: ὅθεν καὶ μετὰ τρίτην αὖθις ἡμέραν, ἤμειψε τὴν ἐσθῆτα, διὰ τὴν τοῦ θανόντος Βασιλέως ἐντάφιον λύπην, ἐκ τῆς πορφύρας ἐς τὸ λευκόν, ὡς ἔθιστο τοὺς βασιλέας περὶ τὰς λύπας ἀεὶ ποιεῖν.

ΜΕΛΑ'ΝΗ, Μελάνι, Μέλαν, *Atramentum*. Glossæ Gr. Lat. Μέλαν ἐν ᾧ γραφόμεθα, *Atramentum*. Glossæ Lat. Gr. Μελάνιον, *Atramentum*. Μέλαν γραφικόν, apud Paulum Æginetam lib. 7. & Alexandrum Trallianum lib. 1. c. 12. Μέλαν ᾧ γράφομεν, apud Dioscorid. lib. 5. c. 96. S. Basilius in Epist. 176. γράφε δὲ κἂν τοῦ λοιποῦ καλάμῳ καὶ μέλανι, καὶ βραχεῖ χάρτῃ φιλοῦντας φιλῶν. Et Homil. in Divites: ἐν μέλανι καὶ γράμμασι κατεπαγγέλλη τὰς εὐποιΐας. Occurrit porrò vox μέλαν pro atramento passim apud Scriptores, Chrysostomum Homil. in Parasceven, Palladium in Vita ejusdem Chrysostomi p. 192. Macarium Homil. 25. Theodorum Studitam Orat. in S. Platon. n. 19. Ignatium Diacon. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. n. 7. 32. in Vita S. Nili Jun. p. 33. apud Sozomenum lib. 7. cap. 24. Theophanem an. 3. Constantini filii Irenes, Simeonem Logothetam in Theophilo n. 24. Germanum Patr. Homil. in 1. Jejunior. Dominicam pag. 1727. Joannem Hierosol. in Vita Damasceni num. 17. Nicetam in Isaacio lib. 3. num. 5. in Antholog. Gr. lib. 6. cap. 26. &c.

Μέλαν, Chymicis, *Plumbum* dicitur. Olympiodorus Alexandrinus MS. τὸ γὰρ μέλαν χρῶμά ἐστι κυρίως, καὶ τοῦ μέλανος πολλαὶ διαφοραί—ἀλλ' ἡμεῖς μελαβῶμεν τῷ λογισμῷ· μέλανα γὰρ οἴδασιν οἱ ἀρχαῖοι τὸν μόλυβδον, ἐστι δὲ ὑγρᾶς οὐσίας. Petrus Theotonicus de Archemia, MS. τὸ μελάνιν ἐστὶν χῶμαν μαυρὸν, ὁδὸς μὴ ἔχον τοῦ θείου, &c.

Apud Pictores Μέλαν dicitur Encaustum nigrum, vel subnigrum, ex plumbo & argento confectum, quo cavitas scripturæ repletur, Glossæ veteres, *Nigellum*, Μελανόν. *Nigellum* verò ἔγκαυσιν sonat, ut monet Baronius an. 811. n. 58. Vide in Κεύλητόν.

Μέλαν ἰνδικόν, in Glossis Chymicis MSS. ἀπὸ ἰσάτιδος γίνεται καὶ χρυσόλιθος. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843. ὁ λίθος ὁ αἱματίτης.

Μέλαν, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 523.

ΜΕΛΑ'ΝΘΙΝ, *Cuminum Æthiopicum*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. κύμινον Αἰθιοπικὸν, τὸ μελάνθιν. De Melanthio, Ruellius & alii Botanici.

ΜΕΛΑΝΟΚΌΛΗ, ἡ πίσσα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. 1261. *Pix nigra*. Μαυρόπισσα, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ.

ΜΕΛΑΝΟ'ΡΡΙΖΟΝ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 733.

ΜΕΛΑΝΌΣ, *Lividus*, πέλιος, πελιδνός. Glossæ vett. *Nigellum*, Μελανόν. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. μέλας, μελανός, μαῦρος. Concilium Trullan. Act. 11. Παῦλος ὁ Μελανός, οὐ μόνον δὲ λεγόμενος, ἀλλὰ καὶ γινόμενος κατὰ ἀλήθειαν. Ubi vet. Interpr. *Fuscus*. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 2. κρατήσας τὸ ὑποπόδιον, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον ἔτυψε, καὶ ὅλον μελανὸν καὶ πεφυσημένον ἐποίησε. Ubi Gregorius M. *Totúmque illius vultum tumentem ac lividum reddidit*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophii pag. 107. τοὺς δὲ πόδας ἔχει ἐπιμελάνους καὶ ψυχρούς.

Μελανάδα, Μελανιά, *Vibex*, *Livor*, *Livida contusio*, σμῶδιγξ, πελιδνότης. Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. initio: διὰ νὰ πλυνῇ μὲ τὴν νίκην ἐκείνης, τὴν μελανίαν ὁποῦ ἔβαλε εἰς τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὴν εἱρημένην ὑπόθεσιν, &c.

Μελανιάζειν, *Livere*, ὑπωπιάζειν.

ΜΕΛΑΝΟΚΈΦΑΛΙ, Avis quam Græci μελανοκόρυφον, Galli *Pivoine* vocant. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 11.

ΜΕΛΑΝΤΗΡΙΆ, τὸ τοῦ σκυτέως μαυρὶν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg 1334. *Atramentum sutorium*. *Metallicum Chalcanti*, vitrioli species, Martino Rulando in Lexico Chymico. Glossæ aliæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Μελαντηρία, ἡ ἀσπαραγία. Μελακάνθη, ἡ ἀσπαραγία.

ΜΕΛΑΧΡΙΝΌΣ, Μελαχρινοτζικός, *Subaquilus*, *Subniger*, *Nigricans*, ὑπόφαιος, ὑπομέλας. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Ἦτον ὁ υἱὸς ὁ Παλαμὼν μέγας εἰς τὸ κόρμιν,
Τὰ μέλη τοῦ ἁρμόζασι, μελαχρινὸς ὀλίγον.

ΜΈΛΑΨΟΝ. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophii cap. 13. p. 185. σινοπίδιν ὀλίγον, τουτέστι μέλαψον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὀφὰς τρεῖς εἰς ἡμέραν, καὶ εἰς τὸ σινοπίδιν βάλλων, αὐτὸν σώσεις.

ΜΕΛΕΆ, *Fraxinus*, Μελία.

ΜΕΛΕΚΑΠΡΟΣ, *Aristolochia sarmentaria*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 411.

ΜΕΛΗ͂ΤΑ, *Dipsacus*, apud Interpolat. Dioscor. c.418.

ΜΕΛΙΑ΄ΓΡΙΟΝ. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: ἀπορούμενοι τοίνυν τροφῆς, καὶ οὐκ ἔχοντες ὅθεν τὴν τῆς φύσεως ἀνάγκην παραμυθήσονται· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ μελιάγρια κατὰ τὴν ἔρημον πέφυκει. Infrà: ῥίζας τε μελιαγρίων, καὶ ἀκρεμόνας καλάμων προσίετο. Nescio an huc spectent quæ habet Matthæus Silvaticus: *Melgra, est sicut ramus, & folia ejus sunt sicut folia Olivæ latiora, & comeduntur: medetur doloribus ventris purgativis, & in eo est stipticitas & salsedo.*

ΜΕΛΙΑΡΟΣΤΑ΄ΣΙΟΝ. Leo Philosophus de Regno & Principibus, MS. cap.50. πλησίον ἐστὶν ὕδατος, ὅσα γηστέρνης, φρέαλος μελιαροστασίε, καὶ τὰ ὅμοιων. Vide Ὑδροςάσιον.

ΜΕ΄ΛΙΓΓΟΣ, *Membrum*, ἄρθρον, μέλος. Nicetas de Reb. gestis post excid. Urbis: μήτε ἀςραγάλες ἐπὶ τοὺς μελίγγες ἡμῶν θέντες.

ΜΕ΄ΛΙΖΑ, Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Αἱ τῶν σκορόδων κεφαλαὶ, μέλιζαι γελιθές τε.

ΜΕΛΙΣΟ΄ΛΗΣ, *Milium solis*, apud Myrepsum sect.1. cap.504. Cod. MS. in Edito verò 510.

ΜΕΛΙΣΟ΄ΧΟΡΤΟΝ, Herba, quæ aliàs Μελισσόφυλλον appellatur, apud Myrepsum de Antidot.cap. 74. Etiam Μελισσοβότανον dicebant.

ΜΕΛΙΣΣΑΡΙΑ΄, Μελισσῶνας, *Apiarium*, μελισσών.

ΜΕΛΙ΄ΣΣΙΟΝ, *Alueus aut Examen apum.* Hesychius: Σὴξ, σκώληξ ἐν τοῖς μελισσίοις γινόμενος. Vide Suidam in Κίμβικα.

ΜΕΛΙΣΣΟΒΟ΄ΤΑΝΟΝ, idem quod Μελισσόφυλλον. Scholiastes Theocriti Idyll.4. vers.25. Μελίτεια, εἶδος καὶ αὐτὴ βοτάνης, τὸ κοινῶς λεγόμενον Μελισσοβότανον.

ΜΕΛΙΣΣΟΦΑ΄ΓΟ, *Merops*, avis, Μέροψ. Vide Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.63.

ΜΕΛΙΣΤΗΣ, *Monetarius*, Ἀργυροκόπος, qui argentum vel monetam incidit, μελίζει, κόπτει. Theophanes an.36. Justiniani pag. 201. ἦσαν δὲ Ἀβλάβιος ἀπὸ Μελιςῶν, καὶ Μάρκελλος ἀργυροπράτης. Ubi Interpres *Exmonetarium* vertit. Miscella verò: *Erant autem Ablavius & Marcellus pecuniarum venditores.*

ΜΕΛΙΤΖΑ΄ΝΙΟΝ, *Malum insanum*, Italis *Malensane*, Gallis, *Pomme d'amour.* Occurrit apud Myrepsum de Drosatis cap.89. Vide Ruellium lib.2. de Natura Stirpium cap.124.

Ἀγριομελιτζάνιον, apud eundem Myrepsum sect. 1. cap.464. & in Cod. MS. 458. Ἀγριομελιντζάνα, apud Scholiastem Theocriti Idyll. 10. v. 37. τρύχνος καὶ τρύχνη, εἶδος λαχάνε, ἡ κοινῶς λεγομένη ἀγριομελιντζάνα.

ΜΕΛΙΧΙΑΙ͂, *Apes*, Μέλισσαι. Glossæ Græcobarb. τὰ κηρία τῶν μελισσῶν, τὰ κερία τῶν μελιχιῶν.

ΜΕ΄ΛΚΗ, Paulo Æginetæ lib.3. cap.37. definitur ὄψον τι διὰ γάλακτος. Galenus ait esse ἓν τῶν ἐν Ῥώμῃ εὐδοκιμούντων ἐδεσμάτων, ut & ἀφρόγαλον. Vocem Latinam esse præterea scribit exertè Alexander Trallianus lib.7. cap.5. licèt Latini hanc vocem non agnoscant: καὶ πύσκαν, καὶ ὀξύγαλα, καὶ ἡ καλουμένη Ῥωμαίοις Μέλκα. Paulò aliter Editio Rob. Stephani pag.109. Certè Germanis *Melcke*, etiamnum *Lac* significat. Meminit istius vocis præterea Paxanius Geoponic. lib.18. ἡ καλουμένη μέλκη αὐτοσχέδιος καὶ καλλίων ἐςαι, εἰ κεραμέοις ἀγγείοις καινοῖς ὄξος ἐμβάλλεις δριμύ. Infrà: καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἕξεις πολλῷ καλλίες μέλκας τῇ πολλῇ τέχνῃ καΐασκευαζομένων.

ΜΕ΄ΛΛΑΞ, in Glossis Græco-Lat. *Adultus, Adulescens*, exponitur. Eâdem notione Μελλάκιον usurpat Palladius in Hist. Lausiaca in Nathanaële: ἐγὼ δὲ εἰμὶ τὸ δὲ τῷ μοναχῷ τὸ μελλάκιον, καὶ ἄρτες ἀπεφέρω. In Testamento Theodori Studitæ μιλλάκιον scribitur.

ΜΕΛΛΗΛΑ΄, τὰ μυροβάλανα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΛΛΟΚΟΥΡΙ΄ΤΗΣ. Vide in Κυρά.

ΜΕΛΛΟΝΥ΄ΜΦΗ. Apud Codinum de Offic. Palat. cap. 22. inscribitur περὶ μελλονύμφης Δεσποίνης, quam postea νύμφην, & νεόνυμφον vocat, *Futuram Imperatricem*, cùm illa scilicet in Urbem venit, vel appellit, cum Imperatore nuptias celebratura. Lycophron:

Τὸν μελλόνυμφον εὐνέτην Κυταϊκῆς.

ΜΕΛΛΟΠΑΤΡΙ΄ΚΙΟΣ, qui ad Patricij dignitatem evehendus est. Acta S.Maximi Conf. pag.46. κἀγὼ καὶ οἱ δεσπόται μου Μελλοπατρίκιοι πρός σε γεγόναμεν, &c. Occurrit rursum infrà.

ΜΕΛΛΟΠΡΟ΄ΞΙΜΟΣ. Vide in Πρόξιμος.

ΜΕΛΟΚΟ΄ΛΙΚΟΝ, Μελόλυρον. Vide in Κολίκιον.

ΜΕΛΟ΄ΠΙΤΑ, *Mellis favus*, Μελικηρὶς, κηρίον.

ΜΕ΄ΛΟΣ, definitur à Bacchio in Isagoge Musicæ pag.17. τὸ ἐκ φθόγγων καὶ διαστημάτων, καὶ χρόνων συγκείμενον, *quod è Phthongis & intervallis & temporibus constat.* Propriè verò dicitur inflexio ad Musicæ Canones, seu modulatio cum qua sacra Liturgia peragitur. Hagiopolites MS. de Musica Græcorum recentiorum: τὰ μέλη ἢ ἁπλῶς, ἢ κατὰ σύγκρασιν κρουομένων τῶν φθόγγων ἐξηχεῖται· ἡ δὲ σύγκρασις τῶν συμφώνων ἢ διαφώνων κρουομένων. καὶ τὴν διαφώνων σύγκρασιν Φράγμα καλοῦσι, τὴν δὲ τῶν συμφώνων Συμφωνίαν, καὶ λαμβάνεται μὲν ἐπὶ τῶν ᾀσμάτων κρᾶσις μόνη σύμφωνος, ἐπὶ δὲ τῶν μερῶν ἀμφότερα. EuchＯlog. pag. 2. καὶ ἐκ φωνεῖ μετὰ μέλους. Triodium Feriâ 6. Tyrophagi: καὶ ψάλλομεν μετὰ μέλους, Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ, &c. Feriâ 2. hebdomadæ 1. Jejuniorum: ψάλλονται δὲ μετὰ μέλους μεγαλοφώνως καὶ ἀργῶς. Infrà: καὶ ψάλλομεν μακαρισμοὺς μετὰ μέλους. Rursum: καὶ λέγομεν τοὺς τοιούτους στίχους μεγαλοφώνως καὶ μετὰ μέλους. Feriâ 2. magnæ hebdom. εἶτα ψάλλομεν τὸ τροπάριον ἀργῶς καὶ μεγαλοφώνως, καὶ μετὰ μέλους ἐξ ἰσότητος. Adde Typicum S.Sabæ c.2. & alibi passim. Malaxus in Hist. Patr.p.177. ὥρᾳ δὲ τῆς ἑσπερινῆς ἤκσαμεν Εὐλογητὸν, κατὰ τὴν τάξιν, καὶ ἀργῶς, καὶ μετὰ μέλους ἐψάλαν ἑσπερινόν. Ubi ἀργῶς, lentam vocem denotat. S. Athanasius in Epist.ad Marcellinum pag.961. τὸ ἄρα μετὰ μέλους λέγεσθαι τοὺς ψαλμοὺς, οὐκ ἔστιν εὐφωνίας σπουδὴ, ἀλλὰ τεκμήριον τῆς ἁρμονίας τῶν ἐν τῇ ψυχῇ λογισμῶν. Constantinus Acropolita in serm. de S. Joanne Damasceno num.63. κοσμεῖ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τοῖς στιχηροῖς αὐτοῦ μελῳδήμασιν τὴν τῷ Σωτῆρος φαιδρὰν ἐξανάστασιν· καὶ οὐχ ἁπλῶς οὕτω Κοσμεῖ, πολυειδῶς δὲ καὶ ποικίλως, μελῶν τε διαφόροις εὑρέσεσι, καὶ θαυμαστῶς οἷως ἐναλλαττομένοις ἐζευγμένοις. De Notis verò Musicis Græcorum, ita Stephanus Gerlachius in Epist. ad Martin. Crusium, an. 1575. apud Davidem Chytræum de Statu Ecclesiar. Orient. pag.163. *Cantus figuralis apud Græcos non est, nisi quòd cantores in Templis variata interdum voce imitari conentur, & more utriculariorum nostrorum, alius vocem eodem sono teneat, alius Dradra Saltatorium in modum canat. In Musicis Libris notulas non habent, sed certa quædam signa, ex quibus vocem variare noverunt. Valorem & rationem ipsorum per otium conscribam.* Ea signa ex relatione cujusdam Græculi descripsit Rutgersius in variis Lection. lib.2. c.11. de quibus agit etiam idem Crusius in Turcogr. p.197.

Μελίζειν, *Melodicè canere.* Amphilochius de Non desperando pag.266. τὸ δὲ τροπάρια καὶ κανόνας

εὐχὰς

εὐήχους μελίζειν, καὶ τὴν καλλιέπειαν τοῦ ᾄσματος συντρέχειν, τοῖς ἱερεῦσι κοσμικοῖς πρέπει· διʼ αὐτῶν γὰρ καὶ ὁ λαὸς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀθροίζεται, μοναχοῖς δὲ ἀπρεπὲς καὶ ἀνάρμοστον.

Μελῴδημα, *Canon Eccleſiaſticus*. Vita S. Bartholomæi Junioris: περὶ τὴν τῶν ᾀσμάτων ποίησιν ἄκρως πονούμενος· μαρτυροῦσι γὰρ αὐτοῦ τὰ πάνσεπτα μελῳδήματα, ἃ πρός τε αὐτὴν τὴν ἄχραντον τοῦ Θεοῦ λόγου μητέρα, καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς ἁγίους ἐξέθετο πάσης γέμοντα γνώσεως εὐαρμοστίας.

ΜΕ΄ΛΟΣΜΟΣ, *Polium montanum*, apud Interpol. Dioſcor.cap.530.

ΜΕΛΟΥΡΙΆ, *Viſcum*, exponitur in Turco-Græcia Cruſij pag.255.

ΜΕΛΟΧῊ, pro μαλαχὴ, vel Μολαχὴ, *Malva*. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg.1177. Ἐμίσκου, ἡ ἀλθαῖα, ἤτοι ὁ ἄγριος μέλοχας. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Melocineus*.

ΜΕΛΤΖΟΥΒΟΛΑ΄ΔΟ, *Lien*, Σπλὴν, ex Ital. *Melza*, Agapius in Geoponico cap. 103. ἔπαρε χολὴν τοῦ κοράκου καὶ μελτζουβολάδο ἴσια, &c.

ΜΕΛΥ΄ΣΙΟΝ. Nomocanon Cotelerianus n.273. ὁ μεταλαμβάνων, καὶ κρατῶν τὴν ἁγίαν δωρεὰν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, πτύει ταύτην ἐπὶ τὸ ζῶον αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ μελύσιον, ἢ ἐπὶ πρόβατον αὐτοῦ, &c. Ubi vir Doctiſſimus μελύσιον, *ovem* interpretatur, ſeu potius auguratur. Quid ſi canis Μελιταῖος, *Melitenſis* intelligatur, de quo Theophraſtus in Characteribus cap. περὶ μικροφιλοτιμίας, Diogen. Laertius in Diogene Cynico pag. mihi 618. Ælian. lib.13. Var. Hiſt. cap. 42. & alij. Nam ejuſmodi canes Dominos ſectari ſolent. Ita in eodem Nomocanone n.112. agitur de Sacerdotibus qui Eulogias in Miſſa ſanctificatas aut colybum tradunt canibus ſuis, ἐπιδιδῶσιν τοὺς κυνάς αὐτῶν, aut aſino, aut alteri animali.

ΜΕΛΧΑΔΑΡΆΝΗ, τὸ ζυπαρικὸν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. in aliis, Μελχεδεράνον, Ἀμονικοῦ ἅλατος. In Lexico Reg. Cod. 1843. Μελχαδαράνη, τὸ τζαπαρικόν. Matthæus Silvaticus: *Melechara*, *I. ſal:* nempe foſſitius. Vide in Τζαπαρικόν.

ΜΕΛΧΙ͂ΤΑΙ, appellati apud Syros, qui contra Eutychianos rectam fidem, Synodúmque ac Imperatorem Marcianum ſecuti ſunt, quaſi βασιλικοὶ, *Imperatorij*: Μελχὶ γὰρ καθʼ Ἑβραίους καὶ Σύρους ὁ βασιλεὺς λέγεται. Ita Anonymus de Hæreſi Jacobitarum & Chatzizariorum pag. 263. & Demetrius Metropol. Cyzici de iiſdem. Eam porrò vim eſſe iſtius vocis docet præterea Theophanes Cerameus in Homil. 27. ubi de Malcho, cujus mentio eſt in Evangel. οὐκ ἀκαίρως δὲ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου ὁ Ἰωάννης ἐδήλωσεν, ὡς Μάλχος ἐκέκλητο, ἀλλʼ ἐπειδὴ τοῦ ὀνόματος τούτου τὸ σημαινόμενον βασιλεία ἐστι, δείκνυται, &c. Vide ſuprà in Μάλχος.

ΜΕΛΩΔΟΙ΄, dicti apud Græcos recentiores, *Hymnorum, qui in Eccleſia concinuntur, Scriptores*. Eſt autem μέλος, in Gloſſ. Gr. Lat. τὸ ᾆσμα, *Modulus*: Μελῳδὸς verò, *Modulator*. Joannes Tzetzes Chil.10. v.53.

Ὁ Μελῳδὸς τοῦτό φησιν εἰς τὴν Ἡρῳδιάδα, &c.

Cedrenus in Theophilo: ἐφιλοτιμεῖτο δὲ καὶ μελῳδὸς εἶναι δῆθεν καὶ ὕμνους ποιῶν τινας, καὶ στιχηρὰ μελίζων ᾄδεσθαι προετρέπετο· μεθʼ ὧν καὶ τὸ τοῦ τετάρτου ἤχου, Εὐλογεῖτε, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ὀγδόην ᾠδὴν, Ἄκουε κόρη, μεθαρμοσάμενος, ἕτερον παραγαγὼν, ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς ὑπήκοον ᾄδεσθαι διωρίσατο. Idem in Leone Iſauro pag. 456. de Joanne Chryſorrhoa Monacho ſeu Damaſceno: οὗτος ὁ ὅσιος Ἰωάννης καὶ μελῳδὸς ὠνομάσθη μετὰ Κοσμᾶ ἐπισκόπου, τοῦ Μαϊουμᾶ καὶ Θεοφάνους ἀδελφοῦ Θεοδώρου τοῦ γραπτοῦ διὰ τὸ αὐτοὺς μελῳδῆσαι τὰ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν Χριστιανῶν τελουπωμένα ψάλλεσθαι. Coſmas porrò Majumenſis Epiſcopus, primas tenuit inter Melodos. Joannes Hieroſol. Patr. in Vita S. Joannis Damaſceni num.35. de eodem Coſma: ὃς δὴ καὶ οὗτος τοῖς ἐν ᾄσμασι πνευματικοῖς πόνοις, τοῦ Ἰωάννην ἐμιμήσατο συνετῶς, καὶ ὑπῆσε λιγυρὰς τῇ ἐκκλησίᾳ τὰς ἁρμονίας ἐν κιθάρᾳ καὶ φωνῇ ψαλμοῦ, τὸ οἰκεῖον σῶμα τύμπανον παραστησάμενος τῷ Θεῷ διὰ τὴν τῶν παθῶν νέκρωσιν, καὶ ψαλτήριον ἄλλο δεκάχορδον καταστήσας ὅλον ἑαυτοῦ, τὴν πενταπλῆν τοῦ σώματος αἴσθησιν, καὶ τὰς ἰσαρίθμους δυνάμεις τῆς ψυχῆς ἐντέχνως καὶ σοφῶς ἐντεινάμενος. De eo intelligendus Joannes Tzetzes Chil.10. verſu ſuprà laudato. Et Anna Comnena lib. 15. Alexiad. pag.492. κάμινοι δὲ τηνικαῦτα ἑπταπλασίως, κατὰ τὸν Μελῳδὸν, ἀνήπτοντο. Melodos è præcipuis recenſet hiſce Jambis Nicephorus Xanthopulus:

Οἱ τὰ μέλη πλέξαντες ὕμνων ἐνθέων,
Ἡ λύρα τοῦ πνεύματος Κοσμᾶς ὁ ξένος,
Ὀρφεὺς νεαρὸς ἡ Δαμασκηνοῦ χάρις,
Καὶ Θεόδωρος, Ἰωσὴφ οἱ Στουδῖται,
Ὄργανα τὰ κράτιστα τῆς μυσταγωγίας,
Ξενήτε Σικελὴν Ἰωσὴφ ὑμνογράφος,
Μέλος παναρμόνιον Ἀνδρέας ἐκροτεῖ,
Καὶ Θεοφάνης, ἡ μελιχρὰ κινύρα,
Γεώργιος, Λεών τε, Μάρκων, Κασία.

Melodos alios complures enumerat Allatius in Diſſert. 1. de Libris Eccleſ. Græcor. p.81.82.

Μελῳδὸς David etiam appellatur à Chryſoſtomo Homil. in Pſal. 94. Editâ ab Erudito Cotelerio pag. 51. & à Michaele Pſello in Monodia de terræ motu concuſsâ æde Sophianâ. Ubi & μελῳδοὺς inter Pſaltas Eccleſiæ recenſet: ἡμεῖς δὲ οἱ υἱοὶ Σιὼν οἱ τίμιοι, οἱ λειτουργοὶ καὶ ἱερεῖς, καὶ θύται τοῦ μεγάλου καὶ καινοῦ θύματος, καὶ εἴ τι ἕτερον ἐν Διακόνοις καὶ Ὑποδιακόνοις τοῖς αἴρουσι τὰ σκεύη καὶ καθαίρουσι, καὶ μελουργοῖς, καὶ μελῳδοῖς, καὶ ψαλταῖς σύστημά τε καὶ πλήρωμα.

ΜΕΜΒΡΆΝΑ, Μεμβράνη, Μέμβρανον, *Membrana*, *Pergamenum*. Suidas: Περγαμηναὶ, αἱ μεμβράναι, αἱ δέρρεις. Zonaras ad Can.15. Concilij Laodiceni: διφθέραι τὰ δέρματα λέγονται, ἐξ ὧν αἱ μεμβράναι ἐργάζονται. S. Paulus Epiſt.2. ad Timoth. cap. 5. ἐρχόμενος φέρε καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. Gelaſius Cyzicenus de Actis Synodi Nicænæ: ἔτι ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ διάγων, εὑρηκὼς αὐτὰ ἐν βίβλῳ ἀρχαιοτάτῃ ἐγγεγραμμένα ἐν μεμβράναις, &c. S. Joannes Damaſcen. Orat. in Caballinum pag. 673. ἤτι διαφέρει ἡ μεμβράνα τῆς σανίδος. Nicetas Paphlago in Vita S.Ignatij Patr. Conſtantinopolit. ὡς —— τοῦ Πατριαρχικοῦ οἴκου τὸν μόλιβδον οἷα μεμβράνας συνειλίασεν. Scholiaſtes Epitomes Canon. Harmenopuli, ad Canon. 15. Concil. Laodiceni, ubi ἀπὸ διφθέρας ψάλλειν Cantores dicuntur: διφθέρας δὲ τὰς βίβλους καλεῖ, διὰ τὸ μεμβράνας αὐτὰς εἶναι· διφθέραι γὰρ τὰ δέρματα. Vide Zonaram & alios Interpretes ad hunc Canonem. Balſamon in verſibus præfixis Nomocanoni Photij:

Τούτους ἐν μεμβράναις, ὡς γʼ ἐν σήμασι θνητοῦ.

Utuntur præterea idem Balſamon de Incenſis, & in Meditat. de Chartophylace Protecdico pag.457. Joannes Tzetzes Chil.12. verſ.349. Harmenopulus lib. 2. tit. 1. §. 42. Euſtathius Il. ξ. pag. 974. Acta Concilij Florent. pag.385. Edit. Labbei, & alij.

Μέμβρανον. Idem Concil. ſeſſ. 20. ἔστι δὲ ἡ βίβλος ἐν μεμβράνοις, οὐκ ἐν βαμβακίνοις. Adde pag.386. Beſſarion de Proceſſu Spirit. Sancti pag. 170. τὸ μὲν

μέμβρανον παλαιότατον ἔκ γε τ̃ ὄψεως. Et pag.168. opponitur Chartæ Bambacynæ: ἐξ τ̃ μθ̀ τεσσάρων μεμβρανῶν καὶ παλαιοτάτων, τ̃ δὲ δύο βαμβακινῶν. Adde pag. 203.

Βεμβράνος, βεμβράνα, eâdem notione. Lexicon Græc. MS. Reg. Cod. 2062. βεμβράνος, Ῥωμαϊκῶς τὰ εἰλητὰ ἐκάλεσαν. Glossæ aliæ MSS. βεμβράναι τὰ εἰλητὰ λέγουσι. Codex Reg. MS. 2431. περὶ Χαρτίων. Οἱ ἀρχαῖοι, ἐν τ̃ σανίσι ἔγραφον, ὅθεν μέχρι τ̃ νῦν ἔνθα γράφονται τὰ τ̃ στρατιωτῶν ὀνόματα, ματζίκια ὀνομάζονται, ὅ ἐστι τὸ πλατὺ καὶ παχὺ ξύλον· ἄλλοι δὲ εἰς φλοιοὺς δένδρων καλῶς ἀποξεσμένων· ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἔχων Ἀρίσταρχον γραμματικὸν συμβουλευόμενον αὐτοῦ, ἀπέστειλε πρῶτος χάρτην εἰς Ῥώμην, καὶ ἐξεδύνισε αὐτήν. φθονήσας δὲ Ἀριστάρχῳ Κράτων ὁ γραμματικὸς, ὑπάρχων μετὰ Ἀττάλου τ̃ Περγαμηνοῦ, ἐκ δέρματος ἔκαμε βεμβράνας, καὶ ἐποίησε τ̃ Ἄτταλον ἀποστεῖλαι αὐτὰς εἰς Ῥώμην· ὅθεν ἐς μνήμην τ̃ ἀποστείλαντος μέχρι τ̃ νῦν Περγαμηνὸν βεμβράναν καλοῦσιν. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philos. in Constantino M. Εὐσεβίῳ δὲ τ̃ Παμφίλου βίβλους ἱερὰς Κωνσταντῖνος κατασκευάσαι προσέταξε λόγῳ τ̃ ἐκκλησιῶν ΚΠόλεως, παρασχόμενος αὐτῷ δημόσια χρήματα, ὅς ἄτερ τ̃ λοιπῶν ἱερῶν βιβλίων ἐξήκοντα βίβλοις ἐκ δορκάδων βεμβράνων γράψας ἐφιλοκάλησε τ̃ ναὸν τ̃ ἁγίας Εἰρήνης, καὶ τ̃ ἁγίων Ἀποστόλων, &c. Balsamon ad Concil. VI. Can.68. σημείωσαι ταῦτα διὰ τὰς βιβλιοκαπήλους τοὺς ἀπαλείφοντας τὰς βεμβράνας τ̃ θείων γραφῶν. Saracenica pag.25. μὰ τὸ ὄρος καὶ γραφὴν δισιγισμένην ἐν βεμβράνῳ λιτῷ. Ita præferre Cod. Palatinum monet Sylburgius: ubi alij μεμβράνῳ. Vide Auctor. Etymolog. in φελόνης.

Βεμβράναι. Georgius Cyprius Patr. Constantinopol. in Epist.78. ἐξ ὅτου τὰς βεμβράνας εἰλήφεις, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.2. c.38. καὶ ἔγραψαν καὶ αὐτὸ τὸ δέκρετον μετὰ τ̃ νέου προοιμίου ἐν βεμβράναις, &c. Utitur præterea sect.6. cap.19. sect. 10. cap.8. initio.

Βεβράναι, dixit Pachymeres lib.6. cap.25. ἐμβάλλουσι πῦρ τοῖς χάρταις βεβράναις οὖσι.

Βέβρινο χαρτί, *Charta ex pelle agni*, seu membranacea, apud Crusium p.208. Vulgò *velin*, appellamus, pro *verin*. Anonymus Jatricus MS. γράψε εἰς χάρτην βέβρινον, καὶ βαλὼν εἰς τ̃ κόλπον τ̃ γυναικὸς, Ἀλαβανά, &c. Alibi βεβραινὸν scribitur. Β, verò pro Μ. crebrò Græcos recentiores usurpasse, exemplis compluribus probat Salmasius in Notis ad Tertulliani Pallium pag.70.

ΜΕΜΕ΄ΚΥΛΟΣ. Vide in Κύμαρον.

ΜΕ΄ΜΗΘΕ, θεραπίδια τ̃ λευκῆς, καὶ γλαύκιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus Glaucij*, legendum enim γλαύκιον. Aliæ ex Cod. Reg. 190. μέμιθε, τὸ γλαύκιον. Matthæus Silvaticus: *Memitan, Memiten, I. Memithe, & est planta frigida naturæ, ex cujus succo fluunt similiter Memithe, qui vocantur in Libris de Græco translatis Glutium*, &c. Vide Ruellium lib.2. cap.111. lib.3. cap.54.

ΜΕΜΗΡΕ΄Ν. Matthæus Silvaticus: *Memiren, I. Lignum sicut nodi declinans ad nigredinem, in quo est reflexio parum.* Mox: *Memirenum, Arab. I. Celidonia minor. Memiresin, I. Celidonia.* Μεμυρὲν, τὸ χελιδόνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Anonymus de Oxymelite: λάβε— κρομμίδα, ῥίζαι αἱ λεγόμεναι μεμηρὲν, &c.

ΜΕΜΝΙ΄ΑΣ. Eusebius Monach. in Vita S. Philippi Presbyteri num.17. de puella Elephantico morbo laborante; ubi sic Sanctum alloquitur: ἱερώτατε πάτερ, δεῖξον σοργὴν ἀντιλήψεως, καὶ διά σου ἰαθήτω ἡ σὴ παιδίσκη, ὅτι ὁ αὐτῆς μεμνίας ἐᾶσαι αὐτὴν βούλεται, διὰ τὴν περιέχουσαν αὐτὴν χαλεπὴν νόσον. Quæ quidem vox *Maritum* vel *Sponsum*, μνηστῆρα, hîc indubiè sonat.

ΜΕΜΟΡΙΑ΄ΛΙΟΙ, *Memoriales*, qui in Scriniis memoriæ militant, in Nov. 35. Justiniani, Edit. Haloandri, & apud Epiphanium pag.830. & Nilum Monach. lib.1. Epist. 86. 264. Vide Gloss. med. Lat.

ΜΕΜΟ΄ΡΙΟΝ, Μεμορίτης, Μεμοροφύλαξ. Concil. Calched. Act.4. Ἐλπίδιος μεμοροφύλαξ τ̃ Προκοπίου ἐστί. — Εὐτύχιος ἐν μαρτυρίῳ Κελερίνης ἐστὶ μοναστήριον γὰρ οὐκ ἔχει. Θεοδῶρος μεμορίτης ἐστί — Γύψης μεμορίτης ἐστί, ἔχων δύο ἢ τρία ὀνόματα εἰς τὸ ξυλόκιρκον· Παῦλος ὁ Βίθυνος κατὰ μόνας ἐστὶν εἰς μεμόρειν. Γαυδέντιος μεμορίτης ἐστὶν, ἔχει πέντε ὀνόματα εἰς τὰ Φιλίππου. Infrà: παρακαλοῦμεν παραπεμφθῆναι ἀπὸ τ̃ μεγαλοπρεπείας ὑμῶν καὶ τ̃ ἁγίας συνόδου τινὰς, καὶ ἀπελθεῖν, καὶ ἰδεῖν τὰ μοναστήρια, αὐτῶν, καὶ πεισθῆναι, εἰ ἔχουσι μοναστήρια, ἢ χλευάζουσι τὰς ὑπολήψεις τ̃ ἀρχιμανδριτῶν, καὶ ἀπὸ τούτων ὀφείλουσιν ἐπιτιμηθῆναι, ὥστε μὴ ἑαυτοὺς ἀρχιμανδρίτας λέγειν, τοὺς ἐν μεμορίοις καθεζομένους. Ubi vetus Interpres μεμόρεια, *Monumenta*: μεμορίτην, *qui in Monumentis habitat*: denique μεμοροφύλακα, *Monumentorum Procopiensium custodem* vertit. Certè apud Palladium in Hist. Lausiaca cap.45. legere est quosdam Monachos in Sepulchris, ἐπὶ τ̃ τάφων, pœnitentiam egisse. Quomodo verò in monumentis degere potuerint, disquirit Franc. Scorsus ad Theophanis Homil.9. Sed μεμόριον, his locis nihil aliud est quàm *Memoria*, seu Ædes Sacra Martyrum, quomodo Latinos ejusce ætatis Scriptores hanc vocem usurpasse docuimus in Gloss. med. Latin. Ita μεμορίτης, dicitur Sacerdos aut Clericus addictus Ecclesiæ alicui, seu qui in ea functiones Ecclesiasticas peragit: Μεμοροφύλαξ, verò, Ecclesiæ Æditus. Igitur οἱ ἐν μεμορίοις καθεζόμενοι ibi distinguuntur ab iis qui in Monasteriis habitant, seu Monachis: nam cùm se ij Archimandritas dicerent, Archimandritæ qui in Concilio considebant, negabant eos esse Monachos, sed esse Presbyteros Sæculares contendebant, & *Memoriis* addictos, seu uti appellamus, Parochiis. Vide Altaserram lib.1. Ascetic. c.7.

ΜΕ΄ΜΨΙΣ τ̃ διαθήκης, *Querela inofficiosi Testamenti*, in Basilicis to.1. pag.807.

ΜΕΝΑ΄ΛΙΟΝ, pro μανουάλιον, *Manuale*, Candelabrum quod manu gestatur. Origin. Constantinopolit. in Descript. S. Sophiæ: καὶ μενάλια δύο ὁλόχρυσα. Vide Μανουάλιον.

ΜΕ΄ΝΑΥΛΟΣ, Μέναυλον, Μεναύλιον, *Spiculum, Venabulum, Hastæ species*, εἶδος ἀκοντίου, in fragmentis post Æliani Tactica. Scholiastes Nicandri in Theriacis: αἰγανέη, τὸ ἀκόντιον, ἀπὸ μέρους τ̃ αἰγείου ἱμάντος, ὃν ἐξαγκυλούμενοι βάλλουσι· λέγουσι δὲ τ̃ μέναυλον τ̃ ἀναιροῦντα τοὺς θῆρας. Philippus Pigafetta ad lib.5. Tacticor. Leonis: *Il Menaulo essere un spuntone agevolmente si comprende da altri luoghi di questo Scrittore*, &c. Ubi plura, quæ consulet cui per otium licebit. Theophanes an.14. Justiniani: διεζωσμένοι δὲ ἐβάδιζον, καὶ φαιδροὶ τὰ πρόσωπα, πελέκεις βαστάζοντες, καὶ μεναύλους. Leo in Tacticis cap.6. num.32. οἱ μὲν ἔχουσι κοντάρια, οἱ δὲ τὰ λεγόμενα μέναυλα, ἅπερ οἱ ἀρχαῖοι λόγχας ἐκάλουν. Cap.9. num.78. οἱ ἐγχειρὸς ἀκοντίζοντες διὰ ῥιπταρίων ἢ μεναύλων ἀναγκαιότεροί εἰσι καὶ τ̃ τοξοτῶν καὶ τ̃ σφενδονιτῶν. Adde c.11. n.26. c.19. n.13.16. Constantin. in Tactic. p.3. οὗτοι δὲ πάντες οἱ καβαλλάριοι οἱ καταφράκτοι, καὶ οἱ μὴ καταφράκτοι, οἱ μὲν εἶχον σκουτάρια, οἱ δὲ μέναυλα. Et p.38. τοξοφαρέτρα, ῥιπτάρια, μεναύλια μικρὰ, τζικούρια, &c. Ita pag.42. Idem lib. de Adm. Imp. cap.26. εἰς ἐκ τ̃ στρατιωτῶν τ̃ Ῥοδόλφου δέδωκεν αὐτῷ μετὰ μεναύλου εἰς τ̃ πόδα. Μεναύλιον etiam dixit Anonymus Tacticus MS. de Urbe Obsessa: καὶ τὰ πρὸς παρασκευὴν ὅπλων, οἷον σκουταρίων, μεναυλίων, σαγιττῶν, σανίδων, &c.

ΜΕΝΕ΄ΒΡΑ

ΜΕΝΕ'ΒΡΑΔΟΝ, τὸ πράσινον ἔλαιον καὶ καθαρὸν, in Lexico Reg. Cod. 1843.

ΜΕΝΕΓΕ'ΤΑΙΣ, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 22. apud Fuchsium, seu cap. 21. in Cod. MS. μενιγέταις, ut & in cap. 461. *Meleguetta, Grano de Parayso*, in Dictionario Medico Hispanico, Cardamoni Genus. Vide ibi eundem Fuchsium.

ΜΕΝΕΨΑ', ἡ Μενεψαὶ, τὰ ἴα τὰ πορφυρᾶ, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΝΔΡΟΥΤΤΑ', Mysis, *Limonium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 598.

ΜΕΝΙ'ΣΚΕΙΝ, *Manere*, Μένειν. Glossæ Græcobarb. Ἀγελαίας, Ἀγραύλας, ἐκείναις ὅπε μενίσκεν εἰς τὰς κάμπους.

ΜΕ'ΝΝΟΙΑ, Avis species, *Mergus*. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 137. ex Cod. Reg. ὀποβάλσαμον δράμα κδ'. ἐφύας γαστρὸς δράμα ς'. ἣν λέγουσί τινες μέννοιαν, ἄλλοι δὲ πλωὸν τὸ καλερχόμενον εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης· ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον πλωὸν ἐξόμενον. Quod quidem Glossema abfuit à Codice Fuchsij, qui cap. 139. pro ἐφυίας, seu ut illius Codex prætulit, ἐφίας, αἰθύας restituit, ut *Mergi venter* intelligatur, ex Aëtio lib. 1. cap. 101.

ΜΕΝΟΥ'ΡΙΟΙ, *Minores*, Fratres Minores, ex Ordine S. Francisci. Joan. Cantacuzenus lib. 3. cap. 82. καὶ πέμπουσι δύο τινὰς τῶν τῆς Μινουρίων τάξεως μοναχοὺς, &c. Idem cap. 83. ὁ τῶν Μινουρίων ἡγούμενος Ἀρῆγος ὀνομαζόμενος.

Φρεμενοῦρος, Monachus ex Ordine Fratrum Minorum, Gallis *Frere Mineur*. Nota vetus præfixa Epistolæ Gregorij Pap. ad Germanum Patr. Constantinopol. Editæ à Combefisio tom. 2. operum S. Maximi: τῷ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ ΚΠ. Γερμανῷ, καὶ τῇ σὺν αὐτῷ συνόδῳ ἀπαίτησις πρὸς τὴν τοιαύτην ὁμολογίαν τοῦ Πάπα, καὶ πρὸς τοὺς ὑπ' ἐκείνου σταλέντας Φρεμενουρίους, καὶ λοιποὺς, περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος. Anonymus de Dissidio Græcor. & Latin. ἀπέστειλαν τινὰς ὡς ἱκαθέτους τῶν λεγομένων Φρεμενουρίων. Occurrit præterea in Professione fidei Joannis Palæologi Imp. apud Allatium lib. 2. de utriusque Eccl. Consens. cap. 18. num. 6. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Φρεμενουραίους ἔστειλεν καὶ δύο καβαλλάριους
> Στὸν Πάπαν τὸν ἁγιώτατον ἐκεῖσε, καὶ τὴν Ῥώμην.

Φραδομινούρεοι, eâdem notione. Laudatur ab Allatio in Diss. de Georgiis pag. 340. Opusculum Georgij Corcyrensis Metropolitani, qui vixit sub Manuële Imp. cujus lemma ejusmodi est: ἀρχὴ ἐπισημειώσεων πρὸς ἅπερ ἠρώτησεν καταγκείμενος ἀσθενῶς ἐν τῇ ἁγίᾳ μονῇ τῶν Κασούλων παρὰ τῶν λεγομένων φραδομινουρίων, οἵ τινες παραδιδάσκουσι, &c.

ΜΕΝΣΑ'ΛΙΟΝ, *Mensale*, *Instratum mensæ*, Κάλυμμα τραπέζης, in Glossis Basilic.

Μεσάλιον, eâdem notione. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 17. τὸ σάβανον αὐτῷ ἀντὶ μεσαλίου τῷ σκάμνῳ ἐπέθετο.

Μινσάλιον, apud Joannem Episcop. Citri in Responsis pag. 330. ἡ προσηγορία δὲ αὐτὴ παράγεται ἀπὸ τοῦ μίνσου, τῶν καθ' Ἕλληνας μὲν τὸ κανοῦν δηλοῦντος, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν τὸ πεπρασμένον τοῖς ὀψοποιοῖς ἔδεσμα. κατὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὰ ἐν τῇ τραπέζαις ἐφαπλούμενα ὀθόνια Μινσάλια λέγονται, οἷα πρὸς κόσμον τῆς τραπέζης καὶ τῶν μίνσων τιθέμενα. Quasi verò *Mensale* à mensa non deduceretur. Codinus de Offic. cap. 7. num. 32. μετὰ τὸ ἐπαρθῆναι τὸ μινσάλιον, τοῦ Δομεστίκου κομίσαντος ἄρτον ἐν παναγιαρίῳ, ὁ Βασιλεὺς εὐθέως ἀνίσταται. Occurrit rursum num. 33.

Μισάλιον. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Τοῦ δείπνου ἦλθεν ὁ καιρὸς, καὶ στρώνασιν τὴν ταύλαν,
> Ἔθηκε τὸ μισάλιν τις, καὶ ἤρξατο τοῦ τρώγειν.

Vide Gloss. med. Lat. in *Mensale*.

ΜΕΝΣΟΥ'ΡΑ, Μεσοῦρα, *Mensura*, μέτρον, in Glossis Basilic.

ΜΕ'ΝΣΩΡΕΣ, *Mensores*, οἱ τὰ φοσσάτα μετροῦντες, οἱ νῦν Μενσουράτωρες, in Glossis Basilic. Vide in Μίνσωρ.

ΜΕ ὅλα τοῦτα, *Attamen*, Ἀλλ' ὅμως, ὅμως δέ.

ΜΕΝΤΖΟΛΟΥΝΕ'ΤΟΝ, *Semilunula*, ex Ital. *Mezza luna*. Propugnaculi species. Leonardus Phortius περὶ στρατηγ. lib. 1.

> Προμαχῶνας καβαλλέτα
> Πάσαι καὶ μεντζολουνέτα.

Ubi loquitur de acie in Lunulæ speciem explicata.

ΜΕ'ΟΝ Ἀθαμαντικὸν, πευκέδανον, in Lexico MS. Reg. 1843. *Meu Athamanticum*.

ΜΕΟΥ'ΔΑ, Syris, *Limonium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 598.

ΜΕ'ΠΕ, Iberorum Regis Dignitas ac titulus. Pachymeres lib. 3. cap. 21. ὁ καὶ (θυγάτριον νόθον τῆς γυναικὸς Δεσπότου Ἰωάννου) τῷ Μέπε Ἰβηρίας Δαβὶδ εἰς γάμον ἐδίδοτο. Adde Phranzem lib. 3. cap. 1. Vide Glossar. med. Lat. in *Mepe*.

ΜΕ'ΡΑ, pro ἡμέρα, *Dies*. Corona pretiosa: Καλὴ μέρα, *Bonus dies*, Καλὴ ἡμέρα. Historia Apollonij Tyrij:

> Μ' ὀλίγαις μέραις ἔσωσε μ' ὅλην συντροφία του.

Rursum:

> Κ' ἐκεῖ θωρῆς τὰ φαγητὰ, καὶ κούρτες πᾶσα μέρα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

> Σολίγες μέραις ἦταναι ὅλοι λαθερωμένοι.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Στὴν μίαν μέραν τοῦ λιβαδίου ἦτοναι δάσος μέγα.

Threnus de Capta à Turcis Constantinopoli. MS.

> Μέρα καὶ νύκτα με σπουδὴν στὰ ἔθνα διαναπάτε.

Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ποῦ δὲν θέλει νὰ ζυμώσῃ, πέντε μέραις κοσκινίζει.

Μερόνυκτον, *Diei & noctis spatium*, ἡμερονύκτιον. Stephanus Sachleces in Monitis MS.

> Καὶ μερονύκτην κάθεται νάπες ὅτι ἔτε δερμένος.

Occurrit apud Agapium in Geoponico c. 141.

Τετράμερον, *Quatriduum*, pro τετραήμερον.

Τετραμήριον, *Mora quatridui navis in portu pro qua tributum exactum*. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: οἱ δὲ ἔχοντες τὰ καράβια διαμένωσιν ἀνενόχλητοι χάριν τῶν τοιούτων πραγματειῶν αὐτῶν, μήτε τετραμηρίου, ἢ ἄλλην ἀπαίτησίν τινα, &c.

Ὁλημεριάζειν, *Totum diem transigere*.

ΜΕΡΑ'ΔΙΟΣ, *Particularis*, *Separatus*. Theodosius Zygomalas MS. de Monte Atho: ἀνὰ τοῖς ἐκεῖ κελλείοις λεγομένοις, οἰκήμασι μεραδίοις, ἔχουσι κήπους καὶ ἀμπελῶνας, &c. Infrà: ἦσαν μοναστήρια καὶ ἀσκητήρια καὶ κελλεῖα μεράδια τὸ πάλαι πολλά.

ΜΕΡΑ'ΡΧΑΙ. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 3. ὁ δὲ Μεράρχης ἐστὶν ὁ τῶν μέρους ἀρχὴν ἐμπεπιστευμένος. Leo in Tacticis cap. 3. §. 43. Μεράρχαι, οἱ λεγόμενοί ποτε καὶ Στρατηλάται, νῦν δὲ τῇ συνηθείᾳ καλούμενοι τουρμάρχαι. Idem cap. 4. §. 6. πρώτη κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Μεράρχαι, εἶτα Δρουγγάριοι, εἶτα Κόμητες, ἤγουν οἱ τῶν λεγομένων βάνδων ἄρχοντες. Et §. 8. νῦν δὲ ὑποστράτηγος οὐ γνωρίζεται, εἰ μὴ ὁ καλούμενος ὁ Μεράρχης, ἤτοι ὁ τῶν μέρους τῆς ἀρχῆς ἐμπεπιστευμένος. §. 65. Μεράρχης ἤτοι στρατηλάτης, ὃν τουρμάρχην καλοῦμεν. In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. Μεριδαρχία, ἡ δεκαρχία exponitur. Lexicon aliud ex Cod. Colberteo: μεριαρχία, μερίδια κατὰ δεκαδαρχίαν.

ΜΕΡΓΙ'ΝΗ, *Saponaria*, *Clymenum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 595.

ΜΕΡΔΗΚΟΥ'ΣΗ, σάμψυχον, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. *Sampsychum.*

ΜΕΡΔΙΚΟ'Ν, *Pars*, Μέρος. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Μὴν βλέπεις τὸ πρωτώτερον τὸ μερδικὸν ἐκείνου.

Μερδικάρης, *Particeps*, *Consors*, Κοινωνὸς, Μέτοχος, Σύγκληρος.

ΜΕΡΕ'Α, Μερία, Μεργία, *Pars*, Μέρος. Glossæ Græcobarb. Ἀβελκῆον, δύσκωφον, ὅπου ἀγρακᾷ ἀπὸ τὴν μίαν μερέαν· ὅπου ἀκούει ἀπὸ ἑνὸς μέρους. Diploma Andronici pro Monembasiotis: ἡ διὰ προσφαγίων, πασῶν, ἤτοι μερίων.

Μερία, Μέρι, *Latus*, *Coxa*, *Coxendix*, πλευρὰ, Μηρὸς, Μηρίον. Index ad Nicetam: Μερία, Σφυρά. Anonymus de Locis Hierosol. num. 12. ἔχει καὶ αὐλὴν μίαν, καὶ εἰς τὴν μίαν μερίαν τῆς αὐλῆς κατὰ ἀνατολὰς, εἶναι ἡ τετράπορτος πύλη, &c. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ εἰς τὴν ἀντίπερα μερίαν ἐκάτζαν οἱ μαυλίστρες.

Μερισία, *Partitio*, in Nov. 9. Constantini Porphyrog. περὶ συνηθειῶν.

Μεργία. Glossæ Græcobarb. Ἐπορεύθη εἰς τὰ ἄλλα μέρη, ἐπῆγεν εἰς τὰς ἄλλαις μεργίαις.

ΜΕΡΕΝΔΙ'ΖΕΙΝ, *Meridiari.* Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Philippico: ἐκτυφλῶτησαν αὐτὸν ἐν τῷ παλατίῳ μερενδίζοντα, ἤγουν μεσημβρίζοντα.

ΜΕΡΕ'ΝΔΟΥΣ, in Glossis Nomicis MSS. Vaticanis, Ἀεριστὴς, Δειλινίζων. *Qui merendam sumit.*

ΜΕΡΕ'ΤΙΟΝ, *Hæreditas*, *Hæredium.* Diploma Hieremiæ Patr. Constantinopol. quod mecum communicavit Vir Cl. Obrechtus Argentinensis: δύο ἀδελφῶν ὄντων, Γεωργίου τε καὶ Βλεμᾶ, καὶ τοῦ Γεωργίου τελευτήσαντος ἐπὶ μόναις θυγατέρας κληρονόμοις, νῦν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Βλεμᾶς ἐξωτερικῇ ὁδῷ θέλει λαβεῖν μερέτιον ἐκ τοῦ τοῦ θανόντος ἀδελφοῦ πτελυσίας διὰ τὸ μὴ ἔχειν παιδὶ ἄρρεν, διὸ γραφόμενον, τῷ μὲν νόμῳ τῶν Ἀγαρηνῶν, ἴσως τοῦτο τοῖς Ἀγαρηνοῖς, ἔξεστι τῷ δὲ τῶν Χριστιανῶν νόμῳ, τοῖς Χριστιανοῖς γίνεσθαι οὐκ ἐφεῖται, &c.

ΜΕΡΙ'Σ, *Sacra hostia quæ communicantibus distribuitur, ex majori scilicet hostia decisa.* Liturgia Jacobi: ἁγία μερὶς τοῦ Χριστοῦ πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Liturgia Sancti Basilij pag. 173. apud Goarum: ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου. Liturgia Chrysostomi apud eundem ad Euchologium pag. 98. καὶ λαβὼν μίαν τῶν μερίδων μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, κατέχει ταύτην τοῖς κάτωθεν δυσὶ δακτύλοις, λέγων καὶ ταῦτα, Τὸ τίμιον καὶ παναγίον σῶμα κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταλαμβάνω. Alia Liturgia, pag. 100. λαμβάνει ἐκ τοῦ ἁγίου σώματος μερίδας, καὶ βάλλει εἰς τὰ ἅγια ποτήρια, καὶ λέγει, Εἰς πλήρωμα πνεύματος ἁγίου. Adde pag. 179. Euchologium in Ordinatione Presbyteri pag. 295. λαμβάνων ὁ ἀρχιερεὺς ἐκ τοῦ δίσκου μερίδα τῶν θείων ἄρτων, δίδωσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ χειροτονουμένου. Quærunt Latini à Græcis in Concilio Florentino pag. 524. Edit. Labb. διά τι διαλαμβάνουσι τὰς μερίδας ἐν τῇ προσκομιδῇ, καὶ ἐνοῦσι τῷ θείῳ καὶ δεσποτικῷ ἄρτῳ. S. Basilius Epist. 289. καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπιδίδωσι τὴν μερίδα, καὶ κατέχει αὐτὴν ὁ ὑποδεχόμενος μετ' ἐξουσίας ἁπάσης, καὶ οὕτω προσάγει τῷ στόματι τῇ ἰδίᾳ χειρί. Evagrius lib. 4. cap. 36. ἔθος παλαιὸν βούλεται ἀνὰ τὴν Βασιλεύουσαν, ὅτ' ἂν πολύ τι χρῆμα τῶν ἁγίων μερίδων τοῦ ἀχράντου σώματος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐναπομείνοι, παῖδας ἀφθόρους μεταπέμπεσθαι γινέσθαι παρὰ τοῖς χαμαιδιδασκάλοις φοιτώντων, καὶ ταῦτα κατεσθίειν. Adde Nicephor. Callist. lib. 17. cap. 25. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. εἶτα καλυμμάτιον ἐξαπλώσας, ἐν αὐτῷ προθήσεις τὰς ἁγίας μερίδας. Demetrius Chomatenus in Responsis ad Constant. Cabasilam: ἐν οἷς (ναοῖς Λατίνων) ἡμέτεροι εἰσερχόμενοι, ἔκ τε τῆς ἱερατικῆς μερίδος καὶ τῆς λαϊκῆς, προσευχάς τε ποιοῦνται πρὸς Θεὸν, καὶ τοῖς ἐν αὐτοῖς τιμωμένοις ἁγίοις τὴν σχετικὴν προσκύνησιν καὶ τιμὴν ἀπονέμουσι. Vita MS. S. Theoctistæ: ἐν σκεύει λαβεῖν μοι καθαρῷ μίαν τῶν ἀχράντων τῶν μερίδων τοῦ σώματος Χριστοῦ. Vide Joan. Moschum in Limon. cap. 29. 30. 79. Codinum de Offic. Palat. cap. 17. num. 43. & Petrum Arcudium lib. 3. de Concord. c. 8. 9. 10. præterea XI. Tabellam ex iis quæ hîc delineantur.

Μερὶς, vox JC. Glossæ Basilic. Φαλκίδιος λέγεται παρὰ τῶν νόμων, ὅταν ἐκ κοινοῦ τινὸς πράγματος, εἰς ὃ μετέχουσι πολλοί τι τούτων ἕκαστος τῶν μετεχόντων εἰς αὐτὸ δίδοται· ὃν συνήθειαν οἱ κοινοὶ ἔχουσι μερίδα καλεῖν.

ΜΕΡΙΣΣΕΙΜΟ'ΡΙΟΝ, Gallis, *Melissophyllum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 524.

ΜΕ'ΡΙΣΙΣ φαμιλίας, *Familia Erciscunda.* In Basilic. lib. 42. tit. 3.

ΜΕΡΙΤΙΚΑ', *Portiones.* Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 1. c. 24. μηδὲ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῶν ἰδίων παραμυθιῶν, ἢ τῶν ἄλλων μεριτικῶν ἀποστερεῖσθαι.

ΜΕΡΚΕΔΙ'ΝΟΣ. Glossæ Basilic. Μερκεδῖνος ἡ ἐμβόλιμος ἡμέρα. Scaliger in Canonibus Isagogic. pag. 270. 2. Edit. *Mercedinus non vocatur mensis intercalaris, sed posterior mensis* XXVIII. *dierum, qui profectò est Februarius ordinarius.* Plutarchus in Numa: ἐπήγαγε παρ' ἐνιαυτὸν ἐπὶ τῷ Φεβρουαρίῳ μηνὶ τὸν ἐμβόλιμον, ὑπὸ Ῥωμαίων Μερκεδῖνον καλούμενον, εἴκοσι καὶ δύο (leg. ὀκτὼ) ἡμερῶν ὄντα. In Julio Cæsare appellat Μερκεδόνιον. Suidas loci nomen facit: Μερκεδῖνος, τόπος τις.

ΜΕΡΚΙ'ΟΝ, *Mercatum, Forum.* Ex Gall. *Marchè*, vel potiùs *Commercium*, Κομμέρκιον. Diploma Andronici Junior. Imp. apud Phranzem lib. 3. c. 24. ἰσάζονται μὲν οἱ δηλωθέντες Μονεμβασιῶται ἐν τῷ μερκίῳ τῆς θεοφυλάκτου Κπόλεως, καὶ ἕνα δίδωσιν ὅσον ἀνωτέρω διορίζεται ἡ βασιλεία μου.

ΜΕΡΚΟΥΡΙ'ΑΛΛΑ, *Mercurialis*, Herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 156. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Παρθενόδη, ἡ μερκουρίλλα, καὶ ὁ λινοζώστης.

ΜΕ'ΡΜΙΓΚΑΣ, Μέρμηγκας, Μερμήγκι, *Formica*, Μύρμηξ. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὅταν ὀργισθῇ ὁ Θεὸς τὴν μέρμιγγα τοῦ δίνει φτερὰ, καὶ πετᾷ.

Μερμηγγιὰ, Hier. Germano, *Porro che nasce nelle mani, certi coccetti.*

ΜΕΡΟΔΙ'ΕΣ, *Boni odores*, in Turco-Græcia Crusij.

ΜΕ'ΡΟΜΑΝ, *Mansuetudo*, Ἡμερότης. Glossæ Græcobarb. Ἀτίθασσον, Ἀνήμερον, Ἄγριον, ὅπου δὲν ἔχει ἡμερότητα, ἢ μέρομαν.

ΜΕΡΟΝΥ'ΚΤΙΟΝ. Vide in Μέρα.

ΜΕ'ΡΟΣ, Μέρη, *Factiones Circi.* τὸ Βενετὸν μέρος, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 5. pag. 224. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν πρασίνων, &c. Infrà: ὑπέκλεψέ τινας τῶν τοῦ Βενέτου μέρους ῥογεύσας χρήματα. Mox: τινὲς δὲ τῶν ἐκ Πρασίνου μέρους, &c. Rursum an. 10. ejusdem Justiniani: κελεύσας τῷ Ἐπάρχῳ τῆς πόλεως τιμωρήσασθαι τοὺς ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους τοὺς συναινέσαντας τοῖς Πρασίνοις, καὶ τοῖς λοιποῖς μέρεσι καθ' αὐτοῦ. An. 1. Phocæ: ὁ διοικητὴς τοῦ Πρασίνου μέρους Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Κροῦκις. An. 3. Heraclij: καὶ εὐφημίσθη ὑπὸ τῶν μερῶν. Adde idem Chronicon pag. 264. ubi de nominibus quatuor factionum. Δημοτικὰ μέρη, apud Codinum in Orig. Constantinopol. num. 41. Vide Procopium lib. 1. de Bello Persico cap. 24. Theophanem an. 14. Anastasij, an. 2. Justini Thracis, an. 5. 28. Justiniani, &c. Cedrenum pag. 147. 375. 393. &c.

Μέρη, *Partes*, *Actor & Reus*, in Basilic.

ΜΕΡΟ'ΣΤΡΑΤΟΝ. Vide in Στράτα.

ΜΕΡΟΥΌΠΥΟΣ, *Serpillum*, Ægyptiis: apud Interpolat. Dioscor. c. 451.

ΜΕΡΣΑΟΥΣΆΝ, ἡ κλημάχη, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΡΣΕΏ, Ægyptiis, *Ambrosia*, apud Interpol. Dioscor. cap. 535.

ΜΕΡΣΙΚΟΥΣΊΝ, τὸ σάμψυχον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΡΣΙΝΙΆ, *Tamarix*, Μυρίκη.

ΜΕΡΣΊΝΙΟΝ, *Funis*. Glossæ Græcobarb. αὐτὴ μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασε, ἤτοι, τοῦτον τὸ μερσίνιν δὲν ἐπερίλαβον.

ΜΕΡΤΕΡΎΞ, *Centunculum*, Γναφάλιον, apud Interpol. Dioscor. c. 538.

ΜΕΡΤΖΙΆΝ. Vide in Μπέλτ.

ΜΈΡΤΗ, Μερτία, *Myrtus*. Corona pretiosa: Μερτία, *Myrtus*, Μυρσίνη. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ μέσα σόλα τὰ δένδρα ὁπῶσασιν εἰς πλῆθος
Ἀπ' ἄλλο τίποτες πολλαῖς μέρταις ἦσαν μεστάνθος.

Μερσινόκοκκον, *Myrti fructus*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 45. ἢ κάμε σάκτην τὰ μερσινόκοκκα, ἤγουν τὸ μυρτίας τὸ καρπὸν, &c. Vide Σαννίζ.

ΜΕΡΤΙΚΌΝ, pro μέρος, seu μερτικὸν, *Pars*. Glossæ Græcobarb. τὴν γῆν ὁποῦ δὲν εἶναι ἴση, παροῦ μερτικὸν ψηλὴ, καὶ μερτικὸν καμηλή. Chronicon Veneto Byzant. an. 1514. ἐχάλασαν πλεῖστα ὀσπήτια ἀπὸ τε κάστρον τὸ ἄνω, καὶ μερτικὸν ἀπὲ τὸ κάτω. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ὡς ἔσαν εἰς τὰ μερτικὰ, ὅλοι σωντὴν ῥάσιν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μερτικὸ φοβάτονας, κ' εἶχε ζηλία μεγάλη.

Idem lib. 7.

Ὁ καθεεὶς με μερτικὸν ἀπὲ τὴν συντροφίαν.

Occurrit præterea in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 53. 104. in Epist. Bessarionis ad Pædagog. filior. Thomæ Palæologi p. 310. &c.

Μαρτικὸν, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. τὴν γῆν ὁποῦ δὲν εἶναι ἴση, παροῦ μαρτικὸν ψηλὴ, καὶ μαρτικὸν χαμαλή.

Μερτικάρης, *Particeps*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 128. τὸ κάνις ἄνθρωπος ὅπου εἶναι μερτικάρις τε ἀγκαλέματος, *Qui particeps est criminis*. Vide suprà Μερδικόν.

ΜΈΣΑ, *Mensa*. Eudemus in Lexico MS. Μέσα, ἡ τράπεζα.

Μεσάλη, *Mensale*, *Mappa*, τραπεζομάνδηλον, in Corona pretiosa. Μεσάλι, *Mantile*, in Turco-Græcia Crusij.

ΜΈΣΑ, *Intus*, Ἔσω, in Corona pretiosa. Anonymus de Locis Hierosolym. num. 7. καὶ ἄντικρυς τοῦ τάφου, μέσα εἰς τὸ σπήλαιον, εἶναι ὁ τάφος τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαγδαληνῆς ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου. Et num. 9. αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη μέσα εἶναι καθίσματα ζ΄. Ibidem: εἶναι μέσα εἰς τὸ δρόμον, &c. Ita pag. 97. 98. 100. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Σὰν λέγουσιν τὸ πόδι μας εἶναι εἰς τὸ τάφον μέσα.

Georgius Contares in Hist. Athenar. lib. 2. βλέποντας οἱ Μεγαρεῖς ἀπὸ μακρόθεν τὰ καράβια τως ἔχοντας μέσα καὶ γυναῖκες, &c.

Μέσα εἰς τοῦτο, *Interim*, *Intereadum*, ἐν τούτῳ, μεταξὺ τούτων, τέως, ἐν τῷ μεταξύ.

ΜΕΣΆΓΚΟΝΟΝ, *Liciatorium*. Lexicon Stephani: Ἀντίον, τὸ κανόνιον τοῦ ἱστοῦ βαλλόμενον, ὅπερ καὶ μεσάγκονον λέγεται. Lexicon MS. Colberteum: Μέσακλον, Ἀντίον ὑφαινόντων.

ΜΕΣΆΖΟΝΤΕΣ, dicti qui in Aula Imperatoris primas obtinent, *Rerum ministri*, apud Manilium, quibus scilicet velut sequestris Principes res suas peragunt. Anna Comn. lib. 14. pag. 436. ὁπηνίκα δὲ τις ἀνακόψαι τῶν μεσαζόντων τούτους ἐπεχείρει, &c. Nicetas in Manuële lib. 1. n. 3. μελεδωνὸν δὲ μεσεύοντα, καὶ τῶν οἰκείων ἀποδρησήρα διαταγμάτων τὸν Ἁγιοθεοδωρίτην τίθησιν Ἰωάννην, καὶ ἣν ὁ μὲν τῷ προσώπῳ τοῦ Βασιλέως ἀεὶ ἐπιτανόμενος, καὶ τὰ τούτου ἐνδαλματα, ὅσα καὶ ἐμφάσεις, ἐκ κρείττους μοίρας ἐκδεχόμενος. Ubi Cod. Barbarogr. Μεσάζοντα τῶν οἰκείων ὑποθέσεων. Pachymeres lib. 5. cap. 6. πέμπεται γὰρ πρέσβυς ἐκεῖθεν, ὁ καὶ μεσάζων ἐκείνων, Γεώργιος ὄνομα. Anonymus Astronomus MS. Colberteus: καλὸν ἀπελθεῖν εἰς Βασιλεῖς, καὶ ποιῆσαι ζήτησιν ἀπὸ τῶν μεσαζόντων, &c. Ducas cap. 35. initio: ἐν τῇ ΚΠ. ἐλθὼν, καὶ σημάνας τοῖς Μεσάζουσι τῷ βασιλεῖ τὴν τέχνην αὐτοῦ. Idem Ducas Hist. cap. 22. καὶ ὁ τούτου πατὴρ νοσηλευθεὶς προσκαλεῖται τὸν πρῶτον τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὃν καὶ Βεζύρην καὶ Πάσαν κατὰ τὴν αὐτῶν καλοῦσι φωνὴν, ὃν οἱ Ῥωμαῖοι Πατρίκιον καὶ Μεσάζοντα λέγουσι. Ita Turcicos Viziros μεσάζοντας deinceps passim vocat pag. 63. 101. 102. 127. 132. 148. 157. 168. Vide Cantacuzen. lib. 3. cap. 15. lib. 4. cap. 6. pag. 397. 895. Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 16. & quæ adnotamus ad Alexiadem pag. 410.

Μέγας Μεσάζων, apud Impp. Trapezuntinos. Dorotheus Monembasiensis in Synopsi Histor. τὸ μέγα Μεσάζοντα Ἀλλαμένειον.

Μεσαστίκιον, *Munus*, *Officium*, *Functio* τοῦ μεσάζοντος, Μεσασμὸς, apud Scylitzem in Isaacio Comneno pag. 809. Codinus de Offic. cap. 5. num 18. ubi ait Magnum Logothetam διατάττειν τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποστελλόμενα προστάγματα, καὶ χρυσόβουλα πρός τε Ῥῆγας, Σουλτάνους, καὶ Τοπάρχας, addit Codex Regius: τὸ δὲ μεσαστικὸν (al. μεσαστικεῖν) ἐνεργεῖν, ᾧ ἂν ἐπιτάξῃ ὁ Βασιλεύς. Quod quidem lucem accipit ex laudato Nicetæ loco, ubi satis innuitur Hagiotheodoritam factum fuisse Μεσάζοντα, & Λογοθέτην, eóque nomine *Constitutiones Imperatorias dictasse*. Perperam enim Vvolphius & Goarus, *Constitutionum suarum Sequestrum & Ministrum* verterunt. Nam Logothetæ adjuncta erat Μεσάζοντος functio, ut qui continuò Regi adesset, ejúsque mandata exciperet & dictaret.

ΜΕΣΑΊΩΣ, *Mediocriter*.

ΜΈΣΑΚΛΟΝ. Vide Μεσάγκονον.

ΜΈΣΑΡΝΟΝ, *Dimidium agni*, Tributi genus. Novella Isaacij Comneni: ἀπὸ δὲ τοῦ ἔχοντος εἴκοσι καπνοὺς, τὸ δίμοιρον τοῦ νομίσματος, καὶ ἀντὶ τῶν δύο ἀργυρῶν, μέσαρνον ἓν, κριθῆς μόδια τέσσαρα.

ΜΕΣΑΤΏΡΙΟΝ. Vide Μιλατώριον.

ΜΈΣΑΥΛΟΣ, Mœridi Atticistæ MS. ἡ μέση τοῦ ἀνδρωνίτιδος, καὶ τῆς γυναικωνίτιδος ὁδός. Lexicon MS. Adespoton: Μέσαυλον, κυρίως μὲν ἡ μέση θύρα· κεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ μεσαυλίου. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 1. ἐν τῷ μεσαύλῳ τοῦ δυτικοῦ τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς ἁγίας ἐνδόξου Θεοτόκου, &c. Vide Theophanem an. 37. Justiniani, an. 14. Mauricij, Cedrenum an. 1. & 37. ejusdem Justiniani, an. 14. Mauricij, Auctorem Etymologici, Eustathium Il. ω. p. 1347. & suprà in Αὐλή.

ΜΕΣΕΜΒΌΛΗΜΑ, *Parenthesis*. Scholiastes Ineditus in Æschyli Prometheum vinctum: Σημειῶσαι ὅτι διαφέρει τὸ καθ' ὑπέρθεσιν ὑπέρβατον τοῦ κατὰ παρένθεσιν. ὅτι τὰ μὲν καθ' ὑπέρθεσιν κατ' αὐτὸ τὸ ἄρθρον ἐστὶν, ἢ τὴν πρόθεσιν, ὡς, ἐνταῦθα· τὸ δὲ γε κατὰ παρένθεσιν, ὅπερ καὶ Μεσεμβόλημα λέγεται, τὸ διὰ μέσον λεγόμενον.

ΜΕΣΕΓΓΥΗΤΉΣ, *Sequester*, παρ' ᾧ πολλοὶ ἐπίδικον παρατίθενται πρᾶγμα ἐπὶ δήλῳ ὅρῳ. In Glossis Basilic. Glossæ Gr. Lat. Μεσέγγυος, *Sequester*. Vide Cujacium ad Nov. 90.

ΜΈΣΕΟΣ, *Medius*, *Mediocris magnitudinis*. Corona pretiosa: Μέσεον, *Medioeris*, Μεσαῖος. Joan. Cananus

Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ μηχανικὰς σκάλας με τρόχες μικροὺς καὶ μεγάλας σκεπασὰς, καὶ μεσίας ὑπὲρ ἀριθμὸν διετράξατο.

ΜΕΣΕ΄ΝΑ, Μετὰ σένα, *Tecum*, Μετὰ σοῦ. Historia Apollonij Tyrij:

Λέγετης γιαξεφάτον σὴν, μεσένα θένα θέσω.

Alibi:

Στέκει νὰ τὸ παρακαλεῖ ἀφέντη μου μεσένα.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ημᾶς νὰ πολεμίζωμεν μεσένα δὲν πρέπει.

ΜΕ΄ΣΗ, nudè, *Media* platæa Constantinopoli sic dicta, ut pluribus probamus in Constantinopoli Christiana lib. 1. Μέση λεώφορος, apud Theophan. an.10. Rhinotmeti. Leo Grammaticus pag. 462. de Barda Cæsare: ἐπὶ ἅρματος ἐποχηθεὶς ἔδωκεν ὑπατείαν τῇ μέσῃ. Vide eundem pag.497.498.& Theophan. an.8. Mauricij.

Μέση, *Media pars Templi*, apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij pag.2.8. & in Euchologio pag. 67. Anonymus de Templo S.Sophiæ pag.246. καὶ ὁ τόπος τοῦ ἄμβωνος, καὶ ἡ μέσης τοῦ ναοῦ, ὑπῆρχε οἶκος Ἀντιόχου εὐνούχου. Legendum ἡ μέση, scilicet media pars Templi, quam ὀμφαλὸν vocabant.

Μέση, *Forum*, quia plerumque fora in media sunt Civitate. Glossæ Græcobarb. Ἀγορὰ, ἡ Μέση. Rursum: εἰς τὴν μέσην, ἡ ἀγορὰν, ἡ φόρον. Theophanes an.7. Phocæ: καὶ μετὰ τοῦτο σύραντες αὐτὸν ἐπὶ τὴν μέσην, ἐφόνευσαν, καὶ πολλοὺς κλητόρων. Vide eundem an.27. Copronymi, & an.5. Leonis Chazari.

Μέση, *Mediana*, *Septimana media jejuniorum*. Concilium Calchedonense art.11. τῇ μέσῃ ἑβδομάδι καταλαγκασάν με. Joannes Chrysostomus Homil. in adorat. Sanctæ Crucis; ἥκει ἡμῖν ἐνιαύσιος ἡμέρα ἡ πανσέβαστος καὶ φωσφόρος τῶν ἁγίων νηστειῶν ἡ μέση ἑβδομὰς, &c. Ita μέση ἑβδομὰς τῶν νησίμων ἡμερῶν, apud Anonymum Homil. in Domin. tertiam Jejunior, & Theophanem an.5. Leonis Chazari. Vide Gloss.med. Lat. in *Mediana*.

Μέση, vox Liturgica, de qua in V. στάσις.

Μεσημάδιος, *Medius*.

ΜΕΣΙΑΚΟ΄Σ, Μεσιακὸς, *Medius*, Μέσος. Μεσιακὰ, *Competenter*, Μετρίως.

ΜΕΣΙΚΑ΄ΛΗ, Herbæ genus. Orneosophium p.201. σκελίδας τρεῖς σκορόδου ἑψητὸν μετὰ σπέρματος βολάνης, τῆς λεγομένης Μεσικάλης.

ΜΕΣΙ΄ΚΩΛΟΝ, perperam editum in Chronico Alexandrino, pro μεσίαυλον, ubi de illic Cisterna.

ΜΕΣΙΜΕΡΙ΄, *Meridies*, μεσημβρία in Lexico Cyrilli. Vide Μέρα.

Μεσημερίζειν, Μεσημβρίζειν, *Meridiari*, *Meridianum somnum captare*. Glossæ Græcobarb. Ἀμολγάζει, Μεσημβρίζει, Μεσημερίζει. Theophanes anno 2.Philippici: καὶ εἰσδραμὼν εἰς τὸ παλάτιον, εὗρεν Φιλιππικὸν μεσημβρίζοντα, &c. Ubi Nicephorus Constantinopol. εἰς ὕπνον κατὰ τὸν μεσημβρινὸν τῆς ἡμέρας καιρὸν ἐτράπετο. Occurrit præterea in Vita MS. S.Theodori Syceotæ fol.96. Cod.Colbertæi 206.

ΜΕΣΙ΄ΤΗΣ, *Intercessor* Episcopus, Glossæ Gr. Lat. Μεσίτης, *Sequester*, *Arbitrator*, *Mediator*. Codex Canon. Ecclesiæ Africanæ cap.74. ὁμοίως ὡρίσθη, ὥστε μηδενὶ ἐξεῖναι μεσίτη τὴν καθέδραν κατέχειν, ἣ τινι μεσίτης δέδοται, διὰ οἱασδήποτε τῶν λαῶν σπουδὰς, ἢ διχοστασίας, ἀλλὰ σπουδάζειν ἐντὸς ἐνιαυτοῦ τοῖς αὐτοῖς προνοῆσαι ἐπίσκοπον. Vide Gloss. med. Latin. in *Intercessor*.

Μεσῖται, iidem qui Μεσάζοντες, de qua voce suprà egimus, apud Georgium Acropolitam in Chron. cap.40. Pachymerem lib.4. cap.3. lib.6.cap.26.lib.9. cap.9. Cantacuzenum lib.1. cap.11. in Historia MS. Belisarij non semel, &c.

Μεσιτεύειν, *Intercedere*. Glossæ Gr. Lat. Μεσιτεύω, *Sequestro*, *Intervenio*. Phavorinus: πρεσβεύω, τὸ ἀποκρισιάρειος πέμπομαι, καὶ τὸ μεσιτεύω. Constantinus de Adm. Imp. cap.50. ὁ δὲ αὐτὸς Κτένας τὸν Πατρίκιον Σαμωνᾶν ἐδυσώπησε τῷ τότε καιρῷ παρακοιμώμενον αὐτοῦ ὄντος μεσιτεῦσαι αὐτῷ εἰς βασιλέα τοῦ γενέσθαι πρωτοσπαθάριος καὶ φορεῖν ἐπικύτζωλον. Leo Grammaticus in Basilio pag. 473. φώτιος δὲ τοῦτον μεσιτεύει καὶ συνοψίζει. Adde pag. 479. Pachymeres lib.9. cap.8. πλεονέκτημα γοῦν ἡμῖν ἐγένετο τοὺς παρόντας χρόνους, μισθοῦ τοῖς μεσιτεύουσι καὶ λημμάτων τὰ πολλὰ πράττεσθαι. Μεσιτεύοντες, *Arbitri*, in Basilicis lib.7. tit.2.

Μεσιτεία, *Intercessio*, apud eundem Pachymerem lib.8. cap.32. βασιλεὺς δὲ τὸ πᾶν τῶν κοινῶν μεσιτείας ἐπὶ μόνῳ ἐτίθει τῷ Μυστικῷ. Lib.11. cap.1. οἱ δὲ τῆς μεσιτείας πρὸς βασιλέα χάριν ποτνιώμενοι, σφακέλλους γραμμάτων ἐδίδουν.

ΜΕΣΙΤΙΚΟ΄Ν. Diploma Andronici Junioris pro Monembasiotis, apud Phranzem lib.3. cap.24. καταλακόμενοι, εἰς ἀπαιτήσεις καμπανιστικοῦ, μεσιτικοῦ, ζυγαστικοῦ, μετριαστικοῦ, &c. Ubi Meursius μεσιτικὸν æs quod pro loco in foro quod μέσην vocabant, mercibus exponendis ac vendendis solvebatur, exponit, sed cùm jungatur hæc vox tributis quæ ponderibus & mensuris exiguntur, ferè legendum censuerim μετητικὸν, nam μετὴ, species est mensuræ: vel certè μετριαστικόν. Vide Μετριαστικόν.

ΜΕΣΙΩ΄ΔΙΟΝ. Vide in Ωδή.

ΜΕΣΟ΄ΓΙΑΛΟΣ. Vide in Γιαλός.

ΜΕΣΟΚΑΙΡΙ΄ΤΗΣ, Μεσοκερίτης. Vide in Κηρα.

ΜΕΣΟΚΑ΄ΤΕΡΓΟΝ. Vide in Κάτεργον.

ΜΕΣΟΚΗ΄ΠΙΟΝ, *Hortus in medio ædium*. Continuator Theophanis lib.3. num.43. ἔνθα καὶ ἡ Νέα ἔκτισαι ἐκκλησία, καὶ αἱ δύο φιάλαι εἰσὶν, καὶ τὸ μεσοκήπιον. Apud Scylitzem pag. 521. μεσοκήπιον τοῦ Λαυσιακοῦ occurrit. Constantinus Porph. in Basilio n. 85. Edit. Combef. παράδεισον ἐξειργάσατο κατὰ ἀνατολὰς, — ὃν ἀπὸ τῆς θέσεως μεσοκήπιον ὀνομάζειν εἰώθαμεν. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Εἶχεν τῆς κόρης ὁ κοιτὼν παρέξω μεσοκήπιν,
Τοῦ παραδείσου ἀπόκοπτα, τῆς ἡδονῆς καλένα,
Ἐὰν εἴ τι δένδρον ἤθελες, ἦτον φυτὸν ὡραῖον,
Εἴ τι καλὸν καὶ ἐρωτικὸν εἶδος τὸ νὰ μυρίζῃ,
Νὰ εὕρες εἰς τὸ παράξενον ἐκεῖνο μεσοκήπιν.

ΜΕΣΟΜΗ΄ΝΙΟΝ, *Idus*, in Gloss. Lat. Gr.

ΜΕΣΟ΄ΜΦΑΛΟΣ, sic appellabant Constantinopolitani Collem medium Urbis, ex septem quos includebat; undè ἑπτάλοφος appellata. Codinus in Orig. Constantinopolit. num.83. τὸ καλούμενον Μεσόλοφον, μέσον ἐστὶ τῶν ἑπτὰ λόφων, ἤγουν ἡ μία μοῖρα τῆς πόλεως ἔχει τρεῖς λόφους, καὶ ἡ ἑτέρα τρεῖς, καὶ τοῦτο ἐστὶν μέσον, ὃ καλοῦσιν οἱ ἰδιῶται Μεσόμφαλον. Ejusmodi fuit *Umbilicus Romæ*. Habuit etiam Nicæa suum Mesomphalum. Gregorius Presbyter Cæsariensis in Orat.in Nicænos Patres: συνέβη κατὰ τὸ λεγόμενον μεσόμφαλον τῆς ἀνατολικῆς εἰσόδου, &c.

ΜΕ΄ΣΟΝ, *Inter*. Astrampsychus in Theoria Astrorum MS. αἱ πράξεις τῶν γυναικῶν κακαὶ μάχαι μέσον τῶν ἀνδρογυναίων, καὶ ψεύδη. Mox: ἔχθρα καὶ ψεύδος μέσον τῶν γραμματικῶν. Balsamon.ad Nomocan. Photij tit. 13. c.2. p.143. 1. Edit. συστάντα γάμον μέσον — τοῦ Καντακουζηνοῦ κυρίου Ἰωάννου, καὶ τῆς κυρίας Εἰρήνης, &c.

ΜΕΣΟ΄ΝΑΟΣ τῆς ἐκκλησίας, apud Balsamonem ad Synod. Trull. Can.62. & 76. Vide Ὀμφαλός.

ΜΕΣΟΝΗ΄ΣΤΙΜΟΣ, Hebdomas quarta Quadragesimæ, quæ Latinis *Mediana* dicitur, μέση ἑβδομὰς

ϛομάς τ̃ νηϛειῶν, Cedreno in Leone Copronymi filio, & Auctori de Inventione Capitis S. Joan. Bapt. Μέσῃ νηϛεία, in Typico S. Sabæ, & aliis: μεσότης τ̃ τεσσαρακονθημέρȣ νηϛείας, in Novella Manuëlis Comneni de Feriis. Liturgia Præsanctificatorum: ταῦτα μόνα λέγονται καὶ μέχρι καὶ τ̃ τρίτης κ̀ τετάρτης ἑβδομάδος· ἀπὸ δὲ τ̃ τετάρτης τ̃ μεσονηϛίμȣ, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ, Ἵνα κ̀ αὐτοὶ λέγονται καὶ ταῦτα τὰ διακονικά. Prostant SS. Patrum Græcorum complures Homiliæ εἰς τὴν προσκύνησιν τ̃ θείȣ καὶ ζωοποιȣ̃ ϛαυρȣ̃ ἐν τῇ μεσονηϛίμῳ, Theophylacti Bulgariæ Archiepiscopi, Chrysostomi, Germani & Philothei Patriarcharum Constantinopol. Theodori Studitæ & aliorum, quas exscripsit Gretzerus in lib. de Cruce: nam per hanc totam hebdomadem Crux omnibus Christi fidelibus publicè à Sacerdote proponitur adoranda, ut in V. ϛαυροπροσκύνησις observamus.

ΜΕΣΟΝΎΚΤΙΟΝ, μεσονύκτιον, & μεσονυκτικὸν, *Officium Ecclesiasticum, quod ex Psalmis, Hymnis, aliisque precibus mediâ nocte perficitur*, non verò Hymnus duntaxat qui mediâ nocte canatur, ut putavit Meursius, in hoc diversum ab ὄρθρῳ quòd ὄρθρος matutinas preces, seu eam Nocturni Officij partem, quam *Laudes* dicimus, complectatur. Vide Goarum ad Euchologi pag. 33. Explicatio horarum Officij Divini: ψάλλομεν πρῶτον τὸ μεσονύκτιον, ὅτι ἐκ τ̃ σκιελεινῆς καὶ ἀφεγγȣ̃ς πλάνης τ̃ εἰδώλων ἐλυτρώθημεν. Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu c. 34. ἐὰν συμβῇ τινι τ̃ μοναχῶν καθεύδειν, κ̀ μὴ ἐγερθῆναι ἐν τῇ ἀρχῇ, ὅταν ἄρχονται εὔχεσθαι, ἀλλὰ παρέλθῃ ἡ ὥρα τ̃ προσευχῆς, ἥτις καλεῖται μεσονύκτιον, κ̀ ἐγερθῇ μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἐκεῖνος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ȣ̉κ ἀριϛεύει μετὰ τ̃ λοιπῶν μοναχῶν. Anthos: τὸ μεσονυκτικὸν (ψάλλεται,) διὰ τὸ εἰπεῖν ὁ Χριϛὸς, Γρηγορεῖτε κ̀ προσεύχεσθε, ὅτι ȣ̉κ οἴδατε ποίᾳ ὥρᾳ ἔρχεται ὁ Κύριος καὶ πάλιν, ὅτι περὶ τὸ μεσονύκτιον κραυγὴ γέγονεν, Ἰδȣ̀, ὁ νυμφίος ἔρχεται. S. Ephræm in Vita S. Abramij num. 18. ὡς δὲ εἰσήκει ψάλλων ἐν τῷ μεσονυκτίῳ. Num. 20. καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὀλίγης ψάλλων τὸ μεσονύκτιον, &c. Describitur porrò Officium μεσονυκτικȣ̃ in Horologio statim initio, quod subsequitur ὄρθρȣ Officium.

ΜΕΣΌΠΑΤΟΝ. Vide Πάτος.

ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ, *Feria quarta Hebdomadis quartæ post Pascha*, Græcis *Paralytici* dictæ. Concil. African. Can. 20. *In quarta hebdomada quæ consequitur, id est media Pentecoste*. Synaxarium hujus diei in Pentecostario: τῇ τετάρτῃ τ̃ Παραλύτȣ τ̃ τ̃ Μεσοπεντηκοϛῆς ἑορτάζομεν ἑορτὴν, διὰ τὴν τιμὴν τ̃ μεγάλων δύο ἑορτῶν, τ̃ Πάσχα λέγω, καὶ τ̃ Πεντηκοϛῆς, ὡς ἑκατέρας ἐνȣ̃σα δὲ καὶ συνδέȣσα, &c. Celebratur etiam quòd mediâ Pentecoste Christus in Templo Judæos docuerit. Vide Pentecostarium, & Anthologium Arcudij part. 1. p. 289. Chronicon Alexandrin. an. 16. Heraclij, 14. indict. τȣ́τῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίȣς Μαΐῳ, ιδ'. ἡμέρᾳ δ'. αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ Πεντηκοϛῇ, συνήχθησαν αἱ σχολαὶ, &c. Incidit autem hic annus 16. Heraclij in Christi 626. quo currebat indictio 14. Pascha verò celebratum 20. April. ac proinde mediâ Pentecoste, 14. Maij Feriâ quartâ Hebdomadis post Pascha quartæ. Scylitzes in Michaële Paphlagone p. 744. ἡμέραν δὲ τετάρτην, καθ' ἣν εἰώθαμεν ἐκτελεῖν τὴν Μεσοπεντηκοϛὴν καλȣμένην, ὁ Κεκαυμένος τὴν ἀμέλειαν καὶ ῥαθυμίαν τ̃ Σαρακηνῶν. Interrogationes de Jejunio, post Typicum p. 131. εἰ δέ τις ἐρεῖ ὅτι ἐν τῇ τετράδι τ̃ Μεσοπεντηκοϛῆς, ȣ̉δ' ὅλως ϛαυρώσιμα ψάλλονται, ἀλλὰ πάντα ἀναϛάσιμα ἀκȣ́ονται, ὅτι τὲ κρεοφαγία ἐν ταύτῃ ἐϛὶ, ὅταν καὶ εὐαγγέλιον ἀναϛάσιμον ἐν τῷ ὄρθρῳ ἀναγνωσθῇ, &c. In Novella Manuëlis Comneni de Feriis Μεσότητες τ̃ τεσσαρακονθημέρȣ νηϛείας κ̀ τ̃ Πεντηκοϛῆς ἄπρακτοι, seu feriatæ esse dicuntur. Prostat Oratio Leontij Neapoleos Cypri Episcopi εἰς ἡμέραν τ̃ ἁγίας Μεσοπεντηκοϛῆς, ubi hæc inter cætera habet: ὅτι καὶ ἡ παρȣ̃σα τ̃ ἁγίας Μεσοπεντηκοϛῆς ἡμέρα ȣ̉κ ἀργῶς, ȣ̉δ' ὡς ἔτυχεν ἐπιτελεῖσθαι παραδέδοται, ἀλλὰ θεῖα τις ὑπάρχει παράδοσις, εἴτοι καὶ αὐτȣ̃ τ̃ ἑορτὴ ȣ̉κ ἐϛέρηται, &c. Istius porrò diei, ut Festi, Officium per dies octo continuatur. Typicum S. Sabæ: δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ ἀκολȣθία τ̃ Μεσοπεντηκοϛῆς ψάλλεται ἡμέρας η'. Et alibi: κ̀ τῇ τετράδι ψάλλεται ἡ ἀκολȣθία τ̃ Μεσοπεντηκοϛῆς, κ̀ ἀποδίδοται, id est ejus *Octava* celebratur. Vide Anonymum in Leone Philos. n. 19. & Vitam S. Maximi p. 41. apud Combefisium. Τὸ Μεσοπεντηκοϛὸν, dicitur in Nomocanone Coteleriano n. 291.

ΜΕΣΌΠΟΛΙΣ. In Actis Martyrij SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini, occurrit non semel ἡ τῶν Λεοντίνων μεσόπολις, in Sicilia, n. 14. 16. 17. 23. 26. &c. Ubi ita hanc Urbem appellari suspicantur Viri Docti, quòd in Insulæ mediterraneis extructa sit.

ΜΈΣΟΙ ἦχοι, in Musica Græcanica, de quibus ita Hagiopolites MS. τεσσάρων τοίνυν ὄντων κυρίων κ̀ πρώτων ἐξ αὐτῶν, (ἤχων) ἐπεισήχθησαν οἱ τέσσαρες πλάγιοι, τ̃ αὐτὸν δὴ τρόπον κ̀ ἐκ τ̃ τεσσάρων πλαγίων οἱ τέσσαρες μέσοι· ἐκ δὲ τ̃ μέσων, πάλιν αἱ φθοραί· οἷόν τι φημὶ, εἰ μὲν τεσσάρες πρῶτοι ἔχȣσι τὰς ὑπαλλαγὰς αὐτῶν, ἐξ ὧν οἱ μέσοι ἀποτίκτονται, οἷον ὁ μέσος πρῶτος, ἐν τῇ ὑπερβολῇ τ̃ ἀρχῆς αὐτȣ̃, κ̀ ἐν τῇ ἀποθέσει τ̃ τέλȣς πάλιν καλεῖται κ̀ τελειȣ̃ται ἡμιπλάγιος τετραφίζει, &c. Infrà: ἐκ δὲ τ̃ μέσων πάλιν εἰσήχθησαν αἱ φθοραὶ, ἐκ μὲν τ̃ μέσȣ πρώτȣ, φθορὰ πρώτη.

ΜΕΣΟΣΚΈΛΙΑ. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: Κιχῶναι, τὰ μεσοσκέλια. Ubi idem Combefisius, *Bracchas* interpretatur. At μεσόσκελον aliud videtur sonare, illud nempe quod *Interfemur*, & μεσομήριον, appellatur in Glossis Gr. Lat. qua notione *Interfeminium* dixit Apuleius in Apolog. pro eo quod γυναικεῖον Græci dicunt. Egbertus Archiep. Eborac. in Pœnitentiali p. 17. *de Sortilegio*, *de Sodomitico*, *de Interfemore*, *de Intergo*, *&c.*

ΜΕΣΌΣΤΥΛΑ, *Taberna in Intercolumniis extructa*, in Basilic. lib. 56. tit. 10. §. 4. lib. 58. tit. 11. §. 11. *Tabulata intercolumniis affixa*, in l. 45. Cod. Th. de Operib. publ.

ΜΕΣΟΧΆΛΙΚΑ, βλῆτρα, *Emblemata*, apud Nicetam Choniatem.

ΜΕΣΟΧΆΛΙΚΟΝ. Vide in Χαλίκι.

ΜΕΣΣΆΛΙΟΝ. Vide in Μενσάλιον.

ΜΕΣΤΌΣ, *Maturus*, *Repletus*, πέπειρος, ὥριμος, πλήρης. Μεςώνειν, *Maturescere*, πεπαίνεσθαι.

ΜΕΣΤΕΛΑΪ́ΝΟΝ ἔλαιον. Agapius in Geoponico c. 144. βάλε εἰς ἕνα κεμάτι κρομμύδι ὀλίγον λάδι μεϛελλῖνον, ὅπȣ̃ εἶναι εἰς τὰ ἐργαςήρια, &c.

ΜΈΣΦΙΛΟΝ, pro Μέσπιλον. Glossæ Græcobarb. ἡ μῆλα, ἡ μεσπίλα, ἡ μεσφίλα.

ΜΕΣΩΘΙΌΝ, ἀπὸ μεσωθιὸν, *Interim*. Synaxar. Maximi Cythærensis 2. Decembr. λέγȣσα ἀπὸ μεσωθιὸν τ̃, ταῦτα τὰ λόγια. 26. Janv. ἐπλȣ́τει δὲ κ̀ ἀπομεσωθιὸν περισσότερον εἰς τὴν πρὸς θεὸν εὐσέβειαν.

ΜΕΣΏΡΙΑ. Vide in Ὥρα.

ΜΕΤΆΒΑΛΜΑΝ, pro μεταβολή. Glossæ Græcobarb. Μεταβολὴν, ἡ μετάθεσιν, ἡ μετάβαλμαν.

ΜΕΤΆΒΑΛΤΟΣ, pro Μετάβλητος, unde Κακομετάβαλτος, in Glossis Græcobarbaris.

ΜΕΤΆΒΑΣΙΣ, inquit Matth. Blastares, litt. α. tit. 9. est ὅταν τις τ̃ ἐπισκόπων τ̃ ἐκκλησίας αὐτȣ̃ καταληφθείσης ὑπὸ ἐθνῶν, γνώμῃ τ̃ κατὰ τὴν χώραν ἐπισκόπων, εἰς σχολάζȣσαν ἑτέραν μεταβῇ, &c.

Μεταβάται. Acclamationes in Concilio Constantin. sub Mena Act. 5. τ̃ συνάξιν κήρυξον, ἄνω βάλε τ̃ πριγκιπίας, ἄνω βάλε τȣ̀ς μεταβάτας: Episcopos fortè ab una sede ad aliam translatos. Nam Μετάβασις, *Translationem Episc.* disertè sonat in Cod. Canonum Eccl. Afric. Can. 48.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΜΟΝΊΤΑΙ, Hæretici sic appellati,

ex voce ἄγγ☉, quia asserebant sic esse in Patre filium, tanquam vas minus intra vas majus. Vide Isidor. & S. Augustin.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΜΟΣ ψυχῶν. Ita Manichæi τὴν μετεμψύχωσιν appellabant, ut est in Anathematismo Hæresis Manichæorum.

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟΣ, *Posterior*, Μεταγενέστεροι, *Minores. Singulare non habet.* Ita Glossæ Gr. Lat.& Lat. Gr. Didymus seu Schol. Homeri Od.v. ἐψιγόνων, μεταγενεστέρων. Μεταγενέστεροι δανεισαὶ, *Posteriores creditores*, apud Harmenopulum lib.3. tit.3. §.59. διατάξεις μεταγενεστέραι, *Posteriores Constitutiones*, lib.1. tit.1. §.38. Item, *Posthumus*, in Gloss. Basilic.

ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΤΗΣ, *Interpres*, ἑρμηνευτής, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect.2.c.28.sect.4.c.22.sect.5.c.24.sect.8.c.8.11. Μεταγλωττίζειν, *Interpretari*, διερμηνεύειν, apud eundem sect.6. cap.17. sect.9. cap.3.

ΜΕΤΑΔΟΥΝΑΙ, *Eucharistiam populo porrigere.* Concilium Constantinopol. sub Mena Act.5. τότε διάκον☉ ὢν μεταδίδων εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον. Mox: καὶ ἦλθεν ὁ παραμονάρι☉ —— λέγων οὕτως, Σὺ ἔπαρον τὴν κοινωνίαν, καὶ ἄπελθε, καὶ μετάδ☉ εἰς τὸ διακονικόν. Theophanes an.1. Constantini F. Irenes: τοὺς δὲ ἀνδραδέλφους αὐτοῦ Καίσαράς τε καὶ Νωβελισίμους ἀποκείρασας, ἱερατεῦσαι καὶ μεταδοῦναι τῷ λαῷ πεποίηκεν ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως. Vide Μεταλαμβάνειν.

ΜΕΤΑΖΕΙΝ. Catalogus Offic. Eccl. Constantinopol. ex Cod. Reg. ὁ μέγας χαρτοφύλαξ, εἰς τὸ μετάζειν, καὶ εἰς τὰς σημειώσεις. Ubi Interpres, *ut in Scrinia referat, & publicas tabulas curet.* Fortè legendum μεσάζειν, nam ut est apud Codinum, Chartophylax est ἔκδικ☉ ἐν τῇ τῶν Κληρικῶν ὑποθέσεσι. Non tamen temerè definio.

ΜΕΤΑΘΕΣΙΜΟΝ, *Translatio Episcopi ab una sede ad aliam.* Theophanes an.2. Artemij: μετεθέτη Γερμανὸς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου εἰς ΚΠ. ἐφ' ᾗ καὶ κηλατόριν μεταθεσίμου τὸ ὑποτελέσμενον ἐκπεφώνητο. Eadem habet Cedrenus, ubi Meursius, in V. κοιλατώριον perperam emendat μετὰ θεσμοῦ. Balsamon ad Can. 15. Concilij Nicæni: μετάθεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ παροικίας εἰς παροικίαν μετάταξις, &c. Vide Matth. Blastarem pag.22.

ΜΕΤΑΚΑΙΝΙΖΕΙΝ, *Novare*, Μετατίθεσθαι, Ἀνανεοῦν, in Gloss. Basilic.

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΙΣ ἐπισκόπων, *Translatio Episcoporum*, ab una Ecclesia ad aliam, in Canonib. Eccl. Afric. Can.48.

ΜΕΤΑΛΑΜΒΑΝΕΙΝ, Μετάληψις. Voces Liturgicæ, de sumptione Sacræ Eucharistiæ. Isidorus Pelusiota lib.1. Epist.228. κοινωνία κέκληται ἡ τῶν θείων μυστηρίων μετάληψις. Μετάληψις τῆς εὐχαριστίας, in Synodo Antioch. I. Can. 2. Joannes Damascenus lib.4. de Orthodoxa fide p.114. 1.Edit. Μετάληψις δὲ λέγεται. δι' αὐτῆς γὰρ τῆς Ἰησοῦ θεότητ☉ μεταλαμβάνομεν. Liturgia Chrysostomi: καὶ οὕτω μεταλαμβάνουσι τὸν ἅγιον ἄρτον, ὁμοίως καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον· καὶ μεταλαμβάνει πρότερον μὲν ὁ ἱερεὺς τρία ῥοφήματα ἐν μιᾷ ὑποκλίσει, &c. Liturgia Sancti Basilij ex Cod. Cryptoferratensi apud Goarum pag.89. εἰ μὲν εἰσί τινες οἱ βουλόμενοι μεταλαβεῖν, Μετὰ φόβου καὶ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε τῷ Θεῷ καὶ βασιλεῖ ἡμῶν· ὁ λαὸς ἀποκρίνεται, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμεν☉ ἐν ὀνόματι κυρίου· καὶ ὁ ἱερεὺς μεταλαμβάνει τὸν λαόν, λέγων, τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα τοῦ κυρίου. Theophanes an.20. Mauricij p.240. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ᾐτήσατο μεταλαβεῖν. Ubi Miscella, *Philippicus ergo quæsivit corpus Christi percipere.* Ita Μετάληψιν usurpant Scriptores passim pro sumptione Corporis & Sanguinis Christi. Vide Novellam 13. Constantini Porphyrog. & Pachymerem lib.5. cap.8. lib.6. cap.36.

Differunt autem apud Græcos interdum μετάληψις & μετάδοσις, quippe μετάληψιν vocant sanguinis, μετάδοσιν verò corporis Dominici communionem. Unde, inquit Goarus ad Euchologium, in imaginibus in Sacri altaris Conchis depingi solitis, Christus effingitur mensæ assidens, manibus in Crucem decussatis, dextrâ quidem, cui vox Μετάληψις inscripta est, calicem: sinistrâ, ubi vox alia Μετάδοσις legitur, panem porrigit. Hinc in Liturgia Chrysostomi, ubi de Pane Eucharistico: μετάδ☉ μοι δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ τὸ ἅγιον σῶμα τοῦ Κυρίου &c. Mox: ὁ ἱερεὺς λέγει, Μεταδίδομί σοι τίμιον, καὶ ἅγιον, καὶ ἄχραντον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρ☉ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, &c. Ubi verò de sumptione Sacri sanguinis: καὶ οὕτω μεταλαμβάνουσι τὸν ἅγιον ἄρτον, καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ μεταλαμβάνει πρότερον ὁ ἱερεὺς τρία ῥοφήματα ἐν μιᾷ ὑποκλίσει. Mox: καὶ μετὰ τὴν μετάληψιν, σφογγίζει τῷ καλύμματι τὸ ἅγιον ποτήριον, &c.

Μετάληψις, sumitur etiam de Perceptione Ἀντιδώρου, seu *Panis benedicti.* Pachymeres lib.5. cap.8. Extr. ἐν μεταλήψει δὲ θείου ἄρτου, ὃν Ἀντίδωρον λέγουσιν, &c. & de Perceptione Aquæ Benedictæ: Euchologium Allatianum: πάντων δὲ μεταλαμβανόντων καὶ ἁγιαζομένων ἐκ τοῦ ἁγιάσματ☉, &c. Vide Ἁγίασμα.

Μετάλαβασις, idem quod μετάληψις, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. pag.125. Μεταλάμπασις, apud Paulum Lagnium in Enchiridio Orthodoxo pag.154.

ΜΕΤΑΛΛΑΡΧΗΣ, *Metallis, & iis qui ad metalla damnati sunt Præfectus.* Paulus Alexandrinus in Isagoge MS. ad Apotelesmaticen: ὅτε δὲ καὶ δημίους, ἢ δεσμοφύλακας, ἢ μεταλλάρχας, ἢ τελώνας,

ΜΕΤΑΛΛΙΖΕΙΝ, *In metallum damnare*, lib.6. Basilic. tit.1.c.25. οἱ πάσας τὰς ἐπαρχίας διοικοῦντες δίκαιον ἔχουσι ξίφους, καὶ τοῦ μεταλλίζειν. Tit.4.c.2. εἰ δὲ καλαμηνύσωσιν αὐτοὺς, ἢ τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν συμπνεύσωσι, μεταλλίζονται. Vide Photium in Nomocan. tit.2. c.2. &c.

At postremis sæculis, ποινὴ μετάλλου, ἐστὶ, τὸ καταδικασθῆναί τινα ἄσβεστον ποιεῖν, ἢ θεῖον ὀρύττειν, ut est in Gloss. Basil. & apud Michaëlem Attalia tam in Synopsi tit.78. *Calcis coquendæ onus*, de quo in Gloss. med. Lat. V. *Calx.* Glossæ Basilic. μετάλλου χειρουργία, θείου καὶ σιδήρου βάσαν☉.

ΜΕΤΑΜΕΝΑ, *Mecum*, μετ' ἐμοῦ. Corona pretiosa: ἔλα μεταμένα, *Veni mecum.* Historia Apollonij Tyrij:

Βάλε καὶ σὺ τὰ ῥοῦχά σου γιανάρθης μεταμένα.

Alibi:

Παιδί μου, ἐσὺ εἶχες ῥηγικὸ, νὰ τύχεις μεταμένα.

ΜΕΤΑΝΙΩΜΑ, *Pœnitentia*, μετάνοια, in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag.98.

ΜΕΤΑΝΟΙΑΙ, *Corporis & Capitis inclinationes*, quales fieri solent à Monachis, sic appellatæ quòd eæ essent Pœnitentium. Dorotheus Doctr.1. καὶ βάλλει ἐκεῖθεν ἡμῖν μετάνοιαν. Doctr.7. ἔβαλον αὐτῷ μετάνοιαν, ἵνα λάβω παράθεσιν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἀναχωρήσω. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasceni p.262. Edit. Rom. καὶ τὴν συνήθη βαλὼν μετάνοιαν, ἤρετο περὶ τῆς πατρικῆς αὐτῷ ἀποφάσεως. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ n.4. ὁ δὲ τοῦτον δεξάμεν☉, σχῆμα τε καὶ ἦθ☉ εὐλαβείας θεασάμενος, βαλόντα τὴν συνήθη τοῖς μοναχοῖς μετάνοιαν, καὶ λαβόντα εὐχὴν, &c. Occurrit passim hæc formula. Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Τὰ γόνατά μου ἠθένησαν ἀπὸ τὰς μετανοίας.

Sunt porrò μετάνοιαι, aliæ *Consueta*, seu *Minores*, quæ αἱ συνήθως μετάνοιαι, & μικραὶ vocantur in Libris Ecclesiasticis Græcorum: aliæ quæ μεγάλαι dicuntur, & ϛρωταὶ, apud Richardum in Scuto fidei part. 2. pag.330. & alibi, quæ scilicet fiunt cum majori corporis inflexione. Triodium Feriâ 5. Tyrophagi:

rophagi : καὶ αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι. Ibidem : ποιοῦντες μετανοίας μεγάλας. Horologium : λέγε δὲ ταύτην ἐκ τρίτου, ποιῶν μετανοίας μεγάλας τρεῖς, μικρὰς δὲ δώδεκα, λέγων καθ' ἑκάστην τὸ, Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ πάλιν ὕστερον τὴν εὐχὴν, καὶ μετάνοιαν μίαν, &c. Typicum S. Sabæ cap. 5. ποιοῦμεν δὲ μετανοίας γ'. μεγάλας, καὶ μικρὰς ιβ'. Cujusmodi verò sint μεγάλαι μετάνοιαι, indicat idem Typicum cap. 5. pag. 5. καὶ ποιοῦμεν πάντοτε μετανοίας ἀπὸ γῆς. Et c. 2. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι εἰς τὴν θ'. ὥραν ποιοῦμεν μετάνοιαν ἕως εἰς γῆν οἱ δύο χοροὶ ὁμοῦ. Et cap. 30. μετὰ δὲ τοῦτο ἱστάμεθα καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ ἰδίῳ λογισμῷ λέγοντες τὴν εὐχὴν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραὶμ, τὸ, Κύριε, καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου· εἶθ' οὕτως πάντες ἐπίσης τὸ γόνυ κλίναντες καὶ τοὺς αὐχένας, καὶ τὴν αὐτὴν εὐχὴν λέγομεν ἐν τῇ τρισὶ μεγάλαις μετανοίαις· μετὰ δὲ ταῦτα ἑτέρας μετανοίας ιβ'. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ μετανοίᾳ λέγομεν πάλιν τὴν εὐχὴν ὡσαύτως, καὶ ἀνιστάμεθα, εἶτα ἄρχεται ὁ προεστὼς, Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ. καὶ μετανοίας γ'. &c. Ex quibus patet crebras interdum fieri hasce *Metanœas*, quod & testatur Triodium Feriâ 2. primæ hebd. Jejun. in Lychnico : ποσοῦνται δὲ αἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γινόμεναι μετάνοιαι τοῦ νυχθημέρου τριακόσιαι ἄνευ τῆς μετανοίας κυκλικῆς. Typicum Casulense cap. 6. ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ πάσχα μέχρι τῶν ἁγίων πάντων, μετανοίας οὐ βάλλομεν· ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ μ. τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἀρχόμεθα βάλλειν μετανοίας ὅλον τὸν χρόνον, χωρὶς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς Θεοτόκου, σὺν τοῖς ἐκλαμπέροις, καὶ τῶν ἁγίων, ὧν τὰς μνήμας ἑορτάζομεν, καὶ τὸ δωδεκαήμερον. Vide Goarum ad Euchology. pag. 12. 13. & Gloss. med. Lat. *Metanœa*, & suprà in Ἐπίκλισις.

Μετανοεῖν, *Metanœam facere*, in Thesauro Ascetico Possini.

ΜΕΤΑΝΟΙ'ΑΙ, *Fœminarum prava ac dissoluta vita pœnitentium & ad meliorem frugem redeuntium Monasteria*, vel receptacula : quæ multi hodie in Civitatibus non probant, quia juxta Senecam lib. 1. de Clementia, scelera quædam præteriri posse satius esse ducunt interdum, quàm dum vindicantur ostendere fieri posse. Theophanes an. 1. Heraclij : ἐκράτησεν αὐτὰς, καὶ ἐφύλαξεν εἰς τὸ δεσποτικὸν μοναστήριον, τὸ λεγόμενον τῆς Νέας Μετανοίας. Symeon Logotheta in Theophilo num. 26. ἐπὶ δὲ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ξενοδοχεῖον ὑπ' αὐτοῦ ἐκ προτέρου ἐχρημάτισεν· ἔνθα γέγονεν οἶκος Κωνσταντίνου τοῦ Εἰρήνης υἱοῦ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς μητρὸς γεγονυῖαν εἰς αὐτὸν τύφλωσιν· τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ, ἡ γυνὴ αὐτοῦ μονάσασα, μοναστήριον αὐτὸ κατεσκεύασεν, καὶ τὰ Μετανοίας ἐκάλεσεν. Ita etiam Georgius Hamartolus in Chr. MS. Vide quæ de ejusmodi *Metanœis* adnotamus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 4. pag. 159. 186. In libello Athanasij Presbyteri adversus Dioscorum, in Act. 3. Concilij Calchedon. mentio fit προαστείου Alexandriæ, Μετανοίας dicti, τοῦ πρὶν Κανώπου καλουμένου, ὅπερ προάστειον ἄνωθεν, καὶ ἐκ παλαιᾶς συνηθείας ἐτύγχανε πρὸς ἀνάπαυσιν τῆς καλαφυγῶν· ὅλον γὰρ δοκεῖ ὑπὸ τὴν φυλακὴν τοῦ εὐαγοῦς μοναστηρίου τῆς Ταβεννησιωτῶν. Illius suburbani meminit præterea S. Hieronymus in Prologo ad Regulam S. Pachomij.

ΜΕΤΑΝΩ'ΣΤΗΣ, *Pœnitentiam agens*. Maximus Cythæratum Episc. in Synax. 13. Oct. in S. Niceta : καὶ ἔπηγε ἐκεῖ, ἀλλὰ ὕστερα, καμπόσον καιρὸν τοῦ ἔπηγε μένουμα, ἵνα συγκοινωνήσῃ, ἢ ἵνα γένῃ μετανώστης ἀπ' ἐκεῖ.

ΜΕ'ΤΑΞΑ, *Sericum*, σηρικὸν, hodie μετάξι. *Sera cruda, quam vocant metaxam*, apud Actuarium de Medicam. Compos. pag. 89. Hesychius : Σῆρες, ζῶα νήθοντα τὴν μέταξαν. Eudemus in Lexico MS. σηρικὴ, ἡ μέταξα. σὴρ, ὁ τὴν μέταξαν ὑφαίνων. σκωλὴξ σηρὸς, Σῆρες, ἔθνος ἔνθα ἡ μέταξα γίνεται. Σηρικὰ, μεταξωτά. Suidas: Σηρικὴ, ἡ μέταξά ἐστιν, ἐξ ἧς ἐσθῆσαν τὴν ἐσθῆτα ἐργάζονται, ἣν πάλαι Ἕλληνες Μηδικὴν ἐκάλουν, τὸ δὲ νῦν Σηρικὴν ὀνομάζουσιν. Menander in Eclog. ὡς ἂν ἐκεῖσε ἀπιόντες οἱ Σογδαῖται ὤνιον παράσχοιντο τὴν μέταξαν τοῖς Μήδοις. Versus in S. Barbaram :

Ὁ Σὴρ δὲ τὴν μέταξαν ἰσόργησέ σοι.

Theophanes an. 2. Justiniani : καὶ καμήλους, καὶ πρόβατα, καὶ βόας, καὶ πολλὴν μέταξαν καὶ ἱματισμόν. Idem an. 17. Heraclij : εὗρον δὲ καὶ εἴδη ἀπομείναντα ἄλλην πολλὴν ἀπὸ δέκα καὶ ἐκεῖ λιτρῶν, καὶ μέταξαν πολλήν. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 151. ἡ δὲ βασίλισσα ἐποίησεν ἀπὸ μετάξης πλεκτὰ σχοινία, &c. Vide Achmetem cap. 222. Nicephor. Call. lib. 17. cap. 32. &c.

Μέταξον, neutro genere. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Σῆρες, ζῶα νήθοντα μέταξον. S. Joannes Damascenus Orat. in Constantin. Caballinum p. 692. πῶς πραγματεύονται τὸ ἔριον ἢ τὸ μέταξον. Apud Myrepsum MS. sect. 1. cap. 36. μετάξιν ὠμὸν κεκαυμένον.

Μέταξις, εως, apud Scholiast. Basil. ad lib. 23. p. 477.

Μεταξωτὸς, *Sericeus*. Epimerismi MSS. Herodiani: Σηρικὸν, ὕφασμα μεταξωτόν. Glossæ MSS. σὴρ, ὁ σκώληξ, καὶ σηρικὰ ἱμάτια, μεταξωτά. Moschopulus : Σὴρ, ὁ σκώληξ ὁ τὴν μέταξαν ἐργαζόμενος, ἀφ' οὗ σηρικὰ ἱμάτια, τὰ μεταξωτά. Balsamon ad Concil. VII. Can. 16. ἀλλ' οὐδὲ ἐσθῆτα σηρικὴν, ἤγουν μεταξωτήν. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 10. cap. 10. εἶτα ἐπέθηκαν αὐτῷ ἐθόνην μεταξωτὴν μηκίστην χρυσόλωρον, &c. Constantinus A secretis in Viatico MS. lib. 1. c. 24. στήσας μετὰ πανίου μεταξωτοῦ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Μεταξωτὰ πολύτιμα γιασάβανον τοὺς βάνουν,
Ὡς ἔπρεπε τοῦ καθ' ἑνὸς, &c.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πολλοὶ φοροῦν μεταξωτὰ, βελοῦδα, τζαμηλότια.

Utitur etiam Zosimus Panopolita MS. de Chymia.

Μεταξένιος, eâdem notione.

Μετάξωτος, Nicetas in Alexio lib. 3. n. 6. εἶχεν οὖν ἀτεχνῶς τὴν τράπεζαν Σολωμόντειον, καὶ τὰς ἐσθῆτας ὡς ἐκεῖνος καινοφανεῖς περιέκειτο, βυνιζομένους τοὺς ἄρτους λοχμὴν τε κνωδάλων, ἰχθύων τε διαπλέουσιν, &c. Ubi Fabrotus in indice, βυνιζομένους ἄρτους, in alio Cod. efferri ἄρτους μεταξώτους observat.

Μεταξάριος, *Metaxarius*, *Serici opifex* vel *venditor*. Basilic. Eclog. 25. tit. 2. §. 56. ἐὰν ἀργυροπράτης, ἢ μεταξάριος, ἢ ἄλλος οἷος δήποτε ἔμπορος, &c. Manethon in Apotelesmatis ascendentium MS. τεχνίτας, ἀρχιτέκτονας, μηχανικοὺς, μεταξαρίους, &c. Vide Gloss. med. Lat.

Μεταξιατικὸν, *Tributum quod pro serico penditur*, in Diplomate Andronici Junioris, apud Phranzem lib. 3. cap. 24. μιτατικοῦ, ἐργαστηριακοῦ, μεταξιατικοῦ, &c.

Μετάξια, in Gloss. Nomicis Vaticanis MSS. ἐνδέσμα, σλωὶς, ἤτοι τὰ ἐνδεδεμένα ἀλλήλοις καζκελωδῶς, ἤτοι χιω .... legendum fortè σηρικοῦ. De Metaxa vide Fullerum lib. 2. Miscellan. Sacr. cap. 11. Philandrum ad Vitruv. lib. 7. c. 3. Turnebum, & alios.

ΜΕΤΑ'ΞΙΜΑ. Georgius Contares lib. 13. Hist. Athen. p. 343. ὅσοι πηγαίνοντας εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐπάσχισε καὶ μὲ φοβερισμοὺς, καὶ μεταξίματα, πῶς νὰ τοὺς βοηθᾷ δηλαδὴ ὁ Βασιλεὺς Μιθριδάτης εἰς ὅ, τι χρείαν ἤθελαν ἔχῃ.

ΜΕΤΑΠΛΗΚΕΥ'ΕΙΝ. Vide in Ἀπληκεύειν.

ΜΕΤΑΠΟΥΛΩ'ΝΕΙΝ, *Mangonizare*, *Propopolam agere*, μαγγανεύειν, ἀπεμπολᾶν. Μεταπωλητὴς, *Mango*, μαγγανεύτης, μεταβολεὺς, Μετάβολος.

ΜΕΤΑΣΕ'ΝΑ, *Secum*, μετὰ σοῦ. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoës :

Λέγει, φυσάτον περιαγὸν οὐ θέλω νὰ τὸ σύρνῃς,
Ἄνθρώπους μόνος ἐκατ' ἔπαρε μετασέναν.

ΜΕΤΑ'ΣΤΑΣΙΣ τῆς ἁγίας Θεοτόκου, *Assumptio Deiparæ*, in Novella Manuelis Comneni de Feriis, quæ crebriùs apud Græcos Scriptores Κοίμησις, seu *Dormitio*, indigitari solet.

Μετάστασις, dictæ solemnes Imperatorum *Processiones*,

stiones, cùm scilicet è magno Palatio in alia Palatia secedebant, cum omni Imperatorio comitatu, ut Auctor est Luithprandus in Legat. *His ergo tribus hebdomadibus habuit Nicephorus extra Constantinopolim μεἰάςασιν, id est stationem, in loco qui dicitur* εἰς Πηγὴν, *id est ad fontes*, &c.

Μεταςάσιμον, eâdem notione. Anonymus in Romano Lacapeno num.44. τετράδην καὶ παρασκευὴν ἐξερχόμενος εἰς τὰ μεταςασίματα, ἐδίδει πᾶσαν πολιτικὴν ἀνὰ ἀργύρων δύο. Ubi Interpres, *ad Conversarum exiens ades*. Sed perperam. Codinus in Orig. Constantinopol. num.85. ex Cod. Reg. de Arcadio Imp. ἔτος γὰρ ἐπιλεξάμενος ἐκ τῶν πολιτῶν χιλιάδας ἕξ, εἶχεν αὐτοὺς ὀψικεύοντας εἰς πρόκενσα, ἤγουν εἰς τὰ μεταςάσιμα.

Μετάςημα, eodem pariter significatu. Constantinus de Adm. Imp. cap.51. ἐπὶ δὲ ὁ μακάριος βασιλεὺς ὅλα τὰ πλείονα αὐτῆ μεταςήματα εἰς τὰς Πηγὰς ἐποίει, &c. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib.4. pag.171.

ΜΕΤΑ'ΤΟΝ, μινάτον, μιτάτον, *Metatum, Mansio, Domus*. Concilium Constantinopol. sub Mena Act.2. p.57. νομίζοντες καὶ ἐν τῷ μετάτῳ αὐτῦ, ἐν ᾧ πάλαι καλέμενεν, εὑρίσκεσθαι αὐτῦ, ἐζητήσαμεν. S. Athanasius de Imagine Berytensi: χρόνε δὲ ὀλίγε διελθόντος, ἐπεζήτησε μιτάτον μεῖζον ὁ Χριςιανὸς, ὡς χρήζων. Martyrium S. Basilei num.8. ὁ μὲν τῶ Θεῦ δοῦλος Βασιλεὺς ἐν τῆ εἱρκτῆ ἀπετέθη· ὁ δὲ Παρθένιος καὶ Θεότιμος ἐν μινάτῳ τινὸς Ἐλπιδηφόρε Χριςιανῦ τε καὶ φιλοξένε ὄντος.

Item hæc vox vulgò sumitur pro *Onere Metatorum*. Justinianus in Nov.130. cap.9. ὥςε μὴ προφάσει τῆ τῶν μετάτων δόσεως ἐνυβρίζεσθαι τὴν τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων ἐλευθερίαν, &c. Constitutio Tiberij de Sacris Domibus cap.6. τῶν σιωνῶν τε καὶ μετάτων, καὶ ἀγγαρειῶν, καὶ ὁδοςασιῶν, καὶ γεφυρῶν, &c. Theophanes an.14. Theodosij M. καὶ εἰσελθόντος ἐν τῇ πόλει, ἐταράχθη ἡ πόλις διὰ τὰ μιτάτα τῶ ςρατῦ. Ita Cedrenus pag.317. Liber 3. Basilic. tit.1. cap.50. κληρικὸς ἢ οἰκέτης αὐτῦ μὴ βαρείσθω καιναῖς συντελείαις, μηδὲ μινάτα διδότωσαν. Et lib.8. tit.1. cap.33. ἕκαςος δὲ αὐτῶν οἴκε ἑνὸς ἐξκεσσαλίωνα μιτάτων ἐχέτω. Adde lib.54. tit.4. lib. 57. tit.12. & Harmenopul. lib.2. tit. 5. & quæ observamus in Gloss. med. Lat. in *Metatum*, & in Constantinopoli Christ. lib.1. p.164. lib.3. p.74. 75.

Μιτάτωρ, *Metator*, ὁ ἀποςελλόμενος ἄγγελος πρὸς τοὺς ἄρχοντας, in Glossis Basilic.

Προμετάτωρ, eâdem notione. Justinian. in Nov. 130. cap.6. τοὺς δὲ Προμετάτωρας καὶ τιμωρίας, καὶ ἐξορίαν ὑπομένειν. Suprà ejusmodi Prometatorum munus sic indicat: ἐν τῶ παρόδοις εἰς ἐκεῖνον τῶ τόπον ἐν ᾧ μέλλει τὸ ςράτευμα καταντᾷν. Anonymus contra Armenios: Σέργιός τις διδάσκαλος τῆς Ἀρμενιακῆς αἱρέσεως, εἶχε κοινὰ καλέμενον Ἀρτζιβούρτζην· δηλοῖ δὲ ἡ λέξις τῶ Προμινάτωρα. Alij habent μανδάτωρα. Vide in Ἀρτζιβέρεον.

Μιτατώριον, idem quod Διακονικὸν, uti monuimus in nostra Constantinopoli Christiana lib.3. num. 84. seu *Ecclesia Secretarium*, in quo consistebat illius Παραμονάριος, seu *Mansionarius*. Theodorus Lector lib.2. οἱ ἐπίβουλοι Εὐφημίῳ τινὶ ὑποθέμενοι, παρεσκευάσαν ἔμπροσθεν τῶ μινατωρίε ξίφος κατ' αὐτῶ γυμνῶσαι. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag.483. καὶ διὰ τῦτο τῶ βασιλέα ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐκώλυσεν εἰσέρχεσθαι· ὅθεν διήρχετο ἀπὸ τῶ δεξιῶ μέρους μέχρι τῶ μινατορικίε, μηδ' ὅλως εἰς τὰ κατὰ συνήθειαν διερχόμενος. Ubi legendum μινατορίε, ut pag.486. ἐλθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, εὗρας αὐτῦ ἐν ᾧ ἤυχετο τόπῳ εἰς τὸ μιτατώριον, &c. Adde Anonymum Combefisianum in eodem Leone n.23. & 29. qui μινατώριον scribit. Symeon Logotheta in eod. Leone n.18. μιτατωρίκιον habet.

ΜΕΤΑΦΕ'ΡΝΕΙΝ, μεταβάζειν, *Transferre, Transvehere*, μετατίθεσθαι, μεταφέρειν. Μετάφερμα, *Translatio*. Glossæ Græcobarb. κατὰ μεταφορὰν, ἢ μετάφερμα.

ΜΕΤΑΦΡΑ'ΣΕΩΝ Scriptor vulgò appellatur Symeon Logotheta inde *Metaphrastes* dictus, quíque Leone Philosopho, & Constantino filio Imperantibus vixit, quòd plerasque Sanctorum vitas ab aliis scriptas, re semper immotâ, stylo suo digesserit, quod multis probat Leo Allatius in Dissertat. de Symeonibus. Psellus in Acrostichide Canonis in eundem: μέλπω σε τῶ γράψαντα τὰς μεταφράσεις, &c.

ΜΕΤΕΝΕ', *Vestis brevior ante, quæ post* χιτὼ. Ita Crusius in Turco-Græcia pag.188.

ΜΕΤΕΝΘΡΟΝΙΑ'ΖΕΙΝ. Vide Ἐνθρονιάζειν.

ΜΕΤΕ'ΝΤΑΛΜΑ, *Mandatum*, seu *Translatio mandati*, in Basilicis to. 1. pag.433. Vide Cujac. lib.3. Obs. cap.5.

ΜΕ'ΤΕΞΙΣ τῶ ἁγιασμάτων, *Participatio Sacramentorum*, Quintus gradus Christianorum apud S. Gregorium Thaumaturgum in Can.11. Codinus cap. 17. num.43. ὁ δὲ Πατριάρχης μετὰ τὸ κοινωνῆσαι τῶ τιμίε σώματος, δίδωσι καὶ τῷ Βασιλεῖ εἰς τὰς χεῖρας μερίδα τῶ δεσποτικῶ σώματος, ὃ μετασχὼν, κοινωνεῖ ὁμοίως καὶ τῶ ζωοποιῶ αἵματος. Idem num.44. καὶ τῶ διαδιδομένε τῷ λαῷ ἁγιάσματος, ὃ φαμὲν Ἀντίδωρον, αὖθις μετάσχων, &c.

ΜΕΤΖΙ'ΤΙΟΝ, *Meschita*, Templum Mahumetanum. Historia Politica pag.15. καὶ τέλος ἔκλισαν καὶ ἀνωκοδόμησαν μετζίτιον αὐτὴν ἐκκλησίαν, ἐπ' ὀνόματι τῶ Σουλτὰν Μεχεμέτ. Ubi Theodosius Zygomala: ἰμαρέτιον καὶ μετζίτιον, ναοὶ Ἀγαρηνῶν εἰσιν, ὧν ἐκεῖνο μὲν μέγα, τῦτο δὲ μικρόν. Vide in Ἰμαρέτιον.

ΜΕΤΗ', mensuræ species. Apophthegmata Patrum in Ammun num.2. ἔλεγον περὶ τῶ ἀββᾶ Ἀμμῶν, ὅτι ἐποίησεν εἰς μετὴν κριθῆς μῆνας δύο. Vide Μετικόν.

ΜΕΤΟΙΚΙ'Α, *Exilium*, in Can.6. Concilij Ancyrani.

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΘΗ͂ΝΑΙ dicuntur Monachi, qui dum sacrum habitum sumunt, nomen mutant, apud Balsamonem ad Can.5. Concilij Constantinopol. sub Photio, cujus moris exempla passim prostant.

ΜΕΤΟ'ΧΙΟΝ, *Cella Monastica à majori Monasterio dependens*, cui opponitur *Monasterium quod Capitaneum* vocabant, ut in V. Ἀρχιμανδρίτης docemus. Portius: μετόχι, *Vicus*, ῥύμη, κώμη. Alibi: *Abbatia*, Ἀββαδεία, μετόχι. Sumitur enim etiam pro quovis Monasterio, ut apud Damascenum Studitam Hom. 18. Vita MS. S. Blasij: ἐν τῷ μετοχίῳ τῶ Φιρμηκηπόλεως. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Conf. n.36. καὶ ἐπιβὰς εἰς ἀκάτιον, διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς ἓν τῶ αὐτῦ μετοχίων, κἀκεῖσε διῆγεν ἐν νηςείαις καὶ προσευχαῖς, &c. Occurrit rursum n. 47. Vita Junioris Bacchi Mart. pag.80. κατήχθη ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῶ ἁγίε Σάβα, τῷ ὄντι ἐν Ἱεροσολύμοις, τὸ λεγόμενον παρὰ τῶ Κωνςαντινεπολίτῶ μετόχιον. Vita MS. S. Joannicij: εἰς τὴν τῶ Λουκάδων καταγωγὴν ὁ μετόχιον καλεῖν συνήθες, μεταβαίνει. Vita S. Nili Junioris pag.124. παρήγγειλαν αὐτῷ τῶ δοῦναι τῷ μακαρίτῃ μοναςήριον, οἷον ἂν θέλῃ ἐκ τῶ τῶ ὁσίε πατρὸς ἡμῶν Βενεδίκτε μετοχίων. Sancitum Manuëlis Charitopuli Patr. Constantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. ὁ γὰρ ἐκδεδωκὼς τῦτο τοῖς μοναχοῖς εἰς μετόχιον, τὴν χρηματικὴν μόνην δεσποτείαν ἐκδοῦναι ἠδυνατο. Occurrit prætерea ibid. pag. 238. Georgius Cyprius Patr. Constantinopol. in Epist.163. τὸ ἐν Ῥόδῳ μοναςήριον, (Ποδίνην αὐτὸ ἐγχωρίως καλῦσιν) οἱ ἐξ Ἱεροσολύμων ἤκοντες ὗτοι ᾐτήσαντο λαβεῖν εἰς μετόχιον, &c. Phocas in Descriptione T. S. cap.14. ἐκ δεξιᾶ πλησίον τῶ Ῥηγικῶν ἀνακτόρων

ἀνακτόρων πέπηγε τὸ μετόχιον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα. Maximus Cytheræus in Synax. 13. Octob. in S. Niceta: ἐπῆγεν εἰς τὸ μετόχι, τὸ ὁποῖον ἐχάλεσε αὐτὸς εἰς τὸ μοναστήριον, &c. Descripsit Seldenus inter Græcas Arundellianas Inscriptionem Christianam, malè omnino exaratam, in hæc fermè, quantum assequi licuit, verba: ΕΙ. ΤΙϹ. ΘΕΛΗϹΗ. Η. ΠΕΙΡΑΘΗ. ΔΟΥΝΑΙ. ΤΗΝ. ΜΟΝΗΝ. ΤΑΥΤΗΝ. . . . . ΕΙϹ. ΜΕΤΟΧΙΟΝ. ΩϹ. Η. ΜΟΝΗ. ΜΕΓΑΛΗ. ΜΙΚΡΑ. ΕΙΗ. &c. Occurrit præterea apud Leonem Grammaticum in Basilio pag. 472. Pachymerem lib. 4. c. 8. lib. 8. cap. 6. in Menæis 26. April. &c. Vide Glossar. med. Lat. in *Metochium.*

ΜΕΤΡΕΙ͂Ν, *Numerare*, *Computare*, καταλογίζεσθαι, ἀριθμεῖν. Μετρητὰ, *Numeratò*, ἐκλογιστικῶς.

ΜΕΤΡΗΤΙ΄ΚΙΟΝ, μετρητικὸν, *Mensuraticum*, quod Descriptoribus pro mensurandis agris dabatur. Nam pro modo agrorum tributa agraria pensitabantur. Manuel Comnenus Nov. 2. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. ἀλλ᾽ οὐδὲ δικαιώματος ἐπὶ τούτοις ἐπιζητεῖν, οὐ καπνικὸν ἀναλαμβάνεσθαι, οὐ μετρητίκιον, οὐχ ἕτερόν τι οἱονδήποτοῦν φορολόγημα εἰς κέρδος τοῖς ἀναγραφεῦσιν ἐπινοούμενον. Rursum pag. 154. πλὴν τῇ τοιαύτῃ προφάσει οὐκ ἐξέσται τοῖς δηλωθεῖσιν ἀπογραφεῦσιν ἢ καπνικὸν ἀπαιτῆσαι, ἢ μετρητίκιον, ἢ χρεῶν δόσιν, ἢ ἑτέραν ὁποιανδή τινα εἴσπραξιν ἀπὸ τῶν ὁπωσδήποτε ἀκινήτων αὐτῶν, &c. In Novella 4. ejusdem Manuëlis eodem lib. 2. pag. 159. vetantur ἀναγραφεῖς, seu *Descriptores*, τὰ τῶν μοναστηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καπνολογεῖν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, &c. Novella 1. ejusdem Manuëlis Comneni pag. 151. ἐὰν τυχὸν δῶρα αὐτῶν παροίκων ἀπέστω εἴη, ἢ μέτρον γῆς, ἢ αὐτουργιά τινα ἐκαίνισαν ἐν τοῖς τοιούτοις κτήμασι.

Μετριατικὸν, simili notione, in Diplomate Andronici Junior. apud Phranzem lib. 3. cap. 24. καθελκόμενοι εἰς ἀπαιτήσεις καμπανιστικοῦ, μεσιτικοῦ, ζυγοστατικοῦ, μετριατικοῦ, &c.

ΜΕ΄ΤΡΙΟΝ, *Laurus*, Δάφνη, apud Interpolat. Dioscor. c. 729.

ΜΕΤΡΙ΄ΣΤΡΑ, certa aquæ mensura in Aquæductibus. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης c. 69. ubi de aqua in idem Monasterium inducenda: γεγόνασι δὲ μετρίστραι δύο ἰσόμετροι. An legendum μετρῖται. Apud Cleopatram in Cosmetico, ὁ μετρίτης continet ξέστας ιβ.

ΜΕΤΡΙΟ΄ΤΗΣ, *Mediocritas*, quâ voce utebantur Patriarchæ præsertim, cùm de se loquebantur, aut cùm scribebant. Leontius Presbyter in Vita MS. S. Gregorij Acrigentini: καὶ λέγει ὁ Ἐπίσκοπος, Πόθεν παραγέγονεν πρὸς τὴν ἡμετέραν μετριότητα. Michaël Cerularius in Edicto de projecto Pittacio: γράμμα πρὸς τὴν ἡμετέραν μετριότητα διὰ Στεφάνου — ἐξαπέστειλεν. Adde Concil. IV. Constantinopolit. pag. 1289. Photium Epist. 5. in Addit. Jus Græco Rom. pag. 206. & alibi non semel, Cantacuzenum lib. 4. c. 23. p. 799. & Archieraticum Haberti pag. 558. 561. 570. 571. & seqq. Soli Patriarchæ hac utendi formulâ Jus competiisse innuunt præterea salutationes Epistolar. Pontif. μητροπολίτην ἕτερον οὐκ οἴδαμεν γράφοντα, Ἡ μετριότης ἡμῶν, εἰ μὴ μόνον τὸν Θεσσαλονίκης ἐν τοῖς ὑπ᾽ αὐτὸν. ἐγένετο δὲ τοῦτο νεωστὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως τοῦ Καντακουζηνοῦ, ὅτε καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Θεσσαλονικέων ἐκκλησιαστικῶν ἔβαλον τοὺς σταυροὺς ἐν τοῖς σκιαδίοις αὐτῶν. Nec nupera hæc formula. Vegetius in Prologo ad lib. 3. *Quæ per diversos Auctores librósque dispersa, Imperator Auguste, mediocritatem meam adbreviare jussisti.*

ΜΕ΄ΤΡΟΣ, *Numerus*, Ἀριθμὸς, in Corona pretiosa.

ΜΕΤΩ΄ΠΙΟΝ, ἡ χαλβάνη, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Galbanum.* Vide Ruellium lib. 3. cap. 53.

ΜΕΤΩ΄ΠΙΟΝ, *Frontale, Armatura frontis Equi.* Philemon in Lexico Technologico MS. ἀπὸ προσώπου δὲ τὸ ἐπώπιον, ὃ παρῆκται καθ᾽ ὁμοιότητα τοῦ ἐνώπιον, μετώπιον· ἔστι δὲ καὶ παρώπιον, τὸ περὶ τὰς ὄψεις τῶν ἵππων δέρμα, ὅπερ οἱ θεωρητικοὶ παρώπιον λέγουσι. Constantinus Porph. in Tacticis: σελινάτα σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν, στάβλια, ῥινία, μετώπια ἱππαρίων, στηθάρια ἱππαρίων ἢ σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ κενδούκλων. Vide Ἀντήλιον.

Προμετώπιον, eâdem notione. Scholiastes MS. Æschyli in Septem ad Thebas: ἀμπυκτῆρες, κυρίως οἱ κορφιστῆρες, τὰ λεγόμενα προμετώπια. Leo in Tactic. c. 5. §. 4. προμετώπια ἵππων, στηθάρια ἵππων, ἢ ἀπὸ κενδούκλων, περιτραχήλια ἵππων ὁμοίως. Idem Constantinus in Tacticis: τὰ δὲ ἱππάρια ἐξαιρέτως τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιλέκτων ἐχέτωσαν προμετώπια καὶ στηθάρια ἢ σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ κενδούκλων, ἢ νευρικά. Eadem verba habet Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. pag. 22. similia etiam idem Leo cap. 6. §. 8. Phavorinus: Προμετωπίδιον, τὸ ἔμπροσθεν τῶν μετώπων. Philemon in Lexico Technologico MS. καὶ φάλαρα, τοὺς προμετωπιδίους ἀσπιδίσκους, τὸν κόσμησιν φημὶ τὴν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων, ἢ τὰ τῶν γνάθων σκεπάσματα. Idem Leo cap. 6. §. 31. τοὺς δὲ ἵππους καλέστρατον παραπλευρειδίοις καὶ προμετωπιδίοις, ἤγουν τὰ πλευρὰ καὶ τὰς κεφαλὰς, καὶ τοὺς τραχήλους τῶν ἵππων διὰ κλιβανίων ἢ λωρικίων, ἢ ἄλλης ὕλης καλύπτειν. Nicetas in Man. lib. 5. num. 3. ἀλλ᾽ ἦν ὁρᾶν τῶν ἵππων αὐτῶν διαδήματα μασχαλιστῆρας προφαινόντων καὶ προκειμένων προμετωπίδια καὶ προστερνίδια τῶν βλημάτων ἐρύματα. Libanius in ἐκφράσει 4. apud Allatium: οἱ δ᾽ ἐφ᾽ ἵππων ἐλαύνουσι Νισαίων, τὸν μὲν τῶν πολεμικὸν τρόπον ἐσκευασμένων, προμετωπιδίοις τε καὶ στερνιδίοις, καὶ παραπλευριδίοις. Vide Κεφαλαρέα.

ΜΕ΄Χ λευκὸν καὶ ἐρυθρὸν, τὸ σάνδαλον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΧΑΝΙΑ΄ΖΕΙΝ, *Mutilare*, *Lædere*, *Inutilem reddere*, Gallis olim, *Mehaigner*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. in *Mahenium.* Italis *Magagnare.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. c. 244. εἰ δὲ ἂν ἔνι τὸ ἐκεῖνον ὅπου εἶτον τὸ κλέμον τὸ ψοφισμένον, οὐ (*vel*) μεχανιασμένον, ἂν ἔνι καβαλλάρης, οὐ βεργέσης, ὄχι λήζιος, τὸ δίκαιον κρίνει, &c. Occurrit ibi pluries.

ΜΕΧΙΑΚΟ΄Σ, *Medius*, Μέσος, in Glossis Græcobarbaris.

ΜΗΔΕ΄ΝΑΣ, *Nemo*, *Nullus*, οὐδεὶς, μηδείς.

ΜΗΔΕΤΙΠΟΤΕ΄ΝΙΟΣ, *Nihili homo*, οὐτιδανὸς, οὐδαμινός.

ΜΗΔΙΚΑ΄ΡΙΟΝ, Herbæ species, nescio an ea quam Botanici Μηδικὴν vocant, de qua Ruellius & alij. Μηδικὴ, ἐλένιον interpretatur Dioscoridis Interpolator cap. 80. *Medium*, cap. 600. Achmes Onirocrit. cap. 208. Ἐκ τῶν Περσῶν, περὶ μηδικαρίου. Τὸ μηδικάριον εἰς πλοῦτον καὶ αὔξησιν καὶ πρόσωπον διακρίνεται· ἅπαξ γὰρ σπαρὲν, ἐφ᾽ ἑπτὰ ἔτεσι γεωργεῖται. Infrà: ὅτι αὐτὸς ἐκεῖνος ἤσθιεν ἐκ τῶν μηδικαρίου.

ΜΗΔΟΥ΄ΣΑ, *Lonchitis*, apud Interpol. Dioscor. cap. 567. ubi à Latinis *Veneriam* & *Lanceolam* appellari observat.

ΜΗΖΗ΄ΘΡΑ, *Caseus Laconicus*, *Misithraus* nam & hodie Lacedæmon *Misithra* appellatur. Hieron. Germanus: *Ricotto*, μέσιθρα, μυζῆθρα. *Ricotta. Caseus secundarius*, exponitur à Cruscanis. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Ἀθότυρον, μυζῆθρα. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Οὐδὲ νεόπηκτον τυρὶ, πυκάμνυν μὲ τὸ γάλα,
> Οὐδὲ μυζήθραις ἁπαλαῖς, καὶ τὰ τυρία τ᾽ ἄλλα.

Vide Ἀθότυρον.

Μυζῆθρα. Agapius Cretensis in Geoponico c. 67. ἡ μυζῆθρα ὅταν εἶναι καὶ αὐτὴ τοπικὴ, καὶ ἀπὸ γάλα καλὸν,

 εἶν

δὲν βλάπτει. Et cap.184. ὅταν τυροκομήσῃς τὸ γάλα, καὶ κάμῃς τὴν μυζίθραν, &c.

ΜΗΚΟΘΕΝ, E' longinquo, Procul, Eminus. Vox Græcis veteribus ignota. Apophthegmata Patrum in Macario num.33. οἱ ἀπὸ μήκοθεν ἔρχονται πρός με. Constantinus de Adm. cap.29. ἡ δὲ (ζητεσια) Δαλενοῦ μήκοθέν ἐστι τῆς θαλάσσης. Occurrit rursum cap. 31. Extr. Mauricius lib.12. cap.3. εἰς τὸ ῥίπτειν μήκοθεν βηρύτας καὶ σφενδόβολα. Et pag.346. ἵνα ἐν καιρῷ φοραδίων δρομόνων βαλλόμεναι ἀποσβέσῃ μήκοθεν τοὺς ἐπερχομένους ἐχθρούς. Germanus Patr. Constantinopol. Orat. in S. Dormit. μήκοθεν κινήσας τοῦ κηρύγματος.

ΜΗ͂ΚΟΣ, pro Libri seu Voluminis forma, in Indice MS. Bibliothecæ Monasterij S. Trinitatis Insulæ Chalces: Μῆκος πρῶτον. Μῆκος πάμπρωτον. Μῆκος κατάπρωτον. Μῆκος πρωτοδεύτερον. Μῆκος δευτερόπρωτον. Μῆκος τρίτον μικρόν.

ΜΗ͂ΚΩΝ ἀφρώδης, Herba quæ χαμαισύκη Dioscoridi dicitur: apud ejus Interpol. 2.751.

ΜΗΛΑ'ΝΘΗ, & Μηλολόνθη, εἴδη βοτανῶν in Glossis MSS. ex Cod. Colberteo 2218. Vide χρυσοκάνθαρον.

ΜΗΛΙΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Μιλιάρειον.

ΜΗΛΟ'ΚΑΡΠΟΣ, Aristolochia, apud Interpolat. Dioscor. cap.410. & Apul. c.19.

ΜΗΛΟΛΟ'ΝΘΗ. Vide in Μηλάνθη.

ΜΗ͂ΛΟΝ. Leo in Tactic. cap.6. §.25. ex Cod. Reg. ἐπιλέκτους τῆς ἀκίας ἔχειν καὶ ζάβας, ἤτοι λωρίκια, εἰ μὴ δυνατὸν ὅλους· ἐπεὶ κἂν δύο τοὺς πρώτους τῆς ἀκιῶν· κατὰ δὲ τῶν μήλων, ἤτοι τῶν ὤμων τῆς ζάβας, φλαμουλίσκια μικρά. Ubi editio Checi: κατὰ δὲ τοὺς ὤμους τῆς ζάβας, &c. Mauricius lib.12. Strateg. cap.4. κασσίδια ἔχοντα τουφία μικρά, καὶ φλάμουλα κατὰ τῶν μήλων. In quem locum vide conjecturas Schefferi. Meminit Athenæus τῶν μηλοφόρων αὐλῆς. Ij autem erant apud Persas δορυφόροι, πάντες ἔχοντες ἐπὶ τῶν στυράκων μῆλα χρυσᾶ.

ΜΗ͂ΛΟΝ, Nummus Imperatorum Constantinopol. sic appellatus, non ab ovis figura in eo efficta, uti censet Meursius, cùm nulli extent ejusmodi, nec cusi unquam fuerint, sed quòd forma rotunda fuerint, cùm alij Caucij, seu Cavi, alij Quadrati, (tametsi quadratos, nisi fortè æreos, videre haud contigerit) uti censet Cujacius ad Novell. Justin. 105. cap.2. §.1. τὸ μὲν γὰρ καὶ χρυσίον διαρρίπτειν ἀνείσθω τῇ βασιλείᾳ, ἥπερ μόνη καὶ χρυσίου περιφρονεῖν ὁ τύχης δίδωσιν ὄγκος· ἄργυρος δὲ ὁ μετὰ χρυσὸν εὐθὺς τιμιώτατος, γένοιτο ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις Ὑπάτοις φιλοτιμία πρέπουσα. τοῦτον ἐφίεμεν αὐτοῖς ῥίπτειν ἔν τε τοῖς καλουμένοις μιλιαρησίοις, καὶ μήλοις, καὶ καυκίοις, καὶ τετραγώνοις, καὶ τοῖς τοιούτοις. Ubi vetus Interpres: *Et hæc sinimus eos spargere in his quæ vocantur Miliarisia, & Mela, & in Caucis, & Quadrangulis, & talibus.* Haloander verò: *Tam in Miliarensibus, ut vocant, id est Didrachmis, quàm Ove & Cyatho signatis*, &c. Quasi verò extent horum temporum nummi, qui hasce figuras exhibeant.

ΜΗΛΟΠΕ'ΠΩΝ, *Malum Peponicum*, Gall. *Melon*. Apud Galenum lib.2. de Cibor. facultat. Anonymus MS. de Diæta: κιθάριν ἑψόμενον, κολοκύνθαι, πέπωνες, μηλοπέπωνες, ἀγγούρια καὶ τετραγγούρια, καρίδια χλωρά, &c. Vide Andernacum ad lib.1. Pauli Æginetæ c.13. & Gorræum.

ΜΗ͂ΛΟΣ. Vide in Μώδιον.

ΜΗΛΥ'ΤΖΙΟΝ, *Parvum ponum.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Μηλύτζια καὶ φοίνικας, σύκα, καὶ καρυδίτζια.

ΜΗΛΩΤΗ', *Melote*, *Pellis ovina*, Monachorum vestimentum. Erotianus in Lexico Hippocratis: ἴξαλη, τελείας αἰγὸς δέρμα, ἣν μηλωτὴν καλοῦσι. Eudocia in Ioniis MSS. Μηλωτή, ἡ δορὰ τῶν προβάτων. Lexicon MS. adespoton: μῆλα, πάντα τὰ τετράποδα, ὅθεν καὶ πᾶσα βύρσα μηλωτὴ καλεῖται. Glossæ Lat. Gr. *Pellis lanata*, μηλωτή, ἀρνακίς. Adde Auctorem Etymologici in Μῆλα & Μηλωτή. Evagrius Monachus de Vestibus Monachorum Ægypti, MS τὴν δὲ μηλωτὴν ἔχουσιν οἱ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, καὶ φιμοῦντες μὲν πάντα τὰ τοῦ σώματος ἄλογα πάθη. Palladius in Vita S. Chrysostomi pag.57. de quibusdam Monachis: οἵ τινες ἐξ αὐτῶν λαβόντες αὐτῶν τὰς μηλωτάς, ἐξέρχονται εἰς τὴν Παλαιστίνην. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti, ubi de Tabennesiotis: μεγάλην ἔχοντας πολιτείαν, καὶ μηλωτὴν φοροῦντας. Idem fol.172. τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ περὶ τοὺς ὤμους περιθέμενος. Palladius Cappadox in Hist. Lausiaca cap.38. ἕκαστος αὐτῶν ἐχέτω μηλωτὴν αἰγείαν εἰργασμένην λευκήν. Ita cap.70. 83. 88. Vide præterea Socratem lib.4. cap.24. Paralipomena de S. Pachomio n.29. Regulam ejusdem Pachomij n.29. Zachariam Pap. lib.2. Dialog. cap.7. &c.

Μηλωτάριον: eâdem notione. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1673. μηλονόμος, ὁ τὰ πρόβατα νέμων, ὅθεν καὶ τὰ δέρματα, μηλωτάρια. Eadem habentur in Epimerismis Herodiani MSS. Joannes Moschus cap.3. ὁ δὲ πρεσβύτερος Κόνων λαβὼν τὸ μηλωτάριον αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ c.13. καὶ ἐκένωσε τὸ ἑαυτοῦ μηλωτάριον ἔμπροσθεν αὐτῶν. Adde cap.23. Apophthegmata Patrum in Besarione num.4. καὶ λαβὼν ὁ γέρων τὸ μηλωτάριόν μου, ἀπῆλθεν ὡς λίθου βολήν. Ita in Joanne Cœnobita, in Macario n.5. & in Notio n.2. & in aliis Scriptoribus laudatis in Gloss. med. Lat. in V. *Melote*. Vide in Μάλη.

ΜΗΝΑΙ͂Α, *Menæa*, dicuntur volumina cujusque diei & cujusque Sancti officia continentia, in duodecim menses dispertita, in quibus describuntur præterea eorundem Sanctorum, quorum festum agitur, Vitæ aut Martyrij compendia, quæ Συναξάρια vocant. Quæ quidem Menæa in tot volumina, quot sunt menses, distribuuntur. Interdum tamen ex iis habentur quædam redacta in ἐπιτομήν, ac in duo duntaxat volumina dispertita, singula sex menses continentia, quæ vulgò Anthologij titulum præferunt, ut in Cod. Colberteo 4365. Ἀρχὴ σὺν Θεῷ, Ἀνθολόγιον περιέχον τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν τῶν ἐξ μηνῶν, à mense Martio scilicet ad Augustum. Gennadius περὶ τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἁγίων, cap.4. ἐν ἡμῖν δὲ καὶ μάλα καλῶς σώζονται καὶ ᾄδονται μετὰ μελῳδιῶν καθ' ἡμέραν καὶ Μηναῖα, τὰ Τριῴδια, καὶ Λόγοι. Neque tamen semper & ubique Menæi Officia continuâ serie decantantur, sed interdum ex eo in Officiis quotidianis excerpuntur Canones, Troparia, & alia id genus cantus, quæ in solemnitatibus Sanctorum in Ecclesia cantantur. Euchologium pag.187. καὶ ψάλλομεν ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δίς, καὶ τὸ Μαρτυρικόν, καὶ τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριῳδίου, καὶ τοῦ Μηναίου τὰ τρία εἰς στίχους δ'. Et pag.201. μετὰ δὲ τό, Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλει τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Μαρτυρικὰ καὶ τοῦ Μηναίου. Triodium: τοῦ δὲ Μηναίου τὴν ἀκολουθίαν ψάλλομεν εἰς τὰ ἀπόδειπνα τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας. Liturgia Præsanctificatorum: ψάλλει τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Μαρτυρικά, καὶ τοῦ Μηναίου. Præterea Synaxarium ex Menæis exceptum legitur. Idem Triodium: ὀφείλει τοίνυν τὸ τοῦ Μηναίου συναξάριον ἐν τῇ ἑβδόμῃ πρῶτον, ὡς ἔθος, ἀναγινώσκεσθαι. Extant Jambi apud Joannem Euchaitorum Metropol. pag.69. εἰς τὰ δωρηθέντα Μηναῖα εἰς τὰ Εὐχάϊτα.

ΜΗΝΑΙ͂Α, *Menstruæ distributiones*, *quæ Ecclesiæ Officialibus fieri solent.* Vide Euchologium Goari pag.270.287. Hinc

Μηναῖο

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Μηναιορόγιον, *Menstrua roga*, de qua voce, in Ῥόγα.

Μηνιαῖα, eâdem notione, in Nov.59. Justiniani cap.1.2.

Μηνιαῖα, *Menstrua mulierum*, apud Joan. Moschum in Limon. cap.205.

ΜΗ͂ΝΑΣ, *Mensis*, Μὴν. Glossæ Græcobarb. Μὴν, ὁ μῆνας. Alibi: ἡ γυναῖκα ὅτε θεωρεῖ καθημερινὸν, ἤγουν κατὰ μῆνα τὰ συνήθειά της. Achmes Onirocrit. cap.251. εἰ δὲ ἔφαγεν ἕνα, εὑρήσει ἡμέραν μίαν, ἢ ἐνιαυτὸν ἀγαθόν.

ΜΗΝΙΑΤΙΚΌΝ, Tributi Genus, in Diplomate Andronici Junioris pro Monembasiotis, apud Phranzem lib.3. cap.24. καστροκτισίας, κατεργοκτισίας, μαγγιπίας, ἀβιναύλου, ἐξοπρασίας, κοσμιατικοῦ, καπηλιατικοῦ, μηνιατικοῦ. Μηνιαῖον, apud Symeonem Logothetam in Porphyrog.num.38. μηνιαῖαι ἀννόναι, apud Cedrenum an.16. Anastasij.

ΜΗΝΙΟΝ, *Pæonia*, apud Interpol. Dioscorid. cap.165.

ΜΗΝΙΣΙΟΣ, *Menstruus*, Μηνιαῖος. Theophanes an.16. Anastasij: μηνισίας ἀννώνας προσέταξεν αὐτοὺς λαμβάνειν.

ΜΗΝΙΣΤΕΡΙΟΝ, *Ministerium*, Glossæ Lat. Gr. *Abaci*, *Delfica*, Μινιστέριον. Vide Gloss.med.Lat. in *Ministerium*.

ΜΗΝΟΛΟΓΕΙ͂Ν, *Mensem adscribere Constitutioni, aut cuivis alij scripto*, quod Imperatoris duntaxat erat, cùm mensem & indictionem suâ ipsius manu literis rubeis, seu ex cinnabari exarare, in ipso diplomatis contextu, διεξοδικῶς, id est expansis & diductis characteribus, nomen verò suum non adderet, quia scilicet descriptum legebatur in Bulla Diplomati appensa, quæ subscriptionis vicem fungebatur. Totum hunc ritum discere est ex Novellis Imperatorum inferioris ævi, ac præsertim ex Novella Manuelis Comneni de Judicibus, quæ sic clauditur: Εἶχε τὸ, μηνὶ Μαρτίῳ ιδ΄. δι᾽ ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς, καὶ τὴν συνήθη δίπτυχον προσκυνητὴν βοῦλλαν, καὶ τὸ, Διὰ τοῦ Λογοθέτου τοῦ δρόμου τοῦ Ἁγιοθεοδωρίτου Μιχαὴλ, καὶ ἔξωθεν, τὸ, Ἀπελύθη μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ιδ. ἔτους ϛχοδ. Hanc igitur Mensis & Indictionis appositionem μηνολόγημα appellabant. Balsamon de Jure Patriarcharum in Monasteria lib. 2. Juris Græco Rom. pag.141. & ad Can. 19. VII. Synodi pag.323. Ed. Oxon. Πρόσταξις ἀοιδίμου Βασιλέως κυρίου Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ μηνολόγημα φέρουσα, τὸν Δεκέμβριον, μῆνα τῆς ε. ἐπινεμήσεως. Pachymeres lib.7.c.1. αὐτὸς δὲ διὰ ταχέων ἄρτι πρώτως μηνολογησάμενος πρόσταγμα, τῷ Πατριαρχεῖῳ ἐπέστελλε, γράψας δι᾽ ἀπορρήτων καὶ τῷ μεγάλῳ Τζαουσίῳ, &c. Infrà: τῷ δέ γε συγγραφεῖ παρέχει τὸ πρόσταγμα ἐρωτῆν εἰ αὐτὸς ἔχοι γνῶναι διαστοχασάμενος, οὗ τινος ἂν εἴη τὸ μηνολόγημα.

Solius verò Imperatoris fuisse μηνολόγημα, vel ex eo patet, quòd cùm Michael Palæologus Andronicum filium Imperatorem dixisset, illi tamen mensem & indictionem Constitutionibus ac præceptis apponere literis cinnabaricis haud concesserit, sed nomen suum duntaxat. Idem Pachymeres lib.4.c.29. ἐδόθη δὲ καὶ προστάσσειν καὶ ὑπογράφειν βασιλικῶς, πλὴν οὐ μηνολογεῖν, ὡς ἔθος τοῖς Βασιλεῦσιν, ἀλλὰ γράφειν δι᾽ ἐρυθρῶν οἰκείᾳ χειρὶ, Ἀνδρόνικος Χριστοῦ χάριτι Βασιλεὺς Ῥωμαίων. Nicephorus Gregoras lib.4. pag.79. Edit. Genev. ἐπέτρεψε αὐτῷ ὁ πατὴρ καὶ δι᾽ ἐρυθρῶν ὑπογράφειν γραμμάτων προστάγματα, οὐ μέντοι μῆνα καὶ ἰνδικτον, ἀλλὰ Ἀνδρόνικος Χριστοῦ χάριτι Βασιλεὺς Ῥωμαίων. Scribit præterea idem Pachymeres lib.7. cap.1. eundem Andronicum, post Patris excessum, tum demum diplomatibus mensem & indictionem apposuisse: ἄρτι πρώτως μηνολογισάμενος πρόσταγμα. Et lib.6. cap.31. Michaëlem, cùm in extremis ageret, primam Novembris mensis literam designasse, nec potuisse distinctis apicibus reliquum vocabuli explere. Sed dubium hîc ingeri potest, cur Michaël Andronico filio mensem & indictionem Constitutionibus apponere non permiserit, nomen verò literis puniceis describere non abnuerit, cùm ex aliquot Novellarum subscriptionibus nomen haud apposuisse Imperatores colligatur. Certè vel inde colligere licet nec Bullam apposuisse Andronicum, quæ, ut attigi, quoad Imperatores, subscriptionis vicem obtinebat.

Ita porrò Imperatores Constantinopolitani Constitutionibus & præceptis mensem & indictionem apponebant, ut ferè semper mensis diem omitterent, ut observare licet in Jure Græco-Romano parte 1. pag.123. 126. 134. 138. 149. 154. 165. & ex Allatio in Dissert. de Libris Eccles. Græcor. pag. 170. quomodo Regum nostrorum Diplomata, quæ Sigillum ex cera viridi præferunt, vulgò *Chartres* appellata, habent mensem & annum tantùm adscriptum: dixi, *ferè*, neque enim semper, ut ex eodem Jure Græco Rom. pag. 118. & Novellis Manuëlis Comneni de Judicibus, & de Feriis liquet.

Sed & Patriarchas Constitutionibus suis mensem tantummodo cum indictione omissâ nominis adscriptione, interdum apposuisse testatur præ cæteris Germani Patr.Constantinopolitani Sancitum in eodem Jure Græco-Rom. pag.235. in cujus fine hæc habentur: ἡ συνήθης μολιβδίνη βοῦλλα· καὶ ὄπισθεν ἐν τῇ συμπήξει τῆς βούλλης, Τῷ μηνὶ Ἰουλίῳ, Ἐπινεμήσεως η. Et pag.151. in fine diplomatis Pachomij Patr. Constantinopol. hæc scribuntur: εἶχε δὲ καὶ διὰ τῆς τιμίας Πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ, μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ιβ΄. Habeo præ manibus Scriptum authenticum Christobuli Archiepiscopi totius Cypri & novæ Justinianæ, quo Scevophylacis officium cuidam confert, quod hisce verbis clauditur: καὶ ἐδόθη ἐν μηνὶ τῷ Σεπτεμβρίῳ. Deinde literis cinnabaricis majoribus & in ipsum contextum evadentibus, hæcce describuntur: τῷ μηνὶ Ὀκτωβρίῳ. Vide notas nostras ad Alexiadem Annæam pag.254.

Cæterùm Justinianus in Novella 47. cap.1. præcipit ut in omnibus instrumentis publicis præponatur nomen Imperatoris, deinde Consulis, tertiò, indictionis, mensis & diei.

ΜΗΝΟΛΌΓΙΟΝ, Liber Ecclesiasticus Græcorum, qui Latinis vulgò *Martyrologium* dicitur, in quo Sanctorum vitæ quolibet die per totum annum summatim exponuntur, vel certè nomina recitantur, ex quo non semel quæ ibi habentur in Μηναῖα referuntur. Ejusmodi sunt Menologium ex versione Cardinalis Sirleti Editum to.5. antiquar. Lection. Canisij, Μηνολόγιον Basilio Porphyrogenito Bulgaroctono Imperante ejúsque jussu exaratum, quod asservatur in Bibliotheca Vaticana, unde excerpta sunt quæ describuntur in Actis Sanctorum Bollandinis, & de quo copiosè egit Allatius in Dissert.1. de Lib. Eccl. Græcor. pag.83.84.85.86. denique Menologium ex Menæis Græcorum erutum, & in linguam vernaculam versum à Maximo Margunio Cytherorum Episcopo, Venetiis ab Antonio Pinello an.1529. in 4. Editum. Aliud est

Μηνολόγιον quod τῶν λ΄. ἡμερῶν περὶ ἀρρωστημάτων vocant, cujusmodi habetur hoc titulo in Cod.Reg. 945. nunc 3177. fol. 330. in quo quid singulis diebus mensis ægris sperandum vel timendum describitur.

ΜΗΝΤΖΙΒΗΡΊΑ, *Fraus*, Φεναχία, in Corona pretiosa.

pretiosa, id est, ut ait Vir Doctus, *Mentio veri*, qui verum mentiuntur. Glossæ veteres, *Mentio*, μνήμη. Et *Mentor*, *Inventor*, in aliis MSS.

ΜΗ'ΝΥΜΑ, *Renuntiatio Patriarchæ* vel *Episcopi*, cùm scilicet per suffragia eligitur in Pontificem, deinde ab Imperatore datâ virgâ pastorali προβάλλεται: undè duplex μήνυμα, (seu ut à Codino appellatur cap. 20. num. 2. duplicem σφραγίδα,) statuunt Græci: prius μήνυμα Malaxo in Hist. Patriarch. τὸ μικρὸν appellatur, alterum verò τὸ μέγα, & προβολὴ, vel πρόβλησις, quâ scilicet ab Imperatore in Patriarcham promovetur, cùm ante hoc secundum μήνυμα, seu *suffragium*, ὑποψήφιος, id est *Electus*, duntaxat indigitetur. Id porrò à temporibus Nicephori Phocæ manasse videtur, qui ut scribunt Scylitzes pag. 658. & Zonaras pag. 162. omni auctoritate Episcopos designandi sibi vendicatâ, edixit ne injussu suo ullus crearetur Episcopus, μὴ ἄνευ τῆς αὐτοῦ γνώμης καὶ προτροπῆς ἐπίσκοπον ἢ ψηφίζεσθαι, ἢ προχειρίζεσθαι, tametsi id abrogatum à Tzimisce scribant.

Prius μήνυμα, statim atque quis in Pontificem electus erat, ad Imperatorem deferebat Ecclesiæ Referendarius. qui inde ἀναφορεὺς τῶν πρὸς βασιλέα μηνυμάτων appellatur in Catalogo Officiorum Ecclesiæ Constantinopol. ex Cod. Reg. deinde Imperator & majores Ecclesiæ Officiales illud ad electum deferebant, ut est apud Codinum cap. 20. num. 2. καὶ διαφέρουσι τὸ μήνυμα (al. τὸ ψήφισμα) πρὸς τὸν ψηφισθέντα καὶ ἐκλεχθέντα ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ βασιλέως. Prioris istius μηνύματος meminit Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. pag. 171. utriusque verò Malaxus in Hist. Patr. non semel, ac quidem ubi de Gennadio: ἦτον γὰρ ἄνδρας ἁγιώτατος καὶ εὐλαβέστατος, καὶ ὡς ἔδωκαν αὐτῷ τὸ μικρὸν μήνυμα διὰ νὰ τὸ κάμουν Πατριάρχην· τελείως δὲν ἤθελε, νὰ τὸ ἀκούσῃ, οὐδὲ νὰ στέρξῃ, διὰ νὰ γένῃ Πατριάρχης· οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Κληρικοὶ καὶ ὁ λαὸς ὅλος, καὶ σανικῶς αὐτοῦ ἔκαμαν αὐτὸν Πατριάρχην, δώσαντες αὐτοῦ καὶ τὸ μέγα μήνυμα· ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ὁ Ἡρακλείας, &c. Idem porrò Malaxus τὸ μέγα μήνυμα datum post ἑσπερινὸν ὕμνον, non semel scribit, hacce formulâ: καὶ ἔδωκαν αὐτοῦ τὸ μικρὸν μήνυμα, καὶ τὸ μέγα μετὰ τὸν ἑσπερινόν. Seu ut est pag. 142. καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὸ μικρὸν μήνυμα, κατὰ τὴν τάξιν, καὶ τὸ ἑσπέρας, ἀφ' οὗ ἐψάλθη ὁ ἑσπερινὸς, ἔδωκαν αὐτοῦ καὶ τὸ μέγα. Et pag. 153. μετὰ τὴν τελείωσιν τοῦ ἑσπερινοῦ.

Sed ritum omnem electionis Patriarchæ accuratè describit idem Malaxus, ubi de Electione Hieremiæ Metropolitæ Larissæ in Patriarcham Constantinopol. quippe sub horam Vespertinam, Benedictione ex more factâ, (τῷ Εὐλογητῷ) Vespertinum, (Ἑσπερινὸν) cantatum ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους, congregatisque Metropolitis, Episcopis, Clericis proceribus & universâ plebe Christianâ, manibus cereos accensos singulis gestantibus, finito Vespertino, Magnus Oeconomus, ὡς πρῶτος τῶν κληρικῶν, in medio Ecclesiæ stans, magnâ voce, pronuntiavit μέγα μήνυμα ad Metropolitam Larissæ, τὸν ἄνωθεν ὑποψήφιον, qui priùs tantùm *Electus* dicebatur, stantem pro foribus τοῦ ἁγίου βήματος, φορέμενον μετὰ τοῦ Πατριαρχικοῦ μανδύου, καὶ ἐπιτραχηλίου, καὶ ὠμοφορίου, eúmque sic est allocutus: Ἡ θεία καὶ ἱερὰ σύνοδος τῶν πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν, τῶν θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων, τῶν τιμιωτάτων Κληρικῶν, τῶν εὐλαβεστάτων ἀρχόντων, καὶ παντὸς τοῦ Χριστωνύμου λαοῦ, προσκαλεῖται τὴν ἀρχιεροσύνην σου ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Λαρίσσης εἰς τὸν ὑψηλότατον καὶ μέγαν θρόνον τὸν Πατριαρχικὸν τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. Tum novus Patriarcha actâ gratiarum actione, accepit τὸ Πατριαρχικὸν δικανίκιον, Patriarchicæ Dignitatis insigne: deinde Pontifices singulatim ejus manum exosculati, eum in Patriarchico solio constituerunt.

Atque hæc obtinuere post captam Urbem, sub Turcicis Sultanis. Quomodo verò ea μηνύματα fierent sub Imperatoribus Christianis, præ cæteris rectè explicat idem Symeon Thessalonicensis cap. 9. pag. 174. τὸ μήνυμα δίδοται παρὰ τῶν συγκλητικῶν ἀρχόντων τῶν μεγίστων τοῦ βασιλέως· γὰρ φέρουσι τὸ πρόσωπον· ὁ βασιλεὺς γὰρ τὰ τῆς συνόδου ὑπηρετεῖ, ὡς Χριστοῦ κυρίου καὶ διεφένσωρ καὶ ὑπηρέτης τῆς ἐκκλησίας καταστὰς, ἐν τῷ χρίεσθαι καὶ τοῦτο καθυποσχεθείς· διὸ καὶ οἱ τὸ μήνυμα λέγοντες, οὕτω φασὶν, Ὁ κραταιὸς καὶ ἅγιος ἡμῶν αὐθέντης ὁ βασιλεὺς, καὶ ἡ θεία ἱερὰ καὶ μεγάλη σύνοδος προσκαλεῖται τὴν ἁγιωσύνην σου εἰς τὸν ὑψηλότατον θρόνον τοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μαρτυροῦντες, ὡς οὐκ ὁ βασιλεὺς ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὰ τῆς συνόδου μηνύει, καὶ μόνον ὑπηρετεῖ. Deinde inferiùs enarrat, ut πρόβλησις seu ἐνθρονισμὸς ante ordinationem perficiatur, cùm scilicet Imperator electionem factam probat, & ei virgam pastoralem in manus dat, μανδύαν præterea, & Ecclesiæ ἐγκόλπιον, in arrhabonis symbolum ad eum mittit. Quibus recensitis, sic concludit pag. 175. οὕτω μὲν οὖν καὶ διὰ ταῦτα καὶ ἡ καλουμένη πρόβλησις γίνεται διὰ τὴν τῆς ἐκκλησίας τιμὴν, ἢ εἰς Χριστὸν ἀναφέρεται.

Neque ferè aliud est apud Græcos primum istud μήνυμα, quàm quod Latini *Decretum* appellant, de qua voce egimus in Glossario med. Latin. Utrumque porrò sic describit Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 12. cap. 5. ἡτοιμάσθη τοίνυν ὁ Κυζίκου, καὶ ἐδέξατο τὸ μήνυμα· προσεκαλέσατο δὲ καὶ τὸν Τραπεζοῦντος, καὶ τὸν Ἡρακλείας παραγενέσθαι ἐν τῷ μηνύματι, καὶ οὐκ ἦλθον· τῇ τετράδι οὖν, καθ' ἣν ἀπεδίδοτο ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως, ἥτις ἦν καὶ τετάρτη τοῦ Μαΐου, ἦλθον εἰς τὰ βασίλεια, καὶ προεβλήθη παρὰ τοῦ βασιλέως Πατριάρχης· παρῆμεν δὲ καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ μηνύματι. Vide Πρόβλησις.

ΜΗ'ΝΥΜΑ, *Denuntiatio*, *Citatio in Ius*. Balsamon in Medit. de Chartophylace: τὸ δὲ λέγειν τινὰ τοὺς ἑλκομένους παρὰ τοῖς Ἐκδίκοις ὑπό τινων τοῦ τοῦ βήματος περὶ χρηματικῆς ἢ ἐγκληματικῆς οἱασδήποτε ὑποθέσεως μετακαλεῖσθαι διὰ μηνυμάτων τριῶν, &c. Ita in Novella Isaacij Angeli pag. 171. Juris Græco-Rom.

Μήνυμα, *Epistola*. Anonymus Interpres Rhamplij MS. τελείωσιν, ἀπὸ κινήματος, ἐπιστολὰς, ἢ μηνύματα.

ΜΗΝΥΤΗ'Σ, *Nuntius*. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophan. Ἄγγελος, μηνυτής. Glossæ MSS. ad Batrachom. Homeri, πρέσβεις, μηνυταί. Interpres Concilij Lateran. an. 1215. Can. 33. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀποστολικοῦ θρόνου λεγάτοις καὶ μηνυταῖς, &c. *Etiam Apostolicæ sedis Legatis aut nuntiis*, &c. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes MS.

Ἔμαθεν, ἐκαλεύνησεν ὁ μηνυτὴς ἐκεῖνος.

Alibi:

Πρῶτον νὰ πέμψω μηνυτὴν, καὶ εἰς τίνα νὰ τὸν πέμψω.

Zonaras in Aureliano, de quodam Erote: τῶν ἔξωθεν φερομένων ἀποκρίσεων ὢν μηνυτὴς, ὡς δὲ τινες ἱστοροῦσιν, ὠτακουστής. Hausit ex Zosimo.

Aliàs *Delatorem*, *Indicem*, significat, ut apud Harmenopul. lib. 5. tit. 5. §. 2. Glossæ Basilic. Μηνυτὴς ὁ ἀρχηγὸς καὶ αἴτιος γνωρισμοῦ τινος ὑποθέσεως ἢ πράγματος, ἀγνοουμένου μὲν πρότερον, μηνυομένου δὲ ὕστερον παρ' αὐτοῦ.

ΜΗΞΟ'ΜΗΛΟΝ, *Vas in quo asservatur Sacra Eucharistia ad Viaticum infirmorum*. Vide Descriptionem Constantinopolis Christianæ lib. 3. numero 63.

ΜΗΡΟΥ'ΛΗΝ, *Adonium*, Plinio, Abrotoni genus

genus. Anonymus MS. περὶ ἀνωνυμιῶν βοτάνων ἰατρικῶν· Ἄδονις, Μηρέλω. Vide Joan. Ruellium lib.3. de Natura Stirpium cap.23.

ΜΗΡΣΑΙΤΗΣ. Vide in Μυρλαίτης.

ΜΗΣΕΥΕΙΝ. Vide in Μίσα.

ΜΗΣΚΗΝΟΣ. Vide Μισκλώ@.

ΜΗΣΟΝ. In præfat. Justelli ad Collectionem Joannis Antiocheni pag.496. Ἰωάννε Ἐπισκόπε ΚΠ. τῶ μήσον Εὐτυχίε, id est, *Tempore quo Eutychius in exilium missus est.*

ΜΗΤΑΤΟΝ. Vide in Μιτάτον.

ΜΗΤΕΡΑ, *Mater*, μήτηρ. Didymus seu Schol. Homeri Od. α. μήτέρα. τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ ἐγέγραπτε μήτέρα ἀντὶ τῶ μήτερ.

ΜΗΤΖΟΚΟΡΥΔΟΝ. Vide Ματζικόρυδον.

ΜΗΤΗ, Μίτη, *Nasus*, Μυκτὴρ, ῥίν. Ita Corona pretiosa & Portius. Glossæ Græcobarb. ἀκρώρεια ἐνὶ ἡ κεφαλὴ, ἡ ἡ μύτη, ἡ ἡ μήτη. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Τὰ μάτια κεῖνα τὰ γλύκια, κ' ἡ μυτ' ἡ κοιλιὰ ση.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Οἱ χάριτες ἐχάλασαν τὴν μύτην τῆς ὡραίας.

Georgius Sanginatius de Partibus corporis, MS.

Καὶ ῥὶς ἡ μύτη μὲν ἔστι, καὶ κλίνεται ῥινός τε.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ὅταν τῶ πάρη κτλω φολίαν ὁ ὄφις τὰ πυλία,
Τὰ ὄρνια με τλω μύτιω τε κρυη κακὰ τῶ ὄφιν.

Historia Apollonij Tyrij:

Ἐτζάκησεν τη μύτη της, τὰ αἷμα τὰ της δράμη.

Μίτη. Libellus de Partibus corporis, MS. ῥὶν, ἡ μίτη. Orneosophium: κεφαλὴν μικρὸν καὶ πλατὺ ἡ μίτη αὐτῦ λεπτή. Joannes Jatrosophista MS. c.7. καὶ θὲς τῶ μίαν μερίαν τῶ καλαμίε εἰς τὴν μίτην τε. Ptochoprodromus de sua Paupertate MS.

Καὶ τόρα βλέπεις, φέρει τὰ μάκρη μίτη κάτε.

Adde Malaxum in Hist. Patr. Constantinopolit. pag.122.140. Contarem in Hist. Athenar. p.227.&c.

Μιτέα, *Affectio*, vel *vulnus nasi*, seu *rostri*. In Orneosophio Michaelis Imp. jussu scripto p.251. ita caput inscribitur: περὶ πληγῆς ὀρνέε, ὅταν ἔχει μιτέαν, ἢ ὀνυχίαν.

Μύτις, Hesychio. Eustathius: ἰςέον δὲ ὡς τὴν ῥῖνα μύτιω καλέσαντες, ἐ φαύλως ἔτως ὠνόμασαν· ἐςι γὰρ λέξεως ταύτης χρῆσις παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐπὶ θαλασσίων μέν τοι. Ἀριςοτέλης γῦν φησὶ τὴν σηπίαν ἔχειν, τὸ μὲν ὄςρακον ἐν τῷ νώτῳ· ὃν δὲ τῇ μύτιδι τῶ θολόν αὐτὸ δὲ, φησὶ, κεῖται παρὰ τὸ ςόμα αὐτὸ κύςεως τόπον ἐπέχουσα, &c. Hinc μακρόμυτζα ὑποδήματα, quæ Latini sequioris ævi *Rostrata* vocant, ut docuimus in Gloss. med. Lat. in *Pigacia*, & in *Rostrum*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an.1215. cap.16.

Κολομύτης, apud Continuat. Theophanis lib. 3. num.39. lib.4. num.22. *Simus*.

Κυτζομύτης, eâdem notione, apud Scylitzem pag. 746. Vide Κυτζός.

Κοψομύτης, *Naso truncus*. Chronicon MS. Manuelis Malaxi in Rhinotmeto p.562. καὶ ἀπὸ τότε ὀνομάσθη Ῥινοτμήτης, ἤγεν Κοψομύτης.

Στραβομύτης, *Obtorto naso*. Ita dictus nescio quis apud Scylitzem pag.766.

Μίτυς. Nicetas in Murtzuphlo num.4. ἡ ἀκρόχολ@ ῥὶν, ὁ μετέωρ@ ὀφθαλμός. Ubi Cod. Barbarogr. μίτυς. Anonymus de Amorib. Callimachi, & Chrysorrhoes:

Ἐκεῖνον γῦν ἐγίζεσι τὸ μῆλον εἰς τὴν μίτιω
Τῦ Καλλιμάχε τῶ νεκρῦ, καὶ παρευθὺς ἀνέςη.

Μήτη, *Acumen*, ὀξύτης. Ptochoprodromus MS. in Hegumenum:

Βαθεῖα καλὴ κιάγορασε, καὶ φόρει τὰ ὡς τὴν μέσιω
Καὶ μὴ φορεῖς τὰ χαμηλὰ μὲ πὰς μακρίας μήτας.

Μαυρομήτη, quasi dicas *Promontorium nigrum*, apud Sponium Itiner. Græc. T. 11. pag.8.

Μήτερὸς, *Acutus*, Κωνοειδὴς, ὀξύς. Μητερώνειν, *Acuere*, *Turbinare*, ἀκονᾷν, θήγειν, ὀξυώνειν. Ξεμητώνειν, *Hebetare*, *Obtundere*, Ἐξαμβλυώνειν. Ὀξύμητο, *Cuspis*, Γλωχίς.

Μύτη, idem quod μήτη, *Acumen*, vel *Vertex capitis*. Glossæ Græcobarb. ἐξοχαῖς, ἡ κορυφαῖς, ἡ μύτλαις, ἡ κεφαλαῖς. Iterum: ἀκρώρεια ἐνὶ ἡ κεφαλὴ, ἡ ἡ μύτη, ἡ ἡ μήτη, & alibi: ἐξοχαῖς, ὑψηλαῖς, μύτλαις τῶ ὀρέων.

Μυτλοτὸς, *Acutus*. Eædem Glossæ Σκεθθοτὸν, Μυτλοτὸν, ἡ κεντρωτόν.

Μύτζυνον, *Vultus*, *Facies*, *Rostrum*, πρόσωπον, Gallis, *Museau*. Μυτζυναριὰ, *Larva*, *Persona*, προσωπωπεῖον, μορμώ.

Στραβόμυτζον, *Qui labia habet distorta*. Glossæ Græcobarb. Ἀγκυλόχειλος, ςραβόχειλ@, ςραβομύτζυν@.

Ταλαρομύτζυνη, nomen, ni fallor, meretricis, apud Stephanum Sachlecem in Natrat. MSS. ubi describit consessum meretricum:

Με τὴν Ἐργίναν τὴν πτωχὴν ὅπεν σημαδεμβύλω,
Με μίαν ταλαρομύτζυνlω ἐνε σωτροφιασμένη.

ΜΗΤΗΡ Βασιλέως. Constantinus in Basilij Vita num.75. Edit. Combefisij, de quadam Danielide: ἀποδεχθεῖσα δὲ δεξιῶς, καὶ φιλοφρονηθεῖσα μεγαλοπρεπῶς, ἀναλόγως τῆς προαιρέσεως καὶ εὐνοίας αὐτῆς, καὶ Μήτηρ καλεῖσθαι Βασιλέως ἀξιωθεῖσα, &c. quippe Basilius adhuc privatus, cum illius filio ἀδελφοποιΐαν πνευματικὴν contraxerat.

ΜΗΤΡΟΚΩΜΙΑ, *Metrocomia*, *Mater vicorum*: qualis enim est Metropolis inter Urbes, talis est Metrocomia inter vicos, inquit Cujacius ad leg. 8. Cod. de Exact. tribut. lib.10. Constantinus Porph. Nov. περὶ δυνατῶν, &c. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν δύνασθαι ἐκποίησιν γενέσθαι ἐκ τῶν ἀκινήτων, μόνον μέν τοι πρὸς τὰς συγχωρίτας, ἢ ἐξ ἀνάγκης πρὸς τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν μητροκωμίαν χωρία, ἤτοι ὑπὸ αὐτὴν κομητέρας. Hac voce utitur præterea Nicetas lib.4. Thesauri fidei Cathol. ubi de Hæresi Valentis Arabis pag.210.

Μητροκωμήτης, *Habitator Metrocomiæ*, in Eclog. Basilic. 55. tit. περὶ προτιμήσεως.

ΜΗΤΡΟΠΑΡΘΕΝΟΣ, Epitheton Deiparæ, apud Nicetam in Manuele lib.1. num. 4.

ΜΗΤΡΟΠΕΝΘΕΡΑ, in Nomocanone Coteleriano num.173. *Matris socrus*.

Μητρυοπένθερα, ibid num.161. *Noverca Socrus*.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, *Metropolis*, *Caput Provinciæ*. Μητροπόλεις τῶν ἐθνῶν, apud Modestinum lib. 2. Excusat. ubi Basil. lib.38. tit.1. §.6. μείζες πόλεις λέγονται αἱ μητροπόλεις τῶν ἐθνῶν. Procopius lib.2. de Bello Gotthico cap.23. Αὔξιμ@ δὲ αὕτη μὲν πρώτη τῶν ἐν Πικηνοῖς πόλεών ἐςιν, ἣν δὴ Μητρόπολιν καλεῖν νενομίκασι τῶν ἔθνες Ῥωμαῖοι. Justinianus in Nov. 2. cap.2. πᾶσαι δὲ αἱ τεσσαρακαίδεκα πόλεις Ἐπαρχίας ἔςωσαν μιᾶς, ἀφαιρεμένης μὲν ἑκατέρας αὐτῶν τῶν μητροπόλεων (Ἀμασείας δὲ φαμὲν καὶ Νεοκαισαρείας) τῶ τῆς μητροπόλεως ὀνόματ@. Μητρόπολις Ὑπατικὴ Tyrus appellatur, in Concilio Calchedonensi Act.9. pag.627.

Μητρόπολις, *Metropolis*, *Civitas in qua Metropolitanus Episcopus sedet*. Neque enim semper Provinciæ caput hoc nomine donabatur, cùm una interdum Provincia plures contineret Metropoles, ut est in Novella 29. Justiniani cap.1. καὶ μία τὸ λοιπὸν Ἐπαρχία γενήσεται πλείες ἔχουσα μητροπόλεις· τῦτο ὅπερ καὶ ἐν ἑτέραις ἡμῶν ἐπαρχίαις ἐςίν. Quo loco loquitur de Metropolitanis Episcopis. Synodus Calchedon. Act. 5. ἐγὼ γὰρ ὔτε δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ εὐλαβεςάτῳ Βασιλεῖ, ἵνα μητρόπολιν Βηρυτὸν ποιήσῃ· ἔθ@ δὲ τοῖς Βασιλεῦσι ποιεῖν τὰς μητροπόλεις. Et Act.6. sub fin. Marcianus Imp. in publico Concilij consessu, hocce verborum

rum tenore Calchedonensem Ecclesiam in Metropolim erigit : Εἰς τιμὴν τῆς τε ἁγίας Μάρτυρος Εὐφημίας, καὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος τὴν Χαλκηδονέων πόλιν, ἐν ᾗ τῆς ἁγίας πίστεως σύνοδος διεκροθήτη, Μητροπόλεως ἔχειν πρεσβεῖα ἐθεσπίσαμεν, ὀνόματι μόνῳ ταύτην τιμήσαντες, σωζομένων δηλαδὴ τῇ Νικομηδέων μητροπόλει τῶν ἀξιωμάτων. Adde Act. 13. extr. ubi de Nicæno Metropolitano, qui perinde nomine tenus, & ad honoris tantum prærogativam eo jure gaudebat: cùm in cæteris Nicomediensi pariter subjiceretur. Sed modum ejusmodi erectionibus statuit idem Concilium Can. 12. scilicet, ut ὅσαι πόλεις διὰ γραμμάτων βασιλικῶν τῷ τῆς μητροπόλεως ἐτιμήθησαν ὀνόματι, μόνης ἀπολαυέτωσαν τῆς τιμῆς, καὶ ὁ τὴν ἐκκλησίαν αὐτῆς διοικῶν Ἐπίσκοπος, δηλονόθι σωζομένων αὐτῆς τῇ κατ᾽ ἀλήθειαν Μητροπόλει τῶν οἰκείων δικαίων. Vide. Balsamon. ad Can. 38. Concilij Trull.

Μητροπολίτης, *Metropolitanus Episcopus*. Justinianus in l. 30. §. 5. de Episcop. audientia : αὐτὸς γὰρ ἂν καὶ Μητροπολίτης δικαίως καλείτω, ὁ τὴν ἐξουσίαν τῶν ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Ἐπισκόπων ἐκ τῶν θείων ἔχων κανόνων. Nilus Doxapatrius de Quinque Sedibus Patriarch. Ἐν δὲ ἄλλαις ἐπαρχίαις ἐν μιᾷ ἑκάστῃ ἕνα Μητροπολίτην (ἐποίησαν.) Ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τὴν αὐτὴν Ἐπαρχίαν πολλαὶ πόλεις εἰσὶν, ἕνα μὲν ἐποίουν Μητροπολίτην, τῆς ἐν τῇ κρείττονι πόλει τῆς ὅλης Ἐπαρχίας, διὰ τὸ μητέρα ταύτην ὡσανεὶ εἶναι τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν Ἐπαρχίαν πόλεων. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἐν αὐτῇ Ἀρχιερέα Μητροπολίτην ἐκάλουν. Vide Concil. Nicænum 1. Can. 4. Antiochenum Can. 9. Sardicense Can. 9. &c.

Μητρόπολις τῶν ἡμερῶν, dictus dies quo Christi Natale celebratur, à Joanne Chrysostomo. Extat Epistola Joannis Zonaræ, seu Michaëlis Glycæ, 43. περὶ τοῦ πῶς ὁ Θεολόγος λαμπροτέραν τὴν ἡμέραν τῶν φώτων ἐκάλεσε τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, ἣν ὁ Χρυσορρήμων ὁ Ἰωάννης τῶν λοιπῶν ἑορτῶν ὀνομάζει μητρόπολιν. Μητρόπολις τῶν ἀρετῶν, ἀγάπη, seu Caritas, apud Theodorum Edessenum in Capitulis practicis. c. 76.

ΜΗΤΡΟΦΑΜΗ'ΛΙΟΣ, *Materfamilias*. Metrodorus in Martyrio Sancti Dionysij : καὶ εὕροῦσα μέγα τροῦλον οἰκοδομὴν ἐσφράγισεν, ἣν θαυμασιωτάτην καὶ μητροφαμήλιον γυναῖκα οὐ χωρὶς ἀξίας πιστευόμενη.

ΜΗΤΥΛΗΝΑΪ͂Α. In Horologio sub finem, hæc habentur : μηνὶ Σεπτέμβριος, ἀρχὴ τῶν Μητυληναίων προσόμοια, στιχηρὰ ἦχος δ΄. Deinde sequitur Catalogus præcipuorum Sanctorum cujusque mensis versibus politicis, cujusmodi legitur Nicephori Callisti Xanthopuli Συνοπτικὴ σύνοψις τῶν ἁγίων χορῶν. Dicta verò Metylenea ab autoris nomine aut Patria.

ΜΗΧΑ'ΝΗΜΑ, *Machina bellica*. Nicetas in Man. lib. 2. num. 2. φραξάμενοί τε ὡς εἶχον τὰ τείχη τοξόταις καὶ ζαγγράτορσι, καὶ παντοίοις μηχανήμασι περιστέψαντες, &c. Ubi Cod. alius, ξύλοις πολεμιστηρίοις. Idem in Balduino num. 2. τῶν τειχῶν ἄνωθεν κακεῖνος ἀνθίστησι μηχανήματα. Gregoras lib. 7. τριήρεις ἔχων ὀκτὼ, καὶ τειχομαχικὰ μηχανήματα. Vide Auctorem incertum post Theophanem pag. 434. Chronic. Veneto-Byzant. an. 1451. &c. ἑλεπόλεις μηχανικαὶ, apud Anonymum in Romano Lacapeno n. 24.

ΜΙ'Α ΦΥ'ΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ὅτι θεῖον καὶ ὑδράργυρος διαφόρως οἰκονομηθέντα.

ΜΙΑ'Ζ, τὸ σίδιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1842. *Sidion malicorium.*

ΜΙΑ'ΖΕΙΝ. Vide Μειάζειν.

ΜΙ'ΑΝ μίαν, *Sensim, Paulatim, Semel ac semel.* Apophthegmata Patrum in Antonio num. 13. λέγει αὐτῷ (venatori) πάλιν τεῖνον· καὶ ἔτεινεν. καὶ πάλιν φησὶ, Τεῖνον. λέγει αὐτῷ ὁ θηρευτής, ἐὰν ὑπὲρ μέτρον τείνω, κλᾶται τὸ τόξον. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, οὕτως καὶ εἰς τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἐὰν πλέον τοῦ μέτρου τείνωμεν κατὰ τῶν ἀδελφῶν τάχυ προσρήσσουσι. χρὴ οὖν μίαν μίαν συγκαταβαίνειν τοῖς ἀδελφοῖς. Ita δύο δύο νηστεύειν, in Agathone num. 20. & ὅσον ὅσον, in Orsisio num. 2. ὅσον ὅσον τὸ πνεῦμα ἅγιον ὑποχωρεῖ, ubi Cod. al. κατὰ μικρόν.

Ἀπὸ μιᾶς, apud Lucam cap. 14. vers. 18. quid sit, quærunt Eruditi : καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ubi vulgata, *& cœperunt simul omnes se excusare.* Rob. Steph. *similiter*. Henric. Steph. *unanimiter*, alij *uno ore*, quasi ἀπὸ μιᾶς φωνῆς, *unâ voce*. Vide conjecturas Fulleri lib. 1. Miscell. sacr. c. 1. & lib. 2. cap. 1.

ΜΙΑΛΟ'Σ. Vide in Ομιαλός.

ΜΙΑΡΟΦΑΓΕΙ͂Ν dicuntur, *Qui immundis & vetitis carnibus vescuntur*, cujusmodi sunt quæ *Morticinia* vocant. Extat in Euchologio εὐχὴ ἐπὶ τῶν μιαροφαγησάντων, pag. 670. Ubi Goarus.

ΜΙΑΣΦΩ', Prophetis seu Chymicis, *Cyclaminus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 382. & Apul. cap. 17.

ΜΙΑΤΕΣΣΕ'ΗΛΕ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ ζυγέλαιον.

ΜΙΒΕ'ΛΕΤΑΙ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. τὸ ζυλάπιν τῶν κυδωνίων, *Zulapus ex malis Cydoniis.*

ΜΙ'ΓΑ, *Musca*, Μυῖα, in Corona pretiosa. Vide Μύγα.

ΜΙΕΡΕΥ'Σ, Μιερεύς. Clemens lib. 2. Constitut. Apostol. cap. 28. πλὴν ἐν τοῖς ἐμπαίγμασιν αὐτῶν οὐδὲν προσφέρουσιν οὐδὲ ἐπιτελοῦσι, καὶ ἀνδι αὐτοῦ ποιοῦσιν οὐδὲν, καὶ τιμῶσιν αὐτὸν τῷ μιερέα, &c. Petrus Siculus in Hist. Manichæor. μαθηταὶ δὲ τούτου ὑπῆρχον μυστικώτεροι Μιχαὴλ, καὶ ὁ Κανακάρις, καὶ Ἰωάννης ὁ Δόρατος, καὶ τρεῖς μιερεῖς. Infrà : οὗτοι τοίνυν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, οἱ καὶ συνέκδημοι παρ᾽ αὐτοῖς λεγόμενοι, ὡς μιερεῖς τινές. Passio S. Basilij Presbyteri num. 13. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Ἄγκυραν, ὑπήντησαν αὐτῷ οἱ τοῦ διαβόλου ὑπηρέται, ἔχοντος μεθ᾽ ἑαυτῶν τὸ εἴδωλον τῆς Ἑκάτης· εἰσελθὼν δὲ ἐν τῷ παλατίῳ ἐκάλεσε τοὺς μιαρεῖς τῶν εἰδώλων, καὶ ἐδίδου χρήματα. Meursius hanc vocem *Sodales* denotare putavit: Sirmondus Siculi Interpres *Sacerdotes* reddit : Gretzerus, à quo editus, *Consacerdotes* verti posse existimat, ex μιᾶς καὶ ἱερεῖς. Sed potior videtur conjectura Virorum Doctorum ad Passionem S. Basilij, scribentium probabile videri Christianos Scriptores ita per contumeliam indigitasse Gentilium Sacerdotes, quos non ἱερεῖς sed μιερεῖς appellarunt quasi μιαροὺς, vel μιαροὺς ἱερεῖς, vel quasi μὴ ἱερεῖς non *Sacerdotes*.

ΜΙ'ΖΕΙΝ, *Ungere*. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Phœnice : ὑπάγει εἰς τὰς κένδρους, μίζει τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐκεῖ ἀρωμάτων.

ΜΙ'ΖΟΝ, *Pugio*. Lexicon Stephani : Ἐγχειρίδιον, ξιφίδιον, μίζον.

ΜΙΚΙΕΙ', Ægyptiis, *Anagallis*, apud Interpol. Dioscor. c. 397.

ΜΙ'ΚΟΣ, pro μικρὸς, usurpat Myrepsus de Antidotis cap. 334.

ΜΙΚΡΕ'ΝΕΙΝ, *Minuere.* Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀκόμι γυναῖκα παρθένον νὰ τρίβη τοῖς μασθοῖς τῆς, οὐκ ἔτι ἀνατρέφονται, ἀλλὰ μᾶλλον μικρένουν.

ΜΙΚΡΟΚΟΠΙ'Α, *Minutia*, Λεπτότης, κερμάτιον.

ΜΙΚΡΟ'Ν κατὰ στοιχεῖον, *Breviarium Iuris per literas digestum*, quod & Νόμιμον κατὰ στοιχεῖον dicitur. Apud Harmenopulum lib. 1. tit. 18. Paragraphus 2. ἐκ τοῦ Μικροῦ κατὰ στοιχεῖον, concipitur. Laudatur is liber à Salmasio de Modo Usurar. p. 149. 150.

Μικρὸν

Μικρὸν, pro ὁ μικρὸν. Vide in Μέγα.

ΜΙΚΡΟΛΥΠΙ΄Α, pro μικρὰ λύπη, apud Nicetam Choniatem.

ΜΙΚΡΟ΄Σ, *Paucus*. Petrus Tudebodus lib. 3. de Itinere Hierosol. *Timens námque se & nostros, ne in manibus Turcorum evenissent, dixit*, Micro Francos echomai, *hoc est paucos Francos habeo*. Vide Gloss.med.Lat. in *Parvus*.

ΜΙΚΡΟ΄ΣΧΗΜΟΣ. Vide in Σχῆμα.

ΜΙ΄ΚΡΟΥΛΟΣ, *Parvulus*, μικρός. Anonymus de Nuptiis Thesei in Epilogo:

——— Ἀρχιλῶνησι τὰ πλεύση,
Τοῦτα τὰ μαῦρα πέλαγα με βάρκα γὰρ μικροῦλα,
Ὅπου τινὰς δὲν τάπλευσεν, &c.

Μικρουλλικὸς, μικρούτζικος, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. μικρὸν, ἢ μικρουτζικὸν, ἢ μικρουλλικόν.

ΜΙΚΡΟΨΥΧΙ΄ΑΙ, *Rixa, jurgia*, quæ ἐν συνοικεσίοις seu inter conjuges accidunt, quibus posse quidem dirimi matrimonium quoad thorum & cohabitationem, non verò quoad vinculum, existimant Græci. Vide Petr.Arcudium lib.7.de Concord. cap.2.

ΜΙΚΤΑ΄, *Tela* ita dicta apud Ægyptios. Paul. Ægineta lib.6. c.88.

ΜΙΛΕΙ͂Ν, *Loqui*, ὁμιλεῖν, in Corona pretiosa. Vox Cretensium. Glossæ Græcobarb. λέγειν, νὰ λέγει, νὰ μιλεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐ'τις καλὰ πουχόρδυγε, ὅλοι γιαυτὸν μιλοῦσι.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ὅσες τὴν ἐκολουθήσασιν, ἀλλήλως ἐμιλοῦσαν.

Hermodorus in Adagiis MSS. σὰν μιλεῖς, καὶ δὲν σ' ἀκοῦν, ξέκαστε σὸν μύλον εἶσαι. Gregorius Hieromonachus in Synopsi Dogmat. Ecclesiast.c.4. ἂν καλὰ καὶ πρωτίτερα ἐμίλησε διὰ το θεῖον βάπτισμα, ὅταν ἐλεγεν, &c.

Μιλία, & Μίλημα, *Sermo stractatus, Loquela*, λόγος, λέξις, ὁμιλία.

Καλομίλητος, *Eloquens*, Εὔγλωττος, Εὐφραδής. Ἀμίλητος, *Taciturnus*. Vide Σωπυχεῖν.

ΜΙΛΗΟΣΟ΄ΛΙΣ, *Milium solis*, Λιθόσπερμον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. μιλησόλις, ληγκοῦ, ἀσίλλις, ἤ ὅτι καδοῦκα δεκόρινα. Vide Matthæum Silvaticum in *Cadocon*.

ΜΙΛΙΑ΄ΡΙΟΝ, *Miliarium*, in Gloss. Gr. Lat. *Miliarium cocinatorium*, seu *aënum in quo aqua ad potandum calefit*. Athenæus lib.3. τὸ μιλιάριον καλούμενον ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς θερμοῦ ὕδατος κατεργασίαν κατασκευαζόμενον. In Antholog. lib.2. cap.35. extat Epigramma εἰς μιλιάριον μικρόν.

Ἠγόρασας χαλκοῦν μιλιάριον, Ἡλιόδωρε.

Vide Cujacium lib. 2. Observ. cap.6. & infrà in Μίλιον.

ΜΙΛΙΑΡΙ΄ΣΙΟΝ, *Miliarisium*, Nomismatis pars duodecima. Glossæ Basilic. Μιλιαρίσιον, στρατιωτικὸν δῶρον. Μιλιαρίσιον, τὸ χιλιοστὸν τῆς τοῦ χρόνου (l. χρυσοῦ) λίτρας· μίλε γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ χίλια καλοῦσι, καὶ οὕτω κατακερμάτωσε τὸ πόσον τῆς λίτρας, ἵνα δι' αὐτοῦ σώζηται τὰ χίλια μιλιαρίσια, ὥστε κατὰ νόμισμα λαγχάνει μιλιαρίσια ιδʹ. Eædem Glossæ: ἔχει δὲ ἕκαστον τοῦ τοιούτων λεπτῶν ἀργυρίων, μιλιαρησίων καλουμένων, κεράτιον ἓν ἥμισυ τέταρτον. Cosmas Indicopleustes: τοῦ μὲν νόμισμα, τοῦ δὲ δραχμὴν, τουτέστιν τὸ μιλιαρίσιον. Infrà: ἦν δὲ καὶ τὸ μιλιαρίσιον ἅπαξ εἰπεῖν ἀργυρός. Cedrenus in Julio pag.168. Μιλιαρίσια δὲ ἀπὸ τῆς μιλιτίας, ἤγουν στρατείας· ὁ γὰρ Σκιπίων δι' ἔνδειαν χρυσίου τοῖς στρατιώταις τὰ μιλιαρίσια κατασκευάσας ἐπιδέδωκε, Ἀννίβου τοῖς πράγμασιν ἐπικειμένου. Scholiastes Basilic. Ecl. 23. χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ ιβʹ. ἤτοι τοῦ μιλιαρισίου τὸ ἥμισυ· τὰ οὖν ιβʹ. κεράτιά εἰσι νομίσματος ἥμισυ· τὸ γὰρ ἀκέραιον νόμισμα ἔχει μιλιαρίσια ιβʹ. ἤτοι κεράτια κδʹ. Rationalium Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἕως ὧδε ὀφείλεις ἀπαιτεῖν δικέρατον, καὶ μόνον ἀπὸ τῆς ιϛ... ἤτοι τοῦ διμοίρου τοῦ ἑνὸς χαράγματος ιι, ὀφείλεις ἀπαιτεῖν καὶ ἑξάφολλον διὰ χαράγματος, λογαριάζειν δὲ ιβʹ. μιλιαρίσια τῷ νομίσματι, ἤτοι τὸ μιλιαρίσιον ἔχειν φόλλεις κδʹ. κατὰ παλαιὰν παράδοσιν τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος. Vocis verò μιλιαρίσιον passim mentio occurrit, apud Joan. Moschum in Limon. cap.185. Evagrium lib. 6. cap.21. Justinianum in Nov.105. Epiphanium de Ponder. & mens. Theophylactum Simocattam lib.5. cap.14. Theophanem an.12. Heraclij, an.24. Leonis Isauri, Continuator. ejusdem Theophanis lib.4. n.21. Anonymum Combefis. in Leone Philosopho num. 15. Constantin. de Adm. Imp. cap. 43. Moschionem de Morbis mulierum cap.106. Achmetem cap.257. Codinum in Orig. Constantinopol.num.139.&c. Vide Scaligerum de Re nummaria, & Salmasium adversus Kercoetium pag.68.

ΜΙ΄ΛΙΟΝ, *Milliare, mille passus*, hodie Μίλι. Scholia MSS. in Vitam Joannis Climaci: σημείοις, μιλίοις. Gloss. Lat. Gr. *Decimus lapis*, Δέκατον μίλιον. Glossæ MSS. ex Cod.Reg.2062. & Suidas: Μίλιον, μέτρον γῆς. Herodiani Epimerismi: Μίλιον, μέτρον ὁδοῦ. Heronis Isagogæ MSS. τὸ μίλιον ἔχει στάδια ἑπτὰ ἥμισυ πλέθρα μέ. ἄκενας υνʹ. ὀργυιὰς ψνʹ. βήματα αώ. πήχεις γʹ. πόδας φιλεταιρίους μὲν δφ. ἰταλικοὺς δὲ ευ. Astronomus Græcobarb. MS. ex Cod.Reg. τὸ στάδιον ἔνι ὀργυίαι ἑκατόν· τὸ δὲ μίλι ὀργυίαι ἑπτακοσίες πενήκοντα· ἔστι δὲ μίλιον στάδια ἑπτά, &c. Pæanius seu Capito Lycius in Metaphrasi Eutropij lib.1. ad hæc verba *duodecimo miliario*, μιλία γὰρ καλοῦσιν αὐτὰ Ῥωμαῖοι· τὰ γὰρ βήματα οὕτως ὀνομάζουσι, τοσούτοις βήμασι συμμετρούμενοι τὸ σημεῖον. Leo in Tacticis cap.17. §.89. αἱ δὲ ἑκατὸν ὀργυιαὶ ποιοῦσι στάδιον ἕν, τὰ δὲ ἑπτὰ καὶ ἥμισυ στάδια ποιοῦσι μίλιον ἕν. Nicetas in Alexio lib.1. num. 4. διελθὼν οὖν ἀνέτῳ ῥυτῆρι ὡσεὶ σταδίους τριάκοντα, &c. Ubi Cod. Græcobarb. ὡσεὶ μίλια ἕξ. Basilius Seleuciensis p.373. ἡ δὲ ἀπὸ δεκαπέντε σταδίων ἦν ἡ Βηθανία, ὅπερ ἦν μήλια δύο. Macarius Homil.27. ὥσπερ μίλιά εἰσι στήκοντα καὶ σημεῖα τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ ἀναγούσης εἰς τὴν ἐπουράνιον πόλιν τοὺς διοδεύοντας. Utuntur passim Scriptores, Modestinus in l.13. D. de Excusat. Ammonius de SS. Monachis Sinaitis p. 103. Moschus in Prato spirituali cap.27. Palladius in Hist.Lausiaca cap.6.20.77. Zacharias Pap.in Dialog. non uno loco, Theophanes pag.240.265.267.268.325 357.365. Mauricius in Strateg. pag.79. 286. Constantinus Porph. in Nov. 3. Liber 7. Basilic. tit.16.cap.1. Perdiccas Ephesius, Acta SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.10. Acta S. Nili Jun. pag.164. Vita S. Eudociæ Mart. num. 40. &c.

Μιλίζειν, *Millia metiri*, Μετρεῖν, in Lexico MS. ex sched. Combefisij.

Μιλιοδρομεῖν. Chrysostomus in Orat. de Circo: καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ, οὐκ ἀπὸ λευκῆς ἐπὶ σφενδόνα μιλιοδρομῶν, ἀλλ' ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν πυρινοῦ ἅρματος καταβαινόμενος, &c. *A linea alba ad fundam in Milio decurrens*. Vide Bulingerum de Circo cap.51.

ΜΙ΄ΛΙΟΝ, minutior moneta, eadem fortè quæ μιλιαρίσιον appellatur. Novella Constantini Porphyrog.de Fugis mancipiorum: ὑπὲρ ἀπολωλότος ψυχαρίου, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ θέματι εὑρεθέντος παρέχει ὁ δεσπότης N. (νομίσμα) ἕν, μίλια δʹ. &c. Occurrit ibi pluries.

ΜΙ΄ΛΛΑ, *Adeps*. Vide Μύλλα.

ΜΙΛΜΙ΄ΛΛΙΣ, *Rubrica*, in Gloss. Gr.Lat.

ΜΙ'ΛΤΟΣ ὀρειιὰ, in Glossis Chymicis MSS. ἐπὶ μίσυ ξανθὸν μετὰ αὐταρύτυ.

ΜΙ'ΛΧ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ ἀμμονιακὸν ἅλας, *Sal ammoniacum*.

ΜΙΜΑΙ'ΚΥΛΟΝ. Hesychius: Κόμαρος, φυτόν τι ὅπερ φέρει καρπὸν μιμαίκυλον.

ΜΙΜΑ'Σ, *Mima*, *Meretrix*. Theophanes an. 25. Theodosij Jun. Nonno Episcopo Edesseno: ὁ τὴν πρώτην τῶν μιμάδων Ἀντιοχέων τῷ Θεῷ ἀφιερώσας, &c. Hinc

Μιμάδειον, *Lupanar*, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap.3. *Mimarij*, Mimi. Vetus Orbis descriptio: *Laodicia mittit aliis Civitatibus Agitatores optimos: Tyros & Berytus Mimarios, Cæsarea Pantomimos.* Salvianus: *Athletis, Pyctis, Mimariis, Pantomimis*, &c. Ita emendat Salmasius, pro *Petamimariis*.

ΜΙ'ΜΙΣΤΡΟ, *Imitator*, *Momus*, Μιμητὴς, μῶμος.

ΜΙ'ΜΟΣ, *Mimus*. Synod. in Trullo Can.51. καθόλυ ἀπαγορεύει ἡ ἁγία αὕτη καὶ οἰκυμενικὴ σύνοδος τὺς λεγομένυς μίμυς, καὶ τὰ τύτων θέατρα, &c. Ubi consulendi Aristænus, Zonaras, & Balsamon.

ΜΙΜΩ', *Simia*. Suidas: Πιθὴξ, ἡ μιμώ. Moschopulus: Μιμὼ, ζῶον. Sic appellata, quòd homines imitetur: quippe ut ait Nemesius de Nat. homin. cap.2. πᾶς πίθηκος ὁμοίως μιμεῖται. Achmes Onirocrit. cap.135. εἰ δὲ ἐφίλησε πίθηκον, ἤτοι μιμὼ, ἐχθρὸν πολύτροπον ἀδύνατον γνωρίσει. Et cap. 282. ἐὰν τις ἴδῃ ὅτι ἐπολέμει μιμοῖ οἰκεία, ἐχθρὸν πολύπλοκον καὶ πονηρὸν, καὶ ὀλιγοδύναμον θεάσεται ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Passim toto isto capite.

ΜΙ'ΝΑ, *Cuniculus militaris*, ὑπορυγή. Μινάρειν, *Cuniculos agere*, *Suffodere*, ὑπονομεύειν, ὑπορύττειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Mina*.

ΜΙΝΗΕΙΝ, pro Μηνύειν, *Nuntiare*.

ΜΙ'ΝΘΗ, *Ruscus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.728.

ΜΙΝΣΑ. Vide Μίσα.

ΜΙΝΣΑ'ΛΙΟΝ. Vide in Μινσάλιον.

ΜΙ'ΝΣΟΣ, *Missus*, Ferculum: Nam ut rectè observat Salmasius, solent recentiores Græci voces quas ex Latino mutuantur, cùm duo sigma occurrunt, alterum mutare in *n*. ut ἀντικένσωρ, *Antecessor*, σύκενσος, *Successus*, πρόκενσος, *Processus*, &c. Joannes Episcopus Citri in Responsis pag.330. ubi de Antiminsiis: ὀνοματοποιΐα δὲ αὕτη παράγεται ἀπὸ τῶν μίνσων, τῶν καθ' Ἕλληνας μὲν τὸ κενὸν δηλῦντος, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν τὸ πεπραγματευμένον τοῖς ὀψοποιοῖς ἔδεσμα. Mox: ἐν τῶν τραπέζαις ἐφαπλύμενα ὀθόνια μινσάλια λέγονται, οἷα πρὸς κόσμον τῆς τραπέζης καὶ τῶν μίνσων τιθέμενα. Sguropulus in Histor. Concilij Florentini sect.6. cap.2. ἑτοίμασαν τὸ ἄριστον τῷ Πάπᾳ, καὶ διεκόμιζον τὺς μίνσυς ἐκ τῆς δομεστικῆς μετὰ κιβωτιδίων χαλκῶν κεκλεισμένων, &c. Codinus de Offic. cap.7. num.14. δίδωσι μίνσον ἀπὸ τῆς τραπέζης μέχρι καὶ τῆς τόπυ ἐν ᾧ ἵσταται κατὰ τὸ τόπον αὐτοῦ. ἱστάμενα δ' ἐκεῖσε βασιλικὰ παιδόπυλα ἀπαίρυσι τὺς μίνσυς ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ. Adde num.15. 24.25. & seqq. Anonymus de Amorib. Callimachi:

> Εὑρέθη τράπεζα λαμπρὰ, λαμπρῶν βρωμάτων πλῆθος,
> Φιλότιμος ἡ τράπεζα, πολυτελεῖς οἱ μίνσοι.

Μίσος, eâdem notione. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Παραβιβάζω πάντοτε, καὶ τρώγω τὴν αὐτίκα,
> Πρὸς τὸν ἡγύμενον πάντοτε τὺς μίσυς ἀποβλέπω.

Μινσόρειον, Μινσώριον, Μινσύριον, *Missorium*, *Lanx*, *Ferculum*: de qua voce pluribus egimus in Gloss. med. Lat. Theophilus Antecessor lib. 2. tit.1. §.44. ἐπεὶ ἐχρησά σοι τὸν ἐμὸν ἀγρὸν, ἢ παρεθέμην σοὶ τὸ ἐμὸν μινσόριον. Constantinus de Themat. lib. 1. pag.7. ἐγένετο δὲ ἐν τοῖς κάτω χρόνοις ἄλλος τις στρατηλάτης τὴν ἀξίαν Πατρίκιος, τὔνομα Ἰορδάνης, ὅστινος εἰσὶ τὰ ἀργυρᾶ μινσώρια τὰ ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ. Extant in Anthologia lib.4. cap. 32. pag. 378. & 379. Edit. Henr. Steph. duo Epigrammata, cum hisce Lemmatibus: Εἰς μινσώριον ἔχον τὰ δώδεκα ζώδια καὶ ἕτερα. Et, Εἰς μινσώριον ἔχον ἀφροδίτην καὶ ἔρωτας.

ΜΙ'ΝΣΩΡ, *Mensor*: Μινσυράτωρ, *Mensurator*. Dicuntur autem *Mensores*, & *Mensuratores*, qui Vegetio lib.2. cap.7. *Metatores, qui præcedentes locum eligunt castris*. Julius Africanus MS. de Bellico apparatu cap.69. ἔστωσαν ὖν ἐν τῇ στρατιᾷ ἀφωρισμένοι Μίνσωρες, οἱ καὶ τὴν τῶν ἀπλήκτων πρόνοιαν ποιύμενοι, καὶ τὴν πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς παντὸς στρατεύματος ὑδάτων ἀκριβῶς ἀποσκοπῦντες, &c. Infrà: οἱ δὲ εἰρημένοι Μίνσωρες ἐπιτήδειον τόπον ἐπιτύχωσι κατασχάζονται, &c. Leo in Tacticis cap.4. num.22. Μίνσωρες δὲ λέγονται οἱ τὰ ἄπληκτα ἤτοι τὰ φοσσάτα μετρῦντες καὶ καθιστῶντες, ὓς μινσυράτωρας νῦν καλῦσιν. Ita etiam Mauricius lib. 1. cap.3. Idem Mauricius lib.2. cap.11. πρὸς τύτοις δεῖ καὶ τὺς Μίνσωρας τοσύτυς εἶναι, τὺς ὀφείλοντας μετὰ τῶν Ἀντικενσόρων προλαμβάνειν, καὶ τὰ ἀπληκτα μετρεῖν. Lib.7. cap.17. χρὴ Μίνσωρας δύο ἐπιλεγῆναι εὐτάκτυς ἄνδρας, τὺς ὀφείλοντας τὰ ἄπληκτα μετρεῖν. Adde lib.1. cap.9. Anonymus MS. de Tactica: ἵνα μετὰ τὸ ἀφορισθῆναι τὸ στρατόπεδον, καθ' ὓς ἂν τόπυς συνάξωσιν αὐτὺς οἱ μίνσωρες, ὁμοίως τῇ τάξει τῆς φάλαγγος, ἐκεῖσε τὰ σημεῖα προκαταπήξαντες, δι' αὐτῶν τοῖς ἰδίοις ὑποδείξωσιν, ἔνθα χρὴ τύτων ἕκαστον οἰκείως διαναπαύσασθαι.

Μινσυράτωρ, *Mensurator*. Leo in Tactic. cap.9. §.7. καὶ ἐὰν, ὡς εἰκὸς, ἐν ἀγνώστοις τόποις ἡ ὁδοιπορία γένηται, καὶ ὑ πάρεισιν ἐντόπιοι σκυλάτωρες, ἀποστείλῃ τὺς Μινσυράτωρας, ἵνα προλαμβάνωσιν, ἐὰν ἐχθρῶν φόβος ὐκ ἔστι, &c. Cap. 12. §.56. καὶ τὺς Μινσυράτορας δὲ τοσύτυς εἶναι τὺς ὀφείλοντας προλαμβάνειν, καὶ τὰ ἄπληκτα μετρεῖν, καὶ τὰς ὁδὺς προγινώσκειν, καὶ πρὸς τὰ ἄπληκτα τὸ στρατ ὁδηγεῖν. Adde cap.17. §.62. cap.20. §.174. Anonymus MS. de Castrametatione: Δεῖ δὲ καὶ Μινσυράτορα ἐπιλέξασθαι ἄριστον καὶ ἐμπειρότατον, καὶ σχοίνιον μέτρον ὀργυῶν χιλίων ἐπιδῦναι αὐτῷ, ἀποστέλλειν δὲ εἰς ἐρεῦναν ἐπιτηδείυ τόπυ πρὸς ἄπληκτον. Idem: οἱ δὲ προτρέχοντες τῷ λαῷ τῷ πολεμίων καταλαβεῖν τὸ τόπον πρὸς τὸ εὐτρεπίσαι τὰ ἑαυτῶν ἄπληκτα, ὡς εἰώθη, ὓς Μινσυράτορας ἤθισται Ῥωμαίοις καλεῖν. Constantinus in Tactic. pag.26. ἀπόστειλον τὺς Μινσυράτορας ἵνα προλαμβάνωσι πρὸ μιᾶς ἡμέρας, εἰ ὐκ ἔστι φόβος ἐχθρῦ· οἱ Μινσυράτορες γὰρ ὀφείλυσι χαρίζειν τὸ ἄπληκτον ὅπυ μέλλεις ἀπληκεῦσαι, καὶ διδόναι τόπον ἑκάστῳ τάγματι, ὅσος ἀρκεῖ αὐτῷ εἰς ἄπληκτον.

ΜΙ'ΝΟΣ, *Mandragora*, apud Interpol. Dioscor. cap.658.

ΜΙ'ΝΘΗ, τὸ ἡδύοσμον, apud Psellum MS. de Nominibus Morborum. *Menta*.

ΜΙΝΩ', ἡ βάτυ καρπὸς, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. apud Matth. Silvaticum, *Minon, est nux. Inde Diademinon, Confectio de nuce*.

ΜΙ'ΣΑ. Vide in Μίσσα.

ΜΙΣΑ'ΔΙΟΣ, *Dimidius*. Cod. Reg. MS.618. f. 286. καὶ τότε λαγάριζε εἰς τὸ χαλκεπλήτην, καὶ κέρατος β'. ἡ μισάδια.

ΜΙΣΕ'Ρ, *Dominus*, ex Ital. *Messer*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Μισὲρ Γυλιαμὸν, τὸ ἔλεγαν τὸ ἐπίκλην Ἀλαμάνος.

Alibi:

> Ἠκύσας τὸν μισὲρ Τζεφρὲ, τὺς λόγυς καὶ τὴν πρᾶξιν.

Passim apud hunc Scriptorem.

ΜΙΣΕΥ'ΕΙΝ, Μισεύγειν, Μησεύειν. Vide in Μίσσα.

ΜΙΣΗΤΙΑ'ΡΗΣ, *Inimicus*. Glossæ Græcobarb. Ἀπεχθὴς

Ἀπεχθὴς, Μισῆιάρης, Ἐχθρός. Alibi: Ἀσπόνδυς, τὺς μνησικάκυς καλεῖ, τὺς μισηλιάδελφες κράζει.

ΜΙΣΘΑ'ΡΙΟΝ, *Merces*, Μισθὸς, in Nomocanone Coteleriano num.524.

ΜΙΣΙΒΙ'ΛΙΑ, *Missilia*, *Iacula*, apud Justinianum in Nov.75. c.4. καὶ τὺς τε καλυμμένυς ζιβλύνες, ἤτοι μισιβίλια.

ΜΙ'ΣΚ ἐπίγραμισὴρ, ὁ δίκταμος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Dictamus*.

ΜΙ'ΣΚΕΛΛΟΣ, *Miscellus*. Hesychius: μίσκελλος, εὐτελὴς καὶ μέλας οἶνος. Respexit ista Varronis lib.1. de Re rustica cap.54. *Videas à quo genere uvarum, à quo loco vineti incipias legere: nam & præcox & miscella, quam vocant nigram, multò antè coquitur.*

ΜΙΣΚΗ'ΝΟΣ, *Mischinus*, ex Italico *Mischino*, *Infelix*, *Miser*. Vide Gloss.med.Lat.in hac voce. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Καὶ μὲ καρδίαν ὁμόσασι τ δεσποίνας ἐκείνας,
Ὅλαις νὰ βαλῦν δύναμιν, νὰ μὴ γένῦν μισκλύαις.

Lib.4. Extr.

Ὑπάγω μ᾽ ἀναστεναγμοὺς ὡς πένης κιὼς μισκλύος.

Idem lib.9.

Κατ᾽ ἐκείνης τὴν ὄρεξιν ὅλοι ἔρχονται μισκλύοι.

Iterum ibid.

Και σὸν αἰλάμα με ταυτὸ κ᾽ ποίκα με μησκλύεν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πλάση μυ, διατὶ ὀργίσθηκες τὴν Ῥόδον τ μισκλύαν.

ΜΙΣΟΔΟΥΛΟΣ, Herbæ genus, apud Demetrium Constantinopolit. Hieracosoph. lib.1. cap. 9. λαβὼν μισόδυλον βοτάνην, εἴτε ξηρὰν, εἴτε χλωρὰν, λεῖυ καλῶς.

ΜΙΣΟΠΟΙΕΙ͂Ν, *Tædio afficere*. Porphyrogen. de Adm.Imp. πρὸς τὸ μισοποιέντων ὑμῶν τὴν Εὐφρασίαν δόξασθαι πρὸς ἀνάπαυσιν ἀπιέναι, καὶ ἐμοί τε ταχίστερον μισοποιησάσης καὶ κελευσάσης ἀσφαλίσασθαι τὺς πυλεῶνας, &c.

ΜΙΣΟ'Σ. Μισὸς, *Medius*, Μέσος, ἥμισυς· τὸ Μισὸν, *Dimidium*, *Media pars*, τὸ Ἥμισυ. Μισαγρυπνεῖν, Μισοκοιμᾶσθαι, *Intervigilare*, Gallis, *Veiller à demy*. Μισαποθαμμένος, & Μισοζωντανος, *Semianimis*, Ἡμιθνής.

Ἡμισαεικόν, *Medietas*. Habetur apud Anonymum MS. de Arte Notaria, formula instrumenti, hoc titulo: Ἀκλος ἐκδόσεως ἀμπέλυ ἐφ᾽ ἡμισαεικόν.

Μιστερώνειν, *Truncare*, *Mutilare*, κολοβῦν, ἀκρωτηριάζειν.

ΜΙ'ΣΣΑ, *Missa*, seu *Dimissio*. Chronicon Alexandrinum in Justiniano pag.780. καὶ κατῆλθεν αὐτὸς ἐκ τ ἱππικῦ, καὶ ἔδωκεν εὐθέως μίσσας τοῖς τ Παλατίυ, καὶ λέγει τοῖς συγκλητικοῖς, Ἀπέλθετε ἕκαστος φυλάξειν τ οἶκον αὐτῦ. Mauricius lib. 7. cap. 17. καὶ εἰς ἑσπέραν ὁμοίως μετὰ τὸ δεῖπνον, κ᾽ τὰς μίσας, τὸ τρισάγιον ψάλλεσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν συνήθειαν. Ubi Leo cap.12. §.115. habet μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὰς μίσσας. Idem Mauricius lib.12. cap.21. δεῖ τὺς χρησίμυς τ Τριβύνων μετὰ τ ὑπ᾽ αὐτὺς ταγμάτων, εἰς τὰς πόρτας τ φοσάτυ ἀφορίζεσθαι, ὥστε μετὰ τὰς ἑσπερινὰς μίσας μέχρι τ σημείυ μηδένα θαρρεῖν, &c. Ab hac voce Missæ, seu Sacræ Liturgiæ nomen manasse, post alios, observamus in Gloss.med. Lat. quia scilicet exacto Evangelio Catechumeni dimittebantur, hac voce *Mis*, seu Μίσα, pronuntiatâ, iisque egressis claudebantur Ecclesiæ fores, quod præ cæteris docet Concil. Constantinopolit. sub Mena Act.5. pag.185. καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τ ἁγίυ εὐαγγελίυ, ἐξ ἔθυς τ θείας λειτυργίας τελυμένης, καὶ τ θυρῶν κλειθεισῶν, καὶ τ ἁγίυ Μαθήματος κατὰ τὸ συνήθες λεχθέντος, &c. S. Maximus in Mystagogia cap. 14. ait post lectum Evangelium, καὶ τ καθηχυμένων κ᾽ τ λοιπῶν τ ἀναξίων τ θείας τ μυστηρίων θεωρίας ἀπόλυσίν τε καὶ ἐκβολὴν διὰ τ λειτυργῶν γίνεσθαι. Et cap.15.& 22. observat idem Scriptor tunc fores Templi claudi solere. Formula verò dimissionis Catechumenorum ea fuit, uti refertur à Zonara ad Can. 22. Concilij Laodiceni, ubi de Subdiaconis: τὸ παλαιὸν περὶ τὰς θύρας ὑπηρέτυν τ ἐκκλησιῶν, ἐκβάλλοντες τὺς Κατηχυμένυς, καὶ τὺς ἐν μετανοίᾳ ὄντας ἔξω· διὸ καὶ νῦν, αὐτοὶ ἐκφωνῦσι, τὸ, Οἱ Κατηχύμενοι, προέλθετε. Adde Matth. Blastarem Lit. M. cap.6. Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap.12. *Volunt & nunc, propriâ utentes temeritate ac pertinaciâ, missarum celebrare collectam*, &c.

Μίνσα, eâdem notione quâ μίσσα. Constantinus in Tacticis pag.50. ἀφ᾽ ἧς δοθῶσιν αἱ μίνσαι τὴν ἑσπέραν, ἕως ὃ πάλιν δοθῆ τὸ σημεῖον. Ita in MS. legi monet Meursius. Hinc

Μισσεύειν, vel Μησσεύειν, *Dimittere*, *Missam* seu *Dimissionem è palatio edicere*. Theophanes an.36. Justiniani: ἡ δὲ μελέτη αὐτῶν, ὡς καθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ ἑσπέρας πρὸ τ μισσεῦσαι. Ubi rectè Miscella, *Priusquam licentia detur*. Item, *Proficisci*, *Abire*, *Discedere*. Glossæ Græcobarb. Ἔρχεται, Παγαίνει, Μισσεύει, Ἀποδημεῖ. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Ἀναχωρεῖ, Μισσεύει ἀπὸ ἐκεῖνον τ τόπον. Nicolaus Lucanus de Excidio Troiano:

Νὰ μισεύϛυν μὲ τὰς νῆας, κ᾽ εἰς τὸ πέραμα νὰ ἔλθυν.

Vita Apocrypha MS. S.Alexij: μισσεύοντι ἐκ τ παλατίυ μετὰ ὀψικίυ, &c. Malaxus in Hist. Patr. pag. 151. ἀμὴ ἐμίσευσεν ἀπεκεῖ ἐν τῷ ἅμα, κ᾽ ὑπῆγεν εἰς τ Πάπαν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. μίαν βολὰν μισσεύοντας ἀπὸ τ φωλέαν τ, κ᾽ πηγαίνοντας νὰ βοσκήσῃ, &c.

Μισσεμὸς, Μίσσεμα, Μίσσευμα, *Abitus*, *Profectio*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Λέγει, ἴδες πῶς δώῃς, κ᾽ πόσο με βαρέιν
Ὁ μίσεμός τυ τὸ π᾽ αὐτῦ ἔπρεπε νὰ ἐμίσον.

Idem lib. 10.

Γιαλαῦτο πριν τὸ μίσεμα τὸ ἄθλιο τ δικόμυ,
Θέλω πιάσω κ᾽ νὰ δῶ, &c.

Historia Bertrandi Romani MS.

Στὸ μίσευμα τ ἀδελφῦ ἐκ ἠμπορεῖ βαστάζειν.

Μισέματον, eâdem notione, in Glossis Græcobarb. τ ἀναχωρήσεως, ἤγυν τ μισεμάτυ.

Μισσέβειν, *Discedere*, Ἀπαίρειν, in Corona pretiosa: Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Ἄργηια ὅδεν ἔποικε, μασυγανὰ μισέβη.

Rursum:

Καὶ τότες ἐμισεύσασι χωρὶς νὰ ργήσυν πλέο.

Μισεύγειν, pro Μισεύειν, Historia Apollonij Tyrij:

Ἀπὸ ἐγάθηκε δεκεῖ μισεύγει ὁ Τιναγώρας,
Καὶ πέρνει τὴν γαῖαν κατὰ εἰς μίαν κατὰ τὴν ὥραν.

ΜΙ'ΣΟΣ, *Missus*. Glossæ Gr. Lat. Ἆθλον, *Missum*. Cedrenus pag.169. Ubi de Circis: ὁ πλεὸν δὲ ἑπτὰ κύκλων, ὃς σπάτια, οἱονεὶ στάδια, καὶ μίσυς, ἀντὶ τ ἄθλυς, περὶ τὴν πυραμίδα, ἣν νῦν ὀβελὸν καλῦσι, διαπληκτίζονται οἱ ἀγωνισαί, &c. De Missibus Circensium, vide Bulingerum lib. de Circo cap.15.

Μίσος, *Missus*, *Cibarius*. Vide in Μίνσος.

ΜΙ'ΣΣΕΙ, Metalli species. Vide in Προζύμι.

ΜΙΣΣΙ'ΚΙΟΣ, *Missitius*, *Missus*, *Rude donatus*. Glossæ Basilic. Μισίκιος, παλαιὸς στρατιώτης ἀπολυθείς.

ΜΙΣΥ'ΡΙ, *Suprema potestas*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.875. in Solimano: ὅταν δὲ ἦταν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ μισύρι, ἐπῆγεν ἕνας Ἑβραῖος εἰς τ Συλεμάιην, &c. Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. πρῶτα μὲν ἐκυρσεύσαν τὴν βασιλείαν τ Περσῶν, ἔπειτα τ Αἰγύπτον τὸ μισύρι, μετὰ ταῦτα τ Λιβύαν, ἤγυν τ Μπαρμπαρίαν. Vide Onomasticon Leunclavij in *Misir*.

Μισυριώτικος. Damascenus Studita in Homil. 20. εὕρηκεν

εὑρηκεν γοῦν ἕνα καράβιν μισυελίτικον, καὶ ἐσέβην εἰς ἐκεῖνο, &c. Monet me tamen Sponius Μισύρι Græcis hodie esse *Ægyptum*, Μισυελιώτην *Ægyptium*, & Μισυελιοτικὸν *Ægyptiacum*.

ΜΙΣΥΣΚΛΗΖΕΙΝ, *Miscere*, *Perturbare*, *Percellere*. Glossæ Græcobarb. θέλεις σπαράξαι καὶ μισυσκλήσειν τὴν ψυχήν σου. Alibi: ἂς σπαράττουσιν, ἂς σχίζουσι, ἂς μισυσκλήζουσιν, ἂς λυποῦσιν.

ΜΙΤΑΡΙΟΝ, *Filum*, μίτος, in Epimerismis Herodiani MSS. πλινίον, τὸ μιτάριον.

ΜΙΤΑΤΟΥΜ. Gloss. Basilic. μιτάτουμ, ὑποτιθέμενον ὑποβαλλόμενον· μίτω γὰρ ὑποβάλλω καὶ ὑποτίθημι. Sed leg. μητάτομ. Vide Μετάτον.

ΜΙΤΑΤΟΝ, Μιτάτωρ. Vide in Μιτάτον.

ΜΙΤΕΡΣΑΛΟΥΣΑΝ, ἀδίαστον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΜΙΤΗ, μίτος. Vide in Μήτη.

ΜΙΤΟΛΙΝΟΝ, *Filum è lino*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosoph. cap. 162. καὶ πάλιν ἔσωθεν τῆς περονίου ἄλλο περιδέσμει μιτόλινον.

ΜΙΤΕΝΔΑΡΙΟΙ, οἱ εἰς τὰς ἐπαρχίας πεμπόμενοι, in Glossis Nomicis Vatic. MSS. in Παλατῖνοι. Vide Gloss. med. Lat. in *Mittendarij*.

ΜΙΧΑΗΛΑΤΟΣ, *Moneta aurea Michaëlis Ducæ Imp. imagine signata*. Anna Comnena lib. 13. pag. 414. λέγω δὴ τὰς διακοσίας λίτρας τοῦ Μιχαηλάτου χαραγῆς. De hacce Moneta pluribus egimus in Notis ad Alexiadem pag. 322. 401. in Gloss. med. Lat. in V. *Michalatus*, & in Dissertat. de Nomismatibus inferioris Imperij n. 84.

ΜΙΩΡΙΝ, pro ἡμιώριον, *Semihora*. Auctor incertus post Theophanem pag. 441. καὶ ποιήσαντες ὡσεὶ μιώριν, καὶ μηδὲν ἀνύσαντες, &c.

ΜΝΗΜΗ, *Memoria*, Ædes Sacra, in qua exstat Sancti alicujus sepulcrum. Concil. Calchedonense Act. 1. pag. 144. ἀλλὰ καὶ ἐν διαφόροις εὐκτηρίοις οἴκοις, ἐν ταῖς τῶν ἁγίων μνήμαις, μετὰ τὴν ἔκκλητον τὴν τε ἐπ' ἐμοὶ ψῆφον ἀναγινώσκεσθαι παρασκευάζει. Vide Nomocanon. Photij tit. 5. c. 1.

Μνημεῖον, eâdem notione. Synodus Carthagin. Can. 76. περὶ τῶν πλαστῶν μνημείων τῶν μαρτύρων, &c. Ubi Zonaras, εὐκτήρια ἐπὶ μαρτύρων ὀνόμασιν. Vide suprà Μεμόριον, & Gloss. med. Lat. in *Memoria*.

ΜΝΗΜΑΙ, *Memoriæ*, *Anniversaria Sanctorum festa*. Concil. Carthagin. Can. 46. τὰ πάθη τῶν μαρτύρων ἐν ταῖς μνήμαις τῶν ἁγίων ἀναγινωσκέσθωσαν. Balsamon in Responso 55. τὰς τῶν ἁγίων μαρτύρων μνήμας ποιεῖν ἐν τοῖς σαββάσι καὶ ταῖς κυριακαῖς. Idem in Responso 57. τὰ δὲ τρωκτὰ καὶ πολὰ συνήθως ἐν ταῖς μνήμαις ἁγίων, καὶ ὑπὲρ μνημοσύνων εἰσκομιζόμενα τῷ ναῷ, &c. Nicetas in Man. Comn. lib. 4. ἢ δεσποτικῆς κατὰ ταῦτα τελετῆς ἀγομένης, ἢ μνήμης ἐνδόξου μάρτυρος τελουμένης. Codinus de Offic. cap. 15. num. 4. κατὰ τὴν μνήμην τοῦ Μεγάλου Δημητρίου. Et num. 5. κατὰ τὴν τοῦ μεγάλου Χρυσοστόμου μνήμην. Vide Constantin. Acropolit. in Serm. de S. Joanne Damasceno num. 63. Ita etiam *Memorias* usurpant Latini Scriptores. Joannes Hierosol. lib. 3. in Strategem. B. Job: *Propterea & memorias Sanctorum facimus, & parentum nostrorum, vel amicorum in fide morientium devotè memoriam agimus.* Anastasius Biblioth. in Hist. Eccl. *Festus Senator Urbis Romæ ad Anastasium propter quasdam civiles utilitates, memorias Sanctorum Apostolorum festivitate majori petiit celebrari.*

Μνῆμαι, *Exequiæ defunctorum*. Justinianus in Nov. 133. cap. 3. §. 1. & ex ea Basilic. Eclog. 4. ἀλλὰ μηδὲ προφάσει τοῦ περὶ τὴν ὁσίαν πραττομένων, ἃς δὴ μνήμας καλοῦσιν. Joannes Plusiadenus pro Concilio Florentino pag. 641. καὶ τὸ μνείας ποιεῖν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς. Vide Gloss. med. Lat. in *Memoria*.

ΜΝΗΜΕΙΑ, *Memoriæ*, *Sepulchra*, *Ædes Sanctis dedicatæ*. S. Maximus in Ascetico pag. 386. ἢ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τοὺς τάφους τῶν Μαρτύρων, καὶ κοσμοῦμεν τὰ μνημεῖα τῶν Ἀποστόλων.

ΜΝΗΜΟΝΑΡΙΟΣ. Vide in Μνημοράλιος.

ΜΝΗΜΟΝΕΥΕΙΝ, Vox usurpata de nominibus vivorum & mortuorum, quæ in Sacra Liturgia ex Diptychis recitabantur à Sacerdote. Epistola Ludovici II. Imp. ad Basilium Imp. Constantinopol. *Porrò si unum Imperium Patriarchæ inter Sacrosancta mysteria memorant, laudandi sunt, &c.* Liturgia Chrysostomi pag. 78. ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς μνημονεύει ὧν θέλει ζώντων καὶ τεθνεώτων. Georgius Trapezuntius de Una Ecclesia p. 559. οὐχ ὁμοδοξεῖ δὲ ὁ μὴ μνημονεύων· μνημονεύειν ἄρα δεῖ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ἄκρου Ἀρχιερέως. Ut porrò ejusmodi nomina recitarentur, sic innuitur in eadem Liturgia pag. 79. ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ, Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου ἡμῶν τοῦ δεῖνος. Theophanes an. 12. Theodosij Jun. τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τοῖς διπτύχοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μνημονεύεσθαι προσέταξεν. Pachymeres lib. 5. cap. 12. ὅπως ἐνεδίδου ἀπελθόντας ἀρχιερεῖς λειτουργεῖν τε καὶ μνημονεύειν. Idem lib 4. cap. 3. πρῶτον, τὸ ἐν ἀρχῇ τῆς ὀρθρινῆς ὑμνῳδίας τὸν ὑπὲρ τοῦ βασιλέως ψαλμὸν ἐγκόψαι, μόνῳ δὲ τῷ Τρισαγίῳ καὶ τῷ ἐπ' αὐτῷ μνημοσύνῳ κελεῦσαι προοιμιάζεσθαι. Nicephor. Gregoras lib. 5. ἐν ταῖς ἱεραῖς ὑμνῳδίαις εἰς τὰ δίπτυχα Πάπαν μνημονεύεσθαι. Anonymus de Dissidio Græcor. & Latinor. τούς τε ἱερεῖς καὶ μονάζοντας τυραννικῶς ἐξεβίαζον εἰς τὸ ὁμοφρονεῖν καὶ συγκοινωνεῖν αὐτοῖς, καὶ μνημονεύειν. Adde Cantacuzenum lib. 1. Hist. cap. 44. Ita

Μνημόσυνον, pro ejusmodi Commemoratione usurpant Pachymeres lib. 5. cap. 19. Michaël Anchiali Patr. Constantinopol. in Dial. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 10. cap. 12. sect. 12. cap. 8. Auctor de Hæresib. Latinor. Joannes Chartophylax Chij, Maximus Margunius de Process. Spiritus Sancti, Bessarion in Epist. ad Pædagogum filior. Thomæ Palæologi, Georgius Trapezuntius loco laudato, & alij: quod Theodoritus lib. 5. Hist. Eccl. cap. 34. 35. προσηγορίαν vocat, μνήμην nudè Georgius Acropolita in Chron. cap. 17. Vide Goarum ad Euchólog. pag. 144. & Gloss. med. Lat. in *Commemoratio*.

Ἀμνημόνευτος, *Excommunicatus*; nam cùm ex diptychis recitentur universim nomina fidelium, qui ab ea recitatione eximuntur, extra communionem Ecclesiæ esse censentur. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ εἴπου τις — ἢ παννυχεύων ἐφωράθη, ἢ ἐκκλησίας προσεδρεύων, ὡς ἐχθρὸς τοῦ Βασιλέως ἐκολάζετο, καὶ ἀμνημόνευτος ὠνομάζετο.

ΜΝΗΜΟΝΕΥΕΙΝ, *Funus facere*, *Parentare*, *Justa exsolvere*, Ἐνταφιάζειν, Ἐναγίζειν, Μνημόσυνα ποιεῖν. Nomocanon Cotelerianus num. 75. ἐὰν (νεκρὸς) τύχῃ δαιμονικὸν, εἰς τὸ λείψανον, μὴ μνημονευέτω· εἰ δὲ καθαρός ἐστι, μνημονευέτω μνημόσυνα δ'.

Μνημόσυνον, *Exequiæ*. Μνημόσυνον κάμνειν, *Exequiare*, Portio. Sic porrò appellatur *Officium* quod suprà mortuos ab Ecclesia institutum, sive canendo, sive legendo, recitatur. Ita Allatius in Creygtonum pag. 694. Theophanes an. 2. Michaëlis Curopalatæ: ἀνελθὼν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Ταρασίου τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἐπιτελέσας αὐτῷ τὰ μνημόσυνα, &c. Balsamon in Resp. 14. ἢ ποιήσει ἀνάδοχον ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ἢ κατοιχομένων ποιήσει μνημόσυνα, &c. Et Resp. 57. suprà citato in V. ΜΝΗΜΗ, καὶ ὑπὲρ μνημοσύνων κατοιχομένων εἰσκομιζόμενα τῷ ναῷ, &c. Idem ad Canon. 106. Synodi Carthagin. ὡσαύτως ἀφωρίσθησαν διὰ συνοδικοῦ σημειώματος καὶ οἱ ἀναγνῶσαι, οἱ κατὰ τὰ αὐτὰ μνημόσυνα (εὐχῶν καὶ μεγιστάνων) μου-

σικὰ

σικὰ λέγοντες, καὶ ὀργανικὰ μινυρίσματα, καὶ ποιοῦντες τὸ ἐπιτάφιον ἐπιγάμιον. Symeon Thessalon. de Sacris Ordin. cap. 9. τῆς εὐχῆς ἓν καὶ τῶν τριῶν φώτων, καὶ τῆς θυμιάματος, καὶ τῆς μνημοσύνε, καὶ τῆς ἀπολύσεως παρὰ τῆς πρώτε Ἀρχιερέως τελεσθέντων, &c. Adde cap. 10. initio. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 5. cap. 1. καὶ θανόντι τῷ Μητροπολίτῃ ἅπαντες ἐπ' αὐτῷ τὰ νενομισμένα ἐνὶ τῆς τοιέτε ναὲ, ἔθαψαν αὐτὸν ἐκτὸς, παρὰ τὸ τοῖχον τῆς ναὲ κδ'. δὲ τῆς Ἀπριλλίε, καὶ μνημόσυνον ἐν ἐτελέσαμεν αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ, ὃ μὲν ἐλειτέργησαν ἐν αὐτῷ. Ita sect. 11. cap. 4. & idem Concilium pag. 505. Edit. Labbei. Nomocanon laudatus ab Allatio in lib. de Opinat. Græcor. num. 12. καὶ νὰ ὑψώσεν Παναγίαν εἰς βοήθειαν πάντων, καὶ νὰ καμεν μνημόσυνα μετὰ κολύβων. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 2.

Μετὰ μεγάλης τῆς τιμῆς μνημόσυνόν τε ποίκε,
Κεὶς τέφραν ἐκαλέσθωσεν ἐκεῖνο τὸ κόρμι τε.

Ita Μνημόσυνον alij usurpant, Joannes Antiochenus Patr. de Charisticariis num. 14. Joannes Plusiadenus pro Concilio Florent. pag. 641. Nomocanon Cotelerianus num. 75. 280. 281. 465. Synodus Hierosol. an. 1672. cap. 4. &c. Laudatur ex Bibl. Cæsarea Epistola Joannis Phurnes ad Gregorium Antigonitem Monachum, περὶ τῆς, διάτι ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ, καὶ τῇ μετ' αὐτὴν πεντηκοστῇ, ἀνὰ τῶν ἀφορισμένων σαββάτων μνημόσυνα νεκρῶν ὁ γίνονται ὅτε μνήμαι ἁγίων ἐπιτελῶνται, καὶ περὶ τῶν προηγιασμένων. Ita etiam apud Matth. Blastarem litt. T. cap. 5. Vide Scylitzem pag. 812.

Μνεία eâdem notione, Clementi lib. 8. Constitut. Apostol. cap. 42. cujus titulus est, δεῖ καὶ πότε γίνεσθαι τὰς τῶν κοιμηθέντων πιστῶν μνείας.

ΜΝΗΜΟΡΑΔΙΟΝ. Vide in Μνημοῦρι.

ΜΝΗΜΟΡΑΔΙΟΣ, *Fossarius*, vel *Sepulcrorum custos*. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Anastasio: τῶν μνημοραδίων εἰπόντων, ὅτι ἄλλος βασιλεύει. Ita etiam Chron. MS. in eodem Anastasio. Joëlus verò habet μνημοναρίων. Vide Μνημεῖον.

ΜΝΗΜΟΥΡΙ, *Monumentum*, *Memoria*, *Sepulcrum*, τύμβος. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀπόξω τὴν ἐκκλησία ἦτον καμωμένα
Ἕνα μνημόριν ὄμορφο πιτίδιο μαρμαρένω.

Rursum:

Καινὰ μνημεῖα κάμνεσι ὄμορφα ςολισμένα,
Μὲ χρυσάφια καὶ μὲ μάλαμα εἶτο με χρυσωμένα.

Et alibi:

Καὶ τὸ μνημοῦρι μόδιξε ὅπε τονε βαλμένη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Ὅπεδεν θέλει νάχεσι μετὰ τιμῆς μνημεῖα.

Eodem lib.

Μνημεῖα νὰ τὰς κάμνεσι, καὶ τέφρα νὰ τὰς ποίσεν.

Et lib. 10.

Ἀπ' ἐυμνημεῖα καὶ τιμὴν ὡς πρέπει πλωμένε τας.

Fr. Richardus in Clypeo fidei pag. 327. πέρνεσι καὶ ἀνεσιν οἱ νεκροὶ, ὅταν ῥαπίζονται τὰ μνημόριά τας.

ΜΝΗΣΙΘΕΟΣ, *Iuniperus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 86.

ΜΝΩΔΗΣ, *Valde*, *Multùm*. Glossæ Græcobarb. Ἄγαν, Πανὺ, Πολλὰ, Μνώδης, Πολὺ, Μεγάλως, Λίαν.

ΜΟΓΓΟΣ, *Blæsus*. Gloss. Gr. Lat. *Atubus*, Μογιλάλος, Μόγγος, Ἄτυπος. Vita S. Pachomij num. 31. καὶ ἄλλος μογγὸς ὢν τῷ ψεύδει, μὴ λαλῶν ἀλήθειαν, εἰ συμβιβασθεὶς εἴη ὑπὸ ἀνθρώπων Θεοῦ λαλεῖν τὰ δίκαια, ἄρα καὶ οὗτος ἐκ ἐθεραπεύθη τῷ σώματι.

Μογγιλάλος, in Lexico MS. Cyrilli, βραδύγλωσσος. Theodorus Prodromus in Synopsi Evangel.

Ἰατρὸν εὑρὼν μογγιλάλε τῆς λόγον,
Τὴν γλῶσσαν ὑγίανε, καὶ τρανῶς λέγε.

Et Nicephorus Xanthopulus in Synopsi:

Μογγιλάλε δὲ τὴν πέδην γλώσσης λύει.

Marcus 7. 32. habet Μογιλάλος, ut & Aëtius lib. 8. c. 38. de Ancyloglossis: οἱ τοιοῦτοι δὲ μόγις διαλέγονται, διὸ καὶ Μογιλάλοι ὑπό τινων προσαγορεύονται. Lexicon MS. Βατλαρίζειν, μογιλαλεῖν. Vide Gloss. med. Latin. in *Moggus*.

ΜΟΔΕΡΑΤΩΡ, *Moderator*. Hac autem Dignitate donati potissimum Præsides Helenoponti & Arabiæ. Μοδεράτωρ seu ἁρμοςὴς Ἑλενοπόντε, in Basil. Eclog. 6. & in Nov. Justiniani 21. 23. 28. Μοδεράτωρ Ἀραβίας, in Nov. 102. Adde Edict. 4. cap. 1. & Cujacium ad Nov. 28.

ΜΟΔΗΣ, *Modius*, Μόδιος. Arithmetica Adespota: ὁ θαλάσσιος μόδης ὀφείλει χωρεῖν σίτε καθαρὲ καὶ ἀρύπε λίτρας τεσσαράκοντα.

ΜΟΔΙΑΡΙΟΣ, *Modiorum confector*, *Artifex*. Acclamationes in Concil. sub Mena, Act. 5. τὰ κειμήλια ἔλαβεν ὁ τῆς μοδιαρίε, id est, *filius Modiarij*.

ΜΟΔΙΝ, *Modus*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τὰ γλυκύσματα μετὰ τῆς δυσκαρύων,
Ημεῖς δὲ τὰ χολόκοκα καθ' ὥραν μετὰ μόδιν.

ΜΟΔΙΟΛΟΝ, Calyptræ seu mitræ muliebris species, quæ Augustarum propria erat, sic dicta quòd modij, seu Modioli vasis potorij, speciem referret, cujusmodi sunt Calyptræ Theodoræ Michaëlis Palæologi Imperatoris uxoris, & Irenes Manuëlis Palæologi perinde Imperatoris Conjugis, in iis tabellis quas in Familiis Byzantinis describi curavimus, Τυμπανίων etiam interdum appellatione donatæ. Continuator Theophanis lib. 1. num. 9. de Leonis Armenij uxore: δεινὸν λέγεται ἀνακραγεῖν, ἐ βάρκα, ὅτω δὴ τὸ τῆς Λέοντος καλέσασα γυνάιον, τῇ κεφαλῇ ἐπιθοῖτο τὸ μοδίολον. Similia habet Cedrenus pag. 485. Codinus in Originibus, de Fortunæ Urbis Statua: ἡ δὲ λεγομένη Τύχη τῆς πόλεως μετὰ μοδιόλε ἵςατο ἐν τῇ ἀναλογικῇ ἀψῖδι. Perperam μόδιος scribitur n. 75. ἡ δὲ τύχη τῆς πόλεως ἵςατο χαλκῆ μετὰ μοδίε ἐν τῇ ἀναλογικῇ ἀψῖδι τῆς φόρε. Quod verò μοδιόλον Codinus vocat, in formam turritæ coronæ effingitur in nummis, uti monuimus in Constantinopoli Christiana lib. 2. pag. 148. *Turritos*, *feminarum alienis capillis vertices*, non semel exagitat Hieronymus Epist. 8. ad Demetriadem, & Epist. ad Marcellam, ut & Tertullianus de cultu feminarum. Vide Gloss. med. Latin. in *Modiolum*.

ΜΟΔΙΟΣ, Isaacius Porphyrogenitus in Characterib. Græcor. & Trojanor. in Palamede: τῆς δὲ πύργον αὐτὸν, τὸν καλέμενον μόδιον, τὸ ὕψος αὐτὸ τὸ ἐράνιον αἰνιττόμενον. Πύργον, porrò, seu *turriculam* vocabant, pyxidem in modum turriculæ per quam tali & tesseræ in tabulam mittebantur. Vetus Epigramma:

In parte alveoli Pyrgus velut urna resedit,
Qui vomit internis tesserulas gradibus.

Μόδιον verò turriculam recentiores Græci appellarunt, quòd ea esset perinde formâ modiorum. Vide Salmasium ad Hist. August. p. 464. 469.

ΜΟΔΙΣΜΟΣ, *Certus modiorum numerus*, seu *numeratio per modios*. Theophylactus Bulg. Archiep. Epist. 41. Extr. ἐπὶ δὲ τῇ παραδόσει τῆς γῆς, τότε τῆς σχοινε μέτρον κολοβοῖ, καὶ ἔτι περὶ τὴν τῆς μοδισμὲ συναριθμησιν ἀμαθέςατα πράττει. Harmenopulus in legib. navalib.

Δεῖ εἶναι τὴν χιλιάδα τῆς μοδισμὲ χρυσίων,
Πεντήκοντα, μετὰ τῆς ἑξαρίας αὐτῆ.

ΜΟΔΟΒΙΝΑ, *Cerevisia* exponitur à Romano Nicephoro in Grammat. Linguæ Græcæ vulgar. MS.

Μόδον

Μόδον, *Commodum, Cubiculum, Domus.* Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ ῥύγας με τὴν μανίτα, λέγει τε ἀδὲν γροικόιη,
Στομόδον ὀπῦ τάκαμα, νὰ τάξε καθάεισις.

Ibidem:

Γίαυλ@ τ̃ ἄρεσε πολλὰ, ςομόδον ὀπῦπίδα.

Rursum:

Καὶ τότες εἰς τ̃ μόδον τε σὰν θέλῃ ναμε πήσει.

Ibidem:

Ἐγύελζε ςὸν μόδον τε, ὡς ἤθελε τὸ γάμμα.

Infrà:

Καὶ ἀφῆτε τὴν ςὸ μόδο με, καὶ γὼ νὰ τὴν κηδέψω.

Occurrit ibi passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Commodum.*

ΜΌΔΟΣ, *Modus*, τρόπ@. Glossæ Græcobarb. ὡς τοιέτην λόγην καὶ μόδον καὶ τρόπον καλεῖται, ἢ κράξεται. Symeon Hieromonach. in Epist. μίαν γραφὴ σε πέβω ἀντάμα μὲ ἐτέτην, καὶ παρακαλῶ σε πολλὰ ἂν ἐβρέθη μόδ@ νιῶ, τὴν ἐπέψης εἰς τὰ χέρια τ̃ ἀφέντις με Ἀνδρέα, ὀπῦ ἐβρήσκεται. Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ ἀλέως ἀπαντοχὴ, καὶ μόδον δὲν ἔθωρει.

Alibi:

Μὲ πᾶσα μόδον καὶ ὀρδιναία κάμε νὰ τὴν σκολόσῃς.

ΜΌΖΟΥΛΑ, Dacis, *Thymus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 439.

ΜΟΘΘΌΘ, Ægyptiis, *Chelidonium magnum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 399.

ΜΟΙΆΖΕΙΝ, *Similem esse*, Ὁμοιάζειν. Glossæ Græcobarb. ὅμοιον, Ὁμοιαςὸν, Μοιαςὸν, ὀπῦ ὁμοιάζει, ἢ μοιάζει. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ.

Ἐβλέπω τι ὅλοι μοιάζε τι ὁ ἕνας μὲ τ̃ ἄλλον.

Μοιαςὸς, *Æqualis.* Glossæ Græcobarb. Ἀντίσχυρα, ἰσοδυνάμα, ὀπῦ ἔχεσιν ἴσην καὶ ὁμοίαν ἢ ἰχίαν καὶ μοιαςὴν δυνάμιν. Rursum: ἴσ@, ὅμοι@, ἀντίτυπ@, ἢ ἐνάντι@, ἴχι@, μοιαςός.

Μιάζειν, idem quod μοιάζειν. Historia Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν ὁ Ἀπολώνι@ βλέπει καὶ συσυμιάζει,
Καὶ βλέπει τὴν πανὴεράν τε καὶ σὰν δίκη τ̃ μιάζει,
Καὶ λογίασεν εἰς τὶς καλὰ, ὡς φρόνιμ@ τὴν ὥρα,
Καὶ τῦτο μιάζει, κ' ἔρχεται ἐκ τὴν δικὴν με χώρα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Ὅλοι ἐθαύμαζον σαυτὴν, ἄλλοι τινὲς ἐλέγον,
Αὐτὴ μιάζη Κυθηρίας, καὶ μ' ἀληθείας τὸ ςέργων.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δάχνω μεγαλοσχήμη, καὶ μιάζω σὰν γεμθύν.

ΜΟΙΛΕΪ́Ν, pro ὁμιλεῖν, *Conversari, Colloqui.* Historia Apollonij Tyrij:

Στέκεν καὶ διαλογίζεται, γίανα τ̃ ἐγροικήσεν
Τὸν ἄνδραν ὀπῦ θέλῃ αὐτὴ, καὶ τότες νὰ μοιλήσεν.

Ibidem:

Ἐκεῖ τ̃ ἄλλον ἐμπόθε, κ' ἦλθασιν νὰ σφαγῦσι,
Καὶ παραξενάδες ἄσχημες ἐμπρός τε νὰ μοιλῦσι.

Alio loco:

Καὶ ἄλη φορὰ γυρίσεται, καὶ θέλομαι μοιλήσει.

Rursum:

Αὐτοῖνοι εἰς μίον εὐγάλασι, ἄνθρωπον νὰ μοιλήσει.

Μοίλη, *Societas.* Historia Apollonij Tyrij:

Εὔτασεν εἰς τὸ κάτεργω καὶ σκύτη καὶ μοίλη τε.

Alibi:

Γιατὸν αὐθέντη με μοιλὴ καὶ τόρα τὸ θυμῦμαι.

Rursum:

Ἀφεντήσα μοιλὴ γραφὴ, ἀφέτης ὁ δικός με.

ΜΟΊΜΟΙΜ, Afris, *Portulaca Silvestris*, ἀνδράχνη ἀγρία, apud Interpolat. Dioscor. c. 139.

ΜΟΙ̃ΡΑΙ, *Cohortes mille viris seu militibus constantes*: quibus qui præerant Μοιράρχαι dicti. Leo Imp. in Tacticis cap. 4. §. 42. ταῦτα δὲ τάγματα συνάξεις εἰς χιλιαρχίας, ἤτοι μοίρας τὰς λεγομένας δρύγγες, καὶ ἐπιςήσεις αὐτοῖς Μοιράρχας χρησίμες, ἀνδρείες, &c.

ΜΟΊΡΑΙΝΑ, *Murana*, Piscis. Anonymus de Amoribus Lybistri & Rhodamnes MS.

Θαύμασε καὶ τ̃ μοίραιναν πάλιν τὴν παραθαλασίαν.

ΜΟΙΡΑΣΊΑ, *Divisio bonorum inter filios*, in Nomocanone Coteleriano 513. at apud Harmenopulum lib. 1. tit. 12. §. 1. *permutatio* dicitur.

ΜΟΊΡΙΧΕΣ. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis p. 51. καὶ δεξιὸν αὐτῦ εἰσιν οἱ μοίριχες, εἰς ὃ ἴσδας ἀπήγξατο.

ΜΟΙΡΟΛΟΓΕΪ́Ν. Vide Μυρολογεῖν.

ΜΟΙΧΘΕΡΌΣ, pro Μοχθηρός. Ptochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Καὶ θρέφει καὶ τ̃ κηπερὸν καὶ μοιχθερὸν ὁ κῆπ@.

ΜΟΙΧΙΑΝΟΊ, dicti à Monachis Studitis, qui matrimonium Constantini filij Irenes cum Theodota Cubicularia, Mariâ Armeniâ legitimâ conjuge in Monasterium trusâ, ut legitimum tuebantur, cùm Plato Secundionis, & Theodorus Studij Abbates cæterique eorumdem Monasteriorum Monachi ab iis ea de causa divulsissent, damnaséntque Synodum ab iis coactam an. 809. qua matrimonium istud ex dispensatione dici legitimum sanciverant, & μοιχοσυνόδον appellarent. Totam hanc Historiam ex ejusdem Theodori Epistolis pluribus prosequitur Baronius anno 808. & sequentibus, de qua etiam consulendus Cedrenus an. 7. Nicephori Generalis.

ΜΟΙ̃ΧΟΣ, *Adulter*, qui Episcopatum invadit Urbis alicujus, altero Episcopo superstite: qui Victori Tunnunensi *Incubator Ecclesiæ* non semel dicitur. Marcellinus Comes in Justiniano: *Anthymum mox Ecclesiâ pellit, dicens eum juxta Ecclesiasticam regulam adulterum, qui suâ Ecclesiâ dimissâ ambierat alienam.* Ita usurpant passim Scriptores Ecclesiastici. Synesius Epist. 105. ἐμοὶ τοιγαρῦν, ὅ τε Θεὸς, ὅ τε νόμ@, ἥ τε ἱερὰ Θεοφίλε χεὶρ γυναῖκα ἐπιδέδωκε. προαγορεύω τοίνυν ἅπασι καὶ μαρτύρομαι, ὡς ἐγὼ ταύτης ὔτε ἀλλοτριώσομαι καθάπαξ, ὔτε ὡς μοιχὸς αὐτῇ λάθρα συνέσομαι. Loquitur de suo Episcopatu. Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 1. pag. 20. τῦτον μὲν ἐξώθησεν ὑπὲρ μοιχικῶς καὶ ἀθέσμως ἐπέβη Ἀρχιεραλικῦ θρόνε, &c. Evagrius lib. 2. Hist. cap. 8. ἐπιλαμβάνεται ὡς ἐνόμισε, τ̃ ἀρχιεραλικῆς καθέδρας, μοιχῆαν προδήλως τολμήσας κατὰ τ̃ ἐχέσης ἐκκλησίας τ̃ ἑαυτ̃ νυμφίον. Et lib. 3. cap. 16. μοιχὸν τ̃ Πέτρον ἀπεκάλει. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. de Photio: καθαιρῦσι δὲ τῦτον καὶ ἀναθεματίζεσιν ὡς ἐπιβήτορα καὶ μοιχόν. Vide Palladium in Vita Chrysostomi pag. 146. Theophanem pag. 188. 341. Anonymum in Alexandro num. 1. &c. Præterea Glossar. med. Latin. in *Adulter.*

Μοιχοσυνόδ@, *Pseudo-Synodus*, in Testamento Arsenij Patr. Constantinopol. num. 10. Vide in Μοιχιανοί.

Μοιχεία, *Adulterium*, λέγεται ἐπὶ ὑπάνδρε, ςῦπρον δὲ ἐπὶ παρθένε καὶ χήρας ἀθεμίςως συνεινωαζομένων, ut est in Glossis Basilic. Vide easdem Glossas in Φθορὰ, & Harmenopulum lib. 6. tit. 2. §. 1. 2. Paulò aliter Nomocanon Cotelerianus num. 163. μοιχεία γὰρ καλεῖται, ἡ ἐπὶ βίαν γινόμεναι, τὸ παρθένον φθεῖραι βίᾳ. Vide Suicerum.

ΜΌΚΛΙΟΝ, vox notionis incertæ Fuchsio apud Myrepsum de Antidotis c. 298. Vide Μύκλιον.

ΜΌΚΟΥΛ. Vide Μύκλιον.

ΜΟΛΑΡΙΟΝ, *Mulus.* Malaxus in Hist. Patr. p. 157. καὶ ὕτως ἐξέβη ἐκ τ̃ ναῦ, καὶ τὸ μολάριον ἐκαβαλίκευσε. Vide in Μῦλ@.

ΜΌΛΕΟΝ, τὸ ἄγριον πήγανον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Ruta Silvestris.*

ΜΌΛΙΒΟΣ. Vide Μόλυβ@.

ΜΌΛΟΣ,

ΜΟ'ΛΟΣ, Μῶλος, Μῶλος, *Moles*, *Portus*, nostris *Mole*, Italis *Moli*, seu Agger in Mare procurrens, quo portus munitur & cingitur: Πρόβολος, Procopio. Georgius Hamartolus in Chron. MS. & Cedrenus an. 5. Phocæ scribunt Constantinam Mauricij Imp. uxorem eodem quo Conjux loco sublatam à Phoca, ἐν τῷ μόλῳ Εὐτροπίου. Ubi Simocatta lib. 8. c. 11. & Codinus in Orig. p. 58. εἰς τὸν λεγόμενον Εὐτροπίου λιμένα habent. Lib. 28. Basilic. tit. 10. c. 1. ἀναστατά εἰσιν οἱ γινόμενοι μόλοι ἐν θαλάσσῃ, ἢ ποταμῷ, &c. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

Τῶν ἀναγκαίων πέφυκεν, ὁ μόλος τῆς θαλάσσης.

Μολίσκος, *Parvulus Portus*. Anna Comnena l. 6. Alexiad. p. 153. πλοίων δὲ μὴ ὄντων, ἐν ἁμάξαις ἐπιφορτίσας ἀκάτιά τινα μικρὰ, διὰ τοῦ μολίσκου ἐν αὐτῇ (λίμνῃ) εἰσήγαγεν. Vide quæ ibi observamus pag. 305.

Μῶλος. Theophanes an. 5. Phocæ: τὴν δὲ Κωνσταντῖναν σὺν ταῖς τρισὶ θυγατράσιν ἐν τῷ μώλῳ Εὐτροπίου—ἀπεκεφάλισεν. Idem an. 23. Copronymi: κατεσχέθη καὶ ὁ Χριστὸς,—ὃν ἐν τῷ μώλῳ τοῦ ἁγίου Θωμᾶ χειροκοπήσαντες, &c.

Μωλάειον, eâdem notione, nisi *Mulus* intelligatur. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Δίχα μεγάλες ψαλμωδίαις, διχῶς ἀλληλουΐα,
Νὰ ἔρχουνται, νὰ τὰ βάλλουσιν ἐπάνω στὰ μωλάεια,
Οἱ μανιερδοι με χαρὲς τὰ σώματα νὰ πέρνουν.

Μῶλος, *Moles*, in Gloss. Lat. Gr. Hesychius: Σπίλαξ, μῶλος ὁ παλαμώδης. Procopius lib. 4. de ædif. cap. 10. πρὸς δὲ καὶ τὴν ἑκατέρωθι τῆς ἰσθμοῦ θάλασσαν, προβόλους τεληναμένοι βραχεῖς τε καὶ φαύλους, ὥσπερ καλεῖν νενομίκασι μώλους, τὴν μεταξὺ χώραν τοῦτε ῥοθίου καὶ τοῦ περιβόλου ἐφράξαντο, &c. Infrà: πρὸς αὐτῆ που τῆς θαλάσσης ῥαχίαις μάλιστα προβόλους πεποίηνται, ὡς μώλους καλοῦσιν, &c. Chronicon Alexandrinum an. 3 Phocæ: Κωνσταντῖνα ἡ ἀπὸ βασιλισσῶν ἀπετμήθη πέραν εἰς τὸν μῶλον τοῦ Εὐτροπίου πλησίον Χαλκηδόνος. Ubi perperam editum μῦλον. Theophanes an. 5. habet ἐν τῷ μώλῳ Εὐτροπίου. In Antholog. lib. 4. c. 28. habetur Epigramma Εἰς μῶλον ἐν Σμύρνῃ τῇ θαλάττῃ ἐπικείμενον. Occurrit præterea in Basilic. lib. 56. tit. 10. §. 1.

Καταμόλος. Glossæ MSS. ἐπίνειον, ἀκρωτήριον, ἢ παραθαλάσσιον χωρίον, ὁ λεγόμενος καταμόλος.

ΜΟΛΟΥ'ΧΙΟΝ, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur κόσμος γυναικεῖος, *Mundus muliebris*.

ΜΟΛΟ'ΧΑ, *Malva*, Μαλάχη, in Corona pretiosa. Anastasius Monachus de Patribus Sinaïtis, MS. ὅτε ἔμενεν εἰς τὸν μολοχᾶν' τόπος δὲ ἐστι χείμαρρος, δύσβατος, &c. Μολόχη, pro μαλάχη, dixisse Athenæum observat Eustathius Od. α. p. 1406. Vide Gloss. med. Lat. in *Melocineus*.

ΜΟ'ΛΥΒΟΣ, Μόλυβον, Μόλιβος, Μολίβι, *Plumbum*, Μόλυβδος. Moeris Atticista MS. μόλιβδος, Ἀττικοί· μόλυβδος, Ἕλληνες. Apollodorus in Poliorceticis MS. μόλυβα ἐφηλώσθω βάρη, καὶ πέριξ δι' ἐνέργειαν καὶ βάρος. Zacharias lib. 4. Dialog. c. 41. σίδηρον, ἢ χαλκὸν, ἢ μόλυβον οἰκοδομοῦντα. Vide Anthol. Gr. lib. 6. cap. 26. Epigr. 1. 3. 7. &c. Μολιβδόνειν, *Plumbare*, μολυβδοῦν. Μολιβένιος, *Plumbeus*, μολυβδινός.

Μολιβδόβολον. Vide in Βολίς.

Μολιβδόσημον, ἡ σκωρία τοῦ χαλκοῦ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. in Lexico Reg. Cod. 1843. ἡ σκωρία τοῦ μολίβδου.

Μολυβδόξεον, τὸ ψιμίθιον, in Glossis Chymicis MSS. Neophyti. Μολυβδοκαῖον, τὸ ψιμίθι, in aliis Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. Infrà: ψιμίθιον, τὸ ἐκ τοῦ μολίβδου. *Cerusa*, ψιμμύθιον.

Μόλυβδος, in Glossis Chymicis MSS. ἐστι παρεμφερὴς ψιμμίθιον. Rursum: Μόλυβδος, ἡμῖν ἐστι τὸ ἀπὸ β'. σίμμων, καὶ λιθάργυρος, καὶ μολυβδόχαλκος, ἐστι χρυσόκολλα.

Μολιβδόβουλλον, *Bulla plumbea*, in Salutat. Epistol. Pontif. apud Goarum, ubi apud Habertum μολιβδόβουλλον. Leontius Episcop. Neapoleos Cypri in serm. 5. pro Christianor. Apologia: καὶ ὥσπερ ὁ κέλευσιν Βασιλέως δεξάμενος καὶ ἀσπασάμενος, τὴν σφραγῖδα, οὐ τὸν πηλὸν ἐτίμησεν, ἢ τὸν χάρτην, ἢ τὸν μόλυβδον, ἀλλὰ τῷ Βασιλεῖ τὴν προσκύνησιν καὶ τὸ σέβας ἀπένειμεν, &c. Plumbo verò quamvis supellectilem obsignasse proindéque alia ab Epistolis, testantur varij Scriptores. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. ἑπτὰ σάκκους πλήρεις ἐσφραγισμένους μολύβδῳ εἰς τὸ πλησίον ἐνίεσαν καλαμῶνα καλακρυβόντες. Luithprandus in Legat. *Et quoniam te in decorem suum quadam pallia emisse putamus, ut in medium proferantur Edicimus, quæ sunt vobis digna, plumbeâ notentur bullâ*, &c. Martyrium MS. S. Blasij: καὶ σὺ βάλε τοὺς θεοὺς σου εἰς σάκκον, καὶ σφράγισον αὐτοὺς μολίβδῳ, &c. Alexander Monachus in Encomio S. Barnabæ MS. ἱερὸν δὲ εὐαγγέλιον, ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ κείμενον, καὶ σφραγίσαντες τὴν σορὸν μολίβδῳ, &c. Periodus MS. S. Barnabæ: τὸ λείψανον αὐτοῦ εἴλησαν ἐν σινδόνι, καὶ μολίβδῳ ἀσφαλισάμενοι, ἐσκέψαντο κατὰ τοῦ πελάγους ῥίψαι αὐτόν. Vita Apocrypha S. Joannis Bapt. MS. ἔχων ὑδρίαν καινὴν, ἐν ᾗ οὐκ ἐβλήθη πόδε τι, ἐνέβαλεν αὐτὴν (κεφαλὴν) ἐν αὐτῇ, καὶ ἀσφαλισάμενος μολύβδῳ, &c. Vide Baronium an. 811. n. 58. & suprà in Βοῦλλα.

Μολυβδοσκέπαστος, *Plumbo tectus*. Anonymus de Locis Hierosol. c. 9. καὶ ἔναι ὁ ναὸς μετὰ σκέπης ξυλίνης μολιβοσκεπάσῃ. Occurrit præterea cap. 12. σκεπασμένη μετὰ μολύβδου, cap. 15.

Μολιβδόχωμαν, pro μολύβδου χῶμα, apud Myrepsum de unguentis c. 91. *quo Figuli utuntur*, ὅπερ οἱ γαστράδες χρῶνται, ut est in Cod. Reg. & quo vasa figulina liniuntur.

Μολυβίδι, *Ellychnij alveolus*, τὸ τοῦ ἐλλυχνίου γαστρίδιον, ἢ τοῦ θρυαλλίδος γλωττίς. Scilicet suber ferreo filo transfixus, quo Ellychnium seu Lampadis funiculus oleo supernatans retinetur. Ita Goarus. Euchologium p. 428. καὶ γεμίζεται ἔλαιον κανδήλα μεγάλη χωροῦσα λίτρας ἑπτὰ, καὶ ἕκαστος καταστένει τὸ ἴδιον μολυβίδιν μετὰ ἀπτείου. Et in Officio dedicationis Templi p. 833. καὶ κανδήλα, ἢ καὶ λυχνὶς λέγεται καὶ λαμπτὴρ, καὶ μολυβίδα, καὶ θρυαλλίδα, καὶ βύκες δύο. Adde pag. 840. 848.

Μολυβδὶς, *Plumbatum*. Passio S. Acacij n. 11. ὁ δικαστὴς εἶπεν, Κλάσατε αὐτοῦ τὰς σιαγόνας μολυβδίσιν, ἵνα μὴ ἀπαυθαδίζηται τῇ ἡμετέρᾳ ἐπ' αὐτῷ μακροθυμίᾳ. Vide num. 17.

ΜΟΜΥΖΙ'Α, quid sit, docet Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: οἱ δὲ εἰς μομυζίας πεσόντες, τουτέστιν εἰς ἰδίας ἀδελφὰς μονοπροσώπως, ἡμέρας, ἢ ἀδελφογυναῖκα, ἢ ἐξαδέλφου πρώτου, ἢ τῶν τοιούτων, — ἔτη ι'.

ΜΟ'ΝΑ, *Impariter*, Ἀνίσως.

ΜΟ'ΝΑΓΡΟΣ, *Prædiolum*, Gallis, *Hameau*. Incertus Auctor apud Suidam in Θεραπευταί· καὶ ἔξω τοίχων προελθόντες, ἐν μονάγροις, ἢ κήποις, ἢ ὄρεσι τὰς διατριβὰς ποιοῦνται.

ΜΟΝΑ'ΔΑ, *Unitas*, Μονὰς, in Corona pretiosa.

ΜΟΝΑ'ΖΟΝΤΕΣ. Glossæ MSS. Μοναδικοὺς, Ἀναχωρητὰς, ἢ ἁπλῶς Μονάζοντας. Sic igitur dicti Scriptoribus passim Monachi omnes, adeò ut mirari subeat Suaresium in Notis ad Nili Ascetica p. 600. & 601. existimasse alios esse & diversos à Monachis, atque ita dûntaxat appellari, qui proximè accedebant ad Monachatus professionem: vel eos qui vestem Monachicam, ad quam aspirabant, nondum susceperant: cùm ex ipso Nilo lib. 3. Epist. 108. contrarium erueтre potuerit, scribente Lamprotychum Archimandritam habuisse καθηγούμενον τῶν μοναζόντων, Monachorum scilicet: & ex lib. 1. Epist 60. ubi quem in Inscriptione μονάζοντα, in Epistola μοναχὸν vocat. Hanc

Suaresij hallucinationem observavit haud ita pridem D. *Bulteau*, Vir admodum Eruditus, in Historia Monachorum Orientis lib.2. cap.6. Locos Auctorum, ad infirmandam ejusmodi sententiam hîc adducere, abuti esset Lectoris otio, cùm non aliter ferè Monachos omnes appellent Eusebius, S.Athanasius, S.Gregorius Nyssenus, S.Cyrillus, S.Chrysostomus, Isidorus Pelusiota, Palladius, S.Maximus, & alij omnes ejusce, & paulò etiam inferioris ætatis Scriptores.

Ἀρχιμονάζων, *Archimandrita*, *Hegumenus*, *Abbas*. Vita S.Pachomij n.1. τοῦ ἁγίου πατρὸς Ἀμοῦν ἀρχιμονάζοντος ἐν τῷ ὄρει τῆς Νιτρίας ἀδελφῶν.

ΜΟΝΑ΄ΛΛΑΓΟΣ, idem quod μονοχίτων, *Vestis unica*. Prochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Καβάδιν εἶχεν σύπινον τζαντζαλοφορεμένον,
Καὶ φόριν το μονάλλαγος χειμῶν καὶ καλοκαίριν.

Vide Ἀλλάσσειν.

ΜΟΝΑΞΟ΄Σ, *Solus*, *Solitarius*, Μόνος, μοναχός. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

Καὶ στέκοντας εἰς μία μερία ἐκεῖνος μοναξός του,
Ἐφάνη του πῶς ἔστεκεν μὲ σχολιασμένον ἦθος.

Alter Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Ἦτον ὁ τόπος μοναξός, θάλασσα τὰ ἔμπροσθέν μας.

Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μίαν ἡμέρα κίνησε ὡς ἦτον μαθημένος,
Πενθέος ὁλομόναξος εἰς τὸ γιαλὸν ὑπάγει.

Μοναξὰ, Μοναξιὰ, *Solitudo*. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀμεταμπόσω θλίβεται ὁ γιατὴν μοναξά του.

Rursum:

Καὶ ἄρχισε ἀπὸ καρδίας κλαίει τὴν μοναξά της.

Idem Anonymus de Amoribus Lybistri:

Καὶ πάντες ἐσκορπίσθησαν, ἐκεῖ μοναξιά.

Vide Eustathium in Iliad. ά. pag.22.

ΜΟΝΑΠΛΟ΄Σ, *Simplex*, λιτὸς, ἁπλοῦς. Proverbia seu dicta vulgaria MSS. οἱ πτωχοὶ καλέσαξαν τὰ μοναπλά.

ΜΟΝΑΣΤΑΙ΄, *Monachi*. Theophanes an. 13. Leonis Isauri: πολλοί τε κληρικοὶ καὶ μονασταὶ, καὶ εὐλαβεῖς λαϊκοὶ, &c. & an.23. Copronymi: ἄλλους τε μονασῶν ἱεροὺς οἴκους. Vide eundem an. 4. Nicephori General. p.407. & Leonem Grammat. pag.508. Joannes Euchaitorum Metropolita:

Οἱ γὰρ μονασταὶ τῆς μονῆς τῆς τιμίας
Τοῦ Σωστενίτου, τοῦ δὲ τοῦ Πρωταγγέλου.

Μονάστριαι, *Monachæ*, *Sanctimoniales*. Concil. Nicænum I. Can.20. μὴ διαλάθωσαν ἐν ἑνὶ μοναστηρίῳ μοναχοὶ καὶ μονάστριαι. Utuntur passim Scriptores, Chrysostomus Epist.14. Justinianus in Nov.123. c.27. Isidorus Pelusiota lib.1. Epist.87.367. Joan. Moschus in Limon.c.60.135. Zacharias Pap.in Dialog.lib.1.c.4. lib.2.c.19.lib.3.c.7.33.lib.4.c.14.16. Theophanes an. 30.Copron.an.5.Constantini F.Iren.Manasses p.124. 134.Edit.Reg.Ducas cap.36.41. Eucholog.pag.496. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Monastria*.

ΜΟΝΑΣΤΗ΄ΡΙΟΝ, *Monasterium*, Monachorum ædes. Vox passim obvia. Monasteriorum verò alia Ordinariis seu Episcopis suberant, alia soli Patriarchæ, alia soli Imperatori. Imperatoria enim Monasteria appellabant, *quæ nonnisi duntaxat Imperatoribus consueverant Græcorum temporibus respondere*, ut ait Innocentius III. Pap.lib.2. Ep.41. ut Patriarchalia solis Patriarchis, ut observatum in Gloss. med.Lat. Hæc duntaxat addo de Patriarchalibus Monasterijs, ex Vita MS.S.Pauli Latrensis: περιτυχὼν δὲ Ἀθανασίῳ τινι μοναχῷ, ἑνὸς μὲν τῶν Πατριαρχικῶν μοναστηρίων τὴν προστασίαν πεπιστευμένῳ, &c. Vide Balsamonem ad Can.19. Synodi VII. & ad Can.20. ubi de Monasteriis duplicibus. Vide Ἀρχιμανδρίτης, sub finem.

ΜΟΝΑ΄ΤΩΡ, *Equus singularis*, & *Eques qui solo ac singulari equo vehitur*, *Singulator*, in Gloss. Lat. Gr. dicitur, ἱπποστὴς κέλης. Lexicon MS. Colberteum: Κέλητα, μονάτωρα, ἢ τὰ δι' ἵππων ἆθλα. Κέλης ἵππος ὁ γυμνός. Hesychius: Κέλης, ἵππος, καὶ ἱπποστὴς, καὶ μέρος, καὶ εἶδός τι τῆς νεὼς, καὶ μονάτωρ.

ΜΟΝΑΥ΄ΤΑ, Μοναῦτις, *Subitò*, *Statim*. Glossæ Græcobarb. Ἀθρόως, Ἐξαίφνης, Μοναῦτα, Μοναυτίς.

ΜΟΝΑΧΑ΄, *Duntaxat*, *Solummodo*, Μόνον, Γοῦν, Δὴ, Γέτοι. Glossæ Græcobarb. Μόνως, Μοναχὰ, Καλὰ μόνας.

ΜΟΝΑΧΙΑ΄ΖΕΙΝ, *Relinquere*, *Deserere*. Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τόρα πῶς ἐμεῖνε τε ἐξεμονασχιασμένα.

ΜΟΝΑΧΟ΄Σ, *Monachus*, *Solitarius*, Μονάζων. Auctor Etymologici: Μοναχὸς, παρὰ τὸ τῷ Θεῷ μόνῳ προσεύχεσθαι, &c. Phavorinus: Μοναχὸς, ὁ μόνῳ ζῶν Θεῷ. Dionysius Areopagita: Μοναχοὶ δὲ οὗτοι κατονομάζονται, εἰς ἔργον ἐπιτηδευμένοι τοῦ σώματος, καὶ ζῶντας τεθνάναι, καὶ σώφρονι μανίᾳ τινι μεταφοιτᾶν πρὸς τὰ κρείττονα. Eunapius in Ædesio pag.78. εἶτα ἐπεισῆγον τοῖς ἱεροῖς τόποις τοὺς καλουμένους Μοναχοὺς, ἀνθρώπους μὲν κατὰ τὸ εἶδος, ὁ δὲ βίος αὐτοῖς συώδης, &c.

Hoc loco porrò observare licet vocem μοναχὸς in Codicibus MS. ferè semper per $\overset{\chi}{\alpha}$ scilicet cum α, & χ superscripto exprimi, verbi gratiâ in Cod. opusculorum Pselli, Epistola 35. inscribitur $\overset{\chi}{\alpha}$ Ὀλυμπίτῃ, id est Monacho Montis Olympi. Sed & in Cod. MS. Georgij Hamartoli, qui est V. C. Antonij Faure Doctoris Sorbonici, & in MS. Cod. Epistolarum Zonaræ, eadem vox μοναχὸς, in singulis casibus non aliter ubique describitur. Quod cùm ignoraret Xylander, in Nota 345. ad Cedreni pag.721. Edit. Reg. ubi legerat, καὶ τῷ $\overset{\chi}{\alpha}$ Ζαχαρίας, &c. has se literas in versione sua omisisse observat, quòd quid eæ sonarent non perciperet: ubi Fabrotus rectè monuit loco horum characterum, in Cod. Reg. Μοναχὸς scribi. Vide Gloss. med. Lat. in *Monachus*.

Μοναχεῖον, *Cœtus*, *congregatio Monachorum*: vel *Monasterium*. *Monachium*, in L.13. Cod.de Sacros. Eccl. *Ecclesia, vel Martyrio, vel Monachio, vel pauperibus*.

ΜΟΝΑΧΟ΄Σ, & Μοναχὴ, *Unio*. Vide Salmasium ad Plin. pag.1170.

ΜΟΝΕ΄ΔΑ, *Pecunia*, *Numisma*, *Numus*, Νόμισμα, Ἀργύρειον. *Moneta*. Historia Apollonij Tyrij:

Μονέδαν ὅπου βρίσκετον, χρυσάφι κι' ἦτον φίνον.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.477. καὶ ὥρισε καὶ ἔκαμαν νέα χαραγὴν, ἤγουν μονέδα χρυσὴ καὶ ἀργυρὴ, καὶ χάλκινη, &c. pag. 794. ἐκαλέβασε τῶν πρώτων βασιλέων τὰ μονέδας, &c. Occurrit præterea apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. p.20.40. & alibi.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΩ΄ΤΗΣ, vel Μονεμβασιατικὸς οἶνος, *Vinum Monembasioticum*, vulgò *Malvasia*, quomodo Monembasiam hodie vocant: quod alij Creticum. Occurrit apud Myrepsum sect. 1. cap. 460. in Codic. MS. in Edito 467. Demetrium Pepagomenum de Podagra cap.45. & al. Cod. MS. Reg. 618. f.285. καὶ θὲς εἰς τρυγίαν στερὼν μετὰ ὕδατος ἐν τῷ πυρὶ, καὶ τρυγίαν μονοβασίας. Chumnus Paracœmomenus in Epist. MS. ad Philosophum: in Epist. MS. ad Philosophum: ἑτέρῳ δὲ Διονύσῳ θύουσιν, ὅθεν φιλοτησίας τούτους κατέχουσι, καὶ προπίνουσιν ἀλλήλοις ἕωθεν πολλάκις μέχρι μεσῶν νυκτῶν εὐμεγέθεις σκύφους περισοβουμένους τινὸς, οὐ Μαρωνείου ἀπὸ Μαρωνός τινος, οἴνου ἐγχεόμενοι αὐτοῖς, ἀλλ' ἀπὸ Τριγλείας, ἢ Δωρικοῦ, καὶ τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Μονεμβασίας. De Malvasia Vide Hieron. Mercurial.lib.2. Var. Lect. cap.13. Joan. Bruyerinum lib.18. de Re cibar. cap.14. &c. Cæterùm Μονεμβασία est Urbs nostris dicta *Napoli di Romania*, in Peloponneso.

ΜΟΝΕΡΗΣ, *Subito, Derepente*, Ἐξαίφνης, παραχρῆμα.

ΜΟΝΕΡΙΟΝ, navis quam *Galeam* vocant. Μονήρης. Leo Diaconus MS. lib.8. ἐτύγχανον δὲ ὑπὲρ τὰς τριακοσίας συνάμα λέμβοις καὶ ἀκατίοις, ἃ νῦν γαλέας καὶ μονέρια κοινῶς ὀνομάζουσι, &c.

ΜΟΝΗ, *Mansio*, Σταθμὸς, locus ubi confecto itinere per noctem manebant. Gloss. Lat. Gr. *Stationarius, Manceps*, Ἐπίσταθμος, ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς. S. Athanasius in Apol. 2. de Fuga sua: οἱ ἀπὸ τριάκοντα καὶ ἓξ μονῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀνομάσαντές τινα ὡς ἐπίσκοπον ξένον, &c. Joannes Episc. Antiochiæ in Epist. ad Cyrillum Alexandr. in Concilio Ephesino part. 1. cap. 36. εὔχου οὖν, Δέσποτα, καὶ ταύτας τὰς πέντε ἢ ἓξ μονὰς καὶ ἀλύπως ἡμᾶς ὁδεῦσαι, &c. Acta Concilij Calchedon. Act. 9. ἀδικηθεὶς παρὰ Εὐτυχοῦς, καὶ σκύλην ὑπομείνας, ἀπὸ τεσσαράκοντα μονῶν, καὶ καθαιρεθείς. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 28. καὶ μηδενὶ μηδὲν εἰρηκὼς, ἀνατρέχει τὰς ὀκτὼ μονὰς, καὶ ἀπέρχεται πρὸς τὸν μακάριον Ἀντώνιον. Vita S. Bacchi Junioris pag. 66. πλησίον Γάζης, ἥτις ἀφίσταται Ἱεροσολύμων μονὰς δύο. Vide Vide quæ observamus in Gloss. med. Lat. in V. *Mansio*.

ΜΟΝΗ, *Monasterium*. Joannes Cameniata de Excidio Thessalon. cap. 3. μοναὶ δὲ μοναχῶν πολλαὶ καὶ συχναί. Cap. 23. ἐξ οὗ δὲ μοι καὶ θάμβος ἐπέρχεται, ὅταν κατὰ νοῦν λάβω τὴν ποικίλην καὶ διάφορον ἀρετὴν τῶν Ναζηραίων ἐκείνων, ἣν κατὰ μονὰς ἐφιλοπόνουν. Joannes Anagnosta de Excisa ead. Thessal. c. 15. τοῦτο τὸ τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ μονῶν κατασκαφῆς αἴτιον γέγονεν. Passim apud Joannem Phocam in Descript. T. S. & alios.

Μονὴ, interdum etiam pro Ecclesia *Catholica*, seu Parochiali usurpatur, ut apud Latinos inferioris ævi Scriptores, *Monasterium*, uti in Gloss. med. Lat. docemus. Id ex Euchologio pag. 321. 323. eruit Goarus, ubi Ecclesia in qua Sacramenta pro more Græcorum conferuntur sic appellatur, quod in Monasteriis nullatenus fit.

Μονίδιον, *Monasteriolum*, apud Moschum in Limon. cap. 151. 152. 204. ex Edit. Coteleriana.

Μονύδριον, eâdem notione apud Niceph. Gregoram lib. 4. pag. 54. 1. Edit. & Theodosium Zygomalam MS. de Monte Sina.

ΜΟΝΗΜΕΡΙΟΝ. Justinianus in Nov. 105. cap. 1. de septem processibus Consulum: μετ' ἐκείνην (θεατροκυνηγίαν) ἡ τῶν λεγομένων μονημερίων, ἔνθα πολλῆς ἡδυπαθείας ἐμπλήσει τὸν δῆμον, τότε καλούμενον Πάγκαρπον θεώμενον, καὶ θηρίοις προσμαχομένους ἀνθρώπους, εὐδοκιμοῦντας τῇ τόλμῃ, καὶ πρός γε ἀναιρούμενα τὰ θηρία. Extat in lib. 1. Antholog. cap. 1. Leonis Philosophi Epigramma εἰς τὸ Μονημέριον, ex quo docemur idem fuisse quod πάγκαρπον, quod satis indicat Justinianus, dum ait in quarto processu exhibitum μονημέριον & πάγκαρπον, vel certè in eo spectaculo homines cum feris decertasse:

> Τοξότα Πιερίδων μεδέων, Ἑκατηβόλε Φοῖβε,
> Εἰπὲ κασιγνήτῃ κρατερὰς ἵνα θῆρας ἐγείρῃ,
> Ὅσσον ἐπιψαῦσαι μερόπων δέμας, ὅσσον ἀῦσαι
> Λαῶν τερπομένων ἱερὸν στόμα· μηδὲ νοήσω
> Ζηνὸς μειλιχίοιο λαχὼν θρόνον, ἀνέρος οἶτον.

Sic porrò appellata ejusmodi spectacula, ob ferarum numerum unâ die confectarum, ut censet Petrus Faber lib. 1. Agonist. c. 32. initio: vel quòd licèt diversi essent generis uno eodémque die exhiberentur. Vide πάγκαρπον, &

ΜΟΝΗΡΙΟΝ, Μονέριον, *Navis uniremis*, μονῆρες πλοῖον, *Galea*. Leo Imp. in Tactic. cap. 19. §. 74. καὶ ἔστι ταῦτα μονήρια λεγόμενα καὶ τὰς γαλέας, &c. & §. 11. καὶ ἔτι δὲ κατασκευάσεις δρόμωνας ἐλάττους δρομικωτάτους, οἱονεὶ γαλαίας ἢ μονήρεις λεγομένους. Continuator Theophanis lib. 2. num. 22. καὶ ὁ Φωτεινὸς ἐν μονερίῳ μόλις διασώζεται. Ubi Scylitzes habet ἐν δρόμωνι. Anna Comnena lib. 5. p. 132. εἰσεληλυθὼς εἰς μονῆρες, τὴν περαίαν τῆς Λογγιβαρδίας κατέλαβε.

ΜΟΝΗΤΑ, *Moneta*. Gloss. Lat. Gr. *Cussionis*, τοῦ μονήτης. Phavorinus: Μονήτα, ἡ Ἥρα, παρὰ Ῥωμαίοις. *Dea Moneta*. Theophanes an. 6. Rhinotmeti: παρεκάλει μὴ λυθῆναι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ δεχθῆναι τὴν αὐτοῦ μονήταν. Michaël Attaliata in Synopsi tit. 78. οἱ ἀπὸ μετάλλου, ἢ μονήτας βασιλικὰς κλέπτοντες, μεταλλίζονται, ἢ ἐξορίζονται. Eclogæ Leonis & Constantini tit. 28. οἱ παραχαράκται μονήτας, χειροκοπείσθωσαν.

Μονίτα. Idem Theophanes an. 20. Constantini M. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει τὴν Ἑλένην τὴν θεόφρονα αὐτοῦ μητέρα ἔστεψε, καὶ μονίταν ὡς βασιλίδι ἀπένειμεν. Cosmas Indicopleustes: ἔχεις ἀμφοτέρων τὰς μονίτας, τοῦ μὲν τὸ νόμισμα, τοῦ δὲ τὴν δραχμὴν, τουτέστι μιλιαρίσιον. Harmenopulus lib. 6. tit. 14. §. 4. & Glossæ Basilic. μονίτα δὲ καλεῖται τὸ ἀρχέτυπον σφραγιστήριον, ἢ βουλλωτήριον, μεθ' ὧν ὁ τῶν νομισμάτων τύπος διαχαράττεται. Ita lib. 7. Basilic. tit. 17. c. 26. lib. 60. tit. 45. c. 7.

Μονητάριος, *Monetarius*, τὸ κέρμα ἐργαζόμενος, apud Hesychium. Suidas & Phavorinus: Μονιτάριοι, οἱ περὶ τὸ νόμισμα τεχνῖται, οἱ ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ διέφθειραν τὸ νόμισμα, καὶ τὸν ἴδιον ἄρχοντα Φιλικήσιμον ἀνελόντες, ἐμφύλιον ἐγείρουσι πόλεμον, οὓς μόλις Αὐρηλιανὸς χειρωσάμενος ὑπερβαλλούσῃ κολάσεως ὠμότητι κατηργάσατο. Occurrit in Basilicis non semel.

ΜΟΝΘΗΛΕΥΤΗ. Phavorinus Camers: Καρύκκη, κοιλία, ἣν νῦν μονθηλευτὴν καλοῦσιν.

ΜΟΝΙΑ, *Vitæ Monasticæ institutum*. Vide in Μόνος.

ΜΟΝΙΤΑΡΙΟΣ. Vide in Μονήτα.

ΜΟΝΙΤΟΡΙΟΝ, Κιννάβαρ exponitur in Glossis Basilic. *Commonitorium Principis per cinnabarim subscriptum*.

ΜΟΝΟΒΑΜΒΟΥΛΟΝ. Vide in Διβάμβουλον.

ΜΟΝΟΒΑΝΔΟΝ. Vide in Βάνδον.

ΜΟΝΟΒΙΒΛΟΝ, dicta à Justiniano Novellarum Constitutionum collectio, unico libro comprehensa. Theophanes & Cedrenus anno illius 2. ἀνενέωσεν δὲ ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς παλαιοὺς νόμους, ποιήσας Μονόβιβλον, καὶ καλέσας αὐτὸ Νεαρὰς διατάξεις. Vide Theophylactum Bulg. Archiep. Epist. 57. & Scholiastem Basilic. to. 2. p. 654. to. 4. p. 277. to. 6. p. 251. & alibi. Ita Eudocia Augusta in Joniis MSS. scribit Philagrium Epirotam Medicum συντάξασθαι βιβλία ἰατρικὰ μονόβιβλα septuaginta. Laudatur & Rufi μονόβιβλον de Purgantibus.

ΜΟΝΟΒΟΛΟΝ, *Simplex saltus, Cursus*. Photius in Nomocan. tit. 13. c. 29. pag. 241. μόνον δὲ παίζειν ἔξεστι μονόβολον καὶ κοντομονόβολον. Ubi Balsamon: γίνωσκε δὲ ὅτι μονόβολον λέγεται ὁ δρόμος. Κοντομονόβολον, *Saltum cum conto* interpretatur Salmasius ad Plinium. Vide Hieron. Mercurialem lib. 2. artis Gymnasticæ c. 11.

ΜΟΝΟΓΕΝΕΙΟΝ, *Pæonia*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 563.

ΜΟΝΟΓΡΑΜΜΟΝ, *Monogramma*, de qua voce consule Gloss. med. Lat. VI. Synodus Act. 12. καὶ ἐπεδόθησαν δύο χαρτία ἐσφραγισμένα ἀπὸ κηρίου, ἐντυποῦντα μονόγραμμον Κωνσταντίνου δεσπότου. Et Act. 15. καὶ προεκόμισεν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Πολυχρόνιος χαρτίον βεβουλλωμένον διὰ βούλλας ἐντυπούσης μονόγραμμον Πολυχρονίου ὁμολογητοῦ.

ΜΟΝΟΖΩΝΟΙ, *Milites Expediti, Prædatores*. Suidas: Μονόζωνοι, οἱ τίμιοι τῶν στρατιωτῶν οἱ μὴ τὸν αὐτὸν τοῖς ἄλλοις ζωστῆρα φοροῦντες, οἱ ἀσύντακτοι, καὶ ὡσανεὶ λησταί. Quæ quidem hausit ab Olympiodoro in cap. 20. Job. Lexicon MS. Cyrilli: Μονόζωνοι, μάχιμοι, καὶ οἱ εὐσταλεῖς, καὶ κοῦφοι στρατιῶται, καὶ μὴ κατάφρακτοι. Hesychius: Μονόζωνοι, οἱ τῶν πολεμίων κατάσκοποι, ἢ μάχιμοι, οὓς ἡμεῖς μονομά-

χυς. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Μονόζων⊗, ἔνοχ⊗, ἤγουν ἐνεδρεύτης, φονεὺς, κακῦργ⊗, πόρν⊗, μάχιμ⊗, λῃστής. Michaël Psellus in Grammatica Manuscript.

Μονόζων⊗, ὁ μάχιμ⊗, Μαμωνᾶς ἢ ὁ πλῦτ⊗.

Denique Lexicon MS. Colberteum: μονόζων⊗, μάχιμ⊗, ἢ καὶ καλχοκόπ⊗. Theophanes an. 10. Leonis Isauri: καὶ κατὰ τὴν Βιθυνῶν Νικαίας παρατάττεται τῶν Σαρακηνῶν δύο Ἀμηραίων στίφ⊗ Ἀμὲρ ἐν χιλιάσι μονοζώνων δεκαπέντε προδραμών, &c. Ubi Miscella: *In millibus quindecim præcurrens.* Et an. 23. λοχίζων ἐν μυρίοις μονοζώνοις τὰ τῆς Ἀσιάτιδ⊗ γῆς μέρη. Ubi Miscella & Anastasius: *Insidians in denis millibus Latrunculis.* Et an. 7. Constantini filij Irenes: ἐξῆλθεν ὁ Βασιλεὺς κατὰ Ἀράβων, ἔχων μεθ' ἑαυτῦ — ἐκλογὴν μονοζώνων στρατιωτῶν. Adde eundem an. 2. ejusdem Irenes. *Latrunculos* vertit Sanct. Hieronymus apud 70. Interpretes.

ΜΟΝΟΊΚΙΑ, dicuntur *Rurales Parœciæ*, αἱ ἐν ἐσχάταις κείμεναι, καὶ ὀλίγους ἔχουσαι ἐν αὐτῇ οἰκοῦντας. Balsamon ad Concil. VI. Can. 17. ὡρίσθη οὖν καλέχειν ἀμάχως τοὺς ἐπισκόπους τὰς ἐπὶ τριακονταετίαν νεμηθείσας παρ' αὐτῶν ἐνορίας ἀβιάστως, κἂν ἀγροικικαὶ ὦσιν, ἤτοι μικραὶ, αἳ καὶ Μονοίκια λέγονται, ἤτοι πολλοὺς κατοίκους ἔχουσαι. Scholion ad eundem Canonem: ἀγροικικὰς μὲν λέγει τὰς ἐπὶ τῶν ἐσχατιῶν ἱδρυμένας, ἃς καὶ μονοίκια νῦν φασίν. Aristenus ad eundem Canonem: ἀγροικικὰς δὲ ἐνταῦθα παροικίας καὶ ἐγχωρίους νοήσεις, οὐ πόλεις τινὰς καὶ κώμας, ἀλλ' ἀγροὺς· καὶ ἐγχωρίους μὲν τοὺς ἐν μέσοις ἀγροῖς καὶ κώμαις κειμένους· ἀγροικοὺς δὲ τοὺς τούτων ἀπεστῶτας, καὶ ἐν ἐσχατίαις ἱδρυμένους, οὓς καὶ μονοίκια νῦν λέγουσιν. Et ad Can. 25. Concilij in Trullo: ἀγροικικὰς παροικίας λέγει, τοὺς ἰδιωτάτους τῶν ἐκκλησιῶν ἀγροὺς, καὶ μὴ ἀνακεκοινωμένους, ὅλως ὄντας ἐν τισὶ κώμαις ἢ καὶ χωρίοις, οὓς καὶ Μονοίκια νῦν λέγουσιν· ἐγχωρίους δὲ, τοὺς ἐν μέσοις χωρίοις καὶ κώμαις κειμένους ἀγρούς.

ΜΟΝΟΚΆΒΑΛΛΟΣ. Vide in Κάβαλλ⊗.

ΜΟΝΟΚΆΛΑΜΟΝ, Instrumentum Musicum. Vide in Χειρόργανον.

ΜΟΝΟΚΆΥΛΟΝ, *Alyssum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 511.

ΜΟΝΟΚΈΛΛΙΟΝ, *Cella unica*, in quam sese recondebant Solitarij, diversi à Cœnobitis. Apophthegmata Patrum in Gelasio num. 5. ἐν οἷς καὶ γέρων τις ἦν εἰς ἄκρον ἀπλύστατ⊗ καὶ ἀκλήμων, ἐν μονοκελλίῳ οἰκήσας ἄχρι τελευτῆς, καίπερ μαθητὰς ἐσχηκὼς ἐν τῷ γήρᾳ αὐτῦ.

Μονοκέλλιται porrò ij dicti. Laudatur à Lambecio ex Bibl. Cæsarea, Codex MS. Ἡσαΐυ πρεσβυτέρυ καὶ ἀναχωρητῦ, περὶ καταστάσεως ἀρχαρίων, καὶ περὶ τῶν μονοκελλιτῶν, καὶ τῶν θελόντων οἰκῆσαι ἐν κοινοβίῳ.

ΜΟΝΟΚΕΛΙΚΌΝ. Pachymeres lib. 5. cap. 9. καὶ διὰ ταῦτα ἓν τῶν ἀναγκαίων ἔδοξε τῷ καιρῷ, καὶ τοῖς ἐφεστῶσι πράγμασι, καὶ περιλειφθὲν τέως, ὅθεν ἐν προνοίαις ἐτάττετο, Μοναῖς τε καὶ ἐκλησίαις, καὶ τοῖς βασιλεῖ προσανεπίζουσιν, ἀφεικότας τῶν δεσποτῶν, τάττειν εἰς στρατιωτικὸν, πλὴν καὶ μονοκελικὸν, ξύμπαντας, ὡς ἐντεῦθεν αὐτοὺς ἐκείνοις ὑπὲρ τῶν ἰδίων προσμένοντας μάχεσθαι. Quem locum de Monocellitis interpretatur Eruditus Cotelerius. Sed cùm hæc vox adjungatur στρατιωτικὸν voci, mallem hîc intelligi *Equitatum*, à voce Κέλης. Vide Μονοκάβαλλ⊗ in Κάβαλλ⊗.

ΜΟΝΌΚΥΘΡΟΝ, Μονόκυθρον, Μονοκυθρίτζιν, *Compostile, olla complectens varios cibos, cujusmodi Monachis apponi solet.* Dores κύτραν, pro χύτραν dixerunt. Eustathius Il. δ. pag. 468. ἰωνικῶς δὲ ἰδιωτίζαι, καὶ τὸ ἐκ τῆς χύτρας συντεθὲν μονόκυθρον, μονόπελμον. Prochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. Reg.

Καὶ λέγει τὴν γυναῖκα του, Κυρὰ, καὶ θὲς τραπέζιν,
Καὶ πρῶτον μίζον ἔκζεστον, δεύτερον τὸ σφυγάτον,
Καὶ τρίτον τὸ ἀκρόπαστον ὀφθὸν ἀπὸ μερίν,
Καὶ τέταρτον μονόκυθρον, πλὴν βλέπε νὰ μὴ βράζῃ.

Infrà:

Καὶ μονόκυθρον μερτικὸν ἐκ τὰ λιπαρομένα.

Idem Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Εἰσῆλθεν, ὢ τῆς θαύματ⊗, καὶ τὸ μονοκυθρίτζιν,
Ὑπερα θνίζων ὀλιγὸν, καὶ πέμπων εὐοδίαν,
Ὁμῶς εἰ βύλει μάθανε καὶ τὰ τῆς μονόκυθρον,
Κραμβὴν, καρδίαι δώδεκα χονδραὶ καὶ χειοτάτε,
Καὶ ξιφοτράχηλον πασὸν, κύπρινον ἀπαξιμάδιν.

ΜΟΝΌΚΛΩΝΟΣ, *Artemisia*, quæ & πολύκλων⊗, apud Interpol. Dioscor. c. 534.

ΜΟΝΌΚΟΚΚΑ, *Uniones*, cepæ genus unico capite, vel unico nucleo constans. Nostris inde, *Oignon.* Glossæ Lat. Gr. cap. de Holeribus: *Uniones*, Μονόκοκκα. Ita emendat Salmasius. Alibi: *Uniones*, Μαργαρῖται μεγάλοι, Μονόκοκκα. Nempe hæc vox *Margaritas grandiores*, & *cepas* significat. Vide Gloss. med. Lat. in *Uniones.*

ΜΟΝΟΚΌΝΤΙΑ, *Tela Isaurica.* Justinianus in Nov. 85. cap. 4. καὶ τὰς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἢ σχῆμα γινομένας λόγχας, καὶ τὰ παρ' Ἰσαύροις ὀνομαζόμενα Μονοκόντια.

ΜΟΝΌΚΟΣΜΟΝ. Vide Κόσμον.

ΜΟΝΌΚΟΥΡΣΑ. Vide Κῦρσον.

ΜΟΝΟΚΡΆΤΩΡ, ὁ διάβολ⊗, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΜΟΝΌΛΙΘΟΣ, *Lapis singularis grandior.* Vox à Strabone lib. 17. & aliis usurpata. Joannes Moschus in Limon. cap. 215. φώτισμα μονόλιθον, *Baptisterium*, seu *Piscina Baptisterij unico constans lapide.* Euchologium de Sacra mensa, pag. 832. εἴτε μονόλιθ⊗, εἴτε συντεθειμέν⊗ ἐκ πολλῶν λίθων. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. ἀλλὰ καὶ τῆς τετραπλεύρυ μονολίθυ κίον⊗, &c. Zosimus Chymista MS. de Compositione aquarum: κέκλισα ναὸν μονόλιθον ψιμυθοειδῆ, ἀλαβαστροειδῆ, προικοννήσιον, &c. Joannes Cameniata de Excidio Thessalonicæ cap. 15. ὅθεν διέγνω μήτε τὰς ἔξωθεν κωλύειν τῶν πρεσβευθέντων μονολίθων ἐνέδρας τὴν τῶν ἐνῶν ἔφοδον. Vide Cedrenum an. 25. Constantini. Historia Bertrandi Romani Manuscript.

Ἐπάνω δὲ τῆς κεφαλῆς τῆς μονολίθυ κάνυ.

ΜΟΝΟΛΌΓΙΣΤΟΙ, dicti Monachi, quòd uni duntaxat Orationi intenti sint. Lexicon MS. Reg. ex Cod. 1708. Μονότροπ⊗, ὁ μονολόγιστ⊗. Nicon in Pandecte MS. lib. 1. fol. 30. v. μονολόγιστ⊗, ἤγυν εἰς ἓν ἀποβλέπων, καὶ τῦτο μόνον λογιζόμεν⊗, καὶ εὐχόμεν⊗ τὸ σωτήριον, Κύριε Ἰησῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς, Πατὴρ ἡμῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. Scholiastes MS. Joannis Climaci ad cap. 241. καὶ μονολόγιστ⊗ Ἰησῦ εὐχὴ ἤγυν εἰς ἓν ἀποβλέπυσα, καὶ τῦτο εὐχομένη τὴν σωτηρίαν. Vide Μονότροπ⊗.

ΜΟΝΟΜΆΤΗΣ, *Cocles*, Μονόφθαλμ⊗. Vide Μάτι.

ΜΟΝΟΜΆΧΙΟΝ, *As.* Gloss. Lat. Gr. *Assarium*, Ἀσσάριον, μονομάχιον, δοκάριον, νυμμίον, ubi fortè legendum μονάχιον.

ΜΟΝΟΜΕΡῶΣ quidpiam fieri dicitur, *quod fit in judicio unâ tantùm parte præsente:* contrà, κατὰ διάγνωσιν, quod utraque parte, cognitionaliter. Photius Epist. 158. δεικνὺς ἐν τῷ συμβόλῳ, ὡς καθαρὸν μονομερῦς λοιδορίας, καὶ διαβόλῳ γλώσσῃ ἀνεπίβατον εὑρήσυσι οἱ κατηγορηθέντες τὸ κριτήριον. Theophanes an. 31.

an.3. Constantini M. πρᾶξιν ἢ κατὰ μονομερίαν συςησάμενοι οἱ Ἀρειόφρονες, καθαιρῦσι ἀπόντα τὸν Ἀθανάσιον. Vide Cujac. lib.4. Observ. cap.32. Anton. Augustin. lib. 4. emendat. cap.13. Scaligerum in Titium lib.1.c.2. & infrà in Ταγαί.

ΜΟΝΟΜΙΤΟΣ, *Ex simplici & unico filo.* Nicolaus Myrepsus MS. sect.12. cap.ult. καὶ μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν παρόντα ὁρκισμὸν, δῆσον ταύτας τὰς τρεῖς βόλανας μετὰ μονομήτου μηταρίου. Codex Fuchsij legit μονομύτου.

ΜΟΝΟΝ. Chronicon Alexandrinum: καὶ ἐκαύθησαν αἱ ςέγαι τῶν δύο βασιλικῶν οἴκων, καὶ Μόνον τοῦ αὐτοῦ Πραιτωρίου, ὅπου τὰ σκρίνια. Ubi Interpres vertit *Monum*, tanquam ædes seu triclinium in prætorio hanc appellationem habuerit.

ΜΟΝΟΞΥΛΑ, *Minores Lintres ex unico ligno confecta*: λεμβάδια ξύλου πεποιημένα ἑνὸς, apud Cinnamum lib.3. num.3. λέμβοι αὐτόπρεμνοι, apud Scylitzem pag. 815. quibus scilicet fluvij trajiciebantur, vel etiam quævis maris freta: *Scaphæ ex singulis trabibus excavatæ*, Vegetio lib. 3. cap.7. σκάφη γλυπτὰ, Theophani an.16. Heraclij: μονόξυλον ἀκάτιον, apud Nicephorum Constantinopol. in Breviario pag. 152. 175. 1. Edit. Gloss. Gr.Lat. Μονόξυλον, *Lintris*. Zosimus lib.4. Hist. οἱ μὲν οὖν βάρβαροι τὸ τῆς δυνάμεως πλήθει μονοξύλων ἐκβιβάσαντες ἔταξαν. Priscus in Excerpt. de Legat. ἐντεῦθεν βάρβαροι πορθμεῖς ἐν σκάφεσι μονοξύλοις, ἅπερ αὐτοὶ δένδρα ἐκτέμνοντες καὶ κατασκευάζουσιν, ἐδέχοντο ἡμᾶς. Et alibi pag.55. καὶ τοὺς μὲν (τοὺς ποταμοὺς) ἐπεραιώθημεν τοῖς μονοξύλοις πλοίοις. Oratio Historica in festum τοῦ Ἀκαθίςου. Καὶ τὴν μὲν θάλασσαν πλοίων ἐπλήρου τῶν παρ' αὐτοῖς, (Scythis) ἃ διὰ τὸ ἐξ ἑνὸς ἐπιμήκους σχεδιάζεσθαι ξύλου, Μονόξυλα βαρβάρῳ φωνῇ προσαγορεύονται. Ejusmodi μονοξύλων mentio non semel occurrit apud Scriptores, Leonem in Tactic. cap. 17. §. 13. Constantinum de Adm. Imp. cap.9. in Tactic. pag. 12. Anonymum in Chron. Alexandr. in Heraclio pag.900. Theophylactum Simocatt. lib.6. cap.9. Nicephorum in Breviar. pag. 52. Zonaram tom.2. pag.72. tom.2. pag.102. 170. Scylitzem pag. 677. 758. Theophylactum Hierodiac. Homil. 12. pag. 234. in Fabul. Æsopi pag. 78. &c. Vide Notas ad Cinnamum pag.477. & Gloss. med. Lat. in *Linter*. Λεμβάδια αὐτόξυλα, & αὐτοξυλόπλοα, non semel vocat Constantinus Manasses.

Μονόξυλον, *Hasta absque cuspide*, apud Anonymum in Rhetor. Aristotel. pag.75.

ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΝ, *Semita*, seu *via per quam uni patet incessus*. Glossæ Græcobarb. Ἀτεσήμων, ὁδὸς λεπτὴ, μικρὴ ςράτα, μονοπάτιν. Vide in Διάβα. Michaël Attaliates in Synopsi tit.2. Δουλεῖαι δέ εἰσιν, ὅτε ἔχω μονοπάτιον, ἢ πλατεῖαν ὁδὸν διέρχεσθαι εἰς τὸν ἀλλότριον ἀγρόν. Et tit.53. ὅταν γὰρ ἔχῃ τις ὁδὸν πλατεῖαν, ἢ μονοπάτιον διέρχεσθαι δι' ἀγροῦ ἀλλοτρίου. Eadem habet Harmenopulus lib.2.tit.4. §.126. Vide to.1. Basilic. pag.279. to.2. pag. 177. to.6. pag. 765. 769. 772. Anonymus MS. de Castrametatione: ἐν ταύταις δὲ δυσὶν ὁδοῖς, πρὸς τὰ ἔνδον χείλη Κόμητες οἱ παραβανδίται τὰς σκηνὰς κατὰ τὸ εὐθὺ τῶν ὁδῶν ἱςάτωσαν· ὀφείλουσι δὲ καὶ ἔνδον οἱ τῶν ταγμάτων μικρὰς ὁδοὺς ἀφορίζειν τὰ λεγόμενα μονοπάτια, δι' ὧν ἀςενοχωρήτως ἐκ τῶν ταγμάτων μέλλουσιν εἰσέρχεσθαι. Rursum idem: ἀπλικευέτωσαν ἔνδον ἔχοντες τὰ ἑαυτῶν ἄλογα· μέσον δὲ αὐτῶν ἐχέτωσαν μονοπάτια, τὰ μὲν εὐθὺ ἀποτεινόμενα, τὰ δὲ ἐγκαρσίως, πρὸς τὸ μὴ ςενοχωρεῖσθαι τὰς δὲ δημοσίας ὁδοὺς, καὶ τὰ μονοπάτια εἰς τὰ ἀπλικτα αὐτῶν διερχόμενα, μὴ ἀποκλειέτωσαν, ἀλλ' ἀνεωγμένα ἐάτωσαν. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ναὶ ἀπὸ τὰ ἀναςενάγματα ἐκαίετον τὸ μονοπάτιν.

Μονοπάτζι, *Semitula*. Idem Anonymus:

Ἐπίασα ςράταν καὶ κόπον, καὶ ἐκείνη ἡ ςράτα, φίλε μου,
Εἰς ἑκατὸν ἐκόπτετον μικρὰ μονοπάτζια,
Τοὺς ἑκατὸν ἐμέρισα εἰς ἕνα μονοπάτιν.

ΜΟΝΟΠΟΡΤΟΝ. Vide in Πόρτα.

ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΟΝ, pensitationis species. Sancitum Alexij Patr. Constantinopol. lib. 4. Juris Græco-Rom. pag.254. εἰ δέ τινα τῶν φροντιςηρίων εἶχον ἐκ παλαιοῦ συνεισφορὰν τινα συνεισφέρειν τῇ μητροπόλεσιν, εἴτε ἐπὶ μονοπροσώπων παροχῇ, εἴτε ἐπὶ τροφαῖς κριτοῦ, καὶ τῶν τῆς δημοσίου ἀπαιτητοῦ, εἴτε καὶ ἀλλαχοῦ, &c. Vide Μομυξία.

ΜΟΝΟΠΥΡΓΙΟΝ, *Munimentum unicâ turri constans*. Procopius lib. 4. de Ædific. cap. 5. τὰ πολλὰ τῶν ἐρυμάτων αὐτοῖς ἀμέλει ἀπεκέκριτο εἰς πύργον ἕνα, Μονοπύργιά τε, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐπεκαλεῖτο.

ΜΟΝΟΠΩΛΕΙΟΝ, *Ius vendendæ certæ mercis, quod unus, certive homines sibi vindicant permissu Principis, sub vectigalis onere*. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap.15. ἀλλ' ἐν Πέτρᾳ ξυςησάμενος τὸ δὴ καλούμενον μονοπώλιον, αὐτὸς κάπηλός τε καὶ ξυμπάσης τῆς περὶ ταῦτα ἐργασίας ἐπιςάτης ἐγένετο ἅπαντα ὠνούμενός τε καὶ ἀποδιδόμενος τοῖς Κόλχοις, οὐχ ἧπερ εἴθιςο, ἀλλ' ἧπερ ἐξῆν. Adde lib.2. cap.29. Scylitzes pag.850. & Glycas pag 330. φούνδακα ἐν τῇ Ραιδέςῳ καὶ μονοπωλεῖον συνεςήσατο. Vide tit.Cod. de Monopoliis, & ibi Interpretes, quos non exscribo.

ΜΟΝΟΣ, *Monachus*. Vide Gloss. med. Lat. in *Monos*. Μονία, *Monachismus*. Vita Bacchi Junioris Mart. de ejus matre: εἰς Ἱεροσόλυμα ἀφίκετο τὸ ὑψώσεως ἕνεκεν τοῦ τιμίου ςαυροῦ, καὶ τὴν τοῦ τέκνου μονίαν ἰδέσθαι ποθοῦσα. Nam Bacchus Monachum antea induerat. Est etiam Μονία, Cella Monastica. Scholiastes MS. Vitæ Sancti Joannis Climaci: Μονίαν, Κελλίον μονώτατον.

ΜΟΝΟΣΙΤΕΙΝ, *Semel in die manducare*, quod Monachorum Ægyptiorum erat. Vide Apophthegmata Patrum in Pœmene num. 168. & infrà in Μονοφαγία.

ΜΟΝΟΣΤΕΓΟΣ οἶκος, *Ædes plana, unius contignationis*. Harmenopulus lib. 2. tit.4 §.23. εἰ δὲ μονόςεγοι, τουτέςιν ἐπίπεδοι εἰσιν οἱ οἶκοι, &c. Ita §. 27.

ΜΟΝΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, *Supremus atque unicus exercituum Dux*. Theophanes an.3. Leontij: μονοςράτηγον πάντων τῶν ἔξω καβαλλαρικῶν θεμάτων προβαλόμενος. Ubi Miscella, *singularem Prætorem omnium exteriorum equestrium exertituum* vertit. Occurrit præterea apud eundem hæc vox pag.334. 350. 352. 359. 401. 462. & ejus Continuatorem lib. 1. numero 1. Anonymum Combefisianum in Lacapeno num.42. Leonem Grammatic. pag. 460. Cedrenum pag.444.&c. Symeonem Logoth. in Michaële Theophili F. num. 23. &c. Constantinus Porphyrog. lib. 1. de Thematib. cap.1. καὶ μάρτυς αὐτὸς ὁ Βελισάριος, ὃς ἦν μονοςράτηγος πάσης ἀνατολῆς. Adde cap. 12.

ΜΟΝΟΤΕΙΧΟΣ. Theophanes an.2. Artemij: προδοσίας δὲ γινομένης διὰ τῆς πόρτης τοῦ μονοτείχους τῶν Βλαχερνῶν, τὴν πόλιν ἔλαβον: quia Blachernarum tractus, Constantinopoli, muro unico includebatur, cùm reliqui muri terrestres duplices essent. Vide Constantinopolim Christianam lib.1. cap.11.

ΜΟΝΟΤΗΣ, *Unitas*. Vox usurpata de Deo. Vide observata à Suicero in Thesauro Eccles.

ΜΟΝΟΤΡΟΠΟΙ, dicti *Monachi*, ob mutuam concordiam, seu communem vivendi rationem. Glossæ Gr. Lat. μονοτρόπης, *Vnius sensus*. Lexicon MS. Cyrilli: Μονότροπος, ὁ μονολόγιςος, Lexicon aliud MS. Colberteum: Μονότροπος, μονοτραφὴς,

 μερὶς,

μωρὸς, ἀγαθὸς, ἀγωνιςὴς, ἢ καὶ μονάζων. Anonymus MS. de Horoscopo: φιλοσόφυς ἢ μονοτρόπυς. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ c.28. ubi Monachi virtutes describit: τ̃ γὸ τοιῦτον μονότροπον εἶδα τὴν γραφὴν ὀνομάζουσαν, ἐν τῷ λέγειν, Κύριος κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasceni num.8. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, εἰπών, Οὐδενὸς ἀξιώματος ἱερατικοῦ χρίσμα περικείμενον κέκλημαι· ἀλλὰ δὲ τις εἰμὶ μονότροπος, καὶ φιλοσοφίαν ἐξησκηκώς; ὐ μόνον τὴν καθ' ἡμᾶς καὶ φιλόθεον, ἀλλ' ἣν οἱ θύραθεν σοφοὶ συνετάξαντο. Joannes Tzetzes de Educat. filior.

Θυηπολούντων, ἢ μονοτρόπων τέχνην.

Vide eundem Chil.5. v.622. & Chil.9. v.332. Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Φοβῆτο τὸ παράδειγμα τοὺς μονοτρόπους πάντοτε.

Theodorus Prodromus (nescio an idem) in Synopsi Evangel.

Μακάριοι μὲν καὶ παλαισμοὶ Μαρτύρων,
Μακάριοι δὲ καὶ Μονοτρόπων πόνοι.

Constantinus Manasses pag.97.

Τοὺς μονοτρόπους ὁ Θεὸς ἐν οἴκῳ κατοικίζει.

Georgius Trapezuntius ubi de Metrophane Patr. Constantinopolit. qui abdicatâ Dignitate in Monasterium concesserat: οὐδέποτε γὸ ἀνέβη τὸ τοιοῦτον ἐπὶ μάρτυρει τῷ Θεῷ, εἰς τ̃ ἐμὸν λογισμὸν, τὸ γενέσθαι με Ἐπίσκοπον ΚΠ. ἀλλ' οὐδὲ πρὸ τριάκοντα χρόνων, ἵνα γένωμαι Ἀρχιερεὺς, ἀλλ' ἐν μόνῳ ἐμμένειν τῷ τ̃ μονοτρόπων σχήματι. Philotheus Patr. Constantinopol. Homil. in 1. Quadragesimæ Dominicam: τότε ἅπαντες οἱ τ̃ ὀρθοδοξίας λογάδες ἀπό τε Ἀρχιερέων, ἱερέων, καὶ μονοτρόπων περιφανῶν τὴν ὀρθοδοξίαν ἐκήρυξαν. Synaxaria in S. Arsenio: τὸ μοναστήριον εἵλετο κατασχεῖν αὐτὸ πολίτευμα. in Panoplia MS. Euthymij Zyngabeni præponuntur aliquot jambi, hac serie:

Εὐθυμίου ποίημα καὶ μονοτρόπου
Τοῦ Ζυγαβηνοῦ Δογματικὴ Πανοπλία, &c.

Vide Allatium in Diatr. de Georgiis pag.413. & de Symeonibus pag.185. & suprà in V. Ἡσυχαστής.

Μονοτροπία, *Vita Monastica*. S. Basilius in Epist. ad Virginem lapsam: καὶ τὰς τ̃ ἀνθρώπων συζυγίας λόγῳ τροπῆς ἀποφεύγειν, ἡσυχίαν δὲ καὶ μονοτροπίαν ἑαυτῷ ἐφαρμόσας.

ΜΟΝΟΥ͂ΧΟΣ, *Eunuchus*, *Spado*, *Castratus*, Εὐνοῦχος, σπάδων, ἐκτομίας. Μονουχίζειν, *Castrare*, Εὐνουχίσαι: qua quidem voce utuntur etiam Græci recentiores, inquit Hieron. Germanus, pro *Tassellare li melloni per vedere se sono buoni*. Agapius Cretensis in Geoponico cap.82. de Cervina carne: τὸ νέον καὶ μονουχισμένον εἶναι καλίτερον.

Μουνουχάρι, *Vervex*, *Aries castratus*, Κριὸς ἐκτομίας. Μονουχαρικὸν κρέας, apud eundem Agapium cap.61.78.

ΜΟΝΟΦΑΓΙ'Α, *Una per diem Comestio*, *Refectio*, à quibusdam Monachis usurpata, qui μονοφαγίαν ἀσπάζεσθαι dicuntur Germano Patr. Constantinopol. Homiliâ in primam Jejuniorum Dominicam pag.1735. παραιτήσας ἡμῖν ἐν αὐτῇ πέντε τ̃ ἑβδομάδος ἡμέραις τ̃ ἁγίας νηστείας μονοφαγίαν ἀσπάζεσθαι καθ' ὥραν ἐννάτην, καὶ νῦν αὖθις περὶ τούτου τὴν ὑμετέραν ἀγάπην παρακαλῶ· τοῦτο γάρ ἐστι νηστεία, ἡ περὶ τὸ βραδύτερον τ̃ ἡμέρας μετρία τροφή. Quo loco carpit Latinorum διφαγίαν. Hujus etiam μονοφαγίας meminit Pachymeres lib.12. cap.21. lib.13. cap.23. Vide Μονοσιτεῖν.

ΜΟΝΟΦΥΣΙ'ΤΑΙ, dicti Hæretici Ægyptij, sub Marciano & Valentiniano Impp. qui μίαν φύσιν τ̃ Λόγου καὶ τ̃ σαρκὸς μετὰ τὴν ἄρρητον ἕνωσιν docebant, de quibus & eorum pravis opinionibus copiosè agunt Auctor de Initiis Hæreseon num.83. præterea Theophanes an.6. Constantini Copronymi, Nicephorus Callist. lib.18. cap.45. &c.

ΜΟΝΟΧΕ'ΡΙΟΝ, *Armilla unius brachij*, vel potiùs *Armilla quævis*. Glossæ Gr. Lat. Μονοχέρια, *Mamillares*. Emendat Meursius *Manuales*. Meliùs fortè *Manulares*. Meminit auctor Vitæ S. Theophanis Sigrianensis cujusdam Monasterij, quod Μονοχεράριον appellatum fuisse scribit. Vide Χερί.

ΜΟΝΟΧΙ'ΤΩΝ, *Monachus qui unica utitur veste*. Hesychius: οἰοχίτων, δίχα ἱματίου, Μονοχίτων. Lexicon MS. Cyrilli: Μονόλωπα, μονοχίτωνα· λῶπι γὸ τὸ ἱμάτιον. Socrates lib.4. Hist. Eccl. cap.9. de quodam Agelio Episcopo Novatiano: ἀνυπόδυτος γὸ διόλου διῆγε, καὶ ἑνὶ χιτῶνι ἐκέχρητο, τὸ τ̃ εὐαγγελίου φυλάττων ῥητόν. Procopius Chartophylax in Encomio S. Marci num.4. ubi sic Sanctum compellat, τούτοις γὸ ἐζώγρησας τοὺς στρατηγοῦντας, ὁ ἰδιώτης, τούτοις ἐπολιόρκησας τὴν πλάνην, ὁ μονοχίτων, &c. Psellus in Epist. 106. MS. ἆρ' οὖν οὐχὶ μονοχίτων τρόπον τινὰ καὶ ὁ τ̃ Βεσαίνης Ἐπίσκοπος, βραχεῖαν ἔχων περιβολὴν, καὶ ταύτην ἀναγκαιοτάτην. Continuator Theophanis lib.1. num.3. de Bardanio, seu S. Sabba: ἔτι δὲ μονοχίτων διετέλει, τῷ θέρει μὲν δερμάτινον χιτῶνα ἀμφιεννύμενος· τῷ χειμῶνι δὲ τρίχινον περιβαλλόμενος. Vita MS. S. Gregorij Archiep. magnæ Armeniæ: μονοχίτονά τε γὸ ἐπὶ τ̃ ἐρημίας διατρίβειν ἐλέγετο. Vita MS. S. Stephani Junioris: τ̃ δὲ χιτῶνα εἶχεν δερμάτινον καὶ μόνον. Vita MS. S. Alypij ὐ πήραν εἶχεν, ὐ χιτῶνα δεύτερον. Vita MS. S. Sampsonis Xenodochi: καὶ τῷ ἑνὶ μετὰ χιτῶνι, ἑνὶ δὲ τῷ οἰκετῶν ἀρκούμενος. Zonaras in Severo, de Origene: καὶ βίον διεβίω φιλόσοφον καὶ τῷ λόγῳ συνάδοντα· οὔτε γὸ δεύτερον ἔχειν χιτῶνα ἰσόρητο, &c. Lexicon MS. inscriptum Ἔρανος τ̃ λέξεων Ἀγέλως. οὗτος ἐπὶ Οὐάλεντος ἦν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος, βίον Ἀποστολικὸν βιοὺς ἀνυπόδετος γὸ δι' ὅλου διῆγε· ἑνὶ χιτῶνι ἐκέχρητο, τὸ τ̃ εὐαγγελίου φυλάσσων ῥητόν.

Μονοχίτονες, dicti, ad instar ejusmodi Monachorum *Dervisij* Turcici, seu Τουρκοκαλόγηροι. Ij nullos in capite pileos, nullas comas habent, vbique tonsi: his amictus ovillæ vel caprinæ pelles, quibus partem anticam & posticam tegunt, cætera nudi: vel fortè *Calenderas*, ex Dervisiorum secta, qui tunicas gestant strictas & curtas absque manicis, instar saccorum, tum è lana, tum è pilis equorum contextas. Vide Pandecten Leunclavij n.171. Ducas Hist. cap.21. καὶ στέλας ὁ Ψελδάρεας ἐκεῖνος δύο τ̃ Ἀποστόλων αὐτοῦ τ̃ μονοχιτόνων, ἐχόντας τὴν κεφαλὴν κατεψιλωμένην ἄσκεπη, καὶ τοὺς πόδας χωρὶς σανδάλια, καὶ πῖλον ἕνα μονοχιτονισκὸν ἐνδεδυμένους, &c. Ad ejusmodi μονοχίτωνας videtur allusisse Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.9. cap.12. τὰ δὲ ἐνδύματα αὐτοῦ καὶ τὰ χρειώδη τοῖς ἐνδέεσι διένειμεν, ἑαυτὸν δὲ ἐποίησεν ἔξηχον, καὶ μονοχίτων περιήχετο μέχρι τινὸς ὡς παράφρων καὶ πλανώμενος, hoc est instar *Dervisiorum*.

ΜΟΝΟΧΟ'ΡΔΙΟ'Ν, *Instrumentum Musicum*, *unicâ chordâ constans*. Vide Gloss. med. Lat. in *Monochordum*.

ΜΟΝΟ'ΧΩΡΟΣ ἐν τάβλῃ, *Adunatus*, Gloss. Gr. Latin. Vide Salmasium ad Vopiscum paginâ 460.463.

ΜΟ'ΝΩΡΙΣ, *Confestim*, *Extempore*, Ἐκ τ̃ ἀπογυίου, Αὐτοσχεδίως. Vide Μονερής.

ΜΟΡΕ'Η, *Sycomorus*, Μόρον, *Sycomorum*, apud solos Alexandrinos, ut observat Eustathius Il. λ. pag.872.

ΜΟ'ΡΜΥΡΙΣ, in Libro MS. Coeranidis l.1. ἰχθὺς θαλάσσιος ἐδώδιμος μικρός.

ΜΟΡΜΥΡΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Μυρμυρίζειν.

ΜΟ'ΡΟΞΟΣ, *Leucographis*, Herba de qua Ruellius

lius lib. 3. cap. 56. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. μόροξος, ἡ λευκογραφής.

ΜΟΡΤΑΡΙ, *Mortarium*, in Turco-Græcia Crusij.

ΜΟΡΤΗ', *Fructuum partitio inter Dominum fundi & agricolam.* Eustathius Odyss. Τ. ἐθνικὴ δὲ λέξις καὶ ἡ μόρτη, τὸ ἕκτον φασὶ μέρος τῶν καρπῶν, ἣ ἐδίδοτο τοῖς ἐκτημορίοις, ὡς ἐν ἀνωνύμῳ κεῖται λεξικῷ ῥητορικῷ. Moschopulus lib. περὶ σχεδῶν pag. 67. Γεώμορον, ἡ κοινῶς Μορτή. In Legib. Georgicis, tit. 1. §. 20. περὶ μορτῆς, concipitur.

Μορτίτης γεωργὸς, *Partiarius colonus*, cui opponitur χωροδότης, *is qui fundum colendum dedit*, in iisdem legibus Georgicis tit. 1. §. 20. 21.

ΜΟΡΦΙ'Α, *Pulcritudo*, *Forma*, εὐμορφία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

> Πᾶσα μορφία τῆς ἔδωκεν, καὶ πλάσιν καὶ ὡραίαν,
> Ὀλίγον γὰρ ἐδυνέτον ἡ φύσις πλέιο νὰ ποίσῃ.

Μορφοπροσωπάτος, *Pulcher*. Ptochoprodromus MS. de sua Paupertate:

> Παραγεμιστοτζάχηλος, μορφοπροσωπάτος.

Μορφιάμαλον, Μορφοκάμωτος. Vide Ἔμορφος.

ΜΟ'ΡΦΩΝ, *Simulator*, *Personatus.* S. Ignatius in Epist. interpolata ad Magnesios num. 4. οἱ γὰρ τοιοῦτοι οὐκ εὐσυνείδητοι, ἀλλὰ εἴρωνές τινες καὶ μόρφωνες εἶναί μοι φαίνονται.

Μορφώννειν, *Formare*, Μορφοῦν.

ΜΟΣΚΑΡΑ'Σ, *Histrio*, *Ioculator*, Γελωτοποιὸς, Ὑποκριτὴς, in Corona pretiosa, & apud Portium. Eadem Corona, alibi. Μοσκαρὰς, *Larva*, Μορμολυκεῖον. Ex Italico *Mascarato.* Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Παιγνίδια εἶχαν ῥιφνητὰ, καὶ μοσκαράδες τόσους.

Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 655. καὶ ἡ Βασίλισσα ὡς ἤκουσε τοὺς φοβεροὺς λόγους, ἀπεκρίθη ἐπιτήδεια, Ἐπίσδυσες καὶ βασιλεία σου τοῦ βρομεροῦ μοσκαρὰ τὰ λόγια, ὅτι ἔχω εἰκονίσματα, μὴ ὑποθέσεις εἶναι οὕτως, &c.

ΜΟΣΚΕ'ΝΕΙΝ, *Intingere*, *Diluere*, *aquâ mollire*, ἐμβάπτειν, διαβρέχειν. Μοσκεμένος, *Imbutus*, *Maceratus*, *Dilutus*, βεβρεγμένος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

> Ὁποῖος τὰ γένια τὰ λευκὰ ἐκ τὴν πολλὴν ὀδύνην,
> Ὅλα τὰ κατεμόσκεψε γιατὸν καλὸν Ἀρκήταν.

Agapius Cretensis in Geoponico cap. 111. βάνετον εἰς τὸ γάλα, νὰ μοσκένῃ, &c. cap. 155. καὶ κομάτι ψωμὶ εἰς τὸ νερὸν μοσκεμμένον. Adde cap. 171.

ΜΟ'ΣΤΡΟΝ, *Monstrum.* Μοστρόσον, *Monstrosum.* Glossæ Basilic. Μόστρον, φάνερον. Μοστρόσον, τὸ ἔχον ἀνθρώπου καὶ ἑτέρου ζώου μορφήν. Μοστρόσουμ, Τεραστικόν.

ΜΟΣΧΑ'ΡΗ, *Vitulus*, Μόσχος, in Corona pretiosa. Μοσχαράκι, eadem notione apud Portium. Μοσχαρειακὸς, *Vitulinus*, μοσχιαῖος. Hinc Κοπελομοσχάρα, *Iuvencula.* Vide in Κάπελος.

ΜΟΣΧΑΤΕ'ΛΙ, *Vitis Muscata*, unde *vin muscat.* Anonymus Jatricus MS. ex Cod. Reg. 945. num. 3177. fol. 338. καὶ φύλα ἀπὸ ἀμπέλιν μοσχατέλιν, &c.

ΜΟ'ΣΧΟΣ, *Moschus*, Aromatis genus, de quo copiosè egerunt Cosmas Indicopleustes & Symeon Sethi de Facultatib. Cibor. in Μόσχος. Euchologium: βαλσαμελαίου ὅσον δίδωσιν ἡ εὐπορία, ἐν ᾧ καὶ μόσχου ἐξάγια δύο. Pag. 632. ἐπιδίδοται τῷ Πατριάρχῃ ὁ μόσχος, τὸ βαλσαμέλαιον, τὸ ἄμπαρ ἀλλειόμενα καλῶς μετὰ ῥοδοσταγματος καλοῦ. Vita S. Eudociæ Mart. num. 24. μόσχου κάμπτραι ιβ'. στύρακος Ἰνδικοῦ ἀδόλου κάμπτραι λγ'. Martyrium S. Febroniæ MS. οἱ δὲ ὄχλοι τοῦ μύρου καὶ τοῦ μόσχου, καὶ τοῦ θυμιάματος ἐπλήρωσαν τὸ γλωσσόκομον. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 5. ἠλείφετο μυρίσματα ῥοδοσταγμάτων παντοῖα, μόσχος, ζαπέτια, ἄμπαρ. Achmes Onirocrit. c. 26. ἠλείψατο μόσχῳ, καὶ γαλαίῳ πρὸς τὸ εὐωδιᾶν. Infrà: ἐδέξατο παρά τινος ἐν σκεύει τινὶ μόσχον, ἢ ἄλλην τινὰ σύνθετον εὐωδίαν. Adde c. 27. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Καὶ ποῦ εἶναι οἱ μόσχοι οἱ πτελεωτοὶ, καὶ ποῦ εἶναι ἡ εὐωδίες σας.

Vide Auctorem Etymologici in Μόσχος, & suprà in Καστοῦρι.

Μοσχοκάρυδον, *Nux myristica*, *Nux aromatites*, τὸ μυριστικὸν κάρυον. Symeoni Setho, ἀρωματικὸν κάρυον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. νοὺς μυριτζικὰ, μοσχοκάριδα. Occurrit apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 20. & alibi sæpe. Μουσκοκάρυδον, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. ult. Vide in Τζετζίπερ.

Μοσχοκάρφι, *Caryophyllum*, Καρυόφυλλον. Italis *Garofano aromatico.* Gall. *Clou de Girofle.* Liber MS. de Phylacteriis: μοσχοκάρφια οὐγγία α'. &c. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 45. κάρφωσε εἰς ἕνα κύτρον, ἢ γλυκονέραντζον, πολλὰ μοσκοκάρφια διαλεκτὰ, ἕως νὰ γεμώσῃ τὸ νεράντζι. Adde cap. 53. 74. Μουσκοκάρφι, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. ult.

Μοσχομυρίζειν, *Moschum inspergere.* Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. Reg.

> Καὶ πῶς ἀπὸ τὰ κρέατα μοσχομυρίζη τζίκνα.

Μοσχολάχανον, Latinis, *Caulis muscata* sive *odorata*, & ex aquis enasci solita. Goarus ad Eucholog. p. 645.

Μοσχέλαιον, *Muscellinum unguentum*, ex Myrobalano nempe factum, quod & Μουσέλαιον non semel vocat Nicolaus Myrepsus. Vide Salmasium ad Plinium pag. 1325. 1326.

Μοσχεύειν, *Redolere.* Joannes Jatrosophista MS. cap 20. τετράκανθον βάλε ἀφ' ἑσπέρας εἰς τὸ νερὸν, ἤγουν νὰ μοσχεύσει, καὶ τὸ πρωῒ σακλίσε το, εἶτα βάλε ψίχεον, &c.

ΜΟΣΧΟΣΙ'ΤΑΡΟΝ, ἡ τήλη, in Glossis Jatricis MS. Græcobarb. Glossæ aliæ ex Cod. Reg. 848. Βουκέριν, ἤτοι ἡ τύλη, οἱ δὲ μοσχοσίταρον· οἱ δὲ αἰγόκερας, οἱ δὲ κάρφος. Μοσχοσιτάρου ἄλευρον, apud Myrepsum sect. 3. cap. 92. Fœnum Græcum interpretatur Fuchsius, quòd, inquit, ejus granis & semine, vituli ac boves pascantur.

ΜΟΤΑ'ΡΙΟΝ, idem quod μότος, *Linteum carptum quod vulneribus inditur.* Lexicon MS. Cyrilli: Μότωσις, τὸ μοτάριον. Pseudo-Dioscorides MS. de Pharmacis simplicibus sect. 4. cap. 12. καὶ ὅταν ἀπονίψῃς αὐτὴν, ποίησον μοτάριον, καὶ βάπτε εἰς τὸν ζωμὸν τῆς ἀγχούσης. Olympiodorus Alexandrinus Chymicus MS. καὶ ἀλλαχοῦ ἡ αὐτὴ (Μαρία) τῷ αὐτῷ μωταρίῳ τῆς ξανθῆς σανδαράχης· ἰδοὺ καὶ θηλυκὸν ὄνομα σανδαράχη, τὰ γὰρ μωτάρια, ὡς ἴστε, ἐξ ῥάκους εἰσίν. Zosimus Panopolita MS. de Sacra arte: μοτάρια δὲ εἴρηκά σοι, διὰ τὸ παχὺ εἶναι αὐτὸ ὡς αἷμα. Stephani Magnetis Empirica MSS. χαλκῖτιν λειώσας, καὶ ἐν ὀθονίῳ μοτάριον ποιήσας. Occurrit præterea apud Galenum in Lexico Hippocr. in Καθετῆρι.

ΜΟΥΓΑΡΙ'ΖΕΙΝ, *Mugire*, Μυκᾶσθαι. Μουγήρισμα, *Mugitus*, μυκηθμός.

Μουγκαρίζειν, & Μουγκρίζειν, Μουγρίζειν, alij scribunt. Glossæ Græcobarb. μυκᾶται, φωνάζει, μουγκαρίζει. Ptochoprodromus in versibus MS. de sua Paupertate:

> Καὶ κείνη ὑπομουγγρίζωσα μικρόν με ἐπιστράφην.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Μουγκρίζοντας καὶ τρέχοντας ὑπάγει μετὰ θάρσος.

Maximus Cythær. 25. Jun. μουγρίζοντας δυνατὰ ὡσὰν ἕνα βόδι. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. p. 346. τρομάζει ὁ δαίμονας ὅλην τὴν νύκτα, καὶ μουγρίζει, καὶ μανίζει, &c.

Μουγκρισμὸς, *Mugitus*, apud eundem Anonymum:

> Καὶ μὲ μανία καὶ μουγκρισμὸν ἀνεγνώσῃ ὑπάγῃ.

ΜΟΥ'ΓΙΑ,

ΜΟΥΓΙΑ, *Mus.* Glossæ Græcobarb. Ἀνδίκλης, τὸ ἀναειπλόμενον τῆς μυάγρας ξύλον. τὸ ξύλον τῆς παγιδίου ὅπου πιάννει τοὺς μύας, ἢ μυγίας. Vide Μύγια.

ΜΟΥΓΡΙΖΕΙΝ. Vide in Μουγαρίζειν.

ΜΟΥΔΙΑΖΕΙΝ, *Torpere*, *Stupescere*, ναρκᾶν, βλακεύειν, νωθρεύειν. Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ δὲν τοῦ νοσίμιζε, σέκει ἀπὸ μουδιασμένος.

Μουδίασμα, Μουδιασμός, *Torpor*, νάρκη, βλακεία.

ΜΟΥΖΑ, *Scopula, qua quid abstergitur.* Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Γέλα καὶ κολακεύγητον, τὰς μούζες τοῦ ἀλείφη.

Μουζαλώνειν, Μουζώνειν, *Obliterare, Delere, Fœdare*, ἀπαλείφειν, μιαίνειν. Μουζαλία, *Litura*, *Labes*, ἐξάλειψις, γραμμάτων ἀφανισμός. Vide Μοῦσα.

ΜΟΥΖΑΚΙΟΝ. Codinus de Offic. cap. 3. num. 6. τὰ δ' ὑποδήματα αὐτοῦ διβολέα, χρώματος ὀξέως καὶ λευκοῦ, ἔχοντα αετοὺς μαργαριταρένους ἐκ πλαγίων τε καὶ ἐπὶ τῶν ταρσῶν, ἤτοι ἐπάνω τῶν ὑποδημάτων τῶν μουζακίων. Ubi Gretzerus & Meursius, *Calceos quasi de musivis seu Mosaïcis, pictos* interpretantur. At reclamat Goarus, aitque ὑποδήματα μουζάκια, genus fuisse calceamenti Saracenici, quod Græci à Saracenis mutuati sunt. Sed unde id hauserit, non tradit.

ΜΟΥΖΑΚΙΤΖΗΝ. Vide Τζιμισκής.

ΜΟΥΖΙΘΡΑ. Vide in Μυζήθρα.

ΜΟΥΖΟΜΗΤΗΣ, *Aper*, sic dictus, quòd nares habeat prominentes. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ τότες εἰς τὰ δροσερὰ χορτάρια, κεῖς τὰ δένδροι
Ἔβλεπε καὶ ἐτρέχασι κατὰ πᾶν τὰ ἀγρίμια,
Καὶ μουζομήταις, καὶ λαγοὺς, πλατόνια μερομένα,
Λαφόπολα, καὶ ἄλλα ζᾶ ἐκεῖσαν μαζομένα.

Idem lib. 4.

Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγοὺς, πλατόνια, μουσομήτες.

Vide Μύτη, & Gloss. med. Lat. in *Musum.*

ΜΟΥΖΟΥΡΙΟΝ. Vide in Μουσοῦρα.

ΜΟΥΖΟΣΤΑΚΤΟΣΥΝΗ, *Scopæ.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Τὰ νεωλικὰ σκιρτήματα, καὶ τὰς ατακτοσυνές,
Τοῦ κόσμου τὰ τελήματα, τὰς μουζοστακτοσυνές.

Vide Μοῦζα.

ΜΟΥΚΑΡΙΣΤΗΡΙ, *Forceps candelæ.* Gall. *Mouchettes.*

ΜΟΥΚΙΖΕΙΝ, *Irridere.* Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἄνθρωπός ἐστι παρ' αὐτοῖς, καὶ πάντας κυλοῖ καὶ μουκίζει, καθεξαίρετον δὲ τοὺς μοναχούς.

ΜΟΥΚΟΥΛ, (al. Μόκουλ) τὸ βδέλιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. in aliis Μόκουλ ἀζράκ, Βδέλιον γεράνιον. *Bdellium*, de quo Ruellius lib. 1. cap. 57. Vide Γεράνιος.

ΜΟΥΚΟΥΠΕΛΗΣ, quidam cognominatus apud Scylitz. pag. 741.

ΜΟΥΚΤΟΥΡΗΣ, *Lictor*, *Satelles*, Ῥαβδοφόρος, Δήμιος, Σωματοφύλαξ.

ΜΟΥΛ ταρσινὴ, τὰ ἄνθη τῆς κιναμώμου, in Lexico Reg. Cod. 1843.

ΜΟΥΛΑ, Μουλάρι. Vide in Μοῦλος.

ΜΟΥΛΑΚΙΑ, *Possessiones.* Malaxus in Hist. Patriarch. pag. 163. καὶ σκεύη πολύτιμα διάφορα ἐπροσήλωσε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ κτήματα πολλὰ, ἤγουν μούλκια, διὰ τροφὴν τῶν καλογήρων. Idem in Chron. MS. pag. 500. ubi de Sophiana æde à Justiniano ædificata: ἀφιέρωσε δὲ καὶ πράγματα μούλκια εἰς τὸν ναὸν διὰ νὰ τρέφεται οἱ κληρικοὶ πολλοὶ τιμήματος ἄξια. Ubi Codinus quem exscribit: προσεκύρωσε καὶ προάστεια τξέ. ποιήσας κληρικοὺς χιλίους.

ΜΟΥΛΛΩΝΕΙΝ, & Μουλώνειν, *Silere*, Σιωπᾶν. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 212. οὐδὲν ἠθέλεσα νὰ τὸ ζήλιο τίποτε, καὶ οὐδὲ ἐπάρτεχα τὸ πεθενιάτζου ἐγλήγορα, καὶ διὰ τοῦτο ἂν ἐμούλλωσα, &c. Occurrit ibi pluries.

Μουλλωτός, *Mutus*, Ἀβάκης, χωρὶς φωνῆς, in Gloss. Græcobarb. Eædem Glossæ: ἐκπλαγεῖς, μουλλωτοὶ, καὶ θαυμαστικοί. Alibi: δίδοται τοῦτο τὸ ὄνομα εἰς τοὺς ὑποκειτάς, καὶ ὑπερηφάνους, καὶ μουλλωτοὺς, ἢ σιγανούς.

Μουλλωμάν, *Silentium*, in iisdem Glossis. Vide in ἀγρύλη.

ΜΟΥΛΟΣ, *Mulus.* Glossæ Græcobarb. ἀγενόμοχθος, ἡμίονος, βόρδος, βορδόνιν, μοῦλος, μοῦλα. Basilic. Eclog. 44. ὁ τῶν μούλων κόσμος ὅτε μὴ ἐν ἀργυραρίῳ ἀπόκειται.

Μοῦλα, *Mula.* Lexicon MS. Cyrilli: ἡμίονες, μοῦλαι, βόρδων. Martyrium S. Modesti MS. ἐκτείνας δὲ ὁ ἅγιος τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς τὰς μούλας. Suprà ἡμίονοι dicuntur. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 15. πεσεῖται δὲ ἐὰν τρίχας ὄνου καὶ μούλης ὑποθυμιάσῃς. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. μὴ γάρ τινος διαταράξαντος τὸ κόλπον ἡμίονον, ἢ ἔποχος ἦν. Ubi Cod. Græcobarb. habet Μοῦλαν. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 99. ἐκεῖσε ἐξεψύχησαν μοῦλαι, καὶ ᾖραν αὐτὸ (λείψανον.) Myrepsus sect. 7. cap. 11. μετὰ ῥύπου ὠτίου τῆς μούλας. Libri Basilic. τῷ λεγάτῳ τῶν βορδονίων καὶ αἱ μοῦλαι περιέχονται. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 4. tit. 3. §. 8. ἠωνῶν τὰς μούλας ἐν ὀχήματι, τελέσι καρούχα. Auctor Græcobarb. μοῦλα καλοστολίστη. In Hippiatricis lib. 2. cap. 139. pag. 91. occurrit nescio quod μάλαγμα, τὸ καλούμενον ἄμβλα μοῦλα. Infrà: ὥστε μὴ ῥῆξιν ὑπομεῖναι τραχήλους μούλων.

Μοῦλα, Portio, *Crepida*, Κρηπὶς, Ἐμβὰς, Gall. *Mule*, Latinis inferioris ætatis, *Nocturnalis*, quia ejusmodi crepidis de nocte potissimum utimur: sic porrò appellantur, quòd ut molliter mulis vehimur, ita & molliùs cum iis incedimus.

Μουλάει, Μουλάειον, *Mula.* Μουλάει, *Mulus*, ἡμίονος, in Corona pretiosa. μουλάρι, in Fabul. Æsopicis Barbarogr. pag. 156. Glossæ Græco-Lat. μουλάριον, *Mulcella*, pro *Mulicella.* Ita emendat Meursius, pro *Muscella.* Glossæ Græcobarb. ζευγάριν τῶν μουλαριῶν, ἤγουν δύο μουλάρια. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. ἡμίονον, τὸ μουλάρι. Rursum: Οὐρῆας, τὰ μουλάρια. Syntipas MS. ἦσαν ἐν αὐτοῖς καὶ μουλάρια πολλά. Mox: καὶ μέσον τῶν μουλαρίων ἀνέπεσε. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὥρησεν καὶ ἐφόρτωσαν σαμάρχια καὶ μουλάρια.

Manuel Palæologus in Onirocritico MS. τὸ δὲ μουλάριν κάκιστον, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 4. καὶ εἶδα ὅτι εἷς ἐξ ἐκείνων διεπράσατο κόντρον, καὶ ἑτέρως μουλάριον ὅπερ εἶχε. Malaxus in Hist. Patriarch. καὶ οὗτος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, καὶ τὸ μουλάριον ἐκαβαλλίκευσε. Chronicon MS. ejusdem Malaxi in Andronico Comneno: ἔπορε νὰ φύγῃ, καὶ ἐκαβαλλίκευε μουλάρι. Vide Damascenum Studitam Homil. 18. & Maximum Cythær. 22. Aug.

Μουλαράς, *Mulio*, *Superjumentarius*, *Strator*, ἱπποφορβός, κτηνοτρόφος, ἀναβολεύς.

Μουλαράτος. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Ἀλογοτριπλοτέλινος, καὶ παχυμουλαράτος.

Id est, *qui pingui mulo vehitur.*

Μουλίων, *Mulio.* S. Basilius Epist. 395. καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀδελφὸς διὰ γ' ἀνέλος καὶ Δόαρα τὸ παλαιὸν ἀπέλαβε μουλίωνα. Occurrit to. 2. Basilic. p. 343. 438. to. 7. p. 35. 63. & alibi non semel, apud Theophilum antecess. lib. 4. tit. 3. §. 8. &c.

Μουλικόν. Theophanes an. 9. Copronymi & Cedrenus pag. 463. ἀνῆλθεν ζῶον μουλικὸν ἄσπιλον, λαλοῦν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ. Ubi Nicephorus Constantinopol. habet

[library stamp]

habet ἡμίονον θήλειαν. Vide Gloss. med. Lat. in *Mulinum.*

ΜΟΥ͂ΛΟΣ. Vide in μόλος.

ΜΟΥΛΑΣΟΥΜΆΝΟΙ, *Musulmani*, de quibus Leunclavius in Onomastico, & alij. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 104. δηλοῖ εἰς φοσσάτων μουλουσμάνων, καὶ ἀρχιερέα διὰ τὴν πίστιν, &c. Vide Μουσουλμάνοι.

ΜΟΥ͂ΛΑΤΟΝ, *Tumultus.* Theophanes an. 2. Irenes: εἰποῦσα, μούλτων καὶ στάσεων φροντίστην αὐτὴν εἶναι, καὶ ἑαυτῷ προξενοῦντα ταχίστην ἀπώλειαν. Constantinus Porph. in Basilio n.19. Edit. Combefisij: εἰς ἀποστασιν βλέπουσι, καὶ μοῦλτον ἐξ ἀπονοίας ἔγνωσαν συνιστᾷν. Idem in Novella quæ habetur in Jure Græco-Rom. lib.2. pag.118. & apud Balsamon. ad Can. 3. Concilij Gangrensis: τοῖς μέλλουσιν ἢ ἐπιβουλαῖς ἀπό γε τοῦ νῦν ἐπιχειρεῖν, ἢ μούλτῳ, ἀνάθεμα. Anonymus Combefisian. in cod. Porphyr. num.3. ὁ δὲ Κλαύδων εὑρεθεὶς εἰς μοῦλτον, ῥινοθμηθεὶς, καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ ἐκτμηθεὶς. Achmes Onirocrit. cap.154. οὐ μὴ παρέλθῃ ὁ μὴν, οὗτος καὶ σφαγήσῃ ἐν πολέμῳ μούλτου καὶ ἐγένετο μοῦλτον Ἀράβων.

Μουλτάριος, *Seditiosus.* Titulus ejusdem Novellæ Constantini Porphyrog. sic concipitur, κατὰ τῶν ἀποστατῶν καὶ μουλταρίων. Eadem laudatur in Jure Græco-Rom. lib. 4. pag.289. Arsenius Patr. Constantinopolit. in Anathematismos, MS. χάριν τοῦ ἀναθεματίζεσθαι τοὺς ἀποστάτας, καὶ μουλταρίους, καὶ κατὰ τῶν βασιλέων ὅπλα ἐγείροντας, &c.

Μουλτεύειν, *Tumultum & seditionem excitare.* Auctor Incertus post Theophanem pag.430. καὶ μουλτεύσαντες ἐξευφήμισαν τὸν αὐτὸν Λέοντα εἰς βασιλέα. Symeon Logotheta in Michaële Balbo num. 3. Συγχαίρω σοι, Μάγιστρε, ὅτι ἡ Σικελία ἐμούλτευσεν.

ΜΟΥΛΩΝΕΙΝ. Vide μουλλώνειν.

ΜΟΥ͂ΝΑ, ἡ μαϊμοῦ μὲ τὴν οὐρὰν, *Simia*, Μιμὼ, πίθηκος.

ΜΟΥΜΊΑ, *Mumia*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Μουμια ἢ ἔστι κόλλα τασπερά μιστω ἐβιτένι τοῦ ῥουσί τεσβαζ ωρεσημπε τοῦ ῥαλεμελί του, εἰς τὸ νεκροῦ τὸ μνῆμα ἠβρίσκετε βλῆτα. Videat Lector an ex hisce Græcobarbaris quidpiam sani expiscari queat. Nicolaus Myrepsus MS. sect.1. cap.12. αἷμα ἀνθρώπου τεθνεῶτος, τὸ ἐπονομαζόμενον παρ' Ἰταλοῖς Μουμία. Vide to.7. operum Paracelsi pag.167. Fuchsium lib.1. Paradox. cap. 40. &c.

ΜΟΥΝΑΡΆ. Astrampsychus in Cœlo Pythagorico MS. pag.106. ὅμοιον πύργῳ, στύλῳ, καμπαναρίῳ, μουναρᾷ, καὶ δένδρῳ ὑψηλῷ.

ΜΟΎΝΕΒΡΟΣ. Vide Βούνδρον.

ΜΟΥ͂ΝΖΑ, *Fuligo.* In Codice Græcobarb. Nicetæ μοῦνζα μαυρεισμοῦ, exponitur ἀσβόλη.

ΜΟΥΝἨ, *Cunnus*, αἰδοῖον γυναικὸς, in Corona pretiosa. Fortè pro βουνὴ, quomodo *Mottam* vulgò dicimus. Glossæ Græcobarb. τὸ γυναικὸς τὸ αἰδοῖον, ὃ καλοῦσι μουνίν. Hinc Ἀργομουνιατικὸν, tributum quod pendunt viduæ, apud Chios Insulanos.

ΜΟΥΝΙΚΊΠΙΟΝ, *Municipium.* Vetus Inscriptio Sicula, apud Gualterum p.48. ΤΟ ΜΟΥΝΙΚΙΠΙΟΝ ΤΩΝ. ΑΛΟΝΤΙΝΩΝ ΠΙΝΑΙΟΝ, &c.

ΜΟΥΝΟΥΧΆΡΙ. Vide in Μονοῦχος.

ΜΟΥ΄ΝΤΖΗ, *Mons.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

Τὸ γὰρ στὴν Λυπάρη, καὶ κεῖν στὸ μούντζη πέλω.

Montem Pelium intelligit.

ΜΟΥ̓Ρ, τὸ σμύρνιον. in Lexico MS. Reg. Cod 1843.

ΜΟΥ΄ΡΔΕΝΤΕ. Codex Reg. MS. 1595. fol.79. verso: ἂν θέλῃς να ποιήσις μούρδεντε, ἔπαρε σηρικὸν τὰ μερτικὰ, καὶ ἕναν βερδεράμε, καὶ ἄλλον βόλον ἀρμενικὸν, καὶ τρίψε τα ἀντάμα με τὸ νερὸν ὁσὰν ἀλεύρου, καὶ ἀπέκει τρίψε τα με ὁμὸν λινέλον καλὰ, καὶ ἀπέκει ἄρτιζε βερονίκην, καὶ ἔνε μούρδεντε.

ΜΟΥΡΕ΄ΛΛΑ, *Solanum*, Herbæ species, Italis *Morella*, de qua Ruellius lib.3. cap. 109. Agapius Monach. in Geoponico cap.30. ἡ συκαῖς πάλιν, καὶ ὅσα δένδρη φυτεύεις, μουρέλλα βάνεται τὴν ἄνοιξιν.

ΜΟΥΡΖΙΔἸΝ ξηρὸν, τὸ μουρδίζ, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΟΥΖΟΥ΄ΛΙΝ, Piscis Genus. Theophanes an.11. Pogonati, de Tanaï fluvio: ἐξ οὗ ποταμοῦ ἀγρεύεται τὸ λεγόμενον μουρζοῦλιν, καὶ τὰ τούτου ὅμοια. Ubi Miscella *Murzilin* habet: Codex verò Vaticanus μουρζούλιον, quod idem cum μουρζοῦλιν.

ΜΟΥ΄ΡΗ, *Rostrum*, apud Hieron. Germanum. Physiologus de Natura animalium, MS. ἡ μούρη της ἔναι μακριω, ἡ ὀδόντες μεγάλοι.

ΜΟΥΡΜΟΥΡΙ΄ΖΕΙΝ, *Murmurare.* Glossæ Græcobarb. Ἀμφαῦον, περιήχουν, περιεψιθύριζον, ἐμουρμουρίζασιν. Suidas: μορμυρίζει, καταλαράττει, ἠχεῖ ὡς ἐπὶ ὑδάτων. Ptochoprodromus in versibus MSS. contra Hegumenum:

Μὴ κνίθεσε, μὴ τρίζεσε, μὴ παραμουρμουρίζῃς.

Rursum:

Καὶ μουρμουρίσῃ τίποτε, καὶ ἀναστενάξω ὀλίγον.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ μουρμουρίζῃ λέγει του μετὰ γλυκία τὰ λόγια.

ΜΟΥ΄ΡΟΝ, *Morum*, Μόρον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Μώρια, τὰ συκάμινα, ἢ βάτου καρπός. Agapius in Geopon. cap. 26. ἄλειψε τοὺς κλάδους αὐτοῦ μὲ συκάμινα, ἤγουν μοῦρα μαῦρα. Adde capite 133.

Μουρέα, *Morus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τότες εἶδεν σε μία μερία τὸν Πύραμον καὶ Θήσβε,
Ὁποντο αἱματόβαψε τὰ μοῦρα τῆς μουρέας.

ΜΟΥΡΤΆΡΙΝ, *Mortarium.* Excerpta Jatrica MS. Melanij Cocini: ὁμοῦ καὶ τρίψε καλὰ εἰς μουρτάριν πέτρινον. Vide Synaxarium Maximi Cythærensis Episcopi 12. Martij.

ΜΟΥΡΤΆΡΙΟΝ. Glossæ Botanicæ MS. Μωτὸς, τὸ μουρτάριν. An pro Μοτὸς, & μοτάριον, *Turunda*, linteum concerptum, quod in vulnera inditur? nam & ita μοτάριον legitur in Hippiatricis.

ΜΟΥΡΤΆΤΟΙ, qui dicuntur apud Codinum nemo hactenus nos docuit: apud quem lib. de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.2. num.65. occurrit Στρατοπεδάρχης τῶν Μουρτάτων, inter Officia Palatina, qui Μουρτάτοις præfuisse dicitur cap.5. num.87.

ΜΟΥ΄ΡΤΖΟΥΦΛΟΣ, cognomen inditum Alexio Ducæ Protovestiario, ac deinde Imperatori, cujus appellationis rationem sic refert Nicetas in Isaacio & Alexio num. 4. μόνος δ' ἐκ πάντων Δούκας Ἀλέξιος, ὃς ἐκ τοῦ συνεσπάσθαι τὰς ὀφρῦς, καὶ δοκεῖν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπικρέμασθαι, πρὸς τῶν συνεφήβων ἐπωνόμαστο Μούρτζουφλος. Ubi Cod. MS. Barbarogr. ὃς ἀπὸ τοῦ τὰ ὀφρύδια ἔχειν δασέα καὶ ἑνωμένα ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν κρεμμαμένα, Μούρτζουφλος ὠνομάζετο. Georgius Acropolita in Chron. cap.4. de eodem Alexio: φονεύεται ὁ παῖς τοῦ Ἰσαακίου Ἀλέξιος παρ' Ἀλεξίου τοῦ Δούκα, ὃν Πρωτοβεστιάριον οὗτος τετίμηκεν, οἱ δὲ τῆς πόλεως εἴς τι τῶν αὐτοῦ ἐπιμεμφόμενοι Μούρτζουφλον ἐκάλουν. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea, de eodem Alexio:

Ὁ κάποιος πλούσιος ἄνθρωπος ἄρχον ἀπὸ τὴν πόλιν
Μούρζουφλον τὸν ἐλέγασιν, οὗτος εἶχεν τὸ ἐπίκλην.

Μεύρζουφλος perperam scribitur apud Nicephorum Callist. in Synopsi Impp.

Υἱωνὸς Ἀλέξιος, σὺν τῷ Μουρζούφλῳ.

Meminit præterea idem Acropolita c.49. Isaacij Ducæ, ὃν καὶ Μούρτζουφλον ἀπεκάλουν: de quo rursum c.69.

ἡγεμόνα δὲ τὸ στρατεύματος τὸ Ἰσαάκιον Δούκα καθίστησιν, ὃν καὶ Μούρτζουφλον ἐπωνόμαζον, τῷ φύσει τούτου τοὔπικλην ἐπιθέντων τινῶν, τὸ παίζειν εἰωθότων ἐπὶ τὰς κλήσεις. Vide Gloss. med. Lat. in *Murtiflo*.

ΜΟΥ῀ΡΤΟΣ, *Murdrum*, *Homicidium*. Anathematismi Alexij Patr. Constantinopol. sub Constantino Porphyrog. ex Cod. Reg. MS. 5. contra eos qui in Imperatorem conspirant: τοῖς μέλλουσι ἐπιβουλαῖς ἀπόγε τὸ νῦν, ἢ μούρτοις ἐπιχειρεῖν, Ἀνάθεμα. Τοῖς συμπράττουσιν αὐτοῖς, καὶ τοῖς συγκοινωνοῦσιν ἐν τῇ ὑποστάσει, Ἀνάθεμα.

Μουρτεύειν, *Occidere*, *Necare*, *Murtrire*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν νὰ τοὺς ἔχῃ βοηθήσει
Εἰς τοὺς τυράννους καὶ ἐχθροὺς ὅπου τὸ ἐμούρτευσαν.

ΜΟΥ῀ΡΤΟΣ, *Myrtus*. Μουρτόκοκκον, *Bacca myrti*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 73. in Cod. MS. & sect. 9. cap. 85.

Μοῦσα, uti describitur ab Allatio in Dissert. de Recentiorum Græcor. Templis pag. 149. est tesserula ex spongia, eâque densissima, & prælo compressa, ut obstruantur foramina facta, cujus ex una parte Brachiolum sericeo ligamine eminet, quo digitis comprehenditur, illiúsque usus est in abstergenda Patina, ne quid in ea ex Micis illis sacræ Hostiæ remaneat. Vox formata à μάω, μῶ, quod idem est ac μάσσω, *Exsicco*, *Detergo*. Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὴν μοῦσαν, συλλέγει τὰς ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ μερίδας ὑποκάτω τοῦ ἁγίου ἄρτου, ὥστε κεῖσθαι ἐν ἀσφαλείᾳ, καὶ μὴ ἐκπεσεῖν τι. Infrà: ὁ δὲ διενεργῶν τῶν διακόνων λαβὼν μετὰ χεῖρας τόν τε ἀστερίσκον καὶ τὴν μοῦσαν, εἰσκομίζει πάντα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας. Typicum S. Sabæ cap. 41. ubi de nudatione altaris Feriâ 5. magnæ Hebdom. καὶ ἀπογυμνοῦσιν αὐτὴν παντελῶς (τὴν ἁγίαν τράπεζαν) καὶ πρῶτον μὲν σαροῦσιν αὐτὴν διὰ μούσης καθαρωτάτης, εἶθ' οὕτως ἀποπλύνουσιν αὐτήν. Euchologium pag. 624. ὧν δὲ ψαλμῶν λεγομένων, κομίζει ὁ Σκευοφύλαξ μούσας καὶ δίσκαιά τε κοινῶς λεγόμενα. Liturgia Magnæ Eccles. Constantin. καὶ μετὰ τοῦτο τά τε ἴδια χείλη, καὶ τοῦ ἱεροῦ ποτηρίου, τῷ ἐν χερσὶ καλύμματι ἀποσπογγίσας, καὶ αὐτοῦ τοῦ παρὰ τὸ χεῖλος ἔξω τὸ πλήρειον ἀσπασάμενος, λαμβάνει μετὰ χεῖρας τὸν ἅγιον δίσκον, καὶ τὴν λεγομένην μοῦσαν. Vide σπόγγος & Μοῦζα.

Μουζίκιον, *Linteolum fortè quo os tergitur*, *Mappula*. Joannes Moschus in Limonar. cap. 79. οὗτος ὁ πιστικὸς κατὰ τὸ ἔθος τῆς χώρας ἔλαβεν κοινωνίαν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ καὶ βαλὼν αὐτὴν ἐν μουζικίῳ, ἀπέθετο ἐν τῷ ἰδίῳ ἀρμαρίῳ. Infrà: ἐν μιᾷ οὖν ἀνοίξας τὸ ἀρμάριον ὁ αὐθέντης, εὗρεν τὸ μουζίκιον ἔχον τὰς ἁγίας κοινωνίας.

ΜΟΥΣΑΛΙ'Α, *Cassatura di inchiostro*, apud Hieron. Germanum.

ΜΟΥ'ΣΑΡΟΝ. Vide in Μουσεῖον.

ΜΟΥΣΕΙ῀ΟΝ, *Musæum*, *Ædes* seu *Templum Musarum*, cujusmodi extitit Antiochiæ. Chronicon Alexandrin. an. 36. Theodosij Jun. καὶ εἰς τὸ λεγόμενον Μουσεῖον στήλην χαλκῆν ἔστησεν αὐτῇ. Zacharias Scholasticus de opificio mundi pag. 481. καὶ μου τῆς δεξιᾶς λαβόμενος, ἀπάγει παρὰ τὸ τέμενος τῶν Μουσῶν ἔνθα ποιηταὶ καὶ ῥήτορες καὶ τῶν γραμματιστῶν οἱ παῖδες φοιτῶντες ποιοῦνται τὰς ἐπιδείξεις. Vide Suidam in Ἀπολλώνιον. Ejusdem nomenclaturæ Castrum in Macedonia memorat Procopius lib. 4. de ædific. cap. 4.

ΜΟΥΣΕΙ῀ΟΝ, Μούσιον, *Musivum*, de qua voce multa diximus in Gloss. med. Lat. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 2199. μουσίων, τὸ τῶν ψηφίδων. Synodus VII. Oecumen. Act. 4. αὗται οὖν αἱ ἅγιαι καὶ σεβάσμιαι εἰκόνες, καὶ ζωγραφίαι, καὶ ὑλογραφίαι, καὶ διὰ μουσείων, εἰς ἡμετέραν διδασκαλίαν καὶ ζῆλον καὶ τύπον εἰσὶ, καὶ ἐγράφησαν. Et Act. 5. ὥστε πᾶσαν εἰκονικὴν διαζωγράφησιν εἴτε ἐν σανίσιν, εἴτε διὰ μουσείων ἐν τοίχοις, &c. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. εἶναι καὶ ἰσοσειρωμένον μετὰ τοῦ μουσίου χρυσοῦ. Ita num. 7. Occurrit præterea apud Eustachium in Vita Sancti Eutychij Patr. Constantinopol. num. 53. Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 151. τότε ἔξω μνημοθέσιον τῶν τε ὀρθοδόξων καὶ τῶν αἱρετικῶν ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς ἐποίησε, καὶ διὰ μουσίων ἐκαλλώπισεν αὐτό. Mox: τὸ δὲ μουσεῖον ἐκεῖνο, καὶ τὰ μάρμαρα ἀπῆρε Βασίλειος ὁ βασιλεύς.

Μουσαῖον. Theophanes an. 27. Copronymi: εἰκόνας τοῦ μικροῦ σεκρέτου διὰ μουσαίου οὔσας ἔξεσεν. Vetus Inscriptio Tunetana, apud Jacobum Sponium in Miscellaneis Eruditæ Antiquitatis sect. 2. Art. 8. *Cameram superposuit*, *& opere museo exornavit*.

Μούσιον. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. & ex eo Malaxus in Chron. MS. pag. 333. καὶ ἀπὸ τὴν ζώνην καὶ κάτω εἶναι σοσειρωμένη μετὰ μουσίου χρυσοῦ ὅλοι οἱ Προφῆται. Et num. 11. καὶ μὲ τροῦλλα μολιβοσκεπάσῃ καὶ ἰσοσειρωμένη ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν μετὰ μουσίου.

Μουσιοῦν, *Musivo adornare*. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 144. εἶθ' οὕτως ἐμουσίωσαν καὶ ὀρθομαρμάρωσαν αὐτόν. Adde n. 147.

Μουσίωμα, μουσίωσις, *Opus Musivum*. Idem Codinus num. 150. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ μουσιώματος, ἔλειψε τῇ δεσποίνῃ χρυσίου ποσότης. Gregorius Nazianzenus: πάσης ἰσουργικῆς ψηφῖδος καὶ περιέργου ζωγραφίας ποικιλώτερον. Ubi Scholiastes: ψηφῖδος, ὡς οἶμαι, μουσιώσεως, ἃς ἐν τοῖς ἐδάφεσι τέχνη ἐκαλλώπισε.

Μουσιάτωρ, *Musivarius*, *Musivi artifex*, ψηφοθέτης, S. Basilio Homil. in Divites.

Μουσωτὴς, eâdem notione, qui & τῆς μουσάρου τέχνην ἐπιστάμενος, apud Eustachium in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 53.

Μουσουργικαὶ ψηφῖδες, in Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag. 113.

Μουσόστικτος, *Musivo interstinctus*, vel *pictus*. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 24. καὶ μουσοστίκτων εἰκόνων ἐλέγχειν, τῶν ἐκ χρωμάτων, ὑλῶν, καὶ μορφῶν τὸ διάφορον ἐν τοῖς προπυλαίοις τοῦ βασιλικοῦ κοιτῶνος ἱδρύματος.

Μούσαρον, *Ars Musivaria*. Eustachius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 53. νεώτερός τις τὴν τοῦ μουσάρου τέχνην ἐπιστάμενος, εἰργάζετο ταύτην ἐν τῷ οἴκῳ χρυσαφίου, &c.

Μουσικὸς, nempe οἶκος, sic dictum Triclinium à Theophilo Imp. ædificatum, διὰ τὴν τῶν μαρμάρων σύγκοπην, ut scribit Continuator Theophanis lib. 3. n. 43. unde colligitur musivum etiam referri ad opus tessellatum.

ΜΟΥΣΕ'ΛΑΙΟΝ, *Oleum*, quod vulgò *Muscellinum*, & *Moschatum* vocant, apud Myrepsum de Antidotis c. 210. & de Unguentis c. 48. ubi Fuchsius. Vide μοσχέλαιον.

ΜΟΥ'ΣΙΟΝ, στόλισμα, in Lexico MS. *Ornatus*, *Vestitus*.

ΜΟΥ'ΣΚΛΑ. Agapius Monach. in Geopon. c. 23. κέρασα, δαμάσκηνα, μαρκάσια, κορόμηλα, ἤγουν μούσκλα, βερύκοκκα, καὶ ἄλλα ὅμοια. Cap. 43. μάζωξε ἀπὸ τὰ δαμάσκηνα μούσκλα ἢ σούρβα τρία τέσσαρα καλάθια, &c. Adde c. 131. ubi cum prunis Damascenis *Musclas* jungit.

Μούσκλιον, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 192. μουσκλίου κηκία β. Ubi Cod. Fuchsij μοκλίου prætulit, cui vox incognita.

ΜΟΥΣΚΟΚΑ'ΡΥΔΟΝ, pro μοσχοκάρυον. Vide in μόσχος.

ΜΟΥΣΟΥΛΜΑ'ΝΟΙ. Ita se appellari & dici volunt Mahumetani, tanquam *Rectè credentes*, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico num. 22. & 59. At Barthol. Georgevvitzius lib. de Morib. Turcor. ait hàc vocem

vocem *Circuncisum* significare. Anna Comnena lib 4. ὁμολογῶν ἅμα ἐκ πολλοῦ τὴν ἀναμεταξὺ τῶν Μουσουλμάνων καὶ τῶν Ῥωμαίων εἰρήνην ἐπιπολεῖν θεάσασθαι.

Μουσουλμανίζειν, *Musulmanicam Religionem profiteri.* Balsamon in Concil.1.Can.19. παράγουσι πολλοὺς μουσουλμανίσαντας ἑκόντι, καὶ μὴ ἀναβαπτισθέντας, ἀλλὰ μυρωθέντας μόνον. Petrus Chartophylax in Quæst.Eccl. in jure Græco-Rom.p.395. εἰς ἔθνη κρατηθεὶς καὶ μαγαρίσας, καὶ ἐν κοίτῃ μιανθεὶς, μήπου δὲ μουσουλμανίσας, μυρώνεται, ἢ τὰς εὐχὰς τῆς μιαροφαγίας λαμβάνει, λαμβάνει, καὶ κοινωνεῖ.

ΜΟΥΣΟΥΛΟΝ, *Musulum.* Cinnamomi genus Musulo Urbe advecti. Dictionarium Medicum Hispanicum: *Mosyllum, una especie de Cinnamomo la mas prestante.* Symeon Sethi de Ciborum facult. de Cinnamomo: ἄριστον δὲ τὸ λεγόμενον Μούσουλον, ἤτοι τὸ ἀπὸ Μουσούλου πόλεως.

ΜΟΥΣΟΥΡΑ, *Mensura.* Myrepsus sect.1. cap. ult. ex Cod. MS. σκευάζεται δὲ οὕτως· λαβὼν οἶνον ῥάσπε καλὸν πανὺ, ὅσον μουσούρας ε. ἔμβαλε ἔσωθεν εἰς τὸ λεγόμενον ἀγγαλεῖον.

Μουζούριν, eadem notione. Agapius in Geoponico c.6. εἰς κάθα δύο κιλὰ, ἢ μουζούρια σιτάρι, τὸ βάλε λίτραις ἅλας καλατριμμένον. Infra: ἔτι δὲ ἀσβέστην ἄσβηστον νὰ βάνης ἕνα μουζούρι, εἰς τὰ ἑκατὸν μουζούρια γένημα, τὸ φυλάγει θαυμασιώτατα. Georgius Contares lib.13. Hist. Athenar. p.445. ἑκατὸν σκοῦδα ἐπήγαινε τὸ μουζούριον τοῦ σιταρίου.

ΜΟΥΣΟΥΡΙΟΝ, *Epistola Sultani.* Nicetas in Isaacio Ang.lib.2.n.1. συνεχώρησε δ' οὖν ὅμως διὰ Σουλτανικοῦ γράμματος, ὃ φασιν οἱ Τοῦρκοι μουσούριον, ὅσους ἂν σχοίη, τῶν ὑπὸ τὴν ἐκείνου ἀρχὴν ὑποποιήσασθαι ἀδεῶς.

ΜΟΥΣΠΟΥΛΟΝ, *Mespilum.* Glossæ Jatricæ MSS.ex Cod.Reg.190. Βέσπωλη, τὸ μούσπουλον. Moschopulus περὶ σχεδῶν p.65. Μέσπιλον, τὸ κοινῶς μούσπουλον.

ΜΟΥΣΤΑΚΙΟΝ, *Mystax*, Μύσταξ, ex Ital. *Mostaccio*, & Gall. *Moustache.* Glossæ Græcobarb. ἡ πώγων τῶν τοξικῶν βελῶν, ἤγουν γένειον, ἢ μυστάκιν, ἢ μουστάκιν τῶν βελῶν, ἢ οἰστῶν, ἢ σαγίττων. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Νὰ κάθησα 'ς τὸ πλάγιν του, ν' ἀρξάμην ῥουκανίζειν,
Νὰ χρήστην τὸ μουστάκιον μου νὰ κράτησεν λιγδίτζαν.

Apud Athenæum lib.14. accipitur pro *Mustaceo* libo ex œnomelite.

Μουστακάτον, *Mullus*, *Mystus*, Piscis, qui nostris *Barbeau*, ut autor est Bellonius lib.1. cap.2. Sic dictus quòd Μύστακας habeat. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.MS.

Καὶ τέταρτον ὀπίστζικα, καὶ ἀπέκει τὰ τηγάνου,
Κομάτια, σιακοκόματα, τριγλία, μουστακάτα.

Μουστακῶν, Joannes quidam cognominatus apud Theophanem an.1. Mauricij, fortè à mystacibus.

ΜΟΥΣΤΑΚΟΣ, *Locusta.* Alexius Rharturus Doctr.7. ἔδωσε μουστακοὺς πολλοὺς θ. ἔδωσε σκότος εἰς τοὺς Αἰγυπτίους.

ΜΟΥΣΤΕΡΟΙ, *Coniza major*, apud Interpol. Dioscor. c.541.

ΜΟΥΣΤΟΣ, *Mustum*, γλεῦκος, νέος οἶνος, in Corona pretiosa. Manuël Moschopulus in Lexico Philostrati: γλεῦκος, ὁ νέος οἶνος, ὁ κοινῶς λεγόμενος μοῦστος. Ita etiam Lexicon MS. Cyrilli. Diophanes Geopon. lib.9. γλεύκους, τουτέστι τοῦ καλουμένου μούστου, ξέστας η. Cod.MS.ex Bibl.Reg. Τύπος τέχνης τῶν γραμματέων Inscriptus: διὰ σίτου καὶ οἴνου μούστου. Infrà: ἀλλὰ χωρὶς λόγου καὶ ἀμφιβολίας τινὸς καθυπισχνοῦμαι ἀποφλῆναι ἐπὶ τὰ κεχρεωστημένα ἐπὶ παρ' ἐμοῦ τόσα ὑπέρπυρα διὰ σίτου καὶ οἴνου μούστου, συναλλακτικῶς, ὡς προδεδήλωται. Agapius in Geoponico cap.67. ὁ μοῦστος, ἤγουν τὸ ψημμένον κράσιν εἶναι κακόχωνευτον.

Μουστοκέτο, ἢ Γάρος, *Passum*, τὸ Γλυκύ.

Μουστόπιττα, Μουστόπιτα, *Placenta vino subacta.* Glossæ MSS. ad Plutum Aristophan. παντ' ἀγαθ' ἔωθεν εὐθὺς οἰνοῦττας μέλι· μουστοπίττας. Ubi Thomas Magister in Scholiis MSS. οἰνοῦττα μέν ἐστι ἡ κοινῶς λεγομένη μουστόπιτα· μελίττουτα δὲ, ἡ κοινῶς λεγομένη ἀπόθερμον. Vide in Πίτα. Syntipas MS. ὀλίγον δὲ ἀπὸ τὸ μελίπηκτον ἤγουν τὴν μουστόπιτα ἀφέντες κατασκευάσας αὐτὸ εἰς εἶδος καὶ μορφὴν τοῦ ἐλέφαντος, &c. Mox: ὁ δὲ ἀποσκεπάσας τὴν σπυρίδα, οὐδὲν ἄλλο ἐν αὐτῇ βλέπει, ἢ τὴν μουστόπιτα. Infrà: ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτίκα τὴν μουστόπιταν, ἔφαγε.

ΜΟΥΣΤΟΥΝΙΑ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. πυγμαὶ, αἱ μουστουνίαι.

ΜΟΥΣΤΡΙ, *Manipulus Latomi*, Πλινθουργοῦ χειρόβολον.

ΜΟΥΣΤΟΥΡΑ, *Mistura, Mixtio.* Apud Myrepsum sect.1. cap.498. in Cod. MS. & 504. in Edito, Antidotus è Rheobarbaro, deinde addit, ἐστι δὲ λασάτιβα ἡ τοιαύτη μουστοῦρα.

ΜΟΥΣΧΑΡΙΟΝ. Jatrosophium MS. χολὴν μουσχαρίου εἰς τὸ μέσον τοῦ οἴκου ῥάνον, &c.

ΜΟΥΣΧΟΣ, *Muscus*, Βρύον, φῶκος, in Gloss.Lat.Gr.

ΜΟΥΤΑ, *Muta, Cavea* in qua includuntur Falcones, cùm pennas *mutant.* Vide Gloss.med.Lat.in *Muta.* Orneosophium c.6. μὴ ἐξέλθη δὲ πρώτως τῆς μούτας, ἀλλ' ἐκεῖ ἔστω ἡμέρας ιε. Cap.41. καὶ εἴκοσι ἡμέραις ἐν τῇ μούτᾳ ἔσται κλεισμένος. Adde c.53. Alibi: εἰς ὃν ἀπὸ τῆς μούτας θέλεις ἐκβαλεῖν. Rursum: εἰς μούταν ὀρνέου.

Μουτεύειν, *in mutam conjicere, includere.* Idem Orneosophion c.53. εἰς τὸ μουτεῦσαι ἱέρακα. Πρὶν αὐτὸν εἰς μούταν βάλλης, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐκλίναξον, &c. Infrà: ἐὰν δὲ βραδυνῇ εἰς τὸ μουτεῦσαι, δέρμα ὄφεως τρίψας, καὶ τὸ κρέας ἐμβαλὼν, θρέψον, ἢ γάλα ἀπὸ τοῦ φαγεῖν. Et cap.54. εἰς τὸ ποικίλως μουτεῦσαι τὸν ἱέρακα.

Μουτάτος, *In Mutam inclusus.* Demetrius Constantinopolitanus lib.1. Hieracosophij c.41.pag.55. διάχρισμα προφυλακτικὸν μουτάτων ἱεράκων.

ΜΟΥΤΖΗΝ. Vide in Μαοῦρα.

ΜΟΥΤΖΟΝΟΝ. Vide in Μύτη.

ΜΟΥΤΖΟΣ τοῦ σταύλου, *Agaso*, ἱπποφορβός.

ΜΟΥΤΖΟΣ, *Mustum.* Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg.1673. Σίραιος, ἑψημένος μοῦτζος. Liber Botanicus ex eodem Cod. ἡ δὲ καὶ ἔνι ξηρὸν, ἂς τὰ βάλῃ εἰς τὸ μοῦτζον. Ruellius lib.1. de Nat. Stirp. cap. 143. *Siraum, quod alij Hepsema, Latini Sapam appellant, ingenij non naturæ opus est, musto ad tertiam usque partem mensuræ decocto, quod ubi factum ad dimidiam est, Defrutum vocamus.*

ΜΟΥΤΖΟΥΝ. Syntipas MS. καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μουτζωθῆναι. Vide Μύτη.

ΜΟΥΤΗ, Μοῦτζη, Μούτζονον. Vide in Μύτη.

ΜΟΥΤΛΙΟΝ, *Feretrum.* Martyrium S.Febroniæ MS. οἱ δὲ ἐπίσκοποι λαβόντες τὸ ἅγιον λείψανον ἐν μουτλίῳ χρυσῷ, ἐπορεύοντο χαίροντες· προῆγον δὲ τὰ πλήθη, &c.

ΜΟΥΤΛΟΓΑΖΟΝΟΣΚΟΥΦΟΣ. Ptochoprodromus in versib.politic.MSS.de sua Paupertate:

Τοῦ μακελάρη τὴν γυνὴ ἠρξάμην κολακεύειν,
Κυρὰ, Κυρὰ, μαστόρισσα, κυρὰ χορδοκοιλίστρα,
Καὶ μουτλογαζονόσκουφε, γυνὴ τοῦ μακελάρη
Δός με ὀλίγον ἔντερον, δός με δαμὴν μαστάρην.

ΜΟΥΤΛΟΝ, *Mutulus*, apud Eustratium in Aristot. Ethic. lib.10.sed errat quòd *Triglyptos* exponat, inquit Meursius.

ΜΟΥΤΟΝΝΕΙΝ, *Ridere.* Glossæ Græcobarb. Ἀγελάστως, χωρὶς γέλασμα, ἢ γελοῖον, ἀπομουτλωμένα.

ΜΟΥΧΑΙΤΑΙ, *Myxa Sebastena.*

ΜΟΥΧΑΙΠΕ, τὰ μυξάρια, in Gloss. Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190.& 1843. Charito: ἔχει δὲ οὕτως· λαβὼν ζίζυφα ρ. καὶ μουχαΐτας ρ. &c. Vide Salmasium ad Plin. pag.1325.

ΜΟΥΧΛΑ, *Mucor*, σαπρότης, σῆψις. Μουχλιάζειν, *Mucescere*, σήπεσθαι, σαπρίζειν. Agapius Cretensis in Geopon. cap.56. ὁμοίως βάλε καὶ ἕνα ψωμὶ

 τοπὸν,

νοπὸν, ἤγουν φρέσκον, καὶ ἂν εἶναι τὸ παχὺ στεγνὸν τὸ ψωμὶ, καλὸς εἶναι ὁ ἀέρας· εἰ δὲ καὶ εὕρῃς τὸ μὲ μοῦχλαν ἔξωθεν, εἶναι βλαβερός. Μουχλιασμὸς, *Mucor*, *Caries*, Σαπρότης.

ΜΟΥ'ΧΛΙΟΝ. Myrepsus sect.21. cap.1. μουχλίου ἀφρονίτρου παλαιοῦ πρώτου ξέστιν α'. Vox ignota Fuchsio, formata fortè ex μοῦχλα, *Mucor*.

ΜΟΥΧΜΟΥΤΤΙ'Μ, Ægyptiis, *Portulaca Silvestris*, apud Interpolat. Dioscor.cap.139.

ΜΟΥΧΡΟ'ΝΤΙΟΝ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Καὶ χιώτικον γακότζοσα, καὶ τέσσαρα μουχρόντια.

ΜΟΥ'ΧΡΩΜΑ, *Crepusculum*, Δείλη, Ἀμφιλύκη.

ΜΟΧΘΗΡΟ'Σ. Nomocanon Cotelerianus num. 112. οἱ ἱερεῖς οἱ ἐπιδιδῶσιν τὰς κωὰς αὐτῶν, καὶ τὸ μοχθηρὸν, καὶ ἕτερον ζῶον, λειτουργημένας εὐλογίας, ἢ κόλυβον. Ubi Eruditus Interpres *Asinum* vertit, felici conjecturâ, ex Hesychio, qui ἀγονομόχθον, ἡμίονον interpretatur. Quippe κακοπαθεῖν dicuntur Asini. Vide Diogenian. Cent.7. num.98, & suprà in Βόρδων.

ΜΟΧΛΙΑΣΜΕ'ΝΟΣ, *Aridus*, *Siccus*, *vel Mucidus*. Theophylactus Hierodiac. Homil.6.pag. 115. δὲν ἤθελαν νὰ τὸ δώσουν κἂν καθάριον ψωμὶ νὰ φάγῃ, ἀλλὰ ἐδιάλεγαν τὸ ξηρὸν καὶ μοχλιασμένον παξιμάδι.

ΜΠ. pro B. Latino, crebrò usurpant Græci inferioris ævi, ut ex sequentibus vocabulis colligere erit. Vide Henric. Stephanum in Dial. de Infidis Græcæ Linguæ Magistris pag.137. & 138.

ΜΠΑ'ΓΚΑ. Nicolaus Myrepsus sect.1. cap.439. in Cod.Reg. Ἀντίδοτος ἡ ἐπονομαζομένη Ἰταλικῇ γλώσσῃ μπάγκα λαυρία. Ubi Fuchsius c.445. *Pancala aurea* vertit. Meliùs *Bacca laurea*. Nam λαύειον pro Lauro non semel usurpat; deinde δαφνόκοκον mox appellat, quod in ea antidoto adhibetur. Adde cap.447. ex MS. & 453. ex Edito.

ΜΠΑ'ΓΚΟΣ, *Bancus*, *Mensa nummularia*, Italis *Banco*. Acta Concilij Florentini pag.216. Edit. ult. ὅπως ἔχομεν ἡμεῖς πέντε μιλιῶν ὀφειλόμενα τροφεῖα· ὅπως μπάγκον φλωρέντιον εἰς τὸ ἑξῆς, &c. & pag. 487. καὶ δοθῶσαι εἰς ἀναπλήρωσιν πάντων μπάγκους τρεῖς, τὸ Βενετίας, τὸ Γενούας, καὶ τὸ Φλωρεντίας.

Μπάγκα, *Telonium*, *Abacus argentarius*, τελώνιον, ἀργυραμοιβική. Μπαγκάρης, *Telonarius*, *Mensarius*, *Trapezita*, Τελώνης, Ἀργυραμοιβός.

ΜΠΑΖΑΡΙΩ'ΤΗΣ, *Salsamentarius*, ταριχοπώλης. Ex voce Turcica *Basari*, quæ *Forum* sonat. Vide Παζάρι.

ΜΠΑΖΟΥΜΠΑΖΙ', σπόρος πέπονος, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑ'ΖΟΥΡ, τζάτζηρ μ... ζύμου, in Lexico MS. Cod. Reg.1843.

ΜΠΑΖΟΥ'ΡΚΟΥΛΑ, σπόρος πράσου. Ibid.

ΜΠΑΖΟΥΡΑΧΑ'Σ, σπόρος θρίδακος, in eod. Lexico.

ΜΠΑΓΟΥΛΟΣ. Vide in Βάϊουλος.

ΜΠΑΚΑ'Μ, ὁ λαχὰς, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΠΑΚΛΟΥ, ἰμισοὺρ, ὁ θερμὸς, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑ'Λ, τὸ τετράγγουρον, in Lexico MS. Reg.Cod. 1843.

ΜΠΑ'ΛΑ, Μπάλλα, *Pila lusoria*, σφαῖρα. Ital. *Bala*, Gall. *Bale*, ex Græco fortè, Πάλα, & Πάλλα, *Sphæra*. Hesychius: πάλλα, σφαῖρα ἐκ ποικίλων νημάτων πεποιημένη. Hinc apud eundem παλίζεσθαι, σφαιρίζειν. Vide Eustathium. Corona pretiosa: Μπάλλα, *Pila*, Σφαῖρα.

Μπαλότα, *Pilula*, *Minor pila*, *Globulus*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ὁ δὲ κάνθαρος ἔκαμε μίαν μπαλότα κόπρου. Ubi Gr. Cod. κόπρου σφαῖραν ποιήσας. Agapius in Geoponico cap.222. κάμετα βόλια, ἤγουν μπαλότας, &c.

Μπαλλότα, *Suffragium*, *Calculus*, ψῆφος, ψηφίς. Ital. *Ballota*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ κεῖ βουλὴν ἐποίκασι νὰ ρίξουσι μπαλότα,
Διὰ νὰ καμοῦν ναύκληρον, νὰ ποιήσουν καὶ Ποδότα.
Λοιπὸν ὁ λύκος νὰ γένῃ ναύκληρος τὸ τυχίνη,
Ποδότας ὁ κυργάδορος μπαλότα τὸ εὑγῆκεν.

Μπαλλοτιάζειν, *Sortem mittere*. Ital. *Ballotare*. Glossæ Græcobarb. τὰ ψηφίσματα τὸ ἄσπρου κυάμου, ἴσως κουκία, εἰς τὸ ὁποῖον, ἢ μὲ ὁποῖα ἐψηφίσασιν, ἢ μπαλλοτιάζαν, καὶ χειροτονοῦσιν. Alibi: ἀλλήκλη πράττει τι αὐτοῦ κλήρου κάμνει, ἤγουν ποιεῖ τίποτες· χωρὶς λαχνὸν, ἤγουν κλῆρον, ἢ πάλον, ἢ παλοτιατζίειν.

Μπάλα μαρίνα, *Balla marina*, seu *Pila marina*, σφαῖρα θαλασσία, Galeno. Nicolaus Myrepsus MS. sect.3. cap.59. Μπάλαι μαρίναι, ἐν αἷς λέγουσιν τὸ τῆς θαλάσσης ἔλαιον σφαιροειδὲς κεκαυμένον. Superiori capite: πάλαι μαρίναι, ἐν αἷς εὑρίσκεται ἐν τῇ θαλάσσῃ στρογγύλον ὡς ἐρεᾶς περιμαζομένου σακκίου, &c. Ubi videndus Fuchsius.

ΜΠΑΛΕ'ΣΤΡΑ, *Ballista*, *Scorpio*, Σκορπίδιον. Μπαλαιστρερίδες, eâdem notione. Histor. MS. Belisarij:

Τζάγκραις καὶ μπαλαιστρερίδες, τόξα καὶ τοξατοῦρες.

ΜΠΑΛΑ'ΞΙΟΣ, *Balascius lapis*, nostris *Ruby balais*, de quo in Gloss.med. Lat. Ita appellatur à Nicolao Myrepso sect.1. cap.459. in Cod. MS. ubi Codex Fuchsij cap.465. perperam prætulit ἀπελάξιος. Anonymus Græcobarb. MS. de Lapidibus, ex Cod. Reg. 945. Μπαλάσιον ἔχει χλόρη ὡσὰν τὸ κουκὶν τὸ ρόδιον, ὄχι πωλὰ κόκκινον, οὐδὲ πολὶ ἄσπρη, ἀμὴ εἶνε καθάρια καὶ φωτεινόν, καὶ φένιτε ὡσὰν τὸ σαπφύρη, &c.

ΜΠΑΛΑΥ'ΣΤΙΑ, *Balaustia*, *Balaustium*. Glossæ Jatricæ Græcobarb.MSS. ex Cod.Reg.1047. μπαλουστνά, ἢ ἐστὶ καδοῦκα βαλήγρα. Alio loco: Μπαλουζήα, ἢ ἐστὶ παυστινάγα ὀρίσεις τὸ λεγ...... *Pastinaca hortensis*. Aliæ ex Cod.848. μπαλαύστια, τῆς ῥοᾶς τὰ ἄνθη.

ΜΠΑΛΩ'ΝΕΙΝ, *Resarcire*, *Reficere*, ἀνακαινίζειν, ἀναῤῥάπτειν. Corona pretiosa: νὰ μπαλώσῃ, *Resarcire*, Ἀκέειν. Μπάλωμα, *Refectio*, *Resarcitio*, ἀνάῤῥαμμα. Μπαλομαλὰς, & Μπαλωμαλάρης, *Resarcitor*, ἀκέστης, in eadem Corona pretiosa. *Interpolator*, Portio, Ἀνασκευαστής.

ΜΠΑΜΠΑ'ΚΙ, *Bombycium*, παμβακὶς, ἐριόξυλον. Μπαμπακερὸν, *Bombycinum*, ξυλινόν. Damascenus Studita serm.25. τὰ μαλλία τοὺς ἦσαν ἄσπρα ὡσὰν τὸ μπαμπάκιον. Agapius in Geoponico c.144. καὶ βρέχε κομάτι μπαμπάκι, βανέτο εἰς τὴν τρίπαν ἄφησε. Adde cap.159. Vide suprà in Βάμβαξ, Commentatores Joan. Mesuæ in Antidot. dist. 5. cap. 121. & Gloss. med. Lat. in *Bombax*.

ΜΠΑΝΔΑΤΖΗ', ὁ κρότων, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Ricinus*.

ΜΠΑ'ΝΟΣ. Vide in Μπάνος.

ΜΠΑΡΑ'ΚΑ, *Ædicula*, hodie *Baraque* nostri vocant diversoria militum. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ σπίτη δὲν ἐπόταστε, ἀμὴ εἶχε μίαν μπαράκα.

Vide in Ῥαΐζειν.

ΜΠΑΡΑ'ΤΙΟΝ, *Privilegium*, *Diploma Principis*. Malaxus in Hist. Patr.152. δείξας δὲ τοῦτο τὸ βασιλικὸν μπαράτιον, &c. Occurrit præterea pag.168. 169.178. 182. ubi Theodorus Zygomalas χρυσόβουλλον interpretatur. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turcic. *Barat*, *Mandatum Sultanicum*, *Instrumentum*, *Scriptura Saltani jussu facta*, *Privilegium*.

ΜΠΑΡΑ

ΜΠΑΡΑΤΟΥΡΓΙ'Α, *Fraus*, *Barateria*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.40. ἐσλέχεται νὰ ἔνι ζηλημένι δάνιον ἀπὸ τὸ δανειςὴς τὸ ἔνι κραλημένος πᾶσαν μπαραδρίαν καὶ πᾶσαν ἀνομίαν, &c. Μπαρατέρης, *Fallax*, *Deceptor*, ibidem cap.228.

ΜΠΑΡΒΟΥ'ΤΑ, μπαρπέτα, *Barbuta*, Cassidis species de qua egimus in Gloss. med. Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 46. ἐὰν ἔνι τὸ, εἰς ναύτης, ἢ εἰς πραγματευτὴς ὄγιος καὶ ἄνεος πέρνι βίον διαφεντέμενον εἰς τὴν γῆν τοὺς Σαρακηνοὺς, ὅσπερ ἐλωπαει, ἄρματα, καὶ μπαρπούτες, καὶ κλάτζες ἀλυσιδότας, καὶ κονλάρια, ἢ τζάκρες, ἢ βέργες σίδερον, ἢ ςεμὶς, &c. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Περικεφαλαία, ἡ σιδηρὰ σκέφια, ἡ κοινῶς λεγομένη μπαρβοῦτα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Ἄλλοι τινὲς τὸ ἔλμον τους, καὶ ἄλλοι τὴν μπαρβοῦταν,
Ἄλλοι ταρκαβδόξαρα γεμάτα τὰ σαίταις.

Alibi:

Καί τις μπαρπέτα βάςαζε, τις ἔλμον ςὸ κεφάλι.

Theophylactus Hierodiac. serm.2. pag.24. τὰ δὲ τίμια καρφία, μέρος μὲν τούτων ἐγχάλκυσεν εἰς τὴν περικεφαλαίαν του, τουτέςι τὴν μπαρμποῦταν του, &c.

ΜΠΑΡΔΑ'ΝΕ, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap.39. in Cod. MS. Herba hodie *Bardana* dicta. Vide ibi Fuchsium.

ΜΠΑ'ΡΜΠΑ, *Barba*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ςύχαδος, μπάρμπα ἰώβης, *Barba Iovis*.

ΜΠΑΡΜΠΑΡΙ'Α, *Libya*, Λιβύη, in Corona pretiosa. *Barbaria* Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. μετὰ ταῦτα (ἐκπορευθέντα) τὴν Λιβύαν, ἤγουν τὴν μπαρμπαρίαν. Vide Gloss. med. Latin. in *Barbaricum*.

ΜΠΑ'ΡΜΠΑΣ, *Patruus*, θεῖος. Μπάρπας, apud Fr.Richardum in Scuto fidei part.1. pag.251. Vide Glossar. med. Lat. in *Barba*.

ΜΠΑΡΜΠΕ'ΡΗΣ, & Μπάρμπερος, *Barbitonsor*, κουρεὺς in Corona pretiosa & apud Portium, ex Italico *Barbiere*, & Gallico *Barbier*. Georg. Contares lib.11. Hist. Athenar. p.251. μέσα εἰς ἕνα ἐργαςήριον ἑνὸς μπαρμπέρη. Μπαρμπερειὸ, *Tonstrina*, κουρεῖον. Μπαρμπερομάνδιλον, *Involucre*, τὸ Κουρικὸν ἐκμαγεῖον. *Barbatoris seu tonsoris mantile*.

ΜΠΑΡΜΠΟΥ'ΝΙ, *Mulus* piscis, τρίγλη. *Barbio*, Italis, *Barbeau*, Gallis. Agapius, in Geoponico cap.169. τὸ ὅμοιον κάμνει καὶ τὸ τρυγλὶ, ἤγουν μπαρμποῦνι, νὰ τὰ πνίξης εἰς τὸ κρασὸν καὶ ἀχέλι, νὰ τὸ πίῃ.

ΜΠΑΡΟΥ'Σ, *Baro*, de qua voce nos in Gloss. med.Lat. Ducas Hist. cap.13. Extr. τὸ Δοῦκα τὸ Φρανδάλων καὶ Μπεργονίας, καὶ ἑτέρους Φραντζίδας, καὶ ὑψηλοτάτους μπαρουνίδας. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἀπαυτοῦ πάλη ἔγραφεν τρίτος μπαροὺς ἐκεῖνος,
Μιζὲρ Γουλιαμὸν τὸ ἔλεγαν, τὸ ἐπίκλην Ἀλαμάνος.

Rursum:

Ἕνας μπάρους ἐβάςαζεν τα λόγια της κυρίτης.

Μπαρουνία, *Baronia*. Idem Anonymus:

Ἀπαυτοῦ ἐδόθη ἡ μπαρουνία μιζὲρ Μαὶς ἐκεινοῦ.

Rursum:

Νὰ ἔχῃ μερίδαν ἡ αὐθεντία ςὴν μπαρουνίαν Ἀκόβου.

Vide Παρουνία.

ΜΠΑ'ΡΤΖΕ. Nicolaus Myrepsus MS.sect.1.cap. 26. Fuchsio 27. ὠκίμου σπέρμα, μπάρτζε οὐρσίνα. Ubi *Branca ursina* intelligitur, legendum enim μπαράντζα οὐρσίνα.

ΜΠΑΡΤΟΥ'ΛΑ, Chaldæis, τὸ τρίφυλλον, in Glossis Saracenicis MSS.

ΜΠΑΣΑ'Α, τὸ κρόμμυον, *Cepe*, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΣΙ'ΑΣ, *Bassa*, Dignitas Turcica notissima, in Chronico Venetobyzant. an.1522. in Hist. Politica, & in Chronico MS. Manuëlis Malaxi non semel. Scribitur &

Πασίας. Ducas Hist.cap.44. ἐμφανισθέντες τοῖς Πατρικίοις τοῦ τε Μαχμοὺτ Πασία καὶ τοῦ Σεητὴ Ἀχμὰτ Πασία. Ita pag.135.138.140. Historia Politica pag. 6. Malaxus in Hist. Eccles. pag.166. &c. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. Statu cap. 26. διὰ τὸ ἀξιώδη τὸ Πασίαν, τουτέςιν Λατινικῶς καλεῖται Πρίνζεψ.

Πάσα. Idem Ducas cap.22. προσκαλεῖται τὸ πρῶτον τῶν μεγιςάνων αὐτοῦ, ὃν καὶ Βεζύρην καὶ Πάσαν κατὰ τὴν αὐτῶν καλοῦσι φωνὴν, ὃν οἱ Ῥωμαῖοι Πατρίκιον καὶ Μεσάζοντα καλοῦσι.

Πασᾶς, in Chronico Veneto-Byzantino an.1397. Atque hæ voces formatæ ex voce Turcica *Bassa* & *Bassi*, *caput*, ut à κεφαλὴ Græcis sunt dicti κεφαλάδες, nostris à capite, *Capitanei*. Ita Leunclavius in Onomast. ad Hist. Turc.

Συπάσις, *Subbassa*, *Bassa Vicarius*. Occurrit apud Sguropulum in Histor. Concilij Florent. sect. 4. cap. 3.

ΜΠΑΣΤΑ'ΡΔΟΣ, *Nothus*, *Spurius*, νόθος, ὑποβολιμαῖος. Glossæ Græcobarb. ἐγέννησεν καὶ ἔκαμεν τὸ Περικλῆν τὸ νόθον, ἤγουν μπαςάρδον κατ᾽ Ἰταλοὺς. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἴκασε καὶ τὸ ἕτερον ὑιὸν, ὅπου ἦτον ναὶ μπαςάρδος.

Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS.

Καὶ πλέων τὰ εὐλογητικὰ, καὶ τὰ μπαςάρδια σύρνει.

Vide Gloss. med. Lat. in *Bastardus*.

ΜΠΑΤΑΛΙ'Α, *Pugna*, Ital. *Bataglia*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καλὴν μπαταλίαν ἔδωκεν ὁ Χάρος τὴν μερίαν του.

ΜΠΑΤΑ'Μ, τὰ θάσια, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑ'ΤΖΙ, *Alapa*, *Colaphus*, κόλαφος, κόνδυλος, ῥάπισμα.

ΜΠΑΤΙΑ'Μ, τὸ μάραθρον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΤΙΚΑ'Ν, καὶ Μπάλιτζὰν, αἱ μαζάνες, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΤΙΤΖΑ'Ν. Vide in Μπάλικάν.

ΜΠΑΤΙΤΟΥ'ΡΑ, *Battitura*, seu *æris malleo tunsi squama*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. λεπὶς χαλκοῦ, μπατιτοῦρα ντὲ ῥάμε. Glossæ aliæ Jatricæ ex Cod. Reg.1047. τοῦ φιληγώνη ἐμπατιτοῦρα φέρει, *est battitura ferri*. Ibidem: ἀλλάπηδις καλτζὶς ἐμπατζίτοῦρα ἔεις, I. *Lapis calcis est Battitura æris*. Synonyma Chymica Joan. Garlandij: *Batitura, æris, id est tubeta æris*. Vide Gloss. med. Lat. in *Battuere*, & in *Martisia*.

ΜΠΕ ἄλμπε, ῥόμπε, τὰ ἐπιλεγόμενα, οἶμαι, ἑρμοδάκτυλα, apud Nicolaum Myrepsum sect.1. cap.37. in Cod. MS. *Behen alba & rubra*, Hermodactylus. Vide ibi Fuchsium.

ΜΠΕΓΓΕΡΜΠΕΙ'Σ, Μπέκυς. Vide in Πέκις.

ΜΠΕΓΟΜΑΤΖΟΥ'ΚΑ. Vide in Ματζοῦκα.

ΜΠΕΪ'Σ, *Begus*, *Beï*, Dignitas apud Turcos. Theophylactus Hierodiac.Homil.6.pag.94. ὁ δὲ Μπεῒς τοῦ τόπου, &c. Ita Homil.7. pag.130.

Μπεῒ λερπεῒς, *Beglebegus*. Idem pag.87. τέλος ἔγινε καὶ ςρατηγὸς ἀπάνω εἰς τοὺς πεζοὺς καὶ καβαλαρέους ςρατιώτας, ὥσαν αὐτοὶ ὅπου λέγομεν Μπεῒ λερπεῒν.

ΜΠΕΓ'ΛΑ, Ζαχαρᾶζ, τὸ λύκιον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΕΛΕ'ΡΙΚΙ θαλάσσιοι, dicti lapides exigui & candidi in littore maris reperti, umbilicum hominis referentes, Medicis recentioribus *Belliculi* appellati.

appellati. Ita Fuchsius ad Myrepsum de Unguentis cap.42. ubi hæc vox reperitur. Præterea sect.1.c.106. ex Cod. MS.& 108. ex Edit. μυροβάλανον, μπελίελκι, ἔμπλικι, ἀνὰ δράμας ρ.

ΜΠΕΛΙΛΑΤΡΟΝ, τὰ μπελελὰ, in Lexico MS. Reg.Cod.1843.

ΜΠΕΛΙΛΗΤΖ, τὸ δαμασόνιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. Vide Matth. Silvaticum in *Beliludus*.

ΜΠΕΝΔΑ, *Fascia*, ἀνάδημα. Vide Gloss. med. Lat. in *Binda*. Et infrà in Μπλῶτα.

ΜΠΕΝΕΔΕΤΑ, *Herba Benedicta*, quæ & *Caryophyllata*, apud Myrepsum sect. 3. cap. 61. Cod. MS. βοτάνην τὴν μπενεδέταν ἐπονομαζομένην χλωράν. Adde cap.447. & sect.3. cap.61.

ΜΠΕΠΙΝΕΛΕ, *Pimpinella*, herba, apud Myrepsum MS. sect. 3. cap.46.

ΜΠΕΡΓΑΣΤΗΣ, τὸ ἄγριον κάναβον, in Lexico MS. Reg.Cod.1843.

ΜΠΕΡΕΤΙΝΑ, *Lecticarium*, *Galericulum*, τὸ κλινοφόρον πιλίδιον. Ital. *Berettino*.

ΜΠΕΡΜΠΕΝΑ, *Verbena*, apud Myrepsum sect.8. cap. 42. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. περιστεριὼν, ἢ ἐπὶ μπερμπένα. Agapius in Geoponico cap.143. ἔπαρε νερὸν ἀπὸ περιστερῶν, τοῦτο εἶναι χόρτον, ὅπου τὸ λέγουν Φραγκικὰ Μπερμπένα.

ΜΠΕΡΜΠΕΡΙΣ, *Berberis*, *Oxyacantha*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀξυάκανθα, ἢ ἐπὶ μπερμπέρις.

ΜΠΕΡΜΠΙΟΝ, τὸ εὐφόρβιον, in Lexico MS. Cod.1843.

ΜΠΕΡΣΙΑ..ΑΝ, τὸ ἀδίαντον, in eod.Lexico.

ΜΠΕΤ, ἡ ἰτέα, in Lexico MS. Reg. Cod.1843. *Salix*.

ΜΠΕΤΟΝΙΚΑ, *Betonica*. Agapius in Geoponico cap. 211. κοπάνισε πᾶσαν ταχινὴν ὅλον τοῦ Μαΐου μῆνα τρεῖς κορφαῖς ἀπήγανον, καὶ ἄλλαις τρεῖς μπετόνικα, ἤγουν ψυχότροφον, &c. Adde cap.218.

ΜΠΗΓΝΕΙΝ, *Figere*, *Defigere*, πείρειν, πηγνύειν. Μπημένος, *Infixus*. Damascenus Studita Homil.14. de S.Georgio: καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε, καὶ ἤφεραν ἕναν μέγαν τρόχον, ὁ ὁποῖος εἶχε μπημένα ὁλόγυρα, ξίφη μεγάλα, καὶ εἰς ἐκεῖνον ἔδεισαν τὸν ἅγιον.

ΜΠΗΓΟΜΑΤΖΟΥΚΗΣ. Vide in Μάτζα.

ΜΠΗΓΟΣ, *Sarcina*, *Onus*, Φορτίον, ἀποσκευή.

ΜΠΗΘΙ, *Locatio*, ἐκμίσθωσις. Hospitij conductio. Μπηθιάζειν, *Locare*, ἐπιμισθεῖν. Vide Σπίθι, in Ὀσπίτιον.

ΜΠΗΝΤΑ, *Vitta*, Ταινία, in Corona pretiosa, & apud Portium. Vide Μπένδα.

ΜΠΙΑΚΑ, *Cerusa*, ψιμμύθιον. Ex Italico *Bianca*. Vide infrà Μπλακέτο.

ΜΠΙΖΙ, *Pisum*, πίσον. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap.90.

ΜΠΙΖΟΣ, *Fuscus*, ex Italico *Biso*, Gall. *Bis*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Βελούσιν ἢ καὶ τζαΐνην, ἢ καμουχὰ αὐτὴν μπίζαν,
Τὸ πλάτος πλέον πιθαμῆς νάχῃ τὴν κυρίσμπίζα.

ΜΠΙΣΤΙΚΟΣ, *Fidelis*, Πιστικός. Historia Apollonij Tyrij:

Δὲν ἦμουν πάντα μπιστικὸς φίλος καλὸς γιατρεῖα.

Infrà:

Καὶ ὁ φίλος του ὁ μπιστικὸς τὴν εἶχε σκοτωμένη.

ΜΠΛΑΒΟΣ, *Blavus*, *Caruleus*, *Casius*, Γλαυκός. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 94. de Intybo: κάμνει τὰ ἄνθη μπλάβα, ἤγουν γαλάζια. Vide Gloss. med. Lat. in *Blavus*.

ΜΠΛΑΚΕΤΟ, *Cerusa*, ψιμμύθιον. Ex Italico *Bianchetto*. Agapius in Geoponico cap.199. καὶ τρίψε μπλακέτο κάμετα ὡσὰν κηρκοῦτι. Cap. 225. μπλαγγέτο scribitur. Vide Μπιάκα.

ΜΠΛΑΣΤΡΙ, *Emplastrum*, apud Agapium in Geopon. cap.213. 223.

ΜΠΛΑΤΕ μπεζάντια, *Blatta Byzantia*. Vide in Βλάττα.

ΜΠΟΖΑ, *Zithum* exponitur à Romano Nicephoro in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris MS.

ΜΠΟΪΑΣ, *Carnifex*, δήμιος. Ex Ital. *Boia*.

ΜΠΟΛΙ, *Surculus insititius*. Μπολιάζειν, *Inserere*, Gall. *Greffer*. Agapius Monach. in Geopon. cap.33. ὅσα δένδρη μπολιάσεις εἰς ὅμοιαν φύσιν, γίνονται γλυκορήτερα, καὶ κάμνουν καρπὸν καλίτερον. Infrà: καὶ πρῶτον μὲν ἃς εἶναι τὸ μπόλι ὅπου θέλεις νὰ κεντρίσῃς, νέον, &c. Rursum: μάλιστα εἰς μεγάλον δένδρον δεῖ προκόπτειν τὸ μπόλι.

ΜΠΟΛΙΑ, *Velum*, Παραπέτασμα, in Corona pretiosa. Ital. *Voglia*, Gallis *Voile*.

ΜΠΟΜΠΑΡΔΑ. Vide in Βομβάρδα.

ΜΠΟΜΒΥΞ, *Bombyx*, in Corona pretiosa.

ΜΠΟΡΑΝΤΖΕΝΑ, Herba de qua vide Geoponicon Alypij Cretensis cap.93.

ΜΠΟΡΕΙΝ, Μπορετό. Vide in Ἐμπορεῖν.

ΜΠΟΡΤΑ, *Porta*. Historia Apollonij Tyrij:

Τὸ πῶς ὁ ῥύγας ἔβαλεν στὴν μπόρταν τὸ γράμμα.

Occurrit ibi pluries, & apud alios. Vide Πόρτα.

ΜΠΟΣΚΟΣ, *Sylva*, Ὕλη, in Corona pretiosa, & in Turco-Græcia Crusij pag.208. ex Ital. *Bosco*. Vide Gloss.med.Lat. in *Boscus*.

ΜΠΟΣΤΑΤΖΙΠΑΣΙ, *Bostangi bassi*, Dignitas apud Turcos. Occurrit in Historia Politica pag. 42.

ΜΠΟΣΤΕΛΗΝΟ, *Postilena*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἡ σέλα του ὁλόχρυση, κιόλο τὸ σαλιβάρη,
Τ' ἀντέλινο μποστέλινο με τὸ μαργαριτάρη.

Gloss. Lat. Gr. *Postilena*, ὀπισθία, ὀπισθέλη. Sic lego, pro ὀπισθένη. Rursum: *Postilena*, ἱμὰς ὁ ἐκ τοῦ ἐφιππίου ἢ σάγματος ὑπὸ τὴν οὐρὰν ἐρχόμενον. Leg. ἐρχόμενον.

ΜΠΟΤΕΣΤΑΣ, *Potestas*, Dignitas de qua nos multa in Gloss. med. Lat. Acropolita in Chronico: ἐκ Βενετίας εἰς τὴν Κωνσταντίνου ἀφικόντο Μποτέστας τε καὶ ἄλλοι. Infrà: Ποδέστας scribitur.

ΜΠΟΤΖΑ, *Poculum*, Gall. *Pot*. Cod. Reg. MS. 618. f.289. ὅπου ἦτι μέσα εἰς τὴν μπότζαν. Agapius in Geoponico cap.152. καὶ βάλε τα εἰς μίαν μπότζα, νὰ εἶναι καλὰ χρισμένον τὸ σκέπασμά της, &c. Infrà: καὶ ἀφοῦ εὐγῇ ὅλη ἡ ὑγρότης, ἄφες τὰ μπότζαις ἀνασκεπάσταις ὥρας κδ'.

ΜΠΟΥΓΑΔΑ, *Lixivia*, λίγδα, τεφράς. Ex Ital. *Bucata*.

ΜΠΟΥΖΑΪΤΑΝ, ἡ Μακκαλ, τὸ ἑρμοδάκτυλον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΟΥΚΙΝΑ, *Buccina*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.297. ἀπὲ τὰ μπουκίνας τὰς φέρνουν ἀπὲ τὴν Σαρακηνίαν, &c.

ΜΠΟΥΚΟΥΝΗ, *Frustum*, *Buccea*, *Buccella*, Τέμαχος, Κλάσμα, in Turco-Græcia Crusij pag.208. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Δὲν ἔδιδα ποτὲ τινὸς ἀπὸ αὐτὸ μπουκούνι.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ πάντα ἐμπορίμουν τον εἰς τὰ καλὰ μπουκούνια.

Μπουκουνάκι, *Frustulum*, Τεμάχιον.

ΜΠΟΥΚΡΑΣ, *Vinum dilutum*, quod *Hipocras* nostri vocant. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πίνει γλαρίαις, πίνει μπουκρᾶς τυροὺς, τρῶ καὶ παστέλλια.

Assisæ

Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.225. καὶ εἰς γίατρος ἔρχεται ὀνμπρὸς, καὶ λέγει νὰ τὸν γιάνι πολλὰ καλὰ, καὶ σιυπαύγει καὶ πολομᾶ ἀπὸ κόπον, καὶ λαμβάνι τὸν εἰς γιάτριαν νὰ τὸν γιάνι, καὶ μετὰ τὸ δήδη τὴν καμίαν μπύτζαν, οὐ (*vel*) χόρτον δίένα τὸ νὰ πίη, κ'ἀκῖνος ἔπιέν το, καὶ ἐτελεύτη. Ita habet Cod. MS. sed puto legendum μπύκραν, ut sit medicina seu Antidotum, quod ita appellarint Græci recentiores, quòd sit potio ex variis condimentis confecta.

ΜΠΟΥΛΙΤΗ͂ΡΙ, *Operculum*, apud Crusium in Turco-Græcia, pag.255. fortè ex Ital. *Boldra*, Instratum lecti.

ΜΠΟΥ'ΛΠΕΡ, *Pulvis*, Ital. *Poluere*. Phortius:

Νὰ γεμήσεις φλασκία
Μπύλπερ ἀπ' ἀψηλαρία.

ΜΠΟΥΛΑΤ, καὶ Μερτζιὰν, τὸ κοράλιον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΟΥΛΏΝΕΙΝ, *In sarcinas aliquid redigere*, τὸ ἐπίσαγμα συναρμόζειν. *Embaler, mettre en boule*. Vide Μπάλα, Μπαλώνειν.

ΜΠΟΥΝΙ'ΑΛΟΝ, *Pugio*, Gall. *Poignard*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Σπαθιάσας καὶ μπυνιάλασας, καὶ τζίντυς χρυσομάλλυς.

Vide Πυνιάλω.

ΜΠΟΥΡΑ'ΖΩ, *Vitrum*. Cod. Reg. MS. 618. fol. 284. v. βάλε ἀσήμιν φίνω μέρη ί. καὶ ά. χάλκομαν, βάλε μπυράζω ἤγυν ὕελον βραχὺ, καὶ ποίησον ἤτι θέλης, καὶ σφύρισον ὑψηλὰ, &c. Vide Βοράχιν.

ΜΠΟΥΡΑ'ΚΙΝ, *Borrago*, apud Myrepsum de Antidotis cap. 224. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.ult. τὸ δικέομαν τῷ μπύρακ, &c.

ΜΠΟΥΡΑ'ΝΑ Vide in Ταννκάρ.

ΜΠΟΥ͂ΡΓΟΣ, *Burgum*, *Suburbium*, Προάστειον.

ΜΠΟΥΡΔΕ'ΛΛΩ, *Lupanar*, πορνοβοσκεῖον, in Corona pretiosa. Ital. & Gall. *Bordello*, *Bordel*, de qua voce consule Gloss. med. Lat. Vide Πυρδέλιον.

ΜΠΟΥΡΑΙΑ'ΖΕΙΝ, *Filo contexere*, *Illigare*.

ΜΠΟΥΡΝΙ'ΡΕΙΝ, *Polire*, *Lævigare*, nostris *Brunir*. Cod. Reg. MS. 1595. fol.77. καὶ ἀπέκη βάνης χρυσάφιν, καὶ πλακόνις με τὸ βαμπάκιν, καὶ ἀπέκη τὸ μπυρνίρις, καὶ ἔνε ἔμορφον. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.ult. ἀπὲ τὰ σκυτέλια μαρμαρενὰ τὰ ζογγράφιστα, καὶ τὰς μπυρνίες τὰς φέριυν ἀπὸ τὴν Σαρακίνια, &c. Vide Βυρζίζειν.

ΜΠΟΥ'ΣΟΥΛΑ, *Pyxis nautica*, Italis *Bossola*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Βλέπε καλὰ τὴν στράτα συ, θύελε τὴν μπύσυλά τυ.

ΜΠΟΥΤΖΏΝΕΙΝ, *Ingredi*, Εἰσιέναι, εἰσέρχεσθαι.

ΜΠΟΥΤΗΖΕ'ΛΛΑ, *Buticula*, *Buticella*, vas vinarium. Assisæ MS. Regni Hierosol. cap.298. ἀπὲ τὸ κράσι τὸ ἀγοράζυν εἰς Σιρίαν, καὶ οἱ Ῥωμέοι ὅπυ ἔνι ῥοιλαμπλίδες, ἀπὲ τὶν φύλικαν, καὶ κατὰ κάνῃ νὰ τὸ ἄξανα πυλίσουν, ὑ διὰ τὶν ζοὶν τὺς, κελέβι τὸ δίκεον νὰ δόσι διαβαλικὸν διὰ τὶν καθεμία μπυτιζέλαν ἐξ ἀδράμια. Vide Βύτλις.

ΜΠΟΥΤΙΝΑ', ὁ δύσοσμος, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΜΠΟΥΤΟΥΠΟΥ'ΔΑ, *Butupuda*, *Aspalathus*, Herba de qua Ruellius lib.1. cap.38. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ἀσπάλτος, ἢ ἔστιν μπυτυπύδα, τζιὼ δουϊστὶν.

ΜΠΟΥ͂ΦΑ, *Bufa*. Liber Jatricus ex Cod. Reg. MS. 1673. τῆς βρυωνίας τὴν ῥίζαν, καὶ ὀξύγγιν πρόβιον, καὶ τῆς μπύφας τὸ κορμὶν, κοπάνισε τα ἔντα μυ, &c. *Bufo*, Italis est *Bubo*.

ΜΠΟΥ'ΦΟΥΝΟΣ, *Mimus*, Θυμελικὸς, in Corona pretiosa. Ital. *Buffone*, nostris, *Boufon*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.12.

Ὅσοι κιανέτυχαν ἐκεῖ μαστόροι καὶ μπυφύνοι.

ΜΠΡΑ'ΤΖΟ, *Brachium*; ex Ital. *Braccio*, aut Gall. *bras*. Gloss. Græcobarb. Ἰσόπηχυ, ὅπυ ἔνι μίαν πηχυὶν μακρὶν, ἢ μίαν ἀγκῶνα, ἢ ἕνα μπράτζον. Anonymus in Arithmetica practica MS. εἷς ἄνθρωπος θέλη νὰ ἀγοράση ῥῦχον, καὶ ηὗρεν ἕνα πάνη ὁποῖον ἦτον τὸ πλάτος τῆς πηθαμαῖς γ. α/β καὶ μετὰ τὸ ῥυχόπανον μπράτζα ιά, &c. Agapius in Geoponico cap.214. καὶ νὰ τὴν βαστᾷ δεμένην εἰς τὸ μπράτζολης, κρατεῖ τὸ βρέφος, καὶ δὲν μανθάνει κακόν.

Μπρατζάδα, *Vinculum*, *quo brachio aptatur Clypeus*. Ital. *Brazzuoli*, quodvis ligamentum. Eædem Glossæ: τὸ μανίκιν τῆς σκυτάριυ, ἤγυν τάργας, ἢ μπρατζάδας. Galli *Embrassade* dicunt, complexum hominis aut rei alicujus.

ΜΠΡΟ'ΚΑ, *Agolum*, Λαγώβολον. Ex Ital. *Broca*, verutum. Vide Gloss. med. Lat. in *Broca*.

ΜΠΡΟΣΤΑ', *Antè*, *Coram*. Glossæ Græcobarb. φέρνεται ὀμπρὸς, ἢ μπροστὰ εἰς τὴν Ἄρτεμιν μὲ λαμπάδες. Damascenus Studita Homil.11. καὶ ἀνέβασεν εἰς ἕνα βυνὸν ὑψηλὸν μοναχὺς ἀπὸ τὺς ἄλλυς, καὶ ἐμεταμορφώθη μπροστά τυς.

ΜΠΡΟΥ'ΝΤΖΟ, *Æs*, *Cuprum*, χαλκός. Gall. *Bronze*. Phortius περὶ στρατ. πραγματ. lib.1.

Κάρβυνον καὶ σαλμητζίον,
Μπρύντζον, καὶ χαλκὸν, καὶ θίον.

Franc. Richardus in Clypeo fidei part. 2. p.102. ὅταν ἐμάζωνεν τόσαις μυριάδες βάρη μάλαμα, καὶ ἀσήμη, καὶ μπρόντζο, διὰ νὰ κτίση τὸν ναόν.

Μπρύντζινος, *Æneus*. Anonymus de Locis Hierosol. cap. 8. ἔχει καὶ δύο πόρταις πρύτζινες. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Λυμπάρδες νάχει μπρύντζινες, τυφέκια γεμισμένα.

Ἄγαλμα μπρύτζινον, apud Georgium Contarem lib. 5. Hist. Athenarum pag. 126. Vide Βυρτζίζειν, & Πρύτζινες.

ΜΠΡΟΥ͂ΣΚΟΣ, *Ruscus*. Μπρύσκυ σπέρμα, apud Myrepsum sect.1. cap.29. aliàs 30.

ΜΥΑ'ΔΙΚΟ, *Muscarium*, *Flabellum*, in Turco-Græcia Crusij. Vide infrà, Μυιαστῆρι.

ΜΥΑ͂ΖΕ ἦλε, ζηγέλεον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΜΥΑΚΑ'ΝΘΗΣ καρπὸς, apud Nonum de Curat. morb. cap.184. exponitur *Corrudæ semen*. In Lexico MS. Reg. Cod.1843. μυακάνθιον, ἀσπάραγκος esse dicitur.

ΜΥΑΛΟ'Ν, *Cerebrum*, ἐγκέφαλον, μυελός. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. αἱ γυναῖκες ἔχυν μακρυὰ μαλλιὰ, καὶ λίγον μυαλόν. Fabulæ Æsopi Barbarogr. καὶ ἡ ἀλεπῦ τυ λέγει, (τῷ τράγῳ) ἂν εἶχες τόσα μιαλὰ, ὅσαις τρίχες ἔχεις εἰς τὸ πηγύνι, &c. Ubi Gr. Cod. εἰ τοσύτας, εἶπε, φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, &c. Et pag.24. ὦ τι εὔμορφη κεφαλὴ, ἀμὴ μύαλα δὲν ἔχει. Ubi Gr. καὶ ἐγκέφαλον ὐκ ἔχει. Vide ὀμυαλός.

ΜΥ'ΑΞ, Μυάκιον, *Concha Ædis sacræ*. Est enim μύαξ genus ostreæ, quam κοίλην κόγχην Græci vocavere. Glossæ ad S. Athanasium MSS. ὄστρεον, μυάκιον θαλάσσης. Erotianus: χηραμίδα, τὴν κοίλην κόγχην, ἣν μύακα καλῦμεν. Adde Galenum in Lexico Hippocr. in Σκαφίδα. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.5. διάτι δὲ καὶ ψαλμωδία χρήσεται τῇ κατὰ δύναμιν ἑαυτῆς ἐν τῷ δεδηλωμένῳ αὐτῇ κελλίῳ, ἤγυν τῇ ὄπισθεν τῆς μύακος τῆς τραπέζης τῶν μοναζυσῶν ἐχομένως τῆς περιβόλυ αὐτῆς, &c. Cap.66: ἔστω τοίνυν ἡ κατὰ τὸν θεῖον ναὸν καθημερινὴ φωταγωγία τοιαύτη, κανδήλαι ἀκοίμητοι νυκτημεριναὶ διατηρείσθωσαν, ἐν μὲν τῷ μύακι μία ἔμπροσθεν τῆς Κεχαριτωμένης Θεοτόκυ μία,

μία, ἐν τῷ τέμπλῳ μία, ἐν τῷ ἄβθηκι μία. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ num. 6. τῆ δὲ πόλεως ἔξωθεν, ὡσεὶ τριῶν τόξων βολῆς, ἄποθεν ἐστὶ ναὸς σοφ. περιοροφώμενος ἐπιμήκει, καὶ περὶ τὸ μυάκιον τῆ ναῦ τετράγωνος ἐπίκειται λίθος, εἰς ὃν, ὡς τῶν πολλῶν ἔχει λόγος, ὁ Σωτὴρ τῆ κόσμε Χειςὸς ἱςὼς, τὰς ὄχλες ἐδίδασκεν. Idem num.14. καὶ ἐν τῷ μύακι τῆ βήματος, ἡ πρὸς τὰς Ἀποςόλες κάθοδος τῆ ἁγίε Πνεύματος effingitur. Et n. 24. τέτε συνέζευκται ἐν τῷ δεξιῷ μέρει ναὸς ἕτερος θολωτὸς πάνυ σμικρώτατος, — ἔ ἐν τῷ μύακι εἰκὼν τῆ Θεοτόκε ἱςόρηται. Denique num.29. ὁ δὲ ναὸς ἐστὶ δρομικὸς, καὶ ἐν τῷ τῆ βήματος μύακι, ὑπὸ τὴν τῆ ἁγίας τραπέζης χθόνα, τὸ τῆ τάφε ὁρᾶται σομίδιον. Codinus in Descriptione S. Sophiæ: ἐν δὲ τῷ μέλλειν τὸ ἅγιον θυσιαςήριον πληρῶσαι — προσέταξεν ὁ Μηχανικὸς ἵνα γένηται ὁ μύαξ μονοκάλαμος. In Gloss. Gr. Lat. μυάκιον, *Ligula*, exponitur in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ θαλάσσιον μύδιον.

ΜΥΓΑ, Μύγες, Μύγια, *Musca*, μῦιαι. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Μῦιαι, οἱ Μύγες. Physiologus de Natura animalium MS. ἐκεῖνα κλέων ἢ χένεσιν καὶ μύγες ἢ ἀκρίδες, &c. Synaxar. Maximi Cythærei 8.Dec. ἔρχονται πάλιν πρὸς αὐτ μύγες μεγάλαι πολλὰ, &c. Fabulæ Æsopi Græcobarb., εἰς ἕνα ἀνώγαιον ἐχύθη μέλι· καὶ αἱ μύγες καθονλας ἀπάνω νὰ φάγωσιν τὸ μέλι. Agapius in Geoponico cap. 110. de Cucurbita: νὰ τρίψης μὲ τὰ φύλλα της τὸ ἄλογον, δὲν καθίζε ἡ μύγαις ἀπάνω τε. Adde cap. 182.

Μυγιάρος, *Muscarius*, *Apicularius*. Apud Codinum de Orig. Constantinopol. num.88. fit mentio cujusdam Theodori Protospatharij, cognomento Μυγιαρίε. Ubi Cod. Ed. μυάρχην habet, Codd. alij μιγιάρη, & μυάρχην.

Σκυλόμυγες, *Musca Canina*, κυνομυίαι. Damascenus Studita Homil.32. τὸ νερὸν τῆ ποταμῆ ἔκαμεν αἷμα· βατράχες εὔγαλεν ἀπὸ τὴν γῆν ὁμοίως, ἢ σκνείπας, καὶ σκυλόμυγες.

Μυγαρέδιον, *Parvula musca*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Βδέλλιον, τὸ τῆ θυλακίων τῆ πτελέας τὰ ἔσωθεν ἐξέλθοντα τὰ μυγαρέδια.

ΜΥΓΓΡΙΝΟΣ, *Congrus*, Piscis. Symeon Magister de Piscibus, MS. Γόγγρος ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος, &c. Ad Marginem scriptum aliâ manu, τὸ κοινῶς λεγόμενον μυγγρινός.

ΜΥΔΙΟΝ, *Mittilus marinus*, Ostreæ species, quæ Græcis Μύαξ dicitur. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti Monachi: Μύαξ, τὸ θαλάσσιον μύδιον. Symeon Magister de Piscibus MS. Μυάκια, ὀςρακώδη εἰσὶ ζῶα θαλάττια. Ad marg. scriptum τὰ κοινῶς λεγόμενα Μύδια. Vide Ὀμύδιον.

ΜΥΔΟΥΣΑ, *Anchusa*, apud Interpol.Dioscor. cap.605.

ΜΥΔΡΩΝ. Codinus in Orig.num.22. ἔκλισε δὲ καὶ τὰς μυδρῶνας, καὶ τὰς ἀγωγὰς ἔφερεν ἀπὸ Βελγαρίας. Vide conjecturas Lambecij, seu potiùs Holstenij, ad hunc locum.

ΜΥΙΑΙ, *Sagitta minuscula*. Leo in Tacticis cap.19. §.53. τοξοβαλίςραι δὲ ἔνιε τῆ πρύμναις καὶ τῆ πρώραις, ἢ κατὰ τῆ δύο πλευρῶν τῆ δρόμωνος ἐκπέμπεσαι σαγίτας μικρὰς τὰς λεγομένας μύας. Ita editum, ac legendum censet Rigaltius pro μυίας, quòd pungant quasi muscarum aculei, indéque sit illis nomen: quod certè admodum vero simile videtur, ut & inde *Muschettas* appellata tela quæ validiori balistâ emittebantur, unde nostrum *Mousquet*, ut pluribus docemus in Gloss. med. Latin. in *Muschetta*.

ΜΥΙΑΣΤΗΡΙ, *Ventilabrum*, *Muscarium*, Μυοσόβη.

ΜΥΪΝΟΝ, *Murina*, seu *Pellis muris Pontici*. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Μύϊνον, Ποντικόδερμον. Dorotheus Doctr. 5. pag.782. βλέπω τινα σχήματι Ἐπισκόπε φορῦντα ὡς μυΐνον, εἰσερχόμενον εἰς τὸ ἱερατεῖον. Ubi malè, ni fallor, Interpres: *animadverto virum gravissimum Episcopalis schemate ornatum*, *Sacra manibus ferre*, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Mus*.

ΜΥΪΤΟΝ, *Telum minus*, Ægyptiis. Paulus Ægineta lib. 6. cap. 88. τὰ μὲν (βέλη) εἰσι μεγάλα ἄχρι τριῶν τὸ μῆκος δακτύλων, τὰ δὲ μικρὰ ὅσον δακτύλε, ἃ δὴ καὶ μυΐτα καλῦνται καθ' Αἰγυπτίες. Ita Cod. MS. at editus habet ἃ δὴ καὶ μικτὰ καλῦσι κατ' Αἴγυπτον.

ΜΥΚΟΛΑΤΡΕΥΕΙΝ. Anonymus in Collectan. Constantinopol. apud Lambecium pag.95. ἔνθα ὁ ποταμὸς ὁ Κύτλε, Ἀέτιος ὁ ἀπὸ λύκε μυκολατρευόμενος. Quid hæc sibi velint, haud facile est divinare, & Lambecius ac Combefisius hîc pariter hærent. At cùm hîc describantur Statuæ variæ, putabam legendum, ἀετὸς ὁ ἀπὸ λύκε μυκολατρευόμενος, ut fuerit aquila ad quam *Mugientis* quodammodo & allatrantis specie Lupus effictus erat in Amastriano, ut vox fuerit partim Græca, partim Latina.

ΜΥΛΙΣΚΟΙ λίθοι, *Lapides molares*. Leo in Tactic. cap.19. §.7. ἢ εἰς τὸ μέσον τῆ πολεμίας νηὸς ἀκοντίζεσι, ἢ λίθες μυλίσκες, &c.

ΜΥΛΛΑ, Μίλλα, *Adeps*, *Axungia*. Glossæ Græcobarb. Στέατι, τῷ πάχει, εἰς τὸ πάχος, ἡ μύλλα ἢ ξίγγην.

ΜΥΛΛΟΦΥΛΛΟΝ, *Millefolium*, apud Interpolat. Dioscor.cap.692.

ΜΥΛΩΝΙΣΣΑ, *Molitrix*. Glossæ Græcobarb. Ἀλετρὶς, Μυλωθρὶς. Μυλώνισσα, ὅπε ἀλέθει τὰ ἄλευρα.

ΜΥΛΟΚΟΠΟΣ, Μυλοκόπιον, *Mylus*, Piscis. Oppianus lib. 1. Hal. v. 130. μύλοι, μυλοκόπια, μυλοκόποι.

ΜΥΛΟΠΑΤΡΑ, *Molaris lapis*, μύλαξ, μυλίτης λίθος.

ΜΥΛΟΡΩΤΟΣ, *Lotus*. Glossæ MSS. λωτὸς, τὸ γλυκυκάλαμον, ἡ βοτάνη εὐοδεςάτη, ἣν ἔνιοι μυλόρωτον κικλήσκεσι.

ΜΥΛΟΣ, Morbi species, quæ describitur apud Moschionem de Morb.mulier.cap.135.

ΜΥΛΟΧΑΡΑΚΤΑΙ, *Lapidum molarium cæsores*. Vide in Καλαφάτης.

ΜΥΞΑΡΙΟΝ, *Piscis species*. M. Antoninus lib.4. de Vita sua: πάντα δὲ ἐν βραχεῖ· τὰ γὰρ ὅλα καλιδεῖν ἀεὶ τὰ ἀνθρώπινα ὡς ἐφημέρια καὶ εὐτελῆ· καὶ χθὲς μὲν μυξάριον, αὔριον δὲ τάριχος, ἢ τέφρα. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843. μυοχάδες, τὰ μυξάρια exponuntur.

ΜΥΞΟΜΑΝΔΙΑΟΝ. Vide in Μαρδύας.

ΜΥΟΝ, *Asparagus*, apud Interpolat. Dioscor. cap.340.

ΜΥΟΠΤΕΡΟΝ, herba quæ Dioscoridi dicitur Θλάσπι, Latinis *Scandulacium*, apud ejus Interpolat. c. 373.

ΜΥΟΡΤΟΧΟΣ, *Muris auricula*, apud Interpolat. Dioscor. c. 400.

ΜΥΟΣΚΑΤΟΝ, *Stercus murinum*. Orneosophium cap.27. pag.199. ἢ μέλι ἀπεφρισμένον μετὰ κρέατος ζεςῦ, ἢ μυόσκατον εἰς ὑδρομέλι τρίψας. Perperam scribitur μυοσχόδα in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. ubi exponitur κοπρία ποντικῦ. Est autem Ποντικὸς, *Mus*.

Μυόχοδον, eâdem notione usurpat Alexander Trallianus lib.1.

ΜΥΟΧΑΔΕΣ. Vide in Μυξάριον.

ΜΥΟΧΟΡΤΟΝ, Μυοβόσπλωον, *Alsine*, apud Interpolat. Dioscorid.cap.669.

ΜΥΡΕΨΟΣ,

ΜΥΡΕΨΟ'Σ, *Unguentarius*, in Gloss. Gr. Lat. *Magmentarius*, in Lat. Gr. Philemon in Lexico Technologico MS. ῥωπόλης, ὁ μυρεψός. Glossæ MSS. in Aristophanis Nubes: φαρμακοπώλαις, τοῖς μυρεψοῖς. Phavorinus: Μυρεψὸς, ὁ τὰ μύρα καὶ τὰ θυμιάματα σκευάζων. Synodus Quinisexta Can. 68. quo cavetur ne Libri veteris & novi Testamenti tradantur τοῖς βιβλιοκαπήλοις, ἢ τοῖς λεγομένοις Μυρεψοῖς, ἢ ἄλλῳ τινὶ πρὸς ἀφανισμόν. Concil. Constantinop. sub Mena Act. 5. ἐπὶ Ἀντιόχῳ τῷ μυρεψῷ. Joan. Cananus de bello Constantinop. πραγματευταὶ, καταλάκτ, μυρεψοὶ, καὶ τζαγκάροι. Utuntur Galenus, & alij.

Μυρέψια. Scholion. ad Can. 76. Synodi Trullanæ: σημείωσαι τ̄ παρόντα κς'. κανόνα, καὶ τ̄ ἑρμηνείαν αὐτοῦ, καὶ ζήτει τὴν διόρθωσιν τ̄ ἐν τοῖς Μυρεψίοις τ̄ μεγάλης ἐκκλησίας τελουμένων, καὶ ἐν τῷ τ̄ Πρωτεκδίκου περιβολαίῳ.

Μυρεψικὰ, species odoratæ, quæ *Aromata* vocamus, Myrepso de Antidotis c. 66. Μυρεψικὰ ἐργαστήρια, apud Matth. Blastarem Lit. K. cap. 22.

ΜΥΡΗ, *Crus*, Κνήμη, in Corona pretiosa. Alibi: Μυρὶ, *Coxa*, Ἰσχίον.

ΜΥΡΙΆΝΘΟΣ, ἡ κόπρος τ̄ ἀνθρώπου, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. Myrepsus MS. sect. 17. cap. 32. ἔχε μυρίανθον, ὅ ἐστιν ἄμφοδος ἀνθρωπίνη, ξηρὰν οὖσαν, ἔμβαλε αὐτὴν εἰς χύτραν κενήν. Vide ibi Fuchsium.

ΜΥΡΙΓΚΑΣ, ἡ μυρίκη, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Myrice*, de qua Botanici. Μυρίγκου ἄνθος, apud Myrepsum sect. 7. cap. 11.

ΜΥ'ΡΙΓΜΑ, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843. οἱ κήρικες οἱ θαλάσσιοι, ἢ τὸ ἔριον τὸ μαλακόν. *Murices*.

ΜΥΡΙΟ'ΒΟΛΟΣ, *Navigij species*. Theophanes pag. 316. πᾶσαν ναῦν δρομώνων τε, καὶ τριηρῶν, καὶ σκαφῶν, μυριοβόλων, καὶ ἀλιάδων. Ubi Miscella p. 625. *Omnes naves, dromones videlicet, trieres, & Scaphas, Chimeras, & Lintres*. Codex alius Theophanis præfert μυροαγώγων.

ΜΥΡΙΧΙ'Α. Anonymus Botanicus MS. ἡ σιχάδα γίνεται ἐπὶ πετρώδεσι βουνοῖς, βολάνη ξυλώδης ἔχον κατὰ φύλλα κόρμου ἀπόξυλα, παρομοίας μυριχίας ἔχον κορυφάς.

ΜΥ'ΡΜΗΓΚΑΣ, *Formica*, μύρμηξ. Occurrit in Fabulis Æsopi Barbarogr. p. 55. 117. item Μύρμηγκος. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ'οἱ φίλοι τις μοῦ φαίνονται ὡσὰν χονδροὶ μύρμηγκοι.

Synaxar. Maximi Cythærensis 8. Decemb. καὶ πάλιν μετὰ ταύτας (μύγας) ἔρχονται μύρμηγγοι ἐπογχοῦντες καὶ ταράσσοντες τ̄ ἀθλητὴν πολλοὺς χρόνους.

ΜΥΡΟΔΆΤΟ, *Odoriferum*, Εὔοσμον, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. Ἀνθοσμίας οἶνος, Κρασὶν μυροδάτον.

Μυροδία, *Odor*, Ὀσμὴ, in Corona pretiosa. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 9. καὶ οἷόν τι τ̄ ἐκ τ̄ γῆς ὀσφράδιον. Ubi Cod. al. μυροδία.

ΜΥΡΟΛΟΓΕΙ͂Ν, Μοιρολογεῖν, *Lamentari*, θρηνεῖν: ex Gr. μύρεσθαι, *Lugere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Οὐαὶ καὶ σάνθη τάμορφα, που σώσασα γὰρ τότε,
Καὶ τὸ τραγούδι τόμορφον τόρανα μυρολόγη.

Μυρολόγιον, Μηρολόγιον, Μοιρολόγιον, *Planctus*. Idem Idem Anonymus lib. 3.

Ὀπίσω σόλα βάνασι μετὰ κλαθμὸν μεγάλον,
Στοὺς σολισμένους κραββάτους ἴσια καὶ κέασίν τους
Μὲ μηρολόγια ῥίφνοντα, με θρῆνος πονεμένον.

Et lib. 11.

Καὶ μυρολόγια λυπηρὰ νὰ τραγουδοῦν γιασένα.

Μοιρολογεῖν, inquit Salmasius ad Plinium, est, Themate posito, & genesi inspectâ, quicquid boni in vita hominis eventurum est, prænuntiare. Callisthenes in vita fabulosa Alexandri M. ὡς γὰρ ἐμοιρολογήσαμεν ἐμαυτ', ἦν ῥα εἱμαρμένην μοι ὑπὸ ἰδίου τέκνου ἀναιρεθῆναι. Glossæ Lat. Gr. *Fatidicus*, μοιρολόγος, μάντις ὅτι τ̄ τύχην λέγει καὶ τ̄ μοῖραν.

Μυρολογοῦσαι, Μοιρολογίστριαι, Μοιρολογήτριαι, *Præficæ*, θρηνήτριαι, αἱ πρὸ τ̄ κλίνης ἐν τῇ ἐκφορᾷ κοπτόμεναι. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. κδ'.

Κεὶς τὴν κλίνην τ̄ ἔθεσαν, κ'ἦλθον κ'οἱ Μυρολογοῦσαις
Καὶ ἐμυρολόγησάν τον, κ' ἔκλαιον οἱ συγγενεῖς του.

Vide Goarum ad Euchelog. pag. 542.

ΜΥΡΌΛΩΤΟΣ, *Lotus*. Lexicon Cyrilli MS. & Glossæ ex Cod. Reg. 1608. Λωτὸς, τὸ γλυκυκάλαμον, ἢ βοτάνη εὐοδεστάτη, ἣν ἔνιοι Μυρόλωτον καλοῦσι.

ΜΥ'ΡΟΝ, idem quod ἔλαιον, de quo suo loco, vel *Sacrum Chrisma*. Anthologium ult. Octob pag. 44. v. δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις. δίδοται καὶ ἅγιον μύρον ἐκ τ̄ ἁγίου. Cedrenus an. 23. Constantij μετὰ δὲ τοῦτον Πέτρος ὁ Κναφεὺς τυραννικῶς τῷ θρόνῳ Ἀντιοχείας ἐπιβὰς, πρῶτον ἐπενόησε τὸ μύρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ παντὸς τ̄ λαοῦ ἁγιάζεσθαι. Adde Chron. MS. Georgij Hamartoli, Loco laudato in Θεόλογος. Scylitzes in Michaële Theophili F. pag. 539. καὶ τῷ θείῳ μύρῳ χρισθέντων καὶ τελειωθέντων. Ubi Continuator Theophanis lib. 4. num. 12. τ̄ τ̄ μύρου μόνου μετὰ καινῶν ἐμφωτίων τε καὶ ἐσθημάτων καταξιωθέντων χρίσεως τ̄ ἀντιποιουμένων αὐτ̄, καὶ τελειωθέντων λαμπρῶς. Ubi Baptismi apparatus innuitur, vide Τελεῖν. Apud Anonymum MS. contra Latinos habetur caput, hoc lemmate: δι' ἣν αἰτίαν λαμβάνομεν τὸ ἅγιον βάπτισμα, τὸ ὕδωρ τὸ ψυχρὸν, τὸ εὔκρατον, τὸ ἔλαιον, καὶ τὸ μύρον. Psellus in Monodia MS. εἰς τὴν τ̄ ἁγίας Σοφίας σύμπτωσιν. Εἰς ὃν ἀπέκειτο τὰ τιμιώτατα, τὸ μύρον, τὸ χρίσμα, &c. Vita MS. S. Pelagiæ Antiochenæ: καὶ δέχεται τὸ λουτρὸν, καὶ καθαίρεται, καὶ μύρῳ χρίεται καὶ μέτοχος τ̄ ἀχράντου καὶ ἀναιμάκτου θυσίας γίνεται. Describitur in Euchologio p. 618. ἀκολουθία τ̄ ἁγίου μύρου, quæ fit Feriâ quintâ majoris Hebdomadis. Et pag. 648. fit mentio ἀγγείου τ̄ μεγάλου μύρου. Vide ἔλαιον.

Μυροδότης, inter Officiales Ecclesiæ Constantinopolitanæ recensetur in Codice Allatiano apud Goarum, ejúsque functio ita describitur: ὁ Μυροδότης, ἵνα ὑποκρατῇ τὸ ἅγιον μύρον· καὶ ὅπου τὸ ὁρίζει ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ δοῦναι μύρον.

ΜΥ'ΡΟΝ, *Liquor è Sanctorum cadaveribus promanans*, quem alij Μάννα vocant. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ, καὶ τριοσσιον αὐτοῦ λείψανον μύρον ἀνέβλυσεν ἐκ τ̄ ἱεροῦ αὐτοῦ τύμβου εὐωδίαν πνέοντα τ̄ ἁγίου πνεύματος. Vita MS. S. Eudocimi: νυκτὸς ἐπελθὼν τ̄ θεῖον ἐσύλησε θησαυρὸν, καὶ σὺν τῷ κλέμματι φυγὰς ᾤχετο, ἀλλ' ἡ ὀσμὴ τ̄ θαυμάτων, καὶ κρυπτόμενον ἐδήλου τὸ μύρον. Synaxarium Collegij Claromontani Paris. 4. Maij in S. Petro Thaumaturgo: καὶ μετὰ τέλος διαδήλως δείκνυσι τὰς ἐνεργείας μύρα προχέων ἐκ τ̄ ἁγίας σοροῦ, &c. Methodius Patr. Constantinopol. de Miraculis S. Nicolai, MS. οὗτος ἐξ ἔθους ἔχων ἐν τῇ τ̄ ἁγίου Νικολάου μνήμῃ ἐν Μύροις τ̄ Λυκίας ἀπέρχεσθαι, προσκυνεῖν τε τὴν τούτου τιμίαν λάρνακα, καὶ τὸ ἐκεῖθεν ἀναβλύζον ἅγιον μύρον λαμβάνειν, καὶ εἰς φρουρὰν ἑαυτῷ τε, καὶ τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἀποκομίζεσθαι, &c. Germanus Patr. Constantinopol. in Epistola ad Thomam Episcopum Claudiopoleos, de Imagine Deiparæ Sozopolitana: ἡ ἐν Σωζοπόλει τ̄ Πισιδίας τὸ πρὶν ὑπάρχουσα εἰκὼν τ̄ παναχράντου θεοτόκου, ἐκ τ̄ γεγραμμένης παλάμης αὐτ̄, τὴν τ̄ μύρου βλύσιν προχέουσα. Continuator Theophanis lib. 2. num. 23. de Corpore S. Cyrilli Gortynæ Episcopi: καὶ μύρον μὲν ἐκεῖθεν ἐστὶν ὀρρύσασθαι τοῖς σπόγγοις τισιν ἐναποματτόμενον. Nicephorus seu Nathanael Chumnus in Opusculo MS. ad Thessalonicenses, ubi Urbis elogium prosequitur, de S. Demetrio agens: καὶ τοίνυν ἐξ αὐτ̄ ἀθάνατος αὖθις ζωὴ ταῦτα δὴ λέγω τὰ ἀείζωα μύρα. Mox: τοῦτο τὸ μύρον δαίμονας συμπνίγει, νόσους φυγαδεύει, &c.

&c. Adde Scylitzem pag.748. Μυρόδολ☉ λάρναξ, de ejusdem S. Demetrij sepulcro, apud Joannem Anagnostam de Excisa Thessalonica c. 16. Theophanes an.26. Copronymi, de S.Euphemia: μὴ φέρων ὁρᾷν μυροδοτοῦσαν αὐτὴν ἐπὶ πάσης τ̃ λαοῦ. Μυροδοθοῦσα εἰκὼν, in Vita MS. S.Theodori Syceotæ. S. Joannes Damascenus in Orat. in Caballinum pag.668. πολλὰ γδ σώματα τ̃ ἁγίων μύρον ἔβλυσαν. Hinc

Μυροβλύται dicti Sancti, quorum reliquiæ odoriferum unguentum miraculosè exsudant. Horum seriem contexuimus, laudatis Auctorum locis, in Gloss. med. Latin. in V. *Manna*. Μυροβλύτης μάρτυρ, Sanctus Demetrius, apud Nicetam in Andronico lib.1. num. 7. Extr. qui μυρορόης Δημήτρι☉ appellatur à Joanne Stauracio Chartophylace Thessalonicensi Orat. in eundem S.Demetrium. Vide Synaxaria in S. Myrope 2. Decemb. & in S. Mirace 11. ejusd. mensis, in S. Floro 18. Aug.

ΜΥΡΟΠΙΣΣΟΚΗΡΙ, in Glossis Botanicis Colberteis MSS. πίσσα μετὰ κηροῦ, *Pix cum cera*.

ΜΥΡΟΦΟΡΟΙ, ita dictæ Græcis tres Mariæ seu potiùs duæ Mariæ, & una Salome, quæ coëmptis aromatibus ad Sepulcrum Christi accesserunt, ut eum ungerent. Nicephorus Constantinopol. Patr. de Imaginib. pag.182. τί δ' ἂν εἴποι τις περί γε τ̃ σεμνῶν ἐκείνων γυναικῶν καὶ ἁγίων, τ̃ μυροφόρων λέγω; Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. ἀνεβόα (ὁ ἄγγελ☉) ἀνάστασιν τ̃ κυρίου Μυροφόροις. Macarismus veteris Ecclesiæ Orientalis: Μυροφόροι ἦλθον κλαῦσαι ἐπὶ τὸ μνῆμά σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς, λίαν πρωΐ. Et apud eosdem Græcos tertia post Pascha Dominica, ἡ κυριακὴ τ̃ ἁγίων Μυροφόρων appellatur. Vide Allatium de Hebdomad. Græcor. n.25. Has Nicephorus Xanthopulus in Synopsi Sacræ Scripturæ edita cum Theodori Poëmatibus, ita recenset.

Αἱ μυρροφόροι καὶ μαθήτριαι Λόγου
Πρώτη μὲν ἐστὶ Μαγδαλινὴ Μαρία,
Ἡ δ' Ἰωάννα δευτέρα, καὶ Σαλώμη
Μήτηρ Ἰωσῆ καὶ Ἰακώβου τρίτη,
Μάρθα, Μαρία σύγγονοι τ̃ Λαζάρου.
Καὶ Σώσαννα δ' ἕνεστιν, ἑβδόμη πάλιν,
Ἄλλαι τε πολλαὶ μὴ γραφαῖς γεγραμμέναι.

Septem μυροφόρους recenset pariter Damascenus Studita in Serm.29.

ΜΥΡΣΙΝΟΚΟΚΚΟΝ, *Myrti fructus*. Anonymus Botanicus MS. Μύρτα, τὰ μυρσινόκοκκα.

ΜΥΡΤΑΪΤΗΣ, apud Codinum de Off. cap.2. n.73. & 78. recensentur inter Officia Palatina, Μέγας Μυρταΐτης, & Μυρταΐτης. Et c.4. num. 77. τὸ τ̃ μεγάλου Μυρταΐτου, ἤτοι τὸ μὲν καβάδιον, καὶ τὸ κόκκινον σκαράνικον αὐτοῦ, ὡς τὸ πρὸ αὐτοῦ· τὸ δὲ δικανίκιον αὐτοῦ ἀργυροῦν, χρυσοχοϊκὸν, γαμμαδίζων ἄνωθεν. Infrà n.81. Μυρταΐτη μόνον δικανίκιον ξύλον λεῖον adscribit. At quod fuerit τὸ τ̃ Μεγάλου Μυρταΐτου ὑπηρέτημα, ἀνεπίγνωστον: cap.5. n.92. Addere poterat, ut ejus nomenclaturæ Etymon, licèt nescio quis Georgius Coresius à Goaro laudatus, scribat Magnum Myrtaïtam Præfectum fuisse Satellitum seu Stationariorum Palatinorum, manu gestantium myrti ramos, quod vix in animum induxerim. Certè cùm Imperatores Constantinopolit. complures haberent Officiales in suo comitatu, qui exterarum atque adeò Turcicarum Gentium Dignitatum nomenclaturam servabant, ferè existimaverim idem nominis esse, quod apud Turcos Μυρσαΐτης, tametsi ejus munus non omnino quadret cum Officio Palatino: nam PatriarchamTurcicum ita appellari scribit Joan. Cananus de Bello Constantinopol. p.192. αὐτὸς δὲ ὁ μέγιστος καὶ πολὺς παρ' ἐκείνοις ὁ εὐτελὴς Πατριάρχης, ὃν εἶχον προσφρατικὸν καὶ προφήτην τὔνομα Μηρσαΐτης τῇ Περσικῇ διαλέκτῳ, ἀπέστειλαν ἀποκρισιαρίους ἀπὸ τ̃ Προύσης, ἧς ἐκαθοίκει, πρὸς τ̃ δεσπότην τ̃ Τούρκων, &c. Occurrit ibi rursum, & p.193. ubi Μυρσαΐτης scribitur.

ΜΥΡΤΙΑ', *Erica*, Ἐρείκη. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἄνθη καὶ ῥόδα, καὶ μυρτιαῖς, πασύλογα λολούδια.

Rursum:

Σπουδαστικὰ νὰ τρέχουσιν εἰς τοὺς ἀῤῥωστημένους,
Με τ̃ μυρτιαῖς τ̃ κανωνισταῖς κεὶς τοὺς φυλακισμένους.

Ἀγριομυρτιὰ, *Ruscum*, *Ruscus*, Μυρσίνη ἀγρία.

ΜΥΡΤΟΠΕ'ΤΑΛΟΝ, *Polygonum*, apud Apul. c.18. & Interpol. Dioscorid. cap.586.

ΜΥΡΤΟΠΟΥ'ΛΛΟΝ, *Turdus*, avis, Κίχλα Græcis dicta, Gallis *Grive*. Petr.Bellon. lib.1. Obser. c.10.

ΜΥΣΑΡΟ'Σ, *Stellio*. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀσκαλαβώτης, ζωύφιον τὸ καλούμενον Μυσαρὸς, ἢ καὶ ὁ Ποντικὸς, ἢ νυμφίτζα. Ubi Cod.Reg.2062. aliter habet. Vide in Νυμφίτζα.

ΜΥ'ΣΙΝ, τὸ χάλκανθον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Mysi*.

ΜΥΣΚΕΑΡΑΜΥΣΤΙ'Ρ, τὸ δίκταμον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΥΣΤΑΓΩΓΙ'Α, Sacrum Missæ Officium, quod, inquit Goarus, ad Dei recondita secreta percipienda mentem sublevat, actiones passionésque Christi sub Cerimoniarum simulacris, & Christum ipsum sub antitypis panis & vini speciebus velat, & simul ad eum arcano modo agnoscendum deducit, nec non insuper manifestâ cælestis cibi sumptione præsenti, æternæ Vitæ percipiendæ latens pignus elargitur. Glossæ MSS Μυσταγωγία, μυστηρίων ἀγωγὴ, διδασκαλία καὶ μέθεσία, ἢ μυήσεως ἀγωγὴ, καὶ μετάληψις δηλαδὴ θείας. Libellus Episcopor. Orthodoxor. in Act. 1. Synodi Constantinopol. sub Mena: καὶ διὰ τοῦτο νομοθετῆσαι τὰς ἱερὰς καὶ ἁγίας τέσσαρας συνόδους ἐν τοῖς οἱῳδήποτε γινομένας θείας μυσταγωγίας μεγαλοφώνως ὑπὸ τ̃ ἱερῶν κηρύκων κηρύττεσθαι. Vita MS. S.Pauli Latrensis: προστάττει δὲ πρὸ τ̃ ὥρας τὸ τ̃ μοναχῶν ἀθροίσιμον κρουσθῆναι ξύλον καὶ τὴν ἱερὰν γίνεσθαι μυσταγωγίαν. Μυσταγωγία τ̃ θείας λειτουργίας, apud Anastasium Sinaitam Orat. de Sacra Synaxi p. 886. θεία μυσταγωγία, apud Constantinum Porph. in Basilio num.21. Edit. Combef. Novella 4. Heraclij: εἰς ὕβριν τ̃ θείας λειτουργίας καὶ μυσταγωγίας. Leontius Presbyter in Vita Gregorij Agrigentini MS. εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἀρχιεπίσκοπ☉ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τὴν θείαν ἐπετέλεσε μυσταγωγίαν. Ita apud Continuat. Theophan. lib.4. num.6. Acropolitam in Chron. cap.75. Cantacuzenum lib.1. cap.41. 58. & alios. Vide Allatium de Symeonum Scriptis pag.192.

Μυσταγωγεῖν, *Baptizare*. Palladius in Vita Chrysostomi p.41. ὡς δὲ παρήδρευε μυσταγωγηθεὶς τὴν τ̃ λουτροῦ παλιγγενεσίαν ἀμφὶ τὰ τρία ἔτη, &c. Sozomenus lib.8. c.21. ἐπιθεμένων αὐτοῖς ἔτι μυσταγωγοῦσι στρατιωτῶν, &c. Vide Henric. Valesium ad eundem Sozomen. c.18. eod. lib.

ΜΥΣΤΑ'ΚΩΝ. Theophylactus Simocatta lib.4. c.15. τ̃ Ἰωάννην, ὃν Μυστάκωνα Ῥωμαίοις ἔθ☉ ἦν καλονομάζειν, ἀπέστελλεν ἄγγελον. Dignitasne an cognomen Joannis, mihi non liquet. Vide Gloss. med. Lat. in *Mystico*.

ΜΥΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *Sacramentum Ecclesiæ*, quod sic definitur à Sancto Joanne Chrysostomo Homil. 2. ad 1. ad Corinth. Μυστήριον καλεῖται ὅτι οὐχ ἅπερ ὁρῶμεν, καὶ ἕτερα πιστεύομεν. τοιαύτη γδ καὶ ἡ τ̃ μυστηρίων φύσις. Catechismus Russorum, seu Græcorum Panagiotæ pag. 115. τὸ μυστήριον εἶναι μία τελετὴ, ὁποῖα ὑποκάτω εἰς κάποιον εἶδ☉ ὁρατὸν, εἶναι αἰτία, καὶ φέρει εἰς τὴν ψυχὴν τ̃ πιστοῦ τὴν ἀόρατον χάριν τ̃ Θεοῦ διαταχθεῖσαν ὑπὸ τ̃ κυρίου ἡμῶν, διὰ οὗ ἕκαστ☉ τ̃ πιστῶν τὴν θείαν χάριν λαμβάνει. Deinde agit de septem Sacramentis, Baptismi, Confirmationis, seu μύρου τ̃ χρίσματ☉, Eucharistiæ, Ordinis seu ἱερωσύνης, Pœnitentiæ

tentiæ, Matrimonij, & εὐχελαίῳ, seu Extremæ-Unctionis. De hac voce & ejus significatione multa commentatur Petrus Arcudius lib. 1. de Concord. cap. 1. ut & Allatius de Utriusque Eccl. Consens. lib. 3. cap. 16.

Μυστήριον, Sic dicta Ædes Constantinopoli, ὅτι καθάπερ τὰ ἄντρα συνηχῶν, ἀβλαβῆ τὴν ἠχὼ διαπέμπει πρὸς τοὺς ἀκούοντας, &c. Vide Leonem Grammaticum pag. 455. Chron. MS. Georgij Harmartoli in Theophilo, Continuat. Theophan. lib. 3. num. 42. & nostram Constantinopolim Christ.

ΜΥΣΤΙΚΟ'Σ, *Mysticus*, recensetur inter Officiales Palatij Constantinopolitani à Codino de Offic. cap. 2. n. 30. De ejus functione, ita cap. 5. n. 41. ἡ τοῦ Μυστικοῦ ὑπηρεσία νοεῖται, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. καὶ ὁ Λογοθέτης τοῦ δρόμου, καὶ Ἑταιρειάρχης, καὶ ὁ Μυστικὸς, καὶ ὁ τῶν Δεήσεων, &c. Anonymus Combefisianus in Lacapeno n. 18. ἐτίμησεν Ῥωμανὸς Ἰωάννην Μυστικὸν, καὶ παραδυναστεύοντα, Πατρίκιον, καὶ Ἀνθύπατον. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 480. & Symeon Logotheta num. 7. καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτονήθη Νικόλαος ὁ Πατριάρχης Μυστικὸς τοῦ Βασιλέως. Adde p. 499. 502. Novella Alexij Comneni Manuelis filij, in lib. 2. Juris Græco-Rom. κατὰ τὴν ἡμέραν μεγαλεπιφανεστάτου Μυστικοῦ. Nov. Manuëlis Comneni apud Balsamonem ad Can. 35. Concilij Trull. εἰδήσεως ἀκριβεστάτης διδομένης περὶ τούτου παρὰ τοῦ τηνικαῦτα Ἀρχιερέως παρὰ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Μυστικοῦ, &c. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὸ Χλουμούτζη ἀπέστηλεν δὲ Μυστικὸν τὸ μέγαν.

Occurrit præterea hæc Dignitas apud alios Scriptores, Scylitzem pag. 599. Georgium Acropolitam in Chron. cap. 40. Nicephorum Gregoram lib. 8. p. 136. Pachymerem lib. 8. cap. 20. Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæsar. pag. 61. in Jure Græco-Rom. pag. 301. &c. Vide Achmet. in Onirocrit. cap. 14. 49. 106. & Gloss. med. Lat. in *Mystico*.

Μυστηλακὸς, *Secretarius*. Synaxarium Maximi Cythær. 15. Jan. τοὺς ἀσηκρῆτας, ἤγουν τοὺς μυστηλακούς. Vide in Ἀσηκρῆτις.

ΜΥΣΤΙΚΟ'Σ ὕμνος, idem qui Χερουβικὸς, & τὸ Τρισάγιον. Euchologium pag. 292. ubi de Ordinatione Presbyteri: μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸν Χερουβικὸν ὕμνον, ἵσταται ἐν τῇ στολῇ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι πρεσβύτερος. Ubi Codd. alij pag. 295. 296. καὶ πληρωθῆναι τὸν μυστικὸν ὕμνον. Pag. 302. μετὰ τὴν τοῦ τρισαγίου συμπλήρωσιν.

ΜΥΣΤΟΓΡΑ'ΦΟΣ, *Secretarius*. Joannes Euchaitorum Metropolita pag. 50.

Μυστογράφος χθὲς εὐγενὴς νεανίας,
Καὶ σήμερον πάρεστιν Ἐξάκτωρ νέος.

ΜΥΣΤΡΙ'ΟΝ, *Panis, excavatus ad hauriendum pulmentum, sive jus*. Eustathius Od. Δ. ψωμοὶ εἰσι κοῖλοι, οἱ δὲ μύστρα, κατ' Αἴλιον Διονύσιον, τουτέστι μυστρία, εἰπεῖν ἰδιωτικῶς. Manuël Melaxus in Chron. MS. p. 388. καὶ τότε βίος ἐμαζώχθη, ὅτι τὰ τζαπία, καὶ ταφιάρια, τὰ μυστρία τῶν μαστόρων τὰ ἔκαμαν ἀργυρά. Vide Henricum Stephanum in Indice Thesauri Gr.

ΜΥ'ΣΤΡΟΣ. Orneosophium p. 220. χλωροσαύρας ζώσας, ἤτοι μύστρους, ἢ σαβάθιν, ἢ ποντικούς, &c.

ΜΥΤΖΟ'ΚΟΚΚΟΝ, recensetur inter species quibus conficitur sacrum Unguentum in Euchologio pag. 637. καρποβαλσάμου λίτρας β'. κυπέρεως λίτρας ε'. μυτζόκοκκα λίτρας γ'. Ubi Coresius à Goaro laudatus μυζοκόκκου reponendum censet. Apud Matthæum Silvaticum lego: *Muzum, Muzium propriè dicitur id cujus sapor est compositus ex dulci & acetoso, ex Arab. Muz.*

ΜΥ'ΤΗΣ. Vide in Μύτη.

ΜΥΤΤΩΤΟ'Σ, apud Psellum MS. de Morborum nominibus, ὑπότριμμα διὰ σκορόδου καὶ τυροῦ γεγενημένον.

ΜΩ'ΔΙΟΝ. Anonymus in Arithmetica practica MS. εἰσὶν μῦλοι γ'. καὶ ἀλέθει ὁ εἷς μώδια γ'. τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἄλλος ε'. ἐγὼ δὲ ἔχω μώδια ιγ'. εἰπέ μοι πόσα μώδια νὰ βάλλω εἰς τὸν καθένα μῦλον, διὰ νὰ ἀλέσουν ὁμοῦ ὅλοι τὸ γέννημαν τὸ ἀλέθουσιν οἱ γ'. μῦλοι, γ'. μώδια, καὶ τὰ δ'. καὶ τὰ ε'. &c.

ΜΩ̃ΛΟΣ. Vide Μόλος.

ΜΩΡΑ'ΛΙΟΝ. Suidas in Etymolog. Βαστέρνιον, Μωράλιον. Fortè μουλάριον, quòd à mulis trahatur.

ΜΩΡΑ', Μωρρὰ, nomen quo donantur *Strigæ, Malefica*, & *sagæ* mulieres, apud Græculos. Nomocanon Cotelerianus num. 488. & 490. Γυλοῦ ἐὰν μετανοήσῃ, χρόνους ε'. μετανοίας φ'. Μωρὰ, χρόνους ε', μετανοίας φ'. Anonymus περὶ Γυλοῦ, apud Allatium lib. de Græcorum opinat. num. 8. τότε λέγουν οἱ ἅγιοι πρὸς τὴν μιαρὰν Γυλοῦ, λέγε μιαρὰ τὰ παμμιαρά σου ὀνόματα, πρὶν κακῶς σε θανατώσωμεν· ἡ δὲ ἤρξατο λέγειν αὐτά, Τὸ πρῶτόν μου ὄνομα καλεῖται Γυλοῦ, τὸ δεύτερον Μορρᾶ, τὸ τρίτον Βυζοῦ, τὸ τέταρτον Μαρμαροῦ, τὸ πέμπτον πελασία, &c. Ubi Μορρᾶ, idem sonat quod Μωρὰ in Nomocanone, ex quo tamen docemur aliam fuisse Γυλοῦ, de qua suo loco diximus, aliam Μορὰν, seu *Fatuam*, tametsi præstigiatricem, vel potiùs strigē utramque fuisse pro certo sit.

ΜΩΡΟ', præpositio adjuncta verbo, *Parum* significat, v. g. ἐγὼ μωροδιψῶ, *Sitio parumper*.

ΜΩΡΟΠΑΙ'ΔΟΝ, *Infans, Puerulus*, βρέφος, νήπιος. Μωροδάκι, *Infantulus*, βρεφύλλιον.

ΜΩΡΟΠΟΙΕΙ͂Ν, *Stultitiam simulare, Fingere*, in Apophthegmat. Patr. in Ammona n. 9. Galli dicunt *Faire le fou*.

ΜΩΡΩΣΟ'Σ, *Morosus*, ὁ τὴν διάνοιαν παντελῶς πεπληγεὶς, Hesychio.

ΜΩΣΙ'ΟΝ. Vide in Μουσεῖον.

ΜΩ̃ΤΟ ἡ κασία, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

N.

N. pro H. aspiratione Latinorum, sæpe usurpant Græci Jurisconsulti: quippe Νερέδιτας, pro *Hæreditas*, Ἐξηνερεδιτατίων, pro *Exhæredatio*, dicunt, ut apud Michaëlem Psellum in Synopsi legum vers. 134. 616. Scholiast. Basilic. lib. 21. pag. 648. Κονόρτας, pro *Cohortis*, pag. 602. Ρεδνιβιτωρία, pro *Redhibitoria*, to. 3. pag. 25. Ἀδεξηνιβένδουμ, pro *Ad exhibendum*, pag. 59. Φαμιλίαι νερκισκοῦνδαι, pro *Familia Herciscunda*, (nam cum aspiratione hanc vocem efferunt Glossæ Gr. Lat.) pag. 335. Ἐξηνιβιτόριον, ἤγουν παραστατικὸν, & sic aliis locis. Ita in Glossis eorundem Basilic. Ρατὰμ ρὲμ δομίνου ναβιτόρουμ, pro *Ratam rem Domini habiturum*, Νερέδεμ, Κληρονόμος, &c. In Glossis MSS. Juris Pselli: νερονερέδε, ὁ νομίζων ἑαυτὸν εἶναι κληρονόμον. In veteri Inscript. Latin. apud Reinesium p. 423. C. LARTIO SABINIANO OFFICIALI NÆDITARVM.

TARUM, &c. pro *Hereditatum*. At cur N. pro aspiratione posuerint recentiores Græci, inde natum videtur quòd Veteres H, etiam pro aspiratione præponere consueverint, ita ut N. pro H. apud recentiores, Scriptorum fortè incuriâ, vel ignorantiâ, irrepserit: *Vetustissimi enim quique Græci pro aspiratione H scribebant*, inquit Priscianus, quod aliàs multis probat Salmasius in Inscriptionem Herodis Attici pag.42. & seq. quæ littera postmodum à Latinis pro aspiratione pariter accepta est.

N. Νόμισμα, *Solidus aureus*. NN. Νομίσματα, *Solidi aurei*. Passim, in Basil. lib.31. tit.4. lib.54. tit.18. lib.56. tit.5. 7. in Novellis Constantini Porph. 196. 224. 225. 228. apud Continuat. Theophanis lib.1. &c.

N. pro Νεμηνία, νεμηνία, *Kalendæ*, apud Scholiastem Harmenopuli lib. 1. tit.15. §.8.

N. Observat Fredericus Morellus ad lib. 2. Constantini de Themat. cap. 8. Græcos ταχυγράφους *Indictionem* declarare per N. majusculum & apice insignitum.

ΝΑ', aliquando est adverbium demonstrandi, & regit genitivum, ut Νά σου, *Ecce tibi*: accusativum, si sint numeri pluralis, ut νά σας, *Ecce vobis*: Νά τον Πέτρον, *Ecce Petrum*, & Νά τονα.

Aliquando est conjunctio causalis, ab ἵνα deducta, unde, ut illa, subjunctivum expostulat, qui vicem etiam gerit Infinitivi.

Interdum denique νά solet esse particula repletiva, & ornatûs causâ, maximè apud Chios, qui dicunt ἐκεινά, pro ἐκεῖ, τοῦτονά, pro τοῦτον, quam etiam replicantes satis molliter sonant, ἐκεινανά, & Τοῦτονανά.

ΝΑ'ΒΑ, *Navis*. Suidas: Νάβα, παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ πορθμεῖον· φαίνεται δὲ ἐν πολλοῖς μὴ διεστῶτα τῆς Ἑλλάδος φωνῆς ἡ Ῥωμαϊκή· ναῦς γὰρ καὶ νάβα ἐγγύς. Ubi πορθμίον seu πορθμεῖον, ut & πορθμὶς, *Naviculam sonat*.

ΝΑ'ΒΛΑΣ, ὁ Κιθαριστής. Vide Hesychium.

ΝΑΓΑΡΙ'ΔΕΣ, Græculis recentioribus, *Nymphæ*, seu *Dæmonia*, *quæ campestria accolunt*, & non rarò etiam in Urbem conveniunt, in silvis & vallibus choreas ducunt, amore juvenum maximè formosorum insaniunt, &c. Vulgus καλὰς ἀρχόντισσας, *Pulcras dominas*, appellat: nostri *Fées*, voce ex *Nympha* confectâ. Ναγαρίδας verò dici pro Νηρεΐδας, existimat Leo Allatius in Libro de Opinationibus Græcor. num.19. ubi de iis plura.

ΝΑΕΤΟ'Σ, *Habitaculum*, à ναιετᾶν, *Habitare*. Græcis. Saracenica Sylburgij pag. 33. αἱ γυναῖκες ὑμῶν, ναετὸς ὑμῶν, εἰσέλθετε εἰς ναετοὺς ὑμῶν, ὅθεν θέλετε. Ubi Palatinum Codicem νεατὸς præferre monet idem Sylburgius.

ΝΑΓΚΑΡΙ'ΖΕΙΝ, pro νακαρίζειν, de qua voce egimus in Ἀνάκαρα. Physiologus MS. de Natura animalium, de Centauris: ὑπάρχουν θανατήσιμα ζῶα ἐν τῇ θαλάσσῃ, μὲ τὰς φωναῖς γὰρ ἔχουσιν γλυκαία, ναγκαρίζουν δισυρίνα, κράζονται, ὅμορφα τραγωδοῦσιν.

ΝΑΖΗΡΑΙ'ΟΣ, ὁ Καλόγηρος, in Epimerismis MSS. Herodiani. Sic porrò appellati Monachi, quòd instar Nazaræorum, de quorum secta & instituto agitur Numer. cap. 6. vitam strictiorem amplectantur. Suidas: Ναζηραῖος, ὁ Θεῷ κεχωρισμένος καὶ ἀφιερωμένος, ὁ μοναχός. Lexicon MS. Cyrilli: Ναζιραῖος, μοναχὸς, ἡγιασμένος καὶ ἀφιερωμένος τῷ Θεῷ. Infrà: Ναζωραῖος, ἅγιος ἑρμηνεύεται. Ναζωραϊκὸν σχῆμα, in Vita MS. S. Stephani Junioris. Gregorius Nazianzenus Orat. habitâ in Concilio Constantinopol. χαίρετε Ναζηραίων χοροστασίαι, ψαλμῳδιῶν ἁρμονίαι, στάσεις πάννυχοι, παρθένων σεμνότης, γυναικῶν εὐκοσμία, &c. Nicephorus Constantinopol. in Breviario pag.228. 1. Edit. ἔτι δὲ πνέων κατὰ τῆς ἀσεβείας τὸ ἱερὸν τῶν Ναζηραίων σχῆμα καθύβρισεν. Theodorus Studita Orat. in S. Platonem num.17. de Copronymo: ὁ τοῦ μοναδικοῦ τάγματος πικρὸς διώκτης, ὅς τινα μὲν τῶν καθ' ἡμᾶς Ναζιραίων οὐκ ἐξηφάνισεν, &c. Nicolaus Monachus lib.3. Epist.201. οὗτοι πάντες κἂν τε κληρικοὶ, Ναζηραῖοι, καὶ ἀποτεταγμένοι ὑπάρχωσι, &c. Ita Ναζηραίους pro Monachis usurpant non semel Scriptores, Anna Comnena lib.15. Alexiad. pag.491. 492. Georgius Acropolita in Chron. cap.42. Joannes Phocas cap.11. Joannes Cameniata de Excidio Thessalonicæ num. 23. Joannes Cantacuzenus lib.2. Hist. cap. 16. 39. Laonicus lib. 1. pag. 24. 63. 87. Edit. Genevensis, &c.

ΝΑΗ'ΜΟΥΝ, *Esse*, εἶναι, in Corona pretiosa.

ΝΑΪ'ΔΑ, *Herbæ species*. Stephani Magnetis Empirica MSS. καὶ τὸ βότανον τὸ λεγόμενον ναΐδα.

ΝΑΪΣΚΑ'ΡΙΟΝ, *Ædicula*, *Sacellum*, in Gloss. Gr.Lat. *Sacrarium*, in Lat.Gr. Ναΐσκους Græci vocabant, lóculos in quibus Deorum statuas collocabant, quos nostri *Nidulos*, seu *Niches* dicunt. Hero in Automatis ineditis: ἐν δὲ μέσῳ τοῦ ναΐσκου ζώδιον Διονύσου ἐφέστηκεν, &c. Apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. pag.54. ναΐσκοι ἐν τοῖς ἱεροῖς, &c. Vide Ναΐσκος.

ΝΑΚΕΡΙ'ΑΝ, τύλι, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Vide Νακέρια.

ΝΑ'ΚΚΑ, *Nacca*, navis species, de qua egimus in Gloss. med. Lat. Neophytus de calamitatibus Cypri: εἰς πλοῖα μεγάλα λεγόμενα νάκκας συνεισελθόντες, τῶν πλεῖον πρὸς Ἱεροσόλυμα ἔδρων.

ΝΑΚΟΤΑ'ΠΗΣ, Νακοτάπητον, *Tapes villosus*, ex νάκος, vellus, & τάπης, Tapes, vulgò *Tapis de Turquie*. Psellus in Grammatica MS.

Νάκος δέρμα τὸ αἴγειον, Νασμὸς, ὁ μέγας ὄμβρος.

Suprà:

Κηρὲς, οἱ τῶν προβάτων δὲ νακότα καλοῦνται.

Vide Eustathium Od. γ. pag. 1456. Constantinus Porphyrogenitus in Basilio cap.53. Edit. verò Combefisij 76. λαβοῦσα δὲ μέτρα τῶν ἔνδον τούτου χωρήματος ἡ γυνὴ, εἰργάσατο καὶ ἀπέστειλε νακοτάπητας, μεγάλους τοὺς παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς εὐχῆς τὸ ἐπώνυμον φέροντας, ὑφ' ὧν ἅπαν τὸ ἔδαφος ἐκ διαφόρων ἐντίμων λίθων—καλύπτεσθαι ἐμέλλε. Theophanes & Cedrenus an.17. Heraclij: ὁλοσηρικά τε ἱμάτια, νακοτάπητά τε καὶ τάπητας ἀπὸ βελόνης, &c. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.10. & Auctor Incertus post Theophanem pag. 434. λαβόντες καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, Ἀρμενιατικὰ στραγγλομαλλάτεια, καὶ νακοτάπητα ἀνώτερα.

ΝΑ'ΜΑ, Græcis, *Latex*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg.1673. νᾶμα, πόμα, ὕδωρ ποτόν. Ita porrò Græci vocant *Vinum* quod in Sacrosancto Missæ sacrificio offertur, sanguinis è divino latere velut latice erumpentis symbolum, inquit Goarus. Liturgia S. Chrysostomi: ὁ δὲ διάκονος ἐγχέει ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ ἐκ τοῦ νάματος καὶ ὕδατος, πρότερον πρὸς τὸν ἱερέα εἰπὼν, Εὐλόγησον, δέσποτα, καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ. Alia Liturgia apud eundem Goarum pag.101. εἶτα σφραγίζει τὸ νᾶμα καὶ τὸ ὕδωρ, λέγων, Ἕνωσις πνεύματος ἁγίου. ἐκχέων δὲ τὸ νᾶμα εἰς τὸν κρατῆρα, λέγει, &c. Liturgia Præsanctificatorum Cryptoferratensis: λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὴν ἁγίαν δωρεὰν, καὶ τίθησιν ἐν τῷ δίσκῳ, μηδὲν λέγων· καὶ ὅταν τίθη τὸ νᾶμα, λέγει, Αἷμα καὶ ὕδωρ τὸ πηγάσαν τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, &c. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. μεθέξεις δὲ τῷ στόματι τοῦ τιμίου σώματος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, λέγων τὸ, Ἀμὴν· ἀντὶ δὲ νάματος, ποτήριον οἴνου πίῃ, &c. Nomocanon Coterlerianus num.76. οἱ ἱερεῖς ἐσθίοντες, ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν, τῆς προσφορᾶς, ἢ νάματος, ἢ κόλυβα ἄψαλτον, &c.

Ναματάριον

Ναμαλάελον ἢ χερόνιπῖρον, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 260. *Aquamanile.*

ΝΑΜΑΣΓΟΥ΄ΡΙΝ, λέγεται ῥομέκαν εἰς πλάτος ὀρμίγγια, in Glossis Jatricis verè Græcobarb. MSS.

ΝΑΝΑ΄, ὁ ἡδύοσμος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΝΑΝΘΗ΄, καρία λεγόμενα, ἤτι βάλανος μυρανικὸς, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Nux muscata.*

ΝΑΝΟΥ΄ΨΑ, τὸ ἄμμι, in Lexico MS. Reg. 1843.

ΝΑΝΤΙ΄, Ægyptiis, *Papaver rubrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 646.

ΝΑΝΤΙ΄ΖΕΙΝ, *Deponere*, ex Gall. *Nantir.* Anonymus de Vulpe & Lupo.

Ναντίσομε τὰ ςάμενα ἐτοῦτα πὼ βας-ᾶμε.

ΝΑΝΟΥΧΑ, ἡ ἀμὴ, ἢ τὸ κύμινον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Ammi, semen Ameos.* Alibi: Ἀμὶ, ἡ νανοῦχα, ἢ λαγοκίμινον. Infrà: Ἄμεον, ἡ νανοῦχα. Apud Matth. Silvaticum: *Nanachut*, *Ameos.*

ΝΑΞΙ΄ΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. ῥίνισμά ἐστι, καὶ κηρέων ἀκόνημα.

ΝΑΟ΄Σ, pars Ædis sacræ, sed varia pro Ecclesiarum diversitate, quarum aliæ sunt *Catholicæ*, quæ scilicet utrique sexui patent, aliæ Monasticæ, quæ solis viris, si virorum: vel solis mulieribus, si Sanctimonialium sint: ac priores quidem duabus tantùm partibus constant, *Bemate*, & *Nao*: nam *Narthex* extra Ecclesiam est. In Bemate, sacræ peraguntur Liturgiæ, in quo solis Sacerdotibus considere fas est: in Nao Clerici & plebs universa stat. Ita Theophanes Cerameus Homil. 55. ædem SS. Petro & Paulo Sacram in Palatio Constantinopolitano in duas partes duntaxat dividit. Postquam enim dixit Sacrum Bema cancellis marmoreis clausum solis Sacerdotibus patere, tum subdit: ὁ δὲ ναὸς ἅπασι τοῖς ἄδουσι τοὺς θείους ὕμνους, ὥσπερ τὰ ἄντρα, ἠρέμα συναπηχεῖ, τῆς φωνῆς ἐπανιούσης πρὸς ἑαυτὴν κατὰ τὴν ἀντίτυπον. At in Monasteriorum Ecclesiis secus se res habet: eæ enim dividuntur in tres partes, in *Bema*, in *Naon*, & in *Narthecem*, qui intra Ecclesiam est, cùm in Catholicis extrà sit: in *Nao* consistunt Monachi, quibus vice Chori est. Id pluribus observavimus, in nostra Constantinop. Christiana lib. 3. n. 77. De Nao igitur Ecclesiarum Monasteriorum intelligendum Typicum S. Sabæ cap. 5. ἱερεὺς—εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερατείῳ, —κἀκεῖθεν ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας κλίτους εἰς τὸν ναόν. Infrà: ὁ δὲ ἱερεὺς, τούτου ψαλλομένου, θυμιᾷ τὸν ναὸν καὶ τοὺς μοναχοὺς κατὰ τάξιν. Occurrit passim in Libris Ecclesiasticis Græcorum. Vide νάρθηξ, & Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΝΑ΄ΠΤΗΣ, *Nauta*, Ναύτης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ὅπου γυναῖκες ἔκαμναν λέγω μετὰ τοὺς νάπ7ας.
Τετίαις ποῦ μεγαλιτέραις ὁ Ποσιδῶν δὲν κάμνη
Ὅταν φυσκόνη θάλασσαν ἔτζη ἔκαμναν οἱ νάπ7ας.

ΝΑ΄Ρ, Ἶρις, *Iris*, Ægyptiis. Interpolator Dioscoridis cap. 1. Arabibus, ignem sonat. Matth. Silvatic.

ΝΑ΄ΡΔΙΟΝ. Euchologium in Officio S. Unguenti pag. 630. καὶ ἐμβάλλεται παρὰ τοῦ Πρωτοπαπᾶ τὸ ἐν τῷ ἀλαβάστρῳ μύρον εἰς τὸ ἀγγεῖον, ἔνθα ἐνὶ τὸ νάρδιον. Ubi Goarus: Νάρδος aut Νάρδιον, in Euchologio Patriarchico MS. ἀγγεῖόν ἐστιν ὑπὲρ οὐκ ἁγιάζεται, ἀλλὰ τηρεῖται εἰς ἰατρικὴν χρείαν, quo scilicet solent uti Medici: tametsi, inquit, haud inficias ierim, ipsam unguenti materiam nondum consecratam νάρδιον, consecratam autem μύρον ibi vocari: in quam sententiam facilè ego concesserim. Ἀγγεῖον τῆς νάρδου appellatur pag. 632. Rursum pag. 642. ex Euchologio Allatiano: παρὰ δὲ δευτέρας ὥρας τῆς ἡμέρας ἔρχονται οἱ τῆς ἔργου ἐπιμεληταὶ ἐκφορεῖν τὴν νάρδον χλιαρὸν ὄντα, καὶ ἐμβάλλειν αὐτὴν ἐν τῇ σκαφῇ.

ΝΑ΄ΡΘΗΞ, *Ferula*, Ecclesiæ vestibulum, porticus quæ Ædis sacræ portis obversatur, sic dicta non παρὰ τὸ νέρθεν, ἢ κατώτερον τοῦ ἄμβωνος κεῖσθαι, ut est in Gloss. MSS. seu ut est apud Auct. Etymologici, παρὰ τὸ νέρθεν εἶναι τοῦ ναοῦ: Sed quòd *Ferulæ* speciem præferat, cùm in latitudinem ad ipsius ædis faciem diducatur. Unde νάρθηξ extra ædem fuit, non intra, si καθολικὰς ἐκκλησίας spectemus, id est eas quæ viris & mulieribus universim patent, vel potiùs, in quibus Sacerdotes & Clerici, uti vocamus, Sæculares Sacra Officia peragunt. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. τὸν θεόργιστον Βάρδαν παραλαβε, καὶ πρὸ τοῦ νάρθηκος ἔξω καλάκεστον μελιδόν. Vita MS. S. Pauli Latrensis: ἐθάπ7ετο μὲν οὖν τὸ πολύαθλον ἐκεῖνο σῶμα καὶ νικηφόρον ἐν τῷ ἔξω τοῦ ναοῦ. Νάρθηκα τὸν τόπον καλεῖν εἰώθαμεν. Utitur hac formula ἐν τῷ ἔξω hac notione Pachymeres in Hist. ubi Possinus. In Monachorum verò Ecclesiis aliter se res habet. Eæ enim in tres duntaxat partes dividuntur, in Βῆμα, seu Sacrarium, suis Cancellis disparatum; in ναὸν, in quo Monachi consistunt, suis pariter Cancellis divisum à reliqua Æde, quam νάρθηκα appellant, quòd iis νάρθηκος vicem præstet, licèt non sit revera νάρθηξ, ut qui intra ipsam ædem extet, illiúsque septa: in qua tamen νάρθηκος figuram retinet, cùm excepto Bemate, potiorem ædis partem obtineat ναὸς seu Monachorum Chorus, reliquâ, ut dixi, in angustum contractâ, & in latitudinem diductâ, eâque Sæcularibus permissâ, tanquam eò instar pœnitentium accedentibus, cùm iis intra ναὸν consistere non liceat: νάρθηκα enim iis potissimum addictum mox dicemus. Atque eam ferme etiam Monasticarum formam semper fuisse apud nos, seu Latinos, facilè concedat, quisquis attentiùs veteres ejusmodi Monasticas Ædes consideraverit, in quibus Monachorum Chorum, quem *Capsum* Ecclesiæ vocabant, ut quidam volunt, potiorem Ædis partem occupare animadvertet, reliquâ Sæcularibus, seu κοσμικοῖς patente. Quidquid igitur in iis Monachorum Ecclesiis extra Narthecem est, ἐξωνάρθηξ, & ἔξωσις corruptè, Ædis scilicet vestibulum, ubi in Ecclesiis Catholicis νάρθηξ collocari solet, in cujus discrimen interiorem Narthecem ἐσωνάρθηκα vocant, de quo ita Paraclericum: ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τὸ θυμιᾶσαι ἔξωθεν τοῦ νάρθηκος τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς πάντας, ἵςαται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων οὐσῶν. Quippe portæ regiæ eæ sunt quibus à Narthece in Ναὸν aditus patet. Alio loco: καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ψαλλομένου τὸ ἰδιόμελον στιχηρὸν τοῦ κατὰ τὴν μονὴν ἁγίου λιτανεύοντες ἐν τῷ νάρθηκι μετὰ δὲ τὰς συνήθεις εὐχὰς εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ ψάλλοντες, &c. In Pentecostario: καὶ ἐξερχόμενοι ἅπαντες ἐν τῷ νάρθηκι διὰ τῆς βορείου μέρους κρατοῦντες καὶ τὰ κηρία. Rursum: προπορευομένου τοῦ ἱερέως μετὰ λαμπάδων, καὶ κλειθεισῶν τῶν πυλῶν, θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ νάρθηκι ἅπαντας, ὡς ἔθος ἐστὶ, εἶτα ἵςαται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν. In Narthece consistere Sæculares, indicat præterea Typicum S. Sabæ cap. 5. δεῖ δὲ τὸν ἐκκλησιάρχην τοῦτο φροντίζειν πάντοτε καὶ παραγγέλλειν τοῖς ἐν τῷ νάρθηκι ἱςαμένοις ἀδελφοῖς, ἵνα μὴ ἐῶσι τοὺς ἐρχομένους εὐχῆς χάριν ποιῆσαι μοναχοὺς, εἴτε κοσμικοὺς, εἰσέρχεσθαι ἐν τῷ ναῷ, ψαλλούσης τῆς ἐκκλησίας, ὅπερ ἐστὶν ἀτοπίας σημεῖον, ἀλλ' ὀφείλουσιν ἐν τῷ νάρθηκι προσκαρτερεῖν, ἄχρι τῆς ἀπολύσεως. Nomocanon Cotelerianus num. 4. τὰς γυναῖκας προςάσσεμεν ἐν τῷ νάρθηκι ἐξομολογεῖσθαι, καὶ ἀνοικτὰς τὰς πύλας ἔχειν, διὰ τὰ σκάνδαλα τοῦ Βελίαρ. Vide Vitam Sancti Nicetæ Hegumeni num. 50. Cedrenum an. 37. Justiniani, Chronicon

Veneto-Byzantinum an.1420. Lambecium lib.3.de Bibl. Cæsar.pag.34. Allatium in Dissert. de Narthece, & quæ de eo congessimus in Constantinopoli Christiana lib.3. num.18. præterea Tabellas I. & II. initio hujusce operis delineatas.

Ἄρθηξ, pro Νάρθηξ, & Ἐξωάρθηξ, pro Ἐξωνάρθηξ, semper habet Typicum MS. Monasterij τ͂ Κεχαριτωμένης. Cap.38. τὴν μεσονύκτιον ἀκολουθίαν ἐν τῷ ἄρθηκι τ͂ ἐκκλησίας παραγινόμεναι ἐκτελέσετε. Adde cap.40.66.73. Ita Ἐξοάρθηξ cap.33.36.73. 80.

Νάρθηξ, *Ferula*, *Baculus Monachicus*. Pachymeres lib.11. cap.1. de Athanasio Patr. Constantinopol. exauthorato: καὶ ἅμ' ἐκεῖνος τ͂ κέλλης ἐξιὼν, χλαῖναν τ' ἐνειμένος, καὶ καλύπτραν ἐκ καλάμης ἔχων, καὶ ξύλῳ ἐπερειδόμενος νάρθηκι, ὑπλῶτα ἐκείνοις, &c. Ubi legendum videtur ξυλίνῳ.

Νάρθηξ, *Ferula*, seu sceptrum Imperatoris sic appellatum, uti describitur in Tabella IV. & V. ex his quæ initio hujusce operis delineantur, & de quo pluribus agimus in Dissertat. de Imperat. Constantinopolit. nummis.

Νάρθηξ, *Ferula*, seu baculus in modum ferulæ desinens, quo invicem luctantes sese exercebant milites. Leo in Tacticis cap.7. num.18. ex Onosandro cap. 10. ubi de exercitatione militum: διαμερίσας δὲ τὸ στράτευμα, πρὸς ἀλλήλους ἀσιδήρῳ μάχῃ συμβαλλέτωσαν, ἤγουν διὰ κονταρίων ἄνευ ξιφῶν, ἢ σαγιττῶν ὁμοίως, ἢ ὡς εἴπομεν, ἀντὶ σπαθίων βεργία, ἢ νάρθηκας, ἢ καλάμους ἀντὶ κονταρίων αναδιδούς.

ΝΑ'ΡΤΕΙΝ, *Evenire*, *Accidere*. Glossæ Græcobarb. ὅπου δὲν προβλέπει ὁ ἄνθρωπος ὅπου δὲν θωρεῖ τὸ πρᾶγμα ὅπου μέλλει νάρτη, προλίτερα παρὰ τ͂ νάρτη.

ΝΑ'ΡΤΖΗΣ καὶ φόγχαρ, τὸ νάρκισσον, in Lexico MSS. Reg. Cod. 1843.

ΝΑΣΗΝΟΙ', Hæretici, quorum meminit VI. Synodus Act.11.

ΝΑ'ΣΚΑΦΘΟΝ, εἶδος ἀρώματος ἰνδικοῦ, in Glossis Jatric.MSS.ex Cod.Reg.190.& 1843.Vide Dioscor.

ΝΑΤΑ'ΛΙΟΝ, *Natalis*, *Natalitium*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1078. Νατάλια, κατὰ Λατίνους, τ͂ Βασιλέων, τὰ γενέθλια. Ex Psello,Photij Nomocan.tit. 7. cap.4. εἰ φθάσῃ Βασιλέως νατάλιον εἰ κυριακῇ. Ubi Balsamon: Νατάλια δὲ εἰσι τὰ τ͂ βασιλέων γενέθλια, καὶ ἡ τούτων ἀνάῤῥησις. Vide Gloss. med. Lat. in *Natalis*.

ΝΑΥΓΑ'ΛΕΙΝ, *Haurire*, *Promere*. Corona pretiosa: Σύρε, ναυγάλεις κρασὶ, *Hauri vinum*, ἴθι ἀφυσόμενος οἶνον. Vide Εὐγάλειν.

ΝΑΤΗΦ. Vide in Πασίλλος.

ΝΑΥΚΕ'ΛΙΑ, *Navicellæ*, in l. 17. 5. 1. D. de Instruct. vel Instrum. Leg. Leo in Tactic.cap.5. §.9. εἰ δὲ πρὸς ποταμοὺς ἢ λίμνας, καὶ ναυκέλια, ἤγουν πλοῖα μικρὰ, ἢ ἀπὸ βύρσων κατασκευασμένα, ἢ κατὰ φύσιν, &c. Mauricius lib.12. Strateg. cap.21. ὅτι δεῖ τοὺς δρόμωνας καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη, τάτε δαπανηφόρα, καὶ τὰ ναυκέλια, τάτε μικρὰ, καὶ τὰ ἄλλα τὰ εἰς γέφυραν πεποιημένα, — ἐν ἑτοίμῳ γενέσθαι. Vide Thomæ Reinesij Inscriptiones p.203.

Ναύκλαι, eâdem notione. Mauricius loco laudato: εἰ μὲν γεφυρῶσαι χρεία, τουτέστι ποιλογέφυραν ποιῆσαι, δέον ἀπὸ τ͂ ἰδίας ὄχθης ἄρξασθαι τὰ ἐπὶ τούτων σκεύη, τουτέστι ναύκλας μεγάλας, καὶ ποντυλῶσαι, ἤτοι καταστρῶσαι πάντων ἐν ἑτοίμῳ ὄντων. Et lib.9. cap.1. γεφύρας δὲ ἐν τάχει συμπηγνυμένας, ἢ διὰ ξύλων ζυγωμάτων, ὥς ἐστιν ἔθος τὰς πολλὰς γίνεσθαι, ἢ διὰ ναυκλῶν, πύργων τε ἢ ξυλίνων, ἢ οἰκοδομητῶν ἐκ λίθου ξηροῦ, &c. Ubi Leo habet μονοξύλων.

ΝΑΥΚΟΥΤΙΑΤΗ'Σ. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Ἠοίξης, οἱ τ͂ προβάτων δὲ, ναυκουτιαταὶ καλοῦνται.

ΝΑΥΣΤΟ'Ν, Organi musici species. Anonymus Philosophus Chymicus MS. ἐπὶ τ͂ μουσικῆς γενικὰ μέν καὶ ἰδικά εἰσιν ὄργανα, καὶ μέρη τ͂ ἐπιστήμης, τότε ναυστὸν καὶ τὸ αὐλητικόν. Vide χειρόργανον.

ΝΑΥΦΡΑ'ΓΙΟΝ, *Naufragium*. Clementina, Homil.10. num.10. καὶ εἰς πόρτον καταβὰς, πολλῶν πυκνότερον ἐπυνθάνετο, πῶς ἕκαστος αὐτῶν ἴδεν ἢ ἤκουσεν ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν γενόμενον ναυφράγιον. Occurrit ibi pluries.

ΝΑ'ΧΑΝ, *Cùm*, *Quando*. Glossæ Græcobarb. νάχαν φαλιάσειν, ἢ νάχαν σφάλλειν.

ΝΕ', particula est quæ nihil sonat, & tantùm ad ornatum ponitur Orationis, idque duntaxat à Chiis, non in quibuslibet nominibus, sed tantùm in articulis, pronominibus masculinis & femininis, ubi reperiatur finalis litera ν, ac in prima, secunda, & tertia persona verborum numeri pluralis, ut pro εἴδατον, εἴδατονε, pro τοῦτον, τούτονε, pro τούτων, τουτωνῶνε, pro γράφομεν, γράφομενε, pro λέγετε, λέγετενε, & sic de reliquis. Portius.

ΝΕ'Α, *Nova Ecclesia*, sic dicta Ædes sacra Constantinopoli S. Michaëli sacra in Palatio ædificata, de qua egimus in Constantinopoli lib.4. sect.3.num. 4.Ubi ita appellari à Luithprando lib.1.cap.2.& lib. 3. cap.8 observavimus: quod hîc rursum monemus, quòd Xylander apud Scylitzem pag.753. per Νέαν, perperam *Novam Romam* intelligi putaverit. Vide Gloss. med. Lat. in *Ænea*.

ΝΕ'ΑΙΡΑ, Γαστὴρ, *Venter*, apud Psellum de Morborum nominibus ex Cod. MS.

ΝΕΑ'ΚΙΟΝ. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa: καὶ τὰ πρὸς κατασκευὴν ἁρμάτων, δίχα σκουταρίων, μαγγανικῶν, σαγιττῶν, σανίδας, καὶ νεάκια, καὶ κριάνη, εἰ εἰσί. Heronis Παρεκβολαὶ MSS. προαποτίθεσθαι δὲ καὶ πίσσαν, καὶ στυπῖον, καὶ σίδηρον, καὶ νεάκια ἐπιτήδεια πρός τε κονταρίων κατασκευὴν, &c. Infrà: ξύλα εἰς μαγγανικῶν κατασκευὴν, καὶ νεάκια πλεῖστα προαποτίθεσθαι, &c.

ΝΕΑΝΙ'ΣΚΟΣ, *Loculus statuæ*, quem vulgo *Niche*, seu Nidulum vocamus. Vita MS. S.Abercij Episcopi Hierapolitani: ἐξέλθετε ἐκ τ͂ νεανίσκων τούτων δαιμόνια πονηρά. Occurrit ibi pluries. Vide Ναϊσκάριον.

ΝΕΑΡΑΙ', *Novellæ*. Id nominis suis novis Constitutionibus indidit Justinianus, quòd, ut censet Cujacius, novissimè promulgatæ sint post Codicem Justiniani repetitæ Lectionis: unde sæpissime à Græcis Interpretibus appellantur νεαραὶ μετὰ τ͂ κώδικα, & ab ipso Justiniano in Nov. 66. & in Constitut. de Novo Codice faciendo: pariter Theodosij, Valentiniani, Marciani, Leonis, Majoriani, Severi Constitutiones, non aliâ ratione appellatæ sunt, quàm quòd post Codicem Theodosij, & aliæ quædam Leonis Philosophi Nicephori, Michaëlis, Romani, Alexij, quòd post Βασιλικῶν Libros promulgatæ essent. De Justinianeis Agathias lib.5. ἔν τινι τ͂ οἰκείων νόμων, οὓς δὴ Νεαροὺς ἐπονομάζομεν. Harmenopulus lib.1. tit.1. §.9. ὁ αὐτὸς καὶ Νεαρὰς ἐν ἰδιάζοντι βιβλίῳ συνέταξεν· εἰσὶ δὲ Νεαραὶ, αἱ παρὰ τ͂ κατὰ νόμους Βασιλέων νέαι διατάξεις, πρὸς τὰς ἀνακοπτούσας ὑποθέσεις γινόμεναι. Adde num. 10. Theophanes an. ejusdem Augusti 2. ἀνενέωσεν δὲ ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς παλαιοὺς νόμους ποιήσας μονόβιβλον, καὶ καλέσας αὐτὸ Νεαρὰς διατάξεις. De Leonis Philosophi Novellis vide eundem Harmenopulum num.11. & Cujacium lib.17. Observat. cap.31.

ΝΕΑ'ΣΙΜΟΝ, *Novale*, in Gloss. Gr. Lat. pro Νέασις. Glossæ Nomicæ Vaticanæ: Νοβάλις, γῆ καλεῖται ἡ σκαφεῖσα, καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ αὐτῷ ἀργοῦσα. Vide Gloss.med. Latin.

ΝΕΑΤΟΚΟ'ΜΗΣ, quo nomine donatur quidam Joannes apud Leonem Grammaticum: sed incertum

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

certum an cognomen, an verò Dignitas aliqua, ut fuerit *Comes Novalium*: nam Νέαλος, *Novalis* exponitur in Vet. Gloss.

ΝΕΚΡΟΚΑΣΣΕΈΛΑ. Vide in Κασέλα.

ΝΕΚΡΟΚΡΈΒΑΤΟΝ, *Capulum*, Νεκροφόρον, Ὀσοθήκη.

ΝΕΚΡΟΧΕΙΡΟΤΟΝΗΤΟΙ. Anonymus de Rebus Ecclesiasticis Armeniorum pag. 275. ubi de Juliano & Julianitis Hæreticis, qui sub Justino Imp. & Cabade Persarum Rege vixere: καὶ ὅτι οὐκ ἦσαν (πλείους) τριῶν ἐπισκόπων οἱ Ἰουλιανῖται, ἐν τῷ ἀποθνήσκειν τὸν Ἰουλιανὸν, διελογίσαντο οἱ δύο ἕτεροι αὐτοῦ, ὅτι κατὰ τὸν κανόνα τῶν ἁγίων πατέρων, ἀδύνατόν ἐστι ἄνευ τριῶν ἐπισκόπων χειροτονεῖν ἐπίσκοπον, πρὶν ἢ τεθῆναι αὐτὸν ἐν τάφῳ, ἐπέθηκαν τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν, χειροτονήσαντες ἐπίσκοπον, ὅθεν Νεκροχειροτόνητοι ὠνομάσθησαν· καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐν τιμῇ ἔχουσιν ἑαυτοῖς τὴν δεξιὰν Ἰουλιανῖται.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ nempe τροπάριον, seu νεκρώσιμος κανών, *Canon pro mortuis decantari solitus.* Horologium: τέλος — τὰ εἰς τοὺς κεκοιμημένους ψαλλομένων νεκρωσίμων τροπαρίων. Triodium in Feriâ 6. τῆς ἀπόκρεω. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ λυχνικοῦ ποιοῦμεν ἐν τῷ νάρθηκι παννυχίδα εἰς τοὺς κοιμηθέντας, καὶ ψάλλομεν τὸν ἐνορδινον κανόνα τοῦ ἤχου τὸν νεκρώσιμον. Mox: ἐν δὲ τῇ συνάπτῃ πάσαις τῆς στιχολογίας καὶ τοῦ κανόνος, μνημονεύονται πάντες οἱ πρὸ ἀπελθόντες πατέρες καὶ ἀδελφοὶ ἡμῶν· ψάλλεται δὲ καὶ ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο σὺν τοῖς εὐλογηταρίοις τροπαρίοις νεκρωσίμοις. Et Fer. 6. Tyrophagi: ψάλλομεν τὸν ἐνορδινον νεκρώσιμον κανόνα τοῦ ἤχου. Erant plura ejusmodi Troparia, confecta à S. Joanne Damasceno, ibid. εἰς τὸν στίχον τὰ δ'. μαρτυρικὰ, καὶ τὰ β'. νεκρώσιμα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Sabbato 2. Hebd. εἶτα ψάλλομεν τὰ μαρτυρικὰ τῆς ὀκτωήχου, καὶ τὸ νεκρώσιμον θ'. Horum formula extat in Triodio in Sabbato secundæ hebdom. Νεκρώσιμον. Ὁ πάντα μέλλων κρῖναι τὸν κόσμον, παρὸν τῶν μυριάδων ἀγγέλων, ἀκαταγνώστως τότε παραστῆναί σε καταξίωσον, τοὺς κοιμηθέντας πιστῶς πανοικτίρμων. Alia ibid. τῇ ἐν πίστει πρός σε μεταστάντων ὁ σωτὴρ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἀκούσια καὶ ἑκούσια πλαίσματα συγχωρῶν, ἀνάπαυσον ὡς Θεός.

ΝΕΚΔΟΥΜ, in Glossis Nomicis MSS. Vaticanis, Σῶμα μὴ παραδοθὲν δηλονεκεῖ ταφῇ, οἷα τὰ σμυρνίσματα. Ex Lat. *Necdum*, scilicet, *humo mandatum cadaver.*

ΝΕΚΕΙΑ, vel Νίκιαι, in lib. 2. Coiranidis MS. dicitur esse herba ἀναβαίνουσα τὰ φύλλα ὑπὲρ πήχεις ἀ. ἃ καίουσιν ἐν τοῖς λύχνοις, ἀντὶ λύχνου, &c.

ΝΕΚΤΑΡΙΟΝ, *Helenium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 27.

ΝΕΜΕΙΝ, *Possidere*, Νομὴ, *Possessio*. Voces Jurisconsultorum in Basilicis frequentes. Glossæ Gr. Lat. Νομὴ, Κατοχὴ, *Possessio.* Νομὴ χωρία, *Usurpatio.* Glossæ Basilic. νομὴ, ἐστι φυσικὴ πραγμάτων κατοχή.

ΝΕΜΕΣΙΟΝ, *Ocimastrum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 610.

ΝΕΜΗΣΙΣ. Vide in Ἐπινέμησις.

ΝΕΜΠΟΤΗΣ, *Aqualis*, Ὑδρία. Νεμπότακι, *Aqualiculus*, γάστρον, ὑδρορρόα.

ΝΕΞΑΙ, τὰ στρώματα exponuntur apud Hesychium.

ΝΕΟΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

ΝΕΟΚΟΥΡΙΤΗΣ. Vide in Κουρά.

ΝΕΟΜΗΝΙΑΙ, *Kalendæ*, in Glossis Lat. Gr. & in Basilic.

ΝΕΟΝ ἔτος, *Novus annus*, Kalendæ Septembres, apud Græcos, à quibus initium sumebat Indictio Constantinopolitana, ut contrà Januariæ apud Latinos. Maximus Taurinensis Homil. de Kalendis Januarij: *Novum annum Ianuarias appellant Kalendas.* Typicum cap. 11. εἰς τὴν πρώτην (mensis Septembris) ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου, ἤτοι τοῦ νέου ἔτους. Cap. 12. pag. 13. in mense Septembri: ὅτι γὰρ ἰσημερία τούτου, ὁ καλεῖται νέον ἔτος. Habetur Theophanis Ceramei Homilia. 1. εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰνδίκτου, ἤτοι τοῦ νέου ἔτους. Deinde hæc subdit: Ῥωμαίοις δὲ πάλαι μὲν ὁ Ἰανουάριος ἦν τοῦ ἔτους ἀρχὴ ἀφ' οὗ δὲ ὁ Αὔγουστος Καῖσαρ καὶ τὸν Ἀντώνιον ἐτροπώσατο, κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα, περιφανῆ ποιῆσαι τὴν νίκην βουλόμενος, μεταμείβει τὸ Ῥωμαϊκὸν ἔθος, καὶ χαρίζεται τῷ μηνὶ τὰ πρεσβεῖα καθάπερ προέλεια. Vide Petavium & al.

ΝΕΟΝΥΜΦΟΣ, *Sponsus*, necdum nuptiali benedictione donatus, in Euchologio Goari pag. 380. & apud Codinum de Offic. Palat. cap. 22. n. 1. Gloss. Latin. Gr. Νεόνυμφος, *Nova nupta.* Isaacus Tzetzes in Lycophron. pag. 65. παρθένος μὲν γάρ ἐστιν ἡ μὴ γνοῦσα μηδὲν τῆς συνουσίας ἀνδρός· νύμφη δὲ ἡ νεωστὶ συζευχθεῖσα, μήπω δὲ τετοκυῖα· γυνὴ δὲ ἡ γονῆς δεκτικὴ καὶ τίκτουσα· γραῦς δὲ ἡ διαφθαρεῖσα τοῦ τίκτειν. Testamentum MS. Salomonis: καὶ ἡ ἐργασία μου ἐστὶ τὸ τοὺς νεονύμφους ἐπιβλέπειν μὴ συμμιγνῆναι, &c. Testamentum MS. Abrahami Patriarchæ: ἴδεν δὲ καὶ νεονύμφους ὀψικευομένους, &c.

ΝΕΟΣΤΡΑΤΕΥΤΟΙ, Νεοσύλλεκτοι, *Tirones.*

ΝΕΟΣ, *Novus*, vel *Iunior*. Solent Græci vulgò hanc appellationem tribuere viris aliquam existimationem, seu ob vitæ sanctitatem, vel ob præclarè gesta, ac alia denique de causa consecutis, viris aliis pariter celebribus eodem quo ij donati nominibus ætate & tempore posterioribus. Verbi gratiâ, νέος appellant S. Stephanum, qui sub Copronymo Martyrium subiit, ad discrimen S. Stephani Proto-Martyris: S. Paulum Patr. Constantinopolit. sub Irene & Constantino, ad distinctionem S. Pauli Apostoli: S. Bartholomæum Cyptoferratensem, ad discrimen S. Bartholomæi Apostoli. Ita SS. Lucam Juniorem Stylitem, Hilarionem Juniorem, Basilium Juniorem, & alios vitæ sanctitate claros quorum memoria agitur in Menæis. Sed & Symeonem Præfectum Monasterij Sancti Mamantis in rebus Theologicis celeberrimum Νέον Θεολόγον, appellarunt, quo Epitheto donatus S. Gregorius Nazianzenus, hac voce ab illo distinctum. Ita perinde Imperatores aliquot νέοι dicti, ut ab aliis ejusdem nominis distinguerentur, ut Theodosius Junior, Valentinianus Junior, Basilius Porphyrogenitus Junior, & Theodosius Atramittenus Imp. apud Theosterictum in Vita S. Nicetæ Confess. num. 27. Quinetiam nonnulli ex iis Constantini nomen suis nominibus addidere, cum adjuncta voce νέος, quo à Magno Constantino, cujus ut nomen, sic & gloriam ambiebant, distinguerentur: scilicet Tiberius Thrax, Heraclius Heraclij filius, Constans ejusdem Heraclij posterioris filius, & Michaël Palæologus Andronici filius, ut haud ita pridem à nobis observatum in Familiis Byzantinis. Neque tamen id peculiare fuit recentioribus Græcis: nam apud Eudociam in Joniis MSS. Arrianus Nicomediensis Philosophus Epicteteus, ὁ ἐπικληθεὶς νέος Ξενοφῶν, dicitur. Enimvero veteres Augustos aut Reges vel Principes Deorum aut Dearum affectasse nomina, cum additione vocis νέος, notum ex Eustathio Il. *ι*. pag. 776. & aliis Scriptoribus, & Numismatis, laudatis à viro singularis Eruditionis Gilberto Cupero in Numismatis antiquis explicatis pag. 285. ubi ex Velleio Paterculo lib. 2. cap. 12. τὸ νέος verti debere *Novus* colligit: Velleij porrò hæc sunt de Antonio: *cùm ante novum se Liberum appellari jussisset, cùm redimitus hederis, coronâque velatus aureâ, & thyrsum tenens, cothurnisque succinctus,*

succinctus, curru, velut Liber Pater, vectus esset Alexandria. Quod de Antonio observat etiam Eustathius loco laudato; & sanè ita observari debet in ejusmodi Deorum ac Dearum, vel Magnorum virorum affectatis nominibus, ac proinde in nomine Constantini M. quod subinde sibi imposuere Augusti. At alij, qui quòd ætate duntaxat & tempore posteriores essent, νέοι dicti sunt, *Iuniores* rectè fuisse dicuntur.

ΝΕΟΎΤΖΙΚΟΣ, *Iuvenis, Iuvenculus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Μενέλαος ὁ εὐγενής, νεύτζικος ἀκόμη.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἄνθρωπος ἦτον νεύτζικος χρόνων εἴκοσι πέντε.

Alibi:

Ἄνθρωπος ἦτον νεύτζικος, ἐξέρετος ἀνὰ πάντας.

ΝΕΟΦΥΤΟΝ, Νεοφύτεῖον, *Novelletum*, in Gloss. Gr.Lat. Vinea ex novellis vitibus confecta. Occurrit in lib. 28. Basilic. tit.10. cap. 6. & apud Mich. Psellum in Synopsi legum vers.1275.ex l.6.D.de Impens. in res dotal.

ΝΕΌΦΥΤΟΣ, de cujus vocis significatione, ita Balsamon ad Can.10. Concil. Sardicensis: Νεόφυτος μὲν, παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ, ὁ νεοφώτιστος λέγεται, παρὰ δὲ τῷ κανόνι, ὁ ἀπὸ πλουσίου ἢ σχολάζοντος εἰς ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα προβιβαζόμενος. Scholion ad eundem Can. νεόφυτος, τῷ θείῳ Ἀποστόλῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῶν πατράσι, καὶ τοῖς κανόσιν, οὐχ ὁ νῦν εἰς κλῆρον παραγγέλλων, ἀλλ' ὁ τὴν Χριστιανῶν ὑπολαμβάνων πίστιν ἄρτι, καὶ νοεῖται καὶ λέγεται.

ΝΈΠΟΥΣ, *Nepos.* Eustathius Od. δ'. νέποδες γάρ φασι θαλάσσης αἱ φῶκαι, ὅ ἐστι τέκνα· νέπους γὰρ κατά τινα γλῶσσαν, ὁ ἀπόγονος.

ΝΕΡΆΔΕΣ, *Nymphæ*, Νερεΐδες. Glossæ Græcobarb. ἀγροστίναι, νύμφαι ὄρειοι, νεράδες ὀρειναί.

ΝΕΡΆΝΤΖΙΟΝ, Portio, Ναράντζι, *Malum Medicum, Aureum*, ex Italico *Narancio*, Gallis, *Orange.* Scholiastes Nicandri ad Alexipharm. Μῆδόν τε γράφεται μῆλον. ἔστι δὲ καὶ τὸ Μηδικὸν μῆλον, ὅ ἐστι νεράντζιον. Epistola Stamatij lib. 4. Turcogr. Crusij pag.316. καὶ ἐξέκοψαν τὰς ῥίζας τῶν δένδρων μετὰ νερατζίων. Vide Agapium Cretensem in Geoponico cap. 118. & Salmasium ad Solinum pag.955.

Νεραντζέα, eâdem notione, apud Nicolaum Myrepsum sect. de Emplastris cap.190. Anonymus de Amoribus Callimachi:

Καὶ νεραντζέαν ἔβλεπεν ἐκ τὸ δένδρον ἐκεῖνον,
Ὡς ἄνθρωπος ἀναίσθητος, παραπεφρονημένος,
Καὶ τὸ δακτυλιδόπουλον εἰς τὸ νεράντζι δώσει.

Λυκονέραντζον, apud eundem Agapium cap.45.

Νεραντζόζουμον, *Succus mali Medici*, apud eundem cap.199.

ΝΈΡΒΟΣ, *Nervus.* S. Chrysostomus in Acta Apost. serm. 35. ἠσφαλίσατο, φησὶν, εἰς τὸ ξύλον, ὡς ἂν εἴποι τις, εἰς τὸ νέρβον. Vide Gloss. med. Latin. in *Nervus.*

ΝΕΡΕΔΙΤΆΡΙΟΣ, *Hereditarius*, apud Scholiastem Basilic. to.1. p.756. to.2. p.55. 79. 114. &c. Et in Glossis Labbeanis non semel. Vide suprà in N.

ΝΕΡΌΝ, *Aqua.* Glossæ Græcobarb. ὕδωρ ἀθροιστὸν καὶ συλλεκτὸν· νερὸν σωρευμένον καὶ συναγόμενον. Videtur formata vox ex ναρὸν, quæ ὑγρὸν sonat, ut est apud Auctorem Etymologici in Ναρόν. Apophthegmata Patrum in Joanne Colobo n.7. καυκάλιον τοῦ νεροῦ. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap.9. Σκλαβινιστὶ Βερόντζη, ὅ ἐστι βράσμα νεροῦ. Anonymus de Locis Hierosol. cap. 15. καὶ εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ σπηλαίου εἶναι ὁ τόπος, ὅπου ἔχωσεν ἡ Σαλώμη τὸ νερὸν, ὅπου ἔλουσε τὸν Χριστόν. Νέρον καμπιούσας, *Succus tussilaginis*, apud Myrepsum de Antidot. cap.505. Orneosophium pag.247. ὀρέγεται τὸ νερὸν πολλά. Pag.250. λαβὼν μετὰ τοῦ νεροῦ ἀγελοσαφίδα. Proverbia seu Dicta vulgaria MSS. ὡς εὕρης τὸ νερὸν, φάγε τὸ λαγών. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὅτα διψᾷ ἡ αὐλή σου, ὄξω νερὸ μὴ χυώνῃς. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ῥιπιγχίονι καὶ νερὸν, μετοχόντρο χαλάζω.

Occurrit passim. De vocis origine vide Salmasium ad Hist. August. pag.311. & ad Solinum pag.1298. Adde Gloss.med.Lat.in *Nero.*

Νερούτζικον, *Parum aqua.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἡμεῖς δὲ τὸ νερούτζικον μετὰ τοῦ πινακίου.

Νεροκάνατον, *Aqualis*, Ὑδρία.

Νεροκάρδαμον, *Aqua* seu *succus Nasturtij.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. σίον, τὸ νεροκάρδαμον. Occurrit apud Myrepsum in Sect. de Drosatis cap.52.

Νεροκουβάλισμαν, *Scaturigo aquæ.* Anonymus MS. de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Καὶ τὸ νεροκουβάλισμαν ἔπαυσεν ἀπὸ τότε.

Νεροκράτι, *Olla cuprea aquæ*, apud Crusium in Turco-Græcia pag.255.

Νερολαΐνον, *Luteo*, λουτὴρ, Portio.

Νερολόγιον, *Clepsydra*, Κλεψύδρα.

Νερόμυλος, *Molendinum aquarium*, ὑδρομύλιον.

Νεροποντία, *Tempestas*, seu potiùs *undarum exundatio.* Theophylactus Hierodiac. Homil. 7. ὕστερον ἀπὸ σεισμοὺς καὶ νεροποντίαις ἐτράνεψε καὶ ἔγινε καθὼς εἶναι τανῦν.

Νεροσέλινον, *Apium aquaticum*, apud Myrepsum sect. de Drosatis num.52. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Κ' ἀπὸ τὰ νεροσέλινα ἔβαλαν γιαμανίκια.

Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. Σίον τὸ ἐν ὕδασι, τὸ νεροσέλινον.

Νεροφίδιον, *Serpens aquaticus*, *Natrix*, Ἐνυδρίς. Glossæ MSS. in Batrachomyomach. Homeri: ὑδρομεδούση, νεροφίδι. Rursum: ὕδρος δ' ἐξαίφνης, νεροφίδι. Vide Bellonium lib.1. Observat. cap.31.

Νεροΐδια, Ἐλιννὺς, in Glossis MSS. ad Plutum Aristophanis.

Νεροφόρος, *Aquarius*, Ὑδροφόρος.

Νεροφόρον, pars Balnei in qua lavari solent qui eò contendunt, *Labrum.* Theophanes an.8. Anastasij: Ὀλύμπιος δέ τις Ἀρειανὸς ἐν τῷ Ἑλενιανῶν βαλανείῳ δεινῶς βλασφημίσας, ἐλεεινῶς ἐν τῇ νεροφόρῳ τέθνηκεν. Martyrium S.Patricij Episcopi Prusæ num.7. ubi de Thermis Urbis: ὁ δὲ ὅσιος Πατρίκιος εἰσελθὼν ἐν τῷ ζέματι, ὡς εἰς νεροφόρον ἐνήχετο, ὥρας δὲ πολλῆς διελθούσης καὶ μηδὲν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ζέματος καταβλαβέντος.

Νεροχύτης, eâdem, ut videtur, notione. Glossæ Basilic. χειστήρια, οἱ νεροχύται. Locus luxatus, qui emendari potest ex Harmenopulo lib.2. tit.4. §.92. τὸν μὴ ἔχοντα ἐν αὐλῇ χειστήρια, βουλόμενον δὲ κατασκευάσαι πρὸς τῷ ἐπικοίνῳ τοῦ γείτονος τοίχῳ, χρὴ ποιεῖν εἰς τὰ ἑαυτοῦ μέρη τοῦ ἐπικοίνου τοίχου, πρὸς τοῖς γινομένοις χριστηρίοις τοῖχον ἐγχώρηγον. Et §.96. τὸν θέλοντα ἀπὸ ὑπερῴου χριστηρίου χαλάσαι ὑπόνομον ἐπίπεδον ποιῆσαι, &c. Legendum igitur, χειστήρια, οἱ νεροχύται, *Locus in quem aqua effunditur.*

Νερουλὸς, *Aquaticus*, *Aquosus*, Ὑδραλικὸς, Ὑδραλός. Νερουλιάζειν, Νερώνειν, *Diluere*, ὑδριάνειν, ὑδατοῦν.

Νερουλιατικὸς, *Aquosus*, apud Agapium in Geoponico cap.129.

Νερωτικὸς, *Aquosus*, *Aquis abundans.* Glossæ Græcobarb. τόποι δασεροὶ, ἡ νερωτικοὶ, ὅπου ἔχουν πολλὰς βρύσεις.

ΝΕΣΑΔΑ', ῥιγοπύρετος, *Rigor febris.* In Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1673.

ΝΈΣΠΟΥΡΑ,

ΝΈΣΠΟΥΡΑ, *Mespilum*, Μέσπιλον. Νεσπυριά, *Mespilus*, Μεσπίλη, Ἀρωνία. Νέσπολαις eâdem notione apud Agapium Cretensem in Geoponico c.126.

ΝΈΤΖ, Ἀραβιςὶ, τὸ ἄκορον. Ita Glossæ Saracenicæ MSS. *Acorum*, de quo Botanici.

ΝΕῪΡΑ φοίνικ@, Prophetis, *Abrotonum*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 434.

ΝΕΥΡΙΚΌΝ, *Thoraconactus*, *vestimentum coactile*, quo utebantur milites vice thoracis, nostris *Gambeso*, de qua voce, ut & de ejusmodi veste militari, plura congessimus in Gloss. med. Latinit. Illud porrò sic describitur à Scholiaste Thucydidis: πῖλ@, τὸ ἐξ ἐρίε πηκτὸν ἔνδυμα, ὥσπερ θωράκιον τι, ὑπὸ τὰ ςήθη, ὃ ἐνδυόμεθα. Leo cap.6. num. 36. & Constantinus Porphyrog.in Tacticis p.5.ςολὰς δὲ εἶχον οἱ τοιοῦτοι φιλοὶ ςερεὰς (ἰσχυρὰς) κ) πηκτὰς ἀντὶ κλιβανίων ἤγ᾽ λωρικίων. Νευρικὰ verò dicta videntur, quòd ex nervis, bovinis fortè, confecta essent. Philippus Pigafetta ad Leonis Tact. cap. 5. *Le armature dunque dal Imperatore nomate Neurica, & di corno possono intendersi in una maniera tale. Si possono etiandio fare di cuoio cotto di Busalo, che sono forti, & di pelli di Crocodillo, & si come favoleggiano i nostri Romanzi, di scaglie di serpenti. Si fanno ancora le zappe di feltro ben cucite, overo imbottite di lana, ò di bambagia, le quali reggono un colpo di saetta.* Leo in Tactic. cap.5. num.4. νευρικὰ τὰ ἀπὸ κεντέκλων, τὰ ἀπὸ κεντέκλων διπλῶν γινόμενα, καὶ αὐτὰ ἀντὶ λωρικίων τοῖς μὴ ἔχουσι σιδηρᾶ. Idem cap.6. num. 8. καὶ ςηθάρια, ἢ σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ κεντέκλων, ἤτ᾽ νευρικά. Rursum cap.19. §.13. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες λωρίκια ἢ κλιβάνια, πάντως φορείτωσαν τὰ λεγόμενα νευρικὰ, ἅπερ ἀπὸ διπλῶν κεντέκλων γίν. Idem Constantinus in Tactic. pag.11. περιτραχήλια ἀλυσιδωτὰ σιδηρᾶ ἐνδεδυμένα ἔσωθεν μετ᾽ κεντέκλε καὶ ἔξωθεν νευρικὰ τὰ ἀπὸ κεντέκλων διπλῶν γινόμενα, καὶ αὐτὰ ἀντὶ λωρικίων. Mauricius in Strateg. lib.2. cap.2. χρὴ κευνία, ἤγουν νευρικὰ ἀπὸ κεντέκλων πλατέα ἔχειν, ἔχοντα μανίκια φαρδέα ἐπινοῆσαι αὐτούς. Ubi pro κευνία, legendum γουνία, *Gunnas*, de quibus in Gloss. med. Lat. Denique Theophanes an. 17. Heraclij: ἀλλὰ φορῶν τὰ καταφρακταρικὰ, οὐκ ἐβλάπτετο. Ubi Codd. alij habent κατάφρακτα νευρικά.

ΝΈΦΑΛΟΝ, pro Νεφέλη, *Nubes.* Vide Georgij Contaris Histor. Athenar. lib.8. initio, & Maximum Cythæreum in Synaxar.25.Sept.1.Maij,&c.

ΝΕΦΆΡΙΟΣ, *Nefarius.* Νεφάρι@ γάμ@, apud Harmenopulum lib.4. tit.6. §.80. *Nefariæ, Incestæ nuptiæ.* Vide Balsamonem ad Can.27. Ep.1. S.Basilij ad Amphiloch.

ΝΕΦΈΚΑΗ. Vide Ὄξ@.

ΧΝΕΦΈΛΗ, Græcis hodiernis dicitur *tertium ex tribus velis, quo sacra dona conteguntur in sacra Liturgia*, discus nempe in quo ea reponuntur, & calix in quo vinum seu Sanguis Christi, quod aliis ἀὴρ nuncupatur & in Liturgia Chrysostomi,uti quosdam Codices loco istius vocis, Νεφέλη, præferre monet Goarus p.121. ubi ratio nominis exponitur: νεφέλη φωλεσὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς.

Νεφέλη, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη θεία.

Νεφέλη μέλαινα,in iisdē Gloss.ἐστὶν αἰθάλη κ) χρυσόλιθ@.

Νεφέλη, *Vitium oculi in accipitre.* Demetrius Constantinopol. lib.1. Hieracosophij c.48. τὰς ἐπὶ πολλοῖς γινομένας αὐτοῖς ἐν ὀφθαλμοῖς ἱεράκων παρεμποδίσεις εἰς τὸ ὁρᾷν, αἱ μὲν νεφέλας καλοῦσιν, οἱ δὲ λευκώματα.

Νεφέλαι, Hesychio, φάρη, ἱμάτια. Gregorius Nazianzen. Orat.11. ἐσθῆτ@ περιῤῥεούσης καὶ διαφανοῦς πολυτέλεια. Vide Gloss. med. Latin. in *Nebulæ.*

ΝΕΦΕΡΑ, *Centaurium magnum*, apud Interpolat. Dioscor. cap.413.

ΝΕΦΟΔΙΏΚΤΑΙ, *Tempestarij*, de quibus in Gloss. med. Lat. in hac voce. Synod. in Trullo c.61. κ) οἱ τύχην κ) εἱμαρμένην κ) γενεαλογίαν φωνοῦντες, καὶ οἱ λεγόμενοι νεφοδιῶκται, καὶ γοητευταὶ, &c. Vide ibi Balsamonem.

Νεφομαντεία, seu διὰ τ᾽ νεφῶν μαντική, tum primum à nescio qua muliere Anthusa vocatâ inventa, & nota sub Leone M. ut Auctor est Damascius apud Photium p. 1042. nescio an alia ab ea quam ἀεροσκοπίαν vocant Liber apocryphus Enoch, & Schol. Homeri Iliad. α. ἀερομαντείαν, Nicephorus Gregoras ad Synesium de Insomniis p.412.

ΝΈΦΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ σκύτος ὑδάτων, κ) αἰθάλη, κ) αἰθαλωμένη ἡρότης, κ) συμπλεκομένη.

ΝΕΦΡΆ, *Lumbi*, *Renes*, Νεφροί.

ΝΈΦΡΙΟΝ, *Elaphoboscum*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.485.

ΝΕΦΎΔΡΙΟΝ, *Nubecula*, apud Cedrenum in Juliano: νεφύδριόν ἐστι, παρέρχεται.

ΝΈΧΙΔΡΑ, τὰ χλωρὰ ὄσπρια, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Legumina viridia.*

ΝΕΩΡΊΣΙΟΣ λιμὴν, sic dictus quibusdam Scriptoribus Portus Juliani Imp. in Urbe Constantinop. quē alij nudè Νεώριον vocant. Theophanes an.3. Leontij: τ᾽ λεοντίε ἐν ΚΠόλει τ᾽ Νεωρίσιον λιμένα ἐκκαθαίροντ@. Ubi Paulus Diaconus & Anastasius *Neoresium* pariter habent. Antiquitat. Constantinopolit. ἦν δὲ ἡ κάμιν@ φέρουσα βοὸς χαλκᾶ παμμεγεςάτε θεάματι, ἅπερ μέχρι μίμησιν ἐν τῷ Νεωρισίῳ λιμένι καλετυπώθη. Vide Theophan. pag. 323. & nostram Constantinopol. Christianam lib.2. p.60. Ita porrò Byzantij solebant voces inflectere. Nam apud eundem Theophanem Προκλιανίσι@ λιμὴν, an.4. Pogonati: Νικομηδειάσι@ κόλπ@, *Nicomediæ portus*, anno 7. Rhinotmeti, appellatur, ubi Codd. alij habent Νικομηδείσιον, & Νικομήδιον: Ἰελιανίσι@ λιμὴν an.10. ejusdem Rhinotmeti. Κεντιναρήσιος πύργος, apud eundem p. 317. Apud Auctorem Etymologici, νεώρια, ἡ τ᾽ ὅρων περιβολή.

ΝΕΩΚΆΓΚΕΛΟΣ. Vide in Κάγκελ@.

ΝΕΩΚΌΡΟΣ, *Æditimus*, *Ostiarius*, Gradus Ecclesiasticus. Theosterictus in Vita S.Nicetæ Confess. n.5. κ) ἀποκήρας τοῦτον τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς Ἄννα τ᾽ Σαμεήλ, ἐκδῶον ἐποίησεν, τὴν τ᾽ Νεωκόρων τέως τελεῖν αὐτ᾽ τάξιν· διέλει δὲ ταύτην ἐν πάσῃ εὐλαβείᾳ κ) συνέσει πνευματικῇ. Vide Gloss.med.Lat.in *Æditimus*, & *Ostiarius.*

Cæterùm nemo nescit quàm variæ ac diversæ sint Eruditorum sententiæ super voce Νεωκόρ@, quæ crebriùs occurrit in Græcarum Urbium nomismatis: ac præsertim, Adolphi Mecherci de Linguæ Græcæ pronuntiat. cap. 14. Seldeni ad Marmora Arundeliana pag. 166. 1. Edit. Anton. Augustini Dialogo 5. Santamantij in Julio, & aliorum. In qua quidem controversia Litteraria nescio an judicium meum liceat interponere, hîcque exarare quid sentiam. Ac primùm, ne longiùs ab instituto deflectam, constat Νεωκόρες, Dianæ potissimum, dictas Urbes Græcanicas: quod in primis testatur nummus Caracallæ, in quo scriptum ΕΦΕΣΙΩΝ ΔΙΣ ΝΕΟΚΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. Præterea S. Lucas in Act. Apostol. cap. 19. καταςείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τ᾽ ὄχλον, φασὶν, Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπ@, ὃς ἐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν Νεωκόρον ἔσαν τ᾽ μεγάλης Ἀρτέμιδ@, καὶ τ᾽ διοπετοῦς. Isidorus Pelusiota apud Georgium Hamartolum in Chronico MS. in Theodosio M. ὅπερ δὴ περὶ τ᾽ Ἀρτέμιδ@ πρός τινα φησὶν ὁ μέγας Ἰσίδωρ@, Ἐπειδήπερ ἠθέλησας μαθεῖν τό τις ἐκ οἶδε τὴν Ἐφεσίων πόλιν Νεωκόρον ἔσαν τ᾽ μεγάλης Ἀρτέμιδ@, καὶ τ᾽ Διοπετοῦς, &c. Sed an Diana Ephesia hîc intelligatur, ut dubitem, facit, quòd ipsa Urbs Ephesus Νεωκόρ@

κόρος in nummis cum temporis nota extitisse dicatur: verbi gratiâ, A. aut B. aut Γ. & Δ. quæ literæ πρῶτον, δὶς, τρὶς & τετράκις sonant: adeo ut nullam præ cæteris Græciæ Urbibus, in Νεωκόρου titulo prærogativam habuerit, cùm alias Græciæ Urbes eodem donatas in nummis ab iis cusis passim legamus, ita ut perinde Templi Dianæ Νεωκόροι fuerint: vel certè Templum Dianæ Ephesinæ, commune totius Græciæ Templum fuisse dicendum est, si quidem illius Νεωκόροι interdum fuerint Urbes aliæ ab Epheso, de qua quidem re silent Scriptores. Ubinam igitur istiusmodi commune Græcorum Templum Dianæ extiterit, nescio an alius tradiderit, præter Phlegontem Trallianum de Mirabilib. pag. mihi 69. ubi ait Naupactum vel Naupacti, fuisse commune Templum Græcorum: Ἀκούσαντες δὲ τοῦ λόγου τούτου (Oraculi Apollinis Pythij) τὸ μὲν ἐπιστρατεῦσαι ἐπί τινα τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικούντων, ἀπέγνωσαν τὸ παράπαν· ἀναζεύξαντες δὲ ἀπὸ τοῦ προειρημένου τόπου, παρεγένοντο ἐπὶ Ναύπακτον τῆς Αἰτωλίας, ὃ ἐστιν ἱερὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, εὐτρεπίζοντες θυσίας δημοτελεῖς, ἀπαρχάς τε ἐξ ἔθους, &c. Quo loco fortè legendum, οὗ ἐστιν, &c. *Ubi*, quomodo vertit Interpres. Naupacti igitur extitit Templum commune totius Ἑλλάδος, cujus Νεωκόροι cæteræ Civitates subinde eligebantur: ex qua quidem functione magnam sibi adeo gloriam comparari existimabant, ut suis nummis inscribi juberent quoties id objissent muneris. Jamverò Naupacti, præter Neptuni Templum, aliud extitisse Dianæ dicatum, testatur Pausanias in Phocicis, sub fin. ubi ita describitur marmoreæ Deæ Statua quæ in eo colebatur: Ἔστι δὲ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, καὶ ἄγαλμα λευκοῦ λίθου· σχῆμα δὲ ἀκοντιζούσης παρέχεται, καὶ ἐπίκλησιν εἴληφεν Αἰτωλή.

At cur Naupacti potissimùm culta fuerit Diana, videtur idem indicare Pausanias in Messeniacis pag. 141. scribens Messenios peculiari Religione coluisse Dianam cognomento Λαφρίαν, húncque cultum ac ceremonias hausisse primùm à Calydoniis, apud quos illa eodem cognomine colebatur, cùm Naupacto ab Atheniensibus acceptâ, Ætolis essent finitimi. Ejus verba sunt: Καλυδωνίοις ἡ Ἄρτεμις (ταύτην γὰρ θεῶν μάλιστα ἔσεβον) ἐπίκλησιν εἶχε Λαφρία· Μεσσηνίων δὲ οἱ λαβόντες Ναύπακτον παρὰ Ἀθηναίων (τηνικαῦτα γὰρ Αἰτωλίας ἐγγύτατα ᾤκουν) παρὰ Καλυδωνίων ἔλαβον· τὸ μὲν τῆς Λαφρίας ἀφίκετο ὄνομα ἔς τε Μεσσηνίους καὶ ἐς Πατρεῖς Ἀχαιῶν μόνους. Cùm scilicet, ut idem Scriptor prosequitur, Ephesiam Dianam Urbes propè cunctæ eodem celebrent cognomine, & privatim viri omnes præ cæteris hanc colerent: tum quòd ab Amazonibus fanum illius cum simulacro dedicatum fama esset, tum etiam propter Templi celebritatem & magnitudinem, deinde etiam propter Ephesiorum Civitatis splendorem, & ipsam postremò Deæ claritatem: unde non mirum si in nummis aliis quàm Ephesinis, Diana Ephesina occurrit, quod doctè probat Falconerius in Dissertatione de Nummo Apamensi. Atque hæ quidem Ephesinæ Dianæ prærogativæ cæterarum Urbium Græciæ cultum in hoc celeberrimum Templum transferre debuerant, nisi vel communis obstitisset consensus, quo Dianam Calydoniorum, qui ταύτην τῶν θεῶν μάλιστα ἔσεβον, ut ait Pausanias, Naupacti à Messeniis, ex quo Urbs illa in eorum potestatem venerat, summâ cultam Religione, à cæteris pariter Græciæ populis hîc coli decretum fuisset, atque adeo ut commune Græciæ ἱερὸν deinceps haberetur. Nec obstat quòd Dianam Naupactensem Αἰτωλὴν appellatam alibi dicat Pausanias, hîc verò Λαφρίαν, cùm postremum hoc cognomen à Calydoniis, illud verò à regione in qua colebatur hauserit. Videat & decernat Lector Eruditus, an hæc probabilis videatur conjectura, quam hîc, licet fortè extra argumentum operis, proponere visum est operæ pretium, cùm hanc nemo eorum ni fallor, qui de re nummaria commentarios ediderunt, hactenus attigerit.

ΝΕΩΤΕΚΟΣ, *Adolescens*, pro νεώτερικος, de qua voce, suprà. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 10. εἶπεν τῷ βασιλεῖ, Ἔχω νεώτεκον ἐμπειρότατον καὶ ἀνδρεῖον εἰς τοὺς ἵππους, οἷ ἀγαπᾷ ἡ βασιλεία σου.

ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΙ', *Seditiosi*, *Qui res novas moliuntur*, apud Harmenopul. lib. 6. tit. 7. §. 9. 10.

ΝΗΛΑΤΡΟΝ, τὸ ἀρσενικὸν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Nil atrum*. Vide Matth. Silvaticum.

ΝΗΜΑ, *Vestis*. Νήματα βλατία, apud Nicetam Choniatem. Nomocanon Cotelerianus num. 500. εἴ τις τοῦ πλησίον αὐτοῦ φακιόλιον, ἤτε μανδύλιον, ἤτε νῆμα, ἢ ἕτερον τοῦ βίου ἀποκλέψει, &c. Scitum quid sit νῆμα Græcis.

ΝΗ͂ΜΑΝ, *Aqua*. Ptochoprodromus in Hegumenum: ex MS.

Ἄπελθε, φθάσε τὸ θερμὸν, δὸς νῆμαν τοῖς πατράσιν.

Vide Νίμα.

ΝΗΡΕΣΜΑ'ΧΛΕΒ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ἤδε κίτρινον, ὥσπερ ἀλευρότης φάσκης ὀξῆνον, ἀπὸ φρικῶν πολὺ ἐρχομένον ἄλευρον. Videant Botanici si quid ex his expiscari possint.

ΝΗ'ΡΙΟΝ, Νηριάδειον, *Delphinium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 489.

ΝΗΡΟ'Ν, *Melanthium*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Νηρὸν, τὸ μελάθιν.

ΝΗΣΑ'ΝΤΖΗΣ, Dignitatis genus apud Turcos. Historia politica pag. 42. ἅμα δὲ τὸ ἐλθεῖν, ἀπέκτεινε τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, —— καὶ τὸν Καϊτηλεσκέει, τὸν πρῶτον Νησάντζην.

ΝΗΣΙ', *Insula*, Νῆσος. Νησάκι, & Νησίτζιν, pro νησίδιον. Anonymus MS. de Nuptiis Callimachi & Chrysorrhoes:

Βλέπεις ἐκεῖνον τὸν καλὸν τὸν ἔμορφον τὸν τόπον,
Τὸ καλοξενοχάραγον ἐκεῖνο τὸ νησίτζιν.

Rursum:

Καὶ τὸ νησίτζιν τὸ καλὸν τὸ εὔμορφον ἐκεῖνο.

ΝΗΣΙ'ΟΝ, *Anas*, νῆσσα, apud Myrepsum de Antidotis cap. 291.

ΝΗΣΣΑ'ΡΙΟΝ, *Anas*, νῆσσα, in Lexico Gr. MS. Reg. in Epimerismis MSS. Herodiani, & apud Moschopulum. Anonymus MS. de Avibus: Νησσάριον, πετεινὸν ποτάμιον καὶ λιμναῖον, &c. Vide Νησίον.

ΝΗΣΤΕΙ'ΑΙ, & Νηστεῖαι ἅγιαι, dictæ Græcis κατ' ἐξοχὴν *Dies Quadragesima*. Hinc apud Scylitzem in Constantino Porphyrogenito, πέμπτη ἑβδομὰς τῶν ἁγίων νηστειῶν, quæ Latinis *Quarta* est. Nam Græci Jejunium Quadragesimæ auspicantur die Lunæ post Dominicam τῆς ἀποκρέω, seu Quinquagesimæ, aliter ac Latini, qui hanc Mercurij die incipiunt, quæ iisdem Græcis πρώτη τῶν ἁγίων νηστειῶν appellatur. At Latinis prima Quadragesimæ Hebdomas, ea est quæ hanc subsequitur. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 82. οἱ τῷ Ἰωάννῃ συνόντες ἐπίσκοποι, ἰσάριθμοι τῆς ἁγίας νηστείας, προσῆλθον τῷ βασιλεῖ, &c. Leo Grammaticus pag. 498. ἦν δὲ τῶν νηστειῶν ἑβδομὰς πέμπτη. Occurrit passim. Vide Παρέσβασις.

Aliæ præterea sunt apud Græcos Νηστεῖαι seu *Jejunia*, quæ recensetur à Balsamone in Responso 53. & in Epist. de Jejuniis n. 3. & ad Interrogat. Monachor.

chor. in Nomocanone Coteleriano n. 429. & seqq. apud Panagiotam in Catechismo Russorum seu Græcorum pag.107. &c. De quibus agunt etiam Allatius lib.3.de Consens.utriusque Ecclesiæ cap.9.n.3. Goarus ad Euchologium pag.207. Quaresmius, & & alij passim. Ea verò jejunia sunt,

Νηστεία, *Jejunium* τῶν Ἀποστόλων, seu ante Festum SS. Petri & Pauli, de quo Balsamon in Responso 53. in Epist. de Jejuniis num.3. 22. Nomocanon Cotelerianus num.429. Isaacus Monach. in Computo pag. 392. &c. Cur porrò istud jejunium institutum fuerit, sic tradit Panagiota: τρίτην (νηστείαν) τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τὴν ὁποίαν ἀρχίζει ἡ ἐκκλησία μετὰ μίαν ἑβδομάδαν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς· καὶ λέγεται τῶν Ἀποστόλων διὰ τὴν ἀφορμὴν τούτην· διὰ τί εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον οἱ Ἀπόστολοι ἐνηστεύασι, πεμπόμενοι εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, καθὼς φαίνεται εἰς τὰς Πράξεις αὐτῶν, &c. ιγ΄. γ΄.

Νηστεία τοῦ Προδρόμου, *Jejunium ante festum S. Ioannis Bapt.* quod octo dierum esse ait idem Nomocanon num 430. ut & Panagiota.

Νηστεία τῆς Θεοτόκου Κοιμήσεως, *Jejunium ante Assumptionem*, quod à 1. Augusti initium ducit, ut est in eodem Nomocanone num.431. & apud Panagiotam. Laudatur à Lambecio lib. 8. de Bibl. Cæsar. Libellus Anonymi, περὶ νηστείας τῆς ὑπερενδόξου Θεοτόκου, καὶ ὅτι ταύτην φυλάττειν, ὡς ἔνθεσμον. Vide Balsamon. in Epist. de Jejuniis num.3. 22. & Panagiotam.

Νηστεία πρὸ τῆς Ὑψώσεως, *Jejunium ante exaltationem S. Crucis*, dierum 8. non tamen ex necessitate, in eodem Nomocanone n. 432. apud Panagiotam, &c.

Νηστεία denique τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, de quo Jejunio pluribus agimus in verbo τεσσαρακονθήμερον. Vide Gloss. med. Lat. in *Quadragesima*.

ΝΗΣΤΙΚΑΔΑ, *Jejunium*. Glossæ Græcobarb. ἀγευστίας, ἀτροφίας, νηστείας, νηστικάδας, ἀφαγίας.

ΝΗΣΤΙΚΑΡΗΣ, *Jejunator, Jejuniis incumbens*, Νηστευτής. Francisc. Richardus in Clypeo fidei part.1. pag.387. καὶ ὁ κύριος Ἰησοῦς πλειὰ νηστικάρης ἦτον.

ΝΗΤΟΣ, vox formata, ut videtur, ex Lat. *Netus*, & *Nere*. Vita S.Theophanis Confess. num.12. ἦν δὲ αὐτῷ τὸ διαρκοῦν εἰς κοίτην ψιάθιον εὐτελὲς, καὶ τρίχινον ἐπικάλυμμα, καὶ πρὸς κεφαλὴν αὐτοῦ λίθος. οὐχ ἐκαυχήσατο νῆτος ἀπαλώτατος εἰς περιβολὴν αὐτοῦ, οὐ κναφεὺς ἐπὶ ἐσθῆτι αὐτοῦ ἐμόχθηκεν, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Netorium*.

ΝΙΒΑ, *Nix*, *Nives*, χιών. Hesychius: Νίβα, χιόνα, καὶ κρήνην. Suidas: Νίβα, χιόνα. Vox veteribus Græcis nota.

ΝΙΒΓΕΙΝ, *Lavare*, *Abluere*, pro νίπτειν. Glossæ Græcobarb. ἀπονίπτει, καθαρίζει, νίβγει. Nomocanon Cotelerianus num.505. ὁ νηστεύων εἰς τὸ κοινωνῆσαι, καὶ πιθόμενος εἰσέλθῃ ὕδωρ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, μὴ ἀποστραφῇ τῆς κοινωνίας.

ΝΙΔΙΟΝ, Νίρις, *Flos Rhododaphnes*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. νίδιον, ἐστὶν ῥοδοδάφνης ἄνθος, λέγεται καὶ νίρις.

ΝΙΚΑ, Acclamatio Populorum Imperatoribus fieri solita, quâ iis Victorias adprecarentur. Theophanes an. 5. Justiniani: τούτῳ τῷ ἔτει —— γέγονεν τὸ λεγόμενον Νίκα ἢ ἀνταρσία. In Synodi acclamatione sub Mena Act. 4. νίκα ἡ πίστις τοῦ Βασιλέως. In Act. 5. νίκα ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, νίκα ἡ πίστις τοῦ Βασιλέως, νίκα ἡ πίστις τῆς Αὐγούστης, —— Ἰουστῖνε Αὔγουστε, *Tu vincas*. —— ἡ Τριὰς ἐνίκησε, —— ὁ σταυρὸς ἐνίκησε. Theophanes ibid. ἔτη πολλὰ, Ἰουστινιανὲ Αὔγουστε, τοῦ βίκας. Ubi apud Alemannum in Notis ad Procop. Arcana, *Tu vivas*. Sed perperam. Idem in Tiberio an. 1. Ἀναστασία Αὐγοῦστα, τοῦ βίκας. Auctor Incertus post eundem Theophanem pag. 432. καὶ ἀνέκραξεν ὁ λαὸς ἀπὸ τῶν τειχῶν, Σταυρὸς ἐνίκησεν. In nummo Theophili Imp. à nobis delineato in Famil. Byzant. ΘΕΟFΙLΕ AVGOVSTE TV NIKAS.

ΝΙΚΑΡΙΟΝ, pars postica nomismatum Augustorum, in quibus Νίκη, seu *Victoria*, ferè semper effingitur. Cedrenus in Theodosio M. pag.322. ἐν τοῖς νικαρίοις τοῦ νομίσματος ὑποκείμενα Ῥωμαϊκὰ γράμματα, ΚΟΝΟΒ, δηλοῦσι ταῦτα, &c. Vide nostrum Syntagma de Constantinopol. Impp. nummis.

ΝΙΚΗ, *Merces*, *Lucrum*. Nomocanon Cotelerianus num.85. οἱ ἱερεῖς οἱ ζητοῦντες νίκην ἐνταφιασμοῦ, ὡς Ἰούδας κελθήτονται.

ΝΙΚΗΤΗΡΙΟΣ τοῦ σταυροῦ φωνὴ, *Clamor militaris*, in hæc verba conceptus, Σταυρὸς νενίκηκε, cujus initium à Constantini M. visione ortum habere videtur. Nam apud Scylitzem pag. 840. crux νικητικώτατον σύμβολον dicitur. Leo in Tacticis, cap. 12. §.69. καὶ κινοῦντα μὲν πρὸς τὴν συμπλοκὴν τὴν συνήθη Χριστιανῶν νικητήριον τοῦ σταυροῦ φωνὴν ἀνακράζειν δεῖ. Et §. 106. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου μετὰ τὴν φωνὴν τῆς τοῦ σταυροῦ νίκης ἀλαλάζειν δὲ καὶ ὁρμᾶσθαι μάλιστα τοὺς ὄπισθεν, καὶ προθυμοποιεῖν καὶ ἀλλήλους καὶ τοὺς ἔμπροσθεν. Cedrenus in Basilio pag.572. καὶ τοιούτου δοθέντος συνθήματος, ὥστε τοῦ ἡλίου τὰς ἀκρωρείας αὐγάζοντος, βοῇ σιβαρᾷ παιανίζοντες, καὶ τὸ, Σταυρὸς νενίκηκε, συμβοήσαντες, ἐπέθεντο τοῖς ἐχθροῖς, &c. Hausit à Porphyrogenito in eod. Basilic. num.30. pag. 80. Edit. Allatij, ubi tamen voces Σταυρὸς νενίκηκε, omittuntur: habentur verò in Edit. Combefisij n.42. Vide Dissertat. 11. ad Joinvillam pag.205.

ΝΙΚΟΚΥΡΙΑ, *Substantia*, *Facultates*, *Bona*. Glossæ Græcobarb. ἐπλήθυνε τὴν οὐσίαν του, ἢ ἐπόλλυνε τὰ καλά του, καὶ κτήματα, ἢ ἐπίντοσεν τὰ νικοκύρειά του. Meursius habet νικούρειά του, contra quàm vocis Lemma. Vox formata ex οἰκοκύρειος, *Paterfamilias*, penes quem est facultatum domesticarum cura. Vide οἰκόκυρος, ubi νοικοκυράδας appellari à Stephano Sachlece observamus, quas alij οἰκοκυράδας vocant, seu *Matresfamilias*. Vide Νοίκι.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Placentæ species, de qua in Gloss. med. Lat. in V. *Panis Nicolaus*. Palladius in Hist. Lausiaca cap.52. καὶ μέλι, καὶ κηρία τινὰ, καὶ γάλακτος νεαροῦ στάμνον, καὶ Νικολάους παμμεγέθεις ἄρτους δέκα καθαροὺς καὶ θερμοὺς, &c. Glossæ Jatricæ ex Cod.Reg.1047. Νικόλαοι φοίνικες. Eustathius Od. Σ. καὶ τοὺς Νικολάους μελίπηκτα, ἐκ τινος ὁμονύμου ἀνδρὸς εὑρόντος παραλαλοῦσί τινες.

ΝΙΜΑ, *Aqua lavandis manibus*. Vide Typicon S. Sabæ pag.87. & suprà in Νῆμα.

ΝΙΝΙΟΝ, *Pupa*. Glossæ Lat. Gr. *Popus*, Νινίον. Zonaras in Theophilo: τὸ δὲ παρακεκομμένον ἐκεῖνο ἀνθρωπάριον τὰ θεῖα θεασάμενον ἐκτυπώματα, τί ταῦτα ἤρετο τὴν Βασίλισσαν; ἡ δὲ ἀφελῶς πως πρὸς ἐκεῖνο εἶπε, ταῦτα τὰ καλά μου νινία. Continuator Theophanis lib.3. n.5. συνηρίθμει δὲ καὶ τὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων προσκύνησιν, οὕτω δὴ ἁπαλὰ φρονοῦσα καὶ λέγουσα, ὡς νινία πολλὰ εἴη αὐτῇ κατὰ τὸ κιβώτιον. Adde n.6.& Symeon. Logothetam in Theophilo n.7. Theophanes Cerameus Homil.20. rem eandem enarrans, ἡ δὲ ἁπλοϊκῶς οὕτω καὶ παιδικῶς, ταῦτά εἰσι τὰ καλά μου παίδια, φησίν. Hinc emendandus videtur Anonymus de Tuenda Urbe obsessa, MS. λέγεται γὰρ καὶ τὴν μεγάλην Καισάρειαν διὰ τῶν ὑπονόμων ληφθῆναι· τῶν γὰρ Περσῶν χρονίᾳ πολιορκίᾳ περὶ αὐτὴν ἐκτριβέντων, καὶ ἤδη ἀναζευγνυώτων, νινάριον διὰ τῶν ὑπονόμων ἀπὸ τῆς πόλεως πρὸς τοὺς Πέρσας εἰσέφρησαν. Ubi legendum indubiè νινάελον, aut νινιάελον, *Pumilio*, ut qui ad Cuniculos subeundos maximè esset idoneus.

ΝΙΟΣ, pro Νέος, *Iuvenis, Adolescens*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Ταρκάσια πλουσιόκαμοτα ἦτον ὁ νέος ζωσμένος.

Infrà:

Μὲ δύο νιοὺς γὰρ ἔφθασε ὁ βασιλεὺς ὁ Νίσος.

ΝΙΠΤΗ'Ρ, ita appellatur Græcis *Lotio pedum* quæ fit Feriâ quintâ Hebdomadæ majoris. Describitur in Euchologio pag. 745. Ἀκολουθία τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ νιπτῆρος. Laudatur præterea Theophili Archiepiscopi Alexandrini λόγος εἰς τὸ μυστικὸν δεῖπνον, καὶ εἰς νιπτῆρα τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ. In Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης caput 72. inscribitur, περὶ τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι νιπτῆρος τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ. In Homericis Centonibus Eudociæ Imperatricis, habetur etiam caput περὶ νιπτῆρος. Adde Codinum de Offic. Palat. cap. 12. n. 1.

ΝΙΠΤΡΟΝ, Græcis est *Pelvis*, *Pelluvium*: in Euchologio verò sumitur pro *Tersorio*, seu linteo madido quo quid abstergitur. Pag. 833. καὶ σπόγγους τεσσάρεις, καὶ νιπτρὸν λευκὸν, &c. Pag. 437. καὶ μετὰ τὸ νιπτροῦ ταύτην (τράπεζαν) καὶ τοὺς κίονας κατασμήχοντες, &c.

ΝΙ'ΡΙΣ, *Nardus Montana*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. ὀρεινὴ νάρδος, ὑπό τινων λέγεται θυλακίτης, ὑπὸ τινῶν δὲ νίρις, φύλλον καὶ καυλὸν ἔχουσα ὅμοιον ἠρίγγι. Vide Νίδιον.

ΝΙ'ΣΚΙΟΣ, *Umbra*, Σκία. Vide ἴσκια. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κιατὰν τὸ λέγει παροιμία, τὸ νίσκιον σου φοβᾶ σε.

ΝΙ'ΣΣΟΣ, *Anas*, Νῆσσα. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 185. in Cod. MS. αἷμα τὸ ξηροῦ νίσσου ἄῤῥενος ἀνὰ οὐγ. α.

ΝΙΣΤΙΑ', pro Ἑστία. Glossæ Græcobarb. εἰς τὸ πῦρ, εἰς τὸ λαμπρὸν, ἢ εἰς τὴν στίαν, ἢ νιστιὰν, ἢ ἑστίαν. Vide Ἑστία.

ΝΙ'ΣΥΡΙΣ, *Spondylium*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 495.

ΝΙ'ΤΖΕΛΟΣ, *Nigellus*, *Subniger*.

ΝΙ'ΤΖΕΛΟΝ, *Nigella*, apud Myrepsum de Antidotis cap 439. in MS. in Edito 445. ubi vim vocis exponit, ἤτοι, ὡς οἶμαι, μελάνθιον.

ΝΙΤΖΟ'ΚΟΚΚΟΝ, Κάσαμον, in Glossis Jatricis MS. Neophyti, qui hæc addit: ἕτεροί φασι τὸ καρπὸν τοῦ βαλσάμου.

ΝΙ'ΤΡΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ θεῖον λευκὸν ποιοῦν χαλκὸν ἀσκίαστον· τὸ αὐτὸ ἀφρόνιτρον, καὶ ῥύπινη γῆ.

ΝΙΤΤΑΙ'ΟΝ. Nicolaus Myrepsus sect. 1. c. 326. ex Cod. MS. ex edito verò 332. ζεδόαρ, ἐλελίμου ἢ νιτταίου δέρμα, χαλδαϊκοῦ, σιδίου, ζογγοῦ τοῦ λεπτοῦ, &c.

ΝΙΦΕ'Α, *Nymphæa*, Arabibus *Nenuphar*. Ἔλαιον, νιφέας ἔλεον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Nymphææ oleum*. At Ἴελαιον est *violaceum oleum*. Exdem Glossæ: Ναφέας, ἐτίας.

ΝΙ'ΨΙΜΟΝ, pro Νίψις. Catalogus Officior. Eccles. Constantinopol. Allatianus, ubi de Protonotario: καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὑψώσεως δίδοται νίψιμον τῷ Ἀρχιερεῖ, κρατῶν καὶ τὸ δικήριον.

ΝΝΙ', *Vomer*, Ὕννις, ἀροτρόπους.

ΝΟΒΑΤΕΥΕΙΝ, *Novare*, Ἀνακαινίζειν, in Glossis Basilic. Alibi: Ἐνοβάτευσεν, μετεκαίνισεν, ἢ μετέθηκεν.

Ἀνοβατεύτως. Vide Cujac. lib. 19. Observ. c. 36.

ΝΟΒΕ'ΛΑ, *Nova*, *Res nova*, Ital. *Novella*, Gallis *Nouvelles*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ τὸ νοβέλα πάθασι, καὶ πῶς συντροπιάσηκαν.

ΝΟΒΙ'ΣΚΟΥΜ, *Nobiscum*, vel *Nobiscum Deus*, clamor militaris à Christianis in præliis inclamari solitus, de quo egimus in Gloss. med. Lat. in hac voce. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 17. περὶ δὲ τῆς φωνῆς τῆς κατὰ συνήθειάν ποτε λεγομένης ἐν τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς, τοῦτέστι τὸ Νοβίσκουμ, πάνυ ἡμῖν ἀσύμφορον καὶ ἐπιβλαβὲς φαίνεται. Infrà: εἶτα διὰ τὸ αἴσιον καὶ τὸ, Νοβίσκουμ Δέους, τρίτον ἕκαστον μέρος ἐξερχόμενον τοῦ φωσάτου. Adde lib. 7. cap. 16.

ΝΟΔΑ'ΡΟΣ, *Notarius*: Γραμματικός.

ΝΟΔΟΠΑ'ΚΤΟΝ, *Nudum pactum*, ψιλὸν σύμφωνον, in Glossis Basilic.

ΝΟΔΟ'Σ, *Amens*. Testamentum MS. Salomonis: φρένας ἀποκλείω, καὶ καρδίας ἀλλοιῶ, καὶ νοδὸν ποιῶ.

ΝΟΕ'ΒΡΗΣ, Νοέμβρης, Νοέμβριος, *Mensis November*. Ε. ΚΑΛΑΔ. ΝΟΕΝΒ. in Vet. Inscript. apud Reinesium pag. 970. Vide Cedrenum in Julio pag. 168. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Εἶδον τὸν Νοέμβριον ἀπ' αὐτὸν, γεωργὸν ὡς πρὸς τὸ σχῆμα.

ΝΟ'ΕΣ, *Angeli*. Lexicon MS. Cyrilli: Νόες, Ἄγγελοι. Νοῦς τριχῶς λέγεται, Νοῦς Θεὸς, Νοῦς καὶ ὁ Ἄγγελος, Νοῦς καὶ ὁ ἡ μήτηρ. Νοερὰ τάγματα, *Intelligentiæ*, *Angeli*, αἱ ἀγγελικαὶ φύσεις, apud Ephræmium Antiochenum Patr. Νοεραὶ δυνάμεις, apud S. Maximum. Vide Hoeschelium ad Athanasium in Vita S. Antonij pag. 132.

ΝΟΙ'ΚΙ, *Locarium*, *Pretium conducta domus*, ἔνοικον. Νοικιάζειν, *Locare*, *Conducere*, ἐργολαβεῖν, ἀπομισθεῖν. Νοικιαστὴς, νοικάτωρας, *Locator*, *Conductor*, ἐργολάβος, ὁ ἐκμισθῶν. Νοικοκύρης, *Herus domus*, οἰκοδεσπότης. Νοικοκυρὰ, *Hera*, *Domina domus*, οἰκοδεσπότις. Vide οἰκόκυρος.

ΝΟΙΩΝΕΙ͂Ν, *Divinare*, pro οἰωνεῖν. Νοιώστης, *Vates*, *Divinus*, Μάντις.

ΝΟΚΕ'ΡΙΑ, ἡ τύλη, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. 190. *Fœnugræcum*. In aliis Græcobarb. Νακερίαο, τύλι.

ΝΟΜΑΡΕΙ'ΤΗΣ. Indiculus Apostolorum ex Bibl. Reg. Edit. ab Erudito Cotelerio: de S. Bartholomæo: νομαρείτης, ἤτοι λαχάνια φυλεύων. Ubi Cod. al. Πωμαρίτης, quæ Lectio priori videtur præferenda.

ΝΟΜΑ'ΤΙΟΣ, pro Νομάδιος, quæ vox in Basilic. reperitur, *Pascens*, *Pascualis*. Ὁ νομάτιος πῶλος. *Pullus pascens*, in Antiquitat. Constantinopol.

ΝΟΜΕΓΚΟΥΛΑ'ΤΩΡ, Νομεγκλάτωρ, *Nomenclator*. Glossæ Basilic. Νομεγκλάτωρ, ὁ ἐξ ὀνόματός τινα φωνῶν, ὃ κατὰ συνήθειαν Κράκτης. Theophilus ad Autolycum lib. 3. εἰ γάρ τις βούλεται μαθεῖν, ἐκ τῶν ἀναγραφῶν εὑρήσει ὧν ἀνέγραψε χρύσερος ὁ Νομεγκλάτωρ ἀπελεύθερος γενόμενος Μ. Αὐρηλίου Οὐήρου. Ita ante Meursium emendarat Casaubonus ad Spartianum. Vide Gloss. med. Lat. in *Nomenclator*.

ΝΟΜΙΚΟΙ', *Jurisperiti*: Ἄνδρες νομοτριβεῖς. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 2. Extr. Glossæ Gr. Lat. Νομικὸς, ὁ νόμους εἰδὼς, *Jurisperitus*, *Legisperitus*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Νομικὸς, ὁ τῷ νόμῳ ἀκολουθῶν, ἢ ὁ τοῦ νόμου ἐξηγητής. Herennius Modestinus lib. 4. Excusat. in l. 13. §. 2. D. de Excusat. καὶ Κερβίδιος Σκεβόλας, καὶ Παῦλος, καὶ Δομίτιος Οὐλπιανὸς, οἱ κορυφαῖοι τῶν νομικῶν γράφουσι, &c. Scholiastes Harmenopuli lib. 5. tit. 8. §. 58. καὶ οἱ νομικοὶ ἀντέγραψαν, τὴν οἰκέτην ἔνοχον ὄντα τῇ μοιχείᾳ οὐκ ἰσχυρῶς ἐν τῇ διαθήκῃ ἐλευθεροῦσθαι. Auctor Incertus post Theophanem pag. 436. εὗρον—Κασυμαδᾶ μαθόντα τὴν γραμματικὴν, καὶ γέροντα νομικὸν, &c. Ubi Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 4. ὃς καὶ νομικὸς εἰς τὰ Φωρακίου. Libellus καθημερινῆς ὁμιλίας laudatus à Cujacio lib. 12. Observ. cap. 9. δῶμεν δικολόγῳ, καὶ τοῖς συνηγόροις, καὶ τῷ νομικῷ ἵνα σπουδαιότερον ἐκδικήσωσιν ἡμᾶς. Vide Nilum lib. 2. Epist. 226. Ita Νομικοὺς *Legis Interpretes*, non semel vocant SS. Matthæus & Lucas. Theodorus Prodromus in Synopsi Evangel.

Ὁ τῶν νομικῶν ἐντολῶν πασῶν φύλαξ.

Laudatur Schediasma Michaëlis Pselli εἰς τινα κάπηλον

πηλον γινόμενον νομικόν. Glossæ Lat.G. *Iuris Doctores*, αὐθένται τῶν νόμων. Vide in Σκελιάδεις.

Νομικὸς, *Notarius*, *Tabellio*, σημειογράφος, ὑπογραφεύς. Gloss. Lat. Gr. *Tabellio*, ἀγοραῖος, νομικός. Glossæ Basilic. & Suidas: ταβελλίων, ὁ τὰ τῆς πόλεως συγγράφων συμβόλαια, ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς νομικὸς λεγόμενος. Novella 120. Justiniani cap.11. νομικὸς ὑπέργων τοῖς παρὰ τὴν προκειμένην διάταξιν γινομένοις συμβολαίοις, δηλωτικῶς ἐξορίζεται. Joan.Moschus in Limon. cap. 193. καὶ πέμψας ἤγαγε τὸν νομικὸν τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, —— τότε λέγει αὐτῷ, —— ποίησον γραμμάτιον χρεωστικὸν πεντήκοντα χρυσίων λιτρῶν, &c. Ita *Tabellionem* νομικὸν vertit Græcus Interpres Concilij Lateranensis an 1215. cap. 3. Catalogus Officiorum M.Eccl. Allatianus, de Protonotario: ἀναθεωρεῖ δὲ καὶ τοὺς νομικοὺς δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ, σκεψάμενος δὲ καὶ συμφωνήσεις, πράσεις, διαθήκας, καὶ ἐλευθερίας.

Νομικὸς, inter Officia Ecclesiastica octavæ pentadis recensetur à Codino cap.1. num.39. post Primicerium Lectorum, & ante Protocanonarcham. Est autem is, Goaro, ex relatione Græcorum, qui Typis & Ecclesiasticis rubricis eruditus, quod quoque die legendum Officium, ac faciendum sancit & publicat. Deinde addit; alij ut Gretzerus, eum esse volunt qui legem cantoribus ponit, & choros regit. Quid si is sit, qui Νομικὸς τῆς ἐκκλησίας in loco proximè laudato, *Tabellio* nempe *Ecclesiæ?* Extat in Bibliotheca Regia Poëmation Jambicum Joannis Botaniatæ Cretensis de Versibus Jambicis ad Isidorum Diaconum & Tabularium, Chiensem, ubi hunc sic compellat:

Κλέος νομικῶν, Μαρτυρώνυμος φίλος,
Κῦδος Χιωτῶν, λαϊκῶν ἡ φαιδρότης.

Νομικάτον, *Instrumentum Notarij*, *Contractus*, συνάφεια.

ΝΟΜΙΜΆΡΙΟΣ, *Legis Doctor*, *peritus*. Ducas Hist. cap.13. ἕνα τῶν αὐτοῦ κειτῶν καὶ νομιμαρίων, ὃν αὐτοὶ καλοῦσιν Κάδιν. Malaxus in Hist. Patr. in Joasapho: αὐτὸς ἦτον σοφώτατος πολλὰ, καὶ νομιμάρος, καὶ δίκαιος. Vide Gloss. med. Lat. in *Cadius*.

ΝΟΜΟΔΌΤΗΣ, recensetur à Codino inter Officiales Magnæ Ecclesiæ Constantinopol. cap.1. ubi infrà eodem cap. Νομικὸς videtur appellari: tametsi nescio an non alius à *Nomico*, de quo suprà: siquidem Νομοδότης idem sit cum Νομοδότῃ. Matthæus Monach. de Offic. Eccl. Constantinopol.

Ὅρα τὸν λαμπρὸν Ῥήτορα, διπλοῦς Ὀσιαρίους,
Τὸν Νομοδότην τε ὁμοῦ, Πριμμικήριον Νοταρίων.

Sed Νομοδότης vocatur in Codd. Reg. in Quinta Pentade, post Ostiarium, ubi ejus munus sic describitur: ὁ Νομοδότης, διδοὺς τὰ νόμια τοῖς κληρικοῖς καὶ τοῖς πένησι. His verò Locis eundem esse Νομοδότην cum Νομοδότῃ hinc constat, quòd uterque post Ostiarium collocetur. Ita Νομοδότης eodem ferè Officio functus fuerit, quo in Monasteriis *Eleemosynarius*.

ΝΟΜΟΚΑΝΩΝ, *Liber ex Canonibus seu Conciliorum Decretis & Legibus civilibus contextus.* Primus autem Justinianus quicquid insigne est in Ecclesiasticis sanctionibus, quarum vindicem atque custodem non semel ipse se appellat, suâ voluit auctoritate stabilitum, declaratum, ac pœnis vindicatum. Inde factum est, ut Ecclesiarum Orientis Episcopi, eas sibi regularum collectiones concinnare cœperint, quas Νομοκανόνια, sive Νομοκάνονας vocant: quorum primus Auctor fuit Joannes Scholasticus, qui Eutychio Constantinopol. Patriarchâ in exilium pulso suffectus est à Justiniano: qui quidem Joannis Nomocanon in 50. titulos distributus extat in Bibliotheca Vaticana, uti testatur Nicolaus Alemannus in Notis ad Procopij Historiam arcanam. Deinde Photius Patriarcha Constantinopol. Νομοκανόνα scripsit, distinctum titulis 14. qui & Προκανὼν appellatus, quòd præponatur Canonibus, quod Balsamo in Præfatione Commentariorum ad Photium significat, his verbis, πρὸ τῶν κανόνων συγκεφαλαιωθέντα: uti monet Cujacius lib.6. Observ.cap.9. Scripsit autem Balsamon Manuëlis Comneni jussu eosdem Commentarios. Sed & paulò ante Nomocanonem in Compendium versibus Politicis reduxerat Michaël Psellus, in gratiam Michaëlis Ducæ Imp. ut indicant præfixi isti versus:

Ἔχε μοι γνῶσιν, Δέσποτα, καὶ τοῦ Νομοκανόνος,
Συνθετὸς βίβλος πέφυκε νόμων τε καὶ κανόνων,
Κανόνων μὲν συνοδικῶν, καὶ κανόνων διαφόρων,
Τῶν Νεαρῶν δὲ μάλιστα πανσόφων θεσπισμάτων,
Συνηγοροῦντι κάλλιστα τοῖς γραφεῖσιν κανόσιν.

Extat ejusdem opusculum περὶ τῶν ἐν τῷ νομοκανόνῳ, in Cod. Reg. sign. 1837. fol. 31. Idem Balsamon ad Can.2. Trullan. scribit suâ ætate complura extitisse νομοκανονα, (sic ea semper & alibi appellat) quæ quidem ut spuria, & nullius auctoritatis rejicienda, Photianum verò duntaxat legendum suadet: παραγγυῶμαι πᾶσιν τοῖς μέλλουσι ἀναγινώσκειν τὸ Νομοκανονον, μὴ προσέχειν τοῖς παλαιοτέροις βιβλίοις τοῦ Νομοκανόνων, ἀλλὰ ἀναγινώσκειν τὸ παρὰ τοῦ Πατριάρχου Φωτίου ποιηθὲν, καὶ εἰς τοὺς ιδʹ. τίτλους διαιρεμένον. Monet denique Beveregius Alexij Aristeni in Synopsin Canonum Commentaria hoc titulo donari in Cod.MS. Νομοκάνονον σὺν Θεῷ ἑρμηνευθὲν παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου νομοφύλακος κυρίου Ἀλεξίου Ἀριστηνοῦ. Reliqua vide apud Doctissimum Cotelerium in Not. ad 2. Tom. Monumentor. Eccl. Gr. pag.600. Quinetiam in Synodis legi præcipitur Nomocanon in Novella Alexij Comneni Imp. de Electionibus §. 25. ἐπὶ τούτοις ἀναγνωσθήτω καὶ τὸ τοῦ Νομοκανόνος ἅπαν ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς καὶ ἁγίας συνόδου.

Νομοκανόνας etiam appellabant *Libros Pœnitentiales*: atque ita Inscriptus, qui Joannis Jejunatoris Patr. Constantinopol. nomen præfert. Verùm Anonymus ex Bibl. Cæsarea, apud Lambecium, observat variare exemplaria: quædam enim hunc titulum præferre, νομοκάνων Ἰωάννου Πατριάρχου ΚΠ. τοῦ Νηστευτοῦ. alia verò hunc, Κανονικὸν Ἰωάννου, μοναχοῦ καὶ διακόνου, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου βασιλείου, οὗ ἐπωνυμία, Τέκνον ὑπακοῆς: alia denique indicare esse γέροντός τινος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ μαθητήν. In hoc verò opusculo idem Anonymus Νομοκάνονον, voce non semel utitur, ut & Nicon in Pandecte MS. lib.1. serm.8. fol.20. cui etiam ita appellantur S. Basilij Canones, & Joannis Jejunatoris: & alij à Lambecio laudati lib.6. Comment. de Bibl Cæsar. pag.56. Ut ut sit de eodem Joanne, Libros Pœnitentiales à Græculis ita appellari colligitur ex eo quem edidit Vir Doctissimus Joan. Bapt. Cotelerius to. 1. Monument. Eccl. Gr. & aliis quos laudat Allatius in lib. de Opinat. Græcor. num. 12. & in Differt. de Georgiis pag.342.

ΝΌΜΟΣ, pro ὦμος, in Turco-Græcia Crusij.

ΝΟΜΟΦΎΛΑΞ, recensetur inter Aulæ Constantinopolitanæ Officiales in Codd. Regg.5. & 80. qui fortè id muneris obijt quod apud Athenienses Magistratus eâdem nomenclaturâ, qui ut scribit Tullius lib.3. de Legibus, & Columella lib.12.cap. 3. facta hominum observabat, & ad Leges revocabat, earúmque vim assiduâ Jurisdictione custodiebat. Balsamon de Charthophylace pag. 457. ὁ χαρτοφύλαξ, ἐπισκοπικῶν δικαίων φροντιστὴς ἀξιώματος, οὗτω γὰρ καὶ νομοφύλαξ καλεῖται. Meminit etiam Nomophylacis in Meditat. de Incensis pag. 471. Joannes

Euchaitorum Metropolita p.68. Carm. εἰς τὴν Νομοφυλακὸς νεαράν.

Αὐτὸς σκοπήσας πρᾶγμα κοινῇ συμφέρον,
Αὐτὸς Βασιλεῖ τὸ σκοπηθὲν γνωρίσας,
Αὐτός τε πείσας, αὐτός ἐστιν ὁ γράφων.

Sancitum Joannis Xiphilini Patr. Constantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.267. ὃς ἂν ὁ λογιώτατος Νομοφύλαξ κρίνῃ περὶ τούτου, καὶ ψηφίζεται. Adde pag. 288. Harmenopulus, cujus Promptuarium Juris habetur, σεβαστὸς, Νομοφύλαξ, καθολικὸς κριτὴς inscribitur in Cod. Cæsareo apud Lambecium lib. 6. de Bibl. Cæsar. & pag. 40. Νομοφύλαξ τοῦ εὐαγοῦς Βασιλικοῦ σεκρέτου καὶ κριτὴς τῆς θεοσώστου πόλεως Θεσσαλονίκης. Apud eundem lib.8. & in Cod. Colberteo 6029. habentur Commentarij in Jambos Gregorij Theologi, Νικολάου Διακόνου τῆς ἁγίας ΚΠόλεως τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας Πατριαρχικοῦ Νοταρίου Πρωτοπροέδρου τῶν Πρωτοσυγκέλλων καὶ Νομοφύλακος τοῦ τῆς τῶν Ῥωμαίων Βασιλείας τοῦ Δοξαπατρῆ. Aristænum Canonum Interpretem eâdem functum Dignitate suprà observamus.

ΝΟΝΙ΄Σ. Vide Νόνναι.

ΝΟ΄ΝΝΑΙ, Νόναι, *Nonæ*. Suidas: Νόνναι, τοῦ μηνὸς, αἱ εὐθὺς μετὰ τὰς Καλάνδας. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1708. & 2062. Νόνναι, αἱ ἡμέραι, ἢ καὶ ἀρχαὶ τῶν μηνῶν. Moschopulus: Νόναι, παρὰ Ῥωμαίοις πληθυντικῶς, αἱ μετὰ τὰς Καλάνδας ἐννέα ἡμέραι. Νόνναι cum duplici ν scribitur etiam apud Eusebium lib. 8. Hist. Eccl. δευτέρα Ξανθικοῦ, ἥτις ἐστὶ πρὸ τεσσάρων νόννων Ἀπριλλίων. Ita etiam apud Theodorum Lector. Ecl.1. πρὸ πέντε νόννων Μαρτίων. Adde Cedrenum in Julio pag.168. & Joan. Tzetzem in Chil.3. v.876.

ΝΟ΄ΝΝΑ, *Domina*. Xiphilinus in Domitiano: πολλάκις δὲ καὶ τοὺς ἀγῶνας νύκτωρ ἐποίει, καὶ ἔστιν ὅτι καὶ νόννας καὶ γυναῖκας συνέβαλε. Theodorus Prodromus Carm. in Gregorium Nazianz.

Νόννης ὁ παῖς ἐκεῖνο λοίσθια πνέων.

Et Carm. sequenti:

Νόννα τί ῥα βλεφάρων θαλερὸν διὰ δάκρυα εἴβεις.

Et in alio Carm. de eodem Gregorio:

Βυζαντιὰς δίεδεξο τὸν νόννης τόκον, &c.

Νονὶς, idem quod Νόννα, *Domina*, *Sanctimonialis*. Nam Sanctimoniales, olim ut hodie *Dominas* appellabant. Palladius in Hist. Lausiaca, de Virgine Romana: εἶπεν τῇ παρθένῳ, ὅτι μονάζων τις ἀναγκαίως σοι θέλει συντυχεῖν· δεδώκει δὲ αὐτῷ ἀπόκρισιν ἡ νονὶς, ὅτι ἐκ πολλῶν ἐτῶν οὐδενὶ συντετύχηκεν. Salmasius ad Solinum, νονὶς, formatum vult ex μονὶς, ut *Natta* ex *Matta*, & *Nappa*, ex *Mappa*. Vide Gloss. med.Lat.in *Nonnus*, & *Domina*.

ΝΟΠΕΤΖΙ΄ΔΕΣ, *Ianissarij*, fortè quasi *Pedites*. Malaxus in Hist. Patr. pag. 161. Νοπετζίδες, τουτέστι Γενίτζαροι, Φραγγικὰ λέγονται σουλδάδοι.

ΝΟΠΟ΄Σ, *Novus*, *Recens*. Agapius Cretensis in Geopon. cap.56. ὁμοίως βάλε καὶ ἕνα ψωμὶ νοπὸν, ἤγουν φρέσκον, καὶ ἂν εἶναι τὸ ταχὺ στεγνὸν τὸ ψωμὶ, καλὸς εἶναι ὁ ἀέρας. Cap. 59. εἰς τὴν Βενετίαν πουλοῦσι τὰ συνόρα αὐγὰ τέσσαρα ἄσπρα τὸ ἕνα, καὶ πολλαῖς φοραῖς ἀκριβώτερα· καὶ τὰ ἄλλα ὅπου δὲν εἶναι νοπὰ, δίδουσι δύο ἐν τὸ ἀσπρὸν, καὶ τρία πολλάκις, διατὶ βλάπτουσιν. Et cap. 66. de Caseo: τὸ φρίσκο ἤγουν νοπὸν ὅταν εἶναι πρόβιον, καὶ ἀπὸ καλὴν βοσκάραν, &c. Cap.83. de Ovis: ὅσα εἶναι φρέσκα, ἤγουν νοπὰ τὴν ἡμέραν, ὅπου τὰ ἐγέννησαν αἱ ὄρνιθες, εἶναι πολλὰ ὀφέλημα. Adde 135.

Νωπὸς, cum ω. habet Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Κὴ ὥστε ποῦ εἶτονε τὸ τραῦμα θερμὸν καὶ νωπὸν ἀκόμι.

ΝΟΡΑΓΓΙ΄ΔΕΣ, pro Νηρηΐδες, *Mulieres pulcræ*. Vide Allatium de Opinationibus Græcorum. pag. 158.

ΝΟΣΟΚΟ΄ΜΟΣ, *Infirmarius*, Officium Monasticum, de quo extant hi Jambi MSS. ex Bibliotheca Thuana.

Εἰς τὸν Νοσοκόμον.

Τὸ χρῆμα θεῖον ἀσθενῶν βάρη φέρειν,
Τούτου λαχὼν πύκτευσον, ὦ μοι τεκνίον,
Θερμῶς, προθύμως, ἐκτελεῖν σου τὸν δρόμον,
Ἔωθεν εὐθὺς τοῖς κλινήρεις σου βλέποις,
Ἀλλ' οὐ πρὸ παντὸς φαρμακεύων τοῖς λόγοις,
Εἶτ' αὖ πρεπόντως προσφέροι σιτίων δόσεις,
Ὡς χρὴ δ' ἑκάστῳ σὺν διακρίσει λόγου,
Μέλος γάρ ἐστι, μὴ παρέχου τὸν πέλας,
Οὕτως ὑπηρετοῦντι μισθός σοι μέγας,
Φῶς ἀπρόσιτον οὐρανῶν εὐκληρία.

ΝΟΣΟΝΑ΄ΡΙΑΣ, ἡ νύμφη, in Glossis Basilic.

ΝΟ΄ΣΟΣ μεγάλη, apud Psellum MS. de morborum nominibus, Ἐπιδημία, *Morbus Sonticus*.

ΝΟ΄ΣΠΡΑΣΣΟΥ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol.Dioscorid. cap.523.

ΝΟ΄ΣΤΙΜΟΣ, *Gratus*, *Iucundus*, *Gustatu suavis*, μείλιχος, κεχαρισμένος, εὐάρεστος, ἡδὺς, κομψός. Andreas Cretensis de Vita Humana pag.77. ἐχῖνοι δὲ, καὶ μηκάδες, καὶ μέλισσαι, οἱ μὲν ἐνύγρων ὄψων νόστιμον ἡμῖν καρυκεύουσι πέμμα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἐγὼ τότε θέλω φάγῃ πολλὰ, καὶ θέλω σου φανῇ νοστιμώτερότερος. Cod. Gr. πιμελέστερος ἔσομαι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τρίχας σγουρὰς καὶ νόστημας, τὸ χρῶμα χρυσαφίου.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ὀχρὰ σεμιδαλόμνωστες, νόστημες ἀσπρουλάτες
Καὶ καλομορφοτήπαρες, ἀγγελομισηδάτες.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ φένεταί τις νόστημον σὰν ζάχαρ καὶ μέλι.

Νοστιμίζειν, *Gustare*, *Condire*, γεύεσθαι, ἡδύνειν ἀγλαΐζειν. Historia Apollonij Tyrij:

Γιατὶ δὲν του νοστίμιζε, στέκει ἀπὸ μουδιασμένος.

Emmanuël Georgillas MS.

Λόγον μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὅπου με νοστημήθην.

Νοστιμάδα, *Suavitas*. Glossæ Græcobarb. μηδὲ εὐμορφίαν, μηδὲ νοστιμάδαν, μηδὲ εὐπρέπειαν. Agapius in Geoponico cap.184. καὶ ὅταν τὰ τρώγῃς, θαυμάζεσαι τὴν νοστιμάδα ὅπου ἔχουσιν. Adde cap. 207. Vide mox Νοστὸς, unde vocis videtur origo.

ΝΟΣΤΟ΄Σ, *Recens*, *Novus*, quasi ex νεοστὸς; nam & νεοσσοὺς, pullos avium Græci dicunt, ut recèns natos. Glossæ Græcobarb. Καινὰ, νοστὰ, καινούργια. Alibi: νέαι, καὶ ἁπαλαὶ, νοστὲς ἢ παίδενες.

Νοστὰ, *Recenter*, eædem Glossæ: Ἄβλης, νεουργὴς, νοστὰ φτιασμένη.

Εὔνοστος. Georgius Contares in Hist. Athenarum lib.1. pag.3. πηγὰς πολίμους, ποίμνια εὔνοστα, ἐλαιῶνας πλείστους, &c.

ΝΟΣΦΙΣΜΟ΄Σ, *Peculatus*. Νοσφιζόμενοι, *Peculatores*. Glossæ Lat. Gr. *Peculatio*, *Peculatus*, Νοσφισμὸς, Διαρπαγή. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Νοσφισμὸς, χορισμός. Lexicon MS. Cyrilli: Νοσφίζεται, ἰδιοποιεῖται, ἀφαιρεῖται. Eustathius Iliad. β. p.175. νῦν δὲ νοσφίζεταί τις, εἰς ἑαυτὸν ἐπισπώμενος τὸ ἀλλότριον. Vide lib.60. Basilic. tit.45. Gloss. in Δεπεκουλάτης, & Gasparum Suicerum in Ἀνόσφιστος.

ΝΟ΄ΤΑΙ, *Notæ*. Glossæ MSS. Reg. Νότα, γράμματα, ἐξ οὗ καὶ Νοτάριος.

Νοτάριος, *Notarius*. Glossæ MSS. γραμματεὺς, καὶ ὁ Νοτάριος, τῶν ἀποῤῥύτων γραμμάτων. Philostorgius, apud Suidam in Αὐξέντιος. τῶν ὑπογραφέων τούτου γενόμενος, οὓς δὴ Νοταρίους Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Sozomenus lib.4. cap.10. ταχυγράφος βασιλικὸς ἐκ τοῦ τάγματος τῶν καλουμένων Νοταρίων. Theophanes an. 7. Justiniani de Prisco: Πρίσκος ὁ ὕπατος ἀπὸ Νοταρίων τοῦ Βασιλέως ὀξυγράφοι, & ταχυγράφοι, οἱ γράφειν εἰς τάχος πεπαιδευμένοι,

μένοι, Theodorito lib. 2. Hist. Eccl. cap. 31. Idem lib. 4. cap. 18. καὶ κατὰ ταυτὸν γράφειν τε εἰς τάχος ἐδίδασκε. S. Basilius in Epist. 178. ad Notarium: οἱ λόγοι τὴν φύσιν ὑπόπτερον ἔχουσι· διὰ τοῦτο σημείων χρῄζουσιν, ἵνα ἱπταμένων αὐτῶν λάβῃ τὸ τάχος ὁ γράφων. Νοτάριος σηκρητάριος, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 1. pag. 48. Νοταρικὴ μέθοδος, *Ars Notaria*, apud Theodorum Studitam Orat. funebri in S. Platonem num. 5. καρποφορεῖ δὲ τῇ παρ' ἑαυτοῦ σπουδαῖς τε καὶ φιλοξενίαις τὴν παίδευσιν τῆς νοταρικῆς μεθόδου, &c. De Notariis multa attigimus in Gloss. med. Lat. de Notariis verò Ecclesiæ, vide Henric. Valesium ad lib. 5. Socrat. cap. 22.

Νοτάριος τοῦ εὐαγοῦς Πατριαρχείου, quidam Diaconus dicitur in Concilio Nicæno II. Act. 1. ut alter Lector, Νοτάριος τοῦ εὐαγοῦς Πατριαρχικοῦ σεκρέτου. Martyrium SS. Marciani & Martyrij Notariorum, MS. τῷ θείῳ τοιγαροῦν Παύλῳ (Patr. Constantinopolit.) συνόντες: καὶ τῶν ὑπ' ἐκείνου πραττομένων ὄντες ὑπογραφεῖς τῷ λαῷ τὰς θείας ὑπαναγινώσκοντες βίβλους. Apud Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 6. occurrunt Theocletus νοτάριος ὑπουργίας, & Demetrius βασιλικὸς Νοτάριος τοῦ Εἰδικοῦ, seu ἰδικοῦ.

Πρωτονοτάριος, *Protonotarius*, *Primicerius Notariorum*, Dignitas Palatina, apud Codinum cap. 2. num. 57. cujus Officium sic indicat cap. 5. num. 57. ὁ πρωτονοτάριος δῆλος καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος· πρῶτος γὰρ τῶν Νοταρίων, ἤτοι τῶν Γραμματικῶν. Anonymus de Offic. Palat.

Καὶ Βασιλικῶν ὁ Νοταρίων πρῶτος.

Socrati lib. 7. cap. 23. προστάτης τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων. De ejus vestibus & insignibus agit idem Codinus cap. 4. num. 60. Anonymus Combefisianus in Porphyrogenito num. 17. βασιλικοὶ Πρωτονοτάριοι. Leo Grammaticus in eodem Porph. pag. 489. Νικήτας δὲ Ἀσηκρῆτις ὁ μετὰ ταῦτα Πρωτονοτάριος γεγονώς, &c. Symeon Logoth. in Cod. Porphyr. num. 22. Πρωτονοτάριος τοῦ εἰδικοῦ, seu ἰδικοῦ. Vide in hac voce. Zonaras in Nicephoro Phoca: οὐ διέλιπον ἐν ταῖς χώραις ἁπάσαις, αὐτοῦ βασιλεύοντος, ἀπογραφεῖς στελλόμενοι, ἐπόπται τε καὶ στρατευτικοί, καὶ οἱ καλούμενοι Πρωτονοτάριοι, οἱ παντοίαις κακώσεσιν ἐξεπίεζον τὸ ὑπήκοον. Joannes Cinnamus lib. 5. cap. 13. ὁ δὲ Ἀλέξιος υἱὸς τοῦ Δομεστίκου ἦν, ὡς τὴν Πρωτονοταρίων —— διεῖπεν ἀρχήν, &c. Βασιλικοὶ Πρωτονοτάριοι, apud Anonymum Combefis. in Porphyrog. num. 17.

Πρωτονοτάριος τοῦ Δρόμου, *Protonotarius Publici cursus*, apud Continuatorem Theophanis lib. 4. n. 36. Scylitzem pag. 791. Michaël. Glycam part. 4. Annal. pag. 292. Nicetam in Andronico lib. 2. n. 7. in Cod. Pselliano MS. Reg. fol. 156. &c.

Πρωτονοτάριος τοῦ Θέματος, apud Leonem in Tactic. cap. 4. num. 31. qui in Glossis Basilic. dicitur ὁ τοῦ Θέματος δικαστής.

Πρωτονοτάριος, *Protonotarius*, Dignitas Ecclesiastica. De qua sic Codinus de Offic. cap. 1. num. 8. ὁ Πρωτονοτάριος, θύρα τῶν Ἐξωκατακοίλων, καὶ εἰς τὰ πιττάκια. Nempe primus est post Exocatacœlos, præestque Pittaciis seu Epistolis Patriarchæ conscribendis. Ejus Officium pluribus describit Catalogus Allatianus: ὁ Πρωτονοτάριος ἱστάμενος ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὑψώσεως, δίδοται νίψιμον τῷ ἀρχιερεῖ, κρατῶν καὶ τὸ δικήριον. γράφει δὲ ὅτι ἂν βούλεται ὁ Ἀρχιερεὺς, μηνύματα εἰς πάντα ἄρχοντα· ἀναθεωρεῖ δὲ καὶ νομικοὺς δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ, σκεψάμενος δὲ καὶ συμφωνήσεις, πράσεις, διαθήκας, καὶ ἐλευθερίας· καὶ ἀναφέρει τὰς εἰσερχομένας ὑποθέσεις τῷ Ἀρχιερεῖ. Denique de Protonotarij Ecclesiastici Officio hodierno ita Allatius lib. 3. De utriusque Eccl. Consens. c. 8. §. 6. *Protonotarius in Ecclesia Antistiti ministrat, tenénsque atramentarium, stat ante ipsum, & si quid scripto opus fuerit scribit. Scribit præterea ordinationes, manumissiones, Edicta, & similia.* Sophronius Patr. Hierosol. in Concilio VI. Oecumenico Act. 11. ἀντιβολῶ δὲ δικαίως ὑμῶν τὸν φιλάδελφον Λεόντιον τὸν θεοφιλέστατον διάκονον τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως, καὶ τοῦ εὐαγοῦς ἡμῶν Σεκρέτου Καγκελλάριόν τε καὶ Πρωτονοτάριον. Vide Photium Epist. 83. & Lambecium lib. 8. de Bibl. Cæsar. pag. 502. Horum numerum in Ecclesia ad 40. redegit Heraclius in Nov. 2. Ἐκκλησίας ὑπογραμματεύς, apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 37.

ΝΟΤΙ'Α, *Humor*, *Humiditas*, Νοτὶς, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἀναθυμίασις, νοτία. Vox Græcis veteribus nota. Νοτιὰ, *Notus*, *Auster*, Νότος. Νοτοβολία, *Nebula*, νεφέλη. Glossæ Græcobarb. ὁμίχλη, νοτοβολία, καταχνία.

ΝΟΤΙΑΝΟΣΚΕ'ΜΙΝ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 523.

ΝΟΥΒΙΤΙΣΣΑ. Theophanes in Leone Chazaro an. 5. γυναῖκες δὲ ἐνίκησαν αὐτοῦ τὴν μανίαν χάριτι Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ αὐταὶ νουβιτίσσαι, &c. Ubi Anastasius & Autor Miscellæ: *Sanè feminæ gratiâ Dei nostri vicerunt ejus insaniam: & hæ cum Nubitenses essent*, &c. Chronic. MS. Symeonis Logothetæ habet νοβίτησαι. Ex quibus satis apparet utrumque vocem non intellexisse. Goarus *Virgines viris desponsatas vertit.* Neque id probat Combefisius in Notis ad Acta S. Eliæ Junioris pag. 216. nec scio an quispiam ejusdemmet conjecturam amplectatur, qui ex Suida & Phavorino νουβιτίσσας hîc appellari putat, pro νουβυστικάς, id est, νοῦ πεπληρωμένας, uti hanc vocem ij interpretantur; quasi verò discrimen esset inter eas quæ absolutè γυναῖκες dicuntur, & νουβυστικάς, quarum aliæ mente & ingenio non valuerint, istæ verò contrà *catæ & sapientes* fuerint. Sanè licèt, quod vult Combefisius, versionem suam ex usu Linguæ Græcæ hodierno non fulcierit Goarus, nemo tamen inficias ierit admodum vero videri simile formatam vocem νουβιτίσσαι, ex νουβιτίζειν, *Nubere*, ut eæ fuerint non *Virgines desponsatæ*, sed revera *nuptæ*: in Glossis Basilic. νοβατεύει, ἐκγαμεῖ. Ubi nemo non videt legendum νουβιτεύει. In aliis MSS. habetur νομβατεύειν, ἐκγαμεῖν. Nolim porrò præstare νουβιτίσσας hîc appellari velut *Novitias*, atque adeo puellulas.

ΝΟΥΚΑ'Ρ, ὁ ἀστράγαλος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΝΟΥ'ΚΟΥΛ, in Glossis Saracenicis MSS. τὰ ἀστράγαλα. *Postica pars colli.* Vide Gloss. med. Lat. in *Nucha*.

ΝΟΥΜΒΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Legare.* Glossæ Basilic. νουμβατεύεσθαι, λεγατεύεσθαι. Ubi emendat Meursius, νουμκουπατεύεσθαι, *Nuncupare.* Vide Νουβιτίσσα.

ΝΟΥ'ΔΕΟΝ, apud Myrepsum sect. de Antidot. num. 91. ubi hanc vocem *Apium* interpretatur Fuchsius.

ΝΟΥ'ΚΗ, *Nux.* Νούκη μοσχάτα, *Nux muscata*, apud Myrepsum sect. 1. cap. 504. in Cod. MS.

ΝΟΥ'ΜΕΡΑ, *Numeri militares*, *Cohortes.* Suidas: Σπεῖραι, πλήθη στρατευμάτων, φάλαγγες, νούμερα, λεγεῶν. Lexicon MS. Colberteum: φάλαγξ, τάξις στρατιωτική, ὡς καὶ φάλαγγες, τάξεις ἢ καὶ νούμερα. S. Joan. Chrysost. Homil. 22. & ex eo Oecumenius ad Acta Apost. cap. 15. & Theophylactus ibid. cap. 10. Σπεῖρα δέ ἐστιν ὁ καλούμενος Νούμερον. Cyrillus Schythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: τοῦ πατρὸς στρατευθέντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐν νουμέρῳ τῶν Ἰσαύρων προσαγορευομένῳ. Martyrium MS. S. Procopij: καὶ μετὰ ταῦτα δέδωκεν αὐτῷ καὶ δύο νούμερα στρατιωτῶν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ. Martyrium S. Ni-

conis

conis num.1. στρατευόμενος ἐν νουμέρῳ τινὶ, καὶ διατρίβων ἐν αὐτῷ. Δομέστικος τῶν νουμέρων, apud Nicetam Paphlag. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 692. Edit. 1618. Utuntur passim Scriptores, Theophanes an.3. Juliani, an.4. Arcadij, an.1. 13. Justiniani, Cedrenus an.1. Marciani, Mauricius lib.1. Strateg. cap.9. Zacharias Pap. lib.4. Dialog. cap.9. Pseudo-Eustochius in Vita S. Eusignij, Martyrium S.Georgij num.3. S.Acacij num.3. Vita S. Auxentij Archimandritæ num.2. Narratio Miraculi à S. Nicolao Editi, Basilica to.2. pag.602. Theodorus lib.46. Basilic. tit. 1. Synaxarium in S. Mena 11. Nov. &c. Vide suprà in Ἀριθμός, & Gloss.med.Lat. in *Numerus*.

Νούμερα, *Carcer* ita dictus Constantinopoli, de quo egimus in nostra Constantinopoli Christiana. Octava Synodus Act.10. καὶ ἔμφρουροι ἐν τοῖς νουμέροις γεγόναμεν ἐπὶ πολλαῖς ἡμέραις. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. εἰς τὰ νούμερα τοῦτον περάσαντες, σιδηροδέσμιον ἐγκλείουσιν. Adde Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. n. 28. Continuatorem Theophanis lib.4. num.22. Anonymum in Lacapeno n.44. Codinum in Orig. Constantinopol. n.18. &c.

ΝΟΥΜΕΡΑΡΙΟΣ, *Numerarius*. Νουμεράριος τῶν Ἐπάρχων, apud S.Basilium Epist. 408.409. in lib.60. Basilic. tit.43. cap.10. μηδεὶς γινόμενος Ἄρχων, ἢ Νουμεράριος, ἢ Κομμενταρήσιος πάλιν τὸ αὐτὸ γινέσθω. Apud Nilum Monach. lib.1. Epistola 130. inscribitur Clearcho Νουμεραρίῳ. Apud eundem lib.2. habetur alia inscripta Eleutherio μοναχῷ ἀπὸ νουμέρων, an qui *Numerarij* functus fuerat Officio, de quo diximus in Gloss.med.Lat.in *Numerarius*.

ΝΟΥΜΙΟΝ, *Nummus*: pars tertia quadrantis: talenti verò seu solidi, 18000. nam in tot νουμμία dividi observat Hesychius. Vide Scaligerum & alios de Re nummaria. Glossæ Biblicæ MSS. ὀβολοὶ, νουμία, λεπτά. Cedrenus in Numa: καὶ ἀσσάρια πρῶτος Ῥωμαίοις ἐχαρίσατο, — ἅπερ ἐκ τοῦ ἰδίου ὀνόματος νουμία ἐκάλεσεν. Zonaras ad Canon. 76. Synodi Trull. κόλλυβος, παρ' Ἕλλησι, τὸ λεπτὸν νόμισμα, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις νοῦμμος καλεῖται, καὶ κέρμα δὲ τὸ νόμισμα λέγεται. Adde Collectionem Historiar. Scaligerianam in Numa, & Suidam in Ἀσσάρια. Apophthegmata Patrum in Lucio: ὅταν οὖν ἐμμείνω δι' ὅλης ἡμέρας ἐργαζόμενος καὶ εὐχόμενος, ποιῶ πλέον ἢ ἔλαττον δεκαέξ νουμία. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod.Reg. MSS. προσέταξεν ἡ βασιλεία μου τὸ διὰ χαλκοῦ νουμίων ἀπαιτεῖσθαι τὰ λεπτὰ ψηφία τῶν τελουμένων δημοσίων, καὶ πάλιν οὕτως ἰδοὺ διορίζεται ἀπαιτεῖσθαι τὸ μὲν χάραγμα διὰ νομισμάτων, τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία, ὡς εἴρηται, διὰ νουμίων, πλὴν ἐπὶ τῶν τεσσάρων μιλιαρησίων τῷ νομίσματι, καὶ οὕτως ὀφείλεις εἰσκομίσαι τῷ δημοσίῳ τὰ νουμία, καθ' ὡς ὁρίσθη ἀπαιτῆσαι αὐτά. Codinus in Orig. Constantinopol. num.77. λαβὼν ὅλον τὸ τοιοῦτον ζώδιον, εἰς προσθήκην τῷ δημοσίῳ νουμία ἐχάραξεν. De vocis origine consule Salmasium de Usuris pag.466. Vide in Τραχύς.

Πεντανούμιον. Eudemus MS. Ἀσσάρια, πενταννούμιον, ἢ λεπτὰ ἕξ. Hinc emendandum videtur Lexicon MS. Ἔρανος τῶν λέξεων. Ἀσσάριον, παραλάννουμιον, (sic) δεκαννούμιν, ἢ ἀσσυώθιον, τὰ μὴ ἐκ μερῶν τὴν συμπλήρωσιν τῆς οὐσίας καθ' ὕπαρξιν ἔχων.

ΝΟΥΜΟΔΟΤΗΣ. Vide in Νομοδότης.

ΝΟΥΝΤΕΣΑΡΚΑ, vox incertæ notionis apud Myrepsum sect. de Purg. num.41.

ΝΟΥΡΑ, νουρὰς, *Cauda*, οὐρά. Glossæ Græcobarb. κούλουρα, διὰ τὶ ἔχει σιμὴν οὐράν, ἤγουν κοντὴν νουράν. Alibi: κέρκος, οὐρά, νουρά. Rursum: ἀκρωρᾶ, οὐραὶ, νουράδες.

ΝΟΥΡΤΙΟΝ, καὶ τυρὸν, ὁ τρὺξ τοῦ οἴνου, in Lexico MS. Cod. Reg.1843.

ΝΟΥΦΑΡΑ, *Nymphæa*, *Nenufar*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Στρατιώτις, ὁ ἐν ὕδασιν, τὰ νούφαρα. Alibi: λευκόφερον, τὰ νούφαρα. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. νυμφαία, τὰ νούφαρα. Eædem Glossæ στρατιώτης, τὰ νούφαρα. Vide Matthæum Silvaticum in *Nenufar*, & Ruellium lib.3. c.67.

ΝΟΥΦΡΑ, *Flos vitæ*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. Νουφρά, ἤ ἐστι φλὸξ βίου. Idem fortè quod Νούφαρα.

ΝΟΦΘΑΝ, *Marrubium nigrum*, apud Interpolat. Dioscor. cap.523.

ΝΟΧΕΛΙΣ, *Marrubium nigrum*, βαλλωτὴ, apud Interpol. Dioscorid. cap.523.

ΝΟΧΟΣ. Vide in Μονόζωνος.

ΝΤ. pro Δ. usurpant crebrò recentiores Græci, ut ex infrà laudandis vocibus colligitur. Cantacuzenus lib. 4. cap. 28. meminit cujusdam nobilis Genuensis quem Martinum Ντεμόρω vocat, id est *de Moro*.

ΝΤΑΛΓΟΥΖΑ, τὰ στρόβιλα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΝΤΑΜ, τὸ αἷμα, seu αἷμα, in Lexico MS.Reg. Cod.1843.

ΝΤΑΜΑ, *Domina*, ex Italico & Gallico *Dama*, *Dame*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ ἀκληρώθει ἡ ἀρχόντισσα ἡ Ντάμα Μαργαρίτα.

Alibi:

Γυναῖκαν τοὺς ἐδώκασιν τὴν Ντάμα Μαργαρίταν.

Assisæ MSS. Hierosolymitanæ cap.211. καὶ λέγει, Κύρι, συγκλίνεσο εἰς σεσέναν ἀπὸ τοῦ Σὺρ Μαρτίνον, οὐ (*vel*) ἀπὸ τὴν Ντάμε Τζουάναν, &c. *Dame Ieanne*, Gall.

Μαντάμα, Μανδάμα, ex Italico & Gallico, *Madama*, *Madame*. Idem Anonymus:

Ὅμως ἀφ' ὧν ἐγνώρισεν Μαντάμα ἡ Μαργαρίτα,
Καὶ ὅπου ἦσαν με ταύτην εἰς συμβουλητορίτης.

Infrà Μανδάμα, scribitur.

ΝΤΑΝΤ, φάρμακον ἀναιρετικόν, in Lex.MS.Reg.1843.

ΝΤΑΡΔΟΥΝΗ, *Iaculum*, Ἀκόντιον, in Corona pretiosa. Ital. *Dardo*.

ΝΤΑΡΜΟΥΤ, ἡ δάφνη, *Laurus*, in Lexico MS.Reg. Cod.1843.

ΝΤΑΤΗ, τὸ ὑπερικὸν, in eodem Lexico MS.

ΝΤΑΤΗΡΩΜΕ, ὑπερικὸν ἄλλον, in eod. Lexico MS.

ΝΤΕΜΠΡΙΝΟ. Vide Λέμπρινον.

ΝΤΕΝΤΑ. Vide in Τέντα.

ΝΤΕΡΚΤΖΗΝΗ, τὸ κιννάμωμον, in eod. Lexico MS.

ΝΤΕΡΟΝΝΑ, ἡ κεδρία, in Lexico MS. Reg. Cod.1843. *Cedria*.

ΝΤΕΡΣΙΣΑΝ, ὁ ἀσπάλαθος, in eodem Lexico MS.

ΝΤΕΡΤΑΝ, Arboris species, in eodem Lexico MS.

ΝΤΕΥΤΕΡΟΝ, κουκουναρία ἰνδική, in eodem Lexico MS.

ΝΤΖΑΟΥΣ, τὰ μοσχοκάρυδα, in eodem Lexico MS.

ΝΤΖΗΑΠΟΑΗΡ, ὁ κριθὸς ὁ κεκαυμένος, *Hordeum adustum*, in eodem Lexico MS.

ΝΤΖΗΠΗΝ, ὁ τύρος, in eodem Lexico MS.

Ντζηγάριον, τὸ ἧπαρ, in eod. Lexico MS.

ΝΤΙΝΑΡΟΥΜΑ, σπόρος ἐστιν ὅμοιος σερίφου, in eodem Lexico MS.

ΝΤΟΓΑ, *Doga*, *Dolium*. Agapius Cretensis in Geoponico cap.54. καὶ συχνογυρίζετο σπουδαχτικά, τὰ καζή εἰς ὅλαις τῆς ντόγαις, καὶ τὰ φύλια. Infrà: εὕγαλε τὸ

τὸ φῦλι τῆ βαρελίε ὅπε βρωμῆ, καὶ ξύσε τὸ ἀπὸ μέσα μὲ ἕνα μαχαίριον εἰς ὅλας τὰς νῦγας. Vide Gl.med.Lat.in *Doga*.

ΝΤΟΥ´Κ, ὑδρόγαλα, τὸ ἀπὸ τῆ δρυβάνε, in eod. Lexico MS.

ΝΤΟΥ´ΖΗΣ, *Dux*, *Doge*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἐνθῶ ὁ πανφρόνιμος Ντέζης τῆ Βενετίας,
Ἐκεῖνος ὁ μίσερ Ἠρήγος Ντάνδελος τὸ ἐπίκλω.

Henricus Dandulus Dux Venetiæ.

ΝΤΟΥΦΕ´ΚΙΟΝ. Vide in Τυφέκιον.

ΝΥ´ΚΤΑ, *Nox*, νὺξ, in Corona pretiosa. Nicetas in Manuële lib.6. n.8. ἐπιφανέντων γὰρ ἐκ τῆ ὄπισθεν νύκτας βαρβάρων τινῶν, καὶ βοησάντων, μὴ ἀναμείνας ἢ τὸ πλῆθος τῆ ἐπιόντων,&c.Historia Bertrandi Romani MS.

Ἦτον ἡ νύκτα ὁλόφεγγος, χαριτωμένη νύκτα.

Syntipas MS. ἐφ' ὅλαις τεσσαράκοντα νύκταις. Mox: ὡς ἐτελέσθησαν αἱ ἡμέραι καὶ αἱ νύκται, &c.

ΝΥ´ΚΤΑΓΕΣ, Hæretici sic appellati à somno, quòd vigilias noctis respuant, superstitionem esse dicentes, & jura temerari divina, cùm nox ad requiem tributa sit. Gratian. & alij.

ΝΥΚΤΕΓΕΡΣΙ´Α, *Vigiliæ in Festis solemnioribus*, παννυχίδες. Basilius Seleuciæ Episcopus lib.2. de Miracul. S.Theclæ c.10. ἐπεὶ φυλάξῃ κατὰ τὴν ἱερὰν νυκτεγερσίαν αὐτῆ τῆ ἑορτῆ, &c.Cap.14. κατ' αὐτὴν τῆ πανηγύρεως νυκτεγερσίαν. Et c.18. τῆ νυκτεγερσίας τὸ διαρκές. Vide Παννυχίς.

ΝΥΚΤΕ´ΠΑΡΧΟΣ, *Præfectus Vigilum*,in Chronico Alexandrino an. 8. Leonis M.sed hanc vocem sustulit Justinianus ut odiosam Nov.13. jussítque deinceps appellari *Prætorem plebis*. Glossæ Basilic. Νυκτέπαρχος, ὁ πραίτωρ τῆ δήμε. Ita quippe hîc emendandum. Leo Diaconus MS. lib.6. de Joanne Tzimisce Imp. init. τῆ μεγίσταις τῆ πολιτείας ἀρχαῖς οἰκείες ἄνδρας ἀποκαθίστησι, Πραίτωρα, καὶ τῆ πλωΐμε Δρεγγάριον, τῆ τε βίγλης, καὶ ἐν καλεσι Νυκτέπαρχον, &c.

ΝΥΚΤΕΡΙ´ΔΑ,*Vespertilio*,Νυκτερὶς,in Corona pretiosa.

ΝΥΚΤΕΡΙ´ΤΙΣ, Prophetis, *Anagallis*, apud Interpolat.Dioscorid. cap.397.

ΝΥΜΦΑ´ΤΡΙΑ, ἡ παράνυμφος, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΝΥ´ΜΦΗ, *Nurus*, *uxor filij*. Epimerismi MSS. Herodiani: Νυὸς, ἡ νύμφη. Typicum MS. Monasterij τῆ Κεχαριτωμένης c.71. ubi Irene Ducæna conjux Alexij Comneni Imp. sic loquitur: τελέσωσαν τὰ μνημόσυνα τῆ περιποθήτε νύμφης τῆ βασιλείας με καὶ δεσποίνης κυρᾶς Εἰρήνης τῆ συζύγε αὐτῆ, Joan.Comneni Imp.Vide Νύφη.

Νύμφιος, γαμβρὸς, apud eundem Herodianum.

ΝΥΜΦΙ´ΤΖΑ, *Mustella*, *Catus*, *Felis*. Lexic.Gr. MS. Reg.Cod.2062.ἀσκαλαβώτης ζωΰφιον, ἐοικὸς σαῦρα, ἐν τοῖς τοίχοις τῆ οἰκημάτων ἀνέρπον, ἢ καὶ Ποντικὸς, καὶ ἡ νυμφίτζα. Ex his emendandus Suidas. Infrà: γαλῆ, ἡ νυμφίτζα. Cyrillus in Lexico MS. γαλῆ, ἡ νυμφίτζα, καὶ ἡ κάτλα. Glossæ Græcobarb. ἀσκαλαβώτης, Ποντικὸς, νυμφίτζα. Glossæ aliæ: γαλῆ, ἡ νυμφάτζα. Glossæ Neophyti MSS. Γαλεώτης, ἡ νυμφίτζα, οἱ δὲ μυῶ λέγεσι. Physiologus MS. de Natura animalium: αὐτὴ γὰρ ἐχθρὸς τῆ ποντικῶν ὑπάρχει ἡ νυμφίτζα.

ΝΥΝΑ´ΡΙΟΝ. Vide in Νινίον.

ΝΥ´ΦΗ, *Nurus*, Νύμφη, in Corona pretiosa. Item Portio, *Fratria*, Εἰνάτηρ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

Νέες, ἢ νέα, ἡ γέροντας, νυφάδες, κορασίδες.

Vide in Τζίμπλα, & Νύμφη.

Γνεόνυφος, pro Νεόνυμφος. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὅταν αὐτὸς ἐκάθιζον με τὴν γνεόνυφον τε.

Idem lib.9.

Εἰς τάξιν ὥσπερ κάμνεσι ὅλαις οἱ νεονυφάδες.

ΝΥΧΑ´ΚΗΝ, *Melilotum*.Glossæ Jatricæ Græcob. MSS.ex Cod.Reg.1047.& 1261.μελίλωτον, τὸ νυχάκιν.

ΝΥ´ΧΙ, Νύχια, *Ungues*, ὄνυξ, ὀνύχια. Demetrius Zenus in Batrachom. Dist.47.

Κ' εἰς τόμορφον κόρμιν τὰ νύχια τῆ ναμπίζει.

Alibi:

Τὰ νύχια εἶχαν ζύμιντα σὰν τάχεσιν οἱ γάταις.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6.

Τὰ νύχια της ὑπέρλαμπρα, καὶ σκέπαζαν καθόλε
Τὰ σκεριασμένα ἄρμαλα, &c.

Infrà:

Ἀπανωφόρηε βάσταζε τῆ ἀρκεδίας τὸ δέρμα,
Καὶ διαπλέον ἔπαρσιν τῆ δέρματος τὰ νύχια,
Ὁλόχρυσα τὰ σκέπασε, ἔλαμπαν ὡς ἀστέρας.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. p.75. τότε τὴν πιάνει εἰς τὰ νύχια, καὶ ἀνεβάζει τὴν εἰς τὸ ὕψος. Pag.82. ὦ τὸ ἄθλιον ἐγὼ, φεύγοντας τὲς ἀνθρώπες, ἐκατάντησα εἰς νύχια λέοντος.

ΝΩΒΕΛΙ´ΣΙΜΟΣ, *Nobilissimus*, Dignitas seu titulus honorarius primò Imperatorum filiis,deinde aliis attributus & concessus, de quo egimus in Gloss. med. Lat. Epimerismi Herodiani MSS.Νωβελίσιμος,ἀξίωμα. Philostorgius lib.8.n.8. Ἰωβιανὸς ὁ Βασιλεὺς πρὸς τὴν ΚΠολιν ἀπαίρων, καὶ γεγονὼς ἐν Ἀγκύρᾳ, θάτερον τῆ ἑαυτῆ παίδων Οὐαριανὸν κομιδῇ νέον ὄντα, Ἐπιφανέστατον, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις τῆ Νωβελίσιμον δύναται, ἀναγορεύει. Olympiodorus apud Photium: Οὐαλεντινιανὸς, ὃς ζῶντος μὲν Ὀνωρίε Νωβελίσιμος ἦν. Infrà: τὸ τῆ Νωβελισίμε ἀξίωμα. Alibi: καὶ τῆ Ἰελιανὸν Νωβελίσιμον —— χειροτονεῖ. Nicephorus Constantinopol.sub finem Breviarij,de Copronymo: καὶ τῇ ἐπαύριον, τῆ υἱῶν αὐτῆ τὲς μὲν δύο Χριστοφόρον καὶ Νικηφόρον Καίσαρας, Νικήταν δὲ Νωβελίσιμον στέφει. Theophanes an.28. ejusdem Copronymi: ὡσαύτως καὶ τῆ Νικήταν τῆ ἔσχατον ἀδελφὸν ποιήσας Νωβελίσιμον, ἐπέθηκεν αὐτῷ χλαῖναν χρυσῆν καὶ τῆ στέφανον. Ubi Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philos. habet non semel Νεβελίσιμον. Primus verò Leo Chazarus hanc Dignitatem ad alios transtulit,ad fratrem scilicet. Idem Theophanes an.1.ejusdem Augusti: καὶ προεβάλετο Νωβελίσιμον Εὐδόκιμον τῆ ἀδελφὸν αὐτῆ. Deinde Michaël Calaphates hac eadem Dignitate Constantinum Domesticum donavit. Scylitzes pag.750. καὶ Κωνσταντῖνον τῆ Δομέστικον μεταπκαλεσάμενος τῆ ὑπερορίας, καὶ Νωβελίσιμον τιμήσας, &c. Atque deinceps subinde alij eode titulo insigniti leguntur. Quippe Nicephorus Botaniata Imp. Alexium Comnenum eodem titulo donavit,ut scribunt Scylitzes & Zonaras. Sed & scribit Anna Comnena l.13.p.389. Guillelmum Claretum, Nobilem Gallum,ab eodem Alexio parente *Nobilissimum* renuntiatum: αὐτῷ μὲν τῷ τῆ Νωβελισίμε τηλικαῦτα τιμᾷ ἀξιώματι. Et p.416. pactum inter Alexium & Boëmundum Salernitanum Principem subscribit Βασίλειος Νωβελίσιμος ὁ Εὐνοῦχος. Describitur in Euchologio Goari Εὐχὴ ἐπὶ προχειρίσει Καίσαρος, Νωβελισίμε, Κεροπαλάτε. Prædictis addam sequentia ex Georgij Choerobosci lib. MS. de Tropis: Σύμφρασις δὲ, ἡ συνακολούθησις τῆ λόγε, ἢ λέξεων σύνθεσις, ὡς Νωβελήσιμος, ὑπέρλατος, καὶ τὰ ὅμοια.

Πρωτονωβελίσιμος, *Primus inter Nobilissimos*, quomodo Ludovicum VII. Regem Francoru vocat Manuël Comnenus Imp.Epist.ad Alexandrum III. Pap. apud Baronium an.1180. Ita præterea indigitatur Dignitas ab Impp.Constantinop.inventa. Anna Comnena lib. 7.Alexiados p.208. παραχρῆμα τῇ τῆ πρωτονωβελισίμων ἀξίᾳ τετίμημαι, καὶ δωρεῶν μεγάλων ἀξιωθεὶς, ὑπεσχόμην δελείαν αὐτῷ. Vide Notas nostras ad hunc locum. In Codice Colberteo continente indicem nescio cujus Bibliothecæ Græcanicæ hæc lego: Ποίημα Εὐσταθίε Πρωτονωβελισίμε καὶ μεγάλε Χαρτοφύλακος τὸ καθ' Ἰσμινίαν δρᾶμα, βιβλία περιέχον ιά. Opus pridem editum à Gilberto Gaumino, qui de Auctore siluit.

Πρωτονωβελισιμοϋπέρτατος, Dignitas quâ donati leguntur Nicetas Spanopulus Κριτὴς τῆ βήλε, lib.4. Juris

Juris Græco-Rom. pag. 288. & Michaël Hagiotheodorita Logotheta curſus publici, apud Balſamon. ad Can. 4. Concilij Conſtantinopol. ſub Photio. Sed & in Cod. MS. Reg. Opuſculorum Pſelli, deſcribuntur Epiſtolæ Euſtathij Metropolitæ Theſſalonicenſis, cujus ſunt Scholia in Homerum, quas inter una inſcribitur τῷ Πρωτονωβελισιμοϋπερτάτῳ καὶ Λογοθέτῃ τῷ Ἁγιοθεοδωρίτῃ. fol. 247.

ΝΩΘΕΙΝ. Vide in Γνώθειν.

ΝΩΜΟΣ, *Humerus*, ὦμος.

ΝΩΝΕΑ, *Anchuſa*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 605.

ΝΩΠΟΣ. Vide in Νωπός.

ΝΩΣΤΕΛΙΣ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 523.

ΝΩΤΑΡΙΟΣ, *Bajulus*. Moſchopulus: Νωτάειος, καὶ Νωτοφόρος, ὁ Βαρυβαστάκτης. Gloſſæ Baſil. Νωτάριος ὁ Βαρυβαστάκτης. Ita etiã in Epimeriſmis MSS. Herodiani.

ΝΩΦΡΥΣ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 523.

Ξ.

ΞΑΓΟΡΑΖΕΙΝ, *Redimere*, pro Ἐξαγοράζειν.

ΞΑΓΟΡΕΥΕΙΝ, *Confiteri*, Ἐξαγορεύειν. Ξαγορία, *Confeſſio*, Ἐξαγόρευσις. Ξαγορευτὴς, ξαγοράρης, *Confeſſor*. Ἐξομολογητής. Vide Ἐξαγορεύειν.

ΞΑΘΟΣ, Ξαθθὸς, *Flavus*, pro ξανθός. Ξαθίζειν, ξαθαίνειν, *Flaveſcere*, ξανθίζειν. Ξανθογένης, *Barbâ flavus*, Ξανθογένειος. Ξανθουτζικὸς, *Subflavus*, ὑπόξανθος. Ξαθθομαλλοῦν, *Flavos capillos habere*. Gloſſæ Græcobarb. ποικιλόθριξ, ὁμορφομαλλοῦσα, ξαθθομαλλοῦσα.

ΞΑΜΙΤΟΣ. Vide in Ἐξάμιτος.

ΞΑΜΙΛΙΟΝ, pro Ἑξαμίλιον. Rhuzanus in Paraphraſi Vaticin. φεῦ σοι Πελοπόννησος πολεμηθεῖσα· οὐχ ὡς ξένος κίνδυνος, ἀλλ' οἰκεῖος, ὡς πλεῖστα κόλλα μένουσιν ἐν ξαμιλίοις. Ubi intelligitur Hexamilium Iſthmi Corinthiaci, de quo præ cæteris Leunclavius in Pand. Turc. num. 25. nam aliud fuit Hexamilium, Cherroneſi dictum, de quo ibid. & n. 26. præter Scriptores Byzantinos.

ΞΑΝΑ, inquit Hieron. Germanus, ſolent Græci verbis adjungere, cùm rem factam iterum & de novo ſignificant, idémque valet quod apud Latinos *Re*. Verbi gratiâ, Ξαναβλαστάνειν, *Repullulare*. Ξαναβλέπειν, *Iterum videre*. Ξαναγεμίζειν, *Replere*. Ξαναγεννᾶν, *Regenerare*. Ξαναγράφειν, *Reſcribere*. Ξαναγυρίζειν, *Redire*. Ξαναδίδειν, *Reddere*. Ξαναέρχεσθαι, *Redire*. Ξαναζητεῖν, *Repoſcere*. Ξανακάμνειν, *Repetere*, *Iterare*, *Reſtaurare*. Ξανακαινουριώνειν, *Renovare*. Ξανακτίζειν, *Reædificare*. Ξανακοιλοῦν, *Recidere*. Ξανακόφτειν, *Recidere*. Ξαναλέγειν, *Repetere*. Ξαναμασσᾶν, *Remandere*, *Ruminare*. Ξαναπερίνειν, ξαναπιάνειν, *Reſumere*. Ξαναπουλεῖν, *Divendere*. Ξαναραύγειν, *Conſarcinare*. Ξανασαίνειν, *Reſpirare*. Ξαναστρέφειν, *Retorquere*. Ξανάστροφα, *Præpoſterè*, *Ordine præpoſtero*, ὕστερον πρότερον, ἐνάλλαξ, in Corona pretioſa. Ξαναϋβρίζειν, *Remaledicere*. Ξαναφέρνειν, *Deferre*. Ξαναψυχαίνειν, *Rehilareſcere*. Et ſic de ſimilibus.

ΞΑΝΘΗ, *Sycomorus*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ξανθὸν σπέρμα, μόρα, ἐξ οὗ ἡ συκομορέα ξανθὴ καλεῖται.

ΞΑΝΘΙΚΟΣ, *Aprilis* menſis, juxta Macedones. Paſſim. S. Anaſtaſius Antiochenus Patr. Orat. in Annuntiat. Deiparæ pag. 856. de Menſe Hebræis *Niſan* dicto: οὗτω γὰρ παρ' αὐτοῖς πρῶτος ὀνομάζεται μὴν, ὁ παρὰ μὲν Ῥωμαίοις Ἀπρίλιος, παρὰ δὲ Μακεδόσι Ξανθικὸς· ἑρμηνεύεται δὲ Νισὰν ὁ ἀνθῶν. Νίσσα γὰρ λέγεται παρ' Ἑβραίοις τὸ ἄνθος, τάχα δὲ καὶ ὁ ξανθικὸς λέγεται τῇ προσθήκῃ προσαγορευθεὶς ξανθικὸς, εἴτε ἀνθικὸς, εἴτε ξανθικὸς, ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἀέρι ἐξανθήσεως τοῦτο χρηματίζει. Macarius Homil. 5. τοῖς ἀληθινοῖς Χριστιανοῖς, ἔστι μὴν πρῶτος ξανθικὸς, ὁ καλούμενος Ἀπρίλλιος, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, &c.

ΞΑΝΘΗ, in Gloſſis Chymicis MSS. αἰθάλη, ἐστὶ θεῖον, καὶ ὕδωρ ἀργύρου.

ΞΑΝΘΟΝ φάρμακον, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ σιδηρίτης δι' οὔρου θείου οἰκονομηθὲν, καὶ ἡ καδμία.

ΞΑΝΘΗΤΡΙΧΑ, in Gloſſis Botanicis Colbert. MSS. ὁ Κρόκος, *Crocus*.

ΞΑΝΘΟΙ, *Flavi*, dicti præſertim Græcis *Franci*, Alemanni, ut pluribus docemus in Gloſſ. med. Lat. in *Flavi*. Ita præterea, apud Mauricium lib. 3. Strategic. c. 5. lib. 4. c. 1. lib. 11. c. 4. ij indigitantur, vel Germani ſeu Alemanni. Leonis Sapientis Ænigmata MSS. Βασιλεὺς τῆς Ἀλαμανίας ἔρχεται εἰς τὴν νέαν Ῥώμην, σηκωθῇ ἐν τῷ ἀμπέλι εἰς τοὺς Ῥουφιάνας τὸ λέγουν εἰς βοήθειαν τοῦ γένους τοῦ ξανθοῦ γένους τῆς Ῥώμης. Infrà: ὅταν τὸ ξανθὸν τὸ γένος λεηλάτησε τὸν κόσμον.

ΞΑΝΘΟΚΑΡΥΑ, *Iuglandes flavæ*, apud Myrepſum ſect. 19. cap. 17. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Βάλανος μυρεψικὸς, ἤτοι τὸ χρυσοβάλανον, ἢ ξανθηκαίρια λεγόμενα.

Ξανθοσάελον, apud eundem Myrepſum ſect. 19. c. 14. ubi ξανθοκάρυον reſcribit Meurſius, ut eſt in c. 17.

ΞΑΝΘΟΦΑΝΕΑ, *Sideritis*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 615.

ΞΑΝΙΣΚΕΙΝ, pro ξαίνειν, in Gloſſis Græcobarb.

ΞΑΝΘΟΧΟΛΟΙ, *Qui bile flavâ laborant*, *iracundi*, apud Euſtathium Il. α. pag. 82.

ΞΑΝΤΟΝ, *Linteum carptum ad plagas*, Μότος Gr. Μοτάρι, hodie.

ΞΑΠΕΡΝΕΙΝ, *Eminere*, *Excellere*, *Tranſire*, Ἐξέχειν, Ὑπερβαίνειν, Διαβαίνειν. Ξαπέρασμα, Ἐξοχή. Pro ἐξαπέρνειν, ubi, ε, elidunt Græci ex prænom. ἐξ, ut in verbis ſequentibus.

ΞΑΠΛΩΝΕΙΝ, *Tendere*, *Extendere*, *Porrigere*, ἀναπετανύειν. Ξαπλωμὸς, *Contentio*, Διάτασις. Ξαπλωτὰ, *Fusè*, *Latè*, χύδην. Ξαπλάδα, *Laxitas*, χάλασις.

ΞΑΡΓΑΝΗ, Σμύραινα, genus piſcis, apud Scholiaſtem Oppiani.

ΞΑΡΡΩΣΤΕΙΝ, *Conſaneſcere*, Ὑγιάζεσθαι.

ΞΑΡΙΟΣ, pro ἐξαίειος. *Evanidus*. Leontius de Sphæra Arati pag. 147. γράφομέν τε λευκῷ τινι εἰ τύχοι, καὶ ξαρίῳ χρώματι, πρὸς τὸ μὴ τὴν χρείαν εὐχερῶς ἀπαλειφθῆναι δύνασθαι.

ΞΑΡΤΙΟΝ. Vide in Ἐξάρτιον.

ΞΑΡΥΘΜΙΖΕΙΝ, ξαρυθμεῖν, *Deambulare*, *Ambulando recreare*, περιπατεῖν, εὐφραίνειν.

ΞΑΣΤΕΡΩΝΕΙ, *Diſſerenat*, Εὐδιάζει, Διαιθριάζει.

ΞΑΦΝΙΚΟΣ, *Inopinatus*, *Subitaneus*, ἀπροσδόκητος, αἰφνίδιος.

ΞΕΒΟΥΛΩΝΕΙΝ, *Epistolam resignare*, *Bullam* seu *signum solvere*, ἀνασφραγίζειν. Vide in Βοῦλλα.

ΞΕΒΡΑΖΕΙΝ, *Defervescere*, Ἀποβράζειν.

ΞΕΓΚΥΛΟΥΣΘΑΙ, *Decidere : ex alto cadere*, Ἀποπίπτειν.

ΞΕΓΓΡΙΩΝΕΙΝ, *Irritare*, *Provocare*, Ἐρεθίζειν, παροξύνειν.

ΞΕΓΛΙΣΤΡΟΥΝ, *Labi*, *Cadere*, ὀλισθάνειν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 19. ἀλεπῦ ἀνέβαινεν εἰς ἕνα φράχτλω καὶ ὅπε ξεγλιςρόντας, ἔμελλε νὰ πέσῃ. Cod. Gr. ὀλισθήσασα. Vide Γλισρῦν.

ΞΕΔΕΝΕΙΝ, *Evoluere*, Ἀπολύειν, ἐκλύειν.

ΞΕΔΙΑΛΥΖΕΙΝ, *Dissolvere*, *Dilucidare*, Διαπλύσειν, διαλύειν.

ΞΕΔΙΠΛΩΝΕΙΝ, *Evoluere*, Ἀναπλύσειν.

ΞΕΔΙΚΗΩΝΕΙΝ, *Ulcisci*, ἀμύνειν, ἐκδικεῖν. Ξεδίκημα, *Vindicta*, *ultio*, ἄμυνα, ἐκδίκησις. Ξεδικητής, *Vindex*, *Ultor*, ἐκδικητής.

ΞΕΔΟΝΤΑΡΙ, ξεδοντιςήρι, *Dentiscalpium*, ὀδοντοξέςης.

ΞΕΘΕΛΙΚΩΝΕΙΝ, *Diffibulare*, Ἀποπορπεῖν.

ΞΕΘΕΜΕΛΙΩΝΕΙΝ, *Funditus evertere*, Ἀνασκάπτειν.

ΞΕΘΥΜΑΙΝΕΙΝ, *Evanescere*, *animo deficere*, ἐξουθενίζεσθαι.

ΞΕΚΑΒΑΛΛΙΚΕΥΕΙΝ, *Ex equo descendere*.

ΞΕΚΑΜΝΕΙΝ, *Dissuere*, *Dissolvere*, Ἀποράπτειν.

ΞΕΚΑΝΕΙΝ, *Oblivisci*, Ἀλησμονεῖν. Ξεκασμός, *Oblivio*, Ἀλησμονή.

ΞΕΚΑΠΟΥΛΑ, *Equi tergum*; Οὐροπήγιον τῦ ἵππυ.

ΞΕΚΑΡΤΖΩΝΕΙΝ, *Discalceare*, Ἐξυποδεῖν. Vide Κάρτζα.

ΞΕΚΑΡΦΩΝΕΙΝ, *Refigere*, *Revellere*. Vide Κάρφος.

ΞΕΚΙΤΑΛΩΝΕΙΝ, *Crustam auferre*, Ἐξοςρακεῖν.

ΞΕΚΟΙΛΕΙΟΥΣΘΑΙ, *Repere*, Ἕρπειν.

ΞΕΚΟΚΑΛΙΖΕΙΝ. Vide in Κόκαλον.

ΞΕΚΟΚΚΙΝΙΑΖΕΙΝ, ξηκοκκινιάζειν, *Erubescere*, ἐρυθριᾶν. Glossæ Græcobarb. ἀπεθάλωσεν, ἐξεπύρωσεν, ἢ ἀπέσβεσεν· ἔχασε τὴν ὄψιν καὶ τὴν πύρωσιν, ἔσβεσεν ἢ ὤχρα τῦτον, καὶ ξηκοκκινίασμα.

ΞΕΚΟΛΛΑΝ, *Deglutinare*, ἀνακολλᾶν.

ΞΕΚΟΛΩΜΕΝΟΣ, *Cynædus*, à voce Κόλων, quæ idem sonat. Ita Goarus ad Theophanem p. 584.

ΞΕΚΟΜΕΝΟΣ, pro Ἐξέχων, seu Ἐξεχόμενος, *Excellens*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Στὸν κόσμον νὰ μαρτύρεισα δι' ἄνδρες ξεκομένες.

Infrà:

Τὸ πῶς ὐδὲν ἐποίκετε ἀνδρία καὶ ξεκομένα.

Occurrit ibi non semel.

ΞΕΚΟΥΝΤΕΙΝ, *Trudere*, *Pellere*, Ὠθεῖν, ἐκβάλλειν.

ΞΕΛΕΩΝ, Prophetis, *Hyoscyamus* apud Interpolat. Dioscor. cap. 651.

ΞΕΛΟΓΙΑΖΕΙΝ, *Distrahere*, à cogitatione avocare, Περισύρειν, ἀπάγειν.

ΞΕΛΟΥΓΓΕΙΣΘΑΙ, *Devoluere*, Κατακυλινδεῖν.

ΞΕΛΥΓΚΟΥΣΘΑΙ, *Decidere*, Ἀποπίπτειν.

ΞΕΜΑΘΑΝΕΙΝ, *Dediscere*, Ἀπομανθάνειν.

ΞΕΜΑΚΡΑΙΝΕΙΝ, *Removere*, *Amandare*, Ἀποκινεῖν, ἀφίςασθαι. Ξεμάκρησις, *Amandatio*. Ξεμάκραιμος, *Dilatio*, Ὑπέρθεσις. Georgius Contares in Hist. Athenar. pag. 118. ξεμακραίνοντες τὸν καιρὸν, ἕως ὖ νὰ τελειώσυν τὸ τειχόκαστρον.

ΞΕΜΑΧΑΙΡΩΝΕΙΝ, *Gladium stringere*.

ΞΕΜΠΕΡΔΑΙΝΕΙΝ, *Evoluere*, Ἐξελίττειν. Ξεμπέρδαιμα, *Evolutio*, Ἀνάπλυξις.

ΞΕΜΥΕΛΛΙΖΕΙΝ, *Emedullare*, Ἀπομυελεῖν. Ξεμυαλισμένος, *Insanus*, Παράφρων. Ξεμυαλισμός, *Insania*, Μανία, ἀφροσύνη.

ΞΕΜΠΛΙ, *Exemplum*, Παράδειγμα.

ΞΕΝΑΛΙΟΝ, *Xenium*, *Exenium*, *Donum*, *Munus*. Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 7. ἀναδιδῶν ἐπιζητῦσι ξενάλια ἱκανά. Et c. 43. δὺς αὐτῷ καὶ πρὸς ἀμφοτέρυς ξενάλια τὰ ἁρμόζοντα.

ΞΕΝΕΥΡΩΝΕΙΝ, Ξενευρίζειν, *Enervare*, Ἐκνευρίζειν.

ΞΕΝΕΦΡΙΑΖΕΙΝ, *Renes frangere*.

ΞΕΝΗΤΕΙΑ, *Peregrinatio*. Historia MS. Bertrandi Romani :

Καὶ τὸ λοιπὸν ἐβάδισεν τῆς ξενιτείας τὸ δρόμον.

Passim ibi :

ΞΕΝΙΑ, *Hospitium*, ὁ διανέμας φίλοις αὐτῦ μικρὰς ξενίας, in Basilicis lib. 60. tit. 4. cap. 5. *Modica hospitiola*, Ulpiano. Hesychius : ξενία, κατάλυμα, ἢ καταγώγιον. Palladius in Hist. Lausiaca, in Chronio: καὶ εὗρεν κάλλιςον ὕδωρ ἀπέχον εἰς βάθος ὀργυιὰς ἑπτὰ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ξενίαν μικράν.

Ξενίδιον, eâdem notione. Idem Palladius in Eulogio : ἐπεῖκων ὖν ὄνον ἐκεῖνος ἐπῆρεν αὐτὸν, καὶ ἀπλιώσκεν εἰς τὸ ἴδιον ξενίδιον. Mox : ὡς ἐπὶ προφάσει δῆθεν εὐποιΐας εἰς τὸ ξενίδιόν σε λαβὼν με.

Ξενία, *Convivium*, quo hospites excipiuntur. Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu cap. 46. ἐν ταύταις τῆς ἑορτῆς οἱ Ἕλληνες ποιῦσι μεγάλας ξενίας, ὁπότε ἐν ἑνὶ χωρίῳ ποιῦσι πέντε ἢ ἓξ ξενίας, καὶ ὁ ἱερεὺς ὀφείλει πορεύεσθαι πρὸς ἑκάςην ξενίαν εὐλογεῖν τὰ παρατιθέμενα, &c.

Ξενιά, ξενιτιά, *Peregrinatio*. Ξενιτεύειν, *Peregrinari*, in Georgicis tit. 1. §. 13.

ΞΕΝΟΔΟΧΙΟΝ, *Ædes in qua excipiuntur Peregrini* : S. Basilio in Epist. 371. καταγώγιον τοῖς ξένοις τοῖς κατὰ πάροδον ἐπιφοιτῶσι. Auctor Vitæ Joannis Acacij, ubi de Constantinopoli : ἐν ᾗ παίδων τροφαὶ καὶ παιδεῖα κατὰ νόμον Χριςιανοῖς πάτριον, καὶ ξένων ὑποδοχαὶ, &c. Vox Christianis propria, quorum exemplo Julianus Imp. ab Ethnicis & Gentilibus ejusmodi ædes hospitales construi præcipit, in Epist. 49. ξενοδοχεῖα καθ' ἑκάςην πόλιν κατάςησον πυκνὰ, ἵν' ἀπολαύωσιν οἱ ξένοι τῆς παρ' ἡμῶν φιλανθρωπίας, &c. Vide Epigr. Sophronij Patr. Hierosf. εἰς ξενοδοχεῖα, lib. 4. Anthol. cap. 22. Passim occurrit.

Ξενὼν, eâdem notione, in Novella Justiniani 131. cap. 10. in Basilicis non semel, apud Harmenopulum lib. 3. tit. 3. §. 5. & Scriptores Byzantinos. Vide Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap. 133. & nostram Constantinopolim Christ. lib. 4. c. 9.

Ξενοδόχος, *Hospitalarius*, Officium Monasticum, apud Dorotheum Doctr. 11. p. 815. ὁ τῶν μοναχῶν φιλοξενίας πεπιςευμένος, Nilo Monacho lib. 1. Epist. 150. Adde Epist. 393. Theophanem an. 12. Justiniani, & quæ observamus in Gl. med. Lat. in V. *Hospitalarius*.

ΞΕΝΟΚΟΥΡΙΤΗΣ. Vide in Κυρά.

ΞΕΝΟΤΑΦΙΟΝ, *Cœmeterium Peregrinorum*. Phavorinus : πολυάνδριον, μνῆμα, τάφος, τὸ θρυλλέμενον ξενοτάφιον. Joan. Moschus in Limon. cap. 88. οἱ ὖν τῦ τόπυ κληρικοὶ, ὡς ξένον ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ ξενοταφίῳ. Vide Epistolas S. Maximi Confess. p. 178.

ΞΕΝΟΦΩΝΕΙΣΘΑΙ. Theophanes an. 17. Heraclij: ἠρώτησέν τε τὸν Βασιλέα περὶ τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν θελημάτων, τὸ πῶς δεῖ ταῦτα λέγειν ἐν Χριςῷ διπλᾶ, ἢ μοναδικά; ὁ δὲ Βασιλεὺς ξενοφωνηθεὶς, γράφει πρὸς Σέργιον Πατρ. ΚΠ. &c. Ubi Miscella, *vocis novitate consternatus*.

ΞΕΝΟΧΑΡΑΓΟΣ, *Extraordinarius*, *Insolitus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Καὶ πράγμα ξενοχάραγον ἦτον τινὰς νὰ βλέπῃ.

Idem lib. 2.

Για τῦ τυχόντος ἔτυχε ξενοχάραγον πράγμα.

ΞΕΝΤΕΡΙΖΕΙΝ, *Eviscerare*, Ἐξεντερίζειν.

ΞΕΠΑΓΩΝΕΙΝ, *Egelidare*, Ἀποκρυςαλλεῖν.

ΞΕΠΑΡΘΕΝΙΖΕΙΝ, *Devirginare, Stuprare*, Διαπαρθενεύειν.

ΞΕΠΑΣΤΡΕΥΕΙΝ, *Depurare*, Ἐκκαθαίρειν. Vide Παςρεύειν.

ΞΕΠΛΑΤΥΣΜΟΣ, *Ampliatio*, Ὑπέρθεσις, παραύξησις.

ΞΕΠΟΔΕΙΝΕΙΝ, *Excalceare*. Ξηπόδητος, *Excalceatus*. Glossæ Græcobarb. ἀνυπόδητος, γυμνόπυς, ξηπόδητος, ὅπυ ἔχει τὰ πόδιά τυ γυμνά.

ΞΕΠΕΤΑΣΤΟΝ, *Porticus, Andron*, nostris *Gallerie*. Roman. Nicephor.

ΞΕΠΟΛΕΥΟΥΣΘΑΙ, *Discingere*, Διαζωνύειν.

ΞΕΠΤΕΡΙΟΝ, *Accipiter*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Γεράκια, ἢ ξεπτέρια, πετρίτες, καὶ Φαλκόνια.

Ξιπτέρης appellatur in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 242. Locum vide in Σάκρε.

ΞΕΡΑΜΟΣ, *Membrorum mutilatio, Distortio*. Vide in Κυλλός.

ΞΕΡΑΤΑΣ, *Cornutus*, pro Κερατᾶς, ut ὦ τῆ ξεχασμένον τῆ ξερατᾶν. Vide *Stultum & Cornutum*. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΞΕΡΙΖΩΝΕΙΝ, ξηριζώνειν, *Extirpare, Evellere*, ἐκριζῦν, ἀποσπᾶν. Glossæ Græcobarb. καλαγίζει, διασπᾶ, ἀνασπᾶ, ξηριζώνει. Vide Hesychium in Καλαγίσας.

ΞΕΡΚΕΙΝ, Ξερκίζειν, *Discindere, Dilacerare*, Ἀνασχίζειν, διατέμνειν.

ΞΕΡΝΕΙΝ, ξεραίνειν, *Vomere*, ἐμεῖν. Pœnitentialis MS. Chrysostomi nomen præferens: ἐάν τις ἱερεὺς μεθύσῃ, καὶ ξεράσῃ, μὴ λειτυργείτω ἡμέρας μ'. Pœnitentialis Anonymi apud Morinum: ἐξέρασας ἀπὸ οἴνυ. Infrà: μετέλαβες, καὶ μετέπειτα ἐξέρασας. Nomocanon Coteleriánus num. 542. ὁ κοινωνήσας φαγὼν καὶ ξεράσας, ἐπιτιμάσθω χρόνυς β'. μετανοίας κδ'. Ξέρασμα, *Vomitus*, ἐμετὸς, ἐξέραμα.

ΞΕΡΟΣ, *Siccus*, ξηρὸς, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἀζαλέας, ξηρὰς, ξεράς.

Ξερότης, *Siccitas, Ariditas*, ξηρότης.

Ξεροβήχειν, *Expuere*, Ἀποπτύειν.

Ξεροδαμάσκηνον, *Prunum passum*.

Ξερομασεῖν, *Ruminare, Remandere*, Ἀπομασσᾶσθαι.

Ξεροπόταμος, *Torrens*, χειμάῤῥυς, in Corona pretiosa. Vide Ξηροπόταμος.

Ξερολίγανον, pro Ξηρολήγανον. Glossæ Græcobarb. Πόπανον, λαλάγγιον, ξερολύγανον.

Ξεροχαμνίζεσθαι, *Hiare, Inhiare*, χάσκειν, ἀναχάσκειν, Ἐπιχαίνειν.

Ξεροχόρταρον, *Fœnum*, χλόη, χόρτος, κάρφη, σαρμός. Ξερόχορτον, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 157.

Ξερανίσκειν, ξηρανίσκειν, pro ξηραίνειν. Glossæ Græcobarb. ἄζεραι, ξηραίνει, ξερανίσκει. Alibi: ἄζω, ξηραίνω, ξηρανίσκω.

Ξερένειν, eâdem notione. Corona pretiosa: να ξερένῃ, *Siccare*, ξηρᾶναι.

Ξεραχιὰ, *Siccitas*. Eædem Glossæ: ἄζη, ξηρασία, ξεραχιὰ, κονιορτός.

ΞΕΣΚΕΙΝ, ξεσκίζειν, ξεσκελίζειν, ξεκυλιδίζειν, *Divellere, Dissecare*, Ἀπολέμνειν, διασπαράττειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Σπόγγυς, λαβόντας, καὶ ξεσκελίζοντάς τυς.

ΞΕΣΚΕΠΑΖΕΙΝ, *Detegere*, Ἀνακαλύπτειν.

ΞΕΣΚΟΝΙΖΕΙΝ, *Pulverem amovere*.

ΞΕΣΚΟΥΡΔΟΥΛΙΑΖΕΙΝ, *A peste amoveri*. Vide Κυρδυλιά.

ΞΕΣΚΟΥΦΩΝΕΙΝ, *Reticulum detrahere*. Vide Σκυφιά.

ΞΕΣΠΑΘΩΝΕΙΝ, *Ensem stringere*. Vide Σπάθα.

ΞΕΣΤΕΙΘΟΥ, Ξεςίχα, *Memoriter*, Ἐκ ςήθυς. Vide in Στῆθος.

ΞΕΣΤΗΣ, *Sextarius*. Glossæ Gr. Lat. ξέςης, τὸ μέτρον, *Sextarius*. Oribasius MS. de Ponderibus & mensuris: ξέςης (ἔχει) κοχλιάρια δύο, αἵ τινες καὶ τρυβλία λέγονται. Paulus Ægineta lib. 8. ὁ ξέςης (ἔχει) κοτύλας δύο, αἵ τινες καὶ τρυβλία λέγονται. Infrà: ὁ δὲ ξέςης ἡμιξ. β. ἃ δὴ καὶ ἡμίνας προσαγορεύυσιν. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. & Auctor Etymologici: ξέςης, Ῥωμαϊκόν ἐστι ὄνομα τῦ δὲ παρ' ἡμῖν ἓξ ἀριθμὸν, τὸ ἑκτῦ λέγεται σέξτον· διὰ δὲ ἀφωνίαν σέξτης ξέςης λέγεται κατὰ μετάθεσιν ςοιχείυ. ὕτω Φίλων. Ubi Auctor Etymologici, ὕτω Φιλόξενος ἐν τοῖς περὶ Ῥωμαίων. Damocrates apud Galenum lib. 8. de Compos. Medic.

Οἴνυ Φαλερινῦ τῦ καλῦ ξέςην ἕνα.

Vox usurpata potissimùm à Scriptoribus, qui dum res Romana floreret, de Medicamentis libros conscripserunt, à quibus hausere alij. ξέςης γάλακτος, apud Philostorgium lib. 9. cap. 14. Concil. Calchedon. Act. 10. ἀπὸ καπηλείυ φαῦλον πάνυ (οἶνον) ἀγοράσαι ἐξ ξέςας, τὺς μηδὲ ἐπαρκέσαντας. Theophanes an. 3. Copronymi: τότε ἔλαιον πέντε λίτρας τῦ νομίσματος, ὁ ξέςης τῦ οἴνυ τῦ ἡμισείυ. Ἰταλικὸς ξέςης, apud Interpolat. Dioscoridis, ubi de Jasmino, & alios. Ammo Episcop. num. 10. Apophthegmata Patrum in Benjamino num. 1. Vita S. Pachomij num. 40. 58. Paralipomena de eod. Sancto num. 15. 16. Euchologium Goari pag. 833. Eustathium Il. ε. pag. 603. &c.

Ξεςίον, eâdem notione apud Synesium in Epist. 135. & Joannem Moschum in Limon. c. 85.

Ἐξάξεςον, *Congiarium*, *Semicongium*.

Ἡμίξεςον, *Hemina*, in Gloss. Gr. Lat.

Ξέςης, in Liturgicis sumitur pro Aquæmanili. Didymus, seu Scholiastes Homeri Od. α. προχόῳ ἀγγείῳ προχυτικῷ, ἀπὸ τῦ ἐκχέειν τὸ ὕδωρ, τῷ καθ' ἡμᾶς ξέςῃ. Glossæ Lat. Gr. *Orceolus*, ξέςης, τὸ ἀγγεῖον. Glossæ Gr. Lat. ξέςης, *Horciolus*. Symeon Thessalon. de Sacram. ubi de Subdiacono: τῇ δὲ χειρὶ χέρνιβον παρέχει. In Euchologio Cryptoferratensi, χαλκόξεςον dicitur, ubi pariter de Ordinatione Subdiaconi, apud Goarum pag. 247. κελεύει ὁ Ἀρχιερεὺς κομισθῆναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῦ χαλκόξεςον. In Euchologio verò vulgari, χερνιβόξεςον appellatur, de qua voce agimus infrà.

Ξέςον, eadem notione, apud Anonymum de Nuptiis Thesei lib. 11.

Οἱ πλεῖο εὐγενικότεροι ἐβάςαζαν ἀτῆτυς
Στὰ ἀργυροχρυσόξεςα τὸ αἷμα καὶ τὸ γάλα.

ΞΕΣΤΙΚΟΣ, *Amens, Extra se*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Κως σὰν νὰ ἦτον ξεςικὴ ἔξω ἀπεῖον νοίαν της.

Et lib. 11.

Μόνον αὐτὴ πῶς ἔτυχεν, καὶ ξεςικὴ ἐςάθη.

ΞΕΣΥΜΒΟΥΛΕΥΕΙΝ, *Dissuadere*, Παραπείθειν.

ΞΕΣΥΝΤΡΟΦΙΑΖΕΙΝ, *Dissociare*, Ἀποζεύγνυσθαι. Vide Συντροφος.

ΞΕΣΧΙΖΕΙΝ, *Concerpere*, Διασπαράσσειν.

ΞΕΤΕΛΕΙΩΝΕΙΝ, *Absolvere, Perficere*, Τελειῦν.

ΞΕΤΗΛΥΓΕΙΝ, *Evoluere*, Ἐξελίττειν.

ΞΕΤΡΕΧΕΙΝ, *Transcurrere, Præterfluere*, Διατρέχειν, διαῤῥεῖν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ ὡς ἂν ἐχθρὺς θανασίμυς πάντοτε μας ξετρέχεις.

ΞΕΤΡΙΧΙΑΖΕΙΝ, *Avellere*, Ἀποτίλλειν, παρασύρειν.

ΞΕΥΡΕΙΝ, *Invenire*, εὑρίσκειν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. νὰ ξεύρῃς τὰ ξεύρω ἐγὼ, ἠθέλαμεν τὰ ξεύρει οἱ δύο.

ΞΕΦΑΝ

ΞΕΦΑΝΔΕΪΝ, *Deambulare*, Περιπατεῖν.

ΞΕΦΑΝΤΕΪΝ, ξεφαντόνειν, *Oblectare*, *Recreare*, Τέρπειν. Glossæ Græcobarb. ἀγαθοδαιμονιςαὶ, οἱ ὀλιγοποθοῦντες, ὅπου ξηφαντόνουν ὀλίγον. Alibi: τρυφᾶ, σπαταλᾶ, ξηφαντώνει. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ναπᾶν να ξεφαντόνουσι πᾶσα ἑορτὴ καὶ σκόλη.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ με γεράκια καὶ σκυλία πάντοτε ξεφαντόναν.

Adde Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag. 149. 173.

ΞΕΦΕΥΓΕΙΝ, *Declinare*, Ἐκφεύγειν.

ΞΕΦΛΟΪΖΕΙΝ, *Expedire*, *Absolvere*, *Properare*, ἀπολύειν, καλασπεύδειν. Ξεφλοισμὸς, *Expeditio*, σπάλεια, Ἄνυσις.

ΞΕΦΛΟΥΔΙΖΕΙΝ, Ξεφλίζειν, *Corticem auferre*, *Decorticare*, ἀπολεπίζειν. Occurrit apud Agapium Cretensem in Geopon. cap. 87.

ΞΕΦΥΣ. Vide in Τετραδίσιος.

ΞΕΦΟΘΗΛΪΖΕΙΝ, *Candelam emungere*. Ξεφθηλιτήρι, *Forfex Candelæ*.

ΞΕΦΟΡΤΩΝΕΙΝ, *Deonerare*, Ἀποφορτίζειν. Glossæ Græcobarb. Κουφίζειν, νὰ ἀλαφρυνίσκει, νὰ ξηφορτώνεται.

ΞΕΦΟΥΣΚΩΝΝΕΣΘΑΙ, *Detumere*, *Deturgere*, Ἀποσκεῦσαι, ἐξοιδαίνειν. Vide φοῦσκα.

ΞΕΦΟΥΝΤΟΜΕΝΟΣ, *Cui fundus est ablatus*, Phortius lib. 1. περὶ σρατ. φρασμ.

Ἡ βοῦτζα ξεφουντομένα,
Ἐκ χώματος γεμοσμένα.

ΞΕΦΡΙΖΕΙΝ, *Despumare*, Ἐξαφρίζειν.

ΞΕΦΥΤΕΥΕΙΝ, *Deplantare*, Ἀποφυτεύειν.

ΞΕΦΥΤΡΩΝΕΙΝ, *Pullulare*, Ὑποβλαςάνειν. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εἰς τὸ Κυλαγιώτη τὴν αὐλὴν κέρατα ξεφυτρώνουν.

ΞΕΧΑΝΕΙΝ, *Oblivisci*, ἐκλανθάνεσθαι. Historia Apollonij Tyrij:

Σύρε, ναπᾶς καὶ σὺ ἐδεκεῖ βλέπε μηδὲν ξεχάσεις.

Ξεχασμὸς, *Oblivio*, ἀμνημοσύνη. Ξεχανιάρης, *Immemor*, *Obliviosus*, ἀμνήμων.

ΞΕΧΕΙΛΙΖΕΙΝ, Ξεχειλώνειν, *Inundare*, Ὑπερλιμνάζειν. Ξεχείλωμα, *Effluxio*, Ἐκροή.

ΞΕΧΟΡΤΑΡΙΑΖΕΙΝ, *Herbas depurgare*, *Runcare*.

ΞΕΧΡΕΙΩΝΕΙΝ, *Æs alienum dissoluere*, Χρεολυτεῖν.

ΞΕΧΡΟΝΙΖΕΙΝ, *Annum explere*. Vide Χρόνος.

ΞΕΧΡΩΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Decolorare*, Ἀμαυροῦν.

ΞΕΧΩΡΙΖΕΙΝ, *Disjungere*, διαχωρίζειν. Joan. Glycas de Vanitate Vitæ:

Τοῦ κόσμου τὸ ἀπολαύσαις ἀς τὸ ξηχωρισμένον.

Ξεχωρισμὸς, *Separatio*, ἀφορισμὸς, διάζευξις.

Ξεχωρὰ, ξεχωριςὰ, *Separatim*, *seorsim*, ἰδίως, κεχωρισμένως.

Ξεχωριςὸς, *Separatus*, *seclusus*. Malaxus in Hist. Patr. pag. 144. καὶ ὡς τὸ ἴδεν ὁ Σουλτάνος, ὅτι ἦτον ξεχωριςὸν μοναχόν. Ubi Zygomalas, λίαν ἐξόχως μόνον. Vide Panagiotam pag. 31.

Ξεχωρίτης, *Extraneus*. Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenar. pag. 42. ἐρωτηθεὶς ὁ Σόλων μίαν φορὰν ἀπὸ ἕνα ξεχωρίτην, &c.

ΞΕΨΥΧΕΪΝ, *Animam exhalare*, *Expirare*, ἀποψυχεῖν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ σὸ πλευρῶ σε τὸ ἀκριβὸν ὁ γιανα ξεψυχήσω.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Δὲν ἔρχεται ἀπὸ φόβου τὸ σχεδὸν νὰ ψεχήση.

ΞΕΨΩΛΪΖΕΙΝ, *Circumcidere*, Ἀπαιδοιοῦν.

ΞΗΓΑΛΪΖΕΙΝ, *Lac mulgere*. Glossæ Græcobarb. ἀμοργίδα, ἐξεσβηκυίαν τὸ γάλα, ξηγαλισμένην.

ΞΗΓΟΡΙΑ, *Confessio*, apud Goarum ad Euchologium pag. 712. Vide Ξαγορεύειν.

ΞΗΔΙΑΛΥΖΕΙΝ, *Solvere*, *Exsolvere*. Glossæ Græcobarb. Ἀναλύει, ξηδιαλύζει.

ΞΗΔΙΝ. Vide in Ξίδι.

ΞΗΔΥΝΑΜΩΝΝΕΙΝ, *Imbecillum esse*, *non posse*. Glossæ Græcobarb. ἀδυνατεῖ, ξηδυναμώνει, ἀρρωςεῖ. Ξηδυνάμωμα, *Imbecillitas*, in iisdem Glossis. Ubi observandum has Glossas ξη, pro ξε, ferè semper usurpare: ut in hac voce ξηδυναμώνειν, pro ξεδυναμώνειν, ξηκοκκινιάζειν, pro ξεκοκκινιάζειν, & sic de cæteris, uti suprà observatum in vocibus incipientibus à ξε.

ΞΗΖΟΥΡΩΝΝΕΙΝ, *Mundare*, *Purgare*. Glossæ Græcobarb. ἀπορυπτοῦται, καθαίρεται, ξηζουρώνεται. Vide Ζοῦρα.

ΞΗΚΑΘΑΡΗΣΙΣ, *Solutio*, *Liberatio*. Glossæ Græcobarb. εὑρίσκει τὴν λύσιν, ἤγουν τὴν διάλυσιν, καὶ ξηκαθαρσιν. Rursum: δὲν εὑρίσκει διάλυσιν, ἢ ξηκαθάρησιν.

ΞΗΛΑΡΙΟΝ, pro ξυλάριον, *Navis*. Glossæ Græcobarb. ἄσρυα, πλοῖα μονόξυλα, ξηλάρια ὅπου εἶνι φλιασμένα ἀπὸ ἕνα ξύλον μόνον.

ΞΗΛΕΪΒΓΕΙΝ, *Delere*, ἐξαλείφειν. Glossæ Græcobarb. χαλῶντα, ἀφανίζοντα, ἐξαλείφοντα, ξηλείβοντα.

ΞΗΛΙΜΜΟΣ, *Defectus*, *Interitus*. Glossæ Græcobarb. χαλεπὸν καὶ δεινὸν ὄλεθρον, κακὸν ξηλιμμόν.

ΞΗΛΙΜΟΥΤΤΑΝ, *Exoriri*, *Apparere*. Glossæ Græcobarb. ἀνατέλλει, ἀναφαίνεται, φαίνεται ἀπάνω, ξηλιμουτᾶ.

ΞΗΜΕΡΟΝΕΙ, *Dilucescit*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ σκότος πάντα γῆς, καὶ πάλη ξημερόνη.

Ξημέρωμα, *Aurora*, *Diluculum*. Idem Anonymus:

Πριν ἀπὸ τὸ ξημέρωμα δὲν ἦσε μισημένος.

Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. pag. 122. τὸ δὲ ξημέρωμα βλέποντας οἱ Βοιωτεῖς, πῶς ἄλλαξαν οἱ Ἀθηναῖοι, &c.

ΞΗΠΑΖΕΙΝ, *Perterrefacere*, ἐκπλήττειν. Ξηπάζεσθαι, *Stupere*, *Consternari*, ἐκπλήττεσθαι, ἐξίςασθαι. Fr. Richardus in Clypeo fidei pag. 335. de Dæmonibus: καὶ ἐμφανίζονται εἰς πολλοὺς, τώρα φοβερίζοντας, καὶ ξηπάζοντας, τώρα βλάπτοντας. Ξηπαςήει, *Terriculamentum*, μορμολύκειον. Ξηπασιάρης, *Territus*, Ἐκφοβηθείς.

ΞΗΠΟΛΗΤΟΣ, *Discalceatus*. Glossæ Græcobarb. ἀνυπόδητος, γυμνόπους, ξηπόδητος, ξηπόλητος, ἀνυπόδητος. Vide in ξεποδένειν.

ΞΗΡΑΜΠΕΛΙΝΟΣ. Vide Gloss. med. Lat. in *Xerampinus*.

ΞΗΡΕΜΒΟΛΟΣ. Vide in Ἔμβολος.

ΞΗΡΙΖΩΝΝΕΙΝ. Vide in ξεριζώνειν.

ΞΗΡΟΙ καρποὶ, *Fructus aridi*, seu *Messes*, in Nov. 32. ubi Cujacius.

ΞΗΡΟΓΥΖΕΙΝ, *Desiccare*. Physiologus MS. de Natura animalium: βόθρους ῥίπτουν εἰς τὴν γῆν, καὶ ξηρογύζουσίν το, καὶ πίπτουσιν ἀνάσκελα.

ΞΗΡΟΓΥΨΟΣ, *Gypsus siccus*, ita appellatus fluvius apud Theophylactum Simocattam lib. 6. cap. 3. & Annam Comnenam lib. 7. Alexiad. p. 215. fortè quòd ejusmodi Gypsum ex alveo egerat.

ΞΗΡΟΚΗΠΟΣ, *Area*, *Atrium sine pavimento*. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum n. 43. οἱ δὲ ὡς μάλιςα ἀδικέμενοι ἠγριαίνοντο, καὶ ἐν τῷ ξηροκήπῳ τὸ ἡγεμένε, ἐξαγαγόντες, αὐτοὺς ἐφόνευν. Ξηροκήπιον, apud Codinum de Orig. n. 104. Ubi *hortulum aridum* sive *exsiccatum* interpretatur Lambecius. In subscriptionibus Concilij Nicæni II. Act. 4. occurrit Theodorus Hegumenus τὸ Ξηροκήπου.

ΞΗΡΟΚΟΙΤΊΑ, in Glossis MSS. χαμευνία, quomodo Galli dicimus, *Coucher sur la dure*. Glycas in Theodosio Juniore: καὶ ὁ Βασιλεὺς πολλὰ μὲν αὐτῷ ἀπεκάλυψεν ἕτερα, διὰ ξηροκοιτίαν, ἐνδυμένην τρίχινον, ἀποχὴν γυναικός, &c.

ΞΗΡΌΛΙΘΟΣ, seu ξηρὸς λίθος, Suidæ dicitur, ἄνευ πηλοῦ κτισμένος· Ἦν γὰρ λίθῳ ξηρῷ διεσκευασμένον τὸ φρούριον ἐκ μεγάλων λίθων συνηρμοσμένον. Ita ξηροὶ λίθοι fuerint *lapides nativi, ex ipso solo; Petræ naturales, saxa ex ipso metallo*, ut loquuntur Gromatici, nullâ arte absque calce compacta. Theophanes an.1. Leonis Isauri: περιχαρακώσαντες δὲ τὸ χερσαῖον τεῖχος, ὤρυξαν φῶσαν μεγάλην, καὶ ἐπάνω αὐτῆς περιτείχισμα στηθέων διὰ ξηρολίθου ἐποίησαν. Ubi Hist. Miscella: *& super eam sicci lapidis materiam posuerunt*. Mauricius lib.12.Strateg.cap.21. ξυλίνους, ἢ πλίνθους, ἢ ἀπὸ ξηρολίθων πύργους πρὸς ἀσφάλειαν τῆς γεφύρας ἐγεῖραι. Idem lib.9. cap.1. πύργων τε, ἢ ξυλίνων, ἢ οἰκοδομητῶν ἐκ λίθου ξηροῦ, ἢ χώματος. Apud eundem lib.10. cap.4. ξηρὰ ὕλη, & οἰκοδομεῖν ξηρόν. Leo in Tacticis cap.15. §.69. καὶ εἰ μὲν λίθος ἢ πλίνθος εὑρίσκεται, οἰκοδομῆσαι ξηρὸν δεῖ, καὶ δεῖσαι διὰ ξύλων ἀσφαλῶς καὶ συνεχῶς. Cap. 17. §.13. πύργους τε ξυλίνους ἢ ἀπὸ οἰκοδομῆς ἐκ λίθων ξηρῶν, ἢ χώματος ἑκατέρωθεν τῶν ἄκρων τῆς γεφύρας ἐγείρουσιν. Ita Pachymeres lib.2. cap.27. τὸν ἐπὶ τῇ πύλῃ τῆς Πηγῆς ἐκ λίθων ξηρῶν ἐπιτειχισμὸν Constantinopoli memorat. Vide notata ad Alexiadem pag.266.

ΞΗΡΌΜΥΡΟΝ, *Rosmarinum*, in Gloss. Lat. Græc.

ΞΗΡΌΝ, Nota musicæ hodiernæ Græcor. quæ per ξ. exprimitur. Vide Rutgersium lib. 2. Var. Lect. cap. 11. Hagiopolites, seu Liber de Musica Ecclesiastica Græcorum, MS. οὗτοι οἱ δώδεκα τόνοι, οἱ ἔχουσι τὴν φύσιν καὶ τὴν ἐνέργειαν ἁπλῆν, οἱ δὲ τρεῖς διὰ τὸ ξηρὸν κλάσμα ἀπὸ δύο ὀξειῶν καὶ ἡμιτονίου ἔχει τὴν σύστασιν.

ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΝ, *Fluvius*, vel idem quod ξηροπόταμος, de qua voce mox. Georgius Contares lib.3. Hist. Athenar. sub. fin. ἔρριξαν τοὺς λοιπὸν ἐκείνους τοὺς πρέσβεις οἱ Ἀθηναῖοι μέσα εἰς ἕνα βαθὺ ξηροπήγαδον. Theophylactus Hierodiac. Homil.6.pag.101. εὐγῆκαν οἱ ἀδελφοὶ ἐκεῖνοι γυμνοὶ ἀπὸ τὸ ξηροπήγαδον, &c.

ΞΗΡΟΠΌΤΑΜΟΣ, *Torrens*, in Gloss. Græco-Lat. Occurrit apud Nicetam in Manuële lib. 6. cap.4. ubi alius Cod. habet nudè ποταμός. Meminit Procopius lib.4. de Ædif. cap.4. ξηροποτάμου, Castri in Epiro veteri. Apud Portium ξεροπόταμος scribitur, exponitúrque χειμάρρους, *Torrens*. Damascenus Studita serm.27. de S. Maria Ægyptiaca: καὶ πηλαλῶντας ἔφθασεν εἰς ἕνα τόπον ὅπου ἦτον ὡσὰν ξεροπόταμον μικρόν. Ubi Vita Edita n.11. ἔστι τὸ ἕτερον μέρος τοῦ τόπου τοῦ χειμαρροειδοῦς. Vide ξηροχειμάρρους.

ΞΗΡΟΠΡΊΑ. Nicolaus Myrepsus sect.31.c.23. χρῶ ἐν βαλανίῳ, ἐν τῇ ξηροπρίᾳ, ἢ ἐν ἡλίῳ, ἕλκων τοῖς μυκτῆρσι τὸ ξηρίον. Ita emendandus hic locus ex Cod. MS. qui corruptus est apud Fuchsium. Is porrò ξυροπυρία legendum putat.

ΞΗΡΌΣΤΗΜΑΝ, *Medela*. Glossæ Græcobarb. θεραπείαν, ἰατρείαν, ἴασιν, ἰάτρευμα, γιάτρεμαν, ξηρόστημαν. Mox: θεραπεία, ἰατρεία, ἴαμα, γίαμαν, ξηρόστημαν.

ΞΗΡΟΦΑΓΊΑ, quâ ut & ὑδροποσία, Monachi maximè Jejunium quadragesimale observant. Synod. Laodic. cap.50. δεῖ πᾶσαν τεσσαρακοστὴν νηστεύειν ξηροφαγοῦντας, ubi consulendus Balsamon, & ad Can. 69. Apostol. Adde Epiphan. in Compendio Doctrinæ Catholicæ, & alios. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. Jejunior. in Lychnico: εἰσερχόμενοι δὲ ἐν τῇ τραπέζῃ ἐσθίομεν ξηροφαγίαν, πίνομεν καὶ ζωμὸν μετὰ μέλιτος, τῇ τετάρτῃ δηλονότι. Typicum cap.38. καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, ἐσθίοντες ξηροφαγίαν ἄχρι τῆς μεγάλης πέμπτης. Marcus Hieromonachus de dubiis Typ. cap.42. εἰς τὴν τράπεζαν ἐσθίομεν ξηροφαγίαν, καὶ πίνομεν καὶ οἶνον. Nicolaus Patr. Constantinopol. ad Anastasium Hegumenum Montis Sina:

Ἀλλὰ νηστείαν ἀκριβῆ, ὡς οἱ πατέρες φάσκουν,
Ἰχθύων τε ἀπέχεσθαι, ἐλαίου τε καὶ οἴνου,
Ξηροφαγίαν λέγοντες, ἅπαξ ἐν τῇ ἐννάτῃ.

Cibos verò quibus utuntur Monachi in Xerophagia, sic recenset Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Τετράδα καὶ παρασκευὴν ξηροφαγοῦσιν ὅλως,
Ἰχθὺν γὰρ οὐκ ἐσθίουσιν, Ἄναξ, πόσως ἐν τούτῳ,
Εἰ μὴ ψωμιτζὴν καὶ κρασίν, στακοὺς καὶ ὄξεια πατούρια,
Καραβιδίτζας ἐκζεστὰς τυγάνου, καριδίτζιας,
Καὶ λαχανίτζην, καὶ φακὴν με ὀσπριδομηδίτζια,
Καὶ μὴ συνγόμον, Δέσποτα, τὰ κτένια, τὰς σουλήνας,
Καὶ φαβατίτζην ἀλεστόν, ὀρίζην, μελομέλιν,
Φατόλιν ἐξοφθάλμιστον, ἐλαίας, καὶ χαυιαρίτζην·
Καὶ πορινὰ ἀντάραχα, διὰ τὴν ἀνορεξίαν,
Μηλύτζια καὶ φοίνικας, σύκα καὶ καρυδίτζια,
Καὶ ἀσταπίδας ὀλίγας, καὶ τὸ διακυτρίον
Τὰς γὰρ ἡμέρας πάντοτε τὰς θείας τὰς ῥηθείσας,
Τοιαύτας ἐκδιδόασιν αὐτοὺς ξηροφαγίας
Οὐ δὲ γὰρ οἶνον πίνουσιν Χιωτικὸν εἰς κόρον,
Νὰ καὶ τὶ χωνεύσουσιν ἀπὸ ξηροφαγίας.
Ἀλλὰ γλυκὺν Μητυληναῖον καὶ Κρητικὸν ἀθύρον,
Γία χυμοὺς ἐκβάλλωσιν τοὺς τῆς ξηροφαγίας.
Ἡμᾶς δὲ προτιθέασιν κυάμους βεβρεγμένους,
Τὴν δέ γε δίψαν παύουσιν ἐκ τῶν κυμινοθέρμων,
Τὸ τυπικὸν φυλάσσοντες καὶ νόμους τῶν πατέρων.

De Xerophagia Athletarum, vide Salmasium ad Tertullianum de Pallio, & Henric. Valesium ad Harpocrationem pag.135.

Ξηροφαγεῖν, *Siccis vesci*, seu Jejunare cum aridis, in laudato Concilio Laodic. Can.50. in Nomocanone Coteleriano num.36.52.160.465. 508. &c.

ΞΗΡΟΧΕΙΜΆΡΡΟΥΣ, *Torrens*. Hero in Geodesia MS. διὰ τὸ εὑρίσκεσθαι ἔσωθεν τοῦ περιορισμοῦ αὐτοῦ πολλάκις ξηροχειμάρρους καὶ ῥύακας. Vide Ξηροπόταμος.

ΞΗΣΤΟΜΑΤΗ͂Σ, *Memoriter*. Glossæ Græcobarb. ἀπὸ μνήμης λέγει, καὶ ἀπὸ στόματος, καὶ ξηστοματής. Vide Ξεστέθου.

ΞΗ΄ΣΤΡΕΜΜΑ, Ξηστρέμματον, *Inversio, Eversio*. Glossæ Græcobar. ἀναστροφῆς, ξηστρεμμάτου, ἢ ξηστρέμματος.

ΞΗΣΤΡΙΑ͂, *Serenitas*, Αἰθρία, in Glossis Græcobarb.

ΞΗΦΩ΄ΤΙΣΜΑ, *Ortus*, *Detectio*. Glossæ Græcobarb. ἀνατολαί, ἀνακαλύμματα, ἀποσκεπάσματα, ξηφωτίσματα.

ΞΙ΄ΓΓΙ, *Adeps*. Vide Ἀξούγγιον.

ΞΙ΄ΔΙ, Ξίδιν, Ξύδι, Ξήδι, *Acetum*, ὄξος. Glossæ Græcobarb. ὄξος, ξήδιν. Corona pretiosa: ξήδι, *Acetum*, ὄξος. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Νὰ φὰς τὸ μαρουλόφυλλον ἐκεῖνο χωρὶς ξίδη.

Ξιδιάζειν, ξινίζειν, *Acere*, *Acescere*, ὀξίζειν.

Ξιδολάϊνον, *Acetarium*, ὀξύβαφον.

Ξύδι. Agapius Cretensis in Geoponico cap.62. τὸ ξύδι εἶναι ψυχρὸν παύει τὴν δίψαν, &c. Ξυδιάζειν, *Acescere*, ὀξύνεσθαι. Ξυδόκρασον, *Vinum acidum*.

Ξυδόλαδον, *Oleum & Acetum*. Idem Agapius cap.99. τρῶγε μὲ ξυδόλαδον καὶ σταφίδας.

ΞΙ΄ΕΙΝ, *Scalpere*, ξέειν, in Corona pretiosa.

ΞΙΚΛΗΡΩ΄ΝΕΙΝ, *Exhæredare*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 226. τὸ πρότον ἐνι τὸ ἂν γίνεται ἄπου κανένα κακορίζικον, τὸ ὑὸς οὐ εἰ κόρη βάλλει χέραν ἐπὶ τὸν πατέρα

τ̃ πάτέρα τυ, ὐ εἰς τὴν μήτέραν τυ, καὶ δέρων τυς, τὸ δίκαιον κελνίσκι τὸ ἐνὶ ξικληρόμβυ@, ἐὰν ὁ πατὴρ ὐ ἡ μήτηρ θέλυν. Infrà habetur τξικληρίδ@, *Exharedatus.*

ΞΙΛΌΝΝΕΙΝ, *Miscere*, *Perturbare*. Glossæ Græcobarb. νὰ συΓχήζει, νὰ ξιλόνη, νὰ ἀνακαλώνη.

ΞΕΝΊΔΑ, *Oxylapathum*, ὀξαλίς.

ΞΙΝΟΣΤΆΦΥΛΟΝ, *Acerbum*, *Uva acerba*, ὀμφάκιον.

ΞΙΦΟΡΥ͂ΠΤΗΣ, τὸ κρίνον τὸ ἄσπρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Codd. Reg. 199. & c. 843. *Lilium album.*

ΞΊΦΟΣ, Ξιφάρεον, *Ferrum jaculi*, vel *lanceæ*, vel *Clypei*. Anonymus in Rhetoricam Aristotelis pag. 75. τὰ γὰρ κοντάρια ἔχουσιν τὸ ἄκρον, ἔνθα τὸ ξίφ@ ἐστὶν παροξυσμένον φύσει. Glossæ MSS. ad Homeri Batrachom. δουρὸς ἀκωκὴ, κονταρίου ξίφ@. Leo in Tactic. cap. 5. §. 3. ὀξὺ ξίφ@ κονταρίου. Ita cap. 6. §. 25. cap. 7. §. 18. Nicephorus Bryennius lib. 4. Hist. cap. 4. ὁπλίζεσθαι γοῦν αὐτοὺς παρασκευάζων, περιῄρει μὲν τ̃ δοράτων τὰ ξίφη. Julianus Africanus MS. de Apparatu bellico cap. 71. ubi de Clypei umbone: ἔχειν δὲ ἐν τῷ μέσῳ καὶ πέταλον στρογγύλον, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ξίφ@ ἀνεστηκὸς ὡσεὶ δακτύλων δ'.

Ξιφάριον. Glossæ Græcobarb. τ̃ σίδηρον τ̃ δοράτων, τὸ σίδερον τ̃ κονταρίων, τὸ ξιφάριν τὸ ἀπάνω τ̃ κονταρίου. Idem Leo cap. 11. §. 26. περὶ δὲ τὸ ἄκρον τ̃ ὀξὺ μβραύλου μέγαν καὶ ἀδρὸν ἐνέβαλον, &c. Constantinus in Tactic. p. 10. εἰς δὲ τὸ ἕτερον ὡς ξιφάριον κονταρίου.

Ξιφοδρέπανον, apud Philonem in Belopœecis MSS. *Ensis falcatus*: ἀντὶ τ̃ ἐγχειριδίων ξιφοδρέπανα ἔχοντες.

Ξίφαρον. Physiologus MS. de Natura animalium, de Urso: ὅλον ξιφάρα ἔχει, ἀλλὰ νὰ ζῶσαι δίστομα καλὰ ὡς βελόνες, ὅλα ὑπάρχουν κοπτερά.

Ξίφ@, ἡ κεδρία, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΞΙΦΟΤΡΆΧΗΛΟΝ, Cibi species. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Κραμβὴν, καρδίαι δώδεκα χονδραὶ καὶ χειονάτε,
Καὶ ξιφοτράχηλον πασὸν, κύπρινον ἀπαξιμάδα.

ΞΌΒΕΡΓΑ. Vide Βέργα.

ΞΟΔΙΆΖΕΙΝ, *Impendere*, ἐξοδιάζειν. Ξοδίασμα, *Impensa*, *Sumptus*. Glossæ Græcobarb. δαπανημάτων, ἐξόδων, ξοδιασμάτων.

ΞΟΛΟΘΡΕΜΜΌΣ, pro ἐξολόθρευμα. Glossæ Græcobarb. ἀφάνισις, ἀφανισμὸς, ἐξολόθρευμα, ξολοθρεμμός.

ΞΟΜΑΚΡΊΖΕΙΝ, Ξωμακρίζειν, *Longè distare*, pro ἐξωμακρίζειν. Glossæ Græcobarb. ἀφιστᾶναι, νὰ ξομακρίζει, νὰ ἀπομακρυνθῇ. Rursum: ἀπέρχεται, πάγει ἀπόμακρα, ξωμακρίζει.

ΞΌΜΠΛΙ, *Exemplum*, Παράδειγμα. Ita etiam in Glossis Græcobarb. ubi ξόμπλιν habent. Hesychius: Ἔξομπλον, ἴδε.

Ξομπλιάζειν, *Exemplum prabere*, apud Fr. Richard. in Scuto fidei part. 1. pag. 21.

Ξομπλίασμα, Παράδειγμα, in iisdem Glossis. Alio loco: Αἰνίγματα, Ζητήματα, Τεκμήρια, Γυρεύματα, Ξομπλιάσματα. Ibidem: Αἰνίγματα, ἢ Ἐξομπλιάσματα.

ΞΌΝΙΟΝ, *Axiculus*, Gallis *Essieu*. Glossæ Græcobarb. τὰ πήγματα τ̃ ἄνω τ̃ ἁμάξης, τὰ ὁποῖα τέττονται ὄμπρος εἰς τὰ ξόνια, ὁποῦ συστρέφονται εἰς αὐτά.

ΞΌΡΙΔΕΣ, *Venatores*, *Bestiarij*. Laonicus lib. 5. καὶ οἱ τ̃ θηρῶν προϊστάμενοι, ξόριδες οὕτω καλούμενοι.

ΞΟΡΊΖΕΙΝ, pro ἐξορίζειν, *Exterminare*, *in exilium agere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3. Extr.

Καὶ εἰς ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὴν νὰ ἀπομβῇ,
Νὰ ἔναι εἰς τὴν φυλακὴν, παρευθὺς ξορίσει.

ΞΌΣΤΕΓΟΝ, ξέστεγον, *Protectum*, *Suggrunda*, quasi ἐξώστεγον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Οἱ ῥίμνες καὶ τὰ ξόστεγα, καὶ οἱ ψηλοὶ τρικλίονες.

Idem lib. 12.

Οἱ ῥίμνες καὶ τὰ ξέστεγα, πλάτζες, καὶ παρεθύρια.

ΞΟΥ͂ΓΓΙ. Vide in Ἀξούγγιον.

ΞΟΥ͂ΘΡΟΝ, *Passer*. Anonymus MS. Colberteus de Avibus: περὶ τ̃ στρουγίτου ξούθρου τοῦτο τινὲς λέγουσι, οἱ δὲ στροῦθον, οἱ δὲ πυργίτην, στρουγλίτην καλέουσι.

ΞΟΥΡΆΦΙ, *Novacula*, ξυρόν. Damascenus Studita Hom. 17. in Martyrio S. Theodori Magistri militum: ἄλλοι δὲ στρατιῶται μὲ ξουράφια ἐκαλάκοπτον τὰ κρυφὰ μέλη τ̃ κορμίου του. Occurrit rursum in Homil. 18.

Ξουραφόπουλλον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. Ξιφίδιον μικρὸν, ἢ ξουραφόπουλλον, ἢ μαχαιρόπουλλον.

Ξουρίζειν, pro ξυρεῖν, *Tondere*.

ΞΟΥΣΊΑ, *Potestas*, ἐξουσία. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἀφ' ὧν τους ἔδοσε ξουσία καθολικὴν, ὡς πρέπει.

ΞΟΥΦΗΡΊΑ, in Lexico MS. ἡ μυωξία, ἤτοι τ̃ ποντικῶν ὁ φωλεὸς, ἢ πολυτέλεια, ἐκ τ̃ ἐπιστολῆς τ̃ ἁγίου Γρηγορίου τ̃ Θεολόγου, Ἐγὼ δὲ σου τ̃ Πόντον θαυμάζομαι, καὶ τὴν Ποντικὴν ξουφερίαν. *Muris caverna*, *sive murium lustrum*.

ΞΥΑ͂ΛΗ, *Ascia*, *securis*. Suidas: ξυήλην, ἣν ξυάλην λέγομεν, &c.

ΞΥΓΆΒΔΙΑ, *Calceamenti genus*. Suidas: ξυρίδες, καμπάκια, ξυγαβδια, ἢ ἄλλο τι ὑπόδημα διάφορον.

ΞΥ͂ΓΑΣΤΡΟΝ, *Genus vasis*, *capsa*, in Gloss. Gr. Lat. Vide Γάστρα.

ΞΥ͂ΓΓΙ, ξίγγι. Vide in Ἀξούγγιον.

ΞΥΛΆΒΙΟΝ, *Forceps quo ignita tenentur*. Scholiastes Oppiani Halieut. 2. v. 342. πυράγρη, ἣν ξυλάβιον φασὶν οἱ χαλκεῖς. Nicephorus Blemides in Logica cap. 7. pag. 36. ὥσπερ ὑπὸ χαλκευτικῆς ὁ ἄκμων, καὶ ἡ σφῦρα, καὶ τὸ ξυλάβιον, ὄργανα ὑπάρχοντα ταύτης δὴ τ̃ χαλκευτικῆς.

ΞΥΛΑΓΏΓΙΟΝ, *Fustis*. Liber 53. Basilic. tit. 8. §. 3. ὁ δὲ ναύτης ὁ τὴν κλοπὴν ἐργασάμβυ@, λαμβανέτω ξυλαγώγια ἑκατόν. Ubi lex Rhodia ex Digest. *Centum plagas fuste verberatus accipiat.*

ΞΥΛΑΛΆ, *Arbor aloes*, quæ Græcis ξυλαλόη. Joannes Archiater MS. cap. 248. μόσχον, καὶ ξυλαλαν, καὶ λιβάνιν.

ΞΥΛΆΛΟΓΟΝ, *Ligneus asinus*. Machinæ species. Nicetas in Alexio Com. lib. 3. num. 2. πλεῖσμάτιον τοίνυν ἐκ λύγων συγκείμβυον, ὃ φασιν ἡ δημώδης φράσις ξυλάλογον, σάγῳ ζωσθὲν εἰς τὸ διαμπερὲς διαζωσμβύον, τὸ σχέδιον ἐκεῖνο θέατρον ἔσεισι. Ubi Codex al. ὄνον ξύλινον. Vide Ἄλογον, & ἱππικὸν ξύλινον.

ΞΥΛΑΛΌΗ, *Lignum Aloës*, veteribus ἀγάλλοχον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. ἀγάλλοχον, ἡ ξυλαλόη. Symeon Sethi de Cibor. facult. ξυλαλόη, ξύλον ἐστὶ δένδρου γίνεται δὲ ἐν διαφόροις τόποις τ̃ ἑώων. Typicum MS. Monasterij τ̃ Κεχαριτωμένης cap. 59. ὅτε ῥοδοστάγματα δὲ καὶ ξυλαλόαι ἢ θυμιάματα ἃ ὀφείλουσι χορηγηθῆναι, &c. Empirica MSS. Stephani Magnetis: ἀνήθου, σελίνου σπέρμα, ξυλαλόην, ῥοδόσταγμα, &c. Vide ξυλαλά.

ΞΥΛΑΡΆΚΙΟΝ, *Lignum*, ξύλον, ξυλάριον. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐγλάκησε μετὰ τὴν χαρὰ, κ' ἔφερε ξυλαράκια.

Vide Cyrillum & Auctorem Etymologici in ξυλήφιον.

ΞΥΛΆΧΥΡΟΝ, *Ligna & palea*. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: δεκατίας, ἀλιευτικῆς τετραμοιρίας, ξυλαχύρου, ὀρειμῆς τ̃ ἐνιαύτ@, ὡς τὰς εἰς αὐτοὺς περὶ αὐτὴν ἁπάσας σκάλας.

ΞΥΛΈΤΙΝΟΣ, *Ligneus*. Glossæ Græcobarb. ὑποδήματα ξύλινα, ὑποδήματα ξυλέτινα.

ΞΥΛΕΧΙΟΝ,

ΞΥΛΕΈΧΙΟΝ, Ξύλεον, *Hyoſcyamus*, Prophetis, apud Apuleium cap.4.

ΞΥΛΗ, *Lignum*, ξύλον, *Lignea materia*, *Lignatio*. Theophanes an. 2. Artemij: ἐπὶ τὴν φοίνικα ἐξέδραμεν πρὸς τὸ κόψαι ξυλὴν κυπαρισσίνην, &c. Symeon Logotheta in Leone Armenio n.10. παρεσκεύασαν κόψαι ξυλὴν, καὶ ποιῆσαι γέφυραν.

ΞΥΛΙΝΆΔΕΣ, *Lignatores*, *Lignarij mercatores*. Synod. Conſtantinopolit. VIII. Act.8. θεωρουμένων σκυλέων, ἰχθυοπρατῶν, ξυλινάδων, βελονάδων, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τοιούτων.

ΞΎΛΙΝΟΝ, *Ligneus calceus*, noſtris *Sabot*. Codinus in Orig. Conſtantinopol.num.128.ait Monaſterium τοῦ Ξυλινήτου à Niceta Magiſtro conditum, Leone Armenio imperante, id nominis habuiſſe διὰ τὸ τὰς μοναζούσας χρᾶσθαι εἰς ὑπόδεσιν τοῖς οὕτω καλουμένοις ξυλίνοις. At Codex Regius diſertè innuit ita appellatum ab eodem Niceta, cui Ξυλινίτου cognomen erat.

ΞΥΛΌΒΟΛΟΝ, *Cella lignaria*, *Lignarium*, ξυλοθήκη, in Gloſſis Græco-Lat.

ΞΥΛΟΓΆΤΑ, Ξυλοκάτα, Ζυλογάτα, *Muſcipula*, lignum quo capiuntur mures tanquam à fele. Laonicus Cretenſis ad Batrachom. παγίδα στονόεσσαν, ξυλοκάταν λυπηρὰν. Demetrius Zenus in ead. Batrachom. v.44.

Καὶ γάτον καὶ τὸ γέρακα, περίσσια τοὺς τρομάζω,
Καὶ κείνην τὴν ξυλογάτα ὅλοι μας τὴν μισοῦμαι.

Et verſ. 106.

Τὸν ἄλλον πάλιν ἐπίασαν ἄνδρες ἀγριότατοι
Μ' ἐκείνην τὴν ζυλόγατα πόναι φοβερότατη.

Vide Γάτος.

ΞΥΛΟΓΙΓΓΙΒΕΡΙ, *Lignum Gingiberi*. Stephani Magnetis Empirica MSS. πέπερι, ξυλογιγγίβερι, πετροσελίνου σπέρμα, &c.

ΞΥΛΌΓΛΥΚΟΝ, *Glycyrrhiza*. Gloſſæ Lat.Gr. *Siliqua*, Κεράτιον, καὶ κυάμου, καὶ φασήλου λοβοὶ, καὶ ξυλόγλυκον.

ΞΥΛΌΘΡΙΟΝ, τὸ ἀρσενικὸν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΞΥΛΟΚΑΡΥΌΦΥΛΛΟΝ. Vide in Γαύδιον, in Addit.

ΞΥΛΟΚΑΣΊΑ, *Caſia*. Euchologium pag. 644. de Confectione unguenti: στέρακος λίτραν α΄. πεπέρεως μακροῦ λίτρας β΄. ξυλοκασίας λίτρας γ΄. Vide Salmaſium ad Solinum p.1055.

ΞΥΛΌΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

ΞΥΛΟΚΆΤΑ, *Muſcipula*, apud Nicephorum Roman. in Grammat. MS. Vide Ξυλογάτα.

ΞΥΛΟΚΕΡΑΤΊΑ, *Ceraſus* arbor. Manuël Malaxus in Chron. MS. in Zenone: ηὑρέθη ἐν Κωνσταντίνα πόλει τῆς Κύπρου τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Βαρνάβα Ἀποστόλου ἀπὸ κάτω εἰς μέσι ξυλοκερατίαν, καὶ εἶχεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον μετὰ χέρια αὐτὸς τὸ ἔγραψε. Ubi Cedrenus pag. 353. habet ὑπὸ δένδρον κερασέαν.

Ξυλοκέρατον, *Ceraſum*. Damaſcenus Studita Homil. 22. καὶ ἐπεθύμα νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα. Vide Jacobum Sponium tom.2. Itiner. pag.288.

ΞΥΛΌΚΙΡΚΟΣ, *Circus ligneus*, ex ligno compactus, cujuſmodi Conſtantinopoli extitit is de quo egimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2. Θέατρα ἐκ τῶν σανίδων εἰργασμένα memorat etiam Joannes Antiochenus in Tiberio. Chronicon Alexandrin.an.11. Leonis: καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὸ ξυλόκιρκον, καὶ ἐπάγη ἐν ξύλῳ. Quæ de Porta Xylocirci nugatur Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num.115. nihili ſunt.

ΞΥΛΟΚΕΡΚΊΤΑΙ, dicti *S. Ioannis Chryſoſtomi ſectatores*, quòd ij ad Xylocircum habitarent. Idem Chronicon Alexandrinum an.10. Arcadij: καὶ αἰφνιδίως ἐκάη ἡ μεγάλη ἐκκλησία σὺν τῷ Σενάτῳ ἀπὸ κρατούντων αὐτῶν τῶν λεγομένων ξυλοκερκιτῶν. Vide eandem Conſtantinopolim lib.2. ubi de Xylocirco & Xylocircetis agimus.

ΞΥΛΟΚΛΑΣΊΑΙ, *Concades*. Anna Comnena lib.13. pag.389. πᾶσάν τε ἀτραπὸν διὰ τῶν καλουμένων ξυλοκλασιῶν αὖθις τοῖς Κελτοῖς ἀπετάφρευσεν. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Concades*.

ΞΥΛΌΚΟΚΚΟΝ, *Interius ſiliqua Granum*. Oribaſius MS. de Menſuris & ponderibus: τὸ γράμμα, ἔχει κέρατα ϛ΄. ἤτοι ξυλόκοκκα. Rhazes de Peſte cap. 7. μετὰ ξυλοκόκκων β΄. καὶ κρόκου, &c. Anonymus MS. de Avibus, ubi de Upupa: καὶ μαγνίτης λίθου ὄντος λειώσας τὰς δραχμὰς β. ἤγουν ξυλόκουκα ιϛ΄. Orneoſophium pag.246. πλῦνε βαμβάκιον μετὰ οἴνου καλοῦ, καὶ βάλε ἐντὸς τοῦ βαμβακίου θηριακὴν ξυλόκοκκον ἕν. Occurrit præterea apud Myrepſum ſect.1. n.6.

ΞΥΛΟΚΌΝΤΙΟΝ, *Bacillus ad impellendos Equos*. Anonymus MS. de Caſtrametat. ἐφίππους δὲ ἅπαντας, ξυλοκόντια κατέχοντας πάνυ κοντὰ, πρὸς τὸ ἀπατῆσαι τοὺς πολεμίους, καὶ δόξαν ποιῆσαι ὡς οὐκ ἦν ἐκ τοῦ στρατοῦ.

Ξυλοκοντάριον, eâdem notione. Nicetas in Alexio lib.3. num.2. ex Cod. Græcobarb. ξυλοκοντάρια ἢ ἐγκράσματα τῶν ἀλόγων.

ΞΥΛΟΚΌΚΟΥΔΟΝ. Vide in Κούκουδον.

ΞΥΛΟΚΥΜΒΆΡΑ. Vide in Κουμπάρειον.

ΞΥΛΟΚΏΔΩΝ. Vide Κώκουδον.

ΞΥΛΟΛΆΤΡΑΙ, Chriſtiani Orthodoxi appellati ab Iconoclaſtis, quòd adorarent & venerarentur Imagines in ligno depictas: cùm rarò apud Græcos ſtatuario opere conficerentur. Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag. 125. εἶτα Γερμανὸν τὸν θεῖον καὶ ὀρθότομον τῆς ἐκκλησίας ἀναθεματίσαντες, Ξυλολάτρην ἀπεκάλουν. Et Pſeudo-Synodus contra Imagines in Synodo VII. Act.6. Γερμανῷ τῷ διγνώμῳ καὶ ξυλολάτρῃ ἀνάθεμα. Vita MS. S.Stephani Jun. εἶτα τὸν θεῖον καὶ ὀρθότομον Γερμανὸν τῆς ἐκκλησίας οἱ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀλλοτριωθέντες ἀναθεματίσαντες ξυλολάτρην ἀπεκάλεσαν.

ΞΥΛΌΛΩΤΟΝ, ξυλοπέταλον, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.624.

ΞΥΛΌΜΑΚΕΡ, apud Nonum de Curat.Morb. cap.167. *Macer* verò eſt Cortex mali punici.

ΞΎΛΟΝ, *Nervus*, Latinis: compedis ſpecies in modum aſſeris, in quo varia erant foramina, in quæ reorum pedes immittebantur, ac pro modo delicti vel pœnæ in remotiora diducebantur. Supplicij genus veteribus haud incognitum: nam ἐν ξύλῳ δῆσαι legimus apud Herodotum, Plutarchum de Deo Socratis, Ariſtophan. in Equitib.&c. Acta Apoſt.c.16. ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Ποδοκάκην vulgò appellabant, quam φαυλότατον τῶν ξύλων appellat Syneſius in Orat. de Regno pag.16. Sicque deſcribit Metaphraſtes in S. Luciano: καὶ τὸν μὲν εἰς ποδοκάκην· ξύλον δὲ πρόμηκές ἐστι στρεβλωτήριον, ἀμφοτέρους αὐτοῦ τοὺς πόδας ἐνεβίβαζον, ἐπὶ τέσσαρα τρήματα διελκύσαντες, ὅπερ ἐστὶ τῆς τιμωρίας ταύτης βαρύτερον. Martyrium S.Samonæ & Socior. MS. τῇ ἐνδοτέρᾳ φυλακῇ κατακλεισθῆναι κελεύει, σκοτεινῷ λάκκῳ, καὶ τὴν ἐπωνυμίαν καὶ τὴν ἐνέργειαν, καὶ τοὺς πόδας ἕως τῆς ἐπιγινομένης διασφαλισθῆναι τῷ ξύλῳ. Martyrium S.Acyndini & Socior. MS. ἐκέλευσεν δὲ ὁ Βασιλεὺς τοὺς ἁγίους μάρτυρας ἐν τῇ ἐσωτέρᾳ φυλακῇ ἐγκλεισθῆναι, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν βληθῆναι ἐν τῷ ξύλῳ. Vita MS. S. Stephani Jun. κελεύει ἐν τῇ τοῦ Φιάλεως εἱρκτῇ ἐζοφωμένῃ ἐν χειροπέδαις φυλαχθῆναι καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν τῷ ξύλῳ ἀσφαλισθῆναι. Martyrium S.Georgij n.7. ἀγαγόντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ὅλον ἐπ' ἔδαφος ἁπλώσαντες, τοὺς μὲν πόδας αὐτοῦ ἠσφαλίσαντο ἐν τῷ ξύλῳ, &c.

Vita S. Nicolai Studitæ p.913. εἱρκτῇ δὲ τούτους καὶ μάστιγες διεδέχετο, καὶ ξύλῳ κατ' ἄμφω τῷ πόδι κατέργνυντο. Menea 8. Febr. ἐν τῇ εἱρκτῇ ἀποῤῥίπτεται, τοὺς πόδας ἀσφαλισθεὶς ἐν τῷ ξύλῳ. Martyrium S. Acacij num.15. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ βληθεὶς ὁ τοῦ μάρτυρος εἰς τὴν ἐνδοτέραν φυλακὴν καὶ τοῖς σιδήροις, &c. num.16. ἔπειτα πρὸς τὴν τάξιν, ὦ κακοὶ στρατιῶται, οὐχὶ ἐκέλευσα ὑμᾶς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν ἐν τῷ ξύλῳ εἰς τρία κεντήματα βαλεῖν, σιδήροις τε βαρυτάτοις καὶ πολλοῖς κατὰ τοῦ τραχήλου, καὶ τοῦ μέσου, καὶ κατὰ παντὸς τοῦ σώματος περικείμενον βληθῆναι, &c. Martyrium SS. Alphij, Philadelphi, & Cyrini n.23. ἐκέλευσεν ἀσφαλισθῆναι ἐν τῷ ξύλῳ. Et n.26. ἐκέλευσεν αὐτοὺς λυθῆναι καὶ ἀπενεχθῆναι ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ τεθῆναι τοὺς πόδας αὐτῶν ἐν τῷ ξύλῳ δεινῶς, καὶ τεθῆναι ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτῶν ξύλον μέγα· ἐπιτεθέντος δὲ τοῦ ξύλου ὑπὸ ἓξ βόλισμα σαχθέντος, &c. Theophanes an.2. Nicephori General. ὁ δὲ τοῦτον ἐν τῷ ξύλῳ καλῶς ἠσφαλίσατο σὺν τοῖς πάσχουσι. Interdum etiam ξύλον *Equuleum* significat. Sed de hac voce egere pluribus Viri Eruditi, atque in iis Cujacius lib.9. Observ. c.37. Salmasius de Modo Usurar. p.813 Henricus Valesius ad Eusebium p.67.149. nos etiam nonnulla observavimus in Dissert.19. ad Joinvillam, & in Gloss.med.Lat.in V. *Lignum*. Vide suprà in Κοῦσπος.

ΞΥ´ΛΟΝ, *Lignum, quo pulsato fideles vel etiam Monachi in Ecclesiam congregantur*, in Oriente præsertim, ubi campanarum usus seriùs invectus est. Anonymus in Miraculis S. Anastasij Martyris laudatus, in Concilio Nicæno II. Act. 1. καὶ εὐφροσύνης μεγάλης πλησθέντες ἅπαντες, ἀναστάντες, τότε ἱερὰ ξύλα σημάναντες, συνήθροισαν ἅπαντες ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ Θεοτόκου. Theodorus Studita in Carminibus:

Σάλπιζε καιρῷ τὸ ξύλον καθὼς δέον.

Rursum:

Ἐπειδὰν σαλπίσει τις τὸ ξύλον.

Palladius in Hist.Lausiaca c.104. τῷ ἐξυπνιαστικῷ σφυρίῳ τὰς πάντων ἔκρουσε κέλλας, συνάγων αὐτοὺς εἰς εὐκτηρίους οἴκους πρὸς ὀρθρινὴν δοξολογίαν. Joannes Moschus in Prato Spirit. cap.11. κρούσαντος τοῦ Κανονάρχου τὸ ξύλον, ἐφ' ᾧ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς συναχθῆναι, &c. Adde cap.50. 104. 105. Theodorus Petreorum Episcopus in Vita S.Theodosij Archimandritæ: μοναχοί τινες ἐκ τοῦ οἰκείου θεασάμενοι μοναστηρίου —— ἀναιδῶς τῷ ξύλῳ ἔκρουον παρὰ τὴν εἰωθυῖαν ὥραν. Occurrit præterea ibi semel ac iterum. Nicephorus Blemides in Vita MS. S.Pauli Junioris Latrensis: μέχρις οὗ καὶ τὸ ξύλον σημαίνει τὴν τῶν μοναχῶν ἄθροισιν. Infrà: προστάττει δὲ πρὸ τῆς ὥρας τὸ τῶν μοναχῶν ἀθροίσιμον κρουσθῆναι ξύλον, καὶ τὴν φωνὴν μυσταγωγίαν. Auctor Vitæ Athanasij Galesij Patr. Constantinopol. καὶ τῷ τῶν μεσονυκτίων ὕμνων τοῦ ξύλου κρούματι πρῶτος πάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εὑρίσκετο. Alios locos congessit Allatius in Dissertat. de Recentiorum Græcorum Templis. Vide Σφενδάκη, & Κροῦμα, præterea Bellonium lib.1. Observ.cap.41. Cæterum extat in Cod. Regio 928. Liber Ephraimi Monachi continens ordinem precum dicendarum à Monachis cùm in media nocte excitantur τῇ τοῦ ξύλου φωνῇ.

ΞΥ´ΛΟΝ, *Navis*, quomodo *lignum* usurpant Latini inferioris ætatis, uti alibi docuimus. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Πλοῖον, ξύλον, καὶ καράβι. Scylitzes in Constantino Duca: τὸ τῶν Οὔζων ἔθνος —— τὸν Ἴστρον περαιωθὲν, ξύλοις μακροῖς καὶ λέμβοις αὐτοπρέμνοις, καὶ βύρσαις, &c. Ξύλα κουρσαρικὰ, *Naves Cursariæ*, apud Nicetam Græcobarb. MS. in Balduino. Locum vide in Κουρσεύω. Hist. MS. Apollonij Tyrij: ἰδοὺ ἐξαίφνης ἴδασι ξύλον ἀρμαλωμένον, &c. Rursum: ὁ δὲ Ἀπολλώνιος κρατεῖ τὴν ὄχθην τῆς θαλάσσης, στρέφεται, βλέπει τὸ ξύλον ἀρμαλωμένον, πλησιάζει, καὶ ἀναρωτᾷ ποῦ ὑπάγει.

Ξυλοφάγος, ita appellatum Maleæ promontorium ob crebra ibi naufragia, & navium καταδύσεις. Isaac. Tzetzes in Lycophron. pag.69. ἦν δὲ φρυκτὸν περὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας, καὶ ὃν ἂν ἀπορήσῃ Καφηρέα, νῦν δὲ ξυλοφάγον καλούμενον. Vita MS. S.Theoctistæ Lesbiæ: πρὸς τῷ τοῦ κατ' Εὔβοιαν θαλάσσης συντριβεὶς ἄκρῳ, ὃ ξυλοφάγος ὠνόμασται, καὶ γέγονεν ὑποβρύχιος. Vide Μαλέα.

ΞΥΛΟΠΑ´ΛΗ, ὁ τυρὸς, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΞΥΛΟΠΑ´ΝΔΟΥΡΟΣ, ξυλοπάνδουρος, *Machina tortoria*. Lexicon MS. Cyrilli: Κύφων, ὁ δεσμὸς τοῦ ξυλοπανδούρου. Est autem Κύφων, Græcis, *Collare*, seu lignum in quo vinciuntur nocentes. Theophanes an. 22. Copronymi: ἐθριάμβευσεν ταύτην (τὴν νίκην) ἐπὶ τῆς πόλεως, ἀρμαλώμενος σὺν τῷ στρατῷ εἰσελθὼν, εὐφημούμενος ὑπὸ τῶν δήμων, καὶ ξυλοπανδούροις σύρων τοὺς χειρωθέντας Βουλγάρους. Miscella *Xylopanduris* vertit. Codex Colberteus 2218. habet ξυλοπανθερίοις. Meminit Synaxarium 3. Decemb. cujusdam Mimi qui Πάνδουρος cognominabatur.

ΞΥΛΟΠΕ´ΔΗ, *Nervus*, in Gloss. Lat.Gr. Vide Salmasium de Modo usurar. pag.814.815. & Gloss. med.Lat.in *Nervus*.

ΞΥΛΟΠΟΔΕΣ, *Compedes*. Theophanes an.4. Mauricij: καὶ δημιουργοῦσιν εὐθὺς ξυλόποδας ἐκ ξύλου καὶ σιδήρου, ὅπως τοὺς Ῥωμαίους ὑποβάλλωσιν. Vide ξυλοπέδη.

ΞΥΛΟ´ΡΝΙΘΑ, *Gallinago, Ascolopax*, avis nostris *Becasse* dicta. Petr.Bellon.lib.1. Observ. c.11.

ΞΥΛΟ´ΣΚΑΜΝΟΝ. Vide Σκάμνον.

ΞΥΛΟ´ΣΟΥΒΛΟΝ. Vide in Σοῦβλα.

ΞΥΛΟΣΠΙ´ΤΙΟΝ. Vide in Ὀσπίτιον.

ΞΥΛΟΣΤΑ´ΣΙ, *Lignarium, Locus ubi ligna reponuntur*, in Turco-Græcia Crusij.

ΞΥΛΟ´ΤΖΗ. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

—— Μόνον ὡς σὰν κομάτι
Ξυλότζης ἀπομέναμεν, τὴν δυσωδίαν γεμάτι.

ΞΥΛΟΤΖΟΥΝΙ´ΠΕΡΙ, *Lignum Iuniperi*, apud Myrepsum sect.1. num.12.

ΞΥΛΟ´ΤΡΟΥΛΛΟΣ. Vide in Τροῦλλος.

ΞΥΛΟΥΡΓΟΙ´, *Materiarij*. Vide Cujacium ad Nov.13.

ΞΥΛΟΦΑ´ΓΟΣ. Vide in Ξύλον.

ΞΥΛΟΦΑ´Σ, *Rutum, Rastrum*, ξύστρον, λίστρον, σκαπάνη.

ΞΥΛΟΧΑ´ΡΤΙΟΝ, *Papyrus Ægyptiaca*. Eustathius ad Odyss. φ'. ἐγίνοντο γὰρ, φασὶν, ἀπὸ βύβλων Αἰγυπτίων ὡς οἷα παπύρων ὑδροχαρῶν, καθὰ οἱ τότε μεθώδευον, ὑποκείμενα τοῖς γραφεῦσι χαρτία, ὁποῖα ἴσως καὶ τὰ ὕστερον ἰδιωτικῶς λεγόμενα ξυλοχάρτια, ὧν ἡ τέχνη ἄρτι ἀπήλειπται: in quæ verba observat Salmas.ad Hist. Aug. ξυλοχάρτια recentiores Græcos Chartas è papyro appellasse, ad differentiam chartarum quæ ex linteis concerptis & contusis parantur, quarum jam tunc usus fuisse videtur apud Græcos, Eustathij ætate, cùm abolitus esset chartarum è papyro texendarum modus. Papyrum autem lignum vocabant, ut Cassiodorus *Spongeum lignum*, & *Niloticam sylvam*, ubi Papyri nascuntur. Euchologium Cryptoferratense, in Ordine quando Sacra mensa mota est: εἶτα περιτίθησι ξυλοχάρτια, καὶ δεσμεῖ αὐτὰ μετὰ σφικώματος καινοῦ πρὸς παραφυλακὴν τοῦ κηρομαστίχης. Scholiastes Basilic. ad lib.22.p.94. οἶμαι νομοθετεῖν τὴν Νεαρὰν, ὅτι ὀφείλουσι τὰ συμβόλαια ἐν ξυλοχαρτίοις γράφεσθαι· ἐν γὰρ αὐτοῖς μόνοις εὑρίσκονται τὰ πρωτόκολλα. Infrà: ἐν ταύτῃ ὁ Βασιλεὺς νομοθετεῖ μὴ ἐν ἑτέρῳ χάρτῃ γράφεσθαι τὰ συμβόλαια, ἀλλ' ἐν τῷ λεγομένῳ ξυλοχαρτίῳ· τοῦτο γὰρ θέλων εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν εἰς ξυλοχάρτιον, εἶπεν εἰς ἐκεῖνον ὃς ἔχει πρωτόκολλον· οὐδεὶς δὲ ἕτερος ἔχει τοῦτον χάρτην, εἰ μὴ ξυλώδης· τοῦτο δὲ οἶμαι ἐνομοθέτησεν διὰ τὸ εἰ ἔμπλαστόν τι ἐν τούτοις γένηται, εὐεξέλεγκτον εἶναι. Et pag.95. ἐπειδὴ ἔν τισι τόποις οὐκ εἰσὶ ξυλώδεις χάρται, δίδωσιν ἄδειαν ἐν ἑτέροις τὰ συμβόλαια γράφεσθαι κἂν γὰρ

ξυλοχαρτίον εἴη τὸ συμβόλαιον, μὴ μέντοι γε ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ αὐτῷ τοιαῦτα γεγραμμένα, ἀνισχυρόν ἐστιν. Deinde addit, χάρτης ἐστὶ τὸ ἀπὸ παπύρου δέρμα, ἢ ἑτέρα ὕλη πρὸς γραφὴν πεποιημένη. Theodorus Gaza de de Mensib. cap. 15. ὠνομάζετο δὲ πάλαι καὶ βυβλία μόνον, τὰ ἐκ τῆς βύβλου τῆς ἐν Αἰγύπτῳ φυομένης παπύρου γινόμενα· νῦν δὲ καὶ τὰ ἐκ λίνου ῥάκους κατεργασθέντα πιλήματα διάκολλα, ἐν οἷς γράφομεν, τοὔνομα ἔχει τοῦτο. Idem porrò ξυλοχαρτίον videtur quod *Chartam bombacinam*, & *Papyrum bombacinam* vocant Constit. Siculæ lib. 1. tit. 78. lib. 3. c. 36. §. 1. *Vuambache*, Statuta MSS. Caroli I. Reg. Siciliæ c. 158. de qua quidem Charta consulendi præ cæteris Leo Allatius in Animadvers. in Inscriptiones Etruscas n. 53. 54. 55. &c. & Commentatores in Joan. Mesuæ Antidot. pag. 308. & 441. 442.

ΞΥΛΑΥ͂ΦΙΟΝ, τὸ μικρὸν ξύλον, in Lexico Gr. MS. Reg. *Parvum lignum*. Ξυλάφιον, apud Demetrium Constantinopol. in Hieracosophio pag. 28. ξυλήφιον scribit Eustathius Od. ε. ξυλάφιον, ξυλήφιον.

ΞΥΛΩ͂ΝΕΙΝ, *Mentem distrahere*, ἐξίστασθαι, διασπᾷν, περισπᾷν. Ξύλωμα, *Mentis distractio*, ἔκστασις τοῦ νοῦ. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag. 154. ἀνεξύλωσες τοὺς ἄλλους νὰ μὴν τὴν ἀκούσουν (τὴν λειτουργίαν) κατὰ πῶς ἔπρεπεν.

ΞΥΜΗΤΩ͂ΝΕΙΝ, *Acuere*, *Acuminare*, καλαθήγειν, ὀξύνειν. Vide in Μύτη.

Ξυμιτάρα, *Acinaces*, ἀκινάκης. *Cimitara*, nostris, *Cimeterre*.

ΞΥΝΙ͂ΔΑ, *Eupatoria*, Herba, Εὐπατώριον.

ΞΥΝΟ͂Σ, *Acerbus*, στρυφνός, in Corona pretiosa ὄξινος. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 118. ὅλα τὰ ξυνὰ εἶναι ψυχρά. Occurrit apud hunc Scriptorem non semel.

Ξυνικός, eadem notione. Idem Agapius cap. 59. τὰ ξυνικὰ (βρώματα) γεννοῦσι μελαγχολίαν, καὶ βλάπτουσι τὰ νεῦρα καλαπολλά.

ΞΥΝΤΟ͂Σ, *Acutus*, ὀξύς. Glossæ Græcobarb. ξυωτά, ἤγουν κεντρωτά, ἢ σκεθθοτά.

ΞΥΠΑ͂ΖΕΣΘΑΙ, *Horrere*, Συμφρίττειν, δεδίττεσθαι.

ΞΥΠΝΙ͂ΖΕΙΝ, ξυπνεῖν, *Expergefacere*, ἀφυπνίζειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ ὅπου τὸ εἶδες εἰς τὸν ὕπνον του σώτομα ἂν δὲν ξυπνίση.

ΞΥΡΑ͂ΦΗ, ξυράφιον, *Novacula*. Corona pretiosa: ξυράφη, *Novacula*, ξυρός. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. ξυρὸς, τὸ ξυράφιον, ἢ τὸ ἠκονημένον ξίφος. Adde Hesychium. Apud Paulum Æginetam lib. 3. c. 3. habetur πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς γενείου συκώδη ἐξανθήματα ξυράφιον. Ubi Cornarius *Medicamentum siccum* interpretatur, legendúmque putat ξηρίον. Vide ξυράφι.

Ξυραφιστής, *Novacularum artifex*. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ξυραφιστὴς κακότυχος, ἀπορουχοσωμάχθης.

ΞΥΡΙ͂ΧΗ, *Oxyrinchus*, ὀξύρηγχος, in Corona pretiosa.

ΞΥΣΜΑ͂ΡΑ, *Impetigo*, λειχὴν, ἀλφός.

ΞΥΣΤΟ͂Ν, Piscis species. Theophanes an. 11. Pogonati, ubi de Cuphide fluvio, ἔνθα τὸ ξυστὸν ἀγρεύεται Βυλγαρικὸν ὀψάριον.

ΞΥΦΟ͂ΡΙΤΟΝ, τὸ αἷμα, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg. MS. 190.

ΞΩΜΑΚΡΙ͂ΖΕΙΝ. Vide in ξομακρίζειν.

ΞΩΜΕ͂ΝΕΙΝ, pro ἐξωμένειν, in Glossis Græcobarb.

ΞΩΠΕ͂ΤΑΣΘΟΝ, *Aulaum* seu *Cortina*, quæ Ædium Sacrarum portis appendi solet. Glossæ Græcobarb. ἀπὸ τὸ παράπλωμαν τῆς θύρας, ἤγουν ἀπὸ τὸ ξωπέτασθον τῆς πόρτας.

ΞΩΠΟ͂ΡΤΗΣ. Vide in Πόρτα.

ΞΩΣΤΗ͂Σ, pro ἐξώστης, *Exterior Ædis Sacræ Narthex*, seu vestibulum Ecclesiæ exterius, ἐξωνάρθηξ dictum, ad discrimen ἐσωνάρθηκος, qui intra Ecclesiam est, ante Chorum ubi consistunt Monachi. Ita Goarus à Græcis hodiernis appellari scribit in Euchol. pag. 23. 24.

O.

O, ἡ, τὸ, pro αὐτὸς, αὐτὴ, τοῦτο, usurpant passim Græci. Sguropulus in Histor. Concilij Florentini sect. 2. cap. 27. τὸ δὲ φαίνεται αὐτῷ βαρύ. Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: καὶ οὐ μόνον καταγινώσκονται τὰ ἃ μὴ οὐδὲ βούλονται νὰ ἐξωδιάζωσιν ἕνα τορνέσιν πλέον.

ΟΒΕΛΟ͂Σ, *Obeliscus*. Laurentius Lydus: περὶ τὴν πυραμίδα, ἣν νῦν ὀβελὸν καλοῦσι, διεπληκτίζοντο οἱ ἀγωνισταί.

ΟΒΟΛΙΑΙ͂ΟΣ ἄρτος, Sacra apud Latinos hostia, ita appellatur à Græculis. Anonymus MS. contra Latinos: τί βούλεται τὸ ὀβολιαῖον ἀρτίδιον, μᾶλλον δὲ ἀζυμιτίδιον; ἆρ' οὖν διὰ τῆς ὀβολιαίου ἢ πλακουντώδους προσέταξεν ὁ Χριστὸς τὴν εἰς τὸ σῶμα αὐτοῦ τελοῦσαν θυσίαν, καὶ οὕτως, ὡς ὑμεῖς ποιεῖτε.

Ο͂ΒΡΥΖΑ, Ὄβρυζον, *Obryzum*, vox Ægyptiaca de qua in Glossario med. Latin. Edict. 11. Justiniani in Præfat. τὴν παρ' Αἰγυπτίοις λεγομένην ὄβρυζαν, τοῖς ἄνωθεν μὲν χρόνοις οὐκ ἐγνωσμένην, &c. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ubi Suidas habet Ὄμβρυζον. Ὄβρυζον, χρυσίον τὸ πολλάκις ἑψητόν, τὸ καθαρώτατον. Al. ἑψηθέν. Scholiastes Thucydidis libro primo χρυσίου ἀπέφθου, πολλάκις ἑψηθέντος, ὥστε γενέσθαι ὄβρυζον. Cosmas Indicopleustes: ἣν οὖν τὸ νόμισμα ὄβρυζον, λαμπρὸν, εὔμορφον. Ubi perperam Editum εὔελζον. Theophilus Alexandrinus in Homil. de Homine, εὗρεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸ νόμισμα ὁλόβρυζον, &c. Andreas Cretensis Archiep. de Vita humana pag. 77. καὶ χρυσὸς μὲν ἐκ μετάλλων ἀνειλημμένος, καὶ χωνία παραδοθεὶς, καὶ πυρὶ δοκιμασθεὶς, ὀβρυζοτέραν ἑαυτοῦ τὴν παροψίδα τοῖς χρυσοτέχναις παρίστησιν. Theophilus Jatrosophista de Urinis pag. 31. ἀπὸ δὲ τούτου τέτακται τὸ ὑπόπυρρον, ἐοικὸς χρυσῷ τῷ ἀπὸ τῆς Κελτικῆς ἐρχομένῳ· εἶτα τὸ πυῤῥὸν, ὃ ἐστὶ κατὰ ἀλήθειαν ὄβρυζος χρυσός. Constantinus Manasses:

Ἔστιλβεν ἥλιος λαμπρὸν, ὡς ὄβρυζον χρυσίον.

ΟΒΣΕΚΟΥΙ͂ΟΝ, *Obsequium*, *Reverentia*, in Nov. 78. Justin. cap. 2.

ΟΓΓΙΑ͂, *Uncia*, οὐγγία.

ΟΓΓΙ͂ΝΟΣ. Vide Ὄγκινος.

ΟΓΔΙ͂Σ, *Mortarium*, ὅλμος, ἴγδη, ἰγδίον. Occurrit in Cod. Barbarogr. Nicetæ in Manuele lib. 6. n. 5. καὶ εἰς ἀπώλειαν διωθήσας, οὐ μᾶλλον οἰωνεί τινι ὀγδὶ ἐκπτίσας. Ubi Cod. al. ὅλμω.

ΟΓΔΟΗ

ὈΓΔΟΗΚΌΝΤΟΡΟΣ. Vide in Κοντόρα.

ὈΓΔΌΝΤΑ, pro Ὀγδοήκοντα, *Octoginta*.

ὈΓΕΙΟΣ, ὄγοιος, *Quisquis*, *Quicunque*, ὅσις, ὁποῖος.

Ὀγέσκαι, ὄγεσκε, *Nequaquam*, *non*, οὐχ, οὐχί.

ὈΓΚΙ͂ΝΟΣ, *Uncinus*, seu *Uncus*, quo Martyrum carnes dilaniabantur. Nicetas Paphlago in Festum SS. omnium Apostolorum: τῶ ἐνδοσθιδίων διὰ τῶ σιδηρῶν ὀγκίνων ἐξελκομένων. Acta SS. Alphij, Philadelphi, & Cyrini Mart. n. 28. ὑποβάλλει ὁ διάβολος τῷ Τερτύλλῳ, —— ποιῆσαι ὀγκίνυς δώδεκα, πρὸς τὸ ἐν αὐτοῖς ἀπολέσαι τοὺς ἁγίους. Infrà: τότε ἐκέλευσεν ὁ παράνομος Τέρτυλλος ἐνεχθῆναι τοὺς ὀγκίνους, καὶ προστάττει δύο δεσμίους σῆναι ἔμπροσθεν, καὶ δύο ἀπὸ ὄπισθεν, καὶ ἕως ἐσχάτου τῶ ἁγίων ποδῶν, ἐκέλευσεν τοὺς σιδηροὺς ἐκείνους ὀγκίνους, καὶ ἐπιπιάζειν τῶ ἁγίων τὰς σάρκας, ὥστε καὶ εἰς τὰ σπλάγχνα αὐτῶν ἅπτεσθαι. Synaxaria 3. Septemb. in Basilissa: καὶ τούτου γινομένου, ὀγκίνους ἐμβαλόντες, καὶ ἁλύσεσι δήσαντες, &c.

Ὀγκινίσκος, in iisdem Actis n. 43. 44. Ὄγγινος, in Synaxar. Maximi Cythær. 7. Decemb. Vide Gallonium de Cruciatibus Martyr. cap. 5. & Gloss. med. Lat. in *Uncinus*.

Ὀγκινάρα, in libro Apocrypho de Martyrio SS. Petri & Pauli MS. ὀγκινάραις οὖν σιδηραῖς τυφθέντας κελεύω αὐτοὺς ἐν τῷ ναυμαχίῳ τόπῳ ἀναλωθῆναι.

ὈΓΛΗΓΟΡΟΣ, Ὀγλύγορος. Vide in Γλήγορος.

ὈΓΡΌΣ, *Madidus*, Ὑγρός. Ὀγραίνεσθαι, *Madescere*, Ὑγραίνεσθαι. Ὀγρασία, *Mador*.

ὈΓΥΡΌΣ. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 1. γένειον ἔχων καθισαμένον, ὀγυρὸς τὴν κόμην φωνὴν ἔχων βροντώδη. Ubi Interpres, *constipatâ cæsarie*, vertit. Quid si legatur ὀγκηρὸς, ut sit, *elatâ cæsarie*, quomodo sunt ij quos *Hurepez* dicimus: vel ὀχυρὸς, quomodo legisse videtur idem Interpres?

ὈΓΎΡΗ. Vide in Κόβη.

ὈΔΟΣΤΡΩΣΊΑ, *Viæ refectio*, *Onus publicum sternendorum itinerum*, in Nov. 17. Justiniani c. 4. in Nov. Justini de Divinis Domibus cap. 6. in Basilic. lib. 19. tit. 8. cap. 6. &c.

ὈΔΏΝΙΟΝ, Ὀδονάριον, *Udo*, calceamenti species, Martiali nota. Epiphanius contra Catharos: τὰ δὲ ἄλλα πόδια, ὡς εἰπεῖν, τὰ ἐξ ἱματίων γεγενημένα, ἃ παρά τισιν ὀδόνια κέκληται, ἢ βράκας χερσὶ περιτιθέασι, δακτυλίους δὲ τοῖς ποσὶν, &c. Hausere ab Epiphanio quæ in hanc rem habent Glossæ Basilic. ὀβδονάρεια τὰ περιαπτόμενα τοῖς ποσὶν ὑφάσματα, ἃ λέγεται ποδάπανα. Deinde locum integrum adducunt Epiphanij laudatum. Sed infrà, non jam *calceamentum*, sed *orarium* interpretantur: ὀδονάρεια καὶ ὀδόνια, ὑφάσματα ἐπιμήκη, ἃ καὶ ὀράρια παρά τινων λέγονται· ταῦτα δὲ οἱ εἰς παλάτιον εἰσιόντες συγκλητικοὶ ἐπιφερόμενοι, ἐν αὐτοῖς καὶ ἀπεμύττοντο, καὶ ἀπέπτυον. Vide Gloss. med. Lat. in *Udo*, & Salmasium ad Lampridium.

ὈΕΛΧΟΛΑ͂Φ, ὁ ἀβρότονος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Abrotonum*.

ὈΖΟΛΆΛΟΥΔΟΝ, ἀμάρακον, in Lexico Nicomedis Jatrosophistæ MS. *Amaracus*, quasi *flos odorus*. Vide Λουλοῦδι.

ὈΖΟΥ͂ΡΑ, *Usura*, *Fœnus*. Joannicius Cartanus serm. 5. de Avaritia: καὶ θέλεις ἤδη τινὰς πλουσίους ὅπου δίδουν τῶ ἐπλωχῶν διὰ ὀζοῦρα, καὶ ὁπόταν τοὺς μέτρουν τὰ σάμενα, μετροῦν δύο καὶ τρεῖς φοραῖς διὰ νὰ μὴν λαλαθοῦν.

ὈΘΌΝΑ, τὸ μέγα χελιδόνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. Matthæus Silvaticus: *Otonia*, *Celidonia major*, *sed falsò*: *imò secundum Dioscoridem*, *est Perforata*, *vel Hypericon*, *vel Herba S. Joannis*, &c. Ita eâdem notione Ὀθονίον, scribitur apud Interpolat. Dioscorid. cap. 399.

ΟἸΆΚΙΑ, *Clavi*, *Gubernacula*. Eusthathius Od. ε. καὶ φέρεται μέχρι καὶ νῦν ἡ τῶ οἰάκων λέξις, οὐκ ἐπὶ ὅλου πηδαλίου, λέγεται γὰρ τοῖς ναυτικοῖς οἰάκια, ξυλήφιά τινα δι' ὧν σρέφουσι τεχνικῶς τὸ πηδάλιον.

ὈΙ͂ΔΑΣ, ἐπὶ συπτηρία, *Alumen*, in Glossis Chymicis MSS.

ΟἾΔΝΑ, *Tubera*, in vet. Gloss. & apud Achmetem, pro ὕδνα.

ΟἸΚΕΙΑΚΌΣ, *Domesticus*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. οἰκειακὸς, ὁ οἰκεῖος· οἰκιακὸς δὲ ὁ ἐν οἴκῳ. Sic porrò appellatos *Domesticos*, penes quos erat Imperatoris custodia, docent Glossæ Basil. & Suidas: Δομεστικοὶ, οἱ τῶ Ῥωμαίων ἱππεῖς, οἱ κατὰ Ῥωμαίους οἰκειακοὶ σρατιῶται. Οἰκεῖοι dicuntur S. Basilio Epist. 287. Juliano Epist. 22. & Socrati lib. 1. Hist. cap. 13. lib. 3. cap. 21. lib. 4. cap. 1. uti observamus in nostra Constantinopoli lib. 2. pag. 161. Vide Ducam Hist. pag. 37. 46. &c. Οἰκειακὸς porrò quemvis Domesticum seu familiarem sonat. Theophanes an. 6. Apsimari: Μυάκης δὲ ὁ οἰκειακὸς αὐτοῦ ἄνθρωπος, &c. Adde p. 323. 335. 383. 389. 394. Michael Psellus in Synopsi Legum v. 243.

Οἰκειακοὺς δὲ μάρτυρας εἰκότως ἀθετοῦσιν.

Utuntur alij, atque in iis S. Matthæus, Theodoritus de Curat. Græcar. affect. serm. 9. 11. Codinus c. 17. num. 1. &c.

Οἰκειακὰ, dicta *Privata Imperatorum patrimonia*, quæ etiam ἰδικὰ appellabantur, quibus qui præerat Magistratus, ὁ ἐπὶ οἰκειακῶν dicitur Anonymo Barensi, & Λογοθέτης τῶ οἰκειακῶν Pachymeri, ut pluribus docemus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. pag. 154. 160. & suprà in Λογοθέτης. De qua Dignitate intelligendus præterea Lupus Protospata: *anno* 1032. *descendit Ichiacon & Chetoniti*, *& secum adduxit ipsos Anacholichium*. Id est ἐπὶ τῶ οἰκειακῶν, & κοιτωνίτης. In MS. Cod. opusculorum Pselli ex Bibl. Reg. Epistola 31. inscribitur τῷ ἐπὶ τῶ οἰκειακῶν. Constantinus Porphyrog. in Basilio num. 23. Edit. Allatij: ἐν τῷ ὑποσρέφειν ὑπάτευσεν, καὶ χρήματα πολλὰ, οὐκ ἐκ τῶ δημοσίων, οὐ δὲ γὰρ ἦν, ἀλλ' ἐκ τῶ οἰκείων ἃ ἐκέκτητο πρότερον, τοῖς ὑπηκόοις διένειμεν. In lib. 6. Basilic. tit. 1. cap. 39. σκρίνια οἰκειακὰ, opponuntur λαργιτίοις. Σέκρετον τῶ οἰκειακῶν, apud Balsamon. ad Nomocanon. Photij p. 142. 1. Edit.

ΟἸΚΕΙ͂ΟΙ τῆς πίστεως, *Domestici fidei*, apud S. Basilium Epist. 349. S. Chrysost. lib. 5. de Sacerdotio p. 88. Socratem lib. 7. cap. 2. Suidam in Attico, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Domesticus fidei*.

ΟἸΚΕΙΟΧΕΙΡΟΣ, idem quod ἰδιόχειρος, *Manu propriâ scriptus*. Hinc οἰκειόχειροι ἀσφάλειαι apud Pachymerem lib. 6. c. 26. cautiones scilicet ac securitates propriis manibus exaratæ, subscriptæ. Οἰκειοχείρως γράφειν, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 2. §. 1. Constantinus de Adm. Imp. cap. 45. ὡς δι' ὅρκου ἐβεβαίωσεν αὐτῷ οἰκείᾳ χειρὶ ἐγγραφάμενος, &c.

ΟἸΚΊΑΙ, *Cellæ*, *Ædiculæ* in Monasteriis, in quibus Monachi ab Abbate delecti munia sibi injuncta ad Monasterij usus & necessitates obeunt: *Officinæ*, in Regulis Monasticis appellatæ, ut qui iis præficiebantur, *Obedientiarij*, qui Οἰκιακοὶ, *Domestici*, tanquam οἰκίας præpositi, à Græcis dicti. Vita S. Pachomij num. 19. τινὰς δὲ ἔταξεν ἀντιλαμβάνεσθαι αὐτοῦ εἰς περιποίησιν ψυχῶν ὃν μὲν οἰκονόμον πάσης τῆς χρείας τῆς σωματικῆς τῆς μονῆς, καὶ δεύτερον ἐπ' αὐτοῦ συνεργὸν πεποίηκεν, καὶ ἔταξεν οἰκειακὸν καθ' ἑκάστην οἰκίαν, καὶ δεύτερον αὐτοῦ εἰς συνεργείαν· ἡ δὲ πρώτη οἰκία τῶ μικρῶν οἰκονόμων ἐστιν, ἡ ἑτοιμάζουσα τράπεζαν αὐτοῖς, καὶ ἐψῆσαι ἐψήματα, &c. Infrà: καὶ μετὰ ταῦτα ἔταξεν ἄλλην οἰκίαν οἰκονόμων, ὅπως πάντας τοὺς νοσοῦντας ἀδελφοὺς ἀναπαύσωσιν ἐπιμελεῖ ἀγρυπνίᾳ κατὰ τοὺς κανόνας αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῖς οἰκειακὸν δεύτερον κατὰ τὸ αὐτό. Mox agit de Ministerio Portarij: deinde hæc addit eadem Vita: καὶ

καὶ ἄλλαι οἰκίαι ἐτάχθησαν ὑπ᾽ αὐτοὺς σὺν τοῖς οἰκειακοῖς αὐτῶν καὶ δευτέροις, ἐργάσασθαι τέχνας, καὶ τὸ ἔργον τῶν ψιαθίων. Adde num.52. 53.60.71.78.80.86.

ΟἸΚΙΣΚΟΙ, *Saccella* in Ecclesiis majoribus. S.Nilus in Epist. ad Olympiodorum Præfectum: ἐν δὲ τῷ κοινῷ οἴκῳ πολλοῖς καὶ διαφόροις οἴκοις διειλημμένῳ ἀρκεῖσθαι ἕκαστον οἰκίσκον πεπηγμένῳ τιμίῳ σταυρῷ, τὰ δὲ περιττὰ καταλιμπάνειν ἀναγκαῖον νομίζω. Vide Gloss.med.Lat.in *Cubiculum*.

ΟἸΚΟΔΕΣΠΌΤΗΣ, *Paterfamilias*, in Gloss. Lat. Gr. Vide οἰκοκυρός.

ΟἸΚΟΔΟΜΗ', *Ædificatio*, quomodo Latini Patres hanc vocem usurpant. S.Basilius Epist.67. κέκλεισται στόμα, παῤῥησίαις τε δικαίοις καὶ λόγοις χάειτος ἐπ᾽ οἰκοδομὴν τῆς ἀδελφότητος βρύον. Nilus Monachus lib.2. Epist.223. καὶ τοῖς λογισμοῖς πρὸς οἰκοδομὴν πνευματικὴν χρώμενοι. Nicephorus Patr.Constantinopol. post Tarasium, Orat. Apologeticâ de novo contra Imagines Schismate: οὐ γὰρ ἴδιον τότε τύπον παρέδωκαν, ἀλλὰ τὰ προϊστορημένα καὶ ἐζωγραφημένα καθορῶντες περὶ αὐτῶν ἐξεφώνησαν, οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς χάριτος πλατύσημον καὶ προλίμησιν. Ita apud S.Paulum non semel, in Can.30. Synodi Trullanæ, apud Joannem Geometram in Paradiso Epist.32. &c.

Οἰκοδομεῖν, *Ædificare*, *Instruere*. Gregorius II. Pap.in Epist.2. ad Leonem Isaurum Imp. καὶ τοὺς ἐλθόντας ἐκ τῶν ἐθνῶν, δακτύλῳ δεικνύοντες τὰς ἱστορίας, οὕτως αὐτοὺς οἰκονομοῦσι, καὶ τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας ἄνω πρὸς Θεὸν ἀναφέρουσι. Vide Gloss.med.Lat.in *Ædificare*.

ΟἸΚΟΚΥΡΌΣ, *Paterfamilias*, *Dominus domus*: *Domnadius* Latinis. Οἰκοδεσπότης, Matthæo, Lucæ, Marco, &c. Occurrit in Nomocanone Coteleriano num.274.

Οἰκοκύρις, eâdem notione, in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag.58. ubi Cod. Gr. προεστῶτες. Anonymi Arithmetica practica MS. πληρουμένων δὲ τῶν κ΄. ἡμερῶν, οὐδὲ ὁ οἰκοκύρις ἐπλήρωσεν τὸν μαΐστορα, οὐδὲ ὁ μαΐστωρ τὸν οἰκοκύριν.

Οἰκοκυράδες, *Ædium Dominæ*, *Matresfamilias*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ πίκρανε τοὺς γέροντας, καὶ θλῖψεν τὰς μανάδες,
> Ταῖς κόρες τὰς ἀνέγλυτες, καὶ τὰς οἰκοκυράδες.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Γελάτε τὰς ἀνέγλυτες, καὶ τὰς νοικοκυράδες.

Vide Νικοκύρια.

ΟἸΚΟΛΌΓΟΣ, *Curator domus*. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.14. καὶ οἱ τοῦ φροντιστοῦ, καὶ οἱ τοῦ οἰκολόγου λογαριασμοί, &c.

ΟἸΚΟΝΟΜΙ'Α, apud Græcos Patres, usurpari solet pro eo quod Christus in terris gessit ad procurandam salutem generis humani: cujus initium est Incarnatio, sicut postrema est Passio. Hinc Cod. Reg.3118. οἰκονομία, ἑκουσίου μεγέθους συγκατάβασις definitur. Ita S. Athanasius tom.2. pag.320. dixit: τόκος ἐστὶν ἐκ παρθένου τὸ μέγα καὶ ἔνδοξον τῆς οἰκονομίας προοίμιον, ut S.Chrysostomus Homil.2.in Matthæum, τὴν γέννησιν, ait πάσης τῆς οἰκονομίας τὸ κεφάλαιον καὶ ἀρχὴν esse. Theodoritus Dial. 2. contra Hæreses: τὴν ἐνανθρώπησιν δὲ τοῦ Θεοῦ λόγου καλοῦμεν οἰκονομίαν, &c. Contrà, Οἰκονομίαν τοῦ πάθους dixit Epiphanius in Hæresi Alogorum pag.247. & Justinus Martyr in Disputat. adversus Tryphonem pag.331. πρὶν τὸν Χριστὸν εἰς τὴν οἰκονομίαν τὴν κατὰ τὸ βούλημα τοῦ πατρὸς γενομένην ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ σταυρωθῆναι ἐλθεῖν. Sic tota Christi inter homines vita οἰκονομία appellatur. Lexicon MS.ex Cod.Reg.1708.οἰκονομικῶς ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ, κατὰ τρεῖς δύναται νοεῖσθαι τρόπους, τουτέστι, ἢ ὡς χάριν τῆς οἰκονομίας· ὡς ὅταν λέγομεν, οἰκονομικῶς ἐθήλασε, καὶ ἐκοπίασε, καὶ ηὔξησε, καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ἐπείνησε, καὶ ἐδίψησε, τουτέστι κατὰ φύσιν τῆς σαρκὸς τῆς οἰκονομίας αὐτοῦ. Sed de hac voce multa multi commentati sunt, Budæus, Vulcanius in S.Cyrillum contra Anthropomorphitas ad p.26. 1. Edit. Casaubonus ad Epistolam S.Gregor.Nysseni, Franc. Scorsus ad Homil. 5. Theophanis Ceramei, Henricus Valesius ad Euseb. lib. 1. Hist. Eccl. cap. 1. lib.10. cap.1. pag.173. & ad Philostorgium lib.6. cap. 3. & alij. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Dispensatio*.

Οἰκονομία, interdum sumitur, quomodo *humanitas* apud Lat. ut *Humanitatem præbere*, pro *aliquem excipere*, cibum potúmque dare. Theophanes an.1. Anastasij: καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἀγαθὰς ἀμοιβὰς ἐλπίζων παρ᾽ αὐτοῦ, ἀνθ᾽ ὧν τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πεποιηκὼς αὐτῷ οἰκονομίαν, ὃν καὶ γυμνὸν ἀπὸ ναυαγίου δεξάμενος, &c. Ita S. Chrysostom.Hom.3.in Epist.ad Ephesios οἰκονομίαν τῶν χρημάτων dixit. Auctor Incertus post eundem Theophanem pag.437.ubi Leo Armenius ad Patriarcham: συγκατάβα, φησὶ, τὶ μικρὸν, καὶ ποίησον οἰκονομίαν εἰς τὸν λαὸν, καὶ τὰ χαμηλὰ περιέλωμεν.

ΟἸΚΟΝΟΜΙΚΗ'. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap.56. ὑπερζέσας τῷ θυμῷ ὁ Βασιλεὺς, ἀπέστειλεν Ὀλύμπιόν τινα Καισαρέα, τὸ Δουκάτον ἔχοντα Παλαιστίνης, συναποστείλας αὐτῷ τὴν ἀπὸ Σιδῶνος γραφεῖσαν οἰκονομικὴν ἐπιστολὴν, καθομολογοῦσαν μὴ προσίεσθαι τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον, πρὸς τὸ πάσι τρόποις τὸν Ἠλίαν τῆς ἐπισκοπῆς ἐξῶσαι. Qui quidem locus refertur in Concilio Nicæno II. Act.1. Ubi vetus Interpres legisse videtur οἰκουμενικὴν, *universalem Epistolam*, vertens: novus, *Dispensatoriam*, reddidit. Rursum idem Scriptor: Φλαβιανὸν τοίνυν καὶ Ἠλία Πατριαρχῶν, ὡς εἴρηται, ἐν Σιδόνι γεγονότων, καὶ γράμμασι κολακευτικοῖς τε καὶ οἰκονομικοῖς πρὸς τὸν Βασιλέα χρησαμένων, καὶ τὴν ἐν Σιδόνι κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως συναθροιζομένης σύνοδον διαλυσαμένων, &c. Balsamon ad Nomocan. Photij tit.13. cap.2.ex versione Lat. (nam Græca desunt in 1. Edit. Justelli:) *Nisi si quando Imperator* οἰκονομικῷ τινὶ λόγῳ, *& Sponsalia & Consecratione peragendam conjunctionem intra præstitutos annos permiserit. Licitum est enim Imperatoribus, aliter quàm secundum leges* οἰκονομεῖν. Ubi Agylæus Interpres *dispensationem*, & *dispensare* vertit. Infrà: *quod enim perfecto sponsaliorum nuptiarúmque tempori deest*, *supplens Imperatoris* οἰκονομία, &c. Mox: οἰκονομικῶς voce utitur.

ΟἸΚΟΝΌΜΟΣ, *Oeconomus*, *Dispensator Ecclesiæ*. Concil. Calchedonense Can.26. ἔδοξε πᾶσαν ἐκκλησίαν ἐπίσκοπον ἔχουσαν, καὶ οἰκονόμον ἔχειν ἐκ τοῦ ἰδίου κλήρου, οἰκονομοῦντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κατὰ γνώμην τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου. Epistola S. Cyrilli, in eodem Concilio Act.14. βούλονται γὰρ τοὺς οἰκονόμους τῆς ἐκκλησίας, ἤτοι τοὺς τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων χειριστὰς ἐκβαλεῖν. Adde Synod. VII. Can.11. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap.133. *Adhuc illo superstite qui eum Presbyterum dispensatorémque constituit, commisitque ei sacras pecunias.* Vide Gloss. med. Latin. in *Oeconomus*, ubi plura de Oeconomis observamus.

Οἰκονόμος μέγας, Dignitas in Ecclesia Sophiana & Græcanica, eáque prima inter ἐξωκατακοίλων, qui omnes erant ex Ordine Diaconorum. Sed id obtinuit senescente Græciâ: nam prioribus sæculis ex Ordine Presbyterorum seligebantur Oeconomi. Quippe in Concilio Ephesino Act.6. occurrit Charisius πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος γεγονὼς τῆς Φιλαδελφέων πόλεως ἁγίας ἐκκλησίας, & in Concil. Calchedonensi Act.3.pag.404. Proterius πρεσβύτερος καὶ Οἰκονόμος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Et apud Theophanem an.7. Zenonis Joan. Tabeunisiotes πρεσβύτερος ὢν καὶ οἰκονόμος τῆς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἐκκλησίας, ejusdem Urbis Episcopus electus est: ut Cyriacus, Patriarcha Constantinop.

stantinop. cùm esset τῆς ἐν ΚΠ. ἁγιωτάτης ἐκκλησίας πρεσβύτερος, καὶ οἰκονόμος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, ut est in Chronico Alexandrino an.12. Mauricij. Denique Paulus Πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος ejusdem Urbis Patriarcha creatus est an. 1. Heracleonæ, apud eundem Theophanem. Olim verò designabatur Oeconomus Magnæ Ecclesiæ Constantinopol. ab ipso Imperatore, ut docet Zonaras in Romano Argyro pag.183. γέγονε γὰρ πάλαι τῷ τοῦ Θεοῦ λόγου ἐπωνύμου Σοφίας Μέγας Οἰκονόμος, ἐπεὶ τῷ Βασιλεῖ ἀνέκειτο πρόσθεν Οἰκονόμους τῆς ἐκκλησίας ταυτησὶ προχειρίζεσθαι. Sed id juris in Patriarcham postea transtulit Isaacius Comnenus. Idem Zonaras pag.213. μέχρι τότε τοῦ μεγάλου Οἰκονόμου προχειριζομένου παρὰ τοῦ Βασιλεύοντος, ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦ Σκευοφύλακος ἐκεῖνος δὲ καὶ ἄμφω ὑπὸ τὴν τοῦ Πατριάρχου ἔθετο ἐξουσίαν, ἀποξενώσας ἀμφοῖς τὸ δημόσιον. Hinc legimus apud Pachymerem lib.10. cap.11. inter accusationes Joanni Ephesio Patr. Constantinopolit. impactas, hanc fuisse, quòd Oeconomum pro more non constitueret, παρ' οὗ δὴ καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας διεξάγοιτο ἂν πράγματα. Nam id præsertim muneris fuit Oeconomorum, quod ipsa vox indicat. Vide Concil. Nicænum II. Can. 11. Balsamon de Chartophylace pag.456. ὁ μέγας οἰκονόμος ἔχει τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων τὴν πρόνοιαν. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 13. ubi de Officialibus Magnæ Ecclesiæ: καὶ ὁ μὲν αὐτῶν (ὀφφικίων) οἰκονόμος χειροτονεῖται τῶν κτημάτων τε καὶ προσόδων, καὶ τῶν διαδιδομένων ἑκάστῳ ποιούμενος πρόνοιαν. Adde cap.4. pag.134. Codinum de Offic. cap.1. num.2. Catalogum Ecclesiæ Gr. ex Cod. Allatiano, &c. ubi de ejus aliis muniis. Ut porrò promoveretur Oeconomus, describit Euchologium apud Goarum pag. 280. & Morinum de Sacris Ordinat. pag.114.

Οἰκονόμος, in Monasteriis, ex Ordine Monastico, cujus promotionis ordinem recitat Euchologium apud Morinum de Sacris Ordin. p.116. Anonymus in Vita S.Nicolai Studitæ pag.949. scribit Clementem quendam Monachum, τῷ τοῦ οἰκονόμου τότε βαθμὸν μετερχόμενον, electum fuisse Hegumenum Studij. De Oeconomis Monasteriorum Vide Gloss. med. Latin.

Παροικονόμος, *Oeconomi Vicarius*. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.14. εἰ δ' ἴσως ὁ Οἰκονόμος ἀποδημεῖ ἐν τοῖς ἔξω διάγων, παρουσίᾳ τοῦ Παροικονόμου τὴν τῶν εἰσδιαζομένων λογαρίων παράδοσιν γίνεσθαι πρὸς αὐτάς. Ita cap.15.

Οἰκονομεῖον, Locus in Monasterio, ubi Oeconomus vestes Monachorum, aliáque eorum usui reponebat. Vita S. Paphnutij num.75. καὶ ἀπελθὼν ἐκεῖνος εἰς τὸ οἰκονομεῖον, ἔλαβεν στρῶμα καλὸν ἐλαφρὸν, καὶ ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν. Moschus in Limon. cap.5. ex Edit. Coteleriana: λέγει μοι ὁ οἰκονόμος· Ποίησον ἀγάπην, ἀδελφὲ, ἐλθὲ ἵνα τὰ σκεύη τοῦ ἀδελφοῦ ἀπενέγκωμεν εἰς τὸ οἰκονομεῖον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ c.58. καὶ πληροῦσι τὸ οἰκονομεῖον παντοίων ἀγαθῶν.

ΟἾΚΟΣ, Hymni genus, in Dei vel Sancti alicujus laudem, ita constructum, ut quasi *Compagem, Ædificium, fabricámque* virtutum ejus & gloriæ videatur componere: & ideo κοντακίῳ opponitur, ut eo amplius & diffusius. Italorum quoque poëmata habent *Stanze*, id est *Domus* sive *Habitacula*. Ita Goarus ad Euchololog. pag. 57. 541. Triodium, Sabbato 5. Hebdom. Jejun. καὶ ἀναγινώσκομεν ὑπὸ τῶν οἴκων ς'. ἱστάμεθα εἰς τὴν τούτων ἀνάγνωσιν· οἱ δ' αὐτοὶ οἶκοι εἰσὶ κατὰ ἀλφάβητον, ἤγουν κδ'. καὶ λέγονται παρὰ τοῦ ἱερέως· οἶκος πρῶτος, Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τὸ, Χαῖρε, &c. Atque ibi describuntur singuli *Oeci*, quorum initia à singulis alphabeti Literis initium ducunt. Secundus enim Oecus incipit à βλέπουσα. Tertius à δύναμις, quartus ab Ἔχουσα, & sic deinceps. Euchologi. pag.54. κοντάκιον, καὶ ὁ οἶκος. Marcus Hieromon. de dubiis Typicis, cap.9. καὶ ὁ οἶκος, εἶτα καθίσματα τῶν ἁγίων, &c. Adde c.30. Describuntur verò ejusmodi οἶκοι in Anthologio 7. Febr. in Horologio in quaternione 7. & seqq. Edit.1535. in Euchologio pag.531. & in Anthologio Arcudij p.281. ubi Oecus describitur, cujus Auctor dicitur Euphratas. Occurrit præterea vox οἶκος eâdem notione, cum ipsa οἴκου Oratione in Officio S.Styliani Paphlagonis seorsim Edito Venetiis an.1626.4.

Οἶκος, vox Astronomorum, in eorum libris passim obvia. Eustathius Iliad. α. pag. 162. δέδονται τόποι τινὲς τοῖς πλανήταις, οὓς οἴκους αὐτῶν καλοῦσι οἱ νεώτεροι, ἐν οἷς αὐτοὺς ὄντας, καὶ οἰκοδεσποτεῖν λέγουσιν. Vide Scaligerum ad lib.1. Manilij pag. mihi 202. ubi δωδεκάτοπον, seu XII. domus Cælestes descripsit.

ΟἸΚΟΣΚΕΥΗ, *Supellex*, in Gloss. Gr.Lat. οἰκιακὸς ἐξοπλισμὸς, in Basilicis lib.44. tit.13. cap.1.tit. 15. §.1.2. tit.16. cap.3. &c.

ΟἸΚΟΥΔΙΚΕΛΙΟΙ. Antiquitat.Constantinopol. pag.98. καὶ οἱ Σπαθάριοι οἰκουδικέλιοι καὶ μόνον, καὶ Σιλεντιάριοι, μετὰ κηρῶν ὀψικεύσαντες, λευκὰς στολὰς ἀμφοτέρους περιβεβλημένοι, &c. Ubi observanda vox ἀμφοτέρω, ut inde constet debere hanc vocem Spatharijs adjungi. Vide conjecturas Lambecij pag. 216. & Combefisij pag.60.

ΟἸΚΟΥΜΕΝΙΚΌΣ, titulus qui Summo Pontifici Romano primùm tributus legitur, in Concilio Calchedonensi, in libello Theodori Diaconi Alexandrini, τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ οἰκουμενικῷ Ἀρχιεπισκόπῳ καὶ Πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ. Ita etiam in libello Ischyrionis Diaconi, in libello Athanasij Presbyteri Alexandrini, & in libello supplici Sophronij. Sed & Constantinus Pogonatus Imp. Papam οἰκουμενικὸν Ἀρχιποιμένα compellavit: tametsi Pontifices Romanos nunquam se ita inscripsisse in confesso sit, sed interdum *Romanæ & universalis Ecclesiæ Episcopos*, ut S. Leo Epist.64. primus verò Joannes Νηστευτὴς Patriarcha Constantinopol. hunc sibi titulum adscripsit, & ex eo cæteri ferè Constantinopoli Præsules, quod ægrè tulerunt Pontifices Romani, ut ex Pelagij & S.Gregorij M. Epistolis colligitur, de qua controversia copiosè egit Baronius, ut & Allatius de Concord. utriusque Eccl.19.num.7. lib. 1. & alij deinceps. Balsamon de Privileg. Patr. pag.451. ait Summum Pontificem & Patriarcham Constantinopol. *Oecumenicos* appellari, licèt id nominis cæteri Patriarchæ non usurpent. Certè Constantinus Pogonatus Imp. in Sacra ad Agathonem Pap.præfixa Concilio Trullano, οἰκουμενικὸν Παπαν eum appellat, ut & Ignatius Patr.Constantinop. Nicolaum Pap. in Epist. Paschalem Pap. Theodorus Studita lib.2.Epist.13. apud Baron.an.818.n.1. Vide Codinum de Offic.Palat.cap.8.n.1.& Gloss.med.Lat. in *Oecumenicus*. Tantùm hîc observare licet, unde quave de causa ita sese indigitarint Patriarchæ Constantinopolitani videri indicasse Theodoritum lib.4. Hæret. fabul. ubi de Nestorianis: καὶ Νεστόριος ἐψήφισε τῷ περὶ τὰ βασίλεια καὶ τοὺς θρόνους, καὶ αὐτῆς τῆς τηλικαύτης τῆς οἰκουμένης τὰ σκῆπτρα διέποντος, τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν τῶν ὀρθοδόξων καθολικῆς ἐκκλησίας τὴν προεδρίαν πιστεύεται, οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ τῆς οἰκουμένης πάσης, &c. Continuator Theophanis lib.4. num.30. de Photio: πρὸς τῆς τοῦ Πατριαρχίας θρόνον ἀναβιβάζουσι, καὶ τῆς οἰκουμένης τοὺς οἴακας ἐμπιστεύουσιν.

Οἰκουμενικὸς διδάσκαλος. Vide Διδάσκαλος.

Οἰκουμενικὴ Σύνοδοι. Cedrenus an. 13. Pogonati.

ἐκλήθησαν δὲ οἰκουμενικαὶ, διότι ἐκ κελεύσεων βασιλικῶν οἱ κατὰ πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν Ἀρχιερεῖς μετεκλήθησαν· καὶ ὅτι ἐν ἑκάστῃ, καὶ μάλιστα τῶν ἓξ συνόδων περὶ πίστεως ἡ ζήτησις γέγονε, καὶ ψῆφος, ἤτοι ὅρος δογματικὸς ἐξενήνεκτο.

ΟἸΚΟΦΥ'ΛΑΚΕΣ, *Agricolæ*, seu potius *Desides* οἴκουροι, ἀπόλεμοι, Nicetæ. Vide in Ὀσπίτικός. Anonymus MS. de Castrametatione: διορίσασθαί τε αὐτοῦ ὀλίγους τινὰς τῶν ὑπ' αὐτοῦ λαοῦ, χιτῶνας ἀμφιάσασθαι γεωργῶν, συμμίξαι τε αὐτοῖς τῇ ἀληθείᾳ, καί τινας τῶν ἀγροτῶν καὶ γεωργικῶν, ἀνόπλους τε πάντας εἶναι, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀσκέπους, τινὰς δὲ ἀνυποδέτους, ἐφ' ἵππους δὲ ἅπαντας ξυλοκόντια κατέχοντας πάνυ κονδὰ, πρὸς τὸ ἀπατῆσαι τοὺς πολεμίους, καὶ δόξαν αὐτοῖς ἐμποιῆσαι ὡς οὐκ εἰσὶν τῶν στρατῶν, ἀλλὰ γεωργοί τινες οἱ λεγόμενοι Οἰκοφύλακες. Rursum: διωκόμενοι δὲ οἱ τὸ σχῆμα τῶν οἰκοφυλάκων καὶ γεωργῶν ὑποδυόντες σπουδάσουσι καταλαβεῖν ἐν ᾧ τὸ ἔγκρυμμα ἵσταται.

ΟἸΜΕ'ΝΑ, *Heu*, *Heu mihi*, οἴμοι.

ΟἸΝΆΝΘΗ, *Vinum conditum*, οἶνος εὐώδης, Symeoni Thessalonicensi apud Goarum ad Euchólog. pag.849. scilicet in Liturgiis Sacris: nam aliud sonat οἰνάνθη apud Græcos, de qua voce consulendus Salmasius ad Hist. Aug. pag.192. Euchólog. in Ordine in Antimensiorum consecrat. τῶν ἱερέων ἐπιθέντων τῇ τραπέζῃ τὰ ἀντιμήνσια τούτοις ἐκ τῆς οἰνάνθης τὸ ἄρτον τρὶς ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπιχέει, &c. Et in Dedicatione Templi: λαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς βῦκον οἰνάνθης, ἢ οἴνου πλήρη, καὶ τρὶς ἐξ αὐτοῦ τῇ τραπέζῃ σταυροειδῶς ἐπιχέων, λέγει, &c.

ΟἸΝΆΡΙΟΝ, *Vinum*, οἶνος. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.904. καὶ ἐπέμφθησαν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς πόλεως βρώσιμά τινα καὶ οἰνάρια. Balsamon ad Concil.1. Can.18. σημείωσαι οὖν τὸν κανόνα διὰ τοὺς ἱερωμένους ἐμπορευομένους οἰνάδεια, καὶ βαλανεῖα πακτεύοντας. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Να κάμνω πέτζες, να πουλῶ καὶ ναγοράζω οἰνάριν.

Hippocrates οἰνάριον vocat quod alij ἄμπελον, ut observat Galenus. Vide Anthol. Gr. lib.2. cap. 34. Epigr.4.

ΟἸΝΟΚΆΓΧΛΑΙΝΑ, *Mulier* φίλοινος, *quæ vinum amat.* Michaël Psellus de Grammatica:

Γυναῖκα δὲ τὴν φίλοινον, οἰνοκάγχλαιναν λέγε.

ΟἸΝΌΠΕΔΟΝ, *Vinea.* Anna Comnena lib.14. pag.456. ἀγρούς τε καὶ οἰνόπεδα, καὶ οἰκίας, καὶ κτῆσιν ἀκίνητον.

ΟἸΝΟΧΕΪ'ΟΝ, vas illud cujus usus est vulgò in Mensis Principum, quod *Nef*, seu *Navim* nostri à forma vocant; in quo includuntur alia ad potum vascula necessaria. Codinus de Offic. cap.7. num. 33. ubi de Mensa Imperatoris: καὶ ὁ πιγκέρνης αὐτίκα τὸ τῆς οἰνοχέης φέρει σκουτέλιον, κρατῶν καὶ μανδύλιον, ἐπεὶ προαπῆραν, ὡς εἴρηται, τὸ μινσάλιον. Ubi σκουτέλιον hoc loco vas est quod bibenti supponitur à Pincerna. Idem cap.14. num.28. φέρων ὁ μὲν Ἀρχιδιάκονος τὸν σταυρὸν, ὁ δὲ σκεῦος, τὸ κοινῶς καλούμενον οἰνοχεῖον, κωθώνιον ἔχον ἐντὸς μετὰ ἁγιάσματος. Vide Gloss. med. Latin. in *Navis.*

ΟἸΝΟΧΌΗ, *Quæ vini curam habet*, in Puellarum Monasteriis, in Typico Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap. 22. ubi ejus Officium describitur.

ΟἸΝΏ, Ægyptiis, *Saponaria* seu *Struthium*, apud Interpol.Dioscorid. cap.381.

Ο'ΪΣΚΕ, *Signor nò*, Hieron.Hermano, ut ναίσκε, *Signor si.*

Ο'ΪΣΤΟΒΡΟ'ΧΙΟΝ, *Sagittarum vel telorum pluvia.* Eustathius Il. ι. pag.770. καὶ ἰοχέαιραν δὲ ὡς ἰοὺς χέουσαν κατά τινα ὄμβρον ἢ νιφετόν· ὅθεν ἡ ἀπειροκάλλητος γλῶσσα λαβοῦσα βούλεται λέγειν ὑποκοριστικῶς οἰστοβρόχιον τὴν τοιαύτην χύσιν τῶν οἰστῶν. Alibi vocat Σαγιτοβρόχιον.

Ο'ΚΆΠΟΤΕ, *Quando*, *Siquando.* Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes MS.

Ὀκάποτε ἐξημέρωσεν, σικόνομαι ἐκ τοῦ ὕπνου.

Infrà:

Καὶ ὁκάποτε ἡ παράξενος να εὐγῇ ἐκ τοῦ κουβούκλιν.

Ὀκάτι, *Aliquando.* Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τὰ λιφάρια, τὰς ἴσχας, τὰ ψητία,
Ἡμεῖς δὲ πάλιν τρώγομεν αὐτὸ τὸ πῶς τὸ λέγουν.
Ἔχει τὸ ὄνομαν καλὸν παράξενον Ὀκάτι,
Καὶ τζυγαρίζεται κἂν ἂς ὡς τὸ νά το πιτίχει.

Mox:

Ἐδὲ κεφάλιν σκορδατὸς ὁκάτι ἐγὼ ἐμαγεύθην.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ πρὸς τὸ εὐνουχόπουλον νὰ συντυχένη ὁκάτι,
Καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ σχήματος ἐνόησα τὴν κόρην.

Ο'ΚΝΑ, *Foramen dolij*, in Turcogr. Crusij pag. 254. 255.

Ο'ΚΝΙΆΡΗΣ, *Ignavus*, *Deses*, ὀκνηρός. Ὀκνιαρίδης, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἀβλεπτὴς, ὀκνιαρίδην, φαῦλον, κακόν. Ὀκνιαρικὰ, *Segniter*, ἀμελῶς, ὀκνηρῶς, in iisdem Glossis. Ὀκνηά, *Desidia*, Νωθρεία.

Ο'ΚΝΊΟΡΟΝ, λέγεται Ῥωμαϊστὶ τὸ Ἑλληνιστὶ καλούμενον γάρος, in Glossis Jatricis ex Cod. MS. Reg. 1334. In Cod.190. ὀκίορον, τὸ γάρος. Ita etiam Neophytus MS.

Ο'ΚΝΗΡΌΣ, *Ruscus*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 720.

Ο'ΚΟΥΛΟΣ, *Oculus.* Lexicon Gr. MS. Reg. Cod.2062. ὄκουλος, τὸν ὀφθαλμὸν καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι.

Ο'ΚΡΊΔΙΟΝ, *Ocrea.* Mauricius lib.12. Strateg. pag.303. ἀναγκαῖον δὲ καὶ ὀλίγοις καὶ μικροῖς κέντροις καθηλοῦσθαι αὐτὰ, (τὰ ὑποδήματα) πρὸς πλείονα ὑπεργίαν. ἡ γὰρ χρεία κρηπιδίων καὶ ὀκριδίων, ὡς τούτων ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις οὐκ ἐπιτηδείων ὄντων.

Ο'ΚΤΆΒΗ, *Octava*, tributi seu vectigalis species, apud Anonymum de Miraculis SS. Cyri & Joannis. Locum descripsimus in Gloss. med. Lat. in *Octavarium.*

Ο'ΚΤΆΓΛΩΣΣΟΝ φλάμμουλον, *Flammulum in Lingulas octo, in inferiori sui parte, divisum*, apud Codinum de Offic. cap.6. num.21. τὸ δὲ ἕτερον εἰκόνας ἔχον πολλὰς θείας ἱεραρχῶν ὀκτάγλωσσον, ὅπερ καλεῖται Ὀκταπόδιον. Cùm verò hæ linguæ quodammodo pedes referant Polypi, inde Ὀκταπόδιον appellatum.

Ο'ΚΤΑΗΜΕΡΟΝ, octo dierum jejunium quod observant Monachi ante festa Dominica, & Deiparæ. Typicum Casulense cap.6. χωρὶς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῆς Θεοτόκου, σὺν τοῖς ὀκταημέροις, καὶ τῶν ἁγίων ὧν τὰς μνήμας ἑορτάζομεν, καὶ τὸ δωδεκαήμερον. Et cap.16. τὰ δὲ ὀκταήμερα τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, &c. Ubi ejusmodi 8. dierum Officium præscribitur. Vide in Νηστεία.

Ο'ΚΤΑΠΌΔΗ, ita *Polypus*, ex genere mollium aquatilium, de quo Aristoteles & alij, κατ' ἐξοχὴν à Græcis appellatur. Vide Crusium in Turco-Græcia pag.226.227. & Petr. Bellonium lib.2. de Piscib. pag. 336. & infrà in Πατελίς. Anonymus MS. in Methodo de Urinis: καὶ ἐσθίειν ὀκταπόδια, καὶ πικρομάρουλον μετὰ ὄξους.

Ὀκταπόδιον. Vide in ὀκτάγλωσσον.

Ο'ΚΤΆΡΑΥΔΑ. Vide in Ῥαῦδη.

Ο'ΚΤΑΤΟΝ, *Octava cæli sphæra.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11. Init.

Ἤλα

Η λαφρολάτη τȣ ψυχὴ ἐδιάβη ἀπέλοντα,
Στὸ ὄκλατον τȣ̃ ȣ̓ρανȣ̃, ἐσέβηκεν ἀπέσω.

ΟΚΤΩΗΧΟΣ. Vide Ἦχος.

Ὀκλόηχον, Lusus genus, vide in Ἀγχίαλλος.

ΟΛΑΚΑΙΡΟΣ, Ὁλάκερος, *Universus, totus*, ὅλος, ὁλόκληρος. Ὁλάκαιρα, *Plenè, Omninò*, Πάνυ.

ΟΛΑΝΟΙΚΤΟΣ, *Patens, apertus*, ἀνεωγμένος.

ΟΛΑΝΤΑΜΑ, *Omnes simul.* Glossæ Græcobarb. ὁμȣ̃ πάντες, ὅλοι ἐν τῷ ἅμα, ὀλανταμα. Alibi: Ὀλαντάμα, σωρευμένα.

ΟΛΒΟΣ, *Mortarium*, vel certè vas quoddam durissimæ materiæ. Anonymus in Descript. S. Sophiæ pag.257. ubi de Sacra mensa: οἱ δὲ ἔφησαν αὐτῷ, εἰς χωνευτήριον ἐμβάλωμεν χρυσὸν, ἄργυρον, λίθȣς παντοίȣς καὶ μαργαρίτας, καὶ ζάμβυκας, χαλκὸν, ἤλεκτρον, μόλιβδον, κασσίτερον, σίδηρον, ὕελον, καὶ λοιπὴν πᾶσαν μεταλλικὴν ὕλην, καὶ τρίψαντες ἀμφότερα αὐτὰ εἰς ὄλβȣς, καὶ δήσαντες, ἐπὶ χωνευτήριον ἔχυσαν. Sed videtur legendum ὅλμȣς, quæ vox *Mortarium* etiam significat. Vide Gloss. med. Lat. in *Olba*.

ΟΛΕΡΟΜΕΝΟΣΤΟΛΗΣ, *Nudus, qui totus tunicam amat.* Vide in Τζίτζικος.

ΟΛΕΣΙΚΑΡΠΟΣ, ἡ ἰτέα, διότι φθείρει τὰ ἔμβρυα, ὅτε καρπὸς αὐτȣ̃, καὶ τὸ ἄνθος ἀποτετριζόμενα ἐν ὕδατι καὶ πινόμενα, τὸ αὐτὸ τὸ ποιεῖ καὶ τὸ τȣ̃ μυρίκης ἄνθος καὶ ὁ καρπὸς, καὶ τὰ φύλλα τȣ̃ λύκȣ, καὶ ὁ καρπός. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. *Salix*.

ΟΛΙΓΟΝ, unus è novemdecim tonis Musicæ Græcanicæ, quos recensemus in V. Φωνή. Hagiopolites MS. τὸ ὀλίγον, ἴσον κέκληται. Rursum: τὸ ὀλίγον δὲ μετὰ ἀποστρόφȣ, κάντε ἄνω, κάντε κάτω, ἢ εἰς τὸ πλάγιον, καὶ αὐτὸ βαρεία λέγεται. Infrà: τὸ δὲ ὀλίγον ἔχει φωνὴν μίαν, ὁμοίως καὶ ἡ πέλαστὴ, καὶ ἡ ὀξεία. Vide in Ἴσον.

ΟΛΙΓΟΡΕΙΝ, *Animo delinquere, defici.* Theophanes an. Heraclij 21. & Saracenica Sylburgij pag. 57. ἔφασκεν ὅτι φοβερὰν ὀπτασίαν ἀγγέλȣ θεωρῶ, καὶ μὴ ὑποφέρων αὐτȣ̃ τὴν θεωρίαν, ὀλιγορῶ καὶ πίπτω.

ΟΛΙΓΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Paululus, Paucus*, ὀλίγος. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς ὀλιγȣ́τζικον καιρὸν ὁ κύρις τȣ̃ ὁ καιμένος.

Rursum:

Κ᾽ εἰς ὀλιγȣ́τζικον καιρὸν εὑρέθη γκαστρωμένη.

Λιγȣ́τζικος, truncatè. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ μὲ ψωμὴν λιγȣ́τζικον καὶ δόλιον ἁγιοζέμην.

ΟΛΙΓΟΧΛΩΡΟΝ, *Capparis*, apud Interpol. Dioscor. cap.392.

ΟΛΙΓΩΡΟΣ, *Brassica canina*, apud Interpol. Dioscorid. cap.663.

ΟΛΚΑΣ, lapidis pretiosi species, apud Psellum, & Anonymum de Virtutibus lapidum MS.

ΟΛΚΟΣ, ὁ Ἀράχνης, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Araneus.*

ΟΛΛΑΡΙΟΝ, *Ollarium, Locus ubi venduntur ollæ.* Lexic. Cyrilli, & Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. ὀλλάρια, τὰ χυτροπώλια, ἔνθα πιπράσκονται αἱ χύτραι, ἤτοι τὰ τζυκάλια. Adde Phavorinum.

ΟΛΛΙΓΟΣ, pro ὀλίγος, & ὀλλιγαίνειν, pro ὀλιγαίνειν, in Glossis Græcobarb.

ΟΛΛΟΣ, *Omnis, Universus*, ὅλος. Zacharias lib.1. Dialogor. ἀπελθεῖν, καὶ ἀπὸ τȣ̃ τοιȣ́τȣ ἐλαίȣ βάλλετε εἰς ὅλλα τὰ πιθάρια. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

Ἐν ὅλλοις τȣ́τοις τοῖς καλοῖς καὶ φιλοτίμοις πᾶσιν
Ἄνθρωπος ȣ̓ παρέτρεχεν, ȣ̓κ ἦν ἀνθρώπȣ φύσις.

Occurrit etiam apud Rhartúrum Doctr.2. & alios passim.

ΟΛΜΑ, Dacis, *Ebulus*, apud Interpol. Dioscor. cap.755. & Apul. c.91.

ΟΛΜΟΣ, ἔστιν ἴγδιον, in Glossis Chymicis MSS. ἴγδιον, *Mortariolum.* Vox Græcis nota.

ΟΛΟΒΗΡΟΣ. Vide in Βῆρος.

ΟΛΟΒΟΥΡΚΟΤΟΣ. Vide in Βȣ́ρκος.

ΟΛΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, id est, δι᾽ ὅλων γραμμάτων, non verò notis scriptus. Vide Cujacium ad Nov.47. & lib.3. Observ. cap.3. Ita apud Galenum de Ponderibus & mensuris: ubi de iisdem: ἀλλ᾽ ἐπειδή τινες ȣ̓χ ὁλογραμμάτως ἀλλὰ διὰ χαρακτήρων ταῦτα σημαίνȣσι, &c. Ita ὁλόγραφος usurpat Constantinus in Vita Basilij num.31. Edit. Combefisij.

ΟΛΟΓΡΑΦΟΣ, pro ἰδιόγραφος. Eusebius lib.6. cap.24. ὡς καὶ τȣ̃το ὁλόγραφοι δηλȣ̃σιν αὐτȣ̃ πρὸ τȣ̃ τόμων ἐπισημειώσεις. Julius Pap. in Epist. ad Synodum Antiochenam: καὶ κατηγόρȣ ἰσχύρα προεκόμισε ὁλόγραφον αὐθεντικὴν, &c. Ita *Holographum* usurpant Scriptores aliquot Latini, S. Ambrosius in Epist. ad Galatas cap.6. S. Hilarius in Fragmento de Synodis, Hieronymus in Apol.2. adversus Rufinum, &c. Vide Gloss. med. Lat.

ΟΛΟΕΧΙΝΟΣ, *Genus echini cæteris majus.* Moschopulus: Ὁλοέχινος. τρία εἴδη φασὶ τȣ̃ ἐχίνȣ, ὧν ὁ τρίτος τῷ μεγέθει καὶ εὐσαρκίᾳ διαφέρων Ὁλοέχινος λέγεται.

Εἰς ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ, ἐξ ὁλοκλήρȣ, *Pro solido, in solidum*, in Basilicis. Glossæ Gr. Lat. ἡ εἰς ὁλόκληρον, *in integrum restitutio, Reintegratio.*

ΟΛΟΚΟΤΙΝΙΝ, ὁλοκότινος, *Nummus* seu *Solidus aureus.* Etymologiæ ex Orione Thebano in Cod. Reg.772. & 2113. Ὁλοκότινιν, διὰ τὸ τȣ̃ ὅλον κότον ἐν αὐτῷ. At quid hoc loco κότος significat? an *aurum?* nam id vocis *aureum* sonat. Theodoritus lib. 2. Hist. Eccl. cap.16. ἐκβαλὼν δὲ Λιβερίȣ, ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε πεντακοσίȣς ὁλοκοτίνȣς αὐτῷ εἰς δαπάνας. Ubi Sirmondi Codex pro hac voce χρυσίνȣς præfert. Et Epiphanius Scholasticus *quingentos solidos* vertit. Theophanes an.24. Leonis Isauri: ὁ ȣ̓̃ν βασιλεὺς ἰδὼν τὰ τείχη πιπτωθέντα, διελάλησε τῷ λαῷ, λέγων, Ὅτι ὑμεῖς ȣ̓κ ἐκπονεῖτε τὰ τείχη κτίσαι, ἀλλ᾽ ἡμεῖς διετάξαμεν τοῖς διοικηταῖς, καὶ ἀπαιτȣ̃σιν εἰς κανόνα κατὰ ὁλοκότινιν τὸ μιλιαρίσιον· καὶ λαμβάνει αὐτὰ ἡ βασιλεία, καὶ κτίζει τὰ τείχη. Ubi Hist. Miscella & Anastasius, *exigent in regulam per singulos aureos nummum argenteum unum.* Zonaras & Cedrenus νόμισμα hoc loco habent. Apophthegmata Patrum in Joanne Persa num. 2. ὕστερον ἔρχεται ὁ κύριος τȣ̃ ὁλοκοτίνȣ θέλων αὐτό. Suprà χρυσινὸν appellavit. Pelagius *solidum* vertit. Paralipomena de SS. Pachomio & Theodoro num.21. τȣ́τῳ προσελθὼν ὁ ἀδελφὸς παρεκάλει αὐτὸν πωλῆσαι σῖτον αὐτῷ ρ. νομισμάτων. τȣ̃ δὲ ἀδελφȣ̃ εἰπόντος, ὅτι ȣ̓χ ȣ̓́τως θέλω, ἀλλ᾽ ἐὰν θέλεις τȣ̃ ρ. ὁλοκοτίνων δȣ̃ναί μοι οἵας θέλεις τιμῆς, καλῶς ποιεῖς· ἐκεῖνος ἔφη, Ναὶ, δύναμαι ȣ̓ μόνον τȣ̃ ρ. ὁλοκοτίνων, ἀλλ᾽ ἐὰν θέλεις, καὶ ἄλλων τοσȣ́των ὁλοκοτίνων λαβεῖν σῖτον, χάριν μοι ποιεῖς, ἐν τȣ́τῳ μόνον εὔχεσθε ὑπὲρ ἐμȣ̃. Εἰπόντος δὲ τȣ̃ ἀδελφȣ̃, ὅτι ȣ̓χ ἔχωμεν εἰ μὴ τȣ̃το, ὁ πολιτευόμενος ἀκȣ́σας, εἶπεν, Μὴ μελέτω σοι περὶ τȣ́τȣ, λάβε τȣ̃ σῖτον, καὶ ὅταν εὕρητε τὴν τιμὴν, ἐνέγκατέ μοι. Ἐπὶ τȣ́τῳ ȣ̓̃ν τῷ ὅρκῳ γομώσας πλεῖον σίτȣ ἐκ δεκατριῶν ἀρτάβων τȣ̃ ὁλοκοτίνȣ, μηδαμȣ̃ καθ᾽ ὅλην τὴν Αἴγυπτον εὑρισκομένȣ πέντε ἀρτάβων τȣ̃ ὁλοκοκοτίνȣ, κατέπλευσεν εἰς τὴν μονὴν μετὰ πολλῆς χαρᾶς ὁ ἀδελφός. Paulò suprà ἑκατὸν νομίσματα appellavit. Adde num. seq. ubi hæc vox pluries occurrit. Cod. Reg. MS. 618. f. 283. ubi de *Forma*, seu *Typario*: καὶ χύσε το ἐπάνω εἰς τὸ τυπάριν, ἐπάνω εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὴν ἀποτύπωσιν τȣ̃ ὁλοκοτίνȣ γύρωθεν καλȣ̃, μὴ δράμη ἔξωθεν. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἐκλάπη τις ἐν Ἐμέσῃ λογάριν νομίσματα πεντακόσια

πεν[τ]ακόσια, κ) ὡς ἐζήτει αὐτὰ, ὑπαντᾷ αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Συμεὼν, ἢ θέλων με[τα]βάλλει αὐτ[ὸ], λέγει πρὸς αὐτ[ὸν], Δυνάσαι ποιῆσαι, ἔξηχε, τίποτε ἵνα εὑρεθῶσι τὰ ὁλοκότινά μου. Ita rursum infrà. Suidas: δ[η]νάριον, εἶδ[ος] ἀργυρίου ὁλοκοτίνου ἴσην ἔχον ἰσχύν.

Λοκοτίνην, eâdem notione. Ptochoprodromus in Versibus Politicis MSS. de sua Paupertate:

Εἴ τι κ) ἂν ἔχ[ῃ] σήμερον ψωμὶν κ[αὶ] λοκοτίνην,
Ἐκεῖν[ος] κ) φιλόσοφ[ος], ῥήτωρ ἢ καλιγράφος.

Idem contra Hegumenum:

Πατέρ, δυόδεκα ς[τ]άμνα κρατεῖν με λοκοτίνην.

Sed ex allatis nihil aliud percipimus, nisi quod ὁλοκοτιν[ος] *aureus* fuerit: sed unde orta vox, manet incertum.

ὉΛΟΝΟ'Σ, ὁλωνὸς, *Omnis*, *Universus*. Damascenus Studita Homil.12. ὅτι [ἐστὶ] τελ[ευ]ταία [τῆς] ἑορτ[ῆς] [τῶν] ὁλωνῶν. Homil. 13. δέσποινα κ[αὶ] βασίλισσα [τοῦ] κόσμου ὁλουν[οῦ]. Panagiota in Catechismo Russorum seu Græcor. pag.50. [ἐπει]δὴ ὁ Θεὸς [ἐστὶ] ποιητὴς πάντων, λοιπὸν πρέπει κ) ὁλονῶν νὰ προνοᾷ[ται]. Fr. Richardus in Scuto fidei part.2. pag.251. κ[αὶ] ὀμπρὸς τὰ μάτια ὁλονῶν τὸ κόρμι ὀπ[οῦ] ἐφαίνετο παχὺ, &c. Et pag.253. πῶς μ[ετὰ] [τὸν] θάνατόν του ἐβρυκολακίασε, κ[αὶ] πολλὴν τρομάραν ἔδωκεν ὁλονῶν, ὥστε π[οῦ] [τὸ] ἐκάψασι. Ita ἀλλονὸς, αὐτονὸς, &c. dicunt Græci recentiores.

ὉΛΟ'ΠΛΟΥΜΟΝ. Vide in Πλ[ου]μ[ός].

ὉΛΟ'ΠΤΩΤΟΝ. Nov. Manuëlis Comneni de Monasteriis ad Urbem: καλά τε δύσιν κ[αὶ] ἀνάλωσιν, κἂν ἐξ αὐτ[ῆς] εἰς ἐνδιαίτημα [τῆς] κ[ατὰ] τὴν ἡμέραν βασιλέων, κἂν ἀπὸ κλασμάτων ὦσι, κἂν ἀπὸ συμπαθειῶν, ἢ ἀποκεκινημένων, ἢ ὁλοπτώτων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν τελουμένων διαρίων, &c. Ubi Interpres ὁλόπτωτα, *Caduca* vertit.

ὉΛΟΡΘΟΣ, *Rectus*, ὅλ[ος] ὀρθός. Physiologus MS. de Natura animalium, de Urso: παλι ὀπίσω εἰς τὰ πόδια [τοῦ], κ[αὶ] ἵσαλε ὁλόρθη.

Ὁλόρθα, *Recta*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Εἰς [τὴν] Ἱεροσόλημα ἐδιεβησαν ὁλόρθα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

Εἰς μίαν τὴν ς[τ]ράταν ἐπίασαν ὁλόρθα ς[τ]ὴν Ἀθήνα.

Eodem libro:

Ὁλόρθα εἰς τὴν ἅμαξον ἀνέβηκαν ἀπάνω.

Occurrit etiam in Orneosophio pag.245. 246.

Λόρθα, eâdem notione. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei:

Στὴν Θήβαν λόρθα πήγαινε γεμάτ[ος] [τῆς] πικρίας.

ὉΛΟΣΗΡΙΚΟ'Ν, *Sericum*. Lexicon MS. Colberteum: Σῆρες, ὄνομα ἔθνους ὅθεν ἔρχε[ται] τὸ ὁλοσήρικον.

ὉΛΟ'ΣΦΥΡΟΣ, *Totus malleo cusus*, σφυρήλατ[ος]. Ita Deum vocabat Machometes quasi, inquit Sylburgius, videatur μονοπρόσωπον Θεὸν significasse, atque adeò oppositum τριάδι, seu Trinitati Christianorum, sicut in Corani Azoara 82. & 122. legitur. Euthymius Zygabenus in Panoplia: ὁλόσφυρον λέγει [τὸν] Θεὸν, ἤτοι σφαιρικὸν, &c. Nicetas in Manuële lib.7. num.7. κ[αὶ] παραβόλως τὰ πρῶτα ἐνιςαμένου [τοῦ] Βασιλέως ἀληθῆ δοξάζειν Θεὸν τὰ π[αρὰ] Μωάμεθ ὁλόσφυρον κ[αὶ] μὴ γεγεννημένον, ἢ γεννήσαντα Θεὸν, &c. Vide Bartholomæum Edessenum in Elencho Agareni.

ὉΛΟ'ΤΕΛΑ, *Penitus*, *Omnino*, *Funditus*, πάντως, παντελῶς. Occurrit apud Bessarionem in Epist. Edita à Meursio.

ὉΛΟΥ'ΓΙΟΣ, *Omnino sanus*, ὅλ[ος] ὑγιὴς, apud Damascenum Studitam Homil.14. ὅταν [δὲ] ἴδεν ὅτι ἐπεριπάτει ὁλύγι[ος], &c.

ὉΛΟΥ'ΘΕΝ, *Vulgò*, *undique*, *ubique*, πανδημεὶ, παν[τα]χόθεν, ἁπανταχῆ.

ὉΛΟ'ΧΑΡΟΣ, *Gratiosus*, χαρίεις, χαριτωμέν[ος], in Glossis Græcobarb.

ὉΛΟ'ΧΥΛΟΣ. Vide in χυλοῦσθαι.

ὉΛΠΙ'ΔΑ, pro Ἐλπὶς, *Spes*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μέσα ς[τ]ὴν καρδίτζα του, εἶχε ὁλπίδα πάντα.

Rursum lib.7.

Σεσὰς ἔναι ὁλπίδα μου κεῖς τὴν ἀπαντοχήσας.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Νὰ ἔλθω ἐδῶ τιμητικὰ εἰς θάρ[ος] κ[αὶ] ὁλπίδαν.

Alibi:

Καὶ ἔχουν ὁλπίδα εἰς Θεὸν να τὸ καταβοδόσουν.

Ὁλπίζειν, *Sperare*, Ἐλπίζειν. Corona pretiosa: Ὁλπίζω, *Confidere*, Πέποιθα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Εἰς τόσιν πουδὲν ὄλπιζα νὰ γένη εἰς ἐμένα.

Alius de Bellis Francor. in Morea:

Οὕτως ὁλπίζω κ[αὶ] θαρῶ νὰ ἔχης τὴν βασιλείαν σου.

ὉΛΣΟΣ, pro Ἄλσ[ος], *Nemus*, *Silva*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Ἐκέβλεπες πῶς πάγαιν καβαλαρία ἡ Ἐμηλία,
Ὁποκωνήγα ς[τ]ὸν ὁλσὸν ὁμοῦ μὲ [τὸν] Θησέον.

Et lib.12.

Οὔτε ναοὺς οὔτε ὁλσὸν, [τὸν] κόσμον νὰ κλωθήσεις.

ὉΛΩΝ ὕς[τ]ερον. Eustathius ad illud Iliad. λ. ἐν [δὲ] τὸν ἄνδρα κτείνας, πύματον λίπον, οὐ λέγ[ει] μ[ὲν] τίνα ἔλιπε· δηλοῖ [δὲ] ὅτι [τὸ] κτάμρυον ἔλιπεν, ἢ τὴν μάχην ἔλιπε, κ[αὶ] ὅρα ὡς κυρίως ἐπὶ ἐλλείψει, πράξεως κ[αὶ] ἐλλειπτικῶς ἐχρήσατο σχήματι· ἰςέον [δὲ] ὡς ἐντεῦθεν ἡ κοινὴ γλῶσσα λαβοῦσα, λέγ[ει] ἐπὶ πολέμων κ) αἰκιῶν, κ[αὶ] [τῶν] τοιούτων, ὅτι ὁ δεῖνα ὅλων ὕς[τ]ερον ἔρριψε, κ[αὶ] ὅλων ὕς[τ]ερον μίαν πληγὴν ἠκίσατο.

ὉΜΑΔΙΑ'ΖΕΙΝ, *Colligere Summam numeri*. Vox Arithmeticorum, quæ crebrò occurrit in Arithmetica MS. Anonymi.

ὉΜΑΚΟΪ'ΟΣ. Nicephorus Blemmides in Epitome Logices cap.6. pag.34. κ[αὶ] τοὺς μ[ὲν] εὐμενῶς δεχόμενοι, τοὺς [δὲ] μ[ετὰ] παρρησίας ἐλέγχοντες, κ) [τὸν] ὁμακοΐου μακρὰν ἐκδιώκοντες. Ubi monet Editor in alio Cod. legi ὁμοοικοΐου. Idem videtur sonare quod οἶκ[ος], *domus*.

ὉΜΑ'ΛΙ, *Planum*, *Terra plana*; Galli dicimus *La plaine*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Εὑρῆκα ἀπὸ τὸ κάςρον μου μ[ετὰ] παιδόπουλά μου
Ἐπίασα ὁμάλιν εὔνοςρον, παρέτρεχά το ἐκεῖ.

Mox:

Καὶ ἐν ὅσω τὸ ἐπαρέτρεχα τὸ ὁμάλιν τόσε λέγω,
Συναπαντῶ πραγματευτὴν ἁμὰ μέσα [τοῦ] κάμπου.

ὉΜΑ'ΣΤΙΑ. Canonium Mathematicum adespotum: τὰ ὁμάςια, κέρδ[ος] πολύ.

ὉΜΑ'ΤΖΙΟΝ, ὁμάντζιον, *Homagium*, de qua voce vide Gloss. med. Latin. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Νὰ κάμνουν τὰ ὁμάτζια εἰς [τὸν] Πρίγκιπα ἐκεῖνον.

Rursum:

Νὰ παραλάβη [τὰ] λίζιων ὁμάτζια τὰ χρεως[οῦ]σι.

Alibi:

Καὶ ὅσοι ἔναι λίζιοι, κ[αὶ] χρεος[οῦ]ν ὁμάντζιν.

Ita promiscuè passim scribitur in MS. Cod. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.248. κ[αὶ] λέγουν πιαςὰ εἰς τὴν αὐλὴν ἐνόπιον [τοῦ] Βισκούντου, κ[αὶ] τοὺς κριτάδες μὰ τὴν πιςιοσύνην τους, κ[αὶ] μὰ τὴν ὁμάτζε, ἔχουν [τὸν] ὅρκον [τοῦ] [τὸ] ἐπίειαν [τοῦ] Ρηγὸς, &c. Vide Edit. Venetam capite 228.

ὉΜΑΥ'ΡΗ, pro *Omarium*. Gennadius in Explicat. Rhamplij: ὁμαύρην παλαιὰν μ[ετὰ] χαλκῶν ῥιζοκεκμένων. Rursum: ὁμαύρην λωρωμένην κ[αὶ] δεδεμένην σιδήρῳ.

ὉΜΒΡΙΣΙ'Α, *Receptaculum aquæ pluviæ*, ὀμβρίμου vel ὀμβριμαίου ὕδατ[ος]. Anonymus in Descript. S. Sophiæ pag.261. ἔθετο [δὲ] κ[ατὰ] πρόσωπον δεξαμενὴν, ὀμβρισίαν ναμάτων, κ[αὶ] ἔγλυψε λέοντας δώδεκα, &c. Id est

est, *posuit in conspectu cisternæ conceptaculum aquæ pluviæ.*

ὈΜΒΡΟΔΈΚΤΗΣ, *Aquæ pluviæ receptaculum, Cisterna* fortè, uti vult Meursius. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa, & Hero in παρεκβολαῖς· Ὡσαύτως καὶ φροντίζειν καὶ τὴ τῦ ὕδατος ἀφθονίας, καὶ ἐμπιμπλᾶν τὰς ὀμβροδέκτας, καὶ τὰ ἀγγεῖα πάντα.

ὈΜΒΡΥΖΟΣ. Vide in ὄβρυζος.

ὈΜΗΔΕΙΟΝ, Piscis species. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. χήμησι, ὀμηδείοις, χηβαδίοις. Achmes Onirocrit. c. 303. εἰ δὲ ἴδῃ ἐσθίειν ὀμήδεια, ἢ ὄςρεα, ἤτοι τῶν ὁμοίων τοιύτων, εὑρήσει νόσον. Ita scribitur cap. seq.

ὈΜΙΑΛΟΣ. Vide in ὁμυελός.

ὈΜΙΛΕΙ͂Ν, *Sermonem facere ad Populum*, in Concilio Ancyrano Can. 1. τύτυς ἔδοξε τῆς μὲν τιμῆς τῆς κατὰ τὴν καθέδραν μετέχειν, προσφέρειν δὲ αὐτὰς, ἢ ὁμιλεῖν, ἢ ὅλως λειτουργεῖν τι τῶν ἱερατικῶν λειτουργιῶν μὴ ἐξεῖναι. Concil. Calchedonense Act. 10. pag. 651. ταῦτα (ἑορταςικὰ) μέλλων διδόναι (ἐπίσκοπος,) ὁμιλεῖ. Eusebius lib. 6. Hist. cap. 19. ὐδὲ νῦν γεγένηται τὸ, παρόντων ἐπισκόπων λαϊκὰς ὁμιλεῖν. Infrà, τῷ λαῷ προσομιλεῖν. Vita MS. S. Pelagiæ Antiochenæ: ἀφικνεῖται μὲν ἐπὶ τὸν ναὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις ποιμέσι· τῷ δὲ καιρῷ ἐπὶ χεῖρας διαθήκην, τὸ θεῖον, φημὶ, λαβὼν εὐαγγέλιον, τῷ ἀρχιποιμένος αὐτῷ ἐπιτρέψαντος, διὰ τὸ ἐν αὐτῷ τῦ πνεύματος χάριτος, τοῖς λαοῖς ὁμιλεῖ.

Ὁμιλία, *Sermo Episcoporum seu Concionatorum ad Populum*. Eustathius Iliad ξ. ὁμιλίας, διδασκαλίας esse scribit: unde διδαχαὶ, Conciones Græcis recentioribus dicuntur. Concilium Laodicenum Can. 19. περὶ τῦ, δεῖν ἰδίᾳ πρῶτον μετὰ τὰς ὁμιλίας τῶν ἐπισκόπων, καὶ τῶν κατηχυμένων εὐχὴν ἐπιτελεῖσθαι. S. Cyrillus in Epist. ad Celestinum Pap. καὶ τὰς μὲν ὁμιλίας, ἃς ἐπ' ἐκκλησίας εἴρηκε, &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Homilia*: & Bernardin. Ferrariū de Sacris Concionibus lib. 1. c. 5.

ὈΜΜΆΤΗ, *Oculus*, ὀφθαλμὸς, in Corona pretiosa.

Ἀπὸ ὀμμάτων, *Cæcus*, quomodo *ab ocellis* semel ac iterum habetur in lib. MS. de Miraculis S. Victoris. Vita MS. S. Stephani Junioris: τὰς δὲ ῥινοτμήτυς, τὰς δὲ ἀπὸ ὀμμάτων, ἄλλυς χεῖρας κεκομμένας ἔχοντας, &c. Ita apud Moschum c. 96. 169. Theophanem an. 26. Justiniani, Cedrenum pag. 376. ubi de Didymo, de quo ita etiam Eustathius Iliad. α. p. 149. ἄρα ἐξ Ὁμήρυ λαβόντες οἱ ὕςερον, φασὶν ἐξ ὀμμάτων, τὸ πηρωθέντα δηλ. Δίδυμος ὁ ἐξ ὀμμάτων. Suprà in Ἀπὸ & Gloss. med. Lat. in *Abocellus*.

Ὀμματιάζειν, *Intueri*, σκοπεῖν, ἐνατενίζειν.

Ὀμματόκλαδον, *Supercilium*, βλέφαρον. Synaxarium Maximi Cythær. 12. Jan. καὶ μὲ βελώνια ξεσχίζεται εἰς τὰ ὀμματόκλαδα. Occurrit rursum 25. Jan. in S. Gregorio Theologo. Et 30. ejusdem mensis.

Μάτα, pro ὄμματα. Georgius Sanginatius de Partibus corporis hominis, MS.

Τὸ σόμα δὲ ὀνόμαζε, σράγγος, καὶ μάτα ξένα.

Μάτι, idem quod ὄμμα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p. 78. ἕνα λάφι εἶχε τὸ ἕνα τῦ μάτι βλαμμένον. Historia Apollonij Tyrij:

Πῶς εἶτον τὰ μάτια τυ, καὶ ἡ ἀπανοχή τυ.

Alibi:

Ἀνοίγη καὶ τὰ μάτια της, καὶ βαριάνα ςενάζει.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἄσπρος, λευκὸς, καὶ κόκκινος, κιολόγλυκα τὰ μάτια.

Lib. 9.

Ἀμὴ ἐκ τὰ μάτια τάμορφα ἐτρέχασι τὰ δάκρυα.

Ματάκι, *Ocellus*, ὀμμάτιον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Φρύδια ξενοχάραγα, ὡραιότατα ματάκια.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib 9.

Μὲ τὰ ματάκια τάμορφα, ἐδῶ καὶ κεῖ γυρίζυν,

Πότενα ποτὲ ἕτερον ἔβλεπε μετὰ θλῖψιν.

Ματιάζειν, *Oculorum aciem conjicere, Fascinare*, ὀμματίζειν, βασκαίνειν.

Στραβομάτης, *Strabo, Torvus, Aspectu obliquus*, ςράβων, βλοσυρωπός. Στραβοματιά, *Obliquitas, Curvatura*. Glossæ Græcobarb. ἀδιῶνος, τῆ καμπῆς τῦ τείχυς, τῆ ςραβοματίας τῦ τοίχυ.

Ματοφρύδιον, *Supercilium*, βλέφαρον, quasi ὀμματοφρύδιον.

Ὀμματόφυλλον, eâdem notione. Hypatus MS. de Partibus corporis humani: βλέφαρα, τὰ ὀμματόφυλλα. Ἐπιβλεφαρίδες, αἱ τρίχες τῶν ὀμματοφύλλων.

Ματόφυλον, eodem significatu. Anonymus Medicus ex Cod. Reg 1237. λαβὼν ἀμπέλυ δάκρυον, πρῶτον τὰ ματόφυλα, εἶτα ξήρανον ἐν ἡλίῳ βαλαύςιον, &c.

ὈΜΝΕΓΕΙΝ, *Iurare*, ὀμνύειν. Historia Apollonij Tyrij:

Τὰς ὐρανὰς μὲ τὸν Θεὸν, τ' ἄςροι τὴν γῆν ὀμνέγει.

ὈΜΝΟΣΤΟΣ, *Delectabilis*, ἀγαςὸς, ἀσπαςός. Ὀμνοςία, *Delectatio*, εὐφρανσις. Vide Ἔμνοςος.

ὈΜΟΔΟΥΛΟΙ, *Qui ex iis bonis, quæ eidem domino serviunt, possident bona*, quasi conservi agricolæ, qui Sozomeno lib. 9. ὁμόδυλοι ἐν ἀγρῷ dicuntur. Vide Cujac. Ad Nov. 128. 168. & Eclog. 56. Basilic. tit. 18. in Lemmate, Moëris Atticista MS. ὁμόδυλος, Ἀττικοὶ συνδυλος, Ἕλληνες.

ὈΜΟΙΖΗΝΙΧΙΟΝ. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. pag. 84. δηλοῖ πολλὴν πλησιότητα, καὶ πραγματείας ἄνοιξιν, καὶ ἀγορὰν τινὸς λευκῦ ὁμοιζινύχιον (sic) ἢ μάργαρα, ἢ ἀργύρῳ, καὶ πανία, κέρδος χρηματικόν. Vide ζινίχιον.

ὈΜΟΙΟΝΟΜΟΙΟΣ, *Dulcis radix*, γλυκύρριζα, apud Interpol. Dioscor. cap. 412.

ὈΜΟΛΟΓΕΙ͂Ν, *Spondere, Promittere*, vox J.C. passim apud Theophilum Antecess. tit. de verbor. obligat. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 44. τάς τε ὁμολογίας κατέκαυσεν εἰς τὸ πορφυρῦν ὀμφάλιον τῆς Χαλκῆς, &c. Vide Ammonium in ὑπισχνεῖται, & Salmasium de Modo usurar. pag. 696. 697. 698.

ὈΜΟΛΟΓΗΤΑΙ, *Confessores*, qui pro fide passi sunt: de qua voce diximus in Gloss. med. Lat. Socrates lib. 1. Hist. Eccl. cap. 8. ἑλκομένων δὲ πολλῶν πρὸς τὸ τῦ λόγυ τερπνὸν, ἐπίς τῶν ὁμολογητῶν λαϊκὸς ἀκέραιον ἔχων τὸ φρόνημα, ἀντιπίπτει τοῖς διαλεκτικοῖς, καὶ φησὶ πρὸς αὐτοῖς, &c. Sozomenus lib. 1. cap. 10. πλεῖςοι τῶν ὁμολογητῶν τῷ βίῳ περιόντες τὰς ἐκκλησίας ἐσέμνυνον. Idem lib. 7. cap. 14. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ ὁμολογητὴν ἰσχυρίζονται τῦτον τὸν ἄνδρα ἐν ἑλληνικοῖς καιροῖς γενέσθαι. Adde lib. 4. cap. 16. Vide Alexandrum Mon. de Invent. S. Crucis apud Gretzer. pag. 125. Cantacuzen. lib. 4. Hist. cap. 14. &c.

Ὁμολογεῖν, *Pati pro Christo*. Hosius Cordubensis Episcopus in Epist. ad Constantium, apud S. Athanasium ad Solitar. ἐγὼ μὲν ὁμολόγησα καὶ τὸ πρῶτον ὅτε διωγμὸς γέγονεν ἐπὶ τῷ πάππῳ συ Μαξιμιανῷ.

Ὁμολογία, *Confessio*. S. Basilius Epist. 298. ἔγνωμεν ὑμᾶς προλαβόντες, πιθανώτατοι, ἐκ τῆς ἐκβεβοημένης ὑμῶν εὐλαβείας, καὶ τὰς ςεφάνυς τῆς κατὰ Χριςὸν ὁμολογίας. Socrates lib. 3. Hist. Eccl. c. 19. ἀλλὰ Θεὸς ἦν ὁ σώζων τὸν ἄνδρα, ἐπεβίω γὰρ χρόνον μετ' ἐκείνην τὴν ὁμολογίαν πολύν. Sozomenus lib. 1. c. 8. καὶ οἱ θεραπείας Θεῦ ἕνεκεν καρτερικοὶ διαμείναντες ἐν ὁμολογίαις ἢ μαρτυρίαις. Adde c. 16. Extr.

Ὁμολογία, *Professio* seu *Votum Monachorum*, vel *Virginum Deo dicatarum*. S. Basilius in Epist. 1. ad Amphilochium Can. 18. τὰς δὲ ὁμολογίας τότε ἐκρίνομεν, ἀφ' ὅπερ ἂν ἡ ἡλικία τὴν τῦ λόγυ συμπλήρωσιν ἔχῃ. Et Can. 19. ἀνδρῶν δὲ ὁμολογίαν ὐκ ἔγνωμεν, πλὴν εἰ μή τινες ἑαυτὰς τῷ τάγματι τῶν μοναζόντων ἐγκατηρίθμησαν, οἱ κατὰ τὸ σιοπώμενον δοκῦσι παραδέχεσθαι τὴν ἀγαμίαν.

ὈΜΟΝΝΕΙΝ, Ὀμώνειν, *Iurare*, ὀμνύειν. Glossæ Græcobarb. Ἄρδηττος, τόπος Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ πάντες Ἀθηναῖοι δημοσίᾳ ὤμνυον τὸν ὅρκον τὸν ἡλιαςικόν. Τόπος ἐν τῇ Ἀθήναις, εἰς τὸ ὁποῖον ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι ὠμόννασιν φανερὰ τὸν ὅρκον τῦ δικαςικόν. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenarum: καὶ ἐγὼ σήμερον μεθ' ὅρκυ ὀμώνω, πῶς ὅσυς χρόνυς

θέλω ζήσῃ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, οὔτε νὰ κόψω ποτὲ κανένα δένδρον, &c.

ὈΜΟΡΦΟΣ, *Formosus*, *Pulcher*, εὔμορφος. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. δὲν εἶναι ἐκεῖνο ὄμορφο, ὅπ' ὄμορφο τὸ λέσι. Vide in Εὔμορφος. Habetur etiam

Ὄμοφρος eâdem notione, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 181.

ὉΜΟΤΕΛΕΙ͂Σ, *Consortes*, πάντες ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὑποτελαγμένον ἀναγραφόμενοι, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 118. Vide Nov. 1. Constantini Porphyr.

ὉΜΌΝΟΙΑ, *Argemone*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 396.

ὉΜΟΥΣΙΆΣΤΑΙ, appellati ab Arianis & Hæreticis qui fidem Nicænam sectabantur. S. Basilius Epist. 73. τοίνυν καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ διαβάλλουσι πίστιν, καὶ Ὁμουσιάστας ἡμᾶς ἀποκαλοῦσι.

ὈΜΟΦΡΟΣ. Vide Ὄμορφος.

ὉΜΌΧΩΡΟΙ, *Qui communia habent prædia*, apud Harmenopul. & in Basilicis. Cedrenus in Stauracio, ait hunc Augustum imperasse ut egeni militarent, iisque παρὰ τῶν ὁμοχώρων arma & stipendia in singulos, 18. nomismatum darentur, καὶ πρὸς τὸ δημόσιον ἀλληλεγγύως τὰ δημόσια αὐτῶν παρέχειν.

ὈΜΠΆΛΩ, *Rursum*, πάλιν. Vide in Καινούργιος.

ὌΜΠΙΟΣ, pro ἔμπυος, *Purulentus*. Anonymus MS. de Urinis ex Cod. Colbert. καὶ οὖρον αἷμα, ἢ ἔμπιον, δηλοῖ ὄμπιον εἰς τοὺς νεφρούς, καὶ εἰς τὴν κύστιν. Infrà: καὶ οὖρον αἷμα καὶ ὄμπιον, καὶ βρομὴ, δηλοῖ τὴν φύσκαν, ὅτι ὄμπιον ἔχει.

ὈΜΠΡΌΣ, ὀμπροσθὰ, *Ante*, pro ἔμπροσθεν. Anonymus de Locis Hierosol. num. 1. φέγγουν καὶ ὀμπρὸς εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν κανδήλαις λ. N. 6. utitur voce ἔμπροσθεν. Historia Apollonij Tyrij:

Μήπως ὀμπρὸς εἰς τὸ ῥυγὸς ἐσφαλ' ἡ συντυχία του.

Rursum:

Καὶ τὸ φαρὰν σοχάζεται, καὶ κάθετον ὀμπρός του.

Occurrit passim apud Græculos inferioris omnino ævi.

Ὀμπροστινὸς, *Anticus*, *Anterior*, πρόσθιος, ἐμπρόσθιος.

Ὀμπροστίτερα, ὀμπροστίτερα, ὀμπρότερα, *Ultra*, *Ulterius*, *Ante*, *Antequam*, πέραν, ἐπέκεινα, πρίν. Glossæ Græcobarb. ἄνευ προθέσεως, χωρὶς θέσιν, ὀμπροτίτερα, χωρὶς νὰ ἔχει ὀμπρότερα θέσιν. Rursum: Ἀγάθουσα ἡ Δοῦλος ἐκαλεῖτο πρότερον, ἡ Δοῦλος ἐκράζετο ὀμπρότερα.

Ὀμπροστελίνα, *Antilena*, προστηθίδιον. Vide Ἀντελίνα.

Ἀπομπρὸς, *In adversum*, κατὰ τὸ ἔμπροσθεν.

Παρομπρὸς, *Ulterius*, περαιτέρω.

ὈΜΥΑΛΟΣ, *Cerebrum*, Μυελὸς, ἐγκέφαλος.

Ὀμμιαλὸς, Ὀμιαλός. Proverbia seu dicta vulgaria MSS. εἶδαμεν φαλακρὸν, ἀλλὰ παλὶ νὰ φαίνεται ὀμμιαλός του κακὸν ἔνι. Agapius Cretensis in Geopon. c. 60. βλάπτει τὸ ὀμμιαλὸν καὶ ὅλα τὰ νεῦρα. Cap. 74. ὅπου ἔχουν εἰς τὸ ὀμιαλὸν ἀσθένειαν. Ita cap. 135.

Μιαλὸς, truncatè, eâdem notione, in Corona pretiosa. Demetrius Zenus in Batrachom.

Εὐθὺς ἐκ τὰ ῥουθούνια του ἔρευσαν τὰ μιαλά τους.

Ξεμαλιάζειν, *Lymphare*, Ἐκμαίνειν. Ξεμιαλισμένος, Μανικὸς, μανιώδης. Vide Μυαλόν.

ὈΜΎΔΙΟΝ, *Genus ostrei*. Eustathius Odyss. δ. ὁ δὲ μῦς παραφθείρεται τοῖς πολλοῖς εἰς ὀμύδιον. Ubi fortè leg. τὸ μύδιον. Vide Μύδιον.

ὈΜΦΑΪ́ΤΟΣ. Vide in Καρικόξυλον.

ὈΜΦΆΛΙΟΝ, *Umbo Clypei*, Suidæ: seu Clypeus ipse. Paulus Silentiarius, in Anthol. lib. 6. c. 25. Epigr. 6.

Ζωὴν τόδ' ὀμφάλιον σάκεος τρύφος, ᾧ ἔπι λαιῷ
Ἔσχεν ἀριστεύων, ἄνθετο Νικαγόρας.

Ita veteribus, at paulò recentioribus dicitur *Tabella* ex quavis materia, in qua imago describitur. Nam in Umbonibus seu scutis solemne erat Græcis imagines effingere, quæ Ὀμφαλοέσσαι ἀσπίδες dicuntur Paulo Silentiario in Descript. Ædis Sophianæ. Ita tradit Photius, & ex eo alij, apud Allatium de Consensu utriusque Eccl. lib. 2. cap. 6. num. 6. Leonem Pap. scuta argentea, in quibus descriptum erat Symbolum fidei, ex Gazophylacio Ecclesiæ sustulisse: ἀσπίδας δύο Ἑλληνικοῖς καὶ γράμμασι καὶ ῥήμασιν ἐχούσας τὴν τῆς πίστεως ἔκθεσιν. Theophanes an. 20. Mauricij pag. 239. & Cedrenus, ubi de Imagine Christi ad portam Palatij Chalces dictam: καὶ κρατήσαντες αὐτὸν οἱ δίκης ὑπηρέται, παρέστησαν τῷ πορφυρῷ ὀμφαλίῳ τῷ ἐκεῖσε. Ubi Miscella, *Purpureum umbilicum* vertit. Purpureus verò iste Chalces umbilicus sic describitur à Symeone Logotheta in Leone Armenio num. 2. ὡς δὲ πρὸ τῆς τῆς Χαλκῆς πυλῶν ἐν τῷ κατ' ἐπιφάνειαν κυκλικῷ καὶ πορφύρῳ μαρμάρῳ ἐγένετο, εὐχαριστήριον ἀπεδίδου τῷ ἐκεῖσε Χειρὸς τοῦ Θεοῦ γραφῇ ἐκτυπώματι. Vide Anonymum Combefisianum in Lacapeno n. 44. & nostram Constantinopolim Christ. lib. 2. pag. 117. Neque aliter intelligendus Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ num. 11. ἐφ' ὃν δὲ τόπον ἔστησαν οἱ τοῦ Κυρίου πόδες, ὁρᾶται ὀμφάλιον πάνυ λευκὸν, ἐν ᾧ μέσον ἐκτύπωσις θείου σταυροῦ. Et n. 14. καὶ ἔστιν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ κέλλη, ἐν ᾗ τὴν παναγίαν αὐτοῦ ψυχὴν παρέθετο τῷ υἱῷ καὶ Θεῷ ὀμφάλια δύο. Vide Gloss. med. Latin. in *Scutum*, & in *Surtaria*.

ὈΜΦΑΛΌΣ, *Pars media Ædis sacræ*, μεσόναος. Didymus, seu Schol. Homeri, Od. α. ὀμφαλὸς, τὸ μεσαίτατον. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typ. cap. 96. πληρώσας δὲ τὸ θυμιᾶν, καὶ μέλλων εἰσιέναι ἐν τῷ ναῷ, χαράττει σταυρὸν ἔμπροσθεν τῆς βασιλικῆς πυλῶν, ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν ὀμφαλὸν, ἤγουν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, καὶ εἰς τὰ ἄλλα θυρία ὁμοίως. Adde Maximum Cythæreum 30. April. in S. Donato, nostram Constantinopolim Christianam lib. 3. num. 79. & Tabellam I. initio hujusce operis.

Ὀμφαλὸς γῆς, *Umbilicus Veneris*, Κοτυληδὼν, apud Interpolat. Dioscorid. c. 694. Vide Μεσόμφαλος.

ὈΜΦΑΛΌΨΥΧΟΙ, dicti primùm *Bogomili*: deinde ita appellati per ludibrium à Barlamo Calabro Monachi ætatis istius qui se ἡσυχαστὰς vocabant, à modo quo preces fundebant, κινοῦντες nempe τὸν αἰσθητὸν ὀφθαλμὸν σὺν ὅλῳ νοῒ ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας, ἤγουν κατὰ τὸν ὀμφαλὸν, ut est apud Symeonem Xerocerci Abbatem. Vide Joann. Cyparissiotum de Palamicis transgress. c. 3. Joan. Cantacuzenum lib. 2. Hist. cap. 39. Leonem Allatium lib. 2. de Concordia utriusque Eccl. cap. 17. §. 2. & quæ observamus ad Alexiadem p. 422.

ὈΜΦΑΡ, ὁ κνῖκος, in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb. *Cnicus*, *Cicer rusticum*. Apud Matthæum Silvaticum, *Omfaratos*, *Gr. I. Labrusca*, *vel Uva Silvestris*.

ὈΜΦΊΚΙΟΝ. Vide in Ὀφφίκιον.

ὌΝΑΓΡΟΣ, *Machina bellica* Fundæ similis. Procopius lib. 1. de Bello Gotthico cap. 21. ἑτέρας δὲ μηχανὰς ἐπήξατο ἐν τῷ τοῦ περιβόλου ἐπάλξεσιν, εἰς λίθων βολὰς ἐπιτηδείας· σφενδόναις δὲ εἰσὶν ἐμφερεῖς, καὶ Ὄναγροι ἐπικαλοῦνται. Theophanes an. 13. Constantij: ὀνάγροις δὲ τοὺς πλείους ἐλέφαντας ἀπέκτειναν. Perperam igitur Harpagonis speciem fuisse existimavit Suidas: Ὄναγροι, μηχανήματα, οἱ λεγόμενοι ἅρπαγες, οἵγε ἁρπάζειν τοὺς προσιόντας ἐπιβαλλόμενοι εἶχον. Vide Gloss. med. Latin. in *Asellus*.

ὈΝΆΡΙΟΝ, *Asinus*, ὄνος. Constant. Manasses:

Ὑπὲρ

Ὑπὲρ ἑκάςȣ δὲ κυνὸς, καὶ ὑπὲρ ὀναρίων.
Alibi:

Ῥαμνόφαγȣν ὀνάριον καταφορτον ἐλαύνων.

Utitur Scylitzes pag.837.

ὈΝΑΣΤΡΟΣ. Theophanes an. 17. Heraclij: εὗρεν δὲ ἐν τούτοις παλατίοις, ςρυθεῶνας, καὶ δόρκαδας, καὶ συάγρȣς. Ubi Cod Barber. ὀνάγρȣς. Peirescianus, ὀνάςρȣς, mendosè fortè.

ὈΝΕΙΡΑΣΘΕΙ'Σ, *Somnio inquinatus*, *Illusus.* Timotheus Patr. Alexandrinus in Quæsitis Canonicis: ἐὰν ὀνειραςθεὶς ὁ λαϊκὸς, ἐρωτήσῃ τὸν κληρικὸν,ὀφείλει ἐπιτρέψαι κοινωνῆσαι, ἢ ȣ̓. Ἀφροδισιάζεσθαι τοῖς ὀνείρασι, apud Damascium in Vita Isidori Philosophi p.1063. Edit.Photij. Vide eundem Photium in Nomocan.tit. 3.cap.19. & Matth. Blastarem lit. K. cap.28. Statuta Ord. Præmonstrat. dist.2.cap.1. *Et cùm frater aliquis professionem solemnem facturus est, etiamsi nocturno somno illusus fuerit, Missas in Conventu celebrare* debet. *Nocturnâ visione pollutus*, apud Cumeanum de Mensura pœnitentiarum cap.13. S. Columbam in Pœnitent. cap.9.

ὈΝΙΚΟ'Ν, *Asinus.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.146. καὶ διὰ τὸ εἰς ἄνθρωπον φορτόμενον ξύλα, ȣ̓ ἕτερον τί ποτὲ γομάριν, ȣ̓ μία καμίλα, ȣ̓ ἕνα ὀνικὸν, ȣ̓ ἄλλον ἕτερον κτινὸν φορτόμενον διαβένει ἀπ᾽ αὐτὸ, καὶ χάλα, ȣ̓ ῥίπτι ἐκῖνο, &c.

ὈΝΙΣΤΙΣ, *Brassica canina*, apud Interpol. Dioscor. cap.663.

ὈΝΟΒΡΟ'ΧΕΙΛΟΣ, Herba quæ ὀνοβρυχὶς Dioscoridi dicitur, quam ejus Interpolator à Latinis *Opacam* appellari observat cap.576.

ὈΝΟΘΗ'ΛΕΙΑ, *Asina.* Demetrius Constantinopolit. lib.2. Hieracosoph. cap.9. γάλα ὀνοθηλείας, ἔλαιον ῥόδινον, &c.

ὈΝΟ'ΘΟΥΡΙ, *Buglossum.* Ὀνοθέρης, τὸ βȣ́γλωσσον, in Glossis Jatricis Græcobarb.MSS. Reg. In aliis ex Cod.190. scribitur ὀνόθορος. Ibid. Ὀνόθȣει, ἢ χαλβάνη. Glossæ MSS. Neophyti, Ὀνόθυρις, τὸ βȣ́γλωσσον. Anonymus MS. Colberteus de Avibus: λαβὼν ἰχθὺν θαλάσσιον τὸν λεγόμενον Ὀρφὸν εὔοσμον πᾶσι γνωςὸν, εἶτα λίθον ὀνυχίτην, ἢ καρδιόνυχα, ἀπὸ πάντων γινωσκόμενον, εἶτα βοτάνην· οἱ μὲν ὀνοθȣ̃ρεν καλȣ̃σιν, οἱ δὲ ὀνομαλάχην, οἱ δὲ Ἕλληνες ταύτην Ἀλθίαν καλȣ̃σι, τῇ δὲ Περσῶν διαλέκτῳ χαλμὴ ὀνομάζεται. Coiranis MS. lib.2. Ὀνοθȣ́ροις, βοτάνη ἐςὶν, ἣν οἱ μὲν ὀνοθȣ́ρην καλȣ̃σιν, οἱ δὲ ὀνομόλοχον· αὐτὴ δὲ ἐςὶν τὸ ῥόδον, ἐξ ἧς τȣ̀ς ςεφάνȣς πλέκȣσιν οἱ Ἕλληνες ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν θεῶν. Apud Matth. Silvatic. *Onocrisis, Kiram, id est asini cauda, & Asinimalva, & est Althea.*

ὈΝΟΚΑ'ΡΔΙΟΣ, lapidis pretiosi species, apud Anonymum de Virtutibus lapid. MS. & Psellum p. 346. Ita etiam appellari *Chamaleonem* herbam observat Apuleius de Virtut. herb. cap.25.

ὈΝΟΚΛΕΊΑ. Neophytus Monachus MS. πέλιθος, βοτάνη ἡ λεγομένη Ὀνοκλεία.

ὌΝΟΜΑ λαμβάνειν dicitur puer, cui in Ecclesia post octavum nativitatis diem, coram Sacerdote sacras species faciente, nomen imponitur, antequam catechizetur & baptizetur. Euchologium: εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγίσαι παιδίον λαμβάνον ὄνομα τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως αὐτȣ̃. Vide ibi Goarum, & Gloss. med.Lat.in V. *Nomen.*

Ὄνομα, *Persona*, Græcis sequioris ævi, quòd unaquæque *nomine* proprio dignoscatur, qui & ὀνομάτοι quoque in plurali eadem notione usurpant: δύο, τρεῖς ὀνομάτοι, *duo vel tres personæ.* Ita Goarus. Ammonius Monachus de Sanctis Monachis Sinaitis pag.93. καὶ κατελθόντες ἐκ τȣ̃ πύργȣ, ἠρεύνησαν τὶς, καὶ ἐν ποιωτόπῳ ἐσφάγη τῶν πατέρων· εὗραμεν δὲ ἀποθανόντας τριάκοντα ὀκτὼ ὀνόματα ἐν διαφόροις μέλεσιν πληγὰς ἔχοντας. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap.9. ἑκατὸν πεντήκοντα ὀνομάτων συνωδία. Joannes Moschus in Limon. cap. 135. ἐν τῇ χώρᾳ μȣ μοναςήριόν ἐςιν παρθένων, ὡς ὀνομάτων τεσσαράκοντα. Et cap. 144. ἦσαν δὲ μοναχοὶ ἐν μοναςηρίῳ περὶ τὰ ἑβδομήκοντα ὀνόματα. Synesius Epist.78. χειρῶν δεῖ τȣ̃ πολέμȣ, καὶ ȣ̓κ ὀνομάτων πολλῶν. Apophthegmata Patrum in Macario n. 7. ἀνέβημεν θερίσαι μετ᾽ αὐτȣ̃ ἑπτὰ ὀνόματα. Georgius Alexandrinus in Vita S. Chrysost. num. 38. λαβὼν ςρατιωτας ἕως ὀνομάτων πεντακοσίων. Vita S.Paphnutij num.92. καὶ λοιπὸν ἤρξαντο ψάλλειν οἱ ἀδελφοὶ, ἐγγὺς δὲ ἦσαν ὀνομάτων ρ. Theophanes an.1.Leonis Isauri pag. 330. δός μοι λόγον μηδένα ἀδικῆσαι, ἀλλὰ μετὰ τριάκοντα ὀνομάτων μόνον εἰσελθεῖν ἐν τῷ κάςρῳ. Id est, *cum* 30.*denominatis viris.* Et an.2. Justiniani: ἦσαν δὲ Σαμαρεῖται ὀνόματα πέντε ἐκ τῶν εὐπόρων αὐτῶν. Rursum an.20. Copronymi: καὶ ἀπέκτεινε κλειδȣ́χȣς ὀνόματα ζ. Auctor Incertus post eundem Theophanem pag.440. δύο ὀνόματα ἀπέςειλον, καὶ τȣ̀ς ἔχοντας αὐτὸν βαςάσαι, &c. Adde p.432.440. Glossæ Basilic. Δεκανοὶ, ἀρχὴ δέκα ὀνομάτων, συνηλλεγμένοι. Alibi rectiùs: Δεκανὸς, ἄρχων δέκα ὀνομάτων. Utitur etiam Antiochus Monachus in Epist. ad Eustathium præfixa 130. capitib. Vide Aretham in Apocalypsin cap.7. 31.

Ὄνομα, *Nomen*, *Nominis* seu *Fama commendatio.* Vita Sancti Paphnutij num. 80. ὁρῶ τινὰς ὑμῶν θέλοντας λαβεῖν ὀνόματα, καὶ ἄρχειν, ἢ οἰκιακὸν γενέσθαι,ἢ ἕτερόν τι.

ὈΝΟΜΆΖΕΙΝ, *Dedicare.* Ὠνομασμένος τῷ Θεῷ, apud Zonaram to.2.Edit. p.126.

ὈΝΟΜΑΛΑ'ΧΗ, *Althæa*, herba. Vide in Ὀνόθȣρι.

ὈΝΟΜΆΣΤΡΑΙ. Arethas in Apocal. cap. 29: ἐπεὶ γὰρ ὁ ταῦτα ὁρῶν Ἄγγελος, ἀπείρατος τοιȣ́των ἀνασιȣργιῶν ὑπῆρχε, κελεύεται διὰ τῆς καταπόσεως τȣ̃ βιβλίȣ, ᾧ αἵτε ὀνομάςραι, καὶ αἱ πράξεις τῶν ἀσεβῶν ἐνεφέροντο, καὶ αἱ διὰ πάντας κολάσεις τȣ̃το ȣ̓κ ἁπλῶς φαγεῖν, &c.

ὈΝΟΣ ἴχθυος, Prophetis seu Chymicis, *Sampsuchum*, apud Interpol. Dioscor. cap.452.

ὌΝΟΣ ξύλινος. Vide ξυλάλογον.

ὈΝΟ'ΣΚΟΡΔΟΝ. Vide in Σκόρδον.

ὈΝΟΦΥΛΛΟΣ, *Anchusa*, apud Interpol.Dioscorid. cap.605.

ὈΝΤΆΔΕΣ, *Præcipui.* Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 860. καὶ ὁ Συλτὰν Κυρκȣ́τος ὡς τὸ ἤκȣσεν, ἔδραμεν εἰς τȣ̀ς ὀντάδες τῶν Γιανιτζάρων, καὶ ἐθαύμασαν πῶς ἐξαίφνης ἐφάνη.

ὈΝΤΑ'Ν, *Cùm*, *Quando.* Glossæ Græcobarb. ἀβυδοκόμας, ὁ ἐπὶ τῷ συκοφαντεῖν κομῶν, ὅπȣ διὰ ἢ κράτεται μεγάλος ὀντὰν συκοφαντεῖ.

ὌΝΥΞ μυὸς, Prophetis seu Chymicis, *Polygonum mas*, apud Interpolat. Dioscor. cap.586. & Apul. c.18.

Ὄνυξ ἴβεως, iisdem, *Quinquefolium*, c.624. & apud Apul. c.2.

ὈΝΥΧΕΆ, *Affectio*, vel *Læsio unguium.* In Orneosophio caput est quod sic inscribitur: περὶ πληγῆς ὀρνέȣ, ὅταν ἔχει μίλεαν, ἢ ὀνυχέαν.

ὈΝΥΧΕΣ, οἱ εἰς τὰ βασανιςήρια, *Fidiculæ*, in Glossis Gr. Lat. Rursum: ὄργανον βασανιςικὸν, *Fidicula.* Ὀνύχων τιμωρία, in lib. 60. Basilic. tit. 36. cap.17. ubi Lex 4. Cod. ad Leg. Jul. Majest. *Fidicularum tormentum*, quod interdicitur, præterquam in crimine Majestatis. Michaël Attaliata in Synopsi tit. 77. ὀνύχων τιμωρία ἀπηγορεύθη τελείως. Scholiast. ad locum laudatum in Basilic. τινὲς φασὶ τȣ̀ς σιδηρȣ̃ς οἷς ἔξεον τȣ̀ς καταδίκȣς· ἄλλοι δὲ λέγȣσιν ὅτι καλάμȣς ὀξύνοντες εἰσάγȣσι μετὰ τῶν ὀνύχων, ὥςε διήκειν δι᾽ ὅλων τῶν δακτύλων. Vide Gloss. med. Latin. in *Ungula.*

ΟΞΕΙΑ, unus è novemdecim tonis Musicæ Græcaninæ, quos recensemus in V. Φωνή. Hagiopolites MS. ἰστέον ὅτι ἡ ὀξεῖα μόνη ἐνέργειαν φέρει, ὁμοίως καὶ τὰ πνεύματα· πολλὰ δὲ διπλασιαζόμενα ἀποτελεῖ κράτημαν, ὁμοίως καὶ ἡ ἀπόστροφος ἐνεργεῖ, &c. Infrà: διαφέρει δὲ ὀξεῖα τῆς πετάστης, ὡς πλείονα ἐχούσης τὴν δύναμιν· ὅτε δὲ ἀμφότερα ἐπάνω ἔχουσι τὰ πνεύματα, διαφορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς· ἐκτὸς δὲ τῶν πνευμάτων δυνατωτέρα ἐστὶν ἡ πίλαστὴ τῆς ὀξείας· ἰσδυναμεῖ δὲ ὀξεῖα τὸ ὀλίγον, εἰ καὶ ἀμφότερα μετὰ τοῦ κεντήματος. Vide in Κλάσμα.

ΟΞΙΓΓΙΟΝ χοίρειον, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ θεῖον ἄκαυστον.

ΟΞΙΔΙΝ, Ὀξίδιν, *Acetum*, ὄξος. Vita MS. S. Symeonis Sali: ὁ δὲ ἔφη, Καλὸν οἶνον ἠγόρασα, καὶ εὑρέθη ὀξίδιν. Cynosophium, ὀξίδιν μετὰ σαρκοφάγου καὶ βελόνης βράσας, ἄλειφον τὴν κύνα, καὶ ὑγιαίνει. Excerpta Jatrica Melanij Cocini MSS. καὶ τρίβε ἕως οὗ δαπανηθῇ τὸ ἔλεος καὶ τὸ ὀξίδιν.

ΟΞΟΔΟΣ, *Sumptus*, ἔξοδος, δαπάνη. Glossæ Græcobarb. ἀναλώματα, δαπανήματα, ἔξοδοι, ὀξόδοι, ἐξοδιάσματα.

ΟΞΟΣ κοινὸν, in Glossis Chymicis MSS. ἔστι τὸ διὰ λιθαργύρου καὶ νεφέλης.

ΟΞΟΥΓΓΙΟΝ. Vide in Ἀξούγγιον.

ΟΞΟΣΑΚΧΑΡ, *Acetum Sacchareum*, apud Rhazem de Peste cap.5. ubi ejus σκευασία describitur.

ΟΞΥΑ, *Fagus*, arbor, Φηγός.

ΟΞΥΓΩ. Liber Geometricus ex Cod. Reg. καί εἰσι δὲ ἕτερα τραπέζια λεγόμενα τὰ ὀξυγώ. Sic Cod. MS.

ΟΞΥΛΑΒΗ, *Forceps*. Cedrenus pag.19. de Vulcano: τοῦτον δὲ φασὶ διὰ μυστικῆς εὐχῆς τὴν ὀξυλάβην δεξάμενον ἐκ τοῦ ἀέρος, τὴν χαλκευτικὴν Αἰγυπτίοις παραδοῦναι. Vide Suidam in Ἥφαιστος.

ΟΞΥΜΗΤΟΝ. Vide in Μήτη.

ΟΞΥΝΙΔΑ, Herbæ species. Anonymus Botanicus MS. ὀξαλχίδα δὲ ὀξυνίδα.

ΟΞΥΝΟΓΛΥΚΟΝ, pro ὀξύγλυκον, *Dilutum* seu *decoctum pradulcium*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τρίτον, ὀξυνόγλυκον, κροκάτη μαγειρία.

ΟΞΥΠΟΥΡΟΝ, in Glossis Botanicis MSS. τιθύμαλλον. *Tithymalus*, ὀξύπορον apud Myrepsum sect.19. cap.25. in Cod. MS. Reg. Ubi Codex Fuchsij ὀξύπυριν prætulit, cui vox ignota. Vide ὀξύφορον.

ΟΞΥΠΤΕΡΝΟΝ, *Iuncus marinus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.634.

ΟΞΥΠΤΕΡΥΓΕΣ, *Aves venaticæ* sic dictæ. Vide in Τζυράκιον.

ΟΞΥΣ, *Violaceus*, ὑάκινθος, Portio & Hieronymo Germano. Eustathius Odyss. K. ait Chæremonem ἰδίως τὰ ῥόδα ὀξυφεγγῆ, καὶ ἔαρος τιθήνηματα appellasse, mox subdit, ἔνθα ὅρα τὸ ὀξυφεγγῆ, χρήσιμον ὂν εἰς τὸ νοῆσαι τοὔνομα τῆς ὀξείας βαφῆς. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. δύο εὑρίσκουσι βιβλία χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ σὺν ὀξέσιν ἐνδύμασιν ἔξωθεν κεκοσμημένα. Cedrenus an.1. Tiberij Thracis: καὶ τῶν Μερῶν φορούντων στολὰς σωληνωτὰς ἀπὸ βλαττίου ὀξέως, &c. Leo Grammaticus pag.464. Βάρδα δὲ τοῦ Καίσαρος ἐν τῇ προελεύσει προερχομένου μετὰ σκαραμαγγίου ὀξέως. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap.5. pag.148. περιβάλλεται ἀμφία — ὀξέα ἢ μέλανα. Pachymeres lib.5. cap.17. ἐνδύτην ἐκ χρυσοπάστου ὀξέας διὰ μαργάρων. Lib. 13. cap. 23. ὀξὺ πέπλον. Codinus de Offic. cap.3. num.13. τὸ δὲ καβάδιον αὐτοῦ ὀξὺ ἢ ἐρυθρὸν μαργαριταρένιον. Adde cap.17. num.25. cap.18. num.1. Joann. Cananus de Bello Constantinopolit. sub fin. de Deipara: ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα φοροῦσα, &c. Infrà: γυναῖκα ὀξέα ῥοῦχα φοροῦσα. De hac voce ὀξὺς Viri Docti multa commentati sunt, ac inprimis Salmasius ad Hist. Aug. pag.398. & adversus Heraldum pag.332.

Ὀξυπόρφυρος, *Purpureus violaceus*. Nicephorus Blemydes de Chymia, MS. ἀφ' οὗτως εὑρήσας τὸ ξηρίον τετελειωμένον, τῇ χροιᾷ ὀξυπόρφυρον, &c.

Ὀξύλευκος, *Candido-roseus*. Georgius Pachymeres lib.4. cap.29. καὶ τὰ ὀξύλευκα παράσημα ἀποβάλλεσθαι κατὰ τρόπον. Distinguit voces Codinus de Offic. cap.3. num.6. τὰ δ' ὑποδήματα αὐτοῦ διβολέα, χρώματος ὀξέως καὶ λευκοῦ. Ita cap.4. num.31.

Ὀξυβαφὴς, *Violaceus*. Nicetas in Isaacio lib.3. n.5. φάλαρα ὀξυβαφῆ αὐτῷ ἐνέδοκεν ἔχων. Ubi Cod. al. ὑποδήματα ὀξέα.

Ὀξύβαφον, seu Ὀξυβάφιον, ut habent Πατρία ΚΠ. Locus seu tractus Constantinopoli, ubi ejusmodi violacea tinctura fiebat. Codinus in Origin. n.110. ex Cod. Reg. καὶ μέχρι τοῦ ὀξυβάφου εἰς ἅγιον Πρόβον, Ταραχὸν, καὶ Ἀνδρόνικον ὁ αὐτὸς Ναρσῆς ἀνήγειρε. Meminit etiam Balsamon ad Can.60. Synodi in Trullo cujusdam Stauracij cognomento Ὀξεοβάφου, ex iis Sanctis quos Σάλους appellabant.

ΟΞΥΤΑΡΙΟΝ, *Acetabulum*, vasculum aceti ad intingendum appositum, Græcis ὀξύβαφον, apud Cassiodorum de Orthographia, ex Martyrio. Sed alij legendum contendunt ὀξύγαρον, quomodo *Acetarium* exponitur in Glossis vet.

ΟΞΥΤΟΝΟΣ, *Papaveralis*, seu *Papaver rubrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap.645.

ΟΞΥΦΟΙΝΙΚΟΝ, *Opopanax*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ὀξιφλώνικον, ὀποπάνακον.

ΟΞΥΦΟΡΟΝ, *Peplos*, de qua Ruellius lib.3. cap.147. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. ὀξύφορον, τὸ πέπλιον. Vide ὀξύπορον.

ΟΞΩ, pro Ἔξω, *Extra*.

ΟΟΕΤΖ, Ἄκορον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΟΠΕΡΑΙ, *Operæ*, *Artifices*. Glossæ Basilic. Ὀπεραὶ, οἱ καρποὶ τῶν οἰκετῶν. Rursum: ὀπέραις, ἐργασίαις ἐκ τῶν χειρῶν. Denique: ὀπέραι ὁ δοῦλος εἰς φυσικὴν ὑπηρεσίαν. Theophanes an.9. Justiniani Rhinotmeti: καὶ ἐπέστησεν ἐπ' αὐτὴν Στέφανον τὸν Πέρσην, — ὅστις ἀνελεῶς τοὺς μὲν ὀπέρας αἰκίζειν οὐκ ἤρκεῖτο, ἀλλὰ καὶ λιθοβολεῖν αὐτούς τε, καὶ τούτων ἐπιστάτας. Idem an.26. Copronymi: διαλεξάμενος ἐκ διαφόρων τόπων τεχνίτας, — ἐξ αὐτῶν δὲ τῆς Θρᾴκης ὀπέρας πηλακισχιλίους, &c.

Ὀπεράτος, *Operarius*, Ἐργαστής, in iisdem Glossis.

ΟΠΕΡΤΙΤΙΣ, ἴρις, in Gloss. Jatricis Græcobarb. MSS. *Iris*.

ΟΠΙΛΑΤΖΙΟΝ, *Oppilatio*. Agapius Cretensis in Geopon. cap.67. de Musto: ὅθεν ὅσοι ἔχουσιν ὀπιλατζιὸν, μή τον τρώγουσι.

ΟΠΙΜΙΑ, *Spolia opima*. Lexicon MS. Cyrilli: ὀπίμια, τὰ λάφυρα.

ΟΠΙΣΘΑΓΚΩΝΑ, adverbialiter, *Revinctis post terga manibus*. Martyrium SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini num.8. τότε ἐκέλευσεν ὁ Νιγελλῖνος δεθέντας αὐτοὺς ὀπισθάγκωνα ἀπελθεῖν ἑαυτοὺς ἕως τῆς Ῥωμαίων πόλεως, &c. Cedrenus an. 10. Leonis M. ἀχθεὶς δὲ αὐτοῦ δεδεμένου ὀπισθάγκωνα, &c.

ΟΠΙΣΘΑΜΒΩΝΟΣ. Vide in Ἀμβών.

ΟΠΙΣΘΕΛΗ, *Postilena*, ὀπισθία, in Glossis Lat. Gr.

Ὀπισθελίνη, eâdem notione. Leo in Tactic. cap.6. §.3. ἔχειν δὲ καὶ μικρὰ καρφία, καὶ τὰ τῶν ὀπισθελίνων τῶν ἵππων, &c. §.10. καὶ τυφία δὲ εἰς τὰς ὀπισθελίνας τέσσαρα, καὶ εἰς τὸ κορυφάδιον ἵππου τυφίων. Constantinus in Tactic. ἐχέτωσαν δὲ καὶ μικρὰ τυφία, ἤγουν διβέλλια εἰς τὰς ὀπισθελίνας τῶν ἱππαρίων. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. καὶ μικρὰ τυφία κατὰ τῶν ὀπισθελίνων καὶ ἀγελίνων τῶν ἵππων. Occurrit rursum infrà.

ὈΠΙΣΘΕΝ, *Antea*, *Suprà*, *Retro*. Nicetas in Isaacio lib. 1. εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας μεταθέντες, καὶ ἀεὶ τῶν ὄπισθεν κλίνοντες. Ita usurpat Balsamon ad Nomocanon Photij tit. 9. c. 22. 39. & alibi.

ὈΠΙΣΘΟΚΟΥΡΒΙΟΝ. Vide in Κούρβιν.

ὈΠΙΣΘΟΦΑΛΑΚΡΟΣ, τὸ ἰνίον, apud Hypatum MS. de partibus corporis, *Occipitium*.

ὈΠΙΣΘΟΤΕΛΕΙΑΙ, *Redhibitiones annorum præteritorum*, in Hist. Miscella: ubi Theophanes anno 9. Nicephori: ἐκέλευσεν Νικήτᾳ Πατρικίῳ καὶ Γενικῷ λογοθέτῃ τὰ δημόσια τέλη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀναβιβάσαι, καὶ ὅλως ἐπὶ τοῦ ὀπισθοτελείας τοὺς τῶν ἀρχόντων ἀπαιτεῖσθαι οἴκους. Harmenopulus lib. 1. tit. 3. §. 57. περὶ παρελθόντων δημοσίων, ἤτοι ὀπισθοτελειῶν οὐκ ἐνάγεται τις μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη. Vide Glossar. med. Latin. in *Retro*.

ὈΠΛΗ, *Vestigium pedum*. Vide Theophylact. Hierodiac. Homil. 8. pag. 153.

ὈΠΛΙ, Ὄπλιον, *Multa pecuniaria*, ex veteri voce Gallica *Oblie*, *Oblia*, de qua multa congessimus in Gloss. med. Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 152. εἰς πία ὄπλι ἄνθρωπος ὀφείλει γυναῖκα νὰ χάρισθῃ, καὶ νὰ ὁρμάσῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, &c. Id est, in quam *Obliam*, seu mulctam tenetur is qui mulierem per chartam & in Ecclesia despondit. Occurrit in hoc capite pluries.

ὈΠΛΙΤΑΡΧΗΣ, *Dux* τῶν ὁπλιτῶν, *Scutatorum*. Anonymus MS. de Castrametatione: ὁ δὲ ὁπλιτάρχης μὴ μόνον δι' ὅλου ποιείτω τὰ κέρκιτα.

ὈΠΝΑ, *Spiritus*, Πνεῦ. Glossæ Græcobarb. πνευστικὸν, ὅπου πνεῖ, καὶ ἀναπνεῖ, ὅπου πέρνει, ἢ δίδει ὀπνάν. Rursum: ἀναπνοὴ, ὀπνά.

ὈΠΛΑ, pro ὅπλον. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 255. κελέβι τὸ δίκαιον τὸ πόλεμον νὰ γίνεται, εἰς ὅλας τὰς ὅπλας, ἀφ' ὃν δόθην τὰ ἀμάχια μέσα εἰς. μ'. ἡμέρας. Ubi Editio Veneta cap. 236. *commanda la rason che la battaglia debba esser ad ogni modo infra quaranta giorni da poi che sara inpegnata*.

ὈΠΟΣ καλαπάσου, χυλὸς ἐστὶ καλαπάσου βολάνης, in Glossis Chymicis MSS.

ὈΠΟΣ πάντων δένδρων καὶ βοτανῶν.... in iisdem Glossis, ἐστὶ ὕδωρ θεῖον, καὶ ὑδράργυρος.

ὈΠΟΣΤΑΘΜΟΣ, idem quod Σταθμός. Glossæ Oppiani: Σταθμὸς, ἡμερήσιος ὁδὸς, τὸ παρὰ πολλοῖς καλούμενον ὀπόσταθμος.

ὈΠΤΑΝΑΡΙΟΣ, *Assator*, *Coctarius*, in Glossis Græco Lat.

Ὀπτανεῖον, Ὀπτανεῖον, *Coquina*. Vide in Μάγειρος.

Ὀπτωνάριον, eâdem notione. Anonymus Astronomus MS. ex Cod. Colberteo: ἐστὶν εἰς οἶκον πυρὸς καὶ μαγειρίου, ἢ κλιβάνου, ἢ καμίνου, ἢ καὶ ὀπτωναρίου κεκαυμένου κατὰ τὸν νωτὸν εἰς τὰ εὐώνυμα.

ὈΠΤΕΡΟΝ, *Filicula*, Πτερὸν, τριχόμανες, apud Interpol. Dioscorid. cap. 719.

ὈΠΤΗΡΕΣ, *Speculatores*, Gall. *Espions*, apud Nicetam in Andronico lib. 2. num. 1.

ὈΠΤΙΜΑΤΟΙ, *Optimates*, in Historia Byzantina, qui dicantur, attigimus in Gloss. med. Lat. sic nempe appellati Gotthi quos cum Rhodogaiso eorum duce devictos in Augustalem militiam adscivit Stilicho, ut scribit Olympiodorus in Excerptis apud Photium: ὅτι τῶν Ῥοδογαΐσου Γότθων οἱ κεφαλαιῶται Ὀπτιμάτοι ἐκαλοῦντο, εἰς δώδεκα συντείνοντες χιλιάδας· οὓς καταπολεμήσας Στελίχων, Ῥοδογάϊσον προσηταιρήσατο. Ij deinceps in Provincias dispertiti, ei potissimum Asiæ regioni nomen dederunt, in qua sunt Bythini, Thyni, Tharsiatæ, & pars Phrygum: Urbes verò præcipuæ Nicomedia, Helenopolis, Prænetus, Astacus, & Parthenopolis, quòd in iis tractibus in præsidiis esse consuessent: qui inde sub θέματος τῶν Ὀπτιμάτων nomenclaturâ apud Byzantinos Historicos innotescunt, ut apud Theophanem an. 33. Copronymi, & 2. Irenes, Pachymerem lib. 1. cap. 9. in Hist. imaginis non manufactæ Constantinopolim allatæ, MS. &c.

Prioribus verò sæculis in pretio habitam Optimatum militiam hinc colligere est, quòd cum suis Protectoribus, quos *Armatos* vocabant, perinde ac *Fœderatos* cum suis pueris, militarent, & in Ταγματα distributi, quibus præerant Ταξίαρχοι & Μοιράρχαι, in secunda acie constituerentur, ut velites & infirmiores in prima locatos tuerentur. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. Ταξίαρχοι δὲ λέγονται οἱ Μοιράρχαι τῶν Ὀπτιμάτων· καὶ Ἀρμάτος προσαγορεύεται ὁ σύμμαχος τῶν Ὀπτιμάτου, ἤτοι ὁ αὐτοῦ ὑπερασπιστής. Et lib. 2. cap. 5. εἰ μὲν τοι συμβῇ ἐκ τῶν ὑποδεεστέρων τούτων ταγμάτων ἐν πρώτῃ τάξει τάσσεσθαι, ἢ ἀπὸ ὀκτὼ, ἢ ἀπὸ δέκα ποιεῖν ὡς ἀσθενέστερα, τὰ μὲν τῶν Ὀπτιμάτων τάγματα, ὡς ἐν δευτέρα τάξει τασσόμενα, καὶ ἐν ἐπιλογῇ ὄντα, ἀπὸ πέντε μὲν στρατιωτῶν, δύο δὲ Ἀρμάτων ποιεῖν ζ'. ἄνδρας τῆς δεκαρχίας ὀφείλουσι ἔχειν. Et infrà: δῆλον δὲ ἐστιν ὅτι, καθὼς εἴρηται, τοῖς μὲν Ὀπτιμάτοις τάγμασιν οἱ Ἀρμάτοι συντάσσονται, τοῖς δὲ Φοιδεράτοις οἱ ἐν δυνάμει εὑρισκόμενοι εἰς αὐτοὺς παῖδες. Deinde lib. 3. cap. 7. ait in prima acie locari Ἀρμάτους τῶν Ὀπτιμάτων, velites nempe. Et lib. 1. cap. 4. χρὴ μηδὲ τάγματα πλέον τῶν τετρακοσίων ἀνδρῶν γίνεσθαι, δίχα τῶν Ὀπτιμάτων βάνδων, μήτε μοῖραν τῶν τρισχιλίων, &c. Denique lib. 2. cap. 10. πρὸς τούτοις δεῖ εἰδέναι, ἐπὶ μὲν τοῖς Ὀπτιμάτοις καὶ Φοιδεράτοις καθ' ἕκαστον τάγμα, ἐπὶ δὲ τοῖς ἄλλοις τοῖς ὑποδεεστέροις καθ' ἕκαστον μέρος, κατασκόπους, ἤγουν σκουλκάτορας, δύο μὲν κατὰ τάγμα, ὅλως δὲ καὶ δώδεκα κατὰ μέρος.

Ut porrò Infirmiori militum generi hîc opponuntur Optimates & Fœderati, ita validiores infirmioribus, apud Leonem in Tactic. cap. 12. §. 56. πρὸς τούτοις κελεύομεν σε ἵνα ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ δυνατῶν ταγμάτων καθ' ἕκαστον τάγμα, ἀπὸ δὲ ἑτέρων καθ' ἑκάστην τοῦρμαν σκουλκάτορας, ἤγουν βιγλεύοντας, ἀφορίσεις μὲν δύο, κατὰ τάγμα, ὅλως, ἢ δώδεκα κατὰ τοῦρμαν. Ubi pro ἀπὸ δὲ ἑτέρων, legendum fortè ex Mauricio, ἀπὸ δὲ ἐπιδεεστέρων. Hîc verò non nominantur Optimates & Fœderati, quòd eorum militia Leonis ætate jam viluerat. Ex quo rectè conjicit Schefferus, longè ævo superiorem Leone fuisse Mauricium: nam illius ætate Optimates Gotthici penitus evanuerant, licèt nomen manserit nescio cui militum generi, qui calonum instar in castris merebant, vilioribus obnoxij servitiis, nec in Cohortes aut Turmas distributi, quibus non jam στρατηγοὶ præerant, sed Δομέστικοι, Strategis dignitate longè inferiores. Erant quippe ij Optimates quadantenus militum ministri, eorum scilicet qui in Imperatoriis agminibus versabantur. Quotquot enim in Scholis & Icanatis, reliquisque agminibus militabant, eorum singulis unus Optimatum, cujus ministerio uterentur, erat designatus. Unde Optimatum nomen pro contumelioso habebatur. Ita Constantinus Porphyrog. lib. 1. de Themat. cap. 5.

ὈΠΤΙΩΝ, *Optio*. Optiones verò propriè appellabant Erogatores militaris annonæ, qui annonas militibus distribuebant, ut in Gloss. med. docuimus. Horum officium, tacito licèt nomine, sic describit Procopius in Hist. arcana: τὰ μὲν ἐπιτήδεια στρατιώταις τε καὶ ἵπποις ἐσκομίζεσθαι, πάντα ὠνουμένους αὐτὰ, τιμημάτων πολλῷ ἐς ἄγαν ἀξιωτέρων, καὶ ταῦτα ἐκ χώρας μακρὰν που οὔσης, ἂν οὕτω τύχοι, καὶ ταῦτα ἐς τὸ χωρίον ἀποκομίζειν, οὗ δὴ τὸ στρατόπεδον συμβαίνει εἶναι, μετρεῖν τε τοῖς τῶν στρατιωτῶν χορηγοῖς, οὐ καθάπερ πᾶσιν ἀνθρώποις νόμος, ἀλλ' ᾗπερ ἐκείνοις ἂν βουλομένοις εἴη.

Idem

Idem lib. 1. Vandal. cap. 17. ὃς ἐπεμελεῖτο τῆς περὶ τὴν οἰκίαν δαπάνης, Ὀπτίωνα τοῦτον καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Ubi Meursius legendum censet ἀξίαν. Et lib. 2. cap. 20. Γέζων ἦν ἐν τοῖς στρατιώταις πεζὸς, τοῦ καταλόγου Ὀπτίων, εἰς ὃν αὐτὸς ἀνεγέγραπτο· οὕτω γὰρ τὸν τῶν συντάξεων χορηγὸν καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Et ex eo Theophanes an. 7. Justiniani pag. 17. εἷς τῶν στρατιωτῶν τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ Ὀπτίων ὢν, Γένζων ὀνόματι. Vita S. Auxentij Archimandritæ n. 2. Ὀπτίωνα νουμέρου καταλεγόμενον. Menologium Basilij 14. Maij in S. Isidoro: στρατευόμενος δὲ, τὴν τοῦ Ὀπτίωνος τάξιν ἐπλήρει. Ejusdem Martyrium num. 1. Ὀπτίωνος ἐπέχων τόπον καὶ τάξιν. Zacharias Pap. lib. 4. Dial. cap. 56. Ὀπτίων ἐν νουμέρῳ ὑπάρχων. Vide Novell. Justiniani 117. cap. 11. Nov. 130. cap. 1. 5. &c.

Ὀπτίονες, αἱρετοὶ, ἢ γραμματεῖς, in Gloss. Basilic. *Commentarienses.*

ΟΠΤΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Semiostus.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ διπλοτύρανον παχὺν, μεγάλες ἀθερίνες,
Καὶ κίθαρος ὀπτούτζικος, ἀκέρεος, μετὸ γάρος.

ΟΠΩΡΑΡΙΟΝ, *Pomarium*, in Gloss. Lat. Gr.

ΟΠΩΡΙΚΟΝ, & Πωρικὸν, pro ὀπώρα, in Turco-Græcia Crusij.

ΟΡΑΔΑ, *Aurata*, Piscis, Χρύσοφρυς.

ΟΡΑΜΠΟΗΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὁραμποῆς λέγεται, ἡ ἐστὶ λάχανα.

ΟΡΑΣΕΙΣ, *Visiones*, seu potiùs Oracula Leonis Philosophi Imp. de Constantinopolitanis Imperatoribus libro quodam asservato in Regia Bibliotheca, comprehensa, ut testatur Zonaras in Leone Armenio: in quo variæ figuræ exarabantur: adscriptis aliquot Jambis singulis figuris, qui res futuras ænigmaticè prædicebant. Qui quidem liber typis regiis post Codinum de Origin. Constantinop. editus est, cui præfiguntur Scriptorum loci, in quibus ejusmodi oraculorum fit mentio, ex Zonara scilicet pag. 143. 145. Cedreno pag 493. Edit. Reg. Nicephoro Gregora Edit. Genev. pag. 102. 212. 325. Niceta Edit. Reg. pag. 27. 28. 110. 143. 227. 229. Constantino Manasse pag. 110. Edit. Reg. Joann. Tzetze Chil. 9. v. 657. & Anonymo in Antiquit. Constantinop. Hunc porrò librum per ὁράσεις videtur intellexisse Luithprandus in Legat. *Habent Græci & Saraceni libros, quos* ὁράσεις *sive visiones Danielis vocant: ego autem Sybillinos, in quibus scriptum reperitur, quot annos Imperator quisque vivat, quæ sunt futura eo imperante tempora, pax an simultas, secundæ Saracenorum res, an adversæ.* Neque enim existimem Luithprandum intellexisse librum, qui illius ætate circumferebatur, & *Conjectorium Danielis* nuncupatur à Joanne Sarisber. libro secundo Policrat. capite 17. sed ita appellasse librum Leonis, nomenclaturâ suo ævo receptâ in ejusmodi divinatoriis libellis, quemadmodum quidam ex Byzantinis Scriptoribus Leonis libros Sybillinos vocant: deinde cùm vix vero sit simile Conjectorium Danielis de Imperatoribus Constantinopolitanis egisse. Vide Lambecium lib. 6. Commentar. de Bibl. Cæsarea pag. 41.

ΟΡΑΤΖΙΩΝ, *Oratio*, Glossæ Basil. ὀρατίων, γραφή. Lib. 2. Basilic. tit. 5. cap. 8. θεῖκὴ νομιζέσθω διάταξις, περὶ ἧς ὀρατζίονα πρὸς τὴν σύγκλητον ἐποιήσατο βασιλεύς.

ΟΡΒΗΛΑΣ. Artemidorus lib. 2. Onirocrit. cap. 33. ubi de Pugilibus: διμάχαιρος δὲ καὶ ὁ λεγόμενος ὀρβήλας, ἤτοι φαρμακὸν, ἢ ἄλλως κακότροπον ἢ ἄμορφον εἶναι τὴν γυναῖκα σημαίνει. Vide conjecturam Rigaltij.

ΟΡΒΙΚΛΑΤΟΝ, *Orbiculatum.* Julius Africanus de Apparatu Bell. καὶ μῆλον τὸ Ῥωμαϊκὸν, ὀρβικλάτον καλούμενον, ἅμα μέλιτος κοτύλας ἐκκαίδεκα.

ΟΡΒΙΟΝ. Zosimus Panopolita MS. de Caminis: ἢ τῶδε τὸ ἄγγος τὸ ὀστράκινον ἐοικὸς τοῖς τῶν ὀρβίων κύβοις, ἀλλ' ἐοικὸς τοῖς τῶν ἀγγείων κύβοις.

ΟΡΒΟΣ, *Orobus*, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij: εἶδος κριθῆς, *Genus leguminis.*

ΟΡΓΑΝΑΡΙΟΣ, *Organarius*, *Fistularius*, in Glossis Græco-Lat. Vide Laurentium Pignorium de Servis pag. 88. 89.

ΟΡΓΟΝ, *Opus*, *Pensum*, Ἔργον, ἄτρακτος.

ΟΡΔΙΝΟΝ, ὄρδινος, *Ordo*, τάξις. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 625. ὄγμον, τάξιν καὶ ὄρδινον. Suidas in voce Φιλέας Κατὰ τοῦτο Φιλέας καὶ ὄνομα κύκλον, ὁ μετὰ πέντε στίχους, ἤτοι ὀρδίνους κειμένους. Vita S. Auxentij Archimandritæ num. 2. τῷ δεκάτῳ ὄντι ἐν ὀρδίνῳ. Vetus Pœnitential. Græcor. εἴτις ἐὰν αἰρεῖ εὐλογίαν εἰς τὸ ὄρδινον αὐτοῦ, &c. Infrà: εἴτις μεθιστᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὀρδίνου τῆς ὑπηρεσίας, &c. Saracenica Sylburgij pag. 24. καὶ πάλιν ἐν ἄλλοις ὅρκον πεποίηται, μετὰ τὸ ἀπολλυομένης ὀρδίνου. Leo in Tactic. cap. 4. §. 19. οὐραγὸς δὲ ὄπισθεν τοῦ ὅλου στίχου, ἤγουν τῆς οὐρᾶς τοῦ ὀρδίνου ἱστάμενος. Adde num. 33. cap. 7. num. 33. cap. 9. num. 28. 55. cap. 11. num. 22. cap. 14. num. 57. 65. 75. cap. 20. §. 75. Constantinum in Tactic. pag. 7. 9. 18. 38. 50. Mauricium lib. 1. Strateg. cap. 19. Zachariam lib. 1. Dialog. cap. 8. lib. 3. cap. 37.

Ὀρδινεύειν, *Ordinare.* Liber Apocryphus de Martyrio SS. Petri & Pauli MS. ἀνήγγειλε αὐτῷ, ὅτι ὀρδινεύσα ἵνα ὁ Ἐπίσκοπος, &c. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 5. τῆς διανομῆς τοῦ στρατοῦ γινομένης, δεῖ ἕκαστον ἄρχοντα τὸ ἴδιον τάγμα ὀρδινεύσαι, ἤτοι διανεῖμαι εἰς κοντουβέρνια. Infrà: καὶ τοὺς ἀπομένοντας ὀρδινεῦσαι εἰς ἀκίας. Cap. 6. μετὰ τὸ ὀρδινευθῆναι καὶ γνῶναι τὰ κοντουβέρνια. Adde lib. 3. cap. 5. pag. 84. lib. 12. cap. 8.

Προορδινεύειν, *Præordinare*, apud Leonem in Tacticis cap. 17. 8. 51.

Ὀρδινάριος, *Ordinarius.* Glossæ Basil. ὁ προτοστάτης, ὁ τὴν δεσποτείαν ἔχων, ὀρδινάριος. Rursum: ὀρδινάριος, τῇ τάξει ἔμπρακτος. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: καὶ ὁ οἶκος Συμμάχου τοῦ ἀπὸ τῶν ὑπάτων ὀρδιναρίων. Ita Ὕπατος ὀρδινάριος, *Consul Ordinarius*, apud Theophanem an. 14. Anastasij. Vide Synesium Epist. 143. pag. 281. & ejus Scholiast. apud Petavium ad Epist. 144. Novell. Justiniani 20. & libros Basilic. Interdum ὀρδινάριοι dicuntur qui *Clarissimatus* titulo gaudent, ut in Nov. 34. cap. 1. ubi Cujacius & alij. Martyrium MS. S. Theodori Magistri militum: ἀποστέλλει Ἀντίοχον καὶ Πατρίκιον τοὺς δύο αὐτοῦ (Imperatoris) ὀρδιναρίους.

Ὀρδινατίων, *Ordinatio.* Arrianus in Epictetum lib. 3. cap. 24. ἔτι δὲ τύραννος ἐστί τις, ἢ δορυφόρος, ἢ Καισαριανοί, ἢ ὀρδινατίων δέχεται σε. Mauricius lib. 1. cap. 5. Χρὴ τὴν τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις, ἤτοι ἐν τῇ ἀκίαις. Lib. 12. c. 9. πῶς δεῖ τὴν ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα τῶν πεζικῶν ταγμάτων γίνεσθαι.

Ὄρδινια, *Ordo*, τάξις, εὐταξία. Leo in Tactic. cap. 3. τὴν δὲ τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινίαν ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις. Ubi Mauricius loco mox allato ὀρδινατίωνα habet. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔπαρ τὴν ξωραβίτα μου μέτζ ὀρδινίαις ἐκεῖναις.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μὲ τοιαύτην ὀρδινία τὸ τέπον τὸ ὀρθόνη.
Ὅτι καλὰ ἐσάθηκεν, &c.

Demetrius Zenus in Batrochom.

Ἀλλὰ σεμπεῦμε σ' ὀρδινία, καὶ μὴ ἀπαμελεῦμε.

Leonardus Phortius lib. 1. στρατηγ. πραγμ.

Ὅπου θὲς ὀρθὰ βαλμένα
Τὸ ἐν τῷ ἄλλου πλάτια
Νὰ ἔχουσιν ὀρδινία.

Utitur

Utitur alibi, ut & Georgius Contares in Hist. Athenar. pag. 81.

Ὀρδίνιον, *Sulcus*. Scholiastes Theocriti Idyll. 10. 10. vers. 7. αὔλακα, τὸ οἶμον φησὶ, τὸ κοινῶς λεγόμενον ὀρδίνιον.

Ὀρδιναῖος, *Ordinatus*. Auctor Etymologici: παλαιστὴ σημαίνει τὴν τῶν τεσσάρων δακτύλων ὀρδιναίαν σύνθεσιν. Vita MS. S. Stephani Jun. τῇ τῶν δακτύλων ὀρδιναίᾳ συμπήξει.

Ὀρδιναίως, *Deinceps*, *Seriatim*. Idem Auctor Etymologici: ἑξέης, ἐφεξῆς, ὀρδιναίως, ἐπίῤῥημα τάξεως.

Ὀρδινιάζειν, *Ordinare*, *in ordinem digerere*, καλάταλειν, εὐτρεπίζειν. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Καλασκεύαζει, ὀρδινιάζει. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀπ᾽ ἐτης οἶδεν κ᾽ καλὰ, ὁ κύρης τις ὀρδινιάζει,
Νὰ κάμη τὴν ξεφάνδωσιν, αὐτὴν πῦ λογαριάζει.

Eâdem pag.

Ἐκεῖ πῦ τρέχυν τ' ἄλογα, ὡς ἔπρεπε ὀρδινιάζειν.

Occurrit ibi pluries. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Τὸ ἄλογον ὀρδίνιασε ἐκεῖνος ὡς συμπόρη,
Καὶ ἄνω τὸ ἐλεύθερα πιδὰ, καβαλικεύη.

Adde Arsenium in Epist. ad Zygomalam apud Crusium in Turcogr.

Ἐνόρδινος, *Consuetus*, *Ordinarius*. Theophanes an. 2. Rhinotmeti: παρέλυσε δὲ τὴν μετὰ τῶν Βυλγάρων παγιωθεῖσαν εἰρήνην, διαταράξας τὰς ὑπὸ τοῦ οἰκείου πατρὸς ἐνορδίνους γεγονότας τύπους. Ubi Miscella: *Disturbans typos qui ordinabiliter à patre facti fuerant*. Triodium: μαρτυρικὰ τοῦ δρόμου γ'. τοῦ ἐνορδίνου ἤχου. Alibi: καὶ ψάλλομεν τὸ ἐνορδίνου κανόνα τοῦ ἤχου. In Feria 6. Tyrophagi: ψάλλομεν ἐνορδίνου τὸν νεκρώσιμον κανόνα, &c. Domin. 4. Hebdom. Jejun. στιχολογοῦμεν τὸ ἐνόρδινον κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου. Ita non semel in Typico S. Sabæ. Occurrit præterea apud Scholiast. Basilic. lib. 7. pag 264. Eustath. ad Illiad. ψ. pag. 1420. 15. Scholiast. Harmenopuli lib. 1. tit. 4. §. 62. &c.

Ἐνορδίνως, *Ordinariò*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 22. paginâ 30. Apud Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 61. ἐνορδίνως ἐνάγειν, *Ordinario judicio experiri*. Item *Ordinatim*. Ducas Hist. cap. 28. καὶ πάντων ἐνορδίνως ταξάντων τὰς φάλαγγας. Typicum S. Sabæ cap. 5. ἱστάμεθα δὲ ἀνὰ μέσον τῆς ἐκκλησίας στιχηρὸν ἐπὶ ψιαθίου ἐνορδίνως.

Καλορδίνως, eâdem notione, in Euchologio Goari p. 429. 430. in Pentecostario, &c.

Καλορδινάτα. Vide in Πλάτος.

ὈΡΕΪ́ΟΝ, Ὀρεάδος. Vide in Ὡρεῖον.

ὈΡΈΣΤΕΙΟΝ, *Helenium*, Interpolat. Dioscorid. cap. 27.

ὈΡΘΟΓΟΝΗ, χελιδών, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673.

ὈΡΘΟΓΥΙΟΝ, *Solanum furiosum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 656.

ὈΡΘΟΔΟΞΊΑ, in Lexico MS. Cyrilli, ἐστὶν ἀψευδὴς περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ κτίσεως ὑπόληψις, ἡ ἔννοια περὶ πάντων ἀληθὴς, ἡ δόξα τῶν ὄντων καθάπερ εἰσί. Ita quidem generatim apud Scriptores Christianos: sed peculiariter,

Ὀρθοδοξία, appellata *Prima Dominica Iejuniorum*, seu *Quadragesima*, in qua celebratur apud Græcos festum Restitutionis cultus sacrarum Imaginum, sub Michaële & Theodora Impp. legitúrque Synodicum in hanc rem editum. Synaxarium in Triodio: τῇ αὐτῇ ἡμέρα κυριακῇ πρώτῃ τῶν νηστειῶν τὴν ὀρθοδοξίαν, ἤτοι τὴν ἀνάστηλωσιν τῶν ἁγίων κ᾽ σεπτῶν εἰκόνων ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ παρέλαβε, γενομένην παρὰ Μιχαὴλ κ᾽ Θεοδώρας τῆς ἁγίας καὶ μακαριωτάτης βασιλίδος, κ᾽ τοῦ ἁγίου Πατριάρχου ΚΠόλ. Synodicon Pappi: ἐπὶ δὲ Θεοδώρας, μετὰ τὸν θάνατον Θεοφίλου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, σὺν Μιχαὴλ τῷ υἱῷ αὐτῆς, γέγονεν ἡ σύνοδος ἐν ΚΠ. τῆς ὀρθοδοξίας, ἥτις ᾄδεται ἕως τῆς σήμερον. Historiam porrò fusiùs enarrant suprà laudatum Triodium, Theophanes Cerameus in Homil. 20. & Libellus à Combefisio editus in Hist. Monothelitarum pag. 716. inscriptus, Διήγησις περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων, καὶ ὅπως καὶ δι' ἣν αἰτίαν παρέλαβε τὴν ὀρθοδοξίαν ἐτησίως τελεῖν τῇ πρώτῃ κυριακῇ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἡ ἁγία Θεοῦ ἐκκλησία. Leo Diaconus MS. lib. 6. τῇ δὲ ἐπιούσῃ αὐτῇ δὲ ἦν ἀναστάσιμος ἡμέρα, καθ' ἣν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν περὶ τῆς τῶν σεπτῶν εἰκόνων προσκυνήσεως οἱ θεῖοι πατέρες ἐκράτυναν, &c. Vide præterea Symeonem Logothetam in Michaele Theophili F. num. 5. Scylitzem in Romano Diogene pag. 835. Menologium Basilij 6. Martij in Martyrib. Amoriensibus, Codinum de Offic. cap. 15. num. 17. Philotheum Patr. Constantinopol. homil. in primam Dominic. jejun apud Gretzerum de Cruce pag. 2753. Pachymer. lib. 10. cap. 2. & alios laudatos ab Allatio in Dissert. 2. de Libr. Eccl. Græc. pag. 144. & de Dominic. & Hebdomad. Græc. num. 14. 15. Combefisio in Manipulo pag. 316. Gretzero ad Codin. Goaro ad Cedren. p. 48. &c.

ὈΡΘΟΚΥΛΛΟΙ appellati Orthodoxi ab Aetio hæretico, quasi *Recticlaudi*, ut est apud Nicetam lib. 5. Thesauri Orthod. fid. cap. 31.

ὈΡΘΟΣ. Vide in Σοφία.

ὈΡΘΟΜΑΡΜΑΡΩ̃ΣΑΙ, *Marmore parietes incrustare*. Ὀρθομάρμαρα, ὀρθομαρμαρώσεις, *marmorea incrustationes*: Hierocli de Nuptiis, apud Stobæum, ὀρθοστρώσεις. Cedrenus in Nicephoro Generali pag. 475. ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ, ὃ νῦν λέγεται Σίγμα, θησαυρὸν ἀνακλιθέντα δι' ὀρθομαρμαρώσεως. Historia MS. Bertrandi Romani:

Τὰ λαμπροκαλαμόσυλα, ὀρθομαρμάρωσίς τε.

Codinus in Orig. Constantinopolit. n. 143. ἔξωθεν δὲ τοῦ συνδέσμου τοῦ ὅλου κτίσματος, ἡ ἄσβεστος μετ᾽ ἐλαίου Χριστοῦ ἐστὶ πεπλασμένη ἀντὶ ὕδατος, διὰ τὸ ἑδραῖον κ᾽ πάγιον· οὕτως ἔστησαν τὰς ὀρθομαρμαρώσεις. Idem num. 144. de Hemisphærio Sophiano: εἶθ' οὕτως ἐμυσίωσαν καὶ ὀρθομαρμάρωσαν αὐτόν. Descriptio S. Sophiæ: καὶ οὕτως ἐπάνω ἀνέστησαν τὰς ποικίλας ὀρθομαρμαρώσεις. Infrà: πληρωσάντες δὲ τὰς περικαλεῖς καὶ λαμπρὰς ὀρθομαρμαρώσεις, κατεχρύσωσαν τάς τε ζεύξεις τῶν ὀρθομαρμάρων, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν κιόνων, &c. Vide Salmasium ad Spartianum pag. 149.

ὈΡΘΟΠΛΩΡΟΣ. Vide in Πλῶρα.

ὌΡΘΡΟΣ, in Ecclesia Græcanica, à *Mesonyctico* distinguitur, sicut in Latina, *Matutini* à *Laudibus*, quibus ὄρθρος Græcorum respondet, tametsi, inquit Goarus ad Eucholog. pag. 33. negari non possit ὄρθρου vocabulo, sicut & Latino *Matutinarum precum*, *Primam* horam plerisque Scriptoribus antiquis fuisse significatum: quod doctè probat ex Clemente, Cypriano, & Cassiano. Eundem vide pag. 56. Explicatio Horarum Officij Divini: ὄρθρος δὲ, ὅτι πρωῒ ἀνέστη ὁ Κύριος, σκοτίας ἔτι οὔσης, καθὼς οἱ Εὐαγγελισταὶ δηλοῦσι. Paradisus, seu liber SS. Senum, MS. ἀναστάντες δὲ ἐποίησαν τὰ ὀρθρινὰ, καὶ μετὰ τὴν σύναξιν ἀπέλυσεν ὁ γέρων τὸν ἀδελφόν. Ὀρθρινοὺς ὕμνους ἐπιτελεῖν, in Vita S. Nili Junioris pag. 75. Ὀρθρινὸς ὕμνος, in Vita S. Bartholomæi Jun. p. 454. & apud Codin. de Offic. cap. 5. num. 51. Ὄρθριος δοξολογία, in Vita MS. S. Stephani Junioris. Ὀρθρινὸν & ὀρθρινὴ ὑμνῳδία, apud Pachymerem lib. 4. cap. 3. Triodium: ἐν τῷ ὄρθρῳ μετὰ τὴν στιχολογίαν τοῦ πρώτου καθίσματος τοῦ ψαλλομένου, &c. Typicum S. Sabæ cap. 2. extremo: ἰστέον καὶ τοῦτο, ὅτι παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ, ὥστε τὸν ὄρθρον τῆς ἑβδομάδος ὅλης, ἀπολύειν ἔτι σκοτίας οὔσης, τὴν δὲ ἀγρυπνίαν,

πνίαν, ἡλίε ἀνατέλλοντ☉. Apud Pachymerem lib. 1. cap. 13. ἐξάψαλμ☉ dicitur esse τὸ προκαλαρκτικὸν τοῦ ὄρθρε. Passim apud Achmetem cap. 72. Codin. de Off. cap. 5. num. 31. cap. 6. num. 1. 11. cap. 10. num. 3. 8. cap. 11. num. 4. cap. 14. num. 1. 5. & in Libris Ecclesiasticis Græcorum. Describitur porrò ὄρθρε Officium in Euchologio post μεγαλυνάριον.

ὈΡΘΥ΄ΚΗ, *Coturnix*, Ὄρθυξ, in Corona pretiosa.

ὈΡΘΩ΄ΝΕΙΝ, *Dirigere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Ἀφ' ὧν τῶν δύο ἀρχόντισσες ἐπαίζασι Θησέ☉,
> Ἀπετ' ἀμάξη τόμορφο καὶ ὄρθωσεν ἐκείνας.

Ibidem:

> Ὀρθόσε τες, καὶ λέγει τες τὸ τέχνη σε νὰ ποίσεν.

Rursum:

> Ἀφ' ὃ Θησεὺς ἐνίκησε, καὶ ὄρθωσε τὰ πάντα.

ὈΡΙ΄Α, *Livia*, columbæ species. Eustathius Od. ε. ἔνθα σημείωσαι ὅτι ὀρία, ὁ μόνον πνοὴ ἀνέμε, ἀλλ' ἰδὲ καί τι ἕτερον, ἐξ ὃ καινότερον ἡ ὀρία πελειὰς ἡ ῥηθεῖσα.

ὈΡΙΆ, *Cauda*, ὀρά.

Ὀειά, *Passus*, ὀργυά.

ὈΡΙΖΕΙΝ, *Iubere*, *Imperare*, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 7. num. 9. εἰσελθόντων δὲ καὶ προσκυνησάντων, ὁρίζει καὶ τούτοις διὰ Ἑρμηνέως ὁ βασιλεύς, Εἰς πολλὰ ἔτη, καὶ ἀπέρχονται. Ita num. 18. ὀρισμὸς, *Iussio*. Cap. 10. num. 9. ὁρισμὸς βασιλικὸς, *Decretum Imperatoris*, apud Nicetam in Joanne num. 10. ubi Cod. al. habet κέλευσμα. Occurrit non semel.

ὈΡΙΝΟΠΕΤΡΟΒΟΥ΄ΝΙΝ, *Monticulus lapidum*. Anonymus MS. de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

> Καὶ μετὰ τῶν ἀλόγων μας, καὶ τῶν συρτῶν μας μόνον,
> Ὡς ἄνδρες ἀναδράμωμεν ὀρινοπετροβένιν.

ὈΡΙ΄ΟΝ. Vide in Ὡρεῖον.

ὈΡΙ΄ΤΖΑ, *Oriza*, Gallis, *du Ris*. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Καὶ μετὰ ὀρίτζαν ὀλίγην ἀπεχαιρέτισάν με.

ὈΡΚΙΣΚΟ΄ΠΙΟΝ. Scholiastes Basilic. ad lib. 22. pag. 185. τοῦτ' ἔστιν, ἵνα ὡς ἐπλωέχθη ὁ ὅρκ☉, οὕτω καὶ παρασχεθῇ κατὰ τὸ γινόμενον ὀρκισκόπιον. Fabrotus emendat ὀρκισμόν. At cùm articulus τὸ præponatur, videndum an aliud sonet.

ὈΡΚΙΩ΄ΛΙΟΝ, *Urceolus*. Euchologium pag. 624. εἶτα φέρει ὁ Χαρτουλάρι☉ ὀρκιώλιον, τὸ κοινῶς λεγόμενον Θερμάριον. Anonymus in Descript. S. Sophiæ pag. 259. ἐποίησε δὲ καὶ σκεύη ὁλόχρυσα τῶν δώδεκα ἑορτῶν ἄλλα καὶ ἄλλα, ἀπό τε εὐαγγελίων ἱερῶν, χερνιβοξέστων, ὀρκιολίων, δισκοποτηρίων, δίσκων.

ὍΡΚΟΣ ἔγγραφ☉, *Iuramentum quod fit instrumento*, apud Constantin. lib. de Adm. Imp. cap. 45. pag. 155. 158. Annam Comnenam lib. 13. Extr. pag. 416. & Cantacuzen. lib. 4. Hist. cap. 20. ἐγγράφως ὀμνύωσι, in Nov. Justiniani 51. δι' ἐγγράφων ὀμνύειν, apud Balsamon. ad Can. 77. Synodi Trull. Anonymus de Reb. Armen. γράψαντες γραφίδια μετ' ὅρκε, συνωμολόγησαν αὐτοῖς τῶν χερσὶν ἐγγράψαντες. Idem Cantacuzenus lib. 1. cap. 33. ὅρκες ἐν βιβλίοις ἐγγεγραμμένες. Quæ quidem scripto concepta Sacramenta eandem vim habent quæ corporaliter præstita: ita ut qui ea infringunt, perjuri æque censeantur, ac alij, uti definit Gregorius Nazianzenus Epist. 219. & Carm. adversus sæpius jurantes. De ejusmodi juramento agit præterea Tertullianus lib. de Idololatria capite 23.

Ὁρκωμοτικὸν, *Sacramentum*. Describitur in Cod. Colberteo 4590. ὀρκωμοτικὸν τῶν καθολικῶν κριτῶν, γεγονὸς κατὰ ὃν καιρὸν ἐσφραγίσθησαν. Cui subnectitur πρόσταγμα ὀρκωμοτικὸν Imperatoris. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 250. οὐδὲν πρέπει νὰ βαστάζουν ὀρκομοτικὸν λεγόμενον ἰκιάζαν. Infrà: διὰ τὸ προαίρεσις τῶ ἀποθανόντος βαστάζει τὸ ὀρκομοτικόν. Vide Lexica.

ὈΡΚΟΣΕ΄ΛΙΝΟΝ, *Apium*. Glossæ MS. Botanicæ ex Cod. Reg. 2690. ὀρκοσέλινον, τὸ πετροσέλινον.

ὈΡΜΑ΄ΖΕΙΝ, *Despondere*, ab ὅρμ☉, *Monile*, quia arræ sponsaliorum in monilibus plerumque consistebant, inquit Salmasius. Hesychius: Κάθορμα, τὰ ἔνορμα περιθέματα ἀρραβωνιακά, ἢ κόσμια περιτραχήλια. Idem: Ἔνορμ☉, ἡ ἀρρὰ, παρὰ Θετταλοῖς. Perperam ὤρα, Edit. ut & apud Phavorinum. Alij pro ἁρμόζειν dictum volunt. Glossæ Gr. Lat. Ἁρμοστὴς γάμε, *Sponsus*. Ἁρμοστὴ, *Sponsa*. Ἅρμοστρα, *Sponsalia*. Qua quidem notione vox ἁρμόζειν usurpatur à Basilio Seleuciensi in lib. 1. de Vita S. Theclæ pag. 40. καὶ πλησίον αὐτὴν ἐκάθιζε, καὶ ὧν ἔδει μεταδῦναι μέλλειν ὤκει λόγων θείων τε καὶ ἐρανίων, καὶ δι' ὧν δὴ τε τὴν ἁρμοσθῆναι τε αὐτὴν, καὶ νυμφοστολισθῆναι τῷ Χριστῷ. Et Scylitzes pag. 705. ἡρμόσατο γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ Πρώτε τοῦ Πρωταταρίων. Zonaras to. 1. pag. 151. 1. Edit. αὐτῷ τὴν θυγατέρα γαμικῶς ἁρμοσάμεν☉. Jam verò de voce ὁρμάζειν, Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. ὁρμασθῆσαν, ἀντὶ τοῦ ἁρμοσθῆσαν. Theophanes an. 1. Heraclij: τὴν δὲ Ἡράκλει☉ ὁρμασάμεν☉ Εὐδοκίαν τὴν θυγατέρα Ῥωγάτε Ἀφρε. Vita MS. S. Euphrosynæ: ὁ ὁρμασάμεν☉ αὐτὴν. Rursum: ὁ πένθερ☉ νύμφην, ὁ νεανίας τὴν ὁρμαστὴν, αἱ δοῦλαι τὴν δέσποιναν, ὁ πατὴρ τὴν θυγατέρα, θρήνων ἔλεγε. Canon Pœnitentialis MS. εἴτις ἱερεὺς κληθῇ εἰς τὸ ὁρμάσαι γάμον, καὶ ἀκέσῃ τὸν γάμον παράνομον, &c. Martyrium S. Pelagiæ num. 14. ταῦτα ἀκέσασα ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἀπέστειλε παραυτὰ πρὸς τὸν υἱὸν Διοκλητιανὸ, λέγεσα, ὅτι ἡ ὁρμαστή σε τῷ Θεῷ τῶν Χριστιανῶν ὡρμάσθη. Et num. 16. τότε δεύτερον ὅτι ἑαυτὴν ἐξέδωκα ὁρμασθεῖσα τῷ κυρίῳ. Ita ὁρμαστὴ, *Sponsa* num. 4. ὁρμαστὸς, *Sponsus*, num. 11. 13. Jus Orientale: Εἴτις ὁρμάσῃ γυναῖκα, &c. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 123. ἐὰν γίνεται τὸ, εἰς ἄνθρωπ☉ ὁρμάσει μίαν γυναῖκαν χήραν, &c.

Ὁρμασία, *Sponsalia*, *Desponsatio*, in iisdem Assisis cap. 148. 149. &c. Vide Ἁρμασία.

Ὅρμαστρα, eâdem notione. Commentarius MS. Apocryphus S. Joannis Theologi de Jesu Christo, seu Acta Pilati: καὶ γὰρ εἰς τὰ ὅρμαστρα αὐτῆς Ἰωσὴφ καὶ Μαρίας παραγενόμενοι. Perperam scriptum in Cod. Colberteo ὅμαστρα.

ὈΡΜΗΣΙ΄ΑΙ, *Ædificia ad Portus*. Eustathius in Iliad. ι. pag. 130. διὸ ἡ καθωμιλημένη γλῶσσα ὁρμησίας τὰς τοῦ λιμέν☉ προσεγγεῖς λέγει καταβολὰς καὶ καταγωγάς. Alij καταμονὰς legunt.

ὈΡΜΙ΄ΔΙ, *Armarium*. Agapius in Geoponico cap. 72. καὶ κρέμασε αὐτὸ τὸ πανὶ εἰς τὸ ὁρμίδι, σιμὰ εἰς τὸ ἀγκίστρι.

ὍΡΜΙΟΝ, *Species Marrubij*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. ὅρμιον, εἶδ☉ πρασίε.

ὍΡΝΑ, *Ora*, *Limbus*, vel *Ornatura*, nam & ita Limbos vestium appellabant, ut in Gloss. med. Lat. docuimus. Cedrenus pag. 393. θεασάμενος δὲ ἱππικὸν ἀγόμενον, καὶ τῶν μερῶν φερόντων στολὰς σωληνωτὰς ἀπὸ βλαττίε ὀξέως, καὶ χλαμύδας παραπλησίας τοῦ βασιλικοῦ, ἔπαυσε ταύτας φορεῖν, διὰ τὸ μὴ εἰς ἀκαίρες χρείας δαπανᾶσθαι τὰ χρήματα, ὁρίσας διὰ δακτυλίες ὄρνας ἐν ταῖς στολαῖς αὐτῶν κόσμε φέρειν. Vide Cujacium in Observ. lib. 12. cap. 24. Casaubon. ad Theocrit. cap. 22. Salmasium ad Hist. August. Fabrot. & Goarum ad Cedrenum.

ὈΡΝΑΤΟΥ΄ΡΙΟΝ. Theophanes anno 2. Philippici: καὶ εἰσδραμὼν εἰς τὸ παλάτιον, εὗρεν Φιλιππικὸν μεσημβρίζοντα, καὶ ἁρπάσας αὐτὸν, ἀνήνεγκεν εἰς τὸ ὀρνατέριον τῶν Πρασίνων, κἀκεῖθεν αὐτὸν ἐτύφλωσεν. Ubi Cedrenus habet ἀρμαλάριον, Miscella verò *Oratorium*.

ὈΡΝΕΟΠΑ΄

ὈΡΝΕΟΠΆΤΑΚΤΟΝ, *Quod percussum fuit ab avibus*, cujus esus interdictus apud Græcos. Joannes Jejunator in Ordine Confessionis: ἢ ὕβρισεν δέ δή τινα ἄνθρωπον, ἢ ἠδίκησεν ἄνδρα, ἢ γυναῖκα, ἢ αἷμα ἔφαγε, ἢ πνικτὸν, ἢ θνησιμαῖον, ἢ θηριάλωτον, ἢ ὀρνεοπάτακτον.

ὈΡΝΙΒΩΡΕΣ. Mauricius lib.12. Strateg. c.7. πρῶτον τὴν ἄρχειν ὀφείλοντα, καὶ σημεῖον ὡς ἐπὶ τῶν ἵππων ἐνιθέναι τοῖς βανδοις ἴδιον ἑκάστῳ ἀριθμῷ, ἵνα μὴ ὦσιν εὔδηλοι τοῖς ἰδίοις· ἔχειν δὲ καὶ ὀρνίβωρας ἐὰν ἀπαντᾷ καθ' ἕκαστον μέρος δύο τῶν ἀναγκαίων ἐστὶ. Idem c.11. εἰ δὲ μέρος γυμνάζεται, μηδένα ἔμπροσθεν περιπατεῖν, εἰ μὴ τῆς μέρους ἄρχοντα καβαλλάριον μετὰ Μανδατόρων δύο, Στράτορος ἑνὸς, καὶ σπαθίου ἑνὸς, καὶ τοὺς Ὀρνίβωρας, μέχρις οὗ πλησίον τῆς συμβολῆς γένηται ἡ παράταξις· τότε δὲ εἰσέρχεσθαι ἐν τῇ παρατάξει, ἤτοι ἀσφαλῶς, ἐν ᾧ τὸ βάνδον αὐτοῦ τέτακται, καὶ μὴ συμπλέκεσθαι αὐτὰ πολεμίοις, μηδὲ τοὺς ὀρνίβωρες, διὰ τὸ γυμνοὺς εἶναι. Idem cap.17. ὥστε μηδένα ἔμπροσθεν τῆς παρατάξεως περιπατεῖν, πλὴν τῶν Μεραρχῶν Καβαλλαρίων, καὶ Μανδατόρων δύο, καὶ Καμπιδυκτόρων δύο, καὶ Στράτωρος ἑνὸς, καθ' ἕκαστον ἄρχοντα, καὶ τῶν Ὀρνιβόρον, μέχρις οὗ ἐγγίσωσιν οἱ πολέμιοι. Ad hanc vocem silet Rigaltius. Meursius verò ὀρνίβωρας *Milites viliores* interpretatur, & quorum facilis jactura, qui in prima acie quandoque hosti opponuntur, ut in illos vires suas frangat. Sed huicce explicationi suprà allata omnino repugnant. Nec scio an rectiùs Schefferus, qui *Urnaphorum* ubique vertit, quasi scriptum esset ὀρναφόροι, seu *Urnarum portatores*, quas ille ad sortes militares refert.

ὈΡΝΙΘΑ, *Gallina*, ορταλὶς, ἀλεκτρύαινα, ὄρνις. Corona pretiosa: ὄρνιθα, *Gallina*, ὄρνις. Καττικίδιξ ὄρνις, *Gallina* exponitur veteri Interpreti Nov. Justin. 69. cap.1. §.1. Glossæ Gr.Lat. ὄρνις ἡ κατ' οἶκον, *Gallina*. Georgius Zegabenus de septem vocalibus:

Οὔτε ψωμόν μοι ἔφερες, οὔτ' οἶνον τῆς εὐώδη,
Οὔτε τυρὸν, ἢ ὄψον τι, οὔτε ὠὰ ὀρνίθων.

Ita Constantinus Manasses in Justiniano:

Ἥρπασέ τις τῶν τῆς στρατιᾶς κατοικιδίαν ὄρνιν.

Ὄρνιθες κατοικίδες, vel κατοικίδιαι, apud Demetrium Constantinopolit. in Hieracosophio non semel. Symeon Magister de Avibus MS. ὄρνις κατοικιδία ἡ λεγομένη ἀλεκτορίς. Apud Synesium Epist.4. περὶ δὲ πέραν ὀρνίθων ᾠδὴν. Vide Gloss.med.Lat.in *Pullus*.

Ὀρνιθόπωλον, *Pullus*. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib.1. cap.27. τρεφέσθω δὲ διὰ κούφων βρωμάτων, ὡς τὰ ὀρνιθόπωλα, τὰς ἐρίφας, &c. Orneosophium cap. 16. μυελὸν μετὰ κρέατος ὀρνιθοπώλου δώσεις φαγεῖν. Cap.27. ὀρνιθόπωλον ζεστὸν τρεῖς ἡμέρας αὐτῷ δὸς, &c. Occurrit rursum cap.50. pag.218. & p.237. & apud Symeonem Sethi de Alimentis cap. περὶ ὀρνίθων, ἤτοι ἀλεκτορίδων, καὶ ὀρνιθοπώλων. Ὀρνιθοπούλιον, in Orneosophio pag. 247. δὸς αὐτῷ ὀρνιθοπουλίου σάρκα.

Ὀρνιθοπουλλίτζια, *Avium pulli*, *Aviculæ*, *Aves*. Idem Constantinus Asecretis in Viatico MS. καὶ ὀρνιθοπουλλίτζια, καὶ πέρδικας, καὶ ὅμοια.

Ὀρνιθομάγειον, *Gallinarium*. Occurrit in Turco-Græcia Crusij. Ὀρνιθαρεῖον, apud Portium. Galli dicerent *le giste des poules*. Alij pro ὀρνιθοκοιτὼν dictum volunt.

Ὀρνιθερὸς, pro ὀρνιθινὸς, *Gallinaceus*. Ἀξύγγιν ὀρνιθερὸν, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945.

ὈΡΝΙΘΟΤΥΦΛΌΤΗΣ, *Luscitio*, *Nocturna cæcitudo*, Νυκτάλωπία. Theodosius Grammaticus in Grammatica MS. ὁ δὲ νυκτάλωψ εἶδός ἐστι νοσήματος, τὸ παρὰ τοῖς ἀγοραίοις ὀρνιθοτυφλότης ὀνομαζόμενον.

Ὀρνιθοτύφλωμα, eâdem notione. Agapius Cretensis in Geoponico cap.97. de Fœniculo: καὶ τὸ νερόν της βάνουν εἰς τὰ ὀμμάτια ταχὺ καὶ βραδὺ, καὶ φωτίζονται ὅταν ἔχουν μικρὰν σκότισιν, ὥσπερ νὰ εἶπωμεν ὀρνιθοτύφλωμα.

ὌΡΝΙΟΣ Κεραυνὸς, *Anemone*, apud Interpol. Dioscorid. cap.395.

ὈΡΝΌΛΗ, *Urnula*: nam *Orna*, pro *Urna* dicebant. Vide Gloss. med. Lat. in hac voce. Homilia Scholastica vetus: ἀποδεθεὶς οὖν ἔλαβεν ὠμόλινον, ἐπεδόθη καθαρὸν προσλουτχθη ὕδωρ πρὸς τὴν ὄψιν εἰς τὴν ὀρνόλην.

ὈΡΟΒΆΞ, Ὀροβέλιον, *Pæonia*, apud Interpolat. Dioscor. cap.563.

ὈΡΟΒΙΩΤΑΊ, *Prædones qui in montes sese recipiebant*. Vide Annales Francorum an. 809. to.1. Hist. Franc. pag.46. 64. 84. 255. &c. Alij sunt Ὀρεόμονες, in Vita MS. S. Stephani Junioris, & ὀριτρόφοι, apud Joannem Geometram in Paradiso Epigr. 39. ubi Monachi Monticolæ intelliguntur, de quibus rursum Epigr.55. 64.89. Maximus Mazari Monachus in Canone MS. ὀρειβάτης κυρίως μοναχὸς λεχθήσεται, καὶ ὀρεσίτροφος, ἐν ὄρεσιν ἔχων τὴν βιωτὴν, πάντων ἀνθρώπων ἀλεεινῶν, ὡς ἔπος πυ ἔφησεν. Theodoritus de Curat. Græcar. affect.serm.6. ἀσκηταὶ καλαζωγαὶ τὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς ἁγιάζουσαι, καὶ τὰς ἀοικήτους ἐρήμους οἰκίζουσαι. Vide Ἁγιορίτης.

ὌΡΟΒΟΣ, *Margaritum*. Vide Χάλαζα.

ὈΡΌΖΙΝΘΟΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. ἐρεβινθος, τὰ ἄλευρα τῶν κυάμων καὶ τῶν ὀροζίνθων.

ὍΡΟΙ, *Definitiones, Canones Ecclesiastici*. Differunt autem, inquit Rob. Balforeus in Not. ad Gelasium Cyzicenum pag.274. ὅροι & διατυπώσεις: nam ὅροι ad Disciplinam Ecclesiasticam constituendam & Clericorum mores conformandos ac emendandos referuntur: διατυπώσεις verò ad doctrinā de fide stabiliendam. Id planè innuit idem Gelasius, cùm ait διατυπώσεις esse περὶ τῆς καθολικῆς καὶ ὀρθοδόξου πίστεως· ὅρους verò περὶ τῆς εὐταξίας. Sed hîc obiter emendandus Theophanes an. 28. Justiniani: ἐν τῇ συνάξει τῇ ἁγίᾳ τῶν ὅρων γέγονε σεισμὸς μέγας. Alius Cod. habet, τῆς ἁγίας τῶν ὅρων. Alius: τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῶν ὅρων. Legendum enim videtur, τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῶν σωρῶν. Vide eundem an.1. Leonis M. Ita præterea usurpat Gregorius Protosyncellus Patr. Constantinopol. pag.432. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib.4. p. 145. *Terminus* hæc vox redditur non semel in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.38. 209. Hinc ὁροθετεῖν, *Definire*, apud Balsamonem, in Nomocan. tit.13.

Ὅροι, Ædium sacrarum περίβολοι, intra quos est Ecclesiastica immunitas, seu jus asyli: ὅροι σεπτότατοι, apud Nilum Monach. lib.2. Epist.178. ὅροι παῤῥησίας, apud Theodorum Lector. Ecl.2. ἀσυλία τῶν ὅρων, apud Cyrillum Scythopolit. in S. Joanne Solitario n. 4. Vide Gloss.med.Lat.in *Dextri*.

ὈΡΟΦΆΣΟΥΛΟΝ. Vide Φάσουλον.

ὈΡΌΦΙΟΝ. *Ciborium*. Vita MS. S.Theoctistæ: καὶ θείας τραπέζης τὸ ὑπερκείμενον ὀρόφιον, ὃ κιβώριον καλεῖν σύνηθες, ἔσω τῆς πύλης ἑωράκαμεν. Infrà: εἶτα τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ θεῖον ὀρόφιον ἔδοξε καλῶς ἔχειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Tegorium*.

ὌῤῬΙΟΝ. Vide in Ὤρεον.

ὌῤῬΟΣ πίσσης, τὸ ὑγρότατον τῆς πίσσης, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Quod est magis humidum in pice*.

ὈΡΤΆΡΙΟΝ, pro Ἀρβάλειον. Sunt autem ὀρτάρια, οἱ τῶν ποδῶν πῖλοι, Suidæ. IsaacusTzetzes in Lycophronem pag. 139. ἀσκέραι δὲ κυρίως, τὰ ἐν τοῖς ποσὶ πίλια, ἤτοι τὰ ὀρβάλεια λέγει. Infrà: ἴσως ὅτι διὰ τὸ εἰπεῖν δασείας τὰς ἀσκέρας, τὰ ὀρβάλεια φησίν. Est autem ἀσκέρα *Calceamentum hirsutum* Polluci. Vide Auctorem Etymologici in Πίλος. Theodorus Studita in Catechesi MS. σφίγγει με τὸ καλίκιον, καὶ οὐ πάρεστι μοι ἀλλαγὴ ὀρταρίων ἑτέρων· καὶ τετυβιασμένον ὡς ὁ ἄλλος ὀφείλων εἶναι. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num.34. φιλόχριστός τις

τις ἐλθὼν πάρεσχεν αὐτῷ ὀρτάλεια αἴγεια. Infrà: ἀληθῶς, ἀδελφὲ, πέντε ζύγας ὀρτάρια κέκλησαι, καὶ οὐκ ἀρκοῦσί σοι, ἀλλ' ἐλήλυθας καὶ πενιχροῦ γέροντος ἀφελέσθαι τὴν μίαν· ὅρα, τί σοι συμβήσεται ἐκ τούτου, ἀνθ' ὧν βίᾳ ταῦτα λαμβάνεις, τὰ κρείττονα τῶν ὑποδημάτων σου ζυγὴν ἀπολλεῖς. Vide Casaubon. ad Lamprid. pag. 224. & suprà in ὀρτάριον.

ὌΡΤΟΝ, *Erectè, Rectè.* Glossæ Græcobarb. ἀντιστάμενος, στέκοντας ἀπάνω, ἤγουν στέκει ὀρθὸς, ἢ ὄρτον, ἢ ἀπάνω.

ὈΡΤΥΚΗ, *Coturnix*, ὄρτυξ, in Corona pretiosa. Vide in Χλωάρη.

ὈΡΥΑΙ, *Fossoria*, idem quod ὄρυγες apud Vitruvium lib. 10. cap. 21. *Testudines ad fodiendum comparata*: ὀρύγια, apud Joan. Moschum in Limon. cap. 90. & Leonem in Tactic. cap. 5. §. 6. ὀρυγιαὶ, in lib. 44. Basilic. tit. 10. cap. 4. *Sarculi*, Ulpiano: ὀρυκτῆρες, in Narrat. de Invent. S. Crucis. Theophanes p. 434. τριβόλους τε καὶ τετραβόλους, καὶ χελώνας, καὶ ὑψηλοὺς κλίμακας, σφαίρας τε καὶ μοχλοὺς, καὶ ὀρυὰς, κριοὺς τε καὶ βελιστάσεις, &c. Nescio cur *Funes* hîc vertat Interpres. Symeon Logoth. in Leone Armen. n. 11. habet ὀρυγάς.

ὈΡΦΑΝΟΙ, *Pueri*, qui in Ecclesia cum cæteris cantoribus cantare solent, quos nostri Pueros chorarios, *Enfans de chœur* vocant: sic fortè dicti quòd ex Orphanotrophio assumerentur. Euchologium p. 359. Καὶ μετὰ τοῦτο συμψάλλων τοῖς ὀρφανοῖς, τὸ, Μακάριοι οἱ ἀφέθησαν. Infrà: οἱ δὲ ὀρφανοὶ καὶ ὁ ψάλτης ψάλλοντες τὸ, Μακάριοι, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Pueri*.

ὈΡΦΑΝΟΣ, *Lapis pretiosus*, exquisitæ adeo raritatis, ut unicus suâ specie existimatus sit, quique in Imperatoris Corona effulgebat. Nicephorus Bryennius lib. 1. c. 17. meminit istius πολυθρυλλήτου μαργάρου, ὃν Ὀρφανὸν κατωνόμαζον, aitque in clade Romani Diogenis in Turcorum potestatem venisse: qui non alius videtur ab eo quem ἐν μαργαριτάριον vocat Theophanes an. 22. Justiniani, quod ejus pariter στέμματι aptabatur. Vide Gloss. med. Lat. in *Orphanus*, & Tabellâ IV. ex his quæ hujusce operis initio delineantur.

ὈΡΦΑΝΟΤΡΟΦΟΣ, inter Officia Palatina recensetur à Codino c. 2. n. 56. qui ejus vestes & insignia describit cap. 4. n. 59. ejúsque officium suâ ætate antiquatum tradit c. 5. n. 76. licèt inquit, τὴν μὲν φροντίζων καὶ ἐπιμελούμενος τῶν ὀρφανῶν, seu potiùs, quòd præesset Orphanotrophio Constantinopolitano, ejúsque esset Curator. Id porrò nominis & officij Zoticum quemdam adinvenisse ex l. 35. Cod. de Episcop. & Clericis, docemus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 4. c. 9. n. 19. ubi plura de hoc Zotico, & Orphanotrophio Constantinop. Sed an eâ tempestate ex Sæcularibus delecti fuerint Orphanotrophi, id sanè vix putaverim, cùm non modò ex Constitutionibus Leonis Philosophi & Constantini filij Episcopis rationes suas exhibere jubeantur, sed & ex Sacerdotum Ordine fuisse exertè scribat Joannes Episcopus Citri in Responsis p. 328. Certè Theodorus Anagnosta Ecl. 1. scribit extincto Anatolio Patr. Constantinop. Gennadium ei suffectum, Ἀκακίου τοῦ ὀρφανοτρόφου συμψήφου γενομένου, id est cùm *Acacius Orphanotrophus Cleri populique suffragiis* ad eandem Dignitatem propositus fuisset; & Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. καὶ Νικηφόρον μὲν Νικαίας Μητροπολίτην ὄντα βιάζεται παραιτησάμενον ὀρφανοτρόφον εἶναι. Ex quibus satis apparet Orphanotrophi munus Ecclesiasticum fuisse. Unde si revera extremis sæculis Orphanotrophus fuit Officium Palatinum, ejus fortè munus fuerit Orphanotrophiorum Præfectis invigilare, cavereque, ut eorum possessiones & bona rectè administrarent.

Ὀρφανοτρόφιον, Ὀρφανοτροφεῖον, *Locus* seu *Ædes ubi nutriuntur Orphani*: καλαγώγιον τῶν ὀρφανῶν. Evagrio lib. 2. c. 12. Occurrit apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 5. & alios. Vide nostram Constantinopolim loco laudato.

ὈΡΦΙΤΕΒΕΟΚΗ, Ægyptiis, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 624.

ὈΡΧΕΣΘΑΙ, pro Ἔρχεσθαι. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

> Καὶ μὰ τὴν ἄλλην φθάνοντα ἡ λύπη δὲν σχολάζει,
> Ἀμὴ ἐνάγοντ' ὀρχεῖται καιρὸς, πολλάκις καὶ διπλάζει.

ὈΡΩΡΕΙΑ, *Vallis depressa, Barathrum.* Martyrium S. Eustratij & Socior. MS. καὶ εὐθὺς ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὴν φάραγγα, ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν ὀρωρείαν.

ὈΣΑ, *Tunica talaris*, vestimenti species, de qua in Gloss. med. Lat. in V. *Housia.* Epimerismi MSS. Herodiani: ὄσα, ἡ μίτρα, καὶ ἡ μανδία. Statuta Synodalia Joannis Episc. Leodiensis: *Præcipimus quòd nec Monachi nigri, nec Canonici regulares in hossis vel tabardis equitent.* Ita in MS. Cod.

ὈΣΑΚ, τὸ Ἀμμωνιακὸν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ὈΣΘΑΛΗ, *Phœnix*, Herba, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 625.

ὈΣΙΑΚΟΝ εὐαγγέλιον, quod cantatur in Festis SS. Vide Anthologium 1. Sept. & Typicum S. Sabæ c. 12.

ὍΣΙΟΣ, *Sanctus.* Philemon in Lexico Technologico MS. Ὅσιος, ὁ δίκαια ποιῶν. Observat Goarus ad Euchologium p. 402. qui nunc *Confessor* in Latinorum Officiis habetur, si Monachus sit, ὅσιον, si communem in civitate vitam duxerit, δίκαιον nuncupari. Describuntur in eodem Euchologio pag 904. & 919. Ἀποστολοευάγγελα εἰς Μάρτυρας γυναῖκας, ὁσίας γυναῖκας, καὶ εἰς ὁσιομάρτυρας γυναῖκας, ὁπόταν τις βούληται ἑορτάσαι, *In mulieres Martyres, in Moniales, & Moniales simul & Martyres.* Sancta Febronia in Menologio dicitur ὁσιομάρτυρ. Vide Antholog. Arcudij part. 2. p. 31. & 40. ut S. Stephanus Jun. apud Allatium de Psellis p. 83.

ὈΣΙΡΕΟΣΤΑΦΗ, Prophetis, *Cynocephalium*, apud Apuleium cap. 86.

ὈΣΙΡΙΣ, in Lexico Chymico MS. dicitur esse μόλιβδος καὶ θεῖον.

Ὄσιρις, Prophetis seu Chymicis, *Spondylium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 495.

Ὀσίριδος διάδημα, *Alimus*, apud eundem c. 121. Vide Dioscor. lib. 4. c. 125.

ὈΣΚΑΡΙΟΣ, *Rufus.* Scholiastes Theocriti Idyll. 4. τὸ δὲ καθ' ἡμᾶς πύρριχος, ὀσκάριος.

ὈΣΚΕ, *Non*, οὐ.

ὈΣΚΙΑ, *Umbra*, Σκιά. Glossæ Græcobarb. ἡ σκιὰ ποῦ δὲν φαίνεται, ἢ ἡ ὀσκιά. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. p. 323. διὰ νὰ σιάζη τὸ πρωτότυπον μὲ τὸν τύπον, καὶ ἡ ἀλήθεια μὲ τὴν ὀσκιάν.

ὈΣΠΙΤΙΟΝ, Ὀσπήτιον, Ὀσπέτιον, *Hospitium, Ædes, Domus quævis.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Πέταυρα, τὰ σανίδια ἐν οἷς στεγάζομεν, τὰ ὀσπήτια. Herodiani Epimerismi MSS. & Suidas: οἰκία, τὸ ὀσπίτιον. Rursum: ὀσπίτιον, τὸ οἴκημα. Concilium Calchedon. Act. 10. καταχθεὶς ἔν τινι ὀσπιτίῳ περιέμενον καὶ τοὺς ἑτέρους ἐπισκόπους. Constantinus de Adm. Imp. c. 42. ἑρμηνεύεται δὲ παρ' αὐτοῖς Σάρκελ ἄσπρον ὀσπίτιον. Saracenica Silburbij: μὰ τὸ ὄρος καὶ γραφὴν διεστιχισμένην ἐν μεμβράνῳ λιπτῷ, καὶ τὸ ὀσπήτιον τὸ οἰκοδομημένον. Demetrius Raules in Epist. ad Manuëlem filium: ἄχει δὲ πρῶτον ἄρχοντα εἰς τὸ ὀσπίτιον αὐτοῦ. Astrampsychus MS. ἐστι δὲ τὸ ὀσπίτιον τοῦτο εἰς πᾶσαν πρᾶξιν τυχηρόν. Utuntur passim alij, Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi, Petrus Chartophylax in Jure Græcorom. lib. 6. p. 395. Nicetas in Joanne n. 9. in Alexio lib. 3. num. 1. in Isaacio lib. 2. num. 7. & alibi non semel in Cod. Barbarogr. Anonymus Combefis. in Lacapeno n. 44. Cantacuzenus lib. 4. Hist. c. 14. Bessarion in Epist. ad Pædagogum Palæolog. sub fin. Malaxus in Hist Patr. Constantinop. pag. 109. 144. 174. Alexius Rhartur. Doctr. 2. Chron. Venetobyzant. &c.

Ὀσπίτικος,

Ὀσπίτικὸς, *Ignavus, qui domi desidet*: Gallis, *Casanier.* Nicetas in Alexio Comn. lib.3. num.7. καὶ τοιέτοις ἔργοις ἑαυτ̃ τελειωθήσας, ἐπὶ μακρὸν ὀφθένλα ὀσπιτικὸν καὶ ἀπόλεμον, εἰς Βυζάνλιον ἀπανέδραμε. Ubi Cod. alius, οἰκερον præfert.

Ὀσποιτικὸν, *Domus quævis, Habitatio.* Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Ἀμ' ὅταν κάτζη ἄτυχῳ, καὶ παίξῃ τὸ ἰδικόνλε,
> Ῥεχα τε κ̀ δέιλαιειά τε, καὶ ὅλον τὸ σποιτικόνλε.

Ὀσπίτιλιον, ita *Hospitale*, seu Xenodochium vertit Græcus Interpres Concilij Lateranensis an.1215. cap.62.

Σπήτιον, Σπίτιον, Σποίτιον idem quod ὀσπίτιον. Glossæ Græcobarb. ἡ οἰκία, ὁ οἶκος, τὸ σπήτιον. Anonymus de Locis Sanctorum cap.2. καὶ παρεκεῖ ὀλίγον εἰσὶ τὰ σπίτια τ̃ Θεολόγε. Historia Apollonij Tyrij:

> Στὸ σπήτη τ̃ ἐκάλεσε, νὰ πᾶσι νὰ ναυτῶσι.

Alibi:

> Αὐτὴ εἰς μῖον ἐγράφηκε τὸ σπῆθι τ̃ νασώσα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

> Καλοίκει τὰ σπήτια σε ἐκεῖσε ςὴν πιςόνια.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἰς καρβενιάρης ἔμβηκεν εἰς ἑνὸς σπήτι, &c. Ita pag.104. at pag.34. σπίτη. Proverbia Græcobarb. MSS. Σαρακηνοὶ εἰς τὸ ὀσπήτιν σε, καὶ σὺ ὅσε θέλεις γυρεύει.

Σπητικὸς, Σπιτικὸς, *Domesticus*, οἰκεῖος. Σκύλλος σπητικὸς, *Canis domus custos*, in Fabul. Æsopicis p.104.

Σπιτάκι, *Domuncula*, *Hospitiolum*, οἰκίδιον.

Σπιτάλη, *Hospitium*, Ξενικόν.

Σπιταλεῖον. Ita vocant ordinem S. Johannis Hierosolymitani. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ ἀφένλι τ̃ ἐλεξαν τ̃ ἁγίε Ἰωάννε
> Τ̃ Σπιταλείε, &c.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Καὶ τὸ πικρὸ θανατικὸν αὐτ' ἅγιον τὸ Σπιτάλη.

Σπιταλιῶται, *Milites Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani*, apud Cantacuzenum lib.2. Hist.cap.12. 29. pag.233. 291.

Σποιτάζειν. Threnus MS. de Capta Constantinopoli:

> Ὅπως να ζαπάρεῖε σποιτιάσας τάχα ἡμέρα.

Σπήτες, *Hospites.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ξυλοσπίτιον, *Ligneum Hospitium*, *Domus è ligno.* Nicetas in Alexio lib.1. πολλοὶ δὲ τ̃ πατρίδος ἀγχιςα πηξάμενοι ξυλοσπίτια, ὅτω δόκεν τῷ Πέρσῃ, προσέμειναν δέλειον ὑποδῦντες ζυγόν. Ubi Cod. al. habet μόσυνα.

ὈΣΠΡΕΟΝ, pro ὄσπριον, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S.Sabæ cap.44.& 45. Vide in ψευδοτρόφιον.

ὈΣΠΡΙΟΛΕΌΝ, Herbæ species vicinæ cuivis Plantæ noxia. Scholiastes Basilic. ad lib. 20. pag. 456. οἷόν ἐστι ὀξύνῃ ὁ οἶνος, ἢ ἄγρωςις, ἢ ὁ λεγόμενος ὀσπριολέων βλάψῃ· ὁ γὰρ ὀσπρεολέων φυτὸν τί ἐστι ὁ συμφυόμενον τῇ φυτείᾳ... εἰ δὲ πρὸ αὐτ̃ φυῇ, ἐκ ἐᾷ αὐτὴν τεχθῆναι.

ὈΣΤΆ, ὀςεα, *Taxilli.* Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843. κύβες, τὰ ἐξάσημα ὀςᾶ, οἷς χρῶνται οἱ ταυλίζοντες. Nicephorus Chumnus in Epist. MS. καὶ ὅλοι τ̃ ὀςέων τ̃ καζασίκλων, τ̃ κύβων δηλαδὴ τέτων, καὶ τ̃ πεσσῶν γίνονται.

ὈΣΤΑΚΌΣ, pro Ἀςακὸς, Cancri species apud Eustathium Il. β. pag.218.

ὈΣΤΑΦΊΣ, pro Ἀςαφὶς, *Uva passa*, apud Eustathium Iliad. β. p.218.

ὈΣΤΊΑ, *Ostium*, *Porta*, ἡ θύρα in Lexico MS. Cyrilli. Aliud Lexicon MS. Reg.Cod.2062. οἱ λιμένες ὁμοίως κ̀ ἡ ὀςία, ἡ θύρα. Suidas: οἱ Ῥωμαῖοι τὰς θύρας ὀςίας φασὶ κατὰ Ἑλληνικὴν δὲ ἐτυμολογίαν γραφόμεναι διὰ τ̃ ω μεγάλε, παρὰ τὸ ἔξωθεν τ̃ εἰσερχόμενον· ἔνθεν καὶ ὀςιάριος, ὁ κρατῶν τὰς θύρας, καὶ ὠθίζων τὰς εἰσιέναι βελομένες. Similia ferè habet Aristophanis Scholiastes ad Plutum: sed in ejusmodi Græcorum Etymis risum contine, quisquis ista legis. Cedrenus in Anco Martio: ἀνίςησι πόλιν, ἣν Ὀςίαν ἀπὸ τ̃ θέσεως προσηγόρευσεν, ὃ σημαίνει θύραν.

Ὀςιάριον, *Ostiarium*, *Ædis vestibulum.* Lexicon Cyrilli MS. Ὀςρολυὸς, τόπος, ὀςιάριος. Vetus Pœnitentialis Græcor. ἔτις ἐξελθὼν εἰς ὀςιάριον, μὴ ἐπιτραπεὶς ἐκ τ̃ τελυπωμένων, γινέσθω ἀπολογίας· εἰ δὲ εἰς τὸ φρέαρ ἐξέλθοι, ἀφοριζέσθω.

Ὀςιάριος, *Portarius.* Porphyrius de Regulis Spirituum, MS. Ὀςιάριος, ὁ θυρωρὸς, παρὰ τὸ Ὀςία, ὅ ἐστιν ἡ θύρα, παρὰ Ῥωμαίοις. Concilium Constantinopolit. sub Mena, Act.4. ἐπυνθανόμεθα τ̃ τε παραδυςχαινόντων, καὶ τ̃ ὀςιαρίε τ̃ οἴκε. Concilium Nicænum II. Act.1. κ̀ Ἰωάννε βασιλικ̃ ὀςιαρίε, καὶ Λογοθέτε τ̃ ςρατιωτικ̃ λογοθεσίε. Gregorius in Vita Basilij Junioris num. 27. τ̃ πυλῶνι τ̃ οἴκε προσῆλθον, καὶ τῷ ὀςιαρίῳ ἐντυχὼν, ἀνῆλθον πρὸς τ̃ ὅσιον. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: προσκαλεσάμενος τ̃ ὀςιάριον αὐτ̃. Vita MS. S.Sampsonis Xenodochi: ὁ ὀςιάριος· Μιχαὴλ ἔτος ἦν. Constantinus de Adm. Imp. cap.50. ἰςέον ὅτι ἐπὶ Βασιλέως τ̃ Θεοφίλε Παρακοιμώμενος γέγονε Σχολαςικὸς Ὀςιάριος.

Ὀςιάριος, *Ostiarius*, gradus Ecclesiasticus, Νεωκόρος, *Æedituus.* Nicolaus Mysticus Patr. Constantinopol. in Sancito lib.4. Juris Gr. Rom. καὶ γὰρ ὁ τ̃ δὲ (εὐαγ̃ς τόπε) τὴν φυλακὴν ἐμπεπιςευμένος, ὃν Ὀςιάριον ἡ Ῥωμαίων γλῶσσα καλεῖ. In Ecclesia Constantinopolitana, seu Græcanica, duo Ostiarij recensentur inter Officiales, scilicet ὁ Πρῶτος Ὀςιάριος, & ὁ Δεύτερος Ὀςιάριος, uterque in sexta pentade. Ac primus quidem κρατεῖ τὰς θύρας εἰς τὰς χειροτονίας, alter κρατεῖ τ̃ μονοβάμβυλον, ut est apud Codinum cap.1. num. 28.29. Unicum admittit Codex Regius, cui utramque functionem adscribit, ὁ Ὀςιάριος κρατῶν τὴν λαμπάδα τ̃ Πατριάρχε, καὶ ἐν τ̃ ψήφοις τὰς θύρας. At Matthæus Monachus διπλ̃ς Ὀςιαρίες pariter statuit. Iis rursum aliud attribuit munus Codex Allatianus: οἱ Ὀςιάριοι βαςάζεν τ̃ ῥάβδον τ̃ ἀρχιερέως. Verùm Joannes Episcopus Citri in Responsis, ut & Catalogus Allatianus, tres Ostiarios recenset; μετ' αὐτ̃ς οἱ τρεῖς Ὀςιάριοι, καὶ μετ' αὐτ̃ς οἱ τρεῖς Ἄρχοντες τ̃ ἐκκλησιῶν. Ex quibus tertius videtur esse, qui Codino Δομέςικος τ̃ θυρῶν appellatur. Quod verò dicitur, duos aut tres fuisse duntaxat Ostiarios in Ecclesia Græcanica, id intelligendum quoad munus publicum: nam longè major fuit numerus Ostiariorum Ecclesiæ Sophianæ, cùm eos ad centenarium reduxerit Justinianus Nov. 3. & Heraclius ad 75. Vide Codin. in Orig. Constantinopol. n.136. & quæ adnotamus in Gloss. med. Lat. in *Ostiarius* & *Portarius.*

Πρωτοοςιάριος, dicitur Ducæ Hist. cap.33. qui Turcis *Capigi-bachi* nuncupatur.

ὈΣΤΡΑΚΆΡΙΟΙ, *Qui testas ex figulina terra conficiunt*, tegendis tectis idoneas: est enim ὄςρακον, *Testa.* Theophanes p.371. διαλεξάμενος ἐκ διαφόρων τόπων τεχνίτας, ἤγαγεν ἀπὸ μὲν Ἀσίας καὶ Πόντε οἰκοδόμες χιλίες, καὶ χριςὰς διακοσίες, ἀπὸ δὲ τ̃ Ἑλλάδος καὶ νήσων ὀςρακαρίες πεντακοσίες, &c. Vide Gl. med. Lat. in *Scaliæ.*

ὈΣΤΡΊΑ, Arboris species. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

> Ἀλλ' ἐ διαφεύγεσιν ἐκ τὸ κανὸν ἐκεῖνον
> Ὀξία σφενδάμη καὶ ὀςρία, πύξος, ςριμὸς, κ̀ λεύκη,
> Τὰ κυπαρίσσια τάμορφα, &c.

ὈΣΤΡΙΔΟΜΗΔΊΤΖΙΟΝ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Καὶ λαχανίτζιν, κ̀ φακὴν, μὲ ὀςριδομηδίτζια.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΟΣΤΡΙΤΗΣ λίθος. Constantinus Porph. in Basilio num. 84. Edit. Combef. ἐκ τοῦ Σαγγαρίου λεγομένου λίθου, ὃς τοῦ περὶ τινῶν Ὀσρίτη καλουμένῳ λίθῳ καθέστηκεν ἐμφερής. Meminit Orpheus ὀσρίτου λίθου, ejúsque virtutes pluribus describit, lib. περὶ λίθων.

ΟΣΤΡΟΙΟΤΗΡΙΟΣ, *Ostrinus*, *ex ostro*, *Purpureus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. II.

Ἀπὲ ὀσρειοδηέλον βλαττὴ χρυσότον καὶ βαμμένω,
Πλέσιον, ὑπερθαύμαστον, καλάτον καμωμένω.

ΟΣΦΙΟΚΟΡΙΔΟΝ, *Brassica Canina*, Ἀπόκυνον, apud Interpol. Dioscor. cap. 663.

ΟΣΦΡΑΔΙΟΝ, *Odoramentum*, *Olfactorium*. *Fasciculus florum odorus*, seu ut quidam volunt, *Rosa*. Eustathius ad Iliad. α. pag. 46. οὕτω τις τῶν ἐπιτρίπτων κολάκων τὸ Ἀρσινόη, Ἥρας ἴον ἀνεγραμμάτιζεν, αἰκάλλων θωπευτικῶς τὴν βασίλισσαν Ἀρσινόην, ὡς πρέπουσαν εἶναι Ἥρας ὀσφράδιον. Nicetas in Isaacio lib. I. num. 9. οὐ χάριν καὶ καλλὴν ἐν γυναιξὶ καλωνόμαζεν ὁ πρὸς μητρὸς αὐτοῦ θεῖος, ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ, καὶ οἷόν τι τῶν ἐκ τῆς γῆς ὀσφράδιον. Achmes Onirocrit. cap. 204. ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἔλαβεν ὀσφράδιον ἓν, ἢ εἶχεν αὐτὸ, εὑρήσει τέκνον ποθητὸν ἀνάλογον τῆς τερπνότητος. Symeon Sethi de Aliment. in Præfat. προσπλάξω δὲ τούτῳ λόγῳ καὶ τῶν συνήθων ἀρτυμάτων τε, καὶ ἀρωμάτων, καὶ λοιπῶν γνωρίμων ὀσφραδίων. Vita S. Bartholomæi Junioris pag. 448. ἐώκει δὲ μέγας Γρηγόριος οὗτος εἶναι ὁ Διάλογος, ὃς καὶ ὀσφράδιόν τι ἐν τῇ χειρὶ τοῦ μακαρίου δίδωκε, ξένην τινα εὐωδίαν ἀποπέμπον.

ΟΤΙ. Observat Xylander ad Cedrenum, Notâ 4. solere Græcos recentiores capitibus eorum quæ aliunde collecta tumultuariè in suos Commentarios transferant, eam notam ὅτι, præfigere: sicut nos, inquit, vulgò *Item* vocabulum usurpamus. Id porrò legere est passim apud Eustathium, Suidam, & alios Scriptores, cùm χρήσεις uti vocantur, laudant. Id etiam ut nuperum notat Henricus Stephanus in Dialogo de Bene instituendis Linguæ Græcæ Studiis pag. 35. Vide Excerpta Philostorgij, Strabonis, Joannis Antiocheni, & similia, ubi hæc vox fere semper occurrit: præterea Eustathium passim, & Codinum de Off. cap. 6. n. 9.

ΟΤΟΙΜΟΣ, *Succinctus*, διεζωσμένος, ἕτοιμος. Ὄτοιμα, *Confestim*, Παραχρῆμα, αὐτίκα.

ΟΤΟΝΙΚΑ. Glossæ Basilic. ὀτόνικα, ἱμάτιον γυναικεῖον ποικιλτόν. Ubi legendum videtur Τόνικα, *Tunica*.

ΟΤΟΥΧΑΧΑΛ, τὸ πύρεθρον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ, *Vel*, ex Gallico, *Ou*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 4. ἐὰν ἔχῃ τὸ ἕνα καράβιν ἔχι κακὸν κερὸν καὶ σκίνος ῥίπτουν ἀπὲ τοῦ πράγματι του, ἀπὲ ῥοῦχα του, οὐ ἀπὲ τοῦ βίον τους, &c. Sic passim alibi.

ΟΥΑΚΟΣ, ὁ ἀράχνης, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥΑΡ, τὸ κηρὸν, *Cera*, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥΑΡΓΟΥΓΟΣ, Afris, *Psyllium*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 652.

ΟΥΑΡΔΕΛΟΥΟΥΒ, τὸ μελίλωτον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΟΥΒΕΔΑΙΝΑ, in Lexico MS. Cyrilli, τινὸς ὕπαρξις, ἢ πᾶν τὸ καθ' αὑτὸ ὑφεσὸς, καὶ μὴ ἐν ἄλλῳ τὸ εἶναι ἔχει. *Substantia*.

ΟΥΓΗΖΟΥ, (al. οὐγίζη) τὸ ἐφημέρου τὸ ἄνθος, in Glossis Jatricis MSS. ex Godd. Reg. 190. & 1843. *Flos Ephemeri*.

ΟΥΓΚΙΑ, *Uncia*, *Æreus nummus*. Vox Siculorum, deducta, inquit Salmasius lib. de Usuris pag. 315. ἀπὸ τοῦ ὄγκου, quia cùm οὐγκίαι minimi essent pretij ærei nummi, ὄγκον tamen & molem habebant, ut pote qui duodecimam libræ partem penderent. Vita MS. S. Hilarionis: καὶ ἄρτος αὐτοῦ κρίθινος ἦν ἡ τροφὴ ἐξ οὐγκίας μεμετρημένος. Theostericus in S. Niceta Conf. num. 40. διὰ δὲ στενοτάτης ὀπῆς οὐγκίαν ἄρτου, καὶ τούτου ἠχρειωμένου, ὡς ἐπὶ κυνὸς ἐπέρριπτον αὐτοῖς. Διούγκιον, *Sextans*, apud Theophilum Antecess. lib. 3. tit. I. §. 15. τετραούγκιον, *Triens*, ἑξαούγκιον, *Semissis*, Ἑπταούγκιον, *Septunx*, apud eundem, & alios. Vide Nov. Justiniani 128. in Proœm.

Οὐγκιασμὸς, in Nov. 107. ejusdem Justiniani cap. I. *Divisio hæreditatis per uncias*, & apud Michaëlem Psellum in Synopsi legum v. 253.

ΟΥΓΚΛΑ, *Ungula*. Apud Myrepsum sect. de Antidot. cap. 119. οὔγκλα καβαλῖνα, *Ungula Caballina*.

ΟΥΔΕΤΙΠΟΤΕΝΙΟΣ, *Vilis*, *Triobolaris*, οὐτιδανὸς, εὐτελής.

ΟΥΔΗΔΟΝΙΝ, Afris, *Sideritis*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 615.

ΟΥΕΓΩ, τὸ ὀφθαλμὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

Οὐεγανὲν, τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς, ibid.

ΟΥΕΛΑΡΙΟΝ, *Velarium*, locus ubi vela navium recondebantur. Vetus Inscriptio Antipolitana, apud Gruter. CLXXIII. 10. ΑΝΤΙΠΟΛΙC ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΑΙ. ΤΟ. ΓΕΝΙΚΟΝ. ΜΟΝ. ΚΑΙ. ΜΑΝΓΟΝ. ΚΑΙ. ΟΥΕΛΑΡΙΟΝ.

ΟΥΕΡΓΙΟΝ. Vide in Βέργα.

ΟΥΕΡΝΑΚΛΟΣ, *Vernaculus*, οἰκογενής. Occurrit apud Antoninum lib. I. de Vita sua.

ΟΥΕΡΣΟΥΝΟΥΦΙΤΑΙ, Hæretici, quorum meminit VI. Synodus Act. II.

ΟΥΕΡΤΡΑΓΟΣ, *Veltris*, *Veltrahus*, *Vertragus canis*, apud Xenophontem Jun. de Venat. cap. 3. Vide Gloss. med. Lat. in *Canis Veltris*.

ΟΥΕΤΑ, οἱ κοχλοὶ οἱ κεκαυμένοι, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥΕΤΖ, τὸ ἄκορον, in Glossis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. 1237. & 1843. *Acorum*.

ΟΥΕΤΑΙΑ, ἡ σαῦρα, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843. *Lacerta*.

ΟΥΕΧΤΑΤ, τὸ λευκὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥΖΑΛΚΗ, τὸ σπάνιον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥΖΑΡΕΙΝ, Οὐζαρίζειν, *Uti*, *Frui*, Ex Ital. *Usare*, & Gall. *User*. Glossæ Græcobarb. τὰ ὁποῖα συνηθίζουσιν εἰς τὰ κάτεργα, ἢ οὐζάρουσιν εἰς τὰ πλοῖα ὁποῦ ἔχουν κουπιά. Alibi: καὶ τὴν μίαν ἀπὸ ταύταις ἐσυνήθιζεν ὁ Περικλῆς, ἤγουν οὔζαιζεν.

ΟΥΖΟΥΡΝΙΚ, τὸ ἀρσενικὸν, in Lexico MS. Cod. Reg 1843.

ΟΥΖΟΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Οὖζος, ἡ δρυΐνα.

ΟΥΖΟΥΡΑ, *Usura*, *Fœnus*. Joannicius Cartanus in Serm. de Avaritia: καὶ θέλεις ἰδεῖν πολλοὺς πλουσίους ὁποῦ δίδουν τῶν πτωχῶν διὰ τὴν οὔζουρα, &c.

ΟΥΙΖΗΡΙΟΙ, *Vesiri*, Supremi apud Turcos Magistratus. Apomasar in Apotelesmat. διαφοραὶ τῆς ἐξουσιασμῶν μεταξὺ καὶ στρατιωτῶν καὶ τῶν τουρίων, ἤτοι τῶν οἰκοδεσποτῶν τῶν ἁρμάτων. Ubi legendum τῶν οὐιζηρίων, ut paullò post: καὶ διαφορὰς μεταξὺ οὐζηρίων καὶ βασιλέων. Rursum: βλάβην ἐπιφέρει τοῖς Οὐιζηρίοις παρὰ τῶν βασιλέων. Vide Βιζηρίδες.

ΟΥΙΚΑΡΙΟΣ, *Vicarius*. Vita MS. S. Eugeniæ: τοῦ Ἀφρικῆς δὲ τὸν Σέργιον Οὐικάριον· Εὐγενία δὲ, ἦρχεν τοῦτο μόνον ἀξίωμα τὸ πάντων μεῖζον, &c. Chronicon Alexandrin. in Valentiniano: ὑπὸ στρατιωτῶν πυρὶ παραδοθεὶς ὑπὸ Καπετωλίνου Οὐικαρίου, &c. Vide Βικάριος.

ΟΥΙΚΟΣ, *Vicus*, apud Zonaram to. 3.

ΟΥΙΛΙΟΝ

ΟΥΊΛΙΟΝ. Justinianus Nov. 127. ὑπὲρ ἑκάστου ἴυγου, ἢ οὐίλιου, ἢ κεντηρίων, ἢ ἄλλων οἵων δήποτε ὀνόματι. *Villam* hîc interpretatur Meursius. At in Basil. habetur ἰκλίων, sed ἰυγαλίων legendum scribit Cujacius ad l. 3. Cod. Ut nemini lic. in coëmpt. lib. 10. uti præfert Editio Scrimgeri. Julian. Antecessor constit. 124. *pro singulis iugeribus sive centuriis.*

ΟΥΊΝΔΙΚΤΟΣ, *Vindicta.* Suidas: Οὐίνδικτος ὁ κατ' οὐίνδικτον ἐλευθερούμενος. Theophilus Antecessor utitur voce οὐίνδικτα.

ΟΥΛΆΚΙΣ, *Cursor*, Δρομεύς, in Corona pretiosa. Ex Ital. *Lacaio*, & Gall. *Laquais*, vel *un laquais*.

ΟΥΛΑΠΙΣΜΌΣ, *Gingiva extima.* Georgius Sanginatius de partibus corporis humani, MS.

Οὖλιξ ὁ οὐρανίσκος, οὐλαπισμὸς τὰ οὖλα.

ΟΥ͂ΛΙΞ, *Palatum.* Georgius Sanginatius de Partibus corporis humani, MS. suprà citatus.

ΟΥΛΚΉ, seu potiùs ὁλκὴ, uti scribitur apud Galenum, Pondus notum Medicis. Oribasius in Cod. MS. Reg. 1177. ἡ οὐλκὴ ἔχει κεράτια ιη. Nicolaus Myrepsus MS. cap. 8. ἀβροτόνου οὐλκὴν μίαν, ὀριγάνου, ὑσσώπου, καστορίου, ἀνὰ οὐλκὴν α. Sic passim apud hunc Scriptorem, ubi Fuschsius dragmam semper vertit, quòd fortè δραγμὴ totidem κεράτια contineat, ut & δηνάριον, apud eundem Oribasium.

ΟΥΛΟΔΕΤΟΝ, idem quod ἀμάλλιον. Vide Etymolog. Magn. in priori voce.

ΟΥΛΟΦΟΝΟΣ, *Chamæleon niger*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 416.

ΟΥΛΤΙΜΟΣ, *Ultimus*. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 8. κελευόμενα τοὺς τὴν φυλακὴν τοῦ βάνδου πιστευθέντας σωφρονίζεσθαι, καὶ οὐλτίμους γίνεσθαι τῶν ἀρχομένων ὑπ' αὐτῶν, ἤτοι σχολῶν ἐν αἷς ἀναφέρονται. Species regradationis.

ΟΥΛΦΙ͂ΝΕΣ, inter grandia Cete recensentur Glyca 1. parte Hist. pag. 36. ubi quidam Codd. præferunt δελφῖνες, uti monet Labbeus pag. 153.

ΟΥ͂ΝΕΔΟΝ, *Unedo.* Paulus Ægineta lib. 7. ἐπιμηλὶς, ἥτις καὶ οὔνεδον παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς ἀγροίκοις καλεῖται.

ΟΥΞΊΓΓΙ. Vide Ἀξούγγιον.

ΟΥ͂ΟΝ, *Uva.* Alexander Trallianus lib. 7. cap. 13. τούτοις καὶ τὰ κάστανα ἐστὶν ἐπιτήδεια, καὶ μέσπιλα, καὶ οὖα πάνυ πέπειρα. Actuarius lib. 2. περὶ πνευμ. ψυχ. cap. 5. οὖα δὲ πάνυ στύφοντα ἐν ὀπώραις, καὶ καρύα, καὶ μέσπιλα, ἐν φαρμάκου μὲν λόγῳ λαμβανόμενα πάνυ χρήσιμα.

ΟΥ͂ΡΑ μυός, *Malva*, Prophetis, seu Chymicis, apud Interpol. Dioscor. c. 332.

Οὖρα σκορπίου, iisdem, *Sideritis*, cap. 615.

Οὖρα ἰχνεύμονος, *Arnoglossum*, iisdem, apud Apuleium de Virtut. Herb. cap. 1.

ΟΥΡΑΝΊΑ, Ἶρις, *Iris*, Interpolatori Dioscoridis cap. 1.

ΟΥΡΆΝΙΣΜΑ, Nota musicæ hodiernæ quæ per Φ. exprimitur. Vide Rutgersium lib. 2. Var. Lect. cap. 11. Extr.

ΟΥΡΑΝΟΒΆΣΤΑΙ. Vide in Βαστᾶν.

ΟΥΡΆΔΙΟΝ, *Cauda*, οὐρά. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κέρκος καὶ τὸ οὐράδιον, Κερδῶς καὶ ὁ ἀλώπηξ.

ΟΥΡΑΝΟΒΑΦΈΣ χρῶμα, *Cæruleus color*, apud Nicetam Paphlagonem in Vita S. Hiacynthi Amastriani pag. 3. Vide Gloss. med. Lat. in *Cœlestinus*.

ΟΥΡΑΝΟΦΟΊΤΗΣ, Epitheton quo donatur S. Paulus à Niceta Paphlagone in Sancto Jacobo Zebed

ΟΥΡΑΝΟΣ, *Umbraculum*, *umbella quæ capiti sedentis aut procedentis superponitur*, quomodo *Cœlum*, seu *Ciel* vocant interdum nostri. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 18. enarrans ut Joannes Imp. Constantinopol. Ferrariam venerit: ὑπεδέξατο δ' αὐτὸν ὁ Μαρκέσης μετὰ μεγάλης τιμῆς, τῶν ἡμῶν αὐτοῦ πεζῇ πορευομένων, καὶ οὐρανὸν ὕπερθεν τοῦ βασιλέως αἰωρούμενον κατεχόντων. Et c. 25. ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει (ἀδόμενον) κείμενον τὸν ἐπηρμένον θρόνον, ὕπερθεν μετὰ οὐρανὸν καμουχᾶινον εἰς ὕψος αἰωρούμενον. Adde cap. 26. Extr. & sect. 7. cap. 15. Extr.

Οὐρανίαν vocat idem Concilium pag. 11. ἄρχοντες δὲ καί τινες ἄλλοι συνεπήγοντο μετ' αὐτοῦ, μετὰ οὐρανίας λευκοειδοῦς σκεπάζοντες αὐτόν.

Οὐρανίσκος, *Ara umbella*, Portio.

ΟΥΡΑΝΟΦΡΆΝΤΩΡ, *Cælestis Orator*, vel qui de Cælo disseruit, in Hexaemero scilicet: Epitheton quod vulgò Græci Basilio M. adscribunt. Index Bibliothecæ Vaticanæ MS. & alter Index Bibl. ex Cod. Colbert. 99. Ἐξήγησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου καὶ οὐρανοφράντορος εἰς τοὺς ψαλμοὺς πάντας. In Cod. Constantinopolit. Zonaræ to. 1. pag. 6. apud Vvolfium in Not. S. Gregorius Theologus οὐρανομύστης appellatur.

ΟΥΡΆΡΙΟΝ. Vide in ὡράριον.

ΟΥ͂ΡΒΑ, Mensura quædam. Petrus Theoctonicus in lib. de Archemia MS. φύτευσο βόθρος ἐν τῇ γαίᾳ πρὸς βάθος οὔρβας μιᾶς· εἰς δὲ τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ τοῦ Π.. σπάρας δ'.

ΟΥΡΒΑΝΟΣ, *Urbanus*, exponitur à Psello de verbis Juris Latinis in Cod. MS. ὁ φύλαξ τῆς πόλεως.

ΟΥΡΒΙΚΑΡΊΑ, *Urbicaria*, Romani Episcopatus peculiaris Diœcesis. Ἐπαρχία Οὐρβικαρίας, in Notitia Græcorum Episcopatuum exarata sub Leone Imp.

ΟΥΡΓΥΙΆ, pro Ὀργυιά, *Ulna*, mensura sex pedum apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 17. 18. 22. lib. 4. tit. 11. §. 18. Cod. 1595. MS. Bibl. Reg. τὸ στάδιον ἔνι οὐργυίαι ἑκατὸν, τὸ δὲ μίλιον οὐργυίαι ἑπτακόσιες πεντήκοντα, &c. Titulus concipitur, περὶ οὐργίας. Hero in Geodesia MS. ἡ οὐργυιὰ μεθ' ἧς μετρεῖται ἡ σπόριμος γῆ, ἔχει σπιθαμὰς βασιλικὰς θ. ἢ πόδας ς'. καὶ σπιθαμὴν α. &c. Nicephorus Gregoras lib. 2. Hist. ineditæ cap. 16. καὶ οἰκίσκους ἐν αὐτῷ πολλοὺς, μὲν χώρημα δ' ἕκαστον ἔχοντα μήκους ἅμα καὶ πλάτους οὐδὲν οὐργιᾶς μᾶλλον.

ΟΥΡΓΊΑΣ, *Modus agri*, apud Chios. Testamentum scriptum Chij an. 1580. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Epist. 27. ὅπου ἀφίνει καὶ ἀφίεται οὔργιες εἴκοσι τρεῖς ἀπὸ τὸ ὑποστατικὸν τὸ ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς κληρονόμους τοῦ πότε μήσερ Σιλβέστερ, &c. Occurrit ibi pluries ut & Epist. 28. ubi *Ulnas* vertit Crusius. Fortè scriptum οὔργιες pro οὔγγιες, nam *Uncias terræ* dicunt: Itali vel certè pro ὀργυιά, mensurâ notâ apud Græcos.

ΟΥΡΙΑ *Ova*, ὑπηνέμια, *Irrita*, *Subventanea*, apud Eustathium ad Iliad. α.

ΟΥΡΙΑΣΜΟΣ, *Ejulatus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ ἄρχιζαν τὸ κλάψιμον με οὐριασμοὺς μεγάλους,

ΟΥ͂ΡΙΜΟ, *Maturum*, Πεπαινόμενον, in Corona pretiosa: pro ὥριμον.

ΟΥΡΊΣΧΥΟΣ, *Cuspis Hastæ*, *teli.* Lexicon MS. Cod. 1843. Σαυρωτὴρ, ξυστὸν δόρυ, ἢ ὁ στύρακας, ὁ ἔνιοι καὶ οὐρίσχυον καλοῦσιν, ὅπου ἐμπήσσεται τὸ σιδήρεον τοῦ δόρατος.

ΟΥΡΚΙΌΛΑΡ, *Urceolaris*, Herba parietaria; quam Græci Περδίκιον, & Περδικιάδα, præterea Ἐλξίνην vocant. Hippiatrica pag. 9. βοτάνης περδικιάδος, μὴ

ἣν Ῥωμαῖοι ὑρκιόλαρ καλοῦσιν, ὁ χυλός. Vide Ruellium de Natura Stirpium lib.3. cap.69. & alibi.

ΟΥ̓ΣἈΚ, τὸ ἀμμωνιακὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ̓ΣἸΑ, pro συνουσία. Syntipas MS. καὶ πρὸς οὐσίαν ἐκάλεσε. Rursum: νεανίας γάρ τις ἰδὼν με παρακύψασαν ἐκ τῆς παραθυρίου, ἐκρατήθη τῷ ἐμῷ ἔρωτι, καὶ πρὸς τὴν οὐσίαν ἀναγκασθεῖσα, οὐκ ἤκουσα.

ΟΥ̓ΣἸΑΣ διαιρέσεως, *Familia herciscundæ*, in Gloss.Gr.Lat.

ΟΥ̓ΣΙΑΚὈΣ, *Patrimonialis*. Οὐσιακὰ, *Patrimonialia*, in Basilic. lib.54. tit.4.

ΟΥ̓ΣἸΑΣ, Dignitas apud Turcos Asiaticos. Anna Comnena lib.6. Alexiad. pag.170. ὁ δὲ μέγας Σουλτὰν ταῦτα μεμαθηκὼς, καὶ δεδιὼς τὴν Τζάχαν ἰσχυροποιούμενον ἤδη, ἀπέστειλε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τὸν Οὐσίαν, μηνύσας αὐτῷ περὶ κήδους, &c. Occurrit rursum infrà, ubi Editor ad marginem reposuit Σιαοῦς, ut sit quem alij Τζαούσιον vocant, hodie *Chiaous* Turci: Sed an ex fide alicujus Codicis, an verò ex conjectura, non liquet.

ΟΥ̓ΣἸΔΙΟΝ, *Substantiola*, *Facultaticula*. Glossæ Basilic. Πεκούλιον, ὡσανεὶ μικρὸν οὐσίδιον.

ΟΥ̓ΣΙΌΝ, *Vestis*, quam Latini inferioris ætatis *Hauciam* vocarunt, *Tunica talaris*. Achmes Onirocrit. cap.220. καὶ τὰ λεγόμενα οὔσια, ὡς ἀνώτερον πλοῦτον τῶν εἰρημένων πάντων κρίνεται. Rursum: ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι φορεῖ οὔσιον χρυσίον, εὑρήσει θλῖψιν καὶ φήμην κακὴν ἀνάλογον τοῦ πλήθους τοῦ χρυσοῦ. Mox: ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι ἐφόρει οὔσιον, εὑρήσει πλοῦτον πολὺ συλλεκτὸν, διὰ τὸ τοῦ χιτῶνος πολυσυνάπτον ἐκ βελόνης ἔργον. Occurrit ibi pluries: sed ex hisce Locis satis conficitur genus vestis fuisse, non verò *Hosam* seu cothurnum, uti putavit Meursius. Ita porrò *Houciam* sumi apud Latinos Scriptores inferioris ætatis docuimus in Gloss. med. Latin. ubi hi etiam Loci addi possunt. Statuta Synodalia Joannis Episcopi Leodiensis MSS. *præcipimus quod nec* Monachi nigri, nec Canonici Regulares in *Hissis* (leg. *Houssis*) *vel tabardis equitent*. Charta fundationis Domus Dei Tornodorensis an.1293. *Et cùm domum exierint, super pellicias vel capas clausas, vel houcias deferant*. Habetur ibi non semel eadem vox, ut & in *Ordine quem tenet Universitas Parisiensis in delatione corporum Regum Franciæ*, in libro viridi novo Castelleti Paris. fol.47. Vide Ὄσα.

ΟΥ̓ΣΚΕ, *Non*, *Minimè*, οὐ, οὐκ, οὐχί.

ΟΥ̓ΣΟΥΜΒΙΣ, Gallis, *Chamædaphne*, apud Interpol. Dioscor. cap.731.

ΟΥ̓ΣΟΝ, *Usus*, δίκαιόν τι, in Glossis Basilic.

Οὐσουκαπιτεύειν, *Usucapere*. Eædem Glossæ: οὐσουκαπιτεύω, διὰ μακρᾶς χρήσεως δεσπόζειν. Rursum: οὐσουκαπιτεύει, διὰ χρήσεως δεσπόζει· οὐσουκαπιτεύειν, χρῆσιν ἔχειν, ἢ κερδαίνειν αὐτήν. Occurrit in lib.50. Basilic. tit.1. cap.66. to.6. pag.805. & apud Scholiast. lib.2. tit.5. pag.99.

Οὐσουκαπίωνα, *Usucapia*, apud Balsamonem ad Photij Nomocan. tit.2. cap.1.

Οὐσουφρούκτος, *Ususfructus*, in Nov.7. & in Libris Basilic. passim.

ΟΥ̓ΤἸΛΙΟΣ, *Utilis actio*, vox Jurisconsultorum. Lib.59. Basilic. tit.1. cap.7. κατὰ δὲ τοῦ θάψαντος ἐν ἀλλοτρίᾳ χώρᾳ μήπω δεξαμένῃ νεκρὸν, οὐτίλιος ἁρμόζει. Οὐτιλία ἀγωγὴ, lib.9. tit.3. cap.61. οὐτιλίως ἐνάγεσθαι, *Utili actione uti*, lib.9. tit.8. cap.10. οὐτίλιος ἐνιαυτὸς, lib.10. tit.34. cap.5.

ΟΥ̓ΤΟΥἈΤ, λέγεται χοχλίας κεκαυμένος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Οὐτοῦτζ, μῆλον Ἰνδικὸν, in Lexico MS. Cod. Reg.1843.

ΟΥ̓ΦΟΥΡ, ὁ Κνῆκος, in Lexic. MS. Cod. Reg.1843.

ΟΎΧΙ, *Non*, pro οὐχί. Οὐχὶ μοναχὰ, ἀμὴ καὶ, *Non solum, sed etiam*, οὐ μόνον, ἀλλὰ καί. Corona pretiosa: γιὰ τί οὐχί, *Cur non*, διὰ τί οὐ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ὅταν σου λέγει κύρβανε λέγε με πάλιν ὄχι.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τῆς φύσεως καὶ σατανικῶς ὄχι ἀπὸ θέλημά σου.

ὈΦἈ, *Offa*. Orneosophium: διὰ σκυλοπούλου δώσεις ὀφὰς τρεῖς μίαν ἡμέραν, καὶ εἰς δευτέραν ὀφὰς πέντε, καὶ εἰς τὴν τρίτην ὀφὰς ἑπτά. Ibidem pag.180. δίδου τῇ ἡμέρᾳ ὀφὰς τρεῖς, τῇ α, τῇ β, ὀφὰς πέντε· τῇ τετάρτῃ ὀφὰς ζ΄. Adde pag.181. 182. &c.

Ὀφέλλιον, *Ofella*, in Gloss. Græco-Lat.

ὈΦΑΚΑ, ἀγουρίδα λέγεται, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Omphacium*, Succus vel liquor amarus ex oliva amara, &c. Vide Ἄγουρος.

ὈΦΑΛὈΣ, pro Ὀμφαλὸς, *Umbilicus*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἀχιλοσίτε καὶ γυμνὸν μέχρι καὶ ὀφαλοῦ τε.

ὈΦΘΑΛΜΙΚὈΝ, *Flos argenti*. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: ἄνθος ἀργύρου, ὅπερ οἱ χρυσοχόοι καλοῦσιν ὀφθαλμικόν.

ὈΦΘΑΛΜἸΖΕΙΝ, *Fascinare*, *Oculis lædere*, βασκαίνειν.

ὈΦΘΑΛΜὈΣ Πύθωνος, Prophetis, *Stœchas*, apud Interpol. Dioscorid. cap.435. Apul. c.42. habet Τύφωνος.

ὈΦΘΑΛΜὈΣ φυτοῦ, *Gemma arborum*. Unde ἐνοφθάλμισις, *Insitio*. Eustathius Iliad. β. pag. 308. Ὀφθαλμοὶ δὲ φυτοῦ, ἐκ τοῦ κατὰ τὰ ζῶα πάντως καὶ αὐτοὶ· ἀφ' ὧν καὶ τὸ ἐνοφθαλμίζειν, ἡ γεωργικὴ λέξις.

ὈΦΘΑΛΜΟΦΑΝἸΑ, *Oculorum deceptio*, de Præstigiatoribus, qui oculos circumstantium fallunt. Vita S. Symeonis Sali, MS. καὶ ἔλεγεν ὅτι ὥσπερ ὁ ψηφᾶς ποιεῖ ὀφθαλμοφανίαν, οὕτως καὶ οὗτος ποιεῖ.

ὈΦΘὈΣ, ὀπτὸς, *Coctus*, *Assatus*, ὀπτός. Κάμνειν ὀφθὸν, *Assare*, ὀπτᾷν. Glossæ Græcobarb. ἐφθὸν ἄλευρον, ἀλεύριν ὀφθὸν ἢ ὀπτόν.

ὈΦΙΑΝΟἸ, vel Ὀφῖται, Hæretici, οἱ τὸν ὄφιν δοξάζουσιν, καὶ τοῦτον Χριστὸν ἡγούμενοι, ἔχοντες φύσει ὄφιν τὸν ἕρποντα ἐν κιστίρῃ τινι. Ita Sholiastes Basilic. ad lib. 21. pag.581. Adde Theodorit. Serm. 1. de Hæretic. Nicetam lib.4. Thesauri Orthod. fid. p.169. &c.

ὈΦΙΓἘΝΙΟΝ, Ὀφιόκλονον, *Elaphoboscum*, Interpol. Dioscor. c.485.

ὈΦΙΟΚἘΦΑΛΟΣ, Accipitris genus. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosoph. cap.2. δεῖ τὸν ἐπιλεγόμενον ἱέρακα ἐν πρώτοις τὸν νεανίσκον ἐπιζητεῖν, ἔπειτα τὸν λεγόμενον Ὀφιοκέφαλον· εἰσὶ γὰρ οἱ μακρὰς τὰς κεφαλὰς ἔχοντες, καὶ ὅμοιας ὄφεων.

ὌΦΙΟΝ καὶ σηπίας ὄστρακόν ἐστιν, ἄσβεστος ὠῶν. Glossæ Chymicæ MSS.

ὈΦΙΟΣΤἈΦΥΛΟΝ, ἤτοι καππάριν, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. 848. Vide Dioscoridem cap.280.

ὈΦἸΤΗΣ. Apud Nonum de Morbor. curat. caput 244. inscribitur περὶ ἑρπήτος καὶ ὀφίτου.

ὈΦΡΥ̓ΔΙΟΝ, pro ὀφρὺς, *Supercilium*. Nicetas in Isaac. & Alex. num.3. de Murtzuphlo: ὃς ἀπὸ τοῦ τὰ ὀφρύδια ἔχειν δασέα, καὶ ὠνόμαστο ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ κρεμάμενα. Ubi Cod alius habet ὀφρῦς.

ὈΦΦἸΚΙΟΝ, *Officium*. Glossæ Lat. Gr. *Fungitur Officiis*, κέχρηται ὀφφικίοις. Glossæ Basilic. ὀφφίκιον, λειτουργία, τάξις, ἐξουσία, &c. Moschopulus: Ὀφφίκιον, διὰ δύο φφ. ἔστι μὲν ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Ὀφφίκια ἐκκλησιαστικὰ, in Concil. Quinisexto Can.7. Zonaras in Canon. 33. Concilij Carthagin. τὸ ὄνομα τοῦ ὀφφικίου Ῥωμαϊκόν ἐστι, σημαῖνον διοίκησιν καὶ ἀξιοπιστίαν. Balsamon ad Can.17. Apost. τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὀφφίκια καταχρηστικῶς λέγονται βαθμοὶ· κυρίως γὰρ βαθμοὶ, τῶν ἱερέων καὶ τῶν

τῶν διακόνων, καὶ τῶν ὑποδιακόνων, καὶ τῶν ἀναγνωστῶν ὅτι τὰ δὲ ὀφφίκια καὶ τὰ ἀρχοντίκια τιμαί εἰσι καὶ πορισμῶν ἀφορμαί. Idem ad Can.7. Concilij Trullani: ὀφφίκια μέν τοι ἐκκλησιαστικὰ λέγονται τὰ Ἀρχοντίκια. Et ad Can.51. Epist. S.Basilij ad Amphilochium: ἐπεὶ καὶ τὰ ἀρχοντίκια διὰ σφραγῖδος δίδονται, βαθμοὶ καὶ ταῦτά εἰσι, καὶ ἀδικοῦντες οἱ παρὰ ἐπισκόπων ἀκρίτως ἐκ τῶν ὀφφικίων αὐτῶν ἐκβαλλόμενοι, &c. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap.13. τῶν Πρωτοπρεσβυτέρων, τῶν Ἀρχιδιακόνων, τῶν Καθηγουμένων, καὶ τῶν λοιπῶν ἐν διαφόροις διακονήμασι, τοῖς λεγομένοις ὀφφικίοις, λειτουργίας κειμένων ἐκκλησιαστικάς, &c. Scylitzes in Isaacio Comneno: καὶ τὰς τῶν ὀφφικίων δὲ δόσεις αὐτὸς πρῶτος περιέτεμεν. Georgius Pachymeres lib.5. cap.11. ἀλλ' ἢ ἀποδυόμενον τὰς αἰτίας τῶν αἰτιωμένων εἰρηνεύειν παρέχειν τοῖς ἀδελφοῖς, ἢ μὴν ἐν τοῖς ἰδίοις ὀφφικίοις, ἄτυν προνομίοις δι' ἑκάτερον μὴ οὕτως διαφόρως ἔχειν, καὶ ἀκηρύκτως ἀλλήλοις ἀπεχθάνεσθαι. Occurrit passim.

Ὀφφικιάλιος, *Officialis*. Lexicon MS. Cyrilli: ὀφφίκιον, ἀξίωμα, καὶ Ὀφφικιάλιος. Martyrium S.Eustratij & Soc. MS. ὀφφικιάλιος τῆς αὐτῆς τάξεως. Leo Grammaticus in Leone Philosopho p.479. ἐπεβλήθησαν δὲ τῷ βασιλέως Λέων τε ὁ Μουσικὸς, καὶ ὁ Σταυράκιος, ὡς ὅτι παρὰ τῶν στρατηγοῦ καὶ ὀφφικιαλίων λαμβάνοντες δῶρα, &c. Sancitum 11. Lucæ Patr. Constantinopolit. lib.3. Juris Græco-Rom. τὸ δὲ συνηγορῆσαι κληρικὸν, ὡς οἱ κοσμικοὶ ὀφφικιάλιοι, καὶ δέξασθαι σφραγῖδα λαϊκοῦ, μισεῖται καὶ κολάζεται. Ducas cap. 40. μαθὼν δὲ παρ' αὐτοῦ τὰ ὀνόματα τῶν εὐγενῶν, τῶν ἐν τῷ παλατίῳ διαπρεπόντων ὀφφικιαλίων. Vide lib.1. Basilic. tit.1. cap. 39. 52. & alibi. ὀφφικιάλιοι ἄρχοντες, Ecclesiæ scilicet Constantinop. apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect.3. cap.15. sect.4. cap. 6. sect.11. cap.2.

Ὀφφικιάλιδες, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ὁποῖα ἐψηφίζασιν, ἢ μπαλλωτιάζαν, καὶ ἐχειροτόνησαν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι προύτιτερα τοὺς ὀφφικιάλιδας καὶ ἄρχοντας. Occurrit ibi pluries.

Ὀφφικιοῦν, *Officium*, vel *dignitatem conferre*. Ducas Hist. cap.5. ὃν καὶ Μέγαν Δοῦκαν ἡ Βασιλὶς ὠφφικίωσεν.

Ὀμφίκιον, pro ὀφφίκιον. Theophanes in Rhinotmeto p.316. ἀπὸ διανομῆς τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν, συγκλητικῶν τε καὶ ἐργαστηριακῶν, καὶ δημοτῶν, καὶ παντὸς ὀμφικίου. Nicetas in Alexio lib.1. num.3. οὐ βραχέος δὲ καὶ τῶν καθ' αἷμα Βασιλεῖ ἐγγιζόντων, καὶ οἷς τὰ ὑπερήφανα τῶν ὀμφικίων ἀνέκειντο, &c.

Ὀχά, τὸ κυδώνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. & 1843. Matthæo Silvatico, *Oca, seu Ocalib, est herba palustris quæ est in fluminibus.*

ὈΧΕΙΡΟΣΦΙΚΤᾶΝ, *Fortiter Stringere, Amplecti*: pro ὀχυροσφίγγειν. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἡ κόρη ἂν παράξενος, καὶ παράξενόν της,
Κράτει, ὡς τὴν ἐνδέχεται, καὶ ὀχειροσφικτάτον.

ὈΧΕΝΔΡΑ, *Vipera*, ἔχιδνα, ἔχις. Ὄχεντρα, in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag.23. κατὰ τύχην ἐπάτησε μίαν ὄχεντρα. Ἔχεντρα, apud Hieron. German. Vide Petr. Bellon. lib.1. Obs. cap.18. Extr. & cap.31.

ὈΧΕΤΆΡΙΟΣ. Glossæ Lat. Gr. *Aquilices*, οἱ τὰ πύραστρα ἐργαζόμενοι, οἱ ὀχετάρειοι, Πολαμῖται, Ὑδροσκόποι. Sic emendo pro ὀνοχετάρειοι.

ὈΧΗΜΑ, pro *Equo*, quomodo inferior Latinitas *Vehiculum* usurpat, ut docemus in Gloss. med. Lat. Leo Grammaticus in Theophilo p.451. καὶ τοῖς δημοσίοις ὀχήμασιν ἐπιβὰς, ἀπῆλθεν φυγὰς μέχρι τῶν κλεισουρῶν Συρίας, τὰς τῶν ἵππων ἴγνυας ἐκκόπτων. Nicetas in Joanne num.8. μικροῦ ποδωκέσι τοῖς ὀχήμασι, ubi Codex Barbarogr. habet ἀλόγοις. Adde c.9.

ὈΧΘΑ, pro Ὄχθη, *Ripa*, in Apophthegmat. Patrum in Antonio n.29. in Ammona num.5. & in Besarione num.1.

ὈΧΘΡΌΣ, *Hostis*, *Inimicus*, Ἐχθρός. Ὀχθριά, *Inimicitia*.

Ὄχι, pro, οὐκ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Τέως ἐάν σε εἰπῶ γνωρίζῃς με, καὶ ὄχι, ταῦτα εἰπών.

Panagiota in Catechismo Russorum p.27. τὸ ἀγέννητον, καὶ τὸ γεννητὸν, καὶ τὸ ἐκπορευτὸν, διαιρεῖ τὰ πρόσωπα ἐν τοῖς θείοις, μὰ ὄχι τὴν οὐσίαν,

ὈΧΙΟΝ, *Coriandrum*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioscor. cap.476.

ὈΧΛΑΓΩΓΙΟΝ, *Convitium*, in Gloss. Gr.Lat. & in Interpretat. legis 15. D.de injur. ut notat Cujacius lib.6. Observat. cap.6. Eædem Glossæ: ὀχλαγωγῶ, *Convitium facio*, *Circulor*. Ὀχλαγωγὸς, *Circulator*. Item pro *Rumore* usurpat Damascenus Studita serm.30. ἤκουσαν ὀχλαγωγίαν, ὅτι ἔρχεται ὁ Χριστὸς νὰ περάσῃ.

ὈΧΛΟΣ, *Plebs* Episcopo subdita, quomodo hanc vocem usurpant Ecclesiastici Scriptores. Codex Canonum Ecclesiæ Afric.c.53. de Episcopis: τοὺς δοκοῦντας τοῖς ἰδίοις ὄχλοις ἀρκεῖσθαι, καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καταφρονοῦντας, &c. Et Can.98. οἱ ὄχλοι, οἱ μηδέποτε ἰδίους ἐσχηκότες ἐπισκόπους, &c. Vide Λαός.

ὈΧΟΥ, vel Οἴμενα, *Hei mihi*.

ὈΨΑΓΕΜ, *Halicacabus*, Interpolat. Dioscor.

ὈΨΑΡΙΟΝ, *Piscis*. Lexicon MS. Cyrilli: ἰχθὺς, τὸ ὀψάριον. Auctor Etymologici: ὄψον, καὶ ὀψάριον, παρὰ τὸ ὄψον αἱρέσθαι ἐκ τῆς θαλάσσης. Glossæ Gr. Lat. ὀψάριον .... *ciculum*. Lego, *Pisciculum*. Glossæ MS. Ὕσκα, ὀψάριον, καὶ ξύλον ἐν ᾧ ἅπτεται τὸ πῦρ. Athenæus lib.9. pag.385. Edit. Lugdun. ὀψάριον δὲ τῶν μὲν ζώντων ἡμεῖς λέγομεν ἄταρ, καὶ Πλάτων ἐπὶ τῶν ἰχθύος ἐν Πεισάνδρῳ, &c. Eustathius ad Iliad. υ. ἐκράτησε γὰρ παρὰ τοῖς ὕστερον ὄψον κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ ἰχθύων λέγεσθαι, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ κοινολεκτούμενον ὀψάριον. Vide Eustathium Od. γ. Joannes Moschus in Limon. cap.185. καὶ λαβοῦσα τὸ ὀψάριον, ἤρξατο αὐτὸ καθαίρειν. Typicum S.Sabæ cap.31 Extr. & Triodium Sabbato 1. Hebdom. jejun. δεῖ εἰδέναι ὅτι δὶς παρελάβομεν ἐσθίειν ὀψάριον, τῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ τῆς Βαϊοφόρου. Joannes Jejunator in Pœnitent. pag.88. τυροῦ δὲ καὶ ὠοῦ, καὶ κρέατος, καὶ ὀψαρίου ἀπέχεσθαι. Passim ibi, & in Canonario Joannis Monachi pag.113. &c. Nicolaus Patr. Constantinop. ad Anastasium Hegumenum Montis Sina:

Ὀψάριον καὶ ἔλαιον, κατάλυε καὶ μόνον.

Nicetas Barbarogr. MS. in Isaacio & Alexio: καὶ τὰ λαβράκια, καὶ τὰ ἄλλα μεγάλα ὀψάρια τὰ λιπαρὰ τρώγοντες μετ' ἐκεῖνο. Apud eundem in Isaacio lib.1. ὀψάρια ἀγρεύειν, ubi Codic. al. habet ἰχθύας. Utuntur præterea Scholiastes Oppiani lib.1. Halieutic. v.141. Theophanes an.11. Pogonati, Epiphanius Hagiopolit. pag. 62. Demetrius Pepagomenus de Podagra cap.25.30. Nomocanon Cotelerianus num. 206.208.255.418. &c. Κόμης τῶν ὀψαρίων, in Chronico Alexandr. an.16. Heraclij.

Ὄψαρος, eâdem notione. Rhazes de Peste cap.11. Καρκῖνος κεκαυμένος, νυκτερὶς, ὄψαρος, μυῶν ἀφόδευμα, Nisi legendum sit ὁ ψάρος.

Ὀψαρίδιον, *Pisciculus*. Glossæ MSS. ex Cod.Reg. 2062. ὀψαρίδιον, τὸ μικρὸν ὀψάριον. Auctor Etymologici: παρὰ τὸ ὀψάριον, ὀψαρίδιον. Eundem vide in Γραμματίδιον.

Ὀψαρόκολλα, Βρωμόκολλα, in Glossis MSS. ex Cod. Reg.1177. *Ichthyocolla*, *Gluten ex piscibus*. Vide hîc infrà, ψαρόκολλα.

Ψάρη, Ψάρι, Ψαρίον, truncatè, pro ὀψάριον. Corona pretiosa: Ψάρη, *Piscis*, ἰχθύς. Historia Apollonij Tyrij.

Πη

Πυ μὲ φερὶ πᾶ τὸ πυρνῶ, ἐδῶ νὰ πιάσω ψάρη.

Ψάρι. Eadem Corona pretiosa: ψαρία, *Pisces*, ἰχθύες. Glossæ Græcobarb. Ἀδωνις, ἰχθὺς θαλάσσι@, ψάειν τ̃ θαλάσσης. Physiologus MS. de Natura animalium: καὶ ὅταν ςρινιάσωσιν τὰ ψάεια τ̃ θαλάσσης, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Οἱ ἄλλοι ἐπάνω μνήσκουσι, κ̀ πλέγαν σὰν τὰ ψάεια.

Alexius Rharturus Doctr. 14. καὶ ἔμεινεν γυμνὸς τ̃ χάριτ@ τ̃ Χριςῦ, καὶ εὐθὺς ἐψυχξάνθη, ὡσὰν τὸ ψάρι ἔξω τ̃ ὕδατ@. Fabulæ Æsopi Barbarogr. pag. 147. κ̀ ἐπίασε τὰ δίκτυα κ̀ τὸ ἄγκιςρον, κ̀ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσα, καὶ ἐπίασε ψάεια πολλά.

Ψαράκι, *Pisciculus*. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐπίασαν δίχισσα ψυμὴ, κ̀ φάγαν τὸ ψαράκι.

Ψαρόπυλλον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἰχθύες πολλοὶ μικροὶ, ψαρόπυλλα πολλά.

Ψαρεύειν, *Piscari*, Ἁλιεύειν, Ἰχθυᾶν. Maximus Cythærensis Episc. in Synaxario 18. Oct. in S. Andrea in Crisi: κάποι@ νεωςὶ ἔςωντας νὰ ψαρεύσῃ ἀπὸ θάλασσαν ψάεια, &c. Fabulæ Æsopi Græcobarb. Ἁλιάδες ἐψάρδυαν. Agapius in Geoponico cap. 172. καὶ ὅταν θέλῃς νὰ ψαρεύσῃς, καλεβάζετο εἰς τὴν θάλασσαν.

Ψαράδικος, *Piscatorius*. Georg. Contares lib. 4. Histor. Athenar. ἐμπῆκεν εἰς τὴν βάρκαν τὴν ψαραδίκην.

Ψαράγδιο, *Piscarium*, *Vivarium*, ἰχθυοτροφεῖον. In Turco-Græcia Crusij.

Ψαρολίμνη, eâdem notione.

Ψαρική, *Piscatio*, *Res Piscatoria*, ἄγρα, ἀγκιςρδλική.

Ψαρᾶς, *Piscator*, Ἁλιεύς. Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ γιαναλίτη ὁ ψαρᾶς, ἦλθεν ἐκεῖ ναυλάσει.

Ψαράρης, ψαράεις, eâdem notione, in Glossis Græcobarb. Ἁλιεὺς, ψαράρης. Alibi: τ̃ ἁλιέων χώρα, χώρα τῆς ψαράριδες.

Ψαροκυνηγὸς, eod. significatu apud Damascenum Studit. serm. 30.

Ψαρέμαδον, *Piscatio*. Glossæ Græcobar. δόραδα θαλάσσια, κοντάεια τ̃ γιαλῦ, καμάκια τ̃ ψαρεμάτυ, ἤγυν ὅπῦ μὲ κεῖνα ψαρεύουσι.

Ψαρέλαιον, ita appellatum Constantinopoli Monasterium διὰ τ̃ τ̃ μοναχῶν βρῶσιν ψαρελαίυ, scribit Codinus in Orig. Constantinopol. n. 114.

Ψαροκόκκαλον, *Testa ovi*, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 392.

Ψαρόκολλα, *Ichtyocolla*, Ἰχθυόκολλα, apud Agapium in Geoponico cap. 208. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. βρωμόκολον, ἰχθυόκολον, ψαρόκολον.

Ψαρόγαρον, *Halec*, Μαινίς.

Ψαροπωλεῖον, *Forum piscarium*, ἰχθυοπωλεῖον. *Baluchazar*, Turcis. Vide Onomast. Leunclavij.

Παςόψαρον, *Piscis Salitus*.

Πετςόψαρο, Piscis qui Græcis ὄρφος dicitur. Vide Petr. Bellon. lib. 1. de Piscib. p. 194. & Agapium in Geopon. c. 131.

Φλακόψαρο, Piscis qui Græcis ὄρχις dicitur, quòd Flasconis seu lagenæ speciem referat. Vide Petrum Bellon. lib. 1. de Piscib. pag. 296.

Χρισόψαρον, Piscis quem *Dorée* Galli appellant, ut scribit Petr. Bellon. de Piscib. lib. 1. pag. 148. Vide Χειςίφαγ@.

ΟΨΙΚΕ. Anthologium Cryptoferratense, apud Goarum pag. 462. τῦτον βαπλίζει ἐκ τρίτυ, καὶ θέτει αὐτ̃ εἰς δίσκον, εἶθ' ὕτως ὄψικε εἰς θυσιαςήειον. Ubi Goarus, *tum patenter in disco super altare*. Sed videtur legendum ὀψίκδυε, id est, *procede ad altare*.

ΟΨΙΚΙΟΝ, *Obsequium*, *Comitatus*. Glossæ Basilic. Ὀψέκιον, ὀψίκιον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πομπὴ, τὸ ὀψίκιον. Constantinus de Themat. lib. 1. cap. 1. ὀψίκιον, Ῥωμαϊςὶ λέγε), ὅπερ σημαίνει τῇ Ἑλλήνων φωνῇ τὰς προπορδυομδύυς ἔμπροσθεν τ̃ Βασιλέως ἐπὶ εὐταξίᾳ κ̀ τιμῇ· ὅθεν ὐδὲ Στρατηγὸς χηματίζει ὁ τ̃ ὀψικίυ ἡγύμδυ@, ἀλλὰ Κόμης, καὶ τὴν ὀνομασίαν καὶ τὴν προσωνυμίαν προσαγορεύε). Infrà: καὶ τὴν ὀνομασίαν αὐτῦ (τ̃ Θέματ@ τ̃ Ὀψικίυ) εἴποιμδυ, διὰ τὸ προπορεύεσθαι τ̃ Βασιλέως κ̀ καλαρδίζειν καὶ διϊθύνειν τὰς ὁδὺς αὐτῦ ἢ μονάς. Joan. Moschus in Limon. c. 151. ἰδόντες ἢ μὲ οἱ τ̃ ὀψικίυ αὐτῦ, &c. Zacharias Pap. lib. 3. Dial. cap. 7. εἶδε τ̃ πονηρῶν πνδυμάτων ὄχλον πολὺν, ὡς ὅτι εἰς ὀψίκιον ἐξυσίας τινὸς προπορεύονλο. Ubi Gregorius M. *in obsequium cujusdam potestatis*. Vita MS. S. Joannis Chrysostomi: ἠκολύθει ἢ αὐτῷ προσερχομδύυ κ̀ τάξις μεγάλη, ὐ μόνον εἰς ὀψίκιον αὐτῦ, &c. Vita MS. & apocrypha S. Amphilochij Archiep. Iconiensis: διήρχονλο τ̃ πλαλείας μξ̀ ὀψικίυ κ̀ ὅλης φαντασίας. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: μηδένα τῦτο σῦ τ̃ ὀψικίυ πλησιάσαι συγχωρῶν. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 85. ὁ ἅγι@ Ἰωάννης ἡ Ἀρκαδιανὴ, παρὰ Ἀρκαδίυ ἐκλίσθη, ἐπιλεξαμδύυ καὶ ἐκ πολιτῶν χιλιάδας ἕξ εἰς ὀψίκιον εἰς τὰ πρόκενσα αὐτῦ· ἐκάλεσε ἢ αὐτὺς Ἀρκαδιακύς. Qui verò Imperatoris obsequio præerat, τ̃ λεγομδύυ ὀψικίυ ἡγεμὼν dicitur Nicephoro Constantinopol. in Breviario pag. 172. 1. Edit. Idem & Κόμης τ̃ ὀψικίυ dictus, uti suprà ex Porphyrogenito attigimus, & pluribus docemus in voce Κόμης.

Ὀψίκιον deinde dicta Asiæ pars, cujus Metropolis fuit Nicæa, Urbes verò præcipuæ, Cotyæum, Dorylæum, Medæum, Apamæa, Myrela, Lampsacus, Parius, Cyzicus, & Abydus: dictáque vulgò Provincia, seu Θέμα ὀψικίυ, quòd Legio destinata ad Obsequium seu comitatum Imperatoris in eam præsidio mitti consuevisset. Ὀψίκιον, nudè Theophani in Artemio num. 2. Ὀψίκη, eidem an. 4. Irenes: χώρα τ̃ λεγομδύυ Ὀψικίυ, Nicephoro Constantinopol. pag. 118. 155. 1. Edit. præterea apud Zonaram in eodem Artemio & Copronymo, Leonem Grammaticum pag. 496. 505. 506. Acropolitam non uno loco, Anonymum in Festum Restitut. Imag. pag. 741. & Cantacuzenum lib. 4. Hist. cap. 18. pag. 773. & alios. Ex præallatis emendandæ Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Ὀψίκιον, ὄψον, προσφάγιον, κ̀ λέγε) πᾶν τὸ πυρὶ καλασκδυαζόμδυον. Ubi nemo non videt legendum ὀψώνιον. Alibi: λέγε) καὶ ἡ μξ̀ τ̃ ςρυ λιτή.

Ὀψικεύειν, *Obsequi*, *Obsequium præstare*, *comitari*. Lexicon MS. Cyrilli: Πομπεύει, προοδοποιεῖ), ὀψικεύει, καὶ πομπεύε). Rursum: Πρόοδοι, οἱ ἔμπροσθεν ὀψικεύονλες. Alibi: Δνειγδυόμδυ@, ὀψικδυόμδυ@. Testamentum MS. Abraami Patr. Καὶ ἴδεν ἢ καὶ νεονύμφυς ὀψικδυομδύυς. Infrà: τὴν ἢ τιμίαν αὐτῦ ψυχὴν ὀψικεύοντες ἄγγελοι ἀνήρχονλο εἰς τ̃ ὐρανόν. Vita MS. S. Symeonis Sali: Μακάειοι ἐσμδὺ ἐὰν κ̀ ἡμεῖς ὑπὸ τοσύτυ πλήθυς μοναχῶν μξ̀ κηρίων ὀψικδυόμεθα. Synaxarium Vitæ S. Josephi Hymnographi: τ̃ ποιητ̃ Ἰωσὴφ κοιμηθέντ@ ταύτῃ τῇ νυκλὶ, ὀψικεύθη ἡ ψυχὴ αὐτῦ παρὰ πάνλων ἡμδ̃. Utuntur passim Scriptores, Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 7. lib. 4. cap. 18. Theophanes an. 8. Leonis M. & an. 1. Leonis Chazari, Concil. Florentin. pag. 12. Edit. Labbei, & pag. 222. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 68. 85. Antiquit. Constantinopol. pag. 98. Euchologium Goari pag. 618. Vita Sancti Bartholomæi Junioris paginâ 443. &c.

Ψίκδυμα, pro ὀψίκδυμα. Glossæ Græcobarbaræ Ὑποκόρισμα, τὸ κολάκδυμα, ἢ κολάκαμαν, ἢ ψίκδυμα.

Ὀψικάτωρ,

Ὀψικάτωρ, *Qui obsequium*, seu *comitatum præstat.* Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Αὐτοὶ καβαλικεύουσιν, διαβένουσιν τὴν πόλιν,
Καὶ μὲ τοὺς ὀψικάτορας, καὶ μὲ πολλὺ ὀψίκλιν.

Ἐψικεύειν, pro ὀψικεύειν. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ να τὸν ἐψικεύουσιν οἱ δοῦλοι καὶ βαγίτζες.

Historia MS. Belisarij:

Καὶ παλικάρια καλὰ διαλεκτὰ τοὺς δίδει,
Καὶ να τοὺς ἐψικεύουσιν, ὡς ἔθος, κατ' ἀξίαν.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Γυναῖκες τὴν ἐψήκευσαν ἀρχόντισες μεγάλες.

ὌΨΙΜΟΣ, *Posthumus.* Proverbia Græcobarb. MS. ὄψιμος υἱὸς οὐκ ὄψει τὸν πατέρα.

Ὄψιμον, *Annona* quæ Latinis *Trimestris* dicitur, seriturque ὀψὲ, *serius*, nempe Mense Martio; unde nostri *Mars* appellant, eoque ipso opponitur *Hibernaticæ*, in Nomocanone Coteleriano n. 516. Locum vide in Χειμωνικόν.

ὌΨΙΣ, *Vultus*, de qua voce Eustathius Il. γ. & Lexicographi. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 3. οὐκ ἦλθεν ἐνταῦθα, οὐδὲ εἴδουσιν αὐτοῦ ὄψιν. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 53. pag. 213. καὶ ἰδέτε ὅτι ὁ Σαυρόματος τὰ νῶτα αὐτοῦ ἔχει πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὴν ὄψιν πρὸς τοὺς ἰδίους, ἐγὼ δὲ τὴν ὄψιν μου πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὰ νῶτα πρὸς ἐναντίους. Stephanus Alexandrinus in Apotelesmatis MSS. εὐμήκης, μακρόψις, αἴγοπος, λασιόφρυς, &c. Item *Oculus.* Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. τίς ἀκοὴ φέρει τὸ ἄκουσμα, ποῖα ὄψις τὸ θέαμα.

Ὄψις, *Frons exercitus*, Tacticis dicitur, quod est hosti adversum. Ita usurpare Mauricium observat Schefferus ad eundem pag. 417.

ὌΨΙΣ, *Obses.* Epimerismi MSS. Herodiani: ὅμηρος, κύριον· καὶ ἡ ὄψιδα ἰδιωτικῶς εἰπεῖν. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: ὅτι δίδομεν ὑμῖν ὄψιδας τὰ τέκνα ἡμῶν. Infrà: λάβε τὸ τέκνον μου ὄψιδα. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 11. καὶ τὸ προτεινόμενον παρ' εὐθὺ γινέσθαι δυνατὸν, μὴ ἀναβάλλεσθαι, ἀλλὰ πράττειν αὐτὸ ἀσφαλῶς δι' ὀψίδων ἢ ὅρκων. Constantinus de Adm. Imp. cap. 1. καὶ ἀναλαμβάνεσθαι ἐκεῖθεν ὁμήρους, ἤτοι ὄψιδας καὶ ἀποκρισιάριον. Cap. 7. καὶ ἐπιζητεῖν ὄψιδας καὶ διασώστας. Occurrit præterea cap. 8. & 45. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 6. βασιλεὺς δὲ δέδωκέ τινας τῶν ἐξ αἵματος ὁμήρους. Ubi Cod. Barbarogr. ὀψίδας. Infrà: βασιλεὺς δὲ χολωθεὶς, ἀντὶ μὲν τῶν κεστῶν τῶν βήλου, ταβελλίωνας ἀπέστειλεν ὄψιδας. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Νὰ στέκῃ μετὰ τιμῆς ὄψιδα εἰς τὸ κάστρο.

Occurrit præterea apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 31. 32.

ὈΨΩΝΙΟΝ, *Obsonium*, *Cibus*, *Stipendium.* Glossæ Græc. Latin. Ὀψώνιον, *Opsonium*, *Diarium.* Glossæ Lat. Gr. *Salarium*, Ὀψώνιον, παροχὴ, συνήθεια. Porphyrius de Regulis Spirituum MS. τὸ ο, πρὸ τοῦ ψ. ψιλοῦται, οἷον, ὄψις, ὀψώνιον, ὀψία. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Ὀψώνια, κέρδη, χαρίσματα, σιτηρέσια, καὶ ὀψώνια, καρπός. Ἀποστολικὴ λέξις, Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, nempe in Epist. ad Rom. cap. 6. & ad Corinth. cap. 9. Theodoritus in eundem Epist. ad Rom. εἰκότως καὶ τὸν μισθὸν κέκληκεν ὀνομάζειν γὰρ οὕτω φίλον αὐτῷ τὸ στρατιωτικὸν σιτηρέσιον. Aristæas de LXX. Interpret. διαχυθεὶς δὲ εὖ μάλα τοῖς ὀψωνίοις, &c. Dositheus lib. 3. καὶ ἐὰν καλὸς στρατιώτης ἔσῃ, τρίτῳ ὀψωνίῳ δυνήσῃ εἰς τὸ Πραιτώριον μεταβῆναι. Gregorius Nazianz. Orat. 9. τί λέγων ὀψώνιον, τὸ βασιλικὸν σιτηρέσιον δηλονότι, καὶ τὰς ὑπαρχούσας ἐκ νόμου τοῖς ἀξιώμασιν δωρεάς. Utuntur passim alij, Martyrium Sancti Adriani MS. εἰ γὰρ ὅτε ἐστρατεύου σαρκικῶς ἐραυδίζου (sic) δι' ὀλίγα ὀψώνια, &c. Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 447. Palladius in vita Chrysostomi pag. 46. 103. 106. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. p. 1184. Nicetas Choniates in Manuele lib. 5. num. 4. in Andronico lib. 2. num. 3. Interpres Gr. Concilij Lateran. Can. 3. Theosterictus in Vita S. Nicetæ. num. 26. Pachymeres lib. 10. cap. 16. Andronicus Junior Imperator in Diplomat. pro Monembasiotis, &c.

Ὀψωνίζεσθαι, *Cibari.* Anonymus Astronomus MS. de Horoscopo: ὀψωνιζομένους παρὰ βασιλέων, καὶ ἐκ τούτου εὐδαιμονοῦντας.

Ὀψωνισμὸς, *Cibarium.* Scylitzes: τὸν ὀψωνισμὸν ἐνδεέστατες, καὶ τῶν συνήθως παρεχομένων αὐτοῖς σιτηρεσίων στερούμενοι. Nicetas in Man. lib. 1. num. 3. χρείας δ' ἐνισταμένης ἐκ τῶν βασιλικῶν θησαυρισμάτων τὸν ὀψωνιασμὸν τοῦ ναυτικοῦ παρέχεσθαι ἔδοξεν τῶν ἀνδρῶν ὁ βέλτιστος. Ubi Codex Græcobarb. ῥογεύεσθαι habet.

Ὀψωνάτωρ, *Stipendiarius*, in Gloss. Græco-Lat. Asterius Homil. in Psalm. 7. ὡς ἔριφος ἐν μακέλλῳ· λέων ἐκρέματο, καὶ ὀψωνάτορες ἀνάργυροι κόρακες καὶ ἀετοὶ παρεγίνοντο. Vetus Inscriptio apud Reinesium p 566. DIIS MANIBVS TAVRIONIS OPSONATORIS POPPÆÆ AVG.

Ὀψωνιοπώλης, *Macellarius*, in vett. Gloss. Lat. Gr. MSS.

Ὀψονοποιὸς, *Coquus*, Officium in Monasteriis de quo habentur hi Iambi ex Cod. MS. Thuaneo:

Εἰς τὸν Ὀψονοποιόν.

Τὸν Ὀψοποιόν τίς σε, τέκνον, οὐ στέφει,
Πολλὸν φέροντα τὸν κόπον καθ' ἡμέραν;
Δουλευτικὸν μὲν χρῆμα, μισθὸς δ' οὖν μέγας,
Χρῆσις ῥυπώδης, ἀλλὰ πλητρὶς πλασμάτων,
Φλέγει σε νῦν πῦρ, οὐ τὸ μέλλον δὲ κρίνει.
Προσβὰς σταθηρὸς λοιπὸν εἰς τὴν ἑστίαν,
Ἔσωθεν εὐθὺς κλῶν δαλοὺς χύτρας κλύε,
Βρώσει προστρέφων ὡς Θεοῦ τὰ τῶν τέκνων
Εὐχαῖς ἀλίζοις ταῦτα ὥσπερ ἀρτύσεις
Ἵν' εὐλογηθῇς ὡς Ἰακὼβ τοῦ πάλαι,
Καὶ χαῖρε τούτοις ἐκτελῶν σου τὸν δρόμον.

Καλοψωννιστὴς, *Qui obsonia bellè apparat.* Ptochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. Reg.

Πλὴν ἦν καλοψωννιστὴς, ἦν καὶ χειροκόπος.

Ψώνιον, pro ὀψώνιον. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Κ' ἡ μάνα τις μαλόνη του ὡς διαφέρνη ψώνια.

Π.

ΠΑΒΕΤΖΙΟΝ, *Scutum grandius*, nostris *Pavois*. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. ἕτεροι δὲ σκουτάρια στερεὰ καὶ μεγάλα, καὶ τὰ πάντα μετὰ σιδήρων, καὶ πλοκωτὰς δὲ ἄλλοι, καὶ παβέτζια δὲ ἄλλοι, ἄλλοι δὲ ἀγκύρας σιδηρέας. Vide Gloss. med. Latin. in *Pavissarij*.

ΠΑΒΙΩΝΙ, *Papilio*, *Tentorium*, Σκηνή. Παβιώνειν, *Tentoria figere*.

ΠΑΒΟΝΙ, *Pavo*, Ταώς.

ΠΑΓΑΔΙ, *Puteus*. Recitat Allatius in lib. de Quorundam Græcor. opinat. num.22. proverbium apud Græculos, qui cùm aliquem mentis inopem ludunt, interrogant, *an ex puteo veniæ biberit*, ἔπιες ἀπὸ τὸ παγάδι τῆς βενίας; quasi potu illius aquæ dementes fiant. Pro πηγάδι.

ΠΑΓΑΝΟΣ, *Lepus*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. Πτώς, (Polluci Πτὼξ) καὶ Παγανὸς, καὶ παταγὸς, ὁ λαγωός. Hinc

Παγανευτὴς, *Venator*, qui Lepores insequitur, venatur. Demetrius Constantinopol. lib.1. Hieracosoph. cap.194. καὶ ὡς ἀκούσεις τοῦ παγανευτοῦ, τὸ, Θεώρει, &c. Rursum: εἰ δὲ μήπω τοὺς πέρδικας στοχάσηται, καὶ ἅμα τῇ φωνῇ τοῦ παγανευτοῦ ἀπολύσεις, ἀστοχῶν τῆς θήρας, &c. Denique: τοῦ δὲ παγανευτοῦ καὶ αὖθις διερευνόντων, εἰ πέρδικες ἀναπτήσουσι, δεῖ σε μακρόθεν λύειν τὸν ἱέρακα κατόπισθεν αὐτοῦ. In quibus locis Petrus Gyllius rectè *venatores* vertit.

ΠΑΓΑΝΟΣ, *Paganus*, qui à militia arcetur, ut hæc vox apud JC. vulgò sumitur. Suidas, & Glossæ Basilic. Παγανὸς, ἀστράτευτος. Hesychius: παγανὸς, ἰδιώτης, ἄφρων. Eædem Glossæ: παγανὸς, ὁ ἐκτὸς μόνου στρατιώτης, aliàs στρατιώτου. Acta Martyrij SS.Tarachi, Probi & Andronici cap.2. ἐγεννήθην δὲ ἐν Σίδῃ τῆς Παμφυλίας, παγανὸς δὲ εἰμι, Χριστιανὸς ὤν. Ubi vetus versio: *Sum autem plebeius, sed Christianus*. S. Dorotheus Doctr. 2. ubi quidam è Gazensibus alium sic rogat: ἐὰν ἀπέλθῃς εἰς Ἀντιόχειαν, τί ἔχεις σεαυτόν; λέγει μοι ἐκεῖνος, Ἔχω ἐμαυτὸν ὡς ἕνα παγανόν. Novella Constantini Porph. περὶ δυνατῶν, &c. εἴτε ἀπὸ διαθήκους ἐξ ἀνίσων μερῶν εἰκόθως κληθεῖεν, γνήσιοι, ἢ φυσικοὶ, ἢ ἐξωτικοὶ, παγανοὶ κληρονόμοι. Παγανικὰ πεκούλια, in Eclog. Leonis & Constantini tit.17. §.10.

Παγανεύειν, *Paganorum*, seu ἀστρατεύτων, ac *vulgarium more vitam exigere*. Eadem Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.1. ἡγεμὼν εἶπεν, Ποίας εἶ τύχης; Τάραχος εἶπεν, στρατιωτικῆς, — διὰ δὲ τὸ Χριστιανόν με εἶναι, νῦν παγανεύειν ἠρετισάμην. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν, οὐκ ἐξῆν γάρ σοι στρατεύεσθαι ὄντι ἀσεβεστάτῳ. Ubi vetus versio: *Propterea quòd Christianus sum, renuntiavi militiæ*. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopolit. ἀπειλῶν, ὡς εἰ μὴ παγανεύων ἐν μοναχικῷ τῷ συνήθει σχήματι προέλθοι, θάνατον ἐπηρτῆσθαι τὴν ζημίαν.

Παγανοῦν, eâdem notione. Leo Diacon. lib.6.Hist. MS. τότε δὴ καὶ Βάρδαν τὸν τοῦ Κουροπαλάτου Λέοντος υἱὸν ἐν Πατρικίοις τελοῦντα, καὶ τὴν τοῦ Δουκὸς ἀξίαν ὑπεζωσμένον, καὶ τοῖς τῆς Χαλδίας ὁρίοις διατρίβοντα, τῆς ἀρχῆς παγανώσας, ἐς Ἀμάσειαν περιορίζει.

Παγανὸς, *Paganus, Gentilis*. Anna Comnena lib.12. pag.347. κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν περιιὼν, καὶ παγάνους αὐτοὺς λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ἀνακηρύττων, καὶ τοῖς παγάνοις ὅλῃ γνώμῃ ἐπαρήγοντα. Pactum inter Alexium Comnenum Imp. & Boëmundum, apud eandem Annam lib.13. pag.406. εἴτε τοῦ Χριστιανικοῦ γένους ἐστὶν ὁ χεῖρας ἀνταράμενος, εἴτε καὶ ἀλλότριον τῆς ἡμετέρης αὐλῆς, οὓς Παγάνους ἡμεῖς ὀνομάζομεν. Et pag.409. εἴτε Τουρκικαί εἰσιν, εἴτε Ἀρμενικαὶ, καὶ ὡς ἄν τις εἴπῃ τὴν ἡμετέραν ἐπισταμένων φωνὴν, Παγανικαὶ, ἢ Χριστιανικαί. Vide Gloss. med. Lat. in *Paganus*.

ΠΑΓΑΡΧΟΙ, *Pagorum præpositi*, de quibus Lex 2. Cod. de suscept. Lex 8. Cod. Th. eod. tit. Justinianus in Edicto 13.de Alexandrinis in Procem. & cap.24. §.1.Isidorus Pelusiota lib.2. Epist.91. ubi de Areopago: πάγος δὲ ὁ ὑψηλὸς τόπος· ἐν γὰρ ὄχθῳ τινὶ ἦν ἐκεῖνο τὸ δικαστήριον, ὅθεν καὶ Πάγαρχοι καλοῦνται παρά τισιν οἱ τῶν κωμῶν ἢ τόπων τινῶν ἄρχοντες.

Παγαρχία, in eodem Edicto cap.24. §. 1. Extr. munus Παγάρχου.

ΠΑΓΕΙΝ, *Vadere, Venire, Adire*. Φοιτᾶν, βαδίζειν, ἔρχεσθαι, ἄγειν. Corona pretiosa: νὰ πάγει, *Ire*, πορεύειν. Glossæ Græcobarb. ἀναχωρεῖ, ὑπάγει, πάγει, μισεύει, ἀποδημεῖ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Νὰ συμπιάσῃς τὰ ἔπαθα, νὰ πάγῃς εἰς τὴν φυλακήν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ λεύθερον τὸν ἄφηκεν νὰ πάγῃ ὅπου θέλῃ.

Παγαίνειν, Παγαίνειν, eâdem notione. Anonymus de Locis Hierosol. num.14. καὶ εἶναι μέσα εἰς τὴν ὁδὸν, ὅπου παγαίνει εἰς τὴν Βηθλεέμ. Utitur etiam antea. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Καὶ ἂς ποῦμεν σοὺ φρονίμους, ἀφ' οὗ ἡ ζωὴ παγαίνει.

Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ τῆς ξενώσεως τὴν ὁδὸν ἤρξαντο νὰ παγαίνουν.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ φάνει στῆθος κ' εἴπασι, Πάγαινε, μὴν ἀργήσεις.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

Ἐγὼ παγαίνω τραβηκτὸς ἀπὲ τὴν δυνάμιν του.

Idem lib. 2.

Κιαπεῖτον κάμπον πάγαιναν ὅλοι μ' ἀλαζονίαν.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐκεῖθεν καὶ ὑπαγένουν ὅπου ἦσαν οἱ καλιότεροι.

ΠΑΓΙΑΙ, *Statuæ*. Scylitzes pag. 552. in Michaële Theophili filio, de terræ motu: καὶ τὰς κατὰ τὴν ἁγίαν Ἄνναν παγίας ἱσταμένας καθέσεισεν. *Obeliscos & Pyramides* interpretatur Goarus. At secus Symeon Logotheta in eodem Michaële num.41. ubi de eodem terræ motu, scribens, τὸ ἄγαλμα ὃ κατὰ τὴν ἁγίαν Ἄνναν τὸ Δεύτερον ἐπὶ κίονος ἵστατο, corruisse.

ΠΑΓΙΑΥΛΗ, *Tibia*, *Fistula*, Αὐλὸς, σύριγξ.

ΠΑΓΙΔΑ, *Laqueus*, *Decipula*, Παγίς.

ΠΑΓΙΝΗ, *Pagina*. Suidas: Κανόνιον, οὕτω ἡ οἱαδήποτε πραγματεία, κἂν πλειόνων τυγχάνῃ πτυχίων, ἢ στίχων, ἢ παγινῶν. Unde εἰς κανόνιον συμπηγνύειν, est *compaginare*.

Διπάγινος, Τριπάγινος. Eustathius ad Iliad. ψ. ὅτι δὲ ποτὲ καὶ ἡ ἐν βίβλοις γραφὴ οὕτως ἐτάττετο οὐ μόνον σπυρηδὸν καὶ πλινθηδὸν σχηματιζομένη, ἀλλὰ πυργηδὸν κατὰ βάθος, ὅθεν ἐξεύρηνται, καὶ τὰ κοινῶς διπάγινα λεγόμενα, καὶ τριπάγινα, ἑτέρωθέν ἐστι γνῶναι. Ita restituunt Viri docti pro διπάγια & τριπάγια.

ΠΑΓΚΑΡΠΟΣ, *Chamaleon niger*, apud Interpolat. Dioscor. cap.416.

ΠΑΓΚΟΣ, *Mensa nummaria*, Italis *Banco*, nostris *Banco*. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.7. cap.12. αὐτὸς δὲ ὑπισχνεῖται, ὡς εἴπερ στέρξωμεν καὶ συμφωνήσωμεν ἀπελθεῖν εἰς τὴν Φλωρεντίαν, δώσει ἡμῖν ἐκεῖ καὶ τὸ σιτηρέσιον τῶν ε. μηνῶν, καὶ τὴν ἀνήκουσαν ἔξοδον πρὸς τὴν εἰς Φλωρεντίαν ὁδόν· κἀκεῖσε ποιῆσαι ἵνα λαμβάνῃ ἕκαστος τὸ σιτηρέσιον ὅτε βούλοιτο ἐκ τοῦ πάγκου, μηδεμιᾶς ἀπαιτήσεως πρὸς τὸν Πάπαν γινομένης, ἀλλ' ἵνα στέλλῃ ἕκαστος τὸν ἴδιον ὑπηρέτην εἰς τὸν πάγκον. Neque aliter accipienda hæc vox in ipso Concilio Florentino, non verò pro Scamno: ταῦτα τῶν καρδηναλίων εἰπόντων, ὥρισεν ὁ βασιλεὺς διὰ γραμμάτων καὶ βουλλῶν βεβαιωθῆναι πάντα, καὶ δοθῆναι εἰς ἀναπλήρωσιν πάντων πάγκους τρεῖς, τῆς Βενετίας, καὶ τῆς Γενύας, καὶ τῆς Φλωρεντίας. Vide Hesychium in Κυαμήτης.

ΠΑΓΚΡΑΝΟΝ, *Ferulago*, *Thapsia*, apud Interpol. Dioscor. cap.739.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΑΡΙΟΣ, qui veteribus Παγκρατιαστής. Glossæ veteres: *Pancratiarij*, Παγκρατιάριοι. Lexicon MS. ex Cod. Reg. MS.1843. Παγκράτιον, ἡ στοιχείωσις. Vide Gloss. med. Lat.

ΠΑΓΟΜΑΝ, idem quod Πῆγμα. Vox Chymicorum. Ita autem definitur à Petro Theoctonico in lib. MS. de Archemia: τὸ πάγομαν πάλιν ἐστὶ πρᾶγματος ἀχαυνοῦ εἰς στερεὰν οὐσίαν, ἢ στερεὰν μᾶζαν πρὸς ὑγρότητα ἐκπυρωτικοῦ μελάσασιν, &c. Titulus capitis est περὶ πήγματος. Vide Πῆξις.

ΠΑΓΟΝΑΤΟΝ, *Tussilago*, apud Interpolat. Dioscorid. cap.132.

ΠΑΓΟΣ, *Glacies*, Παγετός. Anonymus Astronomus MS. Græcobarb. καὶ ὥσπερ ὧδε μετὰ τῆς χωνευθῆναι τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς ἀμίχλης, ἐὰν φυσήσει ψυχρὸς ἀὴρ, κρύσταλλος γίνεται, ἤγουν πάγος, &c.

ΠΑΓΟΥΡΙΟΝ, *Cancer marinus*, Πάγουρος Græcis. Prochoprodromus contra Hieromonachum, ex Cod. Reg. MS.

Ἰχθὺν οὐκ ἐσθίουσιν, Ἄναξ, πόθεν ἐκεῖ,
Εἰ μὴ ψωμιτζὴν, καὶ κρασίν, σαχὺς, καὶ ὄξεια παγούρια,
Καραβιδίτζας ἐκζεστάς, τυγάνυ καειδίτζιας.

Manuel Palæologus in Onirocrit. MS. οἱ ἀστακοὶ, τὰ παγούρια, οἱ κάραβοι, καὶ ὅσα τοιαῦτα τῶν ὀστρακοδέρμων.

ΠΑΓΚΡΟΥΣ. Vide in Ταΐτης.

ΠΑΓΩΝΕΙΝ, *Colare*, πηγνύειν.

ΠΑΓΩΝΗ, *Pavo*, ταώς, in Corona pretiosa. Occurrit in Fabulis Æsopi Barbarogr. pag. 62. Portius παβόνι habet. Physiologus MS. de Natura animalium: καὶ τὸ παγώνιον τὸ τερπνὸν τὸ ὡραῖον περὶ πάντα, &c. Vide Παόνιον.

ΠΑΖΑ, Παζιά, *Beta*, Σεύτλη. Agapius in Geoponico cap.170. ἔπαρε ῥίζαν τῶν σεύκλου, ἤγουν παζιά. Cap. 186. σεῦκλα ἤγουν παζά.

ΠΑΖΑΡΗ, Παζάριον, *Forum*, *Emporium*. Achmes in Introduct. ad Astrolog. δηλοῖ παζάρια, φόρους, ἔτι τε πάντα τὰ σκιάσματα. Anonym. de Vulpe & Lupo:

Καὶ εἰς τὸ παζάρη ἐπῆγα, κιαυτὶν μετὰ κάνονε

Malaxus in Hist. Patr. p.166. καὶ βοῶντες μεγάλῃ φωνῇ, τὸ πῖτ, παζάρη καίεται, καὶ τὸ πεζεστένι. Idem in Chron. MS. p.553. καὶ ἐπερπάτει ἀπὸ τὰ παζάρια. Ita pag.720. &c. Historia Apollonij Tyrij:

Ὀμπρὸς τὸ παζάρη τους εἰς πυλησιὰ τῆς βάνου.

Rursum:

Εὐγάλετε μὲ ἀποδειπνά, στήλετέ με στὸ παζάρη.

Fabulæ Æsopi Barbarogr. p.54. ὡς μάνλις ἐκάθεισεν εἰς τὸ παζάρι, καὶ ὁμιλοῦσιν ἐτοῦτον καὶ ἐκεῖνον. Ubi Cod. Gr. μάνλις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, &c. Adde Theophylact. Hierodiac. Hom.6. p.113. Homil.13. pag 259. Damascenum Studitam Homil. 21.24.25.30.33. &c.

ΠΑΖΙΟΝ, *Topasius*, Τοπάζιον. Lexicon MS. Cyrilli, πάζιον, λίθος ἀτίμητος ὑποχλωρίζων. Hesychius: Πάζιον, ὃ καὶ τοπάζιον, λίθος πολύτιμος. Occurrit apud Malaxum in Hist. Patr. pag. 183. Vide Salmasium ad Plinium pag.1083.

ΠΑΘΑΙΝΕΙΝ, Παθαίνειν, *Pati*, Κάμνειν, πάσχειν. Glossæ Græcobarb. ἐκεῖνος ὅπου ἔπαθε πολλὰ, ἢ πανθάνει, ἢ παθαίνει.

Παθίασμα, *Passio*, *Morbus*. Eædem Glossæ: βυβῶνες, πάθη, παθιάσματα, πονήματα.

ΠΑΘΝΗ, pro φάτνη, *Stabulum*. Eustathius Iliad. χ. χειτὼν τὸ χωρῦν ἀστράγαλον, ὃ καὶ κεῖθιον Ἰωνικῶς λέγεται, κατὰ τὸ ἐντεῦθεν, ἐνθεῦτεν, οἷς ὅμοιον ἰδιωτικῶς καὶ τὸ φάτνη, πάτνη, ἐναλλαγῇ φωνημάτων.

Πανθάνειν, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. loco suprà laudato. Alibi: πάσχουσιν, ἢ πανθάνουσιν. Nicetas in Alexio lib.2. num.3. ὑκῦν τὰ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἀφεικῶς φέρεσθαι, ὡς πρώην ἔχον καὶ ἐπάνθανον, ἐς τὸ Βυζάντιον ἐπανίζουξε. Ubi Cod. Ed. ἔπασχον præfert. Anonym. MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγάπην σου τόσα δεινὰ πανθάνω.

Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Τοὺς πειρασμοὺς, καὶ τὰ κακὰ τὰ ποῖα θέλεις πανθάνειν.

Rursum:

Νὰ βλάψῃ καῦχον οὐ ψηφᾷ εἰς ὅσα κακὰ πανθάνῃ.

Agapius in Geoponico cap.214. κρατεῖ τὸ βρέφος, καὶ δὲν πανθάνει κακόν.

ΠΑΙΓΝΙΔΙ, *Ludus*, παίγνιον, in Corona pretiosa. Item instrumentum musicum. Historia MS. Bertrandi Romani:

Παιγνίδια εἶχε περισσὰ μουσικὰ καὶ ὡραῖα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ τότες ἀρχινήσασι τρουμπέτες καὶ παιγνίδια,
Σουρλάδες κιάλλα τύμπανα, &c.

Dorotheus Monembasiotes in Synopsi Histor. καὶ μὲ μεγάλαις χαραῖς ἔπαιξαν τὰς τρουμπέταις, καὶ τὰ ἄλλα παιγνίδια.

Παιγνιδιάρης, Παιγνιδιώτης, *Lusor*, *Ioculator*, παίκτης. Glossæ Basilic. Σκηνὴ, πᾶσα ἡ οἴκησις, καὶ τὸ παίγνιον, ἔνθα ἵσταταί τις, ἢ κινεῖται παιγνικὴν ἐπιδεικνύμενος τέχνην, &c.

Παιγνιῶται *Qui ejusmodi Instumenta pulsant, vel iis canunt*, quos hodie παιγνιδιώτας dictos ait Goarus, quomodo *Ioueurs d'instrumens* dicimus. Harmenopulus lib.4. cap.6. οὐδὲ ὁ δημόσιος παιγνιώτης, ἢ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, γυναῖκα ἢ θυγατέρα συγκλητικοῦ. Codinus de Offic. Palat. cap.6. num.29. μεταξὺ δὲ τούτων δὴ τῶν τοῦ κλήρου, καὶ αὐτῶν δὲ τῶν φλαμούλων, ἵστανται πάντες οἱ λεγόμενοι Παιγνιῶται, ἤτοι σαλπιγκταὶ, βουκινάτορες, ἀνακαρισταὶ, καὶ σουρουλισταί. Chronicon Constantinopolit. ἡ δὲ ἀπορήσασα ἐκάλει τινὰς τῶν παιγνιωτῶν τοῦ Ἱπποδρόμου. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Τραγουδιστάδες περπατοῦν, παιγνιδότες κατακρούσιν.

Anonymus MS. de Forma Baptismi: οὐδὲ σκηνικὸς, ἤγουν δημόσιος παιγνιώτης, &c.

ΠΑΙΔΑΚΙ, Παιδάκιον, *Puerulus*, παιδάριον. Hesychius: παιδάκια, μειράκια. Ita enim legit Phavorinus, non παιδάκιμα, uti præfert Editio. Joan. Glycas de Vanitate Vitæ:

Πῶς τε παιδάκια μας γλυκία, γονεῖς ἠγαπημένοι.

Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ ῥῆγας τὸ παιδάκιν του ὅπου πολλὰ τὸ πάθη.

ΠΑΙΔΑΡΙΑ, *Liberi*. Constantinus Porphyrog. de Adm. Imp. cap.1. καὶ ἐξανδραποδίζεσθαι τὰ τούτων γυναῖκα, καὶ παιδάρια, καὶ ληΐζεσθαι τὴν χώραν αὐτῶν. Vide Gloss. med. Lat. in *Puer*.

ΠΑΙΔΑΡΙΟΓΕΡΩΝ cognominatus Macarius Ægyptius, qui simul atque Monachum induit, adhuc in juvenili ætate constitutus, adeo enituit, ut à Monachis ita vulgò indigitaretur. Eunapius in Maximo pag.85. de Juliano Parabata: ὁ μὲν ἐν μειρακι πρεσβύτης Ἰουλιανός. Vide Γέρων.

ΠΑΙΔΕΜΕΝΟΣ, *Eruditus*, πεπαιδευμένος, in Corona pretiosa.

ΠΑΙ'ΔΕΝΕΣ, Πέδενες, *Puellæ*, *Virgines*, *Abræ*. Glossæ Græcobarb. νέαι καὶ ἁπαλαὶ, νοσὶς, ἢ παίδενες. Alibi: ἄβραι, νέαι, δȣ̃λαι, πέδενες, Σκλάβες. Eustathius Il. α. pag.137. ὥσπερ δὲ ἀνώτερω οἱ νέοι ἔσχον πεμπώβολα, ἔτω κἀντᾶυθα κȣ̃ροι κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο. νεωτέρων γὰρ αἱ τοιαῦται ὑπηρεσίαι, διὸ καὶ μέχρι νυῦ τȣ̀ς ἐν τοιȣ́τοις καθυπουργȣ̃ντας, Παῖδας καὶ Παιδίσκας φαμέν. Adde eundem in Iliad. δ. p.438. Vide Gloss. med. Lat. in *Puer*.

ΠΑΙ'ΔΕΨΙΣ, *Mulcta*, *Punitio*, Παίδευσις, κόλασις, τιμωρία. Nam παιδεύειν recentioribus Græcis est *Castigare*.

ΠΑΙΔΕ'ΡΩΣ, Unguentum quo faciem fucant mulieres. Eustathius Il. ξ. ὕστερον μύρον ἐφεῦρον, ὃ ἐκάλȣν παιδέρωτα, ᾧ καὶ γυναῖκες ἐχρῶντο.

ΠΑΙΔΙΝΕΚΡΟ'Ν, *Abortus*. Glossæ Græcobarb. Ἔκτρωμα, παιδίον νεκρὸν, ἄωρον, παιδίνεκρον, ὅπȣ ἐπέθανεν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μάνας τȣ.

ΠΑΙΔΙ'ΤΖΙΝ, pro παιδευτὴς, *Doctor*, *Magister*. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

> Ἀλλὰ μεγάλην δύναμιν ἔχω τῆς ἰατρίας,
> Ὁ χρόνος γὰρ παιδίτζιν μȣ, &c.

ΠΑΙΔΙΩ'ΝΝΕΙΝ. Vide in Ἀξαναπαιδιώννειν.

ΠΑΙΔΟΓΡΑΦΙ'Α, *Natalium professio*, *scriptura*. Modestinus in l.3. §. 1. D. de Excusat. & ex eo lib.38. Basilic. tit.1. cap.3. δείκνυται δὲ ὁ χρόνος καὶ διὰ τῶν παιδιογραφιῶν, καὶ δι' ἑτέρων ἀποδείξεων. Modestinus habet παιδογραφιῶν, &c. Ubi Scholiastes: ὡς ὅταν οἱ πατέρες ἀπογράφονται κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἐγεννήθη τὰ τέκνα αὐτῶν.

ΠΑΙΔΟΜΑ'ΖΩΜΑ, *Puerorum Christianorum collectio*, quæ subinde à Turcis fit in Provinciis iis subditis. Georgius Contares lib.1. Hist. Athenarum pag.24. καθὼς συμβαίνει τὸ ὅμοιον καὶ τὴν σήμερον εἰς τὰ μέρη τῆς Τȣρκίας, ὅπȣ πέρνȣσι τὰ παιδία τινῶν πτωχῶν εἰς τὸ λεγόμενον Παιδομάζωμα, καὶ τȣ̀ς φλογίζȣσι τὴν καρδίαν τως.

ΠΑΙΔΟ'ΠΟΥΛΟΝ, *Puer*, *Famulus*. Moeris Atticista MS. παῖδα τὸν δȣ̃λον, κἂν γέροντα. Nicetas in Alexio lib.3. num.26. ex Cod. Græcobarb. καὶ τὰ τȣ̃ κελλίȣ αὐτȣ̃ παιδόπȣλα. Ubi Cod. alius, τὰ ἐπὶ τῆς θεραπείας. Pachymeres lib.1. cap.8. ἄνδρας ἐκ εὐγενείας μὲν μετέχοντας τὸ παράπαν εἰς παιδοπȣ́λȣς δὲ αὐθεντοπουλομένους τεταγμένȣς αὐτῷ. Anonymus de Bertrando Romano MS.

> Καὶ μετὰ τρία παιδόπȣλα καβαλικεύει μόνος.

Codinus de Offic. Palat. cap.5. num.15. ὀπλωίκα γȣ̃ν δεήσῃ τὸν Βασιλέα καβαλλικεῦσαι, φέρει τὰ ὑποδήματα παιδόπȣλον τȣ̃ Βεστιαρίȣ ἐκτὸς, &c. Ita num.8. cap.7. num. 14 24. cap.9. n.9. cap.12. n.8. cap. 13. n.3. Vide Gloss. med. Lat. in *Puer*.

ΠΑΙΔΟΣΤΑ'ΣΙΟΝ. Apud Cedrenum ubi vox γαρζονοςάσιον occurrit, loco laudato in hac voce, additur in Cod. MS. ut monet Xylander, hocce Scholium: ἐμοὶ δοκεῖ παιδοςάσιον· γαρτζώνιον γὰρ, παρὰ Λατίνοις, τὸ παιδίον.

ΠΑΙΖΟΥ'ΡΑ, Πεζȣ̃ρα, *Peditatus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Οὐδὲ πολλὰ ἀλάρματα λαμπρὰ ἢ σκȣριασμένα,
> Οὔτε μεγάλα ἄλογα, ὅτε πολλὴ πεζȣ̃ρα.

Georgius Contares lib.4. Hist. Athenarum: καὶ ἀπὸ μὲν τὸ ἕνα ὥρισε νὰ περάσῃ ὅλον τὸ καβαλαρικὸν τȣ ςράτευμα, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο νὰ ἀπεράσȣν τὰ ἁμάξια, καὶ ὅλη ἡ πεζȣ̃ρα.

ΠΑΙ'ΛΕΧΟΣ, Avis genus, *Pelicanus* Erudito Cotelerio in Nomocanone ab eo Edito n.317. Locum habes in Καρακάξα.

ΠΑ'ΙΝ. Angelophorus in versibus Politicis MSS. de Constantinopoli:

> Ἔφαγον ὁμȣ̃ καὶ ἔπιον καὶ τὸ παΐν.
> Ταῦτα λέγων πῶς ἀκȣ́ων τὄνομά σȣ.

ΠΑΙΝΕΜΕ'ΝΟΣ, *Laudatus*. Leonard. Phortius de Re militari lib.1.

> Τὰ πολλὰ ποθυμημένω,
> Εὐγενεῖ, καὶ παινεμένω,
> Ἰακόβω τῷ Λασκάρῃ,
> Εὐζωΐω παλικάρη.

Iterum:

> Κλάδος τῶν γεννημένων,
> Ἀξίων, καὶ παινεμένων.

ΠΑΙ'ΟΥΛΟΣ. Vide Μπαΐȣλος.

ΠΑΙ'ΡΝΕΙΝ. Vide in Πέρνειν.

ΠΑΪ'Σ, Πᾶς, *Bei*, Dignitas Turcica, *Begus* Leunclavio in Pand. Turcico num.14. Ἀμȣρὰτ πᾶς, apud Cananum de Bello Constantinopol. μιχάλπαΐς, Μȣρὰτ πεῖ.

ΠΑΙΣΑΙ'ΔΗ, *Pæonia*, apud Interpol. Dioscor. cap.563.

ΠΑΙΤΙ'ΤΑ. Vide in Πετίτον.

ΠΑΚΑΚΑ͂Σ, *Rana*, sic dicta Atheniensibus hodiernis. Theodosius Zygomalas in Epist. apud Crusium in Turcogr. pag.99. τὰ σύκα σȣ̃κα λέγȣσι, τὸν βάτραχον, πακακᾶν.

ΠΑ'ΚΑΝ, ἡ ἀτράφαξις, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Atriplex*, herba de qua Ruellius & Botanici. Lexicon Reg. Cod. 1843. habet Πάκαλ.

ΠΑ'ΚΤΟΝ, *Pactum*, *Fœdus*. Glossæ Basilic. Πάκτον, σύμφωνον. Agatho Diaconus de VI. Synodo: διὰ τὴν προσεχῶς τότε, καὶ ἐξ αἰτίας αὐτȣ̃, καὶ παραβασείας τῶν συγκειμένων πάκτων. Chronicon Alexandr. in Joviano: καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης κατὰ Περσῶν, &c. In Heraclio pag.900. ἐ διέλιπε προσκέπων αὐτὸν λαβεῖν μὴ μόνον πάκτα, &c. pag.904. ὁ Χαγάνος μεθ' ἡμῶν πάκτα πεποιηκώς. Theophanes an.3. Justiniani: καὶ εἰρήνης πάκτα τυπώσαντες, ἐξῆλθεν εἰρήνη. Utitur præterea an.1. Mauricij, & 4. & 10. Heraclij. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Theodosio Jun. ἐὰν ἔχεις ἕνα δυνατὸν ἐκ τοῦ λαȣ̃ σȣ δυνάμενον μονομαχῆσαι καὶ νικῆσαι Πέρσην ἕνα μονομάχον, εὐθέως ποιῶ πάκτα τῆς εἰρήνης ἐπὶ χρόνȣς τριάκοντα.

Πακτȣ̃ν, Πακτεύειν, *Pacisci*, *Pactum inire*, Gloss. Lat. Gr. *Pepigit*, Συνέθετο, συνετάξατο, καὶ ἐπάκτωσεν. Glossæ Basilic. Πακτωθῆ, συμφωνηθῆ. Chronicon Alexandr. in Heraclio pag.906. ὅτι μὲν μέχρι τοῦ παρόντος ἐγὼ τὴν ἐξȣσίαν εἶχον τȣ̃ λαλῆσαι καὶ πακτεῦσαι μετά σȣ. Scholiastes Basilic. ad lib.60. tit. 34. τότε καὶ αὐτὸς ὁ πακτεύσας ἐ κωλύεται μετὰ τὸ πάκτον ποιῆσαι τὸ ἔγκλημα. Vide Nomocan. Photij tit.13. cap.18. Aliàs πακτȣ̃ν *Iungere* significat. Vide Etymolog. in Δρύφακτοι.

Πάκτον, *Tributum ex pacto indictum*, *quævis pensitatio*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: κομήσει δὲ καὶ ἡ Αἴγυπτος τὰ πάκτα αὐτȣ̃. Theophanes an.2. Phocæ: & ex eo Cedrenus: ὁ δὲ Φωκᾶς τὰς δυνάμεις ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἀσίαν μετέφερεν, τῷ Χαγάνῳ πάκτα ἐξαυξήσας, νομίζων ἠρεμεῖν τὸ βαρβάρων ἔθνος. Idem an.9. Pogonati: συνεφωνήθη πρὸς ἑκατέρȣς ἔγγραφον εἰρήνης γενέσθαι μεθ' ὅρκȣ λόγον ἐπὶ συμφώνȣ ἐτησίȣ πάκτȣ παρέχεσθαι τῇ Ῥωμαϊκῇ πολιτείᾳ παρὰ τῶν Ἀγαρηνῶν χρυσίȣ χιλιάδας τρεῖς. Vide eundem an.11. ejusdem Pogonati, & an.6. Constantini filij Irenes. Nicetas in Alexio lib.2. num.2. ἀνεκήρυξε μὴ χρημάτων ὠνεῖς τὰς ἀρχὰς ἀναλίθεσθαι, ἀλλ' ἀριςίνδην καὶ δῶρον αὐτὰς βραβεύεσθαι. Ubi Cod. Barbarog. τὰς ςρογὰς εἰς πάκτα δίδοναι. Utuntur præterea alij, Justinianus

stinianus in Nov. 120. c.11. Constantinus de Adm. Imp. cap.21.28.30.32.43. 44. 50. Anonymus Combefisianus in eodem Constantino, Auctor Incertus post Theophanem pag. 432. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.8. Codinus in Orig. Constantinop.n.21. 145. &c.

Πακτώνειν, *Tributum imponere*. Idem Constantinus cap.44. Extr. καὶ ἐν τῇ ἡμέραις αὐτοῦ καὶ ἐδουλεύθησαν, καὶ ἐπακτώθησαν, καὶ ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Βασιλέων Ῥωμαίων.

Πακτώνειν, Πακτεύειν, *Prædia elocare*, Ἐκμισθοῦν τὰ κτήματα. Πάκτωμα, πάκτωσις, *Possessionum elocatio*, Ἐκμίσθωσις τῶν κτημάτων. Nicetas in Andronico lib.2. num.3. ex Cod. Barbarogr. οὕτως ἐξέπεμπεν, οὐκ ὠνεῖς ταύτας τοῖς βουλομένοις προβάλλων, καὶ τοῖς ἐκ προσόδων πακτώνων, ἀλλὰ δῶρον τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ ἐπιλέγδην παρεχόμενος. Michaël Attaliates in Synopsi cap.13. de Actione conducti & locati: ἔστι δὲ ὅταν τις οἶκον ἴδιον ἢ ἀγρὸν πακτεύσῃ πρός τινα, ἐφ' ᾧ λαμβάνειν ἐτήσιον πάκτον. Scholiastes Basilic. tom.1. pag.756. ἐὰν προκουράτωρ μου πακτεύσῃ πρὸς τὸ ἐμὸν χρεωστὴν, &c. Balsamon ad Synod.I.Can.17. σημείωσαι ὡς ὁ κανόνα διὰ τοὺς ἱερωμένους τοὺς ἐμπορευομένους οἰνάρια καὶ βαλανεῖα πακτεύοντας. Vide Eustathium Il. ι. p.742.& Odyss. ψ. p.1937.

Πακτωνάρης, *Conductor prædii*, in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani, cap. 98. Locum vide in Ἔφιτον.

Πακτιάσιος, apud Nicetam in Joanne n.4. *Qui pacta seu tributa exigit*.

Πακτιώτης, *Tributarius*. Constantinus Porph. de Adm. Imp.cap.9. οἱ δὲ Σκλάβοι οἱ πακτιῶται αὐτῶν. Infrà: καὶ λοιπῶν Σκλάβων, οἵ τινές εἰσι πακτιῶται τῶν Ῥώς.

Πακτιωτικὸς eâdem notione. Idem Constantinus: κατέρχονται εἰς τὸ Βιτζέβη, ὅπερ ἐστὶ πακτιωτικὸν κάστρον τῶν Ῥώς. In formulario veteri Notariorum ex Bibl. Reg. legitur Ἄκτος πακτιωτικὸν εἰς κῆπον, hoc est, *contractus pacti ad agrum locandum*.

Πακτιωτικῶς, *Per pactum*, apud Balsamonem ad Nomocanonem Photij tit.2. pag.36. 1.Edit.

ΠΑΛΑΔΟΥΡ, τὸ ἀνακάρδιον, in Lexico MS. Reg.Cod.1843.

ΠΑΛΑΙ͂ΕΙΝ, *Luctari*, Παλαίειν.

ΠΑΛΑΙΟΒΔΟΥ͂ΛΟΥ βολάνη, apud Myrepsum sect. 8. cap.53. Ubi παλιούρου legendum censet Fuchsius.

ΠΑΛΑΙΟ͂ΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

Τὸ ΠΑΛΑΙΟ͂Ν, & ὁ Παλαιὸς, ita non semel laudatur Juris Interpres in Basilicis, ubi Fabrotus ad lib.45. pag.133. τὸ παλαιὸν *vocat Codicis Iustinianei contextum, ad differentiam novi contextus* Βασιλικῶν. Ita etiam laudatur à Balsamone ad tit.2. Nomocanonis Photij pag.38. 1. ubi Σχολιαστὴν, & τὸ Παλαιὸν citat. Cujacius in Præfat. ad lib. 60. eorumdem Basilic. ubi de eorum Interpretibus: *alij persimile* τὸ κατὰ πόδας, *alij* τὸ Παλαιὸν *condiderunt, antiquioris Latini textus vestigia subtiliter persecuti*. Vide pag. 658. Suaresium in Notitia Basilic. sub finem.

ΠΑΛΑΙΟΣΤΡΑΤΙΏΤΗΣ, *Veteranus*, apud Modestinum. Vide ibi Anton. Augustin. pag. 335. Glossæ Gr. Lat. παλαιὸς στρατιώτης, *Veteranus*. Themistius Orat.14. sub finem alludens ad nomen Veteranionis Tyranni: ὁ καὶ τοὔνομα καὶ τὴν τύχην πάλαι στρατιώτης.

ΠΑΛΑΙΏΝΕΙΝ, *Veterascere*, Παλαιοῦσθαι.

ΠΑΛΑΜΑ͂ΡΙΟΝ, *Funis quo navis alligatur*, ex Ital. *Palamaro*. Georgius Contares lib. 10. Hist. Athenar. pag.273. ἔκοψαν τὰ παλαμάρια ἀπὸ τὰ κάτεργα τως, καὶ ἔτρεξαν ποδλότατα τὸ κατόπιν νὰ τὰ φθάσουν.

ΠΑΛΑΜΗ͂ΔΑ, Παλαμίδα, pro Πηλαμὺς, *Sarda*, Piscis. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Παλαμήδαν ἢ σκομπρὶν, ἢ θύννον βρωμιαρέαν.

Infrà:

Καὶ μᾶς λέγουσιν τρώγεται ὅλον τὰς παλαμίδας.

Rursum:

Καὶ τὸ παλαμηδόκομαν, καὶ ἡ θύννα ἡ βρομαρέα.

Occurrit ibi passim.

ΠΑΛΑΜΟΣΚΌΠΟΙ, *Qui inspectione manus futura prædicunt*, χειρομάντεις. Vide Balsamonem ad Can.61. Synodi Trullanæ.

ΠΑΛΑΤΙΑΝΗ͂, ita *Palatium Imperatricis* matris Imperatoris, non semel vocat Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.2.cap.16.17.23. sect.8. cap.25.

ΠΑΛΑΤΙΑΝΟ͂Σ, *Palatianus*, Officium Monasticum cui fortè Palatij seu Domus Hegumeni incumbit: nam ita appellatam docemus in Gloss.med.Lat. Prochoprodromus MS. lib.2. contra Hegumenum:

Ἐκεῖνος ἔνι Λογαριαστὴς, καὶ σὺ ἦσαι Θερμοδότης,
Ἐκεῖνος ἔνι Παλατιανὸς, καὶ σὺ ἦσαι Λεβετάρης,
Ἐκεῖνος ἔνι ὡραῖος, καὶ σὺ σκυβαλοφύλαξ.

ΠΑΛΆΤΙΟΝ, *Palatium*. Thomas Magister: Βασίλεια κρεῖττον ἢ ἀνάκτορα, τὸ δὲ παλάτια, ἀδόκιμον. S.Athanasius Orat. in Descript. B. Mariæ: μόνον ὁ κύριος καταδέξατο ἐπὶ γῆς τὸ παρθενικὸν οἰκῆσαι παλάτιον. Procopius de Ædif. Justin. cap.4. ταύτην γὰρ ἰδίαν αὐτοῦ οἰκίαν παλλάτιον (sic) τῷ δοκεῖν τε καὶ πρέπειν τῷ μεγαλοπρεπεῖ τῆς οἰκοδομίας διαπραξάμενος, &c. Encomium S. Panteleemonis:

Ὑπηρετοῦμεν ὄντες ἐν παλατίῳ.

Occurrit passim.

Παλάτιον, pro Curia, seu tribunali usurpari apud Procopium observat Alemannus ad Hist. arcanam pag.79. 1.Edit. quod, inquit, in porticibus Imperatoriæ domus, erat Præfectorum Prætorium, & Quæstorum tribunal. Unde Factiones in seditione Victoriatorum, apud Theophanem, inclamabant Justiniano, τὸ παλάτιον πῶς ἐστὶν οὐκ οἴδαμεν. Hoc est, *nulla superest judiciorum forma*. Certè etiamnum ita curias forenses appellamus, quod inde apud nos ortum putant, quòd Reges nostri judicibus Palatio suo cesserint: vel etiam fortè quòd Reges ipsi in Palatiorum atriis ac porticibus legem dixerint subditis, quod à nobis olim observatum in Dissertat. 2. ad Joinvillam. Leo M. in l.14. de Offic. Rector. Prov. *Nulli judicum qui Provincias regunt in Civitatibus, in quibus Sacra Palatio aut Prætoria sunt, liceat his relictis privatorum sibi domos ad habitandum veluti Prætoria vindicare, sed sacratissima modis omnibus inhabitare Palatia seu Prætoria cogantur*, &c.

Παλάτι, *Atrium*, Παλάτιον, in Corona pretiosa. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς τὸ παλάτιν φθάσασι ὅλοι κατὰ τὴν τάξιν.

Occurrit ibi pluries.

Παλατίτζιον, *Palatiolum*. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib.3. pag.160. n.78.

Παλατῖνοι, universim dici *Magnates* seu *proceres Palatij*, seu *qui in Palatio militant*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Ἐκεῖνος παλατῖνος ἦν, σὺ δὲ σκυβαλοφύλαξ.

Laonicus lib.2.de Comitibus Palatinis Mythicis Caroli M. καὶ Ῥινάλδου, καὶ Ὀλιβερίου, καὶ ἄλλων τῶν ταύτῃ ἡγεμόνων Παλατίνων καλουμένων, συνδιαφερόντων αὐτῷ τὸν πόλεμον, &c.

Παλατῖνοι, *Palatini Sacrarum Largitionum*, qui scilicet

scilicet largitionales titulos exigebant, de quibus est titulus in utroque Codice. Glossæ Basilic. Παλατῖνοι, κοινῷ ὀνόματι πάντες ἐκαλοῦντο οἱ ἐν τοῖς κατὰ τὸ παλάτιον θησαυροῖς ὑπηρετοῦντες ταξεῶται. Horum alij *Comitatenses* dicti, qui in Palatio seu in *Comitatu* consistebant: alij *Mittendarij*, qui in Provincias mittebantur. Eædem Glossæ: ἀλλ' οἱ μὲν ἀεὶ τῷ παλατίῳ προσεδρεύοντες, ἐλέγοντο Κομιτατήσιοι, Κομιτάτον γὰρ ὁ τόπος ἐν ᾧ διάγει ὁ Βασιλεὺς, οἱ δὲ εἰς τὰς Ἐπαρχίας πεμπόμενοι, Μιτενδάριοι, Μίτω γὰρ τὸ, ἀποστέλλω. *Mittendariorum Palatinorum* meminit Lex 2. 7. 8. 9. 22. 23. Cod. Th. de Palat. τῆς καθοσιωμένων Παλατίνων σχολῆ, apud Justinianum in Nov.30. cap. 6. Nov.117. cap.13. Nov.163. cap.2. in Edicto 13. cap. 11. §.3. cap.20. &c. Ac de iis intelligendus videtur S. Athanasius in Apol. ad Constant. Μόντανος ὁ Παλατῖνος ἦλθε, κομίζων ἐπιστολὴν, &c. Et Apol.2. de Fuga sua: καὶ Παλατῖνοι Συγκλήτιος καὶ Γαυδέντιος ἦσαν οἱ κομίσαντες τὰ γράμματα. Idem in Epist. ad Solitarios: καὶ Νοτάριοι κατὰ πόλιν, καὶ Παλατῖνοι φέροντες ἀπειλὰς ἀπεστέλλοντο πρός τε τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς δικαστάς. Rursum ibi: καὶ πάλιν Παλατῖνοι καὶ Νοτάριοι καὶ Κόμητες ἀποστέλλονται. Et pag. 643. Νοτάριοί τε Διονύσιός τε καὶ Ἰλάριος, καὶ Παλατῖνοι σὺν αὐτοῖς στέλλονται. De *Palatinis Mittendariis* intelligendus pariter Gregorius M. lib.8. Epist.10. 27. lib.9. Epist.24. *Primicerius devotissimorum Palatinorum*, in Synodico adversus Tragœdiam Irenæi cap. 16. Palatinorum etiam meminit Michaël Attaliata in Synopsi tit.79. οἱ δὲ Παλατῖνοι, εἰ μὴ ἐλεύθεροι δειχθεῖεν, οὐ δύνανται παραπέμπειν εἰς ἀλλοτρίους τόπους.

Παλατῖνος dictus præterea, extremâ Græciâ, Minister Patriarchæ, qui ejus nomine in Palatium ad Imperatorem ultro citróque commeabat, & de rebus momenti cum eo communicabat, illiúsque responsa ad Patriarcham referebat. Nicetas in Alexio Manuëlis filio num.7. τοῦ Πατριάρχου στέλλοντος εἰς τὴν Δέσποιναν τὸν ἑαυτοῦ ὑπηρέτην, ὃς ἐκ τοῦ παραβάλλειν εἰς τὰ ἀρχεῖα, καὶ διαπορθμεύειν τοῖς βασιλεῦσι τὰ βουλευτία, καὶ τὰς ἀποκρίσεις κεῖθεν αὖθις μεταφέρειν, Παλατῖνος ὠνόμασαι.

Παλατῖνοι, *Panes civiles*, *gradiles*, de quibus copiosè egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. & Suidas: Παλατῖνοι, εἶδος ἄρτων, οὓς ἐφιλοτιμήσατο τῷ δήμῳ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, οἷα ἐκ τοῦ παλατίου χορηγούμενοι. Qualis verò Palatinorum panum fuerit erogatio Constantinopoli, docemur potissimum ex Vita MS. Sancti Pauli Confess. Patr. Constantinopolit. ubi de Constantino Imp. ζημιοῖ δὲ καὶ τὴν πόλιν τὸ σιτηρέσιον, ἀφελὼν αὐτῆς τὸ ἥμισυ τῆς δωρεᾶς, ἣν ὁ ἐκείνου πατὴρ, ὁ φιλάνθρωπος δηλαδὴ Κωνσταντῖνος αὐτῇ ἐδωρήσατο. ἦν δὲ τὸ ὅλον τῆς δωρεᾶς ἡμερήσιοι ἄρτοι μυριάδες ὀκτώ. Et ex eo Theophanes an.21.ejusdem Constantij: τὴν πόλιν ἐζημίωσεν τέσσαρας μυριάδας ἄρτων ἡμερησίων, ἐκ τῶν δωρηθέντων ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μυριάδων. Adde Codinum in Orig. Constantinopolit.pag.26. Nec Romæ duntaxat & Constantinopoli erogabantur ejuscemodi panes, sed & Antiochiæ, ut testatur Libanius in Orat. ad Theodosium: τὸ μὲν τῆς ἡμέρας ἥμισυ τὴν ὀργὴν ἐδέξατο, τὴν μέχρι οὐ διδομένων ἄρτων ἔπειτ' ἦν ὁ πρότερον καὶ ἡ λῆψις καὶ ἡ δόσις, καὶ σὺν ἐκείνοις ἕκαστος οἴκαδε ἤρχετο.

ΠΑΛΑΦΡΙΟΝ, *Palafredus*, Gallis *Palefroy*: de qua voce fusè egimus in Gloss. med. Lat. Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib.6.

Φαρία ἐκαβαλίκευαν, καὶ πολλὰ παλαφρία.

ΠΑΛΕΙ͂Ν, *Luctari*, pro Παλαίειν. Glossæ Græcobarb. παλαίει, παλεῖ, ἡ παλιόννει. Damascenus Studita Homil.14. εὐγῆκαν μίαν ἡμέραν ἑορτάζοντας τὴν τὰ παιδία τῆς γειτονίας νὰ παίζουσιν, καὶ ἄλλα μὲν ἐνικοῦσαν εἰς τὸ πηλάλημα, ἄλλα δὲ εἰς τὸ πάλεμα.

ΠΑΛΗ, pro Πάλιν, Πάλι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Κλαπετὰ δάκρυα τὰ πολλὰ, κλαπετοὺς πόνους πάλη.

Utitur passim.

ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΆ, *Regeneratio*, *Recreatio*, *Renatio*, in Gloss.Gr.Lat. propriè *Regeneratio* quæ fit per Baptismum. Παλινλοχία, Isidoro Pelusiotæ lib. 1.Epist.68. Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. παλιγγενεσία, τὸ ἐκ δευτέρου γεννηθῆναι, ἢ ἀναπλασθῆναι, ἢ τὸ ἅγιον βάπτισμα λέγεται. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. τί δὲ ἐστι παλιγγενεσία; τὸ ἐκ δευτέρου γεννηθῆναι καὶ ἀνακαινισθῆναι. S.Paulus in Epist.ad Titum 3.5. ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας. Clemens lib.7. Constit.Apost.c.43. ἐπὶ τούτοις προσκυνῶ αὐτὸν τὸν μονογενῆ Θεὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ, τῷ ἀναδέξασθαι αὐτὸν τὸν ὑπὲρ πάντων θάνατον διὰ τοῦ σταυροῦ, οὗ τύπον ἔδωκε τὸ βάπτισμα τῆς παλιγγενεσίας. Theodoret. serm.7. οὕτω κἀνταῦθα τούτων ἕκαστον ἐκβαλὼν, τὸ τῆς ἀφθαρσίας αὐτοῖς καὶ παλιγγενεσίας ἐπιδείκνυσι βάπτισμα. Palladius in Vita Chrysostomi l.41. μυσταγωγηθεὶς τὴν τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίαν. Τῆς κολυμβήθρας ἀναγέννησις, apud Gregorium Nyssenum de Resurrectione. Vita S Syncleticæ num.91. ubi de triplici hominis Christiani vita: ὧν ἡ μὲν μία ἐστὶν ἐκ χάριτος, ἡ διὰ τοῦ θείου λουτροῦ ἡμῖν προσερχομένη· ταύτην γὰρ ἀληθῶς καὶ παλιγγενεσίαν καλοῦμεν. Λουτρὸν παλιγγενεσίας, in Martyrio S. Niconis num.4. apud S. Cyrillum Hierosol. Catech.1. ad Neophytos, Palladium in Vita Chrysostom. pag.41. Evagrium lib.1.cap.15. lib.6. cap.13. Nicetam Paphlag. in Encomio S.Eustachij pag.53. Continuatorem Theophanis lib.4. num.14. in Euchol. ubi de Ordin. Presbyteri, in Elogio S. Pantaleonis pag. 16. &c.

Παλιγγενεσία, Jurisconsultis Græcis *Natalium restitutio* exponitur: Chymicis verò, *Transmutatio metallorum*. Stephanus Chymicus MS. καὶ τὰ θειώδη οὕτω τεφρωθέντα, θεῖον πάλιν ἔχον, καὶ ὕδωρ θεῖον ἄθικτον διὰ τῆς αὐτοῦ τέφρας ποιοῦσιν εἰς παλιγγενεσίαν. Occurrit ibi pluries.

ΠΑΛΙ'ΓΚΛΑΣΤΟΣ, Hesychio, σκολιὸς, αὐστηρὸς, δυστροπὸς, Latin. *Refractus*. Glossæ MSS. V. C. Dom. *de Chevannes*: *Refractus*, *Pervicax*, *Austerus*.

ΠΑΛΙΚΑ'ΡΙ, Παλικαράκη. Vide in Πάλληξ.

ΠΑΛΙΝΔΙΚΙ'ΑΣ, *Instauranda litis*, in Gloss. Lat. Gr.

ΠΑΛΙΝΌΣ, Πάλιος, *Vetustus*, Παλαιός.

Παλιόχαρτα. Vide Χάρτα.

Παλιοπάπουτζα. Vide Παπούτζι.

ΠΑΛΙ'ΝΠΙΣΣΑ, ἡ ξηρὰ πίσσα, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Pix sicca*.

ΠΑΛΙ'ΟΝ. Vide in Πάλλιον.

ΠΑΛΙΟ'ΝΝΕΙΝ, *Luctari*, Παλαίειν. Glossæ Græcobarb. ἡ μάχεται, ἡ παλαίει, ἡ παλιόννει μὲ ἄλλον.

Παλιοτάδες, *Luctatores*. Eædem Glossæ: οἱ παλαισταὶ, οἱ παλιοτάδες.

ΠΑΛΙΡΈΑ, Herba quam παλίουρον Græci vocant, apud Myrepsum de Antidotis cap.188. 381. 430.

Παλιουρόκοκκον, *Paliuri Granum*. Orneosophium: ἡ παλιουρόκοκκα τρίψον, καὶ δὸς μετὰ κρέατος.

ΠΑ'ΛΛΑ, *Globus*, Gallis, *Balle*. Hesychius: πάλλα, σφαῖρα ἐκ ποικίλων νημάτων πεποιημένη. Hesychius Od. ζ. Διονυσίδωρος λέγεται γράψαι, Πάλλαν ἔπειτ' ἔρριψεν ὡς ταυτὸ εἰπεῖν σφαῖραν, καὶ πάλλαν ἀπὸ τοῦ πάλλεσθαι, Ῥωμαῖοι μέν τοι Πίλαν τὴν σφαῖραν φασί, &c. Vide Gloss. med.Lat. in *Palla*.

ΠΑ'ΛΛΗΞ, *Adolescens*, *Puer*, *Catulaster*; vox priscis Græcis etiam nota. Eudocia Macrembolitissa uxor

uxor Romani Diogenis Imp. in Joniis MSS. Παλλὰς δὲ λέγεται, διὰ τὴν μεμυθολογημένην περὶ αὐτὴν νεότητα, ἀφ' οὗ καὶ πάλληκες καὶ παλλακαὶ προσαγορεύονται. Adde Eustathium Od. α. p.1419.

Πάλλικες, crebrò pro *Calonibus*, apud Tacticos. Mauricius lib.5. cap.1. πλῆθος παλλίκων συμβολῆς δημοσίας προσδοκωμένης ἐπιφέρεσθαι ἢ συμβουλευόμενον. Cap.2. διά τι ἢ δοκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης ἐκ περιουσίας ἄδεστρα εὑρεῖν τοὺς στρατιώτας διὰ τῶν παλλίκων αὐτῶν. Ita lib.7.cap. 10. 14. qui nudè παῖδες dicuntur eidem pag.24.154. 234. & alibi.

Παλληκάριον, Παλικάρειον, *Calo*, *Puer*, νεανίας. Chronicon Alexandrinum an.16. Heraclij: ἐξῆλθον στρατιῶται μετὰ παλληκαρίων πολιτῶν ὀφείλοντες ὡς ἀπὸ δέκα μιλίων θερίσαι ὀλίγα γεννήματα, καὶ συνέβη ἀπαντῆσαι αὐτοῖς τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἔνθεν κἀκεῖθέν τινας διαπεσεῖν, συσχεθῆναι δὲ καὶ τινὰς ἐκ τῶν παλληκαρίων τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πολιτῶν ἐξελθόντων σὺν αὐτοῖς, &c. Mox: εἰς τὸ ἐκδικῆσαι τὰ ἴδια παλληκάρια καὶ τοὺς πολίτας. Leo in Tactic. cap.10. §.2. συμβαίνει γὰρ καὶ παλικάρεια εἶναι ἐν ταύτῳ χρήσιμα. Et §.4. πλῆθος τῶν λεγομένων παλλικαρίων, ἤγουν τῶν δουλευόντων τοῖς τε ἄρχουσι καὶ τοῖς στρατιώταις. Cap. 14. §.16. τὰ παλλικάρεια τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων. Similia ferè habet Constantinus in Tacticis pag.43. 44. Adde eundem Leonem cap.17. §.65. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τὸ γῦρον τοῦ στεκόντησαν τὰ παλικάρεια τ' ὅλα.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνάσκελα νακήτευε τἄμορφα παλικάρια.

Infrà:

Εἶτον ὁ Ἀπολώνιος κλιστὸς ὡσὰν κολῶνα,
Θωρόντα τῆς παλικαρίας ὅλοι τῆς καμαρῶνα.

Παλικαράκη, simili notione. Eadem Hist. Apollonij Tyrij:

Γιατὶ τὸ ταξαζόμενος τὸ νίον παλικαράκη.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἀλύμονον Ῥοδίτες μου καλὰ παλικαράκια,
Καὶ ξένοι ὅσοι ἐχάθησε Ῥωμαῖοι καὶ Φραγκάκια.

Παλικαρεύγεσθαι, *Strenuè agere*, παλικαρεστικά, *Strenuè*.

ΠΑΛΛΙΟΝ, *Pallium*. Glossæ MSS. ἀμπεχόνη, ἱμάτιον, πάλλιον. Hesychius: τετβώνιον, πάλλιον, περιβόλαιον. Glossæ Græco-Lat. Πάλλιον, *Pallium*. Gregorius Nazianzenus in Testam. βούλομαι αὐτῷ δοθῆναι καμισίον ἕν, σιχάριον ἕν, πάλλια δύο. Joannes Moschus in Limon. cap.170. καὶ εἰς ἐξ ἡμῶν ὁ περιβέβλητο πάλλιον ἀφελόμενος, &c. Et cap.116. εἶχον οὖν πάλλιον, καὶ ἐπώλησα τοῦ νομίσματος. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 162. ἠσπάζετο γὰρ ἡμῶν τὰ πάλλια. Vita MS. S. Hilarionis: ὁ δὲ κλῆρος εὐαγγέλιον ἦν, —— καὶ πάλλιον, σιχάριόν τε καὶ κουκούλλιον τρίχινον, ἃ δὴ τοῖς μοναχοῖς οὕτω συνήθες ὀνομάζειν. Apophthegmata Patrum in Elia num.4. καὶ ἄρας τὸ πάλλιον αὐτοῦ, εὑρέθη μηδὲν ἔχων. Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.2. περιελόντες αὐτῷ τὸ πάλλιον, καὶ περιζώσαντες τένοντα, καὶ νεύροις ὠμοῖς τύψατε. Vita S.Joannis in Puteo num.10. καὶ γλῶ τοῖς ὄνυξί μου ἔσκαψα, καὶ ἐν τῷ παλλίῳ μου ἐπέθηκα. Theophanes an.29. Copronymi: ἐλθοῦσα ἀπὸ τῆς Ἱερείας ἐν τῇ βασιλίδι πόλει δρωμώνων καὶ χελανδίων πλείστων ἐστολισμένων σηρικοῖς παλλίοις, &c. Occurrit præterea apud Chrysost. Homil.6. de filiis Noë, in Vita S. Euthymij num.115. in Euchologio pag. 479. in Synaxariis in S. Euphrosyno 11. Sept. & apud alios Scriptores passim.

Παλίον. Auctor Etymologici in Ἀμπεχόνη· λέγεται δὲ ἀντὶ περιβολῆς ἱματίου, ἤγουν παλίον. Glossæ Basilic. τῷ ὀνόματι τῆς στρώμνης πᾶσα ἡ ἐσθὴς περιέχεται, καὶ τὰ στραγάλια, καὶ τὰ παλία, καὶ πᾶν ᾧ περιβαλλόμεθα. Joannes Moschus in Limon cap.18. ἐν μιᾷ οὖν εὑρίσκει δύο σκύμνια λέοντος, καὶ φέρει αὐτὰ εἰς ἐκκλησίαν εἰς τὸ παλίον, ὃ ἦν περιβεβλημένος, &c. Achmes in Introduct. in Astrolog. μορφὴ ὡς ἀετοῦ, κρατοῦν γονάχιον, τάπις, καὶ παλίον, μεριμνᾷ εἰς πράγματα. Idem videtur quod *Palium*, & *Pallium*, Latinis inferioris ævi, *Pail*, Pannus sericeus. Vide Gloss. med. Latin. in hac voce.

ΠΑΛΛΙΩΝ. Mauricius lib.10. cap.3. καὶ πρὸς τοὺς κριοὺς ἀντικεῖνται τύλαι καὶ σακκία, γέμοντα ἄχυρα καὶ ψάμμον· πρὸς δὲ τοὺς παλλίωνας, ἤτοι ἐμβόλους τοὺς προσαγομένους ἅρπαγες, πίσσα, καὶ πῦρ, καὶ λίθοι βαρεῖς, &c. Vocis notionem indicat Leo cap.15. §.49. ubi eadem ferè habentur: πρὸς δὲ τὰς χελώνας, ἅρπαγες, ἤγουν ξύλα μεγάλα ἔχοντα ξίφη καὶ ἐμπισσόμενα, &c. Sunt ergo παλλίωνες, testudines, quibus veluti *pallio* milites proteguntur.

ΠΑΛΜΑ, *Lacus*, *Fossa*, Πέλμα. Leo in Tacticis c.11.§.108. ἢ ὄρυγμα, ἢ πέλμα, ἅπερ λέγεται πάλματα. Cap.18.§.74. ἐὰν δὲ ἐνδέχεται καλὸν ἐστιν ἕνα, ἢ δύσβατον ποταμὸν, ἢ πάλματα, ἢ λίμνην κατὰ νώτου τῆς παρατάξεως ἔχειν, &c. Theophanes an.13. Constantij: ἕτεροι δὲ ἐν τοῖς καταπάλμασι τῆς τάφρων ἐνέπεσον. Vide Πέλμα.

ΠΑΛΜΑΡΙΣΟΥ, τὴν φοινίκων, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΠΑΛΜΟΥΛΑΡΙΟΣ, *Palmularius*, ὄνομα κύριον, Suidæ. Antoninus lib.1. de Vita sua sub initium: παρὰ τοῦ τροφέως, τὸ μήτε Πρασιανὸς, μήτε Βενετιανὸς, μήτε Παλμουλάριος, ἢ Σκουτάριος γενέσθαι. Vide Phavorinum in Πρασιανός. Ubi nescio an hæc vox *Nautam*, aut *Navicularium* sonet, ex voce *Palmula*, quæ in Gloss. Lat. Gr. exponitur Πλάτη ἐν ᾗ διαπλέομεν. Vide Galtakerum ad hunc locum, & Suicerum in Thesauro Ecclesiast. qui *Parmularium* intelligi contendit, quod vix putem.

ΠΑΛΟΣ, *Palus*, *Paxillus*. Glossæ Gr.Lat. πάλος, *Palus*. Acta SS.Tarachi, Andronici, &c. p.265. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν, Τείνατε αὐτὸν ἐν τοῖς πάλοις, καὶ νεύροις ὠμοῖς μαστίζετε. Martyrium MS. S.Febroniæ: πάλιν ὁ δικαστὴς ἐκέλευσεν λυθῆναι τὴν Φεβρωνίαν ἀπὸ τῶν πάλων. Nicetas Paphlago in S. Anastasia Virg. πάλοις προσδεθεῖσαν, ἠρέμα κεφιθῆναι τῆς γῆς. Joannes Colobus in Vita MS. S. Païsij: λίαν δὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἐκλαθείσας πάλῳ τινι ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μέρει τῆς ἄντρου πεπηγμένῳ, &c. Passio S. Acacij num.10. τότε θυμωθεὶς ὁ Ἄρχων, πρὸς τὴν τάξιν λέγει, Πήξατε τέσσαρας πάλους, καὶ ἐκεῖ ἐνδήσαντες αὐτὸν, νεύροις ὠμοῖς χρήσασθε, &c. Menologium Basilij 25. Maij in S. Therapонte: καὶ δεθεὶς εἰς τέσσαρας πάλους ὕπτιος ἐπὶ τὴν γῆν ἐτύφθη ἰσχυρῶς. Synaxaria Colbertea MSS. 26. Nov. μαχαίρᾳ τὸ σῶμα κατατέμνεται ἐπὶ τέσσαρσιν πάλοις τεθεὶς, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Τὸν κάμπον ἐσυνάμοσαν με πάλους με χανδάκια.

Et lib.11.

Τοὺς πρίνους ὅσου κάμνουσι πάλους, καὶ βλάπτουν σφόδρα.

Utuntur alij, atque in iis Theophanes an. 9. Nicephori General. Leo in Tacticis cap.11. §.15. Constantinus in Tactic. pag.43. Harmenopulus in legib. Georgic. Ducas Hist. cap.35. & cap. ult. &c. Occurrit etiam Martyrio S.Acyndini & Socior. MS. & in Martyrio MS. S.Mercurij.

Πάλος, aliâ notione, vide in Πάαλα.

Πάλιν, idem quod Πάλος, *Paxillus*. Leo Imp. in Tactic. cap.11. n.8. ἀσφαλίζεσθαι ἢ ὀρύγμασιν, ἢ πάλιν, ἢ ὁλοκλήρῳ τάφρῳ, ὃ λέγουσι φόσσα.

Παλοῦκι, Παλοῦκιν, *Palus*, *Paxillus*, *Vallum*, Κάμαξ, σκόλοψ, χάραξ. Cyrillus in Lexico: ῥόπαλον, παλοῦκιν, ἢ κοντόραβδον. Zacharias Pap. lib.1. Dialog.

Καὶ ἰδὼν τὸν ὄφιν ἠπλωμένον, φοβηθεὶς
Ἐκρεμάσθη ἀπὸ τοῦ ποδὸς τὸ παλοῦκιν.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἐπῆρες

Επῆρες τοὺς στύλους τοῦ σπιτίου, καὶ τὰ παλλούκι ἀφῆκες.
Historia Apollonij Tyrij:

Ἔκαμεν τὰς παλουκονίαις, τὸν τόπον δὲ μοιράζουν,
Ἐκεῖ ποῦ τρέχουν τ' ἄλογα, ὡς ἔπρεπε ὀρδινιάζειν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag 40. ἡ δὲ γάτα ἐβουλήθη νὰ τοὺς ἐξαπατήσῃ, καὶ ἔτζι ἐκρεμάσθη ἀπὸ ἕνα παλοῦκι, Ubi Cod. Gr. πάτταλον habet. Vide in Φράκτη.

Παλουκώνειν, *Palum figere*, παττταλεύειν.

ΠΑΛΟΥ΄ΔΙΝ, *Palus.* Mauricius lib. 4. Strateg. cap. 3. ἕτεροι δὲ ὅμοιον τρόπον ἐν παλουδίῳ ποιήσαντες β'. ἢ γ'. εἰσόδους στερεὰς καὶ ἑδραίας προσεπινοήσαντες. Idem lib. 11. pag. 284. ὥστε μὴ διάλειμμα εἶναι μέταξυ αὐτῶν ἄξιον λόγου, ὕλης τε, καὶ παλουδίων, ἢ καλαμεώνων ἐγγιζόντων αὐτοῖς, &c.

Παλοῦδιν, *Saccharum*, quod in *Paludibus*, seu arundinetis nascitur. Achmes Onirocrit. cap. 243. εἰ δὲ τρώγει γλύκυσμα σαχαρικηνικὸν, τὸ λεγόμενον παλοῦδιν, εὑρήσει θλίψιν καὶ νόσον.

ΠΑ΄ΛΤΟΝ, *Tributum, Palta.* Leo in Tact. c. 15. §. 37. de Urbe capta: πράως καὶ εὐμενῶς διατίθητι πρὸς αὐτοὺς, καὶ μήτε πάλτοις αὐτοὺς καταβαρήσῃς, μήτε ἀπηνῶς ἀπειλήσῃς, ἢ ἐκφοβήσῃς διά τινος τιμωρίας, &c. Ubi Checus, neque *Stipendiis illos opprimas.* Unde conjicere est habuisse illius Codicem, πάκτοις. Ita etiam Pigafetta. Græcis πάλτον, est *Iaculum*, qua voce utitur Pachymeres lib. 12. cap. 31.

ΠΑΛΩΝΙΑ΄, *Paonia*, herba de qua Ruellius lib. 3. c. 70. Glossæ Botanicæ MSS. Colberteæ: Γλυκυσίδιον, ἡ παλωνία.

ΠΑΛΩΤΑ΄ΡΙΣΜΑ, *Ballotatio*, ex Ital. *Ballotada.* Glossæ Græcobarb. ἡ ψῆφον, ἡ παλωτάρισμα. Vide Πάλλα.

ΠΑΜΒΟ΄ΤΑΝΟΝ, *Herba omnis generis.* Nicetas in Alexio lib. 2. num. 2. ἢ τὸ κατὰ τὸ Ἰὼβ, παμβότανον τοῦ ἀγροῦ. Germanus Patr. Constantinopolit. in Epist. 1. ad Cyprios num. 2. καὶ ἡ τῶν τέκνων τῆς ἐκκλησίας πληθὺς, ὡς τοῦ ἀγροῦ τὸ παμβότανον.

ΠΑ΄ΜΜΕΛΙ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὕδωρ θεῖον.

ΠΑΜΠΑ΄ΚΙΟΝ. Vide in Βάμβαξ.

ΠΑΜΦΑΝΗ΄Σ, Ægyptiis, *Sempervivum*, apud Interpol. Dioscor. c. 671.

ΠΑ΄ΜΦΥΛΟΝ, Triremis sic olim appellata. Leo in Tacticis cap. 19. §. 38. καὶ κατασκευάσαι τὸν τῆς σῆς ἐνδοξότητος δρόμωνα τοιοῦτον, τὸ δὲ λεγόμενον πάμφυλον.

ΠΑΝΑΓΙ΄Α, nudè, Epitheton quo à Græcis Deipara intelligitur: quorum etiam Orationes ad eandem Sanctissimam Virginem ab hac voce ferè semper initium sumunt, ut ex libris Ecclesiasticis Græcorum & Joanne Canano non uno loco colligere est. Hinc

Παναγία iisdem dicta quædam ceremonia observata in Buccellæ panis benedictione, quam primò elevant, ac deinde ex ea particulam delibant quotquot adsunt, in honorem Deiparæ: de quo quidem Παναγίας exaltandæ ritu apud Græcos audiendus in primis Leo Allatius in Dissert. 1. de Libris Ecclesiast. Græcor. pag. 100. Antequam, inquit Monachi in mensam procedant, cui id onus incumbit (illi ἐφημέριον vocant) in disco sive scutella, quam inde παναγιάριον appellant, acceptum panem ad instar Crucis in quatuor dividit partes æquales, ex angulo interiori panis abscindit frustum cultro circumiens, adeò ut ex una parte anguli acuminatus sit, ex altero circulari figurâ, trigonus imperfectus appareat, & sic excisum suo loco, unà cum reliquo pane simul unito relinquit, panem sic accommodatum aliâ parte disci cooperit. Ita enim discus ille comparatur, cardine ex una parte cum superioris partis operculo colligatus, ut modo capsarum includatur, sin minus, velo: & sic apponit in mensa, in qua solus Abbas, vel Proegumenus, qui scilicet Abbatis munere antea defunctus fuerat, vel qui Abbatis, dum ille abest, locum tenet, & quem Δικαῖον appellant, assidet. Finito prandio, & signo dato, in *Contio*, (ita ipsi vocant campanulam ex ære fabrefactam) omnes assurgunt, & conceptis precibus discum illum cum pane, qui Παναγία est, Ephemerius sustollit, postmodum reserato Panagiario, & frusto illo è pane exciso converso, ut mica nuda superior sit, præsentat Abbati, qui extremis digitis miculam accipit, & ori impositam absumit: deinde aliis Monachis servato ordine offertur, qui eodem modo miculam ex Panagiario auferunt & comedunt. Tum Abbas vinum Calici infusum bibit, quem omnes sequuntur, & gratiis Deo actis discedunt: qui quidem Panagiam exaltandi modus in Monte Sancto usitatissimus est. Hactenus Allatius.

Sed hæc nobis illustranda. Ac forma quidem hujusce panis triangularis, ita describitur à Symeone Thessalonicensi in Opusculo, Περὶ τοῦ ὑψουμένου ἄρτου τῆς Παναγίας, τί δηλοῖ τρίγωνος ὤν, καὶ πῶς ὑψοῦται, καί τι δηλοῦσι τὰ ἐν αὐτῷ λεγόμενα, &c. Sic autem ille: τριμερὴς διὰ πάντων ἐξάγεται ἄρτος· καὶ ταῖς γωνίαις μὲν, καὶ τοῖς μέρεσι τὸ τρισσόν· τῷ ἄνω δὲ ἑνὶ κέντρῳ τὸ ἑνιαῖον εἰκονίζει· διὸ καὶ ὅθεν ἂν τοῦτο τρέψῃς τὸν ἄρτον, τρεῖς ἔχει μὲν γωνίας· εἰς ὀξὺ γὰρ καὶ ἓν καταλήγει τὸ κέντρον. Deinde addit ejusmodi Παναγίας elevandæ ritum ab Apostolica traditione profluxisse, ut singulis diebus soli Deo in Trinitate, in Deiparæ, per cujus partum Trinitatem agnovimus, nomen ac memoriam id perageretur. Ubi observare licet quotidie apud Græcos hanc παναγίας elevationem peractam, exactâ refectione consuetâ. Ut porrò ab Apostolis tradita, & ab iis etiam observata, pluribus tradit Horologium, tametsi hujus hac in re fides parum certa, ut vult Goarus, qui illius ritus expositiones ex Thessalonicensi descripsit in Euchologio pag. 867. 868. quas consultò omittimus. Sic verò totus hic ritus describitur in eodem Horologio: καὶ μετὰ τὸ γεύσασθαι, ποιοῦντος τοῦ διακονητοῦ στίχον, ἀνιστάμενοι λέγομεν, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, &c. Δόξα καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον, τρὶς, καὶ βαλὼν μετάνοιαν, ὁ μέλλων ὑψῶσαι τὴν παναγίαν, λέγει οὕτως, Εὐλογεῖτε, πατέρες ἅγιοι, συγχωρήσατέ μοι τῷ ἁμαρτωλῷ· καὶ ἡμεῖς, Ὁ Θεὸς συγχωρήσει καὶ ἐλεήσει σε· καὶ λαβὼν τὴν παναγίαν ἄκροις δακτύλοις τῶν χειρῶν, ὑψοῖ αὐτὴν μικρὸν, λέγων, μεγαλοφώνως, Μέγα τὸ ὄνομα· καὶ ἡμεῖς, τῆς ἁγίας Τριάδος· καὶ αὐτὸς σταυροειδῶς, Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν· καὶ ἡμεῖς, Ταῖς αὐτῆς πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἐλέησον, καὶ σῶσον ἡμᾶς· εἶτα τὸ, Μακαρίζομέν σε πᾶσαι αἱ γενεαὶ, Θεοτόκε Παρθένε, &c. At in Hebdomada Paschali seu Διακαινισίμου, τῆς Παναγίας ὑψώσεως ritus & verba aliquatenus immutantur, propter Dominicam Resurrectionem. Pentecostarium in Dominica Paschali: εἰς τὴν τράπεζαν γίνεται παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς μεγάλη εἰς πάντα, ἐν ᾗ ὕστερον Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'. καὶ ὑψοῦται ὁ ἄρτος παρὰ τοῦ Κελλαρίτου, λαμβάνει προσφορὰν ὁλόκληρον, καὶ τίθησι ἐν τῷ παναγιαρίῳ, καὶ λαβὼν τὴν ἐξ ἔθους συγχώρησιν λαμβάνει τὸν ἄρτον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ὑψοῖ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ δίσκου μικρὸν, καὶ ἐκφωνεῖ, λέγων, Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ἡμῶν ἀνταποκρινομένων τὸ, Ἀληθῶς ἀνέστη· εἶτα αὖθις ἐκεῖνος χαράττει σταυρὸν μετὰ τοῦ ἄρτου, λέγων, Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν· καὶ ἡμεῖς, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'. εἶτα τὴν ὑπακοὴν, καὶ τὸ κοντάκιον, καὶ ἀσπαζόμεθα τὸν ἄρτον· ὕστερον δὲ, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'. καὶ ὁ στίχος· οὐκ ἐσθίομεν δὲ τὸν ἄρτον, ἀλλ' αὐτὸν ὑψοῦμεν καθ' ἑκάστην μέχρι τοῦ σαββάτου τῆς διακαινισίμου, εἶτα κλῶμεν καὶ ἐσθίομεν. οὗτος ὁ τύπος ὀφείλει γίνεσθαι ἐν τῇ τραπέζῃ, ἤγουν ἐν τῇ ὑψώσει τοῦ ἄρτου, ἄχρι τοῦ σαββάτου τῆς διακαινισίμου· ἔκτοτε δὲ ἐκφωνεῖται ἕως τῆς δ'. τῆς ἀναλήψεως ἀντὶ τοῦ μέγα τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος, Χριστὸς ἀνέστη, ἀληθῶς ἀνέστη ὁ κύριος.

Παναγία

Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν, καὶ τὰ ἑξῆς. Atque hinc patet ex hac postrema precatiuncula nomen inditum huic cerimoniæ Monasticæ. Rursum in Sabbato τῆς διακαινησίμου, seu Paschalis Hebdomadæ: εἰς τὴν τράπεζαν ὁ κελλαρίτης ἅμα τὸ καθίσαι τοὺς ἀδελφοὺς, τὸν δι' ὅλης τῆς ἑβδομάδος ὑψούμενον ἄρτον, ἀντὶ τῆς Παναγίας, καταχλῶν διαδίδωσι τούτοις, πρὸ τῆς εἰθισμένης αὐτοῖς τροφῆς φαγεῖν· ἐν τῇ παναγίᾳ λέγεται τὸ, Χριστὸς ἀνέστη ἅπαξ, εἶτα ὑψοῦται εἰς τὸ παναγιάρειον, Θεοτόκε, βοήθει ἡμῖν, τὸ δὲ, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκφωνεῖται κατὰ τὸ τέλος ἐν τῇ τραπέζῃ ἄχρι τῆς ἀναλήψεως. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis cap. 100. δεῖ γινώσκειν πῶς ὑψοῦται ἡ Παναγία, καὶ ὅλης τῆς ἑβδομάδος τῆς διακαινησίμου. Ὕψοι τὴν προσφορὰν ἀκρέαν, λέγων, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ἐκ γ΄. ὁ λαὸς ἀποκρίνεται, λέγων, Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ κύριος καὶ ποιεῖ σταυροῦ τύπον προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν σήμερον ἔγερσιν, εἶτα ἀσπαζόμεθα τὴν Παναγίαν, οὐ μέν τοι ἐσθίομεν αὐτὴν, μέχρι σαββάτου, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην αὐτὴν ὑψοῦμεν, καὶ ἀσπαζόμεθα αὐτήν· τῷ γὰρ σαββάτῳ ἐσθίομεν αὐτὴν, ψάλλοντες τὸ, Χριστὸς ἀνέστη ἀπὸ δὲ τοῦ σαββάτου τοῦ Πάσχα, μέχρις ἂν ἀποδόσωμεν τὸ, Χριστὸς ἀνέστη, ὑψοῦται οὕτως· ὕψοι Παναγίαν, καὶ λέγει, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· εἶτα ποιεῖ σταυροῦ τύπον, καὶ λέγει, Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν· ὁ Θεὸς ἐλέησον, καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν. Adde Typicon S. Sabæ eâd. die cap. 46. Extr. & Horologium I. 4.

Hæc verò exaltandæ Panagiæ ceremonia non Monachos solùm spectabat, quibus tamen usitatior fuit, éstque hodie, sed & in Palatio Imperatoris usurpata. Ritum describit Codinus de Offic. Palat. cap. 7. num. 32. ἐπειδὰν μετὰ τὸ ἀπαρθῆναι τὸ μινσάλιον τοῦ Δομεστίκου κομίσαντος ἄρτον ἐν Παναγιαρίῳ, ὁ Βασιλεὺς εὐθέως ἀνίσταται, &c. Mox num. 33. τὸ δὲ Παναγιάριον, ὁ Ἐπὶ τῆς τραπέζης λαβὼν, καὶ ὑψῶν Παναγίαν, δίδωσι ταύτην τῷ Δομεστίκῳ, ὁ δὲ τῷ Μεγάλῳ Δομεστίκῳ, οὗτος δὲ τῷ Βασιλεῖ· καὶ ἅμα τὸ Παναγίαν λαβεῖν ἐν τῷ στόματι, πάντες βοῶσι τὸ Πολυχρόνιον.

Habetur in Cod. Reg. MS. 1595. fol. 142. Anonymi tractatus contra Latinos, hoc titulo, Ἀπορία περὶ τοῦ θείου ἄρτου καὶ τοῦ ἀντιδώρου, &c. In quo quidem duo alia capita leguntur, iis perinde titulis: Ἀντιλογία πρὸς τοὺς ἀπορῶντας ἡμᾶς τὸ μετὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τὸ εἰς δόξαν τῆς παναγίας ψωμίον ἐκ τοῦ ὅλου ἄρτου, δεῖ συναναφέρειν καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ ταῦτα μὴ τοῖς πολλοῖς ἐσθίεσθαι. In alio: Ἐπίδειξις γεωμετρικὴ, ὅτι τὰ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς Παναγίας μετὰ τὴν ἐσθίασιν λαμβανόμενον ψωμίον, ἁγιαζόμενον δὲ τῇ ἐπικλήσει τῆς μακαρίας Τριάδος τριγώνῳ σχήματι ὀφείλει τέμνεσθαι, καὶ, οὐκ ὥς τινες φασὶ, τετραγώνῳ· τοῦτο γὰρ σταυροῦ τύπον ἐπέχει, καὶ οὕτω ποιοῦντες αὐτὴν τὴν ἁγιάζουσαν τὸ ψωμίον τριάδα σταυροῦσι καὶ νοοῦσι.

Neque duntaxat post mensæ refectionem hæc peracta τῆς Παναγίας ὕψωσις, sed & quoties aliquis peregrinationem aut navigationem suscepturus erat, sive adesset, sive abesset, illius nomine illa peragebatur à Sacerdote, Orationibus consuetis recitatis, quibus fausta in itinere omnia ei adprecaretur, quæque describuntur in Euchologio, loco laudato. Meminit præterea Παναγίας Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opination. Græcor. num. 12. νὰ καμοῦν καὶ μικρὸν ἁγιασμὸν, εἶτα νὰ λειτουργήσουν, καὶ νὰ ὑψώσουν παναγίαν εἰς βοήθειαν πάντων, καὶ νὰ καμοῦν μνημόσυνα μετὰ κολύβων. De hac Panagia intelligendus denique Auctor Vitæ Athanasii Patr. Constantinop. qui sub Andronico seniore vixit: ὃς παραγενόμενος πρὸς τὸν μέγαν τοῦτον καὶ ψυχὴν καὶ γνώμην ἄτρεπτον Ἀθανάσιον, ἠνάγκασε τοῦτον συνθέσθαι τῇ ἀσεβείᾳ καὶ κοινωνῆσαι κἂν μέχρι καὶ τῆς ἐν τῇ Παναγίᾳ λεγομένων εὐχῶν. Sed & pariter exaltationem Panagiæ intellexisse videtur Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Ὅταν τὰ τρισὶ δόσουσιν, καὶ πάντες συναχθῶσιν.
Καὶ ψάλλων τὸ Ὑψώσω σε, καὶ ἄρξονται τοῦ τρώγειν.

Παναγιάριον, vas in quo reponitur Παναγία, uti ex supradictis patet: σκεῦός τι ἱερὸν ἀποτεταγμένον πρὸς τοῦτο, καὶ διὰ τοῦ ἱερέως σφραγιζόμενον, apud Symeonem Thessalonicensem.

ΠΑΝΑΓΙΏΤΑΤΟΣ, Titulus Patriarchæ Constantinopolitano vulgo hodie datus, ut observât Goarus ad Euchologi. p. 144. 625. & ad Codinum p. 410. & Franc. Richardus in Scuto fidei part. 2. pag. 113.

ΠΑΝΆΡΙΟΝ, *Canistrum*, Κάναστρον, Σιπύα. Hodiernis Græcis, Πανέρι, Ital. *Panero*, Gallis *Panier*. Sic autem Epiphanius Constantiæ Cypri Episcopus Librum suum inscripsit: Ἐπιφανίου Ἐπισκόπου Κωνσταντείας τῆς Κύπρου, κατὰ Αἱρέσεων ὀγδοήκοντα, τὸ ἐπικληθὲν Πανάριον, ἤγουν, (al. ἤτοι) κιβώτιον. Atque ita laudatur in Cod. Reg. sign. nunc 2431. ab Oecumenio ad Epist. Judæ cap. 1. & Aretha ad Apocalypsim cap. 3. & 6. Francisc. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 391. ξεσκεπάζει τὸ πανέρι του, &c.

ΠΑΝΔΈΚΤΗΣ, *Liber Pandectarum*, ὡς πάντων δεκτικὸν νόμων, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 1. §. 6. & Michaëlem Psellum in Synopsi legum, sub initium. Vide Henricum Stephanum de Abusu linguæ Græcæ pag. 12. & seqq. & Hesychium in Αὔλα.

ΠΆΝΔΕΚΤΟΝ, Ὀθόνη, in Lexico Stephani. *Linteamen*.

ΠΑΝΔΟΥ͂ΡΙ, *Pandura*, Instrumentum musicum, Πανδοῦρα, Polluci & Athenæo. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἔλαβεν ὡς ἦν εἰς τὸ φυσκάριον τὸ αὐτὸ ἐν μιᾷ πανδοῦριν, καὶ ἤρξατο αὐλεῖν εἰς στενορύμην, &c.

ΠΆΝΔΟΥΡΟΣ. Vide Ξυλοπάνδουρος.

ΠΑΝΔΡΕΎΕΙΝ. Vide Ὑπανδρεύειν.

ΠΆΝΕΙΟΝ, *Ad arma conclamatio, tumultus bellicus*, Gallis, *Alarme. Panicus terror.* Vox Tacticorum, de qua sic Æneas in Poliorcetis MSS. τοὺς δὲ περὶ πόλιν ἢ στρατόπεδα ἐξαίφνης θορύβους καὶ φόβους γινομένους νυκτὸς ἢ καθ' ἡμέραν, ἅπερ ὑπό τινων καλεῖται Πάνεια· ἔστιν δὲ ὄνομα Πελοποννήσιον, καὶ μάλιστα Ἀρκαδικόν.

Πανὶ, pro Πανικὸν δεῖμα, de quo Suidas. Anonymus de Rebus incredibil. cap. 11. καὶ τοὺς νυκτερινοὺς φόβους Πανὶ κληίζομεν. Nisi legendum Πανικὰ, uti proverbium istud vulgare quibusdam effertur.

ΠΆΝΕΜΟΣ, *Iunius mensis*, Macedonibus, Ἰούνιος μὴν Ἑλλήνων λέξει, in Lexico MS. Cyrilli. Occurrit passim.

ΠΑΝΕΎΡΙ. Vide in Πανάριον.

ΠΑΝἨ, *Tela*, ἱστὸς, in Corona Pretiosa. Vide Πανίον.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ, *Publica celebritas*, quum die festo, ludis solemnibus, aut celebri mercatu tota aliqua gens locum in unum convenit. Vox veteribus Scriptoribus nota. Theophanes an. 6. Mauricii: ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἱππικαῖς θεωρίαις καὶ πανηγύρεσι τὴν πόλιν ἐφαίδρυνεν, καὶ τὰς νίκας ἐθριάμβευσεν. Vide Anonymum Combefisianum in Porphyrog. n. 35.

Πανήγυρις, *Nundinæ. Nundinarum* πανήγυρις, apud Ciceron. ad Attic. lib. 1. Epist. 9. Glossæ Gr. Lat. πανηγύρεις, *Nundinæ*. Glossæ Lat. Gr. *Nundinæ*, Ἀγοραὶ ἀτελεῖς, Πανηγύρεις. Ita leg. Marcus Eremita p. 81. πανηγύρει ἔοικε πᾶσα σύμβασις· ὁ εἰδὼς πραγματεύεσθαι, κερδαίνει πολλὰ· ὁ δὲ μὴ εἰδὼς, ζημίας ὑποφέρει. Gregorius Nazianzenus: δεινὸν παρελθεῖν πανήγυριν, καὶ τηνικαῦτα τὴν πραγματείαν ἐπιζητεῖν. Chronicon Alexandrinum in Severo: καὶ ἔλαβεν Ἰουδαίους αἰχμαλώτους, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν λεγομένην τερέβινθον, προέστησαν πανήγυριν, καὶ πέπρακεν αὐτοὺς εἰς ταγὴν ἵππου ἕκαστον, —— καὶ ἕως τοῦ νῦν ἡ πανήγυρις ἐκείνη λέγεται Ἀδριανή. Zonaras in Basilio Bulgaroctono p. 179. καὶ πανηγύρεως ἐκτὸς (πόλεως) τελουμένης, τάς τε ἐμπορίας λείαν πεποίηκε.

Πανηγύριον, eâdem notione. Theophanes an. 5. Constantini filii Irenes: τὸ κομέρκιον τῆς πανηγυρίου ἐκατ-

λιτρῶν χρυσίου ὃν ἐκούφισεν. Ubi Miscella, *commercium nundinarum* vertit.

Πανήγυρις, *Festum*. Moschus in Limonar. cap. 202. ὅτι ἁγία ἡμέρα ἐστὶν· ἦν γὰρ ἡ πανήγυρις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. S. Asterius Homil. in S. Euphemiam: τιμὰς τελοῦσιν αὐτῇ καὶ ἐτήσιον ἑορτὴν, κοινὴν καὶ πάνδημον ποιοῦντες πανήγυριν. Proclus Episcopus Cyzici in Homil. in Incarnat. Dom. παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον τὴν γλῶτταν πρὸς εὐφημίαν καλεῖ, καὶ ἡ παροῦσα ἑορτὴ τοῖς συνελθοῦσιν ὠφελείας γέγονε πρόξενος. Acta adversus S. Cyrillum, post Concil. Ephesinum: καὶ μήτε τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς τὴν πανήγυριν ἐπιτελέσαι συγχωρησάντων. Ita rursum pag. 609. Theophylactus Simocatta, de Festo Paschatis: γέγονεν οὖν ἀπόμαχος μέχρις ὅτου Ῥωμαίοις ἡ δημοτελὴς ἐκείνη μεγάλη πανήγυρις ἐπεπέραστο. Apud Cedrenum in Theophilo, φαιδραὶ πανηγύρεις, *Majora festa*. Georgius Acropolita in Chron. cap. 60. ἐν τῇ Λαμψάκῳ γοῦν μικρὸν διὰ ταῦτα προσκαρτερήσας ὁ Αὐτοκράτωρ, καὶ τὰς τοῦ Χριστοῦ τε Γέννας, καὶ τῶν φώτων ἀποπληρώσας, &c. Vide Theodor. Balsamonem in Epist. de Jejunio num. 16. Scylitzem pag. 705. Zonaram in Michaele Duca, Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 36. &c. Apud Panagiotam in Catechismo Russorum pag. 243. πανηγυρικαὶ ἑορταὶ, dicuntur festa Dominica & Deiparæ.

Πανηγυρίζειν, *Festum celebrare*, vel *Concionem habere*. Gregorius Nazianzenus: τῇ λαμπρᾷ τῶν Φώτων ἡμέρᾳ πανηγυρίσαντες. Theodoritus Græcar. Affect. serm. 9. καὶ κατ' αὐτήν γε τὴν τοῦ σωτηρίου πάθους ἡμέραν, ἐν ᾗ καὶ τοῦ πάθους καὶ τῆς δεσποτικῆς Ἀναστάσεως τὴν μνήμην πανηγυρίζομεν, ἁπάσας τὰς ἐν τῇ Ῥωμαίων ἡγεμονίᾳ κατέλυσαν ἐκκλησίας. Theophilus Alexandrinus Episcopus, & ex eo Typicum S. Sabæ, ubi de Jejunio: καὶ τὸ ἔθος καὶ τὸ πρέπον ἡμᾶς ἀπαιτεῖ πᾶσαν κυριακὴν τιμᾷν, καὶ ἐν αὐτῇ πανηγυρίζειν. Ibidem: πάνδημοι τῆς Θεομήτορος πανηγυρίσεις, pag. 131.

Πανήγυρις, *Homilia*, *Concio ad Populum in Ecclesia*. Λόγος Πανηγυρικὸς, *Encomium alicujus in publico conventu*. Hesychius: Πανήγυρις, Ἔπαινος, Ἑορτὴ, Θέατρον. S. Basilius in Epist. ad Chilonem: οὐκ εἶδες τοὺς παρὰ τοῦ Θεοῦ τεταγμένους ἐπισκόπους, τῶν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν τοὺς ἄνδρας συνήθως συνοδιάζοντας, καὶ τὰς πνευματικὰς ἀδιαλείπτως ἐπιτελοῦντας πανηγύρεις, ἐν αἷς μάλιστα πολὺ τοῖς παραγινομένοις γίνεται ὄφελος; ἐκεῖ γὰρ ἀποκαλύψεις παροιμιακῶν αἰνιγμάτων, λύσεις ἀποστολικῶν διδαγμάτων, εὐαγγελικῶν νοημάτων ἔκθεσις, θεολογίας ἀκρόασις, ἀδελφῶν πνευματικῶν συντυχίαι, μεγάλην τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐκ τῆς θέας τοῦ προσώπου τὴν ὠφέλειαν παρεχόντων. Theophylactus Simocatta lib. 4. cap. 15. Extr. ὁ ἱερεὺς τῆς σωτηρίας τὴν ἑορτὴν ἐγκαινίζων τῆς πόλεως, πανήγυριν τοῖς καλλινίκοις συστησάμενος μάρτυσιν, ἐπὶ τῶν βημάτων τῶν ὑψηλῶν τῆς ἐκκλησίας γινόμενος, παιονίζων ᾆσμα καινὸν τῷ Χριστῷ ἐπινίκιον, τοῖς ὠσὶ τοῦ κατεκκλησιασθέντος λαοῦ τάδε πως διηγόρευεν.

Πανηγυρικὸν, Liber Ecclesiasticus diversorum Auctorum Panegyricas Orationes in varias Christi, & aliorum Sanctorum solemnitates continens. Is, inquit Allatius, MS. passim in Ecclesiis Græcorum reperitur, non idem tamen omnibus, sed varius pro varietate Ecclesiarum, nec uno duntaxat, sed interdum 12. voluminibus, iisque satis ingentibus pro mensium numero digestus.

Πανήγυρις, ita appellata solemnis ad ædem Deiparæ Blachernianam supplicatio, & in honorem Deiparæ dicta homilia seu Concio, quam quotannis fieri instituit Mauricius Imp. anno Imperij 6. Theophanes: Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κατέδειξεν ὁ βασιλεὺς Μαυρίκιος γίνεσθαι εἰς τὴν μνήμην τῆς ἁγίας Θεοτόκου τὴν λιτὴν ἐν Βλαχέρναις, καὶ ἐγκώμια λέγειν τῆς Δεσποίνης, ὀνομάσας αὐτὴν Πανήγυριν.

ΠΑΝΘΑΝΕΙΝ. Vide in Παθαίνειν.

ΠΑΝΘΕΟΝ, Πανθεῶται. Scylitzes pag. 733. οἵτε γὰρ ἄλλοι ἐν διαφόροις ἀρχαῖς ἐξητάζοντο, καὶ ὁ Μιχαὴλ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἄρχων προὐβέβλητο τοῦ Πανθέου. Anonymus de Castrametatione: οἱ δὲ Μαγκλαβῖται κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος ἔμπροσθεν τῆς τοῦ Πρωτοβεστιαρίου σκηνῆς, κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν ανατολικώτερον τοῦ τῆς τραπέζης οἱ Πανθεῶται· ὁ δὲ Πρώξιμος καὶ ὁ Κόμης τῶν Βουκίνων σὺν τοῖς Μαγκλαβίταις στηκέτωσαν. Sed quid sit πάνθεον, ut & qui πανθεῶται dicantur, ex his non facile est divinare.

ΠΑΝΘΗΡ. Symeon Magister MS. de Avibus: θηρευτὴς, ζῶόν ἐστι πτηνὸν, τοῦτο παρά τισι πάνθηρ καλεῖται.

ΠΑΝΘΙΚΕΡΑΤΟΣ, *Paonia*, apud Interpol. Dioscor. c. 563.

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΣ. Epitheton quo compellant Græci Metropolitas, ut est in Liturgia Chrysostomi. Vide Goarum ad Euchologium pag. 144. 625. & ad Codinum pag. 409. ex Notit. Episcopor.

ΠΑΝΙΟΝ, *Pannus*. Glossæ MSS. Colberteæ: ἐκολάφισαν, ἐβασάνισαν, ἢ τοῖς ὀφθαλμοῖς πανίον ἐπέθηκαν. Portius: Πανία, *Fascia*, τὰ σπάργανα. Eustathius Il. γ. πηνίον δὲ παρὰ τὸ Πῆνα, ὥς ἐστι, φασιν, εὑρετὴς ὑφαντικῆς, ἀφ' οὗ καὶ τὸ πανίον, ἡ ἀγοραία λέξις. Ita Odyss. β. p. 1435. Joannes Moschus in Limon. cap. 27. ἀνέπεμψεν τῷ ἀββᾷ Ἰουλιανῷ εἰς τὸ αὐτὸ πανίον, βαλὼν εἰς αὐτὸ ὕδωρ, καὶ δήσας, &c. Idem cap. 107. καὶ καλῶς περικαθαρίσας τὸ θραῦμα, καὶ δήσας τὸν πόδα πανίῳ, ἀπέλυσεν. Joannes Jatrosophista MS. καὶ αὐτάτω θὲς πανὺ βρεμαινον με τὸ πανίν. Constantinus à Secretis in Viatico peregrinantium MS. καὶ μετὰ ταῦτα ἐκμάσσων ἐκ τοῦ πανίου. Anonymus in Rhetoricam Aristotel. pag. 26. οἷον εἰ ἀληθινὸν πανίον ἁρπάσει, καὶ βάψει αὐτὸ βενετόν. Historia MS. Belisarij:

Ὁ Βασιλεὺς ἐστόλησε ὅλα τὰ παλάτια
Πανία χρυσοϋφαντα, &c.

Rursum:

Πανία χρυσοϋφαντα ἐκρέμασεν εἰς τείχη.

Πανίον χονδρὸν ἀρείφαντον, apud Nicetam in Isaacio lib. 1. num. 8. ex Cod. MS. Occurrit passim, in Vita MS. S. Andreæ Sali, in Nov. Alexij Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 124. in lib. 35. Basilic. tit. 1. cap. 22. §. 6. in Orneosophio cap. 31. 34. 45. apud Moschionem de Morbis mulierum cap. 55. & 115. in Diplomate Andronici pro Monembasiotis, apud Demetrium Pepagomenum de Podagra cap. 40. 41. 43. & alios Medicos. Vide suprà in πάνη.

Παννίον, apud Auctorem Etymologici. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit. 20. §. 3. ἀλλὰ καὶ ὅταν βουλήσει τοῦ τελευτήσαντος, ἢ καὶ παραχωρήσει τοῦ κληρονόμου ὁ οἰκέτης ἐν τῇ κεφαλῇ παννὶν φορέσας τῇ τοῦ τελευτήσαντος κηδείᾳ ἐπακολουθήσει.

Πανήτζιν. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Πατὲρ, πανήτζιν ἔδωκα προχθὲς εἰς τὴν βαφέαν.

Πάνος, eâdem notione. Nicetas in Murtzuphlo num. 3. ex Cod. Græcobarb. τὸ θεῖον πάνον, καὶ τὸ διὰ ἐκπλῆξαι ἄμβωνα. Ubi Cod. alius, τὸ τοῦ βήματος θριγκὸν, *Velum ex panno*, quod scilicet januis apponitur.

Πανικουλαρία, *Pannicularia*, id est ἡ ἐσθὴς ἣν ἐν τῷ συλληφθῆναι περιεβέβλητο, in lib. 60. Basilic. tit. 52. §. 6. Adde Scholiast. p. 874.

Πανάκια, *Panniculi*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἐνδυμένα ἦσαν τὰ κορμία τ' ἀγγελικά ἐκεῖνα,
Ἀπὸ πανάκια τῆς Φραγκίας, ἀπό τε πλέα τῆς φλώα.

Ἐσωπάνι, *Pannus interior*, Gallis, *Fourrure*. Ἐσωπανιάζειν, *Pannum interiorem exteriori adtexere*. Vide Gloss. med. Lat. in *Foderare*.

Πανοπρᾶται, *Pannorum institores*, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 2. ubi Cod. Edit. habet πρᾶται τῶν ἐθνῶν.

ΠΆΝΙΟΣ, *Coniza minor*, apud Interpol. Dioscor. cap. 542.

ΠΑΝΊΤ, σκευαστὸς σάκχαρος μετὰ μύλου, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΑΝΝΆΔΑ, *Aqua cum Pane infriato.* Ex Ital. *Panada.* Glossæ Græcobarb. Ἀναστρὶς, Μάζα, Σημηδία, Γροῦτα, Παννάδα.

ΠΑΝΝΥΧΊΔΕΣ, *Excubiæ*, in Gloss. Gr. Lat. *Vigiliæ Ecclesiasticæ* quæ in Græcanica Ecclesia non nisi ἐν δεσποτικαῖς ἑορταῖς, in Festis nempe Christo & Deiparæ sacris, fiunt: διανυκτερεύσεις, Eusebio in Hist. Eccl. lib. 6. cap. 9. νυκτεριναὶ ὑμνολογίαι, Socrati lib. 6. cap. 8. Idem Eusebius eod. lib. cap. 34. ἐν ἡμέρᾳ τῆς ὑστάτης τοῦ Πάσχα παννυχίδος. Theodorus Lector Ecl. 1. de quodam Anthimo Tropariorum confectore, αὐτὸς γὰρ καὶ τὰς παννυχίδας παρεσκεύασε γίνεσθαι. Theophanes an. 36. Justiniani: γέγονε ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ δεύτερον· ἡ δὲ παννυχὶς τῶν αὐτῶν ἐγκαινίων γέγονεν εἰς τὸν ἅγιον Πλάτωνα. Vide eundem an. 1. Phocæ. Auctor Incertus post eundem Theophanem pag. 438. ἐποίησαν παννυχίδα ὁλονυκτὶ, παρακαλοῦντες τὸν Θεὸν, &c. Παννυχὶς τῶν Νειλώων, apud eundem Theophanem an. 29. Theodosij. Georgius Acropolita in Chron. cap. 42. προσεῖχε δὲ παννυχίσιν εὐχαῖς, καὶ τὰς καθ' ὥραν ὑμνωδίας ὁσημέραι ἐπλήρου. Joannes Episcopus Citri de Chartophylace: ἐνέργειαν δὲ ἔχει, αὐτὸ δὲ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν ταῖς καθολικαῖς παννυχίσι τὰς ἐνάρξεις ποιεῖν, &c.

Παννυχίδες Defunctorum, *Vigiliæ.* Synaxaria 6 Jan. de Theophaniis: καὶ ἐν τῇ κατὰ πόλιν ἁγίαις ἐκκλησίαις τὴν παννυχίδα ἀφ' ἑσπέρας ἐπιτελοῦντες ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Triodium Domin. Tyrophagi: ἐὰν γένηται ἀδελφῶν ἐκδημῆσαι πρὸς κύριον ἐν ταῖς ἁγίαις ταύταις ἡμέραις, — παννυχὶς οὐ γίνεται τῇ Τρίτῃ αὐτοῦ. Rursum: μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Λυχνικοῦ, ποιοῦμεν ἐν τῷ νάρθηκι παννυχίδα εἰς τοὺς κοιμηθέντας, καὶ ψάλλομεν τὸν ἐνορδίνου κανόνα τοῦ ἤχου τὸν νεκρώσιμον. Ita Παννυχίδες νεκρώσιμοι, in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης. Nicon Mon. in Pandecte MS. lib. 1. serm. 28. γέγραπται ἐν τῇ τοῦ ἀγγέλου ἐγγραφομένῃ διατάξει, ἵνα ποιῶσιν οἱ ὑπὸ τὸν ἅγιον Παχώμιον μοναχοὶ, διὰ πάσης τῆς ἡμέρας εὐχὰς ιβ'. καὶ ἐν τῷ Λυχνικῷ ἓξ εὐχὰς, καὶ ἐν τῇ παννυχίδι ιβ. καὶ ἐν τῇ ἐννάτῃ ὥρᾳ γ. &c. Scribit Cicero lib. 2. de Legibus, novos Deos & in colendis *nocturnas pervigilationes* Aristophanem *vexare.*

Παννυχεύειν, *Nocturnas vigilias agere in Ecclesiis.* Theophanes an. 26. Copronymi: τοὺς γὰρ σταυροὺς τῶν ἐκκλησιῶν ἀφεῖλεν, καὶ παννυχεύειν ἐκώλυσεν, καὶ μανθάνειν τὰ ἑαυτῶν γράμματα. Et an. 27. καὶ εἴπου τὶς συμπίπτων, ἢ ἀλγῶν τὴν συνήθη Χριστιανοῖς ἀνῆκε φωνὴν, τὸ, Θεοτόκε βοήθει, ἢ παννυχεύων ἐφωράθη, ἢ ἐκκλησίαις προσεδρεύων, ὡς ἐχθρὸς τοῦ βασιλέως ἐκολάζετο. Ejusmodi porrò παννυχίσι intererant omnes, non ut hodie, quæ clausis januis peraguntur à Monachis, præterquam in Christi natalitio, à quibus tamen abstinere debere mulieres suadebat Chrysostomus. Palladius in ejusdem Vita pag. 47. μετὰ τοῦτο παρεκάλει τοὺς δήμους προσκαρτερεῖν νυκτεριναῖς λιτανείαις· τὰς δὲ τούτων γυναῖκας οἴκοι μένειν, ἐν ἡμέρᾳ προσευχομένας παρακαλῶν, διὰ τὸ μὴ σχολάζειν ἐν ἡμέρᾳ τοὺς ἄνδρας.

ΠΑΝΟΊΚΙΟΣ, *Cochlea.* Glossæ MSS. Botanicæ ex Cod. Reg. 2690. πανοίκιος, ὁ κόχλιος.

ΠΑΝΌΣ, *Panis.* Athenæus lib. 3. πανὸς, ἄρτος Μεσσάπιοι, καὶ τὴν πλησμονὴν, Πανίαν, καὶ Πανία τὰ πλήσματα.

Πάνος, *Pannus.* Vide in Πανίον.

ΠΑΝΟΥ͂ΚΛΑ, Πανοῦγλα, *Panucula*, tumoris species, de qua in Gloss. med. Lat. Glossæ Gr. Lat. Πανοῦκλα, *Panicula.* Corona pretiosa: Πανοῦκλα, *Pestis*, Λοιμός. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. βούβωνες, πανοῦκλαι. In eod. Cod. πρὸς βούβωνας καὶ πανοῦκλας. Georgius Contares lib. 8. Hist. Athenar. διότι ὁ λαὸς ἐκεῖνος δὲν ἀπέθνησκαν ἀπὸ καθολικὸν θανατικὸν, ὁποῦ λέγεται ἁπλῇ τῇ φράσει πανοῦκλα, &c. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 116. καὶ τοῦ σπόρου πάλιν τὸ ἔσωθεν τὸ δὲ ῥοδόσταμα ὁποῦ γίνεται μὲ τοῦ ἄνθος τοῦ κύτρου εἶναι χρήσιμον φάρμακον κατὰ τοῦ λοιμοῦ, ἤγουν ὅταν εἶναι θανατικὸν, νὰ τὸ ἀλείφεσαι εἰς τὸ πρόσωπον, νὰ πίνῃς καὶ ὀλίγον, ἡ πανοῦκλα δὲν σου ἐγγίζει. Et cap. 118. καὶ νὰ τὸ πίνῃ μὲ κράσι, δὲν σὲ βλάπτει τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἡ πανοῦκλα. Occurrit apud Alexandrum Trallianum lib. 4. cap. 2. Myrepsum, & alios Medicos. Vide Λουθουνάριον.

ΠΑΝΟΎΚΛΙΟΝ, *Radius textorius*, vel *Glomus subteminis radio textorio involutus.* Hesychius: Πηνίον, Πανούκλιον, ἢ ἄτρακτος, εἰς ὃν εἰλεῖται ἡ κρόκη. Vide Salmasium ad Hist. Aug. pag. 127.

ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ, *Plena luna*, in Gloss. Gr. Lat. Alibi: Πληροσέληνον, *Plena luna.*

ΠΑΝΤΆ, *Continuò*, Συνεχῶς, in Corona pretiosa.

Παντοτινὰ, Παντοτινὸ, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. τρέχοντα πάντοτε, ἢ παντοτινά. Alibi: Ἀενναέταων, διὰ παντὸς ὄντων, ἐκείνων ὁποῦ ἔνι παντοτινά. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἂν ἔζησα παντοτινὰ, ἄλλον δὲν ἀνημένω.

Παντοτινὸς, *Perpetuus*, *Æternus*, Διηνεκὴς, Ἀΐδιος. Eædem Glossæ Græcobarb. Ἀέναον, ἀεὶ ὂν, διηνεκὲς, παντοτινόν. Corona pretiosa: παντοτινὸ, *Perpetuum*, Αἰώνιον.

ΠΑΝΤΑΒΈΡΤ, λευκάκανθα, ἢ ἄκανθα, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΑΝΤΆΓΑΘΟΝ, Prophetis, *Pulegium*, apud Apul. c. 92.

ΠΑΝΤΆΝΑ, Hesychio, Τρύβλιον.

ΠΑΝΤΈΧΕΙΝ, *Obviare.* Glossæ Græcobarb. Ἀναπάντητον, ὁ μηδενὶ ἀπαντᾷ, ἐκεῖνο ὁποῦ δὲν ἀπαντᾷ κανενοῦ, μηδὲ παντέχει κανένα. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 212. καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν ἠθέλησα νὰ τοῦ ζητήσω τίποτε καὶ οὐδὲ ἐπάντεχα τὸ πεθενιάτζου ἐγλήγορα, &c.

ΠΑΝΤΈΚΤΗΣ, *Arca*, *Cista.* Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: κιβώτιον, παντέκτην. Vide Πανδέκτης.

ΠΑΝΤΕΧΝΊΤΗΣ. Nomocanon Cotelerianus num. 475. καθὼς καὶ οἱ τεχνῖται οἱ ψέγοντες τὰς τέχνας τῶν συναδελφῶν αὐτῶν, καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ κρατοῦσιν, ἤτε τζαγγάρου, ἢ ῥάπτου, ἢ παντεχνίτου, *seu alterius cujuslibet artificis.*

ΠΑΝΤΙΈΡΗΣ, *Vexillum*, Ital. *Bandiere*, Gall. *Banniere.* Dorotheus Monembasiotes in Synopsi Histor. καὶ τότε ἐμπῆκαν τὰ φουσάτα τὰ ἄλλα, καὶ ἔβαλαν παντιέρες, ἤτοι φλάμπουρα, εἰς τὰ τοιχεῖα.

ΠΑΝΤΟΚΡΆΤΟΡΕΣ, & Παντοκρατορινοὶ dicti Græcis hodiernis, qui & ἔξαρχοι, seu qui pluribus Monasteriis Præfecti sunt, quos *Provinciales* vulgò appellamus. Vide Joan. Morinum lib. 1. Exercit. Eccles. c. 8. & Altaserram in Asceticis pag. 110.

ΠΑΝΤΌΡΕΥΣΤΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη ἡ ἀπὸ πάντων ῥέουσα, τουτέστι τὸ ὕδωρ τὸ ἄθικτον.

ΠΑΝΤΟΤΙΝΌΣ. Vide in Παντά.

ΠΑΝΤΟΥ͂, *Vulgò*, Πανδημεὶ, Χύδην. Παντοῦθεν, *Undique*, Πάντοθεν, Πανταχόθεν.

ΠΑΝΤΟΥΡΊΖΕΙΝ, *Vagari.* Glossæ Græcobar. πλανᾶται, ῥέμβεται, παντουρίζει.

ΠΑΥΤΟΎΡΩΣΙΣ. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 147. σπουδαίως ἔχων ὁ Βασιλεὺς ἐπαρεῖν τοὺς ἀντινύκτας καὶ τὰς παντουρώσεις, ἅτινα ἐδέχοντο τὸν τροῦλον, ἀπήρασι ταῦτα ταχέως πρὸς τὸ μουσιῶσαι. *Destivas & fulcimenta* vertit Interpres. Ubi Anonymus Combefisianus de Sanct. Sophia pag. 263. σπεύσας

ἐπῆρε τοὺς ἀντινύκτας τοὺς ὄντας ἐν τῷ τρύλλῳ ξυλίνους, &c.

ΠΑΝΤΟΦΑ'ΡΥΓΞ, *Gulosus*, *Vorax*, *Helluo*. Eustathius ad Odyss. Σ. ὥσπερ ἀπλήστου σκῶμμα ὁ γάστρις, οὕτω καὶ γαστρίμαργος, καὶ ὁ γαστρόπληξ, καὶ ὁ παντοφάρυγξ.

ΠΑΝΤΡΕΥΈΙΝ. Vide Ὑπανδρεύειν.

Ἐκ ΠΑΝΤΡΌΠΟΥ, *Omnimodo*. Syntipas MS. ὡς ἐκ παντρόπου πρὸς αὐτὴν ἐλεύσεται. Alibi, ἐκ παντὸς τρόπου.

ΠΑΝΤΩ'ΧΙΟΝ, *Diversorium*, Πανδοχεῖον. Occurrit apud Maximum Cythæreum in Synax. 13. Oct. in S. Niceta.

ΠΑΝΥΠΕΡΣΕ'ΒΑΣΤΟΣ. Vide in Σεβαστός.

ΠΑΝΦΌΡΕΜΑ. Vide in Φορεῖν.

ΠΆΝΧΡΩΜΟΝ, *Verbenaca*, apud Apul. capite 3.

ΠΑΞΑΜΑ'Σ, Παξαμάδες, *Paxamation*, *Paximation*, de qua voce egimus in Gloss. med. Latin. Glossæ Colberteæ MSS. Δίπυρος ἄρτος, ὁ παξαμάς. Rursum: Καχύδειος, ὁ ἐκ κρίθης ἄρτος, ὃν παξαμὰν λέγομεν. Lexicon MS. Cyrilli: Καχυδρίας ἄρτος, ὁ ἐκ κρίθης γινόμενος παξαμάς. Narrationes MSS. de Monachis: καὶ κοινωνήσαντες εὗρον ἔχοντα αὐτὴν ὀλίγους παξαμάδας. Colloquium Theodosij Imp. cum Eremita ex Cod. MS. καὶ ἔβαλεν εἰς τὸ καυκάλιον ὕδωρ, καὶ ἅλας, καὶ τρεῖς παξαμάδας, καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, λέγων, τέκνον, ποίησον ἀγάπην. Ὁ δὲ Βασιλεὺς βρέχων τὰς παξαμάδας εἰς τὸ ὕδωρ, ἔφαγεν. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἥμισυ παξαμᾶ ἤσθιεν ὅλην τὴν νύκτα. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 28. φάγε, πάππία, καὶ ἄλλον παξαμάν. Suprà: καὶ ἐπιλίθησι τῇ τραπέζῃ παξαμάδας τέσσαρα, ἔχοντας ὡς ἀπὸ ἓξ οὐγγίας, καὶ ἑαυτῷ μὲν ἔβρεξεν ἕνα· ξηροὶ γὰρ ἦσαν. Joan. Moschus in Limon. cap. 184. ἔβρεξε δὲ καὶ παξαμάδας, &c. Occurrit rursum infrà. Leo in Tactic. cap. 13. §. 11. ἔχειν ἐν τῇ σελλοπουγγίῳ αὐτοῦ μίαν ἢ δύο λίτρας ἄρτου, ἢ ἀλεύρου, ἢ πιστοῦ ἐψητοῦ, ἢ παξαμάδας, ἢ κρέας. Adde Apophthegmat. Patrum in Macario num. 33.

Παξαμάδιον. Idem Palladius in Hist. Laus. cap. 28. ὁ δὲ γέρων σχολαιότερον ἐσθίων, ἔτι εἶχεν τὸ παξαμάδιον, οὐ ἤρχετο. Leo in Tactic. cap. 6. §. 28. καὶ ἑτέρας ἁμάξας ὡς δὲ καὶ εἴκοσι βασταζούσας πιστὸν καὶ παξαμάδιον. Ita cap. 10. §. 13.

Παξαμάτιον, in Apophthegmat. Patrum in Agathone num. 20. & in Sereno num. 1. Joannes Tzetzes Chil. 2.

Μὴ γὰρ τὸ παξαμάτιον μάζαν, ἀλλ' ἄζαν λέγε.

Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 3177. fol. 3. ξυλοκέρατα, οὖβα, βατζλάνια, μαστίχην, ἀλόην, παξαμάτια. Anonymus Philosophus MS. de Ciborum facultate: οἱ δὲ παλαιοὶ τῶν ἄρτων ξηρότεροι, ὡς τὰ λεγόμενα παξαμάτια. Joannes Episcop. Carpathi de Monachis Ægypti MS. εὗρον εἰς τὸ κελλίον ὀλίγα παξαμάτια.

Παξαμάτος, in Vita MS. Sancti Pauli Junioris Latrensis.

Παξαμάτης, in iisdem Apophthegmat. in Isaacio Thebæo num. 2.

Παξαμίδες. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 151. τρεῖς ἄρτους εὗρεν θερμοὺς ἐν τῇ μηλωτῇ, ἄλλοτε πάλιν παξαμίδας.

Παξιμάδι, Παξιμάδιον. Lexic. MS. ex Schedis Combefisij: Καξχυδίας, ἄρτος ὁ ἐκ κριθῆς γινόμενος, ἤγουν Παξιμάδιον. Leo in Tactic. c. 12. §. 123. καὶ παξιμάδιν ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ. Constantinus in Tacticis pag. 45. ἵνα βαστάζωσι καὶ δαπάνην, ἢ παξιμαδίου, τουτέστι μάζας, ἢ πιστοῦ, τουτέστι κέγχρου ἐκλελεπισμένου ἐλαφροῦ μέχρις εἴκοσι καὶ τριάκοντα λίτρας.

Παξημάδιν. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Οὐδὲν ἔνι διαλογισμὸς, τ' ἄδρὸν τὸ παξημάδιν.

Ἀπαξιμάδιν. Idem Ptochoprodromus:

Καὶ ξιφοτράχηλον παστὸν, κύπρινον ἀπαξιμάδιν.

ΠΑΌΝΙΟΝ, *Pavo*, ταὼς, quomodo nos Galli scribimus, *Paon*, licèt *Pan* efferamus. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 5. ἀποδεικτικός τε ἦν ὥσπερ παόνιον τὸ φιλόκοσμον, ἢ ὥσπερ ἐκ παοῦ νυμφίος, καὶ ὡς ἐκ λίμνης πεελκαλλοῦς ἥλιος προίει καθ' ἑκάστην τῶν ἀνακτόρων.

Παονάκιος, *Pavonacius*, *Violaceus*. Attestatio Epistolæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ ad Bohemos adjuncta; *Sigillo consueto Imaginis Dei nostri genitricisque suæ Mariæ, in cera Lazurea impressa, in buxeo ligno cavato pendentem sub margine persericum funiculum paonagium muniri —— voluimus.* Vide Gloss. med. Lat. in *Pavonatilis*.

ΠΑΠΆΒΕΡ, ἡ κωδία, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Papaver*. In aliis rectiùs, κωδία. Glossæ aliæ Jatricæ Græcobarb. μήκων, ἡ παπαβάρης. Aliæ ex Cod. Reg. Μήκων, ἡ ποτηροκλάστρια, ἤτοι παπάβαρις. Παπαβάριν ἄσπριν, apud Myrepsum de Antidot. cap. 20. 21.

ΠΑΠΑΓΑ'Σ, *Psittacus*, ψιττακὸς, in Corona pretiosa. Παπαγάλλο, eâdem notione, ex Ital. *Papagallo*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 710. λοιπὸν εἶχεν εἰς τὴν καμέραν της ἕνα πουλὶ ψιττακὸν ὀνομαζόμενον, ἤγουν παπαγάς, λέγεται καὶ Τυρακέτο, (*Perroquet*) τὸ ὁποῖον μιμεῖται πολλὰ τῶν ἀνθρώπων τοὺς λόγους. Vide Gloss. med. Lat. in *Papagen*, & Commentatores in Antidot. Mesuæ pag. 578.

ΠΑΠΑΛΉΤΡΑ. Vide in Παπᾶς.

ΠΑΠΑΡΊΖΕΙΝ. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis Philosophi: συμαίνει, παπαρίζειν, καὶ φωνάζειν, καὶ πτερὸν ἀποτινάζειν. Infrà: οὗτοι κράζειν, καὶ σαλπίζειν, παπαρίζειν, σιωτρομάσειν, καὶ φοβοῦνται διὰ τὴν γραῖαν τὴν ἀλωπέτζαν. Idem valere videtur quod Παππάζειν, *Patrem appellare*, *ejulare instar puerorum*. Ubi ἀλωπέτζα, est *Vulpecula*. Vide in Ἀλεποῦ.

ΠΑΠΑΡΟΎΝΑ, *Papaver*, μήκων. Glossæ Jatricæ MSS. Cod. Reg. 1047. μήκων, ἡ κωδία, ἡ λεγομένη παπαροῦνα. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap. 153. 209. Glossæ aliæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἀνεμώνη, ἡ ἀγρία παπαρίνα, οἱ δὲ ἀνεμόσυρον. In aliis Græcobarb. ἀγροπαπαρίνα, ἀνεμόσυρτον. Anonymus de Oxymelite: χυλὸν παπαρίνας ἐψημένης σταθμὸν δὶς ὄντος.

ΠΆΠΑΣ, Πάππας, *Papa*. Auctor Etymologici: Πᾶς δύο σημαίνει, καὶ τὸν πατέρα, ὁ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν Παπᾶς. τοῦτο δὲ οἱ Ῥωμαῖοι βαρύνουσι Πάπας λέγοντες· ἡμεῖς δὲ περισπῶμεν. Eustathius Il. ε. ἐνταῦθα δὲ χρήσιμον καὶ τὸ τοῦ Ἀρριανοῦ εἰπόντος ἐν Βιθυνιακοῖς, ὅτι ἀνιόντες εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν Βιθυνοὶ, ἐκάλουν Πάπαν τὸν Δία, καὶ Ἄττιν τὸν αὐτὸν ὁμοίως καὶ Ἡρόδοτος τὸ, καλεῖται Ζεὺς ὑπὸ Σκυθῶν ὀρθότατα Παπαῖος, ἐξ ὧν συνάγεται θεῖαν εἶναι λέξιν τὸ Πάπας, καὶ Πάππος, καὶ τὰ τοιαῦτα. Observat quippe Goarus ad Euchalog. pag. 298. vocem Παπας dupliciter efferri: ac Πάππαν quidem dici Summum Pontificem, vel singulari quadam appellatione ac privilegio Patriarcham Alexandrinum: Παππᾶν verò Sacerdotem vel Clericum sæcularem, ut ἱερομόναχον Monachum Sacerdotem. Vita MSS. S. Pauli Latrensis: πρὸς δὲ καὶ ὁ Πάπας Ῥώμης· οὕτω γὰρ συνήθες ἐκεῖνον καλεῖν. Nilus Doxapatrius de quinque Patriarchalibus Sedibus: ἔχει ἐξ ἔθους καλεῖσθαι ὁ μὲν Ῥώμης ἰδικῶς καλεῖσθαι Πάπας, ὁμοίως καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Πάπας. Paulò suprà: Πάπας γὰρ ἑρμηνεύεται ὁ πατήρ. Balsamon de Privileg. Patr. pag. 449. εἶτα τῶν θείων καὶ ἁγίων γραφῶν, καὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων καλονομαζουσῶν Πάπαν τὸν Ἐπίσκοπον Ῥώμης, ὡσαύτως καὶ Ἀλεξανδρείας· ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ΚΠόλεως, καὶ τὸν Ἱεροσολύ

Ἱεροσολύμων Ἀρχιεπισκόπους· μόνον δὲ τὸν Ἀντιοχείας Πατριάρχην. Constantinus Manasses in Constante :

Τῶν ἄλλων δὲ πρωτόαρχος τῶν ἱεροπόλων Λέων,
Πάπας καλούμενος τῇ τῶν Ῥωμαίων γλώσσῃ.

Πάππας Ῥώμης, apud Theophanem an.41. Theodosij Jun.an.2. Marciani, an.3. Justini Thracis, an.10. & 20. Justiniani : & ὁ Πάπας Θεόδωρος, Romæ, in Actis S.Maximi Confess. pag.30. Πάππας Ῥώμης p.42.

Πάπας, *Alexandrinus Patriarcha*, apud S. Athanasium de Ariminensi Synodo p.885. μακαρίῳ Πάπᾳ Ἐπισκόπῳ ἡμῶν Ἀλεξάνδρῳ. Πάπας Ἀλεξανδρείας, in Concilio VI. Oecumenico Act.13. Πάπας, nudè, apud S. Basilium Epist. 195. Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi pag.9. & alibi non semel, Πάπαν Θεόφιλον, Alexandriæ Patriarcham vocat. Anonymus in Vita ejusdem Chrysostomi : ὁ Πάπας Ἀλεξανδρείας Γεώργιος. In Epistola Arij apud Theodoritum lib.1. Hist. Eccl.cap.4. Ἀλέξανδρος Πάπας. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap. 85. ὅτε Πατριάρχης Ἀντιοχείας Ἐφραίμιος, καὶ ὁ Πάπας Εὐσέβιος διὰ τὴν τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας Παύλου ἐκβολὴν, &c. Chronicon Alexandrinum an.7. Phocæ : σφάζεται ἀπὸ στασίων ὁ Πάπας Ἀλεξανδρέων. Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philos. in Arcadio : Θεόφιλος Πάπας Ἀλεξανδρείας. Theophanes an. 1. Zenonis : εἰσερχομένου δὲ Αἰλούρου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐπεφώνουν τὸ αἴσχιστον ἐκεῖνο οἱ σπουδασαὶ αὐτοῦ, Ἐψώμισας τοὺς ἐχθρούς σου, ὁ Πάππας. Habentur in Anthol. lib. 3. cap.1. duo Epigrammata Sophronij Patr. Hierosol. εἰς τὸν τάφον Ἰωάννου πάππα Ἀλεξανδρείας. Nilus Doxapatrius : ἔμειναν οὖν αἱ τέσσαρες μεγάλαι αὗται κεφαλαὶ, ὁ Ῥώμης, ὁ Ἀλεξανδρείας, Πάπας ἑκάτερος ὀνομασθεὶς, εἶτα ὁ Ἀντιοχείας, εἶτα ὁ Ἱεροσολύμων Πατριάρχαι ἑκάτεροι ὀνομαζόμενοι. Pachymeres lib.10. c. 32. initio : μετὰ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. In Salutat. Epistol. Pontif. apud Habertum & Goarum, Patriarcha Constantinopolit. ita Alexandrinum compellat : Ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας, &c. Antiochenum verò & cæteros omissâ voce Πάπα. Vide præterea Moschum in Limon. cap.14. Apophethegmata Patrum in Theophilo n.1. & in Mose num.4. Vitam S.Paphnutij num. 73. 77. 87. 93. Ammonium Episcop. in Epist. n.21. &c. Rationem ejusce appellationis datæ Patriarchæ Alexandrino quærit Balsamon pag. 450. aitque ex eo Πάπαν appellatum, quòd Sanctus Cyrillus in tertia Synodo τὰ προνόμια seu privilegia Papæ Romæ, Celestini scilicet acceperit. Vide Davidem Chytræum de Statu Eccles. Orient. pag.84. Baronium an.817. num. 31. & Abrahamum Ecchellensem in Responsione ad Seldenum de Originib. Ecclesiæ Alexandr. ubi de nomine Papæ ejúsque origine fusè disputat. Sed & scribit Scaliger lib.7. de Emendat. temp. pag.684. Æthiopes, & Abassinos eundem Patriarcham Alexandrinum, quem ut Summum Pontificem suspiciunt, *Lika Papasath* appellare, ut cæteros Episcopos, nudè, *Papasath*.

Παπάτον, *Papatus*. Alexandri IV. Pap. Constitutio pro Cypriis : τὸ παπάτον τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἐν Λευκωσίᾳ ἀρχιεροσύνην, καὶ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων παιδεύσασθαι διαφυλάττειν.

ΠΑΠΑ͂Σ, Παπᾶς, *Clericus, Presbyter*. Corona pretiosa : Παπᾶς, *Sacerdos*, ἱερεύς. Concil. Calchedon. Act. 1. πεμφθέντα τὸν Παπᾶν Ἀβραάμιον, qui pauld ante πρεσβύτερος appellatur. Alibi, de Eutychete hæretico & Archimandrita : ὁ Παπᾶς Εὐτυχής, qui πρεσβύτερος & Ἀρχιμανδρίτης promiscuè ibi indigitatur. Theophanes & ex eo Cedrenus in Theodosio Jun.an. 36. de eodem Augusto : Ἀντίοχον Πραιπόσιτον καὶ Πατρίκιον τῷ βασιλεῖ ὄντα αὐτῷ παπᾶν ἐποίησε, δημεύσας καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, &c. Idem Theophan. an.37. ejusdem Theodosij : ὁ δὲ προσφυγὼν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐγένετο Παπᾶς. Nicephorus Constantinopolit. in Hist. p.15. 1. Edit. de Crispo Phocæ Imp. Genero : εὐθὺς δὲ ἐπιστρέψαι εἰς κληρικοῦ σχῆμα τὴν κεφαλὴν ἀποκείρασθαι, καὶ τὸν ἱεράρχην τὰ νενομισμένα ἐπὶ τῇ ἀποκάρσει ἐπιφθέγξασθαι· ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν τοῖς κατὰ Κρίσπον στρατιώταις ἐπὶ λέξεως ὧδε εἰπεῖν, ὁ Παπᾶς Κρίσπος ὑπουργοὺς ὑμᾶς ἕως τοῦ νῦν εἶχε, ἡμᾶς δὲ σήμερον οἰκειακοὺς τῆς βασιλείας ὑπηρέτας. Ubi Παπᾶς, non est *parens*, uti vertit Eruditus Interpres, sed *Clericus*. Chronicon Alexandr. de eod. Crispo, aut Prisco, an.2. Heraclij : γέγονε κληρικὸς Πρίσκος ὁ Κόμης τῶν Ἐξκουβιτόρων. Leo Grammaticus in Alexandro : Ἰωνίαν Παπᾶν τὴν ἐπίκλην Λαζάρην Ῥαίστωρα πεποίηκεν. Novella Isaacij Comneni lib.2. Juris Græco-Rom. pag. 121. ὅτι ποιεῖ τοῦτον λιτὸν Παπᾶν, ἤτοι Ἀναγνώστην. Eadem verba habentur in Nov. 1. Alexij Comneni, ibid. pag.123. Nicetas in eodem Isaacio lib.1. num.2. ἀλλὰ καὶ τοὺς προσηνομένους τεμένεσι ἀπέσφαττον, Πῶς πόθε ὁ Παπᾶς, λέγοντες, τουτέστιν οὓς ἀνήρεσαν ἱερεῖς, εἰσφρηκότες ἔνδον τῶν ἱερῶν. Prochoprodromus MS. de sua Paupertate :

Παπᾶς γραμματικὸς εἶσαι καὶ τρέφετον ἑαυτόν σου.

Suprà :

Ἔκβαλε τὰ παπαδικὰ, καὶ γίνου προχειράρης.

Angelophorus in versibus Politicis MSS. de Constantinopoli :

Οἱ παπάδες γὰρ δοξάζουν καὶ ὕμνουν τὴν ζωοδότην.

Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Κρυοῦν οἱ καμπάνες δυνατὰ, μαζώνονται παπάδες.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 10.

Καὶ οἱ παπάδες τοὺς ψαλμοὺς ἀρχίνησαν καὶ ψάλλειν.

Ita apud Emmanuëlem Georgillam de Mortalitate Rhodi MS. Joannem Glycam de Vanitate Vitæ, Sguropulum in Hist. Concil. Florent. sect.11. cap.3. Bessarionem in Epist. post Phranzem Edita pag.310. Malaxum in Chron. MS. pag.451. & alios passim. *Papades*, in Concilio Senensi an. 1423. Ita etiam hanc vocem sumi debere apud Myrepsum sect. 2. cap.9. constat, ubi Παπᾶς Νικόλαος, non est *Summus Pontifex*, sed *Sacerdos Nicolaus*, quod Fuschium latuit. Scribit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Musulman. Turcos *Babas*, suæ Religionis Auctores Monachos Turcicos appellare, & Præfectos itidem suos, quorum aliquibus nomen quoque venerabilius tribuunt, *Azem baba*, quo pater supremus significatur.

Ἀπόπαπας, *Qui Clericatum deserit*, apud Goarum in Euchologio pag.522.

Βυβαλοπαπᾶς, *Insulsus Papa*, seu *Presbyter*. Joannes Tzetzes Chil.9. versu 968.

Οὗτος ὁ βυβαλοπαπᾶς μωμοσκοπῶν τοιάδε, &c.

Infrà :

Βύβαλε, βυβαλοπαπᾶ, βάρβαρα, λῆρα γράφων.

Ἑπταπάπαδον, Sacrum oleum, seu Εὐχέλαιον, quod à septem Sacerdotibus in Ecclesia Græcanica, ut olim in Latina, consecratur, ad Extremam-Unctionem, uti pluribus observavimus in Εὐχέλαιον. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.75. ubi viris illius ingressus prohibetur, etiam cantoribus in ipso Deiparæ festo, præterquam Sacerdotibus ad Sacram Liturgiam, & septem Sacerdotibus ad conficiendum Sacrum unguentum destinatis : Καὶ τὸ ἑπταπάπαδον τὸ κατὰ σάββατον τῆς Βαϊοφόρου ἀπαραίτητος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰωθὸς τελεῖσθαι ἐν τῇ κατὰ τὸ κοιμητήριον ἐκκλησίᾳ, ἤγουν ἐν τῷ ταφεῶνι διορίζομαι γίνεσθαι, καὶ τούτου ἐκεῖσε τελεσιουργουμένου, ἵνα τῶν ἑπτὰ ἱερέων εἰσιέναι ἐν τῇ μονῇ, καὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἁγίου ἐλαίου χρίσει εὐχὴν ποιοῦντα τῆς μοναζούσαις, κἂν τούτῳ ταύτας ἀλείφοντα, παραχρῆμα ἐξιέναι, &c.

Ὀρχιπάπας, apud eundem Tzetzem Chil.11. v.214.

Βύβαλον, ὀρχίπαπαν, παγχώρικον, ἐμβασίμαλον.

Πρωτοπαπᾶς, *Primus inter Presbyteros*, seu *in Ordine Presbyterorum*, πρωτοϊερεὺς, πρῶτος τῶν πρεσβυτέρων, apud Joelem in Zoe. Balsamon ad Can. 10. Concilij Gangrensis: κεκωλυμένον ὑπὸ τῶν κανόνων ὄντων ἐπισκόπους γίνεσθαι εἰς βραχείας πόλεις καὶ κώμας· καὶ διὰ τοῦτο ἐχειροτόνουν εἰς ταύτας πρεσβυτέρους, ἤγουν Πρωτοπαπάδας καὶ Χωρεπισκόπους. Idem in Respons. ad Marcum Alexandr. ἐκχωρητέον ὅτι τοὺς ἱερεῖς ἡγουμένους ὄντας ἢ πρωτοπαπάδας κατὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς διὰ ἐπιμανικίων καὶ ἐπιγονατίων ἀποσεμνύνεσθαι ἢ κωλύσαι. Euchologium pag. 293. καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγει ὁ Πρωτοπαπᾶς λεπτῇ φωνῇ, &c. Notitia Episcopatuum Græcor. ὁ Δράμας, ὃς οὐκ ἦν Ἐπίσκοπος, ἀλλ' ὥς λέγουσι, Πρωτοπαπᾶς ἦν τῶν Φιλίππων ἐν τῇ Δράμᾳ. Vide Sguropulum in Hist. Concil. Florent. sect. 3. cap. 2. & Historiam Corcyrensem Andreæ Marmoræ lib. 4. pag. 223. Scribit Leunclavius in Onomastico ad Hist. Turc. Moscoviis in usu esse nomen *Popi*, quo Patres Spirituales significantur, *Protopoppi*, & qui prorsus idem cum *Azem Baba* Turcico nomen habent, acceptum id quoque Græcorum è moribus, quorum in Palatiis Augustalibus etiam *Protopapa* reperiebantur.

Πρωτοπαπᾶς, *Archipresbyter Magnæ Ecclesiæ*. Recensetur à Codino cap. 1. num. 30. inter Dignitates Ecclesiasticas, ejúsque munus ita describitur: ὁ Πρωτοπαπᾶς, ἔκδικος καὶ πρῶτος τοῦ βήματος, καὶ φέρων δευτερεῖα τοῦ Ἀρχιερέως. Catalogus Offic. M. Eccl. ex Cod. Reg. ὁ Πρωτοπαπᾶς, ἔκδικος τῶν κρίσεων. Item Allatianus: ὁ Πρωτοπαπᾶς ἵσταται ἐπάνω τῶν ὀφφικίων τοῦ εὐωνύμου χοροῦ, ὅταν λειτουργῇ ὁ Ἀρχιερεὺς· μεταδίδει αὐτὸς τὴν ἁγίαν μετάληψιν τῷ Ἀρχιερεῖ, ὁμοίως καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τῷ Πρωτοπαπᾷ· ἔχων δὲ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ πρωτεῖα πάντα. Apud Habertum in Archieratico pag. 559. πρωτοπαπᾶς τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως τῆς δεῖνος.

Πρωτοπαπᾶς τοῦ Παλατίου, *Archipresbyter Cleri Palatini*, apud Leonem Grammaticum in Constantino Porphyrogenito pag. 491. Anonymum Combefisianum in eodem Porphyrogen. num. 10. & Scylitzem pag. 612. Πρωτοπαπᾶς τοῦ μεγάλου Παλατίου, apud eundem Scylitzem pag. 649. & Glycam pag. 306. Πρωτοπαπᾶς τῶν βασιλείων, apud Zonaram in Nicephoro Phoca pag. 160. Ὁ τοῦ ἱεροῦ συστήματος τε καὶ κλήρου τῶν βασιλικῶν αὐλῶν ἀρχηγὸς, apud Continuatorem Theophanis lib. 1. num. 20. Anonymus de Clero Palatino:

Καὶ βασιλικῶν τῶν ἱερέων ὁ Πρῶτος.

Zonaras de Eustathio Patr. Constantinop. sub Basilio Bulgaroctono, ὃς τῶν ἐν τῷ παλατίῳ ναῷ ἱερέων ἐπρώτευε. De eodem, Joeles: πρῶτος ὢν τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Βασιλείοις ναῷ. Ita Jus Græco-Rom de eodem Eustathio pag. 302. Istius Dignitatis munia aliquot refert Codinus: quippe cap. 6. num. 14. observat in Coronatione Imperatoris legere Evangelium: & cap. 7. num. 20. priusquam Imperator ad mensam accumbat, cibos benedicere: Aquæ Benedictionem & aspersionem in die Epiphaniæ confecisse absente nimirum Patriarchâ, aut alio è Patriarchis, cap. 7. num. 1. Feriâ deinde quartâ Magnæ Hebdomadæ, eodem Augusto pauperum pedes loturo, pelvim pariter Benedicere, cap. 12. num. 2. & cereum ei præbere num. 7. Denique ex Phranze lib. 3. cap. 19 docemur, postquam Patriarcha pedum de manibus Imperatoris accepit, benedictionem pronuntiasse, ubi *Magnum Protopapam Palatij* vocat. Idem Codinus cap. 17 num. 39. ait Ecclesiam & Palatium habere suos Protopapas: ἔχει μὲν ὁ Βασιλεὺς Πρωτοπαπᾶν εἰς τὸν κλῆρον αὐτοῦ· ἔχει δὲ ἡ ἐκκλησία: deinde subdit: ἔστι δ' ὅτε ὁ αὐτὸς εὑρίσκεται καὶ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς κλήρους.

Πρωτοπαπᾶς, *Curio*, exponitur apud Portium. Ita etiam Morinus de Sacris Ordinationibus part. 3. Exerc. 15. cap. 2. num. 6. scribit *Protopapades* apud Græcos, idem muneris obtinere, quod apud nos Parochi, & iis tantùm præesse presbyteris, qui degunt intra parœciæ suæ limites. De ejusmodi Curionibus videtur intelligi debere Synaxarium Vitæ S. Joannis τοῦ Νέου, 18. April. in Antholog. εἰς πατέρα πνευματικὸν ἄπεισιν, —— τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας ἐξαγορεύων αὐτῷ· ὁ μέγας δὲ Πρωτοπαπᾶς οὗτος ἦν ὁ Καλόθετος, &c. De Curione pariter videtur capiendus Sguropulus in Histor. Concil. Florent. sect. 11. cap. 6.

Πρωτοπαπάδεια, *Parœcia*. Vide Nicetam lib. 5. Thesauri Orthod. fid. cap. 1. pag. 275. in margine.

Πρωτοπαπαδίκιον, *Dignitas Protopapæ*, vel *Ecclesia Parochialis*. Balsamon ad Can. 15. Concil. 1. ἐπεχείρησε τὸν θρόνον τοῦ Δέρκου μεταγαγεῖν εἰς τὸ Φιλέα πρωτοπαπαδίκιον. Neophytus Larissæ Metropolit. in Epist. ad Joannem Zygomalam: τὰ γὰρ πάλαι διὰ χρυσοβούλλων καὶ σιγιλλίων καλῶς διακριθέντα καὶ τυπωθέντα πρωτοπαπαδίκια ἀποσπᾶσαι πειρᾶται, ἐξ ὧν ἦν τὸ τῶν Ἀσπροπόλαμ. Quærit Joannes Episcopus Citri, pag. 325. τινὲς πρίμμων ... εἰς τὸ ψηφίζεσθαι εἰς ἐπισκοπάς, ὁ Πρωτοπαπᾶς, καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἱερεῖς, ἢ οἱ διάκονοι ἔχοντες ἀρχοντικὰ ὀφφίκια.

Παπαδία, *Uxor Presbyteri*, vel *Clerici*. Nomocanon Cotelerianus num. 137. ἱερεὺς δείρας τὴν παπαδίαν αὐτοῦ, μὴ λειτουργείτω αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. Joannes Jejunator in sermone de Confessione & Pœnitentia pag. 93. περὶ ποσότητος γυναικῶν, περὶ πορνείας, περὶ μοιχείας, περὶ παπαδίας, περὶ μοναχικῆς μεγαλοσχήμου καὶ μικροσχήμου. Sed hîc fortè *Clericatum* hæc vox sonat. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 2. pag. 310.

Παπαδίον, diminut. ex παπᾶς. Malaxus in Hist. Patr. pag. 133. ἦτον παπαδία χήρα πολλὰ εὔμορφη, &c.

Παπαδίσκιον, diminut. ex παπαδίον. *Presbyter*, vel *Clericus*. Acta S. Eliæ Junioris pag. 199 καὶ ἐπισωρεύσαντες τὰ παπαδίσκια αὐτῶν, καὶ τὰ ἀββαδίσκια αὐτῶν, χορὸς περιέστησαν κύκλῳ τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ.

Παπαδίτζης, *Clericus*. Canonicon Joannis Jejunatoris, pag 86. ἐὰν δέ τις, παιδίον ὤν, ἢ κοσμικῇ ἢ μοναχικῇ τάξει, ἢ καὶ παπαδίτζης, φθαρῇ δὲ ὑπό τινος ἀνδρὸς, &c. Similia habet Canonarium Joannis Monachi pag. 110. ut & Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: ἐὰν δέ τις παιδίος ὤν, ἢ κοσμικοὶ, ἢ μοναχοὶ τάξις, ἢ παπαδίτζης, φθαρῇ δὲ ὑπό τινος ἀνδρὸς, &c.

Παπαδίζειν, *Clericum facere*. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. pag. 300. καὶ ὅταν εἶναι ὑπανδρεμμένοι πρῶχου νὰ παπαδιθοῦν, &c.

Παπαδέλια, *Presbyteruli*, *Clericuli*. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 9. cap. 13. ἀκούω δὲ ὅτι παπαδέλιά τινα στάσεις ποιοῦσι καὶ ταραχάς. Vide Allatium contra Creyghtonum pag. 718.

Παπαδέλια, eâdem notione. Psellus in quendam cauponem inania philosophantem, ex Cod. Reg. MSS. παπαδέλιον δὲ ἦν τὸ τὸ σχεδιάζον προτραπὲς παρ' ἐμοῦ, &c.

Παπαλήθρα, *Corona Clericalis*, de qua pluribus egimus in Gloss. med. Latin. in V. *Corona*. Donatio Constantini M. apud Balsamon. ad Nomocan. tit. 8. cap. 1. αὐτὸς ὁ μακάριος Σίλβεστρος ὑπὲρ τὴν στεφάνην, ἤτοι παπαλήθραν, ἣν ἔχει πρὸς δόξαν Θεοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου, οὐκ ἤθελε βαστάζειν στεφάνην ἐκ χρυσίου ἢ μαργαριταρίων. Idem Balsamon in Can. 21. Trullan. διορίζεται ὁ Κανὼν κείρεσθαι κατὰ κληρικοὺς τὴν κεφαλὴν, ἤγουν ἔχειν παπαλήθραν, καὶ ἐνδύεσθαι σχῆμα μοναχοῦ. Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium

Patr.

Patr. Constantinopolit. Ῥωμαῖοι μὲν ξύροντες τοὺς πώγωνας, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ κορυφὴν τὴν παραλήφθαι ἐπιτηδεύοντες.

ΠΑ΄ΠΙΑ, *Anas*, νῆττα. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.297. ἀπὸ τὸ παπίας, τὸ δικέομαν τοῦ λάπιον τὸ δέκατον.

Παπίτζα, *Anaticula*, νησσάριον. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ ὅσαις παπίτζες καὶ ὄρνιθες, χλωάεια καὶ ἂν βρέθουσι.
> Ὅλα σκοτώννω πνιγοδὰ, &c.

Agapius Cretensis in Geopon. cap.69. ubi de Carnibus: ὅσα ζῶα τρέφονται εἰσὶ λίμναις, καὶ πόταμια, εἶναι κατὰ πολλὰ βλάβερον τὸ κρέας τους, ὡσὰν ἡ παπίτζαις, χῆναις, καὶ ἄλλα παρόμοια. In cap.151. ἔξαγε παπίτζας.

Παπιτσοῦλα, eâdem notione.

Παπισφύλακας, *Anatarius*, Νηττοφύλαξ.

ΠΑΠΙ΄ΑΣ, Παππίας, *Pater*. Eustathius ad Iliad. ε. pag.565. πᾶς λεγόμενος μονοσυλλάβως κατὰ βρέφους προσφώνησιν οἱ παλαιοὶ, ὥσπερ καὶ μᾶ, ἡ μήτηρ, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν πάπας, καὶ παππίας. Auctor Etymologici: Παππίας, παρὰ τὸ πάππα, ὃ σημαίνει τῇ τῶν Ῥωμαίων φωνῇ τὸν πατέρα. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 28. in Paulo: καὶ δωρεῖται τοῦ ἡλίου, λέγει αὐτῷ ὁ Ἀντώνιος, Παπία, θέλεις φάγωμεν ἄρτου κλάσμα. Occurrit ibi non semel. Paulus Monach. lib.1. Collectan. μετὰ οὖν ἡμέρας τινὰς ὁρῶ τὴν παναγίαν Θεοτόκον ἐλθοῦσαν πρός με, καὶ λέγουσάν μοι, Τί λυπεῖς καὶ ἀδημονεῖς, παπία.

ΠΑΠΙ΄ΑΣ, Παππίας, *Papias*, Dignitas in Palatio Constantinopolitano: penes quem scilicet erat custodia Palatij, ut apud nos *le Concierge du Palais*. Constantinus Manasses pag.96.

> Πρὸς δὲ τὸν οἴκων φύλακα τῶν ἐν τοῖς ἀνακτόροις,
> Παπίαν λεγόμενον αὐτὸν κατὰ Ῥωμαίων γλῶτταν.

Theophanes an.5. Leonis Chazari: ἐκρατήθη Ἰάκωβος ὁ Πρωτοσπαθάριος, καὶ Παππίας, καὶ Στρατήγιος, &c. Papias τοῦ παλατίου, apud Leonem Grammaticum in Leone Armenio. Idem in Michaële Theophili F. p.469. καὶ ὁ Ἀρτάβασδος εἰσδραμὼν πρὸς τὸν Παππίαν, καὶ ἄρας ἀπ' αὐτοῦ τὰς κλεῖς βιαίως, ἀνοίξει τὸ Βασίλειον· καὶ γενόμενος ἔνδοθεν Βασίλειος, ἦρε τὰς κλεῖς τοῦ Παλατίου ἐπὶ χεῖρας, καὶ τῇ ἔωθεν Γρηγόρειον λεγόμενον τὸν Φιλήμονος ἐποίησε Παπίαν. Sed & μεγάλου titulo donabatur, ut est apud Codin. cap.2. num.22. Niceph.Gregoras lib.8. pag. 136. ὁ μὲν τῇ τοῦ Μεγάλου Παπίου τηνικαῦτα σεμνυνόμενος ἐπικλήσει. Pachymeres lib.5. cap.5. τὸν Γλάβαν Κυροπαλάτην, καὶ μέγαν Παπίαν ὕστερον. Lib.7. cap.29. καὶ τὴν τοῦ μεγάλου Παπίου δωρεῖται τιμὴν, ὡς ἆθλον ἀρετῆς καὶ τρόπαιον ἄξιον. Adde cap.1. ejusdem libri. In indice MS. nescio cujus Bibliothecæ, in Cod.MS. Colberteo, laudatur τοῦ μεγάλου Παπίου τοῦ Νεστόγγου χρονικὸν ἐπίτομον ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ μέχρι τοῦ νῦν. Vide præterea Continuatorem Theophanis lib. 1. num. 24. lib.3. num. 43. ubi de ejus Æde in Palatio: & quæ de hac Dignitate adnotamus ad Alexiadem Annæam pag. 479. 480.

ΠΑΠΙ΄ΑΣ, Instrumentum musicum sic appellatum. Vide in Πτερόν.

ΠΑ΄ΠΛΩΜΑ, Πάπλομα, *Lodix*, *Stragulum*, *Teges*, *Torale*, στρῶμα, ἐφεστρὶς, &c. quasi ἐφάπλωμα. Prochoprodromus in versibus politicis MSS. de sua Paupertate:

> Ἐσὲν ἔχω καὶ πάπλωμαν, κάπα, καὶ ἀπαναφέρω.

Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epist. ad Theodosium Zygomalam: περὶ δὲ τῶν ῥαπτῶν παπλωμάτων, αὐτὸς ἔγωγε τὴν ὑπόσχεσιν ὀφείλω πληρῶσαι. Adde Crusium pag. 208. Παπλωμάτακι, *Lodicula*, Στρωμάτιον.

ΠΑΠΟΥ΄ΤΖΗ, Παποῦτζι, Παπούτζιον, *Calceus*, ὑπόδημα. Ex voce Turcica, *Paputz*. Corona pretiosa: Παπούτζη, *Calceamentum*, Πέδιλον. Παπούτζια, *Calceamenta*. Glossæ Græcobarb. ἀκρόσφυρα, ὑποδήματα γυναικεῖα, παπούτζια τῶν γυναικῶν. Alibi: τοῦ ὑποδήματος, ἤγουν τῶν παπουτζίων. Codinus de Offic.Palat. cap.5. num.52. ἔτι δὲ καὶ (φέρει) κάλτζας τοιαύτας μετὰ παπουτζίων μελάνων. Rursum cap.12. num.2. προϊσταμένοι πλωχοὺς δώδεκα, καὶ ἐνδύουσι τούτους ὑποκάμισα, ἤως χιτῶνας, κηρτζουβράκια, καὶ παπούτζια. Stephanus Sachleces in Narrat.MSS.

> Διατ' ἦτον Ἀξυπόλιτη, καὶ οὐδὲν εἶχε παπούτζια.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Παπούτζες αχελωιόκενοτές εὐμορφοκαμωμένες.

Assisæ MSS. Regni Hierosol.cap.297. ἀπὸ τῶν παπουτζῶν, τὸ δικέομαν τῶν παπουτζῶν τὰ ἀγοράζουν εἰς Σαρακίνι, τὸ δέκατον.

Παπουτζάκι, *Calceolus*, ὑποδημάτιον.

Παπουτζώνειν, *Calceare*, ὑποδήματα περιτιθέναι. Ἐξεπαπουτζώνειν, *Discalceare*, Ἐξυποδεῖν.

Παπουτζᾶς, *Calceorum confector*, Ἐμβαδοποιός. Παπουτζίσσα, *Uxor calceorum confectoris*.

Παλιοπάπουτζο, *Vetus calceus*. Agapius in Geoponico cap.217. κάψαι τὰ χλωρὰ φλούδια τῶν καρυδίων, καὶ χνάρι ἀπὸ παλιοπάπουτζο, &c.

Πετρομαχασκοπάπουτζον, apud Joan.Tzetzem Chil. 11. vers. 223.

> Πετρομαχασκοπάπουτζον, τζαγγάριον ξυλοσόλων,
> Βέβαλον, ὀρχίπαπιν, παγχωρικὸν, ἐμβασιμάλλον.

Vox formata ex tribus, ut videtur, Πέτρα, μάχαιρα, & παπούτζη.

ΠΑ΄ΠΠΑ, *Pulticula*, Πολτάριον.

ΠΑ΄ΠΠΑΣ, Παππας. Vide in Πάπας, & Παππᾶς.

Παππίας. Vide Παπίας.

ΠΑΠΠΟΥ΄ΔΟΣ, pro Πάππος, ut Ἀρκοῦδος, pro ἄρκος. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni οὗτος ὁ βίος αὐτοῦ, καὶ τῶν παππούδων αὐτοῦ, ὡς ἤκουσας, ὦ Μουσουλμάνε. Fr.Richardus in Scuto fidei part.1.p.249. γονεῖς, παπποῦδες, προπαπποῦδες, &c.

ΠΑ΄ΠΠΟΥΛΟΝ, *Papula*. lib.1. Hieracosophij cap.18. p.192. ἐὰν ὁ ἱέραξ ἔχῃ καρφία, οὕτως αὐτὸ γνώσει, ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ἔχει πάππουλα ὀξέα.

ΠΑΠΥΛΕΩ΄Ν, Παπυλαιών, *Papilio*, *Tabernaculum*. Suidas: Παπυλαιῶνος, σκηνῆς ἤτοι τέντας. Apud Urbicium, βασαγαὶ παπυλαιώνων. Procopius lib.2. de Bello Persico cap.21. καλύβην ἐκ παχειῶν τινῶν σινδόνων πηξάμενος, ἣν δὲ παπυλεῶνα καλεῖν νενομίκασι, ἐκάθητο ἐκεῖ. Joannes Malela in Juliano apud Eduard. Bisseum: ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλικὸν παπυλεῶνα. Ita etiam Chronicon Alexandr. pag.692. Idem Chronicon ὑπὸ p.626. ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ Ἀλέξανδρος Αὔγουστος ὡς ἔστιν ὑπὸ τὸν παπυλεῶνα, &c. Theophanes p.186. τὸν παπυλεῶνα ἔπηξεν ἐν χωρίῳ ἐρήμῳ. Adde pag.268. Cedrenum an.14. Justiniani pag. 372. & quæ observamus in Gloss. med.Lat.in *Papilio*.

ΠΑΡΑ΄, Præpositio apud Græcos vulgares, verbo adjuncta, *Multùm* vel *nimis*, significat: verbi gratiâ, παρέφαγα, *multùm* vel *nimis manducavi*, Παρέπια, *multùm bibi*. Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ΠΑΡΑΒΑΙ΄ΝΕΙΝ, *Prævaricare*, in Basilic. Παράβασις, *Prævaricatio*. Παραβάτης, *Prævaricator*, in Gloss. Græc. Lat. Vide tit. 26. lib.60. Basilic.

ΠΑΡΑ΄ΒΑΛΜΑ, *Excrementum*. Orneosophium pag.246. ἡ βλάβη τῶν ὀρνέων γίνεται διὰ τρεῖς αἰτίας· διὰ πολυφαγίαν, διὰ ἀπαστρίαν παραβάλματος, καὶ διὰ χολήν, ἤτοι κόπον.

ΠΑΡΑΒΑΝΔΙ΄ΤΑΙ. Vide in Βάνδον.

ΠΑΡΑΒΑΠΤΙΣΜΑ, *Pravus baptismus*, contra Ecclesiasticos Canones impertitus, in Concilio Constantinopol. sub Mena, non semel, ubi potissimum ita appellabatur is qui in privatorum ædibus fiebat: unde acclamationes Synodi in Act 4. τ̃ παραβαπτισμὸν ἄρτι ἀναθέμισον, τὰς παραβαπτιςὰς ἔξω βάλε, & τὰς κατ' οἶκον βαπτίζοντας ἔξω βάλε.

ΠΑΡΑΒΗΜΑ. Vide in Βῆμα.

ΠΑΡΑΒΙΒΑΖΕΙΝ, θεατρίζειν. Παραβιβασμοὶ, θέατρα, apud Nicetam Choniatem.

ΠΑΡΑΒΛΗΤΙΩΝ, *Libellus supplex porrectus judici*. Glossæ Basilic. παραβλέτιο, ὁ λίβελλος, ἐπ' ἂν τὸ τ̃ εἰσαγωγῆς ἔγγραφον, ὁ δέησις λέγεται, δι' ὃ παραβάλλεται, τουτέστι προβάλλεται, ἢ προτίθεται τῷ ἄρχοντι ἡ κατά τινος ἔγκλησις. Liber 7. Basilic. tit. 13. §. 1. εἰ δὲ ἤδει, ἰδίῳ ὀνόματι ἐνάγεται εἰς τὸ διαφέρον, τουτέστιν εἰς τὴν διατίμησιν, ἣν ἐν τῷ παραβλητίωνι βιβλίῳ ὁ ἐνάγων ἐνέταξε, καὶ συκοφαντικῶς. Ex l. 1. D. Ne quis eum qui in jus, &c. *Suo nomine convenitur in id quod interest, id est in æstimationem quam actor desiderio suo inseruit*. Adde Scholiastem lib. 22. pag. 207.

ΠΑΡΑΒΟΛΑΝΟΙ, *Parabolani, qui ad curanda debilium ægra corpora deputantur*: de quibus in Gloss. med. Lat. Concilium Calchedonense Act. 1. εἰσέτρεχον γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν στρατιῶται μετὰ ὅπλων, καὶ εἰσήεσαν οἱ μονάζοντες μετὰ Βαρσουμᾶ, καὶ οἱ παραβαλανεῖς, καὶ πλῆθος ἄλλο πολύ. Ubi vetus Interpres, *Parabalani*.

Παράβολοι, Hesychio: Ἐναποκινδυνεύοντες. Unde & παραβολάνους dictos volunt. Socrates lib. 7. cap. 22. κυνήγια δὲ ποτε ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ τ̃ ΚΠ. ἐπιτελοῦντος αὐτοῦ, ὁ δῆμος κατεβόα, Δεινῷ θηρίῳ ἕνα τ̃ εὐφυῶν παραβόλων μάχεσθαι.

ΠΑΡΑΒΟΛΙΟΝ. Astrampsychus in Theoria astrorum MS. μὴ θέτης παραβόλιον, νικᾶσε. Alibi: Θὲς παραβόλιον, νικᾶς, καὶ κερδαίνεις.

ΠΑΡΑΒΟΥΛΟΣ, apud Theophanem an. 8. Rhinotmeti, *Insidiator* dicitur in Miscella lib. 19.

ΠΑΡΑΒΟΥΝΙ, *Collis, Mons*. Damascenus Studita Homil. 25. κυνηγοῦντας μὲ ἄλλους πολλοὺς εἰς τ̃ Ὄλυμπον τ̃ Προύσας πρὸς τ̃ ἁγίου Αὐξεντίου παραβουνὶν, &c. Infrà, βουνὶν appellat.

ΠΑΡΑΓΑΔΗΣ, *Rete*. Glossæ Græcobarb. Σαγήνην, δίκτυον, παγίδα, παραγάδα, ἐργαλεῖον ἁλιευτικόν.

Παραγαῦδις, vestis genus, *vel vestis ornamentum, Phrygium*, &c. De qua voce in Gloss. med. Latin. fortè quòd esset quidpiam reticulatum, nisi *rete* ita appellatum fuerit ab ejusmodi vestibus reticulatis. Chronicon Alexandrinum an. 4. Justini Thracis: καὶ στιχάριν ἄσπρον παραγαῦδιν, καὶ αὐτὸ ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικά. Vide Πιτζιγαῦδης.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ, Παράγγελμα, *Interdictum*. Glossæ Gr. Lat. παραγγελία, *Denuntiatio*, *Condictio*, *Interdictum*. *Condicere, est denuntiare, priscè, nunc verò condictionem omnem in personam actionem dicimus*. Vide lib. 58. Basilic. tit. 14. περὶ παραγγελιῶν, *de interdictis*. Et tom. 1. pag. 417. Item παράγγελμα est *mandatum*, quod datur his qui extra ordinem in Provincias mittuntur, ut est apud Cujacium ad Nov. 17. Glossæ Græc. Lat. παράγγελμα, *Præceptum*. Leo in Tacticis c. 7. §. 28. καθὼς προϋποτεθέμεθα πλατυτέρως τὰς τ̃ ἀρχαίων κινήσεις, καὶ τὰ λεγόμενα παραγγέλματα, &c. Vide Μανδάτον.

ΠΑΡΑΓΕΜΙΣΤΗ, *Torpedo*, Piscis. Eustathius Il. β. pag. 261. ὁ μὲν τοι γράψας πρὸς ἀστεϊσμὸν τὸ νάρκη πνικτὴ, πεύκη σχιστὴ, τοῦθ' ὅσακτὴ ταυτὶ δ' εἶπεν κατὰ τοὺς ἰδιωτίζοντας, παραγεμιστὴ, γλαύκη περιλομὴ, γόγγρου κεφαλή.

ΠΑΡΑΓΕΡΝΕΙΝ, *Vacillare, Titubare*, σφαδάζειν, ὑπολισθαίνειν.

ΠΑΡΑΓΙΑΛΙΝ, *Littus*. Damascenus Studita serm. 27. de S. Maria Ægyptiaca: μίαν γοῦν ἡμέραν εὑρῆκα ἔξω εἰς τὸ παραγιάλιν, &c. Vide Γιαλός.

ΠΑΡΑΓΙΝΟΜΕΝΗ, ἤτοι ἡ διδομένη παρὰ τ̃ ἐξωτικοῦ προῖξ, *Adventitia dos*, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΑΡΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ, *Commonitorium*, idem quod Ἀναγνωστικόν. Concil. Ephesinum parte 2. Act. 1. ἐπιφερόμενοι καὶ παραγνωστικὸν τ̃ ἁγίας συνόδου πρὸς αὐτ̃ τ̃ Ἐπίσκοπον Νεστόριον. Infrà: καὶ ἀπήλθομεν μετὰ Ἀνυσίου τ̃ Νοταρίου — ἐπιφερομένου τὸ παραγνωστικὸν, περιέχον οὕτως, &c. Sed leg. παραναγνωστικόν. S. Maximus in Epist. ad Joannem Presbyt. pag. 253. ταῦτα δὲ γέγραφα ὑμῖν, δέσποτα, ἐπεὶ πολὺ διὰ τ̃ ὑμετέρου παραναγνωστικοῦ δυσχεραίνοντας ὑμᾶς εὗρον πρὸς τὰ συμβάντα. Ubi cæcutiit eruditus Interpres. Vide Ἀναγνωστικόν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ, *Exceptio, Præscriptio*, in Gloss. Lat. Gr. παραγράφειν, *Præscribere*. Δόλου παραγραφὴ, *Doli exceptio*. Παραγραφὴ τ̃ μὴ ἀριθμηθέντων χρημάτων, *Exceptio non numeratæ pecuniæ*, in Basilicis.

Παραγραφαὶ præterea dictæ notæ & Scholia ad libros Basilicωn, de quibus egere Cujacius in Epist. Prælimin. ad lib. 60. eorumdem Basil. & Suaresius in Notitia Basilic.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ, *Productio testium*, in Basilic. Glossæ Gr. Lat. Παραγωγὴ, *Diductio, Traductio*. Vide Cujac. ad Nov. 90.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΟΝ. Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. μήλη, τὸ παραγώγιον.

ΠΑΡΑΔΑΚΡΥ, Prophetis seu Chymicis, *Bunium*, Βούνιον, apud Interpolator. Dioscor. cap. 330. & 706.

ΠΑΡΑΖΩΝΙΟΝ, *Pugio*, *Ensis*. Martyrium S. Euphemiæ MS. εἷς δὲ τ̃ ὑπηρετῶν — ἔχων παραζώνιον, προσῆλθε τῷ Ἀνθυπάτῳ, καὶ λέγει αὐτῷ, Κέλευσόν μοι, Ἀνθύπατε, τῷ παραζωνίῳ τούτῳ χρήσασθαι ἐμαυτόν.

ΠΑΡΑΘΕΤΗΣ, *Structor*, *Infertor*, in Gloss. Gr. Lat. Vide Gloss. med. Lat. in his vocibus.

ΠΑΡΑΔΑΡΤΑΔΕΣ, Παραδέρνειν. Vide in Δέρνειν.

ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΟΝ, Παραδείχιον, *Hortus*. Glossæ Gr. Lat. παράδεισος, *Pometum*, *Pomarium*. Glossæ Græcobarb. Κῆποι, παραδείσια, παραδείχια, περιβόλια. Theophanes an. 12. Mauricij: ποιήσας ἰχθυοτροφεῖα καὶ παραδείσια ἔνδοθεν ἔσω εἰς θεραπείαν αὐτοῦ. Vide Notas ad Alexiadem pag. 217. 538.

Παραδείσιν, Liber sic inscriptus, continens dicta SS. Patrum. Joannes Moschus in Limon. cap. 212. καὶ ἀναγινωσκόντων ἡμῶν εἰς τὸ Παραδείσιν τὰ ἀποφθέγματα τ̃ ἁγίων πατέρων. Ita verò inscribitur in Codd. Βίβλος τ̃ ἁγίων πατέρων, ἥτις λέγεται Παράδεισος. Neque alius est ab eo quem Γεροντικὸν appellant. Ita etiam librum suum inscripsit Joannes Geometra.

Παραδεισάριος, *Hortulanus*. Phavorinus: ἐρνοκόμων, παραδεισαρίων.

Παραδείσιος. Antiquitates Constantinopolitanæ pag. 86. ubi de Chosroe Persarum Rege: καθὼς ὁ Παραδείσιος διοικητὴς, ἐκεῖσε κρατηθεὶς καὶ ἐκφυγὼν ἄλλα πεποίηκεν ἐν χρονικῷ Ἱπποπολίτου. *Cui vivariorum Regum Persarum* (de quibus quædam attigimus in Gloss. med. Lat. in *Brolium*.) *cura incumbebat*.

ΠΑΡΑΔΗΓΕΙΝ, *Evertere*, καταστρέφειν. Vide Δηγεῖν.

ΠΑΡΑΔΙΝΕΙΝ, *Deponere*, Κατατίθεσθαι. Vide Δίνειν.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ. Vide in Χρήσεις.

ΠΑΡΑΔΥΝΑΣΤΕΥΟΝΤΕΣ, *Viri potentes, qui in Principum aulis primas tenent, in rerum administratione præcipui*: *Rerum Ministri*, Manilio. Demetrius Calchondylas in Erotemat. pag. 203. παραδυναστεύω, ἀντὶ τ̃ συνάρχω. Eunapius in Maximo pag. 93.

pag.93. de Juliano Imp. ὡς παραβασιλεὺς ὢν εἰς τ̃ Καίσαρα. Idem in Legat. Οὔτε παραδυναςεύοντες Βασιλεῖ, καὶ δυνάμϑμοι μεγιςον. S. Basilius in Epist.57. παραδυναςεύοντες τοῖς κρατᾶσιν. Philostorgius lib.3. cap.12. Ἀθανάσιος πρὸς τ̃ ἑσπέριον ἀφικόμϑμος Βασιλέα, καὶ δώρων τὰς αὐτᾶ παραδυναςεύοντας ὑπαγαγὼν ἀφθονία, &c. Synesius Epist.111. ὁ Ναρσῆ παραδυναςεύσας. Utuntur passim alij, Theodoritus lib.2. Hist. Eccl.cap.19. Justinianus in Nov.8. cap.7. idem Synesius Epist.154. Theophanes an.9. Arcadij, an.38. & 40. Theodosij, an.5. Irenes, & alibi, Leo Grammaticus in Leone Phil.p.478.in Constantino pag.497. 502. 506. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.3.15.37. in Porphyrog. num.9.53. Gregoras lib.6. pag.90. Nicetas Archiep. Thessalon. in Resp. p.348. Balsamon in Resp. 69. Constantinus Acropolita in serm. de S. Joanne Damasceno n.6. Codinus in Orig. Constantinopol. n.7. 163. Phocas c.32. &c.

ΠΑΡΑΔΩ, *Plusquam.*

ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΟΣ, Dignitas aut munus aliquod in re navali. Liuthprandus lib. III. cap. VII. *Suæ parti parentes ibi collocat: Rectorem, Magistros, Patricios, Logothetam, Eparchum,* Κοιτωνίτας, *Cubicularios, Protospatharios, Spatharocandidatos*, παραθαλασσίους facit.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ, *Ferculum* in lib. MS. Syntipæ.

ΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ, *Commendationes*, *Orationes quæ populum Domino commendant.* Zonaras in Can. 117. Concilij Carthagin. precum differentiam referens: αἱ γὰρ παρὰ τ̃ ἱερέων λεγόμϑμαι ἐν τ̃ πρὸς Θεὸν ὑμνῳδίαις διάφοροί εἰσιν· αἱ μϑὸ γὰρ προλέγονται, ἃς καὶ Προοίμια εἶπον· αἱ δὲ ἐπιλέγονται μετὰ τὴν ὑμνῳδίαν, ἃς Ὑποθέσεις ἐκάλεσαν, ὡς ὑποτιθεμϑύας τοῖς ὕμνοις· καὶ μετ' αὐτὰς λεγομϑύας, τὰς δὲ Παραθέσεις ὠνόμασαν, ὡς παρατιθεμϑύας τ̃ λαὸν κυρίῳ. De Mortuorum commendationibus, ita Codex Canon. Ecclesiæ Africanæ. cap. 41. ἐὰν δὲ τινων κατὰ τ̃ δειλινὸν καιρὸν τελευτησάντων, ἤτε ἐπισκόπων, εἴτε τ̃ λοιπῶν παράθεσις γίνηται, μόναις εὐχαῖς ἐκτελεσθῇ, &c. De aliis verò, Can.103. ἤρεσε καὶ τοῦτο, ὥςε τὰς κεκυρωμένας ἐν τῇ συνόδῳ ἱκεσίας, εἴτε προοίμια, εἴτε παραθέσεις, εἴτε τὰς τ̃ χειρὸς ἐπιθέσεις, &c. Typicum S. Sabæ cap.31. & Triodium Feriâ 2. Hebd.1. Jejun. ἰςέον ὅτι τ̃ πρεσβυτέρου τ̃ σίχον λέγοντος, ἡμεῖς τὸ Εὐλόγησον ὑποκρινόμεθα, λαβόντες τὴν συγχώρησιν καὶ παράθεσιν. Ita Παραθέσεις dicuntur *Orationes pro Catechumenis*, non quòd aliis Christianorum opponerentur, uti vult Allatius, sed quòd per eas Deo commendarentur. Alexius Aristænus in Can. 106. Synodi Carthagin. τὰς ἀρχὰς τ̃ εὐαγγελίου ὑμνῳδίας, καὶ ἀναγνώσεις τ̃ ἱερῶν γραφῶν, εἴτε παραθέσεις τὰς ἐπὶ τοῖς Κατηχουμένοις εὐχὰς, δι' ὧν αὐτοὺς τῷ κυρίῳ παρατιθέμεθα, εἴτε ἐπιθέσεις χειρῶν, ἤτοι τὰς γινομένας πρὸς τ̃ λαὸν εὐλογίας τῇ ἐπισκόπου χειρί. Vide an non legendum sit καθιςαμένους. Παραθέσεων formulam describit Nicolaus Cabasilas cap.14. μετὰ δὲ τὸ εὔξασθαι ὑπὲρ πάντων, ἑαυτοὺς κελεύει τῷ Θεῷ παρατίθεσθαι, λέγων, Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμϑῦ Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τ̃ ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμϑῦ τῷ Θεῷ παραθώμεθα. Infrà: διὰ τοῦτο νυῦ μϑὸ παναγίαν τ̃ Θεοῦ μητέρα, καὶ τ̃ τ̃ ἁγίων ἅπαντα κύκλον, εἰς ἐπικουρίαν καλέσαντες, οὕτω ποιούμεθα τὴν παράθεσιν· τοῦτο γὰρ βούλεται τὸ μνημονεῦσαι, τὸ καλέσαι, τὸ δεηθῆναι. Vide infrà in Εὐχὴ, præterea Goarum ad Euchology. pag.123. & Gloss. med. Lat. in *Commendationes.*

ΠΑΡΑΘΗΚΑΡΙΟΣ, *Depositarius.* Scholiastes Harmenopuli lib.1. tit.9. ὁ νόμος ἀπ' αὐτοῦ, τ̃ παραθηκαρίου δηλαδὴ, οὐκ ἀπαιτεῖ μεγάλην ἐπιμέλειαν.

Παραθηκαρεῖον, *Repositorium*, in Glossis Basilic. παραθήκη, *Depositum*, in Glossis Gr.Lat.

ΠΑΡΑΘΥΡΟΝ, Παραθύρειον, *Posticum*: προσκήνιον, uti exponitur ex Cod. Barbarogr. Nicetæ in Isaacio lib.1. n.9. Moschopulus in Lexico Philostrati: Θύρα ἐπὶ τ̃ τυχόντων οἰκημάτων· θύριον δὲ καὶ θυρὶς, θυρίδιον, τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμϑμον παραθύρειον. Glossæ Gr.Lat. Παράθυρα, *hoc Posticum.* Nov.133. Justiniani cap.1. παράθυρον τὰ μοναςήρια μὴ ἐχέτωσαν.

Παραθύριον, *Fenestra*, Θυρίς. Scholiastes Harmenopuli lib.1. tit.9. §.23. εἰ παράθυρον ἔχω ἐξάγουσαν εἰς τὴν αὐλὴν τ̃ γείτονος, δουλείαν λέγομαι ἔχειν κατὰ τ̃ οἰκείας τ̃ γείτονος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

Πιθαμισμένος ἄνοιξε μικρὸν παραθυρίτζη,
Καὶ ἔξω ἐκ τὰ σίδερα τὴν κεφαλὴν τε βάνει.

Infrà:

Μόνον ἐκεῖ τ̃ σέκασι οἱ δύο ςὸ παρεθύρη.

Rursum ibidem:

Πολλαῖς φοραῖς τὰ μάτια της ἐσῆκονε καὶ θόελε,
Πρὸς τὸ παρεθυρόπουλον πού τὸ ἐκεῖ ἠκόση.

Et lib.4.

Τὰ παραθύρεια ἐκλάσθησαν, καὶ πόρτες ἐκλίσηκαν.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ δὲν ἔχει καὶ πέβετι κανένα παραθύρη.

Vide Agapium in Geoponico cap.202. Acta Concilij Florentini pag.13. Edit. Labbei: παραθυρίδες τετορνευμέναι, —— καὶ ἄνωθεν τούτων πρόκυψις ὡραιοτάτη. Παραθυράκι, apud Maximum Cythæreum 28. Febr. *Posticulum.*

ΠΑΡΑΙΝΕΙΝ, *Adhortari*, Gall. *Faire une exhortation.* Vox Ascetica. Joannes Carpathi Episcop. de Anachoretis ex MS. ἔθος δὲ ἦν κατ' ἑσπέραν τῷ γέροντι παραινεῖν αὐτ̃ τὰ πρὸς ὠφέλειαν, καὶ μετὰ τὴν παραίνεσιν ἐποίει εὐχὴν, καὶ ἀπέλυεν αὐτὸν κοιμηθῆναι.

ΠΑΡΑΙΤΕΙΣΘΑΙ τ̃ δικαςὴν, *Recusare judicem.* Glossæ Gr. Lat. παραιτοῦμαι, *Excuso*, *Recuso*, *Evito.* Παραιτήσεως λίβελλος, *Libellus recusationis.* Παραίτησις, *Excusatio*, in iisdem Gloss. Gr.Lat. & in Basilicis. Vide Suicerum in Thesauro Eccles.

ΠΑΡΑΚΑΘΙΖΕΙΝ, *Obsidere*, quomodo *Assieger*, dicimus. Theophanes an.5. Leonis Chazari: ὁ δὲ Ἀαρὼν εἰσελθὼν εἰς τὸ τ̃ Ἀρμϑνιακῶν θέμα, παρεκάθισεν εἰς τὸ Σημαλοῦος κάςρον, ὅλον τὸ θέρος. Adde pag. 427. & Cedrenum pag.410. Nicetas in Man. lib.2. num.7. ἔσχυς δὲ πολιορκίας καὶ αὐτὸ γέγονε τὸ Βρενδήσιον, &c. Ubi Cod. Barbarogr. παρακαθίζειν voce utitur. Chron. Veneto-Byzant. an.1451. παρεκάθισε τὴν πόλιν ἐν συγκλεισμῷ.

Παρακαθισμὸς, *Præsidium militare*, nostris olim, *Establie*, hodie *Garnison.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Οἱ Σκορτζῶν ἐροβόλησαν, καὶ ἄπαν μετὰ τοὺς Ῥωμαίους
Ἔβαλαν παρακαθισμοὺς ςὸ κάςρο του Ἀρακλόβου.

Stephanus Sachleces in Versibus Politic. MSS.

Τὴν νύκταν ὅπου περπατῇ γυρίζει ἀρμαλωμένος,
Καὶ πᾶ εἰς τοὺς παρακαθισμοὺς, σὰν ἔνε μαθημένος.

ΠΑΡΑΚΑΛΕΣΜΑΤΑ, *Rogationes*, Ἀξιώσεις, in Corona pretiosa, παρακαλέσεις, *Processiones Ecclesiasticæ*, apud Hieron. Germanum.

ΠΑΡΑΚΑΛΙΑ: idem quod πρεσβεία. Παρακάλια τ̃ μαρτύρων, *Suffragia Martyrum*, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag 128. Vide Maximum Cythær.6.Octob. Idem 23.Nov. ἀφήσετέ τον νὰ ὑπάγη διὰ τὸ παρακάλιον τ̃ μητρός μου.

ΠΑΡΑΚΑΛΥΠΤΕΙΝ, *Prætexere.* Παρακάλυμμα, *Prætextum*, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΑΡΑΚΑΜΠΑΝΙΣΜΑ. Vide in Καμπανός.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ, *Commendatio*, in Gloss. Gr. Lat. Sic etiam dictus *Panis Eucharisticus* προηγιασμένος, *Præsanctificatus, semel in anno Feriâ quintâ in Cœna Domini consecratus, sepositus depositúsque* ad Viaticum pro infirmis, quem μετὰ λαβίδος, *cum Cochleari*, Sacro sanguine intinctum iis porrigunt Sacerdotes. Ita Goarus ad Euchol. pag. 153.

ΠΑΡΑΚΑΤΩ, *Infrà*. Apophthegmata Patrum in Macario n. 3. ἀπέρχεται ἐπὶ τὴν παρακατω ἔρημον.

ΠΑΡΑΚΕΛΙ, Παρακέλλιον, *Forica*, *Latrina*, ἀφεδρὼν, ἀπόπατος. Vide Κέλλα.

ΠΑΡΑΚΕΝΩΤΗ. Chronicon Alexandrinum ubi de Seditione Victoriatorum: ἐπεὶ ὡς ἔτυχεν ἐφόνευον τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔσυρον αὐτοὺς, καὶ ἔβαλλον εἰς θάλασσαν ὡς παρακενώτας. Id est ut res inutiles quas ejicimus, & vulgo *Vvidanges* appellamus.

ΠΑΡΑΚΕΡΚΕΤΑ. Vide in Κέρκετα.

ΠΑΡΑΚΛΑΔΙΟΝ. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. κἀκεῖσε ἀναπαυσάμενοι, πάλιν ἀποκινοῦντες, ἔρχονται εἰς τὸ Σελινὰν, εἰς τὸ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ παρακλάδιον. Id est ubi Danubius in ramos finditur.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΣ, *Sanctus Spiritus*. Michaël Psellus in Symbolum Apostol. ex Cod. MS. καὶ εἰς ἓν Πνεῦμα ἅγιον, οὐ γεννώμενον ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἐκπορευόμενον, καὶ ἐν υἱῷ ἀναπαυόμενον, Παράκλητον ὀνομαζόμενον, ὥστε τὰς ὅλων παρακλήσεις δεχόμενον, κατὰ πάντα ὅμοιον τῷ πατρὶ, &c.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΟΝ. Vide in Παρεκκλήσιον.

Παρακλησιάρχης, *Æditiuus*. Theophylactus Hierodiacon. Serm. 1. καὶ ἔγινε νεοκόρος τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου αὐτοῦ ὅπου λέγομεν ἡμεῖς Παρακλησιάρχην, ἤγουν νὰ φιλοκαλῇ τὸν ναὸν, τὸ ἀνάπτῃ τὰς κανδήλλας καὶ τὰ κηρία, καὶ πᾶσαν ἄλλην εὐπρέπειαν τῆς ἐκκλησίας νὰ κάμνη.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ, *Supplicatio*, *Processio Ecclesiastica*, hodie etiam appellatur ut Auctor est Goarus. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λιτὴ καὶ λιτανεία τε, παράκλησις ἐν φόβῳ.

Lexicon aliud MS. ex Cod. Colberteo 6076. ἱκετηρία, παράκλησις, ἱκεσία. Lexicon MS. Cyrilli: Λιτὴ, ἡ παράκλησις. Theophanes an. 14. Theodosij M. ἐν δέ τινι τοῦ σωτῆρος γενεθλίῳ ἑορτῇ Ῥουφίνῳ Μαγίστρῳ εἰς παράκλησιν ἐλθόντι, δεινῶς ἐπέπληξεν Ἀμβρόσιος. Idem pag. 398. οἱ δὲ ἐκράτησαν αὐτὸν εἰς παράκλησιν, ubi Miscella, *ad preces*, id est *dum precibus vacaret*. Describitur in Euchologio pag. 766. ἀκολουθία εἰς διαφόρους λιτὰς καὶ ἀγρυπνίας παρακλήσεων: & pag. 855. ἀκολουθία τῆς κοινῆς παρακλήσεως. Synodus Florentina sess. 16. τὴν θείαν ἐκτελέσας μυσταγωγίαν, ἤρξατο λιτανείας καὶ παρακλήσεως. Et pag. 509. Edit. Labbeanæ: καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν γενομένης παρακλήσεως, ἀνεγνώσθη ὁ ὅρος Ῥωμαϊκῶς. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 168. τὴν εὐδομικοστὴν, τοῦτ' ἔστι ἀπὸ τῆς εὐδομάδος τοῦ Ἀσότου, ἄχρι τὴν εὐδομάδα τοῦ Θωμᾶ, αὐτὰς τὰς εὐδομίκοντα ἱμέρες νὰ πανηγυρευθῆ, ὄχι ὁμῶς τὰς ἱμέρες τοῦ μεγάλου λιτανίου, καὶ ἐν τε ἱμέρες τις παρακλίσεως, τοὺς ἔστιν τοῦ δράκου, (id est processione in qua Draco fertur,) καὶ εἰς τὰς παρακλίσας τὰς ποιεῖ ἡ ἐκλισία, καὶ εἰς γ'. εὐδομάδες ἔμπροσθεν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, οὐ δὲ τοῦ Χειστουγένου, καὶ ἄχρι τὴν ἀπόδοσιν τοῦ φοτὸν, καὶ πάντων ἁγίων τὰς παραμονάς.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ, *Refectio extraordinaria*, quomodo *consolatio* usurpatur à Latinis sequioris ætatis, ut in Gloss. med. Lat. docuimus. Paradisus seu Liber SS. Senum MS. συνέβη δὲ ποτὲ τινὰς κοσμικοὺς εὐλαβεῖς ἰδόντας τὴν πολλὴν ἄσκησιν τοῦ γέροντος, παραβαλεῖν καὶ ποιῆσαι αὐτοῖς παράκλησιν, &c. Alibi: καλὸν τὸ μὴ ἔχειν ἐν τῷ κελλίῳ μικρὰν παράκλησιν· εἶδον γάρ τινα τῶν ἀδελφῶν ἔχοντα μικρὰ λάχανα, καὶ ἐκριζοῦντα αὐτά. Colloquia Zosimæ num. 13. ἵνα ἐλθὼν εἰς τὴν φυλακὴν ποιήσῃ παράκλησιν τῷ ἀδελφῷ. In Concilio Calchedon. Act. 12. Extr. Τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας. Vita S. Nili Junioris pag. 61. τῆς δὲ κυριακῆς ἡμέρας καταλαβούσης, ἐν ᾗ τὰ κοινόβια μικρᾶς τινὸς παρακλήσεως σωματικῆς μεταλαγχάνουσιν, λαμβάνει αὐτὸν ὁ πατὴρ εἰς τὸ τοῦ Καστελλάνου λεγόμενον μοναστήριον, ἔνθα τροφῆς δαψιλοῦς ἐμφορηθέντες, οἴνου μετρίως τυχόντες, &c. Rursum pag. 80. ποτὲ τῆς ἁγίας πέμπτης τοῦ Πάσχα καταλαβούσης, ἀνέγκέ τις ἰχθύας ἐν τῇ μονῇ καλοὺς καὶ μεγάλους, ἓν κοφίνιον πλῆρες, ἵνα μικρὰν παράκλησιν λάβωσιν οἱ ἀδελφοὶ, &c. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 46. εἰ δὲ καὶ ἐν αὐτῇ, τῇ δευτέρᾳ φημὶ, τετράδι τε, καὶ παρασκευῇ, παρά τινων φιλοχρίστων γένηται παράκλησις, &c. Adde cap. 47. 49. Joannes Patr. Antiochenus de Charisticariis pag. 180. πρὸς δὲ καὶ αἱ τοῖς Μοναχοῖς ἐπὶ ταῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορταῖς, καὶ μνημοσύνοις, καὶ ἀποκρέαις, καὶ πασχαλίαις τυπωθεῖσαι παρακλήσεις. Pentecostarium, in Dominica Paschali: εἰς τὴν τράπεζαν γίνεται παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς μεγάλη εἰς πάντα. Et Feriâ. 4. & 5. τῆς διακαινησίμου· Εἰς τὴν τράπεζαν παράκλησις γίνεται τοῖς ἀδελφοῖς. Alibi: εἰς τὴν τράπεζαν γίνεται τοῖς ἀδελφοῖς παράκλησις μεγάλη, ἤγουν δι' ἐλαίου, δι' ἰχθύος, διὰ οἴνου. Triodium 2. Feriâ 1. Hebdomadæ Jejuniorum: τῇ β'. τῆς α'. ἑβδομάδος εἰς τὸν ὄρθρον σημαίνει βραδύτερον διὰ τὴν τῆς ἑσπέρας παράκλησιν. Dominicâ in Ramis: εἰς τὴν τράπεζαν, παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς· ἐσθίομεν γὰρ ἰχθύας. Typicum S. Sabæ c. 11. καὶ γίνεται παράκλησις μεγάλη τοῖς ἀδελφοῖς. Adde c. 13. ad 25. Octob. cap. 37. cap. 38. extrem. cap. 46. 47. 51.

Παράκλησις, *Precarium*. Παρακλήσει, κατὰ παράκλησιν, *Precariò*, in Gloss. Gr. Lat. Passim in Basilic.

Παράκλησις, apud Asceticos, & Joan. Climacum, ἐστὶ ἐνοδύνου ψυχῆς ἀνάψυξις, νηπίου δίκην ἐν ἑαυτῷ κλαυθμυριζομένου ἅμα καὶ φαιδρῶς μειδιῶντος.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗ, *Liber Ecclesiasticus Græcorum*, sub Octoëchi nomine compositus à Joanne Damasceno, auctus deinde à Græculis, quibus Ὀκτώηχος νέα etiam dicitur, cujus Joseph Melodus Auctor putatur. Appellatur porrò Παρακλητικὴ, quòd tota sit in Deo Sanctísque exorandis divinóque auxilio impetrando. Edit. Venetiis an 1625. Vide Allatium de Libris Eccl. Græcor. Dissert. 2. pag. 283. Est etiam

Παρακλητικὴ, unus è tribus Hemitonis in Musica Græcanica. Vide in Φωνή.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΝ, *Liber Ecclesiasticus Græcorum*, omnibus diebus conveniens in iis quæ sive in Missa, sive in Vesperis, sive in Matutino, sive in aliis Officiis, recitantur. Quando enim in aliis Officiis propria desiderantur, quæ ad complementum Officij pertineant, ad hunc Lector remittitur. Παρακλητικὸς verò dictus videtur, inquit Allatius, quasi *Consolatorius*, quòd quæ in eo sunt fere omnia eò spectent, ut peccatorem consolentur, hortentur ad pœnitentiam, & ut is Deum quem offendit, pœnitentiâ ac precibus propitium sibi reddat. Dividitur in 8. partes, quas Græci ἤχους vocant, singulis per singulas hebdomadas impletis. Differt tamen ab *Octaëcho*, quòd ille tantummodo à primis Vesperis ad Missam Canones & Troparia contineat, Paracleticon & illa, & multò plura, cùm & subsequentes Vesperas, & aliorum dierum inter Hebdomadem Officia integra exhibeat. Triodium Fer. 2. Hebd. 1. Jejun. καὶ ἀνισταμένου τοῦ ἑτέρου χοροῦ, καὶ ἀποκρινομένου, ποιεῖ ὁ ἕτερος μετάνοιαν ὡσαύτως, καὶ εἰς τοὺς παρακλητικοὺς στίχους ἅπαντας. Typicum S. Sabæ cap. 10. παρελάβομεν δὲ καθ' ἑκάστην, ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλειν κανόνας παρακλητικοὺς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ejusmodi describit Anthologium pag. 302. v. & Horologium, hoc titulo Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ποίημα Θεοστηρίκτου μοναχοῦ. Ut & sub finem Paracletici pag. 181. v. alter

hoc

hoc titulo: κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ποίημα τοῦ βασιλέως κυροῦ Θεοδώρου Δούκα τοῦ Λασκάρεως. Unde conficitur Theodorum Lascarim Juniorem Imperatorem apprimè calluisse literas, quod præterea testantur Liber Philosophicus de Communicatione naturali, Latinè tantùm Editus Basileæ an. 1571. qui Græcè habetur in Cod. Regio 9568. & alij qui adhuc latent in Bibliothecis. Vide Nomocanonem Edit. à Cotelerio num. 120.

Παρακλητική, idem fortè quod παρακλητικὸς κανών. Anthologium pag. 288. ἀκολουθία τῆς ὅλης ἑβδομάδος ψαλλομένη ἀντὶ τῆς παρακλητικῆς. Synodus Hierosol. an. 1672. cap. 4. de Sanctorum invocatione: καὶ οὕτω τιμῶνται παρ' αὐτοῖς τὰ ἅγια λείψανα, ὥστε καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀσθενείαις, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, τούτοις ἰατροῖς χρῶνται, καὶ τιμῶσιν αὐτούς, ὡς θεραπευτὰς τοῦ Θεοῦ, ὡς μαρτυρεῖ ἡ παρ' αὐτοῖς ὁσημέραι ᾀδομένη παρακλητική, τὸ τριῴδιον, καὶ τὰ δώδεκα μηναῖα. Et pag. 326. ὅθεν καὶ ἡμεῖς παρακλητικήν, τριῴδιον, καὶ μηναῖα ψάλλοντες μηδὲν ἀπᾷδον Χριστιανοῖς ἔργον πληροῦμεν.

Παρακλητικὴ ἐλευθερία, *Precaria libertas*, seu *Fideicommissaria*, in libris Basilic. Vide Theophanem Antecessor. lib. 1. tit. 14. §. 1.

ΠΑΡΑΚΛΉΤΩΡ, *Paracletus*, *Spiritus Sanctus*. Nomocanon Cotelerianus num. 91. εἴ τις ἱερεὺς βαπτίσει εἰς τρεῖς πατέρας, καὶ εἰς τρεῖς υἱούς, καὶ εἰς τρεῖς παρακλήτορας, καθαιρείσθω.

Παρακλήτωρ, *Legatus*, *Apocrisiarius*. Glossæ MSS. πρέσβυς, ὁ παρακλήτωρ, καὶ ὁ ἀποκρισιάριος. Rursum: Πρέσβειρα, ἐντιμοτάτη παρακλήτειρα, πρεσβεύτρια.

Παρακλήτωρ, *Qui ante prælia milites ad fortiter agendum adhortabatur*. Leo in Tactic. cap. 4. n. 6. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι καθ' ἕκαστον τάγμα ἤτοι βάνδον διωρισμένοι, οἷον βανδοφόροι, σαλπιγκταί, ἤγουν βουκινάτορες, θεραπευταί, ἰατροὶ οἱ καὶ Δισπόττατοι, καὶ Μανδάτωρες καὶ Παρακλήτορες, οἱ διὰ λόγων διεγείροντες τὸν στρατὸν πρὸς τοὺς ἀγῶνας.

ΠΑΡΑΚΟΙΜΏΜΕΝΟΣ, *Cubicularius Principis*, qui prioribus Sæculis *Præpositus cubiculi* nuncupabatur, Dignitas Eunuchis potissimùm primò data, ut in VV. Ἀρχιεύνουχος, & Πραιπόσιτος docemus. Constantinus Manasses de Basilio Macedone:

> Καὶ πρῶτα μέν τοι φροντιστὴς τετίμηται τῶν ἵππων,
> Ἔπειτα καὶ Παρακοίτης, πρᾶγμα Ῥωμαίοις μέγα.

Alio loco:

> Παρακοίτην καὶ φύλακα τῆς βασιλέως κλίνης.

Gregorius in Vita S. Basilij Junioris num. 3. de Samona Patricio sub Basilio Macedone: ἐγὼ εἰμὶ Σαμωνᾶς ὁ Πατρίκιος, καὶ παρακοιμώμενος τοῦ νῦν κατεχόντων τὰ σκῆπτρα Ῥωμαίων. De eodem, num. 5. ἦν γὰρ Σαμωνᾶς φύσει εὐνοῦχος. Ita nudè, παρακοιμώμενος, Scriptores alij usurpant, Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. c. 5. Theophanes in Mauricio an. 20. in Leone Chazaro an. 5. Constantinus de Adm. Imp. c. 50. Leo Grammaticus pag. 460. 466. Anonymus Combefisianus in Leone Phil. n. 24. Scylitzes p. 556. Nicetas in Joanne Comneno num. 2. in Alexio lib. 1. n. 3. Pachymeres lib. 3. cap. 16. Joannes Cantacuzenus lib. 1. cap. 2. Codinus in Orig. num. 20. 121. &c.

Duplex autem fuit extremis sæculis hoc nomine in Palatio Constantinopolitano Dignitas: alter & prior παρακοιμώμενος τοῦ Κοιτῶνος, dictus, seu *Cubicularius Imperatoris*, & qui cæteris Κοιτωνίταις præerat. Ita autem appellatur à Pachymere lib. 2. c. 24. lib. 6. c. 12. & Codino de Offic. Palat. c. 2. n. 17. qui ejus Officium describit c. 5. n. 28. ὁ Παρακοιμώμενος τοῦ κοιτῶνος, εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν ἐν τῷ κοιτῶνι παιδοπούλων, καὶ τῶν κοιτωναρίων, ἔχων ὑπ' αὐτὸν καὶ τὸν Προκαθήμενον τοῦ κοιτῶνος· μένει δὲ καὶ ἐντὸς τοῦ παλατίου. τοῦ Παρακοιμωμένου δὲ τῆς σφενδόνης ἀποδημοῦντος, φέρει τὴν τοῦ βασιλέως σπάθην. De ejus insignibus agit idem Codinus c. 4. n. 19.

Παρακοιμώμενος τῆς σφενδόνης alter est appellatus, quòd penes eum esset annuli Regij signatorij custodia, ut apud Reges nostros Magnus Franciæ Cambellanus *Annulum* seu *Sigillum secreti* Regis servare dicitur, ut pluribus docuimus ad Villharduinum. Est autem σφενδόνη, Suidæ, ἡ τοῦ δακτύλου περιφέρεια, καὶ ἡ εἰς λίθου ἐπιβολὴν ἐπιτήδεια χρῆσις. Meminit Nicetas in Joanne n. 1. σφραγιστῆρος δακτυλίου Alexij Comneni Imp. quem idem Joannes filius, eo statim mortuo, tanquam Imperij præcipuum symbolum ab parentis digitis avulsit. Ejus Officium ita describit Codinus cap. 5. num. 27. ὁ Παρακοιμώμενος σφενδόνης τὴν τοῦ βασιλέως σφενδόνην λαμβάνων, σφραγίζει διὰ κηροῦ ἔνθα δεῖ, nempe cùm scribit ad Matrem, Uxorem, & ad filium Imperatorem: nam cùm scribebat ad Despotas, Patriarcham, reliquósque Principes honoratiores, bullâ utebatur plumbeâ. Deinde addit: φέρει δὲ οὗτος καὶ τὴν βασιλικὴν σπάθην, ἀποδημοῦντος τοῦ Πρωτοστράτορος. Proinde eo referendum, quod scribit Leo Grammaticus pag. 466. in Michaële Theophili filio, ubi de Basilio Macedone, postmodum Imperatore: τοῦ δὲ βασιλέως διερχομένου ἐν τῇ προελεύσει, ὄπισθεν Βασίλειος περιεπάτει, φορῶν σκαραμάγγιον μετὰ σπαθίου, ὡς ἔθος Παρακοιμωμένοις, &c. Vide Leunclavium in Pand. Turc. n. 199. Dignitate porrò Παρακοιμώμενον τοῦ κοιτῶνος proximè antecedebat, ut indicat. idem Codinus cap. 2. n. 17. & alibi: qui cap. 4. n. 18. ejusce Dignitatis insignia describit. Μεγάλης Σφενδόνης Παρακοιμώμενον vocat Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palat.

> Ὅ γε Παρακοιμώμενος μεγάλης τῆς σφενδόνης,
> Τοῦ δὲ Κοιτῶνος ἕτερος, μέγας Βαϊουλός τε.

Ubi obiter monendum videtur perperam istius Auctoris primum versum legi:

> Ἰατροῦ μοναχοῦ ταυτὶ Ματθαίου θύτου.

Legendum enim ex Cod. Cæsareo οἰκτροῦ, *miseri*, monet Lambecius lib. 8. de Bibl. Cæsar. Sic etiam apud Pachymerem lib. 6. cap. 20. Παρακοιμώμενον τῆς μεγάλης σφενδόνης Νόστογον memorat, ut & alium cap. 25. Occurrit præterea in Jure Græco-Rom.

ΠΑΡΆΚΟΙΤΟΣ, *Pellex*, in Nomocan. Photij tit. 13. cap. 5. Vide Παρακοιμώμενος.

ΠΑΡΑΚΟΝΔΑΚΊΖΕΙΝ. Vide in Κόνδαξ.

ΠΑΡΑΚΌΝΗ, *Cos*. Vide in Χρυσογράφος.

ΠΑΡΑΚΟΝΤΆΚΙΟΝ. Vide in Κοντάκιον.

ΠΑΡΑΚΥΠΤΙΚΑῚ θυρίδες, *Fenestræ* ex quibus in vicinam ædem prospicitur. In Basilic. lib. 58. tit. 21. & apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 42. 43. 44. 55. Glossæ Lat. Gr. Παρακύπτω, *Despicio*. Vide Πρόκυψις.

ΠΑΡΑΛΑΎΡΙΟΝ. Vide in Λαύρα.

ΠΑΡΆΛΥΜΑΝ, *Reliquum*. Ptochoprodromus ex Cod. Reg. MS.

> Καὶ παρευθὺς νὰ μένκραξεν μάστορην καὶ τεχνίτην,
> Νὰ κένησε τὸ ῥουχό μου καὶ περιμαζωσέ το,
> Καὶ ῥάψε τὸ παράλυμαν ἔπαρ τὸ ῥάψιμόν σου.

ΠΑΡΆΛΥΣΙΣ, *Delphinium*, apud Interpol. Dioscor. c. 489. Prophetis, *Cicuta*, c. 661.

ΠΑΡΆΜΑΚΡΟΣ, *Prælongus*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. de Cestro sive Vettonica: παράμακρον δὲ τὸν καυλόν, ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ σπέρμα σταχυόμενον, ὡς θρύμβη. Vide suprà in Παρά.

ΠΑΡΆΜΑΝΔΥ, παραμάνδιον. Vide in Μανδύας.

ΠΑΡΑΜΆΧΑΙΡΟΝ, *Pugio*. Παραξιφίς, Eustathio Il. γ. pag. 413. Nicetas Barbarogr. MS. de Statu Urb. σπαθία δὲ ἐζωσμένοι καὶ παραμάχαιρα. Eustathius Il. γ. pag. 413. δῆλον δὲ ὅτι ἡ παρ' ξίφος ἡ παραξιφὶς συντίθεται, Ὁμήρου καὶ εἰς τοῦτο ἐνδόντος ἀρχὴν καθὰ καὶ εἰς τὸ

τὸ ἐγχειρίδιον, καὶ αὐτὸ γὰρ δοκεῖ λεχθῆναι τοῖς ὕστερον, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐρυσάμενος χείρεσι μάχαιραν· καὶ ἡ ταπεινὴ δὲ γλῶσσα ἐκ τούτων τὸ παραμάχαιρον ἐσοφίσατο.

ΠΑΡΑΜΕΓΑ'ΛΟΣ, *Permagnus*, Ὑπερμεγέθης. Vide in Παρά.

ΠΑΡΑΜΕ'ΝΟΝΤΕΣ τῶν μοναστηρίων, in Nov.13. Justiniani, *Vitæ Monasticæ Candidati*. Vide Παραμονή.

ΠΑΡΑΜΕΡΙΑ', *Separatim*, *Seorsim*, ἰδίᾳ. Theophylactus Hierodiac. Hom.8. pag.148. καὶ ἐστάθη παράμερα.

ΠΑΡΑΜΗ'ΡΙΟΝ, *Pugio*, *Sica*, *Clunabulum*, Isidoro & Papiæ. Concil. Calchedon. Act.11. καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τίς ποτε γυμνώσας παραμήριον, &c. Justinianus Nov.85. cap.4. σπάθας τε καὶ ξίφη, ἅπερ καλεῖν εἰώθασιν παραμήρια. Leo in Tactic. cap.6. §.2. καὶ ἕτερα παραμήρια, ἤτοι μαχαίρας. Theophanes an.12. Justiniani: ὁ μὲν Γοδίλλας μετὰ τοῦ παραμηρίου αὐτοῦ κόψας τὸ σῦκον, ἐξήλασεν. Idem in Rhinotmeto, pag.318. καὶ τὸν τούτου τράχηλον δραξάμενος, τῷ παραμηρίῳ, ᾧ ἦν διεζωσμένος, ἀπέτεμεν τὴν αὐτοῦ κάραν. Utuntur præterea idem Leo in Tacticis cap.5. §.3.31.35. Symeon Logotheta in Basilio Macedone num.21. Cedrenus pag.448. & alij. Vide Schefferum ad Arriani Tactica pag 89.

ΠΑΡΑΜΙΑ̃, *Singulatim*. Zosimus Chymista MS. ἐπὰν δὲ τὴν τετρασωμίαν ταύτην καύσεις, οὕτω παραμιᾶ καὶ παραμιᾶ ποιήσεις αὐτὰ ὕελια.

ΠΑΡΑΜΟΝΑ'ΡΙΟΣ, *Mansionarius*, *Custos Ecclesiæ*, in Concil.Calched. Can.2. ubi perperam Interpres, *Monasterij administrum* vertit. Synodus Hierosolymitana: ἐν ἀλλοτρίαις παροικίαις προχειριζόμενος τοὺς χωρεπισκόπους, ἄλλο τε δὲ παραμοναρίους, &c. Rursum: καὶ κατὰ Ἰωάννου τοῦ γεγονότος παραμοναρίου τοῦ πανσέπτου οἴκου τοῦ Θεολόγου, &c. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. χειροτονοῦντες ἐξ αὐτῶν καὶ πανταχόθεν παραμοναρίους καὶ ξενοδόχους. Concilium Nicænum II. Can.5. Act.7. εἴ τις ἐπίσκοπος προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν οἰκονόμον, ἢ ἔκδικον, ἢ Παραμονάριον, ἢ ὅλως τινὰ τοῦ κλήρου, &c. Zacharias Pap. lib.3. Dial. in Lemmate cap.24. & 25. περὶ παραμοναρίου τοῦ ἁγίου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ. Ubi Gregorius M. de *Mansionario* habet. Infrà τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας φύλαξ dicitur. Narratio MS. de Andronico Argentario Antiocheno: καὶ εἶπεν ὁ παραμονάριος ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν. Joannes Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Monachis: γέγονέ τις παραμονάριος ἐν τῇ ἁγίᾳ κορυφῇ, καὶ ἀνελθόντος αὐτοῦ βαλεῖν θυμίαμα τῆς ἑσπέρας, &c. Alibi παραμονάριον & θυρωρὸν confundit. Theophanes an.16. Justiniani: καὶ ἐπελέξαντο αὐτοὶ οἱ πρεσβύται περιεργασάμενοι Παραμονάριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ. Vide Alexium Aristenum p.691. & infrà in Προσμονάριος.

Παραμονάριος, in Vita S.Xenes MS. sumitur pro Concellanea, seu Vitæ consorte ejusdem Sanctæ: Μόνον δὲ αἱ δύο αὐτῆς παραμοναρίαι παρετήρουν κρυπτῶς τό τι διαπράττεται. Occurrit rursum semel ac iterum. Nescio an Archippus Eremita, qui & Παραμονάριος indigitatur, & cujus laudatur Narratio de Miraculo S.Michaëlis in Chonis, id muneris egerit in Monasterio, ut Hegumeni fortè, aut alterius fuerit Concellaneus, an verò Ædis sacræ Mansionarius, quod tamen Eremitæ minùs convenit.

Παραμονάριον, *Ædes Paramonarij*. Miraculum factum Edessæ à SS. Gouria, Samona & Abbiba ex Cod.MS. καὶ εὑρίσκει τὴν θυγατέρα παριστάμενην τῷ παραμοναρίῳ.

ΠΑΡΑΜΟΝΕΥ'ΕΙΝ, *Insidiari*, ἐπιβουλεύειν. Παραμόνευμα, *Insidiæ*, ἔνεδρα. Παραμονευτής, *Insidiator*, ἐπιβουλευτής.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ', *Custodia*, *vel statio militaris ad custodiam Palatij*. Anonymus MS. de Castrametatione: ἐν δὲ τῇ σκηνῇ τοῦ Δρουγγαρίου τῆς βίγλας αἱ παραμοναὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων ἔνι ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ προσεδρευέτωσαν. Stephanus in Comment. in Aristot. Rhetor. MS. τυραννίδος δὲ τέλος φυλακή, ἤγουν λεγόμεναι παραμοναί. Apud Nicetam Choniatem in Andronico lib.2.n.1. ubi habetur πελεκυφόρος βάρβαρος seu *Barangus*, Codex Græcobarbarus παραμονὴ præfert. Codinus de Offic. Palat. cap.5. num.46. ἐν δὲ αὐλῇ τοῦ παλατίου στρατιῶται οὕτω ὀνομαζόμενοι Παραμοναί, ἔχοντες ἄλογα, ἐφ᾽ ὧν καὶ Ἀλλαγάτωρ, καὶ μετ᾽ αὐτοὺς ἕτεροι, παραμοναὶ μὲν καὶ οὗτοι, πλὴν ἄνευ ἀλόγων, &c. Et num.55. ὁ Πρωτοσπαθάριος λέγεται ὅτι ἦν κατὰ μὲν τὸ παλαιὸν πρῶτος τῶν Σπαθαρίων παραμονῶν. Adde cap.7. num.29. cap.10. num.10. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Ἐκεῖθε σὰς παραμονὰς ὅπου ὁ Βέλθανδρος ἦτον,
> Ἐξάγκονα, καὶ ἔκειτο παδοσιδηρομένος.

Παραμένοντες στρατιῶται, *Stationarij milites*, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 60. pag.450. Glossæ Basilic. Βουκελλάριος, ὁ παραμένων στρατιώτης. In Cod Reg 945. nunc 3177. fol.335. hæc lego: περὶ παραμονῆς· ψήφισον τὸ ὄνομά σου, καὶ τοῦ ἄρχοντος, εἰ μέλλεις παραμένειν· καὶ ἐὰν εὕρῃς τὸ ὄνομά σου νικῶν, συμφέρει σοι παραμεῖναι· εἰ δὲ τοῦ ἄρχοντος, οὐ συμφέρει σοι, καὶ μὴ παραμένῃς.

Παραμόνιμον, *Mansio militum*. Constantinus de Adm. Imp.cap.29. τὸν λαὸν αὐτῶν ἐνήλλαξαν, ὥστε τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ ἀλλήλοις συναντᾶν, τοὺς μὲν ἀποστρεφομένους ἀπὸ τοῦ παραμονίμου, τοὺς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν ἀπερχομένους.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ', *Vigilia*, seu *Profestum*. Acta S.Maximi Conf. pag.63. καὶ εἰσῆλθον μετ᾽ ὀργῆς τῇ παραμονῇ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. Isaac Invectivâ 2. in Armenios: οἱ δὲ αἱρετικοὶ ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων ψάλλουσι τάξιν εὐαγγελισμοῦ. Typicum cap.15. οὕτω γίνεται ἡ ἀκολουθία καθ᾽ ἑκάστην ἄχρι τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως παραμονῆς. Cap.16. τῇ παραμονῇ τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ γεννήσεως. Apud Marcum Hieromon. de Dubiis Typicis cap.11.12. παραμονὴ τῶν Φώτων. Idem cap.41. ἐὰν γένηται ὁ εὐαγγελισμὸς τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ϛ´. εἰς τὴν παραμονὴν, ἤτοι τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ, &c. Scriptum de Jejunio Monachorum, post Typicum pag.137. εἰ παραμονὴ ἧς τινος οὖν δεσποτικῆς ἑορτῆς τετράδα συναντήσῃ, ἢ ἐν τῇ παρασκευῇ, οὐ χρὴ καταλύειν τὴν νηστείαν τῇ ἑσπέρᾳ διὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἑορτήν. Euchologium Barberinum apud Goarum pag.465. γίνεται μὲν ἡ ἀκολουθία εἰς τὰς μεγάλας ἐκκλησίας τῇ ἑσπέρᾳ, ἤγουν τῇ παραμονῇ. Sguropulus in Hist.Concilij Florentini sect.4.cap.7. κυριακὴ δὲ ἦν, καὶ παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Θεοφανίων. Extat Homilia S.Athanasij εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς ἁγίας Μαρίας, καὶ εἰς τὸν Ἰωσὴφ, τῇ παραμονῇ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. ut est in Cod. Reg. 2431. fol.165. Vide Balsamonem in Resp. 55. Codinum cap.6. n.1 & Gloss.med. Lat. in *Statio*.

ΠΑΡΑΜΠΡΟ'Σ, *Ante*. Glossæ Græcobarb. Ἄσημα, τὸ πρῶτον τοῦ Βασιλέως τάγμα· ἢ κονδοσταβλία ὅπου πάγει παραμπρὸς τοῦ Βασιλέως. Historia Apollonij Tyrij:

> Μ᾽ ὀπορεῖ νὰ πάγεις παραμπρὸς ὅπου νὰ μὴ φοβᾶσαι.

Rursum:

> Οὐδὲν σας λέγω παραμπρὸς μαπόνε κ᾽ ἔχει γνώση.

ΠΑΡΑΜΠΥ'ΚΙΑ. Eustathius in Iliad. χ. δῆλον δὲ ὡς καὶ ἡ κοινὴ γλῶσσα παραμπύκια, ἐπὶ τριχῶν λέγειν εἴωθεν· εὕρηται δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ ὅτι παραμπυκίζεται, τὸ παραπλέκεται τὰς τρίχας.

ΠΑΡΑΜΥ'ΘΙ, *Fabula*, *Historia fabulosa*, μῦθος. Παραμυθεύειν, *Fabulari*, *Fabulas narrare*, μυθολογεῖν. Παραμυθιάρης, *Fabularum scriptor*, μυθολόγος.

ΠΑΡΑΜΥ

ΠΑΡΑΜΥΘΊΑ, Refectio extraordinaria, quomodo inferior Latinitas *Consolationem*, appellavit cœnam serotinam, quam *Collationem* dicimus. Concilium Calchedon. Act. 12. Extr. τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας. Horologium, ubi de Exaltatione Panagiæ: μετὰ τὴν ταφὴν αὐτοῦ, δηλονότι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, παραμυθίαν ποιούμενοι, καὶ μετὰ τὸ ἄριστον ἀναστάντες, &c. Vide Παράκλησις, præterea Balsamonem ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 24.

Παραμυθία, *Consolatio*, *quod ultra mercedem Officiali datur*: τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας, ut est in Concilio Calchedon. Act. 12. Extr. Ita usurpat non semel Justinianus, ac præsertim in Nov. 130. cap. 1. παραψυχὴ dicitur in ejusdem Edicto 13. cap. 3. παραμυθία, cap. 21. §. 1. Vide Gloss. med. Lat. in *Consolatio*, *Solatium*.

ΠΑΡΑΝΌΜΙ, *Cognomen*, *Agnomen*, Ἐπωνυμία.

ΠΑΡΆΝΥΜΦΟΣ, *Paranymphus*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Gloss. Lat. Gr. *Auspex Pronubus*, Παράνυμφος. Eustathius Il. ζ. καὶ ὅτι παράνυμφος εἰκαιότερον οὕτω λέγεται· ὀρθότερον γὰρ ἔστι παρανυμφίον καλεῖσθαι τὸν συμπαράγοντα τῷ νυμφίῳ τὴν νύμφην &c. Chronicon Alexandrinum an. 13. Theodosij Jun. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος Παυλῖνον ὡς φίλον αὐτοῦ καὶ μεσάσαντα τῷ γάμῳ, καὶ συμπαριστάντα αὐτοῖς, ἐποίησεν διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν· —— καὶ ηὐξήθη ὡς ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, καὶ τὴν Αὐγοῦσταν, ὡς παράνυμφος αὐτῶν γενόμενος. Anonymus MS. de Forma Baptismi: ὁμοίως καὶ τὸν υἱὸν τούτου γάμον εὐλόγει τὸν μὲ ἄλλον παράνυμφον, ἂν δὲν εἶναι ἄλλος παπᾶς.

Παρανυμφεύειν, *Paranymphi officium agere*. Theophanes an. 1. Mauricij, de eod. καὶ μετ' ὀλίγον γάμον πεποίηκεν, Παύλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐλθόντος εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ παρενύμφευσεν Μαρίτης ὁ Εὐνοῦχος τοῦ παλατίου μέγας ὑπάρχων. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 23. καὶ εὐλόγησέν τε Πέτρον καὶ Μαρίαν, καὶ τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους τῇ αὐτῶν ἐπέθηκε κεφαλαῖς, παρανυμφευόντων Θεοφάνους Πρωτοβεστιαρίου καὶ Γεωργίου Συρσουβούλη. Ita num. 28.

ΠΑΡΆΞΕΝΟΣ, *Morosus*, *Extraordinarius*, δύστροπος, δυσάρεστος, ἐξαίρετος. Item, *Egregius*, *Eximius*, *Admirabilis*. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 9. ἐλθόντες εἰς Ἄβυδα, καταστρέψαι τὸ ἐκεῖσε κάστρον· καὶ τὴν γέφυραν παράξενον οὖσαν, καὶ πάνυ ὀχυρωτάτην. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Ἡ κόρη ἔνι παράξενος, καὶ τὸ παράξενόν της.

Παραξενειά, *Morositas*, δυστροπία.

Παραξενίζεσθαι, *Tacere*, *Silentium servare*, quod faciunt morosi. Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὅλοι παραξενίζονται, καὶ στέκουν καὶ θαῤῥοῦσι,
> Τὴν μελῳδίαν ἔμορφον θαυμάζονται, καὶ ἀκοῦσι.

ΠΑΡΑΞΙΦΊΔΙΟΝ, *Pugio*, in Gloss. Lat. Gr. & apud Nicetam de Excidio Urb. num. 3. ubi Codex Barbarogr. παραμάχαιρα. Vide Hesychium, Phavorinum, &c.

ΠΑΡΑΠΆΝΩ, *Paulò supra*. Anonymus de Locis Hierosol. num. 3. παραπάνω αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἔναι ἡ Σιλωὰμ ἡ κολυμβήθρα. Adde num. 9. Romanus Nicephorus in Grammat. MS. ὁ καπηλᾶς μ' ἐγέλασε, καὶ μ' ἐπῆρεν δύο ἄσπρα παραπάνω, *Cauponarius decepit me*, *& cepit mihi duos asses plus justo*.

ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙΝ, *Delegare*. Παραπομπὴ, *Delegatio*, in Basilicis. Glossæ Græc. Lat. παραπέμπω, *Omitto*, *Prætermitto*, *Transmitto*, *Prosequor*. Παραπομπὴ, *Prosecutio*, Παράπομπος, *Prosecutor*.

Παραπομπικὰ, *Species à Provincialibus*, *& eorumdem sumptibus*, *illata*, vel *missa*, in Nov. 128. Just. cap. 9. & in lib. 56. Basilic. tit. 1. Vide Ἀγωγικὸν, & Cujacium ad d. Nov.

ΠΑΡΑΠΈΤΟ, *Cortina*, Italis *Parapetto*. Phortius de Re militari:

> Μετ' ἄνω καβαλλερίας,
> Μετὸ παραπέτο μιᾶς.

ΠΑΡΑΠΗΣΣΙΑ. Vide in Πηγός.

ΠΑΡΑΠΙΝΆΚΗΣ. Vide Πινάκιον.

ΠΑΡΑΠΟΛΛΆ, *Nimis*, Λίαν, σφοδρῶς. Vide Παρά.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΑΊ, ita dictæ à Græcis JC. Notæ ad Leges Basilicωn, aliæ ἔξωθεν, *Marginales*, aliæ ἔσωθεν κείμεναι, ut loquuntur, id est inter versus descriptæ, seu interlineares, ut observat Cujacius in Præfat. ad lib. 60. Basilic. in quo, ut & in aliis, crebrò laudantur, scilicet, pag. 363. 591. 811. &c. Adde Suaresium in Notitia Basilic. in indice nescio cujus Bibliothecæ in Cod. Colberteo, & in indice MS. Bibliothecæ Vaticanæ, liber hoc titulo, describitur: Ἐκλογὴ καὶ σύνοψις τῶν βασιλικῶν ξ. βιβλίων σὺν παραπομπαῖς κατὰ στοιχεῖον τὸ περὶ πίστεως μόνου τίτλου προτεθέντος πάντων τῶν στοιχείων, διὰ τὸ τίμιον. al. τὸ τίμημα.

ΠΑΡΑΠΟΝΟΎΣΘΑΙ, *Queri*, *Lamentari*, *gemere*, μέμφεσθαι, ὀδύρεσθαι. Παραπονεμένος, *Querulus*, μεμψίμοιρος. Παραπόνεσις, *Querimonia*, μεμψιμοιρία.

ΠΑΡΑΠΌΡΤΙΟΝ. Vide in Πόρτα.

ΠΑΡΑΠΌΤΑΜΟΝ, *Ripa*, *Littus fluvij*, ὄχθη. Anonymus de Bellis Francorum Peloponnesiacis MS.

> Τὸ πῶς ἐκαταλάβασι τῶν Ῥωμαίων τὰ φσσάτα,
> Στὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφίως εἰς τὸ ὅτλον τὸ λέγουν.

Occurrit rursum infrà. Damascenus, Studita Homil. 19. καὶ εἰς τὸ παραπόταμον ἐκεῖνο ἔτυχαν καὶ ἦταν πιστικοί, &c.

ΠΑΡΑῤῬΙΠΙΣΜΌΣ νοὸς, vox Asceticorum, de qua sic Joannes Climacus Grad. 18. ἔστι παρὰ τοῖς ἀκριβεστάτοις τῶν γνωστικῶν πατέρων, καὶ ἑτέρα τις τούτων λεπτοτέρα ἔννοια, ὃ παραῤῥιπισμὸν νοὸς τινὲς ὀνομάζεσθαι λέγουσιν, ἤ τις χρόνου χωρὶς καὶ λόγου καὶ εἰκόνος ὀξυτέρως τὸ πάθος τῷ πάσχοντι συμβαίνειν πέφυκεν.

ΠΑΡΆΣΗΜΑ, *Insignia regia*, *vel cujusvis Dignitatis*. Nicephorus Bryennius lib. 1. num. 16. ἑάλω καὶ τότε στρατόπεδον ἅπαν, καὶ ἡ σκηνὴ ἡ βασίλειος, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τῶν βασιλικῶν παρασήμων τὰ κάλλιστα, ἐν οἷς ὁ πολυθρύλλητος λίθος, ὃν Ὀρφανὸν κατωνόμαζον. Idem lib. 3. num. 8. ἐπιφερόμενος ὢν μεθ' ἑαυτοῦ τὰ τῆς Βασιλείας παράσημα. Anna Comnena lib. 1. pag. 13. καὶ κρυπτόμενον αὐτόθεν ἔχε τὸ πιθανὸν, ἐνδεικνυμένους πανταχόθι μετὰ τῶν βασιλικῶν παρασήμων τοῦ ἵππου. Ita apud Pachymerem lib. 12. cap. 20. & Codin. de Offic. Palat. cap. 13. n. 2. cap. 18. num. 1. cap. 20. n. 4. 10.

ΠΑΡΑΣΗΜΕΊΩΣΙΣ, *Præcipua litis capita brevibus comprehensa*, ut observat Cujacius ad Nov. 82. τουτέστι τὰ κυριώτερα τῶν λαλουμένων περιλαμβάνουσα καὶ γράφουσα ταῦτα ὡς ἐν συνόψει, καὶ δι' ὀλίγων, ut est apud Scholiastem Basilic. in Gloss. Gr. Lat. παρασημείωσις, *Adnotatio* exponitur: ut Παρασημειοῦμαι, *Adsigno*. Vide Harmenopul. lib. 1. tit. 3. §. 10.

ΠΑΡΆΣΙΜΟΣ, *Mutilatus*, Κολοβὸς, in Corona pretiosa.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΉ, *Dies Veneris*, Μεγάλη & ἁγία παρασκευὴ, Dies Veneris quo Christus passus est. Theophylactus Hierodiac. Homil. 14. παρασκευὴ λέγεται ἡ ἑτοιμασία· διότι γὰρ οἱ Ἑβραῖοι ἑτοιμάζουσιν ἐν τῇ ς'. ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, ὅσα φαγητὰ μέλλουσι φαγεῖν ἐν

ἐν

ἐν τῇ ζ΄. τουτέστι ἐν τῷ σαββάτῳ, διὰ τοῦτο ὠνόμασαν τὴν ἡμέραν ταύτην Παρασκευὴν, τουτέστιν ἑτοιμασίαν. Similia habet Damascenus Studita serm. 30. Chronicon MS ab Adamo ad Leonem Philosophum, de Constantino M. Κωνσταντῖνος πολλὰ ὑπὲρ Χριστιανῶν ἐνομοθέτησε, καὶ τὴν Παρασκευὴν, καὶ τὴν Κυριακὴν τιμᾶσθαι προσέταξε, τὴν μὲν διὰ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, τὴν δὲ διὰ τὴν ἀνάστασιν. Vide Theodorum Gazam lib. de Mensibus cap. 17.

ΠΑΡΑΣΠΌΡΙΑ, Καστρέσια, ἰδιόκτητα, in Gloss. Basilic. *Peculium Castrense*.

ΠΑΡΆΣΤΑΣΙΣ, *Publicus Imperatoris in throno sedentis in Palatio consessus, astante toto comitatu, seu aulicis proceribus astantibus*, cùm sese subditis videndum παρίστησι, exhibet, vel quòd in tabulato consistat: quippe παράστασις, *Pila*, κρηπίδωμα exponitur in Gloss. Latin. Gr. In Glossis verò Basilic. παράστασις, est *Pratentura*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Isaacus Tzetzes in Lycophronem pag. 56. πτέρυγα εἶπε τοῦ τείχους, τὴν παράστασιν τοῦ οἰκοδομῆς, ἤτοι τὴν ὑψηλὴν, &c. Παράστασις Πιλάτου, *Tribunal Pilati*, apud Aretham in Apocal. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. τὸ ἀρχαῖον ἔθος ἦν, ὅτι ἀποστελλομένου τοῦ Ῥεφερενδαρίου μετὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰς τὰ βασίλεια, ἐποίει παράστασιν ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς, καὶ ἐρχόμενος ὁ ἀρχιερεὺς, τοῦ Διακόνου λέγοντος, τοῦ κυρίου δεσπότου, ἀνεγίνωσκε τὴν εὐχήν. Infrà, ubi ait olim Imperatores recèns ordinatos Episcopos variis muneribus donasse, sicque Magnum Constantinum Episcopos omnes, qui erant in Synodo, honorificè comitatum, & deduxisse, νῦν δὲ, inquit, τοὐναντίον ὡς ἅπαν, καὶ ἡ παράστασις μὲν τελεῖται, καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἐρχόμενος εὔχεται, οὐ τιμῆς δὲ τινος διὰ Χειρὸν ἀξιοῦται, ἀλλ' ἀτιμάζεται μᾶλλον, καὶ ὡς ἐλάττων κατὰ πολὺ τοῦ εὐλογηθέντος, καὶ κατὰ δουλείαν ὑπηρέτης, &c. Cùm, inquit, Episcopus recèns consecratus vilia Imperatori præstet obsequia. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 21. ὁ μέγας Πριμμικήριος ἐντὸς τοῦ παλλαλίου εἰς τὴν παράστασιν, παιδόπουλον τοῦ βεστιαρίου κομίζοντος τὸ βασιλικὸν δικανίκιον, μέχρι καὶ τοῦ τρικλίνου δίμοιρος, &c. Idem num. 30. ὁ Πρωτοβεστιαρίτης ἐστὶν ὑπηρέτης τῆς παραστάσεως· πρὸ γὰρ τοῦ τὸν βασιλέα τοῦ κελλίου αὐτοῦ ἐξελθεῖν, οὗτος εὑρίσκεται ἐν τῷ τρικλινίῳ μετά τε τοῦ μεγάλου Ἑταιρειάρχου, καὶ τοῦ τῆς αὐλῆς Πριμμικηρίου, καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν καὶ σταθῆναι τὸν βασιλέα, ἐξέρχεται ὁ Πρωτοβεστιαρίτης, καὶ καλεῖ τοὺς τῶν ἀρχόντων ἐντιμοτέρους εἰς παράστασιν, ἔπειτα ὁ μέγας Ἑταιρειάρχης, καὶ καλεῖ καὶ οὗτος τινὰς τῶν προτέρων πλέους· καὶ μετὰ τοῦτον ἐξέρχεται ὁ Πριμμικήριος τῆς αὐλῆς, καὶ καλεῖ καὶ οὗτος ὡσαύτως τοὺς λοιποὺς τῶν ἀρχόντων. Et num. 44. de Primicerio aulæ: ἔχει μὲν ἐν τῇ παραστάσει ὑπηρεσίαν, οἵαν προείπομεν. Denique cap. 6. num. 9. ἰστέον δὲ ὅτι εἰς μὲν τὰς καθ' ἑκάστην γινομένας παραστάσεις, λέγει, ὅτι δικανίκιόν μου, λέγει ὁ μέγας Πριμμικήριος, Παιδόπουλον, καὶ φέρει τοῦτο. Adde cap. 2. num. 80. cap. 6. num. 19. c. 7. num. 5. 19. cap. 8. num. 2. cap. 9. num. 2. cap. 14. num. 20. 27. cap. 18. num. 1. cap. 20. num. 3. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Εἶχον τὸ δεῖπνον παρευθὺς ἐστήσασι τὴν αὐλὴν,
> Καὶ πρὸς τὴν τάξιν ἔφερον τὰ φαγητὰ πάντα,
> Μετὰ πολλῆς παράστασις ἀρχόντων μεγιστάνων
> Ἵστηκει δὲ καὶ Βέλθανδρος ἐνδάμα μετ' ἐκείνους.

Παράστασις præterea fiebat in Ecclesiis, cùm scilicet Imperator cum toto comitatu Sacræ Liturgiæ intererat. Germanus Patr. Constantinopolit. Homil. in tertiam Jejunior. Dominicam: εἰ δὲ ταύτην τοῦ σου δεσπότου προτιμοτέραν ἡγῇ, οὐκ εἶ Χειρόδουλος, ἀλλὰ κοιλιόδουλος· καὶ τοῦτο πάντοτε μὲν ποιεῖν ὀφείλομεν, εἴτουν προτιμᾶσθαι τὴν θείαν παράστασιν καὶ δοξολογίαν τῆς σωματικῆς τροφῆς. Sententia lata, post Alexij Comneni Imp. Novellam 1. tom. 2. Juris Græco-Rom. pag. 184. τὸ ἐντὸς τοῦ τριμήνου, καὶ τὰς ιέ. ἡμέρας ὑπερεμφανόντων, ἐν αἷς ἡ παράστασις τῶν μαρτύρων γίνεται, &c. De ejusmodi in Ecclesia παραστάσει intelligendus Georgius Phranzes lib. 2. cap. 1. *Reliquum rerum Palatij quadripartitè divideretur, in* παραστάσιμα, *& Liturgias, (quas pro se & splendidiùs & sumptuosiùs, quam pro consuetudine, fieri mandavit,) in mendicos, in Medicos, & in ministrorum Intimos sive Cubicularios.* Ubi παραστάσιμα, *res ad ornatum Templi spectantes* perperam vertit Interpres: hâc enim voce intelligitur Pompæ funebris apparatus.

Cæterùm παρίστασθαι, vox propria in hisce occasionibus. Petrus Patricius in Excerptis Legationum: καθίσας ἐπὶ βήματος ὑψηλοῦ, καὶ παραστήσας τοὺς μεγίστους τοῦ στρατοπέδου. Et Scriptor Anonymus apud Suidam: οὕτω τε ἐφ' ὑψηλοῦ καθίσας, καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ αὐτοῦ κύκλῳ παρεστηκότων ἐνόπλων, ἐκέλευσε τοῖς δορυφόροις, &c. Joannes Climacus Gradu 19. τοῖς ἐπὶ γῆς βασιλεῦσιν οἱ μὲν ἄυλοι τινες καὶ γυμνοὶ, οἱ δὲ ῥάβδους κατέχοντες, οἱ δὲ μαχαίρας παρίστανται. Infrà: φέρε δὴ λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν πῶς τὴν ἡμετέραν παράστασιν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ βασιλέα ποιούμεθα, &c. Auctor Incertus post Theophanem pag. 428. Μιχαὴλ ὁ Βασιλεὺς —— ἔστεψεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Θεοφύλακτον, προελθούσης καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Προκοπίας, καὶ παρασταθείσης ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἰδούσης τὸ στέψιμον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 5. Extr. εἰπὼν, ὡς ἀναπαύσασθαι χρεὼν ὑμᾶς ἐνταυθοῖ, ἄχρι δὴ τὰς παρειμένας κνήμας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἐκ τῆς παρίστασθαι τῷ Βασιλεῖ Γραικῶν ἀναῤῥώσειν τε. Et Codinus cap. 17. num. 48. παρισταμένων πάντων Ἀρχόντων, &c. Cap 20. num. 3. πάντων τῶν Ἀρχόντων παρισταμένων ἔξω τοῦ διαφράγματος, μετὰ τῶν παρασήμων καὶ φορεμάτων αὐτῶν. Sic porrò ibi describitur παράστασις Imperatoria: ubi de Patriarchæ inauguratione: γινομένης ἀναβάθρας διὰ ξύλων εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ τρικλίνου, περισκεπομένης διὰ βλαττίου κοκκίνου, ἐφ' ἧς ἵσταται θρόνος βασιλικὸς, ὅτε ἐστὶν ἐν τῇ τοῦ βασιλέως στεφηφορίᾳ εἴπηται ὁ μὲν τρίκλινος οὐκ διαπεφραγμένος βλαττίοις, κατὰ καὶ ἐν τῇ τοῦ Δεσπότου προβλήσει δεδήλωται. Vide Balsamonem ad Nomocan. Photij tit. 8. cap. 1. sub fin.

Διάστασις, eâdem notione. Michael Psellus lib. 4. ἀλλ' οὐδὲ τραπέζης οὗτος ἐκοινώνει τῷ Αὐτοκράτορι, εἰ μὴ ὅσον ἐν ταῖς χαμαιαῖς διαστάσεσι, τὸν τοῦ Καίσαρος τόπον ἀναπληρῶν.

ΠΑΡΑΣΤΗ͂ΘΙ, *Propugnaculum*, Ἔπαλξις.

ΠΑΡΑΣΤΗ͂ΣΑΙ, *Exhibere*, τὸ ἀγαγεῖν εἰς δημόσιον τόπον, ὥστε καὶ θεωρεῖσθαι καὶ ἅπτεσθαι αὐτοῦ τοῦ βουλόμενον καὶ ἁπλῶς, τὸ χωρὶς ἀποκρυφῆς ἔχειν, in lib. 60. Basil. tit. 47. Glossæ Gr. Lat. παρίσταμαι, *Adsisto, Asto.* Παρεστῶ, *Præsento, Exhibeo*, Παράστασις, *Præsentatio, Exhibitio.* Παρασταλικὴ ἀγωγὴ, vel περὶ παραστάσεως, vel ἐπὶ τῇ παραστάσει, *Actio ad exhibendum.* Παραστάσιμος, *Exhibitus.* Glossæ Basilic. Ἐξνιβιτόρια, Παρασταλικά.

ΠΑΡΑΣΤΕΚΟΝΤΑΣ, *Præstò*, Παρισταμένως. Vide Στέκειν.

ΠΑΡΑΣΤΊΑ. Vide in Στία.

ΠΑΡΑΣΤΌΜΙΟΝ. Vide in Φίμα.

ΠΑΡΆΣΤΡΑΤΑ, Παραστρατίζειν. Vide in Στράτα.

ΠΑΡΑΣΥΝΑΓΩΓΗ'. Vide in Συνάγειν.

ΠΑΡΑΣΥ'ΡΕΙΝ, *Moram trahere, Differre.* Leo in Tacticis: σχηματίζον μὲν αὐτοὺς ὡς πρὸς μάχην, ἀναβάλλου δὲ παράσυρε μέχρις οὗ τὸ ζέον τοῦ θυμοῦ ἐνδώσει. ἡ δὲ Γυκία παρέσυρε τοῦ καθεσθῆναι, ἕως ἂν ἡ πᾶσα φαμιλία αὐτῆς ἐκοιμήθη. Constantinus in lib. de Adm. Imp. pro *moram trahere*.

ΠΑΡΑΣΥ'ΡΝΕΙΝ, *Scopare*, Σαίρειν. Παρασύρα, *Scopa*, Σάρωθρον.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΑΡΑΣΥΡΤΑ'ΤΟΙ. Vide in Συρτά.

ΠΑΡΑΤΕ'ΡΙ, *Dissimilis*, Ἀνόμοιος.

ΠΑΡΑΤΖΟΥ'ΚΛΙΟΝ, *Cognomen*, ἐπωνυμία. Παρατζουκλιάζειν, *Cognominare*, ἐπονομάζειν. Port. παρανομιάζειν, *Ingiurare, ò chiamare con nomi posticci*, ut παρατζούκλιον, *nome posticci*, Hieron. Germano. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag. 168. ἂν ἐπαράπαιξες τοὺς ἄλλους εἰς βαρεῖα πράγματα, ἢ ἐλαφρά, ἢ τοὺς ἐπαρατζουκλίασες, εἰς τόσον ὅτι ἀπομείναν ἐντροπιασμένοι, βαγυεισμένοι, καὶ συγχυσμένοι.

ΠΑΡΑΤΗ'ΡΙΟΝ, Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

> Μὲ παραλήειον ἄτυχον, με πονεμένη τύχη,
> Τὴν βασιλεία του ῥήμαξε, καὶ χιάσε τὴν τιμή του.

Idem lib. 8.

> Εὗρε νὰ πᾶς στὰ νάθεμα, ἀπόκολε στραλίωτη,
> Μὲ παραλήειον ἄτυχον ὅσαν τοὺς προεστοὺς μας.

Rursum:

> Οὐαὶ ἀγάπη μετὰ πόιο θλιμμένω παραλήριω.

Et lib. 11.

> Ὡς ἀνελεήμονοι θεοὶ, με ἄλλον παραλήειον
> Ἔθαρυν νὰ τὰ κόψουσι ἐμένα νὰ μαλια μου.

Nescio an vox formata ab Italica, *Barateria*, Dolus, Fraus, de qua egimus in Gloss. med. Latin. tametsi hisce locis *Miseriam*, vel *Calamitatem* videatur sonare. Fortè etiam à voce Παρατιοῦσθαι, de qua mox, ut idem sit quod παράτημα, *Derelictio*.

ΠΑΡΑΤΙΟΥ~ΣΘΑΙ, *Derelinquere*, *Deserere*, ἀπολιμπάνειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Καὶ παράτιον τε τάρματα, καὶ χάμου γὰρ τὰ ῥίχνουν.

Παράτημα, Παράτησις, *Derelictio*, *Desertio*, ἐγκατάλειψις.

ΠΑΡΑ'ΤΙΤΛΟΣ. Vide in Τίτλος.

ΠΑΡΑ'ΤΟΝ, *Paratus*, *Apparatus*. Suidas: Ἀντιπαράτορα, ἡ ἀντικόσμησις, ἡ ἄλλη εὐπρέπεια· παράτον γὰρ ἡ παρασκευὴ παρὰ Ῥωμαίοις. Quæ postrema verba rursum occurrunt sub lit. Π. Sed hîc omnino legendum Ἀντιπαρατοῦρα. Neque fortè aliud est

Παρατοῦειον, apud Hesychium, παραλοῦειον, ἀντίπανον, κράσπεδον. Vide Salmasium ad Hist. Aug. pag. 478. & ad Solinum pag. 1122. & Gloss. med. Lat. in *Paratura*.

ΠΑΡΑΤΟ'ΝΣΑΡΑ, *Thymelæa*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἡ θημίλαια, λακτζόνια, ἡ δὲ παρατόνσαρα λέγεται.

ΠΑΡΑΤΡΑ'ΠΕΖΟΝ, *Mensula* quæ Sacræ mensæ adjungitur: nostris *Credentia*, ut quidam volunt. Sed cùm nullâ hactenus ejusmodi usi mensulâ legantur Græci, malim eam mensam intelligi, quæ ad hoc paratur, ut ἅγιαι μερίδες in eam referantur, ad háncque accedant fideles, ex iis Sacra mysteria percepturi: quod omnino indicat Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: καὶ ἄλλα τούτῳ τῷ ἔτει — ἐπενοήθη ψάλλεσθαι μετὰ τὸ μεταλαβεῖν πάντας τῶν ἁγίων μυστηρίων, ἐν τῷ μέλλειν τοὺς κληρικοὺς ἐπὶ τὸ Σκευοφυλάκιον ἀποκαθιστάναι τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη, μετὰ τὸ ἐκ τῶν παρατραπεζίων, καὶ τὴν διάδοσιν, ἀποτεθῆναι πάντα εἰς ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ψαλθῆναι τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ. Liturgia S. Jacobi: καὶ ὅτε μέλλει ὁ Διάκονος τιθέναι εἰς τὸ παρατράπεζον, λέγει ὁ ἱερεὺς, Εὐλογητὸν τὸ ὄνομα Κυρίου, &c. Rursum: καὶ πάλιν ὅτε ἐπαίρει τὸν δίσκον ἀπὸ τῆς παρατραπέζου, λέγει, Κύριε εὐλόγησον. Neque alia est ab ea de qua Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ὅτε οὖν ὑπέστρεψε τεθείσης τραπέζης, τῶν δωρεῶν κυρίου ἀπολαύσαμεν ἀμφότεροι.

ΠΑΡΑΥ'ΓΑΛΜΑ, *Oppositio, Comparatio*. Glossæ Græcobarb. Ἀντιπαράθεσις, ἀντίταξις, ἐναντίον παραύγαλμα.

ΠΑ'ΡΑΥΤΑ, pro παραυτίκα, παραχρῆμα, *Statim, Confestim*.

ΠΑΡΑΦΥΛΑ'ΤΤΕΙΝ, *Expectare*, *ad ostium stare*, *Observare*, uti Latini Scriptores vocem hanc usurpant, ut docuimus in Gloss. med. Lat. Concilium sub Mena Act. 1. παραφυλάττουσι δὲ τὸ εὐαγὲς ὑμῶν σεκρέτον οἵτε εἰρημένοι εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, &c. Glossæ Gr. Lat. παραφυλάττω, *Observo*, *Custodio*. Etiamnum de eo qui ad portam stat dicimus, *il garde la porte*.

ΠΑΡΑΦΟΣΣΑΤΕΥ'ΕΙΝ. Vide in Φοσσάτον.

ΠΑΡΑΦΩΝΙΣΤΗ'Σ, *Cantor*, qui est ex *Schola Cantorum*, Scriptoribus Latinis ævi inferioris, *Paraphonista*. Tabular. S. Cyrici Nivernensis n. 71. *Insuper areas Domini Odonis Paraphonistæ mihi dederunt*. Alia Vide in Gloss. med. Lat. in hac voce.

ΠΑΡΑΦΩ'ΤΙΣΜΑ. Vide in Φωτίζειν.

ΠΑΡΑΧΑΡΑ'ΞΙΜΟΣ, *Adulterinus*. Glossæ Græc. Lat. παραχάραγμα, *Adulteratio*. Παραχαρακτὴς, *Adulter*. Lexicon MS. Cyrilli: παραχαράκτης, ὁ διαστρεφεὺς τῶν εὖ τεθέντων τῶν νομισμάτων. Τὸ βασιλικὸν νόμισμα παραχαράττειν, in Concilio Ephesino part. 2. Act. 1. pag. 498. Paulus Alexandrinus in Isagoge ad Apotelesmaticen MS. καὶ πλαστογράφους, ἢ παραχαράκτας, ἢ φονεῖς, &c. Martyrium S. Basilei Episc. Amaseæ n. 25. ἐπὶ τὸν ἀσάλευτον τῆς ὀρθοτάτης καὶ εἰλικρινοῦς πίστεως λίθον στηριχθεὶς τῆς ψυχῆς τὴν ἀνεμόλιόν τε καὶ παραχαράξιμον διδαχὴν βδελυξάμενος, &c. Gregorius II. Pap. in Epist. 2. ad Leonem Isaurum Imp. ὅτι οὐ προσφέρομεν ἐπὶ τῶν ἡμετέρων καιρῶν βασιλέα ἔντιμον καὶ ἔνδοξον, ἀλλ' ἄτιμον καὶ παραχαράξιμον. Apud Synesium Epist. 5. τὸ δόγμα θεῖον παραχαράττειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Paracharaximus*.

ΠΑΡΑΧΕΙΜΑ'ΔΙΟΝ, *Hyberna*, nostris, *quartier d'hyver*. Glossæ Gr. Lat. Παραχειμάζω, *Hiberno*, Παραχειμασία, *Hiemacio*, *Hibernium*. Leo Imp. in Tactic cap. 11. §. 49. τοὺς δὲ ἄρχοντας τῶν ὑπό σου ταγμάτων δέον σοι παραγγέλλειν, ἵνα διάγνωσιν ποιοῦσιν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ παραχειμαδίου, καὶ τῶν τουρμάρχων δηλοποιεῖν πόσων ἵππων καὶ ποίων ὅπλων δέονται ὑπ' αὐτοῖς τεταγμένοι στρατιῶται, &c. Adde cap. 8. §. 14. Mauricius in Strategicis lib. 1. cap. 2. καὶ τὰ ἐπιτήδεια δὲ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ παραχειμαδίου παρασκευάζεσθαι τὰς πρὸς ἀναγκείας, τὰς ἐπὶ τὰς στρατείας. Habetur rursum sub finem capitis. Idem cap. 37. εἰ δὲ ἐν παραχειμαδίῳ, ἢ εἰς τὰ σίδετα, κατὰ πάροδον, ἄρχων ἢ στρατιώτης ζημιώσῃ συντελεστὴν, &c. Ubi opponitur καιρῷ πολέμου, & lib 6. cap. 2. Occurrit præterea hæc vox in Miraculis S. Anastasij Persæ. Ita Παραχειμασίαν usurpat etiam Scylitzes in Michaele Paphlagone pag. 735. τῆς εἰς παραχειμασίαν ἐν τῷ θέματι τῶν Θρακησίων διεσπαρμένων Βαράγγων, &c. ut παραχειμάζειν, *Hibernare*, Theophanes an. 19. Mauricij. Marcellinus Comes: *Belisarius accedens Romam ad exhyemandum*, &c. Vide Theophanem an. 3. Tiberij.

ΠΑΡΑΧΩ'ΜΑΤΑ, *Aggeres Nili*, in Basilic. lib. 60. tit. 22. §. 10. ubi Ulpiams nudè habet χώματα, aítque esse *aggeres qui solent aquam Niloticam continere*. Habetur etiam παράχωμα, in lib. 58. tit. 13. cap. 2. §. 17. Scholiastes MS. in Æschyli Prometheum vinctum, ubi de Nilo fluvio: λέγονται δὲ προσχώματα οἱ ἀναχωματισμοὶ καὶ οἱ ὑπερανεστηκότες τόποι· λέγεται δὲ καὶ πρόσχωμα κἀκεῖνο, ἔνθα καταρρέον ὕδωρ ἰλὺν περὶ τὴν καὶ ψάμμον τίθησι σωρηδόν. Vide Gloss. med. Latin. in *Chomata*.

ΠΑΡΑΨΑΛΙΣΤΑΙ', *Qui forficibus numos circumcidunt*, in Eclog. 60. Basilic. tit. 44. περὶ χαρακτῶν καὶ παραψαλιστῶν. Leg. περὶ παραχαρακτῶν, ut in Basilic. lib. 60. Hinc ψαλίδιον appellatus à Byzantiis quidam Alexander Logotheta sub Justiniano,

no, apud Procopium lib. 3. de Bello Gotthico cap. 2. ὅτι δὴ αὐτῷ ῥᾴδιον ἦν ἀποτεμνομένῳ κύκλῳ τὸ χρυσοῦν νόμισμα, ἔλασσον μὲν αὐτὸ (ἐς ὅσον βούλοιτο,) ἐξεργάζεσθαι, φυλάσσειν δὲ καὶ ὡς τὸ κυκλοτερὲς σχῆμα ἐφ' ὅπερ τὸ σχῆμα ἦν. Ψαλίδιον γὰρ τοῦτο καλοῦσι τὸ ὄργανον ᾧ ταῦτά τις ἐργάζεται. Gr. Lat. Ψαλίζω, *Forfico*. Glossæ Philoxeni: ψαλίδωμα, *Forficatio*. Vide Ψαλίδι.

ΠΑΡΔΟΒΑΛΛΟΙ, *Curatores Pardorum*: qui nempe in Palatio ad ostentationem nutriebantur, ut fieri solet in Ædibus Regiis. Codinus de Offic. Palat. cap. 22. num. 5. ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὡς εἰ Παρδόβαλλοι, ὁπηνίκα φέρουσι τοὺς πάρδους, ἱππόται εἰσέρχονται εἰς τὸ παλάτιον, καὶ ἱππόται ὁμοίως εἰσέρχονται. Ubi Cod. Reg. παρδοβάγυλοι, Colberteus 3558. παρδοβάγιλλοι præferunt, ex voce Βάγυλος, pro βαίουλος. Vide in hac postrema voce.

ΠΑΡΕΒΔΟΜΑΡΕΥΕΙΝ. Vide in Ἐφημέριος.

ΠΑΡΕΔΡΟΝ, *Locus in æde transitui idoneus*, Gallis, *Passage*. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 59. ἢ ἀπὸ βαστερνίων, ἤγουν τῶν λεγομένων παρέδρων, ἤτοι διαβατῶν. Vide Βαστέρνιον.

ΠΑΡΕΔΡΟΣ, *Assessor*, in Glossis Gr. Lat. & in Basilic. Lexicon MS. Cyrilli: πάρεδρος, παρακαθήμενος. Vide Hesychium & Auctorem Etymologici in hac voce.

Πάρεδροι, *Æditui, Mansionarij Ecclesiarum*, qui interdum Παραμονάριοι. Ita utitur Basilius Seleuciensis lib. 2. de S. Thecla cap. 6. 17. Vide Gloss. med. Lat. in *Paredrus*.

ΠΑΡΕΙΝ, *Rapere, Abducere*. Glossæ Græcobarb. ὅπου νὰ πάρουσιν εἰς τὴν κρίσιν.

ΠΑΡΕΘΥΡΗ. Vide in Παράθυρον.

ΠΑΡΕΙΣΑΚΤΟΣ. Vide in Συνείσακτος.

ΠΑΡΕΙΣΒΑΣΙΣ τῶν ἁγίων νηστειῶν, *Sanctorum Jejuniorum introitus*, apud S. Maximum in Computo Ecclesiastico passim. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopolit. πρὸς αὐτῇ τῇ νηστειῶν τῇ εἰσβάσει, &c. Auctor Incertus post Theophanem p. 440. ἦν δὲ ἡ παρείσβασις τῶν νηστειῶν. Vide Scaligerum lib. 7. de Emendat. tempor. pag. 693.

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΝ, παρακλήσιον, *Sacellum majori Templo adjunctum, vel vicinum, separatum tamen & omni ex parte muris disjunctum, licèt à majori Ecclesia ad minus hoc Oratorium portâ mediâ aditus pateat*. Ita Allatius. Anonymus de Locis Sanctis cap. 1. εἰσὶ παρακλήσια τῶν αἱρετικῶν, Ἀρμενίων, Ἰακωβιτῶν, &c. Cap. 6. αὐτοῦ ἔμπροσθεν εἰς τὸ παρακλήσιον τῶν Ἰταλῶν. Adde cap. 6. 9. Historia Politica εἶτα ἐπὶ θρόνου καθίσαντος βασιλέως ἔνδον τῆς μικρᾶς ἐκκλησίας καὶ ὡραίας τοῦ παρεκκλησίου τοῦ πλησίον τοῦ σκευοφυλακίου, &c. Malaxus in Hist. Patr. in Gennadio Scholario pag. 109. de eodem: καὶ ἔμπηκε μέσα εἰς τὸ παρεκκλήσιον, ὅπου εἶναι τὴν σήμερον σκευοφυλάκιον, &c. Rursum Historia politica p. 28. ἐνέβαλον ἐν τῷ παρεκκλησίῳ μετὰ τῆς κιβωτοῦ τῆς ἐσφραγισμένης. Idem Malaxus pag. 181. καὶ εἰς τοὺς ναρθῆκας, καὶ εἰς τὰ παρεκκλήσια. Et in Chronico MS. pag. 503. καὶ ἐκαθεύδη ἀπὸ τὸ ἀμάξη, καὶ ἐμπῆκεν εἰς τὸ ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Βαπτιστοῦ, ὅπερ ἦτον παρακλήσιον. Theodosius Zygomalas MS. de Monte Sina: τὸ μὲν Σίναιον ὄρος ἔχει μέγα μοναστήριον ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. ἔνδον δὲ τούτου, εἰσὶ παρεκκλήσια μικρὰ ταῦτα· ὄπισθεν μὲν τοῦ βήματος τοῦ ναοῦ τούτου ἐκκλησίδιον, ὃ ἔκτισεν ἡ ἁγία Ἑλένη, λεγόμενον ἡ Ἁγία Βάτος, &c. Agapius Monach. in Geoponico cap 87. εἶδα τινὰς ἱερεῖς ὀπὴ ὑπῆγαν νὰ λειτουργήσουν εἰσὲ παρακλήσιον, &c. De ejusmodi Parecclesiis agunt idem Allatius in Dissert. de Recentiorum Græcorum Templis pag. 136. 177. & Jacobus Goarus ad Euchologium pag. 16. 28.

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ, *Falanx, Castrum*. Παρεμβολικὸς, *Castrensis*, in Gloss. Gr. Lat. Maximus Cythær. 25. Junij: in S. Orentio: καὶ φθάνοντες εἰς τὴν λεγομένην παρεμβολὴν, &c.

ΠΑΡΕΝΤΑΞΙΣ, vox Tacticorum. Suidas & MSS. ἔνταξις, ἐπειδὰν τις προαιρῆται τοὺς ψιλοὺς, εἰς τὰ διαστήματα τῆς φάλαγγος ἐντάσσειν ἄνδρα παρ' ἄνδρα, ἔνιοι δὲ τοῦτο καὶ παρένταξιν ὀνομάζουσιν.

ΠΑΡΕΠΟΝΕΜΕΝΟΣ, *Afflictus, Miser*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Πάντοτε κακορίζικος, καὶ παρεπονεμένος.

ΠΑΡΕΡΓΙΟΝ, pro πάρεργον. Paradisus, seu Liber SS. Senum MS. de Monacho qui totam diem in varia exercitia partiebatur: λοιπὸν ἀπὸ ἐνάτης ὥρας ἐφρόντιζεν, καὶ εἶχε τὸ κελλίον πάρεργιον.

ΠΑΡΕΡΜΗΝΕΥΤΑΙ, Hæretici sic appellati, quòd Sacræ Scripturæ nonnulla capita pravè interpretarentur. De iis agunt Auctor de initiis Hæreseon num. 97. Nicetas lib. 4. Thes. Orthod. fidei pag. 266. &c.

ΠΑΡΕΣΧΑΡΙΤΗΣ, *Cui in navi foci cura incumbit*. Eustathius ad Odyss. ζ. περὶ δὲ ἐσχάρας ἡ παρώνυμος ὁ κοινῶς Παρεσχαρίτης λεγόμενος, δηλοῦται μὲν καὶ ἐν ἄλλοις. Harmenopulus in Legib. Navalib. παρεσχαρίτῃ μισθὸς, μέρος ἥμισυ.

ΠΑΡΕΤΟΣ, *Stultus, Mente captus*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ὁ οὖν παῖς ἐγίνωσκεν αὐτὸν ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντα τῶν παρέτων. Mox: ἰδὲ ποῖον τοῦ Θεοῦ δοῦλον ὑμεῖς οἱ κατὰ ἀλήθειαν παραλετραμμένοι πάρετον ὀνομάζομεν. Rursum: θεάσασθε τὸν πάρετον πῶς ἀσχολεῖται τῷ τοίχῳ.

ΠΑΡΘΕΝΕΥΕΙΝ, *Cœlibem vitam agere*, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 8. §. 4. Glossæ Gr. Lat. Παρθενεύω, *Virgino*.

ΠΑΡΘΕΝΟΙ ἱεραὶ, Ἐκκλησιαστικαὶ, *Devotæ, Deo dicatæ*, apud Sozomenum lib. 6. cap. 19. lib 8. cap. 24. Vide Gloss. med. in *Devotæ, Deo dicatæ*.

ΠΑΡΘΕΝΟΜΗΤΩΡ, Epitheton Deiparæ, in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης capite 1. &c.

ΠΑΡΘΕΝΟΠΙΠΑΣ, *Virginum Corruptor*. In Lexico MS. Cyrilli, ὁ τὰς παρθένους ἀπατῶν. Nos diceremus, *Qui pipe, ou trompe, les filles*.

ΠΑΡΘΕΝΟΥΔΗ, Παρθενοῦδι, in Glossis MSS. Iatric. ex Codd. Reg. 1047. & 1334. λινόζωστις, *Linozostis*, Herba de qua Ruellius & alij. In aliis σκαρολάχανον exponitur. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἄνθεμις καὶ ἀμάρακον, τὸ παρθενοῦδιν.

ΠΑΡΘΕΝΩΝ, Παρθενεῖον. *Cœnobium Virginum*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. παρθενῶνες, τὰ μοναστήρια, τὰ ἀσκητήρια. Rursum: παρθενεῖα, τὰ μοναστήρια, καὶ παρθενῶνες, καὶ παρθενονοκομεῖα, τὰ ἐπιμελούμενα τῶν παρθένων. Basilius in Exercit. Grammat. παρθενεῖα δὲ τὰ μοναστήρια. Propriè verò ita appellabantur Virginum seu mulierum quæ cum Laïcali habitu ad Deum accedebant, & Virginitatem profitebantur. Quippe, ut ait Balsamon ad Can. 16. Concilij Calched. ubi dicitur, *Virginem quæ se Domino Deo dedicaverit, similiter & Monachos non licere matrimonio conjungi*, τὸ πάλαι γυναῖκές τινες προσήρχοντο τῷ Θεῷ μετὰ λαϊκοῦ σχήματος, καὶ ὡμολόγουν παρθενεύειν. Sed suâ ætate ejusmodi Virginum Laïcarum conventus desijsse scribit idem Balsamon: σήμερον δὲ τέως ἐν ΚΠόλει οὔτε παρθένοι μετὰ λαϊκοῦ σχήματος τῷ Θεῷ ἀνατίθενται, οὔτε παρθενών ἐστι. μόνος δὲ ὁ ἅγιος Μητροπολίτης ἐκεῖνος Θηβῶν ὁ Καλοκλῆνης ἐποίησε παρθενῶνα εἰς Θήβας, καὶ ἔταξε παρθένους ἐν αὐτῷ λαϊκὰς, διὸ καὶ ἔστι μνημόσυνον αὐτοῦ αἰώνιον καὶ χάριν τούτου. εἰ δὲ θέλεις εἰπεῖν τὰς ἀσκητρίας τοιαύτας παρθένους, οὐδὲν εὑρήσεις ἐμποδὼν, εἰ μήπω θέλεις ταύτας παρεικάσαι μοναζούσαις.

μοναζόυσαις διὰ τὴν ἀπόκαρσιν, καὶ τὰς ἐπ' ἐκκλησίας συνθήκας αὐτῆς. Promiscuè verò & utraque significatione vox Παρθενὼν occurrit apud Scriptores, S. Athanasium in Vita S. Antonij, Gregor. Nazianzen. in Orat. funebri in Basil. M. & in Orat. 1. in Julian. Apost. Theodorum Studitam in Canone Epinicio, Theophanem an. 27. Copronymi, Agathiam, lib. 5. Nicephor. Gregoram lib. 3. pag. 119. 1. Edit. in Vita Sancti Eudociæ Mart. num. 27. & alibi passim. Παρθενὼν, ædis ita appellatæ Athenis meminit Dicæarchus ἐν βίῳ Ἑλλάδος, quam & Ἑκατόμπεδον vocabant, ut est apud Auctorem Etymologici.

ΠΑΡΎΝΗ, *Anemone*, Interpolat. Dioscor. c. 395.

ΠΑΡΊΠΑ, *Hernia*, Κήλη. Παρίπης, *Herniosus*, Κηλήτης.

ΠΆΡΙΠΠΟΣ, *Parhippus*, Παρίππι, recentioribus Græcis: de qua voce consule Gloss. med. Lat. *Veredus*, *Equus Publici cursus*. Julianus Imp. in Epist. 20. ad Eustochium: ἄξει δὲ σε ὁ δημόσιος δρόμος ὀχήματι χρώμενον ἑνὶ καὶ παρίππῳ. Ubi consulendus Petavius. Idem Epist. 31. ad Aetium: χρήσει δὲ ὀχήματι δημοσίῳ, μέχρι τῆς στρατοπέδου τῆς ἐμῆς, καὶ ἑνὶ παρίππῳ. Theophanes & ex eo Cedrenus, an. 1. Copronymi: ὁ δὲ Κωνσταντῖνος παρίππου δῶρον ἐρρωμένον, καὶ ἐπιβὰς αὐτοῦ, ἔφυγεν εἰς τὸ Ἀμόριον. Ubi Miscella: *Misero equo fortè strato reperto*. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 189. *Magnificentia igitur tua his quæ sunt decreta divinitus, absque mora obediens, ad loca in quæ jussi sunt duci cum competenti solatio præparet veredos duos cum duobus Parhippis Oresti & Stephano*, &c.

Παρίππιον, eodem significatu. Cedrenus pag. 460. ὁ δὲ Κοπρώνυμος φοβηθεὶς, ἐπιβὰς παριππίῳ, φεύγει εἰς τὸ Ἀμόριον.

Παριππίδιον. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. c. 2. καὶ μετὰ πολλὰς ἀπαιτήσεις, ἔστειλεν αὐτῷ παριππίδια ἕνδεκα, μηδὲν ἀγαθὸν, ἢ πρόληρμα ἵππου ἔχοντα.

Παριπππαριάτοι, *Equisones*, *Parafrenarij*. Nicephorus περὶ Παραδρομῆς πολέμου, cap. 11. τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς Παριπππαριάτους καταλιμπάνων μετὰ τοῦ στρατηγοῦ. Idem cap. 15. τοὺς Παριπππαριάτους καὶ ἐνταγιστράτους διαχωρίζων. Et cap. 22. καὶ τοὺς μὲν παριπππαριάτους, καὶ τὰς ταγὰς τῶν ἵππων ἐπιφερομένους, μήκοθεν ἀποστέλλειν ἐν ὀχυρῷ τόπῳ.

ΠΑΡΙΣΤΊΑ, *Focus*, *Focarium*. Eusthatius Iliad. α. pag. 132. καλοῦσι δὲ βαῦνον μέχρι καὶ ἄρτι Πελοποννήσιοι τὸν τοῦ πυρὸς τόπον, ὃν καὶ παριστίαν λέγομεν ἰδιωτικῶς. Vide *ἱστία*.

ΠΑΡΙΤΑΡΊΑ, *Helxine*, *Parietaria*, Herba de qua Ruellius lib. 3. c. 94. Hippiatrica pag. 76. σιδηρίτης ἣν οἱ Ῥωμαῖοι παριταρίαν καλοῦσι.

ΠΑΡΚΑΤΕΥΆΖΕΙΝ, *Minuere*. Glossæ Græcobarb. νὰ μειωθῇ, νὰ ἐλαττώσῃ, καὶ νὰ παρκαλτάζουσι τὴν ῥυπαρείαν καὶ ξηράν. Item, *Considerare*, *Attendere*. Eædem Glossæ: παρκατεύαζει, λογιάζει, ἐννοιάζεται. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 225. καὶ καλὰ νὰ ἐγνωρίζεται τὸ πάντα ἃ κακοποιεῖ, ὅντε ἔχει νὰ ἔχῃ μάρτυρας εἰς τὸ πάρκα τον τὸ αὐτὸ ἐγιάτρευεν.

Παρκατώτερος, *Minimus*. Eædem Glossæ ἐπὶ μὲν ὕπνου τὸ ἐλάχιστον· εἰς τὸν ὕπνον τὸ παρκατώτερον.

ΠΑΡΚΤΕΡΑ. *Perdicum*, *Helxine*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 269. περδίκιον, λέγεται παρκτέρα.

ΠΑΡΑΥΈΙΔΟΝ, in Glossis Botanicis MSS. Colbert. ἡ ἀγριομάλη, *Pomum silvestre*.

ΠΆΡΜΗ, *Parma*. Suidas: Πάρμαι, δερμάτιναι θυρεοί. Auctor innominatus apud eundem: τῇ δυνάμει τῆς πάρμης, καὶ τῶν Λιβυστικῶν θυρεῶν ἀντεῖχον ἐρρωμένως οἱ Ῥωμαῖοι. Polybius: καὶ τοῖς μὲν νεωτάτοις παρήγγειλαν μάχαιραν φέρειν, καὶ γρόσφους, καὶ πάρμην ἡ δὲ πάρμη καὶ δύναμιν ἔχει τῇ κατασκευῇ, καὶ μέγεθος ἀρκοῦν καὶ πρὸς ἀσφάλειαν.

ΠΑΡΜΌΣ, Παρτής. Vide in Πέρνειν.

ΠΑΡΜΠΕΡΕΣ. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παρμπέρες, μαξελάδα, κουρτίνες, καὶ μαντήλια.

Vide Παρμπέρι.

ΠΆΡΜΥΡΟΝ, Pythagoræ Chymico, *Sideritis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 615.

ΠΑΡΟΙΚΊΑ, *Parœcia*, *Territorium*, seu *Districtus Episcopi*. Gloss. Gr. Lat. παροικία, *Inhabitatio*. S. Athanasius in Epist. ad Antiochenos: ὅτι καὶ περ αὐτοὶ δυνάμενοι σπεύδειν εἰς τὰς παροικίας ἑαυτῶν, &c. Socrates lib. 1. Hist. Eccl. cap. 27. τούτων δὲ αὗται αἱ ἐκκλησίαι ὑπὸ τῷ τῆς Ἀλεξανδρίας ἐπισκόπῳ, καὶ εἰσὶν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ πόλιν ὡς παροικίαι. Chronicon Alexandrinum an. 4. Constantini M. ubi de Martyribus: τῶν δὲ Αὐλιοχέας ὁ πάντα τὸν βίον ἄριστος πρεσβύτερος τῆς αὐτόθι παροικίας Λουκιανὸς, &c. Pro Ecclesia plebana usurpat Clemens lib. 2. Constit. Apostol. cap. 1. & alibi non semel. Zonaras ad Can. 74. Concilij Carthag. πολλοὶ γὰρ ἐπισκόπων ἔχουσιν ἐκκλησίας ἐν ἄλλοις τόποις τῆς ὑπ' αὐτοὺς διοικήσεων, ἃς καὶ Παροικίας καλοῦσιν, ἐν αἷς οὐκ εἰώθασιν ἐπίσκοποι προχειρίζεσθαι, &c. Vide Canon. Eccl. Afric. c. 56. Concil. Calched. Can. 17. &c. præterea Gloss. med. Latin. in *Parochia*.

Παροικίαι ἀγροικοὶ & ἐγχώριοι, quæ dicantur, vide in Μονοίκια.

ΠΆΡΟΙΚΟΙ, *Accolæ*, *Ascriptitij*, *qui simul cum prædiis vænibant*, ut docuimus in Gloss. med. Lat. in V. *Accola*. Glossæ Gr. Lat. πάροικος, *Accola*, *Incola*, *Colonus*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Πάροικος, ξένος, παρεπίδημος. Aliæ: ἐπήλυδος, Πάροικος. Lib. 2. Basilic. tit. de Signific. verb. c. 241. Ἴνκολα ἐστὶν ὁ λεγόμενος πάροικος, ὃς ἀλλαχοῦ ἐν πόλει ἢ χωρίῳ τὴν οἴκησιν ἐκτήσατο. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: τοὺς τε τῶν εὐαγῶν οἴκων παροίκους — τὰ καπνικὰ ἀπαιτεῖσθαι — προσέταξεν. Nov. 7. Manuëlis Comneni, in jure Græco-Rom. pag. 152. κἂν πάροικοι ὦσι, κἂν γῆ ἀρόσιμος τυχὸν, ἢ λιβάδιαια, ἢ ὑπάμπελος, ἢ κηπεύσιμος, καὶ αὐτούργια οἰαδήτινα. Ibidem pag. 155. διὰ γὰρ τοῦτο ὁ περιορισμὸς προβῆναι λεπτομερῶς, παντοίων ἀκινήτων δηλωτικὸς, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς προκαθημένων παροίκων τε ἐνοίκων, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν τούτοις διεισκομένων παντοίων αὐτουργίων. Ejusdem Manuëlis Nov. 4. p. 159. οὐκ ἐξέσται οὖν Ἀναγραφεῖ — τὰ τῶν μοναστηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καπνολογεῖν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, ἢ γῆς τὸ ὑπέρπλεον, ἢ ὑπέρτιμον, ἢ τὸ ἀδίκως κατεχόμενον ἐξετάζειν. Mox: ὅτι Ἀναγραφεὺς δεικνύει ὡς ἐπέκεινα τοῦ περιορισμοῦ κατέχει ἡ μονὴ τοπία, ἢ παροίκους, ἢ ἕτερον δίκαιον. Infrà: εἴτε πάροικοι εἶεν, εἴτε τόποι, εἴτε αὐτούργια. Achmes Onirocrit. c. 86. ἐάν τις ἴδῃ σκώληκας κατ' ὄναρ ἠσθιε, παροίκους κτήσεται, καὶ ἐκ τούτων ἀποκερδήσει. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani c. 55. ἂν ἐγίνετον τὸ κάνις ἄνθρωπος πάρικος, τοῦτ' ἔστιν ξένος, νὰ ἦλθεν εἰς τὸν θάνατον, &c.

Quàm porrò miserabilis fuerit apud Græcos, vel certè apud Cyprios, Παροίκων conditio, haurire licet ex his quæ de iis habet Leunclavius in Pandecte Turcico num. 18. Incolæ, inquit, Cyprij regni, priusquam Barbarorum subirent jugum, in quinque hominum genera distribuebantur. Horum aliis omissis, infimi appellabantur *Pariki*, conditionis homines servilis, usque adeo Dominis obligati propemodum, ut vitæ necisque potestatem in eos haberent. Mitto reliquos, de quibus quædam attigimus in Gloss. med. Latin. in *Hiperpyrarij*. Similia de Parœcis Cypriis habent Thomas Porcacchus in opere de Insulis maris Mediterranei, & Loredanus in Hist. Cypria. Neque duntaxat apud Cy-

prios ea fuit παροίκων conditio, sed & apud Cretenses sub Venetorum dominio. Scribit enim Pachymeres lib.9. cap.8. Andronicum Palæologum Seniorem Imperatorem in suas copias allegisse quosdam è Cretensibus, quibus Latinis, id est Venetis, servire detrectantibus, in Asia seu Anatolia ad habitandum sedes adsignaverat, datis iis pensionibus annuis: quarum cùm decima, fisco pecuniis exhausto, subtracta esset ac decisa, ab Imperatore, horum præcipui miseros Paræcos suos, in quo supremum aliàs imperium habebant, novis oneribus supra modum gravabant. En verba Pachymeris: πλὴν καὶ οὕτω σφῶν ἐκνυελιζομένων ἡ ζημία τοῖς παροίκοις περιίςατο, καὶ ἀπεβαρύνοντο οἱ ταλαίπωροι. Hinc παροικικὴ δουλεία, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epist.30. & παροικικὸς ζυγὸς, Epist.41. Sed & in Anathematismo Humberti Cardinalis in Edicto Michaelis Cerularij de projecto pittacio, ubi de Græcis: καὶ ὡς Βαλέσιοι τοὺς παροίκους αὐτῶν εὐνουχίζουσι. Neque porrò melior olim μετοίκων conditio, ut testatur Eustathius Il. π. ὅτι δὲ ἀτιμότεροι τῶν αὐτοχθόνων ἐδόκουν οἱ μέτοικοι ὡς τὰ πολλὰ, διὰ μοχθηρίαν τρόπου τὰς ἰδίας καταλείποντες.

Δουλοπάροικος, *Servus Glebæ, Colonus.* Glossæ Basilic. Κολονὸν, Δουλοπάροικον.

Κληρικοπάροικος, *Clericus, & Parœcus*, seu *Colonus*: ubi divisim vox accipi debet, ut alibi non semel monemus. Novella 1. Alexij Comneni Imp. lib.2. Juris Græco Rom. pag.124. ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ἀειλοῦ, εἰ μὲν γένηται πλαῖσμα παρὰ δύο ἱερωμένων, ἢ κληρικοπαροίκων, ἵνα κανονίζωνται καὶ σωφρονίζωνται παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τὸν ἱερὸν κανόνα.

Πάροικα, *Prædia quæ παροίκοις ad colendum conceduntur sub annuo censu.* Nicetas in Manuele lib. 7. num.4. ὁ Βασιλεὺς οὗτος τὰ τοῖς ςρατιώταις διδόμενα σιτηρέσια, ὡς εἰς δεξαμενὴν ὕδωρ τὰ ταμιεῖα συσχὼν, ἰᾶτο τὸ δίψος τῶν ςρατευμάτων ταῖς λεγομέναις τῶν παροίκων δωρεαῖς.

Παροικικὸν, & Παροικικὸν δίκαιον, *Ius Colonarium*, in Nov.7. Justiniani in Princip. §.1. in Novella 120. cap.1. in lege 24. Cod. de Sacrosanct. Eccl. in Nov.13. Leonis, & in Nov. Romani Senioris περὶ παροίκων. Idem est quod *Libellaria*, seu *Libellaria venditio*, quæ scilicet fit libello & scripturâ interveniente, certo pretio, vel arbitrario. Adde Harmenopul. lib.1. tit.16. §.8.

Παροικικὰ, *Ædiculæ majoribus adjunctæ*, in Basilic. lib.57. tit.12. §.1.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΣΤΗ'Σ, Auctor Proverbiorum, quæ Salomoni adscribuntur, in Synodo VII. Act.6. ubi vetus Interpres, *Proverbiator*, vertit.

ΠΑΡΟΙΝΟΧΟ'ΟΙ, *Pincernæ administri.* Codinus de Offic. Palat. cap.22. n.5. οἱ τὰ κρυςήρια φέροντες παροινοχόοι.

ΠΑΡΟΛΙ'ΓΟΝ, *Pene*, σχεδὸν, οἱωνεὶ, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΑΡΟΛΚΗ' χρόνου, *Tractus temporis*, in Basilic. to.1. p.422. &c. Glossæ Gr.Lat. παρολκὴ, *Mora*, *Remora*, *Dilatio.*

ΠΑΡΟΜΠΡΩ͂Σ, *Ulterius*, Περαιτέρω. Vide ὀμπρῶς.

ΠΑΡΟΝΥΧΙ'Α, *Sempervivum*, Ἀείζωον, apud Interpol.Dioscor. c.671.

ΠΑΡΟΞΥ'ΝΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. τοὺς πυρώσας.

ΠΑΡΟΥΝΙ'Α, *Baronia*, *Baronatus*, nobilium cœtus. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.10.

Ὅλαις μας τὴν ἐςρέψασι μὲ πᾶσαν παρουνίαν.

Vide Μπαρῶς.

ΠΑΡΟΥΣΙ'Α. Ita Nativitatem vocant Græci nuperi. Chron. Alexandr. ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου παρουσίας, ἕως ἀναδείξεως Κωνςαντίνου, &c. Liber Sacramentorum MS. cujus initium ita concipitur: κυριακὴ πρώτη τῆς πρὸ τῆς παρουσίας, ἤτοι τῶν Κεςοῦ γενῶν. Vide Θεοφάνια.

ΠΑΡΟΥΣΙ'Α δευτέρα, *Extremum judicium.* Extat Homilia 4. Gregorij Palamæ Archiepisc. Thessalonic. MS. εἰς τὸ εὐαγγέλιον τῆς δευτέρας τοῦ Χριςοῦ παρουσίας. Ubi ista sub initium: τῇ δὲ παρούσῃ (κυριακῇ) διδάσκει περὶ τῆς μελλούσης φρικωδεςάτης κρίσεως, &c.

ΠΑΡΟΦΘΑΛΜΙΣΤΗ'Σ, *Prastigiator.* Nicetas in Manuele lib.3. ἀνήρ τις Ἄγαρ ἀπόγονος, ὃς ἐδόκει μὲν παροφθαλμιςὴς τὸ πρῶτον, ὃς δ' ὕςερον ἔδειξε, ταλάντατος ἀνθρώπων.

ΠΑΡΟΧΗ', *Præbitio*, *Præstatio*, in Gloss. Gr. Lat. Vide Τρίμλωα.

ΠΑΡΟ'ΧΙΟΝ, *Parochia*, *Parœcia.* Zacharias Pap. lib.3. Dialog. cap.38. ἔν τινι ἡμέρᾳ τὰ παρόχια αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔθος γυρεύων, ἦλθεν εἰς ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐτυχίου: ubi Gregorius M. *dum parochias suas ex more circuiret.* Vide Gloss. med. Lat.

ΠΑ'ΡΟΧΟΣ ἵππος, *Dextrarius, equus qui manu ducitur.* Evagrius lib.6. c.4. μικροῦ δὲ καὶ αὐτὸν διεχρήσαντο, εἰ μή τινι τῶν παρόχων ἵππων ἐπιβὰς, κατὰ τὴν Ἔδεσσαν ἐσώθη. Et cap.15. καὶ μικροῦ τὸν βίον κατέςρεψε σὺν καὶ τῷ ἵππῳ καταρραγεὶς, εἰ μή τις τῶν δορυφόρων ἔν τινι τῶν παρόχων ἵππων ἐπιβιβάσας, τῆς μάχης ὑπεξήγαγε. Ubi Nicephorus Call.lib.18. c.18. ἑνὶ τῶν ἰσχυρομένων ἵππων ἐπιβιβάσας, τῆς μάχης ἐξῆγε. Vide Συρτόν.

ΠΑΡΟ'ΨΙΟΝ, pro Πάροψις. Demetrius Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij pag.58. ἕτεροι δὲ τοὺς ἅλας εἰς παρόψια μεθ' ὕδατος λύσαντες, πτερῷ ἐγχέουσι τὸν ὀφθαλμόν. Mœris Atticista MS. παροψίδα τὴν ποίαν μᾶζαν, Ἀττικοὶ Παροψίδα τὸ σκεῦος Ἕλληνες. Auctor Etymologici: πάροψις, τὸ μέγα τρυβλίον.

ΠΑΡΠΑΤΕΙ͂Ν. Vide in Περπατεῖν.

ΠΑΡΠΕ'ΡΙΟΣ, *Barbitonsor*, Gallis, *Barbier.* Glossæ MSS. in Plutum Aristophanis: ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι, παρπερίοις. Vide Μπαρπέειος.

ΠΑΡΡΗΣΙ'Α, *Usus promiscuus.* Eustathius Il. ζ. ἀμοιβαῖς γὰρ δὲ οἱ παλαιοὶ ἐχρῶντο, καὶ οὐ νομίσμασιν, οὔπω γὰρ ἦν παρρησία νομίσματος δηλονότι ἐν ἀνθρώποις. Acta Concilij Florentini pag.489. Edit. Labbei: τῇ δὲ εἰκοςῇ ὥρᾳ ἔλθετε ὧδε, ὅπως Λατινικῶς γραφέντος τοῦ τόμου, ἀναγνωσθῇ παρρησίᾳ ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ οὕτω γένηται ἡ τελεία ἀπόφασις. Id est *palam*, φανερῶς.

Παρρησιάζεσθαι, *Vulgari*, *in usu esse promiscuo.* Idem Eustathius: ἐκ οὖν χρυσόνωτοι μόνον παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἦσαν, ὁποία δή τινος μέμνηται καὶ Σοφοκλῆς, ἀλλά που καὶ ἐλεφαντόνωτοι, ὡς πολλαχοῦ καὶ τότε παρρησιαζομένων τῶν ἐλεφαντίνων ὀςῶν. Alibi: ὁ δὲ πολύδακρυς Ἄρης ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς εἰρήνην, καθ' ἣν καὶ Φιλομειδὴς ποτε Ἀφροδίτη παρρησιάζεται. Sic alio loco: νὺξ δὲ ὄρφραιν κυρίως ἡ μετὰ δύσιν ἡλίου, μεθ' ἣν ἡ ὄρφνη παρρησιάζεται.

ΠΑ'ΡΤΖΑ, *Appendix domus.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.145. ἐὰν ἔχῃ ἀπὸ ῥίζιου τὸ κάνις βεργγέσις, οὐ καμία βεργγεσένα, βάλι κανένα πρᾶγμα ἔξω τὸ τίχους του σπιτίου τους, οὐ ἀπάνω εἰς πεζοῦλιν, οὐ εἰς κρεμάςραν λεγομένην πάρτζαν, καὶ ἔχει ὁ ἐς ἀνθρωπος φορτωμένος ξύλα, οὐ ἕτερον τί ποτε γομάριν, οὐ μία κάμιλα, οὐ ἕνα ὀνικὸν, &c.

ΠΑΡΤΙ'ΔΩ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

Οὐαὶ, καὶ πῶς ἠβρίσκομε εἰς σε σκληρὸν παρτίδω,
Καὶ πῶς ἐκαλετάγηκα διαλυνοῦ ἀγάπη.

Vide Gloss. med. Lat. in *Iocus partitus.*

ΠΑ'ΡΩΜΑ

ΠΆΡΩΜΑ. Myrepsus sect.10. cap.66. ἔμπλαστρος ποιῶν πρὸς ἐκχαλάσματα νεύρων τε καὶ παρωμάτων, καὶ ἐκβλέμματα. Ita Codex Fuchsij & Regius. Voces eidem Fuchsio incognitæ: sed videtur legendum παρομμάτων, ut intelligantur nervi circa oculos.

ΠΆΡΩΠΤΟΝ. Vide Μετώπιον.

ΠΑΣΑΕΙ'Σ, Πασαεὶς, *Unusquisque*, *Omnis*, ἕκαστος, πᾶς.

ΠΑΣΑΛΕΦΑ'Ρ, σκήραν ὀπτὴν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Gypsum coctum*, Σκίρρα ὀπτή. in Lexico MS. Cod. Reg.1843. πασαλέφια, ἡ σκιλλα ἡ ὀπτή.

ΠΑΣΆΝΤΖΟ, Πασάτζο, *Passagium*, *Transitus*. Ita expeditiones sacras appellabant nostri, uti in Gloss. med. Latin. docuimus. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ ἀπὸ θλίψιν τὴν πολλὴν, ἦλθαν νὰ κινδυνεύσουν,
> Νὰ φήσουσι τὸ πέραμα, καὶ κεῖνο τὸ πασάντζο.

Eâdem paginâ:

> Ἐλόγισαν οἱ φρόνιμοι ἁμαρτίαν θέλει ἦσθε,
> Δι' ἑνὸς ἀνθρώπου θάνατος, νὰ μείνη τὸ πασάντζιο.

Passim in hoc libro.

ΠΑΣΑ͂Σ, Πασίας. Vide Μπασίας.

ΠΑΖΜΆΚΖΗΣ, *Calceorum feminarum confector*. Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ΠΆΣΠΑΣΑ, τὸ μάκερ, in Lexico MS. Reg. 1843.

ΠΑΣΠΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Palpare*, *Contrectare*, ψηλαφᾷν, ψαύειν. Πασπάτεψις, Πασπάτεμα, *Palpatio*.

ΠΑΣΣΙ'ΖΕΙΝ, *Conspergere*, *Spargere*. Theophylactus Hierodiac. Hom 8. pag.152. τότε ἐπῆρεν ὁ Προφήτης σάκτην, καὶ ἕνα κόσκινον, καὶ ἄρχιζε καὶ ἐπάσσιζε τὸ ναοῦ ὅλον τὸ ἔδαφος. Mox: ἀφότης δὲ ἐπάσισεν ὅλο τὸ ἔδαφος τῆς ἐκκλησίας, &c.

ΠΆΣΣΟΝ, *Passus*. Anonymus MS. de Mensuris agrariis: Ἄμπελος ἔχει ὀργυίαν α'. βήματα β'. ς'. ποδὲ, σπιθαμὰς ς'. ἥμισυ, παλαιστὰς κ'. , δακτύλους π. τὸ πάσσον ἔχει ἀμπέλια α'., καὶ ἥμισυ, ὀργυίας θ'. βήματα γ'. πῆχυς γ'. πόδας ς'. σπιθαμὰς ἢ παλαιστὰς κδ'. &c. Infrà. Ἄμπελος ἔχει πόδας ε'. παλαιστὰς κ'. Πάσσον ἔχει πόδας ς'. παλαιστὰς κδ'. Suprà verò dicitur βῆμα esse τὸ ἴσον τοῦ πήχεως.

ΠΑΣΤΆΔΑ, *Thalamus*, pro παστάς. Auctor Etymologici: Παστάδα, ἣν ἡμεῖς παστάδα λέγομεν, &c.

ΠΑΣΤΑΖΊΕΣ, *Panes dulciarij*, Gallis *Pastez*. Occurrit in Turcogr. Crusij.

ΠΑΣΤΕΙ'ΛΗ, Suidæ, *Vltima anni dies*.

ΠΑΣΤΊΑ, *Castrum*, *Turris*, *Propugnaculum*, *agger*. Gallis, *Bastide*, *Bastie*, *Bastille*, *Bastion*. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. τότε αὐτοῦ τῇ κελεύσει τοῦ Μυρὰτ Πεῖ, τῇ κλήσει τε τοῦ δεσπότου τοῦ Τούρκων ποιοῦνται πασίαν μίαν ἀλλ' αὐτὴ ἡ μία πολλὰς ὑπερέβαλε μεγίστας, &c. Mox: καὶ ἣν ἡ πασία πλησίον τοῦ κάστρου. Occurrit ibi non semel. Vide Gloss. med. Lat. in *Bastia*.

ΠΑΣΤΊΛΗ, Suidæ, τὸ ξύσμα τοῦ ῥάμματος. *Ramenta Corij*, *seu pellium*.

ΠΑΣΤΙ͂ΛΟΣ, Πάστιλλος, *Pastillus*. Palladius in Vita Chrysostomi pag.66. de Libellis accusatoriis adversus eundem Chrysostomum, ἔχοντας μὲν ἀληθὲς οὐδὲν, πλὴν τοῦτο, ὅτι παρῄνει πᾶσι, μετὰ τὴν κοινωνίαν ἀπογεύεσθαι ὕδατος καὶ παστίλου, ἵνα μὴ ἀκουσίως τῷ σιέλῳ, ἢ τῷ φλέγματι συνεκπτύσωσί τι τοῦ συμβόλου. Synodus ad Quercum adversus eundem Chrysostomum §.28. ὅτι ἐν θρόνῳ ἀποδύεται, καὶ πάστιλλον τρώγει. Apophthegmata Patrum in Macario num.8. ἐπιωθάνετο εἰ βουλοιτο τραφῆναι, οὐδενὸς ὄντος ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ καὶ φήσαντος ἐκείνου, πάστιλον, εἰς τὴν Ἀλεξανδρέων πόλιν ὡς ὤκνησεν ὁ ἀνδρεῖος παραγενέσθαι, καὶ δοῦναι τῷ κάμνοντι. Pelagonius in Hippiatricis lib.1. cap. 7. καὶ ποιήσας πασίλους, εἶτα μέλι καὶ ἕψημα καὶ ὠὰ μίξας, ἐν ταύτῃ τῇ μίξει τοὺς πασίλους βάψας, ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις δίδου. Adde c.32. Occurrit passim apud Alexandrum Trallianum lib.1. cap.13. Demetrium lib.2. Hieracosophij cap.101. & Medicos non semel.

Παστέλιν, Παστέλιον. Idem Demetrius Constantinopolit. lib.2. Hieracosophij cap.130. pag. 116. ὄροβον οὖν λειώσας, καὶ φυράσας μέλιτι, καὶ ὡς παστέλιον ποιήσας, δὸς αὐτῷ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Γέλασον τὸ πανέρημον, ὡσὰν μικρὸν κοπέλιν,
> Σὰν τὸ ἐποδιάβαζεν ἡ μάνα του με πασέλιν.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Πίνει γλαρίας, πίνει μπουκρᾶς τυρὸς, τρῶ καὶ πασέλλια.

Assisæ MSS.Regni Hierosol.cap.ult. περὶ τοῦ χαλνλέτζ, τοῦ ἴσου τοῦ πασέλλιου, &c. Vide Πατέλιν, & Χαλιλέτζ.

Πασέλειν, *Pastillum conficere*. Joannes Jatrosophista, MS. cap.133. βράσον μέλι καλὸν, καὶ ψῆσον, καὶ πασέλωσον αὐτὸ, &c. Alexander Trallianus lib.5. cap.4. εἶτα τὸ μέλι πασελώσας, ἕνωσον, καὶ ποιήσας κοκκία, δίδου πρωὶ καὶ ὀψέ.

Πασελοπούλης, *Pastillorum venditor*. Ptochoprodromus MS.

> Καὶ τρέφει καὶ τὸ κηπουρὸν καὶ μοιχλερὸν ὁ κῆπος,
> Πασελοπούλης, καριδᾶς, καναβοσισαμᾶ τος.
> Καὶ δαυκοψίστης, ῥεβανᾶς, σδυκλογούλας, &c.

Πασιλλᾶς, eâdem notione. Synodus VIII. Act.5. ὁ Πασιλλᾶς ἔλεγε, &c. ubi vetus Interpres, *Pastillarius dicebat*. Apud Zonaram in Copronymo occurrit Πασιλᾶς Pergensis Episcopus.

Φοινικοπάστελον. Zosimus Panopolitanus MS. de Tinctura lapidum: καὶ λαβὼν ἀπὸ τοῦ φοινικοπαστέλου τοῦ ἐρυθροῦ, τοῦ λεγομένου Νατὴφ ἐν Ἀραψι, τὸ πέμπτον μέρος τῆς θυσίας, &c. Apud Matth. Silvaticum, *Natis*, *& Natisem*, dicitur esse *confectio quacunque facta ad formam bucis*. Vide conjecturas Salmasij ad Plinium pag.1331. 1332. ubi etiam observat apud Avicennam *Natif* sumi pro Pastillo Medicorum.

ΠΑΣΤΕ'ΛΛΟΣ, *Isatis*, nostris *Pastel*. Hippiatrica cap.523. πάνακος ῥίζης γο. α'. πασέλλου κεκαυμένου γο ς'. &c.

ΠΑΣΤΟ'Ν, *Cibus*, vel *Piscis muriâ conditus*. Joannes Jatrosophista MS. cap.143. κρασὶν δὲ μὴ πίνῃ, μηδὲ παστὸν τρώγῃ, μηδὲ κρέας, μηδὲ ὀψάριν, μηδὲ ἀλλοῖα πλας παστὸν. Cap.144. ὡς τρώγῃ δὲ καὶ τὰ παστὰ, οἷον χοιρία κρέη, καὶ ὀψάρια, καὶ συνάπειν. Adde cap.152. Diploma Andronici Jun.Imp. pro Monembasiotis: ἔτι διὰ οἴνου ἐξ οἵας δήποτε χώρας διακομίζωσι τούτοις, ἢ διὰ προσφαγίων, παστῶν, ἤτοι μερίων, ἢ πετζίων, ἢ πανίου, &c. Anonymus MS. de Matellis, seu de Urinis: καὶ ὡς ἀπέχῃ τοῦ παστοῦ κρέατος καὶ ὀψαρίων.

Παστόψαρον, *Piscis sale conditus*, ταριχευτής.

Πασολέμονον. Vide in Λεμόνι.

Πασώνειν, *Muriâ condire*, Ταριχεύειν.

ΠΑΣΤΟΠΗΓΙΟΝ, *Thalamus nuptialis*. Constantinus Manasses in Constantino Duca:

> Ὅρκοις αὐτοῖς φρικώδεσιν οἷα δεσμοῖς συσφίγγει,
> Μηκέτι πασοπήγια σῆσαι δευτέρου γάμου.

Et in Copronymo:

> Αἴφνης ἁρπάσας ἀπ' αὐτῆς, φεῦ! τοῦ πασοπηγίων
> Χήραν ρυσσὴν ἀπέδειξε, καὶ μελανειμονοῦσαν.

ΠΆΣΤΟΣ, *Convivium*, *Pastus*. Leo Grammaticus p.558. γενομένου δὲ πάσου εἰς τὴν Μαγναύραν, τοῦ δὲ συγκλήτου ἀνακληθείσης ἐν τοῖς δέκα ἐννέα κουβίτοις.

ΠΆΣΤΡΑ, Παστροσύνη, *Concinnitas*, *Cultus*, *Munditia*, Εὐμέλεια, κοσμιότης.

Παστρεύειν, *Mundare*, *Expurgare*, *Tergere*, καθαρίζειν, ἀποσμήχειν. Fr. Richardus in Clypeo fidei pag.329. ἐμπορεῖ νὰ ἰατρεύσῃ τὴν ἀκαρπίαν τοῦ ἀνθρωπίνου

 φραγμά

πραγμάτων, καὶ νὰ ἁγιάσῃ, καὶ νὰ παστρεύσῃ, καὶ νὰ καθαρίσῃ τοὺς ἀπάστρους.

Παστρικὸς, *Mundus*, *Politus*, Καθαρὸς, φιλόκαλος, in Corona Pretiosa. In Vita MS. S. Andreæ Sali cap.13. hæc lego: αἱ λεγόμεναι πάτελαι πιπράσκουσαι πολυτελῆ κόσμον. Ubi nemo non videt legendum παστρικαὶ, vel saltem παστρίαι. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag.23. ἀπὸ μαγαειρευμένος εὐγαίνει παστρικὸς, &c.

Παστρικὰ, *Munditer*, *Eleganter*, καθαρῶς, εὐκόσμως. Apud Scriptorem Vitæ S. Andreæ Sali cap.6. vox ψυχοαναπάστρια occurrit, sed nescio an huc spectet, nisi sit *Anima expurgatrix*.

ΠΆΣΧΑ, non modò est *Dies Resurrectionis Domini*, sed & *Sacra Eucharistia*, uti observatum in Gloss. med. Lat. Nicetas in Isaacio lib.3. num.8. ἀφιγμένος τοίνυν ἐς τὴν παραθαλάττιδιον Ῥαιδεστὸν, τὴν πρώτιστην ἐκτελεῖ καὶ κυριώνυμον Ἀναστάσιμον ἑορτὴν, καὶ θύει καὶ ἐσθίει τὸ Πάσχα τὸ μυστικόν.

Πάσχα seu φάσκα νομικὸν, *Pascha Iudæorum*. Gregorius Palamas Archiep. Thessalon. Homil. 21. MS. πῶς ἀναπληροῦται τὸ νομικὸν σάββατον. Ἑόρταζον οἱ Ἰουδαῖοι τὸ φάσκα νομικὸν, τὴν ἐξ Αἰγύπτου πρὸς τὴν τῆς Παλαιστίνης ἀνάβασιν· ἑορτάσαμεν καὶ ἡμεῖς τὸ Πάσχα τὸ εὐαγγελικόν.

Πάσχα καινὸν, *Christianorum Pascha*: quod Χριστιανικὸν vocat Matth. Blastares Lit. Π. Isaacus Argyrus in Computo cap.10. καὶ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ ἑορτάζοντες Πάσχα καινὸν ὀνομάζομεν, ut nempe à Judaïco quod νομικὸν Πασχα vocant, distinguatur, quod in aliam atque aliam Feriam, sed eodem perpetuo mensis die incidit: Christianum contrà eâdem semper Hebdomadis Feriâ celebratur, nempe Dominicâ, sed alio atque alio mensis die. Eustathius Iliad. δ. pag.468. οὐ μακρὰν δὲ τούτων, οὐ δὲ τὸ πάσχα ἐκ τοῦ φάσχα καλλιφωνηθέν.

Ἀντίπασχα, *Pascha* quod *clausum* dicimus, Græci κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ vocant. Vide in hac voce, & Anthologium Arcudij part.1. p.268.

Ἀπόπασχα, *Tertia Dominica post Pascha*. Vide Κυριακή.

Δευτερόπασχα, *Dominica secunda post Pascha*, in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act. 5. quæ alibi Κυριακὴ νέα dicitur, pag. 745. 750. Edit. Binianæ an.1618. At in Editione Frontonis Ducæi habetur τὸ δεύτερον πάσχα, distinctis vocibus: παρέτυχον ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ τιμίου ἐπισκοπείου, εἰς τὸ δεύτερον πάσχα τῆς διελθούσης ἐνδεκάτης ἐπινεμήσεως. Rursum: ὅτε εἰς προσηγορίαν ἀνήλθομεν τῇ νέᾳ κυριακῇ τοῦ δευτέρου πάσχα, &c.

Ἐξωπάσχιον, *Feria extra Festa Paschalia*. Horologium: τὰ ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια τοῦ Τριωδίου καὶ ἐξωπασχίου ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, μέχρι τῶν ἁγίων πάντων.

Πασχαλία, nempe ἑορτὴ, *Paschale festum*. Παρχαλία ἑορτὴ, in Chronico Alexandrino an. 8. Mauricij, & 14. Heraclij. Theophanes pag.362. τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε πλάνη τῆς Πασχαλίας· καὶ οἱ μὲν ὀρθόδοξοι κατὰ τὴν ἑῴαν ἔκτην τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἐπάσχασαν, οἱ δὲ πεπλανημένοι αἱρετικοὶ τῇ ιγ'. Idem an.1. Leonis M. καὶ τῷ σεπτῷ προσφεύγει βαπτιστηρίῳ ἐν τῇ πρώτῃ πασχαλίας ἡμέρᾳ. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἦλθον ποτὲ τινὲς Ἐμεσενοὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ πασχαλίᾳ εἰς τὴν Ἁγιόπολιν ἑορτάσαι, &c. Πασχαλίαι ἡμέραι, in Concilio Calchedon. Act. 3. & apud Nicetam in Balduino. Πασχαλίαι ἑορταὶ, apud Joannem Antioch. Patr. de Charisticariis num. 14. Πασχάλιοι, nudè apud Cinnamum & Pachymer. lib. 12. Balsamon ad Can.24. Concil. Trullani: οὐκ ἂν οἱ πατέρες ἠτήσαντο μὴ γίνεσθαι τὰς ἱπποδρομίας καὶ τὰ θεώρια ἐν ταῖς κυριωνύμοις, καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἑορτασίμοις ἡμέραις, ἤγουν ταῖς Πασχαλίοις, ἀλλ' ἐδυσώπησαν ἂν παντελῶς ταῦτα σχολάσαι. Suprà φαιδρὰς appellavit. Μὴν Πασχάλιος, in Computo S. Maximi cap.14. 15. Πασχαλίοι δύο ἑβδομάδες, apud Theophan. an.14. Constantini M. scilicet ἡ πρὸ τῆς ἀναστάσεως, καὶ ἡ μετ' αὐτήν.

Πασχάλιον, *Cyclus Paschalis*. Canones Persici Astronomiæ MSS. εὑρίσκονται δὲ ἐν τῷ κανονίῳ τοῦ Πασχαλίου τὰ διαλαμβανόμενα Ἰουδαϊκὰ πασχάλια δισσαῖς ἡμέραις πλεονάζοντα τῆς ἀκριβοῦς προσελήνου. Ita κανόνιον τοῦ Πασχαλίου, Ἰουδαϊκὸν πασχάλιον, apud Isaacum Argyrum in Computo cap.13. Chronicon Alexandrin. an.1. Diocletiani: ἀπὸ τούτων τῶν ὑπάτων τάσσονται τὰ Διοκλητιανοῦ ἔτη εἰς τὸ Πασχάλιον. An.7. Phocæ: πλὴν ἀλλὰ καὶ τῷ πασχαλίῳ, καὶ τοῖς Ὑπατιαρίοις ἐντυχὼν, ηὗρον τὴν ψηφοφόριαν ταύτην συνᾴδουσαν. Quippe in Paschalibus istis Cyclis, non modò Paschatis diem, sed & annos vel mundi, vel Diocletiani, aliáque festa præcipua & jejunia describebant. Habentur ejusmodi Πασχάλια in libris Ecclesiasticis Græcorum, in quorum specimen hæc damus ex eo quod subjicitur in Horologio edito Venetiis an.1535. Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ Πασχαλίου τῆς ὀγδόου αἰῶνος, τὸ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ ἔτος, χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ ἕκτῳ. Ἔτους, ζ μ δ'. ἰνδικτιῶνος θ'. ἡλίου κύκλοι ις'. σεληναρίου κύκλοι ιδ'. ἡ Παραμονὴ τῶν Χριστοῦ γεννῶν ἡμέρᾳ, ς'. κρεοφαγία ἡμέραι, νζ'. τὸ Τριῴδιον ἄρχεται Φευρουαρίῳ, ε'. ἡ Ἀποκρέα φευρουαρίῳ, ιθ'. Νομικὸν φάσχα Ἀπριλλίῳ, θ'. Χριστιανῶν Πάσχα Ἀπριλλίῳ, ις'. Κυριακὴ τῶν ἁγίων πάντων Ἰουνίῳ, ια'. ἡ Νηστεία τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἡμέραι, ιζ'. Et sic in consequentibus annis. Describuntur in Cod. Reg. MS. 1177. pag. 658. & Cod. 1904. aliquot Paschalia ejusmodi. Vide Scaligerum in Canonibus Isagogicis pag.178. 276. 2. Edit.

Πασχαλικὸς, *Qui libenter Dominicas colit*: est enim interdum Πάσχα, quævis Dominica, uti docuimus in Gloss. med. Lat. Marcus Hieromonachus in Responsis: εἰ δέ τις ἴσως λίαν ἐστὶ Πασχαλικὸς, καὶ φιλέορτος, εἰ βούλεται καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς, τὸν τοιοῦτον κανόνα ψαλλέτω.

Πασχαλινόν. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag.155. ἂν ἔφαγες πασχαλινὸν εἰς τέλοιαις νηστείαις (τῆς ἐκκλησίας;)

Πασχάζειν, *Paschale festum celebrare*. Theophanes pag. 53. καὶ νόμον ἐξέθεντο μετὰ ἰουδαίων πασχάζειν. Idem pag. 362. τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε πλάνη τῆς πασχαλίας, καὶ οἱ μὲν ὀρθόδοξοι κατὰ τὴν ἑῴαν ἔκτην τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἐπάσχασαν, &c. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Copronymo: καὶ πλάνη γέγονε παρὰ τῶν παρηλλαγμένων τῆς ἀκριβείας τῶν ὀρθοδόξων, οἱ παράφρονες πασχάσαντες. Habetur Epistola 233. S. Basilij, cujus Lemma est, ἀνεπίγραφος ἐπὶ φίλῳ συμπασχάσαι. In fine verò, πάντως δὲ τὴν σωτήριον ἡμέραν τοῦ Πάσχα μεθ' ἡμῶν ποιῆσαι προθυμηθήσῃ, μετὰ τῆς κοσμιωτάτης συμβίου σου, ἣν καὶ προσαγορεύομεν διὰ σοῦ καὶ παρακαλοῦμεν συμπρᾶξαι ἡμῖν εἰς τὸ ἐπεῖξαί σε πρὸς ἡμᾶς. Utitur etiam Balsamon ad Can. 7. Synodi Constantinopol. & ad Can.76. Afric. ut & Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. Statu cap. 42.

Scribit Goarus ad Euchology. pag.715. Monachorum præcipuè hunc ritum esse, ut Missæ solemniis Paschatis die peractis, Panes, Caseum, & Ova in Ecclesia benedicant, & consistentibus in Narthece, ante lautiorem cibum, degustanda cum benedictione hæc apponant, paschalíque hoc cibo percepto, Πασχάζειν se dicant: quo etiam vocabulo quamcumque carnium, ovorum, & lacticiniorum post jejunium vel diætam, delibationem nuncupant.

Πασχατίζειν, *Azyma & Intyba comedere*, Judæi dicunt, ut est apud Scaligerum de Emendat. tempor. lib.6. p.602.

ΠΆΣΧΑΛΟΝ, pro Ἐπίπασκαλον, in Menæis scribi monemus in nostra Constantinopoli Christiana, ubi de Æde Sacra S. Acacij Martyris.

ΠΑΣΧΊΖΕΙΝ. Vide in Μελάξιμα.

ΠΑΣΧΙΚΌΣ, *Energumenus*, *Dæmoniacus*. Vita S.Eupraxiæ Virg. n.26. ἦν δέ τις ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐκείνῳ γυνὴ πασχικὴ ἐκπαιδόθεν.—— εἶχεν δὲ πνεῦμα ἀρχοντικὸν, &c. Rursum n.28. ὅταν οὖν ἤρξατο κινεῖσθαι ὑπὸ τοῦ δαίμονος ἡ πασχικὴ, καὶ ἀγανακτεῖν, &c. Adde num.29.30. Vita S.Barsanuphij apud Niconem Monachum in Pandecte MS. lib.1. serm.32. ἠρωτήθη ὁ αὐτὸς μέγας γέρων περὶ πασχικοῦ τινος, ἵνα εὔξηται ὑπὲρ αὐτοῦ, &c. Vita S. Marinæ MS. ἰδοὺ πολλοὶ πασχικοὶ ἤρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο. Palladius in Histor. Lausiaca cap.42. μίαν ἔχομεν σαλὴν, ἐν τῷ μαγειρίῳ ἐστὶν· οὕτω γὰρ ἐκεῖ καλοῦμεν τὰς πασχούσας. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: παρατραπεὶς τῶν φρενῶν, ὥσπερ πασχικὸς πεφυρμένος. Infrà: καὶ αὐτὴ ὁμοίως προσδυχομένη ὥσπερ τὶς πασχική.

ΠΑΤΑΓΌΣ, *Lepus*. Vide in Παγανός.

ΠΑΤΈΛΙΝ. Nicolaus Myrepsus MS. sect.7. cap.2. δρακοντίου βοτάνην λαβὼν ἀπόζεσον τετράκι ἐκ πεντάκις, οὕτως τε ἅπαξ ζέσον, καὶ ἐκχέειν τὸ πρῶτον, καὶ οὕτως ἐφεξῆς, καὶ ποιήσας πατέλιν, ἄρτισον οἰνογάρῳ, ἐλαίῳ, &c. Apud eundem sect.9. cap.54. δυσεντερικὸν πατέλιν, *Dysentericum absolutum*, vertit Fuchsius, quasi idem valeat quod παντελῆ. Meursius Πατέλιν reponendum censebat. Sed cùm in MSS. constans sit lectio, nihil temerè mutandum. Erit enim his locis fortè medicamentum confectum in modum *Patella*, quam πατέλλιν vocat etiam Alexander Trallianus. Vide Πατέλλα.

ΠΑΤΕΛΙΝΟΙ, *Paterini* Hæretici, de quibus egimus in Gloss.med.Lat.Assisæ MSS.Regni Hierosolymitani c.136.τυτέςιν διὰ κόρπον φανερὸν, οὐδὲ κλεψίαν, οὐδὲ ἐπιβολῆς, οὐδὲ ἐρετικίας, οὐ ἐρετικὸν, οὐ πατελῖνον, οὐδὲ πόλισιν, &c. Adde cap.259. hoc verò loco, οὐ, idem valet quod Gallicum *ou*, vel. Assisæ MSS. Siculæ Caroli I. Regis cap. 1. de Paterinis: *Li vice de ceaus sont coneu en leur anciens nons, & ne vueulent mie qu'il soient apelé par lour propres nons, mais s'appelent, Paterins, par aucune excellence, & entendent que Paterins vaut autant come chose abandonnée à souffrir passion en l'essemple des Martyrs, qui soufrirent torment pour la sainte Foy.*

ΠΑΤΕΛΙΣ, *Ostreum*, unicâ conchâ constans, in maris rupibus enascens. Scholiastes Oppiani lib.1. Halieut. v.138. λεπάδες εἰσὶ ζῶα ἐλάττονα τῶν ὀστρέων, ἃ φασι πατελίδας. Hieronymus Germanus Πετελίδα, vocat, exponitque, *Patella di mare*. Gallis *Poyle* appellatur. Franciscus Richardus in Targa fidei part.1. pag.385. τὸ ὀλιγώτερον ἔπρεπε νὰ εὐχαριστοῦνται οἱ Φράγκοι νὰ τρώγε μόνον ἀσπανὲς, πατελίδες, κοχλίους, ὀκταπόδια, καὶ ἄλλα παρόμοια ἀναίματα ψάρια. Bellonius lib. 2. de Piscibus cap.6. πετελίδα vocari scribit.

ΠΑΤΕΛΛΑ, *Patella*, *Patina*. Glossæ Græco-Lat. Πατέλλα, *Patina*. Pollux lib.6. cap.12. τὰς δὲ καλουμένας πατέλλας λεκανίδας ὀνομαστέον, εἰ καὶ ἐξ ἀργύρου εἶεν.

Πατέλλιν. Alexander Trallianus lib. 5. cap.4. ἐπίβαλλε ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἰς μέγα καθαρὸν πατέλλιν. Vide in Πατέλιν.

Πατέλλιον. Pollux lib. laudato cap. 13. εἴη δ' ἂν ἡ πατάνη λοπάδιον ἐκπέταλον, ὃ νῦν ἴσως ἀπὸ τούτου καλοῦσι πατέλλιον. Eustathius Iliad. β. pag.229. ἐκ δὲ τῶν Ὁμηρικῶν πετάλων καὶ ποτήρια ἐκπέταλα, τὰ πλατέα, ὁποῖα τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενα πατέλλια. Zosimus Panopolita MS. ὁμοίως καὶ τῶν ἠρημένων ἕκαστον τῇ λειπομένῃ ἐν πατελίῳ τέφρα μιγνυμένης μετὰ καθαρσίν τε καὶ πλυώσιν διχάζεται, &c. Christianus Chymicus MS. πᾶσα ἡ λειπομένη ἐν τοῖς πατελίοις ἐνέρειον γίνεται μέλαινα, καὶ νεκρὰ, καὶ ἄψυχος.

ΠΑΤΈΡΑΣ, *Pater*, Πατὴρ, in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. Ἀβραὰμ, Περάτης, διαβάτης, ἢ πατέρας ὑψηλός.

ΠΑΤΕΡΊΖΑ, in Turco-Græcia Crusij pag.188. seu ut scribit Goarus ad Eucholog. pag.313. Πατερίσσα, *Sceptrum* seu *baculus Patriarchæ* appellatur à Græcis, à paterna solicitudine, inquit idem Goarus, vel potiùs quòd per excellentiam ac unicè, Patriarcha *Pater* dicatur & compelletur. Idem & Δικανίκιον nuncupatur. Philippus Cyprius in Catalogo Patriarch. Constantinopolit.in Georgio Scholario: εἰς ὃν ὁ Σουλτάνος Μεχεμὲτ τὸ Πατριαρχικὸν πατερίτζαν, ἤτοι τὸ δικανίκιον, καὶ τὸ καπάσιον ἰδίᾳ χειρὶ δέδωκε. Ejus porrò baculi Patriarchalis forma describitur à Symeone Thessalonicensi lib. de Sacrament. ἡ ῥάβδος δὲ ἣν κατέχει τὴν ἐξουσίαν δηλοῖ τοῦ πνεύματος, καὶ τὸ στηρικτικὸν τοῦ λαοῦ, καὶ τὸ ποιμαντικὸν, καὶ τὸ ὁδηγεῖν δύνασθαι, καὶ τὸ παιδεύειν τοὺς ἀπειθοῦντας, καὶ συνάγειν εἰς ἑαυτὸν τοὺς μακράν· διὸ καὶ λαβὰς ὡς ἀγκύρας ἄνωθεν ἔχει, καὶ διώκειν τοὺς θηριώδεις τε καὶ λυμαντικοὺς, &c. Subdit laudatus Goarus: Pastorali virgæ Pontifex innititur: ejus summa pars juxta manum transverso ligno, sive eboreis serpentibus, in sese capitibus mutuò retortis, instar anchoræ, est ornata. Ejus effigiem exhibet p.115.

ΠΑΤΕΡΙΚΌΝ, *Liber Patrum vitas continens*. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib.1. serm. 28. fol.91. τίς ποτε ἀνέγνω εἰς τὸ Πατερικὸν, ὅτι ὀφέλει, &c. Cedrenus in Copronymo an. 27. ὅσα δὲ εὗρε πατερικὰ βιβλία, ἢ λείψανα ἁγίων, κατέκαυσε. Typicum S.Sabæ cap.8. εἰς δὲ τὴν τράπεζαν ὅλον τὸν χρόνον Πατερικὰ, leguntur. Theophanes an.31. Copronymi: ὅσα δὲ εὗρεν μοναχικὰ καὶ πατερικὰ βιβλία, πυρὶ κατέκαυσεν. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ num.17. καθὼς τὸ Πατερικὸν παριστᾷ. Nicephorus Xanthopulus in Synopsi:

Πανηγυριστῶν πατερικῶν βιβλία.

Ita Joannis Moschi Λειμωνάριον, Πατερικὸν vocatur in Cod. Photij Marguniano, ut testatur Hoeschelius. Occurrit non semel. Vide Lambecium lib.3. Bibl. Cæsar. pag. 84.

ΠΑΤΕΡΌΝ, *Trabs*, δοκὸς, in Lexico MS. Cyrilli. Portius: Πατερὸ, *Trabs*, *Tignum*, Δοκὸς, ἴκριον.

ΠΑΤΖΌΣ, *Simus*, *Curtus*. Herodianus in Epimerismis MSS. & Eudemus in Lexico MS. σιμὸς, ὁ πατζός. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1708. & 2062. Ῥινόσιμος, τὴν κόμην ἀναδετος, ἢ τὴν ῥῖνα σιμὸς καὶ πατζός. Scoliastes Oppiani lib.1. Halieut. v.170. σιμοὶ, μικροὶ, πατζοὶ τὴν ἡλικίαν. Galli dicimus *Bas*, pro *Inferior*. Hinc fortè dictus

Πατζικὸς, nescio quis Constantinus, apud Symeonem Logothetam in Leone Armenio n. 8. & Anonymum post Theophanem p.43. Vide Λαπατζᾶς.

ΠΑΤΖΟΥΝΆΡΙΟΝ, *Vasis Genus instar acini*. Moschion de Morb. muliebr. cap. 116. ἐνίοτε ὕδωρ, οἷον πολλάκις, εἰς ἀγγεῖον ὑέλινον ὁμοιότητα ῥαγὸς πεπλασμένον καὶ τετρημένον, ὅπερ οἱ ἄγροικοι σταφυλίδα προσαγορεύουσιν, ἢ πατζουνάριον.

ΠΑΘΗΘΥΡΑ, Πατόθυρα, *Limen inferius*, φλιὰ, βαθμὸς, ὑπόθυρον. Vide Καλώφλοιον.

ΠΑΤΗΜΑΤΙΑ, *Vestigium*, *Nota*, *Signum*, *Signum insculptum*, Πάτος, βῆμα, &c.

ΠΑΤΗΡ Βασιλέως, *Patricius*. Anonymus de Translat. Gregorij Nazianzeni num.17. οἱ τῶν ἐν τέλει τῆς συγκλήτου βουλῆς, καὶ εἰς πατέρας Βασιλέων ἀναγραφόμενοι

μένοι. Theophanes in Marciano an. 1. ὁ δὲ Μαρκιανὸς τῆς ἐν Λυκίᾳ γεγενημένης αὐτῷ ὑπομνησθεὶς εὐεργεσίας, Τατιανὸν καὶ Ἰούλιον μεταπεμψάμενος, Πατέρας αὐτοὺς ἀνεκήρυξεν. Antholog. lib. 4. cap. 4.

> Οὗτος ὁ κοσμήσας ὑπάτων θρόνον, ὃν τρισέπαρχον
> Καὶ πατέρα βασιλῆες ἑὸν καλέσαντο μέγιστοι
> Χρύσεος ἔστηκεν Αὐρηλιανός, &c.

Alia vide in Gloss. med. Lat. in *Pater Imperatoris*, & suprà in Βασιλεοπάτωρ.

Πατὴρ μοναχῶν, *Abbas*, *Hegumenus*. Hieronymus Dalmata in Historia MS. Sanctorum Ægypti fol. 161. ἐθεασάμεθα — Ἄμμωνα πατέρα μοναχῶν τρισχιλίων. Ita alibi non semel. S. Athanasius in Epist. ad Dracontium: οὐκ ἔλαβέ σε πόσων μοναχῶν πατὴρ γέγονεν Ἀπολλώς. Vide Gloss. med. Lat. in *Pater*.

Πατὴρ πατέρων, *Pater Patrum*, appellatur Summus Romæ Pontifex, in Epistola Episcoporum Orientalium in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act. 1. Ita compellatur Sergius Patr. Constantinopol. à Cyro Episcopo Phasidis, in Concilio Oecumenico VI. Act. 13. pag. 950. & Theodorus Balsamon in Responsis in præfat. Μάρκος πατὴρ πατέρων, ὑπάρχων τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ, καὶ πρεσβυτέρων ὑπέρτερος. Denique Πατὴρ κόσμου, Alexander III. Pap. à Georgio Episcopo Corcyrensi apud Baron. an. 1178. dicitur. Vide Gloss. med. Lat. in *Pater Patrum*.

Πατὴρ πνευματικός. Vide Πνευματικός.

Πατὴρ τῆς πόλεως, *Pater Civitatis*. In Nov. Justin. 17. cap. 4. §. 1. Nov. 86. cap. 8. Nov. 128. cap. 16. Nov. 160. Scholiastes Basilic. lib. 3. pag. 143. πατέρες καὶ ἔκδικοι τῆς πόλεων. Lib. 7. Basilic. tit. 11. cap. 4. ἔρχεται ὁ πατὴρ τῆς πόλεως προϊστάμενος αὐτοῦ. Adde lib. 56. tit. 10. cap. 4. Anonymus Combefisij in Constantino Porph. num. 43. Θεόδωρον τὸν Βελωνᾶν λεγόμενον Ἔπαρχον καὶ Πατέρα πόλεως προχειρίζεται. Idem Porphyrog. de Adm. Imp. cap. 42. ἀλλ' ἦν ὁ τὰ πάντα διοικῶν ὁ λεγόμενος Πρωτεύων, μετὰ τῶν ἐπονομαζομένων Πατέρων τῆς πόλεως. Continuator Theophanis lib. 3. n. 28. ubi de Chersoneso: οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἡμέτερος πως τῆς ἐκείνων προνοούμενος ἐξαπεστέλλετο Στρατηγὸς, ἀλλ' ὁ λεγόμενος Πρωτεύων, καὶ τῶν Πατέρων τῆς πόλεως τὰ πάντα ἦν διοικῶν. Meminit etiam hujusce Dignitatis Synodus Mopsuestena in V. Synodo Collat. 5. *Comitas Agens in rebus & Pater Civitatis dixit*, &c. Extat præterea apud Nilum Monach. Epistola quæ est 36. lib. 2. inscripta Demostheni Πατρὶ πόλεως.

Πατερία, *Patris Civitatis munus*, in lib. 54. Basilic. tit. 7.

ΠΑΤΗΣΤΑ, Lapidis pretiosi species. Anonymus MS. Græcobarb. de Lapidibus: Πατήστα, ἔνε εἰς τὸ χλορὲ τῆς βιολᾶς ὁποῦ τὴν λέγουν Φραγγικὰ, βιολατζότα· ἔνε καθαρὰ καὶ ἐλαμπρεῖ ὅσαν τὸ σαφείρι, καὶ ἔχει τέτναν βερτοῦδε, ὅπου τὴν βαστάζη ἀπόνου, οὐδὲν μεθῆ ποτέ.

ΠΑΤΗΤΗΡΑ, *Stapes*, *Staffa qua in equum tollimur.*

ΠΑΤΗΤΗΡΙΟΝ. Vide infrà in Πάτος, *Torcular.*

ΠΑΤΗΤΙΟΝ, Χαμαιπάτιον. Acclamationes in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 5. μαθωμεν τὰ χαμαιμάτιά τινος εἰσὶ, πατήτια ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ, πῶς εὑρέθη. Infrà: μαθωμεν τὰ πατήτια ποῦ εἰσίν. Vetus Interpres Græca retinuit, ea non interpretatus. Videtur innui hisce vocibus pavimenti species aliqua. Vide Πάτος.

ΠΑΤΙΚΙΝ. Vide Πατιτής.

ΠΑΤΙΜΗΝ. Vide mox in Πατιτής.

ΠΑΤΙΤΗΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. πατιτής, τὸ πατίμην. In Cod. Reg. 1843. Πατιτὶς, τὸ πατίκιν. In Euchologio pag. 637. ubi describitur ἡ ὕλη τοῦ ἁγίου μύρου, legimus, τερεβίνθης λίτρας ϛ. πατίτου λίτρας ϛ. μυροβαλάνου λίτρας β. Ita enim in aliquot MSS. legi monet Goarus, ubi alij πετίτου præferunt. Et pag. 832. de Dedicatione Templi: σφήκωμα ἢ ἐπισχοίνιον λεπτὸν, μαστίχην, κηρὸν, μάρμαρον τετριμμένον· σὺν αὐτοῖς ἅλας, σμύρναν, λίβανον, λάδανον, καὶ πατίτην, ἅ τινα ἐν χύτρᾳ σμιγόμενα ἀναλύονται. Ubi perperam Editum προῖτην. Adde pag. 639. 640. Gummæ pretiosæ genus esse putat idem Goarus.

ΠΑΤΙΦΡΕΣ, *Duo illa ligna quæ pedibus texentis calcantur*, apud Crusium in Turco-Græc. pag. 256.

ΠΑΤΟΣ, Græcis est *Callis*, *Via*: item *Pavimentum*, in Gloss. Gr. Lat. item *Tabulatum*. Portius: πάτος, πάτωμα, *Pavimentum*, δάπεδον, ἔδαφος. Alibi: *Distegus*, Δίπατον, Δίστεγος, duplici tabulato constans. Lib. 58. Basilic. tit. 11. φωταγωγοὺς δὲ ἔξωθεν ποιεῖν· εἰ δὲ δέκα πόδες εἶεν ἐν μέσῳ, καὶ τότε ἀπὸ ϛ ποδῶν τοῦ πάτου, ὥστε μήτε ψευδοπάτιον γίνεσθαι. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. de Æde sacra: ὁ δὲ πάτος αὐτοῦ ἐστὶν ἀπὸ συγκοπῆς θαυμαστῆς. Cap. 53. ἐκατάστη ἐκ τοῦ πάτου πρὸς τὸν τοῖχον ἀνασπάσαι ἕνα βήσαλον, &c. Joannes Phocas in Descript. Terræ Sanctæ n. 14. ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ μέρει τὸ περὶ τὸ ἀρκτῷον ὁ λίθος λελάξευται τοῦ ἰσοπέδου πάτου ὑπερανέχων ὡσεὶ πῆχυν ἕνα, &c. Leonardus Phortius περὶ στρατηγ' πραγματ.

> Μετὰ ταῦτα νὰ κατάξεις,
> Χώματος νὰ γοιβάξεις,
> Ἔναν πάτον μ' ὀρδινία,
> Ἄλλον δὲ μετὰ κλαρία.

Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. lib. 4.

> Οἱ θεοὶ μετὰ τὸν Δία ἐγκαθημένοι ὁμάδι,
> Εἰς χρυσὸν εὔμορφον πάτον, μὲ χρυσέοις ποληρίοις,

Πάτος κακαβίου, *Fundus cacabi*, in Euchologio paginâ 639.

Πάτωμα, eâdem notione. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 6. ex Cod. Græcobarb. κελλίου τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ τὸ πάτωμα. Ubi Cod. alius, τὸ πρὸ τῆς βασιλείου κλίνης δάπεδον. Acta Synodi Florentinæ: ἀναβὰν δὲ τὸν Πάπα, πρὸς τὸ θυσιαστήριον, ἐκαθέζοντο οὐ μετὰ θρόνων καὶ συμψελίων, ἀλλ' ἐν τῷ πατώματι Νοτάριοι τε καὶ Πριμμικήριοι, &c. Vide Πατήτιον, & Henr. Valesium ad lib. 12. Philostorgij cap. 9.

Μεσόπατον, *Medium tabulatum*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ὑποβεβηκὼς δὲ τούτου μεσόπατόν ἐστιν, ὃ τὴν μὲν σκοπιὰν διὰ μαρμαρίνου κλωβίου πρὸς τὸν Χρυσοτρίκλινον ἔχων, εἰς βιβλιοθήκην ἀφώρισται παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου Πορφυρογεννήτου Βασιλέως.

Μονόπατον, quasi *Unicum tabulatum*, *Ædes unico tabulato constans*: Hieronymo Germano, *Casa ad un solare*, σπίτι μονόπατον. Theophanes an. 5. Justiniani: ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ Μονοπάτου τοῦ καθίσματος εἰς τὸ πέλμα. Ubi Chronicon Alexandrinum pag. 784. habet διὰ τοῦ μονοπόρτου. Sed si μονοπάτου admittatur, videtur hîc innui *Ambulacrum*, (*Galeriam* nostri dicunt) per quod ab uno triclinio in aliud pervenitur. Item pro *Semita* usurpat Damascenus Studita Homil. 25. ἴδεν μονόπατον τριμμένον ἀπὸ ἀνθρώπου, ἀκολούθησεν το, &c.

Ψευδοπάτιον, *Falsum pavimentum*, in l. 3. §. 3. Cod. de Ædific. priv. ubi Basilic. lib. 58. tit. 11. cap. 12. §. 3. εἰ δὲ δέκα πόδες εἶεν ἐν μέσῳ, καὶ τότε ἀπὸ ϛ ποδῶν τοῦ πάτου, ὥστε μήτε ψευδοπάτιον γίνεσθαι. Novella Zenonis: φωταγωγοὺς δὲ ποιήσει ἀπὸ ϛ ποδῶν τοῦ πάτου εἰς ὕψος, μηδαμῶς τὸ καλούμενον ψευδοπάτιον ποιεῖν ἐν τῷ αὐτοῦ οἰκήματι τολμήσαντες. Mox: πάλιν αἱ φωταγωγοὶ διὰ τοῦ ψευδοπάτου παρακυπτικὴν πληρώσουσι χρείαν, καὶ τὸν γείτονα βλάψουσιν. Adde Harmenopul. lib. 2. tit. 4.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

tit.4. §.67. Leo in Tacticis cap.19. §.6. καὶ ἄνωθεν δὲ τῆς τοιαύτης σίφωνος ψευδοπάτιον ἀπὸ σανίδων, καὶ αὐτὸ περιτετειχισμένον σανίσιν, ἐν ᾧ στήκονται ἄνδρες πολεμισταὶ ἀπὸ τῆς πρώρας τῶν πολεμίων ἀντιμαχόμενοι.

ΠΑ'ΤΟΣ, *Torcular*, πιεστήριον. Πάλητῆει, apud Agapium Cretensem in Geoponico cap.46.

Παλητήριον, eâdem notione. Maximus Cythærensis Episc. in Synaxario 27. Martij: πέφλεσα εἰς τὸ ὑπολήνιον, ἤτοι τὸ παλητήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποπάνω ἔχωσε τὸ κρασὶ μαγγανιζόμενον, καὶ ὅτι ἐκεῖ ἀπέθανε.

Πάτος τῆς Παπούτζης, *Calcei solea*, Κρηπὶς, Ἐμβάς. Idem Agapius cap.172. κάμε τὸ πάτον τοῦ ξύλινον, &c.

Πάτωμα, *Planta*, φυτόν. Idem Agapius cap.186. βάλε εἰς τὴν κηρῶτον ἕνα πάτωμα σεῦκλα.

Πατοῦμα, Πατοῦσα, *Planta pedis*, Πέλμα, apud Portium.

ΠΑ'ΤΟΣ, *Anus*, Πρωκτός. Malaxus in Hist.Patr. pag.152. καὶ ἐν τῷ ἅμα ἄρχισε, καὶ ἔξερνα, αἷμα ἀπὸ τὸ σόμα αὐτοῦ, καὶ κάτω ἀπὸ τὸ πάτον του ἔτρεχε καθὼς τὸ νερὸ ἀπὸ τῆς σολινάρη.

ΠΑ'ΤΟΣ, *Divitiæ*, πλοῦτος. Nicetas in Murtzuphlo num. 3. ex Cod. Reg. Græcobarb. de Sacra mensa: κατεκόπη καὶ διεμερίσθη τοῖς ἀθέοις, ἐχθροῖς, καθὼς καὶ ὁ ἱερώτατος πάτος τῶν ἱερῶν σκευῶν. Ubi Cod. Edit. ὥσπερ καὶ πλοῦτος ἅπας ὁ ἱερός. Infrà: καὶ τὰς συρμαλέινας ποδέας, καὶ χρυσᾶς, καὶ τὸ καθαρώτατον ἀργυρον, ὃς ἐκόσμει τὸν θεῖον πάτον, καὶ τὸ ἄμβωνα, καὶ τὰς ὡραίας πόρτας, &c. Vide Gloss. med. Latin. in *Patus*.

ΠΑ'ΤΟΣ, *Pulvis*, sed propriè qui pedibus teritur. Eustathius: ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ κονίσαλος καὶ πάτος λέγεται, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι ὁ ἱδρὼς τῶν γυμναζομένων μιχθεὶς τῷ πάτῳ, συντελεῖ πρὸς διαφόρησιν ὄγκων τῶν παρὰ φύσιν· Κονίσαλον δὲ, φησὶν, ὀνομάζουσιν αὐτὸ ἔνιοι τῶν περιέργως Ἀττικιζόντων. Vide πατοῦμα.

ΠΑΤΟ'Σ, *Simus*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σιμὸς δὲ ἐστὶ ὁ πατὸς, ὃν λέγομεν Κουτζόν.

Vide Πατζός.

ΠΑΤΟΥ'ΜΑ, Πατοῦσα, *Planta pedis*. Vide in Πάτος, *Pulvis*.

ΠΑΤΟΥ'ΝΑ. Canonium Mathematicum adespotum: ἡ πάτουνα, εἰς εὐτυχίαν. Rursum: ἡ πάτουνα, εἰς ὑγείαν.

ΠΑΤΡΑ'ΔΕΛΦΟΣ, *Patruus*. Nicephorus Bryennius lib.1. c.10. καὶ Κουτλουμοῦν ἐκπέμπει τὸν οἰκεῖον πατραδέλφου υἱόν.

ΠΑΤΡΑ'ΡΧΑΙ, sic appellati apud Alexandrinos *Regionum Primates*, *Præcipui cives*. Edictum 13. Justiniani cap.12. δίδομεν δὲ καὶ ἐκεῖνο τῷ περιβλέπτῳ Αὐγουσταλίῳ ὥστε ἐφ' ἅπασι διακελεύεσθαι, καὶ στρατιώταις, καὶ πατράρχαις, καὶ τοῖς τὰ δημόσια πράττουσι, &c. Infrà: ὥστε ἡμᾶς πάντας γινώσκοντας τὰ προσήκοντα πράττειν ἐπί τε τῇ τῶν ὀρθῶς τῷ πράγματι χρησαμένων ἐκβολῇ, ἐπί τε τῇ τῶν ἐπιλεγέντων πατραρχῶν, εἴτε συνειδοίμεν ἐγκαταστήσει καὶ παραδώσει τοῦτε εἰς τὰς πατραρχίας ἀνηκόντων τῶν τε εἰς τὰς οὐσίας τὰς αὐτῶν.

ΠΑΤΡΕΜΙ'ΖΕΙΝ, *Dicere Orationem Dominicam*, seu *Pater noster*.

ΠΑ'ΤΡΙΑ, *Urbium antiquitates*, *Origines*, *historia*: sic vulgò inscripsisse veteres palam est, prostántque etiamnum Urbis Constantinopolitanæ Origines hoc titulo, præsertim Hesychij Milesij, Codini, & aliæ ineditæ, quas sæpe laudamus in Constantinopoli Christ. de quibus agit Constantinus Porphyrog. lib.2. Them. 12. οἱ πάτρια συγγεγραφότες τὸ Βυζάντιν. Laudant præterea Eudocia Augusta in Joniis MS. & Suidas Christodori, Panisci filij, Coptensis Πάτρια τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπικῶς βιβλ. ιβ΄. Πάτρια Θεσσαλονίκης, Πάτρια Νάκλης, Πάτρια Μιλήτου, Πάτρια Τραλλέων & Πάτρια Ἀφροδισιάδος: Photius Cod. 279. Πάτρια τῆς Ἑρμουπόλεως, & Horapollinis Πάτρια τῆς Ἀλεξανδρείας. Stephanus in Βέβρυκος, & Suidas, Diogenis Cyziceni Πάτρια Κυζίκου. Arethas in Apocalypsin cap.67. Πάτρια Βιθυνῶν. Sed & eò referunt Viri Docti Πάτρια τῶν Ἰουδαίων, apud Eusebium lib.3. Hist. Eccl. cap.9. Joan. Tzetzes Chil.2. Hist.60.

Γράφουσι ταῦτα πάτρια, καὶ χρονικῶν τι πλῆθος.

ΠΑΤΡΙΑ'ΡΧΗΣ, *Patriarcha*, Dignitas Ecclesiastica quinque Ecclesiæ sedium præsulibus attributa, ac primùm Romano, Alexandrino, & Antiocheno: denique Constantinopolitano & Hierosolymitano. Theophylactus Simocatta lib.8. cap.9. ἐπίσκοπόν τε καὶ τὸν Ἱεράρχην τηνικαῦτα χαίρει, ὃν Πατριάρχην συνήθες Ῥωμαίοις ἀποκαλεῖν. Sed nota quæ de Patriarchis dici possunt: observo duntaxat Patriarchas interdum appellari Romanos Pontifices. Ignatius Patr. Constantinopolit. Nicolaum Pap. πρόεδρον καὶ Πατριάρχην πάντων τῶν θρόνων, καὶ τὸν Κορυφαῖον διάδοχον καὶ οἰκουμενικὸν vocat in Epist. ad eum scriptâ, in Concil. Constantinopol. IV. Ita observare est Patriarcham indigitari S. Leonem in Concilio Calchedonensi pag.58. Gregorium V. in Vita S. Nili Junioris pag.152. Pontificem Romanum apud Zachariam Papam lib.1. Dialog. cap.4. lib.3. cap.2. 3. 9. 36. lib.4. cap.42. & Joannem Nicænum Archiep. in Orat. de Christi Nativitate pag. 303. Rabanus de Gregorio IV.

Tu caput Ecclesiæ es, primus Patriarcha per Orbem.

Πατριάρχου nomen uni Antiocheno attributum, scribit Balsamon de Privileg.Patr.pag.449. cùm Romanus & Alexandrinus *Papæ* Constantinopolitanus & Hierosolymitanus *Archiepiscopi* appellarentur. Quo referri possunt hæc ex Cyrillo Scythopolitano in Vita MS. Sabæ cap.56. loco descripto etiam in Concilio Nicæno II. Act.1. καὶ γνοὺς ὁ Βασιλεὺς καὶ περιχαρὴς γεγονὼς, Σεβῆρον τὸν τῶν Ἀκεφάλων ἔξαρχον, Ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας ἀπέστειλεν· ὅστις Σεβῆρος τὸν Πατριαρχεῖον δεξάμενος, &c. Ubi mox Eliam Patriarcham Hierosolymitanum Ἀρχιεπίσκοπον vocat.

Πατριάρχαι præterea dicti extraordinarij Legati qui ad stabiliendam rectam fidem per singulas Diœceses destinabantur. Socrates lib.5. capite 8. καὶ Πατριάρχας κατέστησαν, διανειμάμενοι τὰς ἐπαρχίας. Infrà: καὶ Ὀτρήϊος ὁ τῆς ἐν Ἀρμενίᾳ Μελιτηνῆς τὴν πατριαρχίαν ἐκληρώσατο. Ubi consulendus Henricus Valesius. Scribit Theophanes an.25. Anastasij Thessalonicæ Episcopum à Theodoro Historico (Lectore fortè) Πατριάρχην ἀλόγως appellari. Verùm, ni fallor, ex ejusmodi Patriarchis ille fuerit. S. Basilius Epist.412. de quodam Diacono nuper Ordinato: ἐπεὶ δὲ κατέστη, τὸ μὲν ἔργον ἠμέλησε τοῦτον, ὅσον οὐδὲ τὴν ἀρχὴν γεγονότος· παρθένους δὲ ἀθλίας συναγαγὼν, κατ' ἰδίαν ἐξουσίαν καὶ αὐθεντίαν, τὰς μὲν ἐκούσας προσδραμούσας αὐτῷ, —— τὰς δὲ ἀκούσας ἀγελαρχεῖν ἐπεχείρησε, καὶ Πατριαρχίας ὄνομα ἑαυτῷ καὶ σχῆμα περιθεὶς ἐξαίφνης ἐσοβαρεύσατο. Vide Allatium de Consensu utr. Eccl. lib.1.cap.8. n.3. & quæ observamus in Gloss.med.Lat.

Πατριαρχικόν. Scribit Anonymus Regius de Salutationibus, quæ præfiguntur Epistolis Pontificum, Patriacham Constantinopolit. cùm ad Officiales Palatinos scribit, nomen suum exarare, ubi bulla affigitur: ad cæteros autem optimates, juxta Bullam scribere vocem, Πατριαρχικὸν, post Bullam verò, Πρὸς τὸν δεῖνα. Ita etiam cùm scribit ad Metropolitas, εἰς δὲ τοὺς ἔξω πάντας, Πατριαρχικὸν· vel Πατριαρχικὸν

εἰς

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

εἰς τὸν δεῖνα. Communicavit Vir Cl. Ulricus Obrechtus Argentinensis diploma ejusmodi Hieremiæ Patr. Constantinopolit. an. Mundi juxta Græcos 7085. (Chr. 1577.) quod olim Stephanus Gerlachius, cujus crebrò meminit Crusius, Constantinopoli attulit, cui inscriptum Πατριαρχικὸν ἐξαρχικόν. Ubi postrema vox additur, quòd eo diplomate potestatem concedat Ἐξάρχοις suis tributum Sultano præstari solitum, ab Episcopis, Presbyteris, Hegumenis, &c. exigendi: quæ est functio Exarchorum, ut in voce Ἔξαρχος docuimus.

Πατριαρχεῖον, *Ædes Patriarchalis*, seu *Domus Patriarchæ*. Vita S. Nili Jun. pag. 152. de Patriarchio Romano, καὶ κρατήσαντες αὐτὸν ἀμφοτέρωθεν τῶν χειρῶν, ἀνήγαγον εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, καθίσαντες αὐτὸν μέσον. Vide Constantinopolim Christianam lib. 2. cap. 8.

Πατριάρχαι dicti *Judæorum in Palæstina Principes & Sacerdotes*, ut observatum in Gloss. med. Latin. Horum meminere Julianus Imp. Epist. 25. ubi videndus Petavius, Epiphanius in Hæresi Ebionitar. Palladius in Vita Chrysostomi, &c. Vide præterea Henric. Valesium in Euseb. Hist. Eccl. lib. 1. cap. 7. pag. 14.

ΠΑΤΡΙ'ΚΙΟΣ, *Patricius*. Auctor Etymologici: Πατρίκιος, οἱονεὶ πατὴρ τοῦ κοινοῦ. Dignitas inventa à Constantino M. ut scribit Zosimus lib. 2. συναιρεθῆναι τούτῳ καὶ Ὀπτάτον παρασκευάσας, ὃς παρὰ Κωνσταντίνου τῆς ἀξίας τετυχήκει τοῦ Πατρικίου, πρώτου ταύτην ἐπινοήσαντος τὴν τιμὴν, καὶ προκαθῆσθαι τοὺς ταύτης ἠξιωμένους τῶν τῆς αὐλῆς Ἐπάρχων νομοθετήσαντος. Deferebatur viris qui de Republica bene meruerant. Malchus Rhetor in Excerpt. Ἀδαμάντιος δὲ τῶν τε τοῦ Βασιλέως τιμῶν αὐτὸν ἀνεμίμνησκε, καὶ ὅτι Πατρίκιον καὶ Στρατηγὸν ποιήσας, (ἃ τοῖς πλεῖστα καμοῦσι παρὰ Ῥωμαίοις γέρα ἐστὶ) καὶ τῶν ἄλλων δωρεῶν καὶ πλούτου ἐνέπλησεν. Patriciorum proinde Dignitas magna, ut qui *Patres Imperatoris* haberentur & compellarentur. Philostorgius lib. 11 cap. 4. de Rufino Eunucho Patricio ab Arcadio creato: καὶ ἦν λοιπὸν πατὴρ ὁ Εὐνοῦχος Βασιλέως, ὁ μηδὲ τὸν τυχόντα παῖδα φῦναι δυνάμενος. Theophylactus Simocatta lib. 1. Hist. cap. 10. οἱ κορυφαῖς τῶν ἀξιωμάτων περιλαμπόμενοι, οὓς καὶ γονεῖς ἀποκαλεῖν ὁ Βασιλεὺς οὐκ ἀπηξίωσεν. Anonymus de Translat. S. Gregorij Nazianzeni num. 17. οἱ τῶν ἐν τέλει τῆς συγκλήτου βουλῆς, καὶ εἰς πατέρας Βασιλέων ἀναγραφόμενοι. In Synodo Calchedonensi Act. 1. Anatolius indigitatur ἐνδοξότατος στρατηλάτης, καὶ ἀπὸ ὑπάτων Πατρίκιος, & Florentius ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ Πατρικίων, ut & Senator ἀπὸ Μαγίστρων, καὶ Ὑπάτων, καὶ Πατρικίων, unde patet Patricij Dignitatem perpetuam non fuisse. Πατρίκιος τῆς Ἀρμενίας, apud Theophanem an. 10. Constantis. Πατρίκιος τῆς Κολωνείας an. 1. Constantini ejusdem, filij an. 1. Habetur in Euchologio Goari pag. 931. Εὐχὴ ἐπὶ προσαγωγῇ Ἀρχόντων, ἤτοι Πατρικίων, ex qua docemur extremis sæculis Patricios, ut & alias majores Palatij Dignitates cum Sacerdotis benedictione promoveri soluisse in Ecclesia: quod & colligimus ex Symeone Logotheta in Porphyrog. num. 6. & Scylitze scribentibus Constantinum quendam Patricium creatum venisse inde in Ecclesiam ὡς ἔθος ἐστὶ, λαβεῖν εὐχήν. Sed de Patriciis vide à nobis observata in Gloss. med. Lat.

Πρωτοπατρίκιος, *Primus Patriciorum*, Marcellino Comiti in Leone M. ubi de Aspare, qui Πατρίκιος & Πρῶτος τῆς συγκλήτου dicitur in Chron. Alexandr. Malchus in Excerpt. de Legat. pag. 92. καὶ τόγε δὴ αἴσχιστον ὄνειδος τῶν Ῥωμαίων, ὅτι καθέδραν αὐτῷ τῶν Πρωτοπατρικίων ἀποδοθῆναι ἐκέλευσε. Meminit præterea Theophanes in Rhinotmeto pag. 318. Basbacurij Πρωτοπατρικίου καὶ Κόμητος ὀψικίου. Cæterùm Πατρικίους, *Veziros* Turcicos non semel vocat Ducas in Hist. Vide in Πασίας.

Πατρικιότης, *Patricij Dignitas*, *Patriciatus*. Justinianus in Nov. 38. κατὰ τὴν τῶν μεγίστων ἀξιωμάτων κτῆσιν, Πατρικιότητός τε καὶ ὑπατείας, &c. Priscus Rhetor, in Legat. pag. 43. πρὸς δὲ τῇ ὑπατικῇ ἀξίᾳ καὶ τῆς πατρικιότητος τυχών. Constantinus de Adm. Imp. cap. 43. καὶ προεβιβάσθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Πατρικιότητα. Constantinus Manasses in Chron. pag. 63. Ed. Reg.

Τὴν τῆς Πατρικιότητος καταπλουτίσας ἀξίαν.

Michaël Glycas in Alexandro Leonis F. pag. 375. οὓς καὶ εἰς Πατρικιότητος τιμὴν ἀνεβίβασεν. Adde Scylitzem pag. 575.

ΠΑΤΡΙΚΟ'Ν, *Possessio*, vel *hæreditas Paterna*. Corona pretiosa: τὸ Πατρικὸ, *Patrimonium*, Πατρικὸς πλοῦτος. Occurrit in Nomocanone Coteleriano n. 105. Locum vide in Γονικόν.

ΠΑΤΡΙΜΟ'ΝΙΟΝ, *Patrimonium*. Procopius lib 1. de Bello Gotthico cap. 4. βιάσασθαι ἅπαντας τοὺς ταύτῃ ἀνθρώπους, καὶ τοὺς ἀγροὺς ἀφελέσθαι οὐδενὶ λόγῳ, τούς τε ἄλλους ἅπαντας, καὶ οὐχ ἥκιστά γε τὴν βασιλείαν οἰκίαν αὐτὴν, ἣν δὲ Πατριμόνιον καλεῖν νενομίκασι. Idem cap. 6. τὰ μὲν χωρία τῆς Βασιλέως οἰκίας, ἣν δὴ πατριμόνιον καλοῦσι. Et in Hist. arcana: οἳ δὴ ἀμφί τε τοὺς θησαυροὺς, καὶ τὰ Πριβάτα καλούμενα, τότε Πατριμόνιον ἐπιτελεῖν ἀεὶ τὴν ὑπουργίαν εἰώθασιν. Theophanes an. 16. Leonis Isauri, & ex eo Cedrenus, τὰ δὲ λεγόμενα πατριμόνια τῶν ἁγίων καὶ κορυφαίων ἀποστόλων τῶν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ τιμωμένων ταῖς ἐκκλησίαις ἐκ πάλαι τιμώμενα χρυσίου τάλαντα τρία ἥμισυ τῷ δημοσίῳ λόγῳ τελεῖσθαι προσέταξεν. In Nov. 102. Justiniani, & 1. Justini, Θεῖον πατριμόνιον.

Πατριμονιάλιος, *Patrimonialis*. Glossæ Basilic. Πατριμονιάλια, ὅσα ἕκαστος Βασιλεὺς ἑαυτῷ κτᾶται, ἀπὸ Βασιλέως Ἀναστασίου· αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐξευρὼν καὶ τὴν προσηγορίαν ταύτην, καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Κόμητος τοῦ Πατριμονίου. Eædem Glossæ, Πατριμονιάλια, ἰδιόκτητα τοῦ Βασιλέως. Πατριμονιάλια χωρία, lib. 6. Basilic. tit. 1. cap. 45. Vide Τρίμηνα.

Πατριμονιαλίκιον, in iisdem Gloss. Basilic. πατρικὴ οὐσία.

ΠΑΤΡΟ'ΒΟΥΛΟΣ. Julianus Imp. in Epist. ad Byzantios 11. τοὺς βουλευτὰς πάντας ὑμῖν ἀποδεδώκαμεν, καὶ τοὺς πατροβόλους, εἴτε τῇ Γαλιλαίων ἑαυτοὺς ἔδωσαν θρησκείᾳ, εἴτε ὅπως ἄλλως πραγματεύσαιντο, διαδρᾶναι τὸ βουλευτήριον, ἔξω τῶν ἐν τῇ μητροπόλει λελειτουργηκότων. Ubi perperam Editum πατροκόλους rectè adverterunt Viri Docti, qui ita præferre Anglicum Codicem monent: sed legendum πατροβούλους constat. Martyrium S. Romani apud Metaphrastem ex Cod. Colberteo 505. ὁ Ἀσκληπιάδης χολέσας, ἐκέλευσεν αὐτὸν κρεμασθῆναι· ἡ δὲ τάξις ὑπέβαλεν, Πατρόβουλον αὐτὸν εἶναι. Ἀσκληπιάδης δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν κατενεχθῆναι, ἀπὸ τοῦ ἑρμοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰπέ μοι, Ῥωμανὲ, ὄντως πατρόβουλος εἶ, καθ' ὃ ὑπέβαλεν ἡ τάξις; Ῥωμανὸς εἶπεν, Καί τι τοιοῦτο ποιεῖ, διὰ γὰρ ταύτης τῆς ὀνομασίας οὐκ ἔστιν ἐλευθερίαν Χριστιανοῖς; ἡμεῖς διὰ Χριστὸν ἐπιγνῶντες τὸν πατέρα, ἐλεύθεροι καθεστήκαμεν. Acta Martyrij Sancti Calliopij num. 1. de illius parente: ἦν δὲ πατρόβουλος Πέργης τῆς Παμφυλίας. Et num. 2. ἔθνους εἰμὶ τῆς Παμφυλίας, γένους δὲ βουλευτικοῦ πατροβούλου., quam vocem Zinus & alij *Patricium* interpretantur. Sed malim hoc loco patrem Sancti Calliopij, quem Virum Senatorium vocant Acta, fuisse Πατέρα βουλῆς, seu *Caput Senatus*, uti vocant Latini. Martyrium Sancti Ignatij num. 5. Ἀρχιερέα σε τοῦ μεγάλου καταστήσω Διός, καὶ πατέρα τῆς βουλῆς ὀνομάσω. Vide Gloss. med. Lat. in *Caput Senatus*.

ΠΑΤΡΟ'ΘΕΙΟΣ.

ΠΑΤΡΟ'ΘΕΙΟΣ, *Patruus*, ἀπὸ πατρὸς θεῖος. Apud Photium in Epist. ad Nicolaum Pap. & in Epist. Encyclica de VII. Synodo.

ΠΑΤΡΟΚΟ'ΛΟΣ. Vide in Πατρόβουλος.

ΠΑΤΡΟΠΑΣΙΑΝΟΙ', *Patripassiani* Hæretici, de quibus in Gloss. med. Latin. Socrates lib. 2. Hist. Eccl. cap. 19. τοιοῦτοι γάρ εἰσιν οἱ Πατροπασιανοὶ παρὰ Ῥωμαίοις, Σαβελλιανοὶ δὲ παρ' ἡμῖν λεγόμενοι. Vide eundem lib. 4. cap. 7. pag. 221.

ΠΑΤΡΟΣΥ'ΝΗ, *Paternitas*, titulus Compellatorius. Alexander Monachus in Encomio S. Barnabæ MS. ὅτι μάλιστα ἑξῆς καμὲ ἀπὸ τῆς νῦν ὑπακούοντα τῇ σῇ πατροσύνῃ.

ΠΑ'ΤΡΩΝ, *Patronus*. Glossæ Basilic. Πάτρων λέγεται ὁ ἐλευθερωτὴς τοῦ δούλου. Liber 7. Basilic. tit. 8. §. 8. Πάτρων ἐστὶν ὁ ἐλευθερώσας. Moschopulus in Lexico Philostrati: Πάτρων, πάτρωνος, παρὰ τοῖς νομικοῖς, ὁ πατρὸς τάξιν ἐπέχων. Adde Hesychium, Thomam Magistrum, &c. Horapollo lib. 2. Hieroglyph. cap. 51. ἄνθρωπον προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι, καὶ βοηθούμενον θέλοντες δηλῶσαι, &c. Artemidorus lib. 4. Onirocrit. cap. 83. ὥσπερ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ πάτρωνος πάλιν ἠλευθερωμένος οἴαρ, ἀπέβαλε τὸν πάτρωνα θανάτῳ. Theophilus ad Autolicum lib. 3. μέχρις τελευτῆς τοῦ ἰδίου πάτρωνος αὐτοκράτορος Οὐήρου. Inscriptio Corcyrensis apud Jacob. Sponium tom. 3. Itiner. pag. 84. & in Miscellan. Antiquit. p. 14. Α ΠΟΛΙΣ ΜΑΡΚΟΝ ΚΑΛΗ.. ΓΑΙΟΥ ΥΙΟΝ ΒΥΒΛΟΝ ΤΟΝ ΠΑΤΡΩΝΑ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑ ΕΡΜΑΙ ΗΡΑΚΛΗΙ. Aliam Delphensem refert idem Sponius eod. to. 3. Itinerar. part. 2. pag. 8. in qua vox ΠΑΤΡΩΝΑ pariter reperitur, ut & in binis aliis apud Gruterum DXCV. 11. 12. Occurrit præterea apud Ducam Hist. cap. 23. Extr. & Jurisconsultos Gr. passim.

Πατρώνισσα, *Patrona*, in Gloss. Græc. Latin. Lib. 2. Basilic. tit. de Verbor. signific. cap. 52. τῇ προσηγορίᾳ τοῦ πάτρωνος, καὶ ἡ πατρώνισσα περιέχεται. Similia habent Glossæ Basilic. Eadem Basilic. lib. 49. tit. 4. cap. 18. οἱ τῆς πατρωνίσσης παῖδες, καὶ πορνογενεῖς ὄντες, ἔχουσι κατὰ τοῦ ἀπελευθέρου αὐτῆς τὴν κατὰ τῆς διαθήκης ἐναντίωσιν. Adde lib. 7. tit. 8. cap. 27. lib. 21. tit. 1. c. 4. &c. Harmenopulum lib. 5. tit. 3. &c.

Πατρωνία, *Patrocinium*. Zonaras ad Can. 130. Synodi Carthagin. Πατρωνία, Ῥωμαϊκὴ οὖσα λέξις, καὶ ἐξελληνιζομένη, προστασία νοεῖται. Epistola ejusdem Concilij: ἡ πολλὴ καταδραμοῦσα τὰς ἡμετέρας συνόδους εὗρεν, ὅτι καὶ τῆς μνημονευθείσης τὴν πατρωνίαν μᾶλλον, ἤπερ κρίσιν, καὶ τὴν ὡς ἐκδίκου σπουδὴν μᾶλλον ἤπερ διαγνώσεως δικαιοσύνην ὑπερενίκησε. Ubi idem Zonaras, πατρωνίαν, προστασίαν, & βοήθειαν interpretatur. Idem in Annalib. lib. 7. n. 3. ubi Patricios, vocatos ἀπὸ τῆς πατρωνίας quosdam existimare ait, hæc subdit: οὕτω δ' ἐκάλουν τῆς προστασίας, πάτρωνας γὰρ τοὺς κηδεμονικοὺς προσηγόρευον.

Πατρωνίκιον, eâdem notione. Nov. Tiberij Imp. de Sacris Domibus cap. 4. καὶ προστασίαν αὐτοῖς ἀπονέμειν, ἢ τὸ λεγόμενον πατρωνίκιον ἀπὸ χωρίων τινῶν ἐλευθέρων.

Πατρωνικὸν δίκαιον, Suidæ, τὸ ἐκ προστάτου δίκαιον, *Ius Patronorum*. Legi inter adversaria MS. Pithœorum, Opusculum hoc titulo, Περὶ δικαίου Πατρωνικοῦ, cujus initium ita concipitur: Μέλλουσα διδόναι τύπον καινὸν ἐπὶ τοῖς πατρωνικοῖς δικαίοις, ἡ διάταξις διηγεῖται πρότερον, &c. Occurrit apud Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 32. pro *Iure Patronorum in Ecclesias*.

Πατρωνεύειν, *Patrocinari*, in Glossis Græco-Lat.

ΠΑΤΡΩΟ'Σ, *Vitricus* vel *Patruus*. Suidas: Πατρωὸς, ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος. Justinian. in Nov. 22. cap. 27. ἢ ὁ πατρωὸς, ἢ ἡ μητρυιὰ παραλήψεται. Vide to. 1. Basilic. pag. 546.

ΠΑ'ΤΩΜΑ. Vide in Πάτος.

ΠΑΤΩ'ΡΙΟΝ, *Eupatorium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 623.

ΠΑΥ'ΓΕΙΝ, pro παύειν. Glossæ Græcobarb. ἀπόλησε, παύω, παύε. παῦγε, κατάπαυε.

ΠΑΥ'ΕΣΘΑΙ, *Mori*. Chronic. Alexandr. an. VIII. Focæ: παύεται δὲ καὶ Ἰσάκιος ἀπὸ Ἱεροσολύμων. Occurrit apud alios.

ΠΑΥΟ'ΝΙΟΝ, *Pavo*. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 6. ἐπιδεικτικός τε ἦν ὡς Παυόνιον τὸ φιλόκοσμον. Ubi Edit. ὡς ταὼς ὁ φιλόκοσμος.

ΠΑΥΣΑ'ΝΑΙ, *Induciæ*, *armorum cessatio*. Luithprandus in Legat. *Pausanas exigis, quas nec te exigere, neque nos concedere ratio ipsa compellit.*

ΠΑ'ΦΙΛΟΣ, *Acus Ligulæ*, in Turco-Græcia Crusij pag. 188.

ΠΑΧΛΑ'Π, φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΠΑΧΝΙ'ΖΕΙΝ, *Pinguem reddere*. Orneosophium: ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἀπλωμισμένη, καὶ ὡς ἂν παχνισμένη.

ΠΑΧΥ', *Pinguedo*, λίπος, in Corona pretiosa. Παχότης, *Arvina*, λίπος.

Παχιατικὸν, *Tributum pro adipe*, seu *adipis ponderatione*. Diploma Andronici Junioris pro Monembasiotis: ἢ καθελκόμενοι εἰς ἀπαιτήσεις καμπανισμοῦ, μεσιτικοῦ, ζυγαστικοῦ, μετριατικοῦ, παχιατικοῦ, γομαριατικοῦ, ὀψωνίου, &c.

Παχοῦρδας, *Pinguis*, *Obesus*, *Adipatus*, παχὺς, λιπαρὸς, &c.

Παχυκάρδιος, *Brutus*, *Stolidus*, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΑΧΩΡΕΙ̃Ν, *Obedire*, *Assentiri*. Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 5. πάντων ἐναντίων ἀλλήλοις φρονούντων, καὶ μηδενὸς τῷ ἑτέρῳ παχωρεῖν βουλομένου. Legendum fortè ὑπακούειν.

ΠΑΨΑ'ΔΙΟΝ. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 46. ὑποκάτω δὲ τοῦ κίονος τοῦ φόρου ἐτέθη καὶ τὸ παψάδιον στοιχεῖον. Ita quidam Codd. MSS. Sed rectiùs alij Παλλάδιον proferunt, ut monet Holstenius ad eundem Scriptorem.

ΠΕΓΝΕΡΑΤΙΚΙ'Α, *Actio Pigneratitia*, Ἀγωγὴ περὶ ἐνεχύρων, in Glossis Basilic.

ΠΕ'Γ, Πέγις, *Begus*. Magistratus Turcicus, de quo Leunclavius in Pand. Turc. n. 14. Ducas Hist. cap. 21. Τζαλις-πέγις, Γεωργιτζ-πέγις. Cap. 22. Ελιεζ-πέγις, Μαχομὲτ Πέγ. Vide Πέκις.

ΠΕΓΝΗ'ΔΙΟΝ, pro παιγνίδιον. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ τότες ἀρχιὼσας, τρουμπέτες καὶ πεγνήδια.

Vide Παιγνίδιον.

ΠΕΔΑΤΟΥ'ΡΑ, *Pedatura*, de qua voce diximus in Gloss. med. Latin. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 3. εἰ δὲ δῆμός ἐστιν ἐν τῇ πόλει, δέον κἀκείνους συμμίξαι ἐν τῷ τοῦ τείχους πεδατούραις τοῖς στρατιώταις. Leo in Tactic. cap. 15. §. 56. ἐὰν δὲ καὶ διχοστασία ἐστὶν παρά τινων ἐν τῇ πόλει, ἢ τῷ κάστρῳ, δέον ἢ κἀκείνους ἀρμόσαι καὶ συμμίξαι ἐν τῷ τοῦ τείχους πεδατούραις τοῖς στρατιώταις.

ΠΕ'ΔΕΝΕΣ. Vide in Παίδενες.

ΠΕΔΕ'ΞΙΟΣ, pro Ἐπιδέξιος. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἐσὺ ἔχεις ὅλα σου σωστά, πάντα σου τὰ πεδέξια.

ΠΕΔΙΑ', *Pedulis*. Michaël Psellus in Grammatica MS.

Τὰ τῶν ποδῶν εἰλήματα ὀνόμαζε Πεδιά.

Vide Πεδίλιον.

ΠΕΔΙΑ'Σ. Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 99. συνὼν δὲ αὐτῷ καὶ ὁ ταῦτά μοι διηγούμενος Λατῖνος, ὡς ἔλεγε, πρέσβυς τοῦ Ἐπισκόπου Βαρέως, καὶ, ὡς διεβεβαιοῦτο, σὺν τῷ Ῥομπέρτῳ τὴν τοιαύτην διέτριβε πεδιάδα. Phrasis Gallica, *Qui avoit passé cette campagne avec Robert*, qui cum Roberto toto istius expeditionis

ΠΕΛΑΤΙ´ΚΗ, *Clava.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ τὰ ταρκάσια ἐβάσταζεν, τὸ πελατήκη ἐκράτη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Μὲ πελατίκη φελοῦ ἔμορφον καὶ μεγάλον.

Rursum eodem lib.

Ἐβάστα κ' εἰς τὸ χέρον του σίδερον πελατίκη.

Lib. 6.

Μόνον τὰ πελατίκια σας μὲ τὰ σπαθία στὸ χέρι.

Occurrit sæpe apud hunc Scriptorem. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 751. ὁ δὲ Φωκᾶς ἔδωκε τοῦ Σκληροῦ μὲ τὸ πελατίκη δυνατὰ πολλά. Πελαθήκη, *Turcica clava ad sellam*, exponitur apud Crusium in Turco-Græcia p. 188.

Ἀπελατίκιον, eâdem notione. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 3. Ῥωμαῖοι δὲ μετὰ χεῖρας ἐκ σιδήρου ἀπελατίκια χειρισάμενοι, (ἔθος δὲ αὐτοῖς καὶ τοῖον δὲ φέρειν ὁπλισμὸν, ἡνίκα εἰς πόλεμον ἴοιεν) ἔπαιον τοὺς Παίονας δι' αὐτῶν. Ubi Cod. alter, ἐκ σιδήρου κορυνάς. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 1237. ἐὰν γοῦν ἐκόπη παρὰ σπαθίου, ἢ μὲ ἀπελατήκην, ἤτε ἄλλου τινὸς ξίφους, καὶ κατεκόπη σὰρξ, &c. Manuël Palæologus in Onirocritico MS. τὸ δὲ ἀπελατίκιον κρίνεται εἰς ἰσχὺν καὶ δύναμιν κραταιὰν μετὰ αὐστηρότητος. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Σαλίβες ἦχαν Τουρκικὰς, ὁμίως ἀπελατίκια.

Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ συντομα ὁ Βέλθανδρος σύρει τὸ ἀπελατίκη,

Καὶ εἰς μέγα τὸ ἄπειρον ἐφόνευσε τοὺς δέκα.

Πιλατίκιον, eâdem notione, vel certè, minoris clavæ species, quam gerebant instar sceptri. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenar. Κορυνήτης δὲ ἐλέγετο, διότι ἐβάστα μίαν κορύνην, τουτέστιν ἕνα πιλατίκιον, &c. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 47. εἶτα εὑρίσκονται οἱ ὀνομαζόμενοι Τζάκονες, φέροντες καὶ οὗτοι πιλατίκια. Ubi Cod. Reg. ἀπελατίκια. Cap. 6. num. 31. καὶ ἐπειδὰν κρέμανται βηλόθυρα εἰς τὴν πρόκυψιν, τὴν τοῦ Βασιλέως καλύπτοντα θεωρίαν, ὁ Πρωτοβεστιάριος πιλατίκια ὡς σκῆπτρα κρατῶν ἀπηωρημένα γε ὄντα κατὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα αὐτοῦ, — ἐκβαλὼν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ βηλοθύρου, δείκνυσι πρὸς τὸν λαὸν, δηλῶν διὰ τοῦτο ὅτι ἀνῆλθεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν πρόκυψιν. Et num. 38. ὁ Πρωτοβεστιάριος ἐμφανίζει αὖθις τὰ πιλατίκια, τὴν τοῦ Βασιλέως δεικνύων ἑτοιμασίαν. Ubi Cod. Reg. ἀπιλατίκια præfert.

Occurrit præterea eadem vox infrà num. 48. sed aliâ, ut videtur, notione, ubi de Judicum apud Persas vestitu: ἐπὶ δὲ τραχήλου τοῦ κριτῶν ἐκρέμαντο δύο τινα διὰ ἐτανίων πιλατίκια λεγόμενα, ἅπερ εἰσὶ μαργέλλια μετὰ σύρματος, τὸ μὲν μῆκος σπιθαμῆς ἔλαττον, τὸ δὲ πλάτος παλαμιαῖον.

Vocis verò Etymon videtur indicare Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 16. αὐτοχειρὶ τὸν ἅγιον οὐ διέλειπε, κατὰ κόρρης παίων μετὰ τοῦ ἱππηλατικοῦ, οὗ κατεῖχεν. Ita Πελατίκιον fuerit virga vel flagellum quo equus urgetur & ad cursum incitatur.

ΠΕΛΕΓΡΙ´ΝΟΣ, *Peregrinus.* Hadrianus Pap. in Epist. ad Basilium Imp. in Synodo VIII. Act. 7. παρὰ τὰς τῶν Ἀποστόλων φλιὰς ὡς ἀπόδημος καὶ πελεγρῖνος ἔζησε. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Τοὺς πελεγρίνους, τοὺς πτωχοὺς μεγάλως μακαρίζω.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὥρησεν γράφουν παρευθὺς ἐκεῖ τῶν πελεγρίνων.

Utitur alibi non semel. Vide Περεγρῖνος.

ΠΕΛΕΚΕΪ´Ν, *Scalpere*, ξέειν, Κνήθειν, &c. Nicetas in Man. lib. 2. num. 4. ἡρμόττοντο οὖν ναυπηγήσιμα ξύλα, καὶ ἱστοὶ μεγάλοι νηῶν συνεπήγνυντο. Ubi Cod. Barbarogr. πελεκοῦντο, pro ἡρμόττοντο. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 398. ὅπου δὲν τοὺς ἔχει ἀκόμη πελεκισμένους ἡ γραμματική, &c.

Πελεκὰς, Πελεκάνος, *Faber lignarius*, *Sculptor*, οἰκονόμος, τεκτονικὸς, γλύπτης. Glossæ Græcobarb. τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ἀργαλεῖον τοὺς πελεκάνους. Alio loco: ἀρχιτέκτων, ὁ πρῶτος, ἢ ἡ ἀρχὴ τοὺς τεκτονὰς, ἤγουν τοὺς πελεκάνους. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Ἐπεὶ ὁ Μπάϊλος ἔστειλεν να ἔλθουν πελεκάνοι,

Τεχνίτες γὰρ Βενετικοὶ να πίσουν τζιπουμπτζέτα.

Historia MS. Belisarij:

Ὑπὸ παντοῦ ἐσύναξε τέκτονας πελεκάνους.

Πελεκανικὸς, *Fabrilis.* Eædem Glossæ: Πρωτόμαστορος τῆς πελεκανικῆς, ἤγουν τῆς τεκτονικῆς τέχνης.

ΠΕΛΕ´ΚΙ, *Securidaca*, herba, apud Petr. Bellon. lib. 1. obs. cap. 18. quæ Πελεκῖνος dicitur Theophrasto lib. 8. cap 8. Galeno verò de simplic. medicam. & Dioscoridi lib. 3. ἡδύσαρον, aliis *Succus Cyrenaicus.* Neophytus in Glossis Jatricis MSS. ἡδύσαρον, λέγεται ὁ Κυρηναϊκὸς ὀπός. Supra vocem Κυρηναϊκὸς, scribitur aliâ manu, Πελεκῖνος. Apud Interpolator. Dioscor. cap. 744. Ita appellatur *Lappago*, seu *Lappula*, quam Græci ἱππόφαες vocant. Aliud porrò sonat vox πελεκῖνος, apud Euseb. lib. 9. de Præparat. Evangel. pag. 264. Edit. Rob. Steph.

ΠΕΛΕΚΙ´ΔΑ, & Πελεκοῦδα, *Cæmentum*, Χάλιξ.

ΠΕΛΕΚΥΦΟ´ΡΟΙ. Vide in Βάραγγος.

ΠΕΛΕΛΟ`Σ, *Stultus*, ἄφρων. Corona pretiosa: Πελελὸς *Fatuus*, σκεός. Ita in Gloss. ad Iliad. Barbarogr. Homeri. Alibi: Μανικῶς, ὡς ἂν πελελός. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Τὴν ὄρεξιν τὴν πελελὴν τοῦ πονεμένου Ἀρκήτα.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ αὐτὸς ὡς ἦτον πελελὸς, συγκλίνηται στα λόγια.

Stephanus Sachleces in versib. MSS.

Καταφρονοῦντων περισσὰ, καὶ πελελοὺς τοὺς λέγουν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 136. ἀλλὰ πελελὸς ἤθελα ἦσαι, ἂν τὸ κέρδος ὁποῦ ἔχω εἰς τὰς χεῖράς μου ἀφήσω.

Πελελάρα, in Corona pretiosa, & Παλελάδα, apud Portium, *Stultitia*, *Vesania*, παραφροσύνη, μωρία. Πελλάρα, eâdem notione Glossæ Græcobarb. ἀβελτερία, μωρία, πελλάρα, λωλάρα.

Πελλὸς, idem quod Πελελός. Eædem Glossæ Græcobarb. ἀβελτερὸς, μωρὸς, λωλὸς, Πελλός.

Πελλάνειν, Πελλανίσκειν, *Stultescere.* Eædem Glossæ: μωραίνει, νὰ μωραίνει, νὰ πελλάνει, νὰ γένη μωρός. Alibi: μωρίζει, ἀφορμίζει, λωλανίσκει, πελλανίσκει.

ΠΕΛΙΛΗ`ΤΖ, τὸ Δαμαζώνιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Damazonium*, herba de qua Dioscorides & Botanici. Πελελέτζιν dicitur Interpolatori Dioscoridis post cap. 140. τὸ πελελέτζιν ὁμοίως καὶ αὐτὸ ῥωννύει τὸν στόμαχον κατὰ τὴν ἕδραν κινεῖ ἐλαφρῶς.

ΠΕ´ΛΛΑ, inter instrumenta navalia recensetur à Constant. Porphyr. de Adm. Imp. cap. 9. τὰ παλαιὰ αὐτῶν μονόξυλα καταλύοντες, ἐξ αὐτῶν βάλλουσι καὶ πέλλας, καὶ σκαρμοὺς εἰς αὐτὰ, καὶ λοιπὰς χρείας. Videntur intelligi *Palæ*, quibus undæ ex navigiis subinde ejiciuntur, nos etiamnum *Pelas* dicimus.

ΠΕ´ΛΛΟΝ, *Pellis.* Hesychius: καρβατίνη, μόνη πέλλον. Sed unicâ voce legendum quidem censent μονήπελλον. Πελλοράφος, *Pellarius*, in Glossis Latin. Græc.

ΠΕΛΛΟ`Σ, Πελλάνειν. Vide in Πελελός.

ΠΕ´ΛΜΑ, *Solum*, seu *Arena circi*, *& amphitheatri.* Chronicon Alexandrinum pag. 262. & Cedrenus pag. 147. ubi de Romulo: τὸ δὲ πέλμα τοῦ ἱππικοῦ τὴν γῆν πᾶσιν εἶναι, τὸ δὲ εὔριπον τὴν θάλασσαν, &c. Idem Chronicon, & ex eo Theophanes an. 5. Justi-

niani

niani M. καὶ ὅρμησαν εἰς τὸ ἱπποδρόμιον, καὶ ὁ μὲν Ναρσῆς διὰ τῆς θυρῶν, ὁ δὲ υἱὸς Μένδε διὰ τῆς σφενδόνης, ἄλλοι δὲ διὰ τῆς μονοπάτε τῆς καθισμάτος εἰς τὸ πέλμα. Vita MS. Sancti Symeonis propter Christum Sali, ubi de Mimis Theatri: ἀλλὰ ἀπελθὼν ἵστατο κάτω εἰς τὸ πέλμα, ὅπε ἔπαιζον οἱ μῖμοι. Est etiam πέλμα, *Palus*, apud Theophanem an. 11. Pogonati, ubi perperam editum παλμάτων pro πελμάτων, ut & apud Cedrenum. Codex Theoph. Vaticanus habet πελμάτων. Vide Auctorem Etymologici, & suprà in Πάλμα.

ΠΕΛΟΖΕ'ΛΛΑ, Herba quæ Italis *Pelosella*, nostris, *Herbe de souris* dicitur. Agapius in Geoponico cap. 209. κοπάνισε τὸ χόρτον, ὅπε λέγεσι πελοζέλλα, δός τε τὸ ζωμόν της, νὰ τὸ πίῃ.

ΠΕΛΤΑ'ΡΙΟΝ, *Pelta*, πέλτη. Eustathius Il. β. p. 544. ἀσπιδίσκια, ἤγεν μικρὰ πελτάρια.

ΠΕΛΤΑΣΤΑΙ', *Peltastæ*. Thomas Magister: παλτὸν, δόρυ· πέλτη δὲ ἡ ἀσπὶς, ἡ ἴτυν ἐκ ἔχεσα· καὶ πελτὸς, καὶ πελτάριον, καὶ Πελταστὴς, ὁ χρώμενος τέτῳ. Leo in Tacticis cap. 6. §. 37. τὸ δὲ τῶν Πελταστῶν λεγόμενον εἶδος, ὅπερ οἱ νεώτεροι τῶν Τακτικῶν ἐκ ἐδήλωσαν, &c. Mox: εἶχε γὰρ πέλτην, ὅ ἐστι σκυτάριον μικρὸν, καὶ τὰ δόρατα αὐτῶν, ἤγεν τὰ κοντάρια πολὺ τῶν λεγομένων Σαρισῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς κονδότερα.

ΠΕ'ΛΥΞ, pro Πέλεκυς, *Securis*. Vide Eustathium.

ΠΕΛΩΝΙΤΙ'Σ, *Geranium*, apud Interpol. Dioscor. c. 537.

ΠΕΜΠΕ'ΔΟΥΛΑ, Gallis, *Quinquefolium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 624.

ΠΕΜΠΙΝΕ'ΛΕ, *Pimpinella*, *Syderitis*, herbæ genus. Occurrit apud Myrepsum sect. 1. cap. 99.

ΠΕ'ΜΠΤΗ, *Feria quinta Hebdomadis*, *Dies Iovis*. Nicephorus Patr. Constantinopol. in Canonibus: ἐ δεῖ ἐργάζεσθαι τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμε, ὅτε τῷ σαββάτῳ τῆς ἀπολυσίμε ψάλλειν τὸν Ἄμωμον, μηδὲ τὰς πέμπτας φυλάττειν.

Πέμπτη μεγάλη, *Feria quinta ante Pascha*. Leo Diacon. lib. 8. Hist. MS. ἡμέρα δὲ ἦν ἡ καλεμένη μεγάλη πέμπτη, καθ᾽ ἣν ἐπὶ τὸ πάθος μολὼν ὁ Σωτὴρ, τὰ σωτήρια τοῖς μαθηταῖς μετὰ τὸ μυστικὸν δεῖπνον διδάγματα ἐξεπαίδευσε. Occurrit passim in Liturgia Basilij, apud Zonaram, Codinum, & al.

Νέα πέμπτη, *Feria quinta post Pascha*, apud Symeonem Thessalonic de Sacris Ordinat. cap. 8. pag. 169. Codinus de Offic. cap. 14. num. 19. πέμπτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, ἣν καλεσι διακαινήσιμον.

ΠΕΜΨΕΜΠΤΕ', Ægyptiis, *Verbenaca recta*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 640.

Πεμφθεμφθὰ, iisdem, *Verbenaca supina*, cap. 640. & apud Apul. c. 3.

ΠΕΝΕ'ΛΛΟ, *Penicillus*, Γραφεῖον.

ΠΕ'ΝΖ, ὑοσκυάμε φύλον, καὶ ἔλεον τῆς ὀπίε, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Folium Hyoscyami*, *& oleum ex opio*. Ita etiam in Glossis Saracenicis MSS.

ΠΕ'ΝΗΝΤΑ, *Quinquaginta*, πεντήκοντα. Πενηνταρὰ, *Quinquagenarius numerus*. Πενηνταριστικὸς, *Quinquennalis*.

ΠΕΝΘΑΟ'ΜΟΙΟΣ, *Dulcis radix*, Γλυκύρριζα, apud Interpol. Dioscor. cap. 412.

ΠΕΝΘΕ'ΚΤΗ, *Quinisexta*. Ita dicta *Synodus Trullana*, seu habita in Trullo Palatij, sub Justiniano Rhinotmeto; quòd condendis Canonib. suppleverit, quæ à duabus ante Synodis quintâ & sextâ fuerant prætermissa. Balsamon ad Epist. Conc. Trullani: τῶν δύο οἰκεμενικῶν συνόδων, τῆς πέμπτης δηλαδὴ τῆς γενομένης βασιλεύοντος Ἰεστινιανε τε μεγάλε, καὶ τῆς ἕκτης τῆς γενομένης βασιλεύοντος Κωνσταντίνε τε Πωγωνάτε, μὴ ποιησασῶν κανόνας εἰς κατάστασιν τῆς ἐκκλησιῶν, γέγονεν αὕτη ἡ σύνοδος εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν δύο διὰ γὰρ τέτο καὶ ἐδὲ Ἐκτη κυρίως κατονομάζεται, ἀλλὰ Πενθέκτη· ἀνεπλήρωσε γὰρ τὸ ὑστέρημα τῆς τε Πέμπτης, καὶ τῆς Ἕκτης συνόδε. Addit deinde Græcos pro Oecumenica Synodo hanc admittere, contrà quàm Latini, quòd, inquit, in ea non adfuerint Romanæ Sedis Legati. Vide eundem de Privileg. Patr. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum: συνῆλθον ἐπίσκοποι σκζ'. ἐν τῷ λεγομένῳ Τρέλλῳ· οἶκος δὲ ἦν ἕτος περιφανὴς ἐν καλῷ τῶν βασιλέων ΚΠ. Παλατίῳ κείμενος. Mox: συνεζεύχθη δὲ αὐτῇ τῇ ἕκτῃ, καὶ τὴν προσηγορίαν ἐδέξατο ἐκείνης· ἐ γὰρ περὶ πίστεως καὶ δογμάτων αὐτῇ ζήτησις γέγονεν, ὥστε καὶ αὐτὴν ἰδιαίτατα παρὰ τέτο λογίζεσθαι συνόδοις, καὶ Πενθέκτη δ᾽ ἂν λέγοιτο, ὅτι τὸ ὑστέρημα τῆς Πέμπτης, καὶ τῆς Ἕκτης συνόδε ἀνεπλήρωσε, τὴν τῶν ἱερῶν φημὶ κανόνων συνθήκην. Adde Matth. Blastarem in Præfat. & Phranzem lib. 3. c. 19. Zonaras ad Can. 5. Apost. & alibi, ἕκτην nudè vocat. Vide Baronium, Binium, & al.

ΠΕΝΘΕΆΛΗ, *Lapidis species*. Moschopulus: ἡ λίθος δὲ θηλυκῶς, ἐπὶ τῶν τιμίων λίθων, καὶ τῶν ἄλλως λαξευομένων, οἷον ἡ σμάραγδος, ἡ ἴασπις· τῶν δὲ λαξευομένων, οἷον ἡ Πυρία, ἡ πενθέλη.

ΠΕ'ΝΘΟΣ, Πένθιμος. Utriusque vocis discrimen sic observat Scholiastes Basilic. Eclog. 28. τὸ μὲν πένθος, ἐπὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἐντίμων ἀνδρῶν λέγεται· τὸ δὲ πένθιμος, ἐπὶ τῶν ἀτίμων· μὲν ἂν γυνὴ τῶν ἀτίμε, ἐφ᾽ ἧς ὁ πένθιμος χρόνος λέγεται, μετὰ τὸ τεκεῖν ἐ κωλύεται γαμεῖσθαι, ἐ γὰρ διὰ τὴν τιμὴν τῆς τελευτήσαντος, πρὸ τῆς γεννῆσαι ἐκωλύετο αὐτὴ γαμεῖσθαι, ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς γονῆς σύγχυσιν· ἡ δὲ τῶν ἐντίμε γυνὴ, ἐφ᾽ ἧς τὸ πένθος λέγεται, κἂν τέκῃ, ἀλλ᾽ ἐν τὸν χρόνον ὀφείλει φυλάξαι, ἐπεὶ ἐ διὰ μόνην τὴν σύγχυσιν τῆς γονῆς κωλύεται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τιμὴν τῆς τετελευτηκότος. Πενθικὰ φορεῖν, apud Theophanem an. 9. Justini Thracis.

ΠΕΝΙ'ΔΙΟΝ, *Spuma sacchari*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 95. in Cod. MS. Edit. Fuchsij 97. Matthæus Silvaticus: *Penidia fiunt ex Zuccaro*. Dictionar. Medic. Hispanic. *El alfenique, Espuma de Azucar*.

ΠΕΝΙ'ΝΤΑ, Πέντε, *Quinquaginta*. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

> Καὶ σύλθες ἂν ὑπόδειλος, καὶ δίχα ὑποκαμίσε,
> Καὶ τὸ βρακὴν σε φαίνεται ἀπὸ πένιντα τρῖπας.

ΠΕ'ΝΝΑ, *Penna*, πτερὸν, apud Agapium in Geoponico cap. 194. Hesychius: Πέννα, πτερά.

ΠΕΝΟ'ΛΗΣ, *Penula*, in Gloss. Lat. Gr. & Gr. Lat. Πενώλιον, eâdem notione. Chronicon Alexandr. an. 11. Theodosij Jun. ἔκρυσεν αὐτῷ κατὰ τῆς δεξιᾶς μέρες σήθες, ὥστε τὸ πενώλιον αὐτε καὶ τὴν τόγαν τρηθῆναι. Vide φενώλιον.

ΠΕΝΤΑΔΑ'ΚΤΥΛΟΝ, Πεντάκαινον, Πεντάτομον, *Quinquefolium*, apud Apuleium de Virtut. herb. cap. 2.

ΠΕΝΤΑ'ΔΡΥΝ, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ μανικὸν στρύχνον, *Strychnum manicum*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 110. Vide Interpolat. Dioscor. cap. 656. Anonymus Botanicus MS. ἀρνόγλωσσον μὲν τὸ πεντάνδρον τὸ ἀρσενικόν.

ΠΕΝΤΑΚΟΥ'ΒΟΥΚΛΟΝ. Vide in Κεβέκλιον.

ΠΕΝΤΑΝΟΥ'ΜΙΟΝ. Vide in Νεμος.

ΠΕΝΤΑΠΕΤΕ'Σ, Πεντάτομον, Πενταδάκτυλον, Πεντάκοινον, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 624.

ΠΕΝΤΑΠΛΟΥ'ΝΤΕΣ, & Ἐξαπλῶντες, apud Sanct. Maximum in Computo Eccl. 1. parte cap. 11. & 12. dicuntur qui quinquies & sexies annos Cycli Lunaris multiplicant. Vide Dion. Petavium

lib. 8. Dissertat. ad Auctar. operis de Doctr. tempor. cap. 14.

ΠΕΝΤΑ'ΣΤΙΧΟΣ. Vide in Στίχος.

ΠΕΝΤΕΓΕ'ΦΥΡΑ. Vide Πεντογέφυρα, & Πολυγέφυρα.

ΠΕ'ΝΤΕΞΗ, *Quinque aut sex*. Agapius in Geoponico cap. 170. καὶ βάλλε τὸ μέσα εἰς τὸ ἀχαμνόκρασο πέντεξη φοραῖς. Occurrit apud eundem non semel.

ΠΕΝΤΕ'ΚΟΝΤΟΣ, Πεντέκοντος, adjectivè, *Quinquaginta*. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. λαβὼν πεντεκόντας χρυσοὺς, &c. Infrà: ἀνέθετο τοὺς πεντεκόντους τοὺς χρυσοὺς τῷ Θεῷ.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ', ita dictæ *Septem Hebdomades quæ pascha subsequuntur*. Eusebius lib. 4. de Vita Constant. cap. 64. ἕκαστα δὲ τούτων ἐπὶ τῆς μεγίστης συνετελεῖτο ἑορτῆς, τῆς δὴ πανσέπτου καὶ παναγίας Πεντηκοστῆς, ἑβδόμασι μὲν ἑπτὰ τετιμημένης, μονάδι δ' ἐπισφραγιζομένης· καθ' ἣν τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κοινοῦ σωτῆρος, τήν τε τοῦ ἁγίου πνεύματος εἰς ἀνθρώπους κάθοδον, λόγοι γεγενῆσθαι περιέχουσι θεῖοι. Sic usurpant Græci ac Latini, uti à nobis observatum in Gloss. med. Latin. Πεντηκοστὴ πασχάλιος, in Epist. Balsamonis de Jejuniis num. 16. Idem num. 15. καὶ παρακελεύομένη μίαν ὥσπερ ἡμέραν λογίζεσθαι τοῦτο τὸ πεντηκονταήμερον στάδιον, καὶ μήτε γόνυ κάμπτειν, μητ' ἄλλο τι ποιεῖν τῆς χαρμονῆς ἀποφαυλίζον τὸ μέγεθος. Vide Matth. Blastarem litt. E. tit. 2.

Πεντηκοστάριον, Liber Ecclesiasticus Græcorum, continens Officium ab ipso Paschatis die, usque ad Octavam Pentecostes, quæ Dominica, aliis, omnium Sanctorum nuncupatur, quòd in ea omnium Sanctorum celebretur memoria. Id indicat libri initium: Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάσχα πρωΐ, καὶ καταλήγοντος μέχρι καὶ τῆς κυριακῆς τῶν Ἁγίων πάντων. In Regio verò Cod. 2492. Τριώδιον ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ δικαίου Λαζάρου μέχρι καὶ ἁγίων πάντων. Gennadius cap. 4. ᾄδονται μετὰ μελῳδιῶν καθημέραν καὶ Μηναῖα, καὶ Τριῴδια, καὶ λόγοι, καὶ Μεταφραστὴς, καὶ Πεντηκοστάρια, καὶ στιχηρὰ, καὶ προσάεια. Anthologium: ζήτει εἰς τὸ Πεντηκοστάριον κυριακῇ ἕκτῃ μετὰ τὸ Πάσχα. Anthologium Arcudij part. 1. pag. 122. τὸ πεντηκοστάριον τῆς ή. Vide Allatium de Libr. Eccl. Græcor. Dissert. 2. p. 229.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟ'Σ, nudè dicitur Psalmus, *Miserere mei Deus*, qui est quinquagesimus. Pentecostarium: μετὰ δὲ ἐκφώνησιν, ὁ πεντηκοστὸς, καὶ εὐθὺς ψάλλομεν τὸ παρόντα νεκρώσιμον κανόνα εἰς τὸ κοιμητήριον, &c. Alio loco: ὁ πεντηκοστὸς, καὶ οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς, &c. Passim alibi.

ΠΕ'ΞΙΜΟΝ. Vide in Πέζειν.

ΠΕΞΟ'Σ, *Plexus*. Glossæ Lat. Gr. *Prosa, Pexa tunica*, Πεξὸν ἱμάτιον.

ΠΕΠΑ'ΛΗ, ἡ πασπάλη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Farina minutissima*, πασπάλη. Glossæ MSS. παιπάλη, ἄλευρον λεῖον, ἣν πασπάλην λέγομεν. Glossæ Botanicæ MSS. in Cod. Reg. 848. γυρὶν, ἐξ ἀλεύρου καὶ ὕδατος ἕψημα, ἤτοι πασπάλη. Vide Suidam, Hesychium, & Henr. Stephanum.

ΠΕΠΕΡΑ'ΚΙΟΥΜ, *Acorum*, sic dictum Gallis, apud Interpolat. Dioscoridis cap. 9. *Piperacium*.

ΠΕΠΟΝΕ'Α. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Λεύκις, ἤγουν ἡ πεπονέα.

ΠΕΠΟΥΖΙΑΝΟΙ', Hæretici, οἱ Πεπούζαν τινα πόλιν Φρυγίας, ὡς Ἱερουσαλὴμ ἐκθειάζουσι, ut est apud Scholiastem Basilic. ad lib. 21. p. 581. Horum meminit præterea VI. Synod. Act. 11.

ΠΕ'ΠΟΥΛΕ, *Myrobalanus major*, apud Interpolat. Dioscor. c. 740.

ΠΕ'ΠΩΝ, præter alias notiones, etiam id significat quod vulgò in fructibus dicimus *Blese*. Eustathius Il. ζ. pag. 625. πολλοὶ δέ τινες τῶν ἡμῶν ποντικῶν, τῶν γε ὑψηλοτέρων, καὶ ἄπιοι, καὶ μῆλα Κυδώνια, ἤδη πρὸς σῆψιν τραπέντα, ὡς τὰ ἐντὸς ἔχειν ἤπαλι παρομοίαν χρόαν, χρηστὰ μὲν ἔτι ὄντα πρὸς βρῶσιν, πέπονα φασίν.

ΠΕ'ΡΑ, sic appellabant Byzantini quod est ultra fretum: uti pluribus docemus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 4. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 10. καὶ τὴν Προποντίδα λαχόντων εἰς οἴκησιν, &c. Ubi Cod. Barbarog. τὰ περὰ μέρη τοῦ Στενοῦ. Περατικὰ τάγματα, apud Continuat. Theophanis lib. 3. n. 43. Ἀντίπεραν ἐν Συκαῖς, apud eundem Theophanem pag. 293. In Chron. Alexandr. in Heraclio: εἰς ἄλλο πλοῖον ἀντιπερῶντας. Asterius Amasenus in S. Phoca: ὅσοι δὴ τὴν ἀντιπέρας τοῦ Εὐξείνου πόντου ἤπειρον νέμονται γῆ ἀντιπέραθεν, apud Scylitzem pag. 650. Vide Eustathium Il. β. pag. 306.

Περαία, *Regio portui Constantinopoleos obversa*. Nicetas in Man. lib. 1. num. 5. τῇ Περαίᾳ ἐναυλιζόμενος, ἥτις τοῦ Πικριδίου κατωνομάζεται. In Isaacio lib. 3. n. 8. καὶ αὖθις ἡ κατὰ τὸ διπλοῦν κίονα περαία. Ubi Cod. al. ἀντίπεραν μέρος τῆς πόλεως. In Alexio lib. 3. πρὸς τῷ ἀντίπορθμον ἔκτοτε τῇ ἕω Περαίαν τὴν κάτωθεν μικρόν τι τοῦ διπλοῦ κίονος. Περαία Βυζαντίου, apud Constantinum Manassem in Romano Diogene:

> Εἶχε μὲν οὖν τὸ Ῥωμαιὸν περαία Βυζαντίου.

ΠΕ'ΡΑΜΑ, *Trajectus maritimus*. Ita præsertim appellantur *Scalæ*, vel minores portus, unde fiunt exscensiones. Justinianus in Nov. 59. cap. 5. ἔξω τῶν νέων τειχῶν, ἢ ἐν ἄλλοις περάμασιν. Ubi & meminit Περάματος *Iustinianarum*, seu *Scalæ Sycenæ*, quam Πέραμα Galatæ vocant hodierni Græci, ut Auctor est Leunclavius in Pand. Turc. n. 200. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ κατελθὼν ἀπὸ τρίων μιλίων εὗρεν ἄλλο πέραμα, καὶ ἐπέρασεν. Constantinus Porphyrog. de Adm. Imp. cap. 9. διαβαίνοντες εἰς τὸ λεγόμενον πέραμα τοῦ Κραρίου, ἐν ᾧ διαπερῶσιν οἱ Ῥῶς ἀπὸ Ῥωσίας. Cap. 37. ἔνθεν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ πρὸς τὸ ἀποβλέπον μέρος τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὰ περάματα τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ εἰσὶν ἐρημόκαστρα. Cap 42. τὸ δὲ διάστημα τοῦ περάματος τοῦ τοιούτου στομίου ἐστὶ μίλια ιή. Nicetas in Isaacio & Alexio num. 2. κατὰ δ' ἐσπέραν ἐς τὸ λεγόμενον Πέραμα ἐξεμηκίσθη. Lexicon MS. Cyrilli. Περιναῖος κόλπος, Πέραμα τοῦ Γύρου. Epiphanius Hagiopolita pag. 55. ὧν δὲ τὸ πέραμα μίλια δέκα ὀκτώ. Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

> —— Ἐπειδὴ οἱ λοιποὶ Ἀργεῖοι,
> Νὰ μισεύσουν μὲ τὰς νῆας, κ' εἰς τὸ πέραμα νὰ ἔλθουν
> Ὅπου λείπει ἐξ μίλια εἰς τὴν νῆσον τὴν Τενέδου.

Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Codice MS.

> Καὶ διάβα κ' εἰς τὸ πέραμαν, γοργὸν ὡς ἐξωπτέρυγον.

Alibi:

> Ἄλλος ὁρᾶται εἰς πέραμαν, ἄλλος εἰς ταυληίς.

Περάμαι, Hodiernis Græcis ac Turcis & aliis, appellantur *Naviculæ* quibus à *Scalis* sinus Ceratini in ulteriorem ripam trajiciunt. Leunclav. loco laudato. Sed & quævis aliæ. Manuel Malaxus in Chron. MS. 448. ἐμπῆκαν ἄλλοι εἰς τὰ κάτεργα, ἄλλοι εἰς περάματα, καὶ ὑπῆγαν, &c. Idem pag. 610. καὶ ὡσὰν ἦλθεν εἰς Σηλυβρίαν, ἐμπῆκεν εἰς πέραμα, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ΚΠολιν.

Περαματίζειν, *Fretum trajicere*. Theophanes an. 1. Philippici, de Bulgaris: καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐκδραμόντων, καὶ πολλοὺς περαματίζοντας γάμους τε ἐνδόξους, καὶ διαφιλεστάτους ἀρίστους, &c.

Περαματικὸς, *Qui est ultra fretum*. Glossæ Lat. Gr. *Transfluminales*, Περατικοί. Περατικὰ μέρη, apud Pantaleonem de Miracul. S. Michaëlis, MS. Theophan. an. 16. Heraclij, & pag. 318. Codex Canon. Ecclesiæ

clesiæ Afric. Can. 56. τὰ περαμαλικὰ τῆς Ἰταλίας μέρη. Cap. 94. γράμματα ἀνεγνώσθησαν Ἰννοκεντίου Πάπα, ἵνα οἱ ἐπίσκοποι ὡς ἔτυχεν πρὸς τὰ περαμαλικὰ ἀπιέναι μὴ δύνανται.

Περᾶται, *Remiges navigiorum quibus in regionem ultra fretum vel portum Constantinopolitanum transvehebantur.* Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: Νίγρ, κύελον, καὶ ὁ περάτης. Vide Constantinopolim Christ. lib. 4. pag. 168. Nicetas in Man. lib. 1. cap. 7. ὅθεν ἅπας μὲν περάτης, ἅπαν δὲ περθμεῖον, καὶ ἁλιὰς ξύμπασα, &c. Ubi Cod. Edit. ἐρέτης.

ΠΕΡΑΝΙ´Σ. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. πιάσας δύο περανίδας πρασίνας, φόνευσον, καὶ τὴν μίαν καῦσον ἕως ἂν γένηται τέφρα, &c.

ΠΕ´ΡΑΣΜΑ, *Vadum*, νερὸ ὅπου δύναται νὰ περαθῇ μὲ τὰ ποδάρια. Portius.

ΠΕΡΒΟ´ΛΙΝ, Περβολάρις. Vide in περιβόλιον.

ΠΕ´ΡΓΟΜΑ, pro Πέργαμα, *Mœnia.* Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Νὰ περιπατῇ ἢ παράξενος τὸ πέργομα τοῦ κάστρου
Μὲ τὰς καυχήτζας μοναχὴ, καὶ μέ τον εὐνεχόπουλόν τας.

Scribit Eustathius Il. δ. πέργαμα, νεώτεροι πάσας τὰς ἀκροπόλεις καλεῖν.

ΠΕ´ΡΓΟΥΛΑ, Πέργυλον, *Pergula.* Glossæ Basilic. Πέργυλα, ὑπερῷον. Pro *Ambone* Ecclesiæ, seu pulpito, quod *Pergolo* etiam vocant Senenses, & *Pergamo*, usurpat Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 31. καὶ πάντων καθεσθέντων κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, ἀνέβη εἰς τὸ πέργυλον ἐκ μὲν τῶν Λατίνων Ἐπίσκοπος ὁ Πορτογάλλου, καὶ ἀνέγνω Λατινικῶς τὸ γράμμα τῆς ἀνακηρύξεως. Utitur præterea sect. 10. cap. 10. sect. 11. capite 4.

Περγυλον, apud Hesychium, ὀρνιθάειον exponitur.

ΠΕΡΔΕΥΕΙΝ, Ἐμπερδεύειν, *Complicare*, Συμπλέκειν, συστρέφειν.

ΠΕΡΔΙΒΕ´ΛΑ, *Planula* in Turcogræc. Crusij pag. 210.

ΠΕΡΔΙΚΙ´Α, βλάνη, in Glossis Iatricis MSS. Neophyti, τὸ ἄγριον κάρδαμον. Περδίκια λευκά, τὰ λευκὰ κρόμυα. Ibid. Περδικήρια, τὰ ἰσχάδια. Vide Ruellium ubi de Perdicio. Scholiastes Nicandri in Theriaca ait plantam quam παρθένιον Dioscorides lib. 3. cap. 155. & Dio in Excerptis vocant, σιδηρῖτιν, & περδίκιον, & ἐλξίνην appellari.

ΠΕΡΔΙΚΟΠΙΑ´ΣΤΗΣ, *Perdicum venator.* Anonymus de Vulpe & Lupo:

Γιατὶ ἔναι μέγας Κυνηγὸς, μέγας Περδικοπιάστης.

Vide in Πιαίνειν.

ΠΕΡΔΙΚΟΥ´ΡΙΑ, οἱ ἰσχάδες, in Glossis Iatricis MSS. Græcobarb. ex Cod. Reg. 190. Græcis *Caricæ*, ἰσχάδες dicuntur. Iis etiam ἴσχας est *Apium*. Vide Περδίκια.

ΠΕΡΕΒΡΙ´Σ, *Lacerta viridis*, ἡ χλωρὰ σαῦρα, in Glossis Iatricis MSS. Neophyti.

ΠΕΡΕΓΡΙ´ΝΟΣ, *Peregrinus.* Glossæ Basilic. περεγρῖνος, πάροικος, ξένος, παρεπίδημος. Extat Luciani Dialogus περὶ περεγρίνου τελευτῆς. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 6. cap. 1. καὶ τοῦτο τηρεῖται ἀπὸ τῶν πρώτων μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ αὐτῶν δὴ τῶν καλουμένων περεγρίνων.

Ita porrò etiam appellati ex nostris *qui expeditiones sacras suscipiebant.* Anna Comnena lib. 13. p. 414. καὶ οἱ περεγρῖνοι προκατελιπάρησαν τὴν ἡμετέραν βασιλείαν. Pag. 415. οἱ ἄρχοντες τῶν περεγρίνων. Vide Πελεγρῖνος.

ΠΕΡΞΩ´, *Ægyptiis*, *Mentha*, apud Interpol. Dioscor. cap. 446.

ΠΕΡΙΑ´ΠΤΑΙ, *Qui Phylacteria, aut amuleta contra morbos faciunt, vel ligaturas, & alia hujusmodi.* Canones ex Synodo Laodicena: Ἱερατικὸς, ἢ κληρικὸς, μάγος, ἢ ἐπαοιδὸς, ἢ μαθηματικὸς, ἢ ἀστρολόγος, ἢ περιάπτης, ἐκριπτέσθω τῆς ἐκκλησίας. Ubi ipsa Synodus Can. 36. ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, μάγους, ἢ ἐπαοιδοὺς εἶναι, ἢ μαθηματικοὺς, ἢ ἀστρολόγους, ἢ ποιεῖν τὰ λεγόμενα φυλακτήρια, &c.

Περίαπτα, *Ligatura, Phylacteria, Amuleta.* Scholion ad Harmenopuli Epitomen Canon. in Jure Græco-Rom. pag. 59. ὁμοίως καὶ τὰς γυναῖκας τὰς ποιούσας περίαπτα, καὶ μαντευομένας. Chrysostom. Homil. 8. in Epist. ad Coloss. τὰ περίαπτα κἂν μυρία φιλοσοφῶσιν οἱ ἐκ τούτων χρηματιζόμενοι, &c. Vide Photium in Nomocan. tit. 9. cap. 25. Matth. Blastarem Lit. M. cap. 1. & Gloss. med. Lat. in *Ligatura*, *Phylacteria*.

ΠΕΡΙ´ΒΛΕΠΤΟΣ, *Spectabilis.* Glossæ Basilic. Σπεκτάβιλις, περίβλεπτος. Titulus honorarius, post Illustres, concessus Comitibus sacri Consistorij, Comitibus Domesticorum, Augustalibus, Tribunis, Proconsulibus, Chartulariis, &c. In Novellis Justiniani, in Conciliis, in libris Basilic. &c. Eædem Glossæ Basilic. Προβιγκιάλιοι, οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες, οἷς οὐ συνεχειθμοῦνται οἱ Περίβλεπτοι, οἷον Ἀνθύπατος, Αὐγουστάλιος, Κόμητες Ἀνατολῆς, Βικάριοι, καὶ οἱ τοιοῦτοι. &c. Nov. 7. Justini sub finem: οὔτε τὰς μέσας ἔχοντες τῶν ἀρχῶν, οὓς δὴ περιβλέπτους καλοῦσι φαμὲν Αὐγουσταλίους τε καὶ Ἀνθυπάτους καὶ τοὺς περιβλέπτους Κόμητας, τούς τε ἄλλους, καὶ τῆς ἕω τῆς ἑώας.

ΠΕΡΙΒΟ´ΛΑΙΟΝ, *Hortus*, vel *Silva muris circumsepta*, vulgò *Parcus*; quomodo Græci περίβολον vocant, non tantùm Templi muros, sed totum illud conseptum, quo vineæ, arbores, hortique Templo circumjacentes includuntur, ut Ælianus lib. 11. de animalib. cap. 2. 3. lib. 17. cap. 47. Theophanes an. 17. Heraclij, ubi de bello Persico: ὁ δὲ βασιλεὺς βουλευσάμενος μετὰ τῶν ἀρχόντων ἐκάθισεν ἐν τῷ παλατίῳ Βεκλάλ· εὗρεν γὰρ ἐν αὐτῷ ἐν ἑνὶ περιβόλῳ στρουθοκαμήλους σιτευτοὺς, καὶ ἐν ἄλλῳ περὶ πεντακοσίας δορκάδας σιτευτὰς καὶ ἐν ἄλλῳ συάγρους ἑκατὸν σιτευτοὺς, καὶ πάντα ἐδωρήσατο τῷ λαῷ. Infrà pag. 268. κυνήγιον vocat: καὶ εἰς τὸ κυνήγιον αὐτοῦ λέοντας καὶ τίγρεις παμμεγέθεις ζῶντας.

Nuperis verò Græcis περιβόλιον, *hortum muris septum* significat. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ξυστίδας, περιβόλαια. Moschopulus: κῆπος, ὁ τῶν λαχάνων καὶ τῶν δένδρων ἤγουν ὁ παράδεισος, καὶ τὸ νῦν κυρίως λεγόμενον περιβόλιον. Achmes Onirocrit. cap. 151. ὅτι διετάξατο ἐκριζῶσαι δένδρα τῶν περιβόλων αὐτοῦ. Ibidem: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι εἰσῆλθεν ἐν περιβολαίῳ κήπου, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν καρπῶν, &c. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 74. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐπὶ τῷ διαιρέτῃ ἐγχορήγῳ τοίχῳ τῆς τε ἔξω αὐλῆς, καὶ τῆς τῆς μονῆς περιβολίου οἰκήματά τινα, &c. Et cap. ult. τῷ δὲ ἐδάφει, εἰς περιβόλια τε καὶ παραδείσους ἐπικερδεῖς, (χρήσασθαι,) &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6. Extr.

Τὸν πλεῖον καιρὸν οἱ πιότεροι ἔπαιζαν, ἐτζέστριζαν,
Εἰς περιβόλια χαίροντας μὲ ἔμορφα κοράσια.

Idem lib. 8.

Θωρῇ τὸν οἶκον καὶ ναὸν, καμμοιάζει ὡς περιβόλι.

Et lib. 2.

Τότε Θησεὺς ἐβρίσκετον πιασμένος ἐπ᾽ ἀγάπῃ
Εἰς περιβόλιν ἔνδοστον μὲ συντροφία ποτάμι.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Μέτρος οὐκ εἶχεν τὰ καλλὰ τὰ εἶχεν τὸ περιβόλιν.

Cyrillus nuperus Patr. Constantinopol. in Homilia de Publicano & Pharisæo: ὁρᾷς ἕνα παράδεισον, ἓν περιβόλιον πεφραγμένον ἔχον δένδρα εὔκαρπα, καὶ δύσκαρπα, καὶ ἄκαρπα· καὶ ἔσωθεν ὁ περιβολάρις, καὶ ἐκ τῶν εὐκάρπων μαζώνει τῶν καρπόν. Vide Gloss. med. Lat. in *Peribolium*.

Περιβολάρις, Περβολάρης, *Arborator*, Δενδρολόμος. *Hortulanus*, in loco Cyrilli suprà laudato. Occurrit

rit apud Georgium Contarem lib.6. Hist. Athenar. pag. 154. Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. pag. 75. &c.

Περβόλιν, Περιβόλι, *Hortus*, Παράδεισος, φυτάλιά. Glossæ Græcobarb. ὁ κῆπος, τὸ περιβόλιν, ἢ περβόλιν.

Περιβολάκι, *Hortulus*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἄλλις εἰς βρύσαις, εἰς λουτρά, καὶ εἰς περιβολάκι.

ΠΕΡΙ´ΒΟΛΟΣ, τοῖς θείοις περιβόλοις προσφεύγων, apud Scholiast. Basilic. ad lib.60. pag.694. ubi Cujacius, *Qui confugit ad Sacra vela*: malim *Divina atria*. Nam ita appellantur *Templorum aditus*, seu *Quadriporticus*. Glossæ Gr. Lat. περίβολοι, mœnia. Can.76. Synodi Trullanæ: οὐ χρὴ ἔνδον τῶν ἱερῶν περιβόλων καπηλεῖον, ἢ τὰ διὰ βρωμάτων εἴδη προτιθέναι, &c. Ubi Balsamon quærit quid τῶν ἱερῶν περιβόλων vocabulo intelligatur, aitque quosdam existimare ὡς περιβόλους ἐκκλησιαστικοὺς, Canonem appellare τοὺς προνάους ἑκάστου ναοῦ, οὐ μὴν τὰς φιάλας, καὶ τὰ ἕτερα μέρη τῶν θείων ναῶν τὰ συνημμένα αὐτοῖς. Quæ quidem sententia illi minùs placet; existimat verò ita censeri debere, εἶναι τοὺς ἱεροὺς περιβόλους, τοὺς μὴ ἀπολυθέντας εἰς ἀλόγων ζώων καταπάτησιν, καὶ ἀλλοτρόπως κοινωθέντας. Neque enim λουτρὰ καὶ τοὺς κήπους καὶ τὰς στοὰς τὰς συνημμένας τῆς ἐκκλησίας περιβόλους εἶναι· ταῦτα γὰρ, subdit: μέρη μὲν τῆς ἐκκλησίας λογίζονται, ἱεροὶ δὲ περίβολοι οὐ λεχθήσονται. Vide eundem ad Can. 97. ejusdem Synodi. Eusebius lib. 10. Histor. cap.4. pag. 311. κρήνας ἄντικρυς εἰς πρόσωπον ἐπισκευάζει τοῦ νεὼ, πολλῷ τῷ χεύματι τοῦ νάματος τοῖς περιβόλων ἱερῶν ἐπὶ τὰ ἔσω προϊοῦσι τὴν ἀπόρρυψιν παρεχομένας. Synesius in Epist. 72. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη καθαρεύειν ἐν καθαροῖς, ἐὰν ἄρα δυνώμεθα μένειν εἴσω τῶν ἱερῶν, ἀποκλείειν τε τοῖς ἐναγέσι τὰ παναγέστατα. Vide Theophanem an.31. Constantini M.

ΠΕΡΙΒΡΑΧΙΌΝΙΟΝ, *Brachiale*, *ornamentum brachij*. Hesychius: ὄφις, ποῖος ἰχθὺς, καὶ τὸ χρυσοῦν περιβραχιόνιον. Vide Βραχιάλιον.

ΠΕΡΙΕΙΣΕΡΧΌΜΕΝΟΣ, *Dignitas*, vel *functio Ecclesiastica*, in Catalogo Allatiano Officiorum M. Eccl. ubi reponitur in Choro sinistro, hac serie: ὁ Κουβούκλης· ὁ Δεκανὸς· οἱ Λαμπαδάριοι· ὁ Περιεισερχόμενος· ὁ Βασταγάριος, &c. Hujus autem munus sic ibi describitur: ὁ περιεισερχόμενος, ἵνα φέρει λαμπρὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. *Ignem in Ecclesiam defert*, ad Sacrificium scilicet: quod quidem munus alteri, qui Καληγοριάρης nuncupatur, adscribitur in alio Catalogo ejusdem Allatij.

ΠΕΡΙ´ΕΡΓΟΙ, *Stelliones*. Περιέργων ἔγκλημα, *Stellionatus crimen*, in Basilic. lib.60. tit.30. qui inscribitur, Ἀγωγὴ κατὰ περιέργων, ἤτοι κακοτρόπων. Glossæ Basilic. Στελλιονάτους, ἐπίθεσις, κακουργία. Στελλίονος πρεσκρῆψις, ἡ τοῦ στελλίονος παραγραφὴ κατὰ τῶν κακούργων. Στέλλιος, κακοῦργος, κακότροπος. Aliàs, περίεργος, *Curiosus* exponitur in Gloss. Gr.Lat.

ΠΕΡΙΚΕΦΑΛΑΙ´Α, Amplior Calyptra, quæ capitis Monachi apicem & aures tegit, quam vulgo *Calottam* appellamus. Erat autem Monachorum duntaxat μεγαλοσχήμων, qui supra hanc Calyptram καμηλαύκιον ferebant: unde ἐσωκαμηλαύχιον interdum appellatur, uti in voce Καμηλαύχιον docemus. Utriusque Calyptræ figuram habes apud Goarum ad Euchologium pag.156. & in Georgij Pachymeris imagine præfixa Hist. Nicephori Gregoræ 1. Edit. Vox orta ex verbis Pauli Apost. ad Philipp.6. & ad Thessal. ubi περικεφαλαῖον σωτηρίου, & περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας dixit. Euchologium in Officio Parvi habitus, pag.479. ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν, ὁ δεῖνα, σκεπέται περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας. Et pag.519. τὸ κουκούλιον εἰς περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίου ἀναφαίρετον ἐκ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς. Denique in Offic. funeris Monachorum pag.545. περιβάλλει αὐτὸ κουκούλιον, εἰ μεγαλόσχημός ἐστι, περιθεὶς τὴν περικεφαλαίαν ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς, καὶ καταβιβάσας αὐτὴν μέχρι τοῦ πώγωνος, ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι τὸ πρόσωπον τοῦ λειψάνου: ex quibus amplam fuisse colligitur. Psellus in Epist. MS. ad Monomachum Imp. de Michaële Paphlagone, qui Monachum induerat sub Vitæ exitum: λαμπρύνεται τοῖς τροπαίοις σήμερον, καὶ τοῖς αὔριον τοῖς ἐξωδίοις περιστοιχίζεται· ἀμφιέννυται τὰ παράσημα τῆς ἀρχῆς, μεταμφιέννυται τὴν ἀλουργίδα τοῦ πνεύματος, τὸ νεκρὸν ἀποβάλλεται τῶν τριχῶν, καὶ ἀναίσθητος σταυροῦται τῷ κόσμῳ· ὁπλίζεται τὰ νοητὰ ὅπλα, ζώννυται τὴν μάχαιραν, τῇ περικεφαλαίᾳ σκέπεται, καὶ τροπαιοφόρος πρὸς τὸν δεσπότην χωρεῖ. In lib.4. Extr. Hist. MS. de eodem Michaële: τήν τε καλύπτραν τῆς κεφαλῆς ἀφελόμενοι, τὴν τῆς σωτηρίου περικεφαλαίαν ἐντεθείκασι.

Περικεφαλαία, *Velum quod recèns baptizatis imponebatur*, quódque *Chrismale* nostri vocant. Symeon Thessalonicensis de Sacrament. κουκούλιον ἐν τῇ κεφαλῇ λαβὼν, ὃ δὴ καὶ περικεφαλαία καλεῖται. Vide Κουκοῦλλα, & Ἀπολοῦσια.

ΠΕΡΙΘΆΛΑΣΣΟ, *Litus*, Ἀκτὴ, in Corona pretiosa.

ΠΕΡΙΚΆΜΠΤΗΣ, *Tergiversator*, in Gloss. Gr. Lat.

ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ`, *Sectiones*, in quas divisi sunt Libri sacri. Vide Suiceri Thesaurum Ecclesiast.

ΠΕΡΙΛΕΥ´ΚΙΟΣ. Anonymus MS. de Virtutibus lapidum: λίθος περιλεύκιος, πινόμενος καὶ φορούμενος ἔνδοξον βίον ποιεῖ, &c.

ΠΕΡΙΜΆΓΙΟΝ, *Magia*, incantatio. Nomocanon Cotelerianus num. 339. γυνὴ ἐὰν περιμάγιον ποιήσει νὰ συλλάβῃ παιδὶν, καὶ συλλάβη, αὐτὸ ἀποθάνη, &c.

ΠΕΡΙΜΆΡΜΑΡΟΝ. Eustathius: ἰστέον δὲ ὅτι ῥηθήσεται πολὺ λαϊνον χιτῶνα φορεῖν, ὡς ὁ τὰ περιμάρμαρα φορῶν, καὶ λίθοις τιμίοις κατάπαστος. Sed legendum videtur περιμάργαρα.

ΠΕΡΙΟΔΕΥΤΑΙ`, *Medici*, sic appellati, *qui Urbes & Mercatus circuibant medicinæ faciendæ gratiâ*, ut censet Antonius Augustinus. Vetus Inscriptio: *Medicus fora multa sequutus*. Glossæ Gr. Lat. Περιοδευτὴς, *Circitor*, *Lustrator*. Alij volunt esse Medicos qui *Cyclo* vel *Circulo ægrotos curant*. Quid porrò sit *Cyclo curare*, attigimus in Gloss. med. Latin. in V. *Cyclus*. Quò Viri Docti referunt ista Aristophanis, ἐν κύκλῳ τὰ νοσήματα σκαπτῶν. Sed & Synesius in Calvitiei Encomio τοὺς καλουμένους κύκλους ὑπὸ τῶν ἰατρῶν dixit. Modestinus lib.2. in l.6. §.1. D. de Excusat. γραμματικοὶ, σοφισταὶ, ῥήτορες, ἰατροὶ οἱ περιοδευταὶ λεγόμενοι, &c.

Περιοδεύειν, *Curare*, *Mederi*, Græcis recentioribus. Moschus in Limon. cap.204. ἐδάχθη τις ἀπὸ ὄφεως, καὶ εἰσῆλθεν εἰς πόλιν τινα περιοδευθῆναι, &c. Infrà: μηδὲ διατραπῇς, χρείαν ἔχεις ἔτι περιοδευθῆναι. Nilus lib.2. Epist.283. ἵνα γνῷς σαφέστατα καὶ τοῦ ἐχθροῦ τὴν μανίαν, καὶ τοῦ Χριστοῦ τὴν κηδεμονίαν, τοῦτον περιοδεύσαντός σε, ὡς εὐνούστατον δοῦλον. Occurrit in Hippiatricis non semel, cap.187. 423. 653. In Chronico Alexandrino in Constantino M. &c. Vide Combefisium ad tom.1. S.Maximi p. 680.

Περιοδία, *Quævis curatio*, in iisdem Hippiatricis cap.56. 535. &c. Glossæ S. Benedicti, cap. de Medicina: *Circitura*, περιοδία. Περιοδικὴ ἐπιμέλεια, apud Moschionem de Morbis mulierum cap.138. ubi vetus Interpres *Cyclicam diligentiam* vertit. Vita S. Basilij Jun. num.33. ἄλλοτε πάλιν μαλακίᾳ κατασχεθεὶς κατεκλίθην, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν συνήθως ἐξυπηρετοῦντά μοι ἰατρὸν, ἐζήτουν τινὸς περιοδείας τυχεῖν.

ΠΕΡΙΟΔΕΥΤΗΣ, *Visitator*, *Circitor*, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap.133. Concil.Laodicenum Can.57. ὀ δεῖ ἐν τῇ χώραις καθίςαθαι ἐπισκόπους, ἀλλὰ περιοδευτάς. Ubi Balsamon: Περιοδευταὶ δὲ εἰσιν οἱ σήμερον προβαλλόμενοι παρὰ τῶν ἐπισκόπων Ἔξαρχοι· οὗτοι γὰρ περιοδεύουσι καὶ ἐπιτηροῦσι τὰ ψυχικὰ σφάλματα, καὶ καταρτίζουσι τοὺς πιςούς. Et Zonaras, Περιοδευταὶ δὲ λέγονται, διὰ τὸ περιέρχεσθαι καὶ καταρτίζειν τοὺς πιςοὺς, μὴ ἔχοντες καθέδραν οἰκείαν. Concil. Calchedon. Act.4. ὁ εὐλαβέςατος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτὴς Ἀλέξανδρος. Act. 10. ἐχειροτόνησε πρεσβύτερον καὶ περιοδευτήν. In Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 1. subscribit Sergius Presbyter Περιοδευτὴς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἐπιχωρίων τῆς πρώτης Σύρων ἐπαρχίας. Rursum pag.45. Idem Sergius seu alius Presbyter περιοδευτὴς μονῆς Γινδάρου, subscribit. Sozomen.lib.4. cap.24. περιοδευτὴν δὲ φόνων αἴτιον γενόμενον ἐκ ἐχώρησε τῆς ἐκκλησίας. Gennadius Patr. Constantinopolit. in Epistola Encyclica ad Papam Urbis Romæ: ἰδοὺ τοίνυν τὰ πάντα θεοσεβέςατε πάντα τῷ οὕτινα ἐὰν ἁλισκόμενον ἐπὶ τοιούτῳ τινὶ ἐπίσκοπον, ἢ χωρεπίσκοπον, ἢ περιοδευτὴν, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, &c. Infrà: τοῖς ὑπὸ σὲ θεοφιλεςάτοις ἐπισκόποις καὶ περιοδευταῖς, &c. Hinc περιοδεύειν, apud S.Athanasium in Apol. 2. de Fuga sua pag.792. πάντες γὰρ σὺν αὐτῷ ἐσμὲν ὅταν περιοδεύῃ τὴν Μαρεώτην, καὶ οὐδέποτε μόνος περιέρχεται.

Περιοδευτὴς, *Circator*, Dignitas hodie in Majoribus Ecclesiis, cujus munus describit Catalogus Allatianus: ὁ Περιοδευτὴς περιπατῶν καὶ παιδονόμος τοὺς θέλοντας βαπτισθῆναι τῇ ὀρθοδόξῃ πίςει. Ea est ex Ordine Presbyterorum, ut scribit Joannes Episcop. Citri in Responsis pag.328. Vide Gloss.med. Lat.in *Circa*.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΘΕΙΣ, *Deportatus*. Περιορισμὸς, *Deportatio*. Vide to.7. Basilic. pag.770. 883.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΣ. Nicephorus Constantinop.in Hist.p.111.Edit narrat Justinianum Rhinotmetum Sclavinorum Gentibus partim bello,partim potestate in deditionem acceptis, easdem in Opsiciana, quam vocabant, regione per Abydum translatas collocasse, & ex iis triginta millia armatorum eduxisse, eúmque *Peculiarem exercitum* appellasse: ἐξ ὧν ςρατείαν ἄχρι καὶ ἕως τριάκοντα χιλιάδας λαὸν ἐξοπλίσας, Λαὸν ἐκάλεσε Περιούσιον, ἄρχοντα αὐτοῖς ἐκ τῶν εὐγενεςέρων ἐπιςήσας Γεβοῦλον τοὔνομα. Mox pag.112. καὶ ὁ κληθεὶς Περιούσιος τῶν Σκλάβων Λαὸς, τοῖς Σαρακηνοῖς προςτίθεται. Vide Theophanem, Georg.Hamartolum & Zonaram in eodem Rhinotmeto an.7.

ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ, *Agger circa Urbem extructus, muris munitus*, nostris, *Rempart*. Glossæ Gr. Lat. περίπατος, *Ambulacio*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. περίπατος, διακινητήριον, ἢ αὐτὸ τὸ βάδισμα. Constantinus de Adm. Imp. cap.29. pag. 86. τὸ δὲ τοιούτου κάςρου τὸ τεῖχος οὔτε περίπατον ἔχει, οὔτε προμαχῶνας, ἀλλὰ τεῖχος μὲν ὑψηλοὺς, καὶ τοξικὰς φυλαγογούς. Nicephorus Gregoras lib.2. Hist. ineditæ, cap.16. καὶ πρός γε τὸ τεῖχος ἀμεληθὲν ἐκ πολλοῦ, διερραγὸς ἦν τὰ πλεῖςα μέρη τοῦ περιπάτου καὶ τῶν ἐπάλξεων.

Περίπατος præterea sumitur interdum pro tabulato paululum excelso, in quo Imperator cum universo Clero ac comitatu ex Palatio ad Ecclesiam procedebat, maximè in Festo Palmarum: unde & περίπατος sumitur etiam pro ipsa supplicatione, ut vox περιπατεῖν, pro *procedere*, λιτὴν ποιεῖν. Codinus de Offic. Palat. cap.10. num.1. τῇ ἑορτῇ τῶν Βαΐων προετοιμάζεται μὲν ὁ περίπατος διὰ μέσης τῆς ἑβδομάδος, ἀπὸ τῶν κελλίων τοῦ Βασιλέως διήκων μέχρι καὶ τῆς ἐκκλησίας. Deinde addit ramis sterni τοῦ περιπάτου τὸ ἔδαφος, omnésque columnas, vel myrtorum, vel laurorum, vel olivarum ramis vestiri: postquam verò Imperator, Patriarcha ac Sacerdotes ex eo ambulacro in Ecclesiam descenderunt, illud in prædam dari Barangis & aliis cohortibus Imperatorem stipantibus. Idem cap.11. num.4. εἰ δὲ τῇ τῶν Βαΐων, ἐπεὶ ἔτι ψαλλομένου τοῦ ὄρθρου γίνεται ὁ περίπατος, καὶ οὐκ ἔςιν ἀνάγκη γίνεσθαι, ὡς ἔθος, λιτὴν, ἐν δὲ τῇ λιτῇ περιπατῆσαι καὶ τὸν Βασιλέα· ὁ μὲν περίπατος γίνεται· περιπατεῖ δὲ ὁ Βασιλεὺς φορῶν ἐπιλωρίκιον λευκὸν καὶ φακεώλιον. Adde cap.5. num.14.

ΠΕΡΙΠΛΟΚΑΔΑ, *Smilax hortensis*, qui flexu clavicularum proximos quosque frutices revincit, ut iis impediti, vix unquam possint explicari, inquit Ruellius lib.1. de Natura Stirp. cap.6. Glossæ MSS. σμίλαξ, φυτὴ ἀκανθῶδες, ἡ λεγομένη περιπλοκάδα. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: ἕλικες, αἱ τῆς ἀμπέλου ψαλίδες, καὶ ἁπλῶς αἱ κοινῶς περιπλοκάδες. Orneosophium cap.44 pag. 213. μαςίχην καὶ λίβανον ἀῤῥενικὸν, αἶθος περιπλοκάδος, ἐκ πάντων ἀνὰ οὐγγίαν μίαν.

ΠΕΡΙΣΣΟΙ, περισσότεροι, *Multi*, *Plures*, συμπλείονες. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἦλθαν καὶ ἄλλες περισσαῖς τὲς δὲν θέλω να λέγω.

Passim.

Περισσεύγειν, pro περισσεύειν, *Superabundare*.
Περισσὸς. pro περισσὸς, *Superfluus*.
Περίσσεμα, pro περίψημα.
Περισσὰ, Περισιὰ, Περισσὰ, *Supervacuò*, *Satissuperque*, Περισσῶς. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐμίσεψεν ἀποδεκεῖ, περίσσα πρικαμένος.

Alibi:

Ἡ σοῦζον ἀπὸ μάκρενε, τόσα περισσὰ κλέγει.

Περσὰ, idem quod Περισσά. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Καλλὰ κιαντήτοναι περσὰ ἀκόμη σκολισμένος,
Ἐκ τῷ ψαρίῳ τὸ σύμπεσμα τὸ δολερὸν ἐκεῖνο.

Idem lib. 12.

Καλά τι κρίνασι πολλοὶ περσότερο νὰ ἦτον.

ΠΕΡΙΣΣΟΠΡΑΚΤΙΑ, *Vectigalium quæ à pauperibus tributariis exigi non possunt, in alios ditiores rejectio*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.54. ubi Sabas Anastasium Imp. alloquens: πᾶσα ἡ τῶν Ῥωμαίων πολιτεία τῇ ὑμετέρᾳ εὐχαριςεῖ γαληνότητι ἐλευθερωθεῖσα ἤδη πρὸ δεκατεσσάρων τούτων χρόνων τῆς ἀδικωτάτης τοῦ Χρυσαργύρου συντελείας· καὶ νῦν δυσωποῦμεν ἡμᾶς κουφίσαι τὴν ἐπιτεθεῖσαν Περισσοπρακτίαν τῇ ἄρτι ἁγίᾳ Ἀναςάσει, καὶ τοῖς τῆς ἁγίας πόλεως κτήτορσιν ἐκ τῶν ἀπόρων καὶ δυσπράκτων προσώπων. Deinde istius indictionis causam & originem sic refert: τίς δὲ ἡ αἰτία γέγονε τῆς τοιαύτης Περισσοπρακτίας ἐρῶ· Οἱ καταγηρὸν τρακτευταὶ καὶ Βίνδικες τῶν κατὰ Παλαιςίνην δημοσίων ἑκατὸν χρυσίου λίτρας ἐξ ἀπόρων προσώπων καὶ δυσπράκτων ἀνυσθῆναι μὴ δυναμένας εἰσπραττόμενοι ἠναγκάσθησαν ἐπιῤῥίψαι τὴν τούτων εἴσπραξιν τοῖς κατὰ Ἱεροσόλυμα συντελεςαῖς κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἑκάςου δυνάμεως· τῶν τοίνυν ἑκατὸν τῶν χρυσίου λιτρῶν, καθ' ὃν εἴρηται τρόπον διανεμηθέντων, Περισσοπρακτίαν ἀπεγράφησαν. Deinde enarrat ut hanc indictionem aboleri ab Anastasio obtinuerit S.Sabas: καὶ οὕτως ἐκωλύθη ἐπὶ Ἀναςασίου ἡ ἐκ τῶν ἀπόρων περισσοπρακτία συγχωρηθῆναι, πλὴν ὅτι μέρος μὲν αὐτῆς συνεχωρήθη ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς Βασιλέως Ἰουςινιανοῦ. Quod quidem accidisse ait quintâ indictione, annis 13. ante sublatum Chrysargyrum, ac proinde anno Christi 512. cùm Chrysargyrum abolitum fuerit anno Anastasij 10. Christi 500. ut in hac voce docuimus. Cæterùm etiamnum in re vectigali hacce formulâ utimur, *rejetter les nonvaleurs sur d'autres paroisses*. Aliud est porrò Περισσοπραξία, apud Harmenopulum lib. 1. tit.3. §.58.

§. 58. ubi *superexactionem* significat, seu exactionem vectigalis ultra debitum, quomodo περιασσοπρακτῶν usurpat Liber 56. Basilic. ubi περιασσοπρακτήσας, seu qui ultra debitum exigit, in duplum damnatur.

ΠΕΡΙΣΣΟΧΟΡΗΓΊΑ, *Supererogatio*, in l.2. Cod.de Frum. Alexandr.

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΆ, *Fortuita*, τὰ ἐκ τῆς περιστάσεως, τοῦτ' ἔστιν ἐκ τῆς συμβάσεως γινόμενα, apud Harmenopul. lib.1. tit.6. §.39.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΆ, *Columba, in qua sacra Hostia reponebatur*, de qua egimus in Gloss. med. Latin. & in Constantinopoli Christ.lib.3.sect.64. Supplicatio Clericorum & Monachorum Antiochiæ in Concilio Constantinopolit. sub Mena Act.5. τὰς γὰρ εἰς τύπον τοῦ ἁγίου πνεύματος χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς περιστερὰς, κρεμαμένας ὑπεράνω τῶν θείων κολυμβηθρῶν καὶ θυσιαστηρίων, μετὰ τῶν ἄλλων, ἐσφετερίσατο, λέγων οὐ χρῆναι ἐν εἴδει περιστερᾶς τὸ ἅγιον πνεῦμα ὀνομάζεσθαι. Vita S.Basilij falsò adscripta Amphilochio Iconiensi Episcopo: καὶ διελὼν τὸν ἄρτον εἰς τρεῖς μερίδας, τὴν μὲν μίαν μετέλαβεν φόβῳ πολλῷ καὶ σεβάσματι· τὴν δὲ ἐφύλαξε συνταφῆναι αὐτῷ· τὴν δὲ ἑτέραν ἐνθεὶς περιστερὰν χρυσῆν ἐκρέμασεν ἐπάνω τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου. Infrà: καὶ προσκαλεσάμενος χρυσοχόον, ἐποίησε τὴν περιστερὰν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καὶ ἐν αὐτῇ κατέθετο τὴν μερίδα, κρεμάσας ἐπὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ἀντίτυπον τῆς ἁγίας ἐκείνης περιστερᾶς φανείσης ἐν τῷ Ἰορδάνῃ τοῦ Κυρίου βαπτιζομένου. Vide Tabellam I. initio hujusce operis.

Περιστερὰ, *Columba*, pannus violaceus in caudæ columbinæ speciem, à pileo perinde violaceo Sacerdotis sæcularis Græcanici, retro dependens. Vide Goarum ad Euchologp.157.& Allatium in Creyghton. p.676.

Περιστέριν, pro περιστέρα, in Apophthegmat.Patrum in Niceta.

Περιστεριῶνας, *Columbarium*, Περιστερεών.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΩ͂ΤΑΙ, in Glossis MSS. apud Gauminum ad Psellum de Operat. dæmon. pag.139. ad pag.74. οἱ ἀστρόλογοι, qui scilicet ex nubibus, quas περιστερὰς vocabant, quæ columbæ formam referrent, conjectarent. Μαντικὴν hanc διὰ τῶν νεφῶν, Anthusam quandam mulierem reperisse, Leone M. imperante, autor est Scriptor Vitæ S.Isidori apud Photium.Balsamon ad Can. 61. Synodi Trullanæ. ἐκ τῶν δὲ μὲν γὰρ τῶν νέφους ἐοικότος περιστερᾷ, περιστάσιν λέγουσι τῷ ἐρωτῶντι ἐπελθεῖν. Vide Νεφοδιώκται.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΌΠΟΥΛΟΝ, *Pullus columbinus, Columbulus*, περιστερίδιον. Symeon Sethi de Alimentis: ἡ τῶν περιστεροπώλων σὰρξ θερμή ἐστι καὶ ὑγρὰ, &c. Anonymus MS. de Matulis, seu de Urinis: καὶ ἂς τρώγει ὀρνίθια, καὶ περιστερόπουλα, καὶ ἕτερα πουλία. Demetrius Constantinopol.lib.2. Hieracosophij cap.8. καὶ θρέψεις περιστερόπουλον ζεστὸν, ἢ πουλικόν. Cap.17. ταῦτα ἀναμίξας, ἐξ αὐτοῦ, δὸς τῷ ἱέρακι, καὶ θεραπεύσεις μετὰ περιστεροπούλου, ἢ ὀρνιθοπούλου. Adde cap.53. & p.227.

ΠΕΡΙΣΤΗΘΙΟΝ, ἱερατικὸν ἔνδυμα ἐπὶ τὸ στῆθος κείμενον, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Pectorale*. Vide in hac voce in Gloss. med.Lat.

ΠΕΡΙΣΤΡΑ, *Perpendiculum*. Lexicon MS. Cyrilli: Διαβήτης, ἐργαλεῖον εὔχρηστον τέχναις πολλαῖς, τὸ Λ στοιχείῳ παρόμοιος· καλεῖται δὲ καὶ περίστρα.

ΠΕΡΙΤΗΣ. Vide Πετρίτης.

ΠΕΡΙΤΙΆΡΑ. JoannesTzetzes Chil.8.v.310.ait τιάραν capitis tegumentum extitisse, cujusmodi fuit apud Persas, & τοῦφα illa Justiniani in illius statua. Deinde addit περιτιάραν vulgarium fuisse.

> Ἔστιν καὶ τὴν Τιάραν δέ· ἡ δὲ Περιτιάρα,
> Τῆς κεφαλῆς τὸ φόρημα, τῶν πολιτῶν, κυρίως.

ΠΕΡΙΤΙΟΣ, *Februarius* mensis, apud Macedones. Passim.

ΠΕΡΙΤΟΝΟΝ, *Tabula navis protensa*. Eustathius Od. ε. ἔστι δὲ ἐπηγκενὶς, ἡ καθ' ἣν οἱ σκαλμοὶ πήγνυνται, ἢ ὅπερ κοινῶς περίτονον λέγεται, παρὰ τὸ δι' ὅλου τείνεσθαι. Suprà: ἐξέχοντα τὰ ὀρθὰ ξύλα τὰ κατὰ τὸ περίτονον τόπου.

ΠΕΡΙΤΡΑΧΗΛΙΟΝ, *Collarium*, in Glossis Græco-Lat. *Armatura militaris species, qua collum munitur*. Leo in Tactic. cap.5. §.4. ποδόψελλα σιδηρὰ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης, διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας περιτραχήλια σιδηρᾶ ἁλυσιδωτὰ, ἐνδεδυμένα ἔσωθεν μὲν ἀπὸ κεντούκλου, ἔξωθεν δὲ ἀπὸ λινοῦ. Mox: περιτραχήλια ἵππων. Constantinus in Tactic. pag.11. περιτραχήλια ἁλυσιδωτὰ σιδηρᾶ ἐνδεδυμένα ἔσωθεν μετὰ κεντούκλου, καὶ ἔξωθεν νεύρικα τὰ ἀπὸ κεντούκλων διπλῶν γινόμενα, καὶ αὐτὰ ἀντὶ λωρικίων. Mauricius lib.1.Strateg. c.2. σπαθία, περιτραχήλια κατὰ τῶν Ἀβάρων σχῆμα. Vide Gloss. med.Lat. in *Collare*.

Περιτραχήλιον, *Stola Sacerdotalis*. Germanus Patr. in Mystagog. τὸ δὲ περιτραχήλιόν ἐστι τὸ φακεώλιον, μεθ' οὗ ἐπεφέρετο ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως δεδεμένος, καὶ συρόμενος ἐπὶ τὸ πρόσθεν ἐπὶ τῷ τραχήλῳ ὁ Χριστὸς, ἐν τῷ πάθει αὐτοῦ ἀπερχόμενος. Τὸ δὲ τοῦ ἐπιτραχηλίου δεξιὸν μέρος, πέφηνεν ὁ κάλαμος ὃν ἔδωκαν ἐμπαίζοντες τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ, τὸ δὲ ἐξ εὐωνύμου μέρους, ἡ τοῦ σταυροῦ βασταγὴ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ. Maximus Cythærensis in Synaxario 20. Febr. καὶ δένοντας τὸν μὲ τὸ ἱερὸν περιτραχήλιον, &c.

Πετραχήλι, pro περιτραχήλιον, apud Crusium in Turcogr. p.188. ubi de Patriarchæ vestibus: καὶ βάνουν τοῦτο πετραχήλι τοῦ Πατριάρχου, *& imponunt ei vestem, cujus foramini caput inseritur, nec apparet ea, sed intra reliquum vestitum gestatur*.

ΠΕΡΙΤΡΙΓΥΡΊΖΕΙΝ. Vide in Γυρεύειν.

ΠΕΡΙΦΑΝΈΣΤΑΤΟΙ compellati συγκλητικοὶ, seu Senatores, in Concilio Calchedon. Act.1. p.93. 96.ubi vetus Interpres, *Amplissimus Senatus* vertit.

Περιφανεστάτη κεφαλὴ, nomen Dignitatis inventum ab Alexio Comneno Imp. Anna Comnena lib.11. Alexiad. pag.335. μετακαλεσάμενος τὸν Ταλίκιον ἐξ Ἀντιοχείας νεωστὶ παραγενόμενον, αὐτῷ μὲν τὰ τοιαῦτα πλοῖα παραδεδωκὼς, Περιφανεστάτην κεφαλὴν ὠνόμασε. Vide Κεφαλή.

ΠΕΡΙΦΕΡΌΜΕΝΟΣ, Dignitas vel functio Ecclesiastica, in Catalogo Eccl.apud Goarum ad Euchologpag.268. Ubi *Circumambulator* vertitur.

ΠΕΡΙΦΟΡΆΡΙΟΣ, *Circumforaneus, Agyrta*. Glossæ Lat.Gr. *Circumlator*, περιφοράριος. Glossæ Gr. Lat. περιφοράριος, *Regula*. Codex S. Germani *Virgula* præfert. Sed fortè quis legat *Rabula*.

ΠΕΡΊΧΑΡΟΣ, *Facetus*, Εὐτράπελος, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

> Καὶ ποίσε με περίχαρον, καὶ δός μου τέτιαν χάριν.

Περιχάρια, *Dona, Munera*, Gallis *Bijoux*. Idem Anonymus lib.3.

> Καλὰ κιαντύχη καὶ ποτὲ περιχάρια νὰ λάβω.

Idem lib.7.

> Στοὺς πόνους μου μπορῇς καλὰ περιχάρια νὰ δώσῃς.

Eodem libro:

> Καὶ μὲ ταύτην ὑπάγουν σιμὰ περιχαρία.

Fortè etiam pro Περιχέρια, *Brachialia*, hæc vox hîc usurpatur. Vide in Περιχέριον.

ΠΕΡΙΧΕΡΙΟΝ, *Armilla*, περίχειρον. Glossæ Lat. Gr. *Armilla*, Περιχέρια. Vide Χέρι, & Περιχάρια.

ΠΕΡΙΧΥΝΕΙΝ, pro περιχύειν, *Circumfundere*. Dicebantur porrò περιχυθῆναι, *Clinici*, id est *perfundi* in Baptismo. Eusebius lib.6. Hist. cap.42. ἐν αὐτῇ τῇ κλίνῃ ἐν ᾗ ἔκειτο περιχυθεὶς ἔλαβεν βαπτισμόν. Vide Gloss.med.Lat.in *Clinici*, & in *Superfusi*.

Περίχυτος, *Circumfusus*. Codinus de Offic. Palat. cap.3. num.13. σκαράνικον χρυσοκόκκινον, λιθάρια δὲ καὶ μαργαριτάρια ἔχον, οὕτω λεγόμενα περίχυτα. Idem in Orig. Constantinop.n.64. meminit Statuæ quam περιχύτην vocabant. Vide Gloss.med.Lat.in *Cataclitus*, sub finé.

Περιχύτης,

Περιχύτης, munus in Balneis publicis. Synaxarium Colberteum 26. Sept. ὥστε καὶ εἰς δηλικὴν τάξιν ἀμφοτέρους ἀπενεχθῆν, καὶ τὸν μὲν Ἰωάννην Ἐξκαύστην εἶναι, τὸν δὲ Πρόχωρον Περιχύτην. Vide Tabellam descriptam ab Hieron. Mercuriali lib. 1. Artis Gymnasticæ post pag.28. ubi περιχύτης exprimitur.

ΠΕΡΙΧΥΤΗ, *Lucta.* Photius in Nomocan.tit. 13. cap.29. μόνον δὲ παίζειν ἔξεστι μονόβολον καὶ κονδομοτόβολον, καὶ κοντὸν, κόντακα, χωρὶς πορπῆς, καὶ περιχυτὴν. Ubi Balsamon: περιχυτὴ, ἡ πάλη.

ΠΕΡΛΟΓΗ, *Uter*, Ἀσκός.

ΠΕΡΜΑΧΙΟΝΙΟΝ, *Propugnaculum.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Κτίσε εἰς τὸ θεμέλιον σου πύργους καὶ περμαχιόνια.

ΠΕΡΝΕΙΝ, *Capere*, *Sumere*, *Populari*, αἱρεῖν, λαμβάνειν, λαφυραγωγεῖν. Glossæ Græcobarb. ἄσγαρος, σκευοφόρος, φορτηγός, ὅπου βαστᾷ τ' ἀγκεῖα· ὅπου βαστᾷ καὶ πέρνει τὸ φορτίν. Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. MS.

Καὶ τὰ χαλίκια σωνάγε νὰ πέρνῃς τὸν μισθόν σου.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τῆς ζωῆς τὸ πλέον κερὸν πέρνουσιν μὲ τὰ μαῦρα.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. ὁ ἀετὸς μίαν ἔχοντας τι νὰ φάγῃ, ἐξαπέταξε κάτω εἰς τὴν φωλέαν τοῦ ἀλεπτοῦ, καὶ πέρνοντας τὰ ἀλεπόπουλα, τὰ ἀνέβασε εἰς τὴν φωλέαν του.

Παίρνειν alij scribunt, factúmque pro ἐπαίρειν, ἐπαίρνειν. Παρμένος, *Captus*, ἁλοὺς, in Fabulis Æsopi Græcobarb. Παρμὸς, *Captura*, *Populatio*, Πόρθησις, Ἅλωσις. Παρτὴς, *Populator*, Ἐκπορθῶν. Προπαίρνειν, *Anticipare*, Προλαμβάνειν. Προπαρμὸς, *Anticipatio*, Πρόληψις.

ΠΕΡΝΕΙΝ, *Transfretare*, *Trajicere*, *Transire*, διαπερᾶν, διαβαίνειν. Theophanes an. 32. Justiniani: ἐκέλευσεν ὁ Βασιλεὺς γενέσθαι πλοῖα δίπρυμνα, ὥστε ἀπελθεῖν εἰς τὸν Δάνουβιν, καὶ ἀπαντῆσαι τοὺς βαρβάρους, εἰ περνοῦσι, καὶ πολεμῆσαι αὐτοῖς. Vide eundem an. 17. ejusdem Augusti. Anonymus de Nuptiis Thesei in Prologo:

Γλήγορα τέλος ἔπερνα, κεῖς θάνατον ἐρχόμου.

Et lib.1.

Ἀρμένισαν καὶ πάγουσι, τὴν θάλασσαν περνοῦσι.

Et lib.7.

Ἔτζη παρθένα νὰ περνῶ μεσένα τὴν ζωήν μου.

Occurrit in Apophthegmat. Patrum in Or num.6. & apud Joan. Cananum de Bello Constantinopol. pag.193.

Παίρνειν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. δεσπότης παρὰ πρέσβυτος ἔπαιρνε καὶ πάντα ζήτα.

Ἀπερνεῖν, *Antevertere*, *Antestare*, *Perambulare*, *Pertransire*, προφθάνειν, προϊέναι, διέρχεσθαι. Ita Portius. At Hieron. Germanus, pro, *Tempus consumere jocando*, usurpat.

Ξεπέρνειν, *Transgredi*, Ὑπερέχειν, ὑπερβάλλεσθαι.

Παραπαίρνειν, *Opprobrio afficere*, in Grammatica inedita Romani Nicephori.

ΠΕΡΝΙΑ, *Ilex.* Glossæ Græcobarb. ἄκυλον, ὁ τοῦ πρίνου καρπὸς, ὁ καρπὸς τοῦ πρινιᾶς, ἡ περνιάς.

ΠΕΡΝΟΝ, apud Nonum de Morbor.Curat.cap. 254. ἔμπλαστρον διὰ πέρνου, *Emplastrum ex petasone* vertit Interpres, quasi πέρνον idem sit quod *Perna.*

ΠΕΡΠΑΤΕΙΝ, pro Περιπατεῖν, *Ambulare*, *Iter facere*, *Vadere.* Περπάτημα, *Itio*, *Incessus*, *Gradus*, Βάδισμα, Πορεία. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἀμὴ λαλῶ, καὶ λέγουν με, περπάτει σὸ πηγάδιν.

Historia Apollonij Tyrij:

Νύκτα καὶ μέρα περπατοῦν καὶ ἄλλο δὲν ἀνημένα.

Alibi:

Ξυπόλυτος νὰ περπατῇς, ἄτις νὰ βασανίζῃς.

Ita in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 58.71.

Πορπαλεῖν, simili notione. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Στὴν στράταν ὅπου πορπατοῦν, ἐκεῖ τὸν ναπαλίξαν.

Occurrit ibi non semel, ut & apud Emmanuelem Georgillam de Mortalitate Rhodi.

Περπατησιά, Πορπάτημα, idem quod Περπάτημα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

Καὶ μανιωμένος ἔδειχνε ἐκ τὴν περπατισιά του.

Πορπατηξία, *Incessus.* Hist. MS. Bertrandi Romani:

Τὸ βλέμμα πάνυ θαυμαστὸν, καὶ ἡ πορπατηξία της.

Παρπαλεῖν. Glossæ Græcobarb. ἀεροβαλεῖν, εἰς τὸν ἀέρα πειπαλεῖν, νὰ πειπαλεῖ εἰς τὸν ἀέρα, νὰ παρπαλεῖ εἰς τὸν ἄνεμον. Hinc emendandus locus in versione Diplomatis Græci, apud Rocchum Pyrrhum in Archimandritatu Messanensi pag.68. *& abinde per planitiem, prout in Græco vocatur Patpat.* Legendum enim *Parpat*, ex Gr. Παρπάτημα, *Ambulacrum.*

ΠΕΡΣΑ, *Amaracus*, Ἀμάρακος.

Περσά. Vide in Περιστεύγειν.

ΠΕΡΣΕΑ, *Malus Persica*, apud Cedrenum in Juliano, ubi Scholij vice adscribitur ῥοδακινέα. Vide in hac voce.

ΠΕΡΣΕΚΟΥΤΙΩΝ, *Persecutio*, in Nov. 135. Justiniani.

ΠΕΡΣΙΔΙΟΝ, *Præsidium militare.* Procopius in Hist. Arcana pag. 4. 1. Edit. τὰ γὰρ ἀμφὶ τῷ περσιδίῳ, καὶ τοῖς ξιφιδίοις, τηνικάδε ξυνενέχθη γενέσθαι, &c.

ΠΕΡΣΙΚΗ, *Crumenæ species.* Ptochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. MS.

Ἀπλόνω σὸ περσίκιν μου, γυρέβω τὸ πούγγιν μου.

Περσίκιον. Codinus in Orig. Constantinopol.num. 148. ὀψίας δὲ ἤδη γενομένης, εὗρε ἐπιτήδευμα ἄριστον, τὸ λεπτὸν σχοινίον, ὅπερ εἶχεν εἰς τὸ περσίκιον αὐτοῦ, τὸ ὡσεὶ ὀργυῶν νέ. Ubi rectè Meursius & Lambecius *Marsupium* verterunt.

Περσικάελος, *Derectarius*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Scholiastes Basilic. ad lib. 60. tit. 28. explicans vocem διερεκτάριος, Οἱ εὐθικῶς κλέπται οἱ λεγόμενοι Περσικάελοι. Nimirum à sacculo seu crumena. Glossæ eorundem Basilic. οἱ τοιχώρυχοι, καὶ οἱ σάκκους ἀνασχίζοντες, καὶ οἱ διερεκτάριοι, ἤγουν κλέπται. Nostris *Couppe-bourses.*

ΠΕΡΣΙΚΟΣ, Color cæsius quem vulgo *Pers* vocamus. Leo Grammaticus paginâ 465. & Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. numero 42. περιβαλὼν τὸ χρυσοπερσικόν σου χιτῶνα. Liber de ædific. Constantinopol. MS.ex Cod.Reg. sign.nunc 2431. καὶ ὁ ἀρχιτέκτων ἀνὴρ μετὰ δύο στηλῶν περσικῶν βασταζόμενος. Vide Gloss. med. Lat. in *Persus.*

ΠΕΡΣΙΜΟΥΛΟ, *Petroselinum*, Πετροσέλινον, in Corona pretiosa.

ΠΕΡΣΙΣ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioscor. cap.398.

ΠΕΡΤΖΗΝΗ, *Hasta velitaris*, ex Gall. *Pertuisane.* Cyrillus in Lexico: Σαρομάσιν, κοντάκια μικρά ἀγκρίφια, ἤγουν περτζηνή.

ΠΕΣΑΛΕΜ, Ægyptiis, *Hyssopus*, apud Interpol.Dioscor. c. 435.

ΠΕΣΕΝΤΑΡΙΖΕΙΝ. Sguropulus in Histor. Concilij Florentini sect.4. cap.5. διερχομένων οὖν ἡμῶν τὰς ὁδοὺς, ἐκρατεῖτο ὁ Πατριάρχης ἀπὸ τῶν ἀγκαλῶν, ἀπὸ μὲν τοῦ ἑνὸς μέρους παρὰ τοῦ Κορώνης Χειροφόρου εὐπρεπέστερον, ἀπὸ δὲ θατέρου παρὰ τοῦ Περδικάλη, ἄκροις δακτύλοις, καθὼς εἰώθασιν οἱ Λατῖνοι πεζεντζαρίζειν. In Notis scribitur πεζεντζαρίζειν, exponitúrque *per ansas librare* à Creyghtono & Suicero: sed videtur legendum πρεσεντζαρίζειν, ex Ital. *Presentare*, ut sit, *Manum porrigere*, *offerre*, *summis digitis prehensare.* Vide Πεζεντίζειν.

ΠΕΣΙΜΑ, Πέσιμον, *Lapsus*, Πτῶσις, ὀλίσθημα.

ΠΕΣΚΕ'ΣΙΟΝ, Tributi genus, quod Turcarum Sultano pendunt Patriarchæ Constantinopolitani. Historia politica pag.24. ὅπως παρέχῃ ἐτησίως φλωρία δύο χιλιάδας, καὶ πεσκέσιον, τουτέστι δῶρον, ὅτε νεωστὶ ἦλθε, φλωρία πεντακόσια. Malaxus in Hist. Patr. pag. 124. καὶ ἔβαλε νὰ δίδει πεσκέσιον εἰς τὴν πόρτα τοῦ Σουλτάνου. Idem pag.182. ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ διαλεταγμένον πεσκέσιον, ἤτοι κανίσκιον, τὰς δύο χιλιάδας τὰ φλωρία, &c. Occurrit passim apud hunc Scriptorem.

ΠΕΣΟ'Σ. Vide in Πινσός.

ΠΕΣΠΕΖΕ', τὸ μάκερ, in Glossis Jatricis ex Cod. Reg.1237. Πεσπὲς, in Cod.190. Quid verò sit *Macer*, docent Botanici omnes.

ΠΕΣΣΟΥ'ΛΙΟΝ. Eustathius Ὀδ. ι. ὁ δὲ γράψας ὅτι καλέκειτο ἐν σπηλαίῳ σιβάδας ἐσκεπασμένας ἔχοντι κατὰ τὴν πέτραν, ἤτοι τὰ κοινότερον τὰ λεγόμενα πεσσούλια, σιβάδας εἶπεν, ἢ συνεκδοχικῶς, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν σιβάδας, &c. Vide πεσσούλιον.

ΠΕΤΑΓΙ'ΔΑ, & Πεταλίδα. Vide in Παλελίς.

ΠΕΤΑ'ΛΙΟΝ, *Lamina*, Πέταλον. Codinus de Offic. Palat. cap.4. num.53. τὸ δικανίκιον αὐτοῦ τὸ μὲν ἓν πλάγιον κόκκινον, τὸ δὲ ἕτερον ἀργυροῦν διὰ πεταλίου ζωγραφικοῦ. Adde cap.6. num.7.

ΠΕΤΑΛΛΙ'ΝΑΙ, Ostrei species. Jatrosophium MS. πεταλλίνας θαλασσίας λαβὼν καθάρισον, καὶ ἄφες αὐτὰς ὀξίσαι, &c.

ΠΕ'ΤΑΛΟΝ, *Solea equi*, ὑπόδημα, σπαρτίον. Πεταλώνειν, *Equum ferro calceare*, Ὑποδέειν.

ΠΕ'ΤΑΛΟΝ, Chymicis, quid sit, vide in Κηρολακίς.

ΠΕ'ΤΑΛΑ τῶν στεφανοπλόκων, in Glossis Chymicis MSS. εἰσὶ πυρίτης καὶ μαγνησία. Vide in his vocibus.

ΠΕΤΑΣΤΗ', sic appellatus tonus quidam in musica recentiorum Græcorum, ex decem & novem tonis quos recensuimus in V. Φωνὴ, de quo sic Hagiopolites MS. εἰσὶ δὲ ἀπὸ τῶν ἁπλῶν τόνων προσλαμβανόμενοί τινες, οἷον αἱ τρεῖς ὀξεῖαι, οἱ δύο ἀπόστροφοι, καὶ πεταστὴ τὸ λεγόμενον ἀνάσταμα, διότι ἀπὸ τοῦ κρατήματος διπλῆς ἡ πελαστὴ φωνὴν ὀξυτέραν φέρουσαν ἀναφέρεται, καὶ ἕτερα τοῖς ἀριθμηθεῖσιν ὅμοια. Vide ὀξεία, & Ἀπόστροφος, & Rutgersium lib.2. Var.cap.11.

ΠΕΤΕΙΝΟ'Ν, *Flos Anemones*. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. τὸ ἄνθος τῆς ἀνεμώνης, ἤτοι τὸ κουτζουνάδος, τὸ λεγόμενον παρὰ τοῖς ἰδιώταις πετεινόν.

ΠΕΤΕΙΝΟ'Σ, Πετεινὸς, *Gallus Gallinaceus*, Ἀλεκτρυών. Vel *Gallina*. Glossæ MSS. in Batrachom. Homeri. ἐβόησεν ἀλέκτωρ, ἐλάλησεν πετεινός. Physiologus de natura animalium MS. ὁ πετεινὸς γὰρ τὸ πουλλὸν τὸ ἥμερον τὸ ζῶον.

Πετεινόπουλλον, Πετεινόπουλλοι, *Iunior Gallus*, vel *Pullastra*, *Gallinula*, ἀλεκτρυωνὶς, Νεοττὶς. Agapius in Geopon. cap.69. καὶ δι' αὐτὸ δίδομεν τοῦ ἀῤῥώστου τὸ καλοκαῖρι πουλλάδα, ὅπου δὲν ἔχει τόσην θερμότητα τὸ πετεινόπουλλον. Adde cap.80.

Πετεινάρειον, *Avicula*. Glossæ Græcobarb. πουλλὶν, ἤτοι πετεινάρειν.

ΠΕΤΖΙ', Πετζίον, *Pellis*, *Cutis*, *Corium*, Σκῦτος, δέῤῥις. Glossæ Græcobarb. ἐπίλημμα τὸ ἐπικεφάλαιον δέρμα σοῦ θριξὶ νὰ κυρεύσῃ τὸ πετζὶν ὅπου ἔνι ἀπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ τὰ τρίχας. Nicetas Barbarogr. MS. in Alexio lib.3. num.10. περιφράξαντες αὐτὰ μετὰ πετζίων βοεινῶν, ὡς ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐξαφθῶσι. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg.945. ἔπαρον ἀποπάτημα τῆς γῆς ἀπὸ τζαγγίου αὐτοῦ, ἢ ἀπὸ καλιγίου γυναικὸς τὸ πετζὴν, &c. Anonymus alter MS. de Urinis ex Cod. Colberteo: εἰ δὲ ἔχει τὸ οὖρος, ὡς πετζία μικρὰ, ἐκ τῶν νεφρῶν διῆλθεν ἡ νόσος. Diploma Andronici Junioris pro Monembasiotis: ἢ διὰ προσφαγίων, πασῶν, ἤτοι μερίων, ἢ πετζίων, ἢ πανίου. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Νὰ κάμνω πέτζες, νὰ πουλῶ, καὶ ναγοράζω οἰνάριν.

Adde Agapium in Geoponico cap.229.

Πετζιὰς, *Coriarius*, Βυρσοδέψης, σκυτεύς.

Πετζιάζειν, *Callum obducere*, Τυλοῦσθαι. Πετζίασμα, *Callus*. Πετζιασμένος, *Callosus*.

Πετζαλιδιάζειν, Idem quod πετζιάζειν. Agapius cap.194. καὶ τότε τὸ βάλε εἰς τὴν φωτίαν, νὰ βράζῃ, ἕως νὰ γένῃ μία δυνατὴ κρόστα, ἤγουν νὰ πετζαλιδιάσῃ εἰς τὴν ἀπάνω μεράν.

Γαδυροπέτζι, *Pellis asini*, in Assisis MSS. Regni Hierosol.cap.298.

Πετζώνειν, *Coriariam* vel *sutoriam artem exercere*. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. MS.

Καὶ δός με νὰ προγεύωμαι καὶ τότενα πετζόνω.

Mox:

Καὶ παρευθὺς ὑπόδιμαν ἐπέρνη, καὶ πετζόνη.

Πετζόκολλα, *Glutinum ex corio*. Cod. MS. Reg. fol 77. καὶ ὅσαν σέγνωσεν, τρίψε τὰ ὅλα με πετζοκόλλα. Agapius in Geoponico cap.141. διατὶ ξηραίνεται ὡσὰν τὸ πετζόκολλα. Ade cap.229.

Χρυσοπέτζα, *Corium deauratum*. Agapius in Geoponico cap 158. ἔπαρε βερνίκιν ἀπ' ἐκεῖνον, ὅπου βάνουν εἰς τὰ χρυσοπέτζα, καὶ ζεσταίνετον, &c. Cap.204. νὰ κάμῃς βερνίκιν, ὅπου χρυσώνει τὸ ἀσίμι, καὶ τὸ σάνιον, καὶ χρυσοπέτζα, καὶ ἕτερα.

ΠΕ'ΤΖΑ, *Portio*, *Fragmentum*, ex Ital. *Pezza*, & Gall. *Piece*. Alij à πέζα, πεζίον, Gr. quomodo πέζα ἱματίου, dicitur ὤα. Vide Suidam. Agapius in Geoponico cap.158. καὶ βρέξε εἰς αὐτὰ μίαν πέτζαν λινὼ, ἤγουν μανδήλιον. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Πατὴρ, πέτζαν οὐδὲν ἔχω, νὰ τήξαν ἀγοράσω.

Πετζέτα, *Portiuncula*, Ital. *Pezzetta*. Idem Agapius cap.188. τύλιξε μίαν πετζέταν, ἤγουν βαμβάκι, εἰς ἕνα κομάτι ξύλον χοντρὸν ὡσὰν τὴν χέρα σου, καὶ κοντὸν ὅσον εἶναι τὸ τζουκάλι, βάλετο μέσα νὰ βράσῃ καμπόσον, καὶ πέρνει τὸ ἅλας ἡ πετζέτα. Ita apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part.1. pag.392.

ΠΕΤΖΙΜΕ'ΝΤΑ, *Impedimenta*. Constantinus de Adm. Imp. cap.9. καὶ οὕτως ῥιπτοῦντες αὐτὰ εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ τὰ πετζιμέντα αὐτῶν ἐμβληισκόμενοι εἰσέρχονται, καὶ αὖθις διαπορεύονται.

ΠΕΤΙΤΕΥ'ΕΙΝ, *Petere*. Glossæ Basilic. ἐπετίτευσεν, ᾐτήσατο.

Πετίτα, *Petitiones*. Suidas: Πετίτα, Ῥωμαϊκὴ ἡ λέξις, σημαίνει δὲ γνώρισμα αἰτήσεως. Eadem habent Glossæ Basilic. Anonymus laudatus ab eodem Suida: Χρυσάφιος δὲ ὁ Πραιπόσιτος πετίτα ἐπεζήτει Θεοδόσιον τὸν Βασιλέα. Extat titulus in Cod. Justin. lib.10. *de Petitionibus bonorum sublatis*, ubi monet Cujacius in MSS. Codd. legi *Petitis*.

ΠΕΤΙ͂ΤΟΝ, in Lexico MS. ex Schedis Combefisij exponitur πειρατικὸν σκάφος περίγειον, *Navis Piratica*.

ΠΕΤΙ'ΤΟΝ. Eustathius Iliad. υ. Τόποι Λιβυκοὶ, Νόμοι ἐγχωρίως λέγονται, καθά τις ἂν εἴποι ῥεγεῶνες, ἢ τόρμαι, ἢ ἐνορίαι, ἢ πετῖτα. Meursius *Viam* interpretatur, eóque refert locum ex Juliani Imp. Orat.2. pag.133. Edit. Petavij, in qua sic editum, ubi de Alpibus: καὶ ἀποῤῥῶγες γῆς ἐν αὐτοῖς πέτραι, μόλις ἅμαξαν μίαν καὶ ὀρικῷ ζεύγει τὴν ὑπέρβασιν βιαζομένοις ξυγχωροῦσαι. Quo loco legit πέταισαι, sive πετῖτα. Hesychius, Πέταιτα, μετέωρα, ἀμπελούργια, ὡς αἱ ἀναδενδράδες.

ΠΕΤΡΑΔΑ'ΚΙ, *Lapillus*, Λιθίδιον, λιθάριον.

ΠΕΤΡΑΡΙ'Α, Machina bellica ejaculandis majoribus lapidibus. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.900. ἐκαλάμωσε δὲ τὰς πετραρίας αὐτοῦ, καὶ ἔξωθεν

θεν ἐβύρσωσεν. Vide Gloss.med.Lat. in *Petraria*, & infrà in τετραρέα.

ΠΕΤΡΑΧΗΛΗ. Vide in Πεελτραχήλιον.

ΠΕΤΡΕΑΙ, *Lapides qui è fundibulis ejiciuntur.* Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num.2. σφενδοβολῶν σωληνειώδεις πετρέας, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τετραρέας λόγων πνευματικῶν.

ΠΕΤΡΙΝΗ, *Tussilago*, apud Interpol.Dioscor. cap.142.

ΠΕΤΡΙΤΗΣ, *Avis venaticæ species.* Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag. 244. ὁ Περίτης ὀφείλει εἶναι κοντοπόδης, μακροδάκτυλος, μακρόλαμνος. Sed legendum Πετρίτης, ut colligitur ex Hieracosophio Anonymo in Cod. Cæsareo apud Lambecium lib.7. περὶ ζαγάνων, φαλκονίων, πετριτῶν, ἱερακίων, τζερακίων, καὶ ὀξυπτερύγων. Et ex Anonymo de Nuptiis Thesei :

> Εἰς τέτιον τρόπον πήγαινε Ἐμηλία κυνηγόντας,
> Πετρίτην ἐς τὸ χερίν της βαστόντας ἡ κυρτέζα.

Et lib.6.

> Εἶχαν γεράκια, καὶ σκυλία, πετρίτους ὅσους θέλουν.

Πετριλάριος, *Accipitrarius.* Nicetas in Alexio lib. 3. num.4. ἡ δ' αὐτὴ καὶ δοράν χρυσόπαστον ἐγχείριον ἔχουσα διεσχισμένην ἐς δάκτυλον, κυνηλίναν εἶχεν ὄρνιθα, καὶ ἐξιοῦσα πρὸς θήραν, ἐπέκλωζέ τε καὶ ἐπεθωΰζε, καὶ τοὺς πετριλαρίους καὶ ἱερακαρίους εἶχεν ἐφεπομένους. Ubi Cod. Edit. καὶ τοὺς μὲν τὴν θεραπείαν τούτων, καὶ κομιδὴν ἱκανοὺς εἶχεν ἐφεπομένους.

ΠΕΤΡΟΒΟΛΙΣΤΑΙ, *Funditores*, apud Ducam Hist. cap.39. pag.160.

ΠΕΤΡΟΓΕΦΥΡΑ, apud Joannem Cantacuzenum lib.3. cap.8. dicitur Pons ad Barbyzam fluvium juxta Urbem Constantinopolitanam, de quo pluribus egimus in Constantinopoli Christiana lib.4.cap. 14. Pachymeres lib.10. cap.25. pag.227. ἐκ τοῦ παραχρῆμα ὁ ποταμὸς μεταχέλευεται, καὶ ζητεῖ τὴν παλαιὰν κοίτην, καθ' ἣν καὶ ἡ Ἰουστινιάνειος πεντεγέφυρα, ubi de ponte ad Sangarium fluvium. Ita porrò præferre optimum Codicem Barberinum monet Possinus : unde facilis emendatio in πετρογέφυρα, nam vix probem quæ ad hunc locum commentatur Vir Eruditissimus. Pontem verò Justinianeum ad Sangarium, de quo Procopius lib.3. de Ædif. cap.4. lapideum fuisse docet Agathias in Epigr. εἰς γέφυραν τοῦ Σαγγαρίου, in Antholog. lib.4. cap.29.

ΠΕΤΡΟΚΙΣΣΗΡΟΣ, *Pumex, Lapis puniceus*, κισσηρίς. Theophanes an.10. Leonis Isauri : πετροκισσήρους μεγάλους, ὡς λίθους τινὰς ἀναπέμψαι, &c.

ΠΕΤΡΟΚΟΛΛΑ, *Lithocolla.* Glossæ Græcobarb. ἀγαλματίτης, λίθου κόλλα, Πετροκόλλα.

ΠΕΤΡΟΚΟΠΟΣ, *Lapicida*, Λατόμος, in Corona pretiosa. Maximus Cythær. in Synaxar.9.Nov. Πετροκόπος εἰς τὴν τέχνην.

Πετροκόπιον, *Lapidicina.* Idem Maximus 11. Martij : τὴν ἔθηκαν εἰς τὰ πετροκόπια. Et 23. April. in S. Georgio : καὶ νὰ μὴν εὑρίσκεται πετροκόπιον εἰς τὸν τόπον διὰ κατασκευὴν κολονῶν.

ΠΕΤΡΟΚΟΣΣΥΦΟ, *Cæruleus*, avis Plinio : Κυανὸς Aristoteli dicta, Merulam seu Κόσσυφον referens. Vide Petr.Bellon. lib.1. observ.cap.10.

ΠΕΤΡΟΜΑΧΑΣΚΟΠΑΠΟΥΤΖΟΣ. Vide in Παπούτζη.

ΠΕΤΡΟΞΥΣΜΑ, *Herba petris adhærens, quæ Lichenas sanat :* λειχήν. Glossæ Jatricæ MSS.Cod. Reg. 1047. Λιχὴν, ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν βρύον, ἡ πετρόξυσμα.

ΠΕΤΡΟΦΥΕΣ, *Sempervivum minus*, apud Interpolat. Dioscoridis cap.672.

ΠΕΤΡΟΧΕΛΙΔΟΝΕΣ, Aves quas Græci Ἄποδας vocant, Galli *Merletas.* Eustathius ad Odyss. δ. ὃ ἐπιπολάζει τοιοῦτον στερήσεως εἶδος, καὶ παρὰ τοῖς Λυκίοις μέχρι καὶ νῦν, οἱ χελιδόνας τινὰς, ἃς οἱ ἰδιῶται Πετροχελιδόνας φασὶν, ἐκεῖνοι καλοῦσιν Ἄποδας, οὐ διὰ παντελῆ στέρησιν ποδῶν, ἀλλ' ὀλιγότητα, ἤτοι σμικρότητα.

ΠΕΤΗΛΑΙΑ, pro Πέτηλα, φύλλα, apud Lycios. Vide Eustathium.

ΠΕΤΡΟΨΑΡΟΝ. Vide in Ὀψάριον.

ΠΕΥΘΑΛΙΣ, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioscor. c.586.

ΠΕΥΖ, ἡ ὑοσκίαμος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΠΕΥΚΙ, Πεύκιον, Πεύχι. Vide in Ἐπεύχη. Addo tantùm hunc locum ex Damasceno Studita serm.34. ἡ κλίνη της ἦτον μὲ χρυσᾶ πεύκια, &c.

ΠΕΥΣΙΣ, Vox propria in Electionibus Episcoporum. Postquam enim Episcopus à Clero electus erat, rogabatur Populus an consensum præberet electioni, sciretque aliquid quod eam impediret. Synesius Epist. 67. ἧκεν ἡ κυρία, καὶ ὁ δῆμος παρῆν πάλιν ἐνστάτης, καὶ ἐναγώνιος, ὃς οὐδὲ περιέμεινε πεῦσιν· ἀλλ' εὐθὺς ἦν ἅπαντα κυκεών, &c. Infrà : οὗτοι δὲ ἔφασαν, ἐπιστολῇ πειθαρχοῦντες ἐκεῖθεν ἡκούσῃ πεῦσιν περὶ Παύλου προτεῖναι τῷ δήμῳ, καὶ δόξαν ἅπασιν ἐπίσκοπον ἔχειν, ἀνενέγκαι περὶ αὐτοῦ τοὺς δὲ θρονιστὰς ἑτέρους γενέσθαι. Quod verò πεῦσιν Synesius, *Interrogationem* vocat Historia Episcoporum Cenomanensium nuper edita ab Erudito Mabillonio cap. 16. de Ordinatione Gauzioleni : *Quemdam autem Clericum inliteratum & indoctum —silenter & absque cognitione vel interrogatione, sine voluntate populi, cum muneribus multis ad Romacum Urbem miserunt*, &c. Occurrit rursum cap.17. pag.241. Sed & eâdem notione in Presbyterorum Ordinationibus consensus plebis & Cleri requirebatur. Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis num.1. *Eligente eum Clero & populo Presbyter est ordinatus.* Nempe Episcopus, aut qui electioni præerat, rogabat populum, an electioni consensum præberet, vel an illum rejiceret, ut est in Commonitorio Theophili Patr. Alexandrini : παρόντος τοῦ λαοῦ, καὶ προσφωνοῦντος τοῦ Ἐπισκόπου, εἰ καὶ ὁ λαὸς δύναται αὐτῷ μαρτυρεῖν. Eadem Formula habetur in lib.1.Sacram. Eccl.Rom. cap.20. *Iterum dicit*, (Pontifex) *Auxiliante Domino Deo Salvatore nostro I.C. elegimus in Ordine Diaconi, sive Presbyteri, illum Subdiaconum, sive Diaconum de titulo illo. Si quid autem habet aliquis contra hos Viros, pro Deo & propter Deum cum fiducia exeat, & dicat. Verumtamen memor sit communionis suæ.* Habetur formula alia in Missali Francorum veteri pag.401. ubi de Ordinatione Diaconi : *Allocutio ad Populum in Ordinatione Diaconi. Dilectissimi Fratres, quamlibet possint ad Ordinationem Ecclesiastici Ministerij promovendam sibi ipsa sufficere privilegia Sacerdotum : attamen quia probabilior & nostra apud Dominum conversatio est, & eorum quorum honor augetur, major est gratia, si id quod arbitria nostra eligunt, etiam vestra confirmet dilectionis adsensus : idcirco filio nostro Ill. cupio ad Officium Diaconatus, in consortium nostrum Divinitatis auxilium promovere, an eum dignum hoc Officio censeatis scire desidero : & si vestra apud meam concordat electio, testimonium quod vultis vocibus adprobate.* Similes habentur Formulæ in Ordinatione Presbyteri & Episcopi. Adde cap.13. dist. 63. Balsamonem ad Can.3. Concilij VII. & Zonaram ad Can.12. Concil. Laodic. & quæ adnotamus suprà in Ἄξιος, & in Gloss. med. Lat. in V. *Abbas.* Ubi de Abbatum Electionibus agimus.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΥ'ΤΕΙΝ. Cyrillus Chius Hieromonachus in Sarantario:

Γιατὶ σ' ἰσὲν καθε τιμὴ,
Καὶ δόξα κ' εὐλογία,
Πρεπόντ☉ πάντα ϗ παντε
Πεύτα, κ' εὐχαριςία.

ΠΕ'ΦΘΕΙΝ, *Cadere*, Πίπlειν. Ξαπέφlειν, ξηπέφτειν, *Excidere*, *Præterlabi*, διολιθᾶν, ἀποπίπlειν. Glossæ Græcobarb. ἀλόντα, κλεπέντα, διαπεσόντα· ἐκεῖνον ὀπε ξηπέφlει ϗ πιάννε) εἰς κλεψίαν· ἢ ὀπε ἐξέπεσε ϗ ἐπιάσlω εἰς μοιχείαν ϗ κλεψίαν. Maximus Cithærensis Episcop. in Synaxario 25. Febr. τότε πέφθωντας εἰς τὴν γλῶ, ἔκαμε προσδυχλῶ.

ΠΕΦΡΥΓΜΕ'ΝΗΣ, ἐν χυσῷ, ἤτοι ἐν ἐξ ἡμέραις. Glossæ Chymicæ MSS.

ΠΕ'Χ, Dignitas apud Chazaros: *Begus*, apud Turcos. Constantinus de Adm. Imp. cap. 42. ὁ γὰρ Χαγάν☉ ἐκεῖν☉, ὁ ϗ Πὲχ Χαζαρίας εἰς τ̃ αὐτ̃ βασιλέα Θεόφιλον πρέσβεις ἀπος-είλαντες, &c. Continuator Theophanis lib. 13. num. 28. ὅτε Χαγανὸς Χαζαρίας, ϗ ὁ Πὲχ, πρὸς τ̃ αὐτοκράτορα Θεόφιλον ἔπεμπον πρεσβευτάς.

ΠΗΓΑ'ΔΗ, Πηγάδι, Πιγάδι, *Puteus*, *Cisterna*. Corona pretiosa: πηγάδι, *Cisterna*, φρέαρ. Rursum: Πιγάδι, *Puteus*, φρέαρ. Πηγάδιν, in Glossis Græcobarbaris. Herodiani Epimerismi MSS. φρέαρ, τὸ πηγάδιον. Anonymus de Locis SS. cap. 3. παρακάτω ἐςὶ τὸ πηγάδη τ̃ δικαίε Ἰώβ. Cap. 9. ἐςὶ ϗ τὸ πηγάδη, ὅπε ἐπότιζεν ὁ Μωϋσῆς τὰ πρόβατα. Damascenus Studita Homil. 18. τότε ὑπῆγαν τον ἕως τ̃ τόπον ὅπε ἐςὶ τῶρα τὸ πηγάδιον εἰς τὸ μοναςήειον. Theodosius Zygomalas Epist. 23. ἤθελε λείψειν νερὸν ἀπὸ τ̃ πηγάδη. Fabulæ Æsopi Barbarogr. ϗ κατέβησαν εἰς ἕνα πηγάδι νὰ πίεσι. Adde pag. 30.

ΠΗΓΑΙ'ΝΕΙΝ, *Abire*, *Discedere*, ἀπιέναι. Fabulæ Æsopi Græcobarb. μίαν βολὰν μισεύοντας ἀπὸ τὴν φωλίαν τ̃, ϗ πηγάνοντας νὰ βοσκήσῃ, &c. Et p. 76. ϗ καθ' ἡμέραν ἐπήγαινε, ϗ τὸ ἔβλεπε. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἀπὸ τον κάμπον πῆγαν, τὰς ῥέγας διαχορίζυν.

Idem lib. 1.

Ἀπάνε κάτω πῆγαν, συχνὰ τὲς ἐτζακήζαν.

ΠΗΓΑΝΕ'ΛΑΙΟΝ, *Oleum rutæ*. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 44. πηγανελαίε κοχλιάρια δύο.

ΠΗΓΑΝΕΡΑ', *Medicamentum ex ruta confectum*. Nonus de Curat. Morbor. cap. 129. ἐπιθέματα δὲ διὰ σαμψύχε, ϗ ἡ πηγανερὰ ἐπιτίθεμένη κτ̃ τ̃ ἀλγῦντα τόπον. Vide Gorræum in Πηγανηρόν.

ΠΗΓΑΝΟΥ'ΣΙΟΣ. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. τοίχοις δὲ δύο ὀχύρωται ἐκ πλακῶν Ῥωμαίων, ϗ πηγανεσίων, ϗ Καριανῶν, πρὸς δὲ ϗ πρασίνων, καλλωπιζομένοις ποταμίων Θετlαλικῶν. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 144. τ̃ δὲ πάτον διὰ ποικίλων ϗ πολυτελῶν μαρμάρων κατέςρωσαν, διάτε ϗ ῥωμαίων πηγανεσίων, τ̃ λοιπῶν ῥοδοποικίλων. Ita Anonymus in Collectaneis, Statuam Veneris ἐκ μαρμάρε πηγανεσίε factam fuisse ait, apud Lambecium, qui, ut & Combefisius, sic dictum illud marmor putat, quòd πηγάνε, seu rutæ, colorem referret.

ΠΗΓΕ'ΑΒΙΟΝ. Simeon Sethi de Facultat. cibor. 1. Edit. τὸ ἄμπαρ ἐν διαφόροις τόποις βλύζει· εἰσὶ δὲ τέτε πηγαὶ καθάπερ πηγελβίε, ϗ ἀσφάλτε, ϗ θείε. At posterior habet, καθάπερ πίτlης τε ϗ ἀσφάλτε, ϗ τ̃ ὁμοίων.

ΠΗΓΟΥ'ΝΗ, *Mentum*, *Barba*, Ἀνθερεὼν, γένειον, πώγων. Demetrius Zenus in Batrochomyomachia:

Καὶ τὸ πηγύνη τὸ βρέξε με ὄρεξιν μεγάλη.

Fabulæ Æsopi Barbarogr. ϗ ἡ ἀλεπε τε λέγει, (τὸ τράγῳ) ἂν εἶχες τόσα μιαλὰ ὅσαις τρίχες ἔχεις εἰς τὸ πηγύνι, &c.

Πογύνιν, in Canonio adespoto Mathematico: τὸ πογύνιν, ἀγαθὸν τέλ☉. Rursum: τὸ πογύνιν, εἰς μανδάτα.

Πηγονίτης. Apud Scylitzem pag. 732. occurrit Nicetas ὁ Πηγονίτης Patricius. Ubi Goarus hanc vocem ita explicat, *cujus mentum latius*.

ΠΗΔΑ'ΛΙΟΝ, *Polygonum mas*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 586.

ΠΗ'ΔΗΜΑ, Græcis, est *Saltatio*. Collect. Historiar. Scaligeriana pag. 350. φαΰλλε τ̃ ἐκ Κρότων☉ ἀθλητε πεντήκοντα ποδῶν ἐςὶ τὸ πήδημα. Pag. 315. ἅλμα dicitur. Vide Hieron. Mercurialem lib. 2. artis Gymmast. cap. 11. sed aliud sonat apud Codinum in Orig. Constantinopol. num. 123. τὰ τ̃ Δαματρίε παλάτια οἱ αὐτοὶ βασιλεῖς ἔκτισαν· ἔςι δὲ ἐκεῖσε τὸ πήδημα Κωνςαντίνε τ̃ υἱε Εἰρήνης τ̃ Ἀθηναίας τ̃ τυφλωθέντ☉ παρὰ τ̃ μητρὸς αὐτε. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ σὺ μὲ ἕνα πήδημα δὲν τὸ κάμνη λεοντάρη.

Lexicon MS. Cyrilli: ἴθμαλα, ἴχνη, βήματα, πηδήματα.

ΠΗΔΙΑ'ΒΛΙΟΝ, *Tibia*, Αὐλὸς, pro Πυθιαύλων. Glossæ Græcobarb. αὔλησις μαλακὴ τ̃ Ἀγάθων☉, πέξιμον τ̃ πηδιαβλίε τ̃ Ἀγάθων☉. Alibi: ἀγλλνκὲς, αὐλὸς, πηδιάβλιν. Occurrit illic pluries. Vide in Πέζειν.

ΠΗ'ΚΤΗΣ, *Structor*, *Quadratarius*. Lex 1. Cod. de Excusat. artific. *Quadratarij*, *quos Græco vocabulo πήκτας appellant*, *Structores*. Ubi quidam legendum censent λιθοθήκτας, vel ψώκτας, quomodo *quadratarios* vertunt veteres Glossæ.

ΠΗΚΤΩ'ΝΕΙΝ, *Condensare*, Πυκνῦν. Πηκτὸς, *Condensatus*, *Concretus*, συμπαγής. Πηκτὴ, *Opsonij glaciatum*, *Elixi opsonij concretum*, τὸ συμπαγὲς ὀπτὸν. Vide Salmasium ad Solinum p. 1338. a.

ΠΗΛΑΛΕΙ͂Ν, *Currere*, *Veredis iter agere*, τρέχειν, ταχυδρομεῖν. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 8.

Ὁ ἵππος γὰρ τ̃ ἔσυρε, ὡς ἦτον σκολισμέν☉,
Καὶ πηλαλόντα τ̃ ὑπᾶ ἔξω ἐκ τῶ θεάτρω.

Alter Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἂς πιλαλεῖν ϗ ἂς διαβεῖν ἀπὲ τὸ ἄλον μέρ☉.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Στὺς κάμπυς ἐπηλάλησε, ϗ τότε μελαγνώθη.

Πηλάλημα, *Cursus equi*, δρόμημα. Item *Excursio militaris*.

Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἤσαν τὰ μῆλα τάμορφα τ̃ ἀγρίας Ἀταλάντης,
Ὅπε τ̃ ςὸ πηλάλημα πολλάκις ξεκομένη.

Historia Politica pag. 8. οἱ Ἀγαρηνοὶ καταδιώξαντες μετ̃ ἵππων, ϗ ποιήσαντες πιλάλημα, ὡς ἔθ☉ αὐτοῖς, ἥρπασαν μέρ☉ ἀνθρώπων τὺς ἐντυχόντας ἐν μέρεσι τ̃ χώρας τ̃ Ἀσωμάτων.

ΠΗ'ΛΑΣΤΡΟΝ, *Stela*, *Anteris*: ςήλη, ἔρεισμα, ἀντερίς.

ΠΗΛΟ'Σ, genere feminino, pro humano corpore usurpari à Patribus observat Scholiastes MS. Joannis Climaci, in hæc verba: θελήσας ποτὲ χθείας καταλαβέσης παραμυθήσασθαι τὴν πηλόν. Ubi Scholiastes: ὅτως οἱ πατέρες θηλυκῷ γένει τὴν πηλὸν ὀνομάζεσι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Similia repetit alio loco ad hæc: ἐχ ὁ τὴν πηλὸν ἄμωμον φυλάξας. Τὴν πηλὸν θηλυκῶς οἱ πατέρες λέγυσιν ἐπὶ τ̃ σώματ☉.

ΠΗΛΟ'Σ, *Creta*: veteribus *Lutum*.

Πηλὸς Ἡφαίςυ, *Lutum Vulcani*, ἡ κριθὴ, in Glossis Chymicis MSS.

ΠΗΜΕΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΗΜΕΝΤΆΡΙΟΣ. Vide in Πιγμϑυτάειθ.

ΠΗ'ΝΗ, veteribus Græcis, *Quodvis filum*, vel *subtemen*; recentioribus verò *Sericum temen* significat, inquit Salmasius ad Capitolinum & Vopiscum. Paulus Silentiarius in Descript. S.Sophiæ:

———Πάντα δὲ πλώνης
Νήμασι, χρυσοπόρων τε μίτων ποικίλλεται αἴγλη.

Ita Scholiastes Aristophanis κροκωτὸν, ἐσθῆτα ἐκ πλώνης, interpretatur, ut Scholiastes Euripid. in Hecuba, ἀνθοκρόκους πλώας exponit ποικίλας μετάξας ἀνθηρὰς, ex usu scilicet sæculi sui.

ΠΗΝΗ'ΚΗ, Moschopulo κεφαλοδέσμιον exponitur.

ΠΗΝΙ'ΟΝ, *Penus, hæc Penucula*, in Glossis Græco-Lat.

Πλωίον. Euchologium pag.625. in Officio Quintæ Feriæ majoris hebdomadis: ἔπειτα θυμιᾷ κύκλῳ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ σφραγίζει μετὰ πλωίων. Infrà: εἶτα θυμιᾷ καὶ σφραγίζει ὁ Πατριάρχης μετὰ πλωίων· τὰ αὐτὰ δὲ πλωία πήγνυνται εἰς τὰ ῥηθέντα μανουάλια, &c. Ubi Goarus πλωία *Cereos pinnatos* vertit, aitque, ex conjectura Allatij, esse cereos bisulcos, aut trisulcos, quos Græci δικήρια & τρικήρια dicunt, quibus Patriarcha populo benedicere solet, quâ exactâ benedictione, ἐν τοῖς μανουαλίοις seu candelabris reponuntur. Sed nominis ratio saltem manet incerta. Vide Δικήριον.

ΠΗ'ΞΙΣ, pro πύξις, apud Myrepsum sect.3.c.14. ubi Fuchsius.

ΠΗ'ΞΙΣ, vox Chymicorum. Petrus Theoctonicus in lib.de Archemia MS. πῆξίς ἐστιν πρᾶγμα τοῦ φεύγοντος τοῦ πυρὸς εὔκολον, &c.

Πήξιδες, in Glossis Chymicis MSS. αἱ οἰκονομίαι αἱ χρήσιμοι exponuntur.

ΠΗ'ΞΟΝ, ἀντὶ τῆς δυνάμεως, in Glossis Chymicis MSS.

ΠΗΌΚΑΙ. Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ, apud Ughellum to.1. Italiæ Sacræ: ἑτέραν κυλτέραν ἡ λεγομένη τῆς Πηόκας εἰς τὸ χωρίον Καλαβρῶν, μετὰ τῆς πηόκων καὶ ἐλαιῶν ἔγγυς τοῦ δημοσίου δρόμου. Suprà: καὶ τὴν κυλτέραν λεγομένην τῆς Πηόκας, ἔμπρος τῆς πόλεως Μιλήτου.

ΠΗ'ΡΟΥΛΑΙ, *Pilula medica*. Occurrit non semel in Excerptis Jatricis MSS. Melanij Cocini.

ΠΗΡΟΥ'ΝΗ, Πηρούνιον, *Furcula*, *furcilla*, ἰκρίδιον, δίκρανον. Ita Portius. At Glossæ Græcobarb. *Fibulam* denotare innuunt: ἀστὰς, πόρπας, περόνας, πηρόνια, φρόντζες: pro Περόνη. Anonymus in Arithmetica Practica MS. Εἰς μάστορας κάμνει τὴν ἡμέραν πηρούνη α'. καὶ ἄλλος τὸ κάμνει εἰς β' ἡμέραις, καὶ ὁ ἕτερος εἰς γ'. εὑρισκασθοῦν οἱ γ'. νὰ κάμωσιν ἵνα πηρούνη ὁμοῦ, εἰς πόσον μέρος τῆς ἡμέρας τὸ θέλουν κάμη, &c.

ΠΗ'ΣΑ, *Pix*, Πίσσα. Liber Jatricus ex Cod.Reg. 190. Ἀπόχυμα, ἐστιν ἡ ἀπὸ τῶν πλοίων ξεομένη πῆσα παλαιά.

ΠΗ͂ΣΣΟΣ, *Pisum*, in Gloss. Lat. Gr.

ΠΗ'ΤΑ. Vide in Πίτα.

ΠΗΤΙ'ΔΙΟΣ, pro Ἐπιτήδειος, *Idoneus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

Καινὰ σκουτάρη ἔμορφον πητίδια χαμένον.

ΠΙΆΝΕΙΝ, Πιάννειν, *Capere*, *Sumere*, *Excipere*, ἀναλαμβάνειν, ἐγχειρίζεσθαι. Corona pretiosa: πιασμένος, *Deprehensus*, εἰλημμένος. Joannes Moschus in Limon. cap.9. θέλων δὲ ὁ γέρων ἀποθεραπεῦσαι αὐτὸν, πιάσας αὐτὸν τῆς χειρὸς, &c. Liber MS. Apocryphus de Martyrio SS. Petri & Pauli: πάντες δὲ οἱ τοπάρχαι ἐφύλαττον τοῦ πιάσαι καὶ ἀποκτεῖναι αὐτόν. Cosmas Indicopleustes: χελώνην ἣν ἐσθίομεν κατὰ θάλατταν εἰ τύχοι πιασθῆναι. Zacharias Pap. lib.3. Dialog. cap. 26. ἐκ τῆς γειτνιαζούσης ὕλης ἄρκοι ἐρχόμενοι τὰ μελίσσια αὐτοῦ φαγεῖν ἐδοκίμασαν, ἃς ἐκεῖνος πιάσας τῷ ναρθηκίῳ ἔτυπτεν. Ubi Gregorius M. *Quos ille deprehensos, ferulâ, quam portare manu consueverat, cædebat.* Theophanes an. 26. Anastasij: ὅσους ἠδυνήθη πιάσαι ἀνεῖλεν. Idem an.7. Phocæ: ἐν τῷ σένζῳ ἐπὶ ἱπποδρομίας πιάσω αὐτόν. Et an.2. Leonis Isauri, de Navibus Arabum: ἃς καὶ περιλυχόντες οἱ τῶν ἡμετέρων τὰς μὲν πιάσαι ἠδυνήθησαν, αἱ δὲ ἄλλαι πέντε ἀπεσώθησαν εἰς Συρίαν. Ubi Miscella: *Quas etiam nostrates invenire potuerunt, & quinque harum comprehendere, aliæ verò quinque salvæ in Syriam ductæ sunt.* Ex quibus emendandus idem Theophanes an.32. Justiniani: ἐξῆλθεν εἰς Χίτου κώμην, καὶ ἐποίησεν φυσάτον, καὶ ἤρξατο πιέζειν ἐξ αὐτῶν τινὰς, καὶ φονεύειν. Ubi rectiùs Codex Regius, πιάζειν præfert, id est *insequi ac capere*. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀγρεύω, θηρεύω, πιάζω. Vide Symeonem in Leone Armenio num. 9. & laudatum Theophanem pag. 267. 367. 392. 393. Auctorem incertum post eundem pag.432. Pœnitentialem Edit. à Morino, Nomocanonem Coteleria-num num.451. Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1391. 1415. Fabul. Æsopi Græcobarb. Hist. Apollonij Tyrij, &c.

Πιάνειν, apud Anonymum de Locis Hierosol. num. 5. ἀπὸ τῆς τοῖχον ἐμπαίνοντας ὁ ἄνθρωπος δικαῖ πιάνεται.

Καλαπιάνεσθαι, *Aggredi*, ἄρχεσθαι, ἐγχειρεῖν.

Χειροπιασθεὶς, *In furto manuali captus, deprehensus*: ἐπ' αὐτοφόρῳ *furtum inter manus habens*. Vide Gloss. med. Lat. in *Manus rubra*. Nomocanon Cotelerianus num.238. ἐὰν δὲ τις κλέπτων ἐφονεύθη, εἰ μὲν χειροπιασθεὶς ἀναιρεθῇ, ἑκούσιος φόνος λέγεται, ὅτι ἐγκρατής ἐστιν.

Αἰγυπτοπιάσαι, Συροπιάσαι, *Qui Syros & Ægyptios capiebant & detinebant*. Scholiastes Basilic. ad lib.22. pag.23. εἰ δὲ καὶ Συροπιάσαι, ἢ Αἰγυπτοπιάσαι κατάσχωσιν τινα, λέγοντες αὐτὸν μὴ εἶναι Σύρον, ἢ Αἰγύπτιον αὐτὸν, δεῖ τὸν καλασχεθέντα βαρεῖσθαι ὅτι Σύρος ἢ Αἰγύπτιός ἐστι.

Καλοπιάνειν, *Demulcere, Blandiri*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 11. καὶ ὁ μὲν ἡγεμὼν τοιαῦτα ἔλεγε καλοπιάνοντας τοὺς ἁγίους, &c. Damascenus Studita Homil.17. ταῦτα ἔλεγεν ὁ βασιλεὺς καλοπιάνοντας τὸν ἅγιον. Ita Hom.22.

ΠΙ'ΑΝΟΝ, *Ruta*, πήγανον, ἄγονον, in Glossis Græcobarb.

ΠΙΑ'Σ, τὸ κρόμμυον, *Cepe*, in Lexico MS. Cod. Reg.1843.

ΠΙΓΆΔΙ. Vide in Πηγάδιν.

ΠΙΓΚΈΡΝΗΣ, *Pincerna*. Glossæ Græco-Lat. Πιγκέρνης, *Pocillator*. Dignitas Palatina apud Codinum cap.2. num.14. Is ex tertia pentade erat Palatinorum magistratuum, quibus πίλοις συρματείοις caput tegere fas erat, ut est apud Matthæum Monachum in Catalogo Officialium Palatij Constantinopolit. & eundem Codinum cap.4. num.16. cap.7. num.4. ubi & num.16. ita ejus Officium describit: εἰ δεήσει δὲ τὸν Βασιλέα πιεῖν, ὁ Πιγκέρνης ὑπηρετεῖ τοῦτο, οὐ κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντοτε τοῦ Βασιλέως ἐσθίοντος κιρνᾷ, εἰ παρὼν εὑρίσκεται· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐπὶ κερνᾷς. Adde num.22. Ὁ Ἐπὶ τοῦ κεράσματος, apud Georgium Acropolitam in Chron. cap.48. Anna Comnena lib. 8. Extr. καὶ Μιχαὴλ ὁ οἰνοχόος, ὃν καὶ Πιγκέρνην συνήθως οἱ τῆς βασιλικῆς αὐλῆς ὀνομάζουσιν. Joannes Cinnamus lib.2. num.8. ἀνὴρ ἀπὸ Πέρσας ἐπιφανὴς, ὃς δεινοῦται τῷ Σουλτὰν ὤφειλε τὸ ἔκπωμα ταῖν χεροῖν· Πιγκέρνην τοῦτον Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Pachymeres lib.4. cap.29. καὶ τὸν μὲν Λιβαδάριον Πιγκέρνην ἀποκαθίστησι. Adde lib.7. cap.1. Nicephorus Gregoras lib.6. Πιγκέρνης ἀξίωμα ὤν. Occurrit apud

apud Joannem Cantacuzenum lib. 2. cap. 29. 34. & alios non semel. Vide Gloss. med. Lat. in *Pincerna*.

Ἐπικέρνης, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 7. num. 1. 16. ex Cod. Reg. & in Catalogo Officiorum Palatij à Medonio Edito pag. 322. Joannes Moschus in Limon. cap. 94. ἠθέλησαν αὐτὸν διὰ φαρμάκων ἀνελεῖν, καὶ δὴ πείθουσι τὸν Ἐπικέρνην αὐτοῦ διὰ χρημάτων, ἵνα δίδωσιν αὐτῷ ἀναιρετικόν.

Ἐπικέρνης. Zacharias lib. 3. Dialog. cap. 5. διὰ δώρων γὰρ τὴν τοῦ ἐπικέρνου αὐτοῦ ψυχὴν διαφθείρας, παρασκευάσεν, ἵνα οἶνον μεμιγμένον τῷ ἰῷ τὸ πολέμιον αὐτῷ ἐπιδώσῃ ἐν τῇ τῆς ἑστιάσεως ὥρᾳ.

ΠΙΓΜΕ΄ΝΟΣ, *Firmus, Stabilis*. Glossæ Græcobarb. βέβαιος, πιγμένος, ἢ ἐμπιρμένος, ἢ στερεός.

ΠΙΓΜΕΝΤΑ΄ΡΙΟΣ, *Pigmentarius*, *Apothecarius*, apud Zachariam lib. 4. Dialog. Gregorij M. cap. 36. & in lib. 60. Basilic. tit. 39. cap. 3. Philippus de Pergamo in Catone moralizato: *Pigmentarij verò curam gerant sollicitè quæ eis mandantur à Medicis implere, ne oblivione vel diversis causis occupati in medicinis vel confectionibus uno pro altero posito, hominum se præbeant occisores: fallaciam fugiant, ne Sophisticantes aromatica, fures potiùs quàm Pigmentarij judicentur.* Ubi *Pigmentarij* sumuntur pro iis quos *Apothecarios* vulgo dicimus.

Πιγμεντάειος, Πιγμεντάειος. Scholiastes Basilic. ad lib. 60. πιγμεντάειοί εἰσιν, οἵτινές εἰσιν ἀφωρισμένοι ἐπὶ τῷ τὰς βοτάνας συλλέγειν, καὶ ἀποτιθέναι ἐν τῷ ξενῶνι, οἵτινες καὶ τῶν βοηθημάτων φροντίζουσι. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Πιγμεντάριοι, οἱ βοτανολόγοι. Addit Lexicon MS. Cyrilli, πιμένια γὰρ τὰ ἰατρικὰ βότανα. Glossæ Basilic. Πιγμεντάριος, προπετῶς διδοὺς τὸ κώνειον, ἢ σαλαμάνδραν. Glossæ Biblicæ MSS. Μυρεψοῦ, Πιγμενταρίου. Glossæ aliæ Colberteæ: πιγμεντάειος, φαρμακᾶς, καὶ μυρεψός. Olympiodorus in Platonis Gorgiam cap. 1. ὁ μὲν ἰατρὸς ἐπιτάττει, ὁ δὲ πιγμεντάριος διακονεῖ τὰ πρὸς τὴν χρείαν εὐτρεπίζων. Occurrit præterea c. 12. semel ac iterum. Balsamon ad Synod. VI. Can. 91. καλέχεται τῷ περὶ ἀνδροφόνων νόμῳ καὶ ὁ πιγμεντάριος προπετῶς διδοὺς τινι κώνειον. Nomocanon Photij tit. 9. ex Basilicis: καὶ ὁ πιγμεντάριος προπετῶς διδοὺς τινι κώνειον, ἢ σαλαμάνδραν, ἢ ἀκόνιτον, ἢ πιτυοκάμπην, ἢ βούβρωστιν, ἢ μανδραγόραν, ἢ κανθαρίδας. Apud Myrepsum sect. 36. cap. 6. mentio fit cujusdam Juliani ποιμεντάριου. Ita enim præfert Cod. Reg. non ποιμεντάλου, ut Codex Fuchsij. Vide Gloss. med. Lat. in *Pigmentarius*.

ΠΙΓΝΑΤΟ΄ΞΑΡΙΣ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioscor. c. 733.

ΠΙΓΟΝΙ΄Α. Agapius in Geoponico cap. 154. πίνε τὸ ζουμόνιν μὲ νερὸν πιγονίας, &c.

ΠΙ΄ΔΑΣ, ἐπὶ συντηρία σχισὴ, in Gloss. Chymicis MSS.

ΠΙΔΕ΄ΞΙΟΣ, pro ἐπιδέξιος, *Dexter*, *Solers*. Apud Agapium in Geoponico cap. 176.

Πιδεξιοσύνη, *Solertia*, *Dexteritas*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ σκόπα γὰρ τὰ πράγματα μὲ τὴν πιδεξιοσύνη.

Glossæ Græcobarb. ὑψηλὰ, ψηλοκοπημένα μὲ πιδεξιοσύνην. Hist. MS. Apollonij Tyrij: ἐθαύμασεν ὁ Βασιλεὺς σοφίαν τοῦ νέου, καὶ τὴν πιδεξιοσύνην του.

ΠΙΕ΄ΖΕΙΝ. Vide Πιάνειν.

ΠΙΘΑΜΗ΄, pro σπιθαμὴ, *Palmus*, in Corona pretiosa. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi:

Τὸ πλάτος πλέον πιθαμῆς νάχῃ τὴν κυρτωμοῦζα.

Manuel Malaxus in Chron. MS. 462. ὅτι ἦτον τὸ νερὸ μία πιθαμὴ ἐπάνω ἀπὸ τῆς γῆς.

ΠΙ΄ΘΗΞ, *Pumilio*, *Nanus*, apud Suidam. Damascenus Studita Hom. 25. ubi de Theodora Imperatrice Theophili uxore: ἕνας δὲ πίθηκας βωβὸς, ὑπῆτον ἄχειν ὁ βασιλεὺς νὰ γελᾷ μετ' αὐτὸν, &c.

ΠΙΘΗ΄ΚΙΟΝ. Athenæus Mechanicus de Machinis Bellicis apud Rigalt. ad Onosandr. δεῖ δὲ ἐν τῇ ἐσχάρᾳ τῇ ἐπερειδομένῃ τοῖς ὁλκάσιν ἁρμόζειν μέσον τὸ λεγόμενον Πιθήκιον. Meminit Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 7. Balnei Palatij Constantinopol. quod Πιθήκειον appellabant. Vide Gloss. med. Lat. in *Vulpes*.

ΠΙ΄ΘΙΟΝ, *Tussilago*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 532.

ΠΙ΄ΘΟΣ, *Dolium*, Species Cometæ. Anonymus MS. de Terræ motu pag. 15. Cod. Reg. ubi de Cometis: εἴδη τῶν καλουμένων δοκίδων, ἢ σαλπίγγων, ἢ πίθων, καὶ τῶν τοιούτων.

ΠΙΚΝΑ΄ΔΕΣ, *Lenticulæ*, Φακοὶ, in Corona pretiosa.

ΠΙΚΟΥ΄ΤΖΟΥΛΟΝ, pro ἐπικούτζουλον, *Camasus*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. & Phavorinus: κάμασος, καὶ κάμαξ, τὸ πικούτζουλον. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Κάμαξ, τὸ πικούτζουλον κέπφος, εἶδος ὀρνέου.

Meursius legit Κέπφος. Sic tamen in Cod. Reg. MS.

ΠΙ΄ΚΡΑ, *Tristitia*, *Anxietas*, περιάλγημα, λύπη, βαρυθυμία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Αἰθέλω με νὰ γλήσωμε τὴν πίκραν τοῦ θανάτου.

Et lib. 12.

Τόσω τὴν περικύκλωσεν ἡ πίκρα καὶ ὀδύνη.

Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenarum: ὅς τις ἐτελεύτησεν ἀπὸ τὴν πικρὰν τοῦ μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Πικράδα, πικρότητα, *Amarities*, *Amaritudo*, πικρία, Πικρότης.

Πικρανίσκειν, *Indignari*, *Ægrè ferre*, πικραίνειν. Glossæ Græcobarb. ὅπου πιγρανίσκουσιν, ἤγουν πικραίνονται. Damascenus Studita Homil. 25. διά τι τοῦ πικραίνει καὶ ἐσύ.

Πικραμένος, *Tristis*, *Tetricus*, *Amarus*, *Acerbus*, λυπηρὸς, στυγνὸς, &c. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Πάντα μ' ἀναστενάσματα, μὲ δάκρυα, μὲ πόνους,
Πέρνουν τὴν δολερὴν ζωὴν, καὶ πικραμένους χρόνους.

Πικριάρης, eâdem notione.

ΠΙ΄ΚΡΑ, *Cichorea*, Cretensibus. Petr. Bellon. lib. 1. Observ. cap. 18.

ΠΙΚΡΑΛΙ΄Σ, *Iris agrestis*, *Xyris*, *Gladiolus*. Glossæ Jatricæ Barbarogr. MSS. ex Cod. Reg. 1047. κιχώριον, ἢ ἀγρίρις, ἕως ἡ πικραλίδα. Vide Ruellium lib. 3. cap. 87.

ΠΙΚΡΑ΄Σ, *Androsaces*, herba ignota, apud Interpolat. Dioscoridis cap. 556.

ΠΙΚΡΟΜΑ΄ΡΟΥΛΟΝ. Vide in Μαρούλι.

ΠΙΚΡΥ΄, *Amarum*, Πικρὸν, in Corona pretiosa.

ΠΙΛΑ΄ΤΕΜΑ, *Equuleus*, *Tormentum*, Βασάνισμα, στρέβλωσις.

ΠΙΛΑΤΙ΄ΚΙΟΝ. Vide in Πελατίκιν.

ΠΙ΄ΛΕΣ, *Arcus balista jaculum*, ex Gall. *Pile*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. in *Pilatus*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὰ δοξάρια καὶ ἀπὲ τὲς πίλες, &c.

ΠΙ΄ΛΟΝ, *Pileus*, Πῖλος, Πιλίον. Matthæus Monachus de Offic. Palatij Constantinopol.

Ὁ Πρωτοστράτωρ πέφυκεν, ὁ μέγας Λογοθέτης,
Μέγας Στρατοπεδάρχης τε, ὧν ἐρυθρὰ τὰ πῖλα.

Πιλοφόροι, *Pileati*, apud Parthos honoratiores censiti. Petrus Patricius in Excerpt. de Legat. Δεκέβαλος πρὸς Τραϊανὸν πρέσβεις ἔπεμψε Πιλοφόρους, (οὗτοι γὰρ εἰσι παρ' αὐτοῖς ἐντιμότεροι,) πρότερον γὰρ Κομήτας ἐπεμπεν, εὐτελεστέρους δοκοῦντας παρ' αὐτοῖς. Vide Gloss. med. Lat. in *Pileati*.

ΠΙ΄ΛΟΣ

ΠΙ'ΛΟΣ, *Pilum.* Suidas: ἐςὶ ᾗ πίλος, καὶ τάγμα, πρῶτος πίλος καλούμενος. Etymolog. Πῖλος, τὸ ἐξ ἐρίων εἰργασμένον πρὸς τὸ κοιμᾶσθαι ἐπιτήδειον, ὃ ἡμεῖς πιλωτὸν φαμέν. Eustathius Iliad. α. pag.77. ἡ ᾗ σκηνὴ ἐκ ἀπὸ ξύλων ἐξ ἀνάγκης μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σινδόνων πίλων πότε σωίςαται.

ΠΙ'ΛΟΥΡΑ, *Pilula, Globulus*, Καταπότιον.

ΠΙΛΩ'ΝΕΙΝ, *Inculcare*, Παρεμβύειν, ἐπιςάτιειν.

ΠΙΛΩΤΑ'ΡΙΟΝ, vocat Aëtius, quod alij πίλημα, *Coactile*: ςάκτη τῶν πιλωταρίων, quod alij ὕδωρ πιλοποιικὸν vocant; aqua scilicet qua πιλοποιοὶ utuntur ad lanas succidas abluendas.

ΠΙΜΕΝΤΑ'ΡΙΟΣ. Vide Πιγμεντάριος.

ΠΙΜΟΥ'ΡΑ, *In caput*, Πρηνῆ.

ΠΙ'ΝΑ, *Fames*, λιμὸς, in Corona pretiosa.

ΠΙ'ΝΑ, Πίννα, Πίννος, *Ostrei species, ex quo nascitur vellus.* Democritus Chymicus MS. in Physicis & Mysticis: καὶ ὁ αἰγύπτιος κόχλος, ὁ τῶν παραλίων, ὃς καλεῖται πίννα. Glossæ MSS. Colberteæ: πίννα, ὄνομα ἰχθύος. Aristot. lib.5. Hist. animal. c.15. αἱ ᾗ πῖναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τῶν βύσσων ἐν τοῖς ἀμμώδεσι καὶ βορβορώδεσι. Scholiastes Oppiani lib.2. Halieut. v.186. ὄςρακον· ἕτερον· ἡ πίνα· ἄλλο πάλιν φησὶν ὄςρακον, ὅπερ βυθίας ἔχει τὰς πλάκας· λέγει ᾗ τὴν πίνναν, ἥπερ ἐν τῶν βαθείαις πέτραις εὑρίσκεται. Ita rursum: πίνα, ad v.187. & ad v.196. ὁ μὲν γὰρ καρκῖνος, καὶ ὁ ἕτερος, ὁ τῇ πίννῃ σωοικῶν, καὶ πινοφύλαξ λεγόμενος, &c. S. Basilius Homil. in Divites: τὰ ᾗ ἐκ θαλάττης ἄνθη, ἡ κόχλος, ἡ πίννα ὑπὲρ τὸ ἐκ τῶν προβάτων ἔριον. S. Asterius Orat. in SS. Petrum & Paulum pag. mihi 137. ἁλιεῖς βάπτουσι τὰ ὑπάρχουσα τῶν ἐρίων τὴν ξανθὴν πίνναν θηρεύοντες. Procopius lib.3. de Ædific. Justiniani. χλαμὺς ἐξ ἐρίων πεποιημένη, οὐχ οἷα τῶν προβάτων ἐκπέφυκεν, ἀλλ' ἐκ θαλάσσης συνειλεγμένων. Πίννους τὰ ζῶα καλεῖν νενομίκασιν, ἐν οἷς ἡ τῶν ἐρίων ἔκφυσις γίνεται. Andreas Hierosol. de Vita Humana: καὶ σηρικὸν ἐκφύει σκώληξ τεθραμμένος ὕφασμα, καὶ πίνναι θαλάττιαι ξένην μηχανώμεναι κρόκην, διπλῆν τὴν χρείαν παρέχουσιν. Nicetas in Isaacio lib.1. num. 7. ὁ ᾗ ὡς καρκῖνος τὴν πίνναν πολλάκις τοῦτον διώνυζε. Sed de Pinna consulendi in primis Cicero lib. 2. de Natura Deorum, Athenæus lib.3 & alij passim.

Πίννινον. Glossæ Gr. Lat. πίνινον, *Marinum*: addendum fortè, *Vellus.*

Πιννινότριξ. Constantinus Porphyrogenitus lib.1. de Themat. cap.12. καὶ ἕτερα φοινικότριχα χίλια, καὶ ἕτερα χρυσίζοντα, ἔχοντα τοὺς μαλλοὺς οἱονεὶ πιννινότριχα χίλια, ὁποῖον φημίζουσι τὸ χρυσοῦν δέρας ἐκεῖνο τὸ περιβόητον Ἑλλήνων. Phile de Pinna:

> Πίννη ᾗ ποιεῖ καὶ τριχῶν βλάςην ξένην,
> Ὡς ἐξ ἀραχνῶν συμφυῶν τῶν ἐσχάτων,
> Ἧς ἡ φεραυγὴς καὶ χλιδῶσα λεπτότης,
> Ξανθοῖσι πλοχμοῖς ἐνδιθεῖσα παρθένων,
> Σπαργῶσας αὐτῶν μαςροπεύει νυμφίας.

Πιννικὸν, vel Πινικὸν, recentioribus Græcis, ait Salmasius ad Plinium pag.1124. 1173. *Margaritam* sonat: maximè apud Arrianum in Periplo maris Erythræi, cujus locos ibidem collegit idem Salmasius, in quorũ altero περονεῖται τὸ πινικὸν dicitur. Sed & πινίκιον κόγχον vocat concham margaritiferam, quam Isidorus Characenus apud Athenæum nudè πίννας appellat. Cod. Reg.1595. nunc 3004. fol. 131. cap. περὶ μαργαριτῶν. Ἄν τε γοῦν αἱ πῖνες ἵςανται πρὸς τὸν αἰγιαλὸν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, μία ἑκάςη αὐτῶν ἔχουσα τὸ ςόμα ἀνεῳγμένον τοῦ εἰσελθεῖν αἱ τι πρὸς βρῶσιν αὐτῶν· ἱςαμένης ᾗ αὐτῆς καὶ χασμωμένης τὰ ςόματα χωρεῖται ἡ ἀςραπικὴ δύναμις πρὸς τὰ ἐντὸς τῆς πίνης, καὶ δειλιῶσα ἡ πίνα ἀσφαλίζει ἀςραπῆς λαμπρότητα μετὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς, ἐργάζεται μαργαρίτας εἰς τοὺς αὐτοὺς βολβίους τοὺς ὀφθαλμιακοὺς, καὶ ὅλως μὲν γίνονται οἱ μαργαρῖται. Vide Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.71. & Stuckium ad ejusdem Arrianum pag. 57.

Πιννέριον. Lexicon MS. ex Schedis Combefisij: Πίννα, ἰχθὺς, ἐξ οὗ καὶ πιννέριον. *Lana ex pinna.*

Πιννοφύλαξ. Phavorinus: πιννοτήρης, ὁ πιννοφύλαξ λεγόμενος· πίννα ᾗ εἶδος ὀςρέου. Ex Horapolline cap.108. ubi Hoeschelius.

ΠΙ'ΝΑ, *Penna.* Demetrius Constantinopol. lib.1. Hieracosophij cap.142. ἐὰν ἐπιπολὺ ἱέραξ ἐπαφεύθη, ἡ ποιεῖ φυσαλίδας ἐν τῷ πίναις. Cap.152. εἰς κλάσμα πίνης. Occurrit præterea cap.151. 162.

ΠΙΝΑ'ΚΙΝ, *Scutella, Catinus.* Phavorinus. πίνακες, ἄγγεια ἐν οἷς ἐσθίομεν. Paradisus seu Liber Senum MS. & Apophthegmata Patrum in Achila numero 3. λαβὼν ᾗ βαλὼν εἰς τὸ πινάκιν καὶ ὕδωρ. In Daniele num. 2. μηδέποτε χαλάσεις τὴν χεῖρα σου μετὰ γυναικὸς εἰς πινάκιν, καὶ φάγῃς μετ' αὐτῆς. Ubi Cod. MS. habet πινάκιον. Vita MS. & Apocrypha S. Alexij: οἱ ᾗ ἐλάκτιζον αὐτὸν, ἄλλοι τὸ πινάκια ἀποπλυνόντες ἐξέχεον ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ςρογγύλον τὰς τῶν ἀλεύρου θήκας, καὶ ἐνέγκε ἐν πινακίῳ. Prochoprodromus MS. in Hegumenum:

> Μὴ νὰ τζακίσω πινάκια κὴν ἔναι εἰς τὰς χεῖρας.

Πινακίσκος, eâdem notione, in Vita S. Gregorij M. Pap. apud Photium Cod.252. πινακίσκον, ἐν ᾧ ἡ μήτηρ εἰώθει ὀσπρίων τινὰ διάβροχα πέμπειν τῷ παιδὶ, &c.

Πινακᾶς, *Catillorum confector.* Ita cognominatus nescio quis Basilius, apud Nicetam Paphlagon. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. p.1229.

Πινάκιον, vel πίναξ, *Quarta pars medimni.* Zonaras de Michaele Duca: σίτου γινομένης ἐνδείας ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως τούτου, ὡς μὴ ὅλον μέδιμνον εἰς νόμισμα ἀποδίδοσθαι, ἀλλὰ παρὰ πινάκιον, ὅ ἐςι μεδίμνου τὸ τέταρτον. Ubi παραπινάκιον unicâ voce legendum videtur. Hinc porrò

Παραπινάκης, cognominatus idem Michael Ducas διὰ τὸ τηνικαῦτα τὸ μόδιον παρὰ πίνακι πιπράσκεσθαι τῷ νομίσματι, *Quòd eo tempore modius pinace* (id est, quadrante medimni) *dempto & detracto aureo nummo venderetur.* Ita Scylitzes, idem Zonaras & Glycas pag. 330.

ΠΙΝΑΚΙ'ΔΕΣ, *Tabellæ, Codicilli.* Gloss. Gr. Lat. Πινακὶς βασιλικὴ, *Codicillus.* Arrianus lib.1. in Epictet. cap.10. πρὶν ἐλθεῖν εἰς τὴν Ῥώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ παρὰ Καίσαρος πινακίδες. Apud Synesium Epist. 127. πινακίδες, ἃς ἡ πολιτεία σύνθημα ποιεῖται τῆς Αἰγυπτίας ἀρχῆς· *Augustalitatis* nempe seu *Augustalis* Dignitatis: ex quo duos Augustales omissos à Jacobo Gotthofredo licet eorum inserere Catalogo, *Pentadium* scilicet ex Epist.29. & *Euthadium* Laodicenum ex eadem Epist. 127. Anonymus de Amorib. Lybistri & Rhodamnes MS.

> Πλὴν ὅταν ἀσεβῆς πρόσεξον ἐπάνω εἰς τὸ κοσμήτην
> Τῆς πόρτας ελεφάντινον, ἂν ἴδῃς πινακίδιν,
> Ἀνάγνωθι τὰ γράμματα τὰ γράφουν πρὸς ἐκείνην.

Est porrò Πίναξ Græcis, τὸ βιβλίον, διὰ τὸ ἐπὶ τῶν σανίδων ποτὲ γράφειν τοὺς ἀρχαίους ἀνθρώπους, ut ait Eustathius in Iliad. ζ. pag.632.

ΠΙ'ΝΑΞ, *Canon* seu *Liber Pœnitentialis.* Euchologium Goari pag. 680. ubi de Orationibus super Pœnitentes: καὶ ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ ἐπιμελητὴς εἰς τὰ ἄλλα, καὶ μετὰ τὸ ἐρωτῆσαι κατὰ λεπτὸν, Πιάσον τὸν πίνακα, καὶ ἐρεύνησον ὁποῖον ἁμάρτημά ἐςι, καὶ κατάβαλε αὐτὸ ἔμπροσθεν τοῦ βίβλου ταύτης ὁμοῖον ἁμάρτημά ἐςι. Vide Gloss. med. Lat. in *Pœnitentialis.*

ΠΙΝΑΣΓΕΛΟΥ'Ν, *Peucedanum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 498.

ΠΙ'ΝΝΕΙΝ, *Bibere*, Πίνειν. Glossæ Græcobarb. Γεύεται, ἢ γεύγεται, ἢ πίννει κρασίν. Rursum: Πίννει, ἢ βρέχεται.

EEee ΠΙΝΟ'ΛΑΙΑ

ΠΙΝΟΆΙΑ, *Pinus*, in Turcogr. Crusij paginâ 208. vel *Fructus Pinus*, nobis, *Pignons*.

ΠΙ͂ΝΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐςὶν ὁ ἔξωθεν βάπ]ων. Aliter hanc vocem interpretatur Olympiodorus Philosophus Chymicus Alexandrinus MS. in Zosimum Panopolitam: εἶτα τρίτον λέγει, φεύγον τὰ ὡς τὰ σώματα τὰ χυτὰ, ὅσι καὶ κυρίως λέγεται Πῖνος. Inscribitur verò caput, Πῖνος τρίτος, ὁ μηδὲ ὅλως φεύγων. Suprà, πῖνος πρῶτος, ὁ διὰ τ̃ ἀρσενικοῦ ὁ βάπ]ων τ̃ χαλκὸν ἐν τούτοις. Rursum: Πῖνος δεύτερος, ὁ βραδέως φεύγων. Πῖνος verò aliis est ὁ λέγων ἱκανὸς, apud Phavorinum, qui hæc in Joanne Damasceno affert: οὗτος νεωτέρους ἐκμιμησάμενος σοφιςὰς, ἀλλὰ πρὸς ἀρχαῖον πῖνον τ̃ λογογραφίας ἁμιλλώμενος. Apud Eustathium, ex Glossis, πῖνος exponitur ὁ κρίθινος οἶνος, pag. 871. 1270.

ΠΙΝΣΟΙ͂, *Pila majores quæ ædificium aliquod sustentant*: pro πεσσός. Sunt autem πεσσοὶ, παρ' Ἀττικοῖς, οἱ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι κύβοι, ut est apud Moschopulum pag. 135. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πινσὸς, ὁ τοῦ τοίχου. Glossæ aliæ habent, ὁ τοῖχος. Ita porrò præsertim appellant Scriptores quatuor pilas majores quibus Trullus Ecclesiæ Sophianæ Constantinopol. incumbit. Theophanes an. 32. Justiniani: ἀλλ' ἐτρύπησαν τοὺς πινσοὺς τοὺς βαςάζοντας τ̃ τροῦλλον. Infrà: λοιπὸν σωιδὼν ὁ εὐσεβέςατος βασιλεὺς ἤγειρεν ἄλλους πινσοὺς, καὶ ἐδέξατο τ̃ τροῦλλον. Adde Cedrenum pag. 386. Symeon Thessalonic. de Sacram. ubi de Sacra mensa: ἡ ἀντὶ κιόνων τετραγώνου ἐκδομηθέντος πινσοῦ, Βωμοῦ λεγομένου. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 89. ἐλθών τις Ῥωμαῖος εὗρεν αὐτοὺς εἰς τ̃ ναὸν. εἶδε Ῥωμαϊκὰ γράμματα ἐπί τινος τ̃ πινσῶν, καὶ ἀναγνοὺς αὐτὰ, &c. Idem n. 141. εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τ̃ πινσοῦ πλησίον Σιλλαγόνου.

Πεσὸς & Πεσσός. Procopius lib. 1. de Ædif. Justin. cap. 1. κατὰ δὲ τὰ τ̃ νεὼ μέσα λόφοι χειροποίητοι ἐπανεςήκασι τέσσαρες, οὓς καλοῦσιν πεσσούς. In Euchologio p. 838. ubi de Dedicatione Templi: βαςάζων τὸ τ̃ μύρου ἅγιον, καὶ ποιεῖ ςαυρὸν ἐξ αὐτοῦ καθ' ἕκαςον κίονα καὶ πεσσὸν τ̃ ναοῦ. Adde p. 845. 847. Eusebius lib. 3. de Vita Const. cap. 37. αἱ δ' εἴσω τ̃ ἔμπροσθεν ὑπὸ πεσσοῖς ἀνηγείροντο, &c. Nicephor. Callist. in Prooemio Hist. ubi de æde Sophiana: τοῖς δ' ἔνδον δρόμοις καὶ περιδρόμοις, οὓς πεσσοί τινες γίγασιν ἐοικότες, ἐν κόσμῳ δὲ καὶ σωφρόνως ἐφεξῆς ἠρέμα διεςηκότες, ἀπ' ἀλλήλων διαλειχίζουσιν, &c.

Πισὸς, Suidæ: Πισὸς, καὶ πινσὸς· πεσὸς δὲ παρὰ Προκοπίῳ.

Πιασὸς, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 4. §. 40. εἰ δὲ πιασὸς εἴη τῷ ὑποκειμένῳ, φέρων τὰ βάρη τ̃ ἐπικειμένου, βουληθῇ δὲ ὁ ἐπικείμενος καὶ τ̃ πιασὸν ἔχων ἀντὶ τούτου κίονα ςῆσαι, δεδόσθω αὐτῷ ποιεῖν· παρέχοντι ἀντ' αὐτοῦ τ̃ κίονα, ὃ ἡ διάμετρος ἴσω ἔχουσα ἥμισυ μέρος τ̃ πλάτους τ̃ καταλυομένου πιασοῦ, &c. Ubi Interpres perperam *Bitumen* vertit. Occurrit rursum infrà num. 56.

Παραπίασια, seu Παραπέασια, *Pilarum* vel *Pessorum fulcimenta*, ἐρείσματα, seu πεσσοὶ adjuncti ad muros fulciendos, vel ad fulciendas ipsas pilas: atque ita legi observat Cujacius in Paratit. Cod. in Basilicis ad Leg. de Operib. public. quæ est 39. in Cod. Theod. quæ perperam *Parapetasia* præfert, uti observatum in Gloss. med. Lat. in hac voce, & in Descript. Ædis Sophianæ num. 36. licèt hanc Lectionem tueatur Jacobus Gothofredus. Nam cùm *Parapessia* præferat Codex Justinianeus, potior videtur ea lectio quæ Basilicis convenit. Vide Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΠΙΝΤΕΛΛΙΑΖΕΙΝ, *Ligare*, ex Gallico *Bander*. Ital. *Bindellare*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 272. τὸ δίκαιον κρίνει παρευθὺς νὰ τ̃ πιντελλιάσουν, καὶ νὰ τ̃ γυριντίζουν εἰς τὴν χώραν, καὶ νὰ τ̃ πάρουν ἄχρι τῆς κρεμάςρας τὸ λέγεται φούρκα. Ubi versio Veneta cap. 251. *Quel Scrivan deve esser subito bindelato, & menato per la Citta, frustando sino a le forche, & impiccato*, &c.

ΠΙΝΤΟΝΝΕΙΝ, *Abundare*. Glossæ Græcobarb. Πλεονάζομαι, πολλυωίσκομαι, Πιντόννομαι. Item, *Portare*. Eædem Glossæ: νὰ φέρνει, νὰ πιντόννει. Occurrit ibi pluries.

ΠΙ͂ΞΟΙ. Vide in Κυβαλίζειν.

ΠΙΟΝ, in Glossis Botanicis Colberteis MSS. τὸ ὄπιον.

ΠΙΟΝΙΑ. Jatrosophium MS. φλισκυσινίαν τὴν λεγομένην πιωνίαν πότιζε, καὶ ὁμολογήσει ὁ δαιμονιζόμενος, &c.

ΠΙΌΣ, *Pius*, εὐσεβὴς, apud Hesychium & Phavorinum. Ex iis emendandæ Glossæ Basilic. Πίος, εὐφυής. Legendum enim εὐσεβής. Πῖοι ἀγῶνες, *Ludi Piales*, instituti in honorem Antonini Pij Aug. in veteri Inscript. apud Thomam Reinesium p. 283.

ΠΙ͂ΟΣ, pro ποιὸς, ὁποῖος, τίς. Historia Apollonij Tyrij:

Ὡς τὸ μαθεν ἀφέντης τοῦ ἔσω τ̃ εἰς τὴν χώραν,
Τὸν πῖον ὀνομάζασι ὅλοι τοὺς Ταιναγώρα.

Infrà:

Τὸν πῖον εἶδα φανερὰ, ἐκεῖνο τὸ μιλοῦσι.

ΠΙΟΤΟΝ, pro ποτὸν, *Potus*, *Potio*. Glossæ Græcobarb. τὰ ποτὰ σίτια δεχομένη, ὅπου δέχεται καὶ λαμβάνει τὰ φάγια καὶ τὰ πιοτά. Synaxarium Maximi Cythær. 9. Janv. εἶχε δὲ τὴν τροφὴν ἄρτον καὶ ἅλας, καὶ πιοτὸν τὸ ἐκ τ̃ γῆς ὕδωρ. Vide Paulum Lagnium in Enchiridio Orthodoxo p. 156. Hinc fortè Galli *Le piot* hauserũt.

Πιοτὴς, *Potator*, ποτής.

ΠΙΠΑΝΤΙΣΤΗ, τὸ γλυκύειζον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΠΙΠΕΡΑΤΟΣ, *Pipere aspersus*, πιπεριωθείς. *Asper*; *Piperatius*, apud Latinum Agrimensorem. Continuator Theophanis lib. 3. num. 42. καὶ τ̃ περίπατον ἔχοντα καλεςρωμένον ἐκ λίθου πιπεράτου. Infrà: τὸ δὲ ἀριςερὸν μέρος ἐκ δύο κιόνων ἀληθινοπιπέρων ἔχει διαναγειρόμενον Μυςήειον, id est *ex duabus columnis purpureis piperatis*, quibus scilicet piperis grana quodammodo effinguntur.

Πιπεροτρίφτης, *Vas in quo Piper teritur*. Prochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Καὶ τοὺς πιπεροτρίφτας μου νὰ τρίβεις πυπέριν.

Occurrit rursum infrà.

ΠΙΠΙΛΙΖΕΙΝ, Πιπιλλίζειν, Portio, *Sugere*, *Exsugere*, Ἀθέλγειν, μυζᾶν, θηλάζειν. Glossæ Græcobarb. ἀντλεῖ, πιπιλλίζει, γεμώννει, γεμίζει.

ΠΙΠΙ͂ΝΙ, *Pipio*, *Columba*, Πῖπος, Περιςερίδιον. Πιπιΐζειν, *Pipire*, πιπίζειν.

Πιπίσκιον, *Pipiunculus*. Physiologus MS. de Natura animalium, de Nyctocorace: ὅταν ἐκζεσταλιάσωσι τὰ ἑαυτῶν πουλία, ὑπάρχονται πιπίσκια τους ἄσπρα ὡς περιςέρας.

ΠΙ͂ΠΥΛΟΣ, *Alauda*. Scholiastes Theocriti: ἐγειρομένῳ κορυδάλλῳ τ̃ λεγομένου πιπύλου.

ΠΙΡΙΟΝΗ, *Serra*, Πρίων, in Turcogr. Crusij.

ΠΙ͂ΡΟ, *Spina*, in TurcoGræcia Crusij pag. 255.

ΠΙΡΟΥ͂ΝΙ, *Fibula*, Περόνη. Synaxarium Maximi Cythær. 23. Jan. δέχεται εἰς τὰ αὐτία του πιρόνια σιδερένια πυρωμένα.

ΠΙ͂ΡΩΛΑ, *Pilula*, Καταπότιον, Σφαίριον.

ΠΙ͂ΣΙ, *Fides*, Πίςις. Simeon Cabasila in Epist. in Turcogr. Crusij: τούτων δὲ (διαλέκτων) ἁπασῶν ἡ τ̃ Ἀθηναίων χαρίςη βουλόμενοι γὰρ εἰπεῖν, ἰδοὺ πίςις, ὑμῶν, καὶ Ἑλλήνων δικαιοσύνη, λέγουσιν ἀντὶ τούτων, Ἔπα πίσι, Ἔπα βλὴ, Ἔπα Ῥωμαικὴ κρίσι.

ΠΙΣΚΙ͂ΝΑ, *Piscina*, in lib. 19. Basilic. tit. 8. §. 7. Vide Φισκίνα.

ΠΙ͂ΣΚΟΠΟΣ

ΠΙΣΚΟΠΟΣ, *Episcopus*, Ἐπίσκοπος, ex Ital. *Biscopo*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Τὸν πίσκοπον ἐκάλεσε μετὰ τοὺς κληρικοὺς του.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Εὐθὺς ὁρίζει γραφοῦσιν εἰς ὅλα τὰ ῥηγάτα,
Γαρδιναλέους ἀπέστειλεν, λεγάτους καὶ πισκόπους
Στὸν ῥῆγα τῆς Φράντζας δέ, καὶ τόπους τοὺς ἑτέρους.

Alius Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ γίνομαι καλόγερος, τὰ ῥοῦχα μου μαυρίζω,
Καὶ πάγω σὰν ἡγούμενος, σὰν πίσκοπος γυρίζω.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi:

Καὶ θέλετε τὸν πίσκοπον, καὶ κόψε τοὺς παπάδες.

ΠΙΣΜΑ. Vide in Πεῖσμα.

ΠΙΣΟΚΑΠΟΥΛΟΝ. Vide in Καπούλιον.

ΠΙΣΟΣ. Vide in Πινσός.

ΠΙΣΣΑΡΙΟΝ, *Faba*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 40. αὐτοῦ δὲ τότε ἑψητοῦ φάβα εἰς πλησμονὴν, τὸ παρ' ἡμῖν πισσάριον λεγόμενον. Infrà: κακεῖνο τὸ ξηρὸν πισσάριον μαγειρεύσας, καὶ καλῶς ἀρτύσας παρέθηκεν.

ΠΙΣΤΑΚΕΛΑΙΟΝ, *Oleum Pistacinum*. Simeon Sethi de Facultat. cibor. εἰ δὲ βούλεται, φασί τις, ἐλαίῳ ἀμυγδαλελαίῳ, ἢ πιστακελαίῳ γεῦσιν περιθεῖναι, τὸ ἔλαιον ἑψησάτω μεθ' ὕδατος τριπλασίου. Vide Ψιττάκιον.

ΠΙΣΤΙΚΟΣ, *Famulus probus*, *Fidelis*, vel cui res quæpiam gerenda committitur. Joannes Moschus in Limon. cap. 79. ἔχω δὲ Πιστικὸν κοινωνοῦντα τῇ ἁγίᾳ καὶ Ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ· οὗτος ὁ πιστικὸς, κατὰ τὸ ἔθος τῆς χώρας, ἔλαβεν κοινωνίαν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ. Miracula SS. Cyri & Joannis num. 32. κακεῖσε Θωμᾶν τὸν τοῦ Κυμινᾶ τοῦ Αἰγιώτου πιστικὸν ἐπιζητοῦντα, &c. Sed maximè ita appellant Jurisconsulti Græci eum cui navis cura demandatur. Glossæ Basilic. Πιστικὸς λέγεται ᾧ ἐμπιστεύονταί τινα πράγματα· διὰ τοῦτο καὶ ὁ κριθεὶς ἀξιόπιστος εἰς φυλακὴν πλοίου Πιστικὸν λέγουσι τοῦ πλοίου. Eædem Glossæ: πρὸς ναύκληρον δὲ, ἤτοι πιστικὸν, ὁπότε τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ πλοίου ἐπιτρέπεται. Mox: ἀπὸ μόνου δὲ τῶν συναλλαγμάτων τῇ προστασίᾳ τοῦ Πιστικοῦ ἐνέχεται ὁ ναύκληρος. Scholiastes Basilic. ad lib. 53. pag. 645. Πιστικός ἐστιν ὁ πᾶσαν ἐπιμέλειαν τοῦ πλοίου ἐπιτραπείς. Vide Gloss. med. Lat. in *Pisticus*.

Πιστικοὶ, *Pastores*, quibus scilicet pecudum cura datur. Nicetas in Man. lib. 6. num. 8. οὐδ' ἄξιον τοῦ τοιούτου στρατεύματος, ὁ τηλικαῦτα ἐπήγετο, ἀλλὰ συμμετρήσας τὸ ἔργον βοσκημάτων ἁρπαγαῖς καὶ πιστικοῖς ὀλίγοις Τούρκοις, περιθεὶς ἐκεῖθεν ἀπονοστεῖ. Ubi Cod. Edit. ποιμνίταις. Ita in Alexio lib. 2. num. 4. ἐπιθέμενος πιστικοῖς καὶ βουκολίοις, ubi Edit. ποιμνίταις. Damascenus Studita Homil. 19. ἦτον δὲ καὶ οἱ πιστικοὶ καὶ οἱ γέωργοι ἀπὸ μίαν χώραν.

ΠΙΣΤΙΣ, *Symbolum Apostolorum*. Geronticon, apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 29. καὶ μετὰ τοὺς αἴνους ἀνδ τροπαρίων, ἤρξατο, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, σὺν τῇ Πίστει. Occurrit ibi rursum.

ΠΙΣΤΟΝ, *Præclarum fidei in Christum argumentum, in illius præceptis exequendis*. Nomocanon Cotelerianus num. 22. οἱ ἐξαγοράσαντες ψυχὰς ἐν καιρῷ αἰχμαλωσίας, μέγαν πιστὸν βοῶσιν· ἐν καιρῷ τῆς κρίσεως ἑστῶνται ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος. Et num. 218. ἐὰν δέ τις ἐν χωρίσει λάχῃ, καὶ ὀμόσει, καὶ συμμίξει, εἰ καὶ ἀληθῶς ὑπάρχει ἡ ὑπόθεσις, μέγαν πιστὸν ποιοῦσι.

ΠΙΣΤΟΣ, *Panis genus*, in Glossario Græcobarb. *ex Milio*, quod πιστὸν vocant: nam panem in sterilibus Provinciis ex milio factum testantur Strabo lib. 5. & Columella lib. 2. cap. 9. *Pistum* etiam inter frumenta recenset Isidorus lib. 17. cap. 1. Anonymus MS. de Diæta, ex Cod. Reg. πιστὸς ἢ κέγχρος, ὀλιγότροφοι καὶ ψυχροὶ ὑγραινόμενοι δὲ γαστέρα ξηραίνει, ἔχει δὲ καί τι δύσπεπτον. Leo in Tacticis cap. 6. §. 28. ἑτέρας ἁμάξας, ὡς δὲ καὶ εἴκοσι, βαστάζουσας πιστὸν, καὶ παξαμάδιον, καὶ σαγίττας, καὶ τοξάρια ἐκ περισσοῦ. Cap. 10. §. 13. ἀλλὰ καὶ δαπάνην, ἢ παξαμάδιν, ἢ πιστὸν, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους, &c. Cap. 13. §. 11. ἵνα καὶ εἷς ἕκαστος στρατιώτης ἐν τῷ κινεῖν πρὸς παράταξιν ἔχῃ ἐν τῇ σελλοπουγγίῳ μίαν ἢ καὶ δύο λίτρας ἄρτου, ἢ ἀλεύρου, ἢ πιστοῦ ἑψητοῦ, ἢ παξαμάδας, ἢ κρέας. Ubi Mauricius lib. 7. cap. 11. ὥστε ἐν τῷ κινεῖν πρὸς παράταξιν ἐν τῷ σελοπουγγίῳ αὐτοῦ δύο λίτρας ἄρτου ἢ ἀλφίτου, ἢ πιστοῦ ἑψημένου, ἢ κρέως ἔχειν. Et lib. 12. c. 6. ἑτέρας ἁμάξας ὡσεὶ δέκα, ἢ καὶ εἴκοσι βαστάζουσας πιστὸν ἢ βουκελάτα, σαγίττας, καὶ τόξα ἐκ περισσοῦ. Et lib. 5. cap. 3. τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὸ τένταν, ἤτοι καμάραν ἔχειν, καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πιστοῦ, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους. Quid verò sit πιστὸν his allatis locis, plenè docemur ex Tacticis Constantini pag. 45. ὀφείλουσι βαστάζειν εἰς τὰ σουρτὰ, ἢ τένδας μικρὰς, ἢ σαγία διπλᾶ, πρὸς τὸ ἔχειν τὸ ἓν εἰς τένδα, καὶ τὸ ἄλλο σκεπάζεσθαι, ἂν γένηται χρεία, ἵνα βαστάζωσι καὶ δαπάνην, ἢ παξιμάδιν, τουτέστι μάζας, ἢ πιστὸν, τουτέστι κέγχρον ἐκλελεπισμένον ἐλαφρὸν, μέχρις εἴκοσι καὶ τριάκοντα λίτρας. Est igitur πιστὸς, *milium decorticatum*, quo inquit Galenus in lib. 1. de Aliment. facult. cap. 15. in panes abutuntur, quibus cæterarum frugum inopia est, tametsi hi corpus parum alant, illúdque refrigerent, ac sint naturâ siccissimi & friabiles. Sed an Paximadium idem sit quod *Maza*, major est difficultas. Vide in hac voce.

Cæterùm πιστὸν pro potu usurpasse Æschylum in Prometheo vincto pag. 32. putat ejus Scholiastes: sed legendum παστὸν contendit Gauminus ad Psellum de Operat. Dæm. negátque πιστὸν ἀντὶ ποτοῦ in ullo Auctore reperiri. Vide Pigafettam ad lib. 13. Leonis Tactic.

ΠΙΣΤΟΙ, *Fideles*. Christiani sic dicti, ad discrimen Catechumenorum & Pœnitentium, in Concilio Laodiceno Can. 19. & alibi passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Fideles*.

Πιστοὶ, dicti apud Novatianos, qui ab iis Baptizati fuerant, ut ex Concil. Laodic. Can. 7.

ΠΙΣΤΟΤΟΣ, *Fidelis*, *Fidei Catholicæ tenax*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. Sancti Sabæ cap. 53. de Juliana & Anastasia Patriciis: ἐξήρχοντο πρὸς αὐτὸν πυκνότερον ἔνθα καὶ ἔμενε προσκυνῆσαι αὐτὸν, καὶ τῆς θείας διδασκαλίας αὐτοῦ ἀπολαῦσαι, ἦσαν γὰρ λίαν πιστόταται, καὶ τῇ ὀρθοδοξίᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς διαπρέπουσαι.

ΠΙΣΤΟΥΡΙ, *Suggestus*, *Ambo*, *Pulpitum*, Βῆμα, ἀκροατήριον.

ΠΙΣΤΩΡΙΟΝ. Codinus in Orig. n. 123. ὅπερ κατέλυσεν ἡ Ἀθηναΐα, καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῷ τὰ πιστώρια. Ubi Codd. Vaticani πιστάρεια, & πιστορεῖον habent.

ΠΙΣΩ, pro Ὀπίσω. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Τὸ τί με μοῦσαν ἔποικες εἰς τὸν καιρὸν τὸν πίσω.

Stephanus Sachleces in Versibus Politicis MSS.

Καὶ πάντα τὰ ἔμπροσθεν καὶ πίσω του φημίζει καὶ παινάτον.

Vide in Καπούλιον.

ΠΙΤΑ, *Lamina*, Hieron. Germano.

ΠΙΤΑ, Πῆτα, Πίττα, *Placenta*, in modum laminæ confecta, πλακοῦς. Glossæ Græcobarb. πλακοῦντας, πίττας. Joannes Jatrosophista MS. cap. 115. πηγάνου φύλλα κοπάνισον, καὶ μίξε τὰ μὲ τὴν χολὴν τοῦ ταυρίου, καὶ ποίησον ὡς πίττας, καὶ θέτε τα ἐπάνω κοχλίον, &c. Theophylactus Hierodiac. Hom. 17. p. 333. ἀμὴ φέρε ἐμμύα πρῶτα κομμάτι πίταν. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. cap. 10. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐσθίει πίταν ζεστὴν, &c. Damascenus Studita Homil. 18. καὶ ἦτον ἀπάνωθεν τὸ κεφάλιν του μία πήλα ζεστὴ, καὶ νερὸν εἰς ἕνα ἀγγεῖον.

Πιλόμελα, Πιλαμέλι, *Cerium*, Κηρίον.

Πιτ͂αρίτζη, *Placentula.* Liber Jatricus Græcobarb. MS. ex Cod. Reg. 1673. ἔκζεζον αὐτὸ, καὶ βάλε τὸ κρόκον αὐτοῦ μετὰ μέλλιν, καὶ μάλαξον αὐτὰ, καὶ ποίησον ὡς πιταρίτζιν, καὶ θέλε, καὶ ἔμπασε εἰς ἐκεῖνα καθαρὸν ζημάειν, καὶ ἰᾶται.

Πιλευλάριον, eâdem notione. Lexicon MS. Colberteum: λάγανα, πιλευλάρια, ὡς καπυρώδης, ἀποσεμιδάλιος.

Πλακοπίτα, *Placenta.* Vide in Μαρσαπάς.

Πιταρίδα, *Massa*, Παλάθη.

Ἀλευρόπιτα, *Placenta è farina.* Glossæ Græcobarb. ἀλευροπίτας, πλακοπίτας.

Λαχανόπηττα, *Placenta ex Oleribus.* Myrepsus MS. sect. 7. cap. 5. κόψον καλῶς ταῦτα, καὶ ποιήσας ὡς λαχανόπητα μετὰ ἀρτυμάτων καυστικῶν, &c.

Λειψόπιτα, *Reliquum placentæ.* Agapius Cretensis in Geoponico cap. 85. καὶ ἡ ποτάτζα (φογάτζα) ἤγουν λειψόπιτα, ὅπου ψήνουν εἰς τὴν αἰθάλην.

Χυλόπιτα. Glossæ MSS. in Batrachomyom. Homeri: ὁ τόμος ἐκ πλέρνης χυλόπιτα ἐκ σεμιδάλεως.

ΠΙΤΑΚΤΟΥ, Πιτακτικοῦ, Πιταυτοῦ, *De industria, datâ operâ*, ἐξεπιτηδές.

ΠΙΤΕΡΑ, pro πίτυρα, *Simila*, *Similago*, σεμίδαλις. Glossæ Græcobarb. λίπος, καὶ πάχος, καὶ πίτυρα, ἤγουν πίτερα. Synaxarium Maximi Cythær. 17. Janv. τρώγοντας ἄρτον μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα καὶ τοῦτο κέχρινον καὶ πιτερένιον, γλυκαινόμενον μὲ ἅλας.

ΠΙΤΖΑΣ, *Pumilio*, *Nanus.* Epimerismi MSS. Herodiani: Πίθηξ, ὁ πιτζᾶς. Vide Suidam in Πίθηξ.

ΠΙΤΖΟΣ, idem fortè quod πιτζᾶς, *Parvus.* Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum, pag. 244. τὰ φαλκώνια τὰ ἐξωπίασα κρείττονα παρ' ὅτα πωλόπεφα, ὀφείλει δὲ εἶναι πιτζά. Occurrit apud Theophanem, Cedrenum & Zonaram an. 9. Pogonati Joannes Patricius ὁ ἐπίκλην Πιτζιγαύδης. Ubi Cod. al. habet Πιτλιγαύδης. Vide Παραγαύδης. Hinc etiam fortè cognomen Nicolai Patricij apud Leonem Ostiensem, *Cui*, inquit, *Picig. cognomen erat.*

ΠΙΤΗΔΙΟΣ, Πιτήδειος, pro ἐπιτήδειος, *Idoneus.* Historia Apollonij Tyrij:

Τίς ἐμπορεῖ νὰ διηγηθῇ ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια,
Καὶ κάνη τὴν ξεφανώσειν ὡς εἶτονε πιτίδια.

Alibi:

Ἕνα μνημόριν ὄμορφο πιτίδιο μαρμαρένιο.

Nicolaus Lucanus in Iliad. Græcobarb. lib. 4.

Ἐλθὲ, θύγατερ, ταχέως, Ἀθηνᾶ κόρη, καὶ σώφρων,
Εἰς τὸ στράτευμα τῶν Τρώων, καὶ δοκίμασε τὰ πιτήδεια,
Ὅπως ν' ἀρρώσιν οἱ Τρῶες, νὰ διαφθείρωσι τοὺς ὅρκους.

Πιτήδεια, *De industria*, Ἐξεπιτηδές.

ΠΙΤΙΜΙΟΝ, pro ἐπιτίμιον, *Mulcta*, *Pœna.* Hesychius & ex eo Phavorinus: πιτίμια, τὰς ἀξίας τιμωρίας. Vide Ἐπιτίμιον.

ΠΙΤΤΑΚΙΟΝ, Πιτάκιον, Πιτάκη, *Schedula*, *Epistola*, Gallis, *Billet*, *Lettre missive.* Glossæ Gr. Lat. Πιττάκιον, *Brevis.* Philæmon in Lexico Technologico MS. λέγεται δὲ καὶ Πιτάκιον τὸ χαρτίον, διὰ τὸ τρόπον τῆς πλύξεως· ὡς γὰρ δελτωτὸν σχῆμα τὸ δέλτα, οὕτω καὶ Πιτάκιον διὰ τὸ τετραγωνίζεσθαι πλυαττόμενον· ὁμοίως πῶς τοῦ τοῦ χυτοῦ πίτης σχηματισμῷ. Similia habet Eustathius Il. ζ. pag. 633. Synodus VII. Act. 4. ἀμέλει καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἐκεῖνα τὰ πιτάκια ἀπώλεσεν. Ibid. ἀντὶ βιβλίων πιτάκια ἡμῖν ἐπεδείκνυεν. Rhamplius MS. καὶ εἰς κτῆσιν ἱματίων, καὶ δωρημάτων, καὶ χαρὰν, καὶ μανδάτων ἀγαθῶν, καὶ πιτακίων. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 486. ὁ Σαμωνᾶς τὸ πιτάκιον ἐποίησεν. Suprà χάρτην appellavit. Adde Anonymum Combefisianum in eod. Leone num. 29. 30. in Constantino Porph. num. 4. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 3. cap. 2. ἀποδοῦλος δὲ καὶ τοῦ Πατριάρχη τὰ πρὸς αὐτὸν πιτάκια τῶν ἀνατολικῶν Πατριαρχῶν, &c. Adde sect. 5. cap. 10. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Γράφες τε καὶ πιτάκια τοῦ ῥῆγος τὰ ἐβάσταζεν.

Alter de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἕνα πιτάκη ἔγραψε, καὶ δύο κοράσια κράζει.

Vide Codin. de Offic. cap. 1. num. 8. Salutationes Epistolar. Pontific. post eundem Codinum, lib. 11. Basilic. tit. 3. §. 45. & quæ Casaubonus & Salmasius de hac voce commentantur ad Hist. Aug. & nostram Constantinopolim lib. 2. pag. 177.

Ἀντιπιτάκιον, *Responsio ad Epistolam.* Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Γράψαι καὶ σὺ ἀντιπιτάκιν, καὶ παρηγόρησε τον.

Πιτάκιον, *Codicillus* quo quis Dignitatem aliquam consequitur. Joannes Episcopus Citri pag. 319. in Jure Græco-Rom. τὸ δὲ διὰ πιτακίων τιθέναι τινὰς, κἂν ὀφφίκια ἔχωσιν, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 46. ἐκ προστάξεως τοῦ βασιλέως ἔλαβε τὸ πιτάκιον τοῦ Πατρικίου Συμεὼν τοῦ Ἀσηκρῆτις, &c.

Πιτάκωμα. Lib. 60. Basilic. tit. 1. cap. 15. οἱ ποιοῦντες πιτακώματα, &c. Ubi J C. *Facientes notoria*, &c. Scholiastes ad hunc locum: οἱ ἰνγκιάτορες, ἤτοι καλαμιυύσαντές τι τοῦ δημοσίου.

Πιτάκιον, sequioribus Græcis Chartam Pergamenam sonat. Moschopulus περὶ σχεδῶν pag. 135. Πιττάκια, Δωρικῶς, τὰ λεπτὰ πεπλημμένα τῶν δερμάτων, ἀφ' οὗ ἡμεῖς Πιτάκια λέγομεν. Sanè Euchologium pag. 614. Chartam à Pittacio distinguit: λαμβάνουσι γὰρ οἱ ταῦτα τελούμενοι χαρτία ἀπὸ πιτακίου. Nisi hoc loco per πιτάκιον intelligatur Papyrus Ægyptiaca, quam Codex alius ibidem p. 616. ξυλοχάρτιον vocat, de quo vocabulo agimus suo loco.

ΠΙΤΥΟΚΑΜΠΗ, inter venenosa animalia reponitur in Basilicis. Vide in Πηγανυτάριος.

ΠΙΤΥΣΟΡΥΣΙΣ, *Ajuga*, sive *Chamæpitys*, apud Interpol. Dioscor. c. 581.

ΠΙΤΥΧΕΡΟΣ, *Peritus*, Εὔστοχος. Πιτυχερὰ, *Scitè*: Εὐστόχως.

ΠΙΦΑΡΑ, ex Ital. *Pifara*, Gall. *Fiffre.*

ΠΙΧΑΝΟΚΚΙΔΑΝ, ῥίζα ἐστιν, τὸ πλατυκύμινον. Ita Lexicon MS. Reg. Cod. 1843.

ΠΛΑΓΙ, *Latus*, Πλευρά.

ΠΛΑΓΙΑΖΕΙΝ. Vide in Τοιχίζειν.

ΠΛΑΓΙΑΡΙΟΣ, *Plagiarius*, in Glossis Græco-Lat. Glossæ Basilic. Πλαγιάριος, ψυχαγωγὸς, ἀνδραποδιστής.

ΠΛΑΓΙΑΥΛΙΖΕΙΝ. Eustathius ad Iliad. σ. ἔστι δὲ τις καὶ πλαγίαυλος, ὅθεν ἡ κοινὴ γλῶσσα τὸ Πλαγιαυλίζειν εἴληφε.

ΠΛΑΓΙΟΙ ἦχοι, in Libris Ecclesiasticis crebrò occurrunt: de quibus quædam attigimus in V. ἦχος. Qui quidem *Obliqui* appellantur, quòd ex quatuor *Echis*, quos κυρίους vocant, quia οὐκ ἐξ ἄλλων τινῶν ἀλλ' ἐξ ἑαυτῶν γίνονται, tonos suos mutuentur. Quatuor enim sunt ἦχοι, *Primus*, *Secundus*, *Tertius*, & *Quartus.* Inter singulos sunt totidem *Obliqui*, qui appellantur Τέσσαρες δεύτεροι, *Quatuor secundi*, ut est in Hagiopolita, seu Libro MS. de Musica recentiorum Græcorum Ecclesiastica: οἱ δὲ τέσσαρες δεύτεροι, ἤγουν οἱ πλάγιοι· ὁ μὲν πλάγιος πρῶτος, ἐκ τῆς ὑπορροῆς τοῦ πρώτου γέγονε, καὶ ἀπὸ τῆς ὑπορροῆς τοῦ πληρώματος τοῦ δευτέρου γέγονε ὁ πλάγιος δεύτερος. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ καὶ τὰ πληρώματα τοῦ δευτέρου τελεῖ ὁ Βαρύς· ὁμοίως ἀπὸ τοῦ τρίτου· καὶ γὰρ εἰς τὸ ᾆσμα ἡ ὑποβολὴ τοῦ βαρέως τρίτος καλεῖται, ἅμα τοῦ τέλους αὐτοῦ· καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου γέγονε ὁ πλάγιος τέταρτος. καὶ ἀπὸ τῶν τεσσάρων πλαγίων, ἐγεννήθησαν τέσσαρες Μέσοι, καὶ ἀπ' αὐτῶν αἱ τέσσαρες φθοραὶ,

καὶ

καὶ ἀνεβιβάσθησαν ἦχοι ις'. οἱ τινες ψάλλονται εἰς τὸ ᾆσμα.

ΠΛΑΓΙΟΧΑΡΤΙ'Ν, inter opera Monachorum recenset Joannes Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Anachoretis: ἀπῆλθον ποτὲ ἀδελφοὶ εἰς τὸ ὄρος τοῦ διόλκου καθίσαι, καὶ ἔμαθον ἐργάζεσθαι τὸ πλαγιοχαρτὶν, καὶ ἐργάζοντο ἐπὶ μισθῷ, &c.

ΠΛΑΔΕ'ΝΙ, *Catinus*, Τρυβλίον. Gall. *Plat.*

ΠΛΑΚΕΡΟ'Σ, *Planus.* Jatrosophium MS. καὶ θές το εἰς τὸ σπάσμαν, καὶ ἀπάνω θὲς μολίβιν πλακερὸν, καὶ δέσε τὸ σφικτά.

ΠΛΑΚΙ'ΟΝ. Colloquia Zosimæ num.14. ἀπελθόντος ποτε εἰς ἀγορὰν ἀγοράσαι ἱμάτιον, ἠγόρασε· καὶ δοὺς τὸ ἓν χρυσίον, ἔλιπεν αὐτῷ ἀναπληρῶσαι νουμία· καὶ λαβὼν τὸ ἱμάτιον, ἔθηκεν ὑποκάτω αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐμέτρει κέρμα εἰς τὸ πλακίον, ἰδού τις ἔρχεται, θέλων ἐπᾶραι τὸ ἱμάτιον, &c. Ubi Interpres πλακίον, *Abacum* vertit.

ΠΛΑΚΙΣΤΗ', *Placenta.* Vita MS. S. Symeonis Sali: σιλίγνια, καὶ πλακιστὴ, καὶ σφαιρία, καὶ ὀψάρια, καὶ οἶνον διάφορον, &c.

ΠΛΑΚΟΥ͂ΝΤΙΝ, *Placenta*, Πλακοῦς. In Apophthegmatibus Patrum in Agathone num.30. ἀγόρασέ μοι πλακοῦντιν.

Πλακουντάριος, *Placentarius*, *Dulciarius*, in Glossis Græco-Lat. Palladius in Hist. Lausiaca cap.6. ἐν τούτῳ τῷ ὄρει καὶ ἰατροὶ διάγουσι καὶ πλακουντάριοι. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἔστρεφε τὰ ταβλία τῶν πλακουνταρίων.

Πλακουντάριον, *Opustorium*, in Gloss. Lat. Gr. ubi leg. *Opus pistorium.*

Πλακοπίττα. Vide in Πίττα.

ΠΛΑΚΩ'ΝΕΙΝ, *Opprimere*, *Calcare*, *Terere*, *Aggredi*, *Intercipere*, Πατεῖν, καταπιέζειν, &c. Chronicon Veneto-Byzantin. an. 1514. καὶ ἐχάλασαν πλεῖστα ὀσπίτια, — καὶ ἐπλάκωσαν πλεῖστον λαόν. Historia Apollonij Tyrij:

> Λακτοπάτη τους τ' ἄλογο στὴν γῆν αὐτοὺς πλακώνη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

> Λοιπὸν Ἀρκήτας ὁ πτωχὸς ἔπεσεν ἀποκάτω,
> Καὶ πλάκωσε τὸ στῆθος του κακὰ τὸ μπροσθοκούρβη.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.471. τόσον ἐπλήθυνεν ὁ ποταμὸς, καὶ ηὐξήνθη τὸ νερὸ, ὅτι ἐπλάκωσε τὸ κάστρον ἐκεῖνο ὡσὰν θάλασσα. Habetur ejusdem locus alter in Πλησίματα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p.165. καὶ ἐπέρασεν ἁμάξι, καὶ τὸν ἐπλάκωσεν. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag.188.

ΠΛΑΚΩΤΟ'Σ, *Incrustatus*, vel etiam *lapide quadrato constratus.* Glossæ Gr.Lat. Πλακῶ, *Incrusto.* Πλάκωσις, *Crustatio.* Πλακωθεῖσα οἰκία, *Incrustata domus.* Ὕλης μαρμάρου ποικίλης πλακώσεις, apud Euseb. lib.3. de Vita Constant. cap. 36. Anonymus in Paraphrasi Oraculor. Leonis Imp. ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, ἐν τῷ λεοφόρῳ πλακωτῷ. Codinus in Orig Constantinopol. num.22. ἐπάνω δὲ τῶν ἐμβόλων περίπατοι πλακωτοὶ λίθινοι. Μαρμάρων πλάκες, in Nov. 113. Leonis Imp. Vide Constantinopolim Christianam lib.1. sect. 24. num.5. & Henr. Valesium ad locum laudatum Eusebij.

ΠΛΑ'ΝΕΜΑ, *Error*, *Vagatio*, Πλάνη.

ΠΛΑΝΤΑ͂Ν, Πλαντάσσειν, *Suffocare.* Πλάνταξις, *Suffocatio.* Nicetas in Isaacio lib.2. num.5. πολλοὶ δὲ καὶ ἄνοπλοι καὶ ἄνιπποι εἰς τὸ στρατόπεδον ἐπανῆλθεσαν, τῇ συντονίᾳ τοῦ δρόμου πλανταξάντων σφισὶ τῶν ὀχημάτων. Ubi Cod. al. λακησάντων. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Ἀμὴ κουκούτζια τὸ μαθε, καὶ πάγη να πλαντάξη.

Alibi:

> θέλουν χαρὴν οἱ φίλοι σου, καὶ οἱ ἐχθροὶ θέλουν πλαντάξειν.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

> Να μὴ πλαντάξω ἄτυχος ἐκ τὸ πικρὸν τοῦ τόπου.

Rursum:

> Μὴ σκάσω ὁ κακότυχος, γράφοντα μὴ πλαντάξω.

ΠΛΑ'ΣΗ, Πλάσι, *Siligo*, *Flos farinæ*, ὄλυρα. Πλασόκολλα, *Glutinum ex farina*, ἀλευρόκολλα.

ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙ'ΑΣ ἔγκλημα, *Crimen falsi.* Πλαστὴ χαραγὴ, *Falsa moneta*, in Basilicis. Πλαστογράφος, *Prævaricator*, in Gloss. Gr.Lat. Paulus Alexandrinus in Isagoge ad Apotelesmaticen MS. ἢ φαρμακοὺς, ἢ φαρμάκων συνίστορας, καὶ πλαστογράφους, ἢ παραχαράκτας, &c.

ΠΛΑ'ΤΑ, *Poculum*, τὸ ἔκπωμα, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1708.

ΠΛΑΤΑΝΩ'Ν. Vide Πλατοκόπος.

ΠΛΑΤΓΟ'Σ, *Latus*, Πλατύς. Glossæ Græcobarb. φάραγγες, ἢ τόποι πλατεῖς φαράγγια, ἢ πλατγοὶ τόποι.

ΠΛΑΤΕΙ͂Α, *Platea*, non semel occurrit in Novo Testamento. Utitur etiam Harmenopul. lib.2. tit.4. §.66.

ΠΛΑΤΕ'ΝΕΙΝ, Πλητένειν, *Torquere*, *Cruciare*, στρεβλοῦν, πιέζειν, βασανίζειν. Πλάτεμα, *Cruciatus*, *Tormentum*, *Supplicium*, στρέβλη, τιμωρία, κολαστήριον.

ΠΛΑ'ΤΖΑ, *Locus*, ex Gall. *Place.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Ἐδῶ στὴν πλάτζαν τούτη γὰρ ἔβαλαν οἱ θεοί μας.

Et lib.8.

> Αὐτοὶ οἱ τρεῖς τὸν εὕγαλαν ἀπέτην πλάτζαν μένει.

Ibidem:

> ——— Πόλεμος ἐκινήθη
> Ἐδῶ στὴν πλάτζαν τούτιναι γιατὴν ἐμοῦ θωρίαν.

Et lib.9.

> Καὶ με τὸ νίκος ἔστεκεν στὴν πλάτζαν τὴν πλατέαν.

Rursum:

> Οἱ στράτες καὶ τὰ σπήτια, τὰ ξέστεγα, κ' οἱ πλάτζες.

Πλατζιάριος, Πλασσάριος, *Commerciarius*, *qui Placiam habet in foro ad vendendum merces suas.* Glossæ Basilic. Πλατζιάριος, Κομμερκιάριος. Alibi: Πλατζιάριος scribitur. Glossæ MSS. Juris habent πλατιάριος, κομμερκιάριος. Syntipas MS. δύο δὲ κήρυκες, ἤτοι πλατζάριοι πορεύονται μετ' αὐτοῦ.

ΠΛΑΤΖΑ'ΡΙΟΣ, *Qui plagas infligit*, *Tortor.* Anonymus MS. Interpres Rhamplij: σημαίνει καὶ σπεκουλάτωρα, καὶ πλατζιαρίους, μάστιγας, καὶ στρεβλώσεις, καὶ ἐκτομὴν κεφαλῆς.

ΠΛΑΤΗ, *Navis oneraria major*: Suidæ, *Genus navigij.* Socrates lib.7. cap.37. ναῦς ἀχθοφόρος μεγίστη, ἣ τοὺς μεγάλους κομίζουσα κίονας, πλατὴν αὐτὴν ὀνομάζουσι.

ΠΛΑ'ΤΗ, *Humerus*, νῶτος, ὦμος. Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἰς ἕνα ὄρος ὁ γέρων ἔκοπτε ξύλα, καὶ ἔβαλέν τα εἰς τὰς πλάταις του. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. θ.

> Καὶ ἀνὰ μεταξὺ στοὺς πλάταις ἔπηξε τὸ μακρὸν δόρυ.

Πλατάριον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

> Ὀπίσω στὰ πλατάρια της ἔκρεμε τὸ δοξάρι.

ΠΛΑ'ΤΙΣΜΑ, *Vestis pars latior.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

> Καὶ σύναγε τὸ πλάτισμαν, καὶ θές το εἰς γωνίαν.

ΠΛΑΤΟΚΟ'ΠΟΣ Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Πλατανὼν, καὶ Πλατοκόπος, ἡ ἐπίπεδος ἄκρα τοῦ ποταμοῦ.

ΠΛΑΤΟ'ΝΙΟΝ, *Dama*, Græcis Πλατύκερως, nostris, *Dain*; Animal cervo minus, cornibus patulis, uti describitur à Dioscoride. Nicon in Pandecte MS. parte 1. serm. 56. συνέβη δὲ αὐτῷ ἐντυχεῖν πλατωνίοις λεγομένοις ζώοις. Infrâ: τὰ δὲ ἄγρια ζῶα, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

 Ἀγρίμια,

Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγὺς, πλατόνια, μυζομήτες,
Ἐπίανασι με τὰ σύκλια, καὶ με σκυλία οἱ τοπῆτες.

Et lib.7.

Καὶ μυζυμήταις καὶ λαγὺς, πλαλόνια μερομῶα,
Λαφόπυλα, καὶ ἄλλα ζῶα ἐκεῖσε μαζομῶα.

Πλαλόγνι, apud Petrum Bellonium lib.1. Observ. cap.54.

ΠΛΑΤΌΝΙΟΝ, *Marmor in tabulas dissectum*: ut in Gloss. med. Lat. in *Platonia*, observatum, ubi hæc addi velim λιθίνῳ στήλῳ, apud Socratem lib.1. cap.16. *marmoream platoniam* efferri ab Epiphanio Scholastico.

ΠΛΆΤΟΣ τῶν νόμων, *Uberior legum index*, seu ut vertit Fabrotus, *Integrior & uberior textus*, cujus Autores duo diversi, Dorotheus & Cyrillus. Ita Cujacius in Præfat. ad lib. 60. Basilic. Vide to. 5. pag.245. & Suatesium in Notit. Basilic. Matthæus Blastares in Præfat. Στέφανος δέ τις εἰς πλάτος τὰ δίγεστα ἐξηγήσατο, Θαλελαῖος Κένσωρ τοὺς κώδικας εἰς πλάτος ἐκδέδωκε· Θεόδωρος Ἑρμυπολίτης συντετμημένος· ὁ δὲ Ἰσίδωρος στενώτερον μὲν τοῦ Θαλελαίου, πλατύτερον δὲ τῶν λοιπῶν δύο. Vide Balsamon. ad Nomocan. Photij tit. 1. cap.34. tit.7. cap.4 Hinc

Ἐν πλάτει, Formula & locutio Jurisconsultis familiaris, idem significans quod *Laxè*, *non angustè*, *neque pressè*. Michaël Psellus in Synopsi Legum initio:

Πολὺ καὶ δυσθεώρητον, τὸ μάθημα τοῦ νόμου.
Ἐν πλάτει δυσπερίληπτον, ἀσαφὲς ἐν συνόψει.

Vide JC. Gr. At

Πλάτος, in Cod. Reg. 558. nunc 2522. sumitur pro universo Juris corpore. Χρὴ γινώσκειν ὅτι τὸ πλάτος τῶν νόμων εἰσὶ βίβλοι ξβ'. πεντήκοντα μὲν τῶν Διγέστων, καὶ ιβ'. τοῦ Κώδικος. Deinde addit: καὶ τινὰ μὲν ἔχουσιν ὀνόματα τούτων ἴδια· τίνα δὲ εἰς τὰ Καλορδινάλιωνα ἀριθμοῦνται, καὶ τάξιν ἔχουσι τοῦ ἀριθμοῦ· καὶ τὰ μὲν ἔχοντα εἰσὶ ταῦτα. Τὰ πρῶτα τῶν πρώτων τέσσαρα· καὶ ὅτε ζητεῖς τὸ πρῶτον τῶν Διγέστων, ὀφείλει νοεῖν τὸ πρῶτον τῶν πρώτων εἶναι· ὁπόταν δὲ ζητεῖς τὸ δεύτερον τῶν Διγέστων, τὸ β. τῶν πρώτων, καὶ οὕτω καθεξῆς. Τὰ δὲ Γιουδίτζια, (*Iudicia*) ἑπτὰ· ὅταν οὖν ζητεῖς τόσον τῶν Διγέστων ἐστὶ τῶν γιουδιτζίων τὸ πρῶτον, εἶτα εἰσὶ τὰ Ιν δὲ ρέβους ή. καὶ τὸ μὲν πρῶτον Δὲ ρέβους, ἐστὶ τὸ ι. τῶν Διγέστων· τὸ δὲ δεύτερον ἐνδέκατον, καὶ μέχρι τοῦ ὀγδόου τῶν δὲ ρέβους ἀνέρχεται ἀριθμὸς, ὅπερ ἐστὶν ιθ'. τῶν Διγέστων· Μετὰ τὸ βιβλίον τοῦτο, εἰσὶ τὰ Ἀντιπάπινα Γ'. Καὶ τὸ μὲν ά. τούτων ἐστὶ Κ'. τῶν Διγέστων. Τὸ δὲ β'. Κ'." τὸ τρίτον, ΚΒ'. Εἶτα τὸ δὲ Σπονσάλιβους, μονόβιβλον, ὅπερ ἐστὶ Κγ'. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα εἰσὶ τὰ Καλορδινάτα, ἕως τὸ Κδ'. τὸ κς'. καὶ τὰ ἑξῆς καθ' ὅμοιον. Ἐπὶ δὲ τοῦ Κωδίκου εὐχερὴς ἡ ἔρευνα· τὸ γὰρ ά." πρῶτόν ἐστι, καὶ τὸ β." δεύτερον, καὶ οὕτω μέχρι τοῦ ιβ'. διασώζει τὸ ὄνομα τοῦ ἀριθμοῦ· ἀπὸ δὲ τῶν βιβλίων τῶν διγέστων, τινὰ οὐχ εὑρίσκονται· εἰσὶ δὲ ταῦτα· τὸ κή. βιβλίον ὅπερ ἐστὶ τῶν Βασιλικῶν βιβλίων λς'. λέγεται μὲν τὸ μὲν Κς'." βιβλίον τῶν διγέστων, καὶ τὸ κζ'. δὲ Τυλέλες, καὶ τὸ κή δε τεσαμένοις, τὸ δὲ λ'. δε λεγάτης· τὰ δὲ λοιπὰ καλοῦνται Ἔξτραορδινάεια. Hæc porrò licet paullò prolixiora descripsimus, ut inde percipiat Lector cujusmodi fuerit apud Græcos Juris Civilis collectionis divisio, de qua egit Cujacius lib.7. Observ. cap.32.

ΠΛΑΤΥΚΆΡΠΩ, *Lonchitis*, apud Interpolat. Dioscor.cap.567.

ΠΛΑΤΥΌΦΘΑΛΜΟΝ, εἶδος μετάλλου, in Glossis Jatricis MSS.ex Cod.Reg.190.*Antimonium*.

ΠΛΕΙΆ, Πλέα, *Amplius*, *Etiam*, Ἐπὶ πλέον, ἔτι.

ΠΛΕΙΣΗΜΑΤΑ, *Naves*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.576. ἦλθε καὶ αὐτὸς με πολλὴ δύναμιν, καὶ ἔσμιξασι μετὰ τοῦ Ὀμάρου, καὶ εἶχασι πλεισήματα χιλία ὀκτακόσια, καὶ ἐκαταπλάκωσαν τὴν πόλιν, &c. Ubi Theophanes pag.331. ἔχων παμμεγέθεις καὶ πολεμικὰς καΐνας, καὶ δρόμωνας τὸν ἀριθμὸν αω. Idem Malaxus pag.577. καὶ εἰς τὴν Προκόννησον, ἤγουν εἰς τὸ Μαρμαρὰν πολλὰ πλεισήματα ἐχάθησαν μετὰ τὸ λαοῦ ὅλου. Vide eundem Theophanem pag.334.

ΠΛΕΜΈΝΟΣ, pro πεπλεγμένος. Glossæ Græcobarb. Ἀβλαβλώσιον, σιρὰ πλεκομένη, ἅλυσις πλεμένη. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

Μαλία τὸ ὁλόξανθα, σγυρὰ, λιασοπλεμένα.

ΠΛΕΜΌΝΗ, *Pulmo*, Πνεύμων, in Corona pretiosa. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Πλεύμονα, Πλεμόνη.

ΠΛΕΞΊΔΑ, *Crinis*, Πλόκαμος, in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Ὁλοχρύσαχε τὰ μαλία ἐκεῖνα δεπλωμένα,
Ἀπάνω τὸ κεφάλιν της χωρὶς καμία πλεξίδα.

Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

——— Πυρὸς δὲ ἐκ τοῦ πλεξίδαις
Ἔσυρε τὴν ἀθλίαν τότε.

Infrà:

Σύρει τὴν καλὴν γυναῖκα Ἕκτορος τὴν Ἀνδρομάχην
Ἀπὸ τὰς χρυσαῖς πλεξίδαις.

Occurrit etiam in Turco-Græcia Crusij p.188.

Πλεξοῦδα, eâdem notione, apud Portium & Vlaccum. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ μαλία χρυσαφωτὰ, ἴσα τῆς ἡλικιαῖς των,
Ἄλλες να τάχουν ἄπλωμα, καὶ ἄλλες εἰς πλεξοῦδες των.

Πλεξουδιάζειν, *Plectere*. Idem mox:

Ἀμὴ ὅσα πλεξουδιάζουνται μετὰ μαργαριτάρη.

ΠΛΈΞΙΜΟΝ, *Catena*, *Torques*. Glossæ Græcobarb. Ἀλύσιν, τὸ περὶ τὸ τράχηλον πλόκιον, τὸ πλέξιμον ὅπου βάλλουν εἰς τὸ λαιμὸν, ἀλυσίδιον ἀργυρὸν ἢ χρυσόν.

ΠΛΕΞΟΥ̓ΔΑ. Vide in Πλεξίδα.

ΠΛΕΡὨΝΕΙΝ.. Πλερομαὶ. Vide in Πληρώνειν.

ΠΛΈΟΥΣΑ, *Venter*, *Fundus navis*, *Carina*. Eustathius Odyss. ε. ἔδαφος δὲ νηὸς τὸ κατώτατο περὶ αὐτὴν γῆν, ὅπερ ἰδιωτικῶς πλέουσα λέγεται, καὶ γάστρα, ἢ καὶ τὸ ἄντλον.

ΠΛΕΥ̃ΣΙΣ. Euchologium in Dedicatione Templi, pag. 832. εἰ δὲ βωμὸς ἀνέχει ταύτην, (τράπεζαν) εἴτε μονόλιθος, εἴτε συντιθέμενος ἐκ πολλῶν λίθων, εἰς τὴν γινομένην παρὰ τοῦ τεχνίτου θήκην ἐν τῷ μέσῳ τοῦ βωμοῦ μετὰ τὴν πλεῦσιν αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸ σύνθρονον. Ubi Goarus, *ad illam ejus partem quæ rectà consessum respicit*. Legendum fortè πλεύρωσιν, *Latus*, si tamen vox est Græca.

ΠΛΕΥΤΙΚΌΝ, *Classis*, *Navigium*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὸ Βρεντήσει ἀπόσωσεν, ηὗρεν τὰ πλευτικά του.

ΠΛΗΓΆΤΟΙ, *Plagati*, *Vulnerati*. Leo in Tacticis cap.8. §.22. εἰ δὲ συμβῇ τινὰς ἐν αὐτοῖς, ὡς εἰκὸς, πληγάτους ἐν αὐτῇ τῇ συμβολῇ γενέσθαι, &c. Adde §.29. cap.20. §.103. & Rursum in Legibus militarib. Mauricius lib.7. part.2. cap.6. χρὴ σπουδάζειν μετὰ τὸν πόλεμον τὸν στρατηγὸν τοὺς πληγάτους παραμυθεῖσθαι.

ΠΛΗΓΌΝΝΕΙΝ, Πληγώνειν, *Sauciare*, *Vulnerare*, καταπραυματίζειν. Glossæ Græcobarb. ἀνεπίπληκτον, ὅπου ποτὲ δὲν πληγόνεται, ἀκακον. Rursum: ἄτρωτος, ὅπου δὲν πληγώνεται.

Πληγοματία, *Vulnus*. Eædem Glossæ: βασανισμὸς, πληγωματιῶν, κορπωματιῶν.

ΠΛἨΘΗ, *Plebes*, quomodo hæc vox apud Scriptores Ecclesiasticos Latinos usurpatur. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843. δῆμος, τὸ κοινῶς πλῆθος τῆς πόλεως. Eustathius. Il. ρ. λέγει δὲ πληθὺν τὸ κοινὸν λαόν. Codex Canonum Eccl.Afric. cap.53. ἐν πολλαῖς συνόδοις ὥρισται συνεδρίῳ ἱερατικῷ, ἵνα τὰ πλήθη τὰ ἐν τῆς παροικίας ἀπὸ τῶν Ἐπισκόπων κατεχόμενα, τὰ ἴδιον ἐπίσκοπον μηδέποτε ἐσχηκότα, &c. Vide ὄχλος.

ΠΛΗΘΥΝΙΣ

ΠΛΗΘΥΝΙ'ΣΚΕΙΝ, pro Πληθωύειν, in Glossis Græcobarb.

ΠΛΗ'ΘΙΟΣ, Πλήσιος, *Superfluus*, Περισσός. Πληθία, Πλησία, *Supervacaneò*, Περισσῶς.

ΠΛΗ'ΚΤΟΝ. Vide in Ἄπληκτον.

ΠΛΗΝΑΡΙ'Α, *Plenaria securitas.* Justinianus in Nov.128. cap.3. ὑπὲρ δὲ τῶν δημοσίων συντελεσμάτων ἀποχάς, ἤτοι ἀμεριμνίας, μερικάστε καὶ πλιωαρίας, πᾶσι τρόποις παρὰ τῶν τὰ δημόσια ὑποδεχομένων γίνεσθαι διορίζομεν. Et in Edicto 13. ejusdem Justiniani cap. 22. §.1. καὶ τὴν ὑπ' αὐτοῦ πλιωαρίαν παρ' αὐτοῦ παραχθῶναι. Adde cap.6. cap.22. §.2. cap.23. §.1. S. Augustinus in Psalm.61. *Parata verò plenaria passionum omnium non erit, nisi cùm sæculum finitum fuerit.* Diurnus Romanus cap.6. tit.20. *unde amplissima vobis heredibúsque vestris cautela, plenariam securitatem duximus muniendam.* Vide Gloss. med. Lat. in *Plenaria.*

ΠΛΗ'ΡΩΜΑ, *Universitas*, *Cœtus*; quomodo vox, *Plenitudo*, ab aliquot Scriptoribus Latinis usurpatur, ut observatum in Gloss. med. Latin. Πλήρωμα τῆς συνόδου, apud Eusebium lib.4. de Vita Constantini M. cap.43. Πλήρωμα τῆς πόλεως, apud Justinianum in Nov.38. cap.1. Ignatius Diacon. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num.60. ἐκείνην γὰρ μόνος αὐτὸς τὴν διὰ μάχην ὑφίσατο· ταύτη δὲ καὶ τὸ τῆς κοινῆς παντὸς ἐκινδύνευε πλήρωμα. Martyrium Sancti Epiphanij num.5. ὑπὲρ τῆς λαοῦ σου καὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ παντὸς τῆς πληρώματος αὐτῆς ὃν πιστεύοντος. Theophanes an.20. Heraclij: τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Πάπας Θεόδωρος, τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας συγκαλέσας, &c. Ita Πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας usurpant pariter S. Basilius in Liturgia pag.159. Agatho Diacon. de VI. Synodo, Anonymus in Orat. in Festum restitut. imagin. pag. 730. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S.Joannis Damasceni num.14. Auctor Vitæ S. Nicolai Studitæ pag.299. Jus Græco Rom. pag. 253. Scylitzes pag. 538. &c. Πλήρωμα ἱερατικὸν, apud S.Basilium in Epist. ad Nicopolitas. Πλήρωμα μοναχικὸν, in Concilio Nicæno II. pag.97. 392. Edit. Labbei: Πλήρωμα τῶν πολιτῶν, apud Acropolitam in Chron. cap.87. Πλήρωμα τῶν ναυτῶν, apud Philotheum Patr. Constantinopol. lib.12. contra Gregoram. Πλήρωμα τῆς πολιτείας, apud Nicetam in Andron. lib.2. num. 13. in Alexio lib.1. num.1. Πλήρωμα λαϊκὸν, apud Matthæum Blastarem cap.4. litt. Υ. &c.

ΠΛΗΡΩ'ΝΕΙΝ, Πλερώνειν, *Pensionem pendere*, *Solvere*, τίειν, ἐκτίειν, καταβάλλειν. Corona pretiosa: νὰ πλερώσει, *Solvere*, τελεῖν. Πλερωμένον, *Solutum.* Georgius Contares in Hist. Athenar. lib.5.pag.113. διὰ νὰ λάβη ἀπὸ ἐκείνους χαράτζιον, ἵνα πλερώση τὸν μισθὸν μερικῶν στρατιωτῶν, &c. Occurrit rursum pag. 169. & alibi non semel. Cyrillus Chius in Sarantario p.19.

Γιατὶ καθεὶς ἁμαρτωλὸς
Χρωστεῖ γιανὰ πλερώση
Τὴν παίδευσιν, ὅπου ἐσὺ
Καλὰ καιρὸν θὲς δώσει.

Ἀντιπλερώνειν. Glossæ Græcobarb. ἀνταποδίδει, καὶ ἀντιπλερώννει, ἢ φέρει τὸ χάρισμα.

Πληρωμὴ, Πλερωμὴ, *Merces.* Glossæ Græcobarb. ἀθέντευτος, ὁ μηδενὶ ἐπὶ μισθῷ δουλεύων, ὅπου δὲν δουλεύει κανένος ἀνθρώπου, διὰ πληρωμὴν ἢ πλερωμάν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. τινὲς δὲν ὀκνοῦσιν διὰ σάμβια καὶ πληρωμὴν νὰ κλαίγουσιν. Ubi Cod. Gr. διὰ φιλαργυρίαν. Et pag.145. ἂν ἐσὺ μοῦ εὐγάλεις τὸ κόκαλον ἀπὸ τὸν λαιμὸν, νὰ σοῦ δώσω πληρωμὴν. Ubi Gr. μισθὸν habet. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀμ' ἐβαρέθηκεν πολλὰ ὁ κύριος τὴν ζωήν του,
Εἰς τάραξιν γιαπλέρωμα, νὰ πέψη τὴν ὀργήν του.

ΠΛΗΡΩ'ΣΙΜΟΙ, qui dicantur, indicat Scholiastes Juliani Antecessoris cap.84. ad hæc verba, *Tam Scholares homines quàm Domesticos in Cappadocia degentes. Ii sunt qui dicuntur Græcè Plerosimi, id est quia omnes in hac Civitate complent, & hîc implent Sacramentum suum.* Vide Gloss.med.Lat.

ΠΛΗΣΙΑΣΤΗ'Σ, *Vicinus*, *Proximus.* Πλησιόχωρος, in Gloss. Gr.Lat.

Πλησιασμὸς, *Ius propinquitatis*, apud Harmenopulum lib.3. tit.3. §.124.

ΠΛΗ'ΣΟΣ, *Supervacaneus*, Περισσός. Πλῆσα, *Abundè*, χύδην.

ΠΛΗΣΤΗΡΙΑΣΜΟ'Σ, *Licitatio*, ὁ ὑπερθεματισμὸς, in Gloss. Gr.Lat.

ΠΛΗΣΤΙ'ΟΝ, ποταμοῦ χεῖλος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΠΛΗ'ΤΓΕΙΝ, pro πλήττειν. Gregorius Chalcondyles in Erotemat. πλήσσω, ἢ πλήττω, ἢ πλήτγω, πλήξω, πέπληγα.

ΠΛΗΧΑ'Σ, apud Psellum MS. de Morborum nominibus, ἡ μεταξὺ τῶν μηρῶν διάβασις. *Intersemur:* Apuleio in Apolog. *Interseminium.*

ΠΛΙΘΘΑ'ΡΙΟΝ, *Later*, Πλίνθος. Glossæ Græcobarb. φραγμοὶ πλατεῖς ἀπὸ πλίνθου· φραγμοὶ πλατεῖς περιεστεφανωμένοι, ἤγουν τριγυρισμένοι μὲ πλιθθάρια.

ΠΛΙ'ΣΣΕΙΝ, *Dolere*, *Tristari.* Glossæ Græcobarb. νὰ λυπηθοῦμεν· μακάρι νὰ θέλαμεν πλίξειν, ἢ νὰ θέλαμεν θλιβῆν. Alibi: ἀνιᾶσθαι, λυπεῖσθαι, νὰ θλίβεται νὰ πλίσσει.

ΠΛΟΙΑ'ΡΙΟΝ, *Navigium*, πλοῖον. Leo Grammaticus in Michaële: ἄρας δὲ —— καὶ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, καὶ εἰσαγαγὼν εἰς πλοιάριον, διεπέρασεν, &c.

ΠΛΟΙΕ'ΚΔΙΚΟΣ, *Defensor navium*, in Concilio VI. Oecumenico Act.8. pag. 774. dicitur quidam Anastasius Diaconus.

ΠΛΟΚΑ'ΔΙΑ, *Crates.* Laonicus Chalcondyles lib.7. Hist. ἐστρατοπεδεύετο καὶ τηλεβόλους καὶ πλοκάδια παρασκευαζόμενος ἐπὶ ἡμέρας τινάς.

Πλοκοδὴ, eâdem notione. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. pag.189. καὶ πλοκοδὰς ἀπὸ βέργας ἔθηκαν ἔμπροσθεν τῆς πασίας, ἵνα δέχονται τὰς σαγίτας τῶν τόξων. Rursum pag. 194. ἕτεροι δὲ σκουτάρια στερεὰ καὶ μεγάλα, καὶ τὰ πάντα μετὰ σιδήρων, καὶ πλοκοδὰς δὲ ἄλλοι, καὶ παβέτζια ἄλλοι —— ἔφερον ἀνὰ χεῖρας.

ΠΛΟ'ΡΗ. Vide in Πλῶρα.

ΠΛΟΥ'ΜΟΣ, ὁ Μόλυβδος, in Glossis Basilic. *Plumbum.*

Πλουμάτον, Πλουμβάτον, *Plumbatum*, *Flagellum*, *cujus lora plumbeis globulis in extremo instructa erant*, ταῖς ἐκ μολίβδου σφαίραις, ut est apud Libanium in Orat.7. pro Aristophane p.214.

Πλουμάτον. Michaël Psellus de Grammatica, MS.

Πλουμάτον, τὸ μολύβδιον. Τὸ σήπομαι, πλαδόω.

In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. πλουμμάτον, τὸ μολίβδιον legitur. Emendat Meursius in πλουμβάτον, sed nihil temerè mutandum, cùm ita etiam præferat Codex Regius, & in Glossis Basilic. legatur, πλουμος, ὁ μόλιβδος, & πλουμαλίζεσθαι, pro πλουμβαλίζεσθαι.

Πλουμαλίζειν, *Plumbatis cædere.* Scholiastes Synopseos Basilic. apud Labbeum pag.16. πλουματίζειν λέγεται, τὸ μολίβδινον κλοιὸν περιτιθέναι βαρύτερος γὰρ ὁ μόλιβδος τοῦ σιδήρου μολιβδίνοις οὖν κλοιοῖς ἐπιτιθέασιν, τοὺς τίτλους ἐπιτιθέασιν. Lib.7. Basilic.tit.10. §.1. τῆς δὲ τιμωρίας τὸ εἶδος, ἵνα μολίβδῳ πανταχόθεν περισφιγγόμενος, τουτέστι κλοιοφορῶν, ἢ πλουματιζόμενος, διωκτικῶς εἰς τὸ μέταλλον ἐκπέμπηται. Ita etiam Eclogæ Basilic lib.7. tit.10. ubi ad marginem ἢ πλουμβατιζόμενος. Et Glossæ Basilic. πλουμαλίζεται, ἐξουλάτως βέλεσι καλασίζεται.

Πλουμβάτον.

Πλυμβάτον. Glossæ MSS. Cod. Reg. 2062. πλυμβάτον, τὸ μολίβδιον. Ex μολιβδὶς, qua voce utitur Theodoritus lib. 4. Hist. cap. 22. ὃς φονέων βασάνοις ἐπέκεινα κοινωνήσας, λίθοις καὶ μολιβδίσι κατ' αὐχένων ἐπὶ πολὺ μαστιζόμενος, &c. Suidas: πλυμβάτοις, μολύβδοις, κατὰ γλῶτταν.

ΠΛΟΥ'ΜΟΣ, *Pluma*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 140. θλίβων τὰ πτερὰ αἱμάσσει· πλῦμον δὲ εὑρήσεις ἔχοντα περὶ τὰς ῥίνας αὐτοῦ.

Ἀπλωμιστὸς, *Implumis*, in Orneosophio Michaelis Imp. jussu conscripto, initio: ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἀπλωμιστὴ, καὶ ὡς ἂν παχυνισμένη.

Πλυμὶ, Πλυμμίον, Πλύμμιν, Πλυμίδι, *Opus Phrygium, opus plumarium*, Gloss. Lat. Gr. *Pluma*, Πτίλον, Πλύμμιν. Glossæ Basil. πλύμια, ποικιλτὰ ὑφάσματα. Hieronymus Germanus: *Ricame*, πλυμι: *Ricamato*, πλυμισμένος. Petrus Comestor in Hist. Scholast. cap. 53. Exod. *Et coccinei coloris opere plumario: pluma enim linguâ quâdam acus dicitur, scilicet Ægyptiorum, quorum sunt diversæ linguæ, sicut Græcorum. Hoc genus veli vulgo Distratum dicitur, quasi bis stratum, Primò enim fit tela, cui cum acu opere manuali substernuntur picturationes. Sunt qui dicunt opus plumarium, à similitudine avium, quibus superaddita est plumarum varietas. Idem opus dicitur etiam polymitum*, &c. Procopius lib. 3. de Ædif. Justiniani cap. 1. χιτὼν ἐκ μετάξης ἀγκαλλωπίσμασι χρυσοῖς πανταχόθεν ὡραϊσμένος, ἃ δὴ νενομίκασι πλυμμία καλεῖν. Chronicon Alexandrinum an. 4. Justini Thracis: καὶ στιχάριον ἄσπρον παραγαύδιν, καὶ αὐτὸ ἔχον χρυσᾶ πλυμμία βασιλικὰ, ὡσαύτως φέροντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου. Theophanes an. 5. ejusdem Justini: καὶ στιχάριον ἄσπρον ἔχον πλυμία χρυσᾶ. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. pag. 98. δηλοῖ προσκυνῆσαι εἰς βασιλέα, καὶ βιβλία, καὶ ὁρισμὸν, καὶ πλυμίον ὅμοιον γράμματι μετὰ μαρτυρίας.

Ἔμπλυμος, *Totus ex opere plumario*. Pseudo-Eustochius in Vita S. Eusignij: καὶ ὄρθρου ἀναστὰς, ἐχαρίσατο αὐτῇ στιχάριον πορφυρόβαφον ἔμπλυμον ἕνεκεν τῆς κοίτης αὐτοῦ.

Ὁλόπλυμος, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. παμποίκιλον, ὁλόπλυμον, ὅπου ἔνι ὅλος πλυμιστός.

Πλυμίζειν, *Acu pingere, Opere Phrygio intexere*: Item, *Insculpere, Incidere, Cælare*. Glossæ Græcobarb. Εὖ πεποικιλμένον, καλὰ πλυμισμένον, καὶ καλλωπισμένον. Sed & pro *Adornare, dotibus instruere*, usurpat Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Κιαπετίω ἄλλη τις μέρεα Ἐμιλία πλυμισμένη,

Idem lib. 4.

Ὦ βλημικῶ μαυυπλύμιστον κοράσιο γαπημένω,
Τέτιο κοράσιον ἔμορφον οὐκ ἔχει βασίλεια,
Γιατὶ τὸ ὡραιοπλύμιστε ἡ ἄνω γοῦ προνοία.

Et lib. 5.

Ὅτινα πράττει καθεεῖς ὅσον τὸ δυνατόν του,
Γιανάχη τὴν ἀγάπην της, τῆς πλυμισμένης κρίνας.

Et lib. 6.

——— Ἦτον κουβερτιασμένω
Ἀπὸ συελανικὸν βλαυτὶ ἔμορφα πλυμισμένω.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἄνθη, καὶ ῥόδα, καὶ μυρτίαις, πασύλογα λουλούδια,
Με πόθον να πλυμίζουσιν με χαρὲς καὶ τραγούδια.

Physiologus MS. αὐτοῦ τοίνυν αἱ τρίχες ὁλόσφερες, ὁλόσφερες, ὁλόκεντρες, μακριαῖς καὶ πλυμισμέναις. Syntipas MS. ἡ δὲ γραῦς τῇ ἐρωτομυραίῳ πλοκοσωθέτῳ, καὶ καθαγαπημένῳ, πλυμισμένῃ κόρῃ ἀπεκρίνατο, &c.

Πλύμισμα, *Opus Phrygium*. Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον διπρόσωπον, ἀπουκάμισον, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ πλύμισμα, ἔχει καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη τὴν αὐτὴν θεωρίαν.

Πλυμιστὴς, *Acupictor, Phrygio, Sculptor*, Βελονοποικιλτής.

Πλυμιστὸς, πλυμμιστὸς, πλυμισμένος, *Acu pictus, Opere Phrygio intextus*. Glossæ Græcobarb. ὁλόπλυμος, ὅπου ἐστὶ ὅλος πλυμιστός. Alibi: Ἀβάκχουλον, μανίκιν λινὸν πλύμμιστον. Historia MS. Belisarij:

Τὸν θρόνον δὲ τοῦ Ἄνακτος καί τις νατὸ ἀφηγεῖται;
Ἔγκοπτος ὅλος πλυμιστὸς καὶ παραχρυσωμένος.

Anonymus de Locis Hierosol. cap. 1. καὶ ἡ ἁγία τράπεζα ἔναι σκεπασμένη μὲ τέντα πλυμιστῇ. Idem cap. 3. καὶ ἡ ὄχθα τῆς πέτρας εἶναι κιωνωτὴ πλυμιστή. Et cap 7. καὶ αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι πλυμιστὸς, μὲ μάρμαρα πλυμιστὰ πορφυρὰ καὶ μαῦρα. Anonymus Interpres MS. Rhamplij sub finem: οἱ πλυμμιστὴν παλαιὰν, καὶ τὴν χρυσὰν καινούργιον ὁ πλυμμιστὴν καὶ σύμορφον. Theophylactus Hierodiac. Homil. 8. pag. 148. ἦτον ὡσὰν πάρδαλις πλυμιστή.

Χρυσοπλύμιστος. Historia MS. Belisarij:

Ἐκάτζεν τοὺς εἰς δύο φάρια θαυμαστὰ καὶ ὡραῖα,
Με σέλαις χρυσοπλύμιστες, με χρυσὰ πτερνιστήρια.

Πλυμμωδία, *Fimbria ornatus & variegatio*, apud Crusium in Turcogr. pag. 188.

Πλυμάκιον. Glossæ Græco-Lat. Πλυμάκιον, Πλυμμίον, *Plumacium*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πλυμάκια καὶ πλατύφυλλα με τέχνην καὶ με πράξιν,
Ἐπάνω εἰς φύλλα λινὰ λογιὲς ὀχραῖς μέταξιν.

Πλυμαεικὸς, *Plumario opere contextus*. Isaacius Tzetzes ad Lycophronem pag. 141. τοὺς ἁπλῶς βεβαμμένους διὰ πολλῶν βαφῶν, καὶ πεποικιλμένους, καὶ πλυμαεικοὺς λέγει. Theodoretus in 2. Reg. Interpr. 38. pag. 280. τὸν χιτόνα ἀστραγαλωτὸν ὁ μὲν Ἀκύλας καρπωτὸν ἡρμήνευσεν, ἀντὶ τοῦ καρπῶς ἐνυφασμένους ἔχοντα· οἱ νῦν δὲ αὐτὸν καλοῦσι πλυμαεικόν. Similia habet Procopius Gazæus in lib. 2. Reg. cap. 13.

Χηνοπλυμάτον, *Culcitra Anserinis plumis farta*. S. Chrysostomus in Homil. in Herodiadem: οὔτε ἄρτον ἔχειν, οὔτε τράπεζαν, οὐδὲ κλίνην τὴν τῶν ἰδιωτῶν ὑπηρέτιν, οὐ τὰ μαλακὰ χηνοπλυμάτα, ἐκλύοντα καὶ χαυνοῦντα τὰ ἀνδρογυνῶν τὰ σώματα.

ΠΛΟΥΤΙΝΙ'ΣΚΕΙΝ, *Ditescere*. Glossæ Græcobarb. καλοεἰζικεύεις, καὶ πλουτίζεις, ἢ πλουτινίσκεις.

ΠΛΥΝΙ'ΣΚΕΙΝ, *Lavare*, Πλύνειν, in Glossis Græcobarb.

ΠΛΥΝΟ'ΚΟΛΟΣ. Vide in Κόλος.

ΠΛΩΪ'ΜΟΣ, in Lexico MS. Cyrilli, τὸ ἀξίωμα. Πλωϊμοὶ, *Nautæ Classiarij*, Ἐλάται, Scylitzæ pag. 610. Ita non semel apud Constantinum de Adm. Imp. cap. 51. pag. 196. & cap. 52. pag. 201. 209. in Nov. 3. ejusdem Augusti, apud Zonaram in Constantino Porph. pag. 147. in Phoca pag. 162. & Harmenopul. lib. 1. tit. 16. §. 7. Hinc

Βασιλικοπλώϊμοι, *Imperatorij dromonis Remiges*, apud Continuator. Theophanis lib. 3. num. 28. qui Zonaræ in Michaële Theophili F. τοῦ βασιλέως τριήρους ἐρέται dicuntur.

Πλώϊμον, Πλόϊμον, *Classis, Navis*. Lexicon MS. πλόϊμα, πλουστικὰ, ἢ τὰ πλῶα, πεμπόμενα. Glossæ Basilic. στόλος, ὁ τόπος τῆς ἀσφαλεστέρας τῶν πλωΐμων προσορμίσεως. Theodorus Episcopus Paphensis in Vita MS. S. Spiridonis: ἀπελθὼν οὖν ὁ πρωτοναύκληρος, καὶ ἀγοράσας τὸ βλησίδιον ἐκ τοῦ λογαρίου τοῦ ἁγίου, καὶ πωλήσας μετὰ τὸ πλόϊμον, &c. Agatho Diacon. de VI. Synodo: ἐκεῖθεν ἀπροσδοκήτως αἰφνίδιον ἐπιστὰς τῇ βασιλίδι ταύτῃ πόλει μετὰ πλωΐμου, τῆς ἑπομένης αὐτῷ καὶ συντρεχούσης στρατιωτικῆς ἐνόπλου δυνάμεως, &c. Theophanes pag. 314. καὶ ἐξώπλισε πλώϊμον κατὰ Βουλγάρων. Occurrit passim. Vide Δρουγγάριος τοῦ πλωΐμου.

Πλώϊμον, *Navis* ipsa. Οἱ τὰ βασιλικὰ πλώϊμα ἐπὶ ῥόγαις ὑπηρετούμενοι, καὶ τοῖς λοιποῖς πλωΐμοις, in Novella Constantini Porph. de fundis militarib.

Πλώϊμα,

Πλώϊμα, eâdem notione. Theophanes an. 34. Copronymi: ἀπέλυσεν τοὺς στρατηγοὺς τῶν πλωϊμάτων πάντας σὺν αὐτοῖς. Ita Cod. Palat. ubi alij πλωΐμων præferunt.

ΠΛΩ͂ΡΑ, *Prora*, πρῶρα. Πλόρη, Portio. Constantin. Porphyrog. de Adm. Imp. c.9. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν, οἱ μὲν πλῶραν, &c. Infrà: σκαλώνουσιν ἅπαντα εἰς τὴν γῆν ὀρθόπλωρα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Καὶ πρὸς τὴν σίτειαν ἔδειξεν τῆς πλώρας τῶν καΐργων.

Alter de Mulo, Vulpe, & Lupo:

Καὶ θέλει ναὶ ἡ πλῶρα μας μετὰ τὴν πρεμυνάδα.

Occurrit non semel in Portolano MS. & in Histor. Athenar. p.49.

Πλορίτης, *Qui est ad proram.* Ptochoprodromus MS.

Ὡς κοπιλάτης πρώτερον, δεύτερον ὡς πλορίτης.

ΠΛΩΤΗ'. Mauricius lib. 11. Strateg. c.5. καὶ γεφυρώματα κατασκευάσαι, εἰ δυνατὸν, τὰς λεγομένας πλωτὰς, ὥστε ἀσκόπως τὰς διελεύσεις τῶν ποταμῶν γίνεσθαι, πολλῶν ὄντων δυσβάτων ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν. Ubi Interpres *Pontes qui possunt natare* interpretatur, cujusmodi sunt qui ex cupis doliisque, atque adeò naviculis confici solet.

ΠΝΕΥ͂ΜΑ, vox Musicæ recentioris. Hagiopolites seu Auctor Libri MS. de Musica Ecclesiastica Græcorum, ait quatuor Πνεύμασι Musicam constare, quæ etiam στοιχεῖα appellabant. Locum vide in φωνή. Habuit etiam apud recentioris ævi Latinos musica sua πνεύματα, uti in hac voce docemus in Gloss. med. Lat. in *Pneuma*, quæ & *Iubila* vocabant. Ea autem erant vocum toni longius cantando protracti, sic appellati, quòd cum quadam respirationis difficultate edantur. Quippe ut est apud Galenum in Lexico Hippoc. Πνεῦμα καὶ αὐτὴν τὴν δύσπνοιαν significat. Unde

Πνευμακάρης, *Suspiriosus*, ἀσθματικὸς apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 1. dicitur.

ΠΝΕΥ͂ΜΑΤΑ, *Spiritus aërij, Dæmones, Angeli*, quorum nomina recensentur in libris magicis, seu nugacibus. Liber MS. Phylacteriorum ex Cod. Reg. 945. ὁποῖον δαιμόνιον τυγχάνει, ἤτε θηλὺ, ἤτε ἄρσεν, ἤτε ἀνεμοδιτικὸν, ἢ ἐν τῷ ὕδατι πορευόμενον· ἔχωσιν γὰρ τὸν θεόν· ὁρκίζω ὑμᾶς πονηρὰ πνεύματα καὶ ἀκάθαρτα τὸ ἐπιβλέποντα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, τὸ Ἀδωναΐ, τὸ Θεδοναΐ, τὸ Ἀλαΐθ τὸ φοβερὸν Σαβαώθ, τὸ Βαραήθ, τὸ Ἀδεήθ, τὸ Ἐμανουήλ, καὶ τοὺς ἁγίους Ἀγγέλους ὧν τὰ ὀνόματα οὐ χρὴ προφέρεσθαι ἀκοὴν, τὸ Γαυεινήλ, τὸ Μιχαήλ, τὸ Οὐριήλ, τὸ Ῥαφαήλ, τὸ Σαμισαήλ, τὸ Ἱεραμνήλ, τὸ Ἀβρασὸν, τὸ Ξεναήλ, τὸ Ἀκραφαήλ, τὸ Ἐχαήλ, &c. Deinde eorum virtutes & res quibus præsunt sic infrà recensentur: ὁρκίζω τὰ πονηρὰ καὶ ἀκάθαρτα πνεύματα, τὸ χαλινώσαντα τοὺς λέοντας ἐν τῷ λάκκῳ τοῦ Δανιήλ, καὶ φυλάξαντα τοῦτον ἀλώβητον, —— ἐπορκίζω ὑμᾶς, καὶ εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους κυρίου Σαβαώθ παντοκράτορος, εἰς τὸ Πρωτάγγελον Μιχαὴλ τὸ ἔχοντα τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ τὸ ἅγιον πνεῦμα· εἰς τὸ Γαβριὴλ τὸ ἐπὶ τῆς χαρᾶς εἰσίον, ἐπὶ τὸ Οὐεινήλ, τὸ ἐπὶ τῆς ὑγείας· εἰς τὸ Ῥαζαὴλ τὸ ἐπὶ τῆς ἰάσεως· Μιχαὴλ τὸ ἐπὶ τοῦ κεληρίου, Λυὴλ τὸ ἐπὶ τοῦ ὕπνου, Σεχαὴλ τὸ ἐπὶ τοῦ ῥίγους καὶ πυρετοῦ· Ῥαφαὴλ τὸ ἐπὶ τῶν πόνων καὶ ὀδυνῶν· Μελχοιδὸν, τὸ ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ τῶν πηγῶν· Ῥαφαὴλ τὸ ἐπὶ τῶν πολεμίων· Παραζαὴλ τὸ ἐπὶ τῶν ὀρέων· Σαμουσαὴλ τὸ ἐπὶ ζήλου ἡλίας· καὶ εἰς τὸ Ἐμανουὴλ τὸν υἱὸν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Alia ejusmodi habentur passim in Testamento Salomonis MS. quod hîc interdum ex Cod. MS. laudamus, quæ quidem quantivis licet pretij Lectorem fortasse interest haud ignorasse. Sed & in Apollonij Mathematici Apotelesmatis MSS. describuntur pariter ὀνομασίαις τῶν ἀγγέλων τῶν δουλευόντων εἰς τοὺς δ'. καιρούς.

Πνευματιᾶν, *Spiritu Diabolico corripi*, δαιμονίζεσθαι. Timotheus seu Theophilus Patriarcha Alexandr. in Responsis Canonicis: ἐάν τινος γυνὴ πνευματιᾷ, ὥστε καὶ σίδηρα φορεῖν, ὁ δὲ ἀνὴρ λέγει, ὅτι οὐ δύναμαι ἐγκρατεύεσθαι, &c.

Πνευματικὸς, *Spiritualis*, quomodo hæc vox sumitur à S. Paulo non uno loco. Michaël Psellus in Paraphrasi Cantici Canticor.

Ἐχρῆν μὲν γὰρ μηδ' ὅπωσοῦν ἐπιχειρῆσαι τοῦτο,
Τὴν βίβλον τὴν πνευματικὴν ὅλως ἑρμηνεῦσαι,
Τοῦτο γὰρ τοῖς πνευματικοῖς εἰκὸς ἐστι καὶ μόνοις
Τὰ τοῦ πνεύματος λαλεῖν, καὶ φράζειν, καὶ διδάσκειν.

Apud Nicetam lib. 8. pag. 250. πνευματικοὶ ἄνδρες, *Viri Religiosi*.

Πνευματικὸς, Πνευματικὸς πατὴρ, *Pater spiritualis*, seu uti vocamus, *Confessarius*. Vita MS. S. Melanæ Romanæ: τῷ ἁγιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Παυλίνῳ —— ὁ αὐτοῖς καὶ κατὰ πνεῦμα πατὴρ ἐτύγχανε. Christophorus Angelus de Statu hodierno Græcor. cap. 22. καλεῖται δὲ Πνευματικὸς ἱερεὺς, ὁ τὴν ἐξουσίαν ἔχων ἐξομολογεῖν ἀπὸ τοῦ Ἐπισκόπου. Nilus Monachus lib. 2. Epist. 333. ὅταν λυπηρόν τι ἢ τραχὺ πρός σε εἴπῃ ὁ Πνευματικὸς πατὴρ, δέξαι, καὶ καταδέξαι φιλοσόφως καὶ μακροθύμως. Novella Alexij Comneni Imp. de Electionibus num. 21. καὶ ἵνα πάντες γνωρίμους ἔχωσι τοὺς πνευματικοὺς πατέρας αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀντὶ ποιμένων λύκοι εὑρεθῶσί τινες τοὺς λογισμοὺς ἀνθρώπων ἀναδεχόμενοι. Typicum Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap. 16. βούλομαι δὲ πάσας τὰς μοναζούσας ἑνὶ πνευματικῷ πατρὶ τοὺς ἑαυτῶν λογισμοὺς ἀναφέρειν, καὶ μάλιστα εὐνέχῳ ἀρετῇ διαλάμποντι. Pachymeres lib. 4. cap. 2. de Josepho Galesij Hegumeno: ἄνδρα πνευματικὸν καὶ εἰς πατέρα τεταγμένον τῷ βασιλεῖ. Infrà: αἱρεῖ δὲ καὶ ὁ λόγος παρὰ πολλοῖς, ὡς καὶ ἐπιτιμήσειεν ἐφ' ᾧ μὴ δὲ Πνευματικὸς ἀναδέχοιτο. Ut porrò his locis Πνευματικὸς, ita πατὴρ, nudè usurpat lib. 6. cap. 10. ὁ τοῦ Ἐφέσου Ἰσαὰκ εἰς πατέρα τεταγμένος τῷ Βασιλεῖ, &c. Synaxarium Vitæ S. Joannis τοῦ Νέου, in Anthologio: καὶ πρῶτον μὲν εἰς πατέρα πνευματικὸν ἄπεισιν ἡμέρᾳ δι' ἣν ἂν ἡ μεγάλη Παρασκευὴ, τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας ἐξαγορεύων αὐτῷ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 16. τὸ τιμιώτατον ἐν Ἱερομονάχοις, καὶ πνευματικὸν πατέρα κύριον Μακάριον. Et cap. 20. παρόντων καὶ τῶν Ἀρχιερέων, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχόντων, Ἡγουμένων τε καὶ Πνευματικῶν, &c. Adde c. 27. Extr. & 28. Symeon Thessal. c. 13. de Sacris Ordinationibus extra Bema fieri solitis: ὁμοίως καὶ τὸ τῆς πνευματικῆς πατρότητος λειτούργημα οὐ χρὴ διδόσθαι μοναχοῖς ἰδιώταις, χειροτονίαν ὅλως μὴ ἔχουσιν· ἐπεὶ τοσοῦτον ἱερώτατον τοῦτο, ὅτι μόνων Ἐπισκόπων ἐστι, καὶ οὐ πρεσβυτέρων, ὡς οἱ κάνονες· τὸ πρεσβυτέρους δὲ ἐνεργεῖν τὸ τοιοῦτο κατ' ἀνάγκην ἐστὶ, καὶ μετὰ προτροπῆς τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ ἀπόντος αὐτοῦ, καὶ οὐ παρόντος, &c. Habetur in Jure Græco Romano pag. 417. & apud Habertum in Archieratico pag. 578. Ἔνταλμα, seu Ἐνταλτήριον Patriarchæ vel Episcopi, quo Ἱερομονάχῳ καὶ Ἡγουμένῳ facultatem concedit δέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς τῶν ὡς πνευματικῷ προσιόντων αὐτῷ, οὐ μόνον δὲ τούτων, ἀλλὰ καὶ τῶν μοναχῶν, καὶ ἐξετάζειν τὰ κατ' αὐτοὺς ἀκριβέστερον. Sed de Spiritualibus hisce Patribus audiendus Romanus Nicephorus Thessalonicensis in Grammatica inedita: *Non datur potestas Presbyteris Sæcularibus audire Confessiones pœnitentium, sed solùm Religiosis S. Basilij. Ideò generaliter Religiosi Sacerdotes vocantur* Πνευματικοὶ, *spirituales: & si sint valde juvenes, & propterea non habent illam potestatem Confessiones audiendi, vocantur* Ἱερομόναχοι, *Sacri Monachi, Laici verò Religiosi vocantur* Ἰδιῶται, *id est non habentes Dignitatem sacram.* Neque tamen, inquit Allatius lib. 3. de Utriusque Ecclesiæ Consens. cap. 17. num. 3. apud Græcos, omnes Confessarij Monachi sunt, sed etiam Parochi & Presbyteri, quos πνευματικοὺς ἱερεῖς vocat Blastares litt. E. cap. 31. & quorum ubique maxima copia est. Occurrit hæc vox passim in Jure Græco-Rom. pag. 104. 141. apud Constantin. Porphyrog. in Basilio n. 11. Edit. Combefisij, Anonymum Combefis. in Lacapeno num. 50.

num.50. Zonaram in Michaële Paphlagone p. 190. Cantacuzenum lib.2.cap.16.39.lib.3.cap.50.Phranzem lib.2. cap.1. Ducam cap.36.37. Joan. Cananum pag.197. Malaxum in Isidoro Patr. Constantinopol. Hieremiam Patr. Constantinopolit. in sua censura cap.11.&c. Hîc duntaxat hanc inscriptionem addo ex Reinesio pag.898. 5. ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟϹ ΙΑΤΡΟϹ ΧΡΙϹΤΙΑΝΟϹ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟϹ.

Πνευματικὸς ὑός, *Filius spiritualis*, Patris nempe spiritualis, seu Confessarij. In Praxi Confessionis Edita à Joanne Jejunatore Patr. Constantinopol. Pater Spiritualis, seu *Confessarius*, ita pœnitentem alloquitur: ἐκ ἐγώ σε, τεκνόν πνευματικόν, τὴν ἐξομολόγησιν προηγεμένως δέχομαι, &c. Sancitum Lucæ Patr. Constantinop. lib.3. Juris Græco-Rom. p.223. ἐπιτιμίῳ ἀλειτουργίας καθυπέβαλε καθηγούμενον τῆς μονῆς τοῦ Γηρωτροφείς, τὸ γεγονότα Ἀρχιεπίσκοπον Ἡρακλείας, τοιοῦτόν τι μαρτυρήσαντα κατὰ τοῦ πνευματικοῦ παιδὸς αὐτοῦ. Nam ut est in Concilio Dalmatico an. 1199. cap.4. vetatur *Sacerdos filij sui vel filiæ Spiritalis privatam confessionem alicui revelare personæ.* Joan. Stieunhookus lib. 2. de Jure Sueonum antiquo pag. 330. *Si confessionarius privatam alicujus confessionem criminis revelasset, tenetur iste pœnam subire, quam leges ejusmodi crimini impo ebant, reo confitente absoluto, tanti scilicet constitit confitentis crimina scire & divulgare.*

Πνευματικὸς Πατὴρ, *Pater spiritualis*, Ἀνάδοχος, vel etiam Sacerdos qui Baptismi Sacramentum impertit. Vita MS. Sancti Stephani Jun. δέδωκεν αὐτὴν τὸ ἅγιον σχῆμα, μετονομάσας αὐτὴν Ἄνναν, καὶ γέγονεν αὐτῆς ἐν κυρίῳ πατὴρ καὶ ἀνάδοχος. Constantinus Manasses in Chron.

Ἐγένετο δὲ καὶ πατὴρ παίδων κατὰ πνεῦμα.

Vide Gloss. med. Lat. in *Pater Spiritualis.*

Πνευματικὸς ὑός, *Filius Spiritualis*, ejus à quo in Baptismo exceptus est, in Inscript. Gr. Arundelliana, apud Seldenum quam descripsimus in Gloss. med. Lat. Constantinus Manasses in Michaele Theophili Filio:

Ἐγένετο καὶ πατὴρ παίδων κατὰ πνεῦμα,
Τῶν μίμων τὰ βρεφύλλια, καὶ τῶν ἁρματηλατροφων,
Οἷα πατὴρ φιλόστοργος φέρων ἐν τοῖς ἀγκάλαις,
Ἐκ τοῦ λουτροῦ προκύπτοντα τῆς θεογενεσίας.

Edidit Allatius Librum Joann. Vecci Patriarchæ Constantinopol. ad Agallianum Diaconum, quem ἀγαπητὸν κατὰ πνεῦμα ὑὸν vocat. Ita in Vita MS. S. Joannis Eleemosynarij de Constantino filio Heraclij Imp. ὃς καὶ κατὰ πνεῦμα ὑὸς τοῦ Θείου τοῦ δὲ ἀνδρὸς ἐγεγόνει.

Πνευματικὸς ὑός, præterea dicebatur *filius adoptivus.* Pater S. Joannis Damasceni apud Joan. Hierosolymit. Patr. in ejusdem Sancti Vita num. 10. de Cosma Majumensi Melodo: τοῦτο δὲ μόνον πρὸς τῆς σῆς αἰτῶ τιμιότητος, ἵνα τοῦτον δή μοι τὸν ἐκ φύσεως ὑὸν Ἰωάννην, καὶ τοῦτον δῆτα τὸν ἕτερον τὸν ὁμωνυμοῦντά σοι, ὃν καὶ ὑὸν εἰσποιησάμην πνευματικὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ὁρμώμενον — πᾶσαν ἣν οἶδας παιδείαν καὶ φιλοσοφίαν — ἐκπαιδεύσῃς, & Infrà num.1. Idem Joannes Damascenus istius Cosmæ κατὰ πνεῦμα ἀδελφὸς dicitur.

Πνευματικὸς ἀδελφὸς, *Frater Spiritualis*, adoptione Frater, de qua egimus supra in Ἀδελφοποιΐα. Gregorius in Vita S. Basilij jun. num.28. συμπαραλαβὼν καί τινα ἀδελφὸν μου πνευματικὸν, &c. hunc non semel nudè ἀδελφὸν infrà vocat. Ita etiam Principes sese invicem compellabant. Extat apud Baron. an.871. Epistola Ludovici II. Imp. scripta ad Basilium Imp. hoc titulo: *Ludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus Romanorum, dilectissimo spiritualique fratri nostro Basilio gloriosissimo ac piissimo, atque Imperatori novæ Romæ.* Vide suprà in Ἀδελφὸς, & Gloss. med. Lat. in V. *Frater.*

Πνευματικὸς οἶκος. Regula S. Pachomij n.19. μηδεὶς ἐσθιέτω ἐν τῷ πνευματικῷ οἴκῳ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν κυριακῷ ἢ ἐν μοναστηρίῳ τῆς αὐτῆς πίστεως.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΜΑΧΟΙ, appellati ab Homousianis Hæretici Macedoniani, quòd Spiritum Sanctum à Sanctæ Trinitatis consortio excluderent, ut est apud Socratem lib.2.cap.45.& Zonaram in Constantio. Gregorius Nazianzenus passim, Eulogius Alexandrinus Patr. apud Photium, Amphilochius in Synodica pag.102. Theophanes Cerameus in Homil. 59. Auctor de initiis Hæreseon n.74. Zonaras ad Can. 30. Apost. Balsamon ad Can.92. S. Basilij, Georgius Trapezuntius de Process. Spiritus Sancti p.474. &c.

Sed & Πνευματομάχους Latinos Græci appellabant, propter opinionem de Processione Spiritus Sancti à Patre & Filio, ut colligitur ex Epistola Georgij Corcyrensis Metropolitæ apud Baronium an.1181. Contrà, Catholici Romani id ipsum Græcis objiciebant, ut est in Anathematismo Humberti Cardinalis in Michaelem Cerularium Patr. Constantinopol. ὡς οἱ Πνευματομάχοι καὶ Θεομάχοι ἀπέκοψαν ἀπὸ τοῦ συμβόλου τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐκπόρευσιν ἐκ τοῦ υἱοῦ. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part.2.cap.11. §.2.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΡΗΤΩΡ. Vide in Ῥήτωρ.

ΠΝΙΓΕΥ'Σ, vas Chymicum, sic appellatum, de quo est caput integrum apud Petrum Theoctonicum in lib. de Archemia, MS.

ΠΝΙΜΕ'ΝΟΣ, *Suffocatus*, πνικτὸς, in Corona pretiosa, pro πεπνιγμένος.

ΠΝΙ'ΜΟΝΑΣ, *Pulmo*, Πνεύμων.

ΠΝΙΞΕΤΟ'Σ, Πνίξιμον, *Laqueus.* Glossæ Græcobarb. ἀγχόνη, Πνιξέτος, Πνίξιμον φύρκα.

ΠΝΙ'ΞΙΣ, *Multitudo hominum invicem coëuntium*, πλῆθος.

ΠΟ'Α, *Putamen ovi.* Anonymus MS. de Tinctura lapidum, ubi de quodam Petasio ἐν τοῖς Δημοκριτείοις ὑπομνήμασιν. Πόας καλεῖ τὰς λεκύθους τῶν ᾠῶν.

ΠΟΓΑ'ΤΖΑ. Vide Φογάτζα.

ΠΟ'ΓΝΙΖΑ, *Lagena*, in Turcogr. Crusij p.255.

ΠΟΓΟΥ'ΝΙΝ. Vide in Πωγώνιον.

ΠΟ'ΔΑ. Galenus de Musculorum motu pag.566. Edit. Basil. μάλιστα μὲν αὐληταὶ, καὶ σαλπισταὶ, καὶ κήρυκες, ὅταν τὸ καλούμενον πόδα μέλλωσιν ἐρεῖν, οὐκ ἥκιστα δὲ καὶ τοὺς ἀσκοὺς ἐμφυσῶντες, ἢ τοιοῦτον ἕτερον ὄργανον.

ΠΟΔΑ'ΓΡΑ, *Pedica*, in Gloss. Gr. Lat. Auctor innominatus apud Suidam: τάφρους ὤρυξε, καὶ ποδάγρας ὕφηκεν ὡς θηρίοις τοῖς πολεμίοις. Julius Africanus MS. de Apparatu bellico cap.69. ἔξωθεν δὲ τοιούτους τετράφους καταστείρειν τριβόλους συνδεδεμένους, ἢ φόσσας μικρὰς ἐχούσας ἔνδοθεν σκόλοπας, ποδάγρας, ἢ ἱπποκλάσας λεγομένας. Vide ἱπποκλάσαι.

ΠΟΔΑΙ'ΝΕΙΝ, Ποδοῦν, *Ocreas induere.* Ποδέα, Græci *Udones* vocant.

ΠΟΔΑ'ΛΙΑ, *Pedalia.* Etymologicum Suidæ: πέδιλα, ποδάλιά τινα.

ΠΟΔΑΛΟΥ'ΡΙΟΝ. Eustathius Odyss. η. paginâ 1571. ἢ παρὰ Σουίδᾳ αἴθρακος, ἢ καὶ ἀνδράχλη, ὡς ἐκεῖνος λέγει, δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον ποδαλούριον, παρὰ τὸ αἴθειν, ὅ ἐστι λάμπειν, λέγεται. Suidas habet αἴθρανος, & ex eo Phavorinus, ubi Portius *Scabellum quod pedibus mulierum subjicitur*, vocem ἀνδράχλη interpretatur.

ΠΟΔΑ'ΡΙ, Ποδάριον, *Pes*, Ποῦς. Anonymus de Locis Hierosol. num.1. ὑπάρχουν καὶ κολόναις μαρμαρένιαις ὀκτὼ, καὶ ποδάρια ὀκτὼ, &c. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἔπεσα εἰς τὰ ποδάριά της, καὶ τοιαῦτα τὴν ἐλάλουν.

Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Λαπάθων

Λαπάθων φύλλα ἤβρασι, κ' ἐκτίσαν τὰ ποδάρια.
Fab. Æsopi Græcobarb. ἐκεντζώθη ἀπὸ τὰ ἀγκάθια τ̃ βάτυ, κ̀ ἐξεμάτωσε τὸ ποδάρι της. Alibi: καὶ οἱ δύο ἐὰν ςαθῆς ὀρθὸς μετὰ κέρατα καὶ ἐμπροσθινὰ ποδάρια. Malaxus in Hist. Patr. κ̀ τινὲς ἐβάςαζαν ἡμᾶς ἀπὸ τὰ ποδάρια.

Κουτζοπόδαρος, *Qui curtos habet pedes.* Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag. 246. τὰ ἐξυπλέρια ὀφείλουσιν εἶναι κουτζοπόδαρα.

Μελανοπόδαρον. Codex Reg. MS. 618. f. 284. τρίβε δὲ κ̀ μελανοπόδαρον.

Ποδαρέλιον, *Suppedaneum, Scabellum pedum.* Nicetas de Excid. Urb. num. 5. Exr. ex Cod. Barbaro Gr. τὰς δὲ τ̃ ἁγίων κ̀ τ̃ Χριςοῦ θεοειδεῖς εἰκόνας εἰς ποδαρέλια καὶ σανίδια κατεσκεύαζον. Ubi Codex alter: εἰς ἕδρας κ̀ ποδῶν σανίδας παρῆγον. Eustathius in Odyss. ή. πολλῶν δὲ παραλελειμμένων ἐκ τ̃ αἴθειν, παραδέδοται ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἡ παρὰ τ̃ Σουΐδα αἴθρακος, ἡ καὶ ἀνδράχλη, ὡς ἐκεῖνος λέγει· δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον ποδαρέλιον. Apud Suidam αἴθρανος scribitur, exponitúrque γυναικεῖον ὑποπόδιον.

ΠΟΔΕΆ, Ποδία, Ποδὴ, *Vestis talaris, quæ πόδας ambit.* Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ τὰς ποδέας του νάμπηξεν, να πᾶρεν τὸ ῥαυδίν το.

Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 10. ex Cod. Barbarogr. οἰκήματα κατήρειψαν, τ̃ ἔνδον πλοῦτον περιεβάλοντο, ἱερὰ ἀνηρεύνησαν φροντιστήρια, ποδέας ἀφείλοντο τ̃ ἁγίων. Ubi Cod. Edit. ἐπίπλα ἀφείλοντο πανάγνα. Et lib. 3. num. 6. κ̀ τ̃ ἐν ἀνακλόροις τ̃ περιώνυμον νεὼν, ὃς Νέα μονὴ κικλήσκεται, θείας πάσης ποδέας ἐψίλωσε. Ubi Cod. al. θείου παντὸς ἐπίπλου, καὶ ἱεροῦ σκεύους ἐψίλωσε. In Isaacio & Alexio num. 3. κ̀ τὰς χρυσᾶς ποδέας τ̃ ἁγίων τ̃ μεγάλου ναοῦ, &c. Denique in Murtzuphlo num. 3. τὰς συρματένας ποδέας κ̀ χρυσᾶς. Ubi Cod. al. τὰ πανάγνα σκεύη κ̀ ἔπιπλα. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ πᾶσα ἕνα φόρεμα πυ νάνε τιμημένον
Χρειάνει πῦ κάτω ςὴν ποδίαν τρίγυρα να ναμμένο.

Historia MS. Belisarij:

Κάτω εἰς τὰς ποδέας, κ̀ κάτω εἰς τὰ μανίκια.

Goarus ad Codinum ait Græculos ποδίαν, partem vestis inferiorem crura pedésque velantem vocitare, vel talaris cujuscunque tunicæ oram terram allambentem. Sed vim vocis videtur indicare Nicetas, hisce laudatis verbis: ποδέας ἀφείλοντο τ̃ ἁγίων, id est, *Sanctorum Imagines suis vestibus spoliarunt*, quibus scilicet circumvestiebantur: qua quidem notione vocem ποδὰ, pro ποδέα, usurpat Malaxus in Historia Patriarcharum pag. 181. κ̀ ἐλάμπρυνε κ̀ ἐςόλισε με διάφορας εἰκόνας μεγάλας κ̀ μικρὰς, μετὰ εὐμορφωτάτας ποδαῖς, κ̀ κανδήλας ἔμπροσθεν αὐτῶν. Et p. 184. κ̀ ἐν τῷ δεξιῷ μέρη, ἡ εἰκόνα τ̃ ὑπεραγίας Θεοτόκυ τ̃ Παμμακαρίςυ, ὡραιοτάτη κ̀ λαμπρὴ, ἔχοντες πολύτιμες ποδαῖς χρυσαῖς. Ubi Theodosius Zygomalas ποδὰς, ὑφάσματα interpretatur. Michaël Balbus Imp. in Epist. ad Ludovicum Imp. has ποδέας innuit, dum objicit Christianis Orthodoxis imaginum adorationem: *Plerique autem lintearibus easdem imagines circundabant*, &c. Et certè: id à Paganis fortè hauserant Christiani, ut pleraque alia, quæ servari, benedictione consecrata, indulsit Ecclesia: quippe Vopiscus tradit Probum à Militibus Imperatorem acclamatum, statim *ornatum pallio purpureo, quod de Statua Templi ablatum est.* Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes, ubi Mensem Septembrem describit:

Εἰς τὴν ποδέαν τυ ἐβάςαζεν σιτάριν διὰ τ̃ σπόρον.

Quod verò ποδὴν, & ποδέαν vocant alij, ποδίαν appellat Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. ζ.

Εἶπες δὲ κ̀ τ̃ μητρός μας, νὰ συνάξη τὰς γυναῖκας,
Νὰ ἀνοίξυσι τὰς θύρας τ̃ ναοῦ τ̃ Ἀθηναίας,
Καὶ νὰ φέρει μίαν ποδίαν τὴν πολλὰ ὡραιοτάτην.

Occurrunt eadem verba infrà. Rursum:

Ἡ δὲ μήτηρ ἡ Ἑκάβη ἦλθε εἰς τ̃ θάλαμόν της,
Κ' ἔβαλε κ̀ μίαν ποδίαν συν τ̃ ἄλλαις τ̃ γυναίκαις,
Στὸν ναὸν εὐθὺς ἐφέραν, τὴν Ἀθηνᾶν ἐπαρεκάλουν.

Ubi Homerus v. 273. πέπλον habet, quo scilicet Palladis statua exornaretur. Neque aliâ, ut opinor, notione ποδίαν intellexit Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Εἰς τὴν ποδίαν τ̃ γιόλιςυ ἡμιτίπλης ἐφανέ τον.

Idem lib. 8.

Γιατὶ κλὸ πλερνιςήριλυ ἐπιάςηκεν τὸ ἕνα,
Εἰς τὴν ποδίαν πυ κρέμετον ἀπανυ ἐκ τ̃ ἵππον.

Hîc enim pro veste sumitur. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 804. ἀφιέρωσεν ἕνα ποτήριον κρυςάλινον, βημόθυρα, ποδίαις δύο μίσι εἰς τ̃ ἐσωτέραν πύλιν. Proinde Ὁ Ἐπὶ τ̃ Ποδέας, Officium Ecclesiasticum in Nona Pentade, apud Codinum cap. 1. n. 46. erit cui cura incumbebat vestibus vel velis exornandi sacras Imagines: nam quod *Caudatorij* munus objisse putat Goarus, minimè placet.

ΠΟΔΕΆ, *Pedatura, Peditura, Spatium certo pedum numero definitum:* ποδισμός. Codinus in Orig. Constantinop. num. 46. ὁ δὲ κύκλος τ̃ φόρυ ἐπὶ τὸ ἴσον τ̃ ποδέας τ̃ μεγάλυ Κωνςαντίνυ, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔπηξεν ἐκεῖσε, ὅτε ἀνῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης. Vide Gloss. med. Lat. in *Pedatura.*

ΠΟΔΕΪ́Α, *Pedules, Fasciæ crurales.* Psellus in Grammatica MS. τὰ τ̃ ποδῶν εἰλήματα ἐνόμαζε ποδεῖα.

ΠΟΔΕΣΤΆ. Vide in Ποτεςάτος.

ΠΌΔΗΜΑ, *Ocrea*, κνημὶς, περικνημὶς, ὑπόδημα. Ποδημένος, *Ocreatus.* Glossæ Græcobarb. Ἀσκέραι, ὑποδήματα Ἀττικὰ, ποδήματα, ἢ ποδήσια, ἢ ποδηχιὰ Ἀθηνῶν. Alibi: Ὑποδήματα κοῖλα, ποδήματα ςρογγύλα.

Ποδάνειν, Ποδαίνειν, *Ocreas induere*, τὰς κνημῖδας περιβάλλεσθαι.

Ποδηχιὰ, idem quod πόδημα, in suprà allato loco Gloss. Græcobarb. Alio loco: ἀλλόδημα, ὑπόδημα, ποδηχιὰ, ὑποδήσια.

ΠΟΔΙΆ. Vice in Ποδέα.

ΠΟΔΙΓΗΣΙΟΝ. Glossæ Basilic. ποδιγήσιον, νόμισμα ὑπὸ γῆς ἐςρωμένον.

ΠΌΔΙΝΟΝ, *Pedule, Calceus.* Glossæ Græcobarb. τ̃ πανυτζίων, ἢ ποδίνων.

ΠΌΔΙΣΚΟΣ, *Pes* seu *Basis Columnæ.* Codinus in Orig. Constantinopol. num. 62. καὶ τ̃ περιπάτων οἱ κίονες μετὰ τ̃ κεφαλῶν κ̀ ποδίσκων αὐτῶν. Idem num. 75. οἱ δὲ ἐκεῖσε ὀκτὼ κίονες, καὶ οἱ ποδίσκοι, &c.

ΠΟΔΟΓΎΡΙ, *Fimbria vestis, Limbus*, κράσπεδον.

ΠΟΔΟΚΛΆΣΤΑΙ. Anonymus de Castrametat. ὀρυττέτωσαν δὲ καὶ λάκκοι οἱ λεγόμενοι Ποδοκλάςαι, &c. Vide Ἱπποκλάςαι, & Ποδάγρα.

ΠΟΔΟΚΟΙΛΟΝ, *Aquale, Gello*, in Gloss. Græco-Lat. ita leg. pro *Aquale gelle.* Vide Gloss. med. Lat. in his Vocibus.

ΠΟΔΟΚΟΠΙΟΝ, *Merces quæ datur homini pedes eunti.* Rationale peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. in Cod. Reg. ἐκτὸς δὲ τούτυ ἔωθεν ἀπαιτεῖν ὁ πράκτωρ κ̀ ὑπὲρ ἑαυτ̃ ὀφελείας ἐφ' ἑκάςῳ νομίσματι συνήθειαν ἰϛ'. ἤτοι μιλιαρίσια β. ἤγυν φόλλεις κδ'. καὶ λόγῳ ποδοκοπίυ τ̃ ἕλκοντος ἀνθρώπυ αὐτὸ τ̃ τελεςὴν πρὸς τὸ δοῦναι τὸ ἀνῆκον τῷ δημοσίῳ, ἐλατικὸν φόλλεις ιβ. ἤτοι ἰϛ. κδ. Ubi ἐλατικὸν, est, *merces hominis equitantis.* Vide Στρατοκόπιον.

ΠΟΔΟΛΟΥΡΟΝ, *Lorum pedis, Pedica.* Achmes Onirocrit. c. 287. ὁμοίως ἐὰν ἴδη, ὁ ἱέραξ αὐτὸ καταλιπὼν τὰ ποδόλυρα ἀπωλέσθη, ὁμοίως ἀποβήσεται αὐτῷ.

ΠΟΔΟΝΙΠΤΑ, *Lebes*, ποδονιπτρον. Martyrium S. Apollo MS. ὁμοίως λεκάνην Αἰγύπτιοι, τὴν παρὰ πολλοῖς καλυμένην ποδονίπταν —— σέβυσι.

ΠΟΔΟΠΑΓΟΥΡΟΣ, *Qui instar* παγύρυ, *seu cancri marini pedes habet.* Meminit Theophanes

FFff 2 pag. 368.

pag.368. 373. Constantini Patricij Logothetæ Dromi seu cursus publici, ὃν ἐπωνόμασεν Imperator, inquit, Ποδοπάγυρον. At pag.369. ποδομάζυλον vocat. Sed *Podopagurum* legit Miscella.

ΠΟΔΟΠΑΝΑ, *Pedum panni*, *Fascia crurales*. Glossæ Basilic. ὀδονάρια, τὰ περιαπλόμενα τοῖς ποσὶν ὑφάσματα, ἃ λέγεται ποδόπανα. Ita in MS. Vaticano. Perperam enim apud Labbæum ὀράρια legitur.

ΠΟΔΟΡΤΙΟΝ, *Vestis talaris*. Achmes Onirocrit. cap.227. ἐὰν τις ἴδῃ ὅτι περιεβάλετο ποδόρτια νέα εὐωδίαν ἔχοντα, μισθοποιήσει πτωχοῖς ἐκ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ. Rursum: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι περιεβάλετο βεβαμμένον τὸ ποδόρτιον, &c. Infrà: εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι τὰ ποδόρτια ἐσέγωσαν τὰ ὑποδήματα, &c. Passim in illo capite. Scholiastes Juvenalis Sat.1. *Pedules novos in braccis*, *quos pedortes dicunt*. Ita quidam legunt pro *Pedornes*.

ΠΟΔΟΣΙΣ, *Pes montis*. Cod. Reg. 1334. ὅτι χρυσίου μετάλλων ὄρος ἡ Βούκασα (in Cypro) ἡ καὶ διακειμένη εἰς πόδωσιν τῆς Τρογόδου, καὶ ἐπιβλέπει ἐπὶ τὰ βορειότερα μέρη τῆς νήσου.

ΠΟΔΟΤΗΣ. Leunclavius in Pandecte Turcico num.24. *Conductus à navarcho*, *ut index itineris interdiu noctúque nobis esset*, *quem Podotam Græci nunc dicunt*, *vocabulo peculiari*, *quod in Pulologo reperitur*, *vulgus nautarum Pelotam vocat*.

ΠΟΔΟΨΕΛΛΟΝ, *Pediculum*, in Glossis Græco-Lat. *Tibiarum & Pedum munimentum*, περικνημίς. Leo in Tacticis cap.5. §.4. ποδόψελλα σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης. Cap.6. §.4. καὶ περικνημίδας ἅτινα λέγονται νῦν ποδόψελλα. Et §.25. καὶ περικνημίδας ὁμοίως, ἃ λέγεται ποδόψελλα, ἢ χαλκότουβα. Adde §.36. cap.17. §.116. Constantinus in Tactic. pag.11. ποδόψελλα καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, ἢ κράτιινα, ἢ ἐξ ἄλλης ὕλης. Pag.14. καὶ ποδόψελλα, καὶ πτερνιστῆρας. Pag.18. ἐχέτωσαν δὲ καὶ χειρομάνικα, ἤγουν χειρόψελλα σιδηρᾶ καὶ ξύλινα, καὶ ποδόψελλα, ἤγουν χαλκότουβα.

ΠΟΔΥΜΩΤΑΝ, *Calcei*, in Turco-Græcia Crusij.

Τῶν ΠΟΔΩΝ σου, *Per vestigia tua*: formula Juramenti, ab Ecclesiasticis usurpari solita, cùm Præsules alloquebantur, ut docemur ex Concilio Calchedon. pag. 205. 220. 221. 262. 263. 515. Edit. Labbei.

ΠΟΘΕΝΕΙΝ, *Mori*, Ἀποθνήσκειν. Glossæ Græcobarb. Ἀθάνατοι, ὅπου δὲν γεύονται τὸν θάνατον, ὅπου δὲν ποθένουσιν.

ΠΟΙΑΝΕΙΝ. Vide in Πιάνειν.

ΠΟΙΕΙ, *Postea*, Ital. *Poi*, Gall. *Puis*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Ποῖει τὴν τέντα ἔρχονται ὅπου ἔβλεπαν τὸ σκῆπτρον
> Τοῦ Βασιλέως ἀδελφοῦ τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου.

ΠΟΙΕΙΝ, *Morari*, *Agere*, *Esse*. Theophilus Alexandrinus in Homil. de Homine: καὶ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος καιρὸν, καθ' ἡμέραν λαμβάνων τὸ νόμισμα. Periodus S. Barnabæ MS. Βαρνάβας δὲ παρεκάλει ὥστε ἀπελθεῖν αὐτοὺς εἰς Κύπρον, καὶ ποιῆσαι τὸν χειμῶνα. Qua loquendi ratione utuntur passim alij, Concil. Calchedon. pag.695. Edit. Labbæi, S.Ephræm in Vita S. Abramij num.31. Vita S.Eudociæ num.28. Syncellus in Chron. pag.8. Chron. Alexandrin. in Vespasiano, & an.21. Constantij, & in Heraclio pag. 916. Theophanes pag.37. Leo Grammatic. pag.483. &c. Describitur in Cod. Reg.1299. Euthymij Patr. Constantinopol. Epitaphium, in quo eâdem notione hæc vox usurpatur. Εὐθυμίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀοιδίμου Πατριάρχου αἰωνία μνήμη. Ἐκοιμήθη ὁ ἁγιώτατος καὶ ἀοίδιμος Πατριάρχης Εὐθύμιος ἐν ἔτει ϛπκδ'. ἰνδικ. θ'. μηνὶ Μαρτίῳ τριακοστῇ α'. ἡμέρα κυριακῇ τετάρτη ἑβδομάδος ϛ. ὥρα τῆς παννυχ. (f. τῶν ἁγίων νηστειῶν) ποιήσας ἐν Πατριαρχείῳ χρόνους ε'. μῆνας ε'. καὶ ἡμέρας πέντε, διαπρέψας πάνυ καλῶς καὶ ὁσίως. Objisse mense Martio Euthymium Patr. Constantinopol. an.1416. observat etiam Phranzes lib.1. cap.38. Julianus Antecessor Constit. 15. capite 57. *Præses Provinciæ postquam desierit esse Præses*, *in eadem Provincia quinquaginta dies faciat*. Ubi nescio quis sciolus, aliàs pro *faciat*, reposuerat *moram faciat*, uti monet Ludovicus Miræus Juliani Editor, ubi hac loquendi formulâ uti Jurisconsultum annotat in l. *Similes*, §. *quidam*, D. ad legem Juliam de Adulter. Vide Gloss. med. Lat. in *Facere*. Ποιεῖν, *Sacra facere*, *Missam facere*. Liturgia Chrysostomi, ubi Diaconus Sacerdotem monet hisce verbis: καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ κυρίῳ. Vita S. Epiphanij apud Metaphrastem: ἔφθασεν ὁ καιρὸς τῆς ἐκκλησίας τοῦ ποιῆσαι τὸ ἔργον τῷ κυρίῳ. Vide Gloss. med.Lat. in *Missas facere*.

ΠΟΙΗΣΜΟΣ, *Confectio*. Martyrium S. Niconis num.14. ποιήσαντες δὲ ἐν τοῖς ἐκεῖσε παραπλήσιον τοῦ ποταμοῦ εἴδη δένδρων καρπίμων, καὶ ἕτερα χωρία πρὸς ποιησμὸν λαχανίδων, ᾤκισαν ἐν τοῖς ἐκεῖσε ἔτη μβ'.

ΠΟΙΗΤΗΣ, *Operator Chymicus*, *Alchymista*. Ita vocem hanc apud Photium ubi de Olympiodoro, interpretatur Thomas Reinesius lib. 2. Var. Lect. cap.5. ποιητὴς, ὡς αὐτός φησι, τὸ ἐπιτήδευμα, Ἕλλην τὴν θρησκείαν. Et sanè recensetur Olympiodorus inter veteres Chymistas in Cod.Reg. 618. f.195. hocce titulo: γίνωσκε, ὦ φίλε, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν. Ἀρχὴ. Πλάτων, Ἀριστοτέλης, Ἑρμῆς, Ἰωάννης ἱερεὺς τῆς σκηνάσιας τῆς θείας, Δημόκριτος, Ζώσιμος, ὁ μέγας Ὀλυμπιόδωρος, Στέφανος ὁ φιλόσοφος, Σόφαρ ὁ ἐν Περσίδι. Διόσκορος ὁ ἱερεὺς τοῦ μεγάλου Σαράπιδος τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὁ Ὀσάνης ἀπ' Αἰγύπτου καὶ ὁ Κομάριος ἀπ' Αἰγύπτου, ἡ Μαρία, καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἡ γυνὴ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, Πορφύριος καὶ Ἐπιβέχιος, Πελάγιος, Ἀγαθοδαίμων, Ἡράκλειος ὁ Βασιλεὺς, Θεόφραστος, Ἀρχέλαος, Πιτάσιος, Κλαυδιανὸς, ἀνεπίγραφος φιλόσοφος, Μένος ὁ Φιλόσοφος, Πάνσευρις, Σέργιος. οὗτοί εἰσιν οἱ πανεύφημοι καὶ οἰκουμενικοὶ διδάσκαλοι καὶ νέοι ἐξηγηταὶ τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους· αἱ δὲ χῶραι ἐν αἷς τελεῖται τὸ θεῖον ἔργον τοῦτο, Αἴγυπτος, Θρᾴκης, Ἀλεξάνδρια, Κύπρος, καὶ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Μέμφεως. Sic nugantur Chymistæ Græculi. Nescio an is cujus meminit Nicetas in Isaacio lib.1. num.8. sub fin. quem Ποιητὴν dictum & appellatum scribit, Chymista revera fuerit. Hinc

Ποίησις, pro operatione Chymica passim usurpari in Codd. MSS. observat Petrus Lambecius lib.6. Comment. de Bibl. Cæsar. pag.184. Ita ποίησις τοῦ ἀσήμου in Cod.Reg.618. Apud Christianum MS. est cap. hoc titulo: πόσαι εἰσὶν κατ' εἶδος χρυσοῦ διαφοραὶ τῆς ποιήσεων. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philosophum in Theodosio M. Ἡλιόδωρος γράψας τὰ λεγόμενα Αἰθιοπικὰ, ἐπίσκοπος τῆς Τρίκκης ἐπὶ Θεοδοσίου, γράφει δὲ καὶ διὰ στίχων ἰάμβων τὴν τοῦ χρυσοῦ ποίησιν πρὸς τὸν αὐτὸν Θεοδόσιον. Porrò ποιητὰς appellatos Chymistas par est opinari, quòd ita *Poetas* appellarent Veteres, διὰ τὸ μαντικὸν, ut ait Eustathius Il. α. pag. 161. unde eosdem Chymistas προφήτας dictos suo loco docemus.

ΠΟΙΚΙΛΑ, *Animalia varij coloris* quæ ex præda ad Protostratorem pertinebant. Codinus de Offic. Palat. num. 17. ἀπὸ δὲ τῶν ζώων κουρσευομένων πάντα τὰ ποικίλα, ἃ ὀνομάζονται Φιλίκια, ἔθος ἐστὶ λαμβάνειν τὸν Πρωτοστράτορα.

ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΥΛΟΣ, pro ποικιλόμυθος, *Qui de variis rebus disserit*: *Vir multi Consilij*. Glossæ Græc. MSS. Cod. Reg. 2052. ποικιλομήτης, ποικιλόμυθος.

ΠΟΙΜΕΝΤΑΡΙΟΣ. Vide in Πιγμεντάριος.

ΠΟΙΝΑΛΙΟΣ. Ita inscribitur liber, seu Titulus

tulus *de Pœnis*, in Eclogis Leonis & Constant.& in aliis libris Nomicis Græcorum; hisce fermè verbis: ποινάλιος, τῶν ἐγκληματικῶν. Ποιναλίαι, Βάσανον, in Glossis Basilic. Ποιναλίαι ἀγωγαί. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

Αἱ δὲ μὲν ποιναλίαι ἀγωγαὶ κεκλημέναι,
Τοῖς κληρονόμοις δέδονται, οὐ κατὰ κληρονόμων.

Ποιναλίζειν, *Punire*. Lexicon MS. ex Cod.Reg. 1708. ποιναλίζειν, βασανίζειν. Ita etiam Phavorinus. Cedrenus an.2. Constantini & Irenes: ὑποτάξας δὲ καὶ τοὺς Ἀρμενιακοὺς πολέμῳ, τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ἐποινάλισεν. Heronis Parecbolæ: καὶ ἐὰν παραχωρῶσί τινα οἱ τοιοῦτοι ἄρχοντες ἐκ τῶν ὡρισμένων σκυλεύειν, ἵνα ποιναλίζονται.

Ποινηλαλιστής, *Punitor*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἀπέδε μου καὶ ἀπέκει μου, καὶ τὰς ποινηλαλιστάς μου.

ΠΟΙΟΥΛΚΟΣ, Πιυλκό;. Julius Africanus MS. de Bellico apparatu cap.14. ὡς σημεῖα ὑπέρκειται παρ' ὑπάτης μέσον ρῶ καὶ σίγμα ὕπτιον εἰς πιυλκοὺς ἐμβάλλεται. Infrà: φραγμάτοι δὲ τοὺς ποιυλκοὺς ἔχοντες ἐκθλίβουσι τὸ εὐφόρβιον εἰς τὰς τῶν ἵππων ἀναπνοάς· δεινὸς δὲ ὁ χυλὸς καὶ ἀνδράσιν εἰς βλάβην.

ΠΟΙΟ´ΤΗΣ, *Qualitas metalli in Monetis*, quam *Legem*, seu *alloi* vulgò appellamus. Pactum inter Alexium Imp. & Boëmundum, apud Annam Comnenam lib.13. ὀφείλω λαμβάνειν κατ' ἐτησίαν δόσιν ἀπὸ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν τάλαντα διακόσια, τῶν βεβασιλευκότος κυροῦ Μιχαὴλ, ποιότητά τε καὶ χαραγὴν ἀποφέροντα. Et lib. 3. pag.94. καὶ τὸ ῥηθὲν ποσὸν τῶν ἀποσαλεύτων ἀπεπληρώθη διά τε εἰργασμένου ἀργυρίου καὶ Ῥωμανάτου τῆς παλαιᾶς ποιότητος.

ΠΟΚΑ´ΜΙΣΟΝ. Vide in Κάμισον.

ΠΟΚΑ´ΡΙΟΝ, *Vellus*, πόκος, apud Moschopulum. Etymologicum MS. πόκος, παρὰ τὸ πέκω τὸ ξαίνω, καὶ σημαίνει τὸ ποκάριον. Et in Epimerismis MS. Herodiani. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Πόκος ἐστὶ ποκάριον, Ποκάδες δὲ αἱ τρίχες.

Ποκύλον, *Ima pars ventris*, *Vesica*. Idem Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κύστις τὸ ὑπογάστριον, ὅπερ ἐστὶ ποκύλον.

Fortè pro ὑπόκοιλον.

ΠΟ´ΛΒΟΣ, ὁ βολβὸς, ἤτοι τὸ ἄγριον κρόμυον, in Gloss. Jatricis MSS. Neophyti. Allium *Silvestre*, *Bulbus*.

ΠΟ´ΛΓΙΔΟΣ, *Anethum*, apud Interpol. Dioscoridis cap.472.

ΠΟΛΕΜΙΣΤΑ´ΔΕΣ, *Bellatores*. Glossæ Græcobarb. καὶ κονταράτες, καὶ πολεμιστάδες. Rursum: ἀγωνισταὶ, πολεμισταὶ, πολεμιστάδες. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.83. ὦ κακότυχος καὶ ἄλυγος ἐγὼ, οἱ γονεῖς μου πάλαι δὲν ἦσαν πολεμιστάδες, &c.

ΠΟ´ΛΕΜΟΣ, *Prælium*, *Pugna*. Leo Imp.in Tacticis cap.16. §.8. διαφέρει γὰρ ὁ πόλεμος τῆς μάχης· ὁ μὲν γὰρ πόλεμος ἀπὸ ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους καὶ καταπαύσεως τῶν μαχομένων λέγεται, πολλὰς ἐν ἑαυτῷ μάχας περιέχων· ἡ δὲ μάχη μερικὸς λέγεται πόλεμος, πολλάκις γινομένη ἐν τῷ τοῦ καθ' ὅλου πολέμου καιρῷ καὶ ἀπογινομένη. Theophanes an.3. Justiniani: ὥρμησαν κατὰ Περσῶν, καὶ ἐγένετο πόλεμος μέγας, καὶ συμβολὴ φοβερά. An.4. Leonis Chazari: ὁ δὲ βασιλεὺς διετάξατο τοῖς στρατηγοῖς μὴ πολεμῆσαι αὐτοὺς δημόσιον πόλεμον, ἀλλ' ἀσφαλίσασθαι τὰ κάστρα, &c. δημοσία μάχη, apud Leonem in Tact. cap.20. §.40. & Mauricium lib.9. cap.2. lib.10. cap.4. Idem Mauricius lib.1. cap.2. καιρὸς πολέμου, *Tempus prælij*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἡ καβαλλάροι καὶ πεζοὶ τὸν πόλεμον ἀρχῆσαν.

Ita usurpant Leo Grammaticus in Basilio pag.473. Joannes Anagnosta de excidio Thessalonicæ cap.12. & alij. Vide Gloss. med. Lat. in *Bellum*.

Πόλεμος, *Tentatio*. Vox Asceticorum. Qui enim tentationibus obsistit, cum diabolo præliatur. Joan. Colobus in Vita MS. S.Païsij. Ὅτι δυνῶς ὑπὸ τῶν δαιμόνων πολεμοῦμαι. Joannes Carpathi Episcop. in narrat. MSS. de Anachoretis: ἤρξατο οὖν ταράττεσθαι ὁ ἀδελφὸς ὑπὸ τοῦ πολέμου, θέλων ἐπαναθεῖναι αὐτῷ. Paulò suprà: ἀδελφὸς δὲ ἐξερχόμενος ἐπολεμήθη εἰς αὐτήν. Infrà: μαθητὴς μεγάλου γέροντος πολεμηθεὶς εἰς πορνείαν, ἀπῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, &c. Occurrit sæpè apud hunc Scriptorem. Vide fol.166.Cod.Reg. ubi interdum hanc vocem aliter exprimit: ut, ὀχλούμενος ὑπὸ πορνείας. Anonymus Pœnitentialis apud Morinum pag. 119. ἔφαγες κρέας νεκρὸν ἐπολεμήθης εἰς κρεοφαγίαν.

ΠΟΛΙΑΡΧΙ´Α, *Præfectura Urbis*, apud Justinianum in Nov.13. ἡ τῷ δήμῳ ἐφεστῶσα ἀρχὴ, apud Procop. in Hist.arcana, Præfectus ipse πολίαρχος dicitur in Epigrammate Leontij Scholastici in Antholog. Πολίαρχης, apud Michaëlem Choniatam in Orat. funebri in Nicetam Fratrem pag.365. v. Πολιαρχία, apud Scylitzem pag.635.719.

ΠΟ´ΛΙΟΝ Ἀφροδίτης, Prophetis seu Chymicis, *Caprifolium*, *Periclymenum*, apud Interpolat. Dioscor.cap.596.

ΠΟ´ΛΙΣ, *Urbs*, Sola Constantinopolis à Græcis hodie appellatur per excellentiam, cùm Urbes cæteras omnes Κάστρα vocare soleant. Unde accidit ut ex εἰς τὴν πόλιν, quomodo vulgus dicere amabat, cùm Byzantium proficiscebantur, aut de hac Urbe loquebantur, Turci fecerint Doricè Στάμπολ, mutato, *η*. in *α*. Ita Romanus Nicephorus in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris inedita.

ΠΟΛΙΤΕΙ´Α, *Quævis*, sed præsertim strictior *Vitæ ratio*. Paradisus, seu Liber SS. Senum MS. Ἀναχωρητὴς ἐκάθητο ἐγγὺς τοῦ Κοινοβίου, πολιτείας ποιῶν πολλὰς, &c. Joan. Carpathi Episcopus in Capitulis, c.49. ἐὰν ἀκούσῃς τὰς μεγάλας πολιτείας τῶν πατέρων. S.Basilius in Epist.48. Κατάλιπέ τι μνημόσυνον τοῦ βίου τῆς σῆς ἐπάξιον πολιτείας. In Epist. 63.70.304. Ἡ κατὰ εὐαγγέλιον πολιτεία. In Epist. 295. Ἀποστολικὴ πολιτεία, de Vita Monastica. In Epist. 340. ἡ κατὰ Θεὸν πολιτεία. Joan. Climacus: μοναδικὴ πολιτεία. Vide Frontonem Ducæum ad ejusdem Basilij Hexaëmeron pag.17. & suprà in Ἄσκησις.

Πολιτεία, Quod ad quietem & commodum Urbis pertinet, quomodo *Police* vulgò dicimus. Socrates lib.7. cap. 13. Καὶ δὴ τότε Ὀρέστου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας Ἐπάρχου πολιτείαν ἐν τῷ θεάτρῳ ποιοῦντος· οὕτω δὲ ὀνομάζειν εἰώθασιν τὰς δημοτικὰς διατυπώσεις, *Publicas dispositiones*.

Πολιτεία, *Jus Civitatis*. Πολιτεία Ῥωμαϊκή, *Jus Civitatis Romanæ*, in Basilicis: *Civilitas*, in Gloss.Gr. Lat. Acta Apostol. cap.22.28. Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. Sozomenus lib.1. cap.9. ubi de Manumissionibus: πολλῆς δυσχερείας οὔσης περὶ τὴν κτῆσιν τῆς ἀμείνονος ἐλευθερίας, ἣν Πολιτείαν Ῥωμαίων καλοῦσι. Idem lib.4. cap.2. Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ συγκοινωνεῖν αὐτῷ βιαζόμενος, ὡς πολλοὺς ὑπὸ πληγῶν διαφθαρῆναι, τοὺς δὲ οὐσίας, ἄλλους δὲ πολιτείας ἀφαιρεθῆναι. Denique lib.7. cap. 12. Extr. τοὺς δὲ ἀτίμους εἶναι, καὶ πολιτείας ὁμοίως μὴ μετέχειν τοῖς ἄλλοις, *præcepit*.

Ἐμπολιτογραφεῖν, *In Cives referre*. Ἐμπολιτογραφῆσαι τῇ ἐκκλησίᾳ, in Vita S.Bacchi Junioris. Phavorinus: Πολιτογραφεῖ, πολιτικὰ γράφει.

ΠΟΛΙΤΕΥ´ΕΣΘΑΙ, Græcis Scriptoribus est, *Tractare Rempublicam*, *Magistratum gerere*. Moeris Atticista, MS. Ἀστεΐζεσθαι, Ἀττικοὶ πολιτεύεσθαι, Ἕλληνες. Novella Justiniani 37. & ex ea lib.1. Basilic.

cap.45. αἱρετικὸς μὴ βαπτιζέτω, μήτε πολιτευέσθω, μήτε μετελθεῖν οἱονδήποτε πολιτικὸν Ὀφφίκιον. Theophanes an.3. ejusdem Justiniani: καὶ ἐθέσπισεν ὁ Βασιλεὺς ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς ἑλληνίζοντας. Ita etiam Cedrenus an.1. Glossæ Lat. Gr. *Improles*, Ἄφηλιξ, μήπω πολιτευόμενος.

Πολιτεύεσθαι dicitur Moneta, quæ, ut vulgò loquimur, *cursum habet*, in Justiniani Edicto 11. cap.1. De aliis ejus vocis significationibus, vide Casaubonum ad Gregorij Nysseni Epist. ad Eustathiam pag.77.

Πολιτευόμενοι, *Magistratus*, & *qui publica negotia curant*, apud Polybium non semel. Οἱ ἐκ τοῦ βουλευτηρίου καὶ τῆς πρώτης πολιτείας, S.Athanasio in Epist. ad Solitar. pag.863. οἱ ἐν ἀρχαῖς γεγενημένοι, Libanio in Orat. ad Theodosium de Seditione, & in Epist.187. ad Modest. οὗτοι τὰ πολιτικὰ διώκουν, καὶ οὗτοι τῆς ἐπ' ἀξίας, Gregorio Nazianzeno Ἀξιωματικοί, *Honorati*. Justinianus in Nov.149. cap.3. οὔτε δὲ πολιτευομένους, οὐδὲ τοὺς λεγομένους Ἐκλήπτορας, οὔτε μὴν τοὺς ἄλλους οἷς ἐπίκειται ἡ τῶν δημοσίων φόρων φροντίς. Adde ejusdem Edictum 13. cap.12. §.1. Synesium Ep.50. Evagrium lib.2. cap.9. Theophanem an.13. Justini Jun. &c.

Præsertim verò ita Urbium *Decuriones* & *Curiales* appellantur, in Basilicis lib.60. tit.51. cap.27. & alibi. Libellus Sophronij adversus Dioscorum, in Concil. Calchedon. Act.3. καὶ ἀδικηθεὶς παρὰ Μακαρίου τοῦ πολιτευομένου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας. Ubi vetus Interpres: *Iniqua passus à Macario magnæ Alexandrinæ Civitatis Curiali.* Theodoritus lib.3. Histor. Eccl. cap.22. ἄλλος μὲν περιφανὴς ἐτύγχανεν ὤν· καὶ γὰρ αὐτόθι πολιτευομένων ἡγεῖτο. Ubi Epiphanius Scholasticus: *Is enim nobilis erat, & ejus Civitatis Curiæ præsidebat.* Sozomenus lib.4. cap.24. καὶ ἀπείρους τινὰς ἱερῶν γραφῶν καὶ θεσμῶν ἐκκλησίας, ἀπειροκάλως, πολιτευομένους ὄντας, Ἐπισκόπους καταστήσαντα. Id est *Curiales*, seu *Curiæ obnoxios*. Evagrius lib.2. Hist. cap.9. ὃν ὅτε τῶν Ἀλεξανδρέων δῆμος, καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ πολιτευόμενοι Ἐπίσκοπον αἰτοῦσι. Vita S.Moysis Æthiopis: οὗτος ὁ μακάριος Μωσῆς τὸ μὲν γένος ἦν Αἰθίοψ, τῇ χροιᾷ μέλας ἀκριβῶς, οἰκέτης πολιτευομένου τινός. Ita in Paralipom. de S.Pachomio num.21. apud Artemidorum lib.1. cap.52. & alios non semel. Chronicon Alexandrinum in Joviano: καὶ ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν Σιλβανὸς, Κόμης τὴν ἀξίαν, καὶ πολιτευόμενος τῆς πόλεως, &c. Ejusmodi verò Urbium πολιτευομένοις inscribuntur Epistolæ S.Basilij 194. 290. 294. Nili Monachi Epist.390.311.312. lib.1. Ep 298. lib.2. Epist.39. lib.4. Isidori Pelusiotæ Epist.249. lib.2. Epist.157.282. 301. (quæ quidem postrema Archontio πολιτευομένῳ inscribitur, ex qua emendanda inscriptio Epistolæ 76. ejusdem Libri, ubi perperam πομπευομένῳ Editum) 376. lib.3. Vide Basilij Epistolam editam ab Erudito Cotelerio tom.2. Monument.Eccl. Gr.pag.95.

Πολιτευταὶ, eàdem notione, apud Eusebium lib.3. de Vita Constantini cap.1. S.Athanasium in Epist. ad Solitar. Libanium in Orat. passim, Gregorium Nazianzenum in Epist.49. ad Olympium, Artemidorum lib.1. cap.82. lib.3. cap.16. &c. Item

Πολιτικοί. In Basilicis lib.54. titulus 1. est περὶ πολιτικῶν καὶ προνομιῶν αὐτῶν, &c. *De Decurionibus & eorum privilegiis*, &c.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ', *Scortum*, Πόρνη, Italis, *Cortisana*. Corona pretiosa: Πολυτική, *Amasia*, Ἑταίρα. Alibi: Πολιτική, *Meretrix*. Glossæ Græcobarb. δύο ἑταίραι, δύο ἦσαν, ἤγουν πολιτικαί. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.44. τετράδιον δὲ παρασκευὴν ἐξερχόμενος εἰς τὰ μιτατάσιματα, εἶδεν πᾶσαν πολιτικὴν ἀνὰ ἀργύρων δύο, καὶ τοὺς εἴκλεισους καὶ τὰς εἴκλείσας ἐρόγδιεν ἀνὰ νομισμάτων τριῶν. Nicetas in Alexio lib.3. num.4. Ἔνιοι δὲ τῶν ἀγοραίων, καὶ τὰ μιμηλὰ τῶν πλείων, καὶ ὅσα ἡ φύσις ἐσόμωσε πρὸς μυσαρίαν, ἀεὶ μίαν ὑποβάλλοντες μάθησιν, καὶ ταύτην κοινόλεκτον, ᾄδειν ἐπὶ συνωπῶν καὶ τριόδων, πολιτικὴν τὸ δίκαιον, ἐξεπαίδευσαν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνῆχε λύπη, ἡ πολιτική, καὶ νὰ μεξεπαλήσει.

Damascenus Studita serm.27. de S.Maria Ægyptiaca: καὶ ἔφυγα εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖ ἤμουν πολιτικὴ δεκαεπτὰ χρόνους, &c. Ubi Vita edita num.18. διετέλεσα δημόσιον προκειμένη τῆς ἀσωτίας ὑπέκαμμα. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἰδόντες τῶν πολιτικαῖς, καὶ νὰ τῶν γειτονίσιν.

Occurrit ibi pluries, ubi promiscuè πολιτική, & Πολυτική scribitur.

Πολυτικαδάκι, *Meretricula*. Idem Sachleces:

Ἡ Μαργαρίτα πέσωσε τὸ πολυτικαδάκιν.

Πολυτικάρειον, *Lupanar*, apud eundem Sachlecem.

Πολιτικαρὰς, *Mulierosus*, *Scortator*, Γυναικομανὴς, πόρνος.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ' στίχοι, *Politici versus*, de quibus copiosè egimus in Gloss. med. Latin. ex tetrametris Hipponacteis formati, ut observat Daniel Heinsius ad Hesiodum pag.96. qui ita invaluere sequiori ætate ut cæteram poesim regulis astrictam plerique aversarentur, qua de re hisce jambis queritur Joannes Tzetzes in Libro Ἄλφα Τζετζικῶν ποιημάτων inscripto:

Μούσης μέτρα φέρουσα τῶν ἀγυρτίδος,
Ἣ τὴν ποδῶν εὔρυθμον οὐ τηρεῖ βάσιν,
Πάσας δὲ μισεῖ διχρόνους καὶ τριχρόνους,
Κανὼν δὲ τέχνης οὐδαμῶς αὐτῇ φίλος,
Καί τι γὰρ ἄν τις τεχνικῷ γράφει μέτρῳ,
Πόδας τε τηρῇ πανταχοῦ, καὶ διχρόνους,
Καὶ πάντα λεπτῶς ὡς χρεὼν ἀποξέοι,
Ἴσων δοκούντων τεχνικῶν καὶ βαρβάρων,
Μᾶλλον δὲ πολλοῦ βαρβάρους τιμωμένων
Καὶ τῶν ἀτέχνων ὡς σοφῶς κροτουμένων.
Καὶ ταῦτα ποιοῖς; τοῖς δοκοῦσι πανσόφοις,
Οὕτω τὸ καλὸν ἐξεπέπτη τοῦ βίου,
Οὕτω κατεκράτησεν ἡ χυδαιότης.

Constant porrò versus Politici ferè semper quindecim Syllabis. Anonymus in Lexico MS. ad Schedographiam:

Οὐ μὲν δὲ γράφομαι ἁπλῶς τὰς λέξεις δίχα στίχων,
Ἀλλὰ καὶ ἐναρμόνιον σαφῶς ὀρθογραφήσω,
Εἰς δεκαπέντε συλλαβὰς τὸν στίχον περιπλέξω.

Eustathius in Iliad. α. pag.11. καὶ δηλοῦσι τοῦτο φανερῶς οἱ δημοτικοὶ στίχοι, οἱ τὸ παλαιὸν μὲν τροχαϊκῶς ποδιζόμενοι, καθὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Πέρσαις δηλοῖ, ἄρτι δὲ Πολιτικοὶ ὀνομαζόμενοι· μέτρον μὲν γὰρ αὐτοῖς πεντεκαίδεκα συλλαβαί, εἰ μὲν μὴ συμφώνων λαλοῦνται, γελῶνται ὡς ἄρρυθμοι, καὶ σκώπτονται ὡς πολύποδες. Vide eundem Eustathium Odyss. λ. pag.1676. Michael Psellus in Paraphrasi Cantici Canticor.

Ἡμᾶς δὲ τὸ ἐπίταγμα τὸ σὸν, ὦ Στεφηφόρε,
Ἀποπληρῶσαι θέλοντες, ὡς δοῦλοι τοῦ σοῦ κράτους,
Πολιτικοῖς ἐφράσαμεν, ὡς δυνατὸν, ἐν στίχοις
Τὴν τῶν ᾀσμάτων δύναμιν, ἐξήγησιν καὶ γνῶσιν.

Arsenius Monachus in Paraphrasi Geomantiæ Philosophi Persæ, ex Cod. Cæsareo:

Ἐγὼ τὸ Λαξευτήριον τὸ κλέος Πυθαγόρα,
Καὶ τῶν Περσῶν τὴν ἥδονὴν, καὶ τὴν τρυφὴν Χαλδαίων,
Πολιτικῇ διδάξω σε συντόμως στιχουργία.

Laudatur ex Bibliotheca Monchaliana Joannis Tzetzæ liber de Versibus politicis.

ΠΟΛΙΧΝΙΩΤΙΚΑ' πεπραγμένα, *Gesta municipalia*, in Cod. Canon. Eccl. Africanæ Can.69.

ΠΟΛΛΑΡΟΣΤΗΤΟΣ, *Valetudinarius.* Glossæ Græcobarb. νοσώδης, πολλαρόσητος, ὅπε ἀρρωςᾶ συχνά.

ΠΟΛΛΑΤΗ, pro πολλὰ ἔτη, *Acclamatio & vitæ diuturnioris adprecatio,* πολυχρόνιον. Vide Allatium in Creyghtonum pag. 724.

ΠΟΛΛΙ· μικρὸν βλατίον καὶ μικρότιμον, Σκαραμάγγιον δὲ τὸ μέγα καὶ μεγαλότιμον. Ita Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS.

ΠΟΛΛΙΟΝΕΣ. Suidas in φαλῆς· φαλλίονες δὲ εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου οὕτω καλέμενοι, ἀπὸ τοῦ φαλλῶν τοῦ Διονύσου· Παλλίονας δὲ ὕστερον αὐτοὺς παραφθείραντες τὸ ὄνομα ὀνομάζουσι.

ΠΟΛΛΥΚΟΙΤΑΖΕΙΝ, *Aspectare*, Ἐφορᾶν, Ἐπιβλέπειν.

ΠΟΛΛΟΦΗΜΙΣΤΟΣ, *Famosus*, *Celebris.* Glossæ Græcobarb. ἀγακλυτὰ, ἄγαν εὔδοξα, πολλὰ δοξασμένα, πολλοφήμιστα. Vide in Φῦμος.

ΠΟΛΛΥΝΙΣΚΕΙΝ, *Abundare.* Glossæ Græcobarb. πλεονάζομαι, πινιόννομαι, πολλυνίσκομαι.

ΠΟΛΛΥΠΟΔΙΝ, *Polypus.* Glossæ Græcobarb. ὁ θαλάσσιος πολύπους· τὸ πολλυπόδιν τῆς θαλάσσης.

ΠΟΛΟΜΑΝ, *Facere*, *Laborare.* Glossæ Græcobarb. ἄπρεπα καυνεις, κακὰ ποιεῖς, ἢ πολομᾶς. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 124. καὶ τὸ τες πεπὶ ἔστιν ελεημοσυνη τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀφένῃς τὸ χέρας, νὰ δόσι τοῦτον δικέομαι καθὼς θέλη νὰ δόσι ἐκεῖνος ὅπου πολομᾶ δινάςιο εἰς ἄλλω χόραν. Cap. 255. de pupillis: ὅπως βάνι τὸ τζαμπιοῦνι, καὶ πολομᾶ τὸν ἄλλον νὰ τὸ κράζι. Ubi Editio Veneta cap. 236. *O orphano mette el Campion, & fa diffidar l'altro.*

Πόλομα, *Labor*, *Opus.* Eædem Assisæ cap. 225. καὶ πέρνι νὰ τὸ γιατρέψι, νὰ τὸ γιάνι, καὶ γίνεται τὸ φλογδόμάτον ἀπάνω ἐκεῖνος τοῦ κριαμοῦ, καὶ τὸ πόλομά του, &c. Infrà: καὶ πόλομα εἶπο κόπον.

ΠΟΛΠΙΖΕΙΝ, *Desperare*, Ἀπελπίζειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Δὲν εἶναι αὐτοὶ πολπίζαμεν νὰ μᾶς γηροτροφήσουν.

ΠΟΛΠΟΣ, Dacis, *Anethum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 471.

ΠΟΛΠΙΤΟΥΝ. Vide in Πόλπιτον.

ΠΟΛΤΑΡΙΑ, in Lexico MS. adespoto, Σεμίδαλις. *Siligo.* Aliàs, πολτάριον, sumitur pro Pulmento. Dioscorides, & Paulus Ægineta lib. 7. Ἀθηρὰ, πολτάριον ἐστι ῥοφηματῶδες, &c. Vide Grammaticos in Πόλτος.

ΠΟΛΥ, pro *Valde*, non semel usurpat Moschion de Morbis mulierum.

ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ, vox nota. Queritur S. Asterius Orat. Extr. in SS. Martyres, quòd Anomœi Hæretici πολυάνδρεια καὶ τάφους, τὰς κοιμήσεις αὐτῶν vocarent.

ΠΟΛΥΑΝΩΔΥΝΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscoridis cap. 661.

ΠΟΛΥΓΟΝΑΤΟΝ, *Sanguinaria*, *Polygonon mas*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 586.

ΠΟΛΥΔΑΚΡΥΣ, & Πολυθρήνητος, Epitheton Hieremiæ, apud Nicetam in Alexio Man. F. num. 16. in utroque Cod.

ΠΟΛΥΔΙΟΝ, *Municipium*, *Oppidum.* Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 9. extremo: καὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ πολύδια, ἃ λέγεται Γυρά. Nisi legendum sit πολύδρια, ut est in Gloss. Gr. Lat. Phavorinus: πολίχνια, πολύδρια, πόλις.

ΠΟΛΥΕΙΔΟΣ, *Cepa*, Κρόμμυον, Interpolatori Dioscoridis cap. 370. *Veratrum album*, c. 732.

Πολύειδος ἠριγύἰς, *Raphanus*, apud eundem c. 325.

Πολυειδὲς, *Staphys agria*, apud eundem c. 738.

ΠΟΛΥΕΛΕΟΣ, dictus Psalmus 134. Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίου, *Laudate nomen Domini*: sicque appellatus, quòd cùm canitur, eodem tempore Psalmus alius 135. accinitur, Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ τῷ κυρίον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, *Confitemini Domino Dominum, quoniam in sæculum misericordia ejus.* Triodium in Dom. 3. Jejunior. καθίσματα λέγομεν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τὸ πολυέλεον. Typicum S. Sabæ cap. 4. ἐν δὲ τῷ ἑσπερινῷ τῷ πρὸς κυρίον, προσιθέαμεν δὲ καὶ τὸ πολυέλεον εἰς τὴν ἀγρυπνίαν. Cap. 5. Χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν πάσαις ταῖς παρασκευαῖς, ὅτε τύχη, Θεὸς κύριος, ψάλλομεν τὸ πολυέλεον. Vide Philotheum Patr. Constantinopol. de Ordine Sacri Ministerij pag. 8.

Quòd verò accensis cereis & luminibus lampadis in medio Ecclesiæ ante Sancta Sanctorum appensæ Psalmus ille recitetur, ejusmodi πολυκάνδηλον, nomen Πολυελέου accepit. Ita Allatius in Dissert. 1. de Libris Eccles. Græcor. pag. 14.

ΠΟΛΥΚΑΙΡΙΑ, *Senectus*, apud Maximum Cythær. 31. Maij.

ΠΟΛΥΚΑΛΑΜΟΝ, Instrumentum Musicum. Vide in Χειρόργανον.

ΠΟΛΥΚΑΝΔΗΛΟΝ. Vide in Κανδήλα.

ΠΟΛΥΚΟΜΠΗ, πολυκόμπη, *Hippuris*, *Salix equina*, herbæ species. Anonymus Botanicus MS. ἵππουρις δὲ τὸ πολυκόμπην. De ea copiosè Ruellius lib. 3. cap. 96. Glossæ MS. Neophyti: πολύκομπον, ἵππουρις. Jatrosophista MS. cap. 146. καὶ ἵππουριν τὸ λεγόμενον πολυκόμπη. Occurrit apud eundem non semel, apud Crusium verò in Turco-Græcia exponitur *Equisetum.*

ΠΟΛΥΜΙΤΑΡΙΚΗ, *Ars Phrygionum.* Glossæ MSS. in lib. Job & Phavorinus: ποικιλτική, πολυμιταρική. Vide Gloss. med. Lat. in *Polymitus.*

ΠΟΛΥΞΕΥΡΟΣ, Πολύξευρος, *Callidus*, Πανοῦργος. Πολυξευεία, *Calliditas*, Πανουργία. Glossæ Græcobarb. πολύξευρον, παράβολον. Syntipas MS. ὁ δὲ κύριος τῆς δούλης πολύξευρος ὢν, εὐθέως συνῆξεν ὅσα ἀρωματικὰ εἶχε ξύλα.

ΠΟΛΥΣΤΑΥΡΙΟΝ, *Vestis Patriarchalis & Episcopalis, quam* φαινόλιον *appellant, cui intexta sunt multa Cruces*: unde & nomen: cujusmodi exhibent Imagines SS. Joannis Chrysostomi, Nicolai & Basilij à nobis descriptæ ad Dissertat. de inferioris ævi Imperatorum Nomismat. & in Constantinopoli Christ. lib. 4. pag. 120. & in Tabella VIII. & IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur. Zonaras ad Can. 17. Synodi Carthag. ἐλέγοντο δὲ Ἔξαρχοι, —— οἷς λέγεται διὰ τοῦτο καὶ προνόμιον δοθῆναι πολυσαύρεια φορεῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις αὐτῶν. Balsamon de Privileg. Patr. p. 446. ῥάβδος καὶ σάκκος, καὶ πολυσαύρεον, καὶ διὰ γαμμάτων στιχάριον, τὴν Πατριαρχικὴν, καὶ μόνην δοξάζουσιν ἁγιότητα. Et pag. 450. ὅθεν καὶ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι, τόπον ἀναπληροῦντες τῆς κεφαλῆς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, ἐνδιδύσκονται σάκκους, καὶ μετὰ ποταμίων καὶ τρισωνίων στιχάρια, καὶ διὰ πολυσαυρίων φαινόλια, καὶ εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας κατὰ ταυτὸν ἀναφέρονται. Et pag. 447. ejusmodi Patriarchale τὸ διὰ πολυσαυρίων φαινόλιον, τοῦ τιμίου σαυροῦ τὴν παγκόσμιον δόξαν καὶ δύναμιν significare ait. Ejus notionem indicat etiam Symeon Thessalonicensis de Templo p. 220. ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Ἀρχιερέων τὸ φαινόλιον πλῆρες σαυρῶν ἐνδυόμενοι, ὃ δὴ καὶ Πολυσαύρεον ὁ λόγος καλεῖν οἶδε, τοῦτο σαφῶς παρισᾶ, ὅτι τὸ πάθος ἐστὶ τοῦ Σωτῆρος δηλωτικὸν, κἀκεῖνον, μιμεῖται τὸ διὰ παθῶν καὶ σαυροῦ τὴν ἀληθῆ δικαιοσύνην τετελεκότα. Eæ verò Cruces descriptæ tantùm erant in Phænoliis albis, non verò in purpureis. Constantinus Cabasilas in Quæsitis: εἰ δέον ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς πορφυροῖς Ἀρχιερατικοῖς ἐνδύμασι τιθέναι καθάπερ ἐν τοῖς λευκοῖς, ἐν μὲν τῷ στιχαρίῳ τοὺς ποταμοὺς, ἐν δὲ τῷ φαινολίῳ σαυρούς. Demetrius Chomatenus in Resp. τὸ ἔθος τῆς ἐκκλησίας τὰ πορφυρᾶ Ἀρχιερατικὰ θεῖα ἐνδύματα ἁπλᾶ βούλεται εἶναι, καὶ χωρὶς

χωρὶς προσθήκης τῶν εἰρημένων πολαμῶν, καὶ σαυρῶν. De *Polystauriis*, ita denique Malaxus in Hist. Patr. pag. 183. ἔκαμε δὲ καὶ ἱερὰ πολύτιμα καὶ λαμπρὰ πολυσαύρεια φαιλόνια, σιχάρια, ὠράρια.

ΠΟΛΥΤΙΚΗ. Vide in Πολιτική.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ, *Unguentum quo ungebantur Sacerdotes.* Cod. Reg. 2431. fol. 212. τί σημαίνει νάρδος πιστικὸς πολύτιμος. Infrà: τὸ ἐκ τεσσάρων εἰδῶν μύρον, ὃ ἤλειφε τοὺς ἱερεῖς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν.

ΠΟΛΥΦΩΤΟΝ, idem quod πολυκάνδηλον, de qua voce diximus in Κανδήλα, *Machina à fornice Templi dependens, multis cereis, vel Lychnis instructa.* Symeon Thessalonicensis de Templo: quærit, τί τὰ πολύφωτα, καὶ δωδεκάφωτα, καὶ τρίφωτα, καὶ τὰ λοιπὰ ἀναπτόμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Vide Μανουάλιον.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΝ, *Longævitatis*, seu Vitæ diuturnæ in Acclamationibus publicis adprecatio, in quibus scilicet canendo, πολλὰ τὰ ἔτη inclamabatur, idem enim est χρόνος & ἔτος. Liuthprandus in Legat. *Cui itidem, ut filio, in laudibus, immò in ventis suis, Deus ut annos multiplicet, conclamant.* Paullò ante: *Unde & cantabatur*, Μέδοντι, *id est Principi Nicephoro* πολλὰ ἔτη, *id est plures anni sint: Gentes hunc adorate, hunc colite, huic tanto colla subdite.* Nicetas in Alexio Man. F. num. 18. καὶ οὕτωσὶ διατιθέασι τὴν ἀνάρρησιν, Ἀλεξίου καὶ Ἀνδρονίκου μεγάλων Βασιλέων, καὶ αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων τῶν Κομνηνῶν πολλὰ τὰ ἔτη, καὶ πλεῖσι καὶ ἀνεωγέσιν ᾄδοντες σόμασι, καὶ μικροῦ διαρρηγνύμενοι ταῖς φωναῖς. Ejusmodi πολυχρονίων formulas descripsit Habertus in Archieratico, in hunc modum: ὅπως πολυχρονίζουσι τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸν Πατριάρχην ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, καὶ τῶν Φώτων, καὶ τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν κραταιὰν καὶ ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν Θεόστεπτον, θεοπρόβλητον καὶ θεομεγάλυντον κραταιὰν καὶ ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη. Et de Pontifice: τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν Κύριε φύλαττε. Λέγεται δὲ τρὶς εἰς πολλὰ ἔτη, τρὶς. Εἰς δὲ τὴν τράπεζαν εὔχονται οὕτως. Εἰς τὴν πολυχρόνιον ζωὴν, εἰρήνην, ὑγείαν, καὶ σωτηρίαν τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Denique de Metropolita: εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ ὑγείαν τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Δ. &c. Alias ejusmodi πολυχρονίου formulas descripsit Codinus de Off. Palat. cap. 6. num. 13. qui præterea annotat Polychronion in Ecclesia Psaltas incepisse num 5. & 12. 28. 42. nam in Palatinis ceremoniis secus erat, ut ex eodem Codino colligitur cap. 7. num. 3.

Πολυχρονίζειν, *Polychronion acclamare*, Εὐφημίζειν. Typicum S. Sabæ cap. 19. καὶ πολυχρονίζομεν, ὡς συνήθως, τὸν προεστῶτα. Cap. 32. καὶ μετὰ τὸ τέλος πολυχρονίζομεν τοὺς βασιλεῖς, καὶ τὸν προεστῶτα, καὶ ποιοῦμεν τελείαν ἀπόλυσιν. Euchologium Goari pag. 310. καὶ πολυχρονεῖται παρὰ πάντων ὁ ἐπίσκοπος ὁ χειροτονούμενος. Adde p. 491. Πολυχρονημένε βασιλεῦ, apud Damascenum Studitam Homil. 22. sub. fin. & Hom. 25.

Πολυχρόνισμα, admitti ad πολυχρόνισμα, apud Codinum cap. 14. num. 9. 14.

ΠΟΛΥΧΡΩΜΟΣ, πορφυρόχρωμος exponitur in Glossis Chymicis MSS.

ΠΟΛΥΨΙΑ, pro πολυοψία. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Βάθος κρύβει λογισμὸς ἐξαίρετο πολυψίας.

ΠΟΛΩΤΑΤΟΙ, *Plurimi.* Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. διότι ἦσαν πολώτατοι τὸν ἀριθμόν.

ΠΟΜΑΤΑ. Sic appellantur quatuor assuti panniculi quadri Mandyæ, seu Pallio Pontificis, vel Sacerdotis. Symeon Thessalonicensis lib. de Templo: τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἀρχιερέως διδάσκει μανδύας, ποταμοὺς μὲν ἔχων, διὰ τὰ προειρημένα· πόματα δὲ εἰς τύπον παλαιᾶς τε καὶ καινῆς χάριτος, ἅπερ ἄνω κεῖνται τῶν ποταμῶν. Ubi πόματα, inquit Goarus ad Euchologium pag. 113. sunt panni figurâ quadratâ mandyæ seu pallio adsuti, & ipsius oris quasi latices, unde flumina erumpunt, juncti. Vide eorum figuram apud eundem Goarum pag. 156.

ΠΟΜΟΝΗ, *Patientia*, Ὑπομονή. Simeon Hieromonachus in Epist. apud Crusium in Turcogr. καὶ τώρα δὲν ἔχω τί πῶ, μόνο δόξα τὸ Θεῷ, καὶ νὰ μοῦ δίδει πομονήν.

ΠΟΜΠΗ, *Comitatus Imperatoris, Obsequium, nobilium ac procerum cœtus circa Imperatorem, cùm ex aula in publicum procedit.* Glossæ MSS. πομπή, τὸ ὀψίκιον. Gregorius II. Pap. in Epist. ad Leonem Isaurum: ἐάν τις ἄρῃ ἐκ σοῦ τὰς βασιλικὰς ἐνδύσεις, τὴν πορφύραν, τὸ διάδημα τῆς κεφαλῆς, τὴν ἀλουργίδα, τὴν τάξιν τῶν πομπῶν, &c. Vide Κόμης τῆς πομπῆς.

Πομπή, ἡ μετὰ τοῦ σαυροῦ γινομένη λιτή, ἡ ἀπαντή, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. & apud Auctorem Etymologici: *Supplicatio* vel *Litania Ecclesiastica.* Glossæ MSS. Colberteæ: Πομπή, τὸ ὀψίκιον· λέγεται καὶ μετὰ σαυροῦ λιτή.

Πομπή, *Processus publicus Consulum*, vel *Triumphantium.* Phavorinus: πομπή, ἡ ἐν τῇ τῶν Θεῶν πανηγύρει πρόοδος, ἡ μετὰ νίκην ἐν θριάμβῳ προέλευσις. Scholiastes, Basilic. lib. 13. pag. 80. ἐπεὶ ὅτε γὰρ νομίσματά τινες πομπῆς γινομένης προσφέρουσι πρὸς ἐπίδειξιν, ὅπερ ἐν τοῖς ὑπατικίοις τοῦ ἁγίου Θωμᾶ ποιοῦσιν οἱ ζυγοστάται, ὅπερ ἐγένετο καὶ ἐν Θεουπόλει, παριόντος ἐκεῖ τοῦ Πατρικίου Βελισαρίου.

Πομπεύειν, *Solemni pompâ ac Comitatu procedere.* Glossæ Gr. Lat. Πομπεύω, *Triumpho.* Glossæ MSS. Πομπεύει, Προσδοποιεῖται, Ὀψικεύει, Πομπεύεται. Phavorinus: Πομπεύω, τὸ δημοσίᾳ προσέρχομαι. Theophanes an. 7. Justiniani pag. 169. de Belisario: τά τε γὰρ λάφυρα ἐνδεικνύμενος, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἀνδράποδα ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἐπόμπευσεν, ὃν θρίαμβον καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι.

Πομπεύειν, *Diffamare, Infamare, Traducere* cum ignominia, Δυσφημεῖν, διαγορεύειν. Schedæ Basilicæ pag. 338. & Phavorinus: Πομπεύω, τὸ ὑβρίζω. Eustathius Il. ζ. τινὲς κοινότερον ἀντιφράζοντες ψεγερῶς πόθε προφέροντο τὴν πομπήν. S. Ignatius in Epist. ad Philippenses num. 6. τί δὲ κακίζεις τὴν φύσιν τῆς παρθένου, καὶ τὰ μόρια ἀποκαλεῖς αἰσχρά; πάλαι ταῦτα πομπεύων, καὶ γυμνοῦσθαι κελεύων, &c. Asterius Orat. in Festum Calendar. οὐχ ὁ μὲν ὡς οἱ κακοῦργοι τῆς κεφαλῆς ἀποτετμήθη, πλήθους ὁπλιτεύοντος ἀθρόᾳ κινήσει περιπεσὼν· ἐπομπεύθη δὲ μετὰ θάνατον μᾶλλον, ἢ ὅτε φερόμενος ἐπὶ τοῦ δίφρου ἠγαυρία τοῦ ἀξιώματος. Epistola Basilij Diaconi, in Concilio Ephesino parte 1. cap. 30. §. 2. ἔτι δὲ τυπηθέντας ἡ πομπευθεῖσα δημοσίᾳ, τοῦ κήρυκος βοῶντος ἔμπροσθεν αὐτοῦ, τῇ ἐξορίᾳ παρέπεμψεν. Basilius Seleucensis Episcop. Homil. in Herodiadem: τὴν τῆς Ἡρωδιάδος ὄρχησιν ἡ τῶν εὐαγγελίων σήμερον ἡμῖν στηλιτεύει φωνή, καὶ τὴν ἄθεον τῆς γυναικῶν ἐκείνων ἐκπομπεύει μανίαν. Socrates lib. 6. cap. 17. ἀλύσει τε δήσας, καὶ πομπεῦσαι ποιήσας διὰ μέσης τῆς Ἐφεσίων πόλεως, &c. Ἐμπομπεύειν, apud Clementem lib. 3. Constit. Apostol. cap. 12. Apophthegmata Patrum in Macario num. 1. καὶ περιεπόμπευσάν με ἐν τῇ κώμῃ κατὰ ἄμφοδον. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 20. *Qui mimorum risus sic depompaverunt impietatis tempore impietatem.* Adde cap. 28. Ita usurpant passim Scriptores Byzantini, ac in primis Theophanes an. 1. Juliani, an. 17. Leonis M. an. 2. & 13. Justiniani, an. 1. Rhinotmeti post receptum imperium, an. 13. 25. Leonis Isauri, an. 5. Leonis Chazari, Manasses pag. 115. Chronicon Alexandr. an. 7. Arcadij,

Arcadij, &c. Thesaurum Linguæ Græcæ H. Stephani, & Suicerum in ἐκπομπεύω.

Πομπιάζειν, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. πομπαῖς, ἀτιμίαις, ἀτιμασίαις· πομπιάτμαῖα, ἀτιμάσματα.

Πομπὴ, *Probrum.* Constantinus de Them. lib.1. cap.7. πομπὴ γάρ ἐστι καὶ ὄνειδος, καὶ ἐξουθένημα τοῦ ἀνθρωπείου γένους.

Πομπεία, λοιδορία, apud Phavorinum.

ΠΟΜΠΙΌΝ. Glossæ Juris MSS. Πομπίον, πομπή. Glossæ Basilic. Πομπίον, πομπή. Πόμπιος ἡ παριτζίδης, ὁ πατροκτόνων.

ΠΟΜΦΌΛΙΞ, ὅτι καπνὸς ἄσημος, in Glossis Chymicis MSS.

ΠΌΝΔΙΛΟΣ. Nicephorus Presbyter in Vita MS. S.Andreæ Sali: τοὺς οἰκέτας αὐτοῦ κατ' ἐσπέραν μαστίζων ἄγκων πένῃ, δίψει, ἀχίτωνας καὶ ἀνυποδύτους ἐῶν καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ψύχει· ὡς δὲ καὶ ῥοπάλοις ἀνελῶν, τοῖς πονδίλοις τῶν ἀλόγων καλέχωσε.

ΠΟΝΕΜ, *Artemisia*, Gallis, apud Interpolat. Dioscorid. cap.534.

ΠΟΝΙΚΟΣ, *Qui obsistit tentationibus*: vox Asceticorum. Joan. Carpathi Episcop. in Narrat. de Anachoretis: ἔλεγον περί τινος τῶν πατέρων εἰς τὰ κελλία, ὅτι ἦν μέγας πονικός, καὶ ὡς ἐποίει τὴν συνάξιν αὐτοῦ. Mox: καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ ἔξωθεν μαχόμενον μετὰ τῶν λογισμῶν, καὶ λέγοντος, &c.

ΠΌΝΤΑ, *Pleuritis*, Πλευρίτις, à pungendo. Apud Agapium in Geoponico cap.153. Vide Gloss. med. Lat. in *Ficta.*

ΠΟΝΤΑΡΙΖΕΙΝ, *Malleo tundere.* Anonymus Græcobarbarus MS. de Lapidibus, de Adamante: ἔνε τὸ καμότερε τὸ διαμάντι, καὶ ἐν σκαράδον, καὶ πονιάρεισε ἕνα σίδερον, οὐδὲ τὸ τζακίζῃ, &c.

ΠΟΝΤΕΙΝ, *Inundare*, *Diluere*, καταλύζειν, πλημμυρεῖν. Item *Mergere*, *in pontum projicere.* Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.904. ἐπόντησαν καὶ κατέσφαξαν πάντας τοὺς ἐν τοῖς μονοξύλοις εὑρεθέντας Σκλάβους. Vide Ποντίζειν.

ΠΌΝΤΖΟΣ, *Podium*, Θόλος, πόδιον.

ΠΌΝΤΗΣ, *Pons.* Procopius lib.4. de Ædific. Justin. πόντην τῇ γεφύρᾳ Ῥωμαῖοι τῇ Λατίνων καλοῦσι φωνῇ.

Ποντίλιον. *Pons*, *Ponticulus*, *Pontilis stratus*, apud Vegetium. Glossæ Græco-Lat. Ποντίλιον, *Pontem.*

Πόντιλον. Leo Imp. in Tacticis. cap.15. num.48. ἀντίκεινται δὲ ταῖς τοιαύταις βολαῖς κιλίκια κρεμάμενα ἔξωθεν τοῦ τείχους κατὰ τοὺς προμαχῶνας, ἢ σάρκινα, ἢ σχοινία εἰλημένα, ἢ πόντιλα, ἤτοι ξύλα κρεμάμενα, &c. Mauricius lib.12. Strateg. cap.12. δεῖ τοὺς δρόμωνας καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη, τάτε δαπανηφόρα, καὶ τὰ ναυκέλια, τάτε μικρά, καὶ τὰ ἄλλα τὰ εἰς γεφύρας πεποιημένα, μετὰ τῶν ποντίλων ἐν ἑτοίμῳ γίνεσθαι, καὶ ὡς ἐπὶ στρατοῦ ἐν γῇ ὁδοιποροῦντος, &c. Ubi πόντιλα, videntur appellari *Trabes*, vel *crassiores asseres ponti struendo idonei.* Id indicat vox

Ποντιλοῦν, pro *Ponti asseres imponere*, apud eundem Mauricium lib.12.cap.22. δέον ἀπὸ τῆς ἰδίας ὄχθης ὑρξαδς τὰ ἐπὶ τούτων σκεύη, τουτέστι ναύκλας μεγάλας, καὶ ποντιλῶσαι, ἤτοι καταστρῶσαι πάντων ἐν ἑτοίμῳ ὄντων, τοῦτε σχοινίων καὶ τῶν ποντίλων.

Πυντελειᾶν, *In modum pontis terram stipitibus suffulcire*, *quod fit cum cuniculi aguntur in Urbium obsidionibus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Ὁμοίως κεῖς τὸ σκάψιμον ἀνλάμα μετ' ἐκείναις
Ἀτός του μπίκε κι ἔδειξε γιανατομαρτυρίσουν
Πῶς τὰ τοιχία της ἤσασι ὅλα πυντελιασμένα,
Ἕτοιμα γιανὰ πέσουσι, χαμοσῆ γῆ ἁπλωμένα.

Joannes Cananus de Bello Constantinopol. ubi de Cuniculo: ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἄλλοι ἔσκαπτον, ἐκ τῆς πασίας ὄπισθεν, καὶ εἰς βάθος πολὺ ἐκατέβησαν, ὡς ἵνα κάτωθεν ἀπὸ τὴν κάτω ὄψιν τῆς σούδας περάσωσιν ἀθεώρητοι τὴν νύκτα ἄνω ἱσαμένων Ῥωμαίων, καὶ μαχομένων, καὶ φθάσωσιν εἰς τὰ τείχη τῆς καθολικῆς καὶ μεγίστης κάστρου τῆς πόλεως, καὶ κόψωσι λαθραίως πάντων, καὶ πυντελιάσωσιν κατὰ τὸ ἔθος τῶν πολεμούντων εἶτα πῦρ εἰς τὰ ξύλα τῆς πυντελείων ἀνάψωσιν, ὅπως τῆς ξυλίνην κατασκευὴν τοῦ κρατοῦντος τὸ κάστρον καταφλέξωσιν, καὶ ἄρτῳ πεσοῦνται τὰ τείχη τῆς πόλεως. Hæc prolixiora descripsimus, ut cuniculorum militarium ratio innotescat, de qua egimus pariter in Gloss. med. Latin.

ΠΟΝΤΙΖΕΙΝ, *Pessundare*, *Perdere*, *Mergere*, *Inquinare*, *Maculare.* Glossæ Græcobarbaræ: μολυσμὸς, μιασμὸς, μαγάρισμα, πόντισμα, ζέρωμα. Theophanes an.21. Copronymi: τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασαν οἱ Κασιῶται κατὰ τῶν Μαυροφόρων, διὰ γυναῖκας· ἔμεινον γὰρ ἐξ αὐτῶν εἰς οἶκον ἐν ᾧ ἔμενον ἀδελφοὶ τρεῖς, καὶ ἠθέλησαν τὰς γυναῖκας αὐτῶν ποντίσαι, &c. Ubi Goarus, *in illiciti concubitus cœnum voluerunt demergere.* Miscella verò, *& voluerunt uxores eorum in pelagus jacere.* Idem an.1. Rhinotmeti: καὶ πολλὰ σκάφη ἐποντίσθησαν σύμψυχα. Ubi Cod. al. ἐβυθίσθησαν. Proverbia Græcobarb. MSS. ὁ κόσμος ἐπόντιζετο, καὶ ἡ ἐμὴ γυνὴ ἐστολίζετο. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.124. ἐὰν γίνεται τὸ, εἰς ἄνθρωπος λανθάνει μία παρθένον διναστικὸν τρόπον, καὶ ποντίζει τις τὴν παρθενίαν αὐτῆς, &c. Cap.125. τυλέσιν νὰ τὸ ποντίσι τὴν κοπέλαν. καὶ μετὰ τοῦτο ἐνι ἐλεύθερος. Rursum: ἐὰν γίνεται τὸ εἰς ἄνθρωπος ποντίσι παρθενίαν κορασίου, &c. Ubi Editio Veneta cap.120. *Sel avien che un huomo desverze una garsona*, &c. Vide in Κατουρεῖν.

Καταποντίζειν, eadem notione. Glossæ Gr. Latin. Καταποντίζω, *Demergo*, *Perundo*, *Perfundo.* Al. *Pessundo.* Ita Glossæ Lat. Gr. *Pessundat*, Βυθίζει, καταποντίζει.

Καταποντιστὴς, *Pirata*, apud Auctorem Etymologici: Πειραταὶ, οἱ κατὰ θάλασσαν λῃσταὶ καὶ καταποντισταί. Glossæ MSS. in lib. Job: Πειρατῶν, καταποντιστῶν. Nicetas in Andronico lib.1. num.7. τοιοῦτον τοίνυν προδότην ἡ Θεσσαλονικέων τότε κληρωσαμένη φύλακα δυστυχῶς, καὶ κυβερνήτην λαχοῦσα τὸν καταποντιστὴν, &c. Utitur etiam Zonaras tom.2. pag.147. 1. Edit.

ΠΟΝΤΙΚΗ, *Dulcis radix*, Γλυκύρριζα, apud Interpol. Dioscor. c.412.

ΠΟΝΤΙΚΟΣ, *Pugnus.* Ex Gall. *Poing.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.223. ὁμοίως ἐὰν ἐκεῖνος ὁ σκλάβος μου ἀνίχεν τὴν πληγὴν εἰς τὴν κεφαλὴν, οὐ (*vel*) εἰς τὸν ποντικὸν τῆς χερὸς, οὐ εἰς ἕτερον τόπον τοῦ κορμίου, &c. Infrà: ὁ ποντικὸς τῆς χερίν.

ΠΟΝΤΙΚΟΣ, *Mus Ponticus*, *Sorex*, *Mus quivis.* Glossæ Lat. Gr. MSS. *Sorex*, Μῦς Ποντικὸς, ἡ ἀρουραῖος. Glossæ aliæ ex Cod. Reg. 2062. Μῦς, ὁ Ποντικὸς κεκλημένος. Infrà: Μυωξία, ἡ τῶν ποντικῶν φωλεός. Moschopulus: Μῦς, ὁ κοινῶς Ποντικός. Corona pretiosa: Ποντικοὶ, *Mures*, Μύες. Zacharias Pap. lib.3. Dialog. cap.4. ὁ ἀρχέκακος ἐχθρὸς ἤρξατο μιμεῖσθαι — βοὰς προβάτων, κραυγὰς ὀνάγρων, συριγμοὺς ὄφεων, χοίρων γρυχμοὺς, καὶ ποντικῶν κλαγγάς. Oratio MS. ad S. Simeonem Stylitem: Σωτήριψον πᾶν ἑρπετὸν, ὄφεις, μύρμηκα, ποντικὸν, καὶ τὴν σαλαμίδα, καὶ πᾶν ἀκάθαρτον πνεῦμα. Proverbia Græcobarb. MSS. ποντικοῦ βουλὰς κόψει κάτα. Occurrit passim, in Nomocanone Coteleriano num. 317. in Orneosophio pag.181.& alibi, apud Alexium Rharturum Doctr.14. Maximum Cythær.16. Aug. in Fabulis Æsopi Græcobarb. non semel, & apud alios.

Ποντίκιν, apud Rhuzanum in Paraphrasi vaticin. ἔφαγε τὸ μιαρὸν ποντίκιν τὸ βασάγιν τὰς καντήλας.

Ποντικοὶ dicti deinde etiam *Musculi* seu *nervi.* Eustathius

stathius Il. π. περιεχτικὸν μϑύ τι ὅϛιν ὁ μυὼν, ὡς περιέχων μύας· μύες ἢ, σάρκες συνεςραμμϑύαι, ϗ νδυρώδεις, ἃς οἱ κοινολεκτοῦντες Ποντικοὺς φασι, μεταληπτικῷ τινὶ τρόπω· μύας γδ ἱςορημϑύες ἀκούοντες Ποντικοὺς, ἐκεῖθεν τοὺς ἐπὶ σαρκῶν μύας οὕτως ὀνομάζειν διακρίνουσι. Idem Il. α. τοιοῦτυ ἢ τρόπυ κϳ τὸ, Ποντικοὶ ἰδιωτικῶς λεγόμϑυοι ἐπὶ νεύρων, &c.

Ποντικοπαγίδα, Ποντικοπιάςρα, *Muscipula*, in Turco-Græcia Crusij.

Ποντικόπτης, *Muris auricula*, herba de qua Ruellius & alij. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. μυὸς ὦτα, ὁ ποντικόπτης.

Ποντικότριον. Eædem Glossæ: μυοχάδιον, τὸ ποντικότριον. Vide Μυόχατον.

Ποντικοκάβυλο, *Muscarda*, Μυοκόπρ☉.

Ποντικοφάρμακον, in Cod. Reg. MS. 618. fol. 288. & alibi: ποντικοφάρμακον λευκὸν τετριμμϑύον. Ποντικοφάρμακον κίτρινον.

ΠΟΝΤΙΦΙΚΕΣ, *Pontifices*, ἱερεῖς οἱ ποντίφικες, apud Zonaram in Augusto pag. 149. 1. Edit.

ΠΟΝΤΟΓΕΦΥΡΑ, *Pons*, sed is propriè qui in fluminibus ex navigiis invicem compactis confici solet, tabulatis in ea injectis. Theophanes an. 17. Heraclij: ϗ ἐκέλευσεν αὐτοῖς, ἵνα ὅταν περάσῃ ὁ ποταμὸν, κόψωσι τὴν γέφυραν, κϳ τὴν ποντογέφυραν. Eod. an. ϗ ταῦτα δηλώσας τῷ Σιρόη, ἐδήλωσέν μοι, ἵνα τῃ κγ. τοῦ Μαρτίου μηνὸς λάβω ταξάτας νεωτέρους, κϳ εἰς τὴν ποντογέφυραν τοῦ Τίγριδ☉ ποταμοῦ ὑπαντήσω αὐτῷ. Ubi Miscella nudè *Pontem* vertit. Verùm hic γέφυραν, & ποντογέφυραν, ut diversa statuit, ita ut γέφυρα fuerit Pons lapideus: ποντογέφυρα verò, Pons ex navibus compactus. Quâ quidem postremâ notione Ποντογέφυραν videtur usurpasse Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 22. εἰ ἢ, ὡς εἰκὸς, χρεία τῶν ἄν τις ὄχθων κρατηθῆναι, ἔνθα οἱ ἐχθροὶ ἵςανται, εἰ μϑύ γεφυρῶσαι χρεία, τουτέςι ποντογέφυραν ποιῆσαι, δέον ἀπὸ τῆς ἰδίας ὄχθης ἄρξασθαι τὰ ἐπὶ τούτων, τυτέςι ναύκλας μεγάλας, ϗ ποντιλῶσαι, ἤτοι καταςρῶσαι πάντων ἐν ἑτοίμω ὄντων, τῶν τε ποντίλων, κϳ τῶν σχοινίων. Cedrenus an. 23. Justiniani: κτίζει τὴν γέφυραν τοῦ Σαγγάρεως ποταμοῦ, τὴν λεγομϑύην Πεντεγέφυρον, διὰ καμερῶν πέντε, ξυλίνην πρότερον οὖσαν. Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philos. ϗ τὴν Πενταγέφυραν τοῦ Σαγγάρυ (κτίζει.) Ubi Theophanes: ϗ ἀποςρέψας τὸν αὐτὸν ποταμὸν ἐν ἄλλῃ κοίτῃ, ἐποίησεν καμάρας φορτερὰς πέντε, ϗ ἐποίησεν αὐτὸν διοδεύεσθ, &c. Sanè apud Cedrenum & alios legendum putem, Ποντογέφυρον, qua voce *Pontem* tum universim vocabant: neque enim πεντεγέφυρος rectè vocaretur, Pons quinque cameris constans: tametsi ita editum legitur apud Pachymerem lib. 10. cap. 25. in Cod. Barberino, ἐκ τῶν παραχρῆμα ὁ ποταμὸς μετοχετεύεται, ϗ ζητεῖ τὴν παλαιὰν κοίτην, καθ' ἣν κϳ ἡ Ἰυςινιάνει☉ πεντεγέφυρα. Ubi monet Possinus ad marginem Cod. MS. notari aliam lectionem Ποντογέφυρα, atque ita ille legendum contendit. Neque tamen dissimulandum observare Leunclavium in Onomastico ad Hist. Turc. *Cupri-chisar* appellari *Castrum, vel Arcem quinque pontium, quibus Sangarium flumen Iustinianus Imp. stravit: adpellatam autem fuisse arcem hanc à Græcis* Πεντεγέφυρον, *à dictis quinque pontibus.* Extat Agathiæ Epigramma εἰς γέφυραν τοῦ Σαγγαρίυ in Antholog. lib. 4. cap. 30. De eo ponte egit etiam Procopius lib. 5. de Ædif. Just. cap. 3.

ΠΟΝΤΟΛΟΓΕΙΝ, *Verbis pungere.*

ΠΟΠΙΝΑ, *Popina*, Καπηλεῖον, in Glossis Basilic. πολυτελὴς καπηλεῖον, in Gloss. Lat. Gr. Vide in Προπίνα.

ΠΟΠΟΛΟΝ, Πόπυλ☉, *Populus, Plebs.* Alexius Comnenus in Versibus Politic. MSS. ad Spaneam nepotem:

Περὶ ὧν ἤτησαν ἡμᾶς τὸ πόπολον ἡμϑύ τε.

Historia MS. Belisarij:

Βλέπον τὰ οὕτως ἔκραξε τὸ πόπολον τῆς χώρας.

Historia Bertrandi Romani:

Τὸ πόπυλον ἐχάρηκεν, ὅλλοι μικροὶ, μεγάλοι.

Ποπυλαρία ἀγωγὴ, *Actio popularis*, apud Zonaram lib. 7. n. 3. 2. Edit. ubi Πόπυλ☉ etiam occurrit.

ΠΟΡΑΛΕΥΡΟ, *Farina ex vinaceis*, in Turco-Græcia Crusij.

ΠΟΡΔΟΚΟΠΑΝ, *Pedere.* Glossæ Græcobarb. οὐδ' ἀςενακτὶ πορδόμϑυ☉, οἶκοι μένεις· πορδοκοπᾶς, ἢ κλάνεις μὲ ἀναςέναγμαν, μα διὰ τοῦτον δὲν θέλεις μένειν εἰς τὸ σπήτιν.

ΠΟΡΗ. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. πράσα, λέγεται πόρη.

ΠΟΡΙΑΤΙΚΟΝ, Tributi species, pro *Mercium transitu*, vel *evectione*, in Diplomate Andronici Junioris pro Monembasiotis apud Phranzem lib. 3. cap. 24. ἀπό τε τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ κομερκίυ, τοῦ διαβατικοῦ ϗ τοῦποριατικοῦ. Infrà: μηδὲ ἕνεκεν ποριατικοῦ διδόντες τὸ τυχόν.

ΠΟΡΙΚΟ, *Fructus*, Καρπὸς, in Corona pretiosa: ὀπώρα.

Πορικοπωλίσση, *Quæ fructus in foro vendit*, nostris *Fruitiere.* Nicetas in Isaacio lib. 3. cap. 5. ϗ τὰς ἀρχὰς προὔβαλεν εἰς ἐξώνησιν, ὡς τὰς ὀπώρας αἱ πορικοπωλίσσαι. Ubi Edit. οἱ ἀγόραιοι.

ΠΟΡΙΝΟΝ, *Pomum*, pro Ὀπωρινόν. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ πορινὰ αὐτοῦ ἀρμάριχα διὰ τὴν ἀνορεξίαν.

ΠΟΡΙΝΟΣ, ὁ μικρὸς βάτραχ☉, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 1177.

ΠΟΡΝΕΙΑ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἐκτάλον γδ ἡ Δημητρὰ με χιλίαις ἐμνοςίαις,

Καὶ κείνη τὸ χέριν της ἐκράτει τὴν πορνείαν.

Aristas fortè tenebat Ceres, ut vulgò illa pingi solebat. Sed unde hæc vox, alius me docebit.

ΠΟΡΝΑΙ, ita appellabatur Quintum ex septem Muneribus, quæ à Consulibus Populo quotannis exhibebantur. Justinianus in Nov. 105. cap. 1. κϳ πέμπτην τε ποιήσει πρόοδον τὴν ἐπὶ τὸ θέατρον ἄγουσαν ἣν δὴ πόρνας καλοῦσιν, ἔνθα τοῖς ἀπὸ σκηνῆς γελωτοποιοῖς ἔςαι χώρα, τραγῳδοῖς τε κϳ τοῖς ἐπὶ τῆς θυμέλης χοροῖς, θεάμασί γε παντοδαποῖς ϗ ἀκούσμασιν ἀνειμένον ὅϛι τὸ θέατρον. Vide Interpretes ad hunc locum. Glossæ Lat. Gr. *Fornex*, Πόρνη, Καμάρα. *Fornicaria*, Πόρνη, ἀπὸ καμάρας ἡ ἵςαται.

ΠΟΡΝΟΚΑΠΗΛΕΙΟΝ, *Lupanar, Meritorium.* Occurrit in Monitis Alexij Comneni MSS.

ΠΟΡΝΟΝ, *Mane.* Glossæ Græcobarb. Πρωῒ, ταχία, πρωνὸν, ἄλλοι πορνόν. Vide Πύρν☉.

ΠΟΡΝΟΣΤΑΣΙΟΝ, *Lupanar*, apud Damascenum Studitam Homil. 20.

ΠΟΡΠΑΤΕΙΝ. Vide in Περπατεῖν.

ΠΟΡΤΑ, *Porta.* Auctor Etymologici: Πόρτα, παρὰ τὸ πόρον τηρεῖν. Ita nugantur Græculi. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. ἤνοιξαν τὰς πόρτας, ϗ ὑπεδέξαντο αὐτούς. Anna Comnena lib. 6. pag. 176. οἱ ἢ ἄνωθεν τῆς ἀνατολικῆς πόρτης περὶ τὰ κρήμνα τοῦ τείχους ἀνελθόντες, &c. Nicetas in Manuele lib. 5. ex Cod. Barb. τὰς πόρτας ἀσφαλίσαντες, κϳ μετ' ἀσβέςυ κτίσαντες. In Balduino: ἐξέρχονται ἀπὸ τῆς πορτῆς, κϳ τούτοις συμπλέκονται. Joan. Cananus: ὅτι ἐντὸς εἰς τὰς σούδας ἀπέκλειναν οἱ Τοῦρκοι Ρωμαίυς, κϳ ἄλλυς ἔμπροσθεν εἰς τὰς πόρτας ἐδειλίασαν μέγα. Occurrit passim.

Πόρτα, *Aula* & *Comitatus* Turcici Sultani. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ τὰ παιδιάτυ πιάνουσιν τοῦ Χεςιανῶν τῆς Πόρτες.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Σταῖς πόρτες τῆς Χριςιανῶν τὰ παιδιάτων γυρίζυν.

Threnus de Capta à Turcis Constantinopoli MS.

Ἔχει

Ἐχει ςίω Ἀνδριανούπολιν ἡ Πόρτα τῆς καὶ μόνον
Δέκα χιλιάδες ἐκλεκτοὺς ἄνδρες να πολεμήσουν.

Historia Politica pag.6. ἐγένετο δὲ μέγας ἀφανισμὸς εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς· ἔμεινε δὲ ὁ Αὐθέντης μετὰ τῆς πόρτης τοῦ μόνος. Pag.36. ἐξῆλθε τῆς πόλεως μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν, οὓς λέγουσι Πόρταν. Adde pag.40. Malaxus in Hist. Patr. p.144. ὁ αὐτὸς Σουλτὰν Παγιαζίτης ἐκαβαλίκευσε μετὰ τῆς πόρτας αὐτοῦ, &c. Vide Θύρα.

Ἐξώπορτον, *Porta exterior*. Origines Constantinopolit. ἐξώπορτα δὲ ἐτύγχανεν ἐπὶ δὲ Ἡρακλείου περιεκτίσθησαν, γινομένων ἐκεῖσε θαυμάτων καὶ ὀπτασιῶν πολλῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Euchologium Goari pag.810. εὐχὴ λεγομένη ἐν λιτῇ γινομένῃ, διὰ φόβον εἰς τὸν Κάμπον, εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην ἐξώπορτα, καὶ εἰς τὴν παλαιὰν Πέτραν.

Ξωπόρτης, ξωπόρτιον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἀγυιάτιδες, αἱ πρὸ τῶν θυρῶν θεραπεῖαι, ἢ ἀνάλωσις ὅπου ἔνι εἰς τὸ ξωπόρτιν. Mox: ἀγυεύς, ὁ πρὸ τῶν θυρῶν ἑστὼς βωμὸς ἐν σχήματι κίονος· τὸ θυσιαστήριον ὅπου ςέκει ὁμπρὸς τοῦ ξωπορτίου. Eædem Glossæ: ἀμπίερον, πυλῶνα, ἐξώπορτιν, πόρταν μεγάλην τοῦ τοίχου τῆς χώρας, ἢ αὐλῆς μεγάλης. Stephanus Sachlecces in Narrat. MSS.

Καὶ ὅποια πᾶ 'ς το ξόπορτον να τὴν λιθοβολοῦσιν.

Μονόπορτον, Locus ædificij ubi unica est porta, qua aditus patet. Chronicon Alexandr. ubi de Seditione Victoriat. καὶ ἄλλοι διὰ τοῦ μονοπόρτου τοῦ δεσποτικοῦ καθίσματος, &c. Ubi Theophanes pag.157. ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ μονοπάτου τοῦ καθίσματος. Vide in hac voce, in Πάτος.

Παραπόρτιον, *Parvula porta majori adjuncta*, cujusmodi sunt in Urbibus ac arcibus. Παραπόλις, Leoni Grammatico in Porphyrogenito pag.488. παραπύλιον, Mauricio in Strateg. lib.10. c.3. & Constantino lib. de Adm. Imp. cap. 53. pag. 125. ubi & παραθύρειον dicitur. Glossæ Græc. Latin. Παραπύλιον, *Portella*. Glossæ Latin. Græc. *Posticium*, παράθυρα, Παραθύρειον. *Postica*, παραθύρα καλόπιν τοῦ οἴκου. Theophanes in Rhinotmeto pag.318. καὶ λαβόντες τὸ παῖδα ἐπὶ τῶν ἄνω Καλλινίκης παραπορτίων, &c. Julius Africanus MS. de Apparatu bellico cap.69. ἐχέτω δὲ τὸ στρατόπεδον πόρτας μεγάλας, ἤτοι ἐξόδους δημοσίας δ'. παραπόρτια δὲ μικρὰ πλείονα. Leo in Tacticis cap.11. §.16. ἔχειν δὲ τὴν περίμετρον τῆς φοσσάτου τέσσαρας μὲν παρὰ τὰς μεγαλοτέρας καὶ δημοσίας, (πόρτας) παραπόρτια δὲ μικρὰ πλείονα. Idem cap. 15. §. 4. κρεῖττον δὲ ποιήσεις, ἐὰν παρὰ τὰς πόρτας, ἢ εἰς τὰ παραπόρτια τῆς πόλεως ἢ κάστρου, ἢ τὰς διεξόδους ὀχυρώματος παρακαθίσεις τινὰς στρατιώτας, &c. Adde §.53. & Constantini Tactica pag. 50. Nicetas in Man. lib.2. num.4. ὁ δὲ γε Πετράκης τοὺς ἐν τοῖς τείχεσι διαβιβάσας, καὶ παραπόρτιον ἀναπεπταμένον εὑρὼν, δι' αὐτοῦ ἐξέθορεν εἰς τὸ στράτευμα. Ubi Cod. Edit. πυλίδα præfert. Idem in Murtzuphlo num.4. ex Cod. Reg. Barbarogr. διὰ τοῦ ἐκεῖσε παραπορτίου εἰσελθών. Occurrit præterea apud Heronem in Parecbol. In Typico MS. τῆς Κεχαριτωμένης cap.73. & apud Ducam cap.39. pag.159. & apud Rocchum Pirrhum in Archimandr. Messan. pag.57.

Τετράπορτος, πύλη τετράπορτος, apud Anonymum de Locis Hierosol. cap.12.

Πορτάριον, *Portula*. Glossæ Græcobarb. Πυλῶνα, Θυρωρὸν, Ῥωμανίσιν, ξοπόρτιν, Πορτάειν.

Πορτάειος, Πορτάρης, *Portarius*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Θυμός τε καὶ θυρωρὸς, ὅς ἐστιν ὁ πορτάρης.

Constantinus in Epist. ad Silvestrum Pap. διὰ πολλῶν ὀφφικίων κεκόσμηται, ἤτοι Κουβικουλαρίων, Πορταρίων, Ἐξκουβιτόρων. Historia Politica sub finem, de Amurathe III. Sultano: καὶ πέμψας νεωςὶ τὸν μέγαν πορτάριον αὐτοῦ ἔπνιξε τὸν Καπλανζιλόν. Atque ij *Portarij* sunt *Sarai* Turcici, quatuor numero, quorum dignitas illustris, ut ex ea ad Bassarum dignitatem vulgò ij educantur. Ita Crusius in Turcogr. pag.68.

Πορτάρης, eâdem notione. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Θυρωρὸς, τοὺς πορτάρους. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ τὸν πορτάρη πιέζετε, καὶ ῥίψατε τὸν ἔξω.

Alius de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

Πορτάειν εἰς τὴν πόρταν τοῦ κανεὶς οὐδὲν ἔθηκεν.

Syntipas MS. λέγει πρὸς τὸν πορτάριν κατ' ἀλήθειας ἡ ὥρα τοῦ ἀλέσεως ταύτης πολλὰ ἐστὶ καλὴ εἰς τὸ σποςίζειν τὸν μύλωνα. Fabulæ Æsopi Barbarogr. ἂν θέλει νὰ κατέβω, ἐξύπνισε τὸ πορταει, ὅςις εἶναι εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου. Vide Maximum Cythæreum 9. Octobr. Hist. Athenar. pag.142. &c.

ΠΌΡΤΙΞ, *Porticus*. Continuator Theophanis lib.3. num.43. καὶ πρὸς τὸ πόρτικα τοῦ πέμπτου κουβουκλείου, ἐν ᾧ καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Παύλου εὐκτήριον ἦν. Utitur præterea Joannes Moschus cap.185.

Πόρτικος, in Basilic. lib.13. tit.1. cap.5. Chronicon Alexandrinum anno 5. Justiniani: καὶ ἐκαύθη μετὰ τοῦ πορτίκου τοῦ Σχολαρίων.

ΠΟΡΤΌΜΟΡΦΟΣ, *Imaginarius*, in Glossis Lat. Gr. ita emendat Meursius, pro Πρωτόμορφος. Is Σημειοφόρος dicitur in veteri Onomastico. Nam imagines Principum in solemnibus processibus ac pompis deferebantur. Josephus lib.2. de Bello Judaïco cap.8. πεμφθεὶς δὲ εἰς Ἰουδαίαν ἐπίτροπος ὑπὸ Τιβερίου Πιλάτος, νύκτωρ κεκαλυμμένας εἰς Ἱεροσόλυμα παρεισκομίζει τὰς Καίσαρος εἰκόνας· σημαῖαι καλοῦνται. Adde lib.18. Antiq. Judaïc. cap.7. Ex quo loco, Zonaras: οὐ γὰρ πάτριον εἶναι αὐτοῖς εἰκόνας φέρεσθαι διὰ τῆς χώρας αὐτῶν, πολλὰς δ' ἐπικεῖσθαι τῆς σημαίαις εἰκόνας. Vide infrà In Προτομή, & Gloss. med. Lat. in *Laurata*.

ΠΌΡΤΟΣ, *Portus*. Clementina de Reb. gest. S Petri: εἰς πόρτον καταβὰς, πυκνότερον ἐπυνθάνετο, πῶς τις ἴδοι, ἢ ἀκούσαι ἐντὸς τεσσάρων ἐνιαυτῶν ἀπαντῆσαν ναυάγιον. Mox: αὐτὸς δακρύων εἰς πόρτον κατῆλθε, καὶ εἰς πλοῖον ἐμβὰς εἰς ἐπιζήτησιν ἐκείνων ἐξέπλευσε. Marcianus Heracleotes in Periplo: καταλήγει δὲ πρὸς μεσημβρίαν ὡς ἐπὶ τὸν προειρημένον ναὸν τῆς Ἥρας, ἤτοι Βελῶνα τὴν πόλιν, ἢ Πόρτον μάγνον. Cedrenus p.172. εἰσῆλθε πλοῖον ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς τὸν πόρτον Ῥώμης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Ἀνάγκη, ἤτον τὸ λοιπὸν 'ςὸ πόρτο νὰ σεβοῦσι.

Occurrit præterea apud Sozomen. lib.9. cap.68. Nicephor. Callist. lib.4. cap.21. & alios.

Πορτολάνος, Liber nautis portus & intervalla locorum monstrans. Crusius in Turcogr. pag.4. 525. Edit. Italicè & Gallicè non semel. Laudatur à Lambecio lib. 5. Commentar. de Bibl. Cæsar. pag.263. Πορτολάνος Græcobarb. hocce initio: Ὁρμηνεία τοῦ καραβίων διὰ τοὺς λιμιόνες. Habetur etiam MS. in Bibl. Colbertea Cod. 6560.

Πορτομόλο, *Portus cum mole* seu *crepidine*. Portolanus MS. ἡ Μωθόνη ἔνι χώρα καὶ πορτομόλο, &c.

ΠΟΡΦΥΡΈΝΙΟΣ, *Purpureus*, Πορφύρεος.

ΠΟΡΦΥΡΊΣ, *Anchusa*, apud Interpol. Dioscoridis cap. 605. Item *Ocimastrum*, seu *Basilicum silvaticum*, cap.610.

ΠΟΡΦΥΡΊΤΗΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ λίθος ἐτήσιος, καὶ ἀνδροδάμας. Vide in his vocibus.

ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΗΣ, Πορφυρογέννητος, *Porphyrogenitus*, *in purpura natus*, *patre jam Imperatore in lucem editus*: vox passim obvia apud Scriptores Byzantinos, quæ aliis sæpe verbis efferri solet. Ἐν ἁλουργίδι τραφεὶς, apud Libanium in Prosphonetico ad Julianum Imp. Michael Psellus in Hist. MS. de Theodora Constantini Fratris Basilij filia: ἥτε γὰρ πορφυρὶς, ὑφ' ἧς ἐσπαργάνωτο, &c. Ὁ ἐν πορφύρᾳ τεχθεὶς, apud Joannem Cantacuzenum in Præfat. ad Hist. Apud Constantinu in Basilio n.48. Edit. Combefisij, de se, Κωνσταντῖνος ὁ τῆς πορφύρας βλαςὸς, quomodo

modo etiam Nicephorus Romani Diogenis Imp. filius Zonaræ appellatur. Πορφύρας ἀπόγονος, in Præfat. ad Excerpta ejusdem Constantini de Virtutibus & Vitiis. Apud Nicolaum Calliclem, Πορφύρας κλάδος: apud Annam Comnenam, Πορφύρας τιθήνημα. Πορφύρας ῥόδον, apud Manassem p.52. Procemium ad Geoponica sub finem: ὦ δικαιότατε Δέσποτα Κωνσταντῖνε, τὸ τερπνὸν τῆς πορφύρας ἀπάνθισμα. Idem à Manasse πορφυροβλάστητος dicitur. Joannes Euchaitorum Metropolita pag.44. de Zoe Augusta Monomachi Uxore:

Τῆς εὐγενείας λείψανον, τῆς πορφύρας
Κάλλιστον ἄνθος, χρῶμα τῆς ἀλουργίδος.

Ptochoprodromus in versibus Politic. MSS. de sua Paupertate, sub finem, ubi de Manuele Comneno Imp. sub quo vivebat:

Ἀλλ' ὦ Κομνηνοβλάστητον ἀπὸ πορφύρας ῥόδον,
Ὦ Βασιλεῦ, Βασιλεῦ, καὶ τῶν ἀνάκτων ἄναξ,
Καὶ κράτος τὸ τρικράτιστον ἀποπατρόθεν.

Idem Psellus in Epist.MS.sub nomine Michaelis Ducæ Imp. ad Robertum Guiscardum qua alteram ex ejus filiabus Constantino Porphyrogenito fratri in Uxorem expetit: οὐ πρὸ τῆς βασιλείας τῷ ἐμῷ γεγεννημένος πατρὶ, ἀλλὰ μετὰ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν σύλληψιν ἐσχηκὼς καὶ τὴν γέννησιν, ὥσπερ πόῤῥωθεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τὸν τοιοῦτον κόσμον τῷ γένει προευτρεπίζοντος· τοὺς δὲ οὕτω γεγεννημένους Πορφυρογεννήτους Βασιλεῖς οἱ καθ' ἡμᾶς Ῥωμαῖοι κατονομάζουσι· τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο Θεῖον ἄντικρυς τοῖς μετεσχηκόσι νενόμισται· ἐντεῦθεν γὰρ καὶ ἡ βασίλειος πορφυρὶς τὸ ἐπίσημον ἔσχηκεν· ὅθεν καὶ τῆς κοινῆς εὐφημίας προστίθεται τῇ βασιλείᾳ τὸ ὄνομα καὶ τῇ βασιλείᾳ τις εἰρηκὼς προστίθησιν εὐθὺς τὴν πορφύραν. Vide Notata ad Alexiadem pag.223. Gloss. med.Lat in *Purpurati*, & Constantinopolim Christ. lib.2. sect.4 num.7.

ΠΟΡΦΥΡΟΥ͂Ν, *Atractylis*, apud Interpol. Dioscor. c.513.

ΠΟΣΕΥ͂ΕΙΝ, *Pausare*, *Morari*, ἀναπαύεσθαι.

ΠΟΣΚΑ'ΔΑ, *Insidia*, ex Ital. *Imboscata*, apud Crusium in Turcogr.

ΠΟΣΤΑΤΙΚΟ', *Possessio*, Κτῆμα, in Corona pretiosa. Vide Gloss. med. Lat. in *Potestas*, *Potestativum*.

ΠΟΣΟΥΣΤΑ'ΡΙΟΝ, Piscis species, cujus meminit Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap.53.

ΠΟΣΤΑΘΜΟ'Σ, pro ἱπποστάθμος. Scholiastes Oppiani lib.3. Halieut. v.236. σταθμὸς, ἡ ἡμερήσιος ὁδὸς, τὸ παρὰ πολλῶν καλούμενον ὁ ποσταθμὸς, καὶ ἡ ἔπαυλις τῶν ζώων.

ΠΟΣΤΕ'ΛΙΝΟ. Vide in Μποστέλινο.

ΠΟΣΤΙΛΙΑ'Α, *Quota dies mensis*, vel *Quota feria*, apud Græcos Compotistas. Vide Scaliger. de Doctr. tempor. pag.720. & Dion. Petavium lib.8. Dissert. ad Auctar. operis de Doctr. temp. cap.7.

ΠΟΤΑΓΗ', pro ὑποταγὴ, *Familia*, *Famulatus*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.206. τουτέστιν νὰ τὸ πληρώσῃ τὸ ψόμμιν του, κάρτζα του, τὸ κράσιν του, τὸ κρέας, καὶ φάγεα τὰ ἔνι χρεία εἰς τὸν ἀφέντην, οὐ εἰς τὴν κύραν του, καὶ εἰς τὴν ποταγὴν, καὶ φορέσεις ἐκεῖνα ὅλα τὰ πράγματα, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ κάμασιν εἰς ποταγὴν τινὸς νὰ μηδὲν εἶναι.

ΠΟΤΑΜΙ'ΔΑ, *Curuca*, avis, Gallis, *Fauvette*. Petr. Bellon. lib.1. Observ. cap. 10.

ΠΟΤΑΜΟ'ΠΝΙΚΤΟΙ. dicti qui in fluvium demergendi projiciebantur. Theophanes an.8. Rhinotmeti: καὶ αὐτὸς τὸ Χαγάνου παρ' ὀλίγον τελείως ποταμόπνικτον ἐποίει.

ΠΟΤΑΜΟΦΡΥ'ΓΙΟΝ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Μῦρον, ποταμοφρύγιον.

ΠΟΤΑ'ΜΙΟΣ, *Undulatus*. Continuator Theophanis lib.3. num.43. τοίχοις δὲ δύο ὠχυροῦτο ἐκ πλακῶν Ῥωμαίων, καὶ Πιστικινῶν, καὶ Καλαμῶν, πρὸς δὲ γε Πρασίνων καλλωπιζομένοις ποταμίων Θετταλικῶν. Suprà num.42. ὅτι γὰρ Καλαμὸς, ὃς οὕτω φέρει τὴν κλῆσιν, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς γραφώσεως ἔχειν ἀπὸ λίθου Καλαμοῦ οἷόν τινα πλατὺν ποταμὸν, &c.

Ποτάμισιος, *Fluviatilis*, ποτάμιος.

ΠΟΤΑΜΟ'Σ. Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap.7. pag.156. ὁ δὲ ὑποψήφιος τρεῖς ποταμοὺς διελθὼν, ἐπ' ἐδάφους διὰ γύψου διατυπωθέντας, τὸ τῆς διδασκαλίας ἐφ' ᾧ ἐκλήθη δηλῶντας χάρισμα, ἐπάνω πόλεως ἵσταται ἀνιστορουμένης, &c. Vide Αετός.

ΠΟΤΑΜΟΙ', dicuntur *Lineæ candidæ* rubeis intextæ in Pallijs, Mandyis, Sticharijs, seu tunicis Pontificum, Sacerdotum, vel Diaconorum, quorum formam exhibet Goarus ad Euchologium pag.156. Ejusmodi porrò palliis utuntur extra Missarum solemnia. Est autem Mandyas, inquit idem Goarus ad Codinum, Pallio quam similis, ad fauces fibulâ nexus, sinibus & rugis amplissimus, & omnino insignis. Ad ejus latera circa ventrem assutæ sunt tæniolæ, albi rubríque coloris ternæ, quibus undequaque variatur, & adornatur. Tæniolæ illæ sunt ποταμοὶ, de quorum significatione, sic Symeon Thessalonicensis lib. de Templo: τὸ τοῦ ἀρχιερέως στιχάριον ἄνωθεν καλιόντας τοὺς δηλουμένους κέκληται ποταμοὺς, τὰ διδασκαλικὸν ἐν αὐτῷ σημαίνονται χάριτος. Mox: ποταμοὶ δὲ λέγονται διὰ τὴν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τὴν Σωτῆρος φωνὴν, λέγοντος, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ποταμοὶ ῥεύσουσιν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ὕδατος ζῶντος. Idem alibi: τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἀρχιερατικὸς διδάσκει μανδύας, ποταμοὺς μὲν ἔχων διὰ τὰ προειρημένα, &c. Rursum in Libro de Sacris Ordinationibus cap.8. ubi de Episcopi Enthronismo: λαμβάνει δὲ καὶ τὸν μανδύαν μετὰ τῶν ποταμῶν, ὡς διδάσκαλος τῶν ἐκ τῶν οὐρανῶν, ἔδειξε τὴν θείαν χάριν, λεγομένης, ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν οὐρανῶν ἡ χάρις ἡμῖν ἐκκέχυται. Et cap.9. ubi de Inauguratione Patriarchæ Constantinopolit. ἐλθόντα τὸν ὑποψήφιον ὁ Βασιλεὺς πρὸ τοῦ ἰδεῖν φιλοφρονεῖ, καὶ μανδύαν μετὰ ποταμῶν ἀποστέλλει, καὶ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἐγκόλπιον. Denique cap.11. πάντες οὖν ἐνδυσάμενοι τὰ ἀρχιερατικὰ, στιχάριον μετὰ ποταμῶν, &c. Balsamon in Meditat. de Patr. pag 447. τὰ μετὰ ποταμίων στιχάρια, τοὺς κρουνοὺς τῶν αἱμάτων, καὶ τοῦ ὕδατος, τοὺς ἐκ τῆς θείας πλευρᾶς ἀποστάξαντας, (δοξάζουσιν.) Gregoras lib.6. cap.1. οἱ Ἀρχιερεῖς, βάζουσι εἰς τὰ μανίκια τοὺς ποταμοὺς κοκκίνους καὶ ἄσπρους, διότι ἔῤῥευσεν ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ Χριστοῦ αἷμα καὶ νερὸν ἀντάμα. Idem Balsamon loco laudato pag.450. ὅθεν καὶ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι τόπον ἀναπληροῦντες τῆς κεφαλῆς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, ἐνδιδύσκονται σάκκους καὶ μετὰ ποταμίων καὶ τριγόνων στιχάρια, καὶ διὰ πολυσταυρίων φαινόλια, &c. Demetrius Chomatenus in Resp. ad Cabasilam pag.318. ubi quærit idem Cabasilas, εἰ δέον ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς πορφύροις Ἀρχιερατικοῖς ἐσθήμασι τιθέναι, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς λευκοῖς, ἐν μὲν τῷ στιχαρίῳ τοὺς ποταμοὺς, ἐν δὲ τῷ φαινολίῳ σταυρούς. Codinus de Offic. Palat. cap.20. num.16. καὶ οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς εἰς προσκύνησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, ἐρχόμενοι μετὰ τῶν ἐχόντων μανδύων αὐτῶν ποταμοὺς προσκυνοῦσιν αὐτόν. Malaxus in Hist. Patr. ubi de Gennadio Scholario: ἐχάριζε καμάσιον ἐνδύμιον μὲ τὴν καμοῦχαν, καὶ μανδύη μὲ τοὺς ποταμοὺς. Et in Hieremia Patr. φέρων τὸ ἱερὸν μανδύιον μετὰ τῶν ποταμῶν, &c. Andreas à S.Cruce in Collationibus Concilij Florentini, de habitu Patr. Constantinopol. *Patriarcha, Archiepiscoporum, & Episcoporum habitum ibidem vidimus nigrum, Monachorum more, Cappa celestini coloris, rigis albis, purpureisque per transversum à summo usque deorsum variata.*

riata. Vide Tabellam IX. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΠΟΤΕΡΑ, Prophetis seu Chymicis, *Capparis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 392.

ΠΟΤΕΣΤΑΤΟΣ, *Potestas*, Magistratûs nomen, Italis præsertim familiare, ut docuimus in Gloss. med. Latin. quo potissimum donabantur qui Constantinopolim ex Genuensibus mittebantur, ut ex sua gente commercia ibi exercentibus præessent: cùm Venetorum, Bajuli; Pisanorum verò, *Consules* dicerentur. Pachymeres lib. 2. cap. 32. de Genuensibus: καὶ τὴν σφίσιν συνήθη τάξιν ὑπάρχοντι πεμπομένῳ παρὰ τοῦ ἀεὶ τοῦ συνέδρίου τοῦ γένους αὐτῶν, ὃν καὶ Ποτεστάτον, Ἐξουσιαστὴν εἴποι ἂν ἡ Ἑλλήνων γλῶσσα, &c. Nicephorus Gregoras lib. 4. οἵγε μέν τοι κατὰ χρόνους τακτοὺς ἄρχειν ἀποστελλόμενοι τούτων, ὁ μὲν ἐκ Βενετίας καλεῖται Μπαίουλος· ὁ δὲ ἐκ Πίσης Κόνσουλος· ὁ δὲ ἐκ Γενούας Ποτεστάτος. Et lib. 7. ἧκεν δ' ἐπὶ τούτοις καὶ ὁ τῶν ἐν τοῖς Γαλάτου Λατίνων Ποτεστάτος, παρὰ τοῦ Ἑλλησποντίου αὐτόκλητος Ῥωμαίοις σύμμαχος. Codinus de Offic. Palat. cap. 7. ὁ δέ γε Ποτεστάτος τῶν ἐν τῷ Γαλατᾷ Γενουϊτῶν, &c. Adde cap. 8. num. 2. cap. 14. num. 8. At id Dignitatis Venetis etiam adscribit Acropolita cap. 85. ἐπεὶ γὰρ ναῦς μεγίστη κοίλη Λατινικὴ ἐκ Βενετίας εἰς τὴν Κωνσταντίνου ἀφίκετο, καὶ νέος ἐν ταύτῃ ἐξουσιαστὴς παραγένετο, ὃν καὶ Ποτεστάτον ἐπωνομάζουσιν.

Ποδεστᾶ, ex Ital. *Podesta*. Ducas Hist. cap. 25. de Genuensibus: συνηθὲς ἐστι κατ' ἔτος, ἢ καὶ πλείονα καιρὸν στέλλειν ὀφφικιαλίους εἰς τὰ τῆς ἑώας μέρη ἐν τῇ ὑπὸ τὴν Γενούαν πόλεσι, ἤγουν ἐν νήσῳ Χίῳ, ἐν ταύτῃ τῇ Φωκαίᾳ, ἐν τῷ Γαλατᾷ, ἐν τῇ Ἀμισῷ, ἐν τῇ Ἀμάστριδι, ἐν Καφᾷ, καὶ τοῦ καιροῦ παρελθόντος τοῦ ὁρισμένου ἕτερον αὖθις στέλλουσι, καὶ ὁ παλαιὸς ἔξεισι παραχωρῶν τὴν καθέδραν τῷ νέῳ, ὃν καὶ Ποδεστὰν κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν καλοῦσιν, Ἐξουσιαστὴν εἴποι τις κατὰ Ῥωμαίους. Idem cap. 39. Extr. & 44. Ποδεστᾶτου Genuensium meminit.

ΠΟΤΗΡΙ, *Calix*, *Poculum*, Ποτήριον. Sed præsertim *Calix in quo Christi Sanguis consecratur*: Ποτήριον μυστικὸν, apud S. Athanasium in Apolog. 2. de Fuga sua pag. 736. & in ejus Vita, & apud S. Cyrillum in Catech. 4. ad Neophytos, Philostorgium lib. 2. cap. 11. Socratem lib. 1. cap. 27. & Sozomenum lib. 2. cap. 23. 25. Idem Cyrillus in laudata Catech. 4. Εἶτα μετὰ τὸ κοινωνῆσαί σε τοῦ σώματος Χριστοῦ, προσέρχου καὶ τῷ ποτηρίῳ τοῦ αἵματος, μὴ ἀνατείνων τὰς χεῖρας, ἀλλὰ κύπτων, καὶ τρόπῳ προσκυνήσεως καὶ σεβάσματος, λέγων τὸ, Ἀμήν. In Concilio Calchedon. Act. 10. pag. 647. ποτήριον διάλιθον. Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια, καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη. Evagrius lib. 6. cap. 21. παρ' αὐτὰ οὖν ἔπεμψα τὸν αὐτὸν σταυρὸν, καὶ τὸ τούτου τιμὴν ἐν τῷ πανσέπτῳ σου ναῷ, κελεύσας ἐκ τούτου τιμῆς δίσκον ἕνα καὶ ποτήριον ἓν γενέσθαι εἰς λόγον τῶν θείων μυστηρίων. Vide Continuator. Theophanis lib. 4. num. 45. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. τὸ δὲ ποτήριον ἐστι ἀντὶ τοῦ σκεύους, ὃ ἐδέξατο τὸ ἐκχυθὲν αἷμα τῆς κεντηθείσης ἀχράντου πλευρᾶς, καὶ χειρῶν, καὶ ποδῶν τοῦ Χριστοῦ τὸ ἀπομύρισμα. Anonymus MS. contra Latinos: τὸ δὲ θεῖον ποτήριον εἰκονίζει τὴν δεσποτικὴν πλευρὰν, ἐξ ἧς ἔρρυε τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ. Erant porro plura in sacra mensa ποτήρια, nam in Euchologio pag. 628. fit mentio δευτέρου ποτηρίου. Sed & habetur in eodem Euchologio pag. 853. ἀκολουθία εἰς ἐγκαινισμὸν δίσκου καὶ ποτηρίου καινῶν καὶ ἀθίκτων.

Δισκοποτήριον, *Discus & calix Sacer*. Nicetas de statu Urb. ex Cod. MS. Reg. τὰ ἅγια δισκοποτήρια ἐπαίροντες, ἔρριπτον κατὰ γῆς, τὰ τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα τὸ δεσποτικὸν ἔχοντα, καὶ τὰ μὲν ἐτζάκιζον. Interdum unicè pro sacro Calice usurpant Græci. Vide in Δίσκος.

Δισκοποτηριανοὶ αἱρετικοὶ, dicuntur Fr. Richardo in Clypeo fidei part. 1. c. 4. §. 5. οἱ ὁποῖοι ἐκατηγορήσασι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν, σὰν νὰ ἄδικα τοὺς πιστοὺς, στερίζοντάς τους ἀπὸ δισκοποτήριον, &c.

Ποτηροκάλυμμα, *Velum quo Sacer calix in altari tegitur*. Theodorus Patriarcha in Responsis MSS. διὸ καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν ἁγιάζεσθαι τὰ ποτηροκαλύμματα, καὶ τὰ δισκοκαλύμματα καὶ τὰ λοιπὰ, ἅμα τῷ τεθῆναι εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Anonymus de Templo S. Sophiæ pag. 259. ἵνα ἔχωσι μία ἑκάστη ἑορτὴ ἴδια ποτηροκαλύμματα. Vide Ἀὴρ.

Ποτήρειον κοινὸν, *Poculum vitreum vino plenum*, quod inter nuptiarum ceremonias Sacerdos nubentibus ter propinat: quo ritu exacto constringitur. Euchologium pag. 392. εἶτα προσφέρεται τὸ κοινὸν ποτήριον, καὶ εὐλογεῖ αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, καὶ λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην. —— εἶτα λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐπὶ χεῖρας τὸ κοινὸν ποτήρειον, ὁ μεταδίδωσιν αὐτοῖς ἐκ γ'. πρῶτον τῷ ἀνδρὶ, καὶ αὖθις γυναικὶ, &c. Euchologium Cryptoferrat. εἶτα δίδωσι τῷ ἀνδρὶ πίνειν, αὐτὸς κατέχων τὸ ποτήριον, καὶ αὖθις τῇ γυναικὶ, καὶ ποιοῦσι τοῦτο ἕως τρίτου, καὶ ἀποδίδωσι τὸ ποτήριόν τινι, ἢ ὥς ἔνιοι, κλᾷ, καὶ οὕτως ἐξέρχονται. Rationem hujusce ritus ex Symeone Thessalonicensi lib. de Sacram. describit Goarus pag. 398. Nescio porrò an huc respexerit Zonaras in Eudocia, ubi de illius iteratis nuptiis cum Romano Diogene, quibus interfuere Eudociæ major filius, & Joannes Ducas Cæsar prioris conjugis frater: κοινοῦται δὲ τὴν πρᾶξιν τῷ πρεσβυτέρῳ τε τῶν υἱῶν, καὶ τῷ Καίσαρι μετακληθέντι πρὸς τὰ βασίλεια, καὶ μετασχόντι τῶν ὑμεναίων, καὶ τῶν ἐπιγαμίων ἀπογευσαμένῳ κρατήρων. Sed id ante Zonaram sic expresserat Michael Psellus in Histor. nondum edita: μετάκλητος καὶ ὁ Καῖσαρ ἐπὶ τούτοις γίνεται, καὶ τὴν σύνεσιν τότε μάλιστα ἐπιδείκνυται· καὶ τὸν ἀνεψιοῦ καὶ Βασιλέως φροντίσας ὅσα εἰκὸς, καί τινας φωνὰς ὥσπερ ἐκείνου ἀφεὶς, συμπανηγυρίζει τοῖς βασιλεῦσι, καὶ μονονοὺ τὸν ὑμέναιον ᾄδει, καὶ τῶν ἐπιγαμίων ἐμφορεῖται κρατήρων. Vide quæ de hac ceremonia observat Petrus Arcudius lib. 7. de Concord. cap. 32.

ΠΟΤΗΡΙΟΝ, Herbæ species. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. ἀκίδωτὸν, τὸ λεγόμενον ποτήριον.

ΠΟΤΗΡΟΚΛΑΣΤΡΙΑ, *Papaver*. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. Ἀνεμώνης, ἤτοι ποτηροκλάστρια, καὶ μήκων. Eædem Glossæ: Μήκων, ἡ ποτηροκλάστρια, ἤτοι παπάβαρις. Sic in Lit. Α. & in aliis Glossis, pro μήκων. Aliæ Glossæ ex Cod. 190. Ποτηροκλάστρα, τὰ ἄνθη τοῦ κουτζουνάδος, *Flores Papaveris*. In aliis denique Glossis MSS. Græcobarbaris, lego, πιτεροκλαυστία, ἤτι ὁ μήκων.

ΠΟΤΙ', *Nunquam*, Μηδέποτε.

ΠΟΤΙΣΤΗΣ, *Rivus*, *Rivulus*, Ὀχετὸς, ἀγωγός.

ΠΟΥ'ΒΕΤΑ, Πούπετα, *Alicubi*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. de Carcere:

Καὶ δὲν ἔχει καὶ πούβετις κανένα παραθύρι.

Historia Apollonij Tyrij:

Νὰ γράψω τὸ βελλόνικα, καὶ ναλανάθη βάλω,

Τὸ δαγραμμένω πουβέτεις, κ' εἰς ῥῆμα νὰ τὸ βάλω.

Infrà:

Καὶ ἀνὶν καὶ λάθος πούπετα, θέλει τὸ συμπαθήσῃ.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Ἄν σε σκιάσῃ πούπετις σύμπληρος να καλέβης.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Καὶ ἂν σφαλῶ πουβέτις, μήμε κατηγορεῖτε.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri:

Οὐκ ἔχει πούπετα ἄνθρωπον διὰ παρηγόρημάν της.

ΠΟΥ'ΒΛΙΚΟΣ, *Publicus*. Glossæ Basilic. Πούβλικον, δημόσιον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Πούβλιον, παρὰ Λατίνοις, τὸ δεδημοσιευμένον. Ubi legendum Πούβλικον. Aliæ ex Cod. Reg. 1708. Πούβλικον, κατὰ Ῥωμαίους, δημόσιον ἔγκλημα, μέγα καὶ φοβερὸν καὶ δυνα-

μβυον τάραξαι τὴν ἐκκλησίαν. Codex Canon. Ecclesiæ Africanæ Can. 43. al. 46. εἰ πέβλικον ἢ τεθρυλλημβύον ἐστὶ τὸ ἔγκλημα. Ubi Zonaras: Πέβλικον γδ τὸ δεδημοσιδυμβύον καὶ πρόδηλον λέγεται· ἡ γδ λέξις Λατίνων οὖσα δημόσιον δηλοῖ. Rufus in legibus militaribus §. 5. οἱ ἐπὶ μοιχεία, ἢ ἐν ἄλλῳ ἐγκλήμαλι πεβλίκῳ κατακριθέντες. In Basilic. lib. 9. tit. 3. cap. 31. Πεβλίκε χάριν, *Reipublica causa*.

Πεβλικίζειν, *Publicare*, *Detegere*, *Vulgare*. Mauricius lib. 3. Strateg. cap. 5. ἀναγκαῖον ἐστι λοιπὸν καὶ τ̃ πρὸς ἄλληλα τὰ βάνδα συμφωνίαν καὶ τάξιν ἐθίζεσθαι ὡς ἐπὶ παρατάξεως. ἀλλ' ἵνα μὴ πεβλικίζηται ἡ πᾶσα παράταξις τοῖς ἐχθροῖς. Adde lib. 1. c. 9. lib. 6. c. 1. 5. 6. lib. 7. c. 11. Leonem cap. 7. §. 41. c. 14. §. 20. cap. 18. §. 11. 12. quibus ferè locis Rigaltius vocem πεβλικίζειν, *Publicâ pugnâ*, *universis copiis confligere* interpretatur. Nescio an bene.

Προπεβλικίζειν, *Divulgare*. Leo in Tactic. cap. 7. §. 42. τὰ γδ τοιαῦτα στρατηγίας μᾶλλον καὶ ἐπιτηδεύματα ἐστὶ κτ̃ τ̃ ἐχθρῶν, ἢ τάξεως, ἅπερ προπεβλικίζεσθαι ἐν τ̃ γυμνασίαις ὁ συμφέρει.

ΠΟΥΓΓΗ, Πεγίον, Πεγάκι, *Perula*, *Sacculus*, θυλάκιον, πήρα. Gallis, *Poche*. Ptochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Ἁπλόνω τὸ περσικὴν μυ, γυρεύω τὸ πέγγην μυ.

Anonymus Medicus Græcobarb. ex Cod. Reg. MS. 945. ὅταν ἐμπάσης εἰς τὸ πηθάειν ἀπὸ τ̃ λινὸν, ἔμπαζον εἰς πέγγην σωάπην.

Πεγίον. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. τζάγρια κτ̃ τὴν ἑκάστε ἰσχὺν, καὶ ἐκ ὑπὲρ αὐτὴν, μᾶλλον δὲ καὶ ἁπλότερα ἔχοντα θηκάρια πλατέα, ἵνα ἐν καιρῷ δυνατὸν ἐστὶ τεταμβύα χωρεῖν τὰ τόξα, ἐν αὐτοῖς κόρδας ἐκ περιοσ͂ε πεγίοις αὐτῶν. Adde Leonem in Tactic. cap. 6. num. 2. Balsamon ad Synod. VI. Can. 61. φυλακτήριοι δὲ λέγονται οἱ κατ' ἀπάτην δαιμονικὴν διδόντες τοῖς ὑπ' αὐτῶν ἀπατωμένοις δόγματά τινα ἐκ σηρικῶν σημάτων ὑφασμένα, καὶ πεγία λεγόμβυα ἔχοντα ἔσωθεν ποτὲ μβὺ γραφὰς, ποτὲ δὲ ἕτερα ψευδῆ τινὰ περιέχοντα. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Τὸ δακτυλίδιν δὲ ζητῶ, βάνω τὸ εἰς τὸ πέγγιν μυ.

Πεγκι, Πεγκη. Cyrillus in Lexico, Μαρσίπιον, Σενδύκιν, ἢ πεγκίν. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Καλικοειδὲς, ὡς ῥόδε, πεγκίν. Glossæ Græcobarb. Μάρσιππος πλεκτὸς, πέγκλω πλεκτόν. Alibi: Ἀσκοπήρα, Μαρσίπιον, σαρκοπάττιον, πέγκλω. Lamentatio de capta Constantinopoli MS.

Πέγκλω συ καὶ σακέλιν συ εἰς ὅλαις τ̃ δυλίαις συ.

Πεγκίον. Leonardus Phortius lib. 2. de Re militari:

Πλησμένε δὲ πεγκίε
Μπυλοπέρης νὰ τὸ κυλίσης.
Πρῶτον δὲ τὰ ἐγροικήσεις,
Τὸ πεγκίον νὰ γεμήσεις.

Πεγκάκι, *Sacculus*. Stéphanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἀμὲ καὶ τὸ πεγκάκιν τε προλίτερα ἂς τὸ λύση.

ΠΟΥΚΛΟΣ. Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 48. pag. 145. ἀλλὰ ὥσπερ κτ̃ τὸ παρὸν ἡμεῖς τὸ πρόσαγμα καὶ τὴν παροῦσαν γραφὴν ἐβάλομβυ ἐντὸς πέκλε (καί τις δύναται ἐνθυμηθῆναι ὅτι ἐστί τι ἐντὸς τ̃ πέκλε) οὕτως ποιεῖτε ἢ ὑμεῖς. Hîc hærent Pontanus & Gretzerus, dum alter κύκρον pro κύκρον *Pharetram*, alter κύκλον pro κεκέλλιον rescribendum conjectant. Meursius in Πέγγη, legendũ πέκκον censet, ut sit nostrum *Poche*. Sed cùm dicat Cantacuzenus neminem sibi in animũ inducere potuisse aliquid esse ἐντὸς τ̃ πέκλε, siquidem lectio haud sana est, longè mallē legere βάκλε, ut Epistola in cavo baculo latuerit. Verùm cùm eadem vox bis repetatur, atque ita in suo exemplari legerit Pontanus, vix mendum inesse putaverim, tametsi in præsens nihil succurrit ad vim vocis exsculpendam. Neque enim *Buculam*, seu nostrum *Boucle* hîc intelligi fere censuerim, ut in *Fibula* Epistola latuerit.

ΠΟΥΛΑ, Πελὶ, *Ficedula*, συκαλὶς, μελαγκόρυφος.

ΠΟΥΛΑΡΙ, Πελάειν, *Pullus equinus*, πῶλος, μόσχος. Glossæ Græcobarb. αἰτναῖα πῶλος, ἢ μεγάλε ἵππος, τὸ μεγάλον πελάριν.

ΠΟΥΛΒΕΡΙΣ, *Pulvis*. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν τρίψας αὐτὸ, ἐπίθες πέλβερειν εἰς τὰ ὄμματα. Constantinus Ascretis in Viatico MS. lib. 1. cap. 24. ποίησον ἐξ αὐτῶν πελβέρην. Mox: καὶ ξηράνας, τρῶ ὡς πελβέρην. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 706.

Αὐτὴν λέγω τὴν ἄσβεστον τὴν πᾶσι θρυλλεμένην,
Πέλβερειν δὲ τὴν ἄσβεστον ἐκ τ̃ χαλασμάτων.

In Hippiatricis lib. 2. cap. 129. Πέλβερ κεδριγάελον, *Pulvis Quadrigarius*, de quo Libri Mulomedicorum.

ΠΟΥΛΒΙΝΟΝ, *Pulvinus*. Erotianus in Lexico Hippocratis: σκύτιον ὑποκεφάλαιον, δερμάτινον προσκεφάλαιον, ὅπερ καὶ πελβίνον. Arrianus ad Epictet. lib. 3. cap. 23. δεῖ τιθῆναι χίλια βάθρα, καὶ παρακληθῆναι τὲς ἀκεσομένες, ἢ ἐν κομψῷ στολίῳ, ἢ τριβωνίῳ ἀναβάντα ἐπὶ πέλβινον, διαγράφειν πῶς ἀπέθανε.

Πελβινάελον, *Pulvinus*, in Glossis Servij *Pulvinar*, *Pulvinarium*.

ΠΟΥΛΕΙ͂Ν, *Vendere*, πωλεῖν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἢ ἐπέλησεν τὰ πρόβατα, καὶ ἀγόρασε φοινίκια. Adde pag. 75. Πελητὴς, *Venditor*. Πέλησμα, *Venditio*.

ΠΟΥΛΙ', *Ales*, *Avis*, ὄρνις, *Pullus*. Anonymus MS. de Matulis seu de Urinis: ἢ ἂς τρώγει ὀρνίθια, ἢ περιστερόπελα, ἢ ἕτερα πελιά. Excerpta Jatrica MSS. Melanij Cocini: καὶ ἴγγυζες τὲς ὀφθαλμὲς τ̃ πελίων, καὶ παρελθεὶς βλέπεν. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Φοῖνιξ τὸ δένδρον λέγεται, ἐστὶ ἢ πελίον.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Εἰς κλόνον δένδρε ἤκεσα πελία τριγώνια δύο.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Καὶ τὰ πελία ἀρχίζασι ὅλα νὰ κοιλαδέσι.

Idem lib. 7.

Ἐκεῖ ἐγρίκησε πολλὰ πελία νὰ κοιλαδέσι.

Stephanus Sachleces in Versib. Politic. MSS.

Ἀμήχασιν τὰ πράγματα ὡσὰν πελία ἢ σκόνη.

Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag. 27. ἦτον κυνηγὸς εἰς τὰ ζῶα καὶ πελία. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 2.

Κ' εἰς τ̃ κορυφὴν τ̃ δένδρε τ̃ στρεθε͂ πελία ὑπῆρχον.

Πελήτζιον, *Avicula*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Γύρωθεν δὲ τ̃ στέμματος ἐκείνης τ̃ φλυσκίνας,
Πελήτζια ἐκάθηντο μβύη χρυσὰ πανίσια.

Ἐξυπελιάζειν, *Pullos edere*. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Gallina: ὅταν γηράσκει εἰς ἑπτὰ χρόνες, νὰ ζήσει, τότε μβύνα δύο αὐγὰ εἰς τὴν κοπρίαν ταχὸν να εἰς ἡμέρας μ'. εὐθὺς ἐξυπελιάζει, μβύει τε πιτενάρια καθὼς ἔχει ὁ γόνος. Rursum ubi de Nyctocorace: ὅταν ἐξεπελιάσωσι τὰ ἑαυτῶν πελία, ὑπάρχονται πιτινύκια τες ἄσπρα.

Ἀγριοπέλιον, *Avis fera*. Orneosophium pag. 244. ὀφείλεις διδόναι συχνότερον πρὸς τὲς ζαγάνες ἀγριοπέλια, ἤτοι περιστέρια, τρυγόνια, ἢ ἕτερα ὅμοια.

Πελάκι, *Pullus*, *Avicula*, ὀρνίθιον. Fabulæ Æsopi Barbarogr. pag. 58. κυνηγὸς εἰς τὰ πελάκια ἔστησε τὴν παγίδα. Ubi Cod. Gr. ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἔστη παγίδας. Adde pag. 69. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4. Extr.

Καὶ ἀφ' ὧν πολύωρα ςέκετον καὶ γρύκα τὰ πελάκια
Εκήταζε ςὸν ἐρανὸν, &c.

Πελόλογος, *Auceps*, ὀρνιθοθήρας. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.23. ὁς πελόλογος ἐπῆρεν ὀξὸν καὶ βεργία νὰ κυνηγήσῃ, &c Πελολογεῖν, *Aucupari*, ὀρνιθοθηρεῖν. Corona pretioſa: νὰ πελολογᾷ, *Aucupari*, ἰξεύειν. Πελολογία, *Aucupium*, ὀρνιθοθήρα. Πελοπιάςης, & Πελοπιάζειν, idem quod Πελόλογος, & Πελολογεῖν.

ΠΟΥΛΟΣ, Πωλος, voces quæ promiſcuè aliis addi vulgò ſolent, ad rem quamvis alterâ minorem deſignandam, ita ut reſpectu majoris ſit idem quod *Pulli* reſpectu adultarum ὀρνίθων, qui ὀρνιθόπελα ſolent etiamnum appellari: quomodo etiam ἀετόπελα, dicuntur reſpectu adultarum aquilarum. Demetrius Conſtantinopolit. lib.1. Hieracoſophij pag.55. διάχρισμα προφυλακτικὸν πέλων ἱεράκων. Maximè verò appellativis, vel dignitatum nominibus poſtpoſitum πελος legimus, quæ quidem in familiarium deinceps cognomina tranſierunt, ab iis à quibus ortæ erant originem hoc pacto indicantia. Verbi gratiâ Zonaras in Baſilio Porphyrog. pag.175. quatuor fratres Bulgaros, quibuſcum bellum geſſit idem Imperator, Κομιτόπελες cognominatos fuiſſe ſcribit, ὅτι υἱοὶ γεγόνασιν ἑνὸς τῶν παρ' αὐτοῖς ἐπισήμων καὶ λεγομένων Κομήτων. Quâ ſanè nomenclaturâ extitit longè poſtea Conſtantinopoli familia Κομιτοπέλων nota, de qua Cantacuzenus lib.3. cap. 46. Ita apud Annam Comnenam Conſtantinus Ὀμβερτόπελος dictus, quòd eſſet Humberti nobilis Galli filius, quo adjutore Alexius Comnenus Imperium invaſit, de quo egimus ad Alexiadem; ſic perinde alij, ut Καμαληρόπελος, apud Theophylactum Bulg. Epiſt 15. Θεοφιλόπελοι, apud Acropolitam in Chron. cap. 16. Ιατρόπελοι, cap. 45. Στρατηγόπελοι, apud eundem & Nicephorum Gregoram: Συγρόπελοι, apud Cantacuzenum lib.3. cap.15.29 Φραγγόπελοι, eod. lib. cap.28. Σεργόπελοι, lib.4. cap.14. Σεβαςόπελοι, lib.2. cap.7. Ξανθόπελοι, lib.1. cap.46. Σπανόπελοι, lib 3. cap.15. Δεκόπελοι, in Epiſt.7. MS. Nicolai Cabaſilæ; &c.

ΠΟΥΛΟΥΔΟΝ, *Flos*, ἄνθος. Πελεδίζειν, Πελεδεῖν. *Vigere*, *Florere*, *Vernare*, θαλλάζειν, ἀκμάζειν. Vide Λελεδον.

ΠΟΥΛΠΙΤΟΝ, *Pulpitum*, *Pavimentum*, in Gloſſis Græco-Lat. Theophanes an.5. Juſtiniani: καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὰ λεγόμενα πέλπιτα, ὄπιθεν τοῦ καθίσματος τοῦ ἱπποδρομίου. Ubi perperam in Chron. Alexandrino πέλβιτα.

Πολπιτεῦν, *Tabulatis & pulpitis instruere*. Mauricius lib.11. Strateg. cap 5. καὶ γεφυρώματα κατασκευάσαι, εἰ δυνατὸν, τὰς λεγομένας πλωτὰς, ὥςε ἀσκόπως τὰς διελεύσεις τῶν ποταμῶν γίνεσθαι. πολλῶν ὄντων δυσβάτων ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν καὶ κατὰ τὸ Σκυθικὸν σχῆμα, τὰς μὲν γεφυρεῦν, τὰς δὲ πολπιτεῦν.

ΠΟΥΜΜΑ, ἡ τοῦ χειρὸς πυγμὴ, *Pugnus*, apud Phavorinum.

ΠΟΥΜΠΑΡΔΕΣ. Vide in Βομβάρδα.

ΠΟΥΜΠΟΥΡΙΖΕΙΝ, *Sonare*, *Prædicare*. Ex Βόμβος, fortè. Gloſſæ Græcobarb. αὐτὸς αὐλεῖ. τοῦτος ἤγουν πεδιαυλίζει τοῦ ἑαυτοῦ τὸ· ἡ διαλαλεῖται. ἡ πεμπερίζεται, ἡ πεμπιάζεται, καὶ κεδενίζεται. Vide Πομπεύειν, in Πομπή.

ΠΟΥΝΙΑΛΩ, Πουνιάλον, *Pugio*, Ξιφίδιον, in Corona pretioſa. Ex Ital. *Pugnale*. Agapius in Geoponico cap.175. καὶ τότε ἔτως ὑγρὸν βάλε τὸ καιρὶ ὅπε θέλεις νὰ χαρακτήσει τὰ γράμματα, ἡ εἰσὲ τεφέκι, ἡ εἰσὲ πενιάλον, ἡ ἄλλο σιδήρεον ὄργανον. Occurrit etiam apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. p.112. Vide Μπενιάλον.

ΠΟΥΝΤΕΛΕΥΕΙΝ. Vide in Πόντης.

ΠΟΥΠΕΤΑ. Vide in Πεβέτα.

ΠΟΥΠΗ, *Gibbus*, κύρτωσις. Πέπης, *Gibboſus*, κυρτός.

ΠΟΥΠΙΛΛΑΡΙΑ, *Pupillaria*, ὀρφανότης· πεπιλος γὰρ ὁ ὀρφανός, in Gloſſis Baſilic. Epiſt. Pſelli, vel Euſtathij Theſſalon. in Cod. MS Reg. Pſelli opuſculor. fol.255. v. Κεῖται εἰς οἶκον κειτῶν, καὶ ὁ δημώδης λόγος ἐκήλακται εἰς τὴν βελαροπεπιλλαρίαν ἀγωγὴν ἐκ ἐπίςαται, ἐδὲ ὀρφανικὴν οἶδε ἀποκαθιςάσαν. &c.

ΠΟΥΠΟΣ, *Upupa*, Ἔποψ. Vide in Κέκεφος.

ΠΟΥΡΑΚΙΟΝ, *Borago*, Gallis *Bourache*, apud Myrepſum ſect.1. cap.110. 221. &c. In Cod. MS. Vide Ruellium lib.3. de Nat. Stirp. cap.139.

ΠΟΥΡΓΑΤΟΡΙΟΝ, *Purgatorium*, καθαρτικὸν πῦρ, apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect.4. cap.7. 8. &c. ἤτοι καθαρτήριον, apud Joannem Pluſiadenum pro Concilio Florentino pag.641. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Τὴν φυλακὴν με φαίνεται να σεσεμιάσω,
Οὐ τὰν τὸ περγατόρεον ἐκεῖ ςὸν κάτω κόσμον.

ΠΟΥΡΔΕΛΙΟΝ, *Lupanar*, Gallis *Bourdel*, Stephanus Sacleces in Narrat. MSS.

Ἀλλ' ἦλθεν καὶ ἡ Πιλάτενα ἡ χήρα κερεμένη,
Ὅπε τὲ νύκταις πορνατὴ, κ' εἰς τὰ περδέλια μένει.

Vide Μπερδέλλο.

ΠΟΥΡΙ, *Cur*, *Quare*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.83. κακότυχος καὶ ἄγνωςος ἐγὼ, οἱ γονεῖς με πέρει δὲν ἦσαν πολεμιςάδες. Ubi Gr. Cod. πολεμιςῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, &c. Fr. Richardus in Clypeo fidei part.2. p.324. πέρει ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκκλησίας ὡς τὸ σήμερον πολλαῖς μυριάδες λειτεργίας ἐγίνηκασιν, ὄχι μία. Vide part.1. pag.174.

ΠΟΥΡΚΙ, *Facultates*, *Bona*, *Reditus*. Fr. Richardus in Scuto fidei part.1. pag.236. τέτη μόνον ἡ διαφορὰ εὑρίσκονται ἀνάμεσα εἰς ταῖς παλλακαῖς καὶ ταῖς γυναῖκες, ὅτι ἐπισίμως εὐλογεῦνται οἱ καθολικαῖς γυναῖκες, οἱ ὁποίας ἔχασι περκὶ των, καὶ ἦσαν κυράδες καὶ νοικοκυράδες, &c.

Περκίζειν, *Bona conferre*, *Ditare*. Idem pag.299. νόμος ὁρίζει— πῶς πρέπει οἱ ἱερεῖς ὅλοι νὰ εἶναι φιλόξενοι,— καὶ πῶς νὰ τὸ καμὲν ἂν ἔχεσι παιδία νὰ περκίζουν, καὶ πασαδιαῖς νὰ πορεύσεν. Et part. 2. pag.101. ὅπε ἐκτίσαν πολύτιμαις ἐκκλησίαις, καὶ τὲ ἐπλεσιοπέρκισαν, καὶ ἐλαμπροςόλισαν. Adde pag. 102.

ΠΟΥΡΝΟΣ, *Dies*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.3.

Ἕνα πέρνον ταχιέτζικα ἐγέρθηκεν ἡ κόρη.

Rurſum eodem lib.

Στὸ περιβόλη θαρετὰ σεβένη μοναχή της
Καθε περνῶ ταχιέτζικα ποτέ τις ἐδὲν σφάλη.

Et lib.10.

Καὶ τῶ περνῶ ἐγέρθησαν, ἔσω ςὴν κόρτη ἐμπῆκαν.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Πάτα πέρνον ἐφόρτονε τὸ γάδαρον ἐκεῖνον.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.473. ἐκίνησαν τὰ ἄςρα ἀπὸ τὸ περνὸ, καὶ ἐπερπάτωσαν πολλὰ γοργὰ, καὶ θεωρόντα ὁ λαός.

ΠΟΥΡΤΖΟΥΛΑΝΑ. Gloſſæ MSS. Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg.1047. σίτη μπαλένα, αἰτρανσὶ, ἤγουν πεερτζελάνα. An *Pulvis Puteolanus*, quem *Pouſſolane* dicimus?

ΠΟΥΣΔΟΓΑΝΟΝ, *Puſdogan*, clava ferrea militaris, qua in præliis Turci utuntur: Græci quoque recentiores hanc vocem ea notione uſurpant, ut auctor eſt Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turc.

ΠΟΥΣΚΑΛΙΖΕΙΝ. Vide in Πεσκαλίζειν.

ΠΟΥΣΟΝΙΖΕΙΝ, *Emere*, Ἀγοράζειν, Πεσόνιςης, *Emptor*, Ἀγοραςής.

ΠΟΥΣΤΟΥΧ, τὰ φεςέχια, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΠΟΥΤΑΝΑ

ΠΟΥΤΤΑ'ΝΑ, *Meretrix*, Πόρνη. Πυ̃ζαναργιὸ, *Lupanar*, Πορνοβοσκεῖον. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δέν μυ λέγεις ἡ ἄσυνε πυ̃λάνα καὶ μιθύσρα.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Θωρὶς ὑέ μυ, φρατζήσκη, τὰ κάμνυν οἱ πυ̃λάνες

ΠΟΥ'ΤΖΗ. Joannes Cinnamus lib.3.num.18. ἐπειδή τε εἰς ταυτὸ συνήεσαν τὰ στρατεύματα, ῥῆμα τι ὄντι ἐκ μακρῦ πρὸς Γερμανῶν Ἀλαμανοῖς ἐπιλέγεσθαι εἰωθὸς, ἀναφανδὰ καὶ τότε προὔφέρετο, Πύτζη Ἀλαμάνε. Id est Gallicè, *Pousse Aleman*, insta, propera. Ita nempe Galli nostri Alemannos incessebant iis in bellis, uti monuimus in Notis ad hunc Scriptorem.

ΠΟΥΖΙΝΔΟ'ΡΟΝ, *Bucentaurus*, Navis Ducis Venetorum notissima, de qua suprà egimus. Acta Concilij Florentini, initio: ἐντὸς τῦ εὐτρεπισμένυ πυτζινδώρυ, ὃ ἦν ἐσκεπασμένον ἐρυθροῖς σκεπάσμασι.

ΠΟΥΤΙΝΑ', τὸ καλάμινθον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΟΥ'ΧΟ, *Pulvisculus palearum*, apud Crusium in Turcogr. pag.255.

ΠΟ'ΧΕΡΟΣ, *Subditus*, *Famulus*, pro Ὑποχείριος, uti hæc vox non semel usurpatur à Bessarione in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7. de Equis:

Ἐσύρναν τα οἱ ποχεροὶ ὑπάσι με καμάρη.

Et lib. 10.

Καὶ μετὰ στιλυκόπυλα μησέβυν οἱ ποχέροι.

ΠΡΑ'ΓΜΑ, *Caussa*, κακὸν πρᾶγμα ἔχειν, *Malam causam habere*, apud Justinianum Nov.65. Ita Cujacius. Item res quævis. Anonymus Combefisianus in Basilio num.5. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀνδρέας, Ὁ βασιλεύς σοι δηλοῖ, πῦ εἰσὶ τὰ χρήματα καὶ τὰ πράγματα τῆς βασιλείας μυ. Πραγματευτὴς, *Mercator*.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΟ'ΜΕΝΟΙ, *Curiales*. Ita hanc vocem vertit vetus Interpres Concilij Calchedon. Act.13. καὶ τὸ ἔθος ἀπὸ τότε ἕως νῦν τῦτο κρατεῖ, ἐὰν λείψῃ ἐν βασιλευπόλει πραγματευόμενος, ἀπὸ Νικαίας πέμπεται ἐκεῖ· καὶ πάλιν ἀπὸ Βασιλευπόλεως μεθίσταται εἰς ἐν Νικαίᾳ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ'Ν, *Pragmaticum rescriptum*, *Sanctio pragmatica*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Balsamon ad Can.12. Concilij Chalched. τὰ βασιλικὰ προστάγματα πραγματικοὶ λέγονται. Ubi ita idem Concilium: διὰ πραγματικῶν βασιλικῶν τὴν μίαν ἐπαρχίαν εἰς δύο κατέτεμον. Et Act.4. κατὰ τῶν κανόνων πραγματικὸν μηδὲν ἰσχύσει. Suprà: πραγματικὺς τόπυς dixit, ut & Justinianus in Novella 8.cap.9. in Nov.30. cap.4. in Nov.69. & alibi non semel. Novella 2. Heraclij de Clero Constantinopolit. ἤτησέ τε ἡμᾶς ὁ σὺ Μακαριώτης θείῳ πραγματικῷ τύπῳ τὰ ὕτω καλῶς τε καὶ θεοφιλῶς δοκιμασθέντα παρ' αὐτῦ βέβαια καταστῆσαι. Ita in Nov. 3. ejusdem Heraclij & alibi passim.

ΠΡΑ'ΔΙΟΝ. Vide in Πραίδιον.

ΠΡΑΙΒΑΡΙΚΑ'ΤΩΡ, *Pravaricator*, ὁ τὴν ἰδίαν αἰτίαν προδιδὺς, in Glossis Basilic. Balsamon de Incensis Patr. in Jure Græco-Rom. pag.472. βιαίυς καὶ πραιβαρικάτορας λέγομεν τὺς ποικιλλομένυς κατὰ τὴν ἰερ συνεργὺς, καὶ προδιδόντας τὺς προσφυγάς.

Πραιβαρικατωρεύειν, in iisdem Glossis, τὰ ἀληθῆ ἐγκλήματα ἀποκρύπτειν. Πραιβαρικατεύειν, apud Interpretem Basilic.

ΠΡΑΙ'ΔΑ, *Præda*. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. πραῖδα, Ἁρπαγὴ βιαία, κατάσχεσις ἀναιδὴς καὶ ἀναίσχυντος. Herodianus & Eudemus MSS. πραῖδα, ἡ λῃστεία· πραιδεύω. Glossæ MSS. Reg.Cod.1617. Λεηλασία, αἰχμαλωσία, πραῖδα. Moschopulus: πραῖδα, ἡ γινομένη βλάβη ἐν ἀμπελῶσι, καὶ ἀγροῖς, καὶ τοιύτοις τισί. Chronicon Alexandrinum pag.584. ἐκ τῆς Ἰυδαϊκῆς πραῖδας ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, &c. Mox: καὶ τὸ θέατρον Δάφνης, ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ, Ἐκ τῆς πραίδης τῆς Ἰυδαίων. Utuntur passim Scriptores, atque in iis, Anonymus in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaïtarum num.4. Joannes Moschus in Limon. cap.155. Theophanes pag.152. 184. 240. 380. Constantinus Porphyrog. in Nov. 8. de Sportulis, & in lib. de Adm. Imp. cap.29. 30. Leo in Tactic. cap.9. §. 46. 47. 49. 50. cap.17. §.44. 49. 67. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.24. in Porphyrog. n.47. Achmes cap.276. &c.

Πραιδεύειν, *Prædari*, *Vastare*. Lexicon Cyrilli MS. δῃώσαντες, πραιδεύσαντες. Autor Etymologici: λῄζω, πραιδεύω. Hesychius: ἀπρονόμευτος, ὁ πραιδευθείς. Concil. Constantinopol. sub Mena Act. 5. ὅλας τὰς ἐκκλησίας ἐπραίδευσαν, εἰς ἔρανα ὅλα ἔδωκαν. Chronicon Alexandrin. an.10. Leonis M. ἐξῆλθεν εἰς τὴν Θράκην, καὶ ἐπραίδευσαν τὰ χωρία. Ita an. 13. Heraclij. Cyrillus Scythopolitanus: τὰς μὲν ἐμπιπρῶσας ἐκκλησίας πραιδεύοντες, τὺς δὲ συμπίπτοντας Χριστιανὺς διαφόροις κολάσεσιν, ἀφειδῶς ἀποκτείνοντες. Utuntur passim Scriptores alij, idem Cyrillus Scythopol. in Vita S. Sabæ MS. cap.70. 72. Zacharias Pap. lib.3. Dial. cap. 37. Leo in Tactic. cap.17. §.52. Mauricius in Strateg. pag. 215. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 1. 10. 13. 30. 32. 44. 45. in Tactic. pag. 25. 29. Theophanes pag.23.65.137.151.202.228. 264.329. Auctor incertus post eundem pag. 431. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.24. in Romano Juniore num. 14. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.8. Vita MS. S.Theodori Syceotæ, Martyrium SS. XL. Patrum Sabaitarum n. 4.7.25.30. Cantacuzenus in Apol.1. adversus Agaren. &c.

Πρεδεύειν. Leo Philosophus in Carcinis: ὦ πόρνη πρέδευε δεινῷ τρόπῳ.

Καταπρεδεύειν, eâdem notione. Lexicon Gr. MS. Cod.930. καταδηῶν, καλακόπτειν, καταπρεδεύειν.

Ἀπραίδευτος. Glossæ MS.Cod. Reg.2062. ἀδῄωτον, ἀπόρθητον, ἀπραίδευτον. Suidas: ἀπραίδευτοι, τυτέςι ἀζημίωτοι.

Πραίδων, *Prado*, in lib. 7. Basilic. tit. 5. capite 64.

ΠΡΑΙΚΕ'ΠΤΟΝ, *Praceptum*. Martinus I. Pap. Epist.10. τὰ σαλέντα πρὸς αὐτὸν ἐκ τῦ Ἀποστολικῦ θρόνυ πραικέπτα, δι' ὧν τοποτηρητὴν αὐτὸν κατέστησεν ἑαυτῦ. Infrà: διὰ τὸ μὴ δῦναι τὰ πραικέπτα τῆς χειροτονίας. Acta S.Maximi Conf. pag.42. ἔδοξε τῷ δεσπότῃ καὶ τῷ Πατριάρχῃ διὰ πραικέπτυ τῦ Πάπα Ῥώμης ἀναθεματισθῆναι σε μὴ πειθόμενον.

ΠΡΑΙ'ΚΟΥΛΑ, *Machina*. Nicetas in Manuele lib.4. num. 3. ἐπὶ δὲ τύτοις τὴν τάφρον ἐμπλήσας ἀφυστέτῳ, διὰ τὴν τῶν λίθων στέρησιν, τὰς τε πετροβόλυς πραικύλας, περιςήσας, (τέσαρες δ' ἦσαν αὗται) τὰ τείχη καλασείειν ἐπέταττεν. Ubi Cod. alius, πετροβόλυς μηχανάς. Infrà: καὶ προτρυγωσῶν ἔξωθεν πραικύλων, ἄρκλας εἶδε ταύτας ἡ κοινὴ, καὶ πάνδημος φράσις καλεῖν, τῦ κυλεῶν τὰς σπάθας ἕλκυσαν. Ubi rursum Cod. al. μηχαναὶ προνεύντα. Vide Ἄρκλα.

ΠΡΑΙ'ΚΩΝ, *Praco*, ὁ Κῆρυξ, in Gloss. Græc. Reg.MS.

ΠΡΑΙΠΟ'ΣΙΤΟΣ, *Prapositus sacri cubiculi*, dignitas perillustris, ut quæ *Prafectoriam haberet dignitatem*, & similem gradum ac Præfectus Prætorio, Præfectus Urbis, & Magister militum Præsentum, Eunuchis præsertim addicta, inquit Scholiastes Juliani Antecess. cap.83. ὁ ἐπὶ τῦ κοιτῶνος, S. Basilio Epist. 308. Πρωτότυπος τῦ κοιτῶνος τῦ Βασιλέως, Socrati lib.2. cap.2. lib.3. cap.1. Προεςὼς τῦ βασιλικῦ κοιτῶνος, eod. cap.1. ubi de Eusebio Eunucho, & lib. 6. cap.2.5. Προεςὼς τῦ Βασιλέως οἴκυ, Sozomeno lib.8.

cap.2.

cap.2. ἀφηγητὴς τῶ βασιλικῶν κοιτώνων, Palladio in Vita Chrysostomi pag.43. ubi de eodem Eutropio: τῶ βασιλικῶν κοιτώνων πρoεςὼς, Evagrio lib. 4. cap. 2. de Amantio. Philostorgius lib.4. cap.1. Εὐσέβιος ὁ Εὐνοῦχος, ὁ εἰς τῆ τῶ Πραιποσίτε τιμὴν ἐκβεβήκει. Adde lib. 11. cap.4. Theophylactus Simoccata lib.4. cap.15. εὐνοῦχον εἰς τὴν βασιλικὴν δορυφορίαν συντεταγμένον κορυφαιότατον, ὃν Πραιπόσιτον ἔθιδο Ῥωμαίοις ἀποκαλεῖν, ἀνὰ τὴν Μαρτύρων πόλιν ἐξέπεμψε. Idem Evagrius lib.4. cap.22. ἐξ αὐτῶν γὰρ τὰ πολλὰ οἱ τοῖς βασιλικοῖς ἐξυπηρετούμενοι κοιτῶσι, ὡς Εὐνοῦχες ἡ συνήθεια καλεῖ. Vita MS. S. Romuli: Ῥώμυλος ὁ τῆ Βασιλικῆς αὐλῆς τηνικαῦτα Πραιπόσιτος. Vita MS. Sampsonis: εὐνοῦχον δέ τινα ὥρα, χρυσῷ μὲν περιβεβλημένον, Πραιποσίτω δὲ τὴν ἀναβολὴν ὅμοιον. Infrà: Πατρικίων καὶ Πραιποσίτων χορός. Vita MS. S. Melanæ: de Verina Imperatrice: τὴν μακαρίαν παρέπεμπε, πολλῶν ἐπιφανῶν εὐνούχων μετὰ τῶ πραιποσίτε ταύτης πρoσδοκώντων. Chronicon Alexandrinum an. 27. Anastasij: πρoσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τῶ Κουβικουλαρίων καὶ Πραιπόσιτον. Ita an.1. Justini Thracis, Theophanes an.8. Justini Jun. Πραιπόσιτος τῶ κουβικουλαρίων. Eundem vide an. 36. Theodosij Jun. 32. Justiniani, Leonem Grammaticum pag.466. Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 40. in Porphyrog. num.12. Simeonem Logoth.in Michaele Theophili F. num.41. Georgium Monachum in eod. Michaele num.30. Palladium in Hist. Lausiaca cap.43. Gregorium in Vita S. Basilij Jun. num. 57. Zonaram tom.3.pag.17. Euchologium Goari p.926. &c. Præterea Gloss. med. Lat. in *Prapositus*.

Πρεπόσιτος, in Vita S.Paphnutij num.88. & apud Olympiodorum pag.181. Edit. Photij.

Πραιπόσιτος, *Legionis Dux*, apud Porphyrog. lib. 1. de Themat. c.1. S. Athanasius in Epist.ad Solitar. p.858. ἔγραψε τοῖς κατὰ τόπον Πραιποσίτοις καὶ στρατιώταις.

Πραιπόσιτος τῶ κατὰ Φιλίππε πόλιν θησαυρῶν, apud S. Basilium Epist. 264. Πραιπόσιτοι τῶ πάγε ἑκάστης πόλεως, apud Eusebium lib.9. Hist. cap.1. qui paulò post οἱ κατ᾽ ἀγρὲς ἐπιτεταγμένοι dicuntur.

ΠΡΑΙ͂ΣΕΝΤΟΝ, *Præsens Militia*, Marcellino Comiti, *Præsentia militaris*, in Diurno Romano cap.2. tit.2.4. de qua voce dixi in Gloss.med.Lat. in V. *Præsens*. Justinianus in Nov.22. ἐγράφη τὸ ἰσότυπον Τζίτζα τῷ ἐνδοξοτάτω στρατηγῷ τῶ θείε πραισέντε. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. pag.236. καὶ τοῖς ἀνδρειοτάτοις στρατηγοῖς τῶ θείε πραισέντε ἑκατέρων δυνάμεων, &c. Evagrius lib.4. cap.3. στρατηγὸν αὐτῶ ἑνὸς τῶ καλουμένων πραισέντων ἀναδείκνυσιν. Theophylactus Simocatta lib.1. Hist. cap.7. διά τοι τοῦτο καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τῶ αὐτοκράτορος αὖθις χειροτονηθεὶς ἀποστέλλεται, καὶ Ῥωμαϊκαῖς ἀξίαις λαμπρύνεται, τήν τε τῶ Πραισέντε τὴν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένην ἔνοπλον ἡγεμονίας τιμὴν ἀποφέρεται. Chronicon Alexandrinum an.4.Zenonis: ἔπεμψεν Ἀρμάτον τὸν στρατηλάτην τῶ πραισέντε μετὰ πάσης ἧς εἶχεν βοηθείας τῶ στρατῶ εἰς τὴν Θράκην. Ita an.10. ejusdem Zenonis. Κόμης πραισέντε, apud Theophanem an.1. Justini Thracis.

Πραισεντάλιοι, *Præsentales*. Justinianus in Edicto 13. c.2. καὶ τὸν ἐνδοξότατον στρατηγὸν τῶ Πραισενταλίων, οἱ ἀμφὶ τὸν βασιλέα, apud Priscum Rhetorem in Legat. p.71. Ἀνατόλιον τῶ ἀμφὶ Βασιλέα ἄρχοντα τελῶν. Ubi Valesius, *Magistrum militum præsentalem* interpretatur.

Πραίσεντον. Chronicon Alexandrinum pag.264.ubi de Romulo: ἐκάλεσεν δὲ πράσινον μέρος Πραίσεντον, ὅ ἐστιν Ῥωμαϊκὴ λέξις, ἥτις ἑρμηνεύεται ἐμπαράμονον· πραισεντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν. Cedrenus pag. 147. in eodem Romulo: τὸ δὲ πράσινον ἐκάλεσε ἀπὸ μεταφορᾶς τῶ πρεσέντε, διὰ τὸ εἶναι παράμονον. Vide conjecturam Goari ad hunc locum.

ΠΡΑΙ͂ΣΙΔΟΣ, *Præses*. Perperam ὄνομα κύειον esse dicunt Moschopulus,& Basilius de Exerc. Grammat.

ΠΡΑΙΣΣΟΡΙΟΝ, *Pressorium*. Suidas in Etymol. MS. σημαίνει τὴν παγίδα τῶ μυῶν καὶ τὸ πραισόριον. Perperam πρoσαίριον habet Cod. MS. ut πραιτώριον, M. Etymolog.

ΠΡΑΙΤΕΡΙΤΕΥΕΙΝ, *Præterire*. Glossæ Juridicæ ineditæ: παράνομος διαθήκη, ὅτε σὺον πραιτεριτευθῆ, τουτέστιν ὑπεξούσιος ἀμνημονευθῆ. Ex quibus emendare licet Labbeanas non uno loco.

ΠΡΑΙΤΕΝΤΟΥΡΑ. Vide Πρετεντοῦρα.

ΠΡΑΙΤΕΞΤΑ, *Prætexta*, φόρεμα Ῥωμαϊκὸν, in Glossis Basil.Occurrit apud Theophil.tit.de Injuriis.

ΠΡΑΙΤΩΡ, *Prætor*. Glossæ Basilic. Πραίτωρ, Στρατηγός. Procopius lib.1.Vandal.c.10. ὅτι τῆς αὐλῆς Ἔπαρχος, ὃν δὴ Πραίτωρα καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Justinianus in Nov.24.initio: Πραίτωρας ἐκάλουν ἐκ τῶ τῶ ἄλλων ἀπάντων πρoϊέναι καὶ παρατάττεσθαι, ταύτην αὐτοῖς διδόντες πρoσηγορίαν, ἐπιτρέψαντές τε αὐτοῖς καὶ τὰ πολεμικὰ διοικεῖν, καὶ τοὺς νόμους γράφειν, ὅθεν καὶ τὰ δικαστικὰ, καὶ κατηγόρια, Πραιτώρεια καλεῖν ἔταξαν, καὶ πολλοὺς νόμους ἐκ τῶ Πραιτώρων στεχθῆναι φωνῆς. Idem in Nov.30. cap.1. εἰ γὰρ ὁ Πραίτωρ ὁ Ῥωμαίων στρατηγός τε ὁμοῦ καὶ νομοθέτης, &c. Inter Epistolas MSS.Pselli ex Cod.Reg.57.inscribitur una τῷ Πραίτωρι Θρακησίων τῷ Ξηρῷ. Qui quidem *Xerus* τῶ Θρακησίων κριτὴς inscribitur in Epist.54. Ita Epist.107.inscribitur τῷ Πραίτωρι Πελοποννήσε καὶ Ἑλλάδος τῷ Νικηφορίτζῃ, qui in aliis Κριτὴς appellatur,adeo ut Κριταὶ complures quibus aliæ passim inscribuntur, Prætoris dignitate insigniti fuerint, ut sunt Κριταὶ τῶ Ὀψικίε, Ἀρμενίας, Μακεδονίας, τῶ Ἀνατολικῶν, τῶ Θρακησίων, Παφλαγονίας, τῶ Ὀπτιμάτων, Αἰγαίε, τῶ Κιβυρραιωτῶν, Χαρσίε, Καππαδοκίας, &c. Quibus inscribuntur passim ejusdem Pselli Epistolæ. Vide Πρόεδρος.

Πραίτωρες Ἰουστινιανοὶ, appellati à Justiniano Rectores Provinciarum Pisidiæ, Thraciæ, Lycaoniæ, & Paphlagoniæ. Vide Nov.24.25.26.29.

Πραίτωρ, *Prætor*, Dignitas militaris, *Iudex Legionum* seu *Thematum*. Leo in Tacticis cap.4. n.31. πρoσέτι καὶ ὁ Πραίτωρ, ἤγουν ὁ τῶ θέματος δικαστής.

Πραίτωρ τῶ δήμε, *Prætor populi*, qui & *Præfectus Vigilum*, Νυκτέπαρχος. Dignitas inventa à Justiniano,ut ipse ait in Nov.13. quæ inscribitur, περὶ Πραιτώρων τῶ δήμε, ἤτοι Νυκτεπάρχων. Procopius in Anecdot. ταύτας δὴ τὰς ἀρχὰς ἐπινοεῖν ἔγνω· καὶ αὐταῖν τὴν ἑτέραν μὲν τοῖς κλέπταις δῆθεν τῷ λόγῳ ἐπέστησεν, ὄνομα ταύτῃ ἐπιθεὶς Πραίτωρα δήμε. Adde Nov.75. initio. Harmenopulus seu quivis alius post lib.6. ὁ Πραίτωρ τῶ δήμε καὶ Νυκτέπαρχος λέγεται, ὅτι διὰ τοὺς ἐμπρησμοὺς ἐπενοήθη· διαγινώσκει γὰρ περὶ τῶ ποιούντων ἐμπρησμοὺς, καὶ τοιχωρυχίας, καὶ κλοπὰς, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ περὶ τῶ ὑποδεχομένων· τὰς δὲ τραχεῖς καὶ περιφανεῖς διαπέμπει τῷ Ἐπάρχῳ. Πραίτωρ δὲ λέγεται ὁ στρατηγός. Perstitit hæc dignitas usque ad Imperij exitum. Memoratur enim à Codino c.2. *Prætor populi*, tricesimus octavus inter Palatij Officiales, sed nullam functionem habens, ut idem ait c.5. num.59. Ejus verò vestes & insignia describit cap.4. n.41. Meminit etiam Cantacuzenus lib.4.c.9. Georgij Spanopuli Πραίτωρος τῶ δήμε. *Prætorem Græciæ* Georgium Acropolitam,cujus extat Historia,non semel præterea indigitat Leunclavius in Pandecte Turcico n.1.14.15.24.26.29.30. & alibi: qua quide ipsemet donatum se à Theodoro Lascari scribit cap.66. ἐμὲ δὲ Πραίτωρα χειροτονήσας, &c. Quæ quidem dignitas alia fortè non fuerit à dignitate *Prætoris populi*, quæ illius ævo unica perstabat. Hanc, utcunque se res habeat, eidem Acropolitæ adscribit etiam Ephræmius in Chronico:

Πρὸ τοῖς δὲ Γεώργιον Ἀκροπολίτην
Ἄρχοντα πάντων, καὶ Πρόεδρον δεικνύει,
Πρόσθεν τιμήσας καὶ Πραίτωρος ἀξίᾳ.

Vide Scholiastem Juliani Antecess. ad cap.88.

Πραιτῶρα, *Pratura*, *Dignitas Prætoris*. Olympiodorus apud Photium pag.197. τελέσας τὴν ἰδίαν πραιτῶραν. Infrà: Μάξιμος εἷς τῶν εὐπόρων εἰς τὴν τοῦ υἱοῦ Πραιτῶραν τεσσαράκοντα καταβάλλετο κεντηνάρια. Literæ Pontificiæ apud Habertum in Archieratico p.561. ἡ περὶ τῶν πρακτόρων, ἡ περὶ τῶν τὴν πραιτορικὴν ἀρχὴν διέποντος. Sed videtur legendum πρακτορικήν. Apud Nicetam in Andronico lib.5. num.5. ἀναπειθεῖν τὰς πραιτορικὰς ἀρχάς.

Πραιτώριον, *Palatium*, *Aula Principis*. Glossæ MSS.Reg.Cod.2062. Πραιτώριον, Παλάτιον. S.Chrysostom. in Epist. Pauli ad Philipp. Homil. 2. ἐν ὅλῳ τῷ Πραιτωρίῳ· τέως γὰρ οὕτως ἐκάλουν τὰ βασίλεια. Theophylactus ad eandem Epist. τοῦ Πραιτωρίου, τουτέστι τῶν βασιλείων.

Πραιτώριον, *Prætorium*, *Aula* seu *Palatium Prætoris*, vel *Rectoris Provinciæ*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg.2062. Πραιτώριον, ἀπὸ πράττω, ὅτι τὰ πραττόμενα ὁρῶνται καὶ φυλάττονται, πλέον. τὸ ι. πραιτόριον. Ita nugantur Græculi. Adde Auctorem Etymologici Πραιτωριανὰ βήματα, in Nov.Justiniani 70.cap.1. Phlegon de Mirabilib. Φαῦστος Καίσαρος δοῦλος, ἐκ Σαβίνων, ἀπὸ Πραιτωρίου Παλλαντιανοῦ, &c. Πολυαρχικὸν τῆς Ἐπάρχου Πραιτώριον, in Actis S.Maximi.Constantinus de Adm. Imp. cap.27. ἡ δὲ Νεάπολις τὸ ἀρχαῖον Πραιτώριον τῶν κατερχομένων Πατρικίων. Idem cap.16. ὁ δὲ Στρατηγὸς τοῦ Θέματος αὐτὴν ἔλαχε Σμύρνην τὴν πόλιν Πραιτώριον. Hinc

Πραιτώριον, pro *Auditorio* seu *Tribunali Prætoris*, vel *Rectoris Provinciæ*. Auctor Etymologici: ἵππος, τὸ Πραιτώριον. Justinianus in Nov.24. ὅθεν καὶ τὰ δικαστικὰ καταγώγια Πραιτώρια καλεῖν ἐτάξαν. Supplicatio Basilij Monachi in Concilio Ephesino part.1. cap.30. §.3. καὶ σιδηρωθέντες ἀνήχθημεν ἐν τῷ Πραιτωρίῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ μετὰ τῶν δεσμῶν· καὶ ἐπεὶ οὐδεὶς τὸν κατήγορον, ἐν τῷ δικαστηρίῳ πάλιν δίχα τῆς τάξεως ἤχθημεν. Nilus Monachus lib.2. Epist. 96. τῶν γὰρ ἐν τῇ ἀγορᾷ θερμῶς ἐμπορευομένων, καὶ τὰς μυρίας δίκας καὶ τὰς ποικίλας λογομαχίας ἐν Πραιτωρίοις πλεκόντων, οὐδὲ δοκεῖς διαλλάττειν. Perdiccas Ephesius in Themate Hierosol.

Τὸ βδελυκτὸν Πραιτώριον, καὶ τόπος καταδίκης.

Vide Constantinopolim Christ. lib.2. p.152.153.

Πρετώριον. Menologium Basilij 2.Mart.in S.Nestore: ἤγαγεν αὐτὸς δεδεμένος, καὶ παρέστησε τῷ Πραιτωρίῳ ἑαυτοῦ.

Πραιτώριον, *Domus*, vel *Ædes quævis*: vel certè *Ædes Prædij præcipua*. Testamentum Hierij V.C. in Nov. 159. Justiniani in Procem. σύμπαν τὸ αὐτὸ προάστειον, μετὰ τῶν ὄντων ἐν αὐτῷ Πραιτωρίων πάντων, καὶ σκαλῶν πασῶν, &c.

Πραιτωρίδιον, *Prætoriolum*, *Domuncula*. Arrianus in Epictet. lib.3. cap.22. οὐ γυνή, οὐ παιδία, οὐ πραιτωρίδιον, ἀλλὰ γῆ μόνον, καὶ οὐρανός, καὶ τριβωνάριον.

Πραιτωριοκτυποῦντες, *Prætoria frequentantes*, apud Palladium in Vita Chrysostomi pag.42.

Πραιτωριανοί, *Prætoriani milites*: στρατιῶται τῶν Πραιτωρίων, apud Socratem lib.1. Hist. Eccl. cap.2. φύλακες τοῦ παλατίου, Procopio in Hist. Arcana, & Evagrio lib.4. cap.1. & 2. Pæanius in Paraphrasi Eutropij lib.8. ἀλλ' ὀγδοηκοστῇ τῆς Βασιλείας ἡμέρᾳ στρατιωτῶν ὑπεξήγαγε στάσις τῶν καλουμένων Πραιτωριανῶν.

ΠΡΑΙΦΕΚΤΟΣ, *Præfectus*. Glossæ Basilic. Πραίφεκτος, Ναύαρχος. Eædem Glossæ & Suidas: Πραίφεκτοι, δώδεκα ἄρχοντες προβεβλημένοι ὑπὸ τῶν Ὑπάτων, οἱ τοῖς Ὑπάτοις τοὺς ἐπιτηδειοτάτους πρὸς τὴν ἀληθινὴν χρείαν ἐκ τῶν παραγεγονότων συμμάχων ἱππεῖς τε καὶ πεζοὺς ἐξέλεγον τοὺς καλουμένους Ἐκτραορδιναρίους, ὃ μεθερμηνευόμενον Ἐπίλεκτοι. Quæ quidem ex Polybio desumpta sunt. Vetus Inscriptio apud Gruter.458. 1. ΠΡΑΙΦΕΚΤ. ΣΠΕΙΡ. Β. ΟΥΛΠ. &c.

Πραιφεκτωρία, *Præfectura*. Justinianus in Novella 38. Πραιφεκτωρίας γὰρ τὰς στρατηγίας ὁ νόμος ἐπίσταται.

Πραιφεκτιανοί, *Præfectiani*, de quibus in Gloss. med. Latin. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 133. *Præfectianos*, *Magistrianos*, *& Publicos Civitatis*.

ΠΡΑΚΝΑΔΕΣ, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945. extat titulus, πρὸς τὸ ἀρεῖ πρακνάδας.

ΠΡΑΚΤΕΙΟΝ, *Domicilium* τῶν πρακτόρων. Glossæ Basilic. Στατίονες, τὰ πρακτεῖα τῶν δημοσίων τελῶν.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ, *Acta publica*, quæ etiam Πράξεις dicuntur. Glossæ Gr. Lat. Ἐπὶ πράξεως, *Apud Acta*. Vide Henric.Valesium ad Euseb. lib.6. cap.41. Novella I. Manuelis Comneni Imp. lib.2. Juris Græco-Rom. pag.150. εἴτε ἐν χρυσοβούλλοις λόγοις διαφόρων βασιλέων, εἴτε ἐν σιγιλλίοις, εἴτε ἐν ἁπλαῖς προστάξεσιν, εἴτε ἐν λύσεσιν, εἴτε ἐν πρακτικοῖς ἀποσκάζον, &c. Infrà pag. 151. ἡ καταστρωθεῖσα ἀπώλεια, ἴσα δὲ τούτων πεπιστευμένα εὑρίσκονται, ἢ πρακτικὰ ὀφείλοντα προσβῆναι, οὐ προέβησαν. Ejusdem Imp. Nov.4. pag.157. καὶ ἀντὶ δωρεᾶς, καὶ ἀντὶ πρακτικοῦ, καὶ ἀντὶ παντὸς ἑτέρου δικαιώματος, &c. Adde pag. 159. Rursum pag. 168. κἂν μὴ καταγράφησαν δὲ ἐν πρακτικοῖς, &c. Vide in Σκευοφυλακίσσα, & in Τριβοῦνος.

Πρακτικά, *Actiones Conciliorum*, in Actis Synodi Ephesinæ initio, apud Photium in Bibl.Cod.15.& seqq. & in serie Archiepiscopor. Bulgariæ à nobis edita in Famil. Byzant. Vide Πράξις.

ΠΡΑΚΤΩΡ, *Exactor*, seu *Susceptor tributorum*. Glossæ Biblicæ MSS.ex Cod.Colberteo: Πράκτορος, ἀπαιτητοῦ. Πράκτορες ἤτοι ἀπαιτηταί, in Nov.17. Justiniani cap.7. in Nov. 25. cap.4. in Nov.30. cap.4. Eædem Glossæ: φορολόγος, πράκτορος, ἀπαιτητοῦ. Suidas: φορολόγος, ὁ τὰς εἰσφορὰς συλλέγων, οὓς πράκτορας καλεῖν εἰώθε τοῖς πολλοῖς. Gregorius Nazianzenus in Carm.

Θρῆνοι, στεναγμοί, πράκτορες, στρέβλαι, πέδαι.

Nilus Monach.lib.2.Epist.22. ὦ γάρ, φησί (Χριστός) πολὺ δέδοται, περισσότερον ἀπαιτήσουσιν οἱ πράκτορες ἄγγελοι. Nicephorus Constantinopol. in Breviario: τῶν δημοσίων φόρων πράκτορα. Ubi Theophanes pag.323. habet ἐκλήπτορα τῶν δημοσίων φόρων. Idem Theophan. an.25. Heraclij: οἱ τῶν Σαρακηνῶν πράκτορες παρεγένοντο τὸ λαβεῖν τὸ χρυσίον. Scylitzes pag.747. πράκτωρ γὰρ δημοσίων φόρων πεμφθείς, &c. Occurrit non semel apud Zonaram in Domitiano, in Argyro, &c. in Jure Græco-Rom. lib.2. pag.119. 124. 147. &c. in Nov.4. Manuel. Comneni, apud Theophylactum Bulgar. Epist. 18. 33. 41. 43. Photium cap.82. & alios Scriptores. Hinc πρακτορικαὶ ἀρχαί, apud Joan. Tzetzem Chil.5. v.608. πρακτορικαὶ ἐνεργείαι, apud Scholiastem Harmenopuli ad Epitomen Canon. sect.3.tit.2. βία πρακτορική, in eadem Nov. Manuelis Comneni.

Πρακτορεύειν, *Tributa exigere*, *Exactoris officium exercere*. Nomocanon Cotelerianus num.121. ἱερεὺς καπηλικῶν, ἢ πρακτορεύων, παυσάσθω.

Πράττειν, eadem notione. Glossæ Gr. Lat. εἰσπράττω, *Exigo*. Τὰ δημόσια πράττειν, in Edicto 13. Justiniani cap.12. Palladius in Vita Chrysostomi pag.32. ἐν ᾧ κατασχεθέντες τόπῳ ὑπὸ τοὺς λιμένας πραττόντων, ἀπηλάσθησαν εἰς τὰ ὀπίσω. Theophylactus Epist.71. ἀριθμητικὸν μὲν οὖν αὐτὸ ᾔδειν, ἀφ' οὗ τοὺς Βαρδαριώτας ἔπραττεν. Liber 56. Basilic.tit.4.cap.5. ὁ περισσοπρακτήσας τελώνης διηνεκῶς ἐξορίζεται. Adde tit.8. & Vide in ποδοκόπιον.

Πρακτόριον, *Pignerarium*, in Gloss.Gr.Lat.

Δημοσιόπρακτοι, *Exactores tributorum*. Manethon in Apotelesmatib. ascendentium MSS. ποιεῖ δημοσιοπράκτους, καὶ ἐν χερσαίοις τόποις κινδύνους ὑπομένοντας. Ubi per κινδύνους intelligit naufragia quæ publicanorum erant, ut docuimus in Gloss. med. Lat. in *Lagan*.

ΠΡΑΜΑ,

ΠΡΆΜΑ, *Opus*, Πρᾶγμα. Glossæ Græcobarb. Πρᾶγμα, ἢ πράμα, ἢ ἔργον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Τότες λαλεῖ τοῦ Παμφίλου, φίλε, τὸ πράμα τοῦτο,
Βλέπε καλὰ μὴ γρικηθεῖ διακανένα πρᾶγμα.

Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτὸς ὡσὰν ἐγροίκισε τὸ πράμα πῶς ἐγίνη.

Occurrit ibi pluries.

Πραμάτεια, *Merces*, Ἐμπορία, in Corona pretiosa. Eadem Historia:

Οὐδὲ ποτὲ του πραματείαν ἔκαμε στὴν ζωή του.

Πραματευτής, *Mercator*, Ἔμπορος, in eadem Corona pretiosa.

ΠΡΑΝΔΙΑΡΑ, ita appellatus *Carcer Excubitorij*, Constantinopoli, ut auctor est Anastasius Bibliothec. in Hist. de Exilio S. Martini Pap. pag. 86. Chronicon Alexandrinum an. 12. Arcadij: ἐκάησαν αἱ θύραι τοῦ ἱππικοῦ σὺν τῇ πρανδιάρᾳ, καὶ προσπαρακείμενοι ἔμβολοι. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 2. sect. 4. num. 32.

ΠΡΆΝΔΙΟΝ, *Brandeum*, *Fascia*, *Vitta*. De qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Theophanes an. 31. Justiniani, de Avaribus: εἶχον γὰρ τὰς κόμας ὄπισθεν μακρὰς πάνυ δεδεμένας πρανδίοις, καὶ πεπλεγμένας. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. ὅτι βλαττία, χαρέρια, πράνδια, σημεῖα, πέπεριν, δερματια ἀληθινὰ παρδικά, &c. Anonymus Astronomus MS. ex Cod. Colberteo: ἐπ' αὐτοῦ ἱμάτια δερμάτινα, καὶ τὰ λέπη τοῦ δένδρων, καὶ πρανδία, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καλαμάριον.

Πράδιον, eâdem notione. Vita apocrypha MS. S. Alexij: καὶ ἐπάρας τὸ δακτυλίδιον τὸ χρυσοῦν, δέδωκεν αὐτῇ, σὺν αὐτῷ καὶ τὴν ῥόνδαν ἐνειτυλιγμένην εἰς πράδιον πορφυροῦν. Item

Πράντιον. Myrepsus sect. 41. c. 76. ex Cod. Reg. ἔχε ἀρσενικὸν σχιστόν, πράντιον, πανιν, κριθάλευρον, &c.

ΠΡΑΝΔΙΟΠΡΆΤΑΙ, *Caupones*, *Qui prandia seu convivia vendunt*: nostris hodie, *Traiteurs*. Balsamon ad Marcum Patr. Alexandr. Resp. 24. καταλλάκται τυχὸν γινόμενοι, ἢ πρανδιοπρᾶται, ἢ οἰνοπρᾶται.

ΠΡΑΞΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, *Liber Græcorum Ecclesiasticus Actus Apostolorum à S. Luca conscriptos continens*, vulgò Lectionibus S. Pauli Apostoli & aliis Canonicis adjunctus, unde pro ipso, quem Ἀπόστολον vocant, interdum usurpatur: sed & titulo *Apostoli* Editus Venetiis 1633. ὁ Ἀπόστολος. Typicum S. Sabæ cap. 2. καὶ εὐθέως ἀνάγνωσις εἰς τὸν πραξαπόστολον. Et alio loco: μεταξὺ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πραξαποστόλου, εὐλογοῦντος τοῦ ἱερέως. Ibid. καὶ εὐθέως ἀνάγνωσιν εἰς τὸν πραξαπόστολον. Item: μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πραξαποστόλου, εὐλογοῦντος τοῦ ἱερέως, ἀπαρχόμεθα τοῦ ἐξαψάλμου. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω· καὶ μετὰ ἀνάγνωσις εἰς τὸν πραξαπόστολον εἰς τὸν ὄρθρον. Quando verò legantur Actus Apost. sic declarat idem Typicũ: ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῶν ἁγίων πάντων εἰς τὴν ταύτην ἀνάγνωσιν, λέγω δὴ τοῦ μεγάλου ἑσπερινοῦ, αἱ πράξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἀναγινώσκονται μόναι· εἰς δὲ τὰς λοιπὰς κυριακὰς τοῦ ὅλου χρόνου αἱ ἑπτὰ καθολικαί, καὶ αἱ δεκατέσσαρες τοῦ ἁγίου Παύλου ἐπιστολαί, καὶ Ἀποκάλυψις Ἰωάννου. Vide Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæsarea pag. 287.

ΠΡΆΞΙΣ, *Actio Concilij*. Ex Liberato observavimus in Gloss. med. Lat. aliud esse *Actionem*, aliud *Sessionem*, in Conciliis Is enim c. 14. ait Concilium Calchedon. *in duodecim Secretariis*, & *sexdecim actionibus* fuisse expletum. Quod verò πράξιν vocat idem Concilium, vetus Interpres ex Cod. Joliano *cognitionem* appellat: πραξίδιον verò Acta contra Anthimum, to. 5. Concil. pag. 272. πεπραγμένα ἐν Ἱεροσολύμοις παρὰ Πέτρῳ Ἀρχιεπισκόπῳ κατὰ Ἀνθίμου, ἐν οἷς πεφάνισαι καὶ τὰ ἐν ΚΠόλει παρὰ Μηνᾶ Πατριάρχου περὶ τὰ αὐτοῦ πραχθέντα ἐν τέτρασι πραξιδίοις. Vide Edit. Concilior. Baluzij p. 1287. & suprà in Πρακτικά.

ΠΡΆΞΙΣ, *Actus venereus*, *Coitus*. Joan. Moschus in Limon. cap. 97. ὡς οὖν ἐξῆλθεν ὁ εἰσελθὼν εἰς τὸ πορνεῖον, ποιήσας τὴν πρᾶξιν, λέγει αὐτῇ, &c. Suprà: ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ, ἵνα τὴν πρᾶξιν ποιήσω, ἢ ἀπόλυσόν με ἀπελθεῖν. Vide Zonaram to. 1. pag. 191. 192.

ΠΡΑΣΙΑΊ, *Divisi inter se*. Historia politica p. 22. καὶ μαθοῦσα αὐτὴ τὰ σκάνδαλα τῶν δύο Πατριαρχῶν, καὶ ὅτι οἱ τῆς πόλεως ἐγίνοντο πρασιαί, ὁ μὲν τὸν ἕνα, ὁ δὲ τὸν ἕτερον, ζητοῦντες, &c.

ΠΡΑΣΙΑΝΌΣ, *Prasinæ factionis*, apud Antoninum lib. 1. de Vita sua sub init. Locum vide in Παλμυλάριος. Eustathius Od. 1. ἀπὸ τῆς χολῆς δὲ τὸ χλωρόν, ὡς ἀπὸ τοῦ πράσου τὸ πράσινον.

ΠΡΆΣΙΚΑ, *Brassica*, *Caulis*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047. πράσικα, ἢ ἐστὶ καυλός.

ΠΡΑΣΙΝΟΒΈΝΕΤΟΙ, *Utraque factio Prasinorum & Venetorum*, apud Theophanem an. 29. Justiniani.

ΠΡΆΣΙΟΣ. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. Jejunior. καὶ τὰ λοιπὰ μετὰ πρασίας καὶ ἴσης φωνῆς, πάντες ποιοῦντες καὶ μελῳδίας. Puto legendum πραείας. Vide in Φωνή.

ΠΡΑΤΕΌΣ, ἢ ἐστὶ σαλβία, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Salvia*, Rustica fortè vel Montana, vel Pratensis.

ΠΡΆΤΖΟΝ, *Brachium*, Gall. *Bras*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πρόσωπον ξενοχάραγον, κορμὴν καὶ ὅλα πρᾶγμα,
Με τὰ γυμνὰ τὰ πράτζα σου να πεῖ δε σώνη γράμμα.

Vide Μπράτζος.

ΠΡΑΤΙΚΆΡΕΙΝ, *Versari*, *Conversari*. Ex Ital. *Praticare*. Glossæ Græcobarb. ἀγοράζειν, ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν, νὰ διατρίβει εἰς τὴν ἀγοράν, νὰ πρατικάρει. Rursum: ἀϊδάνης, διατρίβων, πρατικάροντας.

ΠΡΑΤΙΚΌ, *Semisextarium*, Ἡμίεκτον.

ΠΡΆΤΤΕΙΝ, pro ποιεῖν, non semel usurpat Moschion. Vide in Πράκτωρ.

ΠΡΆΤΤΗΣ, *Venditor*, *Revenditor*, Πράτης, μεταπωλητής. Hieron. German.

ΠΡΕΒΕΛΕΤΖΙΟΝ, *Privilegium*. Vide in Πριβιλέγιον.

ΠΡΕΔΙΚΑΤΟΡΕΣ, *Prædicatores*, *Fratres Ordinis S. Dominici*, vulgò nostris, *les Freres Prescheurs*. Joannes Cantacuzen. Orat. 1. contra Mahumetem: τῆς τῶν τάξεως τῶν Πρεδικατόρων, ἤτοι τῶν Κηρύκων, Ῥίκαρδος ὄνομα αὐτῷ, ἀπελθὼν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἔνθα τὸ μυσεῖον καὶ τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας ἐνεργεῖται, καὶ φιλοπονήσας εἰς ἄκρον, ἐξήσκησε τὴν τῶν Ἀράβων διάλεκτον. Demetrius Cydonius Interpres ejusdem Richardi contra Mahumetem: ἐγὼ τοίνυν ὁ ἐν τῇ τάξει τῶν Πρεδικατόρων ἐλάχιστος, &c. Vide Κήρυκες.

ΠΡΕΖΕΝΤΙΖΕΙΝ, *Offerre*, ex Gallico *Presenter*. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Τὸ ὁμάντζιν ἐπρεζέντισεν, ὡς τὸ ἔχουσιν συνήθιον.

Id est, *hominium secundùm receptum morem obtulit*. Vide Πισεντάριζειν.

ΠΡΕΙΟΥΑΤΗ. Vetus Inscriptio apud Gruterum. 458. 1. ΠΡΑΙΦΕΚΤ. ΕΞΠΛΩΡ. ΓΕΡΜΑΝΙΚ. ΕΠΙΤΡΟΠΩ ΠΡΕΙΟΥΑΤΗΣ. *Privatum ærarium* quidam hîc innui volunt.

ΠΡΕΚΑΡΤΙΟΝ, exponitur, *Sinendi modo*, (de qua formula agunt Jurisconsulti,) in Glossis Basilic. Σινένδι μόδο, πρεκάρτιον ἐξαίρετος. Legendum πρεκάτιο.

ΠΡΕΚΌΚΚΙΑ, *Malus Armeniaca*, & ejus fructus. Galenus lib. 2. de Ciborum facultatib. p. 325. ἐστὶ μὲν οὖν ἀμείνω τὰ πρεκόκκια καλούμενα τῶν Ἀρμενιακῶν· ὅθεν δὲ φεύγουσι τὴν τῶν πρεκοκκίων προσηγορίαν, Ἀρμενιακὰ μῆλα καλοῦσιν ἀμφότερα. Aëtius lib. 1. μηλέα Ἀρμενιακή, ταύτης καὶ τὸ δένδρον, καὶ τὸν καρπὸν Πρεκόκκια καλοῦσιν.

ΠΡΕ'ΜΙΟΝ, *Præmium*. Scholiastes Basilic. lib. 18. tit. 6. ὁ διὰ τὸ ἐλέγξαι τὴν ἀναίρεσιν τοῦ δεσπότου αὐτοῦ, λαβὼν ἀντὶ πρεμίου τὴν ἐλευθερίαν, ὀρκῖνος λέγεται ἀπελεύθερος.

ΠΡΕ'ΝΤΖΑ, *Prælum*, ex Ital. *Prezza*, & Gall. *Presse*. Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀκόμι θέτε τὸ ζυμὶν εἰς τὴν πρέντζαν, καὶ οὐδὲ σέπεται ποτέ.

ΠΡΕΠΑ'ΤΩΡΕΣ. Mauricius lib. 2. cap. 11. πρὸς τούτοις δεῖ ἀφορίζειν καὶ Ἀντικένσωρας, ἤτοι Πρεπάτωρας, τοὺς τοὺς ὀφείλοντας προλαμβάνειν, καὶ τὰς ὁδοὺς προγινώσκειν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄπληκτα ὁδηγεῖν τὸν στρατόν. Ita etiam à Rigaltio; sed videtur legendum πρεπαράτωρας, *Præparatores*: id enim muneris erat Antecessorum ut castra pararent: nisi quis malit Παράτωρας.

ΠΡΕΠΟΣΥ'ΝΗ, *Decentia*, Εὐπρέπεια.

ΠΡΕ'ΣΑ, *Turba*, *Multitudo hominum compressa*, ex Italico *Pressa*, & Gallico *Presse*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

> Ἀπὲ τὴν πρέσαν τὴν πολλὴν, κ'ἐκ τοὺς πολλοὺς τοὺς κόλπους,
>
> Οἱ δύο τοὺς ἐχορήσασι ὁ Παλαμὼν κι' Ἀρκήτας.

Infrà:

> Οὔτε ὀρδίνια εἴχασι, μόνον ἔτρεχεν ὅλοι
>
> Στὸν τόπον ὅπου ἔβλεπαν τὴν πρέσαν τὴν μεγάλην.

Eodem lib. rursum:

> Καὶ τοῦ Δυσέαν ἐποίασαν συργοὺς τῶν ἐκ τὴν πρέσα.

Occurrit ibi pluries.

ΠΡΕΣΒΕΥ'ΕΙΝ, *Intercedere*, dicuntur Sancti, quòd iis Fideles χρώμενοι πρεσβευταῖς πρὸς τὸν τῶν ὅλων δεσπότην, διὰ τούτων τὰς θείας κομίζονται δωρεὰς, ut ait Theodoritus serm. 8. Græcar. affect. Scheda Basilica: πρεσβεύω, τὸ τιμῶ· Πρεσβεύω δὲ, τὸ παρακαλῶ, εἰς δοτικήν. Sophronius Patr. Hierosol. Homil. in SS. Cyrum & Joannem: περὶ τῆς τῶν νέων θεραπείας πρεσβεύοντες. Ammon Episcop. de Vita & conversat. S. Pachomij & Theodori num. 7. Θεόδωρος δὲ στενάξας, πρεσβεύειν αὐτὸν πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἠξίωσεν. Vita ejusdem S. Pachomij num. 85. μὴ γὰρ νομίζεται ὅτι ἱκανοὶ ἐσμὲν πρεσβεῦσαι τῷ Θεῷ ὑπὲρ τούτων, ἁμαρτωλοὶ ὄντες. Triodium Fer. 2. Hebd. Jejun. παναγία δέσποινα, Θεοτόκε, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Vide Epist. S. Ignatij ad Philippenses num. 10. Anonymi invectivam adversus Iconomachos num. 15. &c.

Πρεσβευτὴς, *Intercessor*. Idem Theodorit. eod. serm. ubi de Martyrib. καὶ ὡς πολιούχους τιμῶσι καὶ φύλακας, καὶ χρώμενοι πρεσβευταῖς πρὸς τὸν ὅλων δεσπότην, Triodium: τοὺς ἁγίους σου ἔχομεν πρεσβευτάς. Eunapius in Ædesio sub fin. ubi de Martyribus Christianis: Μάρτυρες γοῦν ἐκαλοῦντο καὶ διάκονοί τινες, καὶ πρέσβεις τῶν αἰτήσεων παρὰ τῶν Θεῶν, &c.

Πρεσβεία, *Intercessio*, maximè *Sanctorum erga Deum*. S. Maximus in Computo cap 34. εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς πανενδόξου καὶ ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, &c. Chronicon Alexandrinum an. 16. Heraclij: ὁ μόνος πολυέλεος καὶ εὔσπλαγχνος Θεὸς τῇ εὐπροσδέκτῳ πρεσβείᾳ τῆς ἀχράντου αὐτοῦ μητρὸς, &c. Adde pag. 906. Theophanes pag. 332. τὴν βουλὴν αὐτῶν διεσκέδασεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Adde pag. 268. 334. 336. 340. 370. 426. S. Joannes Damascenus Orat. in Constantinum Caballinum: καὶ πάντας τοὺς ἁγίους προσκυνῶ, καὶ σέβομαι, καὶ δέομαι αὐτῶν τῆς πρεσβείας καὶ ἱκεσίας. Eodem sensu dixit S. Nicephorus Constantinopol. in Disput. de Imaginib. cum Leone Armenio pag. 170. Sanctos μέσους πως ἡμῖν καὶ πορθμέας πρὸς Θεὸν esse. Occurrit passim in Lib. Ecclesiast. Græcor. & alibi. Vide Frontonem Ducæum ad Epist. 44. S. Basilij, & Panagiotam in Catechismo Russorum seu Græcorum pag. 230.

Πίνειν εἰς πρεσβείαν τοῦ ἁγίου, *Bibere in amore alicujus Sancti*, de quo amore egimus in Gloss. med. Lat. Anonymus de Miraculo S. Georgij Mart. in Captivo num. 30. πιόντες οὖν εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Πρεσβείαν, &c. Ducas Hist. cap. 36. de Constantinopolitanis: κρατοῦντες ἐν χερσὶ τὰς φιάλας πλήρεις ἀκράτου ἀναθεμάτιζον τοὺς Ἑνωτικοὺς πίνοντες εἰς πρεσβείαν τῆς εἰκόνος τῆς Θεομήτορος, καὶ παρακαλοῦντες αὐτὴν τοῦ γενέσθαι προστάτην καὶ ἀρρωγὸς τῆς πόλεως. Vetus Scriptor laudatus à V. C. Joan. Mabillonio in Præfat. ad sæculum 9. Benedictinum: *Quondam in terra Bulgarorum quidam nobilis potensque paganus bibere me suppliciter petivit, ut in illius Dei amore, qui de vino suo sanguinem fecit.* Christianus de Scala in Vita S. Vvenceslai pag. 56. *Rursum locum convivij petens, calice accepto, pocula coram omnibus portans, altâ præfatur voce, in nomine beati Archangeli Michaëlis bibamus hunc calicem, orantes & deprecantes, quo animas nostras introducere nunc dignetur in pacem exultationis perpetuæ. Cui cum quique fideles respondissent, Amen, hausto potu universos exosculans, hospitium repetivit.*

Κυροπρεσβεύτρια, *Deipara*, quæ pro hominum salute Dominum Deum deprecatur. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἰδοὺ, ἠκούσαμεν τὴν κυρίαν τὴν κυροπρεσβεύτριαν, εὕρομεν αὐτὴν, καὶ παρόμοιον τὴν σοφίαν τὴν τερπνήν. Mox: ἄρα ἔχει τὸ ψαλτήριον ἐν τῇ τοῦ στίχου περιοχῇ τὴν Κυρὰν πρεσβεύουσαν.

Πρεσβεία, *Processio* seu *Supplicatio*, ita appellata ea quæ in die Parasceves fiebat ad Blachernas, instituta à Mauricio Imp. Zonaras de Mauricio: τυποῖ δὲ καὶ τὴν λιτὴν καλουμένην Πρεσβείαν, κατὰ Παρασκευὴν ἐν Βλαχέρναις, καὶ ἐν τοῖς χαλκοπρατείοις τελεῖσθαι. Ita etiam Cedrenus an. 5. ejusdem Mauricij, & Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philos.

Πρεσβεῖα, inquit Cujacius ad Nov. 1. Justiniani, Græcis non tantùm *Legativa* sunt, quæ his qui legatione aliqua funguntur dari solent, sed etiam *Legata* quæ testamento relinquuntur.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΙΚΟ'Ν. Vide in Γαγδία.

ΠΡΕΣΒΥ'ΤΕΡΟΣ, *Presbyter*, *Sacerdos*. Gradus Ecclesiasticus. Malchus in Byzanticis: τὸν τῶν βαρβάρων ἱερέα, ὃν οἱ Χριστιανοὶ καλοῦσι Πρεσβύτερον. Procopius lib. 1. Persic. cap. 25. ἔνθα ἱερεὺς γενόμενος ἀκουσίως, Πέτρον ἑαυτὸν μετωνόμασεν, οὐκ Ἐπίσκοπον μέν τοι, ἀλλ' ὅνπερ καλεῖν Πρεσβύτερον νενομίκασιν. Synesius Epist. 66. ad Theotimum: τῇ δὲ ἡλικίᾳ συμπροϊούσης τῆς μοναδικῆς κατὰ τὸν βίον ἐνστάσεως, ἠξιώθη μὲν ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, ἠξιώθη δὲ τοῦ Πρεσβύτερος εἶναι. Occurrit passim.

Πρεσβύτερος τῶν σχολῶν, *Presbyter Scholarum*, militarium fortè, quemadmodum apud nos ejusmodi militares copiæ habent suos Capellanos. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ προτραπεὶς ὑπ' αὐτοῦ αὐτόθι μένειν, καὶ στρατεύεσθαι, καὶ πρεσβύτερος τῶν νουμέρου γενέσθαι. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 196. Φίλιππον τὸν ἀσκητὴν καὶ πρεσβύτερον τῶν σχολῶν. Mox,

Πρεσβύτερον τοῦ Παλατίου alterum nominat.

Πρεσβύτερος ἐπὶ τῆς μετανοίας, apud Socratem lib. 5. cap. 19. ἐπὶ τῆς μετανοούντων τεταγμένος, apud Sozomenum lib. 7. cap. 16. *Pœnitentiarius*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Adde Nicephor. Callist. lib. 12. cap. 28.

Ἀρχιπρεσβύτερος, *Archipresbyter*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Sozomenus lib. 8. cap. 12. ἐπηνιάτο Θεόφιλος τὸν τότε ἀρχιπρεσβύτερον. Theodoritus lib. 3. Hist. cap. 14. Ἰωάννης γὰρ ὁ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ πρεσβυτέρων ἐπὶ πλεῖστον ἡγησάμενος χρόνον.

Πρωτοπρεσβύτερος, idem qui *Archipresbyter*, *Protopapas*, & πρωτοϊερεὺς, πρῶτος πρεσβύτερος, disjunctim in Nov. 123. Just. cap. 3. πρῶτος τῶν πρεσβυτέρων, apud

apud Scylitzem pag.753. Arsacius, qui Chrysostomo successit in Episcopatu, πρωτοπρεσβύτερος dicitur in Actis Synodi ad Quercum. Socrates lib.6. cap.9. Πέτρος τις Πρωτοπρεσβύτερος ἦν τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκκλησίας. De eodem agit etiam Georgius Alexandr. in Vita Chrysostomi. Photius in Paratitlo: καὶ δὴ Πέτρον τὸν εὐσεβέστατον Πρωτοπρεσβύτερον τῆς κατὰ Ῥώμην ἐκκλησίας. Meminit Synodus VII. alterius Petri πρωτοπρεσβυτέρου S. Petri Romæ, Legati Apostolici. Describitur à Morino lib. de Sacris Ordinat. pag.113. & à Goaro pag.287. τάξις καὶ ἀκολουθία εἰς τὸ ποιῆσαι Πρωτοπρεσβύτερον. Deinde: προσφέρεται ὁ εὐλαβέστατος ἀδελφὸς ἡμῶν δεῖνα, ἱερεὺς εἰς τὸ ἅγιον Πρωτοπρεσβύτερον τῆς Δ. πόλεως. Vide Symeon. Thessalon. de sacris Ordinat. cap.13. & eundem Morinum libro laudato parte 3. Exercit.15. cap.2.

Πρεσβύτερος δεύτερος. Concilium Ephesinum Act. 6. pag.685. Πατρίκιος δεύτερος πρεσβύτερος κώμης Παραδιεξύλου, &c. Vide Δευτερεύων.

Πρεσβύτερος, apud Manichæos. Paradisus, seu Liber SS. Senum MS. ἦν δὲ γέρων οἰκῶν ἐν ἐρήμῳ τόπῳ, ἦν δὲ καὶ ἄλλος μήκοθεν αὐτοῦ Μανιχαῖος, καὶ αὐτὸς Πρεσβύτερος τῶν καλουμένων παρ' αὐτοῖς πρεσβυτέρων.

Πρεσβυτέριον, Πρεσβυτερεῖον, *Sacerdotalis dignitas.* Concilium Nicænum I. Can. 2. καὶ ἅμα τῷ βαπτισθῆναι προάγειν εἰς ἐπισκοπὴν, ἢ πρεσβυτερεῖον. Synodus Constantinopol. sub Hormisda: οἴδατε τοὺς ἐμοὺς ἀγῶνας, ἀγαπητοὶ, οὓς καὶ ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ κατεβαλόμην, &c.

Πρεσβυτεῖον, *Presbyterium*, Dignitas Episcopi. Ordinatio Presbyteri in Euchologio: αὐτὸς, κύριε, καὶ τοῦτον ὃν εὐδόκησας τὸν τῆς πρεσβυτερίου ὑπεισελθεῖν βαθμὸν, πλήρωσον τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματός σου δωρεᾶς, &c.

Πρεσβυτεῖον, *Presbyterorum consessus*, τὸ ἱερέων συνέδριον, in Epistola Xysti Papæ ad S. Cyrillum in Nova Collect. Concil. Baluziano to. 1. pag.657. ἱερατικὴ γερουσία, apud Basilium Seleuciensem lib.2. de Vita S.Theclæ cap.27. Concilium Ancyranum Can.18. ἐὰν μέν τοι βούλοιντο εἰς τὸ πρεσβυτεῖον καθέζεσθαι, ἔνθα ἦσαν πρότερον πρεσβύτεροι, &c. Utuntur præterea, S. Clemens lib.8. Constit. Apostol. cap.12. 13. S.Basilius Epist.63. 319. Martyrium S. Sabæ Gothi n.8. Palladius in Vita Chrysostomi pag.142. Novella Alexij Comneni de Electionib.§.22. &c. Vide in Gloss. med. Lat.

Πρεσβυτέρα, *Uxor Presbyteri*, apud Græcos recentiores præsertim, in Nomocanone Coteleriano n.37. 54. 78. 138. 142.

Πρεσβυτερίσσαι, *Presbyterissæ*, de quibus egimus in Gloss. med. Lat. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: καὶ πόσαι ἱερωμέναι, ἤγουν πρεσβυτερήσσαι, ἢ ἐν βαθμῷ διακόνων γυναικῶν, &c.

ΠΡΕΣΒΥΤΙΔΕΣ, *Viduæ Seniores*, quæ Sacris in Ecclesia exercitiis vacabant, *Presbyteræ* etiam dictæ. Concilium Laodicenum Can.11. περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς λεγομένας Πρεσβύτιδας, ἤτοι Προκαθημένας, ἐν ἐκκλησίᾳ καθίστασθαι. Ubi Dionysius Exiguus, *Presbyteræ vel Præsidentes*: Isidorus verò Mercator, *Mulieres quæ apud Græcos Presbyteræ appellantur, apud nos autem viduæ seniores, univiræ, & Matriculariæ nominantur.* Ubi consulendi Zonaras & Balsamon. Leontius Presbyter in Vita MS. S.Gregorij Agrigentini: ὅρα τὴν μητέρα αὐτοῦ μετὰ τῶν πρεσβυτίδων καὶ διακονισσῶν παρεστῶσαν. Vide Balsamonem ad eundem Canonem Laodic. Clementem lib. 2. Constit. Apost. cap.28. 57. lib.3. cap.5. Epiphanium Hæresi 79. & Gloss. med. Lat. in *Presbyteræ*.

ΠΡΕ'ΣΕΝΤΟΝ. Vide Πραίσεντον.

ΠΡΕΣΠΟ'ΚΩΝ, *Præco.* Acta MS. Pilati apocrypha: ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ὃ ἐποίησεν ὁ κύρσωρ, καλέκραξαν τῷ Πιλάτῳ, λέγοντες, Διατί πρεσκόπονα αὐτοῦ οὐκ ἐκάλεσας ἐλθεῖν, ἀλλ' ὑπὸ κύρσορα. Vide Πρέκων.

ΠΡΕΤΕΝΤΟΥ'ΡΑ, in Glossis Basil. παράστασις. Vide Gloss. med. Lat. in *Prætentura*.

ΠΡΙΑΔΗ'ΛΑ, Dacis, *Vitis nigra*, apud Interpol. Dioscoridis cap. 764.

ΠΡΙΑΜΙ'ΣΚΟΣ, in Glossis Botanicis Colberteis MSS. ὁ βαμβάκινος. Vide suprà in Βάμβαξ.

ΠΡΙΒΑ'ΤΑ, *Ærarium Principis usibus dicatum*, cui qui præerat dictus *Comes rerum privatarum*, de qua Dignitate egimus in Gloss. med. Lat. ut & de hoc ærario. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πριβάτον, κατὰ Λατίνους, τὸ ἰδικόν. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Πριβάτα, ἰδιωτικὰ, ἴδια, ἰδιόκτητα, ἰδικὰ, ἅτινα οἱ κατὰ καιρὸν βασιλεῖς ἐκλήσαντο, καὶ ἕκαστος ἐπὶ μετ' αὐτὸν παρέπεμψεν. Glossæ Basilic. Πριβάτα, ἰδιωτικά. Rursum: Πριβάτα, τὰ τῇ βασιλείᾳ (MS. τῷ βασιλεῖ) ἰδίως διαφέροντα· ἀλλὰ δὲ ἐστι τὰ δημόσια, ὅσα τελεῖ ὑπὸ τὸν Κόμητα τῶν Λαργιτιόνων, τῆς δημοσίας ὑπηρετοῦντα χρείας. Λαργιτιονες δὲ εἰσὶ δύο, τὰ σάκρα, καὶ τὰ πριβάτα. δύο γὰρ εἰσὶ βασιλικοὶ Θησαυροὶ, οἱ ἰδιάζοντες τῆς Βασιλείας, ὅσοι τῶν Λαργιτιόνων, καὶ ὁ δημόσιος ὁ τοῦ φίσκου. Adde Balsamonem ad Nomocan. Photij tit.1. cap.5. Justinianus in Nov.69. cap.4. §.2. καὶ τοὺς θείους ἡμῶν οἴκους, καὶ τὰ θεῖα πριβάτα, καὶ τὸ θεῖον πατριμόνιον. Ita in Edicto 4. cap.2. §.2. in Edicto 8. cap.2. Procopius in Hist. arcana: ἡμαρτάνετο δὲ τοῦτο, κἂν τῇ τῆς Μαγίστρου καλουμένῃ ἀρχῇ, κἂν τοῖς Παλατίνοις, οἵτε ἀμφὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ τὰ Πριβάτα καλούμενα, τότε πατριμόνιον ἐπιλεῖν ἀεὶ τὴν ὑπουργίαν εἰώθασιν. Auctor innominatus in Glossis Basil. Αἱρετικοὶ ἔχοντες Χριστιανοὺς δούλους, καὶ ἀφαιροῦνται τούτους, καὶ δίδουσι τοῖς πριβάτοις λη. χρυσίου. Hinc Κόμης τῶν Πριβάτων, de quo in V. Κόμης. Vide Τριμῖνα. Sed qui dicantur *Privati* in Africa, nescio an aliquis nos docuerit. Ecce in Nomocanone Photij tit.1. cap.5. περὶ Πατριαρχῶν, καὶ μητροπολιτῶν, καὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ λεγομένων πριβάτων.

Πριβαλάριος. Scylitzes in Basilio Romani F. p.705. ἐπιτεύσαντος δὲ τοῦ Βασιλέως, ἡρμόσατο γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ Πρώτου τῶν Πριβαλαρίων τοῦ ναοῦ τοῦ ἀθλοφόρου Δημητρίου, καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς εἶχε δύο. *Præbendarium* hîc fingit Meursius, tanquam hæc vox Græcis unquam nota fuerit. *Gazophylacij præsidem* interpretatur Goarus, ut is instar Comitis rerum privatarum, ærarij Ecclesiæ custos fuerit. Neutra placet conjectura, tametsi nihil quod arrideat succurrit.

ΠΡΙΒΑ'ΤΟΝ, exponitur ab Hesychio, τόπος ἐργαστηρίου.

Πριβάτον, *Balneum privatum*: ut Δημόσιον, nudè *Balneum publicum* appellatur, uti in hac voce docuimus. Prochorus de Rebus gestis S. Joannis Evangelistæ: ἦν δὲ πριβάτον ἀνὰ μέσον τῆς ὁδοῦ, καὶ εἷς ἐκ τῶν ἱερέων εἰσελθὼν ἐν τῷ πριβάτῳ λούσασθαι, ἀπεπνίγη. Ita etiam πριβάτον usurpat Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §.23. quod paulò ante Ἰδιωτικὸν βαλανεῖον appellavit. Vide Gloss. med. Lat. in *Privatum*.

ΠΡΙΒΙΛΕ'ΓΙΟΝ, *Privilegium*. Glossæ Basil. πριβιλέγια, προνόμια. Rescriptum Valentiniani ad Nicomedienses: ἡ περὶ τὰ πριβιλέγια τῆς πόλεως τῆς ὑμετέρας ὑπάρχουσα ἀρχαία συνήθεια φυλαχθήσεται. Libellus Theodori Diaconi ad Concil. Calchedon. Act.3. προσδοκήσας τῶν πριβιλεγίων τῆς μεγάλης ἐκείνης σχολῆς ἀξιωθῆναι. Mauricius lib.2. cap.8. τοῦτο γὰρ πρωτοστάταις ἐν ταῖς μάχαις πριβιλέγιον δίκαιον καὶ ἁρμόδιον ἐν τῆς ἐπιλυχίαις ἔχειν νομίζομεν.

Πρεβελέτζιον, eâdem notione. Anonymus MS. de bellis Francorum *in Morea*.

Καὶ βάλαι να με γράψουν, Φραγγικο πρεβελέτζιο.

ΠΡΙΓΙΟΝΙ'ΖΕΙΝ, *Serrâ secare*, Πρίζειν, πριονίζειν.

νίζειν. Synaxar. Maximi Cythær.29. Janv. πριγκιπίζοντες τῆ ἀπὸ τὴν κεφαλὴν οἱ δήμιοι.

ΠΡΙ'ΓΚΙΨ, Πρίγκιψ, *Princeps*, αὐτοκράτωρ, βασιλεὺς, ἄρχων, in Glossis Basilic. Rursum: πρίγκιψ, ὁ Πρῶτος τῶν πολιτικῶν ταξεωτῶν. Moschopulus: Πρίγκιψ, ἀξιώματος ὄνομα, καὶ κλίνεται πρίγκιπος. Πρίγκιπες ἑκάστης σχολῆς, apud Theophanem an.23. Anastasij. Palladius in Vita Chrysostomi pag.63. ἀπεστάλη Ἐλάφιος ὁ νῦν ἀπὸ πριγκίπων, διαγαγεῖν τὸν Θεόφιλον. Martyrium S. Menæ Ægyptij MS. εἷς δέ τις τῶν παρεστώτων Πηγάσιος τοὔνομα, Πρίγκιψ, τὸ ἐπώνυμον. Constantinus lib.1. Them.1. ἦσαν δὲ καί τινες αὐτῶν (στρατηγῶν) πρίγκιπες, ὡς ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μαρτυρίοις διαγράφεται. Passio S.Glyceriæ Mart. num.8. εἶπεν ὁ ἡγεμὼν τῷ πρίγκιπι, Δεξάμενος τὸν δάκτυλον τοῦτον, ἀπελθὼν, σφράγισον τὴν φυλακήν. Martyrium S.Mocij: Θαλάσσιος δὲ ὁ Πρίγκιψ, τῷ Ἀνθυπάτου θυμομαχήσας κατ' αὐτοῦ, ἀπέθετο αὐτὸν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς. Zonaras tom.2. pag. 27. 1. Edit. εἷς δέ τις ὃν Πρίγκιπα μὲν τῆς γερουσίας ὠνόμαζον, λέγοιτο δ' ἂν καθ' Ἕλληνας πρόκριτος, &c. Adde pag.162. & 212. Is πρῶτος τῆς συγκλήτου dicitur Polybio in Excerpt. Habetur apud Nilum Monach.lib.3.Epistola 41. inscripta Eugenio Πεσκίπῳ. Vide Gloss. med.Lat.

Πρίγκιπος, *Principis Insula*, Suburbana Constantinopoleos, nominata, inquit Gyllius lib.3. de Bosporo Thracio cap.15. ubi describitur, à frequenti habitatione filiarum Principum, Virginitatem solitariam profitentium. Monasterij in ea à Justino Juniore conditi an.5. meminit Cedrenus: τῷ ε'. ἔτει κτίζει τὴν μονὴν τῆς Πρίγκηπος, προάστειον αὐτὴν οὖσαν. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philos. in Justino Jun. καὶ αὐτὸς ἔκτισε τὰ παλάτια Σοφιανῶν ἐξαίσια καὶ λαμπρὰ, καὶ ὑπερθαυμάσια ἐπ' ὀνόματι τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας, καὶ τὴν νῆσον τὴν Πρίγκιπον οὖσαν προάστειον αὐτοῦ. Adde Cedren. pag.390. Theophanes pag.405. & ex eo Zonaras, & alij aiunt Nicephorum Generalem Irenem Augustam in insulam Principis relegasse ubi illa Monasterium perinde construxerat, unde, inquit idem Gyllius, fortasse insula appellata fuit Principis: καὶ αὐτίκα εἰς τὴν νῆσον αὐτὴν ὑπερώρισεν, ἣ τῆς Πρίγκιπος ἐπωνόμασται, ἐν ᾗ μονὴν ὑπῆρχε δομησαμένη. Cujus quidem Monasterij fundamenta, ubi amplius quingentæ solitariæ feminæ vivere solebant, sua adhuc ætate perstitisse scribit idem Gyllius. Sed longè ante Nicephorum Generalem id nominis obtinuisse hanc Insulam, atque adeò sub Justiniano, docet Eustathius in Vita S.Eutychij Patr.Constantinop.num. 40. 66. Nicephorus Constantinopol. in Brev.p.76. 1. Edit. καὶ Ἀταλαρίχον μὲν εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρίγκιπον ἐξόριστον ἔπεμψε. Anna Comnena lib.15. p.462. τῆς δὲ Βασιλίδος κατὰ τὴν Πρίγκιπον αὐλιζομένης. Meminit præterea Insulæ Principis Nicetas Paphlago in Vita S.Ignatij Patriarchæ Constantinopol. pag.1193. κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν καὶ Γήβωνα ἐκεῖνον ἀπὸ τῆς Ὀξείας εἰς Πρίγκιπον μετενεγκών, τάς τε σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας ἐξέκοψε. Et alibi Platæ, Hyatro & Terebintho vicinas Insulas eo nomine comprehendit, πλάτη μὲν οὖν, καὶ Ὕατρος τότε καὶ Τερέβινθος, αἱ Πριγκίπειοι νῆσοι προσαγορευόμεναι. Unde emendandus Gyllius, qui *Antheroniton* pro *Terebinthum* habet, uti non semel nominatur ab eodem Niceta. Meminit etiam Continuator Theophanis lib.2. num.24. pag.371. ut & Anonymus in Vita S. Nicolai Studitæ pag.925. Vita S. Theophanis Confess. num.13. Cedrenus an.5. Justini Jun. Zonaras in Michaele Calaphata, Cantacuzenus lib.4. Hist.cap.11. 30. ubi suâ ætate desertam fuisse ait, & alij.

Πρίγκιψ, *Princeps*, dignitas apud Occidentales adjuncta regioni alicui, de qua pluribus egimus in Gloss. med. Lat. Ita Raimundum Ἀντιοχείας Πρίγκιπα vocant Cinnamus lib.1. num.10. lib. 2. num. 3. & Nicetas in Joanne Comn. num.7. Principem Moreæ & Achaiæ ex Gente Villharduinea Francica Πρίγκιπα Πελοποννήσου, καὶ Ἀχαΐας, Niceph.Gregoras lib.4. Acropolita cap.76. 79. & Phranzes lib.1. cap.4. Occurrit etiam non semel in Vita S. Bartholomæi Junioris. Adde Chronicon Venetobyzant. an. 1391. & Myrepsum sect.38. cap.144.

Πρίγκιψ, *Princeps*. Ita prætereà Græci ortos ex Familia Principum Moreæ ex Gente Villharduinea Francica, appellare solent. Pachymeres lib.7. cap. 19. de Theodosio de Villa-Harduini, filio secundo genito Gaufridi Moreæ & Achaiæ Principis, qui Græcorum partes sectatus, Antiochiæ Patriarcha (titulo tenus) creatus est: τῷ γὰρ Ἀντιοχείας Θεοδοσίῳ τῷ Πρίγκιπι, &c. Apud Lambecium lib.8. Comment. de Bibl. Cæsarea pag.456. fit mentio Θεοδοσίου τοῦ Πρίγκιπος, cujus corpus sepultum dicitur in Templo SS. Apostolorum: qui non alius videtur à Villharduineo.

Πριγκίπισσα, *Principissa*, *uxor Principis*. Cantacuzenus lib.2. cap.33. καὶ παραλαβόντες νυκτὸς, πλοίου τε τοῦ Ἰόνιον περαιουμένου ἐπιβάντες, εἰς τὴν Τάραντος κρατοῦσαν Πριγκίπισσαν διαφεύγουσιν.

Πριγκίπας, Πριγκιπάδες, in plurali. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

Ἐσέκετον καλὰ Θησεὺς μετὰ τοὺς Πριγκιπάδες.

Alibi:

Βασιλεῖς, Ἄρχοντες φρικτοὶ, Δουκάδες καὶ Ῥηγάδες,
Δεσπόται ἀνδρικώτατοι, πολλοὶ γὰρ Πριγκιπάδες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τοῦτο ἐσώθησαν βασιλεῖς μετὰ τοὺς πριγκιπάδες.

Πριγκιπάτον, *Principatus*. Constantinus de Adm. Imp. cap.27. τότε Σαλερινὸν ᾠκίσθη ἐπὶ τοῦ Σικάρδου, ὅτε διεμέρισαν οἱ Λογομβάρδοι τὰ πριγκιπάτα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐκέρδησεν γὰρ τὸν Μορέαν, τὸ λέγουν Πριγκιπάτον.

Quia scilicet Toparcha Peloponnesi ex Francis nostris *Princeps Moreæ* indigitabatur. Alibi:

Ὅπου ἐκράτησαν οἱ Ῥωμαῖοι μέγα εἰς τὰ πριγκιπάτα.

ΠΡΙΓΚΙΠΙ'Α. Acclamatio plebis in Concilio Constantinopol. sub Mena Act.5. ἄνω βάλε τῆς Πριγκιπίας· ἄνω βάλε τοὺς μεταβάτας.

ΠΡΙΕ'ΚΙΟΝ, *Serra*. Constantinus Porphyrog. in Tactic. pag.11. δρέπανα, ἀξινάρια, φαλκίδια, πριέκια, σκέπαρνα, &c. Ubi fortè legendum πελέκια putat Meursius.

ΠΡΙ'ΚΑ, pro Προῖκα, Προὶξ, *Dos*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.159. δίκαιον ἔνι τὸ ἐκεῖνι τὸ ἔλαβεν τὴν πρίκαν νὰ στρέψουν καὶ τὸ τῆς ἔσω, καὶ ἐὰν τελεύτισαν, νὰ τὸ στρέψουν εἰς κληρονόμοι τους. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. 1.

Τῶν ὁποίων ὅποιαν θέλει ἂς τὴν λάβη διὰ γυναῖκα,
Εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός του θέλω δώσει πρίκα.

Nicanor Athenarum Episcop. in Epist. ad Theodos. Zygomalam, apud Crusium lib. 4. Turcogr. ὅπως αὐτὴ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πορδιθῆσα πᾶσαν τὴν πρίκαν, καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεὰν ἐξωτερικὸς ἔλαβεν. Vide Προικιό.

ΠΡΙ'ΚΑ, *Dolor*, *Tristitia*. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶχε τὴν πρίκα δυνατὴ, καὶ τὴν μεγάλη θλίψη.

Rursum:

Κ' εἶχε τὴν πρίκα ξαναρχῆς, κ' εἰς τὴν καρδίαν ἐσφάγη.

Alibi:

Τὴν πρίκα τὴν ἀμέτρητον βάλε την για δίκη σου.

Πρικένειν, πρικαίνειν, *Tristitiam afferre*. Πρικαίνεσθαι, *Tristari*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p.170. μὴ πρικένεσθε, ὦ ἀδελφοί μου, διότι ἠξεύρετε, ὅτι τῆς χαρᾶς εἶναι ἀδελφὴ ἡ λύπη. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Ἐμίσηψεν

Εμίσεψεν ἀπόθνηκε, περισσὰ πρικαμμένος,
Απελπισμένος τῆς ζωῆς ὡσὰν ἀποθαμμένος.

Alibi :

Ηθέλησε νὰ παραυγῇ γιατίτον πρικαμένος.

ΠΡΙΚΑΜΙ'ΓΔΑΛΟΝ, *Amygdala amara*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. λάως, ἤ ἐστὶ ἀμὴ τῆ λα ἀμαρὲ τὸ λέγει Πρικαμίγδαλον. Vide mox Πρικός.

ΠΡΙΚΥ'Σ, Πρικός, *Amarus*, Πικρός. Πρικαίνεσθαι, *Amarescere*.

Πρικοσύκη, *Ficus amara*. Glossæ Botanicæ MSS. Τρίφυλλον, ἡ πρικοσύκη.

ΠΡΙ'ΜΑ, *Puppis*, Πρύμνα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ὅλα τὰς με τῆ πρίμες τε τὰ κάτεργα συμόσαν.

Lib. 2.

Τὸν πλέον καιρὸν τὰ κάτεργα ἄνεμον εἶχαν πρίμα.

Alius de Vulpe & Lupo :

Εὐθὺς ἐκάμαν ἄρμενα, τὸ πέλαγος εὐγίκαν,
Καὶ μαζόνικαν, καὶ οἱ τρεῖς τὴν πρίμαν ἀνέβηκαν.

ΠΡΙ'ΜΑ ΒΕ'ΡΑ, *Primum ver*; vox Italica & Francica. Emmanuel Georgillas MS.

Καὶ ὁ χειμόνας ἔφυγε, κ᾽ ἦλθεν ἡ πρίμα βέρα.

ΠΡΙ'ΜΑΣ, *Primas*. Interpres Græcus Concilij Lateranensis pag. 131. ἐπίσκοπον Κολύμβον τῆ κατ᾽ αὐτ ἁγίας ὄντα συνόδε τῆ ἐπισκόπων Πρίμαν. Ubi in Lat. *Primatem Episcoporum Sancti Concilij ejus*.

ΠΡΙΜΗ'Ν, *Priusquam*, Πρίν. Damascenus Studita Homil. 22. καὶ ἐκαθοδήγαε τον τόσον ὁπὰ τῆ ἐτελείωσεν καὶ Χριςιανὸν, καὶ ὡς πρίμην μετὰ τῆ βαπτίσει, δὲν ἔπαυσεν διδάσκοντάς τον, &c.

ΠΡΙΜΙΓΓΙ'ΛΙΟΣ, Πριμμιγίλιος, in Glossis Basilic. & in Glossis Juris MSS. exponitur ὁ Πρῶτος, ἡ ὁ πλήρης. Suidas : Πριμιγίλιων, τιμῶν, ἢ τῆ βασιλικῶν δωρεῶν, ἢ προνομιῶν. Ita etiam apud Phavorinum, ubi hæc vox perinde pro, *Privilegium*, sumitur : ut scribi debuerit πριβιλέγιον. Tametsi litt. μ. in hac voce interdum interponunt suprà laudatæ Glossæ πριμιλίδνα, προνόμια. Ubi fortè legendum πριμιλέγια, vel πριμιλόγιον, ut in Glossis MSS. Reg. Cod. 2062. & Colberteis : πριμμιλογίων, τιμῶν βασιλικῶν, προνομίων. Ita etiam apud Phavorinum.

Πριμιλεγιάριος, *Privilegio donatus*, apud Scholiast. Basilic. ad lib. 13. pag. 119.

ΠΡΙΜΙ'ΠΙΛΟΝ, *Dignitas Primipilarij*. Glossæ Gr. Lat. Πρῶτον δόρυ, *Primipilum*. Modestinus lib. 3. Excus. Πριμιπιλάριοι δὲ ἦτοι νομίζονται οἱ διανύσαντες πριμίπιλον.

Πριμίπιλον, *Annona, quæ datur Primipili Centurionibus, ut inter milites distribuatur*. Theodorus Hermopolites lib. 9. tit. 19. πριμίπιλόν ἐστι τὸ τοῖς πρώτοις ἀκοντιςαῖς διδόμενον σιτηρέσιον, ἵνα διανέμῃ τῦτο αὐτοῖς. Michael Psellus in Synopsi legum v. 920.

Ὅποῖον τὸ διδόμενον ἀκοντιςαῖς τοῖς πρώτοις.

Glossæ Basilic. πριμιπίλου, ςρατιωτικὴ ἀννώνα. Πριμιπιλίων, δημοσίων χρεωςημάτων. Ἀπὸ πριμιπίλε, ἀπὸ δημοσίε. Liber 9. Basilic. τὸ χρεοςέμενον εἰς Πριμίπιλον πάντων τῆ ἰδιωτικῶν χρεῶν προτιμᾶται. Adde lib. 56. tit. 17. pag. 743. & l. 3. Cod. de Cohortalibus lib. 12.

Πριμιπιλάριος, *Primipilarius*; Suidæ, ὁ τὸ μεῖζον ἀξίωμα τῆ ςρατιωτῶν ἔχων, παρὰ Ῥωμαίοις. Glossæ Basilic. Πριμιπιλάριος, πρῶτος τῆ ἀκοντιςῶν. Πρωτεύων τῆ δορυφόρων, πίλεμ γὰρ ὁ ὑσσὸς, ἤτοι γισῶνος, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον, τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ. Phlegon Trallianus de Mirab. & Long. pag. 92. Ἰελία Μοδεςῖνα, πόλεως Κορσιόλων, Πριμιπιλαρίε ἀπελεύθερα, &c. Vetus inscriptio apud Sponium tom. 3. Itiner. p. 105. Κ. Β. ΑΥΡ. ΦΛΑΒΩΝΗΝ ΡΟΥΦΕΙΝΟΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΝ ΔΕΣΠΟΤΑΤΟΝ ΠΡΕΙΜΙΠΙΛΑΡΙΟΝ ΧΙΛΙΑΡΧΟΝ ΟΥΡΒΑΝΙΚΙΑΝΟΝ ΠΑΙΛΙΑ ΚΟΡΝΙΛΙΑ ΝΕΙΚΑΡΕΤΗ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ.

Occcurrit præterea in Basilic. lib. 38. tit. 1. capite 8. 9. 10.

ΠΡΙΜΜΙΚΗ'ΡΙΟΣ, *Primus cujusque ordinis* : ὁ πρῶτος τάξεως τῆ τυχέσης, Suidæ. In Lexico adespoto MS. ὁ πρῶτος ταξιώτης τῆ τυχέσης. Novella 2. Heraclij de Clero M. Ecclesiæ : μηδενὸς ἑτέρε, πλὴν ἐν ἑκάςῳ τάγματι λεγομένων πριμμικηρίων, &c. Synaxaria in SS. Sergio & Baccho 6. Octob. καὶ ὁ μὲν Σέργιος Πριμμικήριος ἦν τῆ σχολῆς τῆ Κεντηλίων, ὁ δὲ Βάκχος Σεκενδικήριος. Vide Nilum Monach. lib. 2. Epist. 238. Acta S. Maximi pag. 31. & Gloss. med. Lat. in *Primicerius*. Et infrà in Κύριος, & Συνήγορος.

Πριμικήριος, *Primicerius*, Dignitas vel functio Ecclesiastica, de qua sic Catalogus Offic. Magnæ Eccl. Allatianus : οἱ δύο Πριμμικήριοι ἵςανται μετὰ τῆ Δομεςίκων, ψάλλοντες καὶ αὐτοί. Neque alij sunt ab iis qui Latinis Scriptoribus appellantur *Primicerij Cantorum*.

Μέγας Πριμμικήριος, *Magnus Primicerius*, Dignitas Palatina, apud Codinum cap. 2. num. 10. qui nudè Πριμμικήριος dicitur apud Theophanem an. 2. Constantini filij Irenes. Ejus munia ab eodem Codino recensentur cap. 5. num. 21. 30. 31. 32. cap. 6. num. 10. quorum præcipuum erat, Imperatoris sceptrum gestare. Erat præterea εἰς τὸ φοσάτον, κεφαλὴ τῆ βασιλικῆς συντάξεως, habebátque ἴδικον αὐτῇ φλάμελον ἐν τῇ τοιαύτῃ συντάξει. Ejus insignia ac vestes idem describit cap. 4. num. 13. Meminit præterea ejusce dignitatis Anna Comnena lib. 11. Alexiad. pag. 317. Georgius Acropolita in Chron. cap. 57. 75. 82. Pachymeres lib. 2. Hist. cap. 13. &c.

Πριμμικήριος τῆ ἀναγνωςῶν, *Primicerius Lectorum*, de quo quædam attigimus in Gloss. med. Lat. in V. *Lector*. Istius Dignitatis meminit Joannes Episcopus Citri in Resp. pag. 328. & Codinus de Offic. cap. 1. n. 1. 38.

Πριμικήριος Αὐγέςης, *Primicerius Augustæ*. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopolit. num. 84. νεώτερός τις τῆ εὐγενῶν παραμένων Καλοποδίῳ τῷ Πριμικηρίῳ (μέρος) Αὐγέςης. Ita legi in MS. monent Editores.

Πριμμικήριος τῆ αὐλῆς, *Primicerius Aulæ*, Dignitas Palatina, apud Codinum cap. 2. num. 33. Quale verò illius fuerit munus, sic ille describit cap. 5. n. 44. ὁ Πριμμικήριος τῆ αὐλῆς ἔχει μετὰ ἐν παραςάσει ὑπηρεσίαν, οἵαν προείπομεν εὐτακτεῖ δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ αὐλῇ πάντας. Et num. 51. de Bardariotis : κατὰ τάξιν ἵςανται, εὐτακτέντος αὐτὰς τῆ Πριμμικηρίε τῆ αὐλῆς, καθὰ εἴρηται. Adde cap. 7. num. 3. 22. Idem cap. 4. num. 35. ejusdem dignitatis insignia describit. At aliud ei munus adscribit Cinnamus lib. 3. num. 19. Extr. Γεώργιος ὁ τῆ βασιλικῶν ἐξάρχων σαλπιςῶν, ὃν δὴ Πριμμικήριον τῆ Αὐλῆς ἔθος ὀνομάζειν. Præerat igitur Tubicinibus Palatinis, de quibus agit idem Codinus cap. 5. num. 15. Meminit præterea hujusce dignitatis idem Cinnamus lib. 2. num. 6. Georg. Acropolita in Chron. cap. 49. 69. & Cantacuzenus lib. 3. cap. 32. nec scio an idem qui nudè Πριμικήριος dicitur Anonymo Combefisiano in Porphyrog. num. 5.

Πριμμικήριος τῆ Βαρδαριωτῶν, *Primicerius Bardariotarum*, Dignitas Palatina, de qua Codinus de Offic. cap. 5. num. 54. Præerat is Bardariotis ad Imperatoris custodiam deputatis : qui autem sint Bardariotæ, vide in hac voce.

Πριμμικήριος τῆ βασιλικῆ βεςιαρίε, *Primicerius Imperatorij Vestiarij*, apud Leonem Grammaticum in Constantino Leonis F. pag. 494. & Anonymum Combefisianum in eod. Constantino num. 12. At Symeon. Logoth. in eod. Const. n. 13. habet τῆ βασιλικῆ πρωτοβεςιαρίε.

Πριμμικήριος Νοταρίων, *Primicerius Notariorum*, qui

qui Socrati lib.7. cap.23. προστάτης τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων. Πριμμικήριος τῶν λαμπροτάτων Τριβούνων Νοταρίων, in Notit. consuetudin. post Nov.8.

Πριμμικήριος Νοταρίων, Dignitas, vel certè munus Ecclesiasticum, cujus mentio est non semel in Conciliis. In Calchedonensi Act. 1. Joannes Presbyter dicitur Πριμμικήριος Νοταρίων, qui paulò ante πρῶτος Νοταρίων appellatur. Et in Act. 3. occurrit Aëtius Ἀρχιδιάκονος τῆς βασιλευούσης Κπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ Πριμμικήριος Νοταρίων. Vide Concilium Ephesinum Act.1. pag. 455. & Græcum Interpretem Concilij Lateranensis pag. 99. 122. 137. 150. 161. 231. Inter dignitates Ecclesiasticas recensetur etiam à Codino cap.1. num.36. ex Cod. Reg. nam in Edito dicitur Πριμμικήριος τῶν Ταβουλαρίων.

Πριμμικήριος τῶν Σιλεντιαρίων, *Primicerius Silentiariorum*, in Concilio Calchedonensi Act.11.

Πριμμικήριοι, Aruspicum, seu Divinorum species, de quibus ita Balsamon ad Can.61. Trullan. Ἑκατόνταρχοί εἰσιν οἱ παρ' ἡμῖν λεγόμενοι Πριμμικήριοι· ἦσαν δὲ τὸ παλαιὸν ἄνθρωποι γηραλέοι, φρονιμώτεροι δῆθεν, καὶ κατὰ συμβουλὴν τῶν λοιπῶν ὑπερφέροντες, οἵτινες διὰ τοιούτων μυσαρῶν ἐργασιῶν τοὺς ἀπλουστέρους πλανῶντες, ὡς ψευδόθεοι εὐσεβάζοντο.

ΠΡΙΜΜΙΛΟΓΙΟΝ, *Privilegium*. Glossæ MSS. Cod.Reg. 1708. & 2062. πριμμιλογίων, τιμῶν βασιλικῶν, προνομίων. Vide Πριμιτζίλιος, & Glossas Basilic.

ΠΡΙΜΙΣΚΡΙΝΙΟΣ, *Primiscrinius*. Glossæ Basilic. Πριμοισκρίνιοι, οἱ πρῶτοι τῆς τάξεως. Habentur apud Nilum Monach. Epistolæ inscriptæ aliquot Πριμισκρινίοις, lib.2. Epist.239. 240.253. Apud Theophanem an.7. Nicephori Generalis occurrit Theodosius Patricius καὶ Πριμοσκρίνιος. Vide Gloss. med. Lat. in *Primiscrinius*, & infrà in Σκρίνιον.

ΠΡΙΜΟΛΟΚΑΡΙΟΣ, Suidæ exponitur, ὁ τῶν ἀκρότατον βαθμὸν τῆς στρατιᾶς ἔχων, ὕστατος δὲ τιμῇ. *Qui in prima acie locatur*. Ita etiam Phavorinus. Vide Πρῖμος.

ΠΡΙΜΟΣ, *Primus*. Glossæ veteres: ἁρματούρα πρίμα, μελέτη πρώτη. Olympiodorus, διὸ παρὰ τῶν Ῥωμαίων Ῥωμαϊᾷ φωνῇ Πρίμα, ἤτοι πρώτη ὠνομάσθη. Theophilus lib.3. Instit. tit.17. μετὰ δὲ τὴν πάντων ἐπερώτησιν, ὁ ἐπερωτώμενος ἐὰν εἴπῃ τὸ, Ὁμολογῶ, διὰ πρῖμος ἐπερώτησέ με, Ὁμολογεῖς διδόναι ἑκατὸν νομίσματα, ὁμοίως καὶ σεκοῦνδος.

Vox etiam Tacticorum: *Primus cujusque Ordinis*, qui & Λοχαγὸς, & πρῶτος τοῦ στίχου. Leo cap.4. §.17. Λοχαγὸς δὲ λέγεται καὶ πρῖμος, καὶ πρωτοστάτης. Mauricius lib.12. Strateg. cap.9. τούτους δὲ τοὺς ἑξκαίδεκα ὀνομάσαι ἕνα παρ' ἕνα, ἀπὸ πρίμων καὶ σεκούνδων. Occurrit ibi pluries. Ut porrò *Primi*, πρωτοστάται, ita *Secundi*, ἐπιστάται dicuntur eidem Leoni cap.4. §. 71. Atque *Primi* illi iidem videntur quos suprà πριμολοκαρίους ex Suida appellatos observavimus.

ΠΡΙΜΟΣΟΥΤΑΡΙΟΣ. Vide in Σκοῦτον.

ΠΡΙΝΑΡΙΟΝ, *Ilex*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 8. pag.141. πρῖνος δὲ τὸ πρινάριον λέγεται.

Πρινοκόκκη, *Coccus Ilicis*. Glossæ Gr. Lat. Πρῖνος, *Ilex*. Πρινόκοκκα, *Aubanciæ*, *mora*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Τὰ χείλη τῆς λιγνούτζηκα κόκινα ὡς πρινοκόκη.

In Glossis Jatricis MSS. lego, κόκκος βαφικὸς, τὸ πρινοκούκιν. *Granum tinctorium*. Hinc

Πρινοκοκκάτος. Nicolaus Mirepsus sect.1.cap.109.ex MS. χρυσοῦ καθαροῦ ἑξάγιον α. μετάξιν πρινοκοκκάτον λίτραν α. Ubi Fuchsius c.111. *Serici recenter à grano ilicis tincti* lib.1. vertit. Id est *setam tinctam ex Chermes*.

ΠΡΙΝΤΖΗ, καμπελὴ, ἡ ῥίζα ἐκέβελ. In Lexico MS. Reg. Cod.1843. Apud Matth. Silvaticum, *Kebalon*, est *Thapsia*. Eleutherus Zebelenus de signific. Eclips. διὰ πρίντζη, καὶ τὰ ὅμοιον, καὶ πλῆθος σάκχαρος.

ΠΡΙΝΤΖΙΠΟΣ. Vide in Πρίγκιψ.

ΠΡΙΟΝΗ, Πριώνι, *Serra*, πρίων. Leo in Tactic. cap.5. num.6. καὶ χειρόμυλα, καὶ πριόνια, καὶ ὀρύγια, καὶ σφυρὰς, πτύαρια, κοφίνους, &c. Χεροπριώνιον, *Serra manualis*. Πριωνίζειν, *Serrâ secare*, διαπρίειν.

ΠΡΙΟΡΕΣ τοῦ ἀριθμοῦ, *Priores numeri*, vel *Cohortis*. Justinian. Nov.112. cap.11. οἱ δὲ ἄλλοι οἰκοδεσπότε προσώπου πρὸς τοὺς Πρίορας τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τοὺς Χαρτουλαρίους. Eadem habentur in lib. 29. Basilic. Eustathius de Temp. intervall. μεθ' ὃ ἐπὶ πράξεως ὑπομνημάτων ὁμόσωσιν οἱ Πρίωρες τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτι ἐτελεύτησεν. Vide Gloss. med.Lat.in *Prior*.

ΠΡΙΣΚΕΙΝ, *Tumefacere*, *Inflare*, Πρίσκεσθαι, *Tumere*, *Intumescere*, *Inflari*, οἰκοῦσθαι, οἰδαίνειν. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Ποτὲ κανεὶς στὰ σκότεινα καλὸν οὐδὲν εὑρίσκει,
Εἰ μὴ ἀῤῥώστιαις, καὶ κόλασες, κ' ὕστερα κλαὶ καὶ πρίσκει.

Agapius Cretensis in Geopon. cap. 59. τὰ γλυκέα πρίσκουσι, τὰ πικρὰ ποσῶς δὲν θρέφουσιν, &c.

Πρίσμα, *Tuber*, *Tumor*, *Inflatio*, ὄγκος, τύλωμα.

Πρίσκος, *Grossus*, ὄλυνθος, Ἐρινόν.

ΠΡΙΧΟΥ, *Priusquam*. Glossæ Græcobarb. ἐγγίζει τὸ προτίτερα παρὰ νὰ ἔνι ὁ νόμος· ἢ πρὶν τοῦ νόμου, ἢ πριχοῦ τοῦ νόμου. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τις τοῦ πολιτικῆς πρίχου τοῦ ἐγνωρίσου
Ὅλοι τὴν ἐξετρέχουσιν ὡς δικαστὴν χαρίσου.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Τὸ πῶς αὐτὸς νὰ πορεύθῃ πριχναμπῇ στὸν τάφον.

ΠΡΟΑΓΩΓΟΣ, pro μαστρωπὸς, *Leno*, in lib. MS. Syntipæ.

ΠΡΟΑΜΒΟΥΛΟΝ, *Præambulum*. Hesychius: προαύρια, τὰ προαυλήματα, ὥσπερ προάμβουλα, τὰ προκιθαρίσματα. Ubi προαύλια emendant Scaliger, Salmasius, Meursius, & alij; quomodo etiam edidit Phavorinus. Verùm quid vetat hoc loco προαύλημα idem existimare quod infrà προκιθάρισμα, id est *Tibiæ* vel *Cytharæ præludium*, quemadmodum solent Tibicines vel Cytharistæ Tibias aut Cytharas conciliare, antequam eas inflent aut pulsent omnino. Galli dicerent *accorder ses airs*, quæ vox ab *aura*, vel αὔρα videretur deducta, id est leni vento, quo inflantur Tibiæ: ita ut Tibiarum respectu προαύριον, Cythararum verò προάμβουλον dictum fuerit, vel προκιθάρισμα. Quæ enim est comparatio *Proaulij* cum *Procytharismate*, nisi προαύλιον, ab αὐλὴ, *Tibia*, deducatur?

ΠΡΟΑΞΗΤΗΣ, *Ductor*, *Conductor*. Regula S.Pachomij num.22. μηδεὶς ὑπολειπέσθω, ἐὰν εἰς ἐργασίαν κληθῶσιν οἱ ἀδελφοὶ, οὐ μὴ ζητήσωσιν τοῦ μέλλουσι ἐκβαίνειν· ὁ γὰρ ἡγούμενος, ὥσπερ οἱ προαξῆται αὐτῶν προπορεύεται.

ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΝ, *Suburbanum*, *Prædium*, *Villa suburbana*. Possessio, apud Victorem Tunnunensem in Anastasio, & Anastasium Bibl. in Vitis Pap. passim. Justinianus in Nov.117. cap.15. ἐν προπίναις ἢ ἐν προαστείοις, &c. Theophanes an.5. Justini Jun. ἤρξατο κτίζειν τὸ δεύτερον ἐν τῷ προαστείῳ αὐτοῦ, ὃ εἶχεν πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτ. An.7. διαφθείρας τὰ προάστεια τῆς πόλεως. Occurrit passim. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 4. sect.11. num. 1. & Gloss. med. Lat. in *Proastium*, & in *Suburbanum*.

Neque tamen προάστεια semper erant extra Urbem, sed

sed interdum intra ejus septa, ut sunt Romæ hodie *Villa* & *Vinea* dictæ, quæ προαστείων vice sunt magnatibus. Id nos pluribus probamus in Dissertat. de Hebdomo, notis ad Zonaram subnexâ.

Προαστίτζη, *Prædiolum*, apud Symeonem Logothetam in Leone Philos. num. 25. ὃς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῶν Νοστιῶν προαστίτζιν ἐκέκτητο πρὸς τῇ θαλάσσῃ πάνυ μικρόν.

ΠΡΟΒΑΤΑ, *Spuma fluctuum agitatorum in mari, vel in fluviis*, quas nautæ nostri ita vulgò vocant, quòd Lanigeræ oves candidæ iis effingi videantur. Eustathius in O. Iliad. ἡ γὰρ χυδαία γλῶσσα ἐκ τῶν ἀνέμων ποιμαίνων ἄλα, καὶ ἐκ τῶν Θρασκίας κύων. ἃ δὴ ποιητικῶς ἐῤῥέθησαν, ὁρμημένη ἐτόλμησεν αὐτὴ ἀσφαλῶς ὅθεν εἰπεῖν πρόβατα τὰ ἐν τοῖς ἀφροῖς κύματα.

ΠΡΟΒΑΚΤΩΡ. Artemidorus lib. 2. cap. 33. ubi de Pugilibus: ὁ δὲ προβάκτωρ, εὔμορφον μὲν καὶ χαρίεσσαν, λαμυρὰν δὲ καὶ ἐρωτικὴν (ἕξει γυναῖκα.)

ΠΡΟΒΑΤΕΙ'Α, *Ocimastrum*, apud Interpol. Dioscor. c. 610.

ΠΡΟΒΑΤΟΜΑ'ΝΔΡΗ, *Ovile*, in Turcogr. Crusij.

ΠΡΟΒΑΤΟΡΙ'Α, *Probatoria*, *Testatio*, *qua qui in ordinem aliquem adsciscitur, idoneus & probatus renuntiatur*. Vox in Imperatorum Constitutionibus sat frequens. Glossæ Basilic. προβατορίαι, συστάσεις καὶ ἀποδείξεις. Edictum 13. Justiniani: ἐπειδὰν ἡ τάξις καθαρσῇ, μηδένα τῶν Αὐγουσταλιανῶν δύνασθαι, χωρὶς τῶν προβατορίων.

ΠΡΟΒΕΛΗ'ΤΖΗ, *Privilegium*, *Charta*, *Diploma*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 122. ἐὰν γίνεται τὸ, κάνεις ἄνθρωπος, ὁ καμία γυνέκα φέρνη εἰς τὶν αὐλὴ κανένα γράψιμον εἰς μαρτιρίαν, οἱ κριτάδες οὐδὲ ἡ αὐλὴ ἐντέχνεται νὰ τὸ πεειλάβουν, οὐδὲ νὰ τὸ ἀκούσουν οὐδὲ νὰ τὸ πιστεύσουν κατὰ τὸ δίκεον, ἐὰν οὐκ ἔστιν προβελήτζη, ἐσφραγισμένον μὲ τὶν σφραγίδαν τῆς χόρας, &c. Et cap. 134. καὶ ἐντέχετε ὁμοίως νὰ ἔνι στερεόμενον ὃς νὰ ἔτον προβελίτζιν ἐσφραγισμένον, &c. Adde c. 271.

ΠΡΟΒΕΝΤΖΙΑ'ΛΙΟΙ, *Provinciales*, in Glossis Basilic. οἱ τῶν Ἐπαρχιῶν ἄρχοντες οἷς οὐ συναριθμοῦνται οἱ Περίβλεπτοι, οἷον Ἀνθύπατος, Αὐγουστάλιος, Κόμητες Ἀνατολῆς, Βικάριοι, καὶ οἱ τοιοῦτοι, &c.

Προβικιάλιος, *Provincialis*, apud Palladium in Vita S. Joannis Chrysostomi pag. 197. Προβικιάλιός τις στρατιώτης τῆς περὶ τὸν Βασιλέα σχολῶν.

Προβιντζιάλιος, *Provincialis*, Monachorum unius Provinciæ supremus Præfectus, in Actis Concilij Florentini pag. 497. Edit. Labbei.

ΠΡΟ'ΒΙΟΣ, *Ovinus*, μήλειος, προβάτειος.

Προβέα, *Ovina pellis*, μηλωτή. Item *Membrana*, *Pellis ovina scriptioni idonea*. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 3. ex Cod. Græcobarb. εἰς γραμματιστοῦ φοιτοῦντα ἐξ ἁπαλῶν ἔτι ὀνύχων, καὶ προβέαν μετὰ καλαμαρίου ἔχοντα. Ubi Cod. alter, πινακίδιον δὲ καὶ γραφεῖον ἀνὰ χεῖρας ἔχοντα. Lib. 3. num. 5. ἁρμόδιος ὢν πρὸς τὸ κρατεῖν πινακίδιον καὶ προβέαν, καὶ εἰς σχόλιον πρὸς τὸ μανθάνειν ἀπέρχεσθαι. Ubi Cod. al. νεανισκάριόν τι γραμματιστοῦ καὶ πινακίδιον δεόμενον.

ΠΡΟ'ΒΛΗΣΙΣ, *Promotio in Patriarcham, vel in Episcopum*, quæ ab Imperatore fiebat. Electo enim ab Episcopis & Clero, Civitatis Episcopo, vel Patriarchâ, eorum *Decretum*, quod μήνυμα vocant, ad Imperatorem deferebat Ecclesiæ Referendarius, ac vicissim ille, si electionem gratam haberet, illud ad Electum remittebat, quo facto in Episcopum consecrabatur. Rem explicat Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 9. pag. 174. εἰ δὲ ψηφισθεὶς ἐκ τῶν ἱερέως καταδεξάμενος δύνασθαι κατὰ τάξιν καὶ βαθμὸν προαγόμενος, πρῶτον χειροτονεῖται εἰς ἱερέα, καὶ οὕτω τὸ μήνυμα δέχεται· μετὰ δέ γε καὶ μήνυμα καὶ ὕστερόν τι γὰρ πρὸ τῆς χειροτονίας ἢ ἐνθρονισμοῦ, ὃ καλεῖται Πρόβλησις· τοῦτο δὲ ἐστὶν ὁμολογία τοῦ βασιλέως διὰ στόματος οἰκείου, καὶ τιμὴ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, ὡς στέργειν τὸ ἐκλεχθέντα παρ' αὐτῆς ἐψηφισμένον, τὴν ἐκκλησίαν ποιμαίνειν καταδεξάμενον, καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ Τριάδι τῇ δωρησαμένῃ τούτῳ τὴν βασιλείαν, ἔχει καὶ αὐτὸς Ἀρχιεπίσκοπον ΚΠ. νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸν Πατριάρχην· οὐ μὴν ἐνεργεῖ αὐτὸ αὐτὸς, οὐδὲ δίδωσι τοῦτό τι, ἀλλὰ συμφωνεῖ καὶ ἐπακολουθεῖ τῷ ἔργῳ. Formula verò ejusmodi προβλήσεως sic describitur à Codino c. 20. num. 7. ubi Imperator sic loquitur: ἡ ἁγία Τριὰς διὰ τῆς παρ' αὐτῆς δωρηθείσης ἡμῖν Βασιλείας, προβάλλεταί σε Ἀρχιεπίσκοπον ΚΠόλεως, &c. Matthæi Patr. Constantinopolit. Testamentum: τῆς τοίνυν ἐκκλησίας χηρευούσης καὶ νυμφίον ἐπιζητούσης πνευματικὸν, ψήφῳ τε πάσης συνόδου καὶ προβλήσει τοῦ θειοτάτου Βασιλέως, ἡ μετριότης ἡμῶν, κρίμασιν οἷς οἶδε Θεὸς, τὴν ταύτης ἐμπιστεύεται προστασίαν. Extitit is Patr. Constantinopol. post Callistum, sub Manuele Palæologo. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 12. cap. 5. ἱερεύς τις ἠθέλησεν ἰδεῖν ὅπως γίνεται ἡ τοῦ Πατριάρχου πρόβλησις. Suprà: παρῆμεν δὲ καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐν τῷ μηνύματι, καὶ ἐν τῇ προβλήσει, &c. Ita προβάλλεσθαι, pro *Creatione* Magistratus ac Dignitatis usurpat Codinus cap. 17. num. 2. de Creatione Despotæ, ubi sic Imperator effatur: ἡ Βασιλεία μου προβάλλεταί σε Δεσπότην. Adde cap. 19. num. 1. Vide Μήνυμα.

ΠΡΟ'ΒΟΔΟΣ, *Provisor*, qui alimenta & cibaria militibus ac copiis parat: *Præbendarius*, vel etiam *Conductor*. Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num. 5. εἶτα ζητοῦσιν ἵνα μόνον ἐξέλθωσιν, καὶ πρὸς τὴν αὐτῶν ἀπέλθωσι χώραν, μετὰ καὶ προβόδου. Ubi Cod. Edit. αἰτοῦνται τὴν εἰς τὰ σφέτερα ἤθη μεθ' ἡγεμόνων ὁδοῦ μέχρι τῶν Παιονικῶν ὁρίων ἀποπεμψιν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Τὸν πόνον εἶχαν βοηθὸν, τὴν τύχη πρόβοδόν τους.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Λάλουν τοὺς Φράγκους, ἔρχονται ὅπου ἤχασιν προβόδους.

Mox:

Καὶ ὡς τόκουσεν, οἱ προβόδοι πιδοὺν καβαλικεύουν.

Infrà:

Ὁ Σὶρ Ἀσελὴς τοῦ αἴδοσεν προβόδους ἐκ τοῦ τόπου.

Rursum:

Φιλοδωρίαις μεγάλαις με πρόβοδους του ἔστηλεν.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Γίνομαι πρόβοδος ἐγὼ πρῶτον ἐγὼ περάσαι.

Et suprà, ubi de Inscriptione statuæ mensem Martium repræsentantis:

Πρόβοδός εἰμαι τοῦ καιροῦ, στρατιώτης τοῦ πολέμου.

Provisor exteriorum, in Ordine Præmonstratensi, *ad quem pertinet exteriora providere, circuire cucias, & carrucas, & domos in eis construere, numerum animalium scire*, &c. Vide Statuta ejusd. Ord. dist. 2. cap. 10.

Προβεδοῦρος, Πρεβεδοῦρος, *Provisor*: ex Ital. *Provedidor*. Idem Anonymus de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Ὀφφικιάλους ἄλαξεν, ἔβαλε ἄλλους νέους,
Πρωτοβεστιάριον ἄλαξεν, ὁμοίως Τεζουριέριν.
Τοὺς Προβεδοῦρους τῶν κάστρων, τοὺς Καστελάνους ὅλους.

Infrà:

Καὶ πρεβεδούρων τῶν καστρῶν, καὶ ἄλλαις τὲς ἐξουσίες.

Bonapheus in Epist. ad Theod. Zygomalam, in Turcogr. Crusij p. 270. τῷ καθαρωτάτῳ Προβεδώρῳ Ζακύνθου.

Προβοδᾶν, *Parare*, *Præparare*: ex Ital. *Provedire*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ὁδήγησαν, καὶ ἐπροβόδησάν τους.

Damascenus Studita Hom. 21. εὐγῆκε καὶ ὁ γέρων νὰ μεξεπροβοδήσει ἕως ἔξω τοῦ κελλίου του. Gabriel Pogojanæ Archiepisc. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Epist. 52. διὰ δὲ τὰς ἐλαίας ἦτον προβοδημένα φορτία δύο, καὶ ἔστειλα καὶ ἐγὼ φορτία τρία.

ΠΡΟΒΟΛΗ', Ἐπίπλεγμα, *Pratentura*, in Gloss. Lat. Gr. Lexicon MS. Adespoton: Πρόβολον, πρόμωλον, πρόμαχον. Constantinus Manasses:

Προβόλυς προσλαβόμενος ἄνδρας ἀγαθοτρόπυς.

Προβολὴ, *Officina*, in qua panes venum exponuntur. Cedrenus an. 34. Justiniani: ἐφημίσθη ἐν τῇ πόλει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐτελεύτησε, διὰ τὸ κεφαλαλγεῖν, καὶ μηδένα θεωρεῖν· καὶ ἦν ταραχὴ, καὶ ἁρπαγαὶ εἰς τε τὰς προβολὰς καὶ τὰ μαγκιπεῖα. Ubi Theophanes: καὶ λοιπὸν οἱ δῆμοι ἤρπασαν τὰς ἄρτυς αἰφνίδιον ἐκ τῶν ἀρτοπολείων καὶ μαγκιπείων. Fortè legendum προπωλάς.

ΠΡΟΒΟΛΗ', Προβολεὺς, Voces vulgò usurpatæ à Græcis de Spiritu Sancto. Joannes Damascenus lib. 1. Orthod. fid. cap. 9. ἑνὸς δὲ πατέρα φύσει, τῦ μονογενῦς υἱῦ αὐτῦ, κυρίυ καὶ Θεῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησῦ Χριστῦ, καὶ προβολέα τῦ ἁγίυ πνεύματος. Et cap. 13. ὁ πατὴρ πηγὴ καὶ αἰτία υἱῦ καὶ ἁγίυ πνεύματος, Πατὴρ δὲ υἱῦ μόνυ, καὶ προβολεὺς τῦ ἁγίυ πνεύματος. Michael Cerularius Patr. Constantinopol. de Projecto pittacio: ὐκ ἔστι δὲ ἡ τῦ Πνεύματος προβολὴ κοινὸν τῶν τριῶν, ἑνὸς ἄρα ἐστὶ μόνυ τῶν τριῶν. Michael Psellus εἰς τὸ Πιστεύω, ex Cod. Reg. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν, τῶν πάντων ἀρχὴν καὶ αἰτίαν, ὐκ ἔκ τινος γεννηθέντα, ἀναίτιόν τε καὶ ἀγέννητον, μόνον ὑπάρχοντα, Πατέρα φύσει τῦ μονογενῦς υἱῦ αὐτῦ, καὶ προβολέα τῦ ἁγίυ πνεύματος, &c. Joannes Chilas Metropolita Ephesi ad Imperatorem Andronicum Seniorem: πάλιν τὸν προβολέα τῦ παναγίυ Πνεύματος αἴτιον, ὡς καὶ τὸν γεννήτορα τῦ υἱῦ αἴτιον, ἡ κοινὴ τῶν Πατέρων οἶδεν ἔννοια καὶ ὁμολογία. Vide Theophanem Ceraineum in Homil. 40. Bessarionem de Process. Spiritus S. pag. 216. Joan. Veccum Orat. 1. in Tomum Cyprij pag. 227. & 228. in Camaterum pag. 410. Pachym. lib. 8. Hist. cap. 2. & Gloss. med. Lat. in *Provoleus*.

ΠΡΟΒΟΥ'ΛΙΟΝ, *Consistorium*, locus ante Ædem Senatus. Pseudo-Eustochius in Vita S. Eusignij: οἱ δὲ (τῆς Συγκλήτυ,) εὐθέως συνέθεντο ἅπαντες, καὶ ἐξελθόντες εἰς τὸ προβύλιον συμβυλεύονται εἰς ἑαυτὺς, λέγοντες, &c. Aliter hanc vocem usurpat Eustathius Iliad. β'. pag. 186. καὶ δείξωσιν οἷόν τε ἡ σύνεσις ἀγαθὸν, καὶ ὅτι καλῶς ὁ βασιλεὺς πεποίηκε τὸ προβύλιον. Adde pag. 16. 246 Idem verò quod προβύλευμα, de qua voce vide Harpocrationem. Phavorinus observat apud Eunapium Πρόβολον, esse ἔξαρχον τῦ βυλευτηρίυ.

ΠΡΟΓΕΝΕ'ΣΤΕΡΟΣ, *Anterior*, in Gloss. Gr. Lat. in Basilic. apud Harmenopul. &c.

Προγενεσίαν ἔχειν, *Praferri*, apud eundem Harmenopul. lib. 4. tit. 9. §. 19. προγενεσία τῦ δάνυς, *Prioritas mutui*, lib. 3. tit. 5. §. 42. 44. 47.

ΠΡΟ'ΓΟΝΟΣ, *Privignus*. Προγόνη, *Privigna*, in Glossis, & in Basilic. Aliàs πρόγονοι, *Majores*, ut πρόγονος, ὁ προπάτωρ, *Atavus* exponitur in iisdem Glossis.

ΠΡΟΓΡΑΦΗ', *Proscriptio*, in Gloss. Gr. Lat. Προγραφεὶς, *Proscriptus* in Gloss. Basil.

ΠΡΟ'ΓΡΑΜΜΑ, *Proscriptum*, in Gloss. Gr. Lat. *Edictum*, *Submonitio per libellum*. Vide lib. 9. Basilic. tit. 3. cap. 10. Harmenopul. lib. 1. tit. 2. §. 6. 7. &c.

ΠΡΟΔΕΡΕ'ΛΙΚΤΟΝ, *Pro derelicto*. Balsamon ad Can. 4. Gregor. Thaumat. ὅταν δὲ ἀπρονόητόν τι εὑρεθὲν, τὸ παρὰ τοῖς νόμοις καλύμενον προδερέλικτον, ὐ κολάζεται παρομοίως ὁ τῦτο κατασχών.

ΠΡΟΔΙ'ΟΡΝΑ, Dacis, *Veratrum nigrum*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 733.

ΠΡΟΔΟΥΛΕΙ'Α, *Vestibulum officina cujusvis in Porticibus*: scilicet quidquid interiori ergasterio sub Porticu obversatur. Lex 4. Cod. de Discussor. lib. 10. ex lib. 56. Basilic. tit. 10. μήτε προφάσει ἀνακαθάρσεως ὀχετῶν, ἢ τῶν πρὸς τοῖς τείχεσιν οἰκοδομημάτων, καὶ τῆς αὐτῶν καταλύσεως, ἢ τῶν ἐν ταῖς δημοσίαις στοαῖς γινομένων ἢ καλυμένων προδυλειῶν, καὶ ἐργαστηρίων, ἢ τῶν ἐν τῷ μεγαλύλοις τῆς πόλεως οἰκοδομυμένων ὡς ἐφελκόντων ἀνατραπῆναι, ἢ περὶ εἰκόνων, ἤτοι αὐτοτρόπων ὅλως ἐπινικιῶν, ἢ πολιτικῶν ζητήσεων ποιεῖσθαι τινας πρᾶξεις. Vide Δυλεία.

ΠΡΟΔΡΟ'ΜΟΥ βότανον, Κόρις, ἡ πόα, Πεθική, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Coris*, *Hypericum*, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 174. vulgò *Herba S. Ioannis*. Vide Ruellium lib. 3. cap. 74.

ΠΡΟ'ΕΔΡΟΣ, *Prases*, in Gloss. Lat. Gr. *Prasidens*. Glossæ Gr. Lat. Πρόεδροι, Πρωτοστάται, *Primores*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Πρόεδρος, ὁ τῆς πολιτείας ἀρχηγὸς, καὶ ἡγεμὼν, καὶ πρῶτος.

Præsertim verò ita appellati generatim Episcopi. Πρόεδροι τῶν ἐκκλησιῶν, *Prasules Ecclesiarum*, apud Eusebium lib. 4. de Vita Constantini cap. 14. Theodoritus lib. 4. Hist. Eccl. καὶ προέδρυς τῆς δεομένας ἐκκλησίας προεξάλλετο. Libellus Monachorum Apameæ in Concilio Hierosol. Πάλιν καὶ Πέτρος κατὰ τῶν Ἀπαμέων ἐξανίσταται, καὶ προβάλλεται, φησὶ, πρόεδρος. Theodorus Presbyter Rhaithi de Incarn. ubi de Paulo Samosateno: Ἀντιοχείας τῆς Συρίας πρόεδρος. Πρόεδρος Ἀντιοχείας, apud Cyrillum Scythopol. de Vita S. Sabæ cap. 57. de Apollinario: πρόεδρος γενόμενος Λαοδικείας τῆς Συρίας. Apud Evagrium lib. 1. cap. 4. Ἐφεσίων πρόεδρος. Cap. 10. Δορυλαίυ πρόεδρος. Τῆς Κωνσταντίνυ πρόεδρος, apud Simocattam lib. 3. Hist. cap. 2. Πρόεδρος τῆς Ῥώμης, in Vita S. Maximi Confess. num. 15. 16. apud Nicetam Seidum, Athanasium Cydonium, Nicolaum Hydruntin. &c. Adde Nov. Heraclij de Episcop. Synodum Constantinopolit. Act. 12. 13. Theophan. an. 1. & 2. Artemij, Continuat. Theophan. lib. 4. num 38. Annam Comnen. lib. 7. Alex. p. 199. & alios passim.

Προεδρία, *Pontificatus*. Concil. IV. Constantinop. Act. 9. Νάρκισσος, ὃς τὴν ἡσυχίαν ἀσπασάμενος, καταλέλοιπε τὴν προεδρίαν μετὰ ἔτη ιβ'. Hierosol. Patr.

Πρόεδρος, *Prases*. Dignitas Palatina, à Nicephoro Phoca instituta. Zonaras in Joanne Zimisce: ὃν ὁ Φωκᾶς τετίμηκε Πρόεδρον, μήπω πρώην ὄντος τῦ ἀξιώματος. Eadem habet Scylitzes pag. 663. ex Leone Diacono lib. 3. Hist. MS. Michael Psellus lib. 7. Hist. MS. ἄρξομαι δὲ ὡς εἴρηκας ἀπὸ σῦ· τὰ πρῶτα γάρ σε τῶν φίλων ποιῦμαι, καὶ πρόεδρον ἤδη τιμῶ τε καὶ καλεῖν μέλλω τῆς συγκλήτυ βυλῆς. Novella Alexij Comneni de Nuptiis apud Balsamon. ἐπὶ ὑπομνήσει τῦ Προέδρυ ἐκείνυ καὶ Ἑταιρειάρχυ Βάρδα τῦ Ξηρῦ. Anna Comnena lib. 2. initio: τῷ τῦ Προέδρυ τετιμηκὼς ἀξιώματι. Scylitzes p. 120. Προέδρυς τὰς πάντας τιμήσας. Nicephorus Bryennius lib. 4. n. 2. Χοιροσφάκτης Κωνσταντῖνος εἰς Προέδρυς τότε τελῶν. Adde lib. 1. n. 16. Zonaram in Basilio Porphyrog. pag. 172. &c. Apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epistola 4. inscribitur τῷ Ταρωνίτῃ Προέδρῳ κυρίῳ Γρηγορίῳ. Adde Epist. 72. In Codice MS. Epistolarum Pselli, 57. inscribitur τῷ Πραίτορι τῶν Θρακησίων Ξηρῷ, quem ita statim compellat: μεγαλοπρεπέστατε πρόεδρε. Is porrò in Epist. 54. Κριτὴς τῶν Θρακησίων inscribitur, ita ut πρόεδροι fuerint Prætores & Judices Provinciarum.

Πρωτοπρόεδρος, *Primus Prases*. Dignitas supra *Proedros*, apud Scylitzem p. 833. 845. Zonaram tom. 3. p. 222. & 232. & in Sancito Nicolai à Patr. Constantinop. in Jure Græco-Rom. p. 215. ex quo non unicum, sed plures unà hoc titulo donatos colligere est. Ibi enim mentio fit Γεωργίυ Πρωτοπροέδρυ Μαγγάνη, & Ἰωάννυ Πρωτοπροέδρυ τῦ Σολομῶντος.

Πρωτοπρόεδρος τῶν Συγκέλλων. Vide in Σύγκελλος.

Προεισόδιον, *Vestibulum*, *Atrium*. Palladius in Hist. Lausiaca, in Joanne Lycopolita: ὁ δὴ ὑστέρων ἀπελθόντων εὗρον αὐτῦ κεκλεισμένον τὸ προεισοδικὸν· ὕστερον γὰρ προσῳκοδόμησαν οἱ ἀδελφοὶ προεισόδιον μέγιστον, ἐν ᾧ ἐχώρυν ἄνδρες ὡς ἑκατόν.

ΠΡΟΕΚΔΟ

ΠΡΟΕ'ΚΔΟΣΙΣ, *Editio*, in Basilic. vox JC.

ΠΡΟ'ΕΛΕΥΣΙΜΑΙ̃ΟΙ, *Viatores*, Ministri judicum, qui aut hos in Officio comitantur, aut ab iis aliquò mittuntur. Constantinus Porphyrog. in Nov. 9. οἱ προελευσιμαῖοι καθυπουργοῦντες τοῖς κριταῖς μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἀπολαύουσι, φοσσάτων τε ἐξκουσσείας, καὶ πολέμων ἀπηλλαγμένοι ἐχέτωσαν, καὶ τῶν ἐκβιβαστικῶν, ἵνα ἐκ τούτων τὰ διαρκῆ ποριζόμενοι, μὴ βαρύνωσιν ἐν τοῖς πλήκτοις τοὺς εὐαγεῖς οἴκους καὶ τὰ μοναστήρια, &c.

ΠΡΟ'ΕΛΕΥΣΙΣ, *Processus publicus*. Eustathius ad Iliad. 1. pag. 762. Πομπὴ, ὁ θρίαμβος, ὃν προέλευσιν ἡ κοινὴ γλῶσσα καλεῖ. Joannes Tzetzes Chil. 6. v. 492.

Ὁ Κόμοδος ἠθέλησε προέλευσιν ποιῆσαι.

Liuthprandus in Legat. *Secunda, inquit Nicephorus, hora jam transiit*, προέλευσις, *id est processio nobis est celebranda*. Deinde quâ pompâ ad ædem Sophianam processerit pluribus ibidem refert. Item *Processio Ecclesiastica*, Cedrenus in Leone Philosopho: συνήθους δὲ προελεύσεως γενομένης κατὰ ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μωκίου, &c. Vide infrà in προέρχεσθαι & in Πρόκενσος, Goarum ad Codin. de Offic. cap. 15. & Gloss. med. Lat. in *Processus*.

ΠΡΟΕΟ'ΡΘΙΟΝ, *Profestum*, *Vigilia festi*. Theophanes Cerameus Homil. 3. dicta die ante festum Exaltationis Sanctæ Crucis: φέρε σήμερον, ὦ θεοφιλέστατον ἄθροισμα, τοῦ ζωοφόρου σταυροῦ ἀνυψώσεως τὰ προεόρτια ἑορτάσωμεν. Typicum S. Sabæ cap. 15. pag. 21. v. ad 20. Nov. προεόρτια τῆς ἐν τῷ ναῷ εἰσόδου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Cap. 14. & apud Marcum Hieromonach. cap 12. προεόρτια τῶν φώτων. Passim. Hinc στιχηρὰ, quæ in profestis decantantur, προεόρτια, ut Canones, προεόρτιοι dicuntur. Idem Typicum cap. 11. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια τῆς Θεοτόκου, ἦχος α΄. Infrà: κανόνες τῆς ὀκτωήχου, εἷς καὶ ὁ προεόρτιος τῆς Θεοτόκου, ἦχος δ΄. ὁ προεόρτιος, Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Cap. 15. καὶ οἱ κανόνες, ὁ προεόρτιος, καὶ τοῦ ἁγίου. Infrà: εἰς δὲ τὸ στίχον, στιχηρὰ προεόρτια ἦχος δ΄. Passim.

ΠΡΟΕΡΕΔΙΓΕΡΙΤΕΥ'ΕΙΝ, *Pro hærede se gerere*, ὡς κληρονόμος ἐνεργεῖν, in Basilicis to. 3. pag. 37. in Glossis Nomicis MSS. Vaticanis, & apud Theophilum lib. 2. tit. 19.

ΠΡΟΕ'ΡΧΕΣΘΑΙ dicebantur Consules, aliíque Magistratus, vel Imperatores, cùm in publicum procedebant solemni pompâ. Chronicon Alexandrinum de Julio Cæsare: ὃς καὶ ὕπατος βασιλεὺς προῆλθεν. Idem an. 1. Diocletiani: καὶ Καλένδαις Ἰανουαρίαις προῆλθεν ὕπατος. Idem an. 22. Constantij: καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐν πρώτοις προῆλθεν ἐν ΚΠ. Ἔπαρχος Ῥώμης ὀνόματι Ὀνόρατος. Theophanes an. 1. Zenonis: καὶ προελθὼν ὡς ὕπατος, Cedrenus an. 31. Justiniani: διὸ καὶ λυπούμενος ὁ Βασιλεὺς, εἰς τὰ Γενέθλια καὶ Θεοφάνια χωρὶς στέμματος προῆλθε. Ex quibus colligitur Imperatores in hisce processibus Ecclesiasticis coronatos processisse. Occurrit passim. Vide Προέλευσις.

ΠΡΟΕΥΤΡΕΠΙΣΜΟ'Σ, *Reparatio appellationis*. In Basilic. tom. 1. pag. 472.

Ὁ ΠΡΟΕΩΣΦΟ'ΡΟΥ, Canticum quod ante auroram canitur. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap. 9. ἀπὸ γ΄. ὥρας κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. β. ὁ προεωσφόρου, καὶ ὁ οἶκος, εἶτα τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων. Infrà: μετὰ τὸ τρισάγιον, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ὁ προεωσφόρου. Occurrit ibi rursum.

ΠΡΟΖΥ'ΜΙ, Προζύμιν, *Fermentum*, ζύμη, in Corona pretiosa, & apud Portium. Thomas Magister in Scholiis MSS. ad Aristophanis Nubes: τὸ φύραμα, τὸ κοινῶς προζύμιον. Moschopulus in Lexico Philostrati: ζύμη, τὸ λεγόμενον προζύμιον, φύραμα δὲ τὸ μεμιγμένον ἄλευρον. Macarius Homil. 24. ὥσπερ γὰρ ἐάν τις ἄλευρα φυράσῃ, μὴ βάλῃ δὲ προζύμιον ὅσον ἂν δοκῇ ἐπιμελεῖσθαι καὶ μεταβάλλειν, καὶ καταργάζεται, ἄζυμον ἔστι τὸ φύραμα, καὶ ἀνεπιτήδειον εἰς βρῶσιν· ἐπὰν δὲ βληθῇ ἡ ζύμη, ἕλκει πρὸς αὐτὴν ὅλον τὸ τοῦ ἀλεύρου φύραμα, καὶ ἀπεργάζεται ὅλον ζύμην. Petrus Patr. Antiochen. In Epist. ad Dominicum Gradensem n. 8. ὁ διὰ τοῦ προζύμης τέλειος ἄρτος, ὁ διὰ τῆς ἁγιστείας μεταποιούμενος εἰς τὸ ἄχραντον σῶμα τοῦ Κυρίου, &c. Proverbia Græcobarb. MSS. οἶδα, οὐκ οἶδα γυνὴ οὐ σλευθέρωμεν κἂν ἂς φάγωμεν τὸ προζύμιν. Agapius in Geoponico cap. 170. βάλετο εἰς τὸ βαρέλι, ὁπου ἔχει τὸ κακόκρασον καὶ κάμποσον προζύμι μέσα, νὰ γένη ξύδι. Vide Arcudium de Concord. pag. 144. Cod. Reg. 1334. in fine, ubi de Insula Cypro: ἔχει δὲ διαφορὰς μετάλλων, καθὼς διηγήσατο φήμη, χρυσίου, καὶ ἀργυρίου, καὶ χαλκοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς καὶ λευκῆς, καὶ ἀληθινῆς στυπτηρίας, καὶ σαροῖ τὸ προζύμιον τοῦ χρυσαφίου, καὶ μίσυ, καὶ ὁ χαλκίτης, καὶ ἄλλα διάφορα μέταλλα.

Προζυμῖται, *Fermentarij* & *Fermentacei*. Ita Græcos appellabant Catholici Romani, ut vicissim ij Catholicos ἀζυμίτας. Anathematismus Humberti Legati Sedis Apostol. in Edicto Michaëlis Cerularij de projecto Pittacio: ὅς τις ἂν τῇ πίστει καὶ τῇ θυσίᾳ τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ Ἀποστολικῆς καθέδρας ἀντιλέγοι, ἀνάθεμα ἔστω, καὶ μήτε δεχέσθω ὀρθόδοξος, ἀλλὰ λεγέσθω προζυμίτης, καὶ νέος ἀντίχριστος. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag. 120. & Gloss. med. Lat. in *Fermentacei*.

ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕ'ΝΑ, seu τῶν προηγιασμένων λειτουργία, *Missa Præsanctificatorum*, à Gregorio Pap. quem Διάλογον Græci vocant, inventa, ut est in ejus Synaxario 12. Martij in qua scilicet corpus Christi non conficitur, sed confectum antea, divinis laudibus decantatis absumitur. Vetus Diploma ex Græca lingua in Latinam versum à Constantino Lascari, apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Messanensi pag. 56. *Item missalia membra sex quorum tria continent Missam B. Basilij, tria verò S. Ioannis Chrysostomi, & alia duo cum Missa consacrata, & Chrysostomi.* Balsamon ad Can. 52. Trull. τὴν δὲ λειτουργίαν τῶν προηγιασμένων ἀναιμάκτων θυσιῶν οὐ λέγομεν, ἀλλὰ προσάγωμεν τῆς ἤδη προσαχθείσης καὶ τελεσθείσης θυσίας καὶ ἱερέας ἱεροτελεστίας. Hujus usus potissimũ apud Græcos obtinet ἐν πάσαις ταῖς τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς τῶν νηστειῶν ἡμέραις, παρεκτὸς Σαββάτου καὶ κυριακῆς, καὶ τῆς ἁγίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡμέρας, ut est in Synodo Trullana Can. 52. quod etiam statutum in Concilio Loadic. Can. 49. Tum enim quilibet Sacerdos venturæ Hebdomadis dies quibus celebraturus est, numerat: inde tot particulas panis in oblatione abscindit, quot Missas dicturus est, eásque cum particula eo die absumenda consecrat, & consecratas, ac sanguine dominico intinctas, uti moris est, conservat in pyxide, ex qua postmodum celebraturus tempore opportuno, cochleari, aliis ibi ad alium usum relictis, haurit, & in Disco reponit, & in altare majus advectam consumit. Totum hunc ritum pluribus describit Euchologium Goari pag. 190. hoc titulo, Ἑρμηνεία τῆς θείας λειτουργίας τῶν προηγιασμένων, ut & Allatius in Dissertat. de Missa Præsanctificatorum, ubi copiosè agit de Origine & usu istius Missæ, ut & Goarus ad idem Euchologium pag. 205. Chronicon Alexandrinum an. 5. Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει, ἐπὶ Σεργίου Πατριάρχου ΚΠ. ἀπὸ τῆς α΄ ἡμέρας τῶν νηστειῶν, ἰνδικτιῶνος δ΄. ἤρξατο ψάλλεσθαι μετὰ τὸ Κατευθυνθήτω, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ εἰσάγεσθαι τὰ προηγιασμένα δῶρα εἰς τὸ θυσιαστήριον ἀπὸ τοῦ σκευοφυλακίου, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἱερέα, Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου, εὐθέως ἄρχεται ὁ λαὸς, Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν· ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης· ἰδοὺ θυσία τετελειωμένη δορυφορεῖται, πίστει καὶ φόβῳ προσέλθωμεν, ἵνα μέτοχοι

ζωῆς αἰωνίου γενοίμεθα, Ἀλληλούϊα. Τοῦτο δὲ οὐ μόνον ἐν τῇ νηστείαις προηγιασμένων ψάλλεται, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις ἡμέραις, ὁσάκις προηγιασμένα γίνεται. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. δεῖ τοιγαροῦν προηγουμένως παρεῖναι τὸν ἱερέα, ἐκείνου δὲ κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην ἀπόντος, ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης τῶν προηγιασμένων τὸ σκεῦος, εἰ εὐκτήριον ἦν. Pachymeres lib. 7. cap. 15. ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ τῆς τελετῆς διελύετο, καὶ τρισὶ προηγιασμένοις ἄρτοις, ὡς τῆς τρισὶν ἡμέραις τῆς μεγάλης ἑβδομάδος ἀρκέσουσι, &c. Alios Scriptorum locos hîc omittimus ab aliis laudatos. Habetur porrò in Cod. Reg. 1904. ἡ θεία τῶν προηγιασμένων μυσταγωγία, seu Liturgia Præsanctificatorum, diversa ab ea quæ legitur in Euchologio Goari.

Magnæ verò Quintæ Feriæ Sanctæ Hebdomadis προηγιασμένα servant Græci usque ad diem Kalendarum Augusti, uti præ cæteris docet Anonymus contra Latinos in Cod. Reg. MS. 1595. in cap. hoc titulo: περὶ τοῦ προηγιαζομένου ἄρτου τῆς μεγάλης πέμπτης, δι' ἣν αἰτίαν οὕτως τηρεῖται μέχρις καὶ τῆς πρώτης τοῦ Αὐγούστου, καὶ τότε ἐσθίεται.

Id etiam observandum Græcos τὰ προηγιασμένα, quemadmodum Latini *Sacrum Sacramentum*, in solemnioribus ceremoniis exponere solitos. Extat in Euchologio Goari Oratio in Promotione Procerum & Patriciorum, αὕτη δὲ γίνεται ἐν τοῖς ἀντιμινσίοις τῶν κατηχουμένων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἢ ἐν τῷ Σωλέᾳ, τιθεμένης τραπέζης, καὶ ἐνδύτου, καὶ προηγιασμένων. Vide in Ἀντιμίνσιον. Præallatis addo in indice Gr. nescio cujus Bibliothecæ ex Cod. Colberteo laudari librum hoc titulo: Τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μιχαὴλ δήλωσις πρὸς τὸν Βασιλέα, ὅτι ἡ τῶν προηγιασμένων μυσταγωγία ἀρχαιοπαράδοτος, καὶ ἡ περὶ ταύτης μυστικὴ τελεσιουργία γίνεται, καὶ διατί κεκώλυται ἐν τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ τελεία γίνεσθαι. Observat denique Cabasilas in expositione Liturgiæ cap. 24. ex eo more, quo cùm τὰ προηγιασμένα ad altare deferebantur, populus humi procumberet, pravum alium inductum, ut δῶρα necdum sanctificata cùm ad altare solemni pompâ & apparatu similiter deferuntur, eodem cultu populus veneretur, quod objectum Græcis in Concilio Florentino innuimus in V. Δῶρον. ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῶν προηγιασμένων δώρων ἠπάθησαν, ἀγνοήσαντες τὴν διαφορὰν τῆς ἱερουργίας ταύτης καὶ ἐκείνης.

ΠΡΟΗΓΟΥ'ΜΕΝΟΣ. Vide in Ἡγούμενος.

ΠΡΟ'ΘΕΜΑ, *Edictum Imperatoris*: nam Principum edicta προτίθεσθαι dicuntur, ut in Actis Concilij Calched. pag. 842. in Chron. Alexandrino an. 6. Justiniani, &c. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πρόθεμα, τὸ πρόγραμμα, τουτέστι ἡ ἐκ βασιλέως πρόσταξις ἐν γραφῇ δημοσίᾳ ἀνατιθεμένη. Evagrius lib. 2. cap. 18. pag. 318. καὶ προθέματος κατὰ τοῦ Διοσκόρου γινομένου. Ita etiam Nicephorus, ubi alij Codd. & Concil. Calchedonense habent προθέσματος, ut observat Henricus Valesius. Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ὁ δὴ καὶ δι' ἐγγράφων προθεμάτων κατόρθωσε τῷ δικαίῳ. Habetur in Actis Concilij Calchedon. Edictum Valentiniani & Marciani Impp. hoc titulo: Περὶ τοῦ κεκωλῦσθαι τὰς περὶ τῶν Χριστιανῶν διαλέξεις Πρόθεμα τοῖς πολίταις ἡμῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Occurrit præterea in Chron. Alexand. an. 1. Valentiniani, in Basilic. lib. 60. tit. 51. cap. 2. apud Harmenopul. lib. 1. tit. 4. §. 26. &c. Vide in Καμπανός.

ΠΡΟ'ΘΕΣΙΣ, sic appellata in Græcorum Sacris Ædibus pars illa ad dextram Bematis sita, in qua Missam auspicaturus Sacerdos, quæ ad Sacrificium peragendum necessaria sunt *proponit* ac præparat, sacrásque vestes ipse induit, indéque ad altare solemni quodam ritu procedit, sacra peracturus. Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. ὁ ἄρτος τῆς προθέσεως ὁ ἀποκαθιερούμενος, ἐμφαίνει τὴν κάθαρσιν τοῦ κόσμου, &c. Infrà: οὕτω τοιγαροῦν ἀφίεται τὸ θεῖον σῶμα ἐν τῇ προθέσει, &c. Auctor Vitæ S. Basilij M. falsò adscripta Amphilochio: τὴν πρόθεσιν τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ποτηρίου ποιησάμενος, &c. Nicolaus Cabasilas in exposit. Liturg. cap. 2. ἀρχὴ δὲ ἡμῖν ἐστιν τῶν ἐν τῇ προθέσει τελουμένων, καὶ λεγομένων ἡ θεωρία. Idem cap. 6. ὁ μὲν οὖν ἀποτμηθεὶς ἄρτος, ἕως ἐν τῇ προθέσει κεῖται, ἄρτος ἐστὶ ψιλὸς τοῦτο μόνον λαβὼν τὸ ἀνατεθῆναι Θεῷ, καὶ γενέσθαι δῶρον. Liturgia S. Chrysostomi pag. 60. Edit. Goari: εἶτα ἀπελθόντες εἰς τὴν πρόθεσιν, νίπτουσι τὰς χεῖρας, λέγοντες, &c. Et pag. 63. ὁ Διάκονος ἐπὶ τῇ προθέσει τῶν τιμίων δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς προθέσεως, Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, &c. καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν θυμιᾷ τὴν πρόθεσιν, καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν, λέγων, Δόξα σοι, Χριστὲ, &c. Et pag. 72. πληρωθείσης δὲ τῆς εὐχῆς, — ἀπέρχονται ἐν τῇ προθέσει προπορευομένου τοῦ Διακόνου μετὰ θυμιάματος. Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 41. & ex eo Codinus: ὁ δὲ εἰς τὴν λεγομένην πρόθεσιν, ἔνθα τὰ ἅγια κεῖται, ἔρχεται μετ' αὐτοῦ. Marcus Hieromonachus de Dub. Typic. cap. 95. προθυμιῶν πάλιν τὸν ἡγούμενον ἐν τῷ εἰσιέναι, καὶ οὕτως εἰσέρχεται διὰ τῆς προθέσεως, ποιῶν πάλιν σταυρὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Euchologium Goari p. 628. ἐρχομένων τῶν ἁγίων μυστηρίων ἀπὸ τῆς προθέσεως ἐπὶ τὴν μέσην τράπεζαν. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 5. καὶ προηγούμενος ἐν τῇ προθέσει ἄρτος δεύτερος, ἐν τῇ προσκομιδῇ προσκομίζεται. Adde cap. 8. init. & lib. de Templo pag. 225. præterea Leonem Allatium in Dissert. de Recentiorum Græcor. Templis pag. 144. & quæ observamus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 3. sect. 67. Vide Tabellam I. & II. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΠΡΟΘΕΣΜΙ'Α, *Dilatio*, ἡ ῥητὴ καὶ τεταγμένη ἡμέρα εἰς τόδε τι, ἤγουν συμπεφωνημένη, ἣ παρὰ Ἰταλοῖς λέγεται τέρμινον, in Glossis Basilic. Adde Modestin. in l. 13. D. de Excusat. &c. Glossæ Gr. Lat. Προθεσμία, *Spatium*, *Dies finitus*.

ΠΡΟΘΥ'ΜΕΡΑ, pro προθύμως, in Synaxario Maximi Cythærensis Episc. 12. & 18. Martij, 27. 28. Maij, &c.

ΠΡΟΘΥ'ΡΙΟΝ. Vide in Τοπιαλικόν.

ΠΡΟΙΚΙΟ', *Dos*, Προίξ. Τοῦ προικίου, *Dotalis*, προικῷος. Προικοδοτεῖν, *Dotem dare*, in Nomocan. Coteleriano n. 514.

ΠΡΟΚΑΘΗ'ΜΕΝΟΣ, generatim dicitur *Qui praeest rei alicui*, *Curator*. Quidam *Præsidem* interpretantur, minùs propriè. Anastasius Sinaita de Var. mod. salut. & pœnit. λέγει τότε ὁ Προκαθήμενος πρὸς τὸν παῖδα, Εἰπέ μοι, νεώτερε, δοῦλος μου εἶ. Justinianus in Nov. 13. δεῖ τὸν τῶν τηλικούτων προκαθήμενον, ἄνδρα εἶναι πανταχόθεν σεμνόν τε καὶ ἀνεπίληπτον. Anna Comnena lib. 1. καὶ ταῦτα τοῦ πρώτου Ἀρχιερέως καὶ ταῦτα προκαθημένου τῆς οἰκουμένης ἁπάσης. Chrysostomus in Homil. 30. ad I. ad Corinth. προκαθημένους τοῦ λαοῦ *Antistites* vocat.

Προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος βασιλικοῦ, *Præpositus cubiculi Imperatoris*: Dignitas Palatina apud Codinum cap. 2. num. 60. cujus munus describit cap. 5. n. 80. ὁ Προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλικοῦ, ἀρχὴ μὲν τῶν κοιτωναρίων· εὑρίσκεται δὲ ὑπὸ τὸν τοῦ κοιτῶνος Παρακοιμώμενον. Ejus verò insignia describit cap. 4. num. 63. Istius Dignitatis meminit Cantacuzenus lib. 1. cap. 19. sed & Nicetas Choniates inscribitur Ἔφορος καὶ Κριτὴς τοῦ βήλου, καὶ Προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος.

Προκαθήμενος τοῦ βεστιαρίου, *Qui Præest Vestiario*, apud eundem Codinum cap. 2. num. 61. qui ejus Officium sic describit cap. 5. num. 81. ὁ Προκαθήμενος τοῦ βεστιαρίου ὑπὸ τὸν Πρωτοβεστιαρίτην εὑρίσκεται· ὑπηρετεῖ δὲ καὶ εἰς τὰς προφερομένας καὶ ἐξερχομένας εἰσόδους τε καὶ ἐξόδους. Ejus verò dignitatis insignia refert cap. 4. num. 64.

Meminit

Meminit præterea προκαθημένου τοῦ Βεστιαρίου Pachymeres lib. 5. cap. 17.

Προκαθήμενος τῶν μεγάλων παλατίων, *Præfectus seu Præpositus Magnis Palatiis*, apud Codinum cap. 2. num. 71. qui quidem horum erat Curator, ἐπιμελητὴς αὐτῶν, ut idem ait cap. 5. num. 89. Hujus vestes & insignia describit cap. 4. n. 72.

Προκαθήμενος τῶν Βλαχερνῶν παλατίων, *Præfectus Palatiis Blachernarum*, apud Codinum cap. 2. num. 72. idem qui *Curator Blachernarum*, aliis dictus. Vide eundem Codinum cap. 5. num. 9. ubi de ejus officio & cap. 4. num. 73. ubi ejus vestes & insignia describit.

Προκαθήμενος κάστρου, *Præfectus castri*, recensetur in Cod. Reg. inter Dignitates Palatinas: ubi Codinus cap. 2. num. 39. hæc habet: εἰσὶ καὶ προκαθήμενοι πόλεων κατ' ἀξίαν ἑκάστης αὐτῶν. Et cap. 5. num. 65. post descripta singularum Palatij dignitatum officia, de ejusmodi Προκαθημένων officio ista subdit: οἱ Προκαθήμενοι καὶ οἱ Καστροφύλακες ὑπηρέτονται ἑκάστης κατ' ἀξίαν τῶν πόλεων. Incertum porrò ad quos προκαθημένους, quorum suprà meminimus referri debeat inscriptio allata in cujusdam Constantini Sigillo, apud Octavium Stradam in Nomismatibus Impp. pag. 361. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΦΡΑΓΙΣΜΑ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΟΥ.

Προκαθημέναι. Vide in Πρεσβύτιδες.

ΠΡΟΚΑΘΑΡΣΙΜΟΣ ἑβδομάδα. Nomocanon Cotelerianus num. 427. de Latinis: ἐπὶ δὲ τοῦτο, δεύτερον κεφάλαιον, τὴν προκαθάρσιμον ἑβδομάδαν ἐσθίειν μὴ παραδεξάμενοι. *Hebdomadam præpurificationis* vertit Eruditus Interpres.

ΠΡΟΚΑΘΙΣΤΑΣΘΑΙ seu *Præsidere* dicuntur Judices. Harmenopulus lib. 1. tit. 2. §. 4. πᾶν δὲ κελλήριον συνίσταται ἔκ τε τῶν προκαθεζομένων, καὶ συγκαθεζομένων, καὶ ἐκ τῶν παρεσταμένων, καὶ δικαζομένων, &c. *Ex Iudicibus, Assessoribus, litigantibus, & iis qui litis causa assistunt.* Glossæ Gr. Lat. παρίσταμαι, *Adsisto, Asto*.

ΠΡΟΚΑΛΥΜΜΑ, *Obtentus, Prætextus*, in Basilicis to. 1. pag. 652. 791. Vide Glossas Gr. Lat.

ΠΡΟΚΑΜΠΥΛΟΝ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioscor. c. 434.

ΠΡΟΚΑΝΩΝ, Idem quod Νομοκανὼν, Photij nempe: sic dictus quòd præponatur is Photij Liber Canonibus. Græci Interpretes ad l. ult. C. de Custodia reorum: τοῦτο ἐν τῷ προκανόνι ὂν μηδέθ' ὅμως οἱ τὴν ἀνακάθαρσιν ποιησάμενοι τὸν προκανόνα καταστρώσαντες παρενεῖραν τῷ προκανόνι. Balsamon in Præfat. ad Photij Nomocan. πρὸ τῶν κανόνων συγκεφαλαιωθέντα.

ΠΡΟΚΑΣΤΡΙΑ. Vide in Κάστρον.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΧΕΣΘΑΙ, *Contestari*. Προκάταρξις ἐπὶ δίκης, *Contestatio*, in Glossis Gr. Lat. *Litis contestatio*, in Basilicis tom. 1. pag. 513. & alibi passim, apud Michaelem Psellum in Synopsi legum v. 841. &c.

ΠΡΟΚΑΥΤΑ, *Præcauta*. Hesychius: Πρόκαυτα, προειρημένα, προηκυσμένα.

ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΝ, inquit Goarus ad Euchologium pag. 185. *Responsorium* quidam vertunt, sed malè, meliùs enim alij *Propositum* reddiderunt. Sic rursum pag. 243. Ita porrò appellari ait pag. 32. versiculos è Psalmis Davidicis excerptos qui proprij sunt cujusque diei, qui inde προκείμενα τῆς ἡμέρας dicuntur, quasi *prævia*, ut qui mutentur juxta Epistolas & dies, ut scribit idem Goarus pag. 128. πρόλογον vocat Liturgia S. Marci. Portius: Προκείμενον, *Propositum, Argumentum, Materia*, Πρόθεσις, Ὑπόθεσις. Lib. 10. Basilic. tit. 36. cap. 5. ἔλθωμεν τοίνυν ἐπὶ τὸ προκείμενον, id est, *veniamus ad propositam quæstionem*. Atque ex his percipitur, quid sonet hæc vox in re Liturgica: est enim προκείμενον, veluti *Argumentum Festi* desumptum ex Libris Sacris: vel certè quod Κειμένῳ seu textui Psalmi præponatur. Euchologium, ubi de Ordinatione Cantoris, pag. 233. εἰ δὲ ψάλτης ἐστὶ, λέγει ἀπὸ ψαλτηρίου προκείμενον. Ita etiam apud Morinum pag. 97. & Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine Sacri Ministerij pag. 5. καὶ ψάλλεται τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, οὗ πληρωθέντος, ὁ διάκονος ἐξελθὼν, &c. Pag. 181. καὶ ψάλλεται τὸ προκείμενον ἐν τῷ ἄμβωνι. Adde pag. 133. &c. Typicum S. Sabæ cap. 5. δεῖ εἰδέναι ὅτι τῇ κυριακῇ ὀψὲ, εἰ τύχῃ τῇ β'. Ἀλληλούϊα, οὐδέποτε λέγομεν Ἀλληλούϊα ἀντὶ προκειμένου, ἀλλὰ τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον. Idem cap. 2. προκείμενον ἀναστάσιμον. Describuntur verò totius Hebdomadis προκείμενα in Horologio. Quædam ex iis Μεγάλα, seu Magna appellabant. Idem Typicum cap. 30. ἐν πάσαις ταῖς κυριακαῖς τῆς ἁγίας μ'. εἰς τὸ λυχνικὸν γίνεται εἴσοδος διὰ τὰ μεγάλα προκείμενα, εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμ. τῆς ἡμέρας. Adde cap. 31. Erant & προκείμενα ἀναστάσιμα, ἀλληλουϊάρια, & alia, quorum initia descripsit Marcus Hieromonachus in Dubiis Typic. cap. 97. 98. & 99. capite verò 100. describit quomodo Lector ea cantet. Vide in Βημάτικια.

ΠΡΟΚΕΝΣΟΝ, Πρόκεσσον, *Processus, Processio*: Ita appellatur solemnis pompa & apparatus, quo Imperatores ex Palatio Constantinopolitano, in alia Palatia secedebant, unde quam in iis agebant mora, sæpe eodem nomine donatur apud Scriptores. Concilium Constantinopol. sub Mena Act. 3. ἐν συνάξει τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς Θεοτόκου καὶ ἁγίας Μαρίας τῆς διακειμένης ἐν Βλαχέρναις, προκένσου ὄντος βασιλικοῦ. Theosterictus in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. n. 24. κοιμηθεὶς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων ἐν τῷ Ἀθύρᾳ, καὶ γὰρ ἦν ἔχων ἐκεῖ πρόκεισον. Vita S. Auxentij num. 38. *Post hæc autem pius Imperator misso dromone ex Hebdomo, quòd illic esset processus*, διὰ τὸ εἶναι πρόκενσον. Eustathius in Vita Sancti Eutychij Patr. Constantinopol. numero 66. ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ προκένσου ὄντος ἐν τοῖς Ἰουκουνδιαναῖς. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. καὶ εὐτρεπισμένος ὢν, πρόκενσον ἐπὶ τὴν ἁγιωτάτην τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν ἐποίησεν. Vita S. Phorbuthæ num. 6. Πρόκενσον γὰρ εἶχεν ὁ Βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Procopius in Hist. Arcana pag. 70. 1. Edit. Ἐν προαστείοις δὲ τοῖς ἐπιθαλαττίοις τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐν τῷ καλουμένῳ Ἡρίῳ διατριβὴν εἶχε, καὶ αὐτοῦ τῶν ἑπομένων ὁ πολὺς ὅμιλος κακοπαθείᾳ πολλῇ εἴχετο. Chronicon Alexandrinum an. 23. Constantini M. καὶ διάγων ἐν Νικομηδείᾳ Μητροπόλει τῆς Βιθυνίας, ποιήσας πρόκενσα ἐπὶ πολὺν χρόνον, &c. Idem an. 3. Tiberij Thracis: τελευτᾷ Τιβέριος Νέος Κωνσταντῖνος ἐν προκένσῳ τοῦ Ἑβδόμου. Idem an. 8. Phocæ: καὶ τότε εἰσέρχεται Φωκᾶς κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀπὸ τοῦ προκένσου τοῦ Ἑβδόμου περὶ ἑσπέραν. An 3. Zenon. ποιήσας πρόκεσσον ἐν Χαλκηδόνι. An. 1. Heraclij: ἐτέχθη Ἐπιφανεία θυγάτηρ Ἡρακλείου καὶ Εὐδοκίας ἐν προκένσῳ τῆς Ἱερείας. An. 2. ἐτέχθη εἰς τὸ πρόκεσσον Βλαχερνῶν Εὐδοκία Αὐγούστη. Theophanes an. 22. Justiniani: προκένσου δὲ γινομένου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ, &c. Cedrenus in Justino Thrace: τοῦ Βασιλέως ἐπὶ πρόκενσον προϊόντος, &c. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Heraclio: καὶ πρόκενσον πρὸς τὴν Ἡράκλειαν ποιησάμενος, τοὺς ἀποκρισιαρίους ἀνέπαυεν. Et in Theophilo: γεγονότος δὲ τοῦ Βασιλέως εἰς πρόκενσον ἐν τῷ Βρύαντι, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. ὅτε δὲ εἰς μακρότερον ἀπήει προκένσον, οἷον εἰς τὰ Θερμὰ, τῆς Προύσης, &c. Infrà: πολλάκις γὰρ ἐξερχομένου αὐτοῦ εἰς τὰ πλησίον πρόκενσα, &c. Leo Diacon. lib. 4. Hist. MS. de Nicephoro Phoca: Πρόκενσον δὲ κατὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἀνάληψιν, κατὰ τὸ εἰθισμένον, ἔξω τειχῶν, ἐπὶ τὴν καλουμένην Πηγὴν, ποι-

ποιουμένου τοῦ Βασιλέως, &c. Continuator Theophanis lib. 2. num. 3. διατοι τοῦτο οὐδὲ ῥαδίως ἂν εἴδέν τις αὐτοῦ ἐξεληλυθότα εἰς πρόκενσον, &c. Georgius Monachus in Theophilo num. 22. γεγονότος δὲ τοῦ βασιλέως εἰς πρόκενσον ἐν τῷ Βρύαντι. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 3. ἐποίησε δὲ Ῥωμανὸς βασιλεὺς πρόκενσον ἐν τῷ τριβουναλίῳ, συνηγμένων ἁπάντων μετ' ὅπλων ἐκεῖσε. Symeon Logotheta in Leone Philos. num. 4. ὁ βασιλεὺς Λέων πρόκενσον ποιήσας εἰς τὰ Δαμιανοῦ. Ita Leo Grammaticus in eodem Leone pag. 478. in pag. verò 482. τοῦ δὲ Βασιλέως πρόκενσον ποιουμένου εἰς τὸ ἐμπόρειον τοῦ Βοτοῦ. Adde pag. 486. 497. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 85. ἐπιλεξαμένου καὶ ἐκ τοῦ πολιτεύματος χιλιάδας ἕξ, εἰς ὀφίκιον εἰς τὰ πρόκενσα αὐτοῦ. Alia vide in nostra Constantinopoli lib. 4. sect. 11. n. 2.

ΠΡΟΚΙΝΕΙ͂Ν, *Promovere*. Græcus Interpres Concilij Lateran. cap. 26. τοὺς ἐπισκόπους δὲ τούτους εἰς τὰς ἱερὰς χειροτονίας, καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἀξίας προκινεῖν μελετῶσαν. Ubi Lat. *Episcopi quoque tales ad Sacros Ordines, & Ecclesiasticas Dignitates promovere procurent*, &c. Occurrit paulò suprà, sed mendosè.

ΠΡΟΚΛΑ͂ΣΤΑΙ, *Cursores*. Leo in Tacticis cap. 7. num. 36. ἑτέρα δὲ κίνησις, ὥστε ἐπιδιώκης, ὅτε μὲν νῦν ἐλασία, ὡς κούρσωρας, οὓς οἱ νῦν Προκλάστας λέγουσιν, ὅτε δὲ συντεταγμένως, ὡς Διφένσωρας, οὓς ἡμεῖς καλοῦμεν Ἐκδίκους, &c. Et num. 40. εἰ γὰρ οὕτως ἐθισθῶσι τὰ πράγματα, ἑτοίμως ἔχωσι καὶ εἰς κούρσωρας, ἤγουν Προκλάστας, ἢ προμάχους, καὶ Διαφένσωρας, &c. Ita cap. 12. num. 38.

ΠΡΟΚΟΙΤΟΙ. Vide Κοίτωνῖται.

ΠΡΟΚΟΚΚΙΑ, τὰ Βερίκοκκα, in Glossis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. 190. & 1843. *Mala Armeniaca*. Paulus Ægineta lib. 7. Μηλαίας ἀρμενιακῆς ὁ καρπὸς, ὃν νῦν καλοῦσι προκόκκια. Vide Βερικόκκια.

ΠΡΟΚΟΜΙΣΑΡΙΟΣ, Suidæ, ὁ ἐκ προαιρέσεως (Phavorin. συναίσεως) δυὸ μερῶν μεταξὺ ληφθεὶς διαιτητής. Sed videtur malè legisse Suidas pro κομπρομισάριος. Vide in hac Voce.

ΠΡΟΚΟΥΡΑ͂ΤΩΡ, *Procurator*, προφροντιστής, διοικητής, κηδεμὼν, ἐντολεὺς, &c. In Glossis Basilic. vox frequens in J C. Græcorum libris. Occurrit præterea in Synodo Carthaginensi, & in Cod. Canonum Ecclesiæ Africanæ cap. 16.

Προκουρατορεῖαι, *Procurationes, quæ visitationis ratione debentur Episcopis aut Archidiaconis, vel quibuslibet aliis, atque adeo quæ Apostolicæ Sedis Legatis aut nuntiis præstari solent*, in Concilio Lateranensi an. 1215. cap. 33. Ubi Græcus Interpres: αἱ προκουρατορεῖαι αἱ λόγῳ ἐπισκέψεω ὀφειλόμεναι τοῖς ἐπισκόποις, &c.

ΠΡΟΚΟΥΡΣΟΣ, Προκούρσωρ. Vide in Κοῦρσος.

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Præjudicare*. Προκριματίζεσθαι, *Præjudicium pati*. Πρόκριμα, *Præjudicium*, in Gloss. Lat. Gr. in Basilic. apud Harmenopul. & al. Glossæ Gr. Lat. Προκριματίζω, *Prærogo*. Πρόκριμα, *Præjudicium*, *Prærogativa*.

ΠΡΟΚΥΨΙΣ, *Thronus Imperatoris* aliquot gradibus altiùs eductus & *prominens*, (nam προκύπτειν, est *Prominere*, in Glossis Lat. Gr.) seu in Ecclesia cùm Sacris Liturgiis interesset, seu in Palatio, cùm exterarum Gentium Legatos excipiebat, uti describitur à Nicephoro Gregora lib. 11. Extr. Δῆλον γάρ ἐστι τοῖς ἅπασιν, ὡς αἱ τοῦ ἐπιπέδου ἐκ διαμέτρου ἀκρότητες τοῦ βασιλικῶν τρικλινίων ἀμφότερα ὑπέρκεινταί πως τοῦ μεταξὺ ἐπιπέδου, ἄχρι καὶ ἐς τρίτον σπιθαμῆς, καὶ μάλιστα ὅπη καὶ ὁ βασιλικὸς ἕστηκε θρόνος, ἵν' ἴσως ἔχῃ τι κἀν τούτῳ πλέον τῶν ἄλλων ὁ Βασιλεὺς ἰσάμενος, ἔν τε ταῖς ἱεραῖς ὑμνῳδίαις, καὶ ὅτε διαλέγοιτο νῦν μὲν τοῖς ὑπηκόοις, νῦν δὲ τοῖς ἐξ ἐθνῶν πρέσβεσιν. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 8. τῇ γὰρ γενεθλίῳ ἐπιστάσης ἡμέρας Χριστοῦ, αὐτός τε τὴν διάλιθον στολὴν ἠμφιάσατο, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ἐπεστάλκει τὰς χρυσοϋφεῖς περιθέσθαι καὶ πλατυσήμους ἐσθῆτας, καὶ ἔστη ἐπάνω τόπου ὑψηλοῦ ἐξαίφνης φανεὶς, ποιήσας τὴν νῦν λεγομένην Πρόκυψιν. Ubi notanda vox ἐξαίφνης, nam ita compactus erat Imperatorius Thronus, ut velis undique tegeretur, nec ejus pateret conspectus, quàm reseratis Janiis, seu *Velothyris*. Michael Psellus lib. 4. Hist. de Michaele Paphlagone: διὰ ταῦτα οὔτε προόδοις ἐχρᾶτο πολλαῖς, οὔτε θαρρούντως ὡμίλει τισίν· ἀλλ' ἐπειδὰν ἢ χρηματίζειν ἐβούλετο, ἢ ἄλλο τι τῶν συνήθων τῷ κράτει ποιεῖν, φοινικίδας ἑκατέρωθεν ἐμπεριπετάννυντες, οἷς ἐπιτηρεῖν αὐτοῦ καὶ φυλάττειν ἐπέτεταπτο, ὁπηνίκα τοῦτον θεάσαιντο, ἢ βραχύ τι παραπεπτωκότα τῶν ὀφθαλμὸν, ἢ τὴν κεφαλὴν κατασείσαντα, ἢ ὅσοις ἑτέροις σημείοις τὴν πρόοδον τοῦ πάθους ἐχαρακτήριζον, αὐτίκα προσιέναι τοὺς εἰσιόντας ἐγκελευσάμενοι, συνέστελλον τὰ παραπετάσματα, καὶ οὕτω περιέπον αὐτοῦ θαλαμεύσαντα. Ex eo hausit quæ habet Zonaras. Codinus de Offic. cap. 6. num. 41. μετὰ γοῦν ἑτοιμασθῆναι τὸν Βασιλέα, καὶ σταθῆναι, ὁ Πρωτοβεστιάριος ἐμφανίζει πάλιν ἐκ τρίτου τὰ πιλατίκια· δηλῶν διὰ τοῦτο, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐστάθη εἰς τὴν Πρόκυψιν· καὶ παρευθὺς ἀνοίγουσι τὰ βηλόθυρα. Ejusmodi προκύψεως meminit rursum cap. 2. num. 65. ὁ Σκευοφύλαξ βαστάζει τὸ διβέλλιον, καὶ τοῦ Βασιλέως σκηπτέριον, οὐ μόνον εἰς τὰς Προκύψεις, ἀλλὰ κἂν ὅπου ὁ Βασιλεὺς ἀπέρχεται. Et cap. 6. num. 26. νῦν δὲ τὰ μὲν τὰ τοιαῦτα φλάμουλα φέρουσι καὶ ἵστῶσι κατέντικρυ, ὡς εἴρηται, τῆς Προκύψεως. Denique cap. 11. num. 1. μετὰ γὰρ τὴν γεγραμμένην τάξιν μετὰ τῶν προκύψεων, καὶ τοῦ περιπάτου. Adde cap. 5. num. 14. Sed & Πρόκυψις ita describitur à Joanne Cantacuzeno lib 3 Hist. cap. 95. Θεοδώρα δὲ ἡ νυμφευομένη ἐπὶ τὴν Πρόκυψιν ἀνῆλθε, Βασιλεὺς δὲ ἐστήκει ἔφιππος μόνος· οἱ δὲ ἄλλοι πάντες πεζοί· οὕτω δὲ τῶν παραπετασμάτων περιαιρεθέντων, (περιεκεκάλυπτο γὰρ ἡ Πρόκυψις πανταχόθεν ὑφάσμασι σηρικοῖς ἢ διαχρύσοις) ἀνεφαίνετο ἡ νύμφη, καὶ λαμπάδες ἦσαν περὶ αὐτὴν ἡμμέναι ἑκατέρωθεν, ἃς εὐνοῦχοι κατέχοντες ἐπὶ γόνυ κεκλιμένοι οὐκ ἐφαίνοντο. Acta Synodi Florentinæ pag. 13. Edit. Labbei: μικρὸν δὲ ἀνώτερω παραθυρίδες τετορνευμέναι, ὡς ἄν τις εἰκάσαι μετὰ κιόνων λεπτῶν εἶναι αὐτάς· καὶ ἄνωθεν τούτων, πρόκυψις ὡραιοτάτη. Ubi Edit. πρόσκυψις, quæ quidem Lectio tolerari potest: nam Goarus ad Codinum pag. 75. observat Græcos hodiernos, ut aliquem hortentur è fenestra vel exhedra prospicere, dicere, κύψε, vel σκύψε. Scylitzes in Calaphate pag. 751. προκύψας οὖν ἀπὸ τοῦ ἐν ἱπποδρομίῳ καθίσματος. Adde pag. 761. Extant porrò in Cod. Colberteo 6044. Manuelis Holoboli Rhetoris versus politici, εἰς τὴν πρόκυψιν, πρὸς τὸν Βασιλέα κύριον Μιχαὴλ τὸν Παλαιολόγον, ἐν τῇ Χριστοῦ γεννήσει. Et alij εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως πρόκυψιν. Huc præterea spectant hi versus apud Prochoprodromum de sua Paupertate, ex Cod. MS.

Κυράδες, χειρομάχησες, καλοδέσποινές μου
Προκύψατε βιλαρικὰς, ἐπάρετε κεντούκλας.

Ejusmodi προκύψεις intelligit Nicephorus Gregoras lib. 3. cap. 28. κἀκεῖ τὴν συνήθη πεποιηκότες ἐμφάνειαν ἀφ' ὑψηλοῦ βήματος, &c.

ΠΡΟΛΗΨΙΣ, *Præsumptio*, *Anticipatio*, *Præjudicium*. Κατὰ πρόληψιν, formula Jurisconsultis Græcis familiaris, *ex præsumptione*, de qua Cujacius ad Nov. 22. Adde Harmenopul. lib. 3. tit. 5. §. 64.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ, in Liturgia S. Marci dicitur, quod in Libris Ecclesiasticis Græcorum προκείμενον, de qua voce suprà. Ita Goarus ad Euchol. pag. 206. Idem Euchol. pag. 466. καὶ εὐθέως ἄρχεται τὸν πρόλογον λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, Τριὰς ἀκτιστε. Adde pag. 465. in Cod. Reg. 2411. post Liturgiam Gregorij Dialogi, hæc

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

hæc leguntur : Τέλος τ̃ προλόγων τ̃ λεγομένων πρὸ τ̃ μυστικῶν.

ΠΡΟΜΑΔΟ͂ΝΑ, *Proavia*, Προμάμμη.

ΠΡΌΜΑΧΟΣ, *Propugnaculi species*. Glossæ Gr. Lat. Πρόμαχοι, *Propugnaculi*. Προμαχεών, *Propugnaculum*. Aliæ: Προμαχῶνες, ἐπάλξεις, *Propugnacula*. S. Cyrillus in c.54.Isaïæ, de Apostolis : προμαχῶνές εἰσι καὶ πύλαι τ̃ πόλεως τ̃ ἁγίας. Alterius Cyrilli Lexicon MS. Πρόβολος, πρόμαχος, ἢ λίθος παραθαλάσσιος, ὃς προβέβληται πρὸ τ̃ θαλασσίων τειχῶν. Procopius lib. 5. de Ædific. Justin. cap. 4. ἕτερον δὲ τοῖχον ἐν προβόλου σχήματι τ̃ γεφύρας ἐς τὰ πρὸς ἕω πεποιημένος, ὃν δὴ Πρόμαχον καλοῦσιν οἱ περὶ ταῦτα σοφοί. Idem lib.4. cap. 2. διαρκές τε γὰρ αὐτῷ ὕψος εἰληθυῖε, καὶ διπλοῦς προμαχῶνας πεποίηται. Nicetas in Isaac. lib.1. num. 9. καὶ οἱ μὲν ἐσώτες ὄπισθεν τ̃ προμάχων κατὰ τ̃ καιρὸν τ̃ συμπλοκῆς, &c. Aliud sonat apud Mauricium lib. 6. Strateg. cap. 5. Vide Auctorem Etymologici in Ἔπαλξις.

Προμαχιόνιον, eâdem fortè notione, apud Joannem Cananum de Bello Constantinopolit. ἐκέλευσεν πάντας ὁμοῦ τοξεύειν ἐπάνω τ̃ κάστρου, καὶ τ̃ προμαχιονίων. Infrà : ὄπισθεν τ̃ προμαχιονίων ἑστάθησαν. Adde p.198.

ΠΡΟΜΕΤΏΠΙΟΝ. Vide Μετώπιον.

ΠΡΟΜΗΤΆΤΩΡ. Vide in Μητάτον.

ΠΡΟΜΉΤΩΡ, apud Hesychium exponitur πατὴρ μητρός. At in Commentario in Cantic. in Bibl. Patr. sumitur ut προπάτωρ, *Primus parens*, ut Adam, respectu feminarum: ἡ προμήτωρ σου Εὔα, quomodo etiam appellatur à Leone Imp. Homil. 2. p.315.

ΠΡΟΜΙΚΊΔΑ, *Proboscis Elephantis*, προβοσκίς. Physiologus de Natura & speciebus animalium MS. ubi de Elephante : καὶ μὲ τὴν προμικίδαν του πᾶν ζῶον διαφθείρει. Occurrit ibi rursum.

ΠΡΟΜΟΣΕ'ΛΛΑ. Theophanes an. 2. Irenes: καὶ ἐπιφθάσας ὁ Ἀκυλῖνος ἐν τοῖς σταύλοις Σταυρακίου, τοὺς ἵππους, καὶ τὴν βασιλικὴν προμοσέλλαν λαβὼν, ὑπέστρεψεν ἀβλαβῶς. Ubi Interpres βασιλικὴν προμοσέλλαν *Equum quo Imperatrix vehebatur* interpretatur : Miscella verò, *Imperatorio equitatu capto*. Quidam Codd. Anastasij in Hist. Eccl. *Equos Imperatorio equitatui aptos*, habent.

ΠΡΟΜΟΥΛΟΝ, *Propugnaculum ante Molem*, seu *aggerem portus*. Lexicon MS. Colberteum: Πρόβολον, πρόμουλον, προμαχών. Vide in Μῶλος.

ΠΡΟΜΏΤΗΣ, *Promotus*, Suidæ, προκόπτων, παρὰ Ῥωμαίοις. Sunt autem Προμότοι, in Glossis Basilic. προπορευόμενοι, καὶ ὀψικεύοντες, ἢ προκόπτοντες, καὶ προβιβαζόμενοι ἐν ἀξιώμασι. Auctor Etymolog. προμώτης, Ῥωμαϊκὴ ἐστιν ἡ φωνὴ, καὶ δηλοῖ τ̃ προκόψαντα· ὅθεν καὶ προμωτῶντες, αἱ προκοπαί. Vide Gloss.med.Lat. in *Promoti*.

ΠΡΟΝΆΔΕΣ, *Præconia*, seu Homiliæ quæ habentur à Curionibus inter Sacram Liturgiam, nostris, *Prones*, de qua voce egimus in Gloss.med.Lat. in V. *Præconari*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 151. ubi de nuptiis : καὶ οὗτος ἐντέχεται νὰ γένι καὶ τοῦτον νὰ ζάζι τὸ χάρτωμαν, καὶ μετὰ τοῦτον ἐδέχεται εἰ ἐκλισία νὰ βάλι κερὸν διὰ τ̃ ὁρμασίαν, καὶ διὰ τὴν μέσα εἰς ἐκινο τὸ τάρμαι νὰ διαλαλίσουν τρῖς προνάδες εἰς τὶν ἁγίαν λιτουργίαν, καὶ θέλη νὰ πιάσι, οὐ τὶν ὅπλιον ὁ ἱερεύς, &c. Id est, *& intra hunc terminum, publicentur tria præconia, seu denuntiationes, in Sancta Ecclesia*, &c.

ΠΡΌΝΑΟΣ, in Ecclesiis Catholicis, pars exterior quæ & Νάρθηξ, dicitur; in Monasteriis verò pars interior, quæ Monachorum choro obversatur, & itidem Νάρθηξ appellatur. Glossæ Græc. Latin. Πρόναος, *Antetemplum*. Balsamon ad Can.2. Dionysij Alexandr. εἰς ναὸν δὲ τ̃ Θεοῦ ἀσιέναι, ἢ μεταλαμβάνειν αὐτὰς (τὰς γυναῖκας ἐν ἀφέδρῳ) τ̃ ἁγιασμάτων, οὐ δεῖ· ταῦτα τ̃ Ἀρχιερέως διορισαμένου, βλέπομεν σήμερον εἰς τὰ γυναικεῖα καὶ μᾶλλον μοναστήρια ἀδεῶς τοιαύτας ἱσαμένας γυναῖκας εἰς τοὺς προνάους, παντοίαις ἁγίαις εἰκόσι κεκαλλωπισμένας, καὶ εἰς δοξολογίαν Θεοῦ ἀπονεμηθέντας, καὶ ἐρωτῶντες ὅπως τοῦτο γίνεται, ἀκούομεν μὴ ἐκκλησιάζειν αὐτὰς, ὅπερ ἐμοὶ τέως οὐ δοκεῖ· οὐ γάρ εἰσιν οἱ πρόναοι κοινοὶ, ὡς τὰ τ̃ ἐκκλησιῶν προαύλια, ἀλλὰ μέρος αὐτῶν ἀπονεμηθὲν τ̃ γυναιξὶ τ̃ μὴ κωλυομένας ἐκκλησιάζειν. Nempe Pronai Monasteriorum Sanctimonialium, in quibus Narthecis vicem præstant, ubi consistit sequior sexus, cùm in monasteria feminarum, solis mulieribus, ut in virorum, solis duntaxat viris aditus pateat. Deinde subdit ὁς δὴ πρόναος τόπος ἐστὶν δευτέρας μετανοίας, ὁ τ̃ Ἀκροωμένων λεγόμενος, καὶ ἐν αὐτῷ οὐδὲ ἀνδράσιν ἐφεῖται ἱστασθαι ἐπιτιμηθεῖσι μὴ ἐκκλησιάζειν, ἀλλὰ ἔξωθεν αὐτοῦ προσκλαίειν, &c. Idem ad Can.76. Synodi Trullanæ: ὡς περιβόλους ἐκκλησιαστικοὺς ὁ κανὼν ὀνομάζει τοὺς προνάους ἑκάστου ναοῦ, οὐ μὴν τὰς φιάλας, καὶ τὰ ἕτερα μέρη τ̃ θείων ναῶν, τὰ συνῳκοδομημένα αὐτ̃. Vide in Πύλη Βασιλικὴ, & nostram Constantinopolim Christianam lib.3. sect.18.

ΠΡΟΝΟΗΤΑΪ, *Provisores*, qui Venetis hodie *Provedori*. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τ̃ Κεχαριτωμένης MS. cap.14. καὶ οἱ προνοηταὶ, καὶ οἱ τ̃ οἰκονόμων λογαριασμοί. Novella Joannis Comneni, in lib. 2. Juris Græco Rom. οὔτε κριταῖς, οὔτε ἀναγραφεῦσιν, οὔτε πράκτορσιν, οὔτε Δουξὶν, οὔτε Στρατηγοῖς, οὔτε Προνοηταῖς, οὔτε ἄλλοις τισὶ δημοσιακὰς δουλείας ἐγκεχειρισμένοις, &c.

ΠΡΌΝΟΙΑΙ, *Provisiones*, *Pensiones annuæ*. Synodus coacta contra Niphonem Bogomilum, apud Allatium de Consens pag.679. καὶ τ̃ ἐνδεχομένης προνοίας ἀπὸ τ̃ δηλωθείσης μονῆς χάριν ψυχικῆς σωτηρίας τ̃ ἀοιδίμου κτήτορος αὐτ̃ ἀξιούμενον. Pachymeres lib.1.cap. 4. προνοίαις δ' ἐκ τούτων τοὺς ἐπιδοξοτέρους καὶ εἰς τολμηρὸν τὸ φρόνημα γράμμασιν ἐδωροῦντο βασιλικοῖς. Utitur non semel aliis locis. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Ὅλα τὰ ἀρχοντόπουλα ὅπου ἔχασιν προνίας,
Νὰ ἔχουσι ὁ καθεὶς πρὸς τὴν οὐσίαν τὴν εἶχεν.

Προνιάζειν, *Providere*. Idem Anonymus :

Εἶχε ὅπου ἦχαν τ̃ προνίαις, ὅπου τε ἐπρονίασαν.

Προνοιάτορες, *Provisores*. Idem Anonymus :

Εἰς καὶ οἱ προνοιάτορες, ὃς αὐτὸς ἐκαθέστησεν.

Προνοιώνειν, *Prænoscere*, *Prævidere*, προγινώσκειν. Vide Gloss. med. Latin. in V.V. *Providentia*, & *Provisio*.

ΠΡΟΝΌΜΙΟΝ, *Privilegium*. Codinus de Offic. Palat. cap.17. n.4. ἔτι δὲ καὶ τὰ προνόμια καὶ ἔθιμα τ̃ ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, &c.

ΠΡΟΞΕΝΗΤΆΔΕΣ, Παραξενάδες, *Hospites*, Historia Apollonij Tyrij :

Στὴν στράταν, ὅπου περπατοῦν, ἐκεῖ τ̃ παπαλήξαν,
Προξενητάδες ἀφεντῶν, καὶ δύο γραφὲς τ̃ δεῖξαν.

Infrà :

Εἶσε τ̃ ἄλλον ἐμπρόθε, κ' ἦλθασιν νὰ σφαγοῦσι,
Καὶ παραξενάδες ἄσχημες ἐπρὸς του νὰ μειλοῦσι.

Rursum :

Κ' ἦλθαν εἰς τόσο νὰ σφαγεῖν οἱ δύο προξενητάδες.

ΠΡΌΞΙΜΟΣ, *Proximus*. Glossæ Basil. Πρόξιμος, ὁ Πρῶτος, ἢ ὁ πλησίον. Acta Concilij Constantinop. sub Flaviano : παρόντος Μάμα τ̃ περιβλεπτου Κόμητος καὶ Προξίμου τ̃ θείου σκρινίου τ̃ λιβέλλων καὶ τ̃ θείων κογνιτιόνων. Vita MS. S. Stephani Junioris : προσκαλεσάμενος ἕνα ξιφήρη ἄνδρα, τῇ τ̃ Προξίμου ἀξίᾳ καταλεγόμενον ἀπεφήνατο. Joannes Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Anachoretis : γράφει τῷ Δουκὶ περὶ τούτου, καὶ παρευθὺ ἔρχονται Πρόξιμοι, καὶ λαμβάνουσιν αὐτ̃, καὶ ἐπιβάσαντες αὐτ̃ ζώῳ ἀστρώτῳ, &c. Anonymus de Castrametat. οἱ δὲ δεκάτωρες μετὰ τ̃ Προξίμου ἔσωσαν, ἢ μεθ' ἑτέρου, εἰς ὃν ὁ Βασιλεὺς

σιλεὺς ὁ ἅγιος πληροφορίαν ἔχει. Alio loco: μετὰ δὲ τὸ δέξιον ἀναλεκτώτερον (μέρος) τῆς τραπέζης, οἱ πανθεῶτ. Ο δὲ Πρόξιμος, καὶ ὁ Κόμης τῶν βυκίνων σὺν τοῖς Μαγγλαβίταις συνιστῶσαν. Extat Epistola 59. Theophylacti Bulgariæ Archiep. inscripta τῷ Προέδρῳ καὶ Προξίμῳ τῷ Παντέχνῃ.

Μελλοπρόξιμοι. Vide Gloss. med. Lat. in *Proximus* & *Melloproximus*.

Πρόξιμος, *Officialis Ecclesiasticus*, cujus munus ita describitur in Catalogo Officior. Magnæ Ecclesiæ Allatiano: ὁ Πρόξιμος ὁρίζει, καὶ σημαίνει ἐν καιρῷ τῆς ψαλμῳδίας ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. Adde Codinum Goari pag. 9. ubi recensetur *Proxim* in Choro sinistro.

Προξιμότης, ἐγγύτης, in Glossis Basilic.

ΠΡΟΞΙ´ΣΑΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἔξω ὄξει βρέξας.

ΠΡΟ´ΟΔΟΣ, *Processus*, *Processio*, vox usurpari solita de Consulibus & Imperatoribus, cùm in publicum cum pompa ac magnifico & amplo comitatu procedebant: de qua Justinianus in Nov. 105. cap. 1. Inter Editas ab Allatio Libanij ἐκφράσεις, quarta inscribitur περὶ προόδου τοῦ Βαβυλωνίων Βασιλέως, ubi *Progressum* vertit: significantiùs *Processum* dixisset. Sozomenus lib. 9. cap. 1. de Pulcheria Aug. & Theodosio Juniore: περὶ δὲ τὰς προόδους κόσμιον εἶναι καὶ βασιλικὸς παρὰ τῆς ἀδελφῆς ἐρρυθμίζετο. Et cap. 12. de Magistro Militum: συνέβη τότε προηγούμενον, ὡς ἔθος, ἐπανιέναι ἐκ προόδου τινὸς τοῦ κρατοῦντος. Agathias lib. 5. de Scholariis: εἰσὶ δὲ οἱ πολλοὶ ἀστικοί τε καὶ φαιδροείμονες, καὶ μόνον, οἶμαι, οὐκ ἐκ τοῦ βασιλέως ἕνεκα, καὶ τῆς ἐν ταῖς προόδοις μεγαλαυχίας ἐξευρημένοι. Adde Zonaram in Bulgaroct. pag. 179. & al. Vide Πρόκενσον. Usurpatur etiam de Processionibus Ecclesiasticis, ut in Nov. Justin. 67. cap. 1. &c. Cùm verò in ejusmodi Processibus sæpe afflictorum querelas audirent litésque etiam dijudicarent Imperatores, inde *Litibus* nomen *Processus* fortè mansit, de qua egimus in Gloss. med. Lat. Nam in processibus lites sopitas ab Imperatoribus, docet inprimis præter Josephum lib. 18. antiq. Jud. cap. 6. Cedrenus in Justino Curopalata, sub initium. Sed & Continuator Theophanis lib. 3. num. 3. & ex eo Scylitzes pag. 514. ubi de Theophilo Imp. & ejus in jure dicundo diligentia: διάτοι τοῦτο οὐδὲ ῥαδίως ἂν εἶδέν τις αὐτὸν ἐξεληλυθότα εἰς πρόκενσον, πολλὴν ἐνδεικνύμενον σπουδὴν πρὸς τὰ κοινά τε καὶ ἐπιμέλειαν, νῦν δὲ ἐν κριτηρίοις, νῦν δὲ, ὡς εἴρηται, κατὰ τὰς προόδους τῆς ἑβδομάδος. Cùm scilicet ad sanctas Ecclesias procederet, unicuique jus dicendo, ac oppressorum querelas audiendo. Ij verò processus fiebant à Romano Lacapeno Imp. singulis Feriis quartâ & Parasceve, eleemosynis etiam in pauperes distributis, ut scribit Anonymus Combefisianus in eodem Lacapeno num. 44. Vide præterea Codinum de Offic. Palat. cap. 5. num. 12. 15. 16. Quinetiam πρόοδον ipsum Tribunal Judicum videtur appellare Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 56. ὅστις ἐλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα, αἰφνιδιάζει τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ βάλλει αὐτὸν εἰς τὴν δημοσίαν πρόοδον, ὅπου ἦν φυλακή. Theophanes an. 3. Justiniani: καὶ Πηγάσιος ὁ Ἡλιουπολίτης σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ἐν προόδῳ ἐξετάσθησαν.

ΠΡΟ´ΟΙΚΟΣ, *Major domus*. Theophanes pag. 337. de Rege Franciæ: ἔχει δὲ τὸν λεγόμενον Πρόοικον γνώμῃ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἔθνους διοικοῦντα τὰ πράγματα πάντα. Qui quidem locus firmat quod ex Scriptoribus nostris docuimus in Gloss. med. Lat. ubi de Majoribus domus Francicis, hos electos à proceribus, Principis interveniente consensu. Id porro muneris gerebant πρόοικοι in Græciæ, quod *Majores* in nostris Civitatibus. Constantinus Porphyrog. lib. 1. Them. 12. pag. 37. ὁ γοῦν Θωμᾶς ἐκεῖνος ὁ Πρόοικος τῆς αὐτῆς πόλεως, τηλικοῦτος ἦν ἐπὶ βοσκήμασι πλούσιος, ὅσον τὴν μακάριον Ἰὼβ ἡ θεία παρίστησι ἱστορία. Ubi veterem hanc inscriptionem refert: Τὶ Κωνσταντινούπολις; τὶ Λύκανδος; τὶ Θωμᾶς ὁ Πρόοικος, τὶ Βασιλεύς.

ΠΡΟΟΙ´ΜΙΑ, *Præfationes*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Codex Canonum Eccl. Africanæ cap. 103. de precibus πρὸς τὸ θυσιαστήριον dicendis: τὰς κεκυρωμένας ἐν τῇ συνόδῳ ἱκεσίας, εἴτε προοίμια, εἴτε παραθέσεις, εἴτε τὰς τῆς χειρὸς ἐπιθέσεις, &c. Vide Παραθέσεις.

ΠΡΟΟΙΜΙΑΚΟ´Σ ψαλμὸς, Psalmus 102. *Benedic anima mea Dominum*. Sic dictus, quòd ab eo inchoentur Sacra Officia, præsertim verò vesperæ. Οἱ ψαλμοὶ ὡς ἐν προοιμίοις ᾀδόμενοι, apud Nicolaum Cabasilam in Exposit. Liturgiæ cap. 1. & 16. Typicum S. Sabæ cap. 1. εἶτα ἄρχεται ὁ Ἐκκλησιάρχης, Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ψάλλει τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν, τὸ Εὐλόγει ἡ ψυχή μου, ἡσύχῳ φωνῇ καὶ ἠρεμαίᾳ. Triodium in Dominica τῆς Ἀποκρέω· ἐν τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας εἰς τὸ Λυχνικὸν μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν, οὐ συνήθως στιχολογοῦμεν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα. In Domin. Tyrophagi: μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν στιχολογοῦμεν τὸ, Μακάριος ἀνήρ. Liturgia præsanctificatorum: τοῦ προοιμιακοῦ στιχολογηθέντος, &c. Ὕμνοι προοιμιακοὶ, in Vita S. Nicolai Studitæ pag. 1001. Vita S. Lucæ Junioris p. 1001. ἄχρι γοῦν καὶ τέλους τῶν προοιμιακῶν ὕμνων, καὶ τῆς οὕτω καλουμένης στιχολογίας. Joannes Climac. πληρώσαντος τὸν προοιμιακὸν ὕμνον, ἐφ' οὕτως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πορεύεσθαι. Vide Allatium in Dissert. 1. de Libris Eccles. Græc. pag. 57. & Goarum ad Euchologium pag. 29. 205.

ΠΡΟΠΑ´ΤΩΡ, *Secundus auctor*, in Glossis Gr. Lat. Vox Jurisconsultorum. Phavorinus: Προπάτωρ, ὁ πρόγονος, καὶ πατρὸς πατήρ.

Προπάτορες, Græcis, dicuntur *Prophetæ & Patriarchæ* veteris Testamenti. Glossæ MSS. Προπάτωρ, ὁ πρόγονος. Glossæ Gr. Lat. Πρόγονος, ὁ προπάτωρ, *Atavus*. In Liturgia Chrysostomi offerri dicitur Sacrificium ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυομένων προπατόρων. Apud Theodoritum lib. 4. Hist. Eccl. cap. 12. Adam προπάτωρ, apud Joannem Damascenum in Orat. in Cabalinum, προπάτωρ τοῦ κόσμου dicitur: apud Georgium Syncellum pag. 4. & Naucratium de obitu S. Theodori Studitæ pag. 864. προπάτωρ ἡμῶν. Apud Phocam in Descript. Terræ Sanctæ cap. 22. προπάτωρ Δαβίδ. Macarius in Homil. 12. ὁ προπάτωρ ἡμῶν Ἀβραάμ. Perdiccas Ephesius in Themat. Hierosl.

Καὶ φρεατίου ὕδατος ψυχροῦ τε καὶ πότιμου
Πίοντες τοῦ προπάτορος Ἀβραὰμ τοῦ δικαίου.

Sanctorum verò Prophetarum festum agunt Græci Dominicâ ante Christi Nativitatem. Horologium & Menæa: τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως τῶν ἁγίων πατέρων. Anthologium: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως μνήμην ἄγειν ἐτάχθημεν παρὰ τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων, πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος τῷ Θεῷ εὐαρεστησάντων δικαίων πατέρων, ἀπὸ Ἀδὰμ, ἄχρι καὶ Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου κατὰ γενεαλογίαν, καθὼς ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἱστορικῶς ἠριθμήσατο, ὁμοίως καὶ Προφητῶν καὶ Προφητίδων. In indice appellatur Κυριακὴ τῶν ἁγίων Προπατόρων. Leo Grammaticus in Constantino Leonis F. pag. 496. & Anonymus Combefisianus num. 17. καὶ Δεκεμβρίῳ μηνὶ δεκάτῃ ἑβδόμῃ τῇ τῶν Προπατόρων κυριακῇ τῷ τῆς βασιλείας στέφει στέμματι. Sic legendum apud Leonem, pro Κυρίου. Joannes Archiep. Nicænus in Orat. de Nativitate Christi: ἡ οὖν ἁγία καθολικὴ ἐκκλησία, ὅτε φθάσει ια. τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς, καὶ μετὰ τὴν γέννησιν κυριακὴ, ἑορτὴν ἑορτάζει τὴν μνήμην τῶν ἁγίων Πατέρων, τῶν πρὸ τοῦ νόμου, οἱ διὰ πίστεω

ςεως ἐδικαιώθησαν, καὶ τὴν κατὰ Λουκᾶν γενεαλογίαν κατὰ τὸ νόμον πατέρων ὀνομασθέντων κατὰ σάρκα τοῦ ἀληθῶς ἐνανθρωπήσαντος τοῦ ἀχράντου υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Τῇ δὲ δευτέρα κυριακῇ, ἤγουν πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, τῶν πατέρων τὴν μνήμην τελεῖ, τῶν κατὰ σάρκα ὀνομασθέντων τοῦ σαρκωθέντος Λόγου, ὡς ὁ ἀοίδιμος Ματθαῖος γενεαλογεῖ ἄνωθεν κάτω.

ΠΡΟΠΕ'ΔΟΥΛΑ, Dacis, *Quinquefolium*, apud Interpolat.Dioscor.cap.624.

ΠΡΟ'ΠΕΡΣΙ, *Nuper*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Πρόπερσι γὰρ ἐπιάσθησαν πολλαῖς οἱ παλαμήδαι.

ΠΡΟΠΕ'ΤΕΙΑ, *Contumacia*, in Basilicis tom.1. p.477. Glossæ Gr.Lat. Προπέτεια, *Protervia*, *Procacitas*, &c.

ΠΡΟΠΙ'ΝΑ, *Caupona*, *Popina*. Glossæ Basilic. Προπίνα, Καπηλεῖον. Lib.7. Basilic. tit.2. cap.21. εἰ δὲ ἄσεμνος ᾖ ὁ τόπος, τυχὸν ἡ προπίνα, ἢ χαμαιτυπεῖα, &c. Ubi Scholiast. προπίνα, ἡ καπηλεῖον, ex l. 20. §.9. D. de Recept. arbitr. quæ *Popina* præfert. Ita lib 60. tit.21. cap.26. Justinianus in Nov.117. c.15. & ex eo Harmenopulus lib.6. tit.2. εἰ δὲ τις εὕροι αὐτὸν συντυγχάνοντα τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γαμετῇ, εἰ μὲν εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, ἢ τὸν ταύτης τῆς γυναικὸς, ἢ τοῦ μοιχοῦ, ἢ ἐν προπίναις, ἢ ἐν προαστείοις, ἔξεστιν ἀδικίαν τῷ ἀνδρὶ οἰκείαις χερσὶ τοῦτον ἀνελεῖν. Nec est quòd Meursius hîc mendum esse, ac legendum contendat, ποπίναις. Vide Gloss.med. Lat. in *Propina*.

ΠΡΟΠΟΜΠΕΥ'Σ, *Pisciculus* ita appellatus, quòd Cetum grandiorem quò vult deducat. Nicetas in Isaacio lib.3. num.5. ὃς οὐ τὸν κρατοῦντα μόνον αὐτὸν, ὡς τὸ κῆτος ὁ λεγόμενος Προπομπεὺς μετῆγεν ὡς ἤρεστο καὶ περιέφερεν, ἀλλὰ μετῆει καὶ ὅσα τῶν στρατιωτικῶν εἰσὶ καταλόγων.

ΠΡΟ'ΠΟΜΠΟΙ, Παράπομποι, *Prosecutores*, in Glossis Basilic. Glossæ Gr. Lat. Προπέμπω, *Promitto*, *Prosequor*. Προπομπὴ, *Prosecutus*.

ΠΡΟΡΑ'ΤΩΡ. Mauricius lib.12. Strateg. cap. 21. ἢ εἰς ὅλους αὐτῶν, ἢ εἰς τοὺς πλείους ἐκ τῶν μικροτέρων βαλίστρων, ἀπὸ κιλικίων σκεπασμένων, ἵνα ἐν καιρῷ προραἵώρων βαλλόμεθαι, ἀποβῶσι μήκοθεν τοὺς ἐπερχομένους ἐχθρούς. Id est, ni fallor, *cùm navium proræ invicem in conflictu committuntur*; quo casu legendum πρωραΐώρων, tametsi vocis formationem non planè percipio: nisi legendum sit πρωρατῶν, cùm scilicet *Proretæ*, naves suas in se invicem impellunt.

ΠΡΟ'Σ, pro Κατά. Zonaras to.2. p.151.1. Edit. καὶ ὃς ἧκε σὺν δυνάμει πρὸς Ἰωνάθην· pro κατὰ Ἰωνάθου.

ΠΡΟΣΑ'ΒΒΑΤΟΝ, *Cœna pura*, in Gloss. Lat. Gr. Vide Gloss.med. Lat. in *Cœna*.

ΠΡΟΣΑΓΓΕΛΙ'Α, *Delatio*. Προσαγγέλλω, *Interpello*. Προσαγγελτὴς, *Interpellator*. Gloss.Gr.Lat.

ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥ'ΕΙΝ, *Salutare*, nudè apud Codinum cap.17. n. 41. 42.

ΠΡΟΣΒΑΛΕΙ͂Ν, *Appellare*, seu *blandis verbis pudicitiam alicujus adtemptare*, ἁπαλοῖς ῥήμασιν ἀποπειραθῆναι τῆς ἄλλου σωφροσύνης, in lib. 60. Basilic. tit.21. cap. seu lege 15. ex Ulpiano. Προσβάλλειν γυναικὶ, ibid. Ὁ προσβάλλων, καὶ ὁ συνεχῶς μετὰ σιωπῆς ἀκολουθῶν, &c. *Qui appellat*, &c. Glossæ Gr. Lat. Προσβάλλω γυναικὶ, *Subigito*.

ΠΡΟ'ΣΒΑΛΟΣ, *Idoneus*, *Aptus*. Vide locum Theodori Studitæ laudatum in V. Τυβίον.

ΠΡΟΣΒΟΛΗ', Asceticis, apud Joan. Climacum, ubi ita ille. Προσβολὴν οἱ μὲν μακάριοι εἶναι ὁρίζονται, λόγον ψιλὸν, ἢ εἰκόνα τοῦ τυχόντος νεοφανῶς ἐν τῇ καρδίᾳ ἐμφερομένην.

ΠΡΟΣΕΛΩ'ΝΤΕΣ, *Remiges*, ἐλάται. Pachymeres lib.3. cap.17. τὸ Γασμουλικὸν θαρρύνας εἶχε πρὸς μάχας, — τοὺς δὲ λεγομένους προσελῶντας, εἰς ἐλασίαν καὶ μόνην τάττεσθαι. Lib.5. cap.30. pag.287. καὶ τοῖς Γενουΐταις προσρίπτεται ἔγκλημα· τινὸς γὰρ ἐκείνων ὑπερηφανευσαμένου προσελῶντι, ὁ ἐπόντος ὡς, &c.

ΠΡΟΣΕ'ΝΔΟΝ, *Ferè*, *Fermè*. Zacharias Pap. lib.4. Dialog. cap. 11. ἐν τῷ τόπῳ τῷ ὀνομαζομένῳ Κάμπλε, ὅστις ἕκτω μιλίῳ, ἢ καὶ προσένδον διάκειται ἀπὸ τῆς πόλεως, &c. Ubi Gregorius M. *Qui sexti fermè miliarij interjacente spatio*, &c.

ΠΡΟΣΕΡΙΝΟ'Σ, *Transitorius*, Ποσειστικός.

ΠΡΟΣΕΥΧΑ'ΔΙΟΝ, *Locus in Ecclesia ubi quis orans consistit*, *paulò elevatior*, nostris *Priédieu*. Leo Grammaticus in Leone Sapiente pag.480. & Georg. Mon. num.20. Βασίλειος οὖν δελεασθεὶς, καὶ λαβὼν λόγον ἔνορκον παρὰ Σαμωνᾶ, εἰς τὸ προσευχάδιον αὐτοῦ, &c. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 30. καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν γίνεσθαι τὰς συνήθεις γονυκλισίας, τὰς μὲν δυνατωτέρας ἀπὸ γῆς ἀνὰ προσευχαδίοις, τὰς ἀσθενεστέρας δὲ καὶ μετά τινος ἀποστηρίγματος ταπεινοῦ καὶ βοηθείας.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ', in re Liturgica, dicuntur *Orationes à Sacerdotibus recitatæ*. Ita Goarus ad Euchologium pag.133. Glossæ Gr. Lat. προσευχὴ, *Obsecratio*, *Oratio*. Hinc

Προσευχῖται, *Sacerdotes*, apud Achmetem Onirocrit. cap.138. εἶδον κατ᾽ ὄναρ ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἐμαυτὸν ὡς ἱερέα, ἤτοι προσευχίτην, προσευχόμενον τοῦ λαοῦ.

Προσευχαὶ Judæorum, erant loca spatiosa sub dio instar Theatri, in quo libros Legis, admissis exteris, palam lectitabant. De iis copiosè egit Henricus Valesius ad Eusebium lib.2. cap.6.

ΠΡΟΣΘΕΤΑΙ', *Epactæ mensium*, apud S.Maximum in Computo Eccles. passim. Vide Petavium lib.8. Dissertat. ad Auctar. operis de Doctr. temp. cap. 7. & Scaliger. de Emendat. temp. pag. 749. ult. Edit. De voce verò Πρόσθεσα, apud Medicos, vide Joan. Guinterium Andernacum ad Paulum Æginetam lib.1. cap.47.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ'ΤΖΑ, *Additiuncula*. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 372.

Ἐλθὲ καὶ συ, ὦ πάγκλεπτε, τῇ πόλει Κωνσταντίνου,
Ἄγιος γεννησόμενος, ὥσπερ οἱ ἄλλοι κλέπται,
Ἆθλος δὲ τρισκαιδέκατος, ὡς προσθηκήτζα, τάχα.

Infrà, nudè προσθήκην habet.

ΠΡΟΣΙΝΑ'Σ. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὦ φίλε μου μυριάκριβε, καὶ πολυαγαπημένε,
Πρὸς τὸ παρ᾽ ἀνεξύπνησες ἐδῶ σὲ τὴν προσινάδα.

ΠΡΟΣΚΗ'ΝΙΟΝ, *Proscenium*, *Vestibulum*. Προσκήνιον τῆς Βασιλικῆς, *Vestibulum Regiæ Porticus*, apud Cedrenum an.5. Justiniani.

ΠΡΟ'ΣΚΛΑΥΣΙΣ. Primus & gravior gradus Pœnitentium, ut qui extra Narthecem consisterent. Scholiastes Harmenopuli in Epit. Canon. Can.58. προσκλαίων· ἤγουν ἔξω τῆς ἐκκλησίας ἱστάμενος, καὶ τῶν εἰσιόντων δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ εὔχεσθαι. Canones S.Gregorij Thaumaturgi Can. 11. ἡ πρόσκλαυσις ἔξω τῆς πύλης τοῦ εὐκτηρίου ἐστὶν, ἔνθα ἑστῶτα τὸν ἁμαρτάνοντα χρὴ τῶν εἰσιόντων δεῖσθαι πιστῶν ὑπὲρ αὐτοῦ εὔχεσθαι. S.Basilius de Locis τῶν ἐπιτιμίων. Πρόσκλαυσίς ἐστι τὸ ἔξω τοῦ περιβόλου τῆς ἐκκλησίας ἱστάμενον τὸν ἡμαρτηκότα, ἕκαστον τῶν εἰσερχομένων αἰτεῖν μετὰ κλαυθμοῦ προσπίπτοντα εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ. ὁ γὰρ προσκλαίων ἔξω τοῦ νάρθηκος τῆς ἐκκλησίας ἐξωθεῖται, ὅσον ἂν ὁρισθῇ ὁ χρόνος. Idem in Epist.3. ad Amphilochium Can.56. ἐν δὲ ἔτεσι προσκλαίειν ὀφείλει ἔξω τῆς θύρας ἑστὼς τοῦ εὐκτηρίου οἴκου, καὶ τῶν εἰσιόντων πιστῶν δεόμενος εὐχὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ἐξαγορεύων τὴν ἰδίαν παρανομίαν. Et Can. 85. μετὰ δὲ τὸ ἐλθεῖν εἰς συναίσθησιν τῆς φοβερᾶς ἁμαρτίας, τριετίαν προσκλαιέτω, τῇ θύρᾳ τοῦ εὐκτηρίου οἴκου παρεστηκὼς, καὶ δεόμενος τοῦ λαοῦ εἰσιόντος ἐπὶ τὴν προσευχὴν, ὥστε ἕκαστον μετὰ συμπαθείας ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκτενῶς ποιεῖσθαι

KKkk πρὸς

πρὸς κύειον τὰς δεήσεις. Adde Can. 57. 58. 59. 77. 80. 82. Atque ij dicebantur *Ejecti*, ut qui ab Ecclesiæ Liminibus & Narthece arcerentur. Idem Basilius Can. 81. ἐκβαλλέσθωσαν μὲν ἐν τρισὶν ἔτεσι, καὶ ἐν δυσὶν ἀκροάσθωσαν. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Letoium: ἐν τρισὶ μὲν ἔτεσι καθόλου τῆς εὐχῆς ἀποβλήτους εἶναι, ἐν τρισὶ δὲ, τῆς ἀκροάσεως μετέχειν μονῆς, &c. Infrà: ὥστε ἐν μὲν τῷ παντελεῖ ἀφορισμῷ, ἐννάετη χρόνον διαγίνεσθαι, ἀπειργόμενον τῆς ἐκκλησίας· ἀλλὰ δὲ τοσαῦτα ἔτη ἐν τῇ ἀκροάσει παραμεῖναι, &c. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 336.

ΠΡΟΣΚΑΙΤΟ'Ν. Auctor Etymologici: Στοά, ἀπὸ τῆς στοιά· στοαὶ δὲ αἱ καμάραι, ἢ τὸ λεγόμενον Προσκλιτόν. Etymologicum MS. στοά, πορτικός, καμάρα, τὸ στὸ μικρὸν, τὸ λεγόμενον προσκλιτὸν, στωϊκὸς δὲ μέγα. Suidæ, προσκλιτὸν dicitur esse ἐν ᾧ ἀκυβίζομεν.

ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗ', *Offertorium*, Pars Missæ in qua Sacrificium offertur à Sacerdote: Προσκομιδὴ θυσιῶν, in Epist. S. Ignatij ad Philippenses num. 9. Duplicem προσκομιδὴν statuit Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. alteram quæ fit in Sceuophylacio: alteram quæ in Sacro Altari. De priore, ἡ προσκομιδὴ γινομένη ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ, ἐμφαίνει τὸν κρανίου τόπον, ἐν ᾧ ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς, &c. De secunda, ἡ δὲ προσκομιδὴ τοῦ Ἄρτου, πέφηνε τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, τὸ παθὸν διὰ σωτηρίαν ἡμῶν τῶν πιστῶν. Nempe ex Sceuophylacio Panis & Vinum deferuntur in Πρόθεσιν, & ex Prothesi in Sacram Mensam. De priore intelligendus videtur Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 10. cap. 11. διηγήσατο οὖν ὁ Ῥωσίας πῶς γίνεται πρῶτον ἡ προσκομιδὴ, εἶτα ἔναρξις τῆς λειτουργίας, &c. De Posteriore, (quæ θεία προσκομιδὴ ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ κοινωνίᾳ γινομένη dicitur in Novella 137. Justiniani cap. 2.) ita Liturgia S. Chrysostomi p. 74. εὐχὴ προσκομιδῆς μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν. Typicum S. Sabæ pag. 29. καὶ ἀπέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ποιεῖ τὴν προσκομιδήν. Pag. 48. γίνεται τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ προσκομιδὴ, εἰ τύχῃ ἐν ταύτῃ ὁ Εὐαγγελισμός. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς θείας προσκομιδῆς ἄρχεσθαι μετὰ τῶν Ἑλληνιστῶν, καὶ τῶν θείων μεταλαμβάνειν μυστηρίων, &c. Joannes Moschus in Prato Spirit. cap. 25. ἦν τις ἀδελφὸς ἐν τῷ κοινοβίῳ, ὃς ἦν μαθὼν τὴν προσκομιδὴν τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς. Adde cap. 108. Nilus Monach. lib. 2. Epist. 294. ἀρχομένου γὰρ τοῦ ἱερέως τὴν ἁγίαν ποιεῖσθαι τὴν προσκομιδὴν, &c. Gregorius Decapolita de Visione Saraceni in Æde S. Georgij n. 43. καὶ ἐγγίσασα ἡ ὥρα τῆς θείας λειτουργίας, καὶ ὁ ἱερεὺς μέλλων ἄρξασθαι τῆς θείας προσκομιδῆς, &c. Et num. 45. ἀρξαμένου οὖν ἱερέως τῆς θείας προσκομιδῆς, καὶ λαβόντος τὸν Ἄρτον ποιῆσαι τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, &c. In Euchologio pag. 254. προσκομιδὴ τελεία, idem valet quod λειτουργία τελεία, de qua suprà egimus.

Προσκομίζειν, *Offerre*, *Missam seu Sacrificium peragere*. Liturgia Chrysostomi: καὶ ὑπὲρ τοῦ προσκομίζοντος τὰ ἅγια δῶρα ταῦτα εὐλαβεστάτου τοῦ ἱερέως τοῦ δεῖνος. Joannes Moschus loco laudato: καὶ ἐν τῷ προσκομίζειν τὸν Ἀββᾶν τὸν Ἰωάννην τὸν τότε πρεσβύτερον ὄντα. Adde cap. 50. Euchol. Goari pag. 190. Nomocanonem Cotelerianum num. 525. Auctorem de initiis Hæres. num. 86. Pachymerem lib. 13. cap. 23. &c.

Προσκομιδὴ, *Funus*, *Exequiarum apparatus*, apud Eusebium in lib. 1. de Vita Constantini M. cap. 22. & in Paralipomenis de S. Pachomio num. 5. ubi προκομιδὴ editum.

ΠΡΟΣΚΟΥΛΚΕΥ'ΕΙΝ. Vide in Σκοῦλκα.

ΠΡΟΣΚΥΝΕΙ'Ν, *Salutare*. Codex Canonum Ecclesiæ Africanæ c. 16. οἱ ἀναγνῶσται τὸν δῆμον μὴ προσκυνῶσιν, *Lectores populum non salutent*. Eunapius in Ædesio: καὶ προσεκύνησάν γε αὐτὸν ὥσπερ νομίζουσι Ῥωμαῖοι προσκυνεῖν. Nicetas in Alexio lib. 1. n. 3. καὶ βαθύτερον αὐτῇ παρεῖχε τὸ γόνατος σύγκαμψιν. Ubi Cod. Græcobarb. προσκύνησιν.

Προσκύνημα, *Adoratio*, seu *cultus honórque certo corporis motu alicui impensus*. Græcis verò idem interdum sonat quod μετάνοια, seu *Reverentia*, vel ut Latini dicunt, *Venia*: tametsi discrimen intersit inter μετάνοιαν & προσκύνημα. Postremum enim dicitur corporis inclinatio profunda Deo vel imagini sacræ exhibita, quam corpore erecto sequitur Crucis impressio tribus dextræ manus prioribus digitis inter se unitis, capiti, humero dextro, tum sinistro facienda, hac brevi prece adjunctâ, ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. At verò μετάνοια, præter genuum inflexionem, si magna fuerit, & osculum terræ fixum, addit idem Crucis signum, corporísque inclinationem προσκυνήματι propriam: aliàs, si parva fuerit, nullâ ab illo discrepare ratione dicenda est. Ita Goarus ad Euchológ. p. 29. Liturgia Chrysostomi: εἰσέρχεται ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἑνωθεὶς τῷ διακόνῳ, ποιοῦσιν ὁμοῦ πρὸς ἀνατολὰς προσκυνήματα τρία, ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Σωτῆρος, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ εἰς τοὺς δύο χόρους, ἀνὰ ἕν. Joannes Jejunator in Pœnitentiali pag. 84. αἱ γυναῖκες ὅταν κεκομμέναι εἰσὶ τῆς ἐκκλησίας, μόνον προσκυνήσεις ποιήτωσαν χωρὶς μετανοιῶν. Idem pag. 90. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἡμέρας ἕως τῶν ἁγίων πάντων μὴ γονυκλιτεῖν ἐν τῇ εὐχαῖς, ἀλλὰ μόνον προσκυνήσεις ποιεῖν κατὰ πάντα. Eadem habet Joannes Monach. in Canonario p. 115.

Προσκυνήματα, & Προσκυνήσεις, quasvis *Sanctorum Imagines* in Ecclesiis vel in earum valvis expositas, vel quas in suggestu aliquo in medio Chori, vel alibi, die ejus festo exponunt, vocant præterea Græci ob impendi solitam ab iis venerationem. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. κηρία δὲ πηγνύσθωσαν μετὰ βαμβακηροῦ νήματος, ἔν τε τοῖς λάμναις τῶν τέμπλων, καὶ τῶν προσκυνήσεων. Mox: ἐν δὲ τοῖς πρὸ τῆς προκειμένης εἰς προσκύνησιν ἁγίας τῆς εἰκόνος ἰσαμέροις δωδεκαφωτίοις μανουαλίοις, &c. Theorianus in Legat. p. 192. εἰσέλθω καὶ αὐτὸς εἰς τὴν βασιλεύουσαν, προσκυνήσων τὰ ἐκεῖσε ἅγια προσκυνήματα, καὶ τὸν ἰσαπόστολον καὶ ἅγιον βασιλέα, &c.

Interdum pro Oratorio ubi prostant Imagines. Joann. Carpathi Episcop. cap. 39. ex MS. καὶ μὴ κλήσῃ ἅπλωμα πολύτιμον ἐν τῷ προσκυνήματί σου. Philotheus Patr. Constantinopolit. in Ordine S. Ministerij pag. 10. πάντων δὲ συναγομένων πλησίον τῆς εἰκόνος τοῦ προσκυνήματος, καὶ ψαλλόντων, &c. Proverbia Græcobarb. MSS. τὰ ἑκατὸν προσκυνήματα ἄξια φόλεως οὐκ εἰσιν· ἀλλὰ εἰς τόπον ὠφελοῦσι.

Προσκύνημα ἅγιον denique appellatur *adoratio* seu *visitatio Locorum Sanctorum Hierosolymit*. Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. καὶ τὰ ὄχλουσι τοὺς μετὰ καιρὸν ἐρχομένους εἰς τὸ αὐτὸ ἅγιον προσκύνημα. Occurrit ibi pluries.

Προσκύνησιν etiam impensam Imperatoribus à subditis testantur passim Scriptores: nam ut ait Tarasius Patr. Constantinopol. in Synodo VII. Act. 4. τιμῆς ἐστιν ἔμφασις ἡ προσκύνησις. Et in Act. 7. προσκυνεῖν ἤτοι ἀσπάζεσθαι, ταυτὸν γὰρ ἀμφότερα. Anna Comnena lib 2. Alex. pag. 44. καὶ τὴν τοῖς βασιλεῦσι προσήκουσαν ἀποπληρώσαντες προσκύνησιν, &c. pag. 46. καὶ τὴν συνήθη προσκύνησιν ποιησάμενοι, οἴκαδε ἀπῄεσαν. Ita pag. 47. Sed & parentibus: pag. 66. ἀναστὰς εὐθὺς τὴν προσήκουσαν γονεῦσι προσκύνησιν αὐτῷ ἀπεδίδου.

Προσκυνητήριον, *Ædes in qua Deus adoratur*. Theophanes an. 26. Heraclij de Umaro; τὸν ναὸν ἐζήτησεν τῶν Ἰουδαίων ἰδεῖν, ὃν ᾠκοδόμησε Σολομὼν, προσκυνητήριον αὐτὸν τῆς αὐτοῦ βλασφημίας. Vide Porph. de Adm. Imp. cap. 19.

ΠΡΟΣΚΥ'ΡΙΑ, *Psalmorum* Καθίσματα, qui initium habent ab his vocibus, πρὸς κύριον, scilicet 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. qui non alij sunt quàm qui *Graduales* apud Latinos dicuntur. Typicum S. Sabæ cap. 38. τῇ ἁγίᾳ μεγάλῃ δευτέρᾳ ἑσπέρας, μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν συνήθης στιχολογία τῶν Προσκυρίων, &c. cap. 39. καὶ στιχολογοῦμεν τὰ προσκύρια. Triodium: τῇ δευτέρᾳ τῆς δευτέρας ἑβδομάδος εἰς τὸ λυχνικὸν μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν στιχολογοῦμεν τὰ πρὸς κύριον. Ita alibi non semel, & Typicum cap. 4. Euchologium pag. 187. μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ψάλλομεν τὰ Πρὸς κύριον. Pag. 190. καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν στιχολογεῖται τὰ Πρὸς κύριον. Typicum Casulense cap. 4. ἀρχόμεθα στιχολογεῖν τὰς ἑσπέρας τὰ προσκύρια ἀπὸ τῶν ἁγίων πάντων καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα, &c.

ΠΡΟΣΚΥ'ΡΩΣΙΣ, *Adjudicatio*, in Basilic. tom. 1. pag. 421. Glossæ Gr. Lat. Προσκυρῶ, *Addico, Affingo*. Προσκύρωσις, *Addictio*.

ΠΡΟΣΜΟΝΑ'ΡΙΟΣ, *Mansionarius*, *Ecclesiæ Custos*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Concilium Calchedonense Can. 1. ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν ἢ Οἰκονόμον, ἢ Ἔκδικον, ἢ Προσμονάριον, &c. Ubi Dionysius Exiguus, *Mansionarium*, Isidorus Mercator *Paramonarium* vertunt. Pantaleon de Miraculis S. Michaëlis, MS. Ἄρχιππος ὁ τοῦ σεβασμίου αὐτοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Χώναις εὐλαβέστατος Προσμονάριος. Anonymus in Miraculo S. Georgij erga captivum num. 19. εἰς τὴν πατέρων γραμμάτων μάθησιν αὐτὸν ἐκδεδώκασιν τῷ ἐκεῖσε ἱερεῖ καὶ Προσμοναρίῳ τοῦ πανσέπτου ναοῦ τοῦ μάρτυρος. Vita S. Nili Junioris pag. 73. ἰδὼν δὲ αὐτὸ ὁ Προσμονάριος, ὃς ἐλέγετο Καισικᾶς, &c. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 459. de Æde S. Diomedis: καθολικὴ γὰρ ἦν τότε ἡ ἐκκλησία, ἔχουσα Προσμονάριον ὀνόματι Νικόλαον. Ubi Zonaras habet Νεωκόρον. Adde pag. 471. Laudatur ab Allatio in Diatriba de Symeonibus pag. 113. & in Indice MS. Codd. Græc. Bibl. Vaticanæ, & à Lambecio in Bibl. Cæsarea lib. 6. 6. pag. 45. quidam Emmanuel Samius ὁ μέγας Πρωτοσύγκελλος, Προσμονάριος καὶ Νοτάριος τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμβασίας. Occurrit præterea hæc vox in Vita Apocrypha MS. S. Alexij, apud Symeon. Logoth. in Michaele num. 11. Nicephorum Presb. in Vita S. Andreæ Sali MS. Zachariam Pap. lib. 4. Dialog. cap. 54. in Menologio Basilij 25. Maij in S. Theraponte, in Synaxariis 17. Novembr. in S. Gregorio Neocæsariensi, 21. Jan. in S. Zosimo, &c. Vide Παραμονάριος.

ΠΡΟΣΟΔΙΑ'ΡΟΙ, qui copiis cibaria provident. Vide in Ἀλευφάτζηδες, in Append.

ΠΡΟΣΟ'ΜΟΙΑ, inquit Goarus ad Euchologium p. 206. dicuntur στιχηρὰ quæ æquali Syllabarum numero constant, ut eodem tono decantentur: sicut & ejusdem metri Strophæ, sive Græcis sive Latinis. Liturgia Præsanctificatorum, καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, καὶ τὸ μαρτυρικὸν, καὶ τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριῳδίου καὶ Μηναίου τὰ τρία εἰς στίχους. Typicum S. Sabæ pag. 23. v. εἰς τὸ Λυχνικὸν, στιχηρὰ προσόμοια, ἦχος πλ. β. ἕτερα στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Μάρτυρος, &c. Pag. 50. v. εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὸν προσόμοια τοῦ Ἀποστόλου. Pag. 58. v. καὶ ἱστῶμεν στίχους δ'. στιχηρὰ προσόμοια, ἦχος πλ. δ'. Sic alibi passim. Marcus Hieromon. de Dub. Typ. cap. 34. καὶ ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, δὶς, καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια, ἦχος πλ. β'.

ΠΡΟΣΟΧΗ', Vox Asceticorum, de qua sic Nicephorus Monachus de Custodia cordis pag. 422. τὴν προσοχὴν οἱ μὲν τῶν ἁγίων νοὸς τήρησιν ἔφησαν, ἄλλοι δὲ καρδιακὴν, ἕτεροι δὲ νῆψιν, καὶ ἄλλοι νοερὰν ἡσυχίαν, καὶ ἄλλοι ἄλλως. Τὸ δὲ πάντα ἓν καὶ τὸ αὐτὸ δηλοῦσιν.

ΠΡΟΣΟ'ΨΙΟΝ, *Faciale*. Hesychius: Προσωπεῖον, ἢ νῦν καλυμμένη τῆς γυναικῶν προσωπίς. Idem: προσώπη, προσώψις. Nicetas de Reb. post Excid. Urb. n. 5. καὶ τὰ χρυσοΰφαντα στιλόνια, καὶ προσόψια. Homilia Scholastica vetus: καλάγγελε σάβανα εἰς τὸ βαλανεῖον, ξύστρα, προσόψιον, ποδεκμάγιον, λήκυθον. Stephanus Gerlachius in Epist. ad Davidem Chytræum, edita in eiusdem Chytræi lib. de Statu Oriental. Eccles. pag. 73. *dedit mihi quoque linteum quoddam, Græcis* προσόψιον *dictum, quo faciem loti extergunt*, &c. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. MS.

Φορεῖ καὶ τὸ προσόψιν του, καὶ τὸ πηλὸν κυβάνει.

ΠΡΟΣΠΟΡΙ'ΖΕΙΝ, *Acquirere*, in Gloss. Gr. Lat. & apud Harmenopul. lib. 2. tit. 6. §. 3. Προσποριζόμενα, *Profectitia, quæ ex re patris filio obveniunt, & à filio acquiruntur*, lib. 1. tit. 12. §. 74.

ΠΡΟΣΤΑ'ΣΑ, ἐπὶ πορνείᾳ, *Prostituta*, in Gloss. Gr. Lat. Προστάτις, in Vita S. Mariæ Ægyptiæ n. 29. προϊσταμένη, in Canonario Joannis Monachi pag. 117. προϊστάμεναι πόρναι, in Actis S. Maximi n. 30. Vide Gloss. med. Latin. in *Prostantes*.

ΠΡΟΣΤΑ'ΤΗΣ, *Patronus*, in Gloss. Gr. Lat. Προστασία, *Patrocinium*, in iisdem. Aliæ Lat. Gr. *Patronus*, προστάτης, πάτρων, τουτέστιν ὁ ἐλευθερώσας. Vide libros Basilic.

Προστάται, *Præsules*, in Nov. 8. Justiniani cap. 8. & alibi. *Præpositi*, in Gloss. med. Lat.

ΠΡΟ'ΣΤΙΜΟΝ, *Multa*, *Pœna*, in Gloss. Gr. Lat. & in Lat. Gr. Προστιμᾶσθαι, *Multari*, in Basilic. Glossæ, Κομπρόμισσον, πρόστιμον. Moeris Atticista MS. Ἐπιτίμιον, Ἀττικοί, Πρόστιμον, Ἕλληνες. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 5. pag. 228. καὶ ἔνθετο τριακοσίων νομισμάτων πρόστιμον. Scylitzes in Romano Diogene pag. 833. καὶ τοὺς ἀδικοῦντας τῶν στρατιωτῶν ἐκτίσεων προστίμοις καθεῖργων. Adde pag. 836. Michael Psellus de Nomocanone:

Οἱ μὲν προστίμους ἄγχουσι τῆς ἀκοινωνησίας.

ΠΡΟΣΤΙ'ΧΙΟΝ, *Pomœrium*, apud Scholiast. Basilic. ad lib. 60. pag. 852. ubi legendum προσοίχιον.

ΠΡΟΣΦΑ'ΓΙΟΝ. Vide in Φάγιον.

ΠΡΟΣΦΕ'ΡΕΙΝ, *Offerre*, *Corpus & Sanguinem Christi conficere*. Concil. Nicænum I. Can. 18. οὔτε ὁ κανὼν, οὔτε ἡ συνήθεια παρέδωκε, τοὺς ἐξουσίαν μὴ ἔχοντας προσφέρειν, τοῖς προσφέρουσι διδόναι τὸ σῶμα Χριστοῦ. Concil. Neocæsar. Can. 13. ἐπιχώριοι πρεσβύτεροι ἐν τῷ κυριακῷ τῆς πόλεως προσφέρειν οὐ δύνανται, παρόντος ἐπισκόπου, ἢ Πρεσβυτέρου πόλεως. S. Athanasius in Apolog. 2. de Fuga sua. πῶς οἷόν τε τὸν ὄπισθεν θύρας νόσῳ κατακείμενον τότε ἐθνηκέναι, καὶ λειτουργεῖν, καὶ προσφέρειν; ἢ πῶς οἷόν τε ἦν προσφορὰν προκεῖσθαι, ἔνδον ὄντων τῶν Κατηχουμένων. Zonar. ad Canon. 58. Concil. Laodic. προσφέρειν δὲ, ἤγουν προσκομιδὴν ποιεῖν, εἰ μὴ ἐν ναῷ καὶ θυσιαστηρίῳ οὐ δεῖ. Vide Petrum Arcudium lib. 3. de Concord. cap. 15. & Allatium de Missa Præsanctificat. num. 11.

Προσφέρεμα, *Oblatio*. Catalogus Offic. M. Eccl. Allatianus: ὁ Δεκανὸς, ἵνα καλῇ τοὺς ἱερεῖς εἰς τὰ αὐτῶν δικαιώματα, καὶ προσφερέματα.

Πρόσφερσις, eâdem notione. Euchologium Goari pag. 284. 287. ubi de Institutione Archidiaconi: προσφέρεται ὁ εὐλαβέστατος ἀδελφὸς ἡμῶν, &c. Mox: καὶ μετὰ τὴν δευτέραν πρόσφερσιν, ἔρχονται ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, &c. *Offersio*, Scriptoribus med. Lat. vide Gloss.

ΠΡΟΣΦΙΛΟΥ'ΝΤΕΣ, *Luctantes*, Isidoro lib. 19. cap. 19. trabeculæ, quæ *erectæ invicem se tenent more Luctantium*. Eustathius ad Il. ψ. καὶ ἔχον ὁμοιότητα πρὸς τοὺς ῥηθέντας ἀμείβοντας. Ἀμείβοντες λέγονται ξύλα ὑπανέχοντα τὴν στέγην, ἅπερ σὺν δύο ἐξ ἀποστάσεων, ὡς ἡ τέχνη χυδαία τὰς κάτω ἄνω συναγόμενα ἀντερείδουσι γλῶσσα ἄλληλα προσφιλοῦντας φησί. V. Isid. in Luctantes.

Προσφορὰ, *Oblatio*, in Gloss. Gr. Latin. Προσφοραὶ præsertim dicuntur *Oblatæ*, seu hostiæ sacræ, interdum etiam non consecratæ, sed consecrandæ, quæ προσφοραὶ ἀλειτουργήτοι dicuntur in Nomocanone Coteleriano num. 111. & 453. Versus Politici MSS. de Sacra Liturgia:

Ἡ προσφορὰ λαμβάνεται πρὸς τύπον τῆς Παρθένου,
Τὸ δ' ἔγε προσφέρομεν ἐξ αὐτῆς μικρὸν μέρος,
Τοῦ τρισωτίμου σώματος τοῦ Θεανθρώπου Λόγου,
Ὅπερ δηλοῖ τὴν γέννησιν ἡμῶν τὴν τοῦ Κυρίου,
Καὶ κᾂν τρεῖς θυσιάζονται, καὶ πλέον ὡς ἐδόκει,
Ἁμαρτιῶν εἰς ἄφεσιν ζώντων καὶ τεθνεώτων
Ἀλλ' ὅμως ἁγιάζονται, καθὼς προείπωμεν πως
Κᾂν τούτου ἐν συγγίνεται σῶμα τὸ τοῦ Κυρίου.

Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. ἡ δὲ προσφορὰ, ἡ καὶ ἄρτος, καὶ εὐλογία, καὶ ἀπαρχὴ λεγομένη. Liturgia Chrysostomi: εἶτα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὴν προσφορὰν, ἐν δὲ δεξιᾷ τὴν ἁγίαν λόγχην, &c. Sanctus Cyrillus contra Anthropomorphitas cap. 12. τὸ δέ γε δῶρον, ἤτοι τὴν προσφορὰν τὴν τελουμένην μυστικῶς, ἐν ἁγίαις ἐκκλησίαις τῶν ὀρθοδόξων χρὴ προσφέρεσθαι μόναις, καὶ οὐκ ἑτέρωθί που. Anonymus MS. contra Latinos: ὁ πλήρης καὶ ἔνζυμος ἄρτος τῆς καινῆς τοῦ Χριστοῦ διαθήκης καὶ ἡμετέρας, ὁ εἰς προσκομιδὴν καὶ προσφορὰν παρὰ τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τῷ Θεῷ εἰς θυσίαν προσαγόμενος, εἰς ἐξιλασμὸν ἑκάστου τῶν ἁμαρτημάτων, τόπον ἐπέχει τῆς ἀπαρχῆς ἡμῶν φύσεως. Anonymus in invectiva adversus Iconomachos num. 13. τὴν δὲ προσφορὰν, ὡς τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ σωτῆρος, &c. Michael Psellus in Monodia de Æde Sophiana terræ motu concussa: οὐδὲ ὁλοκαύτωσις, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορὰ, οὐδὲ θυμίαμα, &c. Periodus & Martyrium S. Philippi Apost. MS. τελεία προσφορὰ, *Sacrificium integrum*. Ποιεῖν προσφορὰν, apud Joannem Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Anachoret. *Sacrificium facere*. Occurrit passim in Canonib. Apost. Can. 8. in Concil. Laodic. cap. 58. in Nicæno I. Can. 11. apud S. Athanasium in Apolog. 2. de Fuga sua. p. 747. Eusebium lib. 6. Hist. Eccl. cap. 33. Palladium in Marco, in Nathanaele, &c. In Vita S. Pachomij num. 65. in eodem Nomocanone Coteleriano num. 258. 259. & alibi non semel, &c. Quæritur apud Petrum Chartophylacem pag. 395. ἔστιν ἄξιον μετὰ μιᾶς προσφορᾶς λειτουργῆσαι; ubi reponit Petrus, ἐὰν μὴ ἔστιν ἁγίου μνήμη, ἢ νεκροῦ, τὸ κωλύον οὐδέν. Sed de hac voce consule si lubet Petavium in Diatriba de Potestate consecrandi cap. 1.

Triplicem porrò à Græcis (recentioris ævi) fieri προσφορὰν observare est ex Liturgia Chrysostomi. Prima enim illa nudè: in ea ἅγιος ἄρτος dicitur, desumitúrque ex uno è panibus qui à populo offeruntur, & in Prothesi deponuntur: ex altero in honorem Deiparæ: ex tertio in honorem S. Joannis Baptistæ, aliorúmque Sanctorum, qui in Liturgia recensentur & nominantur à Sacerdote. Ac è tertio quidem pane λαβίδος cuspide particulas in Sanctorum honorem consecrandas novenario ordine educit, quas omnes in sinistra parte τοῦ θείου ἄρτου, sub particula in honorem Deiparæ decisa collocat: de quo ritu copiosè egere Arcudius lib. 3. cap. 8. & Goarus ad Euchalog. pag. 119. Eadem Liturgia Chrysostomi: εἶτα λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὴν δευτέραν προσφορὰν, λέγει, Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερευλογημένης ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἧς ταῖς πρεσβείαις πρόσδεξαι, Κύριε, τὴν θυσίαν ταύτην εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου θυσιαστήριον. Καὶ αἴρων μερίδα μετὰ τῆς ἁγίας λόγχης, τίθησι ἐξ ἀριστερῶν τοῦ ἁγίου ἄρτου. Εἶτα λαβὼν τὴν τρίτην προσφορὰν, λέγει, Τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, &c. καὶ οὕτως αἴρων τὴν μερίδα, τίθησι αὐτὴν ὑποκάτω ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει, &c. Adde pag. 100. 104. 280. Absunt porrò hæc omnia in Liturgia Chrysostomi Morelliana. Panis autem ex quo Sacra Oblatio decerpitur πρῶτος ἄρτος & ἀντίδωρον, dicitur: alter ex quo particula desumitur in honorem Deiparæ, δεύτερος ἄρτος, ex quo etiam decerpitur particula alia in honorem S. Annæ. Id potissimum docemur ex Anonymo MS. contra Latinos: τὸ δὲ εἰς σῶμα Χριστοῦ ἀφορισθὲν ἀπὸ τοῦ ὅλου ἄρτου, καὶ εἰς τοῦτο τελοῦν, ἁγία δωρεὰ λέγεται, τὸ αὐτὸ καὶ πρῶτον, ὡς προκαταρκτικὸν αἴτιον τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ ὅλου ἄρτου καὶ ὡς σῶμα Χριστοῦ τελοῦν· ὁ δὲ αὐτὸς καὶ λοιπὸς ἄρτος, δευτερέως καὶ ἐκ μετοχῆς ἁγιαζόμενος· ἐκ τοῦ ἀφαιρέματος. γὰρ δεύτερον ἂν κυρίως, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, λέγοιτο, καταχρηστικῶς δὲ πρῶτον· δεύτερον μὲν ὡς ἀπὸ τοῦ ἀφαιρέματος τῆς ἀπαρχῆς ἁγιασμοῦ μετασχόν. Πρῶτον δὲ ἐπειδὴ καὶ ἑτέρους ἄρτους προσκομίζεται εἰς μνείαν τῆς Θεοτόκου κόρης, οὕτως καταχρηστικῶς λέγεται δεύτερος· τισὶ δὲ δοκεῖ κυρίως δεύτερον, ὡς εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο ἀναλογεῖται τὸ σῶμα τῆς παιάγνου, ἐξ ἧς τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ὅλου φυράματος τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ προσλαβὼν, καὶ διὰ μέσου αὐτῆς, ὡς ἐκ μετοχῆς καὶ μεταδόσεως τὴν πᾶσαν φύσιν ἁγιάσας εἰκότως δεύτερον λέγοιτο ἂν, ἐπειδή φασιν, δευτερέως ἁγιάζεται· ὁ δὲ εἰς μνείαν τῆς τοῦ Χριστοῦ θυσίας, πρῶτον τοῦτο, ποιεῖτε, φησὶν, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν, &c. Infrà: Ἀλλ' ἡμεῖς φασὶ, τὸ μέρος προαφαιρεθὲν ψωμίου λαμβάνομεν, ὡς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ σῶμα τῆς Παναγίας· τὸ δὲ πέριξ τούτου εἰς τύπον τῆς μητρὸς τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ ἐπὶ τὰ τοῦ πέριξ εἰς σέβας τῆς προμάμμης —— καὶ λοιπὸν ὁ πᾶς ἄρτος συναγιαζόμενος τῷ κατὰ μέρος, καὶ ἐφεξῆς μορίοις, οὐκ ἔξεστιν ἀνθρώποις ἐσθίεσθαι, ὡς ἀνωτέρω εἰρήκαμεν· εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ τῆς παναγίας ψωμίου, οὕτω δεῖ ποιεῖν, καθὼς ὑμεῖς φατὲ, γενέσθω τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρτου τοῦ λεγομένου δευτέρου, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ πρώτου, ὃς καὶ ἀντίδωρον λέγεται, ἀφ' οὗ καὶ μέρος τι εἰς σῶμα Χριστοῦ τελεῖ, καὶ οὐκ ἀφαιροῦμεν τὰ πέριξ τούτου· οὐδὲ γὰρ σῶμα Χριστοῦ μόνον τὸ ψωμίον, ἀλλὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τοῦ ὅλου ἄρτου, μέχρι καὶ τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν ὁ ἱερεὺς ἐπιτελέσῃ. Apud eundem Scriptorem habetur caput aliud hoc titulo: ἀντιλογία πρὸς τοὺς ἀπροβιβάζοντας τὸ μετὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τὸ εἰς δόξαν τῆς Παναγίας ψωμίον ἐκ τοῦ ὅλου ἄρτου, δεῖ συναφαιρεῖν καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ ταῦτα μὴ τοῖς πολλοῖς ἐσθίεσθαι. Vide Petrum Arcudium lib. 3. capite 18.

Προσφοραὶ ὑψωμέναι, *Panis benedictus*. In interrogationibus Monachorum ad Photium, num. 10. ea est, τοὺς κεκωλυμένους ἀπὸ τῆς ἁγίας δωρεᾶς εἰ χρὴ ἐσθίειν ὑψωμένας προσφορᾶς; ubi reponit Photius: εὑρίσκομεν ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοιούτους κεκωλυμένους. Nicolaus Patr. Constantinopol. τῆς δὲ ὑψωθείσης τὰ κλάσματα ἐν μόνῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσθιέτωσαν. Vide in Κλάσματα.

Προσφορὰ, ἡ πρόοδος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. quia scilicet Panis consecrandus ad altare cum processione affertur. Vide προσκομιδή.

Προσφοράριος, *Oblationarius*, cui *Oblatæ*, ut vocant, comparandæ & excipiendæ cura incumbit, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ cap. 58. Locum dedimus in Gloss. med. Lat. in *Oblationarius*, ubi plura. Sed in Cod. Colberteo διὰ προσφορίου exertè legitur.

ΠΡΟΣΦΙΛΟΥ͂ΝΤΕΣ, *Trabes invicem oppositæ, in Ædium tectis*, quas Homerus Il. ψ. ἀμείβοντας vocat, οὓς ἡ τεχνικὴ χυδαία γλῶσσα προσφιλοῦντας φησὶν, inquit Eustathius p. 1327. ubi plura de voce Homerica.

ΠΡΌΣΦΟΡΟΣ δικαστὴς, ἄρχων, *Competens Iudex*. Ἀπρόσφορος, *Incompetens*, in Libris Basilic. & JC.

ΠΡΟΣΦΩΝΑΡΙΟΝ, *Fiscella*, *Sportula*. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ μετὰ μικρὸν ἀπέστειλεν αὐτὴν βόσκειν τὰς καμήλους κατὰ τὴν τῶν Ἀράβων συνήθειαν, ἐπιφερομένην τὸ ὀψώνιον αὐτοῖς ἐν προσφωναρίῳ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτῆς. Infrà: καὶ λαβοῦσα ἐν τῷ προσφωναρίῳ κατὰ τὸ σύνηθες ἑσπέρας τὴν τῶν καμήλων κόπρον, καὶ ἄνωθεν τοῦ Μωχαμὲτ, ἦλθεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρίου αὐτῆς. Sed hîc videtur omnino legendum προσφοράριον, de qua voce mox egimus. Vide Προσφόριον.

ΠΡΟΣΦΩΝΕΙ͂Ν, *Præmonere*, *Protestari*, apud Harmenopul. lib.3. tit.3. §.133.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ, *Allocutiones Patriarchæ ad acclamationes populi*, in Conciliis fieri solitæ. Concil. Constantinopol. sub Mena Act.5. pag.172. παρακαλοῦμεν τάς τε ἐκβοήσεις παντὸς τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, καὶ τὰς προσφωνήσεις τὰς γινομένας ἐν τῇ εἰρημένῃ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου—Πατριάρχου, &c. Infrà, post φωνὰς τοῦ λαοῦ, sequitur, καὶ προσεφώνησεν ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, &c. In eodem Act. pag.233. ἐκβοήσεις dicuntur populares istæ acclamationes. Vide Theophanem an.2. Zenonis.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΜΟΣ. Vide in Προσφωνήσιμος.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΝ, vel Προσφωνητικὸς λόγος, *Sermo ad Imperatorem*. Concilium Trullanum Act. 11. pag.902. παρὰ τάξιν ἐποίησε Μακάριος ὁ λεγόμενον καὶ ἀναγινωσκόμενον προσφωνητικὸν, ὡσανεὶ λόγον παρὰ ἱερέως γὰρ γινόμενος προσφωνητικὸς πρὸς Βασιλέα λόγος, ἔντε καὶ ἰσοσελὸς ἐπὶ συγκλήτου ἐπιδοθῇ καὶ ἀναγινώσκεται. Vide Act.18. pag.1047. ubi ejusmodi *Prosphoneticum* describitur, ut & pag.1131. & Theophanem an.21. Anastasij.

ΠΡΟΣΧΕΙΡΙΑΡΙΟΙ, *Operæ*, *vel manuoperæ*: *Manuarij opifices*. Codinus in Orig. Constantinopol. num.138. ὑπῆρχον δὲ μαΐστορες τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν, ἔχοντες ἀνὰ ἑκατὸν μισθίους προσχειριαρίους.

ΠΡΟΣΧΩΣΙΣ, *Alluvio*, in Basilicis lib.16. tit. 1. §.9. Glossæ: πρόσχωσις, πρόσκλυσις.

ΠΡΟΣΩΔΙΟΝ, in Glossis MSS. λιτανεία μετὰ τῶν ὕμνων παρὰ τὸ προσιέναι. *Processio Ecclesiastica*. Lexicon MS. Cod.Reg. 1843. πρόσοδος, ἐπὶ προσελεύσεσι, τινὸς καὶ ἐκδημίας πρός τινα· τὸ ἐπάτιον, ἡ ἄφοδος. Πρόσοδος δὲ τὸ κοινῶς προσώδιον.

ΠΡΟΣΩΠΙΣ, *Faciale*, *Larva*, nostris, *Masque*. Phavorinus: Προσωπεῖον, πρόσχημα, ἡ νῦν καλουμένη τῶν γυναικῶν προσωπίς. Vide Suidam, & suprà in Πρόσοψις.

ΠΡΟΣΩΠΟΝ, *Nomen*, *Persona*. Codinus in Orig. Constantinopolit. num.99. ex Cod. Vaticano: ὁ αὐτὸς Ἰουστῖνος ἔκτισε τὸν λιμένα εἰς πρόσωπον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας. Ubi Theophanes an. 4. ejusdem Justini: ἐπ' ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. Idem Theophanes an.2. Justiniani: ἐν αἷς (Νεαραῖς) οὐ καταδέχεται τὸ ἄρχοντα ἐν εἰς ἀρχὰς τόποις,— κληρονομεῖν ξένον πρόσωπον, εἰ μή τις συγγενὴς αὐτῷ ὑπάρχει. Et an.1. Justini Jun. δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν κατὰ παντὸς προσώπου καὶ πράγματος τοῦ εἰρηνεῦσαι τὰς ἐκκλησίας πάσας Αἰγύπτου τε καὶ Ἀλεξανδρείας. Sguropulus in Hist. Concil.Florent. sect.11. cap.3. ἀπεδέξατο αὐτὰ ὁ Βασιλεὺς, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἵνα ἐκλέξηται καὶ τὰ πρόσωπα. Idem sect. 12. cap.3. ἤρξαντο δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς ἐκλέγεσθαι, καὶ ψηφίζειν πρόσωπα.

Πρόσωπα οἰκετικὰ, *Mancipia*, eidem Codino num. 57. quæ πρόσωπα δουλικὰ dicuntur Nicetæ Thessalon. Episcopo in Responsf. ad Basilium Monach.pag.345. Constantinus Porph. in Basilio num.53. Edit. Allat. & 74. Edit. Combef. ἦσαν γὰρ οἰκετικὰ μὲν πρόσωπα πεντακόσια. Infrà num. 76. οἰκετικὰ ἀνδράποδα. Ita πρόσωπα quosvis captivos vocat Rufus in legib. militar. §.38.

Πρόσωπον, *Gradus consanguinitatis*. Canonarium Joannis Monachi pag.112. εἰ ἐσφράγησαν ἀπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς συγγενείας ἐπὶ τὸ πρῶτον πάλιν.

Ἐκ προσώπου, *Qui vices alterius obit*, *Vicarius*, *Legatus*. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 1. tit. 26. ληγάτῳ, ἤγουν τῷ ἐκ προσώπου. Matthæus Blastares litt. E. cap.11. Λεγάτους εἶχεν ὁ Πάπας, οἱονεὶ ἐκ προσώπου αὐτοῦ· τοῦτο γὰρ καθ' Ἕλληνας ἡ λέξις δηλοῖ. Glossæ Juris MSS. Βικάριος, ἐκ προσώπου. Acta Niceæ in Depositione Arij: Ἀλέξανδρος ὁ ΚΠόλεως πρεσβύτερος, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ταύτης Ἀρχιερέως ἐπέχων. Sacra Constantini Pogonati ad Agathonem Pap. in Concil. VI. Oecumen.part.1. c.1. de Legatis Apostolicæ Sedis: ἐνδεδυμένους τὸ πρόσωπον τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικοῦ θρόνου. Acta S. Maximi Confess. pag.44. ὁ προρρηθεὶς Ἐπίσκοπος Θεοδόσιος ἐκ προσώπου τοῦ Προέδρου τῆς ΚΠόλεως πεμφθεὶς, καὶ Παῦλος καὶ Θεοδόσιος οἱ Ὕπατοι, καὶ αὐτοὶ ἐκ προσώπου τοῦ Βασιλέως πεμφθέντες. Theophanes an.6. Apsimari: ἐντειλάμενος τὸ Πατρίκιον, ὡς ἐκ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐκεῖσε ὄντα, &c. Ubi Miscella: *qui erat illic in persona suæ vice*. Et an.6. Rhinotmeti instaurati: Τοῦδουνον δὲ ἄρχοντα Χερσῶνος, ὡς ἐκ Χαγάνου προσώπου ὄντα. Ubi eadem Miscella: *Qui ex persona Chagani erat*. Ita an.1. & 32. Copronymi, & pag. 390. Leo Imp. in Tactic. cap.4. §.7. Constantinus de Adm. Imp. cap.50. pag. 186. non semel, Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.2. cap.22.&c.

Ἀντιπρόσωπος, eâdem notione apud Theodorum Studitam in Epist.ad Leonem Sacellarium: εἰ οὐκ ἐνδέχεται ἐκ τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν παρεῖναι ἀντιπροσώπους, &c. Macarius Ancyranus contra Barlaamum, ubi de SynodoTrullana: ἄλλως τε καὶ οὓς ὁ πρεσβυτέρας Ῥώμης εἶχε λεγάτους, ἀντιπροσώπους δηλαδὴ, &c.

Ἐκπροσωπεῖν, *Personam repræsentare*, *Legati officio fungi*, in Novella Alexij Comneni de Ordinat. num.20.

ΠΡΟΣΩΠΟΜΑΝΤΙΛΟΝ, *Mantile tergendæ faciei*, Καψιδρώτιον, Ῥάκιον. Vide Μανδήλιον.

ΠΡΟΤΕΡΙΝΗ ἡμέρα, *Pridie*.

ΠΡΟΤΕΣΤΟΝ, *Protestatio*, nostris interdum *Protest*. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.2. cap.36. εἰ γὰρ εἴχομεν, νῦν εὐθὺς ἂν ἔγραφε, καὶ ἐποιοῦμεν πρότεστον. sect.11. cap.8. ἐποίησαν προτεστον τῷ Καπιλάνῳ, ἵνα τηρήσῃ αὐτοὺς ἀζημίους.

ΠΡΟΤΖΕΣ, *Fibula*. Glossæ Græcobarb. ἀέτας, πόρπας, περόνας, πηρόνια, πρότζες.

ΠΡΟΤΙΚΤΩΡ, *Protector*, de qua voce & dignitate, seu potius officio, egimus in Gloss.med.Lat. Glossæ Basilic. Πριμοσκουτάριοι, ὑπερασπισταὶ, οἱ νῦν λεγόμενοι Προτίκτορες. Menander in Legat. ὁ δὲ τῶν μεθορίων λεγόμενος Προτίκτωρ, (δηλοῖ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις τὸ εἰς τοῦτο καταλεγόμενον ἀξίας, τῶν βασίλειον προσκεπαστὴν) οὗτος δὲ γενὼν κατεσκεύασε τὰς καλύβας, &c. Procopius in Hist. arcana: εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι τῶν ἐν παλατίῳ πολλοὶ ἀξιώτεροι, ἐπεὶ καὶ πλεῖω τὸ δημόσιον αὐτοῖς χορηγεῖν εἴωθεν, ἅτε καὶ μείζω καταβαλοῦσι τοῦ τῆς στρατιᾶς ὀνόματος τὰ τιμήματα· οἱ δὴ Δομεστικοί τε καὶ Προτίκτορες ἐπικαλοῦνται, ἀνέκαθεν ἀμελέτητοι εἰσὶ πολεμίων ἔργων. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 183. ὃς ὤμους τινὰς καὶ ἀγρίους Προτίκτορας καὶ ἀγρίους Προτίκτορας καὶ ταξεώτας ἐπιλεξάμενος, ἐξαπέστειλε πρὸς τοὺς δεσμίους πάντας ἀχθῆναι. Chronicon Alexandrinum an.5.Justiniani: καὶ ἐκάηθη μετὰ τῆς πορτίκου τῶν Σχολαρίων, καὶ τῶν Προτικτόρων, καὶ τῶν Κανδιδάτων. Theophanes an.32. Justiniani: αἱ Σχολαὶ, καὶ οἱ Προτίκτορες, καὶ οἱ ἀριθμοὶ, καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος. Vita MS. S. Sophiæ & filiarum: ἐπιτρέψας ὡς ἡ τάξις προτίκτορας οἶδε καλεῖν, &c. Vita S.Eudociæ Mart. num.42. Διηγεῖται δὲ τις ἀπὸ προτικτόρων. Passio SS. Philemonis, Apollonij, &c. num.9. ἀπέστειλε προτίκτορας πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ Θηβαΐδι. Occur-

rit passim, apud Zonaram to. 3. pag. 12. Cedrenum pag. 303. Nilum lib. 1. Epist. 233. 252. lib. 2. Epist. 231. 324. Palladium in Hist. Lausiaca cap. 67. in Martyrio S. Pelagiæ num. 2. &c.

Προτικτόρειον, *Porticus seu statio Protectorum in Palatio.* Occurrit apud Theophanem an. 5. Justiniani: καὶ ἐνεπύρισαν τὴν εἴσοδον τοῦ Παλατίου τὴν χαλκόστεγον, καὶ Προτικτόριον, καὶ τὸ Ἔνναζον τοῦ Αὐγουστέως.

ΠΡΟΤΙΜΕΥΈΙΝ, *Primas tenere, Præcedere*, προτεύειν, πρωτεῖα φέρεσθαι, προτιμᾷν.

ΠΡΟΤΙΜΑ͂Ν, *Mulctam dicere, Indicere*, in Basilic.

ΠΡΟΤΙ΄ΤΗΣ. Vide in Πατίτης.

ΠΡΟΤΙ΄ΤΕΡΑ, Προτίτερα, *Prius.* Glossæ Græcobarb. ἐγένετο προτίτερα παρὰ νὰ ἦναι ὁ νόμος· ἢ πρὸ τοῦ νόμου. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Πρόσθεν, Προτίτερα. Vide Πρωτήτερος.

ΠΡΟΤΟΜΗ', εἰκὼν βασιλέως, Ἀπεικόνισμα, &c. *Effigies*, in utroque Gloss. Lexicon MS. Colberteum: προτομὴ, εἰκὼν βασιλική. Rursum: Σημαία, σίγνα, προτομαί. S. Joannis Theologi Commentarius MS. Apocryphus de Vita J. C. εἰσελθόντων σιγνοφόρων, κατεχόντων τὰ σίγνα, ἐκάμφθησαν αἱ προτομαὶ τῶν σίγνων, καὶ ἐκύνησαν τῷ I C. Infrà: οὐ θαυμάζετε πῶς ἐκάμφθησαν αἱ προτομαὶ τῶν σίγνων καὶ προσεκύνησαν τῷ I C. Ubi utrobique barbarè scriptum προτιμαί. Vide Suidam, & Gloss. med. Lat. in *Thoracata*.

Alia notione. Glossæ Lat. Gr. *In Procinctu*, ἐν προτομῇ πολέμου στῆναι μετὰ ἐσθῆτος ὑπαιθρικῆς, ἤτοι διαθέσθαι ἐν παρατάξει πολέμου ἀγράφως.

ΠΡΟ΄ΤΟΝΑ, *Funes quibus vela sursum tolluntur ac demittuntur.* Eustathius Il. α. πρότονα δὲ καλά τινας σχοινία, δι' ὧν τὰ ἱστία, πῆ μὲν ἀνέλκονται, πῆ δὲ χαλῶνται· μάλιστα δὲ τὰ συνδέοντα τὸ κέρας πρὸς τὸν ἱστόν, ὡς φασὶν οἱ εἰδότες· φυλάττεται γὰρ ἡ λέξις ἔτι καὶ νῦν παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς· εὕρηται δὲ καὶ ἀρσενικῶς ὁ πρότονος. Vide eundem in Od. β. & μ. p. 1452. & 1728.

ΠΡΟΤΟΥ͂ ἐκδόσεων, mentio fit in Novellarum editione Scrimgeriana p. 370. & 375.

ΠΡΟΥ΄ΜΙΤΩ, *Pronus in terram.* Damascenus Studita serm. 27. καὶ πολλὴν ὥραν ἵστέκονταν προύμιτα καὶ οἱ δύο τους. Infrà: καὶ ὁ γέρων ἔπεσε προύμιτα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔλεγε τὸ Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς. Ubi vita edita n. 15. ἵσταο δὲ σύντρομος εἰς γῆν νενευκώς.

ΠΡΟΥ͂ΜΝΟΝ, *Prunum.* Glossæ Botanicæ MSS. Ἀκακία, ὁ χυμὸς τῶν προύμνων. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Κοκκύμηλα, τὰ προῦμνα. Addit Neophytus MS. ἕτεροι φασὶ πάντα τὰ δαμασκηνά. Aëtius lib. 1. ὀνομάζεται δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν τὸ φυτὸν τοῦτο προῦμνον. Achmes Onirocrit. cap. 243. εἰ δὲ προῦμνα, εὑρήσει φόβον καὶ νόσον, καὶ δυσκολίαν ἐν πᾶσιν.

Προῦνον, eâdem notione. Alexander Trallianus lib. 4. cap. 1. ἐν ὀπώρᾳ δὲ τούτων, καὶ ἀχράδων, καὶ μεσπίλων, καὶ βραβύλων καὶ κρανίων, καὶ προύνων, &c.

Προυνέα, Προυναία. Glossæ Jatricæ MS. ex Cod. Reg. 190. ὄξος, ἡ προυνέα. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἀκακία, ἡ προυναία. *Prunus.*

ΠΡΟΥΝΙΚΕΥ΄ΕΙΝ. Scribit post Epiphanium, Nicetas Choniates in Thesauro Orthodoxæ fidei Catholicæ lib. 4. cap. 2. Gnosticos Hæreticos feminam quandam, nomine προύνικον, coluisse, eíque vim illam ascripsisse quæ genitali semini insita est: hanc porrò vocem *Coitum* significare. Græcos enim si de virginum defloratoribus loquantur, verbis ita dicere solere, ἐπρουνίκευσεν τὴν δε, hoc est *istam vitiavit.* Certè non aliud videtur esse quàm quòd puriores Græci dicunt πορνεύειν, deductâ voce à πορνικὸς *Meretricius*, qua usus est Eusebius lib. 4. de Præparat. Evangel. pag. 97. Chrysostomus & alij. Vide Theodoritum de Hæret. serm. 1. ubi de Borborianis & Ophitis Hæreticis.

Προύνικος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. & apud Phavorinum, ex Psello, exponitur εὐκίνητος. Idem Psellus de Grammatica MS.

Προύνικος, ὁ εὐκίνητος, πέριλος, τὸ αἰδοῖον.

Lexicon MS. Colberteum: Προύνικος, δρομαῖος, γοργὸς, εὐκίνητος, νικηφόρος, ἀστεῖος, ἄτακτος. At apud eundem Phavorinum & Auctorem Etymologici, Προύνεικος aliud sonat.

ΠΡΟΥΝΟ΄, *Matutinum tempus*, Πρωΐ, τὸ ἑωθινόν. Vide Πωρνός, & Πρωνόν.

ΠΡΟΥ͂ΠΟΣΤΟΛΗ΄. Theophanes an. 32. Justiniani: ἔπεσεν τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς πρoυποστολῆς τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, καὶ συνέτριψεν τὸ κιβώριον, καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ τὸν ἄμβωνα. Ubi Goarus *pariem Occidentalem contracta ad sanctum Altare testudinis* interpretatur.

ΠΡΟΥ͂ΡΑ, apud Hesych. πλεύμων, ἢ πνεύμων. *Pulmo.*

ΠΡΟΥ΄ΤΖΙΝΕΣ, *Ænei*, Gallis *de Bronze.* Anonymus de Locis Hierosol. cap. 8. ἔχει καὶ δύο πόρτας προύτζινες. Georgius Contares lib. 2. Histor. Athenarum: ἔστησαν δύο ἀγάλματα προύντζινα, &c. Et lib. 7. pag. 175. ὅστις ἔκαμε πολλαῖς εἰκόναις γλυπταῖς, τόσον προύτζινες, ὅσον καὶ μαρμαρένιες, πολλὰ ὡραίαις. Vide Μπρούτζο.

ΠΡΟΦΕ΄ΡΝΕΙΝ, *Proferre, Pronuntiare*, προφέρειν.

ΠΡΟΦΗΤΑ΄ΝΑΞ, *Propheta Rex, David*, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 4. in Cod. Barbarogr. & in Vita S. Nili Jun. pag. 92.

ΠΡΟΦΗΤΕΙ͂ΟΝ, *Ædes sacra in honorem alicujus Prophetæ extructa.* Theodorus Lector Ecl. 2. εἰσηνέχθη ἐν ΚΠ. τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Σαμουὴλ, καὶ ἀπετέθησαν ἐν τῷ προφητείῳ αὐτοῦ. Concilium Constantinopolit. sub Mena Act. 3. ἔφησαν δὲ προάστειον ἔχειν πλησίον τοῦ προφητείου. Ibidem: πλησίον τοῦ προφητείου τοῦ Ἠσαΐου. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 3. sect. 1. lib. 4. sect. 4.

Προφητεῖον, Textus è Prophetarum aliquo desumptus, & in Ecclesia legi solitus, apud Nicolaum Cabasilam de Exposit. Liturg. cap. 17.

ΠΡΟΦΗ΄ΤΗΣ, *Antistes.* Προφῆται τῶν ἀδύτων, in Clementinis Homil. 1. num. 5. & in Gestis S. Petri, *Magi, Sacerdotes Pagani.* Glossæ S. Benedicti cap. περὶ ναῶν, *Hariolus*, Προφήτης. Glossæ Lat. Gr. *Antistes*, Ἐπίσκοπος, Ζάκορος, Προφήτης. Vide Inscript. Gruteri 86. 1. 314. 2. 326. &c.

Προφῆται præterea dicuntur *Chymistæ*, præsertim apud Ægyptios, apud quos *Ars sacra*, uti Chymiam appellabant, in usu fuit, cujusque Auctores ij prædicantur. Atque ita hæc vox accipienda apud Interpolatorem Dioscoridis, in singulis capitulis, apud Apuleium, Musam, & alios Chymistas. Humelbergius, verò Medicæ artis Professores hac voce intelligi censet, qui scilicet vaticiniis Religionem & Medicinam miscebant, uti obiter ex eo adnotavimus in Gloss. med. Lat. quò spectant ista Fulgentij lib. 3. Mythol. scribentis *in omnibus Artibus, esse primas Artes, esse secundas: ac in Medicis primam Gnosticen, secundam verò Manticen.* Sed & huic sententiæ favet Callisthenes in Vita MS. Alexandri M. qui Prophetas Astrologiæ studuisse indicat: καὶ ἐκαθέζετο ἐκεῖ ἐν ἑνὶ τόπῳ, ὡς ἰατρὸς σοφιστής, πολλοὺς ἀστρολογούμενος, ὡς Προφήτης Αἰγύπτιος. Ægyptios porrò Μαθηματικὴν ἐν τοῖς μάλιστα coluisse testatur præ cæteris Philo lib. de Vita Mosis pag. 412. Edit. Turnebi. Stephanus Philosophus Chymicus

micus MS. ἔτ☉ εὐτυχῶς ἐποίησε ἐπὶ τοῖς Αἰγύπτῳ ἐπιμελητῶς καὶ τοὺς αὐτῶν προφήτας. Vide Galeni περὶ κατακρίσεως προγνωστικὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης, to.4. pag.473. Olympiodorus Alexandrinus MS. in Zosimum: οὐ γὰρ ἠδύναντο φίλοι ὄντες τῶν Βασιλέων Αἰγύπτου, καὶ τὰ πρωτεῖα ἐν προφητικῇ αὐχοῦντες, &c. Ὑποφήτης τῆς ἐπιστήμης, dicuntur Chymistæ apud eundem Zosimum Panopolitanum. De eodem Zosimo Cod. Reg. MS. 618. fol.163. τῶν δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ Προφητῶν ἀγαθώτατοι, μετὰ καὶ τούτων Ζώσιμος τις πολυμαθέστατος ἐπιφημίζεται· ἤτοι οἱ μὲν οἰκουμενικοὶ φιλόσοφοι καὶ πανεύφημοι, &c. Vide infrà in V. Χημία, Gauminum ad libr. de Vita & morte Mosis, lib.1. Notar.cap.8. & Salmasium in Plinium.

ΠΡΟΦΟΡΙΟΝ. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: δίδωσι εἰς τὸ κομέρκιον τῆς θεοδόξου Κπόλεως ὑπὲρ ἐκβολῆς ποσότητος νομισμάτων ἑκατὸν νόμισμα ἓν· καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ἀγορᾶς ἑτέρας πραγματείας ποσότητος νομισμάτων νόμισμα ἕν, εἴτε δηλονότι διὰ σίτου ἐν τῷ προφορίῳ, καὶ ἀλλαχοῦ ἔνθα βούλωνται, εἴτε διὰ οἴνου, &c. Vide Προσφέρειν.

ΠΡΟΦΗΤΟΚΡΑΤΩΡ, *Prophetarum Princeps*, Esaias apellatur à S. Joanne Damasc. Orat.3. in Dormit. Deip.

ΠΡΟΦΩΝΗΣΙΜΟΣ, & Προσφωνήσιμος, (variè enim hæc vox scribitur,) appellatur à Græcis Dominica, quæ Latinis *Septuagesima* dicitur, quia Jejunium observandum προφωνεῖ, seu indicit, totáque sequenti Hebdomade etiam quartâ & sextâ Feriâ, sicut & Septuagesimam præcedentibus carnes licitè permittit, Armeniorum Tetraditarum refellendo condemnandóque errori, quo Ninivitarum Jejunium hoc tempore imitantur, & aliud ab Ecclesia rejectum assumunt, quod Ἀρτζιβούριον vocant, de quibus fusè Balsamon ad Can.69. Apostol. Ita προφώνησιν & προσφώνησιν, pro *Denuntiatione* & *Proclamatione* usurpat Harmenopulus lib.3. tit. 3. §. 133. tit.8. §.42. Nicephorus Xanthopulus in Synaxario Dominicæ τοῦ τελώνου in Triodio, ait à SS. Patribus tres illas Festivitates τοῦ Τελώνου, τοῦ Φαρισαίου, & τοῦ Ἀσώτου, adinventas, ὥστε παρασκευασθῆναι καὶ ἑτοίμους ἡμᾶς γενέσθαι πρὸς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας τῶν νηστειῶν, τοῦ ἐξ ἔθους μυσαρὰν ἕξιν ἀπολιπόντας, καὶ δὴ πρῶτον πάντων τὴν τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου παραβολὴν ἐκτεθείκασι, καὶ Προφώνησιν τὴν ἑβδομάδα καλεῖν ὀνομάζουσιν· ὥσπερ γὰρ οἱ πρὸς τοὺς σωματικοὺς πολέμους ἀπιέναι μέλλοντες, ἀπὸ τῶν στρατηγῶν τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν προεκμανθάνουσιν, ὡς ἂν τὰ ξίφη διακαθάραντες, καὶ στιλβώσαντες, καὶ τ' ἄλλα πάντα καλῶς διασκευασάμενοι, καὶ πᾶν ἐμπόδιον ἐκ μέσου πεποιηκότες, πρὸς τοὺς ἀγῶνας προθύμως ἐπαποδύσονται, &c. οὕτω καὶ οἱ θεῖοι πατέρες προσαλπίζουσι τὴν ἐπομένην τῆς νηστείας κατὰ τῶν δαιμόνων παράταξιν, &c. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. statu cap.9. τῇ δεκάτῃ κυριακῇ πρὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Πάσχα, τουτέστι τῇ ἐνάτῃ ἑβδομάδι πρὸ τοῦ πάσχα, καλεῖται ἐκείνη ἡ ἑβδομὰς, Προφωνήσιμος ἑβδομάς. Vide Nomocanonem Coteleriānum num.291. 300. 417.

ΠΡΟΦΩΝΗΣΙΣ. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap.11. ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἁγίου Θεοφίλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, κανὼν ζ΄. προφώνησις τῶν ἁγίων Θεοφανείων ἐπιστάντων ἐν κυριακῇ.

ΠΡΟΧΕΙΡΑΡΙΟΣ, *Amanuensis*. Glossæ Lat. Gr. *Amanuensis*, Προχειροφόρος, Προχειράριος.

Ἐν ΠΡΟΧΕΙΡΙΑ, *In antecessum*, in Basilic. lib.20. tit. 1. cap.15. §. 6. & apud Harmenopulum lib.2.tit.11. Aliter hanc vocem efferunt Glossæ Lat. Gr. *Antecessum*, Προχρεία. Rursum: *in antecessum*, Προχρεία.

ΠΡΟΧΕΙΡΙΖΕΣΘΑΙ, *Proponere nomina Ordinandorum*, apud Eusebium lib.3. de Vita Constantini cap.63. Socrat. lib.1. cap. 9. Nicetam Paphlag. in Vita Ignatij Patr. Constantinopolit. &c. Vide Henricum Valesium ad locum laudatum Eusebij.

Προχείρησις, *Promotio in aliquam Dignitatem Ecclesiasticam* quæ χειροτονία non indiget. In Euchologio habetur εὐχὴ ἐπὶ προχειρήσεως ἡγουμένου ἐν τῷ εὐαγεῖ Πατριαρχείῳ.

ΠΡΟΧΕΡΑΡΗΣ. Vide in Χέρα.

ΠΡΟΧΕΤΟΝ, *Tussilago*, apud Interpol. Dioscor. c.532.

ΠΡΟΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, *Dies prælatus*, *Prælatio*, in Basilicis.

ΠΡΟΧΥΜΑ, Vinum quod sponte ex uvis in torculari compressis distillat. Florentinus Geoponic. lib.6. cap.16. πρὸς θλιβῆναι τοὺς βότρυας, τὸ ἐξ αὐτῶν αὐτομάτως ἀποστάζον γλεῦκος, ὃ Πρόχυμά τινες καλοῦσι, βάλε αὐθήμερον εἰς ἀγγεῖον. Vide in Σκυβελίτης.

ΠΡΟΨΑΛΜΑΤΑ, Preces quæ in Ecclesia ante Psalmos à Psaltis, Lectoribus, & Subdiaconis, & Plebe concinuntur. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. serm.29. εἰπέ μοι, ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίαις καὶ ἑσπεριναῖς δεήσεσι, καὶ νυκτεριναῖς ἀγρυπνίαις, καὶ ἑωτιναῖς λατρείαις, τινὲς οἱ Ἀλληλούϊα, καὶ τὰ προψάλματα, καὶ τὰ Ἀντίφωνα προάδουσί τε καὶ προοιμιάζουσι τε· καὶ λέγομεν αὐτὸ ψάλλε, καὶ Ἀναγνῶσαι, καὶ Ὑποδιάκονοι. καὶ λέγει ὁ Γέρων, Ὀρθῶς εἰρήκατε. Vide in Βαμάλικια.

ΠΡΥΜΗ, *Puppis*. Glossæ ad Iliadem Barbarog. Πρύμνη, Πρύμη.

ΠΡΩΘΥΠΝΙΟΝ, *Prima vigilia noctis*, *Primi somni tempus*. Palladius de Monach. Ægypt in Apollo: οὕτω διατιθέντες ἐκάθηντο ἀκούοντες διδασκάλου πάσας τὰς ἐντολὰς ἄχρι τοῦ πρωθυπνίου.

ΠΡΩΙΜΟΝ, *Annona hyberna*, *Hybernagium*, de qua postrema voce, vide Gloss. med. Lat. Nomocanon Cotelerianus num. 516. εἰ δὲ συνδράμῃ τῷ θέρει, καὶ ἀγωνισθῇ, διδέτω ἀπὸ τὸ πρώϊμον καὶ ὄψιμον τὸ τέταρτον. Suprà χειμωνικὸν appellavit.

ΠΡΩΝΟΝ, *Manè*. Glossæ Græcobarb. Πρωΐ, ταχιὰ, πρωνὸν, ἄλλοι πορνόν. Vide Πρωνό.

ΠΡΩΤΑ, τὰ πρῶτα, Justiniano ad Antecessores dicitur prima pars Pandectarum à principio usque ad Tractat. de Judiciis, in quatuor libros seposita. Michaël Psellus in Synopsi legum:

> Τῶν δὲ Διγέστων, Δέσποτα παντόδαπα τὰ μέρη,
> Τὰ μὲν γὰρ πρῶτα λέγουσι περὶ συναλλαγμάτων,
> Τετράβιβλος δ' ἡ σύνταξις τῶν Πρώτων πρώτη.
> Τὸ μετὰ ταῦτα πέφυκε Ἑπτάβιβλον πτυχίον
> Ῥωμαϊκῶς λεγόμενον οὕτω Δεϊουδίκης.

Scholiastes Juliani Antecess. cap.88. *Ut est relatum in primo libro Protorum titulo secundo*. Vide Lexicon Juris Hotomanni, & suprà in Πλάτος.

ΠΡΩΤΑΛΛΑΓΑΤΩΡ. Vide in Ἀλλαγή.

ΠΡΩΤΑΠΟΣΤΟΛΑΡΙΟΣ, Πρωτοαποστολάριος. Vide in Ἀπόστολος.

ΠΡΩΤΑΣ, *in primis*, τα πρῶτα. Πρώτας καὶ ἀρχῆς, *Primâ occasione*.

ΠΡΩΤΑΣΗΚΡΗΤΙΣ. Vide in Ἀσηκρήτης.

ΠΡΩΤΕΚΔΙΚΟΣ. Vide in Ἔκδικος, & in Σκυτάλη.

Πρωτεκδικικὸν, Liber sic inscriptus, apud Balsamon. ad Can. 78. Concilij Carthag.

ΠΡΩΤΕΛΑΤΗΣ, Dignitas in Dromonibus & Agrariis Imperatoris, qui Πρωτελάται τοῦ ἀγραρίου τοῦ βασιλέως dicuntur apud Constantinum de Adm. Imp. cap.51. quibus suberant Δευτερελάται, cæterique remiges Dromonis aut Agrarij Imperatoris. Dignitate porrò inferiores erant Protocarabo, ut idem innuit: γέγονεν ὁ Θεόδοτος ἐκεῖνος Πρωτοκάραβος, τῷ τότε καιρῷ Πρωτελάτης

Πρωτελάτης ὤν. Habebant etiam Δρουγγάριοι τοῦ πλωΐμου suos Πρωτελάτας. Idem: Βαρκαλᾶς, ὅστις τὸ πρότερον εἰς τὸ πλώϊμον Πρωτελάτης τοῦ Δρουγγαρίου Εὐσταθίου καὶ Πατρικίου, ὅτε ἐπέρασε τοὺς Τούρκους, καὶ κατεπολέμησε τοῦ Συμεὼν τοῦ ἄρχοντος Βουλγαρίας. Vide Ελασία.

ΠΡΩΤΕΞΑΔΕΛΦΟΣ. Eustathius Iliad. β΄. pag. 307. ὁ ἀνεψιὸς, ἢ αὐτανεψιὸς, ὅ ἐστιν ἐξάδελφος πρώτους. Vide Ἐξάδελφος.

ΠΡΩΤΕΥΝΟΥΧΟΣ, idem qui Ἀρχιευνοῦχος, *Præpositus cubiculi Imperatorij*, *Primus Eunuchorum*, apud Theophanem & Cedrenum an. 9. Rhinotmeti: καὶ ἐπέστησαν ἐπ' αὐτῶν Στέφανον τὸν Πέρσην Σακελλάριον αὐτοῦ, καὶ Πρωτευνοῦχον.

ΠΡΩΤΕΥΏΝ, *Primicerius*. In lib. 6. Basilic. titulus 25. περὶ Πρωτευόντων καὶ δευτερευόντων Νοταρίων inscribitur: ubi in Cod. habetur, *De Primicerio & Secundicerio Notariorum.*

Πρωτεύοντες τῆς πόλεως, in Nov. Justiniani 128. cap. 16. & in lib. 1. Basilic. cap. 16. *Principales*, nudè dicuntur in l. 6. Cod. de Paganis: ut πρωτεύοντες, nudè etiam lib. 2. Basil. tit. de Justitia & Jure cap. 52. Πρῶτοι τῆς πόλεως, lib. 3. tit. 1. cap. 8. quos eosdem esse cum *Curialibus* censet ex Augustino Cujacius. Dorotheus Doctr. 2. ubi τὶς τῶν λαμπρῶν Γάζης sic rogatur: κύρει ὁ πρωτεύων, εἰπέ μοι, &c. Mox: Πρῶτος τῆς πόλεως dicitur. Πρωτεύων τῆς Νικοπόλεως, in Apophthegm. Patr. in Gelasio num. 2. S. Basilius Epist. 278. ἐπεὶ δὲ ἱκέτευσα τὴν σὴν ἡμερότητα ὑπὲρ τοῦ ἑταίρου ἡμῶν Ἑλλαδίου τοῦ Πρωτεύοντος, ὥστε τοῦ ἐπὶ τῇ ἐξισώσει φροντίδος αὐτὸν ἀνεθέντα, ἐν τοῖς πράγμασι τῆς πατρίδος ἡμῶν συγχωρηθῆναι μοχθεῖν, &c. Habetur alia ejusdem Epist. 421. inscripta Πρωτεύοντι, ut & complures aliæ Nili Monachi lib. 1. Epist. 174. 219. 255. 266. 303. 314. lib. 2. Epist. 149. 174. 177. 198. 206. 254. 296. lib. 3. Epist. 43. 89. 135. 136. 178. 225. & alia Æneæ Sophistæ inscripta Ζωσίμῳ Πρωτεύοντι.

Ejusmodi Πρωτευόντων non semel apud alios Scriptores occurrit mentio, tametsi fortè non eâdem semper notione. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 42. ἀλλ' ἦν ὁ τὰ πάντα διοικῶν ὁ λεγόμενος Πρωτεύων, μετὰ τῶν ἐπονομαζομένων Πατέρων τῆς πόλεως. Et cap. 50. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ Βασιλέως, στρατηγῶν ὁ Ἰωάννης ὁ Πρωτεύων εἰς τὸ αὐτὸ θέμα, &c. Cap. 51. τοῦ Ἰωάννου Πρωτεύοντος ἐν Πελοποννήσῳ στρατηγοῦντος. Quibus in locis Πρωτεύων, videtur fuisse quædam Dignitas in majoribus Civitatibus. Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. scribit Chersonenses à *Proteuontibus* fuisse gubernatos: ac primùm quidem ex eadem gente delectis, sed postea ex Græcis seu Romanis eò submissis, Petrona Theophilo Imperatori suggerente hosce populos in ejus fide haud aliter permansuros. Proinde non alij sunt Πρωτεύοντες apud Constantinum locis laudatis quàm qui ab Imperatoribus in Provincias mittebantur, ut ibi Judicum Officio fungerentur, quod satis indicat Joannes Euchaïtorum Metropolita in Carmine hoc titulo donato: ἐπιτύμβιοι εἰς τὸν Πρωτεύοντα, Nicephorum fortè, cujus meminit in Monacho Scylitzes p. 791.

> Οὗτος λόγοις ἄριστος ἐκ μαθημάτων,
> Οἷς ἐτράφη τε καὶ συνῆν καθημέραν.
> Οὗτος κράτιστος ἐν νόμοις ἐκ τοῦ τρόπου,
> Λέγων δίκαια, καὶ κατευθύνων κρίσεις,
> Καὶ τῶν παγαῖς ὢν ἄληπτος τῶν λημμάτων,
> Ὑφ' ὧν πέφυκε πᾶς μαλάσσεσθαι τόνος.

Et infrà alludens ad nomen Dignitatis:

> Ἔμψυχος εἰκὼν ἀρετῆς ἦν, καὶ τύπος,
> Καὶ τοῖς καλοῖς ἅπασι πρωτεύων μόνος
> Τὴν κλῆσιν ἐκράτυνεν ἐκ τῶν πραγμάτων.

Nescio an de his intelligendus Nomocanon Cotelerianus num. 35. καταλαλῶν τοῦ πρωτεύοντα, λήψεται τοῦ Θεοῦ κρίματα. Vide Zonaram in Nicephoro Phoca paginâ 164.

Πρωτεύων τῆς ἐπαρχίας, *Primas Provinciæ*, in Cod. Canonum Ecclesiæ Africanæ Can. 13. 17. 100. 106. & alibi passim. Balsamon & Zonaras ad Can. 57. Concil. Carthag. διὰ δὲ τῆς καθέδρας τῶν Πρωτευόντων τὴν ἀρχιερατικὴν ἐξουσίαν ἐνέφηνεν.

Πρωτεύοντες τῶν Ἰουδαίων, *Primates Iudæorum*, apud Socratem lib. 7. Hist. Eccl. cap. 13. qui antea dicti *Patriarchæ*. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Primas*.

ΠΡΩΤΗ, *Præfecta Monasterio*, *Priorissa*. Vita S. Eudociæ Mart. num. 28. ἐτελεύτη ἡ Πρώτη τῶν παρθένων, ὀνόματι Χαριτίνη.

ΠΡΩΤΗ, seu Πρώτη ὥρα, *Prima*, primum Officium in Ecclesia post Matutinas preces. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 32. μετὰ τοίνυν τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὀρθρινῆς δοξολογίας, δεῖ συνάπτειν ὑμᾶς τὴν πρώτην ὥραν κατὰ τὸ συνηθισμένον.

ΠΡΩΤΗ καὶ δευτέρα σύνοδος, coacta Constantinopoli in Templo SS. Apostolorum, sub Photio adversus S. Ignatium Patr. Constantinopol. sic appellata quòd cùm contentio orta esset inter Episcopos, primò quidem soluta sit, ac deinde rursum instaurata. Ita Balsamon ad dictam Pseudo-Synodum & Matth. Blastares in Præfat.

ΠΡΩΤΗΤΕΡΟΣ, *Prior*, Πρώτερος.

Πρωτήτερα, Πρότερα, *Primitus*, *Primò*, *Primum*, *Prius*, Πρῶτον, Πρώτιστα, Πρὶν, Πρότερον. Πρωτήτερα παρὰ, *Prinsquam*, Πρὶν ἤ. Nomocanon laudatus ab Allatio de Opinat. Græc. n. 12. ὅτι ἄρχεται ἐκεῖνος ὁ ἀποθαμένος, ὅπου τὸν ἐγνώριζε πρωτήτερα. Passim. Vide Προτίτερα.

ΠΡΩΤΙΝΟΣ, *Priscus*. Græcobarb. οἱ παλαιοὶ, ἢ πρωτινοί.

ΠΡΩΤΙΟΝ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 733.

ΠΡΩΤΟΒΕΣΤΙΑΡΙΤΗΣ, Πρωτοβεστιάριος. Vide in Βεστιαρίτης, & Βεστιάριος.

ΠΡΩΤΟΒΟΛΟΣ, *Qui tum primum dentes deponit*, *Equus qui primos dentes deponit*. Eustathius Il. ε. pag. 583. καὶ τὸ βαλεῖν δὲ ὀδόντας, τοιοῦτόν τι παρὰ Ἀριστοτέλει ὅτε λέγει βάλλειν ἄνθρωπον τοὺς ὀδόντας, ἤτοι ἐκβάλλειν καὶ ῥίπτειν, ἀφ' οὗ καὶ ἡ πρωτοβόλου λέξις ἐπὶ ἀλόγων, παρὰ τοῖς κοινολεκτοῦσιν. Vide eund. ὀδ. α. pag. 1405. Ubi ἄβολον ἵππον dici, τὸν μὴ τὸν ἐκβεβληκότα τὸν καλούμενον γνώμονα ὀδόντα.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ, *Bulgarorum Princeps*, *Rex*, πρῶτος Βουλγαρίας: Symeoni Logothetæ in Leone Armenio num. 11. Auctor Incertus post Theophanem pag. 435. ὁ πρωτοβουλγαρίας ὁ Κροῦμος ὁ περίφημος.

ΠΡΩΤΟΓΑΛΟΝ, Πρωτογαλία, *Cremor lactis*, τὸ πίαρ, ἢ παχὺ τοῦ γάλακτος.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΝΗΣΙΑ, *Primogenitura*. Item Πρωτοτοκία. Πρωτογέννητος, *Primogenitus*.

ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΣ, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico num. 186. Græcis nunc dicitur, qui in Catalogo dignitatum, vel Officiorum Palatij Πριμικήριος. Callistus Metropolita Rhodi in Epist. ad Patr. Constantinopolit. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Ep. 16. καὶ ὁ παπᾶς Ἀντώνιος, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὃς ὑπάρχει πρωτόγερος.

ΠΡΩΤΟΓΕΡΩΝ, Dignitas apud Bosnenses. Vide Familias nostras Dalmaticas pag. 339. in Ducibus Spalatensibus.

ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΝ, *Sempervivum*, ἀείζωον, apud Interpolat. Dioscor. cap. 671.

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ. Vide in Διάκονος.

ΠΡΟΤΕΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΡΩΤΟΕΥΝΟΫΧΟΣ, *Præpositus sacri Cubiculi*, in Chronico Alexandr. apud Theophanem an.9. Rhinotmeti, & qui πρῶτος τῶν εὐνέχων, apud eundem Theophanem an. 15. Constantij. Πρῶτος τῶν βασιλικῶν εὐνέχων, an. 1. Juliani. Vide Πραιπόσιτος.

ΠΡΩΤΟΘΡΟΝΟΣ. Vide in Θρόνος.

ΠΡΩΤΟΘΥΡΟΝ. Codinus in Orig. Constantinopol. num.129. ἀπέφραξε δὲ καὶ τὰς σκάλας ἀπὸ τοῦ παραθύρου, καὶ μέχρι τοῦ Καμηλαυχίου, καὶ οὕτως ἐτίθουν τὰ νεκρὰ σώματα. Ubi Meursius perperam habuit πρωτοθύρου.

ΠΡΩΤΟΪΕΡΑΚΑΡΙΟΣ, *Primus Accipitrariorum*, Dignitas Palatina apud Codinum cap.2. num.48. Πρωτοϊερακάρχης, Matthæo Monacho in Catal.Offic. Palat. Alteri Anonymo:

Ἐξ ἱεράκων ὁ πρῶτος τὴν ἀξίαν.

Ejus munus ita describit idem Codinus: ὁ Πρωτοϊερακάριος, ἄρχει τῶν φερόντων ὄρνεα κυνηγῶν. Qui quidem plures erant, cùm scribat Phranzes lib.1. cap. 12. Andronicum Palæologum Juniorem accipitres supra mille quadringentos habuisse, totidémque propemodum qui eos curarent. Pachymeres lib.1. cap.8. τὸ δὲ τρίτον τῶν ἀδελφῶν προβάλλεται πρωτοϊερακάριον. Meminit alterius hac Dignitate donati lib. 10. capite 25.

ΠΡΩΤΟΚΑΓΚΕΛΛΑΡΙΟΣ. Vide in Καγκελλάριος.

ΠΡΩΤΟΚΑΘΕΔΡΙΑ. Vide in Καθέδρα.

ΠΡΩΤΟΚΑΝΟΝΑΡΧΗΣ. Vide in Κανών.

ΠΡΩΤΟΚΑΡΑΒΟΣ. Vide in Κάραβος.

ΠΡΩΤΟΚΕΝΤΑΡΧΟΣ. Vide in Κένταρχος.

ΠΡΩΤΟΚΛΕΦΤΗΣ, *Primarius fur*, *Qui diu furta exercuit*. Glossæ Græcobarb. Ἀρχίκλεπτος, ὁ ἀρχαῖος κλέπτης, ὁ παλαιὸς κλέπτης, ὁ ἀρχικλέπτης, ὁ πρωτοκλέφθης.

ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ. Epitheton attributum à Græcis S.Andreæ, quia primus omnium sequutus est Christum, cùm audisset à Joanne Baptista magistro suo, *Ecce Agnus Dei*, interno impulsu vocatus, seu ut scribit Theophylactus Hieromon.Homil. 15. ὅτι πρῶτος ἐκαλέσθη ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Πρωτόκλητος τῶν Ἀποστόλων, apud Porphyrogenitum in avi vita cap.54. & in lib. de Admin. Imp. cap. 49. Joann. Cameniatam de Excidio Thessalon. cap.25. Theophanem Cerameum Homil. 50.Leonem Archiep.Bulgariæ de Azymis, in Commentario de S.Philippo Apost. num.5. in Jure Græco-Rom. pag.279. apud Scylitzem pag. 561. Joannem Tzetzem in Epist. ad Metropolitam Patrarum, &c. Irmologium: ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς τὸν δοξάζειν σε τὸν θεηγόρον, τὸν Πατρῶν τὸν θεῖον ὑπασπιστὴν, καὶ τὸν Ἀχαΐας ἀντιλήπτορα τὸν θερμὸν, Ἀνδρέαν τὸν μέγαν, καὶ μύστην τοῦ Σωτῆρος, πρωτόκλητον φανέντα, πάντες ὑμνήσωμεν. Idem Epitheton S.Petro adscribit S.Nicephorus Constantinopol. in Disput. de Imaginib. cum Leone Armenio pag. 160.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ, *Liber in quo acta à Tabulariis describebantur*. Justiniani Nov. 44. εἰς ἐκεῖνο, ὃς προκείμενον τὸ λεγόμενον πρωτόκολλον ἔχει. Infrà: ταῦτα δὲ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ χάρτου ἡμῖν διωρισμένα, καὶ τῆς ἀποτομῆς τῶν καλουμένων πρωτοκόλλων, κρατεῖν ἐπὶ τῆς εὐδαίμονος ταύτης πόλεως μόνον βουλόμεθα. Adde lib.22. Basil.

ΠΡΩΤΟΚΟΜΗΣ, Πρωτοκόμιον. Vide in Κόμης.

ΠΡΩΤΟΚΟΣΜΟΣ, Dignitas apud Cretenses, in vett. Inscript. 1084. 1085. 1094.

ΠΡΩΤΟΚΟΥΡΣΩΡ. Vide in Κούρσωρ.

ΠΡΩΤΟΚΤΙΣΤΑΙ. Vide in Ἰσόχριστοι.

ΠΡΩΤΟΚΥΝΗΓΟΣ, *Primus Venatorum*, nostris *Grand Veneur*: Dignitas numero 41. In Palatio Constantinopol. apud Codinum de Offic. cap. 2. Ejus verò munus sic describit cap.5.num.62. ὁ Πρωτοκυνηγὸς ἔχει μὲν τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην· ὅτι τοῦ Βασιλέως τὸν ἵππον ἀναβαίνοντος, οὐδεὶς ἕτερος τὴν σκάλαν κατέχει, εἰ μὴ μόνος οὗτος, εἰ παρὼν εὑρίσκεται· ἄρχει οὖν καὶ τῶν Κυνηγῶν τῶν λεγομένων Σκυλλομάγγων, &c. Illius verò vestes & insignia recenset cap.4. num.44. Mentionem agunt ejusce Dignitatis Georgius Acropolita in Chron. cap. 75. Nicephorus Gregoras lib.3. Hist. pag.31.1.Edit.& Cantacuzenus lib.1.cap.6.pag.220. & lib.3. cap.76. pag.616.

ΠΡΩΤΟΚΩΜΗΤΗΣ, *Princeps pagi*, ut Πρωτοπολίτης, *Princeps Urbis*, qui etiam πρωτεύων dictus. Amphilochius De non desperando, sub fin. πρὸς ὃν ἦλθεν ἐν μιᾷ νυκτὶ πρωτοκωμήτης τοῦ τόπου, &c. Palladius in Hist. Lausiaca cap.64. ἔοικος τῷ τοῦ πλησίον κώμης πρωτοκωμήτῃ. Infrà: οὐ καυχᾶταί τις τῶν κωμητῶν πρὸ ἐμοῦ τὸν ξένον ὑποδεξάμενος. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἦν δέ τις πλησίον Ἐμέσης Πρωτοκωμήτης, &c.

ΠΡΩΤΟΛΕΒΕΝΤΗΣ, *Archipirata*. Vide Λεβέντης.

ΠΡΩΤΟΛΟΥΒΑ, *Primitiæ*, Ἀπαρχαί.

ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡ. Vide in Μάρτυρ.

ΠΡΩΤΟΜΑΣΚΑΡΑΣ, *Archimimus*. Vide Μάσκα.

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΗΣ, *Architectus*. Vide in Μάγιστρος.

ΠΡΩΤΟΜΗΝΥΤΗΣ. Laudatur à Lambecio lib.6. Comment. de Cæsarem Biblioth. Ῥωμανοῦ Κουβουκλησίου τῆς τοῦ Θεοῦ ἁγίας καὶ μεγάλης ἐκκλησίας, Πρωτομηνυτοῦ τοῦ βασιλικοῦ ξενῶνος τοῦ Μυρελαίου καὶ τοῦ παραδόξου, Liber de Morbis acutis & diuturnis. Habetur idem titulus in Cod. Colberteo, qui est index nescio cujus Bibliothecæ Gr.pag.55. & in indice MS. Libror. Gr. Bibl. Vaticanæ.

ΠΡΩΤΟΜΗΤΩΡ, *Eva* dicitur apud Manassem pag.155.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Vide in Νοτάριος.

ΠΡΩΤΟΝΩΒΕΛΙΣΙΜΟΣ. Vide in Νωβελίσιμος.

ΠΡΩΤΟΟΣΤΙΑΡΙΟΣ. Vide in Ὀστιάριος.

ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ. Vide in Παπᾶς.

ΠΡΩΤΟΠΑΤΡΙΚΙΟΣ. Vide in Πατρίκιος.

ΠΡΩΤΟΠΟΛΙΤΗΣ. Glossæ Lat. Gr. *Princeps*, Πρωτοπολίτης, Ἔξαρχος. Glossæ Græco-Lat. Πρωτοπολίται, *Proceres*, *Singulare non habet. Optimates*, in Lat. Gr. Theophanes in Rhinotmeto, p.316. τοῦτον δὲ ἄρχοντα Χερσῶνος, ὡς ἐκ προσώπου Χαγάνου ὄντα, καὶ Ζώϊλον τὸν ἐκ σειρᾶς καὶ γένους ὄντα Πρωτοπολίτην, καὶ τοὺς Πρωτεύοντας τῆς χερσῶνος εἰς σούβλας ξυλίνας προσαναρτήσαντες, ἐπὶ πυρὸς ὤπτησαν. Ubi Miscella, *Qui primus civium habebatur*. Nicephorus Constantinopol.pag.136. 1.Edit. habet. τὸν Δοῦνον δὲ τὸν Χερσῶνος ἄρχοντα, καὶ Ζώϊλον Πρωτοπολίτην λεγόμενον, &c. Idem videtur qui aliis Πρωτεύων. Vide in hac voce. Synaxarium S.Nicolai in Anthologio 6. Decemb. ὑπὸ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς πόλεως. Constantinus Manasses Adamum πρωτοπολίτην τῆς Ἐδὲμ vocat.

ΠΡΩΤΟΠΡΑΞΙΑ, *Privilegium*, in Gloss. Lat. Gr. At Suidæ, τὸ πρῶτον ἀπαιτούμενον, τὸ πρῶτον εἰσπραττόμενον, exponitur. Vide Πράκτωρ.

ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ. Vide in Πρεσβύτερος.

ΠΡΩΤΟΠΡΟΕΔΡΟΣ. Vide in Πρόεδρος.

ΠΡΩΤΟΡΑΒΔΟΥΧΟΣ, *Primivergius*. Ῥαβδοῦχος, *Lictor*, *Virgarius*, in Gloss.Gr.Lat.

ΠΡΩΤΟΣ, Vox adjuncta dignitatibus, quarum primatum denotat, in Codicibus MSS. fere semper per ā, cum transversa lineola suprà scripta, exprimi solet, quod cùm à plerisque, etiam doctioribus, non perciperetur, in Scriptorum Editionibus prout ut in veteribus exemplaribus repererant,

ediderunt : verbi gratiâ in Epistolis Patriarchæ Constantinopolit. 5. 129. 134. 192. 193. 196. 197. 200. 209. & al. inscriptæ leguntur Ἀσπαθαρίῳ, ut Epist. 241. Theophani Diacono Ἀνδαρίῳ. Apud Constantinum Porphyrogenitum Ἀβεστιάριος non semel occurrit, cui non est *à veste Imperatoris*, quod primò, re nondum satis examinata, existimaveram, sed Πρωτοβεστιάριος, ut apud Photium Ἀσπαθάριος, Πρωτοσπαθάριος, Ἀνδάριος, Πρωτονοτάριος, & certè in voce Ἀβεστιάριος, duos locos laudaveram ex Leone Grammatico, uti hos ediderat Fabrotus in Glossario ad Nicetam, qui hunc Scriptorem legerat in MS. Cod. priusquam à Combefisio ederetur, in quo vocem Ἀβεστιάριος observarat descriptam. At Editione Combefisianâ inspectâ, inveni Ῥευλάκιον, vel Π·υλάκιον, cujus primo loco, pag. scilicet 468. & Προκόπιον, cujus secundo meminimus, pag. 465. & infrà, Πρωτοβεστιαρίους disertè appellari, adeo ut nullus supersit dubitandi locus. Id in primis adstruit Codex Regius Opusculorum Pselli, in quo præ cæteris illius describuntur Epistolæ, ubi in ipsis inscriptionibus voces ἀβεστιάριος, ἀνδάριος, ἀσύγκελλος, ἀπρόεδρος, ἀσηκρῆτις, ἀσπαθαράτος, ἀάδελφος, reperiuntur descriptæ, quæ nihil aliud sonant quàm Πρωτοβεστιάριος, Πρωτονοτάριος, Πρωτοσύγκελλος, Πρωτοπρόεδρος, Πρωτοασηκρῆτις, Πρωτοσπαθαράτος, & Πρωτοάδελφος. Idque potissimum advertere licet ex Epist. 1. 14. 36. 91. 110. 123. 149. 150. & fol. 42. ejusdem Cod. MS. Neque sanè id nuperum, cùm in Nummis veteribus legatur ΕΦΕΣΙΩΝ. Α. ΑΣΙΑΣ : ubi alij habent, ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ.

Sed & inde etiam docemur, quid litera ᾱ cum θ superscripto significet apud Constantinum Porphyrogenitum lib. de Adm. Imp. cap. 42. & sequentibus, scilicet pag. 130. 131. 132. 141. 143. 157. 167. 177. 178. 179. 180. 189. 193. 194. 197. 198. 199. 200. & 201. quâ Πρωτοσπαθάριος, vocem intelligi palam est : quod evincit omnino primus ex iis locis indicatis, ubi Constantinus ait missum à Theophilo Imp. Petronam Spatharocandidatum cum classe Chersonam, quò populos in Officio contineret, ut loci gnarum, rerúmque peritum, ὃν ᾱθ τιμήσας προεβάλετο στρατηγόν. Quæ quidem enarrans Continuator Theophanis lib. 3. n. 28. sic scribit : ἀλλὰ τὸν εἰρημένον Πετρωνᾶν, (quem priùs Σπαθαροκανδιδάτον, ut Constantinus, appellarat,) ὡς ἔμπειρον κρίνας τῶν τόπων, Πρωτοσπαθάριόν τε ἐτίμησεν, στρατηγὸν ἐξαπέστειλεν. Meminit præterea istius Petronæ Scylitzes pag. 528 Ita peritiores interdum implicare solent singulares istæ in Codicibus MSS. literæ. Vide in Μοναχός.

ΠΡΩ͂ΤΟΣ, Dignitas in Ecclesiis. In Epigraphe quippe Schollorum Theodori Balsamonis ad Nomocanonem Photij, idem Balsamon inscribitur Διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, Νομοφύλαξ, Χαρτοφύλαξ, καὶ Πρῶτος τῶν Βλαχερνῶν. Rector scilicet ac præcipuus Officialis Blachernarum. In Cod. Reg. 1998. inter Homilias Theophanis Ceramei, describitur Homilia Joannis Phurnæ πρώτου ὄρους τοῦ Γάνου, de translatione Corporis Christi.

Πρῶτος ἀριθμοῦ, *Primus numeri*, seu cohortis, idem qui *Princeps* dictus, in Basilicis lib. 56. tit. 17. lib. 60. tit. 27. cap. 4. Πρῶτος πεντεκαίδεκα ἀνδρῶν, apud Gruter. 425. 2. Πρῶτοι τῶν κτημάτων, *Primates possessionum*, in iisdem Basilic. eod. cap. Vetus Inscriptio apud Gualtherum in Tabul. Siculis num. 346. Λ. ΥΙΟΣ ΚΥΡ. ΙΠΠΕΥΣ. ΡΩΜΑΙΩΝ ΠΡΩΤΟΣ ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ. Vide Gloss. med. Lat. in *Prior*.

Πρῶτος κριτηρίων, Dignitas cujus meminit Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 50. Τῶν πολιτικῶν κριτηρίων πρώτιστος, in Porphyrog. num. 9. Vide Κριτής.

ΠΡΩΤΟΣΑ΄ΒΒΑΤΟΝ, *Primum Iejuniorum Sabbatum*, quo festum S. Theodori Tyronis celebrāt Græci. Laudatur ab Allatio Nectarij Archiepiscopi Constantinopolitani, λόγος, δι' ἣν αἰτίαν τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μεγάλου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Μάρτυρος. Habetur hic tractatus in Biblioth. Colbertea. Laudatur alter præterea tractatus Joannis Euchaïtorum Metropolitæ, Εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, καὶ τῆς τοῦ Πρωτοσαββάτου ἡμέραν ἐν Εὐχαΐταις. Vide Κόλυβα.

ΠΡΩΤΟΣΕ΄ΒΑΣΤΟΣ. Vide in Σέβαστος.

ΠΡΩΤΟΣΚΡΙΝΙΑ΄ΡΙΟΣ. Vide in Σκρίνιον.

ΠΡΩΤΟΣΠΑΘΑ΄ΡΙΟΣ. Vide in Σπαθάριος.

ΠΡΩΤΟΣΤΑ΄ΣΙΟΝ. Theophilus Alexandrinus in Introductione ad Apotelesmaticen MS. fol. 99. τῶν δέκα δύο τόπων πρὸς πᾶσαν ἀποτελεσματογραφίαν λαμβανομένων ἀρχὴ πρωτοστάσιον, ἐστὶν ὡρόσκοπος, δι' οὗ πάντα τὰ πρὸς τὸν οὐρανὸν συντείνοντα πράγματα καταλαμβάνονται.

ΠΡΩΤΟΣΤΡΑ΄ΤΗΓΟΣ, *Primus inter Duces exercitus*. Theophanes an. 3. Justiniani : Μηρὰν ὁ Πρωτοστράτηγος τοῦ Περσῶν βασιλέως.

ΠΡΩΤΟΣΤΡΑ΄ΤΩΡ. Vide in Στράτωρ.

ΠΡΩΤΟΣΥ΄ΓΚΕΛΛΟΣ. Vide in Σύγκελλος.

ΠΡΩΤΟΣΥ΄ΜΒΟΥΛΟΙ dicebantur apud Saracenos præcipui exercituum Duces. Nam cùm Chalyphæ ejusce gentis supremi Principes haberentur, neque ij bellicis atque adeo politicis rebus sese immiscerent, habebant *Sultanum*, cui eas concredebant, & penes quem summa rerum civilium & bellicarum potestas erat, cùm Chalyphæ religionis curam in se duntaxat reciperent : ita tamen ut *Sultani* ab iis dependerent, & eligerentur, eorúmque haberentur veluti primi Consiliarij, seu Πρωτοσύμβουλοι, donec sensim abrogatâ Calyphæ supremâ potestate cui Religionis & rerum Sacrarum curam reliquerunt, civilem & bellicam administrationem supremo Jure usurpaverunt, servatâ interim πρωτοσυμβούλου appellatione, quam primitus obtinebant, & quæ passim reperitur apud Scriptores Historiæ præsertim Byzantinæ. Id potissimum discere est ex Constantino Porphyrog. in libro de Administr. Imperij, ex Epistola Ludovici II. Imp. ad Basilium Imp. Constantinopol. & aliis quos laudavimus in notis ad Alexiadem Æneam & Cinnamum p. 371. & 491.

Atque inde Eulogio Toletano *Consules* Sultani appellantur id est Consiliarij, quæ vis est vocis, (nam *Consul* dicitur à consulendo) non verò quòd *Consulatus* aut Tribunitia potestas, apud Arabes, ut apud Romanos, viguerit, ut existimat vir Doctissimus in Dissertatione Hypatica part. 2. cap. 4. num. 21. nam cùm *Amerés*, id est *Domini*, generatim apud Saracenos *Chalyphæ Consiliarij* seu *Visirij*, appellarentur, uti apud nos hæc etiamnum obtinet in omnibus Magistratibus, inde *Ameras* & *Amiralios* quosvis Urbium, Provinciarum, atque adeo classium Præfectos, *Consules* nostri appellabant voce tum receptâ in exprimendis comitum aliisque Dignitatibus : quemadmodum ipsi Sultani *Amira*, *Protosymboli*, & *Pretores*, promiscuè dicuntur Andreæ Sylvio in Chronico Marcianensi an. 586. & in Hist. Miscella lib. 19. pag. 600. Edit. Canisij. Alioquin eadem ratione dicendum esset consulatum Romanorum viguisse pariter in Aula Regum nostrorum : quandoquidem Comites Palatini, passim Consules appellantur à Scriptoribus, ut docuimus in Gloss. med. Lat. quod nemo sanè dixerit Ita *Admiralius Ioppensis* apud Rhisangerum, loco à nobis

nobis laudato in Gloss. med. Latin. non alius est à *Comite* seu *Gubernatore Ioppensi.* Supremus verò *Rerum* Præfectus, ut ibidem monui, *Consul* etiam dicitur Eulogio, non quòd Abderamen, quem Regem Arabum nuncupavi, fuerit duntaxat Classium præfectus, sed quòd Sultani Dignitatem obtineret, qui primævà sui origine, primus erat Chalyphæ Consiliarius seu συμβουλ☉, uti Sultanus nudè appellatur in VII. Synodo Act. 5. pag. 388. Edit. Labbei: & à Joanne Monacho Hierosol. de Hæresi Iconoclastar. num. 1. Unde Πρωτοσύμβουλοι à Græcis, & *Consules* à Latinis vocantur Sultani, etiam ex quo Chalyphæ jugum excussere, quod pluribus observavimus in Notis ad Historiam Comnenicam, locis laudatis. Sed & σύμβουλοι, Joanni Hierosol. in Vita S. Joannis Damasceni pag.253. Edit. Rom. qui hodie *Vezirij* dicuntur; quorum Primus Πρωτοσύμβουλ☉ appellatur in eadem Vita pag. 245. qui non alius est à *Magno Vezirio*, seu *Vezir azem*, uti hodie vocatur: nam *Vezir* Arabibus est, *Consiliarius.* Hac porrò, Πρωτοσύμβουλ☉, voce usus etiam Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea pro quovis primo Consiliario:

Ὥρισε κὴ ἐλάλησε τοὺς πρώτους τ͂ φοσάτου,
Εκλώσε τ͂ Μέσερ Τζεφρὲ, τ͂ πρωτοσύμβουλόν του.

Jam verò Πρωτοσυμβούλους appellari à Græcis Supremos Vezirios apud Saracenos & Turcos observat præterea Leunclavius in Pand. Turc. num.14. & in Onomastico ad Hist. Musulman. quomodo etiam appellantur in Chronico Veneto-Byzantino an.1522. ubi de Suleimano Sultano: ὁ δὲ συμβούλιον ἐποίησε μετὰ τ͂ Πρωτοσυμβούλων αὐτοῦ, ἵνα κόψῃ τοὺς Χριστιανούς. Quem verò *Protosymbulum* Scylitzes in Leone Isauro, Zonaras Ἀρχισατράπην vocat. Sultanos denique Πρωτοσυμβούλους passim appellant idem Theophanes an.1. Leonis Isauri, an.3. Leontij, an. 20. Copronymi ejusdem Continuator lib.3. n.36. 37. Leo Grammaticus in Theophilo p.452. 454. Symeon Logotheta in eodem Theophilo num.11. Acta SS. XL. Mart. n.12. &c.

ΠΡΩΤΟΤΙ´ΚΤΩΡ. Theophilus Antecessor lib. 1. tit.20. §.4. οἱ τ͂ ἐπαρχιῶν ἄρχοντες, ἢ οἱ στρατηγοὶ κελεύσει τ͂ ἀρχόντων, &c. Ubi Scholiastes: ὡσανεὶ οἱ πρωτοτίκτορες τ͂ πόλεως, κὴ διοικοῦντες δημόσιον πρᾶγμα. Videtur legendum Πρωτίκτορες. Vide in hac voce.

ΠΡΩΤΟ´ΤΥΠΟΣ, *Principalis Litigator*, cui opponuntur ἐντολεὺς, ἐκδικητὴς, πάτρων, κηράτωρ, in Nov.23. Justin. Πρωτότυπα πρόσωπα, *Principales Personæ.* Πρωτοτύπως, *Principaliter.* Πρωτότυπον, *Sors principalis*, Gall. *Le sort Principal*, cui opponuntur, *Usura*, *fructus*, &c. Voces I C. Gr. familiares.

Π´ΡΩΤΟΦΑΝΙΣΤΙΚΟ´Ν, *Primitia*, Ἀπαρχή.

ΠΡΩΤΟΦΑΝΟΥ´ΣΥΚΑ, *Ficus tum primùm visa, Pracoces, Ficus*, apud Goarum ad Euchologi. pag.675.

ΠΤΑΟΛΗ´ΜΗΝ, nescio quis cognominatus apud Nicetam in Vita S.Ignatij Patr. Constantinop.

ΠΤΑΡΜΙ´ΖΕΣΘΑΙ, *Sternutare*, Πταρνύειν. Πταρμυσμὸς, *Sternutatio*, Πταρμός.

ΠΤΕΝΟ´Ν, *Gena.* Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Κόκκινα χείλη, κὴ πτενὰ κόκκινα ὡσὰν ῥόδιν.
Πωγόνιν ὁλοστρόγγυλον ἴσαζεν με τ͂ γῆρον.

ΠΤΕΝΟ´Ν, *Ala*, Πτερόν. Eustathius Il. λ. τὸ δὲ πτερὰ, ἢ συστολὴν ἔπαθεν ἐκ τ͂ πτῶ, πτήσω, κτ͂ κὴ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον πτενὸν, ἢ παρῆκται κτ͂ τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ ξερόν.

ΠΤΕ´ΡΑ, pro Πτέρνα, vel πτέρνη, *Calcaneum.* Usurpat Myrepsus sect.10.c.130. πρὸς πτερῶν ῥαγάδας.

ΠΤΕΡΙΆΖΕΙΝ dicuntur Falcones, cùm perterrefacti alas seu πτερὰ quatiunt, apud Demetrium Constantinopol. in Hieracosoph. Alij pro πτυριάζειν dictum volunt.

ΠΤΕΡΊΝΕΟΝ, *Filix*, Πτέρις, apud Interpol. Dioscor. c.765.

ΠΤΕΡΝΙΣΤΗ´ΡΑ, *Calcar*, Πτερνιστήρ. Zacharias lib.1. Dialog cap.2. ἤρξατο οὖν ἕκαστ☉ τ͂ ἑαυτ͂ ἵππον τῇ τ͂ ῥομφαίας ἄκρῃ τύπτειν, κὴ τ͂ πτερνιστῆρας πλήττειν. Leo in Tacticis cap.6. §.4. κὴ πτελκνημίδας, ἅτινα λέγονται τῷ ποδόψελλα, κὴ πτερνιστῆρας σιδᾶς. Πτερνιστήριον, apud Interpretem Græcum Concilij Lateran. cap.16.

Πτερνιστηρόλωρον, *Lorum*, *quo calcar calcaneo aptatur.* Codinus de Offic. Palat. c.3. n.7. τὰ σίδηρα τ͂ πτερνιστηρολώρων αὐτοῦ, οἷα κὴ τὰ βασιλικὰ τὰ δὲ πτερνιστηρόλωρα διβολέα. Cod. Reg. habet πτερνιστηρόλωρα.

ΠΤΕΡΟ´Ν, *Charta*, aut aliud quidpiam simile, in *Ala* forsitan speciem complicatum, in quo scripta ea oratio quæ ab hisce verbis initium ducit, Ἡ θεία χάρις, &c. Symeon Thessalonicensis de Sacramentis, seu de Sacris Ordinat. cap.7. p.159. ταύτης οὖν ἐπιλεγομένης τῇ τ͂ χειροτονουμένου κεφαλῇ, κὴ τ͂ πτεροῦ φερομένου, ὃ δὲ τ͂ περιστερὰν ὑπεμφαίνει διὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὰ ἐν αὐτῷ γεγραμμένα ἐκφωνεῖ Ὁ ἀρχιερεὺς, Ἡ ἁγία χάρις, κὴ τὰ ἑξῆς. Idem c.11. pag.182. κὴ τὰ τ͂ πτεροῦ, ἤτοι τ͂ πνεύματ☉, ὁ χειροτονῶν ἀναγινώσκει τὸ, Ἡ θεία χάρις, &c. Demetrius Gemistus de Ordinatione Episcopi MS. ὁ δὲ μέγας Χαρτοφύλαξ ἐπιδίδωσι τῷ Πατριάρχῃ τὸ λεγόμενον πτερὸν, κὴ ἐκφωνεῖ, Πρόσχωμεν· ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ πτερὸν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ, κὴ τὴν δεξιὰν ἔχων ἐπικειμένην τῇ τ͂ χειροτονουμένου κεφαλῇ, ἀναγινώσκει τα ἐν τῷ πτερῷ γεγραμμένα, εἰς ἐπήκοον πάντων λέγων, οὕτως, Ψήφῳ κὴ δοκιμασίᾳ τ͂ Θεοφιλεστάτων Μητροπολιτῶν, κὴ τ͂ ὁσιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων ἡ θεία χάρις — προχειρίζεται τ͂ Ν. τ͂ εὐλαβέστατον ἱερομόναχον Μητροπολίτην τ͂ θεοσώστου πόλεως τ͂ Ν. &c.

Πτερὸν πυρὶ πεφλεγμένον, apud Triballos seu Servios, ταχύτητ☉ σημεῖον erat, ut est apud Cantacuzenum lib.1. cap.58.

Πτερὸν, *Propugnaculi species quo propugnatores teguntur à telis hostium*: *Pinna.* Procopius lib.2. de Ædific. cap.8. τοῖς τε πολεμίοις διὰ ταῦτα ἐξῆν τοὺς ἐκ τ͂ περιβόλου ἀμυνομένους κτ͂ κορυφὴν ἐνθένδε βάλλειν ὅπερ ἀποκρούεσθαι διὰ σπουδῆς ἔχων, οἰκοδομίαν τινὰ τῇ τ͂ περιβόλου ὑπερβολῇ ἑτέραν ἔθετο κατ' αὐτὸ μάλιστα τὸ τ͂ σκοπέλων γειτόνημα προκάλυμμα τοῖς ἐνθένδε μαχομένοις ἀεὶ ἐσόμενον· πτερὰ τὴν οἰκοδομίαν καλοῦσι ταύτην, ἐπεὶ ὥσπερ ἀποκρέμαται τ͂ τείχους δοκεῖ. Nicephorus Constantinopol. in Heraclio pag. 52. 1. Edit. εἰς τὸ Βλαχερνῶν προτείχισμα, τὸ καλούμενον Πτερόν. Adde Chron. Alexandr. in Heraclio an. 17. & Salmasium ad Plinium p. 1218.

Πτερὸν, *Ala Ecclesia*, in Typico MS. Monasterij τ͂ Κεχαριτωμένης.

Παράπτερον. Idem Typicum: πάλιν κάμπτει πρὸς δύσιν, διαιρῶν ἀριστερὰ τὸ παράπτερον τ͂ ἐκκλησίας τ͂ μονῆς, *Quod Ala Ecclesia adjacet.*

Πτερὸν ἴβεως, Prophetis, seu Chymicis, *Quinquefolium*, apud Apuleium de Virtut. Herb. cap.2.

ΠΤΕΡΟ´Ν, instrumenti Musici species, de quo sic Hagiopolites, seu Liber sic Inscriptus, de Musica Ecclesiastica Græcor. πέντε διαφοραῖς ὀργάνων ἀποκλυπτεῖται φυσικῶς· διὸ κὴ εἰς πέντε μόνον καταδιαιρεῖται τόπους· ἔστι δὲ τὰ πέντε ὄργανα, τὰ δὲ, Σάλπιγξ, Αὐλὸς, Φωνὴ, Κιθάρα, Πτερόν. Ὀνόματα δὲ τ͂ τρόπων, Δωρι☉, ὁ Βαρύτατ☉, Σάλπιγξ· Φρύγι☉ ὁ μετ' αὐτὸν αὐλῶν. Λύδιος, ὁ κὴ Μέσ☉, Φωνῆς. Αἰόλι☉ Κιθάρας. Ἰάστι☉ Πτερόν· αἱ

ἢ τῶν ὀργάνων τούτων ἐπὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον διαφοραί. Τὸ ὑπὸ καὶ ὑπὲρ ἑκάστω χαρίζεται ἡ Σάλπιγξ Τραγῳδία, Παπίας, Μεσόστιτον, Κιθαρῳδία, Λύρα, Ὀξύτονον, Κωμῳδία, Κιθάρα, Δωέλος, Φρύγιος, Πληνθίον, Σάλπιγξ, Αὐλός, Ὕδραυλις, Αἰόλιος, Κιθάρα Σύριγξ, Λύδιος, Φωνὴ, Ἰάστειος, Πτερόν. Hæc prolixiora damus, quia hactenus inedita, in Musicæ studiosorum gratiam.

ΠΤΕΡΟΥ͂ΓΑ, *Ala*, Πτερόν. Maximus Cythærensis Episc. in Synax. 14. Nov. in S.Philippo: καὶ παρθένους τὸ εἶδεν εἶχε τον ἕνα σχῆμα ἀετοῦ μὲ χρυσαῖς πτερυγαῖς, &c.

ΠΤΕΧΟ΄Σ, pro πτωχός. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Τοὺς πελεγρίνους, τοὺς πτεχοὺς μεγάλως μακαρίζω.

ΠΤΗ͂ΣΙΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐπὶ ἕψησις, καὶ ξάνθωσις, ξηρὶς, καὶ θεῖον.

ΠΤΥ΄ΟΝ, Græcis, *Ventilabrum* sonat: at recentioribus, *Ligneum batillum*, quo terra egeritur. Unde in Euchologio, ubi de Officio Defunctorum, Sacerdos terram injecturus cadaveri, πτύον assumere, & πτύῳ eam respergere dicitur. Πτυάει, Græci hodierni vocant. Glossæ Reg. & Herodianus in Epimerismis MSS. Πτύον, πτυάριον. Vide Auctorem Etymologici in Λάανον. Scholiastes MS. Homeri Iliad. ν. τὸ γὰρ πτυόφιν τοῦτο σημαίνει τὸ πτυάριον. Codinus in Orig. Constantinopolit. Edit. Meurs. pag.84. ἐκ δὲ τῶν ἵππων καβαλλάρης, ὥσπερ ἦν ὁ εὐνοῦχος κουβουκλέιον ἦν, καὶ ἦν τὸ ἔδαφος πεπληρωμένον χρυσίου χαράγματος. Καὶ λαβὼν πτύον ὁ εὐνοῦχος, ἔβαλεν ὑφ' ἓν ἕκαστον σαγμάρειον κεντηνάρια δ'. Scylitzes pag. 700. ὥστε καὶ τὸν Βασιλέα θεωρὸν ὄντα τῶν γινομένων, ἀνειπεῖν πρὸς τοὺς παρόντας, Ἴδετε, ὦ οὗτοι, ἀφ' ἑνὸς ξύλου καὶ σταυρὸν καὶ πτύον.

ΠΤΩΧΕΙΝΙ΄ΣΚΕΙΝ, *Mendicare*. Glossæ Græcobarb. νὰ πτοχενίσκει, νὰ μηδὲν ἔχῃ νὰ τρώγῃ.

ΠΤΩΧΕΙ͂ΟΝ, *Hospitale Pauperum*, καταγώγιον τῶν πτωχῶν, Sozomeno lib.9. cap. 1. Zonaras ad Can. 8.Concil.Calched. Πτωχεῖα δὲ εἰσὶ τὰ εἰς πτωχῶν ἀφωρισμένα πρόνοιαν καὶ διοίκησιν. Libellus Ischyrionis Diaconi Alexandrini, in eodem Concil. Act.3. κελευσαμένης πλείστην ποσότητα χρυσίου παρασχεθῆναι τοῖς μοναστηρίοις, καὶ πτωχείοις, καὶ ἑτέροις πένησι τῆς Αἰγυπτίας χώρας. Libellus Bassiani Episcopi in eod. Concilio Act.11. καὶ πτωχεῖον ἐποίησα, καὶ ἔθηκα εἰς αὐτὸ ἑβδομήκοντα κραββάτια, &c. In Can. verò laudato, Dionysius Exiguus *Ptochodochia*: Isidorus Mercator *Ptochia* verterunt. Vide Justin. in Nov.111. Nov.131. cap. 10. &c. Pallad. in Hist. Lausiaca cap. 5. Cyrillum Scythopolit. in S. Euthymio num.98. Theophanem an.3.Marciani, & nostram Constantinopolim Christ. lib.4. sect.9. n.34.

Πτωχὲς pro πτωχοὶ, *Pauperes*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλες ἀργυρόχρυσα ψηλὰ ἀλυσιδάκια,
Να τὰ κρεμοῦσιν οἱ πτωχὲς, καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

Πτωχικὰ, *Pauperum bona* appellat Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 250. ὁ δεῖνα οἰκονομεῖ, καὶ οἰκέτας ὀχλεῖ τὸ θυσιαστήριον· οὗτος ἐκείνῳ ᾠκείωται, καὶ τὰ πτωχικὰ σφετερίζεται. Sic etiam appellabant partem redituum Ecclesiarum quæ pauperibus distribui solebat. Balsamon ad Can.4.Concil. Calched. τὰ τῶν ἐκκλησιῶν χρήματα πτωχικὰ ὀνομάζονται, καὶ εἰς ἐνδεεῖς ἐτάχθησαν ἀναλίσκεσθαι. Ita in Can.14. Neocæs. Idem Balsamon ad Can.59. Apostol. ὁ Ἐπίσκοπος ὀφείλει μετὰ τὴν ἀναγκαίαν αὐτοῦ δαπάνην, καὶ τὴν τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν Κληρικῶν συνήθη οἰκονομίαν, τὰ περιττεύοντα ἐκ τῆς εἰσόδων τῆς ἐκκλησίας διαδιδόναι πρὸς πένητας, Πτωχικὰ γὰρ καλοῦνται. Zonaras ad eundem Can. τὰ τῶν ἐκκλησιῶν πράγματα ἡ γραφὴ Πτωχικὰ ὀνομάζει, καὶ δεῖ ταῦτα ἀποδίδοσθαι τοῖς πτωχοῖς. Idem Balsamon ad Can.14. Concil. Neocæsar. ἐφ' ᾧ διὰ τούτων γίνεσθαι τὴν εἰς τοὺς πτωχοὺς διανομὴν καὶ δαπάνην τῶν κυριακῶν χρημάτων, καὶ πτωχικῶν λεγομένων. Scylitzes pag. 658. κακῶς φάσκων ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων δαπανᾶσθαι τὰ πτωχικὰ χρήματα.

Πτωχομάγιστρος, *Magister pauperum*: Ita nescio quis cognominatus apud Leonem Grammaticum in Michaele Theophili F. pag.463.

Πτωχοτροφεῖον, *Hospitale Pauperum*, aliàs πτωχεῖον, de qua voce, suprà: ἀναπαυστήριον νοσοῦσι πτωχοῖς, apud Procopium lib.5. de Ædific. Justin. cap.6. Occurrit apud Sanctum Basilium Epist. 392. 409. S. Maximum in Epist. pag.378. & alios. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 4. sect. 9. num.134.

Πτωχοτρόφος, qui Sozomeno lib.8. cap.12. ἐπίτροπος πτωχῶν, nisi is sit qui Latinis *Matricularius*. Ignatius in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num.18. ὅθεν καὶ τῷ μεγίστῳ πτωχείῳ τοῦ κατὰ τὴν βασιλίδα ἐπιτροπεύειν προστροπῇ βιαίᾳ τῶν κρατούντων ἡ χάρις ἠξίωσε.

ΠΥΓΟΥ΄ΝΗ, *Mentale, Mentum*, Πώγων, in Corona pretiosa.

ΠΥΖΑ΄ΚΑΝΘΟΝ, τὸ λύκιον, in Lexico MS. Cod.Reg.1843. & in Glossis Jatricis MSS.ex Cod. Reg.190. pro Πυξάκανθον, quasi *Buxea spina*, *Lycium*, de quo Ruellius lib.1. cap. 117.

ΠΥΘΩ΄ΝΙΟΝ, *Hyoscyamus*, apud Interp. Dioscor. cap.651.

ΠΥΚΤΑΚΟΚΟΜΙΣΤΗ͂Σ, *Tabellarius*. Ducas Hist. cap.21. ὁ Τζινὴτ δὲ θέλων δηλῶσαι τὴν ἀλαζόνειαν αὐτοῦ, καὶ ὑπερηφανίαν ἐνώπιον τοῦ πυκτακοκομιστοῦ, &c. Vide Πιττάκιον.

ΠΥ΄ΛΑΙ Βασιλικαὶ, eæ sunt quas *Regias* à Latinis appellari diximus in Glossario med. Lat. Præcipuæ nempe, per quas sive in Ædem sacram, seu quamvis aliam, aditus patet. Atque ita usurpat Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: εἰσερχομένη διὰ τῶν πυλῶν βασιλικῶν μετὰ φοβεροῦ ὀφικίου. Leo Grammaticus in Michaele Theophili F. pag. 466. μέχρι δὲ τῶν βασιλικῶν πυλῶν ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς, ἐκ ἀπέθετο τὸ ξίφος, καθὼς ἔθος ἐπὶ τοῖς βασιλεῦσι, ἀλλὰ μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθεν μέχρι τῶν ἁγίων θυρῶν, &c. Ubi Βασιλικαὶ πύλαι, sunt portæ exteriores Ædis Sophianæ, quod etiam obtinebat in Ecclesiis *Catholicis*, seu Parochialibus. Nam secus erat in Monasteriorum Ecclesiis, in quibus Νάρθηξ, qui in aliis extra Ædem sacram erat, (uti docemus in Descriptione Ædis Sophianæ, & suprà in V. Νάρθηξ,) in ipsa Ecclesia erat, adeo ut in tres partes distribuatur, in Ναρθήκα, quem Latini *Navim* vocant, in *Chorum*, & in *Bema*. Bematis portæ, πύλαι ἅγιαι dicuntur, Chori, Βασιλικαὶ, quia spatium quod inter Chorum & Templi portas interjacet Νάρθηκος vicem præstat, qui in *Catholicis* Ecclesiis extra ipsam Ædem est. Quæ quidem non observata distinctio utriusque Ædis sacræ distributionis, quam ipse seriùs, ut ingenuè fatear, animadverti, Allatium, Goarum, aliósque doctos viros in errorem induxit, ut interdum easdem cum Sanctis, interdum cum ipsius Ædis portis primariis confunderent. His positis, facile erit intelligere libros Ecclesiasticos Græcorum, à Monachis proprium in usum ferè compositos, in quibus πύλαι Βασιλικαὶ intra ipsam Ædem semper statuuntur. Atque ita Euchologium pag.625. portas Regias à majoribus distinguit: καὶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων οὐσῶν, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν μεγάλων πυλῶν. Sic etiam pag.745. Idem Euchologium: καὶ

ἀρξάμενοι τῆς θείας λειτουργίας ἵστανται ἐπὶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν ἄζωστος, ἀνυπόδετος, καὶ ἀσκεπής. Ita alibi non semel. Πυλὰς τοῦ ναοῦ, vocat pag.326. Adde pag.471. Pentecostarium: ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τὸ θυμιάσαι ἔξωθεν τοῦ Νάρθηκος τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς πάντας, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων οὐσῶν. Typicum cap.2. ἐξελθὼν δὲ εἰς καὶ τὸν Νάρθηκα, καὶ θυμιάσας κατὰ τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ τάξιν ὑποστρέφει, καὶ εἰσελθὼν ἔσω τῆς βασιλικῆς πύλης, χαράττει μετὰ τοῦ θυμιατοῦ σταυρὸν, &c. cap.11. καὶ θυμιῶν τὸν τίμιον σταυρὸν σταυροειδῶς, αἴρει αὐτὸν μετὰ δίσκου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ προπορευομένων δύο λαμπάδων, φέρει αὐτὸν μέχρι βασιλικῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ, κἀκεῖσε ἵσταται. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typic. cap.96. καὶ θυμιᾷ τὸ ἕτερον, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ καλιερχόμενος μέχρι βασιλικῶν πυλῶν ποιῶν καὶ ἐν αὐταῖς, ὥσπερ καὶ εἰς τὸ ἕτερον. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap.3. τοῦ ἀρχιερέως τοίνυν ἱσταμένου, ἠλλαγμένου πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, μήπω ἀρξαμένου τῆς ἱερᾶς λειτουργίας, &c. Superiori positâ observatione, facile erit percipere quæ sint

Ὡραῖαι πύλαι, in Ædibus sacris Græcorum: neque enim aliæ sunt à Basilicis in Templis Catholicis, primariis scilicet, & quibus à Narthece exteriori in Ecclesiæ ναὸν ingressus patet: rursum easdem esse in Monasteriis quæ βασιλικαὶ itidem nuncupantur, quibus scilicet ab interiori Narthece in ναὸν, seu Monachorum Chorum, aditus patet. Quâ datâ distinctione proclive erit Autores de hisce portis verba facientes intelligere, quos inter primus mihi erit Joannes Phocas in Descript. T. S. num.14. quo loco præcipuam Hierosolymitanæ Urbis Ecclesiam describit, quámque Ἁγίαν Σιὼν, & *Matrem Ecclesiarum* vocat: ὁ δὲ τοιοῦτος ναὸς ἐστὶ παμμέγας, —— οὗ εἰσελθόντος τὰς ὡραίας πύλας, ἐστὶ κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος οἰκία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Alter erit Pachymeres lib.7. cap.15. cujus hæc sunt verba: μέσον ἐκείνων τῶν ἑτέρων θάτερα τῶν ὡραίων πυλώνων παρέχον τοὺς τῆς ἐκκλησίας διερχομένους προσπίπτειν καὶ συγγνώμην αἰτεῖν, καὶ οὕτως ἀξίους νομίζεσθαι τῆς συνεκκλησιάσεως. Ubi loquitur de Æde Sophiana, à cujus ingressu prohibebantur qui Georgij Cyprij Patriarchæ inaugurationi obsistebant. Adde lib.13. cap.23.init. De Catholicarum Ædium portis speciosis præterea intelligendum Euchologium ubi de Ordinatione Subdiaconi: nam ab Episcopo ordinatur in Ecclesia Cathedrali, non in Monasterio: τοῦ ἀρχιερέως καθεζομένου ἐπὶ τῆς ὡραίας πύλης, πρὸ τοῦ ἄρξασθαι τῆς λειτουργίας, προσάγεται τῷ ἀρχιερεῖ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι, &c. Ubi Codex alius, pag.245. τοῦ ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς ἐν τῷ διακονικῷ, ἢ πρὸ μεγάλων τοῦ ναοῦ πυλῶν, ὅτε μέλλει εἰσδεύειν, προσάγεται ὁ χειροτονεῖσθαι μέλλων. Ubi ὡραῖαι πύλαι eædem sunt quæ μεγάλαι τοῦ ναοῦ. Euchologium verò Venetiis editum an.1570. Pontificem Subdiaconum ordinaturum, εἰς τὸ ἔξω θρόνιον τοῦ νάρθηκος sedere ait, in Throno scilicet posito in exteriori Narthece: sive ἔξω, ad Narthecem referatur, sive ad Thronum. Atque ita Episcopus Subdiaconum ordinaturus extra portas Ecclesiæ sedet, in quam, post acceptam benedictionem, ordinandus Ecclesiam intrat, & ἀπερχόμενος ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν. Proinde aliæ sunt ὡραῖαι πύλαι Sanctis, rectéque Goarus in Euchologio pag.326. locum emendat, ubi ἕως τῶν ὡραίων πυλῶν habetur: hîc enim legendum ἁγίων observat. Denique ὡραίας πύλας Ecclesiarum Catholicarum spectat locus Cantacuzeni lib.1. cap.41. à quo hausit Codinus lib. de Offic. Aulæ Constantinopol. cap.17. §.22. ubi agit de Coronatione Imp. in Æde Sophiana: καὶ καλέρχεται ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἄμβωνος, οὐκ ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ὅπερ ἀνῆλθε, ἕως πρὸς τὰς ὡραίας πύλας ὁρῶντος, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ ἑτέρου τοῦ πρὸς τὴν Σωλέαν, καὶ τὸ ἅγιον βῆμα. Quippe uti à nobis observatum in Constantinopoli Christiana lib.3. num.75. Ambonis duplex ascensus fuit, alter qui Soleam & Bema, alter qui Ædis portas primarias spectabat.

Et hæc quidem de Ecclesiis Catholicis: at secus se res habet in Monasticis, in quibus, ut diximus, ὡραῖαι πύλαι dicuntur, quibus in Monachorum stationem seu Chorum aditus patet. Hoc discrimen exertè indicat idem Codinus cap.15. num.20. ἔθος δὲ ἐστὶ κατὰ τὰς γινομένας ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἑορτὰς, καθὼς εἴρηται, τὸν τοῦ Βασιλέως Τζάγκαν φέροντα τὸ διβέλλιον —— προαπέρχεσθαι εἰς τὸ τῆς ἑορτῆς μοναστήριον, καὶ ἀναμένειν τὸν Βασιλέα, κατέχειν τε ὁμοίως καὶ λαμπάδα βασιλικήν· ἐρχομένου δὲ τοῦ Βασιλέως ἀπιέναι αὐτὴν ἐπάνω τοῦ διβελλίου, κατέχειν τε ὀρθὸν μέχρι τῆς ἀπολύσεως, ἐκτὸς τῶν ὡραίων λεγομένων πυλῶν, ἤτοι ἐν τῷ προνάῳ: ubi πρόναος, idem est qui in Monasticis Ecclesiis Νάρθηξ appellatur. Ex prædictis abundè patet ὡραίας πύλας non sic appellatas ab *Horis* seu Officiis Ecclesiasticis, quòd ut ait Goarus, tum ad Euchologium, tum ad Codinum, minores *Horas*, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, & Matutinarum partem ad has portas inciperent ac concinerent, de quo ritu agit Allatius de Recentiorum Græcorum templis pag. 117. quæ sententia quàm falsa sit, satis declarat τῶν ὡραίων πυλῶν in Ecclesiis Catholicis situs, quarum Portæ primariæ, instar Templi Salomonis, hanc nomenclaturam indubiè sortitæ sunt.

Πύλαι seu θύραι ἅγιαι, quæ πυλαὶ τοῦ θυσιαστηρίου dicuntur in Euchologio pag. 326. Anna Comnena lib.2. pag. 53. καθεῖσθαι χαμαὶ ἄπριξ τῶν ἁγίων εἴχετο θυρῶν. Ἁγία θυρία, apud Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine sacri Ministerij. Idem ubi de Ordinatione Episcopi: τρεῖς δὲ Ἀρχιερεῖς —— καθέζονται ἐν τοῖς σελλίοις αὐτῶν πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου. Adde eundem Philotheum pag.2.3.5. &c. & nostram Constantinopolim Christianam lib.3. n.71. præterea Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΠΥΛΩΡΟΙ', *Ostiarij*, Ordo Ecclesiasticus. Novella 2. Heraclij de Clero Ecclesiæ Constantinopol. πυλωρῶν in eadem Ecclesia numerum ad 75. definit.

ΠΥΝΤΟΥΡΟΜΆΧΑΙΡΑ. Scholiastes Anthol. lib.1. pag. 173. πυκτὶς, πυντουρομάχαιρα, κρεοκόπος.

ΠΥΞΊΟΝ ἱερὸν, *Sacra pyxis*, in quâ Dominicâ Tyrophagi Sacræ hostiæ προηγιασμέναι κατὰ χρείαν τῶν τελουμένων λειτουργιῶν, *ad usum definitarum Liturgiarum* reponi solent: ut est apud Pachymerem lib. 8. cap.28. Ibidem: ἐπεὶ γοῦν τετέλεστο μὲν ἡ τῆς ἱερᾶς θυσίας ἀναφορὰ, ἀνεπλήρωτο δὲ τὸ πυξίον, ἐφ᾽ ᾧ τοὺς ἱεροὺς ἄρτους τεθεῖσθαι. Idem eod. lib.1. cap.15. ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ τῆς τελετῆς διῄνυστο, καὶ τρισὶ προηγιασμένοις ἄρτοις, ὡς τὰ τρισὶν ἡμέραις τῆς μεγάλης ἑβδομάδος ἀρκέσουσι, τὸ τῆς ἐκκλησίας πυξίον ἐνικανοῦτο, Πατριάρχης πρὸς Βασιλέα αὐτόθεν ἀπῄει ἐκτελέσων μετ᾽ ἐκείνου τὴν ἑορτὴν κατὰ συνήθειαν. Typicum S. Nicolai Casulorum apud Allatium: μετὰ δὲ τὴν μετάληψιν, καὶ οἱ τῆς μέχρι παρασκευῆς ἄρτοι φυλάττονται ἐν πυξίῳ ἀφορισμένῳ τινί. Et infra: τούτῳ ἐν πυξίῳ τινὶ καθαρῷ ὁ θεῖος κομιζόμενος ἄρτος. Vide Ἀρτοφόριον, Μιξόμηλον, & Gloss. med. Lat. in *Pyxis*.

ΠΥΞΙΌΝΥΞ, *Aristolochia Sarmentaria*, apud Interpol. Dioscorid. cap.411. & Apul. c.19.

ΠΥΟΧΆΔΕΣ, τὰ μυξάρια, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. *Myxa*, *Myxaria*, Prunorum species, de quibus Ruellius lib.1. cap.101. & Salmasius ad Plinium.

ΠΥΠΕΡΏΝΑ, *Anemone*, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.1261.

ΠΥ͂Ρ θαλάσσιον, *Ignis Græcus*, de quo egimus in Gloſſ.med.Lat. Theophanes an.5. Pogonati: τότε Καλλίνικος ἀρχιτέκτων ἀπὸ Ἡλιουπόλεως Συρίας προσφυγὼν τοῖς Ῥωμαίοις πῦρ θαλάσσιον κατασκευάσας, τὰ τῶν Ἀράβων σκάφη ἐνέπρησεν. Ita etiam Cedrenus.

Πῦρ ὑγρὸν, habet Chronicon MS. in eod. Pogonato. Idem Theophanes an.1. Leonis Iſauri. Idem an.2. Michaëlis Curopalatæ: ἐν οἷς καὶ σιφῶνας χαλκοῦς εὗρον λϛʹ. καὶ τὸ δι' αὐτῶν ἐκπεμπόμενον ὑγροῦ πυρός. Porphyrogenitus de Admin. Imp. cap.48. de Callinico: τὸ διὰ σιφόνων ἐκφερόμενον πῦρ ὑγρὸν κατεσκεύασε. Adde Zonaram in Theophilo, & in Monomacho, Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num.30. & in Romano Juniore num.8. τὸ ὑγρὸν πῦρ, ὃ τοῖς στέγουσιν ἐφυπνοῦν σκεύεσι, apud Nicetam in Iſaacio lib.1. num.10.

Πῦρ σκευαστὸν, apud Theophanem an.10. Leonis Iſauri. Πῦρ ἐσκευασμένον, apud Leonem in Tacticis cap. 19. §. 57. 58. Πῦρ ἔνεργον, apud Anonymum Tacticum de Tuenda Urbe obſeſſa: καί περ ἀποροῦντες σιφώνων καὶ πυρὸς ἐνέργου. Occurrit ibi paulò ſuprà. Vide Æneam in Poliorceticis MSS. ubi ejuſmodi Πυρὸς σκευασία deſcribitur.

Πῦρ μαλθακὸν, *ignis qui ex paleis & virgultis* accenditur. Vide Henric. Valeſium ad Euſeb. lib. 8. cap. 12.

ΠΥΡΑΖΕΙΝ, *Perturbare*, Ἐνοχλεῖν, in Corona pretioſa.

ΠΥΡΑΜΗ, *Falx meſſoria.* Suidas: ἄμη, τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ὃ ἡμεῖς Πυράμην λέγομεν οὐκ ὀρθῶς. Occurrit etiam apud Interpret. Ariſtotelis.

ΠΥΡΑΜΙΣ, *Pileus Græcorum acuminatus.* Nicetas in Alexio Manuëlis F. num.12. de Andronico: ὁ μὲν οὖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐστίζειν σκηνὴν τὸν μέγαν Ἀρχιερέα ἐνωτισάμενος, ἔξεισιν εὐθὺς πρὸς ὑπάντησιν, στολὴν ἠμφιεσμένος σχιστὴν, ὑφῆς τῆς Ἰβηρικῆς εἰς γόνατα καὶ γλουτοὺς καταβαίνουσαν, καὶ πυκάζουσαν τὰ ἕως βραχίονος, καὶ πυραμιδουμένην καλύπτραν τῇ κεφαλῇ περικείμενος, καπνηρὰν τὴν χροίαν. Et num. 18. de eod. Andronico: ἄλλοι δὲ τὴν καπνηρὰν καὶ πυραμοειδῆ ἱερέαν τῆς κεφαλῆς ἀφειλόμενοι πυρσὴν αὐτῷ περιέθεντο, καὶ στολὴν Βασιλικὴν ἐνέδυσαν ἕτεροι. Denique in eod. Andron. lib.2. num.11. καὶ πῖλον βαρβαρικὸν τῇ κεφαλῇ περιθέμενος, ὃς εἰς ὀξὺ λήγων πυραμίδι εἴκασται, &c.

Ex his non modò percipimus quæ fuerit Pileorum Græcanicorum forma, ſed etiam quis in privatis eorum color, niger ſcilicet, Græcóſque id genus Calyptræ ab exteris accepiſſe. Sed illud viguiſſe ante Nicetæ tempora, docet Continuator Theophanis lib.1.num.25.& Cedrenus in Leone Armenio pag.494. κρυμώδους γὰρ οὔσης καὶ χειμερίου τῆς ὥρας, ἑνὶ περιβλήματι ἀμφότεροι διεκαρτέρουν, πίλῳ τὴν κεφαλὴν ὀξυλάτῳ περικαλύπτοντες. Proceres omnes deinde eo pilei genere uſos auctor eſt Nicephorus Gregoras lib.11. extremo: περὶ γέ μὴν τῆς ἐπὶ κεφαλῆς καλύπτρας, ἐπὶ τῶν πρότερον βασιλέων ἔθος, τοὺς μὲν χρόνῳ βεβηκότας, ἐν τοῖς βασιλείοις χρῆσθαι καλύπτραις πυραμίδος μὲν ἐχούσαις σχῆμα, σηρικοῖς δ' ἐνδύμασι κατὰ τὸ ἀνάλογον ἑκάστῳ ἀξίωμα καλυπτομέναις, ὅσοι δ' ἐν ἡλικίᾳ, τούτους δὲ πάντας καθάπαξ ἀκαλύπτους ἔχειν τὴν κεφαλήν.

Sed & eorum qui Dignitate præfulgebant, varius fuit Pileorum, ſeu Sciadiorum ornatus, ut præ cæteris obſervat Codinus de Offic. Palat. toto cap.4. Idem Gregoras lib.6. deſcribens Sciadium Muſalonis Magni Logothetæ: δι' ἃ δὴ καὶ τιμήν τινα ταύτην ἔσχεν ἐξαίρετον μόνος τῶν πάλαι τὸ ὅμοιον αὐτῷ προειληφότων ἀξίωμα, καλύπτραν φορεῖν ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοκοκκίνῳ κεκαλυμμένην ἐνδύματι, ὅσον τὸ ἄνω, καὶ πρὸς τῇ πυραμίδι τῆς ἐπιφανείας χῦμα, ἐν τούτῳ καθάπαξ τῇ τῶν τοῦ Βασιλέως ἐγγόνων, ὅτι μὴ καὶ τὴν κάτω καὶ κοίλην ἐπιφάνειαν εἶχε κυκλίσκοις πεποικιλμένην χρυσοειδέσιν, ἀλλὰ λείαν τελέως.

Sed maximè præcelluit Pileus Imperatorius, cujus in hoc maximè ab aliis diſcrimen erat, quòd in apice, gemmâ ſeu carbunculo magni pretij inſigniretur. Georgius Acropolita in Chron. cap. 40. τὰ μὲν γὰρ ἐρυθρὰ πέδιλα ἀπεβάλλετο, καὶ τὴν περιμάργαρον πυραμίδα, εἰς ἣν καὶ λίθος ὑπερκάθηται κόκκινος, Βασιλικὰ ταῦτα σύμβολα. Idem cap.11. ubi de Iſaacio Angelo à Bulgaris deleto: ἀλλὰ δὴ καὶ ἐκ τῶν βασιλικῶν παρασήμων τὰ τιμιώτερα· ταῦτα γὰρ τοῦ Βασιλέως πυραμίδας ἀνελάβοντο, καὶ φιάλας τῶν ἐπισήμων. Hinc apud Cantacuzenum lib. 1. cap.5. Extr. ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λίθος Calyptra Imperatoria appellatur: πῖλος βασιλικὸς lib.3. c.27. init. Idem lib.4. c.37. καὶ τοῖς ποσὶν ἀνέδυ κρηπῖδας ἐρυθρὰς, καὶ πῖλον ἔθετο ἐπὶ κεφαλῇ λίθῳ τε κεκοσμημένον καὶ μαργάροις, ὥσπερ ἔθος Βασιλεῦσι. Sed & pretioſum ejuſmodi lapidem Balduini Imperatoris Pileum exornaſſe ſcribit ſuprà laudatus Acropolita cap.87. quem Latinorum more geſſiſſe ibidem ait: τότε δὴ καὶ τοῦ Βαλδουίνου τοῦ τάχα βασιλικῶς τῆς Κωνσταντίνου κατάρχοντος τὰ βασιλικὰ διεκομίσθησαν σύμβολα· ταῦτα δὲ ἦν καλύπτρα Λατινικὴ τὸ σχῆμα, καὶ μαργάροις πεποικιλμένη, καὶ ὑπὲρ κεφαλῆς λιθίῳ κοκκίνῳ, πέδιλά τε κοκκοβαφῆ, &c. Calyptram Imperatorum Conſtntinopolit. deſcribit etiam Andreas à Sancta Cruce in Collationibus Concilij Florentini: *Imperatoris* (Conſtantinopol.) *ejuſve Germani habitus erat ſimilis, purpurea veſtis, & pileus ab anteriori parte oblongus, cuſpidem faciens, rotundus in cæteris, pretioſo lapide ſupra pileum Imperatoris tantummodo differens.* Vide Tabellam V. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

Cæterùm haud recentioris ætatis cenſeri debent pilei iſti acuminati: ejuſmodi enim fuere *Apices* Romanorum, uti deſcribũtur à Dionyſio Halicarnaſſæo: καὶ τοὺς καλουμένους Ἄπικας ἐπικείμενοι ταῖς κεφαλαῖς. πίλους ὑψηλοὺς, εἰς σχῆμα συναγομένους κωνοειδὲς, οὓς Ἕλληνες προσαγορεύουσι Κυρβασίας. Apicis etiam meminit Feſtus in *Offendices*, ut & in Cicero lib.1. de Legib. & Virgilius lib.8.

> *Hic exultantes Salios, nudóſque Lupercos,*
> *Lanigeróſque apices, & lapſa ancilia cælo*
> *Extuderat.*

Et lib.2.

> *Ecce levis ſummo de vertice viſus Iuli*
> *Fundere lumen apex.*

Alia vide in Diſſertat. 24.ad Joinvillam p.294.

ΠΥΡΑΝΘΡΑΚΕΣ, *Carbones igniti.* Germanus Patr. Conſtantinopol. in Epiſt.1. ad Cyprios num. 11. τὴν καρδίαν ἐκζέσαντες ὑπὸ τῶν πυρανθράκων τοῦ ζήλου.

ΠΥΡΓΙΣΚΑΡΙΟΝ, Πυργίσκος, *Turricula, Armarium*, in Gloſſ.Gr. Lat. Phavorinus: πυργίσκοι καὶ θησαυροφυλάκια, σκεύη κατ' οἶκον. Vide Baronium an. 814. num.65.

ΠΥΡΓΟΒΑΡΙΣ, εως, *Turris munita.* Vox conflata ex πύργος, *Turris*, & βάρις, genus ædificij rotundi. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Suidas, & Auctor Etymologici: Πυργόβαρεις, προμαχεῶνες, οἱ ὀχυρώτατοι τῶν πύργων, ἢ τείχη ὀχυρά. Idem Lexicon: πυργόβαρις, τὸ ὀχύρωμα, τείχισμα. Joann. Damaſcenus in Synodica pag.119. οἱ πρόβολοι κατὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πυργοβαρέων, Ὁνόριος Ῥώμης, Σέργιος ὁ τῆς βασιλίδος, &c. Joannes Anagnoſta de Excidio Theſſalonicæ num.13. Λατῖνον οὖν εὐθὺς ἐν τῶν πυργοβάρεσιν εἰρηνικῶς τετρωμένον ἔναγχος, καὶ τὰ λοίσθια πνέοντα, τούτου τὴν κεφαλὴν ἐκτεμὼν, &c. Apud in Nicetam lib.1.in Man. πυργόβαρις, in Cod.Barbarogr. exponitur ξυλόκαστρον.

Πυργοκάστελλος.

Πυργοκάςελλ☉. Vide in Κάςελλον.

ΠΥΡΕΙ͂ΟΝ, *Focus*, cujus usum in Ecclesia sic exponit Pentecostarium: καὶ ποιήσας πυρεῖον ἓν, τίθησι τοῦτο μέσον τοῦ ναοῦ, καὶ ἕτερον ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ βαλὼν θυμίαμα εἰς αὐτὰ, βαλὼν δὲ καὶ εἰς τὸ θυμιατὸν θυμίαμα πολὺ, ἀπαιωρεῖ τοῦτον ἐντὸς τοῦ Βήματ☉. Eadem habet Typicum S. Sabæ cap.46. in Dominica Paschali.

ΠΥΡΈΚΒΟΛΟΝ, *Igniarium*, πυρίον, Ἐμπύρευμα, nostris *Fusil*, ex Lat. *Focile*, de qua voce consulendum Gloss. med. Lat. in *Focale*. Græci hodierni Πυριοβολικά dicunt. Constantinus in Tacticis pag. 11. σελοπήγια μεγάλα, πυρέκβολα, καὶ ὕσκας, λωρόσοκκα, &c. Codinus de Offic. Palat. cap.5. num. 4. de Domestico & Magno Duce præcipuis exercituum, altero terrâ, altero mari, ducibus: ἱςῶσι τὸ συνήθες φλάμπουρον, ἤτοι τὸν σταυρὸν μετὰ πυρεκβόλων. Ubi Gretzerus *Crucem radios instar ignis emittentem*, rectiùs verò Goarus, *Crucem cum quatuor igniariis Chalybibus* interpretantur. Hisce quippe verbis innuuntur Palæologorum insignia, quæ plenam Crucem cum quatuor igniariis Focilibus præferunt. Vide Ὕσκα.

ΠΥΡΕΤΟ͂Σ, *Calor immodicus æstatis*. Etymologicum MS. πυρετὸς, πῦρ ἐντὸς, ἐκ τοῦ ῥέω κυρίως δὲ, ὡς ἡμεῖς λέγομεν, ἐκ τοῦ ῥέω κυρίως δὲ, ὡς ἡμεῖς λέγομεν, ἡ τοῦ θέρους ἔκκαυσις.

ΠΥΡΙΜΑΧΟΣ πηλὸς, Πυρίμαχ☉ τζουκάλη, apud Nicephorum Blemydem MS. de Chymia, non semel.

ΠΎΡΙΝΟΝ, Πύρωθεν, Πύρωτρον, *Pyretrum*, Πυρίτης, Prophetis, apud Interpolat. Dioscoridis cap.491.

ΠΥΡΙΟΒΟΛΙΚΆ. Vide in Πυρέκβολον.

ΠΥΡΊΤΗΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐςὶ σῶρι καὶ μαγνησία. Vide in his vocibus, & suprà in Πύρινον.

ΠΥΡΊΦΕΥΚΤΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐςὶν αἰθάλη θεῖου.

ΠΥΡΙΧΆΡΙΟΣ, *Buricarius*, qui *Burico*, seu *Equo vehitur*: *Venator*. Nam ut censet Salmasius, *Buricus*, dicitur quasi Πυῤῥίχ☉, seu πυῤῥός. Scholiastes Basilic.ad lib.60.p.852. ubi ait eos qui in ludum venatorium damnantur, servos pœnæ fieri, hæc subdit: αὕτη γὰρ μόνη ἐςὶν τούτων διαφορὰ πρὸς τοὺς ἄλλους παραδιδομένους θηρίοις, ὅτι οὗτοι μανθάνουσιν βενάτορες, ἢ πυριχάριοι, ἢ ἄλλην τινὰ ἡδονὴν καὶ τέρψιν τοῦ δήμου, διὰ τοῦ κινεῖν ἑαυτοὺς, καὶ ἐξάλλεσθαι. Vide Βυρίχ☉, & Gloss. med. Lat. in *Buricus*.

ΠΥΡΚΑΙ͂ΩΝ τελετὴ, quam δαιμονιώδη vocat Balsamon ad Can.65. Synodi Trullanæ, & usque ad tempora Michaëlis Patr. Constantinopol. qui sub Manuele Comneno vixit, durasse scribit: haud absimilis à *Brandonum* festivis Latinorum ludicris. Hanc verò pluribus ibi describit. Vide eundem Canonem, ubi ejusmodi πυρκαΐαι, quæ in Noviluniis ante Officinas & domos fiebant, interdicuntur.

ΠΥΡΌΝΕΙΝ, *Urere*. Glossæ Græcobarb. ὑπὸ ἥλιον θέρεσθαι, νὰ πυρόννεται εἰς τὸν ἥλιον. Hinc Πυρώνειν, *Ovis incumbere*, de avibus.

ΠΥΡΟΣΤΆΤΗΣ, *Olla*, *Lebes*. Scholiastes Sophoclis ad Ajacem Mastigophor. Χυτρόπους, ὁ κοινῶς πυροςάτης, ὃ καὶ λάσανον λέγεται. Ita etiam Demetrius Triclinius, apud quem malè λόβανον, pro λάσανον scribitur. Eustathius ad Odyss.ρ. pag.1827. ἐπίςατ☉, ὁ καὶ πυριςάτ☉, καλέμεν☉ ὃν δηλαδὴ πυροςάτην οἱ ἀγροικότεροι λέγουσι.

ΠΥῬΡΟΙ δαίμονες, *Dæmones ad carnis incentiva provocantes*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: παραλαμβάνει ὁ διάβολ☉ μετ' αὐτοῦ πλῆθ☉ πολὺ τῶν λεγομένων πυῤῥῶν δαιμόνων. Mox: οἱ δὲ πυῤῥακεῖς δαίμονες ἤρξαντο εἰς αἰσχρὰς ἐννοίας καὶ σαρκὸς πυρωσιν καταφλέγειν αὐτόν. Rursum: οἶδε γὰρ πυῤῥῶν δαιμόνων καύσωνα.

ΠΥΣΚΑΛΙ͂ΖΕΙΝ, seu πυσκαλίζειν, *Convocare*. Glossæ Græcobarb. μαζόνει, συγκροτεῖ, πυσκαλίζει. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Τὸν μισθαρνὸν τοῦ κήπου τοῦτον ἐπυσκαλίζει.

ΠΥΣΜΑΤΆΡΗΣ, *Capito*, *Capitatus*, Κεφαλωτὸς, Σκληραύχην. Vide Πεσματάρης.

ΠΩΓΏΝΙΟΝ, *Barba*. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843. Πώγων, τὸ πωγώνιον.

ΠΩΛΆΡΙ, pro Πωλάριον, *Pullus equinus*. Cyrillus in Lexico: πῶλ☉, τὸ πωλάρι, ὁ ἵππ☉. Ita rursum infrà.

Πωλίων, eâdem notione. Scholiastes Oppiani lib.5. v.579. ubi de Hirundinum pullis: ὀρταλίχοισι, πωλίοις.

ΠΩ͂ΛΟΣ, *Asinus*, ὁ γάδαρ☉, in Lexico MS. Cyrilli, & in Epimerismis Herodiani MS. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Πωλῶ πῶλ☉ ὁ γάδαρ☉, Πωλῶ καὶ τὸ πιπράσκω.

Ita usurpant Evangelistæ non uno loco. At hæc vox equis etiam convenit. Lexicon MS. Colberteum: πῶλ☉, ἵππ☉, ἢ ὄν☉ διέτης, ἢ τριέτης. Vita MS. S. Abercij: δεξιώτατα παραμυθησάμεν☉, ὀχήματ☉ πωλικοῦ ἐπιβαίνει.

ΠΩΛΟΤΡΌΦΟΣ, *Adhuc pullus & in nido captus*, *Nidarius Falco*. Orneosophium pag. 244. τὰ φαλκώνια τὰ ἐξωπιαςὰ κράτιονα παρ' ὃ τὰ πωλότροφα. Alij: πωλότροφα, *Pullipasta*, seu *pullos domi pastos* interpretantur. Vide Gloss.med.Lat. in *Pullipasta*, & suprà in ἐξωπίας☉.

Πωμάριν, pro Πωμάριον. Anastasius Sinaita de Etymolog. Πωμαριν, Ῥωμαϊςὶ ἐςὶν λέξις· πωμάρια γὰρ λέγουσι τὰ κηπία.

ΠΩΜΉΡΙΟΝ, *Pomerium*. Utuntur Plutarchus in Romulo, Zonaras in Julio Cæsare sub fin. &c. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 1708. & 2062. πωμήριον, τὸ τοῦ τάχους καλλώπισμα. Suidas habet ἀκόνισμα. Dio lib. 42. 43. ταῦτα τε ἐποίει, καὶ νόμους ἐσέφερε, τότε πωμήριον ἐπὶ πλεῖον ἐπεξήγαγε. Utitur rursum alibi.

ΠΏΠΟΤΕΣ, *Unquam*, Πώποτε. Vide Georg. Contarem in Hist. Athenar. p.114.

ΠΩΡΙΚΌΝ, pro ὀπωρικόν. Synaharium Maximi Cythær. 2.Decemb. ἦτον δὲ ἡ βρῶσις τοῦ ὀπώρα, ἤγουν πωρικὸν, καὶ τὸ πότον τοῦ νερόν.

ΠΩ͂ΡΟΣ, lapidis species, quem ψωρίτην Græci vocant. Coiranis MS. l. 2.

FINIS PRIMI TOMI.